

6572

SEPTEM LINGUARUM CALEPINUS.

Inferius

HOC EST *Catalogus*

LEXICON LATINUM,

Variarum linguarum interpretatione adjecta

IN USUM ~~Terrae~~

29391 C

SEMINARII PATAVINI.

editio quinta emendatior, & auctior.

VOLUMEN SECUNDUM.

UNIVERSITY

4690

LIBRARY
PATAVINI
KONVYVYARA

6 7/8 2.2

PATAVII, Typis Seminarii. MDCCXLI.

Apud Joannem Manfrè.

1741

OPERICRUM PERMISSU, & PRIVILEGIO.

DE LITERA M.

Littera una est ex iis, quas Græci Grammatici...

M A N T E A.

Macaræis, idis, f. filia Macarei. Ovid. 6. Metam. v. 124. de Phabo, ut pastor Macareida luserit Ilsen. Macaræus, macaræus, disyllab. filius Æoli, qui Canacem sororem suam vitiauit, suscepitque ex ea filium. Ovid. epist. 11. Maccus, a, um, fatuus, a Macco muliere stolta, & stupida. Apul. in Apol. Macci prorsus, & buccones videbuntur. Macædo, Macedon, onis, adject. Macedono, Macædôn, qui est ex Macedonia. Cic. 5. Tuscl. Alexander Macedo cum ab ineunte ætate res maximas gerere cœpisset. Nepos in Eumen. c. 3. Milites Macedones. Lucan. 1. 8. v. 694. Cum tibi sacro Macedon feruere in antro. Macedonia, f. Macedonia, Macædonia, regio ampla Europæ. Habet ab Occ. mare Ionium, ab Or. mare Ægæum, a Mer. Epirum, Achajam, Thessaliam, a Septen. Myriam superiorem, Scardo Orbeloque montibus interstitis, cum Thraciæ particula. Dicta est a Macedone quodam Ostridis, sive, ut Stephanus, & Solinus scribunt, Jovis filio ex Thya filia Deucalionis. Plin. 1. 4. c. 10. Macedonicus, a, um, ad Macedoniam pertinens. Plin. 1. 4. c. 11. Macedonicum mare. Macedoniensis, e, ad Macedoniam pertinens. Differt quidem a Macedonius ea ratione, qua Hispaniensis ab Hispanus. Adhibetur tamen promiscue a Plaut. Pseud. 4. 4. Te ad illum duco dentatum virum Macedoniensem. Supra 1. 3. 112. illum eundem Macedonium dixerat. Macedonius, a, um, adject. macædonios, qui ex Macedonia est. Ovid. 12. Met. v. 445. Qui clypeo, gladioque, Macedoniae farilla conspicuus. Ubi secundam metrica necessitate produxit, cum tamen natura brevis sit. Macellarus, rii, m. macellajo, venditor de comestibili, ἀγοράς, venditor eorum, quæ ad victum pertinent, non solum carnum, sed omnium obsoniorum, quin etiam panis, & frumenti. Nam hæc omnia in macello venundabantur. Juston. in Cæs. Ea, quæ ad epulum pertinebant, quamvis macellaris oblocata, etiam domesticum apparabat. Macellarus, a, um, adject. ad macellum pertinens, ut macellaria taberna, apud Valer. Maxim. 1. 3. c. 4. n. 3. Macellista, æ, f. i. ostium horti, ita appellatur ab Jonibus. Var. 1. 4. de L.L. Macellum, i, n. macello, πιαzza, ἀγορά, locus Romæ, in quo omnia, quæ ad victum humanum pertinent, vendebantur. Cic. 2. Div. c. 27. Putarem, annonam in macello cariorem fore. Hor. 1. 1. ep. 16. Pernicies, & tempestas, barathrumque macelli. Apud Marcial. legitur macellus gen. masculino, l. 10. epigr. 96. Hic pretiosa fames, conturbatorque macellus. Sed alii leg. conturbatrixque macelli. Macellus, a, um, magistro, macilentus, diim. a macer. Lucil. 1. 6. apud Non. c. 2. n. 524. Non magnus homo est, nafutus, macellus. Macæo, es, n. 2. idem quod macreo, a macer. Plaut. Aul. 3. 6. 28. Qui ossa, atque pellis totu' st, ita cura macet. Macer, cri. V. Æmilius Macer. Macer, cra, erum, magro, מַגְרוֹ, Ger. mager, Gal. maigre, Hisp. magro, ἰσχυρός, exilis, extenuatus, gracilis. Virg. 3. Ecl. eheu quam pingui macer est mihi taurus in ervo! Col. 1. 2. c. 9. Nam vel pinguisima, vel macerrima humo jaciatur. Id. 1. 2. c. 18. Macriora loca simo iuvanda sunt. Senec. epist. 78. Macerrimæ corporis partes. ¶ Translate Maur. 1. 2. epigr. 6. Macer libellus. Petron. c. 88. Spiritus jejunio macer. Maceratio, onis, f. actus emolliendi, macerandi, subigendi. Vitruv. 1. 7. c. 2. Calx in maceratione diuturna deservere coacta. ¶ Item corruptio, labefactio. Arnob. 1. 4. Viscerum maceratione in ultimam tabem consumi. Maceratus, a, um, adject. subactus, emollitus, agitatus. Pallad. 1. 1. c. 14. Macerata calx. Plaut. Pam. 3. 2. 21. de nummis comicis, h. e. lupinis loquens: Macerato hoc pingues sunt auro in Barbaria boves. V. Lupinus. Macerisco, fcis, n. 3. macerarsi, mollificarsi, מַלְּבִּיחִי, Ger. vveich uerden, Gal. se detrempe, Hisp. remojarse, ὑπαρσασμαι, maceror, mollis fio. Cato de R. R. c. 99. Palearum paulum addito, sinito macrescant. Maceria, æ, f. muro a secco, macia, τὸ τριχλόν, paries, vel congeries lapidum in unum compactorum sine cemento, aut alio genere ferrumini, cuiusmodi parietes fere eos esse videmus, quibus vineæ claudi solent. Sed tamen dicitur etiam de muro, qui ex lapidibus, & calce factus sit. Var. 1. 3. R. R. c. 12. Quis ignorat, septa et maceris ita esse oportere in leporario, ut tectorio tecta sint, & sint alta? Cato de R. R. c. 15. Maceria fit ex calce, & cementis, vel silice ædificatur. Maceris, ei, f. senuazione, macies, maceratio, labefactio. Afran. apud Non. c. 2. n. 536. Quanta illius mors sit maceries tibi. Tom. 11.

Maceriola, æ, f. diminutiv. parva maceria. In quadam Inscrip. apud Spon. Miscellan. pag. 293. legitur macercola. Macero, as, avi, atum, a. 1. macerare, indebolire, affigere, שָׂרַר, Ger. aufsmeglen, Gal. detremper, Hisp. remojar, ἐκτίκω, attenuo, contero, consumo, macrum reddo, a macer. Hor. 1. 1. od. 15. Quam lentis penitus macerer ignibus. Liv. 1. 26. c. 13. Circumvallatos, inclusosque fame macerare. ¶ Transfertur ad animum & significat affigere, travagliare. Ter. Andr. 4. 2. 2. Tu modo, anime mi, noli te macerare. Et ibid. Cur me excrucio? cur me macero? ¶ Item pro fatigare, vexare. Flor. 1. 2. c. 6. Fabius cunctator per Falernos, Gauranoque saltus maceravit Annibalem. ¶ Sæpe usurpatur pro emollire, subigere, molle tenerumque reddere, macerare, amollire, diciturque de ii, quæ humore aliquo asperuntur, ut mollia, & tractabilia fiunt. Ter. Adel. 3. 3. 27. Salfamenta hæc fac macerentur pulcre. Cato d. R. R. Macerare brassicam in aqua. Virr. 1. 7. c. 2. Macerare calcem. P. in. 1. 11. c. 45. Totum corpus lacte macerabat. h. e. prolebat, madefaciebat. Macesco, is, n. 3. smagrisi, macer fio, a macero. Col. 1. 2. c. 9. Constat, arva segetibus ejus macescere. Var. 1. 3. R. R. c. 16. de apibus. Propter laborem asperantur, & macescunt. Macetæ, tum, m. Macedones. Nam Macedonia dicta est etiam Macetia. Stat. 1. 4. silv. 6. v. 106. Regnator Macetum. Auson. in Alexandria: Maectumque attollite nomen. Adde Lucan. 1. 2. v. 647. Sil. 1. 14. v. 5. Val. Flacc. 1. 1. v. 96. & Claudian. 1. 2. in Rufin. v. 279. quibus locis qui Macetum (quod neque Græcum est, neque Latinum) pro Macetum, legunt, passim reprehenduntur a Criticis. Macetes, um, populi Africæ circa Syrtis. Sil. 1. 7. v. 633. Et Macetum primi, atque incocti corpora Mauri. ¶ In singulari est Maces, etis. Id. 1. 9. v. 222. Marmarides, tum Maurus atron, Garamaque, Macelque. Machæra, æ, f. spada, מַחָרֵר, Ger. ein daegen, Gal. glaive, Hisp. espada, μάχαιρα, instrumentum ad scindendum simul, & vulnerandum, sica, gladius, culter, a μάχαιρα, pugno. Suet. in Claud. c. 15. Carnificem acciri cum machæra flagitavit. Plaut. Mil. 1. 1. 5. Hanc machæram consolari volo, quæ misera gefit factum facere ex hostibus. Machærum, rii, n. coltello, μάχαιρον, μάχαιριδιον, cultellus, sica, diim. a machæra. Plaut. Aul. 2. 2. sc. 9. Tu machærio congrum, muram exordior, quantum potes. Id. Rud. 2. 2. 9. Qui tres duceret chlamydatos cum machæriis. Sed in primo exemplo videtur esse nomen servi. Machærophorus, i, m. spadacino, μάχαιροφόρος, gladius ferens, ficiarius. Cic. ad Q. Fr. 1. 2. ep. 10. Machærophoris centum sequentibus. Machæon, onis, m. μάχαιον, Æsculapii filius, ex Arifnoe, al. ex Coronide, al. ex Hefionis filia Meropis, al. ex Xanthione, Podalirii frater, medicus insignis, qui cum reliquis Græcæ principibus ad bellum Trojanum profectus, ab Eurypylo occisus est. Propert. 1. 2. el. 1. v. 59. Tarda Philoctetæ sanavit crura Machæon. Machæonius, a, um, & Machæonius, a, um, adject. a Machæone. Ov. de remed. amor. v. 546. Ille Machæonia vix ope salvus erit. Sidon. 1. 2. ep. 12. in fi. Machæonica ars. Machina, æ, f. machina, מַכְּיָנָה, Ger. ein ruestzeug, Gall. machine, Hisp. maquina, μηχανή, opus, instrumentum, inventum, in quo, ut ait, Alconius, non tam materiæ, quam artis, atque ingenii ratio ducitur. Plin. 1. 36. c. 15. de versatili Curvionis amphibeatro. Populus in machina pendens. Lucret. 1. 5. v. 91. sustentata ruet moles, & machina mundi. ¶ Machinæ similiter dicebantur, quæ in theatris personas ex alto demittebant, aut subito et conspectu abducebant. Inde Græcum proverbium E machina Deus, de repentino, & insperato remedio. ¶ Speciatim machina dicitur instrumentum ad magna pondera movenda, & transferenda. Horat. 1. 2. ep. 2. v. 73. Torquet nunc lapidem, nunc ingens machina tignum. V. Virr. 1. 10. ¶ Machinæ in bellis sunt omnia instrumenta, quibus utuntur milites præcipue in obsidionibus, ut turres, ballistæ, vineæ, arces, &c. Vitruv. 1. 10. c. 19. Machina arietaria. ¶ Sumitur & pro catasta, in qua venales ferri exponebantur. Q. Cic. de Peir. Conful. c. 2. ¶ Translate machinæ dicuntur callida consilia, & doli. Cic. ad Brut. ep. ult. Hic quoque labor mihi accessit, ut omnes adhibeam machinas ad tenendum adolescentem. Plaut. Bacch. 2. 2. sub fin. Alitquam machinabor machinam, ut aurum efficiam. Adde Mil. 3. 2. 1. Machinalis, & le, μηχανικός, quod ad machinas spectat. Plin. 1. 7. c. 37. Grande & Archimedi geometricæ, & machinalis scientiæ testimonium M. Marcelli contigit. Machinamentum, n. idem ac machina. Liv. 1. 24. c. 34. Machinamentaque alia quantiendis muris portabant. Machinarius, rii, m. μηχανικός, machinarum opifex. Paul. Dig. 1. 9. tit. 2. leg. 31. Si machinarius hominem prætereuntem occiderit. Machinarius, a, um, adject. idem quod machinalis, ut machinarius affinis, qui scil. molam versat, apud Ulpian. Dig. lib. 33. tit. 7. leg. 12. Et, machinaria molis, apud Apul. 1. 7. Metam. Machinatio, onis, f. invención, ασυζία, וכר, Germ. erdenckung, Gal. engin, invention, Hisp. maquinacion, μηχανημα, inventio, artificium. Cic. 2. de Nat. Deor. Cum machinatione quædam aliquid moveri videmus. ¶ Interdum ponitur pro ipsa machina. Cæs. 2. B. G. cap. 31. Qui tantæ altitudinis machinationes tanta celeritate promoveri possent. ¶ Translate est callidum consilium, astus. Cic. 2. de Or. Qui tanquam machinatione aliqua tum ad feveritatem, tum ad remissionem animi est contorquendus. Machinator, oris, m. μηχανιστής, ingegnere, machinarum inventor, aut opifex, qui aliquid invenit, aut conficit. Liv. 1. 24. c. 34. Mirabilior tamen inventor, ac machinator tormentorum bellicorum, operumque. ¶ Translate dicitur de inventore, & auctore cuiuscunque rei, machinatore. Cic. in Catil. 3. c. 3. Atque horum omnium scelorum improbitum machinatorem Cimbrum vocavi. Machinatrix, icis, f. macchinatrice, inventrix. Senec. Med. v. 266. Tu dialo-

malorum machinatrix facinorum .
 Machinatus, us, m. idem ac machinatio. *Apul. in Apol.* Gloriatur me suo machinatu reum postulatum.
 Machinatus, a, um, partic. significationis passivæ, per machinas effectus. *Jallust. apud Non. c. 2. n. 859.* Demissum victoriarum simulacrum cum machinato strepitu tonitruum coronam capiti imponebat.
 Machinator, aris, atus sum, d. i. *invenire, fabricare*, וְכַסֵּי, Ger. *gedencken*, Gal. *trouver quelque chose*, Hisp. *maquinar, macharar*, imaginor, excogito, molior. *Cic. 2. de Div.* Quod perpetuitatis causa natura machinata est. *Lucret. l. 3. v. 958.* Nam tibi præterea quod machiner, inveniamque Quod placeat nihil est, eadem sunt omnia semper. ¶ Sæpe in malam partem accipitur, machinare. *Liv. l. 1. c. 51.* Turno necem machinatur. *Cic. in Catil.* Machinari pestem in aliquem.
 Machinosus, a, um, *machinosus*, machinis confectus. *Suet. in Ner. c. 34.* Repentique Baulos in locum corrupti navigii machinosum illud obtulit.
 Machinula, æ, f. *machinetta*, parva machina. Legitur apud *Fest.* in voce *Mustricola*.
 Machlis, V. Achlis.
 Macidatus, V. Madidatus.
 Macies, ei, f. *magrezza*, מַכְיָה, Germ. *magerheit*, Gal. *moigreur*, Hisp. *magreza*, λεπτότης, corporis extenuatio, a *macco*. *Col. l. 6. c. 14.* Inde *tulis*, & *macies*. *Ovid. l. 5. Met. v. 397.* Adducitque cutem macies.
 Macilentus, a, um, *macilento*, מַרְוּר, Germ. *mager*, Gall. *maigre*, Hisp. *magro*, σπληνικός, macie extenuatus, plenus macie. *Plaut. Capt. 3. 4. 114.* Macilento ore, naso acuto, corpore albo, & oculis nigris.
 Macio, as, a. 1. *stenuare*, מַרְוּר, Ger. *ermagern*, Gal. *amaigrir*, Hisp. *emagrecer*, ἀσπρίω, macrum facio. *Solin. c. 15. (al. 25. a med.)* Cælipi maris fauces mirum in modum maciantur imbribus, crescent æstibus.
 Macir, *macce*, μάκρη, cortex subrutus, & magnæ radicis. *Plin. l. 12. c. 8.*
 Macis, idis, ficti aromatis nomen apud *Plaut. Pseud. 3. 2. 43.* ¶ Quidam ajunt, esse corticem aromaticum cuiusdam nucis Indicæ.
 Macor, oris, m. *magrezza*, macies, a *macco*. *Pacuv. Non. c. 2. n. 525.* Corpus meum tabe, mœnore, macore fenet. Al. leg. *macrove*.
 Macrefco, is, n. 3. *divenir magro*, מַרְוּר, Ger. *mager werden, oder seyn*, Gal. *etre, ou devenir maigre*, Hisp. *ser, è bolverse magro*, λεπτόνωμαι, macer fio, a *ma ro*. *Col. l. 6. c. 3.* Ne penuria tibi macrefcat pecus. *Var. l. 2. R. R. c. 5.* Fames macrefcere cogit.
 Macrifcus, atis, f. *magrezza*, macies, tenuitas, λεπτότης. *Vitruv. l. 2. c. 3.*
 Macritas arenæ. *Pallad. l. 11. c. 1.* Propter macritatem semen aliud terre non valet.
 Macritudo, inis, f. idem ac macies. *Plaut. Capt. 1. 2. 32.* Ossa, atque pellicum misera macritudine.
 Macrobius, m. 2. pop. Æthiopiæ, in Mercoe inf. ad Or. sic dicti a μακρός, longus, & βίος, vita, quia vita dimidio, quam nos, protensiore fruuntur. Forma sunt pulcherrimi, plurimum valent robore, justitiam colunt, amant æquitatem. Apud eos lacus est adeo liquidus, ut ne solia quidem fulsineat, quo perfusa corpora quali uncta nitescunt. Ultra illos desertæ, inhumanæque solitudines sunt. *Pomp. Mela l. 3. c. 9.*
 Macrobius, ii, Aurelius Theodosius Macrobius, qua fuerit patria non constat, Romanus certe non fuit. Vixit autem Honorii & Theodosii junioris temporibus, hoc est exunte Sæc. Christi IV. scriptisque commentaria in Ciceronem de Somnio Scipionis, & Saturnaliorum libros VII, in quibus ab A. Gellio multa descripsit, adeo ut ejus tur & sumia dictus sit.
 Macrochèra, f. μακροχέρα, tunica manicata, quæ & chirodota appellatur, a μακρός, longus, & χείρ, manus. *Lamprid. in Severo c. 33.* Macrochèras ex purpura ad ulum suum revocavit.
 Macrocolium, i. n. *carta reale*, μακροκόλιον, charta regia, quæ magnitudine Augustam, Livianam, Fanquam, cæteraque chartæ species exsuperabat, a μακρός, longus, & κόλιον, membrum, membrana. *Cic. l. 16. Attic. ep. 3.* Archetypum translatum in macrocolium lege convivis tuis. *Id. ibid. l. 11. ep. 25.* Impensam fecimus in macrocola. ¶ Sunt qui duplici l. scribunt, ducuntque a κόλλα, glutinum.
 Macrologia, f. μακρολογία, est vitium orationis, quo ferius longior, quam oporteat, utriusque. Græca vox est, & græcis literis scribitur a *Quintil. l. 8. c. 3.*
 Macror, V. Maor.
 Macrabilis, le, adject. qui macrari, vel mastrare potest. *Lucret. l. 6. v. 805.* Tum fit odor vini plæge macrabilis infar. Ita legit *Lambinus*, alii aliter.
 Macrator, oris, m. occisor. *Sen. Troad. v. 1002.* Perge macrator senem.
 Macratus, us, m. occisio. *Lucret. l. 1. v. 98.* Hostia conciderat macratu mæstia parentis.
 Macratulus, a, um, adject. occisus. *Ovid. 15. Met. v. 114.* Caper Bacchi macratulus ad aras. *Horat. lib. 1. od. 19.* Macratata veniet lenior hostia.
 Macre, & Macri. V. Macrus.
 Macræa, V. Mattea.
 Macro, as, avi, atum, a. 1. *acrescere, feliciter*, proprie est magis augere, quàm magis aucto, a *macro*. Macrare autem dicebantur, cum thure, vino, aliove hostiam posito diceretur, *Macre hostia*. Ita *Var. l. 4. de L. L. & Serv. in 4. Æn.* Indeque apud *Cat. de R. R. c. 134.* *Macre hocce vino inferio esto: Macre hocce sero esto: Macre hæcæ dæpe pollucenda esto.* Ubi Deo, cui facrificantur, dicitur, *Macre esto pro macro*, h. e. *cumularus, auctusque*. Deum autem mactum esse jubebant, quia putabant, sacrificiis augeri Deorum felicitatem. *Cic. in Vatin.* Cum puerorum extis Deos Manes mactare soleas. *Liv. l. 9.* Eos se Orco mactare Junius dicitur. *V. Macrus*. ¶ Metaleptice sumitur pro cedere in sacrificiis, seu immolare, *εὐτὶ δειψισμῶν*, quod *cedis* voce in sacrificiis, ut mali omnino, abstinendum sit. *Virg. 4. Æn. v. 57.* Macrant lætas de more bidentes. Ubi *Serv.* Macrant, verbum sacrorum, *εὐτὶ δειψισμῶν* dictum. ¶ Per translationem usurpatur pro augere quocumque modo. *Cic. de Rep. apud Non. c. 4. n. 291.* Ferunt laudibus, macrant honoribus. ¶ Transfertur etiam ad res malas, pro occidere, interficere. *Cic. de Arusp. resp. Clodius divifores Tribuum domi fux crudelissima morte macravit. Id. 1. Catil.* Non ad mortem rapi, non summo supplicio macrari imperabis? ¶ Item pro violare. *Cic. 6. Ver.* Cum videant, ius civitatis illo supplicio esse mactatum. ¶ Item pro afficere. *Plaut. Pan. 3. 1. 14.* Divitem audacter solemus mactare infortunio. *Id. Aul. 3. 5. 62.* Dotatæ mactant & malo, & damno viros. ¶ Item pro fatigare, aut molestiam creare. *Plaut. Rud. 1. 2. 8.* Hoc, quod me mactat, concinnem lutum. ¶ Item pro præcipitare. *Accius apud Non. loc. cit.* Aut castra mactabo in mare. Ita *Non.* Verum postrema hæc notio oboleta est.
 Macra, f. 1. *madia, arcella*, מַכְרָה, Germ. *ein brodkorb*, Gall. *may, unde*, Hisp. *arveja*, *μάκρη*, *μάκρη*, vas, in quo pinfitur farina, a *μάκρη, pinso*, subigo, Græca est vox. *V. Gel. l. 13. c. 14.*
 Macritilla, læ, f. parva macra. *Petron. in fragm. Tragur. c. 74.* *Burm.* ubi alii aliter legunt.
 Macrus, a, um, *acrescens*, ἀκμαῖος, auctus, cumularus, ex *magis*, & *auctus*, quasi mauctus. Hinc *Caro* herbam maclam dixit. h. e. adultam. *Jallust. Jugur. c. 13. c. 80.* macra munera. h. e. grandia, ditia, sed tamen al. leg. *magna*. *Rurifus Caso de R. R. c. 134.* Macrus hoc ter-

to. h. e. cumularus, & felix hoc sacrificio. ¶ In eleganti usu est vocativus singularis *macre*, & pluralis *macri*, quoties gratulamur, plaudimus, ac cohortamur, & fere cum sexto casu conjunguntur. *Sen. ep. 66.* Macre virtute esto: sanguinolentis, & ex acie redeumbitis dicitur. *Virg. 9. Æn. v. 641.* Macre nova virtute puer. h. e. auctus, cumularus. *Liv. l. 7. c. 36.* Macri virtute, milites Romani, estote. h. e. aucti virtute. *Plin. l. 2. c. 12.* Macri ingenio este, cæli interpretes. ¶ Inventur etiam aliquando cum genitivo. *Martial. l. 12. epigr. 6.* Macre animi vir. h. e. cumulate animo, egregie. Adde *Stat. l. 1. Sylv. v. 201.* ¶ Ducta est hæc formula a sacrificiis, ut habes in verbo *Macro*: obtinuit autem usus, & religio quædam, ut semper efferretur per vocativum. *Liv. l. 2. c. 12.* Juberem, macre virtute esse, si pro mea patria ista virtus staret. ¶ Reperitur etiam ipsa vox *macre*, absolute, & sine casu, pro *euge*, *belle*. *Cic. l. 15. Att. ep. ult.* Ajebant, cum, & agripetas ejedus a Buthrotiis. *Macre. Bella. Sic Flor. l. 2. c. 8.* Macre, fortissimam, & meo iudicio beatissimam in ipsis malis civitatem! Al. leg. *macre esse fortissimam civitatem asseruit*. Quo ex loco nihil certi colligi potest.
 Macula, æ, f. *macchia*, מַכְוָה, Ger. *ein macke*, Gal. *sache*, Hisp. *mancha*, *κηλίς*, *σπίλος*, fordes, sive labes. *Plin. l. 25. c. 13.* Cicuta hecatorum maculæ in corporibus apparent. ¶ Quandoque ponitur pro nota, seu signo. Sic colorum varietates in corpore aliquo a reliquo differentes corporis colore, maculæ dicuntur. *Plaut. Capt. 3. 4. 64.* Viden' tu, illi maculari corpus totum maculis luridis? *Sen. ep. 116.* Delectant nos ingentium maculæ columnarum. ¶ Translate accipitur pro infamia, dedecore. *Cic. pro Leg. Manil. c. 3.* Delenda est vobis illa macula Mithridatico bello suscepta, quæ penitus infedit, atque inveteravit in populi Rom. nomine. *Id. in Jallust.* Inurere maculas æternas alicui. Sic aspergere maculis, afficere macula, &c. apud *Quint.* sæpe. ¶ Significat etiam foramen retis, seu plagam, *maglia*. *Cic. 7. Ver. c. 11.* Reticulum ad naves sibi admovebat, tenuissimum lino, minutis maculis, plenum rosæ. ¶ Aliquando etiam pro reti ipso ponitur. *Var. l. 4. R. R. c. 11.* Septimum totum grandibus maculis integitur.
 Maculatio, onis, f. actus maculandi, fœdatio. *Jul. Firm. l. 3. c. 15.* Omni infamia, maculationeque pollutus. Adde *Apul. in Apol.*
 Maculatus, a, um, adject. *macchiato*, inquinatus. *Valer. Flac. l. 6. v. 704.* Perve lequem, & multo maculatum murice tygrum.
 Machlo, as, avi, atum, a. 1. *macchiare, sporcare*, מַכְוָה, Ger. *bestrecken*, Gal. *sacher*, Hisp. *manchar*, *խարախ*, fœdo, iniquo, polluo, contaminor. *Virg. 3. Æn. v. 29.* Et terram tabo maculant. ¶ Translate sumitur pro infamia afficere. *Cic. pro Mil.* Cujus ille lacus, nemora, sineque tæpe omni netario stupro, & scelere macularat. *Nepos in Pausan. c. 5.* Belli gloriæ turpi morte maculavit.
 Maculosus, a, um, *macchiato, sporco*, מַכְוָה, Ger. *massehtig*, Gal. *sachete*, Hisp. *manchado*, *խարախ*, fordidus, immundus. *Cic. 2. Phil.* Vestis Pompeii non multa, eaque maculosa. ¶ Sumitur etiam pro notis, sive signis consperso. *Virg. Æn. l. 1. v. 327.* Ac maculosa tegmine lycæia. ¶ Translate ponitur pro immundo, impuro, scelesto. *Cic. Att. l. 1.*
 Maculosi Senatores, nudis Equites. *Horat. l. 4. carm. od. 5.* Mos, & lex maculosum edomuit nefas. *Tac. 3. Ann. c. 38.* Blæsus omni dedecore maculosus.
 Madaura, æ, *Maduro*, o *Madura*, urbs Africa, in Numidiæ finibus, patria Apulei. Hinc Madaurensis, apud *Augustin. ep. 49. quest. ult.*
 Madefactio, is, eci, actum, *bagnare*, שָׁטַף, Ger. *waschen*, Gal. *moiviller*, Hisp. *mojar*, *βήχω*, madidum facio, humore aspergo. *Virg. 5. Æn. v. 330.* Humum, virideque super madefecerat herbas. ¶ Item inebrio. *Plaut. Pseud. l. 2. 51.* Vino cupidæ estis, eo vos madefactis.
 Madefactio, as, a. 1. frequentativum a madefactio. *Venans. Fortun. l. 1. carm. 21. v. 26.* Si tamen & fluvius, qui madefactat humum.
 Madefactus, a, um, nom. ex partic. *bagnato*. *Ovid. 8. Metam. v. 402.*
 Madefacta terra cruore. *Tib. l. 3. eleg. 7.* Tyrio madefacta tempora nardo.
 Madefco, is, actus sum, n. anom. pass. *esser bagnato*, שָׁטַף, Germ. *sich netzen*, Gal. *se moiviller*, Hisp. *mojarse*, *βήχω*, madidus fio, humore aspergor. *Cic. de Div. l. 1. c. 32.* Madefactio iri minus triginta diebus Græciam sanguine.
 Madens, entis, *bagnato, molle, grandante*, madidus. *Petron. in Satyr. c. 6.*
 Madens sudore. *Quintil. l. 6. c. 2.* Madens sanguine vestis. *Ov. 3. Trist. eleg. 5. v. 12.* Os Ætu madens. *Id. heroid. ep. 13. v. 52.* More nivis lacrymæ sole madentes eunt. *che si frugge al sole.* *Stat. 3. Theb. v. 230.*
 Enim madens. h. e. ensem habens madentem sanguine. ¶ *Cæde madens* est madens sanguine ex cæde facta: & urbanæ cædis auctor, aut reus. *Juvenal. sat. 4. extr.* hoc nocuit Lamiarum cæde madenti. *Senec. in Herc. Oer. v. 1870.* populifuge madens ferrum. h. e. sanguine cæsum populum. *Id. in Herc. fur. v. 1195.* puerilli madens arundo leto. h. e. lagitta madens cruore cæsi pueri. ¶ Absolute *Cic. post redit. in Sen. c. 6.* Madens coma. h. e. unguentis delibuta. *Lucret. l. 6. v. 1180.* Sudor madens per collum. h. e. manans, fluens. Sic per cataebresin. *Sever. in Ætina, v. 529.* madentes flammæ. h. e. fluentes. *Senec. in Herc. Oer. v. 71.* Madens auster. h. e. pluvius. *Sic Martial. l. 10. epigr. 5.* Madens bruma. *inverno piovofo.* & *Tacit. 5. hist. c. 17.* Madentes campi. *acquosi.* ¶ *Vino madens* est vini plenus, bene potus, ebrius, *pien di vino, ubbriaco.* *Sen. epigr. 83.* circa med. Vir moderatus & gravis, sed merus vino & madens. ¶ Absolute *Suet. in Claud. c. 33.* Nec temere unquam triclino abscedit, nisi diftentus ac madens. ¶ Hinc translate *Martial. l. 7. epigr. 50.* Jure madens, varioque togæ limatus in usu. h. e. plenus juris scientia. *Gell. in fr. c. 8. l. 13.* Intercutibus vitis madentes.
 Madéo, es, dui, n. 2. *esser umido, bagnato*, מַכְוָה, Germ. *nass feyn*, Gal. *evre moiville*, Hisp. *ser mojado*, *εὐχρημα*, madidus sum, & humore aliquo conspersus, a *μαδάω*, vel *μαδάω*, *Cic. in Phil. 2. c. 41.* Natabant pavimenta vino, madabant parietes. *Lucan. l. 1. v. 95.* maderunt sanguine muri. ¶ *Madere metu*, est præ timore sudore aspersum esse. *Plaut. Most. 2. 1. 48.* Hei mihi quam isthæc blanda dicta, quo eveniant, madoe metu! ¶ *Mars. l. 11.* Qui vino madoeat, nec erubescat. h. e. ebrius sit. ¶ Usurpatur etiam absolute eodem sensu. *Plaut. Most. l. 1. 4. 7.* Ecquid tibi videor maderè? Et v. 18. Madet homo. ¶ *Madere arte*, est plenum esse, translatum ab eo quod dicitur, madere vino. *Liv. l. 4. v. 792.* Scilicet arte madent simulacra. *Martial. l. 7. epigr. 68.* Cujus Cæcopia pectora voce madent. h. e. græcarum literarum scientia. *Horat. l. 3. od. 21.* Non ille, quamquam Socraticis madet sermonibus, te negligit horridus. h. e. imbutus est Socratica philosophia. ¶ Significat etiam colium esse. *Plaut. Men. 2. 2. 51.* Jam ergo hæc maderunt taxo. Alii exponunt: condimentis macerabuntur. Eadem ratio ne explicat *Turneb. l. 18. c. 15.* illud *Virg. Georg. l. 1. v. 196.* de *feminibus ferendis*. Et quamvis igni exiguo properata maderent.
 Madefco, fcis, dui, n. 3. *bagnarsi, o esser bagnato*, שָׁטַף, Ger. *nassfoverden*, Gall. *devenir moite*, Hisp. *mojarse*, *εὐχρημα*, madidus fio, humefco, humefcor. *Col. l. 7.* Ne humore madefcat unguæ. *Ov. 1. Metam. v. 65.* Imbribus affiduis, pluvioque madefcit ab Austro.
 Madidans, antis, madidus. *Clandian. l. 2. de rapit. Prof. v. 88.* madidantes nectare pennas concutit.

Madidatus, a, um, adject. madefactus. *Apul. l. 8. Met.* Ille spongiis madidatus tumores comprimere. Perperam olim legebatur *madidatus*. *Amob. l. 1.* Madidata ex imbribus arva succrescunt. ¶ Sumitur etiam pro ebrio. *Amob. sub inir. l. 5.* Injicere madidatis vincula.

Madide, adv. *Madide madere* apud *Plaut. Pseud. 5. 2. 7.* Effere probe ebrium esse.

Madido, as, a. 1. inumidit, *ὕδατος*, inmadidum facio. *Claud. l. 2. de rapt. Proserp. v. 88.* Ille novo madidantes nectare pennas concutit. *Amob. l. 5.* Mero multo madidari.

Madidus, a, um, *umido*, *bagnato*, מדיד, Ger. *nass*, Gal. *mouille*, Hisp. *mojado*, *διδυμωτός*, aliquo liquore resperfus, a *madeo*. *Cic. Q. Fr. l. 2. ep. 11.* Fasciculum aqua madidus mihi redditus est. *Plin. l. 27. c. 5.* Madidiora femina. ¶ Item imbutus, tinctus. *Martial. l. 5. ep. 24.* Non nisi vel cocco madida, vel murice tincta veste nites. ¶ Hinc translate. *Id. l. 1. epigr. 40.* Si quis Cecropiæ madidus, Latineque Minervæ artibus. ¶ Item ebrius. *Plaut. Amph. 3. 4. 18.* Faciam, ut sit madidus sobrius.

Madifico, as, a. 1. idem ac madefacio. *Plin. l. 38. c. 7.* Si contra ephoras ferventes oculorum anguli subinde madificentur.

Madon, onis, f. *μαδωνάκη*, vitis albae genus, cujus sarmenta longis, & exilibus internodiis geniculata scandunt, foliis pampinosis, ad similitudinem hæderæ. *Plin. l. 28. c. 1.*

Mador, oris, m. *umidit*, מדיד, Germ. *naesse*, Gal. *humidité*, Hisp. *humedad*, *diecis*, humiditas, *Sallust. in fragm. l. 3. hist.* Ne ex latere nova munimenta madore infirmarentur.

Madulsa, æ, m. 1. ebrius, a *madeo*, quia vino madet. *Festus. Plaut. Pseud. 5. 3. 7.* Ego nunc probe abeo madulsa. ¶ Apud *Fest.* legitur & *madulsa*.

Mæandro (*Ovid. 8. Metam. v. 162.*) & Mæandrus (*Silius l. 7. v. 159.*) dri, m. *Madre*, *Μαίανδρος*, fl. ingens Asiæ, in Phrygia Magna, qui ex Aulo loene fonte oritur. Poetæ fingunt, Oceani, & Terræ filium fuisse, & Cyanen Nympham genuisse, quam Miletus filius Solis oppressit, & ex ea Caunum, & Byblidem suscepit. Oblique adeo fluit, ut in se ipsum recurrere videatur. Sexcentis enim flexiones facit, teste *Dione Præfate*. Caula est, ut *Strabo* ait, quia multum limum deducit, & modo huic, modo illi ripæ adjicit. ¶ Hinc more Meandri illud fieri dicitur, quod tortuose, flexuoseque fit. *Col. l. 8. cap. 17.* Oportebit nonnullis locis more Meandri, parvis, sed angustis itineribus. ¶ Hinc omnes obliquitates, & gyri translate Meandri dicuntur. Nec solum Meandri pro variis flexibus sumuntur, sed etiam pro vaftris, & obliquis consiliis. *Cic. in Pis. c. 22.* Quos tu Mæandros, dum omnes solitudines perqueris, quæ diverticula, flexioneq; quævisi? Meander etiam, seu Mæandrum, gen. n. picturæ genus est, in more labyrinthorum flexuosis ambagibus implexum, quod oris clamydem auratum, quam plurima circum purpura Mæandro duplici Melibzæ cucurrit. Ubi *Serv.* Meandro duplici, flexuoso. Et hoc dicit: erat in chlamyde flexuosa, & inter se remeabilis purpura in modum Meandri fluminis Carizæ provinciz.

Mæandratus, a, um, adject. flexus, tortuosus, imitat Meandri. *Var. apud Non. c. 2. n. 550.*

Mæandricus, a, um, ad Mæandrum pertinens. *Tert. de Pall. c. 4.* Mæandricus fluxus.

Mæandrius, a, um, adject. ad Mæandrum pertinens, ut Mæandria gleba. *Avien. in Periæg. v. 1000.*

Mæcenas, v. *Mecenas*.

Mæcia, Tribus Romana, in Latio constituta, nominata est a Mæcio oppido; factaque est anno U. C. 425. simul cum Sceptia. *Liv. l. 8. c. 8.*

Mæna, æ, f. *μαίνας*, piscis marinus, ex quo salamenta fieri solent. Differt ab halece, seu halecula. *Cic. 2. Fin. c. 28.* His licet dicere, se acciperem mæna non anteporere.

Mænades, dum, f. *Μαίανδες*, *Βακχῶν*, Bacchæ mulieres, quæ infantium ritu Bacchi Orgia celebrant, a *μαίνας*, furo. *Juv. Sat. 6.* Crinemque rotant ululante Priapo Mænades. *Catull. carm. 64. de Ari. v. 23.* Ubi capita Mænades vi jacuunt hederigeræ. ¶ In fing. num. est *Menas, adis. Sen. Med. v. 382.* Cum jam recepto Mænas infanti Deo. *Sil. l. 3. v. 102.* Concutiens thyrsum, atque armata Mænade Calpen. ¶ Mænas deglutita, convicius est in hominem effeminatum. *Plaut. Pan. 5. 3. 33.*

Mænala, orum, v. *Mænalus*.

Mænalis, idis, adject. tæm. quæ est ex Mænalo Arcadiæ monte. *Ovid. 3. Trist. eleg. ult.* Cumque suo Borea Mænalis urfa videt.

Mænalfus, a, um, ex Mænalo, Arcadicus *Virg. 8. Ecl.* Incipe Mænalius mecum mea tibia versus. h. e. bucolicos, pastorales, quales in eo monte ab Arcadicis Pastoribus canebantur. *Stat. 9. Theb. v. 719.* Mænalius nemus.

Mænalus, i, m. & Mænala, orum, n. *Mænalo*, *Μαίναλος*, mons Arcadiæ, apud Tegæam urb. ubi etiam opp. Mænalus, vel Mænala, n. pl. a Mænalo Lycaonis filio. *Servius* scribit sine diphthongo, & ducit a *μαίνας*, pecus, *ovis*, quod ovibus plenus esset. *Virg. Ecl. 8.* Mænalus argutumque nemus, pinoloque loquentes semper habet. *Id. l. 1. Georg. tua si tibi Mænala curæ*

Menas, Adis, f. v. *Mænades*.

Mænifa, & Mæniana, v. *Meniana*.

Mænimonon, n. 2. *μαίμωνιον*, *μίλι*, genus mellis venenati, a *μαίμων*, infans, quia infaniam gignit. *Plin. l. 21. c. 13.*

Mæon, onis, m. *Μαίων*, pater Homeri.

Mæones, onum, Lydi, a Mæonia.

Mæonia, æ, *μαίονία*, Lydia, ea præsertim quæ procurrit ad Joniam, atque Cariam. Hinc

Mæonidæ, m. 1. Lydi. *Virg. 11. Æneid. v. 759.* ¶ Sed *Mæonidum tellus* apud *Sil. l. 6. v. 607.* est Etruria. Nam Etrusci a Lydis oriundi fuerunt.

Mæonides, æ, m. Homerus, a Mæone patre. *Martial. l. 5. ep. 10.*

Mæonis, idis, f. 3. mulier ex Mæonia. *Ovid. 6. Met. v. 103.* Mæonis elufam designat imagine tauri Europam. h. e. Arachne, quæ fuit ex Lydia.

Mæonius, a, um, Lydius. *Virg. 4. Georg.* Cape Mæonii archæfcha Bacchi, idest, vini Lydi. ¶ Est etiam denom. a Mæone Homeri patre, & pro Homericoponitur. *Martial. l. 14. epigr. 183.* Perlege Mæonio cantatas carmine ranas.

Mæotæ v. Mæoticus.

Mæoticus, a, um, quod ad Mæotidem pal. spectat. *Virg. 3. Georg.* Qua Scythiæ gentes, Mæoticæque unda. ¶ Mæoticus, idem qui Meotæ, hoc est populi Sarmatiæ Europææ circa paludem Mæotidem. *Pomp. Melastik. l. cap. 2. & Plin. l. 4. c. 12.*

Mæotidæ, arum, m. populi iidem qui Mæotæ. *Vopisc. in Tacit. cap. 13. v. Mæoticus.*

Mæotis, idis, f. Mæotis palus, Mæotius lacus, Scythica stagna, Cimmeriæ paludes, *Mar bianco*, *Mare delle Zabacche*, *Mare della Tana*, palus Maxima, seu sinus amplissimus, ac potius mare Sarmatiæ, inquam Tanais fl. a Sept. fluit. Dicitur palus, quia adeo humilis est, ut plurimum in locis non nisi scaphis, & minoribus navigiis navigari possit, & vix naves in ea anchoras figendi opportunitatem habeant, cum 40. M. P. distent ab ora litorali plerique in locis. *Plin. l. 4. c. 12.*

Mæoticus, idis, f. patron. a Mæotide palude. *Juv. Sat. 15. v. 115.* Mæo-

tide fevior ara Ægyptus.

Mæotius, a, um, quod spectat ad pal. Mæotidem. *Vat. Plac. l. 4.* Quantosque sinus Mæotia laxent æquora. Adde *Plin. l. 4. c. 12.*

Mæsius, lingua Oica est mentis Majus. *Fest.*

Mævianus, a, um, ad Mævium pertinens: quod est nomen proper. Remani hominis. *Papinian. Dig. lib. 34. tit. 5. leg. 1.* Mævianus fundus.

Mævius, ii, m. nomen Romani hominis. Apud *Virg. Ecl. 3. v. 90.* & *Horat. epod. 10. v. 2.* est malus quidam poeta, qui inimicus utriusque fuisse dicitur. *Servius.*

Maga, æ, f. *maga*, *strega*, quæ arte magica utitur. *Aug. lib. 18. de Civ. Dei cap. 17.* Circe maga famosissima.

Magalia, lium, n. *capanne*, *μαγάλια*, *μαγάλια*, idem ac mapalia, casæ, sive ædificia rustica Pænorum, & Numidarum, oblonga, incurvis lateribus tecta, quasi navium carinæ, sive rotunda in modum furnorum, quæ etiam plaustris circumferantur, a *magar*, seu *mager*, quod apud Punicos villam notat. *Virg. 4. Æn.* Ut primum alatis tectis magalia plantis. *Id. l. 1. Æn.* Miratur molem Æneas, magalia quondam.

Magdaldes, um, f. & Magdalia, orum, n. apud Medicos sunt massæ rotundæ, & oblongæ in modum cylindri. *Scribon. Larg. compos. 201.* Emplastrum manibus subigitur, & redactum in rotundas amplores, quas magdaldas dicunt, reponetur. *Marcell. Empir.* Ex quibus & magdalia fiunt.

Mage, adv., poeticum, idem ac magis. *Plaut. Trucul. 3. 1.* Quam mage amo, quam matrem meam. *Virg. 10. Æn.* Aspice, num mage sit nostrum penetrabile telum.

Magia, æ, f. *magia*, מציג, Ger. *zaubereg*, Gall. *magie*, *art magique*, Hisp. *arte magica*, *μαγεία*, vox Perfica, quam illi fere accipiunt pro sapientia, & perfectæ rerum naturalium cognitione. Duplex tamen traditur magiæ species, quarum altera est ea, quam jam diximus, naturalis Philosophiæ perfectæ cognitio, quam Pythagoras, Plato, & Empedocles, cæterique inter Philosophos præstantissimi velut sanctiorem quandam disciplinam indefatigabili studio, longiniquæ peregrinationibus conquieserunt: altera, quam *μαγεία*, *goetiam*, vel *thurgiam* vocant, Dæmonum invocatione, infandique incantationibus constat, quam & leges omnes execrantur, & *Plin. l. 30. c. 1.* artem intestabilem vocat, irritam, & inanem. *V. Apul. in Apol.*

Magice, es, f. *arte magica*, *μαγικῶν*, ars incantandi, quam quidam magiam vocant. *Plin. l. 30. c. 1.* Si non expers sedes ejus tota Thrace magices fuisset.

Magicus, a, um, *magico*, Ger. *zaubersich*, Gal. *magique*, Hisp. *magico*, *μαγικός*, quod ad Magum, vel etiam magicen pertinet. *Virg. 4. Æn.* Magicas invitam accingere artes.

Magda, æ, f. genus vasis cæcarii, a magnitudine sic dicti. *Varr. lib. 4. L. l. pag. 30.*

Maginium, ii, n. morbus boum, cum eorum pellis ita dorso eminet, ut apprehensa manibus deduci non possit a costis. *Veget. l. 3. de re Veterin. c. 4.*

Maginor, aris, d. 1. tarde conor, & nigor. *Festus.*

Magistrisium, ii, n. parvus coquus, diminut. a *μαγιστρος*. *Plin. l. 33. c. 12. de Pythæ calatog.* Fecit idem & cocos, magistricia appellatos, parvulus potioris.

Magis, idis, f. *μαγίς*, genus lancis ejusdem formæ, quam platellam nostri vocant. *Plin. l. 33. c. 11.* Cornelius Nepos tradit tympana, fe juvene, appellata stateras, & lances, quas antiqui magidas appellaverunt.

Magis, piæ, *מגיס*, Ger. *mehr*, Gal. *plus*, Hisp. *mas*, *μαγιστρος*, plus, adv. compar. ab antiquo *magior pro major*. *Cic. pro Rosc. Amer. c. 14.* Annos natus magis quadraginta. *Id. pro Milon. cap. 7.* Nisi forte magis erit paricida, qui &c. *Plaut. Cas. 2. 3. 8.* Postquam amo Casinam, magis initio munditiis munditiam antideo. h. e. magis, quam antea. ¶ Junctum adjectivis positivis, comparationis vim habet, ut *magis aptus*, h. e. aptior. *Hor. l. 1. ep. 7. magis anxius*, h. e. anxior. *Ovid. 1. Metam. Magis magnus*, h. e. major. *V. Magnus.* ¶ Inventur interdum cum ipsis comparativis, ut magis majores, apud *Plaut. Pan. prol. v. 82.* magis dulcius, *Id. Menech. prol. v. 55.* & alibi non semel. Sic *Virg. in Culiæ v. 78.* Qui queat optato magis esse beator ævo. ¶ Interdum repetitur eleganter. *Cic. Fam. 16. ep. 21.* Ut in dies magis magisque hæc duplicetur opinio, *semper piæ. Id. Attic. 14. ep. 18.* De Græciæ quotidie magis & magis cogito. ¶ Aliquando deest, & subintelligitur. *Plaut. Rud. 4. 4. 70.* Tacita est bona semper mulier, quam loquens. *Tacit. Ann. 4. c. 61.* Agrippa claris majoribus, quam vestitus. ¶ Eleganter jungitur adverbis comparativis *quam*, *eo*, *quo*, *tanto*, *quanto*, & similibus. *Nepos Pausan. c. 3.* Neque eo magis carebat suspitione. *Plaut. Asin. 1. 3. 6.* Quam magis te in altum capessis, tam &c. *Cic. l. 16. Fam. ep. 19.* Exspecto tuas litteras, te ipsum multo magis. *Id. Attic. l. 16. ep. 5.* Esti magis est, quod gratuler tibi, quam quod te rogem. ¶ Ponitur interdum pro potius, *piusotus*. *Cic. l. 1. de Orat. c. 12.* Perfectam artem juris habetis, magis magnam atque uberem, quam difficilem, & obscuram.

Magister, stri, m. *maestro*, *prefecto*, *governatore*, מר, Ger. *meister*, Gall. *maître*, Hisp. *maestro*, *πρωταρχος*, præfectus, gubernator, ille, cui præcipua cura rerum incumbit, a *magis*, ut *ministri* a *minus*, vel potius a Græco *μαγιστρος*, *maximus*. ¶ Aliud est *magister*, aliud *ceptor*. Præceptor est artium doctor, a *prescribendo*: Magister vero est *ειρηναρχος*, sive præfectus. Unde Magister curiæ, societatum, collegiorum, vicorum, pagorum, æris, census, navium, pecoris, *Varro l. 4. de L. L. Pausan. Dig. l. 50. tit. 16. leg. 57. &c. Cic. ad App. l. 3. Fam. ep. ult.* Eo brevior est hæc epistola, ut adversus magistrum morum modestior. Ubi magister morum ponitur pro censore. ¶ Magister scripturæ dicitur, qui civitatis alicujus publicos pecorum proventus scribendi munus habet. *Cic. 5. Verr. Cum esset magister scripturæ, & sex Publicanorum.* Sic Magister in scriptura, apud eund. *4. Verr. c. 70.* ¶ Magister equitum, *comandante della cavalleria*, apud Romanos secunda erat dignitas post Dictatorem, & ab ipso Dictatore dicebatur, eique parebat. *Liv. l. 3.* Dictator Magistrum equitum dicit L. Tarquitium. ¶ Magister conviviæ, qui convivio præest. *Apul. & Cic. de Senect. c. 14.* ¶ Magister pro navis gubernatore. *Virg. Æn. 5. v. 176.* Ipse gubernaculo rector subit, ipse magister. Adde *Liv. l. 45. c. 42. & Valer. Flacc. l. 1. v. 18.* ¶ Magister pecoris, præfectus pastorum. *Varro l. 2. de R. R. c. 10.* Efficit omnes sub uno magistro pecoris. ¶ Magister auctionis, qui bonis sub hasta vendendis præest. *Cic. Att. l. 2.* Quem putabam fore magistrum, si bona venierent. ¶ Magistrum vicorum. *V. Vicus.* ¶ Honoris gratia nomen magistri tribuitur doctori alicujus artis, *maestro*, *διδασκαλος*. *Perf. Jar. 4.* barbatum hæc crede magistrum dicere. Adde *Cic. ad Q. Fr. Q. Dicitur & de aliis rebus. Id. l. de Orat. c. 33.* Stylus optimus dicendi effector, & magister. ¶ Interdum sumitur pro pædagogog. *Terent. Phorm. 1. 2. 21.* Senes me filius relinquunt quasi magistrum.

Magisterium, rii, n. *magisterio*, *prefectura*, מר, Ger. *mei, berchaff*, Gal. *maistrise*, Hisp. *magisterio*, *maestría*, *μαγιστήριον*, *μαγιστήριον*, magistri dignitas, seu officium. *Cic. de Sen. c. 14.* Mæ vero & magisteria delectant a majoribus instituta, & is sermo, qui more majorum a summo magi-

stro adhibetur in poculis. h. e. munus ejus, qui convivii est caput; quod regnum vini *Hor. l. 1. od. 4.* appellat. *Sucon. in Tiber. c. 3.* Dictatura, ac magisterio equitum honorata. *Colum. in prefat. Rem rulticam sordidum esse negotium, quod nullus egrat magisterio præceptoris. Plaut. Mofell. 1. 1. 32.* Virtute id factum, & magisterio tuo.

Magisterus, a, um, ad magistrum pertinens. *Imp. Honor. & Theodos. l. 3. Cod. tit. 13. leg. 6.* Magisteria potestas.

Magistro, & per syncop. *Magistro*, as, avi, atum, a. v. impero, præsum, magistrum, seu prælectum ago, teste *Fest. Spavian. in Hadrian. c. 10.* Inter manipulares vitam militare magistrans.

Magistra, æ, f. *maestra*, מורה, Germ. *meisterin*, Gall. *maîtreffe*, Hisp. *maestra*, præceptrix in aliqua arte. *Cic. 1. Fin. Magistra*, ac duce natura. *Virg. 8. Æn. v. 442.* nunc viribus utus, Nunc manibus rapidis, omni nunc arte *magistra*.

Magistralis, le, adject. *de maestro*, ad magistrum pertinens. *Vopisc. in Saur. sub fin.* Frequentaverat pergulas magistrales. V. *Pergula. Id. in Tac. c. 6.* Manuum magistratuum ictibus, terrorique subjacet.

Magistratio, onis, f. magisterium, præceptio, institutio. *Apul. l. 2. de dogm. Plat.* Quæ solis disciplinis traduntur, & magistratio dicitur. Al. leg. *magistra ratione*. ¶ In *Cod. Theodos.* publicæ magistrationes sunt scholæ publicæ.

Magistratus, us, m. *Magistrato*, *Maestrato*, מנהיג, Germ. *die oberkeit*, Gal. *magistrat*, Hisp. *magistrat*, ἀρχη, est potestas alicujus, vel aliorum, qui publica autoritate curant res humanas, quæ quidem ad Remp. pertineant, a sup. verb. *magistro*, as. *Festus*. ¶ *Varro l. 4. de L. L. Paulus l. cui, 57. de verb. signif.* deducunt immediate a *magistr*. Verba *Varronis* hæc sunt: *Magister* Equitum, quod summa potestas hujus in Equites, & Adcoens, & ad eum summa Populi R. Dictator, a quo is quoque *Magister Populi* appellatus. Reliqui, quæ, quod minores, quam hi *Magistri*, dicti *Magistratus*, ut ab alio albus. *Cic. pro Planc. c. 3.* Magistratum gerere. *Id. Verr. 6. c. 61.* Magistratum habere. ¶ Sumitur etiam pro eo, qui in potestate aliqua est constitutus, ἀρχη, ut sunt Consules, Prætores, & alii, qui civitates, vel provincias regunt. *Cic. 1. Offic. c. 34.* Est igitur proprium munus Magistratus intelligere, se gerere personam civitatis, &c. *Id. 3. de Leg. c. 1.* Magistratus est lex loquens. ¶ Magistratum inire, *entrar in carica*, qui contrarium est Magistratu abire, *ufcir di carica. Id. 3. de Leg. c. ult. & Verr. 2. c. 10.* ¶ Abdicere se magistratu, *depon la carica. V. Adicio*. ¶ Magistratus Romæ alii majores e aut, ut Consules, Prætores, Censores: alii minores, ut Aediles, Quæstores, &c. *Gell. l. 13. c. 14.* Verum de Romanorum Magistratibus abunde scripsere *Manus. de legib. Rom. Rosin. antiq. Rom. l. 7. Sigon. & alii.*

Magistro, as, V. *Magistero*.

Magistata, n. 3. *μαγιστῶνα*, pastilli, & massæ factæ ex unguentorum fæcibus odoris gratia, a *μαγιστῶνα*, quod est terere, & miscere, & in massam redigere. *Plin. l. 13. c. 2.*

Magmentaria vasa, quibus magmenta, & exta sacra imposta inferebantur ætæ. *Arnob. adv. Gent. l. 7.* ut legit *Turneb. l. 22. c. 6.* Nam alii aliter.

Magmentum, n. 2. majus augmentum. *Varro l. 4. de L. L. Arnob. l. 7. & Fest.* Magna Græcia. V. Græcia.

Magnalla, um, n. grandi imprete, τὸ μαγνῶνα, res præclaræ, & mirandæ. Titur hæc voce *Tert. l. 2. ad Uxor. c. 7.*

Magnanimitas, atis, f. *magnanimitas*, מנהיג, Germ. *groffmuetigkeit*, Gal. *magnanimité*, Hisp. *magnanimitad*, μαγνῶναίτης, animi magnitudo, altitudo, celsitudo, sublimitas, & præcitantia, quam sic definit *Speusippus*: Magnanimitas est moderatus contentium usus, urbana cum hominibus conversatio, magnificencia cum ratione. *Cic. 1. Offic. c. 43.* Quam una sit cognitionis, altera communitatis, tertia magnanimitatis.

Magnanimus, a, um, *magnanimo*, מנהיג, Germ. *groffmuetig*, Gal. *magnanime*, Hisp. *magnanimo*, μαγνῶναίτης, qui magni est animi. *Cic. 1. Offic. Pro qua magnanimis vis omnis debet esse contentio. Ovid. 3. Trist. eleg. 5. v. 33.* Corpora magnanimo fatis est prostrasse leoni. ¶ In genit. plurali *magnanimum*, pro *magnanimorum* habet *Virg. 7. Æn. v. 704.*

Magnarius, m. *che ha gran maneggio*, μαγναίτης, magnus negotiator, a negotiorum magnitudine. *Apul. l. 1. Mille. post in r.* Lupus negotiator magnarius omnia coemerat. *Vet. Inscript. apud Gruter. p. 283. n. 1.* Corpus coriariorum magnariorum.

Magnates, in. *magnati*, μαγνῶναίται, nobiliores, & potentiores, quorum magna est potentia, & auctoritas. Legitur hæc vox in quadam veteri Inscriptione, quæ affertur a *Dampstero in paralipom. ad l. 2. c. 12. Antiq. Rom. Rosini.*

Magne, adv. valde. Affertur a quibusdam locus Taciti, quem V. in *Magnus*.

Magnus, etis, m. *calamita*, Germ. *ein magnesein*, Gall. *ayman*, Hisp. *ayman*, μαγνησις, lapis, qui ferrum trahit, al. lapis Heraclius, & sideritis, a Magnesia urbe Lydiæ, quia circa eam provenit. *Lucr. l. 6. Sed Plinius l. 36. c. 16.* scribit ex Nicandri sententia, repertum fuisse in Ida, & appellatum esse ab inventore, qui cum pecus pascens pedem forte haberet terratum, & crepidas terreis clavibus compactas, animadvertit, lapidem hunc terro adhærescere. Cæterum ab Antiquis hiliarum magnes accipitur, interdum pro eo, qui ferrum trahit, interdum pro lapide argentei notoris. Hinc, quia alius magnes est præter eum, qui ferrum trahit, quidam Veterum dicunt, alium esse magnetem a lapide Heraclio: *Cic. 1. de Div. c. 39.* Ut si magnetem lapidem esse dicam, qui ferrum ad se allicit, & trahat, at rationem, cur ita sit, afferre nequeam.

Magnævia, f. i. Hæmonia, Μαγνησία, regio Macedoniæ, seu provincia Thessaliæ, in Macedonia. Habet a Sept. Pieriam, ad Peneum fl. & sinum Thermicum, a Mer. Thessaliam, & sinum Pelægicum, ab Occ. Phthiotidem, & Pelægotidem ab Ori. Est in ora Maris Ægæi, ubi Magnesia prom. *Capo Veslechi*, al. *Capo di S. Georgio. Lucan. l. 6. v. 395.* ¶ Magnesia item, *Mangrestia*, urbs Alæ minoris, in Jonia, vel in Caria, apud Thoracem M. a Mæzandro h. uno, aut altero milliari. Hic Themistocles Atheniensis patria pulsus interit, cum Rex Perseum hanc e urbem in panem dono dedisset. Hic Antiochus Rex a Scipione victus magna clade affectus est, unde Scipio *Ajasiæ* cognomen accepit.

Magnævis, idis, f. quæ est ex Magnæcia. *Ovid. ep. 12. v. 9.* Cur unquam Colchi Magnæcia vidimus Argo?

Magnessius, a, um, adject. qui est ex Magnesia. *Lucr. l. 6. v. 1062.* Impellant ut eam Magnessii humina saxi.

Magnesia, æ, adject. feminin. quæ est ex Magnesia. *Hor. l. 3. od. 7.* Magnesiæm Hippolyten dum fugit abitinens.

Magnettes, m. Magnesi, μαγνησις, pop. Magnesiæ. *Lucr. l. 6. v. 908.* Magnentium qua tu patris in finibus ortus.

Magnètes, etum, m. *Senatori*, μαγνητες, apud Macedones erant, qui apud nos Senatores dicuntur, sive principes, & capita civitatis. Unde & summum Magistratum vocabant *Magnetarchem. Liv. lib. 33. c. 32. l. 35. esp. 31.*

Magnetis, a, um, quod ad magnetem spectat. *Claud. de magne, v. 26.*

Venerem magnetica gemma figurat.

Magnificus, ei, f. nomen est avis in Arabia, de qua nihil adhuc computum est. *Auct. carn. de Phœnicæ, quod cum Lactantio edi Jolet v. 145.*

Magnificus, a, um, adject. qui magna dicit, *millanatore. Plaut. Rud. 2. 6. 31.* Dum tuis auctulo magnificis mendacis. *Id. Mil. 3. 1. 48.* Quin noverim magnificum, cinnamatum, mœchum unguentatum.

Magnificatio, is, a. 3. *firmare grandemente, nisi tollat ταύται, Συναγῆς*, magni æstimo. *Terent. Heecr. 2. 2. 18.* Quem intellexi illam haud minus, quam fe ipsum magnificare. Sic cum superlat. maximi facere fidem, *Plaut. Caf. prol. v. 2.* ¶ Cæterum sæpe divinum legitur *magni facio*.

Magnificatio, onis, f. actus magnificandi. *Macrobi. l. 5. Sat. c. 13.* Personarum varia magnificentio.

Magnifice, adv. *magnificamente*, Ger. *groffmuetig*, Gal. *magnifiquement*, Hisp. *magnificamente*, μαγνῶναίτης, magnopere, summe, splendide, laute, honorifice. *Brut. ad Cic. ep. 16.* Juvat enim magnifice loqui. *Liv. l. 2. c. 6.* Magnifice incidere. *Nepos l. 3. c. 3.* Magnifice donatus. *Ter. Heecr. 3. 2.* Magnifice quem tractare. *Cic. 1. Offic. Magnifice*, animoseque vivere. ¶ Cato comparativum *magnificus* usurpavit. *Festus*.

Magnificenter, adverb. *magnifice. Virg. l. 1. c. 6.* Oppidum magnificenter ædificatum. *Cic. in Orat. c. 34.* Omnia excellens, magnificentissime dicit, & sentiet. *Id. 4. Fam. ep. 7.* Cum consulum magnificentiæ gesseris.

Magnificentia, æ, f. *magnificenza*, מנהיג, Ger. *berlickheit*, Gal. *magnificencia*, Hisp. *magnificencia*, μαγνῶναίτης, est (ut inquit *Cic. l. 2. de Invent.*) rerum magnarum, & excellentium cum animi ampla quadam, & splendida propositione agitato, atque administratio. Adde 1. *Offic. c. 21.* ¶ Dicitur etiam de aliis rebus. *Id. de amic. c. 6.* Nec metiarum eam verborum magnificentia. *Id. in Orat. c. 25.* Magnificentia epularum.

Magnifico, as, avi, atum, a. 1. *efaltare*, מנהיג, Ger. *groffmuetig*, Gal. *magnifier*, exalter, Hisp. *en saltar encavetar*, μαγνῶναίτης, exalto, extollo. *Plin. l. 28. c. 16.* Magnificent & vituli, qui nondum herbam gustaverit, sinum. *Plaut. Cistell. 1. 23.* Quia me colitis, & magnificatis.

Magnificus, a, um, *magnifico*, splendido, מנהיג, Ger. *berlick*, Gal. *magnifico*, Hisp. *magnifico*, μαγνῶναίτης, qui in magnis pro dignitate sumptum facit, qui circa publicam administrationem impensas facit honorificas, veluti in ludis, in rebus Diis sacrificatis, in sacrificiis, in epulo publico, non qui in se ipsum sumptuosus est. *Plaut. Aïn.* Extempo tacio lacetum me, atque magnificum virum. *Nepos Attic. c. 13.* Elegans, non magnificus; splendidus, non sumptuosus. ¶ Cum de rebus dicitur, significat lautum, splendidum, & eximie paratum, atque instructum. *Cic. 1. Offic. c. 8.* Delectant etiam magnifici apparatus, vitæque cultus cum elegantia, & copia. *Id. l. 9. Fam. ep. 16.* Cœna magnifica, & lauta. *Ter. Eun. 4. 4. 4.* Verba magnifica. *Plin. l. 9. c. 3.* Succus lacerpitii magnificus in usu, medicamentisque. h. e. mirabilis virtutis. ¶ Gradus sunt *magnificentior*, & *magnificentissimus*, ab infuitato *magnificens*. *Cic. in Pison. c. 2.* Magnificentus est dicere, quemadmodum gesserimus consulum. *Vallei. l. 2. c. 40 & 56.* Magnificentissimus triumphus, & magnificentissimum spectaculum. ¶ Veteres *magnificentissimus* usurpabant, teste *Fest.*

Magniloquentia, f. 1. *μαγνῶλογησις*, gravitas styli. *Cic. Fam. 13. ep. 15.* Ab Homeri magniloquentia contero me ad vera præcepta *Εὐριπίδου. Id. in Or.* Quod ille dactylicus numerus hexametrorum magniloquentiæ sit accommodator.

Magniloquus, a, um, *μαγνῶλογος*, qui magna loquitur. *Tac. in vita Agricole.* Prompti post eventum, ac magniloqui erant. *Strab. l. 5. Situ. 3. v. 62.* Magniloquus Homerus.

Magnipendo, is, endi, ensum, a. 3. *efaltare, riputare da molto*, מנהיג, Ger. *groff abster*, Gal. *fort estimer*, & *priser*, Hisp. *estimor*, o *apreciar* magnifico, *επι πολλῶν πόνων*, in magna estimatione habeo. *Ter. Adolph. 5. 4. 25.* Ego quoque a meis ine amari, & magnipendi postulo. *Adde Plaut. Stich. 1. 2. 78.*

Magnitas, atis, f. magnitudo, apud vet. *Accius apud Non. c. 2. n. 523.* Nanque fat frugi neque dici potest pro magnitate.

Magnitudo, nis, f. 3. *grandezza*, מנהיג, Germ. *groffe*, Gall. *grandeur*, Hisp. *grandeza*, μαγνῶτης, amplitudo, moles. *Cic. 1. Offic.* Etiam si dinumerare se stellas, aut metiri mundi magnitudinem posse arbitrareretur. ¶ Magnitudo animi est præstantia, excellentia, sublimitas animi, *grandezza d'animo. Cic. 1. Offic. c. 20.* Vera & sapiens animi magnitudo. Eo loco docet Cicero, quibus in rebus posita sit. ¶ Dicitur magnitudo & de aliis rebus, ut magnitudo fructuum, pro copia, *Cic. in Rull.* magnitudo æris alieni. *Idem pro Rosc. Amer.* magnitudo periculi. *Idem pro Quint.*

Magnopere, adv. *sommamente, molto*, מנהיג, Ger. *sechr*, Gal. *besucoup*, Hisp. *mucho*, μαγνῶ, valde, vehementer. *Cic. Cassio. l. 15. Fam.* Tibi Romam magnopere properandum censeo. ¶ Non *magnopere laboro*, non valde curo. *Cic. pro Rosc. Com.* Et quorum recidat responsum tuum, non magnopere laboro. ¶ Aliquando *magno opere* separatim legitur. *Plaut. Caf. prol. v. 21.* Vos omnes opere magno esse oratos volo.

Magnum, adv. *magnopere*, valde. *Plaut. Mil. 3. 2. 10.* Nam eo, magnum clamat, tetigit calicem. *Id. Mofl. 2. 2. 57.* Atque ille exclamat de repente maximum.

Magnus, a, um, *grande*, מנהיג, Ger. *groff*, Gal. *grande*, Hisp. *grande*, *mayas*, grandis, a *μαγνῶς*, intero n, quomodo a *regno* est *regnum*. *Cic. in Orat. c. 10.* Magnus opus, & arduum, Brute, conamur. *Virg. Georg. l. 4. de apibus*, magnis agitant sub legibus ævum. h. e. gravibus, nec facile violandis. *Tacit. 11. Ann. c. 36.* Sponte, an coactus tam magna peccavisset, nihil rellere. Ubi alii minus recte leg. *magne*, tanquam sit adverbium. ¶ Ponitur interdum pro multo. *Id. l. 1. Æn.* Ac veluti magno in populo cum sæpe coorta est seditio. *Petron. in Satyr. c. 125.* Dum hæc magno tempore Crotonæ aguntur. ¶ Item pro divite, & potenti. *Juven. Sat. 6.* magnos visurus amicos. ¶ Item pro insigni, memorabili. *Tacit. in Agric. c. 34.* Imponite quinquaginta annis magnum diem. ¶ Item pro venerabili, Augusto, potenti. *Virg. 3. Æn.* Numina magna loci. ¶ Item pro elato, alto. *Id. pro Cæcin.* Magna voce conferi. ¶ Item pro stolido, sicut & Longus. *V. Marcial. l. 11. epigr. 57.* ubi in ambiguo hujus vocis ludit. ¶ Magni dicuntur homines præstantes ingenio, aut virtute: item qui magna res gesserunt. *Tacit. Agric. c. 44.* Bonum virum facile crederes, magnum libenter. *Cic. 3. Leg.* A magno homine, & in primis erudito Panætio tractata. ¶ Magnum annum dicunt Mathematici, quo septem sidera errantia, expletis propriis cursibus, subimet concordant. *Id. l. 2. de nat. Deor.* ¶ Magnus etiam dicitur de ætate, ut magnus natus apud *Liv. l. 3. h. e. ætate provecus.* Avunculus magnus, *ετο del zio. Cic. de clar. orat. V. Major*. ¶ Magnum est, è *gram cosa, è cosa difficile. Cic. 4. Acad.* Magnum est efficere, ut quis intelligat, quid sit illud verum bonum. ¶ Magno, absolute, pro magno pretio. *Cic. in Rull. c. 13.* Emere agros quam volent magno poterunt. ¶ Magni esse, pro æstimari. *Id. Fam. 15.* Magni erunt mihi litteræ tuæ. ¶ Magni tacere. *V. Magnificatio*. ¶ Compar. est *magis*, superl. *maximus*, quæ V. *Juis locis*.

Magddris, vel magydaris, f. 3. μαγδαρίσις, semen silphii, seu laserpitii. Galen. in Lexico Hippocr. Pollux, & Vossius. Sed aliqui radicem ipsam sic dixerunt, teste Dioscoride, ut Col. l. 6. c. 16. alii caulem, ut Plin. l. 19. c. 3. & Priscianus; alii succum, ut Helychius tradit. Est vox Cyrenaica, & a qua regione succus ille, non natus quidem, qui computruisset, sed jam arte præparatus in regiones exteras advehebatur. Plaut. Rud. 3. 1. 19. Si tibi confidis, fore multam magudarium.

Magus, g, m. Mago, stregone, מַגִּי, Ger. zuberer, Gal. magicien, Hisp. magico, μαγος, dictio Persica, quæ apud eos significat sapientem. Sapientes enim Persæ Magos vocant, ut Græci Philosophos. Cic. 1. de Div. c. 23. Et Magos dixisse, quod genus sapientum, & doctorem habebatur in Persis. Et infra: Et in Persis augurantur, & divinant Magi, qui congregantur in fano commentandi causa, atque inter se colloquendi. Nec ququam Rex Perfarum potest esse, qui non ante Magorum disciplinam, scientiamque perceptorit. ¶ Convetudine, & sermone communi pro malefico, seu incantatore accipitur. Nam cum Magi apud Perfas potissimum Deorum cultui vacare solerent, in tantum potesta aucta est eorum vanitas, ut non solum observatione siderum futura prædicere, sed artibus quibusdam, & maleficis & scire se omnia, & facere posse profiterentur. V. Apul. in Apol.

Magus, a, um, adject. magicus. Ovid. 1. Amor. eleg. 8. Illa magas artes, &æaque carmina novit.

Maja, f. 1. Μαΐα, Atlantis filia, ex Plejone Nympha, ex qua Jupiter Mercurium suscepit. Huic Romani mense Majo sacrificabant. Sed quidam affirmant, teste Macrobio l. 1. sat. c. 12. quibus Cornelius Labeo consentit, hanc Majam, cui mense Majo res divina celebrabatur, terram esse, hoc adeptam nomine a magnitudine, sicut & Mater Magna a Græcis vocatur. Virg. 1. Æn. v. 301. Maja genitum demittit ab alto. ¶ Fuit altera hoc nomine, Fauni filia, cui in mellario vase non mel, sed vinum sacrificabant. ¶ Præterea Maja est una ex Plejadibus stellis. Virg. 1. Georg. v. 225. Multi ante occasum Majæ cœpere &c. ¶ Denique sic appellatur cancri genus maximum, grancevola. Plin. l. 9. c. 31.

Majalis, m. porco castrato, Germ. verschnitener, eber, Gal. pourceau châtre, Hisp. marrano, χιρὸς τοῦ καὶ, sus castratus. Isid. in Gloss. dictum censet, quia Majæ Deæ sacrificabatur, matri Mercurii. Varr. l. 2. de R. R. c. 4. Castrantur verres commodissime anniculi, quo facto nomen mutant, atque e verribus dicuntur majales.

Majesta, æ, t. uxor Vulcani, ab antiquo positivo majus pro magnus. Macrobi. l. 1. sat. c. 12. ex Pifone.

Majestas, tis, f. 3. μαῖσθᾶ, מַגִּי, Ger. majestet, Gal. majeste, Hisp. majestad, σπουδῆς, magnitudo, decus, amplitudo, & dignitas Populi, vel Senatus, vel Principis, Imperatorisve, aut etiam privati magni viri, ab antiquo positivo majus pro magnus. Apud Romanos proprie Populi erat. Senatus enim auctoritas dicebatur. Nam Populus scificere solebat, & jubere, Senatus censere, & auctor esse. Cic. 3. Phil. Ut omnes ad auctoritatem hujus Ordinis, majestatemque P. R. defendendam conspirasse videantur. ¶ Majestatis crimen est, cum ea tolluntur, in quibus vel Regis, vel Magistratus, vel Populi amplitudo verfat. Jigon. de ant. jure C. R. l. 3. c. 18. Hinc majestatem ledere, vel minuire, est aliquid committere contra dignitatem, vel amplitudinem Populi, Regis, Magistratus. Et majestatis rei dicuntur, qui de majestate læsæ, seu imminuta accusantur. Cic. in Partis. Majestas est in Imperii, atque P. R. dignitate, quam minuit is, qui per vim multitudinem ad leditorem vocavit. Id. pro Cluent. c. 35. Damnatu majestatis. ¶ Dicitur etiam de rebus inanimatis, ut Majestas nominis, id est magnitudo, sive dignitas, Majestas loci, id est ejus præstantia, sive excellentia; Majestas orationis, id est gravitas styli, &c. Martial. l. 1. Cum pars libri & major, & melior ad majestatem sacri nominis tibi allegata sit. Liv. l. 1. Quæ ipsius etiam loci majestate esset. Cic. de Am. c. 25. Quanta illi fuit gravitas! quanta in oratione majestas! ¶ Est etiam Dea, filia Honoris, & Reverentis. Ovid. 5. Fast. in princ.

Maji, m. familia in Italia, ex qua Majus avus maternus, & Maja mater Virgiliti Poetæ, torasse a magnitudine. Vulgo in vita Poetæ Magus legitur pro Majus; indeque fabula, avum maternum Maronis magis fuisse, ab eo Poetam didicisse artes magicas, his miranda illa fecisse Neapoli, quæ leguntur apud Arnoldum Abbatem Lubecensem in Chronico Slavorum l. 4. c. 19. Sed avum Maronis non magum dictum, verum Majum, argumento est, quod ab eo mater diceretur Maja. Voss.

Major, & majus, maggiore, μαῖζων, comp. nominis magnus, a Græca voce allata. Nam quia antiqui Romani carebant litera z, mutabant eam in j, consonum, quomodo & a ζυγός, fecere jugum. Vel est contractum ex magnior. Nam a magnus deberet esse magnior, ex quo eliso n fit magior, ex quo g quoque extrito, remanet major. Vel est ab antiquo positivo majus pro magnus, unde Deus Majus, & Dea Maja. Cic. l. 2. ad Q. Fr. Eum tibi commendo majorem in modum. Id. de Am. Ut eam vel in eis, quos nunquam vidimus, vel, quod majus est, in hoste etiam diligamus. ¶ Interdum refertur ad dignitatem, ut Majores Magistratus, id est Consules, & Prætores, qui reliquis dignitate præeunt. Festus. ¶ Interdum ad ætatem, pro seniore, seu longioris ævi. Cic. 1. Tusc. c. 1. Major natu. Ter. Phorm. 1. 2. 14. Senis nostri fratrem majorem nostri. Capitolin. in Pertin. c. 4. Sexagenario major. ¶ Major herus est paternitatis: nam minor filius dicebatur. Plaut. Trucul. 2. 2. 53. Ego ista vestra majori hero facta denaravero. ¶ Major morbus, est morbus comitialis. Cels. l. 3. c. 23. ¶ Huic comparativo Plautus addit adverb. magis, Men. prol. v. 55. Qui dedit, magis majores nugas egerit.

Majores, orum, m. maggiori, ανισχι, μαγγορι, intelligi possunt quicunque avi, abavi, proavi, atavi, tritavi, & ante hos in infinitum, sicut minores, qui etiam post trinepos futuri sunt. Usurpatur hæc vox tantum in num. pl. Cic. 3. Phil. L. Philippus vir avo, patre, majoribusque suis dignissimus. ¶ Accipiuntur etiam majores indifferenter pro omnibus, qui ante nos fuerunt, ut minores pro posteris. Cels. l. 4. B. G. Quod Germanorum consuetudo hæc sit a majoribus tradita.

Majorinus, a, um, adject. a major. Majorine olivæ dicuntur, quæ sunt omnium maximæ, alio nomine regie. Eædem tamen minimum olei habent: unde & pœaulia dicuntur, φωλιζα: a φωλῶ, vilis, vitiosus. Plin. l. 15. c. 3. ¶ Majorine pecunie, quæ & centonales communes dicuntur, parvi quidem pretii, sed majores tamen usitatis affibus fuerunt. Imp. Constantin. & Julian. l. 9. Cod. Theodos. tit. 23. leg. 1.

Majugna, æ, m. Majâ genitus, h. e. Mercurius. Marsian. Capel. lib. 1. Subjta. Nostri Majugenam pignoris inclityi.

Majuma, æ, ludi genis. Scribit Suidas, dictum esse a Majo mense, quod cives R. certo ejus mensis die ad Hostiam secundo Tiberi descendentes, ibique in marinis aquis natantes luderent. Cod. Theod. l. 15. tit. 6. Placuit, ut majum lætitia provincialibus redderetur, ita tamen, ut fervetur honestas, &c.

Majus, ii, Maggio, מַגִּי, Ger. der Meymonat, Gal. le mois de May, Wis. Mayo, מַי, mensis, a majoribus dictus, quorum consilio Respub. gerebatur, sicut Junius a junioribus, qui rem armis gerebant, vel a

Majestate, ut fabulatur Ovid. 5. Fast. initio. Alii ducunt a Maja, matre Mercurii, cui hoc mense sacrificabatur, alii a Majo Deo, qui est Jupiter. V. Ovid. loc. cit. Id. ibid. v. 73. Hinc sua majores posuisse vocabula Majo. ¶ Usurpatur etiam adjectivorum more, ut Calendæ Majæ, Idus Majæ, apud Cic. 3. Attic. ep. 7. 8. &c.

Majuscûlus, a, um, grandæto, grandior. Cic. l. 9. Fam. ep. 10. In aliqua majuscula cura, negotioque versari. Ter. Eun. 5. 3. 21. Thais, ego quam sum, majuscula est.

Mala, æ, f. guancia, מַלָּא, Ger. ein backe, Gal. la joue, Hisp. mexilla, παρὰ, est pars faciei eminent inter oculum, nasum, & buccam, quæ & gena dicitur, a malo. Aliqui centent, hanc vocem contractam esse ex maxilla, abjectis mediis literis, ea ratione, qua ala ex axilla. Cic. in Or. Quomodo enim vester Axilla Ala factus est, nisi fugax literæ vastioris? quam literam etiam e maxillis, e taxillis, e vexillo, & paxillo consuetudo elegans Latini sermonis evellit. Dicitur proprie de hominibus. Plin. l. 11. c. 37. Infra oculos malæ hominis tantum, quas prisici genas vocabant, ibi offenditur pudor. ¶ Interdum tribuitur & bestis. Virg. 3. Geor. Quo tempore Glauci Potniades malis membra absumpsere quadrigæ.

Malobathrarius, vel malobathrarius, ii, m. qui malobathrum conficit, aut vendit. Plaut. Aulul. 3. 5. 37. ubi al. leg. myrobathrarius.

Malobathratus, vel Malobathratus, a, um, adject. Malobathro unctus. Sidor. l. 8. ep. 3. Satrapæ pumicati, malobathrati.

Malobâthrum, seu malobathrum, n. 2. μαλαβᾶθρον, μαλαβᾶθρον, Dioscoridi folium est nardi odore, quod ex India advehitur. Ex eo unguentum, vel oleum exprimitur odoratissimum, quod & malobathrum, & foliatum vocatur, quo ad unguendo capillos utebantur. Hor. l. 2. carm. od. 7. Fregi coronatus nitentes malobathro Syrio capillos.

Malâche, f. 1. μαλάχη, species malvæ, ventrem emollient, a voce Græca allata, quæ a μαλαχῶν, mollio, ab emolliendo venit. Plin. l. 20. c. 21.

Malachites, a, um, malachites, gemma spissius virens, al. molochites, a colore malaches, seu malvæ. Plin. l. 37. c. 9.

Malachra, f. 1. al. maldacha, arbor in Bactriana regione magnitudine oleæ, folio roboris, fructu caprifici, gummi genus exudans, quod bdellium vocatur. Plin. l. 21. c. 9.

Malacia, æ, f. bonæccia, μαλακία, tranquillitas, cum maris fluctus omnino quiescunt, & languent, neque ulla aura commoventur. Cæf. 3. B. G. c. 15. Tanta subito malacia, ac tranquillitas exiit, ut fe loco movere non possent. ¶ Translate sumitur pro mollitie animi. Sen. ep. 67. In otio inconcusso jacere, non est tranquillitas, malacia est. ¶ Dicitur etiam de languore stomachi cibum fastidientis, præcipue in mulieribus gravidis. Plin. l. 23. c. 6. Maliciorum expetitur gravidarum malaciæ. Adde l. 28. c. 7.

Malacisso, as, a. 1. ammollire, domare, μαλακίω, mollio, subigo, a verbo Græco allato, quod a μαλακός, mollis. Plaut. Bacch. 1. 1. Ah nimium ferus es, malacissandus es.

Malacticus, a, um, adject. molliendi vim habens, μαλακτικός. Theod. Priscian. de Dieta, c. 15. Malacticum habet virtutem.

Malacus, a, um, molle, μαλακός, mollis, delicatus, a μαλακῶν, mollio, ut Malacum pallium, synthesis, seu vestis cænororia, quia hæc mollior fuit, ac pretiosior, utpote sæpe purpurea, aut coccinea. Dux tamen malacum non a mollietate dictum putat, sed a colore malaches, sive malvæ. Plaut. Mil. 3. 1. 93. Pallium malacum. Id. Bacch. 2. 3. 121. Hic nostra agetur ætas in malacum modum. h. e. molliiter, jucunde. Id. Mil. 3. 1. 74. Cinædus malacus.

Malaginum, i, n. emplastrum, quod sine igne conficitur. Plin. Valerian. l. 3. c. 12. in fin.

Malagma, atis, n. 3. μαλαγμα, fomentum, quod integræ cuti imponitur ad apostemata, aliove tumores præter naturam molliendos, a μαλακῶν, mollio. Col. l. 7. Ut lentorem malagmaticis habeat. ¶ Malagmata differunt ab emplastris, & pastillis, quia malagmata maxime ex floribus, emplastra, pastillique magis ex quibusdam metallicis fiunt. Cels. l. 5. c. 19. Deinde emplastra imponuntur vulneribus, malagmata in integram cutem injiciuntur, pastilli aut illiniuntur, aut alicui molliori cerationi miscentur. ¶ Dicitur etiam malagma, æ, f. Veget. de re Veterin. l. 4. c. 15. 20. 21. & alibi.

Malandria, vel Malandra, æ, f. genus morbi in equis, & in hominibus, apud Veget. l. 2. de re veterin. c. 42. & Marcell. l. Empir. c. 34. a med. & est lepræ, seu elephantiasis species. ¶ Eo qui laborant, malandriosis appellatur. Marcell. Empir. c. 19.

Malandriosis. V. vocem præced.

Malasso. V. Malaxo.

Malaxatio, onis, f. actus emolliendi. Theod. Priscian. l. 1. c. 28. Malaxationes adhibendæ.

Malaxo, & Malasso, as, a. 1. far molle, maturare, μαλακῶν, mollio, subigo, a verbo Græco allato. Labor. apud Gel. l. 16. c. 7. Malaxare malas.

Maldicon, i, n. gummi ex bdellio arbore. Plin. l. 12. c. 9.

Male, adv. malamente, iniquamente, Ger. boesslich, Gal. mal, Hisp. malamente, κακός, prave, nequiter, vitiose, improbe. Sueton. Vitel. c. 7. Male animatus erga Principem. Cic. Att. l. 9. Si Italiam relinquere, faciet omnino male. Id. ad Brut. Dii isti Segulio male faciunt. Id. Verr. 3. Male accipit verbis Rabonium. Virg. 2. Æn. Statio male fida carinis. h. e. parva. Plaut. Stich. Male moratus. Sueton. de clar. Rectorib. S. Claudius male oculatus. Ter. Heaut. 4. 1. Male docet te mea facilitas. h. e. in causa est, ut tu male agas. Cic. 4. Tusc. Male olere omne cænum. ¶ Interdum accipitur pro valde. Ter. Heaut. 3. 2. Syre, tibi tui male. Cic. de clar. Or. Addebat, scriptores illos male multatos. I. tem pro infelicitate. Nepos Miltiad. c. 3. Male rem gerere. ¶ Hinc, Male vertat, imprecandi locutio, Ter. Adolph. 2. 1. 37. Minis viginti illam emisti; quæ res tibi male vertat, sit la tua rovina, non isti facias pro. ¶ Hinc etiam male esse alicui. Ter. Adolph. 4. 5. 21. Animo male est. Cic. Att. l. 15. Male sit Antonio. Sic male vivere, est, in egestate vivere. Plaut. Trin. ¶ Male cadere, aver cassivo esse. Cels. ¶ Male conciliare, est caro pretio emere. Plaut. Pseud. 1. 2. V. Concilio. ¶ Male habere aliquem, est male accipere, vexare, struagillare. Ter. Andr. 2. 6. 5. Præter spem evenit, scio; hoc male habet virum. ¶ Male cogitare de aliquo, esse di mal' animo contra qualem. Cic. de Senect. Quomodo Carthagini male jamdiu cogitanti bellum inferatur. Cel. Cic. l. 8. Fam. ep. 12. Animadverteram, male eum de me cogitare.

¶ Male audire. aver cassivo fama. Cic. Att. l. 6. Qui me idcirco putant bene audire velle, ut ille male audiat. ¶ Male mereri de aliquo. V. Merore. ¶ Male credere, difficile credere. Plaut. Pæn. Male credam, & credam tamen. ¶ Male velle alicui, odire. Plaut. Afin. 5. 1. 13. Utinam qui mihi male volunt, sic rideant. ¶ Eodem modo usurpatur Pejus, & Pessime, de quibus V. suis locis. ¶ Male-Deus, Male-homines, Male-mater, afferuntur ab eruditis: sed iis exemplis confirmantur, in quibus vox male alio refertur.

Malea, f. Μαλέα, Μάλεα, Capa Malio di S. Angelo, prom. Peloponnesi, in

in ora Australi Laconica, Laconicum finem finiens, & dicta est a Maleo Argivorum Rege, qui in ea templum pulchrum construxit, quod Maleoticum appellavit. *Virg. 5. Aen. v. 193.* Jonioque mari, Maleocæ sequacibus undis. *Stat. 7. Theb. v. 16.* & rauce circumtonat ira Maleæ.

Maledicax, acis, *maledico*, maledicus. *Plaut. Cureul. 4. 2. 26.* Maledicax es. *Macrob. 1. 7. Saturn. c. 3.* Importuna urbanitas maledicacem lece privavit. ¶ Poffis etiam divifim fcribere male dicax.

Maledice, adv. *maledicente*, Ger. *fchmechlich*, Gal. *en medifant*, Hifp. *maldezemene*, *μαλοδωμος*, contumeliofe. *Cic. 1. Off. c. 37.* Cum de abfentibus, detrahendi caufa, maledice, contumeliofe dicitur.

Maledicens, tis, adject. *maledico*. *Plaut. Merc. 2. 3. 75.* Ut nunc funt maledicentes homines. ¶ Maledicentior, & maledicentiffimus V. in Maledicus.

Maledicentia, f. i. *villania*, *maldivencia*, *מלדיכא*, Germ. *uberedung*, Gal. *medifance*, Hifp. *detracion*, *μαλοδωμια*, *δυσφημια*, obtreccatio, convicium. *Gel. 1. 3. c. 3.* Ob affiduum maledicantiam, & protra in principes civitatis.

Maledico, is, izi, icum, n. 3. *maledica*, *dir male*, *מלדיכ*, Ger. *ubelreden*, Gal. *medire*, Hifp. *maldezir*, *μαλοδωμιο*, maledictis officio, in aliquem maledicta, idest convicia, probra, contumelias conjicio. *Terent. Eun. 4. 7. 29.* Nefcis, qui nunc maledicas viro. *Cic. Fam. 3. ep. 8.* Si legatorum cuiquam maledicitur. ¶ Invenitur etiam cum accufativo. *Petron. in fragm. Tragar. c. 56. edition. Burm.* Maledic illam veribus, ut habeat pudorem.

Maledictio, onis, f. *maledizione*, *מלדיכא*, Ger. *ein fchmach vuort*, Gal. *malediction*, Hifp. *maldivcho*, *maldivcion*, *μαλοδωμια*, actus maledicendi. *Cic. pro Cal. c. 3.* Maledictio nihil habet propofiti præter contumeliam.

Maledictio, as, *dir male fpeffo*, fæpe maledico. *Plaut. Trinum. 1. 2. 62.* Maledicitur tibi vulgo in fermonibus. ¶ Poffis etiam divifim fcribere *male dicitio*.

Maledictores dicebantur ab antiquis, qui nunc maledici. *Fest. ex Cat.*

Maledictum, cti, n. *inguria*, *villania*, *λοιδορια*, convicium, probrum, contumelia. *Cic. ad Q. Fr. 1. 2.* Cum omnia maledicta, verfus denique etiam obfceniffimi in Clodium, & Clodium dicerentur. *Id. pro Planc. c. 12.* Hæc funt conjecla maledicta in ejus vitæ. Et c. 13. In homines nobiliffimos maledicta alpere, & ferociter dicta commemorem. *Id. 1. nat. Deor. Zeno* non eos folum hæbat maledictis, &c.

Maledictus, a, um, adject. *maledictio*, *ἐπιμαλοδωμτος*. *Spartian. in Seta, c. 3.* Maledicti parricida, fratrem tuum occidisti.

Maledicus, a, um, *maldivicente*, *maledico*, *מלדיכ*, Ger. *fchmachredig*, Gal. *medifant*, Hifp. *maldivicente*, *μαλοδωμτος*, qui proclivis est ad maledicendum, aut obtreccandum. *Quintil. 1. 4. c. 1.* Maledicus in omnes. *Cic. pro Flac. in tam fufpiciofa, & maledica civitate locum fermoni obtreccatorum non reliquit.* ¶ Comp. maledicentior, fup. maledicentiffimus. *Plaut. Merc. 1. 2. 31.* At ego pol maledicentiorum, quam te, novi neminem. *Cic. pro Flac. c. 3.* In maledicentiffima civitate, in fufpiciofiffimo negotio maledictum omne, non modo crimen, effugit.

Maledictor, bra, brum, adject. male fabricatus, dolofus. *Prudent. Hamvigi. v. 714.* Suedelis maledictoribus illecla.

Maledictio, acis, eci, actum, n. 3. *far male*, *מלדיכ*, Ger. *boffes thun*, Gal. *maldivaire*, Hifp. *mal hazer*, *μαλοδωμια*, male ago. *Ter. Adelph. 2. 1. 10.* Neque tu verbis folves unquam, quod mihi re maleteceris. Et paffive impersonalium more. *Plaut. Mil. 2. 2. 11.* Nefcio quid maledictum a noftra huic familia est. ¶ Sæpe ufurpatur difjunctum. V. *Male*.

Maledictor, oris, m. *maldivitor*. *Plaut. Bæch. 3. 2. 11.* Maledictorem amittifatus, quam relinqui beneficium. *b. e.* melius est malefactorem non ulcifci, quam beneficio gratiam non rettere.

Maledictum, cti, n. *maleficio*, *מלדיכ*, Germ. *ein boefe that*, Gal. *maldivis*, Hifp. *mal becho*, *μαλοδωμτος*, mala actio, peccatum. *Cic. Off. 2. c. 18.* Ex Ennio, Benetata male locata, malefacta arbitror.

Malefice, adverb. *maleficamente*, cum maleficio. *Plaut. Pseud. 4. 7. 113.* Nec fycophantiofe quidquam ago, nec malefice.

Malefcentia, f. *maleficio*, *danno*, *inguria*, *מלדיכ*, Ger. *befchadigung*, Gal. *maldivi fance*, Hifp. *mal becho*, *μαλοδωμτος*, damnum, injuria. *Plin. 1. 9. c. 9.* Maxime tamen roftris canicularum malefcentiæ affimilati.

Maleficio, ii, n. *maleficio*, *מלדיכ*, Ger. *mißhandlung*, Gal. *meffail*, Hifp. *maleficio*, *μαλοδωμτος*, malefactum, facinus, injuria, quidquid improbe admiffum est. *Cic. 2. Off.* Qui maleficio, & fcelere pascitur. *Id. pro Rofc. Amer. c. 22.* Maleficio admittere. ¶ Accipitur & pro quavis injuria, & noxa, *danno*. *Cef. 1. 1. B. G. c. 7.* Sibi effe in animo, fine ullo maleficio iter per provinciam tacere. Et c. 9. Helvetii ut fine maleficio, & injuria tranfeant.

Maleficus, a, um, *maldivitor*, *colui che fa male*, *מלדיכ*, Germ. *fehdelich*, Gal. *maldivifant*, Hifp. *malbechor*, *μαλοδωμτος*, perniciofus, qui damnum intet, & qui nocet alteri. *Cic. 7. Verr. c. 55.* In externorum hominum, & maleficorum, fceleratorumque cultodias tu tantum numerum civium Rom. includere aufus es? *Plin. 1. 11. c. 17.* Maleficum trondibus animal capra. ¶ Interdum ponitur pro incantatore, venefico, ut Malefice mulieres, incantatrices, & venefice; Malefice artes, pro incantationibus, & veneficiis. *Cod. 1. 18. l. 9.*

Malefidus, non una, fed duæ voces funt. V. *Male*.

Malefanus, duæ voces funt feperatim fcribendæ. V. *Janus*.

Malefuadus, a, um, *chi eforta al male*, *μαλοδωμτος*, qui male fuadet. *Virg. 6. Aen.* Et malefuada lames, & turpis egitlas.

Maletractatio, onis, f. *cattivo trattamento*, mala tractatio. *Avrob. 1. 4. pag. 142.* Tolerari forfitan maletractatio hæc poffet. Et pag. 142. immunis a maletractatione.

Maleventum. V. *Beneventum*.

Malevolens, tis, o. idem ac malevolus. *Plaut. Captiv. 3. 4. 51.* Est miferorum, ut malevolentes funt, & invidentes bonis. *Cic. 1. Fam. ep. 7.* Malevolentiffime obtreccationes.

Malevolentia, æ, f. *malevolenza*, odio, Ger. *befvulligkeits*, Gal. *malveuilance*, Hifp. *malvolencia*, *μαλοδωμια*, invidia, odium, & ut *Cic. 4. Tufc. c. 9.* definit, voluptas ex malo alterius fine emolumento fuo. *Id. ad Q. F. 1. 1.* Quanquam illorum erit verius judicium obtreccatione, & malevolentia liberatum.

Malevolus, a, um, *malevolo*, Ger. *befvullig*, Gal. *malvulans*, Hifp. *el que mal quere*, *μαλοδωμτος*, malum cuiquam exoptans, invidas. *Cic. 2. Fam.* Qui malevolus funt animo. *Id. pro Deor. c. 12.* Malevolorum fermunculi.

Maleus, a, um, adject. a Malea Peloponnenfi promont. ut Maleus finus, apud *Flor. 1. 3. c. 6.* Maleum jugum, *Id. 1. 2. c. 9.*

Malicorium, n. *forza del pomo granato*, *σιδιον*, cortex mali Punici, a *malum*, & *corium*, quia corio umilis est ob duritiem, & craffitiem. *Plin. 1. 23. c. 6.* Hic cortex ex acerbis (malis Punicis) in magno ufu: Vulgus coria maxime perferre illo novit: ob id malicorium appellant Medici. *Id. 1. 14. c. 11.* Hujus aridis foliis, ut malicorio, coria perficiuntur.

Maliter, a, um, adject. pomifer. *Virg. 7. Aen. v. 740.* Maliteræ mœnia Abellæ.

Maligne, adv. *avaramente*, *απειθαχεως*, Illiberaliter, parce. *Hor. 1. 2. ep.*

Cum teffe tractent alii, laudare maligne *Liv. 1. 39. c. 9.* Maligne omnia præbentibus fuis, meretriciæ munificentiæ fulinebatur. ¶ Sumitur etiam pro perverte, depravate, malitiofe, *malignamente*, *μαλοδωμτος*. *Liv. 1. 8. e. 12.* Ager in Latino, Falernoque maligne plebi divifus. *Curr. 1. 8. c. 1.* Malignus habere fermonem. *Plin. 1. 34. c. 11.* de *Ærug. adulterata*. Deprehenditur & vifum, maligne virens, h. e. male virens.

Malignitas, atis, f. *parfomonia*, *avaritia*, *φειδωλι*, illiberalitas, parcitas parfomonia. *Liv. 1. 2. c. 42.* Malignitas conferendi ex privato. ¶ Sumitur & pro perverfa voluntate, invidia, malevolentia. *Val. Max. 1. 4. c. 7.* Nulla felicitas est, quæ malignitatis dentes vitare poffit.

Maligno, as, a. i. maligne volo, fruoo, paro, *μαλοδωμτος*. *Ammian. 1. 22. c. 15.* Volucres venena malignantes.

Malignus, a, um, *illiberalis*, *απειθαχεως*, illiberalis, parcus a *malus*. *Plaut. Bæch. 2. 3. fe. 2. v. 17.* Iuftus, injuftus, malignus, largus, commodus, incommodus. ¶ Maligni laudatores, qui frigide laudant adeo ut præ invidia ex meritis laudibus aliquid detrahere videantur. *Quintil. 1. 2. c. 2.* In laudandis difcipulorum dictionibus nec malignus, nec effufus. ¶ Malignus ager, ftertilis, minime terax, qui domino fe quodammodo ingratus exhibet, femeneque fibi creditum parum liberalliter refundit. *Virg. 2. Georg. v. 179.* Difficiles primum terræ, colleque maligni. ¶ Maligna lux, quæ fubofcura est. *Virg. 6. Aen. v. 270.* Quale fub incertam Lunam fub luce maligna. ¶ Accipitur etiam pro eo, qui difficultatem fui oftendit, h. e. qui afper, difficilis, iniquus est. *Ter. Hee. 1. 2. 84.* Maligna multo, & magis procax tacta est. Hinc Maligna via, quæ angufta, & ardua est. *Virg. 1. Aen.* Aduftusque Maligni. *Senec. 1. 3. quæft. nat. c. 27.* Pars tamen major, ut maligno oftio retenta, reflagnat. ¶ Frequenter ufurpatur pro malevolo, improbo, invidio, *μαλοδωμτος*. *Virg. 5. Aen. v. 653.* Oculis fpectare malignis. *Mars. 1. 4. e. 88.* Nec nonchos metues maligniorum. *Senec. de vita beat. c. 18.* Maligniffima capita, & optimo cuique inimiciffima.

Malilloquax, acis, adject. qui male loquitur. *P. Syrus:* Lingua est malilloquax mentis indicium malæ.

Maliloquium, ii, n. malus fermo, & de re mala. *Tertull. de fpectac. c. 2.* Non fupiffimus linguam ad maliloquium, & aures ad exceptaculum maliloquii.

Malina, æ, æftus maris accedentis, apud Veteres. *Auguftin. de mirabilib. S. Script. c. 7. Rofin. Antiq. Rom. 1. 2. c. 13.* V. *Liduna*.

Malinus, a, um, o. i. 2. *μυθινος*, quod factum est ex malo, h. e. pomo. *Colum. 1. 7. c. 8.* Atque ita malini ligni, vel culmi fumo coloratus.

Malitia, atis, f. malitia. *Ulp. Dig. 1. 4. tit. 2. leg. 5.* Timor majoris malitiæ. Ita leg. *Pandect. Florent.* Alii leg. *malis*.

Malitia, æ, f. *malizia*, *מלצה*, Ger. *boffheit*, Gal. *malice*, Hifp. *malicia*, *κακια*, perverfitas, quæ virtuti, feu bonitati contraria est, & proprie dicitur, cum quis datæ opera male agit. *Sen. epif. 47.* Levis est malitia, fæpe mutatur non in melius, fed in aliud. ¶ Frequenter fumitur pro veritatis, calliditate, fubtilitate. Nam malitia vocabulum medium fuiffe videtur, quod & in bonam partem accipi poterat, ut ait *Nonius*. Unde & malitiam malam legitimus. *Plaut. Aul. 2. 2. 38.* Equidem te civem fine omni malitia mala etiam femper fur ratus. *Cic. 4. Tufc.* Hujusigitur virtutis contraria est vitiofitas. Sic enim malo, quam malitiam appellare. Nam malitia certi cujufdam vitii nomen est, vitiofitas omnium.

Malitiofe, adv. *malitiofamente*, German. *boffertiglich*, Gall. *malicieufementente*, Hifp. *maliciofamente*, *μαλοδωμτος*, callide, dolofe. *Cic. in Orat.* Et in eligendo fecit malitiofe. ¶ *Idem pro Rofc. Amer. c. 38.* Malitiofius gerere rem mandatam.

Malitiofitas, atis, f. malitia, calliditas. *Tertull. lib. 3. adverf. Marcion. c. 15.* Aut diffidentæ, aut malitiofitatis confilium est.

Malitiofus, a, um, *maliziofo*, *αftuto*, *מלצה*, Ger. *boffhaftig*, Gal. *maliciofo*, Hifp. *maliciofo*, *μαλοδωμτος*, veritutus, callidus, aftutus, fallax. *Cic. 3. Off.* Verfuti potius, obfcuro, aftuti, fallacis, malitiofi, callidi, veteratoris, vafri. *Id. 1. Off. c. 10.* Et nimis callida, fed malitiofa juris interpretatione.

Malleator, oris, m. *marsellator*, *δ σφιρα εκλυωνος*, qui malleo operatur. *Martial. 1. 12. ep. 57.* Illinc balucus malleator Hifpaniæ tritum nitenti tufte verberat faxum.

Malleatus, a, um, *marsellato*, *מלצה*, Ger. *gelemmert*, Gal. *marsellè*, Hifp. *marsellado*, *σφιρατος*, quod malleo contufum est. Unde malleati libri dicuntur, qui malleo percuffi, & complanati funt, quod fere fieri folet, antequam libri compingentur. *Ulp. Dig. 1. 32. leg. 50. a med.* Sed & perfcripti libri, nondum malleati, vel ornatu continebuntur. *Colum. 1. 12. c. 19.* Sparteum malleatum.

Malleolaris, & re, o. 3. *μαλοδωμτος*, quod ad malleolum fpectat. *Col. de arborib. c. 3.* Virgam malleolarem non amplius, quam fex gemmarum, effe convenit.

Malleolus, li, m. *marsellino*, Ger. *ein bemmerlein*, Gal. *mailles*, Hifp. *marsillico*, *σφιρατος*, parvus malleus. *Festus.* ¶ Translate fumitur pro novo palmitate vitis, *μαλοδωμτος*, qui innatus est prioris anni flagello, a fimilitudine. *Col. 1. 3. c. 6.* Malleolus novellus est palme innatus prioris anni flagello, cognominatusque a fimilitudine rei, quod in ea parte, quæ decidit, ex vetere farmento prominens utrinque, malleoli fpeciem præbet. *Plin. 1. 17. c. 21.* Solebat capitulatus utrinque e duro furculis feri, eoque argumento malleolus vocatur etiam nunc. *Cic. de Sen.* Malleoli, plantæ, farmenta, traduces, vites, propagines nonne ita afficiunt, ut quemvis cum admiratione delectent? ¶ Tranfertur quoque ad manipulos, aut collectiones fpartæ forma quadam mallei ligatas, & pice, aut fuphere illitas, & incenfas, quæ in muros, aut tecla conjici folet. *Fest. & Non. c. 18. n. 27.* *Cic. in Catil.* Definant malleolos ad incendendam urbem, facelle compare. ¶ Apud *Veget. 1. 4. c. 18.* & *Ammian.* alia ratione malleolus defcribitur. Verba *Ammiani* funt 1. 23. c. 10. Malleoli, teli genus, figurantur hac fpecie: Sagitta est cannea inter fpiculum & arundinem niftifido ferro coagmentata, quæ in muliebris coli formam, quo nentur ftamina, convocatur, ventre fubtiliter, & multifariam patens; atque in alveo ipfo ignem cum aliquo fufcipit alimentum, & fic miffa lentius (nam jactu rapidiore exftinguitur) priufquam hæferit, tenaciter cremat: confperfa aquis acrioris excitat æftus, &c. *Hifp. Poliorcet. 1. 5. Dial. 5.* hujufmodi teli figuram exhibet.

Mallèus, lei, m. *marsello*, *מלצה*, Ger. *hemmer*, Gal. *mailles*, *ou marsellus*, Hifp. *marsillo*, *σφιρα*, fabrice instrumentum. *Plaut. Men. 2. 3. 52.* Navem ligneam, fæpe tritam, fæpe excuffam malleo. *Varr. R. R. 1. 1. c. 22.* Corbes, mallei, & raftelli. ¶ Apud *Veget. de re veterin. 1. 2.* eft genus morbi in jumentis.

Mallo, onis, m. cortex capræ. *Veget. de re Veterin. 1. 1. c. 63.* ¶ Præterea mallones funt tumores morbofi in genibus, vel articulis jumentorum. *Id. 1. 2. c. 48.*

Mallotes, & Malotes, æ, m. *μαλλωτης*, & *μαλωτης*, qui eft ex Mallo & Ciliciz urbe. *Pl. 1. 4. c. 12.* Philifides Mallotes. *Suet. de Grammat. c. 2.* Crates Mallotes.

Malluvium, ii, n. *bcile de lavare le mani*, & German. *ein handbecke*, Gall. *baſſin a laver les mains*, Hifp. *fuente para aqua manos*, *χρημωματα*,

μαστρα, vas, in quo manus lavantur, quasi manulivium. *Festus*, qui addit: Malluviz, quibus manus sunt lotæ; pelluviz, quibus pedes.

Malo, mavis, malui, n. anom. *volver piustoffo*, amar maglio, מלח, *Ger. lieber wuolen*, Gal. *myner meus*, *Hisp. majquerer*, ἀπίουμα, magis volo, a *maulo* per Sync. quod a *magis*, & *volo*. De eius conjugatione V. Grammaticos. *Cic. Att. l. 8. epist. 7.* Malo, me cum Pompejo vinci, quam cum illis vincere. Et l. 15. ep. 18. l. 7. ep. 18. Domi manere si recte possum, multo malim. Et l. 7. ep. 15. Cato servire quam pugnare mavult. ¶ Apud *Plaut.* legitur sæpe *maulo*, pro malo, *mavolim*, *mavellis*, *mauellem*, &c. pro malim, mallem, &c. ut *Afin. s. 1. 9. & s. 2. 27. Bacch. 2. 2. 21. &c.* ¶ Per pleonasmum interdum potius additur. *Ter. Adelph. 2. 2. 14.* Mallem auferre potius in præsentia. *Plaut. Stich. 1. 2. 13.* Si manere hic te fe malint potius, quam &c.

Malobathrarius. V. *Murobathrarius*.

Malobathrum. V. *Malobathrum*.

Malogranatum, i, n. malum granatum. Legitur apud *Hieronym.* in *commentar. ad Aggeum c. 2. num. 20.* Addunt & *Plin. l. 26. c. 8.* sed nihil certi inde colligi potest, ut neque l. 16. c. 22. ubi similis locutus habetur.

Maltha, æ, f. ὑγιάθη, cera erat picis liquidæ commixta, tabulis celandis idonea. *Fest.* Maltha dicitur a Græcis pix cum cera mixta. Sed *Palladius* ceræ non meminit. V. *Pallad. l. 1. c. 17. & Plin. l. 36. c. 24.* Est a μάλα, seu μάλασσον, mollio. ¶ Est item materia quædam durissima, ex calce viva adipe fuillo subacta, adversus omnem annorum injuriam invicta. *Pallad. l. 1. c. 17. Plin. l. 36. c. 24.* ¶ Item limus quidam flagrans, magna in copia proveniens in stagno quodam Samofatzæ urbis Comagenes, natura tam admirabili, ut aqua accendatur, nec nisi terribi restinguatur. Hoc limo Samofatei urbem suam Lucullo oppugnante defenderunt, hostes una cum armis exurentes. *Plin. l. 2. c. 104.*

Malthinus, a, um, adject. effeminatus, mollis, a maltha. *Horat. l. 1. Sat. 2. v. 25.* Malthinus tunicis demissis ambulat. Ubi volunt nonnulli, notari hic Mecanatem. Alii nomen proprium esse ajunt.

Maltho, as, avi, atom, a. 1. maltha foliolo, & conglutino, maltham rei alicui induco, quod præcipue hebat in iis monumentis, quæ æterna esse volebant. *Plin. l. 36. c. 24.* Quod malthatur, oleo perficitur ante.

Malva, æ, f. malva, μαλβα, herbæ species. *Varro l. 4. de L. L.* deducit ex Græco malache, quod a μαλβα, mollio. *Plin. l. 10. c. 21.* E contra-rio in magnis laudibus malva est utraque, & fativa, & sylvestris. *Cic. Gallo l. 7. Fam.* Itaque ego a beta, & a malva deceptus sum.

Malvaceus, a, um, μαλακίον, quod spectat ad inalvam. *Plin. l. 21. c. 4.* Alia funditur e caule malvaceo. ¶ Olim malvaceus substantive etiam usurpabatur, & in gen. masc. pro parva malva, ut betaceus pro parva beta. *Sofipar. Charif. l. 1. & 2. Priscian. l. 3.*

Målum, i, subf. n. male, αἰχμῶν, quod turpe, seu inhonestum est, peccatum, scelus, flagitium. *Ovid. l. Mesam.* Effodiuntur opes irritamenta malorum. ¶ Generatim sumitur pro calamitate, labore, angustia. *Id. ibid.* Finem malorum orare. *Cic. Verr. 5.* Tu nisi malo coactus recte facere necsis? *Id. l. 8. Att.* Malorum Ilias. ¶ Speciatim sumitur pro pœna, præsertim apud Comicos. *Plaut. Pers. 3. 1. 33.* Herus si minatus est malum servo suo. *Terent. Eun. 4. 4. 46.* Non potest sine malo fateri, video. *Sallust. Jug. c. 100.* Pudore magis, quam malo exercitum coercerat. ¶ Item pro malefacto, peccato. *Ter. Andr. 2. 5. ad fin.* Renunciabo, ut pro hoc malo mihi det malum. Ubi duas has postremae significationes conjunxit. Item pro morbo. *Ovid. l. 1. de Pont. el. 3. v. 18.* Interdum medica plus valet arte malum. ¶ Malum! interjectio est irascens, detestantis, & indignantis. *Ter. Eun. 4. 7. 10.* Ubi alii? S. Qui, malum, alium? *Id. Phorm. 5. 7. 55.* Quid vos, malum! ergo me sic ludificamini? *Cic. Verr. 4. c. 17.* Quæ, malum, ista fuit amentia?

Målum, li, n. pomo, רמון, *Ger. apffel*, Gal. *pomnoe*, *Hisp. manzana*, μάλας, pomi genus, a Dorico, & Æolico μάλας, pro μάλον. *Varro l. 4. de L. L. Virg. 3. Eel.* Malo me Galatea petit lasciva puella. ¶ Malum Punicum pomo granato, ζῆζ, ζῆζ, mali genus, ita dictum, quod e Pœno-nium regione primum in Italiam translatus est. *Plin. l. 26. c. 8. Martial. l. 1. epigr. 44.* Aut imitata breves Punica mala rosas. ¶ Alia sunt malorum genera, quæ enumerat *Plin. l. 15. c. 14.* ut citreum, cydonium, Persicum, &c. V. suis locis. ¶ Malum terre, herba est, alio nomine aristolochia, cujus quatuor genera enumerat *Plin. l. 25. c. 8.*

Målus, li, f. pomo, melo, רמון, *Ger. ein apffelbaum*, Gal. *pomier*, *Hisp. mancamo*, μάλας, arboris species, cujus fructus malum dicitur, a Græca voce allata. *Virg. 2. Georg. v. 70.* Et steriles platani malos gessere valentes

Målus, li, m. l' albero della nave, רמון, *Ger. segelbaum*, Gal. *le mar*, *Hisp. mastil*, ἰσός, arbor navis, a malus, qua genus arboris notat, quia ex trunco arborum fieri soleat, inter quas malus frequentissima est. *Cic. de Sen. c. 6.* Cum alii malos scandant, alii per foros curfent. *Horat. l. 1. od. 14.* Et malus celeri faucibus Africo, antennæque gemunt.

Målus, a, um, castivo, רמון, *Ger. bess*, Gal. *mauvais*, *Hisp. malo*, κακός, pravus, moribus improbus. *Cic. 3. Offic. c. 9.* Homo minime malus. *Juven. Sat. 4. v. 8.* Nemo malus telix. ¶ Sumitur etiam pro noxio. *Horat. l. 1. od. 3.* Ignem fraude mala gentibus intulit. ¶ Item pro infelici, inauficato. *Horat. l. 1. od. 15.* Mala ducis avi domum. ¶ Item pro magico, veneficis apto. *Tibul. l. 1. el. 2.* Sola tenere malas Medæ dicitur herbas. Sic malum carmen, in *leg. XII. Tab.* est incantatio. ¶ Mala mulier, apud *Plaut. Bacch. 5. 2. 41.* pro deformi ponitur. Sic mala facies apud *Quintil. l. 4.* ¶ Mala ætas, est senectus, apud *Plaut. & Afranium.* Apud *Plaut. Aulul.* malani ætatem agere, est ærumosam vitam vivere. ¶ Comparat. *pejor*, superlat. *peffimus* V. suis locis.

Mamercus, m. 2. Pythagoræ filius, unde gens Æmilia cognomen traxit, a Mamers.

Mamers, tis, m. Mars, lingua Oscanum. *Festus*.

Mamertes, m. 1. vir Corinthius, qui filios fratris sui Sisaponis libidine regnandi interfecit, maximo suo malo. Nam ubi Sisapo factum rescivit, eum membratim discepit. *Ovid. in Ibin.*

Mamertini, m. 2. Μαμερτινῶν, pop. Græciæ, dicti a Mamertia urbe Sami inf. quæ a Lacedæmonis subversa fuit, quod illi quinquaginta virgines Lacedæmonias violare tentarent, & non consentientes occidissent. E Samo inf. eiecit, & a Messanenibus hospitio excepti urbem occuparunt. Hinc Messana urbs Mamertia, & Messanenfes Mamertini dicti sunt. *Plin. l. 3. c. 8.*

Mamertinus, a, um, adject. ut Mamertina civitas. *Cic. 4. Ver. cap. 6.* ¶ Mamertini populi. *Plin. l. 3. c. 8.* ¶ Eorum ager vini feracissimus est. Hinc Mamertinum vinum, apud *Martial. l. 13. epigr. 117.* ¶ Mamertinum fretum, Rhegium, Scyllæum, Siculum, Siciliæ fretum, il *Faro di Messina*, angustia maris inter Cænidem prom. Brutiorum, & pelorum prom. Siciliæ.

Mamertus, m. 2. prænonem Ocum, a Mamers.

Mamilla turris intra Saburæ regionem sita, a Mamilio nomen accepit. Porro Mamiliorum familia progenita fuit a Mamilia Telegoni filia, quam Tusculli procreaverat, cum illud oppidum condidit. *Festus. Nar-rat Liv. l. 3. c. 29.* L. Mamilio Tusculano civitatem datam A. U. 295.

Mamilla, æ, f. *mammella*, μαστήρ, dim. a mamma, ut *pupilla* a *pupa*. *Juvenal. Sat. 6.* Illa loqui recta facie, stricteque mamillis. ¶ Mamillæ penulies in capris dicuntur, quæ circa rostrum dependent. *Var. l. 2. R. R. c. 3.* Sub troas duas ut mamillas pensiles habeant.

Mamillanus, a, um, adject. ut mamillanzæ ficus, sic appellatæ a similitudine marmarum. *Plin. l. 15. c. 18.*

Mamillare, is, n. *vello da coprire le mammelle*, ἐπιμασθίδιον, velum, sive fascia, aut quodvis aliud amiculi genus, quo mulieres mammas tege-re confueverunt, a *mamilla*. Legitur in titulo *epigrammatis 66. apud Martial. l. 14.*

Mamilianus, a, um, ad Mamilium pertinens, quod est nomen viri proprium, ut Mamiliana rogatio, *Sallust. in Jug. c. 44.*

Mamma, æ, f. *madre*, μᾶμα, mater, mater apud veteres Græcos. *Aristoph. Gramm. Eustath. & Autt. Th. L. L.* dicit, aviam hoc nomine significari, idest, matrem patris, vel matris. Est ab infantibus matres appellan-tibus ma, sive syllabæ duplicatione *mama*, sive *mamma*, quemadmodum & simili duplicatione pater ab iis vocatur *sata*, & cibus *papa*, vel *pappa*. *Varro apud Non. c. 2. n. 97.* Cum cibum, ac potionem buis, ac papas vocent, matrem mammam, patrem tatam. *Plaut. Most. a. 1. fr. 4.* Ecquid tibi videor mammam adire? *Martial. l. 1. epigr. 101.* Mammæ, atque tatas habet Afra. ¶ Latine mamma uber notat, idest receptaculum lactis in fœmina, quo factum educat, *mamma*, *poppa*, μαστήρ, μαστήρ, ὄσθη, πῆθῆ, a μᾶμα, mater. *Juv. Sat. 1.* Et nuda teneat venabula mamma. ¶ Dicitur etiam de viris. *Justin. l. 12. c. 9.* Sagitta sub mamma trajectus. ¶ Item de bestis. *Plin. l. 11. c. 40. de capris.* Hæc omnia bias habent mammas. *Martial. l. 2. epigr. 37.* Mammæ suminis, imbricemque porci. ¶ In arboribus mamma dicitur parva illa exuberantia in cortice, unde primum rami enascuntur, ac germina. *Plin. l. 17. c. 16.*

Mammæanus, a, um, adject. ad Mammæam pertinens (Ea fuit mater A-lexandri Severi) ut *Mammæani pueri*, apud *Lamprid. in Alex. Sev. c. 57.*

Mammælis, le, ad mammas pertinens. *Apul. de berb. c. 26.* herbam cham-pæpitium *mammælem* vocat, quia prodest in morbis marmarum.

Mammæus, a, um, mammosus. *Plaut. Pœn. 1. 2. 81.* Cujus amicum mam-meatum vidimus.

Mammonæus, a, um, ad mammonam pertinens. Est autem mammona Syriaca vox, qua significantur divitiæ. *Augustin.* docet, Punicæ mam-monæ idem esse, quod lucrum. Hinc *mammonæa fides* apud *Prudent. in Hamartig. v. 429.* est fides perfida, & quæ spe lucri, & divitiarum so-lummodo consistat.

Mammosus, a, um, *che ha gran mammelle*, *Ger. mit grossen dusten*, Gal. *qui a grandes mamelles*, *Hisp. setudo*, μασθῆς, quod habet magnas mammas. *Mart. l. 14. epigr. 144.* Mammosa metuo, teneræ me trade puellæ. ¶ Thus mammosum dicitur pro fœminino, ad differentiam masculi thuris. *Plin. l. 12. c. 14.* ¶ Mammofa pyra, *Id. l. 15. c. 15.* h. e. grandia, a figura mamme.

Mammûla, æ, f. μαστῶν, dim. a *mamma*. *Celf. lib. 7. cap. 26.* Urinæ iter mammulæ simile. Adde *Varr. l. 2. R. R. c. 3.*

Mamphûla, canis Syriacus. *Lucil. apud Fest.*

Mamphur, uris, n. μαμφοῦρον, lignum rotundum mediocris longitudinis lomo circumvolutum, quod circumagunt fabri in operibus torrandis. *Fest.* Est a voce Græca allata, quæ a μᾶφος, *manile*, & φῆρω, *porto*, quia circumvolutum habet lorum, ut collum monile.

Mamurius, ii, m. 2. μαμυρίων, faber ærarius, qui tempore Numæ floruit. De hoc sic scribit *Fest.* Mamurii Veturii nomen frequenter in cantibus Romani frequentabant, hac de causa. Numa Pompilio regnante, e celo cecidisse fertur ancile, id est scutum breve, quod ideo sic appel-latum est, quia ex utroque latere erat recium, ut summum, innatumque ejus latus medio pateret, unaque edita vox est, omnium potentissimum fore civitatem, quando id in ea mansisset. Itaque facta sunt ejusdem generis plura, quibus id misceretur, ne internofici cœlestis pos-set. Probatum opus est Mamurii Veturii, qui præmii loco petiit ut suum nomen Salii inter carmina canerent. *Ovid. 3. Fast. v. 382.* Inde Sacerdotes operi promissa vetusto præmia perfolvunt, Mamuriumque vocant.

Mamurra, m. 1. eque Romanus, Formis natus, Præfectus fabricorum C. Cæfaris in Gallia, qui primus Romæ in Cœlio monte parietes domus suæ marmore incrustavit, nullamque in ædibus columnam habuit, nisi e marmore, omnesque solidas e Carystio, aut Lunensi. Hic est ille Mamurra, *Catulli* carminibus proficissus, qui domum ejus dixit habe-re, quidquid habuisset Comata Gallia. *Plin. l. 35. c. 6.*

Mana, & Manuana, æ, f. nomina sunt Deorum præstitum, apud *Martian. Capell. l. 2. pag. 40.* V. Prætes.

Manabilis, le, adject. facile manans, ut manabile frigus, apud *Lucret. l. 1. v. 535.* h. e. penetrans.

Manacus, f. *l'Élissica*, Lingua Tarentina significat lineam Eclipticam, in qua sunt duodecim signa, per quæ duodecim mensibus Sol excurrit; videturque esse a μάλο, *malud*, mensis, quia ea menstruales Solis um-bræ deprehenduntur. *Vitruv. l. 9. c. 8.* Circinatio circuli menstrui aga-tur, qui manacus dicitur.

Manalis, & le, o. 3. ex quo aliquid manat. Manalis fons, ex quo perpetuo aqua fluit. Ab Auguribus fons manalis puteus perennis vocabatur. *Fest. & Scal. ad Fest.* ¶ Manalis lapis, ostium Orci, per quod Manes, idest animæ Inferorum, ad superos manarent. *Paullus ex Fe-sto*, qui deducere videtur a *manando*. Sed si manalis lapis erat Orci ostium, quis dubitet, quin id nomen sit a Diis Manibus? ¶ Manalem lapidem etiam vocabant petram quandam, quæ erat extra portam Capenam juxta ædem Martis, quam cum propter nimiam siccitatem loco moverent, & in Urbem protraherent, inde pluvia statim sequebatur, a *mano*, quod aquis manaret. *Paullus ex Festo.* Meminit & ejus lapidis *Varro de vita P. R. l. 2. & Fulgentius Planciades de prisco sermo-ne*, ubi ex *Labeone* idem confirmat.

Manatio, onis, f. æctus manandi. *Frontin. de aqueduct. l. 2. sub init.* Du-ctus depressior non facile manationes ostendit.

Manceps, ipis, m. *signore*, qui proprio jure aliquid possidet, quasi manu-cepit, a *manus*, & *capio*, quod aliquid initio ab aliis derelictum manu cepit. *Tert. Apol. c. 11.* In primis quidem necesse est, concedatis, ali-quem sublimiorem Deum, & mancempem quandam divinitatis, qui ex hominibus Deos fecerit. ¶ Speciatim sumitur pro eo, qui aliquid a populo emit, conductive, ἐργασίας, quia & hic manu capit. Nam manu sublata significabat, se plurius esse licitatum. Iis quippe publica locabantur, qui in licitatione majorem pecuniæ summam, sublato di-cendo, datis prædibus spondebant. *Fest. Ascen. in 1. Ver. Paul. l. qui si-derussor, ff. locati. Plin. l. 3. epist. 19.* Sunt ergo instruendi complures frugi mancipes. *Cic. 3. Ver.* Si res abiret ab eo mancipe, quem ipse apposuisset, sibi nullam prædam esse. Quo in loco manceps accipitur pro redemptore sartorum tectorum. *Suet. in Vesp. c. 1.* Non negarim, jacta-tura a quibusdam, Petronii patrem e regione transpadana fuisse manc-icipem operarium. idest conductorem mercenariorum, & operariorum fervorum, ut opera eorum ad quæstum uteretur. ¶ Ponitur interdum pro

pro emptore, & fectore. Cic. pro Rosc. Am. Hominis studiosissimi nobilitatis manceps fit Chryfogonus. ¶ Item pro eo, qui minoris emit, ut carius vendat, quem Græci propolam vocant, parvitate, incertiore. Plin. lib. 33. c. 4. Aut aliquei prævalens manceps annonarum Agellet. ¶ Item pro magistro officine, qui operis opificum redemptis utitur ad quæstum. Plin. l. 10. c. 43. Hunc live æmulatione incitatus manceps proxime futrinæ, live iracundia subita exanimavit. ¶ Item pro fidei iudice. Plaut. Curc. 4. 2. 29. Ego mancipem te nihil moror. ¶ Sumitur etiam translate. Plin. epist. 14. l. 2. Sequuntur auditores actoribus similes, conducti, & redempti manceps. Manceps, inquit, idest ii, qui caudicos in causis agendis, conducta ad hoc corona vulgi plaucentis, laudandos redemerunt.

Manciniâs, a, um, ad Mancinum pertinens, ut Manciniana deditio, apud Flor. l. 3. c. 14. qua C. Hostilius Mancinus Numantinis hostibus deditus est. V. eund. l. 2. c. 18. & Cic. 1. de Orat. c. 40.

Mancinus, a, um, adiect. a mancus, affertur a Prisciano lib. 2. sed sine exemplis.

Mancidia, f. i. χερσίδιον, parva manus, dim. a manus. Lævulus apud Gell. l. 19. c. 7. Al. leg. manuola.

Mancipatio, onis, f. χηπίσις, ἀδραποδοσία, actus abalienandi, & veluti simulacrum venditionis in iis rebus, quæ mancipi dicebantur, ¶ Mancipio. A Cajo in Instit. mancipatio sic describitur; Mancipatio est imaginaria quædam venditio, quod ipsum jus Romanorum est Civium, eaque res ita agitur. Adhibitis non minus quinque testibus Civibus Romanis puberibus, & præterea alio ejusdem conditionis, qui libram æneam teneat, qui appellatur libripens, is, qui mancipium accipit, æs tenens ita dicit. Hunc ego hominem ex jure Quiritium meum esse aio, isque mihi emptus est hoc ære, æneaque libra: deinde ære percipit libram, idque æs dat est, a quo mancipium accipit quasi pretii loco. ¶ Sumitur & pro vera venditione. Plin. l. 9. c. 35. Lolliam Papiam vidi smaragdus, margariticque operam toto capite, manibus, digitisque; quæ summa quadringentes H. S. colligebat; ipsam consecit paratam mancipationem tabulis probare. h. e. ostendere tabulas, in quibus earum gemmarum venditio, & pretium descriptum erat. Alij leg. nuncupationem, quos reprehendit Marulin. in hunc loc.

Mancipatus, us, m. idem ac mancipatio. Plin. l. 9. c. 32. In mancipatum venit, ut prædium aliquod. id est solemnitate eæ adhibentur, quæ solent in iis rebus, quæ sunt mancipi.

Mancipatus, a, um, alienatus, venditus, partic. a mancipo. Cic. 3. Phil. Tum iste venditum, atque mancipatum Tribunatum consilii nostris oppofuit. ¶ Translate sumitur pro devincto, seu astricto. Cic. de Sen. Ita enim senectus honesta est, si se ipsa defendit, si jus suum retinet, si nemini mancipata est.

Mancipi, V. Mancipium.

Mancipium, ii, n. dominio, χηπίσις, cuiusvis rei dominium, seu jus proprietatis. Antiqui enim res, quarum dominium comparare volebant, manu capiebant, seu prehendebant. Fest. Lucr. l. 3. v. 985. Vitaque mancipio nulli datur, omnibus usq. idest, nulli ita datur, ut propriam, ac perpetuam habeat. Sen. ep. 73. Fortuna nihil dat mancipio. ¶ Hinc res mancipi, vel (ut antiqui loquebantur) res mancipi dicuntur, quæ in nostro sunt mancipio, hoc est quæ nostro domino, juri, aut potestati sunt subjectæ, quæque, quoties lubet, possunt alienari: quæ autem in nullius sunt potestate, quæque alienari non possunt, res nec mancipi dicuntur, quæ scilicet in nullius sunt mancipio. Est autem mancipi, seu mancipi genitivus per Apocopen pro mancipii, seu mancipii. Cic. pro Mur. Quod li in iis rebus repetendis, quæ mancipi sunt, is periculum iudicii præstare debet, qui se hæc obligavit. ¶ Emptio mancipi, dicebatur solemnem quoddam genus imaginariæ emptionis, quod fiebat præsentibus non minus quinque testibus puberibus Civibus Romanis, & eo, qui libram tenebat, qui libripens vocabatur, quibus præsentibus is, qui mancipium accipiebat, æs tenens ita dicebat: Hunc ego hominem ex jure Quiritium meum esse aio, isque mihi emptus est hoc ære, æneaque libra: deinde ære percipiebat libram, idque æs dabat est, a quo mancipium accipiebat, quasi pretii loco. Et hoc erat per æs, & libram emere. Sunt itaque emptio mancipi, & mancipatio quasi correlativa. Nam respectu venditoris contractus hic dicitur mancipatio, contra respectu emptoris dicitur emptio mancipi. Plin. l. 33. c. 3. Qua consuetudine in iis emptionibus, quæ mancipi sunt, etiam nunc libra interpretantur. ¶ Sui mancipii esse, est sui juris esse, nullius dominio subiectum esse. Brut. ad Cic. An ut esset sui juris, & mancipii Respublica. ¶ Mancipio dare, fecerit rem ita dare, ut evictionem non præstiturus spondeamus, vendere, & mantere. Et mancipio accipere, est ea lege emere, ut venditor præstet evictionem. Plaut. Curc. 4. 2. 9. Memini, & mancipio tibi dabo. C. Ego ne a lenone quodam mancipio accipiam, quibus sul nihil est, nisi una lingua? Adde Cic. in Topic. Att. l. 13. ¶ Speciatim mancipium sumitur pro servo, seu homine, qui in bello captus, & servituti subiectus fuit, il prigionem, ἀδραποδον. Cic. 6. vel potius 3. Parad. Non enim ita dicunt, eos esse servos, ut mancipia, quæ sunt dominorum facta nexu, aut aliquo jure civili. ¶ Usurpatur etiam pro mancipatione, seu venditione, vel certe pro contractu venditionis, & emptionis. Cic. 3. Off. c. 16. Eæ Sergio serviebant, sed hoc in mancipio Marius non dixerat.

Mancipo, as, avi, atum, a. i. mancipare, alienare, שכר, Ger. zuignen, Gal. se dessaisier, & saisir un autre, & manciper, Hisp. agenas vender, ἀδραποδοζω, in mancipium, hoc est in dominium alterius trado, vendo, obligo, vel quovis modo alieno, a manceps. Plaut. Curc. 4. 2. 10. Alignos mancipatis, alienos manumittitis. Apul. 10. Metam. Mancipabatur potestas capitis in manu carnificis. Hor. l. 2. ep. 2. v. 159. Quædam mancipat usus. V. Emancipatio. ¶ Significat etiam capere, prehendere, pigriare, prendere. Solin. c. 20. (al. 33.) de alce fera. Ita capitur: a quoque difficile est eam mancipari.

Mancus, a, um, che ha una mano sola, debole, infermo, Ger. gelimlet, Gal. manchos, Hisp. manco de marcos, πρῆς, κυλλος, proprie ita dicitur, qui manu debilis est. Ovid. 3. Fast. Et licet antiquo manibus collatus Epeo sit probris, irata Pallade mancus erit. Cic. pro Rab. perducl. c. 7. Scævola mancus, ac membris omnibus captus, & debilis. ¶ Translate accipitur pro infirmo, & debili. Id. l. Offic. c. 43. Cognitio naturæ manca, atque imperfecta. Id. pro Mil. c. 9. Occurrebat mancã, ac debilem præturam suam futuram, consule Milone.

Mandala, um, n. frustra minutatim concisa, a mandendo. Vox est Plinij Valer. l. 1. c. 6. & alibi.

Mandator, oris, m. qui alteri mandatum aliquod injungit. Tertal. l. 3. aduvsus Marcion. c. 2. Nec missus crederetur, quem nunquam mandator designavit. ¶ Mandatores etiam dicuntur impulsores, & speciatim ii, qui delatores instrunt, & subornant ad accusandum. Callistrat. JCrus. l. 2. de jure fisci. Sueton. in Tiso, c. 9. Et delatores, mandatoreque exant ex licentia veteri: hos flagellis caesos venire imperavit.

Mandatrix, icis, f. quæ aliquid mandat. Claudian. de IV. Conf. Honor. v. 235. sinceram mentem mandatricem operum.

Mandatum, i, n. commissio, comandamento, מנדט, Germ. ein befehl, Gal. comandament, charge, Hisp. mandado, πρῆς, εντολή, commissio, jussio. Crcl. 2. Fam. De pantheris, per eos, qui venari solent, agitur mandatum neco diligenter. Id. Phil. 8. c. 7. Dare mandata alicui de magnis rebus. Id. Ter. 4. c. 64. Venire cum mandatis. ¶ Apud JC. mandatum dicitur contractus bonæ fidei, quo quis ex officio, aut amicitia rem alterius sibi demandatam, sine ulla mercede, & cum fide procurandam suscipit, non secus ac si de sua re ageretur: quod si fallat, datur in eum actio, quæ Dig. l. 17. tit. 1. leg. 1. actio mandati appellatur. Cic. pro Rosc. Amer. c. 38. Itaque mandati constitutum est iudicium, non minus turpe, quam furti.

Mandatus, us, m. idem ac mandatum. leg. 33. Dig. Mandati. Mandatu creditorum. Ibid. l. 45. Mandatu meo. ¶ Extra casum sextum, nisi exempla suppetant, cave usurpes.

Mandatus, a, um, nom. ex partic. commesso, ingiunso, commissus, jussus. Cic. pro Rosc. Amer. c. 38. Si quis rem mandatam malitiosus gessisset. Id. pro Leg. Manil. c. 16. Imperia mandata, exercitus commissi.

Mandela, f. i. Poggio Mirreto, pag. Sabinorum, apud Digentiam fl. Novar. l. 1. ep. 18.

Mandibula, æ, f. vel mandibulum, i, n. mascella, מן, Ger. embancken, Gal. manchoire, Hisp. quixada, γνάθῳ, pars illa capitis, in qua dentes sunt fixi, quæ & maxilla dicitur, a mando. Macrobi. l. 7. Saturn. c. 4. Cibaria contexta mandibulis. Id. l. 1. in Somn. Scip. c. 6. Post septem menses dentes incipiunt mandibulis emergere.

Mando, as, avi, atum, a. i. commettere, imporre, מנד, Germ. befehlen, Gal. mander, charger, Hisp. mandar, ἀγγελλω, ἐπιτιμω, ἐγγράφω, committo, mandatum do, negotium impono, a manus, & do, quali manu do. Cic. 2. Fam. Te Clodio mandasse, quid illum mecum loqui velles. ¶ Sumitur etiam pro mittere, mandare. Tac. 2. Ann. Extremas preces P. Quirino popinquo suo ad Principem mandat. Cic. pro Syll. Eum dimittere ab se, & mandare in ultimas terras. Id. Attic. l. 1. Types tibi mando, quos in testorio atrio possis includere. ¶ Sæpe univèrsim accipitur pro tradere, dare, consignare: hinc multæ loquendi rationes, ut, mandare honores alicui, Cic. 9. Ver. c. 14. ¶ Mandare animo, mandare memoriæ. mesteri a memoria. Id. Catil. l. 1. c. 11. Percipite, quæso, quæ dicam, & ea penitus animis vestris, mentibusque mandate. Id. de Amic. c. 1. Eius disputationis sententias memoriæ mandavi. ¶ Mandare alicui fidei alicujus, consignare. Plaut. Cist. 4. 2. 53. ¶ Mandare filium viro, ipsare. Id. Men. 5. 2. 33. ¶ Mandare literis, scribere. Cic. 1. Tusc. Mandare quemquam literis cogitationes suas. Sic, mandare monumentis, immortalitati, posteritati, &c. Id. sæpissime, & Plin. Jun. ¶ Mandare semina terræ, seminare. Col. l. 1. c. 7. ¶ Mandare terræ corpus, sepelire. Virg. 9. Æn. v. 215. ¶ Mandare se fugæ, darsi alla fuga. Cas. l. 5. B. G. c. 18. ¶ Mandare alicui æternis tenebris, & vinculis. h. e. in vincula, & carceres conjicere. Cic. in Catil. ¶ Florus l. 3. c. 1. Primum scelus mandatis infidus. h. e. per infidias pergit.

Mando, dis, si, sum, a. 3. masticare, מכר, Germ. keunen, Gal. macher, Hisp. masear, μαζαρωω, cibum dentibus conficere. Cic. 1. de nat. Deor. Alia vorant, alia mandunt. Virg. 4. Æn. Ac fræna ferax spumantia mandit.

Mando, onis, m. mangione, mangiatore, מנדל, Ger. ein freßer, Gal. grand mangeur, Hisp. gran comedo, μάγος, edax, qui multum, & assidue mandit. Lucr. apud Non. c. 1. n. 58. Atque omnes mandonum gula.

Mandra, æ, f. mandra, מנדרה, Ger. viehsaelle, Gal. esable, Hisp. rebano, μανδρά, spelunca, cubile, & receptaculum ovium, boum, & hujusmodi. Mars. l. 5. epigr. 22. Vixque datur longas mulorum vincere mandras. ¶ Translate Juv. sat. 3. v. 236. Rheadur transfusus ardo Vicorum in flexu, & stantis convicia mandræ Eripient somnum Druso &c. h. e. convicia mulionum, aut bajulorum. ¶ Accipitur etiam mandra pro septo tabulæ lusoriæ, seu pro distinctis ejusdem cellulis, in quibus calculi collocantur. Martial. l. 7. epigr. 71. Sic vincas Noviumque Publicumque Mandris, & vitreo latrone clausos. Adde auctorem pænegryci ad Pison. qui vulgo Ovidio tribuitur v. 191.

Mandragora, æ, mandragora, מנדרא, Ger. alraun, Gal. mandragora, Hisp. mandragora, μανδραγόρα, herbæ soporiferæ genus, al. Circeium. Ferr mala avellanarum nucum magnitudine. Eius duæ sunt species, quas & sexu distinguunt. Nam candidam marem putant, nigram censent foeminam. Plin. l. 25. c. 13. Col. l. 10. v. 20. Mandragoræ pariat flores. ¶ Mandragoram bibiffe, Græco proverbio ita dicitur, qui in proprio negotio pigri, & desidus sunt. Brasim. in Adag.

Manducatus, a, um, masticato, manus. Varr. l. 3. R. R. c. 7. Pane manducato farcire pullos columbino.

Manducos, as, avi, atum, a. 1. masticare, mangiare, μαζαρωω, idem quod mando, vel edo. Suet. in Aug. e. 76. In balneo duas buccæ manducavi.

Manducos, onis, m. mangione, mangiatore, ἀδραποδον, edax, comedo, a manducando. Apul. l. 6. Miles. De isto asino semper pigro quidem, sed manducosne summo.

Manducor, aris, d. r. apud vet. Lucret. l. 14. apud Non. c. 17. n. 79. Cum illud quid faciat, quod manducamur in ore.

Manducos, ci, m. idem quod manducor, onis, a manducando. Pompon. apud Non. c. 1. n. 58. Magnus camelus, manducos, cantherius. ¶ Larva quoque, seu Græce mormolychion, quod in ludis, ac præsertim Atellanis, circumferebatur, a mandendo manducos dicebatur, propterea quod terribiliter hujusmodi magnos dentes, ac voracitatem tribuerent. Erat enim manducos larvato capite humano, maxillas vastæ magnitudine, vastique armatas dentibus habens, qui oris hiatus, denariumque crepitu se se in utramque partem viz dam flecteret, ridentem turbam vertebat in fugam. Plaut. Rud. a. 2. sc. 6. Quid, si aliquo ad ludos me pro manducos locem? ¶ Var. l. 6. de L. L. Manducum ait esse obsonij genus. V. ibi Scalg.

Mane, adv. la mattina, מוכר, Ger. morgens frueh, Gal. au matin, Hisp. la mañana, por la mañana, πῶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ, diei principium, cum dies clarus est, ab antiquo manus, seu manis, idest bonus, vel clarus, ab omine boni nominis. Var. l. 5. de L. L. Sen. ep. 109. & de brevis. vizæ. Macrobi. l. 1. Saturn. c. 3. Serv. in 1. 2. & 3. Æn. Cic. l. 9. Fam. Venit ad me Caninius mane. ¶ Junctum invenitur sæpe adjectivis, migratum in nomen substantivum. Mars. l. 1. epigr. 50. Sed mane totum dormias. Perf. sat. 3. Jam clarum mane fenestras intrat. ¶ Junctum quoque est adverbium. Cic. Att. l. 4. ep. 9. Bene mane hæc scripsi. ¶ Invenitur etiam cum genit. Hist. de Bell. Afr. c. 42. Præsertim cum milites a mane diei jejuni fessitenti delatigati. ¶ Veteres dicebant etiam mani pro mane, ut luci, pro luce, vesperi, pro vespere, teste Donat. ad Ter. Phor. 1. 1. Virg. in Cyri, v. 350.

Maneo, es, si, um, n. restare, rimanere, מישב עמד, Ger. bleiben, Gal. demorer, Hisp. morar, quedar, μισω, me contineo aliquo in loco, moror, loco insisto, a verbo græco allato. Cic. l. 3. Off. Cynillum quendam suadentem, ut in urbe maneret. Virg. 10. Æn. Manet imperterritus ille.

¶ Quando

¶ Quandoque est inhæretæ, fixum esse. *Virg. 1. Æn.* Manet alta mente repositum iudicium Paridis. ¶ Quandoque durare, persistere, perferre. *Terent. Heu.* Manere affinitatem hanc inter nos volo. *Liv. lib. 28. c. 24.* Manere in officio, & in fide. *Valley. l. 1. c. 4.* Aliis ritus patrii manit cultodia. *Cic. ad Att. l. 8.* Elicere cupio sententiam tuam, si manet, ut firmior sim; si mutata est, ut tibi assentiar. Sic Lex manet. h. e. vim suam habet. *Id. de prov. Consul. Et.* Gracchus laudabitur, dum memoria rerum Romæ manebit. *Id. 2. Off.* ¶ Manere promissus, est promissa servare. *Virg. 2. Æn. v. 160.* Tu modo promissus manes, servataque feres Troja fidem. *Id. 8. Æn. v. 643.* At tu dictis, Albane, maneres. ¶ His adde manere in proposito, in sententia, in vita, in conditione, &c. *Cic. Virg. Liv. & al.* ¶ Absolute etiam significat constantem, verum, aut certum esse. *Cic. 3. Off.* Maneat ergo, quod turpe sit, id nunquam esse utile. ¶ Sæpe ponitur pro cubare, pernoctare, *Succion. in Caf. c. 39.* Tantum undique confluit hominum, ut plerique advenzæ inter vicis tabernaculis positus manerent. *Hor. lib. 1. ode 1.* Manet sub Jove frigidus Venator. *Cic. Att. l. 4. ep. ult. Manebas apud me cum tuis.* Hinc mansiones V. ¶ Sæpe etiam transitivum est, & cum accusativo constructur, & significat expectare, asperare. *Ter. Phorm. 3. 1. 16.* Mansurus patrum pater est, dum huc adveniat. *Plaut. Stich. 3. 1.* Qui manet, ut moneatur semper servus homo, servus is habitu haud probus est. ¶ Mane, imperativum, interdum non solum significat, expecta, sed etiam cessa, aut quid simile. *Plaut. Mil. a. 5. v. 10.* Mentitur, ferri, P. Mane, dum narro. *Id. Men. 5. 5. 23.* Quid cessas dare potionis aliquid, priusquam percipit infania? Med. Mane, etiam precontabor. ¶ Eleganter usurpatur pro imminere, futurum esse. *Virg. Æn. 7. v. 596.* Te, Turne, netas, te triste manebit supplicium. *Cic. Phil. 2.* Cuius te fatum, sicut Curionem, manet. *Liv. l. 26.* Acerba, indignaque maneant victis. ¶ Usurpatur interdum impersonalium more. *Cic. l. 10. Att.* Si hic maneri diutius non potest. ¶ *Mansii* pro mansisti per syncopea dicitur *Lucil. apud Gell. l. 18. c. 8.*
Manes, ium, m. 3. anime dei mortis, מַנְיִם, Ger. geister, Gal. les esprits, & les ames de trepassés, Hisp. animas de muertos, ol viçitzi, ol fuyxiti 7or xaxar, animæ defunctorum. *Apul. lib. de Deo Sacr.* scribit, fuisse species Lemurum: animum enim humanum exutum corpore vetere Latina lingua Lemurem dicitur esse; ex Lemuribus, qui posterorum suorum curam sortitus pacato, & quieto nomine domum possideret, Larum dictum esse familiarium: qui propter adyerta vitæ merita, nullis bonis sedibus, in terra vagatione, seu quodam exilio puniretur, inane terculamentum bonis hominibus, cæterum noxium malis, Larvam vocatum: cum incertum esset, quæ cuique eorum sortito evenisset, utrum Lar esset, an Larva, nomine Manem Deum nuncupatum, & honoris gratia Dei vocabulum additum fuisse. *Serv. in 3. Æn. ait.* Manes esse animas hominum illi tempore, quo de aliis recedentes corporibus necdum in alia secundum tabulam Pythagoricam transferunt. Alii putant, Manes eosdem, ac Genios esse, doctores Manes corporibus ab ipsa statim conceptione assignatos fuisse, qui ne mortua quidem corpora deserant, consumpsitque etiam corporibus sepulchra inhabitent. Quare qui sepulchra demoliebantur, Deos Manes violare putabantur. Plurimi, in quibus *Isid. l. 8. c. ult.* tradiderunt, Deos cælestes vivorum esse, Manes esse Deos mortuorum. Alii alios Manes, alios Deos infernos dicunt. Alii, in quibus *Festus*, censent, Deos esse (idest Angelos, sive Dæmones) qui inter cælum, & terram degunt, quibus plena omnia, inter Lunarem, & terrenum circum. ¶ Appellati sunt ab antiquo manus, bonus. Dixere igitur Deos Manes, quasi bonos Genios. Alii alias adducunt Etymologias. *Virg. 3. Æn.* Manesque vocabat Hæctorem ad tumulum. *Id. 4. Æn.* Id cinerem, aut Manes credis curare sepultos? *Cic. l. 2. de Leg. Deorum Manium iura sancta sunt.* ¶ Metonymice hæc vox accipitur pro Inferis, hoc est, loco, quo animæ continentur. *Virg. 1. Georg.* Manesque profundi. *Id.* Hæc Manes veniat mihi fama sub imos. ¶ Item pro pœnis, supplicis, furiis. *Virg. 6. Æn. v. 743.* Quisque suos patitur Manes. Ubi *Serv.* Manes, idest supplicia, quæ sunt apud Manes. ¶ In sing. numero, *Apulei. de deo Sacror.* Nominem Manem deum nuncupant.
Mango, onis, m. venditore, o mercante d' uomini, ἀνθρωποπώλης, quod mactilompos, venalitus, seu qui homines vendit, a μάγγανος, quod inter alia pharmacum, & fucum notat. Solebant enim mangones fuco colorem falsum inducere mancipiis, ut ea carius venderent. *Mart. l. 1. epigr. 59.* Millia pro puero centum me mango poposcit. ¶ Dicitur etiam de eo, qui merces polit, ut pluris vendat. *Plin. lib. 37. cap. 13.* Efficacissimum experimento exculant mangones gemmarum.
Mangonicus, a, um, σωματικωσκόπος, quod ad mangonem pertinet. *Plin. l. 21. c. 26.* Radix hyacinthi bulbacea mangonicis venalitus pulchre nota. *Sueton. in Vespas. c. 4.* Ad mangonicos quæritus descendere.
Mangoniſium, ii, n. μάγγανισμῶν, artificium, quod ad res facilius vendendas adhibetur. *Plin. l. 10. c. 50.* Nec tamen in hoc mangonio quicquam totum placet.
Mangonizatus, a, um, abbellio, artificio politus, ornatus. *Plin. l. 23. c. 1.* Equos mangonizatos venire videmus. *Id. l. 9. cap. 54.* Qui primus pensiles invenit balineas, ita mangonizatas villas subinde vendendo.
Mangonizo, as, avi, atum, a. μάγγανίζω, est ornare, & componere mancipia ad alliciendos emptores. *Plin. l. 23. cap. 1.* Succus radicis vitis nigre cum ervo lætore quodam colore, & cutis teneritate mangonizat corpora. ¶ Translate uturpatur de aliis rebus. V. Mangonizatus.
Mani, V. Maner.
Mania, & Mater Larium, quam capitibus allii, aut papaveris placabant, aut effigie suspensa, olim etiam pueri sanguine. *Var. l. 8. L. L. Macrobi. l. 1. Sat. c. 7.* ¶ Maniz etiam dicuntur infantum terculamentata, turpes, deformesque persone, quibus nutrices pueris parvulis munitantur, ut ait *Fest.* ¶ Denique mania, μάγια, vox græca est, & furorem, seu insaniam significat. Græce usurpat *Cicero*, ubi ait 3. *Tusc. c. 5.* Græci μάγια unde appellent, non facile dixerim.
Manica, æ, f. manica, Ger. ein ermel, Gal. manche, Hisp. manga, χειρῶν, pars vestis, qua manus teguntur, a manus. *Virg. 9. Æn. v. 66.* Et tunicæ manicas, & habent redimicula mitræ. ¶ Manicæ etiam dicuntur manuum vincula, manette, ut pedicæ, vel compedes, vincula, quibus pedes ligantur. *Virg. 2. Æn. v. 146.* Manicas, atque arcta levati vincula jubet Priamus. ¶ Item thecæ ex terro, quibus brachia, & manus contra hostium injurias muniuntur. *Juven. Sat. 6. v. 255.* Balteus, & manicæ, cristæ, crurisque sinistra didimidum tegmen. ¶ Item vāginæ manuum, quæ Græce chirotecas, Ital. guanti dicuntur, quibus adertum vim frigoris manus muniuntur. *Cic. in Philipp.* Solet enim cito ipse accipere manicas. *Plin. jun. ad Maecrum, lib. 3. epist. 5.* Cuius manus hyeme manicas muniabantur. ¶ Translate manicæ dicuntur vincula navium. *Lucan. l. 3. v. 565.* AR alias manicæque ligant, terelesque catenæ.
Manicatus, a, um, adjeç. a. manicas habens. *Cic. Catil. a. c. 10.* Quos pexo capillo nitidos, manicatis, & talaribus tunicis videtis. V. Chiridos.
Manicula, æ, f. χεῖρῶν, parva manus. *Plaut. Rud. 4. 4. 126.* Dum conncxæ

maniculæ, & fucula. ¶ Manicula item dicitur transversa regula in stiva aratri, ita dicta, quod inanu bubuli teneatur. *Var. l. 4. de L. L.*
Maniculatus, V. Manuleatus.
Manifestarius, a, um, idem quod manifestus. *Plaur. Aul. 3. 4. 10.* Obtrunco gallum, furem manifestarium. *Gel. l. 1. c. 7.* Solzicimus manifestarius.
Manifestatio, onis, f. manifestazione, actus manifestandi. *Sulpic. Sever. d. al. 3. c. 4.* Tantæ manifestatione virtutis.
Manifeste, adv. manifestamente, Germ. essentlich, Gal. manifestement, Hisp. manifestamente, σαφῶς, aperte, clare, perspicue, palam, non obscure. *Cic. in Catil. 3. c. 11.* Ut tota res a vobis manite deprehenderetur. *Virg. 8. Æn. v. 16.* Manifestus ipsi, quam Turno &c. *Apul. Apol.* Ut omnibus manifestissime patet.
Manifestare, as, avi, atum, a. 1. manifestare, מְנַיֵן, Germ. eroefnen, Gal. manifester, Hisp. manifestar, φανερόν, palam facio. *Ovid. l. 13. Metam. v. 106.* Insidias prodet, manifestabitque latentem. *Justin. l. 41. c. 1.* Hoc ipsum vocabulo manifestatur.
Manifesto, adv. idem ac manifeste. *Cic. pro Cluent. c. 14.* Oppianici facinus manifesto compertum, ac deprehensum.
Manifestus, a, um, manifestus, מְנַיֵן, Ger. offenbar, Gal. manifeste, Hisp. manifestus, φανερός, elarus, apertus. *Cic. 4. Ver.* Manifestus in rebus hominem jam teneri videbitis. *Quintil. l. 3. c. 8.* Manifestus est, quam ut, &c. *Id. Declam. 14.* Manifestissimum scelus. ¶ Jungitur pulchre genitivo, ut *Manifestus sceleris*, aut mendacii, cujus scelus, aut mendacium omnibus palam est. *Sallust. in Jug. c. 35.* Jugurtha manifestus tanti sceleris.
Manilianus, a, um, &
Manilius, a, um, adjeç. a Manilio nomine Romano, ut Maniliana lex. *Cic. l. de Orat. c. 58.* Et lex Manilia, apud cand. in *Orat. c. 29.*
Manillus, ii, Tufculanorum dux, & Tarquini gener, a quo Manilia gens Romana fluxit. *Liv. l. 1.* ¶ M. Manilius Romanus, Poeta, & Mathematicus, Augusti tempore vixit, scriptique heroico carmine opus *Astronomicum*, cujus libri quinque, non tamen integri, adhuc existant. *Scalig. in præfat. ad Manil.* hunc poetam vocat ingeniosissimum, & nitidissimum, qui obscure res tam luculento sermone, materiam morosissimam tam jucundo charactere exornare potuerit; *Ovidio suavitate patem, majestate superiorem, &c.*
Maniophos, is, μανιοφός, furiosus reddens, a μανία, furor, & φῶς facio. Hoc etiam nomen inter alia multa habet herba hocyamum, teste *Apulei. de herb. c. 4.*
Maniophilus, infans, furiosus, Quidam legunt apud *Amian. l. 28. c. 4.*
Manipulus is (& per syncopea Manipularis) & re, o. 3. quod ad manipulum pertinet; quodque est de manipulo, ut Miles manipularis, miles gregarius, unus e manipulo, quem & manipulem dicimus absolute. *Cic. Att. l. 9.* Quod non omnibus in rebus labentem, vel potius ruentem Pompejum tanquam unus manipularis secutus sim. *Ovid. 3. Fast. v. 117.* Pertica suspensas portabat longa manipulos, Unde manipularis nomina miles habet. ¶ Judices manipulares dicuntur, qui ex manipulis militum eliguntur. *Cic. Phil. 1. c. 8.* Adq̃ etiam judices manipulares ex legione Alaudarum.
Manipularius, a, um, adjeç. idem quod manipularis. *Suet. in Calig. c. 9.* Manipulario habitu inter milites educabatur.
Manipulatio, adv. ἀσπράδης, per manipulos. *Liv. l. 8. c. 8.* Hoc postea manipulatum structa acies cepit esse.
Manipulus, & per syncopea manipulis, li, m. manipulo, brancata, מַנְיִן, Ger. ein handvol, Gal. une poignée, Hisp. manito, δράγμα, manualis herbarum fasciculus, quem manu quis apprehendit metendo, a manus, quod manum impleat. *Isid. l. 18. c. 3. Plin. l. 18. c. 28.* Alligarique manipulos mille ducentos. ¶ Manipulus in re militari, λόχος, σάμαξ, erat exiguum peditum agmen, quod unum signum sequebatur. Inde nomen habuit, quia Romulus coacta pastorum manu, eaque in centenos homines distributa, perticas manipulis tæni varie vinctas dedit, ut scribit *Aurel. Victor. de orig. pop. Rom. c. 22.* Hinc *Ovid. 3. Fast. v. 117.* Pertica suspensas portabat longa manipulos: Inde manipularis nomina miles habet. ¶ Conitabant itaque tunc primum manipuli centenis militibus, ut ex verbis *Aurelii Victorii* liquet: deinde auctus est hic numerus ad ducentos homines, seu ad duas centurias. Scribit enim *Cicero apud Gell. l. 16. c. 4.* in legione tunc centurias sexaginta, manipulos autem triginta. *Terent. Eun. 4. 7. 6.* Ubi centurio est Sanga, & manipulus furum?
Manus, m. 2. μάστις, prænomen, quo Romanorum quidam appellati sunt, quod mane nati essent, ut *Lucii* dicebantur, qui prima luce nascebantur. Hoc prænomen appellatus est *Martius* quidam, qui (ut scribit *Plin. l. 18. c. 3.*) in summa annonæ caritate populo singulos frumenti modios singulis asibus vendidit.
Manlianus, a, um, quod ad Manlium spectat. *Manliana imperia*, dicuntur dura, severa, & crudelia, a T. Manlio Torquato, qui filium, quod contra edictum suum cum hoste pugnasset, virgis cæsum securi percussit, quemadmodum a Græcis tyrannus & crudelitas φαλασσομαχία vocatur, a Phalaride. *Cic. de Fin. l. 2. c. 32.* Vide, ne Manliana sint ipsa vestra. ¶ Manliana mala, genus malorum, a quodam Manlio innotore. *Plin. l. 14. c. 14.*
Manlius Capitolinus, prænomen Marcus, nobilis Romanus, qui re male gesta a Consulibus ad Alliam contra Gallos Senones, videns, in moribus Urbis parum esse præsidii, læsta mille juvenum manu, arcem Capitolinam occupavit, & servavit. Sed cum postea in affectati Regni suspitionem venisset, ab ea ipsa arce præcipitatus est: cautumque est S. C. ne quis in posterum esse Manlia gente Marcus diceretur. De hujus fortitudine vide *Plin. l. 7. c. 28.* ¶ Fuit & T. Manlius Torquatus, cognomento Imperiosus, quod sævissimi exempli auctor fuerit, bilio suo maxime spei juvene, quod contra imperium suum in hostem pugnasset, quamvis id felicitur, virgis cæso, & securi percussio. *Liv. l. 4. Gel. l. 9. c. 13.*
Manna, æ, γῆ, Ger. himmelbrod, Gal. manne, Hisp. mana, χύμα, ἀρόμα. *Plin. lib. 12. cap. 14.* docet, mannam vocari micas thuris concussu arboris elisas. ¶ De manna, qua in Deserto ubi sunt Hebræi pro cibo, meminit *Ter. c. 6. ad fin.* ubi nomen est indeclinabile.
Mannulus, li, m. polledro, rozzino, τῆρας, equinus pullus, dim. a manna. *Mart. l. 12. epigr. 24.* Nusquam est multo, mannulus tacebit. hoc est, Tuto nunc quidvis garrire licet, quando mulio abest, & a mutis animalibus nihil periculi est, ne dicta nostra propalent. *Plin. l. 4. ep. 2.* Habebat per mannulos multos, & junctos, & solutos.
Mannus, i, m. equus exiguus, totulum vestigia glomerans, qui & Asturcus, & gradarius appellatur. *Horat. Epod. 4.* Et Appiam mannis terit. *Lucret. l. 3. v. 177.* Currit agens mannos ad villam præcipitanter. *Propert. l. 4. eleg. 8.* Huc mea detonsis aucta est Cynthia mannis.
Mano, as, avi, atum, n. 1. stillare, מַיִן, Ger. fließen, Gal. couler, Hisp. manar, τίω, βρῶν, πρόχρημα, proprie dicitur, cum humor ex integro, sed non solido nimis per minimas suas partes erumpit, a μάστις, ἰσχυρός. ¶ Per Translationem ponitur pro descendere, hæcru, procedere. E:

Et res, quæ manat, quandoque in nominativo ponitur. *Virg. 3. Æn.* Tum gelidus toto manabat corpore sudor. *Lactant. l. 2.* Si ab hac gente universa flagitia manaverunt. *h. e. procellerunt.* ¶ Quandoque in accusativo. *Plin. l. 1. c. 20.* ¶ Arborum succo manantium picem, resinamque. *Hor. l. 1. epist. 19. v. 43.* Fidis enim manare poetica mella Te solum. ¶ Quandoque in ablativo. *Liv. l. 1.* Cultrum inanentem cruore præ se tenens. ¶ Item usurpatur pro serpere, percrebrescere. *Cic. 14. Phil.* Cum hoc triduo, vel quadriduo tristitia Mutina fama manaret. *Liv. l. 7.* Manaverantque a Capua consilia in exercitum omnem. **Manon**, n. 2. *μανών*, spongiæ genus minus spissum, & mollius, a *μανώνος, varitas*. *Plin. l. 6. c. 45.*

Mansio, onis, f. 3. *dimora*, מַנְיָוּת, Ger. *bleibung*, Gal. *demuere*, Hisp. *morada*, *moré*, *dimuoré*, actus manendi, aut quiescendi in aliquo loco. *Cic. l. 4. Fam. epist. 4.* Is mecum sæpe de tua mansione, aut decessione communicat. ¶ Quia vero manere dicebant pro cubare, inde est, quod mansiones dixere diversoria, seu loca, ubi iter facientes noctu quiescerent, *alberghi, offerie*. Unde videas, apud *Plinium*, & alios itinera mansionibus distingui, & mansionem poni pro itinere unius diei. *Græci sababæ* dicunt. Definiebatur autem mansio, ut plurimum, viginti millibus passuum. Tantum enim diurnum viatoris iter confabatur. Variabat tamen ea res, quia viæ alie aliis commodiores. *Suet. in Vesp. c. 10.* Deinde ad primam ratem mansionem febrim nactus. *Plin. lib. 12. cap. 13.* Mansionibus octo distat regio thurifera a monte excelso. ¶ Apud *Plinium* etiam memorantur mansiones camelorum, quæ distinguebantur aquationibus. Nam in aridis, atque incultis locis putei erant, ad quos cum deventum esset, cameli aquabantur. Atque his aquationibus itinerum intervalla in camelis distinguebantur. ¶ Denique apud *Jctos mala mansio* erat olim genus privatæ coercitionis, qua servus, seu quispiam alius in tabula extendebatur, partim custodia, partim poenæ causa. *Ulpian. l. 7. ff. de postul.* Si hominem apud se depositum, ut quæstio de eo haberetur, ac propterea vinctum, vel ad malam mansionem extensum sequeretur solverit, &c.

Mansionarius, ii, qui mansionem præstat. Vox barbara est, quæque præter *Fulgent. l. 3. Mythol.* qui adjectivè usurpat, antiquiorum latinorum scriptorem habet neminem. Qui fuerint autem Mansionarii, explicat *Voss. l. 3. de vit. ferm. c. 23.*

Manisterna, f. 1. aquæ urna, idest urceus. *Plaut. Bæch. Effer manisternam cum aqua toras.* Alii aliter legunt.

Mansio, as, avi, atum, n. 1. frequentativum a *maneo*. *Tac. Ann. 14. c. 42.* Sub eodem tecto mansistisse. *Plaut. Amph. sc. que incipit, Dii vestram fidem*, v. 4. Mutatos Atticos in Arcadia homines, & sævas belluas mansistisse, nec unquam denuo parentibus cognitos.

Manstor, oris, m. hospes; qui recipitur. *Sedulii est. l. 5. v. 495.*

Manstator, oris, m. qui manu tuetur, & tenet. *Plaut. Truc. 4. 4. 6.* Alii tamen aliter legunt. V. *Taubman.*

Manufactio, is, a. 3. *firmanfuto, domesticare*. מַנְיָוּת, Ger. *zammachen*, Gal. *apprivoiser*, Hisp. *manfisar*, מַנְיָוּת, manu factam reddo. *Liv. l. 3. c. 14.* Paulatim permulcendo, tractandoque mansuefecerat plebem.

Manufactus, a, um, *manufectus*, partic. a *manufectio*. *Cic. l. 1. Tuscul. A quibus manufacti, & exculiti a necessariis artificibus ad elegantiora defluximus.*

Manufectio, is, n. anom. pass. *esser fatto mansueto*, מַנְיָוּת, manu factus ho, circuro. *Cæf. l. 6. B. G. c. 28.* Sed assuecere ad homines, & mansueferi ne puvuli quidem excepti possunt.

Mansues, uis, mansuetus, apud vet. *Acc. apud Non. c. 8. n. 5.* Si me matrem mansues miserificordia caput. *Var. ibid.* Quadrupedem adeo servum mansuetum, ut tractarent manibus.

Manufectio, is, evis, n. 3. *far' domestico*, מַנְיָוּת, Germ. *zammachen*, Gall. *apprivoiser*, Hisp. *manfisar*, מַנְיָוּת, manu factum, manu factus ho, mitefco. *Virg. 4. Georg.* Nesciaque humanis precibus mansuefere corda. *Col. l. 6. c. 2. de bobus.* Per blandimenta triduo tere mansuefunt. *Stat. 6. Theb. v. 315.* & multum mediis mansueverat anis. ¶ A. tivo pro manufactare, *Idem ibid. v. 724.* & extremos auro mansueverat ungues.

Manufectarius, m. 2. coloro, *che domesticano le fiere*, מַנְיָוּת, Germ. *die zammachen die wilden thiere*, Gall. *apprivoiser*, Hisp. *manfisar*, מַנְיָוּת, qui teras manufactant. *Lamprid. in Heliog. c. 21.* Habuit leones, & leopardos, quos edoctos per manufactarios subito ad secundam mentiam jubebat accubere.

Manufectio, adv. *manufectamente*, Ger. *stuffed*, Gal. *doucement*, Hisp. *manfisemento*, מַנְיָוּת, placide. *Cic. pro Marc. c. 3.* At vero cum aliquid clementer, mansuefite, iuste, moderate, sapienter factum aut audimus, aut legimus.

Manufectudo, inis, f. *manfuetudino*, מַנְיָוּת, Ger. *stuffedigkeit*, Gal. *doueur*, Hisp. *manfuedumbre*, מַנְיָוּת, lenitas, facilitas, & , ut ait *Sapphissus*, constantia animæ adversus iræ impetum immobilis, moderata temperies animæ. *Cic. 1. Offic. Quid ad hanc mansuetudinem adli potest? Id. Ver. 7. c. 1.* Clementia, mansuetudoque imperii in crudelitatem, innummitatemque conversa.

Manufectus, a, um, *manfuetus*, מַנְיָוּת, Ger. *stuffed*, Gal. *doucement*, Hisp. *manfisemento*, מַנְיָוּת, lenitas, mitis, quasi manu factus. Proprie dicitur de bellis, quæ ciures, & placide sunt, quippe quæ adfuetæ ad manum accedunt. Translate dicitur de hominibus. *Cic. 3. Phil.* Cur tam subito mansuetus in fenatu fuerit. *Ovid. l. 1. Trist. eleg. 6.* Nunivis ut læsi hæc manfuecior ira. *Cic. 2. de Orat. c. 49.* Et in meis moribus erga meos necessarios declarandis mansuetissimus viderer.

Manfum, si, n. subst. מַנְיָוּת, quod a nutriticibus dari solet infantibus illarum primum denubis comminutum. *Cic. l. 2. de O. Atque omnia minima manfa, ut nutrices infantibus pueris in os inferant.*

Manfus, a, um, *manfuetus*, מַנְיָוּת, quod est dentibus contusum, comminutumque, & proprie de cibo manfuetio dicitur. *Plin. l. 26. c. 12.* Si concilium imponatur trita, vel manfa. *Quint. l. 10. c. 1.* Cibos mansos, ac prope liquetactos demittimus. ¶ Est etiam *manfus* partic. a *maneo*. *Terent. Heaut. t. 2. 26.* Ut ut erat, manfum tamen oportuit. h. e. manandum fuit, manere oportuit.

Manfuetus, a, um, מַנְיָוּת, edax, a *manfuetio*. *Fest.*

Manfuetio, n. 3. *manfuetio*, מַנְיָוּת, Ger. *handuch*, Gal. *serviette*, Hisp. *panizuelo*, *servilla*, מַנְיָוּת, lintecolum, quo solentur mensas tegere. Vulgo mantile per i proleitur. *Voss.* tamen mavult mantele per e, quomododo hanc vocem in antiquis codicibus tere scribi, auctor est *Pierius* 1. Æn. P o eodem & *manfuetum*, sive *mantellum* dicitur. (V. dictio nem sequentem) & *mantellum*. *Var. l. 5. de L. L.* Mantellum, quasi maniferi m, ubi minus teneatur. ¶ Differt a *mappa*, quia *manfuetum* mollior est, *mappa* non item; deinde *mantellum* tegendæ manfue serviebat, *mappa* manibus terendis parabatur. Itemque convivator quidam mantili mensam sternebat, ut singuli convivæ ad convivia seu publicè, seu privati, suas mappas ferrebant. *Ovid. l. 4. F. ff. v. 933.* villis mantele poluit. *Marzial. l. 12. epigr. 29.* Attulerat mappam nemo,

dum furta timentur, Mantele e mensa furripit Hermogenes. ¶ Videtur etiam esse idem quod *mappa*. *Plin. l. 7. c. 2.* Antrophagos offibus humanorum caput bibere, cutibusque cum capillo pro mantilibus ante pectora uti.

Mantellum, i, n. seu mantellum, idem ac mantele. *Iucill. apud Serv. 1. 1. Æn.* Mappas, mantella (al. *mantella*) merumque. ¶ Ponitur etiam pro velamenti genere, & metaphorice pro tegmine quolibet ad occultandum dolum, *coperta, fusa*. *Plaut. Capt. 3. 3. 6.* Nec mendacis subdolis mihi usquam est mantellum meis; nec lycophantius, nec fucus ullum mantelium obviam est.

Mantes. V. *Mantus*.

Manteum, tei, n. 2. *μαντήριον*, locus oraculis dicitur. *Plin. l. 5. c. 29.* Ab Epheso manteum aliud Colophoniorum.

Mantica, æ, f. *bisaccia, portamantello*, מַנְיָוּת, Ger. *wasstsch*, Gall. *le-face*, Hisp. *alforsia*, *mapa*, baltheus, aut zona, quæ veteribus perz instar fuit, in qua in itinere nummos recondebant, & alia necessaria circumferabant. Est vox peregrina. Nam & in Arabum libris invenitur. *Cajaub. ad Strab. 4. Persis.* Finxit Æsopus, mortales singulos binas habere manticas, quarum altera ante pectus, altera a tergo propenderet, in priorem aliena vitia conjicere, in posteriorem sua. Hinc ortum proverb. homines non videre, quod in sui tergi mantica est: idest, cum aliena vitia acutissime videant, in suis profus excutire. *Perf. Sat. 4. v. 24.* Ut nemo in sese tentat descendere, nemo! Sed præcedenti spectatur mantica tergo. *Horat. l. 1. sat. 6. v. 106.* nunc mihi curto ire licet mulo, mantica cui lumbos onere ulceret.

Mantichõra, f. 1. *μαντιχώρα*, bestia in India, quæ triplicem dentium ordinem, & hominis faciem una cum corpore leonino habet, humanas carnes maxime affectans. *Plin. l. 8. c. 21.* *Ælian. l. 6. c. 2.*

Manticilla, f. 1. *μαντιχώρα*, parva mantica. *Festus*: Manticularum usus pauperibus in nummis recondendis etiam nostro sæculo fuit.

Manticularia, n. 2. *cofe, che ogni giorno s'anno per le mani*, quæcumque ad manum sunt, seu quæ frequenter in usu habentur, & quasi manu tractantur. *Fest. & Scalig. ad Fest.*

Manticularius, rii, m. *taglia borse*, Ger. *ein seckelraaner*, Gall. *roupebourse*, Hisp. *costabofas*, *βακαροποιός*, *καπίτης*, fur, qui interens se confertæ multitudini marsupia fecit, aut artificioso dolo aperit, & evacuat, ablata pecunia, a manticulis, in quibus tenuiores pecuniam recondebant. *Terull. in Apol. c. 44.*

Manticulor, aris, d. 1. *marjolara*, Ger. *sthlen*, Gal. *derober*, Hisp. *vobar*, *παραχρημα*, est furandi gratia manticulas attrahere. *Fest.* Translate ponitur pro aliquid dolose agere. *Pla. Cap. 4. 2. 116.* Nisi manticularius probe hæc fuit. Alii legunt *manfiscinatus*, a manticinor, quod *divinae* significat, a *μαντήριον*. V. *Pacuvius*. Ad manticulandum altu agreditur.

Mantiliartus V. *Manularius*.

Mantinea, f. 1. *Mandi, Mundi, Μαντινεια*, urbs Peloponnesi in Arcadia, Megalopolis proxima. Apud hanc urbem inter Lacedæmonios, & Thebanos pugnam acerrime fuit, in quo prælio Epaminondas Thebanorum dux victoria iam propemodum potius cecidit. *Gen. Mantinea, a, um.* ¶ *Mantinea* altera, *Mandigna, Mantegna*, urbs Peloponnesi, in Argia, ad fin. Argolicum.

Mantis, is, m. 3. *indovino*, *μαντης*, vates, divinus. *Cic. 1. de Div. c. 43.* Divinos quosdam Sacerdotes, quos mantes vocant.

Mantificator, aris, atus fum, *indovinare*, vaticinor, divino: a *μαντήριον*, vates. *Plaut. Cap. 4. 2. 115.* Nisi mantificinatus probe ero, fusti pectus.

Mantifa, æ, f. *giunta*, Ger. *eine zugabe*, Gal. *lepardesfus*, Hisp. *annadidura*, *παραδομα*, dicitur additamentum rei, quæ venditur, quasi *manu tensa*, eo, quod manu porrigitur, præter id, ad quod pondus exigitur. *Festus* dicit, *Thesaur* vocem esse. *Lucil. apud eund.* Mantifa oblonium vincit. ¶ Legitur & *Mantifa*.

Manto, as, n. 1. maneo, apud vet. *Cæcil. apud Non. c. 10. n. 9.* In voltu eodem, in eadem mantant malitia. *Plaut. Pseud. l. 3. 49.* At dabit; manta modo. *Id. Mostell. l. 2. 35.* Si quid nummo faciri potest, iuque mantant.

Manto, us, f. contract. *Μαντώ*, mulier fatidica, Tiresia Thebanorum vatis filia, quæ cum post patris obitum Creontis, & Thefei tyrannidem iugeret, primum in Aham venit, ubi Apollinis Clarii templum condidit, deinde etiam in Italiam, ubi ex Tyberi fluvio, ut Poetæ fabulantur, vel ex Tyberino Rege Ocean peperit, qui postea ad Padum fluvium urbem condidit, quam a nomine matris Mantuan appellavit. *Serv. in Eclog. 9.*

Mantua, æ, f. *Mantova*, urbs Galliæ Transpadanæ, in Cenomanis, ad Mincium fl. ampla, magnifica, totius Italiæ munificentissima. *Virg. Ecl. 1.* Mantua vob miseræ nimium vicina Cremonæ. Patria fuit Virgilio Maronis, vel ob id celeberrima. ¶ Populi Mantuani. Vide *Manto*.

Mantuanus, a, um, adject. a *Mantua*, ut *Mantuana* fama, apud *Stat. l. 4. Silv. 7. v. 27.* h. e. *Virgilii*.

Manturna, æ, Dea conjugii, quæ invocatur, ut conjuges inter se maneat. *Asp. l. 6. de civit. D. c. 9.*

Manualis, le, quod extensæ manus latitudinem habet. *Plin. l. 24. c. 13.* Manualibus scapis ejus in tribus heminis aquæ decoctis usque ad tertias. ¶ Item quod manus implet. *Plin. l. 10. c. 1.* Manualis falciculus lini.

¶ Aqua manualis dicitur, qua manus lavantur. *Ter. Apolog. c. 39.*

Manuarvus, a, um, *εγχαφιδος*, quod manuum labore acquiritur. *Gel. lib. 18. c. 13.* Hoc ære quasi manuario collecto cenula parabatur.

Manuarius, ii, m. fur. *Laber. apud Gell. l. 16. c. 7.* Manuari, pudorem perdidisti.

Manuballista, æ, f. ballista minor, quæ manu tractatur. *Veget. de re milit. lib. 2. c. 15.* *Aldis. lib. 4. c. 22.* ubi hujusmodi machinas, quas suo tempore *manuballistas* appellari ait, antea docet scorpiones dictos fuisse.

Manuballistarius, ii, m. qui manuballistas tractat. *Veget. de re milit. lib. 4. cap. 4.*

Manubiz, arum, f. *spoglie del nemico, bottino*, מַנְיָוּת, Ger. *beut*, Gall. *depoilles*, Hisp. *despojos*, *αχρημα*, præda ab hostibus capta, a *manus*, & *vis*, vel a *manus*, & *Bia*, *vis*, quia manu hæc præda per vim capitur, seu hosti detrahitur. *Gell. l. 13. c. 23.* Sed tamen spolia quoque quaesita de vivo hoste nobili per dedicationem manubias veteres dicebant, & erat Imperatorum hæc præda, de qua quid vellent, & tacerent. *Africanus in Ferrin. de Præ. urb.* Differunt a præda, quia præda dicuntur corpora ipsa rerum, quæ capta sunt, manubiz appellantur pecuniz, quæ a Quæstore ex venditione prædæ redactæ sunt. *Gell. ibi.* Sed tamen quidam non ignobiles Scriptores prædam pro manubis, & manubias pro præda posuerunt. *Id. ibid. Cic. de Lege Agr. l. c. 4.* Quod ad quenque pervenerit ex præda, ex manubiis, ex auro coronario. ¶ Translate dicuntur de signis, tabulis, & aliis rebus, quæ a Prætoribus ex aliqua provincia, tanquam hostium spolia, deportantur. *Cic. 5. Verr. Qui vestras villas suis manubiis ornet.* ¶ Manubias facere, est prædari. *Cic. 3. Verr.* Qui manubias sibi tantas ex L. Metelli manubis fecerit. ¶ Manubiz quoque apud antiquos pro jacta tulminum ponebantur. *Fest.* Manubiz quoque Jovis tres dicuntur esse, &c. *Ald. Pier. l. 2. c. 52.* & *Sen. l. 2. natur. 9. c. 41.*

Manubialis, & le, o. 3. quod ad manubias spectat, ut Manubialis pecunia, quæ ex venditione manubiarum contracta est. *Suet. in Aug. c. 30.* Reliquas triumphalibus viris vias ex manubiali pecunia sternendas distribuit.

Manubiarium, a, um, adject. manubialis. Apud *Plaut. Trucul. 4. a. 27.* manubiarium amicus dicitur, qui utilitatem, & fructum aliquei adfert.

Manubius, a, um, adject. ut *machera manubis*, quæ scilicet ex manubiis comparata est, vel potius fulminatrix, a manubiis Jovis. *Plaut. Trucul. a. 5. v. 35.*

Manubriatus, a, um, adject. manubrium habens, ut manubriati cultri. *Amian. l. 25. c. 4.*

Manubriolum, li, n. *manichetto*, parvum manubrium. *Cels. l. 7. c. 6.* Manubriolo scalpelli diducere.

Manubrium, n. 2. *manico*, 312, Ger. *handhabe*, Gal. *manche*, Hisp. *man-go*, 223, capulus cujusvis rei, quod manu teneatur. *Juven. Sat. 11. v. 133.* Quin ipsa manubria cultellorum osea. ¶ Eximere e manu manubrium, proverb. pro occasione alicui præripere. *Plaut. Aulul. 3. 4. 12.* ¶ Malleus manubrio sapientior, aliud proverb. apud *eund. Epidic. 3. 4. in fine*, quia scilicet malleus plus efficit, quam manubrium. *V. Taubman.*

Manuciolium, vel maniciolium, li, n. *saſcetto*, manipulus, fasciculus. *Petron. in fragm. Tragur. c. 63.* *Burm.* Manuciolium de stramentis factum.

Manucula. V. Manulea.

Manuculatus. V. Manuleatus.

Manufactus, a, um, quod manu factum est. Et opponitur naturali. *Cic. 3. Fin. c. 22.* Aut in operibus manufactis tam compositum, tamque compactum, & coagmentatum inveniri potest?

Manulæa, vel Manucula, x, manubrium alicujus rei. *Vitruv. l. 10. c. 15.* hoc nomine vocat partem illam in Catapultâ, quæ nervum attractum continet.

Manularius, m. 2. qui vestimenta manicata conficiebat. *Plaut. Aul. 3. 5. 37.* Aut manularii, aut murrbatharrii. Al. leg. *maniliarii*. h. e. qui mantilia efficiunt. Adde *veterem Inscription. apud Reines. class. 11. n. 83.*

Manuleatus, a, um, o. 1. 2. manicatus. *Plaut. Pseud. 2. 4. 43.* Manuleatum tunicam hominem habere addebet. *V. Cibrivota.* ¶ Manuleatum hominem dicimus, indutum tunicis manicatis. *Suet. in Calig. c. 52.* Manuleatus, & armillatus in publicum proceſſit. *Senec. ep. 33.* Epicurum manuleatum vocat. h. e. delicatum, mollem. *V. Manicatus.* ¶ Quiddam in alato Plauti loco legitur *manuculatus*, *maniculatus*, & *manclatus*.

Manuleus, i, m. *manico*, manubrium, manulea. *Accius apud Non. c. 3. n. 25.* Actoribus manuleos, baltea, machæras.

Manumissio, onis, f. 3. datio libertatis, a *manus*, & *mitto*, quia servi, cum liberarentur potestate, e manu solemnî ritu emittebantur, quemadmodum cum servi facti sunt, manu capti fuerunt. *Fest. Cic. pro Cal. Quid habeat argumenti ista manumissio. ¶ In manumissione mox erat, ut dominus manum, aut caput, aut aliud membrum servi tenens ter diceret, Hunc hominem liberum esse volo. Et mittebat e manu. ¶ Manumissio tribus modis celebrata fuit, censu, vindicta, testamento. hoc est, aut si quis consentiente, vel jubente domino, nomen suum in censum detulisset; aut virga in caput servi a Prætoris imposta, quæ vindicta dicebatur, in libertatem vindicatus esset; aut a domino testamento liber relictus fuisset. *Cic. in Top. Si neque censu, neque testamento, neque vindicta liber.**

Manumissor, oris, m. qui manumittit. *Marcell. Dig. l. 37. tit. 15. leg. 3. & Tertull. l. 5. adv. Marcion. c. 4.*

Manumissus, a, um, liberatus, ἀπαρτῶν, ἰαδ' ἀπαρτῶν, liberatus a potestate domini. Nam quoadvis quis in servitute est, manus, hoc est potestati subditus est. *Cic. pro Cal. At sunt servi de cognatorum sententia manumissi.*

Manumitto, is, isti, istum, a. 3. *liberare*, *donare la liberta*, ἀφίημι, de servo liberum facio, libertatem do. *Cic. ad Q. Fr. Milo servos manumissit. ¶ Interdum dividitur. Cic. pro Mil. c. 22. Manu vero cur miserit.*

Manus, aris, d. 2. furor. Antiquum verbum, quo usus est *Laberius apud Gell. l. 16. c. 7.*

Manupretium, n. 2. *prezzo della fattura*, χερροδοσιον, μισθὸς χερῶν, pretium, sive merces pro eo, quod manu factum est, & generatim pro omni re, quæ facta est arte. Nam abusive manus pro arte ponitur. *Varro l. 4. de L. L. l. 11. c. 1. Cic. in Pison. Cum ista tibi provincia manupretium fuerit, non everſæ per te, sed perditæ civitatis. Liv. l. 34. c. 7. In auro præter manupretium nihil intertrimenti est. ¶ Legitur & *manuspretium*, & *manipretium*.*

Manus, f. 4. *mano*, 71, Ger. *hand*, Gal. *main*, Hisp. *mano*, χείρ, pars brachii, a *μαῖος*, *Jaxus*, quia proprie manus dicitur, cum aperta est, pugnis cum clausa. *Cic. 2. de nat. Deor. Quam vero aptas, quamque multarum artium ministras manus natura homini dedit! Id. 7. Fam. ad Cef. Totum hominem tibi trado de manu, ut dicitur, in manum tuam istam. h. e. de mea in tuam manum. ¶ Plena manus, est ample, copiose, abundanter. *Cic. Att. l. 2. At hercle alter tuus familiaris Hortensius quam plena manu, quam ingenuæ, quam ornate nostras laudes in astra sustulit! ¶ Manibus, pedibusque, est omnibus viribus, omni conatu, summa diligentia. Terent. Andr. 1. 1. 134. Quem ego credo manibus, pedibusque obnixè omnia facturum. ¶ Per manus, est opera manuum. *Cic. Att. l. 1. epist. 12. P. Clodius per manus servulæ servatus fuit, & educus. Per manus tradita disciplina, vel historia dicitur, quæ non monumentis literarum, sed verbo tantum traditur, & a majoribus ad posteriores sine literis transmittitur, quemadmodum sacrorum mysteria olim tradi solebant. Liv. l. 5. c. 51. Si nobis cum Urbe simul potestæ, traditæque per manus religiones nullæ essent. ¶ Per manus, est in manibus, vel inter manus. *Plaut. Bacch. 4. 3. 9. Reddidi patri omne aurum, quod mihi fuit præ manibus, quanti oro io aveas per le mans. ¶ Per manu dare, dar' all' mano. Ter. Adel. 5. 9. 23. Atque huic paululum aliquid præ manibus dederis, unde utatur. ¶ Inter manus, est in manibus, vel in potestate. *Cic. l. 8. Fam. Quod didascaliam quandam habeat, ut versetur inter manus. Ferre aut arripere aliquem inter manus, est collatis simul manibus alicquem sublimem terre. Cic. in Verr. Ut alius inter manus a convivio tanquam e prælio auferretur. ¶ Sub manu esse, est esse expeditum, promptumque in usum, sive esse in potestate. *Planc. Cic. l. 10. Fam. Voconii tub manu ut essent. ¶ Sub manus succedere, est aliquid feliciter, & ex sententia contingere. *Plaut. Pers. 4. 1. 2. Solet illa recte sub manus succedere. Sueton. in Aug. c. 49. Et quo celerius, & sub manu annunciari possit, quid in Provincia quaque gereretur. ¶ In manu esse, est esse in potestate. *Cal. Cic. l. 8. Fam. Quam velis cum obligare, in tua manu est. Plaut. Afin. 1. 1. 81. Te ne ego defraudem, cui ipsi nihil est in manu? h. e. nihil habes. ¶ Manus multas possit bos: opus. idest, hoc opus est multi laboris. *Plin. epist. 37. l. 9. ¶ Manus injectio. V. Injectio. ¶ Manus conferere, συμβάλλειν πρὸς πρᾶ, & πρὶ, est manus conjungere. Sæpe sumitur pro prælium incipere, & cominus pugnare. v. Tom. II.*********

*ni' alle mani. Cic. Att. l. 7. Non ut manum conferat, sed ut fugam intercludat. Accedere ad manum, eandem habet significationem. Ex jure manum conferre, V. Conferus. ¶ Manus dare, est se victum sateri. *Hor. Epod. od. 17. Jam jam effici do manus scientie supplex. Adde Virg. 11. Æn. v. 568. ¶ Eodem sensu etiam dicitur, manus tollere. Cic. apud Laſſan. lib. 3. cap. 8. Cedo, & tollo manum. ¶ In manum dare, est exhibere. Ter. Phorm. Dic, quid velis dari tibi in manum, ut herus his desinat litibus. ¶ Manus docere, est aperte docere. *Cic. 1. de nat. Ut manu doceat nos, eam esse vim, & naturam Deorum. ¶ Manus afferre, vel inferre, est vim lacere. Cic. Offic. Is manus violentior videtur afferre socio. Auf. ad Her. l. 4. Parenti manus scelerate intulisti. ¶ Manus habere intra pallium, vel sub pallio, est languere, in otio versari, tractum ab Oratoribus, qui inter agendum, si languent, manum occultant sub pallio, si commoti sunt, proferunt. Nam magna pars actionis in manibus consistit. *Quintil. Cæ. semper manum intra pallium continentes. ¶ Manibus prælium facere, est manus conferere, cominus pugnare. Sallust. in Jug. Cupere manibus prælium facere. Manus remittere, in aleæ ludo, est collisori factum condonare, quem sua quisque manu damnosum jecit. Sueton. in Aug. c. 71. Si quas manus remisit cuique, exegissem, vicissem vel quinquaginta millia. ¶ Intuevi aliquid ad manum esse prope intueri, & quasi in manus sumendo. *Plin. l. 35. c. 10. ¶ Manus serula subducere, est jam aliquo modo in litteris proficisse, & desinare in ludo litterario versari, quia doctores artium discipulorum manus serula cædunt. *Suov. Sat. 1. v. 15. Et nos ergo manum serulæ subduximus. ¶ Manus tendere, est auxilium petere, vel misericordiam implorare. *Cels. l. 3. B. G. Hedui manus tendere, deditionem significare. ¶ Tollere manus, est signum lætitiæ dare. Cic. l. 7. Fam. ep. 5. Sultulimus manus ego, & Balbus. ¶ Manus de tabula tollere, est in re aliqua conficienda non nimis anxium esse, tractum ab Ethionis, vel Apellis dicto, qui cum Protagenis opus immensis laboris, ac curæ miraretur, dixit, omnia sibi cum illo paria esse, aut illi meliora, sed uno fe præstare, quod manum ille de tabula nesciret tollere. *Cic. in ep. Fam. l. 7. Heus tu, manum de tabula. ¶ Ad manus rem venire, rem ad manus revocare, est ad arma venire, prælium incipere. Cic. Att. l. 8. Nonnumquam etiam res ad manus, atque ad pugnam veniebat. Id. pro Cluent. Cum Tribunus pl. populo concitato rem pene ad manus revocasset. ¶ Manus non veterem, proverbialis est Hyperbole, qua utimur, quoties nos rem aliquam non curare significamus. *Cic. 5. Fin. cap. 31. Qui fe tantur virtutis causa, nisi ea voluptatem acciret, ne manum quidem versuros fuisset. ¶ Manus summam imponere alicui rei, est perficere. *Virg. 7. Æn. v. 572. Extremam Saturnia bello imponit regina manum. ¶ Manus continere, abstinere, est continere impetum animi. Cic. Catil. 1. c. 8. Vix abs te jamdu manus, & tela contineo. Ter. Adulph. 5. 2. 6. Non manum abstinere, mastigia? ¶ Manus manum lavas, proverb. h. e. alter alteri optulatur. *Senec. in Apocolocynt. ¶ De manu dare, aut reddere, dare di propria mano. Sueton. Tiber. c. 34. Conſueverat & quadruplam strenam, & de manu reddere. Lamprid. in Severo c. 37. Nam semper de manu sua ministris convivi & panem dabat &c. ¶ Manibus æquis, con equali forte, con egualianza. Tacit. Ann. 1. c. 63. Manibus æquis abſcessum est. ¶ Adire manum alicui. V. Adeo, is. ¶ Manus venerari V. in Veneror. ¶ Metonymice manus ponitur pro scriptura manuum, carastere. *Cic. Att. l. 4. ep. 16. Quod epistola librarii manu est. ¶ Item pro pictura. *Petron. in Sasyr. cap. 83. Zeuxidos manus vidi nondum vetustatis injuria victas. Adde Martial. lib. 4. epist. 39. ¶ Translate accipitur pro multitudine hominum, vel pro agmine. *Virg. 6. Æn. Juvenum manus emiccat ardens litus in Heperium. ¶ Hinc ferus a manu idem est ac amanuensis. Cic. & Suet. in Cæſ. c. 74. ¶ Item pro instrumento, & telo navali, quo naves harpagonibus raptæ tenentur, a manus humanæ similitudine, rampante. *Plin. l. 7. c. 56. Anacharsis harpagonas, & manus Pericles Atheniensis invenit. ¶ In re gladiatoria manus accipitur pro ictu, colpo, ſtocata. *Quintil. l. 5. c. 13. ad fin. Ut gladiatorum manus, quæ secundæ vocantur, sunt & tertiæ, si prima ad evocandum adversarii ictum prolata crit: & quartæ, si geminata captatio est, ut bis etiam capere, bis repetere oportuerit. ¶ Denique manus dicitur etiam de animalibus, ut de proboscide elephantis. *Curt. l. 4. Cum manu arma virosque corripserent. Et Plin. l. 8. c. 36. Invalidiſſimum urſo caput; ideo urgente vi, præcipitaturi se ex aliqua rupe, manibus eo operto jaciuntur.*****************

Manus, adject. h. e. bonus, V. in *Cerus*.

Manutigium, ii, n. mollis manuum contrectatio. *Cal. Aurel. lib. 1. cap. 4.* Manutigio oculos relevere velle. ¶ Est ibi tamen incerta lectio.

Manzer, eris, spurio, spuris, Hebraica vox est, qua usi sunt *Sedul. in 4. Pasch. v. 259. & Venant. Fortun. l. 5. carm. 4. v. 75.*

Mapalla, jum, n. 3. *capanne*, χαλασῆ, idem ac *magalia*, idest, casæ agrestium, Punica lingua. *Virg. 3. Georg. Et raris habitata mapalia tectis. Liv. l. 9. B. Pun. Familiz aliquot cum mapalibus, pecoribusque suis profecuta sunt Regem. ¶ Addit *Festus*, mapalia dici de iis, qui inordinate vivunt. Mapalia, inquit, casæ Punice appellantur, in quibus quia nihil est secreti, solet solute viventibus id vocabulum obijci. Hinc *Senec. in Apocolocynt. Ego, Patres concipit, vobis interrogare permiseram: vos mera mapalia fecistis, volo servetis disciplinam curæ. b. e. omnia incondite egistis.**

Mappa, x, f. *συναγλιουλα*, *salvieta*, Ger. *rischalsch*, Gal. *nepe*, Hisp. *mantel*, ὀδῶν, linteum, quo manuum atque oris fordes in mensa abtergimus. *Martial. l. 12. epigr. 29. Attulerat mappam nemo, dum furta videntur. V. Mantela. ¶ Est vox Punica. *Quint. l. 1. c. 5. Mappam usitatum circo nomen Pœni ibi vindicant. Quo loco respicit ad veterum morem, apud quos jam sibi a Neronis tempore in Circensibus editor mappæ projectione signum dabat. *Suet. in Ner. c. 22. Aliquo liberto mittente mappam, unde Magistratus solent. *Juven. Sat. 19. v. 191. Interea Megalichæz spectacula mappæ. ¶ Hinc Mappam mittere, est signum quodlibet dare, translatum a ludis Circensibus. *Tertull. advers. Valentinian. c. 16.*****

Mappula, x, f. parva mappa, linteolum. Hieronym. epist. 27. (quæ est *Epist. Paulæ*) c. 13.

Marathenus, a, um, ad Marathen pertinens, ut Menelaus Marathenus, apud *Cic. in Bruto. c. 26.* Est autem Marathe insula prope Coryram, teste *Plin. l. 4. c. 12.*

Marathon, onis, f. *Maratona*, & oram litoream ad Or. Celebre fuit morte Icarî Regis interfecti, victoria Thefei tauro Marathonio superato, & Militiadis gloria, qui ibi centum millia ex Darii Perſarum Regis exercitu profugavit. ¶ Marathon item, opp. Phocidis, non procul ab Anticyra, in quo clarum Nemesis templum fuisse dicitur.

Marathonius, a, um, *μαραθωνιος*, quod ad Marathonem spectat, ut *Taurus Marathonius*, qui apud Marathonem a Theseo interfectus est, quem aliqui dicunt taurum esse amatum a Paphiae, ab Hercule ex Creta abactum in agrum Marathonium. Sed taurum Paphisae Theseus in labyrintho interfecti. *Cic. in Tusc. 4. c. 22.* Quem Theseus interfecti, Marathonius taurus.

Marathrites, n. 3. vinum, quod marathrum infusum habet. Valet ad visus imbecillitatem adiuvandum. *Col. l. 12. c. 35. V. Abrotonis.*

Marathon, n. 2. *φινωκιο*, *μαραθων*, feniculum. *Plin. l. 29. c. 10.*

Marcellæ, orum, n. 2. festum Syracusanorum, in memoriam M. Claudii Marcelli, qui eos ab rebellibus liberaverat. *Cic. 4. Verr. c. 21.*

Marcellus, i, cognomen familiaræ Romanæ illustri, ex qua multi clarissimi viri extiterunt. *Plutarch.* Marcellum interpretatur bellicosum, idest quasi parvum Martem.

Marcæo, es, cui, n. 2. *languire*, marcorem contraho, languo, & flosco. Dicitur de floribus, & herbis, & fructibus, cum valde maturi sunt. Hinc *Martial. lib. 5. epigr. 79.* Mensæ munera si voles secundæ, Marcetes tibi porrigentur *uvæ*. h. e. valde maturæ, & faves: qua ratione *marcids vina* dixit *Statius*. ¶ Marcere stomachus dicitur, qui nimio hesterno cibo, & indigesto oppletus languet. *carico. Suet. in Cafig. e. 58.* Marcere adhuc stomacho pridiani cibi onere. Sic dicimus marcere vino. *Liv. l. 23. marcere epulis. Claudian. de B. Ger. h. e. nimio potu, aut cibo gravem esse.* ¶ Translate marcere dicuntur homines senectute confecti. *Lucret. lib. 3. v. 970.* Omnia petructus vitæ præmia narcet. *Id. ibid. v. 960.* annis corpus jam marcet. *Ovid. lib. 1. amor. eleg. 13.* si vir tibi marcet ab annis. ¶ Transfertur etiam ad animum. *Cels. l. 2. c. 2.* Si marcet animus, si corpus torpet.

Marcæo, is, n. 3. *marcis*, *μαραθωνιος*, putresco. *Plin. l. 16. c. 48.* Corpus occisæ statim marcet. ¶ Translate usurpatur pro languescere. *Liv. l. 28. c. 35.* Ad hæc equitem languescere desidia.

Marcidulus, a, um, adject. diminut. a *marcidus*. *Martian. Capell. l. 7. sub inte.* Marcidulus luminibus conspiciatur.

Marcidus, a, um, adject. *languido*, *marzo*, *נוכל*, Ger. *uelk*, Gal. *pourry*, Hisp. *marcibus*, tabidus, languens, & videtur proprie dici de herbis, & floribus, cum nimium matura sunt, a *marcor*. *Ovid. 10. Met. v. 190.* Ut si quis violas, rigoque papaver in horto, Liliaque infringat, & c. Marcida demittant subito caput illa gravatum. *Stat. l. 1. Silv. 6.* Marcida vina. h. e. permatura, & dulcia. ¶ Translate *Plin. l. 11. c. 37.* Fessis equis aures marcide. h. e. ita languidæ, ac demissæ, ut marcuisse videantur. *Plin. jun. in Paneg. Marcidi somno, hesternaque cona redundantes. Claudian. de Ill. Consul. Honor. v. 40.* Otia luxu marcida.

Marcipor, m. 3. Marci puer, hoc est, famulus, sicut *Publior*, *Lucipor*, & alia hujusmodi, a *Marcus*, & antiquo *por* pro *puer*, quo per *Mezonymium* servus notatur. *Plin. l. 33. c. 1.* Singuli Marcipores, Luciporeve dominorum gentiles victum in promiscuo habeant. ¶ Marcipor præterea est titulus cuiusdam Varronis Satyræ, in qua, ut putat *Turribus l. 24. c. ult.* de servitute differbat, & servili imperio.

Marcomani, m. 2. Marcomanni, Marcomanes, Marahenses, Reginoni, pop. Germaniæ, quorum regio *Marcomania*, *Mark*, tractus in Moravia, Austriæ confinio ad fluvium cognom. inter Viennam, & Olmucium. Ab aliis collocatur in Moravia, ab aliis in Bohemia propria. Horum regia fuit *Marobodu*. *Stat. l. 3. Silv. 3. v. 170.* Quæ modo Marcomanis post horrida bella, vagosque Sauromatas.

Marcor, oris, m. *languidez*, *μαρ*, Germ. *teule*, Gal. *pourriture*, Hisp. *marciturus*, tabes, languor, qualis solet esse in floribus, & herbis, cum nimia maturitate marcere videntur. *Senec. l. 3. Quest. nat. c. 27.* Inde vitium faris, & segetum sine truge surgentium *marcor*. *Cels. l. 3. cap. 20.* In hoc (lethargo) *marcor*, & inexpugnabilis dormiendi necessitas. ¶ Transfertur etiam ad animum. *Senec. de Tranquill. cap. 2.* Inde mæror, *marcorque*, & mille fluctus mentis incertæ. *Vellej. l. 2. c. 119.* Exercitus *marcore ducis*, perfidia hostis, iniquitate fortunæ circumventus.

Marculentus, a, um, adject. *marcidus*. *Fulgent. lib. 2. Mythol. c. 8.* Marculentus calvities.

Marculus, m. 2. instrumentum, quo fabri æarii uti solent. *Plin. l. 7. c. 56.* Item forcipem, marculum, vestem, incudem. *Harduin.* hic *marculum* legi monet in omnibus MSS. *Martial. l. 12. epigr. 57.* negant vitam Ludimagistri mane, nocte pistores, ærariorum marculi die toto.

Marcus, i, Romanorum prænomen frequentissimum, quod per *M.* signari solet.

Mare, is, n. mare, D', Ger. *meer*, Gal. *mer*, Hisp. *mar*, *θάλασσα*, *πόντος*, congregatio aquarum amari saporis. *Cic. in Pison.* Cum mare vastissimum hyeme transtibus. ¶ *Mare calo miscere*, seu *confundere*, est omnia perturbare, nihilque non facere. *Virg. 5. Æn. Maria omnia cœlo miscuit.* *Juv. Sat. 6.* Et mare cœlo confundas. ¶ *Mari, terraque querere*, est maximam summamque diligentiam in re aliqua querenda, & investiganda adhibere. *Plaut. Pan. Mari, terraque illas usquequaque quæritat. Cic. l. 5. Famil. Ego tamen terra, marique ut conquireretur, præmandavi.* ¶ *Maria, & montes polliceri*, est res maximas polliceri. *Salust. in Catil. c. 23.* ¶ *Plaut. Pan. 3. 13.* Qui viam nescit, qua deveniat ad mare, Eum oportet omnem quætere comitem sibi, hoc est, quia per se non sapit, aut valet, obtemperet alteri, & opem quærat. ¶ *Mare claudi dicitur*, cum ejus navigatio impeditur. *Plin. l. 2. c. 47.* ¶ Usurpatur translate de re difficili, & periculosa. *Plaut. Afn. 1. 2. 8. de meretricibus:* Nam mare haud est mare, vos mare acerimum. ¶ *Mare varia nomina habet* juxta regiones, quas aluit, ut *Mare Ægeum*, *Æthiopicum*, *Adriaticum*, *Africum*, *Atlanticum* & c. V. *Geographos*. ¶ Apud Poetas interdum legitur *mare pro mari* in ablativo. *Ovid. 5. Trist. el. 2. v. 20.* Exiguum pleno de mare demat aquæ. *Id. 4. Pont. el. 5. v. 46.* In caput Euxino de mare vertet iter.

Mareoticus, a, um, quod ad Mareotidem spectat. *Luc. l. 10.* Hebenus Mareotica. *Colum. l. 3. c. 2.* Mareotica vites.

Mareotides vites, quæ sunt in Mareotide regione. *Virg. 2. Georg. Sunt Thasæ vites, sunt & Mareotides albæ.*

Mareotis, idis, f. *Lago di Buchiara*, *μαρωτις*, palus ingens Ægypti, circuitu olim 600. M. P. & trajectu 30. apud Alexandriam ad Mer. ¶ Est & regio Ægypti, al. pars Lybiæ, quæ est inter Cyrenaicam, & Ægyptum, a Ptolemæo Marmarica appellata, in qua vinum optimum provenit.

Mareplacida, æ, f. genus navigii tam parvi, ut eo mare non nisi placidum navigari possit. *Gel. l. 10. c. 25.* Alii leg. *placida*, æ. Alii aliter.

Marga, æ, f. i. genus terræ in modum cretæ albæ, qua rustici utuntur ad agros stercoreandos. *Plin. l. 17. c. 6.*

Margarides, f. *μαργαριδεις*, palmæ, a margaritis, quoniam breves, candidæ, & rotundæ sunt, acinis, quam balanis similiores. *Plin. l. 13. c. 4.*

Margarita, æ, f. i. *perla*, *δ μαργαριτης λιθης*, vel *δ μαργαριτης λιθης*, *μαργαριτης*, unio, lapillus candidus in conchis nascens. *Cic. 6. Ver. Nego ullam gemmam, aut margaritam fuisse, quin abstulerit.*

Margaritarum, m. 2. *μαργαριτησπορι*, negotiatores margaritarum. *Inscript.*

apud *Reines. class. 11. p. 637.* Margaritatio de sacra via. Adde *Jul. Firm. l. 7. c. 16.* ¶ Adjective etiam usurpatur, ut porticus margaritaria, apud *Publ. Victor. in lib. de regionib. Urbis R. reg-8.*

Margaritatus, a, um, adject. margaritis ornatus. *Fortunat. carm. 7.* Margaritatus flexilis arte sinu.

Margaritifer, ra, rum, quod fert margaritas. *Plin. l. 32. c. 11.* Inter quæ & margaritifera cochleæ.

Margaritum, i, n. idem ac margarita. *Tac. in vita Agric. c. 12.* Britannia aurum, & argentum gignit, Oceanus margarita, sed subfusca, & liventia. Adde *Varr. apud Non. c. 3. n. 138.*

Marginatus, a, um, quod marginem latum habet. *Plin. lib. 25. cap. 12.* Marginata tabula.

Margino, as, avi, atum, a. i. margine communio, seu circundo. *Liv. l. 41. c. 27.* Censores vias sternendas silice in urbe, glareæ extra urbem marginandaque locaverunt.

Margo, inis, m. vel f. *marginè*, *ἄλμα*, Ger. *band*, Gal. *marge*, Hisp. *margen*, *μαρμαριος*, cujuslibet rei extremitas, ut folii, fluminis, agri, imperii, & c. *Juv. Sat. 1.* Plena jam margine libri. *Curt. l. 7. c. 9.* Ad motos ordines equitum in primo ripæ margine opponunt, ut & c. *Plin. l. 12. c. 20.* Margines imperii. *le frontiere.*

MARIA, f. i. filia Joachim, & Annæ, quæ virgo Spiritus Sancti opera concepit, & peperit Salvatorem mundi, JESUM CHRISTUM, Deum verum, verumque hominem. ¶ Penultima hujus vocis anceps est. *Pudent. Pithomach. v. 88.* Nec inea post Mariam potis est perfringere jura. *Sedul. in c. 1. Luca:* Angelus intaict cecinit properata Mariæ.

Mariandyni, m. 2. Mariandini, Mariandynæ, pop. Bithyniæ, seu Paphlagoniæ, in conf. in ora maris Euxini, inter Heracleam ad Occ. & Cytorum ad Or. quorum caput Amastri. In horum regione Hercules Cerberum interfecit.

Marianus, a, um, quod ad Marium spectat. *Cic. 1. Agr. Quid ergo ait Marianus Tribunus plebis? Sic Marianus miles, apud Flor. l. 4. c. 2.*

Marica, f. i. Nympha litoris Minturnensium, apud Lirim fl. Fauni uxor, Latini mater. *Virg. 7. Æn. v. 47.* ¶ *Laetantius* scribit l. i. c. 21. ita appellatam fuisse Circem mortuam, & consecratam. ¶ Ab ea nomen habet Minturnensium palus, in qua Marius Syllam fugiens latavit. *Vellej. l. 2. c. 19.*

Marici, m. 2. pop. Liguriæ, qui cum Lævis Ticinum conderunt, teste *Plin. l. 3. c. 17.* quorum vicus adhuc visitur ab Alexandria. 2. M. P. Dertonam versus, qui *Marengo* dicitur, & oppidulum *Pietra de Marici*, ab Alexandria. 3. M. Ticinum versus, apud Tanarum fl.

Marius, a, um, *marino*, *μαρμαριος*, quod mare incolit, vel quod est in mari. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 16.* Marinis, terrenisque humoribus longo intervallo extenuatis aluntur.

Marisca, æ, f. i. *μαρμαριος*, ficus grandior, sed insipida, a *mas*, *maris*, quasi mascula, ob magnitudinem. *Martialis l. 7. ep. 24.* Infanti melimela dato, fatuasque mariscas. *Favus hic insulsum notat. Plin. l. 15. c. 18.* Cato de ficis ferendis ita meminit: Picos mariscas in loco cretoso, & aperto ferito. ¶ A fructus hujus similitudine etiam mariscæ dicuntur tubercula ulcerosa, quæ ex præpotera libidine circa podicem nascuntur. *Juven. Sat. 2. v. 13.* Cæduntur tumidæ, medico ridente, mariscæ.

Mariscus, i, vel mariscum, i, n. juncus marinus, unde tegetes texuntur, a *mas*, *maris*. *Plin. l. 21. c. 18.*

Marita, æ, f. *donna maritata*, *μαρμαριος*, mulier nupta. *Ovid. 1. Fastor. Dura cum forte maritz reddebant uteri pignora rara fii.* *Horat. epod. 8.* Nec fit marita, quæ rotundioribus onusta baccis ambulet.

Maritalis, le, o. 3. *maritale*, *γαμικος*, conjugalis. *Col. in proam. lib. 12.* Maritale conjugium sic comparatum esse natura.

Maritimus, a, um, *maritimo*, Germ. *auff dem meer*, *beym meer*, Gall. *maritime*, Hisp. *marisco*, *maritimo*, *μαρμαριος*, quod mare accolit, vel ad mare est, vel fit. *Plaut. Cist. 2. 1. 11.* Maritimus moribus mecum experitur. h. e. dolosis, vel feris. *Cic. 7. Verr. Homines maritimi. Id. 2. de nat. Deor. Æstus maritimi.*

Marito, as, avi, atum, *maritare*, *μαρμαριος*, Ger. *verleichen*, Gal. *marier*, Hisp. *casar*, *μαρμαριος*, viro tiado, seu agere. *Suet. in Vesp. c. 14.* Vitellii hostis sui filiam splendidissime maritavit. ¶ Dicitur etiam de viris. *Tac. l. 12. c. 6.* Quodam maritandum Principem cuncti suaderent. ¶ Item de bellis. *Varro l. 2. de R. R. c. 9. de canibus:* Tum enim dicuntur catulire, idest ostendere, se velle maritari. ¶ Item de aliis rebus, ut de arboribus, & vitibus. *Col. l. 4. c. 1.* Et idem maritandis arboribus nemo minorem bipedanea scrobem vitibus comparat. *Horat. epod. 2.* adulta vitium propagine altas maritat populos. ¶ *Maritor, aris*, deponeatis fornia, ulus est *Solinus c. 36.* sed non imitandum.

Maritus, i, m. 2. *marito*, *μαρμαριος*, Ger. *ehemann*, Gal. *mari*, Hisp. *marido*, *μαρμαριος*, uxoris vir, a *mas*, *aris*. *Pris. l. 4. Cic. in Catil. l. c. 10.* Vigilare non solum ad insidiandum fomno maritorum, verum etiam bonis occisorum. ¶ Dicitur etiam de brutis animalibus. *Col. l. 8. c. 5. de gallinacis:* Rarior est in his avibus maritis bonitas. ¶ Olenitis uxores mariti, capræ, *Hor. l. 1. od. 17.*

Maritus, a, um, *conjugale*, conjugalis. *Ovid. in epist. Paridis ad Helenam. Liv. l. 27. c. 31.* Vagabatur cum uno, aut altero comite per maritas domos dies, noctesque. idest, per domos maritorum. ¶ Dicitur etiam de arboribus, & aliis rebus. *Col. l. 3. cap. 11.* Rarissimum arbutum, vel olivetum, quod non fuerit maritum. ¶ Pecunia marita, est dotalis. *Plaut. Epid. 2. 1. 11.* Pulchra ædepol dos pecunia est. P. Quæ quidem ædepol est non marita. Alii leg. *maritata*.

Marius, m. 2. Civis Romanus, qui septies Consul fuit. Ejus vitam habes apud *Plutarch.* de bello ejus civili cum Sylla & Cinna. V. & *Flor. l. 2. c. 21.*

Marmarica, f. i. *Barcha*, *μαρμαρικη*, regio parva Africa, introrsum patens, ubi Libya deserta, pars Libya veræ, nunc Regni Barcæ.

Marmaricus, a, um, adject. a Marmarica. *Lucan. lib. 3. v. 293.* Mittere Marmaricas cessavit in arma catervas.

Marmaridæ, m. 1. pop. Marmaricæ, quos Solinus serpentes incantare scribit. Inter hos sunt Nafamones, Libyarchæ, & Pylly, qui postremo habent salivam præfens adversus omnia venena remedium afferentem. *Silius l. 3. v. 300.*

Marmaritis, f. 3. *μαρμαριτης*, herbæ genus, al. aglaophotis, ob admirabilem colorem, a *marmor*, quia nascitur in marmoribus Arabiæ. *Plin. l. 24. c. 17.*

Marmor, oris, n. *marmo*, *μαρμαριος*, Germ. *marmelstein*, Gal. *marbre*, Hisp. *marmol*, *μαρμαριος*, genus lapidis durissimi, & solidissimi, a *μαρμαριος*, quod nunc adjective album notat, nunc substantive album lapidem, ut de utroque *Hejsteb.* testatur. *Cic. pro Arch.* Itaque etiam in sepulchro Scipionum putatur esse constitutus e marmore. ¶ Marmoris diversa sunt genera, de quibus V. *Plin. l. 36. c. 7.* ¶ Marmoris nomen & mari Poetæ tribuunt, ob nitorem aquæ, a *μαρμαριος*, resplendo. *Virg. 1. Georg. Infidum remis impellere marmor. Id. 7. Æn. In lento luctantur marmoræ tonæ.* ¶ Servus a marmoribus legitur in *Inscript. apud Gruter. pag. 593. n. 7.*

hostis, postea fidelissimus socius. Hic ad extremam usque senectam mira valetudinis prosperitate, vegetoque corporis robore usus est, adeo ut iter quamvis prolixum faciens equum nunquam ascenderit, & nonagesimo ætatis anno filium genuerit. *Ovid. 6. Fasti.* Pollera lux melior, superat Mafinissa Syphacem.

Masius, m. 2. Masium, Mazius, mons Afiz, Tauri pars inter Armeniam maiorem ad Bor. & Mesopotamiam ad Mer. qui extenditur a Samofatha prope Lumphratem Amidam usque ad Tigrim fl. a quo separatur a Niphate M. Maspetum, n. 2. solum laterpitii, apio simile. *Plin. l. 19. c. 3.*

Massa, æ, f. *passa*, *κρη*, Ger. *etig*, Gal. *pate*, Hisp. *massa*, *κρη*, farina subacta, macerataque ad panificium, a Græcæ voce allata. *Prisc. l. 1. & Glossæ veteres.* ¶ Generatim ponitur pro omni eo, quod dealum est, spidumve, ad similitudinem farinae subactæ, ut Massa auri, massa ferri, hoc est pila, & veluti moles. *Virg. l. Georg. Massum* picis urbe reportat. *Id. 4. Georg. v. 170.* Ac veluti lentis Cyclopes fulmina massis cum properant. ¶ *Colum. l. 12. c. 34.* ubi rationem docet acetii scyllitici faciendi, præcipit, ut vinum, quod in acetum converti debet, impidum sit, & de submassa. Videtur autem intelligere vinum, in quod massa ferri candens immittitur. Nam *eyfus. l. c. 5.* ubi agit de vino vapido in acetum vertendo, quidam, inquit, ferri massas exurunt, ita ut ignis speciem habeant, easque in eamdem (vini) mensuram demittunt. Quidam leg. *impidum sit*, & de *Junmo*.

Malsalis, le, adject. *torale*, a massa. Est *Tertulliani aduers. Hermog. c. 30. & l. 4. aduers. Marcion. c. 18.* Hinc

Massaliter, adv. *totalmente*. *Tertull. aduers. Valentin. c. 16.*

Massæyli, populi Numidiz occidentalis. *Plin. l. 5. c. 5.*

Massagetzæ, m. Alani, pop. Sarmatiz Europæ, iuxta Euxinum mare, & paludem Mæoticam. Aliis erant pop. Scythiz intra Imaum, inter Jaxartas, & Alanofcythas, ubi nunc pars Australis Tartariz deserta, versus Zagatajam. Didici sunt quasi graves Getæ. Massa enim apud Scythas grave significat, teste *Isidoro l. 9. Orig.* Cum per deserta discurrunt, equorum suorum sanguinem cum lacte bibunt. Apud hos senio confecti in frustra caduntur, admixtisque ovillis carnis a suis eduntur; qui vero morbo intereunt, teris devorandi abijciuntur. Intestissimi sunt holiubitus, neque cum vicinis populis ullam servant amicitiam, aut fidem. Uxores habent communes, cum quibus etiam in publico coire non verentur. Solem venerantur, cui & equum immolant: cæteros Deos habent neglecti. *Herod. l. 4. Strabo l. 2. Stat. in Achill.* Lactea Massagetæ veluti qui pocula fuscant sanguine puniceo. ¶ Nominativus sing. est Massageta, vel Massagetes. *Lucan. l. 3. v. 283.* Longaque Sarmatici solvens jenuia belli Massagetes, quo fugit, equo.

Masstris, f. 3. uva est, quæ ex vite sylvestri cum flore in Africa decerpitur, medicinz tantum, & odoramentis idonea. *Plin. l. 12. c. ult. & in proam. l. 23.*

Masficium, i, n. vinum Maffici montis. *Virg. 7. Æn.* Vertunt felicia Baccho Maffica.

Masficus, m. 2. Monte Masso, al. Monte Maffico, mons Campaniz, Falerno, & Gaurio junctus, inter Sveffam, Calenum, & Sinveffam, al. inter Minturnas, & Calenum extensus versus oram maris Tyrreni. Ejus pars, quæ est versus oram maris Tyrreni, ab incolis dicitur *Mondragone*. Ferax est optimi vini.

Masficus, a, um, quod ad Mafficum M. spectat. *Hor. l. 1. Carm. ode 1.* Est, qui nec veteris pocula Maffici spernit. h. e. Maffici vini.

Massilia, f. 1. *Massiglia*, *Μασσαλία*, urbs Galliz Narbonensis, in ora Provinciz, præclara, & emporio celebris, condita a Phœnicibus una cum Emporiis in Hispania, Medis Alyage, Hebræis Sedecia imperante, circa secundam, & quadragesimam Olympiadem, anno ante partum Virginis 613. Cum diruta fuisset, instaurata est a Phœnibus, qui Cyri tyrannidem fugientes, relicta Græcia in hunc sinum navigarunt. Optimi vini ferax est. Olim Massiliæ studia ingenuarum artium adeo floruerunt, ut Romani pro Attica peregrinatione Massiliticum peterent Gymnasium ad disciplinas attendendas. *Liv. l. 35. c. 9. Plin. & Cæf. l. 2. B. Civ.* ¶ Massiliensis & litteris, & optimis inlittus, ac moribus claruerunt. Iidem luxus notati sunt. Hinc *Massiliam navigas*, & *E Massilia venisti*, apud Suidam de nimis cultu dicitur. *V. Cic. pro Flacco, & l. 2. Offic. Tac. in vita Agricola, & Tauum. ad Plaut. Caf. 5. 4.*

Massiliensis, se, adject. qui est e Massilia. *Cæf. l. 2. B. Civ. c. 3. 4. 6. & c.*

Massiliotus, a, um, quod ad Massiliam spectat. *Plin. l. 3. Rhodani* oſium amplissimum vocatur Massilioticum.

Massilitanus, a, um, adject. Massiliensis. *Vitruv. l. 10. c. ult.*

Masso, as, a. 1. in malleum redigo, conglobo, condenso. *Lucr. l. 1. v. 666.* Ignes in cætus stringi, massare corpus. Al. leg. *mutare*. ¶ Pro massicare usurpat *Theod. Priscian. l. 1. c. 8. l. 2. c. 29.*

Masula, f. 1. *μασούλα*, dim. a massa. *Col. l. 12. c. 38.* Post hæc complures ex ea massulæ fiunt.

Masylla, f. 1. opp. medit. Cyrenes, apud Berenicen, & Hortos Hesperidum. Hinc regio Masylla, seu Masylija. Sed a *Livio* Masylija gens in Numidia ponitur. Pop. Masylii, quos *Plinius* inter Capitanos, & Getulos apud Lidyæ deserta locat. Neque ephippis utuntur, nec frænis, sed sola virga contenti sunt, qua agent equos, & moderentur. *Lucan. l. 4. v. 682.*

Masylyæus, a, um, ex Masylija urbe, seu Masylija regione. *Mart. l. 9. ep. 23.* Et Masylyæum virga gubernat equum.

Masylyus, a, um, quod ad Masyllam, seu Masyliam spectat. *Lucan. l. 4. v. 682.* Et gens, quæ nudo residens Masylija dorso.

Masylyus, a, um, idem ac Masylyus. *Virg. 4. Æn. v. 483.* Hinc mihi Masylyæ gentis monstrata Sacerdos.

Mastaura, orum, n. *Mastauræ*, *Μασταύρα*, urbs Lydzæ, in Carizæ confinio, ita dicta, quod ibi Rhæzæ Bacchi nutrici, quæ Ma Lydis appellabatur, taurus toleret immolari. Alioquin dicta videtur a *masfo*, & *taurus*. *Plin. l. 5. c. 29.* ¶ Populi Mastauræntes. *Id. ibid.*

Masticatio, onis, f. actus masticandi. *Cel. Aurel. l. 4. Tard. c. 3.* Cibum masticatione exercere.

Masticatus, a, um, & nom. ex partic. *masticato*, dentibus comminutus. *Apul. de herb. c. 79.* Cum fuerit masticatum, fervorem commovens &c. *Theod. Priscian. de Diesa, c. 10.* Portulaca masticata fluporem dentium sanat.

Mastiche, vel masticæ, es, f. 1. *masticæ*, *μαστίκη*, lacryma, quam lentissimus arbor gummi modo sudat. *Plin. l. 12. c. 17.*

Masticinus, a, um, *masticino*, ad masticen pertinens. *Pallad. in Marr. tit. 9. subint.* Semina madetæcere laurino oleo, vel nardino, vel masticino.

Mastico, as, avi, atum, a. 1. mando, dentibus tero, *masticare*. *Macer de visib. herbar. carn. 3.* Masticet hoc patiens, teneatque diutius ore.

Mastigeus, i, m. idem quod mastigia. *Plaut. Trin. 4. 2. 121.* Aggrediendus est hic homo mastigeus. Ita referunt nonnulli Lexicographi: Sed legendum est: *Aggrediendus est hic homo mihi astu*. *hevs &c.*

Mastigia, m. *μαστίγια*, verbero, verberibus dignus. *Plaut. Most. r. t. 1. Exi* e culina, sis, foras mastigia. *Terent. Adelph. 5. 2. 6.* Non manus abstinere, mastigia?

Mastigophorus, m. 2. *μαστιγοφόρος*, servus flagellifer, qui, ut scribit Budæus, agonothetas, in facris certaminibus comitabatur, virgas præferens ad subinvenendam turbam, & cohædendas seditiones. *Prudent. in Pfycom. l. 2. Carm. 516.*

Mastruca, vel Mastruga, f. *pellucida*, *μαστρυκα*, vestis genus, qua Sardi utebantur. *Cic. in fragm. pro Scauro.* Eum Sardorum mastruca mutavit. ¶ Translate dicitur de homine molli, & libidinoso, quia hujusmodi vestis forata est, & pessime olet. *Plaut. Pan. 5. 5. 34.* Deglupta mœnas, mastruga, i in malam crucem.

Mastrucatus, a, um, *μαστρυκατός*, qui mastruca utitur. *Cic. de Prov. Conf. c. 7.* Res in Sardinia cum mastrucatis latrunculis a Propætre una cohorte auxiliaria gesta.

Mastruga. V. Mastruca.

Masturbator, oris, m. 3. qui masturbat. *Martial. lib. 14. ep. 203.* Al. scribunt *mastrupator*.

Masturbo, as, avi, atum, a. 1. effuso virili semine polluo, quasi marem turbo. Alii scribunt *mastrupo*, quasi manu stupro. *Martial. l. 11. ep. 115.*

Mastus, m. 2. *mammella*, *μαστύς*, mamma. Pro translationem dicitur de tumulis mammatis in fontibus, & aqueductibus, qui etiam mammæ, papillæ, & ubera dicuntur. *Vitr. l. 8. c. 3.* Athenis ex hujusmodi locis, & fontibus masti usque ad portum Piræum ducti sunt salientes. ¶ Est etiam hoc nomine herba, quæ potui indita pilos mammarum e partu nascensium auferit. *Plin. l. 26. c. 15.*

Matæus, a, um, *vano*, *ματῆαυος*, vanus, ineptus. *Petron. in fragm. Tragicur. c. 41.* *Burm.* Plane matæus sum. Al. aliter leg.

Matæris. V. Materis.

Matæxa. V. Metæxa.

Matella, f. 1. *mastillecta*, *orinale*, Ger. *schirbel*, *uvaffergeschir*, Gal. *pot de chambre*, *urinal*, Hisp. *orinal*, *υρητότε*, vas, in quod urinam reddimus, dim. a *matula*. Aliqui distinguunt matellam a scaphio, quod scaphium tam ad ventris onus, quam ad urinam excipiendam accommodatum esset; matella, quia angustiore esset ore, urinæ tantum excipiendam fuerit utilis: alii, quod scaphium esset mulierum, matella virorum. *Martial. l. 10. epigr. 11.* Dispercam, si tu Pyladi præstare matellam dignus es. ¶ Est item matella, aquarium vas, teste *Nonio*, c. 15. n. 2. qui ibi & *Varronem* avertit, & *Plautum*.

Matellio, onis, m. vasis aquarii genus, quo nomine vas appellabatur, ubi a matulæ figura longius recessisset, ut *Varro* scribit l. 4. de L. l. 2. *matula*. *Varro de vita pass.* Postularet trullam, matellionem, pelvium. *Cicero in Parad. 5. cap. 2.* Si L. Mummium aliquem istorum videret matellionem Corinthium cupidissime tractantem. ¶ Matellio item *Festo* vas est, in quod urina redditur, quod & matella appellatur.

Matæla, f. 1. genus farculi. *Cat. de re rust. c. 46.* Si parum descendit, malleolo, aut mateola adigito.

Mater, tris, f. *madre*, DN, Germ. *mutter*, Gal. *mere*, Hisp. *madre*, *ματῆρ*, genitrix, parens, quæ quodvis animal partu edit, a voce græca allata. *Cic. pro Cluent.* Mater enim a me nominis causa, tametii in hunc hostili odio, & crudelitate est, mater, inquam, appellabitur. *Virg. 3. Georg.* Excretos prohibet a matribus hædos. ¶ Aliquando tamen pro nutrice ponitur. *Plautus* utranque significationem complexus est. *Men. prol. v. 19.* Ita forma simili pueri, inquit, ut mater sua non internoſe posset, quæ mammam dabat, neque adeo mater ipsa, quæ illos pepererat. ¶ Transfertur & ad arbores, quæ matres dicuntur respectu propaginum, quæ ex ipsis nascuntur. *Plin. lib. 12. cap. 5.* Superiores ejusdem rami in excelsum emicant, sylvestra multitudo, vasto matris corpore. ¶ Item ad resinanimatas, pro causa, origine. *Cic. 2. de Orat. c. 40.* Avaritiam si tollere vultis, mater ipsa est tollenda luxuries. *Sic Plaut.* vitem matrem vini appellat *Amph. l. 1. 274.* Et apes mellis matres, *Varr. R. R. l. 2. c. 5.* ¶ Est etiam honoris vocabulum, quo seniores læminas compellamus. *Plaut. Rud. l. 1. 5. 5.* Jubemus te salvere, mater. Sic Vesta mater, apud *Senec. l. 4. Controvers. 4.* & Mater Matuta, apud *Festum*. Et Mater magna, h. e. Cybele apud *Cic. pro Sexr. c. 26.* quæ & similiter mater dicitur a *Virg. Æn. 9. v. 108.* & *4. Georg. v. 64.* ¶ Mater familias, *padrona di casa*, *οικονομοσ*, uxoris species, scil. ea uxor, quæ erat in mariti manu, mancipioque esset, ita dicta, quoniam non in matrimonium tantum, sed in familiam quoque mariti, & in sui hæreditis locum venisset. Duo enim uxorum genera fuere, unum, quod proprie uxor, & matrona dicebatur, alterum, quod materfamilias. Matrona in matrimonium tantum venerat, materfamilias etiam in mariti familiam, & hæreditatem. Quod autem ad vocis hujus compositionem attinet, *familias*, antiquus genitivus est, Græcorum imitatione, qui læminorum in a purum definitivum genitivus in as inſectunt. *Cic. in Top. c. 3.* Si ita Fabiæ pecunia legata est viro, si ea uxor materfamilias esset, si ea in manum viri non convenerat, nihil deberet. Genus est enim uxor: ejus duæ formæ, una matrumfamilias; hæ sunt, quæ in manum convenerunt: altera earum, quæ tantummodo uxores habentur. ¶ Sumitur interdum pro uxore simpliciter. *Liv. l. 4. bell. Mac.* Et cum tibi viro liceat purpura in veste stragula uti, matremfamilias tuam purpureum amiculum habere non sines? ¶ Justa materfamilias, & pelles opponuntur. *Liv. l. 9. bell. Mac.* Hunc justa matrefamilias, illum pellice ortum esse.

Matercula, æ, f. *ματρίκλον*, dimin. a mater. *Cic. pro Flac. c. 36.* Nunc denique materculæ suæ festivo filius ancilæ minime suspiciosa purgat fe.

Materia, æ, f. 1. & materies, ei, f. 5. *materia*, Ger. *materia*, Gal. *materia*, Hisp. *materia*, *μάτ*, id, ex quo aliquid fit, ut materia libri membrana est, & atramentum; materia domus sunt lapides, calx, ligna, tegulæ, a *matre*, ut *luxuria*, & *luxuries* a *luxu*. *Cornelius Fronto* distinguit ita *materiam*, & *materiam*, quasi *materies* ad res animi, & ingenii spectet, *Joggetto*; *materis* vero corporea sit, ut materia fabri, lignum, ferrum, &c. sed fere promiscue usurpantur. *Ovid. 2. Metam. v. 5.* Materiam superbat opus. ¶ Speciatim dicitur de lignis, quæ ædificiis apta sunt. *Quintil. l. 7. c. 1.* Opera extruentibus satis non est saxa, & materiam; & cætera ædificanti congerere utilia. ¶ Item de ligno, quod est intra corticem. *Col. l. 5. c. 11.* Quali cuneum ferream, vel osseum inter corticem, & materiam lente demittito. ¶ Item de palmite, qui de novello nascitur, & in tenero alligatus dependet. *Col. l. 5. c. 6.* ¶ Rudis materia, est primum chaos. *Lucan. lib. 2.* Materiamque rudem flamma cedente recepit. ¶ Accipitur etiam pro genere, seu ilirpe. *Col. l. 6. c. 27.* Equidum pecus tripartito dividitur. Est enim generosa materies, quæ circo, sacrificæ certaminibus equos præbet. ¶ Item pro argumento orationis, seu libri, quod Græci *μάκτ*, Itali *Joggetto* appellant. *Cic. Ari. l. 2.* Quod me, ut scribam aliquid hortaris, crescit mihi quidem materies, ut dicis, &c. *Horat. de ar. poet. v. 38.* Sumite materiam vestris, qui scribitis, æquam viribus. ¶ Item pro causa, seu occasione. *Sallust. Catil. cap. 10.* Cupido pecuniæ primo, deinde imperii crevit: ea quasi materies omnium malorum tuere. *Vellej. lib. 2. cap. 62.* Materiam belli præbere.

Materialis, le, o. 3. *μάτρη*, quod est materiz. *Masrob. l. 1. Som. Scip. s. 12.* Materialis influxio.

Materialiter, adverb. *materialmente*, *μάτρη*, secundum materiam. *Sidon. l. 8. ep. 11.* In pectore viri iracundia materialiter regnans.

Materiaris, rii, m. *μάτρη*, qui materiam ad ædificia suppeditat. *Plaut. Mil. 3. 3. 45.* Si non nos materiaris remoratur. ¶ Speciatim accipitur pro fabro lignario, quia materia etiam interdum fumitur pro ligno. *Inscrip. apud Gruter. p. 642. n. 6.* ¶ Item pro materum artiſice, apud *Amian. l. 21.* teste *Voffio* in *Etymol. V. Materis.*

Materiaris, a, um, quod est ex materia, vel ad materiam spectat, & præsertim ad ligna ad ædificandum apta. *Plin. l. 7. c. 56.* Fabricam materiarum *Dædalus*, & in ea ferram, æciam, &c. invenit.

Materiaris, onis, f. *legname d'una fabbrica*, materies lignaria in ædificiis, ut trabes, tabulæ, contignationes, &c. *Vitruv. l. 4. c. 2.* In ædificiis collocatur materiatio, variis vocabulis nominata.

Materiatūra, æ, f. idem ac materiatio. *Vitr. l. 4. c. 2.* Materiatūra fabrilis.

Materiatūs, a, um, materia præsertim lignaria, seu materiatone constructus. *Cic. 3. Offic. c. 13.* Ædes pestilentis, male materiatæ, ruinofæ.

Materius, a, um, adject. *Materina terra* apud *Caton. R. R. c. 34.* exponitur a *Turneb. l. 21. c. 25.* dura, solida, & prope lignea.

Materiōla, læ, f. diminut. a materia. *Tertull. de baptis. c. 17.*

Materiōr, aris, d. 1. *ὑπομαίω*, materiam exedo ad conficiendum vallum. *Cæf. 7. B. G. c. 73.* Erat eo tempore & materiari, & frumentari, & tantas munitiones fieri necesse. ¶ Item materiatone constructo. *Vitruv. l. 5. c. ult.* Ea ædificia minime sunt materianda propter incendium.

Materis, vel **Matris**, is, f. 3. vel *Matara*, æ, f. 1. *picca*, *ματρη*, Celticum lanceæ genus. Vox est Gallica. *Cæf. l. 1. B. Gal. c. 26.* Nonnulli inter carnos rotæque mataras subjaciebant, nostrosque vulnerabant. *Turneb. legit materes.* Alii *mazaras*. *Liv. l. 7. c. 24.* Humero materi trajecit. *Aufon ad Heren. l. 4. c. 32.* Materis tranſalpina.

Maternus, a, um, *materno*, Germ. *muesterlich*, Gal. *maternel*, Hisp. *maternal*, *ματρικῆς*, quod matris est. *Cicero pro Cluent. c. 5.* Quo enim est ipsum nomen amantius, indulgentiueque maternum. *Ter. Heaut. 4. 1. 24.* Maternus animus.

Matertera, f. 1. *zia*, *forella della madre*, Ger. *der muesterschweſter*, Gal. *vente*, Hisp. *fia*, *ματρη*, *ἀδελφῆ*, matris soror, a *mater*. Nam *tera* est vocis productio. *Festus* dicta videtur quasi mater altera. *Cic. 1. de Div. Puellam defatigatam petiſſe a matertera.* ¶ *Matertera* magna est soror avæ; matertera major, soror proavæ: maxima, soror avavæ. *Paul. Jctus leg. 10. Dig. de gradib. §. 8. g. & 10.*

Mathematica, æ, f. *μαθηματικά*, *Senec. epist. 88.* Mathematica superficialia est, &c. *Sueton. in Tiber. c. 69.* Addictus mathematicæ. h. e. astrologiz judicariæ.

Mathematicus, a, um, adject. *μαθηματικός*, ad Mathematicam pertinens, ut *Mathematica ratio* apud *Vitruv. l. 1. c. 1.* Et *Mathematicæ artes* apud *Plin. l. 30. c. 1.* ¶ *Mathematicæ* disciplinæ, *μαθηματικά* *ἐπιστήμη*, & simpliciter *Μαθηματικά*, dicuntur Geometria, & Arithmetica, & quæ ab his proficiuntur, ut Astronomia, Musica, Optica, Geographia, & aliz, a *μάτρη*, *discere*, quæ Artes Mathematicæ vere, & proprie disciplinæ, seu scientiæ sunt, quippe quæ plane discuntur, & per demonstrationem percipiuntur.

Mathematicus, ci, m. 2. *Μαθηματικός*, qui scit disciplinas circa abstractam quantitatem versantes, ut Arithmetica, & Geometria, ut earum principia aliis applicantes, ut Geographiam, Astrologiam, Musicam, Opticam, & alias. *Cic. 1. de Or. Quis ignorat, ii, qui Mathematici vocantur*, quanta in obscuritate rerum, & quam recondita in arte, subtilique versentur? ¶ Per *Catachresin* Mathematici vocantur impostores, qui aliter Chaldæi, Genethliaci, & Astrologi dicuntur, *astrologhi giudiziarj*, qui ex observatione horæ natalitiz fata cujusque se scire profiterentur. *Gell. l. 1. c. 9. & l. 14. c. 1. Juven. Sat. 14. v. 248.* Nota Mathematicis generis tua. *Tacit. 1. hist. c. 22.* Mathematici genus hominum potentibus infidum, sperantibus fallax.

Mathēsis, is, f. 3. *μαθησῖς*, disciplina, & speciatim series illa disciplinarum, quas Mathematici profiterentur. *Spartian. in Hadrian. c. 16.* & in *Ælio Vero c. 3.* & *Tertull. de Idolol. c. 9.* ¶ Sumitur sæpe pro arte facta alicujus ex natali hora divinandi, quæ genethliacæ vocatur, *astrologia giudiziarja*. Hinc *Jul. Firmic. libros de hac arte differentes, Marheſios* inscripsit. Usus est & *Verus Scholiastes Juven. ad Sat. 6. v. 574.* & *Prudent. lib. 2. advers. Symmach. v. 888.* ubi & secundam corripuit; contra naturam græcæ vocalis, illo versu: Involvit mathēsi, magicas impellit in artes.

Matinus, m. 2. mons Apuliz, in Lucaniz confinio, qui buxetis abundat. *Lucan. l. 9.* Et calidi lucent buxeta Matini.

Matinus, a, um, adject. ad Matinum montem pertinens. *Horat. l. 4. od. 2.* Ego apud Matinz more &c.

Matralia, n. 3. *ματρη*, matris Matutz festa, tertio idus Junii a matronis celebrari solita. *Ovid. 6. Fast. v. 475.* Ite bonæ matres, vestrum Matralia festum, &c.

Matresco, is, n. 3. *madreggiare*, Germ. *der mutter gleich seyn*, Gal. *resembler a sa mere*, Hisp. *se mejarſe a su madre*, *ματρη*, *ἴσθαι*, est matri similem fieri. *Pacuv. apud Non. c. 2. n. 526.* Utinam nunc matresco ingenio.

Matricālis, le, adject. ad matricem pertinens, ut matricālis herba. *Apul. de herb. c. 66.* Matricālis vena. *Veget. l. 1. c. 10.*

Matricida, com. 1. *matricida*, *ματρηκῆ*, Ger. *mutter moerder*, Gal. *qui a suæ ſa mere*, Hisp. *el que a muerte su madre*, *ματρηκτοῦς*, qui matrem occidit. *Cic. ad Q. Fr. l. 1.* Quem scribit certissimum matricidam. ¶ Per *Tmesim Aufon. in Cæf. Matricæ* cida Nero proprii vim pertulit entis.

Matricidium, ii, n. *matricidio*, matris occisio. *Cic. 1. de Inv. c. 13.* Orestes, si accusetur matricidii.

Matriciōla, æ, f. 1. album, idest, charta, ubi milites descripti sunt, a *matro*. *Veget. l. 1. c. 26. & l. 2. c. 6.*

Matrimonialis, & le, o. 3. *γαμικῆς*, quod ad matrimonium pertinet. *Jul. Firmic. l. 7. c. 17. & Quintilian. declam. 342.*

Matrimonium, nii, n. *matrimonio*, *התורה*, Ger. *die ehe*, Gal. *marriage*, Hisp. *casamiento*, *matrimonio*, *συγγαμία*, matris, & tæminæ conjunctio, a *mater*. Nam *monium* vocis productio est. Utque a *patri* est *patrimonium*, a *sancti* *sanctimonia*, sic a *matri* *matrimonium*. *Cic. pro Cluent. c. 62.* Matrimonii jus castum, & legitimum. *Id. 3. Leg. c. 16.* Habere aliquam in matrimonio. *Id. pro Cluent. c. 44.* Ducere in matrimonium. *Curt. l. 6. c. 9.* Philotæ forem matrimonio sibi conjunxerat. ¶ Interdum ponitur pro matrona, sive conjugæ. *Justin. l. 3. c. 3.* Ut severius matrimonia sua viri coercent. *Liv. l. 23.* Matrimonii convocatis. ¶ Quidam Jcti putant, hac voce significari etiam materna bona, seu dotem; idque allatis exemplis ex *Sueton. Valer. Max. & Seneca* confirmat: corruptis tamen ubique codicibus eos usos putant Critici, de quo *Casaubon. ad Sueton. monuit*, & *Pareus in Lex. Crit.*

Matrimus, a, um, *chi ha la madre ancor viva*, qui matrem adhuc habet superſtitem, a *mater*, ut *patrimus* a *pater*. *Cicero de Arusp. Resp. c. 11.* Aut puer ille patrimus, & matrimus si terram non tenuit. *Tous. 11.*

¶ *Apud Festum* legitur *matrimus*, is.

Matrix, cis, f. *matrice*, e *la femmina*, *che si tiene per razza*, Germ. *mutter thier*, *die beerwuter der weiber*, Gall. *merc*, *matrice*, Hisp. *madre*, *μήτρα*, uterus matris, item fœmina, quæ fetus gratia tenetur, a *mater*. *Columel. l. 8. c. 5. de gallinis.* Ne incubantes matricæ ab aliis avibus inquietentur. *Varr. l. 3. R. R. c. 5.* Habeo tauros ad matricæ septuaginta duos. Sic *Sueton. in August. c. 94.* Matricem vocat arborem, ex qua stolones succreverunt. ¶ A Medicis tamen matrix appellatur organum conceptionis in materno utero. *Plin. lib. 27. c. 10.* Radix matricem sanat, & stomachum decocta in vino. ¶ Est etiam matrix index, in quo certa nomina describuntur, unde *matricula*. *Tertull. de fuga in perſecut.* Cum in matricibus beneficiariorum, & curioſorum Christiani quoque continentur.

Matrona, æ, f. 1. *matrona*, *οικονομοῦσα*, quæ in matrimonio cum viro convenit, a *mater*. Hoc nomine spei, atque boni omnis causa etiam illa dicebatur, cui liberi necdum essent. *Cic. in Top. Boetius 3. comm. in Top. Cic. Gellius l. 18. c. 6.* *Signonius de ant. jure C. R. l. 1. c. 9.* distinguunt matronam a matre familias, & dicunt, matronam dictam proprie, quæ in matrimonium cum viro convenisset, quoad in eo matrimonio maneret, etiamſi ei liberi nondum nati forent; dictamque esse ita a matris nomine non adeptæ, sed cum spe, & omine mox adipiscendi, unde ipsum quoque matrimonium dicitur; matrem autem familias appellatam esse eam solam, quæ in mariti manu, mancipioque erat, aut in ejus, in cujus maritus manu, mancipioque esset, quoniam non in matrimonio tantum, sed in familiarum quoque mariti, & in ejus hæredis locum venisset. *Voffius* assert alterum discrimen, quod matris solum dicerentur fœminæ honestæ, illustrique loco nate. Item *Serv. ad illud 9. Æn. Quæ* tota sola, puer, multis e matribus ausa Persequitur: Ex matribus, inquit, idest, ex nobilibus. Nam matres non nisi nobiles dicimus: unde & matronæ dictæ sunt. *Ovid. 2. Metam.* Senferat hoc olim magni matrona Tonantis. *Cic. l. 7. Fam. ep. 6.* Opulenter, optimates matronæ.

Matrona, f. 1. *la Marne*, fl. Galliz Belgicæ, qui oritur in Campania pro *Aufon. in Mos. v. 462.* Matrona non, Gallos, Belgasque interſita fines.

Matronalia, n. 3. festa in honorem Junonis, a *matrona*, quod iis matronæ Junoni sacrificarent, ut sibi annis felix esset in amore conjugali, ac puerperio. Celebrabantur Calendis Martii, non Aprilis, ut quidam censuerunt. *Voff.* Eodem die inter femunera missabant, quem morem tangunt *Tib. lib. 3. el. 1. & lib. 4. el. 2. Juvenalis*, & alii. *V. Serv. 8. Æneid.* Aliqui confundunt cum Matralibus. Sed Matralia fiebant in honorem Dææ Matutz, die 11. Jun. *Ovid. 6. Fast. ¶ Id. 3. Fast. v. 180.* & seq. scribit Matronalia celebrata fuisse, in honorem Martis, ob diremptum a matronis bellum inter Sabinos & Romanos, earum raptarum causa.

Matronālis, & le, o. 3. quod ad matronam spectat. *Ovid. 2. Fast. matronales* erubere genæ. *Liv. lib. 26. c. 49.* Decus matronale.

Matronātus, us, m. conditio matronæ. *Apul. l. 4. Metam.* Ut matronatus ejus indicabat.

Matruēlis, is, natus ex fratre matris mez. *Aur. Viſt. de Orig. Gent. Rom.* Turnus matruelis Amatz. Adde *l. 2. Dig. ad leg. Pomp. de parricid.*

Matta, f. 1. *suora*, Germ. *stradecke*, Gall. *natte*, Hisp. *esb*, *sofia*, stœra, & tegez, quæ fit ex cannabe, lino, junco, palma, scirpo, aut sparto, ubi stuppa, vel sœnum, vel lanæ rudiores, aut quid simile infertum est. *Ovid. 6. Fast. v. 680.* In plauſtro scirpea matta fuit.

Mattæa, V. *Mattya*.

Mattēola, f. 1. dim. a *mattea*. *Arnob. l. 7.*

Mattiācum, n. 2. Castrum Mattiacorum, Mattium, *Marpurg*, vel *Marpurg*, urbs Germaniz præclara, primaria Hasniæ, & Academia, cum caſtro munito, ad Lanum fl. *Plin. l. 31. c. 2.*

Mattiācus, a, um, quod ad Mattium urb. Germaniz spectat, ut *Mattiāca pila*, sphaeræ odorati saponis, 2 Mattiaci, unde melioris notæ afferentur. *Martial. l. 14. ep. 26.* Accipe Mattiacas (quo tibi eozæ pilas).

Mattici, cognominantur homines malarum magnarum, atque oris late patentis. *Festus*.

Mattya, f. 1. vel *matya*, vel *mattea*, *ματρη*, certum delicati cibi genus e farina aqua subacta, & oleo, lacte, & similibus, a *ματρη* subigo. ¶ Progressu temporis introductum est, ut *matya* omnis cibi pretiosus ac delicatus diceretur, ut ait *Athenæus l. 14.* & fumitur universim pro quocumque delicato ac pretioso edulio. In aliquibus libris legitur *mattea*, pro *mattea*. *Sueton. in Calig. cap. 38.* Multis venenatas matteas misit. *Martial. l. 10. epigr. 59.* Ex omni posita est instructa macello Cœna tibi, sed te *matya* sola juvat. *Al. leg. juvant*, ut sit *Matteum*, ii, n.

Matūla, æ, f. *orinale*, *ἀμυδ*, vas, in quod vesicam levamus, quod & matella, & scaphium dicitur. *Plaut. Most. 2. 1. 39.* Nam hercle ego vos pro matula habeo, nisi matulam datis. *Id. in Pers. 4. 3. 64.* Nunquam ego tam esse matulam credidi. h. e. tam stolidum, aut insulsum.

Matūra, æ, Dea præles frugibus maturandis. *August. lib. 4. de civit. Dei, cap. 8.*

Maturatæ, adv. mature, festinantur. *Plaut. Mil.* Jube maturatæ illam exire huc. *Liv. l. 32. c. 16.* Jusſis cæteris, quantum maxime possent, maturatæ sequi.

Maturatio, onis, f. actus maturandi, & cum debita maturitate perficiendi. *Aufon. ad Heren. l. 3. c. 2.* Dolus maturatone consumitur.

Maturatūs, a, um, o. 1. 2. *maturato*, maturatus factus, partic. a maturor. *Cic. 1. de nat. Door.* Omnia, quæ terra signat, maturata pubescunt. ¶ Sumitur pro perfecto. *Plin. l. 11. c. 37.* Maturata concoctio. Item pro accelerato, ut *Maturatum negotium*. ¶ *Maturato opus est*, opus est maturitate, seu celeritate. *Liv. l. 1.* Ita tacto, maturatoque opus esse. *Id. l. 4. bell. Pan.* Non quam maturato opus erat, graviter expediebant.

Mature, adv. a tempo, prestamente, *במהרה*, Ger. *schuell*, Gal. *de bone beure*, a tempo, Hisp. *presto*, a tempo, *temprano*, *ὀπις*, tempore; in tempore, hoc est nec cito, nec sero, ut *Nigidius apud Gell. l. 10. c. 11.* exponit. *Cic. de Senect. c. 10.* Mature has senex, si diu velles esse senex. ¶ Interdum significat cito. *Liv. lib. 6. c. 23.* Patere te vincis consilio, ut maturius bello vincas. *Cæf. l. 1. B. G. c. 33.* Rebus quam maturime occurrere. *Cic. pro Cæcin. c. 2.* Quæque res turpissima maturissime judicanda est. *Id. 3. de Orat. cap. 20.* Omnium maturissime ad publicas causas accessi. ¶ Interdum accipitur pro sero, tarde. *Plaut. Cure. a. 3. v. 10.* Qui homo mature quæſivit pecuniam, nisi eam mature parſit, mature esurit. h. e. qui tarde, & ægre pecuniam comparavit, nisi ei cito parcat, cito esurit. Ita explicat *Cherſil. l. 2.*

Maturefacio, is, eci, actum, a. 1. ad maturitatem perduco. *Theod. Priscian. de Diet. c. 14.* Aqua marina maturificat duritiam.

Matureſco, is, urui, u. 3. *maturari*, *ματρησθαι*, maturus fio. *Cæf. l. 6. B. G.* Cum matureſcere frumenta inciperent. ¶ Translate *Ovid. 14. Me-*

106. IRAL. S. STEPHANI

14. *Metam.* nubilibus maturuit annis puella. *Quintil. in epist. ad Tryphon.* Libros opinabar nondum fatis matureuisse.

Maturitas, atis, f. *maturitās*, Ger. *reißigung*, Gal. *maturitē*, Hif. *madureca*, *ματῦρις*, perfecta coctio succi in fructibus. *Cic. 1. Tusc. c. 28.* Commutationesque temporum quadripartitas ad maturitatem frugum, & ad temperationem corporum aptas. ¶ Item tempus maturum, tempestivitas. *Cic. 2. de nat. Deor.* Gravitates, & partus afferat, maturitateque gignendi. ¶ Translate ponitur pro opportunitate, comoda & opportuna occasione. *Cic. ad Q. Fr.* Sed eius rei maturitas neque dum venit, & tamen nunc appropinquat. ¶ Item pro perfectione. *Cic. in Brut.* Jam videbatur illud in me, quidquid esset, esse perfectum, & habere maturitatem quandam suam. ¶ Item pro processu, accensione, gravitate. *Cic. 1. 3. Fam. ep. 4.* Tamen hoc studium quotidie ingravescit, cuncto, & ætatis maturitate ad prudentiam, & bis temporum vitus. ¶ Item pro exacta peritia, & prudentia. *Tacit. 1. hist. c. 87.* Auctoritatem Paulini, vigorem Celsi, maturitatem Galli antebat.

Maturus, as, avi, atum, a. 1. *maturare*, חֲמִיץ, Ger. *faire meurir*, Gal. *avancer*, *meurir*, Hifp. *madurar*, *ματῦριον*, maturum facio, maturitatem affero. *Cic. de Sen.* Primo est peracerba gustatu, deinde matura dulcescit. ¶ Sæpe est mature, & sine nimia festinatione tacere. *Virg. 1. Georg. v. 260.* Multa, forent quæ nunc cælo properanda sereno, maturare datur. ¶ Sed fere absolute usurpatur pro procreare. *Cic. Att. 1. 4.* Ut matures venire. *Id. pro Cluent. c. 61.* Huic mortem maturabat inimicus. ¶ Maturare cœpta, est mature absolovere. *Liv. 1. 24. c. 13.* Domum ad cœpta maturanda redire jubet. ¶ Maturare fugam, *Virg. 1. Æn. V. Cell. l. 10. c. 11.*

Maturus, a, um, *maturus*, חֲמִיץ, Germ. *zeitig*, Gal. *meur*, Hifp. *maduro*, *ματῦρος*, quod neque crudum, neque immitte, neque caducum, neque nimium coctum, sed in tempore provenit, & proprie de fructibus dicitur. De origine disgladiantur Etymologi. V. *Voss. Cic. de Sen.* Et quasi poma ex arboribus, si cruda sunt, vi avelluntur, si matura, & cocta, decidunt. ¶ Translate maturum dicitur generatim omne id, quod nec citius, nec tardius est, quam convenit, seu quod tempestivum, vel commodum est. *Virgo matura viro*, quæ nubilis, ut contra *Virgo immatura viro*, quæ necdum nubilis. *Hor. 1. 3. Carm. od. 6.* Motus doceri gaudet Jonicos matura virgo. *Gel. 1. 12. c. 7.* Virginem habens jam matum viro. *Cic. ad Q. Fr.* Ego tibi spero maturæ decedionis affererebam. Sic, maturus ad arma, maturus militiæ, &c. *Liv. 1. 2. Sil. Ital. l. 16.* ¶ Item ponitur pro sene, vel senili, ut *Matura ætas*, idest quæ omnino perfecta, & tempus debitum affecuta; *Maturus ævi humor*, idest senex, & perfectam habens ætatem. *Virg. 5. Æneid. Ævi humoris Accesit.* ¶ Ex usu vulgari maturum dicitur, quod citius fit, quam par est, & ponitur pro celeri, & festino, live repentino. *Tribul. 1. 4. eleg. v. 206.* Seu matura dies celerem properat nisi mortem, longa manet seu vita. *Cic. 7. Verr.* Ea mortem illis acerbiorum, & supplicium maturius ferret. ¶ Ponitur etiam pro perfecto, pleno. *Cic. 1. de Or.* Ac facultate dicendi majore, ac maturiore. *Virg. 10. Æn. v. 256.* revoluta ruebat Matura jam luce dies. h. e. plena, perfecta, nec amplius crescente. *Sueton. in Calig. c. 44.* Plerisque centurionum maturis jam primos pilos ademitt. hoc est qui jam sua Ripendia impleverant. ¶ Item pro gravi, constanti. *Cic. pro Cæc.* Maturio iudicio, sine ulla religione iudicis condemnatur. ¶ *Maturum facere*, est cito expedire. *Gel. 1. 3. c. 7.* Maturum censo, si rem servare vis, faciendum. ¶ Comp. maturior, sup. maturissimus, & maturrimus. *Cic. in Brut.* Ipse Thucydides, si posterius fuisset, multo maturior fuisset, ac mitior. *Col. 1. 4. c. 29.* Fecundos, & quam maturissimos furculos viti detraxerit. *Tac. 1. 12. Ann. c. 65.* Robur ætatis quam maturimum precari.

Matuta, æ, f. 1. *Aurora*, *Alba*, *Αὐρορά*, Aurora, Alba Dea, Ino Cadmi filia, uxor Athamantis. *Cic. 1. Tusc. Quid? Ino Cadmi filia nonne Leucothea nominata a Græcis, Matuta habetur a nostris?*

Matutinalis, le, adject. matutinus, ut matutinali tempore, in *carm. de Pbilomela*, quod vulgo Ovid. scribitur.

Matutinus, ni, n. *ματῦρινος*, mane, *matina*. Videtur tamen adjectivum esse, sub quo tempus intelligatur. *Plin. lib. 10. c. 43.* Corvus omnibus matutinis evols in rostra. *Quintil. lib. 12. c. 18.* Prædie ad se venire, aut eodem matutino litigatorem jubent.

Matutinus, a, um, *matutino*, della *matina*, חֲמִיץ, Germ. *früh*, Gall. *matinal*, *matineux*, Hif. de la *madrugada*, *εὐδινός*, quod ad mane spectat, a *Matura*, Aurora, ut vesperinus a *Vesper*. *Cic. Att. 1. 1.* Tempore matutino, cum ad forum stipati gregibus amicorum descendimus. *Apul. 1. 1. Met.* Matutinum iter. *Hor. 1. 2. Sat. 6. v. 45.* Matutina triguera. ¶ Matutinus homo dicitur, qui matutino tempore aliquid agit. *Virg. 8. Æn. v. 463.* Nec minus Æneas te matutinus agebat.

Mavolo. V. Malo.

Mavors, ortis, m. idem ac mars. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 26.* Jam qui magna verteret, Mavors. *Virg. 6. Æn. prope finem*: magnam Mavortis ad urbem.

Mavortius, a, um, idem ac Martius, seu bellicosus, a *Mavors*. *Virg. 3. Æn. v. 13.* Terra procul vastis colitur Mavortia campis.

Maurella, æ, herbæ genus. *Macer. l. 2. v. 34.* Herbam, quam Græci srygnou dixere, Latini Maurellam dicunt.

Mauri, m. 2. *Mori*, *μυρῖνος*, populi, qui Mauritaniam incolunt, a *μαυρῖνος*, *obscurus*, *niger*. *Manil. l. 4. v. Mauritania*. Eos fuisse Indos, & Hercule duce cum innumera aliarum gentium multitudine in hæc loca pervenisse, multi crederunt, ut *lib. ut. scribit Serabo*. *Sallust. in Jug.* Maurus, & Numidas, reliquosque, qui maritimam Africam cultiorem reddiderunt, Medos, Armenos, Perfas, & Phonicas fuisse indicat.

Maurice, adv. Maurorum more. *Gel. 1. 2. c. 25. ex Varr. l. 8. de L. L.* Cum dicamus ab Oco, Tusco, Græco, Osce, Tusce, Græce; a Gallo tamen, & a Mauro, Gallice, & Maurice dicimus.

Mauritania, f. 1. *Mauritania*, *Μαυριτανία*, regio Africæ, ab Ortu in Occasum extensa, ubi nunc pars occidentalis Barbariæ, a *μαυρῖνος*, *obscurus*, *niger*, propter nigredinem populorum. *Manil. l. 4. v. 720.* & Mauritania nomen Oris habet, titulumque suo fert ipse colore. ¶ Duplex fuit, Cærtariensis, & Tingitana. *Tacit. l. 1. hist. c. 11. & l. 2. c. 58. & 59.*

Maurulicus, a, um, Mauritanus, a Maurusius pro Maurus. *Martial. l. 12. epigr. 67.* Et Maurulicus pondera rara citri.

Maurusius, a, um, *Μαυρις*, idem ac Maurus, seu Mauritanius. *Sil. lib. 10. v. 401.* Et hærens lorice interdum Maurusia pendet arundo. *Virg. 4. Æn. v. 206.* Gens Maurusia.

Mausoleum, n. 2. *μαυσωλεον*, Mausoli Regis Cariz sepulchrum, ab Artemisia uxore extructum, tanta operis magnificentia, ut inter septem orbis miracula fuerit numeratum. Atrollebat in altitudinem viginti quinque cubitis, cingebatur columnis triginta, & sex. Inde sepulchra omnia sumptuosiora Mausolea dicuntur. V. *Plin. l. pen. c. 5. Martial. de spectac. epigr. 1.* Aere nec vacuo pendencia Mausolea laudibus immo dicis Cares in astra ferant.

Mausolus, m. 2. *μαυσωλος*, Cariz Rex, quem Theopompus ait nullam abstinuisse pecunie causa. Hunc ita amavit uxor Artemisia, ut mor-

tui cineres vino permixtos tradatur ebibisse. Ad hæc sepulchrum eidem sumptuosissimum extruxit, quod Mausoleum dictum est, Mausolum, ut aliqui censent. *Plin. l. 36. c. 5. & Gel. l. 10. c. 18.*

Maxilla, æ, f. *maxilla*, חֲמִץ, Ger. *Kinbancke*, Gal. *maxilloire*, Hif. *maxilla*, o *quixada*, *σπινθη*, gena, vel pars illa oris, in qua fixi sunt dentes. De eius origine alii alia. V. *Voss. in Etymol. Pers. Jar. 4. v. 37.* Tu cum maxillis balanatum gausape pectas. *Plin. l. 11. c. 37.* Maxillas crocodilli tantum superiores movet.

Maxillaris, re, o. 3. *maxillare*, quod ad maxillam pertinet. *Plin. l. 32. c. 7.* Maxillaresque ita sanari dentes præcipue putant.

Maxime, adv. *μακίστη*, summe, vehementissime, super. a magis, *somma*, *mentis*. *Cic. 1. Off.* Ut quique maxime opis indigeat. ¶ Ponitur etiam pro præcipue. *Cic. 1. de nat. Deor.* Quæ ratio Poetas, & maxime Homerum impulit. ¶ Jungitur fere postivis nominibus. *Plaut. Mil. 2. 4. 11.* Qui propudii me inmaxime innocenter talso insimulavit. ¶ Interdum & superlativis, sed rarius. *Liv. 1. 41. c. 28.* Ego maxime gravissimum omnium arbitror. *Col. l. 9. c. 3.* Si vero favior apis, maxime pessima est. *Cic. l. 12. Att. ep. 38.* Sive hanc aberrationem a dolore delegerim, quæ maxime liberalissima, doctroque homine dignissima. *Nonov.* legit *quæ maxime liberalis una, doctroque* &c. ¶ Cum maxime V. suo loco. ¶ *Quam maxime, vel maxime*, idem fere fuit ac maxime, sed majorem tamen vim addunt. *Cic. in Partis.* Quæ quidem vel maxime suspitionem movent. *Id. 1. de Or.* Dicerequam maxime ad veritatem accommodate, *più che si può.* ¶ Est etiam adverbium assentientis, & concedentis, *il volentieri.* *Ter. And. 4. 5. 23.* Duc me ad eam, quando huc veni. M. maxime. *Plaut. Most. 4. 3. 17.* Operam mihi da. S. maxime.

Maximitas, atis, f. magnitudo, apud vet. *Lucret. l. 2. v. 497.* Ne quædam cogas immani maximitate. *Arnob. lib. 6.* Porrigere se longius, atque in maximatem producere.

Maximopere, adv. idem ac maxime. *Cic. lib. 3. Fam. ep. 2.* Abs te maximopere pro nostra summa conjunctione etiam atque etiam quaeso, & peto. ¶ Et interfecto verbo. *Ter. Eun. 3. 4. 26.* Thais maximo te orabat opere, cras ut redires.

Maximus, a, um, *grandissimo*, *μακίστος*, summus, sup. nom. in *magnus*. *Cic. ad Q. Fr.* Respondi epistolæ maximæ: nunc audi de minuscula. *Plaut. Most. 2. 2. 57.* Exclamat de repente maximum. h. e. maxima voce.

Mazara. V. Materis.

Mazara, f. 1. Mazarum, *Mazara*, urbs Siciliæ, cum portu capacissimo, satis munita, media fere inter Thermas, & Lilybæum.

Mazonomus, m. 2. *μαζονομος*, *μαζονομος*, *μαζονομος*, lanx, a *μαζα*, *maza*. Primo enim sic dicebatur vas, in quo maza apponebatur, nempe quia solerent mazas *ομιαν*, h. e. distribuere. Sed postea usurpari cœpit generatim pro omni lance rotunda. *Her. lib. 2. Fenn. sat. ult. v. 86.* Mazonomo pueri magno discerpata forentes membra gruis.

M A N T E E.

Meabilis, le, o. 3. quod meate, live manat, penetrat. *Plin. l. 2. c. 5.* Vitalem hunc, & per cuncta rerum meabilem aerem.

Meapte, mea propria, a *mea*, & *pte*, ut Meapte causa, *ἐμῆ τε ἐργα*. *Ter. Heaut. 4. 3. 8.* Ut ego nunc non tam meapte causa laxor, quam illius.

Meatus, us, m. *meato*, *via*, *πίπτος*, porus, foramen. *Plin. l. 20. cap. 23.* Succus malvæ decoctæ poros, h. e. meatus suaves facit. ¶ Ponitur etiam pro itione, live pro incedendi, aut volandi ratione. *Plin. l. 10. c. 38.* Aves tolæ vario meatu feruntur & in terra, & in aere. *Sil. l. 12. v. 112.* nubivagus meatus. h. e. volatus. ¶ Item pro cursu, & motu. *Plin. l. 2. c. 8.* Meatus siderum.

Mecastor, *μητὸρ κῆστωρ*, jurandi adverbium, feminarum proprium, teste *Gell. l. 11. c. 6.* significat, per Castorem, ut *Mebertule*, per Herculem. *Festus* scribit, esse loquendi rationem per elliptim, dicitque quasi *me Castor*, subaudi, *juver*. *Ter. Heu. 1. 2. 8.* Salve mecastor, Parmeno.

Mechanema, atis, n. *μηχανημα*, ingeniofum manus artificium, artificium opus, a *μηχανη*, *machina*, *inventum*. *Sidon. l. 1. ep. 9.* Deus bone! quod ille digitis mechanemata facit!

Mechanicus, i, m. *mechanico*, חֲמִיץ, Germ. *andwerker*, Gal. *mechanique*, Hifp. *oficial*, *μηχανικός*, taber, live opifex eorum operum, quam ingenio simul, ac manibus sunt, a *μηχανη*, *artificium*, *inventio*. *Suet. in Vesp. cap. 18.* Mechanico quoque grandes columnas exigua impensa perducitur in Capitolium pollicenti, præmium pro commento non mediocre obtulit.

Mechanicus, a, um, fabrilis, ut Ars mechanica, *Βαμωσικη*, *μηχανική τέχνη*, quæ manu exercetur. *Luprid. in Alex. Sev. c. 22.* Mechanica opera Romæ plurima instituit. *J. Firmic. l. 6. c. 31.* Artis mechanicæ divinus repertor.

Mecœnas, atis, m. 3. *μακέννας*, C. Clinius Mecœnas proprium nomen Thuci equitis clarissimi, & apud Augustum potentissimi, ad quem velut unicuique studiorum patronum Virgilius Georgica sua, & Horatius libros Carminum scripsit. Fuit enim benignissimus in provehendis omnium disciplinarum cultoribus, ac præsertim Artis Poeticæ. Hinc hodie etiam studiorum patroni, qui in sublevanda doctorum hominum egestate se munificos præbent, Mecœnates appellantur. *Martial. lib. 8. ep. 56.* Sint Mecœnates, non deerunt, Flacce, Marones. ¶ Narrant, delicatum fuisse non solum cultu, ac moribus, sed etiam stylo. Quare eum Augustus *Malacinum* vocabat, & exagrabat frequenter ut caezolum, teste *Sueton. c. 66. Juven. sat. 12. v. 39.* vestem Purpuream teneris quoque Mecœnatibus aptam. ¶ Dubia est hujus nominis scribendi ratio. *Bezman.* contendit scribendum *mecenas*, & dicit quasi *μηκέννας*, non *vulgaris*. At *Dausq. & Manur.* ex græca consuetudine, & lapidibus scribunt *mecenas*, *μηκέννας*.

Mecœnatiæus, a, um, adject. ad Mecœnatem pertinens, ut Mecœnatiæi horti, apud *Sueton. in Tiber. c. 15.*

Mecœnis, f. 3. *μηκέννας*, lactucæ genus, a copia lactis fopiferi. *Mæcæna* enim Græci papaver dicunt. *Plin. l. 8. c. 9.*

Mecœnites, m. 3. *μηκέννας*, gemma papaveris similitudinem exprimens. *Plin. l. 37. c. 10.*

Mecum, *meco*, *μετ' ἐμῶν*, cum me, abl. pron. ego conjunctus cum præpos. in quo præpositio euphonice causa postponitur. *Cic. in Orat. c. 45.* Ex eo est mecum, & tecum, non cum me, & cum te, ut esset simile illis vobiscum, atque nobiscum. ¶ *Mecum facere*, est mecum sentire. *Cic. pro Cæc. Rem.* & sententiam interdicti mecum facere fatebatur. ¶ Interdum mecum, *μετ' ἐμῶν*, significat intra me. *Ter. Heu. Ut tacite mecum gaudeam.* ¶ Pulchre jungitur cum simul. *Plaut. Bacch. Atque ut cum mecum ad te adducam simul.* ¶ Similiter cum una. *Ter. Heu. l. 2. 56.* Ut colloqui mecum una possit. ¶ Interdum hæc tria conjungimus, mecum, una, simul. *Ter. Heu. 5. 1. 34.* Quidni? mecum una simul. ¶ *Mecum pro me* accufandi casu. *Plaut. Afn. 3. 3. 72.* Hanc jube petere, atque orare mecum.

Meddix, vel *Medix*, icis, in. summus Magistratus Oſcorum, *Enn. apud Fest. Medta*,

Medea, f. ἡ μήνη, insignis incantatrix fuit, Ætæ Colchorum Regis filia, quæ cum Jasonis amore capta esset, facilem illi ad aureum vel- ludi aditum præbuit, sopito pervigili dracone, qui noctes, dieque il- lud aservabat: quo facto, patris iram metuens, Jasonem in Græciam sequuta est, patremque insequentem, disceptis Abyrti fratris mem- bris, & per viam dispersis, retardavit. Repudiata deinde ab Jasone, filios suos, quos ex eo susceperat, occidit, Glaucamque Creontis fi- liam, cum qua Jason secundas contraxerat nuptias, incensa regia, vi- vum cremavit, ipsamque etiam Jasonem impatentia doloris manus si- bi inferre coegit. Cic. pro L. Man. c. 9.

Medeas, idis, f. patronym. pro possessivo, a Medea. Ovid. 2. de Arte, v. 101. Medeides herba.

Medela, f. idem ac medicina. Gal. l. 12. c. 15. Medicos arceffit, collo- cutusque de facienda medela. Adde 17. c. 16.

Medens, tis, nom. ex particip. tibi medica, medicus. Plin. Paneg. c. 22. Ægri quocumque, neglecto medentium imperio, ad conspectum sui prope- rere. Lucret. l. 1. v. 834. Veluti pæris absynthia tetra medentes cum dare conatur.

Medior, eris, sine præterito, d. 2. medicare, ἰατρικὴ, ἰατρικόν, remedium morbis assero, a μῆλον, cura. Construitur tere cum dativo. Cic. pro Quint. Et vulneribus mederi debeam. Repertur etiam cum acc. Ter. Phor. 5. 4. 3. Quas minus mederi possit. Item cum acc. & præp. contra. Plin. l. 9. c. 31. Contra serpentium ictus medentur. Invenitur etiam medetur imperfonale. Plin. l. 27. Ex eo medetur oris ulceribus. Medendo gerundium etiam in passiva significatione usurpatum fuit, auctore Servio. Virg. 12. Æn. Egrediscitque medendo. idest dum ei medetur. Ars medendi, la medicina. Ovid. l. 2. de art. am. prope fin. Eleganter usurpat per translationem. Cic. Agrar. l. 1. c. 9. Huic malo pro se quæque nostrum mederi debemus. Id. pro Sext. c. 13. Mederi asistitæ Republicæ. Nepos Pelopid. c. 1. Mederi fatietati lectoris. h. e. cavere, ne fatietate obtundatur. Cæf. l. 3. B. G. Inopiæ frumen- tariz mederi, providere alla scarsrezza delle vestovaglie.

Mederga, verso me, erga me, interposito d ob hiatum vocalium, apud vet. Plaut. Epid. 3. 3. 9. Quasi quid filius meus deliquisset mederga.

Mediã, f. 1. Media, Madar, Madya, regio Asiæ, a Medo Medæ, & Ægri Atheniensium Regis filio fic nominata, ut Solinus refert, vel potius a Mædo Japhet filio, quod Josephus scribit. Habet ab Occidente Armeniam majorem, ab Oriente Parthiam, & Hyrcaniam, a Septentrione mare Caspium, a Meridie Assyriam, & Sufianam. V. Plin. l. 6. c. 26.

Mediãlis, le, adject. qui est in medio. Solin. c. 33. & 51.

Mediãnus, a, um, μῆδον, quod in medio est, ut Mediãnz columnæ. Vitruv. l. 3. c. 1. Mediãnus digitus. Veget. l. 2. c. 4.

Mediãstinus, m. 2. famigliaccio, Ger. knecht alterknecht, Gal. fouillon, servitor es tous bas officier, Hisp. frego, vil criado, μῆδαιὸν δῶλον, niancipium abjectum est, teste Budæo, quod vilissimum, & sordidissima ministeria obire domi cogitur, ut domum verrere, purgamenta effere, ligna congerere. Dicitur est a mediũs, quia in mediis ædibus ad imperia omnium, nutuque soleret excubare. Cic. in Catil. Collectum ex senibus desperatis agresti luxuria, ex rusticis mediãstinis, ex deco- rioribus. Alii legunt ex rusticis mediculis. Col. l. 1. cap. 9. Separandi sunt aratores a vinitoribus, atque a mediãstinis. Apud Medicos mediãstinum vocant membranz in ventre hominis medio, quæ sunt veluti mediũs quidam partes, dividens thoracem totum in duos veluti ventriculos. Priscian. in 12. Æn. & Non. c. 2. n. 573. Scribere, mediãstinum fuisse abjectissimum servum, qui in balneis ad vilissima quæque servitia paratus adfaret. Verum universim accipitur pro eo, cui nullum certum officium est attributum, quique ad quidlibet præstan- dum in medio domus stat, ut dictum est. Horat. l. 1. ep. 14. v. 24. Tu mediãstinus tacita prece rura petebas.

Mediãsturius, m. 2. fumus apud Campanos Magistratus. Liv. l. 26. c. 7. Mediãsturius, qui fumus Magistratus apud Campanos est, eo anno Seppius Lelius erat.

Mediator, oris, m. mediatore, mezzano, conciliator, qui medium se in- ter duos interponit ad lites componendas. Tertull. de carn. Christi, & Prudent. Apothef. v. 242.

Mediãtrix, icis, f. Alcinus l. 5. v. 554. Ut mediãtrix curet tutela col- umnz.

Medibilis, le, o. 3. medicabilis, a medeor. Fest.

Medica, æ, f. medica, ἄρεσγία, μήνη, herba trium foliorum, semper virens, in eorumque pabulis laudatissima, quæ semel fata decem annos durat, singulisque annis quater, aut interduum sexies demessa, sua semper sponte succrescit, ita dicta, quod in Media abundet, vel potius quod Media ad nos translata fuerit. Virg. 1. Georg. Tunc te quoque, medica, putres accipiunt sulci. Col. l. 7. Ad maciem nulla res tantum, quantum medica, potest. Medica etiam dicitur ob- stetric. Inscrip. apud Gruter. pag. 636.

Medicabilis, le, o. 3. aro ad esse medicato, Ger. das zu beilen ist, Gal. medicabile, Hisp. medicinabile, ἰατρικόν, cui adhiberi medicina potest. Ovid. 1. Metam. v. 123. Nullis amor est medicabilis herbis. Quandoque ponitur pro medicinali. Colum. l. 7. c. 10. Quippe ligni succus medicabilis epotus intestini tumorem compescit.

Medicabiliter, adv. Pallad. l. 2. c. 31. Limum dysentericæ passionis me- dicabiliter asperare. h. e. medendo.

Medicabulum, i. n. medela, vel locus medicamentorum. Apul. l. 1. Flo- vid. de thermis: Gratissima profusis sanis natabula, & ægris medicabula.

Medicãmen, inis, n. idem ac medicamentum, vel medicina. Cic. in Pi- son. cap. 6. Quod diceret, vinolentis te quibusdam medicaminibus solere curari. Accipitur & medicamen pro colore, quo lanæ medicantur, hoc est tinguntur, ut pro succo purpure. Plin. l. 9. c. 38. Item pro veneno. Tacit. 2. Annal. c. 68. Intulim delectabili cibo venenum, nec vim medicaminis fati intelledam. V. Medicamentum.

Medicamentaria, f. 1. φαρμακωρία, ars conficiendi medicamenta. Plin. l. 7. c. 56. Herbariam, & medicamentariam a Chirone. Revera tamen adjectivum est, & subintelligitur, ars. Medicamentaria etiam dicitur mulier, quæ medicamenta noxia conficit, venefica. Cod. Theodof. lib. 3. tit. 16. Uxor em colchani, vel medicamentariam probare.

Medicamentarius, ii, m. colchis, che fa medicine, φαρμακωριδης, qui me- dicamenta conficit, aut qui medetur. Plin. l. 19. c. 6. Quo utuntur medicamentarii. Ubi subintelligit, artifices, aut quid simile, revera e- nim adjectivum est. Accipitur & in malam partem pro venefico. Cod. Theodof. l. 3. tit. 16. Homicidam, aut medicamentarium virum suum esse probare.

Medicamentarius, a, um, φαρμακικος, quod ad medicamentum spectat. V. duo superiora vocabula.

Medicamentosus, a, um, ἰατρικος, idem remedium asfert, & medica- menti vice est. Cato c. 157. De omnibus brassicis nulla est illiufmodi medicamentosior. Vitruv. l. 8. c. 3. Medicamentosa aqua.

Medicamentum, ti, n. medicamento, medicina, φάρμακον, medicina, idest id, quo homines, & cætera animalia curantur, a medicor. Cic.

3. Offic. e. 24. Si quis medicamentum cuiquam dederit ad aquam inter- cutem. Sumitur quandoque medicamentum pro veneno, sicut ven- enum pro medicamento, quia est vox media, ut Nonius auctor est, c. 4. n. 297. quemadmodum pharmacum apud Græcos, quod & in bo- nam partem, & in malam accipitur. Cæsus de verb. signif. Qui venen- um dicit, adijcere debet bonum, vel malum. Nam & medicamenta, venena sunt, quia eo nomine omne continetur, quod adhibitur natu- ram ejus, cui adhibuitur est, mutat. Sen. Controver. 18. Medica- mentum malum. Translate Cic. 2. de Fin. Medicamenta doloris. Id. in Orat. c. 23. Fucati vero medicamenta candoris, & ruboris omnia repellentur, compositione di bellesso.

Medicatio, onis, f. actus medendi. Colum. l. 2. c. 10. Potest tamen etiam circa istam medicationem cineri mista commode fervari.

Medicãtor, oris, m. qui medetur. Tertull. l. 3. advers. Marcio. c. 17. & Avien. in Ophiucho, v. 216.

Medicãtus, us, ui, m. medicatio, medicina. Ovid. ep. 12. v. 165. Quæ- que feros pepuli doctis medicatibus ignes.

Medicãtus, a, um, medicato, φαρμακωθῆς, quod medicamentis admix- tus est interitum. Virg. 6. Æn. v. 212. Melle forporatam, & medicatis frugibus ofsam. Id. 4. Georg. v. 65. de apibus. Ipsæ confident medicatis se- dibus. h. e. gratis liquoribus illitis. Plin. l. 8. ep. 20. de lacu quodam. Sulphuris odor, saporque medicatus, aqua saporita. Colum. l. 1. c. 6. Vina nimia suffitione medicata. h. e. condita. Ovid. ep. 12. v. 107. me- dicatus somnus, hoc est medicamentis inductus. Item veneno in- fectus, avvelenato. Sueton. in Claud. c. 44. Quæ boletum medicatum a- vidissimo ciborum talium obtulerat. Sil. l. 7. v. 453. Medicata veneno tela. Item ad medendum aptus, atto a medicare. Plin. l. 28. c. 9. Lac caprinum stomacho accommodatissimum, bubulum medicatus. Id. ibid. c. 7. Rutam, & hederas, res medicatissimas, illico mori.

Medicãza, æ, medicina, ἰατρικὴ, Ger. artzney, Gal. medicine, Hisp. medicina, ἰατρικὴ, ars medendi, a medicus. Sua natura adjectivum est. Nam a medicus fit medicinus, a, um. Hinc Var. lib. 4. de L. L. Ab arte medicina ut fit medicus, & C. Hygin. fab. 274. Ne quis servus artem medicinam disceret. Sed ut Grammatica, & similia, ita & hoc sumit substantive. Cic. de Fin. l. 5. c. 6. Quoniam ut medicina valetudinis, navigationis gubernatio, sic vivendi ars est prudentia. Cels. l. 6. proam. Medicinam excolere. Accipitur etiam pro remedio, quo quis cura- tur. Cic. Att. l. 16. Sed desperatis etiam Hippocrates vetat adhibere medicinam. Sæpe translate usurpat. Cic. in Catil. 2. c. 8. Deinde singulis medicinam consilii, atque orationis mæz, siquam potero, atferam. Medicinam etiam venenum dicimus, tractum a Græcis, qui venenum φάρμακον appellant. Non. c. 1. n. 75. Medicinæ inven- torem Chironem Centaurum perhibent, qui invenit herbarum vires. Nonnulli Æsculapio hoc tribuunt. Apud Ovid. 1. Metam. medicinæ in- ventionem sibi Apollo vindicat. Homerus autem Odyss. 4. cuidam Pægo- ni tribuit. V. Plin. l. 29. cap. 1. Medicinam facere significat tum medi- camentum alicui applicare, tum medicinæ artem exercere. Phædr. fab. 8. v. 9. Gruis periculosam fecit medicinam lupem. Id. fab. 14. v. 1. Mal- lus cum sutor inopia deperditus Medicinam ignoto facere cœpisset lo- co. Medicina interdum sumitur pro ipsa medici domo, seu officina. Plaut. Amph. 4. 1. 5. In medicinis, in tonstrinis, apud omnes ædes sac- cras. Adde Epid. 2. 2. 13.

Medicãnalis, le, o. 3. medicinale, Germ. zur artzney, Gal. medicinal, Hisp. medicinal, ἰατρικὸς, quod ad medicinam pertinet. Plin. l. 32. c. 10. Quippe eadem ratio earum, quæ cucurbitarum medicinalium, ad cor- pora levanda. Cels. in præf. Medicinalis ars. Medicinalis digitus dicitur, qui minimo proximus est, teste Macrob. l. 7. Satur. c. 13.

Medicãnius, a, um, adject. medicinalis. Auson. in epist. ad Symmach. quæ præfixa est Grippo.

Medicinus, a, um. V. Medicina.

Medico, as, avi, atum, a. 1. medicamento inficio, tingo, imbuo. Virg. 1. Georg. v. 193. Semina vidi equidem multos medicare ferentes. Ovid. 1. Amor. eleg. 14. Dicebam, medicare tuos desiste capillos. h. e. fucio tinge- re. Et passive. Plin. l. 16. c. 27. Ficus maturitatis causa medicatur. Significat etiam medicinam asferre, medicare. Sil. l. 6. v. 98. Marus instat vulneris ætus expertis medicare modis.

Medicor, aris, d. 1. idem ac medeor, medicare. Construitur cum dativo. Virg. 2. Georg. Senibus medicantur anhelis. Repertur etiam cum accus. Virg. Æn. 7. v. 756. Sed non Dardanice medicari cupidis ictum evaluit.

Medicõsus, a, um, adject. ut medicosæ fermentationis. h. e. per medi- cinam constat, apud Cal. Aurel. Tard. 2. c. 1.

Medicus, ci, m. medico, ἰατρικὸς, Ger. artz, Gal. medicin, Hisp. medico, ἰατρικὸς, qui artem medendi novit, & proficitur. Cic. pro Cluent. In mor- bis corporis, ut quisque est difficillimus, ita medicus nobilissimus, at- que optimus quæritur. Id. de Fato, Adhibe medicum. Ovid. de Pons. l. 1. ep. 3. v. 17. Non est in medico semper relevetur ut æger. Dicitur etiam de chirurgo. Plaut. Men. 5. 3. 7. Oculi dolent spectando, manen- do medicum, & C. Ait fe obligasse crus fractum, & C.

Mêdicus, a, um, ἰατρικὸς, quod est medicus. Var. l. 4. de L. L. Medica ars. Virg. 3. Georg. v. 455. Medicas adhibere manus.

Mêdicus, a, um, quod est ex Media. Lucan. l. 2. Achæmeniis decurrant Medica Sulsis agmina. Nepos Pausan. c. 3. Medica vestis. De Medi- co malo V. Afyrius.

Medidies, pro merides. Cic. in Orat. Ipsum meridiem cur non medidiem? credo, quod erat insuavius.

Medië, adv. mezzanamente, medicoriter. Apul. l. 2. de dogm. Plat. Nec pla- ne optimi, nec oppido deterrimi mori, sed quasi medie morati.

Mediëtas, atis, f. medië, ἡμῆς, Ger. die mittel, Gal. la moitié, Hisp. la mitad, mediëtas, alicujus pars media. Cic. de Univ. c. 7. Ut in singulis essent bina media. Vix enim audeo dicere mediëtates, quas Græci vocant μεσότητες. Usi tamen sunt sine formidine Pallad. & Apul. l. 2. de dogm. Plat.

Medimnus, i, m. & medimnum, n. μῆδιμνος, μέδιμνον, mensura ari- dorum, capax sex modiorum, sextarii unius, & unciarum quatuor, ut docet Georg. Agric. l. 2. de mens. Græc. Cic. 5. Ver. c. 47. In jugere Leontini agri medimnum fere tritici feritur. Id. ibid. Quot jugera sunt, totidem medimna, & C. Nep. Attic. c. 2. Univerfos frumento don- navit, ita ut singulis modii sex tritici darentur, qui modus mensuræ medimnus Athenis appellatur.

Medio, as, avi, atum, a. 1. dividere per mezzo, dimezzare, medium facio, medium divido. Pallad. l. 4. c. 10. Junio mediante. h. e. dimidio, q. d. dies suos mediante. Apic. l. 3. c. 9. Coliculus elizatos mediabis.

Mediocris, a, um, adject. diminut. a medicor. Cato apud Fest.

Mediocris, & cre, o. 3. mediocrite, mezzano, Germ. mittelstiff, Gal. mediocrite, Hisp. mediocrite, μέτριον, medium tenens. Cic. 2. de Orat. Hæc fuit omnia ingenii vel mediocris, exercitationis autem vel maximæ. Id. ad Q. Fr. epist. l. 1. 1. Mediocris status.

Mediocritas, f. mediocritas, Ger. mass, nicht zu viel, Gal. mediocritas, Hisp. mediania, mediocritad, μέτρον, μετριότης, medium, ut ait Nonius. Cic.

cujus majestate Orientis postea Imperium fuit. *Justin. lib. 42.*
Medusa, f. i. *Medusa*, μέδουσα, filia Phorci ex Ceto marina bellua, quæ una cum duabus fororibus Euryale, & Sthenyone Gorgadas insulas in Oceano Æthiopico tenuisse fertur. Unde & Gorgonis appellatur. Hæc cum esset iniqui forma, etiam habuit inter alia decoris spectabilia crines proxime ad auri colorem accedentes, quorum splendore captus Neptunus, in Minervæ templo cum ea concubuit, unde postea natus est Pegasus equus. Quam injuriam Minerva gravi, & iniquo animo ferens, Medusæ crines, quibus maxime amatoris suo placuerat, in angust mutavit, deditque, ut omnes eum aspicientes in lapides verterentur. Quamobrem cum nemo tam immane monstrum intueri posset, Perseus Jovis, & Danaes filius, Mercurii talaribus, & falcato ense accepto, Palladis item scuto, ut ære repercussam effigiem ejus videre impune posset, ex improvviso, cum ipsa, angueque sopiti essent, adortus, uno validissimo ictu peremit. In patriam redeunte Perseo, cum Medusæ caput secum deferret, contigit, ut guttæ sanguinis decedentes per solitudines Africæ mutarentur in serpentes. *V. Lucan. l. 9. v. 646. & Ovid. 4. Metam.*
Medusæus, a, um, adject. ad Medusam pertinens. *Ovid. 5. Metam. Os Medusæum. Id. 5. Fast. v. 8. Equus Medusæus. h. e. Pegasus.*
Megabyzi, m. 2. Μεγαβύζης, Sacerdotes Dianæ Ephesæ. Hos eunuchos esse oportebat. Unde & pro imbellibus, ac mollibus poni consueverunt, quales sunt spadones. *Quintil. l. 5. c. 12. Ut Bagoum, aut Megabyzum aliquem in exemplum operis asumerent sibi.*
Megæra, æ, f. *Megera*, μέγαιρα, Furia Infernalis, filia Acherontis, & Noctis, a μέγαιρα, odi, live *Phivideo. Virg. 12. Æn.* Dicuntur geminæ pestes, cognomine Diræ, Quas, & Tartaream Nox intempesta Megæram Uno, eodemque tulit partu.
Megaleus, V. in voce sequenti.
Megalesia, orum, n. 2. Μεγαλῆσια, dies dicatus Magnæ Matri Deorum, & ludi, qui celebrabantur ante ejus templum. Alio nomine Ludi Megalenses dicebantur Latina terminatione, a μέγας, magna. *Donst. in prolegom. ad Terent.* ¶ Differunt a ludis magnis, seu Romanis, qui per excellentiam Circenses vocantur, & a Marone conjunctim magni Circenses. Nam ludi magni fiebant Jovi, Junoni, & Minervæ, ut constat ex *Cic. 5. Ver.* at Megalenses fiebant Deum Matri, ut patet ex *Cic. de Arusp. Resp.* & diferte scribit *Fest. voce Romani.* Deinde ludi magni instituti sunt a Tarquinio Prisco, cujus opus esse circum maximum, qui & antiquissimus, & nobilissimus inter circos fuit, scribit *Dionys. l. 4.* at Megalenses instituti a M. Junio Bruto, bello Punico II. anno U. C. 559. Cornel. Scipione Africano, & T. Sempronio Longo. Quomodo modum ex Valerio Antiate tradit *Liv. l. 36. c. 36.* quo loco tractat de ædis Matris Idææ dedicatione. Præterea ludi magni fiebant pridie Nonas Sept. ut colligimus ex prima in Verrem, Megalesia vero celebra bantur pridie Nonas Aprilis, ut testatur *Ovid. 4. Fast.* Denique ludi magni, quanquam & scœnici fuerint, quod ex *Livii l. 31.* apparet, proprie tamen Circenses erant, at Megalenses proprie erant scœnici, ut *Ovid. Idibus* indicat. ¶ Errant itaque, qui putant, Megalesia Magnis diis sacra fuisse. *V. Murat. in annot. ad Terent.* ¶ *Cic. de Arusp. Resp. c. 12.* Nam quid ego de illis ludis loquar, quos in Palatio nostri majores ante templum in ipso Matris conspectu Megalensibus fieri, celebrarique voluerunt? Et paulo post. Qui ludi ne verbo quidem appellan tur latino, ut vocabulo ipso & appetita religio externa, & Matris Magnæ nomine suscepta declaratur.
Megalesticus, a, um, adject. a Megalesiis ludis. *Juvenal. sat. 11. v. 191.* Megalesticæ spectacula mappæ.
Megallium, n. 2. Μεγαλλίων, genus unguenti præstantissimi, quod telino unguento celeberrimo M. Nandri Poetæ Coniici ætate multo post succedens gloriam omnem eripuit, ita dictum a Megallo homine Siculo, ut scribit *Athen. in 15. eo* fragmento, quod primus edidit in Variis suis *Caterus l. 3. c. 31.* Sed *Plin. l. 13. c. 1.* dictum videtur quasi Μεγαλλίων, a magnis viribus.
Megalographia, æ, Μεγαλογραφία, pictura, o quadro grande, picturæ genus habens Deorum simulacra, seu fabularum dispositas explicationes, ut ait *Vitruv. l. 7. c. 4.* Dicta est a μέγας, magnus, & γράφω, pingo.
Megalopolitanus, a, um, ad Megalopolim pertinens, quæ est urbs Arcadiæ in Peloponneso, Polybii patria. Hinc *Megalopolitanus, orum.* ejus urbis cives. *Liv. l. 32. c. 22. & Plin. l. 4. c. 6.*
Megara, æ, f. i. vel Megara, orum, n. 2. Νισσα, Nissa, Nissa, prius Alcathoe, Megara, Μέγαρα, urbs Achajæ, in confinio Atticæ, & Peloponnesi, caput Megaridis reg. prope intimum recessum sinus Saronici, uno milliari ab ora hujus sinus, ubi ejus portus Nissæa dictus, inter Athenas, & Corinthum. Dicta fuit a Megareo filio Apollinis, in ea Euclides Geometra natus est. ¶ Megareses ab Atheniensibus ingreßu urbis prohibebantur. *Gel. l. 6. c. 10.* Hinc Euclides mulieris vestitu ad Socratem se conferebat, eadem die domum rediens. *Gel. loc. cit.* Qui Megaris civis esset. *Sulpit. ad Cic. 4. Fam. ep. 5.* Cum Megaram versus navigarem.
Megareus, a, um, adject. Megareus. *Ovid. 10. Metam. v. 659.* Megareus heros.
Megarensis, se, adject. Megareus. *Geli. l. 6. c. 10.* Odio flagrabant hominum Megarensum.
Megareus, a, um, adject. qui ad Megaram urbem spectat. *Cic. 4. Acad. c. 41.* Euclides Socratis discipulus Megareus.
Megaræus, i, trisyllab. filius Oncheßii, pater Hippomenes. *Ovid. 10. Metam. v. 604.*
Megaricus, a, um, adject. Megarenßis. *Cic. 1. Attic. ep. 8.* Megarica signa. ¶ Substantive *Id. 4. Acad. c. 42.* Discefferunt non multum a Platone Megarici.
Megaris, idis, f. 3. Μεγάρης, prov. parva Achajæ, sinu Saronico exposita, inter Phocidem ad Occ. & Atticam ad Or. ab isthmo Corinthiaco sumens initium. *Plin. l. 4. c. 7.*
Megarus, a, um, adject. Megarenßis. *Virg. 3. Æn. v. 689.* Vivo præterverbo ostia saxo Pantagæ, Megaroseque sinus.
Megistanes, m. 3. *Personaggi grandi, Μεγιστανες*, proceres, primates, a μέγιστος, maximus. *Suet. in Calig. c. 5.* Et convictu Megistanum abstinentiæ. *Senec. ep. 21.* Omnes illos Megistanas, & Satrapas &c. Adde *Tacit. 15. Ann. c. 27.*
Mehercule, vel mehercules, per Dio, ἢ ἡρακλῆα, per Herculeum, adv. jurandi, ex me, & Hercules. *V. Meherculor. Cic. Att. l. 10.* Epistola tua gratissima fuit meæ Tulliæ, & mehercule mihi. *Id. in Orat. c. 47.* Et pomeridianas quadragas, quam postmeridianas libentius dixerim, & mehercule, quam mehercules.
Mejo, is, minxi, mictum, n. 3. *urinare*, ἢ ἡρακλῆα, Germ. *brantzen*, Gall. *pisser*, Hisp. *mejar*, ἢ ἡρακλῆα, urinam emitto. *Perf. Sat. 1. v. 114.* Sacer est pueri, locus, extra mejite.
Mel, mellis, n. 3. *mele*, μέλι, Ger. *bonig*, Gal. *miel*, Hisp. *miel*, μέλι, liquor ille dulcis, qui ex roscido aeris humore conficitur ab apibus, a Græca voce allata, per Apocopen ultimæ literæ. *Senec. epist. 83.* Quibus-

dam placet, non faciendi mellis scientiam apibus esse, sed colligendi. *Cic. de Sen. Villaque tota locupletis est, abundat lacte, caseo, & melle. Virg. Ecl. 4.* Roscida mella. ¶ De variis mellis generibus *V. Plin. l. 11. c. 14.* Optimum est autem, quod sponte defluit sine ulla expressione, & Græce ἀγυρον dicitur. *V. Actum mel.* Laudatissimum olim fuit quod in Hyinetto Atticæ monte nascebatur, cujus sapor dulcis quidem erat, sed ita tamen, ut acritudinem quandam haberet permixtam, gustu apprime jucundam, qualem in optimo quoque melle requiri, ait *Plin. l. 11. c. 15.* nimirum ut ex dulci acre sit, γλυκύ, & ὀξύ, dulce spiritoso. Hinc *Cic. in Hortens. apud Non. c. 2. n. 17.* Alterius ingenium sic dulce, ut acetum Ægyptium, alterius sic acre, ut mel Hyinetum dicitur. *V. Actum.* ¶ Translate mel vox est blanditudo. *Cat. ad Cic. l. 8. ep. 8.* Sempronium mel ac delicatias tuas. ¶ Usurpat de qualibet re suavissima. *Horat. l. 1. epist. 19. v. 43.* Fidis enim, manere poetica mella Te solum. *Id. l. 2. sat. 6. v. 32.* Hoc juvat, & mellis est.
Mela, m. 1. *la Mela*, fl. parvus Cœnomanorum, qui apud Brixiam fluit, & infra in Ollium cadit ad Ostianum pag. *Virg. 4. Georg.*
Melamphyllon, n. 2. Μελαμφύλλον, herba urbana, & topiaria, crepidines marginum vestiens, a μέλας, niger, & φύλλον, folium, propter foliorum nigredinem. *Plin. l. 22. c. 22.*
Melampodium, n. 2. Μελαμπίδιον, veratrum, genus nigri hellebori, ita dictum a Melampode Amythaonem nato, ut cum Ovid. vocat, qui eo melancholicum humorem purgabat, Prætiæ Argivorum Regis filias furore liberavit. Vel dicitur ita a nigra radice, a qua & veratrum nigrum vocatur. *Plin. l. 25. c. 5.*
Melampus, odis, m. 3. Μελάμπυτος, Amythaon Argivi, & Dorippes filius, a μέλας, niger, & πῦς, pes, quia mater infantem expulserat toto corpore tectum, præterquam pedibus, qui a Sole atrum colorem attraxerunt. Augurio clarus. Biantem juvat in auferendis bobus Iphicæ, quas ille Neleo restituit, accepta ejusdem filia Pero nomine in uxorem. Filias quoque Præti furis agitatæ sanitati mentis restituit, quarum unam, Iphianassam videlicet, in conjugem accepit. Filium reliquit Theodamantem. *Hom. Odys. l. 15. Virg. 3. Georg. v. 550.* ¶ Melampus item canis nomen est. *Ovid. l. 3. Metam.*
Melampygos, m. 2. Μελάμπυγος, cognomen Herculis. Achemon, & Pafsalus Cercopes fratres nullo non injuriarum genere in obvium quenque debacchabantur. Hisce erat mater nomine Sennonis, mulier fatidica, quæ filios cavere jussit, nequando in Melampygom incidere. Evenit deinde, ut Hercules aliquando arbore quadam dormiret, armis in eandem reclinatis. Accesserunt Cercopes fratres, & Herculeum dormientem ipsius armis interficere tentarunt. At ille protinus invidias sentiens, correptos, ac victos de clava a tergo suspendit leporum ritu, atque ad eum modum gestabat. Capitis itaque pendentes deorum demissis, posticum Herculis nigris pilis horridum, atque hispidum viderunt, non Lydorum more læve, ac depilatum. Quapropter mæreni moniti memores hac de re inter se confabulabantur. Quod simul a dicitur Hercules, cognomine delectatus, & in risum lolius, vinculis eo liberatos dimisit. *Erasm. in Adag.*
Melanchoia, f. i. *malinconia, maniscencia*, Ger. *melancholie*, Gal. *mallancholie*, Hisp. *melancolia*, μελαγχολία, atra bilis, nigra cholera, unus ex humoribus corporis animalium, qui læpe homines in turorem agit, ex μελαρχα χολή, nigra bilis. *Cic. 3. Tusul.* Græci volunt illi quidam, sed parum valent verbo: quem nos fuorem, melancholiam ipsi vocant: quasi vero atra bile solus mens, ac non sæpe vel iracundia graviore, vel timore, vel dolore moveatur. Græca vox est, & græcis literis scribitur a *Cic. 3. Tusul. c. 5.* ubi ait: Græci volunt illi quidem, sed parum valent verbo: quem nos fuorem, Μελαρχολίας ipsi vocant. Eadem ratione legitur apud *Gell. l. 18. c. 7.*
Melanchoolicus, a, um, *malinconico*, Ger. *muerrisch*, Gal. *melancholique*, Hisp. *melancolico*, Μελαρχολικός, qui nigra bile plurimum abundat. *Cic. 1. Tusul. c. 37.* Aristoteles quidem ait, omnes ingeniosos melancholicos esse, ut ego me tardiorum esse non moleste teram. *Id. l. de Div. c. 37.* Aristoteles eos etiam, qui valetudinis vitio turerent, & melancholici dicerentur, censere habere aliquid in amnis præfagiens, atque divinum.
Melancoryphus, f. V. Atricapilla.
Melandrys, yos, piscis ex genere Thynnorum, a quo Melandrya falammenta dicuntur. *Mars. l. 3. epigr. 77.* Teque juvant gerres, & pelle melandrya cana. Alii hic intelligunt ipsos thynos, vel thynnorum partem vilioiorem. Sane melandrium apud *Plin. l. 9. c. 15.* est thynni pars cæcis quernis assulis simillima. ¶ Est etiam Melandryum genus herbæ in fegetibus nascentis, flore albo odorata, efficax contra jecinoris morbos. *Id. l. 26. c. 7.*
Melanïa, æ, nigredo, Μελανία. *Plin. l. 24. c. 8.* Et lentiginem, & carcinomita, melanias quoque veteres, addito melle, emendat.
Melanium, n. 2. *Maida*, opp. Calabriz edit. apud Lamerum fl. inter Neocastrum urb. & sin. Hipponiatem. 8. M. P.
Melanterfa, æ, est cera futoria, a calore sic dicta, a μέλας, niger. *Scribon. Larg. compos. 208.* Cerasuæ æruginis, melanterias, quæ cera (al. creta) futoria dicitur, qua ligulæ calcæorum demigrantur. *Melanterias* genitivus est Græcæ terminationis pro *melanteria*, Μελαντερίας.
Melanthion, n. 2. Μελάνθιον, herba, seu potius frutex pulillus, al. melaspermon, gith, & Officinis nigella, a μέλας, niger, & ἄνθος, flos, propter feminis nigredinem. *Plin. l. 20. c. 17.*
Melanthius, ii, fluvius Cappadociæ. *Plin. l. 5. c. 4.* ¶ Fuit hoc nomine pastor caprarum Ulyßis, qui cum rem domini absumpisset, a Telemacho trucidatus est. *Ovid. ep. 1. v. 95.* ¶ Item piætor quidam præcipuus. *Plin. l. 35. c. 7. & Quintil. l. 12. c. 10.*
Melantho, f. 4. contract. filia Protei, cui consuetudo fuit posteis vestibus dorso delphini insidere, atque sic per maria patris vagari. Cum autem formosa esset, Neptunus ejus pulchritudine captus in delphinum se transformavit, atque illi applaudens eam in confessum sui traxit, & transportatam etiam violavit, ex quo postea peperit Amycum, ut Theodorus asserit. *Ovid. 6. Met.* Sed aliter sensit *Servius*, qui hunc Neptuni, & Melites filium facit.
Melanthus, i, Sarmatiz fluvius, qui in Borysthenem influit. *Ovid. l. 4. de Pont. el. 10. v. 54.* Et tacite peragens læne Melanthus iter.
Melanurus, m. 2. Μελανυρος, piscis saxatilis, caudam nigram habens, a μέλας, niger, & ὄψα, cauda, quod cauda, priusquam in rubefcentes pinnas definat, nigra notetur maculis. *Oppianus* contra orthographiz rationem penultimam corripuit, primamque, quæ per e scribitur, licenter produxit. Melanurum, inquit, turdum, merulam, timbramque marinam.
Melappium, n. 2. mali genus, apio majus. *Plin. l. 15. c. 14.*
Melas, m. 1. *Ltrissa*, Μέλας, fl. Macedoniæ, in Mygdonia. *Ovid. 1. Met. v. 274.* ¶ Sunt præterea alii amnes hoc nomine. *V. Geographos.*
Mele, V. Melos.
Meleager, gris, vel Meleagrus, gri, m. 2. Μελαγρός, Oenei Calydoniæ Regis filius ex Althæa conjuge, quo recenter nato, visa sibi est mater tres

tres Parcas igni affide nōs videre, manūque stipitem tenentes, æquam puero cum stipite vitam assignare. Recedentibus itaque Parcis Althæa extinctum stipitem diligentissime asseravit. Adulto deinde Meleagro, cum spreta ab Oenoe Diana, immensa magnitudinis aprum immisit, qui omnem regionem late vastabat, Meleager collecta robustissimum juvenum manu, aprum interfecit, & caputque ejus Atalantæ, Jasi Argivorum Regis filiz, quæ prima aprum vulneraverat, velut partem spoliū dedit. Quod cum avunculi sui Pleuristius, & Toxæus vi puellæ auferre conarentur, utrunque occidit. Nuntiata itaque fratrum morte, Althæa doloris impatientia in furorem versa, fatalem illum stipitem in ignem conjecit, quo exusto, Meleager etiam exustus intus intestinis omnibus consumptus est. Ex Atalanta genuit Parthenopæum. *Ovid. 8. Met.*

Meleagræus, a, um, ad Meleagram pertinens, *μελεαγρέος, Lucan. l. 6. v. 365.* Et Meleagræum maculatum sanguine Nessi Euenos Calydonia fecat. Meleagræides, f. 3. *galline d'India, Ger. indianische hucner, Gal. poule d'inde, Hisp. gallinas de India, μελεαγρέιδες, galline Numidica, sive Africane, quæ vulgus Indicas gallinas vocat. Var. l. 3. R. R. c. 9. Col. l. 8. c. 12. Plin. l. 10. c. 26.* Diæ sunt a Meleagro quodam, qui hujusmodi aves Athenis in arce entrebat. Secundum Poetarum fabulam hæc forores sunt Meleagri, Oenei Claydoniæ Regis filii, quæ, cum fratre defecerent, in has aves conversæ dicuntur. *Ovid. l. 8. Metam. Plin. l. 10. c. 26.*

Meleagræus, a, um, *μελεαγρέος, Meleagræus*: extrita prior vocali diphthongi. *Stat. 4. Theb. v. 103.* Fleatque cognatis avibus Melegria Pleuron. *Pleuron* Ætoliz oppidum est, in qua & Calydon.

Meles, etis, m. 3. Melas, *μέλας, R. Joniz, Smyrnæ alluens, ad Ceuon ripas Homerus natus esse fertur. Stat. l. 3. Silv. 3. v. 61.*

Meles, V. Melis.

Melesigenes, m. 3. *Homero, μελεσιγένης, cognomen Homeri, a Melete fi. Plin. l. 5. c. 20.*

Meletæus, a, um, adject. Homericus. V. Meles, tis. *Tibul. l. 4. el. 1. v. 201.* Possit Meletæas nec mallem vincere chartas.

Melia, f. 1. *μέλια, arbor, al. traxinus, quam Homeri præconio Iliad. 10. & Achilles hasta multum esse nobilitatam, scribit Plin. l. 16. c. 13.*

Mella terra, *μέλια γῆ, terræ genus, al. melinum, quod digitis confrictum stridorem trito potius similem reddit, a Melo inf. maris Cretici. Plin. l. 35. c. 6. & 7.*

Melibæa, f. 1. opp. Thesaliæ, purpura nobile, ad Oflæ M. radices, cis Peneum fl. apud Bæbedem lac. Patria fuit Philolettæ. *Plin. l. 4. c. 9.*

Melibæus, a, um, adject. a Melibæa, ut Melibæa purpura, apud *Peff. & Virg. 5. Æn. v. 251.*

Melicæ gallinæ, genus gallinarum corporis amplissimi, a Media, unde translata sunt. Nam pro d. sæpe l. a veteribus usurpatum est. *Colum. l. 8. c. 2. Peff.*

Melicæris, idis, f. vel meliceria, æ, *μελικήρις, μελικήρια, abscessus species, ex pituitæ fluxu generati, qui humorem in se continet mellis & crassitudinem, & colorem referentem, a μέλι, mel, & κήρις, cera. Plin. l. 21. c. 20.* Peculiariter contra meliceridas effiac. *Cels. l. 5. c. 28.* Ulceris genus, quod *μελικήρια* a Græcis nominatur.

Melicerta, sive Melicertes, m. 1. *μελικέρτης, Inus, & Athamantis Thebanorum Regis filius, cum quo mater, cum virum videret furere, in mare se præcipitavit, amboque Deorum miseratione in Numina marina sunt commutati. Ino quidem in Leucotheam, quam & Matutam matrem vocant, Melicerta vero in Palæmonem, quem Latini Portunum dicunt. Boec. l. 13. Gen. Ovid. 4. Metam.*

Melichros, otos, m. *μελικήριος, gemma est mellei coloris, a μέλι, mel, χρώμα, color. Plin. l. 37. c. 11.* Colos appellavit chrysolithum aureus, chrysoloprum herbaceus, melleus melichrota.

Melichryfos, m. 2. al. melichryfus, *μελικήριος, gemma, quæ ex India mittitur, quæ per aurum syncero melle translucente. Plin. l. 37. c. 9.*

Melicus, a, um, *μυσικός, melicoides, idem quod musicus, a μέλος, quod carmen suis membris constans, & cantum significat. Speciatim pro lyricis sumitur. Cic. de Opt. gen. c. 1. Poematis enim tragici, comici, epici, melicæ etiam, atque dithyrambici, &c. Melicæ gallinæ. V. sup. Melicæ.*

Melilobus, f. 2. *melilotus, servitia campana, μελιλόβος, herba croco similis, quæ duleis, & mellea lotos. Dicitur etiam fertula Campana, quod coronamentis adhiberi solet, & in Campania frequentissima sit. V. Plin. l. 21. c. 11. Ovid. 4. Fast. v. 440.* Pars thyma, pars flores, pars meliloton amant. Ubi græcam terminationem metri causa retinuit.

Melimeia, n. 2. *pomi nani, μελιμῆα, poma musæa, sive dulcica, quasi mellea mala, a μέλι, mel, & μέλιον, malum. Var. R. l. 1. c. 59.* Quæ antea musæa vocabant, nunc melimela appellant. *Plin. l. 15. c. 14.* Musæa a celeritate miscendi, quæ nunc melimela dicuntur a sapore melice, orbiculata, ex figura orbis in rotunditate circumacti. *Marr. l. 7. ep. 25.* Infantis melimela dato, fatuæque mariscas. *V. Colum. l. 5. c. 10.*

Melimeis, n. 3. *μελιμῆαι, liquor musæi faporis ex malis Cydoniis melle conditis. Colum. l. 12. c. 45.* Sunt qui scribunt *melomeli*.

Melina, f. 1. *μέλινα, μέλινα, mantica scortea, a μέλιον, ovis, ex cujus pelle præcipue fiebat. Plaut. Epid. 1. 1. 21.* Nisi si in vidulo, aut si in melina autulisti. ¶ Etiam genus tibiz soni acutissimi, *Festus*. ¶ Item potio ex melle. *Plaut. Pseud. 2. 4. 51.* Passum, detrutum, melinam. Sunt qui feribunt *melinam*.

Melinum, n. 2. *μέλιον, apiastrum. Var. l. 3. R. R. c. 16.* ¶ Item oleum ex flore malorum. *Plin. l. 23. c. 6.* ¶ Item unguentum ex malis cotoneis. *Plin. l. 13. c. 1.* Amaracinum in Coo, postea eodem loco prælatum est melinum. ¶ Item species coloris candidi, alias Melia terra, a Melo insula, una Sporadum, ubi præstantissimum effodiunt. *Plin. l. 35. c. 6.* Melinum, candidum, & ipsum esse optimum in Melo insula. In Samo quoque nascitur, sed eo non utuntur Pictores, propter nimiam pinguedinem. *Plaut. Most. 1. 3. 106.* Neque cerusam, neque melinum, neque aliam officium.

Melinus, a, um, *di colore di mele, μέλιον, quod est coloris flavi, seu rutili, cum pallorem accipit, qualis est in malis maturis, a μέλιον, malum. Plaut. Epid. 2. 2. 49.* Aut cerinum, aut melinum. Adde *Plin. l. 35. c. 7.*

Melior, melius, oris, comparativum anomal. *migliore, meglio, præstantior, aptior, ἀμεινός, Cic. ad Brut. ep. 3.* Noltræ res meliore loco videbantur. *Plin. l. 9. ep. 39.* Hædes refecere in melius, & in majus. ¶ Jungitur aliquando cum secundo casu. *Silius l. 5. v. 334.* Nec fati melior Mamertus. *Id. l. 7. v. 619.* Melior dextræ Torquatus. ¶ Sæpius tamen ablat. regit. *Sallust. Jug. c. 13.* Bello meliores. *Horat. l. 1. ep. 10.* Cervus pugna melior. ¶ *Melius est.* h. e. commodius, utilius, aptius. *Plaut. Most. 5. 1. 20.* Nunc te videre melius est, quid agas. *Liv. l. 3. c. 48.* Proinde quiescit erit melius, quam *Par. in Lex. Crit.* ait fuisse phrasim Magistratus irati, & moitantis. *Tacit. Ann. 12. c. 39.* Nobis pro meliore fuit, effugere hostes tenui damno. ¶ *Melius sit mihi, h. e. convalesco. Cic. Tusc. l. c. 35.* Pompeio nostro, cum graviter ægrotaret, melius esse factum. *Sic Cels. l. 3. c. 15.* Neque enim vigilando melius fit, sed per se, si melior est, vigilat. ¶ *Tanto melior. V. Tanto.*

Melioratio, onis, f. *miglioramento, actus meliorandi. Justinian. in Cod. l. 4. tit. 66. leg. 2. & 3.*

Meliorefo, is, n. 3. *diverit migliore, βελτιωμαι, melior fio. Colum. l. 2. c. 10.* Atque glareosis, fabulosisque arvis meliorefcit. Al. leg. *melior exit.*

Meliōro, as, a. 1. meliorem reddo. *Ulp. Dig. l. 7. tit. 1. leg. 13.*

Melis, feu meles, five, ut in vet. codd. legitur, mæles, aut mælis, f. *ταξο, μέλις, est ex agræstium felium genere, fortasse quam taxum, vel taxonem, sive daffum appellat, ut censent plerique eruditi, quibus Perottus præit. Martial. l. 10. epigr. 37.* Venator capra mele fuperbis adest. Alii leg. *maræ. Græc. in Cyneg.* Lucifuga mælis. *Plin. l. 8. c. 38.* Alia folertia in metu melibus.

Melissa, f. 1. *Μελίσα, Nympha, quæ mellificum prima invenit. Hinc data est occasio fabulandi, Melissa in apem fuisse conversam. Col. l. 9. c. 2.* ¶ Item filia Melissa filiz Crætz, quæ una cum sorore Amalthea Jovem caprino lacte aluit. *Id. loc. cit.*

Melissophyllon, n. 2. herba, al. apiastrum. *Plin. l. 20. c. 11. V. Apiastrum.*

Mellifcus, m. 2. *μελιτικός, Cretentium Rex antiquissimus, qui primus Diis sacrificavit, pater Melisæ, & Amaltheæ. Lactant. l. 1. c. 22.* ¶ Mellifcus item, Philofofus Samius, Parmenidis auditor, civibus suis charus, quibus præcepta plura dedit. Rempub. administravit, claffique in bello præfuit. *Apollod.* ¶ Item Grammaticus quidam, qui Mæcænati muneri datus, & ab eo manumissus est. *Sueton. de Grammat. illust. c. 21.*

Melita, æ, vel Melite, es, f. 1. *Malta, Μελίτη, inf. maris Africi, inter Sicilian, & Africam. Cic. Verr. 6. c. 46.* ¶ Melita item, *Meleda, inf. maris Hadriatici, Dalmatiæ adiacens, inter oram illius, & Corcyram Melænam. Plin. l. 3. c. ult.* ¶ Melita, postea Miletus, *Mileto, urbs Brutiorum, in Calabria Ult.*

Melitæus, a, um, *μελιτικός, quod est ex Melita, ut Melitæi canes, ex Melita inf. maris Hadriatici, qui in deliciis fuere, maxime apud Sybaritas. Plin. l. 30. c. 5.*

Melitenfis, fe, adject. Melitæus, ex Melita insula maris Africi, ut Melitenfis vestis. *Cic. 4. Verr. c. 72.* Nam textrine operibus ea insula celebris fuit, eodem teste *Verr. 6. c. 46. & Sil. l. 14. v. 252.*

Melites, m. 1. *μελίτης, gemma colore mali aurei, feu Cydonii, a μέλιον, malum. Plin. l. 37. c. 11.*

Melitæus, a, um, idem quod Melitenfis, ut Melitæia coraliza, *Græc. Cyneg. v. 404.*

Melitides, is, unus ex illis fatuis, quos Homerus carmine suo celebres fecit. Everfa enim Troja venisse legitur citus ad ferendum Priamo auxilium. Hinc *Apul. Apolog.* Apud fœcundissimos Scythas Anacharhis sapiens natus est, apud Athenienfes catos Melitides.

Melitites, m. 1. *μελίτης, genus potionis dulcis, ex melle, & musto, idest, ex congio mellis, & quince congii austri musti, & cyatho falis una fervefactis. Plin. l. 14. c. 9.* ¶ Item lapis incinerii cuculi, qui attritus, vel cum liquore contusus, liquorem dulcem emittit, melitumque, & ceræ mixtus eruptionibus, pituitæ, maculis corporis mectur. *Plin. l. 36. c. 19.*

Mellitones, m. 3. *μελιτόνες, μελιτόνορρα, mellaria, alvei, in quibus apes nutriuntur. Varr. de R. R. l. 3. c. 16.* græcis literis scripsit: quare vox est Græcis relinquenda. V. *Mellarium.*

Meliturgus, m. 2. *μελιουργός, mellarius, qui mellificum exercet. Varr. l. 3. de R. R. c. 16.*

Mellum, ii, millus, h. e. collare canum. Ita legunt plerique apud *Varr. l. 2. de R. R. c. 9. V. Millus.*

Mellus, meglio, *άμεινον, rectius, commodius, adv. compar. a bene. Cic. Att.* Incipit res melius ire, quam putaram. V. *Melior*, ubi plura.

Meliufcible, adv. *μειλιότερον άμεινον, aliquanto melius. Cic. l. 16. Fam. ep. 5.* Quem, cum meliufcule tibi effet, ad me remitteres. *Plaut. Most. 4. 2. 51.* Meliufcule, quam fat fuerit bibere.

Meliufculus, a, um, *aliquanto migliore, aliquanto melior. Plaut. Capt. 5. 2. 6.* Rem tuam facies ex mala meliufculam. *Id. Curc. 4. 2. 3.* Attamen meliufculum est monere. ¶ Meliufculus etiam dicitur, qui ex morbo aliquantulum convalescit. *Cels. l. 3. c. 22.* Qui meliufculus esse æperit, adicere debet exercitationem. *Ter. Heecr. 3. 2. 19.* Salvan? Philomena? P. Meliufcula est.

Melizōmum, n. 2. *μελιζώμων, condimentum quoddam ex mellis desumpumti mixtura confectum. Apul. l. 1. c. 2.*

Mella, æ, f. Extracto e ceris melle, ipsa cera minute resolvitur, & aqua fontana, vel cœlesti maceratur: expressa deinde aqua colatur, & decoquitur, donec ad defruti crassitudinem perveniat; & bene picatis lagenis conditur. Hæc mella appellatur, & adhibetur pro defruto in condituris olivarum. *Col. l. 12. c. 11.* Adde *C. 47.*

Mella, vel Mela, æ, m. fluvius Galliz Cisalpinæ ex Brenno monte oriens, & prope Brixiam decurrens. *Virg. 4. Georg. v. 278.*

Mellarium, ii, n. locus, in quo avēs nutriuntur, alvearium, *μελιτορραφον. Varr. l. 3. c. 16.* *μελιτόρας* ai facere oportet, quos alii *μελιτορραφια* appellant, eandem rem quidam mellaria. ¶ *Mellarium* alio sensu V. in *Bona Dea.*

Mellarus, rii, m. 2. subst. *μελιουργός, qui mellis opus exercet. Varr. l. 3. de R. R. c. 16.* Quam mellarii favum exprime possunt.

Mellarus, a, um, *μελιτορραφός, quod ad mel pertinet. Plin. l. 21. c. 14.* Vasa mellaria, aut favos lavari aqua præcipiunt.

Mellatio, onis, f. 3. *μελιτώσις, mellis vindemia, cum mel eximitur. Colum. l. 11. c. 2.* Differenda est in mensem Octobrem mellatio. Adde *Plin. l. 11. c. 15.*

Mellæus, a, um, *di mele, מל מל, Ger. vvie honig, Gal. de mieb, Hisp. meloso, μελιτώσις, quod ex melle est, vel mellis dulcedinem refert, ut Mellæus fapor apud Plin. l. 15. c. 54.* Mellæus color, apud *vand. l. 11. c. 16.*

Mellicidius, li, n. 2. *μελιτικός, dim. a mel, vox blandientis. Plaut. Caf. 4. 4. 14.* Meum corculum, melliculum, verculum.

Mellifer, ra, rum, *μελιτορραφός, ferens mel. Ovid. Met. 15. v. 385.* Melliferarum apium sine membris corpora nasci.

Mellificum, cui, n. *μελιτορραφός, μελιτορραφία, mellis factio. Col. l. 9. c. 12.* Apes magis mellificis, quam fœtibz student.

Mellificus, as, n. 1. *far mele, Ger. bouig machen, Gal. faire du miel, Hisp. hacer miel, μελιτορραφία, mel facio. Virg. in quodam Epigrammate.* Sic vos non vobis mellificatis apes. *Plin. l. 11. c. 18.* Aliarum, quæ in arboribus mellificant, aliarum, quæ fub terra &c.

Mellificus, a, um, *μελιτορραφός, quod ad mellis factionem spectat. Col. l. 9. c. 13.* Ut ab opere mellifico evocatæ apes fœtibz expleant. *Id. ibid. c. 8.* Mellificus locus.

Melliflens, entis, qui mel fluit, suavis, *mellifluo. Auson. epist. 16. v. 14.* Mellifluentem Nestora.

Mellifluus, a, um, *mellifluo, mellifluens. Avien. in Perieg. v. 468.* Antra melliflua. *Boetb. l. 5. metr. 2.* Homerus Mellitius oris.

Melligenus, a, um, *μελιτικός, quod est ejusdem generis cum melle. Plin. l. 16. c. 7.* Fert & aliam inutilem pilulam cum capillo, verno tamen tempore meligeni succi.

Melligo, inis, f. *μελιτώσις, κήρισις, quod nondum mel est, sed ad mel-*

lis naturam accedit, succus e lacrymis arborum, sive florum, quem apes devorant, postea ad alvos regressæ evomunt, operaque componunt. *Plin. l. 11. c. 6.* Ceram ex floribus, melliginem e lacrymis arborum, quæ glutinum pariunt, falicis, ulmi, arundinis succo, gummi, resina. ¶ Translate ponitur pro quocunque succo florescentis fructus adhuc, atque immaturi. *Plin. l. 12. c. 27.* In prima lanugine demittitur uva, ejuſque melligo.

Mellilla, f. i. diminut. a mel, vox blandientis. *Plaut. Caf. 1. r. 47.* Mea vita, mea mellilla, mea festivitas.

Mellina, & Mellinia, æ, potio ex melle, dulcedo, res jucunda, & gratia. *Plaut. Trucul. 4. 1. 6.* Hoc magnæ mellinæ est mihi. *V. Mellina.*

Mellitulus, a, um, diminut. a mellitus. *Apul. l. 3. Met. Mea Mellitula.*

Mellitulus, a, um, melato, Ger. *auff bonig*, Gal. *faiz de miel*, ou *doux comme miel*, Hispan. *dulce como miel*, *malojo*, *Μελιτώδης*, *Μελιχίον*, melle conditus. *Hor. 1. ep. 10.* Pane ego jam mellitis potiore placentis. ¶ Translate ponitur pro suavi, & jucundo. *Cic. Att. l. 1. r.* Ut tantum requietis habeam, quantum cum uxore, & filiola, & mellito Cicero confumitur. *Apul. l. 2. Met. Mellitissimum suavium.*

Mellonia, vel Mellonia, f. i. Dea, quæ apibus, & melli præerat. *Arnob. l. 4. & Augustin. de Civ. Dei. l. 4. c. 34.*

Melo, onis, nomen Nili fluvii apud veteres, teste *Festo*, & *Serv. in 4. Georg. Hinc & Auson. epist. 4. v. 73.* Melonis alba pagina. (al. filia) h. e. papyrus Nilotica.

Melo, onis, m. 3. mellone, genus peponis, a *Μήλον*, malum, quia mali figuram rotunditate imitatur. *Pallad. l. 4. c. 9.* Nunc melones ferendi rarius. ¶ Est etiam hoc nomine fluvius Cenomanorum, qui Brixiam interluit, vulgo Melone: de quo *Caull. carm. 67. ad Januar. v. 33.* Fluvius quam molli percurrit flumine Melo. Al. leg. *Mela*, sed confundunt cum eo, qui a *Virg.* nominatur. *4. Georg. v. 278. V. Mella*, vel *Mela*.

Melodes, m. 3. *Μελῳδός*, melicus, qui dulcica carmina cantat. *Sidon. l. 9. ep. 15.* Proculus melodes insonare pulſibus.

Melodia, æ, f. *Μελῳδία*, concertus, melos. *Martian. Capella lib. 9. pag. 306.*

Melodus, a, um, suaviter sonans, vel canens, *Μελῳδός*. *Auson. est de Professor. carm. 16. & Prudentii 9. Catemer. v. 2.*

Melomeli. V. *Melimelei*.

Melopepones, um, m. *Μηλοπέπωνες*, genus cucumeris: de quo ita *Plin. l. 19. c. 5.* Cucumeres, in fistula flore demisso, mira longitudine crescent. Ecce cum maxime nova forma eorum in Campania provenit, mali cotowei effigie. Forte primo natum ita audio unum: innox fœmine ex illo genus factum: melopeponas vocant. Non pendunt hi, sed humi rotundantur. Mirum in his, præter figuram & odorem, quod maturitate adepti, quamquam non pendentes, statim a pediculo recedunt. Hæc *Plin.* Porro dicti sunt a *μήλον*, malum, propter figuram, & *πέπων*, opus, maturus, a sole excoctus, a *πέπων*, coquo, propter maturitatem.

Melos, n. indecl. *melodia*, ἠὺς, Ger. *gesang*, Gal. *chant*, Hisp. *canto*, *melodia*, *μῆλος*, cantus suavitas ex apta vocis modulatione, & flexu procedens. *Perf. in proam. Sat.* Cantare credas Pegaseum melos. ¶ Repertur interdum uturpatur in obliquis casibus. *Ancius apud Cic. 2. nat. Deor. c. 35.* Silvani melo confumilem ad aures cantum, & auditum fert. *Auson. in Parental. epigr. 37.* Cui brevia mela modica recino. ¶ Mele in plurali, *μέλα*, græco more. *Lucret. l. 2. v. 504.* Et cynthia mele Phæbeaque dædala chordis carmina. *Id. l. 2. v. 412.* Mæsa mele.

Melos, f. 2. Zephyria, Mimallus, *Milo*, *Μῆλος*, inf. maris *Ægeæ*, seu Cretici, inter Dicynnam prom. Cretæ, & Scyllæum prom. *Pomp. Mela l. 2. populii Melii.*

Melphes, m. 3. *Molfa*, *Molpa*, fl. Lucaniz, cis Apenninum, in Principatu cit. qui in mare Tyrrenum se exonerat inter sinus Laum, & Pæſtanum.

Melphis, f. 3. Melphia, *Melphi*, urbs Lucaniz, in Bæſilitate.

Melphis, m. 3. *Melpis*, *Melpha*, fl. Latii, qui ex agro Arpinate oritur, juxta Aquinum fluit, & in Lirim cadit.

Melpomene, f. i. *Μελπομένη*, una ex Musis, tragædiarum inventrix, a *Μελπομαι*, cano. *Horat. l. 1. od. 24.* Præcipue lugubres Cantus Melpomene, cui liquidam pater vocem cum cithara dedit.

Membrana, æ, f. *δέρμα*, pellis exterior, quæ membra tegit, quamquam generaliter pro quavis tenore pellicula accipitur, in quacunque parte animalis sita. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 57.* Quæ primum oculos membranis tenuissimis vestivit, & sepelit. ¶ Dicitur etiam de lignis. *Plin. l. 16. c. 14.* Inter corticem, & lignum tenues tunicas multiplici membrana. ¶ Membranz etiam dicuntur chartæ pergamenæ, quod de animalium membris sint detractæ, in quorum tergoribus primum ab uno latere scribi cœptum, deinde ab utroque, derasus pilis. Earum usus Pergami, regnante Eumene, inchoavit: magnamque earum vim Rex Attalus Romam misit, ut penuria chartæ pellicibus pensaretur. *Plin. l. 13. c. 11. Horat. de ar. poet. v. 389.* Membranis intus postis delere licet, Quod non edideris. ¶ Item librorum operimenta. *Tibull. l. 3. el. 1.* Lutea sed niveum involvat membrana libellum. ¶ Item exuvie serpentis. *Ovid. 7. Metam. v. 272.* Squamea Cinyphæ tenuis membrana chelydri. ¶ Item quælibet superficies. *Lucr. l. 4. v. 93.* At contra tenuis summi membrana coloris Cum jacitur.

Membranaceus, a, um, membranoso, quod similitudinem membranæ habet. *Plin. l. 16. c. 31.* Quibusdam cortex membranaceus, ut viti.

Membranæus, a, um, *δερματικός*, *περγαμικός*, quod ex membranis est. *Ulp. l. librorum appellatione, ff. de leg. 3.* Quod li in codicibus sint membranæis, vel chartaceis, vel etiam ehoris.

Membranula, æ, f. *membranuzza*, dim. a membrana. *Cic. Att. l. 4. ep. 4.* Ut fumant membranulam, ex qua indices fiant. *Cels. l. 7. c. 7.* Deinde excidenda est ea membranula. ¶ Membranulam tenue, in neut. gen. dixit *Apul. l. 6. Metam.*

Membratim, adv. a *membro*, a *membro*, Germ. *voc stueck zu stueck*, Gal. *parpieces*, Hisp. *miembro por miembro*, *μετὰ μέλη*, *μεμῆλω*, per membra singula. *Cic. in Or. c. 63.* Sed quæ incisiim, aut membratim feruntur. *Plin. in proam. l. 12.* Animalium omnium naturæ generatim, membratimque ita fe habent.

Membratula, f. i. *διαμείωσις*, membrorum positura, seu compositio. *Vitruv. l. 8. c. 5.*

Membror, aris, d. i. *ἀπόρρομα*, per membra formor. *Censorin. in l. de Die natali, c. 11.* Quibus & triginta diebus infans membratur.

Membroſus, a, um, *Μελῳδός*, qui magnum habet membram. *Auſt. Priap. in proam.* Sedi ruber hororum custos membroſior æquo.

Membrum, bri, n. *membro*, Ger. *ein glied*, Gal. *membre*, Hisp. *miembro*, *Μέλος*, *κῶλον*. Dicitur membrum de singulis corporis partibus, ut sunt manus, pes, auris, &c. *Cic. 3. Fin.* Jam membrorum, idest partium corporis, alia videntur propter eorum usum a natura esse donata, ut manus, crura, pedes; alia autem nullam ob utilitatem, quasi ad quendam ornatum, ut cauda pavonis. *Virg. 4. Georg. componere membra.* ¶ Membrum absolute ponitur pro inguine virili. *Apul. & Auſt. Priapeor. carm. 69.* ¶ Transfertur etiam ad inanimata, & pro parte sumitur, ut pro parte domus. *Cic. l. 2. Q. Fr. ep. 1.* Nec habere poterat adjuuncta cubio-

la, & ejuſmoſi membra. ¶ Item accipitur pro parte alicujus artis. *Cic. l. de nat. Deor.* Omnes autem ejus partes, atque omnia membra tum facillime noſcuntur, cum totæ quæſtiones ſcribendo explicantur. ¶ Item pro parte orationis. *Auſt. ad Her. l. 4. c. 19.* Membrum, omnis appellatur res breviter abſoluta, ſine totius ſententiæ demonſtratione, quæ denuo alio membro orationis excipitur. *Cic. in Or.* Quæ Græci *κῶματα*, & *κῶλα* nominant, nos recte incifa, & membra dicimus.

Memecylos, f. 2. ſpecies arbuti. *Plin. l. 15. c. 24.* Duobus tamen hoc nominibus appellat Græci, comaron, & memecylon.

Meminens, tis, particip. ab antiquo *memino*. Utitur *Sidon. l. 2. ep. 30. & l. 4. ep. 12.*

Memini, iſi, verb. def. *ricordarsi*, וָכַר, Germ. *eingedenck ſeyn*, Gal. *ſo ſouvenir*, Hiſpau. *acordarse*, *Μεμνημαι*, recordor, memoria teneo, in memoriam revoco, ab antiquo *meneo*, vel *meno*, pro recordor, geminatione primæ ſyllabæ, quod a *Μένω*, meminiffe facio. Præterita perfectæ hujus verbi, quemadmodum & aliorum trium, *cepi*, *novi*, *odi*, etiam pro præſentibus, & præterita pluſquam perfectæ etiam pro imperfectis, in omnibus modis & uſurpantur, & explicantur. Conſtruitur vel absolute. *Cic. pro Mur.* Cui placet, obliſiviffit, cui dolet, meminit. ¶ Vel cum gen. *Cic. l. 13. Fam.* Si illius voluntati obtemperans minus videbar meminiſſe conſtantiz meæ. ¶ Vel cum acc. *Cic. 3. de Or.* Antipater ille Sidoniſus, quem tu probe Catule meminiſti. ¶ Vel cum abl. & præp. de. *Cic. Att. l. 13.* De Erote, & Metio meminero, & de omnibus, quæ te velle ſuſpicor. ¶ Vel cum infinitivo. *Cic. l. 4. Fam.* Memini, te mihi Phæmez cœnam narrare. ¶ Vel cum membro orationis. *Cic. l. 7. Fam.* Quæ ad te ultro attulerim, meminiſſe te credo. ¶ Significat etiam commemorare, ſeu mentionem facere, & uſurpatur cum gen. *Quintil. l. 11. c. 2.* Neque omnino hujus rei meminit Poeta ipſe. ¶ Vel cum abl. & præp. de. *Cic. 2. Phil.* Meminiſti ipſe de exulibus, ſcis, de immunitate quid dixeris. ¶ Videtur etiam fuiſſe uſurpatum cum acc. *Cic. in ſonn.* Cum feneſ nihil niſi de Africano loqueretur, omniaque ejus non ſolum facta, ſed etiam dicta meminiſſet. Sed hic etiam pro recordari accipi poteſt. *Id. pro L. Man.* De felicitate, quam præſtare de ſe ipſo nemo poteſt, meminiſſe, & commemorare de altero poſſumus.

Memmiades, æ, m. patronymicum a Memmio. *Lucret. l. 1. v. 26.*

Memmianus, a, um, ad Memmium pertinens. *Cic. Att. l. 5. epist. 1.* memmiana prædia.

Memmi, m. 2. gens nobilis Romæ. Ex hac fuit Memmius ille, qui a ſubacta Achaja, captaque Corintho *Achaicus* appellatus eſt.

Memnon, onis, m. 3. *Μέμνων*, Tithoni, & Auroræ filius, qui Trojanis ex Oriente ferens auxilia, & fortiter pugnavit, ab Achille, vel a Theſſalis per inſidias, ut alii ajunt, occiſus eſt. *Virg. 1. Æn. v. 489.* Et ſtigi Memnonis arma. ¶ Cum in rogo cremaretur, precibus Auroræ in avem mutatus eſſe dicitur, & ex ejus cineribus multæ aliæ aves evolaffe, quas Memnonius vocarunt, ſive Memnonides. Has ferunt ſingulis annis ex Æthiopia llium advolare, & conſigere ad Memnonis ſepulchrum, hoc idem quinto quoque anno in Æthiopia circa Memnonis Regiam facere. Nimirum creditum vulgo, aves eas primum viſas, poſtquam Memnon interiit, quemadmodum & fingunt, Diomedis aves demum conſpectas poſt ejus mortem, quia tum ſocii Diomedis in eas ſint converſi: item Meleagrides volunt originem habuiſſe poſt Meleagri exceſſum, mulieribus in has aves converſis, quæ Meleagrum luſerunt. *Virg. 1. Æn. Ovid. 13. Metam. Plin. l. 10. c. 6.* ¶ Memnonis ſtatua apud Ægyptios magica arte ita facta fuit, ut lyra, quam tenebat, certis horis ſonum ederet. Hinc *Juvon. ſat. 15. v. 5.* Dimidio magicz reſonat ubi Memnone chordæ.

Memnonia, f. i. gemmæ ſpecies. *Plin. l. 37. c. 10.*

Memnoniades aves, vel potius Memnonides, genus avium, a Memnone Æthiopum Rege, cujus circa tumulum quotannis conſigunt. *V. Memnon.*

Memnonides. V. *Memnoniades* aves.

Memnonius, a, um, adject. ad Memnonem ſpectans, ut *Memnoniades* aves. *Ovid. 13. Metam. v. 619.* V. Memnon. *Memnoniades* domus, h. e. Auroræ. *Propert. l. 1. el. 6.* Memnonia regna. h. e. regiones ad Orientem ſitæ. *Lucan. l. 3.*

Memor, oris, o. 3. *ricordevole*, וָכַר, Ger. *eingedenck*, Gal. *qui ſe ſouviens*, Hiſp. *el que ſe acuerda*, *Μημνών*, qui rei alicujus recordatur, a *memini*. *Cic. 1. Fam.* Qui non tam memores ſunt virtutis tuæ, quam laudis inimici. ¶ Dicitur etiam de rebus inanimatis. *Virg. 1. Æn. Sævæ memorem Junonis ob iram. Liv. l. 1. c. 28.* Primum, ultimumque illud ſupplicium apud Romanos exempli parum memoris legum humanarum fuit. ¶ Interdum ponitur pro eo, quod non facile excidit e memoria, vel cujus nos memores ſumus. *Hor. l. 1. carm. 13.* Si ve puer furens impreſſit memorem dente labris notam.

Memorabilis, le, o. 3. *memorable*, וָכַר, Germ. *gedenckwuirdig*, Gall. *memorable*, Hiſp. *memorable*, *ἀξιόμνητος*, dignus memoria. *Cic. de Amic.* Cum accepiffemus a patribus, maxime memorabilem C. Lælii, & P. Scipionis familiaritatem fuiſſe. *Plin. l. 5. c. 1.* Studiorum claritate memorabilior, quam regno.

Memoraçium, i, n. memoria, monumentum. *Apul. Apolog.* Dixi, me ſanctiſſime tot ſacrorum ſigna, & memoracula cuſtodire.

Memoralis, le, adject. memoriæ infervens. *Arnob. l. 6.* Memorialia ut indicant ſcripta. Et *memoralia*, absolute, *memorie*, *l. 144. Dig. de Verb. ſignificat.*

Memoraliter, adv. mente memori. *Venant. Fortun. l. 4. carm.* Annuat omnipotens longo memorialiter ævo.

Memorandus, a, um, *memorando*, *memorable*, memoria dignus. *Ovid. Metam. 13. v. 13.* Facta memoranda. *Plaut. Epid. 1. 3. 52.* Memoranda pueri.

Memoratio, onis, f. *commemorazione*. *Corn. Gal.* (ſeu quicumque alius auctor eſt) *Eleg. 1. in ſin.* Dura ſatis miſeris inemoratio priſca bonorum.

Memorator, oris, m. qui memorat. *Prop. l. 3. Eleg. 1. v. 33.* Nec non ille tui caſus memorator Homerus.

Memoratrix, icis, f. quæ memorat. *Valer. Flacc. l. 6. 242.* Eoz memoratrix tibia pugnæ.

Memoratus, us, m. idem quod memoratio. *Gel. l. 11. c. 4.* Eos verſus non minus frequenti, aſſiduoque memoratu dignos puto.

Memoratus, a, um, adj. *ricordato*, *memorable*. *Plaut. Mil. 3. 3. 40.* Quid iſtis memoratis opus eſt? *Gel. l. 19. c. 8.* Ennius in illo memoratiſſimis libo.

Memore, adv. memoriter. *Poſſon. apud Non. c. 11. n. 42.* Cum iſta memore meminiſti.

Memoria, æ, f. *memoria*, *ricordanza*, וָכַר, Ger. *gedencktenis*, Gal. *memoire*, Hiſp. *memoria*, *Μνήμη*, eſt facultas quædam mentis humanæ, qua res facile apprehenduntur, & firmiter retinentur, a *memor*. *Cic. 1. de Inv.* Memoria eſt firma animi rerum, ac verborum ad inventionem perceptio. *Id. l. 2.* Memoria eſt, per quam animus repetit illa, quæ fuerunt. *Id. 2. Divin. c. 71.* Memoria completi. *Id. de clar. Or. c. 5.* Comprehendere memoriam rerum. *Id. pro Quins.* In memoriam rediit Quintus. Et *Verr. 3. c. 46.* Quæſo redite in memoriam Judices. h. e. in memoriã redigite; quod legitur apud *eund. 1. Fam. ep. 9.* ¶ Prodere me-

memoriam posteritati, h. e. posteritatis memoriz aliquid commendare. Cic. 2. Off. Hos beneficiis afficiamus, quorum memoria liberis posteritque prodatur. ¶ Dicitur etiam memoriz prode, mandare, commendare, & c. memoria tenere, falli, vacillare, insidere memoriz, inbarere in memoria habere, repetere memoria, & similia quamplurima apud Cic. passim, & alios. ¶ Memoriam adhibere alicujus rei, est ejus rei memoriis. Nepos in Epamin. c. 7. Nullam adhibuit memoriam contumeliaz. ¶ Ex memoria pro memoriter. Cic. Catil. 3. c. 6. Ex memoria vobis, quid consuetum exponam. ¶ Sumitur saepe memoria pro tempore antea, pro historia, & monumentis rerum gestarum. Cic. 1. 10. Fam. ep. 16. Nihil post hominum memoriam gloriosius accidere vidi. 11. pro Balb. c. 11. Multi superiore memoria le in alias civitates contulerant. Id. de Arusp. resp. Omni memoria, in ogni tempo. Gel. 1. 4. c. 6. In veteribus memoriis scriptum est. Nepos in Annib. c. 8. De Magonis interitu duplex memoria est. h. e. traditio. Cic. post redit. in Senz. Pompejus omnium gentium, seculorum omnium, omnis memoriz facile princeps. h. e. omnis antiquitatis. ¶ Sepulcra etiam interdem memoriz nuncupantur. Inscrip. apud Gruter. pag. 827. n. 8. Servilius le vivo comparavit memoriam sibi, & suis. ¶ Servus a memoria apud Liviprid. in Alex. Severo c. 31.

Memorialis, le, adject. ad memoriam firmandam inserviens. Sueton. in Cef. c. 56. Epistolaz quoque ejus ad senatum extant, quas primum videtur ad paginas, & formam memorialis libelli convertisse.

Memoriola, z, f. dim. a memoria. Cic. Att. 1. 12. ep. 1. Sed quod scribis circulum matutinum, γερονταπειρον est memoriola vacillare. ¶ In veteri Inscrip. apud Fabr. p. 85. est parvum sepulcrum.

Memoriosus, a, um, qui memoriam habet. Festus: Memoriosus, memoriosior, & memoriosius, & memoriosissime facit.

Memoriter, adv. a mente, Germ. aufwendig, Gal. par coeur, Hisp. de coro, de memoria, Μνημονικός, από μνήμης, ex memoria. Cic. in Vatin. c. 4. Tum memoriter respondet ad ea, quae de te ipso rogaro. Id. 1. Orat. c. 19. Memoriter pronuciare multa ex orationibus Demosthenis. Id. 4. Acad. c. 19. Orationem memoriter habere. Sueton. in Ner. c. 10. Memoriter salutare. ¶ Memoriter meminisse, dixit Plaut. Capt. 2. 1. 53.

Memoro, as, avi, atum, a. 1. recordare, Germ. batrachten, Gal. faire mention, reduire en memoire, Hisp. acordar, Μνημονεύω, ad memoriam reduco, a memor, Cic. de Un. Ut Oceanum, Salaciamque Cœli fatu, Terrazque conceptu generatos, editosque memoremus. ¶ Sæpe ponitur pro dicere, recitare, mentionem facere. Cic. 2. Fin. Quia de natura nimis obscure memoravit. Id. de Leg. c. 24. Clarorum virorum laudes in concione memorando, Virg. 1. Æn. Musa mihi causas memora, Sallust. in Catil. c. 6. Incredibile memoratu est. ¶ Significat etiam memoriz mandare, inquit Festus.

Memphis, is, f. Menchis, Μίσιρ, Hebr. Meph, vel Noph, & Migdol, urbs exc. Ægypti, ab Oïride condita, al. ab Ogdoo, & a nomine filiz ejus ita appellata, olim Regia, al. inter omnes urbes Ægypti primum post Alexandriam locum obtinens, pyramidibus, & Regum sepulchris in primis celebris. Sunt, qui credant, hodie Cairo dici. Sed Memphis ab altera parte fluminis fuit, e regione Cairi, seu Babylonis, ubi hodie ejus nihil extat. Non procul adhuc pyramidum vestigia cernuntur. Ibi papyri copia. Plin. 1. 5. c. 9. ¶ Veneri sacram fuisse, tradit Horat. 1. 3. od. 26.

Memphites, z, m. 1. vel memphites, is, m. 3. μεμφίτης, lapis pinguis, varioque colore, in membris secandis, vel urendis citra omne periculum sensum adimens. Dioscor. 1. 5.

Memphites, z, m. 1. Ægyptiacus, ex Memphi urbe. Tibul. 1. 1. el. 7. v. 38. Barbara Memphitem plangere docta bovem.

Memphiticus, a, um, quod a Memphi spectat. Ovid. 1. de Arte, v. 77. Næ fuge Niligæ Memphitica sacra juvencæ.

Memphitis, idis, f. Ægyptia, quæ pertinet ad Memphi. Juu. Sat. 15. v. 122. Anne aliam terra Memphitide sicca invidiam facerent nolenti surgere e Nilo?

Mena, f. 1. μήνη, filia Jovis, Dea, quæ menstruis fluoribus præesse putabatur, scilicet luna, quæ Græce μήνη dicitur. Augustin. 1. 7. de Civ. Dei, c. 2. ¶ Mena piscis, V. Mena.

Menachmi, m. 2. μέναχοι, comœdia Plauti, in qua fratres gemini introducuntur ejusdem nominis, qui indiscreta similitudine viros aspicientium errores excitant.

Menalippe, f. 1. Antiope Amazonum Reginz soror. Hæc ab Hercule capta fuit in bello, quod contra Amazones gessit, quam cum Antiope restitueret, accepit pretium arma Reginz, & baltheum. Nam hæc ex eo bello ab Eurytheo reportare iustus fuerat. Justin. 1. 2. & Juvenal. Sat. 8. v. 229.

Menalippus, m. 2. μενάλιππος, filius Oenei, frater Tydei. A fratre in venatione imprudenter occisus est. Boec. 1. 9. Gen. ¶ Menalippus alter, vir Thebanus, qui Tydeum in pugna apud Thebas lethaliter vulneravit. V. Tydeus.

Menander, m. 1. μένανδρος, Poeta comicus, Theophrasti discipulus, strabo, mente acutus, amore in mulieres infanus. Scripsit fabulas LXXX & epistolam unam ad Ptolemæum Regem, aliaque nonnulla soluta oratione. Tanto fuit in pretio, ut etiam invitatus sit a Regibus Ægypti, oblati magnis honoribus, & divitiis. Ovid. 1. Amor. & 2. Trist. Quinçil. 1. 10. c. 1. ¶ Menander item, Laodicus Sophista. Scripsit commentarios in artem Hermogenis, & in præexercitamenta Minutiani. Suid.

Menandrius, a, um, &

Menandricus, a, um, adject. a Menandro. Propert. 1. 2. el. 6. Turba Menandrea fuerat nec Thaidos olim tanta. Tertull. de Pall. c. 4. Menandricus fluxus.

Menapii, m. 2. μέναπιοι, pop. Germaniz Infer. juxta Rhenum, inter Rhenum, & Mosam, Eburonibus, & Tungris finitimi, qui plerique Juliacenses, & Clivenses cum parte Geldrensi esse videntur. ¶ Menapos vocat Mart. 1. 13. epigr. 54. ¶ Apud eos perne laudatissimæ fiebant. Id. ibid.

Menda, f. difesto, machia. Ovid. 1. Amor. eleg. 5. v. 18. In toto nufquam corpore menda fuit.

Mendacilocus, a, um, bugiardo, ψευδολόγος, qui loquitur mendacium. Plaut. Trin. 1. 2. 163. Nihil est profecto stultius, neque stolidius, neque mendaciloquius, neque argutum magis.

Mendacilulum, V. Mendacilunculum.

Mendacitas, atis, f. mendacium, vel mentiendi consuetudo. Tertull. de Præscrip. c. 13.

Mendaciter, bugiardamente, falsamente, ψευδῶς, falso, cum mendacio. Solin. c. 1. post med. (al. c. 5.) Mendaciter prædicare. Arnob. 1. 5. pag. 166. Historia mendaciter composita. Augustin. 1. 1. de morib. Eccles. cathol. c. 17. Mendacissime dicere.

Mendacium, cii, n. bugia, μεντογνα, ψῶς, Germ. eine luegen, Gall. mensonge, Hisp. mentira, ψεύδος, orationis vanitas, & mendax. Cic. pro Cluent. Qui esset totus ex fraude, & mendacio compositus. Nepos

in Arist. esp. 15. Mendacium neque dicebat, neque pati poterat. ¶ Mentiri, & mendacium dicere, quid differant. V. Mentior.

Mendacilunculum, li, n. bugiarta, parvum mendacium. Cic. 2. de Or. 59. Quod tamen est mendacilunculis aspergendum. Alii leg. mendacilolis.

Mendax, cis, o. 3. mendace, bugiardo, ψῶς, Germ. lueger, Gall. menteur, Hisp. mentiroso, ψεύστης, vanus, futilis, qui frequenter dicit mendacium. Cic. 2. de Div. c. 7. Mendaci homini ne verum quidem credere soleimus. Horat. 1. 2. epist. 1. v. 112. Parthis mendacior. Plaut. Rud. 3. 4. 49. Tum ego ero mendacissimus. ¶ Conjuguntur interdum cum genitivo, ut Mendax buxus rei est, idest de hac re mentitur. Plaut. Afin. 5. 2. 5. Si hujus rei esse mendacem invenires. ¶ Mendax tandem dicitur, qui spes coloni frustratur. Hor. 1. 3. ed. 1. Verberatz grandine vinez, fundulque mendax.

Mendesium, n. 2. Migrum, al. Migni, Μενδησιος, opp. & unum ex ossibus Nili, Tanitic proximum, a mendes, quod Ægyptiorum lingua bircum notat, quia ibi Pan sub hirci specie colebatur. Plin. 1. 5. c. 10. Pop. Mendesi. Gent. Mendesium, a, um.

Mendesium, n. 2. μενδησιος, nobilissimæ unguenti genus, a mendefio opp. Ægypti, quia ex hac urbe præstantissimum mittebatur. Plin. 1. 13. c. 1.

Mendicabulum, n. 2. mendicazione, pisocberia, ψῶς, Germ. ein bueiler, Gall. mendicite, Hisp. mendiguez, πτωχία, mendicatio. Plaut. Aut. 4. 8. 3. Nam istos Reges memorare nolo, hominum mendicabula. ¶ Item mendicus, pisoco. Apul. lib. 9. Metam. Circumforaneum mendicabulum producitor ad viam.

Mendicabundus, a, um, mendicans. Augustin. epist. 140. Mendicabunda prece sitem rogare.

Mendicatio, onis, f. actus mendicandi. Sen. ep. 101. Fœda vitæ mendicatio.

Mendicatus, a, um, partic. a mendicor, ut Cibo mendicatio pacis. Ovid. Trist. 5. eleg. 8. v. 13.

Mendice, adv. poveramente, mendicemente. Sen. epist. 33. Non tam mendice tecum agam, sed plena manu. Tertul. de pal. sub fin. Ne mendicius patre canatlet.

Mendicionium, n. 2. mendicita, πτωχία, inopia. Liber. apud Non. c. 2. n. 55. Mendicitas, atis, f. πτωχία, inopia. Cic. pro Rosc. Amer. Hunc in summa mendicitate esse. Id. 5. Fin. c. 11. Cum & mendicitatem multi perpetiantur, ut vivant.

Mendicum, V. Mendicium.

Mendico, as, avi, atum, a. 1. mendicare, πτωχίζω, vitæ alimenta ostium quærere. Juven. Sat. 4. v. 117. Dignus Aricinos qui mendicaret ad axes. ¶ Translate accipitur pro quærere. Plaut. Amph. 4. 2. 12. Quia senecta ætate a me mendicas malum. ¶ Item mendicor, aris, ultrap deponenti forma, in Captiv. & Aulul. teste Nonio c. 2. n. 541.

Mendicula, z, f. vestimenti genus, quale illud, quo Medices, Magistratus apud Ocos, utebantur. Plaut. Epid. 2. 2. 39. Quid erat induta? an regillam induciami, an mendiculum? Dicta est a Medice, teste Festo. Sed facetus Comicus jocum captavit in his vocibus. Nam ad Regum, & mendicorum contrarium fortem alludens, cum regillam nominasset, subjicit mendiculum.

Mendiculus, m. 2. dimin. a mendicus. Cic. in Casil. 2. c. 3. Collectum ex fenibus desperatis, ex agresti luxuria, ex rusticis mendiculis. Al. aliter leg.

Mendicum, n. 2. al. mendicium, velum, quod in prora ponitur. Fest.

Mendicus, a, um, mendico, pisoco, πτωχός, qui victum ostium quærunt, pauper, inops. Cic. pro Mur. Solos sapientes, si mendicissimi, divites. ¶ Translate ponitur pro infimo, & imbecillo, & quod alieno auxilio indiget. Cic. 3. de Orat. c. 24. Instrumentum autem hoc forensis, litigiosum, acre, tractum ex vulgi opinionibus, exiguum sane, ac mendicum est.

Mendöse, adv. severamente, Germ. faelschlich, Gall. avec de fautes, Hisp. con erratas, πηχμυλῶς, incorrecte, inemendate. Cic. ad Q. Frat. 1. 3. epist. 5. Ita mendose & scribuntur, & veniunt. Id. de Inv. c. 6. Quod ejus ars, quam edidit, mihi mendosissime scripta videatur. Perf. Sat. 6. v. 85. Mendöse colligit. h. e. falso arguis.

Mendosus, a, um, scortatus, ψῶς, Ger. voll irr bumb, Gall. plein de fautes, Hisp. lleno de erratas, πηχμυλῶς, ψῶς, erroribus plenus. Cic. 4. Ver. c. 77. Cur servus societatis, qui tabulas contecerit, semper in Verrutii nomine certo ex loco mendosus esset. ¶ Ponitur quandoque pro vitioso. Cic. de Orat. 1. 2. c. 19. In quo & deesse aliquam partem, & superare, mendosum est. Id. in Brut. c. 16. Quamquam his laudationibus historia rerum nostrarum est facta mendosior. Ovid. 12. Metam. Mendosa facies. ¶ Ponitur interdum pro mendaci. Sever. in Ætas, v. 73. Hæc est mendosa vulgata licentia famæ.

Mendum, i, n. errore, fallo, πταίσις. Cic. 4. Ver. Quod mendum ista litura correxit? Cæcina Cic. 1. 6. Fam. epist. 7. Nam cum mendum scripture litura tollatur.

Menelæus, f. 2. μενελῆος, avis ex aquilarum genere, minima magnitudine, viribus præcipua, colore nigricans, quæ sola toxus suos alit, frequensque versatur in montibus. Plin. 1. 10. c. 3.

Menelaus, a, um, ad Menelaum pertinens. Propert. 1. 2. eleg. 15. v. 13. Cum Menelaos surgeret e thalamo.

Menelæus, m. 2. μενελῆος, filius Atrei, & Æropes, ut Homerus tradit; Pliithenis vero, ut Hesiodus, & frater Agamemnonis, Rex Spartæ, qui Helenam Jovis, & Ledæ filiam uxorem habuit. Confecto bello Trojano Helenam recepit, confensaque navi post octavum erroris annum domum rediit. V. Helena.

Menenia Tribus, V. Mentina. ¶ Menenia lex. V. Ateria.

Menia columna, dicta est a quodam Menio, de quo vide in dictione sequenti. Erat autem in foro, in Urbe Roma: habebatque superpositas contignationes, ex quibus ludos gladiatorum spectabant. Cic. pro Sext. c. 58. Venit, ut scitis, ad columnam Memiam.

Menianum, i, & in plur. Meniana, orum, & Meniana ædificia, poggiuoli, loggie, seu pulzæ projectæ, ita dictæ a Menio quodam scura, qui, cum domum suam venderet Catoni, & Flacco Centoribus, ut ibi basilica edificaretur, excepit sibi jus unius columnæ, extra quam tigna projiceret, tabulasque superponeret, unde & ipse, & postei ejus spectare munus gladiatorum possent, quod etiam tum in foro dabatur. Afron. in Divin. Fest. Non. c. 1. n. 333. Suet. in Calig. Pauci e proximis Menianis spectabant. Vitruv. 1. 5. c. 1. Menianaque superioribus coaxationibus collocentur. ¶ Legitur & Manianum.

Menippeus, V. Menippus.

Menippus, Phenix, Philoophus Cynicus, scripsit quasdam epistolas, znienas, testamenta, & id genus nugaz, crebris salibus, & Cynica mordacitate resperfas, ad quarum imitationem M. Varro satyras conscripsit, quas Menippeas appellavit. Macrobi. Satyr. 1. c. 11.

Menis, idis, f. 3. lunula, dim. a μήνη, luna. Videntur antiqui initio operis lunulam appoivisse, ut coronam fini, inquit Turneb. 1. 22. Adv. c. 10. Hinc Aufon. in Professorib. Quos legis a prima deductos menide libri, Doctores patriæ scito fuisse meæ. h. e. a principio libri.

Meno-

Menoetiades, *m.* Μενουετιάδης, Patroclus, filius Menoety, amicissimus Achilles, *Propert.* l. 2. *el.* 1. v. 37. Thebes infernis, superis testatur Achilles, Hic Ixioniden, ille Menoetiaden.

Menoxyranus, *m.* Μενωξυρανός, h. e. arbiter, & gubernator mensium: *quod*, μέσος, mensis, & ξυρανός, rex. Ita appellatus est Attis, seu Atys, qui colebatur a Pnygibus una cum Cybele, quia sicuti per hanc Terram, ita per illum significabatur Solem, ut in voce Atys dictum est. Est autem sol mensium, dierum, & totius temporis arbiter, ac moderator. *Inscript.* apud *Reines.* *class.* l. n. 39. Matri Deum Magnæ Idææ, & Attidi Menoxyrano inuito, &c. *Er.* n. 4. M. D. M. I. & Attidi Sancto Menoxyranno, &c. In *Inscript.* alia apud *Gruter.* pag. 28. n. 6. legitur *Minotyrannus* uno in loco: in alio vero *Minotaurus*: sed hoc est corruptum.

Mens, tis, mente, מֵנֶסֶת, Ger. *vernunft*, Gall. *entendement esprit*, Hisp. *entendimiento*, *vīs*, ratio, intelligentia, princeps animæ facultas, qua solus homo præditus, cæteris antecellit animantibus, quaque res incorporeas, & ab omni materia abstractas contemplantur, ab antiquo nominatio *mentis*, qui quidem nominativus est a præfco supino *mentum* verbi *meno*, cujus præteritum *memini* in usu remansit. Aliis videtur *mens* dici quasi *meminiens*. Alii deducunt a *μνήμη*, memoria: eo spectantes, quod aliquando per memoria fumatur. *Cic. de Senect.* Cumque homini sive natura, sive quasi Deus nihil mente præstantia dedisset. ¶ Differt ab animo, vel anima. Nam anima est substantia spiritalis, quæ vivimus, movemur, sentimus, intelligimus; mens est potentia animæ, idest facultas intelligendi, quam rationem, & intelligentiam, vel intellectum appellant. Ideo *amentes*, & *dementes* dicuntur, qui nulla intelligentia valent. Deinde anima in suo statu semper est, mens, idest intelligentia, vel augetur, vel minuitur. Nam in dormientibus mens sopitur, & in furiosis extinguitur. *Ter. Andr.* Mala mens, malus animus. ¶ Quandoque ponitur pro animo, idest pro consilio, sententia, *intentione.* *Cic. 1. de Or.* Ego autem defendebam, hac eum mente fuisse. ¶ Quandoque pro voluntate, seu affectione voluntatis, *dispositione.* *Virg. 1. Æn.* In primis Regina quietum accipit in Teucros animum, mentemque benignam. *Id. 4. Georg.* Una mens omnibus. ¶ In plurali numero *Quintil.* l. 12. c. 1. Quare juvenus, immo omnis ætas, totis mentibus huc tendamus. ¶ Sæpe inentisse dicuntur, qui bonam mentem habent, sibi que recte proficiunt. *Cic. in Pis.* Hic si mentis esset suæ, nisi pœnas patriæ, &c. *Se. f. avesse il suo buon giudizio.* ¶ Linqere aliquid mensi, h. e. suo consilio, arbitrio. *Sil.* l. 11. v. 326. Et tu securis concede penatibus, & me Linque meæ menti. ¶ Mentis compos dicitur, qui sanæ mentis est. *Cic. in Pis.* Si tuæ mentis compos fuisses. Sic, integer mentis, apud *Hor.* mente captus, mente lapsus, mentis exul, apud *Ovid.* *Suet.* & *Fest.* Mentis alienatio, apud *Plin.* l. 21. c. 21. ¶ Accipitur etiam mens pro memoria. *Cic. in Brut.* Ex tempore dicenti solitam effluere mentem. *Id. 1. de Or.* Quid tibi venit in mentem, ita respondere? Sic venire in mentem de aliqua re, *Id. de pet. Consul.* Et alicujus rei, *1. 7. Fam. ep. 3.* ¶ Mentem alicui dare, injicere, *metter in pensiero.* *Cic. pro Mil.* Dii immortales mentem dederunt illi perditu, ut &c. ¶ Item, *dar coraggio.* *Liv.* l. 6. Dii mentem mihi dederunt, ut vos a barbaris hostibus defenderem. ¶ Demittere mentem, *disperare.* *Virg. 11. Æn.* ¶ *Mentem animi cum dicimus, al-tiore perfricacoremque animi partem significamus.* *Caull. corn.* 65. *ad Oratum*, v. 3. Nec potis est dulces Musarum expromere tœtus Mens animi. *Plaut. Cistell.* l. 2. 1. 6. Ita nubilum Mentem animi habeo. Adde *Lucr.* l. 6. v. 1181. Ita Græci dicunt ψυχῆς ὄψιν. ¶ Mens pro ea parte animi, in qua ita sedet. *Hor. 1. 1. ep. 2. v. 60.* ¶ Mens Romanis Dea fuit, & templo culta. *Ovid. 6. Fast.* v. 241. Mens quoque nomen habet: Menti delubra videmus Vota metu belli, perhæde Pœne, tui. *V. Liv.* l. 23. c. 31.

Menfa, *m.* f. 1. *menfa*, מֵנֶסֶת, Ger. *ein*, *stisch*, Gall. *table*, Hisp. *mesa*, τράπεζα, est, ad quam accumbimus cibum sumentes, a *μῆσθ*, *medius*, quod in medio poneretur. *Var.* l. 4. de L. L. *Cic. in Tusc.* 5. c. 21. Tum ad mensam eximia forma pueros delectos jussit consistere. *Idem ibid.* Mensæ conquistissimis cibus extruebantur. ¶ Duo autem fuerunt apud Romanos pretiosissima mensarum genera, citrea scilicet, & accre-na. Vide *Marcell.* l. 14. *Cic. 6. Ver.* Tu maximam, & pulcherrimam mensam citream a Lutadio abstulisti. *Ovid.* 12. *Met.* Hunc pede convulso Pellæus acernæ stravit humi. ¶ Ponitur etiam pro prandio, cœna, cibus. *Cic. 5. Tusc.* Vita illa beata, quæ ferebatur, plena Italicarum, Syracusanarumque mensarum nullo modo mihi placuit. ¶ Hinc prima, & secunda mensa, idest primi, & secundi cibi. *Cic. Att.* l. 14. *epist.* 6. Hæc ad te scripti appositâ secunda mensa apud Vestrorium. ¶ De mensa mittere, est, de iis, quæ appositâ sunt mensæ. *Cic. Att.* l. 5. Discubimus omnes præter illam, cui tamen Quintus de mensa misit, illa rejectit. ¶ Item pro disco, sive quadra, qua utimur in mensa ad epulas in frusta concindendas, *tagliere.* Fieri solebat ex ligno, aut stanno, interdum etiam ex pane. *Virg. 1. Æn.* Accis coget dapibus confumere mensas. ¶ Item pro tabula, ubi vasa collocabantur. *Var.* l. 4. de L. L. ¶ Item pro abaco nummulariorum, & argentariorum, qui inde mensarii dicti. *Cic. in Pis.* Stipendium militibus per omnes annos a civitatibus, mensis palam propositis, esse numeratum. ¶ Item pro ara, teste *Fest.* *Petron. Satyr.* Mensam veterem posuit in medio altari, quam vivis implevit carbonibus. ¶ Mensa lanionia annumeratur inter instrumenta carnificis, a *Sueton. in Claud.* c. 15. ¶ Denique mensa dicitur pars plana in catapultis, & ballistis, quæ continet brachia machinarum, & totum pegma. *Vitruv.* l. 10. c. 16.

Mensalis, le, adject. ad mensam pertinens. *Vopisc.* in *Tac.* c. 10. Argentum mensale, *Id. in Aurelian.* c. 9. Vinum mensale.

Mensarius, *m.* 2. *caffere*, *banchiere*, Ger. *vuachffer*, Gal. *banquier*, Hisp. *banquero*, τραπεζίτης, & ἀλλοβιτης, nummularius, argentarius, campfor pecuniarum, a mensa, quæ abacum nummulariorum notat. *Cic. pro Flac.* c. 19. In qua nummus moveri nullus potest, sine quinque Prætoribus, tribus Quæstoribus, quatuor Mensariis. *Liv.* l. 7. c. 21. Quinque viris creatis, quos mensarios ab dispensatione pecuniarum appellarunt.

Mensâtium, adverb. per mensas. *Juven.* 3. v. 214. Et cunctæ curat mensatum tradere plebi.

Mensio, onis, f. *mifura*, מֵסוּרָה, Ger. *ein messung*, Gal. *mefurement*, Hisp. *medimiento*, μέτρον, mensura, actus metiendi. *Cic. in Orat.* c. 53. Naturalem quandam in se continet vocum omnium mentionem animus, aurium auctio.

Mensis, is, *m.* *meſe*, מֵנֶסֶת, Ger. *ein monat*, Gal. *mois*, Hisp. *mes*, μήν, spatium temporis, ex multis diebus constans, ex gr. ex triginta, a nomine Græco allato, quod a *μῆνῆς*, Luna, quia est spatium illud, quo Luna Zodiacum percurrit. *Var.* l. 5. de L. L. *Cic. 2. de nat. Deor.* deducit a *metior*, his verbis: Qui quia mensa spatia conficiunt, menses nominantur. *Id. de Un.* Mensis autem, quando Luna lustrato suo cursu Solem confecuta est. ¶ Romulus annum in decem menses divisit. Numa Pompilius, cum Romuli annum nec Solis, nec Lunæ cuius congruere cerneret (constabat enim ex diebus 305.) duos menses addidit, Januarium, quem in principio anni collocavit, & Februarium, quem in fine, post Decembrem. *Ovid.* 1. & 3. *Fast.* C. Julius Cæsar, qui ad Solis

cursum annum direxit, atque idcirco civilem ex 365. diebus, & sex horis constituit, dierum numerum quibusdam mensibus auxit, ut v. gr. September, & November, qui antea habebant 29. constarent ex triginta, & sic de reliquis. *V. Sueton. in ejus vita*, c. 40. ¶ *Ovid.* l. 8. *Met.* v. 500. *menſium* dixit, pro *menſium*, illo carmine: Et quos sustinui bis mensum quaque labores. Adde 5. *Fast.* v. 424. ¶ Menses in plur. num. accipiuntur etiam pro mulierum mensibus. *Plin.* l. 21. c. 21. Prodeit mulierum mensibus retardatis. ¶ Interdum & in num. singulari, sed rarius. *Id.* l. 17. c. ult. Privatim autem contra erucas ambri arbores fingulas a muliere incitati mensis, nudis pedibus recincta.

Mentor, oris, *m.* 3. *mifuratore*, μέτρον, qui aliquid metitur: speciatim vero mentores appellantur agrorum finitores. *Col.* l. 6. c. 1. Ergo non agricolæ, sed mentores officium esse dicebam. ¶ Item qui in castris dimetiuntur loca, in quibus tentoria milites figant. *Veget.* l. 2. c. 7. ¶ Colli mentor est astrologus, terræ mentor, geometra. *Horat.* l. 1. od. 28. Te maris, & terræ, numeroque carentis arenæ mentorem cohibent, Archita, &c.

Menstrua, orum, n. *meſtrui*, מֵנֶסֶת, Ger. *der weiber zeit*, Gal. *mois*, *purgacione de fames*, Hisp. *regla*, *coſumbre*, *flor*, *χρῆμαλωδία*, mulierum profluviu est, & purgatio frigidi, & indigesti humoris, quem natura quasi noxium expellit, a mensis, quod unoquoque mense mulieribus, quæ ejus ætatis sunt, ut possint concipere, soleant accidere. Unde etiam menses appellantur. *Cels.* l. 6. c. 6. Menstrua bene respondentia. *Colum.* l. 11. c. 3. Mulier quæ in menſibus est.

Menſtrualis, le, o. 3. *coſa che ſi fa ogni meſe*, Ger. *alle monat*, Gal. *qui ſe fait tous les mois*, Hisp. *coſa de cada meſ*, *μενſτρῶδης*, quod singulari mensibus fit. *Plaut. Capt.* 3. 1. 23. Qui solebam menſtruales epulas ante adipiscier. ¶ Item quod menſtruis, seu sanguinis profluvio obnoxium est, ut Menſtrualis mulier, quæ menſtra patitur. *Plin.* l. 19. c. 10. Omnia vero accessu mulieris menſtrualis flaveſcunt.

Menſtruaſ, antis, cui menſtra fluunt. *Pallad.* l. 1. *tit.* 35. Mulier menſtruaſ, V. Menſtra.

Menſtruum, a, uni, *di un meſe*, Germ. *das einer monaths iſt*, *monatlich*, Gal. *d'un mois*, Hisp. *de un mes*, *μενſτρῶν*, seu *μενſτρῶς*, quod est unius mensis, vel quod singulari mensibus fit. *Cic. 1. de nat. Deor.* c. 31. Huius hanc luſtrationem ejuſdem incensa radiis menſtruo ſpatio Luna complet. *Idem 5. Ver.* c. 30. Una civitas menſtra cibaria Prætoris imperio donare Apronio cogitur. *meſtra*, quod & menſtruum absolute dicitur. *Liv.* l. 44. c. 2. Consul, menſtrum juſto milite ſecum terre, profectus est.

Mensûla, f. i. dimin. a mensa. *Plaut. Moſt.* 1. 3. 150. Appone hic mensulam. Menſularii, *m.* 2. iidem qui mensarii. *Ulp.* l. *ſi veniri*, ff. *de privo. credit.* Usus est etiam *Sen.* l. 4. *controv.* 23.

Mensûra, *m.* f. *mifura*, מֵסוּרָה, Ger. *ein maß*, Gal. *mefure*, Hisp. *medida*, *μετρον*, instrumentum, quo metitur, aut quo rei alicujus quantitatem deprehendimus, a mensus, quod a metior. *Plin.* l. 7. c. 56. Mensuras, & pondera Phidon Argivus, aut Palamedes (ut maluit *Gellius*) invenit. ¶ Translate *Cic. in Orat.* Quicquid est enim, quod sub aurium mensuram aliquam cadit, etiamſi abest a versu, numerus vocatur. *Tac.* l. 1. *biſt.* c. 52. Nec consularis legati mensura, sed omnia in majus accipiebantur. h. e. pro conditione, & modo consularis legati. *Plin.* l. 2. c. 1. Alicujus rei mensuram agere. *Plin.* alter in *epist.* Mensura beneficii.

Mensurabilis, le, quem metiri possumus. *Prudent.* *Apotheof.* v. 817.

Mensuralis, le, ad mensuram pertinens, ut mensuralis linea, apud *Sicul. Flac. edition.* *Goest.* pag. 19. & 23.

Mensuraliter, adv. per mensuram. *Hygin.* de *Limis.*

Mensuratio, onis, f. actus mensurandi, apud *Auctores de limitib.* *edition.* *Goest.* pag. 264.

Mensurum, a, um, adject. mensurum. *Cic. 1. de Invent.* c. 26. Annum, mensurum, diurnum, nocturnumve spatium. Ita legit *Priscian.* sub *fin.* l. 2. Alii *mensurum*. Legitur hæc vox etiam apud *Novatian.* de *Trinit.* c. 10.

Mensuro, as, a. 1. metior, *mifurare*. *Veget.* l. 1. c. 25.

Mensur, a, um, partic. a metior passivæ signifi. *mifurato*. *Cic. 2. de nat. Deor.* c. 27. Mensa spatia conficere. *Curt.* l. 3. Ducenis stipendium pedestrium mensum est.

Mensus, us, *m.* *mifura*, mensura. In quodam *fragm.* quod tribuitur *Vavroni de Geometr.* Longitudines, & altitudines mensu certo distinguere. *Apul. de Mundo.* Cuius mensu appenſuque distincta est natura regio. ¶ Extra ablativum casum non usurpaverim, antequam exempla reperiam.

Mentægra, f. i. *μενταγρα*, μέντρα, inorbus, al. lichen, qui mentum, deinde faciem, collum, pectus, manufque foedo quodam tursure occupat, a mentum, & ἀγρα, *captura*, quasi mentis captura, quia a mento incipit. *Plin.* l. 26. c. 1.

Mentha, *m.* f. i. *menta*, μέντρα, herba odorifera, a Græco nomine allato. Sic enim hæc herba a Græcis vocabatur, a Menthe, seu Minthe, Nympha. *Plin.* l. 19. c. 8. Menthæ nomen suavitis odoris (hoc enim significat hedyosmos) apud Græcos mutavit, cum aliqui mintha vocarentur, unde veteres nostri nomen declinaverunt.

Menthastrum, n. 2. *mentastro*, μέντραστρον, ἀγρονον, sylvestre, olus, dictum, quod mentham imitetur, quasi sylvestris mentha. *Plin.* l. 20. c. 4.

Menthe, es, f. 1. al. Minthe, Nympha Avernalis, Cocytii filia, quam Proserpina cum Plutone deprehensam in herbam commutavit. *Ovid.* in *Metam.* l. 10. v. 729.

Mentiens, entis, qui mentitur. *Mentientem* vertit *Cic. 1. 2. de divin.* c. 4. genus argumentationis captiosæ, quam Græci ψαδόμενος, appellat: inde ducto nomine, quod ea sæpe in exemplum formula afferri solet, ex *Gell.* l. 18. c. 2. Cum mentior, & mentiri me dico, mentior, an verum dico?

Mentigo, inis, f. *μεντιγω*, genus morbi, quod pecudes invadere solet. *Colum.* l. 7. c. 5. Est autem mentigo, quam pastores oftigium vocant, mortifera læstibus.

Mentio, Tribus rusticæ nomen apud Romanos, de qua mentio est apud *Cic. 1. 13. Fam. ep.* 11. & in veter. *Inscriptionib.* in quibus quia fere Menſcribitur, sunt qui legunt *Menenia*, ducto nomine a *Menenia* familia R. V. *Rofin.* l. 6. *Att. Rom.* c. 15.

Mentio, onis, f. *menzione*, מֵנֶסֶת, Ger. *meldung*, Gal. *mention*, Hisp. *men-cion*, *memoria*, *μνήμη*, commemoratio, a mens. *Cic. 1. 13. Fam.* Honinem esse neminem, qui unquam mentionem tui sine tua summa laude fecerit. *Id. Agrar.* 3. c. 2. De quo ego neque apud vos feci mentionem. *Id. de Amic.* c. 1. In mentionem alicujus rei incidere. *Liv.* l. 4. c. 1. Mentio sensum illata a tribunis, ut &c. Sic mentionem habere alicujus. *Idem* l. 38. c. 56. Et, mentionem de aliqua re movere, *Idem* l. 28. c. 11. ¶ Mentionem facere est etiam formula sponſaliorum, qua utitur, qui puellam in matrimonium sibi poscit, qui vero deſpondet, promittere, vel reſpromittere dicitur. *Plaut. Aulul.* 2. 2. 27. Ubi mentionem fecero de filia, mihi ut deſpondeat. Hinc *Florentinus JCTus* sponſalia definiens, Sunt, inquit, sponſalia mentio, & reſpromiſſio futurarum nuptiarum.

Mentior, iris, itus sum, d. 3. *mentior*, *dir bugia*, מכח, Ger. *leegen*, Gal. *mentir*, Hisp. *mentir*, ψάλλωμαι, contra id, quod in mente est, loquor, men-

mendacium dico. Construitur vel absolute, vel cum dat. vel cum acc. & præp. *adversus*, vel *in*, vel *ad*, vel cum abl. & præp. *de*, vel *in*. Ter. *Heaut.* 3. 2. 38. Non est mentiri meum, id est non confuevi mentiri. *Plaut. Amph.* 1. 2. 6. Ille adeo illum mentiri sibi credit. *Id. Aulul.* 4. 7. 9. Egone ut te aduerbum mentiar, mater mea? *Cic. 3. Off. c. 20.* In virum bonum mentiri. *Id. 2. Or. c. 45.* De me nulla est causa, cur mentiar. *Id. 1. 1. nar. Deor.* Mentiri in aliqua re. *Gell. 1. 15. c. 22.* Mentiebatur ad milites, si mendacium profectet. ¶ Item cum parte aliqua orationis. *Plin. 1. 12. c. 15.* Qui e thure arbore utrumque nasci mentientur. *Senec. ep. 118.* Mentior, nisi adhuc querit ascendere. ¶ Mentiri, & mendacium dicere differunt. Qui enim mentitur, non ipse fallitur, sed alterum fallere conatur. Qui vero mendacium dicit, tum etiam fallitur, cum credit se verum dicere. Unde *Nigidius* apud *Gell. 1. 11. c. 11.* Vir bonus prædicare debet, ne mentiar: prudens, ne mendacium dicat. Aliquando tamen mentiri esse pro imprudentiam falsum dicere, sicut & mendacium dicere. *Cic. 1. 4. Tulc.* Atque in eo litigant cum Epicuro, non multum mentiente. ¶ Interdum esse fingere, simulare, imitari. *Col. in præf. l. 1.* Quod a natura veris denegatum muliebri motu mentiantur. *Virg. 3. Eclog. v. 42.* Nec varios discit mentiri lana colores. *Martial. 1. 3. epigr. 43.* Mentiris iuvenem tinctis, Lentine, capillis. ¶ Particip. *mentiturus*, *Ouid. 4. Trist. eleg. 3. v. 16.* Non mentitura tu tibi voce refer. *Mentitor*, pro mentiar. *Plaut. Mil. 1. 1. 35.* Assentandum est, quidquid hic mentibitur. ¶ Scribit *Priscian. 1. 8.* antiquos usurpasse *mentio* pro *mentior*, sed nullum adducit exemplum.

Mentitio, onis, f. mendacium. *Auct. ad Heren. 1. 3. c. 2.* Dolus confumitur in pecunia, pollicitatione, dissimulatione, maturatione, mentitione. Al. *leg. mentio*.

Mentitus, a, um, partic. a mentior. *Juvenal. Sat. 6. v. 123.* titulum mentita Lycilæ. ¶ Reperitur etiam usurpatum passivè. *Cic. 2. de Nat. Deor. Quaque his vacant, mentita, & falsa, plenaque erroris. Valer. Flacc. 1. 7. v. 255.* Non jam mentitæ vultum vocemque refumi: Calliopes. **Mento**, onis, in. majore mento præditus. *Arnob. 1. 3. pag. 108.*

Mentor, oris, m. 3. *Mentor*, artificis insignis in vasis cælandis. *Plin. lib. 12. & l. 33. c. 11. Juv. Sat. 8. v. 102.* Kara sme Mentore mensæ.

Mentoreus, a, um, quod a Mentore factum est. *Propert. 1. 1. el. 14.* Lesbia Mentoreo vina bibas opere.

Mentula, æ, f. *membrum virile*, ἀνδρῶν, membrum virile. *Caull. Mar. 1. 1. &c.*

Mentulatus, a, um, o. 1. 2. magnam habens mentulam. *Auflor Priapeorum c. 36.* Deus Priapus mentulatio non est.

Mentum, ti, n. *mento*, מֶנְטוּם, Ger. *das kinn*, Gal. *menton*, Hisp. *barba*, γένειον, pars capitis ori subiecta, a gula eminens, in qua est barba. *Cic. 1. Tusc.* Mento sursum aquam attingens siti eneius Tantalus. ¶ Mentum nulli præter hominem esse, ait *Plin. 1. 11. c. 3.* Sed tamen invenitur usurpatum etiam de bellis. *Virg. 3. Georg. v. 53. de bove.* Et crurum tenus a mento palearia pendunt. ¶ Translate mentum dicitur in architectura pars coronæ propendens, per quam aqua defluit, *lo sporto del gociolatojo. Vitruv. 1. 4. c. 3.*

Meo, as, avi, atum, n. 3. *andare*, Ger. *gehen, fahren*, Gal. *aller, passer*, Hisp. *yr, andar*, εἰσέρχουμαι, vado. *Plin. 1. 6. c. 14.* Ita, ut vix singula meent plaustra. *Id. 1. 9. c. 17.* Unus omnium, squamis ad os versis, contra aquam nando meat. *Lucan. 1. 3. v. 640.* Discursuque animæ versata in membra meantis.

Meon, n. 2. μέων, herba, folia habens aniso non dissimilis. *Plin. 1. 20. c. 2.*

Mephitæus, a, um, fœtidus. *Sidon. 1. 3. epist. 13.*

Mephitis, itis, f. *puzore*, Ger. *stank non schweffel*, Gal. *puanteur de serie*, ou esux enfouffres, Hisp. *hedor de tierra, o aguas*, Σειδῶς ἀντροφῶν, terræ putor ex aquis maxime sulphuratis, atque corruptis proveniens, & in memoribus gravior ex densitate sylvarum. *Serv. in 7. Æn.* Aliqui, Servio teste loco citato, Mephitum Deum esse volunt, Leucothæe connexum, sicut est Veneri Adonis, Dianæ Virbius. Alii Junonem intelligunt, quam aerem esse constat. Omnis autem putor ex corruptione aeris nascitur, sicut bonus odor ex aere incorrupto. Igitur Mephitis erit Dea avertens molestiam odoris gravissimi, id est gravoculentia. *Virg. 1. 7. Æn. v. 84.* Sævamque exhalat opaca mephitum. *Perf. sat. 3. v. 99.* Gutturæ sulphuracæ lente exhalante mephitæ. *Plin. 1. 2. c. 93.* Ad ædem Mephitis.

Meracæus, a, um, dim. a meracus. *Plin. 1. 20. c. 19.* Opium ex vino meracæo si protinus detur. Et per syncopen. *Plaut. Caf. 3. 5. 15.* Meraclo se percussit flore Liber. Al. *leg. meraco.*

Meracis, adverb. comparat. ab adjectivo meracus, *più puramente*. *Servio. Larg. compos. 170.* Vini mixti meracis cyathi quatuor. *Sid. 1. 4. ep. 1.* Purius, tortius, meracius amat.

Meracius, a, um, puro, בר כהול לא Ger. *allaine, ungeschlecht*, Gal. *pur*, Hisp. *purus, άπαρῶ*, idem ac merus, id est solus, & purus. *Plin. 1. 23. c. 1.* Meracis potionibus per viginti dies ante Canis ortum, totidemque postea suadet Hesiodus uti. ¶ Hinc Vinum meracum, vino puro, quod nihil habet aquæ admixtum. *Propert. 1. 2. el. 32.* Ah percat, quicunque meracis reperit uvas. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 31.* Ut si medicus sciat, eum ægrotum, qui iustus sit vinum sumere, meracius sumpturum.

Meracialis, le, adject. qui emi potest. *Ovid. 1. Amor. el. 10. v. 21.* Stat Meretrix certo cuius mercabilis ære.

Meracilis, le, vendibile, o mercantesco, Ger. *verkauffig*, Gal. *vendible*, Hisp. *vencible*, εὐπω, vendibilis. *Iapp. Diocletian. & Maximbn. 1. 4. Cod. tit. 7. leg. 5.*

Mercatio, onis, f. *mercantanza*, מכנה, Germ. *kauffug*, Gal. *acher*, Hisp. *compra, mercaderia*, εμπορεύσεις, emptio. *Gel. 1. 3. c. 3.* Pecunia omni in mercationibus perditæ.

Mercator, oris, m. *mercantæ*, מורה, Germ. *kauffman*, Gal. *merchand*, Hisp. *mercader*, εμπορευς, qui mercatur. *Cic. in Or.* Neque me divitiæ movent, quibus omnes Africanos, & Lælios multi venaliti, mercatorisque superarunt.

Mercatorius, a, um, adject. *mercantile*. *Plaut. Bacch. 2. 3. 2.* Ecquæ in portum ex Epheso navis mercatoria.

Mercatitia, æ, *mercantia*, מורה, Ger. *kauffmanschaft*, Gal. *merchandise*, Hisp. *mercaderia*, εμπορευσις, negotiatio, ars, seu actus mercandi. *Cic. 1. Off. Mercatura* autem, si tenuis est, sordida putanda est, sin magna, & copiosa, multa undique apportans, multisque sine vanitate impertiens, non est admodum vituperanda. ¶ Mercaturam facere. *Cic. 7. Verr. c. 28.* Qui a prædonibus erant capti, cum mercaturas facerent. ¶ Translate. *Id. 1. 3. Off. c. 2.* Suscepisti onus grave & Athenarum, & Cratippi, ad quos cum tanquam ad mercaturam bonarum artium sis proleclus, &c.

Mercatus, us, m. *mercato*, מכנה, Ger. *kauff*, Gal. *acher*, *traffic*, Hisp. *comercio*, εμπορεύσις, mercandi actus. *Cic. in Pbil. 2. c. 3.* Cum domi tue turpissimo mercatu omnia essent venalia. ¶ Ponitur etiam pro emporio, seu loco, ad quem mercatores emendi, vendendique gratia conveniunt. *Liv. 1. 1. c. 30.* Frequens mercatus. ¶ Item pro nundinis quibus mercatores congregantur ad emendum, & vendendum, *fiava*. *Cic. in*

Verr. 4. Tanto mercatu Prætoris indicto concurrunt undique ad istum Syracusas. Sic *Id. Tusc. 5. c. 3.* Habere mercatum. *far fiava*.

Mercatus, a, um, εμπορεύσις, partic. a mercor. *Cic. pro Rosc. Am.* Quam tanto pretio nuper mercatus est. ¶ Reperitur etiam passivè. *Plin. 1. 37. c. 2.* Seletertius centum quinquaginta millibus trullam unam non ante multos annos mercatam a matrefamilias, nec divite. *Propert. 1. 1. eleg. 2. v. 5.* Naturaque decus mercato perdere cultu.

Mercedula, æ, f. dim. a mercus. *Cic. 1. de Or. c. 45.* Itaque ut apud Græcos infimi homines mercedula adducti ministros se præbent in iudiciis Oratoribus.

Mercenarius, ii, m. *mercenario*, *servo*, שכיר, Germ. *ein tageloner*, Gal. *mercenaire*, Hisp. *jornalero*, μισθωτός, qui mercedis gratia operam suam alicui præstat. *Cic. 1. Off. c. 42.* Liberales, & fordidi quæsum mercenariorum omnium, quorum operæ, non quorum artes emuntur.

Mercenarius, a, um, *servile*, שכיר, Ger. *umb ihon bestellst*, Gal. *mercenaire*, Hisp. *mercenario*, μισθωτικός, quod mercedis conductum est, vel quod propter mercedem agit, cui gratuitus opponitur. *Cic. 1. 3. Fam.* De mercenariis testibus a suis civitatibus notandis nisi jam aliquod factum est per Flaccum. *Id. 1. de Leg. c. 18.* Quid liberalitas? gratuita ne est, an mercenaria?

Mercus, edis, f. *mercede*, *premio*, שכר, Germ. *lohn*, Gal. *loyer, salaire*, Hisp. *jornal, salario*, *merced*, μισθός, præmium, seu stipendium, quod datur pro labore, a *merendo*. *Liv. 1. 25. c. 33.* Mercede cum aliquo pacifico. *Juven. Sat. 7. v. 157.* Mercedem solvere. *Cic. pro Sex. Rosc.* Interim mihi videris una mercede duas res assequi velle. ¶ Quandoque pro pretio & damno. *Cic. ad Lent. 1. 1. Fam. ep. 9.* Tamen in molestia gaudeo, te eam fidem cognoscere hominum, non ita magna mercede, quam ego maximo dolore cognoram. ¶ Item pro pecunia, quæ pro conductâ aliqua re penditur. *Cef. 1. 3. B. Civ. c. 21.* Mercedis habitacionum annuas conductoribus donavit. ¶ Item pro fœnore. *Horat. 1. 1. Sat. 2. v. 14.* Quinas hic capiti mercedes exfecat.

Mercimonium, nii, n. *mercancia*, *merce*, idem fere quod *merx*, a *merce*. *Plaut. Amph. prol. v. 1.* Ut vos in vestris vultis mercimoniis emundis, vendundique me lætum lucris afficere. *Tacit. Ann. 16. c. 38.* Ubi per tabernas, quibus id mercimonium inerat, quo flamma alitur, simul captus ignis, &c.

Mercor, aris, atus sum, d. 1. *comprare*, שכר, Ger. *kauffen*, Gal. *acheter, marchander*, Hisp. *mercar, comprar*, εμπορεύσθαι, est lucri causa mercus commutare, emere, vendere, negotiari, a *merce*. Construitur cum acc. *Cic. in Fam.* Si & ea mercatus estis, quæ ego desiderabam. ¶ Vel etiam cum abl. & præp. *a*, vel *ab*, vel *de*. *Cic. 1. Off. c. 42.* Sordidi etiam putandi, qui mercantur a mercatoribus, quod itam vendant. *Id. pro Flacc.* Fundum Romæ mercatus est de pupillo. ¶ Vel etiam cum abl. aut gen. pretii. *Cic. in Verr. 4.* Ab isto Senatorium Ordinem pretio mercatus est. *Id. pro Rosc. Amer.* Quam tanto pretio nuper mercatus est. ¶ Vel cum dat. commodi. *Ter. Eun. 3. 5.* Quem mercatus fuerat frater Thaidi. ¶ *Mercari præsentis pecunia*, est pecunia numerata emere. *Plaut. Capt. 2. 2. 8.* Quos tam grandi sum mercatus præsentis pecunia. ¶ *Mercari Græca fide*, V. *Fides*.

Mercuriales, m. 3. Romæ mercatores dicebantur, a *Mercurio*, quem colebant. Sed tamen aliquot etiam Equites R. in *Mercurialium* collegio fure. *Sigon. de ant. jure C. R. 1. 2. c. 10.* *Cic. 1. 2. ad Q. Fr. ep. 5.* M. Furium Flaccum Equitem Romanum, hominem nequam, *Mercuriales*, & *Capitolini* de Collegio eiecerunt. ¶ *Mercuriales* etiam dicuntur viri docti, quia *Mercurius* eloquentiæ Deus est. *Hor. 1. 2. ad. 17.* Faunus mercurialium custos vitorum.

Mercurialis, f. 3. *Mercorella*, ἀνδροστει, herba insigniter alvum ciens, cujus duo sunt genera, masculus, & femina. *Plin. 1. 25. c. 5.* Sinozæstis, seu parthenion Mercurii est inventum: ideo apud Græcos Hermapoan multi vocant eam, apud nos omnes *Mercuriale*.

Mercurarium, n. 2. *Mercogliano*, opp. Campaniæ, inter Neapolim 12. M. P. & Abellinum 18.

Mercuriolus, i, parvus *Mercurius*. *Apul. Apologet.*

Mercurius, ii, m. 2. *Hermes*, *Mercurio*, Ἑρμῆς, filius Jovis tertii, & *Majæ*, dictus a mercibus, quia præstet lucro, rebus emendis, ac vendendis. ¶ *Mercurii* plures a præfict Theologis numerantur. Primus tunc filius Jovis primi, & *Cylenes* Nymphæ *Arcadiæ*. *Bocc. 1. 2. G. n.* Secundus natus est ex *Libero*, & ex *Proserpina*. *Bocc. 1. 2. Tertius* ex *Cælio*, & ex *Die*. *Bocc. 1. 3.* Quartus ex *Nilo*. Hic *Trismegistus* appellatus est, hoc est, ter maximus, quod summus Sacerdos esset, sapientissimus *Philosophus*, Rex potentissimus. *Bocc. 1. 7.* Quintus ex *Mercurio* filio *Nili*. *Bocc. 1. 7.* Sextus ex *Jove* tertio, & ex *Majæ* filia *Atlantis*. *Bocc. 1. 12.* V. etiam *Cic. 1. 3. de Nat. Deor. c. 22.* ¶ Quæ a variis *Mercuriis* gesta fuere, uni filio *Majæ* tribuuntur. Igitur *Mercurius* variis a *Pœtis* appellatur nominibus, *Ligiis*, *Argiphontes*, *Nomius*, *Cyllenus*. ¶ Præesse credebatur eloquentiæ. Unde linguam ei sacrauit antiquitas, teste *Athenæo 1. 1. Δεινότητος*. ¶ *Deorum* unius dictus est. Nam per sermonem omnia cogitata enuntiantur. ¶ *Aias* in capite, & pedibus *Mercurii* ponebant, ut significarent, sermonem velocem terri per aërem. ¶ *Habitus* est etiam *Deus* mercatorum, possessivus, lucri. Hinc *pingi* interdum solet sinistra virgulam, dextera facculum nummarium tenens. ¶ *Deus* etiam furum creditus est. Nam in loquendo turpiter seducit. *Plato in Cratyllo*. ¶ *Palæstram*, & *lyram* invenit, *Argum* interemit, *Prometheum* in *Caucaso* ligavit, *Martem* e duris carceribus liberavit. *Hermaphroditum* ex forore *Veneræ* genuit. *V. Bocc. 1. 2. 3. 7. 12. Gen.* ¶ Est etiam *Mercurius* unus ex septem planetis, cujus corpus cunctiorum siderum minimum fere semper subest radius solaribus. *Cic. de nat. Deor. 1. 2. c. 20.* ad fin. *Infra* hanc autem stella *Mercurii* est, ea *σίσθω* appellatur a Græcis, quæ anno fere vertente signiferum lustrat orbem, neque a Sole longius unquam unius signi intervallo discedit, tum antevergens, tum subsequens. ¶ *Mercurii* etiam dicuntur itatuz quædam, de quibus V. supra in voce *Hermes*. *Amian. 1. 31.*

Merda, f. 1. *merda*, מוצא, Ger. *dreck*, Gal. *merde*, Hisp. *mierda*, σκαῖος, cibi incrementum, quod per feculum egerit. *Hor. 1. 1. Ser. Sat. 8. v. 37.* Mentior at siquid, merdis caput ingeritur albis corvorum.

Mere, adv. *puramente*, pure. *Plaut. Truc. 1. 1. 22.* Si semel amoris poculum accepit mere.

Merenda, æ, f. *merenda*, Ger. *das abendessen*, Gal. *le gouter*, Hisp. *merienda*, εἰσδεύσις, proprie est, quod mercenarius a domino, vel conductore datur, sub vesperam, a *merco*. *Calpurn. Eclog. 5. v. 60.* Verrum ubi declivi jam nostra tepescere sole incipiet, seræque videbitur hora merenda. *Plaut. Most. 4. 2. 50.* Vide, ne forte ad merendam quopiam diverteris. *V. Non. c. 1. n. 118.*

Merens, tis, nom. ex partic. *ubi merita*. Inscript. apud *Gruter. p. 932. n. 7.* Patronæ bene merentissimæ, & uxori merentissimæ posuit.

Merdo, es, rui, itum, n. 2. & *mercor*, eris, itus sum, d. 2. *meritare*, Ger. *verdienen*, Gal. *meriter*, Hisp. *mercer*, ἀξίως ἔργα, digne consequor, dignus sum, aliquid facio, quomobrem præmium accipere dignus sum, aut penam pati. Sumitur enim & in bonam partem, & in malam. Est a *μειροῦ*, qua

qua significat *ἀνδραγαθία*, *ἀνδραγία*, ut *Hesych.* interpretatur, id est confessor. *Joff.* Scaliger de Varronem placet esse a *μαίρω*, divido, unde *μαίρω*, pars, a quo mereo erit, quia meritum fere partium est, sive labor, sive pretium spectetur. In hac significatione frequentius usurpatus verbum deponens, quam neutrum, præterquam in præteritis perfectis, & plusq. perfectis, in quibus alterutro indifferenter utimur. *Cic. 1. de nat. Deor.* Quid enim mereas, ut Epicureus esse desinas? *Plaut. Trin.* Non videor meruisse laudem. *Ter. Andr.* Hanc meritam esse, ut memor esses sui. *Quint. 1. 4. c. 1.* Nam ut optabile est plus favoris mereri, sic proximum odii minus. Speciatim sumitur pro stipendia facere in militia, hoc est stipendii gratia militare. In hac autem significatione fere utimur verbo neutro. Usurpatur vel absolute. *Cic. pro Rab.* Quo tu Imperatore Labiene meruisti. Vel cum acc. *Cic. pro Mur.* Meruisse stipendia in eo bello, quod tum P. R. non modo maximum, sed etiam folium gerebat, virtutis fuit. Vel cum abl. instrumenti. *Cic. 1. Phil.* Quicumque equo meruider, quod est laudatus. *Liv. 1. 24.* Ut si omnes, quos Censores notassent, pedibus mererent. Vel cum abl. pretii. *Cic. pro Rosc. Com. c. 10.* Illa membra merere per se non amplius poterant duodecim aris. *Lucan. lib. 10.* Ære merent parvo. Vel cum abl. societatis, & præp. cum. *Cic. 7. Verr.* Meruisse fe cum L. Pretio splendidissimo Equite Romano. Vel cum abl. & præp. *Jub. Liv. 1. 21.* Hac indole virtutum, & vitiorum triennio sub Adrubale Imperatore meruit. Vel cum dat. commodi. *Stat. 1. 4. Theb.* Non hi tibi solum Amphiaræ merent. Accipitur item mereo pro turpem quantum facere. *Sueto. Calig. c. 40.* Mereo etiam, vel frequentius mereor notat conferre aliquid boni, vel mali in aliquem, & construi cum abl. & præp. de, vel cum accus. & præp. erga. *Plaut. Afin.* Te ego, ut digna es, perdam, atque ut de me meres. *Cic. 1. 13. Fam.* Ut ita de Volaterranis mereare, ut existiment, te quasi divino consilio isti negotio præpositum esse, hoc est tam multa beneficia in Volaterranos conferas. *V. meritus.* Sæpe conjungitur cum adverbis bene, melius, optime, male, pejus, pessime, vel aliis similibus. Igitur bene mereri de aliquo, est aliquid beneficii in aliquem conferre, Male mereri de aliquo, est eum lædere. *Plaut. Curc.* Male mereri de imminente incititia est. *Cic. 1. 10. Fam.* Nec quicumque ex omnibus rebus humanis est præclarior, aut præstantior, quam de Rep. bene mereri. Et adverbio omisso. *Terent.* Quid de te merui, qua de causa me perdes? *Meretricie*, adv. in modum meretricis. *Plaut. Mil. 3. 2. in fin.* Quam diigne ornata incedit, haud meretricie. *Meretricium*, cii, n. arte meretricia, *pustanefimo*, ונוני, Ger. *burevey*, Gal. *ave de putain*, *Hif. arte de puta*, *איטאיפוס*, meretricium ars. *Suet. in Calig. c. 40.* Et quæ meretricium, & quæ lenocinium fecerunt. *Meretricius*, a, um, cosa da meretricie, Ger. *huerijch*, Gal. *appartenance a putain*, *Hif. puteico*, *איטאיפוס*, quod est meretricis, vel quod ad meretricem pertinet. *Cic. pro Cael.* Cum audiant adolescentem illustri ingenio oppugnari opibus meretricis. *Ter. And. 5. 4. 10.* Meretricius amor. *Meretricor*, aris, dcp. 1. *amand' a donne*, meretrices frequenter, *איטאיפוס*. *Col. 1. 11. c. 1.* Plurimum avert mali, si operario meretricandi potestas fiat. *Meretricula*, f. 1. dim. a meretrix. *Cic. 5. Verr.* A meretricula commendari. *Id. 1. 1. de nat. Deor. c. 33.* Meretricula Leontium. *Meretrix*, cis, f. *meretrice*, ונוני, Ger. *eine hure*, Gal. *putain*, *Hif. puta*, *איטאיפוס*, mulier, quæ se omnibus pervulgat, vel quæ domum suam patet facit omnium libidini, a sup. *meritum* verbi mereo. *Cic. pro Dom. T. nagrea* quædam meretrix fuisse dicitur. *Ovid. 1. Amor. el. 10. v. 21.* Meretrix ære meretrix. *Mergæ*, arum, f. 1. fermenta, quibus utebantur in frugibus demetendis, ab ונוני, vel ונוני, manipulus aristarum, aut culmorum. Sed Festus ita scripsit: *Mergæ*, furculæ, quibus acervi frugum sunt, dicitæ a volucris mergis, quia ut illi se in aquam mergunt, dum pisces persequuntur, sic messores eas in fruges demergunt, ut elevare possint manipulos. *Plaut. Pan. a. 5. sc. 2. v. 58.* Palas vendundas sibi, & mergas datas, ut hortum todiat, atque ut frumentum metat. *Col. 1. 1. c. 21.* Multi taicibus ferriculatis, atque iis vel rostratis, vel denticulatis medium culmum fecant, multi mergis, alii pectinibus piscium ipsam legunt, idque in rara segete facillimum, in densa difficillimum est. *Merges*, itis, m. 4. *fascio di spiche*, ונוני, Ger. *eine koengarbe*, Gal. *une poignée d'epis*, *Hif. monajo*, *איטאיפוס*, spicarum manipulus, ab ונוני, vel ונוני, manipulus aristarum, aut culmorum. Sed *Plin. 1. 18. c. 30.* idem est, ac *merga*. *Virg. 2. Georg. v. 517.* Aut facta pecorum, aut Cerealis mergite culmi. *Mergo*, is, si, fum, a. 3. *assuffare, poner sotto acqua*, ונוני, Ger. *einsucken*, Gal. *plonger*, *Hif. cabullir*, *איטאיפוס*, sub aquam pono, liquore aliquo operio, a *maris*, ut *urgo a jure*. *Cic. 1. de nat. Deor.* Ad eas aves, quæ se in mare mergerent. *Ovid. 7. Metam.* Mergere in undis aliquid. *Id. ib. 1. 3.* Brachia merfit in aquas. *Cic. in Arat.* Delphinus mergitur unda. *Virg. 6. Æn.* Quis te, Palluere, Deorum eripuit nobis, medioque sub æquore merfit? *Virg. 6. Æn.* Sed me fata mea, & scelus exitiale Læmæ His m. fere malis. *Liv. 1. 9. c. 18.* Alexandro nondum merfo secundis rebus. *Valer. Flacc. 1. 8.* Mergere lumina somno. *Mergus*, ei, m. 2. *mergo*, ונוני, Gerim. *ein taueher vogel*, Gal. *plougeon*, *Hif. cervo marino*, *איטאיפוס*, *איטאיפוס*, avis, ita dicta, quod se in aquam cibum captas atitue immergat. *Var. 1. 4. de L. L. Ovid. 11. Met. Virg. 5. Æn.* Et apricus statio gratissima mergis. Est & mergus in vite, cum supra terram juxta suum adminiculum vitis curvatur, atque ex alto serobe submersa perducitur ad vacantem palum, quia terræ immergitur. *Col. 1. 5. c. 15.* *Pallad. 1. 3. c. 16.* *Meribiba*, seu merobiba, f. *colas che beve il vino senza acqua*, quæ vinum sine aqua bibit. *Plaut. Cure. 1. 1. 77.* Nomen est lenæ multibiba, atque merobiba. *Meribibulus*, a, um, qui meri bibax est. *Augustin. Confess. 1. 9. c. 8.* ad fin. Puella meribibula. *Meridialis*, le, adject. meridianus. *Gell. 1. 2. c. 22.* Meridialis ventus. Ita legit *Salmas.* alii *meridionalis*. *Terent. de ani. c. 25.* Apud orientale, & meridiale (meris) temperaturam. *Amasian. 1. 22. c. 34.* A meridiali latere. *Meridianus*, a, um, *del mezzo di*, Ger. *mittag*, Gal. *de midy*, *Hif. de medio dia*, *איטאיפוס*, quod ad meridiem spectat. *Cic. 7. de Or.* Omne illud tempus meridianum Crassum in accerrima, atque attentissima cogitatione possuere. *Plin. 1. 12. c. 19.* Meridianus sol. *Id. 1. 13. c. 4.* Meridianus orbis. *Id. 1. 2. c. 26.* Fax præter ora populi meridiano transcurrit, subaudi, tempore. Meridiani dicebantur gladiatores quidam, qui sine armis & arte feminidi pugnabant; ita dicti, quod circa meridiem dari solebant, docente *Lipf. Saturn. 1. 2. c. 25.* *Suetonius Claud. c. 34.* *Merianus*, meridianisque adeo delectabatur, &c. *Meridia*, onis, f. quies meridia. *Cic. 1. 2. de Div. c. 68.* Tunc & lucubrations detraxi, & meridianos addidi. *Merides*, ei, m. 5. *meriggio*, *איטאיפוס*, *איטאיפוס*, Ger. *mittag*, Gal. *midy*, *Hif. mediodia*, *איטאיפוס*, medius dies, quæ medidies, quia ibi Sol facit medium diem. *Cic. in Or.* Ipsum meridiem cur non medidicus? *cre-*

do, quod erat insuavius. *Cic. 2. de Or.* Post meridiem, si ita vobis est commodum, loquere aliquid. Ponitur etiam pro ea parte cæli, qua merides notatur. *Cic. 1. de Div.* Itaque fere inventa ad meridiem spectans in vinea media dicitur constitisse. Per Catachreïn ponitur pro media nocte. *Varro apud Non. c. 6. n. 16.* Repente noctis circiter meridiem Merido, as, a. 1. & Meridor, aris, atus fum, depon. 1. circa meridiem quiesco, somnum capio. *Catull. c. 29.* Jube, ad te veniam meridia-tum. *Suet. in Calig. c. 39.* Gloriatufque est expergefactæ Cætoniæ, quantum egisset, dum ea meridiare. *Cels. 1. 1. c. 2.* Longis diebus meridiari potius ante cibum, utile est. Addunt quidam Lexicographi, significare etiam, circa meridiem cibum capere; afferuntque hæc *Plauti* verba: *Tentando, meridando, comessando, pergræcando, vitam ducere.* Sed neque is locus eam significationem satis probat, neque in *Plauto* reperiri a nobis potuit. *Meridionalis*, le, *meridionale*, ad meridiem situs. Vox est *Firmicii 1. 2. c. 12.* & *Laſtanzii 1. 2. c. 9.* ubi tamen alii aliter legunt. *Meridones*, is, auriga Idomenæi, & dux navium, quæ e Creta Trojam venerunt. *Ovid. 13. Metam. v. 359.* & *Hor. 1. 1. od. 6.* *Meritissimum*, i, n. maximum meritum, *gran merito*. *Plaut. Afin. 3. 3. 147.* Meritissimum ejus, quæ volet, faciemus. *Merito*, adv. *meritamento*, *ragionevolmente*, גרם, Ger. *billich*, Gal. *à bon droit*, *Hif. mercedamente*, *איטאיפוס*, digne, jure. *Cic. 5. Verr. c. 68.* Quamquam merito sum iratus Metello, tamen hæc, quæ vera sunt, dicam. *Id. de Or. c. 55.* Quem omnes amare meritissimo pro ejus invidia suavitare debemus. *Id. 7. Verr. c. 67.* Recte, ac merito commovebamur. *Id. Cæcilin. 3. c. 6.* Prætores merito ac jure laudantur. Meritissime, pro meritissimo est *Solini c. 12.* *Merito*, as, avi, atum, a. 1. *quædagnare*, Ger. *erwerben*, Gal. *meriter*, *Hif. mercede*, *איטאיפוס*, quæstum, vel lucrum ex re aliqua refero, freq. a mereo. *Cic. in Ver. 5. c. 50.* Qui H. S. dena meritaſſet. *Plin. 1. 7. c. 39.* Roccius quingenta annua meritaſſe proditur. *Meritoſus*, a, um, *che ſi dà per guatagno*, *che ſi dà a nolo*, שויר, Ger. *das un geld aufzuleben*, *ווירד*, Gal. *mercenaire*, *de louage*, *Hif. alquiladero*, *alquiladizo*, *איטאיפוס*, quod quæſtus gratia locatur. *Suet. in Calig. c. 39.* Comprehentis ad deportandum meritoris vehiculum. *Id. in Vitell. c. 7.* Uxore, & liberis, quos Romæ relinquebat, meritorio cœnacu-lo abditis. Taberna meritoria, est diverſorium, atque hospitiū mercenarium, quo cuique introire licet danti mercedem. *Juvén. Sat. 3. v. 234.* Nam quæ meritoria somnum admittunt? subaudi, *cœnacula*. Proſtituuntur. *Cic. 2. Phil.* Ingeniū pueri cum meritoris, ſcorta cum matribus familias verfabantur. *Meritum*, ti, n. merito, שויר, Ger. *ein dienſt*, Gal. *meritè*, *Hif. meriti-miento*, *איטאיפוס*, quodvis noſtrum factum vel reſtum, vel pravum, quo aliquis animum, & voluntatem demeremur, vel offendimus. Est enim vocabulum medium, quod tam in meliorem, quam in deteriorem partem accipi poteſt. In bonam partem acceptum idem fere est, quod beneficium. *Plancus Cic.* Quid enim pro maximis tuis, ac pene immortalibus in me meritis præſtare amplius poſſim? Quando in malam partem accipitur, notat maleficium, vel culpam. *Ovid. epifl. 5. v. 7.* Leniter ex merito quicquid patiæ ferendum eſt. Merito meo, est meis beneficiis, vel mea culpa. *Plaut. Afin. 2. 4. 83.* Ædopol pater merito tuo facere poſſim. id eſt meritis ex tuis in me beneficiis, ut illud præſtem. *Vatin. Cic. 5. Fam. ep. 9.* Neſcio, quomodo obſectatores invenierim, non meo mercede merito. Pro merito, id eſt, ita, ut meritis eſt quiſpiam. *Ter. Phorm.* Non poteſt fatiſ pro merito ab illo tibi referri gratia. Dicitur etiam meritum pro mercede. *Ter. Phorm. 2. 75.* Nihil ſuave meritum eſt. id eſt nihil mihi mercedis ſuave eſt. *V. ibi Donat.* Tranſfertur interdum ad animalia. *Pallad. in Martio, el. 14. de equis.* In admiffario quatuor ſpectanda ſunt, forma, color, meritum, pulcritudo. *Italice bravura.* *Meritus*, a, um, qui meruit, *chi ha meritato*, partic. a mereor. *Plin. 1. 7. c. 30. de Cicerone.* Primus in toga triumphum, linguæque lauream merite. Sæpe ponitur pro eo, qui beneficium in aliquem contulit, & tere conjungitur cum adv. bene, melius, optime, male, pejus, peſſime, & conſtruitur cum abl. & præp. de. *Cic. 1. 6. Fam.* Cogor nonnum-quam homines non optime de me meritis defendere. Meritus erga aliquem. *Plautus Amphitr. 5. 1.* Ut ut erga me eſt merita. Interdum paſſive uſurpatum reperitur. *Plin. 1. 7. c. 28.* Quæ Canis corona merita? Eſt etiam nomen ex participio, & ſumitur pro digno, congruo, convenienti, &c. *Virg. 1. Æn.* Aut meritis aris imponat honores? *Cic. 1. 2. de Or. c. 50.* Iracundiam debitam, ac meritam defendere. *Plin. 1. 5. ep. 15.* Quod mihi cognitum eſt non fama, qua aliqui optima, & meritiffima fruuntur, ſed longis experimentis. *Vetus Inſcript. apud Reineſ. claff. 5. n. 35.* Filiæ meritiffimæ. h. e. optime merita. *Mero*, onis, V. *Pero*. *Mero*, per jocum dictus eſt Tyberius Cæſar pro Nero, quod impendio vinoſior eſt. *Sueton. in ejus vita c. 24.* In caſtris tyro etiam tum propter nimiam vini aviditatem pro Tyberio Biberius, pro Claudio Caldius, pro Nerone Mero vocabatur. *Merobiba*. V. *Meribiba*. *Meroctes*, m. 1. lapillus porracei coloris, qui lacte ſudat. *Plin. 1. 37. c. 10.* *Merche*, es, f. 1. per tres ſyllabas, *Guegnere*, al. *Neube*, *meris*, inſula magna Æthiopie cum urbe cognomine, a Nilo, Aſtapo, & Aſabora diu-minibus eſſecta, clypei figura, metallis omnibus abundans. *V. Plin. 1. 1. c. 37.* & *Lucan. 1. 10. v. 203.* *Merôpe*, es, f. 1. Atlantis, & Plejones filia, una Plejadum. Inter Plejades ſtellas obſcuriffima fingitur. Cauſa eſt, quod Siſypho Regi Corinthiorum homini mortali nupſerit, ex quo Creontem, Glaucum, & Laertem peperit. *Ovid. 4. Faſt. v. 173.* *Merops*, f. 3. *איטאיפוס*, avis, pallido intus colore pennarum, ſuperne cyaneo, priore ſubrutilo. Nidificat in ſpecu, ſex pedum deſoſa altitudine. Inſeſa in primis eſt alvearis, aſpeque abſcunit. Unde *apiaſtra* a quibusdam appellatur. *Virg. 4. Georg. v. 14.* Pietate in parentes volucris cæteris præſtat. Nam ubi primum per ætatem volare poteſt, parentes in altiffimis ſpecubus reconditos alit. *Plin. 1. 10. c. 33.* *Merſito*, as, frequentativum a mergo. *Solin. c. 45.* (al. 57.) Profundius nares merſit in bibendo. *Merſo*, as, avi, atum, a. 1. *bagnare ſpeſſo*, Ger. *einsucken*, Gal. *plonger ſouvent en l'eau*, *Hif. cabullir de baxo de l'agua*, *איטאיפוס*, sæpe mergo. *Virg. 1. Georg. v. 272.* Halantunque gregem fluvio merſare ſalubri. Translate *Horat. 1. 1. epifl. 1. v. 16.* Merſor civilibus undis. *Merſus*, a, um, nom. ex participio a mergo, *affondato*, *immerſo*. *Lucan. 1. 3. v. 632.* Merſa carina. *Virg. 6. Æn. v. 267.* Res alta terra & caligine merſa. *Stat. 1. 5. Sylv. 1. v. 201.* in corde merſus dolor. *Juvén. Sat. 11. v. 40.* Ære paterno, Ac rebus merſis in ventrem. Merſi in foro dicitur, qui ære alieno obruti ſunt; olim enim in foro ſtabant danſum, & ſeneratores. *Plaut. Epid. 1. 2. 16.* Malim iſtiusmodi mihi amicos turro merſos, quam foro.

Merto, as, a. 2. idem quod mero, apud vet. *Fest. Accius apud Non. c. 2. n. 54.* Vel hic, qui in ea parte effrænata impudentia præsentem præsens dicitis merrare instituit. ¶ Item idem quod mero, *meritare. Id. apud eund. ib. n. 133.* Quod sicut decuit, aut meus merraret dolor.

Merula, x, f. mero, *ἰσῆρ*, Ger. *ein amsel*, Gal. *merle*, Hisp. *mirla*, *mierla*, *χόρνυθος*, *χόρνυθος*, avis genus, a merus, solus, quia solivaga est, & solitaria pascitur. *Varr. l. 4. de L. L. Fest. Plin. l. 10. c. 29.* Merula ex nigra rufescit, æstate canit, hyeme balbutit, circa solstitium muta. *Cic. 5. Fin. c. 15.* Serpere anguiculus, evolare merulas, nare anaticulas, cornibus uti videmus boves. ¶ Est etiam piscis faxatilis. *Plin. l. 32. c. 11. & l. 9. c. 15.* ¶ Item genus machinæ hydraulicæ, quæ aquæ motu voces edit. *Vitr. l. 10. c. 6. 12.*

Merulus, i, m. merula. *Auctor eorum. de Philomela, v. 13.* Et merulus modulans tam puleris concinit odis.

Merum, n. 2. subit. *vino puro*, *ἴνῳ*, Ger. *lauser wein*, Gal. *vin pur*, Hisp. *vino puro*, no aguado, *ἀκραιτε*, vinum aqua non dilutum. *Plin. l. 23. c. 1.* Merum quidem remedio est contra cicutas. *Plaut. Curcul. l. 2. 35.* Inurgitare se in merum.

Merus, a, um, o. 1. 2. *sola*, *puro*, *ἴνῳ*, Ger. *angemenges*, Gal. *seul*, Hisp. *solo*, *ἀκραιτε*, solus, purus, ut Merum vinum, idest, solum, ubi aqua est nulla, & Aqua mera, cui nihil aliud est admixtum. *Ovid. 15. Metam. v. 331.* Haud aliter titubet, quam si mera vina bibisset. *Horat. l. 1. epist. 18. v. 8.* Mera, veraque virtus. *Cic. 9. Attic. ep. 12.* Mera scelerata loquuntur. *Juven. Sat. 6. v. 158.* Observant ubi festa mero pede fabata Reges. h. e. nudo.

Merx, cis, f. 3. *merces*, *ἰσῆρ*, Ger. *uvahre*, Gal. *danroe*, Hisp. *mercaduria*, *ἐμπορία*, est res ipsa, quæ emitur, venditurque, ab antiquo nominativo *merces*, qui a *mercior*. *Cic. l. 3. de Rep.* Phœnicæ primi mercatoris, & mercibus suis cupiditates omnium rerum exportaverunt in Græciam. *Id. pro Rabir. Poth. c. 14.* Fallaces & tucosæ merces. *Plaut. Pan. l. 2. 129.* Proba merx facile emptorem reperit: Invendibili mercis oportet ultro emptorem adducere. ¶ Mala merx, convicium est in hominem nequam. *Plaut. Cist. 4. 2. 61.* Mala merx hera hæc, & callida est.

Meta. V. Mefe.

Mesancilon, i, *μεσανκίλον*, genus teli, in medio amentum habens. *Fest. & Gel. l. 10. c. 25.* ubi notant interpretes, corrupte legi *mesancula*, pro *mesancula*.

Mesapia, & **Mesapia**, x, terra d' *Orranto*, regio Italiæ, alias Apulia, a Mesapo rege hic dicta. *Festus*.

Mesapius, & **Mesapius**, a, um, adject. ad Mesapiam pertinens. *Ovid. 14. Metam. v. 513.* Mesapique arva relinquunt.

Mesapus, seu **Mesapus**, m. 2. filius Neptuni, qui in equis domandis excelluisse, & igni, & ferro insuperabilis fuisse fingitur. Servius idcirco Neptuni filium appellatum putat, quod per mare in Italiam fuerit vetus in auxilium Turni adversus Æneam. *V. Virg. l. 7. Æn.*

Mesaulæ, m. 1. *μέσῳλαι*, ædium itinera dicuntur inter duas aulas, id est, duo atria interposita. *Vitr. l. 6. c. 10.* V. *Andron*.

Mese, *μῆση*, idest media, chordæ nomen, quæ nunc a Musicis vocatur a *la mi so*. *Vitr. l. 5. c. 4.*

Mesembria, x, f. *Mesembria*, urbs Thraciæ, Megarensium colonia. Hinc **Mesembriacus**, a, um, ut **Mesembriacus** portus, apud *Ovid. l. 1. Trist. el. 6. v. 37.*

Meses, ventus inter Boream, & Cæciam, *Græco, μῆσης*. *Plin. l. 2. c. 47.*

Mesochorus, m. 2. *μεσοχορος*, qui in medio turbæ stans reliquos canendi, vel aliud agendi lignum proponit. *Sidon. l. 1. ep. 2.* Nullus tibi lyristes, choraulos, mesochorus. *Plin. l. 2. epist. 14.* græce scriptis: Hoc infiniti clamores commoveatur, cum *μεσοχορος* dedit lignum.

Mesolabium, & **Mesolabium**, ii, *μεσολάβιον, μεσολάβιον*, instrumentum ad aliquid rei mesolandum inveniendum aptum. *Vitr. l. 9. c. 3.* Mesolabi ratione idem explicaverunt.

Mesoleucos, m. 2. *μεσολεύκος*, gemma nigra, quam median linea alba ditinguit. *Plin. l. 37. c. 29.* ¶ Est præterea hoc nomine herba quædam habens candidam lineam per folium discurrentem. *Plin. l. 27. c. 21.*

Mesomelas, f. 3. *μεσομέλας*, gemma alba, quam linea nigra ditinguit. *Plin. l. 37. c. 10.* Mesomelas, nigra vena quemlibet colorem secante per median. Nam *μέλας*, niger dicitur.

Meson, onis, m. 3. *μέσον πρόσωπον*, persona comica ut coqui, aut nauitæ, aut ejus generis. *Fest.* Dicta est a *μέσος*, medius, quia coquorum, nauarum, cerdonum, atque hujusmodi opificum personæ mediæ sunt, ut quæ neque ferviles videntur, cum liberæ sint operæ, neque omnino liberæ, cum mercenariæ. Sed Aristophanes Grammaticus ait, dictam esse ab inventore Mefone comædo.

Mesonauta, x, m. *μεσοναύτης*, ut ipsum græcum nomen indicat, est ille, qui in media navi omnibus prælo est. *Hermolaus* putat esse vilis mancipii nomen, ut mediastri domi, ad purgamenta esserenda, ligna congerenda, & alia hujusmodi ministeria. *Budeus in annot. in Pseudest. ad leg. 1. Dig. de nau. cauon. c. 6.* ubi habetur hæc vox.

Mesopotamia, f. 1. Seleucia, Oirohena, Aram, & Charam in sacris Libris, *Diabech*, Arab. *Gezira*, idest insula, *Μεσοποταμία*, regio Asiæ, pars Assyriæ ad Occ. comprehensa Euphrate ad Occ. & Mer. & Tigri ad Or. cui ad Bor. Armenia major Niphate M. intercedente, ad Mer. Babylonia, & Chaldaea, ad Or. Assyria cum Sufiana, ad Occ. Syria cum Armenia minore adhaerent, sic dicta, quia posita est inter Euphratem, & Tigriam fl. *Cic. 2. de nat. Deor. V. Plin. l. 6. c. 26.*

Mesosphærum, n. 2. *μεσόςφαιρον*, nardi genus, minore folio. Alii Indici nardi folium exponunt. *Plin. l. 12. c. 12.*

Mespilum, li, n. 2. *mespilo*, Germ. *mispeln*, Gall. *mesle*, Hisp. *nispera*, *μῆσαιλον*, fructus mespili arboris. *Plin. l. 15. c. 20.*

Mespilus, li, f. 2. *mespilo*, Ger. *ein mispelbaum*, Gal. *meslier*, Hisp. *nispera*, *μῆσαιλον*, genus arboris, foliis prius rubris, quam deciduis, radice inextirpabili, cuius fructus mespilum dicitur. *Plin. l. 17. c. 24.*

Messana, f. 1. *Messina*, *Μεσσηνία*, urbs Siciliæ, præcipua, ampla, Academia, Emporium, cum portu capacissimo, in provincia, seu Valle Demone, ad Ortum insulæ, e regione Calabriæ Citerioris, apud Freum Mamertinum. *Jsl. l. 14. v. 195.* Pop. Messanenens.

Messapia. V. **Mesapia**.

Messène, f. 1. *Messena*, *Μεσσηνία*, urbs Peloponnesi, olim clara, & Messeniæ regionis caput, nunc oppidulum tenæ, & nullius nominis, in prov. *Belvedere* dicta, in ora occidentia sinus Messeniæ, cum portu tanti per capaci, ad ostia Balyræ fl. Pop. Messenii. Hi, cum iterum, atque iterum delatissent a Lacedæmoniis, ab eis in servitutum redacti sunt, pejusque servis habitis, auctore *Pausania*, & *Justin. l. 3.* In Siciliam migraverunt, ibique ad Pelorum Prom. urbem condiderunt, quæ ab ipsis *Μεσσηνία*, ex nomine patriæ suæ appellata est, a Latinis in a commutato, Messana vocatur.

Messenius, a, um, adjectiv. ut Messenia mœnia. *Ovid. Metam. 12. v. 549.*

Mesio, onis, f. *ἡ μισση*, ætus metendi. *Varr. l. 1. R. R. c. 50.* Frumentaria tria genera sunt messiosis: unum, ubi fallæ succidunt, &c.

Messis, is, f. *messe*, *vaccola*, *ἄσπυ*, Ger. *die erndte*, Gal. *la moisson*, Hisp. *mes*, *ἄσπυ*, collectio frumenti, & aliarum segetum, a meto. *Par. R. l. 1. c. 50. Cic. 1. de Orat.* Quid sit sementis, ac messis, quid arborum putatio, ac vitium. ¶ Dicitur etiam de ipsa segete jam collecta. *Virg. 1. Georg. Illius immensis ruperunt borrea menses.* ¶ Item de tempore metendi. *Virg. 5. Ecl. Ante focum, si frigus erit, in messis, in umbra.* *Plin. l. 24. c. 14.* Flos mori per menses colligitur. ¶ Translate *Cic. in Paradox.* Qui illam Syllani temporis messem recordetur. Adde *Plaut. Epid. 5. 2. 53.*

Messor, ris, m. *missore*, *ἄσπυ*, Ger. *ein schnit er*, Gal. *moissonneur*, Hisp. *segador*, *ἀσπυρ*, *ἄσπυρ*, qui metit. *Cic. 3. de Orat.* Non mihi oratores antiquos, sed messoris videris imitari. ¶ Translate *Plaut. Captiv.* Sator scelerum, & messor.

Messorius, a, um, *ἄσπυρ*, quod ad messorum pertinet. *Cic. pro Sext. c. 38.* Messoria se corbe contextit.

Messura, x, f. *messis*. *Dionæst. Grammatic.*

Messus, a, um, non. particip. *missus*, a meto. *Virg. 4. Æn. v. 513.* inesse falicibus herbæ.

Met, syllabica adjectio, quæ conjungitur cum pronom. *ego*, *tu*, *ipse*, *ille*, & similibus, ut *Egomte*, *ipsomet*, &c. Sed in pronome in nominativo singulari non additur, nec existimetur verbum *tumet* a *tumeco*. Addit tamen potest, si dictio syllabica se interponatur, ut *Tumemet*. Significat discretionem, ut *Ipsomet*, idest per se, & non per alios. *Ter. Adel. 3. 2. 31.* Hisce oculis egomet vidi. *Lucret. l. 4. v. 913.* Tutemet in culpa cum sis. ¶ Reperitur etiam cum adverb. tanquam. *Plaut. Cura. 5. 2. 29.* Tanquammet genium meum.

Meta, f. 1. *meta*, *ἐπιπέδιον*, *τενίσμα*, *ἴνῳ*, *ἰσῆρ*, *ἰσῆρ*, Ger. *kegal*, *ziel*, Gal. *but*, *borne*, Hisp. *termino*, *ἄσπυ*, *τίμα*, terminus, extremitas in genere, a Siculo *μέτρος*, unde *μέτρος*, quod Hefychius exponit *ἐπιπέδιον*, *ultimum*. *Virg. 1. Æn. v. 278.* His ego nec metas rerum, nec tempora pono. ¶ Speciatim dicitur de termino in agris, qui erat in acumen erectus. *Frontin.* Conspicuum metarum sæpe excedimus. ¶ Item de termino circi, prope quem quadrigæ hæcebant. *Horat. l. 1. ode 1.* Metaque fervidis evitata rotis. ¶ Per translationem a figura metæ in aris, & in circis quælibet congeries fastigiata sic dicebatur, ut *Meta fœni*, lignorum, &c. *Col. l. 2. c. 19.* Certe quicquid ad eum modum, quo debet, siccatum erit, in metas construi conveniet. ¶ Accipitur etiam meta pro parte molæ, de qua V. in *Mola*. ¶ *Meta lactis*, dicitur caseus, qui factus est ad formam metæ. *Martial. l. 3. ep. 58.* Fert ille ceris cana cum fuis mella, Metamque lactis Salsitate de sylvâ.

Metacisium, i, m. *metacisium*, *μετακισίον*, est cum verborum conjunctio M litteræ assiduitate colliditur, ut *Mammam ipsam amo*, *quasi meam animam*. Ita *Marsian. Capell. l. 5. pag. 167.* ¶ Alia ratione definit *Diomed. l. 2. pag. 448. Pursh.* nempe ut sit, cum in fine partus orationis invenitur M littera, & sequens a vocali incipit, ut *Quousque tandem abutere*.

Metabasis, *μεταβάσις*, Latine *Transitio*, est figura Rhet. cum ab iis quæ hæctenus diximus, ad alia transitus. *Quintil. l. 9. c. 3.* Græcis literis scribit. Græca enim vox est.

Metabole, *μεταβολή*, Trajectio, figura est, quæ sit contrariis ita dispositis, ut a priori posterius proficiatur. *Terent. Andr.* Quoniam id fieri, quod vis, non potest, id velis, quod possit.

Metalepsis, is, f. 3. *μετάλησις*, Transumptio. Tropus est, cum aliqua dictio aliud a propria sua significatione ex iis, quæ præcesserunt, denotat, seu cum aliquid ponitur, ex quo gradatim in alterius rei consequentis cognitionem veniatur, a *μετά*, *trans*, & *λήσις*, *acceptio*. *Virg. 1. Ecl.* Post aliquot mea Regna videns mirabor arista. idest post aliquot annos. Nam gradatim ab aristis ad spicas, a spicis ad segetes, a legetibus ad æstates, ab æstatibus ad annos acceditur. *Quintil. l. 8. c. 6.*

Metalliter, adverb. ad metæ formam. *Marsian. Capell. l. 7.* Umbra metalliter iacitur.

Metallarsi, m. 2. *μεταλλάρης*, qui in metallis versantur, & præcipue qui ad effodienda metalla damnati sunt. *Juris. ff. de pan. c. de mesal.*

Metalliscus, ci, sub. m. qui metallis effodiendis, & purgandis dat operam. *Plin. l. 34. c. 16.* Lavant eas arenas metallici, & quod subsidit, coquant in fornacibus.

Metalliscus, a, um, *metallico*, *μεταλλικός*, quod ad metallum pertinet. *Plin. l. 27. c. 4.* Fuere, qui traderent in Judæa super Hierosolymam ejus naturam metallicam.

Metallifer, ra, rum, quod metallum gignit. *Silius l. 15. v. 498.* Metalliferæ terræ.

Metallum, li, n. 2. *metallo*, Ger. *erzwerk*, Gal. *metal*, Hisp. *metal*, *μέταλλον*, materia illa dura, quæ ex terræ visceribus effoditur, ut aurum, argentum, ferrum, hydrargyrum, stannum, cuprum, plumbum, quasi *μετά* τῷ ὕδατι, prope alia, quia ubicunque una inventa vena metalli est, non procul invenitur alia. *Plin. l. 33. c. 6. Virg. 2. Georg.* Hæc eadem argenti rivos, æræque metalla ostendit venis. ¶ Dicitur etiam de alius rebus, quæ e terra eruntur: ut de marmore. *Silius l. 8. v. 482.* quos a niveis exegit Luna metallis. De sulphure. *Apul. l. 9. Metam.* Odores sulphuris inescatus intercluso spiritu distillat; utque est ingenium vivacis metalli, &c. ¶ Sumitur etiam pro fodina, ex qua metallum effoditur, ut *Metallum miniarium*, lodina, ex qua minium effoditur, *argensarium*, ex qua argentum, *plumbosarium*, ex qua plumbum, &c. *Plin. l. 33. c. 7.* Celeberrimum ex Sifonensi regione in Bætica miniario metallo. *Tacit. in Agric. c. 31.* Neque enim nobis metalli sunt, quibus exercendis reserveremur. ¶ Item pro lapidicina. *Lucan. l. 4. v. 303.* Duris silicium lassata metallis.

Metamorphosis, f. 3. *μεταμορφωσις*, transformatio, transfiguratio, a *μετά*, *trans*, & *μορφή*, *forma*. Hoc nomine Ovidius, & Apulejus libros transformationum suarum inscripserunt.

Metanœa, x, *μετανόησις*, pœnitentia, resipiscencia. Vox græca, qua utitur semel *Auson. epigr. 12. v. 12.* Nempe ut pœnitcat, sic metanœa vocor.

Metaphora, f. 1. *Metasora*, *μεταφορά*, Translatio, Tropus, per quem vocabula a suis rebus, quarum propria sunt, ad alias res diversi generis, vel speciei cum similitudine transferuntur, a *μεταφέρειν*, *transferro*, ut Prata ridet, Herbæ luxuriantur. *Auctor ad Heren. l. 4. Cic. 3. de Orat. & Quintil. l. 8. c. 6.*

Metaplasmus, m. 2. *μεταπλασματις*. Transformatio, figurata quædam constructio, per quam vetus, & usitata forma verborum vel necessitate metri, vel orandi poematis causa, in novam formam mutatur. *Quintil. l. 1. c. 8.*

Metapontinus, a, um, adject. qui ex Metapontio, ut Metapontinus ager, *Liv. l. 29. c. 19.* Et Metapontini, ejus urbis incolæ, apud *eund. l. 22. c. 61.*

Metapontium, & **Metapontum**, i, oppidum Italiæ in sinu Tarentino, conditum a Piliis populis Peloponnesi. *Mela l. 2. c. 4. Plin. l. 14. c. 1.*

Metarius, a, um, adject. ad metam pertinens. *Arnob. l. 2.* Metariæ circumscriptionis expertus.

Metaphisus, μεταφυσική, translatio, figura Rhet. quae culpam in eum transferimus, qui in iudicium vocari non potest. V. Grammat.

Metathesis, μεταθέσις, Transpositio, Figura Poetica, per quam ordo litterarum immutatur, ut *Tymbre* pro *Tymber*. Virg. 10. *Aeneid*. At mihi Thymbre caput Evandrius abulit enfis.

Metatio, oris, μεταθέσις, actus metandi, seu disponendi, collocatio, dispositio. Col. l. 9. c. 15. Hæc in quincuncem vinearum metatio expeditissima ratione conficitur.

Metator, oris, μετατάτης, διατάτης, qui metatur, ut qui agrum, aliumve quemvis locum in certas distribuit partes, uti locum futuro ædificio, aut castris collocandis metitur, qui arbores in feminario, vel arbusculo disponit, & ordine quodam digerit, &c. Cic. 11. Phil. c. 5. Accedit Saxa, nescio quis, quem nobis Cæsar ex ultima Celtiberia Tribunum plebis dedit, castrorum antea metator, nunc, ut sperat, urbis. Lucan. l. 1. Audax Hesperios veniam metator in agros. Metatores in militia, seu menores, foriter, dicuntur ii, qui præmitti solent ante venturos milites, ut castris locum metentur, & suum singulis locum assignent, vel etiam qui iussu, atque auctoritate Principis milites in domibus incolarum collocat. Veget. l. 2. c. 2. & 7.

Metaterius, a, um, adiect. ad metandum pertinens. Metatoria pagina apud Sidon. l. 8. ep. 11. dicitur, quæ adventum amico metatur hospitium.

Metatira, æ, f. metatio. Laflans. l. 4. c. 11. ex Hierem. Proph. Incaulam facta est metatura.

Metatus, a, um, nom. particip. designato, misurato. Horat. l. 2. od. 15. Nulla decempedis metata privatis porticus. Id. l. 2. Sat. 2. v. 114. videas metato in agello fortem mercede cololum.

Metaurus, m. 2. Metaurum, Marro, f. Italiæ, in Brutiis, qui prope Seminarum castr. labitur, & auctus aliquot fluviis minoribus, iuxta Metaurum opp. in mare Tyrrenum se exonerat. Metaurus item, Metaro, Metro, f. Umbriæ, qui oritur ex Apennino M. deinde Fanum S. Angeli in Vado, Urbanæ, & Forum Sempronii rigat, postea auctus aliis fluviis, in sin. Adriaticum se exonerat. Item f. Siciliæ.

Metaxa, f. 1. el. mataxa, Μέταξα, sericum rude, idest quod nondum tintum est, neque in fila ductum, apud Jctos l. 8. Cod. de pign. & hypoth. Accipitur etiam pro veste serica, l. 10. Cod. de murileg. & l. ult. ff. de public. & vestig. Apud Vitruv. quoque hæc vox legitur, l. 7. c. 3. & est species tuniculi, seu restis, ut explicat ibi Philander. At Baldus in Lex. Vitruv. accipit pro filo agglomerato, & convoluto, matassa. Verba Vitruvii sunt: Sin autem arundinis græcæ copia non erit, de paludibus tenues colligantur & mataxa, & tomicæ. Putat autem Baldus legendum esse, & mataxata tomicæ. h. e. in mataxa morem convolutæ. Qui mataxa retinent, exponunt manipulos, seu fasciculos cannarum. Locum Luciliis, quem quidam pro hac voce afferunt, V. in Caspiratas.

Metaxarius, m. 2. Μεταξάριος, qui ferici mercaturam exercet. l. 8. Cod. de pign. & hypoth.

Metaxatus. V. Metaxa.

Metella lex. V. Metilius.

Metelli, m. 2. familia plebeja apud Romanos, clarorum virorum virtute insignis. Plin. l. 7. c. 13. & 44. & Cic. 1. Tusc. c. 34.

Metellinus, a, um, adiect. ad Metellum pertinens, ut Metellina oratio. Cic. 1. Attic. ep. 13.

Metemorphosis, is, f. Μετεμορφώσις, transcorporatio, vel transmutatio corporis. Tertull. de Anim. c. 31. & 32.

Methodice, es, f. 1. Μεθόδως, pars Grammaticæ rationem loquendi complectens. Quintil. l. 1. c. 9. Partes duæ (Grammaticæ) quarum illam methodicem, hanc historicam vocant.

Methodicus, a, um, Methodiæ, qui methodo aliquid tractat. Cels. in præm. Methodici sæculi nostri contendunt.

Methodium, ii, Μεθώδιον, ludificatio. Petron. in fragm. Tragar. c. 36. Burm. Damus omnes plaurum a familia coemptum, & res electissimas ridentes aggredinur. Non minus & Trimalchio ejusmodi methodio lætus, Carpe, inquit, &c. Al. leg. methodium, Μεθώδιον, hoc est canticum interjectum.

Methodus, i, f. Μέθοδος, via docendi, de qua in Dialecticis. Tutius scribes literis græcis. Hæc vox videtur adhibita ab Aufonio epist. 18. ad Theon. pro etymologia, ut quidam legunt hunc locum: sed meliores Interpret. reponunt *Metoché: Vale beatus, nomen a Divis. Theon. Metoché sed ista sepe currentem indicat.* Est enim theon, græcè Θεων, participium, hoc est Μετοχῆ, verbi Θεω, curro.

Methodne, es, f. Modon, urbs Peloponnesi in ora Messeniæ. Valer. Flac. l. 1. Argon. v. 388.

Methymna, vel Methymne, f. 1. Methana, Μεθύμνα, urbs Lesbi Inf. post Mitylenem primaria, in ora ad Or. Cænidem opp. Æoliæ versus. Vinoclebrus est. Arionem citharædum genuit. Ovid. l. 1. de arte, v. 57. quot habet Methymna racemos.

Methymnæus, a, um, Μεθύμναϊος, quod spectat ad Methymnam urb. Ovid. 11. Met. Et Methymnææ potiuntur litore Lesbi.

Methymnia, adis, f. μεθύμνια, quæ ad Methymnam pertinet. Ovid. heroid. ep. 15. v. 15. Pyrrhiades, Methymniadesve puellæ.

Metia porta erat Romæ eadem ac Esquilina, extra quam comburebantur cadavera, noxii in cruceum agebantur, & carnicum domus erant. Plaut. Caf. 2. & Pseud. l. 3. 96.

Metillus, a, um, adiect. Metilia lex lata fuit a M. Metilio Trib. pleb. circa A. U. 535. Spectabat autem ad fullones. Plin. l. 35. c. 17. ubi al. leg. Metella, sed perperam, inquit Harduin.

Meticulosus, a, um, pauroso, timido, φοβώδης, timidus. Plaut. Amph. l. 1. 137. Nullus est hoc meticulosus æque. Id. Mostel. 5. 1. 52. Meticulosa res.

Metior, ris, mensus sum, d. 4. misurare, מָדַד, Ger. fuerchten, Gal. mesurer, Hisp. medir, Μετρίω, est explorare, quæ alicujus rei sit magnitudo, ut quot pedum, passuum, vel unarum aliquid sit, dirigere norma, definire, describere, a verbo Græco allato. Cic. 1. Off. etiamsi dinumerare se stellas, aut metiri mundi magnitudinem posse arbitraretur. Curt. l. 5. e. 1. Ducens pedestrium stipendium mensum est. Translate ponitur pro æstimare. Cic. in Parad. Peccata non rerum eventu, sed vitii hominum metienda sunt. Nepos in Eumen. c. 1. Magnos homines virtute metimur, non fortuna. Quandoque ponitur pro transmeare, transstrare, olivrepassare. Plaut. Pseud. 4. 11. Quin hinc metimur gradibus militariis? hoc est quin hinc ambimus? Catul. carm. 34. Tu cursu, Dea, mensuro Metiens iter annum. h. e. conficiens. Passiva significat. utrapat Laflans. de mort. persectus. c. 23. Agri glebatim metiebantur. Legitur etiam particip. metitusus, pro mensus. chi ha misurare. Ulp. l. 50. ff. de legat. 3. Quæ quis ingenio suo metitusus est.

Metio, as, a. 1. idem ac metor. Virg. in Culiæ, v. 173. Metabat se se circum loca. Caf. l. 3. B. C. Cum prope Dyrrhachium Pompejus constitisset, castraque metari iussisset.

Metio, is, metius, mesum, a. 3. metere, मָצַר, Ger. schneiden, Gal. moissonner, Hisp. segar, μέω, Μετίζω, est messem facere, i. e. segetes ma-

turas secare. Cic. 2. de Or. c. 65. Ut fermentem feceris, ita & metes. Translate sumitur pro secare, seu cadere, in genere. Virg. 4. Georg. v. 54. Purpureoque metunt flores. Id. 10. Æn. v. 513. Proxima quæque metit gladio. Item pro colligere. Cic. anteq. ires in exil. Frustrum metere ut possis, ferere beneficium, est liberale officium.

Metodium. V. Methodium.

Metæcus, i, colonus, advena, qui de una in aliam civitatem migravit habitandi gratia, forestiere, Μέτακος. Vox græca, qua utitur Eumen. in Paneg. Flavianum nomine dicto, c. 4.

Metonymia, f. 1. Μετωνυμία, Hypallage, Transnominatio, Denominatio, est Tropus, per quem ponitur causa pro effectu, vel contra, vel continens pro re contenta, vel signum pro re significata, a μετώ, trans, & ὄνομα, nomen. Aut. ad Her. l. 4. Cic. 3. de Or. & in Or.

Metopa, æ, Μετόπη, pars, seu spatium inter duo foramina. Vocabulum est Architecturæ. Vitruv. l. 4. c. 3. V. ibi Bald. in Lex.

Metopion, n. 2. Μετόπιον, arbor in Africa Æthiopiæ subiecta, ex qua lacryma in arenas decidit, quam nonnulli metopium, alii ammoniacum vocant. Plin. l. 12. c. 28. Est & olei genus ex amaris amygdalis confectum. Plin. l. 15. c. 7.

Metoposcopus, m. 2. Μετοπισκόπος, frontis inspector, qui scilicet ex frontis, & faciei lineamentis, quid cuique eventurum sit, divinatur, a Μετόπιον, frons, & σκοπέω, contempior. Suet. in Tito, c. 2. Quo quidem tempore ajunt metoposconon a Narcisso Claudii liberto adhibitum, ut Britannicum inspiceret, &c.

Metor, aris, d. 1. por meta, misurare, מָדַד, Germ. aufmessen, dem baun angeben, Gal. mesurer, borner, Hisp. apofentar, poner sermimo, μέτρο, est metas in agris terminandi gratia disponere, item mensurare locum futuro ædificio, vel alteri cuius operi. Gel. l. 1. c. 1. Nam cum fere conlaret, curriculum stadii, quod est Pius apud Jovem Olympium, Herculem pedibus suis metatur, idque fecisse longum pedes sexcentos. Speciatim de castris dicitur, & est locum castris ponendis, locandisque præfinire, atque circumscribere, vel castra collocare. Sall. in Jug. Sylla pariter cum ortu Solis castra metabatur. Accipitur etiam generatim pro metiri. Ovid. 1. Fast. Nos quoque sub ducibus cælum metabimur illis. Item pro disponere, eligere, ac parare. Virg. 2. Georg. v. 274. Si pinguis agros metabere campi, densa tere.

Metreta, æ, f. Μετρητής, cadus, amphora Attica, a μετρέω, mensura. Diogenides l. 5. ait, esse vas congiorium decem: Decem autem congiis sexaginta sextarios valent, idest amphoram, & quadrantem. Martial. l. 5. epigr. 16. Plurimus Hispanas mittet tibi nauta metretas.

Metricus, a, um, μετρικός, quod ad metrum pertinet. Plin. l. 11. c. 37. Arteriurum pulsus in modulos certos, leseque metricas per ætates flabilibus. Quintil. l. 9. c. 4. Pedes metrici.

Metrocomia, f. 1. μετροκομία, matrix villa, vicus, vel pagus, unde iam alios vicos ductæ sunt coloniz, a μετρη, mater, & κομία, pagus. Justinian. in Cod. l. 11. tit. 55. Non licere habitatoribus metrocomiæ possessiones suas ad extraneum transferre. Item metroconium, ii, n. Imp. Theodos. & Valentinian. l. 10. Cod. tit. 19. leg. ult.

Metrodorus, m. 2. μετροδόρος, Pictor, & Philosophus Atheniensis, vel potius Stratoniceus, Carneadis auditor. Cic. 2. Acad. 1. de Orat. Item Philosophus Lampfacenus, fodalis Epicuri. Cic. 1. de nat. Deor. Fuit præterea Metrodorus quidam Scepticus, qui postea relicta Philosophia, ad civilium rerum administrationem se contulit.

Metropolis, f. 3. μετροπόλις, ciuitas matrice, μητρόπολις, civitas matrix, urbs, ex qua coloniz deductæ sunt, a μετρη, mater, & πόλις, urbs, quæ mater urbium aliarum, quia sic se habet metropolis ad coloniam, ut mater ad filiam. Dig. l. 27. tit. 1. leg. 6.

Metropolitānus, a, um, μετροπολιτάνος, ad metropolim pertinens. Imp. Theodos. & Valentinian. l. 11. Cod. tit. 21. Metropolitano nomine ac dignitate civitatem Berytium decernimus exornandam.

Metrum, tri, n. misura, metro, מִטְרָה, מִטְרָה, Germ. ein vers mess, Gall. mesure, Hisp. medida, μετρη, mensura, a Græco nomine allato, & dicitur de mensura versus, quia versus pedibus mensurantur. Quint. l. 1. c. 8. Metro servire coguntur. Usurpatur etiam de ipsis versibus Colum. l. 3. c. 10. Exceptis, quæ retulimus, metris Virgilianis.

Metuendus, a, um, partic. a metuor, da temeris. Cic. de Arusp. Resp. Cum quibusdam multis, metuendisque rebus.

Metuens, entis, partic. a metuo, timido. Sæpe nomen fit, & cum gen. constituitur. Cic. post red. in Sen. Nam Consules, modesti, legumque metuentes, impediabantur lege. Ovid. 6. Fast. v. 259. Regis opus placidum, quo non metuens ullum Numinis ingenium terra Sabina dedit. Tacit. Ann. 13. v. 25. Nero metuentior in posterum milites sibi circumdedit.

Metula, æ, f. parva meta, diminutivum. Plin. l. 5. ep. 6. Alternis metulæ surgunt.

Metuo, is, tui, sine sup. a 3. temere, מָדַד, Ger. fuerchten, Gal. craindre, Hisp. temer, φοβίσκου, timere, a metus. Constituitur vel cum acc. Ter. Eun. Metuebant omnes jam me. Vel cum dat. Hæ locutiones autem, Metuo te & Metuo tibi, differunt, quia Metuo se idem est, quod metuo, ne quid mihi mali inferas, Metuo tibi, est metuo, ne quid tibi mali accidat. Virg. 1. Georg. Inopi metuens formica senectæ. Vel cum abl. & præp. de vel ex. Cic. 10. Att. ep. 4. Non tam de sua vita, quam de mea metuit. Plaut. Most. 2. 3. 57. Metuere ex aliquo. Vel cum acc. & dat. Plaut. Pam. Metuo amori meo moram. Vel cum acc. & abl. cum præp. a, vel ab. Cic. l. 5. Fam. ep. 6. Et a me infidias metuunt. Vel cum acc. dat. & abl. cum præp. a, vel ab. Aut. ad Her. l. 2. c. 19. Ab inimico sibi periculum metuebat. Vel cum conjunctivum, in iis, quæ vellemus fieri, cum particula ut, in iis, quæ fieri nollemus, cum particula ne. Cic. de Sen. Orator, metuo, ne languescat senectute. Ter. Heeyr. 2. 2. 15. Si metuis, satis ut meæ domui curetur diligenter. Metuo ne non, idem quod metuo ut, Plaut. Caf. 3. 3. 12. Metuo, ne non fit furda, atque hæc audiverit. Vel cum infinito. Virg. 1. Georg. v. 246. Arctos Oceani metuentes æquore tingi. Jungitur etiam cum aliis particulis; nam, metuoere pro aliquo, dicit Celsus. Metuere propter aliquem Plaut. Rud. Et, metuo quin. Id. Amph. 5. 1. 56. ubi metuo pro dubito videtur usurpari. verba Plauti sunt: Si istæ vera sunt, non metuo, quin meæ uxori latæ suppetiæ sint. Id. Trucul. 4. 3. 35. Matres duas habet, & avias duas, jam metuo, patres quot fuerint. Metuere, & vereri in eo differunt, quod illud proprium servorum est, hoc liberorum: quamquam interdum promiscue usurpantur. Cic. de Senect. Metuebant eum servi, verebantur liberi. Adde pro Quint. c. 1. At contra Ter. Phor. 1. 2. 68. Metuebat absentem patrem.

Metus, us, m. timore, tema, paura, מָדַד, Ger. fuerchten, Gal. peur, Hisp. miedo, φόβος, timor, formido, a μέτρο, quod inter alia etiam μέτρον, sine metum signat, ut Helychius testatur. Cic. 4. Tusc. c. 37. Metus est opinio impendentis mali, quod intolerabile esse videatur. Id. ibid. Ægritudine finitimus est metus. Est enim metus, ut ægritudo præsentis, sic ille futuri mali. Metus, formido, psuor, & tremor sic a nonnullis origine distinguuntur, ut metus sit motus animi, cum id, quod male casurum putat, mens refugit; formido, cum mens vehementius

movetur, ita ut se abeat, & foras feratur; *psor*, cum ex horrore venturæ rei peclus vehementer tunditur, pavire enim est tundere: *temor*, cum in hac perturbatione frigidescimus. ¶ Sumitur pro active sum passivè. Nam *metus hostium* recte dicitur, & cum timent hostes, & cum timentur. *Jallust. i. biff.* Ad bellum excitabat metus Pompeii victoris, *Cic. 11. Fam. ep. 21.* Omni te de me metu libero. *Id. Agrar. i. c. 8.* Civitas metu suspensa. *Id. Verr. 4. c. 54.* Metum alicui afferre. *Id. 2. Pim.* Semper sunt in metu, & c. *Id. Ad. 1. 3.* Mihi etiam unum de malis in metu est, fratris miseri negotium. ¶ Accipitur interdum metus pro religione. nam religio, ut Servius ait, ex metu nata est. *Virg. Æn. 7.* multoſque metu ſervata per annos. ¶ Item pro furore poetico. *Horat. 1. 2. od. 19.* Euoë, recenti meus trepidat metu. ¶ Veteres hoc nomen in fœminino gen. usurparunt. *Enn. apud Feſt.* Vivam, an moriar, nulla in me est metus.

Metūtus, a, um, *remoto*, partic. antiquum ab obsoleto sub. *metutus* verbi metuo. *Lucr. 1. 5. v. 1139.* Nam cupide conculcatur nimis ante metutum. *Mevania*, æ, *Bavagns*, urbs Umbriæ, Propertio alumna nobilis, ferax armentorum. *Colum. 1. 3. c. 18. Plin. 1. 35. c. 14.* Hinc *Mevaniates*, um, m. *Mevania* incolæ. *Plin. 1. 5. c. 41.* *Mevius*, vel *Mævius*, m. 2. poeta ineptissimus fuit, Virgilii, & Horatii temporibus, utriusque inſivus, quod poemata illorum infectaretur, & ex alienæ laudis obſtinatione gloriam quæreret. Unde *Virgiliomastix* vulgo appellatus est.

Mëum, vel Meon, *μῆον*, herba anetho foliis, & caule similis. *Plin. 1. 20. c. 23.* *Meus*, a, um, *meo*, Ger. *mein*, Gal. *mon*, *mien*, Hiſp. *mi*, *mio*, *meo*, quod ad me pertinet, a me poſſidetur, vel a me agitur, pron. poſſeſſi. a gen. mei, qui ab *imè*, pro quo communis lingua *imè*, e abjecto. *Cic. in Fam.* Nihil in re mea familiari est, quod ego malim meum esse, quam tuum. ¶ Dicitur etiam de eo, qui me poſſidet, vel in me agit, ut *Meus dominus*, in cuius poſſeſſione ego ſum, *Meus carniſex*, qui me excarnificat. *Ter. And.* ¶ *Meus ſum*, idem est, quod meæ poſſeſſatis ſum. *Perſ. ſar. 5.* Poſtquam meus a Prætorè reſceſſi. ¶ Aliquando *Meus*, tuus, ſuus, noſter, veſter ſubſtantive accipiuntur. Sed facile in eis ſubauditur ſubſtantivum aliquod, ut *Amicus*, *familiaris*, *domesticus*. *Virg. 4. Æn.* Dulceſque meorum reliquias. ¶ *Meum est*, ſuum, ſuum, noſtrum, veſtrum, idem est, ac meæ ſunt partes, mea intereſt, ad me attinet. *Cic. Att. 1. 5. ep. 13.* Intelligis, quam meum ſit ſcire, & curare, quid in Rep. fiat. Interdum *Meum est*, ſignificat, mea natura eſt, mea conſuetudo eſt. *Ter. Heaut. 3. 2. 38.* Non eſt mentiri meum. Interdum idem valet, ac meum eſt inventum. *Ter. Eun. 3. 1. 39.* Tuum, obſecro, ne hoc diſtum erat? vetus credidi. *TH.* Audieras? *GN.* Sæpe, & fertur in primis. *TH.* Meum eſt. i. deſt, ego ipſe huius dicti auctor ſum. ¶ *Mea* eſt deſcriptio, i. deſt, ego deſcripſi. *Cic. de Sen. Mei* ſunt ordines, mea deſcriptio. ¶ *Meo pretio*, i. deſt, pretio a me factò, & a me ſtatuo. *Ter. in prol. Hec.* ¶ *Mea*, *mea tu*, & huiusmodi, muliebria ſunt blandimenta, ſine quibus, inquit *Donatus*, non progreditur colloquium fœminarum, & maxime trepidantium. *Ter. Eun. 4. 3. 14.* Hau, obſecro, mea Pythias, quid iſtuc nam monſtri fuit? *Id. Adel. 3. 1. 2.* Modo dolores, mea tu, occupant primulum. ¶ In vocativo habet *mi* in maſculino gen. *Ter. Adel. 2. 4. 4.* O mi *Æſchine*, o mi Germane. ¶ Sæpe vim blandienti habet. *Id. Phorm. 2. 1. 42.* Mi patre ſalve. ¶ *Sidonius* tamen *meus domne* dixit *1. 4. ep. 10.* ¶ *Meapte*, *meopte*, apud *Plaut.* leguntur non ſemel. *Sic mepte* pro *me*, *Id. Men. 5. 8. 10.*

M A N T E I.

Mi. V. Ego, & Meus. *Mica*, æ, f. *mica*, פֶּרֶ, Ger. *kruemlein*, Gal. *mic*, *micie*, Hiſp. *migaja*, פֶּרֶ, pulviſculus ille, qui in arena, quaſi argentum, fulget, a quo & panis, & omnium rerum fruſtula, quæ tractantibus nobis aliquid rem, inde emicant, *micæ* appellantur, a Dorico *μικρός*, pro *μικρός*, parvus. *Lucret. 1. v. 839.* *Micæ* auri. *Horat. 1. 3. od. 23.* Mollibit averſos Penates farre pio, & ſaliente mica. e. f. ſalis mica, quæ in ignem inſecta ſalate. *Catull. epigr. 87.* nulla venuſtas, Nulla in tam magno corpore mica ſalis, h. e. nullus lepore, nulla gratia, *niente di garbo.* *Quintil. 6. c. 4.* interpretatur, nihil ridiculum. ¶ *Mica* vocabatur cœnatio quædam parva a Domitiano extructa, de qua eſt epigramma *59. l. 2. apud Martial.* *Micans*, antis, adject. *splendido*, *ſoloreggiante*, ſplendidiſſus, fulgens. *Ovid. 2. Metam. v. 2.* Clara micante auro. *Prudent. Cathemer. 5. v. 44.* Ducebat radjus ſole micantior. ¶ *Calpur. ecl. 2. v. 26.* Ter quiſque manus jaſtate micantes. *ſate alla mora.* *V. Mico.*

Micātus, us, m. actus micandi. *Marrian. Capell. 1. 4. pag. 95.* Anguis allabere fœminam crebris linguarum micatibus attentat. *Micātus*, a, um, in micas redactus. *Plin. Valerian. 1. 1. c. 63.* Panis micatus. *Micotrogus*, i, m. parum rodens, parvi cibi qui eſt: a *μικρός*, Dorice pro *μικρός*, parvus. Alii ſcribunt *micotrogus*, a micis rodendis. *Plaut. Stich. 2. 1. 88.*

Mico, as, cui, ſine ſup. n. 1. *riſplendere*, *vilucere*, נִנֵּר, Germ. *glintzern*, Gal. *veluire*, *etinceller*, Hiſp. *reſplendecer*, *εἰλάω*, ſubinde, & per intervalla fulgeo, & reſplendo, a *mica*, qua dicitur de arenis fulgentibus. *Liv. 1. 6. c. 12.* Ubi illi vana jecerint miſilia, tunc micent gallicæ. *Virg. 1. Æn. v. 90.* Crebris micat ignibus æther. ¶ Et quoniam talis quædam variatio, dum digitis fortitur, apparet, per translationem micare capitur pro digitis fortiri. Eſt igitur micare digitis, luſus genus quoddam, quod adhuc apud Italos durat, ut porrectis digitis, certantium uterque numerum divinet. *giuocare alla mora.* *Cic. 1. 2. de Div.* Quid enim fors eſt? idem propemodum, quod micare, quod talos jacere, quod teſſeras. ¶ Ab hoc ludi genere tractum eſt, ut qui certiffima eſſet fide, quique vir bonus exiſtimaretur, eum antiqui dignum dicerent, quicum in tenebris micaretur. Nam quicum in tenebris micas, eſt liberum eſt, ſi velit, fallere. *Cic. 3. Off. c. 19.* A quibus natum eſt id, quod jam tritum eſt veſtutaſte proverbium: Cum enim fidem alicujus bonitateſque laudant, dignum eſſe dicunt, quicum in tenebris micas. ¶ Item quia ſplendor tremulus eſt, & intermiſſis vicibus movetur, factum eſt, ut micare accipiatur pro eo, quod eſt interpoſitis intervallis moveri. *Virg. 3. Georg.* Et linguis micat ore trifurcis. *Cic. 3. de nat. Deor.* Jam vero venæ, & arteriæ micare non deſinunt, quaſi quodam igneo motu.

Microſcōpus, a, um, *μικροσκοπος*, puſillanimis, timidus. *Plin. 1. 22. c. 24.* Item animi humilis, ac præparci, quos illi dixere microſpsychos. *Mictilis*, le, adject. dignus, qui mingatur, vilis, ut *merx mictilis*, apud *Lucil.* teſte *Non. c. 2. n. 532.* ut quidem emendat *Scalig.* in *Caull.*

Mictio. V. Minctio. *Mictorius*, um, adject. ad mingendum pertinens, ut *mictoria* medicamentum, apud *Caſ. Aurel. Acut. 3. c. 8.* *Mictualis*, le, mictorius. *Apul. de herbis, c. 117.* Herba virtutis mictualis. *Micturto*, is, n. 4. *deſiderare de orinate*, Ger. *gerne ſeichen wvollen*, Gal. *avoir envie de piſſer*, Hiſp. *tener gana de mear*, *αἰσῆσαι*, vrb. deſid. me-

jere cupio, vel interdum mejo ſimpliciter. *Juven. Sat. 6. v. 308.* Noctibus hic ponunt licitias, micturiunt hic.

Mictus, us, ui, m. actus mingendi. *Caſ. Aurel. Tard. 5. c. 3.* Sanguinis mictus. *Id. 1. 2. c. 1.* Difficultas mictus.

Micula, læ, f. diminut. parva mica. *Ceſſ. 1. 2. c. 5.* Si urina quaſdam quaſ miculas repræſentat. *Arnob. 1. 7. pag. 230.* Arvina in exiguas miculas inſecta.

Midas, m. 1. *μῖδας*, Gordii filius, Rex Phrygum, qui cunctos pene Reges pecuniæ abundantia antecellit. Huic (ut eſt in fabulis) propter Bacchum hoſpitiu ſuſceptum, conſeſſum eſt, ut, quicquid vellet, optaret, futurus voti compos. Optavit, ut, quicquid corpore contigiffet, in aurum verteretur. Quod annuente Baccho factum eſt. Sed cum cibus, & potus contacti etiam in aurum verterentur, ſenſit tandem ſtolidus, ſe ſtulte petiſſe, & facti poenitentia oravit Bacchum, ut hoc munus auferret. Tum Bacchus præcepit, ut in Pactolo flumine ſe lavaret, & ſic liberaretur. Quod cum ſeciſſet, cepit deinceps Pactolus aureas arenas trahere. Poſtea cum Phœbus, & Pan, ſeu Marſya carmine certarent, Midas iudex electus eſt cum Tmolio monte. Tmolus Phœbum victorem pronuntiavit, ſed Midas ſecundum Pana judicium tulit. Iratus Apollo aſſinæſe auricularis indidit, quaſ tam ſcite occultavit, ut nemo ſciret, præter ſolum tonforem: qui cum rem inauditam tacere non poſſet, ſolaſi ingreſſus proclamavit, *Aures Aſſinæſe habet Rex Midas*, deinde ſolaſi terra adoperuit. Succelſive temporis creverunt illic arundines, quæ commotæ vocem, quam tonſor intoderat, reddiderunt. Alii narant; cum præteriret aliquando Liberi Patris aſſinos, atque eos acciſſet injuria, iratum Bacchum Midæ auricularas aſſinas addidiſſe. Sunt, qui dicant, huic aureas natura prælongas fuiſſe, & aſſinarum inſtar prominentes, atque hinc fabulæ jocum ortum eſſe. *V. Ovid. 11. Metam.*

Midion, n. 2. genus navigii. *Feſt.*

Migdilybs, ybis, mixtus Lybs, mixtus genere. *Plaut. Pan. 5. 2. 74.* *Migratio*, onis, f. *parſita*, נִיָּר, Ger. *vvunderung*, Gal. *delogement*, *depart*, Hiſp. *mutanca de poſada*, *parſida*, *μειτοιχης*, loci mutatio, diſceſſus. *Cic. 1. Tuſc. c. 41.* Mortem eſt migrationem in eas oras, quaſ qui vita exceſſerunt, incolunt. *Id. Fam. ep. 17.* Cui verbo domicilium eſt proprium in officio, migrationes in alienum multæ.

Migro, as, n. 1. *mutare ſtanza*, *andare ad abitar aliove*, נִיָּר, Ger. *vvandern*, Gal. *deloger*, *changer de logis*, Hiſp. *mutar poſada*, *yr a morar alende*, *μειτοιχης*, *μειτοιχης*, domicilium mutò, & alio ad habitandum me confero, relicta priore habitatione. Aliqui ex verbo *meare*, & *ager* compoſitum putant, ut migrare ſit agro meare. Conſtruitur vel abſolute, vel cum caſibus motus. *Cic. Att. 1. 15.* Itaque non ſolum inquilini, ſed mures migraverunt. *Liv. 1. 1.* Et Romam inde frequenter migratum eſt a parentibus maxime, & propinquis nuptarum. ¶ *Migrare* de vita, eſt mori. *Cic. 1. 6. de Rep.* Antequam ex hac vita migro. *Id. 1. Fin.* Non dubitat, ſi ita melius ſit, migrare de vita. ¶ *Migrare* item eſt recedere. *Cic. 3. Fin.* Qui id conſervaret, eum juſtum, qui migraret, injuſtum fore. ¶ Legitur interdum active pro tranſferre. *Gall. 1. 1. c. 29.* Ita caſſita noxiæ migravit. *Cic. 3. de Leg. c. 4.* Quod quæ earum rerum migratſi, noxiæ pœna par eſt. h. e. mutaverit. Hinc *callure Jil. 1. 7. v. 431.* Migrantur Rhætia regna. *Liv. 1. 10. c. 34.* Relicta, quæ migratu difficilia eſſent.

Mihi, a me, *ἑμοί*, *mei*, dat. ſing. pron. ego, ab antiquo genitivo *miſ* pro *mei*, ut *tibi a ſis*, *Voſſ.* Varium uſum habet. Nonnunquam ſignificat, ad meam utilitatem, vel ad meum damnum. *Ter. Adelph.* Si quid peccat Demea, mihi peccat. ¶ Aliquando quantum ad meum iudicium. *Ter. Adelph.* Nam ſi mihi eſt proſecto ſervus ſpectatus fatis, qui dominus curæ eſt. ¶ Aliquando a me. *Ter. Heaut.* Syrus eſt prehendus, atque adhortandus mihi. ¶ Aliquando in me, *Ter. Hec. 2. 1. 21.* Uti voſ mihi domi eritis, proinde ego ero foris. ¶ Aliquando *mibi*, & *tibi*, in oratione ponuntur ſeſſivitatſ tantum gratia. *Cic. in Piſ.* Iſ mihi etiam gloriabitur, ſe omnes Magiſtratus fine reſuſſa aſſecutum? ¶ Additur etiam dictio ſyllabica *mei*. *Cic. pro Quinct.* Brevitas poſtulat, quæ mihi met ipſi amiffiſſima eſt. ¶ *Mibi*pe, mihi ipſi. *Cato apud Feſt.* ¶ *Mi* pro *mibi*, *V. Ego.* ¶ *Min* pro *mine*. *V. ſuo loco.* *Miles*, iſtis, o. 3. *ſoldado*, מִילִיטָרִים, Ger. *ein kriegsmann*, Gal. *ſoldat*, Hiſp. *ſoldado*, *επανοτης*, quincunq militiam exercet. *Cic. pro leg. Manil.* Qui extrema pueritia miles fuit ſummi Imperatoris. *Id. 8. Att. ep. 12.* Legere milites. *Id. Philip. 7.* Cohortatus eſt vicinos ſuos, ut milites fierent. ¶ Eleganter in ſingulari numero pro collectione militum uſurpatur, *ſoldateſta*. *Liv. 1. 22.* Hic miles magis placuit, cum pretio minore redimendi captivos copia ſeret. ¶ Milites quandoque dicuntur apparitores Magiſtratum. *Ulp. in eadem. Dig. ex quib. cauſ. etc.* ¶ *Miles* in fœminino genere. *Ovid. ep. 11. v. 48.* Et rudis ad partus, & novæ miles eram. Ubi & translate accipitur.

Mileſiæ, arum, *μυλησιακῶν* *λεγοι*, poemata & narratiunculæ amatoriz, & læſivæ. *Capitolin. in Albino, c. 11.* Mileſias nonnulli ejuſdem eſſe dicunt, quamvis mediocriter ſcripſe ſint. *Sever. in ep. ad Senar. que habetur apud eund. Capitolin. loc. cit.* Inter Mileſias Punicas Apuleji ſui, & ludicra litteraria conſenſeret. Ubi intelligit libros Apuleji de *Aſſino*. *V. Mileſius.*

Mileſius, a, um, adject. ad Miletum pertinens. *Virg. 3. Georg.* Mileſia veller, pro pretioſiſſimis lanis. Unde Mileſia ovilia celebrat *Terrull. de Pall. c. 3. V. Mileſius.* *Quintil. 1. 2. c. 3.* Timotheus muſicus Mileſius. ¶ Mileſii populi luxui, & deliciis addiſſimi fuere, quorum illud eſt memoratiſſimum: Nemo noſtrum frugi eſto, alioqui ejiciatur. *Beroal. in comment. in 1. 1. Apul. de A. A.* Hinc Mileſia carmina dicuntur, quæ læſivas res continent, & ludicras, qualia fuiſſe cujuſdam Ariſtidis ſcribit *Ovid. 2. Triſt. v. 413.* Junxit Ariſtides Mileſia carmina ſecum, Pulſus Ariſtides nec tamen urbe ſua. Hinc & *Apulejus* libros ſuos de *Aſſino* aureo, Mileſium ſermonem appellat *initio libri primi.*

Miletiſis, idis, f. Byblis, filia Mileti. *Ovid. 9. Metam. v. 634.* mæſtam tota Miletiſida mente. ¶ Eſt etiam adject. fœmin. *Ovid. 1. Triſt. eleg. 9. v. 41.* A quibus adveniat Mileſida ſoſpes ad urbem. *h. e. Trois*, quæ Mileſiorum colonia fuit.

Miletus, m. 2. *μῆλατος*, filius Apollinis ex Argea Cleochi filia, vel ſecundum Ovidium, ex Dejone. Nonnulli non Apollinis, ſed Euxantii Miconiſis filii, alii Sarpedonem, qui fuit filius Jovis, filium faciunt. Hic cum Minoa Cretenſium Regem jam ſenem Regno privare vellet, a Jove terriſtus in Samum, deinde in Cariam Aſiæ regionem fugit, ibique oppidum condidit, quod de ſuo nomine Miletum appellavit, ejuſque incolæ Mileſios. *Ovid. 9. Met.* Genuit ex Cyane Caunum, & Byblim. *Bocc. 1. 4.* *Miletus*, f. 2. *Melaxo*, *Melaffo*, *μῆλατος*, urbs Joniæ, ſeu Cariz, in ora maris *Ægæi*. Conſtituta fuit a Mileto anno Mundi 2953. quo etiam Cyzicus. *Ovid. 9. Metam.* ¶ Sed *Strabo 1. 12.* a Sarpedone conditam maſtullæ Jovis filio, Minois, & Rhadamanti fratre, & ab eo Miletum appellatam fuiſſe, ab altera ejuſdem nominis urbe, quam in Creta reliquerat. ¶ Oraculum habuit antiquitus Branchidarum appellatum, poſtea Apollinis Didyme. Sed urbem hanc potiſſimum generoſa veller, ſeu pretioſiſſimæ lanæ nobilitarunt, ex quibus febrant Mile-

Milefa stragula, quæ ob insignem molliem in proverbium cesserunt. *Miliaria*, æ, f. *ortolano*, avis, dicta, quod milio vescatur, & pinguefcatur. *Varr. l. 3. R. R. c. 5.* ¶ *Miliaria* item herba est, quæ milium necat. *Plin. l. 22. c. 25.*

Milichæ, m. l. fontes plures in agro Syracusano. *Plin. l. 3. c. 8.*

Militarie, militariter, *Treb. Pol. in XXX. Tyr. c. 22. de Æmil.* Servus militarie cæsus, quod, &c.

Militaris, re, o. 3. *militare*, *cid*, *che si appartiene a milizia*, Ger. *kriegerisch*, Gal. *militaire*, Hisp. *militar*, *επαγωγικός*, quod ad milites, aut militiam pertinet. *Cic. 1. Off.* Statuas videmus ornatu fere militari. ¶ *Militaris* via illa est, quæ vulgo communis dicitur, alio nomine *Regia*, seu *Consularis*, sive etiam *Prætoris*, aut *publica via*. Dicta est autem militaris, quod a militibus sterneretur, vel quod milites in bellum proficiscentes per eam ire facerent. Ejusmodi fuerunt Romæ *Salaria*, *Flaminia*, *Appia*, *Æmilia*. *Cic. de Prov. Conf. & Philipp. 11.* ¶ *Ætas militaris* apud Romanos erat post annum decimum septimum usque ad quadragesimum sextum; extra quod tempus non nisi necessitate cogente, milites scribebantur, quemadmodum *Lips. l. 1. de milite. Rom. & Demph. l. 10. notant. Tacit. l. 2. ann. c. 60.* Reterebat, habitasse quondam septingenta milia ætate militari. Adde *Sigon. de ant. jur. Civium Romanorum l. 1. c. 15. Liv. l. 25. c. 5.* ¶ Comparat. *militariis Terull. est Apolog. c. 11.* Quis justior, & militariis Scipione? ¶ *Militaris* animus, *spiritus guerrero*. *Tacit. 1. Ann. c. 32.* ¶ *Militaris* vir, h. e. miles. *Id. 2. hist. c. 75.*

Militariter, adv. *da soldato*, Ger. *nac kriegerischer*, art. Gal. *en homme de guerre*, Hisp. *a la soldada*, *επαγωγικός*; more militum, more militariæ. *Liv. l. 4. c. 41.* Adversus hæc *Tempanii* oratio incompocita fuisse dicitur, cæterum militariter gravis, non suis vana laudibus, &c. Adde *l. 27. c. 3.*

Militarius, a, um, idem ac *militaris* *Plaut. Pseud. 4. 4. 11.* Quin hinc nemitur gradibus militariis? h. e. incitatis, quales fere incendentium militum suat.

Militia, æ, f. 1. *milizia*, מיליציה, Ger. *brigade*, Gal. *milice*, Hisp. *militia*, *σπαρτιάς*, res militaris, vel ipsum bellum. *Cic. 3. Off. de Ulysse.* Sed infimulat eum tragædiæ, simulatione infanzæ militiam subterfugere voluisse. ¶ *Militia imaginaria*, est pugna simulata ad spectatorium delectationem exhibita. *Suet. in Claud.* ¶ *Militia nomen dare*, est ad delectum ultro se fe exhibere, nomenque suum in militum album describendum edere. *Cic. Phil. 7.* ¶ *Militiam urbanam sequi*, est in judicis verbari, & cum adversariis in foro contendere. *Cic. pro Mur.* ¶ *Cum verbis*, & nominibus status in loco in genitivo ponitur. *Cic. Tus. 5. c. 19.* Quorum virtus fuerat domi, militariæque cognita, in pace, & in guerra. ¶ *Militia* pro militari disciplina, *Tacit. Ann. l. 1. c. 20.* Antiquam duramque militiam revocabat. ¶ Pro militum multitudi- ne, *Justinus l. 32. c. 2.* Concurfu infularium cum omni militia interficitur. ¶ Translate *Cic. Att. l. 6. ep. 2.* Grata hæc, & magna, mihi que nondum laboriosa est illa veteri militia. *Propert. l. 4. eleg. 1. v. 137.* Militiam *Veneris* blandis patiere sub armis.

Militiæ, æ, f. diminut. parva, seu brevis militia. *Auctor vite Juvenalis, qui a nonnullis Suetonius creditur.* In pantomimum festibus militiæ tumentem.

Milito, tas, n. 1. *militare*, *exercitare l' arte della guerra*, מלחמה, Ger. *kriegen*, Gall. *militer*, *guerroyer*, Hisp. *militar*, *exercitar la milicia*, *επαγωγίω*, militiam exerceo, stipendia in bello mereo, stipendia facio. *Cic. 1. Off.* Qui in eadem legione militabat. *Liv. l. 23. c. 42.* Juventus sub signis militat suis. ¶ Aliquando habet post se ablativum pretii. *Cur- tius l. 6. c. 5.* Græcis mercede apud Perfas militantibus. ¶ *Usurpatur* etiam passive *Hor. Epod. 1.* Militabitur bellum in tuaz tempore gratiæ. *Plaut. Pers. 2. 2. 50.* Confidentia illa militia militatur magis, quam pondere. ¶ Translate *Horat. l. 1. ep. 2. ad fin. ex quo* Tempore cervinam pellem intravit in aula, Militat in silvis calvus.

Milito, onis, m. miles. Quidam legunt hanc vocem in *Apulej. l. 9. Me- ans*. ubi alii *commilito*.

Milvum, lili, n. *miglio*, מילין, Ger. *hirsch*, Gal. *milles*, Hisp. *mijo*, *αίγλας*, genus frugis. *Plin. l. 28. c. 10.* Milio Campania gaudet præcipue, pulstemque candidam ex eo facit. Adde *Virg. 1. Georg. v. 216.* ¶ *Milium Indicum* genus est milii nigrum colore, amplum grano, a- rundineum culmo: adolefcit ad pedes altitudine septem prægrandibus culmis, quos lobos vocant. Ita describit *Plin. l. 18. c. 7.* Videtur autem esse id, quod Itali vocant *saggina*, & in quibusdam Italiæ regionibus dicitur *forgo rosso*. Appellatur autem Indicum, quia ex India *Plinii* tempore advectum fuit. *Plin. ibid.*

Mille, five mille, *millo*, מיל, Ger. *tausende*, Gal. *mille*, Hisp. *mil*, *χίλιοι*, *α*, nomen numerale. In vet. codd. ac monumentis frequens occurrit *mille* unico l. Et substantivum, & adjectivum esse potest. Cum usurpatur substantivè, est indeclinabile in num. sing. sed in plu- rali declinat *millia*, *millium*, *millibus*. In utroque numero genitivum postulat. *Cic. pro Mil.* Ante fundum Clodii mille hominum verfabatur. *Id. pro Rab.* Quid vociferabare, decem millia talentum esse promissa? ¶ Sed tamen apud antiquos invenitur abl. *milli*. *Lucil. l. 9. apud Gel. l. 1. c. 16.* Tum nulli nummum potes uno quæzere centum. Ubi *uno milli nummorum* dixit pro mille nummis, ac si diceret: Potes mille nummis acquirere centum millia. ¶ Si interdum millia reperiantur junctum cum alio substantivo in eodem casu, substantivum continuatum censendum est. *Cic. 4. Ver.* Tritici modios quinque millia. *Liv. l. 9.* Duo millia & quingenti capti. ¶ Cum usurpatur adjectivè, indeclinabile est, & est duntaxat numeri pluralis, ut *Mille nummi*, *mille nummorum*, *mille nummos*, *mille nummis*. *Cic. pro Sext.* Edixitque, ut ab Urbe abesset mille passus. *Hor. l. 2. Sat. 3.* Veterisque Falerni mille cadis. ¶ Dicimus aliquando, *Decem millia*, & *ducenti homines*. Quod ita intelligitur, decem millia hominum, & ducenti homines. ¶ *Millia*, absolute pro millia passuum. *Cic. Att. l. 3.* Ultra quadringenta millia.

Millefolium, n. 2. *μυριφύλλον*, panacis genus, ab Achille inventum, unde & *Ἀχιλλεύς* appellatur. *Plin. l. 25. c. 5.* Aliqui & hanc panacem *Heracleon*, alii *Sideritum*, & apud nos millefolium vocant, cubitali scapo, ramofam, minutioribus, quam fœniculi, foliis vestitam ab imo.

Millenarius, a, um, d. *mille*, mille continens, ut millenarius numerus, *Augustin. l. 20. de civ. Dei. c. 7.*

Milleni, æ, a, a mille, *χίλιοι*, nomen numerale distributivum, quo etiam extra distributionem Poetæ utuntur. *Plaut. Bacch. 4. 9. 4.* *Ατρίδα* *Πριάμι* patriam millenium numero navium decimo anno post subege- runt.

Millepeda, æ, f. *μυριπόδος*, *ἴσλος*, vermis pilosus, ex erucarum genere, multis pedibus arcuatum repens, alias centipeda. Nihil enim aliud numero hoc, quam multitudo pedum signatur. *Plin. l. 29. c. 41.*

Millesimus, a, um, *millesimo*, *χίλιος*, nomen numerale ordinis, a mil- le. *Cic. Att. l. 19.* Ex libro Serapionis millesimam partem vix intelligo. *Id. de Fato c. 7.* Quamquam id millesimo ante anno Apollinis Oraculo editum esset.

Milliare, is, n. idem ac *milliarium*, a *mile*. *Cic. Att. l. 6. ep. 1.* Accepti tuas litteras ad quantum milliariæ *Laodicæ*, quas legi libentissime. Ita cum aliquibus MSS. legit *Vistorius*. Critici reliqui a. d. *quintum ter- minalia*.

Milliarenfis, e, adject. *milliarius*, ut *milliarenfis porticus*, *Vopif. in Aurel. c. 49.* Sic dicta vel a mille columnis, quas haberet, vel quod mille passus, vel pedes longa esset. Sic enim varie exponunt Interpretes, qui eodem modo accipiunt & *milliarias porticus*, quæ leguntur in *Sueton. Neron. c. 31.*

Milliarium, rii, n. *miglio*, Ger. *eine meile*, Gal. *mil*, Hisp. *milla*, *μίλιον*, *μιαστρον*, mille passuum spatium. *Cic. Att. l. 8. ep. 5.* Postea audivi a tertio milliario, tum eum esse. ¶ Hujus octava pars stadium vocatur, quod continet passus centum viginti quinque. Passus autem ex quinque constat pedibus, & singuli pedes ex quatuor palmis, singuli palmi ex quatuor digitis. ¶ *Milliarium aureum*, erat columna aurata Romæ in foro, in quam omnes viæ Italiæ competebant, & definebant, quæ ita vocabatur, quia ab ea milliariorum numerus, quibus itinera metiebantur, incipiebat. Nam lapides in viis, quibus miliaria nota- bantur, miliaria etiam vocabantur. *Suet. in Othone c. 6.* Præmonitis confcis, ut se in foro, sub æde Saturni ad *milliarium aureum* opperirentur. ¶ Vocatur etiam *milliarium Urbis*, *l. 154. de Verb. signif. V. Plin. l. 3. c. 5.* ¶ Denique *milliarium vasis* genus est ad calefaciendam aquam in balneis, de quo *V. Senec. l. 3. quæst. nat. c. 24.* & *l. 4. c. 9.* *Σίμωτρον*. *Colum. l. 9. c. 14.* Si vas æneum simile milliario, &c. ¶ Scribitur & *milliarium*, unico l.

Millia ius, a, um, *migliajo*, Ger. *tausende*, Gal. *millier*, Hisp. *millar*, *χίλιον λίτρον*, quod est mille librarum, ut *Apri* milliarii, idest, mille librarum, quod apponebantur in cœnis Romanorum. *Var. R. R. l. 3. c. 2.* ¶ Item quod mille res continet, ut mille oves, &c. *Varr. l. 2. de R. R. c. 10.* *Milliarius grex*. ¶ *Sunitur* etiam pro ingenti, valde capaci, valde terribili &c. *Suet. in Ner. c. 31.* Vestibulum ejus fuit, in quo colofus ducentorum viginti pedum staret. Ipsius effigie tanta laxitas, ut porticus triplices miliarias haberet. *V. Milliarenfis. Plin. l. 17. c. 12.* Miliarias vocari multas oleas narrant, a pondere olei, quod ferant annuo proventu.

Millies, adv. *mille volte*, Ger. *tausende mal*, Gal. *mille fois*, Hisp. *mit vezes*, *χίλιους*, mille vicibus. *Cic. 1. Off. c. 13.* Millies optere mortem, quam illa pati, maluisset. *Valer. Max. l. 3. c. 7. n. 1.* Bis millies, due mille volte. *Plin. l. 2. c. 23.* Quinquies millies. *cinque mille volte.* Sic decies millies, centies millies &c.

Millus, i, m. five millum, i, n. *collare de' cani*, Germ. *ein halsband*, Gall. *collier de chien*, Hisp. *collar*, collare canum venatorum, tactum ex corio, fixumque clavis terreis eminentibus adversus impetum luporum *Fest.* Scipio *Æmilianus* ad populum, apud *Fest.* *V. R. R.* Reique publicæ præsidio erit is, quasi millus cani. *Varr. l. 2. R. R. c. 9.* Ne vulnerentur a bestijs, & imponuntur his collaria, quæ millum vocantur. *Scalig.* ibi legit *melium*.

Milo, onis, m. *Μίλων*, athleta Crotoniensis. Tantæ fortitudinis fuit, ut taurum in Olympico certamine ictu nudæ dextræ occiderit, & sine fatigatione per stadium spatium supra humeros portaverit, totumque eo die comederit. Huic malum tenenti digitis nemo poterat extorquere. Dum conlittisset, nemo eum valebat vestigio educere. In senectute, cum nimia nervorum fiducia arborem in parte media hiantem diducere vellet, brachij hinc inde confrictis, & deficienti conatu retentus, lupis fuit præda. *Gell. l. 15. c. 16.* *Valer. Max. l. 9. c. 12.* & *Ovid. in Ibin, v. 609.*

Milo, onis, m. *Milus*, mons Indiæ, in quo homines adversus plantas nascuntur, & octo digitos in singulis pedibus habent. *Plin. l. 7. c. 3.*

Milton, i, n. *minio*, *μίλιον*, genus pigmenti, quod & minium dicitur. *Vitruv. l. 9. c. 3.* & *Plin. l. 33. c. 7.*

Milvago, ginis, f. *pefco rondino*, genus piscis marini, qui idem est ac *milvus*. *Plin. l. 32. c. 2.*

Milvina, æ, f. *δραγίς*, summa appetentia, qualis est milvi, dicta ab avis hujus rapacitate. *Plaut. Men. 1. 3. v. 29.* Quæ mihi apposita in mensam, milvinam suggerant. ¶ Reverta tamen adject. est, & subintelligitur *famem*. ¶ Item genus tibiz acutissimi soni, a *milvus*. *Fest. & Solin. c. 11.*

Milvinius pes, herbæ species, quam nonnulli eandem, ac coronopum putant. *Col. l. 12. c. 7.*

Milvinius, a, um, quod ad milvum pertinet, ut *Milvina sibia*, quæ in accentus exeunt acutissimos, qualis est milvi vox. *Milvina unguis*, idest, rapaces, &c. *Plaut. Pseud. 3. 2. 63.* Tu invenire postulas quenquam coquam, nisi sit milvinius, aut aquilinis unguis? *Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 2.* Licinium plagiarium cum suo pullo milvino tributa exigeret. ¶ *Milvina* fames. *V. Milvina.*

Milvius Pons, *Ponte Molle*, unus ex Romæ pontibus, ab Urbe, 2. M. P. unde incipit via Flaminia, ubi etiam *Milvius* ager.

Milvus, per duas syllabas, seu *milvius*, m. 2. *nibbio*, מילב, Germ. *ein weibe*, Gal. *milan*, Hisp. *milano*, *μύλας*, *μύλας*, avis rapacissima, dicta a sono vocis, quem edit. *Ter. Phor. 2. 2. 16.* Non rete accipitri tenditur, neque milvo. *Perf. Sat. 4. v. 26.* Dives arat Curibus, quantum non milvus oberret. ¶ Translate dicitur de homine rapaci. *Plaut. Rud. 4. 4. 80.* Vidi petere milvium &c. *Id. Pæn. 5. 5. 3.* Milvos metuo male. ¶ Ab hujus avis similitudine piscis quidam *milvius*, sive *milvus* dicitur, quod se saltu supra mare attollens milvii in modum volare videatur, & aliorum piscium prædam agere, *pefco rondino*, *Plin. l. 9. c. 27.* ¶ *Milvus* etiam est signum caeleste, quod vergit ad *Urfam* majorem, in parte inferiore. Cum terra monstrum mirabile edidisset, quod superiore parte taurus erat, inferiore serpens, *Parcarum* monitu inclufum statim fuit apud Stygiam plaudem, in nigra fylva, triplici murorum ferie. Inde Oraculum fuit, qui flammis viscera ejus monstri adolenda dedisset, eum posse æternos Deos vincere. Igitur quando Saturnus a Jove filio ex Regno expulsum fuit, Titanas, fratrem scilicet, ac nepotes, in arma adversus Jovem concitavit. In his Briareus facta ex adamante feraci taurum interfecit. Flammius exta jam daturus erat, cum Jupiter avibus imperavit, ut illa exta raperent. Rapta a milvino fuere. Ita Jupiter Titanas vicit, & milvium immortalitate inter sidera donavit. *Ovid. 3. Fast.* Nonnulli dicunt, milvium ideo inter stellas fuisse collocatum, quod Jovi elapsum anulum retulerit. *V. Pæn. l. 18. c. 26.*

Mima, æ, f. mulier gesticulatrix. *Cic. 2. Phil. c. 24.* Inter quos aperta læstica mima portabatur.

Mimallones, f. 3. *Μιμάλωνες*, mulieres sacerdotes Bacchi, al. Bacchæ, Balarides, Thyades, Ogygides, a *Mimante* Thraciæ monte, vel a *μυμάρω*, *imitor*, quod *Liberum* Patrem imitarentur, & ad ejus imitationem cornua ferrent. *Stat. 4. Thebaid. v. 660.*

Mimallonæ, a, um, ad *Mimallones* pertinens. *Perf. Sat. 1. v. 99.* *Torva* *Mimallonæis* implerunt cornua bombis.

Mimallonis, idis, f. 3. *Baccha*, Sacerdos Bacchi, patron. fœm. a *Mimallonibus*, *Ov. l. 1. de Arte, v. 541.* Ecce *Mimallonides* parvis in terga capillis *Mimariis*, a, um, ad *mimum* pertinet, ut *Mimariis* *curræ*, apud *Capitolin.* in *Verr. c. 8.*

Mimas, antis, m. 3. *Capo Scillari*, *Mimase*, mons, & prom. Joniæ, prope Colophontem urb. quod contra Chium inf. porrigitur, intus Laodiceam urb. attingit. ¶ Item moas Thraciæ, ubi sacra, & certamina quotannis fieri Baccho consueverunt. *Ovid. 2. Metam.*

Mimas, antis, m. 3. Gigantis nomen, quem Jupiter fulmine percussit. *Horat. l. 3. Carm. 4.*

Mimædis, f. 3. *μῖμασις*, imitatio morum alienorum, Figura cognata Ironiæ, quando non verba modo, verum etiam vocem, gestumque alicuius imitatur, quod fere deridentes, improbantque facimus. *Quint. 19. c. 2.*

Mimiambus, i, m. Fabula jambico versu plerumque constans, licet subinde alia metra admiſceantur. *Gel. l. 15. c. 25. & l. 20. c. 9.*

Mimice, adv. *da commediante, da buffone, μιμικῶς, Catul. Carm. 43.* Turpe incedere mimice.

Mimicus, a, um, quod ad mimum pertinet. *Cic. 2. de Orat. c. 59.* Ne aut scurrilis jocus sit, aut mimicus.

Mimitia, locus Romæ. V. *Minutia.*

Mimmermus, m. 2. *μῖμνερμος*, Ligyrtiadæ filius, Colophonius, aut Smyrnæus, aut Astypalzenſis, eleziarum scriptor. Natus fuit Olympiæ tempore septem Sapientibus antiquior est. Quidam tamen eodem tempore vixisse illum dicunt. Vocatus fuit Ligyrtades propter concinnitatem, & dulcedinem carminis. Scripsit multos libros. *Suid. & Propert. l. 1. eleg. 9.*

Mimographus, i, m. lascivi, seu ridiculi poematis scriptor, ut fuit Philistius, Publius, Laberius. *Sueton. de Grammat. illustr. c. 18.* Circa scenam versatus est, dum mimographos adjuvat.

Mimologus, i, mimographus, mimus. *Juv. Firmic. l. 8. c. 8.* Pantomimos facit, aut mimologos.

Mimula, l. 1. dimin. a mima. *Cic. 2. Phil. c. 25.* Venisti Brundisium in sinum quidem, & complexum tuæ mimulæ.

Mimulus, i, diminut. parvus mimus. *Arnob. l. 2.* Quid Pantomimos, quid mimulos, &c.

Mimus, i, m. *mimo, buffone*, Ger. *geuckeler*, Gal. *buffon*, Hisp. *momo, μιμος*, gesticulator, imitator lascivus distortum, morumque hominum, intra vel extra scenam: dictus autem *μῖμῶς*, quod est imitari. Differt ab histrione, quia histrio personatus in scenam prodit, at mimus sine persona. *Bud. in prom. Annot. in Pandect. Horat. l. 1. ep. 18.* Mimum partes tractare secundas. ¶ Mimus item vocatur ipsum poema, quod actiones, &c. aliorum imitator sine reverentia, sed cum lascivia, unde & ridiculum est. Hanc fabularum speciem Latini vocant planipediam. *Ovid. 2. Trist. Scribere si fas est imitantes turpia mimos. Cic. pro Calp. Mimi ergo est jam exitus, non fabulæ. ¶ Denique mimus ponitur generatim pro ridiculo factis, & quasi fabula risu digna. Suet. in Othone, c. 3.* Et satis visum, ne poena acrior mimium omnem divulgaret. *Id. in Calig. c. 45.* mimum vocat fictum, tallumque triumphum. *Apud eund. in Aug. c. 99. & apud Sen. epist. 80.* mimus appellatur humanæ vitæ curriculum.

Min, legitur apud *Auson. in monosyllab.* pro minio usurpatum. V. *Al. Min?* hoc est, mihi ne? *Perf. Jar. 1. v. 2.* Min? tu istud ais?

Mina, æ, f. *μῖνα*, libra, nummus, apud Græcos, Mina Attica continet stateres vigintiquinque, sive, quod idem est, centum Atticas drachmas, eratque major Romana libra drachmis quatuor. Nam hæc novaginta sex tantum pendebat drachmas. Sed hoc de mina nova intelligi debet, quæ & Solonis mina a quibusdam appellatur. Constat enim, minam Atticam antiquitus fuisse drachmarum tantum septuagintaquinque, quæ, auctis postea a Solone ponderibus, mina vetus appellata est. *Plin. l. 21. c. ult. Rhebmus Fannius v. 32. apud Priscian. sentire videtur, minam Atticam eam esse, quæ constat septuaginta quinque drachmis, quam nos minam veterem vocabimus, alteram vero, quæ centum constat drachmis, minam Græcam vocari. Scripsit enim: Accipe pteretæ, parvo quam nomine Graji minam vocitant, nostricque minam dixerè priores. Centum hæc sunt drachmæ. Quod si modo demperis illis quatuor, efficiet hanc nostram denique libram: Attica quæ fiet, quartam si demperis hinc, mna. idest viginti quinque drachmis, quæ est quarta pars numerii centenarii. Demptis igitur 25. ex 100. remanent 75. ¶ Quoties autem apud Scriptores minæ mentio occurrit, de mina nova intelligendum est, quæ eipitrii proportionem habet ad minorem, seu veterem minam, quemadmodum & talentum majus ad talentum minus, idest quarta parte major est. ¶ Mina etiam mensuræ genus est, quæ agros metimur, qui & modus dicitur, & actus quadratus. Habet ex omni parte pedes centum viginti. *Varr. de R. R. l. 1. c. 10.* ¶ Mina ovis dicitur, quæ ventis est glabro, ita dicta fortasse, quia minus habet lanæ. *Varr. l. 2. de R. R. c. 2.* Pecus ovillum recte sanum est extra luscum, furdam, minam, idest ventis glabro. ¶ Item mamma, quæ lacte deficit. *Fest. Minam Ælius vocitabat aut mannam alteram lacte deficientem, quasi minorem factam.**

Minaciæ, arum, f. minæ, apud vet. *Plaut. Rud. 3. 5. 16.* Minaciæ ego istas flocci non facio tuas. Adde *Milit. 2. 4. 21. & Trucul. a. 5. v. 56.*

Minaciter, adv. *minacievolvere*, Ger. *mit drevuven*, Gal. *en menacant*, Hisp. *amenazando, απειλητικῶς*, cum minis. *Cic. 1. de Orat. c. 20.* Et ad verteriaro minaciter terrere possemus. *Id. Phil. 5. c. 8.* Num putatis, dixisse eum minacius, quam facturum fuisse?

Minæ, arum, f. *minaciæ*, Germ. *drevuung*, Gal. *menaces*, Hisp. *amenazas, απειλη*, terror verborum, metus incusio per verba, & signa. Usurpatur interdum in singulari. *M. Cato.* Mina cogi nulla potuit. ¶ Frequentius in plurali num. *Cic. pro Cluent. c. 8.* Minis alicquem infequi. *Id. pro Quint. c. 14.* Minæ jactentur, pericula intendantur. ¶ Minæ etiam, *επιλησεις*, pinæ dicuntur, idest eminentiæ murorum, *merli delle mura. Virg. 2. Æn. 88.* Pendent opera interrupta, minæque murorum ingentes.

Minanter, adv. idem ac minaciter. *Ovid. 3. de Arte, v. 582.* Multaque submissa, multa minanter agant.

Minatio, onis, f. *minaccia, απειλησις*, minæ vel actus minandi. *Cic. 2. de Orat. c. 71.* Colliguntur a Græcis alia nonnulla, execrationes, admirationes, minationes.

Minator, quis, qui minat, seu agit, ut pecora, armenta, &c. *Tertul. l. 2. ad Naton. c. 3.* Animalia per se moventur, nullo apparente minatore. ¶ Pro eo qui minatur, caret exemplis.

Minatorius, a, um, *minacioſo, terribile.* *Ammian. l. 17. c. 16.* Terræmotus sonitu audiuntur minatorio.

Minax, cis, o. *minacioſo*, Ger. *drevuig*, Gal. *menaceur*, Hisp. *amenazador, απειλητικῶς*, qui frequenter minatur. *Cic. Fam. 16. ep. 10.* Cæfar minaces, & acerbas literas ad Senatam miſit. *Liv. l. 4. c. 52.* Minaciore, quam perniciore. *Suet. in Calig. c. 51.* Adversus Barbaros minaciſſimus. ¶ Sumitur interdum minax pro jactabundo, ac magna de se prædicante, ut docet *Jof. Scalig. ad Fest. aſſertque exemplum ex Catullo, quod in MSS. quodam codice legitur se testatur.*

Minciades, æ, m. Virgilius, a Mincio agri Mantuani fluvio. *Juven. Presb. l. 1. v. 10.* Illos Minciadæ celebrat dulcedo Maronis.

Minciulus, m. 2. *Mencio, Menzo*, flu. Cenomanorum, in Venetia, qui ex

Benaco lacu emissus ad Pifariam arcem, & Mantuam uro. alluens, in Padum ad Acroventum pag. influit. *Virg. Ecl. 7.*

Minchio, onis, f. actus mingendi. *Veget. de re Veter. l. 1. c. 51.* Provocare minctionem. Al. leg. *miſionem.*

Minchura, æ, f. minchio. *Veget. l. 1. de re Veter. c. 23.* ubi al. leg. *miſtura.*

Mineides. V. *Minyedes.*

Mincius. V. *Minyėjus.*

Mincho, es, vi, n. 2. promineo, exto. *Lucret. l. 6. v. 561.* ad caelum magis quanto sunt edita quæque, Inclinata minent in eandem prodita partem.

Minerrimus, pro minimus, apud Veteres. *Fest.*

Minerva, f. *Minerva, Αθηναια, Αρσῆ*, Dea ingeniorum, & disciplinarum præfes, alio nomine Pallas. *Arnob. l. 3.* scripsit, aios dixisse, Minervam esse summum ætherem, nonnullos Memoriam, inde nomen Minerva formatum esse, quasi quædam Memineriva. Etymon hoc firmat, quod alii matrem ejus Memoriam faciunt. *Paulus* duo etyma adducit e *Festo*, his verbis: Minerva dicta, quod bene moneat. Hanc enim Pagani pro Sapientia ponebant. *Cornificius* vero, quod fingatur, pingaturque militans armis, eandem dictam putant. Apud *Cic. de nat. Deor. c. 24.* aliud quoque etymon legas. Sic enim inquit: Minerva, quia minuit, aut quia minatur. ¶ Poetæ fabulantur, natam esse ex cerebro Jovis primi, Jovi tebricitanti Vulcanum securi cerebrum percussisse, inde Minervam exiisse. *Cic. 1. de nat. Deor.* Quo commento significare volunt, litterarum disciplinas humani ingenii non esse inventum, sed ex Jovis cerebro, h. e. ex inexthausto divinx sapientie fonte, ad hominum usum esse depromptas. ¶ Hæc prima olei, & lanificii inventrix creditur existisse: ob quæ erga humanum genus benedicta divinos honores meruit. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 21.* Hinc & pro ipſo lanificio ponitur ab *Ovid. 4. Met. v. 32. & Virg. Æn. 2. 409.* Sapientie, ut intro diximus, & bonarum omnium artium Dea habita est. Principem etiam & inventricem belli fuisse ferunt. *Cic. ibid.* ¶ Minervæ quinque a *Cic. l. 2. de nat. Deor.* numerantur: Minerva prima, inquit, quam Apollinis matrem supra diximus: secunda orta Nilo, quam Ægyptii Saitæ colunt: tertia illa, quam Jove generatam supra diximus: quarta Jove (secundo) nata, & Coryphe Oceani filia, quam Arcades Coryphaeam nominant, & quadrigarum inventricem ferunt: quinta Pallantis (al. Pallenis) quæ patrem dicitur interemisse virginitatem suam violare conantem, cui pinnarum talaria assignat. ¶ *Pingui*, seu *crassa Minerva* aliquid facere, est simpliciter, rudiſ, vel indoctus aliquid facere, *rozantem*. *Horat. l. 2. Sat. 2. v. 2.* Rusticus crassa Minerva. *Col. in pref. l. 1.* Potest enim nec subtilissima, nec rursum (quod ajunt) pingui Minerva res agrestis administrari. ¶ *Invisæ Minerva* aliquid facere, idem est, quod repugnant ingenio, vel repugnant natura aliquid agredi, *contro la natura. Hor. de Arte, v. 385.* Tu nihil invita dices, tacite Minerva. *Cic. 1. Offic. c. 31.* Ex quo magis emergit, quale sit decorum illud, ideo quia nihil decet invita, ut ajunt, Minerva. ¶ *Sus Minervam*, subaudi docet, vel monet, tritissimum est proverbium, quo utimur, quoties indoctus aliquis eum conatur docere, a quo ipse sit magis docendus. *Cic. Fam. 9. ep. 18.* Veni igitur, & dice jam *επιλητικῶς*, quas quæris; etſi fuis Minervam. ¶ *Omnis Minerva homo*, h. e. valde ingeniosus. *Petron. in fragm. Tragar. c. 43. Burm.*

Minervalis, alis, n. 2. *διδασκαλῶν*, merces, quæ a discipulis magistris persolvebatur, vel, ut *Festus* placet, gratuitum munusculum, quo aliquis se in discipulum tradens novo commendabat magistro, a Minerva præside ingeniorum, & disciplinarum, cujus imago in scholis poni solebat. *Var. l. 3. de R. R. c. 2.* Quin simul ac promiseris Minervali, incipiam, inquit.

Minervæ, e, ad Minervam pertinens. *Tertull. de Spectac. c. 11.* Minervales artes. ¶ *Minervalia*, um, sacra Minervæ. *Id. de Idolol. c. 10.*

Minervus, a, um, adject. ad Minervam pertinens. Hinc Athenienses *Minervus* dicuntur, quod Athenis Minervæ templum fuit, ejusque artes mire colebantur, *Arnob. l. 5.* Et *Minervium* dictum fuit ipsum templum, *Id. l. 6. & Var. l. 4. de L. L.* ¶ *Fest.* quoque in voce *Axamenta* docet, versus in honorem Minervæ compositos *Minervios* appellari.

Mingo, is, mimi, minctum, n. 3. idem ac mejo. *Horat. l. 1. Sat. 8.* In me veniant mictum atque cacatum. *Mart. l. 3. epigr. 77.* Minxilli corrente semel, Pauline carina. ¶ In præſenti tempore *Veget. l. 3. de re Veter. c. 12.* Convenit sanguinem mingere. Et *c. 15.* Deambulant, & mingunt. Addunt quidam Lexicographi etiam locum *Celsi l. 4. c. 20.* sed dubiæ lectionis.

Miniaciæ, a, um, adject. *μινιακῆς*, qui est ex minio. *Vitruv. l. 7. c. 9.* Expolitionem miniacæam suum colorem retinere. *Id. ibid. c. 4.* Miniaci cunei.

Minianus Jupiter dictus est, cujus statua minio illita erat. *Cic. Fam. 9. epist. 16.*

Miniaris, æ, f. *μινιαρχία*, locus, in quo foditur minium. *Plin. l. 33. c. 7.* Sifaponensibus autem miniaris (sue venæ arena sine argento excoquitur.

Miniarus, a, um, quod ad minium spectat. *Plin. l. 33. c. 7.* Celebrerrimum ex Sifaponenti regione in Bætica miniaris metallo.

Miniatulus, a, um, dim. a miniatuſ. *Cic. Att. l. 16. epist. 11.* Cerulas enim illas miniatulas tuas pertimeſcebam. V. *Miniatius.*

Miniatuſ, a, um, minio tinctus, ruber. Hinc cera miniatuſ, vel miniatula, erat cera rubra, quæ notabant, quæ minus probarent, & corrigi vellent. *Cic. Att. l. 15. epist. 16.* Quæ quidem, vereor, ne miniatuſ cerula tua pluribus locis notandæ sint.

Minicularius, ii, artific, qui minio inficit. *L. 3. Cod. Theodof. de indulgent. debis.*

Minime, adv. *ελάχισα*, sup. anom. a *parum.* *Cic. Fam. 13. ep. 1.* Homo omnium minime ambitiosus. ¶ Interdum ponitur pro minimum, id est ad minus, *per lo meno. Colum. l. 1. c. 6.* Lata bubilia esse oportebit pedes decem, vel minime novem. ¶ Sæpe adverbium est negandi, & significat idem, quod non, nequaquam, *no, non, u miſ poi, avo.* *Cic. in Brut.* Attuleratque minime vulgare genus dicendi. ¶ Minime gentium, *per niente, a niun modo, haisa paravon*, vehementius negantis est, ut exponit *Fest.* Sed fortasse ponitur simpliciter pro minime, ut sit supervacua adjectio gentium, sicut ubique gentium, quod est ubique, *nuſquam gentium*, quod est ubique. *Ter. Adelph. 3. 2. 44.* Ah, minime gentium, non faciam. Sic, minime omnium, apud *Cic. pro Rosc. Amer.* ¶ Minime feceris, pro ne feceris, *Plaut. Most. 1. 3. 115.* ¶ Usurpatur & in responſionibus. *Sallust. in Catil. in Orat. Caf.* Placet igitur eos dimitti? Minime. Sic, minime vero, apud *Cic. l. Tuſc.*

Minimopere, adv. idem ac minime, apud vet. *Licin. apud Priscian.* Non minimopere milites quietos volebant esse.

Minimium, adv. *ελάχισα*, idem ac minime. *Cic. 1. Fam. epist. 9.* Non præmiis, quæ apud me minimum valent. ¶ Sæpe significat ad minimum, ut minimum, saltem, *per lo meno. Var. de R. R.* Harum singula genera minimum in duas species dividi possunt. *Id. l. 4. de L. L.* Minimum duo esse verba debent.

Minimus, a, um, *minimo, μινιστῶ*, Ger. *der kleinſt*, Gal. *plus petit de tous*, Hisp. *minimo, ελάχισα, μινιστῶ*, superl. anom. nom. *parvus. Plaut. Trucul. 1. 2. 63.* E malis multis malum quod minimum est, id minimum est

est malum. *Id. Epid. 2. 2. 110.* Minio emere, a *marcio mercato*. *Cic. 2. de Orat. c. 14.* Minimus natus, *id. in Phil. 11. 1. 11.* Minimo provocare aliquem dicitur is, qui victoriam confidentia plus sponione promittit, quam exigit ab adversario. *Nor. lib. 1. 1. 1. 14.* Crispinus minimo *quoque* provocat. h. e. minimo pretio, vel nummo, quemadmodum *ff. l. 2. s. 15. leg. 3.* dicitur minimo transigere. Quidam locum *Horatii* explicant de digito minimo, de quo *V. Erasmi in Adag.* sed hæc explicatio nulla nititur latina auctoritate. Alii satis ingeniose conjiciunt legendum *namo*. ¶ Superlativum ex superlativo, *minimissimus*, Græcorum more, *Arnob. l. 5.* Digitorum minimissimus.

Minio, onis, m. Munio, *Mugnone*, *Mignone*, fl. parvus Hetruriz, qui oritur in regiuncula Sabatina, & per agrum Cornuetanum inter Centumcellas, & Cornuetum in mare decurrit. *Virg. Æn. 10.*

Minio, as, a. i. *miniare*, *μινάω*, minio tingo. *Plin. l. 33. c. 7.* A Gensibus in primis Jovem minianum locari. *Idem l. 35. c. 12.* Fidilem fuisse, ideoque minari solitum.

Ministro, tri, m. 2. *ministro*, *מַשְׁרֵט*, Ger. *diener*, *knecht*, Gal. *ministre*, Hisp. *siervo*, *υπακουσ*, qui ministrat, vel infervit, a *minus*, vel *minor*, ut *magister* a *magis*. Aliquibus dicitur videtur a *manus*, quasi *manifer*. *Cic. 1. de Orat. cap. 45.* Infimi homines mercedula adducti ministros se præbent in judicis Oratoribus. *Id. de Amic. Ut aut libidinis ministri, aut adjutores essent ad injuriam. Id. pro Cluente. c. 53.* Magistratus ministri legum.

Ministerium, n. 2. *ministerium*, *מִשְׁרָט*, Ger. *ein dienst*, Gal. *ministere*, Hisp. *ministerium*, *δραστηρια*, proprie ministri opera est, quamvis & pro omni operatione poni consueverit. *Virg. 7. Æn. v. 619.* Abstinetu tactu pater, avertereque refugit sæda ministeria. *Vellej. l. 2. c. 38.* Cyprus Senatus consulto, ministerio Catonis, provincia tacta est. *Cels. l. 8. c. 4.* Tradere ministerium. ¶ Interdum usurpatur pro ministris, sicut servitium pro servis. *Plin. 12. 1.* Quindecim convivarum, & ministerii capax triclinium.

Ministra, f. i. *ministra*, mulier, quæ ministrat, seu servit. *Cic. 2. de Fin. Ministrae*, & satellites voluptatum. *Ovid. 9. Metam. v. 306.* Una ministrarum fufis utrinque capillis.

Ministratio, onis, f. actus ministrandi. *Vitruv. l. 6. c. 8.* Torcular proximum sit culinæ. Ita enim ad olearios fructus commoda erit ministratio.

Ministrator, oris, m. idem ac minister. *Cic. de Orat. c. 75.* Quod ministratorem peteres, non adversarium. *Sueton. in Vitel. c. 17.* Ministratorem se exhibere alicui.

Ministratorius, a, um, *υπακουσ*, quod ad ministrationem pertinet, ut Ministratorius urceoli. *In Lemmate epigrammatis 105. l. 14. apud Martial.*

Ministratrix, icis, f. idem quod ministra. *Cic. 1. de Orat.* Sed ut omnes comites, ac ministratrices Oratoris esse diceret. Ita legit *Non. c. 2. n. 567.* Alii *ministra*.

Ministratus, a, um, *δοτο*, somministrato, ministrando præbitus. *Senec. de tranquill. c. 1.* Cibus multorum manibus ministratus.

Ministro, as, avi, atum, a. i. *ministrare*, *servire*, *מַשְׁרֵט*, Ger. *diener*, Gal. *administrier*, *servir*, Hisp. *ministrar*, *υπακουσ*, servio, porrigo, preparo, a *ministre*. *Plaut. Cure.* Tu tabellas consignato, hic ministrabit. idest serviet. *Gal. lib. 2.* Quoniam filii sui pocula in convivio Regi ministrant. *Virg. 1. Æn. v. 154.* Furor arma ministrat. *Plaut. Stich. 5. 4. 7.* Ministrare inter nos. *Virg. 10. Æn.* Ipse sedens clavumque regit, velisque ministrat. ¶ Passive cum nominativo personæ usurpat *Colum. l. 12. c. 1.* Si quis ex familia cœperit adversa valetudine affici, videndum erit, ut is quam commodissime ministraretur.

Minutabiliter, adv. idem ac minaciter, apud *vet. Paccus in Antiope, apud Non. c. 2. n. 546.* Minutabiliterque increpare dicitis sævus incipit.

Minutabundus, a, um, valde minans, plenus minarum. *Liv. l. 39. c. 41.* Tum quoque minutabundus petebat.

Minutia, v. Minutia.

Minuto, as, a. i. idem ac minor. *Terent. Phorm. 5. 6. 12.* Qui minuit malum. Al. leg. *minatur*. *Plaut. Capt. 4. 5. 85.* Quæ minitas mihi. *Cic. 7. Ver.* Verri nimis atrociter minuitantem.

Minutor, aris, d. i. *minuere*, *ἀραιώνω*, sæpe vel impetuose minor, vel simpliciter minor. *Cic. 2. Casil. c. 1.* Vobis atque huic urbi ferrum, flammamque minitantem. Al. leg. *servo*, *flammaque*. *Id. 3. de Orat. c. 58. ex Poeta.* Terribilem minitatur vitæ cruciatum & necem.

Minutum, n. 2. *minio*, *μίντος*, pigmenti genus laudatissimi coloris, quod in argentariis fofinis cum argento vivo inveniri solet. Vox Hispanica est. Nam *Dioscor. l. 5. c. 10.* ait, minium ex Hispania apportari. Dubium vero est, utrum nomen a Minio fl. accepit, an illi dederit. Prius cenet *Vitruvius*, alterum placuit *Justino lib. 44.* ¶ Eo solebant illinere majusculas librorum literas, ad ornatum. *Ovid. 1. Trist. eleg. 1. v. 7.* Nec titulus minio, nec cedro charta notetur. ¶ Item Deorum statuas, teste *Plin. l. 33. c. 7. & l. 35. c. 12.* & *Serv. ad Ecl. 5. 10.* *Virg.* ubi addit, manus quoque triumphantium, qui Jovis insignia ferrent, miniatas fuisse. De minio plura *Vitruv. l. 7. c. 8. & 9.*

Mino, as, a. i. idem ac minor, apud *vet. Priscian. l. 8.* Multa similiter accipitur terminatione in una, eademque significatione protulerunt antiqui, ut *partio*, & *partior*, *numero*, & *muneror*, *mino*, & *minor*, *minio*, & *minior*. ¶ Sed posterioribus sæculis *mino* longe aliud fuit, quippe eo Scriptoribus usi sunt pro pecus agere, *menare*, *condurre*, *μῆναι*. Id inde ortum est, quia veteres quoque minari boves dixere, quod Græci *ἐμινάω*, & minas bubulcorum, quas Græci *δμινάω*, ut ad *Meningium Scaliger* observavit. Minari autem erat increpare stimulo, & bobus instare. *Festus*, sive *Paulus*: Agalones equos agentes, idest minantes. *Id. Agere*, modo significat ante se pellere, idest minare. *Auson. de Myronis bacula, epigr. 67.* Suam relinquens ine minabat ut suam. *Apul. l. 2. Metam.* Nos duos afinos minantes, baculis exigunt.

Minois, f. Ariadna, filia Minois. *Ovid. 8. Metam. v. 174.* Protrinus Ægides rapta Minois Diam vela dedit.

Minofus, a, um, *μινώσις*, Cretensis, a Minos. *Virg. 6. Æn. v. 14.* Dædalus, ut fama est, fugiens Minois Regna.

Minor, & minus, oris, o. *minore*, Germ. *weniger*, Gal. *moindre*, *plus petit*, Hisp. *menor*, *ἐλάττω*, comp. anom. nominis *parvus*, ab Attico *μικρός*, pro *μικρός*, ut scribit *Eustathius*, vel a *μείω*, minor, infero *n.* *Ovid. 1. de Arte.* Non minor est virtus, quam querere parta tueri. *Cic. 4. Fin.* Minoris æstimare. *Id. Ver. 5.* Minoris vendere. *Hor. l. 2. epist. 1. v. 209.* Quod numero plures fama, & virtute minores. h. e. inferiores. ¶ Cum infanito, *Horat. l. 2. Sat. 3. v. 312.* Minor certare. h. e. inferior in certando. ¶ Interdum idem est, quod junior, præsertim si addatur ablativus *natus*, *annis*, *ætate*, vel *similia*. *Terent. Eun.* Video berilem filium minorem huc advenire. *Cic. de Amic.* Pro hoc, qui minor est natu, jure meo respondeo. *Id. 4. Ver.* Ne quis minor triginta annis natus. ¶ Id vero frequentissimum est in plurali numero, ut minores dicamus pro junioribus, & interdum pro ipsis posteris, quemadmodum maiores pro senioribus, vel pro iis, qui nos ætate antecesserunt. *Horat. de Arte.* Cenfor, castigatque minorum. *Ovid. 4. Trist.* Utque ego maiores, sic me colere minores.

Minor, aris, d. i. *minuere*, *ἀραιώνω*, minas infero, verbis, & deaun-

tiatione periculi terreo. *Cic. in Ver.* Nisi vehementius homini minatus essem, *Id. in Phil.* Hostis terretimus omnibus bonis cruce, & tormento minatur. ¶ Usurpatur etiam pro eminere, extare, efferri, *Virg. 1. Æn. v. 162.* Geminique minantur in cælum scopuli. Ubi *Servius*: Minantur, est eminent, ut, *Minasque murorum ingentes*. ¶ Item pro polliceri, præ se ferre, *vantare*, & *promettere gran cosa*. *Horat. l. 2. Sat. 3. v. 9.* Atqui vultus erat multa, & præclara minantis. *Phædr. l. 4. fab. 22.* Qui magna cum mineris, extricas nihil.

Minoratus, a, um, *fatto minore*, *diminuito*. *Scaevol. J. C. ut v. vende. ff. de servis export.* Quos minorato pretio vendidit. Adde *Tersull. ad. verj. Jud. c. 14.*

Minio, as, a. i. *ἐλάττω*, minorem facio. *Ter. de anim. c. 43.* Minos, is, m. 3. *Minos*, filius Jovis, & Europæ, Rex Cretæ, qui primus Cretensibus leges dedit. *Lactant. l. 1. 22.* ¶ Propter insignem iustitiam fabulati sunt, Minoeam apud Interos judicem animarum constitutum fuisse. *Cic. 1. Tufc. c. 5.* Hinc *Virg. 6. Æn. v. 432.* Quæstor Minos urnam movet: ille silentum Conciliumque vocat, vitæque, & crimina discit.

Minotaurus, m. 2. *Μινωταύρος*, monstrum parte superiore hominem, inferiore taurum referens, ex portento Phisphæ cum tauro concubitu prognatum, quod iussu Minois labyrintho inclusum humanis carnibus alebatur. *Virg. 6. Æn. v. 24.* Huic quotannis Athenienses ex præscripto fœderis septem ex suis liberis mittebant devorandos. Sed tertio anno Theseus filius Ægæi, forte missus, Minotaurum occidit, & ab Ariadne accepto filii glomere fuga evasit. *Servius* interpretatur, taurum scribam fuisse Minois, qui, absente Rege, cum Phisphæ concubuit in domo Dædali, & quia Regina eodem tempore gemellos peperit, quorum aliter Minoi, alter Tauro esset similis, factum esse locum fabulæ, ut Minotaurum bifforme monstrum peperisse diceretur.

Minoturanus. V. Menoturanus.

Minofus, a, um, Cretensis, a Minos. *Ovid. in Ibin. v. 509.* Si tua contingit Minos puppis arenas. ¶ Item ad ipsum Minoeum pertinens. *Propert. l. 3. eleg. 17. v. 21.* Minoa figura. h. e. Minois pulcritudo.

Minthe. V. Menthe.

Mintrio, is, vel Mintro, as, n. 4. vel i. verbum exprimens vocem murium. *Auf. carm. de Philomel.* quod a nonnullis *Ovidio* tribuitur, v. 61. Mus avidus mintrit. Al. leg. *mintrat*.

Minturnæ, arum, f. i. urbs, & Col. Latii Novi, in Campaniæ confinio, ad offia Liris fl. & ad ejus dexteram, in planitie, inter Formias & Sinuessam. In paludibus propinquis C. Marius deliruit, fugiens persecutionem Syllæ. *Liv. l. 10. c. 2.*

Minturnensis, se, adject. qui est ex Minturnis. *Vellej. l. 2. c. 19.* In carcerem Minturnensium perductus est.

Minuico, is, n. 3. *minuo* fio. *Auson. in Ephemer. sub fin.* profugii minuiscunt crimina somni. Al. aliter leg.

Minido, is, nui, utum, a. 3. *diminuire*, *menomare*, *מִנִּי*, Germ. *kleiner machen*, Gal. *amoindrir*, Hisp. *menogar*, *ἐλάττω*, minorem reddo, extenuo. *Cic. Attic. l. 11.* Quo putares meam molestiam minui posse. *Id. in Catil.* Ne quid de summa dignitate Reip. minueretur. *Cels. 3. B. G.* Nam & nostris militibus spem minuit. Sic minuire dolorem, laborem, fructum, curas, &c. *Cic. Horat. Terent.* ¶ Significat etiam omittre, remittere. *Terent. Phorm. 2. 2. 88.* Minue vero iram. *Id. Hecyr. 4. 3. 10.* Non minuan meum consilium. *Cels. l. 3. B. G. c. 12.* Rufus minuente æstu. ¶ Item pro violare. *Nepos in Agefil. c. 4.* Non gravioribus pœnis amici, qui religionem minuerent, quam qui &c.

Minurilo, is, ivi, itum, n. 3. *cantare sotto voce*, *μινυρίζω*, tenui voce cano, & proprie dicitur de avibus. *Sidon. l. 2. ep. 2.* Prolegem inter asseres minurientem. *Spartian. in Geta, c. 5.* Agni balant, palumbes minuriunt, leones rugiunt. ¶ Quidam Lexicographi *minurizo* ponunt pro *minurio*.

Minuritorio, onis, f. avium minorum cantus submissus. *Festus. Turneb. l. 1. Advers. c. 12.* affert etiam *Ciceronis* exemplum l. 1. de Orat. c. 59. sed variat ibi lectio.

Minus, meno, adv. comp. a *parvum*, & jungitur cum ablat. *Cic. de Div. l. 1.* Madetatum iri minus triginta diebus Græciam sanguine dicebat. ¶ Vel cum nomin. *Cic. 3. Ver.* Ne minus dimidium ad fratrem illum proscriptum perveniret. ¶ Si positivo jungatur, contrariæ significationis comparativum demonstrat, ut *Minus stultus*, idest prudenter. *Minus prudens*, idest stultior. *Ter. Eun.* Hoc nemo fuit minus ineptus, idest aptior. ¶ Frequenter etiam accipitur pro non. *Cic. pro Arch.* Quo minus manuum nostrarum tela pervenerint, eodem gloriam, tamquam penetrare. *Id. de Div. l. 1.* Nonnunquam ea, quæ prædicta sunt, minus eveniunt. ¶ Et in hac acceptione sæpe conjungitur cum *fin*, & significat, *quod si vero non, sed si non. Cic. in Fam. l. 7. ep. 1.* Quod si affectus sum, gaudeo; si minus, hoc me tamen consolabor. *Id. 1. de Orat.* Non intelligo, quamobrem non, si minus illa subtili definitione, at hac vulgari opinione ars esse videatur. ¶ Item cum *quo*, & frequenter notat *ut non*, vel *ut ne. Cic. in Fam. l. 7. ep. 1.* Quo minus te prætermisisse ludos pœniteret. *Ter. Andr. 4. 2. 17.* Ne per me stetit credat, quo minus hæ fierent nuptiæ. ¶ Interdum repetitur. *Idem Heaut. 3. 3. 33.* Nam minusque mihi obtemperat. *Ovid. l. 2. de Pont. eleg. 8. v. 73.* Nam minus & minus est facies in imagine triftis.

Minufcularius, a, um, minufculus, ut Minufcularii aqueductus, *leg. 10. Cod. de Aqued.*

Minufculus, a, um, *minoretto*, *ἐπιλάττω*, aliquanto minor, dim. a minus. *Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 1. c. 4.* Rescriptit epistola maximæ, audi nunc de minufcula. *Id. Att. l. 14. ep. 13.* Minufcula villa.

Minutal, alis, n. 3. *μυττωτός*, genus edulii, quod ex conciliis minutatim oleribus fit, auctore *Apicio l. 4. c. 3.* Fiebat inter cætera marino pisce, liquamine, vino, oleo, porris, & coriandro. *Martialis. l. 1. epigr. 32.* Hinc exit varium coco minutal. *Juven. Sat. 14. v. 129.* Hesternum solitum medio fervare minutal Septembri. ¶ Dicitur etiam de aliis minutis rebus. *Ter. de ani. c. 32.* Culices, formicæ, tineæ, & hoc genus minutalia. Minutalis, le, adject. minutus, exiguus, ut minutalia regna. *Tersull. l. 1. advers. Marcion. c. 4.*

Minutatim, adv. a *minuto*, Ger. *stucklechtig*, Gal. *par le menu*, *petit*, Hisp. *desmenuzadamente*, *εἰς λεπτότατα*, in minutissimas partes, per partes minutatim. *Colum. l. 8. c. 14.* Nasturtium consecutum minutatim. *Cic. 4. Acad. c. 16.* Cum aliquid minutatim, & gradatim additur, aut demitur. ¶ Aliquando pro paulatim accipitur. *Varr. l. 1. de R. R. c. 9.* Ut minutatim assuefaciant. *Lucret. l. 2.* Ætas vires frangit minutatim.

Minute, adverb. *minutamente*, *εἰς λεπτόν*, in minutas partes, exiliter. *Cic. in Orat.* Nec satura jejune, nec grandia minute. *Cato de R. R. c. 107.* Quam minutissime per cribrum cernere. *Quintil. l. 5. c. 14.* Minutius scrutari omnia.

Minutæ, æ, f. *minuzia*, *μῆ*, Ger. *ein Stuecklein*, Gall. *petite piece mortelle*, Hisp. *peguena parte*, *menudencia*, *πὸ λεπτόν*, & *σούβαλλο*, contemptibilis parvitas cuiuscunque rei. *Senec. epist. 91.* Attritu grana franguntur, donec in minutatim redigantur.

Minutia, porta, una ex portis Urbis Romæ, ita dicta, quod Minutii Dei facello proxima erat. *Festus.* Legitur & *Minuzia*. ¶ *Minutia*, inquit

inquit *Lipf. Elz. l. 1. c. 8.* seu Minitia, seu *Mimisia* (sic enim varie legitur in vet. libris) locus erat Romæ in regione urbis nona, ad Circum Flaminiu, ubi frumenta populo distribuuntur.

Minutus, ei, f. idem ac minutia. *Apul. l. 9. Met.* ad summam minutiem contero. *Arnob. l. 6.* palmarum in minutiem contrahi.

Minutiolofum, ii, n. *Tertul. de Anim. c. 6.* Micæ de minutiolofu Aristotelis inferit.

Minutus, adv. idem ac minute, vel minutatim. *Col. l. 4. c. 14.* Qui crebris bidentibus æqualiter, & minutim soli terga comminuat.

Minutio, nis, diminutio, *μίνωσις*, imminutio, detractio. *Gell. l. 16. c. 5.* Ve particula tum intentionem significat, tum minutionem. *Id. l. 1. c. 12.* Minutio capitis.

Minutularius, a, um, minutulus. *Augufin. l. 7. de Civ. Dei, c. 4.* Minutularii, veftigalium conductores.

Minutulus, a, um, dim. a minutus. *Plaut. Pæn. prol. v. 28.* Nutrices pueros infantes minutulos domi ut procurent.

Minutus, a, um, *μίνωσις*, *μενομένη*, *ἐκπύωσις*, comminutus, imminutus, minor factus, partic. a minui, ut Minuta fies, apud *Tac. l. 1. v. 1. Agricole, cap. 17.* ¶ Est etiam nomen, & ponitur pro parvo, angusto, tenui, brevi, *minuto, picciolo, זרע*, Ger. *kleitz*, Gal. *menuid*, Hisp. *menudo, defmenucado, λεπτός, λεπτομερής*, *Cic. 2. de Orat.* Genus sermonis auster, non liquidum, non fultum, ac profuens, sed exile, acridum, confutum, ac minutum. ¶ Cum ad personas refertur, capit pro eo, qui nullius celebrioris nominis, vel autoritatis est. *Cic. de Div. l. 1.* Tamen hos minutos Philofophos vinceret. ¶ Vel pro pusillanimiti. *Cic. 1. Fin.* Ecce autem alii minuti, & angusti, & omnia femper desperantes. ¶ Habet etiam fuos gradus. *Quintil. lib. 8. cap. 6.* Minutioris est curæ. *Sueton. Vitell. c. 17.* Minutissimi iustus.

Minyæ, arum, m. i. *Μινυαί*, pop. Theffaliæ, qui Jafonem in Colchos proficentem fecuti funt. Sed alii dicunt, fuiffe populos Bœotiz circa Jolum M. dictofque a Minya Rege Orehomeni filio nepote Neptuni. Frequenter a Poetis pro ipsis Argonautis ponuntur. *Ovid. 7. Met.* Jamque tretum Minyæ Pagafæ puppe fecabant.

Minyæas, adis, f. patronym. Minyæ filia. *Ovid. 4. Metam. v. 1.* At non Alcithoa Minyæas Orgia cenfet Accipienda Dei.

Minyæides, (rectius quam *Minyides*) dum, f. Minyæ filiz, in veftigationibus transformatz, quod Bacchi facra fprevisent. *Ovid. 4. Metam. v. 31.* solæ Minyæides intus, Intemptiva turbantes tefta Minerva. Adde *ibid. v. 425.*

Minyæus, (rectius quam *Minyæus*) a, um, adject. ad Minyam pertinent. *Ovid. l. 10. Metam. v. 389.* & adhuc Minyæja proles Urget opus. *Valer. Flac. l. 1. v. 706.* Minyæa manus.

Mirabilis, le, o. 3. *mirabile, maraviglioso*, *מפלא*, Germ. *wunderlich*, Gal. *merveilleux*, Hisp. *maravillofo*, *θαυμάσιος*, admiratione dignus, mirandus. *Cic. in Or.* Quo magis funt Herodorus, Thucydidesque mirabiles. *Id. Att. l. 5.* Sed mirabile in modum Ephesi præfo fuit. *Id. 2. de Orat. c. 18.* Quo mirabiliora fecifti, eo major &c. *Colum. l. 6. c. 36.* Mirabiliffima foboles.

Mirabilitas, atis, f. *maraviglia*, flupor. *Cic. Off. 2. c. 11.* Hæc animi defpicuita mirabilitatem magnam facit. Ita legit *Non. c. 8. n. 53.* Alii *admirabilitatem*. *Laflant. l. 7. c. 4.* Mirabilitas operum.

Mirabiliter, adv. *maravillofamente*, Ger. *wunder barlich*, Gal. *merveilleufement*, Hisp. *maravillofamente*, *θαυμάσιως*, mirifice, mirandum in modum. *Cic. ad Cef. lib. 15. Fam.* Satisfacere immortalitati laudum tuarum mirabiliter cupit. *Id. de Orat. l. 1. c. 21.* Mirabilius, & magnificentius augere potest.

Mirabundus, a, um, *θαυμάζω*, qui vehementer miratur. *Liv. l. 3. c. 38.* Plebs mirabunda. *Id. l. 4. c. 33.* Utraque acies mirabunda.

Miracula, æ, f. meretrix deformi facie, & tanquam portentum aliquod, aut monitrum, pavorem videntibus incutiens. *Plaut. in fragm.* apud *Varr. l. 6. L. pag. 83.* Diobolares, fceniculæ, miraculæ. *Varr. ibi.* Miraculæ, a miris, idest monitris.

Miraculum, li, n. *miracolo*, *מופלא*, Ger. *ein wunder*, Gal. *miracle*, Hisp. *milagro*, *θαύμα*, quicquid admirationem afferre potest, live fit fupra naturæ vires, live non, a *miror*. *Liv. l. 1.* Adjuvanti miracula huic pugnz. *Id. lib. 5. bell. Pæn.* Minufque iterum, & fæpius id eod aucter miraculo fuit. *Virg. 4. Æneid. de Proteo:* Omnia commutat fe fe in miracula rerum, idest in omnes formas admirandas, & portentofas. ¶ Miracula feptem mundi hæc funt, Templum Dianæ Ephefæ, Maufoleum, Colofus Solis, Jovis Olympici fimulacrum, Muri Babylonis, Pyramides Ægypti, Domus Cyri Medorum Regis, quam Mennon illigatis auro lapidibus contruxit. Aliqui feptimo loco ponunt templum Jovis Capitolini, alii turrim Phari inf. *Plin. l. 36. c. 12.* ¶ Olim miraculum dicebatur de rebus turpibus, teffe *Feflo*. V. *Miracula*.

Mirandus, a, um, *ad ammirari, maraviglioso*, *θαυμάσιος*, admiratione dignus, partic. ab admiror. *Cic. in Ferr.* Opus ingens in mirandam altitudinem deprefit. *Id. in Fam. 15. ep. 8.* Teque ea lætitia effe adælum, mirandum in modum gaudeo.

Miratio, onis, f. *maraviglia*, ammiratio, *θαυμάσιος*, actus mirandi. *Cic. 2. de Div. c. 22.* Caularum ingratior in re nova mirationem tacit.

Mirator, oris, m. *ammiratore, riguardatore*, *מופלא*, Ger. *der fch verwunderd*, Gal. *emerveilleur*, Hisp. *el que fe maravilla, θαυμάσιος*, qui miratur, cui aliquid mirum videtur. *Mart. l. 10. epigr. 87.* Mirator veterum fenex avorum. *Prop. l. 2. eleg. 14.* Formæ mirator honellæ.

Miratrix, icis, f. quæ miratur. *Sen. Hippol. v. 742.* Fama miratrix fenioris. *Juven. fat. 4. v. 62.* Miratrix turba.

Mire, adv. *maravillofamente*, *θαυμάσιως*, *θαυμάσιως*, mirabiliter, mirifice, mirum in modum. *Cic. Attic. l. 16. ep. 11.* Puero municipia mire favent. *Ter. Heaur. 5. l. 25.* Tuus Syrus mire finxit filium.

Mirifice, adverb. idem ac mire. *Cic. 4. Acad.* Delectabantur autem mirifice lectione librorum. *Id. Attic. l. 6. ep. 3.* Mirifice conturbatum vidi puerum.

Mirifico, as, a. i. *far maraviglioso*, *θαυμάσιος*, mirabilem facio, miris laudibus extollo. *Plaut. Amph. 2. 2. 46.* Quanquam adeo Thebanii civis modo miro mirificat. Ita quidam Lexicographi: verum plerique MSS. & impreffi habent *rumificat*. *Nonius c. 2. n. 748.* *rumiferant*.

Mirificus, a, um, *mirabile, maraviglioso*, *θαυμάσιος*, *θαυμάσιως*, mirabilis, pariens admirationem. *Cic. de Sen.* Mirificos fructus afferunt. *Id. ad Att.* Cato convicium Pifoni mirificum fecit. *Ter. Phorm. 5. 6. 32.* Atqui mirificiffimum, icilicet lacinus. *Auguf. l. 18. de Civ. Dei, c. 42.* Post Alexandri mirificiffimam potentiam.

Mirio, onis, m. qui omnia admiratur, atque in iis flupet. *Tertull. de Prefcr. c. 3.* Solent illi miriones zdificari in ruinam. ¶ *Varr. l. 6. de L. L. pag. 83.* probat ex *Acclio*, miriones dici personas difortas, oribus deformes.

Mirmillones, feu Myrmillones, feu Murrulliones, feu Mirmillones, m. 3. Jovis gladiatorum, qui cum retiaris pugnant, teffe *Feflo*, & Scholiaste *Juvenalis in Sat. 3. v. 199.* Mirmillones ante Galli appellabantur, & genus Mirmillonæum armaturæ Gallicum est. Diæti funt a *μύρμιλλοι*, mormyris, pifeis genus in Ponto, de quo apud *Ovid. in Ho-*

lucetis, & *Plin. l. 92. c. 11.* quia in eorum galeis hujus pifeis effigies inerat. *Feflus*. Retiario pugnant adverfus Mirmillonem cantatur, *Non se peto, pifeem peto, quid me fugis, Galle?* quæ Mirmillonicum genus armaturæ Gallicum est, ipfique Mirmillones ante Galli appellabantur, in quorum galeis pifeis effigies inerat. Hæc *Feflus* in voce *Retiario*. V. *Lipfium. l. 2. Saturn. c. 10.*

Mirmillonica fcuta dicebant, cum quibus de muro pugnant: erant fiquidem ad hoc ipfum apta. *Feflus*.

Miro, as, avi, atum, a. 1. idem ac miror. *Var. in Eumen. apud Non.* Hopes quid miras? *Trebell. Poll. in Gallien. c. 9.* Uniuicujusque vultum mira inhiatione mirantes. *Sen. ep. 93.* Miratu digna.

Miror, aris, atus sum, d. 1. *mirare, ammirare, flupere*, *מירור*, Germ. *fich, verwundern*, Gal. *emerveiller*, Hisp. *maravillarse, θαυμάζω*, re aliqua tanquam nova obfufpe. Contruitur vel absolute. *Ov. 13. Metam.* Dumque miror, miroque fimul, fugit omnis in undas. ¶ Vel cum acc. *Cic. Att.* Mirari fati hominis negligentiæ non queo. ¶ Vel cum abl. & præp. de. *Cic. Att.* Soleo mirari de nefcio quibus feftertis. ¶ Vel cum infinitivo. *Cic. Att.* Miror, te ad me nihil ferbere. ¶ Vel cum membro orationis mediante aliqua harum particularum, quod, quid, quomodo, unde, quapropter, fi, &c. *Cic. de Div.* Cato mirari fe dicebat, quod non rideret arulplex, arulpicem cum vidiffet. *Id. de Am.* Miror in illa fuperbia, & importunitate fi quemquam amicum habere potuit. ¶ Repetitur etiam cum gen. Græcorum more. *Virg. 11. Æn.* Juftitiæ ne prius mirer, belli ne laborum? ¶ Mirari etiam est cum voluptate intueri. *Virg. 2. Georg.* Seu quis Olympiacæ miratus præmia pugnz. ¶ Item cupere, æftimare: qua ratione etiam admiror adhibetur. *Horat. l. 1. ep. 6. v. 9. Lucan. l. 3. v. 106. & Salluft. in Catil. c. 11.* ¶ Item nefcire, quia, ut *Donatus* ait, admiratio ab ignorantia defendit. *Ter. Andr. 4. 4. 11.* Miror, unde fit. *Plaut. Aulul. prol. v. 1.* Nequis miretur, qui fim, paucis eloquar. ¶ Se mirari, est fibi placere. *Martial. l. 13. epigr. 2.* Qui fe mirantur, in illos Virus habe.

Mirum, n. 2. mirabile, res mirabilis, adject. fubftantive pofitum, ut honestum, turpe, &c. *Cic. 2. de Orat.* Mirum est, quantum fales in dicendo valent. *Plaut. Amph. l. 1. v. 127.* Mira funt, nifi invitavit fe in cœna plufculum. ¶ Sæpe sine verbo ufurpatur. Tunc aliqui cenfet adverbium effe, vel interjectionem, ut Græcum *οὐδ*. Sed femper verbum est fubintelligi potest. *Terent. Andr. 3. 4. 19.* Mirum, ni domi est. *Liv. l. 1. c. 16.* Mirum, quantum illi viro hæc nuntians fides fuerit. ¶ Mirum, quin. *Plaut. Amph. 2. 2. 118.* Mirum, quin te adverfus dicat.

Mirus, a, um, *maraviglioso*, *θαυμάσιος, θαυμάσιος*, admiratione dignus, admirabilis, admirandus. *Cic. in Fam. 2. ep. 10.* De pantheris agitur, fed mira paucitas est. ¶ Mirum in modum, *maravillofamente, θαυμάσιως ὄσος*, est mirifice, vel in majorem modum, vel fupra modum. *Plaut. Amph.* Uterque deludit dolis mirum in modum. *Adle Plin. l. 17. c. 24.* ¶ Mirior, & mirius comparativ. affertur ex *Titinnio a Feflo*, & ex *Varr. a Non. c. 2. n. 515.*

Mis, antiquus genitivus Poeticus pro *mei*. Hæc vox refertur a *Quintil. l. 8. c. 3.* inter illa, quæ parce ufurpata apergunt vetustatis inimitabilem arti auctoritatem. *Enn. apud Prifcian. l. 13. pag. 955.* *Pufice*. Ingen cura mis cum concordibus æquiparare. *Cura mis* dactylus est, ex tito 1. *Al. leg. mis est concordibus*. Adde folent duo loca *Pifce Capt. 3. 5. 177.* & *Trin. 4. 1. 3.* fed dubia utrobique lectio.

Miscellanæ, orum, n. 2. *mefcolamenti, mifcugis, συλλαβῆ*, dicuntur, quæ ex variis, difsimilibusque rebus, nullo fervato ordine, funt commiffa. Hinc olim in ludis miscellanæ dicebantur, in quibus varia fpectacula nullo ordine exhibebantur, ita dicta a permiffis fpectaculis, live (ut aliis placet) a confufis confefibus, quod in iis fedendi ordo, ut in juftis ludis, non fervaretur. *Juven. fat. 11. v. 20.* Sic veniunt ad miscellanæ ludi, ubi ludi est pro ludis, & fenfus est, luxuriosos, & prolifos homines cogi denique ob inopiam gladiatores, & ludios fieri.

Miscellanus, a, um, *συλλαβῆς*, quod variarum ex rerum commiffione, nullo obfervato ordine, confatium est. *Gell. lib. ult. c. 11.* Quia variam, & miscellanæam, & quæ confufaneam doctrinam conquifiverunt. ¶ Miscellanæa turba dicitur, quæ ex permiffione hominum cujuscunque ordinis, & conditionis confat. *Apul. lib. 3. A. A. fub init.*

Miscelliones appellantur, qui non certæ funt fententiæ, fed variorum, mixtorumque judiciorum. *Feflus*.

Miscelus, a, um, *mifchio*, *מבול*, Ger. *gemifche*, Gal. *melé*, Hisp. *mezclado*, quod miftum est, vel mifceri potest. *Juven. in Calig. c. 20.* Miscellos ludos Luduni edidit. V. *Miscellanæ*. ¶ Miscellum colubarum genus, quod nec agrefte est, nec domefticum, fed ex utroque temperamento. *Varr. l. 3. de R. R. c. 7.* ¶ Miscellæ vites, quæ omni agro conveniunt, quod cæteris ubique utiliter mifceantur. *Cato de R. R. c. 6. Varr. 1. de R. R. c. 54.* ¶ Miscellæ uvæ, quibus præliganeum vinum fit, quod operarii bibant. *Cato c. 23.*

Mifcêo, es, mifcui, miftum, rectius quam miftum, ut placet *Maest. in Orithog. a. 2. mifciare, mifcolare*, *מבול*, Germ. *mifchen*, Gal. *melier*, Hisp. *mezclar, mifcuar*, contundo, turbo, tempero, a *μίςγω*. Construitur cum acc. *Cic. pro Rofc. Am.* In teneris iuebant, omnique mifcebant. ¶ Vel cum alio acc. & præp. inter, vel in. *Cic. 10. Or.* In perpetua oratione ni funt inter fe mifcendi, & temperandi pedes. *Liv. l. 40.* Pavidos fuga, & vulneribus in integram aciem mifcuit. ¶ Vel cum acc. & abl. cum præp. ex. *Cic. 3. Off.* Id ex difsimilibus rebus mifceti, & temperari oportet. ¶ Vel cum acc. & abl. cum præp. cum. *Cic. 1. Phil.* Ut parentalia cum fupplicationibus mifcebentur. ¶ Vel cum acc. & abl. fine præp. *Plin. l. 7. c. 56.* vinum aqua mifcere Staphilium docuit. ¶ Vel cum acc. & dat. *Col. l. 7. c. 5.* Nonnulli folia cypreffi trita mifcent aquæ. ¶ Quandoque est potum mifcitare, *dar da bere*, tractum a commiffione calidi, & frigidî, aut certe aquæ, & vini. *Juv. fat. 5.* Nefcit tot milibus emptus pauperibus mifcere puer. *Cic. 2. de Fin.* Qui alteri mifceat mulfum. ¶ Translate ufurpatur eleganter pro perturbare, commovere, novas agitare. *Cic. l. 3. ad Q. Fr.* Pompejus abest, Appius mifcet. *Nepos Paulan.* Qua victoria elatus plura mifcere cepit. *Hor. l. 1. ep. 16. v. 54.* Mifcebus facra profanis. *Virg. 4. Æn.* Cœlum mifcetur magno murmure. h. e. uubibus, & tonitruo turbatur. ¶ Mifcere fe paribus, h. e. adhærere. *Velles. l. 2. c. 86.* ¶ Mifcere confilia cum aliquo, *comunicare, far partecipe*. *Juven. ep. 3.* Cum amico omnes curas, omnes cogitationes tuas mifce. *Terent. Heaur. 4. 4. 33.* Tu ifthæc tua mifceto, ne me adifceas, non mifce far entrare. ¶ Mifcere certamina, mifcere manus, *venir' alla mano*. *Liv. & Tacit.* ¶ Mifcere confilia, feditiones, pro agitare. *Tacit. 3. hift. c. 68.* ¶ Habet ufum & in rebus Veneris. *Cic. 1. Div. c. 20.* Ut cum inatre corpus mifcere videamur. *Virg. 7. Æn. v. 661.* Mixta Deo mulier.

Micellus, a, um, *mefcibello, μιλλοίμας*, dim. a mifcer. *Cic. Att. l. 3. ep. 23.* Cui nihil mifello relinquo, præter invidiam, & ignominiam nominis mei. *Id. in Fam. 14. ep. 4.* Illius mifellæ & matrimonio, & tamz ferviendum est.

Mifenates, ium, m. Mifeni incolæ. *Veget. l. 4. de re milit. c. 31.*

Mifenenfis, e, adject. ad Mifenam pertinens, ut Mifenenfis villa. *Philon. fab. 36.*

fab. 36. Miseneſis claſſis, Tacit. 3. hiſt. cap. 57.
 Miſenūm, i, promontorium Campaniæ. V. Miſenus. *Syl. l. 12. v. 155.*
 Miſūm, m. 2. Aeriū, *Miſeno, Miſenū;* mons, & prom. Campaniæ ubi Miſenūm urbs a Miſeno filio Æoli, Æneæ tubicini, ibi ſepulto. *Virg. 6. Æn.*
 Miſer, ra, rum, *miſero, infelicis, meſchino,* זר, Ger. *elend,* Gall. *miſerabile, Hiſp. meſquino, deſdichado, תלול, & dūſuſ, calamitoſus, ærumnoſus, inelix.* *Cic. pro Quinſt.* Spes eſt, & hunc miſerum, atque intelicem aliquando tandem poſſe conſiſtere. *Id. pro Cluent.* Eum tandem ejus fortunæ miſeræ, multumque iactatæ portum, ac perlugium futurum. ¶ Reperitur cum gen. *animi.* *Plaut. Mil. 4. 4. 76.* Quid ilam miſeram animi excurias? ¶ Item cum ablat. *animo.* *Plaut. Truc. 2. 7. 36.* ¶ Item cum ablat. *ex animo.* *Plaut. Scich. 1. 1. 1.* ¶ Miſerum habere, eſt miſerum tacere, vexare, calamitate afficere. *Cic. pro Flac.* Cur unus Apollonenſis amantiſſimos P. R. fideliffimoſque ſocios miſeriores habes, quam, &c. ¶ Accipitur interdum pro ægrotō, *inferno.* Nam morbus genus intelicicis eſt. *Plaut. Pæn. 5. 2. 43.* Miſerum eſſe prædicat buccam ſibi: fortaffe in medicos nos eſſe putat. ¶ Comp. miſeror, ſup. miſerrimus. *Terent. Heaut.* Nemo eſt miſeror me. *Cic. l. 3. ad Q. Fr.* Id eſt maximum, & miſerrimum mearum miſeriarum.
 Miſerabilis, le, o. 3. *degno di miſericordiæ,* Ger. *erbaemlich,* Gal. *miſerabile, Hiſp. miſerable, deſerido, λυγρός,* miſerandus, miſeratione dignus, cujus alii miſericordia commoveatur, vel commoveri debent. *Cic. in Phil.* Auctioris miſerabilis aſpectus erat. *Id. in Parr.* Nihil tam miſerabile, quam ex beato miſer. ¶ Ponitur etiam pro ſebili, vel lamentabili. *Liv. l. 1. c. 29.* Voces etiam miſerabiles exaudiebantur. *Id. ibid. c. 59.* Cauſa indignior, & miſerabilior. ¶ Adverbialiter *Virg. 2. Æn.* miſerabile cæſis Hoſtibus inſultas.
 Miſerabiliter, adv. *miſerabilmente,* Ger. *jaemmerlich,* Gal. *miſerablement,* Hiſp. *miſerablemente, deſerido,* miſere, miſerandum in modum. *Cicer. Att. l. 10. ep. 10.* M. Cælii quidem epistoſam legi ſcriptam miſerabiliter. *Id. in 1. Tuſc. l. 1. c. 40.* Tamen non miſerabiliter vir clarus emoritur.
 Miſerandus, a, um, *degno di miſericordiæ,* Germ. *zuerbamen,* Gal. *de qui on doit avoir pitié,* Hiſp. *que mercede miſericordiæ, deſerido,* miſeratione dignus, partic. a miſeror. *Cic. 1. de Or.* Ut alius miſerandus, aliis irridendus eſſe videatur. *Idem de Prov. Conf. c. 3.* Miſerandum in modum necabantur.
 Miſerans. V. Miſero.
 Miſeranter, adverb. *miſerabilmente, deſerido,* cum miſeratione. *Gell. l. 10. cap. 3.* Quod aut ampliter, inſigniterque, aut lacrymoſe, aut miſeranter, &c.
 Miſeratio, onis, f. *miſericordiæ, compaſſione,* מרחם, Germ. *erbarzung,* Gal. *piſie,* Hiſp. *compaſſion, laſtima, οίκτιμος,* ſignificatio, ſeu oſtenſio miſericordiæ, qua ex alicuius infelicitate movemur. *Cic. l. 5. Fam. ep. 12.* Quem enim noſtrum ille moriens apud Mantinæm Epaminondas non cum quadam miſeratione delectat? *Quinſt. l. 3. c. 1.* Miſerationem commovere.
 Miſerator, oris, m. is, quem alicuius miſeret. *Juven. l. 2. v. 294.* peccantium largus miſerator Jeſus.
 Miſerre, adv. *miſeramente, infelicemente,* Ger. *jaemmerlich,* Gall. *miſerablement,* Hiſp. *miſerabilmente, deſerido,* infeliciter. *Cic. 3. Fin. c. 15.* Quæ nihil valent ad beate, miſereve vivendum. *Ter. Heaut. 1. 2.* Eam miſere amat. ¶ *Cæſ. ad Cic. Fam. 12. a med.* Baſſus miſere noluit mihi legem omnem tradere. *h. e. ſulte,* nullo conſilio.
 Miſerō, n. 2. idem ac miſereor, apud vet. *Enn. in Hecuba apud Non.* Miſerete manus, date ferrum, ut me anima privem. *Lucr. l. 3. v. 895.* Ipſe fui miſeret.
 Miſerōr, eris, ertus ſum, d. 2. *aver miſericordiæ, מרחם,* Ger. *arbarmen,* Gal. *avoir pitié,* Hiſp. *tener la ſtima, ελεε,* ob alicuius miſeriam dolorem animo concipio, miſericordia commoveor. Conſtruitur cum gen. *Cic. in Verr. 3. c. 28.* Audite, quæſo, & aliquando miſeremini ſociorum. *Cur. l. 5. c. 5.* Non fortunæ ſolum, ſed & poenitentia miſeratus. ¶ *Senec. l. 1. conſolv.* Miſerere tibi puella. Ita quidam leg. fed optimi codices habent tui.
 Miſereſco, is, n. 3. *moverſi a miſericordiæ, οίκτιζω,* moveor miſericordia. Conſtruitur cum gen. qui interdum ſubintelligitur. *Virg. 2. Æn. v. 145.* His lacrynis vitam damus, & miſereſcimus ultro. *Stat. lib. 1. Theb. v. 281.* Et generis miſereſce tui. ¶ Sæpe uſurpatur imperſonaliter. *Terent. Heaut. 5. 4. 3.* Te nunc miſereſcat mei. *Liv. l. 2.* Miſereſcebat non poenæ magis homines, quam ſcleris. *Plaut. Epid. 4. 1. 1.* Si quid eſt homini miſeriarum, quod miſereſcat. *h. e. quo homo miſer fiat.*
 Miſerēt, ebat, imp. 2. *aver miſericordiæ, δειξο γινεσθαι, οίκτιν εχω,* miſerere. Conſtruitur cum acc. & gen. *Cic. 2. Phil.* Tamen me tui miſeret, quod tibi invidis. ¶ Reperitur etiam cum duplici acc. *Ter. Heaut. 1.* nunc Menedemi vicem miſeret me. ¶ Præteritum miſeretur habet *Apulei. lib. 8. Metam.*
 Miſerētur, imp. 2. pro miſeret, apud vet. *Turpil. apud Non. c. 3. n. 144.* Quam matris, nunc patris me miſeretur magis.
 Miſeria, æ, f. *miſeria, infelicitas, ημενη,* Ger. *armuth,* Gal. *miſere,* Hiſp. *miſeria, τολαιωδία,* infelicitas, calamitas, ærumna, cum ſcilicet quæſo patitur vel egeſtatem, vel dampnum. *Cic. 2. Tuſcul.* Gentes noſtras ſebunt miſeras. *Id. Phil. 2. c. 10.* In miſeria incidere. *Id. Tuſc. l. 1. c. 5.* In miſeriam naſci. *Plaut. Amph. 2. 1. 43.* Miſerrima miſeria eſt ſervo bono. Miſeria, f. i. filia Herebi, & Noctis. *Cic. 2. de nat. Deor. Bocc. l. 1. Gen.*
 Miſericordiæ, æ, i. *miſericordiæ, compaſſione,* ἔλεος, Ger. *barberzigkeit,* Gal. *miſericorde,* Hiſp. *miſericordiæ, ελεος,* miſeratio, clementia. *Cic. 3. Tuſc.* Atqui quemadmodum miſericordia æquitas eſt ex alterius rebus adverſis. *Id. 4. Tuſc.* Miſericordia eſt ægritudo ex miſeria alterius injuria laborantis. *Id. pro Mil. c. 34.* Implorare alicuius miſericordiam. *Id. 4. Tuſc. 4. c. 8.* Miſericordia commoveri. *Id. pro Rab. perduell.* Miſericordiam adhibere tortunis alicuius. In plurali num. *Plaut. Moſtell. 3. 2. 115.* Miſericordias jam habere haud hominem oportet. ¶ Heracleiſenſes Miſericordiæ aram Athenis dedicaverunt, poſt impetratum ab Athenienſibus auxilium. *V. Stat. Theb. 12. v. 481.* Hinc ad Miſericordiæ aram venire. *Apul. l. 11. Metam.*
 Miſericorditer, adv. *miſericordioſamente, ελεημυς,* cum miſericordia. Vox eſt *Claudii Quadrig.* apud *Non. c. 11. n. 11.* & *Laſtæni l. 6. c. 18.*
 Miſericordior, ordis, o. 3. *miſericordioſo, μωρη,* Ger. *barberzig,* Gal. *miſericordieux,* Hiſp. *miſericordioſo, ελεημυς,* eſt ille, qui miſeretur. *Cic. pro Ligar.* Nolint, te in alios eſſe miſericordem. *Id. ibid.* Si honeſto, & miſericorditer mendacio ſaluti civis calamitodum conſultum eſſe velimus. ¶ Comp. *miſericordior.* *Plaut. Rud. 1. 5. 23.* Miſericordior nulla eſt in me ſæminarium. ¶ Miſericordiſſimus eſt *Auguſtini epist. 48.*
 Miſerimonium, ii, n. 2. miſeria. *Laber. apud Non. c. 3. n. 144.* Tibi relictum eſt miſerimonium.
 Miſeriter, adv. idem ac miſerabiliter, ſeu miſericorditer. *Laber. apud Non.* Mens incorrupta miſeriter corrumpitur. *Catull. carm. 64. v. 49.* Patriam allocuta eſt ita voce mæſta miſeriter.
 Miſeritudo, inis, f. idem ac miſeria. *Accius apud Non. c. 2. n. 521.* Qui felix miſeritudine tactus eſt aliena.

Miſero, as, a. 1. idem ac miſereor. *Accius apud Non. c. 7. n. 18.* Ut jure hæc nunquam miſerarent mala. Hiuc particip. miſerans, antis. *Virg. 5. Æn. v. 452.* miſerans attollit amicum. *Id. Georg. v. 499.* Miſerans inopem.
 Miſeror, aris, atus ſum, d. 1. *aver miſericordiæ, aver compaſſione, οίκτιζω,* verbis, aut lacrymis, aut re dolorem, quem ex alicuius miſeria concepi, oſtendo, deploro. Conſtruitur cum acc. *Cic. pro Mur.* Non quo fatis huius eventum, fortunamque miſerari. *Cæſ. l. 1. B. G.* Aut cum familiaribus ſuis commune periculum miſerantur. *Virg. 1. Æn. v. 601.* Trojæ miſerata labores. *Miſeretur. V. Miſereor.*
 Miſerulus, a, um, miſellus. *Catull. apud Non. c. 11. n. ult.* Animula miſerula.
 Miſerum, δειδω, interjeccio dolentis, ſimilis illis, *malum, neſas, inſandum.* *Virg. 6. Æn.* Cecropidæ juſſi (miſerum) ſeptena quotannis corpora natorum, &c.
 Miſſicūlo, as, a. 1. *mandar ſpeſſo, πεμπάζω,* idem quod miſſito, ſæpe mitto. *Plaut. Epid. 1. 2. 29.* Quod tui ad me literas miſſiculabas.
 Miſſilis, & le, o. 3. *che facilmente ſi geſſa,* quod facile mittitur, ut Miſſilia tormenta, miſſiles lapides, miſſilia tela. *Prop. l. 3. el. 14.* Pondus miſſile dicitur. *Liv. l. 1. c. 43.* Miſſiles lapides. *Sueton. Auguſt. c. 98.* Permiſſa licentia jocandi diripiendum ponitur, & obſoniorum, & rerumque miſſilium. *V. infra.* ¶ Miſſilia item abſolute dicuntur arma quæ vibrantur, *armi da lanciare.* *Liv. l. 34. c. 39.* Lacedæmonii miſſilibus pugnant. ¶ Item munera variarum rerum, quæ ſpargebantur a principe in populum, ad diripiendum. *Sueton. in Ner. c. 11.* Sparſa populo miſſilia avium cujuſcumque generis, teſſere fragmentariæ, veſtis, aurum, gemmæ, tabulæ pictæ, mancipia, jumenta, &c. *V. ibid. cetera.*
 Miſſio, onis, f. *il mandare, משיח, Ger. ſendug, Gall. envoi, miſſion,* Hiſp. *miſſion, el embiar, αποſταſη, εμψαλλ,* actus mittendi. *Cic. Att. lib. 1. ep. 5.* De litterarum miſſione line cauſa abs te accuſor. *Id. 7. Phil. c. 1.* Non hinc cauſa Legatorum illam miſſionem ſemper timui. ¶ Interdum ponitur pro dimiſſione, *licentia.* *Suet. in Cæſ. cap. 7.* Miſſionem continuo eſſagavit. ¶ Miſſionum in re militari multa ſunt genera. Eſt enim honeſta, quæ emeritis ſtipendiis ab Imperatore indulgetur: eſt cauſaria, qua quis propter valetudinem a laboribus militiæ ſolvitur: eſt ignominioſa, cum quis propter delictum ſacramento ſolvitur, ut *l. 13. Dig. de re milit.* dicitur. *Liv. lib. 26. cap. 1.* Quibus miſſionem negaſſet ante belli finem. ¶ Eſt etiam dimiſſio, omiſſio. *Cic. 5. Fam. ep. 12. ſub fin.* Cum ipſi ante ludorum miſſionem corona donentur. ¶ Item jactus, *il lanciare.* *Vitruv. l. 2. c. 9.* Extra telorum miſſionem.
 Miſſitatus, a, um, ſæp. miſſus. *Plin. l. 33. c. 1.* Codicillos miſſitatos epistolularum gratia indicat.
 Miſſito, as, avi, atum, a. 1. *mandare, ſpeſſo, προſταſημω,* ſæpe mitto. *Liv. l. 9. cap. 45.* Samnites auxilia miſſitaverant.
 Miſſitulus, vel Miſſiculus, a, um, qui mittitur, vel mitti poteſt. Hinc Miſſiculus miles dicitur veteranus, qui miſſionem impetravit, vel ea eſt dignus. *Suet. Ner. c. 48.* Agnitus a quodam miſſitio prætoriano. *Inſcrip. vetus apud Gruter. p. 1109. n. 5.* Miſſiculus leg. VI. Aug.
 Miſſor, oris, m. qui mittit. *Cic. in Arat. v. 84.* Hic miſſore vacans fulgens jacet una ſagitta. Al. leg. *Hic miſſore revocans,* &c.
 Miſſus, a, um, *mandato,* quod miſſum tuit, partic. a mittor. *Cic. in Fam.* Quem ad te miſſum ſcio. Item omiſſus, *tralaſciſto.* *Horat. l. 2. ſat. 5. v. 9.* Quando pauperem, miſſis ambagibus, horres. ¶ Item emiſſus, *mandato ſuoi, cavato.* *Lucret. l. 2. v. 194.* E corpore miſſus ſanguis. *Horat. de ar. poet. v. 390.* neſcit vox miſſa reverti. ¶ Miſſum facere, eſt deponere, ac etiam a noſtra familiaritate, poteſtate, arbitrio dimittere, *dare licentia, licenziare.* *Cic. Att. l. 9. Sed & meo inſtituto uſus ſum,* & eum ſtatim miſſum feci. *Id. pro Sext. c. 66.* Qui voluptatibus ducentur, miſſos faciant honores. ¶ Eſt etiam omittre, prætermittre. *Cic. 1. de Or.* Miſſos facio Mathematicos, Grammaticos, Mulicos. *Id. 9. Fam.* Sed ridicula miſſa faciamus. ¶ Eſt etiam deſerere, repudiare. *Sueton. Calig. c. 25.* Perduclam a marito conjuncti tibi, brevique miſſam fecit. *Plaut. Merc. 1. 1. 83.* Miſſum facere amorem. ¶ Eodem modo dicitur, miſſum habere. *Id. Pſeud. 2. 2. 8.* Illa omnia miſſa habeo, quæ ante agere occæpi. ¶ *Denique miſſum facere* eſt idem quod mittere. *Pompej. ad Dom. inter ep. Cic. ad Attic. l. 8.* Ut cohortes, quæ ex Piceno venerunt, ad me miſſum facias.
 Miſſus, us, m. idem ac miſſio. *Nepos 17. c. 4.* Nuntius ei domo venit, miſſu Ephorum. *Liv. l. 9. c. 19.* Vehementius iclu, miſſuque telum. ¶ In Circenſibus, & aliis ludis miſſus dicebantur ſingulæ procurſiones equorum, ſingulæ ferarum immiſſiones, aut gladiatorum, &c. quos ſere 25. fuiſſe, (ſi de equorum, aut quadrigarum curſibus fermo ſit) notat ex *Varr. Serv. ad princ. 3. Georg.* Cæterum & plures fuere, pro luxu, & opibus eorum, qui ludos dabant. Hinc *Sueton. in Domit. c. 4.* ſcribit, Domitianum ſingulos miſſus ad quina ſpatia redegiſſe, quo ſcribis centum miſſus peragerentur, cum antea ſepteni abſolvi tolerent; non enim dabatur corona victori, antequam ſeptem ſpatia currendo perreſſet. *Id. in Ner. c. 22.* Spectaculum multiplicatis miſſibus in ſeram protraxit. ¶ *Denique miſſus* in cœnis ſunt ſingulæ terculorum illationes in menſam, *portata. Capſolin. in Pertin. c. 12.* Novem libras carnis per tres miſſus ponebat. *Adde Lamprid. in Heliogab. c. 30.*
 Miſtarius, ſeu mixtarius, m. 2. *μυſταρις,* vas, quo vinum aqua miſcetur. *Lucil. apud Non. c. 15. n. 30.* Urceus, aut gemina longus miſtarius aſſa.
 Miſtum, vel Mixtum, adverb. *meſcolatamete.* *Lucret. l. 3. v. 565.* per venas, & viſcera mixtum.
 Miſtura, vel Mixtura, æ, f. *miſtura, μίχρη,* conſuſio rerum, temperatura, moderatura, ut *Nonius ait, Col. l. 7. c. 5.* Ea miſtura palatum, atque lingua, totumque os perfricatur. *Lucret. l. 2. v. 977.* De rerum mixtura dicere. *Quint. l. 6. c. 3.* Frequentiſſima aliorum generum cum aliis miſtura eſt. *Sueton. in Domit. c. 3.* Miſtura æquabilis vitiorum, æ virtutum.
 Miſtus, a, um, *meſcolato,* conſuſus, temperatus. Conſtruitur vel abſolute. *Cic. in Catil.* Quartum genus ſane varium, & miſtum, & turbulentum. ¶ Vel cum abl. & præp. *Cic. pro Lege Man. Civile,* Africanum, Tranſalpinum, Hiſpanienſe, miſtum ex civitatibus, atque ex bellicoſiſſimis nationibus. ¶ Vel cum abl. ſine præp. *Vellei. l. 2. c. 98.* Mores rigore, ac lenitate miſtiſſimi.
 Miſumenus, *μιſυμενος,* inviſus, *odiat.* Hoc nomine fuit Menandri comœdia. *Marſial. l. 14. epigr. 214.* *de pueris comœdis.* Non erit in turba quiſquam *μιο μνευος* iſta. ¶ In aliquibus *ediſionib.* latinis litteris ſcribitur.
 Miſy, yos, n. 3. tuberis genus, ſuavitate odoris, & ſaporis præcipuum, quod in Cyrenaica provincia naſcitur, noſtratibus carnoſius. *Plin. l. 19. c. 3.* ¶ Eſt etiam genus metalli, quod alii vitriolum Romanum vocant. *Id. lib. 34. c. 12.*
 Mite, adverb. *meſtemente, piacevolmente, πλάς,* placide, manſuete. *Apulei. l. 10. Met.* Nunc mite conventibus, nunc acre comminantibus geſtire pupillis. *Ovid. 7. ex Pont. ep. 3. v. 29.* Mitius ille perit, ſubita qui

qui mergitur unda. *Cels. l. 7. B. Gall. c. 43.* Quam mitissime potest, legatos appellat.

Mitella, f. i. *μυτελλορ*, parva mitra, dim. a *mitra*. *Virg. in Copa*: *Copa Syrica caput Graja redimita mitella.* *Cic. pro Rabir. Post. c. 10.* Adolescentes cum mitella videmus. ¶ Item fasciæ. *Cels. l. 8. c. 10.* Brachium involutum mitella.

Mitellita, vel **Mitellica**, *μ*, f. erogatio, & distributio coronarum, in modum mitellæ compactarum, quæ ex nardi foliis, aut rosis, & ferico factæ, pretiosiusque unguentis imbutæ gestabantur a convivis in lautioribus cœnis. *Sueton. in Ner. c. 27.* Indicabat & familiaribus cœnas, quorum uni mitellita quadringens HS condecibat, alteri aliquanto plurius affertio rosaria.

Mitelco, is, n. 3. *farfi domestica*, mansuetus, *מלכר*, Ger. *milde vuerden*, Gal. *adoucir*, devenit tractabile, Hisp. *ablandarse*, *amanfarse*, *παραμαρ*, *πρωμαρ*, inanefco. *Plin. l. 22. c. 25.* Ut teræ domi educatæ mitescunt. ¶ Aliquando est maturefcere. *Plin. l. 15. c. 13.* Reliquorum pomorum velocitas cito mitescunt transvolat. *Colum. l. 3. c. 1.* Uvæ mitescunt. ¶ Translate *Ovid. 2. de Pont. ep. 7.* Spes quoque postea mora mitescere principis iram. Adde *Horat. l. 1. ep. 1. v. 39.* ¶ *Liv. l. 23.* Mitescere hieme, *vadolescenti l' inverno.*

Mithras, vel **Mithra**, m. 1. *μυθρας*, a Persis dicitur Sol, cujus simulacrum effingebant ritu leonis cum tiara, utraque manu bubula premens cornua. *Serap. l. 15. Stat. l. 1. Theb. ad fin.* Indignata sequi torquentem cornua Mithram. ¶ Ponitur aliquando pro primario sacerdote. *Apul. l. ult.* Ipsumque Mithram illum suum Sacerdotem præcipuum sacrorum ministrum decernit. ¶ Est etiam Mithra tunis nauticus, quo navis mediæ vincitur. *Tertull. de Jona & Ninive*, v. 44. *V. Rosin. l. 10. Antiq. Rom. c. 20.*

Mithriaca, orum, n. *μυθρακα*, sacra Mithræ, in antro fieri solita, bove inde cornibus educio, quem post hymnorum concentum Soli immolabant. *Lampr. in Commod. c. 9.* Sacra Mithriaca homicidio vero pollutit.

Mithridates, m. 3. *μυθριδατης*, Rex Ponti, qui daurum & viginti gentium linguas loquebatur. Adæo venenis comedendis assueverat, ut non jam, cum maxime optaret, iis confici poterit. *Martial. lib. 5. epigr. 76.* Bellum cum Romanis gessit bello Soterii, & a Sylla, & Pompeio victus bis, fugatusque, tandem a Pharnace filio in turre obsesit interit. *V. Justin. l. 16. 37. 38. & 42.*

Mithridaticus, a, um, adject. ad Mithridatem spectans, ut **Mithridaticum bellum**. *Cic. pro leg. Manil.* ¶ **Mithridaticum antidotum**, genus theriacæ a Mithridate inventum adversus venena, *Plin. l. 25. c. 2.*

Mitificus, as, avi, atum, a. 1. *domesticare*, *far mansuetus*, *מלכר*, Ger. *zahn machen*, Gal. *vendie doux*, *appaiser*, Hisp. *ablandar*, *ελαμνχιζω*, intem, ac placidum facio. *Plin. l. 8. c. 7.* Capti celeriter mitificuntur hordei succo. ¶ Mitificare cibum, est concoquere. *Cic. 2. de Div. c. 26.* Duspulo enim de pectore, & in omne corpus diviso, & mitificato cibo cantus edere quiete satiatos. Sunt qui leg. *modificato*.

Mitificus, a, um, adject. qui mitigat, vel mitigatur. *Apul. de Mundo*, Mitificum aliquem tacere. *Prudent. Hamsteig. v. 963.* mitificos incendia lenta vapores exhalent.

Mitigabiliter, &

Mitiganter, adverb. mitigando, cum mitigatione. *Cal. Aurel. Aug. 3. c. 4.* Partes mitigabiliter relaxandæ. *Id. Tard. 5. 1.* Partes mitiganter emolliere.

Mitigatio, onis, f. *mitigazione*, *שקט*, Ger. *linderung*, Gal. *appaissment*, *adoucissement*, Hisp. *alivio*, *απαρσις*, placatio, actus mitigandi. *Cic. 3. de Or. c. 30.* Omnique ad omnem animi motum impulsio, & si ita res ferat, mitigatio.

Mitigativus, a, um, &

Mitigatorius, a, um, *mitigativo*, *απαρσις*, quod habet vim mitigandi. *Plin. lib. 28. cap. 6.* Contra renum, & lumborum, vesicæque cruciatus in balnearum foliis pronos urinam reddere, mitigatorium habetur. *Cal. Aurel. Aug. 1. cap. 5.* Laxativa, & mitigativa curatio.

Mitigatus, a, um, partic. *mitigato*. *Cic. 6. Fam.* Non magna signa dedit animi erga te mitigati. *Cic. l. 9. c. 10.* Mitigata hiems.

Mitigo, as, avi, atum, a. 1. *mitigare*, *indolere*, *placare*, *מלכר*, Ger. *mitern*, Gal. *adoucir*, *anolir*, Hisp. *mitigar*, *ablandar*, *απαρσις*, placio, lenio, quasi mitem ago. *Cic. 3. Attic. ep. 15.* Dolores mitigantur veterate. *Id. Q. Fr. l. 1. ep. 1. c. 7.* Severitate condimentis humanitatis mitigare. *Horat. lib. 2. ep. 2.* Agrum silvestrem mitigare flammis, & ferro. ¶ Ponitur etiam pro coquere. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 60.* Arborum confectione partim ad calefaciendum corpus igne adhibito, partim ad mitigandum cibum utimur. ¶ Item pro maturare. *Id. l. 4. de Republ. apud Non.* Ætiva maturatiæ alia mitigaverit, alia torruerit.

Mitis, te, o. 3. *mansuetus*, *umano*, *placabile*, *νν*, Ger. *milde*, Gal. *doux*, *debonnaire*, Hisp. *manso*, *blando*, *πρως*, lenis, mansuetus, dulcis, suavis. De perionis, & de rebus dicitur, ac potissimum de iis, quibus vescuntur. *Cic. Att. l. 5.* Nihil tam vidi mite, nihil tam placatum, quam tum meus frater erit in forem tuam. *Id. de Sen.* Facit per sepe sibi audientiam discreti lenis compta, & mitis oratio. ¶ Quandoque pro tranquillo ponitur. *Virg. 9. Æn.* Mitis ut in morem stagni, placidæque paludis. ¶ Quandoque pro maturo. *Virg. 1. Ecl. v. 81.* Sunt nobis mitia poma. ¶ Comp. mitior, sup. mitissimus. *Cic. in Brut.* Ipse Thucydides, li posterioris fuit, multo maturior fuit, ac mitior. *Id. in Caril. 4. c. 5.* Itaque homo mitissimus, atque lenissimus non dubitat &c.

Mitissime, placidissime, adv. superl. sine positivo. *Cels. 7. bell. Gal. c. 43.* Quam mitissime potest, Legatos appellat.

Mitius, *πιδ μεταεστε*, placidius, adv. compar. sine positivo. *Ovid. 15. Met. v. 494.* Similes aliorum respice casus, mitius ista teres.

Mitiusculus, a, um, dim. *aliquanto mite*. *Cal. Aurel. in prefat. Acut.* Febres parvæ, & mitiusculæ.

Mitra, f. 1. *mitra*, *כסופר*, Ger. *bischoffhut*, Gal. *mitre*, Hisp. *mitra*, *μυτρα*, capitis ornamenti genus, id est pileus incurvus, e quo pendent fascioli, quæ phylla dicuntur, quo primum Mæonii, sive Lydi, deinde Phryges, Trojani, & alii usi sunt, item mulieres Romanorum. *Virg. 4. Æn. v. 216.* Mæonia mentum mitra, crinemque madentem subnixus. ¶ Molles etiam, & delicati mitram gestabant. *V. Serv. ad loc. Virg. cit.*

Mitratus, a, um, *mitrato*, qui mitram habet. *Plin. l. 6. c. 28.* Arabes mitrati. *Solin. c. 33.* Mitrata capita.

Mitrella, læ, f. parva mitra, diminut. *Solin. c. 27.* (al. 40.) Alba mitrula lineatus serpens.

Mitto, tis, misî, missum, a, 3. *mandare*, *מלכר*, Germ. *schicken*, Gall. *envoyer*, Hisp. *embiar*, *παρασ*, est aliquem allegare ad aliquem locum, vel dare alicui aliquid perferendum. *Liv. l. 25.* Mittere aliquem in locum alterius. *Cic. de Sen.* Hunc librum ad te de senectute misimus. *Id. in Fam.* Eam tibi orationem misî. ¶ Cum infinito. *Plaut. Cureul. 1. 3. 50.* Parastum misî Cariam petere argentum. ¶ Interdum est ommittere, vel deponere, *lajtare*. *Virg. 1. Æn.* Mactumque timorem mitte. ¶ Mittere in consilium, est dimittere iudices ad sententiam dicendam,

ubi Orator dicit, *Dixi*, auctore *Asteno*. *Cic. pro Cluent. c. 30.* Et, cum in consilium mittebant, Stalenum iudicem, cui pecuniam dederant, non requirebant? ¶ Sanguinem mittere, est emittere, vel extrahere, *φαρδραμεις*, *salasars*. *Cels. lib. 2.* Sanguinem incisæ venæ mittere novum non est. *Cic. Attic. l. 1.* Missus est sanguis sine dolore. ¶ Mittere milites in expeditionem. *Cels. l. 5. B. Gall.* ¶ Mittere aliquem in fabulas, & sermones, *Quint. Declam. 15. far dire di qualeheduno*. ¶ Mittere in negotium, *mandar a trafficare*. *Cic. pro Rab. Posth.* ¶ Mittere corpus sepulcro, *Stat. 6. Theb.* ¶ Mittere urbes in servitutum, h. e. redigere. *Liv. l. 34.* ¶ Mittere alicui subsidium, & subsidio, *mandar in ayuto*. *Cels. l. 2. B. Gall. &c.* ¶ Significat sæpe emittere, iacere, *mandar fuori*, o lanciare. *Cels. Pila* e loco superiore mittere. *Ovid. 11. Met.* hactam mittit in ora. *Plin. l. 12. c. 13.* Foditur, cum folia mittere incipit. Sic mittere vocem, *gridare*, o parlare. *Cicer. pro Flacc.* Vox de quæstura nulla missa est. *Id. pro Cluent.* Veritas contra invidiam voces miserit. Item deicere, deturbare. *Catull. carm. 17.* Mittere pronum e ponte. *Ovid. 11. Metam.* Mittere fe laxo. *Hirt. de B. Hispan.* Mittere præcipitem de muro. ¶ Item ommittere. *Liv. l. 34. c. 58.* Quin ambages mittimus. *Horat. l. 2. od. ult.* Mitte sectari. ¶ Hoc sensu eleganter infervit transiuntibus. *Cic. 15. Fam. ep. 4.* Mitto, quod incidiam, quod pericula subieris. ¶ Item nuntiare, *far intendere*. *Cic. l. 16. Fam. ep. 9.* Curio misit, ut medico honor haberetur. *Nepos in Attic. c. 20.* Quin Attico mitteret, quid ageret. ¶ Item dimittere, *licenziare*, *mandar via*. *Ter. Eun. 5. 2. 13.* Mitte hanc noxiam. *Al. leg. omittet.* *Plaut. Pen. prol. v. 100.* Neque dixit unquam, neque voluit mittere. ¶ Item dare, ostendere. *Cels. l. 1. B. Civ.* Signum mittere sui timoris. ¶ Est etiam elegans huius verbi usus in ludis talorum, *trarre il punto*. *Suet. in Aug. c. 71.* Ut quique canem aut fenionem miserat. *Senec. in Apocolocynt.* Quoties missurus erat, resonante strillo. ¶ Interdum mittere, absolute ponitur pro, legatos mittere. *Nepos Themist. c. 2.* Miserunt Delphos consultum. Adde *Tacit. hist. c. 74.* ¶ Habet præterea alios usus: nam mittere in acta, *registrare*, *Senec. l. 2. de benef.* Mittere se in cœdera, *confederarsi*, *Virg. 12. Æn.* Mittere in possessionem, *mandar al possesso*, *Cic. pro Quir.* Mittere aliquem in suspitionem, *farlo sospetto*. *Quintil. l. 3. c. 2.* Mittere ad nomen, *mandare ad arrolarsi*. *Id. in Declam. 3.* Parentes filios suos ad nomen mittunt.

Mitulus. V. Mytilus.

Mitylène, es, t. & **Mitylenæ**, arum, *Metelin*, *Μετυληνη*, urbs primaria Lesbii ins. a qua etiam insula Mitylene, & vulgo *Metelin* nominatur, iuxta Methymnam, dicta a Mitylene Machari filia, ut *Diodorus l. 4.* scribit. Clara est Pittaco ex septem Sapientibus uno, Alcæo Poeta, Antimenide fratre ejus, Diophane Oratore, & Theopane Pompejanarum rerum scriptore. *Horat. l. 1. od. 7. & Cic. pro Rab. Post.*

Mitylenæus, a, um, adject. possessiv. ad Mitylenem pertinens. *Mart. l. 7. epigr. 79.* Mitylenæus mango. *Claud. de nupt. Honor. v. 235.* Mitylenæo modulatur peccine Sappho.

Mitylenensis, se, Mitylenæus. *Tacit. 14. c. 55.* Mitylenensis secretum Agrippinæ permisit. *il vitro in Metelino.*

Mithrus, verius apud Grammaticos est heroius, in quo extremo jambus est, pro spondeo: *από τὸ μαιόμεναι τῶν ἑρῶν*, quod veluti cauda minor, & mutilus sit, *μυρπος* dictus: ut *Ite domum saturo, venit hesperus, iso saturo*. ¶ *Terentian. Matur. pag. 2423.* *Purjeb.*

Mixtarius,)
Mixtio, &c.) V. Mixtarius &c.

M A N T E N.

Mna, *μνα*, idem ac mina. *Plin. l. 21. c. 24.* Mna, quam nostri minam vocant. ¶ Quidam Lexicographi afferunt etiam aliquot loca Plauti, in quibus tamen omnibus variat lectio, & tere mina pro mna legitur.

Mnemonicus, orum, n. *μνημοσικος*, præcepta, quæ memoriæ adjuvant. *Auth. ad Her. l. 3. c. 17.* Ita qui mnemonica didicerunt, postquam quæ audierunt, in locis collocare, & ex his memoriæ pronuntiare.

Mnemosyne, f. 1. *μνημοσύνη*, Memoria, mater Musarum. Omnium enim scientiarum thesaurus memoriæ beneficio & acquiritur, & conservatur, *Ovid. 7. Metam. v. 114.* *Auson. epist. 5. v. 62.* & *Cic. 3. de nat. Deor.*

Mnemosynon, i, n. *μνημοσύνη*, monumentum, memoria, pignus memoriæ causa. *Catull. carm. 12. ad Afri.* Verum est mnemosynon mei sodalis. In multis codicib. græcis litteris scriptum legitur. nam græca vox est.

Mnester, eris, m. *μνηστήρ*, procus. *Hygin. fab. 126.*

M A N T E O.

Mobilis, le, o. 3. *mobile*, *volubile*, German. *das gewuidt vviirdt*, Gall. *meuble*, *inconstant*, Hisp. *mudable*, *meuble*, *movedico*, *ἀκίνητος*, qui facile movetur. *Plin. l. 11. c. 37.* Superciliosa homini & pariter, & alterne mobilia. *Plaut. Mil. 3. 1. 36.* Pernix sum manibus, pedibus mobilis. ¶ Translate ponitur pro levi, & inconstanti. *Q. Metel. Cil. l. 5. Fam. ep. 1.* Te tam mobili in me, meoque esse animo, non sperabam. *Liv. l. 2. c. 37.* Mobile ingenium. *Id. l. 6. c. 6.* Populus mobilior ad cupiditatem. h. e. proclivior. *Tacit. 1. hist. c. 24.* Mobilissimus quisque ingenio. ¶ Interdum mobile ingenium in bonam partem accipitur pro docili, non tardo, aut stupido. *Vitruv. l. 5. c. 7.* Architectus erit usu peritus, præterea ingenio mobilis, &c.

Mobilitas, atis, f. *mobilitas*, Ger. *gewueglichkeit*, Gal. *mobilité*, *viesse*, Hisp. *mobilidad*, *ευκίνησις*, *αγαστα*, facilitas se movendi. *Cic. 1. de Or. c. 28.* Mobilitas linguæ. ¶ Translate ponitur pro inconstantia, & levitate. *Cic. 7. Phil. c. 3.* Quid est inconstantia, mobilitate, levitate cum singulis hominibus, tum vero universo Senatui turpius?

Mobiliter, adv. *mobilement*, Germ. *mit beuegen*, Gall. *en se mouvant*, Hisp. *moviblemente*, *ευκίνητος*, cum motu. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 9.* Animadversumque sæpe est, cor animantis alicujus evulsim ita mobilitur palpitare, ut imitaretur igneam celeritatem. *Cels. l. 3. B. Gal. c. 10.* Ad bellum mobiliter, celeriterque excitari. h. e. expeditè, facilliter.

Mobilis, as, a. 1. *far mobile*, *ευκίνητος*, *επιω*, mobile facio, apud vet. *Lucr. l. 3. v. 249.* Inde omnia mobilitantur.

Moderabilis, le, adject. moderatus, vel quem moderari possumus. *Ovid. 1. Amor. eleg. 6.* Nox, & amor, vinumque nihil moderabile fuadent.

Moderamen, inis, n. idem quod moderatio, feu gubernaculum. *Ovid. 3. Met. v. 644.* Obstupui, capiatque aliquis moderamina dixi. *Claud. de Laudibus Serenæ, v. 46.* Sumere moderamina mundi.

Moderamentum, i, n. moderamen. *Gell. l. 13. c. 6.* Accentus moderamentum vocum.

Moderanter, adv. idem ac moderate. *Lucr. l. 2. v. 1093.* Quis habere protundi indu manu validus potis est moderanter habenas? *Ovid. 1. Met. v. 510.* Moderantius oro, curre, fugamque inhibe, moderantius insequar ipse. Plerique tamen leg. *moderatus*.

Moderate, adverb. *moderate*, Germ. *mæssiglieb*, Gal. *moderamente*, Hisp. *templandamente*, *ματριος*, *σαφδους*, cum moderatioe. *Cicer. pro Font.*

pro Pont. Ab his quicquam sanste, aut moderate dictum putabitur? *Id. 1. Pin.* Qui autem, si maxime hoc placeat, moderatius tamen id voluit fieri. *Id. 3. de Leg. c. 5.* Quæ res cum sapientissime, moderatissimeque constructa esset.

Moderatim, adv. idem ac moderate. *Lucret. l. 1. v. 323.* Moderatim crescere cogens.

Moderatio, onis, f. *moderazione*, Ger. *mæssigung*, Gall. *moderation*, Hisp. *moderacion*, Μετῳρῆσις, mediocritas, modus, temperantia. *Cic. in Rull.* Adhibebitur a me certa ratio, moderatioque dicendi. *Id. de Senect. c. 1.* Moderatio animi tui.

Moderator, oris, m. *governator*, גביר, Germ. *anordner*, Gal. *gouverneur*, Hisp. *regidor*, ἡγεμῶν, ἡγεμῶν, rector, gubernator. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 35.* Inesse aliquem non solum habitorem in hac cœlesti, & divina domo, sed etiam rectorem, & moderatorem, & tanquam architectum tanti operis. *Id. Tusc. l. 1. c. 28.* Sol moderator temporum. ¶ Interdum fimitur pro præceptore, & pedagogo. *Mart. l. 2.* Quintilianæ vagæ moderator summe juventæ.

Moderatrix, icis, f. *governatrice*, rectorix, gubernatrix. *Cic. 3. de nat. Deor.* Ejus autem univerſæ sctificæ, & moderatricem Divinam esse Providentiam. *Id. Phil. 5. c. 18.* Republica moderatrix.

Moderatus, a, um, *moderato*, *modesto*, Germ. *mæssig*, Gal. *moderé*, Hisp. *templado*, ὑμμετῳρῶν, ἡμετῳρῶν, temperatus, æquabilis. *Cic. de Sen. Moderati enim*, & nec difficiles senes, nec inhumani tolerabilem agunt senectutem. *Id. de Orat.* Ego ista studia non improbo, moderata modo sint. *Id. Fam. l. 10. ep. 24.* Moderatissimi, atque humanissimi fuit sensus. *Id. Paradox. 3. ad fin.* Vita gestu moderatior.

Modèro, as, a. 1. idem ac moderator. *Sallust. Catil. c. 51.* Quis illi finem statuet, aut quis moderabit? Ita plerique Lexicographi: verum optimus quoque codex habet *moderabitur*. *Plaut. Mil. 2. 3. ad fin.* Ego vobis moderabo meæ. Alia exempla *ad Pacuv. & Accio* addit *Non. c. 7. n. 36.*

Modèro, d. 1. *reggere*, *governare*, ἡγεμῶν, ἡγεμῶν, gubernare, rego, tempero, modum, vel moderationem adhibeo. Construitur, vel absolute. *Cic. 1. de Or.* Quanquam moderabor ipse, ne &c. ¶ Vel cum acc. *Cic. 5. Tusc. cap. 36.* Tibicines, lique, qui fidibus utuntur, suo, non multitudinis arbitrio, cantus, numeroque moderantur. ¶ Vel cum dat. *Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 1. c. 13.* Moderari animo, & orationi, cum sis iratus, non mediocri ingenio est.

Modeste, adv. *modestamente*, Ger. *zuechtiglich*, Gal. *modestement*, Hisp. *modestamente*, κορμῶν, μετῳρῶν, σωφροσύνη, moderate, temperate. *Cic. in Rull.* In ea vestri isti satellites modeste insolentiam suam continent? *Id. de Fin.* Modeste ferre injurias fortunæ, *Græchus apud Gell. l. 12. c. 12.* Modestus in convivio esse. *Plin. l. 1. ep. 19.* Dignitate uti quam modestissime.

Modestia, f. 1. *modestia*, *mediocritas*, צניעות, Germ. *zucht*, Gal. *modestie*, Hisp. *modestia*, ἡμετῳρῶν, κορμῶν, virtus, qua quis se, suasque actiones, & motus animi moderatur. Distinguitur a nonnullis a moderatione, quod modestia sit fundamentum, soliditas, & basis virtutis, ex qua gignitur moderatio, quæ temperat modos in factis, & dictis, & cæteris talibus, quæ agendi officio utuntur. *Cic. Tusc. 3. c. 8.* Eam virtutem σωφροσύνη vocant, quam soleo equidem tum temperantiam, tum moderationem appellare, nonnunquam etiam modestiam. *Id. l. 2. Invent. c. 54.* Modestia virtus est, per quam pudor honestus clarum, & stabilem comparat auctoritatem. *V. eundem Offic. l. 1. c. 5. & l. 2. Fin. c. 19.* ¶ Item *Cic. l. 1. Offic. c. 40.* ait, modestiam posse accipi pro scientia earum rerum, quæ aguntur & dicuntur, loco suo collocandarum. ¶ Interdum de aliis rebus usurpatur. *Tacit. Ann. l. 1. c. 11.* Varie differat de magnitudine imperii, sua modestia. h. e. fuz conditionis mediocritate. *Id. Ann. 12. c. 42.* Modestia hiemis rebus extremis subvenit. ¶ Fuit etiam modestia Dea ab Romanis culta. *Tacit. 4. Ann. c. 7.*

Modestus, a, um, *modesto*, *gentile*, *coſumato*, *moderato*, צניעות, Ger. *zuechtig*, Gal. *modeste*, Hisp. *modesto*, ἡμετῳρῶν, qui animi elationi, cæterisque cupiditatibus moderatur, & in rebus omnibus modum servat. *Horat. l. 1. ep. 18. v. 94.* Plerumque modestus occupat obscuro speciem. *Cic. l. 13. Fam.* Modestus hominem cognoscet, & prudentem, & a cupiditate omni remotissimum. ¶ Vultus modestus, qui modestiam quandam præ se fert. *Terent. Andr.* Et vultu, Sofia, adeo modesto, adeo venusto, ut nihil supra. ¶ Comp. modestior, sup. modestissimus. *Cic. ad Att. Pulvis est modestior Rex, & probior, & interior. Id. pro Planc.* Ut adolescentuli modestissimi pudor postulabat. *Plaut. Men. 5. 5. 37.* Modestior nunc quidem est de verbis, præut dudum fuit. ¶ *Tacit. Ann. 4. c. 7.* Rari prope Italiam Cæſaris agri, modesta servitia, hoc est modici servi.

Modialis, le, o. 3. *Μετῳρῶν*, quod modium continet. *Plaut. Capr. 4. 4. 8.* Aulas, caliceque omnes confregit, nisi que modiales erant.

Modiatio, onis, f. mensura per modios exacta. *Imp. Martian. l. 11. Cod. tit. 24. leg. 2. & Imp. Honor. & Theodos. ibid. tit. 5. leg. ult.*

Modice, adv. *modicemente*, Μετῳρῶν, mediocriter, moderate, temperate. *Cic. in Brut.* Noſtrum est id malum, quod modice feramus. *Id. pro Syll.* Quanquam a me timide, modiceque dicitur. ¶ Ponitur etiam pro parum. *Cic. Att. l. 2. ep. 19.* Minæ Clodii, quæ mihi proponuntur, modice me tangunt.

Modicellus, a, um, *picciolino*, Μετῳρῶν, dim. a modicus. *Suet. in Ner. c. 48.* Decumbit super lectum modicella culcitra stratum.

Modicus, a, um, *moderato*, צניעות, Germ. *klein*, Gal. *peis*, Hisp. *pequeno*, Μετῳρῶν, moderatus, mediocris, temperatus, modestus. *Cic. Att. l. 4.* Modici fuisim in ὑποθήκη, ut scripsimus. ¶ Ponitur etiam pro parvo, vel puſillo. *Cic. in Parad. 6. c. 2.* Pecunia mea est ad vulgi opinionem mediocris, ad tuam nulla, ad meam modica. ¶ Item pro paucis. *Cic. 2. de Or.* Ea, si ex reis numeres, innumerabilia sunt, & obscura, si ex rebus, valde & modica, & illustra. ¶ Absolute modicum pro re modica. *Juven. Sat. 9. v. 9.* Modico contentus agebas. ¶ Modicus originis, pro origine modicus, legitur apud *Tacit. Ann. 6. c. 39.* Sic modicus dignationis, 4. *Ann. cap. 52.* ¶ *Id. 4. hist. c. 60.* Paucis, & modica differuit. h. e. modesta.

Modificatio, onis, f. temperatura, modus, mensura. *Sen. ep. 89.* Verum lex, ac modificatio. Adde *Gell. l. 10. c. 3.*

Modificator, oris, qui modificat. *Apul. in Florid.* Omnis modi peritus modificator.

Modificatus, a, um, nom. ex partic. passivæ significationis, *modificato*. *Cic. in Partic. c. 5.* Verba modificata ab Oratore, & inflexa quodammodo. *Siden. l. 9. c. 2.* Modificatæ lucubriorum querelæ.

Modificor, aris, atus sum, depon. 1. modum, seu mensuram alicui rei pono, modum alicujus rei invenio. *Gell. l. 1. c. 1.* Comprehensa autem mensura Herculeani pedis, quanta longiquitas corporis ei mensuræ conveniret secundum naturalem membrorum omnium inter se competentiam, modificatus est. *Apul. l. ult. Florid.* Oratioi modificabor.

Modificus, a, um, modum servans. *Auson. Parental. n. 27.* Cui brevica mela modifica recino.

Modimperator, oris, m. ἡγεμῶν, ἡγεμῶν, βασιλεύς, ἡγεμῶν, magister

convivii, ita dictus, quod modum imperaret, quo biberent. *Varr. apud Non. c. 2. n. 565. V. Lipf. l. 3. Antiq. lect.*

Modiolus, li, m. *πλάτων*, genus mensuræ, quarta pars modii, ut putat Sipontinus. *Plaut. Cist. 2. 2. 7.* Quia ei promissi modiolum vini dare. ¶ Est item parvum vas quadratum ad hauriendam aquam ex puteo, aut flumine. Horum autem modiolorum, ut est apud *Frontinum de Aqueductibus*, alius est erogatorius, alius acceptorius, quod modius in locis inveni licet. *Vitruv. l. 10. c. 9. & 12.* Ita cum rota a calcantibus versabitur, modiolus pleni ad summum elati, & rursus ad imum revertentes, infundunt in castellum ipsi per se, quod extulerunt. ¶ Modiolus etiam est vas mensurarium potui paratum, ut phiala, ut trulla, non tamen est poculum, ut inquit *Scævola in l. Sepe, ff. de auro, & arg. leg.* ¶ Modiolus in rota est illud lignum, cui affixi sunt radii. *Plin. l. 9. c. 4.* Apparet & rotæ appellatæ a similitudine, quaternis distinctæ radiis, modiolos earum oculis duobus utrinque claudentibus. ¶ Est præterea instrumentum chirurgicum. *Cels. l. 8. c. 3.* Modiolus ferramentum concavum, & teres est, imis oris serratum.

Modus, m. 2. & modium, n. *moggio*, מוד, Germ. *kohnmass*, Gal. *muy*, *boisseau*, Hisp. *celemín*, *almud*, *Mēdos*, *Mēdiavos*, mensuræ genus, continens sexdecim sextarios, ut ex Voluſio Metiano colligitur, vel duos, & viginti, ut Perottus, & Calepinus scripserit. *Cic. de Amic. c. 19.* Verumque illud est, quod dicitur, multos modios salis simul edendos esse, ut amicitiz munus expletum sit. ¶ Modius agri dicitur actus quadratus, qui constat ex centum, & viginti pedibus tum in longitudinem, tum in latitudinem. *Plin. l. 18. c. 16.* Id præstant in jugera modia vicena.

Modo, adv. ora, *pur ora*, צניעות, Ger. *ietzund*, Gal. *à cette heure*, Hisp. *aora*, ἄρα, ἄρα, ἄρα, ἄρα, nunc, a modus. Notat tempus præsens, vel mox præteritum. *Disert. a mox*, quod dicitur de futuro, & significat, paulo post. *Cic. Attic. l. 2. Et, ut fit*, in tantis rebus modo hoc, modo illud audio. *Id. 6. Verr. c. 3.* Nuper, quid dico nuper? imo vero modo, & plane paulo ante vidimus, qui forum, ac basilicas ornant. ¶ Ponitur etiam pro solum, tantum, duntaxat, *solamente*. *Cic. 6. Fam.* Quæ secundis rebus delectationem modo habere videbantur, nunc vero salutem. ¶ Non modo, sed, *non solamente*, *ma*. *Cic. Fam. 6. ep. 13.* Ut non modo cum Republica sperare debeas, sed etiam tu &c. *Id. in Perr.* Tu id non modo non prohibebes, verum etiam approbas. ¶ Dicitur etiam *non modo*, pro *non modo non*, si tamen postea alia negatio sequatur. *Cic. 10. Attic. ep. 8.* Regnum non modo Romano homini, sed ne Persæ quidem cuiquam tolerabile. Sic alibi sæpe. ¶ Item pro dummodo, *pure*. *Cic. in Orat.* Putant, qui inculte dicat, modo id eleganter taceat, eum solum Attice dicere. ¶ Item pro saltem. *Ter. Adelph. 3. 4. 2.* Utinam hoc sit modo detentum. *Cic. 6. Fam.* Si modo tecti satis erit. ¶ *Modo non*, est propemodum, *quasi*. *Pborm. 1. 2. 18.* Modo non auri montes pollicens.

Modulabilis, le, adject. qui cani potest. *Calpurn. etlog. 4.* Hyblæa modulabile carmen avena.

Modulamen, inis, n. modulatio. *Macrob. l. 2. in Somn. Scip. c. 12.* Cœli, ac siderum modulamen. *Author Philom. v. 5.* Nam quamvis aliæ volucres modulamina tentent.

Modulamentum, ti, n. modulatio. *Gel. l. 1. c. 7.* Modulamenta orationis.

Modulandus, a, um, participium passivæ significationis. *Horat. l. 2. ep. 2. v. 143.* Verba modulanda fidebus Latinis, h. e. Latino metro canenda. *Gell. l. 1. c. 1.* In repudianda modulandaque status, longitudinisque ejus præstantia. h. e. dimetienda.

Modulate, adv. *con misura*, concinne, & cum mensura. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 8.* Si ex oliva modulate canentes tibiz nascerentur. *Amian. l. 16. c. 7.* Ars modulatus incendiis concinentibus fistulis.

Modulatio, onis, f. *Mēdos*, ἡμετῳρῶν, ἡμετῳρῶν, actus modulandi, harmonia. *Quintil. l. 9. c. 4.* Verba, quæ modulatione produci, aut corripri possunt. *Id. l. 11. c. 3.* Vocis modulationem fidebus adjuvemus, *l'inflession della voce*.

Modulator, oris, m. qui modulatur. *Col. in præf. l. 1.* Confecentur magistrum, vocis, & cantus modulatore. *Horat. l. 1. sat. 3. v. 129.* Heri-mogenes cantor tamen, atque Optimus est modulator.

Modulatrix, icis, f. *Tertull. de Baptis. c. 3.* Quid quod exinde dispositio mundi, modulatricibus quodammodo aquis, Deo constitit? h. e. modulam & rationem quodammodo præbentibus.

Modulatus, us, m. modulatio. *Sen. Her. Fur. v. 263.* Canoro saxa modulatu trahens.

Modulatus, a, um, nom. ex partic. a modulor, passiva significatione, *cantato, fatto con misura, o con inflession di voce*. *Hor. l. 1. od. 32.* dic Latinum, barbitæ, carmen, Lesbio primum modulate civi. h. e. a Lesbio cive pulsate. *Quintil. l. 9. c. 2.* Nomen ductum a canticis ad aliorum similitudinem modulatus. *Flor. l. 2. c. 7.* Modulatissimus tibiarum, aut fidium cantus. ¶ *Gel. l. 1. c. 11.* Ut animi moderatores, modulatoresque fierent. h. e. magis modum servantes. *Apul. de dogm. Plat.* Fieretque totus ipse modulatus, & musicus.

Modulus, aris, atus sum, d. 1. *misurare*, e *comporre con misura*, צניעות, Ger. *singen*, Gal. *chanter*, Hisp. *cantar*, *componer con medida*, Μετῳρῶν, metior, mensuro, si e cum mensura, & numerorum ratione compono, a modulus. *Cic. in Or. c. 18.* Ipsa natura quasi moduliaretur hominum orationem, in omni verbo posuit acutam vocem, & c. ¶ Interdum est cantare, *Μετῳρῶν*, ἡμετῳρῶν, ἡμετῳρῶν. *Virg. 10. Eccl.*

Modulus, li, m. 2. *misurata*, *modella*, צניעות, Germ. *ein-mass*, Gal. *pesite*, *mesure*, Hisp. *pequena medida*, o *manera*, Μετῳρῶν, mensura, dim. a *modus*. *Plin. l. 11. c. 37.* Arteriarum pulsus in modulus certos, legeſque metricas per ætates stabilis, aut citatus, aut tardus. *Suet. in Ner.* Scribent coram fieri imperavit, dimensus ad sui corporis modulum. *Horat. l. 1. ep. 98.* Metiri te queque suo modulo, ac pede verum est. ¶ Modulos etiam vocabant veteres Architecti particulas quasdam, ad quas totum opus solent dimetri. Vulgus hodie parvum pedem vocat. *Paul. in l. non solum, ff. de oper. nov. nunt.* Modulos sumere debet is, qui opus novum nuntiat. ¶ Erant præterea moduli, quædam mensuræ in aqueductibus, quibus aqua ex castellis ad privata ædificia duci solet. *Ulp. l. damni infest. ff. de damn. infest.* Unde Labeo putabat, eum, qui modulorum, aut rivi faciendi causa opus faceret, etiam fassidare debere. ¶ Est etiam modulus idem quod modulatio, vel ipse cantus, aut flexus vocis, vel ipsa, ut loquuntur, cantus mensura. *Plin. l. 7. c. 56.* Lydios modulus Amphion, Dorios Thamyras Thrax, Phrygios Marlyas Phryx invenit.

Modus, i, m. 2. *modo*, צניעות, Ger. *mass*, Gal. *maniere*, *saccu*, Hisp. *manera*, *manera*, mensura, moderatio, צניעות, צניעות, quod est metiri, mensurare. *Scaliger* cenſet esse a *μῆτρος*, *cura*. Nempse a *μῆτρος* *αὐτοῦ*, *modus*, *modus*. *Cic. 1. Offic.* His enim rebus, quæ tractantur in vita, modum quendam adhibentes, & ordinem, honestatem, & decus conservabimus. *Id. de Sen.* Nam habet natura, sicut aliarum omnium rerum, sic vivendi modum. *Colum. l. 3.* Terram mutatam in modum sempedis ponito, ideis in mensuram. ¶ Speciatim accipitur pro mensura illa, quam

quam præter scribendum, musici inter canendum observare solent. *Lic. 3. de Orat.* Quotus enim quique est, qui teneat artem numerorum ac modorum? *Id. 1. de Orat.* Eo tardiores tibicinis modos, & cantus remissiores esse scilicet. Unde: etiam illud in titulis comædiarum Terentiorum fecit Flaccus Claudii filius tibi paribus dextris, & sinistris, &c. Sumitur item pro quantitate, & copia. *Cic. Att. 1. 13. ep. 33.* Nihil scripsit, nisi de modo agri. *Liv.* Ne cui major, quam quintæ jugerum agri modus esset. *Curt. 1. 5. c. 6.* Ingens pecuniæ captivæ modus. *Vellej. 1. 2. c. 7.* Magnum modum legionum efficere. ¶ Item ratio, via. *Cic. 4. Ver. c. 38.* Hoc præterea addidit novo modo, nullo exemplo. *Liv. 1. 1. c. 5.* Hoffilem in modum. Sic majorem, mirum, mirandum in modum, apud *Cic. Sæpe*. Item nullo, omni modo. *Id. 4. Ver. & lib. 6. Attic.* ¶ Multis modis. V. Multus in fi. ¶ Meo modo, a mio modo. *Ter. Andr. 1. 1. 125.* Sine, me vivere meo modo. *Id. 10. 1. 1. 66.* Possit habere modum vitæ suæ, poterit vivere a suo modo. ¶ Sumitur item pro spatio, sine, tempore. *Cic. pro Marcel. c. 8.* Modum tuæ vitæ definiat? *Id. Ver. 4. c. 48.* Modum aliquem ac finem orationis nostræ faciatis. ¶ Servare, tenere modum, *conservare la mediocritatē. Cic. 1. Offic. cap. 29.* Ludendi est quidam modus retinendus. *Lucan. lib. 2. v. 380.* hæc duri immota Catois Secta tunc, servare modum, &c. *Est. loc. cit.* Finem & modum transeunt. Huc spectat illud *Sing. Æn. 4.* Quis enim modus adit amori? ¶ Statuere, adhibere, præscribere, imponere modum alicui rei, moderare, regere, finire. *Cic. Sæpe, Quintil. Horat.* & al. ¶ Præter modum, suor di misura. *Cic. 1. Div. Cum lacus præter modum crevisset.* ¶ Intra modum. V. *Intra.* ¶ Ablativus modo, h. e. bono modo, ordine, recte. *Cic. pro Quint. cap. 7.* Nervium omnia modo & ratione fecisse. *Sic. Id. pro Mur.* More modoque aliquid facere. ¶ Hoc modo, ad hunc modum, in *quæstione manera. Cic. 1. Invent. & 2. Tusc.* ¶ Apud Grammaticos modus: eborum dicitur ratio conjugationis. *Quintil.* & alii.

Mœcha, f. 1. concubina, adultera, μοιχῆ, concubina, & speciatim adultera. *Martial. 1. 10.* Ad nocturna jaces fastosæ limina mœchæ.

Mœchile, is, n. 3. adulterium, vel locus, in quo adulteria committi solent. *Petron. Satyr.* Redierat in animum mœchile.

Mœchimofum, ii, adulterium. *Labeo. apud Gel. 1. 16. c. 7.*

Mœchifol, as, n. 1. idem ac mœchor. *Plaut. Cas. 5. 4. 7.* In adulterio dum mœchifol, Casinam, credo, perdidit. Aliqui opinantur, activum esse, & explicat pro adulterium polluere. Dubium sane est, utrum acc. Casinam pertineat ad verbum mœchifol, an ad perdidit.

Mœchocinædus, i, μοιχοκινῆδης, qui adulter simul, & mollis est. *Lucilius.*

Mœchor, aris, atus sum, d. 1. fornicare, adulterare, ἡνά, Ger. *die ehe brechen*, Gal. *adulterer, paillarder*, Hisp. *adulterar, μοιχεύω*, cum muliere aliqua rem venerem habeo, & speciatim adulterium committo, & mœchus. *Catul. epigr. 95.*

Mœchus, m. 2. fornicatore, adultero, ἡνά, Germ. *ein ehebrecher*, Gal. *adultere*, Hisp. *adultero, μοιχῆς*, quicumque inhoneste per libidinem cum muliere aliqua peccat; & speciatim adulter. *Plaut. Mil. 4. 2. 40. Ter. Andr. 2. 1. 16.*

Mœne, is, n. 3. murus, mœnia, apud Veteres. *Ennius apud Festum.* Apud emporium in campo hostium, pro mœne.

Mœnēra, n. plur. pro munera, antiqua scribendi ratione. *Lucret. 1. 1. v. 29.* fera mœnēra militiā.

Mœnia, ium, n. 3. muri, muraglie, מוֹרֵי, Ger. *die stadtmuuer*, Gal. *murailles*, Hisp. *muros, τείχος*, muri, qui urbem cingunt, & generatim muri munitionum, castrorum, & aliorum ædificiorum, ab antiquo nominativo sing. mœne, qui a manio, quod veteres usurparunt pro munio, quia iis munimur adversus hostes. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 40.* Diliigentique urbem religione, quam ipsis mœnibus cingitis. *Tacit. Ann. 15. c. 4.* Urbs copia defensorum, & magnitudine mœnium valida. *Virg. 2. Æn. v. 234.* Dividimus muros, & mœnia pandimus urbis, hoc est munitiones, & propugnacula. *Vitruv. 1. 8. c. 4.* Zama est civitas Atro- rum, cujus mœnia Juba duplici muro sepit. Quo loco mœnia protectis urbis accipi etiam possunt. *Sic Flor. 1. 1. cap. 4.* Hic igitur mœnia muro amplexus est. ¶ Per allegoriam *Plaut. Stich. 5. 4. 13.* Nos tamen ætiffimus pro opibus nostra mœnia. h. e. quæ ad nos attinent, pro virili præstamus: ductum a civibus, inquit *Lambin.* qui pro opibus suis urbis mœnia ædificant. ¶ Mœnia mundi, il giro del mondo. *Lucev. 1. 1. v. 73.* Sic mœnia Cæli, apud *Ovid. 2. Metam.*

Mœniada, ædificia cum podis. A Mœnibus dicit *Salmas. V. Meniana.*

Mœnio, is, a. 4. mœnibus cingo, munio. *Præfixan. de Jusu Orbis.* Tarentum, quod mœnivero Lacones.

Mœnitus, a, um, idem ac munitus, a mœnio. *Plaut. Bacch. 4. 9. 2.* Perzantium divina mœnium manu. Adde *Trucul. 2. 2. 55.*

Mœnus, i, fl. Germaniæ, der Mejn, qui in Rhenum influit. *Plin. 1. 9. c. 15. Tacit. de Germ. c. 28.* ¶ Apud *Melam. 1. 3. c. 3.* est Mœnis, is, m. 3.

Mœrens, entis, o. mœsto, partic. a mœreo. *Virg. 1. Æn. v. 201.* Et dictis mœrentia pectora mulcet.

Mœreō, res, n. 2. atristissime, ἄλγ, Ger. *traurig seyn*, Gal. *etre triste, se consister*, Hisp. *entristecesse, λυπηρῶς*, tristor, dolore afficior, ægritudine laboro, a mœro, amarum esse. Constitruit cum ablativo sine præp. *Cic. de Am. Quocirca mœreere hoc ejus eventu, vercor, ne invidi magis sit, quam amici.* ¶ Vel cum acc. *Cic. in Fam. 13. ep. 12.* Mœreo casum ejusmodi, ut tantis tuis miseris mœre miseriz subleventur. ¶ *Passive Apul. 1. 4. A. A.* Mœreretur, fletur, lamentatur diebus plulculis. ¶ Et deponuntur more. *Var. 1. 6. L. L. ex Murio poeta.* Corpora Grajorum mœrebat mandier igni. *Cic. pro Sex. c. 39.* Nos pulsi eramus, vos taciti mœrebamini. Aliquot MSS. habent mœrebatis, Alii ediderunt mirabamini.

Mæro, as, 1. atristissime, λυπῶς, mœrentem facio, apud vet. *Pacuvius apud Non.* Nam me multis mœraviti modis.

Mæror, oris, m. æstimo, dolore, μοῖρα, Ger. *Kummer*, Gal. *tristesse*, Hisp. *tristez, λῆθη*, ædus mœremli, ægritudo æbilis, ut *Cic. 4. Tusc. c. 8.* definit. *Id. lib. 12. Attic. ep. 28.* Mærorem minui, dolorem non potui. *Id. Attic. 1. 10. ep. 4.* Jacet in mærore trater meus. *Id. 1. 1. Fin. c. 18.* Mærores, qui animos exedunt. ¶ Sic mærore confici, affligi, premi, &c. mærorem demere, deponere, mærore afficere, &c. sæpe apud *Cic. & alios.*

Mærus, i, m. idem ac murus, apud vet. Hanc vocem legit *Lipfius in Plaut. Trucul. prol. v. 2.* De vestris magnis, & amœnis mæris. *Est Serv. in 10. Æn.* Ipsis prælia miscet Aggeribus mærorum. Vulgo leg. murus.

Mæsia, f. 1. Myſia, Μῆσία, regio Europæ, pars Illyrici Orientalis, ampla, ab Or. in Occ. extensa, inter Macedoniam, & Thraciam ad Mer. a qua Hæmo M. dividitur, & Daciam ad Sept. a qua separatur Danubio fl. In ea sunt Dardani, Mæsi, & Triballi, Pontoque contermini Scythæ. *Plin. 1. 3. c. 26.*

Mæste, adv. dolorosamente, Ger. *trauriglich*, Gal. *avec tristesse*, Hisp. *con tristezza, λυπηρῶς*, cum mœstia. *Aut. ad Her. 1. 3. c. 14.* Tum clementer, mæste, hilariter.

Mæstificatus, a, um, mæstus, tristis. *Sidon. 1. 3. ep. 12.* Umbris mæstifi-

cari larvalibus. *Martian. Capel. 1. 9.* Infestis mœstificata modis.

Mæstificus, as, a. 1. atristissime, mœstium facio. *Augustin. epist. 121.* Si paupertas angit, si ludus mœstificat.

Mæstificus, a, um, adject. mœstium faciens. Legitur apud *Non. c. 2. n. 531.*

Mæstifer, adv. idem ac mœste, apud vet. *Plaut. Rud. 1. 5. 7.* Obsecro, tam mæstifer vestitus?

Mæstia, æ, f. mœstia, tristitia, ἄλγος, ἰδέα, idem ac mæror, idest vehe mens tristitia. *Cic. 1. Fin. c. 13.* Sapientia enim est una, quæ mœstianam pellat ex animis. *Id. Attic. 1. 12.* Quod me a mœstia vocas. *Id. 2. Phil. c. 15.* In mœstia esse.

Mæstifol, isis, f. idem ac mœstia, apud vet. *Plaut. Aulul. 4. 10. 2.* Cui tanta mœstifol obtigit.

Mæsto, as, a. 1. mœstum facio. *Labeo. apud Non. c. 2. n. 531.*

Mæstus, a, um, mæsto, tristis, ἄλγος, Ger. *traurig*, Gal. *triste*, Hisp. *triste, λυπηρῶς*, tristis, dolens, afflictus, miserandus. *Cic. in Orat. c. 22.* Cum tristis Calchas esset, mæstior Ulyſſes. *Virg. 2. Æn. v. 270.* In formis ecce ante oculos mæstissimus Hæctor. *Id. ibid. v. 280.* Et mæstus expromere voces.

Mola, æ, f. 1. macina, μύλα, μύλος, instrumentum, quo frumentum, legumina, alique res teruntur. *Cic. Att. 1. 2. ep. 1.* Ut Rhodi videretur molis potius quam Moloni operam dedisse. *Juven. sat. 8. v. 67.* Dignique molam versare Nepotis. ¶ Molas antiqui ab ænis, a quibus versabantur, ænias, alias a manu manuaris, a trudendo *trusfatis* appellabant, quæ & versatiles dicuntur. *Gell. 1. 3. c. 3. Cato R. R. c. 10. & Plin. 1. 36. c. 18.* ¶ Superior molæ pars meta dicitur, inferior catillus. *Paulus Jctus* contrarium scribit *lib. 18. §. 5. Dig. de instrum. & instrum. leg. cum reprehendit Scaliger ad Manil.* docetque superiore molæ partem *καροῦδω* fuisse, h. e. in conii fere metæ formam, inferiorem vero *καυαν* infiar catini. Itaque meta, inquit, infiar turbinis inverſi conveniebat in catillum, qua parte basis est, non qua mucro: nam mucro superne pendebat, basis autem in catillo vertebatur &c. Hæc *Scalig.* qui adſcripſerat *Salmas. in Exercit. Plin.* Huc pertinet illud *Colum. 1. 12. cap. 50.* Molæ vel submitti, vel etiam elevari possunt. *Et cap. 52.* Suspenda mola olivam frangito, &c. Quibus locis de superiore mola parte, scilicet meta, loquitur. ¶ Est præterea mola tar tostum, & molitum. *Farr.* Mola mactatus porcus. h. e. tarre laginitus. ¶ Ea in sacrificiis spargebant victimas, altaria, cultros, &c. *Virg. Ecl. 8.* Sparge molam, & fragiles incende bitumine lauros. *Cic. 2. Divin. c. 16.* Simul ac molam, & vinum insperferis. *Lucan. lib. 1.* obliquoque molas inducere cultro. ¶ Hujusmodi tar sale, & aqua erat confectum, quare sæpe mola salsa appellatur. *Plaut. Amph. 2. 2. 108.* Mola salsa, aut thure precata oportuit. *Plin. in præf. nat. hist.* Mola salsa licant, qui thura non habent. ¶ Denique mola dicitur infomis quædam caro in uteris mulierum nascens. *Plin. 1. 7. c. 15.* Mola menses litit.

Molæ, arum, Duæ Martis fiunt, sic dictæ a molimine, & conatu in bel-lorum apparatu. *Gell. 1. 13. c. 22.*

Molaris, is, subst. m. 3. mactellare, מולר, Ger. *keifentlich*, Gal. *macheliero*, Hisp. *muelra, μολίτης*, dens maxillaris, a molo, is, quod cibum a cæteris dentibus contractum dentes maxillares molant. *Juven. Sat. 13. v. 212.* interque molares Difficili crescente cibo. Adde *Quintil. 1. 2. c. 19.* ¶ Molaris etiam dicitur, ad molam pertinens, ut molaris lapis, ex quo molæ fiunt, apud *Plin. 1. 36. c. 23.* ¶ Absolute molares pro saxis prægrandibus accipiuntur. *Virg. 8. Æn. v. 250.* Vastisque molaribus insistant. *Szat. Theb. 5. v. 571.* Librati saliant portarum in clauſura molares.

Molarisus, a, um, da macina, μολιῶν, quod ad molam pertinet, ut *Afinus molarisus*, quo utimur ad molam. *Cato R. R. c. 11.*

Molendinarius, a, um, da molino, μολιῶν, quod ad molendinum pertinet. *Paul. Dig. 1. 33. tit. 7. leg. 18.* Anam molendinariam negant ea appellatione contineri. Sed molendinarius legitur apud *Torrent. & Haloand.* Adde ibid. paulo post, meta molendaria.

Moles, is, f. 3. mole, grandezza, מוֹלֵה, Ger. *eine last*, Gal. *masse*, Hisp. *grandez, ὄγκος, ἄλγος, μύλος*, res magna, & ingentis ponderis. *Ovid. Metam. 1. v. 7.* Rudis indigestaque moles. *Colum. 1. 4.* ludia perhibetur molibus ferarum mirabilis. *Virg. 3. Æn. de Polyphemum.* Vasta se mole movens. h. e. corporis magnitudine. ¶ Dicitur & de magnis ædificiis. *Cic. pro Mil. c. 31.* Aræ, quas ille substructionum infans molibus operæfferat. *Horat. 1. 2. od. 15.* Jam pauca aratro jugera regie moles relinquunt. *Cæſ. 1. B. C. c. 25.* Molem atque aggerem ab utraque parte litoris jaciebat. ¶ Translate moles accipitur pro magnitudine, aut multitudine cujusvis rei. *Flor. 1. 2. cap. 6.* Tota mole in Africam convertus. h. e. totis belli viribus. *Tacit. 1. hist. cap. 61.* Tota mole belli fecuratus. *Cic. Catil. 1. c. 9.* Invidiæ molem sustinere. *Id. Catil. 3. c. 7.* Molem mali depellere. *Tac. 13. Ann. c. 37.* Corbuloni plus molis adversus ignaviam militum, quam contra prædium hostium erat. h. e. plus laboris, & negotii. *Virg. 1. Æn. v. 37.* Tante molis erat Romanam condere gentem. h. e. tante difficultatis, tanto vi voleva, &c.

Moleſte, adv. noſſamente, Ger. *überlaſtiglich*, Gal. *avec ennuy*, Hisp. *moleſtamente, ἀνάγῶς, ægre, graviter. Cic. 2. Verr. Cuipebant diſtimulare, me id moleſte terre. Id. Q. Fr. 1. ep. 1. c. 1.* Quoniam ea moleſtissime terre homines debent, quæ ipſorum culpa contracta sunt, est quiddam in hac re mihi moleſtius ſeendum.

Moleſtia, æ, f. moleſtia, μύλος, Ger. *überdruff*, Cal. *ennuy*, Hisp. *moleſtia, ἀνάγῶς, ἄλγος*, ſolicitudo, angor, cura, negotium, gravitas. *Cris. 1. 13. Fam.* Cum aliqua ne animi mei moleſtia, an potius libenter te Athenis viſurus eſſem. *Id. 14. Fam. ep. 13.* Eſſe in maximo moleſtius. *Id. 13. Fam. ep. 16.* Moleſtias depellere. *Id. Att. 1. 2. ep. 1.* Moleſtiam alicui exhibere. Sic, afficere moleſtia, apud *eund. & alios.*

Moleſto, as, a. 1. moleſtare, μύλος, Germ. *betruében*, Gal. *faſtiber*, Hisp. *moleſtar, ἀνάγῶς*, moleſtia afficio. *Scribon. Larg. compoſ. 71.* Uva non ſolum reſilit, ac fit minima, ſed etiam raro valde moleſtat. *Apulej. de herb. c. 71.* Hunc occurſus mali non moleſtat.

Moleſtus, a, um, moleſto, noſſo, odioſo, μόλις, Ger. *verdrießlich*, Gal. *ſuchteux*, Hisp. *moleſto, ἀνάγῶς*, gravis, odioſus, qui alicui gravis eſt, nec ſinit, tunc quieſcere, a moler. *Cic. de Am. cap. 24.* Moleſta veritas eſt, ſiquidem ex ea naſcitur odium. *Id. 5. Fam. ep. 3.* Ne vobis moleſtor uſem. *Id. Divin. in Ferr. c. 11.* Omnis arrogantia odioſa eſt, tum illa ingeni, atque eloquentiæ multo moleſtiffima. ¶ Moleſta tunica erat indumentum pice, reſina, & cera illitum, quo induebantur ad ignem damnati, quo diutius ardentem lento igne conficerentur. *Juven. Sat. 8. v. 234. Martial. 1. 10. ep. 24. & Seuec. ep. 14.*

Moleſtrina, ſeu molitrina, æ, f. molino, μύλος, locus, ubi ſegetes moluntur, a molo, idest a ſup. molius, ut *Jurina a ſurum, ſuſtrina a ſuraru. Cato in Thernum*, ut *Noſius* citat c. 1. n. 320.

Molihdus, V. Molybdus.

Molile, lis, n. 3. instrumentum, quo aliquid molitur, vel id, quod molæ, vel collis boum, vel humeris ferorum adalligatur ad trudendas molas, a molendo. *Cato R. R. c. 10.* Juga ploſtraria duo, jugum aſinarium unum, molile unum.

Molimen, inis, n. 3. idem ac molimentum. *Ovid. 2. Metam. v. 357.* Solidoque revellere dumo annoſam pinum magno molimine tentat. *Liv. 1. 2.*

1. 2. e. 56. Res suo ipsa molissime gravis certaminibus in annum extrahitur. Molimentum, ti, n. sforzo, מולימנט, Ger. unterstebung, Gal. efforce, Hif. esfuere, מולימנט, מולימנט, conatus, id, quo molitur, & conatur. Liv. l. 5. c. 22. Parvi molimenti adminiculo moveri fede sua. Senec. Consol. ad Marciam c. 11. Res magni molimenti est.

Molina, e, idem quod mola, aut moletrina, apud Ammian. l. 18. c. 20.

Mollor, iris, itus lum, d. 4. movere cum difficultate, מוליור, Ger. muebe stuvos tbun, Gal. mouvoir avec peine, Hifp. mover difficultate, מוליור, מוליור, מוליור, est molem, seu rem aliquam ingentem magno conatu loco movere, a moles. Liv. l. 9. c. 3. Num montes moliri sua fede pariter? Id. l. 28. Moliri a terra naves. Et ibid. Moliri anchoras. ¶ Item est machinari, cogitare, parare, struere. Cic. Att. l. 16. ep. 8. Octavius magna molitur. Id. ibid. l. 9. Equidem illud molior, ut tibi Cæsar concedat, ut abim. Id. in Or. c. 11. De quo molior aliquid exquiritur dicere. ¶ Item aggredi. Cic. de Univ. Mundum efficere moliens Deus terram primum, ignemque jungebat. Plaut. Curc. l. 3. 31. Misere moliantur, nequeunt satis conari. ¶ Item agere, edificare, construere. Cic. l. de nat. Deor. Utrum Dii nihil agant, nihil moliantur. Id. l. Tusc. Unde horrifera Aquilonis stridor gelidas molitur nives. Virg. l. Æn. Pars ducere muros, molirive arcem. ¶ Classem moliri, est parare. Virg. l. Æn. Classemque sub ipsa Antandro, & Phrygiæ molitur montibus Idæ. ¶ Fulmina moliri, est jaculari. Virg. l. Georg. Fulmina molitur dextra. ¶ Habenas moliri, est gubernare. Virg. l. 12. Æn. Et manibus molitur habenas. ¶ Infidias moliri, est meditari, aut tendere. Virg. l. Georg. Infidias avibus moliri, incendere vepres. ¶ Iter moliri, est peragere. Virg. l. 6. Æn. Inde datum molitur iter. ¶ Moliri fugam, est fugere, vel fugam parare. Id. l. 2. Æn. v. 109. ¶ Moram moliri, est moram facere, morari. Virg. l. Æn. Molirive moram, aut veniendi discere causas. ¶ Moliri animum, est in certum statum componere. Ovid. 2. ars. am. v. 119. Jam molire animum, qui duret, &c. ¶ Moliri crimina, trovar' accuse. Tacit. Ann. 12. c. 22. Molitur crimina, & accusatorum, qui obijciat &c. ¶ Moliri fores, h. e. aggredi ad fores effringendas. Tacit. l. 1. Ann. c. 39. Concurfu ad januam facto, moliantur fores. ¶ Moliri corpora ex somno, sentis di fœgularis, fœgularis cum pena. Liv. l. 39. ¶ Transteritur etiam ad ornatum studium. Ter. Heaut. 2. l. 11. de faminis. Dum moliantur, dum comuntur, annus est. h. e. dum labore, & studio cunctantur, & ornant se. ¶ Reperitur etiam in passiva significatione. Apul. l. 11. Met. Pompa moliebatur. Lucil. l. 7. Mutilamur, molimur, subducimur. h. e. retardamur, retinemur, ut Nonius explicat, c. 4. n. 300.

Molitio, onis, f. 3. sforzo, actus molendi, conatus, machinatio, instructio alicujus rei. Cic. l. de nat. Deor. Quæ molitio, quæ terramentata, qui vestes, quæ machinæ, qui ministri tanti muneris fuerunt? Liv. l. 33. c. 5. Molitio valli. Colum. in proxm. in fine. Molitio agrorum. h. e. cultura, subactio.

Molitor, oris, qui aliquid molitur, seu machinatur, conatur, fruit. Cic. de Un. c. 5. Hanc igitur habuit rationem effector mundi, molitorque Deus. Suet. in Dom. c. 10. Molitores iterum novarum.

Molitrina. V. Moletrina.

Molitrux, icis, f. quæ molitur, machinatrix, a molior. Suet. in Cl. Ner. c. 35. Molitrux novarum rerum.

Molitura, f. i. macinatura, actus molendi. Plin. l. 15. c. 23. Molitura etiam præstant juniori fœminatam quandam imagine panis. Adde l. 18. c. 9.

Molitus, a, um, partic. pass. verbi molo. Cæf. l. 1. B. G. c. 5. Trium mensium molita cibaria sibi unumquenque domo efferre jubent.

Mollefco, is, sine præf. & sup. n. 3. amollirisi, מוליסקו, Ger. vœueich vverden, Gal. s' amollir, Hifp. ablandarse, Μαλακωσκειν, mollis h. e. Plin. l. 12. c. 17. Ladanium vitu aridum statim tactu mollescere. ¶ Translate ponitur pro mansuetum, & placatum fieri. Ovid. l. de Ponto, el. 6. Pectora mollescent, asperitasque fugit.

Mollestra, f. i. pelle pecorina, μαλαστρα. Fest. Mollestras antiqui vocabant pelles ovinas, quibus galeas extergebant.

Mollicellus, a, um, dimin. a molliculus. Catul. carm. 25. Cinœde Thalli mollior cuniculi capillo, vel anferis medullula, vel inuia mollicella. Al. leg. vel imula ovicilla.

Mollicina, e, f. i. μαλακὴν ὑγιστρῶν, vestis, a mollitie dicta. Non. c. 14. n. 23. Navius in Epid. Mollicinam, crocotam, chirodotam, ricam.

Mollicomus, a, um, adject. qui molles comas habet. Avien. Perieges. v. 1081. Mollicomus tellus infesternitur herbis.

Molliculus, a, um, delicatus, tenerellus, tenellus, delicatus, dimin. a mollis. Plaut. Caf. 2. 8. 58. Sed lepide volo molliculas escas, ut ipsa mollicula est. Catul. ad Aurel. carm. 16. Qui me ex versuculis meis putatis, quod sint molliculi, parum pudicum.

Mollicofco, as, a, u. idem quod mollio. Æmil. Mater l. 4. c. 14.

Mollicofcus, a, um, mollem faciens. Cel. Aurel. Tard. 4. c. 2.

Mollicimentum, ti, n. lenimentum. Seneca de Tranq. c. 10. Calamitatum mollicimentum consuetudine inventi.

Mollio, is, a. 4. far molle, mollescere, מולייע, Ger. vœueich machen, Gal. amollir, Hifp. ablandar, μαλακωσκειν, & idem vicissim mollietur tepelactus, & tabelleit calore. Hor. l. Serm. sat. 4. v. 20. Dum ferum molliat ignis. Ovid. 5. Fast. Lanam molliare puellæ discant. h. e. tractando, & elaborando tenuiorem, & molliorem reddere. ¶ Translate usurpatur pro sedare, placare, mitigare. Accius, Telepho, apud Nonium. Ad lævam, qua mons molliabat mare. h. e. molliabat. Hor. l. 4. ode 23. Molliabit adverfos Penates. h. e. molliet. Gel. l. 19. c. 1. Molliatque effent venti maris. ¶ Item pro temperare, effœminare. Cic. de Sen. Annibalem juveniliter exultantem patientia sua molliabat. Id. l. Tusc. c. 11. Poetæ molliunt animos nostros. Id. in Phil. Ipsa illa Martia Legio hoc nuntio languescet, & mollietur.

Mollipes, edis, o. 3. cbi ha li piedi molli, μαλακίπους, qui molles habet pedes. Cic. l. de Div. c. 9. ex Arato. Mollipedesque boves spectantes lumina Cæli.

Mollis, le, o. 3. molle, tenero, מולי, Ger. vœueich, Gal. mol, delicat, Hif. blando, Μαλακός, tener, non durus, tactui cedens. Cic. 2. ad Q. Fr. ep. 14. Infirma auricula mollior. Virg. 2. Georg. Quod memora Æthiopyum molli canentia lana? ¶ Translate ponitur pro tractabili, flexibili, dulci. Cic. in Brut. Hic primus inflexit orationem, & eam mollem, teneramque reddidit. ¶ Item pro facili, mansueti, miti. Cic. Att. l. 1. Quanta sit in Quaiato fratre meo comitas, quanta jucunditas, quam molli animus & ad accipiendam, & ad deponendam offensionem. Id. in Cæcil. l. 1. Qui sem Catilinae molliibus sententias aluerunt. ¶ Item pro temperato, delicato. Cic. l. de Or. Quis hoc Philosophus tam mollis, tam languidus, tam enervatus, tam omnia ad voluptatem corporis, dolentemque referens probare possit? Per Metalepin, quoniam ea, quæ tenera sunt, pro voluntate nostra facile tractamus, & quocunque lubet, ducimus, tactum est, ut molliis quandoque pro domito sumatur. Virg. 6. Georg. Belgica vel molli melius feret effusa collo. ¶ Quandoque Tom. II.

pro non arduo, ut mollis clivus, Id. 3. Georg. Molle fastigium, Cæf. l. 2. B. C. c. 10. ¶ Quandoque pro maturo, ut molles castaneæ, mollicissima vina. Id. l. Ecl. & l. Georg. ¶ Quandoque pro tempestivo, seu opportuno. Virg. 4. Æn. Sola viri molles aditus, & tempora notas. ¶ Quandoque pro remisso, & contemnendo. Virg. 3. Georg. Tua Mœcenas haud mollia iusta. ¶ Quandoque pro suavi, & jucundo. Virg. 2. Geor. Mollesque sub arbore somni. ¶ Quandoque pro temperato. Plin. l. 14. c. 12. Cælum ipsum mitius, & mollius solito videbatur. Flor. l. 3. c. 3. Quo fere tractu Italia molliorima est. ¶ Mollis frontis homo dicitur verecundus, quemadmodum os durum de impudente usurpatur. Ita Domas. ad Terent. Eun. a. 4. sc. 7. v. 36.

Mollior, adv. mollemente, teneramente, Germ. sanffiglich, Gal. mollement, Hifp. blandamente, μαλακός, leniter, non dure. Plin. l. 15. c. 10. Mira naturæ cura mollior femina collocat. Cic. 2. de nat. Deor. c. 52. Aves nidos molliissime subternunt. Ovid. 3. Trist. eleg. 3. v. 76. Mollior ossa cubent. Quæ fuit mortuus bene precandi formula. Plaut. Pseud. 5. 1. 1. Mollior sile nunc me; cave, ne cadam: non vides me, ut madide madeam? Col. l. 1. c. 2. Ager molliorime devexus. h. e. paululum declivis. Virg. 6. Æn. v. 847. Excudent alii spirantia mollis æra. h. e. artificiosius, & delicatius. ¶ Translate est delicate, effœminata. Cic. l. Off. c. 3. Mollior, & delicate vivere. Ter. Adelph. 5. 1. 1. Ædopol te curasti mollior. ¶ Mollior terre, pro leniter, æquo animo. Cic. de Senect. Quod ferendum est mollior sapienti. ¶ Tac. 2. hist. c. 96. Amici adulantes mollior interpretabantur, trovavano delle dolci interpretazioni.

Mollitia, e, f. idem ac mollior. Cic. pro Syl. Qua mollitia sum animi, & lenitate. Id. l. Fin. c. 10. Mollitia animi officium deferere.

Mollitiss, ei, f. mollitizia, tenerezza, מוליסי, Germ. vœueiche, Gal. mollesste, Hif. blandura, μαλακότης, teneritas. Cic. de Fin. l. 5. c. 21. In primo ortu inest mollior, & teneritas quædam. ¶ Translate ponitur pro placiditate, tranquillitate. Aurel. Victor. de Vir. illust. c. 22. Ubi per molliorim maris anguis proximam Æsculapii tanum petiit. Quidam putant legendum malaciam. ¶ Item pro languore, imbecillitate, effœminatione. Ter. Eun. 2. 1. Ejiciunda hercle hæc mollioritas animi. Cic. Att. l. 12. ep. 26. Nosti Nicææ nostri imbecillitatem, molliorim, & consuetudinem victus. ¶ Ponitur etiam pro mollium, & obiceorum vitio. Sen. de constan. Sap. c. 18. & Tac. 11. An. c. 2.

Mollitudo, inis, idem ac mollior. Cic. l. 2. de nat. Deor. c. 55. In pulmonibus autem inest raritas quædam, & assimilis spongiosus mollior. Id. 3. de Orat. In ipso tactu inest & molliorinis, & lævitas modus. ¶ Accipitur etiam pro facilitate, flexibilitate. Auf. ad Her. l. 3. Molliorudo vocis est cum eam torquere pro commodo nostro possimus.

Molliculus, a, um, adject. dimin. a mollis, ut molliculi versus, a pud Plin. l. 1. epist. 16. quamquam ibi alii aliter legunt.

Mollicurum, i, vel Molucrum, n. μαλακρον, lignum, quo molæ vertuntur. ¶ Item caro informis in utero mulierum, quæ & mola dicitur, μαλακρον. Utraque notio legitur apud Festum.

Mollugo, inis, f. species est lappaginis, similis anagalldi, nisi quod ramiflor est, ac pluribus foliis. Plin. l. 20. c. 10.

Mollusca, e, f. μαλακιδεζμων, nux est e genere juglandium, cortice adeo molli, ut vix attractata statim frangatur, ab antiquo mollus pro mollis. Hæc & nux Persica appellatur, quod e Perside primum ad nos sit trajecta. Macrobl. l. 2. Saturn. c. 14. Plin. l. 15. c. 22.

Mollicucum, i, n. V. Bruscum.

Molo, is, lui, litum, a. 3. macinare, מולי, Germ. malen, Gall. moude, Hifp. molar, αλιω, αλιω, mola tero, a mola. Plin. l. 7. cap. 56. Ceres trumenta invenit, cum antea glande vescerentur, eadem molere, &c. Terent. Phorm. 2. 1. 19. Molendum usque in pitirino, vapulandum, habendæ compedes.

Molochæ, es, f. i. μολοχæ, malva. Col. l. 10. v. 247. Et molochæ prono sequitur quæ vertice Solem. Al. leg. malachæ.

Molochinarius, m. 2. molochini coloris infector. Plaut. Aul. 3. 5. 40. Astant molochinarii, petunt fullones.

Molochinus, a, um, in colorem purpuræ inclinans, a molochæ, malva, quod malvæ forum similitudinem habeat. Cæcil. in Pæsimacho, apud Non. Carcafina molochina.

Molochites, m. 1. μαλακίτης, gemma est non translucens, spissa viriditate, malvæ colorem retens, a molochæ, malva. Plin. l. 37. c. 8.

Molorchæus, a, um, adject. ad Molorchum pertinens. Tibull. l. 4. eleg. 1. v. 13. Læta Molorchæus posuit vestigia testis.

Molorchus, m. 2. μαλακίτης, senex Arcadius, qui ad expugnationem leonis Nemæi profuissentem Herculem hospitio comiter suscepit. Unde leo Molorchæus appellatus est, & teni ab Hercule sacra solemnia instituta, quæ Molorchæa dicebantur. V. Serv. in 3. Georg. Stat. l. 4. Theb. v. 160. Sacra Cleonæ cogunt vineta Molorch.

Molortus, m. 2. perpendiculum, idest plumbum rectum filo, & gnomone dependens, a μαλακός, plumbum, ἐρδεις, rectus. Afferunt nonnulli pro hac voce illud Strabon. l. 3. Strab. v. 30. Sint, quibus exploret rupes gravis ante Molortus. Ubi alii leg. Molybdus. Alii aliter.

Molossi, m. 2. pop. Epiri, quorum regio Molossia. ¶ Sunt & Molossi pop. Theffaliæ, apud Jolcum opp. teite Athenæo. Ovid. l. Met. Molossia, f. i. Πανδοία, μαλακία, regio Epiri Chaoniz proxima, in Or. recedens, a Molosso filio Pyrrhi, & Andromachæ. Celebris est canibus venaticis generosissimis, qui ab ea Molossi dicuntur.

Molossicus, a, um, adject. ad Molossos pertinens. Plaut. Capt. l. 1. 18. Parasiti Molossici. h. e. edaces tanquam canes Molossi. ¶ Molossicum carmen apud Grammaticos est, quod Molossi pedibus conitat. V. Molossus.

Molossus, m. 2. filius Pyrrhi, & Andromachæ, qui regnavit in Epiro, unde regio Molossia, & pop. Molossi.

Molossus, subst. m. 2. μαλακός, μαλακός, μαλακός κίνω, canis, a Molossis Epiri gente, quæ canes habebat generosissimos. Virg. 3. Georg. v. 405. Veloces Spartæ catulos, acremque Molossium pascere sero pingui. ¶ Est & Molossus pes metricus, qui tribus syllabis longis constat, ut Æneas, contendunt. Diomed. l. 4. Dictus est a Molossia saltatione, quod Molossi ad bellum procedentes hujus pedis modulata compositione utebantur, vel, ut alii volunt, quod eo metri genere odas in templo Jovis canere confueverunt, in memoriam Molossi filii Pyrrhi, & Andromachæ, a quo postea testia Molossia dicta sunt. Iffid. l. 1. c. 16.

Molossus, a, um, quod est ex Molossia. Ovid. l. Met. v. 225. Nec contentus eo est, mihi de gente Molossia.

Moly, yos, n. 3. herba radice rotunda, & nigra, magnitudine cæpæ, folio scillæ, flore luteo, vel candido, ut Homerus scripsit, vim suam habens adversus omnia veneficia. Plin. l. 25. c. 4.

Molybdæna, f. i. μαλακίδης, vena communis plumbi, & argenti. Plin. l. 37. c. 18. ¶ Item plumbago, genus herbæ, sic dicitur, quod plumbum, idest oculorum vitium, commanducata tollat. Plin. l. 25. c. 13.

Molybditis, is, μαλακίτης, plumbi spuma, sicut argyritis, spuma argenti. Plin. l. 33. c. 6.

Molybdus, μαλακός, plumbum, vox græca. Pro plumbo illo, quo a

quæ altitudinem nautæ explorant, usurpari putant nonnulli a *Strat. l. 3. Siliu. 2. v. 30. Locum V. in Molorthus.*
 Momar, stultus, apud Siculos. *Fest.*
 Momen, inis, n. idem ac momentum, a supin. motum verbi moveo, ut nomen a notum. *Lucret. l. 3. v. 189. Momine uti parvo possunt impulsa moveri.*
 Momentaliter, adv. in un momento, ictu oculi. *Fulgent. l. 2. Mythol. c. 3.*
 Momentaneus, a, um, momentaneo, caduco, mortale, ἀδύραχρον, quod est caducum, quod facile mutatur, ac deficit. *Tertul. lib. 3. adv. Marcion. c. 17.*
 Momentarius, a, um, quod in momento fit. *Apul. l. 5. Met. Momentarius maritus. Id. l. 9. Momentaria salus. Id. l. 10. Venenum momentarium. h. e. momento temporis conficiens.*
 Momentosus, a, um, adject. qui magni momenti est. *Quintil. declam. 13. Quam momentosa sit hujus animalis rapina.*
 Momentum, n. n. momento, מומנטום, Ger. ein augenblick, Gal. moment, Hisp. momento, מומנטום, dicitur quæcunque pondus, sive magnum hoc sit, sive parvum, & translate sumitur pro vi, robore, viribus, efficacitate, pretio. *Cic. 1. Acad. Cum in eadem re paria contrarius in partibus momenta rationum inveniuntur. Id. pro Mur. Et diligentissime pendenti momenta officiorum omnium. Id. in Vatin. Cujus testimonium propter turpitudinem vitæ, fordesque domesticas nullius momenti putaretur. Id. 3. Fin. In his momenta sunt maxime ad bene vivendum. Id. pro Font. c. 6. Sapientia iudicis non minimam partem tenet ad unamquamque rem momento suo ponderandam. Liv. l. 5. Rege superato nullum momentum in solis per se Gallorum copiis fore. Id. l. 1. c. 47. Si qua regio semine ortu nullum momentum in dando, admirandoque regno faceret. Id. l. 4. c. 12. Momentum annonæ facere. dar moto ai voveri, diminuire la carestia. ¶ Accipitur item pro rebus minimis, seu pro particula exigua alicujus rei. *Plin. l. 20. c. 7. Profunt & consubstantia, ut cinis earum bibatur in vino, addito refrenæ momento. Id. l. 18. cap. 33. Sol autem quotidie ex alio cæli momento, quam pridem, oritur. ¶ Dicitur item de tempore. Cic. lib. 6. Fam. epist. 10. Omnia momenta observabimus, neque ullum prætermittimus tui juvenadi, & levandi locum. Id. 5. Phil. c. 10. Minimis momentis maxime inclinationes temporum sunt. Liv. l. 31. c. 33. Tumultus momento temporis fedatur.*
 Momus, mi, m. μῦθος, Deus quidam, Noctæ matre, ut inquit *Hesiodus*, ac Somno patre genitus, cui mos est ipsum quidem nihil agere, sed aliorum Deorum opera curiosis oculis contemplari, & si quid omnium, aut perperam factum est, id summa cum libertate carpere, a μῦθος, detectus. Vide de eo tabulam apud *Lucian. in dial. de Hæresib. & Vitræ. in præfat. l. 2.*
 Monachus, i, m. μοναχο, μοναχός, solitarius, qui vitam vivit solitaria, a μόνος, solus. *Rusil. Numatian. l. 1. v. 419.*
 Monarchia, t. 1. monarchia, μοναρχία, unius principatus, a μόνος, solus, & ἀρχή, imperium. *Tertul. adver. Prax. c. 3.*
 Monas, adis, f. 3. μονάς, unitas, singularitas. *Macrob. l. 1. Jomm. Scip. c. 6. Tertul. adver. Valentin. c. 37.*
 Monasterium, n. n. monastero, μοναστήριον, locus, in quo Monachi degunt. *Augustin. ep. 86. ad Casul. 2.*
 Monastrix, arum, f. monache, μοναχή, mulieres Deo dicatæ, & solitariam vitam agentes: quarum fit mentio in *Novell. Constit. Justin. 123.*
 Monaulos, m. 2. μόνωλος, tibia singularis, vel simplex, a μόνος, solus, & αὐλός, tibia. *Mart. l. 14. epigr. 64. Saepe duas inllat, sæpe monaulon habet. Plin. l. 7. c. 57. Fittulam, & monaulon Pan Mercurii, obliquam tibi Midas in Phrygia, geminas tibias Marfyas in eadem gente.*
 Monedula, æ, f. monachia, mulachia, putta, κόκκις, avis ex genere graculorum, furax, & rapax, præsertim auri, argentique. Hinc aliqui dictam putant a monera, quali monedula. *Scalig. ad Tibul. l. 2. v. 2. leg. 2. ducit a Dea moneta, quæ est Juno, cui cornix, e cuius genere est monedula, dicata fuit. Cic. pro Flac. c. 31. Non plus auri tibi, quam monedule committebant. Plin. l. 10. c. 29. Infubrium tractu examina graculorum, monedularumque, cui soli avi furacitas auri, argentique præcipue mira est. *Plaut. Aſin. 3. 3. 103. Dic me anaticulam, monedulam, passerulum, &c.*
 Monëta, læ, ammonizione, αυβιζή, monitio. *Tertul. de patient. c. 8. & l. 4. adv. Marcion. c. 34.*
 Monenda, orum, apud *Martian. Capel.* sunt sacrificia quædam, quibus Dii monentur, ut mortalibus opem ferant.
 Monëo, nes, nui, itum, a. 2. ammonire, ricordare, avvertire, מוניה, Ger. erinneren, Gal. admoner, avvertir, Hisp. amonere, ἀναμνησκω, νενετίς, παραγγέλλω, admonico, suadeo, hortor, ab antiquo moneo, aut meno, unde moniti, quod a μόνος. Construitur cum duobus accusatis, quod tamen negatum est ejus compositis commoneo, & admonco. *Cic. l. 3. Fam. Eaque me ex tuis mandatis monuit. Id. in Catil. Sed eos hoc moneo, desinant furere. Id. de Amic. Nec ea, quæ ab ea monerunt, audimus. ¶ Vel cum ablat. & præpos. de. *Cic. Attic. l. 11. ep. 16. Ut Terentium moneam de testamento. ¶ Vel etiam cum abl. & præpos. pro. Ter. Andr. Habeo, pro illa re illum quod moneam probe. ¶ Vel cum conjunctivo, & particula ut, vel ne. *Cic. l. 4. Fam. Accuratissime monuisti Senatam, ut illa timerent, quæ meminissent. ¶ Monere li teris, & per literas, dar' avvisio con lettere. *Cic. l. 2. Q. Fr. epist. 7. Sic monere pluribus. Quintil. l. 5. c. 13. ¶ Interdum ponitur pro castigare. *Strat. l. 3. Siliu. 3. v. 160. tonitru tantum lenique procella Contentus monuisse. ¶ Interdum docere, erudire. *Valer. Flac. l. 1. cir. init. Prima Deum magnis canimus freta pervia nautis, &c. Phæbe mone. *Horat. l. 3. od. 7. Et peccare docentes historias monet. ¶ Monerim, pro m' nuerim. *Lucan. armor. judicio. Quod me moneris, effectum dabo. Id. Chryſide. Dii monerint meliora.*
 Monënis, is, felucea, genus navigii longi, quod simpliciter remorum ordine agit: a μόνος. *Liv. l. 38. c. 38. Neve plures actuaris habeto, neve monerem belli causa.*
 Monëta, æ, f. moneta, Ger. muenze, Gal. monnoye, Hisp. moneda, νόμισμα, pecunia signata, a monendo, quia nota inscripta monet nos auri, & valoris. *Martial. l. 1. epigr. 100. Convivia sumptuosiora Nigræ tordibus implere moneta h. e. æreæ. Id. l. 4. ep. 12. hos nisi de sulva loculos implere moneta non decet. h. e. aurea. ¶ Accipitur etiam pro loco, ubi moneta cuditur, zæca. *Ves. Inscrip. apud Gruter. p. 74. n. 1. Officinatores monete aurariæ, argentariæ Cesaris. *Ammian. l. 22. c. 28. Aram in moneta, quam regebat, recens locatam evertit. ¶ Est etiam Moneta mater Mulsarum, a monendo. *Glossæ Philoxeni, Moneta, Μνημοσύνη. Liv. in Odyssea apud Priscian. l. 6. pag. 679. Putsch. Nam Divæ Monetae filium docuit. Ubi Monetas est antiquus genitivus, ut dicitur *Paterfamilias. ¶ Moneta etiam Junonis cognomen fuit, ut ex *Cicerone, Valerio, Livio, Plutarcho, & aliis constat. Sic autem dicta est, quia Romanos ex arce monuerat, ut propter terræmotum, qui acciderat, sue rem divinam facerent. *Cic. 1. de Div. c. 45. Atque etiam scriptum a multis est, cum terræmotus factus esset, ut sue plena procuratio fieret, vocem ab æde Junonis ex arce extitisse, quocirca Junonem****************

illam appellatam Monetam. *Id. l. 2. c. 32. Quod idem dici de Moneta potest, a qua, præterquam de sue plena, quid unquam moniti fumus?*
 Monetalis, & le, o. 3. cid che s' appartiene a moneta, νομισματικόν, quod ad monetam pertinet. *Apul. de Aſin. l. 7. Plotina pretiosissimum monilium, & auro monetali zonis referetis incincta. ¶ Triumviri Monetales, Magistratus Romæ, qui æri, argento, atque auro conflando, & teriundo præerant. *Pomp. Jurif. l. 2. de orig. Juris. Cic. Attic. l. 10. ep. 11. de Vultejo loquens: Monetali autem adscripti quod ille ad me Proconſulem. idem in summa epistola scripti, Vultejo Monetali. V. Cic. l. 7. Fam. epist. 13. ad Trebat. & in eam schol. P. Manu.*
 Monetarius, m. 2. monetario, Ger. muenzer, Gal. monnoyeur, Hisp. monedero, ἀργυροκόπος, qui monetam cudit. *Firmic. lib. 8. c. 17. Habentes horoscopus sub signo hoc grunt monetarii. *Vopisc. in Aurelian. c. 38. Fuit sub Aureliano etiam monetariorum bellum. *Eutrop. l. 9. cap. 14. Hoc (Aureliano) imperante etiam monetarii in Urbe rebellerant, vitiatis pecuniis, & Felicissimo Rationali interfecto: quos Aurelianus victos ultima crudelitate percipuit, plurimos nobiles capite damnavit.*
 Monile, is, n. monile, collana, מוניה, Ger. ein halband, Gal. chaîne a porter au cou, Hisp. cadena, ὄφρας, ornamentum ex auro, & gemmis, quod circa collum gestatur, proprium fœminarum, & juvenum ingenuorum. *Ovid. 10. Metam. v. 264. Dat digitis gemmas, dat longa monilia collo. ¶ Neque illum illud monile dicitur, quod ex hominum, verum etiam quod ex equorum, aliorumque animalium collo dependet. *Virg. 7. Æn. de equis Latinis: Aurea pectoribus demissa monilia pendunt. *Gel. l. 5. c. 5. Equitatum trænris, ephippiis, monilibus, pbalensisque præfulgentem. Monumentum. V. Monumentum.*
 Monitio, onis, f. ammonizione, Ger. ein vvarnung, Gal. avvertissement, Hisp. monición, παρανετης, actus monendi. *Cic. de Amic. c. 24. Monitio acerbitate, oburgatio contumelia careat. Id. ibid. Accipere monitionem patienter.*
 Monitio, as, a. 1. sæpe moneo. *Venant. Fortun. l. 5. carm. 4. Quos in amore Dei monitabat sæpe sacerdos.*
 Monitor, oris, m. ammonitore, Ger. ermahner, Gal. amonesteur, Hisp. monitor, παρανετης, qui nos alicujus rei monet. *Tevent. Heaut. 1. 1. 119. Nil opus tui monitor. ¶ Item is, cuius fidei, & curæ periti committuntur, pædagogus. *Cic. 2. de Orat. Referat aliquis hoc præceptum; est enim non tam æutum, quam necessarium, magisque monitoris non fatui, quam eruditi magistri. ¶ Item qui in scena histriionibus verba dicit, & suggerit. *Fest. ¶ Item qui in foro Oratori agentis adest, & dicenda, agendaque monet, sollicitatore, παραγγελλής. *Cic. Div. in Ver. Video, mihi non te, sed hunc librum esse responsum, quem monitor tuus tenet. *Adde Quintil. l. 6. c. 5. ¶ Item nomenclator. *Cic. pro Mur. c. 36. Per monitorem appellandi sunt. ¶ Denique monitores dicuntur servi in agro operis præfecti, cui officii quæque sui admonent, & seniores castigant, gastaldi. *Colum. l. 1. c. ult. *Ulpian. l. 8. ff. de instr. & instrum. legat.*
 Monitorius, a, um, adject. aptus ad monendum, ut monitorium fulmen, quod scilicet de futuris monent, apud *Senec. l. 2. quæst. natur. c. 49.*
 Monitum, ti, n. ammonizione, documento, ricordo, παρανετης, quod quis nos monet. *Cic. 5. Fam. ep. 8. Meis consiliis, monitis, illudis, actionibusque nititur.*
 Monitus, us, m. idem ac monitio. *Liv. l. 1. Seu voce cælesti ex Albano monte missa, seu Araspicum monitu. *Cic. 2. de Div. c. 41. Sortes, quæ Fortunæ monitu tolluntur. *Plin. in Paneg. cap. 76. Revereri numinum monitus.*
 Monitus, a, um, partic. a moneor. *Virg. 3. Æn. v. 188. Moniti meliora sequamur.*
 Monobëli, m. 2. μονόβηλοι, qui prægranda virilia habent: ita enim eos appellabat Heliogabalus, ut refert *Lamprid. in ejus vita, c. 8. ¶ Vox græca est, a βήλος, telum.*
 Monoceros, otis, m. alicorno, μονόκερος, unicornis, animal unico cornu, equino corpore, capite cervino, mugitu horrido. *Plin. l. 8. c. 21. Asperrimam autem feram monoceroterem, reliquo corpore equo similem, capite cervo, pedibus elephantum.*
 Monochromata, um, n. ebriofeuri, μονοχρόματα, dicebantur picturæ, quæ non variis, ut hodie, sed lingulis coloribus confabant. *Plin. l. 33. c. 7. Cinnabari veteres, quæ etiam nunc vocant monochromata, pingebant.*
 Monochromatus, a, um, ebriofeuro, μονοχρωματικός, quod uno colore fit. *Plin. l. 35. c. 5. Qui monochromateæ genera picturæ vocaverint.*
 Monochromatos, o. 1. 2. μονοχρωματος, quod est unius coloris. Hinc *Plin. l. 35. c. 3. auctor est, primum picturæ genus fuisse lineare, quod nullis adhibitis coloribus, rei pingendæ similitudinem circumductis lineis exprimebat, dehinc huic successisse alterum picturæ genus, quod lingulis coloribus rerum imagines imitabatur, idque postea inventa operosiore pictura, monochromaton esse appellatum.*
 Monocölius, m. μονόκοιλος, unius membri, a μόνος, solus, & κόλον, membrum. *Solin. c. 53. Legimus monocolos ibi quoque nasci lingulis cruribus, &c. *Adde Plin. l. 7. c. 2.*
 Monocëpëis, is, μονοκεπίτης, uno tantum pede calceatus. *Hygin. fab. 12. ¶ Apud Græcos epitheton est Mercurii, qui alterum calcem Perfeco commodat, ad Gorgonas devolanti.*
 Monocöculus, li, m. 2. qui unum oculum habet. Vox est hybrida, ex græco μόνος, & latino oculus contlata, eaque usus est *Jul. Firmic. l. 8. c. 19. Erunt furdi, monoculi, ac stolidi itupore cuncti.*
 Monodösus, m. 2. μονόδσος, Prulize Bithyniæ Regis filius, qui loco dentium unum os continuum habuit in suprema oris parte, a μόνος, unus, & δσός, deus, quasi vir unius dentis. *Plin. l. 7. c. 16. & Fest.*
 Monocæcus, i, Monaco, μόνωκες, portus Liguriæ, & oppidum, ubi Hercules, pulsus aliis, solus habitavit, unde & portus Hercules dicitur. *Virg. 6. Æn. v. 830. Lucan. l. 1. v. 408.*
 Monogamia, μονογαμία, matrimonium cum una tantum uxore. *Tert. de Monogam.*
 Monogâmus, i, μονογάμος, qui unam tantum uxorem habuit. *Hieronym. l. 1. contra Jovin. c. 8. ad fin.*
 Monogrammi, m. 2. magri, senza colore, μονογράμμοι, homines macri, pertenes, decolores, a monogrammos, pictura linearis, per translationem. *Cic. 2. de nat. Dior. cap. 23. Quæ verens Epicurus monogrammos Deos, & nihil agentes commentus est.*
 Monolithus, a, um, μονόλιθος, uno lapide constans, ut Monolithæ columnæ, d' un pezzo, apud *Læber. apud Non. c. 15. n. 13.*
 Monoloris, re, adject. Monolores vestes, quæ unicum lorum auratum, sui segmentum intextum habent. *Vopisc. in Aurel. c. 46.*
 Monomëris, μονόμοροι, dicuntur populi quidam, in ultima Orientis ora, lingulis cruribus saltuatum currentes mira pernicitate. *Gel. l. 9. c. 4.*
 Monopodum, n. 2. savola che ha un pid solo, μονοπόδιον, mensa unico tantum pede subnixæ. *Liv. l. 39. c. 6. Monopodia, & abacos Romam advexer. *Adde Plin. l. 34. c. 3.*
 Monopodius, a, um, chi ha un sol piede, qui unum tantum pedem habet: a πῶς, πῶδός, & μῦθος, solus. *Lamprid. in Commod. r. 10. Monopodios*****************

propodios eos, quibus singulos pedes fregisset, appellabat. ¶ Legitur & *Monopeltus*.
Monopolium, lii, n. *monopolio*, *μονωπώλιον*, dicitur, cum penes unum aliquem speciei alicujus vendendæ potestas est, quod fit, cum unus solus aliquod genus mercis univèrsam emit, ut solus vendat, pretium quo modo hætuens, a *μῆσις*, *solus*, & *πωλεία*, *vendo*. *Suer. Tib. c. 71*. Monopolium nominatur prius veniam postulat, quod sibi verbo pergratio utendum esset.
Monopteros, i, unam tantum alam habens, a *μῆσις*, *solus*, & *πτερά*, *ala*. *A. Vitruv. l. 4. c. 7*. Aedes monoptere dicuntur, quæ unum tantum porticum habent, vel ordinem columnarum.
Monoscæli, orum, homines Indici singula crura habentes. *Plin. l. 7. c. 2*.
Monostichum, ii, idem ac monostichum. *Auson. in Eclog.* Non placitum divis tolle monostichum.
Monostichum, i, *μονωστήχον*, carmen unico versu constans. *Auson. de Cæsariis. in pref. v. 3*. Sua quæque monosticha signant.
Monosyllabus, a, um, *μονοσύλλαβος*, una syllaba constans. *Auson. Idyl. 12*.
Monotriglyphus, i, *μονωτρίγλυφος*, Monotriglyphæ ædes dicitur a *Vitruv. l. 4. c. 3*. in qua propter columnarum multitudinem intercolumnia adeo sunt angusta, ut unus tantum triglyphus sint capacia. *V. Baldum in Lex. Vitruv.*
Monotrochus, i, *μονωτρόχος*, qui solus vesticur, ministrum non habens, a quo sibi cæna paratur. *Plaut. Stich. 5. 4. 7*. Nosmet inter nos ministrum, monotrochus.
Monoxylum, i, n. *μονωξύλον*, navigium, ex unico ligno excavatum, *Plin. l. 6. c. 23*. Regio autem, ex qua piper monoxylis linitibus Baracem convehitur, vocatur Cottona.
Mons, tis, m. *monte*, *montagna*, *מון*, Germ. *ein berg*, Gal. *mont*, Hisp. *monte*, *mons*, terræ tumor altissimus. *Virg. l. 2. Æn.* Totiusque remugit mons circum. ¶ Sumitur quandoque pro saxo, ut saxum pro monte. *Virg. 6. Æn.* Prenfanteque uncis manibus capita aspera montis ferro invasisset. ¶ Translate usurpatur pro omni re, quæ eminet. *Virg. l. 2. Æn.* Insequitur cumulo præruptus aquæ mons. ¶ Montes aureos politeri, proverbialis Hyperbole, de iis, qui immensa promittunt, spæque amplissimas ostentant. *Ter. Phorm. 1. 2. 18*. ¶ Parturient montes, nascetur ridiculus mus, itidem proverbium apud *Horat. de ar. poet.* in eundem fere sensum, cum magnæ rei propositæ exitus non respondet.
Mons facer. V. Sacer mons.
Monstrabilis, & le, o. 3. *dimostrabile*, quod facile monstrari potest, conspicuum, illustre. *Plin. ep. 21. l. 6*. Est enim probitate morum, ingenii elegantia, operum varietate monstrabilis.
Monstratio, onis, f. *dimostrazione*, Germ. *ein vœisung*, Gall. *demonstration*, Hisp. *demonstracion*, *דמויות*, actus monstrandi. *Ter. Adel. 4. 6. 2*. Ut Syre te cum tua monstracione magnus perdat Jupiter.
Monstrator, oris, m. *dimostratore*, *inventore*, qui monstrat. *Virg. 1. Georg. v. 19*. Unicque puer monstrator aratri. *Senec. de consol. ad Marc. c. 25*. Ignoratum urbium monstrator hospiti gratus est.
Monstratus, us, m. monstratio. *Apul. l. 5. Metam.* Cujus monstratu puellam cognosceret. *Auson. in perioch. lliad. 3*. Monstratu alicujus edoceri.
Monstratus, a, um, *mostrato*. *Horat. de ar. poet. v. 404*. Et vitæ monstrata via est.
Monstrifer, ra, rum, *di mostro*, *τρωστής*, monstrum referens. *Plin. l. 6. c. 30*. Animalium, hominumque effigies monstriferas circa extremitates ejus signi minime mirum. *Lucan. l. 2. v. 3*. Monstrifer tumultus. *Claudian. l. 3. in Eutrop. v. 3*. Monstrifer annus.
Monstrificabilis, le, monstrifus. *Lucil. apud Non. c. 3. n. 540*. Mirum, ac monstrificabile.
Monstrificæ, adv. idem ac monstrifus. *Plin. l. 28. c. 11*. Anaxilaus prodidit equinorum capitem visus representare monstrificæ.
Monstrificus, a, um, *mostrifico*, *τρωστήσις*, qui monstra dicendo, vel faciendo ostendit. *Plin. l. 21. c. 5*. Inventa in his & ratio inferendi, monstrificus hominum ingenis. *Id. l. 7. c. 15*. Sed nihil facile reperitur mulierum profusivo magis monstrificum.
Monstrifugus, æ, m. monstrifugus, monstrifugus. *Avien. in Perieges. v. 789*. Monstrifugus hostem licet interat æstus Fluctibus.
Monstro, as, avi, atum, a. 3. *mostrare*, *מורר*, Ger. *vorweisen*, Gal. *montrer*, Hisp. *ensenyar*, *δείκνυμι*, ostendo, declaro. *Ter. Adel. Scio*, ubi sit, verum hodie nunquam monstrabo. *Hor. l. 4. Carm. od. 1*. Quod monstror digito prætereuntium Romanæ fidei lyra. *Enn. apud Cic. Homo*, qui erranti comiter monstrat viam. ¶ Interdum usurpatur pro docere, monere. *Plaut. Curc. 1. 3. 43*. Bene monstrantem pugnis cædis. *Tacit. 2. hist. c. 1*. Pueritia, & juvenia, qualem monstravimus. ¶ Item pro deferre, accusare. *Tacit. 1. hist. c. 88*. Nullum ob crimen, sed vetusto nomine, & propinquitate Galbæ monstratus. Et *l. 8. c. 1*. Alii ab amicis monstrantur.
Monströse, adv. *mostruosamente*, *fuor di natura*, Germ. *uneforlichn*, Gal. *mostruosamente*, Hisp. *mostruosamente*, *τρωτώδης*, præter naturam. *Cic. 2. de Div. c. 71*. Nihil tam præpostere, tam incondite, tam monströse cogitari potest.
Monströsus, a, um, *mostruosus*, Ger. *unnaturlich*, Gal. *mostruosus*, Hisp. *mostruosus*, *τρωτώδης*, quod monstrum refert. *Lucan. l. 11*. Monströseque hominum partus. *Cic. 2. de Div. c. 32*. Quid minus mirum, quam illam monströssimam bestiam urnam evertisse, sortes dissipavisse? *Sueton. in Calig. c. 16*. Monströse libidines. Ita quidam ibi leg. *pro monstruose*, ut & loco Ciceronis allato. Sic *Prudent. in Laurent. v. 7*. Nunc monströsis idolis Iponis imperii jugum. Et *Petron. in fragm. Tragur. c. 69*. *Burm.* Monströsius fereclum.
Monstrum, i, n. *mostro*, Germ. *ein unvunder ding*, Gall. *monstre*, Hisp. *monstruo*, *τίπος*, prodigium, ostentum, portentum, omne id, quod futurum monstrat, a *mones*, quasi monestrum, quod Dei voluntatem sive aliquid imminens moneat. *Festus. Cic. deducit a monstrando. l. 2. de Div.* ¶ *Monstrum*, ostentum, portentum, & prodigium quomodo differant, docet *Cornelius Fronto* libello de differentiis vocabulorum. Sed discrimen id passim negligitur ab ipsis classicis Scriptoribus. *Virg. l. 2. Æn.* Nec dubius ea signa dedit Tritonia monstra. *Cic. 5. Verr.* Non mihi jam futurum, sed monstrum, ac prodigium videbatur. *Id. de Arusp. resp. c. 12*. Periculum ex aliquo monstro significatum cavere. ¶ Ex consuetudine vulgi monstrum appellatur, quicquid est præter naturam. *Ter. Eun. 4. 3*. Quid istucnam monstri fuit? Ubi *Donatus*, Monstrum est omne contra naturam: si igitur eunuchus est, & vitavius virginem, contra rerum naturam factum est. ¶ Translate dicitur de homine scelesto. *Cic. in Cat. 2*. Nulla jam pernicies a monstro illo, atque prodigio mænisibus ipsi intra mœnia comparabitur. ¶ Item de sententia absurda, seu erronea. *Cic. 4. Tusc.* Jam videbantur monstra dicere. *Id. l. 9. ad Attic.* Monstra narrant. Et *l. 4*. Mera monstra nuncians, *coise incredibilis*, & *prodigiose*. ¶ Monstrum ali dicimus, ubi quid occulti vitii latere significamus, inde ducta Metaphora, quod monstra ob pudorem clanculum aluntur, & occultantur. *Ter. And. 1. 3. 16*. Quam ob

rem? nisi id est, quod suspicor, aliquod monstrum alunt. ¶ Interdum sumitur in bonam partem. *Silius l. 16. v. 333*. juvenisque animum tam clara movebat monstra.
Monströsus. V. Monstrifus.
Montanius, a, um, ad Montanum pertinens, qui fuit rhetor, seu orator temporibus M. Annæi Senecæ. Unde *hic in f. controvers. 28. l. 4*. Non multa referam, quæ Montaniana Scæurus vocabat.
Montanus, a, um, *montano*, *di monte*, *δῆσις*, *ὄρος*, quod est ex monte. *Cic. in Rull. 2. c. 35*. Liguens montani duri, atque agrestes. *Ovid. l. 11. Met. Panæque montanis habitantem semper in antris*. Absolute *Liv. l. 22. c. 34*. Perventum inde ad frequentem cultoribus alium, ut inter montana, populum. ¶ *Montani*, orum, qui montes incolunt. *Id. ib. c. 32*. Apparuerunt imminentes tumulos insidentes montani.
Monticellus, i, m. *monticello*, parvus mons. Legitur apud *Austri. rei Agrar. Geof. pag. 231. 306*. &c.
Monticöla, æ, com. *δρειόμας*, qui montes incolunt. *Ovid. l. 1. Metam. v. 193*. Monticöle Silviani.
Montifer, a, um, montem ferens. *Montiferum Titiana dixit Senec. in Herc. Oes. v. 1212*. quia fingitur montibus superiniectis a Jove oppreßus, & sepultus. Quidam tamen antiqui Cod. hab. *monstriferum*.
Montinus, i, m. Deus, qui montibus præest. *Arnob. l. 4*.
Montivagus, a, um, *che vaga per monti*, *ερετλανής*, qui per montes vagatur. *Cic. 5. Tusc.* Non frigus, non famem, non montivagos, atque sylvestres cursus, lustrationesque patiuntur? *Stat. l. Achill. v. 450*. Diana montivaga.
Montuosa, a, um, *montuosa*, *ῥῆσις*, ubi sunt multi montes. *Virg. 7. Æn. v. 744*. Et te montuosa misere in prælia Nurfæ. *V. Montuosus*.
Montuosus, a, um, adjectiv. idem quod montuosus. *Plin. l. 16. c. 17*. Montuosus ulmus. h. e. nascens in montibus. *Cic. pro Plane. c. 9*. Montuosæ regio. Ita utrobique legunt meliores Cod. & Critici, alii montuosus.
Monumentarius, a, um, ad monumentum, seu sepulcrum pertinens. *Apul. l. 1. Florid.* Choraula monumentarius. h. e. qui ad defunctorum sepulchra canit.
Monumentum, ti, n. *memoria*, *מזכרון*, Germ. *ein gedenk zeichen*, Gall. *monument*, *memoire*, Hisp. *memoria*, *μνημειον*, *μνημειον*, quicquid nos monet, sive monere potest rei alicujus præteritæ, ut libri, historię, statuæ, sepulchra, tituli, fana, porticus cæteraque ejusmodi, a *mones*. Pro monumentum dixerunt etiam *monimentum*, u in i converso, quomodo ex *optumus*, & *maximus* facta *optimus*, & *maximus*. *Varr. l. 5. l. 1*. Monumenta a monendo, &c. *Non. c. 1. n. 136*. Monumenti proprietates est &c. *Cic. ad Cæs. in fragm. epist.* Sed ego, quæ monumenti ratio sit, nomine ipso admoner, ad memoriam magis spectare debet posteritatis, quam ad præsentis temporis gratiam. *Id. 2. Fin.* Ut enim nos ex annularum monumentis testes excitamus eos, quorum &c. *Id. 1. Tusc. c. 14*. Quid testamentorum diligentia? quid ipsa sepulchrorum monumenta? quid elogia significant? *Id. 1. de Or. c. 26*. Monumenta rerum gestarum, & vetustissia exempla Oratori nota esse debent. *Ov. 13. Met.* Condeturque tuum monumentis corpus avitis. *Nepos in Dione, in f.* Sepulchri monumento donatus est. *Cic. Fam. 5. ep. 12*. Commendare aliquid monumentis. *Id. pro Rabir.* Celebrare monumentis annularum. *Ter. Eun. 4. 6. 16*. Abi tu, cistellam, Pythias, domo effur cum monumentis. h. e. signis, quibuscum puella exposita erat, ut ex iis aliquando cognosci possent. *Id. Terent. ibid. v. 30*. hæc monumenta vocat, *signa*. Translate *Cic. Catil. 3. c. 11*. Inhære honoris, & monumentum laudis. *Idem pro Dejot.* Multa sunt tuæ clementiæ monumenta.
Monychus, m. 2. *Μώνυχος*, unus ex Centauris, a *μόνος*, equus, qui solitudinis angulas habet. *Juven. Sat. 1. v. 11*.
Moplopius, a, um, adjectiv. Atheniensis, Atticus; Moplopia enim Atticæ regio dicitur, teste *Strabone*. Hinc Moplopius juvenis. *Ovid. 6. Metam. v. 662*.
Mopsum, m. 2. *Μόψος*, filius Apollinis, & Hymantes, al. Manthus, amicissimus Jasonis, præstantissimus vates, cum quo Calchas certavit de peritia divinandis. Præfuit Grynæe sylvæ juxta Clazomœnien, ubi Apollo colebatur. Præfuit urbem in finibus Pamphyliæ condidit, item Colophonem, ut Mela refert. *Cic. l. 1. de Div. scriptis*, Mopsum fuisse Augurem, & Regem Argivorum. ¶ Post mortem templis, & sacrificiis cultus fuit. Oracula etiam edidisse fertur. *Terr. de anim. c. 16*.
Mopufestia, vel Mopufestia, f. 1. Mopis, Mamilla, *Maimfira*, urbs Ciliciæ, ad Pyramum h. *Cic. 3. Fam. ep. 8*.
Mora, æ, f. *indugio*, *ἄρκα*, Ger. *verzuga*, Gal. *delay*, *retardement*, Hisp. *tardanza*, *detenimento*, *μνη*, *ὑστέρησις*, cunctatio, tarditas, temporis dilatio. *Ter. Andr. 5. 6. 7*. Nec mora ulla est, quin eam uxorem ducam. *Cic. 1. Invent. c. 9*. Moram, atque impedimentum alicui inferre. *Id. Phil. 10. c. 1*. Moram interponere. *Liv. l. 31. c. 32*. Dimicandi moram facere. *Cic. Verr. 7*. Moram afferre crudelissimi supplicii. *Quintil. l. 4. c. 4*. Moram tollere. *Ter. Andr. 3. 1. 9*. In mora esse alicui. *Seneca 3. de ira, c. 39*. Nequere moras. *Virg. 10. Æn. v. 888*. Moram trahere. *Vallej. l. 2. c. 51*. Nihil in mora habere, quominus &c. *Virg. 3. Æn.* Dispensanda moræ. ¶ *Mora* est, longum est, *è cofa lunga*. *Ovid. l. 3. Met.* Quotque referre, mora est. *Plaut. Captiv. 4. 3. 6*. Nam si alia memorem, mora est. ¶ Inter moras, interea, *mentre s'indugia*. *Plin. l. 9. ep. 13*. Inter moras Consul, citatis nominibus, mittit Senatam. ¶ Eleganter mora dicitur, qui in mora est, *risardo*, *ritegno*. *Liv. l. 23. c. 9*. Refituendæ Romanis Capuæ mora tu es. Adde *Cels. l. 8. c. 10*. ¶ *Mora* etiam, *μῆρα*, *μῆρα*, dicebatur a Lacedæmoniis pars exercitus quingentis militibus constans, vel, ut alii tradunt, septingentis vel, ut nonnulli, trecentis, a *μῆρα*, *divido*, quia in eas dividerentur Lacedæmonii. *Cornel. Nepos in Iphicrate c. 2*. Hoc exercitu moram Lacedæmoniorum interceptit. Al. leg. *interlicat*. Item al. leg. *marra* servantes rationem Græcæ vocis *μῆρα*.
Moracillus, a, um, durus, ut moracis nuce, *Titinn. apud Festum*.
Moralis, le, o. 3. *che appartiene a costumi*, Germ. *das zuffisten*, *gehoret*, Gal. *moral*, Hisp. *moral*, *ἠθικὸς*, ad mores pertinens. *Cic. de Fato c. 1*. Quia pertinet ad mores, quos ἠθικὸς Græci vocant, nos eam partem Philosophiæ de moribus appellare solemus. Sed decet, augmentem Linguam Latinam nominare moralem. Adde *Senec. ep. 89*.
Moralitas, atis, morum conditio. *Macrob. 5. Saturn. c. 1*. Sunt styli dicendi duo, dispari moralitate diversi.
Moramentum, ti, n. 2. idem ac mora. *Apul. in Flor. l. 4*. Hisce igitur moramentis omnibus, qui volunt equitare, ad vectorem sibi met equum deligunt.
Morans, antis, nom. particip. qui moratur, tardus. *Virg. 4. Geor.* Namque morantes Martius ille æris rauci canor increpat. *Horat. l. 1. od. 7*. Cum quo morantem sæpe diem moro fregi. h. e. longum.
Moratum, adverb. cum mora, tarde. *Jolin. c. 3. (al. c. 9)*. Ut moratim infularum omnium oras legamus.
Moratio, onis, f. idem ac mora. *Vitruv. l. 9. c. 4*. Morationibus impediari. *Liv. l. 3. c. 41*. Moratio in imperiis exercendis.
Morator, oris, m. *visardatore*, *מורר*, German. *langfamer*, Gall. *retardeur*, Hisp. *tardador*, retardator. *Liv. l. 2. c. 44*. Adversus unum moratorem publici commodi. Adde *Curr. l. 4. c. 10*. ¶ Moratores dicebantur rabulæ, quod causas morarentur. *Amian. l. 30. c. 10*. Morato-

ratorez forenfes. Ita legit *Lindebroch*. Alii oratores. V. *Cajac*. l. 4. *Obferuat*. c. 40. & *Parum in Lex*. qui plures afferunt Ciceronis locos, in quibus corrupte legi oratores pro moratores contendunt. ¶ Moratores item erant, qui frontes aurigarum in Circo æquabant, eoſque morabantur, ne ante tempus tranſilirent lineam. *Ver. Inſcripſit. apud Græv*. T. Tulcius Pachtyus Morator ejuſd. Faction. Dedic.

Moratorius, a, uni, quod moram facit. *Ulpian. Dig. l. 26. tit. 7. leg. 6*. Moratoria cunctatio.

Moratus, a, um, *coſumato*, Ger. *uvolveherd*, Gal. *morigere*, Hiſp. *coſtumbando*, *ιδιαις*, *ειδιαιτορ*, moribus præditus, ſeu imbutus, ſive boni, ſive mali ſint. *Ter. Hee*. 4. 4. 2. Sed quid mulieris uxorem habes? aut quibus moratam moribus? *Cic. 2. Tuſc*. Quotus enim quiſque Philoſophorum invenitur, qui ita moratus, ita animo, ac vita conſtitutus, ut ratio poſtulat? *Id. in Bruto*, c. 2. Tum bene morata, & bene conſtituta civitatis. *Plaut. Moſtell*. 1. 3. 132. Nequiquam exornata eſt bene, ſi morata eſt male. ¶ Tranſfertur & ad alia. *Ovid*. 15. *Met*. v. 94. placere voracis, & male morati poteris jejunia ventris. *Plaut. Aſin*. 2. 3. 10. ita hæc morata eſt janua, &c. ¶ Particip. a moror, aris, prima brevi, *Ovid*. *Met*. 13. v. 125. oculos paulum tellure moratos fuſtulit ad proceres.

Morbidus, a, um, *infeſtato*, *infermo*, מורה, Germ. *ungefund*, Gal. *malſain*, Hiſp. *enfermo*, *ενεργος*, morbo infectus. *Plin. l. 8. c. 26*. Atque ita profuſio ſanguinis morbidum alias corpus exonerat. ¶ Morbida viſ, quæ morbum aſfert. *Luc*. l. 6. v. 955. Morbida viſ hominum. *Id. ibid*. v. 1095. Fit morbidus aer.

Morbonia, æ, f. vox ſcila a *morbus*, & vulgari ſermone trita, qua utentur, qui alicui male precari vellent, cum enim abire morboniam jubebant, h. e. in locum morbis plenum, in malam crucem. *Sueton. in Veſpaſ*. c. 14. Trepidum eum quidam abire morboniam juſſerat. Dionis compendium hunc locum vertit *εις κρηνας*, quod idem apud Græcos valet.

Morbosus, a, um, *inferno*, מרי, Ger. *krank*, Gall. *maladif*, Hiſp. *enfermico*, *ενεργος*, obnoxius morbo, valetudinario. *Cato de R. R. c. 2*. Ferramina vetera, ſervum ſenem, ſervum morboſum, & ſi quid aliud ſuperſit, vendat. *Cic. 4. Tuſc*. cap. 24. Bene igitur noſtri, cum omnia eſſent in morbis vitia, quod nullum erat iracundia ſœdus, iracundos ſolos morboſos nominaverunt. *Auſt. Priap. carm*. 25. Morboſior omnibus cinadiz.

Morbus, i. m. 2. *infermitas*, νόσος, *νοσημα*, habitus contra naturam, qui uſum ejus facit deteriore. *Cic. 4. Tuſc*. c. 13. Quomodo autem in corpore eſt morbus, eſt ægrotatio, eſt vitium, ſic in animo. Morbum appellat totius corporis corruptionem: ægrotationem morbum cum imbecillitate, vitium, cum partes corporis inter ſe diſſident, ex quo pravitas membrorum, diſtortio, deformitas. *Id. 1. Off. Medici* gravioribus morbis periculofas curationes, & accipites adhibere coguntur. *Id. in Phil*. Cum eſt infirmus ex gravi, diuturnoque morbo. ¶ Dicitur in morbum delabi, incidere, cadere, morbo corripri, affici, laborare, implicari, explicari, liberari, & ſimilia permulta. *Cic. læpe*, *Liv. Terent*. & al. Implicari in morbum, *Neſos in Ageſil. c. ult.* ¶ Morbus regius, V. *Regius*. ¶ Morbus major, idem ac comitialis, ſeu caducus. *Celf*. l. 3. c. 23. Inter noſtiſſimos morbos eſt etiam iſ, qui comitialis, vel major nominatur. ¶ Tranſlate morbi in animo dicuntur vitia inveterata, ut avaritia, ambitio, &c. *Cic. 4. Tuſc*. Videmus, quanta ſint, quæ a Philoſophia remedia morbis animorum adhibeantur. ¶ In fabulis Morbus Deus eſt, Herebi, & Noctis filius, Mortis frater. *Cic. 2. nar. Deor*.

Mordacitas, atis, f. *mordacitas*, vis mordendi. *Plin. l. 21. c. 15. de uſſica*. Iſ enim omnibus foliis ineſt aculeata mordacitas.

Mordaciter, adverb. *mordacemēte*. *Ovid*. 1. *de Pont. epiſt*. 5. v. 19. Scilicet incipiam lima mordacius uti. *Macrob. Saturn*. 7. c. 3. Ait ille nimis mordaciter.

Mordax, acis, o. *mordace*, Ger. *beſſig*, Gal. *mordant*, Hiſp. *mordax*, *δίκταξ*, *δρακεις*, quod mordet, quod mordendo lædit, promptum ad mordendum. *Plaut. Bæceb*. 5. 2. 27. Meus eſt iſtic clam mordax canis. *Id. Truc*. 2. 4. 1. Num tibi jam, amabo, janua eſt mordax mea? ¶ Tranſlate tumitur pro pungenti. *Plin. l. 16. cap. 24*. Folia mordacia ſunt quibuſdam, ut urticis. *Perſ. Sat*. 1. v. 107. Mordaci rodere vero auriculas. *Phædr. lib. 4. fab. 7*. Mordaciorem, qui improbo dente appetit. *Plin. lib. 17. cap. 8*. Mordaciſſimum, quod ſupra diximus. ¶ Item pro eo, qui detrahit famæ alienæ. *Cic. 2. de Orat. c. 59*. Lacerat læcertum Largii mordax Memmius. ¶ Sollicitudines mordaces dicuntur, quæ animum excruciant. *Horat. l. 1. od. 18*. neque mordaces aliter diſſugunt ſollicitudines.

Mordō, es, momordi, morſum, *mordere*, מרד, Ger. *beißen*, Gal. *morde*, Hiſp. *morder*, *δακνω*, eſt dentibus lædere, vel vulnerare. *Cic. pro Roſe. Amer*. c. 20. Latrant, & mordent canes. ¶ Frænuum mordere. V. *Frænum*. ¶ Tranſlate eſt detrahere, *dir male*. *Ter. Eun*. 3. 1. 21. Invidere omnes mihi, mordere clanculum. ¶ Item pun gere, irritare, lædere. *Cic. Att. l. 11. ep. 7*. Si qua ſunt in tuis litteris, quæ me mordant. *Id. Att. lib. 13*. Valde me monorderunt episto læ tuæ de Attica noſtra. *Id. 4. Tuſcul. cap. 20*. Morderi conſcientia. ¶ Item moleſtiam afferre, habere ſollicitum. *Cic. 3. Fam*. Neque non tamen mordet aliquid, ideſt, nonnihil me habet ſollicitum. ¶ Morderi, eſt dolere vehementer. *Cic. Att. lib. 6*. Qui ſcribis, morderi te interdum, quod non ſimul ſis. ¶ Interdum morderi, eſt corrumpere. *Horat. lib. 1. ep. 8. v. 5*. Oleumve momorderi ætus. ¶ Dicitur & de frigore, cum maxime penetrat. *Id. l. 2. Sat. 6. v. 45*. Matutina parum cautos jam frigora mordent. ¶ Annis mordet rura. h. e. radit, rippis detrahit. *Id. l. 1. od. 3*. ¶ Olim in præterito erant *mordiſ*. Hinc *Plaut. in Trigemini*. apud *Gell. l. 7. c. 9*. Medium credo præmordiſſet. ¶ Item *memordiſ*. *Enn. apud Non*. Si nie canis memorderit. V. *Gell. lib. 7. cap. 9*.

Mordicatio, onis, f. levis arroſio. *Cal. Aurel. Acut*. 3. cap. 20. Ventris mordicatio.

Mordicativus, a, um, mordicans, arrodens, ut mordicativum acetum. *Cal. Aurel. Tard*. 5. 1.

Mordices, V. in ſeq. voce.

Mordicitus, adverb. idem quod mordicus. *Plaut. Aulul*. 2. 2. 57. Animi me mordicitus ſcindant, boves incurſent cornibus. Ita leg. *Gruter*. plures alii *mordicibus*, h. e. dentibus, ut ſit a nominativo *mordices*, cum. Eadem ſectionis diverſitas eſt in illo *Apul. l. 3. Metam*. Mordicitus appetens.

Mordico, as, a. 1. *dar dolore*, *δακνω*, dolorem affero, perinde ac ſi morſu læderem. *Cal. Aurel. Auſt*. 1. c. 8. Mordicantis qualitatſ eſſe.

Mordicus, adv. *co denti*, *δακ*, mordendo. *Cic. ad Q. Fr*. Auriculam fortaſſe mordicus abſtuliffent. *Plaut. Cure*. 5. 1. 7. Mordicus arripere. ¶ Tranſlate ſignificat arcte, pertinaciter. *Suet. in Cæſ*. Paludamentum mordicus trahens. *Cic. Acad. 4. cap. 16*. Pſpicuitatem, quam mordicus tenere debemus.

More, adv. *μωρε*, ſtulte. *Plaut. Stich*. 5. 1. 1. More hoc ſit, atque ſtulte, mea ſententia. ¶ Eſt hoc adverbium ab adjectivo *moros*, quod ab eodem *Plauto* non ſemel eſt uſurpatum. Eſt tamen qui putat, hoc loco eſſe ablativum a *mos*, *moris*.

Mores, V. *Mos*.

Moretarium, ii, idem quod Moretum. *Donat. ad Terent. Phorm*. 2. 2. 4. & *Apic. l. 1. c. 35*.

Morētum, i, n. *μωροτόν*, *μωροτόν*, genus cibi, idem ac intritum, & alliatum, quod ex his octo conſciebatur, allio, apio, ruta, coriandro, bulbo, caſeo, oleo, aceto. *Ovid. 4. Faſt*. v. 367. Non pudet herboſum, dixi, poſuiſſe moretum in dominz menſis?

Moribundus, a, um, *moribondo*, *morendo*, *ἀποθνήσκων*, moriens. *Cic. pro Sexr*. Jacentem, moribundumque vidiffis. *Liv. l. 6. B. Pun*. Ante pedes Imperatoris moribundus procubuit.

Morigeratio, nis, f. actus morigerandi. *Afran. apud Non. e. 1. n. 1*. *Ætas*, & corpus tenerum, & morigeratio, hæc ſunt venena formoſorum mulierum.

Morigero, as, n. 1. idem ac morigeror, apud vet. *Plaut. Amph*. 3. 3. 26. Dum cum hac uſuraria uxore nunc tibi morigero.

Morigeror, aris, d. 1. *compiacere*, *abbidire*, מור, Ger. *zeuwillen ſeyn*, Gal. *obvir*, Hiſp. *obedecer*, *χαριζομαι*, morem gero, obſequor, & quaſi ad alterius voluntatem mores meos tranſformo. *Ter. Adel*. Si adoleſcenti eſſes morigeratus. *Cic. in Orat. cap. 48*. Voluptati autem aurium morigerari debet oratio. ¶ Morigerari alicui, apud *Sueton. in Tiber*. c. 49. obſcenum habet ſenſum.

Morigerūs, a, um, *abbidiente*, מור, Ger. *gehorſem*, Gal. *obeiffant*, Hiſp. *obediente*, *μωροποιος*, *ιουκωδης*, obediens, *Ter. Andr*. 1. 5. 59. Seu tibi morigera fuit in rebus omnibus. *Plaut. Capt*. 5. 2. 13. Bene morigerus fuit puer.

Morimarſia, mare mortuum, Cimbrorum lingua. *Plin. l. 4. c. 12*.

Morini, orum, ultimi Galliz populi ad Oceanum. *Virg. 8. Æn*. v. 727.

Morſo, onis, *μωροſω*, facetus homo, fannio, quales in principum aulis alii ſolent deliciarum cauſa, *buſſone*, *ſciocco*, a *μωρος*, *ſultus*, *Marſial*. l. 8. *epigr*. 13. Morio dictus erat, viginſi millibus emi: Redde mihi nummos, Gargiliane, ſapit. *Adde l. 12. epigr*. 95.

Morion, onis, m. 3. lapidis pretioſi nomen. *Plin. l. 37. c. 10*.

Morſor, eris, mortuus ſum, d. 3. *morire*, מור, Germ. *ſterben*, Gall. *mourir*, Hiſp. *morir*, *θνήσκω*, *εκτρονω*, *ἀπαλλάττω*, intereo, extremum ſpiritum eſſundo, vita decedo. *Virg. 2. Æn*. fertur moriturus in hoſtes. *Cic. pro Rab*. Moretur primæ acerbiffima morte millies Gracchus, quam in ejus concione carniſe conſtitit. ¶ Tranſfertur ad res inanimatas pro perire, extingui. *Cic. in Piſon*. Ne ſuaviffimi hominis memoria moreretur. ¶ *Moriar*, eſt modus jurandi, quemadmodum *diſperam*. *Cic. Att. l. 8. ep. 6*. Moriar, ſi magis gauderem, ſi id mihi accidiffet. ¶ *Moriri*, pro mori: *Plaut. Aſin*. 1. 1. 108. Moriri ſe ſe miſere mavolet. *Adde Ovid. Metam*. 14. v. 215. ¶ *Id. Plaut. Capt*. 3. 4. 117. Væ illis virgins miſeris, quæ in tergo morientur meo. *morientur* ſcil. quia ibi frangitur. ¶ Dies mori dicitur, cum ſol occidit. *Plaut. Men*. 1. 2. 45. & *Statius l. 4. Silv*.

Moriturſo, is, n. 4. mori cupio, vel jam jam morior. Uſurpaſſe *Ciceronem* & teſtis eſt *Auguſt. de Grammat*. ubi de verbis meditativis agit.

Mormyris, is, f. 3. *μωμυρις*, ſpecies piſcis in Ponto. *Ovid. in Halieuticis*. Et piſca mormyres, & auri Chryſophrys imitata decus. *Plin. l. 32. c. 11*.

Moro, as, a. 1. pro moror, aris. *Pacuv. apud Diomed. Grammatic*. l. 1. Paucis abſolvit, ne morare diutius. *Adde Enn. & Nevium ibid*.

Morologus, a, um, adject. ſtulte loquens, *μωρολογος*. *Plaut. Perſ*. 1. 1. 50. Amoris vitio tibi morologus ſio. *Id. Pſeud*. 5. 1. 20. Sermonibus morologis uti.

Moror, aris, atus ſum, d. 1. *indugiare*, מורר, Ger. *verzichen*, Gall. *s'amuſer*, *retarder*, Hiſp. *retardar*, *δρακνλω*, cunctor, tardo, moram interpono, a *mora*. *Lentulus* apud *Cic. in Fam*. 12. ep. 14. Diutius morari, aut expectare præſidium non necesse habui. *Id. 5. Phil*. Cui bellum morem interſe? ¶ Sumitur etiam pro manere. *Cic. in Cæſil*. Si hic morari æquo animo non potes, abi in alias terras. ¶ Item pro retardare, ſeu detinere aliquem, cum acc. *Cic. l. 16. Fam*. Sin aliqua res eum vel impediēt, vel morabitur. *Id. 6. Ver*. c. 46. Ne multus vos morer. *Id. e. 207*. Conſurgunt nauæ, & magno clamore morantur. Supple illiſtam ſcopulo navem. ¶ Addita particula negativa ſignificat negligere, nihil tacere. *Plaut. Aulul*. 2. 1. 47. Iſtas magnas factiones, animos, dotes dapſiles nihil moror. *Noras l. 1. ep. 15. v. 16*. nani vina nihil moror illius oræ. ¶ *Nihil vos moramur*, *Patres*, formula erat, qua Senatus dimittebatur. *Capitolin. in Antonino*. ¶ Morari cum aliquo, eſt una vivere. *Senec. ep. 2. & 32*. ¶ Ponitur interdum pro delectare, quod Itali *trastenero*. *Horat. de ar. poet*. v. 321. Valtius oblectat populum, meliufque moratur. ¶ Morari pro deſipere, ſultum eſſe, a *μωρος*, videtur uſurpaſſe Nero apud *Sueton. in ejus vita* c. 33. cum de Claudio Imp. morte loquens, ait, morari eum deſiſſe inter homines. Quo dicto ſimul ad vulgatum hujus verbi notionem alluſit, & Claudii ſultitiam notavit. Huc nonnulli referunt & illud *Plauti Trucul*. 3. 1. 22. Ibitur, ne morari cenſeas. ¶ Morans, tis, V. ſuo loco.

Morōſe, adv. *δυσκολως*, difficulter, ſaſtidioſe. *Cic. in Brut*. c. 67. Piſo iracundus reſpuebat ineptias hominum, ſive moroſe, ut putabatur, ſive ingenio, liberoque ſaſtidio. *Sueton. Aug. c. 66*. Judicium alicujus moroſiſſime penſitare. *Tertull. de Pall*. c. 4. Pallium moroſius ordinatum.

Moroſitas, atis, f. 3. *δυσκολια*, illa morum difficultas, cum nulla pene res, quantumvis exacta, animo alicujus ſatisfaciat. *Cic. 1. Off*. Ne in moroſitate inutilem, & odioſam incidamus. *Sueton. Tiber*. c. 70. Moroſitate nimia obſcurabat ſtylum.

Moroſus, a, um, *ſaſtidioſo*, מור, Ger. *merriſch*, Gal. *ſaſcheux*, Hiſp. *enſadofa*, *δυσκολος*, curioſus, diligenſque, qui nimis exacte omnia fieri expoſcit, difficilis, ſaſtidioſus, importunus. *Cic. in Orat*. c. 29. Ut uſque eo difficile ac moroſi ſimus, ut nobis non ſatisfaciat ipſe Demothenes. *Suet. de Cæſ*. c. 45. Circa corporis curam moroſior. *Marſial*. l. 14. *epigr*. 105. Sed tu moroſa ludere parce ſiti. h. e. quæ vulgare potationem reſpuit. *Id. l. 16. c. 33*. Cupreſſus natu moroſa. h. e. difficilis, vel tarda, ut moroſus hic a *mora* ſit. ¶ Superlat. *moroſiſſimus*, apud *Tertull. de cor. Mil*. c. 1.

Morpheus, m. 2. *μωρπιος*, Somni filius, vel miniſter, a *μωρφη*, *forma*, quia varias formas in dormientium phantaſia gignit, & ut eſt in fabulis, juſſu domini quocunq; vultus hominum fingit, verba ipſa, mores item, & geſtus imitatur. *Ovid. 11. Met*. v. 634. Excitat artificem, ſimulatoremq; figuræ Morpheæ.

Morphnus, m. 2. *μωρπιος*, aquilæ genus, circa paludes, & lacus vitam præcipue agens. *Plin. l. 10. c. 3*.

Mors, tis, f. 2. *morſe*, מור, Ger. *der tade*, Gal. *mors*, Hiſp. *muerſe*, *θάνατος*, *μωρτα*, corporis, & anime diſſolutio, a *μωρps*, *ſatum*, *ſors ultima*. A veteribus Dea credita eſt, Herebi, & noctis filia, quæ in mortales omnes vitæ, neciſque haberet poteſtatem. *Cic. 2. de nat. Deor*. *Id.*

Id. Fam. 6. ep. 21. Mors extremum omnium rerum. *Idem Fam. 7. ep. 3.* Conscire sibi mortem. *Id. Tuscl. 1. c. 42.* Mortem occumbere. *Virg. 2. Æn. Certæ occumbere morti. Cic. Fam. 4. ep. 7.* Mortem oppetere. *Id. Phil. 5. c. 17.* Mortem obire. *Serv. ad Cic. l. 4. Fam. epist. 3.* Vitam cum morte commutare. *Plaut. Amph. 2. 2. 177.* Aliquem ad mortem dare. *Hor. 1. 2. sat. 1.* Morti dare aliquem. *Neu. apud Gell. 1. 1. c. 24.* Postquam est morti captus Plautus, &c. *¶ Sus morte mori,* est natura, & tato mori, non vi aliqua externa. *Senec. epist. 69.* Bella res est, sua morte mori. *Adde Suet. in Caf. c. ult. ¶ Usurpatur* et in plurali num. *Cic. 1. Tuscl. cap. 48.* Claræ mores pro patria appetitæ. *Adde 2. Fin. c. 30. Virg. 10. Æn. v. 854.* *¶* Transfertur ad res quoque inanimas. *Plin. 1. 14. c. 22.* Rerum omnium oblivio, morisque memoria. *¶* Apud *Plaut. Bacch. 5. 2. 34.* fenex macer, squalidus, & femimortuus mors appellatur. *Mortificatio,* adv. *διδάζ,* mordendo. *Varr. apud Non. c. 2. n. 547.* Et in bellis mortificatio ludunt. *Mortisco,* as, frequentat. a mordeo. *Apul. 1. 7. Met.* Ore improbo compulsat, & mortificat. *Mortificandula,* æ, f. 1. *δρημύπινος,* parvus mortuus. *Plaut. Pseud. 1. 1. 65.* Teneris labellis molles mortificandulæ. *Mortuum,* i, n. mortuus. *Cassul. carn. 64. de nupt. Pel. & Ther. v. 316.* Lanæque aridulis hærebant mortua labellis. h. e. particulæ lanæ, mortu a nente abstractæ. *Mortuus,* a, um, *morfo,* *mortificatio,* *δρημύπινος,* partic. a mordeor. *Plin. 1. 29. c. 3.* Datur mortis a cane rabioso, ne rabidi fiant. *Mortuus,* us, m. 4. *morfo,* *ῥωβ,* Ger. *gebissen,* Gall. *morfuro,* Hisp. *mordadura,* *δρημύπινος,* actus mordendi. *Cic. de Div. 1. 1. c. 10.* Quid aristologia ad mortuos serpentum possit. *Id. de Senof. Contra avium minorum mortuum munus vallo aristarum. ¶* Translate ponitur pro dolore, & ægritudine. *Cic. Assic. lib. 12.* Dum recordationes fugio, quæ quasi mortu dolore efficiunt. *Id. 2. Offic. Acriores sunt mortuus intermissæ libertatis, quam retentæ. ¶* Interdum pro detractioe, reprehensione, vituperatione. *Horat. 1. 1. epist. 14. v. 38.* Non odio obscuro, mortuque venenat. *Morta,* f. 1. *μάρτυρα,* Fatum, sive una ex Parcis, a *μάρτυρα,* quod idem ac *μάρτυρα,* quatenus partem notat. *Liv. in Odyssæa apud Gell. lib. 3. cap. 16.* Quando dies adventus, quæ profata Morta est? *Cællius apud eund. ibid.* Tria nomina Parcarum, Nona, Decima, Morta. *Mortalis,* subfl. m. 3. *uomo mortale,* homo. *Cic. 4. Ver.* Omnium mortalium nemo Sthenio inimicior, quam hic C. Claudius. *Sallust. Catil. c. 12.* Nostri majores, religiosissimi mortales. *Plaut. Pseud. 4. 8. 6.* Nimis hic mortalis doctus, nimis verulus. *Mortalis,* le, o. 5. *mortale,* Germ. *sterblich,* Gal. *mortel,* Hisp. *mortal,* *ἄσπυτος,* mortali subiectus. *Cic. 3. de nat. Deor.* Mortale igitur omne animal, & dissolubile, & dividuum sit, necesse est. *Plin. 1. 34. c. 14.* Eademque providentia nihil in rebus mortalibus faciente, quam quod infestissimum mortalitatis. *Horat. de art. poet. v. 68.* Mortalia lacta peribunt. *Plaut. Trucul. 2. 2. 52.* Quisquam mortalis homo. *¶* Item qui mortem avertit, ut vulnus mortale. *Virg. 12. Æn. v. 797.* *¶* Inimicitia mortalis est, quæ usque ad mortem durat. *Cic. pro Rab. Posth.* Inimicitia mortales, amicitia immortales. *Mortalitas,* atis, f. *mortalitas,* Germ. *sodtligkeit,* Gal. *mortalité,* Hisp. *mortalidad,* *ἄσπυτος,* mortalis vitæ conditio, communis fragilitas naturæ. *Cic. Officiis.* Supra mortalitatem tuam tibi sunt omnia tributa. *Id. 1. de nat. Deor. cap. 10.* Aut non omne, quod ortum sit, mortalitas consequatur. *¶* Sumitur etiam pro hominibus mortalibus. *Curt. 1. 8. c. 4.* Inter fortunæ obsequia, contra quam non satis cauta mortalitas est. *¶* Item pro ipsa morte. *Ulp. 1. ult. ff. ad l. Jul. majest.* Extinguitur crimen mortalitate. *Mortariolum,* n. 2. *ἄσπυτος,* parvum mortarium. *Macer 1. 1. v. 8.* Semen in mortariolo tritum. *Mortarium,* ii, n. 2. *mortajo,* *θλῆμος,* *ἄσπυτος,* vas, in quo res, quæ resolvendæ sunt, pistillo truntur. *Plaut. Aul. 1. 2. 17.* Cultrum, securim, pistillum, mortarium, quæ utenda vasa semper vicini rogant. *¶* Accipitur etiam pro lacu, seu conceptaculo, in quo calx, arena, & similis materia maceratur, subigitur, & aservatur. *Plin. 1. 36. c. 23.* Arenatum quod inducitur sunt, prius in mortario ligneis vestibus subigitur. *Vitruv. 1. 7. c. 3.* Mortario collocato, calce & arena ibi confusa, &c. *¶* Item pro ipsa materia macerata, & subacta. *Vitruv. 1. 8. c. 7.* Mortario cæmentum addatur. *Idem 1. 7. c. 1.* Calcisque duæ partes ad quinque mortarii, h. e. ruderis, seu cæmenti pistilli, & subacti. *¶* Item pro collyrio ad ægros oculos lanandos. *Juven. sat. 7. v. 170.* Et quæ jam veteres sanant mortaria cæcos. *¶* Lapides mortariumum, h. e. vororum, in quibus aliquid teritur, aut pinitur, usum non unum habent in medicina. *V. Plin. 1. 36. c. 22.* *Morticianus,* a, um, *morto da se,* *כרי,* Germ. *sibst gestorben,* Gal. *mort sans être sue,* Hisp. *mortezano,* *ἐσθιματός,* quod non matatum, sed per se mortuum est, a *morte.* *Varr. R. R. c. 9.* Morticianæ ovis non partium velci carne. *Plin. 1. 22. c. 23.* Clavi pedum, qui vulgo morticiani appellantur, *morticiani,* quia morticianam carnem referunt. *¶* Morticianus, convicius est in hominem enectum, ex sanguinem, & cadaveris similem. *Plaut. Perf. 2. 4. 12.* Non hercle, si os tibi præciderim, metuum, morticiane. *Mortifier,* & mortiterus, a, um, *mortifero,* *ἄσπυτος,* quod mortem avertit. *Cic. Acad. 4. c. 38.* Cur Deus mortifiera tam multa terra, marique disperferit. *Id. 1. Tuscl. c. 29.* Cum pene in manu jam mortiterum illud teneret poculum. *Cels. 1. 5. c. 26. n. 22.* Mulsulus percussus mortiferus est, præcivus sanitatem recipit. *Claudian. lib. 3. de rapte. Prof. v. 237.* seu mortifer æstus, seu mors ipsa fuit. *Mortifere,* adv. *mortalmente.* *Plin. 1. 3. ep. 16.* Mortifere ægrotare. *Mortiferus.* V. Mortiter. *Mortificatio,* onis, mors. *Tertul. de resurr. carn. cap. 44.* Mortificationem Domini circumterimus in corpore. *Mortificatus,* a, um, *mortificato,* *morto.* *Prudent. Cathemer. 10. v. 93.* Sic corpora mortificata Redeunt melioribus annis. *Mortificus,* a, um, idem ac mortifier. *Tertul. poem. 4. adv. Marcion. c. 5.* Mortificus cibus. *Valer. Max. 1. 5. c. 6. n. 1.* Mortifico vulnere. *Al. leg. mortifero.* *Mortualia,* ium, n. 3. quæ ad mortuos pertinent. Speciatim sic dicuntur vestimenta, quæ in lectu funtuntur. *Neuius apud Non. c. 16. n. 4.* Pallis petagii, crocotis, malacis, imortalibus. *¶* Item nenia, seu carmina præcarum. *Plaut. Afin. 2. 4. sc. 1. ad fin.* Hæc sunt non nugæ; non enim mortualia. *Mortuarium,* a, um, adject. ad mortuos pertinens. *Cato apud Gell. 1. 18. c. 7.* mortuaria gloriaria vocat Philosophos, quod res tetricas, inanes, ac frivolas, & similia præcarum carnibus, quæ nudæ voces essent, differenter. *Al. leg. mortualia.* *Mortuosus,* a, um, mortuo similis, squalidus, exanguis, ut vultus mortuosus. *Cæ. Aurel. 1. 1. Acut. c. 3.* *Mortuus,* a, um, nom. ex particip. a morior, *morto,* *τεθνήσκει,* *νεκρός.*

Cic. de clar. Orat. c. 11. Concidit mortuus veneno. *Id. 1. de Orat. cap. 57.* Excitare aliquem a mortuis. *Ter. Phorm. 5. 8. 26.* Mortuo verba facere. quod proverb. dicitur, cum quis frustra vel suadet, vel orat. *¶* Transfertur & ad alia, ut mortuus plaufus, apud *Cic. Assic. 1. 2. ap. plauso freddo.* *¶* Mare mortuum, quod alio nomine Asphaltes lacus vocatur, ita dictum putat *Serabo,* quia nihil vivium gignit. Ejus meminit *Plin. 1. 4. c. 12.* Translate *Sen. ep. 67.* Demetrius nossem vitam fecuram, & sine ullis fortunæ incurfionibus, mare mortuum vocat. *Mordulus,* a, um, *nero,* niger: a moris maturis sic dictum; vel quasi. *Mauulus.* Mauri enim nigro colore sunt. *Plaut. Pæn. 5. 10.* Ego illam pugnis totam faciam ut fit morula: itaque replebo atritate, atrior multo ut fiet. *Morum,* i, n. *mora,* *gelsa,* *μάστι,* *συκόμαρος,* fructus mori arboris. *Horat. 1. 2. sat. 4.* Ille salubres Ælites peraget, qui nigris prandia moris Finiet. *Morus,* i, f. *moro,* *gelfo,* *μαρία,* *συκόμαρος,* *συκομαρία,* species arboris. *Plin. 1. 16. c. 44.* In hoc arborem mori eximiam ætate nostra adamavit Pæficinus. *Morus,* a, um, *μωρός,* fatuus, stolidus, *παρσο,* *stolto.* *Plaut. Trin. 3. 2. 43.* Amor hominum mores moros, & morolos efficit. *Id. Mli. 2. 4. 17.* Ego stulta, atque mora multum. *Mos,* moris, m. 3. *costume,* *usanza,* *ἔθος,* institutum consuetudine firmatum, sive bonum, sive malum sit. *Mos,* inquit *Festus,* est institutum patrum pertinens ad religiones, cæremoniaque majorum. Latius tamen sumitur pro quovis instituto, & consuetudine. *Cic. Ferr. 3. c. 26.* Negavit, moris esse Græcorum, ut in convivio virorum accumberent mulieres. *Id. de clar. Orat. c. 21.* Mos est hominum, ut & *Virg. 1. Æn. v. 336.* Virginibus Tyriis mos est gessare pharetram. *Cic. 2. Leg. Est hoc in more positum institutoque majorum. Pin. 1. 1. ep. 12.* Habeat hoc moris. *¶* *More,* ex *more,* de *more,* secundo *il costume,* o *usanza.* *Cic. de Univ. c. 1.* Carneade more, & modo disputat. *Horat. 1. 2. sat. v. 280.* Ex more imponens cognata vocabula rerum. *Virg. 10. Æn. Comptos de more capillos.* Sic more meo, more Romano. *Cic. 1. Orat. & in Fam. ¶* *In morem,* ad morem, *more,* a *guisa.* *Virg. 1. Georg. In morem fluminis elabi. Quintil. 1. 4. c. 1.* Materias sibi ipsi fingunt, & ad morem actionum prosequuntur. *Hor. 1. 1. sat. 3. v. 109.* More ferarum. *¶* Est etiam mos ratio vitæ cuiusque, & institutum sive bonum, sive malum; atque in hac notione fer in num. plur. usurpatur. *Cic. de Amic. c. 8.* Congruere cum alterius moribus. *Id. 2. de Orat. c. 43.* Mores alicujus oratione exprimere. Hinc mores boni, pravi, pudici, austeri, mites, elati, &c. patim apud Scriptores. *¶* Interdum mores pro virtutibus ponuntur. *Propert. 1. 4. eleg. ult.* Moribus & cælium patuit. *Manil. 1. 4. v. 18.* Morefque creati, Et vitia. *¶* Item pro vitis. *Tacit. 3. hist. c. 72.* Propitius, si per mores nostros liceret, Diis. *¶* Mos item pro jure veterato populi consensu introducto interdum accipitur, quod *Justinian.* vocat jus sine scripto. Hinc *Cic. in Top. c. 5.* partes Juris civilis recensens, *morem* etiam annuerat. *Id. 1. Offic. Quæ more aguntur institutisque civilibus. Id. pro Cæcin. Ut de fundo Cæcinnia moribus deduceretur. ¶* Præterea pro natura, seu affectione cuiusque rei. *Stat. 1. 3. Silv. 2. v. 87.* Mores Adriæ, *Virg. 1. Georg. v. 51.* varium Cæli prædicere morem. *Lucret. 1. 1. v. 194.* Ventorum mores. *¶* *Morem* genere alicui, est assentiri, obedire, *secundari il genio.* *Ter. Eun. 1. 2. 108.* Mos gerendus est Thaidi. *Id. Andr. 4. 1. 17.* Animo suo morem gerere. *Soddisfarfi. ¶* *Virg. 1. Æn. v. 268.* Morefque viris, & mœnia ponet. h. e. statuet rationem vivendi, & leges. *Mofa,* fluvius Gallix Belgicæ. *Cæ. 1. 4. B. G. c. 10.* *Mofcha,* æ, f. *Mofca,* *Mofchovo,* urbs ampla Europæ, caput imperii Moschorum, ad Moichum fluvium. *Mofchi,* populi Scythiæ, *Mofcoviti,* de quibus *Lucan. 1. 3. v. 270.* Sævus affinis Sarmata Mofchis. *Mofchicus,* a, um, ad Mofchos pertinens. *Solin. c. 38. (al. 61.) sub fin.* *Mofchicus* mons. *Mofcillus,* i, m. parvus mos. *Cato apud Fest.* *Mofella,* fluv. Gallix Belgicæ, apud *Auson. Idyl. 10.* Eadem *Floro 1. 3. c. 10.* est Mofula. *Mofellæus,* a, um, ad Mofellam pertinens. *Symmac. 1. 1. ep. 8. Jureti.* de Mofelleo ortu. *¶* Aliis est *epist. 14.* & legitur de *Mofellæ ortu.* *Mofes,* is, m. 3. vel *Mofes,* si, m. 2. vel *Mofes,* is, m. 3. *μωϋϋς,* *μωϋϋς,* nomen inclity Judæorum ducis, qui Israelitas ex Ægypto, & Pharaonis tyrannide eduxit. Scribit Josephus, ex eventu rerum nomen ei impositum fuisse, eo, quod de flumine salvatus fuerit. *Juven. sat. 14. v. 102.* Tradidit arcano quodcumque volumine Mofes. *¶* Quidam Mofes efferunt per tres syllabas, & litera imposita, & prima syllaba contra artem correpta, secunda producta. *Sedulius.* Quid, quod & Heliam, & clarum videre Mofen? *Mofeus,* a, um, adject. ad Mofen pertinens. *Juven. 1. 2. v. 219.* Mofeis manibus summo fublatus honore. *Mofellaria,* f. 1. Comædia Plauti, quæ etiam dicitur *Phasma,* a mofellum, quod in hacce, ut ipse *Plautus* ait, vel quiquis is, qui argumentum scripsit, Senem, ut revenit, ludificatur Tranio, terrificam monstra ait videri in ælibus. *V. scenam,* cujus initium, *Hæbo Neptune.* *Mofellaris vicus,* quidam vicus Romæ. *Varro 1. 4. de L. L.* *Motacilla,* f. 1. *sqauillacoda,* *codatremola.* *Var. 1. 4. de L. L. c. 26.* *Motacilla,* avis, quæ semper caudam movet. *Motator,* onis, f. frequens motio. *Tertul. de Anim. c. 45.* *Motator,* oris, m. qui frequenter movet, motor. *Tertul. de Anim. c. 12.* Univerfarius motator animus. *Arnob. 1. 3. pag. 118.* Neptunus motator fali. *Motio,* onis, f. *moto,* *movimento,* *כונן,* Ger. *beveegung,* Gal. *motion,* Hisp. *movimiento,* *κίνησις,* actus movendi. *Cic. 1. de nat. Deor.* In corporum etiam motione, atque gesta multa cernunt subitilium. *Id. 1. Acad. c. 8.* Motiones animi. *Motio,* as, idem ac moto, as, avertunt quidam ex *Plautus* in *Trucul. 1. 2. 8.* sed valde dubia est lectio. Agnoscit tamen, & inter frequentativa enumerat *Gell. 1. 9. c. 6.* *Motiunculæ,* æ, f. parva motio, *piccini moto.* *Senec. epist. 53.* Levis aliquem motiuncula decipit, sed cum creverit, & vera febris exarferit. *Sueton. in Vespas. c. 24.* Tentatus motiunculis levibus. *Moto,* as, a. 1. *muovere spejfo,* *κωκω,* *freq. a moveo.* *Virg. 5. Ecl. v. 28.* Rigidas motare cacumina quercus. *Id. Ecl. 5. v. 5.* Zephyri motantibus auras. *Motor,* oris, m. *motore,* *כונן,* Ger. *beveeger,* Gal. *mozier,* Hisp. *mozedor,* *motor,* *κωκω,* qui movet. *Mart. 1. 11. epigr. 40.* Cunarum fueras motor Charidemæ mearum. *Motorius,* a, um, adject. ut motoria Comædia. *Tertull. de anim. c. 14. V. Satararius.* *Motio,* as, a. 1. idem ac moto, apud vet. *Plaut. Truc. 1. 2. 90.* Næ ut in æliu motuantur iræ. Alii aliter legunt. *Motus,* us, m. *moto,* *movimento,* *כונן,* Ger. *beveegung,* Gal. *movement,* Hisp. *movimiento,* *κωκω,* motio. *Cic. 1. Tuscl. c. 23.* Quod animatum est, id motu cietur interiore. *Horat. lib. 3. od. 6.* Motus doceri gaudet Jonicos. h. e. rationem saltandi. *¶* Sumitur & pro commotio-

ne, & turbatione rerum. Cic. 2. de Orat. c. 38. Motus populi factus est. Id. 2. Cassil. c. 2. Affectu motum Resp. Id. l. 3. Q. Fr. ep. 18. Magna res in motu est. ¶ Est item affectio, passione. Cic. 1. Offic. c. 36. Motus animi rationi non obtemperantes. Id. 2. Fin. c. 3. Dulcem motum afferunt sensibus res quædam. Plin. lib. 3. ep. 4. Auditi consilii in motu. b. e. causas, & motivi. ¶ Latini motus sunt etiam, qui Græcis tropi, quia orationem movent quodammodo, & mutant. Quint. l. 8. c. 5. xxi. Reddam nunc partem de tropis, quos motus clarissimi nostrorum auctores vocant. Id. l. 9. c. 1. Plerique figuras tropos esse existimant, sive ex hoc duxerint nomen, quod sint formati quodam modo: sive ex eo, quod vertant orationem: unde & motus dicuntur.

Motus, a, um, particip. a moveo, *motso*, *κινησις*. Virg. 1. Æn. v. 139. Motus præstat componere fluctus. Curt. l. 6. c. 5. Precibus motus. Sen. ep. 94. Mens mota. h. e. turbata. Tacit. 2. Ann. c. 43. Motum orientem sapientia Germanici componere. *sollervato*.

Movēre, es, vi, tum, a. 2. *moveere*, *מוביע*, Ger. *beveegen*, Gal. *mouvoir*, Hisp. *mover*, *movēre*, est de loco abducere. Ter. Andr. 4. 3. 16. Move ocyus te. Cic. 1. de Div. Cum ligniter primi haitati signum non posset movere loco. ¶ Per Synecdochen generis accipitur moveri pro saltare. Hor. de av. poet. Ut tellis matrona moveri iusta diebus. ¶ Per translationem ponitur pro privare, deicere aliquem jure suo, *rimovēre*. Cic. l. 13. Fam. Minime convenit, ex eo agro, qui Cæsaris iussu dividatur, eum moveri, qui Cæsaris beneficio Senator sit. Id. in Rull. Sed moveri possessionibus, amicissimis sedibus, ac Diis Penatibus negant oportere. Id. l. 3. Off. Ut veros hæcres moveat, in eorum locum succedat. ¶ Item pro discedere. Cic. Att. l. 9. ep. 1. Postquam ille Canusio moverat. Sed subintelligitur acc. *castra*. ¶ Gell. l. 4. c. 6. Ut terram movisse nuntiarum solet, & aque res procuratur, ita in veteribus memoriis scriptum legimus, nuntiarum esse Seatui, in Sacratio, in regia haitas Martias movisse. Subaudiendum est, *sedem, locum*, vel aliquid simile. Cic. Liv. l. 35. c. 40. Terra dius duodequadraginta movit. ¶ Item pro curare. Papin. de conditione furti, l. parvi refert. Nec me movet, præsens homo fuerit, nec ne. ¶ *Animum movere*, est allicere, inducere, *piegare, allettare*. Virg. 3. Georg. Non mollia possunt prata movere animum. ¶ *Arms movere*, est bellum inferre, vel præliari. Virg. 12. Æn. Tum demum movet arma leo. ¶ *Bellum movere*, est bellum inferre. Liv. l. 8. Quia toties jam Sidicini aut ipsi moverant bellum, aut moventibus auxilium tulerant. ¶ *Castra movere*, est milites discedere. Caf. 3. B. G. Postero die castra ex eo loco movent. Sic, movere signa apud Virg. 3. Georg. ¶ *Loco movere*, est de gradu, seu dignitate deicere, interdum de constantia, interdum de sententia. Cic. ad Q. Fr. l. 2. Urgere illi, ut loco nos moverent. ¶ *Magne res moventur*, hoc est commoventur, excitantur. Cic. ad Q. Fr. l. 2. ep. 3. Itaque inagnæ mihi res moveri videbantur. ¶ *Ex opinione movere*, est efficere, ut aliquid suam opinionem deponat. Cic. 3. de nat. Deor. Nec me ex ea opinione ullius unquam oratio movebit. ¶ *Risum movere*, est excitare. Hor. l. 1. ep. 3. Moveat cornicula risum furtivis nudata coloribus.

¶ *Senatu movere*, vel de *Senatu*, est ex Senatorio Ordine eicere, quod Censores faciunt præterendo Senatorem in Senatu recitando. Cic. pro Cluent. Ut alter de Senatu movere velit, alter retineat, & Ordinem amplissimo dignum exsilium. ¶ *Stomachum movere*, V. *Stomachus*. ¶ *Tragedias movere*, est verbis rem atrocem, & indignam efficere, quale est opus Tragicorum. Quint. l. 6. c. 1. Nam in parvis libitibus movere tragedias tale est, quale, si personam Herculis, & cothurnos aptare infantibus velis. ¶ *Tribu movere*, erat transferre ex Tribu nobiliore in ignobiliorem, e. g. ex Rustica in Urbanam, vel ex Rustica superiore in Rusticam inferiorem. Cic. 2. de Orat. Ut cum Africanus Censor tribu movebat eum Centurionem, &c. ¶ *Ventrem, seu alvum movere*, est ciere alvum. Cato R. R. c. 115. Vinum ad alvum movendam. Martial. l. 11. Prima tibi dabitur ventri lactuca movendo. Sic, movere salorem, sternutamentum, urinam, &c. apud Cels. & Plin. sæpe. ¶ *Movere mentionem*, h. e. tacere, apud Liv. l. 28. c. 11. Sic Sueton. in Caf. c. 75. Motus apud slerdam conditionibus, h. e. conditionum mentione facta. ¶ *Moveri lacrymis, precibus, &c. proflecti*, Cic. sæpe, & alii. ¶ *Movere cantus*, pro incipere canere, Virg. 10. Æn. Sic Movere carmen ore, Ovid. Metam. 14. &c.

Mox, adv. *rosto*, *מכאן*, Ger. *bald*, Gall. *tantot*, Hisp. *luego*, *ד'זוי*, *מכאן*, celeriter. Fere dicitur de tempore itatum futuro, ut modo de præterito. Ter. Phorm. 1. 3. 9. Dum exspecto, quam mox veniat. Cic. 1. de Or. Verum illa mox, nunc de ipsa exercitatione quid sentias, & querimus. Ter. Andr. 3. 2. 5. Mox ego huc revertor. ¶ *Urfurpat* & pro postea, deinde. Plin. lib. 13. c. 14. Proxime laudatur Syriacum nardum, mox Gallicum, tertio loco Criticum. Suet. in Oshon. c. 10. Interfuit huc bello pater meus; is mox referre crebro solebat &c. ¶ *Dicitur etiam de loco*. Plin. loc. cit. Ex via omnes Arinoen ducunt, mox oppidum parvum est, deinde sunt Azarei, &c. ¶ *Jungitur & cum deinde*. Tibul. l. 1. eleg. 7. v. 35. Et simulat transire domum, mox deinde recurrit. ¶ *Jungitur interdum cum verbis præteriti temporis, fed rarius*. Colum. l. 3. c. 20. De altero, quod mox propotueram, non dubito.

M A N T E U.

Mu, seu Mut, *μῦ*, interjectio, propria canum, inquit Scalig. in Conject. ad ea Varronis verba l. 6. L. Muflare dictum, quod muti non amplius, quam mu dicunt, a quo idem Ennius: Quod minimum est, neque, ut ajunt, mu facere audent. Lucil. apud Charis. Mut non tacere audent. h. e. ne hiscere quidem. ¶ Mu etiam dicitur minimum quiddam. Varr. l. 6. L. L. Plaut. Stich. 2. 1. 101. Negato, esse quod dem, nec mi, nec nutum, neque aliud quiddam.

Mucedo, vel Mucedo, inis, f. mucius. Apul. Apolog. Si perniciosa illa mucello intus cohibita, & bili atra sociata, &c. Al. leg. *dulcedo*, alii *albedo*.

Muccinium, vel Mucinium, ii, n. linteum, quo extergitur nasi mucus. Arnob. l. 2. Mitra, strophium, fascia, mucinium.

Mucius. V. Mucus.

Mucō, es, mucui, *esser musso*, *מכוש*, Ger. *schimlich seyn*, Gall. *se moiser*, *être, ou devenir moisy*, Hisp. *enmohecerse*, *מכוש*, mucidus sum, a *מכוש, abesco*. Cato R. R. c. 148. Vini singule unæ dabuntur, quod neque acetat, neque muceat.

Mucedo, is, n. 3. *מכוש*, mucidus fio. Plin. l. 14. c. 20. Proprium est vino mucedum, aut in acetum verti.

Mucidus, a, um, *musso*, *מכוש*, Ger. *schimlich*, Gall. *moisy*, Hisp. *mohoso*, *מכוש*, *מכוש*, quod mucorem ex vetustate contraxit, a *mucio*. Juv. Sat. 14. Neque enim omnia iustinet unquam mucida cærulei panis confumere frusta. Adde Sat. 5. v. 69. Plaut. Mil. 5. 1. 51. Senex mucidus.

Mucor, oris, m. *musfa*, Ger. *schimmel*, Gall. *moiffure*, Hisp. *moho*, *מכוש*, *מכוש*, lanugo diutino situ contracta, ut in pane, carne, & aliis rebus. Col. l. 12. c. 4. Ne situ penora mucorem contrahant. l. 4. ff.

de peric. & comm. rei vend. Mucor vini.

Mucōsus, vel Mucosus, a, um, *μυκωδης*, *μυκωδης*, quod muco plenum est. Col. l. 6. c. 7. Sequitur torminum vitium, quorum signum est cruentata, & mucosa ventris proluvia. Cels. l. 5. c. 27. Exulceratio mucosa.

Muculentus, vel Muculentus, a, um, mucosus. Arnob. l. 3. & Prudent. Periseph. 2. v. 282.

Mucro, onis, m. *punta d'arma*, *מכוש*, Ger. *ein spitze*, Gall. *pointe*, *bout aigu*, Hisp. *punta*, *מכוש*, *מכוש*, culpis, & acumen ensis, ac telorum. Col. l. 4. c. 25. Mucro falcis. ¶ Per Synecdochen accipitur pro toto ense. Cic. 14. Phil. Nisi mucrones nostrorum militum tremere vultis. Per Metaphoram usurpat pro potentia, auctoritate, &c. Cic. pro Cluent. Ne Censorium stylium, cujus mucronem multis remediis majores nostri retulerunt. ¶ Item pro vi, fiducia. Cic. pro Cæc. c. 29. Hic est mucro defensionis tuæ. ¶ Per Catachresin sumitur pro summo cuiusvis rei acumine. Plin. l. 8. c. 15. Conditio in corporis vaginis unguium mucrone, ne retrahantur, hebetenturque. Virg. 12. Æn. v. 663. Strictisque feuges mucronibus horret.

Mucronatus, a, um, *מכוש*, *מכוש*, ad mucronis speciem formatus, acutus. Plin. l. 32. c. 2. Trebui Niger auctor est, *xiphiam*, idest gladium, rostro mucronato esse.

Mucūla, æ, f. 1. genima cordæ colore habens. Plin. l. 36. c. 10.

Mucus, vel Muccus, i, (torque enim modo legitur in libris) m. *moccio*, Ger. *rosz*, Gal. *morue*, Hisp. *moco*, *מכוש*, *מכוש*, narium humiditas, & crassior pituita. Catul. carm. 23. Muculique, & mala pituita nasi. Cels. l. 4. c. 18. Descendunt pituitæ, mucifque similia.

Mugil, & Mugilis, is, *muggine*, *מכוש*, *מכוש*, piscis grandi capite. Hic omnium piscium squamis intercorum velocissimus est, teste Æliano l. 12. c. 19. Illius natura esse fertur, ut abcondito in capite marte totum se occupari exilimet. Plin. l. 9. c. 17. Id. l. 32. c. 2. Scit & mugil, esse in etea hamum. ¶ Hic piscis adulterorum pœna tuit, in eorum podicem immitti solitus. Juvenal. sat. 15. v. 317. quosdam mœchos & mugilis intrat. Adde Catul. epigr. 15.

Mugilior, aris, d. 1. *mormorare*, *מכוש*, *מכוש*, est murmurare, ut Nonius interpretatur, c. 2. n. 543. vel, ut Ælius exponit, mugari, & quasi tarde conari. Cic. Att. lib. 16. ep. 12. de Ocella. Dum tu mugilaris, nec mihi rescribis.

Muglio, is, ivi, & ii, ium, n. 4. *mugire*, *מכוש*, Ger. *bruellon*, Gall. *mugler*, Hisp. *bramar*, *מכוש*, mugitum edo, a sono boum factum, qui est *מכוש*. Liv. l. 1. c. 1. Inde cum actæ boves quædam ad desiderium, ut fit, restitarent mugissent. ¶ Transfertur hinc ad tonitrua, ad terræ motus, & alia similem mugitui sonum edentia. Virg. 4. Æn. v. 490. mugire videbis sub pedibus terram. Horat. l. 3. od. 29. Malus mugit Africus procellis. Lucet. l. 4. Tubæ mugit. Quintil. l. 12. c. 10. Littera mugiens M. LaJasus. l. 7. Tonitrua mugiant.

Mugiona. V. Mugonia.

Mugitor, oris, m. qui mugit. Valer. Flacc. l. 3. v. 208. ut mugitor anhelat Vefuvius.

Mugitus, us, m. *mugito*, Ger. *das schreyende kuche*, Gal. *muglement*, Hisp. *bramido*, *מכוש*, boum vox. Virg. 2. Georg. v. 470. Mugitusque boum. ¶ Per translationem dicitur quisvis sonitus mugitui similis. Plin. l. 18. c. 35. Equidem & montium sonitus, nemorumque mugitus prædicunt. Cic. 1. Div. c. 18. Mugitus terræ. Virg. 3. Georg. Mugitus annuum.

Mugonia, vel potius Mugiona porta, una ex portis urbis Romæ, sic dicta a Magio quodam, qui illi aliquando prætulisse creditur. Fest. A. In dictam putant a mugitu, quod per eam venale pecus intraret. Hæc & Trigonia appellata est, h. e. trium angulorum.

Mula, æ, f. *mula*, *מכוש*, Ger. *eine mauselelein*, Gal. *mule*, Hisp. *mula*, *מכוש*, species animalis. Plin. l. 8. c. 44. Gignitur muia ex equo, & asina, fed effrænis, & tarditatis idomites. Juv. Sat. 7. Mundæ nitet ungula mulæ. ¶ Cum mula peperit, proverb. de re nunquam futura, neque enim mulæ concipiunt. Juvon. in Galb. c. 4. ¶ In dativo plurali *mulabus* legitur apud Capitolin. in Vero, c. 5. V. dicta in Afina.

Mularis, & re, *da mula*, Ger. *mauseleisch*, Gal. *appartenant à mule, ou mulet*, Hisp. *mular*, *מכוש*, quod ad mulum spectat. Col. l. 6. c. 27. Est mularis, quæ pretio tactus sui comparatur generoso.

Mulcatus, a, um, nom. ex partic. *a mulco*, percussus, multatus, *punito*, *percoffo*. Liv. l. 3. c. 11. Mulcatus, nudatusque abibat. Et c. 12. Se, suosque mulcatos querentes. Juvon. in Caf. c. 17. Male mulcatum, & pro Rostris pene disceptum coniecit in carcerem.

Mulcedo, inis, f. *mitigazione*, *מכוש*, blandimentum. Gell. l. 19. c. 9. Nullam mulcedinem Veneris, neque Musæ haberet.

Mulcō, es, li, sum, & etum, a. 2. *adsoleire*, *mitigare*, *מכוש*, lenio, mollio, blandior, mitigo. Virg. 1. Æn. Et mulcere dedit fluctus. Ovid. l. 4. Trist. el. 5. Pastor atundino carmine mulcet oves. Id. 1. Fast. v. 155. Volucres concentibus æera mulcent. Sil. l. 7. Pocola mulcere Lygo. ¶ Præteritum *mulsi*, & supin. *mulsum* affert Diomed. l. 1. & Priscian.

Mulcifer, eris, m. 3. vel Mulciber, eri, m. 2. Vulcanus, a *mulceo*, idest, a mulcendo ferro, quia ignis, cui Vulcanus præest, ferrum, & omnia molit, domat, vincit. Ovid. l. 2. de Arte v. 562. Mulciber capti Marsque dolis. ¶ Venusque dolis. ¶ Ponitur & pro igne. Id. 14. Met. alimentaque cætera tiammæ Mulciber urebat. ¶ In 2. declinat. urfurpat Martian. Capel. l. 6. c. 1.

Mulco, as, avi, atum, a. 1. percuto, punio, *punire*, *battere*, *percuotere*. Petron. Satyr. Arundinem ab offio rapuit, iterumque nihil respondente mulcavit. Tacit. 1. Ann. c. 32. Prostratos verberibus mulcant. V. ibi Lips. qui alia addit exempla ex Cicerone, & Livio, reprehendit eos, qui *multo*, pro *mulco* legunt. *Taubmannus* quoque Plauto restituit non semel in *Mostel. & Trinum*. cui adde *Terenianum in Eun. & Adelp. V. Parcum in Lex. Cris. V. etiam intra Multarus*.

Mulcta,) V. Multa, Multo &c.

Mulcto, æ, c.)

Mulctra, & f. *secchia*, *dove si munge*, *מכוש*, Ger. *ein melckkuebel*, Gal. *pot à lait*, *vaissieu dans quoy on tire le lait*, Hisp. *berrada para ordenar*, *מכוש*, *מכוש*, vas, in quo mulgetur. Virg. 3. Georg. Quam magis exhausto spumaverit ubere mulctra. ¶ Interdum accipitur pro ipso lacte emulcto. Col. l. 8. c. 17. Quique sunt cibi forbilibus proximi, ut in mulctra, recens cæteus.

Mulctra, lis, n. idem ac mulctra. Virg. 3. Georg. v. 177. Implebunt mulctralia vaccæ.

Mulctrum, etri, n. idem ac mulctra. Hor. epod. ode 16. Illic injussæ veniunt ad mulctra capellæ.

Mulctus, us, m. actus mulgendi. Var. l. 2. R. R. c. 11. Lactis discrimina quædam & a pastionibus, & a pecudum natura, & a mulcto. ¶ In aliis casibus non temere usurpaverim.

Mulgēs, es, nulli, vel xi, sum, & etum, a. 2. *mungere*, *cavare il latte*, *מכוש*, Ger. *melcken*, Gal. *tirer le lait*, Hisp. *ordenar*, *מכוש*, *מכוש*, a verbo Græco allato per Apharelin. Præf. Mulgeo quoque *mulsi* tacit, quanvis differentie causa quidam *mulsi* protulerunt, quia *mulco* quoque *mulsi* tacit. Virg. 3. Georg. Quod surgente

gente die muliere, horisque diurnis, nocte premunt. ¶ *Mulgera bir-
cos*, proverb. de ram palme abstruda. *Virg.* 3. *Ecl.* Atque idem jungat
vulpes, & mulgeat bircos.

Mulgo, as, a. 1. manifestare, palam facio. *Plaut. Cist.* Qui dominum mul-
gat, atque villicum. Ita Lexicographi, sed hæc verba in *Plauto* no-
bis invenire non licuit. *Faber in Thef.* asert tanquam dubia.

Muliebrīa. V. seq. vocem.

Muliebrīa, & bre, o. 3. *donnesco*, Ger. *vucibisch*, Gal. *de femmes*, Hisp. *mugerial*, *γυναικίσι*, *γυναικίδης*, quod ad mulieres pertinet. *Cic.* 2. *de Invent.* Ut excellentem muliebris formæ pulchritudinem muta in se fe imago contineret. ¶ Translate ponitur pro delicato. *Cic. pro Mil.* Profectus est cum vulgi magno impedimento, ac muliebrī, & delicato ancil-
larum, puerorumque comitatu. ¶ Item pro infirmo, timido, inconstan-
ti. *Cic.* 1. *Off. c.* 18. ex *Ennio*: Vos etenim, juvenes, animos geritis mulie-
bres. *Id.* 2. *Tusc. c.* 6. Enervata, muliebrīque sententia. ¶ *Muliebrīa*,
in plur. num. absolute dicuntur pudenda mulierum. *Tacit.* 14. *Ann. c.* 60.
¶ Pati muliebrīa dicuntur molles, qui præpropterea utuntur libidine,
& mulieris quodammodo partes suscipiunt. *Curr.* 1. 6. c. 6.

Muliebrītas, atis, f. *γυναικίτης*. *Testul. de Veland. Virg. c.* 14.

Muliebrīter, adv. *feminiliter*, Ger. *vucibisch*, Gal. *en femme*, Hisp. *mugerialmente*, *γυναικίως*, more mulierum, effeminate, molliter. *Cic.* 2. *Tusc. c.* 21. Si fe lamentis muliebrīter, lacrymisque dedet.

Muliebrīōsus, a, um, idem ac mulierosus. *Plaut. Pæn.* 5. 5. 24. Sane ge-
nus hoc muliebrīofum est tunicis demissitū.

Mulier, eris, f. *femmina*, *donna*, *γυνή*, *αἰδὴ*, fœmina. *Cic. pro Mur. c.* 12. Mulieres omnes propter infirmitatem consilii majores in tutorem potestate esse voluerunt. ¶ Interdum mulier virgini opponitur. Unde *Cicero* apud *Quintil.* 1. 6. c. 3. reprehendit, quod fenex duxisset virgine-
nem Publilianam, Cras, inquit, mulier erit. *Ulp. l. queritur*, ff. *de Edil. edict.* Mulierem ita arctam, ut mulier fieri non possit, sanam non videri constat. ¶ Dicitur etiam de brutis. *Plin.* 1. 10. c. 64. Molas gigni pu-
tant, ubi mulier non ex mare, verum ex semetipsa tantum conceperit. ¶ Interdum hæc vox usurpatur de homine imbelli, aut effeminato. *Plaut. Bacch.* 4. 8. 4. Non hæc arbitratur militem, sed mulierem.

Mulierarius, a, um, idem ac mulierosus, idest qui nimium amat mulie-
res. *Jul. Cap. in Albin. c.* 11. Mulierarius fuit inter primos amatores. ¶ Interdum significat, quod mulieris est. *Cic. pro Cal. c.* 28. Quæro, cur Licinium titubantem, hæsitantem, cedentem, lugere conantem mulieraria manus ista de manibus emiserit. idest, multitudo a mulie-
re in infidius collocata.

Muliercūla, æ, f. *feminella*, Germ. *vuciblin*, Gal. *femmelette*, Hisp. *mugercilla*, *γυναικίσι*, dim. a mulier. *Cic.* 5. *Tusc.* Qui illo fufurro delectari fe dicebat aquam ferentis muliercule.

Muliercularius, ii, m. 2. a Constantino Imperatore dictus est, qui u-
xores alienas, & mulieres impudicas amat, a muliercula. *Cod. Theod.* 1. 3. *tit.* 6.

Mulieritas, atis, muliebrītas, apud *Tertul. de veland. Virgin. c.* 12.

Muliero, as, a. 1. effeminare, far molle, *γυναικίω*, effemino. *Varro apud Non. c.* 2. n. 552. Hic ephebum mulieravit.

Mulierostas, atis, f. *inclinatione alle donne*, *φιλγυναικία*, amor mulierum, propensio erga mulieres. *Cic. Tusc. c.* 11. Ut glorie cupiditas, ut mulie-
rositas, ut ita appellem eam, quæ Græce *φιλγυναικία*.

Mulierosus, a, um, *troppo desideroso di donne*, *φιλγυναικίως*, qui nimium appetit mulieres. *Cic. de Fato. c.* 5. Hunc scribunt ipsius familiares & e-
briofum, & mulierosum fuisse.

Mulinus, a, um, ad mulum pertinens, *di mulo*, ut mulina ungula, a-
pud *Vitruv.* 1. 8. c. 3.

Mulso, onis, m. *mulattiero*, Ger. *eslereiber*, Gal. *mulattier*, Hisp. *barriero*, *αμφοτέρων*, *αμφιβαλάντης*, qui mulos clitelarios, sive quadrigarios ducit. *Juven. sat. 3. ad fin.* Nam mihi commota jandudum mulio vir-
ga, &c. ¶ *Mulio* item est genus culicum. *Plin.* 1. 11. c. 18. Et e-
culicum genere, qui vocantur muliones.

Mulionæus, a, um, &

Mulionius, a, um, adject. *αμφοτεροειδής*, *di mulattiere*. *Lamprid. Helio-
gab. c.* 32. Tectus cuculione mulionico. *Cic. pro Sext. c.* 38. Mulioniam penulam arripuit.

Mulleolus, a, um, dim. a mulleus. *Tertull. de Pall. c.* 4. Impuro cruri purum, aut mulleolum inducit calcem.

Mulleus, m. 2. vel mulleus calcæus, genus calcæi, purpurei coloris, prop-
rium Regum Albanorum, postea Patriorum Romanorum, ab antiquo *mul-
lare*, hoc est fure. *Fest. Hadrianus Turnebus Advers. l.* 19. c. 24. pu-
tat, mulleus, contra purpurei essent, nomen accepisse a rubro colore nulli piscis. Sed contra mulleum a mulleis dictum docet ex *Fenestella* *Plin.* 1. 9. c. 17. *Tisinnius apud Fest.* Jam cum mulleis te ostendisti, quos tibiatum calcæus. idest ad mediam usque tibiam. *Cato l.* 7. *Orig. apud Fest.* Qui Magistratum Curulem cœpisset, calcæos mulleos lunatus, cæteri perones. *Plin.* 1. 9. c. 17. Nomen his *Fenestella* a colore mulleorum calcæmentorum datum putat. *Fl. Vopisc. in Aurel. c.* 49. Calcæos mulleos, & cereos, & albos, & hederacios viris omnibus tulit (ab. abfuit, vel fustulit) mulieribus reliquit.

Mullo, as, a. 1. suo, apud vet. *Festus*.

Mullulus, i, m. 2. dim. a mulleus. *Cic. Parad. 5. c.* 2. Et videat aliquem sum-
mis Populi beneficis ufum barbatulos mululos exceptantem de piscina.

Mullus, m, 2. *triglia*, *τριγυλί*, *γυναικίσι*, genus piscis marini maximæ nobilitatis, & gratiæ, ita dictum a colore mulleorum calcæorum, Vulgo *barbo* dicitur, quoniam, auctore *Plinio*, barba gemina insignitur inferiore labro. Hinc etiam a *Varrone l.* 3. *R. R.* & a *Cicerone in Parad. 5. c.* 2. & *l.* 2. *Attic. ep.* 1. barbati, & barbatiulli dicti sunt. ¶ Tanti pretii fuit, ut a *Plinio l.* 6. c. 17. memorie proditum sit, Animum Celerem virum Consularem Claudii Cæsaristemporibus nullum unum octo milibus nummorum emisse, cum tamen, eodem *Plinio* teste, hic piscis duarum librarum pondus raro excederet. *Hor. l.* 7. *sat.* 2. *Laudas infane trilibrem Mullum. Juven. sat.* 4. v. 15. mullum fax millibus emit. Equantem fane paribus feltertia libris.

Mulsæus, a, um, *dolce*, *μελιχρός*, quod mulli saporem refert, dulce. *Col. l.* 12. c. 45. Sed etiam liquorem mulsei saporis præbet.

Mulfum, fi, subit. n. 2. *οιζυμί*, *μελικρατον*, potio ex vino, & melle concinnata, a *mulceo*, quia venas lenitate sua mulcet. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 70. Cum vocem in dicendo obtudisset, fuaebat Granius, ut mulfum frigidum biberet simul ac domum redisset. *Id.* 3. *Tusc. c.* 19. Huic calix mulfu impingendus est, ut plorare desinat.

Mulsūta, æ, auctus mulgendi, vel ipsum lac, quod mulgetur. *Calpurn. Ecl.* 5. v. 37. tursufque premetur Mane, quod occidit mulfura redegerit horæ.

Mulfus, a, um, quod habet aliquid mellis admixtum, ut Aqua mulfā, *ιδρόμυλλο*, ex aqua, & melle confecta, Lac mulfum, Acetum mulfum, &c. *Plin.* 1. 22. c. 24. In mellis operibus, & aqua mulfā tractari debet. *Id.* 1. 19. c. 2. Exemplum quoque lacte mulfu augetur. ¶ Translate *Plaut. Rnd.* 2. 3. 84. Mulfā dicta. h. e. suavia. ¶ *Mulfā* mea, blandientis vox, apud *Suid.* *Stric.* 5. 5. 14.

Multa, æ, (sic enim recte scribitur non multa. *Manus. in Orsbogr. & alii*). f. pena, o *condanna pecuniaria*, pecuniaria pœna, quæ pro variis delictis irrogatur. *Var. l.* 4. de L. L. Multa, & pecunia, quæ a magistratu dicta ut exigi possit ob peccatum. ¶ Est a *multo*, as, quod apud Veteres etiam pro numerare usurpabatur. Qui multa scribunt, ducunt a mulgeo. *Cic. pro Mil. c.* 14. Diem mihi, credo, dixerat, multam irrogat. ¶ Multam dicere, V. Dico. *Id. Phil.* 11. c. 8. Craffus collegæ Flamini Martiali multa dixit, si a sacris discesisset, quam multam populus remisit. *Id. pro Cluent. c.* 37. Multam petere, & mor, Multam committere. V. *Commissio. Id. pro Corn. Balb.* Multa & pœnia multare. ¶ Multam certare, V. *Certo.* ¶ Usurpatur translate pro quavis pœna. *Plaut. Asin.* 4. 1. 56. Hæc multa est esto, vino viginti dies ut careat. V. *Gel. l.* 11. c. 1. ¶ Multam facere alicui, pro irrogare, dixit *Cato apud Gel. loc. cit.*

Multangulus, a, um, *che ha molti cantoni*, *πολύγωνος*, multos angulos habens. *Lucret. l.* 4. v. 655. Multa rotunda, modis multis multangula quædam.

Multatō, onis, f. auctus multandi, punitio, multa. *Cic. pro C. Rabir. c.* 5. Misera est ignominia judiciorum, misera multatio bonorum, miserum exilium. *Plin.* 1. 18. c. 3. Multatio quoque non nisi ovium, bouumque impendio dicebatur. *Non si condanna a alcuno a pagar alero che buoi o pecore.* V. *Gell. l.* 11. c. 1.

Multatitius, a, um, *τετραμύλιος*, ad multam pertinens, ut multatitia pecunia, quæ multis irrogatis exigitur, *denaro di condanne.* *Liv.* 1. 10. c. 23. Ex multatitia pecunia, quam exegerunt pecuarii damnatis, ludi facti. *Id. l.* 30. c. 39. Cum signa tria ex multatitio argento facta in Capitolio posuissent.

Multatū, a, um, nom. ex particip. *condannato*, *gastigato*, *punito.* *Vellej. l.* 2. c. 37. Multatus ingenti pecunia. *Id. ib. c.* 38. Creta libertatis sine multa. *Id. ib. c.* 70. Id cornu, in quo Casius fuerat, tugatum, æ ale multa in altiora fe receperat. Melius tamen hic legi, *mulcatus.* *Cic. pro Rab. Posth.* Cum ab ipsa fortuna crudelissime videat hujus consilia esse multa. ¶ Hic animadvertendum est, quotiescumque *multare*, vel *multare* legimus, quæ significationem habeant verberandi, aut percutiendi, ut est in modo allato *Velleji* exemplo, rectius semper *mulco*, & *multare* legi, pene omnibus assentientibus Criticis.

Multesimus, a, um, multus, vel, ex multis unus, ea forma, qua millesimus. *Lucret. l.* 6. v. 651. Quam sit parvula pars, & quam multesima, constat.

Multibarbus, a, um, *che ha molta barba*, *πολύχηνος*, quod habet multam barbā. *Apul. in Florid.* Multibarbus, spinis obsitus, & pilis.

Multibibus, a, um, *che beve molto*, *πολυπότος*, qui multi est potus. *Plaut. Curc.* 1. 1. 77. Nomen est lenæ multibiba, atque inerobiba.

Multicavatus, a, um, multis locis cavatus. *Varr. l.* 3. *R. R. c.* 16. Favus est, quem fingunt multicavatum ex cera.

Multicaulis, lis, multos caules emittens. *Plin.* 1. 21. c. 16. Quædam in iis multicaulia, ramofaque sunt, ut carduus.

Multicavus, a, um, *che ha molto concavo*, multum habens concavi. *Ovid.* 8. *Met.* v. 661. Punice multicavo, nec lœvibus atria topis structa fubit.

Multicolor, oris, o. *di molti colori*, *πολύχρους*, quod habet multos colores. *Plin.* 1. 17. c. 10. Hexecontalithos in parva magnitudine multicolor hoc sibi nomen adoptavit.

Multicupidus, a, um, qui multa cupit. *Varr. apud Non. c.* 2. n. 418. & c. 5. n. 41. Quam dereliquit multicupida juvenilitas.

Multitatio, is, a. 3. inagui æltime. *Cato apud Fest.* Nec fidem, nec iurandum multifacit.

Multifariam, adv. idem ac multifarie. *Cic.* 2. *de Orat. c.* 41. Quod esset multifarium desoffum. *Suet. in Calig. c.* 18. Scenicus & affidus, & varii generia multifarum fecit. *Liv.* 1. 35. c. 18. Multifarum disjecta præfidia.

Multifarie, adv. *variamente*, *πολυμερῶς*, varie, multis modis. *Plin.* 1. 7. c. 54. Et tamen multifarie pricos servavere ritus. *Adde l.* 18. c. 7.

Multifarius, a, um, *vario*, *πολύχρους*, varius. *Gel. l.* 5. c. 6. Militares coronæ multifariæ sunt. ¶ Secundum *Festum*, multifarius est, quem multis in locis fari possumus.

Multifer, ra, rum, *fertile*, *πολυμερῆς*, fertilis. *Plin.* 1. 16. c. 8. Tam multifera sunt, & tot res, præter glandem pariunt robora.

Multifidus, a, um, *seffo in molte parti*, *πολυκίδης*, quod in multas partes finditur. *Martial. l.* 14. *epigr.* 25. Multifido buxus quæ tibi dente datur. ¶ Multifidi fluvii, qui in multos rivus dividuntur, & in multa ostia sifi in mare prorumpunt. *Martial. l.* 8. *epigr.* 28. An tua multifidum numeravit lana Timavum?

Multifidus, a, um, adject. *Juvenec. in Martib. c.* 6. Verba multifida. *Astor in Ab. Apost. c.* 26. Multifidus sermo.

Multiforabilis, le, &

Multiforantilis, & le, *πολυπύργος*, quod habet multa foramina. *Apul. in Flor. l.* 1. Tibia multiforantilis. *Id. l.* 10. *Metam. sub fin.* Jam tibi multiforabiles cantus Lydus dulciter consonant.

Multifloris, re, o. 3. *di molti pertugi*, *πολυπύργος*, quod est multorum foraminum. *Plin.* 1. 8. c. 55. Injicient eas in specus, quæ sunt multifloris in terra.

Multiformis, me, o. 3. *vario*, Ger. *mancherley gestalt*, Gal. *de diverses manieres*, *εὐφρασις*, Hisp. *de muchas formas*, *y maneras*, *πολυμέρως*, varius, quasi multiplicis formæ, ac variæ. *Col. l.* 8. c. 9. Ut per anni diversa tempora multiformes nudes, ac fœcum præbeat. *Cic.* 1. *Acad. c.* 7. Principes sunt inuismodi, & simplices, ex his autem ortæ variæ sunt, & quasi multiformes.

Multiformiter, adv. *in diverse maniere*, *πολυμερῶς*, variis modis. *Gel. l.* 9. c. 5. Plato ante hos omnes ita varie, & multiformiter differuit de voluptate. *Adde Plin. l.* 36. c. ult.

Multiflorus, a, um, idem ac multifloris. *Ovid.* 12. *Met.* v. 153. Longaque multiflori delectat tibia buxi.

Multigenēris, re, o. 3. *πολυγενής*, quod est multorum generum. *Plaut. Capt.* 2. 1. 56. Multis, & multigenibus opus est tibi militibus. ¶ Reperitur & *multigenum* subit. pro multorum generum. *Plaut. Stich.* 2. 2. Post hæc unguenta multigenum multa.

Multigenus, a, um, *di molti generi*, *πολυγενής*, quod est multorum generum. *Plin.* 1. 11. c. 1. Multa hæc, & multigena terrestrium, volucrumque vita. *Adde Lucret. l.* 2. v. 335.

Multigrumus, a, um, adject. *Lævius apud Gall. l.* 19. c. 7. fluçus tumidos, magnosque vocat *multigrumos*.

Multijugis, ge, adject. o. 3. ut multijuges equi, qui multis jugis junguntur. *Liv.* 1. 28. c. 9. Iret alter Consul sublimis curru, multijugis equis. ¶ Translate multiplex, varius. *Cic. ad Att. l.* 14. *ep.* 9. Multijuges de Republ. a te accipi litteras uno tempore.

Multijugus, a, um, idem ac multijugis. *Apul. in Apol.* Legisti Aristotelis multijuga volumina.

Multilaudus, a, um, qui est multæ laudis. *Ammian. l.* 21. c. 18. Vir sobrietatis gratia multilaudus.

Multilicis, a, um, multis licis confusus. *Vopisc. in Aurel. c.* 12. Tunicæ multilicæ.

Multiloquax, acis, multiloquus. *Plaut. Aulul.* 2. 1. 5. Multiloquaces mulieres. Mul-

Multiloquum, ii, n. multus sermo. *Plaut. Merc. prol. v. 31.* Amori accedunt etiam hæc, multiloquum, pauciloquium, &c.

Multiloquus, a, um, *cbpavta molto, ciancissore*, Germ. *schwuetzer*, Gal. *grand bavleur*, Hisp. *hablador, paviro, παυλολογος*, qui multa loquitur. *Plaut. Pseud. 3. 2. 5.* Coquum ducere multiloquum, gloriosum, insultum. *Id. Cist. 1. 3. 1.* Multiloqua, & multibiba anus.

Multimammia, æ, quæ multas habet mammæ. *Hieronym. in proam. epist. ad Ephes.* Dianam colentes, non hanc venatricem, sed illam multimammiam, quam Græci *πολύμαστος* vocant. *V. Minuc. Fel. in Octav. cap. 21.*

Multimeter, tri, abundans metris. *Sidon. l. 8. ep. 11.* Si poemata illius metiaris, multimeter, argutus, artifex erat.

Multimodis, ablativus adverbii more usurpatur, & significat multis modis, varie, *variantem, in molli modi. Cic. 2. Fin. c. 26.* Hoc multimodis reprehendi potest. *Id. 3. Orat. c. 58. ex poeta:* Multimodis sum circumventus. *Lucev.* substantive interdum usurpat, *l. 1. v. 813.* Nimirum quia multimodis communi multis. h. e. multiplici varietate.

Multimodus, a, um, *di molli modi, πολυτροπος*, multiplex, varius. *Liv. l. 21. c. 8.* Multimoda arte dicitur cepti sunt.

Multinodus, a, um, multos nodos habens. *Apul. l. 5. Met.* Multinodis voluminibus serpens coluber. *Prudent. in hym. ieiun. v. 139.* Tectus flagellis multinodi germinis. ¶ Dicitur & *Multinodis, e. Apulei. l. 10. Metam.* Multinodes ambages.

Multinominis, n, qui multa habet nomina. *Apul. Metam. 11.* Multinominis Dea.

Multinubentia, æ, *il maritarsi con molli. Tertulliani* vox est contra *Psych. c. 1. & de pudic. c. 1.*

Multinubus, a, um, qui multas habuit conjuges. *Hieronym. l. 1. advers. Iovinian. c. 15.* Salomon multinubus. *Id. epist. 11. ad Ageruch. de Monogam. Uxor multinuba.*

Multinumus, a, um, *πολυκεφαλτος*, ex quo multi nummi parantur, quod multam affert utilitatem. *Var. l. 3. de R. R. c. 17.* Ego uno servulo, non deo non multo, aqua domestica meos multinumos alo asinos.

Multipartitus, a, um, divisus in multas partes, five res. *Plin. l. 6. c. 19.* Nanque vita mitioribus populis Indorum naultipartita degitur.

Multipartens, V. Multipotens.

Multipeda, f. *l. εντακος, τῆσς*, genus insecti, quod tactu se in pilæ rotunditate contrahit. Differt a centipeda, seu millepeda, quæ Græcis *ἑντακος* dicitur, & est vermibus pilosus ex erucarum genere, multis pedibus arcuatim repens. Sed a *Plin. l. 29. c. 6. & l. 22. c. 25.* hæc duo insecta confunduntur.

Multipes, edis, o. 3. *πολύπους*, quod multos pedes habet. *Plin. l. 11. c. 45.* Sunt autem crura his obliqua; sic & multipedibus, &c.

Multiplex, plicis, o. *multiplix, vario*, Germ. *vielfeltig*, Gal. *de plusieurs, & diverses forces*, Hisp. *de muchas maneras, παραλλαξις*, varius, involutus, quasi multas plicationes habens, cui simplex opponitur. *Cic. 1. de Orat. Quis ignorat, ii, qui Mathematici vocantur, quantum in obscuritate rerum, & quam recondita in arte, & multiplici, subtilique versentur? Id. de Amic. Si ne in uno quidem quoque unus animus erit, idemque semper, fed varius, commutabilis, multiplex.* ¶ Ponitur & pro abundanti. *Vellei. l. 2. c. 105.* Vir multiplex in virtutibus. *Stil. l. 5. v. 544.* Multiplex proavis. h. e. genere clarus.

Multiplicabilis, le, o. 3. *che si può moltiplicare*, quod potest multiplicari, & nonnunquam idem quod multiplex. *Cic. 2. Tusc. c. 9. ex quodam Poeta.* Hæc interemit tortu multiplicabili draconem auriferam obtutu asferantem arborem.

Multiplicatio, onis, f. *moltiplicazione*, *מרבית*, Ger. *mebrung*, Gall. *multiplication*, Hisp. *multiplicacion*, actus multiplicandi. *Col. l. 3. c. 2.* Ut multiplicacione frugum redditus augeatur.

Multiplicator, oris, qui multiplicat. *Paulin. Nolan. ep. 44. (al. 31.) n. 4.* Herilium talentorum multiplicator.

Multiplicatus, a, um, *moltiplicato. Cic. ad Q. Fr.* Tota Italia occurrit, ut multiplicata gloria discedamus. *Ovid. 4. Trist. eleg. 6. v. 38.* & mala sunt longa multiplicata die. *Planc. Cic. l. 10. Fam. ep. 8.* Auscus exercitus, auxilia multiplicata. *Cic. l. 1. Offic. c. 39.* Domus multiplicata. h. e. ampliata.

Multipliciter, adverb. *in molli modi, παραλλακτικως*, multis modis. *Plin. l. 7. c. 14. in vitulo.* De eodem multiplicis. *Gel. l. 14. c. 1.* Tam multipliciter eadem ipse non eadem stellarum facie denotantur. *Adde Flor. l. 3. c. 2.*

Multiplico, as, avi, atum, a. 1. *moltiplicare*, *מרבית*, Ger. *mehren*, Gal. *multiplier*, Hisp. *multiplicar*, *πολυπλασιάζω, πληθύνω*, multiplex, seu multum reddo, aut facio. *Plin. l. 34. c. 8.* Primus hic multiplicasse varietatem videtur. *Nepos 25. 3.* Multiplicandis ufuris crescit æs alienum. *Cas. l. 3. B. C. c. 32.* Æs alienum multiplicare.

Multipotens, tis, o. *che può molto, πολυκρατης*, qui multum potest. *Plaut. Bacch. 4. 4. 9.* Nisi habet pectus multipotens. Al. leg. *multipotens*. h. e. amplum, & omnis doli capax. *Id. Trinum. 4. 1. 1.* Salipotenti, & multipotenti Jovis fratri laudes ago. *Id. Cas. 4. 4. 17.* Venus multipotens.

Multiradix, icis, multas habens radices. *Apulei. de herb. c. 35.*

Multiramis, e, multos habens ramos. *Apulei. de herb. c. 4.* Thyrsus multiramis.

Multiscius, a, um, *che fa molto, πολυμοχθης*, qui multa scit, seu multas scientias habet. *Apul. l. 9. Metam.* Esti minus prudentem, multiscium certe reddidit. *Id. in Florid. Arte multiscius.*

Multisonorus, a, um, idem ac multisonus. *Claudian. epigr. 1.* Effeda concordis multisonora trahunt.

Multisonus, a, um, quod est multi soni. *Martial. l. 1. epigr. 54.* Sic ubi multifona fervet facer Athide lucus. *Stat. l. 3. silv. 2. v. 103.* Multifonum sistrum.

Multitia, orum, n. 2. *πολύμητια*, indumenta minutissimis filis contexta; a *multis filis*, vel a *multendo*, quia carnem demulcent. *Juven. sat. 2. v. 76.* Quæro, an deceant multitia testem. *Id. ibid. v. 76.* Cum tu multitia sumas Cretice?

Multitudo, in dis, f. *moltipitudine*, *מרבית*, Ger. *viel*, Gal. *multitude*, Hisp. *muchedumbre*, *πληθος*, ingens numerus, magna copia, frequentia, celebritas. *Cic. 1. de Orat.* Excitabat eos magnitudo, & varietas, multitudineque in omni genere casuram. ¶ Frequenter pro populo accipitur, seu plebe. *Nepos Alcibi. c. 3.* Magnus multitudini est timor injectus. *Cic. 1. Offic. c. 19.* Qui ex errore imperitæ multitudinis pendet. ¶ Multitudo pro numero multitudinis usurpatur a Grammaticis. *Charis. l. 1. & Var. de L. l. 8.* Injuria igitur postulant, si qua sint singularia, oportere habere multitudines.

Multivagus, a, um, *che vaga molto, πολυπλανης*, qui multum vagatur. *Plin. l. 10. c. 37.* Ferunt, non mutare sedem columbas; multivaga alioqui ave. *Id. l. 2. c. 10.* Multivagus Lunæ hexus.

Multividuus, a, um, multum videns. *Martian. Capell. l. 2. pag. 27.*

Multivira, æ, f. quæ multis viris nupit. *Minut. Fel. in Octav.* Alia fa-

era coronat Univira, alia multivira; & magna religione conquiritur, quæ plura possit adulteria numerare.

Multivivus, a, um, *di molte strade. Apul. l. 9. Metam.* Multivivii circuitus.

Multivulus, a, um, *chi vuole molto, πολυβυλος*, multa cupiens, qui multarum rerum desiderio tenetur. *Catul. ad Mallium carm. 69. v. 128.* Multivola est mulier.

Multivorantia, æ, edacitas, Ingluvies. *Tertul. cont. Psych. c. 1.*

Multo, as, a. 1. *πλεονεξία*, pluris in auctionibus liceor, quam cæteri, inquit *Voss. in Etymol. & Scalig. in Varron.* Sed exempla non afferunt. ¶ Est a multus. ¶ Antiquus etiam notabat numerare. *Plaut. Stich. 3. 1. 19.* Scio, scire te, quam multas tecum miferias multaverim. ¶ Item augere, & voti compotem facere. *Neu. in Colace. apud Non.* Et vobis quidem gratias ago, cum votis me multatis meis.

Multo, (non Muicto, V. Multa) as, avi, atum, a. 2. *condannare in danari*, multa afficio, pœna pecuniaria punio, a multa, e. Sed fere additur ablat. pecunia. *Nep. Mil. c. 7.* Capitis absolutus, pecunia multatus est. ¶ Dicitur etiam, multare multa. *Cic. pro Corn. Balb. ¶ Sæpissime latiore sensu usurpatur pro punire. Cic. 1. Orat. c. 43.* Vitia hominum, atque fraudes damnis, ignominis, vinculis, verberibus, exiliis, morte multantur. *Cæcin. ad Cic. l. 6. Fam. ep. 7.* Stultitia multare fama. *Nepos Epam. c. 7.* Lex morte multat. ¶ Significat etiam privare. *Cic. 5. Tusc. c. 37.* Multantur bonis omnibus exules. *Plaut. Amph. 2. 2. 222.* Nunquid causam dicis, quin hoc te multem matrimonio. h. e. divoritium faciam, & te res tuas tibi habere jubeam. *Idem Truc. 4. 3. 70.* Hoc te multabo bolo: sex talenta a dote demam pro ista inficitia. h. e. hanc tibi jacturam afferam. ¶ *Colum. l. 1. c. 2.* Agrum pessime multari, cuius dominus quid in eo faciendum sit, non docet, sed audit villi cum. h. e. male tractari, & coli. ¶ Multare verberibus, virgis, &c. si quando apud Scriptores invenieris, rectius leges *multare*. Vide quæ in *Multuras* adnotavimus. ¶ Multor, depon. Vide infra.

Multo, adv. *molto, παρά, πολύ*, longe. Jungitur cum comparativis. *Cic. 1. de Orat.* Multo tamen pauciores Oratores, quam Poetæ boni, reperientur. *Id. l. 2.* Quod multo magis antea mirabar. Item cum superlativis. *Cic. pro L. Man. c. 18.* Magno, ac multo maxima parte non modo utilitatis, sed dignitatis, atque imperii caruit. *Sallusti. in Casil. c. 37.* Multo maxime miserabilis. *Et c. 56.* Multo pulcherrima republica. ¶ Item cum verbis malo, præsto, antecedo, excello, & similibus. *Sallust. Jugur. c. 31.* Multo præstat beneficii, quam maleficii memorem esse. *Plaut. Pen. 1. 2. 78.* Multo mavelim. ¶ Item cum præpos. & adverbis ante, post, aliter, secus. *Teren. prol. And.* Verum aliter venire multo intelligit. *Cic. in Ver.* Cui quemadmodum resistam, multo mihi ante est providendum. *Id. Att. Non multo post*, quam tu a me discessisti. *Id. Fam. 4. ep. 9.* Quod non multo secus feret. ¶ Item cum tanto. *Plaut. Bacch. 2. 3. 76.* Næ ille hercle mihi sit multo tanto carior. ¶ Multo minus, *molto meno. Cic. l. 8. Att. Plaut. Merc. 4. 3. 18.*

Multopere, adv. *sommamente*, multum, valde. *Plaut. Merc. prol. v. 65.* Multopere in mundo rustico se exercitum. Ita omnes fere Lexicographi: Sed optime quædam editiones habent: *Multo opere immerundo rustico*, &c.

Multor, aris, deponenti forma pro multo, as. *Suet. in Aug. c. 21.* Neque rebellans graviore unquam multatus est pœna.

Multoties, adv. *molte volte, πολλάκις*, multis vicibus. *Epitom. Livii*, quæ *Floro* tribuitur *l. 58.* Multoties contra hostium irruptiones feliciter pugnavit.

Multum, adv. *molto, ברי, Ger. viel*, Gal. *beaucoup*, Hisp. *mucho*, *πολύ, κατά πολύ*, valde, vehementer. *Cic. de Sen.* Ultrouque asfero res multum, & diu cogitatas. *Id. l. 7. Fam. ad Gall.* Sed opinor, Cassium uti non ita multum sorore. *Plaut. Aulul. 2. 1. 5.* Multum loquax. *Cic. 7. Ver. c. 44.* Longe omnes, multumque superare. ¶ Pro multo tempore, *Plin. l. 3. ep. 7.* Multum in lectulo jacens, cubiculo semper.

Multus, a, um, o. 1. 2. *molto, ברי, Ger. viel*, Gal. *beaucoup*, Hisp. *mucho*, *πολύς*, frequens, creber, copiosus, ingens numerus. *Cic. pro Sex. Multis fortissimis, atque optimis viris, injustis iudicis, tales casus incidisse.* ¶ Ponitur item pro multiplici. *Plin. l. 19. c. 3.* Radice multa, crassaque. ¶ Item pro grandi, pro eo, quod longius procedit. *Cic. Attic. l. 5.* Quam alteras Fesulanus multo mane mihi dedit. *Id. Att. l. 13.* Multus sermo ad multum diem. *Cas. l. 1. B. G.* Multo denique die per exploratores Cæsar cognovit, &c. *Cic. Attic.* Multa nocte veni ad Pompeium. ¶ Item pro continuo, assiduo, diligenti. *Sall. in Jug. cap. 96.* Joca, atque seria cum humillimis agere, in operibus, in agmine, atque ad vigiliis multus esse. ¶ Item pro longo, loquaci. *Cic. 1. de Leg.* In orationibus autem multus, & ineptus ad summam impudentiam. ¶ Item pro pluribus, poetice. *Lucan. lib. 3. v. 707.* multus fupa vulnera puppi affixit moriens. *Ovid. l. 3. Amor. eleg. 5. v. 4.* In ramis multa latebat avis. ¶ *Multa*, absolute pro multum, adverbii vice usurpatur. *Virg. 4. Georg. v. 301.* Multa reluctari. *Id. 3. Æn.* nec multa moratus. ¶ *Multa*, pro multa verba. *Cic. pro Mil. ad fin. & 2. Fin.* Sed jam satis multa de causa. *Id. pro Cluent.* Ne multis; Diogenes emitur. ¶ Multa opinio. h. e. multorum. *Gel. l. 3. c. 16.* Multa opinio est, eaque jam pro vero recepta. ¶ Multam salutem alicui dicere. *Plaut. Pen. 2. 2. 195.* ¶ Minus multo homines, & Nimis multo. *Cic. Or. al. ¶ Ter. Heeyr. 2. 3.* Multis modis filium jam exspecto. h. e. vehementer.

Mulus, m. 2. *mulo, ζυγίον*, animal ex asino, & equa genitum. Nam illud, quod ex equo, & asina procreatum est, hinnulus dicitur. *Cic. in Top. c. 8.* Mulus clitellaris. *Id. 2. de nat. Deor. c. 64.* Mulorum utilitates. ¶ Muli Marini, sunt furculæ, quibus religatas farcinas viatores gerunt, a C. Mario, qui earum usum invenit. *Frontin. l. 4. Stratag.* ¶ De Mulis vide *Plin. l. 8. c. 44.* ¶ Translate mulus dicitur de homine stupido. *Catul. carm. 82.* Mule, nihil sentis. *Plaut. Cist. 4. 2. 12.* Ecce ego sum mulo inscitor. Alii aliter legunt. ¶ Mulus, inquit *Paulus Fests abbreviator*, vehiculo Lunæ adhibetur, quod tam sterilis ea sit, quam mulus, vel quod mulus non suo genere, sed equi creetur, sic ea folis, non suo fulgore luceat.

Mummianus, a, um, ad Mummium pertinens, ut Mummiana ædificia, a *pud Fest.* Est autem *Mummium* nomen proprium Romanum.

Mummus, (Lucius) Achaicus dicitur, novus homo, ad Consulatum evehctus omnem armis Achajam subegit, Corintho excisa, qui cum militari scientia valeret plurimum, adeo tamen in aliis rebus rudis fuit, ut cum Corinthiaca signa, & tabulas eximiorum artificum Romam portandas locaret, juberet conductoibus prædici nova ea reddituros, si apud eos periissent. *Cic. in Offic. Plin. l. 24. c. 3. & 7. &c.* ¶ Fuit etiam hoc nomine Poeta latinus apud *Macrobi. l. 1. Satur. c. 10.*

Munctio, onis, actus nuungendi, ut munctiones muclementæ, apud *Arnob. l. 3. pag. 107.*

Mundanus, a, um, *mondano, מונדני*, Ger. *wellich*, Gal. *mondain*, Hisp. *mundano, κοσμικος*, quod mundi est. *Cic. 5. Tusc. c. 37.* Socrates quidem, cum interrogaretur, cujatem se esse diceret, Mundanum, inquit, Totius enim mundi fe incolam, & civem arbitrabatur. *Avien. in Arat. v. 47.* Mundanum pro cælesti, dixit.

Mundator, oris, qui mundat. *Jul. Firmic. l. 8. c. 19.* Cloacarum mundator. Mundatorius, a, um, ad mundandum pertinens, ut mundatorium medicamentum, apud *Plin. Vair. l. 2. c. 25.*

Mundatus, a, um, mondato, purgatus, absterfus. *Augustin. l. 10. Confessio. c. 37.* Quam sim ab illa peste mundator.

Munde, adv. idem ac munditer. *Colum. lib. 12. cap. 51.* Aromata quam mundissime in pilam contundito. Adde *Plaut. Pæn. 5. 4. 5.*

Mundialis, le, o, 3. idem ac mundanus, a mundus. *Tertul. l. 5. adv. Marcion. c. 4.* Mundialia elementa. *Prudent. l. Cathem. v. 90.* Mundialis gloria. Mundialiter, adv. more mundanorum. *Tertul. de refur. car. c. 46.* Vivere mundaliter.

Mundicosa, æ, medicina ad munditiam. *Apul. Apol. Mundicinæ dentium.*

Mundifico, as, a. 1. *ἁγιάζω*, mundum facio. *Maer. l. 3. v. 12.*

Mundipotens, entis, in Mundo potens. *Tertul. de anim. c. 23.* Principatus mundipotentes.

Munditæans, entis, qui mundum tenet, seu occupat, ut Diabolus munditæans, apud *Tertul. adv. Valent. c. 22.*

Munditer, adv. mondante, *ἁγιάζω*, cum munditie. *Plaut. Pen. 1. 2. 26.* Nam cum sedulo munditer eos habeamus.

Munditia, æ, f. *νεστερῆ, politezza, פּוֹלִיטְהַיִט*, Germ. *reinigkeit*, Gal. *netelè*, Hisp. *limpieca, ἁγιάζω, κομιεῖται*, lauitia, qua quis se mundum, ac politum servat, elegantia, nitor. *Cic. 1. Offic. cap. 36.* Adhibenda præterea munditia est, non odiosa, nec exquisita nimis. *Ovid. 3. de Art. v. 133.* Munditias capimur: non sint sine lege capilli. *Plaut. Stich. 2. 3. 22.* Munditias volo fieri; Efferte scopas, ut operam omnem atearum perdam. *Sallust. Jugur. in Orat. Marii.* Munditias mulieribus, viris labore convenire. *Rurfus Cic. in Orat. c. 23.* Elegancia, & munditia orationis.

Munditiæ, ei, f. idem ac munditia. *Catull. ad Fur. epigr. 23. v. 18.* Hanc ad munditiam adde mundiorum.

Munditiator, aris, dep. 1. munditiam amo, consecrator. *Plaut. Caf. 2. 3. 9.* Magis initio munditiam dicitur Deo, h. e. Amori. Alii aliter legunt.

Mundo, as, a. 1. *mondare, netare, ἁγιάζω, καθαίρω*, detergo, purifico. *Plin. l. 15. c. 6.* Ob id crebrius vasa mundanda.

Mundule, adv. *Apuley. l. 2.* Lintea tunica mundule amicta.

Mundulus, a, um, delicatus, mollis, qui nimia munditia utitur, ut placeat aliis, dim. a mundus. *Plaut. Truc. 23. 1. 13.* Nunc ego istos mundulos, urbanos amafios hoc icu exponam.

Mundum, i, n. &

Mundus, i, m. instrumentum mulierum, quo mundiores, & orationes fiunt. *Ulp. l. 25. §. 10. de auro, & arg. &c. Var. l. 4. de L. &c. Lucil. l. 16. apud Gel. l. 4. c. 1.* Legavit uxori mundum omne, penumque. ¶ Fere usurpator addito muliebris. *Var. l. 4. de L. L.* Mundus muliebris dicitur a munditia. Adde *Liv. l. 34. c. 7.* ¶ In mundo esse, in mundo habere, est esse in promptu, habere ad manum, *effere, o avere in promptu.* *Plaut. Asin. 2. 1. 6.* Aut mihi in mundo sunt virgæ. *Id. Caf. 3. 3. 3.* Stultitia est, amatorem illum ad forum procedere, cui quod amet in mundo fiet. *Id. Epid. 5. 1. 12.* Cui libertas in mundo sita est. Sic alibi sæpe.

Mundus, i, subst. m. 2. *mondo, κόσμος*, rerum universitas, a munditia. *Cic. l. 2. de nat. Deor. c. 62.* Est enim mundus quasi communis deorum, atque hominum domus, aut urbs utrorumque. *Plin. lib. 2. cap. 4.* Quem *κόσμος*, Græci nomine ornamenta appellaverunt, eum & nos a perfecta, absolutaque elegantia mundum. ¶ Interdum usurpator pro Cælo. *Sever. in Aëna, v. 43.* Gigantes tentavere (nefas !) olim detrudere mundo sidera. Sic *Manilius* non semel. ¶ Item pro mortalibus mundi incolis. *Sen. Herc. Oct. v. 541.* Te precor, quem mundus, & superi timent. *Lucan. l. 2. v. 48.* Conjunct in arma mundus. ¶ In plurali num. *Lucret. l. 5. v. 529.* In variis mundis varia ratione creatis. Adde v. 1344.

Mundus, a, um, *mondo, polito, netto, טוֹר*, Germ. *rein*, Gall. *net*, Hisp. *limpio, κόσμιος, ἁγιάζω*, purus, tersus, politus. *Horat. l. 1. epist. 5. v. 2.* Jam dudum splendet focus, & tibi munda fupellex. *Ter. Eun. 5. 4. 12.* Quæ dum foris sunt, nihil videtur mundius. *Colum. l. 1. c. 9.* Mundissimum cubile.

Munerabundus, a, um, qui muneratur. *Apul. l. 11. Met.* Quisque munerabundi ad meum festinam illico reducem ab inferis conspectum.

Muneralis, & le, *δαρδῆκος*, quod ad munus pertinet. Unde muneralis lex, *ἡ περὶ δῶρων*, qua Cincius cavet, ne cui liceret munus accipere, teste *Fest. Plaut. in fragment.* apud *Fest.* Nec muneralem legem, neque lenoniam rogo.

Munerarius, m. 2. *ἀγασθῆτης*, qui munus, hoc est, spectaculum populo exhibet. *Suet. in Dom. c. 10.* Quod Thracem mirmillonum parem, munerario imparem dixerat. *Quintil. l. 8. c. 3.* Munerarium Augustus primus dixit, Messalla primus reatum. ¶ Adjective *libellus munerarius* apud *Trebell. Poll. in Claud. c. 5.* est, in quo continentur nomina eorum, qui in publicis ludis adhibentur.

Muneratio, onis, donatio, munus. *Ulpian.* Non necessaria muneratio.

Munerator, oris, idem ac munerarius. *Flor. l. 3. c. 20.* Quasi plane expiaturus omne præteritum dedecus, si de gladiatore munerator fuisset.

Muneratus, a, um, partic. passivæ significationis, *regalato.* *Spartian. in Adrian. c. 3.* Atque ob hoc se dicit a Trajano locupletissime muneratum. *Ammian. l. 14. c. 7.* Mulier munerata, vehiculoque imposta.

Munerigerulus, i, m. qui munera, & dona gestat. *Plaut. Pseud. 1. 2. 48.* Manipulatum mihi munerigerulus jam hic adint.

Munero, as, a. 1. idem ac muneror, *Sen. epist. 119.* Inani me lance munerat. *Plaut. Capt. 5. 1. 15.* Ut beneficium benemerenti munerat. h. e. conteras, gratiam reteras pro beneficio.

Munero, aris, atus sum, d. 1. *donare, שָׁרָה*, Germ. *befchicken*, Gal. *donner*, Hisp. *remunerar, δωροδοκῶ*, dono, munus do. *Teren. Heaut.* Nam disciplina est eisdem munerarier ancillas primum, ad dominas qui affectant viam. *Cic. Att. l. 7. ep. 2.* Alexion me oppiare muneratus est.

Mungor, eris, d. 3. idem ac mungo, apud vet. *Cato de lib. educan.* Neque mungentur libertatem. Al. leg. *emungentur.*

Munia, orum, n. 2. *officij, ἴργα*, officia, præsertim qua publice præstantur. *Cic. pro Mur.* Omnia hæc sunt officia necessariorum, commodata tenuiorum, munia Candidatorum. *Liv. l. 1. c. 42.* Belli, pacisque munia facere. *Horat. l. 2. epist. 2.* Vitæ munia servare. *Tac. 2. Ann. c. 26.* Munia consulatus obire. *Id. 1. bist. c. 62.* Implere ducis munia. *Vetus lapis apud Spond. Miscel. erudit. antiq. p. 36.* Ob hæc insignia genera minorum.

Munibilis, le, quo quid munitur. *Sidon. l. 2. epist. 2.* Porticus columnis invidiosa munibilibus.

Municeps, ipis, o, qui munus capit, sive capere potest. Municeps, inquit *Festus*, est qui in municipio liber natus est: item qui ex alio hominum genere munus functus est: item qui in municipio a servitute se liberavit: item municipis erant, qui ex aliis civitatibus Romam venissent, quibus non licebat magistratum capere, sed tantum muneris partem. Hæc *Fest. Cic. 2. de Leg.* Ego omnibus municipibus duas ef-

se censo patrias, unam naturæ, alteram civitatis. *Id. post red. ad Quir. c. 8.* Vidi fortissimum virum municipem meum, C. Marium. *Idem in Bruto.* Quam diligenter solem municipes meos Arpinates tueri. *Vide Ulp. l. 1. ff. ad municipal. & Paul. l. munus, ff. de V. S.* ¶ In toemin. genere *Plin. l. 35. c. 11.* Amavit Glyceram municipem suam. ¶ Adjective sumptum significat eum, qui ex eodem est municipio. *Juven. sat. 4. v. 33.* Vendere municipes fracta de merce siluros. *Id. sat. 14. v. 271.* Municipis Jovis lagenas. h. e. Cretenfes.

Municipalis, & le, o, 3. *πολιτικῆ*, quod ad municipia, vel ad municipes pertinet, ut Municipales homines, qui in municipiis degunt, vel e municipiis orti sunt. *Cic. Att. l. 8. ep. 13.* Multum mecum municipales homines loquuntur. *Idem ibid. l. 7.* Dolor municipalis. hoc est, municipium. ¶ Municipalis Respublica est, qua municipium gubernatur. *Cic. 3. de Leg. Utinam*, inquit M. Cicero, isto animo, atque virtute in summa Republica versari nobiscum, quam in municipali maluisses. ¶ Municipale jus, vel municipalis lex, quæ est propria cuiusque municipii, quamque habuit ante adeptam civitatem, de qua agit *Guil. Fornerius l. 1. sect. c. 13.* ¶ Municipalia sacra, quæ municipes ab initio habuerunt, ante civitatem Romanam acceptam, quæ observare eos voluerunt Pontifices, & eo more facere, quo antiquitus facta fuerant. *Fest. & Sigon. l. 4. de ant. ur. Ital. c. 7.* ¶ Interdum municipalis ponitur pro ignobili, atque obscuro. Hinc *Juven. sat. 8. v. 238. de Cicer.* Hic novus Arpinas ignobilis, & modo Romæ municipalis eques. Hoc ideo, inquit *Turneb. l. 3. c. 9.* quia equites municipiorum non tam divites erant, & nobiles, quam urbani. Sic *Tac. l. 4. Ann. c. 3.* Sequæ ac majores municipali adultero fœdabat.

Municipaliter, adv. Municipis more, vel conditione. *Sidon. l. 1. ep. 11.* Non alius majoribus, quam municipaliter natus.

Municipatim, adv. per municipia, ut oppidatim, per oppida. *Sueton. in Caf. c. 14.* Municipatim dividendos censuit.

Municipatus, us, m. jus municipii. *Tertul. de cor. mil. c. 13.* ita vertent *πολιτικῆς*. Adde *Hieron. epist. 1. 3. 13. & 58.*

Municipiolum, i, parvum municipium. *Sidon. l. 3. ep. 1.*

Municipium, ii, n. oppidum (in Italia præsertim) jure suo utens, & legibus, cuius incolæ jure Civium Romanorum gaudebant. *V. Sigon. l. 2. de ant. ur. Ital. c. 6.* Quomodo differat a colonia, *Vide Colonia. Cic. pro Rosc. Amer. c. 6.* Genere, & nobilitate sui municipii primus.

Munifico, as, pro communico, dicebant Veteres. *Fest.* Beneficarij dicebantur milites, qui vacabant muneris officio, e contrario munifices vocabantur, qui non vacabant, sed munus Reipub. taciebant. *Veget. l. 2. c. 7.* Munifices, milites, qui munera faciunt, quibus immunes non obstricti sunt. ¶ Metaphorice munifex mamma pro lactanti dicitur. *Plin. l. 11. c. 40.* Uno vero ex omni turba relicto sola munifex mamma, quæ genito fuerat attributa, defendunt.

Munifice, adv. liberalmente, *abbondevolmente*, Ger. *reichlich*, Gal. *largement*, Hisp. *liberalmente, μεγαλοπρεπῶς*, liberaliter, large, abundanter. *Cic. 3. de nat. Deor.* Sic haud scio, an melius fuerit, humano generi motum istum celerem cogitationis non dari omnino, quam tam munifice, tam large dari. *Liv. l. 22. c. 37.* Munifice adjuvare rem alicujus.

Munificentia, æ, f. *liberalitas, נָדָרָה*, Germ. *freigebigkeit*, Gal. *largeffe*, Hisp. *franqueza, liberalidad, Μεγαλοπρεπεια*, liberalitas. *Plin. l. 27. c. 1.* Nec dubie superata hoc modo posset videri etiam rerum naturæ ipsius munificentia. *Liv. l. 7. c. 16.* Ad copiam rerum addidit munificentiam.

Munificulus, ii, res non immunis, non libera a vestigalibus, & portoribus. *Paul. JCrus l. 4. ff. de Publ. & Vect.* Si quid amplius, quam mandatum est, transterat, id munificulus sit.

Munifico, as, a. 1. *arricchire, far beato, καλλιζω*, ditto, beatum facio. *Lucret. l. 2. v. 635. de Cybele.* Ergo cum primum magnas invecita per urbes munificat tacita mortales muta falute.

Munificus, a, um, *liberale, נָדָר*, Germ. *freggcbig*, Gal. *liberal*, Hisp. *liberal, Μεγαλοπρεπῆς*, liberalis, quasi munera large præbens, a munus. *Cic. 2. Off. c. 18.* Convenit autem tui in dando munificum esse, tum in exigendo non acerbum. *Ovid. 4. de Pont. el. 1.* Nec mihi munificas arca negavit opes. *Claudian. de IV. Consul. Honor. 2. 499.* Munificus largi, sed non est prodigus auri. ¶ Apud Veteres munificus dicebatur, qui libenter confentiret ad ea, quæ amici vellet, ut docet *Non. c. 1. n. 88.* ¶ Comp. munificentior, sup. munificentissimus. *Cic. pro Rosc. Com. c. 8.* Semper liberalissimus, munificentissimusque fuit. *Festus.* Munificior a munifico identidem *Cato* dixit, cum nunc munificentior diceamus, quamvis munificens non sit in usu.

Munimen, inis, n. 3. idem ac munimentum, vel munitio. *Virg. 2. Georg.* Hoc effulus munimen ad imbres.

Munimentum, i, n. *fortificazione, riparo, guarnimento, טוֹר*, Ger. *ein fehim*, Gal. *munitio, fortetere*, Hisp. *fortification, ἐκτεινιμα*, munitio, & proprie dicitur de castris, cæterique rebus, quas milites contra adventum hostium muniunt sive vallo, sive fossa, sive alio quovis modo. *Liv. l. 1.* Quiritum quoque fossa, haud parvum munimentum a planioribus aditu locis, Anci Regis opus est. *Cæf. l. 2. B. G. c. 17.* Instar muri sepes munimenta præbent. *Tac. Ann. 13.* Tenere se munimenta. ¶ Translate *Juven. sat. 9.* Munimenta togæ.

Munio, is, a. 4. *fortificare, guarnire, כָּרַה*, Ger. *befestigen*, Gal. *fortifier, munir*, Hisp. *garnecer, ἐκτεινιμα, ἀρπάζω*, sulcio, firmo, ab *ἀμύνω*, tueor, abjecto α, ut ab *ἀμύνω, mulgeo.* *Cic. de Prov. Conf. Alpbis Italiam munitur ante natura, non sine aliquo divino numine.* *Id. de Sen.* Et contra avium minorum morfum munitur vallo aristarum. *Id. 9. Fam. ep. 18.* Ad aliqua tempora se munire. ¶ Munire viam, est reficere, subsituere, lapidibus sternere. *Cic. pro Mil.* Ideo ne Appius ille Cævus viam munivit, non qua populus uteretur, sed in qua fidei posteris impune latrocinaurentur? Est sumitur etiam translate pro parare, & aditum vbi patetacere, *aprire.* *Cic. 1. Tusc.* Abiit ad Deos Hercules, nunquam abiisset, nisi, cum inter homines esset, eam sibi viam munisset. *Id. pro Mur. c. 23.* Hæc omnia tibi acculandis viam muniebant. ¶ *Liv. l. 21. c. 37. de transitu Annibalis per Alpes.* Inde ad rupem muniendam, per quam via esse poterat, milites ducti. h. e. ad rupem cadendam, viamque in ea muniendam, & sternendam. Ita legit, & explicat *Turneb. l. 13. c. 18.* & cum eo optimi Codices. Statim quoque *ibid.* subdit: Quis muniendo fessis hominibus data. Sunt tamen qui leg. *ad rupem muniendam.* ¶ Translate *Cic. l. 4. Fam. ep. 14.* Fidelitate contra perfidiam me muniendum putavi. *Tac. in Agric. c. 45.* Sævus ille vultus, & rubor, a quo se contra pudorem muniabat. ¶ *Munibat* pro *muniabant* legitur apud *Varr. l. 4. L. L. pag. 34.*

Munis, & ne, o, 3. officiosus, qui munus, sive officium tacit, ut qui pro beneficio accepto gratiam, cum potest, refert, a munus. *Non. c. 1. n. 88.* Munes apud veteres dicebantur, non a largitione, quæ ignota erat, sed contentientes ad ea, quæ amici velint. *Fest.* Munem significare certum est officiosum: unde de contrario immunis dicitur, qui nullo tangitur officio. *Lucil. ibid. Mur. dicit*, munefque vicu videamur amicis. *Plaut. Merc. prol. v. 104.* Dico, ejus pro meritis gratum me,

& munem fore. Ubi tamen Lambinus mavult *memorem*.
 Munite, adverb. tuto. *Var. lib. 4. L. pag. 34.* Oppida, quod opere munibant mœnia, quo munitionis essent.
 Munitione, onis, f. 3. *munizione, fortificazione, riparo, מונציה*, Germ. *ein festung*, Gall. *munition*, Hisp. *guarnecimiento, armamento*, actus munitionis, munimentum, vallum. *Cic. 6. Verr.* Nisi munitione, ac mole lapidum a mari distinctus esset. *Id. 8. Phil.* Urbem operibus, munitionibusque sepere. *Nepos Eumen. cap. 5.* Munitiones disicere. *Ces. l. 1. B. G. c. 49.* Milites munitione prohibere. *Cic. pro Font.* Ex viarum munitione quæritum facere.
 Munio, as, a. 1. freq. a munio. *Cic. pro Rosc. Am. c. 48.* Quam viam muniet, quod iter affectet, videtis.
 Munitor, oris, m. qui munit. *Liv. l. 7. c. 23.* Qui pro munitoribus intentis, armatique steterat.
 Munitura, æ, f. 1. munimentum, munitio. *Vetus lapis apud Ferrat. Mus. Top. pag. 73.* Structuram cum munitura sarcophagi suis impensis fecit.
 Munitus, a, um, fortificatus, *τετρακισμύτος*, firmatus, obvallatus, partic. a munitor. *Cic. in Rull.* Urbis natura, ac loco munita, succincta portibus, armata muris. *Id. 2. Fam. ep. 10.* Turribus oppugnatum oppidum munitissimum. *Plin. l. 17. c. 10.* Solum munitum ad incursum gallinæci generis. ¶ Translate *Cic. 2. Off. c. 4.* Vita munitior, & 1. *dedivin.* Pectus sapientia munitum.
 Munus, eris, n. 3. *dono, present, מנות*, Ger. *ein Geschenk*, Gall. *don, present, Hif. don, dativa, doper, doperig, donum, a מנות, munus, oblatio.* Varro sic scribit *l. 4. de L. L.* Munus, quod mutuo animo qui sunt, dant officii causa. Alterum munus, quod munienti causa imperatum, &c. *Cic. 2. Divin.* Quod munus Reip. asserre majus possumus, quam si &c. *Quintil. lib. 1. c. 10.* Dare aliquid muneri. *Catull. Carm. 12.* Mittere aliquid muneri alicui. *Horat. l. 1. Sat. 9.* Corrumperet munibus. *Virg. 5. Æn.* Munere aliquem donare. *Cic. de Arusp. resp.* Divino munere Reip. donatus. ¶ Munera Liberi, h. e. vinum. *Hor. l. 4. od. 15.* Munere terræ vesci. h. e. fructibus. *Id. lib. 2. od. 14.* ¶ Munus in hac signific. & donum differunt in eo, quod donum est omne, quod sponte datur quacumque ex causa; munus, quod necessitatis, aut officii gratia, seu tanquam debitum exhibetur. *Ulp. l. 6. ff. de Offic. Procons.* Ne donum, vel munus ipse Proconsul accipiat. Aliæ ab aliis differentie traduntur, quæ (ut & ea quam attulimus) perpetuæ non sunt. Itaque Scriptores munus, & donum sæpe confundunt. *Cic. pro Arch.* Deorum aliquo dono, atque munere commendati. *Plaut. Mil. 3. l. 120.* Certatim dona mittunt, & munera. ¶ Interdum munus est onus, quod cum remittitur, vacationem præstat, *obligazione, carico*, ut pendere vectigal, præstare custodiam, aliaque hujusmodi. *Cic. 2. de nar. Deor.* Et sustinendi muneri propter imbecillitatem difficultas minime cadit in majestatem Deorum. *Gell. l. 12. c. 1.* Ne ad dolores, quos enitendo mater tulisset, munus quoque nutritionis grave, ac difficile accederet. Tui muneri est, aut mei: meum, tum munus est, a me, a se *tocca. Cic. 3. Fin. & pro Mil. Et Ovid. 1. Trist. el. 5.* ¶ Interdum & pro officio capitur, quomodo Magistratum gerere, judicem esse, munera sunt publica, ac civilia. *Cic. 11. Fam.* Tuum est hoc munus, tuæ partes. *Id. l. 15.* Neve quid temporis ad meum annum munus accedat. *Id. l. 10.* Consulare munus sustinebat jure majorum. *Id. de Prov. consul.* Munus susceptum Reip. explere. *Tacit. Ann. 15. c. 52.* Ne, Imperatore delecto alio, sui muneri Remp. faceret, *irasse a se tutto il governo della Repubblica. Liv. l. 24.* Munera belli. ¶ Pro exequiis etiam accipitur, quod pulcherrimum officii genus est. *Nepos in Eumene, c. 4.* Pro hominis dignitate, proque pristina amicitia aposto munere extulit. *Valer. Max. l. 8. c. 16. n. 1.* Imaginem in cella Jovis positam habet, quæ, quotiescumque munus aliquod Cornelie genti celebrandum est, inde petitur. Utroque loco est qui *funus*, pro *munus*, legit. ¶ Ad munus, qua officium notat, pertinent etiam, munus suum curare, colere, efficere, exsequi, suscipere, & sexcenta alia passim apud *Cic. Liv. Quintil. Horat. &c.* ¶ Fungi munus, pro, munere, est *Plauti Men. 1. 4. 5.* ¶ Nonnunquam officium, & munus conjunguntur. *Cic. 2. de Orat.* Ab oratoris proprio officio, atque munere sejuncta esse arbitror. ¶ Interdum cum officio in genitivo conjungitur, & significat officii functionem, & executionem. *Cic. de Senect.* Ad omne officii munus instruat. ¶ Accipitur quoque pro ludis, seu spectaculis. Causa hujus notationis est, quod ludis populum remunerarentur, a quo munus publicum acceptarent, ac novum sæpe munus expectabant, seu, quod idem est, quod qui Magistratu abibant, spectacula populo quasi muneris, i. e. doni loco exhibebant. *Cic. 2. Off. Et P. Crassus* cum cognomen tot Dives, tum copiis sanctus est ædilitio maximo munere. *Et paulo post:* Magnificentissima vero nostri Pompeji munera secundo Consulatu. *Suet. in Ces.* Edidit spectacula varii generis, munus gladiatorum, ludos etiam regionatim Urbe tota. ¶ Item pro loco, in quo munera hujusmodi eduntur. *Velliel. l. 2. c. 130.* Pompeji munera absumpta igni restituit. ¶ Simili fere ratione *Op. de ar. am. v. 69.* Aut ubi muneribus nati sua munera mater Addidit, externo marmore dives opus. Intelligit porticum Octavianum non longe a Marcelli porticu sitam.
 Munusculum, li, n. *picciolo dono, μικροδωρον*, dim. a munus. *Cic. 5. Verr.* Quam tu totam infulam cuidam tuorum sodalium, sicut aliquod munusculum, condonaras.
 Munychia, f. 1. *Munichia, Macina, Μονυχία*, portus Atticæ, Pirææ proximus, inter illum ad Occ. & Sunium prom. ad Or. apud Ilium fl. officium, a Munycho Principe filio Panteuchi, qui ibi templum Dianæ, al. Palladi extruxit, quæ propterea *Munychia* cognominata est. *Stat. l. 5. Silv. 3. v. 108.*
 Munychia, orum, n. festa Dianæ, seu Palladis, ut alii scribere, a Munycho auctore.
 Munychius, a, um, Atheniensis. *Ovid. 2. Met. v. 709.* Munychioque volans agros, gratamque Minervæ despiciat humum.
 Muræna, æ, f. *muræna*, Ger. *Lamprete*, Gal. *muræne*, Hif. *muræna, μύρανα*, piscis longitudine non dissimilis anguille, a Græco nomine allato. Fœminini tantum sexus est. Nam masculus teste *Plin. l. 9. c. 23.* myrinus vocatur, robustior, quam muræna, & unicolor. *Plaut. Aul.* Congrum, murænam exdorua, quantum potes. ¶ Optime inter murænas habebantur, quæ capiebantur in freto Siculo, quas *Macrob. Saturn. l. 3.* stutas vocari asserit. *Marshall. lib. 13.* Quæ natat in Siculo grandis muræna profundo, non valet exultant mergere Sole cutem. ¶ Fuit hoc piscis genus apud veteres in maximis deliciis, partim ob præstantiam saporis, partim ob ingenem vivacitatem. *Plin. l. 9. c. 55.*
 Murænianus, a, um, ad Murænam pertinens, nomen viri proprium. *Murænianoratio* apud *Martian. Capell. l. 5. pag. 172.* est, quam Cicero pro Muræna habuit.
 Murælis, & le, o 3. *di muro, τεραχιάς*, quod ad murum pertinet. *Virg. 12. Æn.* Murali concita nunquam Tormento sic saxa fremunt. ¶ Machinæ murales, quibus muri diruuntur. *Plin. l. 7. c. 56.* ¶ Pila muralia, quibus quatuntur muri, aut quæ de muris deliciuntur. *Ces. l. 7. B. G.* Aut ex vallo, & turribus trajecti pilis muralibus interbant. ¶ Murælis corona, quæ donari solebat ab Imperatore ei, qui primus

murum subjisset, & in hostium oppidum per vim ascendisset. *Liv. l. 33.* Utique postquam corona aurea muralis proposita est. *Plin. l. 16. c. 4.* Cedunt iis murales, vallaresque, & aureæ, quamquam pretio antecedentes. ¶ Murælis herba, *τεραχιάς, παρδίσια*, genus herbæ, quod frequenter in muris nascitur. *Plin. l. 22. c. 7.*
 Murætus, a, um, *τεραχιαμύτος, τεραχιάς*, quod muros habet. *Veget. l. 1. c. 21. & l. 3. c. 8.*
 Murcia, æ, Dea amoris, seu Venus, a myrto dicta: unde & *Murtia* legitur, & Myrtea, teste *Plin. l. 15. c. 29. Varr. & Plin. l. 15.* ¶ Item Dea legnum, & Myrtea, quæ homines murcidos facit, ut ait *August. l. 4. de civ. Dei c. 16.* Adde *Arnob. l. 4.* ¶ Hujus Deæ templum fuit sub Aventino.
 Murcidus, a, um, ignavus, inermis. *Fest. Plaut. Epid. 3. l. 12.* Væ tibi murcide homo. V. *Murcidus*.
 Murcius, a, um, adject. Metæ Murciæ erant locus Romæ, ubi ara Murciæ Deæ dicata vifebatur. *Apul. l. 6. A. A. Plin. l. 15.*
 Murcus, i, Templum Deæ Murciæ. *Festus*. ¶ Murci dicebantur etiam qui ob ignaviam, & ut militiæ munera delugerent, pollicem fibi præcedebant, a Murcia fortasse Dea segnitici. *Amman. l. 15. ad fin. & leg. 4. Dig. de remilit.*
 Murex, icis, m. 3. *καρχήλιον*, piscis marinus, ex concharum genere, qui etiam buccinum dicitur, & per excellentiam conchylium, ex cuius humore fit color purpureus. *Col. l. 8. c. 16. & Martial. l. 13.* ¶ Metonymice ponitur pro purpura, idest, pro colore, qui fit ex muricis sanguine. *Virg. 4. Æn.* Tyrioque ardebat murice læna. ¶ Ponitur etiam pro acumine, seu asperitate faxi, ducta similitudine a muricis figura. *Virg. 5. Æn. v. 205.* Et acuto in murice remi Obnixi crepuere. ¶ Item pro flore purpureo. *Virg. 4. Ecl.* Ipse sed in pratris aries iam suave rubenti Murice. ¶ Murices etiam, *τεριβαλοι*, sunt machinæ ferreæ, tetragona forma, quæ, in quacumque incidenter partem, alioquo aculeo protendunt, unde & dolose in terram adversus hostes conjici solent, ita dictæ a murice pisce, cui aculei sunt plures habentes cuspides. *Val. Max. l. 3.* Ut circa mœnia urbis, quam obfideret, ferreos murices spargeret. Adde *Curt. l. 4. c. 13.*
 Murgisio, onis, m. iners, desidiosus. *Festus*.
 Muria, æ, f. *salamoia*, Germ. *soff, oder bruebe*, Gall. *saumeure*, Hisp. *salmuera, ἄμα, τεραχιάς*, fassugo, aqua fassa, liquor ex sale resolutus, quo aliquid maceratur, aut fervatur. *Colum. l. 12. cap. 25.* Quoniam quidam, imo etiam fere omnes Græci aqua fassa, vel muria mustum condiunt. *Plin. lib. 31. cap. 8.* Muria quoque, sive illa fassugo spissat, inordet, extenuat, siccatur. ¶ Est item muria liquorem thynnorum, ut *garum* scombrorum. *Scal. l. 2. Aufon. Lect. c. 27. Perf. Sat. 6.* Tingit olus sicum muria vasa in lecta empta. ¶ Muria fuit propria pauperum, *garum* divitum. *Scalig. l. 2. Aufon. Lect. c. 27. Mavr. l. 13.* Antipolitani, sator, sum filia thynni: essem si scombrum, non tibi missa torem.
 Muricatiæ, a, um, *accountio in salamoia, ἀμωροδής*, quod muria conditum est, quod in muria diu tuit. Absolute muricatiæ fassa pro fassamentis. *Plaut. Pæn. 1. 2. 32.* Quasi fassa muricatiæ esse autumantur sine omni lepore, nisi multa aqua, & diu macerentur.
 Muricatum, adv. convolutum, muricum infar. *Plin. l. 9. c. 33.* Vertice muricatum intorto.
 Muricatus, a, um, *καρχήλιος*, quod est muricis modo factum. *Plin. l. 20. c. 23. de carduis.* Utrique folia pauca, spinosa, muricatis cacaminibus. ¶ Translate muricati gressus pro formidolosis, seu timidis dicuntur, quasi per murices ferreos fiant. *Fulgens. l. 1. Myth. c. 1.* Muricatos, quod ajunt, sigillaverunt gressus.
 Muricæus, a, um, ad muricum spectans. *Auson. epist. 9. v. 4.* Antra & muricæis scopulorum merfa lacunis.
 Muricidus, a, um, ignavus, imbellis. *Plaut. (Epid. 3. l. 12.) apud Fest.* Væ tibi muricide homo. *Meurs.* legit *muricide*.
 Muries, ei, f. 5. idem ac muria. *Cato R. R. c. 88.* Si natabit, ea muries erit, qua vel carum, vel cafoes, vel fassamentum condias. ¶ Murierem *Festus* ex Veranii sententia interpretatur salem in pila tufum, & in ollam sicilem coniectum, ibique opertum, gypsatumque, & in furno percoctum, quo Vestales ferra ferrea secto, & in seriam cojecto, quæ erat intus in æde Vestæ, in penu exteriori, in sacrificiis utebantur.
 Murilegulus, li, m. qui murices pisicatur, a muricibus legendis, seu collendis. *Justin. l. 2. Cod. tit. de monetariis, & murilegulis.*
 Murina, V. Murrhina.
 Murinus, a, um, *μύριος*, quod ex mure est, seu ad murem spectat, ut Murinus finus, mulcerda. *Plin. l. 13. c. 8.* Murinum finum. ¶ Murinus color, qualis fere est asinorum. *Col. l. 6. c. 37.* Murinus cum sit in asino vulgaris, tamen non optime respondet in mula. ¶ Murinum hordeum, herbæ genus. *Plin. l. 22. c. 25.* ¶ Murina pellis, est quælibet pellis bestiarum minorum in usum vestium. *Justin. l. 2. c. 2.* Pellibus tamen ferinis, aut murinis utuntur. V. *Mur.* ¶ Murini campi. V. *Campe.*
 Murmur, uris, n. *mormorio, הריר, Germ. gamumel*, Gall. *murmure, bruit*, Hisp. *ruído murmullo, ψόρος*, lenis aquæ strepitus, a *Μορμύριω*, vel *μυρμύριω*, *murmuro*. Nomen est fictitium, teste *Quint. lib. 8. c. 6.* ut mugire, & sibilare. *Cic. 3. de Or.* Nam & odor urbanitatis, & mollitudo humanitatis, & murmur maris, & dulcedo orationis sunt ducta a cæteris sensibus. ¶ Translate pro quocumque strepitu ponitur. *Virg. 4. Æn. v. 160.* Magno miscetur murmore cœlum. *Stat. 12. Theb.* Murmur jejunæ tigridis. ¶ Est etiam murmur submissa voce loquentis, *Ovid. 6. Metam.* tacito venerantur murmur nomen. *Perf. Sat. 3. v. 81.* Murmura cum secum, & rabiosa silentia rodunt.
 Murmurabundus, a, um, qui-murmurat, a *murmuro*. *Apul. l. 2. Met.* Indigna murmurabundus.
 Murmuratio, nis, f. *μωρμωρολογία*, actus murmurandi. *Plin. l. 19. c. 3.* Murmuratio aqualium. ¶ Item fremitus renuentis, & contradicentis. *Senec. ep. 107.* Optimum est, Deum sine murmuratione sequi.
 Murmurator, oris, m. *mormoratore*, obtrectator. *Augustin. l. 2. Retract. c. 20.* Non illis adversus Deum murmuratoribus.
 Murmurillo, as, n. 1. *μωρμυριλλίω*, submurmuro, a *murmurillum*. *Plaut. Rud. 5. 3. 61.* Quid murmurillas tecum, & te discrucias? In pluribus *Codicib.* hic verius deest.
 Murmurillum, li, n. *μωρμυρομορμυρίδι*, exigua murmuratio, dim. a *murmur*. *Plaut. Rud. 5. 3. 48.* Nolo, quid murmurillum, neque susurrum fieri mihi. Ita legit *Non.* Alii *murmur ullum*.
 Murmuro, as, avi, acum, n. 1. *mormorare*, *הריר*, Germ. *stresen*, Gall. *murmurer*, Hisp. *murmurar, μωρμύριω*, est strepere, & proprie dicitur de aquis fluentibus. *Varro l. 5. de L. L. Cic. 5. Tusc. c. 40.* Fremitur murmurantis maris. ¶ Translate ponitur pro strepere genitum. *Plin. l. 18. c. 35.* Murmurantes ignes tempestatum nuntii sentiunt. *Plaut. Cas. 4. 3. 6.* Mihi inanitate jandudum intestina murmurant. ¶ Item contradicere, secreto murmure indignationem ostendere. *Plaut. Mif.* Tamest dominus non invitus patitur, servus murmurant. *Id. Aul.* Ut scelestâ sola secum murmurat. ¶ Item pro submissa voce loqui,

ita ut non verba, sed verborum sonus audiat. *Ovid. 11. Metam. v. 50.* *Aëbile lingua murmurat exanimis.*
 Murmūr, aris, d. i. idem ac murmur, apud vet. *Varro apud Non. c. 17. n. 85.* Romæ in balneo plodere cæpimus, & murmurari.
 Murra, f. i. *μύρρα*, lapidis pretiosus genus, teste *Plin. l. 37. c. 2.* odoris præstantia commendabile, & colorum varietate insignis, subinde circumagentibus se maculis in purpuram, candoremque, & tertium ex utroque ignefcentem, veluti per transitum coloris purpura rubefcente, aut lacte candefcente. Nascitur in Oriente, apud Parthos, & præcipue in Carmania. *Plin. l. 37. c. 12.* credit esse humorem Solis calore sub terra condenfatum. Amplitudine nusquam excedit parvos abacos, crassitudine autem raro tanta est, ut ex poculis potioris sufficiat. Præcipuus usus huius lapidis fuit, ut ex eo pocula fierent, quæ murrina appellabantur. *Martial. l. 4. epigr. 86.* Nos bibimus vitro, tu murra, Pontice. *Id. l. 14. epigr. 113.* ardentis murra Falerno convicit. ¶ Sunt qui scribunt *myrrha*, & *murrha*, a Græco *μύρρα*.
 Murrānus, m. 2. præficus Latorum Rex, a quo postea Latini omnes Reges Murrani dicti sunt. *Serv. in 12. Æneid.*
 Murrus, & Murrheus, a, um, *μύρρος*, quod est ex murra. *Propert. l. 4. eleg. v. 26.* Murreaque in Parthis pocula cocta locis.
 Murrhātus, a, um, idem ac myrrhātus, ut murrhata potio, in lege XII. Tab. de iure sacro.
 Murrinus, & Murrhinus, a, um, *μύρρινος*, quod ex mura lapide confectum est, ut Trullæ murrinæ, Abaci murrini, Pocula murrina. *Suet. in August. c. 71.* Alexandria capta, nihil fuit præter unum murrinum calicem, ex inftrumto Regio retinuit. *Senec. de Benef. l. 7. c. 9.* Video murrhina pocula &c. Et absolute *id. ep. ult.* qui cristallina, & murrhina, & celata magnorum artificum manu portant. ¶ Legitur & *myrrhinus*. ¶ Murrhina potio. V. *Myrrhina*.
 Murrhobathrarius, ii, *profumiere*, qui calcemante muliebrum variis odoramentis, & unguentis imbuit. *Plaut. Aulul. 3. 5. 37.* ubi alii leg. *myrrhobathrarius*, quod eisdem est significationis: alii *malobathrarius*. h. e. qui malobathrum vendit: alii *myrrhobathrarius*, a *μύρρα*, unguentum, & *βήρυλλο*.
 Murfa, æ, f. Pannoniz opp. ad Dravum fluv. circa ea loca, ubi nunc *Essek*. Hinc
 Murfensis, se, adject. ad Murfam pertinens, ut murfense prælium *Amnian. l. 15. c. 14.* ¶ Murfensis pro Murfensis, legitur apud *Hieron. advers. Luciferian. c. 7.*
 Murta, æ, f. idem ac myrtus. *Cato R. R. c. 125.*
 Murtatus, V. Myrtatus.
 Murtus, a, um, idem ac Myrteus. *Cato R. R. c. 125. & Col. l. 5. c. 8.*
 Murtetum, i, n. myrtetum. *Cels. l. 2. c. 17.*
 Murus, ri, m. 2. *muraglia*, *τύχος*, lapideus ambitus, ab antiquo *mærus*. *Cic. de nat. Deor. Muri* urbis, quos vos sanctos esse dicitis. *Virg. 1. Æn. Pars* ducere muros. ¶ Translate ponitur pro præsidio, ac tutela. *Claudian. de IV. Conf. Honor. v. 109.* Non dabitur murus sceleris. *Cic. in Pison.* Propugnacula, & muri tranquillitatis & otii. ¶ Fortes etiam viri muri dicuntur. *Ovid. 13. Metam. v. 281.* Graium muros Achilles. ¶ Muri etiam vocantur aggeres sine fossa, teste *Varr. l. 1. R. R. c. 14.* ¶ Differt a pariete; nam *paries* proprie domorum est, *murus* urbium. Et siquando *murus* dicitur de privato ædificio, exterior est, *paries* interior. *Tacit. 5. Ann. c. 43.* Nec communiem parietum, sed propriis quæque muris ambirentur. ¶ Hæc tamen discrimina interdum confunduntur.
 Mus, muris, m. *forcio*, *topo*, *מור*, Germ. *ein maufs*, Gal. *rat*, *souris*, Hisp. *raton*, *μῦς*, exiguum animal nobisum in domo habitans, a nomine Græco allato. Distinguitur a forice, quod forex maior sit mure, clariusque strepat, & plus afferat detrimenti. *Col. l. 12. c. 31.* Si terpens, aut mus, forexve in mustum ceciderit. *Cic. Att. l. 14. ep. 9.* Itaque non solum iniquissimi, sed & mures migraverunt. *V. Plin. l. 8. c. 57.* ¶ Mus araneus, animal est in Britannia, muris magnitudine, mullina specie, ore oblongo, cauda gracili. *Plin. l. 29. c. 4.* ¶ Sunt & mures in mari. *Plin. l. 9. c. 19.* ¶ Interdum hoc nomine apud Latinos scriptores veniunt non domesticæ solum bestiolæ, de quibus hæctenus, verum etiam silvestres feræque bestię minores, quarum pellibus ad vestitum uti quis potest, ut sunt felles feri, vulpes, martes, & alij id genus. Hinc *Amnian. l. 31. c. 3.* Hunnis vestimenta tribuit ex pellibus silvestrium murium confarcatinis. *Senec. ep. 90.* Magna Scytharum pars tergis vulpium induitur, ac murium. *Plaut. Pen. 2. 2. 51.* Mures Africanos prædicat in pompam ludis dare se velle Ædilibus. *Lup. l. 2. Elector. c. 4.* putat per mures Africanos Veteres intellexisse pantheras, quemadmodum Elephantos, boves Lucas vocitarunt, & struthionem, passerem marinum. ¶ *Senec. in Apocolocynt.* Venisti huc, ubi mures ferrum rodunt. prov. h. e. ubi magna est rerum locique mutatio, & novæ multæ difficultates occurrunt. *Id. ibid.* Romæ mures molas lingunt. Aliud proverb. de iis, qui delicatissima quæque, & optima sectantur. ¶ *Hor. in Arte poet.* Parturient montes, nascetur ridiculus mus. Aliud proverb. de quo *V. Moas* ¶ Mus fœmina fœminine effertur. *Plin. l. 10. c. 55.* ex una mure centum viginti genitos traxerunt.
 Musa, æ, f. i. *Musa*, Germ. *ein gefang*, *eller lied*, Gal. *musè*, Hisp. *musa*, *μῦσα*, Dea, quæ Poeticæ arti, & Musicæ præsidet, ut veteres arbitrati sunt. Musæ novem sunt, *Calliope*, *Clio*, *Erato*, *Thalia*, *Melpomene*, *Terpsichora*, *Euterpe*, *Polymnia*, seu *Polyhymnia*, *Urania*, quas Poetæ finxerunt filias esse Jovis, & Memoriz. Oportet enim, virum eruditum, ac doctum intelligentia, memoriaque vigere. V. singularis suis locis. Earum propria officia complexus est *Auson. Idyll. 20. (al. epigr. 138.)* his carminibus: Clio gesta canens transactis tempora reddit, Melpomene tragico proclamât mœsta boatu, Comica lascivo gaudet sermone Thalia; Dulciloquis calamos Euterpe flatus urget; Terpsichore affectus citharis movet, imperat, auset; Plectra gerens Erato saltat pede, carmine, vultu; Carmina Calliope libris heroica mandat; Uranie cœli motus scrutatur, & astra; Signat cuncta manu; loquitur Polyhymnia gestu. Mentis Apollinæ vis has movet undique Musas. In medio residens completitur omnia Phæbus. ¶ Hæc tamen officia a Poetis confunduntur. *Virg. 7. Æn. v. 37.* Nunc age, qui reges, Erato, quæ tempora rerum, Quis Latio antiquo fuerit status &c. ¶ Musas dixerunt in Helicone habitare, qui mons est Bœotiz, Parnasso vicinior. Hinc *Heliconides* appellabantur, Parnassum quoque Phocidis montem habitare dicuntur, unde *Parnassides*. Incolunt etiam Cithæronem montem Bœotiz, Parnasso finitimum, vel Parnassi partem, a quo *Cithærides* nuncupantur. Pierius quoque mons Thessaliz, quæ olim fuit pars Macedoniz, dicitur esse patria, & sedes Musarum. Hinc *Pierides* vocitatz sunt. Alia etiam earum cognomina sunt, a locis, quæ incolunt. Nam vocantur *Thespiades*, a Thespia oppido Heliconi propinquo: item *Hippocrenides*, quod de Hippocrene fonte apud Heliconem bibunt, in eoque se lavant: item *Pegæsides*, a Pegæo equo, qui eo loco saxum unguia feriens Hippocrenem fontem aperuit: item *Castalides*, a fonte Castalio in radicibus Parnassi: item *Aoniades*, ab Aonia

regione Bœotiz montosa, in qua Aonius mons, & fluvius; item *Pimplæ*, a Pimpla loco Phocidis apud Parnassum, vel a Pimpla monte, & fonte Macedoniz, in Thessaliz confinio: item *Libethrides*, a fonte Magnesiæ, regionis inter Thessaliz, & Macedoniam, qui Libethrus, vel Libethra vocatur. ¶ Metonymice Musa pro cantu, sive carmine accipitur. *Virg. 8. Ecl. Pastorum Musam Damonis, & Alphesibæ. Id. 6. Ecl. Agrestem tenui meditator arundine Musam.* Item pro quavis disciplina liberali. Hinc *Musa forensis*, pro Rethorices studio, *Auct. dial. de caus. corrupt. eloq. c. 12.* dixit. *Gell. l. 9. c. 3.* A liberali tamen musa nunquam abstinuit. Et in præf. Eiusdem musæ æmuli. h. e. eiusdem disciplinæ. ¶ *Crassior Musa*, est rudis stylo, vel sermone, *Quint. l. 1. c. 10.* Libet propter quosdam imperitiores crassior, ut vocant, Musæ dotationem huius utilitatis eximere. ¶ *Pedestris Musa*, est genus dicendi tenue, vel agreste, & rusticum. *Hor. l. 2. Serm. Sat. 6.* Quid prius illustrem Satyris, Musaque pedestri?
 Musæum. V. Museum.
 Musæus, ii, poeta antiquissimus Orphei tempore, quem alii Lunæ filium, alii Orphei faciunt, cuius certe fuit discipulus, teste *Servio* ad illud *Æn. 6. v. 667.* Musæum ante omnes &c. ¶ Alius item poeta tempore Anci Martii. ¶ Alius grammaticus, cui tribuunt carmen Græcum de amoribus Heronis, & Leandri. V. *Casaub. ad Laert. l. 1.*
 Musæus, & Museus, a, um, *delle Muse*, *μῦσαι*, quod Musarum est. *Lucr. l. 1. v. 932.* Musæo contingens multa lepore. Adde *v. 945.* Est etiam idem quod Musivus. *Trebell. Poll. in 30. Tyrann. n. 24.* Corona picturata de museo. *Vet. inscript. apud Spon. Miscell. p. 39.* Opere musæo exornavit.
 Musca, æ, f. *mosca*, *מוסקא*, Ger. *eine fliege*, oder *mucke*, Gal. *mouche*, Hisp. *mosca*, parvum animal volatile, a Græca voce allata, f inserto, more antiquo. *Var. l. 3. de re rust. c. 16.* Non ut muscæ liguriunt. ¶ Puer abige muscas, apud *Lic. 2. de Orat. c. 60.* dictum de homine importuno, & molesto. ¶ *Ne musca quidem*, respondit Vtibus Crispus cuidam interroganti, solus ne esset in cubiculo Domitianus, quod ille Imperator soleret arcu per otium muscas venari; quod in proverbium transiit. *Sueton. in eius vita c. 3.* ¶ Muscam *Plaut. Merc. 2. 3. 26.* voca. curiosum hominem, & hac illac discurrentem. Et *Pan. 3. 3. 76.* muscas pro Paralitis posuit, qui ad aliorum cœnas non vocati advolant.
 Muscarius, ri, n. *paramosche*, Ger. *fliegenvedel*, Gal. *de ventail*, *chasse-mouche*, Hisp. *moscadero*, *מוסקא*, flagellum, quo muscæ abiguntur. *Martial. l. 14. in lemmate epigrammatis 67.* ¶ Ab horum similitudine muscarum item appellatur coma illa quarundam herbarum, in qua femina dependet, qualis est fœniculi anethi, & similibus. *Plin. l. 12. c. 26.* Semine in muscariis dependente, ut ferulæ.
 Muscarius, a, um, *מוסקא*, quod ad muscas pertinet, ut Araneus muscarius, qui venatur muscas. *Plin. l. 29. c. 6.* Aranei muscarii telæ. ¶ Apud *Pitruv. l. 7. c. 3.* clavi muscarii dicuntur, qui sunt capitulis laticioribus, seu umbellatis, eo pacto quo *Plin.* quarundam herbarum comam muscarium appellat.
 Muscarda, æ, f. *stercos di topi*, Ger. *meussdreck*, Gal. *fiante de souris*, Hisp. *estierro de rason*, *מוסקא*, murum stercus. *Plin. l. 29. cap. 6.* Præterea, ut *Varro* noster tradit, murinum finium, quod item muscardas appellat.
 Muscidus, a, um, musco obitus, muscosus. *Sidon. l. 8. ep. 16.* Muscidi pumices.
 Muscipula, f. i. *trappola da prender topi*, Ger. *muessfall*, Gal. *vasiere*, Hisp. *vasonera*, *מוסקא*, machina, qua mures capiuntur. *Varro l. 4. fab. 1. v. 8.* Nisi totas vineas oppleveris muscipulis.
 Muscipulum, i, n. idem quod muscipula. *Phedr. l. 4. fab. 1. v. 8.* Mus, qui saepe laqueos, & muscipula evaserat.
 Musculosus, a, um, *מוסקא*, quod musco opertum est, ut Muscoli fontes, Muscola prata, &c. *Plin. l. 12. c. 1.* Muscoli pumices. *Cic. l. 3. ad Q. Fr. ep. 1. c. 12.* Apodyterio nihil musculosus.
 Muscula, læ, f. *moschetta*, parva musca. *Augustin. l. 3. de Trinit. c. 7.*
 Musculosus, a, um, *preno di muscoli*, Ger. *stevich*, Gal. *plein de muscles*, Hisp. *muscoloso*, *מוסקא*, plenus musculus. *Cels. l. 5. c. 10.* At si nervosus, aut musculosus is locus est. *Colum. l. 6. c. penult.* pectore musculofo esse.
 Musculus, li, m. 2. *sopolino*, Ger. *ein meusslin*, Gal. *petit rat*, Hisp. *margano*, *מוסקא*, parvus mus. *Cic. 2. de Div. c. 14.* Nam & musculorum jecuscula bruma dicuntur augeri. ¶ Est & nomen pisciculi, qui balænzæ tungitur oculatorum vice, quia cauda cursum eius moderatur, ne in vada impingat. Est enim balæna luciosa, & pene excolata. *Claudian. l. 2. in Eutrop. v. 425.* *Plin. l. 9. c. 62.* ¶ Etiam concharum generi convenit hæc appellatio. *Plaut. Rud. 2. 1. 9.* *Cels. l. 2.* ¶ Præterea ut Græcis *μῦς*, ita Latinis musculus vocatur in animali motus voluntarii instrumentum, quod carne, fibrisque constat. *Muscolo*. *Plin. l. 20. c. 21.* Item contusus, luxatis, tumentibus, & musculus, nervis, articulis impositus. ¶ Musculos etiam dixerunt antiqui minores machinas, quibus protecti bellatores fossas urbis apportatis lapidibus, lignis, & terra complent, & solidant, ut turres ambulatoriz sine impedimento vehantur ad murum. *gallerie*. Sunt minores vineis, subditioresque, & majores, firmioresque pleteis. Sed alii musculum machinam esse dicunt, qua muri perodiuntur. *Cels. l. 7. B. G.* A castris longioris, musculos, falces, reliquaque, quæ eruptionis causa paraverat, profert. *Id. l. 3. bell. Civ.* Scalas, musculosos ad repentimam oppugnationem fieri, & præparari iussit. *V. Veget. l. 4. de re milit. c. 16.*
 Muscus, m. 2. *מוסקא*, villosa illa lanugo, quæ in arboribus, ac saxis provenit, qualem videmus circa fontes, & loca humida, qualis etiam est illa, quæ in mari petris nascitur, ac mari innatat, unde & inlitus evoluitur, ac proicitur, quæ aliter *alga* dicitur, *muscolo*, *muscholo*. *Ovid. 8. Metam. v. 563.* Molli tellus erat humida musco. *Horat. l. 1. ep. 10.* Musco circumlita saxa. *Virg. Eclog. 6.* Phaethontias musco circumdat amare corticis. h. e. cortice muscolo, & amaro.
 Museum, (rectius quam Musæum, est enim græce *μῦσαι*,) museo, luogo consacrato alle muse, sacrarum Musarum, locus ubi Musæ colabantur, & responsa reddebant, cuiusmodi fuisse in Macedoniz ad Olympum montem scribit *Philostroph. in vita Apollon.* Accipitur pro loco, seu ædificio, quo literarum & studiorum causa homines conveniunt, quale fuit celeberrimum Alexandriz, de quo *Sueton. in Claud. c. 42.* & *Spartian. in Hadrian. c. 20.* ¶ In eopublico sumptu viri docti quamplurimæ alebantur, ut literis vacarent. *Casub. in Sueton. loc. cit.* ¶ Musea item in ædificiis appellantur opera ex pumicibus, & saxis erosis constructa, ad specus imaginem arte reddendam, *gostesco*. *Plin. l. 36. c. 21.* ¶ In quibusdam libris legitur *Museum* pro *Museum*, ut apud *Spartian. in Adrian. c. 20.* Apud Alexandriam in Museo. ¶ Et quia *Musæon* invenitur etiam pro *Musivo*, hinc fit, ut *Museum* æquivalet utrique, & in unam læpe significationem coalescant. *V. Museum*.
 Musæus, a, um. V. Musæus.
 Musica, æ, vel Musice, es, f. *Musica*, Germ. *Singkunst*, Gal. *Musique*, Hisp. *Musica*, *מוסקא*, scientia, quæ modum canendi demonstrat.

Mufis, Antiquis signabat univerſe humanitatis ſtudia, ſed poſteriores modulationi numerorum ſpeciatim id nomen tribuerunt. *Murer. in Tuſulan. l. 1. Cic. 3. de Orat.* Num Geometriam Euclide, aut Archimede, num Muſicum Damone, aut Ariſtotoxeno tractante, &c. ¶ Apud Græcos antiquos tantæ venerationis fuit, ut iidem Muſici, & Vates, & Sapientes iudicarentur. Cuius ſcientiæ cum ſe imperitum Theiſtoteles conſeſſus eſſet, ut inquit *Cicero*, indoctor habitus eſt. *Quintil. l. 1. c. 10.* Muſice antiquis temporibus tantum venerationis habuit, ut &c. ¶ Artem muſicam tractare, pro Comœdia ſcribere *Terent. Phorm. prol. v. 18.* & ibi *Donat.*

Muſicarius, ii, m. muſicorum instrumentorum artifex. *Pet. inſcript.* Collocatio vernæ dulciſ. & muſicario ingenioſiſ.

Muſicatus, a, um, ad muſicæ artis regulas factus, ut muſicatus cantilenæ, apud *Apul. in Aſclep.*

Muſice, es. V. Muſica.

Muſice, adverb. *muſicòs*. Muſice ætatem agere, h. e. ſplendide, delicate, laute, & alienis ſumptibus: eui affine eſt, tibiſcin vitam agere. *Cafaub. ad Athen. l. 1. c. 8. Plaut. Moſtell. 3. 2. 4.* Muſice hercle ætatem agit, ita ut vos decet; vino, & victu vitam colitis &c.

Muſicus, a, um, *muſicalis*, *μουſικός*, quod ad Muſicam pertinet. *Cic. 2. de legib. c. 15.* Mutare muſicas leges. *Phædr. l. 4. fab. 19.* Muſicus ſonus. *Quintil. l. 1. c. ult.* Muſicis modis cantica excipere. ¶ *Muſica*, in plur. numero absolute pro muſica arte. *Cic. 1. Orat. c. 42.* In muſicis numeris, & voces, & modi. ¶ Uſurpatur etiam hoc adiectivum pro literario, ſeu poetico. Hinc *Ter. Phorm. prol. v. 18.* Artem muſicam tractare. h. e. Comœdias ſcribere. Et *Horat. prol. v. 23.* Ad ſtadium muſicum ſe applicare. eodem ſenſu. *Gell. in præfat. ad fin.* Eandem legem ego commentariis his legendis dabo, ut ea ne attingat, neve adeat profeſſum, & profanum vulgus, a ludo muſico diverſum. *Sidon. in Narbon. v. 122.* Muſas vix mage muſicas putares. h. e. magis doctas.

Muſicus, ci, ſubſt. m. *Muſico*, מוֹזִיק, Ger. *Seager*, Gal. *Muſicien*, Hiſp. *Muſico*, Μουſικός, qui Muſicam proſequetur, *Cic. 2. Tuſc. Si* abſurde canat, is qui ſe haberi velit Muſicum. *Id. 1. Off. c. 41.* In ſidibus Muſicorum aures vel minima ſentiunt.

Muſimo, vel muſmo, onis, m. *μουſμο*, animal ex duobus animalibus diverſæ ſpeciei procreatum. *Non. c. 2. n. 530.* Muſimones, aſini multi, aut equi breves. *Plin. l. 8. c. 49.* definit muſimonem animal genitum ex arietate, & capra, forma arietis, villo caprino. Sed latius hæc vox patet, ut quæ etiam ad aſinos, mulos, equoſque extendatur. *Cato apud Non. loc. cit.* Aſinum, aut muſimonem, aut arietem. *Lucil. ibid.* equum muſimonem habet. ¶ *In loco cit. Plinii* verbum *Cod.* habent muſmo.

Muſinor, aris, atus ſum, dep. i. quidam fictum a *Muſa*, quod ſignificat commentari, ſcribere. *Plin. in præfat. nat. hiſt.* Dices vobis impendimus, cum ſomno valetudinem computamus, vel hoc loco præmio contenti, quod dum iſta, ut ait Varro, muſinamur, pluribus horis vivimus.

Muſivarius, ii, m. artifex muſivi operis. *Cod. Theodoſ. l. 10. de excuſat. artiſt.*

Muſivum, ii, V. Muſeum.

Muſivum, vi, n. opus concinne teſſellatum, varieque picturatum, *Isavorato*, o dipinto a moſaico, cuiuſmodi videre eſt in Æde Divi Marci Venetiis. *Spartian. in Peſceſen. Nigro, cap. 6.* Hunc in Commodianis hortis, in portuæ curva, pictum de Muſivo videmus, ſacra lidis ferentem. *Trebell. Poll. in Tyrann. n. 24.* Accipiens ab his coronam civicum picturatum de muſivo. Ubi alii leg. *muſeo*. Muſivum enim, idem eſt ac Muſium, ſive muſeum, quæ omnia ſunt varie inſerxa ab una voce græca *μουſειον*. V. Muſeum.

Muſmo. V. Muſimo.

Muſtatio, onis, f. muſtatio, actus muſtandi. *Ammian. l. 20. cap. 8.* Salutem muſtatione quaeritabam, & latebris.

Muſtatio, onis, actus muſtandi. *Apul. l. 8. Metam. poſt init. de canibus venetiis.* Tacitæque prius ſervata muſtatione, ligno ſibi repentino reddito, latratibus miſcent omnia.

Muſtato, as, n. i. *parlar ſotto voce*, μύζω, freq. a muſto, hoc eſt, multum, & frequenter muſto. *Plaut. Mil. 3. 1. 119.* Illi inter ſe certant donis, ego hæc cubito. *Id. Pſeud. 2. 5. 85.* Non a me ſcibus piſtium in mundo tibi, cum ea muſtatas? *Apul. Apolog.* Hunc illa timorem muſtabat, adverſari propalam non audebat. ¶ Significat etiam tacere, cum ſilentio pati. *Plaut. Mil. 2. 5. 65.* Quid propius fuit, quam ut perrem, ſi locutus fuiſſem hero? P. Ergo, ſi ſapis, muſtatis. *Ter. Adelph. 2. 1. 53.* Accipienda, & muſtandam injuria adoleſcentium eſt. Ubi *Donatus* notat, proprie *muſtare*, eſſe diſſimulandi cauſa tacere. Adde *Plaut. Caf. 3. 5. 33.*

Muſto, as, avi, atum, *muſtare*, *parlar ſotto voce*, מוֹזִיק, Germ. *muderen*, Gal. *gromeler*, Hiſp. *granir*, μύζω, ſubmiſſa voce loquor, ne alii exaudiant, clam murmuræ, a *muſtio*. *Liv. 7. c. 25.* Muſtantes inter ſe rogitabant. *Plaut. Aulul. 2. 1. 12.* Equum eſt, neque occultum id haberi, neque per metum muſtari. ¶ Dicitur etiam de apibus murmurantibus. *Virg. 4. Georg. muſtante oras*, & limina circum. Et de juvenis muſtantibus. *Id. Æn. 12.* Stat pecus omne metu mutum, muſtantque juvenæ, Quis peccari imperitet. ¶ Figurate ponitur pro dubitare. *Virg. 11. Æn. v. 345.* cuncti ſe ſcire fatentur, Quid fortuna ferat patriæ, ſed dicere muſtant. *Id. 12. Æn. v. 657.* Muſtat rex ipſe Latinus. Quos generos vocet. *Luce. l. 6. v. 1177.* muſtabat tacito medicina timore. h. e. hærebat cogitans, quodnam inſultato morbo remedium afferret. ¶ Item pro tacere, inquit *Fefſtus*, Adducitque hæc Ennii verba; Non decet muſtare bonos: quorum tamen hæc ſententia eſt poteſt, bonos libere loqui debere. Sed vereor, ut hic ſenſus ex Ennio colligi poſſit. Non repugnat tamen huius verbi natura, unde eſt *Muſtro*, quod vide.

Muſtace, es, f. i. lauri genus maximo folio, ita dictum, quod muſtaceis ſubjiceretur. *Plin. l. 15. c. 30.*

Muſtaceum, & Muſtaceus, i, m. & n. *muſtacciolo*, *calicione*, οὐστρακ, libi genus eſt, quod in nuptiis adhiberi ſolebat, cuius confeſcendi rationem docet his verbis *Cato de re ruſt. c. 121.* Muſtaceos ſic facito: farinæ ſili-ginæz caſum unum muſto conſpergito: aniſum, cyminum, adipis pondoduo, caſei libram, & de virga lauri deradito, codem addito, & ubi defixeris, lauri ſolia ſubtus addito, dum concoques. *Juven. Sat. 6. v. 201.* Si tibi legitimus pactam, junctamque tabellis non eſt amaturus, dudendi nulla videtur cauſa, nec eſt, quare crenam, & muſtacea perdas. *Cic. Att. l. 5. ep. 20.* Laureolum in muſtaceo quaerere. proverb. quod ſignificat, ex re frivola, & exigua laudem quaerere.

Muſtarius, a, um, quod ad muſtum attinet, ut Muſtarius urceus, quo muſtum reponitur. *Cato de re ruſt. c. 11.*

Muſtela, æ, f. i. *donnola*, μύσταλα, animal parvum, ſed oblongum, flavicollis, quod columbariis, aliiſque id genus aviariis maxime inſidiatur, ova exorbens, ipſaſque etiam aves enecans. V. *Plinium l. 29. c. 4.* ¶ Eſt etiam muſtela, μύσταλα, piſcis, proximam a ſcario bonitate obtinens. *Plin. l. 9. c. 17.* ¶ Hunc Paulus Jovius in eo libello, quem de piſcibus Romanis edidit, multis argumentis oſtendit eundem eſſe, atque illum, quem nos a lambendis petris *lampetram* vocamus.

Muſtella, a, um, adject. a muſtela, ut muſtellatum pepalum, h. e. colore muſtelino tinctum, apud *Apul. l. 2. Metam.*

Muſtelinus, a, um, *μυſτελίνος*, quod eſt ex muſtela. *Ter. Eun. 4. 4. 22.* Veternoſus, ſenex, colore muſtelino.

Muſtella, gō, inis, f. herba, quæ & Daphne dicitur. *Apul. de herb. c. 27.*

Muſtæus, a, um, adject. *moſtoſo*, di moſto, *μυſταίος*, qui ex muſto eſt, vel multi ſaporem habet. *Var. R. R. l. 1. c. 59.* Mala, quæ ante muſtea vocabant, nunc melimela appellant. Eadem habet *Plin. l. 15. c. 14. Colum. l. 9. c. 15.* Tranſfertur in vaſa ſicilia mel, quæ paucis diebus aperta ſint, dum muſteus fructus deſerveſcat, iſſe ſæpius ligula purgandus eſt. ¶ Sumitur & pro recenti. *Plin. l. 11. c. 4.* Caſeus muſteus. *ſormaggio freſco, e tenero. Id. l. 12. c. 7.* Piper muſteum, *verde, e tenero.* Sic muſteum ſuccinum, apud *eund. l. 12. c. 7.* ¶ Translate *Plin. l. 8. ep. 21.* Quam maturiſſime legere hunc adhuc muſteum librum. h. e. recentem, & inſtar multi incoctum.

Muſtrichia, æ, forma ſutorum lignea, cui inducunt corium, ut calcem efficiant. *Aſen. apud Feſtum.* Muſtrichiam indentes indam tibi. ¶ In gloſſis Iſidorii legitur, muſtrichula, machinula ad ſtringendos mures. Sed in hac ſignificatione caret latino exemplo idonei Scriptoris.

Muſtulentus, a, um, muſto plenus, muſteus. *Plaut. Cſtel. 4. 2. 90.* Ita muſtulentus æſtus nares attingit. In aliquibus Codicibus hæc verba deſunt. *Apul. l. 1. Metam.* muſtulentus autumnus.

Muſtum, ſi, n. *moſto*, vino novo, מוֹזִיק, Ger. *moſt*, Gall. *moſt*, Hiſp. *moſto*, *μυſτακός*, οὐνός *μυſτακός*, vinum novum, a *μύζω*, tener, novellus. *Ovid. 2. de Arte, v. 695.* Qui properant, nova muſta bibant. *Cic. in Bruſto, c. 83.* Sic ego iſtis cenſuerim & novam iſtam quaſi de muſto, ac lacu ſervidum orationem fugiendam. *Col. l. 12. c. 27.* Muſtum lixivium, hoc eſt antequam prælo preſſum ſit, quod in lacum deſſuerit, tollito.

Muſtus, a, um, o. i. 2. *muſtoſo*, *μύζω*, recens, a *μύζω*, tener, novellus. *Non. c. 2. n. 518.* Muſtum non ſolum vinum, verum novellum quicquid eſt, recte dicitur. Nævius in Gymnaſtico, Utrum eſt melius, virginem ne, an viduam uxorem ducere? virginem, ſi muſta eſt. *Cato Cenſorius apud Priſc.* De agna muſta paſcenda.

Mut. V. Mu.

Muta, æ, Dœa, quæ & Lata, & Larunda, Larium mater, una ex Nadjibus, quam ob intertemporantem linguæ Jupiter uſu loquendi privavit. *Ovid. 2. Faſt. v. 583. Laſtani. l. 1. inſtitur. c. 20.*

Mutabilis, le, o. 3. *mutabile*, *inſtabile*, Ger. *ſvanckelbar*, Gal. *muabile*, *incoſtante*, Hiſp. *mudable*, *μυταβλητός*, *δυσμετέωρος*, quod facile mutatur. *Virg. 4. Æn. v. 569.* Varium, & mutabile ſemper ſœmina. *Cic. de nat. Deor.* Omne corpus mutabile eſt. *Liv. l. 2. c. 7.* Mutabilis vulgi animus. *Valer. Max. l. 6. cap. ult. n. 14.* Quid huius conditione mutabilis? *Porc. Liro declam. in Caſil.* Mutabiliſſimæ voluntates.

Mutabilitas, atis, f. *mutabilità*, *incoſtanza*, מוֹזִיק, Germ. *ſvanickel-muetigkeit*, Gal. *mutabilidad*, Hiſp. *mutabilidad*, *αμεταβολία*, *αμεταβολία*, mobilitas, *Cic. 4. Tuſc. c. 35.* Hæc incoſtantia, mutabilitaque mentis quem non ipſa gravitate deterreat?

Mutabiliter, adv. *mutabiliter*. *Varr. apud Non. cap. 2. n. 548.* Inſtabilis animus ardens mutabiliter avet habere, & non habere.

Mutatio, onis, f. *mutazione*, Ger. *enderung*, Gal. *mutacion*, Hiſp. *mutacion*, *μεταβολή*, actus mutandi, converſio, motus, *Cic. 12. Phil. c. 2.* Conſilii mutatio optimus eſt portus pœnitenti. *Id. in Acad.* Ubi nulla vis tanto queat motus, mutationeſque moliri. *Id. 1. Offic. c. 33.* Mutationem facere. *Ter. Eun. 4. 4. 4.* Mutatio veſtis, *Plin. l. 13. c. 4.* Mutatio ſedis.

Mutator, oris, qui mutat. *Lucan. l. 8. v. 854.* Mercis mutator Eoæ. h. e. mercator. *Arnob. l. 3.* Mercium, commerciorumque mutator.

Mutatūs, us, m. idem ac mutatio. *Terrull. de Pal. c. 4.* Incredible mutatu.

Mutatus, a, um, *mutato*, partic. a mutor. *Cic. in Fam.* Rerum hoc natura nec manens, nec mutata ratio feret. *Virg. 2. Æn. Hi* mihi, qualis erat, quantum mutatus ab illo Heſtore, &c. *Horat. l. 2. ſat. 2. v. 58.* Ac, niſi mutatum, parciſ defendere vinum. *guſtato.*

Mutefco, is, n. 3. *divenir muſto*, *κατάραμα*, mutus ſio. *Laſt. l. 7.* Cum in exitu lingua mutefcat. *Apul. Mutefcere* taciturnitate. *Mart. Capell. l. 8.* Cuncta velut mutefcentia tacuerunt.

Muſticus, a, um, *μυſτικός*, mutiſus, truncatus, a *μύζω*, *cornibus carens*. *Varr. de re ruſt. l. 1. c. 48.* Spica muſtica dicitur, quæ non habet ariſtam: Ex enim quaſi cornua ſunt ſpicarum.

Mutilatio, ginis, f. herba tithymalus. *Apulej. de herb. c. 108.*

Mutilatio, onis, f. *truncamento*, actus mutilandi. *Ceſf. l. 7. c. 9.* Levis mutilatio. Al. leg. *muſtatio*.

Mutilatus, a, um, *καλοβρωτός*, truncatus, diminutus, particip. a mutilor. *Plin. l. 8. c. 5.* Sutrurn tradidit altero dente mutilato. *Ovid. de Nuce, v. 37.* At mihi ſæva nocent mutilatiſ vulnera ramis. *Cic. 3. Phil. c. 12.* In Galliam mutilatum ducit exercitum. ideſt diminutum.

Muſtulo, as, avi, atum, a. i. *truncare*, מוֹזִיק, Ger. *geſtuempen*, Gal. *muſtiller*, Hiſp. *deſtmochar*, *ακατέω*, trunco, aliquid detraho, diminuo. *Ter. Hec. 1. 1. 8.* Quin ſpories, mutiles, laceres, quenque naſta ſis.

Mutulus, li, V. Mytilus.

Mutilus, a, um, *tronco*, *καλοβρός*, *καλλός*, truncatus, aut membro aliquo diminutus, ut boves, aut capri, qui cornua non habent, a *μύζω*, *cornibus carens*. ¶ Sunt, qui ſic diſtingunt *mutilum* a *manco*, ut *mutili* dicantur, quibus ferro, vel alia re aliquid membrum exſectum ſit, *manci*, quibus membrum naturæ vitio deſit. *Hor. l. 1. ſerm. ſat. 5.* Cum ſic mutilus munitaris. *Ceſf. l. 6. B. G. c. 26.* Mutilæque ſunt cornibus. ¶ Mutilum pecus, absolute, quod cornibus caret. *Col. in præfat. l. 1.* Id ipſum aliter curatur mutilum, & raripilum, aliter cornutum, & ſetofum. ¶ Translate ſumitur pro imperſectò. *Cic. in Or. c. 9.* Sed cum mutila quædam, & hiantia locuti ſunt.

Mutina, f. *Modena*, Colonia, & Urbs Galliz *Togatzæ*, in via Æmilia, antiqua, unaque ex 12. Thuſcorum Colonia: in qua M. Antonius D. Brutum obſedit, quem tamen Octavianus collectis veteraniſ militibus liberavit. *Cic. 5. Phil.*

Mutinenſis, ſe, adject. *Modeneſe*, ad Mutinam pertinens, ut Mutinenſia arma. *Ovid. 4. Faſt. v. 625.*

Mutinus, i, Deus, idem ac Priapus, ſuper cuius pudenda federe jubebatur nova nupta, ut ejus pudicitiam iſ prior deliſſe videretur. *Arnob. l. 4. Auguſt. l. 4. de Civ. Dei, c. 11. & l. 6. c. 9.* ¶ Ponitur & pro virili membro. *Auſtor Priap. carm. 73.* rubro, Priape, turibus minare mutino. ¶ Legitur & *Mutonus*, & *Mutunus*.

Mutio, is, n. 4. *parlar con timore*, מוֹזִיק, Ger. *leiſſreden*, Gal. *grommeler*, *grouder*, Hiſp. *hablar entre dientes*, μύζω, *γυζέω*, eſt muti inſtar ſignum tacere, ſeu ſtrepitum, ſive ſubmiſſa & imperſecta voce ſabulari, aut unum verbum tantum dicere, vel timide loqui. Eſt a ſono. Nempè ut a *μυ*, *μύζω*, ita mutire, vel muttire a *mut*, vel *mus*. *Plaut. Mil. a. 2. ſc. 6.* Si poſt hunc diem mutivero. *Terent. Andr. 3. 2. 25.* Itaque hercle nihil jam mutire audeo. ¶ Dicitur etiam de hircis. *Auſtor Philom. v. 58.* Et mutire capris hircæ petule ſoles. ¶ Sumitur quoque pro crepitare, ſtrepere. *Plaut. Curc. 1. 1. 94.* Viden? ut aperitur ædes feſtiviſſime? non mutit cardo. Ubi quædam Edition. habent *mutis* duplici

plia e, & sic quoque legitur in *Gloss. veterio*. ¶ *Poff. in Etymol.* verbo *Mutus*, ait, mutire esse canum proprium, cum irritari incipiunt, sed hoc nullo probat exemplo.

Mutiso, & **Mutitio**, onis, actus mutiendi. *Plaut. Amph. 1. 3. 21.* Quid tibi hanc curatio est rem, verbero, aut mutitio? *b. e.* Quid curas, aut mutis?

Mutiso, as, n. 1. *ἄλλοτριώ*, est mutua inter se se convivia agitare, a mutuos. *Gell. 1. 2. c. 24.* Principes civitatis, qui ludis Megalenibus antiquo ritu mutitarent. id est, mutua inter se convivia agerent. Hæc *Gell. 1. 14. c. 18.* a mutuo mutuitare dicitur scribit, atque ita apud *Gellium* legere jubet. *Sed L. 17. cap. 1.* retinet *mutitare*, quod est in vulgatis, sed per Synocpen ex *mututare* factum opinatur. Retinet quoque hanc scripturam Lipsius in Saturnalibus.

Muto, as, avi, atum, a. 1. *mutare, variare, ἑρθεῖν*, Ger. *endern*, Gal. *changer*, Hisp. *mudar*, ἀλλάττω, mutationem facio, verto, vario, ut *Muto* vestem, animum, mentem, consilium. Construitur cum acc. *Cic. 3. Verr.* Alias revocabat eos, inter quos desiderat, decretumque mutabat. *Plin. 1. 9. c. 29.* Colorem mutat ad similitudinem loci, & maxime in metu. ¶ Vel cum altero acc. & præp. in, vel ad. *Cic. pro Rosc. Am. Versa*, & mutata in pejorem partem sunt omnia. *Plin. 1. 7. c. 4.* Mutari in mare. *Cic. de Or. Id.* ad omnem rationem mutatur, & vertitur. ¶ Vel cum acc. & abl. *Horat. epist. 1.* mutat quadrata rotundis. ¶ Vel cum acc. & abl. cum præp. de, & cum. *Liv. 1. 1. c. 37.* Neque tum *Tarquinius* de Equitum Centuriis quicquam mutavit. *Ter. Eun. 3. 5. 24.* Ut vestem cum eo mutem. ¶ Vel cum acc. & duobus ablativis, altero sine præp. altero cum præp. cum. *Sall. in Jug.* Eaque mutare cum mercatoribus vino advehtio, & aliis talibus. ¶ Vel cum ablat. & præposit. pro. *Sallust. in Jug.* Non debere incerta pro certis mutare. ¶ Factum mutare, est ponere. *Ter. Andr. 1. 1.* Haud muto factum. *Donz. de* ¶ Mutare animum, mores, sententiam, voluntatem, &c. apud *Cic. de Provinc. Conf. Ter. Phorm. 5. 2.* & *Virg. 4. Æn. mutar parere, volgia, costume, opinione.* *Horat. 1. 1. ep. 11. ad fin.* Cælum, non animum mutant qui trans mare currunt. ¶ Mutare fidem, in malam partem, *ingannare, mancar di parola.* *Ter. Phorm. 3. 2. 27.* Neque exorare, ut me maneat, & cum illo mutet fidem. *Plaut. Mil. 1. 1. 36.* Ne istanc amittam, & hæc mutet fidem. ¶ Mutare solum, *mutar pæse, andar in bando.* *Cic. in Parad.* Omnes impii exules sunt, etiam si solum non mutant. ¶ Mutare vestem, *vestir' a lutto*, apud Romi. propter aliquam calamitatem mos fuit, quod factum sui exilii causa gloriatur *Cic. post red. in Sen.* ¶ Mutare aliquid ære. *vendere.* *Colum. 1. 9.* Dum viridis ætas pulchritudinem corporis conservat, ære mutandi sunt. Sic, mutare pretio. *Pallad. 1. 8. sit. 4. de ovibus.* Autumnio debiles quæque pretio mutantur, ne eas incillitas hibernum frigus absumat. ¶ Mutare merces, *negozjare.* *Horat. 1. 1. Sat. 4.* Hic mutat merces. *Virg. Ecl. 4.* nec nautica pinus mutabit merces. ¶ Mutare absolute positum pro mutari. *Liv. 1. 5.* Annona ex antevecta copia nihil mutavit. *Id. 1. 2.* Tantum fortunam mutasse, ut qui modo victores, in verso Marte &c. ¶ Mutare jumenta, *mutar cavalli, corder le posse.* *Cel. 1. 3. B. C. c. 11.* Mutatis ad celeritatem jumentis, ad Pompejum contendit. ¶ *Virg. Ecl. 4.* Ipse sed in pratis aries jam suave rubenti Murice, jam croceo mutabit vellera luto. h. e. croceo colore tinget. ¶ *Plin. in Paneg.* Nihil mutavit fortuna te ipso. *nos ha fasso in se cambiamento veruno.*

Muto, onis, m. 3. *πίς*, penis, mentula, a *μύττω*. *Horat. 1. 1. Sat. 2. v. 68.*

Mutoniatus, m. 2. *ἰμυτῆς*, mentulatus, cui mentula est magna. *Martian. 1. 11. ep. 64.* Dormis cum pueris mutoniatis.

Mutonus. V. Mutinus.

Mutuarius, a, um, idem quod mutuus. *Apul. Apolog.* Mutuarias operas cambire cum vicinis.

Mutuatio, onis, f. *ἐπιμύτη*, acceptio mutui. *Cic. 1. Tusc. c. 42.* Qui me æ pœna mulclaverit, quam sine mutatione, & siue versura possem dissolvere. *Id. 3. de Or.* Translationes quasi mutationes sunt, cum quod non habes, aliunde sumas. *Id. pro Flacc. cap. 2.* Cum multis inmutis mutationibus fraudasset.

Mutuativus, a, uai, *δωριστός*, quod mutuo datur. *Gel. 1. 20. c. 1.* Maximeque in pecuniæ mutuativis usu, atque commercio. Al. leg. *mutuaticæ.*

Mutuatus, a, um, partic. a mutuo, *chi ha pigliato ad impressito.* *Valer. Max. 1. 6. c. 2. extern.* 1. Muier prædium ab innocentia mutuata. ¶ Invenitur & in passiva significatione, *tolto ad impressito.* *Plin. 1. 2. c. 9.* Luna in totum mutuata a sole luce tulget.

Mutue, adv. idem ac mutuo. *Cic. 1. 5. Fam. ep. 7.* Quibus siquando non mutue reponderetur.

Mutuitur, adverb. mutuo, *scambievolmente.* *Varr. apud Non. e. 11. n. 30.* Vive, meque ama mutuitur.

Mutuito, as, mutuarum rogito. *Plaut. Merc. Prol. v. 52.* Mutuitanti credere.

Mutulus, i, lignum, vel lapis extra murum prominens, super quo trabium capita sedent, & fulciuntur, *menfola, cornice.* *Vir. uv. 1. 7. c. 3.* Ubi V. *Bald. in Lexico. Varr. 1. 3. R. R. c. 5.* Mutuli crebri omnibus columnis impoſiti. *Col. 1. 8. c. 9.* Ad lineam mutuli per parietem defixi.

Mutunus. V. Mutinus.

Mutuo, as, a. 1. *pagiare in prestanza, darvi prestanza*, mutuum accipio, a pud vet. *Cæcil. apud Non. e. 7. n. 48.* Ad amicos currat mutuatum, mutuet causa mea. ¶ Repertur etiam pro mutuum dare, *prestare, darvi prestanza.* *Plaut. Trin. 4. 3. 44.* Siquis quod mutuaverit, fit pro proprio perditum. Sed legendum est, mutuum dederit. Ita enim habent opt. Exemplaria.

Mutuo, adv. *scambievolmente, vicendevoimente, Ger. einander, Gal. l'un l'autre*, Hisp. *a uzces, çambialdas*, *apés d'állos*, invicem, vicissim. *Cic. in Fam.* Omni tempore summa studia, & officia mutuo inter nos certatim extiterunt. *Planc. Cic. 10. Fam. ep. 11.* Fac valeas, meque mutuo diligas.

Mutuo, aris, atus sum, d. 1. *pagiare in prestanza, darvi prestanza*, Germ. *entlehen*, Gal. *emprunter*, Hisp. *sornar prestado, darvi prestanza*, mutuum accipio. Usurpatur de iis rebus, quæ non eadem reitutuuntur, sed ejusdem generis. *Cic. Att. 1. 15. ep. 15.* Cum abundare debeam, cogor mutuari. *Id. ad Q. Fr.* Tu quicquam ab alio mutuaris? *Id. Att. 1. 8. ep. 6.* Mutuari in sumptum. ¶ Translate est aliunde sumere, *torre, pigliare.* *Cic. de Far.* Orator ab Academicis subtilitatem ingenii mutuarum. *Cæf. 1. 8. B. G.* A quibus ad id bellum auxilia mutuatus erat. *Rurici Cic. 2. Tusc. c. 18.* A viris virtus nomen est mutuata. *Hirt. de B. G. 1. 8. c. 21.* Mutuari auxilia ad aliquam rem.

Mutus, a, um, *muro, מור*, Ger. *muor*, Gul. *muor*, Hisp. *mudo, muro*, *מור*, *מור*, locutionis expers, a *μῦθος*, vel *μυθός*, vel *μύθος*, vel a sono, quem muti edunt, qui est *μῦθος*, ut scribit *Varro 1. 6. de L. L. Cic. Phil. 3. c. 9.* Mutum esse latius est, quam quod nemo intelligat, dicere. *Id. 3. de Leg.* Magistram legem esse loquentem, legem autem mutum Magistram. ¶ Mutæ litteræ, *ἄγραφα γράμματα*, dicuntur quædam ex consonantibus, quod respectu aliarum litterarum modicum, & veluti mutum quandam reddant sonum. Apud Latinos octo sunt, b, c, d, g, k, p, q, r, v. *Grammaticos.* ¶ Mutæ artes dicuntur pictura, statuarum, & hujusmodi, quæ cum non loquantur, res tamen ipsas ex-

primunt. *Cic. 2. de Orat.* Et, si hoc in his quasi mutis artibus est mirandum, & tamen verum, quanto admirabilis in oratione, atque in lingua? ¶ Interdum mutarum artium nomine minus celebres intelliguntur. *Virg. 12. Æn.* Scire potestates herbarum, usumque medendi maluit, & mutas agitare inglorios artes. ¶ Muta animalia, mutarum armenta, mutæ bestiæ. *Cic. 1. & 2. Nat. Deor. & Stat. Theb. 5. & Quintil. 1. 6. c. 1.* ¶ Forum mutum, h. e. in quo causæ non aguntur. *Cicero. post redit. in Sen. c. 3.* Sic mutum a litteris tempus. *Id. Att. 1. 8. ep. 22.* ¶ Muti lapides dicuntur in agris, in quibus nihil est inscriptum. *Manus. ex Hygino de limitib.* ¶ Mare mutum, h. e. placidum. *Plaut. Mil. 3. 1. 70.* ¶ Muta commendatio, est facies formosa, quæ licet non loquatur, satis se tuetur. *P. Syrus in Mims.* Sic, mutus aspectus miserorum movet, apud *Quintil. 1. 6. c. 1.* ¶ *Ovid. 2. de Pont. el. 7.* Omnis pro nobis gratia muta iuit. h. e. Amicorum favor, & gratia nihil pro me intercessit.

Mutufcæ, f. 1. Trebula, *Monte Leone*, opp. Sabinorum, oleo abundans. Hinc oliviferæ *Mutufcæ* apud *Virg. 7. Æn. v. 711.*

Mutulcæ, orum, *Mutufcæ* orum oppidani. *Plin. 1. 2. c. 12.*

Mutuum, adv. mutuo. *Lucil. apud Non. c. 2. n. 538.* Si maxime mutuum hoc mecum facis. Potest tamen hoc loco & pro adjectivo accipi.

Mutuis, a, um, *vicendevoite, scambievoite, ἀπὸς ἀλλήλων*, reciprocus, pariter, atque æqualiter respondens. *Cic. pro Rosc. Amer. c. 38.* Ut commune commodum mutuis officiis gubernetur. *Plin. 1. 9. c. 62.* Odio mutuo inter se flagrant. *Liv. 1. 4.* noctemque omnia terroris mutui impleſſe. h. e. tam Romanis, quam Volscis timentibus. *Aurel. Viſtor. de Vir. illust.* Mutuis vulneribus se conficere. Sic mutuis præliis inter se pugnare, apud *Hirt. de bell. Asiæ.* Mutua carne inter se vescuntur olores. *si mangiano l'un l'altro.* *Plin. 1. 10. c. 23.* ¶ Mutuus animus dicitur, cum par voluntas accipitur, & redditur. id est ut ab eo amaris, quem amas. *Cicer. 5. Fam. ep. 2.* Quod autem ita scribis, pro mutuo inter nos animo, quid tu existimes esse in amicitia mutuum, nescio: equidem hoc arbitror, cum par voluntas accipitur, & redditur. ¶ Dare aliquid alicui mutuum, *imprestare*, & dicitur de illis rebus, quæ non solent eadem reitutu, sed ejusdem generis, ut sunt pecunia, frumentum, & alia hujusmodi. Nam in cæteris verbum *commodo* usurpationem est. *Cicer. Att. 11.* Ille mihi festertia tredecim non reddidit, quæ dedi ejus filio mutua. *Plaut. Pseud. 1. 3. 39.* Rogare mutuum argentum, *dimandare in prestito.* *Id. Perf. 1. 1. 44.* Alicunde exorare mutuum. *Cic. Verr. 3.* Sumere pecunias mutuas ab aliquo, *pagiare in prestito.* *Justin. 1. 17. c. 2.* Naves ad exercitum deportandum mutuo petere. ¶ Translate *Plaut. Amph. 2. 2. 187.* Si pudoris egeas, sumas mutuum. *Id. Curc. 1. 1. 47.* Ea me deperit; ego autem cum illa facere nolo mutuum, non voglio corrispondere. ¶ Addunt quidam Lexicographi, usurpari & tubitant. *mutuum, t*, id tamen nullo idoneo exemplo confirmant. nam v. g. apud *Plaut. Trinum. 4. 3. 48.* optimi Cod. habent: talentum mutuum, quod dederam. *um mutuo.* Si quando autem apud Scriptores *mutuum* absolute legatur, subintelligitur argentum, triticum, aut aliquid hujusmodi. ¶ *Mutus* in plur. num. pro *mutue* adverb. *Lucret. lib. 2. v. 75.* Et inter se mortales mutua vivunt. Adde *tund. 1. 4. v. 301.* & *1. 5. v. 1099.*

M A N T E Y.

Mya, f. *μύα*, genus conchæ, siue margaritæ in freto circa Bosporum Thracicum, uniones rulos, ac parvos gignens. *Plin. 1. 9. c. 35.*

Myacanthon, n. 2. *μυακάνθη*, herba, al. corruda, id est lyvestris affragas. *Plin. 1. 8. c. 9.*

Myæces, m. 3. *μύακες*, pisces ex concharum genere, qui mulvicum modo coacervantur, vivuntque in locis algosis, & ubi dulcis aqua copiosa nari miscetur. *Plin. 1. 32. c. 9.*

Myagrus, m. 2. *μύαγρος, μελαμύρρον*, herba ferulacea, foliis similibus rubicis, tripedanea, semine oleoso. Fit enim ex eo oleum, quod oris ulceribus eo perunctis medetur. *Plin. 1. 27. c. 12.*

Myâgrus, m. 2. *μύαγρος*, muscarum Deus, qui & Myodes dicitur, teste *Plutarch. Plin. 1. 10. c. 28.* Invocant & Ægyptii ibes suas contra serpentes adventum, & Elei Myagrum Deum muscarum, multitudinem pestilentiam afferente, quæ protinus intereunt, qua litatum est illi die.

Mycalæus, a, um, Mycalensis. *Claudian. 2. in Eustrop. v. 264.* Icarium pelagus, Mycalæaque litora.

Mycæ, es, f. 1. mons, & opp. Cariz, seu potius Joniz, inter Mæandrum, & Caystrum fl. non procul ab Epheso, & prom. ejusdem montis et regione Sami inf. apud Trogilium prom.

Mycalenis, se, adject. ad Mycalen peritens. *Valer. Max. 1. 6. c. 9. extern. 5.* Excellissimus Mycalenis montis vertex.

Mycalæus, i, promontorium montis Mycalensis. *Stat. 7. Theb. v. 272.*

Mycenatiæ, æ, m. 1. *μυκηναίης*, terræ motus cum mugitu, apud *Ambrosian. 1. 17. c. 16.*

Mycenæ, arum, & Mycene, es, f. 1. *Μυκῆναι*, opp. Peloponnesi, in Argia regione, conditum a Lacedæmone Semiles filio, teste *Isidor.*, al. a Perseo filio Danaes, & denominatum a Mycena Nympa, in quo Agamemnon regnavit. *Virg. 6. Æn. v. 838.* Agamemnonis juve Mycenæ. *Ovid. 2. Fast. v. 83.* Junoneum Sparte, Pelopojadecque Mycenæ; quoniam scil. ibi Pelops habitavit, a cuius filio Thyete Thyestias ceteram vocat *Lucan. 1. 4.* ¶ In singulari num. *Silvius 1. 1. v. 27.* Ante Agamemnoniam gratissima tecta Mycenen.

Mycenæus, a, um, adject. ad Mycenas pertinens. *Ovid. 2. Trist. v. 400.* Teque, Mycenæ Phœbias amata duci.

Mycenenis, e, adject. Mycenus. *Cic. Fin. c. 6. ex post.* Omnes Danaï, aut Mycenenfes, Attica pubes.

Mycenîs, idis, f. Iphigenia, a Mycenis urbe. *Ovid. 12. Met. v. 34.* Supposita fertur mutasse Mycenida cervam.

Mycône, es, f. 1. Myconos, *Micole, Micoli, Micoise*, ins. maris Ægæi, una Cycladum, cum arce permunita, & duplici portu, inter Tenon, & Icarium, a Delo 15. M. P. in Or. Sub hac inf. tabulantur Poetæ sepulchro esse Gigantes ab Hercule interfectos. *Virg. 3. Æn. v. 76.* *Stat. 1. Achill. v. 205.*

Myconius, a, um, ad Myconem insulam pertinens, ut Myconi ejusdem incolæ, quos omnes calvos nasci scribit *Plin. 1. 11. c. 37.*

Mycônus, i, idem ac Mycone. *Donat. ad Terent. Heecr. 3. 4. 26.* Myconi omnis calva juventus.

Mydriâsis, is, f. 3. *μυδριασῆς*, oculorum morbus, quo pupilla effunditur, & dilatatur, aciesque ejus hebetit, ut describit *Celsus 1. 6. c. 8.* ubi semel græcis litteris, & semel latinis hanc vocem scribit.

Mygdonia, f. 1. *μυγδοῖα*, regio litoralis Mæcedoniæ, in qua Niobe in saxum versa est, inter Axium, & Strymonem fl. ac juxta sinum Toronaicum. ¶ Irem Asia regio, in ea Phrygiæ parte, quæ Troadi sup. riacet. *Solinus* scribit, hanc ante Beryciam dictam, mox a Bithyni Rege Bithyniam appellatam esse. ¶ Item regio Melopotamiæ, apud Mygdonum fl. dicta a Mygdone Rege, vel a Mygdonibus pop. Mæcedoniæ, teste *Plinio.*

Mygdonides, is, patronym. a Mygdone rege, h. e. Choræbus ejus filius. *Virg. 2. Æn. v. 343.* Juvenique Choræbus Mygdonides. *Ovid. 6. Metam. v. 45.* Mygdonideſque nurus.

Mygdonius, a, um, adject. ad Mygdoniam, vel ad Mygdonem regem pertinens, ut Mygdoniz opes. *Horat. l. 2. od. 12.* Mygdonium marmor. *Ovid. ep. 15. v. 149.*

Mygdonius, m. 2. fl. Mesopotamiz, qui Nisibim urb. interluit. *Plin. Strabo, & alii.*

Mygdonus, m. 2. filius Cissei Regis Thraciz, frater Otrei, & Hecubæ uxoris Priami, pater Choroebi.

Mygærus, i, m. Μύγαιρος, deus muscarum: a μύγα, musca, & ἄγρος, captura. *Solin. c. 1. (al. 2.) post init.*

Mylæcos, m. 2. μυλαίος, genus vermiculi ex blattis, a μύλα, mola, quod circa molas fere solet nasci. *Plin. l. 30. c. 48.*

Myllus, i, μύλλος, pudeandum mulieris, a μύλλος, curvus, tortuosus, apud *Plaut. Caf. 4. 2. 14.* ubi in vulgatis legitur: qui amat, tamen hercle si esurit, nullum esurit: sunt qui legendum putant *myllum esurit.* V. *Taubman.*

Myobarbium Liberi Patris, titulus est epigrammatis 28. (al. 30.) *Ausonii*, quod cantharum interpretatur *Scalig. lectio. Auson. l. 2. c. 27.* ita vero dici putat a græca voce μύς, & latina barba. Sed nihil certi affert, nec dum ab ullo eruditio allatum est.

Myocætonos, m. 2. μυοκαίτωνος, aconitum herba, seu radix aconiti, ita dicta, quod e longinquo mures interficiat. *Plin. l. 27. c. 3.*

Myopæro, onis, m. μυοπέρον, næve corsara, genus navis piratici, forma media inter onerariam, & longam triremem. *Festus. Cic. in fragment. l. 3. de Rep.* Nam cum quæreretur ex eo, quo sceleris impulsus mare haberet infestum uno myoparone, Eodem, inquit, quo tu orbem terræ. *Id. in Ferr. llii statim myoparonem egregium de sua classe ornatum, atque armatum dederunt.*

Myophrænum, n. 2. μύφρανον, herba muribus exitialis, forte eadem quæ myocætonos, & aconiton, a μύς, mus, & φράνον, cædes. *Plin. l. 1. c. 9.*

Myops, yōpis, μύψος, ὀπίθων, corso di visla, lusciosus, qui adeo debili est oculorum acie, ut non nisi proxime admotas oculis res videat. Græca vox est, q. d. μύον ὀπας, claudens oculos. Ea utitur *Ulpian. l. Item Oflivius Dig. de Test. edit. Græc.*

Myosōtas, i, n. μύσος ὄτα, herba, Latine muris auricula, & alſine. *Plin. l. 26. c. 4.* ¶ Refertur & alterum myosotæ genus a Dioſcoride, & quod & myositis, μυσωσις, appellatur. *Plin. l. 27. c. 12.*

Myrtica, æ, f. ταναρικό, τανεργία, μυρτίκος, genus humilis virgulti, al. tamarix. Huius duæ sunt species, lativa, & quæ tamarix vocatur, altera sylvestris, quam in Achaia briam sylvestrem vocant, Galli sua lingua *brugere*, ut Ruellius cenſet. V. *Plin. l. 13. c. 21. Virg. 4. Ecl. Non omnes arbuta juvant, humileque myrticæ.*

Myrin campi, locus erat in Ætolia, ubi Apollo colebatur. *Strab. l. 13. Matr. l. 9. ep. 43.* Campis dives Apollo sic Myrinis. Alii aliter legunt. V. *Cæſar.*

Myrtinus, m. 2. μύρτινος, mas murænzæ, qui dentes extra os habet. *Plin. l. 9. c. 23.*

Myriophyllon, idem ac millefolium. *Plin. l. 23. c. 16.*

Myrmecias, æ, m. 1. μύρμηκας λίθος, genus lapidis, al. morion, a myrmecia, verruca. *Plin. l. 37. c. 1.* Myrmecias nigras habet eminentias similes verrucas.

Myrmecites, m. μύρμηκας λίθος, gemma. *Plin. l. 37. c. 2.* Myrmecites in-natam repentis formicæ effigiem habet, scarabæorum cantharibus.

Myrmecium, ii, n. porro delle mani, a piedi, Ger. gerſtenkörn, Gal. πορρεζου, αγλειν, Hiſp. verruga, μυρμηκία, μυρμηκίον, verruca lupini amplitudine tere in palmis manuum, & plantis pedum nascens, a μύρμηξ, formica, quod formicæ in morem pungat. *Cels. l. 5. c. 28. n. 14.* ¶ Eit etiam genus aranei capite formicæ simili, albo nigra, guttis albis diſtinguentibus, deſcribente *Plin. l. 29. c. 4.*

Myrmice, adverb. more formicarum: a μύρμηξ, formica. Itaque *myrmice incedere*, est, quod ait *Plaut. formicino gradu incedere. Catull. carm. 42. in quædam.* Turpe incedere, myrmice, ac moleſte. Al. leg. *mimice.*

Myrmidon, ōnis, m. 3. filius Jovis ex Corimofa Nymphea, Rex Athenienſium poſt Cæcropem.

Myrmidones, um, m. 3. μύρμιδωνες, Theſſaliæ populi, quorum majores ex Ægina inſula ortum trahebant, ſed Peleum patria profugum ſecuti in Theſſalia ſedes fixerant. *Strab. l. 7.* Nominis rationem ad huiusmodi fabulam Poetæ referunt. Cum peſtilentia in Ægina crudeliſſime eſſet graſſata, eamque inſulam viris propemodum exhaustiſſet, Æacus cum ad radicem quercus inſinitum pene formicarum numerum conſpexiſſet, Jovem traditur oraſſe, ut ſibi parem virorum numerum concederet, precibusque ejus vix abſolutis, formicæ in viros commutatz fuerunt. *Ovid. 7. Metam.* Sed alii deducunt a Myrmidone Rege. ¶ Achillem ad bellum Trojanum ſecuti ſunt. *Virg. 2. Æneid.*

Myrobalānum, i, n. mirabolano, μυροβάλανος, glans unguentaria, glans Ægyptia, hoc eſt fructus cujuſdam arboris myricæ ſimilis, magnitudine nucis avellanæ. *Plin. l. 12. c. 21.* Ex ea ſicbat unguentum quoddam odoratum, quo capilli ungebantur. Eodem id nomine vocatur, & legitur in titulo epigrammatis 57. l. 4. *Martialis.* Quoniam vero heroicum carmen ingredi non poteſt, ſic explicat *Martial. ibid.* Quod nec Virgilius, nec carmine dixit Homerus, Hoc ex unguento conſtat, & ex balano. *Cels. l. 4. c. 9.* græcis litteris ſcribit.

Myrobrecarius. V. *Murrhobathrarius.*

Myron, onis, m. 3. μύρων, ſtatuarius inſignis, Hegeliſidis diſcipulus. Ex huius operibus præcipuum laudem meruit bucula ex ære, veræ vaccæ ſimillima. *Cic. 6. Ver. Ovid. 3. de Ponto, Propert. & alii.*

Myropſia, m. 1. profumiero, μυροψία, Germ. ſalbenkramer, Gal. parfumeur, Hiſp. perfumero, μυροψία, unguentarius, unguentorum venditor. *Plaut. Caf. 2. 3. 10.* Myropſias follicito omnes, ubicunque unguentum eſt lepidum.

Myropoliūm, n. 2. profumeria, Ger. eine eporeke, Gal. bouſiruc de parfums, Hiſp. perfumeria, μυροψία, taberna unguentaria, locus, ubi unguenta venduntur, a μύρος, unguentum, & πωλείω, vendo. *Plaut. Amph. 4. 1. 3.* Omnes plateas perreptavit, gymnaſia, myropolia.

Myrotheſium, n. 2. μυροθησιον, unguentorum reſpoſitorium. Unde Cicero ſcribit, ſe myrotheſium Iſocratis totum conſumpſiſſe in commentario Conſulatus ſui ſcribendo, hoc eſt pigmenta Oratoria, l. 2. *Attic. ep. 1.*

Myrrha, æ, f. mirra, μύρρα, μύρρα, arbuſcula in Arabia, altitudine quinque cubitorum, non ſine ſpina, caudice duro, & intorto, cujuſ cortice inſiſo deſiūt lacryma, quæ & ipſa myrrha vocatur, ſeu ſtaſte, cujuſ præcipua virtus eſt, ut mortuorum cadavera incorrupta conſervet. *Plin. l. 12. c. 15. & 16.* ¶ Eodem nomine vocabatur potio quædam dulcis ad ebrietatem arcendam. *Plaut. Perf. 1. 3. 7.* Conmiſce myrrham. Al. leg. *mullum.* ¶ Legitur & *murrha*, ex Latinorum more y in u vertendi.

Myrrha, æ, f. 1. Cinyræ Regis Cypriorum filia, quæ ſerfando patris amore capta, cum aliquot noctes operam nutritic cum illo concubuiſ-

ſet, tandem Wlato ſumme agnita, cum illam pater vellet occidere, noctis beneficio elapſa, in Arabiam profugiſ, ubi in arborem ſui nominis eſt converſa. *Ovid. 10. Met.*

Myrrhapſia, ſive myrapiā, n. 2. μυρραπία, genus pyrorum odore gratiſſimum. *Plin. l. 15. c. 15.*

Myrrhātus, a, um, myrrha conditus. Exemplum V. in *Murrhatus.*

Myrrhæus, a, um, o. 1. 2. μυρραῖος, quod eſt ex myrrha. *Horat. l. 3. od. 14.* Myrrhæum nodo cohibere crimem. h. e. myrrha delibutum. Sic apud *Tibull. l. 3. eleg. 4.* Stillabat Syrio myrrhæ rora coma. Utroque loco eſt qui legit *myrtea.* ¶ Scribitur & *murrheus* ex Latinorum conſuetudine græcam y in u latinum vertendi.

Myrrhina, æ, f. eſt potio prædulcis, ſc. vinum myrrha conditum. *Plaut. Pſeud. 2. 4. 51.* Myrrhinam, paſſum, deſrutum. *Varr. de viſta populi R.* Antiquæ mulieres majores natu bibebant loram, aut ſapam, aut deſrutum, aut paſſum, quam myrrhinam Plautum quidam appellare putant. ¶ Legitur & *murrhina.* mos eſt enim Latinum mutandi y in u.

Myrrhinus, a, um, ex Myrrha lapide pretioſo. V. *Murrinus.*

Myrrhis, idis, herba cicutæ ſimilis, ſaporis, & odoris jucundi. *Plin. lib. 24. c. 16. & alibi.*

Myrrhūti, m. 1. gemmæ ſpecies, quæ myrrhæ colore, odorem habet unguenti. *Plin. l. uſt. c. 10.*

Myrſius, m. 2. μύρσιος, Lydiæ Rex, alio nomine Candaules. *Plin. l. 35. cap. 8.*

Myrſinites, m. 3. μυρσινίτης, ſpecies tithymali, foliis myrti acutis, compungentibus, ſed mollioribus. *Plin. l. 26. c. 8.* ¶ Item gemma, mellis nigricantis colore, myrti, al. myrrhæ odore. *Plin. l. 37. c. 10.*

Myrſus, m. 2. pater Candaulis, a quo & ipſe Myrſius dictus eſt. *Plin. l. 35. c. 8.*

Myrtæcus, a, um, adject. a Myrto, *Cels. l. 7. c. 17.* Ad ſimilitudinem myrtæcus folii.

Myrtātus, a, um, adject. myrto conditus, ut myrtatum obſonium, apud *Plin. l. 15. c. 29.* Adde *Varr. l. 4. de L. L.* ubi legitur *murtatum* pro *myrtatum.*

Myrtea Venus. V. *Murcia.*

Myrtēta, æ, f. idem ac myrtetum. *Plaut. in Vidulo, in fragment. apud Priſcian. l. 4.* Neſcio qui ſervus e myrtea proſiliit.

Myrtētum, n. 2. *laugo, dove ſono piantati molti mirti, μυρτιών,* locus myrtis conſitus, *Virg. 2. Georg. v. 112.* Litora myrtetis lætiſſima. *Salluſt. in Jug. c. 48.* Collis veſtitus oleaſtro, & myrtetis.

Myrtēs, a, um, o. 1. 2. di mirto, μυρτιός, quod ex myrto eſt. *Ovid. 3. Amor. eleg. 1. v. 34.* Fallor, an in dextra myrtea virga ſuit? *Tibull. l. 1. eleg. 3. v. 66.* Et gerit inſigni myrtea ferta coma. ¶ *Myrteum,* i, n. abſolute eſt oleum ex myrto. *Cels. l. 2. c. 33.* ¶ Myrteus etiam dicitur, qui Myrti colore reſert, qui color medius eſt inter flavum, & nigrum. *Petron. Satyr.* Myrtea ſubornatus gauſapina. Adde exempla quæ ſupra attulimus in *Myrrheus.*

Myrtidānum, n. 2. μύρτιδανον, vinum ex ſylveſtris myrti baccis, & muſto albo. *Plin. l. 14. c. 16.*

Myrtillo, m. 2. μύρτιλος, filius Mercurii ex Phaethuſa, ſeu Myrto Amazonæ, auriga Oenomai, qui a Pelope curuli certamine cum Oenomao ob nuptias Hippodamiz ejusdem Oenomai filiz certaute pecunia corruptus acio veſtem non obiecit, ut Oenomai curruſ diſſolveretur, & Pelops victor evaderet, quod cum feciſſet, a Pelope victore præmium poſtulavit, qui ab Oenomao moriente ante rogatus, ut Myrtilli factum ulciſceretur, eandem in mare præcipitavit, quod ab eo Myrtolium dictum eſt. *Bocc. l. 12. Gen. Deor.*

Myrtinus, a, um, adject. idem quod myrteus, ut myrtinum oleum, apud *Plin. Valerian. l. 1. c. 6.* ¶ Quod vero addunt quidam Lexicographi ex *Plin. l. 23. hiſtor. naſur. c. 4.* nobis incompertum adhuc eſt.

Myrtiūbus, a, um, adject. myrtum colore referens. *Colum. l. 10. v. 208.* De cinara herba: Myrtiolo modo crine viret, deſlexaque collo Nunc adopena manet &c.

Myrtis, æ, m. 1. vinum myrto conditum, μύρτιος οἶνος. *Col. l. 12. c. 38.* Vinum myrtin ad tormina, & ad alvi proluivem, & ad imbecillum ſtomachum ſic facio. *Plin. l. 30. c. 7.* Dantur cochlearia bina in vino myrticæ. ¶ Adjective *Pallad. in Decembri. ſis. 2.* Vinum myrticæ, ſicut dictum eſt ante, retinegemus. V. *Abrotannites.*

Myrtopetālūm, n. 2. μύρτοπέταλον, herba, al. polygonatos. *Plin. l. 27. c. 13.*

Myrtōm pelagus, Mare di Mandria, Μύρτιον πέλαγος, pars maris Ægæi, quæ eſt inter Ægæum, & Jonium, inter Peloponneſum, & Atticam, ac Eubæam. Dictum eſt a Myrtilo Mercurii filio, qui in id projectus fertur. *Ovid. in Ibin. Sed Plin. l. 4. c. 11.* dictum ſcribit a Myrto inſ. maris Ægæi, proxima Caryſto urbi Eubææ. *Horat. l. 1. od. 1.* Myrtum pavidus nauta ſecet mare.

Myrtūſus, a, um, adject. myrteus. *Plin. l. 12. c. 13.* Frutice myrtuoſo, palmæ altitudine.

Myrtum, i, n. V. Myrtus.

Myrtus, f. mirro, mortella, μύρτος, μύρτιον, arbor baccas ſaporis præcipui ferens, & odoris gratiſſimæ, ex quibus & oleum & vinum fit. Fuere & eadem Veteribus in uſu ad condiendos cibos, antequam piper reperiretur. *Plin. l. 15. c. 29.* ubi alia multa de myrto tradit. ¶ Veneri ſacra erat, quod inter cæteras arbores eximie fit pulchritudinis, & odoris, teſte eod. *ibid. l. 12. c. 1. & Virg. Ecl. 8.* Populus Alcide gratiſſima, viſtis Jaccho, Formoſæ myrtus Veneri. *Hor. l. 2. od. 15.* tum violaria, & Myrtus, & omnis copia narium Spargent olivæti odorem. ¶ Hinc Poetæ cultores Veneris myrto caput redimire ſolent. *Ovid. 2. de arte am. v. 733.* Finis adeſt operi: palmam date grata juvenus: Sertaque odorata myrtea ferte comæ. ¶ Convivæ etiam myrto coronabantur. *Hor. l. 1. od. 30.* Item oviante, teſte *Plin. l. 15. c. 29.* ¶ Denique in nuptiis adhibebatur. *Claudian. de Nups. Honor. Græc.* ¶ Legitur etiam *myrsum* in neut. gen. pro bacca myrti. *Cels. l. 2. c. 30.* Afringunt (alvum) mala cotonea, oleæ, myrta, palmulæ, &c. ¶ Item myrtus, us, 4. declin. *Virg. Georg. 2. v. 65.* Myrtus Paphiz.

Mys, os, m. 3. μύς, piſcis marinus, quem & murem marinum appellat, *Plin. l. 9. c. 51. & l. 32. c. 11.*

Mys, os, m. 3. μύς, nomen fuit cælatoris, qui clauit argento cælando. *Mars. l. 8. ep. 50.* Quis labor in phiala, docti Myos, anne Myronis?

Mysiā, f. 1. regio Aſiz min. ad Occ. extenſa. Duplex eſt, major, & minor. Minor eſt verſus Helleſpontum, inter Propontidem ad Bor. & Thradem ad Auſtr. Major eſt orientalis, inter Myſiam Min. ad Occ. Phrygiam magnam ad Or. Bythniam ad Bor. mare Ægæum ad Mer.

Mysiū, a, um, qui eſt ex Myſia. Exemplum *Ciceronis V. in Myſur.*

Mysiomacedōnes, um, populi Aſiz in tractu Myſiz majoris, a Macedonibus oriundi. *Plin. l. 5. c. 29.*

Myſta, vel Myſtes, æ, m. 1. μύστος, ſacrorum, ſeu myſteriorum peritus, ſacerdos. *Senec. Herc. Fur. v. 847.* Et citi teſtis properant reſiſtis Attici noctem celebrare myſte. *Id. in Oedip. v. 431.* Condita laſcivi deducunt orgia myſte.

Myſtagōgus, gi, m. 2. μύσταγωγός, cuſtos ſacrorum, qui ſcilioet reum ſacrarum cuſtodiz eſt prælectus, quique hoſpitibus ſacra ſolet often-

ostendere. Cic. *Verr.* 4. c. 59. Qui hospites ad ea, quæ visenda sunt, ducere solent, & unumquodque ostendere, quos illi mythagogos vocant.
 Myseriarchæ, $\mu\upsilon\sigma\eta\rho\alpha\rho\chi\alpha\iota$, sacrorum custos, vel principes. *Prudent.* *Peristeph.* 2. v. 349. Bene est, quod ipse ex omnibus Myseriarchæ incidit.
 Mysterium, ii, n. 2. *mysterion*, $\mu\upsilon\sigma\tau\epsilon\rho\iota\sigma\mu$, Germ. *geheimnis*, *Gal. mysterere*, *Hisp. misterio*, $\mu\upsilon\sigma\tau\epsilon\rho\iota\sigma$, res arcana, præsertim sacra, a $\mu\upsilon\sigma\tau\alpha$, claudo, quia decet, res Sacras non temere divulgari, ne a vulgo contemnantur. Hoc nomine nationes appellatur Ægia Samothracia, ac Cabirorum (de quibus *Pausanias* in *Boætiis*, & *Apollonii Interpres*) aut Liberi Patris, & in primis iustia Eleufinia (de quibus *Clemens Alexandrinus*, & *Eusebius de Prep. Euang.*) quæ duplicia dicuntur fuisse, magna, quæ Cereri sacra erant, & parva, quæ Proserpinæ. *Cic. 2. de nat. Deor.* Hunc dico Liberum Semele natum, non eum, quem nostri majores augustinæ, sanctæque Liberum cum Cerere, & Libera consecraverunt, quod quale sit, ex mysteriis intelligi potest. *Id. 2. de Leg.* Quid ergo ager Jacchus, Eumolpidæque vestri, & augusta illa mysteria, si quidem sacra nocturna tollimus? *Et infra.* Nam mihi cum multa eximia, divinaque videntur Athenæ tuæ peperisse, atque in vitam hominum attulisse, tum nihil melius mysteriis, quibus ex agreffi, immanique vita exculiti ad humanitatem, & mitigati fumus. ¶ *Transfertur* & ad alia. *Cic. 4. Tusc. c. 25.* Ne Rhetorum aperiamus mysteria. *Id. 1. 4. ep. 18.* Quæ tantum habent mysteriorum, ut eas ne librariis quidem fere committamus. *Mysteria* facere, *Nepos in Alcib. c. 3.* Aspergebatur etiam infamia, quod in domo sua facere mysteria dicebatur, idque non ad religionem, sed ad conjunctionem, &c. Loquitur de sacris Cereris.

Mystice, adverb. *mysticamēte*, *con misfero*, arcane, cum mysterio, $\mu\upsilon\sigma\tau\epsilon\rho\iota\sigma$, *Solin. de Egypto c. 32.* (al. 45.) Delubra mystice thalamos nominant.
 Mysticus, a, um, $\mu\upsilon\sigma\tau\iota\kappa\acute{o}\varsigma$, *mystico*, quod in arcanis Deorum sacris fiebat, ut *Mystica* sacra. i. e. arcana sacra. *Martial. 1. 8. ep. 81.* Non per mystica sacra Dindymenes. *Virg. 1. Georg. v. 161.* & mystica vannus Jacchi. h. e. que in Bacchi sacris adhibetur, & arcanam aliquid significat. *Tibull. 1. 3. eleg. 6.* Candide Liber, ades, sic fit tibi mystica vitis &c.

Mythus, m. 2. piscis et genere lacertarum. *Plin. 1. 32. c. 11.*
 Mylus, a, um, adject. ad Myliam pertinens, *Propert. 1. 2. eleg. 1. v. 65.* Mylus & Æmonia juvenis quia cuspide vulnus Senferat. ¶ *Myli*, *Mysia* populi. *Hærat. epod. 17.* In quem superbus ordinatæ agmina Myforum. ¶ *Apud Romanos* abjectissimi omnium gentium habebantur. *Hinc Florus 1. 4. c. 12.* Myfos vocat Barbaros Barbarorum. *Et Cic. lib. 1. ep. 1. ad Q. Fr. cap. 6.* Mylium, aut Phrygium hominem pro contemptissimo quoque posuit. Nisi forte, inquit, me Pconii nescio cuius, hominis ne Græci quidem, ac Mylii, aut Phrygis, potius querelis moveri putas. *Id. pro Flacc. c. 27.* Quid porro in Græco sermone tam tritum, atque celebratum est, si quis depicatur ducitur, ut Myforum ultimus esse dicatur?

Mythicus, a, um, adject. $\mu\upsilon\sigma\tau\iota\kappa\acute{o}\varsigma$, fabulosus, fabulas continens, ut *Pantomimus mythicus*, apud *Plin. 1. 7. c. 53.* V. *Pantomimus*.

Mythistoria, $\mu\upsilon\sigma\tau\iota\kappa\acute{o}\nu\mu\iota\sigma\tau\iota\kappa\acute{o}\nu$, narratio fabulosa, *Capitolium in Macrino c. 1.* Libros mythistoriis replevit.

Mythistoricus, a, um, $\mu\upsilon\sigma\tau\iota\kappa\acute{o}\nu\mu\iota\sigma\tau\iota\kappa\acute{o}\nu$, fabulosus, mixtus ex historia, & fabulis, ut *mythistorica* volumina, apud *Vopisc. in Firmo c. 1.*

Mytilus, i, m. $\mu\upsilon\tau\iota\lambda\acute{o}\varsigma$, piscis ex genere concharum, cuius exusti cinis causticam vim habet. *Plin. 1. 9. c. 51.* & *1. 32. c. 5.* ¶ *In cibis* pro vilissimo habetur, *Martial. 1. 3. epigr. 60.* Ostra tu fumis stagno saturata Lucrino; Sugitur incisio mytilus ore mihi. *Voss. in Etymol. scribit mutulus.*

Myxa, $\mu\upsilon\chi\alpha$, Græcis est mucus, seu pituita et naribus effluens. ¶ *Apud Plin.* genus est pruni, exiguus ferens fructus, & gustu suaves, ex quibus in Ægypto & vina fiunt, ita dictum ob mucosum lentorem. *l. 13. c. 5. l. 15. c. 13. & 17. c. 10.*

Myxon, onis, $\mu\upsilon\chi\acute{o}\nu$, (h. e. mucosus) piscis est ex genere mugilum, alio nomine banchus. *Plin. 1. 32. c. 8. & 1. 35. c. 12.*

Myxos, vel Myxus, i, m. *luminello*, $\mu\upsilon\chi\acute{o}\varsigma$, prominens pars lucernæ, ex qua protulerit ellychnium, quemadmodum ex naribus mucus, a $\mu\upsilon\chi\alpha$, mucus. *Martial. 1. 14. epigr. 41.* Illustrem cum tota meis convivia flammis, Totque geram myxos, una lucerna vocor.

DE L I T E R A N.

N Litera, una femivocalium, ab antiquis inter lliquidas connumerata. Si primum in dictione locum teneat, aliquando sumit ante fe g, ut *Narus*, *gnarus*, unde *ignarus*. *Navus*, *gnavus*, unde *ignavus*.

N A N T E A.

Nabathæa, f. 1. Saracenis *Barrab*, $\text{N}\alpha\beta\alpha\theta\alpha\iota\alpha$ Dionys. $\text{N}\alpha\beta\alpha\theta\eta\eta$ Steph. regio Arabia desertæ, vel Petrææ, in confinio Felicis, al. regio Arabiæ Petrææ ad Or. versus Arabiam Desertam, & inter Palæstinam ad Bor. & Arabiam Felicem ad Mer. in qua metrop. Petra, quæ Nabathæa cognominata a Strabone, opulenta, intra montes, inter Gazam 123. M. P. & linum Persicum 600. ¶ Pop. Nabathæi.

Nabathæi, m. 2. pop. Arabiæ Petrææ, item alii in Arabia Felici, dicti a *Nabath*, al. *Naborh*, Ismaelis filio, teste Isidorus, qui urbes sine mœnibus habebant, servos nullos, pro equis camelis utebantur, Solem præ cæteris Diis colebant.

Nabathæus, a, um, $\text{N}\alpha\beta\alpha\theta\alpha\iota\sigma$, quod ad Nabathæam reg. spectat. *Juven. Sat. 11. v. 126.* Et quos deposuit Nabathæo bellua saltu. ¶ *Et quia Nabathæa regio Orientem spectat, factum est, ut Nabathæus accipiat pro Orientali.* *Ovid. 1. Met. v. 61.* Eurus ad Auroram, Nabathæaque Regna recessit.

Nabis, is, f. *giraffa*, camelopardalis, lingua Æthiopum. *Plin. 1. 8. c. 18.* ¶ *Fuit hoc nomine crudelissimus Lacedæmoniorum Tyrannus, de quo meminit Flor. 1. 2. c. 7. & Sil. Ital. 1. 15. v. 670.*

Nablium, ii, n. $\text{N}\alpha\beta\lambda\iota\sigma$, instrumentum mûicum, idem quod psalterium, vel valde simile, *Ovid. 3. de ar. am. v. 327.* Discite etiam duplici genialia nablia palma Vertere: conveniunt dulcibus illa modis. ¶ *Legitur & Naulium.*

Nacca, vel Nacta, vel Natta, α . m. homo fordidam artem exercens, ut fullo. *Festus*: Naccæ appellantur vulgo tullones, quod nauci non sint. *Apul. 1. 9. Metam.* Maritus apud nactam proximum cœnabitur. ¶ *Translate de quovis fordidissimo, & vilissimo homine dicitur.* Itaque huc pertinere quidam putant illud *Perf. Sat. 3. v. 31.* Non pudet ad morem discincti vivere Nattæ? *Et illud Horæ. lib. 1. Sat. 6. v. 124.* ungor olivo, Non quo fraudatis immundus Natta lucernis. Melius tamen his locis tanquam nomen proprium accipitur.

Nactus, v. Nancifcor.

Næ, adv. *grandemēte*, *valde*, valde, vehementer, nimis. *Ter. prol. And. v. 17.* Faciunt næ intelligendo, ut nihil intelligant. hoc est, cum *Tom. II.*

plus, quam opus sit, velint intelligere, in eorum numero sunt habendi, qui nihil intelligunt. Notant hic quidam Interpretes, in pleurisque lib. editis esse *ne sine dipthongo*, & a græca $\nu\epsilon$ duci. ¶ *Sæpius tamen ponitur pro certe, utique, profecto, & tere pronomini præponitur, & indicativum, vel conjunctivum modum poscit, certamente*, $\nu\eta\kappa$, Ger. *fuervar*, Gal. *en verité*, *Hisp. ciertamente*. *Cic. Trebatio, in Fam.* Næ ego multo libentius emerim diverforum Tarracine. *Id. Caril. 2. c. 3.* Næ isti vehementer errant. ¶ *Plautus hanc particulam sæpe jungit cum aliis adverbis affirmativis, ut, næ Ædepol.* *Amph. 2. 2. 213.* Næ hercle, *Afin. 2. 4. 6.* Næ mecastor, *Menæch. 2. 4. 40.* &c. Næ Castor. *Id. Afin. 3. 1. 30.*

Nævnia, v. Nenia.

Nævvia Porta, *Porta maggiore*, seu *di S. Maria Maggiore*, porta urbis Romæ, inter Cœlimontanam, & Latinam, extra quam ad mille passus Nævvia sylvæ occurrit. *Festus*.

Nævianus, a, um, adject. ad Nævium poetam pertinens, ut *Nævianus Hector*, apud *Cic. Fam. 5. ep. 12.* h. e. qui a Nævio inducitur. *Nævianus* laudator; *Næviana* scripta, apud *eund. l. 1. ad Attic. & de Clar. Orat.*

Nævius, m. 2. Poeta Latinus, qui comædias scripsit, quæ passim citantur a *Nonio*, & *Festo*, & bellum Punicum primum, in quo ipse stipendium fecit. *Cic. de Sen. in Bruto*, 4. *Tusc. Gell. 1. 1. c. 24. ex Varone*. Fuit Junior Ennio. *Cic. 1. Tusc.* Mortuus est Coss. Cethego, & Tuditanio. *Cic. in Bruto.* Ejus extat epitaphium apud *Gellium 1. 1. c. 24.* arrogantæ, ut *Gellius* inquit, Campanæ plenum.

Nævius, a, um, adject. qui nævos in cute habet. *Arnob. 1. 3.* Ergo esse dicendum est quosdam capitoes, frontones, labeones, in his alios mentones, nævos, &c.

Nævulus, li, m. dim. a *nævus*, *Gell. 1. 1. c. 1.* An tu quoque putas, naturam feræminis mammamarum ubera, quasi quosdam nævulos venustiores, non liberum alendorum, sed ornandi pectoris causa dedisse?

Nævus, m. 2. *neo*, $\nu\epsilon\upsilon\varsigma$, Germ. *ein fleck*, Gal. *mouche sache*, *Hisp. lunar*, *mancha*, $\eta\ \kappa\alpha\lambda\iota\varsigma\ \sigma\upsilon\mu\mu\epsilon\tau\epsilon\phi\upsilon\kappa\alpha\iota\alpha$, corporis insigne, genitiva macula, olim gnæus. *Festus*. Gnæus, corporis insigne, & prænomine a generando dicta esse, & ea ipsa ex Græco $\gamma\lambda\upsilon\kappa\epsilon\tau\alpha$, apparet. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 18.* Nævus in articulo pueri delectat Alcæum. At est corporis macula nævus. Illi tamen hoc lumen videbatur. *Plin. 1. 22. c. 25.* Farina decoccta in aceto tollit nævos. ¶ *Significat etiam tuberculum, seu carnem in corpore excrecentem; unde dimitur. nævulus*, quod vide.

Najas, adis, & Nais idis, f. 3. $\text{N}\eta\iota\alpha\varsigma$, seu $\text{N}\eta\iota\alpha\delta\iota\varsigma$, Nympha, & proprie dicitur de Nymphis fontium, & fluviorum, a $\nu\alpha\iota\kappa\epsilon$, seu $\nu\alpha\iota\kappa\epsilon$ fluentium, quod a $\nu\epsilon\upsilon$, vel $\nu\alpha\upsilon$, vel $\nu\alpha\upsilon\alpha$, suo. *Ovid. 2. Fast.* Forte tuit Nais, Lar nomine. *Et infra*: Naida Juturnam vir tuus, inquit, amat. ¶ *In hac voce Najas litera jota interdum vocalis est, interdum consonans.* *Virg. 6. Ecl. Ægle* Naiadum pulcherrima. *Id. 2. Ecl.* Adfuerant sicco Dryades pede Najades udo. ¶ *Interdum Najas pro quacumque Nympha ponitur.* *Virg. Ecl. 10. v. 9.* Quæ nemora, aut qui vos saltus habuere, puellæ Naiades? ubi *Oreades*, h. e. silvarum, & montium nymphas intelligit.

Naiicus, a, um, o. 1. 2. quod ad Naiades spectat. *Propert. 1. 2. eleg. 22. v. 40.* Supposita excipiens Naiica dona manu.

Nais, v. Naias.

Nam, *pericocchè*, $\nu\alpha$, Germ. *dann*, Gal. *car*, *Hisp. porque*, $\gamma\alpha\upsilon$, enim, etenim, conjunctio causalis, a Dorico $\nu\alpha\gamma$ pro $\mu\alpha\gamma$, per Metathesim. In oratione primum tantum locum sortitur. *Cic. in Orat.* Nam est longe aliter in versibus. ¶ *Accipitur etiam pro ideo.* *Ter. And. prol. v. 5.* Nam in prologis scribuntis operam abutitur. ¶ *Item pro autem, vero, vel simili discretiva particula, & habet vim transeundi ab una re ad aliam.* *Cic. ad Att. 1. 9. ep. 2.* Nam quod negas te dubitare, quin in magna offensa sim apud Pompejum, non video, &c. ¶ *In compositione postponitur, ut Quinam.* *Ter. And.* Quidnam hoc rei est? ¶ *Olim etiam præponebatur.* *Ter. Phorm. 5. 1. 5.* Nam quæ est anus ex fratre egressa meo? Ubi *Nam* quæ accipitur pro *quænam*. ¶ *Usurpatur & in interrogacionibus, & commotum loquentis animum fere significat.* *Virg. 12. Æn. v. 637.* Nam quid ago? aut quænam spondet fortuna salutem? *Plaut. Epid. 1. 2. 29.* Perdidisti omnem operam. Ep. Nam qui perdidisti h. e. cur? vel, quomodo?

Nana, α , f. *nana*, femina monströse brevitatis, *Lamprid. in Alex. Severo c. 34.* Nanos, & nanas, & moriones populo donavit.

Nancio, is, a. 4. idem ac nancifcor, apud *ver. Græchus* apud *Priscian. 1. 10.* Si nanciam populi desiderium, comprobabo Reip. commoda.

Nancifcor, eris, nactus sum, d. 3. *acquirere*, *riservare*, $\nu\alpha\kappa\tau\iota$, Germ. *uberkommen*, Gal. *recouvrer*, *Hisp. hallar adquirir*, $\tau\upsilon\chi\chi\alpha\iota\sigma$, acquiri, consequor, affluor, ab antiquo *nancior*. *Cic. de nat. Deor. 1. 3. c. 35.* Quam ille potestatem per scelus erat nactus. ¶ *Est etiam invenire, præsertim ille homine fermo sit.* *Cic. 1. Pin.* Quoniam nactus te fumus aliquando otiosum. ¶ *Parvus in Lexico Crit. aliquot affert exempla ex Plauto, Val. Max. & Terent.* ubi in quibusdam MSS. *nactus*, pro *nactus* legi ait. ¶ *Usurpatur sæpe de iis rebus, quæ fortuito nobis eveniunt.* *Cæfar. 1. 2. B. Civ. c. 22.* Nacti turbidam tempestatem. *Nepos in Attic. c. 21.* Cum compleffet 77. annos, nactus est morbum, quem &c. ¶ *Particip. nactus*, passiva signific. *trovato*. *Hygin. fab. 8.* Ea occasione nacta, fugæ se mandavit. *Et fab. 28.* Qui ab Apolline nacti, sunt interfecti.

Nancitor, pro nactus erit, prædatus erit, affert *Fest. ex leg. XII. tab. & ex antiquo Latino fœdere*.

Nanque, *pericocchè*, idem ac nam, vel liquidem, certe, & ponitur tum primo loco, tum secundo. *Planc. Cic. 1. 10. Fam.* Nanque assiduis intertenuisti cum Lepido egi. ¶ *Ponitur etiam pro sed, verum.* *Cic. 1. de Or.* Nanque illud quæ Scævola negasti?

Nanus, i, m. $\nu\alpha\upsilon\sigma$, $\nu\alpha\upsilon\sigma$, genus vasis aquarii. *Fest.* Nanum Græci Vas aquarium dicunt humile, & concavum, quod vulgo vocant stulam barbaram. ¶ *Hinc, si eidem Festo credimus, nanus dicitur homo brevis& staturæ, nano; alio nomine pumilio, quæ vox latina est, nanus autem origine græca, teste Gell. 1. 19. c. 13.* Non defunt tamen & pro hac voce latini Auctores. *Juven. Sat. 8.* Nanum cuiusdam Atlantæ vocamus. *Propert. 1. 5. eleg. 9.* Nanus & ipse suos breviter concretus in artus. ¶ *Dicitur & de aliis animalibus.* *Gell. loc. cit.* Bigis rheda rapit citata nanis. Alii leg. *binis nanis*.

Napæe, seu Napæe, f. 1. vallium *Dez*, a $\nu\alpha\pi\acute{o}\varsigma$, saltus, seu *vallis nemorosa*. *Virg. 4. Georg. v. 335.* Faciles venerare Napæas.

Naphtha, f. 1. $\nu\alpha\phi\theta\alpha$, genus bituminis, circa Babylonem copiosissime proveniens, cui tanta est cum igne cognatio, ut flamma transfiliat in eam undecunque visam. *V. Plin. 1. 2. c. 105.*

Napina, f. 1. *Napina*, ubi seminatur napi. *Col. 1. 21. c. 2.* Napinæ, itemque rapinæ siccanis locis per hos dies fiunt.

Napüræ, f. 1. funiculi ex stramento. *Festus*.

Napus, m. 2. *navone*, Ger. *streckrube*, Gal. *navéau*, *Hisp. nabo*, *Aurizis*, genus rapæ, quæ obtusior est, & brevior. *Col. 1. 2. c. 10.* Napus deveham terram amat, & siccam. *V. Plin. 1. 20. c. 4.*

Nar, aris, m. *la Nera*, $\text{N}\alpha\pi\acute{o}\varsigma$, f. Italiz, qui oritur ex Apennino M. in ipso conf. Piceni, & Umbriæ, per quam deinde fluens recipit

Corvum, uti & Velinum fl. hinc Interamnig rigans, & Narniam, pau-
lo infra juxta Hortam Tiberi miscetur. *Tacit. 1. Ann. c. 79.*
Narbo, onis, m. 3. Narbon, *Narbona*. Col. & Urbs Gallie Narbonensis
& ampla, & munita, olim Emporium celeberrimum, in Occitania
prov. in ora maris Mediterraneæ, apud Atacis flu. ostia. Hæc urbs
condita est a Romanis Olympiade 160. teste Polybio. Cognominata
est Narbo Martius, quod eo Cæsar ex Martia legione colonos dedu-
xerit. *Cic. pro Fonte.* Est in eadem provincia Narbo Martius, Co-
lonia nostrorum civium, specula P. R. ac propugnaculum istis ipsi
nationibus oppositum, & obiectum.
Narbonensis Gallia, ante Braccata, *Ναρβοννις*, una ex quatuor Gallie par-
tibus, dicta a Narbone Martio: olim Romanorum Provincia, quæ a Py-
renæis montibus ad Alpes extenditur, & Interno Mari alluitur. Sepa-
ratur ab Hispania Pyrenæis montibus, ab Italia Varo fl. & Alpibus,
a reliqua Gallia fl. Garumna, Gebenna monte, & Rhodano fl.
Narcissinus, a, um, *Ναρκισσινος*, quod ex narcisso fit, ut Oleum nar-
cissinum, unguentum narcissinum. *Plin. l. 21. c. 19.* Ex hoc flore fit nar-
cissinum oleum ad emolliendas duritias.
Narcissites, æ, m. *Ναρκισσιτης*, gemma narcissi colorem habens, venis
hederæ distincta. *Plin. l. 1. 37. c. 11.*
Narcissus, m. 2. *Ναρκισσος*, liliæ genus, radice carnosa, atque
odora, flore purpureo, folia in radice habens ad similitudinem folio-
rum arundinis, sed aliquanto crassiora, a, *Ναρκισσος*, quia gravis
ejus odor torporem affert. *Plin. l. 21. c. 19.*
Narcissus, m. 2. *Ναρκισσος*, puer, Cepheis amnis, & Lyriopis Nymphæ
filius tanta formæ præstantia, ut, cum aliquando ad fontem bibitu-
rus accessisset, conspexisset suæ imaginis amore captus sit, cumque nulla
potiundi amoris spes esset, nimio desiderio contabescens, in florem sui
nominis commutatus fuerit. *Ovid. 3. Met.*
Nardifer, a, um, nardum ferens, ut *Ganges nardifer*, apud *Græc. in Cyne-
get. v. 314.*
Nardinus, a, um, adject. qui est ex nardo, ut nardinum unguentum, alio
nomine foliatum, cuius conficiendi rationem docet *Plin. l. 13. c. 1.*
 ¶ *Nardina* pyra dicuntur, quæ nardi odorem habent. *Id. l. 15. c. 15.*
Nardostachyon, n. 2. *Ναρδοσταχυνος*, nardi spica, *Apic. l. 7. c. 6.*
Nardus, i, f. & Nardum, i, n. *Ναρδος*, *Ναρδος*, frutex est, gravi,
& crassa radice, fed brevi, ac nigra, fragilique, quamvis pingui, si-
tum redolente, ut cyperi, aspero sapore, folio parvo, densoque, ca-
cuminibus in aristas fe aspergentibus, unde gemina dote nardi spicas,
& folia concelebrant. *Cels. l. 3. c. 21. Plin. l. 12. c. 12.* ¶ Est præterea
herba hinc non dissimilis, quam ob id pseudonardum vocant, folio cras-
siore, carnoso, angusto, colore languido in candidum vergente, frequen-
tibus spicis in aristas sparsis, flosculis purpureis, gaudens petrosis locis,
& apricis, tanta suavitate fragrantia, ut omnes flores odoris sua-
vitate provocet, qua dote in vestibus inferitur. ¶ *Nardus* Gallica,
sive Celtica, herba est, a pseudonardi speciebus diversa, folia habens
longiuscula, & flavescencia, floremque luteum. *Id. l. 12. c. 12.* Baccaris
vocatur nardum rusticum, de quo & *C. Hor. l. 2. od. 71.* Assyriaque nardo
potamus uncti. Ubi nardus pro unguento nardino ponitur. *Sic Tibul.
l. 2. eleg. 2.* Illius & puro distillant tempora nardo.
Nares, ium, f. *Ναρεις*, *Ναρεις*, Ger. *Nasenlocher*, Gal. *navines*, Hisp. *narizes*,
narices, nasi lateres partes, in quibus fuit spiracula, a nomine græco al-
lato, per Metathesin. *Cic. 3. de nat. Deor.* Itemque nares, eo, quod omnis
odor ad superiora fertur, recte sursum sunt. ¶ Reperitur etiam in
num. sing. *Ovid. 3. Metam.* Pandaque naris erat. ¶ *Naribus aduncis*
indulgere, est naribus in rugam contractis subsannare, seu irridere.
Perf. sat. 1. v. 40. Rides, ait, & nimis unctis naribus indulges. ¶ *Acu-
te naris homo*, dicitur sapiens, prudens, sagax, qui facile rem subdoto
Horat. l. 1. sat. 3. v. 29. Iracundior est paulo, minus aptus acutis
Naribus horum hominum. *h. e. acri horum judicio. Id. l. 1. ep. 19. v. 45.*
Naribus uti, est ducere, & sub censuram vocare, apud *Caes. l. 1. ep. 19. v. 45.*
 ¶ *Loqui de nare, parlar nel naso*, de iis dicitur, quibus spiritus
per nares non libere fluit. *Perf. sat. 1. v. 33.* Rancidulum quiddam bal-
ba de nare locuti. Ubi *balbas naves* dicit per catachresin, cum balbutie
linguæ proprium sit. ¶ *Nares* denique a *Vitruv. l. 7. c. 4.* dicuntur
extremæ canalium partes, per quas humor egerit.
Narica, vel melius narica, æ, f. Aristoteli *Ναρικα*, ostrei genus, quasi
Ναρικα, quod a *Ναρο*, *Ναρο*. *Plaut. in fragm.* Muriaticam video in vasis
stanneis naricam bonam. Adde *Fest.*
Narica. V. *Naricia*.
Narinosis, a, um, adject. qui latis naribus est. *Laëtans. l. 6. c. 12.* Cum
diis suis narinosus reliquantur. Ita quidam Codices MSS. Alii leg-
unt *varicosus*, alii *curiosus*, & *curiosus*.
Narnia, f. r. *Narni*, urbs Umlæz, ad montis radicem, & Narem fl.
subterfluentem, a quo cit nomen. *Tac. 1. & 3. Ann.* ¶ Populi *Narnien-
sis*. *Plin. l. 3. c. 14.*
Narniensis Tribus. V. *Arniensis*.
Narrabilis, le, o. 3. quod narrari potest. *Ovid. l. 2. de Pont. eleg. 2. v. 61.*
 Non est ultra narrabile quidquam.
Narratio, onis, f. *Ναρρασιον*, Ger. *erzählung*, Gal. *recit*, *narraçion*, Hisp.
cuento, *narracion*, *αδυνασιον*, *ειρηνησιον*, est explicatio rerum, quæ gestæ
sunt, vel perinde, ut gestæ sint. *Auth. ad Her. l. 1.* Narratio est rerum
gestarum, aut perinde ut gestarum expositio. *Cic. l. 1. de Inv.* Narratio
est rerum gestarum, aut ut gestarum expositio. ¶ De narratione ora-
toria vide *Aul. a. Her. l. 1. c. 3. Cic. l. 1. de Invent. & 2. de Orat.*
Narratiunculæ, æ, f. *Ναρρατιουνη*, parva narratio. *Quintil. l. 10. c. 1.* Narratiuncu-
la a Poetis celebratas notitiæ causa, non eloquentiæ tractandas puto.
Narrator, oris, m. qui narrat. *Cic. 2. de Orat.* Cæteri non exornatores
rerum, sed tantummodo narratores fuerunt.
Narratus, us, m. idem ac narratio. *Ovid. Metam. 5. v. 499.* Veniet nar-
ratus hora tempestiva meis.
Narratus, a, um, *Ναρρατος*. *Ovid. l. 3. de Pont. eleg. 2.* Fabula narrata
est postquam vulgaris ab illo.
Narro, as, avi, atum, a. r. *narrare*, *raccontare*, *dire*, *ספר*, Germ. *er-
zählen*, Gal. *raconter*, Hisp. *contar*, *ειρηνησιον*, dico, expono, recito, ab
antiquo *gnaro* per Aphæresim, quod a *gnaruro*, *gnarum* reddo, per
Syncope. Construitur cum accus. *Cic. l. 9. Fam.* Ego tibi ea narro, quæ
tu melius scis, quam ipse, qui narro. ¶ Vel cum ablat. & præpo-
sit. *de. Cic. in Fam.* Crassi liberum ais tibi de mea sollicitudine, &
maecieque narrafte. *Id. Att. l. 16.* Male narraf de Nepotis filio. idest,
tristrem nuntiam affert. ¶ Vel cum infinitivo. *Cic. l. 6. Fam.* Mihi Phi-
laryæ tuus omnia de te requiriti fidelissimo animo narrait, te in-
terdum sollicitum esse vehementius. ¶ Vel cum membro orationis.
Cic. l. 3. Fam. Si ipsa Respublica tibi narraf posset, quomodo se fe ha-

beret. *Ter. Hæyr. 1. 2. 70.* Narratque, ut virgo ab se integra etiam tum-
fiet. ¶ Significat etiam differere, disputare. *Propert. l. 2. eleg. 1. v. 43.*
Navita de ventis, de tauris narrat arator. ¶ *Narro tibi, si dico il-
vero.* *Cic. l. 2. ep. 11.* Narro tibi: plane relegatus mihi videor, post-
quam in Formiano sum. *Id. l. 15. ep. 16.* Narro tibi: hæc loca venusta
sunt. *Id. l. 2. ep. 7.* Narra mihi: Reges Armenii patricios salutare non
solent? *dimmi il vero.* ¶ *Plaut. Truc. 2. 2. 28.* Quas tu mulieres nar-
ras? *che donne mi nominis tu?* Epistola narrat, rumor narrat. *Plauti* est
illud *Pseud. c. 5.* hoc *Marcell. l. 3.*
Narthecia, f. 1. *Ναρθηκια*, species ferulæ humilioris, quæ ad justam al-
titudinem narthecis non affurgit, folia habens maxima, ut quæque
terræ proxima. Dicta videtur narthecia per diminutionem, a fruticis
humilitate. Quare etiam a quibusdam ferula minor, & ab aliis feru-
lago appellatur. *Plin. l. 13. cap. 22. de ferula.* Duo eius sunt genera,
nartheca Græci vocant asfergentem in altitudine, nartheciam vero
semper humilem.
Narthecium, n. 2. *Ναρθηκιον*, repositorium medicamentorum, vasculum,
in quo reponantur medicamenta, a *nartheca*, idest ferula. Primo enim
narthecia appellata sunt vasa medicamentaria, quæ ex narthece confici-
ebantur, quia narthecis lignum ad medicamenta aservanda accom-
modatissimum est, quippe cum ejus caulis medulla exempta sit vacua,
postea vero quævis vas in hunc usum comparata, quamvis ex ferula
contacta non essent, hoc nomine dici cæperunt. *Cic. 2. Fin. c. 7.* Jam do-
loris medicamenta illa Epicureæ tanquam de narthecio promant.
Narthex, æcis, f. 3. *Ναρθηξ*, arbuscula, al. terula, lignum toris corticis lo-
co habens, intus ligni loco tunquam medullam. *Plin. l. 13. c. 22.*
Narycia, æ, f. 1. *Ναρικια*, urbs Magnæ Græciæ, eadem ac Locri, con-
dita a Locrensis Ozoli pop. Achæzæ, duce Evanta, vel Ajace Oi-
leo. *Ovid. 15. Met. v. 705.*
Narycius, a, um, adject. ad Naryciam pertinens, ut *Narycia pix*, quæ
laudatissima circa Naryciam nascitur. *Virg. Georg. 2. v. 438.* *Narycii*
Locri. Adde *3. Æn. v. 399.*
Nafamonēs, m. 3. *Ναφαμονες*, pop. Libyæ, in Africa, ad Syrtim ma-
gnam. ¶ Item alii ad Oceanum Atlanticum, qui & Atlantes Hero-
doto. ¶ Item alii in Marmarica, Garamantibus finitimi, quorum
regio Nafamonitis. *Plin. l. 5. c. 5.* ¶ De Nafamonibus Lybiæ populis
Lucan. l. 9. v. 443. toto commercia mundo Nautragis Nafamonēs ha-
bent, quia nimirum miseros spoliant, quocumque in Syrtibus nau-
fragium patiuntur.
Nafamonicus, a, um, adject. Nafamonicus. *Sil. l. 16. v. 630.* In Cara-
mantas iter, Nafamoniacoque triumphos.
Nafamonites, m. 1. *Ναφαμονιτης*, gemma sanguinea, nigricantibus venis.
Plin. l. 37. c. 10.
Nafamonius, a, um, adject. ad Nafamones pertinens, Afer, Lybicus. *Si-
don. Carm. 9. v. 257.* Et vinctum Nafamonium Jugurtham.
Nasatus, a, um, adject. qui grandi naso est præditus. *Lamprid. in Heliogab.
c. 5.* Qui est bene nasatos perquirere. Ita quidam leg. Sed rectius *vasatos*.
Nasendus, a, um, particip. a nascor. *Gell. l. 3. c. 10.* Ad homines quoque
nasendos vim numeri hujus pertinere ait. *agli uomini, che anno da
nascerre.*
Nascentia, æ, f. *Ναγεντις*, natalis, *Il nascerre.* *Vitruv. l. 9. c. 7.* Non e nascen-
tia, sed ex conceptione Genethiologiæ rationes explicatas reliquit.
Nascebilis, le, adject. qui nasci potest. *Terent. l. 3. aduers. Marcion. c. 19.*
 Mortalem negat, quem nascibilem proficitur.
Nascor, eris, natus sum, d. 3. *nascerre*, *נרר*, Germ. *geboren werden*, Gal.
naître, Hisp. *nacer*, *φωδμα*, *γίγνηται*, *παρμα*, in vitam venio, gigno,
a *gnascor*, quod a *γεννα*, gigno. Construitur vel absolute. *Cic. 3. Catil.
Et quod sine sensu nascuntur, cum voluptate conservantur.* ¶ Vel
cum dativo. *Cic. 2. Fin.* Atque, ut ad Architam scripsit Plato, non si-
bi se soli natum meminerit, sed patriæ, sed suis, ut perexigua pars
ipsi relinquatur. ¶ Vel cum acc. & præp. ad. *Cic. de Arusp. Resp.*
Etenim ut P. ille Scipio natus mihi videtur ad interitum, exitiumque
Carthaginis. ¶ Vel cum acc. & præpos. in. *Cic. 1. Tusc.* In mi-
seriam nascitur sempiternam. *Plin. l. 50. c. 53.* Aves omnes in pedes
nascuntur, contra quam reliqua animalia. ¶ Vel cum accus. temporis
sine præpos. vel cum præp. ad pro circiter. *Cic. 5. Ferr.* Prope an-
nos octoginta natus erat. *Id. pro Cluent. c. 40.* Cum ad annos quinquaginta
natus esset. ¶ Vel cum abl. sine præp. *Cic. pro Rosc. Am.* Si tibi
fortuna non dedit, ut patre certo nascerere. *Id. pro Planc.* Quam si esset
summo loco natus. ¶ Vel cum abl. & præp. a, ab, de, ex. *Ter. Heaut.
5. 4. 7.* Ex me is natus est. *Ovid. 2. Metam.* de pellice natus. ¶ Vel
cum abl. & præp. in. *Cic. pro Planc. Q.* Catulo in summa familia nato,
sapientissimo, & sanctissimo viro. ¶ Vel cum infinitivo, Poetarum
more. *Hor. l. 1. ep. 2.* Nos numerus sumus, & fruges consumere nati.
 ¶ Usurpatur sæpe translate, & ad res inanimatas refertur. *Cic. in Brut.*
¶ Non nascuntibus Athenis, sed jam adultis fuerunt. *Id. 2. Off. c. 5.*
Nulla tam detestabilis pestis est, quæ non homini ab homine nasca-
tur. *Id. pro Cluent.* Ex quo illa nata sunt omnia. *Virg. 7. Æn. v. 44.*
Major rerum mihi nascitur ordo. *Cæf. l. 2. B. G. c. 18.* Ab eo flumine
pari acclivitate collis nascebatur. *principiava a forgere un colle.* ¶ *Cic.
15. Fam. ep. 12.* Scribes ad me, ut mihi nascebatur epistolæ argumentum.
h. e. ut inde materiam scribendi sumam. ¶ Particip. *nasciturus.* *Pal-
lad. l. 7. R. 117. 7.* Signum nascituri regis. ¶ Aliud particip. *nascen-
dus* V. sup. suo loco.
Nasica, æ, com. qui ingenti naso est. *Arnob. l. 6.* Potest enim fieri,
dispositus ut gestit nares, quem esse vos facitis, figuratissime nasciam.
Adde *lib. 3.* Hinc Nasica, P. Scipionis cognomen fuit, a nasi magnitu-
dine. Hic adhuc adolefcens a Senatu optimus judicatus Magnam Matrem
Deorum hospitio suscepit, donec ei templum ædificaretur. Unde a
Juvenale hoïpes Numinis Idæi appellatur. Hujus etiam ductu Tyb.
Gracchus, seditiosus concionibus statum Reip. labefactans, & fragmentis
subfelliorum in concione est oppressus. *Cic. 5. Fin. 1. Off. de Am. pro Rab.
pro Domo, &c.*
Nasiterna, f. 1. *Νασιτα*, genus vasis aquarii ansati, & patentis, ita dictum
a ternis nasus, sive ansis, *Plaut. Stich. 2. 3. 28.* Equus huc effert nasi-
ternam cum aqua? *Festus:* Nasiterna est genus vasis aquarii ansati,
& patentis, quale est, quo equi perfundi solent.
Nasiternatus, a, um, adject. qui nasiternam gestat. *Calpurn. apud Ful-
gent. de prisco serm. n. 27.* Ubi tu nasiternatus aquam petas.
Naso, onis, m. 3. cognomen P. Ovidii, a nasi magnitudine, ut *Fronto*
a fronte, *Capito* a capite, &c.
Nassa, f. *Νασσα*, *Νασσα*, genus vasis piscatorii ex vimine contextum, quo
cum intraverit piscis, exire non potest. *Cic. Att. l. 15. ep. 20.* Ex hac
nassa exire constitui, non ad fugam, sed ad spem melioris mortis.
Nasturtium, ii, n. *Ναστυριον*, *Ναστυριον*, herba horticen. *V. Plin. l. 10. c. 13.*
Cic. 5. Tusc. c. 34. Perfarum a Xenophonte habitus exponitur, quos neg-
gat ad panem adhibere quicquam præter nasturtium.
Nasus, i, m. 2. *Νασις*, *Νασις*, Germ. *die nase*, Gal. *nez*, Hisp. *nariz*, *Νασις*,
Νασις, *Νασις*, est pars capitis, quæ a superciliorum confinio oriens,
& quasi

turæ menti, atque animo hoc nomen tribuit. ¶ Speciatim accipitur pro eo, ex quo aliqua res intrinsece, & essentialiter constat, ideit pro essentia, ut Philosophi loquuntur. *Lucrer. l. 2. v. 232.* Natura tenuis aeris. ¶ Item accipitur pro re, seu substantia, ut Philosophi loquuntur. *Cic. 1. Tusc.* Aristoteles cum quatuor genera illa principiorum esset complexus, e quibus omnia oriuntur, quintam quandam naturam censet esse, e qua lit mens. ¶ Item pro proprietate, seu pro vi, & ingenita rei alicui virtute, & potentia. *Cic. in Somn.* Quod autem anima est, id motu cietur interiore, & suo. Nam hæc est natura propria animæ, & vis. *Plin. l. 12. c. 14.* Hæc concreta densatur, ubi loci natura possit. *Virg. 4. Georg.* naturas opibus quas Jupiter ipse addidit. ¶ Item pro inclinatione, indole, habitudine live animi, sive corporis. *Cic. 3. de Or.* Videre, quo sua queque natura maxime ferre videatur. *Horat. l. 1. ep. 10.* Naturam expellas furca, tamen usque recurret. ¶ Item pro genalibus, quæ a Græcis item *φύσις* dicuntur. *Cic. 2. de Div.* Parere quædam matrona cupiens, dubitans, esset ne prægnans, visa est in quiete obnignatam habere naturam. *Id. 3. de nat. Deor. c. 22.* Cuius obsecris excitata natura traditur, quod aspectu Proserpine commotus sit. ¶ Item pro lege divina, & humana. *Cic. 3. Off.* Atque hoc multo magis exigit ipsa naturæ ratio, quæ est lex divina, & humana, cui parere qui velit, nunquam committit, ut alienum appetat, &c. ¶ Naturæ satisfactæ, & Naturæ sedere, vel concedere, est mori, *Cic. pro Cluent.* De eo, qui & naturæ, & legibus satisfecit. *Sal. in Jug.* Pater, uti necesse erat, naturæ concessit. ¶ Interdum natura sumitur pro corporis temperamento, *complectione.* *Ter. Eun. 2. 3. 24.* Tametsi bona est natura, reddunt curatura iuncea. ¶ Ut fert natura. *come porta la natura della cosa.* *Ter. Andr. 4. 5. v. ult.* Paulum interesse censet; ex animo omnia, ut fert natura, facias, an de industria? ¶ Natura infitum est, id est *cosa naturale.* *Cic. pro Syll.* Hoc natura infitum est, ut quem timueris, semper oderis. ¶ Ita natura comparatum est, V. *Comparo.* ¶ Præter naturam. *Ter. Adelph. 5. 5. 4.* Jam nunc hæc tria primum addidi præter naturam. O nollet, quid sit? quid agitur? *contra st mio naturale.* ¶ Secundum naturam vivere, *secondo i dettami della natura.* *Cic. 5. Fin. c. 30.* quod Seneca dixit, ad naturam vivere. ¶ Verti in naturam. *Sallust. in orat. Marii:* Mihi benefacere jam ex consuetudine in naturam vertitur. ¶ Rerum natura, *tutte le cose.* *Cic. 4. Acad.* Quod rerum natura non patitur. *Cels. l. 7. c. 2.* Est etiam in rerum natura, ut cutis laxius excidenda sit. h. e. eventit aliquando. Sic *Quintil.* in rerum naturam cadere. hoc est evenire, accidere. ¶ Facere sibi naturam alicui rei. *Quintil. l. 2. c. 4.* venderi qualche cosa come naturale. ¶ Natura, ablat. absolute positus, *naturalmente.* *Plin. l. 7. c. 19.* Quibus natura concreta sunt ossa.

Naturabilis, le, adject. *naturalis.* *Apul. 2. Florid. & de dogmat. Platonis.* Afferri solet etiam locus *Cic. Tusc. 3. c. 6.* Sed alii leg. *naturalis.*

Naturalia, ium, n. 3. pl. num. *le parti vergognose, addita,* pendenda. *Col. l. 6. c. 28.* Si equa marem non patitur, detrita scilla naturalia ejus linuntur. ¶ In singulari num. *Cels. l. 7. c. 26.* Inter imas oras super naturale.

Naturalis, & le, o. 3. *naturale,* Ger. *natuerlich,* Gal. *naturel,* Hisp. *natural,* *φυσικός,* quod secundum naturam est, *Cic. 1. de nat. Deor.* Zeno autem legem naturalem divinam esse censet. *Idem in Parisi.* Naturales questiones, h. e. de natura tractantes. *Id. 3. Phil. c. 6.* Pater naturalis. Cui opponitur adoptivus. Sic naturalis filius, apud *Suppon. Tiber. c. 52.* & *Liv. l. 44. c. 44.* ¶ Naturales filii vocantur filii servorum, in Inscript. apud *Gruter. pag. 345.* ¶ Naturale bonum, & naturalis bonitas, *bonis naturalis.* Illud est *Cic. pro Cal. c. 5.* hoc Seneca de *Clem. c. 1.* ¶ Loca naturalia sunt pendenda apud *Cels. l. 7. c. 26.* & *Col. l. 8. c. 7.* V. *Naturalia.* ¶ Naturalia desideria pro coeundi cupidine. *Col. l. 4. c. 24. de vacat. cis:* Atque in id ferre tempus naturalia congruunt desideria. ¶ Naturale est, *de proprio, & naturale.* *Plin. l. 11. c. 27.* Plerisque vero naturale ut nictare non cessent.

Naturalitas, atis, f. *naturalizza,* natura. *Tertul. de adm. c. 43.* Naturalitas somni.

Naturaliter, adv. *naturalmente,* *κατὰ φύσιν,* a natura, vel secundum naturam. *Cic. de Sen. c. 9.* Quod enim homini naturaliter inhi in est, eo uti decet.

Naturalitudo, adverb. idem quod *naturaliter.* *Sidon. l. 4. ep. 11.* Mortalium mentibus vis hæc naturalitudo inest.

Naturificatus, a, um, adject. q. d. in rerum naturam inductus, vel natura tactus. Vox est *Tertul. advers. Valent. c. 29.* a nascent. *Cic. de Sen. c. 9.* a, um, nato, *γεννητός, τεχνητός,* a natura, vel secundum naturam. Cum ego quinque, & sexaginta annos natum, est subito natum, & bonis lateribus suavitatem. ¶ E *Mal. de A. A.* E re nata tal. *Quintil. l. 4. c. 1.* E re natum exordium allendum subito excogitatus. Jacta. Ubi significatur muliebris dolus, non domi ante compositus. ideit ex ipsa re, & negotio expromissu, & uti res nunc se ha. ¶ Pro re nata, est pro præsentis rei, posse pro re nata te non in. *Cic. Att. l. 7. ep. 8.* Annimadver. ¶ Male natus ager, h. e. m. commode ad ine in Albanum *ut R. c. 6.* Formæ cum duo sint genæ, sterilitique nature. *Varr. l. 4.* quam stationes imponunt; prior, quod alius ager bene natus, *asto, o buono a qualche cosa.* *Cic. de clar. Orat. c. 68.* Pompejus que gloriæ. ¶ Nemo natus, *niuno.* *Plaut. Most. 2. l. 56.* Tamen in ædibus servat. ¶ Iterum mihi natus videor, sermo est *im. 5. 2. 117.* & *Capri. 4. 2. 10.*

Natus, us, substant. n. *figliuolo,* *נָוִי, נָוִי,* Germ. *sohn,* *geborn,* Gal. *né,* Hisp. *nacido,* *hijo,* *παῖς, υἱός,* filius. *Cic. de Am.* Primum ex ea caritate, quæ est inter natos, & parentes. *Virg. 3. Æn.* Et nati nato- rum, & qui nascuntur ab illis. ¶ Natorum appellatio etiam ad nepotes extenditur. *Mæstlin.* ¶ Dicitur etiam de pullis bestiarum. *Col. l. 6. c. 27. de equabus* id præcipue genus pecudis amore natorum, nisi fiat potestas, noxam trahit. ¶ Hæc vox tere semper usurpatur, cum in eodem sermone p. rentum quoque mentio fit. Et in plurali num. sæpius quam in singulari. Cæterum *filius,* aut *liberi* ponitur.

Nave, is, substant. vel *navalia,* ium, n. *arsenale,* Germ. *zeughauff,* *eine schiffstelle,* Gal. *la haure, arsenal,* Hisp. *atarascana, arsenal,* *ναυσταθμός,* locus, in quo naves feri solent, & stant. *Virg. 8. Æn. v. 593.* Diritientque rates alii navalibus? *Cic. 2. Off.* Atque etiam illic impendæ meliores, muri, navalia, portus, aquarum ductus. ¶ *Qu. Herod. ep. 18. v. 207.* & *3. Met. v. 661.* habet navale in ling. numero, sed tamen frequentius in plur. invenitur. ¶ *Navalium* pro *navium* in genit. multitudine dicit *Vitruv. l. 5. c. ult.*

Navalis, & le, o. 3. *navale,* Ger. *den schiffen geboerig,* Gal. *naval,* Hisp. *naval,* *ναυτικός,* quod ad naves pertinet, ut Socii navales, ideit *naviges.* *Liv. l. 21. c. 30.* *Cic. pro L. Man.* Cujus usque ad nostram memoriam

nomen invictum in navalibus pugnis perminerat. ¶ *Navalis* corona dicebatur, quæ donari solebat ei, qui primus in hostium navem armatus transiisset. *Virg. 8. Æn.* Cui belli inigne superbum tempora navali fulgent rostrata coroa. ¶ *Disciplina navalis,* h. e. scientia in navibus pugandi. *Cic. proleg. Manil. c. 18.* Rhodiorum, quorum disciplina navalis, & gloria permant. ¶ *Navales pedes,* hoc est remiges dixit *Plaut. Men. 2. 2. v. ult. V. Pes.* ¶ *Navales focii,* V. *Socius.*

Navarchus, chi, in. *ναρχος, capitano di nave,* qui in navi imperat. *Cic. Verr. 5.* Si harum civitatum militibus, navibus, navarchis Syracusanus Cleomenes iustus est imperare &c. *Id. ib.* Forum navarchorum sanguine redundavit.

Nauci, V. *Naucum.*

Nauclerius, a, um, adject. Et

Nauclerius, a, um, o. 1. 2. quod ad nauclerum pertinet. *Plaut. Afin. l. 1. 54.* Qui causa mea nauclerio ipse ornatu per fallaciam abduxit ab lenone mulierem. *Id. Mil. 4. 4. 41.* Facito, ut venias huc ornatu ornatu nauclerico. *Nauclerius*, ri, in. 2. *nocchiero,* *הַבַּיִל,* Ger. *schiffherr, schiffmann,* Gal. *maître de navire,* Hisp. *patron de nao,* *ναυκλάρος,* navicularius, navis domus, a *ναῦς,* navis, & *κλῆρος,* fors, quod navis in sorte ejus fit. Alius est a gubernatore. Gubernator enim est, qui ad clavum sedet, & nauclerius est navis dominus. *Isid. l. 19. c. 1.* Differt etiam a navarcho. Navarchus enim est præfectus navis, seu classis. *Plaut. Mil. 4. 3. 16.* Cubare in navi lippam, atque oculis surgidis nauclerius dixit. ¶ *Est* & *Cæcilius comædia.* *Non. in Suppliare,* & alibi.

Nauclia, læ, per syncope. pro *navicula.* *Paulin. ad Citber. v. 247.* Saliens in illam decidisset naucliam.

Nauclior, V. *Naviclor.*

Naucus, vel *Naucus,* i, *scorcia di nocce, o di astro,* putamen nucis, & illarum rerum; item nucleus olivæ. *Festus.* ¶ Translate pro nugis ponitur. *Naucus apud eund.* Noctem nauco ducere. h. e. noctem totam iugari. ¶ Item pro re nihili. Hinc nauci homo dicitur, *uomo da nulla.* *Plaut. in Parasit. apud eund.* Postremo ambo fumus non nauci. *Id. Most. 5. 1. 1.* Qui timidus erit in dubiis rebus, is nauci non erit. ¶ *Nauci* facere, *limar da nulla,* parvi pendere, Hocci facere. *Id. Bæceb. 5. 1. 16.* Hoc servum meum non nauci tacere esse aulam.

Nave, adverb. V. *Naviter.*

Naufragus, le, adject. *naufragus.* *Martian. Capel. l. 6. pag. 206.* Capraria naufragalis.

Naufragiosus, a, um, adject. *naufragus,* naufragiosus plenus, ut mare naufragiosum, apud *Claud. Mamert. l. 1. de stat. anim. c. 1.* Et *Sidon. l. 4. ep. 12.* Naufragiosus pelago conformis est motus animum.

Naufragium, gii, n. 2. *naufragio,* Ger. *ein schiffbruch,* Gall. *naufrage,* Hisp. *naufragio,* *ναυάγιον,* navis tractio, vel submersio, licet quandoque pro navigandi periculo, & interdum pro navigationis damno, & infortunio, & jactura sumatur. *Cic. pro Dejot.* Itaque cum esset ei nuntiatum, Domitium naufragio periisse. *Id. l. 16. Fam. ep. 9.* Interea qui cupide profecti sunt, multi naufragia fecerunt. ¶ Translate sumitur pro calamitate, damno, jactura, exitio in universum. *Cic. 4. Fam.* Versor in eorum naufragis, & bonorum direptionibus. ¶ *Est naufragio tabula,* significat periculum post ingentem aliquam calamitatem. *Cic. Att. l. 4.* Perspice æquitate animi mei, & ludum, & contentionei Seleucianæ provinciæ, & meam hercule cum Cæsare suavissimam conjunctionem. Hæc enim me una ex naufragio tabula delectat.

Naufragus, as, n. 1. *naufragare,* *ναυάγειν,* naufragium facio. *Petron. in fragm. Tragar.* Omnes naves naufragantur. *Sidon. epist. 21. l. 4.* Quo plus industrius quisque æquor frequentat, hoc minus naufragat.

Naufragus, ei, m. *naufrago,* *rosso in maro,* Ger. *der, schiffbruch,* *erlitten hat,* Gall. *qui a fait naufrage,* Hisp. *el que a padecido naufragio,* *ναυάγος,* qui navem alissit, vel qui navi fracta bona amisit. *Cic. 2. de Inv.* Naufragum auendam natantem, & manus ad te tendentem animadvertunt. ¶ Translate ponitur pro calamitoso, pro eo, qui res suas in desperatis, & profligatis habet. *Cic. in Cassil.* Et eodem cæteros undique collectos naufragos aggregaverit. *Id. pro Syll.* Naufragus patri- monio. ¶ Poetæ usurpant & *navifragus.* *Ovid. 5. Trist. el. 8. v. 11.* Vidi ego, navifragum qui riserat, æquore mergi.

Naufragus, a, um, quod ad naufragium spectat, a *navifragus,* per Syncope, ut *Mæx,* vel fretum naufragum, naufragia faciens, quasi naufragum, quod ibi naves transantur. *Hor. l. 1. od. 16.* ¶ Unda naufragæ, quæ naves frangit. *Tibull. l. 2. eleg. 4.* Tempestas naufragæ, quæ naufragium efficit. *Valer. Flacc. l. 1. v. 584.* ¶ Corpora naufragæ, quæ naufragio perierunt. *Virg. 3. Georg. v. 542.* ¶ Legitur & integrum *navifragus,* apud Poetas. *Stat. 5. Theb. v. 41.* Saxa naufragæ. *Ovid. 14. Metam.* Navifragumque iretum.

Navia, æ, f. *ναῦς,* vas oblongum, quo in vindemiis utebantur, a *navis,* vel a *Græco ναῦς,* quia cavatum erat, ut *navis.* *Fest.* ¶ *Navia* ficus, quædam ficus Romæ, in Comitio, ita dicta ab Actio Navio Augure. *Fest.* ¶ *Capita, aut navia,* ludi genus V. *Caput.*

Navicella, f. 1. dim. a *navicula.* *Martian. Dig. l. 33. tit. 7. leg. 17.* ubi alii leg. *navicula.*

Navicella, f. 1. *navicella,* *πλοίαρον,* parva navis, qua vel in mari, vel in flumine circumvehimur. *Cic. 4. Acad. cult.* Nos ad naviculas nostras descendimus. *Id. ad Quir. post redit. c. 8.* Navicula traicere.

Navicularia, æ, f. *ναυκλία,* ars navis regendæ, vel potius negotiandi, & quædam faciendi ex navigatione. *Cic. 7. Verr. c. 17.* Naviculariam te, cum Romam venisses, esse facturum.

Navicularius, ri, m. *ναυκλάρος,* nauclerius, dominus navis, qui navem præcit. *Cic. Tiron. l. 16. Fam. ep. 9.* Cujus auctoritate navicularius moveatur. *Id. 4. Verr. c. 55.* navicularios cum mercatoribus conjungit: ubi videtur intelligere eos, qui navi mercaturam exercent; vel qui navim ad transferendas merces locant.

Navicularius, a, um, adject. ad navigandi artem, vel usum pertinens, ut *navicularium* onus, *l. 2. & 12. Cod. Theod. de navicular.* navicularia functio, *l. 3. Cod. de navic. præd.*

Naviculor, otis, m. idem ac *navicularius.* *Cic. pro lege Man. cap. 5.* Majores vestri sæpe mercatoribus, ac navicularioribus injuriosius tractatis bella gesserunt.

Naviculor, aris, d. 1. *barebeggare,* Germ. *im schiff sachte,* Gall. *aller en barque,* Hisp. *navigar por plaza,* *πλοῦς,* otiosus navicula vehor. Per syncope. est *naviclor,* quod usus *Martial. l. 3. epigr. 20.* Piger Lucrino naviculator in stagno. Al. leg. *naviculatur.*

Navitragus, V. *Naufragus.*

Navigabilis, le, o. 3. *navigabile,* Ger. *schiffreich,* Gal. *navigable,* Hisp. *navegable,* *πλοῦτος,* *πλοῦτος,* quod potest navigari. *Liv. l. 35. c. 44.* Nam simul primum anni tempus navigabile præbuisse mare.

Navigatio, nis, f. *navigazione,* Ger. *schiffung,* Gal. *navigation,* Hisp. *navegacion,* *ναυκλία, πλοῦς,* actus navigandi, cursus in maribus. *Cic. ad Q. Fr. Ajebant,* te prima navigatione transmiffurum. *Tacit. 2. Ann. c. 8.* Secunda navigatione provehi. Rurfus *Cic. 16. Fam.* Navigationi se committere.

Navigātor, oris, m. qui navigat. *Quintil. Declam. 12. Infelix navigator es, cujus votis autē non respondent. Adde l. 5. Infr. Orat. cap. 10.*

Navigātus, a, um, navigatus. *Plin. l. 6. c. 20. Navigatus fluvius. Tacit. de Germ. c. 34. Immenfos lacus Romanis classibus navigatos.*

Naviger, a, um, ναυγέρης, quod navem fert, aut sustinet. *Lucr. l. 1. 2. 3. Quæ mare navigerum, quæ terras frugiterentes concelebras. Plin. l. 9. c. 30. Navigeram similitudinem & aliam in Propontide visam sibi prodidit Mutianus. Ammian. l. 23. c. 20. Navigeri fluvii.*

Navigiolum, li, n. ναυγίολον, parvum navigium. *Lentulus Cic. l. 12. Fam. ep. 15. Nos vix ipsi singulis cum navigioliis reciperemur.*

Navigium, gii, navigio, vascello, אמיר, Ger. schiff, Gal. navire, Hisp. navio, ναύιον, omne genus navis, quod navigamus. *Cic. 2. de nat. Deor. Arborum sectio maximus usus adfert ad navigia faciendā. ¶ Navigia speculatoria, idem ac naves exploratoriz, brigantini. Cef. l. 4. bell. Gall. c. 26. Speculatoria navigia militibus impleri iussit. ¶ Accipitur aliquando pro ipsa navigatione. Scævola Dig. 45. rit. 1. leg. 122. In omnes navigii dies ducentos sub pignoribus, & hypothecis, mercibus a Berytho comparatis. Adde Serv. in 1. Georg. v. 139.*

Navigo, as, avi, atum, n. 1. navigare, נָוַי, Ger. schiffen, Gal. naviger, Hisp. navegar, ναίω, navi iter facio, navi vehor, a navis, & ago. Proprie enim significat navem agere. *Ulp. l. 1. Dig. Nautæ, caup. stabul. &c. Nautæ appellantur omnes, qui navis navigandæ causa in navi sunt. ¶ Quin & ipsa navis navigare dicitur. Id. l. un. Dig. Furti advers. nautæ, caupon. &c. Navigandi causa accipere debemus eos, qui adhibentur, ut navis naviget. Ovid. 2. de ar. am. Pinus navigat in undis. ¶ Frequentius tamen accipitur hoc verbum pro navi iter facere, & constructur vel absolute. Cic. 16. Fam. Si poteris, cum Mescinio naviga: solet is caute navigare. ¶ Vel cum acc. Cic. 2. Fin. Si Xerxes cum tantis classibus, tantique equestribus, & pedestribus copiis, Hellesponto junctis, Athoque perfolto, maria ambulavisset, terraque navigasset. ¶ Vel cum casibus communibus. Cic. 2. de Inv. Cum jam in alto navigarent. Serv. Cic. l. 4. Fam. Cum ab Ægina Megaram versus navigarem. Quintil. l. 4. c. 2. Navigare e portu. ¶ Vel cum abl. instrumenti. Cic. pro Flac. Hac classe M. Craſsus ab Hæmo in Asiam, his navibus Flaccus ex Asia in Mædæoniā navigavit. ¶ Ufurpatur etiam impersonaliter. Cic. l. 16. Fam. Cum recte navigari poterit, tum naviges. ¶ Et impersonaliter finite, idest cum nominativo præcedenti passivorum more. Plin. l. 2. c. 67. A Gadibus, columnisque Herculis, & Galliarum circuitu, totus hodie navigatur occidens: Septentrionalis vero oceanus majore ex parte navigatus est. ¶ In portu navigare, proverb. pro a periculis abesse, tutum esse. Qui enim adhuc in mediis fluctibus navigat, hi ventorum, & ætus arbitrio feruntur, qui vero jam portum attingunt, omni periculo sunt defuncti. Ter. And. 3. 1. in fr. Hujus periculo sit, ego in portu navigo. ¶ Translate navigare is dicitur, cujus magna celeritas est. Cic. pro leg. Manil. cap. 12. Quis unquam tam brevi tempore tot loca adire potuit, quam celeriter Cn. Pompejo duce belli impetus navigavit?*

Navis, is, f. 3. nave, נָוִי, Ger. ein schiff, Gal. navire, Hisp. navio, ναύς, instrumentum, quo per mare, aut flumina vehimur. *Cic. Verri. ult. Ea est ratio instrumetorum navium, ornatarumque. ¶ Navis Prætoria dicitur, in qua Prætor, vel dux classis navigat, la capitana. Liv. l. 41. ¶ Navis actuariæ, quæ remis agitur. Cef. l. 5. B. Gal. & Liv. l. 48. ¶ Navis oneraria, nave da carico, Cef. & Cic. 3. Ver. ¶ Navis vectoria, nave da trasporto. Sueton. in Cef. c. 63. ¶ Navis longa, sic dicta a figura, galea, fusca, quæ velis simul, & remis agitur. Lentul. ad Cic. l. 12. Fam. ep. 15. Navi longa profugerunt, onerariis relictis. ¶ Navis piratica, & prædatoria, nave corsara, Liv. l. 39. Quintil. l. 2. c. 14. ¶ Navis speculatoria, brigantina, leve navigium ad cognoscendas hostium naves, & iter. Liv. l. 46. ¶ Navis rostrata, quæ rostrum in prora, seu porrectam cupidinem habet. Liv. l. 46. V. Rostrum. ¶ Navis arata, h. e. ære munita ad hostiles ictus, & ad scopulorum impactiones. Virg. 8. Æn. Cef. l. 2. B. Civ. ¶ Navis pictoraria, barca, o nave pefcheira. Liv. l. 33. ¶ Navis cursoria, h. e. ad currendum apta, velox. Sidon. l. 1. ep. 5. ¶ His adde, navis testā, seu contracta, & navis aperta, de quibus mentio fit apud Cef. l. 1. B. Civ. c. 56. & l. 2. c. 3. & 23. Virg. & Liv. ¶ Hinc rationes loquendi, navem, & in navem confendere, ascendere, imbarcarsi, montar sulla nave. Cic. 14. Fam. ep. 7. Navem spero nos valde bonam habere: in eam simul atque confcendi, &c. Nepos Attic. c. 7. Navem confcendit clam, & profugit. ¶ Nave egredi, & enavi, e navideſlire. Ter. Heaut. Cef. l. 4. B. Gall. Cic. ad Attic. ¶ Navem frangere, patir naufragio. Ter. And. l. 3. 17. ¶ Subdici naves dicuntur, cum in navalia ex aqua pertrahuntur ad faciendum, aut ad custodiendum, trar le navi in secco. Contra vero deduci, cum ad navigandum in aquam immittuntur, gettar' all' acque. Virg. 3. Æn. v. 69. Vocat Auster in altum: Deducunt locit naves &c. Id. l. Æn. v. 551. Quasfatam ventis liceat subducere classem. ¶ Navem exercere, condurre, o noleggiare una nave. Plaut. JCur. l. 2. Recept. Senec. tit. 6. ¶ Instruere, reficere navim, supplere remigio C. Liv. Cic. Tacit. Cef. ¶ Translate Horat. l. 1. epist. 11. in fr. Navibus, atque quadrigis petimus bene vivere. h. e. omni conatu, velis remisque. ¶ Cic. l. 12. Fam. ep. 24. Una navis est jam bonorum omnium. h. e. eadem fortuna. Hinc in eadem navi esse, effer nella medesima sorte, o pericolo, Id. 2. Fam. ep. 5. ¶ Est & ablativus nave, pro navi Claud. l. 1. de rapt. Prof. v. 1. Inventa secuit primus qui nave profundum. Quintil. l. 2. c. 17. Salva nave in portum pervenite. Adde Liv. l. 40. c. 4. in fr.*

Navita, æ, m. idem ac nauta, per Epenthesin. *Cic. Att. l. 9. ep. 2. Navitam ipse audire videor jam evocantem. Propert. l. 2. eleg. 1. v. 43. Navita de ventis, de tauris narrat arator.*

Navitas, atis, f. diligentiæ, επιμέλεια, προσοψία, diligentia, strenuitas, celeritas. *Cic. ad Furnium, l. 10. Fam. ep. 25. Ifamque operam, navitatem, animum in Remum. celeritati Præturæ anteponendum cenſeo.*

Naviter, adv. diligenter, Ger. emphiglich, Gall. soigneusement, Hisp. cuidadofamente, επιμελώς, diligeret, strenue. *Cic. in Flam. 5. ep. 12. Qui semel verecundiz fines tranſierit, eum bone, & naviter oportet esse impudentem. Liv. l. 14. c. 23. Naviter bellum gerere. ¶ Dicitur & nave eodem sensu. Plaut. apud Feſt. Nave agere oportet.*

Naulum, li, n. nolo di nave, Ger. schifflohn, Gal. naufrage, Hisp. noli-to, Hese del passage, ναύλον, pretium, quod vectori pro navigatione solvitur, a voce Græca allata. *Juven. Sat. 8. v. 97. Furor est post omnia perdere naulum.*

Naumachia, f. 1. guerra navale, Ger. krieg zuwasser, Gal. naumachie, Hisp. pelea naval, ναυμαχία, navalis pugna, a ναύς, navis, & μάχη, pugna. *Sueton. in Claud. c. 21. Naumachiam ante commisit. ¶ Interdum accipitur pro loco, ubi fit pugna. Suet. in Tib. Semel trirremi usque ad proximos naumachie hortos subvectus est.*

Naumachiarii, m. 2. ναυμαχιστῆς, δεικνύται, qui prælium navale committunt. *Suet. in Claud. c. 21. Proclamantibus naumachiariis.*

Naumachiarius, a, um, quod spectat ad naumachiam. *Plin. l. 16. c. 39. Concremato ponte naumachiario.*

Navo, as, avi, atum, a. 1. operare con diligenza, impiegar l'opera, Ger. mit fleiß thun, Gall. s'adonner s'employer à faire quelque chose, Hisp. darse, προσχεω, studiose ago aliquid, etficio, impleo, mentem, & diligentiam in aliqua re adhibeo alterius juvandi causa. *Cic. 2. de Orat. c. 7. Jam mihi videor navasse operam, quod huc venerim, parmi d'aver fatto qualche cosa. Id. Ap. Pulebro. Ut istic quoque in te benevolentiam navare possimus. id est conferre, vel ostendere, & præstare. Id. Att. l. 9. Utinam in hac miseria aliquid Reip. παλιμὸν opus efficeret, & navare mihi liceat. Id. Att. l. 15. Proque tuis amplissimis erga me studiis, atque beneficiis tibi operam meam, studiumque navare. Liv. l. 7. c. 16. Fortiter in acie operam navare. portarsi bene nella battaglia. Tacit. 5. hist. c. 25. Si Vespasianum bellum navaverim, Vespasianum rerum potiri. Id. 4. hist. c. 59. Ceteros, uti quique flagitium navaverat, præmiis attollit. Cic. 9. Fam. ep. 2. Si minus in curia, at in litteris, & libris, ut doctissimi veteres fecerunt, navare Remp. & de moribus ac legibus quæreret, h. e. curare. Alii leg. gnare, quod idem est, Alii gravare. V. Manur.*

Naupaclæus, a, um, ex Naupaclō urbe. *Ovid. 2. Fast. v. 43. Amphiarai-des Naupaclæo Acheloo, &c. Alii leg. Naupaclō.*

Naupaclus, f. 2. Naupaclum, Lepanto, urbs Achaiz, in Ætolia, in ora sinu Corinthiaci, qui ab ea Golfo di Lepanto dicitur.

Naupegiarius, ii, idem ac naupagus. *Inscript. apud Spon. Miscell. p. 67. Colleg. Naupegiar. Adde Reineſ. Inſcript. pag. 602.*

Naupēgus, i, m. ναυπηγός, qui naves fabricatur. *Firmic. l. 4. c. 17.*

Naupliā, f. 1. Napoli di Romania, urbs marit. Peloponnesi, ad sin. Argolicum, in Sacania prov. cujus est caput, ampla, totius Peloponnesi populosissima, emporium celebre, in loco peramæno, cum portu capacissimo.

Naupliades, æ, m. 1. cognomen Palamedis Nauplii. *Ov. Met. 13. v. 310. Sed neque Naupliades facinus defendere tantum, &c.*

Nauplius, m. 2. piscis, sepiz similis. *Plin. l. 9. c. 30.*

Nauplius, ii, m. filius Neptuni, & Amymones filiz Danaï, Palamedis pater, Rex Eubææ inf. Ut mortem filii falsa Ulyſſis accusatione oppressi ulcisceretur, decem illis annis, quibus Græci in Troade immorati sunt, Græciam universam peragrans, omnes fere uxores Græcorum Principum adulterio voluit. Ita enim & familiis labem turpissimum inurebat, & futurum sperabat, ut Principes illi in sua Regna reversi cum adulteris decertarent, illorumque arde opprimerentur. Hinc adulterium Clitæmnestræ cum Clytemnestra, unde primo more Agamemnonis, deinde ipsorum adulterorum: hinc quoque adulteria Ægiales uxoris Diomedis, &c. Multi igitur Græciæ Principes, qui eo dedecore affecti fuerant, relicta patria, alii in alias regiones exulatum abierunt. Cum vero Græci everta Troja in patriam redirent, illis tempestate laborantibus, ex Caphareo monte ignem ostendit, magnamque clasſis partem ad ignem, tanquam ad vicinum portum, adnavigantem in asperissimos scopulos pellexit, miserandoque perdidit naufragio. Sed cum intellexisset, Ulyſſem, & Diomedem, quibus eas infidias potissimum struxerat, incolunt evasisse, doloris impatentia se ipsum in mare præcipitem dedit. *Propert. l. 4. eleg. 1. v. 115. Nauplius ultores sub noctem porrigit ignes.*

Nauficis, de grano tabz dicitur, cum non dissimile navis formæ se se aperit. *Feſtus.*

Naufica, æ, f. 1. incitamento al vomito, nausea, ναύς, Germ. ekel, Gall. dégout, Hisp. nausea, ναυτία, vomitus, stomachi ad vomitum ex gravi odore perturbatio, & contictatio, quæ navigantibus præcipue evenire solet. V. Naufeo. *Cic. l. 16. Fam. ep. 10. Festinare te nolo, ne naufez molestiam succipias æger. Id. Att. l. 5. ep. 13. Navigavimus sine timore, & nausea. ¶ Nauficas in plur. numero habet Plin. l. 10. c. 14.*

Naufcabulis, le, adject. naufeam affertens. *Cal. avel. Tard. 3. c. 2. Naufcabulis oris humectatio.*

Naufcabundus, a, um, adject. nausea plenus. *Senec. epist. 108. Gubernator in tempestate naufcabundus.*

Naufætor, oris, m. qui naufeat. *Sen. ep. 53. Ulyſſes naufætor erat.*

Naufæto, as, n. 1. aver voglia di vomitare, ναυτία, ad vomitum impellor, vomo. Proprie is nauficare dicitur, cujus stomachus ex festina, graveolentia, & crebra corporis agitatione studet sibi moleſta per os excernere. *Hor. l. 1. epist. 1. v. 93. Conduſto navigio aque naufæat, ut locuples, quem ducit priva triremis. Cic. Fam. 12. ep. 25. Antonium ego ruſtantem, & naufæantem coneci in Cæſaris Octavianii plagas. ¶ Acti-ve etiam somitur pro commovere ad vomitum. Cic. l. de nat. Deor. c. 30. Quam bellum erat, Vellei, conſteri potius nefcire, quod nefcires, quam ista effluentem nauficare.*

Naufæolā, æ, f. 1. μετὰ ναυτία, dim. a nausea. *Cic. Att. l. 14. ep. 8. Naufæolam tibi tum ansam otii dedisse, facile patiebar.*

Naufæofus, a, um, ναυτοφός, quod naufeam inducit. *Plin. l. 26. c. 8. Radice crassa, madida, naufæofa.*

Nauficida, vel Nauficae, f. 1. Ναυτοκίη, filia Alcinoi Phæacum Regis, & Aretes, quæ cum urbe exiſſet cum pedisequis suis, iviſſetque ad flumen lotura vestes, vidit Ulyſſem naufragum in litore sedentem nudum, arborum ramis circumtectum, cui oranti vestes dedit, & in Regiam patris sui venire iussit.

Naufithūs, m. 2. Neptuni filius ex Perivia Nympha, rex Phæacum, pater Rhifinoris, & Alcinoi.

Naufitibulum, i, n. alveum ad navis similitudinem factum. *Feſtus.*

Naufum, vel Naufus, i, genus navigii Gallici, apud Aufon. *ep. 22.*

Nauta, & per Epenthesin navita, æ, m. 1. nocchiero, marinajo, נָוִי, Ger. ſchiffmann, Gal. marinier, nautonnier, matelot, Hisp. marinero, ναύτης, qui navem agit, seu qui se in navi agenda egeret, & quicunque in navi est navis ducendæ gratia, a nomine, quod alio. *Cef. l. 5. B. G. c. 10. Neque nautæ gubernatoresque, quibus status pati possent. Cic. Fam. 16. Solent nautæ festinare. ¶ 25. nulli c. 25. 14. uon. 223. Nautalis, le, adjectiv. ad nautam pertinens.*

Nautalis, le, adjectiv. ad nautam pertinens.

Nautalis, le, adjectiv. ad nautam pertinens.

Nautæ, æ, f. 1. ναυτία, aqua de coriis, vel, Hisp. agua de sentina, inquit Non. c. 1. n. 25. a nautis dicitur, quæ in sentina, quæ coriariis utuntur. Hanc quidam eandem cenſent cum aqua nigra. ¶ 2. Labeo JCuras apud eund. Feſt. scriptis, nautæ, quæ sunt rubidum quiddam, quo Pontificum vestimenta quædam colorant.

Nauticus, a, um, marinareſco, ναυτικός, quod ad nautam pertinet, quod est nautarum. *Virg. 3. Æn. Nauticus exoritur vario certamine clamor. Cic. Att. l. 13. ep. 21. Est enim verbum totum nauticum. Id. 2. Drvin. Nauticus cantus. ¶ Nauticus panis est, quem hodie bischoſum vocamus. Plin. l. 22. c. 25. Nauticus panis tuſus, atque iterum coctus ſiſſit alvum. ¶ Nautici absolute dicuntur ii omnes, qui quocumque modo navi regendæ navant operam, marinajo, la ciurma. Liv. l. 41. c. 3. Nautici tabernacula detendunt, commeatumque in litore expositum in nave rapiunt.*

Nautilus, m. 2. ναύτης, piscis marinus, ita dictus, quod navigantis effigiem

effigiem habent. *Plin. l. 9. c. 29.*
 Navus, a, um, diligente, sollicito, presso, נָוִי, נָוִי, Germ. *beband*, Gal. *foigneux*, *prompt*, Hisp. *induftriofo*, diligente, *επιμαχιος*, *επιμαχιος*; celer, strenuus. *Cic. 5. Ferr. c. 10.* Navus, & induftrius homo. *Col. l. 11. c. 1.* In agresti negotio dici vix potest, quid navus operarius ignavo, & cessatori praestet. ¶ Interdum navus dicitur quasi sciens, & cognoscens. *Col. lib. 8.* Sit autem vigilans, impiger, induftrius, navus omnium, quas pascit. ¶ Navus timor dicitur, qui navos & sollicitos facit. *Sil. lib. 7. v. 349.* Stimulatque ruentes Navus abire timor.
 Naxum, ii, n. Apud *Plin. l. 36. c. 7.* naxia vocantur cotes in insula Cypro genitae, ad marmoram polienda, & scaldendas gemmas accommodatae.
 Naxius, a, um, adject. ad Naxum insulam spectans. *Propert. l. 3. eleg. 16. v. 28.* Unde tuum potant Naxia turba merum. ¶ *Naxius ardor a Columella* dicitur sidus coronae Ariadnes. Est enim in tabulis, Ariadnem in Naxo insula Baccho nupsisse, coronamque eius, quam a Venere dono acceperat, inter sidera ab eodem Baccho relata.
 Naxos, seu Naxus, f. 2. *Nicifa*, Νάξος, inf. maris Αἰγαί, una Cycladum, cum Urbe cogn. vino, & marino serpentino, & fontibus celebris. *V. Plin. l. 4. c. 12.*

N A N T E E.

Ne, *accusabē non*, μή, μή ἔστω, non, adv. dehortandi, seu prohibendi, a *ne*, vel *ut*. Subiunctivum modum poscit. *Ter. Eun.* Verum ne post conferas culpam in me. ¶ A Poetis jungitur tam imperativo, quam subjunctivo. *Plaut. Perf. Abi*, ne jura, satis credo. *Virg. 3. Aen. Tu* ne cede malis. ¶ Jungitur etiam nonnquam particulae *utinam*. *Ter. Phorm.* Quod utinam ne Phormionem id fuaeder in mentem incidisset. ¶ Ne item adverbium est interrogandi, & alicui voci positivum. *Virg. 1. Aen.* Me ne incepto desistere vicium? *Cic. pro Flacc.* Tamen ne isti testes habebuntur? ¶ Est item adv. dubitandi, & ponitur pro *utrum*, vel *an*. *Virg. 11. Aen.* Iustitiam ne prius mirer, belline laborum? ¶ Oratores ne raro gemant, sed loco posteriori utuntur adverbio *an*. *Cic. 1. Off. c. 3.* Honestum ne factu sit, an turpe, dubitant. ¶ Interdum non omititur. *Plin. l. 7. ep. 17.* Velim scire, esse phantasmata, & habere numen aliquod putes, an inania, & vana. ¶ Quandoque habet vim interrogandi, & dubitandi simul. *Terent. Andr.* Datur ne illa hodie Pamphilo nuptum? ¶ In his duabus acceptionibus interrogandi, & dubitandi conjungitur etiam cum *ne* praecedente. *Cic. 2. Tufcul.* Doleam, nec ne doleam, nihil interesse. *mi dolga, o no*. ¶ Ne etiam conjunctio finalis est. *Cic. in Fam. 4. ep. 7.* Et ego id semper egi, ne interficem. *Id. de Univ.* Nequis morbus eum posset, aut senectus affligere. ¶ Interdum significat *ut*, subsequente adv. negandi non, vel alia dictione negativa. *Cic. l. 9. Fam. ep. ult.* Deinde ne amicis nihil tribuamus, epulamur una. idest ut aliquid tribuamus. *Id. Att. l. 9. ep. 6.* Timetis, ne non impetrem. ¶ In illo autem *Cic. pro Mil. c. 1.* Ne non timere quidem sine aliquo timore possumus: non retortitur ad *timere*, non vero ad *ne*: & sensus est: ne esse quidem sine timore possumus sine timore aliquo: *non possumus lascivari di temere feneza quatebe timore*. ¶ Usurpatur saepe cum verbis timendi, & conjunctivum regit. Grammatici docent, in iis, quae fieri vellemus, adhiberi particulam *ut*, in iis, quae nollemus, particulam *ne*. *Ter. Phor. a. 5.* Vereor, ut placari possit. *Id. And. a. 1. sc. 2.* Hei vereor, ne quid Andria apporet mali. ¶ Sed particulam *ne* etiam in iis, quae optabilia sunt, legi apud *Cic. Fam. 12. epist. 20.* & alibi. quidam putant, sed prava lectione decepti sunt. ¶ Conjungitur quoque cum particula *ut*, in quo loquendi genere ut videtur redundare, vel addi tantum ornatus causa. Nam *ut* ne idem est, quod *non*. *Cic. 1. Off.* Ut ne nimis omnia profundamus. ¶ Est quoque conjunctio disjunctiva, significans *neque*, & hoc tere subsequente particula *quidem*, ista tamen, ut inter *ne*, & *quidem* dictio aliqua intercedat, vulgo *ne pure*, *ne anche*. *Cic. de An.* Nunquam illum ne inimica quidem re ostendi. Sunt qui asserant legi *ne quidem* nullo interjecto verbo, quod *Cic. l. 1. nat. Deor. c. 24.* & *Phil. 5. c. 9.* & alibi, item apud *Liv. l. 38. c. 25.* sed ubique pravorum codicum lectione falsi sunt. ¶ Interdum particula *quidem* subicitur. *Cic. Q. Fr. l. 2. ep. ult.* Ne paulum otii me habuisse iudicatio. *Id. 2. Catil. c. 4.* Nemo non modo Romae, sed ne ullo in angulo totius Italiae oppressus aere alieno fuit. Alii leg. *ne*. ¶ Ponitur interdum pro *nam*. *Liv. l. 3. c. 52.* Novam inexpectantem eam potestatem eripere patribus nostris, ne nunc dulcedine senel capti ferant desiderium. ¶ *Ne dicam*, est: ut non dicam. *Cic. pro Deor.* Crudeles Castor, ne dicam sceleratum, & impium. *Id. Fam. 12. ep. ult.* Non sum tam imbecille animo, ne dicam inhumano. ¶ *Ne utinam*, idest *morari*, *possi* *ut morari*, & similes loquendi modi sunt jurantis, itaque utitur, cum quid asseverare, & sacramento aliquod obtulisti, nostram vitam veluti quibusdam precibus devovendo, enititur. *Cic. Att. l. 4.* Quid poteris, iniquis, pro iis dicere? ne vivam, si scio. ¶ *Et alibi*. Ne sum salvus, si aliter scribo, ac sentio. ¶ Sunt & aliae dicendi tormulae a particula *ne* protectae, quibus utitur, cum vel orationem publicam habentes, vel privatim ad amicum scribentes, post rem satis explicatam, loquacitatis fugiendae studio ita dicimus, *Ne vos, vel ne te diutius teneam*, *Ne te pluribus teneam*, *Ne multas*, *Ne multis*, *Ne plura*, *Ne plurius*, *Ne longum sit*, *Ne longum sit*: *Ne longum faciam*, &c. idest, ut brevi expediam, ut brevis colligam, ad summum. *Cic. pro Cluent.* Ne multa: perquirat a coactoribus &c. *Id. ib.* Ne multis; Diogenes emittit. *Id. ib.* Et, ne longum sit, summam omnium vicinorum esse in hunc benevolentiam confirmamus. *Horat. l. 1. sat. 3.* Ne longum faciam: dum tu quadrante lavatum Rex ibis &c. ¶ Ne recte, *V. infra fund.* ¶ *Ne funera*, pro non funera, seu funera non rite peracta. *Urb. m. Carm. 81. v. 81.* Ipse suum Thefeus pro caris corpus *Urb.* *Hisp. nacido*, optavit potius, quam talia Cretam Funera Cereopitate, quae est incertum. *Urb. m. Carm. 81. v. 81.* Sic Nemeus puer, pro non, & qui nascentur *Catull. epigr. 21.* Et ne minus pro non minus, apud *Urb.* extenditur. *Mede.*
 Nebrida, *Urb. m. Carm. 81. v. 81.* quae Soli duas filias peperit, Phaethusiam, & Lampetiam.
 Nebrithus, m. 2. *Neto*, fl. Magnae Graeciae, qui per agrum Crotoniensem fluit, cujus ostia a Crotona 6. M. P. in Hor. dilant. *Ovid. 15. Met.*
 Neapolis, is, f. 3. Parthenope, *Napoli*, urbs Campaniae, Regni Neapolitani caput, Prov. Terrae Laboris primaria, Emporium celeberrimum, maritima, amplissima, & populosissima, in planitie amoenissima. ¶ Prius appellata fuit Parthenope, a nomine Sirenis ibi sepultae. *Plin. l. 3. c. 5.* ¶ Appellata est Neapolis ab Augullo. Sed alii narrant, cum a Cumanis esset everfa, ingruente acerbissima peste, ita jubente Apollinis Oraculo, ab istidem splendidus esse restitutam, bonaque civium parte eo translata, ad differentiam veteris urbis, Neapolim appellatam fuisse.
 Neapolitanus, a, um, adject. *Napolitano*. *Cicer. Fam. 33. ep. 30.* Una cum reliquis Neapolitanis.
 Nebris, idis, f. *nebris*; damarum sive hinnulorum pellis, ex qua vestes

Baecharum fiebant. *Stat. 2. Theb. v. 66.* Nebridas & fragiles thyrsos portare putastis Imbellem ad sonitum. ¶ Ipse quoque Bacchus his induebatur. *Claudian. de IV. Consul. Honor. v. 606.* Talis Erythræus incinctus nebrida gemmis Liber agit currus.
 Nebriffa, f. *Lebriffa*, oppidum Hispaniae Bæticae. *Silius l. 3. v. 393.*
 Nebrites, æ, m. *nebrites*, gemmae species, Libero Patri sacra, a nebridium pellium similitudine, quibus in Liberi sacris utebantur. *Plin. l. 37. c. 10.*
 Nebrōdes, m. 3. *Madonia*, mons excelsus Siciliae, medius inter Ennam ad Or. & Thermas Himeræ ad Occ. ex quo Gelas fl. in Austr. fluit, ita dictus a *nebrōs*, *pullus cervi*, propter cervorum, & damarum copiam.
 Nebrophōnus, i, *nebrōphōnos*, cervos occidens; nomen est canis venatici apud *Ovid. Metam. 3. v. 211.*
 Nebūla, æ, f. 1. *nebbia*, נַבְּ, Germ. *ein nebel*, Gall. *brouillaris*, *nuce*, Hisp. *niebla*, *νεφέλη*, vapor e terra atque aquis furens, qui vel statim evanescit, vel in altum sublatum convertitur in nubem, a Graeca voce allata. Differt a nube, quia nebula vapor est, ex quo deinde nubes efformatur. Deinde nubes quocunque tempore feri possunt, nebulae nec quae sit calida, nec nimio frigore existunt, teste *Plin. l. 21. 60. Sil. l. 6.* Tandem exhalavit in auras liventem nebulam fugientis ab ore veneni. ¶ Translate usurpatur pro umbra, seu specie. *Juven. sat. 10. v. 4.* Remota erroris nebula. ¶ Item pro materia, seu pro stylo inflato. *Perf. sat. 5. v. 7.* Grande locuturi nebulas Helicone legunt. ¶ Item pro re vilissima. *Plaut. Paen. a. 1. sc. 2. v. 62.* Cuius ego vel nebulæ cyathos septem noctes non emam. ¶ Quasi per nebulam audire, est leviter, & non clare audire. *Plaut. Capt. 5. 4. 27.* Audissem quasi per nebulam, Aegionem meum patrem vocarier. *Id. Pseud. l. 5. 47.* Sunt quæ te volumus percontari, quæ quasi per nebulam nosmet scimus. ¶ *P. Laberius apud Petron. in Satyr.* nebulam appellat tenue, & pellucidum amiculum. Eius verba sunt: Aequum est, palam prostrare nudam in nebula linea.
 Nebūlo, onis, m. *vano*, *da niente*, Ger. *lofer hube*, Gal. *home de neant*, *vanescant*, Hisp. *picato*, *δενός*, *αἰρος*, *ἀπόαρος*, homo vanus, levis, nullius pretii. *Donat. in Eun. a. 4. sc. 8.* Nebulo, vel inanis, vel vanus, aut mollis, ut est nebula, dicitur. *Fest.* Nebulo dictus est, ut ait Aelius Stilo, qui non pluris est, quam nebula, aut qui non facile perspicui potest, qualis sit, nequam, nugator. *Ter. Eun. a. 4. sc. 7.* Sane quod tibi nunc vir videatur esse, hic nebulo magnus est. *Cic. Att. l. 1.* Nebulonem illum, si quo pacto potes, ex istis locis amove. ¶ Pro prodigio videtur usurpare *Hor. l. 1. sat. 1. v. 103.* non ego avorum Cum veto te fieri, vappam juheo, aut nebulonem. ¶ Vetus *Scholias* ad illud *Horat. l. 1. ep. 2. v. 28.* Sponsi Penelopes, nebulous, &c. observat, Nebulonem a Varrone usurpatum pro eo, qui obscuro loco natus sit.
 Nebūlo, as, fuliginem offundo. *Tertul. Apol. c. 35.* Clarissimis lucernis vestibula nebulantur.
 Nebulositas, atis, caligo, fuligo. *Arnob. l. 7.* Caelum vaporum nebulositate clauditur.
 Nebulosus, a, um, *nuvoloso*, Ger. *nebelicht*, Gal. *nebuloux*, Hisp. *nublado*, *νεφελος*, *νεφελος*, nebulis tectus, nebulis, & nubibus plenus. *Col. lib. 2. c. 10.* Eaque nec macrum, nec nebulosum locum patitur. *Cic. Tufc. l. c. 25.* Nebulosum, & caliginosum caelum. *Cat. R. R. c. 6.* Locus nebulosior.
 Nec, *na non*, μή, Ger. *nec nicht*, Gal. *ny*, Hisp. *ni*, *μηδέν*, *δέν*, *δέν*, non, neque, adv. negandi, vel conjunctio disjunctiva, ut alii volunt, a *neque*, per Apocopen. Pro simplici non usurpavit *Cic. 3. de Leg. Senatori*, qui nec aderit, aut causa, aut culpa esto. *Id. 3. Fin.* Ut alter alterum nec opinato videremus, idest inponato. Sic nec recte pro non recte apud *Plaut. Bacch. l. 2. 11.* & *Afin. 2. 4. 65.* ¶ Fere usurpatur cum particulis enim, vero, tamen, solum, modo, mirum, *Cic. 1. de nat. Deor. c. 2.* Nec vero Theophrasti inconstantia ferenda est. ¶ Vel geminate in oratione collocatur. *Cic. de Amic. c. 2.* Nec enim melior vir fuit Africano quisquam, nec clarior. ¶ Interdum videtur non negandi, sed copulandi tantummodo vim habere. *Cic. in Academ.* Nullam esse artem nec dicendi, nec differendi putant. ¶ Nec mirum; *ne da stupidi*. *Cic. de Amic.* Ab iis longe distantibus: nec mirum: nihil enim alium suscipere possunt. ¶ Nec nihil pro aliquid. *Terent. Adelph. 1. 2. 61.* Nec nihil, neque omnia haec sunt quae dicit. ¶ Si nihil praepo-natur, tum nec non negat. *Cic. pro Cluent. c. 1.* Ut omnes intelligant, nihil me nec subterfugere voluisse reticendo, nec obscurare dicendo. ¶ Reperitur etiam *ne quidem* pro *ne quidem*. *Plin. l. 8. c. 36.* Nec formo quidem saginatis. *Plin. alter in Paneg. c. 27.* Nec hunc quidem. *Sene. ep. 3.* Quia non soleas nec ipse quidem hoc facere. Quidam leg. *Quia nec soleas ipse quidem hoc facere.* *Cicero*, quoque *ne quidem* usurpat *Fam. 6. ep. 6.* Nec iis quidem verbis, quibus, &c. Sed alia est ibi sententia. Non enim significat *ne pure*, ut loca haec sunt allata, sed *e non certamente*, &c. V. Addi tamen solent alia ejusdem exempla *Fam. 3. ep. 8. Parad. 4. c. 1.* & *fragm. l. 7. de republ.* &c. sed incertae fidei omnia sunt. ¶ Nec absolute pro *ne quidem*, *ne pure*. *Quintil. l. 1. c. 6. prope fin. (al. cap. 11.)* Quae nec ipsi jam dicent. *Pallad. l. 1. tit. 1.* Affecti sunt, ut eorum doctrina nec a disertissimis possit intelligi.
 Necator, oris, *uccisore*, qui necat. *Lamprid. in Comm. c. 18.* Necator civium. *Macrob. l. 1. Saturn. c. 12.* Marti dicatus, Deo plerumque hominum necatori.
 Necatrix, icis, f. *ucciditrix*, quae necat. *Augustin. de conf. Euangelist. c. 13. anemede.* Necatrix Domini lingua Judaeorum.
 Necatus, a, um, *ucciso*, *αμπαρξιστο*, *φορδός*. *Sallust. Jugur. c. 46.* Uti Jugurtham maxime vivum, un id parum procedat, necatum sibi traderent. ¶ *Necatus* pro necatus, est apud *Prijsian. l. 9. & Diomed. l. 1.* sed nullo latini Scriptoris exemplo confirmatur.
 Necdum, adv. non ancora, *μῆτις*, non adhuc, nec adhuc, nondum. *Cic. Att. l. 6. ep. 1.* Cassius ineptas literas misit, necdum Bibuli erant allatae.
 Necepus, i, astrologus Aegyptius, artem suam ab Aeculapio, & Anubi, quorum magister Trimegistus fuit, edocuit. Scripsit & mundi generum. *V. Firmic. in praefat. l. 4. & 4.* De eo *Auson. ep. 19. v. 18.* Quique magos docuit mysteria vana Necepus.
 Necess. V. Nex.
 Necessarie, adv. *necessariamente*, Ger. *notwendiglich*, Gal. *necessairement*, Hisp. *necessariamente*, *εἰ ἀνάγκης*, ex necessitate. *Cic. 1. de Inv. c. 29.* Necessarie demonstrantur ea, quae aliter ac dicuntur, nec fieri, nec probari possunt.
 Necessario, adv. idem ac *necessarie*, sed usitatus. *Cic. 4. Tufc. 4.* Nullifque unius disciplinae legibus instructi, quibus in Philosophia necessario pareamus.
 Necessarius, ii, m. *parente*, *amico* *fratre*, *πρωσφύκων*, cognatus, affinis, amicus, quo uti familiariter solemus, a *necessa*, quod in cognatos, affines, & amicos necessaria officia praeter ceteros conferuntur. *Fest. solum Gallo Aelio.* Nonius necessarios, affines interpretatur. Sed non solum affines, verum etiam cognatos signari, ostendit hic locus *Vul. Max. l. 2. esp. 1.* Cui praeter cognatos, & affines nemo interponebatur, ut si qua inter necessarios querela esset orta. *Cic. pro Cluent.* Quam per bonum

num aliquem virum ageretur, & amicum, necessariumque communem. *Id. l. 13. Fam. epist. 29.* In iis necessariis, qui tibi a patre relicti sunt, me tibi esse vel conjunctissimum.

Necessarius, a, um, *necessarius*, נָצִיר, Germ. *notwendig*, Gal. *nécessaire*, Hisp. *necesario*, ἀναγκαῖος, id, sine quo aliquid fieri non potest. *Cic. 10. Phil.* Cum illum necessarium, & fatalem pene calum non tulerimus. ¶ Sæpe constructur cum dat. vel cum accus. & præpos. ad, vel cum utroque. *Cic. in Fam.* Quod mihi esset maxime necessarium. *Id. in Or.* Hoc ipsum ad id, quod propositum est, non est necessarium. ¶ Necessarium carmen quid sit. V. Legitimus. ¶ Compar. & superl. caret, & pro iis dicimus, plus, minus necessarius, &c. *Tertul.* tamen debet mulier. c. 5. necessarios operas dicit.

Necessitate, n. indecl. *necessario*, ἀνάγκη, ἀναγκαστικός, quod vi aliqua cogente fieri opus est. Olim, teste *Donato*, declinabatur, hic, & hæc necessitate, & hoc necessitate. *Cic. de opt. gen. Orat. cap. 5.* In quibus verbum pro verbo non necessitate habui reddere. ¶ Coniungitur etiam cum nominibus gen. masc. & tæm, ut nomen opus. *Q. Cic. de pec. Conf.* Comitas tibi necesse est. ¶ *Necessitas* est, usurpatur vel cum nomin. & dat. *Cic. pro Syl.* Quod tibi necesse minime fuit. ¶ Vel cum infinitivo aut expresse, aut tacite. *Cic. in Phil.* Ut tibi necesse esset vomere postridie. *Id. Att.* Nihil sane est necesse. ¶ Vel cum infinitivo passivo. *Cic. in Fam.* Ad Aciliam non fuisse necesse meas dari litteras, facile patior. ¶ Vel cum conjunctivo. *Cic. 1. de Orat.* Hæc autem oratio aut nulla sit necesse est, aut omnium irrisione ludatur.

Necessitas, atis, f. *necessitas*, נְצִירָה, Ger. *notwendigkeit*, Gal. *nécessité*, Hisp. *necesidad*, ἀνάγκη, vis quadam, quæ nos cogit aliquid facere. *Cic. 2. Offic.* Datur necessitati venia. *Id. 1. de nat. Deor.* Necessitate astrictus. *Id. pro Rosc. Amer. c. 34.* Necessitate premi. *Hieronym. l. 3. contra Rufin. c. 1. & epist. 10.* ad *Furiam.* Facere de necessitate virtutem. *far di necessitas virtutis.* ¶ Ultima necessitas, pro morte. *Tac. Ann. 15. c. 61.* Intromissitque ad Senecam, qui necessitatem ultimam denuntiaret. ¶ Ponitur & pro rebus necessariis, & pro rerum necessarium inopia. *Id. 1. Ann. c. 11.* Necessitates, & largitiones. *le speje necessario, e le superflue.* *Suet. in Cæs. c. 48.* Famem, & cæteras necessitates toleraverat. *Id. in Tiber. c. 47.* Negavit se aliis subventurum, nisi Senatui iustas necessitatum causas probassent. ¶ Item pro necessariis negotiis, *affari premuros.* *Cels. l. 1. c. 1.* Nam & intermissi propter civiles necessitates ordo exercitationis corpus affligit. ¶ Denique pro necessitudine, & vinculo adfinitatis, vel familiaritatis. *Cic. pro Syl. c. 1.* Si noltraum accusatione sua necessitatem, familiaritatemque violasset. *Cels. l. 1. B.C. c. 8.* Se Reipub. commoda privatis necessitatibus habuisse potiora.

Necessitudo, inis f. parentela, *amicizia stretta*, נְצִירָה, Ger. *blut freundschaft*, Gal. *croite amicitie*, Hisp. *amistad*, סְמוּכָה, ἀδελφότης, vinculum inter cognatos, & affines, conjunctio sanguinis, vel affinitatis, a *necessitate*. *Cic. pro Sex.* Ademit Albino soceri nomen mors filiz, sed charitatem illius necessitudinis, & benevolentiam non ademit. *Id. pro Quint. c. 4.* Pro fraterna illa necessitudine. ¶ Item familiarior quidam usus amicitiz. *Cic. l. 13. Fam.* Quando omnibus nota nostra necessitudo est. ¶ Hinc, necessitudine aliquid attingere. *Cic. Ver. 4. c. 10.* Adungere necessitudinem suam ad bonos viros. *Id. 13. Fam. epist. 12.* Coniungere, vel habere necessitudinem cum aliquo. *Id. pro Planc. & Ver. 6. c. 65.* Esse, vel intercedere necessitudinem alicui cum altero, *Id. pro Quint. & pro Ligar.* Parare necessitudines, *Cels. l. 8. B.G.* ¶ Amicitiz necessitudines mihi erant cum illo, *Cic. de Amic. amicitiz vestitissima.* ¶ Metonymice ponitur pro necessario, idest cognato, & affini. *Suet. in Aug. c. 17.* Remisit tamen hosti iudicatio necessitudinis, amicosque omnes. ¶ Aliquando necessitudo idem est quod necessitas, idest vis illa urgens, quæ nos ad aliquid faciendum cogit. *Cic. de Inv. l. 1. c. 57.* Necessitudo est, cui nulla vi obstiti potest. *Sallust. Catil. c. 58.* Necessitudo etiam timidus fortis facit.

Necessum, n. indecl. idem ac necesse. Olim, teste *Donato*, declinabatur necessus, a, um. *Plaut. Stich. 1. 3. 66.* Foras necesse sum est, quidquid habeo, vendere. *Liv. l. 34. c. 5.* Necesse sum est, paucis respondere.

Necne, o no, particula dubitantis, quæ secundo loco ponitur. *Cic. 2. Fam. ep. 17.* Parthi transferunt, necne, video dubitare neminem, *festino passari, o no.* *Id. pro Rosc. Com.* Potucrine est societate partem suam petere, necne.

Necnon, anche, anzi, & etiam, *Sueton. Vesp. c. 5.* Suppliciter, necnon minaciter effragitantes; *con modo supplicemente, e infeme minaccio.* *Cic. in Parat.* Necnon sæpe laudabo. *Kurtius Sueton. de illust. Grammat.* Necnon etiam poemata faciebant ex tempore. *Virg. Æn. 3. v. 352.* Necnon & Teuceri socia simul urbe fruuntur. *Sic alibi sæpe.*

Neco, as, avi, atum, vel necui, necum, a, i. *uccidere, ammazzare, & c.* Ger. *toetsen*, Gal. *tuer*, Hisp. *matar*, αὐτὸν, ἔθανον, occido, interimo, interficio, a *vixus, mortuus.* *Diomedes, & Priscianus* ita distinguerunt præterita, ut *necavi* sit, quasi terro occidi, *necui*, quasi suffocavi. Verum hoc non semper servatur. *Curt. l. 4. c. 10.* Quem tuorum propinquorum necavi! *Cic. ad Q. Fr.* qui plebem fame necaret. *Lucres. l. 6. v. 787.* odore hominem necare. ¶ Nec de homine tantum dicitur, sed de aliis quoque. *Col. l. 2.* Sic omnes radices herbarum præruptæ necantur. *Plin. l. 22. c. 25.* Necare legumina. ¶ Translate *Senec. Hippol. v. 452.* Quid te coeres, & necas rectam indolem? ¶ Participio *necui* usus est *Enn. apud Priscian. l. 9.* Hos pestis necuit, pars occidit illa duilis. Et *Phædr. fab. 18. l. 4.* Colubra necuit hominem.

Necopinans, tis, non opinans, *colto all'improvviso.* *Cic. Fam. 13. ep. 18.* Eique necopinanti voluntatem tuam detulisse. *Phædr. l. 5. Fab. 7.* Concidit gravi casu necopinans. *Lucres. l. 3. v. 973.* necopinanti mors ad caput affuit. ¶ Sæpe in duas voces dividitur, nec statui re vera potest quod modo Veteres scriperint.

Necopinatio, V. Opinatio.

Necopinus, a, um, adject. inopinus. *Stat. Theb. 6. v. 592.* brevemque fugam necopino sine reponunt. *Sil. l. 14. v. 189.* Et struit arcana necopina pericula cura. *Phædr. l. 1. fab. 8.* Ipsum accipiter necopinum rapit. ¶ Legitur & *necopinus* divinum.

Necromantia, æ, f. *negromanzia*, Ger. *verschwörung aus den verstorbenen*, Gall. *necromantie*, Hisp. *negromancia*, νεκρομαντία, divinatio per cadavera, & umbras mortuorum evocatas ad sua cadavera. *Lactant. l. 2. c. 16.* Necromantia, & ars magica. Adde *Augustin. l. 7. de Civ. Dei, c. 35.* ¶ Alio sensu *Plin. l. 35. c. 11.* de *Nicia piflore*, Opera eius Nemea, *Hyanthius*, Liber pater, Necromantia Homeri. h. e. e Odyssæ pars, in qua inducitur Ulysses ad inferos descendens, & eum mortuorum umbris verba faciens. Sunt qui hic leg. *necyomantia*, quod idem est. nam *vixus* idem sonat ac *νεκρός*.

Necrothytus, a, um, *νεκροθύτος*, umbris inferorum dicitur, oblatas per sacrificium, a *νεκρός, mortuus*, & *θύς, sacrificio.* *Tertul. de Spect. c. 13.* Ab idolochythis, & necrothythis voluptatibus abstinere.

Nectar, aris, n. *nectare*, Ger. *der goetter trank*, Gall. *nectar*, Hisp. *nectar*, & *nectar*, potus Deorum, ut ambrosia cibus est. Græci promiscue & ambrosiam pro nectare, & nectar pro ambrosia ponunt, ut Anaxan-

drilis, Sapphus, & Alcanis locis comprobatur. *Athen. l. 2. Cic. 1. Tusc.* Non enim Ambrosia Deos, aut nectare, aut Juventute pocula ministrante lætari arbitror. ¶ Per translationem usurpatur pro quovis vino dulciore, & pro ipso etiam melle. *Virg. 4. Georg. v. 164.* Est dulci distendunt nectare cellas. *Stat. l. 2. silv. v. 99.* Bacchæum nectar. ¶ *Lucres.* de grato odore l. 2. v. 847. nectar qui narius halant.

Nectaræa, æ, f. herbæ genus, al. Helenion, Medica, Symphyton. *Plin. l. 14. c. 16.*

Nectaris, a, um, *νεκταριος*, quod nectaris saporem refert, aut odorem, *Marzial. l. 13.* Falernum nectarum. *Claud. de nupt. Honor.* Flores nectaræi. Nectarites, m. potio ex herba nectaræa. *Plin. l. 14. c. 16.*

Necto, is, nexui, & nexi, xum, a. 3. *legare, annodare*, נָצַר, Germ. *knuepfen*, Gall. *nouer, lier ensemble*, Hisp. *travar nudar*, ἠλεω, ligo, jungo, a *via*, quod tum nere notat, tum etiam congerere, ut *Hesych. doct. Hor. l. 1. c. arm. od. 29.* Non ante devictis Sabææ Regibus, horribilibi Medo nectis catenas. *Cic. de Leg.* Atque ut ex alio nectantur. *Propert. l. 4. eleg. 3. v. 48.* Africus in glaciem frigore nectit aquas. *Horat. l. 1. od. 26.* apricos necte flores, necte meo Lamiz coronam. ¶ Translate nectere dolos alicui, est dolo circumvenire. *Liv. l. 27. c. 28.* Ne qui dolus nectetur a Pæno. ¶ Eodem fere sensu *Propert. l. 3. eleg. 6. v. 37.* ad *rivalem.* At tibi, qui nostro nexilli retia lecto. ¶ Nectere moras, pro morari, *Valer. Flac. l. 3.* ¶ Nectere causas inanes. *Porter cause frivole.* *Virg. 9. Æn.* ¶ Nectere carmina, *far vers.* *Stat. l. 2. silv. 2.* ¶ Nectere lædera. h. e. jungere. *Flac. l. 3.* ¶ Præter. *nexui* legitur in compositis. V. *Innecto*.

Nectus, V. Necatus.

Necubi, adv. *che non in qualche luogo, μήπου*, ne alicubi, idest ut ne in aliquo loco. *Liv. l. 22. c. 2.* Necubi confisterè coactis necessaria ad usum deessent. *Var. l. 1. de R. R. c. 45.* Videndum, necubi aqua consistat. ¶ Ponitur etiam pro ne unquam, seu ne aliquo tempore, item pro ne ulla in re. *Liv. l. 2.* Necubi Regum desiderium esset. *Lucan. l. 9. v. 1058.* Necubi suppressus perat gener.

Necunde, adv. *che non da qualche luogo, μήπουθεν*, ne ex aliquo loco. *Liv. l. 28. c. 1.* Necunde ab stationibus Punicis conspiceretur. *Id. l. 22.* Necunde impetus in frumentatotes fieret.

Necunquam nec unquam quenquam. *Fest.*

Necydalis, m. 2. *νεκυδάλος*, genus vermliculi, aut insecti, quod deinde post sex menses transformatur in bombycem. *Plin. l. 11. c. 22.*

Necyomantia, V. Necromantia.

Nedum, adv. *non pure, non che, μήκα, μήτι*, non solum, non modo. Plerumque subjicitur, & servit parti deteriori, & negatio præcedit. *Cic. Att. l. 4. ep. 17.* Ut eas ne librarii quidem fere committamus, nedum cuilibet. *Id. in Fam. 16. ep. 8.* Vix in ipsis tectis frigus vitatur, nedum in mari, & via sit facile, abesse ab injuria temporis. ¶ Aliquando etiam in primo membro collocatur, vel in secundo, et si non præcefferit negatio. *Bulbus, & Oppius ad Cic. post. ep. 8. l. 9. ad Att.* Nedum hominum humilium, ut nos sumus, sed etiam amplissimorum virorum consilia ex eventu probari solent. *Hor. de ar. poet. v. 68.* mortalia facta peribunt, Nedum sermonum stet honos, & gratia vivax. *Liv. l. 7. c. 40.* Quem armorum etiam pro patria fatietas tenebat, nedum adversus patriam.

Nefandus, a, um, *nefando, da non dire*, Germ. *unfänglich*, Gal. *qui n'est point a dire*, Hisp. *cosa indigna de ser dicha*, ἀνάστος, quod non est fandum. *Cic. de Arusp. resp. c. 20.* Per nefandum scelus. *Virg. Æn. 1. v. 543.* Ad sperate Deos memores tandi, atque nefandi. *Justin. l. 16. c. 4.* Nefandissima quæque tyrannicæ crudelitatis exercuit.

Nefans, antis, o. idem ac nefandus, apud *vet. Lucil. l. 7. apud Non. c. 8. n. 48.* Tantalus qui pænas ob facta nefantia luit.

Nefarie, adv. *scelleratamente, scelerate, impie.* *Cic. 2. Verr.* Cum multa in Deos, hominesque nefarie, fecerit. *Id. Div. in Ver. c. 12.* Quæ libidinose, quæ nefarie fecerit.

Nefarius, a, um, *ribaldo, nefando*, נְבִירָה, Germ. *vollter schand*, Gal. *plein de mechancete*, Hisp. *vellaco, malvado*, ἀνόσιος, ἀδύμιος, nefandus, scelestus, facilligens, profugatus, perditus; nequam a *ne*, & *fari*, quasi adeo sceleratus, ut eum ne fari quidem, hoc est nominare debeamus. *Cic. pro Rosc. Amer. c. 13.* Nefarium facinus. *Id. 1. Offic.* Nocentem aliquando, & nefarium, impiumque defendere. *Cels. l. 2. B.C.* Nefarium scelus.

Nefas, n. indecl. *scellerità, scelleraggine*, נְבִירָה, Ger. *schand*, Gal. *mechancete*, Hisp. *maldad, vellaqueria*, το ἀδύμιος, ἀδύμιος, impius facinus, & execrabile, a *ne*, & *fas*. *Cicer. 3. de nat. Deor.* Quem Ægyptii nefas habent nominare. *Id. pro Mil.* Cui nihil unquam nefas fuit nec in facinore, nec in libidine. *Juven. sat. 13.* Credebant hoc grande nefas, & morte piamdum. ¶ Sumitur etiam adjectivè. *Cic. de Sen.* Quia profecto videritis, nefas esse dictu, miseram fuisse talem fenecutem. *Hor. l. 1. od. 24.* levius sit patientia quidquid corrigere est nefas. h. e. quidquid corrigi non potest. ¶ Interdum usurpatur ut interjectio, quemadmodum & *malum.* *Virg. 8. Æn. v. 687.* sequiturque (nefas!) Ægyptia conjux. ¶ Per fas, & nefas, in ogni modo; a ragione, o a torto. *Liv. l. 6. c. 14.* Id vero accendit animos, ut per omne fas, & nefas secuturi vindicem libertatis viderentur.

Nefastus, a, um, *scellerato, ἀδύμιος*, nefarius, a *ne*, & *fastus*. *Hor. l. 1. od. 35.* Quid intactum nefasti relinquimus? *Cic. 2. de Leg. c. 8.* Quæque augur injusta, nefasta, vitiosa, dira dixerit, irrita, inestactaque sunt. ¶ Nefasta terra, infauista, & ominosa. *Liv. l. 6. c. 28.* Neque terra sit nefasta victoriz suæ. Sic nefastus frutex apud *Plin. l. 20. c. 11.* ¶ Nefasti dies, ἀτοφάδες ἡμέραι, ἀνάκτορος, & ἀπρακτορος, dicebantur, quibus non licebat Prætori fari tria illa verba solemnia, *Do, & c.* ¶ *addico*, idest lege agere, seu jus dicere, qui in Calendario litor. ¶ *quatabantur.* *Var. l. 3. de L. L. & Ovid. 1. Fast. v. 47.* Ille nefastus est. ¶ *quodcumque* tria verba silentur. ¶ His diebus ne Magistratus c. 45. ¶ *quodcumque* nulli cum populo licebat, idest habere Comitia. *Liv. l. 1. c. 19.* ¶ *quodcumque* prius est unctus, factosque dies fecit, quia aliquando nihil cum populo. ¶ *quodcumque* non erat. ¶ Nefrendes dicebantur, ut *Ateus Capito* scripti. ¶ *quodcumque* neponitrendes, idest frangentes. vel, ut *Q. Mutius*. ¶ *quodcumque* vel, ut *Var. l. 2. R. R. c. 4.* porci, primo illo tempor. ¶ *quodcumque* de amoti sunt, a *ne*, & *frendus*, idest sonum edens den. ¶ *quodcumque* metonymice frangens dentibus, quia nondum solidum. ¶ *quodcumque* abam, trendere, seu frangere possunt. Alii dicunt, nctrendes, renes esse, alii testiculos. Hæc *Festus*. ¶ In sing. numero *Liv. apud Fest.* Quem ego nctrendum alui, lacteam immulgens opem.

Negabundus, a, um, negans. *Fest. ex Carone.*

Negans, antis, o. partic. a *nego*, seu nomen ex participio. *Cic. in Top.* Sunt etiam valde contraria alia, quæ appellantur negantia, ea ἀποφάντα. Græci, contraria aientibus, ut Si hoc est, illud non est.

Negantia, æ, f. idem ac negatio. *Cic. in Top. c. 14.* Deinde addunt conjunctionem negantiam.

Negatio, onis, f. 3. *negazione*, נְבִירָה, Ger. *leugnung*, Gal. *negacion*, Hisp. *negacion*, ἀποφάνσις, ἀποφάνσις, inficiatio, & est magis facti, vel dicti, quam petitionis, vel postulationis. *Cic. in Partis.* Negatio, inficiatioque facti.

facti. *Id. pro Syl.* Eandem vim esse negationis hujus. ¶ Metonymice negatio apud Grammaticos accipitur pro particula negativa, *non, nec, nemo, &c.*

Negativus, a, um, *chi nega, ἀρνητικός*, quod negat, ut Dictione negativa. *Cajus Jctus l. 237. de verb. signif.* Duobus verbis negativus.

Negator, oris, qui negat. *Tertul. adv. heret. c. 11.* Fidem meam deferens, negator invenior. *Prudent. Cathem. l. v. 58.* Flevit negator denique.

Negatorius, a, um, adject. ad negandum interveniens, negativus, ut negotiorum actio. *Ulpian. Dig. l. 7. tit. 6. leg. 6. ad fin.*

Negatrix, icis, quæ negat. *Prudent. Apotheos. v. 549.* triumphat Gens infida prius, Christi sed vita negatrix Subditur imperio. Adde *Tertull. de Idol. c. 23.*

Negatus, a, um, *negato*, partic. a negot. *Ovid. 3. Amor. eleg. 4. v. 17.* Nititur in veritum semper, cupimulque negata.

Neglo, as, a, i. freq. a nego. *Plaut. Merc. prol. v. 50.* Negitare adeo me natum suum. *Lucres. l. 4. v. 911.* Ne fieri negites, quæ dicam, posse.

Neglecte, adverb. negligenter. *Hieronym. epist. 25. ad Paulam, c. 1.*

Neglectum, adv. negligenter. *In quodam epigr. quod Petronio attribuitur, inter Catalde Scalig. l. 1. pag. 208.* Non amo neglectum, mihi quæ se comit amica.

Neglectio, onis, f. idem ac neglectus. *Cic. pro Mur. c. 4.* Neglectio amicum improbitatem coarguit.

Neglectus, us, m. *disprezio, ἀμελεια*, contemptus, contemptio. *Ter. Heaut. 2. 3. 116.* Hæc res neutiquam neglectus est mihi. Al. leg. *neglectus. Plin. l. 7. c. 51.* Jam signa lethalia: In furoris morbo risum, sapientie vero ægritudine, sibi curam, & stragule vestis plicaturas, a somno moventium neglectum, &c.

Neglectus, a, um, *sprezzato, καταφρονήσις*, contemptus. *Ovid. 3. de Art. Facies neglecta peribit. Cic. 3. Fin. c. 20.* Ipsi abjecti, neglectique. *Stat. 7. Theb. v. 165.* Scilicet e cunctis ego neglectissima natis.

Negligens, ntis, adject. *o. negligente, non curante*, qui negligit, tardus, indiligens, *ἀμελής*. Varie constituitur. *Cic. Verr. 5. c. 62.* Sociorum, atque amicorum negligenter. *Id. 13. Fam. epist. 1. ad fin.* Me in se negligentem putabit. *Id. de Amic.* In amicis eligendis negligentes esse. *Juv. in Tiber. c. 69.* Negligentior circa Deos, ac religiones. *Plin. l. 4. epist. 13.* De alieno negligens, de suo diligens. ¶ Accipitur interdum pro prodigio, qui scilicet rem familiarem negligit. *Cic. Fam. 3. epist. 8.* Non potui in illo sumptu non necessario negligens esse. *Suet. in Galb. c. 14.* Modo parior, modo negligentior. ¶ Negligentior barba, h. e. negligentius culta. *Sen. epist. 5.* ¶ Superlat. *negligentissimus* legitur apud *Latinum Patat. in Paneg. Theodos. c. 31.* quamvis *Civinejus* mavult legi *neglectissimus*.

Negligenter, adv. *con sprezzato*, per contemptum. *Sueton. de clar. Gramm.* De injuriis, quas preteffores negligenter ab ambitione parentum acciperent. ¶ Fere accipitur pro non diligenter, *negligentemente*, Gall. *negligemment*, Hisp. *negligentemente, ἀμελώς*, *Cicer. pro Rosc. Com.* Quid est, quod negligenter scribamus ad veritatem? *Id. in Orat. c. 11.* Multa apud alterum negligentius. *Sen. epist. 63.* Qui cum negligentissime amicos habeant, miserime lugent.

Negligentia, æ, f. *sprezzato, καταφρονήσις*, contemptus, a *negligo*. *Ter. Phorm. 5. 8. 27.* Nam neque negligentia tua, neque id odio feci tuo. idest quod te negligam. *Cic. 2. de Orat.* Quorum rerum negligentia perlassit causas, & maxime privatas videmus amitti. ¶ Plerumque sumitur pro indiligentia, incuria, pigritia, *negligenza*, *Ger. liederligkeit*, Gal. *negligence*, Hisp. *negligencia, ἀμελεια*, *Cic. 1. Offic.* Tantum quæ tugiast agreffem, & inhumanam negligentiam. *Quintil. l. 1. c. 3.* Negligentia aliquid faciendi.

Negligo, is, exi, ctum, a. 3. *sprezzare, non far conto, נחל*, *Ger. nicht absehen*, Gal. *mepriser*, Hisp. *menospreciar, ἀφρασίω*, contemno, non curo, a *neg*, & *lego*, quæ notat eligere. Hinc in quibusdam *Terentii*, & *Plauti* editionibus *neglego* legitur. *Cic. 14. Fam. epist. 4.* Periculum fortunatum, & capitis sui pro mea salute neglexit. *Id. pro Cluent.* Prætermitti ab aliquo, est negligi. *Cæf. lib. 1. B. G.* Se injurias non neglecturum. *Cic. in Orat.* Verba verbis coarguente negligat. *Horat. l. 1. ad. 28.* Negligis immunitis nocturam Postmodo te natis fraudem committere? *Non hai riguardo.*

Nego, as, a. 1. *negare, שׂרר*, *Ger. nein sagen*, Gal. *nier*, Hisp. *negar, απόφρασις, ἰκαρρομαι*, incior, inficias eo, quasi *neago*, a *nec*, & *ago*. *Cic. in Brut.* A Mævio, si fateris, fumpfisti multa, aut si negas, furrupisti. *Ter. Eun. 4. 4. 47.* Modo ait, modo negat. *Cic. in Top. c. 11.* Sunt uentantia contraria aientibus. ¶ Significat etiam recusare, nolle dare, aut facere. *Ter. Andr.* Non dubitat, quin te ducturum neges. *Juv. sat. 1.* Si natura negat, facit indignatio versum. *Ovid. Heroid. 3.* Opem negavit patriæ. *Lucan. l. 8. de Pompejo fugiente.* Cornipedem exhaustum cursu, stimuluque negantem Magnus agens. h. e. procedere recusantem, licet simulis ageretur. ¶ Elegans est hujus verbi usus apud *Curr. l. 4. c. 1.* Negaverunt, quemquam patrio more in id fastigium recipi, nisi regia stirpe ortum. *Protestatione, che mai, &c.*

Negotialis, & le, o. 3. *πραγματικός*, ad negotium pertinens. *Quintil. l. 2. c. 21.* Eique locum in Ethice negotialem assignat. idest *πραγματικός*. ¶ Constitutio negotialis, est pars constitutionis generalis, in qua queritur de jure ex more, & æquitate civili. *Cic. 1. de Invent. c. 11. & l. 2. c. 21.*

Negotians, antis, *negotians*, negotiator. *Inscript. apud Gruter. pag. 640. n. 4. Ti. Claudius Ti. filius negotians ferrarius.*

Negotiatorius, V. Negotiatorius.

Negotiatio, onis, f. *negotiazione, ἐμπολή, ἐμπόρια*, actus negotiandi, mercatura. *Cic. l. 6. Fam. epist. 8.* Ut ad reliquias Asiaticæ negotiationis proficere. *Sueton. in Vespas. c. 16.* Negotiationes quoque vel privato pudendè subit. m. exercuit.

Negotiatio, f. *negotio, negotiatio, mercatante, נהר*, *Ger. handelsmanu*, Gal. *æc*, quæ est *iniquetur*, Hisp. *negociador, mercador, ἐμπόρος, ἐμπόριον*, qui nasciturus, mercator. *Cic. l. 1. ad Q. F.* Improbos negotiatorum tendit. *Mide publicanus. Quintil. l. 1. c. 12.* Mercis sordidæ negotiatorum *ἀγαθός*. hui aliorum negotia exercet, præfectus negotiationi. *Labeo, l. Leg. Jtruis ff. de leg. 3.* Negotiatores servi videntur, qui præpositi sunt negotii exercendi causa, veluti qui ad emendum, aut locandum, & conducendum præpositi sunt.

Negotiatorius, a, um, adject. ad negotiatorem, vel ad negotium pertinens. *Popsic. in Firmo. c. 3.* Naves quoque ad Indos negotiatorias misit, *navi mercantili*. Sunt qui minus recte legant *negotiaris*.

Negotiatrix, icis, quæ negotiatur. *Tertul. l. 2. adv. Marcion. c. 3.* Bonitas apparuit boni negotiatrix. *Plaut. Jctus l. 32. ff. de aur. arg. leg.* Cum testatrix negotiatrix fuerit.

Negotinnumius, a, um, adject. nummos acquirens, lucrum affersens. *Apul. l. 10. Metam.* Adventorum negotinummia basiola.

Negotiolum, n. 2. *faccendetta*, exiguum negotium. *Cic. ad Q. Frat. l. 3. ep. 4. ad fin.* Erit nescio quid negotioli.

Negotior, aris, atusum, d. 1. *negotzare, trafficare, נהר*, *Ger. bandesterten*, Gal. *negocier, s'adonner au negere*, Hisp. *negociar, πράγματίζωμαι*,

ἐμπορέω, negotia exerceo, mercaturæ operam do. *Cic. l. 3. Off. c. 14.* Cum se Syracusas otandi causa non negotiandi contulisset. *Idem Serv. Sulp. l. 13. Fam. M. Curius*, qui Patris negotiatur. *Colum. lib. 12. in præfat.* Negotiari aliquo genere mercaturæ. ¶ Negotiari animas. *Plin. l. 2. c. 29. de medicis.* Nec dubium est, omnes istos famam novitate aliqua occupantes animas statim nostras negotiari. hoc est anima, & vita nostra ad quæstum, & negotiationem suam abuti.

Negotiositas, atis, f. negotiorum, seu rerum agendum multitudo. Ita vertit *Gel. l. 11. c. 6.* *πραγματικὴν* vocem *πολυπραγμοσύνην*.

Negotiosus, a, um, *pieno di faccende*, *Ger. geschäftig*, Gal. *qui a beaucoup d'affaires*, Hisp. *que tiene muchos negocios, πρᾶγματῶν*, negotii plenus. *Cic. pro Mur. c. 28.* Provinciam Holtiensem non tam gratiosam, & illustrem, quam negotiosam, & molestam. ¶ Negotiosus dies, profecti, diebus sacris oppositi. *Tac. l. 13. Ann. c. 41.* Eoque oportere dividi sacros, & negotiosos dies, *giorni da lavoro*. ¶ Negotiosum tergum, a *Plauto* dicitur *Mil. 2. 5. 37.* quod plagis exercetur. ¶ Gradus sunt *negotiosior* apud *Sen. l. 2. de Ira c. 13.* *Negotiosissimus*, apud *August. epist. 54.*

Negotium, tii, n. 2. *negozio, affare, נהר*, *Ger. ein geschäfte*, Gal. *negote*, Hisp. *negocio, πράγμα*, occupatio in aliqua re, a *nec*, & *otium*, quasi non otium, hoc est opus, seu operatio, e in g, converso. *Cic. 1. Offic.* Peregrini officium est, nihil præter negotium suum agere. ¶ Aliquando accipitur pro labore, opere. *Cic. Fabio.* Plurimum in eo negotii habui. ¶ Aliquando pro cura, molestia, sollicitudine. *Cic. Att.* Negotium magnum est navigare, atque id mense Quindili. ¶ Aliquando pro controversia, vel diffensione. *Cic. Att. l. 7.* Veruntamen video, mini cum homine audacissimo, paratissimo negotium esse. ¶ Item pro remedio. *Plaut. Capt. 3. 3. 10.* Neque de hac re negotium est, quin male occidam. idest nullo remedio occurrere potest, *non v'è negozio*. ¶ Item pro mercatura. *Horat. l. 1. ep. 6. v. 33.* Cave, ne portus occupet alter, Ne Cybatica, ne Bithyna negotia perdas. ¶ Ita negotium est. ita oportet, sic res postulat. *Plaut. Mil. 2. 6. 43.* ¶ Est mihi negotium, *ho interesse*, *Ter. Adel. 4. 5. 8.* Mirabar, quid hoc effect negotii tibi. ¶ *Negotium dare*, est in mandatis dare, mandata dare, *dar' incombenza. Cic. l. 5. Fam.* Non habui, cui potius id negotii darem, quam Tullio scribere. *Id. in Præf. urb.* Negotium dat illis nequissimis comitibus, ut videant, & intelligant. ¶ *Faccere negotium*, est molestiam exhibere. *Cic. App. Pulch.* De temeritate eorum, qui tibi negotium facerent. ¶ Eodem pacto dicitur, negotium alicui exhibere. *Id. in nat. Deor. c. 30.* pro quo *Plaut. Jctus l. 1. recept. Jentent. tit. 5.* comparare alicui negotium, dixit, & *Quintil. l. 5. c. 12.* Negotium facere. ¶ Nullo negotio. h. e. facile, *facilmente. Cic. ad Att.* Quod nullo negotio faceret amicum mihi Cæarem. ¶ Et per interrogationem. *Id. l. 1. Tufe. c. 6.* Quid est negotii, hæc poetarum, ac pictorum portenta convincere? *che gran faccenda?* ¶ Suum negotium bene gerere, *far la sua parte, far bene i fatti suoi. Cic. pro Quint.* ¶ Negotium conficere, curare, procurare, agere, & similia quamplurima *Ciceronis* passim sunt, & aliorum.

Negritu, in auguriis significat ægritudine. *Fest.*

Negumare, negare. *Fest.*

Nelides, æ, vel per Synæresin Nelides, m. i. filius, vel alius ex posteris Nelei. *Ovid. 12. Met. v. 553.* Bis sex Nelidæ fuimus.

Nelius, a, um. V. Nelus.

Nelusus, m. 2. *Νηλεύς*, Neptuni filius ex Tyro Nympha Salmonei filia, qui a Pelia tratre pulsus ex Thæssalia in Laconiam venit, ubi Pylon orbem condidit, cujus Rex fuit. *Hom. 11. Odysf.* Huic uxori fuit Chloris, Amphionis Orchomeni Regis filia, ex qua duodecim filios suscepit, quos postea omnes una cum patre, præter unicum Nellorem tum forte ablegatum, Hercules everfa Pylo intertexit. *Ovid. 12. Metam.*

Nelusus, & Nelusius, a, um, adject. a Neleo. *Ovid. 6. Metam. v. 418.* Et Nelea Pylos. *Idem Heroid. epist. 11. v. 63.* Nos Pylon, antiqui Neleia Nestoris arva.

Nema, atis, n. *νήμα, filum, a via, neo*. Hinc nema fericum. *l. 16. ff. de Publican.*

Nemaufenfis, e, adject. ad Nemaufum urb. pertinens. *Plin. l. 3. cap. ult.* Nemaufenfisbus attributa oppida.

Nemaufum, i, n. *Nimes*, urbs Galie Narbonensis trans Rhodanum, Amphitheatrum Romanum ad hæc usque tempora conservans. V. *Lips. de Amphitheatro. Plin. l. 3. c. 4.*

Nemæa, æ, vel Nemeæ, es, i. *Τριφνη, Νεμῆα*, oppid. Peloponnesi, in Argia, Cleonis proximum, inter Cleonas, & Phliuntem, medium inter Sicyonem in Circ. & sin. Argolicum in Eur. quo nomine etiam tota regio appellata est. ¶ Eodem nomine est iuxta oppidum silva, & rupes, ubi Hercules leonem immanis magnitudinis interfecit. In cuius rei memoriam ludi postea in honorem Herculis instituti sunt, qui Nemei dicti. *Plin. l. 19. c. 8.* Hinc *Virg. Æn. 8.* Et vastum Nemeæ sub rupe leonem. *Marzial. l. 1. epigr. 27.* Non Marathon taurum, Nemeæ frondosa leonem &c. *Star. l. 1. silv. 3.* frondentis Nemeæ alumnus.

Nemeæus, a, um, *Νεμεαίος*, adject. ad Nemeam pertinens. *Ovid. 9. Met. v. 325.* Congeriem silvæ Nemeæo vellere summam. ¶ Nemeæa certamina, quæ in honorem Herculis in silva Nemeæ celebrari consueverunt: quorum victores apud coronabantur. Alii volunt instituta fuisse in honore Archemori pueri in ea silva a serpente occisi.

Nemesis, is, f. *Νέμεσις*, Dea quædam, filia Justitiæ, ut quidam volunt, Jovis, ut alii, quæ præmiis bonos ornat, & iniquis penas rependit. Habita est etiam superborum ultrix, teste *Macrob. l. 1. Sat. c. 22.* ¶ Quidam eandem esse ac Fortunam dixerunt. Eadem *Rhamnusia* dicitur, quod in Rhamnunte Asiæ oppido templum, & simulacrum Phidiacum habuerit. Romani quoque huic Deæ templum dicaverunt. *Star. l. 13. V. Gyraldum, dial. 16.* ¶ Hoc etiam nomine Tibulli amica appellata est.

Nemestrianus, m. 2. Deus nemorum. *Arnob. l. 4.*

Nemetes, m. 3. pop. Germ. super. ad Rhenum, quorum urbs Nemetum, Noviomagus, Spira. *Cæf. l. 1. B. G. c. 52.*

Neminus, m. 2. tons agri Reatini, qui ortum mutans, annonæ quoque mutationem portendit. *Plin. l. 2. c. 103.*

Nemo, neminis, com. *nessuno, niuno, נהר*, *Ger. niemand*, Gall. *nul, pas, un, aucun*, Hisp. *ninguno, nadie, nadie*, nullus homo, a *ne*, & *homo*, vel potius a *ne*, & *prisco hemo*. *Fest.* Dicitur de solis hominibus. *Cic. 1. de Or.* Nemo ingemuit, nemo inclamavit patronorum. *Plaut. Caf. 2. 2. 12.* Vicinam neminem amo merito magis, quam te. ¶ Per Pleonasmum a *Terentio*, *Catone*, *Cicerone* dicitur *nemo homo. Cic. l. 13. Fam. ep. 55.* Ut hominem neminem plus faciam. *Id. Attic. l. 8. ep. 2.* Neminem omnium hominum plus facio. ¶ *Ufurpatio* & cum præpositi. e, ex, de. *Cic. pro Font.* Nemo ex tanto numero est, quin &c. *Id. l. 1. Fin.* Sic ut plura nemini e nostris. *Id. l. de Orat. c. 43.* Nemo de iis, qui peritissimi sunt. ¶ *Nemo alius, niun' altro. Cic. Attic. 11. ep. 9.* Alium, cui commendem, habeo neminem. ¶ *Nemo quin, nemo qui non. Cic. 6. Fam. ep. 4.* Nemo est quin cogitet. *Id. 5. Tusc. l. c. 22.* Adhuc neminem cognovi poetam, qui sibi non optimus videre-

videretur. ¶ *Nemo non*, pro omnes, non nemo, pro aliquis. *Cic. de Amic.* Aperte adulantem nemo non videt. *Plin. l. 14. cap. 4.* Cucurritque non nemo ad spectandas uvarum strues. ¶ Sic, *nemo unus*, & *unus nemo*, pro nullus omnino. *Liv. l. 9.* Nemo unus erat vir, quo magis innoxia res Romana flaret. *Aust. ad Heren. l. 4.* Unus omnes artis partes conseqni nemo potuerit. ¶ Aliquando, sed raro, de aliis rebus usurpatur, præter hominem. *Prudent. in Rom. v. 744.* Dies nemo. ¶ Item pro ullus. *Cic. l. 9. Fam. ep. 14.* Contingit enim tibi, quod habet scio an nemini, ut & non *fo, je ad altri*. ¶ Jungitur interdum *nemo* cum negationibus, quæ nihil efficiunt. *Ter. Eun. 1. 2.* Habeo hic neminem neque amicum, neque cognatum. *Liv. l. 3. c. 11.* Nemo non lingua, non manu promptior in civitate habebatur. h. e. ut lingua & c. ¶ Significat aliquando nullius momenti. *Cic. 7. Attic. ep. 3.* Me moverat nemo magis, quam is, quem tu neminem putas.

Nemorâlis, & le, o. 3. *di felva, ôladis*, quod ad nemus pertinet. *Martial. lib. 13. epigr. 19.* Mittit præcipuos nemoralis Aricia porcos. idest quæ est iuxta nemus, vel quæ nemoribus circumferta est. *Ovid. l. 1. de art. am. v. 259.* Templum nemorale Dianæ. *Id. 3. Amor. eleg. 1. v. 5.* Umbra nemoralis.

Nemorânis, & le, o. 3. ad nemus pertinens, idem ac nemoralis. *Col. l. 9. c. 4.* Sed ex omnibus determinat notæ mel habetur nemorensis, quod ex sparto, atque arbuto provenit. ¶ Nemorensis rex, erat Rex ferorum in nemore Dianæ, quod erat in sinistra via, qua Ariciam iitur. Lucus enim ille, teste Spontino, peculiariter nemus appellabatur. *Suet. in Calig. c. 35.* Nemorensi Regi, quod multos jam annos potiretur Sacerdotio, validiorum adferiarum fubornavit.

Nemorivâgus, a, um, *ôλακίτης*, quod in nemore vagatur. *Catul. in Berynthia, carm. 64.* Ubi cerva sylvicultrix, ubi aper nemorivagus. **Nemorôsus**, a, um, *ôλώδης*, nemoribus abundans. *Virg. 3. Æn.* Jam medio apparuit fultu nemorosa Zacynthos.

Nemos, f. 2. Nemus, *Nemi*, castr. Latii, in Campania Romana, juxta lac. Nemorensem, in colle.

Nemossus, i, urbs metropolis Avernorum. *Lucan. l. 1. v. 419.*

Nempe, adv. *certainente, appunto, cioè, γὰρ*, Germ. *nemlich*, Gal. *c'est à dire, a savoir*, Hisp. *es a saber*, *δὴλαδὴ*, nimirum, quippe, scilicet, videlicet, & *nam*, & *pe*. Pe autem est a Græco *πῆ*, vel *πε*. *Plaut. Men. Nampen jubes?* M. Jubeo hercle vero. *Cic. pro Flac. Si dat tantam pecuniam Flacco, nempe idcirco dat, nec rata sit emptio.* ¶ Sæpe adverbium est confirmantis, seu respondendi vim elegantem habet post nostram ipsorum interrogationem. *Cic. pro Mil. Quid ergo tulit Pompejus? nempe ut quæreretur.* *Plaut. Merc. 4. 4. 36.* Scio jam quid veis: nempe hinc me abire vis. *Ly. Volo, inquam.* *Cic. Tusc. 5. c. 5.* Nempe negas, ad beate vivendum satis posse virtutem? *Sicché dunque tu nieghi?*

Nemus, oris, n. bosco, *selva*, *בוש*, Ger. *Iustwald*, Gal. *bois*, Hisp. *boique, moheda, foto, y nemos, ôλη, sylva*, præsertim quæ voluptatis causa comparata est, & in qua greges, atque armenta pascuntur, a *νῆμος*, quod a *νῆμος*, pascio. *Festus*. Nemora significant sylvas æmænas. *Cic. de Arusp. Resp.* Hanc, inquam, accipimus agros, & nemora cum quodam strepitu, fremituque peragrare. ¶ Differt nemus a silva, inquit *Valia*, quod hæc cedua est; a lucco, quia religiosus est; a saltu, quia in eo jumenta pascuntur. Verum si traditæ etymologię fidem adhibemus, nemus, & saltus idem sunt. Cæterum hæc omnia promiscue a latinis scriptoribus usurpantur.

Nemut, nisi etiam, vel nempe. *Cato apud Festum.*

Nenia, fve nœnia, & nœniæ, arum, f. i. *νηνιας, ἀπικτήσις, μορφή*, carmen funebre, præcipue ultimum illud, quod in funere laudandi gratia cantabatur ad tibiam ante cadaver sepultum. *Cic. 2. de Leg. c. 14.* Honoratorum virorum laudes in concione memorentur, easque etiam cantu ad tibicentem profæquantur, cui nomen nœniæ, quo vocabulo etiam Græci cantus lugubres nominant. *Festus*. Nœnia est carmen, quod in funere laudandi gratia cantatur ad tibiam. *Non*. Nœnia ineptum, & inconditum carmen, quod adducta pretio mulier, quæ prætica diceretur, iis, quibus propinqui non essent, mortuis exhiberet. Adde *Quintil. l. 8. c. 3.* Hinc *Sueton. in August. esp. 100.* Funus triumphalis porta ducendum, canentibus nœniam principum liberis. ¶ Apud *Sidon. l. 7. ep. 17.* Nœnia sepulchralis est epitaphium sepulcro inscriptum. ¶ Translate dicitur de quocunque lugubri carmine. *Plaut. Pseud. 5. 1. 37.* Id fuit nœnia ludo. h. e. id ludum in luctum mutavit. *Id. Trucul. 2. 1. 3.* Huic homini amanti mea hera dixit nœniam de bonis: nam fundi & ædes obligatæ sunt ob amoris prandium. *Id. Bacch. 4. 8. 48.* Te faciam, si tu me irritaveris, confossorem foricina nœnia. *V. Confossus. Horat. l. 2. od. 1. Post enumerata mala ex bello civili:* Sed ne relictis Musa proxaci jocus *Cæ* retractas munera nœniæ. Ubi simul innuit, a Simoneide Cæo hoc genus carminis primum institutum fuisse. ¶ Item de quovis sermone, aut scripto nugatorio, aut nullius momenti. *Horat. l. 1. ep. 1. v. 62.* Rofcine, dic fodes, melior lex, an puerorum nœnia? *Phædr. l. 3. Fab. 1.* Lexefne potius viles nœnia? ¶ Denique nœnia est genus edulii frustillatim concitii, ut docent Interpretes ad illud *Arnobii l. 7.* Quid tædæ, quid nœniæ, quid offæ?

Nœnia, f. 1. Dea, quæ tunicibus, seu carminibus funebribus præerat, cui sacellum a Romanis dedicatum fuit extra Portam Viminalem. *Fest. August. l. 6. de Civ. c. 9.*

Nenu, non, apud veteres. *Lucil. apud Non. c. 2. n. 580.* Nenu molestum est. *Lucrer. l. 4. v. 713.* Nenu queunt rapidi contra consistere leones.

Neo, es, evi, etum, a. 2. *νήσιν*, Ger. *Spinnen*, *neen*, Gal. *filer*, Hisp. *hilar, rêu, νήσιν, κλωστή*, filum torqueo, vel duco. *Plin. l. 33. c. 3.* Superque omnia netur, ac textitur lanæ modo, & sine lana. *Ovid. de medicam. faciei, v. 14.* Assiduo durum pollice nebat opus. *Id. 2. Fast. v. 771.* Sic fedit, sic culta fuit, sic flamma nevit. *Tibul. l. 3. eleg. 3. v. 36.* Stamina quæ ducunt, quæque futura neunt. Ubi neunt pro nent positum est, pleonasmus. *U. Scalliger* hoc loco neunt non a neo, sed a neo ducendum putat, quemadmodum abnuco pro abnuo dixit *Ennius*. Verum si a neo sit, *neuns* dici debere videtur. Alii putant hic usurpari *neo, neis*, in tertia conjugatione. ¶ *Ovid. l. 1. de Pont. el. 8. ad fin.* Nerunt fatales fortia fila Deæ. *Justin. l. 1. c. 3.* Invenit cum colo nentem. ¶ Particip. *neus* V. suo loco.

Neocrûs, i, *νεοκρῶς*, qui templi custodiam habet. *Firmic. l. 3. c. 7.*

Neomenia, f. i. *νεομηνία*, novilunium, vel prima dies Lunæ, aut mensis. Græci enim suos menses ad Lunæ cursum dirigebant, & a primo novilunii die menses suos aufpicabantur. Hinc ad nœmenias latinas, proverb. apud *Hieronym.* quod idem est ac, ad calendas græcas, h. e. nunquam.

Neoptolémus, m. 2. *Νεοπτόλεμος*, cognomen Pyrrhi filii Achillis, a *νῆος, novus*, & *πολέμῳ, bello*, quod admodum puer ad bellum Trojanum ductus fuerit. *Cic. de Am. & 2. Tusc. & Serv. in 2. Æn.* ¶ Item rex Moliorum, pater Olympiadis, quæ Alexandrum M. genuit. *Justin. l. 7. c. 6.*

Neostrophium. V. *Nestrophium*. *Tom. II.*

Neoterice, adv. nove, recens, modernæmentæ. *Afcon. Pælian. in Divin. Verr. c. 4. ad fin.* Hoc leviter a Cicerone dictum, & neoterice putant.

Neotericeus, a, um, *νεωτερικῶς*, juvenis, recens, a *νῆωτερος, junior*, ut Scriptores neoterici, quibus antiqui opponuntur. *Aurel. Vell. de orig. Gentis R. in princip.* Ut quinquam neoterico afferavit.

Nepa, æ, f. *scorpione*, *سكّر*, Ger. *scorpion*, Gal. *scorpion*, Hisp. *alacran, scorpion*, animal venenatum, cauda terrens, alio nomine *scorpius*, cujus natura est, ut in parietum latibulis delitescat, & cum aliquid fenserit, retrocedat. *Festus* dubitat, num cancer sit, an scorpium, nempe quia utroque modo veteres usi, pro cancro *Plautus*, ut *Vossio* placet, pro scorpio *Tullius in Aræstis. Plaut. Caf. 2. 8. 7.* Recessim dabo me ad parietem, imitabor nepam. *Cic. l. 5. de Fin. c. 15.* Cornibus uti videas boves, nepas aculeis. ¶ Ponitur & pro scorpio signo cœlesti. *Cic. 2. de nat. Doct. c. 42.* Atque oculos urget pedibus, pectufque Nepai. ubi *Aratus* habet, *σκόρπιος, δὲ Σκαρπῶν τε*, & *Col. lib. 11. c. 2.* Pridie Non. Maji Nepas medius occidit. ¶ Ipsa vox *Afra* est origine, teste *Festus*.

Neparcus, a, um, adject. non parcus. *Plaut. Pseud. 1. 1. 77.* Id quidem tibi neparcus dabo. Ita leg. *Acidalius*. Alii *ne parsis*. h. e. ne peperceris. **Nepenthes**, n. indeclin. *νεπέθηξ*, h. e. tritium, & dolorem fugans, a *νῆ* particula privativa, & *πέθος, luctus*. Hoc nomine vocatur herba, quam quidam eandem ac buglossam esse putant, quod vino iniecta hilaritatem inducat. *Plin. l. 21. c. 21. & l. 25. c. 2. & 8.* ¶ Vox est ab *Homero* primum usurpata *Odysf. 4.* ubi confule ejus Interpretes.

Nepeta, æ, f. *nepitella*, herba, alio nomine pulegium agreste. *Plin. l. 20. c. 14. & Col. l. 5. c. 7.*

Nephele, es, uxor Athamantis, mater Phryxi, & Helles. Hinc **Nephelæus**, a, um, adject. ad Nephelen pertinens, ut *Nephelæum pecus*, idest aries auri velleris, qui Phryxum, & Hellen *Nepheles* filios pro mare vexit. *Valer. Flac. l. 1. v. 56.*

Nepheleus, idis, patronym. tœminii. h. e. Helle *Nepheles* filia. *Ovid. 11. Metam. v. 296.*

Nepos, otis, m. 3. *nipote*, *נכד*, Ger. *Kindes kind*, Gal. *neveu*, Hisp. *nie-so, tyyos*, qui ex filio, filiave natus est, a *νῆπος*, qua voce, *Festus* teste, ut *Theocritus*, & *Apollonius. Cic. pro Desor.* qui nepos avum in discri-men capitis adduxerit. ¶ Sunt qui filium fratris appellent *nepotem* Italico more, sed non tamen fatis latino. Sunt etiam, qui adjectione facta dicant *nepotem ex fratre*; quod multis Eruditis placuit, nondum tamen exemplo Latino probatum est. nam *nepos ex fratre* idem est ac *fratris nepos*, h. e. is, qui ex filio, filiave fratris genitus est: quod autem de filio fratris dicimus, idem intelligendum est de filio fororis. *Cajus l. 7. ff. de leg. tur.* Veluti frater ex eodem patre natus; fratris filius, nepotique ex eo. *Leg. Nemini 17. Cod. de nups.* Nemini liceat contrahere matrimonium cum sorore, fororis filia, & ex ea nepte. *Tacit. 3. Ann. c. 30.* Sororis nepotem in nomen adscivit. b. e. natum ex filio, vel filia fororis. *Suet. in Caf. cap. 17.* Cæsar Octavium fororis filium nepotem Pompeio detulit. h. e. filiam Atiæ, quæ nata erat ex Julia Cælaris forore. ¶ Qui putant fratris fororisve mæz filios dici etiam *fratris fororisve nepotes*, vel *neposes ex fratre* aut *forore*, afferunt locum *Suetonii in Caf. c. 83.* ubi ait: *Cæsar tres instituit heredes sororum nepotes, C. Octavianum, Q. Pedium, & L. Pinarium*, quia scilicet. *Pedius* & *Pinarus* nati erant ex Julia Cælaris forore. Sed *Suetonius* pro figuram *ζῶγγυς* conjunxit *Pedium* & *Pinarium* cum Octavio filio Atiæ, de qua supra. ¶ Igitur nullum est speciale cognationis nomen, quo filius fratris fororisve mæz appelletur, sed communiter dicitur a Latinis *fratris filius, fororis filius*, qui ab Italis *nipote*. Quod enim ait *Passeratius* Amphitruonem dici a *Plauto* nepotem *Gorgophones*, quæ amica ejus fuit, id nullius momenti est: locus enim defumitur ex *Suppositis*, quæ neque *Plautina* sunt, neque *Latina*. ¶ Ceterum non est negandum, procedente Lingvæ Latine ætate, & a præca puritate recedente, usurpari cœpisse *nepotem*, & *neptem* pro fratris, vel fororis filio, vel filia. Afferri enim possunt hac de re exempla ex *Inscriptionib. Reines. class. 8. n. 37. Ambros. l. 6. ep. 48. Venant. Fortun. l. 6. carm. 4. v. 16. c. 1.* ¶ Sic *nepos ex fratre* pro filio fratris legitur in *Chronico Euseb. a D. Hieronymo in Latinum verso* prope fin. *Oros. l. 7. c. 28. Spartian. in Hadrian. c. 2. & c.* Sed de tota hujus vocis controversia, atque usu V. *epistolam Jacobæ Facciolati, editam Patavii 1723. una cum ejus Oratiorib. item Venet. 1722. ne Supplementi del Giornale de Letterati to. 1.* ¶ Quandoque nepotes vocantur posteri, & quidem proprie per patrem & avum descendentes. *Virg. 6. Æn.* Forte recentebat numerum, carofque nepotes. ¶ Poetæ per catachresim transterunt hoc nomen etiam ad postros, qui per fratres & sorores descendunt. Itaque *Ovid. Jul. Cæsarem* nepotem *Cupidinis* appellat, quod genus suum duceret ab *Ænea* uterino *Cupidinis* fratre. *lib. 3. de Pont. eleg. 3.* Cæsar, ab *Ænea* qui tibi fratre nepos. ¶ *Nepotes* etiam dicuntur posteri qualescunque. *Horat. l. 2. od. 13.* in nepotum pernicium, opprobriumque pagi. ¶ *Nepos* pro nepitis antiquum est. *Enn. apud Non. c. 3. n. 147.* Illia dia nepos, quas ærumnas tetulisti. *Inscript. apud Gruter. pag. 678. n. 11.* Etereia Fortunata nepoti f. u. e. Adde *pag. 417. n. 4. & pag. 477. n. 5.* ¶ *Nepos* etiam dicitur de bellis. *Col. l. 6. c. 37. de milis:* Itaque ejusmodi admiffarius nepotibus magis, quam filiis utilior est. ¶ Translate nepotum nomen prodigis impostum est; tum quia avi indulgentiores esse solent, quam parentes, tum quia pueri parentibus orbat, avorum hæreditatem tenella ætate consequuntur, eamque juvenititer prodigique administrant, *goditore. Cic. in Rull. 1. c. 1.* Ut fit non minus in Populi R. patrimonio nepos, quam in suo. *Id. Catil. 2. c. 4.* Quis ganeo? quis nepos? quis adulter? ¶ Per translationem etiam nepotes vocantur genellæ vitium fructificationes, quæ postremo loco exoiuntur, ita dicit, quod ad successionem veterum palmitum veluti nepotes in majorum locum succrescant, vel a nepos, qua prodigum notat, nulli alteri rei sint utiles, quam abfumendis vitis alimentis, *plin. l. 23. v. 20.* non terant. *Col. l. 4. c. 6.* Ex eo loco, unde nepotes, *plin. l. 23. v. 20.* confestim alterum fundit. *Idem ibid.* Omnes ejus intra *plin. l. 23. v. 20.* nepotes enatos sæpius decerpemus.

Nepotalis, le, adject. luxuriosus, prodigus, ut *nepotalis mensa*, *Amian. l. 31. c. 13.* *Nepotalis* luxus, *Apul. l. 2. A. A.*

Nepotâsus, us, m. *νεποτισ*, voracitas, vitæ luxuries. *Plin. l. 14. c. 4.* Raro adhuc fuere, nec nisi in nepotatu, singulis testis millia numquam.

Nepotinus, a, um, *smoderato*, luxuriosus, immoderatus. *Suet. in Calig. c. 47.* *Nepotinus* sumptibus omnium prodigiorum ingenia superavit. *Al. l. 2. nepotatus.*

Nepotus, aris, atus sum, d. t. *vivere prodigamente*, Ger. *scheuvelgen*, Gal. *vivre prodigalement*, Hisp. *glosonear, zekasasano*, luxuriosus, & prodige vivo. *Suac. de Benefic. l. 1. c. 15.* Veto liberalitatem nepotari. idest in prodigalitate verti. Alii *exultant*, Beneficium non dandum esse ei, qui nequiter profuturus sit. *Tertul. in Apol. c. 46.* *Aristippus* in purpura nepotatur.

Nepotillus, i, m. *nipotino*, parvus nepos. *Plaut. Mil. a. 5. v. 20.* Sic te saluum hinc mittimus ire *Venerem* nepotulum.

Nepta, α , f. neptis. *Inscript. apud Resner. class. 12. n. 112.*
Nepticula, $\lambda\alpha$, f. parva neptis. *Symmach. l. 6. ep. 32.* Nepticulae meae infirmitas.
Neptis, is, f. *nipote*, Germ. *kindes sochter*. Gal. *niace*, Hisp. *nieta*, *diari*, *Ἰουρῆτις*, quae ex filio, filiae nata est. *Cicer. de clar. Or.* Et filias ejus Mutias ambas, & neptes Licinias. *Sueton. in Aug. c. 31.* Cuiquam neptium suarum. V. *Nepos*.
Neptunialis, *he*, adject. ad Neptunum pertinens, ut Neptunales ludi, qui in honorem Neptuni celebrabantur. *Terul. de Spectac. c. 6.* ¶ *Hos Varr. l. 5. de L. L.* Absolute Neptunalia vocat, ut & *Auson. de feriis Iatinis. v. 19.*
Neptunicola, $\lambda\alpha$, Neptunum colens. *Silius l. 14. v. 444.* Et Neptunicolae transferat ora Telonis.
Neptuni, es, f. filia Neptuni. *Carul. in Argon. v. 28.* Te ne Thetis genuit pulcherrima Neptunine?
Neptunium, n. 2. Navale Antiatium, *Neptuno*, opp. Latii, in ora maris Tyrrheni, versus Pomptinas paludes, cum portu.
Neptunius, a, um, *νεπτιώνιος*, quod ad Neptunum spectat. *Cic. in Arato v. 129.* Neptunia prata fecantes. h. e. mare. Sic apud *Virg. 8. Aen. v. 695.* arva Neptunia. *Id. 2. Aen. v. 625.* Neptunia Troja. quia scilicet a Neptuno una cum Apolline filius muri conditi dicuntur.
Neptunus, m. 2. *Neptuno*, *νεπτιών*, filius Saturni, & Opis, Deus maris, a verbo graeco *νεπτιω*, *lavare*. Sed V. Etymologos. ¶ Fratres habuit Jovem, & Plutonium. Hunc quoque, ut est in fabulis, mater abscondit, ne a patre devoraretur. Sed expulso Saturno, Jovi caelum, Plutoni inferorum regnum, Neptuno aquam in sortem ceciderunt. *Platon. in Critia* scribit, Neptunum sortitum esse gubernationem insulae Atlantiae. Tridentem huic pro sceptro tribuunt. Uxorem habuit Amphitritem, ex qua plurimas Nymphas suscepit. Muros urbis Troiae una cum Apolline condidit. ¶ Habitus est equorum creator. *Virg. 2. Georg. Tuque*, o cui prima frementem Fudit equum telus magno percussa tridenti, Neptune. ¶ Frequenter a Poetis pro mari ponitur. *Lucy. l. 2.* Neptuni corpus acerbum. *Plaut. Rud.* Credere se Neptuno. ¶ Pro piscibus, qui sunt in mari, *Neptus* apud *Fest.* in verbo *Coquus*: Coquus edit Neptunum, Venerem, Cererem.
Nepthrus, a, um, impurus, non purus. *Fest.*
Nequa, v. Nequis.
Nequa, adverb. ne per aliquem locum. *Ter. Adelph. 2. 4. 18.* Videndum est, nequa ad patrem hoc permanet. ¶ Item ne aliqua ratione. *Virg. 1. Aen.* Ne qua scire dolos, mediavie occurrere possit.
Nequalla, n. 3. detrimenta. *Fest.*
Nequam, nomen indecl. *uomo da niente, inutili, vilissimo, dissoluto*, *ἄνεμος*, Ger. *schlack*, Gal. *vaueant, mechant*, Hisp. *que no vale nula*, *ἀνεμος*, *ἄνεμος*, proprie homo inutilis, prodigus, profusus, qui opes non conservat, sed profundit. *Flavius Caper l. ult. de Orthogr.* Nequam non malum significat, sed inutilem. *Gl. Philox.* Nequam, *ἀνεμος*. Itaque nequam vere dicitur, qui est *ἀνεμος*, prodigus. Indequo est, quod nequitia, & luxuria saepe conjungantur, ut aetia, ac contra opponantur *nequam*, & *homo frugi*. V. *Gell. l. 7. c. 111.* ¶ Est ex *ne*, & *quicquam*, media extrita syllaba, quasi is, in quo non esse quicquam putamus. *Var. l. 9. de L. L. Cic. 2. Phil.* O hominem nequam! Nihil enim possum magis proprie dicere. *Id. pro Dem.* Non modo nequam, & improbus, sed & fatuus, & amens es. *Idem in Pison.* Nisi nequior, quam Gabinius extitisset. *Id. l. 12. Fam.* Quem tu nequissimum occisum esse dixisti. ¶ Tribuitur et alius, ut nequam liber, apud *Ovid. 2. Trist.* Nequam vitis, h. e. inutilis, *Col. l. 3. c. 10.* Nequam verbum, *Plaut. Trin. 2. 4. 38.* ¶ Pro nequiter videtur usurpasse *Plaut. Pen. 1. 1. 49.* Locum sibi velle liberum praebere, ubi nequam faciat clam, ne quis sit arbiter. *Id. Trinum. 4. 3. 29.* Strenuos praeterire, more fit. Ch. Nequam quidem.
Nequando, adv. *acciochê* in *nessun tempo*, Ger. *das nicht erwanen*, Gal. *affin que en quelque temps ne*, Hisp. *que no en algun tiempo*, *μήποτε*, ne ullo tempore, sicut *siquando*, si aliquo tempore. *Cic. Att. l. 10.* Tu tamen eas epistolas, quibus asperius de eo scripsi, aliquando concerpito, nequando quid emanet. Adde *de Amic. c. 10.*
Nequaquam, adv. *per niente*, a *niun modo*, *ἄνεμος*, Ger. *mit nichten*, *nicht*, Gal. *nullemten*, *en nulle facon*, Hisp. *en ninguna manera*, *μηδὲ μῆδεις*, neutiquam, non, minime. *Cic. de Sen. Sed* nequaquam in isto sunt omnia. *Id. 2. Fin. c. 24.* Nequaquam ista amicitia est.
Neque, *ne*, non, *ἄνεμος*, Ger. *asch nicht*, Gal. *ny*, Hisp. *ni*, *μήτε*, *ἄνεμος*, non, nec, conjunctio disjunctiva, a *ne*, & *que*. *Cic. de Am.* Neque sunt isti audiendi. *Id. pro Rojc. om. c. 4.* Ut neque nihil, neque tantum, quantum postulavimus, consequamur. *Ter. Adr. 1. 2. 31.* Neque tu haud dicas, tibi non praedictum. *Cic. l. 1. Attic. ep. 17.* Id neque amoris mediocris, & ingenii summi. ¶ *Neque dano*, idem ac *nequum*. *Id. Q. Fr. l. 3. ep. 8.* Sed ejus rei maturitas neque dum venit, & tamen jam appropinquat. ¶ *Neque vero*, & *neque enim*, transitionibus inservium. *Cic. de Amic.* Neque enim sunt isti audiendi, qui virtutem duram esse volunt. *Id. l. 1. de Or. c. 51.* Neque vero istis tragædiis tuis, Crasse, perturbor. ¶ Dicitur & *neque autem*, sed rarius. *Cic. 5. Fam. ep. 12.* Neque autem ego sum ita demens, ut &c. ¶ *Neque non*, nec non, etiam. *Varr. l. 1. R. c. 13.* ad fin. Orca in Hispania fervore multi ruptæ, neque non & dolia in Italia. *Et sub fin. l. 2.* Neque non quaedam nationes caprarum pellibus sunt vestitæ.
Nequeo, is, ivi, & ii, itum, n. anom. *non posere*, Ger. *nicht koennen*, Gal. *ne pouvoir pas*, Hisp. *no poder*, *ἀδύνατος*, *ἀδύνατος*, non possum, a *non*, & *queo*. *Cic. 2. de Or.* Aut ea, quae sanare nequeunt, exulcerant. *Ter. Heecr. 3. 25.* Nequeo, quin lacrymem. *Virg. 6. Aen. te*, amice, nequivi consilium. *Horat. l. 2. Sat. 5.* Quam nequiere proci recto depellere cursu. *Lucido quibo*, futurum pro nequeam. *Lucret. l. 1. v. 380.* Quo poterunt, est i. cum pisces ire nequibunt. ¶ Particip. *nequens*. *Amian. l. 15.* Audentissimam aliequi nequens. Adde *Sallust. in fragm. Auson. in Profrat. l. 29.* & *Apul. in Florida.* Pluraliter *Arnob. l. 1.* Cæcitate iniqua nequedentes videre. ¶ Passive *Sallust. Jugurth. c. 31.* Quidquid sine sanguine civium ulcisci nequitur. *Pacuv. apud Fest.* Cum contendit nequitur. h. e. non potuit.
Nequicquam, adv. *in vano*, *ἄνεμος*, Ger. *vergebens*, Gal. *en vain*, Hisp. *en valde*, *ἄνεμος*, frustra, *Cic. pro Quinct.* Et fero, & nequicquam pulet. ¶ Interdum reperitur pro *non*, vel *nihil*. *Virg. 1. Georg.* Nequicquam pinguis palea teret areâ culmos. *Cic. 1. Tuscul. c. 31.* Secernere a corpore animum, nequicquam aliud est, quam emori dicere. ¶ Quidam e *NSS.* codicibus contendunt *nequicquam* scribendum sine *e*.
Nequino, is, n. anom. nequeo, apud veteres. *Virg.*
Nequis, nequa, nequod, vel nequid, adject. anom. *μήτις*, ne aliquid, a *ne*, & *quis*, *que*, *quod*, *acciochê* *alcuno non*. *Cic. Verr. 1.* Tamen nequa deductio heret, magna ex parte tua potestas erat. *Ter. Heaut. 1. 5. 28.* Ut nequid hujus rerum ignores. *Virg. Aen. 1.* Cernere nequis eos, ne quic contingere possit. ¶ *Nequid nimit*, *μηδὲν ἄνεμος*, effugium septem Sapientium tuit, & templo Apollinis Delphici inscriptum, quo monemur in rebus

omnibus modum servare. *Ter. Andr. 1. 1. 34.* ¶ Nequi, pro nequis. *Var. l. 1. R. R. c. 3.* Nequi porcellus a matre opprimatur.
Nequiter, adv. *insultante*, *dissolutamente*, Ger. *offsiich*, Gal. *meftament*, Hisp. *malvadamente*, *ἀκατάστος*, inutiliter, dissolute, profute, cui opponitur *frugaliter*. *Cic. 3. Tuscul. c. 17.* A me quidem paulo ante appellata frugalitas, quae te turpiter, & nequiter facere nihil patitur. *Id. 2. Fin.* Ille porro male, prave, nequiter, turpiter conabatur. ¶ *Ponitur* & pro male, parve, *malamente*, *viximamente*, *εὐκῶς*. *Liv. l. 41. c. 7.* Utrum bellum susceptum sit nequius, an inconconsultus gestum, dici non potest. *Plin. l. 12. c. 25.* Nequissime autem gummi (balsamum vitiatur) quoniam, &c.
Nequitia, α , f. 1. *dappocaggine, poltroneria, dissolutezza*, *ἄνεμος*, Ger. *faulheit*, Gal. *meftancere*, Hisp. *maldad*, *ἀκατάστος*, inertia, intemperantia, prodigalitas. *Cic. 3. Tuscul. c. 8.* Reliqua igitur, & quarta virtus ut sit ipsa frugalitas, necesse est. Ejus enim videtur esse proprium motus animi appetentis regere, & sedare, semperque adversantem libidini moderatam in omni re servare constantiam, cui contrarium vitium nequitia dicitur. Frugalitas, ut opinor, a fruge, quae nihil melius e terra oritur, nequitia ab eo (est hoc erit fortasse durius, sed tentemus, & lusisse putemur, si nihil sit) quod nec quicquam est in tali homine, ex quo idem nihil dicitur. Hæc *Cicero*. *Africanus*, referente *Gellio l. 7. c. 11.* scripsit, mala, probra, flagitia, quae homines faciunt, in duabus rebus esse, malitia, & nequitia. Ubi nequitiam intelligi vult luxum vitæ prodigum, & effusionem immodicam pecuniarum. *Ter. Adel. 3. 3. 3.* Id misero restat mihi mali, si illum potest, qui alicui rei est, etiam eum ad nequitiam abducere. *Cic. pro Rosc. Am. c. 46.* Officina nequitiae, & diversorum flagitiorum omnium domus ejus. ¶ Interdum sumitur pro malitia, improbitate, libidine. *Ovid. 1. Fastor. v. 411.* Te quoque inextinctæ, Silene, libidinis urunt: Nequitia est, quae te non sinit esse senem. *Phedr. l. 2. fab. 7.* Vis, & nequitia quidquid oppugnant, ruit. ¶ *Plin. l. 14. c. 20.* Aceti nequitie inest virtus ad magnos usus. h. e. acrimoniae aceti.
Nequitias, ei, t. idem ac nequitia. *Hor. l. 2. Serm. sat. 2. v. 131.* Illum aut nequitias, aut vasti inscitia juris Postremum expellet certe vivacior hæres.
Nequitus, adv. nequiter. *Festus*.
Nerecte, adverb. non recte, apud Veteres, quemadmodum *nepurus* pro non purus, *nequeo* pro non quoe dixere. Multa ex Plauto exempla congerit *Pareus in Lex. Crit.* unum etiam ex *Cicerone de amic.* Ubique tamen varia est lectio.
Nereis, idis, p. indiff. f. *Nepheis*, filia Nerei. Nereides fuerunt maris Nymphæ, humanam effigiem habentes, quarum nomina sunt Agave, Amatheia, Amphinome, Amphitoe, Apfedis, Atheis, Calhanasta, Callianira, Cimodoce, Climene, Cymothoe, Dianassa, Dynamene, Doris, Doto, Doxa, Galatea, Gera, Glauce, Janira, Liniomorpha, Melite, Menis, Mera, Nimerte, Nefæa, Orithya, Panope, Pherusa, Proto, Spio, Thalia, Thoe, & infinita alia. V. *Hom. in Iliade*, & *Hesiod. in Theog. Ovid. 13. Met. v. 623.* Nereis his contra refecuta Crateide natam. *Id. ib. 11.* Sed memorem admittit Nereida colligit orbam. *Id. ib. l. 13. v. 732.* Nerei, te veror, &c. *Cic. in Arat.* Hanc illi tribuunt prænam Nereides almæ.
Nereus, a, um, adject. ad Nereum pertinens. *Ovid. 13. Met. v. 162.* Præcia venturi genitrix Nereia lethi. h. e. Thetis Nerei mater. *Seren. Sammon. c. 35. de omnib. obsc. med.* Nereia lympha. h. e. aqua marina.
Nereus, i, m. 2. *Nepheis*, Oceani, & Tethyos filius, Deus maris, quasi *νεπης*, *humidus*, a *νεω*, vel *νεω*, *huo*. Hunc Orpheus in Argon. Deorum antiquissimum appellat. Unde & grandævus a *Virgilio* dicitur. *Geor. Ex* Doride uxore eademque sorore maximam Nympharum turbam suscepit, quæ a nomine patris Nereides appellantur. *Bocc. l. 7. Gen.* ¶ Metonymice accipitur pro mari. *Perf. sat. 1.* Cæruleum dirimebat Nereia delphin.
Nerine, es, f. 1. vel Nerienes, is, f. 3. vel Nerio, enis, f. 3. *Νηρινη*, Martis uxor. Vide *Gel. l. 13. c. 21.* *Plant. Truc. 2. 6.* Mars peregre adveniens salutatur Nerinem uxorem suam.
Nerine, es, patronym. foemininum a *Nereo* deductum, *Νηρινη*. *Virg. Ecl. 7. v. 37.* Nerine Galatea.
Neritæ, f. *νηριτης*, genus concharum, quæ per maria navigant, præbentes concavam sibi partem, alteram flanti auræ instar veli opposentes. *Plin. l. 9. c. 33.*
Neritos, f. 2. Leucas. *J. Maura*, inf. maris Jonii, ora Epiri occiduae, seu Acarnanise proxima, & ponte juncta, media inter Acrocerania, & Peloponnesum. ¶ *Neritos* item, m. 2. mons Ithacæ inf. *Plin. l. 4. c. 12.* *Virg. Aen. 3. v. 271.*
Neritius, a, um, adject. Ithacensis, a Nerito Ithacæ monte, ut *Neritius Dux*, hoc est Ulysses. *Ovid. 1. Trist. eleg. 4.* Neritia ratis, qua is vectus est, *Id. l. 14. Met. v. 563.* Neritia proles, *Silius l. 2. v. 317.*
Nerium, ii, n. *νηριον*, frutex foliis amygdalæ, sed majoribus, & pinguioribus, quæ quadrupedibus sunt venenum, ad rhododaphne, quod flossem rosæ, folium lauro simile habet. Vulgo in officinis dicitur *oleander*. *Plin. l. 24. c. 11.*
Nerones, m. 3. familia Romana nobilissima in gente Claudia, a *nero* five *nerienes*, verbo Sabino, quo significatur virtus, & fortitudo. Origo nominis est, quod ex Claudius, quos a Sabinis oriundos accepimus, qui erat egregia, atque præstanti fortitudine, *Nero* appellabatur. *Gell. l. 13. c. 21.* Ex hac familia fuit ille Nero, qui Astrabalem Annibali tratri fupetias ferentem, junctis cum Livio Collega copiis, superavit. Ex hac item fuit sextus Romanorum Imperator, monitum illud teterrimum crudelitatis, & omnis turpitudinis. Ejus vitam scripsit *Suetonius*.
Neronæus, &
Neronianus, a, um, adjectiva, ad Neronem pertinens. *Martial. l. 7. epigr. 33.* Quid thermis melius Neronianis? *Stat. l. 1. Sil. v. 62.* Neronæa lotus in unda.
Nervalis, le, adject. *Scriveron. Larg. compos. 12.* Herbam, quam Græci *νερωλικόν*, nos nervalium appellamus.
Nervæ, arum, f. vel nervia, arum, n. *corde della cetra*, *ed altri stromenti*, *νερωλικόν*, fidiculæ ex nervis concinnatæ, chordæ citharæ, vel alius mûsicæ instrumenti. *Varr. in Sat. quæ dicitur ἄνεμος ἄνεμος* inferibitur, a *pud Non. c. 3. n. 149.* In palatio tendamus nervas. *Id. ibid.* Quæ ejus nervia tractare solebat.
Nervicus, a, um, adject. nervorum vitio laborans, *νερωλικόν*. *l'iteru. l. 8. c. 3.* Ita aut nervicos, aut podagricos efficiunt homines. Al. leg. *neuroicos*, & tortasse rectius.
Nervii, m. 2. pop. Galliarum Belg. ubi nunc Com. Hannoniæ, quorum primaria Bagacum. Terminabantur ab Or. Aduaticis, ab Occ. Atrebatibus, & Pleuomosis. *Cæf. l. 2. B. G. c. 27.* *Lucan. l. 1. v. 428.* numquamque rebellis Nervius.
Nervose, adv. *valorosamente*, Ger. *mit stärke*, Gal. *vigourosement*, Hisp. *valorosamente*, *νερωλικόν*, valide, firmiter. *Planc. Cic. l. 10. Fam. ep. 12.* Ut vigilantem, nervoseque nos, qui stamus in acie, subornes. *Cic. in Orat. c. 36.* Dicitur enim non Peripateticorum more, sed aliquanto ner-

nervosus. *Id. 3. Off. c. 19.* Qui ista nervosus differunt.
 Nervositas, atis, f. *nervositas*, robur, firmitas. *Plin. l. 19. c. 1.* Nervositas filo æqualior pene, quam araneis.
 Nervosus, a, um, *nervoso*, *nerboroso*, Germ. *aderechtig*, Gal. *nerveux*, Hisp. *nervoso*, *nerboroso*, quod multos habet nervos. *Plin. l. 11. c. 37.* Ideo nulla est ei caro, sed nervosa exilitas. ¶ Per translationem nervosus dicitur tortis, & vehemens, quod omne robur in nervis consistat, ut Nervosus Orator, qui magnam vim, & efficaciam sermonis habet. *Cic. de clar. Orat. c. 31.* Quis Aristotele nervosus?
 Nervulus, i, m. *nervetto*, dim. a *nervus*. *Cic. Capioni sub l. 16. Attic. ep. 16.* Si nervulos tuos adhiberis.
 Nervus, vi, m. *nervo*, *ny*, Ger. *ein spanador*, Gal. *nerf*, Hisp. *niervo*, *nev*, primum in corpore animalis sensus, motusque instrumentum, a cerebro, & spinali medulla ortum, totius corporis membris movendi, sentiendique vim conferens, a Græco nomine allato, traiectione literarum. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 23.* Nec enim Dii venis, nervis, & ossibus continentur. Et *cap. 25.* Huc adeo nervos, a quibus artus continentur, eorumque implicatione toto corpore pernentem. ¶ Speciatim dicitur de membro virili. *Juven.* Mensura incognita nervi. Adde *Horat. Epod. 8.* ¶ Metonymice ponitur pro robore, & viribus corporis, & translate pro firmitate, & constantia animi, item pro vehementia cujuscunque rei. *Cic. l. 3. Fam.* Plane video, fore nervis opus, sapientiaque tua vehementer. *Id. l. 16.* Quantum in cujusque animo roboris est, atque nervorum. *Id. ad Q. Fr. Tu* ut id possis, est tuorum nervorum. *Id. in Acad.* Theophrastus nervos omnes virtutis incidit. *Id. 12. Phil.* Legiorum nostrorum nervos his consiliis incidemus. *Id. in Or.* Tamen horum oratio neque nervos, neque aculeos Oratorios, ac forenses habet. ¶ Nervi Reipub. appellantur milites, classes, & vectigalia, quod in iis consistat omnis Reip. fortitudo, & robur. *Cic. pro L. Man. c. 7.* Et enim si vectigalia nervos esse Reipub. semper duximus. ¶ Nervos intendere, omnes nervos contendere, omnibus nervis contendere, est summa vi, summoque studio uti, omnem sollicitudinem, & atque operam adhibere. *Ter. Eun. 2. 3. 20.* Digna adeo res est, ubi tu nervos intendas tuos. *Cic. 2. Ver. c. 12.* Veruntamen dignum, in quo omnes nervos ætatis, industriaeque meæ contenderem. *Id. 5. Ver.* Omnibus enim nervis mihi contendendum est, atque in hoc elaborandum, ut omnes intelligant. ¶ Accipitur etiam nervus pro amento, vel pro chorda arcus. *Virg. 5. Æn.* Primaque per cælum, nervo stridente, sagitta Hyrtacidae juvenis volucres diverberat auras. ¶ Item nervi dicuntur chordæ citharæ, vel alius musici instrumenti. *Cic. l. 1. Tusc.* Sunimam eruditionem Græci sitam censebant in nervorum, vocumque cantibus. ¶ Nervus etiam vinculi genus est, quo pedes, aut cervicis impediuntur, *κατασπαστης*, aut *ελαστικη*, prout in vet. Gl. exponitur. Ex quo illud *Catonis*. Fures privatorum furtorum in nervo, atque in comediibus ætatem agunt, fures publici in auro, atque in pupura. *Plaut. Afin. 3. 2. 5.* Nervos, catenas, numellas, pedicas, bojas. *Id. in fragmen.* Eo ædipol nervo cervicis probat. ¶ *Ter. Phorm. 4. 4. 14.* Cæterum cum argentum repetent, nostra causa scilicet in nervum potius ibit. *anderd piustosto in prigione.*
 Nefæza, æ, vel Nefæze, es, f. *Nesæia*, Nympha, a una Nereidum, a *νησθη*, *insula*, vel a *via*, *nato*. *Virg. 4. Georg. & 5. Æn.*
 Nefapulus, vel Nefapus, a, um, adject. non sapiens, insipiens. *Petron. in Fragm. Tragur.* Ne me putetis nefapulum esse. *Q. Terent. Scaurus de Orator.* Ne pro non positum apud antiquos: sic nefrendes porci, qui sine dentibus sunt, ideo qui fabam trendere non possunt: Sic nefapulus, qui non sapit.
 Nefcens, tis, nom. ex particip. nefcius, ignarus. *Ter. Heaut. 3. 1. 59.* Ut nefcensient sentiat te id tibi dare.
 Nefciter, adverb. infciter. Habet *August. l. 2. Doctr. Christic. 40.* & quidam tribunt etiam Prudentio in *Prefat. 2. Apostolic. v. 4.* invito Nic. Heinso. *Nefciantia*, æ, infciantia, ignoranza. *Claud. Mamert. l. 1. c. 11.* Agnosco, te multorum nefciantias attulisse.
 Nefcio, is, ivi, itum, a, 4. non sapere, *נִסְיָא*, Ger. *nicht wissen*, Gal. *ignorer*, Hisp. *no saber*, *ayrny*, ignoro, sum infcius, a *ne*, & *scio*. *Cic. 1. de Or.* Nemo in eo, quod nefcius, disertus esse potest. *Ter. Eun. 4. 4. 54.* Tu pol, si sapias, quod fcis, nefcis, neque de eunucho, & neque de vitio virginis. *Donatus* admonet, esse proverbium, *Quod fcis, nefcis*, quo summa taciturnitas, cæteraque in tacendo fides significatur, dum quis quod fcit, perinde continet, ac dissimulat, qualis nefcius. Simile est in *Heaut.* Tu nefcis, quod fcis Dromo, si sapias. D. Mutum dices. ¶ Nefcio quis, nefcio quid, nefcio quomodo, nefcio quo pacto, & hujusmodi usurpantur, quoties personam aliquam, vel rem, vel modum nobis ignotum volumus significare. *Cic. de Amic.* Qualem fuisse Athenis Timonem nefcio quem accepimus. *Id. pro Quintil.* Postquam nefcio quid impendit, & in commune contulit. *Id. de Am.* Scripserit enim nefcio quomodo per omnem vitam amicitia. *Id. ibid.* Plus nefcio quo pacto videtur habere gravitatis. ¶ Nefcire Latine est Latinarum linguam ignorare. *Cic. in Brut. c. 37.* Non enim tam præclarum est fcire Latine, quam turpe nefcire. ¶ Usurpatur etiam impersonaliter. *Cic. Att. l. 7.* Utrum consistere apiam velit, an mare transire, nefcitur. ¶ Nefcio te ego? hoc est, egone te non cognosco? *Plaut. Menech. ¶ Jungitur & cum infinito.* *Virg. 3. Georg. v. 84.* Stare loco nefcitur. ¶ Nefciam, pro nefciam, *αρχικος*. *Plaut. Capt. 2. 1. 15.* ubi al. leg. *nefcivi*. ¶ *Nefcias id, quod fcias*, formula admonentis alique, ne secretum commissum prodatur. *Ter. Heaut. 4. 4. 26.* Sic *Plaut. Mil. 2. 6. 88.* Ne tu hercle, si te dii amant, linguam comprimes pothac: etiam illud, quod fcias, nefciveris.
 Nefcitus, a, um, adject. ex particip. a nefcio, non saputo, non conosciuto. *Sidon. l. 8. ep. 6.* Litem intra Gallias ante nefcitan edidit.
 Nefcius, a, um, ignorante, che non fa, Germ. *unwissend*, Gal. *qui ne fcit ignorans*, Hisp. *que no sabe*, *ayrny*, *ayrny*, *ayrny*, ignarus, qui aliquid ignorat, vel nefcitur. *Cic. pro Deiot.* Iratum te Regi Dejotaro fuisse, non erant nefcii. *Virg. 1. Æn.* Nefcia mens hominum fati, fortisque futuræ. ¶ Interdum passive accipitur pro ignoto, si ve incognito. *Plaut. Rud. 1. 5. 17.* In locis nefcius nefcia fce sumus. *Id. Capt. 3. 3. 15.* Si quid nefcibo, id nefcium tradam tibi. *Tacit. 1. Ann. c. 59.* Inexperta esse supplicia, nefcia tributa.
 Nef, pro sine positum est in lege dedicationis aræ Dianæ Aventinensis. *Festus*.
 Nefis, idis, & Nebum, *Nifra*, *Noris*, inf. parva Campaniæ, proxima continenti, inter Neapolim 6. M. P. & Puteolos 3. ante Paulippum prom. aparago herba celebris. Hujus nominis casus obliqui interdum producti reperiuntur. *Papin.* Sylvaque, quæ fixam Pelago Nefida coronat. Adde *Lucan. l. 6. v. 90.*
 Nefsius, a, um, quod est ex Nefso, seu ad Nefsum spectat. *Ovid. in epist. Dejan. 9. v. 163.* Illita Nefso nisi tibi texta veneno.
 Nefstrophion, ii, n. *luogo da tener anitre*, *νηστροφιον*, locus, ubi anates clausæ aluntur, & pascuntur, a *νηστα*, anas, & *τροφια*, alimentum. *Col. l. 8. rap. 15.* Media deinde parte nefstrophii lacus defoditur, &c. *Tom. II.*

Varr. l. 3. R. R. c. 11. Qui voluit greges anatum habere, ac conituere nefstrophium. Al. leg. *neffstrophium*, sed minus recte. Nam *neffstrophium* aviarium significat, a *neffs*, pullus avium.
 Nefsus, m. 2. *Nefsus*, Centaurus, filius Ixionis, & Nubis, qui cum Deianiram rapere vellet, ab Hercule sagitta confixus est. *Ovid. l. 9. Met.* ¶ Est etiam hoc nomine Thraciæ fluvius, in Heimo monte nascens.
 Nestor, m. 3. *Nestor*, filius Nelei, & Cloridis, teste *Hom. lib. Odys. 11.* qui adhuc adolescens bellum gessit, vivo patre, adversum Epous Peleponneii populos in Achaja, deinde, cum Pirithoi nuptiis interesset, adversus Centauros, qui Hippodamiam rapere conabantur, strenue pugnavit. Postremo jam senior, ut idem *Hom. in 2. Iliad.* scribit, quinquaginta navibus cum reliquis Græcis Principibus ad Trojam venit, cum natus ducentos annos jam tertiam hominis ætatem viveret, vel (ut ipse dicit apud *Ovid. 2. Met. v. 189.*) cum 300. annum ageret. Sed hoc fabulosum plerique putant, & soles octoginta annos vixisse credunt. Consilii dexteritate tantum Græcorum rebus profuit, ut Agamemnon non dubitaret, brevi fe llium fuisse expugnaturum, si decem sibi contigissent Nestores. Nam præter summam prudentiam ætatis diuturnitate collectam, tanta prætere eloquentia excelluit, ut ex ejus ore melle dulcior fluere diceretur oratio, ut ait *Cic. de Senect. cap. 10.* Fratres duodecim habuit. Duxit uxorem Eurydices, Clymeni filiam, ex qua septem filios suscepit, Antilochum, Pifistratum, Thrafymedem, Echephoronem, Stratum, Perfum, Aratum, al. Anthum, & unam filiam, Polycastem. *Ovid. l. 13. Met.*
 Nestoræus, a, um, adject. ad Nestorem pertinens, ut Nestorea senecta, apud *Stat. l. 1. silv. 3. ad fin.*
 Nestorides, is, patronym. filius Nestoris. *Ovid. l. 2. de Pont. eleg. 4. v. 22.* Quantus in Æacide, Nestorideque fuit. h. e. Antilocho.
 Nete, es, f. *νετη*, h. e. ultima, nomen est chordæ musicæ. *V. Synemmenon.*
 Netus, us, m. filium netum. *Martian. Capella lib. 2. pag. 28.* Ex candentis bysif netibus.
 Netus, a, um, nom. ex part. a neo, es, *filato*, ut *netis lana*, apud *Ulp. l. si cui lana, ff. de leg. 3.*
 Neu, che non, *netre*, vel ne, aut ne, *neve*, per Apocopen. *Virg. 2. Æn.* Neu recipi portis, aut duci in mœnia possit. ¶ Hæc particula geminata elegantem vim habet. *Cæf. l. 1. B. C.* Neu se, neu Pompejuum absentem Imperatorem suum adversariis ad supplicium tradant.
 Neve, *ouvero*, che non, *netre*, vel ne, & interdum neque, ne etiam, a *ne*, & *ve*. *Cic. l. 1. epist. 9.* Ne id a me, neve in hoc reo, neve in aliis queramus. *Id. in Orat.* Neve vastius syllabæ diducantur.
 Neunt, V. in neo, nes.
 Nevidio, nevis, nevult, n. anom. idem ac nolo, apud vet. a *non*, & *vidio*. *Plaut. Trin. 5. 2. 32.* Filiam mean tibi deponstatum esse audio, nisi tu nevis. *Id. ibid. 2. 2. 70.* Multa eveniunt homini, quæ vult, quæ nevult.
 Neuri, m. 2. pop. Sarmatiæ Europææ, quos Mela ad ortum Tiræ fl. locat, Solinus circa Borythenem, quorum urbs Nerva, seu Narva, in ora Livoniæ extrema. *Plin. l. 4. c. 12.*
 Nervicus, V. Nervicus.
 Neurobata, æ, *νευροβατα*, super nervum, seu funem ambulans. *Firmic. l. 8. c. 17.* & *Hygin. Mythol. c. 173.* V. Turneb. l. 11. c. 15.
 Neuroides, f. 3. *νευροειδης*, species sylvestris lactucæ, alio nomine limonium, multo minoribus foliis, quam beta lactiva. *Plin. l. 20. c. 8.*
 Neurofapton, i, n. *νευροφαπτον*, imaguncula quædam tali artificio intus compacta, ut si occultum nervum, fe fduciam trahas, ad speciem hominis vivi movere membra, & totum corpus videatur, similibus fortasse illi, quæ ab Italis *bamboccio* dicitur, a *νευρο*, *nervus*, & *αμω*, *traho*. Itaque vox græca est, & græcis literis scripta a *Gellio l. 14. c. 1.*
 Neurofapstos, *νευροφαπτος*, herba folium habens vestigio hominis simile, & uvam nigram habens, in cujus acino nervus conspiciuntur; unde & nomen habet. *Plin. l. 24. c. 14.*
 Neuter, tra, trum, *ne l' uno, ne l' altro*, Ger. *beint unter beyden*, Gal. *ny l' un, ny l' autre*, Hisp. *ni uno, ni otro*, *αδτερος, μητερος*, nec hic, nec ille, a *ne*, & *uter*. In genitivo habet *neutrius*, in dativo *neutri*. *Cic. Att.* Effeci, ut neutri illorum quibuscumque esset me charior. *Id. de Amic.* Quos filios amicos habuisset, quoque infidos, cum neutris gratiam referre posset. *Quintil. l. 1.* Neutrum ab altero separo. *Cic. 2. Div. c. 4.* Quid bonum, quid malum, quid neutrum sit. h. e. medium. *Id. 4. Acad. c. 42.* In neutram partem moveri. *Sen. l. 2. de ira, c. 23.* In neutris partibus esse, *esser neutrale*. ¶ Neuter junctum cum pluralibus numeri vocatur. *Plaut. Menech. 5. 2. 35.* Ut caveres, neuter ad me iretis. ¶ *Neutra verba* dicuntur a Grammaticis, quæ neque activam, neque passivam habent significationem, sed mediam, ut *flu*, *vivo*: *neutra nomina*, quæ neque masculina, neque fæminina sunt, ut *deus*, *frigus*. *Var. l. 8. L. L. Diomed. Priscian.* & alii. ¶ *Neutri* pro *neutrius* legitur apud eundem *Var. ibid.* & aliis in locis.
 Neutiquam, adv. non, per niente, a *nium modo*, *ny*, Germ. *gar nich*, und *gar nicht*, Gal. *nullement*, Hisp. *en ninguna manera*, *μηδαμω*, nequam, nullo modo. *Cic. de Un.* Indissolubiles vos quidem esse non potestis, neutiquam tamen dissolvemini. *Id. l. 9. Att. epist. 10.* Cui te locum neutiquam puto esse oportere.
 Neutralis, & le, o. 3. *αδτερος*, quod neutrius partis est. *Quintil. l. 1. c. 4.* Aut quæ fæminea positione mares, aut neutrali fæminas significant. h. e. neutro genere.
 Neutraliter, adv. vox est Grammaticorum, cum *neuro genere* significare volunt. *Charif. l. 1.* Gellius foranavium neutraliter dixit.
 Neutro, adv. *ne nell' uno, ne nell' altro luogo*, Ger. *kein steil*, Gal. *vers nulle de deux parts*, Hisp. *ni a una parte, ni a otra*, *αδτερος*, nec ad unum locum, nec ad alterum, item nec ad *præ* partem, nec ad alteram. *Liv. l. 5. c. 26.* Et neutro inclinata *præ* partem.
 Neutrubi, adv. nec in uno loco, nec in altero *præ* partem. *Aulul. 2. 2. 56.* Neutrubi habeam stabile stabulum. *Ammian. l. 6. c. 20.* Neutrubi prælio inclinato. h. e. neutram in partem.
 Nex, ecis, f. *morte*, Germ. *der tod*, Gal. *mort*, Hisp. *muerre*, *φθωσ*, mors, quæ ferro fit, aut alia vi, ab antiquo *necks*, quod a *necks*, *mortuus*. Sic neci datus dicitur, qui quovis modo interfecit esse. quamvis *Festus* neci datum intelligi velit, qui sine vulnere interfecit esse, ut veneno, aut sanie. *Suet. in Cæf. c. 14.* Manus equitum, quæ armata circumibat, perseveranti necem comminata est. Quo loco *nex* per venenum, quæ famem intelligi non potest. *Cic. pro Mil. c. 4.* Infidiatori vero, & latroni quæ potest afferri injuncta nex? ¶ Artifices necis, qui novum aliquid necis genus comminiscuntur. *Ovid. l. 1. de ars. v. 655.* Quam necis artifices arte perire sua. ¶ Necem sibi conficere, est se occidere. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 3.* Junius necem sibi ipse conficivit. ¶ In necem alterius aliquid facere, est in damnum, & fortunam eversionem. *Ulpian. de crim. Bellion.* Si quis imposturam fecerit, vel collisionem in necem alterius. ¶ In plur. num. *Valer. Flac. lib. 3. v. 381.* Fas ideo miscere neces. In recto casu singulari *neces* pro *nex* legitur a quibusdam

busdam apud *Quintil. de clam.* 8. c. 13. Sed valde incerta ea lectio est. Nexibilis, se, adject. nexilis. *Ammian.* 1. 29. c. 3. (al. 2.) Nexibili adde veratione. h. e. callide mendacis connexis.

Nexilis, & le, o. 3. *cheff aggroppa*, πλεκτός, quod nexitur. *Lucr.* 1. 5. Nexilis ante fuit vestis, quam textile tegmen. *Ovid.* 6. *Met.* Nexilibus flores heredis habet intertextos.

Nexio, onis, f. actus nexendi, connexio. *Arnob.* 1. 5. Vinculorum nexiones. Adde *Martian. Capell.* 1. pag. 12. & 23.

Nexo, as, a, 1. *aggroppare*, παρακαταλέω, freq. a nexio. *Lucr.* 1. 2. v. 98. Pars etiam brevibus spatii nexantur abictu. Al. leg. *venantur.* *Virg.* 5. *Æn.* v. 279. Nexantem nodis, sequae in sua membra placentem.

Nexo, is, xui, xum, a. 3. idem ac nexio, as. *Priscian.* 1. 9. & *Probus* afferunt, sed sine exemplis.

Nexum, i, n. idem ac nexus. *Cic. pro Cæc.* Ut non sustulerit horum nexa, atque hæretidates. V. *nexus*, us.

Nexus, a, um, *aggroppato*, εἰρημένος, partic. a nexor. *Cic.* 3. *Tusc.* Omnes enim inter se nexæ, & jugatæ sunt. ¶ Nexi, & addicti, δεδωτες apud Romanos vocati sunt homines obstrati, seu qui solvendo non erant, qui lege 12. Tab. ob æs alienum creditoribus in temporariam servitutem addebantur, idest, quoad debitum perolverent, & ducebantur in ergastula ad perolvendum. *Varro* 1. 6. L. L. *ad fin.* Nexi sunt liberi homines, qui operas suas in servitute pro pecunia, quam debebant, domino præstabant. *Hinc Liv.* 1. 2. c. 23. Propter nexos ob æs alienum. *Martian.* 1. *Res qua Dig. de jure fisci.* Nexa res pignori. ¶ Nexi item sunt vinciti, & captivi, *prigionieri.* *Justin.* 1. 21. c. 1. Nexorum tria millia e carcere dimittit. ¶ Nexus sacramento, *obligatio con giuramento.* *Id.* 1. 20. c. 4.

Nexus, us, m. *vinculo*, *congiunzione*, *connessione*, συμπλοκή, δεσμός, conjunctio, colligatio, a nexor. *Tacit.* 4. *Ann.* c. 62. Firmis nexibus compagem superstruere. *Ovid.* 6. *Metam.* v. 242. arcto lucantia nexu vincula. ¶ Translate nexus legis. *Tacit.* *Annal.* 1. 3. c. 28. ¶ Apud Romanos nexus, vel nexum, i, *ἑστρατός*, erat genus obligationis civilis, qua corpus etiam, ut pignus, afficiebatur. *Festus*: Nexum est, ut ait Gallus, quodcumque per æs, & libram geritur, idque nexi dicitur, quo in genere sunt hæc, testamentum factio, nexi datio, nexi liberatio. Nexum æs dicebatur pecunia, quæ per nexum obligatur. More receptum fuit, ut auctor, idest venditor, nexu se dixit causâ obligaret ad rem perpetuo mancipi, hoc est emptori præstandam. *Sigon. de ant. jure C. R. l.* 1. c. 11. *Cic. pro Mur.* Quod si in his rebus repetendis, quæ mancipi sunt, is periculum iudicii præstare debet, qui se nexu obligavit. ¶ Obligatio nexi in hunc modum fiebat, manceps, idest is, cui res abalienabatur, stipulabatur ab altero, *Dare spondeo?* & alter respondebat, *spondeo*, simulque dicitis causâ spondentem alligabat, ac nexebat. *Cic. in Top.* c. 5. Abalienatio est ejus rei, quæ mancipi est, aut traditio alteri nexu, aut in jure cessio. Quæ causa est, ut sæpe apud Latinos mancipium, & nexus coniungantur. *Cic. l. 7. Fam. ep.* 30. Attici te proprium esse scribis mancipio, & nexu, meum autem usu, & fructu. *Id. de Arusp. Resp.* Multæ sunt domus in hac urbe, atque haud scio, an ferè cunctæ jure optimo, sed tamen jure privato, jure hæreditario, jure auctoritatis, jure mancipi, jure nexi. ¶ Jus nexorum proprium Civium R. fuisse, *Cicero* ostendit, cum ait, *pro Cæcina*; L. Syllam ita admisse civitatem Volaterranis, ut nexa reliquerit. ¶ Inire nexum, est lege nexu addici, sive se & corpore, & bonis obligare, devincireque creditoribus. *Liv.* 1. 7. Sorte ipsa obruebantur inopes, nexumque inibant. ¶ Nexu vinculus, jure obligatus dicebatur, qui cum solvendo non esset, addictus fuerat tæneratori, ut ei serviret, quoad debitum perolveret, nexu autem solutus is vocabatur, qui, cum addictus esset creditor, postea ære alieno dissoluto ipse nexi deserat. *Liv.* 1. 2. c. 23. Nexu vinciti solutique se undique in publicum proriperunt.

N A N T E I.

Ni, *ἴσων*, ἴσῃ, si non, nisi. Jungitur tum indicativo, tum subjunctivo. *Ter. Andr.* 3. 4. Mirum, ni domi est. *Cic. in Verr.* 5. c. 96. Ni ad Equestrem Ordinem judicia reterantur. ¶ Usurparunt præcipue in sponsonibus, & in iudicio recuperatorio. *Cic. pro Mur.* Sponsonem facere possent, ni adversus edictum Prætoris vis facta esset. *Plaut. Rud.* 5. 3. 24. Cedo qui cum habeam iudicem, ni dolo malo insipulatus sis, nive etiam &c. *Cic. pro Cæcin.* c. 23. Tum illud, quod dicitur, sive se & corpore, & bonis obligare, devincireque creditoribus. *Liv.* 1. 7. Sorte ipsa obruebantur inopes, nexumque inibant. ¶ Nexu vinculus, jure obligatus dicebatur, qui cum solvendo non esset, addictus fuerat tæneratori, ut ei serviret, quoad debitum perolveret, nexu autem solutus is vocabatur, qui, cum addictus esset creditor, postea ære alieno dissoluto ipse nexi deserat. *Liv.* 1. 2. c. 23. Nexu vinciti solutique se undique in publicum proriperunt.

Ni, *ἴσων*, ἴσῃ, si non, nisi. Jungitur tum indicativo, tum subjunctivo. *Ter. Andr.* 3. 4. Mirum, ni domi est. *Cic. in Verr.* 5. c. 96. Ni ad Equestrem Ordinem judicia reterantur. ¶ Usurparunt præcipue in sponsonibus, & in iudicio recuperatorio. *Cic. pro Mur.* Sponsonem facere possent, ni adversus edictum Prætoris vis facta esset. *Plaut. Rud.* 5. 3. 24. Cedo qui cum habeam iudicem, ni dolo malo insipulatus sis, nive etiam &c. *Cic. pro Cæcin.* c. 23. Tum illud, quod dicitur, sive se & corpore, & bonis obligare, devincireque creditoribus. *Liv.* 1. 7. Sorte ipsa obruebantur inopes, nexumque inibant. ¶ Nexu vinculus, jure obligatus dicebatur, qui cum solvendo non esset, addictus fuerat tæneratori, ut ei serviret, quoad debitum perolveret, nexu autem solutus is vocabatur, qui, cum addictus esset creditor, postea ære alieno dissoluto ipse nexi deserat. *Liv.* 1. 2. c. 23. Nexu vinciti solutique se undique in publicum proriperunt.

Nicæa, f. *Nicæa*, *Νίκαια*, urbs Bithyniæ, ad Afcaniam pal. in campo, inter Nicomediam ad Bor. & Prufam in Eur. ¶ Item oppidum Locrorem Epicnemidiorum, in Achaja, Thermopylis proximum, ad sinum Maliacum. Scribitur & *Nicea*, apud *Plin.* 1. 10. ep. 48.

Nicæensis, se, adject. *Nicææ* incola. *Cic. Fam.* 1. 13. ep. 61. Pecuniam Nicæensis grandem habent. ¶ Legitur & *Nicentis*, se, apud *Plin.* lib. 10. ep. 48.

Nicephorium, n. 2. *Nesfun*, al. *Nassi vancaffi*, opp. *Asiz* in conf. Mesopotamiæ, & Arabiæ Desertæ, a Babylone in Occ. ad 110. M. P. *Plin.* 1. 6. c. 26.

Nicephorus amnis, est in Syria, & Tigranocertam urbem alluit. *Tacit.* *Ann.* 15. c. 4.

Nicer, cri, fluvius Sueviæ in Germania, *il Necher.* *Sidon. earm.* 7. v. 324.

Niceros, otis, m. nomen est myropolæ cuiusdam, seu ungentarii. *Martial.* 1. 12. *epigr.* 66. Utrumque Cosmi, Nicerotis an libram. Hinc Nicerotiæanus, a, um, adject. a Nicerote præstanti ungentorum, & odoramentorum p. nectore. *Martial.* 1. 6. *epigr.* 55. Flagras plumbea Nicerotiæana. *Id.* *lib.* *epigr.* 38. Nimbis Nicerotiæanis.

Nicerteria, f. 2. *νεκτερία*, præmium victorum, quod ob victoriam fiebat, & de collo pendens gestabatur, ut orquis, & hujusmodi, ut scribit vetus *Juvenalis Interpres in sat.* 3. in illud v. 68. Et ceromatico tert niceteria collo.

Nicla, f. 1. *Λεγγα*, fl. *Æmyliæ*. Oritur ex Appennino M. versus Apuam, & deinde in Bor. tendens, ditionem Mutinensem a Parmensi separat, tandem in Padum apud Brixiellum fluit.

Nico, is, ci, a. 2. 3. signum facio, moveo, ut nicere manu, *far segno colla mano.* *Plaut. Truc.* 2. 8. 63. Emoriere ocyus, si manu niceris. G. Quid, manu nicerim? Ita legit *Turneb.* 1. 24. c. 17. qui hinc deduci putat verbum *nictio*, as. Alii aliter legunt.

Nicomachus, m. 2. *Νικόμαχος*, pater Aristotelis. Latine exponitur victor pugnæ. Medicus fuisse traditur. ¶ Item filius ejusdem Aristotelis, similiter Medicus, qui scripsit commentarios in Physicam patris. ¶ Item Poeta Tragicus, ex Alexandria Troadis, qui scripsit tragedias undecim. ¶ Item Poeta Atheniensis similiter Tragicus, qui vicit Euripidem, & Theogenem. ¶ Item filius Machaonis, nepos Æsculapii, Medicus, qui scripsit de Medicina libros sex, & de Philosophia unum. *Swid.*

Nicomedenfis, e, ad Nicomediam urbem pertinens. *Plin.* 1. 10. ep. 43. Posse collegium fabrorum apud Nicomedenses constitui.

Nicomedia, f. 1. *Comidia*, *Νικομήδεια*, urbs Bithyniæ, a Nicomede Rege, qui eam condidit, appellata, olim clarissima, hoc tempore pene jaceans, & deserta ad Propontidem, inter Byzantium, & Nicæam.

Nicopolis, f. 3. *la Preveza*, urbs Epiri, ad os sinus Ambracii, contra Actium, ab Augusto post M. Antonium devictum condita, apud Arachthum fl. *Plin.* 1. 4. c. 1.

Nictatio, onis, f. 3. *cenno*, *νίκη*, oculorum conclusio, & apertio. *Plin.* 1. 11. c. 37. Ideo neque nictationes iis, quæ animal generant. Et *Paulo* post: Sine ulla nictatione, propter præduros oculos.

Nicto, a, avi, atum, n. 1. *ammiccare*, *occhleggiare*, *νίκη*, Ger. *mie den augen zuwizern*, Gal. *eligner les yeux*, Hisp. *senashazer con los ojos*, *ακχυθᾶν ὀφθαλμοῦ*, est oculis signum dare, claudendo vel alterum, vel utrunque, freq. verbi *niveo*, inusit. *Plaut.* *Afin.* 4. 1. 39. Nec illa ulli homini nutet, nictet, annuat. *Plin.* 1. 11. Plerisque vero naturalis est, ut nictare non cessent, quos pavidiore accipimus. ¶ Apud *Lucr.* 1. 6. v. 181. nictantia fulmina dicuntur, h. e. micantia, vibrantia lumen præstringens, & nictare faciens.

Nicto, is, n. 3. *fiutare*, *βύζω*, ad canes pertinet, cum sentiunt odorem leporum, seu perdicum. *Ennius apud Fest.*

Nictor, aris, d. 1. est oculis signum dare, idem ac *nictio*, as, vel est & oculorum, & aliorum membrorum nisi aliquid conari, ut *Festo* placet, a nitor. Nam veteres a nitor videntur dixisse & *nixum*, & *nictum*, indeque formasse *nictor*. *Plin.* 1. 11. c. 37. Graviore alium inferiore gena conniveat, eadem nictantur ab angulis membrana obeunte. *Lucr.* 1. 6. v. 836. *apud Fest.* Hic ubi nictari nequeunt, insisteretque aliis. Al. leg. *nixantur*, h. e. nituntur, conantur, ut sit velut frequentativum a nitor: Cæterum si *nictantur* retineas, eandem habet significationem.

Nictus, us, m. idem ac nictatio. *Festus ex Cecilio.*

Nidamentum, ti, n. nidus. *Arnob.* 1. 6. Non videtis, sub istorum simulacrorum cavis forices, mures, blattas nidamenta ponere? *Plaut. Rud.* 3. 6. 51. In nervum ille hodie nidamenta congeret. h. e. muficum, paleas, tomentum, & id genus alia, ex quibus aves nidos construunt suos. Est autem ibi allegoria, quæ significatur, lenonem (de quo est sermo) nidum parare, ex quo nascatur nervus. h. e. ea facere, propter quæ brevi nervo plectendus sit, vel compedibus vincendus. V. integrum *Plauti* locum.

Nidicus, a, um, adject. ad nidum pertinens. *Varronis fragment.* *apud Scilic. Pomp.* & alios: Ad quos tum volucres vestit pusillos. Uque ad limina nidica esca vilis. *Nonius* c. 4. n. 278. legit *indica*. Alii *nisida*.

Nidificium, ti, nidi constructio. *Apul.* 1. 8. *Metam.* In carioso stipite nidificia burriebant inhabitantium fornicarum.

Nidifico, as, n. 1. *far nido*, *νεστινίζω*, nidum facio. *Col.* 1. 8. c. 15. Pedalia in quadratum cubilia, quibus nidificient aves. *Plin.* 1. 9. c. 26. Nidificare ex alga. *Id.* 1. 10. c. 52. Nidificare luto.

Nidificus, 4, um, adject. nidum faciens. *Senec. Medea*, v. 714. Quodcumque tellus vere nidifico creat.

Nidor, oris, m. *odore de cibi*, *νίος*, Ger. *eingeschnack*, Gal. *odeur*, Hisp. *olor*, *αίωρα*, proprie est odor effulentorum, interdum & aliorum. *Martial.* 1. 1. *epigr.* 93. Puleris & nigre solo nidore culine. *Virg.* 12. *Æn.* Illi ingens barba relixit, nidoremque ambusta dedit. *Hor.* 1. 2. *Serm. sat.* 7. v. 38. Nafum nidore supinor. *Plin.* 1. 13. c. 1. Cedri tantum, & citri in sacris fumo convolutum nidorem verius, quam odorem noveant. ¶ Differunt *odor*, & *nidor* in eo, quod *odor* in malam partem fumi non solet nisi cum addito, ut malus odor, teter, fœdus: ad *nidor* absolute positus fœtorem significat.

Nidorosus, a, um, adject. nidorem multum exhalans. *Tertull.* 1. 5. *adv. Marc.* c. 5. Holocaustomata nidorosa.

Nidulor, aris, d. 1. *far nido*, *νεστινίζω*, nidifico. *Varr. apud Non.* c. 2. n. 598. Haleyones hyeme in aqua nidulantur. *Gell.* 1. 2. *cap.* 29. Cassita nidulatur in fegetibus. ¶ *Plin.* 1. 11. c. 28. Aliud (infecturum) genus, qui e fimo ingentes pilas averlis pedibus volutant, parvoque in iis contra rigorem hyemis vermiculos fœtus sui nidulantur. h. e. in nido fovent, vel excubando excludunt.

Nidulus, m. 2. *nidiuzzo*, *νεστινίζω*, parvus nidus. *Gell.* 1. 2. c. 28. De aviculæ nidulo lepide, atque jucunde præmonet. *Cic.* 1. 1. *de Orat.* c. 44. In asperimis faxis tanquam nidulum affixam.

Nidus, di, m. 2. *nido*, *νίος*, Ger. *ein vogelneft*, Gal. *nid*, Hisp. *nido*, *νεστινίζω*, avium domicilium. *Quintil.* 1. 2. c. 16. Texere nidum. *Cic.* 1. 2. *de Orat.* c. 6. Quemadmodum volucres videmus procreationis, atque utilitatis suæ causâ fingere, & construere nidos. ¶ Per Metonymiam accipitur pro factu avium, quasi continens pro contento. *Virg.* 12. *Æn.* v. 475. Pabula parva legens, nidisque loquacibus escas. *Colum.* 1. 7. c. 9. *ad fin.* Et in cubili suam quique matrem nidus expectat. Ubi de serotæ foetu loquitur. ¶ Translate usurpatur pro quodam vasis genere, a nidorum similitudine. *Varro apud Non.* Lymphaque e lacuna fontium allata nidos implent. ¶ Et nidi dicuntur, in quibus merces in tabernis separatim tenentur, *οικησες*. *Mart.* 1. 1. *epigr.* 118. De primo dabit, altero nido rafum pumice, purpuraque cultum. ¶ Denique dicitur de quovis cuiusque domicilio. Hinc *Virgilius* villam suam, nidum fœnestu suæ, vocabat, reterente *Plin.* 1. 6. ep. 10. *Horatius etiam* 1. 1. ep. 10. v. 6. Tu nidum servas, ego laudo ruris amœni Rivos.

Nigellus, a, um, *negretto*, *ὀνόμαλος*, subniger, dim. a niger. *Varr.* *apud Non.* c. 16. n. ult. Nigellum amiculum. *Auson.* ep. 4. v. 72. litteras vocat, Cadmi nigellas filias.

Niger, gra, grum, o. 1. 2. *negro*, *μορό*, *νίος*, Ger. *schwarz*, Gal. *noir*, Hisp. *negro*, *ὀ μέλας*, *ή μέλαινα*, *το μέλαν*, nigredine coloratus. *Virg.* 4. *Georg.* Et nigram maculatis ovem. *Cic.* 2. *de Div.* c. 3. Nescio, qui ille divinus, si oculis captus sit, ut Tiresias fuit, possit, quæ alba sint, quæ nigra, dicere. *Juv. Sat.* 3. Nigra in candida vertunt. Solebant enim præcipue bonum, & laudabile alba creta notare, malum, & turpe carbone nigro. ¶ Hinc niger interdum translate pro malo ponitur. *Horat.* 1. 1. *Sat.* 4. v. 84. commissa tacere Qui nequit, hic niger est, hunc tu, Romane, caveto. *Cic. pro Cæcin.* c. 10. *de Clodio*. Sex. Clodius, cui nomen est Phormio, nec minus niger, nec minus confidens, quam ille Terentianus est. ¶ Ponitur & pro obscuro, umbrato, ut *nigra silvæ*. *Horat.* 1. 1. *od.* 21. Nigrum nemus. *Virg.* 3. *Georg.* ¶ *Juven.* *Sat.* 1. v. 71. Instituitque rudes melior Locusta propinquas, Per famam, & populum nigros efferre mariticos. Ubi nigros maritos. h. e. veneno sublatos intelligit. nam tali necesse preempti livorem contrahunt. ¶ Comparativum est *nigrior*, Superlativ. *nigerrimus*. *Virg.* 3. *Georg.* v. 278. *nigerrimus* auster. *Ovid.* *Heroid.* ep. 17. Cælum pice nigrius.

Nigidius, ii, sigulus, Philoſophus Pythagoricus, floruit Romæ, Cæsaris, & Ciceronis tempore. Multa scripsit de re grammatica, ut testatur *Gellius*, qui proinde sæpe de eo mentionem facit.

Nigina, æ, herba tribus foliis longis intubacis, quæ illita cicatrices ad colorem reducit. *Plin.* 1. 27. c. 12.

Nigrans, antis, nom. ex particip. idem ac niger. *Virg.* 5. *Æn.* v. 97. nigran-

busdam apud *Quintil. declam. 8. c. 13.* Sed valde incerta ea lectio est. Nexibilis, le, adject. nexilis. *Ammian. 1. 29. c. 3.* (al. 2.) Nexibili adie veratione. h. e. callide mendaciis connexis.

Nexilis, & le, o. 3. *chefs aggroppa, πλεξίς*, quod nexitur. *Lucr. 1. 5.* Nexilis ante fuit vestis, quam textile tegmen. *Ovid. 6. Met.* Nexilibus flores hederis habet intertextos.

Nexto, onis, f. actus nexendi, connexio. *Arnob. 1. 5.* Vinculorum nexiones. Adde *Martian. Capell. 1. 1. pag. 12. C. 23.*

Nexo, as, a, 1. *aggroppare, προσαναλλήξω*, freq. a nexio. *Lucr. 1. 2. v. 98.* Pars etiam brevis spatii nexantur abictu. Al. leg. *vezantur. Virg. 5. Aen. v. 279.* Nexantem nodis, & sequi in sua membra plicentem.

Nexo, is, xui, xum, a. 3. idem ac nexio, as. *Priscian. 1. 9. & Probus* afferunt, sed sine exemplis.

Nexum, i, n. idem ac nexus. *Cic. pro Cae.* Ut non fustulerit horum nexa, atque hæreditates. *V. nexur, us.*

Nexus, a, um, *aggroppato, ἀναλλήξω*, partic. a nexor. *Cic. 3. Tusc.* Omnes enim inter te nexæ, & jugatæ sunt. ¶ Nexi, & additi, *desideris* apud Romanos vocati sunt homines obrerati, seu qui solvendo non erant, qui lege 12. Tab. ob æs alienum creditoribus in temporariam servitutem addebantur, idest, quoad debitum perolverent, & ducebantur in ergastula ad perolvendum. *Varro 1. 6. L. L. ad fin.* Nexi sunt liberi homines, qui operas suas in servitute pro pecunia, quam debebant, domino præstabant. Hinc *Liv. 1. 2. c. 23.* Propter nexos ob æs alienum. *Martian. 1. Res qua Dig. de jure fisci.* Nexa res pignori. ¶ Nexi item vincti, & captivi, *prigionieri. Justin. 1. 21. c. 1.* Nexorum tria millia e carcere dimittit. ¶ Nexus sacramento, *obligatio con giuramento. Id. 1. 20. c. 4.*

Nexus, us, m. *vinculo, congiunzione, connessione, συμπλοκή, δεσμός*, conjunctio, colligatio, a nexio. *Tacit. 4. Ann. c. 62.* Firmis nexibus compaginem superstruere. *Ovid. 6. Metam. v. 242.* arcto iustantia nexu vincula. ¶ Translate nexus legis. *Tacit. Annal. 1. 3. c. 28.* ¶ Apud Romanos nexus, vel nexum, i, *νεσπος*, erat genus obligationis civilis, qua corpus etiam, ut pignus, afficiebatur. *Festus:* Nexum est, ut ait Gallus, quodcumque per æs, & libram geritur, idque nexi dicitur, quæ in genere sunt hæc, testamenti factio, nexi datio, nexi liberatio. Nexum æs dicebatur pecunia, quæ per nexum obligatur. More receptum fuit, ut auctor, idest venditor, nexu se dicis causa obligaret ad rem perpetuo mancipi, hoc est emptori præstendam. *Sigon. de aut. jure C. R. l. 1. c. 11. Cic. pro Mur.* Quod si in iis rebus repetendis, quæ mancipi sunt, is periculum iudicii præstare debet, qui se nexu obligavit. ¶ Obligatio nexi in hunc modum fiebat, manceps, idest is, cui res abalienabatur, stipulabatur ab altero, *Dare spondes?* & alter respondebat, *spondeo*, simulque dicis causa spondentem alligabat, ac nexebat. *Cic. in Top. c. 5.* Abalienatio est ejus rei, quæ mancipi est, aut traditio alteri nexu, aut in jure cessio. Quæ causa est, ut sæpe apud Latinos mancipium, & nexus conjungantur. *Cic. 1. 7. Fam. ep. 30.* Attici te proprium esse scribis mancipio, & nexu, meum autem usu, & fructu. *Id. de Arusp. Resp.* Multæ sunt domus in hac urbe, atque haud scio, an fere cunctæ jure optimo, sed tamen jure privato, jure hæreditario, jure auctoritatis, jure mancipi, jure nexi. ¶ Jus nexorum proprium Civium R. fuisse, *Cicero* ostendit, cum ait, *pro Cæcina*; & Syllam ita admississe civitatem Volaterranis, ut nexa reliquerit. ¶ Inire nexum, est lege nexum addici, sive se & corpore, & bonis obligare, devincireque creditoribus. *Liv. 1. 7. Sorte ipsa obruebantur inopes, nexumque inibant.* ¶ Nexu vinctus, seu obligatus dicebatur, qui cum solvendo non esset, addictus fuerat tæneratori, ut ei serviret, quoad debitum perolveret, nexu autem solutus is vocabatur, qui, cum addictus esset creditori, postea vere alieno dissoluto ipse nexi defierat. *Liv. 1. 2. c. 23.* Nexu vincti solutique se undique in publicum proriperunt.

N A N T E I.

Ni, *senon, εἰ μή*, si non, nisi. Jungitur tum indicativo, tum subjunctivo. *Ter. Andr. 3. 4.* Mirum, ni domi est. *Cic. in Verr. 5. c. 96.* Ni ad Equestrum Ordinem judicia reterantur. ¶ Usurparunt præcipue in sponsonibus, & in judicio recuperatorio. *Cic. pro Mur.* Sponsonem facere possent, ni adversus edictum Prætoris vis facta esset. *Plaut. Rud. 5. 3. 24.* Cedo qui cum habeam iudicem, ni dolo malo insipulatus sis, nive etiam &c. *Cic. pro Cæcin. c. 23.* Tum illud, quod dicitur, sive, nive, irrident. *V. Sponso, & Judex.* ¶ *Serv. Donat. & Priscian.* docent, ni pro ne usurpari cum ab aliis auctoribus, tum præsertim a *Plauto*, sed nihil certi colligitur ex multis locis, quæ afferri solent: nisi forte ex illo *Lucretii 1. 2. v. 733.* ubi *nive pro neve* legitur.

Nicæa, f. *Nicea, Νίκαια*, urbs Bithyniæ, ad Æliam pal. in campo, inter Nicomediam ad Bor. & Prufam in Eur. ¶ Item oppidum Locro- rum Epicnemidiorum, in Achaja, Thermopylis proximum, ad sinum Maliacum. Scribitur & *Nicea*, apud *Plin. 1. 10. ep. 48.*

Nicæensis, se, adject. *Nicææ* incola. *Cic. Fam. 1. 13. ep. 61.* Pecuniam Nicæensis grandem habent. ¶ Legitur & *Nicensis*, se, apud *Plin. lib. 10. ep. 48.*

Nicephorum, n. 2. *Nesfun*, al. *Nessi vancaffi*, opp. Asiæ in conf. Me- sopotamiæ, & Arabiæ Desertæ, a Babylone in Occ. ad 110. M. P. *Plin. 1. 6. c. 26.*

Nicephorus amnis, est in Syria, & Tigranocertam urbem alluit. *Tacit. Ann. 15. c. 4.*

Nicer, cri, fluvius Sueviæ in Germania, *il Necher. Sidon. carm. 7. v. 324.*

Niceros, otis, m. nomen est myropolæ cuiusdam, seu unguentarii. *Martial. 1. 12. epigr. 66.* Utrumne Cosmi, Nicerotis an libram. Hinc Nicerotianus, a, um, adject. a Nicerote præstanti unguentorum, & odoramentorum d. rector. *Martial. 1. 6. epigr. 55.* Flagras plumbea Nicerotiana. *Id. lib. 1. epigr. 38.* Nimbis Nicerotianis.

Niceteria, n. 2. *Νικητοριον*, præmium victorum, quod ob victoriam fiebat, & de collo pendens gestabatur, ut torquis, & hujusmodi, ut scribit vetus *Juvenalis Interpret in sat. 3. in illud v. 68.* Et ceromatico tert niceteria collo.

Nicla, f. 1. *Lenza*, fl. Æmyliæ. Oritur ex Appennino M. versus Apuam, & deinde in Bor. tendens, ditionem Mutinensem a Parmensi separat, tandem in Padum apud Brixellum fluit.

Nico, is, ci, a. 3. signum facio, moveo, ut nicere manu, *far segno colla mano. Plaut. Truc. 2. 8. 63.* Emoriere ocyus, si manu nicheris. G. Quid, manu nicherim? Ita legit *Turneb. 1. 24. c. 17.* qui hinc deduci putat verbum *niffo*, as. Alii alteri legunt.

Nicomachus, m. 2. *Νικόμαχος*, pater Aristotelis. Latine exponitur victor pugnæ. Medicus fuisse traditur. ¶ Item filius ejusdem Aristotelis, similiter Medicus, qui scripsit commentarios in Physicam patris. ¶ Item Poeta Tragicus, ex Alexandria Troadis, qui scripsit tragedias undecim. ¶ Item Poeta Atheniensis similiter Tragicus, qui vicit Euripidem, & Theogenem. ¶ Item filius Machaonis, nepos Æsculapii, Medicus, qui scripsit de Medicina libros sex, & de Philosophia unum. *Swid.*

Nicomedenfis, e, ad Nicomediam urbem pertinens. *Plin. 1. 10. ep. 43.* Posse collegium fabrorum apud Nicomedenses constitui.

Nicomedia, f. 1. *Comidia, Νικομήδεια*, urbs Bithyniæ, a Nicomede Rege, qui eam condidit, appellata, olim clarissima, hoc tempore penes Jacens, & deserta ad Propontidem, inter Byzantium, & Nicæam.

Nicopolis, f. 3. *la Pieveja*, urbs Epiri, ad os sinus Ambracii, contra Actium, ab Augusto post M. Antonium devictum condita, apud Arachthum fl. *Plin. 1. 4. c. 1.*

Nictatio, onis, f. 3. *cenno, νιτῆ*, oculorum conclusio, & apertio. *Plin. 1. 11. c. 37.* Ideo neque nictationes iis, quæ animal generant. Et *Paulo post:* Sine ulla nictatione, propter præduros oculos.

Nicto, a, avi, atum, n. 1. *amicicare, ochleggiare, νικῆ*, Ger. *mit den augen zuwipern*, Gal. *cligner les yeux*, Hisp. *senashazer con los ojos*, *συμβλασάτω*, est oculis signum dare, claudendo vel alterum, vel utrunque, freq. verbi *niveo*, inusit. *Plaut. Afin. 4. 1. 39.* Nec illa ulli homini nutet, nictet, annuat. *Plin. 1. 11.* Plerisque vero naturale est, ut nictare non cessent, quos pavidiore accipimus. ¶ Apud *Lucret. 1. 6. v. 181.* nictantia fulmina dicuntur, h. e. micantia, vibrantia lumen prætergens, & nictare faciens.

Nicto, is, n. 3. *fiutare, βίβω*, ad canes pertinet, cum sentiunt odorem leporum, seu perdicum. *Ennius apud Fest.*

Nictor, aris, d. 1. est oculis signum dare, idem ac *niffo*, as, vel est & oculorum, & aliorum membrorum nisi aliquid conari, ut *Festo* placet, a *nitor*. Nam veteres a nitor videntur dixisse & *nixum*, & *nictum*, indeque formasse *nictor*. *Plin. 1. 11. c. 37.* Graviore alium inferiore gena connivent, eadem nictantur ab anulis membrana obeunte. *Lucr. 1. 6. v. 836.* *apud Fest.* Hic ubi nictari nequeunt, insisteretque aliis. Al. leg. *nixantur*. h. e. nituntur, conantur, ut sit velut frequentativum a *nitor*: Cæterum si *nictantur* retineas, eandem habet significationem.

Nictus, us, m. idem ac nictatio. *Festus ex Cæcilio.*

Nidamentum, ti, n. nidus. *Arnob. 1. 6.* Non videtis, sub istorum simulacrorum cavis forices, mures, blattas nidamenta ponere? *Plaut. Rud. 3. 6. 51.* In nervum ille hodie nidamenta congerit. h. e. mufcum, paleas, tomentum, & id genus alia, ex quibus aves nidus construunt suos. Est autem ibi allegoria, quæ significat, lenonem (de quo est sermo) nidum parare, ex quo nascatur nervus. h. e. ea facere, propter quæ brevi nervo plectendus sit, vel compedibus vincendus. *V. integrum Plauti locum.*

Nidifcus, a, um, adject. ad nidum pertinens. *Varronis fragment. apud Scallig. Pomp. & alios:* Ad quos tum volucres vestit pusillos Ufque ad limina nidica efa vilis. *Nonius c. 4. n. 278.* legit *indica*. Alii *nidida*.

Nidificum, ii, nidi constructio. *Apul. 1. 8. Metam.* In carioso stipite nidificia burriebant inhabitantium fornicarum.

Nidifco, as, n. 1. *far nido, νεστινίζω*, nidum facio. *Col. 1. 8. c. 15.* Pedalia in quadratum cubilia, quibus nidifcent aves. *Plin. 1. 9. c. 26.* Nidificare ex alga. *Id. 1. 10. c. 52.* Nidificare luto.

Nidificus, a, um, adject. nidum faciens. *Senec. Medea, v. 714.* Quodcumque tellus vere nidifco creat.

Nidor, oris, m. *odore de cibi, νίω*, Ger. *ein geschmack*, Gal. *odeur*, Hisp. *olor, κλίωρα*, proprie est odor efculentorum, interdum & aliorum. *Martial. 1. 1. epigr. 93.* Palceris & nigre solo nidore culinæ. *Virg. 12. Aen.* Illi ingens barba relixit, nidoremque ambuta dedit. *Hor. 1. 2. Serm. sat. 7. v. 38.* Nafum nidore fupinor. *Plin. 1. 13. c. 1.* Cedri tantum, & citri in sacris fumo convolutum nidorem verius, quam odorem nove- rant. ¶ Differunt odor, & nidor in eo, quod odor in malam partem fumi non solet nisi cum addito, ut malus odor, teter, fœdus: at nidor absolute positus fœtorem significat.

Nidorofus, a, um, adject. nidorem multum exhalans. *Tertull. 1. 5. adv. Marc. c. 5.* Holocaustomata nidorofa.

Nidullor, aris, d. 1. *far nido, νεστινίζω*, nidifco. *Varr. apud Non. c. 2. n. 598.* Halcyones hyeme in aqua nidulantur. *Gell. 1. 2. cap. 29.* Cassita nidulatur in fetibus. ¶ *Plin. 1. 11. c. 28.* Aliud (infecturum) genus, qui e fimo ingentes pilas averfis pedibus volutant, parvosque in iis contra rigorem hyemis vermiculos fœtus sui nidulantur. h. e. in nidulo sovent, vel excubando excludunt.

Nidulus, m. 2. *νιδιυλοσ, νεστινίζω*, parvus nidus. *Gell. 1. 2. c. 28.* De aviculæ nidulo lepide, atque jucunde præmonet. *Cic. 1. 1. de Orat. c. 44.* In asperissimis faxis tanquam nidulum affixam.

Nidus, di, m. 2. *nido, νῆ*, Ger. *ein vogelneft*, Gal. *nid*, Hisp. *nido, νεστιά*, *κλίω*, avium domicilium. *Quintil. 1. 2. c. 16.* Texere nidum. *Cic. 1. 2. de Orat. c. 6.* Quemadmodum volucres videmus procreationis, atque utilitatis suæ causa fingere, & construere nidus. ¶ Per Metonymiam accipitur pro fœtu avium, quasi continens pro contento. *Virg. 12. Aen. v. 475.* Pabula parva legens, nidifque loquacibus efcas. *Colum. 1. 7. c. 9. ad fin.* Et in cubili suam quique matrem nidus expectat. Ubi de fœrotæ tortu loquitur. ¶ Translate usurpatur pro quodam vasis genere, a nidorum similitudine. *Varro apud Non.* Lymphæque e lacuna fontium allata nidus implent. ¶ Et nidi dicuntur, in quibus merces in tabernis separatim tenentur, *εικίς, Mart. 1. 1. epigr. 118.* De primo dabit, altero nido rafum pumice, purpuraque cultum. ¶ Denique dicitur de quovis cuiusque domicilio. Hinc *Virgilius* villam suam, nidum senectutis suæ, vocabat, reterente *Plin. 1. 6. ep. 10. Horatius etiam 1. 1. ep. 10. v. 6.* Tu nidum servas, ego laudo ruris amœni Rivos.

Nigellus, a, um, *negretto, νῆγάλλος*, subniger, dim. a niger. *Varr. apud Non. c. 16. n. ult.* Nigellum amiculum. *Auson. ep. 4. v. 72.* litteras vocat, Cadmi nigellas filias.

Niger, gra, gram, o. 1. 2. *negro, moro, νῆγρ*, Ger. *schwarz*, Gal. *noir*, Hisp. *negro, ὀ μίλας, ἡ μίλαρα, πο μίλας*, nigredine coloratus. *Virg. 4. Georg.* Et nigram mactabis ovem. *Cic. 2. de Div. c. 3.* Nescio, qui ille divinus, si oculis captus sit, ut Tiresias fuit, possit, quæ alba sint, quæ nigra, dicere. *Juv. Sat. 3.* Nigra in candida vertunt. Solebant enim præci bonum, & laudabile alba creta notare, malum, & turpe carbone nigro. ¶ Hinc niger interdum translate pro malo ponitur. *Horat. 1. 1. Sat. 4. v. 84.* commissa tacere Qui nequit, hic niger est, hunc tu, Romane, caveto. *Cic. pro Cæcin. c. 10. de Clodio.* Sex. Clodius, cui nomen est Phor- mulo, nec minus niger, nec minus confidens, quam ille Terentianus est. ¶ Ponitur & pro obscuro, umbrato, ut nigræ silvæ. *Horat. 1. 1. od. 21.* Nigrum nemus. *Virg. 3. Georg.* ¶ *Juven. Sat. 1. v. 71.* Insuperitque rudes melior Locusta propinquas, Per famam, & populum nigros efferre maritos. Ubi nigros maritos. h. e. veneno sublatos intelligit. nam tali necce perempti livorem contrahunt. ¶ Comparativum est *nigrior*, Superlativ. *nigerimus*. *Virg. 3. Georg. v. 278.* nigerimus auster. *Ovid. Heroid. ep. 17.* Cælum pice nigrius.

Nigidus, ii, sigulus, Philosophus Pythagoricus, floruit Romæ. Cæsaris, & Ciceronis tempore. Multa scripsit de re grammatica, ut testatur *Gallus*, qui proinde sæpe de eo mentionem facit.

Nigra, æ, herba tribus foliis longis intubaceis, quæ illita cicatrices ad colorem reducit. *Plin. 1. 27. c. 12.*

Nigrans, antis, nom. ex partic. idem ac niger. *Virg. 5. Aen. v. 97.* ni- gran-

gnantes terga juvenci. *Lucret. l. 2. v. 792.* Nigraans color. *Silius l. 9. v. 245.* Corpora ab immo dico servans nigriantia Phæbo.
 Nigredo, inis, f. *negreza*, גוֹרֵר, Ger. *schmaretz*, Gall. *noircerus*, Hisp. *negror*, *μυλακη*, & color niger, *Apul. l. 2. de Afino*: Corvina nigredine cæruleos columbarum colli Rosculos æmulantur. *Marrian. Capell. l. 2.* Libri nigredine colorati.
 Nigredo, es, offer nero, n. 2. niger sum. *Pacuv. & Acc. apud Non. c. 2. n. 582.*
 Nigredo, is, nigri, n. 3. *faris* nero, *μυλακη*, niger fio. *Ovid. 5. Fast.* Cælum nigrefcit ab Aultris. *Colum. l. 12. c. 48.* Olivæ cum nigruerint. *Virg. 11. Æn. v. 824.* tenebris nigrefcunt omnia circum.
 Nigrilo, as, n. 1. offer neretto, offerire, *παρακαταρρα*, aliquantulum niger sum. *Plin. l. 10. c. 3.* Viribus præcipua, colore nigricans, sola aqualarum factus suos alite. *Adde l. 35. c. 16.*
 Nigricolor, ris, nigrum colorem habens. *Solin. c. 2.* Nigricolor facies.
 Nigrifco, as, a. 1. *annere*, *far nero*, ut nigrificare dentes, apud *Marcell. Empir. c. 35.*
 Nigris, m. 3. *Nixes*, fl. Lybie ulterioris. Ejusdem est, ac Nilus, naturæ. Nam & calamum gignit, teste *Plin. l. 5. c. 8.* & papyrus, ejusdemque generis animantes, quæ in Nilo gignuntur: eisdem etiam temporibus augetur. Dicitur licet propter solitudines nigri pulveris, eminentibus interdum velut exultis cautibus. *Pop. Nigrisæ.* ¶ Item Nigris, fons est in Æthiopia, quem nonnulli caput Nili putaverunt. *Plin. l. 5. c. 9.*
 Nigritia, æ, f. idem ac nigredo. *Plin. l. 9. c. 38.* Nimirumque ejus nigritudæ dat austeritatem.
 Nigrities, ei, f. idem ac nigredo. *Cels. l. 8. c. 2.* Si autem nigrities est, aut si caries ad alteram quoque partem ossis transit.
 Nigritudo, inis, f. idem ac nigredo. *Plin. l. 10. c. 36.* Nulla veris initio apparet nigritudo in rostro.
 Nigro, as, avi, atum, n. 1. offer nero, nigrefco, niger sum. *Lucret. l. 2. v. 732.* ne forte hæc albis ex alba rearis Principiis esse, ante oculos quæ candida cernis; Aut ea, quæ nigrant, nigro de femine nata. *V. Nigrans.* ¶ Active pro nigrum facere, seu lividum. *Stat. l. 2. Silv. v. 6. 83.* non æviros atros Nigraffret planctu genitrix sibi sæva lacertos.
 Nigros, oris, m. idem ac nigredo. *Cic. l. 1. de Div. c. 14. ex Pacuv.* Noctisque, & nimborum occæat nigror. *Cels. l. 2. c. 1.* Nigrorem in ulceribus excitat.
 Nihil, n. indecl. niente, idem ac nihilum, a quo factum est per Apocopen extremæ syllabæ. *Cic. de Sen. Nihil ergo agebat Q. Maximus?* ¶ Nihil ad rem, nulla a proposito. *Cic. in Orat. c. 64.* ¶ Nihil ad me attinet, a me nulla importa. *Terent. Andr. 4. 1. 60.* Et omisso verbo. *Cic. 2. de Or. Quem cognovimus non illitteratum; sed nihil ad Persium.* ¶ Nihil aliud, quæ, non alio che, *solanente*. *Sueton. in Cæs. c. 20.* Ut domo abditus nihil aliud quam per edicta obnuantiaret. *Id. in Aug. c. 83.* Ad pilam primum folliculumque transit; mox nihil aliud quam vectabatur ac deambulabat. *Cic. de Amic. Amare nihil aliud est, quam cum diligere &c.* ¶ Eodem modo, nihil præterquam vigilatum est, apud *Liv. l. 3. h. e.* tantummodo vigilatum est. Sic, nihil amplius quam, *Suet. in Galba. c. 19.* Nihil amplius, quam continere se statuit. ¶ Nihil minus, nulla meno. *Cic. 3. Off. c. 20.* Cadit ergo in bonum virum mentiri? nihil profecto minus. ¶ Nihil non, pro omne, vel omnia, *rusto*. *Hor. de ar. poet. v. 122.* nihil non arroget armis. ¶ Nihil mihi cum illo est, non ho che *fre con colui*, *Terent. Andr.* ¶ Ponitur interdum pro non. *Idem ib. 1. 2. 31.* Nihil circuitione usus es. *Liv. l. 25. c. 7.* Militibus, qui ad Cannas commilitones suos pugnantem deferrent, Senatui nihil videri rempublicam committendam esse. ¶ Usurpatur etiam more substantivi. *Cic. de clar. Or. c. 58.* Nihil admodum litterarum sciebat. Sic nihil pensi, apud *Sallust.* nihil incommodi, apud *Terent. Hecyr. 3. 3.* ¶ Nihil est, dicimus, cum rem quamquam elevamus, aut negamus. *Ter. Andr. 2. 2. 3.* Lætus est, nescio quid. C. nihil est.
 Nihilum, adv. niente fin' ora, *ὄνειαυ*, nihil adhuc. *Cic. Fam. 12. ep. 12.* Et quamquam nihilum audieramus.
 Nihili. V. Nihilum.
 Nihilominus, adv. niente meno, *nondimeno*, *ὄνειαυ ἄρτιν*, duæ dictiones sunt, *nibilo*, & *minus*, quæ vulgo conjunguntur per modum adverbii, & usurpatur pro tamen, vel attamen. *Cic. 1. de Inv. Quare meo quidem anuo nihilominus Eloquentiæ studendum est. Id. l. 10. Fam. ep. 4.* In his rebus, quæ nihilominus, ut ego absum, confici possunt. *Plin. l. 17. c. 16.* Nihilominus tamen & luto munite, & vinculo melius. ¶ Divisum *Plin. jun. l. 7. ep. 27.* Auditio pretio, percunctatus omnia docetur, ac nihil minus, immo tanto magis conducit.
 Nihilum, i, a. niente, *nessuna cosa*, *ἄδην*, Ger. *nichts*, Gal. *sien*, Hisp. *nada*, *ὄνειαυ*, nulla res, a ne, & *hilum*. *Varro l. 8. de L. Prisc. l. 5.* Hilum vero, ut *Festo* placet, est id, quod grano fabæ adhæret. Alii est idem quod *ulium*, ut *Christ. l. 1. docet. Horat. l. 2. sat. 3.* Stultitiane erret, nihilum distabit, an ira? *Pers. Sat. 3. v. 84.* De nihilo nihil, in nihilum nil posse reverti. *Ter. Hecyr. 5. 7. 1.* Non hoc de nihilo est, quod Laches me conveniam esse expetit. h. e. non frustra est, non est nihil. *Propert. l. 2. eleg. 2. v. 16.* Non sum de nihilo blandus amator ego. *per niente non sono amante. Id. l. 2. el. 16. v. 52.* Nec sic de nihilo fulminis ira cadit. *non cade così per poco.* ¶ In nihilum redigere, venire, verti, interire, *ridurre, o ridurli in nulla*, *Cic. Fam. 11. & in Orat. Lucret. l. 1. &c.* Nihili, absolute, *da nulla*. *Cic. Tusc. 3.* Si nil sit ab eo quod nequiquam est in tali homine, ex quo idem nihili dicitur. *Plaut. Pseud. 4. 7.* Servus nihil est, suum qui officium facere est immemor, nisi adeo monitus. *Adde Varr. l. 8. de L. L.* ¶ Nihili facere, nihil pendere, *stimar nulla*. *Cic. 2. Fin. c. 27.* At eum nihili facit. *Ter. Eun. 1. 2.* Istud abs te factum nihil pendem? ¶ Eodem sensu dicimus, pro nihilo habere. *Cic. pro Dom. Pro nihilo habenda est adoptio nullo decreto probata. Id. ad Att. Dii immortales, quam mihi ista pro nihilo videntur!* ¶ Nihilo aliter, non aliter. *Terent. Phorm. 3. 2.* Is me fessellit, ego isti nihilum aliter ac sui. *io sono curavvia il medesimo verso di lui.* ¶ Jungitur sæpe cum nominibus comparativis. *Cic. Ver. 7.* Nihil diligenter ad classem ornandam esse cœpit. Sic nihil plus, nihil secius. *Terent. Eun. 1. 1. & Andr. 3. 2.*
 Nil, n. indecl. idem ac nihil, unde factum est, per Synopen. *Nepos in Thrasyb. c. 2. in fin.* Nihil attingit, nisi arma, quibus indigebat. *Virg. 3. Georg. Te sine nil altum mens inchoat.* ¶ Interdum adverbialiter sumitur pro non. *Lucr. l. 5. v. 164.* Nil opus est verbis.
 Niliacus, a, um, *Niliacus*, quod ad Nilum spectat, Ægyptius. *Martial. l. 4. epigr. 42.* Niliaciis primum pier hic fit natus in oris. *Juven. Sat. 1.* Cum pars Niliacæ plebis. *Martial. l. 13. epigr. 122.* Acetum Niliacum. *V. Acetum.*
 Niliacola, æ, ad Nilum incolens. Ægyptius. *Prudent. l. 2. adverb. Symmach. v. 493.* Ius Niliacolas reliquit.
 Niliacæna, æ, Nilo genitus, h. e. Ægyptius. *Macrob. l. 1. Sat. c. 16.* Argutus Niliacæna, & gentis accola numerorum potentis. *Ovid. l. 1. de art. am. v. 77.* Niliacæna Memphis sacra juvencæ. h. e. Iudis. *Al. leg. lingersæ.*
 Nilion, a, 2. *nilion*, gemma, colorem habens fumidæ topazii, aut aliquando melleæ. *Plin. l. 37. c. 8.* India hæc habens generat, & milion, fulgore hebeti, & brevi, & cum intueare, fallaci.

Nilotæus, a, um, *Νηλοταῖος*, *Νηλοταῖος*, quod est ex Nilo, ut Nilotica tellus, *Martial. l. 6. epigr. 80.* Nilotica aqua. *Senec. l. 3. qu. nat. c. 25.*
 Nilotus, idis, adject. factum a Nilo, Ægyptia. *Martial. l. 10. epigr. 6.* picæ tunica Nilotide Mauri.
 Nilum, idem ac nihilum. *Læcet. l. 1. v. 237.* Haud igitur possunt ad nihilum quæque reverti.
 Nilus, m. 2. Nilo, *Νῆλος*, fl. maximus Africa, in Æthiopia, & Ægypto. Dicitur esse a Nileo Rege. *Servius* Nilum dici existimat, quasi *νῆλος*, hoc est, novum trahentem limum, quia sua inundatione in Ægypti agros novum infert lutum, & obliando feraces reddit. A Poetis fingitur filius Oceani, & Terræ, multofoque filios genuisse, Minervam, Vulcanum, Dionysium, Mercurium quartum, Herculeum. *Cic. 3. de nat. Deor. Boc. l. 7. Gen.* ¶ Bis in anno certis diebus, præcipue circa solstitium æstivum, auctu magno, per totam spatiatum Ægyptum terram pluviis omnibus destitutam aquis suis irrigat, limo tegit, & læcundissimam efficit. Unde unica spes Ægyptiis in Nilo positæ est, quia fertilis, aut sterilis annus est, prout ille magnus, aut parcius infusit. *V. Cic. 3. de nat. Deor. Senec. l. 4. quest. nat. c. 2. & Plin. l. 5. c. 9. & l. 18. c. 18.* ubi de Nilo multa. ¶ Unde revera ortum habeat, quæque causæ incrementi ejus, Veteribus ignotum fuit: qua de re *V. Senec. l. 6. quest. nat. c. 8.* ¶ In Ægyptium mare septem ostiis se exonerat, unde *Juven. Sat. 13. v. 26.* Rari quippe boni, vix fuit numero totidem, quot Thebarum portæ, vel divitis ostia Nili. ¶ Nili quoque apud Veteres accipiuntur pro fossis, seu canalibus, quibus aqua in locum aliquem deducitur, cujus generis erant ii, qui aquam in privatas domos derivabant, & qui spectaculis circumdari solebant. *Cic. Q. Fr. l. 3. ep. ul. Imagines istæ, & palæstra, & piscina, & nilus, multorum Philotimorum est, &c. Id. 2. Leg. c. 1.* Ductus vero aquarum, quos isti nilos, & Euripos vocant, quis non, cum hæc videat, irriferit?
 Nimbatus, a, um, nimba, idest, fasciola ligatus. Aliqui interpretantur unguento perfusum, a *nimbo vase*. *Plaut. Pæn. 1. 2. 135.* Tam magis est nimbata, & nuxæ meræ.
 Nimbifer, ra, rum, *ὀμβροφόρος*, ferens nimbos. *Avien. in Phænom. Arar. v. 858. & Ovid. 4. de Pont. ep. 8. v. 60.* Ad styga nimbifero vindicis igne datos. Ita legit *Scalig. & Heinf. ex MSS.* Alii *nubifero*.
 Nimbosus, a, um, *ὀμβροδύτης*, pluviosus, gravis nimbis, afferens nimbos. *Virg. l. 1. Æn. v. 535.* Fluctu nimbosus Orion. *Plin. l. 18. c. 11.* Campus est montibus subjacens nimbofiss.
 Nimbus, i, m. *nembo*, *pioggia improvvisa*, *ὄμβρος*, Ger. *ein schiegen regen*, Gal. *ravine, pluye avec orage*, Hisp. *nubada de agua*, *ὄμβρος*, *νέφος*, repentina, & præceps pluvia, ut testatur *Apulejus de mundo*, item *Serv. in l. 1. Æn. Liv. l. 1. c. 16.* Subito coorta tempestas cum magno fragore tam denso Regem operuit nimbo. ¶ Ponitur & pro nube. *Virg. 2. Æn. v. 615.* Jam summas arces Tritonia (respice) Pallas infedit, nimbo est-fusum. *Id. ib.* conuerunt æthere nimbi. ¶ Item pro vento. *Virg. l. 1. Æn. Nimborum in patriam loca facta furentibus Aultris Æolia venit.* ¶ Aliam etiam minus vulgarem hujus vocis notionem docet nos *Isid. l. 19. c. 31.* Nimbus, inquit, est fasciola transversa ex auro asluta in linteo, quod est in fronte fœminarum. Usus *Arnob. l. 2.* Laminas pertunderent aurium, imminerent frontes nimbis, fuligine oculos in-umbarent. ¶ Aliqui addunt, fumi etiam pro vasis genere, quo vina, unguenta, & alii liquores funduntur. *Martial. l. 14. ep. 112.* A Jove qui venit, miscenda ad pocula largas fundit nimbus aquas, hic tibi vina dabit. Sed hic imbre, vel nubem significare videtur. ¶ Translate ponitur pro quavis densa, & subita sparsione, sive multitudi- tudine, quæ in modum nimbi, aut procellæ ingruit. *Valer. Max. l. 5. c. 3.* Quo enim nimbo, qua procella verborum impium caput obrui meruit? *Flor. l. 3. c. 8.* Lapidum, saxorumque nimbo classem operuerunt. ¶ Item pro quavis subita & repentina calamitate. *Cic. 15. Attic. epist. 9.* Quis iste in domo tua casus armorum? sed hunc quidem nimbum cito transisse lætor. ¶ *Nimbum pro nimborum, Pacuv. apud Cic. l. 1. de Divin. cap. 14.*
 Nimie, adv. idem ac nimis, vel valde. *Plaut. Mil. 4. 6. 32.* Tam nimie ut a- mententur. Ita quidam Lexicographi. Ad optimæ pleræque editiones habent *misere*. *Macrob. l. 6. Saturn. c. 6.* Non nimie, fed pulcre dictum.
 Nimiætas, atis, f. *superfluitas*, *πελαγία*, superfluitas, redundantiæ, nimis copia. *Col. l. 6. c. 24.* Nimiætas verni pabuli pecudes exhilaratæ lasciv- iunt. *Pallad. l. 7. c. 7.* Sanguinis nimiætatem prohibet.
 Nimio, adverb. *affai troppo*, valde, nimis. *Plaut. Trucul. 4. 1. 6.* Nimio mag- næ mellinæ est mihi. *Id. Pæn. 1. 2. 90.* Bonam ego, quam beatam me esse nimio dici mavolo. ¶ Jungitur frequenter comparativis. *Plaut. Pers. l. 3. 31.* Nimio melius. *Cic. Att. l. 10.* Te nimio plus diligo.
 Nimiopere, adv. idem ac nimis, vel admodum nimis. *Cic. in Parad. 5.* Quos ædificia magnifica nimio opere delectant. Sed alii legunt disjunctim *nimio opere*.
 Nimirum, adv. *certamente*, *ἴστω*, Ger. *nemlich*, Gall. *certes*, Hisp. *ciertamente*, *ὀπίσθεν*, certe, pro certo, sine dubio, ut *Donatus* inquit, adv. confirmandi, a ne, & *mirum*, quasi ne mirum sit, vel nec mirum est. *Cic. 4. Tusc.* Itaque in cognitione nimirum assentiant. *Aulæ. ad Her. l. 1.* Abolute nimirum munus oratorum confecerimus. ¶ Quæ quando ad responfionem adhibetur pro utique, certe. *Quint. l. 12. c. 1.* Uter melior dicitur Orator? Nimirum qui homo quoque melior. ¶ Est etiam adv. explanandi, significat scilicet, videlicet, nempe. *Cic. pro Flac.* Hoc nimirum est illud, quod non longe a gradibus Aureliis hæc causa dicitur.
 Nimis, adv. *troppo*, *ἄνωγ*, Ger. *zu viel*, Gal. *trop*, Hisp. *demasiado*, *ἄνωγ*, *ἄνωγ*, *ὀπίσθεν*, plus satis, supra modum. *Cic. 1. de Orat.* Neque sumus nimis avidi. *Id. 1. Off.* Nimis magnum studium. ¶ Usurpatur etiam cum genitivo. *Cic. in Orat.* Nimis infidiarum ad capiendæ aures adhiberi videtur. ¶ Item cum aliis adverbis. *Id. 3. Leg. in princ.* Nec nimis valde, nec nimis sæpe laudaveris. ¶ Ponitur etiam pro valde, multum. *Id. Attic. l. 7. ep. 24.* ¶ Philotimi litteræ me quidem non nimis, sed eos admodum delectarunt. *Plaut. Rud. 4. 2. 15.* Nihil est, qui piger est; nimisque id genus odi. *Id. Stich. 2. 3. 49.* Nimis factum bene. *Nimis quam*, maximore. *Plaut. Mostel. 2. 2. 79.* Nimis quam formido, ne manifesto hic me opprimat.
 Nimirum, adv. idem ac nimis. *Cic. 4. Acad.* De quo jam nimirum etiam diu disputo. *Horat. l. 3. od. 3.* Nimirum pii. ¶ *Nimirum quantum*, idem est ac plurimum, maximore, *εἰς ὀπίσθεν*, *Cic. 4. Fin. c. 25.* Differre inter honestum & turpe nimirum quantum. *Gell. l. 16. c. 6.* Sed ni- mium quantum audacter inquit, &c. *Id. l. 18. c. 3.* Lingua, atque fa- cundia nimirum quanto præstabilis. *Al. leg. quantum.*
 Nimirus, a, um, *troppo*, *imtempato*, *ἄνωγ*, Germ. *zu heftig*, Gall. *ex- cessif*, Hisp. *demasiado*, *ἄνωγ*, *ἄνωγ*, *ὀπίσθεν*, quod modum excedit. *Cic. 4. Tusc.* Nam quod ajunt, nimia refecari oportere, naturalia re- linqui. *Id. Brut. l. 15. Fam.* Quod in honoribus decernendis esse ni- mium, & tanquam prodigius. ¶ Reperitur etiam cum genitivo. *Liv. l. 6. c. 11.* Manlius nimis animi cum alios principes sperneret. *Tac. l. 19.* Sermois nimis erat. ¶ Et cum ablat. *Hor. l. 2. Carm. od. 12.*

Et nimium mero Hyleum. h. e. intolerabilem ebrietate. *Plin. l. 1. c. 2.* Et minus fertiles vino, acinis, & læce numæ. Sumitur interdum nimus pro præpotenti, & superbiante. *Tacit. 3. Hist. c. 52.* Erant qui necerent moras, quippe jam nimis Antonius. *Id. in Agric. c. 7. de legione vicefima.* Legatis quoque nimia & formidolosa erat. *Valley. l. 2. c. 32.* Nimius Reip. liberæ vir. ubi dativum casum nota.

Ningit, vel ninguit, ebat, xit, imp. 3. *nevicare*, נִינְגִית, Germ. *schneben*, Gal. *il neige*, Hisp. *nevar*, *nieva*, est nive pluere. Antiqui dicebant *ningo*, & *ninguo*. *Pierius* quidem in 3. *Georg.* testatur, *de ninguo* per u in omnibus codicibus scriptum invenisse. Est a *nieva*, quod idem notat, n inferio. *Virg. 3. Georg.* Interea toto non secius aere ningit. ¶ Translate sumitur pro magnam copiam rei alicuius effundere, & aspergere. *Lucret. l. 2. v. 627.* Ninguntque rosarum floribus. ¶ Passive impersonaliter. *Apulej. in Florid. n. 2. (al. l. 1.)* Totum illud spatium, qua pluitur & ningitur.

Ningor, oris, m. nivis copia decidens. *Apul. de mundo.* Eam tempestatem nos ningorem vocamus.

Ningulus, a, um, *nevofo*, *nievus*, nivofus, nivalis, nivibus abundans. *Aulon. ad Paulin. v. 68.* Barcino me bimaris, juga ninguida Pyrenæ. Et *paulo post v. 123.* Jam ninguida linquit Oppida Iberorum.

Ninguis, is, f. idem quod nix apud Veteres. *Lucret. lib. 6. v. 736.* Albas decedere ningues. *Apul.* Omnia ningue caneant.

Ninguit, V. Ningit.

Ningulus, a, um, nullus, nemo. *Enn. apud Fest.* Ne ningulus mederi queat.

Ninive, f. i. urbs maxima Assyriæ, quam Assur condidit, sic dicta a Nino Rege, qui eam amplificavit, Regia olim Assyriorum, in regione *Diarbech* dictâ, ad Tigrim fl. supra Bagdatum in Bor. 100. M. P. Aliqui omnino extinctam putant. ¶ Pop. Ninivitar. *Terrull. l. 5. adv. Marcion. & Prudent. Catem. 7. v. 131.*

Ninnius, ii, m. parvus equus, qui & hinnus dicebatur, ex Græco *νίνος*, ut docet *Scalig. ad lib. 5. Manilii. Mecenas ad Horatium.* tu tuum sodalem Ninnio videas strigiflorem.

Niobæus, a, um, quod ad Nioben spectat. *Horat. l. 4. Carm. od. 6.* Quem proles Niobææ magne vindicem linguæ, Tityosque raptor sensit.

Niobe, f. i. *Niobê*, filia Tantalii Regis Phrygiæ, & Lydiæ, qui Jupiter dictus fuit, ex Taygete, al. ex Penelope, uxore Amphionis, Regis Thebarum, cui septem filios, totidem filias peperit. Cum Thebanæ mulieres iussu Mantus filie Tirefiæ rem divinam Latonæ facerent, eas reprehendit multis verbis, se fe Deæ antelerens, illisque persuasit, ut illis facris ablinerent. Latona irata filios Apollinem, & Dianam in vertice Cynthii montis admovit, ut injuriam ulciscerentur, qui Ismenium, & Sipyllum sagittis confinxerunt, cum fe exercebant in equestri certamine in campo extra urbem, reliquos pueros in palæstra, tegeruntque, ut septem virgines, cum fratres extinctos una cum matre flierent, repentina morte conciderent. Niobe ex dolore in lapidem versa est, qui in Sipyllum Lydiæ montem in Phrygiæ Magnæ confinio, ubi illa nata fuerat, turbine venti raptus est, & fixus in cacumine montis liquitur, & lacrymis etiam nunc manat. Hinc a Poetis Sipyliæ mater Niobe dicitur. *Cic. 3. Tuscl. Niobe fingitur lapidea propter æternum, credo, in luctu silentium. Ovid. 6. Metam. Boec. 12. Gen.* ¶ Niobe item, filia Phoronei Regis Argivorum, ex qua Jupiter Olirum suscepit, qui & Apis, vel Serapis dictus est. *Boec. l. 7. Gen.*

Niphates, m. 3. *Niphates*, pars Tauri M. inter Armeniam maiorem, & Mesopotamiam. ¶ Nyphates item, fl. qui profluit ex Niphate M. qui Armenios, Medos, ac Mesopotamios attingit, ac in Tigrim influit. *Virg. 3. Georg. v. 30.*

Nipha, orum, n. *νιφή*, iavaca, a *νιφτω*, iavo. Hoc nomine dicta est comœdia Pacuvii. *Cic. 2. Tuscl. c. 21.*

Nireus, m. 2. *Nireos*, filius Charopi, & Aclajæ, Græcorum omnium, qui ad Trojam navigaverunt, formosissimus. *Ovid. l. 4. de Ponto, el. 13. vers. 16.* Tam mala Theritem prohibebat: forma latere, Quam pulcra Nireus conspiciebat erat. *Propert. l. 3. eleg. 18.* Nireæ non facies, non vis erant Achillem.

Nis, dat. pl. pro nobis, apud vet. *Fest. in voce Calim.*

Nisa, V. Nisæa.

Nisæa, f. i. *Νισα* Parthenes, cujus caput fuit Alexandropolis, in qua præstantissimi equi natebantur, qui Nisæi dicti sunt. *Plin. l. 6. c. 26. Strabo l. 11.* ¶ Nisæa item, vel Nisa, *Talazar*, urbs Margianæ præcipua. ¶ Nisæa item, *Salyvia*, urbs Mezariidis maritima, in Atticæ confinio ad sinum Saronicum, ubi Megarenium erant Navalia, teste *Thucyd. l. 2.* Hic Bacchum a Nymphis educatum fabulantur, unde Nisæus cognominatus est.

Nisæus, a, um, quod ad Nisum spectat, ut *Nisæi canes*, Scylla filia Niti, vel meius Scylla filia Phorci (nam Poetæ interdum tabulas confundunt) cujus pars interior in canes versa est, & tretum Siculum nautis intestum, & trementum facit. *Ovid. 4. Fast. Et vos Nisæi naufraga monstra canes.* ¶ A Nisa urbe Mezariidis Nisæus dictus est Bacchus, quod ibi a Nymphis educatus fuit.

Nisæus, a, um, adject. idem quod Nisæus, ut Nisæia virgo, apud *Ovid. 4. Met. v. 55. h. e. Scylla.*

Nisi, *se non*, εἰ μὴ, si non, præterquam, a *ne*, & *si*. Regit tum indicativum, tum conjunctivum. *Cic. 2. de Or. Miseros illud nolunt, nisi se forte jactant.* ¶ Intervit sæpe exceptionibus. *Ter. Andr. 2. l. 6. Nihil aliud nisi Philumenam volo. Cic. de Amic. c. 5. Nili in bonis, amicitiam esse non posse. Senec. Suavor. 2. Taygeti montis, nisi Laconibus, difficillima juga. Plaut. Men. prol. v. 59. Et liberorum, nisi divitiæ, nihil erat. h. e. liberis carebat, non divitiis: quæ insolens est loquendi ratio. particula enim nisi non nisi similia, & eisdem generis excipit. ¶ Interdum ponitur pro *sed*, *ma*, *senonché*. *Cic. 13. Fam. ep. 1.* Nec cur ille tantopere contendat, video, nec cur tu repugnes: nisi tamen minus tibi concedi potest, quam illi, labore sine causa. *Id. ib. ep. 73.* De re nihilo possum judicare, nisi illud mihi persuadere, te nihil temere recitasse. *Ter. Adelph. l. 2. v. 73.* Ecce autem de integro, nisi quidquid est, volo scire. Eodem modo locutus est Plautus, cujus exempla congerit *Parvus in Lex. Crit.* ¶ Nisi si, idem est, ac nisi, *se non se. Terent. Andr. l. 5. 13.* Quamobrem? nisi si id est, quod suspicor. *Quintil. l. 1. c. 9.* Poetas metri necessitas excusat, nisi si quando nihil impediante in utroque modulatione, pedum alterum maluit. *Cic. Catil. 2. cap. 4.* Nisi vero si quis est, qui cæ. ¶ Nisi quod, *senonché*. *Cic. 9. Fam. ep. 16.* Nihil video quod timeam, nisi quod omnia sunt incerta. ¶ *Nisi vero*, & *Nisi forte* servunt transitionibus, & ironiæ. *Cic. pro Syll.* Nisi vero paucos fuisse putatis &c. *Id. de Fido.* Nisi forte volumus Epicureorum opinionem sequi. ¶ Nisi pro tantum, volummodo. *Plaut. Epid. 2. 2. 80.* Nisi ea, quæ tu vis, volo. *Cic. pro Rofe. Am. c. 35.* Nili hoc video, Capitonem in his bonis esse focum. ¶ Pro præterquam. *Id. l. Tuscul. Quid tum agimus, nisi animum ad se ipsum revocamus? cho. alio facismo, ebe richiamare, &c. Non nisi, & nisi non. Cic. 1. Fam. ep. 1.* Nisi perfecta res, de me non conquiesci. *P. aut. Amph. l. 1. 234.* Non loquar, nisi paucâ facta.*

Nisibenus, a, um, adject. a Nisibe. *Amian. l. 25. c. 38.*

Nisibis, is, f. urbs Mesopotamiæ antiquissima, *Nisibin*, *Nisbin*. *Plin. l. 6. c. 13.*

Nisus, i, m. 2. *Nisos*, Rex Megarenium, pater Scyllæ, contra quos dum pugnaret Minos, devictis Athenensibus, propter filii Androgei interitum, quem Athenienses, & Megarenfes dolo necaverant, amatus est a Scylla, quæ ut hosti placeret, comam purpuream parenti abscissam ei obtulit, quam Nisus illa habuerat consecratam, ut tandiu Regno potiretur, quandiu illam habuisset intactam. Sed Scylla a Minoe contempta fuit. Nisus extinctus Deorum miseratione in halææti avis mutatus est formam: Scylla etiam, dum Minoem in Cretam renavigantem sequitur, in avem cirim conversa est: quæ aves hodie magna inter fe flagrant discordia. *Ovid. 8. Met. Serv. in l. Georg.* ¶ Nisus itaque est avis genus, ex hac fabula nomen ducens, ut *Ovid.* narrat *loc. cit. sparviere*, o *smerviglio*, *niepos*. Sunt qui putant halæætum esse, ut dictum est: alii accipitrem minorem vocant. *Virg. 1. Georg. v. 404.* Apparet liquido sublimis in aere nisus, Et pro purpureo pennis dat Scylla capillo.

Nisus, a, um, *νισος*, partic. a nitor, pro nixus. *Cic. pro Cluent. c. 57.* Vestra æquitate nisi confidimus. Ita legendum cenfet *Parvus in Lex. Crit.* ubi alia exempla congerit ex *Livio*, & *Ulpiano*. Ubique tamen alii leg. *nixus*.

Nisus, us, m. *νισος*, *νισος*, conatus. *Cic. 2. Tuscl. c. 21.* Pedetentim, inquit, ite, & sedato nisus. *Virg. Æn. 11. v. 852.* Dea rapido pulcherrima nisus.

Nitidula, æ, f. genus muris agrestis. *Serv. in l. Georg. Cic. pro Sex. c. 31.* Id satum civitatis tuit, ut illa ex vepreculis extracta nitidula Kemp. conaretur arrodere. *Plin. l. 8. c. 57. de muribus.* Conditæ & hi cubant, rursus ætate juvenescunt, simili & nitidulus quiete. Al. alit. leg.

Nitaciatio, is, a. 3. nitidum facio. *Gell. l. 18. c. 11.* Ventus mare æeruleum crispificans nitaciatio.

Nitæctus, a, um, nitidus. *Juvench. in Matth. c. 6.* grato crinem nitæctus olivo.

Nitæla, æ, f. nitor. *Solin. c. 35.* Nam præcipua viris gloria est in armorum nitela. ¶ Dicitur etiam de micis pulveris auri. *Solin. c. 36.* Nitelas interpretantur micas pulveris auri, quæ inter arenas reperiuntur. ¶ Nitela item, vel nitidula est mus agrestis in vepribus agens. *Martial. l. 5. epigr. 39.* Quæ crine vincit Bætiæ gregis vellus, Rhenique nodos, aureamque nitelam. Ubi rutilos puellæ crines comparat cum lana Bætica, capillis Germanorum, & pilis nitelæ. Alii hic quoque micas auri intelligunt. ¶ Sumitur quoque nitela pro re, quæ levigat fordem, & expolit, *νεττω*. Unde *Apulejus* utitur pro dentificio esse ipsum, & dentes honestante. Misi, inquit in 1. *Apolog.* ut petrisi, munditias dentium, nitelas oris, ex Arabicis frugibus tenuem pulvisculum, complanatorem tumidæ gingivulæ, convertitorem pridianæ reliquie.

Nitelinus, a, um, quod ad nitelam animal spectat, ut Color nitelinus pro ruto & rutilo, Salix nitelina, colore nitelæ. *Plin. l. 16. c. 38.* Apud nos multi totidem generibus nomina imponunt, viminalium vocant, eandemque perpetuam, alteram nitelinam a colore, quæ fit tenuior, tertiam Gallicam, quæ tenuissima.

Nitens, entis, o. nom. ex partic. a *niteo*, politus, splendidus. *Marr. l. 12. epigr. 38.* Crine nitens, niger iunguento. *Ovid. 5. Fast. v. 523.* Astra nitentia. *Id. 10. Metam. v. 211.* Flores nitentior ostro. ¶ Translate nitens oratio, h. e. culta, & elaborata, apud *Cic. de clar. Orat. c. 67.* Nitens ingenium, *Jas. l. 1. Silv. 4.* ¶ Est etiam particip. a *nitor*. *Virg. 3. Georg. valido nitens fâb pondere faginus axis increpat.*

Nitido, es, ui, sine sup. n. 2. *vilucere*, *risplendere*, *νιττω*, Ger. *schneinen*, Gal. *re-luire*, Hisp. *visplendecer*, *visplendo*, *visplendo*, splendidus (sum, a *νιττω*, vel *νιττω*, iavo. nam lota nitent, unde & lautum pro nitido, atque eleganti accipitur. *Plaut. Pseud. Tibi hoc præcipio, ut nitent ædes. Cic. in Catil. 2. c. 3.* Nitent unguentis, fulgent purpura. ¶ Translate sumitur pro excultum, expolitum esse. *Cic. 4. Fin. Illorum, vides, quam nitent oratio.* ¶ De animalibus etiam dicitur, quæ bene pasta, & pinguis sunt. *Phædr. l. 3. fab. 8.* Cani perpasso macie contextus lupus forte occurrit: Salutantes dein invicem ut restiterunt; unde sic, quæso, nitentes? &c. ¶ Ponitur & pro abundare, vigere. *Horat. 2. Serm. Sat. 4.* Rex ubi magna nitet domino fene. h. e. ubi sunt magnæ divitiæ. *Cic. Agrar. l. 1.* Vectigal in pace nitent, in bello non obsolecat. h. e. vigeat, abundet. ¶ Item pro florere, celebrem esse. *Valley. l. 2. cap. 9.* Eodem tractu temporis nituerunt oratores Scipio Æmilianus, Læliusque.

Nitelos, scis, n. 3. *fasti visplendente*, *νεττω*, nitidus fio. *Cicer. 1. Tuscl. cap. 28.* Cælum nitelcere, arbores tendescere. ¶ De pecoribus pinguibus, *Plin. l. 2. ep. 17.* Multa equorum armenta, quæ herbis, & tepore verno nitescunt. ¶ Translate *Auf. ad Herenn. l. 3. c. 16.* Ingenio, doctrina, præceptione, natura nitescit in arte memoriz.

Nitibundus, a, um, vehementer nitens. *Gell. l. 1. c. 11.* Achæzos Homerus pugnam indidifici ait non tibiurum concentu, sed mentium conspiratu tacito nitibundus.

Nitide, adv. *splendidamente*, *ακμυτως*, splendide. *Plaut. Trucul. 2. 4. 3.* Ut tota foret: ut olet! ut nitide nitet! *Id. Cistell. l. 1. 11.* Ita in prandio nos lepide atque nitide accepisti.

Nitiditas, atis, f. idem ac nitor. *Accius apud Non. c. 2. n. 578.* Formæ nitiditate præcharus Regi.

Nitidifuscule, adv. *νεττω*, aliquantum nitide, dim. adverbii *nitide*, a comp. nitidus. *Plaut. Pseud. 3. l. 8.* Ut curet tandem nitidifuscule.

Nitidifusculus, a, um, adject. aliquantum nitidus. *Plaut. Pseud. l. 1. 2. 84.* Nitidifuscule caput.

Nitido, as, a. 1. *illustrare*, *νεττω*, nitidum facio. *Col. l. 12. c. 3.* Ferramenta deterfa nitidentur. *Pallad. l. 2. c. 17.* Plagam ferramentis acutis nitidamus. *Enn. apud Non. c. 2. n. 583.* Eunt ad fontem, nitidant corpora.

Nitidus, a, um, *splendido*, *vilucente*, *νιττω*, Ger. *glitzerig*, Gal. *net*, *poli*, Hisp. *luzido*, *ακμυτως*, splendidus, clarus, lucens. *Cicer. in Or. c. 11.* In picultra alios horrida, inculta, abdita, & opaca, contra alios nitida, læta, collustrata delectant. *Id. Ferr. 5. c. 18.* Colles nitidissimi, viridissimique. *Ovid. 3. Fast. aries nitidissimus auro. Lucret. l. 2. Nitidæ fruges, arbustaque læta. Horat. l. 2. ad. 12.* Nitidæ virgines. ¶ Translate nitidi dicuntur homines, & armenta bene pasta, & pinguis. *Id. l. 1. ep. 4. ad Jm.* Me pinguem, & nitidum bene curata cute vifes. *Nepos in Eum. c. 5.* Quo factum, ut jumenta æque nitida ex castello educeret, ac si in campo tribus locis ea habuisset. ¶ Ufurpatur etiam sæpe de ornatu, & cultu verborum, & orationis. *Quintil. l. 8. c. 3.* Aliis alia sublimiora, nitidiora, &c. Eadem tere habet *Cic. in Partitionib. & l. de Orat. c. 18.* ¶ Hinc homo nitidus idem est ac urbanus. *Horat. l. 1. epist. 7.* Ex nitido fit rusticus, atque fulcos & vineta crepat mera. Sic *Plin. l. 13. c. 15.* Inter pauca nitidioris vitæ instrumenta.

Nitidibriges, m. 3. pop. Aquitaniz, inter Petrocorios ad Bor. Aufcios ad Mer. Vafates ad Occ. Caducros ad Or. ubi nunc Agennensis prov. quorum caput Aginum ad Garunnam fl. *Cæsar. l. 7. B. G.*

Nitor, oris, m. splendore, politezza, נִיטוֹר, Ger. schain, Gal. zelar, Hif. esplendor, λαμπριτης, mundities in quacumque re. Cic. de Sen. Intuentem purpuram eius, & nitorem corporis. Auf. ad Heren. l. 4. c. 50. Gemma nitore, & auri splendore aspectus omnium praeritringere. Summitur tamen indifferenter pro luce, seu splendore. Lucret. l. 4. v. 539. Aurora exorians nitor. Cicin. Arat. Delphinus furgit nimio lustratu nitore. Sumitur interdum pro pinguedine. nam quae pinguis sunt, nitida sunt. Vitruv. l. 10. e. 1. Neque nitorem olei, neque vitium trullum habere potuissent. V. Nitidus, & Nitico. Translate usurpatur pro vitae cultu. Sen. l. 3. Sit. v. 149. Testis adhuc largi nitore inde affuetus Hetrufci. Ovid. 2. de Pont. eleg. 9. Nitor generis. h. e. nobilitas. Item pro ornatu orationis. Cic. de clar. Orat. c. 9. Ad hanc aetatem oratorum, in qua naturalis inest, non tucatus nitor. Ovid. 2. de Pont. eleg. 2. Nitor eloqui.

Nitor, eris, nifus, vel nixus sum, d. 3. sforzarfi, נִיטוֹר, Ger. unterflechen, Gal. s'efforce, Hifp. esforcearse, s'fribar, κωρυμνυ, conor, contendo, operam do, a τινυμαι, per Metathelin, quod valet omnes nervos intendere, conari. Construitur vel absolute. Cic. Att. l. 9. Contra cuius honorem P. R. beneficio concessum inimici, atque invidi nitentur. Vel cum acc. & praep. ad. Cic. de Sen. c. 23. Haud optimi cuiusque animus maxime ad immortalem gloriam nitentur. Vel cum abl. & praep. de. Cic. 1. Fam. Nos cum maxime consilio, studio, labore, gratia de causa Regia nitentur. Id. in Partis. Niti de aequitate. h. e. ad aequitatem tuendam. Vel cum infinitivo. Auf. ante Exil. Protecto talibus conatibus obviam ire nitentur. Vel cum conjunctione, & partic. ut. Nepos in Miliad. c. 4. Nitebatur maxime, ut primo quoque tempore castra fierent. h. e. suadebat. Accipitur etiam pro ambulare, seu ascendere cum conatu, poggiare. Plin. l. 5. epist. 6. Laetissima vitis in culmen nititur, & ascendit. Virg. 2. Georg. de pomis. Ad sidera raptim vi propria nituntur. Pacuv. apud Non. Ardua per loca trepidanti gradu nititur. Niti alis, est volare. Virg. 4. Aen. Paribus nitens Cyllenius alis. Ovid. 2. de Pont. eleg. 7. aves motis nituntur in aera pennis. Niti pro aliquo, affandens per qualcheuno. Liv. l. 35. c. 10. Cuni Africanus pro Laelio nitentur. Usurpatur etiam xipissime pro incumbere, fulciri, firmari, sustentari, appoggiarsi, cum abl. sine praep. vel cum abl. & praep. in. Virg. 6. Aen. Ille, vides, pura juvenis qui nititur hasta. Transfertur eleganter ad res incorporeas. Cic. 1. Offic. Quorum consilio, atque auctoritate nitatur. Id. pro Mil. Crurus in vita nitentur salus civitatis. Id. pro Dejot. In qua frequentia Oratorum studia niti solent. Singularis est huius verbi usus apud Sueron. in Vesp. c. 20. Statura tuit quadrata, compactis, firmisque membris, vultu veluti nitentis. (h. e. ventrem exonerare conans.) unde quidam non in facete, dicam, inquit, cum ventrem exonerare desieris. Particip. nifus, & nixus V. suis locis.

Nitraria, z, f. locus, ubi nitrum fit, & invenitur. Plin. l. 31. c. 10. Sunt ibi nitrariae, in quibus & sulfum exit a colore terrae.

Nitratum, a, um, cui nitrum admixtum est. Col. l. 12. c. 55. Nitratum aquam suffundit. Mart. l. 13. epigr. 18. Nitrata viridis brassica fiat aqua.

Nitrosus, a, um, nitroso, νιτρος, quod nitrum habet, vel nitri saporem. Plin. l. 31. c. 10. Lacus est nitrosus, exilicente & medio dulci tonitculo. Et paulo ante. Aque vero nitrosae pluribus locis reperuntur, sed sine viribus desandit.

Nitrum, i, n. nitro, נִיטְרוֹ, Ger. salpeter, Gal. nitre, Hifp. salitre, νιτρος, falsis genus, non multum distans a sale Ammoniaco, quod ex terra ad metallorum modum effoditur, varioque habet in medicina usus. De eo multa scripsit Plinius praerertim l. 31. c. 10.

Nivalis, & le, o. nevale, nevofo, Ger. schneecht, Gal. de neige, Hif. de nieve, νιβερωδης, quod ad nivem pertinet. Cic. 1. de Div. ex quodam Poeta. Tumulus Albano in monte nivalis. Liv. l. 1. Erat forte brumae tempus, & nivalis dies. Nivale osculum, frigidum, per translationem. Martial. l. 7. epigr. 95. Audes tu tamen osculo nivali omnes obvius hinc, & hinc tenere. Horat. l. 11. v. 18. Hebrus nivali compede vincit, agghiaccato. Virg. 3. Aen. Nivalis caudor.

Nivarius, a, um, νιβαριος, quod ad nivem pertinet, ut nivarius saccus, ad nivem percolandum; ex qua expressa aqua utebantur ad vini vim asperitatemque tranzendam. nam refrigerando vinum mitescit. Legitur in titulo epigrammatis 104. l. 14. Martialis: Nivarius saccus. Idem eolum nivarium dicitur in titulo epigram. praeced. V. Saccus.

Nivatus, a, um, νιβατωδης, nive refrigeratus. Suet. Ner. c. 27. Refotus saepe calidis piscinis, ac tempore aeterno nivatis. Senec. l. 4. quaest. nat. c. ult. Nivatæ potiones.

Nive, V. Ni.

Nivō, es, n. 2. vel nivo, is, n. 3. idem ac ningo, seu ninguo, apud vet. Praev. apud Non. c. 10. n. 23. Sagittis, plumbo, & faxis grandinat, nivit.

Nivefo, is, n. 3. nivos inhar albefo. Terr. de Pal. c. 3. Liv. acro nivefcunt. Niveus, a, um, o. 1. 2. de nive, νιβαριος, quod est ex nive. Virg. 3. Georg. Sed jacet asperibus niveis intormis, & alto terra gelu late. Metaleptice ponitur pro candido. Ovid. 10. Met. Interea niveum mira feliciter arte fculpsit ebur. Horat. l. 2. od. 4. niveus color. Virgil. Ecl. 6. Niveum latus.

Nivōfus, a, um, che abbonda di neve, Germ. schneicht, Gall. neigeux, Hifp. lleno de nieve, νιβαριος, nive abundans. Col. l. 2. c. 9. Ea locis praegelidis, ac nivosis recte committitur. Liv. l. 5. c. 13. Nivofa hiems. Nivofa grandio, nix, vel grandio compacta ex nive. Liv. l. 21. Tantum nivofae grandinis dejecit.

Nix, nixus, f. neve, נִיץ, Ger. schneet, Gal. neige, Hifp. nieve, νιξ, νιξερος, aquarum coelestium spuma, ut Plin. definit l. 17. c. 2. Juxta Prifc. l. 10. est a ningo, nixi, ut dux a duco, duxi. Cic. 4. Acad. Anaxagoras nivem nigram dixit esse. Id. 2. de nat. Deor. de aqua. Nive, pruinaeque concrefcere. Curt. l. 5. c. 4. Nix cumulata vento. Id. l. 7. c. 3. Nives altæ. Liv. l. 5. c. 2. Nivibus, pruinaeque obrui. Translate dicitur de canitie. Hor. l. 3. od. 13. Te quia rugae turpant, & capitis nives.

Nixii Dii. V. Nixus, i.

Nixor, aris, d. 1. idem ac nitor. Lucret. l. 4. v. 508. Quibus nixatur vita, falufque. Id. lib. 3. v. 1014. Hoc est adverfo nixantem trudere monte faxum.

Nixurio, is, a. 4. νιξυριος, niti volo, seu cupio, conor facere. Nigid. apud Non. c. 2. n. 584. Nixuriti, qui niti vult, & in conatu saepius aliqua re perpellitur.

Nixus, a, um, appoggiato, softentato, נִיץ, Ger. angelehnet, Gal. appuyé, Hifp. armado, εμπαυμνυ, incumbens, tultus, partic. a nitor. Cic. 7. Verr. Stetit foleatus Praetor P. R. cum pallio purpureo, tunicaeque talari, muliercula nixus in litore. Virg. 10. Aen. v. 736. super abjectum pofto pede nixus. Plaut. Rudent. 3. 33. Genibus nixus. Auf. Hor. Declam. anteq. vad. in exil. c. 4. Innocentia freti, nobilitate nixi.

Nixus, i, n. νιξις, signum caeleste, quod alii Ingenticulum vocant, a nitendo, quia Herculis imago est, qui dextro genu nixus sinistro pede capitis draconis dexteram partem opprimere conatur. Cic. in Arato. Jam dextrum genus, & decoratam luminae furam erigit ille vagans

vulgato nomine Nixus. Nixi Dii appellabantur, quos putabant praesidere parentium nixibus. Festus. Hinc Ovid. Metam. 9. v. 585. tendebatque ad caelum brachia, magno Lucinam, Nixulique pares clamore vocabam. Ita legendum putat Turneb. l. 7. c. 8. & Dempster in Rolin. l. 2. c. 19. Alii Legunt, Lucinam ad nevos partus &c. Festus post citata verba haec etiam habet: Nixi Dii appellantur tria signa in Capitolio ante cellam Minervae, genibus nixa, verum praesidentes parentium nixibus. Sunt qui legunt Nixii Dii. Nixus, us, m. conatus, sforz. Quintil. l. 2. e. 13. Luctator, qui totius corporis nixu in id, quod semel invalit, incumbit. Speciatim sumitur pro partu, vel labore parturitionis. Gell. l. 12. c. 1. Quam diutinum puerperium, & quam laboriosum nixus fuissent, Virg. 4. Georg. Haud laetus nixibus edunt.

N A N T E O.

No, as, avi, atum, n. r. nuotare, נִוַּר, Ger. schwimmen, Gall. nager, Hifp. nadar, νηχματι, est per aquam excurrere, proprium piscium, quos etiam homines, & alia animalia imitantur, a νιο, να, nato, a νω, fluo. Cic. 5. de Fin. Serpere anguiculus, nare anaticulas. Catul. ep. 65. Barbara navit Athon claiui. Ovid. 1. Metam. Nat lupus inter oves. Idem 8. Metam. Carinae nant freto. Nare sine cortice, proverbialis Metaphora, de iis, qui suo jam Marte sibi possunt confidere, nullo alieno egentibus subsidio, sumpta ab iis, qui natandi iam satis periti cortice non egent. Hor. l. 1. Serm. Sat. 4. Nabis sine cortice. Transfertur hoc verbum etiam ad volatum. Virg. 4. Georg. v. 59. de avisibus. Nare per aetatem liquidam suspexerit agmen.

Nobilis, le, o. 3. nobile, נִוְבִיל, Germ. edel, Gall. noble, Hifp. noble, & nobilis, celebris, insignis, clarus, a sup. notum venire nosco, Cic. 1. de Or. Multi etiam praeterea praclarum in Philofophia, & nobiles. Id. pro Arch. Natus est Antiochia loco nobili, & celebri quondam urbe. Speciatim dicitur de eo, qui claro genere ortus est. Apud Romanos nobiles erant, qui majorum suorum imagines offendere poterant, id est quorum majores Magistratus Curules gesserant: ut novi erant, qui nec majorum, nec suas, ut docet Sigon. l. 2. de ant. iure C. R. c. 20. Cic. ult. Verr. Quanta fit in invidia, quantoque in odio apud quosdam homines nobiles novorum hominum virtus, & industria. Vellet. l. 2. c. 112. Nobilior animo, quam gente. Patriorum tamen nemo ignobilis dicebatur, quia saltem ejus imaginem offendere poterat, qui primus inter Patritios lectus fuerat. Hinc fup ipsum libertatis initium Vitellii, & Aquilii nobilissimi juvenes dicuntur a Livio. l. 1. c. 5. & C. Mutius adolefcens, nobilis, l. 2. c. 12. Imo totus Patritiorum ordo nobilitatis nomine significari solet ab eod. Liv. l. 6. c. 42. l. 7. cap. 1. & alibi. V. Nobilitas. Ponitur, interdum nobilis pro noto. Plaut. Pseud. 4. 7. 10. Cum iis mihi nec locus, nec sermo convenit, is nunquam nobilis fui. Liv. l. 39. c. 4. Nobilitatem mimicitiae. h. e. insigne. Sed tamen nobilitas, & notus usurpatione, & usu communi distinguuntur. Cic. pro Cal. Res est omnis in hac causa nobis cum Clodia muliere non solum nobili, sed etiam nota. Item pro insigni, & excellenti in quacumque re, sive bona, sive mala. Cic. 2. de Inv. c. 2. Nam tuit tempore eodem, quo Aristoteles, magnus, & nobilis Rhetor licrates. Liv. l. 39. c. 9. Hispala Fecenia scortum nobile. Plaut. Rud. 3. 2. 5. Qui te scelere volunt fieri nobiles. Horat. l. 1. od. 12. Illum lupereare pugnis nobilem. h. e. peritum, excellentem in pugilatu. Cels. l. 5. c. 18. Emplastrum nobile ad extrahendum ferrum. buono per excellenz. Interdum nobilis absolute ponitur pro homine nobili. Liv. l. 22. c. 58. Missus cum his Carthalo, nobilis Carthaginensis. Plin. l. 5. ep. 17. Ne nobiles nostri nihil in domibus suis pulcrum, nisi imagines habeant. Veteres scripsere etiam gnobilis, ut vide-e est apud Festum.

Nobilitas, atis, f. nobilitas, נִוְבִילִית, Ger. adel, Gal. nobleffe, Hifp. nobleza, hidalguita, εὐγενεια, claritas, celebritas, excellentia in virtute, in genere, in quacunque alia re. Cic. pro Arch. In quo praedicationem, nobilitatemque despicitur. Id. 3. de Or. Cum florere isocratem nobilitate discipulorum videret. Duplex praerertim est, una ex imaginibus, altera ex virtute ducitur: prima tota Populi R. tuit, secunda omnium gentium, atque hominum. Cic. ad Hirtium. Cum nobilitas nihil aliud fit, quam cognita virtus, quis in eo quem veterascemem videat ad gloriam, generis antiquitatem desideret? Aliquando nobilitas pro ipis nobilibus usurpatur. Liv. l. 7. c. 1. Quod pro Consule uno Plebejo tres Patritios Magistratus Curules nobilitas sibi fumpisset. Id. l. 6. c. 42. Comitia Consulium adversa nobilitate habita, Et paulo post. Concessum ab nobilitate plebi de Consule plebejo; a plebe nobilitati de Praetore uno. Quibus omnibus locis Livius nobilitatis nomine Patritios intelligit. Tacit. Ann. 12. c. 20. Claudius nobilitatibus externis mitis. Item pro naturae excellentia, ac bonitate. Id. Ann. c. 29. Drusus vocata concione, quamquam rudis dicendi, nobilitate in enita incufat priora, probat praesentia. Tribuitur & aliis rebus. Plin. l. 10. c. 37. de columbis: Nobilitatemque singularum, & origines narrat. Ov. 2. de Pont. eleg. 5. v. 56. Eloquio tantum nobilitatis inest. Plin. l. 14. c. 15. de vinis: Postea alia omnia in nobilitatem venerunt. Plin. l. 28. c. 6. Nobilitas nutritum non alio succo efficacius curari pronuntiavit corporum pruritus. h. e. obftrictes nobiles, peritissimae.

Nobilitatus, a, um, nom. ex partic. nobilitato, nobilis, aut insignis factus. Cic. in Partecip. c. 10. Rerum gestarum vestigiis nobilitati. Curt. l. 4. c. 6. Obsidio nobilitata periculo regis. Plin. l. 7. c. 38. Practice nobilitas marmor. Cic. 2. Offic. c. 7. Nobilitata crudelitas.

Nobiliter, adv. nobilimente, εὐγενως, clare, ingenuiter, decore. Plin. l. 35. c. 8. Qui & argentum eglavit nobiliter. Vir-uov. l. 7. in praesentia. Jdem Jovis nobiliter architectatus. Epitom Livii, c. 54. Nobilissime simulatus. Nobilito, as, avi, atum, a. 1. nobilitare, far nobile, נִוְבִיל, Germ. be-ruchnat ma-hen, Gal. ennoblir, Hifp. ennoblir, ενδυναμω, nobilem facio, dignitatem addo, decore. Cic. de Sen. Neque enim te una in es nobilitatu, sed ex lateribus, & lacertis tuis. Id. 1. Tusc. c. 17. Quia Poetae, nonne post mortem nobilitari volunt? Est etiam notum & insignem facere in quacunque re, sive bona, sive mala. Ter. Eun. 6. 20. Qui stultum adolescentulum nobilitas haerit, & eundem in iucis. Cic. 2. Offic. c. 7. Cuius est praeter caeteros nobilitata crudelitas.

Noceus, entis, o. che nuoce, castivo, vialdo, νασαυτος, νασαυτικη, qui alteri nocet, damnumque intert, qui injuriam, aut in se ipsum committit, vel commisit, partic. a noceo. Cic. 2. Offic. Ita de habentium religioni nocentem aliquando, & netarium, impuincque desinder. Cor. Epod. Edat cicuris allium nocentius. Cic. 1. Verr. In hac luidine hominum nocentissimum. Id. 2. Verr. Se avarissimum hominis cupiditatis facere posse, nocentissimae victoriae non posse. Quintil. l. 2. c. 15. ad fup. Nocentissimi mores.

Nocenter, adv. con nocimento, con danno, νασαυτικη, noxie, damnose. Col. l. 8. c. 2. Sed intestis velut fudibus nocenter armata. Nocens, es, cui, citum, n. 2. nuocere, נִוְבִיל, Ger. schaden, Gall. nuire, Hifp. daar, νασαυτος, officio, oblum, damnum, aut injuriam alio infero.

infero. Construitur vel absolute. Cic. pro Cæc. Arma sunt alia ad te-
gendum, alia ad nocendum. ¶ Vel cum dat. Cic. 3. Off. Ut non lice-
ret sui commodi causa nocere alteri. ¶ Reperitur etiam cum acc.
Plaut. Mil. a. 5. v. 18. Jura, te non nociturum esse hominem de hac re
neminem. **Lambin. & Acidali.** legunt *hominis nemini*. Alii omnes priorem
retinent sectionem cum plerisque MSS. Sed quidquid sit, eleganter ha-
bere potest aliquem ex accusativis communibus, ut alia verba. **Cic. 3.**
de nat. Deor. Si uredo, aut grandio quippiam nocuit. **Id. 2. Fam. In quo**
tibi nihil nocerem. ¶ Potest item illi res verbi in acc. adungi. **Liv. 1.**
9. Atque ob eam rem noxam nosuerunt. ¶ Passive **Justin. l. 44. c. 4.**
Itaque cum non solum non noceretur, verum quarundam uberibus cle-
retur. ¶ Et impersonaliter. **Cic. 4. Verr.** Ne quid ei per filium suum
noceretur. **Cef. l. 5. B. G. c. 36.** Sperare, a multitudine impetrari posse, quod
ad militum salutem pertinet, ipsi vero nihil nocitum iri. **Ulp. l. 1. Dig.**
de his, qui de se vel effud. Si nocitum ei esse dicitur. ¶ **Nocere nocti,**
est nimis cenam protrahendo dormiendi sibi tempus adimere. **Plaut.**
Cure. 2. 3. 73. Neque diem decet memorari, neque nocti nocerier. ¶ **Nox**
pro nocere dicitur Lucil. apud Fest. in voce Tamo.
Nociturus, a, um, o. 1. 2. partic. temporis futuri verbi nocere. **Cic. 1. Off.**
Declinetur ea, quæ nocitura videantur. **Qu. 11. Met.** Pocula nocitura.
Nocivus, a, um, adject. nocivo, dannofo, βλαβερός, qui nocet. **Plin. l.**
20. c. 2. Pecori præcipue nocivam. **Phadr. l. 1. fab. 29.** Et sibi nocivum
conciat periculum.
Noctescit, ebat, imp. 3. **farsi notte, σκοπεύει,** tenebræ incipiunt, aer
obtenebratur. **Furius apud Non. c. 2. n. 59. & Gell. l. 18. c. 11.** Omnia no-
tescunt tenebris caliginis atræ.
Nocticola, iæ, qui noctem colit, ut nocticola Indus apud **Prudent. Ha-**
marisig. v. 634. quia scilicet ob diurnos nimios calores noctem amat,
quæ refrigeratur.
Nocticolor, oris, adject. noctis colorem habens, h. e. atrum, ut nocti-
color Styx, apud **Auson. in Mosopoll. de Diis, v. 11.** Sic, Memnonem
nocticolorem, dixit **Levius apud Gell. l. 19. c. 7.**
Noctifer, ra, num, **νυκτοφόρος,** quod noctem affert, epithetum Hesperii
stellæ, a nocte, & fero, ea forma, qua mane Lucifer vocatur. **Catull. in**
Carm. nups. 63. v. 7. Jam dudum Octæos ostendit Noctifer ignes. **Ad-**
de Calpurn. ecl. 5. ad fin.
Noctiluca, f. 1. **νυκτάλαμνος,** Luna, quia noctu lucet. **Varro l. 4. de L. L.**
Lunam in Palatio ita vocari ait, quod ibi noctu ejus luceat templum.
Hir. l. 4. Carm. ode 6. Rite Latonæ puerum canentes, Rite crescentem
face Noctilucam. ¶ Item lucerna, eapfe de causa. **Varro apud Scalig.**
in Conject. pag. 34. Noctilucam tollo, ad focum fero, incho, anima re-
viviscit.
Noctivagus, a, um, **noctivago, νυκτοπῆγος,** quod nocte vagatur. **Virg.**
10. Æn. Almaque curru Noctivago Phæbe medium pulfabat Olympum.
Lucret. l. 5. v. 1190. Noctivagæ faces cœli.
Noctividus, a, um, adject. qui noctu videt, ut noctivida noctua, apud
Martian. Capell. l. 6. in it. in carm.
Noctivigilans, a, um, adject. qui noctu vigilat. Noctivigilant Venerem
dixit **Plaut. Curcul. 1. 3. 40.** quia nox amatoribus amica est; & ipsi noctes
insomnes ducere solent. In quibusdam codicibus legitur **noctivigilans**.
Noctivus, a, um, adject. idem ac nocturnus. **Lucret. l. 6. v. 1218.** nec no-
ctiva secla ferarum Exhibant silvis. Alii leg. **nocti,** alii **noctivus**.
Noctu, di nocte, **לילה,** Germ. **zu nacht,** Gall. **de nuit,** Hisp. **de noche,**
νύκτωρ, νύκτες, nocte, non inen indecl. ablativi tantum casus, ut **diu,**
autu, sponse, &c. **Cic. pro Mil.** Nec in eo loco subleat, quod ille noctu
venturus esset? **Sallust. Jugurth. c. 38.** **Plaut. Caf. 4. 4. 5.** Noctuaque & diu
ut viro subdola fies. **Hæc noctu, qua noctu, concubia noctu** affert ex **En-**
nio Macrobi. l. 1. Saturn. c. 4. Et de noctu ex **Quadrivario.** **Plautus** etiam
Trinum. 4. 2. 27. Hac, inquit, noctu agitantem est vigilias.
Noctua, f. 1. **εὐνοῦσα,** Ger. **nachtsaal,** Gal. **chir-huane,** Hisp. **lechua-**
za, γλῶττις, avis genus, a nocte, ut **vesperilio** a **vespere,** quia noctu can-
it, ac vigilat. **Varro l. 4. de L. L. Plin. l. 10. c. 17.** Noctuarum contra
aves solers dimicatio. ¶ **Noctuas Athenas ferre,** proverbio dicuntur
qui eo rem aliquam afferunt, ubi ejus maxima est copia. Noctuarum
enim maxima vis Athenis. Hoc proverbio utitur **Cic. Fam. l. 9. c. 3. &**
alibi, sed græco, quod est, **γλῶττις ἐς Ἀθήνας**.
Noctuabundus, a, um, adject. noctu vagans, vel iter faciens. **Cic. Att.**
l. 12. ep. 1. Cum complicarem hanc epistolam, noctuabundus ad me veni-
tum cum epistola tua tabellarium.
Nocturnalīs, le, adject. idem quod nocturnus. **Sidon. l. 7. ep. 16.** Per
quos nocturnalem cucullum transmisi. **Aleim. Avic. epist. 33.** Nocturna-
lis habitatio.
Nocturnus, a, um, adject. ut nocturni oculi, h. e. glauci, quales noc-
tæ sunt. **Plaut. Cure. 1. 3. 35.** Tun' etiam cum nocturnis oculis odium
me vocas? **Tuven. l. 11. c. 7.** legit **nocturnis**.
Nocturnus, V. in voce sequenti.
Nocturnus, a, um, nocturno, di nocte, Germ. **naechtslich,** Gall. **de nuit,**
Hisp. **noturno, νυκτοφῶρος,** quod est noctis, a noctu, ut **diurnus** a **diu**.
Cic. 4. Verr. Sic etiam fortunis hominum abutebatur ad nocturna vota
cupiditatum suarum. **Id. pro Rosc. Amer. c. 7.** Horæ nocturnæ. **Id. de Sen.**
c. 23. Diurni, nocturnique labores. ¶ **Nocturnus,** i, m. pro Deo noc-
tis ponitur a **Plaut. Amph. 1. 1. 116.** ¶ Hunc eundem **Augustinus,** &
Martian. Capell. Nocturninum vocant. ¶ **Nocturnus** pro **Vespere,** est
apud **Just. 6. Theb. v. 240.** quemadmodum **noctifer** a **Catullo** dicitur.
Noctuvigilans, V. **Noctivigilans**.
Noctivus, a, um, **che nuoce, νύκτωρ,** Germ. **schelich,** Gal. **nuifant,** Hisp.
danofo, βλαβερός, quod nocet. **Cic. 3. de Leg. c. 3.** Magistratus nec ob-
edientem, & noctivum civem mulcta, verberibus, vinculisque coercento.
Ita quidam Lexicographi: verum optimæ Editiones plerumque exhibent
noxium.
Nodatio, onis, f. 3. actus nodandi, nodositas. **Viruv. l. 2. c. 9.** Et per-
dolata propter nodationis durtitiam dicitur esse fulsera.
Nodatus, a, um, adject. nodos habens, nodosus, **nodoso.** **Plin. l. 13. c. 22.**
Ferula geniculatis nodata scapis. ¶ Item nodo vincitum, **legato.** **Ovid.**
de remed. amor. v. 17. collum laqueo nodatus ab arcto.
Nodia, æ, f. 1. herba, alio nomine mularis, quæ nomas curat, & effi-
caciissima est adversus scorpiones pota in vino, aut posca. **Plin. 24. 19.**
Nodo, as, a. 1. **annodare, legare,** **ἰνδο,** Ger. **knopffsen,** Gal. **nouer,**
Hisp. **nudar, asar, =nudo,** nodos facio, ligo in nodos. **Virg. l. 4. Æn.**
v. 138. Crines nodantur in aurum. **Plin. l. 37. c. 3.** Ut retia arcendis
teris podium protentia succinis nodarentur.
Nodositas, atis, f. nodorum multitudo, durtities, **nodosità.** Est **Augusti-**
ni. l. 2. Confessio. c. ult.
Nodosus, a, um, **nodoso,** Ger. **knopffschtig,** Gal. **noueux,** Hisp. **nudoso,**
πολύδακτος, multos habens nodos. **Lucret. l. 8.** Nodosaque frangit ossa.
Sen. epist. 12. Nodosi rami. **Ovid. Heroid. epist. 1. v. 101.** Nodoso stipite.
¶ **Nodosa** podagra dicitur, quia nodos seu articulos tentat. **Ovid. l. 1.**
de Pont. epist. 3. v. 23. Tollere nodosam nescit medicina podagram. **Ad**
de Horat. l. 1. ep. 1. ¶ **Translate** nodosus ponitur pro difficili, ducta

metaphora a lignis, quæ qua nodosa sunt, difficile emendantur. **Macrobi.**
l. 7. Saturn. c. 1. Nodosæ & anxie quæstiones. **Horat. l. 2. Sat. 3.** adde
Cicutæ nodosi tabulas centum. h. e. difficile se explicantibus, per ambages
loquentibus, scrupulosis, nimis cauti.
Nodulus, m. 2. parvus nodus. **Plin. l. 21. c. 5.** Dein nudantibus se nodu-
lus in sæce nigri vini, vel Græci, mense Martio macerantur.
Nodus, m. 2. **nodo, greppo, νῶδος,** Ger. **knopff,** Gal. **noeud,** Hisp. **nudo,**
ἀμυγ, ligatura, quæ non facile solvitur. **Cic. de Univ.** Omnia autem
duo ad cohærendum tertium aliquid requirunt, & quasi nodum, vin-
culumque desiderant. ¶ **Nodus Herculeus,** proverbii speciem habet pro
vinculo arctissimo, & quod non facile solvi possit. Fertur enim Hercules
nodis nodi quoddam genus offendisse, in quo neque principium, & neque
finis apparet, propter quod poëteris & admirationi fuerit, & regioni
nisi, eoque necitendi genere uti solent in obligandis vulneribus. **Plin. l.**
28. c. 6. Vulnera nodo Herculis præligare, mirum, quanto ocyor medi-
cina est. ¶ Hunc nodum dracones duo repræsentant, in virga mutuo
implicati. **Macrobi. l. 1. Saturn. c. 19.** Hi dracones parte media volumi-
ni sui invicem nodum, quem vocant Hercules, obligantur. ¶ **Hujus-**
modi etiam nodo, auctore **Festo,** novæ nuptæ cingulum boni ominis
causa vinciebatur, quem maritus deinde in lecto solvebat: quo comen-
to significare volebant, indissolubile futurum earum nuptiarum vincu-
lum. ¶ Dicitur præterea nodus in arbore, arundine, herba, eminens
ille callus, ubi veluti colligati simul rami esse apparent, **συμφορά, Col.**
de arborib. c. 3. Ejus imam partem acutissima falce juxta nodum rotunda
plaga amputato. **Liv. l. 3.** Baculum sine nodo aduncum tenens. ¶ Simi-
liter in corporibus animalium ponitur pro articulo, seu junctura
membrorum. **Plin. l. 11. c. 37.** Articulorum nodis jungitur. ¶ **Translate**
accipitur pro ænigmatate, vel alia quæstione difficili, & generaliter pro
quacunque difficultate. **Cal. Cic. l. 8. Fam. ep. 11.** Incideramus enim in
difficilem nodum. **Cic. Att. l. 5.** Dum hic nodus expediatur. **Id. ad Brut.**
ep. 18. Maximus in Republ. nodus est inopia rei pecuniariæ. **Florus l.**
4. c. 9. Nodus, & mora publicæ securitatis Antonius. ¶ Hinc veteri
illud prov. **Nodus in scirpo quæris,** quod dici solet in homines vehe-
menter morosos, & anxios, qui etiam in re facillima scrupulum inven-
niunt. Tractum est proverbium a lævitate scirpi, quem constat omni
profus carere nodo. **Ter. Andr. 5. 4. 39.** Nodum in scirpo quæris. ¶
Nodus item in exercitu pro translationem dicitur densa pedum multitu-
do, quod non facile possit resolvi. **Serv. in 10. Æn. v. 428.** ¶ **Ponitur**
etiam pro quovis vinculo, & conjunctione. **Cic. de Amic. Amabilissimum**
nodum amicitie tollere. **Lucret. l. 2. v. 948.** Vitalis animæ nodos e cor-
pore solvit. **Horat. l. 3. od. 21.** Segnesque nodum solvere Grætiæ. h. e.
quæ separari invicem non solent. **Virg. 8. Æn.** Hic Cacus in tenebris
incendia vana vomentem Corripit, in nodum complexus. h. e. manibus
complexus constrictum, & vincitum tenet. ¶ **Cœlestis** nodus olim di-
cebatur stella in cauda Piscium. **Cic. in Arat.** Quam veteres soliti cœ-
lestem dicere Nodum.
Noduterenfis Dea, quæ præerat frugibus terendis. **Arnob. l. 4.**
Nodus Deus, qui ad nodos perducebat res fatas. **Arnob. l. 4.** In vulga-
tis apud **Arnobium** est **Nodusus,** quæ terminatio magis **Deæ** convenit.
Sed **Nodusus,** sive **Nodusus** legendum est. **Aug. l. 5. de Civ. c. 8.** Præ-
terea **Proferpam** frumentis germinantibus, geniculis, nodisque cul-
morum Deum **Nodotum**.
Noegeum, i, n. quidam dicunt amiculiculus genus prætextum purpura, quidam
candidum, ac perlucidum, quasi a nauco, quod putamen quorundam
pomorum est tenuissimum, non sine candore, ut **Livius** ait in **Odyssæa**:
Simul ac lacrymas de ore noegeo dederit. idest candido. **Hæc Festus.**
Noëma, tis, n. **νοῆμα,** figura est sententiarum, cum quibusdam prolatis,
aliud quiddam intelligi volumus. Eam pluribus describit **Quintil. l. 8.**
c. 5. Græcis tamen literis scribit **νόημα,** non latinis.
Nola, f. 1. **Nola,** Col. & urbs in Campania, propior Aceris, & Sarno.
Plin. l. 3. c. 5.
Nola, æ, f. **campanello,** tintinnabulum. **Avien. fab. de cane mordaci,**
Hunc dominus, ne quem probitas simulata lateret, jufferat in rabido
gutturte terre nolam. ¶ **De proverbio** **Quintiliani, in cubiculo nola,** V.
Choa.
Nolentia, æ, f. noluntas. **Tersull. l. 1. adverb. Marcion. c. 25.** Indignatio,
bilis, nolentia offensæ.
Nolo, non vis, nolui, verb. anom. **non volere, νῶλος,** Ger. **nicht wollen,**
Gal. **ne vouloir pars,** Hisp. **no querer, νῶλος,** non volo a **ne,** & **volō,**
unde in scriptura persona olim tuit **nevis** pro non vis. **Nolo** unico l scri-
bitur, **nolle** duobus, quia illud est **ne volo,** hoc **ne velle,** ut scribit **Corn-**
elius Apud Cassiod. de Orthogr. Cic. in Orat. c. 45. Libenter etiam copulan-
do verba jungebant, ut fodes pro si audes, nolle, pro non velle. **Id.**
in Fam. Evolare altius certe noluerunt. **Lucret. l. 1. v. 275.** quamvis no-
lente Senatu, Traximus imperium. **Lucil. apud Non. c. 10. n. 6.** Nolito
tibi me maledicere posse, putare. **Sifen. apud eund. c. 7. n. 106.** Nolito
mirari. **Horat. l. 1. ep. 19.** contendere noli. **Terent. Eun. 4. 7. novi** ingen-
ium: Nolunt, ubi velis, ubi nolis, cupiunt ultro. **Id. Adelph. 2. 1. 11.**
Nollem factum h. e. nollem fecisse, vel factum esse. **Id. Eun. Nolo**
me in via cum hac velle videat. **Cic. 6. Verr. ¶ Non nolle,** est vel-
le. **Id. Verr. 2. c. 74.** Exempla literarum ipsi habere non nolent. ¶ **Vete-**
res pro **nolo** dixere **ne volo.** V. suo loco.
Noluntas, atis, f. **il non volere.** **Ennius apud Calpurn. Pison.** Vim tuam
noluntas facit imperiosa vetando. Quod tamen non arridet **Vossio** de
vis. **fermon. l. 3. c. 29.**
Nomæ, arum, f. **νομαῖ,** carcinomatosa, ulcera, quæ carnem depascendo
serpunt. **Plin. l. 23. c. 4.** Nomas repurgare. ¶ Dicitur & **nome,** es. **Id.**
l. 31. c. 8. Dysentericis utilis est, etiam nomine intestina corripit.
Nomadæ, in. 3. pop. Africa, ad illi, qui Latinis Numidæ dicuntur,
o in u mutato, qui stabiles sedes non habuere, **νῶμος, pasco,** quia
sæpe loca alia, atque alia petentes permutant pabulum, quod Græce
νομαῖ. **Sall. in Jug. Plin. l. 5. c. 3. Fess.** sic scriptis, Numidæ dicimus,
quod Græci **Νομάδας,** sive quod id genus hominum pecoribus negotia-
tur, sive quod herbas, ut pecora, aluntur. ¶ **Nomadæ** etiam dicti
sunt pop. in Scythia Europæ, qui nunc Tartari, quorum vita omnis
in pacendis gregibus habebatur. **Plin. l. 4. c. 2.**
Nomarcha, æ, **νομαρχία,** Nomi præfectus. Quidam Lexicographi **Plinio**
tribuunt **l. 5. c. 14.** sed ibi non apparet.
Nomas, adis, f. Numidia. **Martial. l. 8. epigr. 55. de leone.** Cui diadema
daret marmore picta Nomas. Adde **lib. 9. epigr. 77.** ¶ Item Numida.
Sil. l. 5. v. 194. Garamasque, Nomasque.
Nome. V. **Nomæ**.
Nomen, inis, n. 3. **νομα, Νῶμ,** Ger. **ein name,** Gal. **nom,** Hisp. **nombre,**
ὄνομα, proprie dicitur, teste **Nonio,** proprium vocabulum singulorum,
hoc est quo singulæ res appellantur, a **noſcendo.** Nam ut a **moveo,**
vel **movi** est, **movimen,** a quo **momentum,** ita a **nosco,** vel **novi** est **no-**
scimen, vel **novimen,** unde per Sync. **nomen.** **Cic. 1. de Invent.** Nomen
est quod unicuique personæ datur, quo suo quaque proprio, & certo
vocabulo appellatur. **Id. 1. Offic.** Eum, quicum bella geras, tam molli
nomine

nomine appellari. *Id. 1. Atad.* Ex quo etiam nomen hoc duxerat. ¶ *A Grammaticis* nomen definitur pars orationis declinabilis, quæ casus habet. *Quintil. 1. 1. c. 5. Priscianus Charisius.* ¶ Nomen proprium apud Romanos in quatuor genera dividebatur, prænomen, nomen, cognomen, & agnomen. Romani enim Civis tribus uti soliti fuerunt nominibus, ut *Appius Claudius Regillanus*, *Marcus Tullius Cicero*, nonnulli etiam quatuor appellati sunt, ut *Publius Cornelius Scipio Africanus*. Ex his igitur primum dicebatur prænomen, secundum nomen, tertium cognomen, quartum agnomen. Mulieres vero duo duntaxat nomina habebant, prænomen, & nomen. *Plutarch. in quo duntaxat.* ¶ Nomen erat illud, quo Civis R. vocabantur secundum originem, quam ab aliqua gente traherant, ut *Cornelius*, *Fabius*, &c. eratque commune pluribus familiis sub una eademque gente contentis. Cognomen cujusque familie proprium erat, ut *Scipio Scipionum*, *Sylla Syllarum*. Agnomen personas distinguebat, ut *Africanus*, *Asiaticus*, &c. Sed cognomen, & agnomen promiscue tere a latinis scriptoribus usurpantur. ¶ Prænomen angustissime continetur. Vix enim triginta totius civitatis Romanæ prænomina ex tota antiquitate inveniri possunt. Hujusmodi erant *Cajus*, *Cneus*, *Marcus*, *Lucius*, &c. Servi apud Romanos unico nomine appellabantur, ut *Dama*, *Davus*, &c. De Romanorum nominibus scribere accurate *Onuphr. Panvin. Sigon. 1. 2. Emendat. Beroald. Torrent. ad Sueton. Paul. Manut. &c.* ¶ Nomen alicui imponere, *dar nome*, *Cic. 3. Fin. c. 1. Quintil. 1. 2. c. 1.* Sic donare alicui nomen, apud *eund. Quint. 1. 5. c. 10.* ¶ Fingere nomina, *inventari nomi. Quint. 1. 1. c. 3.* Fingendis nominibus feliciores Græci. ¶ Nomina sanguinis sunt pater, soror, mater, &c. *Ovid. 9. Metam.* Jam dominum appellat, jam nomina sanguinis odit. ¶ Adipisci, adipiscere sibi nomen, *fasis il nome. Cic. ad Brut. ep. 16.* Qui tyranni nomen alicui sibi. *Ad Ov. 8. Metam.* ¶ Dicere nomen, *nominare. Virg. 6. Æn.* Lugentes campi, sic illos nomine dicunt. *Id. 3. Æn.* dictam ducis de nomine gentem. ¶ Nomen est mihi, *bo nome. Plaut. Rud. prolog. v. 5.* Nomen Arcturo est mihi. ¶ Nomen habere. *Ovid. 1. Metam.* Est via sublimis cælo manifesta fereno: Lactea nomen habet. ¶ Habere tria nomina idem erat apud Romanos, ac civem esse: totidem enim ihi utebantur, ut dictum est. *Juvenal. sat. 5.* si quid tentaveris unquam hicere, tanquam habeas tria nomina. ¶ Edere nomen suum, *dir' il suo nome. Ovid. 9. Metam. v. 531.* pudet ab, pudet edere nomen. ¶ Appellare alicui nomen, *chiamarlo per nome. Cic. 4. Acad. Me autem nomine appellabant. Id. 1. 9. Fam. ep. 22.* placet Stoicis suo quaque rem appellare nomine. ¶ Notus nomine, *conosciuto*, *noto di nome. Horat. 1. 1. Sat. 9. v. 3.* Occurrit quidam notus mihi nomine tantum. ¶ Nominis ablat. absolute ponitur, *per nome, di nome, Id. 1. 1. ep. 7.* narrat, Vulteiium nomine Menaniam, Præconem &c. *Tevent. Phorm. 2. 3.* Nec mihi cognatus tui quicquam isto nomine. ¶ *Plin. 1. 27. c. 4.* Vagi nominis est ambrosia, & circa alias herbas fluctuati. h. e. ambrosia nomen est pluribus herbis commune. ¶ *Spart. in Severo. c. 14.* Damnabantur plerique, cur pleaque figurata dixissent, ut esset imperator vere sui nominis, vere Pertinax, vere Severus. *Trebell. in Claud. c. 5.* De Aureolo sic habuit; veimus ad imperatorem nominis sui; magna ejus videlicet virtus, ab auro nomen accipere. ¶ Sæpe nomen vox est militaris. Nam, dare, edere, & profiteri nomen, est se militæ offerre, seu addicere, *arrolarsi soldato. Liv. 1. 4. c. 26.* Dubii quoque inclinant ad nomina danda, & Heracis, Latinisque milites imperati. *Id. 1. 2. c. 24.* Alius alium confirmare, ne nomina darent: Patres militarent, Patres arma caperent &c. *Erintra.* Ne quis civem Romanum vinculum teneret, quominus ei nominis edendi apud Consules potestas fieret. ¶ Hinc responderi ad nomina, est obedire Magistratui ad bellum vocanti, apud *eund. Liv. 1. 7.* Mittere ad nomina. h. e. ad militandum. *Quint. declam. de Mittere Mariano.* Ad nomen inittere filios parentes festinantur, quamvis asperissimo bello, ut sub te ponere militæ rudimenta contingeret. ¶ Item forensis, & iudiciorum. Nam delere nomen alicuius est accusare. *Cic. pro Cal. Non modo nomina deferunt inter se solales, sed etiam commemorant fodalitatem in accusando.* Et, nomen recipere, *ricever l'accusa. Id. Ferr. 4. Palam de sella, ac Tribunali pronuntiat, si quis absentem Sthenium rei capitalis facere vellet, se se ejus nomen recepturum.* ¶ Sæpissime etiam pro fama & celebritate ponitur. *Vellej. 1. 2. c. 94.* Rex quoque Parthorum tanti nominis fama territus. Et c. 34. Clari nominis vir. *Horat. 1. 3. od. 9.* Multi Lydia nominis. *Virg. Æn. 12.* nullum memorabile nomen fœminæ in pœna est. h. e. nulla gloria. Hinc illa, affectu nomen, *fasis fama, Plin. in Paneg.* Committere nomen alicuius æternæ famæ, *Auctor. in carm. ad Pison.* Dignus nomine, *Cic. de clar. Orat.* Magnum nomen habere in Oratoribus. *Id. in Orat.* Ferre ad sidera alicuius nomen, *Virg. Æn. 6.* Gerere nomenque, *decaque, Id. 2. Æn.* Venire ad nomen ingenii. *Quintil. 1. 6. c. 2.* Officere nomini alicuius, *Liv. in prefat. lib. 1.* Sic stringere nomen alicuius, eodem sensu, apud *Ovid. 2. Trist. &c.* ¶ Hoc sensu transferuntur ad alia. *Virg. 2. Georg. vers. 239.* Nec Baccho genus, aut pomis sua nomina servat. h. e. suam bonitatem, & præstantem saporem. *Id. 2. Æneid.* avulsumque hueris caput, & sine nomine corpus. ¶ Usurpatur etiam pro avita nobilitate. *Cic. 3. Fam. ep. 7.* Ista vestra nomina nunquamvis admiratus. *Plin. 1. 3. ep. 3.* Quibus imaginibus oneretur, quæ nomina, & quanta sustineat. ¶ Item pro stirpe, familia, gente. *Virg. 7. Æn.* Illustres animas, nostrumque in nomen ituras. *Vellej. 1. 1. c. 6.* Clarissimus Graii nominis. *Id. 1. 2. c. 53.* Nominis Romani princeps. *Tacit. 4. hist. c. 18.* Pulsum Batavorum insula Romanum nomen. ¶ Item de personis. *Valer. Flac. 1. 5. v. 118.* nova dux accedere gaudet nomina. h. e. socios. ¶ Nonnquam nomen pro re ponitur. *Tibul. 1. 3. el. 4.* nec fidum tœmina nomen. ¶ Interdum rei opponitur. *Liv. 1. 3. c. 65.* Jamque plebs in tribunatu ponere aliquid spei, si similes Icilio tribunos haberet; nomina tantum se biennio habuisse. *Id. 1. 7. c. 29.* Campani magis nomen ad præsidium sociorum, quam vires cum attulissent. ¶ Elegans etiam est hujus vocis usus pro causa, pretesto, motivo, ragione. *Cic. 2. Fam. ep. 1.* Negligentiæ nomine alicui esse suspectum. *Vellej. 1. 1. c. 3.* Quo nomine mirari eos convenit, &c. h. e. per la qual cosa. ¶ Eodem sensu usurpat *cap. 5. sequenti.* Rursus *pro Font.* Portorii nomine aliquid exigere. a titolo di ee. Huc & illa spectant: gratulari alicui alterius nomine, *daparsi di &c. Cic. Phil. 1.* ¶ Præterea frequenter nomen accipitur pro capite rationum, seu librorum, in quibus descripta sunt nomina eorum, qui pecunias debent, vel dederunt, *partita, conti di debito, o credito. Cic. Verr. 3.* Neque in tuas tabulas ullum nomen terretes, cum tot tibi nominibus acceptum Curtii referrent. *Id. ibid. sæpe repetit, recita nomina. Id. ibid.* Pecunia mihi est in nominibus, *no ho da' crediti. Liv. 1. 45.* Nomina transcribere in alios. *addoffar ad altri i proprii debiti.* ¶ Sæpe etiam accipitur pro ipsa pecunia credita, vel debita. *Cic. Attic. 1. 6.* Ut totum nomen Scaptio vellent solvere. *Id. 3. Ver. c. 10.* Cum reperiretur pecunias sumpsisse mutuas, nomina sua exegisse. *Id. ad Attic. 1. 5. ep. 19.* Appellare de nomine, *inimæ' il pugnamento. Id. pro Quint. c. 23.* A me nominis ejus, quod inficiatus esset, diem petivit. *dimandò tempo a pagare.* ¶ Nomina facere, est pecu-

niam alteri credere, *far de' crediti. Senec. 1. 1. de Benef. c. 1.* Nomina facturi, diligenter in patrimonio, & vasa debitoris inquirimus. ¶ Item pecuniam ab altero accipere, *far de' debiti. Cic. 3. Offic. c. 14.* Emit homo cupidus tanti, quanti Pythius voluit; nomina facit, negotium conficit. ¶ Locare nomen, *far de' debiti. Phædr. 1. 1. fab. 17.* Fraudator nomen cum locat sponso improbo, non rem expedire, sed malum dare expedit. ¶ Nomina certa, h. e. quibus certa causa adscripta est. *Cic. Verr. 5. c. 78.* Ex omni pecunia, in quibus solvere aratoribus debuit, certis nominibus deductiones fieri solebant, primum pro spectatione, & collybo, deinde pro nescio quo cereario. *Id. pro Quins. c. 11.* Qui tibi certis nominibus grandem pecuniam debuit. *partite liquide.* His opponuntur nomina incerta. ¶ Item pro ipsis debitoribus. *Colum. 1. 1. c. 7.* Optima nomina non appellando fieri mala, Alphius dixisse verissime fertur. h. e. etiam optima sint debitores, si tamen diutius debitum exigere distuleris, negligentia pessimus fieri.

Nomenclatio, onis, f. *ονοματωλγια*, nominatio, nuncupatio. *Col. 1. 3. c. 2.* Quare præsentis magistris est ejusdem nomenclationis aucupio, quo potiri nequeat, studiosos non demorari. Adde *Q. Cic. de perit. Consul. c. 11.*

Nomenclator, oris, m. *ονοματωλγο*, qui memoriter unumquemque nominatum vocare didicit, a nomine *calando*, id est vocando. *Cic. Att. 1. 4.* Ut nemo mihi ordinis homo nomenclator notus fuerit, qui mihi obvium non venerit. ¶ Varia Romæ nomenclatorum fuisse ministeria, ut *Cassubonus. Vossius* observant. Sed munera præcipua duo numerantur. Extra domum intervebant præfationibus, ut Candidati, iis suggerentibus, nomina civium scirent, quos nominatim in præfando compellere vellent: domi in compellendis nominatim iis, qui mane salutatum adventirent. ¶ Legitur & nomenclator, quod integrum est. *Martial. lib. 10. epigr. 30.* Nomenclator mugilem citat notum. *Sueton. in Agust. c. 19.* Telephi servi nomenclatoris.

Nomenclatura, æ, f. nominatio, nuncupatio. *Plin. 1. 3. in proam.* Sit quædam in his nomenclatura.

Nomentanum, n. 2. Nomentana villa, *Lamentans*, pagus Sabinorum, al. castrum Sabine, apud Eretum, ad Alliam fl. ab urbe Roma 12. M. P. Nomentanus, a, um, adject. a Nomento, ut Nomentanus agellus, *Martial. 1. 7. epigr. 92.* Nomentanus nepos, *Horat. 1. 2. sat. 1. v. 22.* Nomentana, feu Numentana porta, *Porræ di S. Agnefe, Porta Pia*, una ex urbibus Romæ portis, per quam in Sabinos Nomentum usque ibatur, quæ & *Viminalis*, & *Ficulnensis*, seu *Figulnensis* dicta est, testibus *Mariano*, *Fulvio*, *Ferrario*. Sed *Nardinus*, *Baudrandus*, & alii eam collocant in monte Quirinali, inter portas Salarium, & Viminalem. ¶ Nomentana, seu Nomentana via, quæ ab urbe Roma per portam Nomentanam in Sabinos Nomentum usque ducebatur. *Liv. 1. 3. c. 52.* ¶ Nomentanus pons, *Ponte Lamentano*, pons super Anienem fl. in via Nomentana.

Nomentum, i, Nomento, olim urbs, nunc pagus in Sabinis, a Nomento conditore, ad Anienem fl. apud Vicium Varronis. *Virg. 6. Æn. Colum. 1. 3. c. 2.*

Nominalia, ium, n. 3. dies solemnis, quo puero imponebatur nomen. *Terent. de Idolol. c. 16.* Officia privatarum, & communium solemnitatum, ut togæ puræ, ut sponsalium, ut nuptialium, ut nominalium.

Nominalis, le, adject. ad nomen pertinet, ut nominalis gentilitas. *Varr. 1. 7. de L. L.* Ut enim ab Emilio homines orti Emiliis, ac gentiles, sic ab Emiliis nomine declinatæ voces in gentilitate nominali.

Nominaliter, adv. *nominalmente. Arnob. 1. 2.* nominaliter annuere.

Nominatim, adv. *nominalmente, a nome per nome, Ger. mie numeren, Gal. nommement, Hisp. nombradamente, cadauno por su nombre, ονομασι*, per singulorum nomina, speciatim, qui generatim opponitur. *Cic. Att. 1. 9.* Ut non nominatim, sed generatim prescriptio esset informata. *Id. Att. 1. 11. ep. 7.* Ut me exciperet, & Lælium nominatim. ¶ Dicitur & de uno. *Cic. Att. De quo Senatus nominatim decrevit*, ut statim mitteretur in Siciliam. ¶ Aliquando etiam accipitur pro expresse. *Cic. 1. 3. Off.* Quicquid enim est in prædio vitii, id staturerunt, si venditor sciret, nisi nominatim dictum esset, præstari oportere.

Nominatio, onis, f. *ονοματωλγια*, actus nominandi, *nomina. Cic. Philip. 13.* In paternum inauguratum locum mea nominatione cooptabo. *Tacit. Ann. 6. c. 45.* Quatuor progenieri Cæsaris delecti, additæque nominationem Consulum P. Petronius. Adde *Plin. 1. 4. ep. 8.* ¶ Facere nominationem, *Liv. 1. 26. far nomina.* ¶ Est etiam nominatio figura orationis, quæ, ut ait *Auct. ad Herenn. 1. 4.* nos admonet, ut cui rei nomen aut non sit, aut satis idoneum non sit, eam nosmet idoneo verbo nominemus, aut imitationis, aut significationis causa.

Nominativus, a, um, adject. ut nominativus casus, apud Grammaticos, qui & *rectus* dicitur. Usus est hac voce, præter cæteros Grammaticos, *Varro 1. 7. 8. & 9. de L. L.* ¶ Idem nominativum pro nomine posuisse videtur, cum *inquit 1. 7.* Dicunt, debuisse omnes nominativos, & articulos habere totidem casus.

Nominatus, us, m. idem ac nomen, seu res nominata. *Varr. 1. 9. de L. L.* Ad nominatum similitudines animadvertendas. *Et paulo ante.* Quod inter se dissimiles habeant analogias nominatus. Ut similis sit nominatus, &c.

Nominatus, a, um, *nominato, ονοματωλγια*, appellatus, adject. a nominor. *Cic. 2. Off. c. 33.* Atqui ab Aristippo Cyrenajci, atque Annicerii Philosophi nominati omne bonum in voluptate posuerunt. ¶ Sumitur etiam pro celebrato. *Cic. 6. Verr. c. 12.* Quid? illa Attalica, tota Sicilia nominata, ab eodem Hejo peripetasmata emere oblitus es? *Plin. 1. 12. c. 19.* Vicina est Bactriana, in qua bellium nominatissimum. *Tertull. de anim. c. 13.* Nominatoria pericula.

Nominativus, as, a. 1. frequentativus a nomino. *Lucret. 1. 3. v. 353.* Suscipere hunc motum, quem sensum nominativus. *Id. 1. 4. v. 48.* Quæ quasi membrana est, vel cortex nominanda.

Nomino, as, a. 1. *nominare, ονομαζειν*, nomen impono, appello, voco, nuncupo. *Cic. de Am. Amor enim, ex quo amicitia est nominata. Plaut. Most. 3. 2. 97.* Hem quis me nominat? *Ter. Phorm. 5. 1. 12.* Meum nomen nominat. *Cic. pro Cal. c. 18.* Quorum partim nimia libertas in adolescentia, partim profusa luxuries, magnitudo æris alieni, sumptus, libidines nominantur. ¶ Interdum est, alicuius ad aliquem honorem deligere, seu præsentem sistere, nominare designandum. *Plin. lib. 2. epist. 11.* Illo die, quo sacerdotes solent nominare, quos dignissimos sacerdotio judicant, me semper nominabat. *Sueton. in Claud. c. 22.* In cooptandis per collegia sacerdotibus, neminem nisi juratus nominavit. ¶ Item pro deferre ad magistratum, acnoscere. *Liv. 1. 31. c. 17.* Si quisquam ad se deduxisset, nomen absentis detulisset, qui nominatus profugisset, diem certum definituros, ad quem nisi citatus respondisset, absens damnaretur: Si quis eorum, qui tum extra terram Italianam esset, nominaretur, ei laxiorem diem laturos. *Sueton. in Cæs. c. 17.* Inter socios Catilinæ nominatus. ¶ Item pro celebrare, prædicare. *Cic. pro Arch. Prædicari de se, & nominari volunt omnes.* ¶ Nominare honoris causa, formula est, qua utimur, cum honestos viros nominamus. *Cic.*

Cic. pro Rosc. Amer. c. 2. Sylla, quem honoris causa nomino. *Et sap. 6.* Quas, ut æquum est, familias honestatis, amplitudinisque gratia nomino. ¶ Nominandi casus, idem est, ac nominativus, apud *Quintil.* Nonius, onis, m. cautivum, seu hymnus in honorem Apollinis, qui *Nomius* etiam dicitur est, postquam Admæti regis armenta pavit. Legunt quidam hanc vocem apud *Cic. 1. de Orat. c. 59.* ubi alii *Munitionem*, alii *Munitionem*, reponunt.

Nominima. V. *Nunifima.*

Nomius, m. 2. *vijm*, Apollo, a *vijm*, pasco, juxta *Physicos*, quia Sol, quæcunque terris nascuntur, pascit, seu vegetat; juxta *Poetas*, quia cælo exulans pavit pecus Regis Admæti ad Amphrysium amnem, unde *Maroni pastor ab Amphryso* dicitur. Sed *Cicero l. 2. de nat. Deor.* scripsit, hunc Apollinem quartum fuisse, dictumque *Nomionem a vjpm*, lex, his verbis: Apollinum antiquissimus is, quem paulo ante ex Vulcano natum esse dixi, custodem Athenarum, alter Corybantis filius natus in Creta, cujus de illa insula cum Jove ipso certamen fuisse traditur, tertius Jove tertio natus, & Latona, quem ex Hyperboreis *Deiphos* ferunt advenisse, quartus in Arcadia, quem *Arcades* *Nomionem* appellant, quod ab eo se leges ferunt accepisse. *Justinus l. 13.* narrat, Nominum filium fuisse Apollinis ex Cyrene filia Spei Regis Theflæiæ, Cyrenen ab Apolline raptam, perlatamque in Atricam, in Cyram montem, ibi quatuor filios peperisse, *Nominum*, *Aristæum*, *Autochum*, *Argæum*.

Nomos, vel *Nomus*, i, m. *vijm*, Præfectura. *Plin. l. 5. c. 9. de Ægypto:* Summa pars continenda Æthiopiæ Thebais vocatur, dividitur in Præfecturas oppidorum, quas *Nomos* vocant, duodecim. *Trasianus ad Plin. jun. l. 10. ep. 23.* Tu, ex quo nomo sit, notum mihi facere debes. Hic quoque de Ægypto loquitur. ¶ In *Mulcis* *nomus* est idem ac cantilena, seu modus certa lege compositus. *vijm* enim græce legem latine significat. *Sueton. in Ner. c. 20.* Nec ante cantare desistit, quam inchoatum absolveret *nomon*. Pleraque editiones habent *vijm*, græcis literis. V. *ibi Salmaf.*

Non, non, no, n̄, Germ. *nain*, Gal. *non*, Hisp. *no*, v̄, &c. minime, nequaquam, adv. negandi. Omnibus modis, præterquam imperativo, accommodari potest. *Cic. pro Flac.* Non est ita, *Judices*, non est profecto. ¶ Si negationi præponatur, affirmat, ut *Nonnihil tibi debeo*, id est aliquid debeo; cum postponitur, magis affirmat, quam si præponeretur, ut *Nihil non tibi debeo*, hoc est omnia tibi debeo. *Ovid. l. 3. Fast.* Multa tibi memores, nil non debemus *Elizæ*. V. *Non nihil*. ¶ Conjungitur eleganter cum quibuslibet dictionibus, ut, *non modo, non ita, non quod, non qua, non ut, non vero, non nisi*, &c. *Cic. de Asic.* Non modo aperte, sed etiam acriter. *Id. Attic. l. 6. ep. 7.* Non modo non prohibebas, verum etiam approbas. *Id. Catil. v. c. 5.* Nihil cogitas, quod ego non modo audiam, sed etiam videam &c. Ubi non modo pro non modo non ponitur. *Id. Ver. 4.* Non ita multum tecum luit. *Id. in Orat. c. 39.* Non quod lusa orient, sed quod excellent. *Id. Verr. 5. c. 18.* Non quo quicquam metueret, sed ut ne multi ante perciperent &c. *Id. de Senect. c. 9.* Non vero tam isti, quam tu ipse nugator. *Id. 2. Orat. c. 87.* Non ut totum aliquid pariat, verum ut &c. *Plin. l. 4. ep. 13.* Ne eam pecuniam non nisi dignus accipiat. ¶ Non possum quia, non possum quin, *non posso far di meno*. *Id. Attic. 7. ep. 2.* Quas ad te non potui non dare. *Id. 2. de Orat. c. 10.* Non possum quin exclamem. ¶ Ursurpatur interdum in interrogationibus, pro *nonne*. *Cic. pro Quint. c. 26.* Quid hæc immaturitas tanta significat? non vim? non celus? non latrocinium? ¶ *Unus non*, est ne unus quidem. *Flor. l. 2. c. 18.* Unus enim vir *Numanthus* non fuit, qui &c. ¶ Non unus, est plures. *Cic. ad Q. Fr. Superioribus* literis non unis. ¶ Interdum non geminatur. *Caesul. Carm. 14.* Non, non hoc tibi, false, sic abibit. *Ter. Phorm. 1. 5. 73.* Non, non sic futurum est, non potest.

Nona, æ, f. 1. *Nōva*, una ex *Parcis*. Latini *Nonam*, *Decimam*, & *Morsam* *Parcas* dixere, quod tempestivum tempus partus fit nono, & decimo mense, qui vero ante hoc tempus in lucem prodeunt, aut morti nascuntur, aut paulo post moriantur. *Gell. l. 3. c. 16.*

Nonacrinus, a, um, *Arcadicus*, a *Nonacre* monte. *Ovid. 2. Met. v. 409.* In virgine *Nonacrina* hæsit. idest, *Atalanta*.

Nonæris, m. 3. *Nōæris*, mons *Arcadiæ*, in *Peloponneso*, cum oppidoli cognomine, ex quo *Styx* aqua frigidissima, teste *Suida*, & *Vitr. l. 8. c. 3.* emanat, quam *Inferorum* paludem fabulantur, ubi etiam *Nonacrimum* nemus.

Nonacrivus, a, um, ex *Nonacre* M. vel ex *Arcadia*. *Ovid. 5. Fast. v. 97.* Et *matri*, & *vati* parent *Nonacrivus* *Heges*. idest *Evander*.

Nonæ, arum, f. *le nonæ*, *vōxy*, dies quintus, vel septimus mensis. Erant dies septimus in *Martio*, *Majo*, *Julio*, *Octobri*, *quintus* in reliquis. *Priores nonæ* septimanæ dicuntur a *Varrone l. 5. de L. L.* posteriores quintanæ. ¶ *Dictæ* sunt a *nonus*, quod a *novem*, quia a die 5. vel 7. inclusive, usque ad *Idus*, idest, diem 13. vel 15. inclusive novem dies numerantur. Quidam putant, dictas esse a *novus*, quasi novæ initium observationis, quia post novam Lunam *Nonarum* die populares, qui in agris erant, confluunt in Urbem, accepturi causas terrarum a Rege Sacrorum, scripturique, quid esset eo mense faciendum. Utrunque etymon adducit *Varro l. 5. de L. L. Festus in Nonæ*, & *Macrobi. l. 1. Sat. c. 15. Cic. pro Flacc.* O *Nonæ* illæ *Decembres*, quæ ne *Confute* fuisset! *Id. pro Quintil.* *Nonis* *Februarii* si *Romæ* luit. *Id. l. 5. Fam.* Ad tertium *nonas* *Januarii* cum agere cõpisset.

Nonagenarius, a, um, *nonagesimus*. *Plin. l. 2. c. 15.* Unde & nomen accepit is motus, primus, & secundus *nonagenarius* dicitur ab utroque exortu.

Nonagēni, æ, a, *nonanta*, nomen est distributivum, quod tamen etiam pro cardinali *nonaginta*, adhibetur. *Plin. l. 36. c. 13.* *Porticus* ascenduntur *nonagens* gradibus.

Nonagesimus, a, um, *nonagesimo*, quod habet numerum *nonaginta*. *Cic. de Sen. c. 5.* Qui cum *librum* quarto, & *nonagesimo* anno scripsisse dicitur.

Nonages, adv. *novanta volte*, *εννεαπονηντάς*, *nonaginta* vices. *Cic. 5. Verr. c. 70.* In alteras decimas ferme ad *nonages*, &c.

Nonaginta, *nonanta*, *novanta*, *εννεαπονηντάς*, nomen numerale cardinale, indeclinabile. *Cic. de Sen. c. 10.* *Hospes* tuus *Mastulla* quæ faciat hodie *nonaginta* annos natus.

Nonānus, a, um, adject. *Nonanus miles* apud *Tacit. l. 1. Annal. c. 23. & 30.* est miles *nonæ* legionis.

Nonarius, a, um, quod fit nova hora, vel die, vel mense, &c. a *novus*. Hinc *nonarius* meretrix, quæ circa nonam horam cellam aperit, & probat. Hoc enim *Romæ* ufurvenisse testatur *Vetus* interpres ad *illud Persii Sat. 1. v. 133.* Si *Cynico* barbam petulans *nonaria* vellat. Id autem ideo taciturno scribit, ne, si ante illud tempus ad eas accedi posset, matutina officia ab adolescentibus omitterentur.

Nondum, adv. *non ancora*, *μὴν*, non adhuc necdum, nequedum, etiam nunc non. *Cic. Mario.* *Nondum* satis constitui. *Id. 2. Div.* *Nondum* dico, quam hæc signa nulla sint.

Noncenti, æ, a, *novocento*, *εννεακόσιοι*, novies centies. *Cic. pro Flacco*, c. 37. *Flacidius* cinerat *sestertius* *noncentis* millibus. *Col. l. 5. c. 2.*

Quatuor millia, & *nongenti* pedes.

Noncenties, adv. *novocento volte*, novies centies. *Vitr. l. 1. c. 6.* Millies mille, & *noncenties* mille passus.

Nonius Marcellus Grammaticus scripsit opus de varia significatione verborum, distinctum in capita. Posterior *Apulejo* est, ipsum enim non semel affert inter ceteros Latinos scriptores. Cæterum plerumque antiqua seculatur, delectaturque plurimum *Accio*, *Pacuvio*, *Nevio*, *Plauto*, & his similibus.

Nonne, *forse non*, ei, *ὤχι*, an, an non adv. dubitandi, vel interrogandi, ex non, & ne. *Cic. 5. Tusc.* Cum esset ex eo quantum, *Archelaus* *Perdicæ* filium *nonne* beatum putaret. *Id. de nat. Deor.* *Nonne* animadvertis, id inique fieri? *Id. pro Cæc.* Te dejectum debeo intelligere, *nonne*? *Nonnihil, qualche cosa*, *μικρόν*, aliquid, aliquantum. *Cic. pro Quint. c. 1.* *Eloquentia* *Q. Hortensii* ne me dicendo impediatur, *nonnihil* commoveo. *Nepos 23. c. 13.* *Nonnihil* temporis tribuit literis. ¶ Scribitur & *divinum non nihil*.

Nonnullus, a, um, *alcuno*, *εἴρισ*, aliquis. *Cic. 1. Verr.* *Nonnullum* de alterius ingenio iudicium facere. *Nepos 25. c. 3.* *Nonnulli* ita interpretantur. *Plin. l. 7. ep. 20.* *Nonnullus* in literis nominis.

Nonnunquam, adv. *alle volte*, *qualche volta*, *εἴρις*, aliquando. *Cic. l. 5. Fam. ep. 8.* Et te *nonnunquam* a me alienarunt.

Nonnunquam, adv. *in qualche luogo*, in aliquo loco. *Plin. l. 14. c. 19.* *Nonnunquam* viii tæce, acetove conduunt.

Nonnunciū, quod *novem* unciarum est. *Festus*.

Nonus, a, um, *nono*, *νῆμα*, nomen numerale ordinis, a *novenus*, per *Sync.* quod a *novem*. *Plin. l. 18. c. 21.* Et a *semente* non nisi *nonis* mensibus in aream redeunt.

Nonodecimus, a, um, *decimono*. *Tacit. 13. Ann. cap. 6.* *Nonodecimo* ætatis anno.

Nonullis, *novem asses*. *Varr. l. 5. de L. L.*

Norax, acis, m. filius *Mercurii* quinti ex *Nympha* *Oschira* filia *Pyrenæ*, qui a *Pharalo* opp. *Hispænie* in *Sardiniam* venit, ubi urbem condidit, & de suo nomine appellavit. *Bocc. l. 7. Gen.*

Norba, f. 1. *Norma rovinata*, opp. *Latini*, in *Campania Romana*, ad *rad. montium*. *Liv. l. 2. c. 34.* *Plin. l. 3. c. 5.* Hinc

Norbanus, a, um, adject. ad *Norbam* pertinens, ut *Norbanus ager*, *Liv. l. 8. c. 19.*

Noricum, i, n. veteris *Illyrici* pars, *Rhætis*, *Vindelici*que finitima et nunc pars est *Bavaricæ*, & *circuli Austriaci*. De ea *V. Cluver. l. de Noric. & Vindel.*

Noricus, a, um, quod est ex *Norico*. *Hor. l. 1. od. 16.* Quas neque *Noricus* deterrer enlis.

Norma, æ, f. *sqvadra*, *norma*, *π*, *εἴρη*, Germ. *ein vvinckelmass*, Gal. *equiere*, Hisp. *esquadra*, *εἰρη*, *γρῆμα*, fabricorum instrumentum, habens duo latera, quæ omnia dirigunt, in-tiunturque, quæ & regula dicitur. *Lucret. l. 4. v. 516.* *Normaque* si fallax certis rationibus exit. *Plin. l. 36. c. 22.* *Structuram* ad *normam*, & *libellam* fieri, & ad *perpendicularium* respondere oportet. ¶ Per *Metaphoram* accipitur pro lege, formula, & præscripto. *Cic. pro Mur. c. 2.* Et *primum* *M. Catoni* vitam ad *rectam* rationis *normam* dirigenti, & *diligentissime* perpendenti *momenta officiorum* omnium de officio meo respondebo. *Hor. in Arte*, Si *volet* usus, quem *penes* arbitrium est & *vis*, & *norma* loquendi. *Plin. l. 9. epist. 26.* *Demophilenes* ille *norma* oratoris, & *regula*.

Normalis, & *l*, o. 3. *γρῆμα*, ad *normam* factus, ut *Normalis* linea, quo nomine *Aggenus*, & alii *agrimenores* vocant eam, quæ *latus* quadrati *claudat* ad *angulos rectos*, ad *Solino* quævis *παράλληλος* nominatur. *Quintil. lib. 11. c. 3.* Ut *quasi* *normalem* illum *angulum* faciat. *Manil. l. 2. v. 289.* Quorum designat *normalis* *virgula* *sedes*. Ubi ipsam *normam* significat.

Normaliter, adverb. ad *normam*, ad *perpendicularium*. *Frontin. de limitib.* Quæ *normaliter* ex *rigore* aguntur. *Ammian. l. 20. c. 4.* Cum *luna* e regione (solis) *normaliter* iterit, *lumine* pleno fulgebit.

Normanna, f. 1. *Normandia*, prov. *Galliæ* *Celticæ*, *ampia*, & *valde* *fertilis*, dicta a *Normannis* pop. *Septentrionalibus*, qui *populi* etiam *vulgo* *Normandi* dicuntur, a *Norte*, *Septentrio*, & *man*, vir, quasi *vir* *Septentrionalis*, qui ex *Scandinavia*, seu ex *Norvegia*, & *Suedia* in *Galliam* irrumpentes in ea regione *confedere*.

Normatus, a, um, *δυναστευμένος*, quod ad *normam* factum, & *directum* est. *Col. l. 3. c. 13.* Ut *tantum* *suppositæ* *balii* ad *perpendicularium* *normam* *inlisteret*.

Normo, as, a. 1. ad *normam* dirigo. *Diomed. Grammat.*

Northia, æ, *Fortuna*, apud *Hetruscos*. *Juven. Sat. 10. v. 74.* Si *Northia* *Tusco* *tavisset*. Al. leg. *Nurzia*, alii *Nurjæ*.

Nos, nostrum, vel *nostrum*, *οἱ*, *ἡμεῖς*, *Ger. vvir*, Gal. *nos*, Hisp. *nos* *ostros*, *ἡμῶν*, plurale est *pronomine* *ego*, a *no*, adiectione *literæ* *s*, ut a *σὺ* *vos*, *literarum* *traiectione*. *Terent. Adelph. 2. 3. 7.* Quasi *non* *nostrum* *nos* *inter* *nos*, *Virg. Ecl. 2. v. 7.* Nil *nostrum* *miserere*? *Cic. 5. Fam.* Utriusque *nostrum* *magni* *interest*. ¶ Interdum *adjectivo* *syllabica* *men* ei *adjuvatur*. *Cic. 4. Fin.* *Nosmetipsos* *commendatos* *esse* *nobis*. Et *4. Acad.* *Dilectamus* a *nosmetipsis*. *Plaut. Rud. 1. 2. 70.* *Nosmet* *memini* *mus*. ¶ *Quando* *jungitur* *nobis* *cum* *præposito*, *cum* *et* *semper* *postponitur*; nam *præposita* *αὐτοῦ* *taceret*. *Virg. 8. Æn. v. 174.* *Nobiscum* *affuecisse* *mensis*. ¶ *Nobiscum* *pro* *nos* *accusandi* *casu*, *Plaut. Pen. 3. 2. 24.* *Quasi* *tu* *nobiscum* *adveniens* *hodie* *oraveris*, *liberum* *ut* *commonitarem* *tibi* *locum*. *αὐτοῦ* *est* *non* *imitandus*. ¶ *Sæpe* *per* *synecdochem* *nos* *usurpamus* *etiam* *de* *uo* *loquentes*. *Cic. Fam. 7. ep. 19. de se ipso loquens*. In *qua* *nos* *te* *continebimus*, *si* *salvi* *redierimus*.

Noſcentia, æ, f. *cognitio*, *notitia*. Quidam *Symmacho* ascribunt *l. 6. ep. 11. & l. 4. ep. 9.* sed utroque loco alii leg. *notitia*.

Noſcitabundus, a, um, o. 1. *noſcitans*, *agnoscens*. *Gell. l. 5. c. 14.* *Deinde* *ſenſim*, atque *placide* *tanquam* *noſcitabundus* *ad* *hominem* *accedit*.

Noſcito, as, a. 1. *γινώσκω*, *freq.* a *noſco*. *Liv. l. 3.* *Circumſpectare* *omnibus* *tori* *partibus* *Senatorem*, *raroque* *utquam* *noſcitare*. *Adde l. 6. c. 25. Caſull. in Epithal. Julis, epigr. 56.* Et *facile* *inſcius* *noſcitur* *ab* *omnibus*.

Noſco, is, novi, notum, a. 3. *conoscere*, *γινώσκω*, *Ger. erkennen*, Gal. *connoître*, Hisp. *conocer*, *γινώσκω*, *cognosco*, notum, vel *cognitum* *habeo*, *notitiam* *alicujus* *rei* *habeo*. *Cic. 1. Tusc. c. 21.* Et *nimirum* *hanc* *habet* *vim* *præceptum* *Apollinis*, *quo* *monet*, *ut* *ſequique* *noſcat*. *Cum* *igitur*, *noſce* *te* *dicit*, *hoc* *dicit*, *noſce* *animum* *tuum*. *Tacit. in Agric. c. 5.* *Noſcere* *provinciam*, *noſce* *exercitui*. *b. e.* *ab* *exercitu*. *Id. de Germ. c. 30.* *Audire* *præpoſitos*, *noſce* *ordines*. *Plaut. Amph. prol. v. 104.* *Nos* *noviſſe* *credo*, *ut* *ſit* *pater* *meus*. *Ter. Phorra. 2. 1. 35.* *Unum* *cognoris*, *omnes* *noſ*. ¶ *Noſte* *de* *tacie*, *conſocer* *di* *viſta*. *Cic. in Piſon. c. 31.* *Virutem* *tu* *ne* *de* *tacie* *quidem* *noſti*. ¶ *Noſte* *animum* *alicujus*. *conſocer* *ſua* *natura*. *Terent. Heaut. 3. 3. 9.* *Novi* *ego* *amantium* *animum*: *advertunt* *gravier* *quæ* *non* *centas*.

Noſocomium, ii, n. *oſpitale*, *νοſτοκμαίον*, *hoſpitiū* *ægroantium* *pauperum*, *locus*, *in* *quo* *recipiuntur*, & *aluntur* *pauperes* *ægroti*. *Juſtinian. l. i. l. iud. 16. & l. Janicium 18. C. de Sacroſ. Eccl. & Hieronym. epist. 30. c. 2.*

Noſter,

Noster, ra, rum, *noſtro*, *noſtra*, quod ad nos pertinet, a *nos*. *Cic. Agr. ep. 19.* Cneus noſter (o rem miſeram, & incredibilem!) ut totus jacet. *Plaut. Aulul. 2. 1. 14.* Virtute Deum, & majorum noſtrorum. *Id. Caf. 2. 8. 75.* Noſtra omnis liſ eſt, h. e. vicimus. ¶ Noſtri dicuntur, qui ejuſdem familiz ſunt, aut patriz, aut gentis, & alienis, exter- niſque opponuntur. *Plaut. Mil. 2. 5. 21.* Noſtri, an alieni ſimus. *Idem Cifſel. 4. 2. 48.* Hæc mulier noſtra eſt. *Plin. 1. 12. c. 25.* In totum alia natura, quam noſtri externique prodiderant. Noſter etiam dicitur, qui nobis favet. *Virg. Æn. 12.* Sin noſtrum annuerit nobis victoria Martem. ¶ Additur interdum adjectivo ſyllabica per epentheſim. *Terent. Phorm. 5. 2.* Noſtrape culpa facimus, ut &c.

Noſtras, atis, o. quod eſt e noſtra gente, vel patria. *Cic. 1. 1. ep. 11.* Ut mihi verba deſſent, neque ſolum iſta veſtra oratoria, ſed hæc etiam levia noſtratia. *Idem 1. 9. ep. 15.* Mirifice capior facietis, maxime noſtratis. *Id. 1. 5. Taſc. c. 32.* Anachariſ potuit pro nihilo pecuniam ducere, noſtrates Philoſophi facere non poterunt?

Nota, æ, f. *nota*, *ſegno*, *הרים*, Germ. *zeichen*, Gal. *marque*, Hiſp. *ſenal* *notacion*, ſignum, quod aliquid notatur, quale cernitur in pecoribus, in tabulis, &c. *Cic. 2. de Or. Si ſigna, & notas offenderem locorum. Id. Q. Valerio.* Reliquis epistoſis, tantum faciam, ut notam apponam eam, quæ mihi tecum convenit. *Liv. 1. 44.* Inſtruit etiam ſecretis notis, per quas haud dubie agnoſcerent, ſua mandata eſſe. *Suet. in Ner. c. 25.* Poſuit ſtatuas ſuas citharædico habitu; qua nota etiam nummum percufit. Apud *Quintil. 1. 1. c. ult.* notæ muſicæ ſunt, quibus vox formatur. *Al. leg. Modi muſici.* ¶ Accipitur etiam pro indicio. *Celf. 1. 2. c. 6.* In acutis morbis fallaces magis notas eſſe & ſalutis, & mortis. ¶ Speciatim ſumitur pro literis. *Cic. 2. de Div. In robore inſculptis præſca- rum literarum notis. Id. in Partit. Literatura conſtat ex literarum no- tis.* ¶ Item ſpeciatim notæ dicta ſunt compendia eorum, qui veloci- ter ſcribunt, qui & inde notarii dicebantur. Erant autem tria genera notarum. Vel enim litera una vocem totam ſignabat, vel erat nota conſicta, quæ litera non eſſet, vel una litera pro altera ponebatur, ut *d pro a*. Prioris generis eſt, cum vulgo *D*. pro *Digeſtis* ſcribimus: poſterioris, cum *ſ*. ſcribimus pro *paragrapo*: Tertii generis exemplum eſt in *Manil. 1. 4*. Hic & ſcriptor erit velox, cui litera verbum eſt, qui- que notis linguam ſuperet, curſumque loquentis excipiat longas nova per compendia voces. *Suet. de Caſare c. 56.* Exant & ad Ciceronem, item ad familiares, domeſticis de rebus, in quibus, ſi qua occultius perferenda erant, per notas ſcripſit. *ſcriſſe in cifſra. Id. in Aug. c. 88.* Quoties per notas ſcribit, *b* pro *a*, *c* pro *b* ponit, pro *æ* autem duplex *æz*. ¶ Uſurpat etiam nota pro ſcriptura. *Curius Cic. 1. 7. Fam. ep. 29.* Et Sulpitii ſucceſſori nos de meliore nota commenda. Hoc genus lo- quendi natum eſt ab eo, quod veteres ſolebant vini cados in cellis condere inſignibus quibuſdam literis, aut aliis notis diſtinctos, ad tem- pus, aut præſtantiam vini ſignificandam. *Horat. 1. 2. od. 3.* feu te bearis interiore nota Falerni. ¶ Hinc translate *Senec. 1. 2. Queſt. nat. Ex hac nota corporum aer h. e. ex hoc genere. Colum. 1. 9. c. 14.* Mella optimæ notæ. *Id. c. 15.* Secundæ notæ mel. *Idem.* Notæ vilioris herba. ¶ Significat etiam infamiam, ignominiam, probrum, quia turpitudine aliqua affecti noti plerumque eſſe ſolent. *Fest. Nota* nunc ſignificat ſig- num, ut in pecoribus, tabulis, libris literæ ſingulæ, nunc ignomi- niam. *Cic. 3. Offic. O turpem notam temporum! Id. pro Dom. Ad equi- tum notam, ad dolorem bonorum omnium. Adde pro Rabir. c. 9.* ¶ *No- ta cenſoria* erat ignominia, qua Cives R. a Cenſoribus puniebantur, in hoc poſita, ut ex ſuis Ordinibus pellerentur. Cenſores notabant adi- mendo, quod in unoquoque Ordine ſummum erat, e. g. Senatorem, eum Senatu eſcicendo; Equitem, adimendo ei equum, & anulum au- reum; Plebejum, Tribu movendo. *Cic. pro Cluent. c. 46.* Is nota Cen- ſoriz ſeveritatis non inuretur. ¶ Ad notam pro ignominia in univer- ſum hæc quoque ſpectant. *Proper. 1. 1. eleg. 18.* Nunc in amore tuo co- gor habere notam. h. e. ignominiam ſubire. Sic eximere notæ, apud *Gel. 1. 4. c. ult. ſottrare dall infamia, Ulp. Dig. de his, qui not. inf. lege 2.* Laborare nota. Ferre notam, *Senec. Herc. fur. Notam fulbit, Cic. & his ſimilia. Plin. 1. 2. ep. 6.* Eadem omnibus pono; ad cœnem enim, non ad notam invito, h. e. non ad ignominiam, & notam inæqualitatis. ¶ Notis etiam inſcribantur improbi ſervi, ferro candenti. *V. Sueton. in Calig. c. 27. & Vege. 1. 1. c. 8.* ¶ Barbarus compunctus notis Threici- ſis, apud *Cic. 2. Offic. c. 7.* eſt quem ibidem paulo infra *ſtigmatiam* ap- pellat, h. e. ſtigmatum in fronte notatum, ut Thracibus moſ fuit. ¶ Eſt præterea nota, quæ in libris legendis appingitur iis rebus, quas probamus, vel improbamus. *Senec. ep. 6.* Notas imponere. *Cic. in Piſon. c. 30.* Notam apponere ad malum verſum. *V. Cera.* ¶ Interdum nota in bonam partem accipitur. *Ovid. 1. Faſt. v. 596.* Ille Numantina traxit ab urbe notam. Scipionem Æmilianum intelligit, qui ab devicta Numantina Numantini cognomen duxit.

Notabilis, le, o. 3. *notabile*, *נודע*, Germ. *zu mercken*, Gal. *notable* *remarquable*, Hiſp. *notable*, *γνωστός*, quod notari poteſt, hoc eſt, confi- derari, & dignoſci. *Plin. juv. in epist. Notabilem te futuris Principibus feciſti. Col. 1. 5. c. 21.* Vitis neque tolium notabile gerit, ideſt per quod noſci poſſit. ¶ Ponitur etiam pro inſigni, & aperto. *Cic. 1. 13. Fam. epist. 12.* Si vero exitu notabili concluduntur. *Plin. 1. 36. c. 5.* Notabilis fœditas vultus Hipponacti. *Auſt. dial. de Orat. c. 8.* Notabilior paupertas. ¶ Item pro reprehentione digno. *Quintil. Illi minus ſunt notabiles, quia &c. Ulpian. 1. 1. ff. de poſtulan. Turpitudine notabilis.*

Notabiliter, adv. *notabilmente*, Ger. *mercklich*, Gal. *notablement*, Hiſp. *notablemente*, *γνωſτῶς*, inſigniter, ita ut percipitur. *Plin. 1. 1. epist. 5.* Expalluit notabiliter, quamvis pallæet ſemper. *Tac. 1. hſt. c. 55.* Qui- buſdam, ut in tumultu, notabilis turbantibus.

Notaculum, n. 2. nota, ſignum. *Minuc. Felix. c. 31. ad fin.* Non notacu- lum corporis, ſed innocentæ ſigno facile dignoſcitur.

Notarius, rii, m. *notario*, *notario*, *נפר*, Ger. *ſchreiber*, Gal. *notaire*, Hiſp. *notario*, *γραμματικὸς*, *ὑπογραφεύς*, qui notis quibuſdam brevibus citiſſime excipit & ſcribit, quæ quis dictaverit, de quo *Marr. 1. 14. epigr. 208.* Currant verba licet, manus eſt velocior illis. Nondum lingua ſuum, dextra peregit opus. *Id. 1. 10. epigr. 62.* Notarius velox. *Plin. 1. 3. epist. 4.* Ad latus notarius cum libro, & pugillaribus; cujus manus hieme manibus muniiebantur. ¶ *Martial. 1. 5. epigr. 53.* Hic, qui libel- liſ prægravem gerit lævam, Notarium quem premit chorus levis, ubi intelligit forteſſe eos, qui in iudiciis acta perſcribunt, de cauſidico enim eſt epigramma. *V. Lipſ. Centur. 1. ad Belgas, epist. 27.*

Notatio, onis, f. *notazione*, *oſervazione*, Ger. *warnehmung*, Gal. *no- te remarque*, Hiſp. *notacion*, *oſervacion*, animadverſio. *Cic. in Orat. c. 55.* Notatio naturæ, & animadverſio peperit artein. *Id. in Brut. c. 17.* Eli- gant ea, quæ notatione, & laude digna ſunt. ¶ Sumitur etiam pro punitione Cenſoria. *Cic. 3. Offic. c. 31.* Indicant notationes, animadver- ſionemque Cenſoriam. ¶ Notatio item apud Rhetores locus eſt com- munitis, quem Græci etymologiam vocant, cum ex vi verbi argumen- tum aliquid elicitur, ut *Si conſul eſt, qui conſulit patriæ, non igitur Piſo Conſul, qui eam evertit. Cic. in Top. c. 8.* Notatio eſt, cum ex vi

nominis argumentum elicitur, quam Græci *ετυμολογίαν* vocant, ideſt verbum ex verbo, veriloquium. Nos autem novitate verbi non fati apti fugientes genus hoc notationem appellamus, quia ſunt verba re- rum notæ. Itaque hoc idem Ariſtoteles *συμβολον* appellat, quod Latine eſt nota.

Notatus, a, um, nom. ex partic. *ſegnato*, *notato*, *oſſervato*, *ſcriſto*. *Ov. Heroid. epist. 1. v. 62.* Traditur huic digitis charta notata meis. *Cic. de Provinc. Conſul. Diſtincta & notata caſtris via. Id. 3. Taſc.* Verbis latinis melius, quam Græcis hæc notata ſunt. *Plin. 1. 8. c. 36.* Notatum annalibus. *Auſt. ad Herenn. 1. 3. c. 22.* Quo nobis notatior ſit ſimilitudo. ¶ Item infamiz nota inuſtus, *infamato*. *Cic. pro Dom. c. 9.* Omnium ſce- lerum, ac libidinum maculis notatiſſimus L. Piſo. Sic notatus ignomi- nia, *Id. 6. Fam. epist. 6.* & famulus fronte notatus. *Marr. 1. 3. epigr. 21.* Notefco, nis, notui, n. 3. *eſſer fatto noto*, *נודע*, Ger. *beckandt uverden*, Gal. *venir en connoiſſance*, Hiſp. *ſer conocido*, *γνωρίζω*, notus ſo, ab inuſitato *noſco*. *Plin. 1. 32. c. 2.* Prius, quam hæc notefcerent. *Tacit. 12. Ann. c. 8.* Ne malis tantum facinoribus notefceret. *Id. 1. Ann. c. 37.* Quæ ubi Tiberio nota.

Nothus, i, m. *baſtardo*, *בכור*, qui ex uxore non legitima natus eſt, a Græco vocabulo allato. *Quint. 1. 3. c. 6.* *Νόθος*, qui non ſit legitimus, Græci vocant: Latium rei nomen, ut Cato quoque in oratione qua- dam teſtatur eſſe, non habemus, ideoque utimur peregrino. ¶ Nothi, & ſpurii quomodo differant, V. Spurius. ¶ Dicitur etiam de beſtiis, & aliis rebus. *Virg. 7. Æn. de equis.* Suppoſita de matre nothos furata creavit. *Colum. 1. 8. c. 10.* Omnium autem horum generum nothi ſunt optimi pulli, quos conceptos ex peregrinis maribus noſtrates ediderunt.

Nothus, a, um, m. *בכור*, Ger. *hurkind*, Gal. *bâtard*, Hiſp. *baſtardo*, *בכור*, non legitimus, ut Mulier notha: ideſt non vera, ſed mas caſtratus, apud *Catul. de Breycynth. epigr. 58.* Elephantes nothi, ideſt Arabi, qui Indiciſ minoris ſunt, teſte *Plin. 1. 8. c. 1.* Sic nothum dicitur lumen Lunæ, quod lucet aliena. *Lucret. 1. 5. v. 375.* Lunaque ſive no- tho fertur loco lumine luſtrans. Adde *Catul. in carm. ſeculari, v. 15.*

Notitia, æ, f. *נודע*, gemma, quæ cum imbribus cadere dicitur. *Plin. 1. 37. c. 10.*

Notialis, le, adject. ad Notum pertinens, auſtralis. *Avien. in Phænon. v. 551.* jacet in Notialia nubila pronus.

Notifico, as, avi, atum, a. 1. *ſar noto*, *manifeſtare*, *הודיע*, Ger. *zuſſen ſſen thun*, Gal. *notifier*, *faire ſavoir*, Hiſp. *notificar*, *נודיע*, notum facio, a ſup. *notum* verbi *noſco*. *Ovid. 1. 1. de Pont. eleg. 2.* Atque mo- dum pœne notificare velis. *Gel. 1. 9. c. 3.* Philippi arma, vimque toti Græciæ cavendam; inclytæ illæ Demotheſis Orationes notificant.

Notio, nis, f. *cognizione*, *נודיע*, Ger. *zu ſiſſen*, Gal. *notion*, Hiſp. *co- nocimiento*, *נודיע*, cognitio, a ſup. *notum* verbi *noſco*. *Plaut. Truc. 2. 7. 62.* Quid tibi hanc eſt notio? ¶ Sumitur etiam pro cauſæ cognitio- ne. *Tac. 1. 3. Ann. c. 59.* Tiberius dilata notione de jure Flaminis, &c. ¶ Item pro ſpecie rei, & pro conceptu, vel idea mentis. *Cic. 1. Acad. Unde poſtea notiones rerum in animis imprimerentur. Id. 1. Tuſc. Ut a pueris tot rerum, atque tantarum inſitas, & quali conſignatas in ani- mis notiones, quas *επινοιας* vocant, haberemus. ¶ Item pro vi, & ſi- gnificatione alicujus verbi. *Eic. 5. Tuſc. c. 10.* Neque ulla alia huic verbo ſubjecta notio eſt, niſi, &c. ¶ Item pro punitione Cenſoria. *Cic. de Prov. Conſ. Cenſorium iudicium, ac notationem & illum morem feveriſſimum Magiſtratum non eſſe nefariis legibus de civitate ſubla- tum. Adde Gel. 1. 17. c. 18.**

Notitia, f. 1. *notizia*, *cognizione*, *נודיע*, Ger. *wiſſenſchaft*, Gal. *notice*, *connoiſſance*, Hiſp. *noticia*, *נודיע*, cognitio. *Cic. 1. de Leg. c. 8.* Itaque ex tot generibus nullum eſt animal præter hominem, quod habeat no- titiam aliquam Dei. *Id. Offic. 2. c. 24.* Valetudo conſervatur notitia ſui corporis. *Nepos in Dione, c. 9.* Hi propter notitiam ſunt intromiſſi. h. e. quia noti, & familiares. ¶ Notitiam feminæ habere, eſt cum ea concumbere. *Cæſ. 1. 6. B. G. c. 21.* Intra annum vigefimum feminæ no- titiam habuiſſe in turpiſſimis habent rebus.

Notitiæ, ei, f. idem ac notitia. *Vir. in præm. 1. 6.* Ideo notitiæ parum eſt aſſuecra.

Notius, a, um, *נודיע*, ad Notum pertinens, Auſtralis. Græci, teſte *Plin. 1. 3. c. 5. ad fin.* Notium mare vocant, quod Latini Interum, quia ad Auſtrum ſpectare videtur. Sic Notius polus apud *Hygin. poet. aſtron. 1. 1. c. 5. & 6. & 1. 4. c. 11.* eſt polus Auſtralis.

Noto, as, a. 1. *notare*, *ſegnare*, *דושת*, Ger. *zeichnen*, Gal. *marquer*, *no- ter*, Hiſp. *notar*, *ſenalar*, *נודיע*, eſt notam, vel ſignum appone- re. *Cic. 3. Fin. c. 2.* Notare res novis nominibus. *Id. Caril. 1. c. 1.* No- tat, & deſignat oculis ad eadẽm unumquemque noſtrum. *Ovid. 1. Amor. eleg. 7.* notare genus ungue. ¶ Item obſervare, animadvertere. *Plin. 1. 8. c. 51.* Notarunt hoc annales. *Cic. 1. 1. Divin. c. 56.* Curſus rerum obſervando notatus eſt. ¶ Eſt etiam ſcribere compendioſe, & ab alio dictata excipere. *Quintil. præm. 1. 1.* Quoniam notando conſequi pote- rant boni juvenes. ¶ Item afficere ignominiam; quod apud Romanos officium fuit Cenſorum. *Cic. pro Cluent. c. 43.* Quos homines duo Cenſo- res furti, & capturum pecuniarum nomine notaverunt. ¶ Item uni- verſum pro reprehendere, arguere, de infamia afficere. *Cic. pro Corn. Balb. Maledicto communi notari. Id. 2. de Orat.* Notari, & vituperari ſine vitiorum cognitione ſatis inſigniter improbus non poteſt. Sic notari in- famia, apud *eund. & Ulpian. ff. de iis, qui notant. infam.*

Notor, oris, m. *γνωſτός*, qui ignotæ rei notitiam dat. *Sen. epist. 39.* Qui notorem dat, ignotus eſt. *Id. in Apocolocynt.* Si quis a me notorem petiſſet, te ſui nominaturus, qui me optime noſti.

Notorius, a, um, idem ac notus. *Paul. 1. ab accuſ. ff. ad S. C. Turpil.* Nunciatores, qui per notoria indicia produnt, notoriis ſuis aſſiſtere ju- bentur. h. e. denunciacionibus, ut mox dicitur. ¶ Notoria epistoſta dicitur, quæ alicujus rei notitiam dat. *Gallien. apud Trebel. Pollion. in Claudio, c. 17.* Nihil me gravius accepit, quam quod notoria tua inti- maldi. *Apul. 1. 7. Metam.* Ille, qui de me ſaiſam notoriam pertulerat. Utroque loco epistoſta ſubintelligitur, aut aliquid ſimile. ¶ *Notorium*, abſolute ponitur interdum pro denunciatione. *1. 7. Cod. de accuſat. Falſis, nec ne notoriis inſimulatus ſit, perpenſo iudicio diſcipi debet.*

Notus, a, um, *noto*, *conſociato*, *נודיע*, Ger. *beckandt*, Gal. *connu*, Hiſp. *conocido*, *γνωſτός*, *γνωſτος*, cognitus, partic. a noſcor. *Cic. pro Mur. Tua vero nobilitas, tametiſ ſumma eſt, tamen hominibus literatis, & hiſtoricis eſt notior. Id. 4. Acad. Cui erant, quæ paulo ante dixi, no- tiſſima. Virg. 1. Æn. v. 383.* Fama ſuper æthera notus. ¶ Noti dicitur amici, & familiares. *Virg. in Ciri.* Nec mihi notorum deſcedant lumina vultus. *Hor. 1. 1. ſat. 1. v. 84.* Vicini oderunt, noti, pueri, at- que puellæ. ¶ Notus pro eo, qui non æque eſt cognitus, & c. *Plaut. Pſeud. 4. 2. 35.* Ita herus meus eſt imperioſus. *Ba. Novi. notis præ- dicas.*

Notus, i, m. 2. *Auſtro*, *Νότος*, Auſter, ventus Meridionalis, a *νός*, *fluo*, vel potius a *νότις*, *humiditas*, quia humidiffimus eſt. *Ovid. 1. Metam. v. 204.* madidus Notus evolat alis. ¶ Accipitur interdum pro quovis vento.

noctem quamdam rebus offunderet. *Ovid. in Ibin. Versus aliquantum noctis habebant.* ¶ Item pro cœcitate, ignorantia. *Ovid. 6. Met. v. 472.* Pro superi quantum mortalia pectora cœcæ Noctis habent! *Id. 6. Met. Tantaque nox animi.* ¶ In Fabulis Nox Dea est, filia Terræ, sed patre incerto. Huic gallum sacrificabant. *Ovid. 1. Fast. v. 455.* Noctæ Deæ Nocti cristatus cœditur ales. ¶ Dicitur mater fiderum. *Tibull. 1. 2. el. 1. v. 87.* ¶ *Noctis* ablativus casus, pro nocte V. supra suo loco. ¶ Antiqui dixerunt etiam *nox* pro noctu. *Lex XII. Tab. apud Macrobr. 1. 1. Saturn. c. 4.* Sei nox turtem factum est. h. e. si noctu turtem factum erit. Item *nocti.* *Lucret. 1. 6. v. 1218.* Nec nocti fecula ferarum Exibant filvis. *Lambin.* legit *noctibus*.

Noxa, æ, f. nocementum, danno, πῖς, Germ. *mifshandlung*, Gal. *domage*, Hisp. *dano*, *Blãñ*, proprie est nocementum, sive damnum, a *nocendo.* *Suet. in Cæs.* Quod sine ulla noxa Idus Martiæ adessent. *Liv. 1. 34. c. 19.* Si domos abire velint, nihil eam rem noxæ futuram, quod hostibus se junxissent. ¶ Per synecdochen accipitur pro delicto, seu culpa, qua quis alteri contra leges nocet, & generatim pro quovis delicto, *aitia.* *Cajus, l. Plebi, ff. de verb. signif.* Noxæ appellatione omne delictum continetur. *Cic. pro Rosc. Amer.* Quod in minimis noxii, & in his levioribus peccatis, &c. *Ter. Phorm. 2. 1. 35.* Esse in noxa, *effert in culpa.* ¶ Nocere noxam, est culpam, seu crimen admittere. *Liv. 1. 9.* Atque ob eam rem noxam nocuerunt. ¶ Ponitur etiam pro jurgio, aut diffidio. *Petron. in Satyr.* In medium noxam perteritur. Sic hunc locum interpretatur *Jof. Scal.* Alii leg. *vixam.* ¶ Metaleptice accipitur pro obligatione ad pœnam, vel pro pœna ipsa, *πρωσία.* Hinc Noxæ dedere servum, vel quadrupedem, quæ damnum intulit, est pœnæ tradere, seu tradere puniendum ejus arbitrio, cui damnum illatum est. *Ovid. 1. Fast. Noxæ tibi deditus hostis spargitur effuso cornua Bacche mero.* ¶ Noxæ eximere, est culpam remittere, pœna liberare. *Liv. 1. 8.* Non noxæ eximitur Fabius.

Noxialis, le, adject. *Cajus l. 1. ff. de noxal. act.* Noxales actiones appellantur, quæ non ex contractu, sed ex noxa, atque maleficio fervorum adversus nos infiruntur. *Paul. 1. 4. ff. eod. tit.* Noxalis causa. *Ulp. 1. 2. & ult. ff. eod.* Noxale iudicium.

Noxia, æ, f. culpa, חטאת, Germ. *ein schade*, Gal. *fause*, Hisp. *culpa*, *aitia*, culpa. Natura sua adjectivum est, quia intelligitur culpa, sed simpliciter sumitur pro culpa. *Plaut. Merc. 4. 3. 30.* Nihil magis manifeste teneo, in noxia es. *Cic. 3. de Leg. c. 4.* Quod si quis eorum rerum miserrant, noxiæ pœna par esto. ¶ Ponitur etiam pro jurgio, aut diffidio. *Aufon. in monosyl.* Sæpe in conjugiis fit noxia, si nimia est dos. Sic hunc locum interpretatur *Jof. Scalig.*

Noxialis, le, adject. noxius. *Prudent. Cathem. 9. v. 18.* Lex noxialis. **Noxiolus**, a, um, idem ac noxius. *Sen. 1. de Clem. c. 26.* Si noxiolissimò cuique animali in nos daretur potestas. Al. leg. *noxiosissimus*, ut sit a *noxius.* *Id. ep. 7. sub fin.* Animi perditum, noxiolique. *Petron. in Satyr.* Noxiolissimum corpus.

Noxītudo, inis, f. idem ac noxia. *Accius apud Non. c. 2. n. 576.* Noxītudo obliteretur Pelopidarum.

Noxius, a, um, nocivolet, נשׂוּע, Germ. *schuldig*, Gall. *dommageable*, Hisp. *danofo*, *δανος*, quod nocet. *Virg. 6. Æn.* Quantum non noxia corpora tardant. *Ovid. 5. Trist. eleg. 10.* Noxia tela. ¶ Speciatim sumitur pro facinoroso, scelerato, improbo. *Cic. 1. d. Leg.* Magistratus nec obedientem, & noxium civem multat, vinculis, verberibusque coercento. Quædam exemplaria habent *noxiom.* *Liv. 1. 5.* Qui noxii ambo, alter in alterum causam conferant. *Tac. 5. Ann. c. 12.* Ut noxiom conjunctionis ad disquisitionem trahebatur. h. e. reum.

N ANTE U.

Nubecula, æ, f. *nuvoletta*, νεφέλα, parva nubes. *Plin. 1. 18. c. 15.* Nubecula, quamvis parva, ventum procellisum dabit. ¶ Per translationem accipitur pro tristitia, inepta, & importuna severitate. *Cic. in Pis. c. 9.* Frontis tuæ nubeculam, tum collegæ tui contaminatum spiritum pertimecerem. ¶ Est etiam nubecula macula in cute. *Plin. 1. 27. c. 12.* Purgat cicatrices & nubeculas.

Nubes, is, f. *nuvola*, νέφος, Germ. *ein wolk*, Gal. *nue*, Hisp. *nube*, νεφέλη, vapor humidus, in sublime elatus & terra per æthrum, sive aer in liquorem coactus, cujus densitas Solem obumbrat. *Cicer. 2. de Div. Si autem nubium conspectu ardor expressus se emisit.* ¶ Translate ponitur pro densitate, & multitudine. *Liv. 1. 35. c. 49.* Res contra petitum, equitumque nubes jacet. ¶ Item pro tristitia, & severitate immoderata, quæ contracta, ac sublato supercilio significatur. *Hor. 1. 1. ep. 18. v. 94.* Deme supercilio nubem. ¶ Objicere nubem fraudibus, apud *quid. 1. epist. 16.* est tegere, velare. ¶ Nubes belli, apud *Virg. Æn. 10. v. 809.* est belli moles. Verba sunt: sic obrutus undique telis Æneas nubem belli dum detinet, omnes sustinet. Alii leg. *Æneas, nubes belli dum detinet*, &c. ¶ Legitur & nubis in recto casu, & m. g. *Plaut. Merc. 5. 2. 38.* Nubis ater, imberque inquit.

Nubifer, ra, rum, & nubiferos, νεφελοειδής, nubes ferens, ut Nubiferi montes, idest tant editi, ut nubes sustinere videantur. *Ovid. 2. Met. v. 226.* Ac rixæ Alpes, & nubifer Apenninus. ¶ Item quod nubes afferit. *Ovid. epist. 3. v. 58.* Te dare nubiferis linea vultu Notis.

Nubifugus, a, um, νεφελολάτης, qui nubes fugat. *Col. 1. 10. v. 288.* Nec tam nubifugus Borea Ætioria Phœbe Purpureo radiabat vultu.

Nubigena, æ, com. νεφελογενής, genitus ex nube. *Col. 1. 10.* Mox ubi nubigenæ Phryxi, nec portior Helles, &c. *Stat. 1. Theb. v. 365.* Amnes nubigenæ. *Id. 1. 5. silv. 2. v. 131.* Nubigenæ clypei. h. e. ancilia. V. *Nubiger.* ¶ Speciatim nubigenæ dicuntur Centauros, quod ex nube nati sint. Cum enim Ixion Junonem deperiret, oblata est illi nubes, quæ faciem Junonis repræsentaret, cum qua congressus genuit Centauros. *Stat. 5. Theb. v. 263.* Si quando profundo Nubigenæ caluere mero.

Nubiger, a, um, nubifer. *Stat. 1. 5. silv. 2. v. 131.* Nubigeros clypeos, intactaque cædibus arma. *Heins.* legit *nubigenas*, & intelligit ancilia.

Nubilarium, m. 2. *νεφελίων*, ædificium rusticum, in quo nubilo cœlo mædis reponitur. *Col. 1. 1. cap. 6.* Huic aræ nubilarium applicari debet, maxime in Italia, propter incessantiam cœli, quo collata semitrita frumenta protegantur, si subitaneus imber accesserit. *Id. 1. 2. c. 21.* Protinus in acervum, vel in nubilarium congeritur. Al. leg. *nubilat*, ut sit neutrum 3.

Nubilus, le, o. 3. *da marito*, Germ. *mannbar*, Gal. *en age de se marier*, Hisp. *moca casadera*, *επιγάμιο*, quæ est apta, ut viro in matrimonium jungatur. *Cic. pro Cluent. c. 5.* Reliquit grandem, & nubilem filiam. *Virg. 7. Æn. v. 53.* Jam matura viri, jam plenus nubilis annis.

Nubilo, as, *nuvolare*, νῆϋ, Germ. *gewuvelck uerden*, Gal. *se couvrir de nues*, Hisp. *nublár*, *νεφέλιω*, nubilum, seu obscurum tacio. *Var. 1. 1. R. c. 13.* Si nubilare cœperit. ¶ Translate *Plin. 1. 37. c. 7.* Fulgor carbunculi extremo visu nubilians.

Nubilor, aris, idem ac nubilo. *Cato de R. R. c. 88.* Ubi nubilabitur, noctu sub teposito.

Nubilosus, a, um, *nuvoloso*, νεφελώδης, nubibus plenus. *Apul. 1. 11. Tom. II.*

Nub. Cœlum nubilo caligine disiecta spingens candebat.

Nubflum, i, i, subst. n. idem ac nubes. *Virg. 6. Æn. v. 592.* Denſa inter nubila telum Contorsit. *Plin. 1. 2. c. 62.* Rhodi, & Syracusis nunquam tanta nubila obduci, ut non aliqua hora Sol cernatur. ¶ Translate ponitur pro tristitia, mœrore. *Plin. 1. 2. c. 7. de Sole.* Hic cœli tristitia dicitur, atque etiam humani animi nubila ferent. Adde *Stat. 1. 5. silv. 3. v. 12.*

Nubflus, a, um, *nuvoloso*, *fosfo*, *συννεφής*, *νεφελώδης*, nubibus testus, fuscus, a *nubes*. *Plin. 1. 16. c. 26.* Sed fiat Austrinum cœlum, atque nubilum. ¶ Translate ponitur pro obscuro. *Plin. 1. 9. c. 35.* Inde nubilum trahi colorem, aut pro claritate matutina ferenum. ¶ Item pro tristi, & calamitoso. *Ovid. 1. Trist. el. 8. v. 6.* Tempora si fuerint nubila, solus eris.

Nubivagus, a, um, adject. inter nubes vagans. *Sil. 1. 12. v. 102. de Deda-lo.* Hic pro nubivago gratus pia templa meatu instituit Phœbo.

Nubo, is, pfi, & nuptus sum, ptum, a. 3. *coprire*, *velare*, *εχλάπτω*, operio, velo, a *nubes*, ut proprie sit nubis instar velare, ac tegere. *Vetus Poeta in pervigil. Veneris, v. 22.* Ipsa iussit, mane ut udæ virginis nubant rosæ. *Arnob. 1. 3.* Quod aqua nubat terram, appellatus est, inquit, Neptunus. Quoniam vero sponſæ apud veteres, cum viro tradebantur, nubere, idest velare capita solebant, factum est, ut nubere uſurgetur pro viro tradi, in matrimonium collocari, *maritari*, *ἵναμι*, *Ger. mahn nehmen*, Gal. *se marier*, Hisp. *casarse*, *γαμιασθαι*, *νυμφεύσθαι*. Conſtruitur cum dativo. *Cic. 1. de Div.* Virgo autem nupſit ei, cui Cæcilia nupta fuerat. ¶ Vel cum ablat. & præpoſ. cum. *Cic. 1. 15. Fam. epist. 3.* Quocum esset nupta Regis Armeniorum foror. ¶ Vel cum accus. & præp. in. *Cic. pro Cæl. c. 14.* Cum ex amplissimo genere in familiam clarissimam nupſit. ¶ Est proprium mulieris. Non enim vir, sed mulier proprie nubit. Sed tamen aliquando figurate, vel perverso naturæ ordine, etiam vir nubere dicitur. Sunt, qui dicant, virum tum nubere, cum fertur uxori, tanquam illa potius vir fit, quam ille. *Pompon. apud Non. c. 2. n. 577.* Sed meus trater major nupſit posterius dotatae vetulæ, varicofæ Afræ. *Juven. sat. 2.* Quid queris? nubit amicus. *Martial. lib. 8. epigr. 12.* Uxori nubere nolo mæ. ¶ Metaleptice ponitur pro Verecunda copula conjugii. *Plaut. Pſeud. a. 1. sc. 3.* Eho an nunquam hujus nupſisti patri? ¶ Translate nubere dicuntur etiam vitæ arboribus, & arboribus vitibus. *Plin. 1. 14. c. 1.* In Campano agro populis nubunt. *Id. 1. 18. cap. 28.* Vertit populi albæ etiam vitibus nuptæ. ¶ Uſurpatur etiam impersonaliter. *Plaut. Pers. 3. t. 8.* Hic cum mala fama facile nubitur. ¶ Supinum *nuptum* cum aliis verbis eleganter coniungitur. Hinc nuptum dare, aut collocare, est in uxorem dare. *Nepos in Paulan.* Des ei filiam tuam nuptum. *Cic. in Philip.* Filiam suam nuptum collocare posse. *Plaut. Stich. 1. 2. 85.* Quo dedisti nuptum, abire nolimus. Et v. 83. Hostis est uxor, invita quæ ad virum nuptum datur. *Sidonius* (is enim auctor creditur) in *argum. Curcul. Plauti.* Sororem Phædrom nuptum locat.

Nucalis, le, adject. *di nocte.* *Cal. Aurel. Acut. 2. c. 37.* Palmulæ nucleas, quæ caryotas appellant.

Nucamenta, n. 2. *νύκτασι*, paniculæ squamatim compactæ, quæ de nucæ dependent, seu ex ramis picæ, & aliarum arborum nucæ ferentium. *Plin. 1. 16. c. 10.* E ramis generum horum panicularum modo nucamenta squamatim compacta dependent, præterquam larici.

Nucella, læ, f. parva nux, ut nucella coctæ. *Apic. apud Bart. l. 34. c. 18.* Nucera, f. 1. *Nocera*, urbs Umbriæ, in colle, ad radices Apennini, in via Flaminia. *Liv.* ¶ Nuceria altera, Luceria Colonia, *Nocera*, *Nocera de Pagani*, urbs in Picentibus, apud Starnum fl. & Campaniæ fines. *Plin. 1. 3. c. 4. & Sil. 1. 8.*

Nucernus, a, um, adject. ad Nucernam pertinens, ut Nucernus aper. *Plin. 1. 3. c. 5.*

Nucetum, i, n. locus nucibus constitus, ea ratione, qua *olivetum*, & *lauretum* dicitur. *Stat. 1. 1. Sylv. 6. v. 12.* Quicquid nobile Ponticis nucetis, tacundis cadit aut iugis Idumes.

Nucæus, a, um, *di nocte*, *καπριός*, quod est ex nucæ. *Plin. 1. 16. c. 39.* Ulmeam, pineam, nucæam, hanc, atque aliam materiam omnem cum effodias.

Nucitrangibulum, n. 2. dens, quia dentibus nucæ solent confringi. *Plaut. Bacch. 4. 2. 16.* Nec nucitrangibula excussit ex malis m. u.

Nucinus, a, um, quod est ex nucæ, ut Nucinæ mensæ, quæ fuere in pretio prius, quam citreæ essent cognitæ. *Vetus Interpres* in illud *Juvenal. sat. 1. v. 119.* Si forte nucem deiecerit Eurus.

Nuciprimum, i, n. prunum inſitum nucis. *Plin. 1. 15. c. 13.* Appellata ab utroque nucipruna.

Nucleata, a, um, id cui nucleus ademptus. *Scribonius Largus.* Uva passa nucleata, confusa, ac mista.

Nucleus, m. 2. *gariglio*, *garione*, Germ. *nufsbirn*, Gall. *noyera*, Hisp. *moello*, *νυβλο*, quod tenerum in nucæ includitur, a nucæ. *Plaut. Curc. 1. 1. 55.* Qui ex nucæ nucleum esse vult, frangat nucem. idest qui commodum appetit, ne fugiat labore. ¶ Nucleum amilii, proverbium. *Plaut. Capt. 3. 4. in fin.* Nucleum amilii, reliquit pigriori putamina. Verba sunt Hægonis, ubi recivisset, sibi impositum esse, & herum amissum pro servo, servum pro domino retentum. Is enim, ex quo fructus expectabatur, aufugerat, eo relicto, ex quo nihil emolumentum poterat capi. ¶ Transfertur ab alia. In acino nucellæ dicuntur minuta illa grana, quæ vulgo vinacea vocant, *vinacciolo.* *Plin. 1. 23. c. 1.* Nisi pro remedio in ipsis acinis nuclei essent. ¶ Nucleus ferri uſurpatur pro chalybe, *accisio.* *Plin. 1. 34. c. 14.* In iis quidem nucleus ferri excoquitur ad indurandam aciem. ¶ Nucleus alii, est alii *lyca.* *Id. 1. 19. c. 6.* ¶ Nucleus olivarum, h. e. os intus includum, *Ulp. 1. Carbon. ff. de V. S.* ¶ *Plin. 1. 17. c. 6.* Est autem quidam terrore adeptus, ac veluti glandia in corporibus, ibi deſcente se pinguitudinis nucleo. h. e. pinguitudine velut in nucleum coeunte.

Nucultra, æ, f. genus navigii, apud *Gell. 1. 10. c. 25.* Sed alii aliter legunt. **Nuculla**, æ, f. *nocella*, *καρυάτιον*, minuta nux. *Plin. 1. 15. c. 22. de nucæ juglande.* Tinguntur cortice earum lanæ, & rutatur capillus primum prodeuntibus nuculis.

Nudatio, onis, f. vestium detractio, *nuditi.* *Plin. lib. 28. cap. 6.* Ne Deum aliquem nudatio offendant.

Nudatus, a, um, *spogliato*, *nudo.* *Cic. 2. de Or.* Aliquam loque evolutum, illis integumentis dissimulationis tuæ, nudaturoque perspicio. *Liv. 1. 27.* Nudatum tecto culmen. *Cæf. 1. 2. B. G. c. 6.* Nudatus defensoribus murus. *Planc. ad Cicer. 1. 10. Fam. ep. 17.* Nudata interitu Consulium Republica. *Tibull. 1. 1. eleg. 3.* Pede nudato currere.

Nude, adverb. *Lactant. 1. 3. c. 1. a medi.* Brevis ac nude tradere aliquid. h. e. aperte, clare, simpliciter.

Nudipedalia, iam, sacra quædam, nudis pedibus celebrari solita. *Tertul. de Jejun. c. 16. & in Apoſtoget. c. 42.* Hieron. in c. 4. ad Galatas.

Nudipes, edis, pedes nudos habens. *Tertul. de Pall. c. 5.* Non expedit, in algore, & ardore rigere nudipedem.

Nuditatis, atis, f. *nuditi.* Translate ponitur per inopia. *Quintil. 1. 10. 6. 2.*

rale no. men, quod numerum significat, apud *Priscian.* l. 2.
Numerarius, ii, m. qui publicam pecuniam in ærarium inferendam curat. *Sidon.* l. 1. ep. 11. & l. ult. *Cod. de Numerar.* ¶ Apud *Augustin.* in *Psal.* 146. numerarius est, qui arithmetica proficitur, computator, calculator, ἄριθμος, arithmetico. Adde *Amian.* l. 19.
Numeratio, onis, f. movere, il numerare, ἀριθμῶναι, *Senec. epist.* 18. Ab isto fiet numeratio. ¶ Item perfolutio, pagamento. *Colum.* l. 1. c. 8. Ubi æris numeratio exigitur, rem pro nummis offendiit.
Numeratio, a constanti, abl. absol. vice adverbii. *Cic. Att.* l. 12. ep. 15. Mihi & res, & conditio placet, sed ita, ut numerato malim, quam æstimatione. id est potius numerata pecunia, quam aliorum bonorum æstimatione.
Numeratus, a, um, nom. ex participio numerato. ἀριθμηθείς. *Sil.* l. 7. v. 730. Numerato milite repetebat castra. *Cic. pro Cæc.* c. 4. Cum uteretur date uxoris numerata. *dote in constanti.* ¶ Habere pecuniam in numerato, est in promptu habere, præsentem, paratam, aver' in constanti. *Plin.* l. 33. c. 10. Testamento edixit, relinquere in numerato H. S. DC. ¶ Hinc translate *Quintil.* l. 6. c. 3. ad fin. De Afinio Pollione feris, jocifque pariter accommodato dictum est, esse cum omnium horarum, & de actore facile dicente ex tempore ingenium eum in numerato habere.
Numere. V. Numero, adv.
Numerosa, æ, f. ἰσχυρότατα, & quæ partus celeritati præerat. *Var. apud Non.* c. 4. n. 319. Quod etiam in partu precabantur Numeriam, quam Deam solent indigere etiam Pontifices.
Numeri, m. 2. prænominabantur, qui celeriter nati fuerant, a numerus, seu a numero adv. *Varro apud Non.* c. 4. n. 319. Ut qui contra celeriter erant nati, fere Numerios prænominabant, quod qui cito facturum quid se offendere volebat, dicebat, numero id fore.
Numero, as, avi, atum, a. 1. numerare, annoverare, ἄριθμεν, Ger. zahlen, Gal. nombrer, Hisp. contar, numerar, ἀριθμῶναι, per numeros recensere. *Cic. 2. de Or.* Ea, si ex reis numeres, & innumerabilia sunt, & obscura. *Ov. 3. Fast.* Numerare per digitos. ¶ Speciatim ponitur pro præsentem pecuniam dare. *Cic. ad Planc.* Atticus pecuniam numeravit de suo. ¶ Interdum supprimitur accusativus. *Cic. pro Quinct.* Simul atque sibi hic annuisset, numeraturum se dicebat. *Id. pro Flacc.* Si Prætor dedit, 2 Quæstore numeravit. hoc est per se mani del Camerlingo. ¶ Eleganter ponitur pro habere, vel tenere. *Cic. in Brut.* In mediocribus Oratoribus numeratus est. *Id. pro Rosc. Am.* Honestissimus inter suos numerabatur. *Id. 1. Fam. ep.* 9. Tota jam sapientum civium, qualem me & esse, & numerari volo, sententia mutata est. ¶ Nullo loco numero, est nihili facere. *Cic. 2. de Fin.* c. 28. Qui voluptatem nullo loco numerant. ¶ Numerare in bonis, h. e. inter bona. *Id. 1. 1. Fin.* Cur nec voluptas in bonis sit numeranda, nec in malis dolor. ¶ Numerare in beneficii loco, tener pro beneficio. *Id. 2. Fam. ep.* 5. Sic, numerare in beneficii partem. *Id. 11. Philip.*
Numero, & **Numere**, adverb. presto, subito, cito, celeriter. *Festus* moæet, numero dici de præsentis tempore, ac futuro, numero, de præterito. Verum hoc a Scripatoribus non servatur. *Plaut. Amph.* l. 1. v. 25. Nunc numero mihi in mentem fuit. Ita legit *Nonius* c. 4. n. 319. Alii nunc vero. *Varr. apud eund. ibid.* Qui, cito facturum se quid, offendere volebat, dicebat, numero id fore. ¶ *Plaut. Menach.* 2. 2. 13. Numero hoc advenis ad prandium: nunc obsonato redeo. h. e. nimis cito. Adde *eund. Pam.* 5. 4. 101. ¶ *Festus* numero exponit etiam nimium.
Numerose, adv. numeroſamente, in copia. *Apul. de Deo Socras.* Famulos numeroſissime comparare. ¶ Item honore, & per numeros, id est mensuras musicas. *Cic. 2. de nat. Deor.* Quid si platani fideles ferrent numeroſe fonantes? ¶ Numeroſe dicere, est, oratione uti concione & suaviter conclusa. *Cic. in Orat.* c. 66. Circumſcripte, & numeroſe dicere. *Gel.* l. 7. c. 3. Distinctus, numeroſiſque omnia dicere. *Quintil.* l. 10. c. 5. Sententias numeroſissime verſare.
Numerositas, atis, f. numeroſitas, abundantia, copia, multitudo, magnus numerus, ἀριθμοειδής. *Sidon.* l. 7. ep. 2. Nepotum numeroſitate gaude. *Id. Carm.* 23. v. 151. Varro ſcripſit numeroſitate verendus. *Macrobi.* l. 5. Sat. c. 29. Numeroſitas innumera.
Numerosus, a, um, numeroſus, Ger. viel, groſſ, Gall. en grand nombre, Hisp. numeroſo, πολυαριθμῶς, quod magno conſtat numero. *Plin.* l. 11. c. 40. Quæ numeroſo ſecunda partu, hæc plures habent mammæ. *Plin. in Paneg.* Alio me vocat numeroſa gloria tua. h. e. multiplex, magna. *Claudian.* l. 1. in *Euſtop.* Quæſtus numeroſior. *Plin.* l. 11. c. 37. Oculi in homine numeroſiſſimæ varietatis. ¶ Item laxus, amplus. *Colum.* l. 6. c. 29. Numeroſum peſtus. *Plin.* l. 2. ep. 9. Cauſa numeroſiſſima. h. e. quæ plura capita, ac quæſtiones habet. ¶ Numeroſa oratio dicitur, quæ apte, & æqualiter ſiuit. *Cic. in Orat.* c. 62. Adhærens eſt igitur numeroſa oratio, ſi aut laudandum eſt. *Id. 1. 3. de Orat.* V. ibi hæc de re plura. ¶ *Ovid.* 2. *Amor. eleg.* 4. v. 29. Illa placet geſtu, numeroſaque brachia ducit, hoc eſt ad numerum, ad certam legeſſim movet.
Numerus, ri, m. numero, ἄριθμος, Germ. ein zahl, Gall. nombre, Hisp. numero, ἀριθμός, eſt collectio unitatum, unde unitatem dicunt non eſſe numerum, ſed principium numeri. *Juven.* Jar. 13. v. 26. Rari quippe boni, vix ſunt numero totidem, quot &c. *Quintil.* l. 1. c. 10. Breviores numeri. ¶ Licet autem numerus dicatur de iis, quæ numerantur, interdum tamen etiam refertur ad ea, quæ menſurantur, & ponitur pro vi, copia. *Cic. 1. 3. Off.* Si vir bonus Alexandria Rhodum magnum frumenti numerum advexerit. *Id. 2. Phil.* c. 27. Magnus vini numerus. Adde *Verr.* 4. c. 72. ¶ Accipitur etiam pro ordine. *Vellej.* lib. 2. cap. 77. In numerum exercitus aliquem recipere. *Virg.* 3. *Æn.* Digerere in numerum. *Plin.* in ep. 8. l. 3. In numeros referre. *Id. 1. 10. ep.* 38. Sacramento militari nondum diſtributi in numeros erant. h. e. in cohortes. *incorporati nell' ordinanze.* nam & *Tacitus* pro cohorte hanc vocem uſurpat, ubi ait in *Agrie.* c. 18. Sparſi per provinciam numeri, præſumpta apud militem illius anni quies. Adde *Sueton.* in *Vespas.* c. 6. Hinc illa, in numeris manere, deſinere in numeris eſſe, &c. apud *Jctos lib.* 42. ff. de teſtam. miſt. & l. 11. ff. de iis qui noc. inf. &c. ¶ Et quoniam omnis contentus, & omnis harmonia numeris conſtat, frequenter etiam numerus pro ratione harmonica ponitur, quam Græco vocabulo ἰσθμῶν appellamus. Hinc oratio, quæ numeris conſtat, numeroſa dicitur, quæ vero numeris caret, ſoluta. *Cic. in Or.* Quicquid eſt enim, quod ſub aurium menſuram aliquam cadit, etiamſi abſeſt a verſu (nam id quidem orationis eſt vitium) numerus vocatur, qui Græce ῥυθμῶς dicitur. ¶ Numeri oratorii nomine intelligitur ordo verborum, totiuſque orationis, quæ non claudicat, nec fluctuat, ſed æqualiter, conſtanter ingreditur. *Cic. 3. de Or.* c. 44. Numeris orationem aſtringere. *Id. ib.* l. 1. Numerus & modus oratorius. De numero oratorio ſcripſit *Quintil.* l. 9. c. 4. & *Cic. 1. 3. de Or.* & in *Orat.* c. 49. &c. ¶ Numerus etiam dicitur ſocietas. *corpo, catalogo.* *Cic. in Rull.* Non eſt in Deorum immortalium numero venerandus a nobis, & colendus putatus? *Salluſt.* Ex ſuo numero legatos miſit. *del ſuo rango.* ¶ Uſurpatur etiam pro honore, vel exiſtimatione. *Cic. 2. Phil.* Quem locum apud ipſum Cæ-

farem poſt ejus ex Africa reditum obtinuisti? quo numero fuiſti? *Varr.* l. 1. R. R. c. 17. Minus ſe putant deſcipi, atque aliquo numero haberi a domino. ¶ Item pro perfectione, virtute, parte. *Cic. 2. de nat. Deor.* c. 13. Perfectum, expletumque omnibus ſuis numeris, & partibus. *Id.* 3. *Off.* c. 3. Omnes numeros habere. *Plin.* l. 9. ep. 38. Legi librum omnibus numeris abſolutum. *Id. in Paneg.* Obire omnes numeros comitatus. ¶ Numerus interdum pro carminibus uſurpatur, quoniam ac maxime numeris conſtant. *Horat.* l. 4. od. 2. Numerificus fertur lege ſolutus. *Ov.* 4. de *Pont. eleg.* 2. nec numeris necere verba juvat. *Virg. Ecl.* 9. numeros memini, ſi verba tenerem. h. e. rhythmum, metrum. ¶ Item pro modis musicis. *Quintil.* l. 9. c. 4. Quod ſi numeris, & modis ineſt tanta viſ, *Lucr.* l. 2. v. 631. In numerum exultare. *Virg. Ecl.* 6. In numerum ludere. *Cic. 1. de Leg.* e. 4. Roſcius in ſeneſtute numeros in cantu ceciderat, ipſaque tardiores fuerat tibias. h. e. Roſcius, qui cum eſſet juvenis, magna contentione egerat, jam ſenex factus remiſſus ferebatur, & ipſos modos tardiores faciebat. Al. leg. *cecinerat*: ſed fortaſſe nequeunt apte explicare. ¶ Item pro lege, ac regula, quæ ſervatur ab hiſtrionibus, & a palæſtricis in flexu corporis, & manuum geſtu. *Quintil.* l. 12. c. 2. Ut palæſtrici doctores illos, quos numeros vocant, non idcirco diſcentibus tradunt. *Cic. Parad.* 3. Hiſtrio ſi paulo ſe moverit extra numerum, exhibitur. ¶ Translate *Horat.* l. 1. ep. 18. v. 59. Quamvis nil extra numerum ſeciſſe, modumque curas, hoc eſt ſulte, imperite. ¶ Denique pro calculis luſoriis: in his enim numeri inſcripti erant. *Ov.* 2. de *arr.* am. v. 203. Seu ludet, numeroſque manu jactabit eburnos. ¶ Numerus quadratus dicitur, qui gemina dimenſione in æqua concreſcit, ut bis duo, ter tres, quater quatuor, &c. *Gel.* l. 1. c. 20. ¶ Numerus ſingularis, & pluralis in nominibus apud Grammaticos, *Quintil.* l. 1. cap. 5.
Numericus, & **Numericus**, *Rivo di Nemi*, *Rivo*, fluviolus Latii, qui effluit ex lacu Nemo, ex quo via Numicia Brundifos ducit, & Lavinio proximus labitur. In eo Æneas ſubmersus traditur. Hic, ut aliqui ſcribunt, poſtea decrevit, & in fontem redactus fuit, qui & ipſe poſtea exficatus eſt, ſacris etiam Veſtæ, (cui non niſi ex hoc fluvio libri ſas erat) una interceptis. *Virg. Æn.* v. 15. hæc fontis ſtagna Numici. *Ov.* 3. *Fast.* v. 647. Corniger hanc tumidis rapuiſſe Numicis undis creditur.
Numidæ, arum, m. Numidæ incolæ, quaſi *nomades*. V. *Nomades*. Eorum in equitatu maxima laus fuit. *Virg.* 4. *Æn.* Infræni Numidæ. ¶ Antiqui Numidas vocarunt non incolas modo Numidæ, ſed alios quoque, qui pecuariam exercentes vagi huc illuc mearent. Hinc Numidarum in Arabia mentio fit apud *Vitruv.*
Numidia, f. 1. Metagœtiis, *Biledulgerid*, *Numidien*, regio medit. Africæ, in Libyæ interioris, & Mauritaniz conſinio, leonibus, & urſis ferociffimis abundans. *Plin.* l. 5. c. 3.
Numidianus, a, um, adject. ut Numidiana pyra, quæ ex Numidia afferuntur. *Plin.* l. 15. c. 15.
Numidicus, ci, m. cognomen Q. Metelli, qui de Numidæ Rege Jugurtha triumphavit. *Gell.* l. 1. c. 6. & l. 6. c. 11.
Numidicus, a, um, *Numidienſis*, quod eſt ex Numidia, ut Lapis Numidicus, qui inter generoſa marmorum numeratur, & a Pappino Libycus filex appellatur, ex quo præteritum pavimento ſternebantur, quæ pavimenta Punicia a veteribus dicebantur. *Iſid.* l. 15. *Orig.* c. 5. ¶ Gallinæ Numidicæ, apud *Col.* l. 8. c. 2. ſunt, quas *Mart.* l. 3. *epigr.* 58. Numidicas guttatas appellat. V. *Africanus*. ¶ Numidici equi, *Liv.* l. 30. c. 6.
Numifima, atis, n. *moneta*, *medaglia*, *numisma*, nummus. *Horat.* l. 2. ep. 1. v. 234. Rettulit acceptos regale numifima Philippo. *Prudent.* 2. *perijſtoph.* v. 95. Et Cæſar agnoſcit ſuum Numifima nummis inditum. h. e. imaginem ſuam nummis impreſſam. ¶ Sunt qui ſcribunt *nomifima*.
Numitor, m. 3. filius Procæ Albanorum Regis, & Amulii frater, Romuli, & Remi avus maternus. Hujus filiam Rheam Sylviam Amulius, pulſo Numitore fratre, Veſtalem virginem fecit, ne tandem ſobolem haberet, quæ patruum ulciſceretur. Senex a Romulo, & Remo, occiſo Amulio, in Regnum reſtitutus eſt. *Liv.* l. 1. *Dionys.* l. 1.
Nummarus, a, um, o. 1. 2. *nummarus*, quod ad nummos ſpectat. *Cic.* 3. *Off.* c. 20. Ut res nummaria de communi ſententia conſtitueretur. *Id.* 3. *Verr.* Se in ſumma difficultate eſſe nummaria. ¶ Nummarium judicium, quod fit acceptis pecuniis. *Cic.* 5. *Verr.* Equod judicium Romæ tam diſſolutum, tam perditum, tam nummarium fore putati? ¶ Judex nummarius, ſordidus, qui pecunia corrumpitur. *Cic. Att.* l. 1. Inſeſtandis, exagitandique nummaris judicibus omnem omnibus ſtudioſis, ac fautoribus illius victoriæ *αχρηστία* eripuit. ¶ Interpres nummarius, mercenarius, & qui ob id pecunias accipit. *Cicer.* pro *Cluent.* Nummarius interpres pacis, & concordiæ non probatur.
Nummatio, onis, f. *nummatio*, nummorum abundantia, affluentia. *Cic.* 2. *Phil.* c. 45. Conſer eum cum nummatione tua tuorumque.
Nummatus, a, um, *nummatus*, nummis abundans. *Cic.* 2. *Agr.* c. 22. Volitat enim ante oculos iſtorum Jubæ Regis filius adoleſcens, non minus bene nummatus, quam bene capillatus. *Apul.* l. 1. *Metam.* circa princip. Nummator revertor.
Nummatus, a, um, nummis abundans. *Nigid.* apud *Gell.* l. 4. c. 9.
Nummulariolus, i, m. diminut. parvus, vel vilis nummularius. *Senec.* in *Apolognith.* Deſignatus Conſul nummulariolus.
Nummularius, ii, m. *nummularius*, menſurari, qui nummos permutat. *Ulp.* l. *ſi hominem*, ff. *depoſiti*. Quoties foro cedunt nummularii. *Suet.* in *Galba*, cap. 9. Nummulario non ex fide verſanti pecunias manus amputavit.
Nummulus, m. 2. *nummulus*, parvus nummus. *Cic. Att.* l. 1. ep. 16. Si judicium eſt, triginta homines Populi R. leviſſimos, ac nequiſſimos nummulus acceptis jus, ac ſas omne delere.
Nummus, & **Numus**, i, m. *denario*, *moneta*, *nummus*, Germ. ein monetz, Gal. monnoye, Hisp. dinero, νόμισμα, numifima, pecunia, aurum, argentum, æs ſignatum. Eſt vox pura Græcorum. Nam, ut *Jal. Pollux* l. 9. Romani hanc vocem habent a Doriensibus Siciliæ, & Magnæ Græciæ incolis, quos Ariſtoteles in lib. de Tarentinorum Rep. auctor eſt habuiſſe νόμισμα, in quo Tarantii Neptuni filii imago impreſſa erat equo inſidentis. Eadem fuit ſententia *Varron.* l. 4. de *L. L.* In argento, inquit, nummi: id a Siculis. Alii volunt, nummus eſt a Græco νόμισμα quod *Festus* ſcripſit. ¶ In veteribus libris & monumentis nummus legitur, & numus. Prior tamen ſcriptio videtur magis in uſu eſſe. *Peſſ.* in *prol.* *Saty.* Si dolofi ſpes reſulſerit nummi. *Plaut.* *Pam.* l. 2. v. 132. Neſcio quot nummi auri. ¶ Nummus adulterinus, *moneta falſa*. *Cic.* 3. *Off.* Si ſapiens adulterinos nummos acciperit imprudens pro bonis. ¶ Aliquando ſpeciale nomen eſt pecuniæ æræ, quæ alio nomine *ſeſtertius*, vel conjunctim nummus *ſeſtertius* appellabatur, valebatque æſtimatione Veneta ſolidos V. id eſt, quartam partem denarii argentei. *Cic.* 4. *Verr.* Facta eſt ſponſio *ſeſtertius* quinque, coegit Scandilius quinque illa millia nummum dare ac numerare Apronio. ¶ Nummo vel nummo *ſeſtertio* æſtimare, vendere, addicere, &c. eſt nullo, vel viliffimo pretio. *Cic. pro Rabir.* *Peſth.* c. 17. Equis vel ex tanto populo, qui bona C. Rabiri nummo *ſeſtertio* ſibi addici velit? Adde *Valer. Max.* l. 5. c. 2.

N. s. c. 2. ¶ In nummo exigere, est non rem, sed rei pretium exigere, *exiger' in contanti. Trebell. Poll. in Claud.* Si alicubi aliquid defuerit, non præstetur, nec in nummo exigatur. ¶ Nummus asper, legitur apud *Senec. epist. 19.* & *Sueton. in Ner. c. 43.* Alii interpretantur, recens cufum, bene percussum, atque adeo probum, & iusti ponderis. Alii veterem, sed in thesauro servatum. *V. Lips. ad Senec. loc. cit.* ¶ Habere in nummis, *aver del danajo, Cic. ad Att. l. 8.*

Nummam. V. Num.

Nunc, ora, adfesso, נִנְחָה, Germ. *nuz,* Gal. *a present,* Hisp. *ora,* נִנְחָה, adv. temporis, quod tempus præsens denotat. *Cic. in Phil. 7. c. 5.* Erat tunc excusatio oppressis, nunc nulla est. *Id. Attic. l. 2.* Nunc reus erat apud Craudum Vectius. ¶ Interdum nullum tempus denotat, & ponitur pro *sed, at, verum.* *Cic. l. de Div. c. 29.* Quæ quidem multo plura eventent, si ad quietem integri tremus: nunc onusti cibo, & vino confusa, & perturbata certimus. ¶ Eleganter conjungitur cum quibuldam particulis, *jam, ergo, vero, primum, demum,* & similibus. *Ter. Eun. prol. v. 9.* Idem Menandri Phafma nunc nuper dedit. *Idem And. 5. c. 35.* Nunc primum audio, quid illo fit factum. *Id. Adelph. 2. 1. I nunc jam.* ¶ Interdum geminatur. *Virg. 5. Æn. v. 189.* Nunc nunc insurgite remis. *Id. ib.* Nuoc hos, nunc illos aditus &c. ¶ Nunc homines, h. e. homines qui nunc sunt, *ei vñ hñtes. Plaut. Perf. 3. 1. 57.* Tace stulta; non tu nunc hominum mores vides.

Nuncine, adverb. interrogandi, an nunc, nunc ne? *Terent. And. 4. 1. 60.* Hem nuncine demum?

Nuncio. V. Nuntio.

Nuncubi, adv. *μηδ' ἄν,* nunquid alicubi, vel quo in loco, qua in re. *Ter. Eun. 4. 1. sc. 2. v. 83.* Nuncubi meam benignitatem fensisti in te claudier.

Nuncupatio, adv. nominatum. *Sidon. & Claudian. Mamers. l. 2. c. 9.*

Nuncupatio, onis, f. *προσχωροῦσι.* *Sueton. in Calig. c. 38.* Quo metu interjecto, cum jam & ab ignotis inter familiares, & a parentibus inter liberos palam hæres nuncuparetur, derisores vocabat, quod post nuncupationem vivere perseverarent. ¶ Item pro dedicatione libri, aut alterius operis. *Plin. in præfat. bist. nat.* Hæc ego mihi nunc patrocinia a Jemi nuncupatione. *Senec. de Consolat. ad Marc. c. 13.* Præmissus impetus ab altaribus publicis, & facta nuncupatione non abduxit patrem. ¶ Quod vero addunt quidam Lexicographi ex *Plin. l. 9. cap. 35. V. in Mancipatio.*

Nuncupator, oris, m. qui nuncupat. *Apul. 2. Florid. sub fin.* Pythagoras primus philosophus nuncupator, & conditor.

Nuncupatus, a, um, nom. ex particip. a nuncupo, appellatus, nominatus. *Sueton. in Aug. c. 17.* Cleopatraz liberis inter hæredes nuncupatis. *Varr. l. 6. de L. L.* Nuncupataz pecuniæ, in legibus, sunt scriptæ. *Festus:* Nuncupata pecunia est idem ac certa, nominata, nominibus propriis pronuntiata. *Idem:* Vota nuncupata dicuntur, quæ Consules, & Prætores, cum in provincias proficiscuntur, faciunt; ea in tabulas præsentibus multis referuntur. Alii apud *eund. Fest.* exponunt, promissa, & quasi testificata, & recepta. ¶ Nuncupatus hæres est is, qui voce, non scripto a testatore est designatus coram idoneis testibus. *Julian. Jctus l. si isa ff. de bon. possell.*

Nuncupo, as, avi, atum, a. 1. *nominare, appellare,* נִנְחָה, Germ. *nennen,* Gal. *nommer,* Hisp. *nombra,* *προσχωροῦσθαι,* est nomine suo vocare, seu nominare, a *nomen,* & *capio.* *Varr. l. 5. de L. L.* Quæ me infueto nuncupasti nomine. *Cic. Liv. l. 1.* Quæcum Julium eundem Julia gens auctorem sui nominis nuncupat. ¶ Nuncupare lingua, est non scripto, sed verbo cavere, vel dicere. *Cic. l. de Or. Ut totum illud, uti lingua nuncupasset.* ¶ Nuncupare vota, est alicui Divorum vota polliceri, & deligare. *Cic. 3. Phil. c. 4.* Ea vota, quæ nunquam solveret, nuncupavit. *Id. 7. Verr.* Votaque pro imperio suo, communice P. R. nuncupasset. ¶ Nuncupare testamentum, est viva voce supremam voluntatem declarare. *Plin. l. 14. c. 22.* Alii testamenta sua nuncupant. De nuncupandis testamentis, V. Jctos, & præsertim *Justinian. Institut. de testam. Tacit. 1. bist. c. 17.* Consultatum inde pro rostris, an in Senatu adoptio nuncuparetur. h. e. exprimeretur, publicaretur. ¶ Nuncupare hæredem idem est ac designare, instituire. *Justin. lib. 12. c. 15.* Ut dignissimum nuncuparet hæredem.

Nuncufque, ufque nunc, ufque adhuc. *Ammian. l. 14. c. 2. (al. 7.)* Ubi conduntur nuncufque comiteatus, distribui militibus assueti.

Nundina, æ, Æ. 1. Romanorum Dea, præses ejus lustrationis, qua inantes die nono lustrabantur. *Maer. l. 1. Sat. c. 16.*

Nundinæ, arum, f. 1. *fiæra, mercato,* נִנְדִינָה, Germ. *iabrmarek,* Gal. *foire, marchè* Hisp. *fiæra, mercado, παρῆγορας, παντοπωλειον, ἀγορæ,* mercato, seu feriaz rusticorum, quibus Romam proficiscbantur negotiis domesticis provifuri, quasi *novendinæ,* quia nonno quoque die fiebant. *Ovid. 1. Fast. Macrobi. l. 1. Sat. c. 16.* Rutilius scribit, Romanos instituisse nundinas, ut octo quidem diebus in agris rustici opus facerent, nono autem die intermissio rure, ad mercatum, legeque accipiendas Romam venient, & ut scita, atque consulta frequentiore populo referrentur, quæ trinundino die propolita a singulis, atque universis facile noscebantur. *Cic. Att. Ipso die nundinarum venit.* ¶ Transfertur etiam hæc vox ad celebres mercatorum conventus immunes, liberofque. *Cic. in Rull. 2.* Illi Capuam nundinas rusticorum, horreum Campani agri esse voluerunt. Adde *Columel. in præfat. l. 1.* ¶ Imo dicitur de quacunque negotiatione. *Cic. in Phil. 2.* In interiore ædium parte totius Reip. nundinæ erant. ¶ Nundinas instituire, *plantar' una fiæra.* *Plin. l. 5. ep. 4.* Vir prætorius a Senatu petiit, ut sibi instituire in agris suis nundinas permitteretur. ¶ In linguari num. *Sidon. l. 7. ep. 5.* In nundinam, & auctonem mitti, si emptor invenitur. ¶ Legitur & nundinum, i, n. *Liv. l. 3. c. 34.* Postquam vero comitia decemviris creandis in trinum nundinum indicta sunt. *Cic. pro Dom. c. 16.* Quod in cæteris legibus trinum nundinum esse oportet.

Nundinalis, le, o. 3. *ἀγοραῖος,* novendialis. *Plaut. Aul. a. 2. sc. 4.* Cocus ille nundinalis est, in nonum diem solet ire coctum. Ubi significatur coquus bufluarii ordinis, quique magis nosset coquere cenam feralem, quæ nono die fiebat, quam iis, quorum ingeniosa esset gula. *Voff.* Alii interpretantur coquum vulgarem, & vilem, qui non nisi nundinis conducitur, cum plebs ex agris convenit. Vide *Taubman.*

Nundinarius, a, um, *παντοπωλειον, da mercato,* quod ad nundinas pertinet, vel quod nundinis deputatum est. *Plin. l. 12. cap. 17.* His commercis Carras oppidum aperuere, quod est illis nundinarium. ¶ Nundinariæ epulæ dicuntur cibaria, quæ dantur nundinas frequentantibus, n. e. mercaturam exercentibus. *Ulpian. l. 70. Dig. pro Soc. Cum societas ad emendum coiretur, & conveniret, ut unus reliquis nundinarias epulas præstaret.*

Nundinatio, onis, f. *ἀγορασις, αγοραία,* nundinandi actus, mercatura. *Translate Cic. Agr. 1. c. 3.* Quam denique in omnibus locis nundinationem juris, ac fortunarum fore putatis? *Idem 3. Verr.* Nundinatio hominum.

Nundinativus, a, um, adiect. *Terull. de virg. veland. c. 3.* capita nundinativia vocat virginum non velatarum, q. d. expolita procorum, & a-

matorum oculis, & veluti venalia.

Nundinator, oris, m. 3. *ἀγοραστής, ἀγοραστής,* qui nundinas frequenter. *Fest. in voce nundinans:* Ne interpellarentur nundinatores. *Quint. 11. declam. 12. cap. 3.* Salutis publicæ nundinator.

Nundino, as, a. 1. idem ac nundinor. *Firmic. l. 6. Math. Quæstus* & libidinis causa pudorem duobus fratribus nundinabit. *Capitolin. in Gordian. cap. 24.* Et qui pepulit homines, per quos antea, velut in actione positus, nundinatus est.

Nundinor, aris, atus sum, d. 1. *vendere, o comperare al mercato,* נִנְחָה, Germ. *bändler,* Gal. *mercader,* Hisp. *venderen fierias,* *αγοραῖος,* est palam vendere, vel emere, sicut nundinis fit. *Translate Apul. l. 10. Metam.* Toti nunc Judices sententias suas pretio nundinatur. *Cic. Verr. 4. c. 49.* Ab isto pueri anorum senum, septenimum denum senatorium nomen nundinati sunt. *Sueton. in Tito c. 7.* Constat, in cognitionibus patris nundinari, præmiarique solitum. h. e. judicium pretio, & muneribus corruptum vendere.

Nundinum. V. Nundinæ.

Nunquam, adv. *non mai,* οὐδὲν ἄν, Ger. *zu keiner reit,* Gal. *jamais,* Hisp. *jamás, ἀδύνατον, μηδέποτε,* nullo tempore. *Cic. 1. Acad. c. 1.* Illud autem mihi ante hoc tempus nunquam in mentem venit a te requirere. *Virg. Ecl. 3.* Nunquam hodie effugies. ¶ Nunquam nunc, significat semper. *Suer. in Tib. cap. 69.* Turbatoris celo nunquam non coronam lauream cervice gestavit. ¶ *Manus. in Orthograph.* monet *numquam,* & *numquid,* & *numquis,* & similia in veteribus monumentis scripta legi per m ante q, quamquam usus n retinere plerunque solet, quod m non facile eo loco pronuntiari posse videatur, præsertim cum hoc tempore ratio latine pronuntiandi sere omnis perierit.

Nunquando, adv. num aliquando. *Cic. de Amic.* Nunquando amici novi digni amicitia veteribus sint anteponendi. Adde *5. Phil. c. 11.* Alii tamen leg. divisim *num quando.*

Nunquid, adv. *se, fors non, ἀραγε, ἄρα μή,* an, nonne. *Cic. 1. Off.* Nunquid officium aliud alio majus sit. *Id. de Leg.* Nunquid vos duas habetis patrias? ¶ Nunquid non, pro an non? *Senec. ep. 90.* Nunquid non pelles ferarum a frigore satis defendere queunt?

Nunquidam, adverb. idem quod nunquid. *Terent. Andr. 1. 4. 8.* Ut sciam, nunquidam hæc turba tristitia asserat. *Cic. 2. de Orat. cap. 3.* Crassus, nunquidam, inquit, novi?

Nunquis, qua, quod, vel quid, nom. anom. *ἄρα, μήτε,* num aliquis. *Cic. Att. l. 13.* Nunquis fundus in Nolano venalis sit. *Id. 4. Acad.* Nunquid horum probat nosfer Antiochus? *Id. Att. l. 5.* Cum me speclans e sua villa, nunquid vellem, rogasset. *Terent. Eun. 2. 2. 52.* Nunquem evocari hinc vice toras? *Horat. l. 1. Sat. 3. v. 34.* denique teipsum Concite, nunqua tibi vitorum inferent olim Natura, aut etiam consuetudo mala. ¶ *Nunquid vis? & Nunquid aliud?* formulæ sunt discedentium. *Plaut. Aulul. 2. 1. 58. & Mostell. 2. 1. 57.* ¶ Sicubi invenitur *Nunqua,* pro *nunqua,* non solum incerta lectio est, sed ne probabilis quidem.

Nuntia, vel nuntia, æ, f. quæ nuntiat. *Cic. 1. de Leg. ex quodam Poeta.* Nuntia fulva Jovis miranda visa figura. *Id. 2. de Orat. cap. 9.* Historia nuntia vetustatis.

Nuntiatio, & nuntiatio, onis, f. verbale a *nuntio,* *παρῆγορα.* Sumitur in re regulari, pro manifestatione eorum, quæ augur viderit. *Cic. Phil. 2. c. 32.* Nos nuntiationem solum habemus, Consules, & reliqui magistratus etiam inspectionem. V. *Spectio.*

Nuntiator, & nunciator, oris, m. *nuntio,* qui nuntiat, *ἄγγελος.* *Arnob. l. 1. sub fin.* Christus rei maximæ nuntiator. Adde *Ulpian. l. Prætor ait, Dig. de novi op. nunt.*

Nuntio, & nuncio, as, avi, atum, a. 1. *nunziare, significare,* נִנְחָה, Ger. *verkundigern,* Gal. *annoncer,* Hisp. *anunciar,* *παρῆγορεύω,* monere, significo. *Cic. Att. l. 1.* Quin celerius tibi hæc rumor, quam ullius nostrum literæ, nuntiarit. *Id. ib. l. 4. ep. 10.* Mist ad me statim, qui salutem nuntiare. *mandò a salutarmi. Tacit. 2. Ann. c. 79.* Vibius nuntiavit Pifoni, Romam ad dicendam causam veniret, *Marzial. l. 8. epigr. 67.* Horas quinque puer nondum tibi nuntiat. ¶ Usurpator interdum passivè, varia constructione. *Id. l. 11. Fam. ep. 12.* Ita Romam erat nuntiatum, ita persuasum omnibus fuisse Antonium. *Plaut. Mostell. l. 3. 76.* Utinam meus nunc patir mortuus ad me nuntietur. *Serv. ad Cic. l. 4. Fam.* Postquam mihi nuntiatum est de obitu Tulliz tuæ. *Plin. l. 3. ep. 7.* Modo nunciatus est Silius Italicus in Neapolitano sub indie vitam finit. ¶ De ratione scribendi hoc Verbum V. in voce sequenti.

Nuntius, & Nuntius, ii (utroque enim modo scriptum legitur in antiquis monumentis) *nunzio, messaggere, ambasciadore,* נִנְחָה, Ger. *ein muedlicher bote,* Gal. *messenger, Hif. mensajero, ἄγγελος,* qui nuntiat. *Cic. 1. Att. ep. 23.* Per nuntium ceteriorem facit me, quid egerit. *Id. 2. Fam.* Domestiarum rerum tuarum habes & scriptores, & nuntios. *Cesar de B. G.* Nuntios ad Cæsarem mittit, nisi sublidium sibi mitteret, diutius sustinere non posse. ¶ Accipitur & pro re quæ nuntiat, *novella, ambasciaria.* *Cic. 2. Fam. ep. ult.* Cum nuntium optatissimum accepissem, te mihi Quæstorem obtigisse. *Id. 2. Att. De Q.* Fratre nuntii nobis tristes, nec varii venerunt. *Ter. Heaut. 3. 1. 18.* Nuntium apportare alicui. *Plaut. Stich. 2. 2. 67.* Nuntiare nuntium exoptabilem. ¶ Hoc sensu usurpatur etiam in neutro genere. *Varr. l. 5. de L. L. c. 9.* Ubi noctu censura auspicatur, & celo nuntium erit, præconi sic imperato, &c. *Casul. de Asp, v. 76.* Geminas Deorum ad aures nova nuntia referens. Scaliger legit *nova nuntias ferent,* reliquis Interpretibus & Criticis fere omnibus invidis. ¶ Item adjectivè *Ovid. Heroid. ep. 16. v. 10.* Uror; habes animi nuntia verba mei. *Tibull. l. 3. eleg. 4. v. 5.* venturæ nuntia sortis Vera monent Thulcis exta probata viris. ¶ Nuntium uxori remittere, est uxorem repudiare. *Cic. Attic. l. 1. ep. 13.* Uxori Cæsarem nuntium remississe. Adde eund. in *Top. c. 4. & lib. 1. de Orat. c. 40. a med.* ¶ *Translate Id. 15. Fam. ep. 16.* Biennium est, cum virtuti nuntium remissis, delinitus illecebris voluptatis.

Nuper, adv. *poco fa,* Ger. *neulich,* Gall. *il n'a gueres,* Hisp. *poco a, nubi,* אֶתְרָה, recenter, non longo ante tempore. *Cic. 1. de Or.* In quibus erat is, qui nuper Romæ fuit, Memedemus hospes meus. *Id. 1. de Div.* Neque ante Philosophiam patefactam, quæ nuper inventa est. ¶ Superl. nuperime. *Cic. 1. de Inu. c. 17.* Et ab eo potissimum, quod ille nuperime dixerit.

Nupérus, a, um, *נוֹפֵר,* Ger. *neuv,* Gal. *nouveau,* Hif. *nuovo,* *nuov,* quod recens est, quod nuper fuit. *Plaut. Capt. 3. v. 60.* Recens captum hominem, & nuperum, & novitium te perdocere. *Terent. Heaut. 1. 1. 1.* nupera notitia. Alii leg. *nuper.*

Nupta, æ, subit. f. *spasa,* נִשְׂתָּה, Ger. *eine braut,* Gal. *epouse,* Hif. *esposa,* נִשְׂתָּה, mulier, quæ nupit, a *nubo.* *Ter. Adel.* Et nova nupta eadem hæc dicit. *Cic. 5. Tusc.* Singulis Indis plures solent esse nuptæ.

Nuptæ, arum, f. 1. *נוֹשֵׂה, נִשְׂתָּה,* Ger. *hochzeit,* Gal. *noce,* Hif. *bedas,* נִשְׂתָּה, caremonizæ, & hilaritates in ducendis uxoriibus, a *nubo,* quod sponsa, cum ad maritum deduceretur, faciem flammeo nubere, hoc est, velaret, quemadmodum Ælium, & Cincium scripsisse, auctor est

ea Pessus, & scriptum etiam reperitur apud *Varronem* l. 4. de L. L. *Tenent.* Andr. l. 5. 34. In hunc diem sunt constituta nuptiae. *Plaut. Aulul.* 4. 10. 54. Renuntiare repudium, rebus paratis, atque exornatis nuptiis. *Cic. ad Q. Fr.* Apud Pompejum in ejus nuptiis eram cœnatorus. ¶ Per *Synecdochen* hæc vox usurpatur pro conjunctione maris, & fœminæ *marrimonio*. *Cic. pro Cluena.* Quæ nuptiæ non diuturnæ fuerunt, erant enim non matrimonii dignitate, sed sceleris societate conjunctæ. *Id. Ast. l. 13. ep. 29.* Mulier vetula multarum nuptiarum. *Horat. l. 3. od. 11.* Nuptiarum expertus. *Nepos in Attic. c. 5.* Conciliare nuptias. & c. 12. Nuptiarum conciliator, *senfale di maximo.* *Valer. Max. l. 9. c. 1. n. 9.* Nuptiis inter se jungi. ¶ Metonymice accipitur pro copula *Veneræ*. *Juven. l. 1. c. 6.* Novis quotidie nuptiis deditus erat. *Petron. in Satyr.* Nuptias facere.

Nuptialis, & le, o. 3. *nuziale*, Ger. *hoerziglich*, Gal. *nuptial*, Hisp. *nuptial*, *γαμικός*, quod ad nuptias pertinet. *Cic. pro Cluena.* c. 6. Non timuisse, si minus vim Deorum, hominumque famam, at illam ipsam noctem, faceretur illas nuptiales? Et c. 9. Nuptialis dona. *Plaut. Curc.* 5. 2. 62. Nuptialis cœna.

Nuptialiter, adv. *γαμικῶς*, more nuptiarum. *Marsian. Capella l. 6.*

Nuptiarum, a, um, nuptialis, ut Nuptiarum donum, *Paul. Dig. l. ult. sit. penult. leg. 194.*

Nuptiator, oris, m. qui nuptias celebrat. *Hieronym. aduers. Iovinian. lib. 1. c. 25.*

Nupto, as, frequentat. a nubo. *Tertull. in Sodoma, v. 45.* Quo nullæ nuptant animæ.

Nuptula, æ, f. parva nupta. *Varr. apud Non. c. 4. n. 330.* Pueri obscenis verbis nuptæ nuptulæ aures returant.

Nupturio, is, n. 4. *γαμικός*, nubere cupio. *Martial. l. 3. epigr. 93.* Gaudes ducentas nupturire post mortem. *Apul. in Apol.* Sponte eam diceres sine ulla magia jam olim nupturisse.

Nuptus, a, um, maritatus, *מריה*, Ger. *die gefreyet hat*, Gal. *marit*, Hisp. *casado*, *γαμίζω*, matrimonio conjunctus. *Cic. pro Sext.* Ex qua hic est puer, & nupta jam filia. *Id. Verr. 5. c. 13.* Mulier nupta uni, propofita omnibus. ¶ *Nupta verba*, obscœna, qualia sunt mulierum, quæ viro traditæ verecundiam dederunt, quæ non licebat virginibus dicere, a nubo, qua notat copula *Veneræ* conjungi. *Fest. Plaut. Dycolo, referente Festo*: Virgo sum, nondum didici verba nupta dicere. ¶ Videtur *Plautus* substantiue usurpasse *nuptus*, *id. Caf. 5. l. 5.* ubi ait: Lubet Chalinum quid agat scire novum nuptum cum novo marito.

Nuptus, us, m. *maritagio*, *γαμικός*, nubendi actus. *Cæs. 3. B. G. Et* forores suas nuptans in alias civitates collocaſſe. *Plin. de viris Illuſt. c. 59.* Eo die Numantini forte solemniter nupti filias locabant. *Adle Col. l. 4. c. 3.*

Nursia, æ, f. 1. *Norcia*, urbs parva Italiæ, in Sabinis. ¶ Item urbs Piceni, a *Virgilio* 7. *Æn.* tribula dicta.

Nursinus, a, um, adject. a Nursia oppido. *Martial. l. 13. epigr. 20.* Nursinas poteris parcius esse pilas.

Nurus, us, f. *nuora*, *נורה*, Ger. *des sohns weib*, Gall. *bru*, *belle fille*, Hisp. *nura*, *נורה*, filii uxor, a Græco nomine allato, r infero. *Cic. 2. Phil.* Mater amicam impuri filii, tanquam nurum sequebatur. ¶ Poetæ nurum sæpe uniuersim pro fœmina usurpant. *Ouid. 2. Met. v. 366.* Et nuribus mittit gefanda Latinis.

Nuſpam, adv. in nullo loco, a *ne*, & *uſpam*. *Gel. l. 5. c. 4.* Librarius in quodvis pignus vocabat, ni in una nuſpam litera delictum eſſet. Alii leg. *ſi in una uſpam*.

Nuſquam, adv. *in niun luogo*, Germ. *nienen*, Gal. *en nul lieu*, Hisp. *en niun lugar*, *δὲν*, in nullo loco, a *ne*, & *uſquam*. *Cic. de Sen.* Non lite arbitrar, me, cum a vobis diſceſſero, nuſquam, aut nullum fore. *Id. 4. Acad. c. 32.* Illud fit diſputatum non inesse in his propriam, quæ nuſquam alibi eſſet, veri, & certi notam. *Ter. Adelph. 4. 2.* Fratrem nuſquam inuenio gentium. ¶ Nuſquam non, eſt ubique. *Plin. l. 24. c. 1.* Parente rerum nuſquam non remedia diſponente homini. ¶ Uſurpatur etiam cum verbis motus. *Id. Eun. 2. 2. 50.* Profecturus alio fueras. P. Nuſquam. *Auſt. ad Heren. l. 2. c. 2.* Nuſquam ventum, aut abitum ſine cauſa putetur.

Nutabilis, le, adject. nutans, vacillans. *Apul. de Deo Socras.* Regni nutabilis ſuſſegit.

Nutabundus, a, um, adject. nutans. *Solin. c. 27.* Capite nutabundo.

Nutamen, inis, n. nutatio. *Silius l. 2. v. 399.* Albentes niveæ tremulo nutamine pennæ.

Nutatio, onis, f. *νύστασις*, actus nutandi. *Plin. l. 11. c. 37.* A cerebro proficiſcitur ſomnus, hinc capitis nutatio. ¶ Translate *Plin. alter in Paneg. c. 5.* Nutatio Reipublicæ.

Nuto, as, n. 1. *νύσσω*, frequenti capitis inclinatione aliquid ſignifico, freq. a *nuo*. *Plaut. Aſin. 4. 1. 39.* Neque illa illi homini nutet, nictet, annuat. ¶ Translate accipitur pro moveri, vacillare, ruinam minari. *Liv. l. 4. c. 37.* Altera ex parte nutant circumſpectantibus galææ, & incerti trepidant. *Cic. 6. Verr.* Illud ſignum nutabat. ¶ Item pro dubitate. *Cic. l. de nat. Deor.* Mihi quidem etiam Democritus nutare videtur in natura Deorum.

Nutribilis, le, adject. qui nutrire poteſt, ut cibi nutribiles, apud *Cal. Aurel. Tard. 4. c. 3.*

Nutricatio, onis, f. idem ac nutritio. *Gel. l. 12. c. 1.* Ne ad dolores, quos in entendo tuliffet, munus quoque nutricationis grave, ac difficile accederet. *Apul. l. 2. dogm. Plat.* Puerorum nutricationes.

Nutricatus, us, m. idem ac nutritio. *Varr. l. 1. R. R. c. 47.* Non modo non evellenda in nutricatu, ſed etiam non calcanda. *Plaut. Mil. 3. 1. 54.* Plane educus in nutricatu *Venero*.

Nutricia, orum, n. merces nutricis, *Συμμετρία*. *Ulp. l. 1. ſm. §. de variis, & extraordinariis cognitionibus.* Nutricia eo uſque producemus, quoad infantes uberibus aluntur.

Nutricium, ii, n. idem ac nutritio, vel munus nutricationis. *Senec. de conſolat. ad Helv. c. 17.* Illius pio, maternoque nutritio per longum tempus æger convaluit. *Arnob. l. 5.* Nutricia ducere ab alio.

Nutricus, vel Nutritius, ii, m. *ayo*, *balio*, *τραφεύς*, qui nutrit, qui educat. *Cæs. l. 3. B. C. c. 108.* Nutritus ejus pueri eunuchus, nomine *Pothinus*. ¶ Adjective *Colum. l. 3. c. 13.* Nutricio ſinu recipere. *Var. l. 2. R. R. c. 1.* Qui Fauſtulum neſcit paſſorem fuiſſe nutricium, qui Romulum, & Remum educavit.

Nutrico, as, avi, atum, a. 1. idem ac nutrio, vel educo. *Plaut. Merc.* Nec pecus ruri paſcere, nec pueros nutricare. *Varr. l. 1. R. R. c. 23.* Quod æ Sole nutricantur. *Col. l. 8.* Nam ſuburbanus lactens porcus acere nutricandus eſt.

Nutricor, aris, atus ſum, d. 1. idem ac nutrio. *Cic. l. de nat. Deor. c. 34.* Omniaque, ſicut membra ſua, & partes ſuas nutricatur, & continet.

Nutricula, æ, f. diminut. parva nutrix. *Horat. l. 1. epith. 4. v. 8.* Quid voeate dulci nutricula majus alumno? *Suet. in Aug. c. 94.* Reſpoſitum in cunas a nutricula. ¶ Translate *Juven. ſat. 7. v. 148.* Gallia, vel potius nutricula cauſidicorum. *Cic. 11. Phil.* Ut haberent aliquorum nutriculas prædiorum.

Nutrimen, inis, n. idem ac nutrimentum. *Ovid. 15. Met. v. 354.* Naturæque ſuum nutrimentum deſtit edaci.

Nutrimentum, n. 2. *nutrimento*, *נאכלה*, Ger. *nahrung*, Gal. *nourriture*, Hisp. *nutrimento*, *τροφή*, alimentum. *Virg. 1. Æn. v. 176.* arida nutrimenta ignis. ¶ Translate *Cic. in Orat.* Sed quod educata hujus nutrimentis eloquentia eſt. ¶ Accipitur & pro ipſa nutritione. *Suet. in Aug. c. 6.* Nutrimentorum ejus offenditur adhuc locus in avito ſuburbano juxta Velitras permodicus. ¶ Item pro eo, qui alitur. *Val. Max. l. 9. c. 3.* de filiis *Annibal.* Digna nutrimenta, quæ in exitium patriæ ſunt, ut evencit, converterentur.

Nutrio, is, ivi, vel ii, itum, a. 4. *nodrire*, *נאכל*, Germ. *ernehren*, Gal. *nourrir*, Hisp. *ſuſtentar*, *τροφή*, educo, alo, & proprie parvulorum eſt, ut creſcant. *Plin. l. 11. c. 40.* Balneæ, vitulique mammis nutritio lætus. ¶ Dicitur etiam translate de rebus incorporeis. *Col. l. 12. c. 30.* Eo ſæpius convenit, vinum nutritri, retrigerarique, & ventilar. h. e. vini curam habere. *Ovid. l. 3. de ar. am.* longum male nutrit amorem. *Cels. l. 3. c. 23.* nutrire vires, *invigorir le force*. *Id. l. 5. c. 26.* Nutrire ulcus.

Nutrior, iris, d. 4. idem ac nutrio. *Virg. 2. Georg.* Hoc pinguem, & placidam paci nutrior olivam. idest nutritio, vel nutritias.

Nutritor, oris, m. nutritoire, *nutricatore*, *τροφός*, qui nutrit. *Stat. 10. Theb. v. 218.* Volucrum nutritor equorum. *Suet. de cl. Gram. c. 7.* M. Antonius Gnypho ingenuus in Gallia natus, ſed expoſitus, a nutritoire ſuo manumiffus.

Nutritorioſus, a, um, adject. nutriticus, qui nutrit. *Theod. Prifcian. de Dieta, c. 3.* Lac omne nutritorium eſt.

Nutritus, us, m. idem ac nutrimentum. *Plin. l. 20. c. 20.* Multi ſeneſtam longam mulſi tantum nutritu toleraverunt.

Nutritus, a, um, *nodrito*, partic. a nutrior. *Ovid. 3. Trift. eleg. 11.* nutritus lacte ferino.

Nutrix, cis, f. *nodvice*, *balia*, *נורה*, Germ. *eine ſeugamme*, Gall. *nonrice*, Hisp. *ama*, *μαθών*, mulier, quæ nutrit. *Cic. 3. Tuſc. c. 1.* Ut pene cum lacte nutricis errore ſuſſe videamur, *Horat. l. 1. od. 22.* Terra leonum nutrix. ¶ Sumitur ſæpe translate. *Cic. in Or.* Eſt enim illa quaſi nutrix ejus Oratoris, quem informare volumus. *Claudian. l. 1. in Ruſin.* Diſcordia belli nutrix. ¶ Nutrices pro mammis, quod iis pueri nutriturum, *Catull. de nupt. Pel. & Theb. v. 18.* Nymphas nutricum tenus extantes e gurgite vaſo. ¶ *Plin. l. 17. c. 10.* loquens de arborum ſatione, nutricem vocat eam terram, in quam tenella germina deponuntur, alio deinde transferenda, cum adoleverint. *Plaut.* quoque *Trinuz. 2. 4. 111.* nutricem appellat agrum, ex quo quis alimenta habet.

Nutus, us, m. *cenno*, *νύξ*, ſignum, quod fit oculis, vel capite, vel manibus. *Virg. 9. Æn.* Et totum nutu tremefecit Olympum. *Cicer. ad Brut. l. 11. ep. 22.* Nutus tuus poteſt hominem incolumem in civitate retinere. ¶ Per Metonymiam ponitur pro voluntate, quæ hujusmodi ſigno declaratur, ſive affirmando, ſive negando. *Cicer. pro Quinct.* Si ſas eſt reſpirare P. Quinctium contra nutum, ditionemque *Nævii*. *Id. in Or.* Ad aliquid arbitrium, nutumque totum te ſingere, & accommodare. ¶ Translate dicitur de rebus inanitatibus. *Cicer. 1. de Or. c. 43.* Auctoritate, nutuque legum docemur coercere cupiditates. ¶ Item ſumitur pro vergentia, & proclivitate. *Cic. 1. Tuſc. c. 17.* Ut terrena, & humida ſuapte nutu, & ſuo pondere ad pares angulos in terram, & in mare ſerantur. ¶ Item pro nutatione, motu, ruina. *Val. lib. 6. Arg.* Quin gravior, nutuque cadens exterruit Idam.

Nux, ucis, f. 3. *noce*, *νύξ*, arbor omnis, quæ fructus edit duro operimento, ut juglans, avellana, caſtanea, pinus, amygdalus, & hujusmodi; item fructus, qui ab hiſce arboribus producitur. *Plin. l. 16. c. 25.* Germinant ulmus, ſalix, alnus, nuces. *Cic. 2. de Or.* Tum ut diceret, ſi quid vellet, ſi nucem fregiſſet. *Sueton. in Aug. c. 83.* Ludere nucibus. ¶ Diſſert nux a pomo, quod nux dicitur de iis, quæ duro operimento teguntur, pomum de iis proprie, quæ mollem habent corticem. Sed tamen aliquando pomum pro nuce accipitur. *Plin. lib. 15. cap. 22.* Ab his locum amplitudine vindicaverunt, quæ ceſſere auctoritati, nuces juglandes. Et paulo poſt: Solum hoc pomum natura compactili operimento clauſit. ¶ Nucum plura genera ſunt, ut nux juglans, nux avellana, nux Indica, nux amara, nux caſtanea, &c. apud *Cels. Plin. variis in locis, Virg. & Macrob.* ¶ *Qui e nuce nucleum eſſe vult, frangat nucem*, a *Plauto in Cure. l. 1. v. 55.* proverbialiter dictum eſt. V. *Nucleus*. ¶ *Nuces relinquere*, eſt omiſſis ſtudiis, ac nugis puerilibus ad graviora, magisque ſeria converti. Duſtum eſt a puerorum luſibus, qui nucibus peraguntur. *Perſ. ſat. 1. v. 10.* Et nucibus facimus quæcunque relictiſ. ¶ *Nux caſſa*, ponitur pro quavis re minima, & nullius pretii. *Horat. l. 2. ſat. 5.* Eripiet quivis oculos citius mihi, quam te Contemptum caſſa nuce pauperet. Sic *nux vitioſa* apud *Plaut. Mil. 2. 3. 45.* ¶ *Nil extra eſt in nuce duri*, proverb. apud *Horat. V. Olee.* ¶ Spargere nuces ſolemne erat in antiquorum nuptiis, cujus rei cauſam quidam eſſe ajunt, quia dum eæ ſpargerentur, & a pueris colligerentur, non poterat exaudiri vox puellæ virginitatem deponentis: alii quod nux ad concitandam *Venerem* aptæ ſint: alii denique quia nux duplici protecta operimento calycis, & putaminis ſignificat ſætum in matris utero contentum; quod ſcriptum fuit a *Plin. l. 15. c. 22.* Hinc *Virg. Ecl. 8.* Sparge marite nuces.

N A N T E Y.

Nyctalops, opis, o. 3. *νυκταλώψ*, ſignificat eum, qui noctu quidem ſatis cernit, at diu cæcus eſt, a *νύξ*, nox, & *ὄψωμ*, video. *Theodor. Prifcian. l. 1. c. 10.* Nyctalopes vero, qui per noctem vident, & per diem obſcuritatem patiuntur. ¶ *Plinius* tamen nyctalops vocat eos, qui interdiu ſatis, vespere minus, aut nihil vident; ait enim *l. 8. c. 50.* de caprino jecore. Reſtituit vespertinam aciem hiſ; quos nyctalops vocant. Adde *lib. 28. cap. 11.* ¶ Eſt etiam nomen herbæ. V. *Chenomychon*.

Nyctagrestion, *νυκταγρεστόν*, V. *Chenomychon*.

Nyctæus, idos, patronym. ſœm. *Proper. lib. 1. eleg. 4. verſ. 3. 5.* Tu licet Antiope formam Nyctæidos, &c. h. e. filix Nyctæi *Ægypti* regis.

Nyctælius, vel Nyctilæus, i, *νυκταίλιος*, cognomen Bacchi, a *νύξ*, nox, & *ταίλιος*, perſicio, quod noctu ſacra ejus peragebantur. *Ovid. l. 1. de ar. am. v. 567.* Nyctæliumque patrem, nocturnaſque ſacra precare. ¶ *Nyctælium* latex, pro vino, apud *Senec. Oedip. v. 492.* ¶ *Nyctelia* ſacra, h. e. *Orgia*. *Serv. ad 4. Æn. v. 392.*

Nyctæus, m. 2. *Nyctæus*, filius Neptuni ex *Celæne* Atlantis filia, *Rex Æthiopiæ*. Ex *Amalthea* *Cretenſi* Nympha Antioquam, & Nyctimene ſuſcepit. Ferunt, Nyctæum a Nyctimene turpi amore admatum, cum eadem nutricis opera ignarum concubiſſe, ſed ſcelerem cognito Nyctimene occidere voluiſſe, illam vero fugientem

miseratione Minervæ in avem sui nominis versam esse, & in ipsius tutelam susceptam. *Ovid. 2. Met.* Sed alii contra dicunt, patrem filiz amore captum fuisse, filiam tugisse, ne flagitium patretur. ¶ Est etiam *Nyctæus* unus ex equis Plutonis. *V. Aulor.*

Nyctimæus, es, f. *Nyctimæus*, filia Nyctei, & Amaltheæ, quæ, quoniam cum patre concubuerat, tacinus recognoscens in sylvas aufugit, & Minervæ miseratione in avem conversa est, quæ a Græcis etiam *γλαυξ*, a Latinis *noctua* dicitur, a *νύξ*, *nox*, & *μειν*, *maneo*, quasi noctem manens. *Ovid. 2. Metam. v. 591.*

Nyctofrater, i, *νυκτοφάτης*, Prætelæ vigilum, qui noctu urbem perlustrant publicæ quietis causa. *Arcaid. l. ult. ff. de mun. & honor.*

Nympha, æ, & *Nymphe*, es, f. *Ninfa*, *Nympha*, Dea prætes aquæ, a *νύμφη*, aqua, quod a *νύξ*, *nox*, & *φαινομαι*, *appareo*. *Cic. pro Mil. Edem Nympharum incendit. Ovid. 1. Met. v. 744.* Officioque pedum Nymphae contenta duorum. ¶ Poetæ fabulati sunt, Nymphas esse filias Nerei, & Doridis. At *Catull. carm. 83.* (al. 86.) Non genitor Nympharum abluat Oceanus. ¶ Veteres credebant, Nymphas, si confpicerentur, turorem immittere. Unde furiosi Græcis *νυμφιάτραι*, Latinis *lymphasi*, a *lympba*, quod a *νύμφη*. *Fest.* ¶ Per *Catachresin* Nymphæ dicuntur etiam Dææ montium, quæ proprio nomine *Oreades* sunt appellandæ, item Dææ præfides arborum, & sylvarum, quæ *Dryades*, & *Hamadryades*. ¶ Nympha etiam sponfam significat, sive novam nuptam. *Ovid. epist. 1. v. 27.* Grata ferunt Nymphæ pro salvis dona maritis. ¶ Dicuntur & nymphæ apes, cum primum formam cœperint habere. *Plin. l. 11. c. 16.* ¶ *Nymphabus* in dativo plurali legitur in *Vet. Inscript.* apud *Spon. in miscell. antiq. pag. 32. V. Afina.*

Nymphæa, æ, f. *ninfæa*, *νυμφαία*, herbæ genus, al. *heraction*, & Officinis *nenuphar*, in paludibus nascens, & locis stagnantibus, a *nymphæa*, hoc est aqua, quod aquis gaudet. Vencrem extinguit. *Plin. l. 25. c. 7. & l. 26. c. 10.*

Nymphæum, i, n. *νυμφαίων*. Nymphæa dicebantur loca publica, in quæ aqua, non ad usum, ut in thermis, ac balneis, sed ad amœnitatem deduceretur. *Jul. Capitol. in Gordian. c. 32.* Opera Gordiani Romæ nulla extant præter quædam Nymphæa, & balneas. ¶ Item templum Nympharum. *Plin. l. 35. c. 12. de quodam opere scylli.* Eumque servatum in Nymphæo, donec Corinthum Mummius everteret. ¶ Est etiam hoc nomine promontorium, & portus in ora Liburniz, non longe a Lissopo oppido. *Plin. l. 3. c. 22. Cef. l. 3. B. C. c. 26.*

Nymphæus, m. 2. *Nroræ*, fl. Latii, qui fuit apud Circæos post Asturam, & apud Fossam novam. *Plin. l. 3. c. 5.*

Nisfa, seu *Nisfa*, æ, vel *Nysæ*, arum, f. urbs Arabiz, in ea parte, quæ Ægypto continetur, est, apud quam, ut *Diodorus* ait, Bacchus educatus a Nymphis fuit, unde & Nysæus dictus est, & Dionysius, a Jove sc. & Nysia urbe. ¶ Nysia item urbs Indiæ cit. a Baccho condita, & appellata, ad Indum fl. sub radicibus montis, quem Meron incolæ appellant. *Jussim. l. 12. c. 7.* ¶ Plures etiam aliæ urbes, vel oppida hoc nomine numerantur, in Ægypto, in Caria, in Jonia, in Lycia, in Thracia, in Bœotia, in Helicone, &c. ¶ Est & mons Peloponnesi, & Armeniz, & Indiæ apud Nysam urb. *Virg. 6. Æn. v. 856.*

Nysæus, a, um, *νυσῆος*, adject. a Nysa urbe, & monte significat ea, quæ ad Bacchum pertinent. *Propert. l. 3. eleg. 17.* Indica Nysæis arma fugata choris. *Silius l. 7. v. 198.* Festas Nysæo redimivit palmite mentas. ¶ Nysæi præterea sunt Nysæ incolæ. *Cic. l. 13. Fam. ep. 64.* Deinde Nysæos, quos Nero in primis habet necessarios.

Nysæus, a, um, adject. Nysæus. *Lucan. l. 8. v. 801.* Et juga tota vacant Bromio Nysæia.

Nysæus, m. 2. per duas syllabas, *Nysæus*, cognomen Bacchi, a Nysa urbe Arabiz, ubi educatus est. *Ovid. 4. Met. v. 13.* Additur his Nysæus, indetonsuque Thyoneus.

Nysias, adis, f. patronymicum a Nysæo, hoc est Baccho. *Ovid. 3. Fast. v. 769.* Nysiadæ Nymphæ, puerum quærente noverca, Hanc frondem cunis opposuere novis.

Nysigæna, æ, m. Nysæ natus, ut Nysigenz Sileni, qui una cum Baccho Nysæ educati. *Catull. de nupt. Pel. & Theb. v. 252.*

Nysius, a, um, *Nysæus*. *Arnob. l. 5. pag. 176.* Nysius, & Semeleius Liber.

DE L I T E R A O.

O, ò, ò, adv. vocandi. Construitur cum vocativo. *Cic. l. 10. Fam. ep. 26.* O mi Furni, quam tu causam tuam non nosti. *Id. in Caril.* Est mihi tanti, o Quirites. ¶ Item adv. optandi, idem ac utinam. *Virg. 2. Ecl. O tantum libeat mecum tibi torrida rura, atque humiles habitare casae.* ¶ Aliquando utrunque conjungimus, ita tamen, ut o præcedat, utinam sequatur. *Ovid. in epist. 1. v. 5.* O utinam tunc, cum Lacedæmona classe petebat, obrutus infans esset adulter aquis. ¶ Jungitur quoque ei particula *si*. *Virg. 11. Æn.* Quanquam o si solitæ quicquam virtutis adesset. ¶ Est etiam interjectio exclamantis. Et adjungitur vel nominativo. *Ter. Phorm. a. 2. sc. 2.* O vir fortis, atque amicus. ¶ Vel acc. *Cic. 3. de Or. O fallacem hominum spem, fragilemque fortunam.* ¶ Vel vocat. *Cic. in Pison.* O paterni generis oblite, materni vix memor. ¶ Item admirantis, ò. *Juven. sat. 10.* O qualis facies, & quali digna tabella. *Ter. Eun. 2.* O faciem pulchram! ¶ Item dolentis, ò. *Cic. At. l. 14. ep. 4.* O me perditum, o me afflictum. ¶ Item indignantis. *Cic. in Catil.* O tempora, o mores. ¶ Item exultantis. *Ter. And. 1. 1.* O factum bene, beati me. ¶ Item irridentis. *Cic. 3. Phil.* O præclarum custodem ovium, ut ajunt, lupum. ¶ Item optati adventus, aut repente percussit. *Ter. And. 4. 6.* O Myfius, sâ. ¶ Interdum o omittitur. Et, sicut docet *Donatus*, majoris stuporis est sententia hoc modo pronuntiata, & quandoque melius sonat. *Cic. in Pison.* Miserum me, cum hac me peste, atque labe contero, *Id. Att. l. 10.* Me sæcum, qui hæc ante non viderim.

O A N T E A.

Oarion, onis, m. idem quod Orion. *Catull. carm. 67. v. ult. de coma Beren.* Proximus Hydrochoi fulgeat Oarion.

Oasæus, a, um, adject. ab Oasi, ut Oasæna deportatio, *Leg. un. Cod. Theod. de Nilæ aggeribus.*

Oasis, is, locus desertus inter Ægyptum & Libyam, quo fontes exiliis causa deportabantur. *l. ult. Cod. de Panis.*

Oaxis, is, m. *Oaxis*, Cretæ fluvius, ab Oaxo Apollinis filio sic dictus. *Virg. ecl. 1.* rapidum Cretæ venienu Oaxen.

O A N T E B.

Ob, per *ragione*, *by*, Ger. *von*, *uuerger*, Gal. *pour*, Hisp. *por*, *diá*,

εργε, per, propter, præp. ex iis, quæ acc. intervniunt. *Horat. l. 1. sat. 4. v. 25.* Aut ob avaritiam, aut misera ambitione laborat. *Cic. de nat. Deor.* Ob eam ipsam causam Erichtheus Athenis colitur. *Idem 4. Terr.* A quo pecuniam ob absolvendum acceperis. ¶ Accipitur etiam *pro ante*. *Cic. pro Rab.* Ob oculos mihi sæpe mors versata est. ¶ Apud veteres etiam *pro ad* ponebatur. *Cic. l. 9. Fam. epist. ult. referens verba veteris cumjussim poetae.* Cujus ob os Graii oro obvertentem sua. ¶ Ob rem, non in *divino*. *Ter. Phorm. 3. 2. 40.* Non pudet vanitatis? Do. Minime, dum ob rem. *Sallust. in Jug. c. 31.* Id frustra, an ob rem faciam, in manu vestra situm est.

Obacerbo, as, a. 1. idem quod exacerbo. *Fest.*

Obacerare est obloqui, atque alterius sermonem moleste impellere; quod sumptum videtur a paleis, quas Græci *αχουρα* vocant: vel a Latino *acus*, *aceris*. Al. leg. *obacovare*, *Fest.*

Obæratus, a, um, *inhibito*, *debitore*, Ger. *viel schuldig*, Gal. *endeté*, Hisp. *empenando*, *επιπένητος*, qui ære accepto jam obligatus est, quasi ære alieno strictus, & debitor ad aliquid operandum. *Cef. l. 1. B. C. c. 4.* Omnes clientes, obæratoque suos eodem conduxit. *Tacit. 6. Ann. c. 17.* Quanto quis obærator, ægrius distrahebat.

Obagito, as, a. 1. agito, exagito. *Enn. apud Non. c. 3. n. 605.*

Obambulatio, nis, f. *passaggiamento*, *הליכה*, Ger. *spatzierung*, Gal. *promenade*, Hisp. *pasco*, *περιεπάσεις*, actus obambulandi. *Aul. ad Heren. l. 3. c. 19.* Obambulatio hominum conturbat.

Obambulo, as, avi, atum, n. 1. *passaggiare*, *הלך*, Ger. *spatziren*, Gal. *sepromener*, Hisp. *passar*, *περιπατω*, adversus alios ambulo, ut inquit *Festus*, vel circumeo, ultro, citroque per aliquem locum discuro. Construitur vel absolute. *Ovid. 2. Trist. v. 459.* Cum solus obambulet ipse. ¶ Vel cum acc. *Ovid. lib. 14. Met.* Ille quidem totam gemebundus obambulat Ætnam. ¶ Reperitur etiam cum dat. *Virg. 3. Georg.* Nec gregebis nocturnus obambulat. Ubi *Servius* exponit, *obambulat*, pro infidiatur. *Liv. l. 46.* Obambulare muris cepit. ¶ Vel addita præpositi. *Id. l. 25. c. 39.* Milites obambulantes intra vallum, portaque. ¶ Interdum accipitur pro simul ambulo. *Sueton. in Tiber. c. 25.* Secretum petenti non nisi adhibito Druso filio dedit, dextramque obambulantis, veluti incumbens, quoad perageretur sermo, continuit.

Obarator, oris, m. arator. *Fabius Pictor apud Serv. in 1. Georg.* Flaminem Cerealem invocasse Deum obaratore.

Obardæo, es, n. 2. exardesco, inflammor. *Stat. 9. Theb. v. 856.* torva clypei metuendus obardit Luce Dryas.

Obaresco, is, arui, n. 3. *περιεπασιμα*, circunquaque arefco. *LaFont. de opif. Dei, c. 10.* Membrana illa (oculi) quam sicari, & obarescere non oportet. Quædam MSS. habent *arefere*.

Obarmatus, a, um, adject. armatus, munitus. *Apul. l. 3. A. A.* Oculi ad vigilias obarmati.

Obarmo, as, avi, atum, a. 1. idem quod armo. *Hor. lib. 4. ode 4.* Amazonia securi dextras obarmet.

Obaro, as, avi, atum, n. 1. *περιεπασιμα*, circum aro, vel arando excolo. *Liv. l. 23. c. 19.* Et cum hostes obarassent quidquid herbidi extra murum est.

Obater, ra, rum, *δραμῆλος*, quodammodo ater, subater. *Plin. l. 18. c. 35.* Nascens Luna si cornu superiore obatror surget.

Obatrefco, is, n. 3. ater fio. *Jul. Firmic. in præf. Astron.* Lacus liventibus spumis obatrefcit.

Obaudo, is, a. 4. idem ac obedio, teste *Festo*. *Apul. lib. 3. Metam. Secreta*, quibus obaudiunt Manes. *Terul. l. 2. advers. Marcion. c. 2.* Adam non obaudit.

Obauratus, a, um, adject. *inlavato*, inauratus. *Apul. l. 11. Metam.* Alius foccis obauratus, indutus serica veste, mundoque pretioso.

Obba, æ, f. 1. vas vinarium, amplum, & ventriosum, ab *ββα*, quod utrum, aut dolium significat. *Nonius c. 2. n. 597.* definit poculi genus ex ligno, vel ex spartio. *Varr. apud eund. ibid.* Urum meridie, an vesperi libentius ad obbam accedas. *Perf. sat. 5. v. 148.* Vejentanumque rubellum Exhalet vapida læsum pice scissis obba.

Obbibio, is, a. 3. idem ac bibo, vel celeriter bibo. *Cic. 1. Tusc. c. 40.* Qui cum coniectus in carcerem triginta jussu Tyrannorum venenum ut sitiens obbibisset. *P. Vitor. & Gruter.* ex MSS. quamplurimis leg. *obduxisset*.

Obblatæro, as, a. 1. idem quod blatero. *Apul. l. 9. Metam.* His & aliis similibus affanus frustra obblateratis. Alii leg. *adblateratis*.

Obbrutefco, is, n. 3. *perder la ragione*, *αλογος γινωσκου*, est brutum fieri, sensum, rationem, vitam amittere. *Luc. l. 3. v. 546.* An contracta suis e partibus obbrutefcat. *Afran. apud Fest.* Non possum verba facere, obbrutui. hoc est obstupui, ut idem *Festus* exponit.

Obcæcatio, vel *Occæcatio*, onis, f. idem est ac occatio, h. e. occultatio feminis terra superinducta. *Serenus apud Non. c. 1. n. 306.* Occatio occæcatio est. *Id. Nonius alio in l. 10.* Occæcationem ab occæcatis feminibus, qua id efficitur, dici, M. Tullius voluit de Senectute. *V. Obcæco.*

Obcæcatus, a, um, *acciecat*, idem ac cæcatus. *Cic. l. 15. Fam. ep. 1.* Quod ego negotium non stultitia obcæcatus, sed verecundia deterritus non recufavi. ¶ Scribitur aliquando *occæcatus*. *Cic. 1. Fin. c. 10.* Occæcati cupiditate non provident. *Plaus. Men. 1. 2. 67.* Solem vides, fatin' ut occæcatus est præ hujus corporis candoribus.

Obcæco, & *Occæco*, as, avi, atum, a. 1. *acciecare*, *offuscare*, *εαυθάλω*. *Liv. l. 33. c. 7.* Densa caligo occæcaverat diem. ¶ *Obcæcare* fossas, est o' egere ne pateant. *Colum. l. 2. c. 2.* Ubi solutio est humus, aliquæ sunt patentes, quædam etiam obcæcantur, ita ut in patentibus ora hiantia cæcarum competant. ¶ *Obcæcare* semen, est occultare, terra obruere. *Cic. de Senect. c. 15.* Terra cum sparsum semen exceperit, primum id occæcatum cohibet, ex quo occatio, quæ hoc efficit, nominata est. ¶ *Tran. late Liv. l. 5. c. 37.* Occæcat animos fortuna. *Cic. 2. de Orat. c. 80.* Obscura narratio totam obcæcat orationem.

Obcædes, is, f. idem ac cædes. *Plaus. Trich. 5. 4. 52.* Ohe, jam satis: nolo obcædes. h. e. nolo hic quicquam tragicum, & cruentum. Alii aliter legunt. *Taubman.*

Obcæno, as, idem quod cæno. *Plaus. apud Var. l. 6. de L. L.* De lumbis obcænoas.

Obcalæo, es, lui, n. 2. circumcaleo. *Cef. l. 4. c. 27.* Interest, an tumor etiam obcaluerit. Et *infra*. Si tumores obcaluerint, & dolent.

Obcantatus, a, um, nom. ex particip. incantatus, veneficio læsus, *ammaliatio*. *Apul. Apolog.* Mulier obcantata, vecors, amans, amens.

Obcanto, as, avi, atum, a. 1. incantamentis devincio, lædo, *ammaliatio*. *Paul. Jctus l. 5. Sentent. tit. 23. n. 9.* Qui sacra impia, ut quem obcantarent, interficerent, obligarent, lacerant, &c.

Obcensus, a, um, adject. *feriato*, occlusus. *Plin. l. 6. c. 11.* Ubi fores obditæ ferratis trabibus.

Obdo, is, didi, ditum, a. 3. *opprere*, Germ. *tuerstern*, Gal. *opposer*, Hisp.

Obolus, *ὀβολός*, oppono, ex *ob*, & *do*. *Ter. Eun.* 3. 5. 55. Pef-
fulum h. e. obdo. *Plaut. Caf. 5.* 2. 15. Forem obdo, ne fenex me oppri-
mat. h. e. claudio. *Senec. epif. 31.* Sapiens eris, fi clauftris aures, qui-
bus ceram parum eit obdere. *Horat. l. 1. fat. 3.* v. 59. nullique malo la-
tus obdit apertum.

Obdormio, *ὀδωρμιό*, is, n. 4. idem ac dormio. *Cic. 1. Tuft. c. 38.* Nefcio, quando
Latmo obdormiuit. *Plaut. Curc. a. 3.* v. 45. Ubi obdormiui ebrui.

Obdormifco, *ὀδωρμιό*, is, n. 3. dormire incipio, vel etiam dormio, finipliciter.
Cic. 1. Tuft. c. 49. Quid melius, quam in medius vitæ laboribus obdormifce-
re? *Suet. in Claud. c. 8.* Nonnunquam in iure dicendo obdormifcebat.

Obdideo, *ὀδωρμιό*, is, xi, ſtum, a. 3. *coprire*, *כסב*, Ger. *vorziehen*, Gal. *couvrir*,
Hi p. *cuvrir*, *ἐπιμαρῶν*, ſuperduco, obſtruo, operio, tegeo. *Cic. 2. de nat.*
Deor. Obducunturque libro, aut cortice trunci ſtirpium. *Colum. l. 3.*
c. 18. Obducunt cicatricem radices, quæ excreverunt. *Plin. l. 13. c. 4.*
Cruſtam verius, quam cutem obducunt. *Plin. ad l. 7. ep. 21.* Cubicu-
la, obductis velis, opaca, nec tamen obſcura facio. ¶ Aliquando ponitur
pro detegere, aperire. *Lucil.* Vos interea lumen auctere, atque
aulam obducite. idelt, aperite, ut interpretatur *Nonius c. 4. n. 340.*
¶ Aliquando pro circumducere, contra ducere, opponere. Nam *ob* in
compositione interdum idem valet, quod *ad*. *Plaut. Pſeud. 2. 1. 13.* Poſt
ad oppidum hoc vetus continuo meum exercitum protinus obducam.
Cic. Attic. l. 1. ep. 1. Ut mihi videatur, non eſſe *ὀδωρμιό* Curium obdu-
cere. h. e. opponere. *Plaut. (vel verius Sidonius) Mercat. argument.*
1. verſ. 7. Eum putat uxor illius obduxifſe ſibi ſcortum. ¶ Aliquando
pro inducere. *Cic. 4. Acad. c. 6.* Conatus eſt clariffimis rebus tenebras
obducere. *Plin. l. 22. c. 25.* Lens ſilveſtris torpore obducit percuffo lo-
co. ¶ Aliquando pro educere, feu ebibere. *Senec. de provid. c. 3.* Male
tractatum Socratem putas, quod illam potionem non aliter, quam me-
dicamentum immortalitatis obduxit. Aliud ex Cicerone exemplum V.
in *Obſidio*. ¶ Obducere frontem, eſt contrahere, corrugare. V. *Ob-
duſus*. ¶ Obducere callum. V. *Callus*. ¶ Obducere diem, eſt con-
ſumere. *Cic. Attic. l. 1. 16. ep. 6.* Non Cal. ad Sicam. ibi tanquam domi
mez ſcilicet: itaque obduxit poſterum diem, *dimorai il giorno ſequenti*.

Obductio, *ὀδωρμιό*, onis, f. *παρκαλύπτει*, tegumentum, obvolutio. *Cic. pro Rab.*
perduel. c. 5. Carnifex vero, & obductio capitis, & nomen ipſum crucis
abūt.

Obducto, *ὀδωρμιό*, as, a. 1. freq. ab *obduco*. *Plaut. Merc. 4. 4. 46.* Meaque in xedis
ſic ſcorta obductarier? h. e. induci.

Obductus, *ὀδωρμιό*, a, um, nom. ex participio. *copeito*, *ἐπιμαρῶν*, *Cic. 2. de nat.*
Deor. Alias ſquam videmus obductas. *Virg. 10. Æn. v. 64.* Obductum
verbis vulgare dolore. *Kurfus Cic. 3. de Leg. Agr. c. 2.* Retricare obduc-
tam cicatricem, *piaga cbiuſa, rammarginata. Id. pro Sext.* Hæc obſtru-
ctio nec diuturna eſt, nec obducta, ita ut curioſis oculis perſpici non
poſſit. ¶ Item inductus, ſuperſuſus. *Lucan. l. 3. v. 52.* cruor altus in
undis ſpumat, & obducto concreſcent ſanguine fluctus. Sic obducta
vela, V. *obduco*. ¶ *Nepos in Annib. c. 5.* Nox obducta, h. e. obductis
nubibus tenebroſiſſima. *Quintil. l. 10. c. 3.* Interrogavit, quæ cauſa fron-
tis tam obductæ. h. e. contractæ, triftis. *Hor. Epod. 13.* obducta ſolvat
fronte ſeneſtus. Adde *Juven. fat. 9. v. 2.*

Obduratus, *ὀδωρμιό*, a, um, *indurare*. *Capitolin. in Pertin. cap. 9.* Alimentaria etiam
compendia obdurata veterandia ſuſtulit.

Obdureſco, *ὀδωρμιό*, is, durui, n. *indurare*, *כקק*, Ger. *hart werden*, Gal. *s'en durir*,
Hiſp. *endurecerſe*, *σκληρύνω*, durus ſcio. *Cic. Verr. 6.* Soſpater
cum pene obduruiſſet. *Var. l. 3. R. R. c. 14.* Earum ſemen minutum, ac
teſta inollit, diuturnitate obdureſcit. ¶ Per translationem accipitur
pro hebetem, barbarum, inhumanum fieri. *Cic. de Fin.* Aut quis
contra ſtudia naturæ tam vehementer obduruit? *Idem Fat. 13. ep. 16.* Jam
ad iſta obduruimus, & omnem humanitatem exuimus. ¶ Item pro
aſſueſcere, longa doloris conſuetudine res adverſas æquiore animo ſerre.
Cic. Att. l. 10. Exanimavit omnes, qui mecum erant: nam ipſe ob-
durui. *Id. Phil. 3. c. 42.* Obdureſcere conſuetudine. *Idem 2. Fam. ep. 16.*
Obdureſcere ad dolorem novum. *Id. 7. Ver. c. 13.* Obdureſcere in tar-
pitudinis patientia.

Obduro, *ὀδωρμιό*, as, avi, atum, a. 1. *indurare*, *כקק*, Ger. *hart machen*, Gal.
endurecir, Hiſp. *endurecer*, *σκληρύνω*, durum facio. Translate *Horat. l. 2.*
fat. 5. v. 38. Perſta, atque obdura. h. e. animum firma. *Ovid. 3. Amor.*
eleg. 11. v. 7. Perſer, & obdura, dolor hic tibi proderit olim. *Plaut.*
Afin. 2. 2. 56. Pernegabo, obdurabo, perjurabo denique.

Obediens, *ὀδωρμιό*, entis, o. *obediens*, *כקק*, Germ. *gehorsam*, Gall. *obeiffant*,
Hiſp. *obedeciente*, *ὀδωρμιό*, partic. ab obedio, & nomen ex
participio. *Cic. 1. Off.* Appetitum rationi obediendum præbeamus. *Liv.*
l. 25. Et ut imperiis vivorum nemo obediens me uno fuerit. *Plin. l.*
16. c. 43. Obedientiſſima quocunque in opere fraxinus: h. e. quæ facili-
ter duci poteſt.

Obediens, *ὀδωρμιό*, adv. *obedientemente*, *ὀδωρμιό*, cum obedientia. *Liv. l. 5.*
Collatum obediens, miſſumque ad exercitum eſt. *Id. l. 21. c. 34.* Ob-
ediens imperata facere. *Id. l. 38. c. 34.* Nihil obediens ſecerunt,
quam ut muros diruerent. *Auguſtin. l. 22. de Civ. Dei, c. 8.* Obedientiſ-
ſime paruit.

Obedientia, *ὀδωρμιό*, z, f. *obediencia*, *כקק*, Ger. *georſamkeit*, Gall. *obeiffance*,
Hiſp. *obdiencia*, *ὀδωρμιό*, *ὀδωρμιό*, obſequium. *Cic. 1. Off. c. 29.* Relin-
quunt enim, & abſcjuunt obedientiam. *Id. Parad. 5.* Servitus obedientia
fracti animi, & abſecti, & arbitrio carentis ſuo.

Obedio, *ὀδωρμιό*, edis, ivi, itum, n. 4. *obbedire*, *כקק*, Ger. *gehorsam ſeyn*, Gal.
obéir, Hiſp. *obedecer*, *παρκαλύπτει*, pareo, obtempero, obſequor, ex *ob*,
& *audio*. Conſtituitur cum dat. *Cic. 3. de Leg.* Nec vobis ſolum ut obtem-
perent, obediante Magiſtratus. *Id. pro Cæc.* Ut ad verba nobis ob-
diant. ¶ Cum accuſativo, *Apuley. l. 10. Metam.* Hæc omnia perſeſcice
obediabam, quæ, nullo etiam monſtrante, ſcilicet facerem. ¶ Ob-
edire temporibus multorum, *ſecundare le fortune, accomodari agli acci-
denti, &c. Cic. de clar. Orat. 69.* ¶ In proprio audiendi ſenſu videtur
uſurpare. *Nepos in Datam. c. 5.* ubi ait: Quibus rex maxime obedi-
at, eos habet inimiciffimos. h. e. quorum conſiliis maxime utitur; quorum
in conſultando ſententias maxime ſequitur. ¶ *Obedio* pro obedi-
am in futuro tempore, *Afran. apud Non. c. 10. n. 34.* Meo ut obſequar amo-
ni, obedibo tibi.

Obelificolynchium, *ὀδωρμιό*, ii, n. *ὀβελισκολύχιον*, instrumentum militare, ſcilicet
lucerna parvo veri præfixa. Legit hanc vocem apud *Quintil. c. 8. lult.*
Turnebus, ubi alii alia. Cæterum vox græca eſt.

Obeliſcus, *ὀδωρμιό*, ſci, m. & *agulis*, Germ. *eine groſſe ſeule*, Gal. *aguille*,
Hiſp. *aguja*, *ὀβελισκος*, proprie eſt veruculum, apud Græcos, dim. ab
obelos, ſed translate Latinis vocatur lapis unicus quadratus ingens,
pyramide ſed minor, paulatim gracileſcens, utque dum in culpidem
deſinat veruculo ſimilem. *Ammian. l. 17. c. 7.* ¶ Obeliſci tuere conſe-
crati Soli numini, propterea ad radorum ſimilitudinem fiebant. *Plin.*
l. 16. c. 40. Obeliſcum in Vaticano circo ſtatutum. *Id. l. 36. c. 8.* Trabes
ex pyropæcilo ſecere Reges quodam certamine, obeliſcos vocantes, Soli
numini ſacratos. Plura de Obeliſcis V. apud *eund. l. 36. c. 8. 9. 10.*
& 11. ¶ Eſt & idem quod parvus obelus, quem appingebant ſcriptis

geminis, & adulterinis diſtinguendis *Auguſt. epif. 10. ad Hieron. c. 2.*
Aſterifcus notati, quæ in Hebræo ſunt, & in Græco deſunt: obeliſcis
autem quæ in Græco ſunt, & in Hebræo non ſunt.

Obelus, *ὀβελός*, li, m. 2. *ſpadone, ſchidone*, Ger. *ſpiſſ*, Gal. *broche*, Hiſp. *aſa-
dor, obelós*, veru. Ita apud Græcos. ¶ Ab ejus ſimilitudine virgula
quædam, qua adulterina, aut etiam perperam ſcripta notamus *Auſon.*
in præſ. Luſi ſept. Sapient. Pone obelos igitur, ſpuriorum ſtigmata va-
tum; Palmas, non culpæ eſſe putahæ meas.

Obſeo, *ὀβηό*, is, ivi, vel ii, itum, n. 4. *andare*, *כקק*, Ger. *begehen*, Gal. *aler*,
Hiſp. *gr. ὀβηό*, eſt adire. Nam ob pro ad quandoque ponitur.
Cic. Att. l. 1. ep. 2. Obieris Quinti fratris comitia. idelt adieris, atque
illis aduerſis. ¶ Frequentes eit circuire. *Cic. 5. Fin. c. 29.* Cur tantas
regiones Barbarorum pedibus obivit? *Plin. ep. 7. l. 3.* Cum immenſum
exercitum oculis obuiſſet. hoc eit circumperſiſſet. ¶ Item circundare.
Virg. 8. Æn. Quem ſulva læonis pellis obit totum. *Ovid. 1. Faſt.* Cam-
pus obitur aqua. ¶ Item complecti. *Cic. 4. Verr.* Dum omnes obicem
oratione mea civitates. ¶ Item ſuſcipere. *Cic. pro L. Man.* Qui rerum
privatarum cauſa legationes liberat obeunt. *Id. de Or.* Judicia privata
magnarum rerum obire. *Liv. l. 4.* Obire bella. *Id. l. 1.* Obire labores,
& pericula. ¶ Item fungi, æqui, peragere, perſicere. *Cic. Att. l. 8.*
Id enim, eſti erat deliberationis, tamen obire non potui. ¶ Item oc-
cidere, interire, mori. *Plin. l. 2. c. 26.* Non nudo an obirent, naſce-
renturque ſidera. *Lucret. l. 3. v. 1056.* Ipſe Epicurus obit, deſcuro lū-
mine vitæ. ¶ *Morrem, vel morte obire*, eſt mori. *Cic. in Phil.* Alexan-
der tertio, & triceſimo anno mortem obit. *Id. pro Cluent.* Aut obeun-
da mors Cluentia, aut ſuſcipienda accuſatio fuerit. *Suet. in Aug.* Mor-
te obit repentina, & ſine cauſa. ¶ *Obire diem*, eſt item mori. *Serv.*
Sulp. Cic. 4. Fam. ep. 12. Nuntiatum eit mihi, Marcellum diem ſuum
obiſſe. *Suet. in Veſpaſ. c. 1.* Fœnus apud Helvetios exercuit, ibique
diem obiit. ¶ Aliquando eſt prælo eſſe, ſe præſentem exhibere. *Suet.*
in Cæſ. Craſſum, diem caedi deſtinatum non obiſſe. ¶ *Obire vadimo-
nium*, eſt ire ad vadimonium, ad diem ſe ſilere. *Cic. pro Quinſt.* Va-
dimonium mihi non obit quidam focus, & affinis meus. *Id. ibi.* Qua
tibi hora vadimonium non fit obitum. *Plin. l. 8. ep. 12.* Obire ad va-
dimonium. ¶ *Obire annum petitionis.* *Cic. Fam. l. 2. ep. 25.* Multe clariffi-
mi viri, cum Reip. darent operam, annum petitionis ſuz non obierunt.
laſciarono paſſar l'anno del conſorſo alle pubbliche cariche. ¶ *Obire cœ-
nas*, eſt modo apud hunc, modo apud illum cœnare. *Id. Att. l. 9.* Quas
eos cœnas & facere, & obire, quam lautas. ¶ *Obire hæreditatem*,
idem eit ac adire, cernere. *Id. de Leg. Agr.* ¶ *Obire ſuæra*, *Aſſihere ai
ſuæriſ.* *Liv. l. 1.* ¶ *Obire vigilias*, *ſar la ſentinella*, *Plin. l. 14. c. ult.*
Obire munus vigiliarum, apud *Liv.* eodem ſenſu.

Obequito, *ὀβηό*, as, n. 1. *cauſulare intorno, κερταρδω*, circumequito. *Liv. l.*
2. Obequitando caſtris, provocandoque. *Id. l. 34. c. 31.* Obequitare Sy-
racuſas. *Curt. l. 3. c. 10.* Cum agmen obequitaret Alexander.

Obero, *ὀβηό*, as, n. 1. *errare intorno, περιπατῶ*, circumerro. *Plin. l. 17. c. 10.*
In ſumma tellure oberant. *Tac. Ann. l. c. 65.* Oberant tentorii in-
ſomnes magis, quam pervigiles. *Perſ. fat. 4.* Quantum non milvus ober-
ret. ¶ *Paſſive Apul. l. 9. Metam.* Paucis caſtellis oberatris, diverti-
mum ad quædam agum. ¶ *Eſt* etiam errare, peccare. *Horat. de art.*
Poet. v. 355. & citharædoſi Redetur chorda qui ſemper oberat eadem.
h. e. in eadem re ſemper peccat, *ἀλλοτρετικῶς*.

Obeſcet, *ὀβηό*, oberit, vel aderit. *Fefſ.*

Obeſco, *ὀβηό*, as, a. 1. *deare*, eſcam præbeo, paſco, *Col. l. 8. c. 7.* Madefaſto
triticco pane obeſcant avem. Al. leg. *obeſant*. hoc, eſt ſaginant.

Obeſitas, *ὀβηό*, atis, f. *graſſezza*, Ger. *die feiſte*, Gal. *graiſſeur*, Hiſp. *gordura*,
πλοσυρία, pinguedo. *Sueton. in Domit. c. 18.* Poſtea calvitio quoque
deformis, & obeſitate ventris, & crurum gracilitate. *Id. in Claud. c. 41.*
Obeſitate cujuſdam fractis ſubelliis. Adde *Col. l. 6. c. 24.*

Obeſo, *ὀβηό*, as, a. 1. *ingraſſare*, ſagino. V. *Obeſco*.

Obeſus, *ὀβηό*, a, um, *graſſo*, *כקק*, Ger. *ſeiſſ*, Gal. *gras*, Hiſp. *gordo*, *πλω-
συρία*, pinguis, craſſus. Proprie, ſi *Gellio* credimus *l. 19. c. 7.* &
Nonio c. 4. n. 343. ſignificat exilem, macrum, gracilem, ab *ob*, &
edo. Affertur ad iis in hanc rem illud *Nævi* (al. *Lævi*) Corpore pe-
ſtoreque undique obeſco, ac mente extenſa, tardigenulo ſenio oppreſ-
ſum. Quæ tamen verba non omnino videntur rem probare. ¶ Pro
exeo accipitur in illo *Severi in Æna. v. 434.* nec obeſa cavamine ter-
ra eſt. ¶ Sæpiſſime accipitur pro pingui, ut dictum eſt. *Virg. 3.*
Georg. v. 79. de noiſiq; generoſi. Illi ardua cervix, Argutumque caput,
brevis alvus, obeſaque terga. *Plin. l. 11. c. 37.* Minus ſolertes, quibus
obeſiſſimus venter. *Claud. l. 1. in Eutrop. v. 132.* Obefus lædæ. ¶ Tran-
ſlate pro hebeti, & tardo ponitur, quia craſſi homines plerumque craſſo
quoque ingenio eſſe ſolent. *Hor. epod. 12.* Nec firmo juveni, nec naris obeſæ.
V. *Nares*. Sic *Calpurn. ecl. 4. v. 52.* auræ obefus poſuit pro parum peritiſ.

Obeſ, *ὀβηό*, icis, m. *oſtacolo*, Germ. *riegel*, Gall. *obſtacle*, Hiſp. *obſtaculo*,
κατῳκλιον, obſectio, obſtaculum, ab *obſtaciendo*. *Virg. 2. Georg. v. 185.*
quamvis maria alta tumefcant Obſtibus ruptis. *Ovid. 14. Met. v. 687.*
Claudere portas obice. ¶ Reperitur etiam in gen. *l. Plin. Paneg. c. 47.*
Nallæ obices, nulli contumeliarum gradus. ¶ Si unico i in obſicibus
ſcribatur, ut fit ab Oratoribus, habet primam brevem, ſi duplici,
longam. *Virg. 10. Æn. v. 377.* Ecce maris magna claudit nos obice
pontus. *Sil. l. 4.* Et fidus certant obices accereſſe ſylva.

Obſirmate, *ὀβηό*, adv. *obſtinate*, *βεβαιο* *Suet. in Tib. c. 25.* Quamquam ob-
firmate reſiſtente.

Obſirmatus, & obſirmatus, a, um, *adjec. coſtante, perſiſtente*, firmus,
conſtans. *Plaut. Amph. 2. 2. 15.* Perferam abicem ejus animo fortiſ. atque
obſirmato. *Cic. 1. Att. ep. 11.* Incredible eit, quantum mihi videtur il-
lius voluntas obſtinate, & in hac iracundia ſuſſinatio.

Obſirmo, & Obſirmo, as, avi, atum, n. 1. *eſſe coſtante*, *βεβαιο* Germ.
ſeiſt machen, Gall. *tenir ferme*, Hiſp. *poſſer*, *βεβαιο*, eſt firmum
propoſitum in animo habere, & quaſi obſtante re reſiſtere. *Ter. Eun. 2. 1.* Cenſen', poſſe me obſirmate, & poſſe ne recedam in-
terea? ¶ Eſt etiam activum, pro firmo facere. *Id. Ter. Eun. 2. 1.*
Hee. 3. 5. 4. Certum obſirmate eit viam meam. ¶ *Obſirmo* deſequi.
Ubi *Donat.* *Obſirmare viam*, adverſus omnia obſtacula. *Plaut. Amph.*
prol. v. 81. Ut ut animum obſirmo meum. ¶ *Proprie* *Obſirmo* *l. 7. Met.*
Conium obſirmate cineris inſperſu.

Obſuſcacio, *ὀβηό*, onis, f. *Terul. l. 1. ad Nazion. c. 10.* Pertinet ad ſuſcacio-
nem Deorum eſtro um. h. e. ad elevandam exultationem.

Obſuſcari, *ὀβηό*, as, *offuſcare*, obtenebro. Translate *Terul. 2. adu. Mai. c. 12.*
Obſuſcare iuſtitiam.

Obeannoſo, & Oggannioſo, is, a. 4. *ciencia*, *ſuſurro*, in garris, imo. rudo-
ro, ſecreto loquor, *ἐπαινεῖν*, *Apul. l. 2. c. 4.* In aurem multibus og-
gannit. *Ter. Phorm. 5. 8. 41.* Habet hæc, ei quo, dum vivat, utque id
aurem obgannit. *Plaut. Afin. 2. 4. 16.* Quin centies eadem imperem,
atque ogganniam.

Obhæreo, *ὀβηό*, es, hæſi, hæſum, n. 2. *ateccari*, adhæreo. *Suet. in Tib. c. 2.*
Navem obhærentem Libero vado extraxit. *Lucret. l. 4. v. 422.* in me-
dio nobis equus acer obhæſit flumine.

Obhæretico, is, n. 3. obhæretico. *Apul. l. 6. A. A. Lanofum aurum stirpibus connexum obhæretic.*
 Obherbescio, is, n. 3. *copriess d'arbo, περιεσταλλίζω*, est herbis obduci. *Fest. Obhorrerō*, es, n. 2. horridus undequaque sum. *Plin. l. 37. c. 8.* Cujus alterum genus languineis punctis obhorret.
 Objacō, es, cui, n. 2. *giacere all' incontro, ἀντικειμαι*, contra, vel ob viam jaceo, obsto. *Seas. 4. Theb.* Quaque objacet alto lēthos. *Tac. 5. hist. c. 6.* A meridie Ægyptus objacet. *Porp. Meia, l. 2. c. 3.* Græcia Jovniis fluctibus objacet. *Liv. l. 2. c. ult.* Saxa obiacentia pedibus ingerit in fubeantem. ¶ *Fest. Objacuisse* est, antea jacuisse. ¶ *Enn. in Iphigen.* Acherontem obibo, ubi mortis thesauri objacent. h. e. circumjacent.
 Objectacūlum, i, n. obex, obfaculum. *Var. l. 3. de R. R. c. 17.* Objectaculo, quo æstus bis quotidie ab exorta Luna ad proximam novam introire, ac redire rursus in mare posset.
 Objectamentum, i, n. obiectio, exprobratio. *Apul. Apolog. in princ.* Objectamenta jurgio prolata.
 Objectatio, onis, f. oppositio, exprobratio. *Cæs. l. 3. B. C. c. 60.* Cum ex aliorum objectationibus, tum etiam ex domestico iudicio.
 Obiecto, as, avi, atum, a. 1. *esporre*, obijcio, expono. *Virg. 2. Æn. v. 751.* caput obijcere periculis. *Id. 12. Æn.* cunctis pro talibus unam obijcere animam. ¶ Item exprobro, *rinfiacciare, rimproverare.* *Cic. pro Dom. c. 29.* Iſto tuo maledicti probrum non modo mihi nullum obiectas, sed etiam laudem illustras meam. *Plaut. Most. 3. 2. 123.* Ah cave, tu illi obiectes nunc in ægritudine, te has emisse.
 Obiectus, us, m. *opposizione, περιβολή*, obiectio, oppositio. *Plin. l. 2. c. 10.* Obiectu terræ Lunam occultari. *Tac. Ann. 14. c. 8.* Hi molium obiectus, hi proximas scaphas scandere.
 Obiectus, a, um, *opposto, esposto, ἀντικειμενος*, oppositus, partic. ab obijciō. *Cic. pro Font.* Oppositum, & obiectum hostibus propugnaculum. *Id. Torquato.* Ad omnes casus futuri periculi obiecti sumus. *Virg. 3. Georg.* flumina obiecta retardant equos. ¶ Item pro oblato. *Cic. 1. Fin. Victi, & debilitati obiecta specie voluptatis.* *Tacit. Ann. 4. c. 60.* Drusum traxit in partes, spe obiecta principis loci. ¶ Item exprobratus. *Tac. Ann. 3. c. 12.* Ne obiecta crimina pro approbatis accipias. ¶ Obiecta, orum, absolute dicuntur obiecta crimina, oppositiones, exprobrationes. *Cic. pro Dom.* De obiectis non conſiteri. *Quint. l. 4. c. 2.* Obiecta diluere.
 Obiens, euntis, o. particip. ob obo. *Cicer. in Somn.* Quis in reliquis Orientis, aut obeuntis Solis ultimis, aut Aquilonis, Austrive partibus tuum nomen audiet?
 Obii, orum, m. mortui. *Apul. de Mund.* Geniis ministratur, obiiis libertio perfunditur. Al. leg. *obitis.*
 Obijcio, is, eci, ectum, a. 3. *mettere innanzi, offerire, Ger. entgegen, vuerffen*, Gal. *opposer, opposer, περιβάλλω, & ποθεω*, ante jacio, porrigo, offero. *Cic. 2. Off.* Cum his ampla, & honesta res obiecta est. *Plin. l. 8. c. 40.* Obijcere cibum canibus. *Ter. Phorm. 5. 2.* Etiam argentum est ultra obiectum ei. h. e. oblatum. *Plaut. Merc. 5. 2. 40.* Religionem illic obijcit, *ha fatto scrupolo.* Sic obijcere terrorem, vel metum alicui, *attentare*; obijcere spem, lætitiā, *metter' in speranza, o in allegrezza*; obijcere sollicitudinem, *metter' in travaglio*, obijcere lucrum, *offerir guadagno*, &c. *Cic. 2. Tusc. Ter. Meaur. 1. 2. Plaut. Mil. & Curt. &c.* ¶ Est item contra jacere, opponere, & constituitur cum dat. *Cic. in Phil.* Quid Ælitius, quam obijcere adversario, quod ille si verbo negarit, longius progredi non possit, qui obijcerit? *Id. pro Balb.* Qui se saepe telis hostium, qui dimicationi capitis, qui morti obijcerit. ¶ Vel cum accus. & præp. in, vel ad. *Cic. pro Arch.* Nunquam me pro salute vestra in tot, ac tantas dimicationes, atque in hos profugiorum hominum quotidianos impetus obijcissim. *Id. ad Torquat.* Ad omnes casus obiecti sumus. ¶ Aliquando est inferre. *Plaut. Amph. 1. 1. 35.* Quia multa Thebano populo acerba obijcit funera. ¶ Translate est exprobrare, aliquid in aliquem dicere, & maledicti loco ponere. *Cic. 6. Ver.* Non tibi obijcio, quod hominem dignissimum tuis moribus spoliasti. *Id. 1. Tusc. c. 2.* Obijcit ut probrum M. Fulvio Nobiliori, quod is Poetas in provinciam duxisset. *Id. Ast.* Obijcit mihi, me ad Bajās tulleſt. *Id. pro Mur.* Multis viris tortibus ne ignobilitas obijceretur generis. ¶ In hac significatione jungitur interdum duobus dativis. *Plin. l. 34. c. 3.* Camillo enim crimini obijcit Sp. Carvilius Quæstor, quod, &c. ¶ Interdum præter dativum oblativo cum præpos. *de. Brut. ad Anton. l. 11. Fam.* Quin nobis de morte Cæsaris obijceres. ¶ Interdum oblat. cum præpos. in. *Cic. 7. Ver.* Ut istam rem accusator in magnis criminibus obijciendam putaret. *Id. pro Cluent.* In maledicti loco obijcere. *Id. in Varin.* Obijcere in maledictis. ¶ Obijcere alicui mentem, est in mentem inducere. *Liv. l. 5.* Quo sibi eam mentem obijcissent, ut, &c. Obijcere moram, est retardare. *Plaut. Trin. 5. 1. 8.* Sed tores hæc sonitu suo mihi moram obijciunt incommode. ¶ *Objexis* pro obijceris. *Plaut. Caf. 2. 6. 52.*
 Obigito, ante agito. *Fest.*
 Obinans, & ne, o. 3. idem ac inanis. *Var. l. 3. de R. R. c. 9.* Quod perleuceat, id esse obinanc. Sicut qui divisiſm legunt *ob inanc.*
 Obinunt, obeunt. *Fest.*
 Obirascor, eris, iratus sum, dep. 3. idem quod irascor, vel valde irascor. *Sen. de tranquil. anim. c. 2.* Obirascens fortunæ animus. *Apul. Apol.* Cum male audiunt, obirascuntur.
 Obiratio, onis, f. iracundia. *ſegno. Cic. 6. Att. ep. 3.* Nebulonis obiratione si Brutus moveri potest, licebit &c. Al. leg. *oratione.*
 Obiratus, a, um, idem ac iratus. *Liv. l. 1. c. 31.* Aut fortunæ obirati cultum reliquerant Deum.
 Obiter, adv. *incidentalmente*, Germ. *obweg anhin*, Gal. *en passant, par bazzard*, Hiſp. *de camino, a caſa, περιεργως, περιεργως, εν παρῶν*, incidenter, præter propoſitum, ab ob, & iter, quasi ob viam, vel in itinere occurrens. *Plin. in hist. natur. ad fin.* Ut obiter cavem illos Homeromastigas. *Juven. sat. 3. v. 241.* ingenti curret super ora Liburno, Atque obiter leget. ¶ *Plin. l. 18. c. 10.* Major pars Italix utitur rotis, quas aqua verſet obiter, & molat. h. e. obeundo, circumcundo. *Idem l. 17. c. 23. eod. ſenſu.* Traduces virgultorum comitatu obiter rigorati.
 Obitus, us, m. *ἀπάρτης*, adventus. *Tuſpil. apud Non. c. 4. n. 331.* Et quis est, qui interruptum sermonem meum obitu suo? ¶ Item occurſus. *Ter. Hec. 5. 4.* Ut voluptati obitus, sermo, adventus tuus, quocunque adveneris, semper fiet. ¶ Item interitus, mors, *ביתר, Ger. der abgang, eod., Gal. ſin, mort, Hiſp. muerte, θάνατος.* *Cicer. l. 4. Fam. ep. 5.* Postquam mihi renuntiatum est de obitu Tullix filix tuæ. *Virg. 4. Æn. ad fin.* longum miserata dolorem, Difficileſque obitus. ¶ Item occaſus. *Cic. l. de Orat.* In Astrologia cæli converſio, ortus, obitus, motusque siderum. Adde *l. Div. c. 56.* ¶ Obitum pro aditu dicebant Veteres. *Fest.*
 Obitus, a, um, partic. ab obo. *Cic. pro Sext. c. 38.* Quos a majoribus nostris morte obita positos in illo loco, atque in Roſtris collocatos videtis. ¶ Obitum vadimonium dicitur, cum ad dictam diem in judi-

cio quis comparuit. *Cic. pro Quint. V. obet.*
 Objurgatio, onis, f. *reprehensione, ἐπιτιμία, ἀπολογία*, est post turpe factum castigatio, seu reprehensio, auctore *Fest. Cic. de Amic.* Deinde ut objurgatio contumelia careat. *Quintil. l. 1. c. 3.* Objurgatione mordere. Et *infra.* Objurgatione corrigere.
 Objurgator, oris, m. *reprehensor, ἐπιτιμητής*, qui objurgat. *Cic. de Leg. Agr.* Quantas concessiones agrorum hic noſter objurgator uno verbo facte conetur. *Idem 1. de Divin. c. 49.* Objurgatores suos convincere.
 Objurgatorius, a, um, *reprehensivus, ἐπιτιμητικός*, quod ad objurgationem, vel ad objurgatorem spectat. *Cic. Att. l. 13. ep. 6.* Una cum illius objurgatoria tibi meam quoque, quam ad eum scripseram, miſi.
 Objurgō, as, a. 1. frequenter objurgo. *Plaut. Trin. 1. 2. 30.* Malis ut te verbis multum objurgitem.
 Objurō, as, avi, atum, a. 1. *reprehendere, הרע, Ger. schelten*, Gal. *reprendre*, Hiſp. *reprehender, ἐπιτιμία* valde arguo, reprehendo, increpo. Constituitur cum accus. *Cic. pro Cat.* Objurgavit M. Cælium, sicut neminem unquam parens. ¶ Vel cum ablat. & præp. *de. Cic. Att. l. 2.* Quod ine quodammodo molli brachio de Pompeji familiaritate objurgas. ¶ Vel cum ablat. & præp. in. *Cic. in Fam.* Ne in quo te objurgem, id ipsum videat imitari. ¶ Res, de qua quis reprehenditur, sæpe ponitur in accusat. ut in cæteris verbis accusandi, cum judicialia non sunt. *Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 17.* Quæ objurget cæterarum villarum infamiam. Et *alibi.* Cæsar meam in rogando verecundiam objurgavit. ¶ Aliquando c. pitur pro exprobrare. *Quintil. l. 6. c. 4.* Objurgantibus, quod sexagenarius Publium virginem duxisset. ¶ Item pro castigare, pleſtere. *Juſt. in Othone c. 2.* Ut sæpe flagris objurgaretur a patre. *Perſ. sat. 5. v. 169.* solea puer objurgabere rubra.
 Objūro, as, a. 1. *ἐξμωβω*, jurejurando aſtringo. *Fest.* citans locum ex antiqua *fabula Pentafila:* Formidabant objurare.
 Oblēdo, is, a. 3. obliſo, lædo. Quidam legunt in *Plaut. Caf. 2. 6. 8.* verum varia ibi valde lectio est.
 Oblanguē, es, ui, n. 2. idem ac languere. *Cic. l. 16. Fam. ep. 12.* Litterulæ meæ, siue noſtræ tui desiderio oblanguerunt.
 Oblaqueō, as, avi, atum, a. 1. laqueo cingo, ligo, circundo. *Tert. de veſt. car. c. 7.* Argentio gemmas oblaqueare.
 Oblatio, onis, f. *offerta, προσφορά, ἀνάγκη*, actus offerendi. *Aſcon. in Var. c. 2.* Genus omne pensionis in hoc capite poſitum est, canonis, oblationis, indictionis. Ubi *oblationem* intelligit tributum ultra oblatum.
 Oblatitius, a, um, adject. qui offertur. *Sidon. l. 7. ep. 9.* Oblatitium impendium.
 Oblativus, a, um, adject. *Serv. in 6. Æn.* Auguria aut oblativa sunt, quæ non poſcuntur, aut impetrativa sunt, quæ optata veniunt. Adde *Symmach. l. 10. ep. 50.*
 Oblator, oris, m. qui offert. *Tertul. l. 2. adv. Marcion. c. 26.* Oblatorem animæ suæ pro populi salute.
 Oblatratō, oris, m. *maledico*, qui oblatrat. *Sidon. l. 1. ep. 3.* Ille obiter ſtertentium oblatratorem aures rauci voce præconis everberat.
 Oblatratix, icis, f. *κατάλαβεις*, quæ oblatrat. *Plaut. Mil. 3. 1. 85.* Sed nolo mihi oblatratricem in ædes intromittere.
 Oblator, as, avi, atum, n. 1. *abbajare contro, προσκαρτεω*, circum, aut contra latro. Et canum proprium est. Per translationem pro obloqui accipitur. *Sil. l. 8. v. 250.* Intima dum vulgi favet, oblatratque Senatū.
 Oblatus, a, um, *offerro.* *Cic. Att. l. 16.* Oblatam mihi causam gratulor. *Id. 5. Fin.* Oblatum stuprum per vim. h. e. illatum, intentatum. *Liv. l. 43.* Oblata fortuna delendi exercitus. ¶ Oblatum absolute pro oblatum munus, *donativo.* *Liv. l. 44.* Gallorum ingens oblatum avaritiam dimissum est. ¶ Oblatum furtum dicitur, cum res furtiva alicui offertur, ut apud eum concipiatur. *Gel. lib. 11. c. 18.* ¶ Oblatus timor ponitur intestino. *Cic. 3. Acad. c. 15.* Neque ut quidquam interesset inter intestinum, & oblatum timorem. Sic oblatum incendium opponitur fortuito, apud *encl. pro Dom. c. 24.*
 Oblectabilis, le, adject. jucundus. *Auson. epist. 19. ad fin.* Oblectabile negotium.
 Oblectamen, inis, n. idem ac oblectamentum. *Stat. l. 3. syl. v. 95.* Neo defunt varix circum oblectamina vitæ.
 Oblectamentum, i, n. *dilecto*, delectatio. *Cic. de Sen. c. 15.* Ut meæ senectutis requietem, oblectamentumque noscatis.
 Oblectantus, a, um, adject. jucundus, oblectans. *Vet. Inſcript.* Si quid oblectantem apud Manes est.
 Oblectatio, onis, f. *dilectazione, שְׂנוּעוּת*, Ger. *ergetzligheit*, Gal. *rejoissance, plaisir*, Hiſp. *deleyte, plazer, רִצְוִים*, delectatio. *Cic. 4. Acad.* Indagatio ipſa rerum cum maximam, tum etiam occultissimam habet oblectationem. *Id. 1. Orat. c. 26.* Oblectatio animi. *Id. 1. Acad.* Oblectatio otii.
 Oblectator, oris, m. *solazatore*, qui oblectat. *Apul. l. 3. Flor.* Arion belluarum oblectator. *Tertul. de cor. Mil. c. 8.* Deus oblectator hominis sui.
 Oblecto, as, avi, atum, a. 1. *dilectare, שְׂנוּעוּת*, Ger. *belustigen*, Gall. *rejoisir, recreer*, Hiſp. *deleytar, רִצְוִים*, delecto, recreo, ex ob, & lacto, qua notat blanditiis trahere. Constituitur cum accusat. *Cic. pro Arch. c. 7.* Hæc ſtuſia adoleſcentiam alunt, fenestrem oblectant. ¶ Vel cum accus. & ablat. sine præp. *Cic. de Sen.* Qui se agriculture oblectabant. ¶ Vel cum præp. cum. *Cic. ad Q. Fr. 1. 2. ep. 15.* Ego me in Cumano, & Pompejano, præterquam quod sine te, cæterum satis commode oblectabar.
 Oblenō, is, ivi, itum, a. 4. lenio, delenio, mitigo. *Sen. l. 3. de ira, c. 9.* Lectio illius carminum obleniat.
 Obliſo, is, ili, ifum, a. 3. *ſoffocare, הרק*, Ger. *verlezen*, Gal. *ſuffoquer*, Hiſp. *abogar, vortaxar*, utque ad mortem lædo, percutio, neco, ex ob, & ludo. *Col. l. 7. c. 3.* Nec anxius (ſtabulorum) tectus obliſand.
 Obligamentum, i, n. colligatio, alligatio. *Tertul. de cor. Mil. c. 14.* Caput ne velamento quidem obnoxium, nedum obligamentum.
 Obligatio, onis, f. *obligazione, אכף*, Ger. *verbindung*, Gal. *obligation*, Hiſp. *obligation, עֲבִידוּת*, actus obligandi, *Cic. ad Brut. ep. 18.* Est autem gravior, & difficultior animi, & ſententiæ, maximis præteritum in rebus, pro altero, quam pecuniz, obligatio. ¶ Est etiam ligatio, impedimentum. *Juſtin. l. 13. c. 7.* Cui nomen Batts ob lingue obligationem fuit.
 Obligatorius, a, um, adject. *ob obligata.* *Juſtin. inſtit. tit. de mandato, §. illud quoque.* Mandatum obligatorium.
 Obligatus, a, um, *obligato, legato, καταδεχόμενος*, circumligatus. *Horat. Epod. ult.* Obligatus alti. *Auſt. ad Her. l. 1. c. 13.* Obvolutus, & obligatus corio.

corio. ¶ Sæpe translate sumitur. *Horat. l. 2. carm. od. 7. Dapem obligatam reddere Jovi, ideò promissam, ac debitam. Cic. 13. Phil. Magnis, & multis pignoriis eum Respub. obligatum tenet. Plin. l. 8. ep. 2. Tanto mihi obligator abit. Sen. l. 1. de benef. c. 4. Tu me aliquid eorum doce, per quæ obligantium, obligatorumque animi certent.*

Obligat, as, avi, atum, a. 1. *legare intorquo*, גרם, Germ. *verbinden*, Gal. *enveloper*, *lier austron*, *obligar*, Hisp. *atar al rededor*, *obligar*, *επιδη*, obstringo, devincio, comprehendo. *Cic. 2. Tuft. Medicum modo requirens, a quo obligetur. ¶ Per translationem est devincire beneficiis, seu debitorem reddere, obligare. Cic. l. 3. ad Q. Fr. Scaurum beneficio defensionis valde obligavi. Plin. l. 4. ep. 4. Obligabis me, obligabis Calvium, &c. ¶ Obligare fe furti, est furtum committere, conficiunt fe furti reddere. *Gel. l. 7. c. 15. Sic obligare aliquem scelere. h. e. conficiunt facere, apud Cic. pro Dom. obligare fe sceleri. Sen. de tranquil. ¶ Obligare fe sacramento militæ, Cic. 1. Offic. Obligare fe sponfione. Id. 2. de Leg. ¶ Interdum est oppignerare, impignerare. *Suet. in Vespaf. c. 4. Rediit nihilo opulentior, ut qui prope labefacta fide, omnia prædia fratri obligarat. Scæv. Jctus l. Titius, ff. qui pot. in pign. Obligare bona sua pignori. ¶ Hinc translate *Cic. 5. Phil. 5. Audebo etiam obligare fidei meam P. C. vobis, populoque Rom. Papin. l. Bona fide, ff. ad S. C. Vellet. Si fidem suam pro ea apud virum obligaverit. ¶ Interdum etiam est beneficiis devincire, ammalare. *Paul. l. 5. sent. tit. 23. n. 9. Qui sacra impia, nofturave, ut quem obcantare, interficere, obligeant, fecerint. ¶ Hor. l. 2. od. 8. Simul obligasti perfidum caput votis, emitefcis pulcritudo multo. b. e. perjurando te Dii devovisti.*****

Obligatio, is, ivi, itum, a. 4. *transgugare*, גרם, Ger. *verschlemlen*, Gal. *avaler, conforer tout par frandise*, Hisp. *tragar, gasthan golofinas, επιδη*, est multa avidè consumere, dissipare. *Cic. 2. Cæcil. c. 5. Patrimonia sua profuderunt, fortunas suas obligaverunt. Al. leg. obligaverunt.*

Obligatio, oris, m. *dissipatore, mangione. Jul. Firm. l. 5. Afr. c. 5. Homines audaces, temerarios, obligatores.*

Oblimatus, a, um, adject. *ingrassato con letame, & coperto di fango*, limo obductus. *Cic. 2. de Oras. c. 52. Nilus ægyptum irrigat, mollitofque, & oblimatos agros ad ferendum relinquit. Adde Suet. in Aug. c. 18.*

Oblimus, as, avi, atum, a. 1. *infangere, imbrattare*, Ger. *besudeln*, Gal. *courvir de boëe*, Hisp. *enfuzjar con lodo, περιπαλτω*, limo obduco, limo repleo, ex ob, & limus. *Virg. 3. Georg. v. 136. Et fulcos oblimet inertes. ¶ Translate ponitur pro obcære, quali limo meatus claudere, seu obtundere. *Claud. l. 3. v. 29. Sed quod diffusor honesti luxus, & humanas oblimat copia mentes. ¶ Oblimo item est verbum compositum ex ob, & limus, quod pro detere, & translate pro consumere ponitur. *Hor. l. 1. ferm. sat. 3. Rem patris oblimare malum est ubicunque.***

Oblino, is, a. 4. idem ac oblineo. *Colum. l. 5. c. 9. Et imas partes miffo limo cum cinere oblinare.*

Oblinitus, a, um, adject. *unto all' intorno. Col. l. 12. c. 38. Oblinitis vasis includere. Adde l. 5. c. 9.*

Oblino, is, ivi, vel evi, itum, a. 3. *ungere intorno*, Ger. *bestreichen*, Gal. *soûller autour*, Hisp. *enfuzjar con lodo, περιπαλτω*, circumlimo. *Var. l. 3. de R. c. 7. Aves decipiuntur, cum fe obleverint visco. ¶ Sumitur eleganter translate. *Cic. in Brut. Ut fe externis oblinerent moribus. Horat. l. 1. ep. 20. v. 30. Nec focerum quærit, quem versibus oblinet atris. h. e. infectetur, infamem reddat.**

Oblinatus, onis, f. obliquitas, *λεξότης*, curvitas. *Plin. l. 3. c. 5. Ni talis obliquitas in latus digredi videretur.*

Oblinatus, as, avi, atum, a. 1. *torcere*, גרם, Ger. *biegen, kruck machen*, Gal. *détourner*, Hisp. *torcer, επιδη*, curvum facio. *Plin. l. 6. c. 13. Lunatis obliquatur cornibus. Tac. de Germ. c. 38. Obliquare crinem. Ovid. 7. Metam. v. 410. Obliquare oculos. ¶ Obliquare sinus in ventum, est vela torquere, ut ventum, qui transversus fiat, oblique capiant. Itali dicunt *andar a poggia, o ad orza. Virg. 5. Æn. v. 16. Colligere arma jubet, validisque incumbere remis; Obliquatque sinus in ventum. ¶ Translate *Stat. Theb. 3. v. 382. variis præterant pectora distis, Obliquatque preces. h. e. varie versat.***

Oblinatus, a, um, obliquus, *torso*, גרם, Ger. *krumm*, Gal. *oblique, qui va de travers*, Hisp. *suerto, al traves, επιδη, περιπαλτω*, transversus, non rectus. *Ovid. 2. Met. illa Deam obliquo tangente lumine cernens. Cic. in Somn. Sed partem obliquos, partim transversos, partim etiam adversos stare vobis. Cæf. l. 7. B. G. Obliquus ordo. Plin. l. 35. c. 10. Obliquam imaginem pingere. in profilo. ¶ In obliquum, idem est ac oblique. *Ovid. 2. Met. v. 130. de Zodiaco. Sectus in obliquum lato curvamine limes. ¶ C' c' obliqui apud Grammaticos sunt casus omnes præter nominativum. *Quintil. l. 1. c. 6. & Priscian. Secundæ etiam, & tertie personæ verborum, & prima pluralis, quæ a prima singulari formantur, obliquus appellantur ab eodem *Quintil. ibid. ¶ Translate obliquus variis habet significatus. *Quintil. l. 9. c. 2. Apud historicos reperiuntur oblique allocutiones, parlar indiretto. Affert ibi statim Quintil. de Livio exemplum. ¶ Oblique orationes. h. e. quæ aliquem carpunt, nomine dissimulato. Sic obliquum carmen ab *Stat. in episthalm. Stella, v. 27. dicitur, in quo quidam amicam suam sub alio tamen nomine celebrat. Flor. l. 4. c. 2. Cato adversus potentes semper obliquus. h. e. adversus, intellus. Hinc oblique oculo limare alicujus commoda, *guardar di mal occhio. Horat. l. 1. ep. 14. v. 36. Obliquoque notare vultu. Stat. l. 2. silv. v. 102. ¶ Obliquum adverb. pro oblique, *Apulei. l. 3. Metam. Oculis obliquum respiciens.********

Oblivus, a, um, fractus, suffocatus, necatus. *Tac. l. 5. Ann. c. 9. Exin oblivis faucibus id ætatis corpora in Gemonias abjecta.*

Oblivatio, onis, f. actus obliterandi, deletio. *Plin. l. 34. c. 7. Tanto magis deprehendi æris obliteratio potest. h. e. fundendi æris scientia obliterata. *Arnob. l. 6. Vetustatis obliteratio cæleri. Ammian. l. 30. c. 22. Pacem cum præteritorem obliteratio obscrescentes.**

Oblivator, oris, m. qui delet, aut memoriam aufert. *Tert. l. 4. adv. Marcion. c. 26. Cominemorator, non obliator vetustatis.*

Oblivatus, a, um, nom. ex particip. deletus, abolitus, *cancello, cancellato, solto. Liv. l. 3. c. 71. Res obliterata vetustate. Id. ibid. c. 59. Pecunia obliterata repetere.*

Oblivatus, as, avi, atum, a. 1. *dipennare, cancellare*, גרם, Ger. *die buch-baßen aufstischen*, Gal. *effacer* Hisp. *rasar, bovar, ἀφανίζω*, abrado, aboleo,

deleo. Nam obliterare est literis aliquid superducere. Translate *Cip. post. in Sen. c. 8. Publici mei beneficii memoria privatam offensionem obliteraverunt. Catul. carm. 65. v. 232. Hæc vigeant mandata, nec ulla obliteret ætas. Liv. l. 21. c. 29. Obliterare memoriam.*

Oblivatus, a, um, adject. *Nov. apud Gel. l. 19. c. 7. Obliteram gentem, pro obliteratam dixit.*

Oblivatus, scis, litui, n. 3. *nascondersi*, גרם, Ger. *beringen*, Gal. *se cacher*, Hisp. *escondersi, λανθάνω*, delitescere, abscondor. *Var. l. 1. de R. R. c. 51. Ne æstu per rimosa in rimis grana oblitescant. Cic. de Univ. c. 10. Quæque temporibus sidera a nostro conspectu oblitescant. Sen. l. 7. quæst. natur. c. 29. Cometa erigens fumum cursum oblituit.*

Oblivatus, a, um, *dimenticatio, scordatio, επιλησµωσις*, particip. ab oblivifcor. *Cic. Att. l. 4. Me non oblitum consuetudinis, & inrituti mei rarius ad te scribere. Virg. Ecl. 9. vers. 53. Nunc oblita mihi tot carmina; ubi usus passivus est animadvertendus. *Ovid. ep. 16. Oblitus pudoris.**

Oblivatus, a, um, *unto astorno, περιεχευοµενοις*, circumlitus, particip. ab oblinor. *Cic. 7. Ver. Ut non cera, sed cæno oblitus esse videatur. Tac. Ann. 2. c. 17. Oblivus faciem suo cruore. ¶ Translate sumitur pro aspero. *Cic. l. 9. Fam. ep. 15. Præsertim cum eas videam primum oblitus Latio. idest asperas Latinitate, seu lingua Latina. Suet. de clar. Grammat. Scripta nimia prisorum verborum affectatione oblita. ¶ Item pro circumquaque factato, contaminato, polluto. *Cic. 5. Ver. Contraque fuit omnia cum summo dedecore, ac turpitudine, tum singulari stultitia, atque inhummanitate oblita. Id. Phil. 11. Oblivus paricidio.***

Oblivialis, le, adject. oblivionem inducens, ut oblivialis poculum, apud *Prudent. in hymn. ante soma.*

Oblivio, nis, f. oblivione, *dimenticanza, גרם, Ger. vergeffenheit*, Gal. *oubly, Hisp. olvidanca, λήθη*, actus obliviscendi, memoriz defectus, sive imbecillitas. *Cic. pro Leg. Man. Omne reliquum tempus non ac oblivionem veteris belli, sed ad comparisonem novi contulit. Id. 1. Offic. c. 8. Ut eos iustitiz capiat oblivio. Id. 2. de Orat. c. 2. Laudem alicujus ab oblivione vindicare. Id. in Sallust. Venire in oblivionem. Liv. l. 1. c. 31. Dare aliquid oblivioni. Sic dicimus oblivione delere, in oblivione jacere, oblivione obscurare, obruere, &c. *Cic. sæpissime, & Liv. ¶ Oblivio cibi surrepit cervario lupo, apud Plin. l. 8. c. 22. h. e. oblivifcitur cibi.**

Obliviosus, a, um, *scordevale, smemorato, επιλησµωσις*, qui cito oblivifcitur. *Cic. de Sen. c. 11. Hos significat credulos, obliviosos, dissolutos. Tert. de anim. c. 24. Homo obliviosissimus. ¶ Horat. l. 2. od. 7. Oblivioso levia Mæffico ciboria exple. h. e. oblivionem inducente.*

Oblivifcor, eris, oblitus sum, d. 3. *dimenticarsi, scordarsi, גרם, Ger. vergeffen*, Gal. *s'oublir*, Hisp. *olvidarse*, memoriam rei alicujus amitto, *επιλησµωσις*. Confruitur cum gen. *Cic. pro Cluent. Oblivifcor injuriarum, depono memoriam doloris mei. ¶ Vel cum accus. Cic. in Brut. Subito totam causam oblitus est. ¶ Vel cum infin. *Cic. pro Rosc. com. Oblivifcor, Roscium, & Cluvium viros esse primarios. ¶ Vel cum membro orationis. Cic. l. 8. Fam. Quid ego tibi scripserim, te non arbitror oblitum. ¶ Reperitur etiam passive in partic. præteriti temporis. V. Oblitus. Sic in partic. *oblivifcendus. Horat. l. 1. ep. 11. v. 11. Oblivifcor meorum, oblivifcendus & illis. Adde Plaut. Mil. 4. 8. 49. ¶ Virg. 2. Georg. v. 58. Pomaque degenerant succos oblita priores. h. e. priore sapore amiffo.***

Oblivium, ii, n. idem ac oblvio. *Virg. 6. Æn. Et longa oblvia portant. Tac. l. 4. hist. c. 9. Eam sententiam modestissimus quisque silentio, deinde oblvio transmissit. Hor. l. 2. sat. 6. Ducere follicite jucunda oblvia vitæ.*

Oblivius, a, um, adject. obsoletus, oblivione deletus. *Var. de L. L. l. 4. cir. snit. Hæc sunt tripartita verba, quæ sunt aut nostra, aut aliena, aut oblvia.*

Oblivus, as, a. 1. idem quod loco. *Justin. l. 11. c. 10. Cum operam oblvocare ad putens exhaustiendos solitus esset. Suet. in Cæf. c. 26. Quæ ad epulum pertinebant, macellaris oblvocata.*

Oblongulus, a, um, adject. dimin. ab oblongus. *Gel. l. 17. c. 9. Surculi zeteres oblonguli.*

Oblongus, a, um, *μκρης*, longus, vel valde longus. *Plin. l. 37. c. 12. Figura oblonga probatur. Liv. l. 21. Hastile oblongum. Virruv. l. 12. c. 17. Foramen oblongius.*

Oblouctusum, ii, n. contradictio, calumnia. *Sidon. l. 7. ep. 9. in concione ibi subiecit. Nofte vos par est, in quas me obloquiorum Scyllas turbos conjecerit.*

Oblouctus, eris, quutus sum, d. 3. *interrompere il parlar d'alcuno, גרם, Ger. wiederprechen*, Gal. *parler contre, médire*, Hisp. *hablar en contrario, εfloruar at que habla, καταπαλις*, contra loquor, obturbo, sermonem alicujus interpello. *Cic. Q. Fr. l. 2. Tu vero ut me & Appelles, & inter pelles, & obloquare, & colloquare, velim. Id. pro Cluent. Quæ mihi obloqui videtur. ¶ Interdum est accinere. *Virg. 6. Æn. Nec non Threicius longa cum veste Sacerdos obloquitur numeris septem discrimina vocum. ¶ Interdum detrahere, maledicere. *Curt. l. 10. c. 2. Qui ferocissime obloquuti erant, singulis manu corripuit.***

Oblouctus, vel Oblouctor, oris, m. *καταπαλις*, maledicus, detractor. *Plaut. Mil. 3. 1. 48. Oblouctor non sum alteri.*

Oblucinasse, dicebant antiqui, mente errasse, quasi in luto Deorum alicui occurrisset. *Fest.*

Obluctatus, onis, f. actus contra aliquid obluclandi. *Arnob. l. 2. Qui cum suis voluptatibus pugnant, pertinaciter moluntur obluclatione virtutis.*

Obluctus, aris, d. 1. *σφοδρασι all' intorato, αντιπαλειος*, acrius contra aliquid nitor. *Col. l. 18. c. 14. Fruticibus, aut solidioribus herbis obluclatur ita pertinaciter. Virg. Æn. 3. v. 38. genibusque adversæ obluclator arenæ. Curt. l. 7. c. 1. Obluctari difficultatibus. Stat. l. 3. silv. 1. saxa obluclantia fummo vit.*

Obludus, is, si, sum, n. 3. *giuocare, scherzare, παίζω*, idem ac ludo. *Plaut. Truc. l. 2. 10. Obludunt, quod custodem oblectent per joculum, & ludum.*

Obludans, entis, o. permanens, diu manens. *Fest.*

Oblutio, is, pro omitto, legitur a quibusdam apud *Col. l. 1. c. 4. & l. 7. c. 5. Sed alii utrobique leg. omitto.*

Obluolitor, iris, itus sum, d. 4. *προβαλλω*, molem obluclio, facta mole obluclio. *Liv. l. 37. c. 32. Ad munienda, & obluclienda, quæ ruinis strata erat. idest obluclenda oppositis molibus. Curt. l. 6. c. 6. Arborum truncos, & saxa oblucliantur.*

Obluolus, es, a. 2. idem ac admoveo, apud vet. *Fest. & Caso R. R. c. 135.*

Oblumuro, as, n. 1. *καταγγυλλω*, contra murmuro, *Ovid. ep. 18. v. 47. Precibusque meis obmurmurat ipse.*

Oblumuro, as, a. 1. trequentat. &

Oblumuro, as, a. 1. obmurmuro, summusso. *Tertull. de Pal. c. 4. Tacendum, ne quid & illi de Cæsaribus obmussent. Id. de anim. c. 18. Poetæ hæc nobis semper obmussant.*

Oblumuro, is, utui, n. 3. *ammutirsi, גרם, Ger. verstummen se*, Gal. *taire comme un muet*, Hisp. *comudecer, καταγγυλλω*, mutus fio, taceo. *Cic. 2. de Orat. Neque Antonium verbum tacere patiar, & ipse obmurtam.*

tefcan. ¶ Translate fumitur pro cefare. Cic. 3. de Or. Hoc ftudium noftrom conticuit fubito, & obmutuit. ¶ Item pro non efte in ufu. Plin. l. 33. c. 14. Lydium Sardinie emebatur, quod nunc obmutuit.

Obnatus, a, um, natio all' intorno, circum natus. Liv. l. 23. c. 19. Ibi barentia (dolia) inter obnata ripis falicta confpiciuntur.

Obnatio, is, a. 3. ligo, obligo. Feft.

Obniger, gra, grum, niger, vel fubniger, vel admodum niger. Plin. l. 20. c. 23. Radicibus multis, & obnigris.

Obnitor, eris, ifus, vel ixus fum, d. 3. sforzarsi all' incontro, גרר, Ger. vriederleben, Gal. tener ferme contre quel' un, Hifp. aftribar, απεπειδη, contra nitor. Cic. pro Mil. At non P. Clodio mortuo ufitatus jam rebus obnitendum eft Miloni, ut tueatur dignitate fuam. Vellei. l. 1. c. 9. Triumphum Pauli impedire obnitebantur. Lucret. l. 4. v. 439. Navigia, apluftris tracltis, obnitier undis. Tac. 15. Ann. c. 11. Obniti aduerfis.

Obnix, adv. con ogni forza, Ger. heftiglich, Gal. en s'efforçant de tout pouvoir, Hifp. aftribando con todas fuerças, ουσυμνος, cum conatu, inftanter, totis viribus, quantum poffibile eft. Ter. Andr. l. 1. 1. 134. Pedibus, manibusque obnixie omnia facturum. Claud. Mamert. l. 1. de ftatu anim. c. 3. Obnixius argumentari.

Obnixus, a, um, particip. ab obnitor, contra nixus, obluftans. Liv. l. 6. c. 12. Obnixus impetum hoftium excepit. Id. l. 34. Obnixi fcutus, & corporibus. Virg. Æn. 10. v. 359. Stant obnixia omnia contra. Id. Æn. v. 332. Obnixus curam fub corde premebat.

Obnoxie, adv. timidamente, ferviliter, trepide, quafi obligato animo. Liv. l. 3. c. 39. Sed magis obediens ventum in curiam, quam obnoxie dictas fententias, accepimus, Plauti Stich. 3. 2. 41. Perii hercle vero plane, nihil obnoxie. Gel. l. 7. c. 17. legit non obnoxie. V. Interpretes in hunc locum, & Gel. loc. cit.

Obnoxio, as, 2. i. obnoxium reddo. Claud. Mamert. de ftat. anim. l. 2. c. 9. Alieni femet noxiis obnoxiantes.

Obnoxiofe, adv. timide, remiffe. Plaut. Epid. 5. 2. 30. Nihil vero obnoxiofe.

Obnoxiofus, a, um, adject. obnoxius, fubjectus. Plaut. Trinum. 4. 3. 31. Magis queis funt obnoxiofi, quam parentes, liberi.

Obnoxius, a, um, foggetto, obligata, οβνξ, Ger. fchuldig, Gal. fujet, Hifp. fugeto, τρωπος, qui pœnæ obligatus eft ob delictum, & generatim qui quovis modo eft obligatus, feu fubjectus, ex ob, & noxia, culpa, quafi propter culpam. De hac voce multa difputat Gel. l. 7. c. 17. quæ confule. Ter. Mec. Tum uxori obnoxius fum. Brut. Att. ep. 17. Vivat hercule Cicero, qui potefte, fupplex, & obnoxius. Liv. l. 4. Obnoxius crimini. Sen. de ira. Nemo tam obnoxius iræ fuit. Hor. l. 2. fur. 7. pars hominum prævis obnoxia. h. e. addicta. ¶ Sumitur etiam pro obediens, & morigero. Jalluff. in Catil. Nifi tibi obnoxia torret. ¶ Item pro noxio. Enn. apud Gel. loc. cit. Aliæ res obnoxie nocte in obfcura latent. ¶ Item pro eo, quod expofitum eft. A. Vill. de Vir. Illuftr. Quorum ætatem injuriæ obnoxiam fciebat. Colum. l. 4. c. 19. Vel quæ vehementibus procellis obnoxia eft. Suet. in Domit. c. 12. Sed cum obnoxium fe barbaris per hoc animadverteret. h. e. expolium barbarorum incurfionibus. Plin. alter. l. 14. c. 2. de vitibus. Pecunia, & cum ea florens Hiftricia, nunquam floris obnoxii, quoniam antecedit, ventique, & imbribus refiftunt. ¶ Obnoxia corpora, funt valetudinaria, infermicci, eaginevoli. Plin. l. 31. c. 6. Idcirco non alibi corporibus magis obnoxiiis. ¶ Obnoxius animus, eft illiberalis, fervilis, animo abbefto, foggetto. Plin. in præfat. hift. nat. Obnoxii profecto animi, atque infelicis ingenii eft, deprehendi in turto malle, quam mutuum reddere. Liv. l. 23. c. 12. Si reticam, aut fuperbus, aut obnoxius videar: quorum alterum eft hominis alienæ libertatis obiti, alterum fuz. ¶ Obnoxiam pacem pro indecora, turpi dixit Id. l. 9. ¶ Arva non obnoxia curæ. h. e. quæ curare, & colere non eft opus. Virg. 2. Georg. Juvat arva videre Non raftis hominum, non ulli obnoxia curæ. ¶ Luna radiis fratris obnoxia. hoc eft, quæ lumen a Sole refert acceptum. Virg. 7. Georg. ¶ Cum genitivo, Paul. receptar. fentent. l. 2. tit. 17. Obnoxius auctoritatis.

Obnubilo, as, avi, atum, a. 1. annubiare, גרר, Ger. verfinftern, Gal. obfcurcir, Hifp. anublar, εινυφω, eit nubibus implere, caligine quadam, & nubilo obtenebrare, obfcurum facere. Gel. l. 1. c. 2. Ac ne oris quidem, & vultus ferentiam Stoici hominis unquam ulla poffe ægritudine obnubilari.

Obnubilus, a, um, ofcuro, nubibus, vel tenebris obfitus, obfcurus. Cic. 1. Tufcul. c. 21. ex quodam Poeta: Obnubila, & obfita tenebris loca.

Obnubo, is, pfi, ptum, a. 3. coprire, גרר, Ger. verbinnden, Gal. couvrir, Hifp. cubrir, περιχλυπτω, tego, abfcondo. Cic. pro Rab. perduel. c. 4. Caput obnubito, arbori infelici fufpendito. Virg. 11. Æn. v. 77. caput obnubit amictu.

Obnuntiatio, & Obnuntiatio, onis, f. actus obnuntiandi. Cic. 1. de Div. M. Craffo quid acciderit, videmus, dirarum obnuntiatione neglecta. Id. 4. Attic. ep. 16. Obnuntiationibus per Scævola interpolitit. V. Obnuntio.

Obnuntio, & obnuntio, as, avi, atum, a. 1. nunciar qualche male, Ger. boefer ankundigen, Gal. annoncer du mal, Hifp. denunciar mal, καταγγιλλω, mâli aliquid nuntio. Ter. Adel. 4. 2. 7. Primus fentio mala nolita, primus reficico omnia, primus porro obnuntio. ¶ Speciatim Augures obnuntiare dicebantur, qui, ubi de cælo fervaffent, nuntiabant fe mali aliquid ominis vidiffe, ne quid eo die cum populo agi poffet. Erat autem id potiffimum remedium contra perniciofas leges. Cic. 2. Phil. Augur Auguri, Conful Confuli obnuntiavifti. Suet. in Caf. c. 20. Legem autem agraria promulgata obnuntiantem Collegam armis toro expulit. ¶ Ufurpatur etiam imperfonaliter. Cic. Att. l. 4. Ut tibi poftero die in toro obnuntietur.

Obnuptus, a, um, nôm. ex particip. ab obnubo, velatus. Macrobi. Saturn. l. 1. c. 21. Simulacrum hujus Deæ fingitur capite obnupto. Et infra. Terra nubibus obnupta.

Obodire, per diphthongum œ pro obedire legitur in MSS. apud Plaut. Perf. 2. 4. 2.

Obolus, es, lui, n. 2. vendere cattivo odore, puzzare, Ger. ftincken, Gal. vender mauvais odeur, Hifp. echay mal olor, hedet, ελω, male oleo, graveolentiam, odoremque tetrum reddo. Plaut. Mof. l. 1. 38. Oboluiſti allium. Suet. in Cal. c. 23. Ille antidotum oboluiſt. ¶ Ponitur etiam pro fubolere translate. Plaut. Amph. t. 1. 165. Hei numnam obolui: Id. Men. 2. 3. 33. Obolui marfupium genus iftud, quod habes.

Obolus, i, m. ὀβολος, picciola moneta, quæ parvæ monetæ sextam partem continens drachmæ Atticæ, teſte Plin. l. 21. c. ult. & valens circiter feptem denariolis monetæ Gallicæ, teſte Budæo. Ter. Andr. 2. 2. 32. Olera, & picciolos minutos ferre obolo in cœnam feni. h. e. minimo pretio coemptos.

Obomitor, aris, atus fum, dep. 1. male ominor. Apul. l. 9. Meam. Crurum ei fragium obominata.

Oborior, eris, ortus fum, d. 3. nafcere, εινυθναι, adnafcor, fubnafcor. Sil. l. 17. v. 481. Luz oborta micat. ¶ Tribuitur & aliis translate.

Liv. l. 21. Obortum eſt bellum. Idem. Obortus eſt riſus. Ter. Heaut. 4. 3. 2. Tanta hæc lætitia oborta eſt. Cic. pro Ligur. c. 3. Vide, quanta lux liberalitatis, & ſapientie tuz mihi apud te dicenti oboritur.

Obortus, a, um, particip. ab oborior. Sen. Theb. 8. v. 31. Expavit oborta fidera. Lucret. l. 6. v. 586. Terræ motus obortus.

Obortus, us, m. ortus, accetio. Lucret. l. 4. v. 218. Perpetuoque fluant certis ab rebus obortu. Ita legit Lambinus. Cæteri odores, ut & l. 6. v. 224. ubi Lucret. eadem verba repetit.

Oboculor, aris, depon. t. ofculor. Peiron. Satyr. Quæ flagellorum veſtigia oboculantur.

Obovuiat, verberat. Feſtus.

Obraucatus, a, um, nôm. ex particip. raucus factus, roco. Solin. c. 10. de gruibus. Volatus deſidiam caſtigat voce, quæ cogit agmen, ea ubi obraucata eſt, ſuccedit alia.

Obrendarium, ii, n. Inſcript. apud Gruſer. pag. 882. n. 16. L. Pomponius Cladus, & Claudia Parthelia fecerunt ſibi, & ſuis poſterifque eorum, & M. Quintino Claudiano ollarium N. XII. ab imo in fummo cum obrendario. h. e. cum loco in pavimento ad obrendua integra cadavera relicto, ut explicat Fabret. Inſcription. c. 1. pag. 15. ubi n. 63. refert aliam, in qua vaſa obrendaria memorantur, quæ exiſtimat fuiſſe ſcilia ſarcophaga ad corpora integra condenda, & obrendua: obrendarium autem dictum videri quaſi obrendarium.

Obrepro, is, pfi, ptum, n. 3. venir celatamente, Germ. hinein ſchleichen, Gal. ſe couler doucement, Hifp. enſar, venir a eſcondidas, y paſſiblemente, υποειρημα, latenter, & tacite advenio, tractum ab animalibus pedibus carentibus, quæ greſſu tacito gradiuntur, & dicitur de omni eo, quod ſenſum fallit, ut Obrepiſt ſeneſcus, mors, ſomnus, ianes, dies, &c. Cic. de Sen. Qui enim citius adoleſcentiæ ſeneſcus, quam pueritiæ adoleſcentia obrepiſt? Id. Att. l. 6. Obrepiſt dies, ut vides. ¶ Jungitur interdum accuſativo cum præp. in. Cic. 1. de Div. Nullæ ergo imagines obrepunt in animos dormientium extrinſecus. ¶ Interdum pro tallere ponitur, ſive incautum aggreſſi. Plin. l. 36. c. 3. Nec poteſt videri Scaurus rudi, & hujus mali improbitate civitati obrepiſſe quodam vitæ rudimento. ¶ Obrepere ad Magiſtratus dicitur, qui falſa ſpecie vel probitatis, vel doctrine ad Magiſtratus aſſumitur. Cic. in Planc. Cn. Plancium non obrepiſſe ad honores. Id. in Piſon. Obrepiſti ad magiſtratus errore hominum. ¶ Plaut. Pæn. prol. v. 14. Niſi clamabis, tacitum te obrepiſt ſames. h. e. obrepiſt tibi, vel ad te.

Obreptio, onis, f. περιπνοια, latens, & fallax aditio. Ulp. l. ſed ſi hæc, ff. de inſus voc. Dum arrogetur per obreptionem. Arnob. l. 5. Ab furto obreptionis rejectus.

Obreptitiſus, a, um, per obreptionem factus. Imp. Honor. & Theodoſ. lib. 3. Cod. ſir. 6. leg. 3. Sub colore adipiſcendæ poſſeſſionis obreptitia petitio alteri obſeſſe non debet.

Obreptive, adverb. obrependo, latenter. l. 4. Cod. Theodoſ. de Pide Cat. Obreptive, aut clanculo ſupplicare.

Obreptivus, a, um, adject. clandeſtinus, obrepens, ut obreptiva ſupplicatio, Symmach. l. 5. ep. 66.

Obrepro, as, avi, atum, n. 1. freq. ab obrepro. Plaut. Perf. 1. 2. 25. Opertæ ne fuerint, ne quis obreptaverit.

Obretio, is, ivi, itum, a. 4. περιτρεω, reti aliquem circundo, obvium rete accipio. Lucret. l. 3. v. 385. Quando obretitur euntes.

Obrigeo, es, ui, n. 2. indurari per il freddo, Ger. erſtarrten fuer kaalten, Gal. ſe voider de froid, Hifp. clarſe de frio, περιγυμαι, totus frigore contrahor, indureſco, rigidus ſco. Cic. 1. de nat. Deor. Pars obriguerit nive, pruinaque.

Obrigeoſus, is, ui, n. 3. obrigeo, vel obrigere incipio. Senec. epiſt. 82. (al. 83.) Quid ergo? Viro non vel obrigefcere fatius eſt?

Obrizum. V. Obryzum.

Obroboratio, onis, f. morbus, apud Veget. l. 3. rei veterin. c. 85. quo riſgent nervi.

Obrodo, dis, oſi, ſum, a. 3. rodere d' intorno, περιτρωγω, circumrodo. Plaut. Amph. 2. 2. 92. Ut quod obrodas, ſit, animo ſi male eſſe acceperit.

Obrogatio, onis, f. actus obrogandi. Auſt. ad Heren. l. 3. c. 10. Cum duæ leges inter ſe differunt, videndum eſt, num qua obrogas, aut derogatio ſit.

Obrogo, as, 1. Obrogare legem, inquit Feſtus, eſt legis prioris infrmandæ cauſa aliam legem ferre. Ulpian. tit. 1. Regular. Obrogatur legi, ideſt mutatur aliquid ex prima lege. Cicero. Phil. 1. c. 9. Quid, quod obrogatur legibus Cæſaris? Flor. l. 3. c. 19. Auſtus tamen obrogare de legibus conſul Philippus. Adde l. 3. ad Attic. ep. 23. & V. Abrogo.

Obroſus, a, um, roſo all' intorno. Plin. l. 37. c. 2. Poculum obroſo margine.

Obrobro, as, a. 1. probrum obſicio. Feſtus.

Obpavio, as, a. 1. verbero, a pavio. Feſtus.

Obruco, as, avi, atum, n. 1. in faciem alicui ruſto. Apul. in Apol. Animadverſi fatiſ notabiliter in medio foro tibi obrucantem.

Obrumpo, is, upi, uptum, a. 3. idem ac rumpo, rompero. Varr. l. 3. R. R. c. 10. de anferibus. In patendo, ſi radicem prehendere, quam educere velint et terra, obrumpunt collum. Al. leg. obrumpunt.

Obruo, is, ui, utum, a. 3. coprire, גרר, Ger. vergraben, Gal. couvrir de terre, Hifp. enterrar, περιχλυπτω, operio, ſubſterno, opprimo. Cic. de ſeneſc. c. 7. Quo loco theſaurum obruiſſet. Liv. l. 5. c. 2. Obruui nivibus. Sic obruere telis, Ulpian. armis, Sen. 11. Theb. lapidibus, Curr. lib. 6. cap. ult. ¶ Obruui vino, ubriacari. Cic. pro Dejot. ¶ Translate Id. l. 2. ad Attic. ep. 1. ſub ſm. obruui ære alieno. indebitariſi affai. Id. Verr. 4. Obruui teſtimoniis. effer convincto affaſto. Id. l. 1. ep. 1. Q. Fr. esp. 2. Obruui magnitudine negotiorum tanquam fluctu. effer ſopraſſaſto, o oppreſſo. Id. 3. Ver. Obruui criminibus, & teſtibus. effer caricato di accuſe &c. Id. 3. de Orat. Obruitur teſtis riſu omnium, vien conſuſo dalle beſſe di tutti. ¶ Obruere aliquid obſivie. metter' in obſivio. Cic. 1. Fin. cap. 27. Ut adverſa quaſi perpetua oblivione obruamus. Sic mutata conſtructione, Tacit. in Agric. in fine. Multos veterum, velut inglorios, & ignobiles, obruet oblivio. ¶ Abſolute obruere eodem ſere ſent. Cic. de Aruſp. reſp. Quod Dii omen obruant. ¶ Obruere nomen, tamam, memoriã alicuius, eſt delere, tollere. Plaut. Truc. 1. & al. ¶ Interdum obruo idem eſt quod ruo. Lucret. l. 3. v. 777. An meruit conſula manere in corpore putri? Et domus ætatis ſcripto ne ſeſſa vetuſto obruat? Poteſt tamen ſubaudiri accuſat. ſe.

Obruſa, vel obruſſa, æ, i. ὀβριζα, exploratio auri & argenti per ignem. Cicero. in Brut. c. 74. Quo magis expurgandus eſt ſermo, & adhibenda, tanquam obruſſa, ratio. Senec. epiſt. 13. Sic verus ille animus probatur; hæc ejus obruſſa eſt. Sueton. in Ner. c. 44. Exegit aurum ad obruſſam.

Obruſſum. V. Obryzum.

Obrutus, a, um, adject. coperto, ſopraſſaſto, oppreſſo. Caſo. R. R. c. 143. Brutus in terra. Lucret. l. 4. v. 924. Ignis obrutus cinere. Sen.

10. *Theb.* Legio obruta fomno. *Claudian. l. 2. in Eutrop.* Corpora obruta morbo. *Nepos. 4. c. 1.* Vitius obrutus. *Plin. l. 11. c. 17.* Reliqua vetustatis situ obrupta. *V. Obvuo.*

Obruzus, a, um, adject. ut obruzati nummi, h. e. ex auro excocto, & syncero conflati. *Leg. ult. Cod. de vet. numism. potest.*

Obruzum, vel Obruzum, vel Obruzum (tot enim modis scriptum invenitur) oro purgato, e fino, *ἄσπερον*, dicitur aurum igne excoctum, & purgatum. *Plin. l. 33. c. 3.* Auri experimento ignis est, ut simili colore rubeat, quo ignis; atque ipsum obruzum vocant. ¶ Sunt qui hanc vocem ducunt ab *Opbr* loco apud Indos, unde Salomoni, aliique Hebræis regibus aurum omnium optimum adveni solitum. Ita enim dicitur Obruzum, quasi Ophrizum, inquit *Hieronymus*.

Obſævio, is, n. 4. *incrudeliter contra, ἀνταρκαλεῖται*, contra ſævio. *Plaut. Epid. 4. l. 29.* Qui per voluptatem in me ærumna obſævilli graviter. Alii leg. *in me ærumnam obſævisti gravem.* hoc est me in ærumnam conjecisti; ut sit præteritum ab *obſervo*, is.

Obſalſto, as, a. 1. est salutandi gratia se se offerre alicui. *Fest.*

Obſaturo, as, a. 1. *ἀποκορῆναι*, saturo, saturitatem usque ad fastidium induco. *Ter. Heaut. 4. 7. 27.* Næ tu propediem, ut istanc rem video, istius obſaturabere.

Obſcævo, as, avi, atum, a. 1. vox est hybrida ex latino *ob*, & græco *σκῆνός*, (quod sinistrum, infelicem, inauspiciatum significat) conflata, usurpaturque a *Plauto* pro male ominari, malo omine rem aliquam impedire, vitare, turbare, ubi ait *Afin. 2. l. v. ult.* Metuo, quod illic obſcævavit meæ fallæ fallaciæ. Alii leg. *obſcænavit*, eodem sensu.

Obſcæne, adv. *lordanæ, ἀσχηρῶς*, impure. *Cic. 1. Off. c. 35.* Latrocinarum, fraudare, adulterari, re turpe est, sed dicitur non obſcæne. *Id. 3. de nat. Deor. c. 22.* Obſcænius excitata natura Mercurii traditur. *Eutrop. l. 8. c. penult.* Impudicissime, & obſcænisſime vixit.

Obſcænitatis, atis, *oſceniſis, difoneſtis, ἀσχηρῶς*, impuritas, fœditas. *Cic. 1. Off. c. 29.* Rerum turpitudinis adhibere verborum obſcænitatem. *Sueton. in Claud. c. 15.* Obſcænitatis in fœminas reus. Ubi fingularem quandam libidinis fœditatem notat. Adde *eund. in Tiber. c. 45.* ubi eodem sensu usurpat.

Obſcæno, as, V. **Obſcævo**.

Obſcænus, a, um, *di mal' augurio, Ger. garſtig, Gal. de mal' augure, Hiſp. de mal' aguro, αὐροχῶς*, proprie est, quod mali auspicii est, inauspiciatum, infelix, malum omen afferens, teste *Fest.* Varia hujus nominis aſſertur Etymologia, & inde varia scriptio. Plurimi scribunt *obſcænus* per *æ*, quasi sit ab *obſ*, & *κακός*, quod *caenum* aliquando significat: nos cum *Manutio*, *Priſciano*, & aliis sine diphthongo scribimus, sine sit ab *obſ*, & *cano*, sive ab *ob*, & *sceno*, sive ab *Ofcis*. *V. Voff. in Etymolog. Virg. 3. Æn. v. 241. de Harpyis.* Obſcænas pelagi ferro lædare volucres. Ubi *Serv.* Obſcæne aves lunt, quæ canendo adverſa significant. *Sueton. in Galba, c. 4.* Cæteris ut obſcænum ostentum abhorrentibus. *Festus:* Alienſis dies dicebatur apud Romanos obſcæniſſimi omnis. *Catull. carm. 68. ad Mall. v. 99.* Troja obſcæna. h. e. inauspiciatissimis condita. ¶ Sæpiſſime usurpat pro turpi, impudico, *oſceno, difoneſto.* *Cic. ad Q. Fr. l. 2. ep. 3.* Obſcæniſſimi verſus. *Id. 5. Tuſc. c. 38.* Illud Antipatri est quidem paulo obſcænius. ¶ Obſcæni, absolute, dicuntur impudici. *Senec. Controu. l. 4. in Excerpt. sub fin.* obſcænos & impudicos conjungit. ¶ Obſcæna, orum, sunt pudenda. *Pomp. Mel. l. 3. c. 7.* Pars nudi agunt, pars tantum obſcæna velati. Adde *Cic. l. 9. Fam. ep. 22. & Senec. ep. 70.*

Obſcuratio, onis, f. *oſcuratio, ἀσφα*, Ger. *verſin ſterung*, Gal. *obſcurciſſement*, Hiſp. *oſcuridad, σκοπιότης*, actus obſcurandi, obſcuritas. *Cic. 4. Finc. c. 12.* Quibus autem in rebus obſcuratio tanta non fit. *Id. apud Auguſtin. l. 3. de Civ. Dei. c. 15.* Obſcuratio ſolis.

Obſcuratus, a, um, nom. ex particip. *oſcurato, oſcuro.* *Cic. 2. de Orat. c. 23.* Memoria ſenſim obſcurata. *Horat. l. 2. ep. 2. v. 115.* Obſcurata diu populo vocabula rerum.

Obſcure, adv. *oſcuramente, כסתר*, Ger. *duckel*, Gal. *obſcurement*, Hiſp. *oſcuramente, σκοτεινός*, tenebricoſe, sine lumine. Translate ponitur pro involute, implicite, difficile. *Cic. 2. Fin. Quia de natura nimis obſcure memoravit. Id. in Catil. Non agam obſcure. Id. 4. Acad. Alterum palam, alterum obſcurus. ¶ Obſcure aliquid ferre, eſt diſſimulanter ferre, ſic, ut nemo agnoſcat notas animi commoti. *Cic. pro Cluent. c. 19.* Neque id obſcure ferebat, neque diſſimulanter ullo modo poterat. ¶ Obſcure naſci, *naſceri di vil condicione.* *Macrobi. l. 7. Saturn. c. 3.* Sic obſcureſſime natus, apud *Ammian. l. 29.* Non obſcure, h. e. manifeſto, aperte. *Cæſar. l. 8. B. Gall.* Neque obſcure hæc duæ legiones uni *Cæſari* detrahuntur.*

Obſcuritas, atis, f. 3. *oſcuritas, חשך*, Ger. *duckelheit*, Gal. *obſcurite*, Hiſp. *oſcuridad, אשך*, tenebriſſimo, caligo, opacitas. *Plin. l. 20. c. 1.* Obſcuritates, & vitia oculorum ſanat. ¶ Translate ſumitur pro difficultate. *Cic. 4. Fin. Sed ineſt in rebus iſtis obſcuritas. ¶ Item pro ignobilitate. Cic. 2. Off. c. 13.* Quorum autem prima ætas propter humilitatem, & obſcuritatem in hominum ignoratione verſatur.

Obſcuro, as, a. 1. *oſcurare, חשך*, Ger. *verdunckeln*, Gal. *obſcurcier*, Hiſp. *oſcurecer, אשך*, obſcurum reddo, obumbrō, velo, tenebras aſſero. *Cic. 2. de nat. Deor.* Nos autem tenebras cogitemus tantas, quantæ quondam eruptione *Ætnæ*orum ignium finitimas regiones obſcuraviffie dicuntur. ¶ Translate ponitur pro non curare, tegere. *Cic. pro Arch. c. 21.* Neque enim eſt hoc diſſimulandum, quod obſcurari non poteſt. *Id. pro Cluent. Nilhil me nec ſubterfugere voluiſſe reticendo, nec obſcurare dicendo. ¶ Item pro ignobile reddere. Cic. de Fin. Omnia illa, quæ tu bona vocas, necesse eſt obſcurari, & non apparere. ¶ Obſcurare aliquid allegorice, *Id. Attic. l. 2.* Itali dicunt, *parlar ſotto metafora.**

Obſcūrus, a, um, *oſcuro, אשך*, Ger. *dunckel*, Gal. *obſcur*, Hiſp. *oſcuro, σκοτεινός*, obſcuritatem habens, tenebricoſus, sine lumine. *Claudian. l. 2. in Eutrop. v. 231.* Internis tenebris obſcurior. *Virgil. 2. Æn. v. 420.* Si quos obſcura nocte per umbram tudimus inſidius. ¶ Translate ponitur pro involuto, implicito, difficili. *Cic. 2. de Orat. c. 36.* Videre res obſcuriſſimas. *Quintil. l. 7. c. 11.* Obſcurum jus. *Horat. l. 3. ep. 14.* Obſcurum odium. ¶ Item pro dubio, incerto. *Cic. de L. Agr. Nolo ſuſpenſam, & incertam plebem R. obſcura ſpe, & cæca expectatione pendere. ¶ Item pro ignobili, quæ Metaphora inde tracta eſt, quod viri nobiles omnibus conſpicui ſunt, & cogniti, contra qui humili genere ſunt orti, tanquam in tenebris agentes, nemini innotefcant. *Cic. 1. Off. c. 32.* Qui magna ſibi proponunt obſcuriſſimi orti majoribus. ¶ Item pro aſtuto, & fallaci. *Cic. 3. Off. Sed verſuti potius, obſcuri, aſtuti, fallacis, malitioſi, callidi, veteratoſi, vaſtri. Id. Verr. l. 1. c. 2.* Quod ſi quam auidax eſt ad conandum, tam eſſet obſcurus in agendo, torſiſſe nos teſſelliſſet. ¶ Non obſcūrus, pro aperto, manifeſto. *Cic. 13. Fam. ep. 70.* Non obſcūra benevolentia tua in me. ¶ *Obſcūrum* adverbialiter pro obſcure, *Lucan. l. 5. v. 632.* obſcūrum nimboſus diſſilit aer.*

Obſcuro, onis, f. *præſtata, λιπαρότης*, præcatio, obſeſtatio, præces. *Cic. pro Pont.* Eius vos obſcurationem repudiare, & *Id. l. de Inv. c. 16.* Si præce, & obſcuratione humili, ac ſupplicii utemur. ¶ *A Cic. l. 3. de Orat. c. 53.* enumerantur inter figuras ſententiarum.

Obſcuro, as, avi, atum, a. 1. *præcare, חפץ*, Ger. *umb gottes willen bitten*, Gal. *prier, rogar, λιπαρίω*, oro, obteſtor, deprecor, a ſacro, quasi per ſacra rogo, vel opem a ſacris rogo. *Cic. pro Quint. Nævium obſcrauit per fratris ſui mortui cinerem. Plaut. Bacch. 4. 9. 102.* Si ſas eſt obſcrauit abs te, pater. *Ter. Heaut. 5. 5.* Obſcra, ne ſacias. *Plin. l. 9. ep. 29.* Venia obſcrauda eſt. *Plaut. Amph. 1. 1. 231.* Obſcra, ut per pacem liceat te alloqui. ¶ Obſcrauit fidem alicuius, h. e. per fidem. *Id. ib. v. 217.* Tuam fidem obſcra. ¶ Obſcra, obteſtor sæpe a *Cicerone* conjunguntur, ut *Attic. l. 11. &c.* ¶ Obſcrauit præcibus, *Marcell. ad Cic. 4. Fam. ep. 11.* ¶ Sæpe adverbialiter ponitur, ut quæſo. *Ter. Eun. 5. 5. 21.* Obſcra, an iſt eſt? *Cic. Att. l. 13. ep. 13.* Attica mea, obſcra te, quid agis?

Obſcundanter, adverb. obſcundando. *ep. 13. Nigidius apud Non. c. 2. n. 607.* Obſcundanter naturæ vivere.

Obſcundatio, onis, f. obſequium, ut obſcundatio ſervilis, *l. 92. Cod. Theodof. de Decurionib.*

Obſcundator, m. 3. ut, obſcundatores ſacrorum ſcrimiorum, h. e. qui in ſacris ſcriniis ſervandis operam navant, *l. 3. Cod. Theodof. de proximis comitib. diſpoſit.*

Obſcundo, as, avi, atum, *ſecundare, compiacere, אר*, Ger. *zu willen ſeyn*, Gall. *complaire, faire au gré*, Hiſp. *complacer, hacer lo que otro quiere, osweryo*, eſt obſequi, omnia ad alterius nutum facere, ex ob, & præp. *ſecundum.* *Cic. pro L. Man. c. 16.* Ut ejus ſemper voluntatibus non modo cives aſſerentur, ſocii obtemperant, hoſtes obediunt, ſed etiam venti, tempeſtatesque obſcundant. *Liv. l. 3. c. 35.* Obſcundando mollire impetum aggrediuntur. *Terent. Heaut. 4. 6. 23.* Obſcundare in loco.

Obſcuro, & Obſequio, onis, f. obſequium. *Arnob. l. 7.* Inviolabili obſequione ſervare.

Obſequior, & Obſequitor, oris, m. qui obtemperat. *Tertull. l. 4. cont. Marcion. c. 9.* Obſequiores legis.

Obſepio, is, a. 4. *circundare di ſiepo, chiudere, חשך*, Germ. *umbzungen*, Gal. *environner, & colorer des hayes*, Hiſp. *sapiar, verdar, περιφρατω*, ſepibus circundo, claudio. *Cic. pro Mur.* Hæc omnia tibi accuſandi viam muniebant, adipiſcendi obſepiebant. *Liv. l. 9.* Hæc Plebi ad *Curules* Magiſtratus iter obſepit. *V. Obſepius.*

Obſeptus, a, um, nom. ex particip. *obſepo, ſerrato.* *Liv. l. 25.* Alii obſeptis itineribus ſuper vallum ſalunt. *Silius l. 12. v. 110.* Obſepia viam. *Plaut. Caf. 5. 2. 35.* Ubi illum ſaltum video obſepium.

Obſequia, æ, f. *obſequio, compiacenza, δευπραξία*, morigeratio. *Plaut. Afin. 1. 1. 50.* Omnes parentes, Libane liberis ſuis, qui mihi auſcultabant, ſacient obſequiam. *Festus.* Obſequia, obſequium.

Obſequios, tis, o. *obediens, obſequioſo, υπακούω*, obediens. *Planc. Senatui. l. 10. Fam. ep. 8.* Legiones noſtra liberalitate nobis obſequentes. *Terent. Heaut. 3. 5. 9.* Homo obſequens voluptati. h. e. deditus. *Colum. l. 3. c. 8.* Cuiz mortalium obſequentiſſimum Italiani, quæ pene totius orbis, fruges, adhibito ſtudio colonorum, ferre dedit. ¶ Proprie *Senec. ep. 50.* Quanto facilius animus accipit formam, flexibilis, & omni humore obſequentior?

Obſequenter, adv. *πειθωδώς*, obediens, *obedientemente, obſequioſamente.* *Apul. l. 11. Metam. circa princ. de luna:* Nunc incrementis conſequenter augetur, nunc decrementis obſequenter imminuit. *Plin. l. 3. ep. 24.* Vixit in contentuſſimo ſeveriſſime, & tamen obſequentiſſime.

Obſequentia, æ, f. idem ac obſequium, *conſeſcenda.* *Cef. 7. B. G. c. 29.* Factum impudentia Biturigum, & nimia obſequentia reliquorum.

Obſequiæ, arum, f. idem quod exſequiæ. *Inſcript. apud Fabrett. p. 702.* Me decuit morti prius occubiſſe ſupremæ, Teque mihi tales, nate, dare obſequias.

Obſequialis, le, adject. obſequioſus. *Fortun. l. 6. carm. 7.* Solvit & exſequias obſequialis amor.

Obſequibilis, le, o. 3. *ὑπακούω*, qui obſequitur. *Gell. l. 2. c. 29.* Cognatos, aſſineque nullos ferme tam obſequibiles eſſe ait.

Obſequioſus, a, um, *ὑπακούω*, qui facile obſequitur. *Plaut. Capt. 2. 3. 57.* Nihil ſecius mihi obſequioſius ſemper fuiſti.

Obſequioſus, ii, n. *obſequio, compiacimento, חפץ*, Germ. *uſſabſung*, Gal. *reſpect, obſeſſance*, Hiſp. *acatamiento, δευπραξία*, officium, quo quis id ſequitur, & facit, quod alteri placitum novit. *Ter. Andr. 1. 1. 41.* Obſequium amicos, veritas odium parit. *Cic. 1. de Leg. Cum animus a corporis obſequio, indulgentiaque diſceſſerit. Id. in Pijon. c. 2.* Patientia, & obſequio ſuo aliquem mitigare, *con la convenienza.* ¶ *Gratiarum obſequio.* *V. Graſſor.* ¶ Obſequium animo ſumere, eſt ſibi indulgere. *Plaut. Bacch. 4. 10. 7.* ¶ Translate *Ovid. l. 2. de art. am. v. 179.* Fleſcitur obſequio curvatus ab arbore ramus: Franges, ſi vires experiere tuas.

Obſequor, eris, quatus, & cutus ſum, *compiacere, conſeſcendere, אר*, Germ. *zu willen ſeyn*, Gal. *obeir, complaire*, Hiſp. *temporario, complazer, υπακούω, χαριζομαι*, alterius voluntati morem gero, inſervio, indulgeo, cum dat. *Cic. 2. Fin. c. 6.* Obſequar igitur voluntati tuæ. *Id. l. 1. Fam. ep. 9.* Tempeſtati in navigando obſequi, artis eſt. ¶ Obſequi animo ſuo, vel obſequi animo, eſt indulgere ſibi. *Plaut. Bacch. 3. 3. 12.* Lubido eſt homini, ſuo animo obſequi. ¶ Reperitur etiam cum acc. communi. *Gell. l. 2. c. 7.* Sed ea tamen, quæ obſequi non oportet.

Obſeratus, a, um, adject. *ſerrato, obſepo.* *Horat. Epod. 17.* Quid obſeratis auribus fundis præces? *Liv. l. 5. c. 41.* *Ædificiis obſeratis.*

Obſero, as, avi, atum, a. 1. *ſerrare, חפץ*, Ger. *verſchleſſen*, Gal. *fermar au verouil*, Hiſp. *cevar con llave, o con aldaba, περικλιω*, occludo, veluti ſera impoſita. *Ter. Eun. a. 5. ſc. 5. v. 25.* Tu abi, atque oſtium obſera intus. *Caſull. carm. 52. in Cæmerium.* Licet, obſeræ palatum. h. e. os claudas, neque loquaris.

Obſero, ris, evi, itum, a. 3. *ſeminare, χερσπομοιρω*, idem ac ſero, vel circum ſemino. *Cic. 2. de Leg. c. 28.* Obductæque terra erat, frugibus obſerabatur. *Plaut. Trin. 2. 4. 129.* Frumenti cum alibi meliſ maxima eſt, minus reddit, quam obſeraris. ¶ Ponitur etiam pro circumplantare. *Col. de arb. c. 3.* Agrum antequam vineis obſeras. ¶ Translate obſerere mores, eſt imbuer. *Plaut. Trin. 2. 4. 130.* Hem iſtic oportet obſerari mores malos, ſi in obſerendis poſſit interſicere. ¶ Obſerere pugnos, eſt pugnos indere, pugnis percutere. *Id. Men. 5. 7. 23.* Hiſce ſementem in ore faciam, pugnoſque obſeram. *V. Somentis.*

Obſervabilis, le, adject. *obſervabile, ſunt obſervare poſſumus.* *Quintil. l. 9. c. 1.* Manus averſæ & teclæ minus ſunt obſervabiles. h. e. minus cavili poſſunt. *Apul. 11. Metam.* Patientia obſervabilis. *degnis di ammirazione.*

Obſervans, tis, nom. ex particip. *obſervante, reſpectoſo, vivente, οβερῶν.* *Cic. 16. Attic. ep. 16.* Ut inebereque paucos que obſervantes, atque amantes me habere exiſtitem. *Id. Q. Fr. l. 1. ep. 2.* Obſervantiſſimus miſi homo. *Plin. l. 10. ep. 11.* Obſervantiſſimus omnium obſervantium. *Claudian. de IP. Conf. Honor. v. 289.* obſervantior æqui.

Obſervanter, adverb. obſervando. *Macrobi. l. 1. in Somn. Scip. c. 1.* Idem obſervanter ſecutus eſt in illis præcipue voluminibus, quibus ſtatim Reip. tormandum præcepit. *Gell. l. 10. c. 21.* Obſervantiſſime ritate

re aliquid. *Ammian. l. 23.* Observantius hæc declinat.

Observantia, *z*, f. *observantia*, *viverenza*, כבוד, Germ. *eherebierung*, Gal. *observatio*, *reverence*, Hisp. *observacion*, *ἄστυμασία*, veneratio, & honoris exhibitio in aliquem. *Cic. 2. de Inv.* Observantia est, per quam homines aliqua dignitate antecedentes cultu quodam, & honore dignamur. *Id. Attic. 11. ep. 17.* De tua erga fe observantia plurima exponit. *Id. 12. Fam. ep. 26.* Observantia colere aliquem. *Liv. 1. 1. c. 35.* Obsequio & observantia in regem cum omnibus certasset. ¶ Accipitur & pro observatione, consideratione. *Vellej. l. 2. c. 106.* Temporum observantia. *Pompon. l. 2. de orig. jur. §. 24.* Juris observantia defecit in hoc.

Observare, adverb. *observando*. *Gell. l. 2. c. 17.* Observate, curiosèque animadvertit M. Tullius.

Observatio, *onis*, f. *observazione*, *avversimento*, נשכר, Germ. *vsvarnehmung*, Gal. *observation*, Hisp. *observacion*, *ἀστυμασία*, animadvertio, annotatio, attentio. *Quintil. l. 2. c. 11.* Observatione perpetua dignum aliquid. *Cic. 2. Offic. c. 25.* Notitia vii corporis, & observatione sustentatur valetudo. ¶ Quandoque ponitur pro honore, & reverentia. *Val. Max. l. 1. n. 8.* Quo minus religionibus suis tenor, suaque observatio redderet. ¶ Item pro cautela. *Cic. 1. Offic. Summa* erat observatio in bello movendo apud antiquos. ¶ Item pro vivendi ratione, quæ ægrotis a medicis præscribitur. *Celsus*. Huc referri potest & illud quod modo ex *Cic. 2. Offic. attulimus*. ¶ In observatione est, h. e. observatur. *Plin. l. 17. c. 21.* Quondam in observatione erat, ut detringentur ex imputata buxo. ¶ Observantio operam dare, pro fervare, custodire, *Plauti est Mil. 2. 6. 5.*

Observator, *oris*, m. qui observat. *Plin. in Paneg. c. 40.* Nemo observator, nemo castigator assistet. *Senec. ep. 41.* Sacer intra nos spiritus sedet, malorum, bonorumque nostrorum observator, & custos.

Observatrix, *icis*, f. quæ observat. *Tertull. de corona Mil. c. 4.* Conluetudo confirmatrix, fides observatrix.

Observatus, *a*, um, animadvertus. *Virg. 2. Æn. v. 754.* vestigia retro Observata sequor.

Observatus, *us*, m. idem ac observatio. *Varr. l. 2. de re rust. c. 7.* Ex observatu dicunt, eum equum habere annos sexdecim.

Observatio, *as*, a. i. frequentativ. observo. *Cic. l. 1. Div. c. 45.* Deorum voces Pythagore observaverunt. Ita habetur in quibusdam MSS. & editis. Alii *observaverunt*.

Observo, *as*, a. i. *observare*, *por mente*, נשכר, Germ. *vsvarnehmen*, Gal. *observer*, Hisp. *observar*, *ἀστυμασία*, est advertere aliquid oculis, animoque. *Ter. Andr. 1. 1.* Observes filium, quid agat. *Cic. 4. Tusc. c. 9.* Tempus ulciscendi observare. *Id. de Clar. Or. c. 72.* Observare fe. *observare fe stesso*, *aver la mira alle proprie azioni*. Observata Hippocrati, pro notata ab Hippocrate, *Plin. l. 7. c. 51.* ¶ Observare leges. h. e. custodire. *observare fe leggi*. *Cic. pro Dom. sua.* Sic observare lætus ictum. *Sil. lib. 17.* ¶ Observare nutum aliquid, *star attento ai cenni di alcuno*. *Cic. 4. Tusc. apud Non.* ¶ Item pro admirari, colere, assidue cum aliquo esse honoris causa. *Cic. 5. Fam. ep. 8.* Quod me, quamquam a pueritia sua semper, tamen hoc tempore maxime, sicut alterum parentem, & observat, & diligit. ¶ Interdum observare est verbum Augurum, cum de celo servant, teste *Servio in illud Virg. Æn. 6.* Observant quo signa ferant, quo tendere pergant. ¶ Observare est ostium, *far guardata alla porta*. *Plaut. Mil. 2. 3. vers. penult.*

Obses, *ionis*, com. *obfaggio*, נכר, Germ. *geisfel*, Gal. *orage*, Hisp. *reher*, *ἄστυμασία*, qui traditur imperio alicuius ea conditione, ut, si dator obsidis a fide recedat, recipienti sit potestas in corpus, & vitam ejus, qui datus est. *Cf. l. 1. B. Gall. c. 14.* Ut obsides accipere, non dare consueverint. *Cic. pro L. Man. c. 12.* Pompejus eis spem deditiois non ademit, obsides imperavit. ¶ Transfertur etiam ad res inanimatas. *Cic. 4. Catil. Habemus enim a C. Casare sententiam tanquam obsidem perpetuam in Remp. voluntatis.*

Obsessio, *onis*, f. *assedio*, נכר, Germ. *belagerung*, Gal. *siege*, Hisp. *sisio*, cerco, *πολιορκείας*, actus obsidendi. *Cic. pro Dom.* Obsessione temporiorum, occupatione tori. *Cf. l. 1. 3. Bel. Civ. c. 51.* Obsessionem onnitere. *levat l' assedio*.

Obsessor, *oris*, m. *assediatore*, נכר, Ger. *belagerer*, Gal. *assiegeant*, Hisp. *cercedor*, *sisidor*, *πολιορκητής*, qui obsidet. *Cic. pro Dom. c. 5.* Fori decapulator, obsessor curiæ. *Liv. l. 9. c. 15.* Obsessor Luceriæ urbis.

Obsessus, *a*, um, adject. *assediato*, *chiuso*. *Vellej. l. 2. c. 51.* Inopia obsidentibus, quam obsessus, est gravior. *Virg. 3. Georg. v. 508.* Obsessæ taudes. *Senec. Herc. Fur.* Pectora obsessa multis malis. *Cf. l. 1. B. C. Omnibus rebus obsessi tandem colloquium petunt.*

Obsibilo, *as*, a. i. libilo, exhibilo. *Apul. Metam. 11.* Dulces strepitus obsibilabant.

Obsidatus, *us*, m. ipfa obsidum obligatio, vel conditio. *Ammian. l. 16. c. 27.* Obsidatus pignore tentus in Galliis. *Id. l. 25. c. 24.* Obsidatus specie viri celebres atrinsecus dantur.

Obsidio, *es*, edi, essum, a. 2. *sedere attorno*, *περιελαύνω*, proprie circumfedere. *Curr. l. 8. c. 6.* Per hos pellices introducebantur alio aditu, quam quem armati obsidebant. Adde *Plaut. Rud. 3. 3. 36.* ¶ Interdum reperitur pro simplici sedeo. *Cic. Adel. 4. 6.* Nunc vero domi certum obsidere est. ¶ Fere ponitur pro vi circumfedere, fossa, & vallo septum tenere, *assediare*, נכר, Germ. *belagern*, Gal. *assieger*, Hisp. *cercar*, *sisiar*, *πολιορκείας*. *Cic. pro Font.* Ab his gentibus obsidium Capitolium est. *Id. l. 6. c. 8.* Obsidare itinera. ¶ Aliquando pro occupare, & detinere. *Cic. 1. Ver.* Sed qui meum tempus obsideret. hoc est, qui acculando locum occuparet, ut ego istum accusare non possem. *Virg. 3. Æn. v. 400.* Et Salentinus obsedit milite campos. ¶ Obsidere stuprum, est per insidias stupri occasione accupari. *Cic. in Casil. l. 1. c. 10.* Jacere humi non solum ad obsidendum stuprum.

Obsidiæ, *arum*, f. i. idem ac insidiæ. *Col. l. 8. cap. 2.* Ne obsidiis hominum, aut insidiosorum animalium diripiuntur.

Obsidianus lapis, genus lapidis pellucidus, nigerrimi coloris, quod in speculis parietum pro imagine umbras reddit, ita dictum ab Obsidio inventore. Nascitur maxime in Æthiopia, item in India, in Hispania, ad Oceanum, & in Samnio Italiz. *Plin. l. 36. c. 26.* ¶ Obsidianum vitrum obsidiani lapidi simile. *Id. ib.*

Obsidio, *onis*, f. *assedio*, *περιελαύνω*. *Cic. pro Mur. c. 9.* Partim vi, partim oblihone urbes capere. *Liv. l. 5. c. 2.* Cum spes major Romanis in oblihone, quam in oppugnatione esset. *piu nell' assedio*, *che nell' assalto*, *e oppugnazione*. *Nepos in Epamin. c. 8.* U-berem oblihone claudere. *Id. in Alcibiad. c. 4.* In oblihone tenere. *Cf. l. 3. B. C.* Habere in oblihone. *Quintil. l. 1. c. 10.* Trahere oblihone in longum.

Obsidionalis, & *le*, o. 3. *πολιορκητικός*, quod ad oblihone(m) spectat, ut Corona obsidionalis. *Fest.* Obsidionalis corona est, quæ datur Imperatoris ei, qui oblihone liberavit ab hostibus oblihos. Ea fit ex gramine vi ridii, fere ex eo loco decerpto, in quo erant inclusi. *Aur. Vict. de Vir. Illust.* Quare a Minutio, & ejus exercitu obsidionali corona donatus est. Adde *Liv. l. 7. c. 37.*

Obsidor, *aris*, d. i. *far insidie*, *περιελαύνω*, insidias facio. *Col. l. 9. c.*

14. Qui ante alvearia plerunque obfidantur prodeuntibus.

Obsidium, *ii*, n. 2. idem ac obsidio. *assedio*. *Tac. l. 4. Ann. c. 37.* Prime sui incessu solvit obsidium. *Gell. l. 15. c. 30.* A peritia, disciplinaque faciendi obsidii. ¶ Obsidio dare alicui aliquid, est, oblidem dare, apud *Tacit. l. 11. Ann. c. 10.* ¶ Translate *Col. l. 9. c. 7.* Cum licet vitare pestis obsidia per aliquid vadentibus effugium. h. e. pestem circumquaque oblidentem.

Obsido, *is*, edi, essum, a. 3. idem ac obsideo, *assediare*, *occupare*. *Lucret. l. 4. v. 351.* Obsiditque vias oculorum. *Id. ib. v. 1085.* Quæ quoniam certas possunt oblidere partes. *Virg. 9. Æn. v. 159.* vigiliam excubiis oblidere portas.

Obsigillo, *as*, a. i. abscondo, ab antiquo more obsignandi anulo, quæ clausa esse volebant. *Sen. ep. 115.* Nunc multa obsigillant. Plerique tamen leg. *obsigillant*.

Obsignator, *oris*, m. *ἑπισφραγιστής*, qui obsignat. *Cic. pro Cluent.* Literarum obsignator. ¶ Speciatim obsignatores dicti sunt testes, qui testamentum signis suis obsignabant. *Cic. pro Cluent.* Oppianicus obsignatores ad eum adducit. *Id. Attic. 12. ep. 18.* Terentiam de obsignatoribus mei testamenti loqui.

Obsignatus, *a*, um, adject. *sigillato*. *Cic. 8. Attic. ep. 6.* Obsignata epistola. *Id. 2. Divin. c. 70.* Aliquid obsignatum habere. *Id. 5. Tusc. c. 11.* Tu quidem tabellis obsignatis agis mecum. h. e. convincis me testimonio scriptorum meorum. proverbium est, ductum, opinor, a fori consuetudine, ubi tabellæ rite obsignatæ si proferantur, iis refragari non licet.

Obsigno, *as*, a. i. *sigillare*, *suggellare*, חתם, Ger. *versegeln*, Gal. *stetler*, *cacheter*, Hisp. *firmar*, *ἑπισφραγίζω*, signi impressione occludo, & ad literas, cæteraque, quæ signo quovis notantur, aut imprimuntur, pertinet. *Cic. Att.* Obsignaram jam epistolam meam. *Id. pro Cluent.* Testamentum in alias tabulas transcriptum signis adulterinis obsignavit. *Id. ib. Pecunia obsignata. Id. 6. Verr.* Publico signo literas obsignandas curavi.

Obsimulatus, *a*, um, adject. simulatus, fictus. *Ammian. l. 28. c. ult.* Obsimulatus documentis probabilibus.

Obsipio, *as*, a. i. *ὑπερβάλλω*, objicio, ab antiquo *sipo*. *Fest.* Insipare, farinulam jacere pulvis: unde dissipare, obsipare, ut cum rusticis dicunt: *Obsipa pulvis escam*. *Plaut. Cist. 2. 3. 37.* Obsipat aqualum. hoc est adpergit.

Obsistio, *is*, stici, statum, vel situm, n. 3. *ostare*, *far resistenza*, לבנים עיני, Ger. *widerstehen*, Gal. *resister*, *s' opposer*, Hisp. *resistir*, *ἀντίσταμαι*, contra sisto, obisto, repugno. *Cic. 7. Verr.* Quis enim unquam iustus libidini obstitit? *Id. de Senec. c. 20.* Audaciter alicui obstitere. ¶ Interdum significat in aliquo loco fe sistere. Itaque hoc sensu *Plaut. Mitr. 2. 3. 62.* Hic obstitam, ne imprudenti ea fe surreptit mihi. *Id. ib. v. ult.* Oportet hoc observare obstitum: hac obstitam. *Id. Capt. 4. 2. 11.* Obstitere obviam alicui. ¶ Cum infinito, *Tacit. de Germ. c. 34.* Nec detuit audientia Druso Germanico, sed obstitit Oceanus in fe simul, atque in Herculeum inquiri.

Obsistus, *a*, um, *περιελαύνω*, quod circum seminatam, aut plantatum est, quod constum est, partic. ab *obsere*. *Liv. l. 28.* Fragosa loca, & obsita virgultis tenebant colles. *Ovid. 13. Metam.* Rura obsita pomis. ¶ Translate ponitur pro tecto, obtecto, involuto, *involto*, *coperto*, *περικλυμίνω*. *Cic. 1. Tusc. c. 21. ex poeta.* Obnubila, obsita tenebris loca. *Hor. l. 1. Carm. od. 18.* Variis obsita trondibus. *Virg. 8. Æn. v. 307.* Obstitus ævo. *carico d'anni*. *Senec. Agamem.* Obstitus pædore. *Ter. Eun. 2. 2. 5.* Annis, & pannis obsitus. h. e. senex, & pannosus. *Liv. l. 29. c. 16.* Obstitus squalore, & fordibus.

Obsolefacio, *is*, eci, actum, a. 3. *mittere in disuso*. *Arnob. l. 5.* Ne illam vis temporis, & vetustatis obsoleteret longitudo.

Obsolefactus, *a*, um, *Senec. ep. 90.* Rivi non opere, nec fitula, nec ullo coactio iunere obsolefacti, sed sponte currentes, *contaminati*. *Id. ep. 29.* Auctoritas obsolefacta. *avulsiata*, *sprezzata*. *Valer. Max. l. 3. c. 5.* Togæ turpitudinis maculis obsolefacta. h. e. inquinata.

Obsolestio, *is*, actus sum, anom. passiv. *Sucton. in Aug. cap. 89.* Admonebatur, ne paterentur nomen suum commissionibus obsolefieri. *rendersi volgare, e esser' avulsiato*.

Obsolus, *es*, lui, & levi, etum, n. 2. non esse in uso, *ἀπαρχαυμένη*, in usu non sum, antiquus sum. *Cic. 2. Phil.* In homine enim turpissimum obsolebant dignitatis insignia. idest fordebat. *Id. 1. de Inv. c. 26.* Et quæ propter vetustatem obsoleverunt. V. *Obsolestio*.

Obsoletio, *is*, levi, vel lui, letum, n. 3. *disusarj*, *invecchiarsi*, Ger. *in abgangkommen*, Gal. *aller hors d'usage*, Hisp. *desafoscumbiarje*, *ἀπαρχαυμένη*, deficio, defuesco, inveterasco, ab usu recedo. *Cic. pro Leg. Man. c. 17.* Obsolevit jam ista oratio, re multo magis, quam verbis retutata. *Id. de Leg. Agr. l. c. 7.* Vestigial in pace niteat, in bello non obsolecat. *Id. pro Senec. c. 28.* Virtus splendet per fe semper, nec alienis unquam fordibus obsolefci. *non perde il suo splendore*. *Curr. l. 9.* Obsolefci gloria. *Tacit. 4. Ann.* Laus alicujus obsolefci.

Obsolète, *adv.* antique, sordide. *Cic. 3. Ver. c. 58.* Paulo tamen obsolefci vestitum videret.

Obsolète, *as*, a. i. *macchiato*, obsolefacio, obsoletum reddo. *Tertul. apolog. c. 15.* Majestatis vestigia obsolefant. *Id. advers. Gnafl. c. 6.* Qui vestitum obsolefci nuptialem.

Obsolète, *a*, um, *disusato*, *παλαιωμένος*, id, quo uti volebamur, nec utitur amplius, quod ab usu recellit, inveteratum, antiquum. *Cic. 3. Ver.* Ne hæc torte cuiquam nimis antiqua, & obsoleta videantur. *Id. ib. c. 9.* Oratio paulo obsolefior. ¶ Item detritus, sordidus. *Id. Agrar. 2. c. 5.* Vestitum obsolefior, corpore inculto, & horrido. *Apul. l. 4. Florid.* Obsolefissimus vestitu. *Horat. epod. 17.* Mulier obsolefa sordibus patearis. *Senec. Agamem. v. 967.* Dextra obsolefa sanguine, *contaminata*, *lurda*. *Cf. l. 2. c. 11.* A cicercula colore tantum discernitur: nam est obsolefior, & nigro propior. *colere piu smorta*.

Obsolidatus, *a*, um, adject. *affodato*, solidatus, firmatus. *Vitruv. l. 1. c. 2. c. 3.* Tectorio inducto, risidique obsolidato.

Obsonator, *oris*, m. *spenditore*, *δωστής*, qui emit obsonia. *Senec. epist. 41.* Obsonatoribus domini palatus subtilis notitia est. *Plaut. Mil. 3. 1. 73.* Primarius paratibus, obsonator optimus.

Obsonatus, *us*, m. *δωστικός*, obsonium, vel obsonii apparatus, *provvigione di companatico*. *Plaut. Truc. 4. 2. 27.* Dare minam in obsonatum.

Obsonito, *as*, n. 1. frequentativ. sæpe obsonor. *Cato apud Festum.* Postea centenis obsonitavere.

Obsonium, *ii*, n. *vivanda*, *companatico*, *δωστικός*, quidquid præter panem & vinum in mensa apponitur, a voce Græca, quæ allata est, cui quidam ad hærentes *opsonium* scribunt. *Horat. l. 1. sat. 2. v. 9.* Omnia conductis coemens obsonia nummis. *Juven. Sat. 11. v. 134.* Obsonia rancidula. ¶ Interdum de piscibus tantum accipitur. De pisce enim loquitur *Juven. sat. 4. v. 64.* Exclusi expectant admissa obsonia patres. Adde *Teren. Andr. 2. 2. 22.* & *Plaut. Caf. 2. 8. 57.* ¶ V. dicta in voce *Abis*.

Obsodas, *as*, a. 1. obsonium emo, paro. *Plaut. Stich. 3. 1. 36.* Egomet ibo,

ibo, atque obsonatum. *Id. Aulul. 2. 4. 1.* Postquam obsonavit herus, & conduxit coquos. *Id. ib. 2. 45.* Tribus vobis obsonatum est, an obsono amplius? *Id. Pæn. 5. 16.* Obsonare prandium. Obsonare famem, est acere, excitare. *Cic. 5. Tusc. Se,* quo melius cœnaret, obsonare ambulando tamen.

Obsono, as, n. 1. a sono, as. Obsonare alicui sermone, h. e. alicui loquenti obfrepere. *Plaut. Pseud. 1. 2. 74.* Male facis mihi, cum sermone huic obsonas. *Ps. Taceo.*

Obsonor, aris, atus (um, depon. 1. *comperare il companatico,* obsonium coemere. *Terent. And. 2. 6. 20.* Vix drachmis obsonatus est decem. *Plaut. Aulul. 2. 4. 16.* Non poterat de suo fenore suæ obsonari filiz in nuptiis?

Obtopio, is, iui, itum, a. 4. *adomensare. Scribon. Lasc. Compofis. 180.* A somni tempore prohibere, ne obtopiantur.

Obtopitus, a, um, nom. ex particip. *addormensato. Solin. c. 18.* Odoris novitate obtopitus. *Et c. 33.* Somno obtopitus.

Obsorbéo, es, ui, a. 2. idem quod sorbeo, vel totum sorbeo. *Plaut. Mil. 3. 2. 21.* Dii me perdant, si bibere potui. *P. Qui jam? L. Quia enim obforbui: nam nimis calebat. Id. Truc. 2. 3. in fine.* Sentio aperiri tores, quæ obforbent quidquid venit intra pestulos.

Obfordesco, scis, ui, n. 3. fordicus h. o. *Prudent. Apotheos. v. 146.* Ne comæ fusa humeris fumo obfordecat amaro. *Cæcil. apud Non. c. 2. n. 624.* Obforduit jam hæc in me ærumna. h. e. obfoleuit, ut *Non. ibid.* explicat.

Obstaculum, li, n. 2. *ostacolo, Ger. ein widerstand, Gal. obstacle, Hisp. estorvo, κάλυμα, impedimentum Plaut. Pseud. 1. 5. 10.* Ibi nunc oppido opposita obstacula. Meliores codices habent, *obsepta est via. Prudent. Hamartig. v. 599.* Rumpere obstacula. *Nazar. in Paneg. Constantini, cap. 7.* Quis crederet, tantis successibus tuis ullum obstaculum fore?

Obstantis, tis, nom. ex particip. qui obstat. *Horat. l. 1. ep. 14.* Obstantia claustra. *Ovid. l. 1. Amor. eleg. 11.* Moras obstantes pellere. *Tacit. 1. Ann. c. 50.* Cæcinnæ præire, & obstantia silvarum amoliri iubetur.

Obstantia, æ, f. *veffstanz, ostacolo. Varr. l. 6. c. 1.* Propter obstantiam aeris. *Et l. 8. c. 1.* Obstantia umbrarum.

Obstetrus, a, um, participium futuri temporis ab *obsto, as, Quintil. l. 2. c. 11.* Vidi quoddam in ipso litam lumine obstetrus mihi.

Obsterno, is, stravi, atum, a. 3. ante sterno, ob oculos pono. *Apul. Apolog. Uxorem fratris mihero puero obicit, & obsternit.*

Obstetricus, a, um, adject. ad obstetricem pertinens. *Anob. l. 3.* Manus obstetricias quærere. Obstetricia, h. e. obstetricum officia. *Plin. l. 35. c. 11.* Jove Liberum parturiente inter obstetricia Deorum.

Obstetricus, icis, f. *quella che aiuta la parturiente, levatrice, מילרר, Ger. hebamme, Gal. sage femme, Hisp. partera, μάχ, quæ parturientium curam habet, quasi adfestrrix, quia adfestr parturienti. Plin. l. 28. c. 7.* Quæque alia non obstetricis modo, verum etiam meretrices prodidere. *Terent. Andr. 1. 5. 64.* Obstetricem arceffe.

Obstinatè, adv. *obstinatamente, ἰχυροσυναμένως, pertinaciter, firmiter. Terent. Andr. 1. 5. 8.* Ita ne obstinate, operam dat, ut me a Glycerio miserum abstrahat? *Sueton. in Cæs. c. 29.* Obstinatus cum omnia agi videret. Et in bonam partem. *Id. in Tito c. 8.* Obstinatissime tenuit, ne quem sine spe dimitteret.

Obstinatio, onis, f. *obstinazione, ἐπιμονή, σκληροκαρδία, pertinacia, firmitas animi, ab obstinio. Cic. de Prov. Conf. c. 17.* Quæ ego omnia non ingrato animo, sed obstinatione quadam lententæ repudiavi. *Tacit. 3. Hist. c. 39.* Blæso super claritatem natalium, & elegantiam morum, fidei obstinatione fuit. In plurali num. *obstinaciones* dixit *Terent. l. 1. ad Nation. c. 17.* Poetæ tabulati sunt, obstinationem filiam esse Heredi, & Noctis, *Cic. 2. de nat. Deor.*

Obstinatus, a, um, adject. *obstinato, ὑπερταμένως, ἰσχυροκαρδίας, ἐπαρταῖς, μάχης, perseverans, obstinatus, pertinax. Liv. l. 3. c. 47.* Adversus quæ omnia obstinato animo Appius in tribunal ascendit. *Id. l. 1. Quo terrore cum vicisset obstinatam pudicitiam. Id. l. 2. c. 40.* Obstinatio adversus lacrymas. *Senec. epist. 71.* Popularium virtus pro regno suo obstinatissima. Cum infinito *Liv. l. 52.* Jam obstinatis mori spes affulget. Obstinatum est, pro certum est, statutum est. *Liv. l. 2.* Quoniam id certum atque obstinatum est, neque ego obtundam.

Obstinet dicant antiqui, quod nunc *obstendit*, ut in veteribus carminibus: Sed jam se cælo scandens aurora obstinet suum patrem. *Hæc Festus.*

Obstino, as, avi, atum, a. 1. est obfirmato, & perseveranti animo expetere, ut *Festus* exponit. *volere ad ogni maniera. Plaut. Aulul. 2. 2. in fine.* Credo, illum inaudivisti, mihi esse thesaurum domi: id inhiat: ea affinitatem hanc obstinavit gratia. *Liv. l. 23. c. 29.* Obstinaverant animis vincere, aut mori, *s'erano intesati di, ec.*

Obstipio, as, avi, atum, a. 1. obturo. Lexicographi verbum hoc, ejusque significationem confirmant loco *Plauti in Cistell.* quem nos attulimus in verbo *Obstipio.* Quidam ex iis alterum addunt ex *Mercatore* sc. 17. sed a nobis inveniri non potuit.

Obstipus, a, um, adject. obliquus, curvus, *torto, curvato, inclinatus, obliquus, curvus, ἐπιπευδός. Pers. sat. 3. v. 80.* Obstipio capite, & figentes lumine terram. *Colum. l. 7. c. 10.* Cum obstipæ fues transversa capita ferunt. *Juss. in Tiber. c. 68.* Incedebat cervicæ rigida, & obstipæ. h. e. flexo collo, & difficile se vertente. Translate *Lucret. l. 4. v. 518.* Omnia mendose fieri, atque obstipæ, necesse est. *Festus* legit *obstipæ*, & exponit obliqua.

Obstitum, i, n. locus de cælo tactus. *Cic. 2. de leg. c. 9. ubi leges antiquas referat.* Idem fulgura atque obstita pianto. Alii leg. *ofcina.* Festus, obstitum, violatum explicat.

Obstitus, a, um, adject. obliquus. *Enn. apud Fest.* Montibus obstitis, obstantibus, unde oritur nox. Addit tibi *Festus* aliud ex *Lucretio* exemplum, quod in *Obstipus* attulimus. *Apul. de Deo Socras.* Pro sicu, & flexu, & obstito ocalorum.

Obsto, as, stiti, statum, n. 1. impedire, ἀντισταμαι, contra sto, impedio. *Cic. Verr. 7. c. 2.* Obstitisti, ne transire in Siciliam possent. *Id. pro Rosc. Amer.* Commodis alicujus officere & obstare. *Plin. Paneg. c. 91.* Obstat verecundia, quominus percenscamus. *Terent. Andr. 1. 1. 76.* Quid obstat, cur non vere fiant? *Id. Hæaut. 3. 1. 92.* Paulum negotii mihi obstat. h. e. impedit, distinet. *Lucan. l. 1. v. 58.* pars ætheris illa ferenti Tota vacet, nullæque obstant a Cæfare nubes. h. e. circa Cæsaarem. Usurpatur & imperionaliter. *Cic. Phil. 13.* Nec, si non obstat, propterea etiam permittitur. Particip. *obstipatus* V. suo loco.

Obstragulum, i, n. *tomio, ἰσθραγγε.* Obstragula in calcæamentis sunt corrigiæ, quæ decussatæ supra pedem, atque inter digitos ductæ soleam continebant, quod in caligis Veterum videre est. *Plin. l. 9. c. 35.* Quin & pedibus, nec crepidarum tantum obstragulis, sed totis foculis (*margariis*) addunt. V. *Obstragillus.*

Obstrangulatus, a, um, adject. strangulatus. Translate *Prudent. Cathem. 7. v. 10.* Obstrangulata mens.

Obstrepatillum, i, n. oblocutio, strepitus oppositio. *Terent. l. 3. adv. Marc. c. 10.* Detentio necessaria adversus obstrepatilla diversæ partis.

Obstrepto, as, n. 1. frequentativ. ab *obstrepo. Claudian. l. 2. de raptu Tom. II.*

Prof. v. 355. Obstrepatant lamenta choris.

Obstrepo, is, pui, itum, n. 3. *fare strepito intorno a qualcuno, Germ. widersehen, Gal. faire du bruit contre quelqu'un, Hisp. bazer estruendo contra algun, παριστάω, contra aliquid strepitum facio, reclamo, obloquor. Cic. l. 5. Fam. ep. 4.* Ut tibi literis obstrepare non auderem. *Id. 3. de Or.* Atque ut quodammodo ipsi sibi in dicendo obstrepare videantur. Usurpatur etiam passivè. *Cic. pro Marc. c. 2.* Sed tamen ejusmodi res obstrepti clamore militum videntur, & tubarum sono. Item imperf. *Liv. l. 3.* Decemviro obstreptur. Obstrepre laudi alicujus, est, obtreptare, detrahere. *Senec. in Herc. Fur. v. 1031.* nomini turpem tuo remove parentem, ne tuæ laudi obstrepat. Usurpatur interdum generatim pro impedire. *Plin. l. 11. c. 37.* de variis oculorum coloribus. A liis nigri, aliis rufi, aliis glauci, ut habili mixtura & accipitur circumjecto candore lux, & temperato reperculum non obstrepat.

Obstrictus, us, m. *Senec. l. 5. quæst. nar. c. 14.* Per hæc loca cum se exitus quærens spiritus trahit, accendat flammam ipso obstrictu, necesse est. h. e. ipsius locorum angustii, quibus veluti obstringitur. V. *Affricus.*

Obstrictus, a, um, nom. ex partic. *καταδεδεμένος, stretto, chiuso, legato. Ovid. in Ibin. v. 715.* Obstrictusque lunem patiaris limine tecli. *Flor. l. 4. c. 9.* Purpurea vestis ingentibus obstricta gemmis. Translate *Cic. pro Cal. c. 19.* Obstrictus voluptatibus tenetur. *Id. ib. c. ult.* Ad dictum, deditum, obstrictum sibi ac liberis suis aliquid habere. *Obstrigato. Id. pro Planc.* Beneficii vinculis obstrictus. *Id. in Pison.* Obstrictus tædere. *Id. Ver. 6.* Religione obstrictus. *Paulin. Nolan. 9. Natal. Felicis, v. 145.* quia nemo obstrictor est me Debitor huic.

Obstrigillator, oris, m. reprehensor, censor. *Varr. apud Non. c. 8. n. 73.* Æmulus illius artis, & obstrigillator.

Obstrigillo, as, a. 1. impedire, ἀντιπάρω, obsto, repugno, a frigillo, quod in Onomastico veteri exponitur ξῶ, eique a *strigo*, seu *stringo*, ut *sigillo a signo. Varr. apud Non. c. 2. n. 605.* Lex neque innocenti propter simulatam obstrigillat. hoc est non adverteratur, non officit. *Id. l. 4. de vita P. R.* Se Curio dicebat obstrigillaturum, ne triumphus ei dederetur. *Senec. epist. 115.* Multa obstrigillant, & aciem nostram aut nimio splendore repercutiunt, aut obscuro retinent. Alii leg. obstrigilant. In multis editionibus pro *obstrigillo* legitur *obstrigillio*.

Obstrigillus, i, m. Obstrigilli, inquit *Lidor. l. 10. c. 34.* Orig. sunt calcæi, qui per plantas confuti sunt, & ex superiori parte corrigæ trahitur, ut constringantur, unde & nominantur. *Salmaf. in Solin. pe.* conjecturam hanc vocem legit in Plinii verbis, quæ in voce *Obstrigulum* attulimus, eique & *Grævius* assentitur. Verum priorem eam lectionem tueretur P. Harduinus editis libris omnibus, & pluribus etiam MSS.

Obstringo, is, nxi, ictum, legare, asstringere, *אשר, Germ. verbinden, Gall. estreindre, Hisp. atar, confrenar, εἰσπράω, devincio, & obligo, quæ circumstringo. Col. l. 5.* Alii viminibus obstringunt. *Plaut. Cur. 5. 29.* Collum obstringe homini. Sæpe translate lumitur, ut Obstringere aliquid beneficio, religione, legibus, &c. *Cic. Serv. l. 13. Fam.* Quibuscumque officiis in Epiroticis, reliquique rebus Atticum obstringeris. *Id. 3. Off.* Num igitur fe obstringit scelere; h. e. scelus commisit. *Id. Phil. 2. c. 33.* Obstringit populum R. religione. *Id. 3. Offic.* Parricidio fe obstringere. Sic obstringere fe perjurio, *Liv. l. 26.* Obstringi furti, *Gell. l. 11. c. ult. &c.* Obstringere fidem suam alteri, *impugnari, obligari a qualcuno, Plin. l. 4. ep. 13.* Obstringere aliquem debito, *farlo debitore, Senec. l. 6. Benef. c. 12.* Obstringere civitatem jurejurando, *Cæs. l. 1. B. G. c. 31.*

Obstruatio, onis, f. *ostruzione, ὑμφοραῖς, actus obstruendi, occlusio. Cic. pro Sex. c. 9.* Sed hæc obstruatio nec diuturna est, nec obducta ita; ut curiosis oculis perspicui non possit.

Obstruatus, a, um, nom. ex particip. occlusus, occupatus. *Cic. 4. Acad. c. 3.* Obstruata est difficultatis omnis cognitio. *Silius l. 11. v. 198.* Obstruata cadavere portæ.

Obstrudo, is, si, sum, a. 3. *ferre, coprire, ἀσχυρῶμαι, idem ac obstrudo. Prudent. in Vincent. v. 95.* Conclamat: os obstruisti, Ne plura jactet improbus. Al. leg. *obstrudite* eliso f. Apud *Plaut.* usurpatur pro avide vorare, in os cibum trudendo inferere, *Sich. 4. 2. 13.* Stans obstrufero aliquid strenue. Verba sunt *Parasiti*, qui cum audiret non esse sibi ad recumbendum in cœna locum, ait, se nihilominus stantem rem suam acturum. *Id. Cure. 2. 3. 87.* Aliquid prius obstrudamus, pernam, fumen, &c. Alii hic leg. *obstrudamus.* quod eundem habet sensum.

Obstruo, is, uxi, uctum, a. 3. *chiodere, מכר, Ger. verbauen, Gal. boucher, assouper, Hisp. cerrar, εμφοραῖς, occludo, & quasi frute quadam alicui loco imposita obstito, ne quid effluat. Cic. de Sen. Qui iter Pænis vel corporibus suis obstruere voluerunt. Nepos. 4. c. 5.* Valvas ædis obstruenter. *Lucan.* Obstruere luminibus vicini, est structuram aliquam juxta ejus ædificium facere, quæ lumen domui ejus eripiat. *Cic. pro Dom. c. 44.* Primo fe luminibus ejus obstruendum minabatur. Per *Metaphoram* quis dicitur alterius luminibus obstruere, qui nominis ejus claritatem obscurat. *Cic. in Brut.* Catonis luminibus obstruxit hæc posteriorum quasi exaggerata altius oratio. Obstruere aures alicui, est inexcusablem reddere. *Virg. 4. Æn. v. 440.* Placidiaque viri Deus obstruit aures.

Obstrusus, a, um, pro obstrusus aliquid legitur apud *Cic. de clar. Orac. c. 74.* cuius verba vide in *Obrusa.* Præterea apud *Claudian. Senec. Plaut. & Plin.* Verum ubique meliores Editiones habent *obstrusus*.

Obstupescio, a. 3. *stupescere, ἐκπλαγῆς, animo confertio, & stupidum reddo. Liv. l. 2.* Adeoque constantia sua & Tribunus obstupescit, & plebem. *Ter. Phorm. 2. 1. 54.* Eum timidum obstupescit pudor.

Obstupetactus, a, um, nom. ex partic. valde stupetactus. *Val. Max. l. 3. c. 8. n. 6. exten.* Obstupetactus nervis, ac torpore hebetatis artibus. *Cic. pro Dejot. c. 12.* Obstupetactus hominibus.

Obstupesco, is, obstupui, n. 3. *stupisci assai, divenir stupido. Cic. 2. Divin. c. 23.* Ejus aspectu cum obstupuisset bubulcus. *Id. pro Marc. ell. c. 9.* Obstupescit posteri triumphos legentes tuos. Quidam Lexicographi ponunt *Obstuspeo, es*, a quo præteritum mutuatur *obstupesco*. Sed ceteræ voces carent exemplo.

Obstupidus, a, um, valde stupidus. *Gell. l. 5. c. 1.* Confluisset universos quasi attonitos, & obstupidos. Adde *Plaut. Mil. 4. 6. 30.*

Obstupratus, a, um, adject. stupro corruptus. *Lamprid. in Commodo, c. 3.* Appellatus a mimis, quasi obstupratus.

Obsum, obes, obsum, n. nom. *nuocere, שרר, Germ. scaedlich seyn, Gal. nuire, Hisp. danar, בלעטו, nocere, quasi contra sum. Cic. l. de Or. Qui tamen non obselet ejus orationi. Ovid. 11. Metam. v. 311.* Gloria multo obsumit. Particip. *obsumtus, vel obsumtus, Auson. ad Heren. l. 4. c. 23.* Subjicimus id, quod aut nobis adjumento futurum sit, aut obsumtum illis e contrario.

Obsurdefco, is, urdii, n. 3. *affordire, divenir sordo, ἐκκοφῶμαι, totus surdus fio. Cic. in Somn. c. 5.* Hoc sonitu completæ aures obsurduerunt. *Id. de Am.* Obsurdefcimus tamen, nescio quomodo, nec ea, quæ ab ea monerem, audimus.

Obstus, a, um, nom. ex particip. ab *Obsumo*, inusitatum, *cucis all'in-*

toro. *Sueton. de claris Rhetor. cap. 1.* Sporta auri obsuta. *Ovid. 2. Fast. v. 578.* Oblutum menta torret in igne caput.

Obiectus, a, um, *coperto. Virg. 2. Æn.* Arboribusque obiecta recessit. *Cic. pro Cal. c. 18.* Vitiis multis virtutibus obiecta.

Obtego, is, xi, tum, *coprire, כסר, Ger. zudecken, Gal. couvrir, Hisp. cubrir, περικαλύπτω,* circumtego, cum diligenter operio, & tego. *Col. l. 3. c. 13.* Summis glebis obtegatur. *Cic. in Vat. Ut adolescentem turpitudine, obscuritate, & sordibus tuis obtegatur. ¶ Obtegere se corpore alicujus, est post illum latere, & se tueri. Cic. pro Sext. Sequere servorum, & libertorum corporibus obtegit.*

Obtemperanter, adv. obedienter, *Prudent. in hymn. Laurent. v. 112.* Obtemperanter annuit.

Obtemperatio, onis, f. *ubbidienza, ὑπακοή, obedientia. Cic. de Leg. c. 15.* Quod si iustitia est obtemperatio scriptis legibus, institutisque populorum.

Obtemperare, as, avi, atum, n. i. *obbedire, כנע, Germ. georchen, Gal. obéir, Hisp. obedecer, περιποιεω, morem gero. Cic. pro Cæc. Ut ad verba nobis obediatur, non ad id, quod ex verbis intelligi potest, obtemperant. Id. Fam. 2. ep. 7. Te audi, tibi obtempera. Cæf. l. 4. B. Gal. c. 21. Imperio populi R. obtemperare. Valer. Max. l. 9. c. 3. n. 7. Obtemperare vitio.*

Obtendo, is, di, tum, a. 3. *disfendere innanzi, opporre, περιχρημαζω,* contra tendo, ante aliquid tendo, oppono. *Plin. l. 5. c. 2.* Huic par, interjacente valle, mons adversus Antilibanus obtenditur. hoc est oppositus est. ¶ Sæpe translate sumitur. *Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 1. c. 5.* Multis simulationum involvitur tegitur, & quasi velis obtenditur uniuersuique natura. ¶ Aliquando est excusare, prætere. *Plin. ep. 6. l. 8.* Nec puduit rationem turpitudinis obtendere. h. e. turpe factum ratione excusare. *Tacit. Ann. 3. c. 17.* Matris preces obtendens. Et cap. 35. Cum valetudinem corporis, ætatem liberum, nubilem filiam obtenderet.

Obtenebro, as, a. 1. tenebras offundo, obscuro. *Lactant. l. 4. c. 19.* Obtenebrabitur dies lucis. Ita legit Lipsius; alii tenebrabitur.

Obtentio, onis, f. obtentus, actus obtinendi. *Arnob. l. 5.* Si textus omnium expositionis, & series obtentionibus allegoricis clausa fuit.

Obtento, as, avi, atum, a. 1. obtineo, occupo. *Cic. Attic. l. 9. epist. 10.* Spes quamdam me obtentabat, fore ut &c.

Obtentus, us, m. *πρόχρημα, extensio. Virg. 11. Æn.* Extractosque toros obtentu frondis innumbrant. ¶ Translate sumitur pro prætextu. *Gell. l. 10. c. 22.* Qui obtentu Philosphiz nominis inutile otium, & linguæ, vitæque tenebras sequuntur. *Sallust. in orat. Lepidi ad pop. R. Secundæ res mire sunt vitiis obtentui.* Adde *Tacit. 1. hist. c. 49.* ¶ Sumitur & pro obstaculo. *Nazar. in paneg. Constant. c. 5.* Non terror obtentui est, &c.

Obtentus, a, um, extensus, ab obtendo. *Virg. 1. Georg. v. 248.* Et obtenta denfantur nocte tenebræ. Est etiam particip. ab obtineo, *orrenu-so. Cic. pro Corn. Balb. Quæ volebamus, obtenta non sunt. Id. Philipp. 2.* Quod etiam infimis civibus semper obtentum est.

Obtecto, is, trivi, tritum, a. 3. *fracassare, כרה, Ger. zerstreuen, Gall. déraiser, briser, Hisp. hollar, quebrar, ἐπαιρῖν, contero. Varro l. 2. de R. R. c. 1.* Ut pure, & molliter stent, videndum, & ne obrutur. ¶ Aliquando est circum, seu ab omni parte terere. *Col. l. 6. c. 4.* Nonnulli pellem serpentis obrutam cum vinomiscunt. ¶ Translate sumitur pro deprimere, ad nihilum redigere. *Cic. pro Cæc. c. 7.* Ita calumniæ, stultitiæque obrutiv, atque contudit. *Id. 7. Verr. Neve obteri laudem imperatoriam criminibus avaritiz velitis. Liv. lib. 3.* Obterere jura. ¶ Item pro detrahendo imminuere, *dir male, abbasare. Cic. l. de Div. Cum Achivi cœpissent inter se strepere, aperteque artem obterere extispicum. Curt. l. 8.* Donec Philippi res orsus obterere.

Obtestatio, onis, f. *ἐπιμαρτυρία, ἐξαρτησις, obsecratio. Fest.* Obtestatio est, cum Deus testis in meliorem partem vocatur. *Cic. pro Cluent. Quæ mulier obtestatione viri decem illis mensibus ne domum quidem ullam, nisi focrus suæ, nosse debuit. Liv. l. 27. c. 50.* In preces, obtestationeque versæ mulieres. *Tac. Ann. 1. c. 12.* Senatu ad infimas obtestationes procumbente.

Obtestor, aris, atus, sum, d. 1. *pregare con istongjuri, התיר, Germ. umb gottes willen bitten, Gal. prier inflammation, Hisp. vogar, ἐπιμαρτυρομαι, ἀντιδικω, ἀπαρῶ, est Deos ob aliquam causam testes adhibere cum iurejurando, ut scribit *Don. in 6. Æn.* sed tere sumitur pro precari cum adjuratione. *Cic. pro Flac. Cum ego te, Flacce, cælum, nodemque contestans fens stentem obtestabar. Id. 7. Verr. Cæteros item Deos, Deasque omnes imploro, atque obtestor. Terent. Andr. 1. 5. 57.* Per tuam fidem, perque ejus solitudinem te obtestor. ¶ Sæpe sumitur pro enixe precari, sine adjuratione. *pregare con istanza. Cic. pro Cal. c. 32.* Oro vos, obtestorque, Judices. *Id. Attic. l. 3. ep. 23.* Precibus omnibus orare, atque obtestari.*

Obtexo, is, ui, xtum, a. 3. *teffer d' intorno, περιφρασω. Plin. l. 11. c. 19.* Fila etiam aranosa, quacunque incesserit, alarum maxime lanugine obtexit. *Virg. 11. Æn. vers. 611.* Cælumque obtexitur umbra.

Obturo. V. Obturo.

Obtinentia, æ, f. *il tacere. Quintil. l. 9. Α'ποσιωπησις,* quam Cicero timentiam, Celsus obtinentiam appellat.

Obtineo, es, cui, n. 2. *tacere, κατασχεω, taceo, & proprie de iis, quæ nos pudet dicere. Ter. Ean. 5. l. 4.* Virgo consissa veste lacrymas obtinet. Ubi *Donatus:* Tacemus consilia, reticemus dolores, obtinemus, ubi dicere rem pudet. ¶ Hoc tamen non semper servatur. *Martial. l. 30. epigr. 17.* Et queritur nugas obtinuisse meas. *Horat. de art. poet. v. 284.* chorulque turpiter obtincit.

Obtinencia, æ, f. verbale ab Obtineo; assertur a *Prisciano l. 18.*

Obtingo, es, nui, tentum, a. 2. *ostendere, כנה, Ger. erlangen, Gal. obtenir, Hisp. alcanzar, ἐπιχω, vinco, impetro, quasi contra teneo. Cic. Fam. 1.* Neque, si quid non obtinuerimus, repulsi esse videamur. ¶ Est item fortiter tenere. *Plaut. Afin. 2. 2. 54.* Si istam firmitudinem animi obtines. ¶ Interdum est simpliciter tenere, sive habere. *Col. l. 2.* Tertium locum obtinet pecudum stercus. ¶ Aliquando ponitur pro retinere, & conservare. *Cic. l. 7. Fam. ep. 11.* Tu si istic commendatione mea dignitatem tuam obtinebis. ¶ Aliquando pro occupare. *Plin. l. 12. c. 1.* Arbor agros longis obtinens umbris. *Liv. l. 29.* Noctem insequentem eadem caligo obtinuit. Sic obtinere urbem armis, apud eund. l. 30. ¶ Aliquando pro existimare. *Sallust. ep. 1. ad Cæf. de rep. ordin.* Populus R. antea obtinebat, regna atque imperia fortunam dono dare. *Apul. in Apolog. in princip.* Certus equidem eram, proque vero obtinebam. ¶ Obtinere, absolute. *Ulp. l. 1. Dig. de Offic. Quæst. Hodie obtinuit, indifferenter Quæstores creati. h. e. invaluit. si usa. Sic, consuetudo obtinuit, apud eund. l. Si aliquam. Dig. de Offic. Procons. ¶ Obtinere jus suum, & in causa superiorem esse. *Cic. pro Quint. & Verr. 3. & 7.* Sic, obtinere litem, causam, eodem sensu. *Id. Verr. 4. c. 10.* Pecuniam qui dabant, causas obtinebant. *Id. pro Rosc. Com.* Ad iudicium hoc modo venimus, ut totam litem vel obtineamus, vel amittamus. ¶ Et obtinere, absolute eodem tere sensu. *Liv. l. 35.* Obtinuit, ut præferretur a liis. *Cic. 2. Fin.* Obtinuit existimari viri bonus. ¶ Sæpe obtinere, est simpliciter habere. *Plin. l. 11. c. 42.* Medicamentum vim obtinet. *Cic. 4.**

Tusc. Obtinet locum proverbii. ¶ Obtinere numerum ætorum, *effe'* annoverato tra gli uccisi. *Cic. 2. Offic. c. 12.* ubi sunt qui legunt nomen pro numerum. ¶ Obtinere injuriam, pro rem injuste acqumta retinere, apud *Liv. legitur l. 29. c. 1. V. Injuria.* ¶ Obtinere, pro principem esse in aliqua re. *Cic. 1. de Orat. Academiam Carneades, & Chlitomachus obtinebant.* ¶ Obtinere admirationem, pro in admiratione esse. *Plin. l. 34. c. 2.*

Obtingit, ebat, tigit, imp. 3. *accidere, avvenire, היה, Germ. zusallem, Gall. il arrive, Hisp. acontecer, συμβαινει, obvenit, evenit. Cic. 1. Off. c. 7.* Quod cuique obtingit, id quisque tenet. *Id. Casil. 4. c. 2.* Si quid obtingerit, æquo animo morior. *Plaut. Rud. 4. 6. 7.* Eloquere, ut res obtingit de filia. *Terent. Neaut. 4. 3. 5.* Istud tibi ex sententia obtingit lætor. *Horat. Epod. 4.* Lupis & agnis quanta sortito obtingit, Tecum mihi discordia est. ¶ Obtingere alicui provincia dicitur, cum sortito provincia regenda alicui committitur. *Cic. in Vat. c. 5.* Cum tibi provincia sorte obtingisset. Translate *Id. Att. l. 1. ep. ult.* Quam tibi dicit obtingisse *σπάρτα,* non modo nunquam deferam, sed &c.

Obtinno, is, n. 4. idem ac tinno. *Apul. in Apol.* Ecquid illi aures obtinno.

Obtorpéo, es, vel

Obtorpescio, scis, pui, n. 3. *impigrirsi, Ger. erstarren, Gal. se voidir, s'engourdir, Hisp. entropescer, καταβλαβω, valde torpidus fio, torpore afficio. Cic. pro Domo. c. 52.* Miror, ei non & linguam obtortuisse, & manum obtortuisse. *Id. 3. Tusc.* Sed jam subjectus miseris obtortui. *Curt. l. 10. c. 3.* Quis crederet, sævam paulo ante concionem obtortuisse subito metu?

Obtorqueo, es, a. 2. *torcere forte, συσφιγω, vehementer torqueo. Vñtor de Vir. illust. in Livio Druso.* Consuli legibus agrariis resistenti ita collum in Comitio obtortuit.

Obtortus, a, um, tortus, vel valde tortus, ab obtortueo. *Virg. 5. Æn. v. 559.* it pectore summo Flexilis obtorti per collum circulus auri. *Cic. 6. Verr. c. 10.* Obtorta gula, in vincula abripi jussit. *Plaut. Pæn. 3. 45.* Obtorto collo, ad Prætozem trahi.

Obtrectatio, onis, f. *διασυρμὸς, detractio, maledictio. Cic. 4. Tusc. 8.* Obtrectatio autem est, quam intelligi zelotypiam volo, ægritudo ex eo, quod alter quoque potitur eo, quod ipse concupierit. *Id. l. 10. Fam.* Quod habere possit obtrectationem. idest in quod cadere possit obtrectatio. *Vatin. Cic. l. 5. Fam.* Is pro honore meo pusillorum, ac malevolorum obtrectationes, & invidias non profertant, atque obteat? *Tacit. 1. hist. c. 1.* Obtrectatio, & livor pronis auribus accipiuntur.

Obtrectator, oris, m. *διασυρτὴς, διαβλάτης, καταλύτης, qui obtrectat. Cic. in Bruto c. 1.* Dolebamque, quod non, ut plerique putabant, adversarium, aut obtrectatorem laudum mearum, sed socium potius, & confortem gloriosi laboris amiferam.

Obtrectatus, us, m. idem ac obtrectatio. *Gell. l. 20. c. ult.* Ut sine vano obtrectatu considerent.

Obtrecho, as, avi, atum, n. 2. *dir male, נקב, Germ. ubel nach reden, Gall. médire, bldmer, Hisp. maldecir, διακατω, διαβάλλω, est maledicere, alicujus dicta, aut facta verbis depravare, ex ob, & τρεcho, q. d. male, vel contra tracto. Cic. lib. 9. Fam.* Si qui mihi obtrechant. *Liv. l. 8. c. 36.* Obtrectare laudibus alicujus. *Id. lib. 45.* obtreclare laudes, dixit. ¶ Ponitur aliquando pro culpate, sive damnate, cum acc. *Cic. 10. Phil.* Hanc tibi consuetudinem plerique in rebus bonis obtrectandi siquis detraxerit. *Plin. l. 9. c. 35.* Regina meretrix lautitiam ejus omnem, apparatusque obtreclans. ¶ *Nepos in Aristid. c. 1.* Obtreclarunt inter se. h. e. æmuli fuerunt. Sic obtreclare, & æmulari conjungit *Cic. 4. Tusc. c. 20.* & quid proprie significet, quidque inter se differant, docet his verbis *ibid. c. 26.* Obtreclare vero alturi, aut illa vitiosa æmulatione, quæ rivalitati similis est, æmulari, quid habet utilitatis? cum sit æmulantis, angeli alieno bono, quod ipse non habeat: obtreclantis autem, angeli alieno bono, quod idetiam alius habeat.

Obtritus, us, m. actus obterendi. *Plin. l. 18. c. 28.* Ne herbæ obtritu hebetentur.

Obtritus, a, um, *καταπαραπύλιος, partic. ab obteror. Cic. 1. de Or. c. 86.* Neque possent obtritos internoscere ullo modo. *Lucret. l. 3. v. 907.* Obtritus pondere terræ. *Plaut. Curt. 4. 4. 17.* Mæx pugnx præliares obtritz jacent. h. e. contemptæ.

Obtrudo, is, usi, usum, a. 3. *spingere con forza, o incontro, προωθίζωμαι, idem quod trudo, vel contra aliquid trudo, vi pello. Plaut. Mer. 3. 3. 26.* Jamne abiit intro? abivit, obtrufit fores. Al. *leg. operuit. Cic. Verr. 6. c. 36.* Qui non obtrufit aliqua ex parte monumenta P. Scipionis, sed funditus sustulit & delevit. h. e. evertit. Sunt qui suspicantur legendum *obtrivuit, alii obnuis, alii obstruxit.* ¶ Significat interdum avide in eo immittere, & quasi gulam cito inficere. *V. Obstrudo.* ¶ Item claudere. *V. ibidem.* ¶ Sæpissime vero ponitur pro invito & repugnanti offerre, aut dare. *dar per forza. Terent. Andr. 1. 5. 15.* Ea quia nemini obtrudi potest, itur ad me. *Id. Hecyr. 3. 1. 16.* Nunquam ausus sum recusare eam, quam mihi obtrudit pater. ¶ Obtrudere palpum alicui, *far carezze, o adulare tibi non ne h's voglia. Plaut. Pseud. 4. 1. 35.* Ego isthuc aliis dare condiciis; mihi obtrudere palpum non potes.

Obtruncatio, onis, f. *κατακοπή, actus obtruncandi. Col. l. 4. c. 29.* Quod tum & obtruncatione vitis, & cum ejusdem refectione fissura præcipit fieri.

Obtruncor, as, avi, atum, a. 1. *tagliare a pezzi, רקר, Germ. abhauen, Gall. tailler en pieces, Hisp. descabecar, κατακοπτω, cædo, capite cædo, vulneribus conficio, & occido. Cic. 2. de nat. Deor. Puerum interea obtruncat, membra articulatum dividit. Liv. l. 1. c. 5.* Ita Regem obtruncat. *Curt. l. 6. c. 1.* Obtruncatis qui promptius resistebant.

Obturo, eris, d. 2. *guardare fissa, ἐφορῶ, diligenter conspicio. Plaut. Bacch. 4. 4. 17.* Quod sic terram obture. Adde *Amph. 3. 2. 19.*

Obtumescio, is, obtumui, n. 3. *tumidus fio, gonfarsi. Plin. l. 20. c. 5.* Ex aqua bibendum dedere repente obtumescitibus.

Obtundo, is, obtudi, obtusum, a. 3. *percuotere, κατακαταβω, est totum, seu circum percutere. Firmic. l. 5. c. 5.* Et pectora pugnis obtundant. ¶ Metaleptice accipitur pro hebetare, *remder otuso. Plin. l. 22. c. 25.* Lens aciem oculorum obtundit. *Cic. 3. Tusc.* Ægritudinem obtundere, *spire il dolore.* ¶ Translate capitur pro crafsum, rude, tardum facere. *Cic. 2. de Or.* Cum vocem in dicendo obtundisset. *Id. 1. Tusc. c. 33.* Multa enim e corpore existunt, quæ acuant mentem, multa quæ obtundant. *Id. 3. de Orat.* Ingenia obtundi nolui. ¶ Item pro sæpius repetendo eadem inculcare, molestiam & fastidium afferre. *stordire, tractum a fabricis, qui repetunt tundendo aliquid malleo, ut inquit Donat. ad illud Terent. Andr. 1. 2. 11.* Obtundis, tamen intelligam. *Id. Adel. l. 2. 33.* Ne me obtundas de hac re sæpius. *Cic. Att. l. 8. ep. 1.* Tam longis epistolis te non obtunderem.

Obtusio, onis, f. actus obtundendi, percussio. *Lamprid. in Commodo, c. 10.* Quem vidisset abescentes inter nigros capillos quasi vermiculos habere, sturno apposito, qui fe vermes seclari crederet, capite suppuratum reddebat obtusionibus.

Obtusus, V. Obtusus.
Obturaculum, i, n. obturamentum. *Marcell. Empir. c. 35.* Obturaculum extrahere.
Obturamentum, i, n. turacciolo, quo aliquid obturatur. *Plin. l. 16. c. 8.* Ufus ejus cadorum obturamentis.
Obturatus, a, um, adject. occlusus. *Cic. de Fato, c. 5.* Obstruktas atque partes, atque obturatas esse debet.
Obturbator, oris, m. qui obturbat. *Afcon. in Divinas. Verr. c. 15. ad fin.* Obturbatores quosdam, furdidosque caudicos significat.
Obturbatus, a, um, turbato, ut obturbata aqua. *Plin. l. 8. c. 18.*
Obturo, as, avi, atum, & *αὐτὸς ἄνω*, idem quod simplex turbo. *Cic. Att. l. 12.* Me scriptio, & literæ non leniunt, sed obturbant. *Tacit. 3. hist. c. 25.* Postquam pulvis sentit Antonius, denso agmine obturbat. *Is metuo in disordine. Terent. Andr. 5. 4. 23.* Itane verò obturbat? h. e. obtrepit, loquentem interpellat.
Oburgesco, is, n. 3. gonharsti, turgidus fio, *οὐδισομαζι*. *Lucret. l. 6. v. 658.* Oburgescit enim subito pes. Alii leg. *obtrufecit*.
Obturo, as, avi, atum, a. 1. *chiudere, intasfare, צום*, Ger. *verstopfen*, Gal. *boueber*, Hisp. *cevar*, & *αὐτὸς ἄνω*, claudo, occludo. Scribitur a nonnullis *obthuro* cum aspiratione. Derivatum enim a *thure*, vel a *θύρα, janua*, de quo V. *Foff. in Etymol.* Legitur tamen etiam in antiquis libris sine b. *Varr. l. 3. R. R. c. 16.* Pauca extra ostium alvei obturant omnia. *Horat. l. 2. epist. 2. v. 105.* Obturam patulas impune legentibus aures. *Plaut. Stich. 1. 2. 58.* obturare os alicui. *faslo tacere*.
Obtuse, adverb. crasse, *rozemante, goffamente*. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 25.* Quo quid dici potest obtusus?
Obtusus, a, um, nom. ex participio. ab obtundo, *percusso, battuto*. *Plaut. Amphyt. 2. 1. 59.* Nam sum obtusus pugnis pessime. Metaleptice vomitur pro crasso, qui opponitur acutus, *ottuso*. *Virg. l. Georg. v. 262.* Vomitis obtusi dens. Ubi notant Critici, in vetustis exemplaribus & MSS. legi *obtusis*, quod & aliis in locis observant apud *Plaut. Gell. Plin. Jun. & alios*, ut *Pareus in Lex. Crit.* testatur. *Colum. l. 4. c. 24.* Obtusa, hebesque falx potatorem moratur. *Plin. l. 18. c. 35.* Cornua lunæ obtusa. *Lucret. l. 4. v. 355.* Obtusus angulus. ¶ Translate ponitur pro rudi, hebet, debili, seu debilitato. *Lucret. l. 3. v. 453.* obtusis ceciderunt viribus artus. *Cic. de Senect. c. ult.* Animus, cui obtusior sit acies. *Virg. l. Æn. v. 567.* Non obtusa adeo gestamus pectora Pœni. h. e. non adeo sumus rusticis moribus, & animo stupido. Sic obtusæ aures apud *Stat. l. 5. silv. 1. v. 171.* h. e. minus sagaces, & ad exaudiendum aptæ. Obtusus stomachus, apud *Plin. l. 7. ep. 3. stomaco suogliato*. ¶ Obtusior jurisdictio quid sit, satis explicant verba hæc *Tacit. in Agric. c. 9.* Credunt plerique, militariibus ingenis subtilitate deesse, quia castrensis jurisdictio securæ, & obtusior, ac plura manu gerens, calliditatem fori non exerceat.
Obtutus, us, m. *sguardo, מרג*, Germ. *anshung*, Gal. *regard*, Hisp. *mirada, πρὸς ὄψιν*, aspectus, inspectio, ab *obtusor*, quasi obtuitus. *Cic. 3. de Or.* Qui vultum ejus, cum ei dicendum esset, obtutumque oculorum in cogitando probe nosset. *Id. 2. de nat. Deor. c. 24.* Obtutum aliquo figere. *Id. de Univers. c. 8.* Effugit obtutum oculorum animus. *Quintil. l. 1. c. 2.* Videt fatigatur continuo obtutu oculorum.
Obvagio, is, n. 4. *ἀνὰ πρὸς ἄνω*, vagitu obstrepe, contra, seu circum vagio. *Plaut. Pœn.* Ne eferentur hic quasi hædi obvagiant.
Obvagillo, as, n. 1. concivium dico. *Lex XII. Tab. apud Fest. in voce Portus.* Tertius diebus ob portum obvagulatum ito. Al. leg. *ob vagulationem*.
Obvallatus, a, um, adject. quasi vallo circumdatus, protectus. *Cic. Agr. 2. c. 1.* Quem locum nobilitas & præditiis firmatum, atque omnino ratione obvallatum tenebat.
Obvaricator, oris, m. qui cuiquam occurrit, quominus rectum iter conficiat. *Festus*.
Obvāro, as, n. 1. *guastare, διαστρέφω*, depravo, perverto, a *varis*, id est qui introitus pedes intortos habent. *Enn. c. 2. n. 606.* apud Non. Nam consilios obvārant.
Obvenio, is, n. 4. *venire incontro*, *קרה, Ger. beegen*, Gall. *echoir*, Hisp. *acontecer*, *αὐτῶν*, obviam, vel contra, sine coram venio. *Cic. Att. l. 2.* Eas daturum eram ei, qui mihi primus obvenerit. ¶ Sumitur frequenter pro contingere sortito. *Cic. 4. Verr. c. 6.* Sorti provincia Sicilia Verri obvenerit. ¶ Item pro quomodocunque contingere. *Cic. 2. Philipp.* Id igitur obvenerit vitium, quod tu jam Cal. Jan. futurum esse prævideras. ¶ Hæreditatem obvenerit, vel aliquid obvenerit hæreditate, vel ex hæreditate. *Varr. l. 1. de R. R. c. 12.* Si hujusmodi mihi fundus hæreditate obvenerit. *Auct. ad Her. l. 4.* Hæreditas ei obvenerit.
Obventio, onis, f. actus obvenerendi, reditus. *Ulp. l. magis puto, ff. de reb. est. qui sub tut. & cura sunt.* Vel etiam in redituus spe, atque obventionum. *Id. leg. 1. Dig. de exercit. alt.* Exercitorem eum dicimus, ad quem obventiones, & reditus omnes perveniunt.
Obventitius, a, um, forte obveneriens, ut obventicia bona, apud *Tersull. l. 2. adverb. Marcion. c. 3.*
Obverberō, as, a. 1. idem quod verbero. *Apul. l. 7. Metam.* Infensum (aiuum) obverberans. Et l. 9. Ferula nates ejus obverberans.
Obversatio, onis, f. *παρῆσις*, actus obversandi, huc illuc itio. *Cic. pro Mur. c. 24.* Mæstos amicos, obversationes, testificationes, seductiones testium, secessionem subscriptorum animadvertent. Ita quidam Lexicographi: verum in optimis codicibus legitur *obversationes*.
Obverse, adverb. *verso, in facia*. *Colum. l. 9. c. 7.* Domicilia apum obverse ad hibernum orientem componi debebunt, ut apricum habeant apes matutinum egressum, & sint experrectiores.
Obversor, aris, atus sum, d. 2. *stare astorno, πρὸς ἄνω*, circum, vel ante versor, adsum. *Plin. l. 15. ep. 16.* Centumviri venerant, obversabantur advocati. ¶ Translate ponitur pro apparere animo, ita ut res ad se ferat, & cerni. *Cic. pro Sext.* Mihi ante oculos obversatur Reip. dignitas. *Liv. l. 35. c. 11.* Caudinæque claudis memoria non animis modo, sed prope oculis obversabatur. *Id. l. 2.* Obversatur species in fornibus.
Obversus, a, um, in facia, adversus. *Plin. l. 9. c. 57.* Et in illis obversos stare. *Col. l. 7.* Ut pascentium capita sint obversa Soli.
Obverso, is, ti, rñm. a. 3. *volgere contra, ἀντιπρὸς*, contra verso. *Cic. 3. Tusc. ex antiquo Poeta:* Cujus ob os Graji ora obvertent sua. *Plin. l. 14. c. 21.* Fenestras obverti in Aquilonem oportere. *Virg. 6. Æn.* Obvertunt pelago proras. ¶ Obvertere cornua alicui, h. e. alicui adversari. *Plaut. Pseud. 4. 3. 5.* Ne in re secunda nunc mihi obvertat cornua. ¶ Obvertere terga alicui, *voltar la spalle*. *Virg. 2. Georg. v. 270.*
Obviam, incontro, *eis συναντήσας*, adverb. loci, quasi ob, id est contra viam. *Cic. pro Mil. c. 10.* Obviam fit ei Clodius expeditus in equo. *Id. 2. Fam. ep. 16.* Cum in Cumanum mihi obviam venisset. *Id. pro Mur. c. 32.* Obviam ire alicui. *Id. pro Planc. c. 40.* Obviam fe ferre alicui. *Id. 11. ad Att. ep. 16.* De obviam itone ita taciam, ut suades. *Plaut. Pseud. 4. 8. 5.* Minas obviam ultro ei deteram. *Id. Amph. 3. 4. 2.* Nec quisquam tam audax fuit, qui obviam obfistat mihi. *Id. Pæn. 3. 6. 11.* Bonam deditis, advocati, operam mihi: era: utane, quatio, in comitio fote obviam. *Ischia.*

tevi vedere. Sic dicimus, obviam alicui procedere, prodire, exire, proficisci, obviam mittere, &c. apud *Cic. Sæpe.* ¶ Interdum obviam pro contra usurpatur. *Cic. Attic. l. 4.* Huic obviam Cato, & Servilius aperite. *Id. Verr. 1. c. 41.* Obviam ire cupiditatibus. *Plaut. Sicc. 4. 1. 10.* Si tibi nulla agritudo est animo obviam. ¶ Ire obviam periculis, effertur pericula adire, *Sallust. in Jug. c. 7.* ¶ *Plaut. Capt. 3. 3. 5.* Nec sy-cophantius, nec fucus illum mantellum obviam est. h. e. est in promptu.
Obvigilate, adverb. vigilanter. *Plaut. Bacc. 3. 2. 14.* Quare, me esse quam obvigilate, est opus. Alii leg. *atque advigilare est opus*.
Obvio, as, avi, atum, n. 1. obviam eo, obfisto, resisto. *Macrob. l. 7. Sat. c. 5.* Proceres, quibus obviamandum non erat. *Quintil. Declam. 307.* Nequitia obviamum est legi. *Pallad. l. 1. tit. 35.* Obviare grandini. *Marcian. l. 2. Dig. de Donat.* Contestioni obviate.
Obviolo, as, a. 1. idem ac violo. *Varr. l. 5. de L. L.* Actiacum illud, Obviolavit. Alii leg. *Obvisio lavet.* *Inscript. apud Gruter. pag. 996. n. 13.* Quisquis est homo, ne mea olla obvioles.
Obvius, a, um, *ciò che viene all' incontro, פגוש, Ger. zu veege*, Gall. *qui rencontre, ou qu'on recontro*, Hisp. *encontradico, ἀντιπρὸς*, quod alicui occurrit, vel obviam fit. *Cic. pro Cæn.* Sin autem ingreditur cum armata multitudo obvius fueris. *Id. Att. l. 6. ep. 4.* Ut mihi tuæ lieræ volent obvix. *Liv. l. 1. c. 6.* Se mihi obvium dedit. *Tacit. Ann. 12. c. 7.* Obvium præbet se grativobis. *Id. Ann. 13. c. 8.* Apud Ægeos civitatem Cilicix obvium Quadratum habuit. ¶ Ponitur & pro adverbio. *Virg. 9. Æn.* Obvia terre arma. *Lucan. l. 1.* Signa obviam signis. *Lucret. l. 4.* Tute tibi obvius oblas. ¶ Item pro expofito, seu pro eo, quod facile adiri, aut haberi potest. *Virg. 3. Æn.* Obvia urbis inimici. ¶ Translate *Plin. l. 1. ep. 10.* Est enim obvius, & expofitus, plenuisque humanitate. *Tacit. Ann. 2. c. 2.* Prompti aditus, obviam comitas. *Id. Ann. 16. c. 2.* Obvix opes. h. e. ultro oblatæ.
Obumbratio, onis, f. actus obumbrandi. *Arnob. l. 5.* Allegoricæ cæcitatibus obumbratio.
Obumbratrix, icis, f. quæ obumbrat. *Tertul. Apolog. c. 9.* Arbores temporibus obumbratrices.
Obumbratus, a, um, adject. adumbrato. *Pallad. l. 12. tit. 1.* Germina obumbrata defendere.
Obumbro, as, avi, atum, *adombrare, ofcurare, ἐπισκάζω*, umbris undique obfuro. *Virg. 12. Æn. v. 578.* Obumbrant æthera telis. ¶ Per translationem ponitur pro hebetate, imperfectum reddere. *Quintil. in præf. l. 8.* Præter id, quod gratiam amittunt, sensus obumbrant. *Plin. l. 23. c. 1.* Sapientiam vino obumbrati. ¶ Item pro tueri. *Virg. 11. Æn.* Et magnum Reginæ nomen obumbrat. ¶ Item pro tegere. *Ovid. 3. de Pont. eleg. 3.* Tu licet erroris sub imagine crimen obtegere. ¶ Item pro obfuro, & vilem reddere. *Tacit. 2. Hist. c. 32.* Senatuum & populum nunquam obfura nomina, etfi aliquando obumbrantur.
Obuncatus, a, um, adject. obuncus, aduncus, ut obuncatæ ungues, *Cal. Aurel. Tard. 2. c. 18.*
Obunctus, a, um, adject. circum unctus. *Apul. l. 2. Metam.* Guttis Arabicis obunctus. Et *lib. 8.* Oculi obuncti graphicæ.
Obuncus, a, um, *molto terro, ἐπιχρῆστος*, valde uncus, & incurvus, ab uncus, ci. *Virg. 6. Æn. v. 577.* Rostroque immanis vultur ubunco.
Obundatio, onis, f. *inondazione*, exundatio. *Flor. l. 4. c. 2.* Interim obundatione verni fluminis commatibus prohibetur.
Obunde, as, n. 1. circum undo, exundo. *Stat. l. 1. Achil. v. 102.* lateque Dæ Spherchios obundat Obvius, & dulci vestigia circuit unda. Sunt qui legunt *abundat*.
Obvolito, as, avi, atum, n. 1. circum volito. *Porc. Latro, declam. in Castil. c. 32.* Gladiatoris agminibus per ora vulgi palam obvolitare.
Obvolvo, vis, olvi, utum, a. 3. *involvere, volgere intorno, ὀλι*, Germ. *verwickeln*, Gal. *enveloper*, Hisp. *bolvar al rededor, περιελύνω*, circumvolvo. *Cic. in Or.* Obvolvendum caput Agamemnonis esse. ¶ Translate ponitur pro velare, obtegere, celare. *Hor. l. 2. Ser. sat. 7.* Verbifque decoris obvolvas vitium?
Obvolutus, a, um, *avvolto*. *Veget. l. 3. c. 4.* Obvis obvolutus radicibus.
Obvolvito, onis, f. *avvolgimento*. *Macrob. l. 1. in somn. Scip. c. 11.* In singulis spheris, quæ cælo subjunctæ sunt, ætherea obvolutione vestitur.
Obvolvulus, a, um, adject. *avvolto*, circumvolutus. *Cic. 2. Invent. c. 50.* Os obvolvulus folliculo. *Id. l. Drivin. c. 31.* Fax obvolvulus sanguine. *Auct. ad Herenn. l. 1. c. 13.* Obvolvulus corio.
Obvulus, a, um, adject. *ustus*, vel circum *ustus, abbruciato, abbrustolito*. *Virg. 11. Æn. v. 894.* Stipitibus ferrum, fudibusque imitantur obvulus. *Ovid. 5. Trist. eleg. 2.* Glebaque canenti semper obvula gelu.

O A N T E C.

Occa, æ, f. 1. *avpago, βαλκαπικος*, rastrum, instrumentum rusticum, quo tracto, raptanteque super terram, ferreis, aut ligneis dentibus, quibus instructum est, glebæ conteruntur, agri superficies coæquatur, & semina cooperiuntur. *Col. l. 2. c. 18.* Et inducta occa coæquabimus. Castigatiora tamen Exemplaria habent *inducta crato*.
Occæco, V. Obcæco.
Occallatus, a, um, adject. callo obductus, *incallito*. *Senec. l. 4. quaest. nat. cap. ult.* Quid sentire possunt emortuæ fauces, & occallatæ cibus ardentibus?
Occallefco, fcis, allui, n. 3. *far il callo, πρὸς ὄμας*, callum obduco. *Plaut. Afin. 2. 4. 13.* Qui latera conteram tua, quæ occalluere plagis? ¶ Translate ponitur pro obdurefere. *Ovid. 14. Metam. v. 287.* Olfque meum fensu pando occallefcere rostro. ¶ Item pro perferre, percepti, discere diutina malorum consuetudine adversa patienter ferre. *Cic. Att. l. 2. ep. 18.* De Statio manumisso, & nonnullis alius rebus angore equidem, sed jam profus occallui. *Plin. l. 2. epist. 15.* Longa patientia occallui.
Occæno, is, nui, n. 3. idem ac occino. *Tacit. Ann. 2. c. 81.* Tum Sentius occanere cornua, & peti æggerem jussit. *Sallust. in fragm. l. 1. hist. apud Priscian. l. 10.* Jussu Metelli cornicines occanuerunt.
Occasio, onis, f. 3. *occasione, opportunità, קרה*, Ger. *gelegenheit*, Gal. *occasion, Hisp. ocasion, καρίς*, opportunitas temporis causa proveniens, tempore opportune oblatum, *ansa*. *Cic. de Invent.* Occasio est pars temporis habens in se alicuius rei idoneam faciendam, aut non faciendam opportunitatem. *Id. 1. Off.* Tempus autem actionis opportunum Græcè *εὐκαιρία*, Latine appellatur occasio. ¶ Occasionem veteres Romani Deam esse putaverunt. Ejus simulacrum ita fingebatur, ut pennatis pedibus volubili rotæ infisteret, vertigine quadam velocissima fe in orbem circumagens, priore capitis parte capillosa, posteriore glabra. Quo commento occasiois brevitatem, & inconstantiam voluerunt denotare, quæ, nisi cum primum fe fe offerat, arripitur, statim elabitur & manibus. *Cic. pro Mil.* Quæ tum non modo occasio, sed etiam causa illius opprimendi fuit? *Id. 4. Verr. c. 25.* Amplam occasionem calumnix nactus. Hinc occasio nem arripere, captare, amplecti, præbere, tenere, amittere, emittere, &c. *Cic. Sæpe, Quintil. Plin. uterque, & al.* ¶ Occasio mihi est faciendi

aliquid. Cic. Attic. l. 5. Ter. Phorm. 5. 7. ¶ Data occasione. Cic. Phil. 7. Qui familiarē jugularat, quid hic, occasione data, faciet inimico? ¶ Occasionem opprimere, pro occupare, arripere, dixit Plaut. Aïn. 2. 2. 15. ¶ Imminere occasioni, eod. sensu Curr. l. 5. ¶ Interdum occasio ponitur pro copia, seu facultate. Curt. l. 9. c. 1. Genus clatorum fabricator, ex robore, quercu, vel subere; nam olea rara occasio est. Plin. l. 16. c. 41. Ad excutiendum ignem non semper lapidis occasio est. Occidūcūla, æ, f. parva occasio. Plaut. Trin. 4. 2. 132. Nimis argute obrepisti in capie occasiuncula. Occaso, is, n. 3. intereo, apud vet. a sup. *occasum* verbi occido. Plaut. Caf. 3. 4. 8. Satin' propter te perego ego, atque occaso? Ita Calpurnius. at meliores codices habent pro *occaso*, *occasio*. Occasus, a, um, nom. particip. a supino *occasum* verbi *occido*, *causato*. Plaut. Epid. l. 2. 41. Ante solem occasum. Lex XII. Tab. apud Gell. l. 17. c. 2. Sol occasus suprema tempestas est. Ipse Gell. l. 3. c. 2. Post solem occasum. Occasus, us, m. morte, אָבָד, Ger. der abgang, Gal. mors, Hisp. muer. te, *δυναμις*, interitus, mors, obitus, & tam de homine, quam de rebus inanimatis dici solet. Cic. l. Acad. Ac post Lælii nostri occasum. Id. 3. Catil. e. 8. Et totius Urbis, ac Imperii occasum appropinquare dixerunt. ¶ Sumitur etiam pro Solis vespertina absconione, vel transitu ad inferius hemisphærium, *occaso*. Ausb. ad Her. l. 3. Solis exortus, cursus, occasus nemo admiratur, propterea quod quotidie fiunt. ¶ Aliquando pro loco, ubi Sol occidit, *Occidente*. Cic. 2. de nat. Deor. Quorum alterum spatii immutabilibus ab ortu ad occasum commeanis nullum unquam cursus sui vestigium insecit. ¶ Veteres etiam occasus dixere pro occasione. Enn. apud Feß. Hic occasus datus est. Id. isid. Occasus juvat res. Occatio, onis, f. *ἀλλοκρέτις*, actus occidendi. Cic. de Sen. c. 15. Primum id occæcatum cohibet, ex quo occatio, quæ hoc efficit, nominata est. Plin. l. 18. c. 20. Aratione pro transverso iterata occatio sequitur. Occator, oris, m. *βυλακτόρας*, qui glebas in arvo contringit. Col. l. 2. e. 13. Tritici modii quatuor operam occupant occatoris unam. ¶ Translate Plaut. Caps. 3. 5. 4. Sator scelerum, messorque maxime. Ty. Non occatorem dicere aulebas prius? ¶ Fuit hoc nomine Deus, qui occationi præerat, ut legitur in antiquis Indigitamentis Flaminis Cerealis. Occatorius, a, um, *βυλακτόρας*, quod ad occationem spectat. Col. l. 2. e. 17. Bubulcorum operas tres exigunt, occatorem unam. Occido, is, es, eum, n. 3. *ἀντιπροσέτις*, obviam eo, accedo, ex ob, & cedo. Plaut. Most. 5. 2. 4. Ait, sic meture in conspectum illius occedere. Occento, as, avi, atum, a. 1. *ἐπιμαχέω*, frequenter occino. Et speciatim de profros canticis dicitur. Feß. Occentassint antiqui dicebant, quod nunc, convicium fecerint, dicimus, quod id clare, & cum quodam canore fit, ut procul exaudiri possit; quod turpe haberetur, quia non sine causa fieri putatur. In Leg. 12. Tab. Siquis carnea occentassit, quod alteri flagitium faxit, capital esto. Plaut. Pers. 4. 4. 20. At enim illi noctu occentabant ostium. h. e. ante ostium convicia facient. ¶ Accipitur etiam in bonam partem. Id. Curr. l. 2. 57. Quid, si adeam ad fores, atque occentem? Itali dicunt *fare una serenata*. Lege reliqua ejus Plautina scæne. Occentus, us, m. actus occidendi, cantus. Val. Max. l. 1. n. 1. c. 5. Occentus fornicis auditus Fabio Maximo Dictatorum, C. Flamini Magisterium Equitum deponendi causam præbuit. Ocepto, is, it, futurum Conjectivi, idem ac ocepsero. Plaut. Amph. 2. 2. 41. Ni ego illi puteo, si ocepto, animam omnem intertraxero. Oceptio, as, a. 1. frequentativum ab oceptio. Plaut. Men. 5. 5. 18. Jam hercle oceptat infantere primulum. Occidens, entis, sublt. in *occidente*, *poneme*, נִדְּרָה, Ger. *niedergang*, Gal. *occident*, Hisp. *occidente*, *δύσις*, occasus, *πλάτα*, in qua Sol occidit. Cic. 2. de nat. Deor. e. 66. Qui has nobiscum terras ab oriente ad occidentem colunt. Horat. Epod. 1. Occidentis usque ad ultimum finum. ¶ Est etiam particip. ab *occido*, moriens, cadens. Cic. l. Tusc. e. 45. Cum suis fe laudibus vita occidens consolari potest. Id. 4. Fam. ep. 1. Aliquid opis occidendi Reip. tuliffemus. Occidentalis, le, o. 3. *occidentale*, *ἀντιπρο*, quod vergit ad occidentem. Plin. l. 18. c. 34. Abocafu solstitiali, & occidentali latere Septentrionis. Occidio, onis, f. *ἀντιπροσέτις*, idem ac occisio, idest cades, mors. Col. l. 4. c. 17. de vitibus. Nec ad occidionem universum genus perducit patitur. Tacit. Ann. 13. c. 57. Quo voto equi, viri, cuncta victa occidioni dantur. ¶ Occidione occidere est ad internecionem delere. Liv. l. 28. Cum duo exercitus prope occidione oculi essent. *quasi totalmente dispartiti*. Tacit. Ann. 12. c. 38. Ni cito subventum foret, copiz tum occidione occubissent. Justin. l. 2. c. 14. Fama venit Mardonii copias occidione occubisse. *effere stante dispartite*. Occido, is, es, eum, a. 3. *occidere*, *ἀντιπροσέτις*, Ger. *totzen*, Gal. *suere*, Hisp. *marre*, *φύξις*, est quocunque modo interficere, ab ob, & cedo. Cic. pro Cluent. Cujus virum A. Aurium occiderat. Liv. l. 3. c. 23. Ad unum omnes occidit. ¶ Interdum est extruciare, tantaque molestia afficere, ut quis occisus prope videatur. Horat. Epod. 14. Occidis sæpe rogando. Id. de ar. poet. Legendo aliquem occidere. ¶ Translate Cic. pro Dom. Remp. condere unius disceflu, quam omnium interitu occidere maluit. h. e. evertere. ¶ Aliquando occidere est valde cadere, ferire, percutere, qua ratione explicat Donatus illud Terentii 3. 2. Me pugnīs miseram, & istam psaltiriam usque occidit. Occido, is, di, occasum, n. 3. *cadere*, נִפֵּל, Ger. *niederfallen*, Gal. *morir*, *somber*, Hisp. *morir*, *caer*, *πίπτω*, proprie est cadere, ex ob, & cedo. Plaut. Rud. v. 8. Et alin signa de cælo ad terram occidunt. ¶ Metaleptice ponitur pro perire, interire, extingui, mori. Plaut. Most. 2. 1. 2. Occidit spes nostra. Cic. 4. Acad. Ut hic ornatus unquam dilapsus occidat. Id. de clar. Or. c. 61. in suis. Sulpicius occiderat, Cato aberat, & Cotta. Ovid. l. 13. Met. v. 471. Occidit a forti (sic dii voluisti) Achille, *per mano d' Achille*. ¶ Translate capitur pro senescere, evanescere, & dicitur etiam de herbis, & arboribus. Virg. 4. Ecl. Et fallax herba veneni occidit. ¶ Item pro de pristina dignitate, vel auctoritate deiici. Cic. l. 4. Fam. Eos, qui auctoritatem, & consilium tuum non sunt secuti, sua stultitia occidisse. ¶ Pro descendere, seu transire ad inferius hemisphærium, *eramontare*. Catull. earm. 5. Soles occidere & redire possunt. ¶ Occidi, frequens est apud Comicos velut interjectio desperantis, nullus sum, perii, *son perduto*, *per me ella è spedita*. Ter. Andr. 3. 4. 26. Sed eum ipsum video, occidi. Plaut. Caf. 3. 5. 1. Nulla sum, nulla sum; tota, tota occidi. ¶ Particip. *occasurus*. Cic. pro Mil. c. 36. Ut beneficia, quæ in me contulisti, aut in hujus salute augeatis, aut in ejusdem exitio occasura esse videatis. ¶ Aliud particip. *occasus*. V. suo loco. Occidialis, le, adject. *occidentale*. Prudent. l. 2. advers. Symmach. v. 597. Omnibus in terris, quas distinet occidialis Oceanus. Occidus, a, um, *δυναμις*, quod occidit. Gell. l. 19. c. 1. Redirentusque in urbem Sole jam fere occiduo. ¶ Ponitur etiam pro occidentali, seu ubi fit stellarum, aut alterius rei occasus. Claud. 2. de rapto Pro

serp. in prof. v. 38. Occiduo ducis ab orbe greges. ¶ Translate occiduo senectus, apud Ovid. 15. Met. v. 227. Occillo, as, a. 1. videtur esse diminut. ab *occo*, quod glebas comminere significat. Nam pro comminere, seu contondere usurpat Plaut. Amph. 1. 1. 28. Qui mi adveniente os occillet probe. Vetus quoque Onomasticum occillare vertit *συγκόπτω*. Alii leg. *offillo*. Occino, is, nui, eum, *κατάω*, contra cano, cantu obstrepo. Liv. l. 6. c. 41. Si occinuerit avis. ¶ Reperitur etiam præteritum *occinui*. Jallusti. in fragm. apud Priscian. l. 10. pag. 898. Puffebit. Jussu Metelli cornicines occinuerunt. Adde Serv. 2. Georg. 2. 384. Occipio, is, epi, eptum, a. 3. *principiare*, idem ac incipio. Ter. Andr. 1. 1. 52. Accepit conditionem, dein quæsum occipit. Id. Adolph. 3. 1. 2. Dolores mei tum occupiunt primum. Id. Eun. 1. 2. Qui me amare ocepit. Plaut. Pseud. 4. 1. 13. Hoc volo, quod occupatum est, agi. Tacit. 12. Ann. c. 12. Occipiebat hiems. Id. 3. c. 2. Confules Magistratum oceperrant. h. e. inierant. Occipitum, is, n. idem ac occupit. Plaut. Aut. l. 1. 25. Quæ in occipitio quoque habet oculos pessima. Cels. l. 4. c. 2. Cucurbitulas occipitio admoveo. Varr. apud Non. c. 4. n. 32. Cælar reversionem fecit, ne post occipitium in Hispania exercitus, qui erant, relinquerent. *per non la-sciasse alle spalle*. ¶ Frons occipitio prior, idest potior, meliorque, prov. instar ænigmatiis jactatum, quod significavit antiquitas, relictus regi negotium, ubi præsens, ac testis adest is, cuius agitur negotium. Cat. l. 2. de R. R. c. 4. Fruisti plus capies: frons occipitio prior. Plin. l. 18. c. 5. Frontemque domini plus prodesse, quam occipitium. Occiput, pitis, n. 3. *nuca*, *ἴπιον*, posterior capitis pars, a vertice usque ad cervicem, ex ob, & caput, quia ea pars sincipiti opponitur. Aufon. in epigr. 12. Occipite es calvo? Ne teneat fugiens. Occisio, onis, f. 3. *occisione*, *φόνος*, actus occidendi, cædes. Cic. pro Cæc. c. 14. Si cædes, & occisio facta non erit. ¶ Occisione occidere, est usque ad internecionem delere. Cic. l. 4. Phil. c. ult. Ejusque copias occisione occiderit suo exercitu ita incolunt. Occisitantur, sæpe occiduntur. C. Gracchus apud Festum. Occisor, oris, m. *occisore*, qui occidit. Plaut. Mil. 4. 2. 64. Occisor regum. Occisorius, a, um, adject. ut animalia occisoria, h. e. quæ mactari possunt, apud Tertul. de anim. c. 33. Occisus, a, um, *occiso*, *ἀντιπροσέτις*, interfectus, necatus. Liv. l. 3. c. 10. Occisione prope oculi. Cicero. Catil. 1. Vigilare non solum ad in-dianulum somno maritorum, sed etiam bonis occisorum. ¶ Item perditus, desperatus. Plaut. Caps. 3. 4. 7. Occisa est hæc res, nisi reperio atrocem aliquam astutiam. Id. Caf. 3. 5. 52. Occisissimus sum omnium, qui vivunt. Occlamito, as, a. 1. idem ac clamito. Plaut. Cure. 1. 3. 27. Dormio, ne occlamites. Occlamo, as, idem ac aclamo. Vellej. l. 2. c. 4. Cum omnis concio occlamasset. Alii leg. *occlamasset*. Occludo, is, is, sum, a. 3. *chiudere*, *κρυπάλω*, claudio. Cic. 4. Acad. Et quidem, ut seditionis Tribuni solent, occludi tabernas jubes? ¶ Occludere linguam, est impedire, ne quis aliquid respondere possit. Plaut. Mil. 3. 1. 11. Tuopte consilio occludunt linguam, & constringunt manus. Occlūsus, a, um, *κρυπάλωτος*, *chiūso*. Cic. Catil. 4. Quæsus oculis tabernis miui solet. Id. Fam. 1. ep. 9. Odium occlusum effundere. Terent. Andr. 3. 3. 25. Dum ejus libido occlusa est contumeliis. h. e. propter contumelias refrixit, & se ipsa coercuit. Plaut. format gradus Trinum. l. 2. v. ult. Occlusiorem habeant stultitioquantiam. h. e. mihius stulte loquantur. Et Curr. l. 1. 15. Illud ostium occlusissimum. Occo, as, n. 1. *arpegare*, *βυλακτώω*, est crate, vel rastro glebas comminere, quod in aratione fiebat, ut ista contuione femina pulvere operirentur. Iteratione confringebantur glebz profcindendo excitatæ. Sed si ea non satis glebas imminuisset, occatio accedebat, quæ eas penitus frangeret, pulvereque femina conderet, & operiret. V. Plin. l. 18. c. 19. & 20. ¶ Cicero de Sen. c. 15. deduct ab *occeco*, quia glebz occasione femina occæcantur, hoc est sub terra operiuntur, & occultantur. Cujus etymii etiam meminit Feßus. Hor. l. 2. ep. 2. v. 160. Et villicus Orbi Cum segetes occat. ¶ Usi etiam sunt hac voce, ubi nulla operirentur femina, ut de vineis. Varro l. 1. d. R. R. c. 31. Vinas novellas fodere, aut arare, & postea occare. idest comminueri, ne sit gleba. Occæpi, isti, pit, n. detectiv. 3. idem quod cæpi, *principiare*. Plaut. Epid. 3. 3. 53. Eradicabam hominum aures, quando occæperam. Id. Aïn. l. 2. 50. Harolari quæ occæperunt, sibi esse in mundo malum. Id. ibid. l. 1. 102. Pergam, quo occæpi. Occubo, as, bui, bitum, n. 1. idem ac occumbo, ex ob, & cubo. Virg. l. 1. Æn. Nec adhuc crudelibus occubat umbris. h. e. nondum inter umbras degit. Id. 5. Æn. v. 371. ad tumulum, quo maximus occubat Hector. Liv. l. 8. Occubare morte. Occulcatus, a, um, nom. ex particip. calcatus, conculcatus. Varr. l. 1. R. R. c. 13. Chors exterior aperta istramentis ac palea occulcata pedibus pecudum. Al. leg. *conculcatis*. Liv. l. 27. c. 14. Et partim occulcatis, partim dissipatis qui circa erant, nudaverant una parte aciem. Hinc quoque alii leg. *conculcatis*. In Lexico Crit. Parei, ubi duo hæc exempla afferuntur, est *occulcatis*, sed plane mendosa est lectio. Occulco, as, a. 1. idem quod conculco. Cato de R. R. c. 49. Operitocque, & bene occulcato. Occulo, is, lui, ultum, a. 3. *celare*, *nascondere*, *κρύπτω*, abscondo, abdo, ex ob, & colo, quia proprie dicitur de superficie agri, cum quod sentiu prius patebat, arando subvertitur, alioque solo obægitur. Virg. 2. Georg. v. 345. quæcumque premes virgulta per agros, Sparge simo pingui, & multa memor oculte terra. ¶ Sæpius imo usurpat pro quocunque modo abscondere. Cic. Attic. 5. epist. 15. Appii vultnera non retrico; sed apparent, nec oculi possunt. Id. 2. Tusc. Parietum umbris occultantur. Senec. Hippolyt. Arcana pectore fido occultam. Tacit. Ann. 3. c. 16. Neque tamen occultare debui narratum ab iis, qui &c. h. e. silentio præterire. Occultate, adverb. occulte. Cicero. pro Dejor. c. 6. Quod igitur & occultatus conari, & efficere cautius potuit. Meliores codices habent occultus. Occultatio, onis, f. *nascondimento*, *κρυπάλωσις*, celatio. Cic. 2. Fin. Quæ libido se non propriet, ac projiciat aut occultatione proposita, aut impunitate, aut licentia? Adde 2. de nat. Deor. c. 50. Occultator, oris, m. *nasconditore*, qui occultat, celator. Cic. pro Mil. c. 19. Suffinuit hoc crimen primum ipse ille latronum occultator, & receptor locus. Occultatus, a, um, *nascosto*. Cic. 4. Acad. c. 39. Latent ista omnia craftus occultata, & circumfusa tenebris. ¶ Occultatus pro conculcatus. V. Occulcatus. Occulte, adv. *occulamente*, נִסְתָּר, Germ. heimlich, Gall. en esbette, Hisp. a escondidas, κρυπτός, ciam, abscondite. Cic. 1. Agr. Quæ res aper-

aperte petebatur, ea nunc occulte cuniculis oppugnatur. *Id. 1. Off. Ipsi*que necessitati, dant operam, ut quam occultissime parent. *Id. pro Dejor. c. 6.* Et occultius conari, & efficere cautius potuit.

Occulteripeda. V. *Oculicrepida.*

Occultum, adverb. occulte. *Solin. c. 4.* Occultum reptare.

Occulto, as, avi, atum, a. 1. nascendere, coprire, נָסַח, Germ. *vol verbergen*, Gal. *cachet*, Hisp. *escondido*, ἀποκρύπτω, abscondo, abdo, celo, obtego, freq. ab oculo. *Cic. 1. Off. c. 35.* Quæ enim natura occultavit, eadem omnes, qui sana mente sunt, remouet ab oculis. *Id. pro Leg. Man. c. 3.* Latebris fe occultare. *Cæs. l. 1. B. Gall.* Occultare tugam. *Id. ib. l. 6.* Occultare apud se. *Plaut. Trin. 2. 2. 3.* Me ab tuo conspectu occultabo. *Id. Perf. 4. 3. 22.* Res est quædam, quam occultabam tibi dicere. ¶ *Oculatissus*, pro occultatissus, eisdem *Plauti* est *Trinum.* 3. 2. 1.

Occultus, a, um, o. 1. 2. *oculto*, secreto, נָסַח, Germ. *verbergen*, Gall. *caché*, Hisp. *escondido*, κρυπτός, absditus, absconditus, latens, clandestinus, partic. ab occulto. *Cic. 1. Acad. Primus* a rebus occultis, & ab ipsa natura involutis avocavisse Philosophiam. *Id. ib.* Nullæ sunt occultiores infidæ, quam quæ latent in simulatione officii. *Id. 4. Acad. c. 19.* Cum res occultissimas aperueris, in lucemque protuleris. *Sallust. Catil. c. 23.* Occultum aliquid habere. *Tacit. 15. Ann. c. ult.* Qui occulta conjunctionis retexisset. *Horat. l. 1. od. 12.* Arbor crevit occulto ævo. *insensibilmente.* ¶ Homo occultus, idem est ac fictus, dissimulatur astutus. *Cic. Fam. 3. ep. 10. circa med.* Sin autem me occultum, & astutum libet fingere. *Tacit. 2. hist. c. 38.* Cn. Pompejus occultior, non melior. ¶ In occulto, pro occulte, secreto. *Cic. pro Cluent.* Qui tum consulto prope in occulto stetit. ¶ Sic ex occulto. *Cic. pro Cluent.* Multi viri boni cum ex occulto intervenissent.

Occumbō, is, occubui, occubitum, n. 3. *morire*, נָסַח, Ger. *thum sterben*, Gal. *mourir*, Hisp. *morir*, τελευτάω, a cubo, vel ab antiquo cubo. *Ovid. 3. de Arte, v. 17.* Et ante annos occubuisse suos. ¶ Construitur sæpe cum acc. mortem, vel necem. *Liv. l. 31.* Qui pugnantem mortem occubissent. *Suet. in Aug. c. 13.* Voluntariam occubuisse necem. ¶ Sæpe etiam cum ablativo morte. *Liv. l. 1. c. 7.* Cacus iclus clava morte occubuit. ¶ Quin etiam cum dativo mortis apud Poetas. *Virg. 2. Æn. v. 62.* Seu vertere dolos, seu certe occumbere morti. ¶ Dicimus etiam occumbere ferro, *Ovid. 12. Met.* Occumbere sævo certamine. *Silius l. 1.* Occumbere occisione. *Tacit. Ann. 12. c. 38.*

Occupatio, onis, f. occupazione. ἀρχή, κτηνία, usurpatio, actus occupandi. *Cic. 1. Off.* Sunt autem nulla privata natura, sed aut veteri occupatione, & *Id. pro Dom. c. 3.* Oblectio templorum, occupatio fori, oppressio curiæ. ¶ Sumitur etiam pro diligeni rei necessaræ vacatione. *Cic. in Or. c. 10.* In maximis occupationibus nunquam intermittis studia doctrinæ. *Id. Ast. l. 2. ep. 23.* Occupatione ditinere. *Id. Fam. 10. ep. 28.* Occupationibus impediri. *Id. 1. nat. Deor.* Implicatu occupationibus. *Id. 1. Acad.* Descendere ad occupationem iuris civilis perdiscendi. ¶ Apud Rhetores Occupatio, vel Præoccupatio, vel Præiumpcio, vel Prolepsis est figura sententiarum, per quam præveniendū dicimus in nostram partem id, quod ab adversario, vel ab auditoribus objici potest. *Auct. ad Her. l. 4. c. 27. Quintil. l. 9. c. 2. & c.*

Occupatissus ager, κτηνιαιμύων χωρίον, qui desertus a cultoribus propriis, ab aliis occupatur. *Festus.*

Occupatorius ager. V. *Arctifinalis.*

Occupatus, us, m. occupatio. *Claud. Mamert. ep. ad Sidon.* (que est inter eisdem Sidonii epist. l. 4. ep. 2.) Equo tam ex occupatu unquam implicabere, quin & c.?

Occupatus, a, um, adject. occupato, preso, κτηνιαιμύων. *Curt. l. 9. c. 7.* Occupatum complexu arietavit in terram. *Tacit. 3. hist. c. 35.* Tranquillus Alpium prædibus occupati. ¶ Item ante captus, oppressus, preuenio, oppresso. *Justin. l. 5. c. 9.* Miserunt, qui cum intercepterent, a quibus occupatus, vivus in cubiculo crematus est. *Id. l. 2. c. 12.* Græci adventu hostium occupati prælium capefunt. *Cæs. l. 3. B. Civ. c. 109.* Accepto vulnere occupatus, pro mortuo sublati est. ¶ Occupatum argentum, *danaro investito.* *Plaut. Epid. 2. 2. 113.* V. Occupo. ¶ Translate *Liv. l. 27.* Occupati animi beneficiis alicuius. ¶ Frequenter ponitur pro eo, qui negotio aliquo detentus non potest alteri operam dare. Et usurpatur vel absolute. *Cic. 1. Tusc.* Ut, si occupati aliquid profuturus civibus nostris, profuturus etiam, si possumus, otiosi. ¶ Vel cum ablat. & præp. in. *Cic. 1. Acad.* In quibus omnes ante eum Philosophi occupati fuerunt. ¶ Vel cum dat. *Plin. l. 26. c. 2.* Sedere namque in his scholis auditioni occupatum gratius erat. ¶ *Comp. occupator*, sup. *occupatissimus.* *Cic. Ast. l. 10.* Eramque occupator de Quinto fratre. *Id. Ast. lib. 12. ep. 38.* Non dubito, quin occupatissimus fueris.

Occupo, onis, m. cognomen Mercurii, qui furum Deus est aliena bona occupantium. *Petron. in fragment.*

Occupo, as, avi, atum, a. 1. occupare, ὀρέω, Germ. *einemmen*, Gal. *occuper*, Hisp. *ocupar*, κτηνιαιμύων, ex ob, & capio. *Cic. in Rull. 2.* Totam Italiam suis prædibus obtinere, & occupare cogitat. *Id. in Bruto.* Locum in subfelliis occupetur. *Id. 6. Verr.* Tanta superstitio ex istius factio mentes omnium Siculorum occupavit. ¶ Accipitur etiam pro vi capere. *Liv. l. 33.* Ipsis vocantibus urbem hanc accepit, non occupavit. ¶ Item pro inopinantem opprimere, *surprendere.* *Curt. l. 3.* Cum deinde Darium Regem occupare statuisset. ¶ Item sæpe pro prævenire, antevertere, *preoccupare, prevenire.* *Liv. l. 1. c. 14.* Occupant bellum facere. *Horat. l. 1. ep. 7.* Vultejum mane Philippus Occupat, & salvere iubet prior. *Cic. in Orat.* Ut ante occupet, quod putat opponi. ¶ Item sæpissime pro destinare, detinere, distringere. *Cic. 1. Off. c. 17.* In ea funditus delenda occupati fuerunt. *Ter. Hecyr. prol.* Populus in funambulo animum occupatur. *Plaut. Pseud. 1. 5. 135.* Ne quod te ad aliud occupes negotium. *Quintil. l. 6. c. 2.* Affectibus occupari. ¶ Item aliquando pro capere. *Plaut. Mem. 5. 2. 94.* Nisi occupo mihi aliquod consilium. ¶ Occupare pecuniam, est, tænorio locare, *investire.* *Cic. Verr. 3. c. 36.* Pecuniam occupat apud populos, & syngaphas fecerat. *Id. pro Flac.* Pecuniam adfecticulo, grandi tænore, fiducia tamen accepta, occupavit. ¶ Est item in alias merces impendere. *Colum. l. 11. c. 1.* Pecuniam domini neque in pecore, neque in aliis rebus promericalibus occupet.

Occurro, is, occurri, urtum, n. 3. *andare all'incontro*, נָקַח, Ger. *entgegen*, *lassen*, Gal. *aller zu devant*, Hisp. *encontrar*, ἀναστυνῶ, obvius no, obviam procedo, me obviam offero. *Cic. 1. Phil.* Non quo me ad tempus occurriurum putarem. *Brut. ad Cic. ep. 6.* Ut mihi Heracleam occurreret. ¶ Aliquando pro currere ponitur. *Plaut. Curt. 2. 2. 28.* Video parasitum tuum occurrentem. ¶ Translate accipitur, pro offerre se, seu offerri. *Col. l. 2. c. 2.* Occurrebant oculis tot paludes, tot etiam campi. ¶ Item pro antevertere, prævenire, preoccupare. *Cic. pro Cluent.* Sed ego occurram expectationi vestræ. ¶ Item pro sponte juvare. *Cic. pro Dejor.* Occurrere ipsa solet supplicibus, & calamitosis. ¶ Item pro obitare, obistere, resistere. *Cic. de Fidio.* Ita

que illi rationi, quam paulo ante conclusi, sic occurrit. *Id. 2. Off.* Occurrit autem nobis, & quidem a doctis, & eruditis, quærentibus, & *Cæs. l. 2. B. G.* Etiam inermes armatis occurrerunt. *Cic. in Orat.* Varietas satietati occurrit. *Plin. l. 26. c. 7.* Quinquetolius fuccus jenerinis, & pulmonis vitis occurrit. ¶ Item pro occurrere. *Valer. Max. l. 4. c. 4.* Quod ad causam dicendam non occurrisset. *Lucret. l. 3. v. 909.* nec dulces occurrent oscula nati Præripere. ¶ Item pro in mentem venire. *Cic. de Sen.* Tu mihi occurrebas dignus eo munere. *Id. pro Mil.* Occurrebat, manam, & debilem Præturam suam tuturam, Confulu Milone. *Id. Ast. l. 15.* De nostro itinere permulta mihi occurrunt. Sic occurrere animo eodem sensu. *Id. 4. Acad.* Si id, quod officii sui fit, non occurrit animo. ¶ Occurrere suppetias, pro ad auxilium ferendum occurrere. *Hirr. de B. Afric.* Occurrere suppetias fugientibus suis. ¶ *Occurri* pro occurri format in præterito *Plaut. Mercat. 1. 2. 88.* Illico occurri, atque interpello & c. ¶ *Ælius Tubero* apud *Gell. l. 7. c. 9.* occurri dicit.

Occurfactulum, is, n. quiddam alicui occurrit. *Apul. Apolog.* Noctium occurfacula. h. e. spectra.

Occurfatio, nis, f. actus huc & illuc cursitandi ad negotium aliquod conficiendum. *Cic. pro Mil. c. 35.* Vestrorum ordinum occurfationes, studia, sermones secum ablatum esse dicit. *Id. vobis bogli in favor suo.* *Id. pro Plane. c. 12.* Facilis est illa occurfatio, & blanditia popularis. h. e. studium conciliandi sibi homines.

Occursator, oris, m. qui occurrit. *Auson. Idyll. 2. v. 25.* Non occursator, non garrulus, obvia cernens.

Occursio, onis, f. occurfus. *Sen. de consol. ad Marc. c. 18.* Luna a fraternis occursionibus lumen mutans. Al. leg. *occursibus.*

Occursus, as, idem ac occurfo. *Solin. c. 38. de elephantis.* Si confertis pecoribus occurrent.

Occurfo, as, avi, atum, n. 1. currendo obviam eo, freq. *ab occurro.* *Virg. 9. Ecl.* Et inter agendum occurfare capro, cornu terit ille, cave veto. ¶ Ponitur quandoque pro succurrere, sive in memoriam venire. *Plaut. Mil.* Nam ita me occurrit multæ. *Plin. l. 5. ep. 5.* Occurfant animo meo mortalitas, & nea scripta. ¶ Occurrere Numinibus, est ea adorare, sacrificiis placare, & prævenire, ne nobis noceant. *Plin. Paneg.* Atque inter hæc pia mente adire lucos, & occurfare Numinibus.

Occurfosus, a, um, adject. occurrens, ut occurforia potio. *Apul. l. 9. A. A.* Occurfus, us, m. 4. ἀδύρτος, occurrendi genus, obviatio. *Plin. l. 8. c. 3.* Ne contrario occurfu atterantur. *Ovid. Met. 14. v. 260.* urisque leaque Occurfo fecere metum. In plur. numero *Solin. c. 57. (al. 45.)* Obvius occurfus impediri.

Oceanitis, dis, f. filia Oceani. *Virg. l. 4. Georg. v. 341.* Clionque, & Bereforor, Oceanitides ambæ.

Oceanus, i, m. 2. *Oceano*, αἰθῆρας, mare magnum, quo tota cingitur terra. Sic dicitur a celeritate, ut *Solinus* ait c. 26. nempe ab αἰώς, celer, & αἰών, fluicare. ¶ Veteres tabulati sunt, filium esse Cæli, & Vestæ, maritum Thythos, & viginti quatuor filios genuisse, qui sunt, Eurypome, Perfa, Æthra, Pleione, Clymene, Triton, Boris, Proteus, Coruphice, Nereus, Achelous, Inachus, Peneus, Nilus, Alpheus, Crinifus, Thebrus, Axius, Aflophus, Cepheffus, Mæander, Phillyra, Spherchius, Sol. *Cic. de Univerf. c. 11.* Ut Oceanum, Salaciampque Cæli fatu, Terræque conceptu generatos, editosque memoremus. *Id. in Somn.* Circumfusa illo mari, quod Atlanticum, quod magnum, quod Oceanum appellatis in terris. *Id. 3. de nat. Deor.* Quid Oceani fervore illis in locis, Europam, Libyamque rapax ubi dividit unda? ¶ Poetæ Oceanum pro quocunque mari usurpant. *Virg. 2. Æn.* Et ruit Oceano nox. ¶ Qui putant, vocem hanc etiam adjective usurpari, vel dubis exemplis probant, vel nihil conficiuntibus. ¶ Oceanus etiam vocatur lacus, seu alveus major in balneis, ab amplitudine. *Lamprid. in Alex. Severo.*

Ocellæ, arum, m. 1. qui exiguus habent oculos, idest, iusto minores. *Plin. l. 11. cap. 37.* Qui parvis utriusque oculis nascerentur, Ocellæ vocantur.

Ocellatus, a, um, quod ocellos habet. ¶ Speciatim ocellus, & ocellatos appellavere lapillos in litore oculi instar nitentes, quasi lapillos ocellatos diceret. *Varro apud Non. c. 3. n. 138.* Altera exorat patrem libram ocellatorum, altera virum semodium margaritorum. Sic *Suet. in Aug. c. 83.* ait, Augurium solitum ludere ocellatis, nubibusque.

Ocellulus, li, dimin. ab ocellus, affertur a *Diomede Grammatico.* l. 1.

Ocellus, i, m. 2. οὐκῆτις, parvus oculus. *Catull. epiogr. 42.* Et dulcis pueri ebrios ocellos. *Martial. l. 1. ep. 93.* Sæpe mihi queritur non sicis Cestus ocellis. ¶ Translate dicitur de re præstantissima, aut pulcherrima. *Cic. Ast. l. 16.* Cur ocellos Italicæ villulas meas non video. ¶ Est etiam vox blandientis. *Plaut. Ast. l. 2. Da,* meus ocellus, mea roia.

Ochra, æ, f. ochra, ὄχρα, creta, sive lapidis species, coloris lutei, quæ fit mixta rubrica in ollis novis luto circumlitus. *Plin. lib. 35. cap. 6.*

Ochus, i, m. Obengir, fluvius Indiæ apud Bactras. *Plin. l. 6. c. 16. & l. 31. c. 7.*

Ociumum, vel ocymum, i, n. οὐκῆτις, pabuli miscellaneus genus, de quo *Plin. l. 18. c. 16.* Apud antiquos erat pabuli genus, quod Cato ociumum vocat, quod sibiabant. *Par. l. 1. R. R. c. 31.* ciebant alvum bubus: Idque erat e pabulis, legere viridi secta. Adde *Var. loc. cit.* qui deducit ab οὐκῆ, celer, quod celerim: nascatur. Unde quidam etiam pro γ scripserit. ¶ Est item herba hortensis, vulgo *basilico.* *Hesych. οὐκῆτις βοτάνη ὀκῆτις, το λεγόμενον βασιλικόν.* De eo *Plin. l. 19. c. 10.* Ociumum sub canis ortu pallefcit. *Ibid.* Ferro non expedit tangi rutam, mentam, ociumum. Et c. 12. Hora rigandi ocimo est meridiana. ¶ Ociumum cum maledictis, & probris ferebatur, ut lætius proveniret, teste *Plin. l. 19. c. 7.* Hinc *Perf. Sat. 4. v. 22.* Cum bene discincto cantaverit ocima vernæ. h. e. maledicta congesferit. Quancquam carmen hoc alii trahunt ad mulierculam circumferentem olera per urbem. ¶ Legitur & ocimus, i, masculinum gen. *Emil. Macez apud Charf. l. 1. pag. 55.* Puf. Inter præteritas numerabitur ocimus herbas. In loco *Varronis* supra citato legitur & ocinum.

Ociabundus, & rectius ociabundus, a, um, adject. otio plenus. *Sidon. l. 4. ep. 18.* Multis diebus ociabundus.

Ociolum, & rectius otiolium, i, n. breve otium. *Catius ad Cic. l. 8. Fam. ep. 3.* Ubi delectem otiolium meum, non habeo.

Ociot, i, m. Otio. V. *Ocyot.*

Ociot, & melius otior, aris, atus sum, d. 1. stare in otio, נָסַח, Ger. *mußigfeyn*, Gal. *être oisif*, Hisp. *bolgar estar en ocio*, οκῆτις, in otio, & quiete sum, cujus contrarium est negotior. *Cic. 3. Off. c. 14.* Cum se Syracufas otandi causa, non negotiandi, contulisset. *Horat. l. 1. Sat. 6. v. 128.* Domesticus otior. h. e. domi.

Ociotse, & melius otiose, adv. otiosamente, ἀνεργῶς, οκῆτις, cum otio, tranquille, libere, sine sollicitudine, sine impedimento, negligenter. *Cic. 3. Off.* Et Ithacæ vivere otiose cum parentibus, cum uxore, cum filio. *Id. 3. Fin.* Tum licet otiose ista quætere de magnitudine rerum. *Liv. l. 2. c. 58.* Segniter, otiose, negligenter omnia agere. *Plaut. Epid. 5. l. 21.* Otiose illi admisor. h. e. tarde, lente.

Ociositas (reclius otiositas) atis, f. *otiositas*, otium. *Sidon. lib. 2. ep. 10.* Otiositate) repudiant edere. Ubi intelligit carmina pro otium consecrata.

Ociosus, vel potius otiosus, a, um, *otiosus, scioperato*, Ger. *mueßig*, Gal. *otiosus*, Hisp. *otioso*, *χαλῆος*, vacuus, cessans, opere solutus, nihil agens, otio affluens. *Cic. 3. Off. c. 1.* Dicere solitum Scipionem accepimus, nunquam se minus otiosum esse, quam cum esset otiosus. *Id. 3. Fam. ad urbem te otiosissimum esse arbitrabar.* ¶ Dies otiosus, pro festo ponitur. *Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 8.* Id perficiam his supplicationum otiosis diebus. ¶ Sumitur etiam pro securo. Nam, nisi qui securus est, nemo est otiosus, ut inquit *Ter. Andr. 5. 2. 1.* Animo jam nunc otiosus esse impeto. *Gell. l. 2. c. 29.* Otiosus a metu. ¶ Item pro tranquillo, vacuo sollicitudine, curis laxato, vel vacuo. *Cic. de Sen. Nihil est otiosa fenestrate iucundius. Senec. 2. de Ira, c. 13.* Quid quiete otiosius amici. ¶ Item pro superfluo, inutili. *Quintil. l. 8. c. 2.* At ego otiosum sermonem dixerim, quem auditor suo ingenio non intelligit. *Id. l. 1. c. 1.* Otiosus sententia. Hinc in *Dial. de Oratorib.* Otiosus Orator dicitur qui superflua multa dicit, & ad rem inepta. ¶ Otiosa pecunia, cui oppositur occupata, dicitur, *danaro infususoso*. *Plin. l. 10. ep. 62.* publicæ pecuniæ & exactæ sunt, & exiguntur, quæ vereor ne otiosæ jaceant. *Scævola l. 63. Dig. de usur.* Quæsitum est, an iudicio negotiorum gestorum, vel mandati, pro pecunia otiosa usuras præstare debeat. ¶ Otiosum est mihi. h. e. vacat. *Tacit. Ann. 13. c. 3.* Adnotabant seniores, quibus otiosum esse vetera, & præsentia contendere, primum Neroneum alienæ facultati eguisse. ¶ Usurpatur interdum cum genit. *Plin. in Præf. histor. nar.* Scripta sunt turbæ agricolarum, denique studiorum otiosis.

Ocium, vel melius otium, ii, n. *otio, tempo*, שׁוּמָה, Ger. *mueßiggang*, Gal. *otiositas*, Hisp. *otio*, *χαλῆ*, vacatio a labore, laboris laxamentum, atque remissio, cui contrarium est negotium, & in bonam æque, ac malam partem usurpatur. ¶ Otium, ejusque derivata in veteribus libris, ac monumentis per e tere scribi, docet *Pterius*, *Virgilianis Ca. sig. 1. Ecl. v. 6. & 4. Bn.* Probat quoque eandem scribendi formam *Menzius in Orator. Cic. Fam. 10. ep. 28.* Plura scribam, si plus otii habuero. *Id. l. de Orat. c. 13.* Confutemur otii causa scribunt. *Id. Agrar. 2. c. ult.* In otio vivere. *Id. l. de Orat. c. 6.* Abundare otio. *Et l. 3. c. 32.* Otio distulere. *Terent. Heur. 1. 1. 23.* Tantum ne ab re tua est otii tibi? *Horat. l. 1. Sat. 1. v. 35.* Ut in otia tuta recellant. h. e. in locum otii, & quietis. ¶ Oblectare otium. *V. Oblecto.* ¶ Languere, marcescere, tabescere otio, involvere se otio, &c. Ciceronis sunt. ¶ Per otium, h. e. cum vacat. *Cic. l. de Invent. Concelebrare pro otium honesta studia.* ¶ Item *pacis tempore*. *Tacit. Ann. 12. c. 12.* Militares artes pro otium ignotæ. ¶ Cum otium est, h. e. per otium. *Cic. 2. de Orat. Horum libros, cum est otium, legere soleo.* ¶ Accipitur etiam otium pro exercitatione leviori animi, vel corporis, & relaxatione a gravioribus, & magis seris negotiis. Hinc otium literarium pro studio literario usurpatur, quod hoc exercitationis genus oblectamentum potius videri debeat, quam seria aliqua occupatio. *Cic. 5. Tull. c. 36.* Quid dulcius otio litterato? ¶ Item pro tranquillitate, pace, quiete. *Cic. l. 1. Fam. ep. 28.* Si antea auditum erit, otium esse in Syria. *Cef. l. 1. B. Civ. c. 5.* Si quæ hominum æquitate res ad otium deduci possent. ¶ Interdum otium dicitur id, quod per otium facimus. *Ovid. 2. Trist. v. 224.* Executiasque oculis otia nostra tuis.

Oculifera. V. Oculiferia.

Oculus, i, m. oculus, per syncopen. *Prudent. Peristoph. ult. de S. Romano v. 592.*

Ocnus, m. 2. *ὄκνος*, filius Tiberis fil. ex Manto filia Tiresiæ Thebani, muliere fatidica, qui in Gallia Cisalpinâ urbem condidit, & a nomine matris Mantuum appellavit. *Virg. 10. Æn.* ¶ Est etiam Ocnus nomen cuiusdam apud Ineros, quem effinxerunt perpetuo torquere funem, altante asella, quæ, quantum ille torset, itatim præroderet. *Propert. l. 4. eleg. 3.* Dignior, obliquo funem qui torqueat Ocnos, æternumque tuam pascat, asella, famem.

Ocquinisco, is, n. 3. inclino. *Pompon. apud Non. e. 2. n. 600.* Qui ocquiniscat, quo compingam terminum in tutum locum.

Ocrea, æ, f. *gambiera, schiniera*, *כַּרְסִי*, Hisp. *hota*, *κρημῖς*, militaris calcamenti genus, ex ære, ad obtegendas tibias accommodatum, quo utebantur tantum duarum primarum classium milites, cum reliqui caligis tibias munirent. *Liv. l. 9. c. 42.* Sinistrum crus ocrea tectum.

Ocreatus, a, um, *κρημνιστός*, ocreis calcatus. *Plin. l. 19. c. 2.* Ad reliquos usus laboriose evellitur ocreatis cruribus. *Horat. l. 2. Sat. 3. v. 234.* In nive Lucana dormis ocreatus.

Ocris, is, m. 3. mons contragofus. *Liv. Andron. apud Fest.* Qui sunt hi, qui ascendunt altum ocrim. *Id. ib.* Quem Chiron in Pelio docuit ocri.

Ocrisia, æ, P. Corniculæ uxor, Servii Tullii mater, Tanquilis reginæ ancilla. *Ovid. Fast. 6. v. 627.* Namque pater Tulli Vulcanus, Ocrisia mater. *V. Plin. l. 36. c. ult.* ubi ea tradit, quæ ad hujus Ovidiani carminis intelligentiam mire faciunt.

Octachordos, m. & f. & octachordon, n. 2. instrumentum octo habens chordas. *Vitruv. l. 10. c. 13.*

Octangulus, a, um, *ὀκτάγωνος*, res, vel figura, quæ octo angulos habet. *Apul. l. 1. de dogm. Platon.*

Octans, tis, pars octava. *Vitruv. l. 10. c. 17.* Dividuntur circinationes octantibus, in partes octo duclis lineis.

Octastylus, *ὀκτάστυλος*, octo columnas habens. *Vitruv. l. 3. c. 2.*

Octavia gens, una ex gentibus Romanis. Velitris olim fuisse præcipuam, scribit in *Augusto Suetonius*. In duas familias Romæ distinguebatur. Prima a Tarquinio Priocō Rege in Senatū lecta, & Serv. Tullio inter Patricias cooptata, procedente tempore ad plebem se contulit. Longo deinde intervallo a C. Cæsare Galia lege in Patriciatum revocata est. In hac primus Cn. Rufus Magistratum est adeptus, Suetonio teste, qui Quæstorius mortuus est. Eius filius Cn. Octavius primus in eam familiam attulit Consulatum, quæ deinde omnibus dignitatibus floruit. *Cic. 1. Off. c. 9. Phil.* ¶ Altera vero, in qua Octavius, seu Octavianus Augusti natus est, nullis neque rebus gestis, neque honoribus floruit. Tectis est ipse Augustus, qui nihil amplius, quam equestri familia ortum se scribit, veteri, ac locuplete, & in qua primus Senator pater suus fuerit. *V. Sueton. in Aug. c. 1. 2. &c.*

Octavix Porticus, duæ appellantur, quarum alteram Theatro Marcelli propiore Octavia foror Augusti fecit, alteram Theatro Pompeji proximam Cn. Octavius Cn. F. qui tunc Ædilis Curulis, Pr. Con. Decemvir sacris faciendis, & triumphatus de rege Perse navali triumpho, quam combustam reficiendam curavit Cæs. Augustus. *Fest.*

Octavianus, m. 2. cognomen Augusti, inde tractum, quod ex Octavio- rum familia in Cæsarium gentem fuerit adoptatus. Eius vitam habes apud *Sueton.*

Octavianus, a, um, quod ad Octavium spectat, ut Octavianum bellum. *Cic. l. 2. de Div. c. 2.*

Octavum, adv. octies, octava vice. *Liv. l. 6. c. 36.* Jam octavum Tribunos pl. relectos.

Octāvus, a, um, *ὀκταυος*, *ὀκτώσε*, nomen numerale ordinis. *Hor. ep. 7.* Ab officis octavam circiter horam dum redit. *Id. l. 2. Sat. 3.* Sapientum octavus.

Octavodecimus, a, um, adject. *decimotavo*. *Gell. l. 1. c. 16.* Varro in octavodecimo rerum humanarum.

Octennis, ne, adject. *di octo anni*. *Ammian. l. 18. c. 13.* Liberali forma puerum octennem vidimus ejulantem.

Octies, adv. *otto volte*, *ὀκτώκις*, octo vicibus. *Col. l. 9. c. 8.* Nam & octies anno pullos educat. *Cic. Somn. Scip. c. 2.* Septenos octies antractus.

Octingenarius, a, um, quod octingentas habet res, vel partes. *Varro l. 2. de R. R. c. 10.* Septingenarii enim mei: tu, opinor, octingenarios habuisti.

Octingentesimus, a, um, *ottocentesimo*, *ὀκτακισιοσδέ*, nomen numerale ordinis. *Cic. 2. de Sen. cap. 2.* Si octingentesimum annum agerent.

Octingenti, æ, a, *ottocento*, *ὀκτακισίαι*, nomen numerale cardinale. *Cic. 4. Acad. cap. 25.* Mille, & octingenta stadia quod abesse, videbat.

Octingentes, adverb. *ottocento volte*. *Afcon. Pedian. & Marcian. Capell. l. 6. pag. 198.*

Octipes, edis, o. 3. *ὀκτόπους*, quod octo habet pedes. *Ovid. 1. Fast. v. 313.* Octipedis fruttra quærentur brachia cancri.

Octo, orō, o. 8. שְׁמִינֵה, Germ. *achte*, Galli. *his.* *Hisp. ocho*, *ὀκτώ*, nomen numerale cardinale, indeclinabile. *Virg. 1. Georg. v. 171.* Pedes temo protentus in octo.

Octōber, bris, m. *Octobre*, כּוּל, Ger. *viereinmonat*, Gal. *octobre*, Hisp. *octubre*, *ὀκτώβριος*, *γαλαρίας*, unus ex mensibus, ita dictus, quod octavum locum teneret a Martio, qui primus ineuntis anni mensis erat. *Auson. de Mensib.* Septembris, Octobri Autumnus, totoque Novembri. ¶ Usurpatur & adjective. *Cozum. l. 11. c. 2.* Calendis Octōbribus. ¶ *October equus* appellabatur, qui in campo Martio immolabatur quotannis Marti, mensis Octōbri. *Festus.*

Octōdecim, *dicicento*, decem & octo. *Frontin. de Stratag. l. 2. c. 5.* circa octo. Octōdecim cohortes in obicura valle posuit.

Octogimus, a, um, qui octo uxores habuit. *Hieronym. l. 1. adverb. Jo. v. 1. c. 8.* in fi.

Octogenerius, a, um, adject. *ottogenerio*, ut octogenerius senex. *Plin. l. 6. ep. 33.*

Octogēni, æ, a, a *ottanta a ottanta*, nomen numerale distributivum, ab octoginta. *Liv. l. 15. c. 30.* Dati ex præda militibus æris octogēni bini. ¶ Usurpatur & sine distributione, pro octoginta. *Plin. l. 9. c. 51.* Torpedo octogēnos habens tactus invenitur.

Octogesimus, a, um, *ottantesimo*, *ὀκτοεκοστές*, nomen numerale ordinis. *Cic. de Anic. c. 10.* Quorum annum ago, & octogesimum.

Octogies, adverb. *ottanta volte*, octoginta vicibus. *Cic. in Pison. c. 35.* Nonne sceleratum centies, & octogies ex ætarno tibi attributum Romæ in quæru reliquisti?

Octoginta, *ottanta*, *ὀκτοήκοντα*, nomen numerale cardinale, indeclinabile. *Cic. de Sen. c. 19.* Argantunus quidam Galibus, qui octoginta regnavit annis. ¶ *Octuaginta* etiam legitur. *Gell. l. 3. c. 10.* Post ducentos octuaginta dies. Alii legunt. *Post ducentos septuaginta tres dies.* *Vitruv. l. 10. c. 17.* Octuaginta pondo. Hæc autem lectio, collatis aliquot exemplaribus, constans est. Cæterum *octoginta* est tutius.

Octogonus, i, *ὀκτάγωνος*, *ottagono*, octo habens latera, seu angulos. *Vitruv. l. 1. c. 6.* Collocavit turrim marmoream octogonon.

Octoiugis, ge, o. 3. quod octo habet iuga. Translate. *Liv. l. 5. c. 2.* Nunc jam octoiuges ad imperia obtinenda ire.

Octonarius, a, um, adject. *ottonario*, ut octonarius numerus apud *Macrobi. l. 1. in somn. Scip. c. 5.* Octonariæ fistulæ, apud *Plin. l. 31. c. 6.*

Octōni, æ, a, *otto*, a *otto*, nomen numerale distributivum. *Plin. l. 8. c. 50.* Octonis mensibus ferunt partus. ¶ Usurpatur interdum pro octo cardinali. *Ovid. 5. Metam. v. 50.* bis adhuc octonis integer annis.

Octominutalis, le, adject. qui octo minutos argenteos valet. *Imperid. in Alex. Severo, c. 22.* Libra carnis octominutalis. *V. ibi Salmaf. & Casaub.*

Octophōrum, i, n. *ὀκτάφωνον*, lectica, quæ ab octo fervis gestatur. *Suet. in Calig. c. 43.* Interdum adeo legitur, & delicate incessit, ut octophoro veheretur. *Cic. ad Q. Fr. l. 2. ep. 10.* Cum hominem portarem Neapoli ad Bajas octophoro Anciano. Adde *Martial. L. 6. epigr. 84.* ubi in quibusdam editionib. octaphoro legitur.

Octuages, adverb. *ottanta volte*. *Plin. l. 2. c. 108.* Octuages quinque centena. Quidam leg. *ottogus*.

Octuplicatus, a, um, multiplicatus octo vicibus. *Liv. l. 4. c. 24.* Octuplicatoque centu zerarum tulerunt.

Octūplus, a, um, idem ac octuplicatus. *Cic. 5. Verr. Te in Decumantum in octuplum iudicium daturum esse. Id. de Univ. c. 7.* Sextam octuplam primæ detraxit &c.

Octūsus, m. 3. nummus valoris octo assium. *Hor. 2. Sem. Sat. 3. v. 156.* Quanti emptæ? parvo. Quanti ergo octūsus?

Oculariarius, ii, m. faber, qui vitra muniendis oculis, vel obiectis majori forma representandis conficit. Legitur hæc vox in *Inscriptione apud Grut. pag. 645. n. 1. & Reinsf. class. 11. n. 66.* sed non videtur valde vetusta, quia de hoc oculorum instrumento nihil constat in Scriptoribus antiquis. ¶ Alii interpretantur eum, qui oculos conficit statuis apponendos. Veteres enim solebant statuis, præsertim deorum oculos addere ex vitro, aut argento, aut lapillis pretiosis. Proinde artificium hoc apud eos forebat: & M. Rapius Serapio in veteri Inscript. apud *Fabret. cap. 9. n. 357.* laudatur, quod *oculos repofuit statuis, quoad vixit bene*. *V. Dissertation. Italicam Domitici Manni, degli oculari.*

Ocularis, re, adject. ad oculos pertinens, ut ocularis tunica, apud *Veget. l. 2. c. 17.*

Oculariter, adverb. ut oculariter intueri. *Sidon. l. 7. ep. 14.*

Ocularius, a, um, adject. ad oculos pertinens, ut ocularius medicus, qui oculis medetur, apud *Cels. l. 6. c. 6.* Qui & ocularius absolute dicitur a Scribon. *Largo compolit. 37. & seq.* Sic chirurgus ocularis, in *Inscript. apud Gruter. pag. 400. n. 7.* Ocularia claritas, apud *Solin. c. 37.* ¶ Ocularius, ii, absolute pro chirurgo oculario, legitur apud *Marcell. Empir. c. 8.*

Oculata, æ, f. genus pisicis, sic dicta ab oculorum magnitudine. *Plin. l. 32. c. 11.*

Oculatio, onis, f. defectio gemmarum superfluarum in vitibus. *Plin. l. 7. c. 21.* Pampinationi quoque, & oculationi, omnique operi faciliior. Meliores Codices habent *oculationi*.

Oculatus, a, um, adject. *occhuto*, *πληνυμέντος*, qui oculos habet. *Plaut. Trucul. 2. 6. 8.* Plus valet oculatus tectis unus, quam auriti decem. *testimonio di viffa.* *Sueton. de claris Rhetorib. c. 5.* Sex. Clodius male oculatus, & dicax. *Tertull. l. 2. adverb. Marcion. c. 25.* Oculator Deus. ¶ *Plin. l. 34. c. 6.* Statuam poni iussit quam ocularissimo loco, in Rostri. h. e. maximo confpicuo. ¶ Dies oculata *V. Cæsus.* ¶ *Solin. c. 27.* Oculati circuli. h. e. infar oculorum facti.

Oculus, a, um, *occhiuso*, *pieuo d'occhi*, *πρωήτης*, plectus oculis. *Plaut. Aulul.*

Autus, 3. 6. 19. Quos si Argus servet, qui totus oculus fuit. ¶ Per translationem pro perficiendo ponitur, quasi qui totus ex oculis conflet. *Apulejus* l. 2. *A. A.* Perficiendo ipso Lynceus, vel Argo, & oculus totum.

Oculicrepida, 2, m. vox ficta a *Plauto Trinum.* 4. 3. 14. significat eum, cui oculi pugnis contundi solent. Alii leg. *occuliteripeda*. h. e. occulte rapiens.

Oculiferia, vel oculiferia, orum, n. quæ oculos ferunt, & perfringunt, ut sunt res maxime splendide. *Senec.* ep. 33. Non habemus ista oculiferia (alii *oculifera*, alii *oculifera*) nec emptorem decipimus. Ita legit *J. Lipsius*, & *oculifera* non damnat Muretus. In editis legitur *odorifera*.

Oculisimus, 2, um, adject. superlativ. fictum a *Plauto* joculariter, pro carissimo instar oculorum. *Cur.* 1. 2. 28. Salve, oculisime homo. *Est.* 1. 16. Valuisti oculisimum oftium? Alii hic leg. *occulisimum*.

Oculitus, adverb. ὀφθαλμῶδῶς, ita care, ut oculus carus est. *Plaut.* in *fragm.* apud *Non.* c. 2. n. 608. Qui amant ancillam neam oculitus.

Oculo, as, a. 1. oculorum ulum præbeo. *Tertull.* de *pænit.* c. 12. Ibi hirundo si excæcaverit pullos, novit itos oculos rursus de chelidonia sua.

Oculus, m. 2. *occhio*, ὄψις, Germ. *aug.* Gall. *œil*, Hisp. *ojo*, ὀφθαλμῶδῶς, instrumentum visus. *Plin.* l. 11. c. 37. Oculi pars corporis pretiosissima, & qui lucis usu vitam distinguunt a morte. *Cic.* 2. de *nat. Deor.* Nam oculi tanquam speculatores altissimum locum obtinent, ex quo plurima conspicientes funguntur suo munere. ¶ Translate dicitur de præstantissima, vel pulcherrima. *Cic.* 3. de *nat. Deor.* *Subs.* Critolaus evertit Corinthum, Carthaginem Afrubal: duos illos oculos oræ maritumæ offoderunt. ¶ Item de notis, seu maculis rotundis, quales videmus in pardorum pelibus, & caudis pavonum. *Plin.* l. 13. c. 15. Si pavonum caudæ oculos imitentur. *Id.* l. 2. c. 5. oculos stellarum dixit. Sœlietiam eleganter mundi oculus dicitur ab *Ovid.* 4. *Metam.* ¶ Item de furculis arborum, unde germinat, qui & gemmæ dicuntur. *Col.* l. 3. c. 18. Reliqui duo, vel tres fructuarii oculi penitus in terram deprinuntur. *Virg.* 2. *Georg.* Nec modus inferere, atque oculos imponere simplex. ¶ Oculus in proprio sensu aliquando accipitur pro visu. *Sust.* in *Vespas.* c. 7. Restitutum oculos, si inspuisset, confirmatum crur, si dignaretur calcem contingere. Sic amittere oculos, apud *Est.* l. 3. *B. C.* ¶ Oculi a colore dicuntur cærulei, glauci, nigri, cæsi, &c. *Plin.* *Plaut.* *Sust.* ¶ Oculi nocturni, & oculi herbei, a *Plauto* referuntur inter convicia. *Cur.* 1. 3. 35. & 2. 1. 16. Sic emittit oculi, apud eund. *Aulul.* 1. 1. 2. V. Emittit. ¶ Sunt autem oculi variorum affectuum indices. Hinc oculos ad terram dejecere, apud *Ter.* *Eun.* 3. 5. 132. verecundiam signum est. Defigere oculos, apud *Hor.* l. 1. ep. 6. v. 14. torpentis est, & desidioli. Oculi torvi, minaces, ardentis, &c. dicuntur de irato, & sævo, ab *Ovid.* *Cic.* *Lucan.* &c. Molles oculi, de eo, qui facile commovetur ad lacrymas, itidem ab *Ovid.* l. 1. de *remed.* ¶ Dolore oculi dicuntur ei, qui aliquid videt, quod sibi molestum est. *Cic.* *Fam.* 8. ep. 14. Nunquam oculi tui doluissent, si in repulsa vultum Domitii visisses. Eadem ratione dixit *Horat.* l. 1. ep. 14. Non istic obliquo oculo mea commoda quinquam limat. ¶ Sæpe oculi de re carissima usurpantur. *Carull.* *carum.* 14. Ni te plus oculis meis amarem. *Cic.* ad *Q. Fr.* l. 3. ep. 1. c. 3. Balm, qui est istius rei adiutor, in oculis fero. h. e. carissimum habeo, valde diligo. Sic, gestare aliquem in oculis, apud *Ter.* *Eun.* 3. 1. 11. Et, esse alicui in oculis, *Cic.* 2. *Tuscul.* c. 26. *Sueton.* de *clar. Rhetorib.* c. 5. Par oculos in amicitia M. Antonii Triumphari extitisse se, ajebat: h. e. familiarissimum, carissimum M. Antonio. ¶ Hinc in blanditiis hæc vox usurpatur. *Plaut.* *Cur.* 1. 3. 47. Bene vale, ocule mi. ¶ Per oculos quoque jurare solebant Veteres. *Ovid.* 2. *Amor. eleg.* 16. *Plaut.* *Men.* sc. ult. ¶ Ponere in oculis, *metur in luce, in vista, Cic.* ad *Q. Fr.* l. 1. ep. 1. c. 2. ¶ Habere ante oculos virum bonum, *aver la mira all'uomo da bene, per amitarlo, Senec.* ep. 11. ¶ Obversari ante oculos, esse in oculis multitudinis, in luce atque oculis omnium civium, &c. *Cicer.* *sum.* 2. *Tusc.* c. pro *Sextio*, c. 3. &c. *offer' espōsto alla vista distussi.* Sic *habere in oculis*, apud eund. pro *Planc.* c. 27. ¶ *Paleere oculos, dilectarla vista, Cic.* *Verr.* 7. c. 26. Et, fructum capere oculis ex aliqua re, *Nepos* 18. c. 11. ¶ Adicere oculos alicui rei, & ad rem aliquam, est eam vehementer cupere. *Cic.* 4. *Verr.* *Planc.* videbant adjectum esse oculum hæreditati. *Id.* in *Agrar.* Cum ad omnia vestra cupiditatis oculos adiecit. Sic *Horat.* l. 1. od. 37. Omnes in Damalim putres deponent oculos. ¶ Alicuius oculos in oculis habere, *Plaut.* *Pseud.* 3. 2. 68. h. e. ejus oculos observare, quo spectent &c.

Ocyumum, V. Ocimum.

Ocyor, vel ocyor, nomen adject. comparativum positivo carens, *pid præsto, pid valdece*, ὀκυτόρ, ab ὀκύν, celer, citus. *Virg.* 5. *Æn.* v. 319. ventis & fulminis ocyor alis. *Plin.* l. 2. c. 8. de *Mercurii stellis.* Interiore circulo tertur novem diebus ocyore ambitu. ¶ Superlativum est *ocysissimus*. *Plin.* l. 16. c. 31. Fici, quarum radices longissimæ, & ocysissima senescunt. ¶ Sunt qui scribunt *ocior*, & *ocissime*, quod placet *Vossio* in *Etymolog.* *Prisciano*, & *Gisano*, &c.

Ocyrrhœe, vel Ocyrtroæ, es, f. 1. ὀκυρρῆη, filia Chironis, ex Nympha Chariclo, ita dicta a matre, ab ὀκύν, *velox*, & ῥῆα, *fluo*, qui eam in fluminis rapidi ripa peperisset. Excelluit arte medicinæ, & prædictione rerum futurarum. *Æsculapio* infanti prædixit, qualis & quantus futurus esset. In equam versa esse fingitur. *Ovid.* 2. *Met.* ¶ Poetæ in carmine abiciunt alterum r, quod aliter hexametrum carmen nequeat ingredi. *Ovid.* 2. *Met.* v. 638. Quam quondam Nympha Chariclo Fluminis in rapidi ripis enixa vocavit Ocyrtroæ.

Ocyter, V. Ocyus.

Ocyus, vel Ocyus, *pid præsto, pid velocemente*, ὀκυτόρ, adv. comparativum, cujus positivum *ocyster* non est in usu, (quamquam usurpatum sit ab *Apulejo* l. 1. *Metam.*) *Cic.* 4. *Tuscul.* In morbum & incidunt tardius, & recreantur ocyus. *Ter.* *Eun.* 3. 5. 61. Perlonge est, sed tanto ocyus properemus. ¶ Superlat. *ocysissime*. *Sallust.* in *Jug.* c. 25. Quam ocysissime provinciam accedat. Adde *Ter.* *Heaut.* 4. 8.

O A N T E D.

Oda, æ, vel ode, es, ὄδᾱ, cantio, carmen. *Auctor.* *carm.* de *Philom.* v. 25. Et merulus modulans tam pulcris concinit odos.

Odariarius, ii, m. cantilenarum magister. Legitur hæc vox in *Inscript.* apud *Rinef.* *class.* 11. n. 81. fed dubie est lectio.

Odarius, ii, n. ode, cantilena, ὄδαρειον. *Peston.* in *fragm.* *Tragur.* c. 53. *Burm.* Odaria saltare.

Odefacio, is, n. g. idem ac olfacio, apud vet. *Fest.*

Odefus, i, f. urbs Thraciæ in ora maris Euxini, colonia Mileforum. *Plin.* l. 4. c. 11.

Odeum, n. 2. ὄδειον, locus minuti theatri speciem habens, in quo certamina musica spectabantur, quale Athenis a Pericle extructum fuit: Romæ quatuor erant. Ejus præter Græcos meminere, *Cic.* ad *Att.* l. 4. ep. 16. *Sust.* & *Vier.* l. 5. c. 9. V. *Baldum* in *vocibus* *Vitruvianis.* Nomen ab ὄδᾱ, *cantus*. *Cic.* *loc. cit.* Ut odeum laxaremus, & usque ad atrium Libertatis explicaremus. Optumi tamen codices habent to-

rum. *Sueton.* in *Domit.* c. 5. Templum Flavie gentis excitavit, & fladium, & odeum, & naumachiam.

Odi, isti, n. def. *odiare*, *avere* in odio, ὀδῶ, Ger. *hassen*, Gal. *hair*, Hisp. *odiar*, *odio*, *odio* habeo. *Cic.* de *Am.* c. 18. Aperte enim odisse magis ingenuum est, quam fronte occultare sententiam. *Id.* pro *Mil.* Improbos omnes civili odio odimus. *Brutus* ad *Cic.* *epist.* 16. Pati contumelias pejus odire malis omnibus aliis. *Ter.* *Adolph.* 4. 1. 17. Illud rus nulla alia causa odi tam male. ¶ Particip. futuri ofurus. *Cic.* de *Anic.* c. 16. Ita amare oportere, ut si aliquando esset ofurus. ¶ *Oderam* *Ciceronis* est ad *Att.* l. 14. Oderam, *ejusd.* l. 7. *Fsm.* Cæterum alia multa leguntur apud minus elegantes scriptores. Nam *odivri* dictum est ab Antonio, referente *Cic.* *Phil.* 13. c. 19. *Oditur* palliva torina, & dignificatione, a *Tertul.* in *Apolog.* c. 3. Præteritur ofus sum pro odi, deponentis forma usurparunt *Plaut.* *Amph.* 3. 2. 19. & *Gell.* l. 4. c. 8. Similiter odiendi legitur apud *Apul.* *odientes* apud *Peston.* & *odiaris*, apud *Senecam* legit *Janus Gruter.* ubi alii alia.

Odibilis, le, adject. odio dignus. *Lucret.* in *Heliogab.* c. 18. Vita, moribus, improbitate ita odibilis, ut ejus nomen Senatus eraserit.

Odinolyentem appellat Græci piciculum dolores solventem gravidis adalligatum. *Plin.* l. 32. c. 1. Est ab ὀδῶν, *dolor*, & λύνω, *solvo*.

Odiolus, adv. *odiosamente*, Ger. *verdrüsslich*, Gal. *odieulement*, Hisp. *odiosamente*, ἀπεχθῶς, cum odio, vel tædio. *Cic.* 2. de *Orat.* Qui cum impellerent odiolus. *Id.* in *Brut.* c. 82. Qui nec inepte dicunt, nec odiose, nec putide.

Odiolus, a, um, odiosus. Vox est ficta joculariter a *Plaut.* *Capr.* 1. 1. 19. **Odiolus**, a, um, *odioso*, ὀδῶν, Ger. *gehaßsig*, Gall. *odieux*, Hisp. *odioso*, *μωροῦς*, qui odio habetur. *Cic.* de *Am.* c. 20. Odiosum sane genus hominum officia exprobrantium. *Id.* de *Sen.* c. 2. Quæ plerique feminibus sic odiosa esse. *Capitolin.* in *Albin.* c. 18. Uxorii odiosissimus fuit. *Cic.* 1. *Off.* c. 36. Palæstrici motus sæpe sunt odiosiores. ¶ Sumitur etiam pro molesto. *Cic.* pro *Mur.* Spernitur Orator odiosus in dicendo, ac loquax. *Plaut.* *Cur.* 1. 1. 7. Tandem es odiosus mihi.

Odites, m. *Oδῆτις*, unus ex Centauris, Ixionis ex Nube filius, qui a Mopso nocens est in nuptiis Pirithoi. *Ovid.* 12. *Met.* v. 458.

Odiūm, ii, n. 2. odio, ὀδῶν, Ger. *ein haß*, Gal. *haine*, Hisp. *odio*, *μῖσος*, ira inveterata, ut inquit *Cic.* 4. *Tusc.* *Id.* l. 10. *Fsm.* Incredibile est omnium civium, latronibus exceptis, odium in M. Antonio. ¶ Sumitur interdum pro molestia, fastidio. *Ter.* *Eun.* Neque agri, neque urbis odium unquam me percipit. *Cic.* *Att.* Sed cum horas tres fere dixisset, odio, & strepitu Senatus coactus est aliquando perorare. ¶ Item pro instantia, seu molestia assiduitate. *importunitas*. *Ter.* *Phorm.* 5. 6. 9. Pergit sane: inquam tu odio tuo me vinces. *Id.* *Heetr.* 1. 2. 48. Turbando, atque odio denique effecit &c. ¶ Plurimi sunt hujus vocis usurpatione modi. *Senec.* in *Octav.* v. 132. Odio aliorum flagrare. *Cic.* ad *Quir.* *post redit.* c. 1. Concipere odium in aliquem. *Plin.* l. 28. c. 8. Concitare odium alicui. *Quintil.* l. 6. c. 1. Odium in aliquem concitare. *Cic.* 2. *Att.* ep. 21. Odio esse alicui, h. e. odio haberi, & apud aliquem, *Id.* pro *L. Mam.* c. 22. & esse in odio, *Id.* *Att.* l. 10. Et habere odium alicuius rei, *Id.* *Philip.* 5. & habere odium in aliquem, *Id.* 2. de *Invent.* Et venire in odium omnibus, *Id.* *Att.* l. 10. quod ipsum dixit *Plin.* l. 28. c. 8. Venite odio omnibus. *Quintil.* l. 1. c. 3. Remissiones negatæ odium studiorum faciunt. ¶ Usurpatur & in plurali num. sæpe a Poetis, nonnunquam ab Historicis, & Oratoribus. *Virg.* 2. *Æn.* Exercere urbem odiis. *Liv.* l. 21. c. 1. Odiis prope majoribus certant, quam viribus. *Cic.* 9. ad *Att.* ep. 1. Odiā improborum rursus in nos, quæ jam extincta erant, incendamus. ¶ Dicitur interdum hæc vox de homine odio. *Plaut.* *Mil.* 3. 3. 48. Quin noverim odium populi! h. e. qui a populo odio habetur. *Id.* *Pæn.* 1. 2. 180. Obsecro te, voluptas hujus, atque odium meum! h. e. quæ me odisti.

Odo, V. Udo.

Odor, oris, m. odore, ὀδῶρ, Germ. *geruch*, Gall. *odeur*, Hisp. *olor*, ὀδῶρ, qualitas, quæ ex rebus emittitur, quæ ad olfactum spectat, ab antiquo *odeo* pro oleo. *Cic.* 2. de *nat. Deor.* Eo quod omnis odor ad superiora feratur. *Id.* de *Sen.* Suavitates odorum, qui assulant e floribus. ¶ Interdum sumitur pro aromatibus. *Col.* l. 12. c. 20. Ad prædictum autem modum multi adijci debent odores, nardi totium, iris Illyrica. ¶ Per translationem ponitur pro indicio. *Cic.* *Att.* l. 4. Res fluit ad Interregnum, & est nonnullis odori Dictaturæ. ¶ Sumitur & pro fœtore. *Sueton.* in *Vespas.* c. 23. de *urina.* Sciticians, num odore offenderetur. *Virg.* 4. *Georg.* Gravis odor cœni. ¶ Legitur & odos in recto casu, *Lucret.* l. 4. v. 88. Præterea omnis odos, fumus, vapor, atque aliæ res. *Plaut.* *Capr.* 4. 2. 35. Quorum odos subballicanos omnes abigit.

Odoramen, inis, n. idem ac odoramentum. *Macrob.* l. 1. *Sat.* in *pref.* Confuturā videlicet omnium succos odoraminum in spiramentum unum.

Odoramentum, ti, n. odoramento, odore, ὀδῶρ, res odorifera. *Plin.* l. 21. c. 7. Omnium odoramentorum, atque etiam herbarum differentia est in colore, & odore, & succo.

Odorarius, a, um, quod ad odores pertinet. *Plin.* l. 12. c. 16. de *myrrha*, Pretium ejus, quam odorarium vocant.

Odoratio, nis, f. actus odorandi, olfactio. *Cic.* 4. *Tusc.* c. 9. Et qualis est hæc aurium, tales sunt oculorum, & tactionum, & odoratorum, & saporum. ¶ Item sensus ipse odorandi. *Lactant.* de *Opif. Dei.* c. 10. Visus in duas acies, & odoratio in duas naves divisa est.

Odoratus, us, m. *l'odorate*, ὀδῶρ, ὀδῶρ, olfactus, olfactus, actus odorandi. *Cicer.* 2. de *nat. Deor.* Eorum jucundus non gustatus solum, sed odoratus etiam, & spectatus. ¶ Item sensus, seu facultas odorandi. *odorato*. *Plin.* l. 11. c. 4. Insecta hæbent oculos, aliqua & odoratum. Adde *Cic.* 4. *Acad.* c. 7.

Odoratus, a, um, *odorato*, *profumato*, Ger. *volgeschmack*, Gall. *parfume*, Hisp. *perfumado*, ὀδῶν, quod aliunde accepti odorem, inquit *Servius.* *Hor.* l. 3. *Carum.* od. 20. Sparfum odoratis humerum capillis. ¶ Interdum pro odorifero sumitur, idest, quod ex se odorem habet. *Virg.* 3. *Georg.* v. 414. Disce & odoratum stabulis accendere cedrum. *Plin.* l. 21. c. 4. de *rosis.* Præterea magis omnibus locis siccis, quam humidis odoratio. *Id.* *ib.* c. 7. Hortensium odoratissima.

Odorifer, a, um, *odorifero*, Ger. *wohl schmeck*, Gal. *odoriferans*, Hisp. *que da buen olor*, *πολύσμου*, odorem reddens. *Plin.* l. 12. c. 17. In odoriteris Ilyvis frequentissimum. ¶ Gens odorifera, Achæmenii pop. Arabie. *Ovid.* 4. *Met.*

Odorifæquus, a, um, odorem sequens. *Liv.* *Astron.* apud *Terentia.* *Maur.* p. 2426. *Pufsch.* Dirige odorifæquos ad certa cubilia canes. *veris* *plures*.

Odoro, as, avi, atum, a. 1. *dar'odore*, *ὑμῶν*, odore repleo, odorare facio. *Ovid.* 15. *Metam.* v. 734. Et odorant aera fumus. *Colum.* l. 9. c. 4. Qui coloret, odoretque mella.

Odorot, aris, d. 1. odorare, ὀδῶν, Germ. *schmeck*, Gal. *flaver*, *sentir*, Hisp. *oler*, ὀδῶν, olfacio, odorem percipio, ex odore aliquo deprehendo. *Plaut.* *Men.* Agendum odorare hanc, quam ego habeo,

beo, pallam. *Col. l. 6. c. 2.* Deinde naves perficatio, ut homines dicant odorari. ¶ Translate ponitur pro explorare, investigare. *Cic. post red. in Sen.* Hi voluptates omnes vestigant, & odorantur. *Id. Att. l. 6.* Tu sagacius odoraberis. ¶ Odorari aliquid, est callide, & clam explorare, quid habeat animi. *Cic. Att. l. 4.* Tu, velim, ut Fabium, si quem habes aditum, odorere, & istum convivam tuum degulles. ¶ Odorari decemviratum. h. e. cupide querere, aut petere. *Cic. Agrar. 2.* Committite vos nunc his hominibus hæc omnia, quos odorari hunc Decemviratum suspicamini.

Odryus, a, um, *che ha odore*, Germ. *gebsmckr*, Gall. *qui rende bonne odeur*, Hisp. *odoroso*, *δωρομυ*, quod ex se odorem emittit. *Ovid. 9. Met. Najades hoc pomis*, & odoro flore repletum sacrum. *Claud. de Pl. Conf. Honor. v. 324.* cui lumen odorum Sulphure cæruleo, nigroque bitumen fumat. ¶ Item qui sagaciter odoratur. *Virg. Æn. 4. v. 132.* & odora canum vis.

Odos. V. Odor.

Odrysa, æ, urbs Thraciæ. Hinc Odrysæ, arum, m. Thraciæ populi, circa Hebrum fluv. *Plin. l. 4. c. 11.*

Odrysius, a, um, adject. Thracius. *Sil. l. 5. v. 571.* Boreas Odrysius. *Ovid. 6. Metam. v. 490.* Odrysius rex. *Val. Flacc. l. 5.* Odrysiæ carmen. h. e. Orphei, qui e Thracia fuit.

Odyssæa, æ, *Ὀδυσσεα*, carmen Homeri de Ulyssis erroribus, ab *Ὀδυσσεύς*, Ulysses. *Cic. de clar. Or.*

O A N T E E.

Oecægrus, m. 2. pater Orphei. ¶ Item fl. Thraciæ, a quo Hebrus initium sumit.

Oeagrius, a, um, adject. ut Oeagrius Hebrus, *Virg. 4. Georg. v. 324.* Æmus Oeagrius, *Ovid. Met. 2.* Oeagrii nervi, h. e. Orphei, *Sil. l. 5. v. 473.*

Oebalia, f. i. *ὀιβαλία*, regio Græciæ, eadem ac Laconia, ab Oebalo filio Arguli. *Strab. 1. Achil. v. 20.* ¶ Item arx Tarentina, & ipsum Tarentum, vel regio Italiæ juxta Tarentum, ab Oebalo filio Telonis. *Virg. 4. Georg. v. 125.*

Oebalidæ, arum, m. *ὀιβαλίδαι*. Castor, & Pollux, ab Oebalia Laconicæ regione, in qua nati feruntur. *Ovid. 5. Fast. Effugere Oebalidæ cursu potuere sequentes.*

Oebalides, æ, m. *ὀιβαλίδης*, patron. m. ex Oebalia. *Ovid. in Ibin. v. 588.* Quo puer Oebalides, iclus ab orbe cadas. idest Hyacinthus, qui Lacon fuit.

Oebalis, idis, f. patron. quæ est ex Laconia. *Strab. 1. Syl. 2. v. 150.* Quis purpura sæpe Oebalis, & Tyrii moderator livet aheni.

Oebalis, a, um, adject. Lacon. *Strab. 9. Theb. v. 690.* Oebalio futuram murice pallam. *Id. l. 3. Syl. 2. v. 10.* Oebalii fratres. h. e. Castor, & Pollux.

Oebalus, m. 2. *ὀιβαλῦς*, Arguli filius, Rex Laconicæ, pater Tindari, & Icar. *Boec. l. 5. Gen.* ¶ Fuit & Oebalus, filius Telonis Regis Capreaum inf. prope Neapolim ex Sebethide Nympha. *Virg. 7. Æn. v. 733.*

Oechalia, f. i. *ὀιχαλία*, urbs Laconicæ, ab Oechaleo fl. eam præterfluente ita dicta, unde & ea pars Laconicæ, quæ urbi huic propinqua est, Oechalia appellatur. *Virg. 8. Æn. v. 290.* In hac Eurythia regnavit, qui Herculi filiam Jolen ante promissam denegavit, filii hortatu, quod Hercules furens uxorem, & filios interfecisset. Quare Hercules illum, & filios interemit, atque Oechaliam urb. evertit. ¶ Hoc item nomine plures aliz urbes fuere in Eubœa, quæ eadem est ac Chalcis, teste *Plinio*, in Thessalia, quæ & Thrachinia, in Messenia, in Arcadia, in Æolia.

Oecleides, æ, patronym. Amphiarum Oeclei filius, apud *Ovid. 8. Metam. v. 317.*

Oeconomia, æ, f. *οικονομία*, rei domesticæ administratio, apud Græcos. ¶ Translate accipitur pro dispositione, ordine, structura cuiuscunque rei. *Cic. Att. l. 6. ep. 1.* Nec *οικονομία* meam institutum vestrum ordinem conservabo tuum. Loquitur de ordine in scribendo. *Quint. l. 1. c. 8. de dispositione Oratoris.* Oeconomia quoque in his diligentior, quam in plerisque novorum erit. *Id. l. 3. Hermagoras* iudicium, partitionem, ordinem, quæque elocutionis sunt, subiecit œconomiz. *Vitr. l. 1. c. 2.* Architectura autem consistat ex ordinatione, quæ Græcæ *τάξις* dicitur, & ex dispositione, (hanc autem Græci *διάθεσις* vocant) & eurythmia, & symmetria, & decore, & distributione, quæ Græcæ *εικονομία* dicitur.

Oeconomus, a, um, *οικονομικός*, ad œkonomiam pertinens. Hinc *œconomus*, dictus est liber Xenophontis, in quo de familiæ, ac domus gubernatione differitur. *Cic. 2. Offic. c. penul.* Has res commodissime Xenophon Socraticus persequitur ut in eo libro, qui *œconomus* inscribitur. ¶ Translate *Quint. l. 7. c. ult.* Illa enim potentissima est, quæque vere dicitur œconomica totius causæ dispositio, ubi assumendum proœcium, ubi omittendum, &c.

Oeconodus, i, *οικονοδός*, ab *οίκος*, domus, & *νόμος*, distribuo, est dispensator, qui domus rationes curat, & rem domini familiarem administrat. *Imp. Justinian. lib. 1. Cod. vis. 3. leg. 42. a med.*

Oecus, i, *οίκος*, apud Græcos domum significat. *Vitr. l. 6. c. 10.* œcum vocat partem domus amplam, in qua convivia celebrantur. *V. etiam Plin. l. 36. c. 25.*

Oedipodes, æ, m. *ὀιδίποδης*, idem ac Oedipus. *Sen. Her. Fur. 6.* Impii Oedipodæ nuptiales taces. *Martial. l. 10. epigr. 4.* Qui legis Oedipodem. h. e. tragœdiam Oedipodæ.

Oedipodionides, m. 1. Polynices, fil. Oedipi. *Stat. 1. Theb. v. 313.* Interea patris olim vagus exul ab oris Oedipodionides furtim delecta pererrat.

Oedipodionius, a, um, quod ad Oedipum spectat. *Ovid. 15. Met. v. 429.* Oedipodionis quid sunt, nisi nomina, Thebæ.

Oedipus, pi, m. *ὀιδίπους*, filius Laji Regis Thebanorum, & Jocasæ, quem pater, cum consulto Apollinis Oraculo futurum intellexisset, ut a filio interficeretur, pastoris occidendum tradidit, qui misericordia commotus, neque tamen Regis imperium audens detrectare, perforatis gladio plantis, vimineque tractato, ex arbore suspendit, futurum ratus, ut ita inedia moreretur. Sed cum Phorbas Polybii Corinthiorum Regis pastor illac iter faceret, audito vagitu eo accurrens, puerum servavit, Reginzque Merope obtulit, a qua veluti puer cœlestis missus filii loco educatus, & a pedibus ex vulnere tumensibus Oedipus est appellatus, nempe ab *ὀιδίω*, tumeo, & *πῦρ*, pes. Grandior deinde natus factus, audit, se Polybii filium non esse, patrem querere statuit. Apollinem consulenti responsum fuit, ab eo in Phocide patrem repertum iri, insuper matrem ductum iri in uxorem. In Phocidem igitur profectus, cum coorta inter cives, & peregrinos dissensione, pro peregrinis pugnaret, patrem in eam sedem conantem ignorans interfecit. Deinde quati ab Oraculo deceptus Thebas se contulit, & in ingressu urbis Sphinxis ænigma dissolvit, cum esset præstantissimo ingenio, monstrumque interemit, Thebis, cum Polybii filius haberetur, ei Regnum traditum est, &

Jocasta collocata in matrimonium: quam cum deinde matrem suam esse cognovisset, & paricida, & incensus a se pœnas repetens utrunque sibi eruit oculum, Jocasæ suis sibi manibus mortem conscivit. Tandem Oedipus Athenas in voluntarium concessit exilium, & iussu Creontis in Cythæronem M. relegatus est. Ab Atheniensibus Oedipo templum dedicatum est, & sacra instituta. *Plaut. Pan. 1. 3. 34.* Oedipo est conector opus, qui Sphinxis interpres fuit. ¶ *Davus sum, non Oedipus*, proverbium est, quo significamus, nos homines rudes esse, simplicesque, & ad intelligenda obscuriora ænigmata minime idoneos. Tractum est a callido, acutoque Oedipi ingenio, qui ad portam Thebarum Sphinxis ænigma dissolvit. *Terent. Andr. 1. 2. 23.*

Oenanthe, es, f. i. *ὀιρανθή*, flos est labrufcæ, non tamen cujuslibet, sed ejus, quæ folium florem, non etiam uvas profert, quasi *ὄρω ἄρω*, idest, vini flos. *Plin. l. 12. c. 28.* ¶ Est præterea oenanthe herba in petris nascens, folio pastinacæ, radice magna, numerosa. *Plin. l. 21. c. 24.*

Oenanthinus, a, um, *ὀιρανθίνος*, quod ex oenante factum est, ut Oenanthinum unguentum. *Plin. l. 23. c. 4.*

Oeneus, a, um, *ὀινεύς*, quod ad Oeneum spectat. *Stat. 5. Theb. v. 651.* Oeneus heros.

Oeneus, a, um, trium syll. quod ad Oeneum pertinet. *Ovid. 8. Met. v. 282.* & Oeneos ultorem spreta per agros Misis aprum.

Oeneus, m. 2. *οἰνέως*, Ætolizæ, seu Calydoniæ Rex Parthaonius filius, qui ex Althæa Testii filia Meleagrum, Tydeum, Menalippum, Gorgen, & Dejaniram genuit, quam Hercules duxit uxorem, licet alii matrem Tydei Eurigæam appellent. Fabulantur Poetzæ, Regem hunc de primitiis omnibus Numinibus sacrificasse, excepta Diana, quæ irata aprum immisit, qui cuncta vastabat, donec a Meleagro occideretur. *Serv. Baccac. lib. 9. Gen. & Ovid. 8. Metam. fab. 4.*

Oenides, æ, m. 1. *οἰνίδης*, Meleager, vel alius ex filiis Oenei. *Ovid. 8. Met. v. 415.* At inanis Oenide variat.

Oenogærum, i, n. condimenti genus apud *Apic. l. 1. c. 31.* Hinc œnogarum porcellus, h. e. œnogaro conditus. *Id. l. 8. c. 7.*

Oenomæus, m. 2. filius Martis ex Harpina filia Afopi, seu, ut alii tradunt, Eurythoe filia Danaï, Rex Elisidis, & Pizæ, pater Hippodamiæ, qui cum ex Oraculo se a genero interfectum iri didicisset, & filia tamen a multis precis ob formæ præstantiam ambiretur, curule precis certamen proposuit, ea lege, ut filia victori in matrimonium cederet, victus mortem subiret. Tredecim igitur victis, & occisis, Pelops Tantali filius Myrtilum ejus aurigam pretio corruptum, ut axes infirmos, & fragiles curru subingeret: quo facto Oenomæus una cum curru corruit, membrisque omnibus ea ruina collisus, mortuus est. Pelops itaque & conjugio, & Regno potitus, universam Cherronefensium nomine suo Peloponnesum appellavit. *V. Hygin. fab. 83. Stat. 1. Theb. v. 275.*

Oenomeli, itos, n. 3. *οἰνομέλι*, potio ex austero vino, & melle composita, quam Latini mulsuum appellant. Legitur hæc vox *l. 9. Dig. de trit. vino, vel ol.*

Oenõe, f. 1. Nympha Phrygia, quæ Paridem amavit, antequam ille Helenam raperet. Extat ejus nomine scripta ab *Ovid. Heroid. 5.* epistola ad ipsum Paridem. ¶ Est etiam hoc nomine insula Atticæ, alio nomine Ægina. *Plin. l. 4. c. 12.*

Oenophorum, n. vas vinarium ad ferenda vina aptum, ab *οἶνος*, vinum, & *φῶρος*, porto. *Cic. 2. Fin. c. 8.* Quibus vinum diffusum e pleno fit œnophoro, ut ait *Lucilius*. In quibusdam MSS. legitur Inophorum, abjecta prima vocali græcæ diphthongi.

Oenopia, insula, quæ alio nomine Ægina dicitur. *Ovid. 7. Metam.* Hinc Oenopiuss, a, um, adject. ab Oenopia, ut Oenopii muri, apud *Ovid. 7. Metam. v. 490.*

Oenopolium, n. *οἰνοπόλιον*, taberna vinaria. *Plaut. Afsin. 1. 3. 48.* Cum a pistore panem petimus, vinum ex œnopolio.

Oenotria, f. 1. regio Italiæ inter Pæstum, & Tarentum, quæ partem Lucaniz, Brutiorum, & Magnæ Græciæ complexa est, ita dicta ab Oenotro Rege, vel ab *οἶνος*, vinum, quæd ibi generosum vinum provenit. ¶ Ipsa etiam Italia quondam Oenotria dicta est. *V. Oenotrius.*

Oenotrides, f. 3. Oenotriæ, dum insulæ maris Tyrreni, ante Veliam urb. exc. Lucaniz, in ora, quarum una speciatim Pontia dicitur, altera Legia, & Ischia, seu Ichia. *Plin. l. 3. c. 7.*

Oenotrius, a, um, adjectiv. ab Oenotria, & ponitur sæpe pro Italo. *Virg. 3. Æn.* Terra antiqua potens armis, atque ubere glebæ; Oenotrii coluere viri: nunc fama, minores Italiam dixisse. *Id. 7. Æn. v. 85.* Oenotria tellus.

Oenotrus, a, um, adject. Oenotrius, ut Oenotri fines, *Sil. l. 8. Oenotrus oræ*, *Id. l. 13.* Fines Oenotrii.

Oenus, m. 2. Ænus, *Ins, In, Inne*, fl. Germaniz, qui oritur ex monte *Bernina*, uno ex Alpibus, & Danubio miscetur. *Tacit. 3. hist. c. 5.*

Oestrus, i, m. 2. *estano*, Germ. *vöf bram*, Gall. *ehon*, Hisp. *moscarda*, *οἶστρα*, insecti genus, quod a Latinis *afilus*, a vulgo *tabanus* vocatur. *Plin. l. 11. 16.* Nascuntur in extremis favis apes grandiores, quæ cæteras fugant: Oestrus vocatur hoc malum. *Virg. 3. Georg. v. 148.* Est lucos Silari circa, illicibique virentem plurimum Alburnum volitans, cui nomen asilo Romanum est, œstrum Graji vertere vocantes, asper acerba sonans, quo tota exterrita sylvis diffugiunt armenta. ¶ Metonymice sumitur pro furore. Causa est, quia hoc animali Juno in pellicem suam Jo immisso eam in furorem convertit. Unde Poetzæ divino furore correpti, œstro perciti dicuntur. *Stat. 1. Theb. v. 32.* Tempus erit, cum laurigero tua fortior œstro facta canam.

Oesypum, n. *οἴσυπος*, *οἴστρα*, *οἴστρα*, pinguedo, & immundities hærens in ovium velleribus nondum purgatis, vel, ut *Vassius* definit, succus lanæ sordidæ, immundæque, qualis vel putrida est, vel odorem saltem putrescentium habet: ab *οἶς*, ovis, & *οἴστρα*, putresco. *Plin. l. 29. c. 2.* Quin ipsæ sordes pecudum, sudorque feminum, & alarum adhærentes lanis (œsypum vocant) innumeros prope usus habent. *Ovid. l. 3. de Art. v. 213.* Oesypa quid redolent, quamvis mittantur Athenis, deceptus ab immundæ velle succus ovis?

Oeta, æ, m. & f. Oete, es, *Μονη Βυβίνα*, al. *Βυβίνα*, *Ὀἶτη*, mons Thessaliæ asperissimus, in Trachinia reg. in Doridis confinio, in sinum Maliacum, qui & Oetæus, desinens. Hic helleborum optimum provenit. In eo locus est Pyra dictus, in quo se combustus Hercules. *Plin. l. 25. c. 5. & Liv. l. 36. c. 15.* Ejus ineminerunt *Virg. in Culece, v. 202.* Et piger aratro procedit vespèr ab Oeta. *Senec. Herc. Oet. v. 861.* Hæc hæc, renatum prima quæ videt diem, Oeta eligatur. *Sil. l. 6. v. 453.* Vix dum summa dies summa lustrabat in Oeta Herculei monumenta rogi. Et *lib. 3. v. 43.* Inter quæ fulget sacris ignibus Oeta.

Oetæus, a, um, adject. ab Oeta, ut Oetæus favilla, *Stat. l. 4. Syl. 6. v. 53.* ¶ *Hercules Oetæus*, titulus est unius ex Tragœdiis Senecæ, in qua Hercules inducitur se ipse, ascenso rogo, concremans in vertice Oetæ.

Oetum, i, herba quædam in Ægypto nascens. *Plin. l. 21. c. 15.*

Oetus, m. *Ὀἴτης*, gigas, filius Alcei, & frater Ephialtis, qui in Creta bellum gessit. *Serv. in 6. Æn. v. 582.* vocat Otum.

Cum quarent dicere. *Id. l. 5. Att. epist. 1. ad fin.* Officiolus fecit, quod &c. *Plin. l. 10. ep. 32.* Officiolusme venit ad me.

Officiolitas, atis, f. *officiolitas, correfis.* *Sidon. carm. 23. v. 478.* Seu nos eximii simul tenebat Necetens officiolitas Marini.

Officiolus, a, um, o. 1. *officio*, *pronto a far piacere*, נרבי, Germ. *dienftvoilig*, Gall. *officieux*, Hisp. *oficiofo*, *ξεραυδης*, qui libenter, vel probe officium, seu beneficium alicui exhibet, five qui obsequio alteri multum studet. *Cic. l. 13. Fam. epist. 22.* Hominem prudentem, & officiofum cognofces. *Id. pro Planc.* Officiola amicitia. *Id. pro Mil. c. 5.* Officiofi labores. *Id. 14. Fam. epist. 16.* Volumina debuit in te officiofior efle, quam fuit. *Id. in Pifon. cap. 23.* Officiofiffima natio candidatorum.

Officiolus dolor a Cic. 3. Tufc. c. 28. dicitur, qui caufam habet, & pertinet ad officium fapientis hominis. *¶ Sen. l. 4. Controv. excerpt. in prefat.* Memini illum, cum libertinum fuiffet, dixiffe: Impudicitia in ingenuo erimen eft, in fervo neceffitas, in libero officium. Res in jocos abiit: non facit mihi officium, & multum ille, & hic in officiis verfatur: ex eo impudici, & obfeeni aliquandu officiofi vocati funt. Hæc *Sen. Officiolus, i, m.* pro fervo. *Petrone. in Satyr. cap. 92.* At ego ne veftimenta quidem ab officio recepiffem, nihi, &c. *b. e. a* fervo balneario, qui lavantium veftimenta fervabat.

Officium, n. 1. *offizio, quello, che ogn' uno deve fare*, עבדה, Germ. *ein ampt*, Cal. *office*, Hisp. *oficio*, το καθήκον, quod quifque eflicere debet, obfervata locorum, temporum, & perfonarum ratione, congruus actus uniuersuque perfonæ; id in quod quifque debet incumbere, ut ipfum pro loci, temporis, & perfonæ qualitate reddat effectum. Unde in familia bene inftituta dicitur, omnes in officio efle oportere, id eft agere quæ debent. Est a verbo *officio*, quod ex *ob*, & *facio*. Nam olim officere idem fuit, quod eflicere, nunc tantum fumitur pro obefle. Vel per Synocpen dicitur pro opificium. *¶ Offic. c. 3. Fin.* Est autem officium, quod ita factum eft, ut ejus probabilis ratio reddi poffit. Et *infra*, Quod autem ratione actum fit, id officium appellamus. *Ad Terent. l. 14. Fam.* Si erunt in officio amici, pecunia non deerit. *¶ Officium duplex* eft, καθήκον μέσον, id eft officium medium, feu commune, inchoatum, & καθήκον μέγαν, id eft officium rectum, feu perfectum. *Cic. l. 1. & 3. Offic. 3. & 4. Fin.* *¶ Elegantiffimæ* funt hujus vocis locutiones. *Cic. l. 15. Fam. ep. 20.* Efle frequenter in officio. *h. e.* fepe in officio fuo adimplendo verfari. *Id. 5. Fam. ep. 17.* Omnia officia amicitia diligenter, fancteq; fervare. *Id. ad Att. l. 3.* Exlequi officia. *Id. 3. Fam. epist. 8.* Fungi officio (quod *Terent. Heaur. 3. 3.* fungi officium, dixit). *Id. l. 1. Ver. Satis* facere officio. *Plin. l. 10. epist. 48.* Implere officii fui partes. *Tac. 3. Ann. c. 49.* Manere in officio. *Plaut. Trinum. 3. 2. 71.* Meminiſſe officium fuum. Contra *Cic. l. 1. Offic. c. 9.* Officium fuum deſerere. Et *cap. 10.* Diſcedere ab officio. Et *Fam. 7. epist. 3.* Deefle officio fuo. *¶ Id. pro Syl.* Vir ſingulari officio. in Rempuh. *h. e.* quide Repub. optime eſt meritus. *Id. Ver. 3.* Summo officio præditus homo. *h. e.* qui omnino id, quod decet, ſtrenue facit. *Suet. in Tiber. c. 11.* Officii duxit, exorare patrem, ſtimuſ quo debito. *¶ Cic. l. 1. de Orat.* Oratoris officium eſt, dicere ad perſuadendum accommodate. *¶ Suprema officia. h. e.* funera. *Tac. 5. Ann. c. 2.* Quod ſupremis in matrem officia detuliſſet. *¶ Officium* etiam dicitur, cum quis honoris cauſa alteri adeſt. *Juven. ſat. 2.* Quæ cauſa officii? quid quæris? nubit amicus. *Plin. l. 1. ep. 9.* Officio togæ virilis interſui. *¶ Et* quoniam proprium hominis officium eſt, alteri pro viribus prodeſſe, & omnibus gratificari, & benecicere, factum eſt, ut officium accipiatur pro beneficio. *Cic. de Amic. c. 20.* Odioſum ſane genus hominum officia exprobrantium. *Colum. l. 2. c. 15.* Licet ſilicem ſine injuria vicini, etiam cum officio, decidere. *¶ Quandoque* pro obſequio, vel honore ſumitur. *Suet. in Caſ.* Affidentem conjurati ſpecie officii circumſteterunt. *¶ Magiſtratus* quoque officium dicitur, quia jus, quod cuique debetur, reddit, vel quia populo opem fert, vel quia honoris gratia inſtitutus eſt. *Suet. in Veſpaſ. c. 21.* Deinde perlectis epiftolis, officiorumque omnium brevitariis. *Plin. in Paneg. de Prefectura æraſii.* Nondum biennium compleveramus in officio laborioſiſſimo, & maximo. Hinc illa *ſylvarum*, Cavere apud officium, deponere apud officium, &c. *¶ Sumitur* etiam pro apparitor. *Hermog. l. ſi plus, vel minus, ff. de evic. & dupla ſtip.* Si juſſu judicis rei judicata pignus captum pro officium diſtrahatur. *¶ Item* pro actis. *Paul. l. cum, ff. de in jus vocan.* Eum, pro quo quis apud officium cavit, exhibere cogitur. *¶ Item* pro quovis munere. *Cæſ. l. 3. B. C. c. 5.* Præerat Ægyptiis navibus Pompejus, Afaticis Cælius, Syriacis Caſſius; toti tamen officio maritimo Bibulus præpoſitus cuncta adminiſtrabat. *¶ Officium obſceno ſenſu* V. in Officioſus.

Offigo, is, a, 3. idem ac figo, inſigo. *Plaut. Moſt. 2. 1. 13.* Ut offigantur bis pedes, bis brachia. *Liv. l. 33. c. 5.* Denſos offigunt, implicantque ramos.

Offirmo, V. Obfirmo.

Offlecto, a, 3. περιλάττω, circumſpecto, vel contra ſpecto. *Plaut. Rud. 4. 3. 74.* At ego hinc offlectam navem, ne quo abeas.

Offoco, as, a. 1. *ſtrangolare*, ſuſſoco. *Flor. l. 2. c. 11.* Cum offocandas invicem fauces præbuiſſent. *Al. leg. offocandas.* *¶ Feſtus* hoc verbum ita exponit, ut ſignificet aquam in fauces ad forbendum excipere.

Offrenatus, a, um, nom. ex particip. frenatus. *Plaut. Capt. 3. 5. 96.* Ut offrenatum me ſuis ductarent dolis. *Apul. Apol.* Juvenis novæ nuptæ illecebris offrenatus.

Offringo, is, a, 3. περιλάττω, quod fractum eſt, contrario modo frango. *Feſt.* Offringi terra dicitur, quando iterum tranſverſo ſulco aratur. *Var. l. 1. de R. R. c. 20.* Rurſum terram cum primum arant, profcindere appellant, cum iterum, offringere dicunt, &c.

Offucia, æ, fœm. 1. *belleſto, παραδρις*, idem quod fucus, quo mulieres faciei candorem inducunt, aut ruborem. *Plaut. Moſt. l. 3. 105.* Neque ceruſam, neque melinum, neque aliam ullam offuciam. *¶ Per* Metaphoram accipitur pro fallacia, vel techna. *Gel. l. 14. c. 1.* Sed id præſtigiarium, atque offuciarum genus. *Plaut. Cap. 3. 4. 123.* Stolido mihi oſ ſublevero offucias.

Offuco, as, aquam in lauces ad forbendum dare. *Feſt.*

Offula, læ, f. diminut. parva offa, *ζωπίδιον*, *Colum. l. 12. c. 53. de ſaluſtaria canis ſuilla.* Offulæ carnis ipſiæ componuntur, & ſal ingeritur. *Adde Var. l. 2. R. R. c. 4.*

Offulſo, is, iſi, ltum, a, 4. infulcio, inculco. *Apul. lib. 1. Metam.* Vulnus, qua maxime patebat, ſpongia offulciens. *Id. l. 4.* Multis laciniis offulſo vulnere.

Offulgeo, vel Obfulgeo, es, iſi, ltum, n. 2. idem ac fulgeo. *Sil. l. 13. v. 114.* Offulſit omen. *Virg. 9. Æn. v. 731.* nova lux oculis offulget. Verum utrobique alii aliter.

Offundo, is, udi, uſum, a, 3. *gizar d' intorno*, נרש, Ger. *begießen*, Cal. *επανάω*, a l'entour, Hiſp. *deſarrar en vededor*, καταλείω, circumfundendo, alpergo. *Cic. 4. Acad. c. 25.* Aer craſſus nobis offunditur. *Sen. epist. 11.* Offunditur illi ſubitus rubor. *¶ Tranſlate* dicitur de caligine, nocte, tenebris, pro obtenebrare, obſcurare. *Cic. 3. Fin.* Obſcuratur, & offunditur luce Solis lumen lucernæ. *Id. l. de nat. Deor. c. 3.* Et

quafi noctem quandam rebus offunderet. *Id. 5. Tuſc.* Hic error, & hæc doctorum animis offuſa caligo eſt. *Id. pro Roſc.* Tanquam ſi offuſa Reip. ſempiterna nox eſſet. *Liv. l. 34.* Offundere errorem alicui. *¶ Offundere* pavorem pro injicere. *Id. l. 10. c. 5.* Incompoſitis ſubitum pavorem offundit. *Offuſco*, V. Obfulco.

Offuſus, a, um, o. 1. 2. *παρυφθαις*, ſparſus, partic. ab offundor. *Liv. l. 2. c. 40.* Nec in Sacerdotibus tanta offuſa oculis, animoque religione motus eſſet. *Tac. Ann. 11. cap. 31.* Pavore offuſus. *Cic. pro Dom.* Offuſæ tenebræ. V. Offundo.

O A N T E G.

Ogganno, V. Obgannio.

Oggero, is, eſſi, ſum, ἀπαίρω, intendo, ſeu inſicio, apud vet. *Plaut. Cif. l. 1. r. 72.* Amarum ad ſatietatem uſque oggerit. *Id. Trucul. l. 2. 8.* Oggerere ofculum.

Oggraſſor, d. 1. incedo. *Plaut. Cap.* Niſi cum pedicis didiciſtis oggraſſari gradu. Ita quidam Lexicographi. Nos in Plauto hujusmodi verba invenire non potuimus.

Ogyges, is, & i, Ωγύγης, Thebanorum Rex, qui Thebas Bœotias edificavit, circiter mille, & quingentis annis ante Urbem conditam. Sub hoc Rege ſuit diluvium, teſte *Auguſt. de Civ. Dei*, & *Var. l. 3. R. R. c. 1.* non illud univerſale, quod Noe temporibus contigiſſe ſacræ Literę teſtantur, ſed tamen majus eo, quod Deucalionis ſæculo bonam terræ partem inundavit. *¶ De* genitivo *Ogygi* diximus in voce *Cataclyſmos*.

Ogygia, f. 1. *Ὠγυγία*, Bœotia, aut Thebana regio, imo etiam Attica, ab Ogyge Rege. *¶ Ogygia* item, quæ & Calyptus, inf. parva maris Autonii, Magnæ Græciæ, ante Lacinium prom. diſta ab Ogyge Thebanorum Rege, ubi Ulyſſes a Calyptio Nympha hœſpitiæ exceptus eſt. *Plin. l. 3. c. 10.*

Ogygia, arum, m. Thebani. *ſeat. 2. Theb. v. 586.* denſi glomerantur in unum Ogygiæ, firmantque gradum.

Ogyſtus, a, um, ad Ogygem ſpectans, Thebanus, *Auſt. carm. de Ætæna*, v. 569. Ogygiis circumdata mœnia Thebis. *Ovid. Heroid. ep. 10. v. 48.* Qualis ab Ogygio concita Baccha Deo. *h. e.* a Baccho, qui a Thebanis præcipue cultus fuit.

O A N T E H.

Oh, ob, interjeſtio, qua utimur, ubi ex intervallo notos videmus, Comicis uſitata. Non eſt facta ex *obe*, vel *obo*, ut quidam putant, cum diverſa harum interjeſtionum vis ſit. *Ter. Adel. 5. 9.* Oh, qui vocare? *¶ Et* etiam admirantis cum contemptu quodam. *Ter. Andr. 3. 5. 12.* Oh, tibi ego ut credam furciſer? *¶ Aliquando* affirmantis cum quadam certitudine. *Ter. Eun.* Oh, qui egonit produxi. *¶ Aliquando* dolentis, & reprehendentis. *Ter. Heaur. 5. 3. 8.* Oh, iniquus eſ, qui me tanta poſules. *¶ Aliquando* dolentis, & deprehenſi. *Plaut. Caf.* Oh perii, maniſeſto tencor miſer. *¶ Aliquando* exultantis ob rem bene geſtam. *Plaut. Moſt.* Oh, pius homo ſum. *¶ Oh*, oh, exultantis eſt. *Plaut. Moſt. l. 1. 4. 12.* Oh, oh, ocellus eſ meus, tuus ſum alumnus. Alii leg. *ohoho* conjunctim. Alii *oh* tantum. *¶ Oh*, oh, oh, ejulantis eſt. *Plaut. Cap. 2. 1. 6.* Oh, oh, oh, L. Ejulatione haud opus eſt.

Ohe, o, hæc, interjeſtio exclamantis, quæ ſatietatem uſque ad ſatidium designat, & jubet modum imponere. *Mart. lib. 4. epigr. 91.* Ohe, jam ſatis eſt, ohe libelle.

Oho, interjeſtio admirantis aliquid fieri repente. *Plaut. Pen.* Oho, amabo, quid illuc nunc properas? *¶ Aliquando* agnoſcentis cum gaudio. *Plaut. Pſeud.* Oho, Polymachæroplacides purus putus eſt ipſus. *Ohoho*, V. Oh.

O A N T E I.

Oileus, per tres ſyllabas, m. 2. *Ὠλεός*, Locrorum Rex, pater Ajacis. Hinc ipſe Ajax Oileus dicitur. *Virg. 1. Æn. verſ. 41.* Unius ob noxam, & furias Ajacis Oilei. *Ovid. l. 12. Metam. v. 622.* Non audet Oileos Ajax. Alii leg. *Oileus*, ut verſus ſpondaicus ſit.

Oilides, æ, patron. filius Oilei. *Proper. l. 4. eleg. 1. v. 117.* Viſtor Oilide, rape nunc, & dilige vatem.

O A N T E L.

Olax, acis, adjeſt. olidus, odorem emittens. *Marc. Capel. l. 1.* Olacis temeti mador. *Id. l. 2.* Olax acera.

Olbia, æ, urbs Galliz Narbonenſis, *Hyeres. Pompon. Mela l. 2. c. 5.* *¶ Item* oppidum Pamphiliæ. *Plin. l. 2. c. 27.* *¶ Item* Sarinatiz ad Borythenem, *Id. l. 4. c. 11.* *¶ Item* Bithyniz, *Mela l. 1. c. 19.*

Olbianus, a, um, adjeſt. ab Olbia, ut Olbianus ſinus. *Mela l. 1. c. 19.*

Olbiopolis, urbs ad Borythenem ſita, *Plin. l. 4. c. 12.*

Oliva, æ, f. *olivo*, & *oliva*, *Ὠλίβα*, Ger. *ein oelbaw*, Gal. *olivier*, Hisp. *oliva*, *ἐλαία* arbor, quæ olivam producit, quaſi *elea*, a Græca voce allata, ut *oleum* ab *ἐλαιον*. *Cic. 2. de Divin.* Agricola cum ſtorem oleæ videt, baccam quoque fe viſurum putat. *Ov. 4. Faſt.* Ure mares oleas, tedamque, herbaſque Sabinas. *¶ Sumitur* interdum pro oleæ fructu. *Var. l. 1. R. R. c. 24.* In agro craſſo oleam conditeam ferere. *Hor. l. 2. ep. l. 1. v. 31.* Nil intra eſt oleam, nil extra eſt in nucle duri. Quod proverbiunt eſt uſurpatum in eos, qui conceſſa negant, & maniteſto falſa pro veris affirmant: nam & olea interius, & nux exterius partem oleam, duramque habet. *¶ Oleabus* in dativo pluſ. pro oleis dicitur *Gellius hiſtoricus*, teſte *Charif. l. 1. pag. 40.* ſed non eſt imitandus. *V. Afina.*

Oleacæus, a, um, ſimile all' olivo, *ἐλαίειος*, quod eſt ſimile oleæ. *Plin. l. 35. c. 15.* Gignitur & pingue, liquorique oleacei. *Id. l. 21. c. 4.* Foſſa oleacea.

Oleagineus, a, um, idem ac oleaginus. *Var. l. 1. de R. R.* Demum in oleagineis feminibus arborum. *Gel. l. 5. c. 6.* Corona oleaginea.

Oleaginus, a, um, d' olivo, *ἐλαιώδης*, quod eſt ex olea arbore, ut *faginus* ex *fago*. *Virg. 2. Georg.* Truditer & ſiccò radix oleagina ligno. *¶ Dicitur* etiam oleaginum, quod eſt coloris olei. *Plin. l. 37. c. 5.* Poſt eos autem cerini, ac deinde oleagini.

Oleamæn, inis, & **Oleamentum**, i, n. voces a *Scribon. Largo compoſit. 222. & 269.* uſurpatæ, quibus ſignificatur aliquid ex oleo factum, verb. grat. unguentum.

Olearius, & re, o. 3. *cid che appariente ad olio*, *ἐλαιώδης*, quod ad oleum pertinet. *Plin. l. 34. c. 14.* Quippe cum in exacuendo oleares cotes, & aquariz æque differant, idem quæ oleo aſperguntur, qualibus utuntur tenſores.

Olearius, a, um, quod ad oleum pertinet. *Colum. l. 2.* In vaſis oleariis, ſalfamentariisq; *Cic. in Top. c. 3.* Olearia cella.

Olearius, ii, m. *aliandolo*, *ἐλαιώλης*, qui oleum facit, vel vendit. *Colum. l. 12. c. 50.* Diligentes olearii baccam integram prælo non ſubjiciunt.

jiunt. *Plaut. Capt.* 3. 1. 29. Omnes compacto rem agunt, quasi in velabro oleantur.

Oleatros, i, f. *Quinimio*, infula, una Cycladum. *Virg.* 3. *Æn.* v. 327.

Olearon, niveatque Paron. *Erythraeus in Indic.* *Virg.* contendit *Oliaros* legendum. nam græce *ὀλίαν*, est apud *Steph.* & *Srab.*

Oleatellus, li, m. 2. *χαμαίλιος*, frutex exiguus, furculosus, foliis oleæ. *Colum.* 1. 12. c. 49. Olea Calabrica, quam quidam propter similitudinem oleatellum vocant.

Oleaster, stri, m. 2. *ὀλίβα φυλιστία*, ἀγροίλαια, olea sylvestris. Gl. Phil. *Oleaster*, ἀγροίλαια, *Virg.* 2. *Georg.* Indicio est tractu surgens oleaster eodem plurimus.

Oleatus, a, um, o. 1. 2. *ἔλαιος*, cum oleo factus, ut Pulvis oleatus, apud *Cel. Aurel. Acut.* 2. c. 37.

Oleatas, atis, f. 3. tempus legendarum olivarum, vel ipsa olearum collectio. *Car. de R. R. c.* 68. Ubi vindemia, & oleistas facta erit.

Olenides, æ, patron. Oleni filius, apud *Val. Flac.* 1. 3. v. 204.

Olenius, a, um, quod ad Olenum urb. spectat, ut Capella Olenia, Capia Amalthæ, quam Jovi lac præbuisse tabulantur, & inter aitra esse locatam, quod circa Olenum urb. Bœotizæ & nata dicitur, & nutrita. *Ovid.* 5. *Fast.* v. 113. Nascitur Olenizæ sidus pluviale capellæ. Et v. 258. Olenius flos emissus ab arvis.

Olentia, æ, f. odor. *Ter. l. 2. adv. Marcion.* c. 22. Suavis olentia gratizæ. *Olentia*, orum, loca mali odoris. *Fest.*

Olenticietum, i, n. sterquilium. *Apul. in Apol.* Semper in olenticetis suis jacet.

Olenus, i, m. *Chaminiza*, oppidum Achajæ, ubi ferunt Jovem lacte capræ Amalthæ nutritum. *Plin.* 1. 4. c. 5. ¶ Fuit & hoc nomine vir quidam, qui propter superbiam in lapidem mutatus fuit. *Ovid. Met.* 10. v. 69. ¶ Item celeberrimus Hetrurizæ vates, *Plin.* 1. 28. c. 2.

Oleo, os, lui, itum (& evi, etum in quibusdam compositis) n. 2. *avere odore*, *וירך וירך*, Germ. *eruch*, *geben*, Gall. *rendre odeur*, Hisp. *oler*, *ol*, odorem spirio, & emitto. Est verbum medium, quod & in bonam, & in malam partem accipi potest. Nam bene olere, & male olere dicimus. Construitur vel absolute. *Cic. Att.* 1. 2. Ideo bene olere, quod nihil olebant, videbantur. *Id. 4. Tusc.* Male olet omne cœnum. *Plin. lib.* 27. *cap.* 6. Rosa recens a longinquo olet. ¶ Vel cum accus. *Cic.* 3. *de Orat.* Ceram, quam quod crocum olet unguentum, magis laudari. ¶ Vel cum ablat. *Propert.* 1. 4. *eleg.* 7. v. 32. Cur nardo flammæ non oluere meæ? ¶ Interdum oleo simpliciter notat male olere. *Horat. epod.* 10. Mala soluta navis exit alite terens olentem Mævium. ¶ Sæpe translate sumitur. *Cic.* 1. *de nat. Deor.* Nihil enim olet ex Academia, nihil ex Lyceo, nihil ne e puerilibus quidem disciplinis. *Id. pro Rosc. Com. cap.* 7. Nonne ipsum caput, & supercilia illa penitus abærafata olere multum, & clamitate calliditatem videntur? *Plaut. Aulul.* 2. 2. 39. Olet huic aurum. h. e. hic auri odorem sentit; aurum cupit. ¶ Olim hoc verbum in tertia conjugat. usurpatum fuit. *Pompon. apud Non. c.* 2. n. 603. Mez male olant manus. *Plaut. in fragment. apud Diomed. lib.* 1. *pag.* 378. *Pustsch.* Facite, olant ædes Arabice. ¶ Oleo, pro crebro usurpat *Prudent. in hymn. de incensu Cerei Paschal.* Nectar de liquido vertice seruidum guttatum lacrymis stillat olentibus. Sic enim quidam interpretes exponunt. Cæterum apte fortasse possis explicare: suavem odorem emittentibus.

Oleofus, a, um, *pieno d'olio*, Germ. *voll oel*, Gall. *plein d'huile*, Hisp. *lleno de azyte*, *ἐλαιώδης*, plenus oleo. *Plin.* 1. 27. c. 12. Semen oleofum. ¶ Ponitur & pro pingui. *Plin.* 1. 38. c. 9. Id, quod supernat, butyrum est oleosum natura.

Oleracæus, a, um, *adject.* ad olus pertinens, ut oleraceus frutex, *Plin.* 1. 26. c. 8.

Oleto, as, *plantar' erbaggi*, olera fero. *Cn. Martius apud Priscian.* 1. 6. *pag.* 722. *Pustsch.* Meos hortulos plus sterco, quam olero. ¶ Olim *holero* scribebatur.

Olesco, is, n. 3. *crefcere*, *crefcere*, *adolescere*. *Lucret.* 1. 2. v. 1128. Nodum olefcendi suminum tetigere cacumen. Al. leg. *alefcendi*. *Fest. in voce Suboles*: Suboles ab olefcendo, id est crescendo dicitur.

Oleto, as, a. 1. oleto iniquum. *Lac. vetus apud Frontin. de aqueduct. arr.* 97. Ne quis aquam oletato dolo malo, ubi publice falit. Si quis olearit, fefteriorum X. M. mulcta esto.

Oletum, ti, n. 2. *luogo dove sono multi olivi*, Germ. *oelgarten*, Gall. *olivete*, Hisp. *olivaz*, *ἐλαιών*, locus oleis confitus, seu in quo oleæ confitæ sunt, ab olea, ut *olivestum* ab *oliva*. *Car. de R. R. c.* 1. Secundo loco hortus irriguus, tertio salicium, quarto oletum, quinto pratum. ¶ Oletum item ponitur pro loco olente, cuiusmodi est, in quo vel alvus exonerari solet, vel crebro meitur, ab oleo. *Perf. sat.* 1. v. 112. Hic, inquis, veto, quiquam faxit oletum. Pueri facer est locus: Extra meite.

Oletum, i, n. *olio*, *וין*, Germ. *oel*, Gall. *huile*, Hisp. *azyte*, *ἐλαιον*, pinguis olivæ liquor, a nomine Græco allato, & in o abeunte. *Colum.* 1. 6. Oleum optimum Licitia dat, plurimum Sergia. *Virg.* 5. *Æn.* Nudatos humeros oleo perfusa nitescit. ¶ Oleo tranquillior, prov. in hominem leni ingenio præditum, & minime iracundum, a natura ejus liquoris, quod nihil magis lenæ. *Plaut. Pen.* 5. 4. 66. Ita hanc carnem faciam tibi oleo tranquilliozem. V. *Plin.* 1. 2. c. 103. ¶ Oleum addere camino, V. Caminus. ¶ Oleum, & operam perdere, est frustra laborare. *Plaut. Pen.* 1. 2. 119. Tum pol ego & oleum, & operam perdidit. Adde *Cic.* 2. *Att. ep.* 17. ¶ Metonymice ponitur pro simulacro pugnæ, & pro exercitatione litteraria. *Cic. l. de Orat.* Nitidum quoddam genus est verborum, & lætum, sed palæstræ magis, & olei, quam hujus civilis turbæ, ac fori.

Oliacio, is, eci, actum, a. 3. *odorare*, *וירך וירך*, Germ. *richen*, Gal. *flavirer*, Hisp. *oler*, *ὀσφραϊσμός*, odorari. *Cic.* 5. *Tusc.* Ut ea, quæ gustemus, olitiamus, tractemus, audiamus, &c. ¶ Translate ponitur pro subodorari, seu præsentire. *Cic. in Rut.* Nunc quisnam tam abstrusus unquam nummus videtur, quem non architecti hujusce legis olfecerint.

Oliactrix, V. Olfactrix.

Oliactatus, a, um, *nom. ex particip. odorato*. *Plin.* 1. 28. c. 16. Membrana partus asinarum oliactata.

Oliactio, as, n. 1. frequenter oliactio. *Plin.* 1. 2. c. 14. Xenocrates puleii ramum lana involutum, in tertianis ante accessionem oliactandum dari tradit. *Plaut. Men.* 1. 2. 56. Me oliactare oportet vestimentum muliebri.

Oliactarium, ii, n. florum, vel odorum fasciculum, oliactus gratia, vel delectandis naribus comparatus. *Plin.* 1. 30. c. 11. Sicut & lethargum oliactarii excitari.

Oliactrix, icis, f. quæ oliactit. Sic *Plin.* 1. 17. c. 24. vocat vitem, quæ raphanum, & laurum odore sentit, & ab eis recedit. Ita legit *Harduin.* ex MSS. Alii *olifactrix*.

Oliactus, a, um, *odorato*, particip. *Plin. lib.* 23. *cap.* 8. Laurus folia trita, oliactaque. Adde *lib.* 24. *cap.* 16.

Oliactus, us, m. *odorato*, *וירך*, German. *das riechen*, Gall. *l'odoras*,

Hisp. *sentido*, *ὀσφραϊστος*, odoratus, facultas oliactandi, sensus odoris. *Plin.* 1. 29. Basiliscus, quem etiam serpentes ipsi fugiunt, alios oliactu necantem. *Id.* 1. 8. c. 4. Elephas intermiscere insidiarum metu, subdite re ab oliactu, circumspicere, &c.

Olficus, a, um, V. Alphicus.

Oliaros, V. Olearos.

Olidus, a, um, *che ha odore, così buono, come vio*, Ger. *das einen geruch gibet*, Gal. *qui sent fort*, Hisp. *que buele mucho*, *ὀσμωδης*, quod olet generatim, sive bonum, sive malum odorem habeat. *Mart.* 1. 1. *epigr.* 50. Olidæque vestes murice. *Hor.* 1. 1. *ep.* 5. v. 28. Sed minus arcta prement olidæ convivia capræ.

Oligochronius, a, um, *ὀλιγοχρονος*, qui brevem vitam vivit. *Firmic.* 1. 3. c. 5. & 13. & 1. 4. c. 1. & 8.

Olim, *altra volte, per l'avenire, per lo passato*, *γιδ*, *ὀλιμ*, Ger. *vorzeiten*, Gal. *aure fois*, Hisp. *orras vezes*, *πάλαι*, adv. temporis. Tria tempora notat, præteritum, præsens, futurum. *Cic.* 3. *de Orat.* Sic enim olim loquebantur. *Plin.* 1. 2. *ep.* 10. Quod ego olim pro te non temere præfumo. *Virgil.* 1. *Æn.* Hunc tu olim cælo spoliis Orientis onustum accipies. ¶ Ponitur & pro aliquando. *Hor.* 1. 1. *ser. sat.* 1. Ut pueris olim dant crustula blandi doctores. ¶ Interdum pro *jampridem*, *jamdudum*. *Plin.* *ep.* 9. l. 8. Olim non librum in manus, non styllum sumpsi. ¶ Interdum pro *nuper*. *Ter. And.* 3. 3. 13. Alium esse cenfes nunc me, atque olim, cum dabam? Interdum pro quovis tempore. *Virg.* 1. *Georg.* Hic tibi prævalidas olim, multoque fluentes sufficit Baccho vites. ¶ Jungitur interdum cum *jam*. *Sen. ep.* 77. (al. 78.) Olim jam nec perit quidquam mihi, nec acquiritur. h. e. jam a longo tempore, è gran tempo, *che*, &c.

Olior, ris, m. *ortolano*, Ger. *gaertner*, Gal. *jardinier*, Hisp. *hortelano*, *κηπουρος*, *καχαναστάτης*, qui olerum hortum exercet, quique olera vendit. *Cic.* 1. 16. *Fam. ep.* 18. Sic oliorem ipsum commovebis.

Oliotorius, a, um, *κηπουραδης*, quod ad olera spectat. *Plin.* 1. 19. c. 8. Ut ostioa oliotora ex his tacitari prodiderint. *Liv.* 1. 21. c. 62. Oliotorium forum. h. e. ubi olera venduntur.

Oliiva, æ, f. *oliva*, *וילי*, Ger. *oliva*, Gal. *olive*, Hisp. *azpituna*, *ἐλαια*, fructus oleæ. *Cic.* 3. *de nat. Deor.* Quid? Aristæus, qui olivæ dicitur inventor, Apollinis filius. *Plin.* 1. 25. c. 31. Olivæ conflant nucleo, oleo, carne, amurca. ¶ Frequenter etiam sumitur pro olea arbore. *Virg.* 8. *Ecl.* Incumbens tertii Damon sic cœpit olivæ. ¶ Fuit oliva Palladi sacra; hinc scribit *Pallad.* 1. 1. *R. R. c.* 6. morem fuisse apud Græcos, ut cum plantaretur & legeretur, a mundis pueris, atque virginibus id opus fieret. ¶ Item Paci. *Virg.* 2. *Georg.* v. 425. placitam paci nutritor olivam. Hinc qui supplices pacem petebant, olivæ ramum præferbant. *Id.* 8. *Æn.* v. 116. Paciteraque manu ramum præteridit olivæ. ¶ De olivarum differentiis V. *Plin.* 1. 15. c. 3. & 5. & *Colamel.*

Olivarius, a, um, *ἐλαιωδης*, quod ad olivam pertinet. *Col.* 1. 12. c. 47. Tanquam olivarizæ metretæ imbuuntur liquamine. l. 21. *Dig. de instrum. & instrum. leg.* Olivaria mola.

Olivivētum, ti, n. *oliveto*, *ἐλαιών*, *ἐλαιωδον*, locus, in quo oleæ confitæ sunt, ab *oliva*. *Cic. de Sen.* c. 16. Quid de pratorum viriditate, aut arborum ordinibus, ut vinearum, olivetorumque specie dicam? Adde *Horat.* 1. 2. *od.* 15. v. 7.

Olivifer, a, um, *ἐλαιωφόρος*, quod olivam fert. *Ovid.* 3. *Fast.* v. 151. Primum oliviferis Romam deductus ab arvis.

Olivina, æ, f. reditus olei, vel olei maxima copia, vel cella olivaria. *Plin.* *Pseud.* 1. 2. 76. Cuius amatores domi olivinam habent maximam. Alii leg. *oliviv dynamis domi habent maximam*. Est autem *dynamis*, græce *δύναμις*, vis, copia.

Olivivitas, atis, f. *ἡμεροσ των ἐλαιων*, tempus legendarum olivarum. *Col.* 1. 12. c. 50. Media est olivitas plerumque initium mensis Decembris. ¶ Interdum olei proventus. *Varro apud Non.* c. 2. n. 611. Tum denique, omnis cum lucerna combusta est in lucubrando, olivataque consumpta est. *Col.* 1. 1. c. 1. Largissimum olivitatibus, liberisque vindemiis exuberent.

Olivitor, oris, m. qui oleas colit. *Apul.* 1. 2. *Florid.* Ager aratro irritus, fœcundior oliveto, nec vinitori, nec olivitori scalpitur. *Sidon.* 1. 2. *ep.* 9. Colles exerceant vinitori, & olivitori.

Olivvo, as, n. 1. *ἐλαιωλογω*, olivas colligo, olivarum vindemiam ago. *Plin.* 1. 15. c. 3. Quippe olivantibus lex antiquissima fuit: oleam ne stringito.

Olivum, i, n. oleum ex olivis expressum. *Virg.* 2. *Georg.* v. 466. Liquidum corrumptitur usus olivi. *Horat.* 1. 1. *sat.* 6. v. 123. Ungor olivo. *Id.* 1. 1. *od.* 8. Cur olivum sanguine viperino cautius vitat? h. e. cur vitat palæstram? nam in palæstra se exercentes olivo ungebantur.

Olla, æ, f. *χύτρα*, genus vasis, ab antiquo *aula*, mutato *au* in *o*, ut *codex a caudex*. *Col.* 1. 12. c. 43. Monentur erit, ne bibulas, aut male coctas ollas emat. *Id.* 1. 8. c. 8. Pulli fistilibus ollis conduntur. *Plaut. Captiv.* 4. 4. 8. Ollas, caliceque omnes confregit.

Ollar, ris, n. ollæ operculum. *Varr.* 1. 3. *R. R. c.* 15. Cum ollar impostum est. Ita legit *Scalig.* Alii cum *culmatum impostum est*.

Ollaria, æ, f. temperatura æris. *Plin.* 1. 34. c. 9. Novissima est, quæ vocatur ollaria, vase nomen hoc dante, ternis, aut quaternis libris plumbi argentarii in centenas æris additis.

Ollariss, re, o. *χυτραίος*, quod ad ollam pertinet, ut Ollares uvæ, quæ in ollis fistilibus conduntur, de quibus *Col.* 1. 12. *cap.* 43. *Mart.* 1. 7. *Illic & uvæ collocantur ollares*.

Ollarium, ii, n. Ollaria sunt loculi ad mortuorum cineres adservandas. *Inscr. apud Gruter.* *pag.* 307. Mæciam, & ollaria libertis, libertatibus suis fecit. V. etiam apud *Fabrez.* plura *pag.* 13.

Ollie, pro illic. *Paulus apud Fest.*

Olliculâ, æ, f. ollula. *Theodor. Priscian. in l. de Phys. scient.*

Ollilia, æ, f. *χυτραίος*, parva olla. *Varr.* 1. 1. *R. R. c.* 54. Inde in ollulas addatur.

Ollus, a, um, *adject.* antiq. pro ille. *Varr.* 1. 6. *de L. L.* In comitiis cum recitatur, a præcone dicitur, olla centuria, non illa: in funeribus indicivis cum dicitur, ollus letho datus est, &c. *Virg.* *Æn.* 1. Olli subridens hominum fator. *Lucret.* 1. 6. v. 207. Flammeus est plerumque color, & splendidus ollis.

Olo, is, V. Oleo.

Oloes. *Fest.* Ab oloes dicebant, pro ab illis.

Olor, oris, m. *cigno*, Ger. *ein schwaan*, Gal. *cigne*, Hisp. *cifne*, *κύκνος*, cygnus, avis est alba, anser major, voce arguta. Varias de hujus vocis etymologia opiniones habes apud *Poss.* in *Erym.* ¶ Poetæ dicunt olores moribundos suavissimum caput edere. *Ovid. Heroid.* *ep.* 7. Sic, ubi tata vocant, udis abjectis in herbis, Ad vata Mæandri concinit albus olor. *Plin.* tamen 1. 10. c. 23. id negat. ¶ Est etiam idem ac odor, ab oleo: cum hoc tamen discrimine, quod odor tere de bono, olor de malo odore usurpatur. *Arnob.* 1. 2. Amara sunt elementa, vel dulcicia; odoris sunt aliquid, vel oloris.

Olorifer, a, um, *adject.* *Claudian. in ep. ad Serenam*, v. 12. Cynus oloriferi venit ab amne Padi. h. e. ubi plures olores habitant.

Olorinus, a, um, quod ad olorem spectat, ut Color olorinus, id est can-

candidus. *Plin. l. 37. c. 12.* Galidamem Meū mittunt coloris olorigi. *Virg. 10. Æn. v. 187.* Olorinæ pennæ.

Olostræ, arum, m. Indorum gens. *Lucan. l. 3. v. 249.* Tum furor extremos movit Romanus Olostræ. Adde *Plin. l. 6. c. 20.*

Olvatum, mensuræ genus. *Festus.*

Olus, eris, n. *ortaggio, ogni erba buona da mangiare, קר,* Ger. *gartenkraut*, Gal. *herba potagee, herbe d' manger, Hisp. bortalica, λάχανον*, omnis herba fativa, quæ in usu cibario est. In veter. libris legitur & *bolus* cum aspiratione. *Horat. l. 1. ep. 5.* Nec modica cœnare times olus omne patella. *Plaut. Cas. 5. 2. 29.* Profecto hercla non fuit quicquam olerum. ¶ Per Synecdochem ponitur pro tenui, & quotidiano victu. *Hor. 2. Ser. sat. 7. v. 30.* Si nusquam es lorte vocatus ad cœnam, laudas securum olus. hoc est dicitis, nihil esse melius, quam parca, & continenter domi vivere. ¶ Per antonomasiam olus aliquando de braica dicitur. *Plin. l. 27. c. 4.* Anagyros (herba fructifera esse, gravibus odore, flore oleris. *Varr. R. R. l. 1. c. 16.* Vitis adita ad olus. V. ibi *Sealig.*

Olusfatrum, i, n. (quod & *arum* olus dicitur & *Col. l. 11. c. 3.*) herba est, foliis subnigris, quæ a Græcorum nonnullis ὑπερλίανον, ab aliis εμύρριον dicitur. In genitivo habet *olerisjæri*, & *olusfatri*. *Plin. l. 19. c. ult.* Libanotis radicem habet olusfatri.

Olusfællum, n. 2. *λαχανάκιον*, diu, ab *olus*. *Cic. Att. l. 6. ep. 1.* Lancibus, & splendidissimis canistris olusculis non soles pascere.

Olympia, æ, f. Pifa, Olympia Pifa, *Langanico, Ολύμπια, λάχανον*, urbs Elisidis, in Peloponneso, in prov. *Belvedere* dicitur, ab Alpheum fl. Ab hac urbe seque miliario fuit celeberrimum templum Jovis, ubi ludi Olympici, sive Olympiaci celebrabantur. *Plin. l. 2. c. 103. & l. 4. c. 6.*

Olympia, arum, n. 2. τὰ ὀλύμπια, gymnicum certamen, seu ludi, qui in honorem Jovis Olympici apud Olympiam urb. Elisidis celebrabantur. Instituti sunt ab Hercule, Augia Elisidis Tyranno superato, & purgatoque ejus stabulo, ut Græcia juvenis se se exerceret cœtibus, cursu, saltu, disco, & palæstra. Alii scribunt, Olympia instituta fuisse a Pelope, verum ab Atreo, & Hercule fuisse instaurata. Fiebant quinto quoque anno ineunte, vel, ut Lycophronis Interpres asserit, quinquagesimo mense. Huic certamini quinto die finis imponebatur, & victor oleastro, vel, ut Aristoteli placet, olea coronabatur, tantumque ei honoris habebatur, ut non per portas urbis, sed per ruinas murorum sublimis in curru in patriam reveheretur. *Cic. de Cl. Orat. Pugiles exercitati pugnos, & plagas Olympiorum cupidi terre possunt. Id. 2. de Div. Curior ad Olympia proficisci cogitant. Horat. l. 1. ep. 1. v. 50.* magna coronari Olympia. h. e. in Olympiis.

Olympiadas, a, um, quod ad Olympia spectat. *Auct. ad Her. lib. 4. c. 3.* Quasi si quis ad Olympiacum venerit cursum.

Olympias, adis, f. Ολύμπιας, spatium annorum quatuor, idest, ut Lycophronis Interpres tradit, quinquaginta mensium, ex eo ita dictum, quod juxta Olympiam Elisidis urbem, quinto quoque anno ineunte fient certamina gymnica in honorem Jovis Olympii. Græci enim tempora per Olympiadas supputare cœperunt, ita numerantes. Olympiadis primæ, aut secundæ, aut centesimæ anno primo, vel secundo, vel tertio, vel quarto. Atque ut Consules, ita & in Olympiis victores *terram, & tertium* dicebantur. *Ovid. 3. de Pont. ep. 6.* In Scythia nobis quinquagennis Olympias acta est. ¶ Est & hoc nomine ventus flans in Eubæa. *Plin. l. 17. c. 24.*

Olympias, adis, f. filia Neoptolemi Regis Molossorum, uxor Philippi Regis Macedoniæ, mater Alexandri Magni. *Justin. l. 9. c. 7.*

Olympicus, a, um, Ολύμπιος, quod ad Olympiam spectat. *Horat. l. 1. o. 1.* Sunt, quos curriculo pulverem Olympicum collegisse juvat.

Olympionices, m. 1. Ολύμπιονίκες, qui in Olympiaco certamine victor evasit, ab Olympia, & νίκη, victoria. *Cic. pro Flac.* Quid, si etiam occisus est a piratis Adramitenus homo nobilis, cujus est tere nobis omnibus nomen auditum, Acinas pugil Olympionices? Hoc est apud Græcos, quoniam de eorum gravitate dicitur, prope majus, & gloriofius, quam Romæ triumphasse. Adde *1. Tusc. c. 46.*

Olympionicus, a, um, adject. *Col. l. 3. cap. 9.* Nos quoque pari ratione velut olympionicarum equarum, ita feracissimarum aminearum seminibus & c. h. e. quæ in olympiacis certaminibus decurrerunt.

Olympius, m. 2. Ολύμπιος, Mylius tibicen, & poeta melicus, & elegiacus, Martijæ Satyri discipulus, qui citharæ legem dedit, modofque pulsandi reperit, & docuit. Floruit ante bellum Trojanum. Ab hoc & mons in Myfia nomen accepit. *Ovid. 6. Met.* ¶ Præter nos tuit & Olympius Nemeſianus, qui, ut ait *Vopiscus in vita Numeriani*, c. 1. scriptis *Hæliætica, Cynegetica, Nautica.*

Olympius, a, um, adject. ab Olympia, Ολύμπιος, ut Olympius Jupiter, apud *Cic. 2. Tusc. l. c. 17.* Qui templum prope Olympiam habuit, teste *Plin. l. 4. c. 5.* ¶ *Lactant. l. 1. c. 11.* scribit, Jovem Olympium dici, quod maximam vitæ partem in Olympo monte transegerit.

Olympus, i, m. *Olimpo, Lachæ, Ολύμπος*, mons Theſſaliæ, Oſſæ, & Pælonia attiguus, qui Pæriam reg. Macedoniæ attingit, & Theſſaliam a Macedonia dirimit, adeo excelsus, ut nubes transgrediatur, & passim apud Poetas pro Cælo accipiatur, ita dictus, quasi ελος ἄκρον, h. e. totus fulgidus, quia Solem clarum habet, nullisque unquam nubibus vertice obtusatur. *Virg. 2. Æn. v. 779.* Superi regnator Olympi. *Lucan. l. 2. v. 259.* nubes excedit Olympus. ¶ Scribit *Apul. de Mundo sub fin.* Olympum dici non omne Cœlum, sed altissimam & purissimam Cœli partem, eamque splendidissimam, ibique Deorum sedem esse. Huc faciunt illa *Senecæ* verba in *Apocolocyntib.* Placet, eum Cælo intra dies triginta excedere, Olympo intra diem tertium. ¶ Est præterea Olympus mons Myliæ in Asia, Idæ proximus. Item Lyciæ juxta urbem cognominem. Item Cyprî, in Lesbo, in Lydia, in Æolide, & c. quos omnes recit *Plin.* variis in locis.

Olynthus, i. 2. Olynthos, Ολύθως, urbs Macedoniæ, seu Thraciæ, in Sithonia reg. quondam maxima, inter Athon M. & Pallenen urb. *Cic. Verr. 3. c. 21. Curt. l. 8. c. 8.*

Olyssipo, vel Ulyssippo, onis, f. *Lisbona*, Ulyssidis civitas, in Lusitania, olim municipium Romanorum, teste *Plin. l. 4. c. 22.*

O A N T E M.

Omasum, n. 2. *budel gentile, קר, Ger. der feißter darm, Gal. tripes de bouef*, Hisp. *tripa guessa, έχίνας*, crassior, pinguiorque ventriculi pars, si ve, ut alii dicunt, crassius, & pinguius intestinum, quod nonnulli bubulum esse credunt, apud veteres in mensuram deliciis habitum. *Horat. l. 1. ep. 15.* patinas cœnabat omasi, Vilis & agnini. *Plin. l. 8. cap. 45.* Qui concubino proci, omasum edisse fe, negante, bovem occiderit.

Ombria, f. 1. *εμβρία*, gemmæ species, quam nonnulli notiam vocant, quæ cum imbribus, & tulminibus tertur in terram decidere, quemadmodum ceræunia, & brontia, & eundem, quem illæ, effectum habet. *Plin. l. ult. c. 19.*

Omen, inis, n. *augurio, קר, Ger. ein reichen zum gluck, oder un gluck,*

Gal. sagre, Hisp. aguro, סימני, proprie est augurium, quod hominum se fit, ut explicat Cic. 1. Div. c. 45. sed accipitur etiam pro quovis auspicio, & augurio. *Cic. leg. cit.* Neque solum Deorum voces Pythagoræ observaverunt, sed etiam hominum, quæ vocant omina, quæ quia valere credebant majores nostri, idcirco omnibus rebus agendis, Quod bonum, faustum, felix, fortunatumque esset, præfabantur. *Id. Phil. 11. c. 5.* Hoc detestabile omen avertat Jupiter. *Id. de Arusp. resp. c. 20.* Quod Dii omen obruant. *Virg. 2. Æn. v. 178.* Nec posse Argolicis exſcindâ Pergamæ telis, Omnia ni repentant Argis. *Ovid. 5. Met.* Bubo dirum omen mortalibus. *Tacit. 2. Hist. c. 74.* Fausta Vitellio omnia precantem. Sic dicitur omen accipere. *Cic. 1. Div. c. 46.* Cum bonis omnibus aliquid incipere, *Liv. in præf. l. 1.* Secundo omine exire, *Horat. l. 3. o. 11. & c.* Omentatus, a, um, *επιπλάθης*, quod est omento factum. *Apicius l. 2. c. 1.* Istita omentata, pulpam concifam teras.

Omentum, ti, n. *omento, rete, ἐπιπλάθης, vel ἐπιπλάθων*, membrana tenuis, & pinguis, qua intertuntur ventris intestina. *Plin. lib. 11. c. 37.* Ventriculus, utque intestina pingui, ac tenui omento intertuntur. ¶ Pro membrana cerebri usurpatur a *Macrobi. l. 7. Sat. c. 9.* ¶ Usurpatur & de ipsiſ cerebri. *Juven. Sat. 13. v. 117.* In carbone tuo charta pia thura soluta Ponimus, & vitali seclum secur, albaque porci omenta. Adde *Perf. Sat. 2. v. 46.*

Ometis, idis, f. *Ovid. 3. de arv. am. v. 273.* Conveniunt tenues scapulis ometis altis. h. e. humerales fasciæ, ab *ομήτις*, humerus. Ita legit & exponit *Turneb. V. Analeſites.*

Ominat, onis, f. actus ominandi, omen. *Fest. seu potius Paul. in voce Faventia.* Faventia bonam ominationem significat.

Ominator, oris, m. qui omen capit, vel qui præest omnibus capiendis. *Plaut. Amph. 2. 2. 90.* Ob istuc omen ominator capies, quod te concedet.

Omissio, onis, f. idem ac omisor, apud *vet. Pompon. apud Non. c. 7. n. 53.* Ita sit & tibi bene, qui recte ominas.

Ominor, aris, d. 1. *augurare, קר, Germ. vveiffagen, Gall. augurer, Hisp. agorar, סיגורי, omen capio, auguror, tuturum aliquid pronuntio. Cic. 2. Off.* Malo enim alteri, quam nostræ ominari. *Plin. l. 4. ep. 15.* Optamus enim tibi, ominamurque in proximum annum Consulatum. *Vellei. l. 2. c. 71.* Vera de exitu Antonii ominatus est. *Liv. l. 26. c. 18.* Clamore, & favore ominati sunt telix faustumque imperium.

Ominose, adverb. malo omine. *Quintil. declam. 6. c. 5.* Inauspicatum metiens iter, prorsus ominose retentus.

Ominosus, a, um, *δυσωίσιμος*, quod malum omen portendit. *Plin. l. 3. ep. 14.* Notabilis, atque etiam ominosa res accidit.

Omissio, onis, f. *omissione*, actus omissendi. Legitur apud *Symmach. l. 3. ep. 48. l. 10. epist. 70.*

Omissus, a, um, *επιπλάθων, παραλειφθείς*. *Cic. pro Lig. c. 1.* Omiffa controversia, oratio omnis ad misericordiam tuam conferenda est. ¶ Aliquando ponitur pro negligenti, languido, remisso. *Ter. Heaut. 5. 2. 9.* Ubi te vidi animo esse omisso. *Id. Adel. 5. 3. 45.* At enim metuas, ne ab re sint tamen omiffiores paulo.

Omitto, is, iſi, iſsum, a. 3. *lasciare, επιπλάθων, Oly, Ger. unter lassen, Gal. omittere, Hisp. dexar, παραλείπω*, est rem aliquid penitus dimittere, relinquere, prætermittere, prætere, remissam facere, non exequi, *ex ob, & misto. Cic. 3. Off.* Omisit hic & pietatem, & humanitatem. *Id. in Brut.* Itaque omissam lugere. ¶ Sæpe est tacere, silentio prætermittere. *Cic. pro Sext.* Omitto, quid ille Tribunus omnium rerum divina, humanarumque prædo fecerit. ¶ Item deponere. *Cic. in Somn. Scip. c. 1. in fi.* Ades animo, & omite timorem, Scipio. *Terent. Adelph. 2. 4. 3.* Omitte vero tristitiam tuam. ¶ Item dimittere. *Plaut. Mil. 4. 3. 3.* Nullo pacto potest prius hæc in ædes recipi, quam illam omiserim. ¶ Omittere aliquid alicui, pro alicui condonare in gratiam alterius. *Cic. ad Capiton. l. 16. ad Attic.* Deinde si me amas, omitte Atticum Ciceroni tuo. Aliæ Editiones sic habent: Deinde si me amas (omitte Atticum) Ciceroni tuo totum hoc da.

Ommentans, idem est quod obmanens, manens, inquit *Fest. ex Liv. in Odyſſ.*

Omnicanus, a, um, adject. q. d. semper canens. *Apul. l. 2. Florid.* Utilis, & omnicana.

Omnicarpus, a, um, adject. omnia carpens. *Varr. l. 4. de L. L. c. 19.* Omnicanæ capræ.

Omnicolor, ris, adject. *di ogni colore*, ut omnicolor pictura, apud *Prudent. in pass. Petri & Pauli v. 39.*

Omnifarum, adv. *in ogni guisa, πανταχῶ, omnibus modis. Gell. l. 12. c. 13.* Cum vero omnes terras omnifarum, & undique versum circumſuit. Adde *Macrobi. l. 9. Sat. c. 13. & Apul. in Trismegisto.*

Omniffer, ra, rum, o. 1. 2. *πανταφῆρος*, omnia ferens. *Ovid. 2. Met. v. 275.* Sustulit omniferos collo tenus arida vultus.

Omniformis, e, adject. omnium formarum. *Apul. in Trismegisto.* Mundus receptaculum omniformium specierum. *Prudent. in Rom. v. 339.* Verbo creavit omniformem machinam.

Omnigenus, a, um, *παντοίος*, ex omni genere. *Virg. 8. Æn. v. 698.* Omnigenumque Deum monstra.

Omnimode, adv. *in ogni modo, πανταχῶ, omnibus modis. Lucr. l. 2. v. 488.* Omnimode expertus fueris, quam quisque det ordo. Al. leg. Omnimodis expertus eris.

Omnimodis, adv. omnibus modis. *Lucr. l. 2. v. 699.* Nec tamen omnimodis connecti posse putandum est Omnia. Adde *Apul. l. 1. Florid.*

Omnimodus, a, um, *παντοίος ἴσθως*, quod est omnium modorum. *Lucret. l. 1. v. 684.* Omnimodus ignis. *Apul. Apolog.* Omnimodis maculationibus convariat.

Omnino, adv. *totalmente, del tutto, Germ. ganz und gar, Gall. toute fait, Hisp. de todo punto, ελος, πανταλως*, prorsus, plane, tunditus, usquequaque, ab *omnis. Cic. 1. Tusc.* Cum defensionum laboribus, Senatoriisque muneribus aut omnino, aut magna ex parte esse aliquando liberatus. *Id. pro Cluent.* Quinque omnino fuerunt, qui illum vestrum innocentem Oppianicum absolvent. *Id. de Amic. c. 6.* Omnino nusquam. *Horat. lib. 2. Sat. 8. v. 94.* Omnino nihil. ¶ Ponitur & in principio sententiæ. *Cic. 1. Offic.* Omnino tortis animus, & magnus duabus rebus maxime cernitur. *in festi.*

Omniparens, entis, o. *παντοκράτης*, qui omnia gignit. *Virg. 6. Æn. v. 595.* Nec non & Tytion terræ omniparentis alumnus Cernere erat.

Omnipater, is, omnium rerum pater. *Prudent. in pass. Eulal. v. 70.* omnipatremque negare Deum.

Omnipavus, a, um, adject. qui omnia timet. *Cal. Aurel. Auct. 3. c. 12.* Pantophobus, idest omnipavus.

Omniperitus, a, um, valde, & omnino peritus. *Albinov. eleg. 2. v. 110.* Aetis fucis omnipertita suis.

Omnipollens, tis, adject. omnipotens. *Prudent. Apotheof. in præf. Scatum laceſſunt omnipollentes Dei.*

Omnipotens, tis, o. *omnipotente, קר, Ger. allmächtich, Gall. toutpuiffant, Hisp. todo poderoso, παντοκράτης*, omnia potens, ex *omnia, ἴσθως, & κράς*, ut ait *Prifc.* quâ qui omnium potis est. *Cic. 4. Tusc. l.*

34. ex quodam Poeta. Teque omnipotens Neptūne invoco. *Virg. 8. Æn.* Fortuna omnipotens, & ineluctabile fatum his posuere locis. *Macrob. l. 1. in Somn. Scip. c. 17.* Omnipotentissimus Deus.

Omnipotentiā, & f. *omnipotentia*, *παντοκρατορία*, rerum omnium facultas. *Macrob. l. 5. Saturn. c. 16.* Omnipotentiam quoque eidem tribuit.

Omnis, & ne, o. 3. *eguno*, *ciafuno*, *Ως*, Ger. *alles*, Gal. *sout*, *Hif. todo*, *πας*, universus. Eandem vim habet in singulari, quam in plurali. *omnis enim homo* significat idem, quod *omnes homines*. *Cic. pro Rosc. Amer.* Non omnem frugem, neque arborem in omni agro reperire possis. ¶ Differt *omnis a toto*, quod omnis ad numerum refertur, totus ad quantitatem, totum dicimus corpus aliquod integrum, ut Tota domus, *omnis de universis numero distinctis*, ut *Omnis grex*. Concluduntur tamen plerumque. *Cic. pro Quintil.* Et in hoc singulare iudicium causa omnis concluderetur. *Id. 2. Fin. c. 34.* Omne Cælum, tota terra cum universo mari. ¶ Omne genus, & omnis generis, pro eodem sumuntur. *Varro l. 2. de R. R. c. 29.* Seminaria omne genus ut ferantur. *Liv. l. 7.* Superbiamaque, & omnis generis injurias in se, atque populares. ¶ *Horat. l. 3. od. ult.* Non omnis moriar. h. e. aliqua mei parte tantum moriar, cetera immortalis ero. ¶ In plur. numero substantivi naturam induit. *Cic. de Orat.* Omnia quæ in disceptationem cadere possunt. *Liv. l. 31.* Macedonum fere omnibus, ut manerent, persuasit. ¶ Omnia esse alicui dicitur is, qui apud aliquem in summa gratia est. *Liv. l. 10.* Demetrius iis omnia est, eum jam regem vivo patre appellat. ¶ Omnia facere, *far di tutto*, omnia experiri. *Cic. 5. Fin.* Facere omnia, ut adipiscamur. ¶ *Ite, discedere, transire in alia omnia* dicitur de fenoribus, cum ab auctore sententia in fenatu dissentiant, *effar d'altro parere*. *Cic. l. 1. Fam. epist. 2.* De tribus legatis frequentes serunt in alia omnia. *Id. Fam. 10. ep. 12.* Frequens eum fenatus reliquit, & in alia omnia discessit. *Hirt. de B. Gall. l. 8. c. 53.* Senatus frequens tranavit in alia omnia. ¶ *Alia omnia, quam que velis, agere* est nihil eorum agere que velles. *Plin. l. 7. ep. 15.*

Omnivorus, tis, adiect. qui omnia videt. *Valer. Max. l. 5. v. 248.* Hæc tibi fatorem genitor tutela meorum Omnivorus. *Lucret. l. 2. v. 940.* Senfus omutentibus.

Omnivagus, a, um, qui ubique vagatur. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 27. de Luna.* Quæ eadem Diana omnivaga dicitur, non a veniendo, sed quod in septem numeratur tanquam vagantibus. *Al. leg. annivaga.*

Omnivorus, a, um, *che vuole ogni cosa*, omnia volens. *Castell. Carm. 69. ad Mall. v. 140.* Nolens omnivorus plurima furta Jovis.

Omnivorus, a, um, *παντοφάγος*, qui nullo discrimine quibuslibet vescitur. *Plin. l. 25. c. 8.* Quoniam boves omnivora sunt in herbis.

Omōle, es, mons Thefalie. *Virg. 7. Æn. v. 675.* Omolen, Othrynyque nivalem linquentes.

Omplæte, *ὀμπλάτη*, duo ossa lata, utrinque a cervice ad scapulas tendentia, quæ Latinis scoptula aperta vocantur. Vox Græca est, & græcis literis scribitur a *Celfo l. 8. c. 1.*

Omphacium, cii, n. *agressa*, Ger. *agress*, *unreisser vvein*, Gal. *verjus*, *Hif. agraz*, *ὀμφάκιον*, succus uvæ immaturæ, atque acerbæ. *Plin. l. 23. in pref.* Omphacium quæ feret ratione, incipientis uvæ pubescente.

Omphacius, a, um, adiect. ut omphacium vioum, *agressa*, apud *Plin. l. 14. c. 16.* ¶ Omphacium oleum, dicitur ab eodem *Plin. l. 12. c. 27. & l. 15. c. 3.* quod fit ex oleis albis adhuc, & nondum maturis. *Al. leg. omphacium*, quod idem est.

Omphale, es, *ὀμφάλη*, f. i. Regina Lydiæ, quæ Herculem multis muneribus ornavit, quod anquem juxta Sagrium fl. multos homines interficentem interemisset, eundemque postea sibi servientem, ut tradit *Donatus in Ter.* ad lanificum compulsi, cum ipsa calathum, & colum, cultusque fœmineos fagittis, & clava, Iconisive tegmine mutasset. Alii dicunt, ob Iphiti Euryti Regis filii eadem a Mercurio, iussu Jovis, Omphalæ Lydorom Reginae fuisse in servitum additum, & inde esse, quod illi servisse, & calathos subministrasse dicitur. *V. Ovid. 2. Fast. v. 305. & seq.* ¶ Penultima huius vocis fere corripitur a *Senec. Hippolyt. v. 317. & alibi*, & a *Teren. Eun. 5. 8. 3. & c.* Videtur tamen productivæ *Propert. l. 3. eleg. 11. v. 17.* Omphale in tantum formæ proccidit honorem.

O A N T E N.

Onager, gri, vel onagrus, i, m. *afino selvatico*, *ἄγριος*, Ger. *ein wuoldsel*, Gal. *ane sauvage*, *Hif. afno montes*, *ὄναγρος*, alius agrestis, ex *ἀγρος*, *afinus*, & *ἄγριος*, sylvester. *Varro l. 2. de R. R. c. 6.* Alinorum duo sunt genera, unum ferum, quos vocant onagros, alterum mansuetum, ut sunt in Italia omnes. *Cic. Att. l. 6. epist. 1. ad fin.* Erat præterea cynocephalus in effedo, nec deerant onagri. ¶ Est & onager machina bellica (de qua *Ammianus l. 23. & Veger. l. 4. c. 9. & 22.*) magnis faxis torquendis apta.

Onagos, *ὄναγος*, afinorum ductor. *Plaut. Afin. prol.* Huic nomen Græce est onagos Fabulæ.

Onchefmites. V. Anchilites.

Onchelus, i, Cocino, urbs Bœotizæ, condita ab Onchello Neptuni filio. *Stat. 7. Theb. v. 272.*

Onerarius, a, um, *da carico*, *כסופול*, Ger. *das da tragt*, Gal. *de voiture*, *de charge*, *Hif. de carga*, *φραγος*, quod oneratur, vel onerari potest, ut *Naves onerarias*, quibus onera gestantur, quæ magnæ & capaces sunt, obque id reliquis tardiores, ut contra *æduarias* & minores sunt, & celeritate, agilitateque onerarius præstant, unde & nomen habent, ab agendi scilicet facilitate. *Cic. 3. Verr.* Equæ in onerariam navem suam conjicienda curavit.

Oneratus, a, um, nom. ex particip. *caricato*, onustus. *Curr. l. 4. c. 14.* Armis suis onerati. *Horat. l. 1. ep. 18. v. 46.* Jumenta onerata plagis. *Sallust. in Jugurth. c. 46.* Vino & epulis onerati.

Onëro, as, avi, atum, a. i. *caricare*, *כספ*, Ger. *uffladen*, Gal. *charger*, *Hif. cargar*, *ἄναγρῆσαι*, onus impono. *Ter. Phorm.* Qui non humerum hunc onero pallio. *Virg. l. Æn.* Vina bonus quæ deinde cadis onerarat Acetes. ¶ Sæpe translate ponitur. *Cic. 3. de nat. Deor.* Animadverte, te, cum in foro diceres, quam plurimos posset, argumentis onerare iudicem. *Id. 3. Fam. ep. 10.* Te autem quibus mendacis homines levissimi onerant! *quære imposture si anno dato!* *Virg. 9. Æn.* Ethena oneravit votis. *Teren. Andr. 5. l. 8.* onerare injuriis. *Sallust. Jugurth. c. 12.* onerare promissis. *Liv. l. 4.* Onerare laudibus. *Id. l. 35. c. 11.* onerare spe præmiorum. ¶ Onerare populum, est nimia tributa exigendo affligere. *Plin. in Paneg.* ¶ Onerare rationem, *caricarsi di speza*. *Colum. l. 4. c. 2.* ¶ Onerare annonam, *mettere carestia no' vivere*. *Ulpian. l. Annonam Dig. de extraord. crim.* ¶ Onerare se voluptatibus, *ingolfarsi no' piscari*. *Plaut. Stich. 4. v. 27.* ¶ *Teren. Phorm. 5. 6.* O fortuna, quantis commodatibus hero meo hunc onerasti diem! h. e. quot commoditates hoc die hero meo attulisti! ¶ Interdum onero absolute positum est in invidiam adducere, odiosum reddere. *Tacit. 4. hist. c. 14.* Delectum natura græcæ onerabant ministri avaritia, & luxu. *Adic. l. 2. c. 64.*

Onerose, adverb. odiose. *Paulin. Nolan. ep. 11. (al. 15.)* Gur in nos onerose loqueris?

Onerositas, atis, f. onus. *Tertull. de cultu faxm. c. 7.* Tanta ornandi capitis onerositas.

Onerosus, a, um, *grave*, *ponderoso*, Ger. *lastig*, Gal. *chargeant*, *pesant*, *Hif. molesto*, *pesado*, *φορτικός*, quod est oneri, quod onerat, & gravat. *Plin. l. 22. c. 25.* Capiti, & stomacho onerosum. *Virg. 9. Æneid.* Onerosa præda. *Ovid. 1. Met. v. 51.* Tanto est onerosior igne.

Onirocrites, æ, m. somnium interpres, ab *ὄνειρος*, somnium, & *κρίτρον*, iudicio. *Fulgent. l. 1. Mythol.*

Oniscus, i, *ὄνισκος*, vermis terrenus, alio nomine centipeda. *Plin. lib. 29. c. 6.*

Onochelos, i, *ὄνοχελος*, h. e. labium afini, herbæ nomen est apud *Plin. l. 22. c. 21.*

Oncroctylus, i, m. *grosso*, *ὄνκροκτύλος*, avis est aquatica, anseris major, oloris similitudine, mira voracitate. Dicta est ab *ὄνος*, *afinus*, & *κροκτύλος*, *crepitus*, quia capite in aqua mergo spirans rugitum afinino similem edere dicitur. *Plin. l. 10. c. 47.*

Onomatopœia, *ὀνοματοποιία*, fictio nominis, figura est apud Rhetores, qua rei, cui nomen non fit, aut non satis idoneum, nomen imponitur, aut imitationis, aut significationis gratia.

Ononis, herba. V. Anonis.

Ononychites dicitur est a Gentilibus Christianorum Deus, quem illi fingebant afinis auribus, altero pede unguolato, togatum, & librum gestantem, ut scribit *Tertull. in Apolog. c. 16.*

Onus, eris, n. 3. *peso*, *carico*, *κωτος*, Gal. *eine last*, Gal. *charge*, *faix*, *Hif. carga*, *peso*, *φόρτος*, pondus, moles gravans. *Cic. pro Leg. Manil.* Quo omnes undique cum mercibus atque oneribus commebant. *Plin. l. 8. c. 27.* Per eam partem se proluens, qua reddi ciborum onera salubre est. h. e. excrementa. ¶ Dicitur & de foetu in utero. *Ovid. 10. Metam. vers. 506.* Tendit onus matrem. ¶ Item de sumptibus, quæ rem familiarem onerant. *Sueton. in Calig. c. 42.* Nata filia, paupertatem, nec jam imperatoria modo, sed & patria conquerens onera. ¶ Translate sumitur pro molestia. *Liv. l. 23. c. 43.* Ne & ipse oneri esset. ¶ Ec sapissime pro officio, seu munere, quod multam operam exigit, *carica*. Hinc onus suscipere, sustinere, deponere, subire, alicui imponere, & c. apud *Cic. sapissime*. *Id. 3. Fam. ep. 13.* Hoc nihil ad te, nostrum est onus. *Id. Verr. 3.* Plus oneris habeo, quam qui ceteros accusant. *Quintil. l. 2. c. 6.* Liberare aliquem onere.

Onustus, a, um, *caricato*, *φορτικός*, cui impositum est onus. *Cic. 3. Off.* Naveque in cursu frumento onustus petentes Rhodum viderit. ¶ Frequenter accipitur pro pleno. *Id. 1. de Divin. c. 29.* Onustus cibo, & vino. *Tacit. 2. Ann. c. 15.* Onusta vulneribus tergum. ¶ Invenitur & cum genit. *Plaut. Aulul. 4. 2. 10.* Se aulam onustam auri abstulisse hic.

Onychinus, a, um, *ὄνυχινος*, ab onyche, Onychina pira dicuntur, quæ unguis colore referunt. *Plin. l. 15. c. 15.* ¶ Onychina pruna, quæ unguis formam, & similitudinem habent. *Col. l. 12. c. 10.*

Onychipuncta, æ, gemma ex jaspidium genere, niveo colore, rutilis punctis distincta. *Plin. l. 37. c. 9.*

Onychitis, idis, f. cadmiæ species, intus onychis maculis similis. *Plin. l. 34. c. 10.*

Onyx, ychis, m. vel f. *βρυξ*, gemmæ species, humani unguis candorem referentis, intervenientibus venis quibusdam fardæ, & jaspidis colore imitantibus, ab *βρυξ*, unguis. *Plin. l. 37. c. 5.* ¶ Onyx item genus est marmoris, idem ac alabastrites, in montibus Arabiæ præcipue nascens, postea etiam in Carmania reperitur, ex quo vasa unguentaria, & ingentia fiebant pocula, item lectorum pedes, & sella, & solidæ columnæ, & tota pavimenta. *Plin. l. 36. c. 7. Martial. l. 12. epigr. 50.* Calcatumque tuo sub pede lucet onyx. ¶ Per Synecdochen ponitur pro vasculo unguentario ex hoc marmore excavato. *Martial. l. 7. ep. 93.* Unguentum fuerat, quod onyx modo parva geiebat.

O A N T E P.

Opa, æ, f. *ὄπη*, foramen. Apud Græcos Ope a *Vitruv.* ponuntur pro tignorum cubilibus, quæ Latini columbaria appellant.

Opacitas, atis, f. obscuritas, caligo. *Col. l. 8. c. 17.* Plus nocet pueris unda, quam prodest opacitas.

Opaco, as, avi, atum, a. i. *adombrare*, *σκιαν*, Germ. *bedecken*, Gall. *ombrager*, *Hif. hazer sombra*, *σκιώδης*, umbroso, obscuro, umbram alicui rei induco. *Cic. lib. 1. de Orat. cap. 7.* Platanus ad opacandum hunc locum patulis est diffusa ramis. *Silius lib. 13. v. 331.* opacat tempora pinus.

Opacus, a, um, *ombroso*, *σκιαν*, Ger. *scattechtig*, Gal. *ombrageux*, *sombre*, *Hif. sombroso*, *σκιας*, umbrinosus, cui apicus opponitur. *Cic. 1. de Leg. in viridi*, opacaque ripa inambulantes. *Virg. El. l. 1.* trigus captibus opacum. *il fresco all'ombra*. *Ovid. 2. de art. sm.* Opaca quies. *Colum. lib. 6. cap. 22.* Opacissima nemorunt, ac montium pascua. *Plin. lib. 5. ep. 6.* Hippodromi limes cupressis ambitur, densiore umbra opacior, nigriorque. *Stat. 2. Theb. v. 95.* longævi vatis opacos Tireniæ vultus. h. e. cæcos.

Opalia, n. 3. festa Opi dicata, quæ mensè Decembri paucis diebus ante Saturnalia celebrantur. *Plin. l. 19. c. 6.* Sunt, qui allium, & ulpicum inter Opalia, & Saturnalia aptissime feri putent. ¶ *Varr. l. 5. de L. L.* scribit Opalia tertio post Saturnalia die celebrari solita fuisse.

Opalis, le, adiect. ad Opim pertinens, ut Opale sacrum, apud *Auson. eclog. de feris Rom. v. 15.*

Opalus, i, m. gemma colore candido, ita tamen ut & carbunculi ignis, & amethysti purpura, & smaragdi viror in ea transluceat. *Plin. l. 37. c. 6.*

Opconsovia, vel Opiconsovia dies dicta est ab Dea Opconsovia, cuius in regia sacrarum; quod ideo actum, ut eo, præter Virgines Vestales, & sacerdotem publicum, introeat nemo. *Varr. l. 5. de L. L.* ¶ Eius sacra celebrantur octavo Kal. Septembris. teste *Turneb.*

Opella, æ, f. *operetta*, *παρυσια*, parva, & exigua opera. *Hor. l. 1. ep. 7. v. 8.* Officiolæ sedulitas, & opella forensis adducit febres.

Opëra, æ, f. *opera*, *fatiga*, *industria*, *כבוד*, Ger. *arbeits*, *muche*, Gal. *travail*, *peine*, *Hif. obra*, *εργασία*, actio est, & labor, & industria operantis, operatio, quæ pro mercede suscipitur, vel ingenus sine mercede. *Cic. l. 1. Off.* Non male præcipiunt, qui servis uti jubent, ut mercenariis, ad iusta præbenda, & operam exigendam *Ter. Phorm. 2. 3.* Pauper, cui opera vita erat. *Cæf. l. 5. B. Gall.* Res multæ operæ, ac laboris. *Cic. Att. l. 14.* Ope, atque opera omni entis, ut aliquid fiat. ¶ Operam dare alicui rei, & in aliquam rem, est studiose aliquam rem agere. *Ter. And. 1. 1. 130.* Nunc id operam do. (ubi isti casus est communis) *Cic. 1. Tuic. c. 4.* In quam exercitacionem nos studiose operam dedimus. *Id. Fam. 13. ep. 28.* Dare operam, ut aliquid fiat. *Id. ad Att. l. 15.* Dare operam funeri, *affijter all'efequis*. *Id. de clar. Or.* In iuribus studio multum operæ dabam Q. Scævola. h. e. Q. Scævolum diligenter audiebam. *Id. y. Fam. ep. 22.* Dare operam liberis. h. e. concumbere.

bere. *P' aut. Captiv. prol. v. 6.* Id ego apud vos proloquar, si operam datis. h. e. si attenditis. Et in plur. numero, *Id. Bacch. 1. 1. 11.* Ut revehatur domum, ubi ei dederit operas. *Sueton. in Aug. c. 79.* Dare operam tonfori. h. e. tonderi. Sic *Id. in Vitell. c. 10.* Ob editam in Galbæ cæle operam. ¶ Significat etiam opem alicui præbere, adesse, patrocinari. *Ter. Eun. 2. 2. 50.* Tu igitur paulum da mihi operæ, fac, ut admittat ad illam. Eodem sensu *Cic. ad Brut. epist. 8.* Tibi omnes navare operam, & studium volunt. ¶ Judex etiam dare operam dicitur, cum audientiam alicui accomodat. *Cic. Att. 1. 13.* Dixit, iudicem operam dare sibi constituisse eo ipso die, quo &c. ¶ Operæ est, idem quod vacat, otium esse. *Liv. 1. 21.* Nec Annibali in tanto discrimine rerum operæ esse legationes audire. ¶ Opera est mihi, *ho da fare, son' occupato.* *Plaut. Merc. 2. 2. 15.* Dicam, si videam tibi esse operam, aut otium. ¶ Dedita opera, & data opera, *a bella postea, de industria, consulto.* *Cic. pro Rosc. Am. & Pim. 1. 7. ep. 12.* V. *Deditus, & Datus.* ¶ Opera mea, tua, &c. h. e. causa mea, tua, &c. *Liv. 1. 35.* Lanuvinos, quorum opera instauratæ essent feriez, hostias præbere. *Terent. Heecr. 2. 1.* Non mea opera, neque pol culpa evenit. ¶ *Plaut. Capt. 3. 4. 31.* Una opera mihi sunt sodales, quo iste. h. e. eodem modo, quo iste. ¶ Dicumus præterea, operam consumere, contere in aliqua re; operam contere, præbere, impendere, infumere, interponere, afferre, & similia quamplurima, que passim leguntur apud *Cic. Liv. Cæf. Horat. & al.* ¶ Operæ pretium tu, *εργα μισθός,* dignum, cui opera impendatur, fructuosum, & ad rem pertinens. *Cic. 6. Verr. Ut hæc omnia reperire, ac perferuari solitus sit, est operæ pretium cognoscere.* *Liv. 1. 21. pref.* Facturus ne operæ pretium sim. *Id. 1. 2. bell. Pun. Et magna operæ pretia mereri. id est magna præmia militiæ.* *Id. 1. 25. c. 6.* Operæ pretium habent libertatem, civitatemque. id est censent libertatem, & civitatem dignam opera, & labore militandi. ¶ Interdum pretium subauditur. *Perf. sat. 6. v. 9.* Lunai portum est operæ cognoscere cives. ¶ Non raro opera pro opere ponitur. *Cic. 16. Fam. ep. 10.* Tu Muli nostris para ut operas reddas: nostra ad diem dictam vent. Adde *Senec. de Provid. c. 2.* ¶ Item pro ipso homine, qui servilem, aut mercenariam præstat operam. *Horat. 1. 2. sat. 7. in fi.* ocyus hinc te Ni rapis, accedes opera agro nona Sabino. Adde *Cic. Att. 1. 4. ep. 3.* ¶ Item pro tempore unius diei, quo operari quis potest, seu pro rustico opere unius diei, *giornata.* *Varr. 1. 1. R. c. 18.* Saferna scribit, satis esse ad jugera octo hominem unum: ea debere eum tollere diebus quadragintaquinque: tamen si valentis operis singula jugera possit, sed relinquere se operas tredecim valetudini tempestat, inertiz, indulgentiz. Adde *Colum. 1. 2. c. 13.* ¶ In sacris etiam hujus vocis aliquis est usus. *Afran. apud Non. c. 12. n. 21.* Jubeo hominem tolli, & collocari, & confoveri, solvo operam Dianæ, h. e. rem divinam solvo, quam debebam.

Operans, tis, nom. ex particip. qui operatur. *Tertull. 1. 2. advers. Mtron. c. 4.* Bonitas operantior. *Cal. Aurel. Aucf. 2. c. 39.* Clysteres adhibere operantissimos.

Operaria, æ, f. *lavoratrice,* quæ operatur. *Plaut. Bacch. 1. 2. 41.* Nimum pretiosa esse operaria.

Operarius, rii, m. *operario, lavoratore, עובד, Ger. arbeiter, tagelochner, Gall. ouvrier, Hisp. travajador, εργασις,* qui laborem operando fert. *Cassius apud Varr. 1. 1. de re rust. c. 17.* præcipit, operarios paranos esse, qui laborem ferre possint, ne minores annorum duorum, & viginti, & ad agriculturam dociles. *Cic. in Parad. Utrum potius de bonis est querendum, quid bajuli, atque operarii, an quid homines doctissimi lenferint?*

Operarius, a, um, *εργασις,* quod pertinet ad operam, vel ad operarium, quod industria, atque opera fit. *Plin. 1. 14. c. 10.* Sed inter vina operaria numerantur. ¶ Operarius homo, qui operatur, mercenarius. *Cic. Att. 1. 7.* Nam de altero illo minus sum admiratur, operario homine. ¶ Operarium pecus, cujus ufum ad operas nostras faciendas convertimus. *Col. 1. 6. c. 2.* Humilis enim, & modica corporatura pecoris operarii esse debet. h. e. illius, quo terram colimus. ¶ Operarius ufus, qui ad opus aliquod faciendum adhibetur, vel qui alicui operæ accomodat. *Plin. 1. 8. c. 3.* Alterius mucroni parant, ne sit præliis hebes, alterius operario usu sodiunt radices, impellunt moles. ¶ Operarii lapides, qui ad opus aliquod accommodati, & incidi possunt. *Plin. 1. 36. c. 22.* Nunc ad operarios lapides transiit, conveniat, primumque cotes ferre accendo.

Operatio, onis, f. *operazione, פועל, Ger. ein arbeit vuirckung,* Gall. *operation, oeuvre, Hif. obra, εργασία,* actus operandi, opera. *Cic. Att. 1. 6. ep. 3.* Hujus nebulonis operatione si Brutus moveri potest, id est turpi instigatione. Aliqui legunt *oratione.* *Plin. 1. 11. c. 24.* Tertium aranearum genus, erudita operatione conspicuum. ¶ Ponitur etiam pro sacrificio. *Plaut. in fragment. apud Paterum in Lex. Crit. Ut istæ operatio crimen expiet.*

Operatior, oris, m. qui operatur. *Jul. Firmic. 1. 3. c. 9.* Artes, quibus vigilia perpetuæ operatoribus exiguntur. *Tertull. in exhortat. ad castit. c. 3.* Indulgentia patrocinatur operatori.

Operatrix, icis, f. quæ operatur. *Tertull. de anim. c. 11.* operatrix prophetiz. *Et c. 52.* operatrix mortis.

Operatus, a, um, particip. ab operor. *Horat. 1. 1. ep. 2. v. 29.* In cute curanda plus æquo operata juventus. *Virg. 3. Georg. v. 136.* Connubiis arvisque novis operata juventus. *Id. 1. Georg. v. 338.* annua magnæ Sacra reter Ceteri, lætis operatus in herbis. h. e. sacra faciens. ¶ *Ter. de anim. c. 57.* comparat. operator usurpat, piû attivo. ¶ Passiva significatio *Id. de prescrip. advers. Heret. c. 29.* Tot opera fidei perperam administrata, tot virtutes, tot charismata perperam operata. *La-Hom. 1. 7. c. ult.* Susceptis, operative virtutibus. *praticate, exercitate.*

Operculatus, a, um, nom. ex particip. operculo clausus. *Colum. 1. 11. c. 2.* Si tuit pleni, atque operculati favi.

Operculo, as, a. 1. *coprire, پوشان,* operculo operio. *Col. 1. ult. c. 30.* Ab eo tempore, quo primum dolia operculaveris.

Operculum, li, n. *copercchio, Ger. ein deckel, Gal. couvercle, Hif. topadono, פומא,* instrumentum, quo aliquid tegitur, ab operio. *Cic. 2. de nat. Deor. Alpera arteria tegitur quasi quodam operculo.* ¶ Operculum ambulatorium, quod facit huc, vel illuc movetur. *Plin. 1. 21. c. 14.* Operculum a tergo esse ambulatorium. ¶ *Dignam postella operculum* proverbio dicitur cum magistro dignus aliquis discipulus inventus est: & generatim cum malum malo accessit. Itali dicunt *est guzina, est coltello.* Legitur apud *Hieronym. ep. 43. ad Chromas. & epist. 16. ad Principiam.*

Operimentum, ti, n. 2. *coprimiento, פכוס, Germ. ein zudeckung,* Gall. *couverture, Hif. cobertura, זיבןהמה,* quod aliquid tegit. *Plin. 1. 8. c. 42.* Detracto oculorum operimento. ¶ *Prudent. in psychom. v. 463.* poetica licentia operimentum dixit.

Operio, is, rui, erium, a. 4. *chiudere, פכס, Ger. zudecken, Gal. couvrir, Hif. cubrir, κλειο, claudo,* cui aperio opponitur. *Plaut. Men. 2. 3. 1.* Sine fores sic, nolo operiri. *Catull. epigr. 78. de Berecynib. Sopor operit oculos.* ¶ Item tegere, *coprire. Cic. Ferr. 6.* Qui totus Ausu operiretur. ¶ Translate sumitur pro celare, abscondere. *Plin. 10. 3.*

ep. 16. Abdere lacrymas, operire luctum. ¶ *Alia v. in Operius.*

Operior, v. *Opperior.*

Operor, aris, atus fum, dep. 1. *operare, lavorare, affaticarsi inozno a qualche cosa, εργαζωμαι,* opus facio, operam in aliqua re pono. *Plin. 1. 11. c. 10. de apib.* Quibus est adolefcentia, ad opera exeunt: seniores intus operantur. *Ulpian. Dig. lib. 28. tit. 5. leg. 35.* Servi, qui operari in agro confueverunt. *Horat. 1. 1. ep. 2. v. 29.* In cute curanda plus æquo operata juventus. *Apul. 1. 2. Metam.* Quod in ceteris membris floridæ vestis hilaris color, hoc in capite nativus operatur. h. e. efficit. ¶ Sæpe habet post se dativum, & ponitur pro operam dare, incumbere, occupari, impiegarsi, a tendere. *Virg. 3. Æn. v. 136.* Connubiis, arvisque novis operari. *Ovid. 2. Amor. eleg. 7. v. 23.* Ancilla operata capillis ornandis. *Tac. lib. 5. hist. c. 20.* Operari materiis cædens. *Id. 3. Annal. c. 43.* Operari studiis litterarum. *Ulpian Dig. lib. 48. tit. 5. leg. 15.* Operari reipublicæ. *Eumen. in orat. pro rector. Schol. c. 4.* Operari commodis alicujus. ¶ Sepsissime significat rem divinam facere, *far sacrificij:* adeoque hac notione usitatum est, ut putarint nonnulli, alias ab ista tanquam per translationem descendere. Adhibetur autem tum absolute, tum addito dativo casu. *Propert. lib. 2. eleg. 33. v. 1.* Tristitia jam redeunt iterum solemnia nobis: Cynthia jam noctes est operata decem. h. e. operam dedit sacris lfidis, vel Ceteris, quibus initiata teminæ, a viris remotæ fecubabant. *Virg. 1. Georg. v. 339.* Sacra reter Ceteri, lætis operatus in herbis. *Hor. lib. 3. od. 14.* Unico gaudens mulier marito prodeat justis operata divis. *Juvenal. Sat. 12. v. 91.* longos erexit janua ramos, Et matutinus operatur festa lucernis. Ad. *leg. operantur;* sed recte monet *Lipsi.* cum aliis, legendum esse *operitur.* ¶ Pro valere, effectum habere, *Imp. Gordian. lib. 5. Cod. cit. 12. leg. 7.* Id pactum non debere ad fumpsum diem operari. *Imp. Alexand. ibid. lib. 7. tit. 16. leg. 5.* Operari ad prescriptionem. *Lamprid. in Commod. c. 17.* Primum ei venenum dederunt, quod cum minus operaretur, &c. *Cal. Aurel. Acut. 1. 3. c. 8. a med.* Clysteres vehementius operantes.

Operose, adv. *fasciosamente, difficilmente,* Germ. *muehselich,* Gall. *avec peine, & travail,* Hifp. *con mucha onra, y trabajo, εμεργως,* laboriosè, & difficultate. *Cic. in Or. c. 44.* Quod vel maxime desiderat diligentiam, nec id tamen operose. *Plin. 1. 18. c. 26.* Dicemus mox paulo operosius. h. e. accuratius, pluribus verbis.

Operositas, atis, f. *το επι πορον,* diligentia, labor, *Quintil. 1. 18. c. 5.* Est etiam, quæ *μετρησια,* vocatur, supervacua, ut sic dixerim, operositas.

Operosus, a, um, *pieno di faccende, πον,* Ger. *arbeitsam,* Gall. *penible, ou qui travaille beaucoup,* Hifp. *laborioso, & de mucho trabajo, εμεργως,* qui agit, qui rebus gerendis operam dat. *Cic. de Sen. c. 8.* Ut senectus non modo languida non sit, verum etiam operosa. *Plin. 1. 18. c. 26.* Hoc intervallum temporis agricolis maxime operosum est. ¶ Operosus e jus rei quique dicitur, in qua defudat. *Ovid. 2. Fast. v. 177.* Dicte metu posito vates operose dierum, quod pectis. h. e. qui in didicendis diariis laboras. ¶ Sumitur etiam pro efficaci, seu quod habet magnam vim agendi. *Ovid. 4. Met. Utere tentatis operose viribus herbæ.* ¶ Quædamque passivè accipitur pro eo, quod est multa operæ, quod multo est labore confectum, difficile, laboriosum. *Ovid. in epist. 3. v. 31.* Viginti fulvos operoso ex ære lebetas. *Cic. 2. de Leg. c. 26.* Ne quis sepulchrum faceret operosius, quam quod decem homines effecerint triduo. *Plin. 1. 7. c. 53.* Operosissima tamen securitas mortis in M. Oflilio Hilario ab antiquis traditur. *Horat. 1. 4. od. 1.* Divitiæ operosiores.

Operantia Sacra, *μυστήρια,* sacrificia, quæ in operto fiebant, quæ & seclufa dicebantur, ne profanorum oculis polluerentur. *Plin. 1. 10. c. 56.* Gallinæ puræ non videntur ad Operantia Sacra nigra.

Operte, adverb. teste. *Gell. 1. 4. c. 11.* Operte, & symbolice, more Pythagoræ.

Operto, as, a. 1. *σκηπζω,* freq. ab operio. *Reff.*

Operitorium, rii, n. *copritura, coprimiento, περιεχόμενον,* operimentum. *Sen. ep. 87.* Ex duabus penulis altera stragulum, altera operitorium facta est.

Operium, ti, n. mysterium, sacrificium occultum. *Cic. in Parad. 4.* Ut si Operium Bonæ Dææ accessiffes. ¶ Sumitur etiam pro Oraculo. *Cic. de Div. 1. 1. c. 50.* Quo ex genere Apollinis Opera prolata sunt.

Operus, us, ii, m. operimentum. *Apul. in Apolog.* Non modo indutui, & amictui, sed operui quoque in rebus sacris usurpat.

Operus, a, um, *εργαστηριον,* tectus, clausus. *Ovid. 2. Fast. Operæ fores. Phil. de Sen.* Nullo imbre, nullo frigore adduci, ut capite operio sit. *Id. 1. Phil. Ipse lectica aperta latus est per urbem.* *Id. 2. Fin. c. 2.* Patetactio rerum operatarum. ¶ Translate *Cic. pro Cluent.* Operus dedecore, & infamia. *Plin. in Paneg.* Operus præda. h. e. onustus.

Operula, f. 1. *operata, εργασις,* dim. ab opera. *Arnob. 1. 4.* Non istam suscepimus operulam. Adde *Apul. 1. 1. A. A.*

Opes, opum, opibus, f. *ricchezza, potenza, παυτος, δειμας,* divitiæ, opulentia. *Horat. 1. 2. sat. 2.* puer nunc ego parvus Ofellum integris opibus novi non largius ufum, Quam nunc acciffis. *Ovid. 1. Metam. v. 140.* Eñodiuntur opes irritate malorum. ¶ Translate *Ovid. 1. 2. de Arte am. v. 652.* adoptivas arbor habebit opes. h. e. fructus. ¶ Plerunque tamen in eo differunt *divitiæ, & opes,* quod divitiarum nomine veniant tantummodo facultates, ut agri, aurum, & cætera possessiones; opum vero nomen latius patet, & significat omne id, quo possumus. Itaque opibus facultates includuntur, non contra. *Id. de Amic. Divitiæ, ut utare, opes, ut colare, honores, ut laudare.* *Id. Ast. 1. 11.* Illam miseram tuare meis opibus, siquæ sunt, tuis, quibus molestum non erit, facultatibus. *Horat. 1. 3. od. 3.* pugnaces Achivos Hectoreis opibus refringit. h. e. viribus, & virtute. *Nepos in Mil. c. 5.* Nullus unquam tam exigua manu tantas opes prostravit. h. e. tantas copias. ¶ Hoc sensu in singulari numero rarissimum est. *Vetus Poeta apud Cic. 1. Tusc. c. 35.* Affante ope barbarica. h. e. imperio Trojæ, ut ex antecedentibus videre est. ¶ Translate *Ovid. 2. de arte am. v. 343.* Nascitur exiguis, sed opes acquirit eundo, Quoque venit, multas accipit amnis aquas.

Opheltes, m. 3. filius Lycurgi Regis Thracum, al. Archemorus, alumnus Hypsiphiles, qui a serpente necatus est, in cuius honorem Argivi Nemæa certamina instituerunt. *Ovid. Met. 3. v. 605. Stat. 4. Theb. v. 733.*

Ophica, um, neut. plur. *επι οφιας,* quæ ad serpentes, & venena pertinent. *Plin. 1. 20. c. 23.* Petridius, qui Ophica scripti, & Miflon, qui rhizotomumena, adversus serpentes nihil hyppomathræ efficacius putaverunt.

Ophicardelus, i, gemma, in qua nigrum colorem binæ linæ albæ includunt. *Plin. 1. 37. c. 10.*

Ophidion, i, genus piscis longi, & lævis, serpenti similis. *Plin. 1. 32. c. 11.*

Ophiogènes, um, m. 3. pop. Asiæ, ad Hellepontum, quos Crates Pergamenus scripsit serpentium istus tactu solitos levare, & manu impostita venena extrahere corporibus. *Plin. 1. 7. c. 2.* ¶ *Varr. apud Priscian. lib. 10.* scribit, cum arbitrantur suppositum esse aliquem in surpe, ei admoveat, ut pungat, colubrum: cum pupugerit, si de genere, fit, vivere, si non fit, mori.

Ophion, *απιον,* nomen Gigantis cujusdam, qui una cum conjuge Eurynome Oceani filia cum rerum potius esset, a Saturno fugatus est. *Claudian. 1. 3.*

I. 3. de respu Prof. v. 348. ¶ Item unus e Cadmi focis illis, qui e serpentina dentibus prognati sunt.

Ophionides, æ, patronym Ophionis filius. *Ovid. 12. Met. v. 245.*

Ophionius, a, um, adject. ut Ophionia cædes. h. e. Thebana, ab Ophione Cadmi socio, *Senec. Oedip. v. 485.*

Ophiophaei, Arabiz populi, quos serpentina vesici folitos scribit *Plin. l. 6. c. 29.* ab *ὄφις* serpens, & *φάγω*, comedo.

Ophiocorodon, i, *ὄφιόκορον*, alii genus. *Plin. l. 13. c. 23.*

Ophiophytos, i, vitis genus apud *Plin. l. 23. c. 1.*

Ophites, æ, m. serpentina, ὄφίτης λιθός, marmoris genus, serpentis maculas habentis, ab *ὄφις*, serpens, ut echites a maculis viperæ. *Plin. l. 36. c. 7.* duo ejus genera facit, alterum molle, & candidum, alterum nigricans, & durum. *Lucan. l. 9. v. 714.* Quam parvis tinctus maculis Thebanus ophites.

Ophiuchus, m. 2. ὄφιυχός, Anguitenens, signum celeste, hominis effigie anguem manu tenentis, ab *ὄφις*, serpens, & *ἄνω*, remeo. Nonnulli Herculeum esse putaverunt, qui adhuc in cunis vagiens angues a Junone immixtos præfocavit, alii Æsculapium, alii Canobontem Getarum Regem, alii Phorbantem Triopæ Theffalorum Regis filium. *Cic. 2. de nat. Deor. Manil. l. 1. v. 331.*

Ophidia, f. 1. ὄφιδιον, herba in Elephantia Æthiopiæ regione nascens, livida, difficillique aspectu, qua pota minas, terroremque serpentum animo obversari tradidit Democritus, adeo ut mortem sibi eo metu damnati consciscant. Quare & sacrilegis bibenda dari consuevit. *Plin. l. 24. c. 17.*

Ophiussa, f. 1. insula prope Cretam, apud *Plin. l. 4. c. 5.* Hinc Ophiussus, a, um, quod ad Ophiussam spectat. *Ovid. 10. Met. v. 230.* Ipsa suas urbes, Ophiussaque arva parabat Deferere alma Venus.

Ophrys, ὄφρυς, herba quædam, denticulato oleri. similis, foliis duobus, quæ capillis nigredinem inducit. *Plin. l. 26. c. 15.*

Ophthalmia, æ, ὀφθαλμία, piscis latino nomine Oculata, sic dictus ab oculorum magnitudine. *Plin. l. 23. c. 11. Plaut. Captiv. 4. 2. 70.* ubi V. Taubman.

Ophthalmicus, m. 2. medicus oculorum. *Martial. l. 8. ep. 74.* Hiplomachus nunc es, fueras ophthalmicus ante.

Opici, orum, m. 2. opici, pop. Campaniz, qui postea Aufonii, teste Aristotele dicti sunt, iuxta Tyrrenum mare incolentes, & in Latium novum etiam extensi, in quibus numerabantur Bajani, Cumani, Puteolani, Neapolitani. *Serv. in 7. Æn.*

Opicus, a, um, rudis, impolitus, agrestis, ignarus, ab Opicis pop. antiquissimis Italiæ in Campania, quod rudes præ cæteris, & agrestes fuerint. M. Cato apud *Plin. l. 39. c. 1.* Nos (Græci) dicitant barbaros, & spurcius nos, quam alios opicos, appellatione fœdant. *Juven. sat. 6. v. 454.* Nec curanda viris opice castigat amicæ verba. *Id. sat. 3. v. 207.* Et divina opici rodebant carmina mures. Simili ratione locutus est. *Gell. l. 2. c. 21. l. 11. c. 16. & l. 13. c. 9.* ¶ Sunt qui opicus interpretantur sordidus, (spurius: ad quam notionem trahi posse videtur illud, quod modo attulimus ex *Juven. sat. 3.* ubi varii Interpretes varias afferunt explanationes. Præterea *Festus* in voce *Opium* scribit, opicum interdum dici pro *Osco*: *Osco* autem frequentissimum usum fuisse libidinum spurcarum.

Opifer, a, um, ajutatore, ὀπιφῆρας, opem ferens. Unde Junonem opiferam appellatur Romani, quod parturientibus opem ferre crederetur. *Plin. l. 11. c. 37.* Cum meditatur in dedicanda æde Opiferæ dicere. Sic *Ovid. Metam. 15. v. 633.* de Æsculapio: Cum Deus in somnis opifer consistere visus.

Opifex, icis, m. artefice, ὀπιφῆρας, Ger. *uvrekmeister*, Gal. *ouvrier*, Hisp. *oficial*, *χρηματοποιός*, artifex, operator, fabricator, ab *opus*, & *facio*. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 8.* Opifex, ædificator mundi Deus. *Id. 5. Tusc. Zeno* Cisticus, advena quidam, & ignobilis verborum opifex. *Id. Fam. 7. ep. 25.* Stilus dicendi opifex. *Varr. l. 3. R. R. c. 16.* Apes silvestres minores sunt, sed opifices magis. ¶ Per Synecdochen opifices accipiuntur pro iis, qui in sordidus artibus versantur. *Cic. 1. Off. c. 42.* Omnes autem opifices in turpi sunt exercitio.

Opificina, æ, f. officina. *Plaut. Mil. 3. 3. 6.* Stultitia maxima sit, me si mihi meam operam pollicitari, si ea in officina nesciam aut mala esse, aut fraudulenta.

Opificium, ii, n. χειρουργία, operis confectio, vel ipsum opus, ab *opifex*. *Varr. l. 3. de R. R. c. 16.* Nisi opificii eas urget tempus.

Opificus, a, um, adject. ad opificem pertinens. *Apul. l. 1. Florid.* Extrate in opificiis operibus.

Opigæna, æ, f. Juno, quasi Ope genita. Poetæ enim Saturnum, & Ope Jovis, & Junonis parentes faciunt. *Festus* scribit, hoc nomine cultam Junonem a matronis, quod in partu laborantibus opem ferret.

Opilio, onis, m. pecorajo, ὀπιλιός, Ger. *erischpirt*, Gal. *berger*, Hisp. *pastor*, *ποιμὴν*, pastor ovium, qui ovium gregem servat, & pascit. quasi ovilio. *Col. l. 7. c. 3.* Post tæturam deinde longinquæ regionis pascua petiturus opilio fere omnem solem passioni referret (suburbanæ. ¶ Prima hujus vocis brevis est, itaque Poetæ ut producant, *opilio* scribunt, teste *Servio* ad illud *Virg. Ecl. 10.* Venit & upilio, tardi venere bubulci.

Opilio, vel Opilio, genus avis. Festus.

Opimatus, a, um, adject. ἰσχυράτος, pinguis factus. *Auson. in Mosell. v. 105.* opimato abdomine ventri. *Sidon. l. 8. ep. 12.* Opimata vivariis ostrea.

Opime, adv. abundanter, Germ. reichlich, Gal. *abondamment*, Hisp. *abundantemente*, *εὐχεταλῶς*, abundanter, & laute. *Plaut. Bacch. 3. 1. 6.* Omnium ad perniciem instructa domus opime.

Opimianus, a, um, adject. Opimianum vinum, quod & Opimianum absolute dicitur, celebre fuit apud Latinos, dictum a L. Opimio Nepote, qui Consul fuit Romæ una cum Q. Maximo Æmiliano tempore Gracchorum seditionis, ut est apud *Vellei. l. 2. c. 7.* hoc est circa annum U. C. 633. teste *Plin. l. 14. c. 4.* & 14. Eo anno cum mira coeli tempesties, & ad maturanda vina aptissima fuisset, ea condita, & in multos annos servata, in deliciis postea fuisse: durabantque adhuc post ducentos annos, *Plinii* tempore, ut idem testatur *cic. c. 4.* quamquam hanc durationem *Vellei. ibid.* negat. Hoc vinum sæpe laudat *Martial. l. 1. c. 83. epigr. 27. l. 2. epigr. 4. l. 3. epigr. 82.* &c. Adde *Cic. de clar. Or. c. 83.*

Opimitas, atis, f. abundantia. *Ammian. l. 19. c. 22.* Expletus prædorum opimitate exercitus. *Plaut. Asin. 2. 2. 16.* Maximas opimitates gaudio effertissimas pariet. Adde *Captiv. 4. 1. 2.*

Opimo, as, avi, atum, a. 1. ingrassare, ὀπιμω, Ger. feiß machen, Gal. *engrassier*, Hisp. *engordar*, *αἰσινω*, pinguescacio. *Col. l. 8. c. 9.* Hyeme tamen ostia panis vino madefacta, sicut etiam palumbos, celerius opimant, quam cæteri cibi. ¶ Translate *Auson. ep. 15.* O qui venustus uberi laudanda Sales opimas Tetradi.

Opimus, a, um, grasso, ὀπιμω, Ger. feiß, Gal. *gras, gordo*, *πῖος*, pinguis, obesus, a *πιμω*, o præmissio, quomodo a *πιμω*, est opinor. *Cic. in Brut. Qui non tam habitus corporis opimos, quam gracilitates confecerunt. Id. pro Rosc. Am. Ut ad illam opimam, præclaratque prædam damnatio Sex. Rosci velut cumulus accedat. Gall. l. 5. c. 14. Tom. 11.*

Forarum membra opiniora ad specum mihi suggererat. *Varr. l. 2. R. R. c. 1.* Opimi boves. *Cic. Agrar. 2. c. 19.* Opimus, & fertilis ager. *Horat. l. 4. ad. 4.* Opimus Triumphus. ¶ Translate *Cic. in Bruto.* Ornamenta non satis opima dicendi. ¶ Opima spolia dicebantur *ἄγρ' ἰσχυρῶ*, quæ dux exercitus duci hostium detraxisset, ut tueri ea, quæ Romulus de Acrone, Cornelius Coffus de Tolumnio, M. Marcellus de Viridomaro retulerunt, teste *Festo. Liv. l. 1. c. 10.* Jupiter Feretri hæc tibi victor Romulus regia arma fero, templumque iis regionibus, quas modo animo meratus sum, dedico, fedem opimis spoliis, quæ, regibus ducibusque hostium cæsis, me auctorem sequentes posteri ferent. *Et mox.* Bina postea inter tot annos tot bella, opima parta sunt spolia. adeo rara ejus fortuna decoris fuit. ¶ Dicitur & opima absolute. *Flor. l. 2. c. 17.* Scipio singulari certamine opima retulerat. *Senec. Herc. fur. v. 48.* Opima victi regis ad superos refert.

Opinabilis, le, o. 3. ὀπιναβίλος, quod opinione concipi potest. *Cicer. 1. Acad. Itaque hanc omnem partem rerum opinabilem appellabant. ¶ Id. 1. Divin. c. 14.* Omnis opinabilis est divinatione: conjectura enim alitur. h. e. in opinione consistit.

Opinamentum, i, n. opinatio, opinio. *Apul. de Deo Socras.* Aliquando eorum nonnulla opinamenta habere.

Opinatissimo, onis, f. ὀπινατισμός, actus opinandi, & fere in malam partem accipitur. *Cic. 4. Tusc. c. 11.* Opinatio est, judicare se scire quod nesciat. *Val. Max. l. 1. c. 8. extern. n. 8.* Sophista ineptæ, & mordacis opinatiois.

Opinato, adv. opinando, confidate. *Cic. 3. Fin. Ut alterum nec opinato videremus. Liv. l. 3. c. 15.* Propius aliud novum malum, nec opinato exortum. ¶ Legitur & *recopinato*, conjunctim. *V. Opinatum.*

Opinator, oris, m. qui opinionem tantum, non scientiam habet, qui nihil asserit, sed opinatur. *Cic. 4. Acad. c. 20.* Ego vero ipse & magnus quidam sum opinator, non enim sum sapiens. ¶ Præterea opinatores a Jctis dicuntur, qui in provincias mittebantur ad militarem annonam exigendam. *l. 12. Cod. tit. 38. leg. 11.* Opinatoribus, id est exactoribus militaris annonæ, nullum sit cum provincialibus commercium. *V. Actias. Parerg. jur. l. 8. c. 12.* ubi hanc lectionem tuetur. Sunt enim qui *Opinatores legunt.*

Opinatum, i, n. opinio, ut Ex opinato, id est ex opinione, secundum opinionem. *Quintil. l. 8. c. 5.* Jam hæc magis nova sententiarum genera ex opinato, &c. *Liv. l. 7. c. 17.* Castra quoque nec opinato aggressus cepit. Scribitur & *recopinato*, conjunctis duabus vocibus, quod maxime probatur ex illo ejusdem *Livii l. 4. c. 27.* Unde ex *recopinato* adverbum hostem invadat.

Opinatus, us, m. idem ac opinio. *Lucret. l. 4. v. 467.* pars horum maxima fallit propter opinatus animi.

Opinatus, a, um, nomen ex particip. opinione conceptus. *Cic. 4. Tusc. c. 6.* Partes perturbationum volunt ex duobus opinatis bonis nasci, & ex duobus opinatis malis. *Flor. l. 3. c. 5.* Italiam nec opinatus invadere cogitavit. h. e. improvisus. ¶ Opinatus interdum dicitur, de quo magna opinamur, illustri, celebri, *di gran nome, di gran fama.* *Florus l. 2. c. 7.* Rhodos opinatissima insula, & totius Asiæ infularum metropolis. In quibusdam editionibus hæc verba defuit. Sic *Gellius*, referente *Alciato l. 8. Parerg. c. 12.* opinatissimos auctores dixit. *Ennius*: Cum opinati loquuntur pariter atque ignobiles. *Gell. l. 11. c. 4.* hæc Ennii verba afferens, *opulenti*, legit.

Opinio, onis, f. 3. opinione, ὀπίων, Ger. der mein, Gal. opinion, avis, Hisp. opinion, ὀπίων, existimatio, judicium, suspicio, persuasio, quam habemus de re aliqua. Distinguit Philosophi opinionem a scientia quod opinio incerti sit, scientia vero certi. *Cic. 1. de Leg. Sed perturbat nos opinionum varietas, hominumque dissensio. Id. 14. Fam. ep. 23.* Opinione celerius venturus dicitur. *Id. Verr. 6. c. 10.* Ut mea tert opinio *come io firmo.* *Nepos l. 1. c. 2.* Præter opinionem fere ceciderat. *Id. 14. c. 6.* In opinionem adduci. *Id. 25. c. 9.* Nemini in opinionem veniebat, Antonium rerum potiturum. Sic, contra, & præter omnium opinionem. *Cic. Ver. 4. & pro Rosc. Amer. Præterea Colum. l. 2. c. 12.* Est ejus opinionis Cornelius Celsus. *Cic. Attic. l. 8.* In ea opinione sui, qua reliqui omnes. *Id. ad Octav.* Quantum te de me fellit opinio? ¶ Sæpe sumitur opinio pro existimatione, vel fama de aliquo concepta. *Cic. 1. Fam. ep. 7.* Magna est hominum opinio de te, magna commendatio liberalitatis. *Cæf. l. 7. B. G. c. 60.* Quæ civitas in Gallia magnam habet opinionem virtutis. *Cajus l. 7. Dig. Testam. quemad. aper. Optimum opinionis viri, Sidon. l. 1. ep. 5.* Montes nominum opinione vulgatos.

Opiniōsus, a, um, adject. qui opinionibus abundat. *Tertull. l. 4. advers. Marcion. c. 35.* Si cui tam opiniosus videbitur. *Cic. 4. Acad. c. 47.* Principes Dialecticorum Antipater, & Archidemus opiniosissimi homines.

Opinor, aris, atus sum, d. 1. pensare, ὀπιμω, Ger. vubuen, Gal. avoir opinion, estimer, Hisp. pensar, ὀπιμω, opinionem habeo, existimo, censeo, arbitror, suspicor. *Cic. 4. Acad. Sapientem nihil opinari. h. e. nunquam assentiri rei vel falsæ, vel incognitæ. Id. pro Demo, c. 40.* Falso multa in vita homines opinantur. *Id. in Pis. c. 20.* De vobis Senatus opinatur non fecus, ac de terribis hostibus. *Ter. Andr. 2. 2. 29.* Num videtur convenire hæc nuptiis? Pa. Non opinor, Dave. Da. Opinor, narras? ¶ Male opinor de aliquo, *aver castivo concreto. Sueton. in August. c. 51.* Cum Æmilio Cordubensi inter cætera crimina vel maxime objiceretur, quod male opinari de Cæsare soleret. ¶ Opinor, & ut opinor, eleganter sermoni interferuntur. *Cic. l. 1. ad Attic. Primus, ut opinor, introitus. Id. ib. l. 9.* Sed, opinor, quiescamus. ¶ Invenitur etiam opinor, as, usurpatum a *Enn. Cæcil. & Plaut.* apud *Non. c. 7. n. 59.* Adde *Priscian. l. 8.*

Opinor, a, um, adject. fere cum nec junctum, & in quibusdam Livii editionibus conjunctim, in quibusdam divitiis legitur. V. Necopians.

Opipare, adv. copiosamente, Ger. reichlich, Gal. richement, largement, Hisp. abundantemente, δαδύτως, copiose. *Cic. Off. 3. c. 14.* Opipare a Pythio paratum erat convivium.

Opiparis, re, o. 3. idem ac opiparus. Apul. l. 2. de Asino. Picatum opiparum expostum video. Aliqui suspicantur, hic mendum lubelle.

Opipatus, a, um, fontuoso, ὀπιπῆρας, Ger. reichlich, Gal. somptueux, Hisp. costoso, de mucho gasto, εὐχεταλῶς, splendidus, sumptuosus, opulento apparatu instructus, ab opis, f. opum apparatus. *Plaut. Pers. 4. 4. 1.* Satin' Athenæ tibi visæ tortonatz, atque opiparæ? *Id. Mil. 1. 2. 29.* Vino, ornamentis, opiparique obonitis.

Opis, V. Ops.

Opis, is, f. nomen Nymphæ comitis & ministræ Dianæ. Virg. 11. Æn. v. 836. At Triviz custos jamdudum in montibus Opis.

Opisthographus, a, um, adject. ὀπισθογράφος, utraque parte paginæ scriptus. Solebant autem Veteres tere in adversa tantum charta scribere. *Plin. l. 3. ep. 5.* Commentarios reliquit opisthographos, & minutissime scriptos. Adde *Ulpian. Dig. l. 37. sit. 11. leg. 4.*

Opisthotonus, i, ὀπισθοτόνος, qui opisthotono laborat. *Plin. l. 20. c. 18.* Opisthotonus, i, ὀπισθοτόνος, morbus, quo nervi ita contrahuntur, ut totum corpus, vel ejus membrum aliquod in contrariam flectant partem. *Plin. h. 20. c. 21. l. 24. c. 12. & l. 28. c. 12.*

Opiter, tris, m. dicitur is, cujus pater avo vivo mortuus est, ducto vocabulo, aut quod obitu patris genitus sit, aut quod avum ob patrem habeat, idest pro patre. *Hæc Festus.*

Opiterginus, a, um, adject. ab Opitergio. *Quintil. l. 3. c. 8.* Opitergina raris. *Lucan. l. 4. v. 362.* Hic Opiterginus moles onerata colonis. ¶ De rate Opitergina V. *Flor. l. 4. c. 2.*

Opitergium, ii, n. *Ordezo*, oppidum Venetorum in Marchia Tarvisina ad anem Monteganum. *Plin. l. 3. c. 19.*

Opitulatus, onis, f. *ajute*, auxilium, quasi opis latio. *Ulpian. l. 1. Dig. de minor. viginti quinq. ann. Prætor pollicitus opitulacionem. Arnob. l. 4. Gratiolus opitulacionibus præfio esse.*

Opitulator, oris, m. *ajutator*, qui opitulatur. *Apulej. de deo Socrat. Periculosis tutator, egenis opitulatur. Id. in Florid. n. 16. (sl. l. 3.) Patruus obturgator, & sodalis opitulatur, & miles præliator. ¶ Eit etiam epithetum Jovis Proprium, teste Festo.*

Opitulatus, us, m. opitulatio. *Fulgent. l. 3. Mythol.* Ejus opitulatu cuncta adolefcit nativitas.

Opitulus, aris, aut sum, d. 1. *ajutare, focoverere, ורץ, Germ. helfen.* Gal. *aider, Hisp. ayudar, ἀεζία*, opem fero, subvenio, adjuvo, ab *ope*, & *solo* vel *zulo*, quo veteres usi sunt pro fero. *Cic. Serv. Sulpicio.* Quoniam nihil jam videmus posse opitulari Republicæ. *Plin. l. 28. c. 8.* Et dorso medullam adalligatam contra vanas species opitulari. *Rurfus Cic. l. 2. de Invent. c. 1.* Permittunt ad dicendum opitulati sunt præceptores. ¶ *Invenitur & opitula, as*, activa forma. *Liv. Andron. apud Non. c. 7. n. 61.* Da mihi hæcæ opes, corrigæ, opitula.

Opitulus, i, dictus est Jupiter, quasi opis lator. *Festus.*

Opium, ii, n. *opio, ὀπίον*, succus, sive lac ex inciso papaveris scapo profluens, ab *ὀπός*, quo significatur succus, sive humor. Habet per somnum vim mortiferam, si copiosius fumatur. *Plin. l. 20. c. 17.* Aliqui addunt & opium pilulis in die teres lupini magnitudine.

Opobalsamum, i, n. locus, ubi plures sunt arbores opobalsamum ferentes. *Justin. l. 36. c. 3.* Palmæto & opobalsameto distinguitur. *Voss. in Erym. in voce Balsamum legit opobalsamo.*

Opobalsamum, i, ὀπὸ βάλσαμον, succus & balsamo manans, qui præfertur omnibus odoribus, ab *ὀπός*, succus, & *βάλσαμον*, balsamum, quæ arbor est in sola Judæa nascens, quæ incisa vitro, lapide, ossive aut telluris succum hunc summæ suavitate mittit. *Plin. l. 12. c. 25. & Justin. l. 36. c. 3.* Hinc *Strab. l. 3. Sil. v. 141.* Candida felices sudent opobalsama virgæ.

Opocarpation, i, ὀπὸ καρπῶν, succus, carpation, quem inter venena enumerat *Plin. l. 28. c. 10.*

Opopanax, acis, ὀπὸ πανάξ, succus panacis, seu panacæ herbæ. *Plin. l. 20. c. 24.*

Oporinus, a, um, adject. autumnalis. vox græca est, & græcis literis scripta a *Martiali, epigr. 13.* Si daret autumnus mihi nomen, ὀπωρινός essem.

Oporotheca, æ, & Oporothecæ, es, f. ὀπωρινὴ θεκά, locus, ubi fructus autumnales conductur, ab ὀπώρα, autumnus, & θεκά, repositoryum. *Varro. l. 1. de R. R. c. 59.* In Oporothecæ mala manere putant satis commode. *Id. ibid.* Oporothecæ qui faciunt, &c.

Oportet, ebat, tuit, imp. 2. *fr. bifogno, bifogna*, Ger. *man muss*, Gal. *il faut*, Hisp. *es menester, δέω*, expedit, vel utile, aut necesse est, ab *opus*, avis. Differt a decere. *Cic. in Or.* Oportere enim perfectionem declarat efficii, quo & semper utendum est, & omnibus; decere, quasi aptum esse, consentaneumque temporis, & personæ. ¶ Differt etiam ab *opus* est. *Id. l. 4. Attic. epist. 9.* Ego vero, qui, si loquor de republica quod oportet, infans; si quod opus est, servus existimor, quod dolore esse deb. ¶ Construitur vel cum nom. antecedente. *Ter. Heaut. a. 3. f. c. 2. v. 25.* Hæc facta ab illo oportebant. *Id. Andr. 3. 2.* Quæ assolent, quæque oportent. *Cic. 4. vel potius 3. Parad.* Quicquid non oportet, scelus esse, quicquid non licet, nefas putare debemus. ¶ Vel cum infinitivo activo, aut passivo. *Cic. de Am.* Quocirca cum judicaveris, diligere oportet, non, cum dilexeris, judicare. *Id. in Cassil.* Apollinis signum ablatum certe non oportuit. ¶ Vel cum conjunctivo. *Cic. de Amic.* Accedat huc suavitas quædam, oportet, sermonum, atque morum. ¶ Aliquando est conjunctivus. *Plaut. Pseud.* Hunc hominem malum esse oportet. idest suspicor esse malum.

Oppango, is, pegi, pactum, a. 3. *attaccare*, affigo, conjungo. *Plaut. Cur. l. 1. 59.* Ubi suavius oppegit, fugit.

Oppecto, is, xi, xum, a. 3. ab *ob*, & *pecto*. *Plaut. Pers. 2. 3. 30.* Ut murena, & conger ne caleferint; nam nimio melius oppectuntur frigida. h. e. digitis, quasi pectine, circum carpuntur, & comeduntur.

Oppedo, is, edi, n. 3. *καταπίδω*, contra pedo, ventris crepitem in aliquid mitto. *Horat. l. 1. sat. 9. v. 70.* curtis Judæis oppedere.

Opperior, iris, oppertus, vel oppertus sum, d. 4. *aspettare, περιεβλέπειν*, expectare, ex *ob*, quod veteribus notabat ad, & *pario*. *Cic. Att. l. 3.* Aut ibidem opperiar, aut me ad te conferam. *Plaut. Most. 3. 2. 101.* Seni non otium erat, id sum oppertus. *Ter. Phorm. 3. 2. 29.* Unam præterea horam ne oppertus fies. *Virg. 10. Æn. v. 771.* hostem magnanimum oppertens.

Oppesulatus, a, um, nom. ex partic. pessulo clausus. *Plaut. Amph. in scena suppofit. Dii voftram fidem v. 22.* Oppesulatas ante fores graditur. *Apul. l. 9. Metam.* Foris diligentissime oppesulata.

Oppeto, is, ivi, iiii, itum, a. 3. *andare incontra, incorrere*, proprie est obire, vel subire, ex *ob*, & *peto*, quasi contra peto. *Cic. 1. Tusc.* Vestras manus peto prius, quam oppeto malam pestem hostili manu. Oppetere mortem, vel simpliciter oppetere, est mori. *Cic. 1. de Div. Æquius esse censuit maturam se mortem oppetere. Virg. 1. Æn. O terque, quaterque beati, Quis ante ora patrum Trojæ sub mœnibus altis contigit oppetere. Macro. l. 3. Satur. c. 7.* Opportune sacrum Halesum facit, quia oppetiturus erat.

Oppexus, us, m. verbale ab oppecto. *Apul. l. 11. Met.* Flexus digitorum ornatum, atque oppexum crinium regalium fingerent.

Oppianus, ni, m. 2. Grammaticus, & Poeta insignis, ex Anazarbe, sive ut *Suida* placet, ex Coryco Ciliciæ urbe, patre Agestilo, matre Zenodota. Scriptis ἀλιόπρωξ, κωνηγεμεά, καὶ ζῳπρωξ, idest de piscibus, de canum venatione, & de viventibus, elegantissimis versibus viginti millibus, quæ Antonino Imper. Severi filio obtulit, non sine doctriæ suæ maxima commendatione, a quo totidem aureos iterates accepit. Obiit in patria, sævientæ illic pœtilentia.

Oppico, as, a. 1. idem quod piceo, idest piceo illino, quod fieri antiquitus solebat in dolis, vel cadis vinariis, ne perfluere. *Cato de R. R. c. 120.* In amphoram mustum indito, & corticem oppicato.

Oppidanus, a, um, adject. oppidanus. *Cod. Theodos. l. 12. tit. 1.* Obsequiis oppidanis mancipari.

Oppidanus, i, m. *cittadino*, Ger. *stadmann*, Gal. *cittoyen*, Hisp. *ciudadano*, πολιτῆς, qui oppidum incolit. *Cæf. l. 2. B. G. c. 33.* Ne quam nostru oppidani a multis injuriarum acciperent.

Oppidanus, a, um, adject. oppidanus, quod ad oppidum spectat. *Cic. in Brut.* Quætores celeriter facti sunt oppidano quodam, & incondito genere

dicendi. *Id. pro Planc. c. 12.* Jus oppidanum.

Oppidatum, adv. *κατὰ πόλιν*, per oppida. *Sueton. in August. c. 19.* Ludos quinquevales pene oppidatis constituerunt. *Id. in Galb. cap. 18.* Cum oppidatum victimæ cæderentur.

Oppido, adv. *molto, πολλά*, Germ. *heiffig*, Gal. *beaucoup*, Hisp. *mucho*, *muş, καμῶν*, valde, multum. *Festus* de etymo sic scriptus: Oppido, valde, multum. Ortum est & hoc verbum ex fermone inter fe fabulantium, quantum quisque frogum faceret, atque multitudo significaretur, sæpe respondebatur, Quantum vel oppido satis esset. Hinc in consuetudinem venit, ut diceretur, oppido, idest valde, multum. Itaque si in aliis rebus eo utuntur, ut puta, si qui dicant, Oppido didici, spectavi, ambulavi, errant, quia nulli eorum subijci potest, Quod vel oppido sitis est. *Hæc Festus.* Quiddam tamen contra ista dicit, passim usurpat. *Ter. Heaut.* Dic, me hic oppido esse invitam. *Cic. l. 14. Fam. ep. 4.* Servirent præterquam oppido pauci. *Id. 3. Fin.* Eorum definitiones paulum oppido inter fe differunt. In hoc loci *Apulejus* in *Apol.* Lignum a me toto oppido, & quidem oppido quantum. **Oppidulum**, n. 2. parvum oppidum. *Cic. Att. l. 10. ep. 7.* Nec tamen in acie, sed Melitæ, aut alio in loco, sive in oppido tutatum puto.

Oppidum, (vel opidum, ut aliqui scribunt) di, n. *Cittad, ורץ*, Germ. *eines stad*, Gal. *ville, bourg*, Hisp. *cuidad, castillo, πόλις*, locus mœnibus conclusus, in quem homines multi habitandi causa conveniunt. Idem est, ac urbs. A castello differt magnitudine, a vico mœnibus. *Serv. in 9. Æn. Cic. 6. Verr.* Segesta est oppidum perverus in Sicilia. *Serv. Sulp.* Cic. Quæ oppida quodam tempore florentissima fuerunt. ¶ Oppidum etiam dicebatur locus in Circo, unde quadrigæ emittebantur. *Var. l. 4. de L. L. pag. 57. O Fest.* ¶ In genitivo plur. *oppidum pro oppidorum.* *Sulpic. ad Cic. Fam. 4. epist. 5.* Tot oppidum cadavera.

Oppignere, as, avi, atum, a. 1. *impegnare*, ורץ, Germ. *pfand versen*, *πῶν*, Gal. *engager*, Hisp. *empañar, ἐπιχρηάζω*, aliquid pignori do. *Cic. pro Sext. cap. 51.* Libelli pro vino etiam sæpe oppignerabantur. *Terens. Heaut. 4. 5. 36.* Num illa oppignerare filiam meam, me invito, potuit? *Martial. lib. 2. epigr. 58.* Oppignerat ad mensam octo nummis annulum, unde cæneret.

Oppilatio, onis, f. obstructio, *ἰμφορῆσις*, ut oppilatio narium, apud *Scribon. Larg. compos. 47.*

Oppilatus, a, um, nom. particip. clausus, obstructus. *Cic. Phil. 2. c. 9.* Scalis tabernæ oppilatis.

Oppilo, as, a. 1. *ferrare, ἰμφορῆσαι*, occludo. *Lucr. l. 6. v. 725.* Fluidibus adversis oppilare olia contra.

Opplo, es, evi, etum, a. 2. *empire, ἀπαλλήθω*, circumquaque, sive maxime impleo, vel impleo simpliciter. *Plaut. Rud. 4. 1. 14.* Jam meas opplebit aures sua vaniloquentia. Al. leg. *oppilabit. Cic. 2. de nar. Deor.* Nam vetus hæc opinio Græciam opplevit. *Varr. l. 3. R. R. c. 4.* Alienus odor nares opplet.

Oppletus, a, um, partic. ab oppleo. *Cic. post red. in Sen. c. 4.* Quorum mentes angustæ, humiles, prævæ, oppletæ tenebris, ac fordibus.

Opploro, as, ui, n. 1. *καταδύρωμαι*, contra ploro, plorando obtundo. *Autb. ad Her. l. 4. c. 52.* Ac vos auribus meis opplorare non desinitis?

Oppono, is, sui, (apud *Plaut.* etiam *opposui*) situm, a. 3. *opporre, ὀππῶν, ὀππῶν*, Ger. *entgegen setzen*, Gal. *opposer*, Hisp. *oponer*, *πῶν*, contra pono, ex adverso pono. *Cic. Att. l. 7.* Omnes nostra corpora opponimus. *Id. pro Cæc.* Atque iste ad omnes introitus armatos homines opponit. *Id. pro Mur.* Ad omne periculum, atque ad omnem invidiam solus opponitur. ¶ Sæpe ponitur pro contrarium esse, adversari. *Cic. 2. de Or.* His quatuor causis totidem medicinæ opponuntur. ¶ Item pro adversari alicui in disputando. *Cic. 4. Acad.* Non quo probaret, sed ut opponeret Stoicis. ¶ Item obijcere, idest, ponere ante oculos, vel animum, *mettere innanzi. Cic. pro Quinct.* Pericula intendantur, formidines opponantur. ¶ Item deponere, & contra alium provocantem pignus ponere. *Plaut. Curc. 2. 3. 34.* Pono pallium, ille suum annulum oppoivit. *Ter. Phorm. 4. 3. 56.* Ager oppoivit est pignori ob decem minas. Huc pertinet illud *Caull. carm. 26.* Furi, villula nostra non ad Austrum Flatus opposita est, nec ad Favonum, Verum ad millia quindecim & ducentos. h. e. pignori obnoxia est propter eam pecuniæ summam. ¶ Item interponere. *Cic. 4. Acad.* Autoritate tanta movebat, nisi tu opposuisses non minore tuam. ¶ Item apponere. *Hor. l. 1. sat. 9. in fin.* licet antellari? Ego vero Oppono auriculam. h. e. assentior. *Cato de R. R. de brassica, in fin.* De pectigine porcæ, brassicam opponito; sanam faciet. Ita legit *Turneb.* ay lii: *perigini parce, brassicam opponito.*

Opportune, adv. *opportunamente, a tempo, e luogo*, Ger. *zu rechter zeit*, Gal. *ens temps, & lieu*, Hisp. *oportunamente, άκαιρος*, commode, loco, & tempore. *Cic. 1. de nar. Deor.* Atqui mihi quoque videor venisse oportune. *Id. l. 1. Fam. ep. 9.* Accidere opportunus nihil potuit. *Liv. l. 32. c. 18.* Anticyra opportunissime sita.

Oppportunitas, atis, f. *opportunitas*, Germ. *gelegenheit*, Gal. *opportunitat*, Hisp. *oportunidad, άκαιρία*, commoditas, ratio loci, temporis, & personarum. *Cic. 2. Fin.* Et quemadmodum opportunitas (sic enim appellemus *άκαιρία*), non fit major productione temporis. *Cæf. l. 3. B. G. c. 19.* Opportunitas loci. *Jallust. in Jug. c. 6.* Opportunitas ætatis. ¶ Ponitur etiam pro aptitudine. *Cic. de Leg. l. 1. c. 9.* Omitto opportunitates, habilitatesque reliqui corporis. ¶ Item pro facilitate. *Plin. epist. 24.* Tranquilli stomachum multa sollicitant, vicinitas urbis, opportunitas viæ. ¶ Item pro utilitate. *Cic. de Am.* Tales igitur inter viros amicitia tantas opportunitates habet. ¶ Opportunitate venire, *venir a tempo. Plaut. Epid.* Optima opportunitate ambo autem venitis.

Opportunus, a, um, *opportuno, comodo*, בניור, Ger. *suaglich*, Gal. *opportun*, Hisp. *oportuno, άκαιρος*, quod idoneum est ad agendum, quod nobis commode, & pro desiderio, suoque tempore obtingit. *Cic. pro Rosc. Am.* Locus opportunus captus est ad eam rem. *Id. 2. Ver.* Clases optime, & opportunissimæ. *Tacit. Ann. 4. cap. 24.* Locorum opportuna permunit. ¶ Aliquando ponitur pro utili. *Cic. de Am.* Cæteræ res, quæ expetuntur, opportune sunt singulæ rebus fere singulis. ¶ Aliquando pro apto, & idoneo. *Ter. Eun.* Ad omnia hæc magis opportunus, nec magis ex usu tuo nemo est. ¶ Aliquando pro proclivi, & obnoxio. *Plin. l. 7. c. 52.* Fœminarum sexus huic malo videtur maxime opportunus. *Id. l. 18. c. 7.* Opportuniora morbis corpora. *Id. l. 9. c. 31.* Opportunus injuriæ.

Oppositio, onis, f. *opposizione, opponimento, αντίθεσις*, contrarietas. *Cic. 1. de Inv. c. 28.* Disparatum autem est id, quod ab aliqua re per oppositionem negationis leparatur.

Oppositus, us, m. idem ac oppositio. *Cic. pro Marc. sub fin.* Sed etiam laterum nostrorum oppositus, & corporum pollicemur.

Oppositus, a, um, *ἀππιδίσις*, partic. ab oppono. *Cic. pro Font.* Ac prognaculum istis ipsis nationibus oppositum, & obiectum. *Juven. Sat. 11. v. 18.* Lancibus oppositis. h. e. oppigneratis. Al. leg. *appositis eodem sensu. Senec. l. 7. Benefic. 14.* Rebus meis in securitatem creditoris opponitis. **Oppressio**, onis, f. *oppressione, καταδάσιν*, actus opprimendi. *Cic. pro Dom.*

pro Dom. Occupatione fori, oppreffione curiæ. *Id. 3. Offi. c. 21.* Legum & libertatis oppreffio. *Ter. Andalp. 2. 2. 30.* Per oppreffionem eripere. *conprepotentia.*

Oppreffionculæ, æ, f. dim. ab oppreffio. *Plaut. Pseud. 1. 1. 66.* Papillarum horridularum oppreffionculæ. h. e. compressiones.

Oppreffor, oris, m. 3. oppreffore, *καταδύτης*, qui opprimit. *Brut. ep. 16. Cic. Ut vindices, atque oppreffores dominationis falvi sint?*

Oppreffus, a, um, oppreffo, *καταδύσις*, part. ab opprimor. *Plin. l. 9. ep. 18.* Oppreffa memoria, plena di tropæ cofe. *Cic. 2. Offi. Qui vi oppreffo imperio coercent? Id. Fam. 9. ep. 14.* Oppreffus totius corporis doloribus. *Id. 2. Divin. Oppreffus terra. Sepolto. Id. in Catil. Oppreffus invidia. Id. ibid. Oppreffus xre alieno. Liv. 1. 24. Oppreffus metu.*

Oppreffus, us, m. oppreffio. *Lucret. l. 1. v. 850.* In oppreffu valido. *Sidon. l. 9. ep. 11.* Saxei montis oppreffu.

Opprimo, is, effi, eflum, a. 3. opprimere, *πιεστικαμβάτω*, valde premo, obruo. *Ter. Eun. 3. 5.* Somnus eum oppreffit. *Cato R. R. c. 46.* Pe de opprimere. *Cicer. 2. Divin. Opprimi ruina. Liv. 1. 29.* Opprimere ignem. *Spengere. Ter. Poorn. 5. 7. 93.* Os opprime. h. e. tace. ¶ Translate effi celare, tegere. *Cic. pro Rosc. Amer. Quo studiosius ab ipsis opprimitur, & absconditur, eo magis eminet, & apparet. Val. Max. 1. 2. c. 1.* Opprimere oculos mortuorum. h. e. claudere. ¶ Item ex improviso deprehendere. *Cic. Att. 1. 12.* Ad quam diem hic ita poffim effe, ut ne opprimar. *Ter. Andr. 1. 3. 23.* Ne de hac re pater imprudentem opprimat. ¶ Item occupare, prævenire. *Liv. 1. 26.* Opprimere incautos. *Cic. 15. Fam. ep. 16.* Hæc te tertio epifola ante oppreffit, quam tu fchedam aut litteram. *Plaut. Afin. 2. 2. 14.* Occafione opprimere. h. e. arripere, ¶ Item evertere, occidere, vexare. *Cic. 4. Fam. ep. 3.* Quicumque Rempubl. oppreffit armis. *Id. pro Rosc. Amer. Extinguere, & opprimere potentiam alicujus. Id. 4. Fam. ep. 6.* Dolore opprimi. *Id. Verr. 3. c. 7.* Opprimi criminibus. ¶ Alia V. in Oppreffus.

Opprobriamentum, i, n. idem ac opprobrium. *Plaut. Merc. 2. 3. 87.* Quam opprobriamentum, aut flagitium muliebre efferri dono. *Al. leg. approbamentum.*

Opprobatio, onis, f. *ὀνειδισμός*, actus opprobriandi. *Gel. l. 12. c. 12.* Tum Cicero inopinata opprobriatione permotus.

Opprobriofus, a, um, adject. opprobrius plenus. *l. 40. Col. de Epife. & Cler.* Abfurdum Clericis effi, imo etiam opprobriofum.

Opprobrium, i, n. *visuperio, infamia, הרבה*, Germ. *fmachrede*, Gall. *ouprobe, outrage*, Hifp. *oprobrio, ονειδίζω*, infamia, dedecus, ex ob, & probum, quali objectum probum. *Hor. l. 1. ep. 9.* Sic ego maioris fugiens opprobria culpæ. ¶ Item exprobratio, reprehenfio. *Horat. l. 1. ep. 16. v. 41.* Mordeat opprobriis falus.

Opprobrio, as, n. 1. *vinfciare, villaneggiare, הרך*, Ger. *fuervverffen*, Gall. *verprober*, Hifp. *denoflar, ονειδίζω*, opprobrio do, obijcio, ex ob, & probum. *Plaut. Mof. 2. 1. 3. 143.* Egone id exprobro, qui mihi met cupio id opprobriari? *Id. Trucul. 2. 2. 25.* Rus tu mihi opprobrias? *Gell. l. 17. c. 1.* Ut opprobriat adversariis.

Oppugnatio, onis, f. *oppugnazione, πολιορκησις*, actus oppugnandi. *Cic. 1. de Or. De signorum collationibus, de oppidorum oppugnacionibus. Liv. 1. 4. c. 29.* Nec feignior oppugnatio effi, quam pugna fuerat.

Oppugnator, oris, m. *πολιορκησις*, qui oppugnat. *Cic. pro Balb. Et contra oppugnatores Reipublicæ de civitate exterminari. Id. pro Planc. c. 31.* Salutis meæ oppugnator.

Oppugnatorius, a, um, adject. ad oppugnacione m pertinens. *Vitruv. 1. 10. c. 22.* Hoftes comparat res oppugnatorias.

Oppugnatus, a, um, nom. ex part. *combattuto. Propert. 1. 2. eleg. 12. v. 46.* Nec toties propriis circum oppugnata triumphis Roma.

Oppugno, as, avi, atum, a. 1. *dare affalto, πολιορκία*, contra personam, vel rem aliquam pugno nocendi caufa. *Cic. l. 2. Fam. ep. 9.* Ibi quantum, & vigefimum iam diem aggeribus, vineis, turribus oppugnabam oppidum munitiffimum Pindenifum. *Liv. de bel. Pun. Tum vero fimul ab hoftibus, fimul ab iniquitate locorum Pœni oppugnabantur.* ¶ Translate *Cic. l. 5. Fam. Si fine caufa fum a tuis oppugnatus. Id. l. 3. Fam. Aut ejus exiftimationem oppugnare in provincia. Id. pro Quins. c. 12.* Caput alicujus oppugnare. *Metel. l. 5. Fam. ep. 1.* Capite ac fortunis alicquem oppugnare. *macchinare alla vita, e at beni di qualcheuno. Cic. Fam. 1. ep. 1.* Oppugnare alicquem pecunia, *lb. 1. de Invent. Oppugnare verbis comoda patriæ. Plaut. Caf. 2. 6. 60.* Oppugnare os alicui. h. e. pugnari cedere.

Opputo, as, n. 1. circumquaque puto, proprieque de arboribus dicitur. *Plin. l. 17. c. 21.* Opputatur autem, quicquid proximo tulit fructum.

Oppuvio, is, a. 4. percutio, apud vet. *Festus.*

Oppuviu, ii, n. *sferza*, verber. *Afran. apud Non.* Oppuviis pueri coercentur.

Opi, Opis, f. 3. filia Cœli, & Vefte, foror, & conjux Saturni, quæ & Terra, & Rhea, & Cybele, & Magna Mater, & Mater Deorum, & Berecynthia, &c. vocatur, ita dicta, quali opulenta, ac dives. *Varro l. 4. de L. terram Opem vocat ait, quia hic omne opus, & hac opus ad vivendum. Macrob. l. 1. c. 20.* ait, terram dici Opem, cujus ope vitæ humanæ alimenta quærentur, vel ab opere, per quod fructus, frugelque nascuntur. Aliqui dicunt effi ab antiquo adjectivo *ops* pro divite, cujus contrarium inops remanfit pro paupere, & egeno. *Cic. 2. de Nat. Deor. Quid Opis? quid Salutis? quid Concordiæ?* ¶ Sed aliqui Opem filiam Oceani, & Salaciæ, neptem Cœli, & Terræ faciunt. *Cic. de Univ. Ut Oceanum, Salaciæque Cœli fatu, Terræque conceptu generatos, editoſque memoremus, ex his Phorcym, Saturnum, & Opem, deinceps Jovem, atque Junonem.*

Ops, opis, f. *ajuto, facoltà, potere, auxilium, facultas, vires. Cic. 4. Fam. ep. 1.* Aliquid opis occidendi Reipublicæ tullifemus. *Id. 5. Tufc. A te opem petimus. Id. Fam. 14.* Omni ope, atque opere enitar. *Ovid. de Remed. amor. v. 76.* Carminis, & medicæ Phœbe reperiſt opis. *Id. 8. Metam. v. 269.* Huius opem magnis imploravere periculis. *Virg. l. 1. Æn. Non opis effi noſtræ. h. e. non poffumus.* ¶ Effi præterea ops, ut inquit *Festus*, idem ac opulentus, cujus contrarium effi inops. ¶ In plur. numero mutat hæc vox ſignificationem. *V. Opet.*

Opſonium, &c. V. Obſonium.

Optabilis, le, o. 3. *deſiderabile, נאות*, Ger. *zu wuenschen*, Gal. *dobrable*, Hifp. *deſeable, δεικνός*, quod optari debet. *Cic. Fam. l. 5. ep. 12.* Quæ effi nobis optabiles in experiendo non fuerunt. *Id. 4. Fin. c. 23.* Optabilior vita.

Optabiliter, adv. cum deſiderio. *Cic. 1. Tufc. c. 40.* Quam optabiliter iter illud jucundum effe debet? Optimæ quædam edit. ex MSS. *ly optabiliter* omittunt. *Valer. Max. l. 5. c. 1. ad fin.* Ut optabilis in patria, ita ſpecioſus pro patria &c.

Optatio, onis, f. *feſta, optio, eligendi facultas. Cic. 3. Off. c. 25.* Theſco cum tres optationes Neptunus dediffet, optavit interitum Hippolyti. Effi qui legi *optationes.* ¶ Effi præterea optatio Rhetorum figura. *Cic. 3. de Orat. c. 53.* Purgatio, conciliatio, lætio, optatio, atque execratio. Mujus figuræ exemplum fit illud *enſid. pro Flac.* Utinam banc mthi facultatem caufa concederet.

Optativus, a, um, adject. qui optationem continet, ut modus optativus in verbis, quo optandi actus ſignificatur, apud Grammaticos, *Diomed. l. 1. & Prifcian. l. 8.* Optativa conjunctio, *Diomed. l. 2. &c.*

Optato, adv. *deſideratamante*, Germ. *erwunſchte*, Gal. *avec deſir*, Hifp. *deſeadamente, δεικνός*, cum deſiderio. *Cic. Att. l. 13. ep. 28.* Niſiquid te aliatum impedit, mihi optato veneris. *Ter. And. 3. 3. 1.* Optato advenis.

Optatum, ti, n. *deſiderio, נאות*, Ger. *einwunſcht*, Gal. *ſouhait*, Hifp. *deſſeo, εὐχόμενος*, deſiderium. *Cic. in Piſon.* Illud etiam accidit præter optatum meum. *Id. l. 2. Fam. ep. 13.* Cur mihi non in optatis ſit complecti hominem, &c. *Ter. Heaut. 3. 3. 50.* Optata loquere.

Optatus, a, um, o. 1. 2. *deſiderato, δεικνός*. *Cic. l. 16. Fam. ep. 21.* Gratos tibi, optatoſque eſſe, qui de me rumores afferunt. *Id. l. 1. Fam. ep. 5.* Tameſſi mihi nihil tui optatus, quam &c. *Id. 14. Phil.* Optatiſſimi nuntii, & literæ venerunt. *Id. Q. Fr. l. 2. ep. 7.* Frater optatiſſime.

Optice, es, f. *ὀπτική, l'Optica*, facultas, qua viſus ratio dirigitur, ab *ὀπταμαι*, video. *Vitruv. l. 1. c. 1. V. Mathematicos.*

Optimates, tum, com. 3. *primis, nobili, ἀγαθοί*, qui optimis ſuam cauſam probatam volunt, ab *optimus*. Duo enim tuere in Rep. hominum genera, qui excellere cuperent: alii ea, quæ agebant, ac dicebant, populo jucunda eſſe volebant, eoſque dicti populares, alii ita ſua inſtituebant, ut optimo cuique ſuam cauſam probarent, atque inde appellati optimates. Hanc utriuſque nominis cauſam aſſert *Tullius ipſe in Orat. pro Sextio c. 25. Col. ad Cic. ſubl. 10. ad Att. ep. 9.* Vide, ne dum pudet te parum optimate eſſe, parum diligenter, quod optimum ſit, eligas. *Cic. Fam. 7. ep. 6.* Matronæ opulente, optimates.

Optime, adverb. *optimamente, beſiſſimo*, Ger. *es iſt gar gut*, Gal. *tres bien*, Hifp. *muy bien, ἀριſτα*, præclare, eximie, omnino. *Cic. 4. Fam.* Sed hæc tu melius, vel optime omnium. *Id. ad Q. Fr.* Si pericunſi, optime; ſi minus, ad noſtrum Jovem revertamur. ¶ Aliquando ponitur pro opportune. *Ter. Eun. 5. 2. 66.* Adeſt optime ipſe frater. ¶ Effi etiam adverbium concedentis, ſeu annuentis. *Plaut. Bacch. 3. 4. 3.* Habeat, optime effi. ¶ Apud *Plaut. & Terent.* plerumque legitur *optime*. ſic enim ſolebant antiqui.

Optimitas, atis, f. utilitas, commodum. *Plaut. Afin. 2. 2. 15.* Maximas optimitates, gaudioque offerentiſſimas ſuis heris ille una mecum pariet. Ita quidam Lexicographi, ſed legendum videtur, *optimitates.*

Optimus, & (antiquis *optumus*) a, um, *ottimo, perfectio, טוב טייב*, Ger. *gar gut*, Gal. *tres bon*, Hifp. *muy bueno, ἀριſτος*, præſtantiffimus, ſup. a bonus, ab opto, ideſt eligo, quali electiffimus. *Cic. in Brut.* Et quam in omnibus rebus difficilis optimi perfectio, atque abſolutio. *Id. de Aruſp. Reſp.* Optimus a Populo R. judicatus eſt. ¶ *Optimus maximus* de Deo dicitur. *Cic. 2. de Nat. Deor. c. 25.* Jupiter dicitur a majoribus noſtris optimus maximus, & quidem ante optimus, ideſt beneficentiſſimus, quam maximus; quia majus eſt, certeque gratius prodeſſe omnibus, quam opes magnas habere. ¶ Idem titulus datus eſt etiam R. Imperatoribus, ut videre eſt *l. 30. Dig. de excuſ. tut. & alibi* in Jure. ¶ Dicitur etiam optimus de aliis rebus. *Cic. l. 1. de Orat. c. 33.* Stilur optimus, & præſtantiffimus eſt dicendi magiſter. ¶ Optimus fundus dicitur a Jctis, qui profus immunis eſt, *l. 126. & 169. de V. S.* Sic optimo jure prædia, apud *Cic. Agrar. 3.* eodem ſenſu. ¶ Optimo jure, h. e. juſte, merito. *Cic. 1. Offic.* Ne jure optimo irrideamur.

Optio, onis, f. *electione, בחירה*, Ger. *vshal*, Gall. *choix*, Hifp. *elecion, ἀρχαις*, electio, ſeu eligendi facultas, ab opto, qua notat eligere. *Plaut. Caf.* Optio hæc tua eſt; utram harum viſ conditionem, accipe. *Cic. de Fat.* Utro frui malis, optio tua ſit. *Id. 1. Fin. c. 10.* Optio eligendi. *Id. de clar. Orat.* optionem dare. *Id. Attic. l. 2.* deferre. *Id. 1. Ver.* facere alicui. ¶ Metonymice dicitur gen. maſc. de eo, qui eligitur, ac præſertim in militia de iis, quos Centuriones ſibi adjuutores optabant, ſeu adoptabant, ut ſua privata obirent negotia, dum ipſi publicis curis eſſent diſtricti, vel etiam univerſa curarent, ſi ipſi ægritudine præpediti eſſent, quos antea *accenſos* appellatos eſſe *Festus* ſcripſit, ab *optando*. *Var. l. 4. de L. L.* Quos hi (Decuriones militares) primo adminiſtros ipſi ſibi adoptabant, optiones vocari cepti. Adde *Non. c. 1. n. ult. Veget. lib. 2. cap. 7.* ¶ Translate ſumitur pro cujuſcumque rei adjuutore. *Plaut. Afin. 1. 1. 88.* Optionem tibi ſumito Leonidam.

Optionatus, us, m. dignitas, & munus optionis. *Cato apud Feſtum.* Decurionatus, optionatus, haftas donaticas, alioſque honores.

Optivus, a, um, idem ac adoptivus. *Hor. l. 2. ep. 2. v. 100.* Et optivo cognomine creſcit.

Opto, as, avi, atum, a. 1. *deſiderare, רצה*, Germ. *begern*, Gall. *ſouhaiter, deſirer*, Hif. *deſſer, εὐχόμενος*, deſidero, cupio, expeto, a *optō*, per Metatheſin, & converſo *γ* in *t*, quomodo ab *ἔρω*, eſt *uror*. *Cic. in Piſon. c. 14.* Optare, & expetere aliquam fortunam. *Id. Catil. 2.* A Diis immortalibus optare, ut aliquid fiat. ¶ Item eligo, *ſcelegere. Id. 1. Offic.* Quæ majori parti pulcherrima videantur, ea maxime optant. *Virg. l. 1. Æn. v. 425.* Pars optare locum teſto. Adde *3. Æn. v. 109.* ¶ Optaſſis, pro optaveris legitur apud *Plaut. Mil. 3. 1. 75.*

Optulens, tis, adject. opulentus. *Salluſt. in Jug. c. 69.* Civitas magna, & opulens. *Auſon. Idyl. 2. v. 7.* Non opulens, nec egenus, parcus fine ſordibus egi. *Nepos in Chabr. c. 3.* Neque animo æquo pauperes aliorum opulentium intuentur fortunam.

Opulenter, adv. *ſplendidamente*, Ger. *reichlich*, Gal. *richement*, Hifp. *ricamente, ἀπόπυς*, cum opulencia, ſumptuoſe, ſplendide. *Liv. l. 1. c. 35.* Ludos opulentius, inſtructiuſque, quam priores Reges, fecit. *Salluſt. in Jugur. c. 85.* Neque milites arte colam, nec opulenter.

Opulentia, f. 1. *ricchezza, נטיו*, Ger. *reichthumb*, Gal. *richeſſe*, Hifp. *riqueza, πλεῖτος*, divitiæ. *Salluſt. de bello Catil. c. 6.* Invidia ex opulencia orta eſt. *Plaut. Bacch. 3. 4. 22.* Antequam illa meis opulentiſſis fiat gravior.

Opulentitas, atis, f. idem ac opulencia. *Plaut. Mil. 4. 4. 35.* Quaiſque ejus opulentitatem revereris.

Opulento, as, a. 1. *arrichire, πλεννίζω*, dito, abundantem facio, ſecundo. *Hor. l. 1. ep. 16.* Arvo paſcat herum, an baccis opulentet olivæ.

Opulentus, a, um, *ricco, potente, נטיו*, Ger. *reich*, Gal. *riche*, Hifp. *rico, ἀπόπυς*, opibus abundans, dives. *Cic. de Amic.* Ut mulierculæ magis amicitiarum præſidia quærant, quam viri; & inopes, quam opulenti. *Hor. l. 3. ode 24.* Inſtaſtis opulenter theſauris Arabum. *Liv. l. 23. c. 33.* Opulentiffimi in terris populi. *Tacit. 3. biſt. c. 6.* Provincia pecuniæ opulenta.

Opuleſco, is, n. 3. diteſco. *Furius apud Gel. l. 18. c. 11.* Quo magis in patriis poſſint opuleſcere campis.

Opulus, i, f. arbor, quæ a ruſticis obierus, vel opierus dicitur, corno ſimilis, ulmi proceritate, caudice recto, & enodi, maritandis vitibus maxime idonea. *Col. l. 4. c. 6.* Sed vitem maxime opulus videtur alere. Adde *Var. l. 1. R. R. c. 8.*

Opuntia, f. 1. herba circa Opuntem naſcens. *Plin. l. 22. c. 17.*

Opuntius, a, um, adject. ab Opunte, ut Opuntius ſinus, *Pomp. Mel.*

Opus, untis f. urbs Bæotiæ. Item oppidum Locrotrum non proſal ab Alopo fluvio. *Ovid. 1. de Pont. eleg. 4.* Cæde puer facta Patroclus Opuntia reliquit.

Opus, eris, n. 3. *opera*, עֲשֵׂה, Ger. *uereck*, Gall. *oeuvre*, Hisp. *obra*, *opra*, id. quod fit operando, ab *operari*, qua notat operari. *Cic. in Or.* Magnam opus omnino, & arduum conamur. ¶ Differt ab *opere*, quia *opera* est actio, qua fit aliquid, *opus* est id, quod operando factum est. *Ter. Heaut.* 1. 1. 21. utrunque complexus est, cum ait: Quod in opere faciundo operæ consumis tuæ. Cæterum interdum opus capitur pro *opere*. *Virg. 8. Æn.* Sub te tolerare magistro militiam, & grave Martis opus. idest laborem belli. ¶ *Inter opus*, est in ipso opere, cum opus fit, dum quis operatur. *Tibull. 1. 2. eleg. 7. v. 8.* Crura sonant ferro, fed canit inter opus. ¶ *Opus etiam pro artificio frequenter ponitur. Cic. 6. Ver.* Cum iste ab se se hydriam Boeti manu factam, præclaro opere, & grandi pondere, per potestatem abstulisset. *Id. 5. Tusc.* In aureo lecto, strato pulcherrimo textili, stragulo, magnificis operibus picto. ¶ Item pro fabrica, seu munitione militari. *Nepos in Mil. c. 7.* Urbem operibus clausit. *Cef. B. G. 1. 5. c. 21.* Locum reperit egregie natura, & opere munivit. ¶ Item de quocunque edificio. *Sueton. in Tiber. c. 30.* De extruendis, reficiendisque operibus ad P. C. referebatur. ¶ Ablativus *opere* pro magnopere. *Plaut. Trucul. 2. 7. 27.* Jusfit opere orare, ut *C. Id. Jureb. 2. 1. 93.* Rogare te jusfit multum opere maximo. Quod autem addit *Pareus in Lex. Crit. ex Cic. 1. 4. Attic. ep. 21.* non caret varia lectione.

Opus, nom. indelc. *ἔργον*, necessitas, vel necesse. Sed tamen *opus*, & *necesse* videntur aliquantulum inter se differre. *Cic. 1. 1. Fam. ep. 9.* Legem Curiatum Consuli terre opus esse, necesse non esse. h. e. utile esse. Quare *opus* notat indigentiam, seu utilitatem, non necessitatem. ¶ Modo substantive accipitur, modo adiective. Sed quocunque modo usurper, semper est indeclinabile. Utrouque modo conjungitur cum verbo *sum es est*, & fere dativum personæ, vel expresse, vel occulte exigit. Quando usurpatur substantive, verbum *sum* semper numeri singularis esse debet, & tertiam personæ. Tunc vel usurpatur absolute. *Cic. 2. Fin.* Bonum ipsum etiam quid esset, fortasse, si opus fuisset, definißes. ¶ Vel cum abl. *Cic. Att. 1. 12. ep. 35.* Apud Terentiam gratia opus est nobis, tuaque auctoritate. ¶ Reperitur etiam cum gen. *Cic. ad Q. Fr. Opus erit elegantioris alicuius.* ¶ A veteribus conjungebatur etiam cum acc. *Plaut. Truc. 5. 1. 10.* Puerio opus est cibum. ¶ Conjungitur quoque cum conjunctivo, & particula *ut*. *Plaut. Truc. 2. 6. 18.* Nunc tibi opus, ægram ut te assimules. ¶ Item cum infinitivo. *Cic. de Ann. Anne opus sit quidem nihil unquam omnino deesse amicis.* ¶ Item cum participio. *Ter. Heaut. 1. 1.* Tibi ut opus est factio, face. *Cic. pro Mil. c. 19.* Primum erat nihil, cur properato opus esset. ¶ Si adjectivo usurper, exigit nominativum ante se, & verbum *sum* secundum numeros, & personas variandum est. *Cic. 1. 2. Fam. ep. 5.* Dux nobis, & auctor opus est, & eorum ventorum, quos propofui, moderator quidam, & quasi gubernator. *Liv. 1. 10. bell. Pun. Ad comparanda ea, quæ opus erant.* ¶ In utraque usurpatione admittit etiam acc. cum præp. *ad. Cic. 1. 3. Fam. ep. 3.* Præsidio firmiori opus esse ad istam provinciam. ¶ Jungitur etiam aliquando cum verbo *habeo*. *Colum. 1. 9. c. 1.* Feræ graminibus opus habent.

Opusculum, i, *operetta*, *παιδιον*, parvum opus. *Cic. 4. Acad.* Ut etiam inter Deos Myrmecides aliquis minorum opusculorum fabricator fuisset videatur.

O A N T E R.

Ora, æ, f. *ἄκρῃσις*, *ἄκρῃσις*, extremitas cuiuscunque rei, ab *ἄκρῃσις*, extremitas, terminus. *Lucr. 1. 1. v. 931.* Oras pœcia circum contingunt. *Festus.* Ora velimentorum. *Cic. 2. Fin.* Innataque regiones, quarum nulla esset ora, nulla extremitas. ¶ *Oræ vulneris*, sunt hiantis vulneris extremitates, quæ futura conjunguntur. *Cels. 1. 5. c. 26. de gluxinatione vulnerum.* Oras vulneris futura jungit. ¶ Speciatim usurpatur de regione litoralî, seu de extremitate regionis prope litus maris. *Cic. 1. 12. Fam. ep. 5.* A prima enim ora Græciæ usque ad Ægyptum optimum civium imperus muniri erimus, & copiis. ¶ Per Synecdochen sumitur pro tota regione. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 66.* Omnibus hominibus, qui ubique sunt, quacunque in ora, ac parte terrarum. ¶ Capitur etiam pro climate, vel segmento cœli. *Cic. 1. Tusc.* Tum globum terræ eminentem e mari, fixum in medio mundi universi locum, duabus oris distantibus habitabilem, & cultum. ¶ Reperitur etiam pro initio rei. *Cæcil. apud Fest.* Oram reperire nullam, quam expediam, queo. ¶ *Oram solvere*, & *resolvere*, *παρῆρῃσις* *dal lido*, est navem oræ litoris alligatam solvere. *Quint. in ep. ad Tryphon.* Permittamus vela ventis, & oram solventibus bene precemur. *Liv. 1. 22. c. 19.* Vixit omnes confecerant, cum alii resolvunt oras, ut anchoram vellunt. *Id. 1. 28. c. 36.* Trabant scalas, oraque & anchoras, ne in moliendo mora esset, prædicunt. h. e. funes, quibus oræ litoris navis adhæret.

Ora, æ, f. Dea juvenutis. V. *Herfília*.

Oraculum, i, n. *oraculo*, *ἀγορά*, *ἄγῳσις*, *ἄγῳσις*, Deorum responsum. *Cic. in Top. c. 20.* Oracula ex eo ipso appellata sunt, quod inest in his Deorum oratio. *Id. 2. de Div.* Tuis enim oraculis Chryfippus totum volum implevit. *Id. 1. Div. c. 34.* Cum oraculum ab Jove Dodonæo petivissent. Sic oraculum consulere, scitari, pœcere. *Id. & Virg. & al.* ¶ *Oraculum* pro syncope. *Ovid. 1. Metam. v. 321.* Fatidicamque Themin, quæ tunc oracula tenebat. ¶ Sumitur etiam pro ipso loco, in quo responsa dantur. *Cic. 1. de Div.* Nunquam illud Oraculum Delphis tam celeberrime, & tam clarum fuisset, neque tantis donis relictum omnium populorum, atque Regum, nisi omnis ætas oraculorum illorum veritatem esset experta. *Plin. 1. 12. c. 23.* Ab Ammonis oraculo, juxta quod nascitur arbor. ¶ Accipitur etiam pro vaticinio generatim, sive a Deo, sive ab homine fiat, sive pro diem, sive in somno. *Cic. 1. de Div.* Quibus inflatæ mentes oracula funderent. *Id. ibid.* Expofui fomni, & furoris oracula. ¶ Item pro dicto, sive sententia celebri, notatuque digna. *Plin. 1. 18. c. 6.* Inde illa reliqua oracula, nequam agricolam esse, & c.

Oramentum, i, n. oratio, preces. *Plaut. Truc. 2. 2. 63.* Illum spero mutari blandimentis, oramentis cæteris meretriciis. Ita legit *Mæursius*: alii *ornamentis*.

Orarium, ii, n. linteum ori tergendum accommodum. *Vopif. in Aurel. cap. 48.* Sciendum, ipsum primum donasse oraria populo R. quibus uteretur populo, ad favorem. Adde *Lucil. apud Non. c. 14. n. 16.* ¶ Plura de hac voce differit *Cajaub. ad hunc locum*, item *Salmaj. & Voff. l. 3. de vit. ferm. c. 30.*

Orarius, a, um, adject. ab ora, ut oraria navis, parvæ molis, & ad legend. tantum littora apta. *Plin. 1. 10. ep. 26.* Nunc destino partim orariis navibus, partim vebiculis provinciam petere.

Orâta, V. *Aurata*.

Orâtum, adverb. per oras. *Solin. c. 9. (al. c. 3.)* Ut oratim omnes insulas legamus.

Oratio, onis, f. *orazione*, *disorso*, *הַשְׁבָּח*, Ger. *ein red*, Gal. *oraison*, Hisp. *oracion*, *ῥησις*, locutio, sermo, compositum ex pluribus dictionibus, seu vobibus, quo homines animi sui sentia exprimunt, ab *oro*,

Cic. 1. 6. Fam. Non solum ex oratione ipsius Cæsaris, quæ sane mollis, & liberalis fuit. *Ter. Andr. 1. 1. 214.* Oratio hæc me miseram exanimavit metu. *Cic. 1. de nat. Deor. in Phi.* Epicurus te tollit, oratione relinquit Deos. ¶ Speciatim dicitur de locutione Oratorum. *Cic. in Or. c. 19.* Quancunque enim omnis locutio oratio est, tamen unus Oratoris locutio hoc proprio signata nomine est. *Quint. 1. 4. c. 3.* Orationem facere incundam & ornatam. *Id. 1. 2. c. 17.* Habere orationem contra aliqueum. *Id. ibi.* Orationem scribere. *Cic. 5. Tusc.* Habere multam orationem de re aliqua. ¶ *Oratio perpetua*. V. *Perpetuus*. ¶ *Profa oratio*, V. *Profa*. ¶ Interdum publici libelli, & literæ, in quibus aliquid ad Remptinens perferitur, orationes vocantur. *Sueton. in Tiso c. 6.* Cum patris nomine & epistolas ipse dictaret, & edita conscriberet, orationesque in senatu recitaret etiam Quæstoris vice. V. *eund. Sueton. in Aug. c. 65.*

Oratiuncula, æ, f. *orazionella*, parva oratio. *Cic. in Brut.* Inducant oratiuncula, tum historia quædam Græce scripta dulcissime. *Id. 3. de nat. Deor. c. 17.* Oratiuncula aureola.

Orâtor, oris, m. *Oratore*, *ῥητορ*, est ille ex sententia L. Craffi, qui omnium artium cognitione, & scientia ornatus potest dicere prudenter, copiose, ornate, memoriter, cum quadam etiam actionis dignitate, de omnibus rebus, quæcuque in quæstione, & in hominum disceptatione cadunt. *Cic. 1. 2. 3. de Or.* Dicitur est ab *oro*, non qua notat supplex pedo, sed ab antiqua ejus notione pro *dico*. Differt a Rhetore, quod Orator fit, qui in judiciis, vel in concionibus, vel in Senatu causas agit: Rhetor, qui profitetur artem bene dicendi. V. *Rhetor*. *Jrdon. 1. 5. ep. 5.* Oratorem pro Rhetore usurpat. ¶ Oratores etiam Legati dicuntur, qui Principum, vel Rerum publicarum mandata peragunt. *Virg. 11. Æn. v. 331.* Centum Oratores prima de gente Latina Ire placet. Adde *Liv. 1. 1. c. 15.* ¶ Orator quoque dicitur liber Ciceronis, in quo de Oratore differit. *Cic. 1. 15. Fam. ep. 20.* Oratorem meum (sic enim inscripsit) Sabino tuo commendavi.

Oratorie, adverb. *oratoriamente*, *ῥητορικῶς*, more Oratorum. *Cic. in Orat. c. 68.* Nihil est enim aliud pulchre, & oratorie dicere, nisi optimis sententiis, verbisque lætissimis dicere.

Oratorius, a, um, *ῥητορικῶς*, quod ad Oratorem spectat. *Cic. 1. de Or.* Sic illam orationem disertam sibi, & oratoriam, fortem, & virilem non videri. *Id. de clar. Orat. c. 75.* Ornamenta oratoria. ¶ *Oratoria*, absolute, h. e. oratoria ars, *Quintil. 1. 2. c. 14.*

Oratrix, icis, f. *oratrice*, mulier, quæ orat. *Plaut. Mil. 4. 2. 80.* Me oratricem haud sprevisi. ¶ Alio sensu *Quintil. 1. 2. c. 14.* Rhetoricen in latinum translentens, cum oratoriam, tum oratricem nominaverunt.

Orâtrum, ti, n. petitio, precatio. *Ter. Heec. 3. 25.* Cum orata ejus reminiscor.

Orâtus, tus, m. *ῥητορ*, precatio, rogatio. *Cic. pro Flac. c. 37.* An etiam scriptis oratu tuo?

Orâtus, a, um, nom. ex particip. *pregato*. *Horat. 1. 1. ep. 17. v. 18.* Prece multa oratus. *Id. 1. 2. Sat. 3. v. 176.* Oratus per divos. *Vellej. 1. 2. c. 70.* Oratus a medico.

Orbatto, onis, f. privatio. *Sen. ep. 88. (al. 87.)* Paupertas non per positionem, sed per det actionem dicitur, vel, ut antiqui dixerunt, per orbattonem.

Orbâtor, oris, m. qui privat. *Ovid. Metam. 13. v. 500.* Exitium Trojæ, nostrique orbator Achilles.

Orbâtus, a, um, *privatio*. *Cic. pro Cluent. c. 15.* Quæ ab se se postea aucta pecunia majore præmio, orbata filio minore periculo necatur. *Id. pro Cæc.* Quibus te consoler ut afflictum, & jam omni spe salutis orbatum.

Orbicularis, adv. *in giro*, Ger. *rings uweisse*, Gal. *rondement*, Hisp. *encero*, *ῥομβοειδῆς*, per orbem, & circulus, quasi circulum. *Plin. 1. 11. c. 37.* Sed quibus cervix e multis, vertebatque orbicularim ossibus flexilis, & c.

Orbicularis, a, um, o. 1. 2. *tondo*, *ritondo*, *ῥομβοειδῆς*, quod in orbem, & circulum factum est. *Cal. Cic. 1. 8. Fam. ep. 15.* Nunc tibi nostri milites malis orbicularis esse passii videntur. Adde *Plin. 1. 27. c. 13.*

Orbiculus, li, *ῥομβοειδῆς*, dimin. ab orbis. *Plin. 1. 25. c. 13.* Concia quoque in orbiculis servatur in vino. ¶ Sumitur etiam pro rotula trochleæ. *Art. cap. 3.* Trochleas Græcænicas binas, quæ funibus sparteis ducantur, orbiculis superioribus octonis, inferioribus senis citius duces.

Orbiticus, a, um, *girato intorno*, *ῥομβοειδῆς*, quod est per orbem ductum, seu per circulum. *Var. apud Non. c. 2. n. 614.* Ut sidera cœli circa terram, atque axem volvantur motu orbico.

Orbitico, as, a. 1. orbum facio. *Acc. Apud Non. c. 2. n. 852.* Orbitico liberorum letho.

Orbile, is, n. 3. quod rotam in summo axe continet, vel id potius, quod in extremis radiis est, & canthis cingitur, ab *orbis*. *Var. 1. 3. de R. R. c. 5.* Ad extremum, ubi orbile solet esse acutum.

Orbilibus, m. 2. Beneventanus Grammaticus, Horatii in puertitia præceptor, quem *1. 2. ep. 1. v. 70.* ob nimiam in pœros sævitiam *plagofum* vocat. Huic in senectute accidit, ut omni profus memoria desitueretur. Unde per jocum *Litterarum oblivio* dicitur est. Vixit ad centesimum primum annum, & reliquit filium Orbilibium, & ipsum Grammaticum. *Suet. de clar. Gramm.*

Orbis, is, m. *circulo*, *ῥῖν*, Ger. *ein ring*, Oal. *cercle*, Hisp. *circulo*, *ῥομβοειδῆς*, circulus. *Cic. 2. de nat. Deor.* Quæ anno fere vertente signiferum lubrat orbem. *Id. ibi.* In orbem ferri, *Liv. 1. 3.* In orbem volvi. ¶ Differt a sphæra, seu globo, quod orbis proprie dicatur de plano corpore, quod circularem habet figuram, sphæra autem, vel globus de corpore solido. *Cic. 1. de nat. Deor.* Cumque duæ formæ præstantes sint, ex solidis globus (sic enim sphæram interpretari placet) ex planis autem circulus, aut orbis, qui Græce *ῥομβοειδῆς* dicitur. ¶ Sed hoc non semper observatur. Ponitur enim frequenter orbis pro eo, quod sphæricum est, vel rotundum. Igitur usurpatur pro mundo, propter ejus rotunditatem. *Ovid. 1. Fast.* Jupiter, arce sua totum cum spectet in orbem.

¶ Item pro globo terrestri. *Cic. 1. 4. Fam. ep. 1.* Orbem terrarum imperiis distributis ardere bello. ¶ Item pro cœlis, & cœlestibus sphæris. *Cic. in Somn.* Novem tibi orbibus, vel potius globis cœlestibus sunt omnia. ¶ Item pro circulari cœlestium corporum circumvolutione. *Cic. in Som. c. 3.* Circulus suos, orbisque cœlestium celeritate mirabili.

¶ Ponitur quoque pro regione. *Plin. 1. 12. c. 12.* In nostro orbem proxime laudatur Syriacum. ¶ Item pro disco, seu lance, ac præsertim eo disco, super quem carnes in mensa minutim concidimus, ne mappa corruptatur. *Ovid. in Ibin.* Quo puer Orbulides, ictus ab orbe cadas.

¶ Item pro clypeo. *Petron. in Satyr.* Gladios retractant, commovent orbem manu. Sic sæpe *Sat.* ¶ Item pro mensa rotunda. *Martial. 1. 2. epigr. 43.* Tu Libycos Indis suspendis dentibus orbem. ¶ Item pro operculo in orbem facto. *Cas. de R. R. c. 10.* Abacum unum, orbem æneos duos, & c.

¶ Item pro rota. *Virg. 3. Georg.* Undique jam tergo feratos sustinet orbem. *Plin. 1. 8. c. 16.* Atque hoc tale, tam sævum animal rotarum orbem circumacti, eurruque inanes terrent. ¶ Item pro orbili, hoc est extremitatibus radiatorum in rota, quæ canthis cinguntur. *Var. 1. 3. de R. R. c. 5.* Cum & aqua calida, & frigida ex orbe ligneo, mensaque, & c.

¶ Item pro frontis foraminibus, inter quæ latent oculi. *Prudent. peristeph. 3. v. 145.* Illic utrifque obtutibus Orbem cavatos præferens. ¶ Item pro ipsis luminibus, sive oculis. *Laßan.*

de opis. Dei, c. 8. Orbes ipsos humoris puri, ac liquoris plenos esse voluit. ¶ Item pro multitudine hominum. *Ovid. l. de Ar. Atque ingens orbis in urbe fuit.* ¶ Item pro manu militum, quæ etiam globus dicitur. *Gell. l. 10. c. 9.* Hinc *orbem volvere*, apud *Liv. l. 4. c. 28.* est terga vertere, & alio fugæ causa inclinare aciem, *volvas le ordinanzæ.* ¶ Item pro anno. *Virg. l. Æn. Trīginta magnos volvendis mensibus orbes imperio explebit.* idest trīginta annos regnabit. ¶ Item pro contextu, & serie continua, quam periodum vocant. *Cic. 3. de Or. c. 51.* Cum circuitum, & quasi orbem verborum conficere non possent. *Id. in Orat. c. 71.* In Thucydidem orbem orationis desidero. ¶ Orbis saltatorius, est species quædam motus, cum saltatores se versant, in orbemque rotant. *Cic. in Pison.* Cum illum suum saltatorium versaret orbem. ¶ Orbis ablaqueationis, est fossura, sive fossio illa, quæ in orbem circa vites, aut arbores fieri solet. *Colum. l. 4. c. 4.* Nam dum exaltare fortius orbem ablaqueationis fossor fludet. ¶ Pro rotunditate, *rotunditã, Plin. l. 9. c. 35.* Dos omnis uniorum in candore, magnitudine, orbe.

Orbita, z, segno della ruota, rotas, vestigium rotæ currentis. *Cic. Att. epist. 21.* Vix impressam orbitam videre possemus. ¶ Item pro vestigio vinculi, quo vitis alligatur. *Plin. l. 17. cap. 23.* Orbita vinculis fenitur vexatione non dubia. ¶ *Sever. in Æsna, v. 230.* Solis scire modum, & quanto minor orbita Lunæ. h. e. cursus in orbem circumactum. ¶ Translate *Juv. sat. 14. v. 31.* Et monstrata diu veteris trahit orbita culpæ. ¶ Orbita, inquit *Acon. Padian. in l. 1. Ver. pag. 108.* duas res significat; nam orbita & rota ipsa intelligitur, & vestigium in molli folio. *Cic. Ver. 5. 3.* Qui ex thesaurum orbitis prædari ausus sit.

Orbitas, atis, f. orbitã, privazione, õpaxia, privatio liberorum, aut parentum, idest status patrum post amissos liberos, vel status filiorum, cum parentes amitterent. *Cic. 5. Fin. c. 18.* Bonum liberi, misera orbitas. *Id. l. de Or. Ac se Pop. Rom. tutorem instituisse dixisset illorum orbitati.* ¶ Translate sumitur generatim pro quacunque privatione. *Cic. l. 10. Fam. Maxima orbitate Republicæ virorum talium. Plin. l. 7. c. 37.* Citra deformitatem oris curata orbitas luminis. *Id. l. 35. c. 3.* Orbitas tecti. ¶ *Orbitates* in pl. num. usurpat *Arnob. l. 5. & Solin. c. 11.*

Orbitosus, z, um, adject. rotarum orbitis impressus. Incertus Auct. in Catalact. Virg. carm. de Sabino. Et inde tot per orbitofa millia jugum tullite.

Orbitudo, inis, f. idem ac orbitas, apud vet. Accius apud Non. c. 2. n. 599. Miseret lacrymarum, luctuum, orbitudinis.

Orbo, as, avi, atum, z. i. privare, שׁל, Ger. berauben, Gal. priver, Hiip. privar, õpaxia, õpaxia, proprie est filios parentibus, vel parentes filiis privare, ab *orbis. Cic. l. Offic. Thebes filio Hippolyto non eliet orbatus.* ¶ Translate sumitur pro privare generatim. *Cic. in Pison.* Cum orbabas Italiam juvenute. *Id. l. 4. Acad.* Non ergo is exæcat nos, aut orbat sentibus. *Plin. l. 12. c. 8.* Pene equitatu orbavit Alexandrum.

Orbãa, z, fem. Orca, quæ præest parentibus liberis orbatis, teste Plin. l. 2. c. 7. & Arnob. l. 4.

Orbus, a, um, privo, נשׁוּב, Ger. beraubet, Gal. priver, Hiip. privado, õpaxia, õpaxia, privatus liberis, vel parentibus. *Quintil. l. 7. c. 5.* In paupere gratior, quam divite, patre, quam orbo. *Cic. l. 2. Parad.* Quem nutum locupletis orbis senis non observat? *Id. Q. Fr. l. 1. ep. 3.* Te incolumi orbi non erunt filii. ¶ Translate accipitur pro eo, qui quacunque re privatus est. *Cic. in Brut.* Quoniam orbe Eloquentiæ quasi tutores relicti genas. *Id. pro Flac.* Uique eo orba fuit ab optimatibus illa concio. *Plaut. Rud. 2. 3. 19.* Orbis auxilii, opumque. *Plin. l. 7. c. 43.* Orbam luminibus exegit senectam. *Silius l. 13. v. 725.* Pyrrhumque a limine portæ Deiecit visus orbus. ¶ Orbi palmites dicuntur, qui oculis, seu gemmis carent, & nihil pariunt. *Col. l. 4. c. 27.* Nec orbus tantum detrudere palmites.

Orca, f. i. orca, õpax, genus beluæ marinæ balænis infestum. Plin. l. 9. c. 6. Hoc scire orcam, infestam his beluam, & cuius imago nulla representatione exprimi possit alia, quam carnis immensæ dentibus trulentæ. ¶ Est etiam genus vasis speciei tereti, & uniformi, ab Æolico õpax, quod vasis ficitilis genus notat. *Perf. sat. 3.* Mænæque quod prima nondum deiecerit orca. *Hov. l. 2. serm. sat. 4.* Non alia, quam quæ Byzantia putruit orca. ¶ Ab hujus vasis similitudine ad alia quoque id nomen translatum. Ita vinarium vas orcam dixere. *Var. l. 2. de R. Rust. c. 13.* Quod sæpe, ubi conditum novum vinum, orca in Hispania fervore musti ruptæ. ¶ Et vasa ficaria. *Col. l. 12. c. 15.* Nonnulli hanc ipsam formam fici orcis sine picæ includunt. *Plin. l. 15. c. 19.* At ubi (ficorum) copia abundat, implentur orca in Asia. ¶ Phimus quoque, sive pyrgus orca dicebatur. *Pompon. apud Priscian. l. 3. c. 9.* Interim dum contempler orcam, taxillis perdidit. *Perf. sat. 3. v. 50.* Angustæ collo non fallier orca. De talorum ludo agit Satyricus. ¶ Item capsa pigmentorum muliebrium. *Plin. l. 35. c. 9.* Usta calva reperta incendio, Piræei, cerulla in orcis cremata. ¶ Denique est nomen gemmæ. *Plin. l. 37. c. 10.* Orca barbari nominis et nigro, fulvoque, ac viridi, & candido placet.

Orcaides, f. 3. Orcaie, insulæ Scotiæ ad Bor. in mari Caledonio, ab ea tantum Piscio freto divisæ, extendæ a Septen. in Merid. numero 40. al. 30. ex quibus undecim majores, reliquæ minores. Meta. l. 3. c. 6.

Orchãmus, m. 2. õpaxmõ, Assyriorum Rex, qui ex Eurymene uxore filiam Leucotheam suscepit, quam ab Apolline stupratam vivam detodit. Ovid. l. 4. Metam.

Orchestra, z, f. i. orchestra, õpaxmõ, locus in medio theatro, h. e. interior pars, quæ concava, inter sedilia, sive cuneos, & profœcium, ab õpaxmõ, sãto, quia in ea apud Græcos chorus saltabat. Nam alius fuit orchestra usus apud Romanos, alius apud Græcos. Apud Romanos quidem orchestra planities designata fuit Senatoribus ad spectandum, sed apud Græcos in ea chorus canere, ac saltare consuevit. In orchestra erat pulpitum, sive locus editor, qui thymele dicebatur, in quo canebatur a citharædis, ac tibicinibus, qui ex eo dicti thymelici. Supra orchestra erat profœcium, idest locus ante scenam, nempe scena depressior, in medio sui pulpiti habens, qui fenicorum, idest agentium, ac loquentium locus erat. *Juv. sat. 3. v. 177.* Similemque videbis Orchestra, & populum. idest sessionem Senatus. *Suet. in Nerone.* Deinde in orchestra, Senatuumque descendit. *V. Vitruv. l. 5. c. 6.*

Orchilãlex, fuit lex de cœnis lata ab Orchio Tribuno pleb. de Senatus sententia, tertio post anno, quam Cato Censor fuit, quæ certum numerum conviviarum præscribebat, cavebatque, ut patentibus januis cœnaretur, nequæ legi traws fieri posset. Hæc fuit prima omnium, quæ de sumptibus ad populum lata sunt. *Macrob. 3. Saturn. c. 17.*

Orchis, is, f. 3. õpax, herba, al. cynoforchis. Plin. l. 26. c. 10. Diosc. l. 3. c. 143. ¶ Item genus piscis. *Plin. l. 32. c. 2.* Durissimum esse piscium constat, qui orchis vocatur, rotundus est, & sine squamis, totisque capite constat. ¶ Item genus olivæ Atticæ grandius orchite. *Col. l. 5. c. 8.* Orchis quoque, & radius melius ad escam, quam in liquorem stringitur.

Orchites, is, seu orehites, is, f. 3. õpaxites, õpaxites, olera grandis.

Var. l. 4. de L. L. Meminit ejus Car. c. 6. Col. l. 5. c. 82. Virg. 2. Georg. Est ab õpax, testiculus, quod sit testiculorum magnitudinis. Serv. in 2. Georg. & Fest.

Orchomênus, f. 2. Orcomeno, õpaxmõ, opp. & fl. Bœotiz, inter Thepantium, & Coroneam proximas urbes, ubi templum ditissimum, ac potentissimum Gratiarum, ab Ethoche Rege conditum, cui Thebani tributa pendebant. Hujus solum a talpis totum ferme evertitur, auctore *Plin. l. 8. c. penult. & l. 31. c. 2.* ¶ Item opp. Arcadiæ, inter plauria, & paludosa loca, Mantinez proximum. *Plin. l. 4. c. 5.* ¶ Est & fluvius Theffaliz Minyæus antea, & postea Minterius dictus, cum opp. cognomine. *Plin. l. 4. c. 8.*

Orcinanus, a, um, adject. ab Orco, ut Orciniana sponda. h. e. ferretum, seu sandapila, feretro. Martial. l. 10. epigr. 5. Vocet beatos, clamiteque felices, Orciniana qui teruntur in sponda.

Orcinus, a, um, adject. sepulcralis, ad Orcum pertinens. Nev. apud Gell. l. 1. c. 24. Postquam est Orcino traditus thesaurus, oblitus sunt Romæ loquere latina lingua. Sunt qui legunt *Orcio*, eodem sensu. ¶ *Orcini* liberti dicuntur a *JCrisl. 22. ff. de pecul. legat. G. alibi*, qui ex domini testamento libertatem sunt adepti, nec assertorem suum viderunt. ¶ Hinc *Orcini* Senatores, Augusti tempore ii dicebantur, qui in Senatum irreperant post Cæsarem occisum, & Orco demissum, ejus commentariorum auctoritate jactantes, eum se honorem obtinuisse. *Suet. in Aug. c. 35.* Alii legunt *Orcivus*.

Orcius, a, um, V. vocem præcedentem.

Orcula, z, f. õpaxmõ, dimin. ab orca, parvum vas. Cat. de R. R. c. 17. Mentham in orculam condito.

Orcus, i, m. 2. õpax, Deus Inferorum, ut veteres putaverunt, quem & Plutonium, & Ditem Patrem vocabant, ubi õpax, juramentum, quod est feramenti Deus, quippe per Plutonium, vel per Stygiam paludem Dii jurant. Cic. 6. Ver. c. 50. Hic dolor erat tantus, ut Verres, alter Orcus, venisse Ennam, & non Proserpinam apertastet, sed ipsam abripuisse Cererem videretur. ¶ Aliquando etiam pro fluvio Inferorum ponitur, imo pro toto loco. *Prop. l. 3. eleg. 19.* Arbitr Orci Minos. *Plaut. Afsn. Bene vale, apud Orcum te video.* ¶ *Horat. l. 3. od. 17.* Impudens Orcum moror. h. e. mortem differo. ¶ Cum Orco rationem habere, vel ponere, est periculo mortis se se exponere, cum id prævideamus, quod fletum agricolæ, qui in pestilentii agro ferunt. *Var. l. 1. de R. R. c. 4.* Etenim ubi ratio cum Orco habetur, ibi non modo fructus est incertus, sed etiam colentium vita.

Orcus, i, m. fl. Theffaliz, ex Styge palude profluens, qui in Peneum labitur, aquis adeo pinguis, ut Peneo olei in modum supernatet. Hom. l. 2. Ilad. Hinc factus est locus fabulæ, ut Orcus Inferorum flu. esse dicatur, cuius apud Deos sanctissimum semper habitum sit juramentum.

Orcynus, i, m. õpaxmõ, genus magni piscis, qui a Narbonenibus Tom dicitur. Plin. l. 32. c. ult.

Ordia prima, prima initia, primordia. Lucret. l. 4. v. 32. Quove modo distracta rediret in ordia prima.

Ordinalis, le, adject. ordinem significans, ut ordinale nomen, Priscian. lib. 2.

Ordinarie, adv. cum ordinæ. Tertul. de resur. car. c. 7. Hæretici ex conscientia infirmitatis nunquam ordinarie tractant. *Frontin. de Colon.* Agrum ordinarie disponere.

Ordinarius, a, um, o. i. 2. ordinato, Germ. ordentlich, Gal. ordinaire, Hiip. ordinario, õpaxmõ, in quo servatur ordo. Colum. l. 3. c. 16. Malloleus ordinarius vitibus interferendus est. ¶ Item confectus, & in quo nihil præter receptum morem, aut legem sit, *ordinario. Suet. in Aug. c. 25.* Spectavit studiosissime pugiles, non legitimos, & ordinarios modo, sed & catervarios pugnantem temere, & sine arte. Sic ordinarius Consulatus, ipud eund. in Galba. c. 6. Ordinaria consilia, *Liv. l. 27.* Ordinaria oratio, *Sen. epist. 39.* ¶ Ordinarii servi, *l. 15. ff. de inur.* sunt, qui certum aliquod ministerium (quod ordinarium officium dicitur a *Senec. l. 3. de Benef. c. 28.*) in familia exercent, quibus opponuntur. servi vicarii. ¶ Ordinaria paria gladiatorum, quæ legitimo loco, tempore, & apparatu inducuntur, quibus opponuntur ex tempore suffecta, & veluti vicaria. *Id. epist. 7.* ¶ Ordinaria structura apud *Vitruv. l. 2. c. 8.* est media inter eam, quæ fit e lapide quadrato, & quæ ex informi cœmento temere congesto, ubi lapides, (qui ideo *ibid.* ordinarii vocantur) etsi ad normam non respondent, a se tamen invicem non abhorrent, & ordine coagmentantur. Hæc *Philander in loc. cit. Vitruv.* ¶ Homo ordinarius, qui assidue in foro versatur, & lites gerit. *Fest. l. 1.* ¶ Item homo vilis conditionis. *Idem.*

Ordinate, adv. ordinatamēte, Ger. ordentlich, Gal. par ordre, Hiip. con orden, κατὰ τάξιν, cum ordine. Auct. ad Her. l. 4. c. ult. Distincte, & ordinate disponemus. *Tert. l. 1. adv. Marc. c. 19.* Quo ordinatus retrahentur. *Augustin. 1. de Re rastat. c. 24.* Ordinativum subjunxit.

Ordinatum, adv. idem ac ordinate. Brut. Cic. l. 11. Fam. epist. 13. Ille enim iit passum, ego ordinatum.

Ordinatio, onis, f. ordine, עֲרִי, Ger. ordnung, Gal. ordonnance, Hiip. ordanzã, תַּעֲרִי, õpaxmõ, dispositio. Colum. l. 12. c. 3. Ut ordinatio constituta conservetur. *Valley. l. 2. c. 59.* Omnem ordinationem & necis, & testamenti comperit. ¶ De ordinatione in architectura *V. Vitruv. l. 1. c. 2.* ¶ Interdum sumitur pro administratione provincie. *Sueton. in Nerone. c. 40.* Sponponderunt quidam ei ordinationem Orientis. Optimi quidam Codices habent *dominationem*. ¶ Est etiam ordinatio magistratuum creatio, & eorumdem per provincias dispositio. *Id. in Domit. c. 4.* Equid sciret, cur sibi vitium esset ordinatione proxima Ægypto præficere Metium Rufum.

Ordinativus, a, um, ordinativus, ad ordinem spectans, ut ordinativa adverbia, apud *Priscian. l. 15.* Adde *Tertull. adv. Hermog. c. 19.*

Ordinator, oris, m. ordinatore, qui recte disponit. Senec. epist. 110. (al. 109.) Quomodo advocato, & lites ordinatori.

Ordinatus, a, um, ordinato. Liv. l. 24. Ex comparatione tam ordinatæ disciplinæ animadvertit. *Nepos in Iphic. c. 2.* Ordinatæ acies. *Apul. de Deo Socrar. post princ.* Ordinativissimi meatus. *Senec. epist. 74.* Vita ordinatio, & prudentior.

Ordino, as, avi, atum, v. i. ordinare, עֲרַ, Ger. ordnen, Gal. ordonner, mettre par ordre, Hiip. ordenar, poner en orden, διατάττω, suo quoque ordine dispono, recte constituo, designo, in ordinem redigo. Cic. 2. de Orat. Ea mihi videntur in lite ordinanda, & in consilio dando esse posita. *Colum. l. 5. c. 3.* Ordinare locum vitibus. *Suet. in Cas. c. 40.* Ordinare Reipub. statum. *Liv. l. 29. c. 11.* Ordinare milites. *Curt. l. 3. c. 8.* Ordinare aciem. *Flor. l. 3. c. 19.* Iub signis ordinare. *Sen. ep. 9.* Ordinare res suas suo arbitrio. Et *epist. 10.* Ordinare cupiditates improbas. h. e. in officium redigere. *Al. leg. cogitationes.* Et *ep. 12.* Ordinare diem, *disporre le azioni del giorno.* ¶ Ordinare aliquem, est ad aliquod munus gerendum constituere. *Suet. in Vespas. cap. 23.* Quendam et charis ministris dispensationem cuidam, quasi tratri petentem cum distulisset, ipsam candidatum ad se vocavit, exactaque pecunia, sive mora ordinavit. ¶ Ordinare testamenta apud *JCros. l. 5.*

ff. de inoffic. testam. est conficere. ¶ *Ordinaria medicamenta* dicuntur Medici cum ea ægotantibus præstituant. Legitur hæc phrasia apud *Gal. Aurel. Chronic. l. 1. c. 7. sub fin.*

Ordiſ, iris, orſus ſum, d. 3. *cominciare*, ארר, Ger. *anfahen*, Gal. *comincer*, Hiſp. *comencar a deſir*, ἀρχίζω, incipio. *Cic. Att. l. 4. ep. 1.* Alterius vitæ quoddam initium orditur. *Id. in Brut.* Cum admodum adoleſcens orſus eſſet in toro dicere. *Id. pro Marc.* Sed ut unde eſt orſa, in eodem terminetur oratio mea. *Nepos in Alcib. in fin.* Satis de hoc, reliquos ordiamur. h. e. ordiamur de reliquis dicere. ¶ Significat etiam texere; quæ a nonnullis putatur propria, & præcipua huius verbi notio. *Plin. l. 11. c. 24.* Aranea orditur telas. ¶ Particip. futuri *ordiendus*, & *ordiendus*. *Liv. in præſat. l. 1.* Ab initio tantæ ordiundæ rei. *Cic. l. de Or. c. 21.* Crasſus princeps ejus ſermonis ordiendi fuit. ¶ Particip. præteriti *orditus* pro orſus ponitur a *Diomedæ*, & *Prifcian.* & uſurpatur a *Sidon. l. 2. ep. 9.* paſſiva ſignificatione: narratiunculas bitariam orditas. Adde *Fortunat. l. 1.* qui tamen imitandi minime ſunt. ¶ Particip. *orſus* V. ſuo loco.

Ordium, V. Ordior.

Ordium, V. Ordia.

Ordo, inis, m. *ordine, diſpoſitione*, ארר, Ger. *ordnung*, Gal. *ordre*, Hiſp. *orden*, ארר, ארר, digeſſio, & in ſuo loco rei cuiuſque collocatio, veluti in acie fit, ubi pedes, ubi alæ, cæteraque omnia ſuo quæque ordine collocantur, quaſi *δὲν τῷ, terminum do*, ut conjicit *Cæſ. Scalig. de cauſ. L. 2. c. 35.* Poſſis & deducere a Græco ὄρδης, *rectus*. *Cic. 1. Offic. Nam & ordinem ſe definiunt, compoſitionem rerum aptis, & accommodatis locis. Id. de Sen. Et proceritates arborum, & directos in quincuncem ordines. Quintil. l. 10. c. 5.* Dare ordinem ſtudiis. ¶ Sepe ponitur pro conditione, qualitate, ſtatu hominum. *Virg. 7. Æn.* Delectos ordine ab omni. *Cic. 4. Ver. M.* Octavium hominem ornatiffimum loco, nomine, ordine, virtute. *Idem Ver. 3.* Homo fui ordinis frugaliffimus, *tra quelli del ſuo rango.* ¶ Apud Romanos tres ordines civium ſunt, Senatorius, Equeſter, Plebejus. *Cic. in Caſil. pro Domo. Liv. l. 26. Sigon. de ant. jur. Civ. Rom. l. 2. c. 1.* ¶ Ordo ampliffimus, vel nobiliſſimus Senatorius vocabatur. *Cic. de Prov. Conf.* Reduxit ordo ampliffimus, & Ordo is, qui eſt & publici conſilii, & meorum omnium conſiliorum auctor, & princeps. ¶ Aliquando ordo ponitur pro iſtis hominibus, ideſt iis, qui ejuſdem ſunt dignitatis, ut Senatores, &c. *Cic. 3. Offic. Qui eſſet, ut argentarius, apud omnes Ordines gratioſus.* ¶ Item pro agmine. Hinc ordines ducere dicuntur, qui militibus præſunt, ut Tribuni, Centuriones, atque alii. *Cic. 1. Phil. Viri fortiffimi, atque honeſtiſſimi, qui ordines duxerunt.* ¶ Ordinis inferioris amici, dicuntur, vel qui ſunt inimicæ conditionis, vel qui in genere amicitie infimi ſunt, & omnium amicorum minimi. *Cic. de Amic.* Nunquam ſe ille Philo, nunquam Rutilio, nunquam Nummio antepoſuit, nunquam inferioris ordinis amici. ¶ Ordine, & ex ordine eſt ſecundum ordinem, vel diſtincte, dilucide. *Virg. 1. Ecl.* Pone ordine vires. *Cic. in Partit.* Teſtes ordine interrogandi ſunt. *Idem 6. Ver. c. 64.* Ut quiſque ætate, & ordine antecederet, illa ſententiam dixit ex ordine. ¶ *Extra ordinem*, eſt neglecta, & poſthabita ordinis ratione, præter morem, & conſuetudinem. *Cic. pro Dom. Cn. Pompejo plurima, periculoſiſſima, maxima terra, marique bella extra ordinem ſunt commiſſa.* ¶ *Extra ordinem* per Metaphoram ponitur pro eximie, & quaſi præter cæteros. *Cic. l. 6. Fam. ep. 5.* Ad eam ſpem, quam extra ordinem de te ipſo habemus. ¶ Vel pro incidenter. *Quintil. l. 10. c. 3.* In quo notentur, quæ ſcribentibus ſolent extra ordinem, ideſt ex aliis, quam qui ſunt in manibus loci, occurrere. ¶ Juriconſulti ponunt *extra ordinem* pro ſine verbis, & formulis ſolemnibus. *Paul. l. ordo, ff. de publ. jud.* Cum extra ordinem crimina probantur. ¶ *Ex ordine*, eſt ſecundum ordinem, pro ratione ordinis, ordine ſervato. *Cic. in Ver.* Ita ſententiam dicebat ex ordine. ¶ Interdum ſignificat ſine intermiſſione, ut aliqui dicunt. *Virg. 4. Georg.* Septem illum totos perhibent ex ordine mentes ſeſſive. ¶ In ordine ſtare dicuntur, qui ſtando ordinem ſervant, vel ordine ſtant. *Auſt. ad Her. l. 3.* Si in ordine ſtantes notos quam plurimos viderimus. ¶ In ordinem cogere, vel redigere, *fare ſtare, coſtringere alcuno a che cheſia*, proprie dicitur, cum quis per vim prohibet magiſtratus, ne juro ſuo utantur, eoſque in ordinem, & conditionem privatorum quodammodo redigit. *Liv. l. 43. c. 16.* Eo factò avocata a ſe concionem tribunus queſtus eſt, & in ordinem ſe coactum. *Id. l. 25. c. 3.* Conſul tribunis, nonne videtis, inquit, vos in ordinem coactos eſſe? *Plin. l. 1. ep. 23.* Tribunitiam poteſtatem in ordinem cogi a nullo decet. Adde *Juſton. in Claud. c. 38. & in Veſpaſ. c. 15.* ¶ Translate *Plin. l. 2. ep. 6.* Gula reprimenda, & quaſi in ordinem redigenda eſt.

Orëa, æ, f. *freno, morſo*, χημάς, frænum, ita dictum, quod ori inſecratur, ab *oro. Trebel. pro fe apud Pop.* Oreas detraho inſpectante Lucio Stertino. Citat *Fefſtus*, qui & Nævium, Titinnium, Catonem, Cælium uſos docet. ¶ *Oreæ* quoque, vel, ut alii ſcribunt, *oria*, vel *horia*, eſt genus naviculæ. V. *Horia*.

Oreâdes, dum, f. *Oreâdes*, Nymphæ montium, ab *oros*, *mons*. Huius dictionis ſecunda a Poetis licenter productur, quod propter tot brevium ſyllabarum concurſum alioqui carmen hexametrum ingredi non poſſit. *Virg. l. Æn. v. 500.* quam mille ſecutz hinc, atque hinc glomerantur Oreâdes. ¶ In ſing. num. *Calpurn. ecl. 4. v. 136.* Per jugâ ſiccato felix pede currit Oreas.

Oreôn, i, *δρυς*, genus herbe in montibus naſcens, refertur inter ſpecies polygoni a *Plin. l. 27. c. 12.*

Oreofelinum, *ορεοφελίνιον*, apium montanum. *Plin. l. 20. c. 11.*

Oreſes, m. 3. Agamemnonis, & Clytæmneſtræ filius, ſic appellatus ob ferinam, atque agreſſem, & quaſi montanam naturam, ab *oros*, *mons*, quæ ſoror Electra, necem ei parari ab Egitho, qui patrem Agamemnonem intertrecerat, & cum matre in adulterio vivebat, metuens, per pædagogum in Phocidem clam ablegavit. Iſtic duodecim annos commoratus cum pædagogo ſuo Argos rediit, ubi ſub ſpecie hoſpitiî intronitum ab Clytæmneſtram, eandem in ultione patris occidit. Deinde Pyrrhulum quoque Machærei Sacerdotis ope in Apollinis templo interperſit, eo quod Hermionem Menelai filiam, ſibi prius deſponſatam, rapuiſſet. Propter quæ ſcelera agitur eſt furis, quibus non ante liberari potuit, quam iudicium in Areopago expertus ſit, ubi cum a ſex Diis condemnaretur, a ſex abſolveretur, tandem a Palladæ & abſolutus, & a furis liberatus eſt. Amicum habuit Pyladem, perpetuum omnium ſuarum profectionum comitem, periculorumque ſocium, cum quo tan ſanctæ amicitiam coluit, ut alter pro altero mori non recuſaret. *Cic. de Amic. Virg. 3. Æn. & al.* ¶ Pro tragædia de Oreſte, *Juven. ſat. 1. Scriptus* in tergo, nec dum finitus Oreſtes.

Oreſtës, a, um, adject. ad Oreſtem pertinens, *ορεſτῆος*, ut Oreſtea Diana, cujus ſimulacrum Oreſtes juxta Arciam collocavit. *Ovid. 15. Metam. v. 489.*

Orexis, is, f. *ſame*, appetitus, eſuritiô, ὄρεξις, ab ὄρεγμαι, appeto. *Juven. ſat. 11. v. 27.* Hinc ſurgit orexis, hinc ſtomacho vires.

Organarius, ii, m. qui organa tractat, vel fabricatur. *Firmic. Mathes. l. 3. c. 14.* Mercurius cum Venere facit organarios, & myrſopolas.

Organice, adv. pro Organa, ſeu machinas. *Vitruv. l. 10. c. 1.* Organice moveri. Optimæ editiones habent *organici*, græca terminatione.

Organicus, i, ſubſt. m. 2. *organista*, qui muſicis organis canit. *Lucret. l. 2. v. 112.* Ac muſica mele, per chordas organici quæ Mobilibus digitis expergefacta figurant.

Organicus, a, um, quod ad organa, five instrumenta ſpectat. *Firm. l. 8. c. 30.* Organice machinationes. *Lucr. l. 3. v. 133.* Saltus Organicus Heliconis. h. e. fonoras, muſicis organis referent.

Organum, ni, n. organo, instrumento, ὄργανον, instrumentum. *Cic. l. 11. Fam. ep. 14.* ὄργανον enim meum erit Senatus, id jam eſt diſſolutum. ¶ Per excellentiam organa dicuntur quævis muſicorum instrumenta. *Quintil. l. 9. c. 4.* Ut illi quocumque organorum ſoni, quamquam verba non expriment, &c. *Juven. ſat. 6.* Prætoribus organa ſemper in manibus. ¶ Eſt & organum inſtrumentum quoddam ædificiis conſtruendis aptum. *Vitruv. l. 10. c. 1.* Inter machinas, & organa id videtur eſſe diſcrimen, quod machinæ pluribus operibus in majores coguntur effectus, ut balliſtæ, torchulariumque præla; organa autem unius operæ prudenti tractu perficiunt, quod propoſitum eſt, uti ſcorpionis, & anticyclorum verſationes. ¶ Item inſtrumentum idoneum ad metiendum. *Colum. l. 3. c. 13.* Sic compoſitum organum cum in ſulcum demiſſum eſt, litem domini, & conductoris ſine injuria deducit.

Orgia, orum, n. 2. *δργια*, quævis ſacrâ apud Græcos, quemadmodum apud Latinos cæremoniæ appellatio generalis eſt, ſed ſpeciatim, & per excellentiam ſacrâ Liberi Patris. *Serv. in Æn. 4. v. 302.* Innovabantur tertio quoque anno, unde *trieterica* dicta ſunt, ideſt triennialia. *Virg. 4. Æn. v. 302.* Ubi audito ſimulant trieterica Baccho Orgia.

Orſa, V. *Horia*.

Orichalcum, V. *Aurichalcum*.

Oricilla, V. *Auricilla*.

Oriçius, a, um, quod ſpectat ad Oricum urb. vel montem. *Virg. 10. Æn. v. 136.* Includum buxo, aut Oricia terebintho.

Oriçularius, a, um, adject. auricularius, ad aures pertinens, ut *oricularius clyſter*, quo in aures aliquid injicitur, apud *Ceſ. l. 6. c. 7. bis*, & *l. 5. c. 28.* ubi de ſtitulis agit.

Oriçus, i, m. & læm. *Orca*, opp. Epiri, in ora Maris Jonii. *Cæſ. l. 3. B. C.* Recepto Orico Cæſar Apollonium proficiſcitur. *Lucan. l. 3. v. 187.* Tunc qui Dardanium tenet Oricon. Quædam Editiones habent *Orithon*. ¶ Ibi mons eſt eodem nomine appellatus. *Plin. l. 2. c. 86.*

Oriens, entis, naſcente, ἀνατῆλων, naſcens, ſurgens, partic. ab orior. *Cic. in Somn.* Quis in reliquis Orientis, aut obeuntis Solis partibus tuum nomen audiet?

Oriens, entis, ſubſt. m. *Oriente*, *Levante*, ἀνατολή, ea pars mundi, in qua Sol oritur. *Cic. de nat. Deor.* Qui terras ab Oriente ad Occidentem colunt.

Orientalis, le, *Oriente*, ad Orientem pertinens. *Juſtin. l. 39. c. 5.* Orientalia regna. *Pallad. l. 3. c. 17.* Ab Orientali arboris parte.

Oriſticulum, ii, *oriſtizio*, apertura, anguſtus aditus, vel exitus quaſi per os. *Macrob. l. 7. Saturn. c. 4.* Ventris ſunt duo oriſticia. Et *infra*. Retrimenta ſuperiori oriſticio labuntur.

Oriçanſolium, i, n., & *Origanum*, i, m. *origano*, ὀρίγανον, fruticuloſum, tara folio, quam ramis ſylveſtris ſerpyllo ſimilis, comante ſupra cacumen umbella, in quo flores ex albo purpurei, odore jucundo præditi emittant. *Plin. l. 20. c. 17.* ubi de eo plura. *Seren. Sammon. c. ſcib. Scorpii, &c.* Cumque hoc abſumi debet origanus herba.

Oriçinalis, le, o. 3. *originale*, ἀρχαίο, quod eſt ex origine. *Apul. l. 11. Metam. ſub init.* Ceres frugum parens originalis. Adde *Tertul. adverſ. Heret. c. 21.*

Oriçinariſus, a, um, adject. Titulus 38. in Codice lib. 10. eſt de municipiis, & originariis, h. e. de iis, qui origine municipes ſunt.

Oriçinatio, onis, f. *etimologia*. *Quintil. l. 1. c. 6.* Etymologia a Cicerone dicta eſt notatio; ſunt qui vim potius intuiti, originationem vocent.

Oriçinitus, adverb. ab origine. *Ammian. l. 31. c. 6.* *Petſæ*, qui originitus ſunt omnes Scythæ.

Oriçio, inis, f. *origine*, *principio*, ארר, Ger. *urſprung*, Gal. *ſource*, Hiſp. *origen*, γένεσις, ortus, initium, principium, cauſa, *Cic. de Univ. verſ. c. 2.* Nullius enim rei, cauſa remota, reperiri origo poteſt. *Id. 2. Fin.* Origo ſummi boni. *Id. de clar. Orat.* Eloquentiæ origo, eſt verborum delectus. ¶ Item genus, nates, *Tacit. Ann. 6. c. 39.* Sabinus modicus originis. *Horat. l. 3. od. 17.* Auctore ab illo ducis originem &c. *Virg. l. Æn.* Trojanus origine Cæſar. ¶ Quod ait *Gell. l. 20. c. 5. in ſc. Quod eſt ſcriptum a M. Catone in ſexta origine*: intelligit ſextum librum *Originum* ab illo conſcriptarum: de quibus *Cic. de Senect. c. 11.* Qui quidem libri ad nos non pervenerunt.

Oriola, V. *Horiola*.

Orion, onis, m. Ὠρίων, filius Jovis, Neptuni, & Mercurii, quaſi Orion, ab ὦρον, *urina*. Nam olim Jupiter, Neptunus, & Mercurius, cum terram peragrarent, ſuperveniente nocte ad pauperem quandam diverterunt, qui eos hilari animo ſuſcepit, cumque Deos eſſe animadvertiſſet, occiſo bove, iſdem ſacrificium obtulit. Quo officio motus Jupiter, præcepit, ut aliquid muneris a ſe peteret, ſtatim voti compoſ futurus. Ille nihil ſe fe magis cupere reſpondit, quam filium, conjugem tamen ſe non habere, neque velle ducere, quod morienti uxori fidem dediſſet, ſe aliam non ducturum. Jupiter igitur, & reliqui Dii corum immolati bovis ſumpſerunt, in quod cum urinam emiſſent, iuſſerunt, ut terra obrutum completis maternis menſibus ſolveret. Quod cum feciſſet, invenit puerum, quem ab urina Orionem nominavit. Hic poſtea adultus evaſit venator inaximus, adheſtiſque Diane. Sed cum viribus ſidens gloriaretur, nullam eſſe ſeram, quam non conficeret, Dii inſolens verbum ulturi eſſecere, ut terra ſcorpionem pareret, cuius iſtu Orion extinctus eſt. Diana ſatellitibus ſui obitum graviffime terens, eum in cælum juxta Tauri ſidus conſtituit. *Boet. l. 11. Gen.* ¶ Aliter de ſcorpione iſto narrat *Ovid. in Faſt.* aliter *Lucan.* aliter *Horat.* Ipſam denique totam ſabulam diverſe tradunt *Servius*, *Heſiod.* & alii. ¶ Conſtat Orionis ſidus ex octo, & triginta ſtellis. Enſem habere videtur ſtellarum fulgore terribilem. Si fulget, ſerenitatem, ſi obſcuratur, tempeſtatem denotat. ¶ Hoc nomen apud Poetas habet primam ſyllabam indifferentem. Nam olim a Græcis per a diphthongum ſcribebatur, quæ Doricè in ω ſolet commutari: qua ratione conſtat poſſe produci. Poterit tamen entis corripſi, ſi abſiciamus ex prima ſyllaba vocalem ſubjunctivam more Græcorum. Media autem ſyllaba ſere ſemper productur. Penultima obliquorum rufus eſt indifferentis. *Virg. 1. Æn.* Cum ſubito aſurgens ſuſtu nimboſus Orion, &c. *Lucan. l. 9.* Teſte tulit cælo victi decus Orionis. Verſus eſt ſpondaciſus *Ovid. 8. Met.* Stritumque Orionis enſem. ¶ Per Epentheſin Poetæ dicunt *Oarion*. *Catull. de coma Beren. in ſc.* Proximis Hydrochoo fulgeat Oarion.

Orlor, eris, ortus ſum, d. 3. *naſcere*, *venire alla luce*, ארר, Ger. *entſpringen*, Gal. *naître*, Hiſp. *nacer*, φύομαι, γίνεμαι, naſcor, ab ἐπι

vel *οριζων*, *excitor*, inserto *i*. Tertius est conjugationis, excepto infinitivo *oriri*, qui ducitur a quarta. Partic. temporis præteriti habet *oratus*, temporis futuri *oriturus*. *Cic. 2. de Leg.* In quo tu ortus es, & procreatus. *Ovid. l. 10. Met. v. 166.* Nil toties oreris, viridique in cespice flores. *Horat. l. 1. ep. v. 16.* Nil orturum alias, nil ortum tale fatentes. ¶ Translate ponitur pro furgere, prodiere. *Cic. pro Cluent. Cum quadam in collibus controversia pastorum orta esset. Id. de Am. Ab his sermo oritur, idest hi primi loquuntur in dialogo. Terent. Adelph. 2. 1. Tibi a me nulla orta est injuria.*

Orites, m. *ορις*, gemma globosa specie, quæ a quibusdam sideritibus vocatur, ignem non sentiens. *Plin. l. 37. c. 10.*

Orithya, *οριθυια*, filia Erichthei Athenarum Regis, quam a Borea raptam, & in ventum conversam Poetæ fabulantur. *Ovid. l. 6. Met.* Sed *Eusebius* pro vera historia refert, Boream Regem Thraciæ fuisse, qui, cum Orithyam amaret, & sibi conjugem dari postularet, nec impetrare posset, illam rapuit, & in Thraciam secum detulit, ex qua Zetem, & Calaim filios procreavit. *Bocc. l. 12. Gen.* ¶ Hoc etiam nomen dicta est Amazonum Regina, quæ Marpesiæ matri successit in Regno. Ea regnavit, forsique bellum gerente, Hercules, & Theseus Amazonas adorti sunt. *Justin. l. 2. c. 4. 17. & 26.*

Orithyon, i, mois, de quo *Sydon. Carm. 11. v. 2.* Qua fuper Idalium levat Orithyon in æthram.

Oriundus, a, um, *dependente, nativo*, *וריא*, Ger. *geboren*, Gall. *natif*, Hisp. *natural*, *ορις*, qui ratione parentum originem ducit ex aliquo homine, vel loco. Differt ab *oriturus*, quia oriundus refertur ad personam, vel ad locum, unde parentes nostri sunt, *oriturus*, idem est, ac natus, denotatque genitores, vel locum, unde ipsi nati sumus. *Liv. l. 34.* Oriundus a Magno Alexandro. *Id. lib. 24.* Hippocrates, & Epicides, nati Carthagine, sed oriundi ab Syraculis. ¶ Aliquando pro orto, seu nato ponitur. *Cic. in Top. c. 6.* Qui ab ingenio oriundi sunt. *Colum. l. 1. c. 3.* Si modo liberis parentibus est oriundus. ¶ Translate *Liv. l. 1. c. 20.* Sacerdotium Alba oriundum.

Orix. V. *Oryx*.

Ornifinium, ii, n. asparagus sylvestris. *Plin. l. 20. c. 10.*

Ornâmen, inis, n. ornamentum. Habet *Marian. Capell. pag. 192.*

Ornamentum, ti, n. *ornamento*, *וריא*, Germ. *eine zierde*, Gal. *ornement*, Hisp. *aravio*, *ορις*, ornatus. *Cic. 3. Per.* Quod ornamentum pueritiz pater dederat. *Id. l. 1. Fin. c. 5.* Ornamenta orationis. *Id. pro Mil. c. 14.* Ornamentum Reip. *Id. Fam. 15. ep. 4.* Ornamento te mihi fore duxi. ¶ Sæpe pro honore ponitur, sive dignitate. *Cic. Lic. Crasso.* Suscepi mihi perpetuam propugnationem pro omnibus ornamentis tuis. ¶ Item pro beneficio honorifico. *Cic. Cato.* Quæcumque a me ornamenta in te proficiuntur. ¶ Ponitur & pro quocumque apparatu, seu instrumento. *Cic. Cato. l. 2. c. 11.* Neque vero cæteras copias, ornamenta, præsidia vestra cum illius latronis inopia, ac egestate debere conferre. *Plaut. Amph. prol. v. 84.* Eis (histrionibus) ornamenta & corium uti conciderent. hoc est vestes scenicas. *Senec. epist. 14.* Ars ei consistat, qui per ornamenta percussus est. h. e. per arma gladiatoria. *V. Lips. 2. Saturn. c. 17.* ubi hac de re plura. *Tacit. hist. l. 1. c. 79.* Ornamenta consularia. h. e. infignia, lictores, falces, sella curulis &c. Sic triumphalia ornamenta, apud eund. in *Agrie. c. 40.*

Ornâte, adv. *ornatamente*, Germ. *zierlich*, Gal. *avec ornement*, Hisp. *con aravio*, *ορις*, cum ornamento, eleganter. *Cic. l. 1. Fin.* Res vero bonas verbis electis graviter, ornateque dictatas quis non legat? *Id. l. 1. de Or. c. 53.* Ornatus causam suam dicere. *Id. 9. Fam. ep. 21.* Ornatus causas agere. *Id. de clar. Or. c. 5.* Ornatisime, & copiosissime defendi.

Ornatio, onis, f. ornatus. *Vitruv. lib. 5. cap. 7. in fin.* Mutare speciem orationis in fronte.

Ornâtor, oris, m. qui ornât. *Jul. Firmic. Mathes. l. 3.* Ornatores Deorum, vel fabricatores templorum.

Ornâtrix, icis, f. quæ ornât, *ορις*, Ornatrices dicebantur ancillæ, quæ dominarum crinem componebant. *Sueton. in Claud. cap. 40.* Hæc matris meæ liberta & ornatrix fuit. *Ovid. 3. de art. am. v. 238.* Tota sit ornatrix: odi, quæ sauciat ora Unguibus, & rapta brachia figit acu.

Ornâtus, a, um, *ornato*, *וריא*, Ger. *gezieret*, Gall. *orne*, Hisp. *aravido*, *ορις*, ornatus decoratus. *Fest.* Ornatus dicitur, qui bonis artibus instructus est, sive qui honores adeptus est a populo, & bene aptus, ut miles, & gladiator, aut acturus fabulas. *Cic. 2. Agr.* Sed tamen magnificentius, atque ornatus esse illo nihil potest, quod &c. *Id. pro Planc.* Inter ornatissimos homines Equites R. summo splendore fuerit. *Nepos 15. c. 3.* Ornatus in oratione. *Ter. Adelph. 2. 1. 22.* Ornatus ex suis virtutibus. ¶ Item instructus, paratus, *ornatus*. *Cic. pro Leg. Manil.* Domicilia regis omnibus rebus ornata. *Id. 2. Fam. ep. 9.* Satis probe ornatus exercitus. *Id. pro Quint.* Ornatisissimus fundus. *Nepos in Annib. c. 3.* Elephantum ornatus. h. e. armatus. *Luce. l. 2. v. 41.* Classem ornatum armis. *Tacit. 3. hist. c. 63.* Exercitus ad prælium intentus, ornatusque. *accinto.*

Ornâtus, us, m. *ornamento*, *ορις*, cultus, quo quis ornatur, ornamentum. *Cic. l. 1. Off.* Quod statuas quoque videimus ornatu fere militari. *Id. in Or.* Afferunt hæc quasi lumina magnum ornatum orationi. *Id. in Brut.* Ornatum aliquem habere. *Id. 2. Fin. cap. 21.* Ornatus regalis. *Plin. l. 8. c. 42.* Equus intratus ornatu regio. ¶ *Ornatu* in dat. pro *ornatus*. *Cæsar apud Gel. l. 4. c. 16.* Isti & honori erant, & ornati. ¶ *Invenitur & ornati* in genitivo singulari. *Terent. Andr. 2. 2. 28.* In ædibus nihil ornati, nihil tumulti.

Ornâus, a, um, *adject.* qui est ex orno. *Colum. l. 11. c. 2.* Orneam frondem bubus præbere.

Ornithæ, m. *ορις*, venti Septentrionales, qui decimo cal. Martii, cum Leo definit occidere, spirare incipiunt, perque dies tringenti spirant, teste *Col. l. 11. c. 2.* & *Plin. l. 2. c. 47.*

Ornithoboscion, n. *ορις*, locus ad pascendum aves. Habet hanc vocem *Var. l. 3. R. R. c. 9.* sed græcis literis scriptam.

Ornithon, onis, m. *ορις*, aviarius, *aviarium*. *Var. l. 3. R. R. c. 3.* Ornithones aviaria sunt, in quibus stabulantur turdi, pavones, & omnes alites, quæ intra parietes villæ solent pasci.

Ornithotrophium, n. *ορις*, locus, in quo aves educantur; idem ac ornithon. Habet *Var. l. 3. R. R. c. 5.* sed græce scribitur.

Orno, as, avi, atum, a. *1. ornare, adornare*, *וריא*, Germ. *zieren*, Gal. *ornet*, Hisp. *araviar*, *ορις*, pulchrum facio. *Cic. l. 1. de Or.* Qui mirabilis, & magnificentius augere posset, atque ornare, quæ vellet. *Ovid. 2. Amor. el. 7.* Ornare capillos. ¶ Sæpe sumitur pro præparare, apparare, aptare, intruere. *Cic. pro Quint.* Ornare magnifice, splendideque convivium. *Id. pro L. Man.* Ornare classes. *Ter. Eun.* Ornare fugam. ¶ Translate accipitur pro honorare. *Cic. l. 7. Fam. ep. 5.* Quo minus etiam hisce eum ornare gloriæ insignibus. ¶ Ornare verbis, est laudare, & verbis quodammodo majus tacere. *Ter. Eun.* Munus nostrum ornato verbis, quod poteris. ¶ Item pro honestare, additis vocibus, quæ beneficium, aut ornatum significant. *Cic. pro Dejot.* Eum regem, quem ornare cuncti cum senatu

solebamus. *Id. Per. 3. c. 13.* Ornare aliquem beneficiis, officioque omnibus. *Nepos in Themist. c. 2.* Ornare divitiis *Plin. l. 1. ep. 25.* Ornare candidatum suffragio. *Cic. in Pison.* Ornare frequentia ægressum alicuius.

Ornus, i, f. *ορις*, sylvestris fraxinus, arbor procera, caudice tereti, lævi cortice. quasi *ορις*, *montanus*, quia montibus propria est. *Hor. l. 2. Carm. od. 9.* Et tollis viduatum orni.

Oro, as, avi, atum, a. *1. pregare*, *וריא*, Ger. *beten*, Gal. *prier*, Hisp. *vogar*, *ορις*, peto, precor, rogo, obsecro, ab *ore*. *Cic. pro Planc.* Illud unum vos magnopere oro, atque obsecro. *Ovid. Metam. 8.* Orare veniam dapibus. *V. Daps. Liv. l. 21. c. 6.* Legati auxilium ad bellum orantes. *Nepos 20. c. 5.* Oravit omnes, ne id facerent. *Ter. Andr. 3. 2. 48.* Orabo uxorem gnato. *Plaut. Amph. l. 1. t. 101.* Orant, ignofcimus. ¶ Cum infinito *Virg. Ecl. 2. v. 43.* Jampridem a me illos abducere Thestylis orat. Ubi *Servius*: orat, ut abducatur: figuratum est, ut *donat habere* (*5. Æn. v. 262.*) idest, donat, ut habeat. ¶ Eleganter interferitur orationi, quemadmodum & *queso*. *Senec. epist. 88.* Quid enim, oro, liberale habent isti jejuni virotores? ¶ Significat etiam agere, seu dicere causas. *Quintil. l. 1. c. 10.* Perfecta esse sine his orandi scientia non potest. *Cic. de clar. Orat. c. 12.* Neminem melius ullam oravisse causam capitis. ¶ *Orassis* pro oraveris, *Plaut. Epid. 5. 2. 63.*

Orbanche, es, f. *codi di lione, pisciacane*, *ορις*, cauliculus, sine foliis, & altitudine sequepedalis, subrubens, flore subalbido in luteum vergente, ab *ορις*, *eruvum*, & *αγγυ*, strangulo, quod ervum, & cicer, in quibus terre nascitur, circumgignendo præfecit. *Plin. l. 22. c. 25.*

Orobha, *ορις*, f. thuris genus, minoribus conitans guttis, ab *ορις*, *eruvum*, ob similitudinem. *Plin. l. 12. c. 14.*

Orobînus, color est luteo similis, hoc est color ervi herbæ, quæ Græce *ορις* dicitur. *Plin. lib. 37. cap. 10.* Galidanen Græci mittunt coloris orobini.

Orobîtis, f. *ορις*, chryfocollæ factitiz genus, seu coloris species confecta ex lutea herba. *Plin. l. 31. c. 5.*

Orontes, is, m. fl. maximus Syriæ, qui ex Libano M. profluit, multiforme urbibus irrigatis, in quibus Antiochia, quam interluit, ad Seleuciam Pieriam in Syriam pelagus prolabitur. *Prop. l. 1. eleg. 23.*

Oronteus, a, um, *adject.* pro Syriaco. *Propert. l. 1. eleg. 2.* Aut quid Orontea crines perfundere myrrha.

Oropus, f. *2. Zucamini, Susamino*, opp. Bæotiz, in conf. Atticæ, in ora. *Plin. l. 4. c. 7.* ¶ Item urbs Macedoniæ, ubi Seleucus Nicator natus; sic ab Oropo filio Lycaonia dicta.

Orphaices, a, um, *adject.* Orphicus. *Macrob. l. 1. in somn. Scip. c. 12.* Libherum Patrem Orphaici *ορις* suspicantur intelligi.

Orphanotrophium, ii, n. *spedale per gli orfani*, *ορις*, l. 1. *Cod. Justin. tit. 2. de sacrof. Eccles. leg. 16.*

Orpheus, m. *2. Orpheus*, difyllab. Poeta, seu Vates, genere Thrax, Apollinis, & Calliopes filius. Alii dicunt, filium fuisse Oeagri, & Polyhymniæ, & Regem Ciconum, qui sunt populi Thraciæ juxta Hebrum. Hinc Oeagrius appellatur. Hic a Mercurio, sive, ut alii habent, a patre Apolline lyram accepisse fertur, eaque tantum valuisse, ut illius cantu sylvas, & saxa moverit, fluviorum cursum prohiberit, feraque mitiores reddiderit. Cum Argonautis in Colchidem navigavit, ideo ab illis assumptus, quod juxta vaticinium Chironis Sirenes præteriri non poterant, nisi præfente Orpheo. Euridicen uxorem habuit, quæ Aristum vim sibi interre volentem fugiens, a serpente occisa est. Ob cuius mortem Orpheus incredibilem in modum dolens, accepta lyra ad Inferos descendit, ubi carminibus, & cantu Plutonem, & Proserpinam hexit, ut Eurydicen redderent, hac tamen lege, ne in itinere respiceret. Quod cum præ amore non servasset, eam denuo amisit. Deinceps cælibem vitam ægere statuit. Cum igitur iam multas nuptias rejecisset, alios insuper a mulierum consortio dehortaretur, a Mænadibus inter Bacchi sacrificia juxta Hebrum fl. occisus, & disceptus est. Sed illi aliam causam afferunt. Dicunt, reversum ab Inferis in perpetuo luctu vitam duxisse, rogatum esse quadam die a mulieribus Bacchi Sacerdotibus, ut lyra cæmeret, recusantem laceratum fuisse. Ejus membra passim per agros sparsa Musæ collegerunt, & tumularunt. Caput vero, & lyra in Hebrum dejecta, ad Lesbion inf. delata sunt, ubi caput ab incolis sepulchre mandatum est, Lyra autem a Musis in cœlum translata. *Ovid. l. 10. & 21. Met.*

Orpheus, a, um, per tres syllabas, *ορις*, quod ad Orpheum spectat. *Claudian. epigr. 24. ad Aleth.* Orpheus alii libros impune laceffunt. *Var. de Spectac. ep. 21.* Quicquid in Orpheo Rhodope spectasse theatro dicitur. Poeta loquitur de variis beltiarum generibus, quæ ab Orpheo lyra cantu congregabantur.

Orphicus, a, um, quod ad Orpheum spectat. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 38.* Orpheum poetam docet Aristoteles nunquam fuisse: Et hoc Orphicum carmen Pythagoræ terunt eujusdam Cercopis.

Orphanus, i, *ορις*, m. unus ex equis Plutonis. *V. Alastor.*

Oris, oran, n. initia, orsus. *Liv. in præfat.* Ut orsis tanti operis successus prosperos darent. *Manil. l. 2. v. 57.* Nostra loquor; nulli vatium debebimus orsa.

Orfus, us, m. principium, ab *ordior*. *Cic. 2. de Div. c. 30.* Scire, ratos ne habent, an vanos pectoris orfus. *Virg. in Culicæ.* Atque ut araneoli tenuem formavimus orfum.

Orfus, a, um, *ορις*, qui incipit, vel incipit, partic. ab *ordior*. *Cic. l. 1. de Leg. c. 3.* Et ego animi pendere soleo, cum semel quid orfus, si traducor alio. *Virg. 1. Æn.* Veneris contra sic filius orfus. h. e. cæpit loqui. *Id. 6. Æn. v. 125.* orfa loqui vates.

Orthum carmen, genus est modulationis erectum, numeris altissimis constans, & intentissima voce prolatum, quod cecinisse Arionem, cum in mare esset projiciendus, scribit. *Gal. l. 16. c. 19.*

Orthodoxus, a, um, *ορις*, qui rectam habet opinionem in rebus Fidei Catholicæ: ab *ορις*, *rectus*, & *δοξω*, opinio. *lib. 1. Cod. Justin. tit. 8. leg. 9. & 10.*

Orthogonius, a, um, quod rectis angulis constat, & omnium partium æqualitatem habet. *Col. l. 5. c. 2.* Orthogonius æger.

Orthographia, *ορις*, *ορις*, recta scriptura, scientia recte scribendi, ab *ορις*, *rectus*, & *γραφω*, *scribo*. *Sueton. in Augusti. c. 88.* Orthographiam, idest formulam rationemque scribendi a Grammaticis institutam, non adeo custodit: Adde *Quintil. l. 1. c. 7.* ¶ Apud *Vitruv. l. 1. c. 2.* orthographia est erecti operis, adversive descriptio, cui opponitur descriptio vestigii, seu plantæ. *V. Sciagraphia.*

Orthomastica poma, genus malorum, quod refert erectam mammam, ab *ορις*, *rectus*, & *αγσος*, *mamma*. *Plin. l. 15. c. 14.* Mammatum effigie orthomastica mala.

Orthopnæa, *ορις*, difficultas illa spirandi, qua spirari non potest, nisi recte cervicæ spiritus trahatur. ab *ορις*, *rectus*, & *πναι*, *spiro*. *Cels. l. 4. c. 4.* & *Plin. l. 12. c. 20.*

Orthopnolcus, a, um, *adject.* qui orthopnæa laborat, *ορις*, *Plin. l. 20. c. 14.* Mentakrum orthopnolcus efficacissimum.

Orthosthata, ὄρθοστατα, fulcimentum, pila erecta ad aliquid sustinendum. *Plastro, Specione. Vitruv. l. 2. c. 8.*
 Orthragonicus, ὀρθραγονικός, i, n. ὀρθραγονικός, piscis marinus figura tereti, qui grunnire porcorum more dicitur, cum capitur. *Plin. l. 32. cap. 2.*
 Ortivus, ὀρτιός, a, um, adject. orientalis, ad ortum spectans. *Manil. l. 4. v. 189.* Ortivo totidem de cardine duces.
 Ortus, us, m. *nascimento, nascitudo, γένεσις*, nativitas, origo. *Cic. 2. de Leg. c. 2.* Cato ortu Tusulanus fuit, civitate Romanus. *Id. de Univ. Quæ ortum habere, gignique diximus.* Translate usurpatur pro prima corporis cælestis apparitione supra nostrum hemispherium. *Cic. 2. de Div. Ortus occasusque siderum non fieri eodem tempore apud omnes, necesse est.* ¶ Item pro loco illo, in quo Sol oritur. *Cic. 2. de nat. Deor. Spatii immutabilibus ab ortu ad occasum commeans.*
 Ortus, a, um, nom. ex particip. ab orior, *nato. Horat. l. 4. od. 6.* Ortus claris patribus. *Sallust. in Jug. cap. 108.* Ortus ex concubina. *Liv. l. 26.* Loco obscuro, tenuique fortuna ortus. *Id. l. 2. c. 6.* Ortus ejusdem sanguinis. ¶ Dicitur & de sideribus. *Virg. 3. Georg. v. 156.* Sol recens ortus. *Tacit. 1. An. c. 29.* Orto die.
 Ortygia, ὄρτυγία, s, f. inf. maris Ἐγῆς, eadem ac Delos, ab ὄρτυξ, ὄρτυξ, coturnix, quod in ea primum hæc avis visa sit, vel a coturnicum copia. *Virg. 3. Æn. v. 142.* ¶ Item insula circa Siciliam. *Id. ib.*
 Ortygometra, ὀρτυγομετρα, rex coturnicum, major aliquanto, ac nigrior, ab ὄρτυξ, coturnix, & μετρα, mater. *Plin. l. 10. c. 23. v. 694.* Aquilone ergo maxime volant ortygometra duce.
 Ortyx, ὄρτυξ, s, f. ὄρτυξ, plantago, herba. *Plin. l. 21. c. 17.*
 Oryx, ὄρυξ, s, f. ὄρυξ, bestia in Getulia, & unicornis, aliqui capræ non dissimilis, pilo contra aliorum animalium naturam ad caput verso, quæ sub ortum Canalicæ, tanquam ejus fideris adventum præsentans, fixis oculis eam plagam cæli intueretur, ubi primum signum hoc exoritur, eoque conspecto sternutat, & veluti veneranda adorat. De eo *Plinius* differit. *l. 2. c. 40. l. 8. c. 53. l. 11. c. 40. & 46.* & ob figuræ similitudinem, nunc cervis, nunc capris accenset. Idem *Col. facit l. 9. cap. 1.* Nomen est ex eo, quia unicum illud cornu, quod gestat, refert instrumentum illud tollorium, quod Græcis ὄρυξ, ab ὄρυσσα, *facio. Juv. Sat. 11.* Et Getulus oryx hebeti laudissima ferro Cæditur. ¶ Legitur *Oryx*, *igis*.
 Orzyza, ὄρζυζα, s, f. ῥίζο, ὄρζυζα, ὄρζυζα, genus leguminis, in locis palustribus, & uliginosis maxime proveniens altitudine cubitali, folia habens carnosa, porro similia, sed latiora, florem autem purpureum, semen non in spicis, quemadmodum frumenta, sed in paniculis, aut júbis, more milii, aut panici. *Horat. l. 2. Sat. 3. v. 155.* aegedum, sume hoc ptisanarium oryzae.

O A N T E S.

Os, oris, n. *bocca, ὄσ*, Germ. *der mund, das mau*, Gall. *bouche*, Hisp. *boca, boca*, concavum illud, intra quod lingua, & dentes concluduntur. *Cic. 2. de nat. Deor.* Nam cum tribus rebus animantium vita continetur, cibo, potione, spiritu, ad hæc omnia percipiendia os est altissimum. ¶ Per Synecdochen ponitur pro facie. *Cic. 1. Off.* Licet ora ipsa cernere iratorum. ¶ Neque solum de facie dicitur, sed etiam de tota specie, quæ cernitur, & quicquid in aliqua re patet, os dici potest. *Virg. 3. Georg.* Quam si quis ferro potuit rescindere funnum ulceris os. *Id. 2. Æn.* Iato dedit ore fenestram. ¶ Metonymice usurpatur pro impudentia, & temeritate. *Cic. 1. de Or.* Quod tandem os est illius patroni, qui ad causas sine ulla scientia juris audent accedere? Hinc os habere, h. e. verendum, *Cato apud Senec. 2. de ira, c. 38.* ¶ Nonnunquam pro præsentia, & conspectu. *Tac. 3. Hist. c. 77.* Verberibus fœdatus, in ore ejus jugulatur. ¶ Translate dicitur de aditu, vel de angustiis alicujus rei. *Cic. 6. Verr.* Alterum signum in Ponti ore, & angustiis. *Flor. l. 2. c. 17.* Classem vul ipsa ore arbis incendit. Sic os specus apud *Tacit. 4. Ann. c. 59.* Os Tiberis, *Liv. l. 1. c. 33.* ¶ *Ora venarum* dicuntur a *Cels. l. 2. c. 7. & 8.* venæ hæmorrhoides, *l' emorroidis*. ¶ Os subinere, & oblinere alicui, est verba dare, & decipere. *Plaut. Aulul. 4. 6. 2. & Curc. 4. 4. 33.* ¶ Uno ore, h. e. uno omnium consensu. *Ter. Andr. l. 1. 69.* ¶ Habere aliquid semper in ore, pro semper de aliqua re loqui. *Cic. Fam. 6. ep. 19.* ¶ In ore est omni populo, *se ne parla comunemente. Ter. Andr. l. 1. 69.* Sic in ore vulgi verari, *Cic. Verr. 3. e. 46.* in ore, & sermone omnium esse, *Id. Ver. 4.* venire in ora hominum, h. e. celebrem fieri, *Horat. l. 1. ep. 3.* Sic *Tacit. in Agric.* Pœcedatur ore vulgi Agricola. *venis comunemente chieffo. Sic Senec. 7. de Benef.* Jugulare filios in ora parentum, *su gli occhi*. Sic laudare aliquem in os, *Ter. Adelph. 2. 4. 5.* Nulli ledere os. h. e. neminem præsentem ledere. *Id. ibid. 2. 4. 10.* ¶ *Virg. 2. Æn.* ore discordia linguaggi differenti. ¶ Durissimo ore esse, h. e. esse impudentissimum, *Cic. pro Quir.* Et oris durities, h. e. impudentia, *Senec. de constant. Sapient. c. 17.* ¶ Os præbere, est offerre se contumeliosi, convitiis, & verberibus. *Terent. Adelph. 2. 2. 7.*
 Os, os, n. *osso, ὄσ*, Ger. *eine brin*, Gal. *or*, Hisp. *bueffo, ὄσ*, solidamentum corporis, quod nervis natura alligavit, a voce Græca allata. *Cels. l. 8. c. 2.* Omne autem os, ubi injuria accessit, aut vitiatum, aut finditur, aut frangitur. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 55.* Quid dicam de ossibus, quæ subjecta corpori, mirabiles committuras habent, & ad stabilitatem aptas, & ad artus finiendos accommodatas, & ad motum, & ad omnem corporis actionem? ¶ Ossa etiam vocantur lapilli illi, qui in prunis, dactylis, cerasis, similibusque fructibus medium tenent locum. *Suet. in Claud. c. 8.* Olearum, ac palmarum ossibus incessabatur. ¶ Translate offa orationis dicitur orationis corpus, sed tenue, & exile. *Cic. in Bruto.* Atque utinam imitarentur, nec offa solum, sed etiam sanguinem. ¶ Olim usurpatur *Vet. offum, s, f.* & in plur. numero *offua*, pro ossa, teste *Charif. l. 1. Præfati. l. 7.* & legitur aliquando in Inscriptionibus, ut apud *Græter. p. 575. n. 3.* &c.
 Os leonis, s, f. *os leonis*, genus herbarum flore purpureo. *Colum. l. 10. v. 99.* Et hiantis fœva leonis Ora feri.
 Ofca, s, f. *Huefca*, urbs Illergetum, in Hisp. cit. ad Iseulam fl. *Plin. l. 3. c. 1.* Ofce, adverb. V. Ofci.
 Ofcedo, inis, t. *sbadigliamento*, Ger. *da jenen*, Gal. *bailllement*, Hisp. *bocexo, χασμα*, vitium, quo quis facies ofcitat. *Gell. l. 4. cap. 20.* Tenerique eo vitio, quod ofcedo appellatur.
 Ofcen, inis, V. Ofcines.
 Ofcenis, e, ad Ofcam pertinens. *Liv. lib. 34. cap. 10. & 45.* Ofcense argentum. ¶ *Ofcenses, sum*, sunt ejus urbis incolæ. *Cels. l. 1. B. C. c. 60.*
 Ofci, m. 2. pop. Campaniæ, in Latii, & Samnii confinio, qui postea Sidicini vocati sunt, teste *Strabone*, quorum urbs Teanum, sic dicti ab oris fœditate. Apud veteres sermone impuri notantur, ut tradit *Festus ex Turinio*. Unde Ofce, & Volice, tabulari dicuntur, qui Latine nesciunt loqui. *Ofculans pugna* etiam proverbio dicitur, quæties qui victus est, paulo post victor evadit. Hæc *Festus*,

Ofcilla, festa in honorem Bacchi, in quibus homines se per funes jactant. Alii putant Erigones, & Icaris festa. *Festus*.
 Ofcillatio, onis, t. jactatio per funem, Ofcilli ludus. *Fest. V. Ofcillum*.
 Ofcillo, as, se per funem jactare, & præcipitem in os ferri. *Festus*.
 ¶ Ofcillantes ait *Cornificius apud eund.* dici ab eo, quod os celare soliti sint, qui eo genere lufus utebantur propter verecundiam. ¶ Ofcillo, pro percussio, V. *Ofcillo*.
 Ofcillum, n. 2. *bocchina, soquano*, dim. ab os, oris. *Colum. l. 2. c. 10.* Si humor invasit, vermes gignit, qui simul atque ofcilla lupinorum egerunt, reliqua pars enasci non potest. Quod *Colum.* os vocat lupinorum, id *Plin. l. 18. c. 14.* simili translatione vocat umbilicum. ¶ Est præterea ofcillum ludi genus, in quo fune altrinsecus de tigno, arboreve religato, in acre quis libratus subvectatur, *bindolo*. Hoc ludi genus fiebat tanquam sacrificium iis, qui suspensio mortui essent. Nam ofcillatione, sive jactatione per funem optime exprimitur mors suspensioforum. Hinc Ofcillationem Atheniensis instituerunt in Erigones gratiam, quæ se suspenderat. Omnino *Hyginum* adi in *Arctophylacæ*, ubi perspicue rem narrat, item *Varron. apud Serv. in 2. Æn.* ¶ *Festus* dicit, ofcillationem per sex Feriarum Latinarum dies celebrari solitam fuisse, in memoriam, & imaginem vitæ humanæ, in qua altissima interdum in infima deiciuntur, infima in altum efferuntur. *Serv. in 2. Georg.* refert etiam illorum sententiam, qui dicunt, ofcilla membra esse virilia de floribus facta, quæ suspendebantur per intercolumnia, ita ut in ea homines acceptis clausis personis impingerent, & ea ore cillerent, id est moverent, ad risum populo commovendum. *Virg. Georg. v. 389.*
 Ofcilla ex alta suspendunt molliæ quæru, Oraque corticibus fumunt horrenda cavatis. ¶ Ofcilla etiam, parvæ imagunculæ, seu parvæ statuæ erant, quæ arte fictili fingebantur, & venales proponebantur, quibus homines pro fe, atque vici Diti patri, & Saturno piacula faciebant. *Macrobi. l. 1. Saturn. c. 7. & 11.*
 Ofcines, sive Ofcen, ofcinis, f. avis, quæ ore canens facit auspicium, ab os, & cano. Differunt ofcines ab alitibus, quia ofcines ore, alites auspicium faciunt. Prioris generis sunt corvus, cornix, noctua, posterioris buteo, sanqualis, &c. Picus autem Martius, Feroniusque, quia & cantu, & volatu faciunt auspicium, inter ofcines, & alites reponuntur. *Fest. & Plin. l. 10. c. 19. Horat. l. 3. od. 27.* Ofcinenorum corvum prece fuscitabo. V. *Ales*.
 Ofcînium, i, n. *oviancus*, augurium avium. *Cic. 2. de Leg. c. 9.* Fulgura, atque ofcina pianto. Alii leg. *ofcista*.
 Ofcitantibus, a, um, adject. ofcicans, inertizæ plenus. *Sidon. lib. 2. ep. 2.* Discipulis exponere ofcitantibus ordiris. Legitur etiam in *titulo capit. 20. l. 4. apud Gell.*
 Ofcicans, antis, o. particip. ob ofcito. *Cic. in Brut.* Vide ofcitantem judicem, loquentem cum altero. ¶ Translate ponitur pro otioso, & negligenti. *Cic. 1. de nat. Deor.* Quæ Epicurus ofcicans hallucinatus est. *Id. 2. de Or. c. 33.* Et istam ofcitantem, & dormientem sapientiam Scævolarum, & cæterorum beatorum otio concedamus.
 Ofcitantur, adv. *pigramente, ἄσπουδως*, negligenter. *Cic. in Bruto, c. 80.* Tam solute egiffet, tam leniter, tam ofcitantur.
 Ofcitatō, onis, f. ofcitantis actus. *Plin. l. 7. c. 6.* Ofcitatō quidem in enixu lethalis est. *Martial. l. 2. epigr. 6.* longas trahere ofcitationes. ¶ Translate de libellis negligenter scriptis. *Stat. l. 4. silv. 9. vers. 10.* Sed Bruti senis ofcitationes, De capta miseri libellionis.
 Ofcilo, as, avi, atum, n. 1. *sbadigliare, ὄσ*, Ger. *jenen*, Gal. *bailler*, Hisp. *bocexar, χασμαζομαι*, est os totum aperire, ut fit præ somno, aut tædio, ab ore ciendo, hoc est commovendo. *Donat. in And. a. 1. sc. 1. Gell. l. 4. c. 20.* Et in jure stans clare nimis & sonore ofcitatavit. ¶ Translate ponitur pro aperiri. *Plin. l. 16. c. 24.* Sed omnium folia quotidie ad Solem ofcitant.
 Ofcitor, aris, d. 1. idem ac ofcito. *Aust. ad Her. lib. 4.* Cum etiam majores calamitates impendere videantur, fedetis, & ofcitamini. Adde *Plaur. Men. 5. 2. 80.*
 Ofculabundus, a, um, adject. ofculans. *Sueton. in Vitell. c. 2.* Detrahit foculum dextrum gestavit assidue inter togam, tunicalque, nonnunquam ofculabundus.
 Ofcûlans, antis, particip. *Cic. in somn. Scip. c. 3.* Ille me complexus, atque ofculans. *Plaut. Mil. 2. 3. 67.* Eam me vidisse ofculantem cum alieno viro.
 Ofcûlanus, a, um, adject. ab Ofcis. V. Ofci.
 Ofculationis, onis, f. *baciamento, φιλίαι*, actus ofculandi. *Cic. pro Cal. c. 20.* Sed etiam complexu, ofculatione, aquis, navigatione, &c.
 Ofcûlo, as, 2. 1. idem ac ofcûlor, apud vet. *Ticin. apud Non. c. 7. n. 77.* Laudor, quod ofcûlavi privignæ caput.
 Ofcûlor, aris, atus sum, d. 1. *baciare, ὄσ*, Ger. *kneffen*, Gal. *baifer*, Hisp. *befar, φιλία*, est dare ofculum. *Cic. pro Mur.* Filium mater ofculata est. *Id. Verr. 6. c. 43.* Venerari & ofculari.
 Ofcûlum, li, n. *bocchina*, Germ. *ein muendlein*, Gall. *bouchette*, Hisp. *boca pequena, σφουγγιον*, parvum os. *Petrone. in Satyr.* Ofculum, quale Praxiteles habere Dianam creditit. ¶ Metonymice pro suavio, sive basi accipitur. Nam basiano os coarctamus, atque minuius, & quasi ex ore ofculum facimus. Ofculum, basium, & suavium *Donatus* ad *Ter. Eun. 3. 2.* his verbis distinguit, Ofcula ofculosorum, sunt, basi pudicorum affectuum, suavia libidinum, vel amorum. Sed discrimen id non observatur. *Cic. Art. l. 11.* Et ad ofculum Atticæ possum currere. *Ovid. 1. de Arte.* Ofcula qui lumpsit. *Plin. l. 14. c. 13.* Ofculum dare. *Virg. 1. Æn.* Ofcula figere alicui. *Id. ibid.* Ofcula libare. *Ovid. 2. Metam.* Jungere ofcula. *Tacit. 15. Ann.* Fatigare dextram ofculis.
 Ofcus, a, um, quod ad Ofcos spectat. *Cic. l. 7. Fam. ep. 1.* Non enim te puto Græcos, aut Ofcos ludos desiderasse, præsertim cum Ofcos ludos vel in Senatu vestro spectare possis, idest, impudicum, & superbum Senatorum sermone. *Virg. 7. Æn.* Ofcorumque manus. *Propert. l. 4. eleg. 2.* Tellus Ofca.
 Ofi, orum, m. Germaniæ populi, qui nunc sunt pars Ducatus Silesiæ. *Tacit. de Ger. c. 28. & 43.*
 Osi, ris, vel idis, m. *Osius*, Jovis filius ex Niobe Phoronei filia. Successit Phoroneo in Regnum Argivorum. Postea tamen Ægialeum fratrem præfecit Regno Achajæ, & ad Ægyptios transtretavit gloriæ desiderio. Quos cum subegisset, Isidem (quæ & Io vocabatur) Inachi primi Regis Argivorum filiam duxit uxorem. Ubi, cum illa literas, Ofiris varias artes Ægyptios docuisset, uterque divinos honores meruit. Ferunt, Ofirim apud Ægyptios infitionem, & aratrum, vinique usum primum reperisse, aliaque nonnulla. *Tibullus lib. 1. Eleg. 8.* Primum aratra manu solerti tecit Ofiris. ¶ A Sityphone Ægyptio, vel (ut *Servius* ait) a Thyphone fratre clam ofcisus, ab Iside iudicatus est. Tandem apud Phialam, juxta Syenen, laceratus repertus est. Curavit eum Isis sepeliendum in Abato, insula ejus paludis, quæ Memphi proxima est, quam etiam Stygem, idest mærorem appellavit, nec nisi Sacerdotes certis diebus, eoque mitratos eo accedere voluit. Sed cum apparuisset Ægyptiis deinde bos quidam, Ofirim putarunt, adoraveruntque ut Deum, & vocaverunt Apim, idest bovem, eo-

eorum lingua. Deinde dictus est Serapis. Sed aliqui dicunt, Osirim Ægyptus Solem fuisse, Iſim Lunam. *Gell. l. 20. c. 8.* Plutarchus in quarto in Iſim, & Osirim commentario. *Juvenal. ſat. 8. v. 29.* Exclamare liber, populus quod clamat Osiri invento.

Osiris, f. 3. herba, ramulos ferens nigros, tenues, lentos, & in eis folia nigra eculini, femeneque in ramulis nigrum initio, deinde colore mutato rubefcens. Vulgus Herbariorum linarium vocat. *Plin. l. 27. c. 12.*

Osirtes, m. l. *ſcripsit*, ab Ægyptiis dicitur herba, quam cynocephalium vocant, hoc est canis caput, quod canino capiti fit ſimilis. Tradunt, ſiquis eam totam eruat, ſtatim mori. *Plin. l. 30. c. 2.*

Oſmen, pro omen, &

Oſnamentum, pro ornamentum, dicebant Veteres. *Varr. l. 5. de L. L.*

Oſor, oris, m. qui odit. *Argumentum Panuli Plautini.* Oſor mulierum. *Pacat. in paneg. Theodoſ. c. 20.* Regi nominis Brutus oſor.

Oſpicor, aris, pro auſpicor dicebant Veteres, ex commercio vè au, cum o, ut in *cola*, ploſtrum, explodo videre eſt. *Diomed. l. 1. pag. 378. Pufch. ubi & Claudii Quadrigrari exemplum aſfert.*

Oſprios, *ὄσπριος*, q. d. leguminarius, vox græca ab *ὄσπριον*, legumen. Titulus eſt libri 5. Apicii, quia in eo de leguminibus condiendis, pulmentisque faciendis agitur.

Oſſa, *ὄσση*, f. *Monte Caſſio*, al. *Oliva*, mons excelsus Theſſaliæ, Pelio, & Olimpo attingit. Poetæ ſabulantur, olim fuiſſe conjunctum Olympo, Hercules autem opera abſciſſum ab ea parte, ubi Peneus fl. per Tempe fuit. Ajunt etiam, unum eſſe ex iis montibus, quibus coacervatis Gigantes in Cælum ascendere conati ſunt. *Virg. Georg. 1. Ter tunc comati imponere Pelio Oſſam. Ovid. 1. Faſt. v. 307.* non ut ferat Oſſam Olympus, ubi græca terminatione uſus eſt.

Oſſæus, a, um, *ὄσσηος*, ex Oſſa. *ſtrat. l. 12.* Nec Oſſæ bello cecidere bimembres. id eſt Centauri, qui Oſſam incollebat.

Oſſe, is, n. idem ac os, oſſis. Ita declinabant olim *Varr. & Titin.* teſte *Charif. lib. 1.*

Oſſeus, a, um, *di oſſo*, *ὄσσηος*, Ger. *beiner*, Gal. *d' os*, Hiſp. *de hueſſo*, *ὄσσηος*, quod ex oſſibus eſt. *Col. l. 5. c. 11.* Deinde unum tenuem terrem, vel oſſem inter corticem, & materiam demittito. *Juven. Sat. 5. v. 53.* nigri manus oſſæ Mauri. h. e. macra.

Oſſiculatim, adv. minutatim. *Cacil. apud Non. c. 2. n. 609.* Oſſiculatim Parmenonem devia licet legant.

Oſſiculum, i, n. *ὄσσηον*, dim. ab *os*, oſſis. *Gell. l. 6. c. 1.* Ut tenuiſſimis, minutiffimisque oſſiculis caput compingeret. Adde *Plin. l. 30. c. 15.*

Oſſitragus, a, um, qui oſſium tractura debilitat quempiam. *Caſſ. Severus apud Sen. l. 5. Contr. 33.* In quemque ſæviens oſſitragus iſte alterius brachia amputat, alterius enervat. ¶ *Oſſitragus* etiam, & *oſſitragus* dicitur aquilæ quoddam genus, a frangendis oſſibus, quia, teſte *Iſid. l. 12. c. 7.* oſſa ab alto demittit, & frangit. *Plin. l. 30. c. 7.* Unum eſt oſſitrago inſtelium mirabilis natura, &c. *Lucr. l. 5. v. 1078.* Accipitres, atque oſſitragæ.

Oſſilago, inis, f. Dea oſſium ſolidatrix, quæ ſc. infantibus oſſa durat, & ſolidat. *Arnob. l. 4. V. Oſſipagina.*

Oſſipaga. V. Oſſipagina.

Oſſipagina, *ὄσση*, f. eadem quæ Oſſilago, quod pangat, ſive, ut antiqui loquebantur, pagat puerorum oſſa. *Arnob. l. 3.* Nulla Pomona, nulla Oſſipaga, nulla Populonia &c. Alii leg. *Oſſipanga*, & *Oſſipaga*, quemadmodum & *l. 4.* ubi ait: Quæ durat & ſolidat infantibus parvis oſſa, Oſſilago eſſe memoratur.

Oſſuaria, *ὄσση*, f. vel

Oſſuarium, ii, n. 2. *ὄσσηον*, cella, in qua reponebantur oſſa ejus, in cujus locum aliud cadaver reponeretur, ab eo veterum more, quo oſſua dicebant pro oſſa, ut ex *Terenzio*, *Gellio*, *ſepulchra*, & antiquis Inſcriptionibus conſtat. *Ulp. l. ſi ſepulchra*, *ſi de ſepul. viol. Celfus* ſcribit, ſtatuum ſic eſſe monumenti, ut oſſuaria. Aliqui legunt *oſſuarium*. ¶ Oſſuarie cellæ leguntur in quibuſdam vet. Inſcriptionibus. teſte *Voff. in Etymol. & Fabretti. p. 16.*

Oſſuſus, a, um, adject. oſſibus plenus. *Veget. de re veterin. l. 2. c. 13.* Loci oſſuſi, & commiſſurales.

Oſſium, i, n. V. Os, oſſis.

Oſtendo, is, di, ſum, vel tum, a. 3. *dimoſtrare*, *ὄσση*, Ger. *uweiſſem*, Gal. *monſtrer*, Hiſp. *enſenar*, *ὄσσηναι*, demonſtro, ex *ob*, & *tendo*. Nam veteres dixere oſtendo. Alii ab *os*, & *tendo* derivant. In ſupino olim non tantum oſtenſum, ſed etiam oſtenſum fecit, ut *Præſt.* probat ex illo *Varr. l. 3. Rev. Div. Salute oſtenta.* & hoc *Catonis pro L. Cæſare ad Populum*, Quod ego me ſpero oſtenſurum. *Cic. 3. Verr. Et os ſuum Populo R. oſtendere auderet. Terent. Adelph. 1. 2. 25.* Te plura in hac re peccare, oſtendam. *Cic. Verr. 6.* Tum ſpem, tum metum oſtendere. ¶ Oſtendere ſe, *ſaſi conſecrare. Terent. Eun. 2. 3. 15.* Nunc te oſtendes, qui vir ſies. *Cic. ad Q. Fr. Conſules ſe optime oſtendunt. h. e. optime ſe gerunt.* ¶ *Sueton. in Calig. c. 44.* Ut ſe acrem & ſeverum hunc oſtenderet. *Pædæ. ſab. 14. l. 1.* Dum vult vocem oſtendere. h. e. oſtendere. *Nepos in Ageſil. c. 1.* Ut oſtendimus ſupra. h. e. narravimus. ¶ Oſtendere aciem, vel copias, eſt in pugnam educere, Græcis *διῆμναι* *διῆμναι*, *Liv. l. 29. c. 7. Serg. Galba ad Cic. Fam. 10. ep. 30. Caſ. l. 1. B. Civ. & al.*

Oſtentionales milites dicuntur apud *Lamprid. in Alexand. c. 33.* qui ad oſtentionem & pompam Principem comitabantur, non pretioſis, ſed ſpectioſis veſtibus ornati.

Oſtenſor, oris, m. qui oſtendit. *Tertull. Apolog. c. 11.* Novæ frugis auſtor, quia inventor, & oſtenſor.

Oſtenſus, a, um, nom. particip. *moſtrato. Terent. Phorm. 5. 4. 7.* Oſtenſa ſpes. *Lucan. l. 2. v. 192.* Cædes Syllæ oſtenſa.

Oſtentamen, inis, n. oſtentatio. *Prudent. Pſychom. v. 204.* Mens inſtructa nullo oſtentamine. Adde *Tertull. adverſ. Gnoſt. c. 13.*

Oſtentarius, ii, m. oſtentorum interpres, ut oſtentarius Thufcus, apud *Macrobi. l. 3. Saturn. c. 7.*

Oſtentatio, onis, f. *vanto*, *ὄσση*, Ger. *beſſere*, Gal. *vanteur*, Hiſp. *oſtentatio*, *ὄσσηναι*, jactantia, venditatio. *Cic. 2. de Orat. c. 81.* Ingenuo oſtentationis vitanda eſt ſuſpicio.

Oſtentatitius, a, um, adject. ad oſtentationem compoſitus, ut oſtentatitia virginitas, apud *Tertull. de virg. veland. c. 3.*

Oſtentator, oris, m. *vanteur*, *ὄσση*, Ger. *pranger*, Gal. *vanteur*, Hiſp. *oſtentador*, *ὄσσηναι*, jactator. *Auſt. ad Her. l. 4. c. 50.* Oſtentatorem pecunioſum deſcribere. *Liv. l. 1. Oſtentator factorum.*

Oſtentatorius, a, um, adject. oſtentatitius, ut oſtentatoria novitas, *Martian. Capell. l. 2.*

Oſtentatrix, icis, f. quæ ſe oſtendat. *Apul. Apolog.* Quam immodica ſui oſtentatrix. *Prudent. Pſychom. v. 439.* Pompa oſtentatrix vani ſplendoris.

Oſtentatus, a, um, *ἐπιδεικνύμενος*, oſtenſus. *Ter. Eun. 3. 5. 56.* An ego occaſionem mihi oſtentatam amitterem?

Oſtento, as, avi, atum, a. 1. *moſtrare*, *ὄσσηναι*, frequentativum ponitur pro ſimplici oſtendo. *Plaut. Aut. Altera manu tert lapidem, panem oſtentat altera. Cic. Fam. 4. ep. 14.* Cujus exitus ex altera parte cæ-

dem oſtentat, ex altera ſervitutum. ¶ Periculum capitis alicui oſtentare, eſt minari mortem. *Cic. pro Cluent.* Qui ſibi delationem nominis, & capitis periculum oſtentarat. ¶ Oſtentare alicui jugulum pro capite alterius, eſt exponere ſe periculo vitæ pro altero. *Cic. Att. l. 1. ep. 16.* Ut aperte jugula ſua pro meo capite Clodio oſtentarent. ¶ Sæpe eſt cum jactantia, & gloriandi cauſa oſtendere, venditare, præ ſe terre, *vanteur*, Ger. *zeigen*, Gal. *ſevanter*, Hiſp. *oſtentar*, *ὄσσηναι*. *Cic. pro Catil.* In aliis rebus ſe oſtentent. *Id. l. 1. Fam.* Quid me oſtentem, qui &c. *Auſt. ad Her. l. 2.* Ingeniſque venditandi, & memoriz oſtentandæ cauſa. *Ter. Eun. 3. 2. 30.* Cicatrices oſtentare.

Oſtentum, i, n. *moſtro*, *ὄσση*, Ger. *ein vunderzeichen*, Gal. *monſtre*, *prodige*, Hiſp. *monſtruo*, *prodigio*, *τίμας*, monſtrum, prodigium. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 42.* Prædictiones, & præſenſiones rerum futurarum quid aliud declarant, niſi hominibus ea, quæ ſunt, oſtendi, monſtrari, portendi? ex quo illa oſtenta, monſtra, portenta, prodigia dicuntur. *Id. Verr. 6. c. 49.* Cum magnorum periculorum metus ex oſtentis portenderetur. *Juſton. in Veſpaſ. c. 5.* Jampridem ſibi per hæc oſtenta conceptam in ſpem imperii venit. *Liv. l. 36.* Procurare oſtenta.

Oſtentus, us, m. *beſſa*, *dileggiamento*, *χάδον*, irriſio. *Tac. l. 1. Ann. c. 19.* Corpora extra vallum abjecta oſtentui, *Salluſt. Jug. c. 24.* Ut Jugurthæ ſcelerum oſtentui eſſem. ¶ Item oſtentatio. *Id. ib.* Illa deditioſa ſigna oſtentui eſſe credere. h. e. in ſpeciem ficta.

Oſtentus, a, um, *ἐπιδεικνύμενος*, demonſtratus, partic. ab oſtendor, apud vet. *Cato de R. R. c. 6.* Qui in ventum Favonium ſpectabit, & Soli oſtentus erit. *Pæcuvius apud Feſt.* In ipſo tempore oſtentum ſenem.

Oſtia, *ὄσση*, f. *Oſſia*, urbs alias Latii, nunc Campaniæ Romaniæ, condita ab Anco Martio, ad oſſia Tyberis, in ora maris Tyrheni. *Feſtus*: Oſſiam urbem condidiſſe Ancus Martius rex, & terminio appellaffe vocabulo fertur. *Liv. l. 1. c. 33.* In ore Tiberis Oſſia urbs condita. ¶ *Scribitur & Hoſtia.*

Oſtiarium, ii, n. tributii genus, quod oſtiorum nomine pendebatur. *Ceſ. l. 3. B. Civ. c. 37.* Columnaria, oſtiaria, frumentum, vecturæ imperabantur. *Cic. 3. Fam. ep. 8.* exactionem oſtiorum vocat.

Oſtiarius, ii, m. *portinajo*, *ὄσση*, Ger. *poſtener*, Gal. *portier*, *huiffier*, Hiſp. *portero*, *ὄσση*, oſtii cuſtos, oſtii cuſtos. *Plin. l. 12. c. 14.* Præter hos & cuſtos, ſatellitique, & oſtarii, & miniſtri populatur.

Oſtiatum, adv. *ad porta per porta*, Ger. *von hauſſ zu hauſſ*, Gal. *d' huis en huis*, Hiſp. *de puerta en puerta*, *κατὰ οἴκους*, per ſingula oſſia. *Quintil. l. 5. c. 10.* Nec ſectanda ſingula, & velut oſtiatum pulſanda. ¶ Accipitur etiam pro ſingulatum. *Cic. 6. Verr. c. 22.* Uno imperio oſtiatum totum oppidum compilarit. id eſt per ſingulas domos. ¶ Item pro nominatum. *Cic. 6. Verr. c. 24.* Dum ego hoc crimen agam oſtiatum.

Oſtienſis, & Hoſtienſis, ſe, adject. ad Oſſiam pertinens, ut Oſtienſis ora, *Plin. l. 9. c. 17.* & Oſtienſis portus, *Id. ib. c. 6.* ¶ Oſtienſis porta, una ex portis, Urbis Romæ Oſſiam ducens, nunc porta d. S. Paolo. Inde via Oſtienſis incipit.

Oſtigo, ignis, f. V. Mentigo.

Oſtiolum, li, n. *uſciolo*, exiguum oſtium. *Plin. l. 19. c. 8.* Adeo ut oſtiola olitoria ex his factitari cæperint.

Oſtium, ii, n. *porta*, *uſcio*, *ὄσση*, Ger. *ein thuer*, Gal. *porte*, *huis*, Hiſp. *puerta*, *ὄσση*, porta, janua. *Cic. 2. de Or.* Eique ab oſtio quærenti anicula diſſiſſet, domi non eſſe. *Juvenal. Sat. 9. v. 105.* Jungere oſſia. h. e. claudere. ¶ Oſtium item, vel oſſia, orum, *bocca di fiume*, *ἐκβάλλω*, dicitur per translationem de fluviorum patentibus aditibus, per quos in mare exonerantur. *Cic. pro L. Man.* Ut vos, qui modo ante oſtium Tyberinum claſſem hoſtium videbatis, iſi nunc nullam intra oceani oſtium prædonum navem eſſe audiat? ¶ Item de portuum anguſtiſſis faucibus. *Virg. 7. Æn.* Aut portum tenet, aut pleno ſubit oſſia velo. *Cic. 7. Verr.* Propter ipſum introitum, atque oſtium portus. ¶ Oſſia, abſolute pro oſſis Tiberis, ubi Oſſia urbs. *Juven. ſat. 11. v. 49.* Qui vertere ſolum, Bajas, & Oſſia currunt.

Oſtocolopus, i, m. qui oſtium dolore laborat. *Serenus Sammon. c. Subitan. do- lori, febrili*, &c. Oſtocolopon lento conductit melle perungi.

Oſtracitas, *ὄσση*, m. l. idem ac oſtracites. *Plin. l. 37. c. 10.*

Oſtracismus, i, m. *ὄσσηναι*, genus relegationis apud Athenienſes, id eſt exilium annorum decem, ab *δενυκτοῦ*, *τεſſa*. Teſtula enim inſcriptum ferebant nomen ejus, quem exterminare volebant. Diſſerit ab exilio, quod ſebat ob flagitia, oſtracismus, quod nimia potentia ſuſpecta eſſet. Præterea eorum, qui exilio damnati erant, bona publicabantur; iis vero, qui per teſtulum a civitate erant ſummoti, pecuniam populi non adimebat. Præterea oſtracismo damnatis tempus, & locus præſcribatur, ii autem qui exulabant, neutrum horum habebant. *Nepos in Cimone. c. 3.* Teſtarum ſuffragiis, quod illi oſtracismo vocant, decem annorum exilio multatus eſt.

Oſtracites, *ὄσση*, m. *ὄσσηναι*, gemma ſteſacea, ab oſtrei ſimilitudine. Duplex eſt, altera ſimilis achate, niſi quod achates politura pingueſcit, altera tam dura, ut aliz gemmæ fragmentis ejus ſcalpantur. *Plin. l. ult. c. 10.* ¶ Item lapidis genus, teſtæ ſimilitudinem habens, cujus uſus eſt pro pumice ad lævigandam cutem. *Plin. l. 36. c. 19.*

Oſtracium, ii, n. onyx gemma. *Plin. l. 32. c. 10.*

Oſtreæ, *ὄσση*, f. idem ac oſtreum. *Gell. l. 20. c. 7.* Oſtreæ cum appoſitæ fuiſſent, & multæ quidem, ſed inuberes, macræque eſſent. *Metell. apud Macrobi. l. 2. Saturn. c. 9.* Echinos, oſtreas crudas, quantum vellent.

Oſtrearium, ii, n. ubi oſtreæ vivunt, & reperiuntur. *Plin. l. 9. c. 51.* Nuper compertum eſt in oſtreariis, humorem his ſatificum lactis modo eſſuere. *Macrobi. 3. Saturn. c. 15.* Sergius Orata primos oſtreæ in Bajano locavit.

Oſtrearius, a, um, quod ad oſtreæ ſpectat, ut Oſtrearius panis, quo veteres cum oſtreis veſci ſolebant. *Plin. l. 18. c. 11.* Panis ipſius genera proſequi ſupervacaneum videtur, alias ab obſonius appellati, ut oſtrearii.

Oſtreatus, a, um, *duro*, *aſpro*, *ὄσσηναι*, durus, atque aſper. *Plaut. Pan. 1. 2. 186.* Itaque jam quaſi oſtreatum tergum ulceribus geſtito.

Oſtreſus, a, um, adject. oſtreis abundans. *Auſtor Priap. carm. 77.* Cyzicicus oſtreoſa. *Catull. in Priap. carm. 18.* Helleſpontia cæteris oſtreoſior oris.

Oſtreum, i, n. *oſtrica*, Ger. *maſſcheln*, Gal. *huître*, Hiſp. *oſſia*, *ὄσση*, generale nomen eſt ad omnes eos piſces, qui teſtam habent aſperam, & ſcabram. *Cic. 2. de Div.* Oſtreſque, & conchyliis omnibus contingere, ut cum Luna pariter creſcant, pariterque decreſcant. *Plin. l. 32. c. 6.* Peculiariter vero contra leporis marini venena, & oſtreæ adſervantur.

Oſtriogon, inis, f. genus herbæ, de qua *Apul. de herb. c. 28.*

Oſtricolor, oris, o. purpureus. *Sidon. carm. 5. v. 18.* Oſtricolore pepli textus.

Oſtrifer, ra, rum, oſtreis abundans. *Virg. 1. Georg. v. 207.* Pontus, & oſtriferi fauces tentantur Abydi. Adde *Lucan. l. 9. v. 959.*

Oſtrinus, a, um, *ὄσσηναι*, oſtro tinctus, oſtri colorem habens. *Propert. l. 3. eleg. 11.* Et Tyros oſtrinos præbet Cadmea colores. *Id. l. 1. eleg. 14.* Oſtrinus torus.

Oſtrogothi, orum, m. Gothi ad Orientem incoleſtes. *Claudian. l. 2. in Eutrop. v. 133.* Oſtrogothis colitur, miliſique Gruthun. ¶ ▲

Trebell. Poll. in Claud. cap. 6. dicuntur *Austrogothi*.
 Ostium, n. 2. ostro, *πορπύρα*, *πορπύρα*, Ger. *meerschneckenfarbe*, Gal. *pourpre, escarlate*, Hisp. *purpura*, *ογρανα*, *πορπύρα*, sanies illa, vel liquor, qui ex ostreis, seu conchyliis, seu purpulis, seu muricibus eximitur ad pretiosarium lanarum insecturam, & color ille, qui ex hac sanie conficitur. *Plin. l. 9. c. 36. & 37.* videtur distinctas facere species, conchylium, purpuram, muricem. Similiter *Nonius* ostrinum colorem distinguit a colore muricis, quod ille sit subrubens, hic sanguineus. Sed hæc a scriptoribus confunduntur. Et fane ostrum, ut de ejus natura tradiderunt Scriptores, non habet in omnibus locis quibus nascitur, unius generis colorem, sed Solis cursu naturaliter temperatur. Itaque quod legitur in Ponto, & Gallia, quia hæc regiones sunt proximæ ad Septentrionem, & Occidentem, invenitur lividum: quod autem legitur ad Æquinotialem, & Orientem, invenitur violaceo colore: quod vero Meridianis regionibus excipitur, rubra procreatur potestate, ut ait *Vitruv. l. 7. c. 13.* ubi rationem etiam tradit ostrini coloris conficiendi. *Virg. 5. Æn. v. 111.* Vestes ostro perfusa. *Id. Æn. 11. v. 704.* stratoque super discumbitur ostro. h. e. lectis purpureis. *Sever. in Ætæ, v. 332.* Purpureoque rubens surgat aureus ostro.
 Ostrea, æ, f. 1. ostrys, yos, f. 3. arbor materia dura, atque firma, similitis fraxino cortice, & ramis, & folio pyri, paulo tamen longioribus, crassioribusque, ac rugosis incisuris, quæ solitaria nascitur circa saxa aquosa. *Plin. l. 13. c. 21.* Gignit arborem ostryn, quam & ostryam vocant &c.
 Ostrus, & } V. Odi.
 Osus, participia. }

O A N T E T.

Otacula, æ, *ὀτακόσμη*, ab *ὄτις*, *otus*, *auris*, & *ἀκρω*, *audire*, apud *Apulejum de Mundo* est emissarius, clam aliorum sermones captans *spia*.
 Otho, onis, m. L. *Procius* Otho trib. pleb. legem theatralium tulit, qua quatuordecim gradibus orchestre proximis equestris ordini assignatis, cautum est, ut pauperes secreti a divitibus spectarent. *Juven. Sat. 3. vers. 159.* Sic libitum vano, qui nos distinxit, Othoni. ¶ *M. Sallivius* Otho octavus R. Imperator post Galbam, tertio imperii mense a Vitellio ingenti clade apud *Bedriacum* affectus, se ipsum pugione transfixit. Ejus vitam habes apud *Sueton*.
 Othotte, es, herba in Syria nascens, similibus erucae, flore croci. *Plin. l. 29. cap. 12.*
 Othonianus, a, um, ad Othonom pertinens, ut Othonianæ partes, *Tacit. 2. histor. c. 33.* Othoniani duces, *Id. ibid. c. 24.*
 Othrys, m. 3. *Delachia*, mons Theffalæ ingens, qui contra *Ossam* in *Mergerit*, sedes Centaurosum. *Virg. 7. Æn. Lucan. l. 6.*
 Othrysius, a, um, adject. ab Othry. *Martial. l. 10. epigr. 7.* Quicumque Othrysius bibunt pruinis.
 Otia, æ, f. piscis marinus, e genere ostrearum, ab *ὄτις*, auricula. *Plin. l. 32. c. 11.*
 Otis, idis, f. *otus*, avis est, quam Hispani avem tardam vocant, teste *Plin. l. 10. c. 22.* damnata in cis propter malum odorem, quem emissa ex ejus ossibus medulla reddit. V. *Harduin*.
 Otium cum derivatis V. *Ocium*.
 Otus, i, *otus*, noctua aurita, bubone minor, noctuus major, quam quidam Latine *afonem* vocant; avis parasita, & quodam genere saltatrix. *Plin. l. 10. c. 23.* V. *Harduin*. ¶ Est præterea Otus nomen Gigantis, Ephialtis fratris. *Virg. in Cui. v. 234.* vincit sedet inmanis serpentibus Otus. V. *Alocus*. ¶ Scribitur & *Oetus*.

O A N T E V.

Ovalis, & le, o. 3. quod ad ovationem spectat, ut Ovalis corona, quæ ex myrto fiebat, qua donabantur Imperatores, qui ovantes urbem introibant, neque iusti triumphi honorem meriti videbantur. *Gell. l. 5. c. 6.*
 Ovans. V. *Ovo*.
 Ovanter, adv. ovando, exultando. *Tersull. advers. Valent. c. 28.* Prope- re, & ovanter accurrat.
 Ovatio, onis, f. *trionfo minore*, *θριαμβος ἡλάττω*, minor triumphus, cum belli duces, rebus quidem prospere gestis, non tamen ita magnis, ut iusto triumpho dignæ essent, ex S. C. pedites, vel, ut aliis placet, uno equo vecti urbem ingrediebantur, myrteam coronam, quam ob id ovalem vocabant, in capite gestantes, & a Plebeis, vel ab Equitibus Romanis deducebantur in Capitolium, ibique ovem immolabant. *Serv. in 4. Æn.* Ovandi autem, & non triumphandi, teste *Gell. l. 5. c. 6.* causæ erant, cum aut bella non diti erant indicta, neque cum iusto hoste gesta, qualia erant, quæ adversus piratas, & servos fugitivos aliquando suscepta leguntur, aut quoties deditione repente facta victoria citra magnam sanguinis effusionem contigerat. Ob quam etiam causam coronam ovalem ex myrto, quæ arbor Veneri est sacra, conficiebant, quod incrementa hujusmodi victorias Venereas potius judicabant, quam Martias. ¶ Ovatio item, *ὄσπις*, tempus est, quo gallinæ ova faciunt, dictum ea forma, qua pullatio, mellatio, &c. *Plin. l. 29. c. 3.* Tanquam congruere ovationem etiam serpentium hamani sit arbitrii. Alii legunt *operationem*.
 Ovatus, us, ovantium, & exultantium lætus clamor. *Valer. Flac. l. 6. v. 18.* Hinc barbarici glomerantur ovatus.
 Ovatus, a, um, ovato, *fatto in forma d'ovo*, *ὄσπις*, quod est in similitudinem ovi factum. *Plin. l. 15. c. 21.* Aliis turbinatio pyri, aliis ovata species, ceu malorum aliquibus. ¶ Item quod diversis coloris maculis variegatum est, ovi speciem referentibus. *Plin. l. 35. c. 1.* Ut ovatus esset lapis Numidicus, & purpura distingueretur Sinnadicus. ¶ Est etiam particip. ab ovo, as. *Perj. sat. 2. v. 55.* auro sacras quod ovato Perducis facies. h. e. triumphato, victoria acquisito. Sunt qui aliter explicant. V. *Interpretes*.
 Oufentina, vel Ufentina, Tribus Romana erat in Latio, sic dicta ab Ufente Ruvio agri Prævernatis. Facta est A. U. 435. una cum Falerina.
 Oviaria, æ, f. *greggia di pecore*, *οἰσθία*, ovium multitudo. *Var. in prol. 2. de R. R.* Quod & ipse pecuarias habui grandes, in Apulia oviarias, & Reatino equarias.
 Oviarius, vel oviarius, a, um, *οἰσθιαρὸς*, quod ad ovem spectat. *Colum. l. 7. c. 6.* Et quoniam de oviario satis dictum est, ad caprinum pecus nunc revertat. Al. leg. *oviaris*.
 Ovicula, æ, f. *οἰσθία*, parva ovis. Hinc Q. Fabius Cunctator apud *Aurel. Victor. de Vir. illust. c. 21.* ovicula dictus est, a morum clementia. *August. de doct. Crisost. l. 3. c. 21.* Oviculam exhibuit manducandam.
 P. O. idiu. Nifo, Poeta Latinus, Sulmone natus, quæ urbs est in Pelignis, ex Equetrili Nasorum familia, Hircio, & Panfa Coss. 14. Cal. Apr. Romæ edacatus, & liberalibus disciplinis institutus est. Multa scripsit, quæ adhuc læte omnia extant. Ab Augusto in Pontum rele-

gatus, anno ætatis 50. quod ad Juliam ejus filiam sub Corynæ nomine lascivas de amoribus elegias scripsisset, Tomis novem post annis morore extinctus est, ibique sepultus.
 Ovilis, is, n. *ovile*, *stalla di pecore*, *οἰσθία*, Ger. *einschaffstall*, Gal. *bergerie*, Hisp. *apisco*, de *ovejas*, *οἰσθιαρὸς*, locus, in quo oves morari solent. *Ovid. 1. Trist. eleg. 5.* Incusoditum captat ovile lupus. ¶ Præterea ovile locus erat Romæ in Campo Martio, cancellis conclusus, quo populus Romanus suffragia laturos concluderebatur, sic dictus a similitudine. V. *Rofin. l. 6. Antiquit. Romanæ. c. 14.* Huc spectat illud *Lucan. l. 2. v. 197.* de cæde Syllæ, quæ illo in loco facta fuit: Tum flos Hesperiae, Latii jani sola juvenus Concidit, & miseræ maculavit Ovilia Romæ. ¶ Dicitur etiam de stabulo caprarum. *Ovid. 13. Met. v. 828.* Sunt quoque, par ætas, aliis in ovilibus hædi.
 Ovilio, onis, m. opilio, ovium custos. L. *Fundi, ff. de fund. instr. legas*.
 Ovilis, le, adject. ovillus, ut ovillina caro, *Theod. Priscian. de Diet. c. 6.*
 Ovilinus, a, um, adject. ovillus, ut ovillina caro, *Theod. Priscian. de Diet. c. 6.*
 Ovillus, a, um, ovinus. *Plin. l. 17. c. 9.* Quin & ovillo fimo uti, quoniam aliud herberet. *Liv. l. 22. c. 10.* Grex ovillus.
 Ovinus, a, um, *pecorino*, *οἰσθιαρὸς*, quod ex ovis est. *Seren. Sammonic. c. 15. de dentium visio.* Aut tu fume pilam, quæ caudis hæret ovinis.
 Oviparus, a, um, adject. ova pariens. *Apul. in Apol.* Discrevit natura viviparos, & oviparos. *Auson. in Mosell. v. 133.*
 Ovis, is, f. *pecora*, *ovis*, Ger. *eisbaass*, Gal. *brebis*, Hisp. *oveja*, pecus lanigera, ab *ovis*. *Cic. 2. de nat. Deor.* Quid enim oves aliud afferunt, nisi ut earum villis confectis, atque contextis homines vestiantur? ¶ Ovis etiam g. m. legitur, ut admonet *Festus*, & *Nonius*. Imo *Gell. l. 11. c. 1.* auctor est, in multis dicendis hoc semper observatum fuisse, ut ovem virili genere appellarent, alioqui multam justam non videri. *Var. apud eund.* Quando civitas neque respondit, neque excitatus est, ego unum ovem multam dico. ¶ Proverbium est illud *Cic. Phil. l. 3. c. 11.* O præclarum custodem ovium, quod ajunt, lupum! Sic *Teren. Eun. 5. l. 16.* Lupus ovem committere. ¶ Translate homo simplex, ac stolidus, ovis dicitur. *Plauti Bacch. 5. 2. 3.* Ambo, quis has huc oves adegit? ¶ *Ovim* pro ovem in accus. sing. habet *Plaur. Merc. 3. l. 26.* ¶ In ablativo ovi dicimus, & etiam ovo suo reprehensione, inquit *Var. l. 7. L. L. pag. 107.*
 Ovo, as, avi, atum, n. 1. *trionfare*, est minorem triumphum, quem vocabant ovationem, peragere. V. *Ovatio*. *Gel. l. 5. c. 6.* Scripserunt qui ovarer introire solum equo vehentem: at Sabinus pedibus introire ovantes dicit. *Solin. c. 45.* Equum iussit ovaturus. ¶ Sæpe accipitur pro letari, exultare, dustum, ait *Festus*, ab eo clamore quem faciunt redeuntes ex pugna victores milites geminata o littera. *Liv. l. 1. c. 25.* Romani ovantes, ac gratulantes Horatium accipiunt. *Valer. Flaco. l. 2. v. 507.* non Africus alto Tantis ovat.
 Ovum, i, n. *ovum*, *οἰσθία*, Ger. *einey*, Gal. *œuf*, Hisp. *huevo*, *ovos*, sætus ovium, piscium, & aliorum animalium terrestrium, unde eorum filii nascuntur, a nomine græco allato. Ovi partes sunt vitellus, & luteum ovi, & albumen, vel album ovi, quæ vide suis locis. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 48.* Anatum ova gallinis sæpe supponimus. ¶ Ova incubare, & incubare ovis. V. *Incubo*. Ova ponere, edere, parere. *Plin. Ovid. Col. & al.* ¶ *Ovum ovo tam simile non est*, proverbialis est hyperbole, de rebus indifferetæ similitudinis, *Cic. 4. Acad.* Videtne, ut in proverbio sit ovorum inter se similitudo? ¶ *Ovo prognatus eodem*, proverbialiter de illis dici potest, quorum ingenium, moreque ita conveniunt, ut iidem parentibus nati videri possint. *Horat. l. 2. sat. 1. ubi respicit ad fabulam Lædæ, quæ ex Jove in cygnum converso ovum peperit, unde nati Castor, & Pollux.* ¶ Ab ovo usque ad mala. h. e. a principio cœnæ usque ad finem. *Id. l. 1. sat. 3.* Sic *Cic. Fam. 9. ep. 20.* Integram tamen ad ovum afferro.

O A N T E X.

Oxalis, idis, f. *ὄξαλις*, lapathi genus, sativo proximum, foliis acutis, colore betæ candidæ, radice minima. Latini rumicem, vulgus acetosum vocat. *Plin. l. 20. c. 21.*
 Oxalme, *ὄξυλας*, acida, muria. *Plin. l. 23. c. 2.* Idem l. 24. c. 4. acetum salsum vocat.
 Oxia, æ, f. genus navis velocis. *Gel. l. 10. c. 25.* Al. leg. *oria*.
 Oxus, m. 2. *Gerebon*, *Deifan*, *Xa*, *Cappanach*, *Abiam*, *Abiamu*, R. maximus Sogdianæ, qui Chorasanam regionem a Mauritania distinguit, & per Margianam in Hyrcanum mare decurrit. *Plin. l. 51. c. 7.*
 Oxyædros, f. 2. *ὄξυκέδρος*, species cedri, ramosa, & modis infesta. *Plin. l. 13. c. 5.*
 Oxydros, ærum, m. Indicæ populi, apud *Curt. l. 9. c. 29. & 14.*
 Oxygala, æ, f. *ὄξυγάλα*, lactis in acorem redacti pars coactior, quod a sero separatum origano, sæpe, mentha, coriandro, thymo, & cunicula condiri solet, ab *ὄξος*, acetum, & *γάλα*, lac, quasi acetosum lac. *Colum. l. 12. c. 8.* ¶ Dicitur & *oxygala*, *αλλία*, n. *Plin. l. 28. c. 9.*
 Oxygrammum, n. 2. *ὄξυγράμμιον*, garum ex aceto, idest, liquaminis genus ex minoribus pificulis conchi solitum, cui acoris conciliandi gratia nonnihil acetum solet admisceri, quod in principio mensæ apponebatur, ab *ὄξος*, acetum, & *γράμμιον*, garum, liquamen pificium sale conditorum. *Martial. l. 3. epigr. 50.* Afferat protinus ingens inter lactucas, oxygrammumque liber.
 Oxylapathum, n. 2. *ὄξυλάπαθος*, lapathi species, acutis foliis. Quidam tamen putant, dictum a saporis aciditate. Omnia lapathum acutum nominant. *Plin. l. 20. c. 21.*
 Oxymeli, n. 3. *offmele*, acetum mullum, genus potionis ex melle, aceto, thymbra, sale marino, aqua pluvia. *Plin. l. 14. c. 17.* Oxymeli hoc vocatur, &c. *Id. l. 28. c. 9.* Item acidus cum oximelite.
 Oxyndron, ti, *ὄξυνδρον*, figura est, seu sententia ita acuta, & affectate enuntiata, ut fatua videatur, ut illud *Cic. Catil. l. 1. c. 5.* Be te, cum tacent, clamant. *Ascon. Ped.* ejus verba attulimus in *Cæcæclis*.
 Oxymyrsine, es, f. 1. *ὄξυμυρσίνη*, acuta myrtus, & trutex, qui habet folia myrto similia, sed acutiora, & rigidiora, & producit baccas rufas ad cerasorum similitudinem. *Plin. l. 26. c. 11.*
 Oxyperotinus, a, um, adject. colorem referens gemmæ, quæ prædiora appellatur, qui colore maxime ad purpuram accedit. *L'opisc. 13. Aurel. c. 46.* Vestes oxyperotinæ.
 Oxyropola, æ, m. *ὄξυροπώλας*, qui cibos vendit aceto conditos. *Plin. l. 20. c. 7.* In eos usus & oxyropolæ fervant, addito dulci acrementum acetum temperantes. Optimæ editiones habent: *oxyropi obolis asperitatem, addito, &c.*
 Oxyprus, a, um, *ὄξυπρος*, quicquid ex pluribus una tritis, mixtifice ex aceto præbetur, ab *ὄξος*, acetum. Sic oxyprorum moretum dixit *Colum. l. 12. c. 57.* ex caeco, sesamo, nucibus, & herbis constants acetum piperato conditus. *Stat. l. 4. sylv.* Non fal, oxyprorumve, calescive. *Plin. l. 20. c. 21.* Fœniculum condimentis prope omnibus inferi-

feritur, oxyporis etiam aptissime, *condimenti acri, e penetranti. Id. l. 24. c. 8.* Juniperus micetur antidotis oxyporis.
 Oxyris, yos, m. *ὄξυρις*, herba, de qua hoc solum scribit *Plin. l. 27. c. 12.* folia tereta habere: dari ad stomachum dissolutum: edi & ab us, qui enterocelen habent. Vulgo dicitur *traifoglio acetoso, acetosella, juggiola, iuyula, alleluja, & Gallice pain de cocu.*
 Oxyschænos, m. 2. *ὄξυσχῆνος*, acutus juncus, qui & marinus dicitur. *Plin. l. 21. c. 18.*
 Oxyzomus, a, um, adject. *acetoso*, jure conditus, ut oxyzomus pullus, apud *Apic. l. 6. c. 9. Priscian. de dictis, c. 6.* Oxyzoma nutriunt competenter.

O A N T E Z.

Ozæna, z, f. 1. *οζῆνα, ὄζυρα*, pifcis ex polyporum genere, caput habens gravissimi odoris, ab *ὄζυ*, oleo. *Plin. l. 9. c. 30.* Polyporum generis & ozæna, dicta a gravi capitis odore. ¶ Est item ozæna, narium morbus, concursu acrim humorum ulcera, & plures crustas intra nares signante, quæ gravissimum spirant odorem. Nomen trahit ab ozæna pifce. *Plin. l. 25. c. 21.* Narium ozænas emendat aristolochia cum cypero.
 Ozænitis, f. 3. *ὄζυνητις*, pseudonardus, herba ex genere nardi, ad Gangem Indiæ flu. nascens, odore viris reterens, ab *ὄζυ*, oleo. *Plin. l. 12. c. 12.*
 Oze, f. 1. *ὄζυ*, naris graveolentia. *Cels. l. 3. c. 11.* ubi tamen græcis literis scribitur.
 Ozymum, V. Ocimum.

DE L I T E R A P.

P Litera muta est, nec aspirationem post se admittit, nisi in dictionibus Græcis, ut *Phæton*. ¶ In prænominibus majuscula sola posita idem sonant quod *Publius*, ut P. Virgilius Maro. P. R. est *Populus Romanus*. P. C. *Patres Conscripti*.

P A N T E A.

Pabularis, re, o. 3. *παβυλαριος*, quod ad pabulum pertinet, seu quod pro pabulo datur. *Colum. l. 2. c. 14.* De lupino nihil dubito, atque etiam de pabulari vicia.
 Pabulatio, onis, *παβυλατιο*, actus pabulandi, ut cum milites in agerum egrediuntur cum falcibus capiendi pabuli causa. *Cels. l. 7. B. G.* Ut pabulatio, & comætu Romani prohibentur. ¶ Aliquando pro pabulo ponitur. *Var. l. 3. de R. R. c. 16.* Si e bono loco transfuleris, ubi idonea pabulatio non est.
 Pabulatio, onis, m. *παβυλατοριον*, δ *παρὰ τὸν ἄρουρον παραδόμενος*, qui pabulatum vadit. *Liv. l. 9.* Deinde cum in pabulatoribus Romanos impetus repente ab equitibus Hispanis factus esset.
 Pabulatorius, a, um, quod ad pabulum spectat, ut pabulatoria corbis, in qua reponuntur pabula. *Colum. l. 6. c. 3.* Frondis aridæ corbis pabulatoria modiorum viginti sufficit.
 Pabulor, aris, d. 1. *foraggiare*, *παρῆρ*, Ger. *auff der fuerterung seyn, vneyden*, Gal. *fourager, paître*, Hisp. *apacentar, vimeyca*, dicitur proprie de militibus, cum e castris cum falcibus egressi pabulum in usum jumentorum ex agris capiant. *Cels. l. 3. B. C. c. 37.* Quo in loco nostri pabulari consueverant. ¶ Interdum est *palcare, pascolare. Col. l. 7. c. 6. de capris.* Sed placide, ac lente pabuletur. ¶ Fimo pabulari oleas, est finum oleis circumponere, quod veluti pabulum earum est. *Id. l. 5. c. 9.* ¶ Pro piscari *Plaut. Rud. 2. i. 6.* Ex urbe ad mare huc proximus pabulatum.
 Pabulosus, a, um, adject. pabulo abundans. *Solin. c. 35. de Britannia.* Ita pabulosa ut pecuaria in periculum agat fatiatas.
 Pabulum, li, n. *pascolo*, *כרישה*, Germ. *sueter*, Gal. *fourage*, Hisp. *forraje, pasca*, proprie pecudum, & aliorum brutorum cibis herbaceis, fœnicibus, paleaceis, vel stramentitibus est, a *παῖον, vescor. Cels. l. 2. B. G.* cum pabuli copia esse inciperet. *Cic. 2. de Div.* Pabuli genus, & earum rerum, quas terra procreat, vel pubertatem, vel tenuitatem. ¶ Sæpe translate sumitur. *Cic. de Arusp. resp.* Quid enim hunc persequar, pecudem, ac heluam, pabulo inimicorum meorum, & glande corruptum? ¶ Pabulum studii, est oblectatio, qua animus pacitur, & vegetatur, quemadmodum cibis corpus. *Cic. de Sen.* Si vero habet senectus aliquid tanquam pabulum studii, & doctrinæ. *Id. 4. Acad. c. 41.* Est enim animorum, ingeniorumque naturale quoddam quasi pabulum, consideratio contemplatioque naturæ.
 Pacalis, & le, o. 3. *pacifico, εὐπαιδης*, pacificus, pacifer, pacem significans. *Ovid. 6. Metamorph. v. 101.* Circuit extremas oleis pacalibus oras.
 Pacate, adv. *pacifice*, Ger. *fridlich*, Gal. *pacifiquement*, Hisp. *pacíficamente, εὐπαιδῶς*, pacifice, tranquille, sedate. *Petron. Satyr.* Pacatius ad reliqua secessimus. Afferunt etiam a Lexicographis quibudam locus *Cels. l. 1. B. G. bis verbis*: Pacate per provinciam iter facere: quem tamen non invenire non potuimus.
 Pacatio, onis, f. pax, vel pacis constitutio, *pacificamento. Front. de Stratag. in præf.* Quæ ad prælium, & confectam pacationem pertinent.
 Pacator, onis, m. *pacificatore*, *פסיק*, Ger. *fridmacher*, Gal. *apiscuer*, Hisp. *apaziguador, εὐπαιδιστος*, pacis conciliator, turbatur compolitor. *Sen. Her. Oct. ad fin.* Sed tu domitor magne ferarum, orbisque simul pacator ades. Adde *Claudiam. de Consul. Stil. v. 13.* & *Sil. l. 2. v. 483.*
 Pacatorius, a, um, adject. *pacifico*. *Tertull. l. 4. advers. Marcion. c. 29.* Judicium iustum, & pacatorium.
 Pacatus, a, um, *pacifico, tranquillo, פסיק*, Ger. *gefilltet*, Gal. *appaîsè*, Hisp. *apaziguado, εὐπαιδιστος*, pacificatus, tranquillus. *Cic. 3. Ver.* Civitates pacatæ. *Id. 7. Phil.* Huic, inquam, tali viro poteritne pacatus esse Antonius? *Id. in Brut.* Sed & hujus oratio in Philoophiam translata pugnator, ut ita dicam, videtur, & eorum in judicia pacator. *Id. pro Ligur. c. 2.* Pacatissima provincia. *Horat. l. 4. od. 5.* Pacatum mare.
 Pacensis, e, ad Pacem Juliam pertinens, quæ est urbs Hispaniæ ulterioris, non longe ab Ana fluvio, nunc *Beja*. *Plin. l. 4. c. 22. & Inscrip. apud Gruter. pag. 199. n. 4.*
 Pachynum promontorium, *Capo Passero*, unum ex tribus, propter quæ Sicilia Trinacria dicitur, in ora orientali ejusdem insulæ, ubi ad Austrum vergit, sic dictum ab aeris crassitudine: nam *παχυν* græce crassum significat. *Plin. l. 3. c. 8.* Ipsius promontorium Pelorus vocatur Italian versus, Pachynum in Græciam. *Virg. 3. Æn.* Præstat Trinacrii metas illustrare Pachyni. ¶ *Priscian. in Periegesi* penultimam corripuit, illo versu: Eminent ad Zephyrum Lilibe, Pachynusque sub ortum. ¶ Dicitur & Pachynus, i, *Ovid. 13. Met. v. 726.* Et quibus imbrifero, versus Pachynos ad Austros: ubi primam produxit.
 Pacifer, a, um, *abe apposta pace, εὐπαιδιστος*, pacem ferens. *Plin. l. 15. c. 36.* Laurus ipsa pacifera, ut quam præteritis etiam inter armatos hostes quietis sit indicium. *Ovid. Met. 14. v. 291.* Pacifer huic florem dederat Cyllenius album.

Pacificatio, onis, f. *pacificatione*, Ger. *fridmachung*, Gal. *appaîsment*, Hisp. *pacificación, εὐπαιδισια*, pacis conciliatio. *Cic. 7. Attic. epist. 8.* Quæris, ecqua spes pacificationis sit.
 Pacificator, oris, m. *pacificatore, paciere, εὐπαιδιστος*, pacis faciendæ arbiter, deprecator pacificus, conciliator pacis. *Liv. l. 27. c. 30.* Adhibitus ab Ætolis pacificator Anaximander.
 Pacificatorius, a, um, *εὐπαιδιστορικος*, quod ad pacificationem pertinet. *Cic. 12. Phil. c. 1.* Postquam nos pacificationi legatione implicatos putant.
 Pacificatus, a, um, *Justin. l. 23. c. 1.* Agathocles pacificatus cum Carthaginiensibus. ¶ Addunt etiam locum *Cic. l. 15. ad Att. epist. 7.* ubi alii *pacificator* legunt.
 Pacifico, as, a. 1. *pacificare, פסיק*, Ger. *befridigen*, Gal. *pacifer*, Hisp. *pacifier, εὐπαιδιστος*, pacem facio, pacem inter aliquos concilio. *Justin. l. 6. c. 1.* Dux pacificari cum altero statuit. ¶ Item de pace transigere. *Liv. l. 5. c. 23.* Inter hæc pacificatum Legati a Volcis venerunt. ¶ Item placare, delinire. *Claudiam. de B. Gildon. in præf.* Pterius aures pacificare modis. *Sil. l. 15.* Pacificans Divos.
 Pacificus, a, um, *pacifico, פסיק*, Ger. *fridfam*, Gal. *pacifique*, Hisp. *pacifico, εὐπαιδιστος*, pacem faciens, paci studens. *Cic. Att. l. 8. ep. 12.* Ecquæ pacifica persona desideretur. *Martial. l. 12. ep. 63.* Pacificus Numa. *Lucan. l. 3. v. 304.* duramque viri deflectere mentem Pacifico sermone parant.
 Pacto, onis, f. idem ac pactio, seu pactum, ab antiquo paco, is, *Fest.* Pactior, fceris, pactus sum, d. 3. *passuire, passeggiare, פסק*, Ger. *vertrag machen*, Gal. *passifer, faire un pacte*, Hisp. *paciar, hazer pacto, συνθηκασαι*, pactum facio, convenio, ab antiquo paco, is, ut ab apo, is, *apiscor*, unde *apiscor*. Usurpatur vel absolute. *Cic. 5. Ver.* Satis hæc magna vis est ad inique pacificandum. ¶ Vel cum casibus pretii. *Plaut. Bœch.* Pacifici cum illo paulula pecunia potes. ¶ Vel cum accus. *Cic. 2. de Or.* Dimidium ejus rei, quod pactus esset. ¶ Vel cum accus. & dat. *Cic. pro Sex. c. 25.* Gabinus Siciliam sibi pactus est. ¶ Vel cum accus. & abl. & præpos. a, vel ab. *Sallust. in Jugur.* Tantum ab eo vitam pacificatur. ¶ Vel cum accus. & ablat. & præpos. cum. *Justin. l. 2.* Cum Xerxe nuptias filiz ejus pacificatur. ¶ Vel cum conjunctivo, & particula ut, vel ne. *Cic. in Sall.* Is ne caulam diceret, sestert. duodecies cum Cæsare pacificatur. ¶ Vel cum infinito. *Plin. l. 8. c. 7.* Pactus dimitti, si interemisset elephantum. ¶ Ponitur aliquando pro promittere. *Cic. Att. l. 5.* Cujus filio pacta est Arthavaldis filia. ¶ In præteritis perf. & pluq. perf. & partic. temporis præter. usurpatur etiam pacifice. *Cic. l. 1. Offi.* Cum triginta dierum essent cum hoste pactæ induciæ. V. Pactus. ¶ Pacifico, is, activa forma usurpat *Nep. apud Non. c. 7. n. 54.*
 Paco, as, avi, atum, a. 1. *placare, mitigare, פסיק*, Ger. *befridigen*, Gal. *apavi*, Hisp. *apaziguar, ἰδάσαι*, mitigo, lenio, in paco, tranquillum, & pacificatum reddo, a pace. *Cels. l. 1. B. C. c. 7.* Omnem Galliam, Germaniamque pacaverint. ¶ Translate *Hor. l. 1. epist. 2. v. 45.* Incultæ pacantur vomere silvæ, hoc est, frugiteræ redduntur.
 Pacta, z, f. V. Pactus.
 Pactilis, & le, o. 3. *πακτικός*, quod ex pluribus partibus compactum est, & conjunctum. *Plin. l. 21. c. 3.* Summaque auctoritas pactili coronæ.
 Pactio, onis, f. *pactio, convenzencia, פסקה*, Ger. *ein vertrag*, Gal. *pacition*, Hisp. *pacto, ὁμοθυμία*, pactum, fœdus, conditio, promissio. *Cic. 3. Off.* Regulus non debuit conditiones, pactioque bellicas, & hostiles perturbare perjurio. *Id. pro Rosc. Com.* Pactio verborum, *formola. Id. ibid.* Facere pactioem de tota lite, *fare un compromesso. Nepos 17. c. 2.* In pactioem manere. *Rursus Cic. Att. l. 9. ep. 10.* Res venit ad pactioem. Et *Nep. 10. c. 5.* Talibus pactioibus pacem tacere.
 Pactitiuus, a, um, conventionalis, pacto firmatus. *Gel. l. 1. c. 25.* Cestatius pugnæ pactitia induciæ dicuntur.
 Pactius, m. 2. *Παύσιος*, f. Apuliz Peucetiz, qui per oram fluit inter Barium ad Occ. & Brundisium in Or. & in mare apud Monopolium labitur.
 Pactolus, i, *πακτωλός*, fluv. Lydiæ aureis arenis abundans, ob idque etiam Chrysiorrhæos dictus. *Horat. Epod. 15.* Tibique Pactolus fluat.
 Pactor, oris, m. qui pacificatur. *Cic. 7. Ver. c. 21.* An fœderum interpretes, societatis pactores, religionis auctores?
 Pactum, i, n. *pactio, συνθηκη*, pactio, conventio, consensus de aliqua re. *Cic. 2. de Inv.* Pactum est, quod inter aliquos convenit, quod iam ita iustum putatur, ut iure præstari dicatur. *Id. 2. Ver.* Manit in conditione, atque pacto usque ad eum finem, dum iudices rejeçti sint. *Id. in Offic. l. 3. c. 24.* Pacta, & promissa semperne servanda sint. *Nep. Milit. c. 2.* Ex pacto postulat, ut sibi urbem tradant. *Liv. l. 9. c. 11.* Pacto non itare. ¶ In ablativo sumitur etiam pro modo. *Cic. de Un.* Ut dissolvi nullo pacto queat. *Hor. l. 1. ep. 18.* Quo tandem pacto. *Cic. pro Mur.* Nescio quo pacto.
 Pactumeius, ii, filius Canidæ apud *Hor. epod. 17. v. 50.* Tuusque venter Pactumejus. ubi venter pro filio ponitur. Cum enim tama esset, Canidiam anum effectam sibi Pactumejum supposuisse, Horatius ironice laudans inquit, revera Pactumejum esse ejus filium. Alii legunt *Pastumejus*, sed fortasse minus recte.
 Pactus, a, um, *passuio, διαπραγματευθεις*, pacto decretus, partic. a *pacior*, quod fere in passiva constructione, & significatione reperitur. *Cic. ad Q. Fr.* Propter suspitionem pactorum a Candidatis præmiorum. *Virg. 7. Æn. v. 722.* Pacta conjux. *Tac. Ann. l. 2. c. 55.* Filia alii pacta, *promissa in matrimonio.* Et *passa* substantiv. more, eodem sensu. *Vall. l. 1. c. 1.* Nam quod patet ejus, Menelai, atque Helenæ filiz Hermiones, nuptias occupaverat, eum interfecit. ¶ Est etiam *passus* particip. a *pango*. *Ovid. Heroid. ep. 2. v. 4.* Litoribus nostris anchora pacta tua est. h. e. impacta, in hæc.
 Pactus, us, m. idem quod pactum. *Petron. in Satyr.* Unius noctis pactus omnia vendere.
 Pacuvianus, a, um, adject. a Pacuvio. *Cic. 1. Div. c. penul.* Ille pacuvianus, qui in Chryse phisicus inducitur.
 Pacuvius, m. 2. *Πακῆσιος*, Brundisius, Poeta Tragicus illustris, ex Ennii sorore natus. Romæ picturam exercuit, ac fabulas venditavit. Vixit ætate Accii. Male locutus est, inquit *Cic. in Brut.* Ceterum, *Quintil. teste*, gravitate sententiarum, pondere verborum, auctoritate personarum gravissimus fuit. Senex Tarentum transgressus prope nagenarius diem obiit. Ejus epitaphium extat apud *Gel. l. 1. c. 24.*
 Padanus, a, um, ad Padum pertinens, ut Padani culices, *Sidon. l. 1. ep. 8.*
 Pades, is, f. arbor picea. *Plin. l. 3. c. 16.*
 Padda, z, f. *Padova*, idem ac Patavium. *Catul. carm. 92.* At Volusi anales Paduum morientur ad ipsam. Ita referunt quidam Lexicographi. At optimorum Criticorum (qui hæc vocem Veteribus ignotam putant) alii leg. *Passavi morietur ad urbem*, alii *apuum porgentur ad ipsam*.
 Padus, m. 2. Eridanus, *Πῶς, Πῶδος, Ηΐδαρος*, fluv. maximus Italiæ, qui in Gallia Subalpina oritur, & vario, longoque cursu in mare Adriaticum se exonerat. *Plin. l. 3. c. 16.* ubi de hoc fluvio plura. ¶ Padus, i, f. genus arboris circa fontem Padi fluvii nascentis. *Plin. ibid.*
 Padusa fossa, il *Pò di Argenta*, fossa ex Pado Ravennam usque perducta. *Plin. l. 3. c. 16. Virg. 11. Æn.*
 Pæan, antis, m. *Πῶδος*, Apollo, sic dictus, ut quidam putant, a *πῶδος, curo, medeor*. *Juv. sat. v. 171.* Parce, precor, Pæan, & tu, Dea, pone sagitt-

gittas. *Ovid. lib. 1. de ar. am.* Dicite, io Pzan, & io bis dicite Pzan. Item hymnus in honorem Apollinis, & etiam aliorum Deorum. *Virg. 6. Æn. v. 657.* lætumque choro pzana canentes. *Strab. 4. Theb. v. 98.* Herculeum pzana canunt, vastitate monstriis omnia. ¶ Est præterea pzana pes quatuor syllabis constans, cujus quatuor genera cunuerat *Diomedes*, scilicet unum, cum primo loco longam habet syllabam, ceteras breues; alterum, cum secundo loco, & sic de reliquis. *Cic. 3. de Orat. cap. 47. & 49.* duo tantum genera agnovit, scilicet primum, ut *conficere*, & ultimum, ut *celeritas*. Al. leg. *Pzoa*. V. *Cic. in Orat. c. 57. & 64. & Quintil. l. 9. c. 4.*

Pzantiades, z, m. 1. Philoctetes Pzantis filius. *Ovid. 13. Metam.* Nec Pzantiadem quod habet Vulcania Lemnos.

Pzantides, dum, f. *πζαντιδης*, gemmæ, quæ parturientibus mederi dicuntur. *Plin. l. 37. c. 10.*

Pzantius, a, um, quod ad Pzantem spectat. *Ovid. de rem. am.* Quia læsus fuerat, partem Pzantius Heros. hoc est, Philoctetes Pzantis filius.

Pzadagium, V. Pzadagogium.

Pzadagogandus, instruendus, educandus. *Pæuv. apud Fest. in Repotia.*

Pzadagogatus, us, m. instructio, educatio. Est *Terr. adv. Valentin. c. 13.*

Pzadagogianus, a, um, adiect. qui est in Pzadagogio, ut Pzadagogianus puer, *Ammian. l. 21. c. 6. (al. 17.) & l. 29. c. 18.*

Pzadagogium, ii, *πζαδαγωγιον*, locus in ædibus, ubi versantur servi puerilis ætatis, *Plin. lib. 7. ep. 27.* Puer in pzadagogio mixtus pluribus dormiebat. *Cassianus* legit *pædagium* eodem sensu. ¶ Item ipsa puero- rum turba. *Plin. alior. l. 33. c. 12.* Jam vero pzadagogia ad transitum virilitatis custodiuntur argento, i paggi. Sicut apud *Suet. in Ner. c. 28.* ingenueorum pzadagogia. *Ulp. l. Questum, ff. de fund. instr. & instrum. leg.* Si instructum fundum legasset, ea pzadagogia, quæ ibi habebat, ut cum eo venisset, prælo essent in triclinio, legato continentur.

Pzadagogus, zi, m. *pedagogus*, *pedante*, Ger. *zuchtmeister*, Gal. *pedagogue*, *Hisp. ego maestro*, *πζαδαγωγος*, custos, & institutor pueri, a *παις*, puer, & *αγωγος*, institutor. *Cic. de Amic.* Isto enim modo nutrices, & pzadagogi maxime erunt diligendi. *Sen. ep. 89.* Nam eum locum, qui munitiones continet, sustulit, & pzadagogi esse dixit, non philotopi: tanquam quicquam aliud tibi sapiens, quam humani generis pzadogus. ¶ Differunt autem pzadagogus, & præceptor: nam huius munus est puerum liberalibus instituire disciplinis: ille proprie custos est vite, & morum. *Sen. 2. de ira, c. 22.* Pertinebit ad rem, præceptores, pzadagogique pueris placidos dari. ¶ Interdum pzadagogus est in contemp- tiu, ut apud Italos, *pedante*. *Plaut. Pseud. l. 5. 32.* Hic dux, hic ille est pzadagogus, hunc ego cupio excruciar. *Sueton. in Ner. c. 37.* Pæto Thraez obiectus esse trifidus, & pzadagogi vultus.

Pzædros, otis, m. acanthus crispus, & levis, *Plin. l. 22. c. 22.* ¶ Item gemma, aliò nomine opalium. *Id. l. 37. c. 6. Solin. c. 36.*

Pzædia, f. i. *πζαδία*, eruditio, disciplina, institutio ad bonas artes. *Gel. l. 13. c. 15.* & græcam vocem esse ait, & ipse scribit græcis literis.

Pzædicator, is, m. idem ac pzdico. *Suet. in Caf. c. 49.*

Pzædico, onis, m. *πζαδίζω*, puerarius, amator, concubitorque puero- rum. *Auf. Priap. carm. 68.*

Pzædico, as, a. i. *πζαδίζω*, præposteram cum masculis libidinem exer- ceo. *Martial. l. 11. epigr. 89.*

Pzædidus, a, um, fordidos, squalidus. *Fest.*

Pzædor, oris, m. *φορδιδος*, *πζαδωρ*, Ger. *vunß*, Gal. *ordure*, *salstè*, *Hif. hedor*, *hediondez*, *βίρω*, squalor, illuvies, fordes. *Cic. 3. Tusc. c. 12.* Barba pzædore horrida, atque intonsa intuscat pectus illucie tæcbrum. *Tac. l. 6. Ann. c. 44.* Neque exuerat pzædorem, ut vulgum miseratione adverteret. *Lucan. l. 2. c. 73.* longuque in carcere pzædor. *Senec. Aga- memn. v. 991.* Pzædore oblitus.

Pzægniâres gladiatores. V. *Pægnariis*.

Pzæniâni, m. 2. pop. Galliz Belg. in Eburonibus, versus Mosam fl. ubi nunc pars Occidentalis Duc. Luxemburgensis, & minuta pars dittonis Leodiensis. *Caf. de B. G.*

Pzæniodorus, a, um, pzædore olens. *Varr. l. 1. R. R. 2. 51.* Terra situ pzæniola.

Pzæne. V. *Pene*.

Pzænula. V. *Penula*.

Pzænultimus, a, um, *penultimus*, qui est ultimo proximus, & quasi ultim- us. *Gel. l. 4. cap. 7.* Pzænultimum circumflectere. *Aufon. in Eclogar. quozæ cal. sint mens. v. 12.* Sextilis, Junius, atque Aprilis: post quos pzænultima meta November. ¶ Est qui scribit *penultimus*.

Pzæon, m. 3. *πζαων*, Medicus pzæstantissimus, a quo Pluto ab Hercule gra- viter vulneratus curatus esse dicitur. *Hom. l. 5. Iliad.* Sic herbam illam insignem invenisse traditur, quæ ab illo Pzæonia dicta est. *Plin. l. 25. c. 4.*

Pzæon. V. *Pzæon*.

Pzæones, m. 3. populi Maced. quorum regio Pzæonia, in Myziæ superio- ris confinio, quos *Herodotus* ad Strymonem fl. describit, *Dion* ad Rho- dopen fl. *Protemeus* ad ortum Haliacmonis fl. alii circa Axium flu. Inter bellicosissimos habiti sunt. *Plin. l. 4. c. 10.*

Pzæonia, z, f. *πζαωνία*, *πζαωνία*, herbæ genus. V. *Pzæon*.

Pzæonia, z, f. i. regio Macedonia. V. *Pzæones*.

Pzæonia, a, um, adiect. a Pzæonia regione, ut Pzæonia gentes. *Plin. l. 4. c. 10.* ¶ Item adiect. a Pzæone medico. *Claudian. de B. G. v. 121.* Ul- cera Pzæoniae trahat solertia curæ.

Pzæstânus, a, um, quod ad Pzæstum urb. spectat, ut Pzæstanz rosæ, quæ bis in anno fioresbant. *Ovid. lib. 2. de Pont. eleg. 4.* Calthaque Pzæstânas vincat odore rosas.

Pzæstum, i, n. Posidonia, *Pestis*, *Pessi*, olim urbs, nunc vicus Lucaniz litoralis, ubi ob cæli clementiam bis in anno tractus producebantur, Majo, & Septembri. Fuit præsertim rosarum abundantissima. *Ovid. 13. Metam.*

Pzæstulus, a, um, adiect. dim. a Pzætus. *Cic. 1. nat. Deor. c. 29.* Redeo ad Deos; æquos si non tam strabones, at pzæstulos esse arbitramur?

Pzætus, a, um, *loschetto*, qui obliquatus oculis est, vel qui alterum o- culum minorem habet. Est minus, quam strabo. *Porph. in Hor. lib. 1. ferm. sat. 3.* Strabo, qui est detortis oculis, dicitur, pzætus, leviter declinatis. Paulo aliter *Aerz*: Peti dicuntur, quorum huc, atque illuc oculi velociter vertuntur. *Horat. lib. 1. ferm. sat. 3.* Strabonem appellat pzætum pater, & pullum, male parvus si cui filius est. ¶ Poetz Ven- terem quoque pzætam faciunt. *Ovid. 2. de ar. am. v. 659.* Si pzæta est, Veneri similis, si fiava, Minervæ. ¶ Fuit & cognomen familiz Ro- manæ. *Plin. l. 11. c. 37.* Uni animalium homini depravantur (oculi) unde Strabonum, & Pzætorum cognomina.

Pzæanalza, orum, n. 2. *πζαανίζω*, rusticorum festa, a *pagus*. *Varr. l. 4. de L. L.*

Pzæanica, z, f. pilæ species, quæ pluma solita fuit farciri. trigone mol- lior, seu laxior, tolle durior, seu arctior, & firmior, ad usum non adeo agilis, ut quæ nec tam levis est, nec jactata facile resilit, a *pagus*, quia hac in pagis uterentur. Sed inde in urbem allata est. Nam ea in gymnasiis utebantur. *Martial. l. 7. epigr. 31.* Non pila, non follis, non te paganica thermis præparat. *Id. l. 14. epigr. 45.* Hæc, quæ difficilis

turget paganica pluma, tolle minus laxa est, & minus arcta pila. Paganicus, a, um, *cofs da villa*, quod paganorum est, h. e. quod ad ru- sticos pertinet. Unde paganicum peculium, vel paganicum absolutè, dicitur, quod ex prædis, vel pallione, aliive rusticis redditibus provenit, cui opponitur *castrænsis*. *Antoninus in l. c. de testam. mist.* Frater tuus miles, si te specialiter de bonis, quæ in pagano habeat, hæ- redem fecit, bona, quæ in castris reliquit, petere non potes. *Varr. l. 5. de L. L.* Paganicæ feriz agriculturæ causa susceptæ. *Martial. l. 14. e- pigr. 45.* Paganica pluma, de qua vide dictionem præced.

Paganitas, atis, f. *Gentilissimo*, apud sequiores Latinitatis scriptores. *Cod. Theodos. l. 15. tit. 5.* Paganitatis illudic errorè detineri.

Pagânus, i, m. *rustico*, *villano*, *πζαδωρ*, Ger. *dorffisch*, Gal. *villagois*, *pai- san*, *Hif. aldeano*, *aldeano*, *κωμικος*, rusticus, qui scilicet ruri na- tus est, & educatus, & qui in pagis habitat. *Cic. pro Dom.* Nullum est in hac urbe collegium, nulli pagani, aut montani, qui non amplissi- mo: non modo de salute inea, sed etiam de dignitate decreverint. ¶ Ponitur etiam pro iis omnibus, qui milites non sunt. Unde passim apud *Jurisc.* opponuntur miles, & paganus. *Juven. sat. 16.* Citius talium producere testem contra paganum possis, quam vera loquentem contra fortunam armati. *Tacit. 3. hist. c. 24.* Vos nû vincitis, pagani. ¶ Metaphorice quoque ea res translata ad literarum studium, quæ quasi militia est. *Plin. l. 7. ep. 25. ad Rufum.* Sunt enim, ut in castris, sic etiam in literis nostris plures cultu pagano, quos cinctos, & arma- tos, & quidem ardentissimo ingenio diligentius scrutatus invenies. At- que hinc *Perfusus* in *anteloquio Sat.* modeste causa fæ *semipaganum* vo- cat, quasi semipotam dixerit. ¶ Denique a Christianis pagani dicti sunt gentiles omnes, hoc est, qui essent a Religione Christiana alie- ni. Causa nominis est, quod gentilis religionis homines tantummodo in pagis, sive ruri morarentur. Nam tum demum paganorum nomen inolevit, cum passim in urbibus vigeret Christiana Religio, ac illa gentilitium in solis pagis servaretur. Non absurde tamen aliqui eos translate sic dici existimant, quod non militent sub Duce Jesu Chri- sto. *Augustin. 2. Retractat. c. 43. & Tert. ul. de cor. Mil. c. 11.*

Pagânus, a, um, quod ad pagos spectat. *Plin. lib. 28. c. 2.* Pagana lege in plerisque Italiz prædis cavetur, &c.

Pagarchus, i, m. pagi præfectus, *Justinian. in Novell.*

Pagâra, arum, f. *πζαγρὰ*, *Armo*, oppidum maritimum Thessaliæ, præterea navale. *Plin. lib. 4. c. 8.* ¶ Dicitur sunt *από τῶ πζαγρῶ*, quod ibi navis Argo fabricata sit. V. *Valer. Flacc. l. 8. v. 451.*

Pagafæus, & Pagafæus, a, um, adiect. a Pagafis, ut Pagafæa puppis, h. e. navis Argo, *Ovid. l. 7. Metam.* Eadem Pagafæa dicitur a *Valer. Flac. l. 1. v. 422.* ¶ *Pagafæa* conjux apud *Ovid. 3. de ar. am. v. 19.* est Acelcis, & Pagafis Thessaliz urbe.

Pagaficus, a, um, adiect. Pagafæus, ut Pagaficus sinus, *Golfo d' Armi- vo*, *Plin. l. 4. c. 8.*

Pagâtium, adv. *κατὰ πζαγὰς*, per singulos pagos, ut oppidatim per singula oppida. *Liv. l. 31. c. 26.* Tempa Deum, quæ pagatim sacra habebant.

Pagella, z, f. i. *εσθίδιον*, dim. a pagina. *Cic. l. 11. Fam. ep. 25.* Altera jam pagella procedit.

Pages, is, f. compages, compactio. *Affert Non. c. 1. n. 327.* sed sine ulla scriptoris auctoritate.

Pagina, z, f. *facciata della casta*, Ger. *ein feise defiblers*, Gal. *page*, *Hif. hoja*, *σελίς*, utraque pars folii. *Cic. 4. Fin.* Utrum igitur tibi literam vi- deor, an totas paginas commovere? *Id. Ast. 13. ep. 34.* Complere utram- que paginam. ¶ Dicitur & de scriptis ipsis. *Martial. l. 1. ep. 5.* Lasci- va est nobis pagina, vita proba. ¶ Paginam utraque facere in re al- iqua, proverbialiter dicitur, cuius tanta est auctoritas, ut nihil omni- no sine ipso rerum geratur, sumpta Metaphora a codicillis rationalibus duas habentibus paginas, alteram, quæ indicat, quid sit datum, alter- am, quæ quid acceptum sit, ostendit. Sic in rebus humanis fortuna utranque facit paginam, idest sive quid obtigit boni, ea laudatur, qua- li dederit, sive mali quid accidit, eadem infestur, ceu inatorum au- ctor. *Plin. l. 2. c. 7.* Huc omnia expensa, omnia feruntur accepta, & in tota ratione mortalium sola utranque facit paginam. ¶ Paginæ in vitibus, dicuntur aræ intersæptæ inter duo juga. *Plin. l. 17. c. 22.* Ut quinto quoque palo singulæ jugo paginæ includantur.

Paginatus, a, um, adiect. compactus, ab inutilitate paginæ pro pango. *Paulin. in Janbo ad Cypher. v. 353.* Solidoque navem paginatam robore.

Paginûla, z, f. *σελίδιον*, dim. a pagina. *Cic. Att. l. 4. ep. 8.* Ut non mi- nus longas jam in codicillorum talis futurorum Consulum paginulas habeat, quam fatorum.

Pagmentum, i, n. congeries materiz coæservatæ, & compactæ. *Vitruv. l. 4. c. 6.* Ante secundum pagmentum.

Pago, is, pepigi, pactum, a 3. *παύω*, *παύω*, *συνθηματι*, *εμπέδιω*, pacifcor, apud vet. teste *Quintil. l. 1. c. 6.* Fuit a *Dorico πᾶν* pro *πᾶ- γω*, unde *παγῶν*, seu *παγῶν*, quod tum figere notat, tum componere, coæservare. *Auf. ad Hor. l. 2. c. 13.* Pacta sunt, quæ legibus obser- vanda sunt, hoc modo: Rem ubi pagunt, oratione pagunt. V. *Pango*.

Pagrus, m. 2. *πᾶγρος*, piscis ex genere cancorum. *Plin. l. 32. c. 10.* Pagri thuvatiis longissimus dens capillo adalligatus. ¶ Legitur & *Phagrus*.

Pagur, i, m. *πᾶγρος*, cancri marini species. *Ovid. Halieutic. v. 107.* & rutilus pagur, & fulvi synodontes.

Pagurus, i, m. *grancipario*, genus cancri. *Plin. l. 9. c. 31.*

Pagus, m. 2. *villa*, *villaggio*, *πζαγῶν*, Ger. *ein dorff*, Gal. *gros villages*, *bo- urg*, *Hif. barzio*, *aldca*, *κῶμος*, simul positæ villæ. Pagus, & vicus in eo differunt, quod pagus est villa rusticana in eodem tractu, & parte re- gionis disposita: vicus autem est plurium domorum juxta politarum congregatio: Itaque pagi sunt partes provinciarum; vici autem pago- rum. *Tacit. de Germ. c. 12.* Eliguntur principes, qui iura per pagos, vi- cosque reddant. V. *Vicus*. *Caf. l. 3. B. G. de Jurejur.* li centum pagos ha- bere dicuntur *Vrg. 2. Georg. v. 282.* Ingentes pagos, & completa circum.

Pala, z, f. *pala*, *haldie*, *πζαλα*, Ger. *ein schaufel*, Gal. *palette*, *paie*, *Hif. pa- la*, *σφραδῶν*, instrumentum rusticum, ligoni simile, æque itidem latum, quo terra fossa vel egeritur, vel aggeritur. *Plin. l. 18. c. 6.* Juncosus a- gger verti pala debet. ¶ Est etiam instrumentum, quo panis in furnum mittitur, & extrahitur. *Cato c. 11. de R. R.* Palæ lignæ quatuor, nec non ventilabrum. ¶ Item quo frumentum in arca ventilatur. *Tertull. de Perfecus. c. 2.* Pala illa, quæ dominicam aream purgat. ¶ Item anuli pars plana, & latior, in qua gemma inferitur. *Cic. 3. Off. c. 9.* Cum palam ejus anuli ad palmam converterat. ¶ Palæ etiam dicuntur minores auri, vel alius metalli purgatoris massulæ, & utique non majores selibra. *Plin. l. 34. c. 13.* Ac repente vehementiori flatu expui- tur æris pala quædam. Aliqui legunt *pales*. ¶ Item aibor in India de ponorum genere. *Plin. l. 12. c. 6.*

Palabundus, a, um, adiect. palans, dispersus huc & illuc. *Tersul. Apolog. c. 21.* Judæi disperii palabundi, & cæli, & foli sui extores.

Palacra, & Palacrana, z, f. major auri massa. Utraque vox legitur apud *Plin. l. 33. c. 4.*

Palæmon, onis, m. *Παλαίμων*, Melicerta, filius Athamantis, & Inus, qui patris

patris furorem fugiens, una cum matre se in mare præcipitavit. Ambo enim Dii marini facti sunt, mutatiq[ue] nominibus, mater *Leucothea*, hoc est Alba Dea, dicta est, crediturque esse Aurora, quæ & *Matuta* dicitur, filius vero a Græcis *Pælemon*, a nostris, quod portubus præfesse putetur, *Portunus* est appellatus. *Ovid. 4. Metam. & Heroid. ep. 18.* ¶ Item Grammaticus Vicentinus, qui Romæ vixit sub Tib. & Claud. Principibus, tanta arrogantia, seu stultitia, ut M. Varronem porcum appellaret; secum & natas, & morituras literas jastaret; luxuriae ita indulgens, ut sæpius in die lavaretur, nec sufficeret sumptibus. *Sueton. de Grammatic. c. 23.*

Palæmonius, a, um, quod ad Palæmonem spectat, ut Palæmonis coronæ, quæ ex pinu hebant, & victori dabantur in Isthmiis, quæ a multis in Palæmonis, seu Melicertæ honorem celebrari solita fuisse creduntur. *Claud. de Consul. Mall. v. 289.* Cuncta Palæmonis manus explorata coronis Adsit.

Palæphatia papyrus libri Palæphati patria Parii, seu, ut alii volunt, Priæni, qui τὰν ἀριστῶν, hoc est rerum incredibilium, multa conscripsit volumina. *Virg. in Ciri. v. 88.* Docta Palæphatia testatur voce papyrus.

Palæstes, æ, m. πάλαιστος, luctator. *Lamprid. in Alex. Sev. cap. 27.* Palæstes primum fuit, in armis magnus, &c.

Palæstina, æ, f. *Palæstina, Terra Santa*, regio Asiæ. Extenditur a Bor. in Mer. Habet a Sept. Syriam, a Mer. Ægyptum, ab Or. Arabiam Petræam, ab Occ. mare Syrium, vel, ut alii volunt, terminatur a Sept. Syria, a Mer. Arabia Petræa, ab Or. Arabia deserta, ab Occ. mari Mediterraneo. Nunc est pars Syriæ. Divisa fuit in Galilæam ad Bor. Judæam cum Idumæa ad Aufl. & Samariam in medio. *Plin. l. 5. c. 12.* ¶ Palæstina etiam nomine appellata est Sitracene regio Afyrie, quæ a Tigride fl. irrigatur, teste *Plin.*

Palæstinensis, se, adject. Palæstinus. *Spartian. in Severo c. 9.* Neapolitani Palæstinenses.

Palæstinus, a, um, quod ad Palæstinam spectat. *Ovid. 5. Mer. Matre Palæstina*, dubio genitore creatus. ¶ Palæstina aqua pro Tigride ponitur. *Ovid. 2. Fast. Inque Palæstinæ margine fedit aquæ.* ¶ Palæstinæ Deæ sunt Furie. *Ovid. 4. Fast. v. 235.* Et modo, tolle faces, remove, modo, verbera, nam: Sæpe Palæstinas jurat adesse Deas. Sunt qui putant Palæstinas dictas a Palæste vico Epiri, ubi templum Diris sacrum fuit.

Palæstra, æ, f. *palæstra, lotra*, גרמנין, Ger. *das ringen*, Gal. *luse*, Hisp. *luca*, παλαίστρα, luca, luctatio, luctatorum certamen, a παλαίω, luctor, quod a παλῆ, luca. *Cic. de Or. Sed indicat ipse motus, didicerint ne palæstram, an nesciant.* ¶ Metonymice ponitur pro loco luctæ & disputationis. *Cic. 2. de Or. Porticus hæc ipsa, ubi inambulamus, & palæstra, & tot locis sessiones gymnasiarum, & Græcarum disputationum memoriam quodammodo commovent.* *V. Vitruv. l. 5. c. 11.* ¶ Translate ponitur pro quavis re, & quovis loco, in quo præcipue fe quis exercet. *Ter. Phorm. 3. 1.* Ecceum, e sua palæstra exit toras. idest e domo lenonis, quæ est veluti palæstra, & exercitium ipsius amatoris. *Cic. 1. de Or. Sed palæstræ magis, & olei, quam hujus civilis turbæ, ac fori. idest exercitationis domesticæ, vel ludicræ.*

Palæstrans, ntis, nom. partic. qui fe in palæstra exercet. *Fulgent. l. 1. Mythol. Sudore hic opus est palæstrantis ingenii.*

Palæstrice, adv. παλαίωτικός, more palæstritarum. *Cic. de opt. gen. Or. c. 3.* Sed ita, ut palæstricæ spatium in xilio liceat.

Palæstricus, ci, m. 2. παλαίωτικός, palæstræ gnatus, seu peritus, qui palæstram alios docet. Aliqui dicunt, eundem esse, ac palæstritam. *Quintil. l. 1. c. 11.* Qui paulum etiam palæstricis vacaverint. Adde *l. 12. c. 2.* ubi palæstricos doctores vocat.

Palæstricus, a, um, *cofs da lotra, παλαίωτικός*, quod est ex usu palæstræ, five quod ad palæstram pertinet. *Plaut. Rud. 2. 1. 7.* Ex urbe ad mare huc prodimus pabulum, pro exercitio gymnastico, & palæstrico. ¶ Palæstrici motus, nimis accurati corporis gestus. *Cic. 1. Off. c. 36.* Nam palæstrici motus sæpe sunt odiosiores.

Palæstrita, æ, m. *lottatore*, Ger. *ringer*, Gall. *luteur*, Hisp. *luthator*, παλαίωστής, qui in palæstra fe exercet. *Cic. 6. Verr. De heracili hereditate, quam palæstritis concessisset.* ¶ Translate luminum pro nimis accurato. *Quintil. l. 1. c. 4.* Sicut etiam, quos palæstritas esse nolimus, peritos tamen palæstræ esse volumus, non apalæstritos. Comparat gestibus palæstritis numeros orationis, quam nec plane numerosam esse vult, qualis Iocrateus Panegyricus, nec plane numerosum expertem, uti indoctorum.

Palalîa, æ, f. herba, quæ alio nomine Cyclamine dicitur. *Apul. de herb. c. 17.*

Palam, adv. *manifestamente*, Ger. *offentlich*, Gal. *publiquement*, Hisp. *publicamente, manifestamente*, φαεινός, manifeste, aperte, in conspectu, in ore, atque in oculis omnium, cui clam, & obscure opponitur. Differt a coram, quia coram ad personas certas tantum refertur, palam ad omnes. *Cic. 4. Acad. Alterum quidem, ut videmus, palam, alterum, ut suspicamus, obcurius. Id. post red. in Sen. c. 5.* Divulgare palam. *Id. Verr. 7. cap. 26.* Palam ante oculos omnium. *Ter. Eun. 1. 2. 24.* Sin salsum est, continuo, palam est. *Plin. l. 10. c. 70.* Palam est, pisces audire, h. e. certum est. *Nepos in Annib. c. 7.* Palam facere alicui. ¶ Repetitur etiam cum abl. pro coram. *Liv. l. 6. c. 14.* Inde rem creditorum palam populo perfolvit.

Palamedes, m. 3. παλαμήδης, fil. Nauplii Eubææ Regis, qui Ulyffis fraude a Græcis interfectus fuit. Dicitur, cum in bello Trojano & ipse adesset, quatuor græcas litteras Θ, Ξ, Φ, X observato grunn in volando ordine invenisse, teste *Plin. l. 7. c. 56.* Alii dicunt, litteram T invenisse, alii D. Hinc *Martial. lib. 13. epigr. 75.* Turbabis verus, nec littera tota volabit, Unam perdidideris si Palamedis avem. ¶ Invenit etiam ex earundem avium volatu ordinem aciei, item testeras bellicas, & vigilias. *Plin. loc. cit.* ¶ De ejus morte V. *Serv. in 2. Æn.*

Palamedicus, a, um, ad Palamedem pertinens, ut *Palamediaci calculi*, hoc est calculorum ludus a Palamede inventus. *Cassiodor. Variar. l. 8. epist. 31.*

Palangæ. V. Phalangæ.

Palans, V. Palor, aris.

Palara, æ, f. avis, de qua *auctor Carm. de Philomela, v. 11.* Dulce palara sonat, quam dicunt nomine Drofram.

Palaria, ium, n. 3. genus militaris exercitii, quo milites ad palum pugnandi disciplinam ediscunt. Item locus talis exercitii. *Charis. l. 1. Veget. l. 1. c. 11. & l. 2. c. 23.*

Palaris, & te, quod ad palum spectat, ut Sylva palaris, ex qua pali sumuntur. *Ulp. de usufr. l. si fundi.* Nisi forte saluti ejus, vel sylvæ palaris, vel arundinetis ususfructus sit legatus.

Palatim, adv. *παραπληρωσως*, passim vagando. *Liv. l. 5. c. 28.* Tusculum palatim fugerent. Ita Calepinus, at meliores Codices habent *palati*.

Palatina, æ, f. quarta Regio Romæ circa Palatium M. ¶ Palatina Tribus dicta est a Palatio monte, & secundum locum dignitatis obtinuit. Erat autem in Palatio, & in Capitolio, & in eo spatio, quod

utrumque montem interjacet.

Palatinus, a, um, *παλατινός*, quod ad Palatium M. spectat. Palatinus mons, idem ac Palatium. ¶ Palatina palæstra, quæ in Palatio M. exercebatur. *Cic. Att. l. 2.* ¶ Palatina Officia, dicuntur Officia aulici, & Imperatorii. *Jul. C. p. in Gallieno.* Cum iter adhortos nominis fuit, omnia Palatina Officia sequebantur. ¶ Palatini populi, hoc est Aborigines, *Var. l. 4. de L. L.* ¶ Prima hujus vocis syllaba brevis est, cujus producendæ causa Poetæ alterum l. adjuiciunt. *Martial. l. 8. epigr. 39.* Qui Pallatinæ caperet conviviam mensæ.

Palatio, onis, f. *palificata*, dicitur illud fundamenti genus, cum in solo uliginoso, aut alioqui sustinendo ædificio non fatis firmo, fistuca, vel simili aliqua machina palos depangimus, cui ædificium innitur. *Vitr. l. 2. c. 9.*

Palatium, ii, n. Palatinus mons, *Monte Palatino*, *παλάτιον, πικλάτιον*, unus ex 7. collibus urbis Romæ, in quo urbs primum condita est, ita dictus a Palantio, seu Palanteo urbe Arcadæ, ut scribit *Plin. l. 4. c. 6.* vel a Pallante avo Evandri, vel a Pallantia ejusdem matre, quæ ibi habitavit, vel a Pallantia filia, ab Hercule vitata, & postea illic sepulta, vel a Pallante filio, qui a Turno occisus, ibi sepultus fuit, vel a Pallatia uxore Latini, vel a Pale Dea pastorum, aut quod Palatini, qui & Aborigines, ex agro Reatino qui appellabatur Palatium, ibi confederent. *Ex Varr. l. 4. de L. L. Fefso, Serv. in 8. Æn. & Solino, c. 2.* Hujus montis pars Foro Boario oberfa nunc dicitur *Palazzo Maggiore*, a palatio Cæsarium ibidem alias excitato. Habet hoc nomen primum indifferenter. *Ovid. 1. de Arte Illic quæ tolerant nemorosa Palatia frondes. Martial. l. 1. ep. 71.* Inde sacro veneranda petes Palatia clivo. ¶ Palatium etiam, *Βασιλειον*, hodierna die Principis cuiusque domus vocatur. Id factum est ex eo, quod Palatinus mons fuerit Imperii sedes, quando Evander in eo, ac post Romulus habitavit, atque etiam Consules, ut alii dicunt, denique ab Octavii Augusti temporibus omnes Imperatores. *Suet. de Cl. Gramm.* Quare ab Augusto quoque nepotibus ejus præceptor electus transit in Palatium cum tota schola.

Palatûa, æ, Dea, in cujus tutela Palatium erat. *Varr. l. 6. de L. L.*

Palatûal, n. 3. sacrificium in monte Palatino. *Var. l. 6. de L. L.*

Palatûalis Flamen, qui constitutus erat ad sacrificandum ei Deæ, in cujus tutela erat Palatium. *Fest.*

Palatum, ti, n. *palatio*, גרמ, Germ. *der rachen*, Gal. *palais*, Hisp. *paladar, úteron*, oris interior cavitas. *Cic. 2. Fin. Voluptatem persequitur, quæ palato percipiatur. Id. 2. de nat. Deor. c. 18.* Epicurus, dum palato, quid sit optimum, judicat, cæli palatum, ut ait Ennius, non suscepit. *Ovid. 1. de Pont. eleg. 11.* Sapor exacuit palatum. *Id. 2. Amor. eleg. 6.* Ignavo stupuerunt verba palato. *Colum. l. 8. c. 16.* Docta & erudita palata fastidiunt fluvialem lupum. ¶ Palatum, templum linguæ appellat *Lucr. l. 4. v. 625.*

Palatus, ti, m. idem, ac palatum. *Cic. 2. Fin. c. 8.* Nec enim sequitur, ut, cui cor sapiat, ei non sapiat palatus.

Palatus, a, um, *vagabondo*, dispersus, a palor. *Liv. l. 8. c. 24.* Contrahens suos ex fuga palatos. *Id. l. 35. c. 51.* Repente Menippus palatos aggressus, eos cecidit.

Palæa, æ, f. *paglia*, גרמ, Ger. *Spreuver*, Gal. *paille*, Hisp. *paja, άχυρον*, stipula una cum spica in frumento, & similibus. *Col. l. 6. Minus commode tuemur armentum paleis, quæ utique quibusdam regionibus solæ præsidio sunt, & probantur maxime ex milio, tum ex hordeo, mox ex tritico. Virg. 1. Georg. Nequidquam pinguis palæa teret areal culmos.* ¶ Palea quoque dicitur cartilago illa rubens, quæ de collo galli gallinæcæ dependet, *κρῖλλιον*. *Col. l. 8. c. 2.* Palææ ex rubro albicantes, quæ velut incanæ barbæ dependent. ¶ Palea æris, V. *Pala.*

Palæar, aris, n. *giogaia*, Ger. *ochsenkæhle*, Gal. *fanon de boeuf*, Hisp. *papada de puey, ιαγῖνατος*, pellis dependens ex suture boum, quia est similis palææ gallinæcæ. *Sen. in Hipp. v. 1044.* Musco tenaci pectus, ac palæar viret. *Virg. 3. Georg. v. 53.* Et crurum tenus a mento palearia pendente.

Palæaris, re, di *paglia*. *Fortunas. 3. Mart.* Immanemque hostem palæaris arista removet.

Palearium, rii, n. *pagliato*, Ger. *Spreuvboden*, Gal. *paillier*, Hisp. *parjar, άχυρον*, locus, in quo reconditur, & asservitur palea. *Col. l. 1. c. 6.* Fœnilia, paleariaque, & apotheca, & horrea.

Paleatus, a, um, *fatto di paglia*, Ger. *mit Spreuveren gemacht*, Gal. *paillieré*, Hisp. *becho de pajas, άχυρωδης*, quod est factum ex paleis, vel quod paleas habet admixtas. Unde lutum paleatum dicitur, cui, ut tenacius sit, admixtæ sunt palææ. *Col. de Arbor. c. 8.* Atque luto subacto paleato oblinito.

Pales, f. 3. *Βασιλειῆς Θεός*, Dea pabuli, & pastorum, quam quidam Vestam, quidam Deorum Matrem, quidam etiam Cererem appellant, ita dicta a pabulo, vel a pariendo, quod pecorum partem credebant præsidere. In eius honorem *Pallia*, seu *Parilia*, celebrabantur. *Virg. ecl. 5. v. 35.* Ipsa Pales agros, atque ipse reliquit Apollo. ¶ Est etiam Pales Deus quidam Jovis minister, ac villicus, ut ait *Arnob. l. 3. pag. 123.* V. etiam *Serv. in princip. 2. Georg.*

Palici, m. 2. *παλαίσι*, dicti gemini fratres, Jovis filii, & Ætnæ Nymphæ, sive Thalæ, ut alii volunt. Tradunt, hanc Nympham a Jove in Sicilia juxta Simethum fl. non longe a Catina urbe compressam metu Junonis oppressæ, ut sibi terra dehiceret, & ita factum esse, sed cum tempus maturitatis infantium, quos alvo gestaverat, advenisset, rursus terram hians, duosque infantes de alvo Nymphæ progressos emerisise. Appellati sunt Palici, vel quod *παλῖον*, idest rursus hians terra emerisisset, vel a *παλῖον ἕκαστον*, quoniam prius in terram miser, denuo inde reversi sunt. Nec longe inde breves lacus sunt, sed miræ profunditatis, quos incolæ Crateras vocant, & Dellos, tratreque Palicorum olim existimabant, & habebantur in cultu maximo propter jusjurandum. Magna præterea in veneratione erat Palicorum templum, quia cum Siciliam sterilis annus arefecisset, divino Palicorum responso admoniti Siculi certum sacrificium fecerunt, quo peractò statim ubertas reversa est. Quapropter Siculi omne genus frugum congererunt in ara Palicorum, quæ ob id pinguis vocitata est. *Macerob. l. 5. Sat. c. 19.*

Palilia, ium, n. 3. vel *Parilia*, *παλιλία*, Palis Deæ festa, quæ a pastorebus in agris fiebant 11. Cal. Maji, ad lupos arcendos, morboque a pecore pellendos, seu pro partu pecoris. Hoc die Romulus urbem fundavit. *Cic. 2. de Div. Urbis etiam nostræ natalem diem repetebat ab iis Palilibus, quibus eam a Romulo conditam accepimus.*

Palilicium, ii, n. *παραπληρωσως*, stella ingens in capite Tauri, una Hyadum, a Palilibus, quia, cum sidus sit natura pluvium, tamen XI. Cal. Maji, quo Romæ Palilia celebrabantur, serenitatem adducere solet. *Plin. l. 18. c. 26.* Hoc est vulgo appellatum sidus Palilicium, quoniam XI. Cal. Maji urbis Romæ natalis, quo fere serenitas redditur, claritatem observationi dedit, &c. *Hardum.* notat in MSS. *Parilicium* legi.

Palimbacchiûs, i, m. *παλιμβάχχιον*, pes metricus, apud *Quint. l. 9. c. 4.* est idem qui *antibacchiûs*, & bacchio contrarius. V. *Antibacchiûs.*

Palimpfissa, f. i. *παλιμπίσσα*, pix liquida iterum decocta, & inspissata. *Plin. l. 24. c. 7.* Quidam iterum decoquunt, & vocant palimpfissam.

Palimpfestus, m. 2. *παλιμπίστου*, membrana iterum abrasa spongia, ut in ea scribi pluries possit, a *πάλιν*, rursum, & *πίσσω*, abstergo. *Cic. l. 7. Fam. ep. 18.* Naro quod i palimpfesto, laudo equidem parhomoniam, sed miror, quid in illa chartula fuerit, quod delere malueris, quam hæc scribere. ¶ Legitur & *palimpfestus*.

Palinodia, x, f. *πάλινωδία*, contrarius cantus, recantatio, retractatio, a *πάλινωδός*, quod est recantare, retractare, diversa superioribus sentire, & quod semel dictum est, revocare. *Cic. Att. l. 2. ep. 24.* Quam bonam meis purissimis orationibus gratiam reuleris, quam expecta divinam *πάλινωδίας*. *Id. l. 4. ep. 5.* Subturpicula mihi videbatur *πάλινωδία*. ¶ Hinc *palinodiam* canere, est, contraria iis, quæ prius diximus, affirmare. *Macrob. l. 7. Saturn. c. 5.* Nec abnegno, potuisse me quoque tanquam palinodiam canere. ¶ Est etiam palinodia cantio quædam, quæ sæpe reperitur. *Ammian. l. 18. c. 5. (al. 10.)* Cohors palinodiam in exitum concinens noitrum.

Palitans, tis, particip. errans, vagans, a palor, aris. *Plaut. Bacch. 5. 2. 4.* Pafor harum (ovium) dormit, cum hæc eunt sic a pecu palitantes.

Paluarius, a, um, adiect. qui paluuro abundat. *Fulgens. l. 1. Mybol.* Paluurea prata incidente premere planta.

Palinurus, m. 2. *παλινύρης*, gubernator classis Æneæ, qui dormiens in navi in mare decidit, & submersus est, in ora Lucaniæ. *Virg. 5. Æn. 6.* Latine sonat iterum inveniens, ex *πάλιν*, rursum, & *ύρης*, meiere. Lufit in hac voce *Marzial. 7. ep. 77.* Minxisti corrente semel, Pauline, carina, Meiere vis iterum, iam Palinurus eris. ¶ A Palinuro datum est nomen promontorio Lucaniæ, in ora maris Tyrreni, quod nunc *Paluuro* dicitur, & *capo di Palinuro*. *Lucan. l. 9. v. 42.*

Paluirus, m. 2. *παλινύρης*, frutex spinosus, & asper. *Plin. l. 24. c. 13. Virg. 5. Ecl. Carthago*, & ipinus surgit paluirus acutus.

Palla, x, f. *veste donnesca*, *ἡμῖς*, Ger. *ein uveber mantel*, Gal. *robe de femme*, Hisp. *roba de mugier*, *χούρα*, honestæ mulieris vestimentum, hoc est vestis exterior, quæ tunica superimponitur, ad vestigia usque demissa. *Virg. 11. Æn.* pro longæ tegmine pallæ tigridis exuvie per dorsum a vertice pendens. ¶ Palla etiam utebantur citharædi. *Ovid. 1. Fast. de Arione.* Induit & Tyrio distinctam murice pallam. ¶ Item tragædi. *Ovid. 3. Am. eleg. 1. v. 12.* Fronte comæ torva, palla jacebat humi. ¶ Palla item vestis dicitur, quæ usque ad inguina, vel usque ad genua pertingit, qua olim in Gallia omnes passim viri utebantur. *Marzial. l. 1. ep. 93.* Dimidiaque nates Gallica palla tegit. V. *Ferrari. de re vestiar. Plin. l. 3. c. 18.*

Pallæca, x, vel pallæce, es, f. i. *παλλακή*, concubina. *Suet. in Vesp. c. 21.* Accubante aliqua pallæcarum.

Pallacæna, V. Gethyum.

Palladium, n. 2. *παλλάδιον*, dim. a *πάλλας*, quo generatim significatur quodvis Palladis simulacrum, sed per excellentiam sic vocatum est id, quod regnante Ilo, Priami avo, in Ilium cœlitus cecidit, eo tempore, quo arx, templumque ejus Deæ ædificabatur, & in templo nondum tecto sibi locum delegit. Quæ res cum omnibus maximo esset miraculo, Apollo consultus respondit, tandiu urbem incolentem fore, quandiu simulacrum illud intra mœnia servaretur. Itaque tempore belli illius, quod communibus viribus Græcia tota adversus Trojanos gessit, cum alia spes capiendæ Trojæ non esset, nisi prius sublato Palladio, datum negotium est Ulyssi, & Diomedæ, ut per cloacas in arcem ascenderent, fataleque Minervæ simulacrum auferrent. Quo facto, urbem tutelari Palladis numine spoliatam, infirmam, captique non admodum difficilem reddiderunt. Tandem a Græcis Romam per venit, ubi collocatum in Palladis sacello, quo flagrante, a Metello ex incendio est ereptum. *Virg. 9. Æn. 151.*

Palladius, a, um, *παλλάδιος*, quod est Palladis, ut Palladia arbor, h. e. oliva Palladi sacra, *Silius l. 1. v. 238.* Palladis arces, h. e. Aethenæ, quæ sub tutela Palladis fuere, *Ovid. 7. Metam.* Palladia ars, h. e. literarum studium. *Propert. l. 3. eleg. 7.*

Palladius, ii, m. Palladius Rutilius Taurus Æmilianus, patria Romanus, ut creditur, cujus extant libri quatuordecim de re rustica non inelegantes: scripti post Apulejum, quo tamen latinior multo est, & a novandarum vocum cacothæ magis abhorrens.

Pallans, antis, m. filius Pandionis, qui genuit Clyton, Buten, & Minervam quintam, cuius virginitatem cum violare vellet, ab ea occisus est. *Cic. 3. de nat. Deor. Ovid. 7. Met.* His dicitur esse Auroræ pater, ab *Ovid. 15. Metam. v. 191.* ¶ Item Rex Arcadiæ, proavus, vel avus Evandri, a quo Pallanteum oppidum cognominatum est. *Virg. 8. Æn. v. 54.*

Pallanteum, n. 2. opp. Italix, in monte Palatino, conditum ab Evandro, ubi postea Roma ædificata est, quod posteriores Palatum dixerunt. *Virg. 8. & 9. Æn.*

Pallantia, x, f. filia Evandri, quæ ab Hercule vitata Latinum peperit, ut aliqui scripsere, a qua etiam Palatinum montem dictum esse volunt. *Serv. in 8. Æn. ex Varrone.*

Pallantias, adis, f. Tritonis palus, *παλλαντίας*, palus in Africa, ad Tritonem fl. non procul ab Aris Phœnicorum. Circa hanc paludem Palladem primum apparuisse ferunt, unde ex ea natam fuisse incolæ crediderunt. *Plin. l. 5. c. 4.* ¶ Est etiam Pallantis filia, h. e. Aurora. *Ovid. Metam. 15. v. 191.* Tradendum Phæbo Pallantis inficit Orbem.

Pallantis, idis, patronym. fœmin. Aurora Pallantis gigantis filia. *Ovid. 6. Fast. v. 568.* Proximus annus erat: pallantide cælus eadem Porcius, &c. b. e. eodem die, per synecdochen.

Pallantius, a, um, adiect. patronym. a Pallante Arcadiæ rege, avo, vel proavo Evandri. *Ovid. 5. Fast. v. 403.* Excipit hospitio juvenem Pallantius heros.

Pallas, adis, f. *Pallade*, *παλλάς*, Dea sapientiæ, alio nomine Minerva. Sunt qui putant, vocatam esse a Pallante gigante ab illa interfecto, cum prius Tritonia vocaretur a Tritonide palude, ubi primum visa est. Sane *Cic. l. 3. de nat. Deor.* quinquè Minervæ enumerat, quintam filiam Pallantis, quæ patrem dicitur interemisisse virginitatem suam violare conantem. ¶ Fuit oleæ inventrix, quare pro oleo interdum ponitur. *Ovid. ep. Heroid. 19. v. 44.* Pallade jam pingui tingere membra putes. ¶ Plura de Pallade V. in *Minerva*.

Pallatinus V. Palatinus.

Pallenæus, a, um, adiect. ad Pallenem urbem pertinens, ut Pallenæi triumphi, *Strab. l. 4. Silv. 2. v. 56.* V. Pallenæ.

Pallene, es, f. *Παλλήνη*, penins. Macedoniæ, a. Thraciæ, ad sin. Thermaicum, cujus isthmus Pallenensis a Plinio dicitur, apud quem Olinthus urbs erat. Dicta est a Pallene Sithonis filia, a. a Pallene filio Titani. *Ovid. 15. v. 357.* Est viros fama est in hyperboræ Pallene.

Pallenenis, se, adiect. Pallenæus, ut Pallenensis Isthmus, *Plin. l. 4. c. 10.*

Pallenes, is, m. filius Titani, qui regnavit in Pallene inf. & bellum cum cæteris gentibus gessit adversus Jovem, in quo a Minerva interfectus est, *Paulo teste apud Esch. in voce Pallas*. Theodontius scripsit occi-

sum fuisse a Minerva, quod ejus virginitatem violare conatus esset.

Pallens, tis, adject. *palido*. *Virg. Ecl. 2.* Pallentes violæ. *Id. 4. Æn. v. 27.* Pallentes umbras Erebi. ¶ Item qui pallidum reddit. *Id. 6. Æn.* pallentes morbi. *Marzial. l. 11. epigr. 7.* Pallentes curæ. *Perf. sat. 5. v. 15.* pallentes radere mores doctus.

Palléo, les, lui, n. 2. *esse pallido*, Ger. *bleyechfeyn*, Gal. *palir*, Hisp. *amarillecerse*, *οχραίνω*, pallidus sum. *Aut. ad Heren. l. 2. c. 25.* Quoniam pallet, necesse est, cum ægotasse. *Cic. Phil. 2.* Apparete esse commotum, sudat, pallet. *Propert. l. 1. eleg. 15.* multos pallere colores. h. e. in multos colores mutari. *Perf. sat. 1. v. 124.* Iratum Eupolidem prægrandi cum fene palles. b. e. palles nimia lectione Eupolidis Philoſophi. *Quintil. l. 7. c. 10.* Vigilandum ducat, intendendum, pallendum. ¶ Urfurpat & pro timere, quia pallor timoris interdum indicium est. *Horat. l. 1. ep. 7.* Dum pueris omnis pater, & matercula pallet. *Id. l. 3. od. 27.* mediæque fraudes Palluit auidæ.

Palleſco, fcis, n. 3. *impallidus*, pallidus ho. *Propert. l. 1. eleg. 12.* Tardis palleſcere curis incipis. *Hor. l. 1. ep. 1.* nulla palleſcere culpa.

Palliaſtrum, n. 2. *παλλιαſτρον*, pallium breve, ſciſſum, & ſordidum. *Apul. l. 1. Met.* Humi ſedebat ſciſſili palliaſtro ſemiamictus.

Palliatuſ, a, um, *παλλιαſτῆρος*, pallio indutuſ, ſeu cooperuſ. *Cic. l. 3. ad Q. Fr.* Illi palliati topiariam facere videantur. ¶ Fabulæ, ſeu Comædiæ, aut Tragædiæ palliatæ dicuntur, quæ ſcriptæ ſunt ſecundum rituſ, & habituſ Græcorum, qui pallio utebantur, vel cum perſonæ Græco more palliſ indutæ in ſcenam prodant. *Donauſ, & Diomed.*

Palliduluſ, a, um, dim. a pallidus. *Catull. ad Octaviuſ, carm. 65.* Pallidulum manans alluit unda pedem.

Pallidus, a, um, *palido*, *ſmorro*, Ger. *bleyech*, Gal. *pale*, *bleme*, Hisp. *amarillo*, *αχρόδ*, quod eſt ſine rubedine, ſine ſanguine. *Hor. l. 1. ſerm. ſat. 2.* Vel pallida lecto deſiliat mulier. *Ovid. 4. Met. v. 134.* Oraque buxo pallidiora gerens. *Plin. l. 2. c. 25.* Stella pallidiſſima.

Pallio, as, a, altuſe celo, diſſimulo, quaſi pallio abſcondo. *Apulejuſ.* Nec palliari tam aperta reſ poſteſt.

Palliolatim, adv. cum pallio. *Plaut. Pſeud. 5. 1. 29.* Sed palliolatim amictuſ ſic inceſſuſ ludibunduſ.

Palliolatuſ, a, um, *παλλιαſτρον ἴχον*, palliolo indutuſ. *Suet. de Claudio*, c. 2. Palliolatuſ novo more prædicit. Adde *Mar. l. 9. epigr. 33.*

Pallioluſ, li, n. *cappata*, *mantellato*, *παλλιαſτρον*, breuiuſ, & viliuſ palliuſ. *Cic. 3. Tuſc. c. 23. ex Cecilio.* Sæpe eſt etiam ſub palliolo ſordido ſapientia.

Palliuſ, li, n. *manſello*, *ſoprauveſta*, *ἡμῖς*, Ger. *ein mantel*, Gal. *manreau*, Hisp. *manſo*, *capa*, *τεῖχον*, *ἐπιδωλμα*, veſtiuſ longe, lateque diſtuſa, quæ ſuperne injicitur, ſeu tunica ſuperinduitur. Aliqui deducunt a *πάλλω*, *μαύω*, *ύβριω*, *μωυε*. Id ſane ſenſiſſe videtur *Tertul. l. de Pallio*, c. 3. ubi ſcribit, cum voce veſtem e Græcia in Latium intraffe. Imo *Varro* ipſe pallam ob mobilitatem a *πάλλω* deduxit, teſte *Servio* in 1. Æn. ¶ Eſt & virorum, & mulierum. Unde ab *Ulpiano* pallia inter communia veſtimenta, quæ promiſcuæ appellat, numerantur. Sed tamen palliuſ muliebriſ proprio nomine palla dicebatur. Proprie autem Græcorum habituſ hoc nomine dicebatur, quemadmodum Romanorum toga. *Cic. 3. de Orat.* Sed anuluſ, quem haberet, palliuſ, quo amictuſ, foccoſ, quibuſ indutuſ eſſet, ſe ſua manu contectiſſe. ¶ Palliuſ quoque Philoſophorum erat. *Gell. l. 9.* Video barbam, & palliuſ, Philoſophum nondum video.

Pallor, oris, m. *pallore*, *παλλορεα*, *ἰσχυρ*, Ger. *bleiche farb*, Gal. *paſſeur*, Hisp. *amarillez*, *οχραίνω*, color ille in homine, cum pellis ſanguine deſtituta liveſcit, quod accidere ſolet in ſubito metu, ſanguine ſe ad interiora recipiente. *Cic. 4. Tuſc. c. 8.* Ex quo fit, ut pudorem rubor, ſic terrorem pallor, & tremor, & dentium crepituſ conſequatur. Apud *Colamel. l. 12. c. 50.* pallorem capere vaſa dicuntur, quæ ſuum nitorem amittunt. ¶ Poetæ fabulantur Pallorem filiuſ eſſe Herebi, & Noctis. *Liv. l. 1. c. 27.*

Pallula, læ, f. diminut. parva palla. *Plaut. Trucul. 1. 1. 32.* Conſciſſa pallula eſt.

Palma, x, f. *palma della mano*, *ἡρ*, Ger. *die ſtache hand*, Gal. *la pame*, Hisp. *palma*, *δέντρο*, *παλάμη*, ſtola, planuſ illud, & ex parte concavum in manu, quod eſt inter carpum, & digitoſ inter mediuſ, & *παλάμη*, quo Græciſ cum palma, tum manuſ tota ſignificatur. *Cic. in Or.* Cum autem manuſ dilataverat, palmæ illiuſ ſimilem eloquentiam eſſe dicebat. ¶ Sumitur etiam pro tota manu. *Virg. 1. Æn.* Dupliceſ tendens ad ſidera palmæ. ¶ Palma item arbor eſt, quæ dactyloſ proleſt, quæ a Græciſ *φστίνε* dicitur, ita appellata, quod expanſis eſt ramis in modum palmæ hominiſ, quemadmodum fructuſ ejus a ſimilitudine digitoruſ dicti dactyli. Hæc arbor maxime viget in Oriente, ubi ex ejus fructuſ vinuſ fit, alcuibi etiam panis, & pluribuſ quadrupedibuſ cibiuſ. In Italia ſteriliſ, & in maritimis Hiſpaniæ fructuſ fert, fed immitem, dulcem in Africa, ſed ſtatim evaneſcentem. Non cedit ponderi, ſed adverſum ponduſ furgit, nec contra interiora, ſed in diverſum renitendoſ fornicatur. *Plin. l. 23. c. 5. & l. 13. c. 4.* ¶ Poniſtur sæpe palma pro victoria. Cauſa locutioniſ eſt, quod victoriſ certaminis daretur corona ex palma. Rationem ejus moriſ aperit ex *Plutarcho Gelliuſ l. 3. c. 6.* quod non ceſſerit, ſed inſtar palmæ pernixam in prælio perſtiterit. *Cic. pro Roſc. Am.* Alter plurimarum palmarum vetuſ, ac nobiliſ gladiator habetur. *Quint. l. 1. c. 2.* Ingens palmæ contentio. *Cic. ad Attic. l. 4.* Palmam tulit. *Ovid. 2. de Art. ov. v. 3.* Donare aliquem palma. ¶ Palma etiam vocatur majuſ vitis flagelluſ, unde naſcuntur uvæ. *Var. l. 1. R. R. c. 31.* Quam vocant minorem, flagelluſ, majorem etiam, unde uvæ naſcuntur, palmam. *Col. l. 4. c. 21.* Sed novelliſ palmiſ ſemper vitis renovetur. ¶ Item de ramis aliarum arborum palma dicitur. *Catull. in Argon.* Cæruſa verrentes abiegnis æquora palmiſ. h. e. remiſ. ¶ Item ut *Serviuſ* dicit in 2. Æn. genuſ togæ, quæ uſitato magiſ nomine toga palmata appellatur.

Palmaris, & re, o. 3. quod ad palmam ſpectat, ut Palmaris ſtatua, quæ alcuſi propter palmam, ideſt victoriam, ponitur. *Cic. 6. Phil. c. 5.* Sed illa ſtatua palmaris, de qua, ſi meliora tempora eſſent, non poſſem ſine riſu dicere. ¶ Palmaris ſententia, quæ optima eſt omnium, & veluti palmarum meretur. *Cic. 1. de nat. Deor.* Sed illa palmaris quidem, quod &c. Loquitur de ſententia Philoſophorum. ¶ Eſt etiam adiect. a *palmuſ*, *di un palmo*. *Var. l. 1. R. R. c. 35.* Roſa conciditur radicatuſ in virgulaſ palmareſ.

Palmaruſ, ii, n. victoria, vel victoriæ pretiuſ. *Ulpian. l. 1. ff. de extraord. cognit.* Eſti nomine palmaruſi cautum ſit.

Palmaruſ, a, um, *αἰνέτικον*, quod palma eſt dignuſ. *Ter. Eun. a. 5. ſc. 4.* Id vero eſt, quod mihi puto palmarium, me reperiſſe, &c. ¶ Eſt etiam adjectivum a *palmuſ*, idem ac palmaris. *Col. l. 8. c. 3.* Per ſpatia palmaria modiciſ ſorantur caviſ. Sed in hoc exemplo, & aliis ſimilibuſ, quæ afferuntur, adiect. *palmaria* a *palmaris* eſſe poſteſt.

Palmatæ, arum, m. quidam terræ motuſ, & palmationeſ. *Apulejuſ. de Mundo.* Palmatæ appellatur, quorum pavitatione illa quæ trepidant, ſine inclinationiſ periculo nutant.

Palmatus, a, um, adject. *Palmata vestis*, hoc est quæ palmas intextas habet, qualis erat triumphantium toga. *Sueton. in Claud. c. 17.* Crasus equo phalerato, & in veste palmata. ¶ Eadem & *1093 palmata* dicitur, nihilque differt a picta, de qua *V. Pictus Mart. l. 7. epigr. 1.* Palmataque duces, sed cito, redde togæ. ¶ Proprie tamen *toga picta* dicitur, & *tunica palmata*, a clavorum magnitudine, & figura, ut ait *Festus*, quod manus palmam teneret. *Liv. l. 30. c. 15.* Maffinifam toga picta, & palmata tunica donat. *Capitolin. in Gordian. c. 4.* Palmatam tunicam, & togam pictam primus Romanorum privatus suam propriam habuit, cum ante imperatores etiam de Capitolio acciperent, vel de Palatio. ¶ *Palmati lapides* sunt, qui fracti intus palmæ manus figuram referunt, cuiusmodi apud Mundam Hispaniæ urbem reperiri, scribit *Plin. l. 36. c. 18.* ¶ Palmatus sanguine paries, hoc est palmæ manus sanguine aspersæ vestigium maculatus, *Quintil. Declam. l. cap. 11. c. 12.*

Palmenfis, fe, adject. Palmenfis ager est in Piceno, ubi nunc castellum, *la torre di Palma*. Hinc vina Palmenfis inter optima enumerantur a *Plin. l. 14. c. 6.* ita appellata a palma una forte enata, ut *Id. ib. notat.* ¶ Legitur & *Palmesfa*.

Palmes, itus, m. *palmite*, *tralcio*, ופריה, Germ. *rebezuweig*, Gal. *serment*, Hisp. *sermientio*, κλημιν, vitis sarmentum, pampinus, nempe lignum illud, quod quotannis ex ipsa stirpe emergit, & gemmas producit, quæ deinde in virgulas abeunt, & palmæ cuiusdam digitos faciunt; vel a *palma*, qua dicitur de vitis parte, quæ eadem est, ac *palmes*. *Col. l. 4. c. 17.* Detrahendi sunt eis singuli palmites. ¶ Aliquando pro flagello vitis ponitur. *Col. l. 4. c. 21.* Hæc brachia fat erit interim lingulis palmitibus in fructum summitti. ¶ Dicitur etiam de palmarum virgulis, quæ Græcè *σπασθα*. *Plin. l. 13. c. 4.* Pomum est, non inter folia, ut in cæteris, sed fuis inter ramos palmitibus racemotum. ¶ Interdum palmis pro tota vite ponitur. *Stat. l. 3. Silv. l. v. 147.* nemorosus palmite Gaurus.

Palmesia vina. V. Palmenfis.

Palmætum, ti, n. *palmeto*, φοινικῶν, locus palmis constitus, vel ubi frequentes sunt palmæ. *Plin. l. 5. c. 1.* Existere circa vestigia habitati quondam foli vinearum, palmatorumque reliquias. ¶ Aliquando ponitur pro palmarum frequentia. *Plin. l. 5. c. 1.* Hierichuntum palmætis constitam, fontibus irriguam.

Palmæus, a, um, *di palma*, φοινικῶν, quod est ex palma arbore. *Col. l. 5. c. 5.* Palmes tegetibus vineas adumbrabat. *Plin. l. 24. c. 17.* Vinum palmeum capiti noxium.

Palmicæus, a, um, adject. palmeus, ut palmicea sporta, ex palmarum foliis texta, *Sulpic. Sever. Dial. 1. de virtutibus Monach. c. 5. & 8.*

Palmifer, ra, rum, *ebe produce palmæ*, φοινικωφόρος, ferens palmas. *Ovid. Am. 2. eleg. 13.* Et Memphin, palmiferamque Pharon.

Palmiger, ra, rum, adject. palmarum terax, ut Nemea palmigera, *Plin. l. 31. c. 4.*

Palmipedalis, le, o. 3. *σπιθαμπαδῶος*, quod palmi, & pedis magnitudinem habet. *Col. l. 3. c. 19.* Nam in clivosis potest malleolo palmipedalis deponi.

Palmipes, edis, com. *σπυγνῶπος*, planos ad palmæ similitudinem habens pedes. *Plin. l. 10. c. 11.* Aut in palmipedum genere sunt, ut anseres. ¶ Item qui mensuram habet pedis, & palmi, quæ mensura definitur spatia a cubito ad fummos digitos extensos. *Plin. l. 17. c. 20.* Talea feritur palmipede intervallo. ¶ Apud *Vitruv.* legitur *palmopes*, l. 5. c. 6.

Palmiprimum vinum dicitur genus quoddam vini scititii e ficis, quod concindi rationem tradit *Plin. l. 14. c. 16.*

Palmo, as, avi, atum, a. 1. ligo, *σπυθῖο*. Fortasse est a *palma*, h. e. flagello vitium. *Col. l. 11. c. 2.* Cæterum palmare, hoc est materias alligare, hoc tempore non expedit. ¶ Est item palma signum, & notam imprimere. *Quintil. in Decla. Cæci.* Præter ea cum manus ex parte, qua palmare vestigium potest, &c.

Palmopes, V. Palmipes.

Palmosus, a, um, φοινικώδης, palmis abundans. *Virg. l. 3. Æn. v. 705.* Teque datis linquo ventis, palmosus Selinus.

Palmula, æ, f. extrema pars remi, a *palma*, idest a similitudine palmæ humanæ, teste *Festo*, quod in modum palmæ hominis protensa est. *Virg. 5. Æn.* Et lævas stringat, sine, palmula cautes. ¶ Sunt & palmulæ fructus palmæ, qui & dactyli, & caryotæ dicuntur. *Var. 1. R. R. c. 67.* Nucem juglandem, & palmulam, & ficum Sabinae quanto citius promas, jucundiore utare. ¶ Sumitur etiam palmula pro parva manu. *Apul. l. 8. Metam.* Decora brachia sævientibus palmulis con-verberat. Adde & *l. 3.*

Palmularis, re, adject. a palma manus. *Martian. Capel. l. 2.* Fricu palmulari madida detegit ora.

Palmus, mi, m. *palmio*, פדמ, Ger. *ein Spann*, Gal. *mesure d'une paume*, Hisp. *palmio*, δακτύλι, mensuræ genus. Est duplex, major, & minor. Minor est quatuor digitorum, quem Græci *πυλαστῖδα*, appellant, major duodecim, qui & Græco vocabulo *σπιθαμῖ*, Latino (dodrans) appellatur, quia ad perficiendum pedem quarta pars deest. *Vitruv. l. 2. c. 3. & l. 7. c. 4.* ¶ Est etiam palmus idem quod palma manus. *Vitruv. l. 2. c. 3.* Doron Græci appellant palmum, quod munus datio Græcè *δῶρον* appellatur. id autem semper geritur per manus palmum.

Palmÿra, æ, f. *Amegara*, al. *Fayd*, urbs Syriæ, Palmÿrenes regionis, quæ *Arden* dicitur, caput, situm loci, foli divitiis, & aquarum amœnitate insignis, in Arabiæ deserto confinio.

Palmÿrenus, a, um, quod ad Palmÿram spectat, ut Palmÿrenæ solitudines, quæ a Palmÿra usque ad Petram Arabiæ Petrææ metropolim, & ad fines Arabiæ Felicis pertingunt. *Plin. l. 5. c. 26. & l. 6. c. 28.*

Palo, as, avi, atum, a. 1. *palificare*, פדק, Ger. *sticken*, Gall. *échalaffer*, Hisp. *meter palos*, οπλιζαδω, palis munio, & generatim sepio, sulcio. *Col. l. 11. c. 2.* Vitis paleter, & capite tenus alligetur. ¶ Item palari, vagari, *Sulpicia in Sat. v. 43.* Sic nostris palare fenes dicitur.

Palor, aris, atus sum, d. *vagare*, *πλανάζωμαι*, passim vagor. *Liv. l. 5. c. 28.* Ut nequicquam retinente Æmilio Tusculum palati iugerent. *Tac. 3. Hist. c. 80.* Palantur comites, occiditur proximus licitor. *Virg. 12. Æn. v. 738.* dare terga palantia. *Id. 9. Æn. v. 22.* palantisque Polo stellas.

Palpamentum, inis, n. &

Palpamentum, ti, palpatio. *Prudent. in Hamartig. v. 303.* Palpamen tenerum blandis e totibus ambit. *Amnian. l. 27. c. 12.* Aptus ad muliebria palpamenta.

Palpatio, onis, f. *ψαλάγησις*, actus palpandi. *Plaut. Men. 4. 2. 44.* Auffer hinc palpationes.

Palpator, oris, m. adulator. *Plaut. Rud. l. 1. 2. 37.* Malus, perjurus, palpator.

Palpæbræ, l. 1. *palpebræ*, פדפדפ, Ger. *augbrauen*, Gal. *paupieres*, Hisp. *los parpados*, *Αλιπιδρα*, pili prodeuntes ex oculorum tunicis. *Plin. l. 11. c. 37.* ¶ Item ipse tunicæ seu tegumenta oculorum, *Cic. 2. de nar. Deor. c. 57.* Palpebræ, quæ sunt tegumenta oculorum, mollissimæ tactu, ne læderent aciem, artissime tactæ & ad claudendas pupillas, ne quid incideret, & ad aperiendas: idque providit, ut identidem fieri possit

cum maxima celeritate. Munitæque sunt palpebræ tanquam vallo pilorum, quibus & apertis oculis, si quid incidere, repelleretur, & somno conniventibus, cum oculis ad cernendum non egeremus, ut qui tanquam involuti quiescerent. ¶ Usurpatur & *palpebra* in singulari num. *Cels. l. 5. c. 26.* Frons, vel bucca, vel palpebra vel labrum.

Palpebralis, le, adject. ad palpebras pertinens, ut palpebrales setæ, *Prudent. in Hamartig. v. 872.*

Palpebraris, re, adject. palpebralis. *Cal. Aurel. Tard. 4. c. 2.* Collyria palpebraria.

Palpebratio, onis, f. palpebrarum motus. *Cal. Aurel. Acut. 1. c. 3.* Sine ulla palpebratione. Adde *Tard. 1. c. 5.*

Palpebro, as, n. 1. palpebras frequenter moveo. *Cal. Aurel. Acut. 2. c. 10.* Palpebrant ægrotantes.

Palpitatio, onis, f. *palpitatio*, *παλμῶν*, frequens, & continuus motus cordis, item partium singularum corporis animalis. *Plin. l. 32. c. 5.* Imponat supra cordis palpitationem mulieri dormienti. Adde *l. 11. c. 4.*

Palpitatus, us, m. palpitatio. *Plin. l. 9. c. 30.* Ne palpitatu erejctur.

Palpito, as, avi, atum, n. 1. *palpitare*, Ger. *zistern*, Gal. *refillir*, Hisp. *palpitar*, *πάλμαζα*, leviter, ac frequenter movere, & præcipue de corde dicitur. *Cic. 2. de nar. Deor. c. 9.* Cum cor animalis alicuius evulsim ita mobiliter palpitaret, ut imitaretur igneam celeritatem. *Plin. l. 7. c. 13.* Palpitat cerebrum. *Stat. 12. Theb.* palpitat arduus ignis. *Juven. Sat. 3. v. 134.* Ut semel atque iterum super illam palpitet.

Palpo, onis, m. 3. adulator, a palpando. *Perf. Sat. 5. v. 176.* Jus habet ille sui palpo, quem ducit hiantem cretata ambitio? *Lubinus* hunc locum ita interpretatur, ut *palpo* sit aufertendi casus, non nominandi, hoc ferme sensu. Ille ne adulatione sua jus sui habet, quem ambitio ducit, &c.?

Palpo, as, a. 1. *palpare*, *ψωψ*, Germ. *eingreifen*, Gal. *toucher doucement*, Hisp. *palpar*, *ψαλαζάω*, leviter, blande, & quasi tentando tango, contracto, a *ψάλαρα*, foveo. *Ovid. 2. Met.* Modo pectora præbet argentea palpanda manu. Alii leg. *plaudenda*. ¶ Ponitur etiam pro virginitati, seu adulari, quia adulescentes solent leviter contractare. *Juvenal. Sat. 1. v. 35.* Quem munere palpat Carus.

Palpor, aris, d. 1. idem, ac palpo, idest adolor, blandior. Fere dativo jungitur. *Plaut. Amph. 1. 3. 9.* Quam blande mulieri palpatibus. *Hor. l. 2. Sat. 1.* Cui male si palpare, recalcitrat.

Palpum, vel **Palpus**, i, m. vel n. blanda contractio, adulatio *adulatio* *adulatio* *adulatio*, *carere*. *Plaut. Amph. 1. 4. 28.* Timidam palpo percuit. *Id. Pseud. 4. 1. 35.* Mithi obrudere non potes palpum. h. e. blanditias me decipere.

Palûda, æ, f. eadem ac *Pallas*. *Enn. apud Var. l. 6. de L. L.* Corpore tartarino prognata Paluda virago.

Paludamentum, ti, n. *paludamento*, *χλαμύς*, pallium bellicum purpura, auroque distinctum, proprium Imperatorum, ut indicat cum *Apulejus* in *Apol. tum Irid. l. 19. c. 24.* *Festus* ait, paludamento significari omnia militaria ornamenta. Superimponebatur thoraci, non ad tutelam, sed ornatum causa. Idem est quod *Chlamys*, ut *Non. c. 14. n. 11.* docet *Plin. l. 22. c. 2.* Coccum Imperatoris dicitur paludamentum. *Sueton. in Cæs. c. 64. de Cæs. nasante.* Paludamentum mordicus trahens, ne spolio potiretur hostis. *Liv. l. 9. c. 5.* Consulibus paludamenta detracta. ¶ Militum quoque paludamenta sunt. V. *Chlamys*.

Paludatus, a, um, *χλαμυδωτός*, paludamento indutus. *Cic. l. 1. Fam. ep. 17.* Panfa nosser paludatus ad 3. Cal. Jan. profectus est. ¶ In *Libris Auguralibus*, teste *Veroniano apud Fest.* paludati generatim armati, vel ornati accipiuntur. Omnia enim militaria ornamenta *Festus* paludamenta dixit. *Lucil. apud Non. c. 18. n. 3.* Pone paludatus stabat forarii velox. ¶ Metonymice paludati pro militibus usurpantur. *Sidon. l. 5. ep. 7.* Hi tunc, qui invident tunicatis otia, stipendia paludatis.

Paludicola, læ, com. qui ad paludem incolit, ut paludicolæ Sicambri, *Sidon. l. 4. ep. 1.*

Paludifer, a, um, adject. paludem faciens. *Auſtor. earm. de Philom. v. 44.* Inque paludiferis butio bubit aquis.

Paludivagus, a, um, adject. qui per paludes vagatur. *Avien. in descriptione Orbis*, v. 312. Mæsta paludivagos Germania flevit alumnos.

Paludosus, a, um, *paludoso*, *ελαδός*, quod paludem habet. *Ovid. 15. Met. v. 268.* Equæ paludosa ficis humus aret arenis.

Palumba, æ, f. idem, ac palumbes, *Prop. l. 4. eleg. 5. v. 63.* Sed cape torquatz Venus o regina palumbæ. Al. legit columbæ.

Palumbes, is, com. *colombo feluzico*, Ger. *einhalte*, *taub*, Gal. *pigeonvannier*, Hisp. *paloma*, *φάρλος*, sylvestris columbus in arboribus, sepibusque nidificans. Horum duo sunt genera, unum torquatum, a torque quo insignitur, quod Aristoteles *φάρλος* vocat, alterum, quod Græci *οιζιδῶς*, Latinorum nonnulli vinaginem dicunt, ab esu labrufcæ. V. *Plin. l. 10. c. 35.* *Virg. 1. Ecl.* Rauce tua cura palumbes. *Plin. l. 10. c. 35.* Vivere palumbes ad 30. ann. aliquos ad 40. habemus auctores. ¶ Translate *Plaut. Bacc. 1. 1. 17.* Dux unum expetitis palumbem h. e. amatorem. ¶ Palumbem alicui ad aream adducere, proverb. est, quod significat offerre alicui occasionem rei gerendæ. Nam palumbes capiuntur, area frumento strata. *Plaut. Pan. 3. c. 63.*

Palumbinus, a, um, *φωωνός*, quod ex palumbe est. *Plin. l. 30. c. 12.* In contractione nervorum caro palumbina in cibis prodest, & inveterata.

Palumbulus, i, m. parvus palumbes. *Apul. l. 8. c. 10. A. A.*

Palumbus, i, m. idem, ac palumbes. *Martial. l. 13. ep. 17.* Inguina torquati tardant, hebetantque palumbi.

Palus, li, m. *palo*, *πῶδ*, Ger. *ein pſal*, Gal. *pieu*, Hisp. *palo*, *σκάψω*, fudes, lignum acutum, quod solet in terram defigi, ad fulcienda ædificiorum fundamenta, aut castra munienda, aut claudendos hortos, aut sustinendas vites, aut similes usus. *Tibul. l. 1. Eleg. 7.* Hic docuit teneram palis adungere vitem. *Plaut. Men. 2. 3. 52.* Quasi supellex pelionis, palus palus proximus est. V. *Taubman.* & alios interpr. ¶ Sonites, de quibus supplicium sumendum erat, ad palum deligabantur. *Cic. Ver. 7.* Nomine sceleris damnati, ad supplicium traditi, ad palum alligati, repente multis spectantibus soluti sunt.

Palus, udis, 1. *palude*, *πῶδ*, Ger. *ein pſuel*, Gal. *un marais*, Hisp. *laguna palude*, *λίμνη*, aqua stagnans, quæ æstate plerumque siccatur, in quo differt a lacu, qui perpetuam habet aquam. *Horat. l. 3. od. 27.* Stantes paludes. *Cæs. 2. B. G.* Quo propter paludes exercitui aditus non esset. ¶ Priorem habet correptam, posteriori fere semper producit. *Virg. 4. Georg. Cocyti*, tardeque palus innabilis unda. Invenitur tamen etiam cum ultima correpta. *Hor. in Arte*, v. 65. Sterilitque diu palus, aptaque remis.

Paluster, & palustris, stre, o. 3. *di palude*, *πῶδ*, quod est ex palude. *Col. l. 1. c. 5.* Deterrima aqua palustris. *Cæs. l. 7. B. G. c. 20.* In loco palustris. *Ovid. 8. Metam. v. 337.* Iuncque palustres. *Claudian. l. 2. de rapto Proſerp.* Palustre vadum. *Vitruv. l. 3. c. 3.* Locus congestitius, aut paluster.

Pamifius, m. 2. *Seromio*, al. *Spivazeta*, fl. Messeniæ, in Peloponneso, cuius officia Messene 30. M. P. absunt. ¶ Item fl. Theſsaliz, in Peneum influens. ¶ Pamifius item, vel Panyſus, fl. Myſiz int. qui inter Odyſſum, & Meſembriam in mare Euxinum fluit. *Plin. l. 4. c. 8. & 11.*

Pamphylia, α , f. *Settalia*, al. *Zina*, Παμφυλία, regio Asiæ min. ad Austr. & versus oram litoralem maris Mediterranei, fene Pamphylia ab ea dicti. Ejus pars occidua, & ad mare terminata nunc dicitur *Scandalor*, pars ad Or. cum parte Cilicis *Caraman*. Dicta est a $\pi\alpha\mu$, *omne*, & $\phi\upsilon\lambda\alpha$, *gens*, vel $\phi\upsilon\lambda\alpha\varsigma$, *folium*, *frons*. idest quasi tota frondosa, propter arborum copiam. *Strab. l. 1. silv. 4. v. 77.* Hunc quoque, perque novem tenuit Pamphylia menses.

Pamphyllus, α , um, adject. ad Pamphyliam pertinens. *Plin. l. 5. c. 26.* Pamphylium mare. *Cic. t. Divin. c. 15.* A Cilicibus, Pamphyliis, Lyciis tenentur.

Pampillum, n. 2. genus delicati currus. *Lamprid. in Heliog. c. 29.* Junxit quaternas mulieres pulcherrimas, & binas ad pampillum, vel ternas, & sic veclatus est. Plures optimi Codices habent *ad papillam*.

Pampinacæus, α , um, *ειραμακός*, quod est ex pampino. *Col. l. 12. c. 20.* Crispæ pampinacæe libra.

Pampinariarius, rii, n. *pampino*, *pampinario*, *οὐκάρων*, palmes, qui e duro exit, materiaque in proximum annum promittit, sive congeries virentium ramuliculorum. *Plin. l. 27. c. 22.*

Pampinariûs, α , uni, *de pampino*, *καμακτικός*, quod est pampini. *Col. l. 3. c. 10.* Ne pampinariam virgam deplantet. *Id. l. 5. c. 6.* Palmes pampinariûs.

Pampinatio, onis, f. actus pampinandi. *Col. l. 4. cap. 27.* Si quidem vel magis pampinatio, quam putatio, vitibus consultit.

Pampinator, oris, m. qui pampinat. *Col. l. 4. c. 27.* Idque faciet variis de causis pampinator industrius.

Pampinatus, α , um, *καμακτωδής*, quod pampini similitudinem imitatur. *Plin. l. 16. c. 42.* Pampinato semper orbe se volvens. *Trebell. Poll. in Claud. c. 17.* Lanx argentea pampinata.

Pampineus, α , um, idem, quod pampinariûs. *Virg. 2. Georg. Liber pampineus invidit collibus umbras.* ¶ Pampineus odor, pro sapore vini ponitur. *Prop. l. 2. eleg. 22.* Pampineus, nosti, quam sit amarus odor.

Pampino, α , avi, atum, n. 1. *pampinare*, Ger. *laubbrechen*, Gal. *ebowrgenmer*, Hif. *cortar los pampinos*, *οὐκάρων* pampinos decerpo, vel (ut ait *Varro de R. R. l. 1. c. 13.*) ex sarmento coles, qui nati sunt, de his, qui plurimum valent, primum, ac secundum, nonnunquam etiam tertium relinquo, reliquos decerpo, ne relictiis colibus sarmentum nequeat ministrare succum. *Col. l. 3. Identidem pampinent, ne plura sarmenta, quam debent, excrecant. Plin. l. 17. c. 22.* Pampinare vineas.

Pampinosûs, α , um, *pampinoso*, *καμακτώδης*, pampinis abundans. *Col. l. 5. c. 5.* Et, si parum pampinoso vitis est. *Plin. l. 23. c. 1.* Folia pampinoso. h. e. pampinea.

Pampinus, m. 2. *pampino*, Germ. *eine rebshoff mit laub*, Gal. *pampres*, Hifp. *pampano*, *κλήμυ*, dicitur in vite tener, frondosusque coliculus, fructus lovens, & ab ælius vindicans injuria, ab *ἄμπλος*, *vitis*, quasi pampelus. *Virg. l. 1. Georg. v. 449.* Heu male tunc mites defendit pampinus nvas. ¶ Accipitur aliquando pro cirris ovorum polypti pifcis. *Plin. l. 9. c. 51.* Polypti pariunt vere ova tortili vibrata pampino.

Pan, anos, m. 3. *Pane*, *Dio della natura*, Πάν, filius Demogorgonis, quem Arcades ut Deum pecoris coluere. *Ovid. 2. Fast.* Pana Deum pecoris veteres coluisse feruntur Arcades: Arcadiis plurimus ille jugis. ¶ Habitatio est etiam totius naturæ Deus. est enim a $\pi\alpha\upsilon$, *totum*, *omne*. Itaque ita Pana pinxerunt, ut nihil ex toto universo in eo videatur prætermisum. Habet enim cornua in radiorum Solis, & cornuum Lunæ similitudinem: rubet ejus facies ad ætheris imitationem: in pectore Nebidum habet stellam, ad stellarum imaginem: pars ejus inferior hispida est propter arbores, virgulta, feras: caprinos pedes habet, ut ostendat terræ soliditatem. Fittulam composuisse dicitur septem imparibus calamis filiter conjunctis, propter harmoniam cæli. *V. Macroh. l. Sat. c. 19. Falser. Flacc. 3. v. 48.* Pan nemorum bellique potens. *Propert. 3. eleg. 17.* Capripedes Panes. *Virg. 8. Æn.* Panos de more Lycei. ¶ Amavit puellam Syringam nomine, quam cum fugientem persequeretur, illa Nympharum precibus in calamum versa est, unde Pan fittulam suam composuit, quæ Græce *σύνεργε*, dicitur. Amatus est etiam a Luna, quam ut ad se traheret, dicitur in pulcherrimum niveum arietem se transformasse. *Virg. 3. Georg.*

Panacea, es, f. eadem quæ panacea. *Cels. l. 3. c. 21.* Videntur autem hanc facultatem habere iris, nardum, crocum, myrrha, panacea, &c.

Panacea, α , f. *panacea*, *παναγή*, *πανακία*, *πανακία*, herbæ genus, efficax adversus omnia morborum genera, a $\pi\alpha\upsilon$, *omne*, & *ἄκος*, *medicatio*, seu *ἀκίωμα*, *medeor*, *sano*. *Virg. 12. Æn.* Odoriferam panaceam. *Lucan. l. 9. v. 918.* Et panacea potens, & Thesala centaurea.

Panaces, idem, ac panacea. *Plin. l. 25. cap. 4.* Panaces ipso nomine omnium morborum remedia promittit.

Panætius, ii, m. Πανæτιος, Philosophus Rhodius, cujus inter Philosophos multa mentio, scriptaque feruntur. *Suid.* ¶ Panætius alter, junior, filius Nicagoræ, & ipse patria Rhodius, Stoicæ sectæ Philosophus, Diogenis familiaris, Scipionis Africani præceptor. Scriptit de Officiis, unde Cicero suorum librorum materiam mutuatus est.

Panzetolicus, α , um, adject. ut Panzetolicum concilium. *Liv. l. 35. c. 3.* V. in dictione seq.

Panzetoliûs, ii, n. universæ Ætolizæ concilium. *Liv. lib. 31.* Concilium Ætolorum statuta die, quod Panzetoliûm vocant, futurum erat. ¶ Item mons altissimus Ætolizæ, ita dictus, quasi totam occupet Ætoliam. *Plin. l. 4. c. 2.*

Panaticum, ii, n. *panaticchio*, morbus circa unguis digitorum. *Apul. de herb. c. 42.* Scyllæ radix pisata cum aceto, & pane, imposita panaticum mirifice sanat.

Panaridûm, i, n. vasculum vimineum, in quo panis servatur, dim. a *panarium*. *Martial. l. 4. epigr. 50.* Cum panariolis tribus redisti.

Panarium, rii, n. *panateria*, Ger. *ein brettchen stein*, Gall. *lieu a mettre le pain*, Hifp. *lugar para guardar el pan*, *αὐτοθήκη*, locus, vel vas, ubi panis servatur, panis repositorium. *Varro l. 4. de L. L.* Hinc panarium, ubi id servabant, sicut granarium, ubi granum frumenti condebant, unde id dictum. *Plin. l. 1. ep. 6.* Proinde cum venabere, licebit auctore me, ut panarium, & lagunculam, sic etiam pugillares feras. *Suet. in Calig. c. 18.* Et panaria cum obsonio vitium divisti.

Panathenzæ, orum, n. 2. *παναθήναια*, quinquatria magna, Palladis festa, seu ludi, ac celebrates, quæ quinto quoque anno in Palladis honorem Athenis fiebant. Solemni carmine per tubicinem, & præconem indicebantur. In his peplum Minervæ terebatur, & Panathenzæ Ilocratis recitabatur. *V. Cal. Rbod. l. 11. c. 27.* ubi plura.

Panathenzæcon, n. 2. *παναθηναϊκόν*, genus unguenti, quod Athenæ perseveranter obtinere. *Plin. l. 13. c. 2.*

Panathenzæcus, m. 2. liber Ilocratis, sic dictus, quoniam in Panathenzæ erat recitandus. Continet autem Athenarum encomium, & reum ab Atheniensibus gestarum. *Cic. in Or. de Senell.*

Panax, acis, f. idem ac panaces. *Col. l. 11. c. 3.* Panax utroque tempore rarissime differtur.

Pancarpizæ, f. 1. *παναρπιζία*, coronæ ex variis, & pene omnibus flo-

rum generibus factæ. *Fest. & Tertull. adv. Valentin. c. 12.*

Pancarpineûs, α , um, ex omnium generum fructibus confans: a $\pi\alpha\upsilon$, *omne*, & *καρπός*, fructus. *Varro apud Non. cap. 4. n. 171.* Et pullos peperit tritinnentes, Quos non lacte novo levata pascat, Sed pancarpineo cibo cocto.

Pancarpium, α , i, n. *παναρπιζιον*, genus spectaculi, & quasi ex omnium arborum fructibus concinnata silva. *Justinian. in Novell. de Consul. 5. Ac primus quidem.*

Panchæus, α , um, quod ad Panchajam spectat. *Virg. 2. Georg.* Panchæus adolescunt ignibus aræ. idest thure.

Panchaia, α , f. Πανχαία, regio Arabiæ Felicis, tota arenosa, a $\pi\alpha\upsilon$, *omne*, & *χαίω*, *hisco*, quasi tota dehiscens, post Sabæus thus optimum producit. In ea apud urbem Solis phœnix reperitur, & nidus suum reponit. *Virg. 2. Georg. v. 139.* Totaque thuriferis Panchaia pinguis arenis.

Panchaicus, α , um, &

Panchaia, α , um, adject. Panchæus. *Ovid. 10. Met. v. 309.* Thura ferat, floreque alios Panchaia tellus. Alii leg. *Panchaica*. *Claudian. de nups. Honor. & Mar. v. 94.* Panchaia cinna.

Panchrestarius, ii, m. operis dulcissimi artitex. *Arnob. l. 2.*

Panchrestum, n. 2. *πανχρηστόν*, medicamentum omnibus conducibile, vel omnibus affectibus utile. *Plin. l. 23. c. 7. & l. 36. c. 20. Cic. 5. Verr. c. 65.* Cum omnes ejus comites iste sibi vilo panchresto medicamento amicos redemisset. Quo in loco pecuniam per jocum *medicamentum panchrestum* appellat, quod ad varios usus sit utilis.

Panchrus, i, *πανχρυσος*, gemma varii coloris. *Plin. l. 37. c. 10.*

Pancratia, α , m. idem qui pancratiafes. *Gell. l. 13. c. 27.* Esse oportet animo semper prompto, atque intento, ut sunt athletarum qui pancratizæ vocantur. Alii malunt *pancratiastæ*.

Pancratizæ, α , m. 1. *πανκρητιστής*, certator, & victor pancratii. *Gell. l. 3. cap. 15.* Diagoras tres filios habuit, unum pugilem, alterum pancratiafes, tertium luctatorem.

Pancratizæ, adv. robuste, ut Pancratice valere. idest robustum esse, & firma corporis valetudine, ut solent ii, qui pancratio exercentur. *Plaut. Bæch. 2. 3. 14.* Bene ne usque valuit? C. Pancratice, atque athleticæ.

Pancratium, ii, n. *πανκρητισμός*, gymnicum certamen, quod confabatur pugilatu, & luctatione, a $\pi\alpha\upsilon$, *omne*, & *κράτος*, *robur*, quod omnium nervorum, viriumque contentione transfigeretur. Nam non pugnis modo, sed & calcibus, & cubitis utebantur, ut indicat *Quintil. l. 2. c. 8. Plin. l. 35. cap. 11.* Qui olympicæ pancratio citra pulveris tactum vicit. *Propert. l. 3. el. 13.* Et patitur duro vulnera pancratio.

Pancratium, ii, herba, quam & ciborium appellant. *Plin. l. 20. cap. 8.* ¶ Item herba scylla. *Id. l. 27. c. 12. Apul. de herb. c. 42.*

Pancratizæ, ii, m. idem, ac pancratiafes. *Sen. l. 5. de Ben. c. 3.* Lacedæmonii vetant, suos pancratios cætu decernere. Rectius tamen legitur *pancratio*, *aus cætu*.

Panda, α , Dea, eadem quæ Ceres. *Arnob. l. 4. Gell. l. 13. c. 22. Varr. apud Non. in Pandere.*

Pandana, α , f. Saturnia, Libera, una ex portis Romæ, in Capitolio, a *pando*, quod semper pateret ad res, quæ in Urbem ferebantur. *Festus*. Nunc non extat.

Pandataria, *S. Maria*, inf. parva Italiæ, versus oram Latii in sinu Puteolano. *Plin. l. 3. c. 6.*

Pandatio, onis, f. incurvatio. *Vitr. l. 7. c. 2.* Contignationes pandationibus sidentes movendo se faciunt vitia pavimentis.

Pandatus, α , um, nom. particip. curvatus. *Quintil. l. 11. cap. 3.* Sunt & illi breves gestus, cum manus velut pandata movetur.

Pandectæ, arum, *le pandette*, *οὐ πανδέκται*, volumina, quæ omnia continent, seu in quibus de omnibus rebus differitur, a $\pi\alpha\upsilon$, *omne*, & *δεκτός*, quod a *δέχομαι*, *complector*. Pandectas primus Tullius Quinto Ciceronis libertus libros quosdam suos de variis, ac promissis questionibus inscripsit, tanquam omne rerum, atque doctrinarum genus continentes, teste *Gell. l. 13. c. 9. Plin. in pref. nar. bist.* ponit hanc inscriptionem inter illecebrosas, & magna promittentes, propter quas, ut ipse inquit, vadimonium deferri possit. ¶ Eodem modo inscripti sunt a Justiniano libri Digestorum, qui ex triginta septem Jurisconsultis sunt coagmentati, quia omnes leges, atque jura, & omnes Jurisconsultorum disputationes, seu responsa de jure continent. ¶ De genere non conveniunt Grammatici: usus Latinus obtinuit, ut per fæmininum efflatur: quia tamen apud Græcos masculinum est, *Voffius* & alii contra communem usum inclamant. Cæterum non est novum Græca masculina transire apud Latinos in fæmininum, ut docet *Priscian. l. 7.*

Pandectæ, *πανδέκται*, titulus est libri quarti Aricii de arte coquin. & significat, *omnia continens*, eadem origine qua *Pandectæ*.

Pandiculâris dies, idem ac communicarius, in quo communiter omnibus Diis sacrificabatur. *Fest.*

Pandiculler, aris, atus ludo, d. 1. *distenderis*, *σπορνδιόμην*, *Fest.* Pandiculari dicuntur, qui toto corpore oscitantes extenduntur, eo, quod pandi sunt. *Plaut. Men. 5. 2. 30.* Ut pandicularis oscitator.

Pandion, onis, m. Πανδίων, filius Erichthidis Regis Athenarum, qui patri successit in Regno. Hujus filiz fuerunt Progne, & Philomela.

Pandionius, α , um, Atticus, a Pandione. *Claudian. l. 2. de rapt. Prof. v. 19.* & Pandonias quæ cupidie proterit arces.

Pando, α , a. 2. *torcere*, *incurvare*, *פנד*, Germ. *biegen*, Gall. *courber*, Hifp. *encorvar*, *curvare*, incurvo. *Plin. l. 16. c. 42.* Facile pandatur juglans. *Quintil. l. 11. c. 3.* Pectus ac venter ne præjiciantur, observandum: pandant enim postiora, & est odiosa omnis supinitas.

Pando, is, di, passum, & panium, a. 3. *aprire*, פנד, Ger. *offnen*, Gall. *ouvrir*, Hif. *avir*, *πετάσσει*, aperio, patefacio, a *πανω*, *ostendo*, unde analogice fit *πανός*, *aperuus*. *Virg. 4. Georg.* & alas pandere ad zephyrum Solem. *Cic. 5. Tusc. c. 27.* Longe, lateque se pandunt divina bona. *Ovid. l. Amor. el. 6.* Pandere forem. ¶ Particip. *passus* V. suo loco. *Panus* vero aperte colligitur in usu fuisse tum ex compositis *expansus*, & *dispanfus*, tum ex *Prudent. Casbemer. hymn. ult.* Panis in altum brachio. Et in *pref. l. 1. adv. Symmach.* Vix panis poterat currere carbaso. ¶ Translate *Cic. 4. Tusc. c. 5.* Pandere vela orationis. ¶ Sumitur & pro explicare, exponere. *Virg. 3. Æn.* remque ordine pando. *Lweret. l. 5. v. 55.* Atque omnem rerum naturam pandere dictis. *Val. Flacc. l. 1. v. 12.* veram proles tua pandet Idumen. *b. c.* carmine persequetur, illustrabitque.

Pandora, α , f. *πανδώρα*, prima mulier, a Vulcano Jovis iussu fabricata, quam singuli Dii donis suis ornaverunt. Pallas enim sapientiæ donum ei contulit, Venus formæ, Apollo Musices, Mercurius eloquentiæ. Dicta est a $\pi\alpha\upsilon$, *omne*, & *δωρον*, *donum*, quasi omnium donum, vel quasi ab omnibus donata, vel donata omnium rerum genere. *V. Bocc. l. 4. Gen.*

Pandosia, f. 1. urbs Epiri, cum lacu cogn. in Thesprotia, in conf. Casiopeæ, apud Acherontem fl. *Plin. l. 3. c. 1.* ¶ Item urbs exc. Brutiorum, in colle, similiter apud Acherontem fl. ubi Alexander Rex Epiri Tarentinis opem ferens, a Brutis obruncatus est, juxta Apollinis oraculum, cum non animadvettisset, præter Pandosiam Epiri aliam

Pandoriam sibi fatalem esse posse. *Id. l. 4. c. 1. & Liv. l. 8.*
 Pandura. V. vocem sequent.
 Pandurizans, n. i. panduram pulso. (Est autem pandura musicum quoddam instrumentum a Pane inventum, ut ait *Isid. l. 2. c. 20.* ubi *Pandoriam* vocat: quidam autem tradunt instrumentum trichordum esse, alii multas tibias cera junctas.) *Lampriod. in Heliog. c. 32.* Ipse ad tibias dixit, tuba cecinit, pandurizavit, organo modulatus est.
 Pandus, a, um, *aperto, largo*, Πανδύς, Ger. *perthon*, Gal. *coube*, Hisp. *pando*, *πανδύς*, *apertus*, *latus*, a *pando*, quia se pandit, hoc est extendit. *Virg. 2. Georg.* Lancibus & pandis fumantia reddimus exta. ¶ Sumitur etiam pro incurvo. *Ovid. 14. Met. v. 287.* Quae meum sensu pando occallescere rostro. *Id. 1. Amor. eleg. 13.* juga pando boum. *Id. 3. Trist. eleg. 10.* Pandi delphines.
 Panegyricus, a, um, adject. Πανηγυρικὸς, Laudatorius, ut panegyrica oratio, um *panegyricus*. *Cic. de Or. c. 11.* Laudationum, & scriptio, & historiarum, & talium suasionum, qualem Iocrates fecit panegyricum, subaudi, *sermonem*. Sic *Quintil. l. 10. c. 4.* Panegyricum Iocra- tis decem annis dicitur elaboratum.
 Panegyris, is, f. Πανηγυρίς, nundinæ, vel conventus publicus, quales quinto quoque anno Athenis celebrari solitas, scribit *Herod. l. 6. a πᾶς, omne*, & *Æolicis ἀγυρίς, pro ἀγορῆ, catus*. *Cic. Att. lib. 1. ep. 14.* græcis literis scribit. Erat, inquit, in eo ipso loco illo die nundinarum Πανηγυρίς. ¶ Claudiani carmina omnia, quæ alieuius laudes continent, panegyris titulum habent, h. e. elogium magno populi conventu pronuntiatum.
 Panēros, m. 3. Πανέρως, gemma, al. panēbastos, quæ fecunditatem creditur asserre. *Plin. l. 37. c. 10.*
 Pangæus, i, m. & in plur. num. Pangæa, orum, n. *Malaca, Casta- gna*, Πανηγῶν, mons Thraciæ, in Macedoniæ confinio, Philippis urbi imminens, ad cuius rad. Nestus fl. decurrit. Rofarus ferax est. Abundat item cinnamisi. Ibi etiam auri, & argenti fodinæ. *Plin. l. 4. c. 11.* Mons Pangæus, Heraclea, Olinthos. *Virg. 4. Georg.* Herunt Rhodopejæ arces, Altaque Pangæa, &c.
 Pango, is, pepigi, (quod tamen *Quintil. l. 1. c. 10.* monuit, a *pago* fieri, non a *pango*) & panxi, pactum, a. 3. *ficcare*, Πᾶν, Ger. *pflanzen*, Gal. *fisher*, Hisp. *bincar*, Πᾶν, figo, ab antiquo *pago*, inferio n, ut *sango a tango*. *Liv. l. 7.* Idibus Septembris clavum pangat. ¶ Sumitur etiam pro plantare. *Col. l. 11. c. 2.* Malleolisque recentissimis curiosissime pangenda. *Id. ib.* Olearum taleam cum panxeris. ¶ Item pro scribere, componere. *Cic. l. ult. Fam. ep. 18.* An pangis aliquid Sophocleum, *Gell. l. 13. c. 19.* Si verum pangis. ¶ Pangere osculum, est osculari. *Plaut. Curc.* Pangit saltem tuavium. ¶ Pangere quidem, aut inducias, est componere, facere. *Liv. l. 7.* Ne antea quidem se aut de pace audivit, aut inducias pepigisse. Sic pangere pacem cum aliquo populo, *Id. l. 24. c. 29.* ¶ Pangere terminos, est figere, statuere. *Cic. l. Leg. c. 21.* Placere terminos, quos Socrates pegerit. Ita legit *Pareus in Lex. Crit.* est veteribus libris, & *Turneb.* Alii pepigerit. Idem *Pareus ibid.* alia asfert exempla ex eod. in *Pison. c. 16.* Fines quos lex cupiditatis tuæ pegerat. sed hic quoque alii pepigerat. At in illo *Pacuius apud Fest.* in voce *Tonilla*, tonillam pegi iusto in litore: constans est lectio. ¶ Participium *panxitur*, pro pacturus. *Pallad. l. 3. R. R. tit. 9.* Atque is, qui panxitur est, projecta circa furculos sarmenta sine ullo errore deponet.
 Panionius, n, gemma pluribus angulis. *Plin. l. 37. c. 10.*
 Paniceus, a, um, adject. a panis. Hinc *Pisurus Capt. l. 2. 59.* per jocum appellat milites paniceos, pistorienfes, & pascuinos. Alii paniceos dictos putant a Pana urbe Samnii, de qua *Plerabolib. 5.*
 Panicula, æ, f. Πανικῆ, ἀνθήκη, lanugo, sive capillamentum, sive coma lanosa, in milio, panico, arundine, avellanis, in omnibus fere arboribus piceæ generis, in qua semen dependet, denique quicquid sublonga, & subrotunda forma tumet. *Plin. l. 16. c. 10.* E ramis generum horum panicularum modo nunciamta squamatim compacta dependet. *Id. l. 18. c. 7.* Panicum a paniculis dictum, cacumine languido nutante. *Id. l. 21. c. 4.* Græculla rosa convolutas habet toliorum paniculas. ¶ Translate panicula dicitur tumor mammosus circa ingui- nam præcipue nascens, *pannochia*. *Apul. de herb. c. 14.* Cum caluerit, impones super paniculam, & panno ligabis lineo. *Scribon. Larg. Com- posit. 81.* Malagma ad mammarum duritiem, ad paniculas, ad tubera, & ad cætera, quæ subito adnascuntur.
 Panicum, i, m. panico, Germ. *pfeinich*, Gal. *panic*, Hisp. *panico*, Πανικῶν, Πανικῶν, genus frugis, a paniculis sic dictum, cacumine languido nutante, paulatim extenuato pene in surculum, ut *Plin. l. 18. c. 7.* describit. *Cæs. l. 2. B. C.* Panico vetere, atque hordeo corrupto omnes alebantur.
 Panicus, a, um, quod ad Panem Deum spectat. Panicus terror, est pavor repentinus sine causa obortus, terriulationum inane, quicquid cum stupore contingit. Causa appellatio est, quia veteres existimabant, Panem Deum repentinos terrores, & animi confertationes immittere. Huiusmodi timoris exemplum habes apud *Curt. l. 4. c. 12.* Alexandri, inquit, exercitum pavor, cuius causa non suber- at, invasit: quippe lymphati trepidare cœperunt, omnium pecto- ra occulto metu percurrente, &c. *Hygin. l. 2. Astron. c. 28.* de *capricor- no*: Hic dicitur, cum Jupiter Titanas oppugnaret, primus objecit- se hostibus terrorem, qui Panicus appellatur. Quædam Exemplaria habent Πανικός. Cicero quoque Græcis literis scribit ad *Att. l. 14. ep. 3.* Rumorem magnum afferunt, Πανικός certe. *senza sussistenza.* sic *ibid. l. 5. ep. 2.* Scis enim dici quædam Πανικός. Quod vero a qui- busdam Lexicographis additur ex eod. *ibid. l. 7. ep. ult.* Bellum fœdissi- mum futurum puto, nisi qui Panicus casus extiterit. optimæ quæ- que edition. habent *Parthicus*.
 Panisficium, cii, n. ἀπανθία, panis confectio, vel etiam ipse panis. *Cels. l. 2. c. 8.* Omnia legumina, quæque ex frumento panificia sunt. *Sueton. in Vespas. c. 7.* Verbenas, coronasque, & panificia obtulisse ei visus est. Adde *Var. l. 4. de L. L.* ¶ Panisficium pro panisficium legitur in *Cod. Theodos. l. 14. tit. 3. leg. 4. & 22.*
 Panion, i, herba, quæ & Satyrion dicitur. *Apul. de herb. c. 15.*
 Panionius, Apollo, Πανιώνιος, cuius meminit *Virg. l. 4. c. 1. ante med.* ita dictus est, quia communiter tota Jonia colebatur a πᾶν omne, & *Ἰωνία*, Jonia. Sic Panonia & Panionium dicta est regio juxta Prie- nem, in Jonia, quod ibi Jones conventum habere, & Neptuno sacra fa- cere confueverant. *Plin. l. 5. c. 29.* *Pompon. Met. l. 1. c. 17.*
 Panis, i, m. 3. pane, Πᾶν, Ger. *broit*, Gal. *pain*, Hisp. *pan*, ἀπός, cibus ex farina, & aqua, qui igne affatus sit, a Dorico πᾶνός, panis, quod a πᾶνός, edo. *Cic. pro Cluent.* Oppianicum veneno esse ne- catum, quod ei datum sit in pane. ¶ Panis varia sunt genera. Alii ab obsonio appellantur, ut *ostrearius*, alii a deliciis, ut *artola- gani*, alii a festinatione, ut *speusici*, alii a coquendi ratione, ut *faruncæ*, vel *artopsidii*, qui in cibariis sunt cocti. *V. Plin. l. 18. c. 11.* ¶ Panis secundarius, seu cibarius, est panis vulgaris. *Suet. in Aug. c. 76.* Secundarium panem maxime appetebat. ¶ Panis siccus.

h. e. sine obsonio. *Vopisc. in Tacit. c. 11.* Panem nisi siccum nunquam comedit, eundemque sale, atque aliis rebus conditum. Ita interpretatur *Salmastius*. (additque, panem comedere, & panem gustare idem fuisse veteribus quod ientare.) Sic *Senec. epist. 83.* Non multum mihi ad balneum superest; panis deinde siccus, & sine mensa pran- dium, post quod non sunt lavandæ manus. ¶ Panis nauticus. *bisco- to*, *Plin. l. 22. c. 25.* ¶ Panis siliagineus, h. e. delicatus, cui opponit- ur plebejus, apud *Senec. ep. 119.* ¶ Interdum panis dicitur maïa cu- jusvis materie in panis morem formata, ut panes ærei, apud *Plin. l. 34. c. 11.* Panes aphronitri, *Stat. l. 3. Silv. 9. v. 37.* panis ex fimo bu- bulo, *Marcel. Empir.* ¶ Docet *Arnob. l. 1. pag. 36.* etiam hoc pane in recto casu singulari usurpatum fuisse.
 Panifici, m. 2. Πανιφικῆ, Dii sylvestres, quasi minutuli Panes, ut a Satyro Satyrificus inclinatur. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 17.* Si Nymphæ, Panifici etiam, & Satyri. *Id. 2. de Div.* Saxo diffisso caput extitisse Panifici.
 Pannelum. V. Panucellium.
 Pannicularia, orum, n. 2. ea, quæ quis in carcerem ductus attulit. *Ulp. l. Drusus, de bon. damn.*
 Pannicularius, a, um, adject. ut pannicularia causa, apud *Ulpian. l. 6. ff. de bonis damnator.* h. e. de bonis eorum, qui in carcere sunt. V. vocem præced.
 Panniculus, i, m. Πανικῶν, dim. a pannus. *Juven. sat. 6. v. 259.* Et pan- niculus bombycinus urit. *Cels. l. 7.* Cui uno loco pila affusa est, ex panniculis facta. ¶ Fuit hoc nomine mimus quodam tempore Domi- tiani, qui Latino itidem mimo interviebat ad risum conciliandum. *Martial. l. 2. ep. 72.* Os tibi percisum, quantum non ipse Latinus Vi- lia Panniculi percuit ora sono.
 Pannonia, æ, f. i. Hungaria, regio Europæ perampla. Habet a Sept. Da- nubium fl. quo separatur a Jazygibus Metanastis, a Mer. Saum fl. quo ab Illyrico, ab Occ. Noricum, ab Or. item Danubium, quo a Myfia. Fuit aliquando pars Illyrici Occidentis late sumpti. Duplex fuit, prima, seu superior, quæ magis ad Occ. ubi nunc pars Orientalis Austris, maxima pars Stiris, Carniola, Cellejensis Comitatus, pars Vindorum Marchis, & Slavoniæ, & secunda, seu inferior, quæ ad Or. spectat, ubi nunc magna pars Hungaris interioris cum parte Slavoniæ. *Ovid. Trist. l. 2. v. 225.* Nunc tibi Pannonia est, nunc Illyris ora domanda.
 Pannonicus, a, um, quod ad Pannoniam spectat. *Suet. in Aug. c. 20.* Ut tamen quibusdam Pannonicis, atque Germanicis aut interveniret, aut non longe abesset.
 Pannōnis, adject. fœm. 3. quæ est e Pannonia. *Lucan. l. 6. v. 219.* Panno- nis haud aliter post itum fœvior urfa.
 Pannonius, a, um, adject. Pannonicus. *Stat. l. 1. Silv. 4. v. 78.* Panno- niusque terox.
 Pannōsus, a, um, mal vestito, Πανώδης, qui sordida veste, & crasso panno, vilique opertus est. *Cic. Att. l. 4. ep. 3.* Clodii vestibulum va- cuum sane mihi nuntiabat, paucis pannosis, sine laterna. *Juven. sat. 10. v. 102.* Ædilis pannosus. ¶ *Perf. sat. 4. v. 32.* Pannosam tæcem morientis forbet acetii. h. e. albis focis tanquam panno obductam. ¶ *Martial. l. 3. epigr. 72.* Aut tibi pannosæ pendam a pectore mammæ. h. e. rugosæ, & deciduæ.
 Pannucæus, a, um, crasso, ac vili indutus panno, sive diversis pannis obitu- tus, ut exponit *Isid. l. 19. c. 22.* idem, ac pannosus. *Perf. sat. 4. v. 21.* Dum ne deterius sapiat pannucea Baucis. ¶ Sumitur etiam pro lan- guido, & mollitie pannum retentere. *Martial. l. 11. epigr. 47.* Truidur & digitis pannucea mentula lassus. ¶ Pannucea poma, quæ lanugine ob- ductantur. *Plin. l. 15. c. 10.* Ceterime in rugas marcescunt pannucea.
 Pannulejum. V. Panucellium.
 Pannulus, i, m. diminut. a pannus. *Apul. l. 7. Metam.* Diloricatis sta- tum pannulus. *Amian. l. 31. c. 3. de Hunis.* Tunica semel colli infer- ta non ante deponitur, quam diuturna carie in pannulos defluerit defruata. h. e. in panni frusta.
 Pannum, i, n. idem, ac pannus. *Nevius* apud *Non. c. 3. n. 165.* Qui habet uxorem sine dote, pannum positum in purpura est.
 Pannus, i, m. panno, Πᾶν, Germ. *tuch*, Gal. *drap, du drap*, Hisp. *pa- no*, Πᾶν, id, quod vestimur. *Horat. l. 1. od. 35.* Te spes, & alio rara fides colit velata panno. ¶ Sumitur & pro panni frusto. *Id. de ar- poet. v. 15.* Purpureus, late qui splendeat, unus & alter affuitur pan- nus. *Id. epod. penult.* Pannos cruro rubros lavit obstetrix. ¶ Item pro veste pannosa. *Ter. Heaut. 2. 3. 52.* Ancillula pannis obfusa, negle- cita, immunda illuvie. ¶ Item pro linamento, quod vulnere impo- nitur. *Colum. l. 6. R. R. c. 12.* Pannis aceto, & sale, & oleo madenti- bus inculcatis.
 Pannychismus, i, m. Παννυχισμός, in Glossis exponitur pervigilium, h. e. vigilatio per totam noctem, a πᾶν, omne, & νύξ, nox. *Arnob. l. 5.* Qui- bus mysteriis pervigilia consecrata sunt, & pannychismi graves.
 Panomphæus, Jovis epithetum a πᾶν, omnis, & ομφῆ, vox, quod om- nium voce celebretur, vel quod omnium voces audiat. *Ovid. 11. Me- tam. v. 198.* Ara Panomphæo vetus est sacra Tonanti.
 Panopæ, es, f. & Panopæa, Πανόπη, Nympha marina, una de Nereidi- bus, a πᾶν, omne, & ὄπη, video, idest a perspicuitate vitus. *Virg. 5. Æn. v. 240.* Nereidum, Phoriceus chorus, Panopæque virgo. *Ovid. ad Liviam, v. 435.* Illi cæruleum Panope matertera crimen solvit.
 Panormitanus, a, um, adject. de Palermo. *Cic. Verr. 3. c. 49.* Legati Ca- tinenfes, Panormitanique dixerunt.
 Panormus, f. 2. & Panorum, n. 2. Litus Pulchrum apud vet. *Paler- mo*, urbs Siciliæ caput totius regionis, amplissima, amœnissima, a Phœnicibus condita circa Græcorum in Siciliam adventum, in prov. fide valle Mazaræ, prope ostia Orethi fl. Dicta est a πᾶν, omne, & ὄπη, flasio navium, propter multitudinem navium, quæ undique il- luc conveniunt. *Plin. l. 3. c. 8.* Oppida Panormum, Solus, Himerca cum fluvio. *Silius l. 14. v. 262.* Tergemino venit numero tæcunda Panor- mus. ¶ Scribitur & Panormus.
 Panis, æ, m. i. qui est vestibus panis, seu latis, & extensis, a pan- sum (sup. verbi pando. *Plin. l. 11. c. 45.* *Plaut. Merc. 3. 4. 55.* Subnigris oculis, oblongis malis, panfam aliquantulum, canum, varum, &c. ¶ Hinc cognomen nobilissimæ Romanorum familis, ex qua C. *Pro- ula* Consul, qui in obsidione Mutinæ mortem occubuit. *Plin. ibid. V. Cic. Philop. 14.*
 Panēbastos. V. Paneros.
 Panfus. V. Pando.
 Pantagathus, i, m. Πανταγῆθος, avis nomen, de qua mentio fit apud *L. Ap- rid. in Anton. Diadum. c. 4.* Putat *Cassubon.* pantagathum vocari, quod in auguriis omnia faulta portendat, a πᾶν, omne, & ἄγῆ, ἄδης, bonus.
 Pantagias, æ, & Pantagies, & m. Porcari, & Brusca, Πανταγῆς, f. Siciliæ, in ora Leontinorum, qui apud Taurum prom. mari excipit- tur. Dicitur est a πᾶν, omnia, & ἄγῆ, ago, propter nimiam rapidi- tatem, quia obvia quæque profertur, atque secum trahit. Alii derivant a πᾶν, ἄδης, fragor, quia per saxa volutus sonitum ingentem edit. Secun- dum

dum fabulas, olim, dum plenus incederet, totam Siciliam sonitu implebat, post raptum autem Proserpinae, cum Cereri filiam quaerenti obstitisset, tacere iussus paruit Numinis voluntati. *Serv. in 3. Æn. Ovid. 4. Fast. v. 469.* Ligerat Ortygien, Megaracque, Pantagienque. *Claudian. l. 2. de rapt. Prof. v. 58.* & faxa rotantem Pantagiam.

Pantex. V. Pantices.

Panthæon, n. 2. *S. Maris Rotonda, παρθενον,* templum Romæ, in cultum Deorum omnium extructum a M. Agrippa Augusti genero, opere Cæinthio, forma rotunda, ædificiorum Urbis, præsertim templorum facile pulcherrimum. Muro continuo 30. palmorum lato circumdantur, unica tantum janua, unico quoque foramine in supremo culmine lumen admittens. Altitudo ejus tanta est, quanta latitudo, 143. pedum in circuitu. Habet porticum 16. columnarum. Restauratum fuit ab Hadriano, Septimio Severo, & Aureliano. *V. Plin. l. 36. c. 15.* ¶ A Bonifacio IV. Pont. Max. consecratum fuit in honorem B. M. V. & omnium Sanctorum, Imperatore Phoca. Dicitum est a παρ, omnis, A θεός, Deus.

Panther, eris, m. genus retis, quod humi extensum, & quisquiliis tectum, adducta cum opus est fune, patientes aviculas omnes convolvit, & irretit. *Varr. l. 4. de L. L.* ¶ Accutivus panthera græco more legitur apud *Ulpian. l. emptorem. Dig. de act. empt. & vend.* Alii tamen leg. pantheram, ut sit gen. feminini. ¶ Est præterea panther animal quoddam, quod a nonnullis lupus cervarius dicitur. *Aubl. carn. de Philom. v. 5.* Panther caurit amans, pardus hiando felix.

Panthera, æ, f. pantera, παρθήρ, παράθηρ, animal maculosum, & profus ferum, ita dicitur a παρ, omnis, & θήρ, fera, quia cætera fere animalia feritate superat, vel, ut alii volunt, quia pene omnium in ea ferarum colores cernere est. *Plin. l. 8. c. 17.* Panthera, & tigris macularum varietate prope solæ bestiarum spectantur, cæteris unus, ac suis cuiusque generis color est. ¶ Magnus pantherarum erat usus in ludis publicis Romanorum; unde apud *Cic. 2. Fam. ep. 11. & l. 8. ep. 3. & 9.* de iis conquirendis, & Romam mittendis mentio fit.

Pantherinus, a, um, quod ad pantheram spectat. *Plin. l. 35. c. 11.* Sed & nobilissimo Satyro cum pelle pantherina. ¶ Pantherinæ mensæ, quæ intorto discursu maculatæ sunt. *Plin. l. 13. c. 15.* Illud oblongo evenit discursu, ideo tigrinæ appellantur, hoc intorto, & ideo tales pantherinæ. ¶ Translate pantherini homines sunt, qui variis artibus, & dolis agunt, fraudulentis, versipelles. *Plaut. Epid. 1. i. 16.* Carigenum hominum non placet mihi, neque pantherinum genus.

Panthesilea. V. Penthesilea.

Panthoïdes, æ, m. 1. Euphorbus filius Panthoi, item Pythagoras, qui tempore belli Trojani, se Euphorbum Panthoi filium tuisse gloria-batur. *Ovid. 15. Met.* Panthoïdes Euphorbus eram. *Hor. l. 1. Carm. ode 28.* Habentque Tartara Panthoïdem iterum Orco demissum.

Panthous, & per contract. Panthus, m. 2. παρθύς, filius Otrei fratris Hecubæ, Vocativum habet *Panthus*, abjecto s finali more Græcorum. *Virg. 2. Æn. v. 322.* Quo res summa loco, Panthu?

Pantices, cum, f. 3. vent. agilia, intestina, lactes, hoc est intestinum tenue, jejunum, & duodenum, a pando, quia in ventre jacente expansæ, extentæque; & generatim ipse venter. *Plaut. Pseud. 1. 2. 51.* Vino modo cupiæ effis: Eo vos, vestros panticefque adeo mædificatis. *Marci. l. 6. ep. 64.* Quod cum panticebus laxis, & cum pede grandi, Et rubro pulmone, lanis per compita portat. ¶ In singulari nom. *Caull. in Prinpejis.* Latet jacente panticæ abditus specu. *V. ibi Scalig.*

Pantomima, æ, f. quæ pantomimum agit. *Senec. de Consol. ad Helv. c. 12.* Quorum pantomimæ decies H. S. nuptur.

Pantomimicus, a, um, adject. ad pantomimum pertinens, ut pantomimica ornamenta. *Senec. ep. 29.*

Pantomimus, i, m. παντομίμης, genus histrionum, qui fabulas in scenâ non voce & cantu, sed solo gestu & saltando repræsentabant: quare & saltare fabulas dicebantur. Hi primum Romam inducti sunt sub Augusto, celebres fuerunt Pylades, Hylas, Bathyllus, quos refert *Macrobi. Saturn. l. 2. c. 7. & Sueton. in Aug. c. 45.* De his plura vide in *Synagmate de Mimis, & Pantomimis Nicolai Calliachi edito Patavii 1713.* & in *Dissertatione Ossavii Ferratii edita Volsenbuselii 1715.* ¶ Interdum Pantomimus accipitur pro ipsa fabula, quæ a Pantomimo agit. *Plin. in Paneg.* Nunc in pantomimis quoque adversatur, & damnat effœminatæ artes, & indecora sæculo ludia. Adde *Plin. alterum l. 7. nat. hist. c. 53.*

Pannucellium, n. 2. glomus lanæ carptæ, & ad nendum paratæ, vel fusus filis involutus, vel radius, quo stantes procurunt telas. Aliqui effertur *pannuellium*, alii *pannellium*, alii *panuelum*, alii *pannellum*, alii *pannelum*, alii *pannuleum*. *Varr. l. 4. de L. L.* conflatum putat a panno, & volvendo. *V. Hoff. in Etymol.*

Panuelum, i, n. idem quod panus, h. e. traxæ involucrum. *Varr. l. 4. L. L.* ubi alii leg. *panuelum*.

Panûla, læ, f. diminut. parvus panus. *Nonius c. 2. n. 623.*

Panurgia, æ, f. πανουργία, astutia, fraus. *Plaut. Isthæc panurgia te te in pistrinum dabit.* Ita Calep. & al. Lexicographi. Nos tamen locum Plauti invenire non potuimus.

Panus, i, m. παλύπης, traxæ involucrum, quo panni tecturæ, id, quo trama involvitur, fusus filis involutus, glomus lanæ carptæ, & ad nendum paratæ. *Non. c. 2. n. 613.* *Lucil. ibi.* Foris subtegminis panus est. ¶ Translate panus dicitur tuberculi genus in vertice, alius, aut inguine, latus, quam altius, quod Plinius mammosum panum vocat. *Nonius apud Non. loc. cit.* Qui me miserum miseriorem reddidit, quam panus puerum. Ubi *Non.* Quod pueri ægrius patientur hoc genus morbi. *Plin. l. 29. c. 1.* Et laterum parotidas, & panos sanat. *Cels. l. 5. c. 18.* Ad adversus panum tum primum orientem (quod φύλαξ Græci vocant) & omne tuberculum, quod phyma nominatur, &c. ¶ In arboribus panus est tumor quidam, qui & panicula dicitur. *Plin. lib. 16. c. 8.* E glandiferis sola quæ vocatur ægilops, tert panos arens, musculo villo canos, non in cortice modo, verum & e ramis dependentes cubitali magnitudine.

Papa, æ, f. vox infantium petentium cibum. *Varr. apud Non. c. 2. n. 97.* Cum cibum, ac potionem, buas, ac papas docent. ¶ Legitur & *pappa*. ¶ Significat etiam patrem, aut senem. Itaque ex voce honoris causa compellere mos fuit Christianis Scriptoribus Episcopos, & alios in sacra dignitate constitutos. *Tertul. de Pudic. c. 13. & Siron. in epistolis passim.* ¶ Per excellentiam vero sic vocatur Romanus Pontifex, qui est Pater Patrum, & Episcopus Episcoporum.

Papæ, βαβαί, interjectio admirantis. *Ter. Eun. Papæ,* hæc sperat ipsam Thaidem.

Papaver, eris, n. *papavero*, Ger. *magsamen*, Gal. *paver*, Hisp. *la dormidera*, *μικρον*, genus herbæ somniferæ, cujus plura genera refert *Plin. l. 19. c. 19. & 25. Virg. 4. Æn.* Soporiterumque papaver. ¶ Reperitur etiam gen. m. *Plaut. Asin. apud Non. c. 3. n. 177.* Formicis obicijs papaverem.

Papaveratus, a, um, adject. Papaverata vestis, *μικρονειδής χιτών*, vestis

tenuis, ac delicata, a *papavere*. Sic a Lucillio vocatur Græcorum exemplo, quibus *μικρον* non solum notat papaver, sed etiam textum byssinum, sive lineum. Nam Helychius *ὄσπριον βυσσινόν* exponit. Sed de causa nominis non consentiunt. Aliquibus videtur appellatio esse ex eo, quia quoddam papaveris genus esset, e quo, ut *Plinius* ait, candorem lanæ præcipuum trahunt. Alii censent, sic dici, quia molli papaveris lanugo neretur, vestisque ex ea texeretur. *Plin. l. 8. c. 48.* Crebræ papaveratæ antiquiorem habent originem, jam sub Lucillio poeta in Torquato notatæ. Aliqui legunt *pavereatæ*.

Papaveretulum, i, n. diminut. a papavere. *Apul. de herb. c. 7.*

Papaveretūs, a, um, adject. qui est ex papavere, ut papaveretæ comæ, *Ovid. 4. Fast. v. 438.*

Paphages, is, rex Ambraciz, qui a læna catulis suis stipata, cui forte obvium occurrit, dilaniatus fuit. Hinc

Paphagæus, a, um, adject. *Ovi. in Ibin., v. 502.* Sitque Paphagææ causa læna necis.

Paphiæcus, a, um, adject. ad Paphum pertinens. *Avien. in Periægesis, v. 227.* Cespite Paphiaco prodit saxofa Carambis.

Paphius, a, um, adject. Paphiacus, ut Paphia Venus, *Tacit. 2. hist. c. 2.* Paphiæ myrti, *Ovid. 3. de ar. am. v. 101.*

Paphlagones, um, m. incolæ Paphlagoniæ. *Curt. l. 6. c. 11.*

Paphlagonia, æ, f. *Bolli*, al. *Roni*, al. *Flagania*, *καπαλαγονία*, regio Asiæ minoris, sic dicta est a Paphlagonie Phinei filio, auctore Stephano. *Plin. l. 2. c. 103. & l. 6. c. 2.*

Paphos, is, 2. *Baffo*, *Bapio*, *πάφος*, urbs Cyprî exc. in ora occidua, apud Drepanum prom. Veneri quondam sacra. *Horat. l. 1. od. 30.* O Venus regina Gnidi, Paphique. *Virg. 10. Æn. v. 56.* est celsa mihi Paphos, atque Cithera.

Paphus, m. filius Pysgamilionis filii Cilicis, ex Eburnea matre, qui patri in Regno Cyprî successit, condiditque urbem, quam de suo nomine Paphon vocavit, construxit etiam templum, & aram in honorem Veneris, cui diu solo thure sacrificatum est. *Bocc. l. 2. Gen.*

Papia Poppœa lex de conjugijs, sic dicta a M. Papio, & Q. Poppœo secundo Coss. qui eam tulerunt. *Auson. epigr. 89.* Papia lex placuit, Julia displicuit. *V. Alex. ab Alex. l. 4. c. 22.*

Papia Tribus refertur a Manutio inter Romanas, ab alijs omittitur. *V. Sigon. & Panvin.*

Papilio, onis, m. *farfalla*, *parpagione*, *ψύχων*, vermiculus alatus, qui luminibus accensis advolat, quo nullum animal imbecillius est. *Plin. l. 11. c. 19.* Papilio etiam hic ignavus, & inhonoratus, luminibus accensis advolans, pæster, nec uno modo, &c. ¶ Papilio item tentorium significat, *σαρπηρα*, ut exponitur in vet. Glossis. *Isid. l. 15. c. 10.* dicit, ita vocari a similitudine papilionis animalis. *Lamprid. in Alex. Sever. c. 51.* In expeditionibus apertis papilionibus prandit, atque cænavit. Adde *Spartian. in Nigro c. 11. & Veget. de re milit. l. 1. c. 23.* ¶ De discrimine inter papilionem, & tentorium, *V. Tentorium.*

Papiliunculus, li, m. diminut. parvus papilio. *Tertull. de anim. c. 32.* Siccitibus gaudent locustæ, papiliunculi, chamæleontes.

Papilla, æ, f. *papilla*, *ψάλλω*, dimin. a *papula*, est caput mammæ, quod infans fugiens comprehendit, & dicitur de feminis, de viris, de bestijs. Differt a *mamilla*, quod *mamilla* est omnis eminentia uberis, *papilla* vero breve illud, unde lac trahitur. *Serv. ad 11. Æn. & Festus.* ¶ Sæpe pro ipsa mamma sumitur. *Virg. 11. Æn. v. 803.* Hasta sub exercitu donec perlata papillam hæsit. ¶ Interdum pro parva papula, seu tuberculo. *Seren. Sammonic. c. penult. de verrucis tollendis.* Interdum existit turpi verruca papilla. ¶ Per Catachresin papillæ in fontibus claviculæ illic dicuntur, quæ aquas fundunt, quibus exertis aqua effluit, fistulæ vero immittis aquæ curius prohibetur. *Varr. l. 3. R. R. c. 14.* Et in eam papillas impoferis tennes, quæ eructent aquam. *Al. leg. mamillas.*

Papinianus, m. 2. Jurisconsultus, Scævola dicitur, Severo Imperatoris, cui moriens filios suos commendavit. Ab Antonino Caracalla securi percussus est. *Spartian. in Carac. & in Sever. c. 21.*

Papirius Statius, vir Neapolitanus, haud ignobilis genere natus, qui inter Heroicos Poetas relatus est. Compositi Thebaidem lib. 12. & opus Sylvarum, postremo Achilleidem aggressus, morte præventus, reliquit inchoatum, *Crinis.*

Papiria Tribus rustica cognominata est a quodam Papirio, ut ait *Fest. V. Onuph. Paavin.*

Pappa, V. Papa.

Papparum, ii, n. *pappa*, cibus, qui infantibus datur, cum a lacte fufendo removendi sunt. Translate *Sen. l. 1. Controvers. 1.* dominicæ libidini papparum facere.

Pappas, æ, m. *Aio*, *πάππας*, nutricius. *Juven. sat. 6. v. 632.* Timidus prægestet pocula pappas.

Pappo, as, n. 1. vel pappo (diversimode enim hæc vox scribi solet) est edere, vel cibum poscere, a *pappa*, sive *papa*, quo puerorum cibus significatur. *Plaut. Epid. a. 5. sc. 2.* Novo liberto opus est, quod pappo. *Pers. sat. 3.* Et similis Regum pueris pappare minutum Pofcis? Ubi sumitur pro cibum poscere, auctore *Vossio*, est alii exponant minutis, & blandiuculis verbis patrem appellare.

Pappus, i, m. *πάππος*, antiqua lingua idem quod senex. Unde Sponfa pappi, & Agricola, & Hermia pappi: quibus nominibus fabulas scripsit Pomponius. *Voss.* Confirmat eam significationem *Var. l. 6. de L. L.* Item, inquit, significant in Atellanis aliquot pappum (sic ex vet. libris emendant *Turneb. & Scalig.* pro quo vulgo *pupum*) senem, quod Ofci casnar appellat. Est a græcorum *πάππος*, *avus*. Latini interdum pro avo utuntur, more Græcorum. *Auson. in Proreptico, v. 18.* Pappos, aviaque trementes Antefertur patribus feri, nova cura, nepotes. ¶ Etiam Græcis a feminis canitie similitudine sic vocatur lanugo carduorum, unde hanc quoque acceptionem habent Latini. *Lucret. l. 3. v. 387.* Vestes, nec plumas avium, papposque volantes. ¶ Item pappus dicitur lanugo cacti, sive helles herbæ. *Plin. l. 21. c. 16.* Semen ei lanuginis, quam pappon vocant. ¶ Item herba, quæ vocatur erigeron, vel senecio, vel acanthis. *Plin. l. 25. c. 13.* Quare eam Callimachus acanthida appellat, alii pappum. ¶ *Turnebus* etiam putabat, ut ex posthumis in *Varronem l. 6. L. L.* notis liquet, *pappum mæstua* antiquitus a rusticis dictum pro lanugine mæstui, sive segetis. Aliter vero *Scaliger* cum de *pappi*, tum de *mæsti*, voce. *V. ejus Conjectanea.*

Papûla, æ, f. *ἰσθμια*, quod tuberculi speciem habet, pustula cuti ex prurigne insurgens, qua cutis exasperatur, & rubet, leviterque roditur. Jejunæ salivæ defractione curatur. *V. Celsi. 5. c. ult. Virg. 3. Georg. Ardentes papulæ, atque immundus olenia sudor Membra sequebatur.*

Papulo, as, n. 1. papulus emittit. Est *Cæli Aurel. Tard. 2. c. 1. & l. 3. c. 4.*

Papyracæus, a, um, *παπυρακός*, quod est ex papyro. *Plin. l. 28. c. 11.* Optime ellychnio papyraceo.

Papyrifera, ra, rum, *παπυρiferος*, quod papyrum fert, seu gignit. *Ovid. 15. Met. v. 753.* Papyrifera septemflua flumina Nili.

Papyrinus, a, um, ad papyrum pertinens, ut *Papyrinus stylus*, h. e. qui ad scribendum in papyro aptus est. *Varr. apud Non. c. 2. n. 759.*

Papyrus, a, um, adject. papyraceus. *Auson. epist. 7. v. 47.* Pac campum replices Mula papyrium.

Papyrus, m. & f. papyrus, i, n. *πᾶπυρος*, arbuscula Ægypti. *Plin. l. 13. c. 11.* Papyrus ergo nascitur in palustribus Ægypti, aut quiescentibus Nili aquis, ubi evagata stagnant, duo cubita non excedente altitudine gurgitum, brachiali radice obliquè crassitudine, triangulis lateribus, decem non amplius cubitorum longitudine in gracilitatem fastigiatum, thyrsi modo cacumen includens, semine nullo, aut usu ejus alio, quam floris, ad Deos coronandos. Hæc *Plin. V. Guilandinum*, & quæ ad verbum *Jos. Scalig.* item ad *Salmas. Exercit. in Solin.* ¶ Radicibus papyri incolæ pro ligno utuntur, ut ait *Plin.* nec ignis tantum gratia, sed ad alia quoque utensilia vasorum. Ex libro ab incolis sunt funes, vela, vestes, tegetes, stragula. Ex hoc item frutice charta fiebat, foliis ejus, seu membranis ac du ductis, & divisis in prætenues, & latissimas phylaras, quæ eo meliores erant, quæ mediæ papyro propinquiores. Unde etiam hodie chartam omnium generis papyrum vocamus. *Plin. l. 13. c. 11. & 12. Juven. sat. 7. v. 100.* oblita modi millefima pagina surgit omnibus, & crescit multa damnofa papyro. ¶ De charta, & diversis chartæ generibus vide *Plin. l. 13. c. 12.* ¶ Ex ligno autem papyri faciebant naves. *Plin. l. 13. c. 11. Sane Ægyptios naves fecisse etiam ex juncis, legas apud Herodot. l. 2. Lucan. l. 4.* Cum tenet omnia Nilus, confertur bibula Memphis cymba papyro.

Par, aris, n. subst. *coppia*, *ῥῆς*, Ger. *ein par*, Gal. *un pair*, Hisp. *un par*, *ῥῆς*, *ῥῆς*, numerus duorum inter se æqualium. *Cic. de opt. gen. Orat. c. 6.* A me autem gladiatorum par nobilissimum inducitur. *Id. de Amic. c. 4.* Quod ex omnibus sæculis vix tria, aut quatuor nominantur paria amicorum.

Par, aris, o. *uquale*, *ῥῆς*, Ger. *gleich*, Gal. *pair*, Hisp. *par*, *ῥῆς*, æqualis. Coniunctur vel absolute. *Cic. de Sen.* Pares autem cum paribus veteri proverbio facillime congregantur. *Id. Acad. Ut, stellarum numerus par, an impar sit, nesciatur.* ¶ Vel cum dativo. *Cic. l. 4. Fam. Ut Marcello fratri tuo aut par, aut certe proximus sim.* ¶ Vel cum genit. *Cic. in Pison.* Cujus paucos pares hæc civitas tulit. ¶ Vel cum conjunctione *ac*, vel *atque*. *Cic. 3. de nat. Deor.* Neque mihi par ratio cum Lucillio est, ac tecum fuit. *Cels. l. 5. B. G. Pari spatio transfmissus, atque ex Gallia, est in Britanniam.* ¶ Admittit etiam ablat. rei, in qua comparatio fit, sine præp. vel cum præp. *Cic. l. 6. Fam.* Cuius summorum tuæ ætatis vel ingenio, vel gratia, vel fama parem. *Id. de Amic.* Sunt pares in amore, & æquales. ¶ Cum genitivo *Lucan. l. 10. v. 382.* Quem metuis, par hujus erat. *Plaut. Rud. pro. v. 49.* Erat hospes, par illius. ¶ Intendunt accipiunt pro decenti, æquo, convenienti, quod inter omnes æquabile est. *Cic. 2. de Div. Ut constantibus hominibus par erat. Id. in Orat.* Sed par est, omnes omnia experiri. ¶ Pares aliquando pro duobus accipiuntur. Paribus equis utebantur Romani in prælio, ut sudante altero transilirent in siccum. *Fest.* ¶ Parem esse, interdum est sufficere alicui rei, sine resistendo, sive exequendo. *Cic. Att. l. 12.* Sed adhuc pares non sumus. *Quintil. Declam. 15.* Aspicio par laboribus corpus. ¶ Paria facere, est, quod omniſium est, vel quod aliunde acceptum est, alibi, vel aliunde compensare. *Plin. in Paneg. c. 6.* Adhuc es, qui pro munere tanto paria accipiendo fecisti. *Quintil. Declam. 6.* Paria faciemus, tu illic rati vicarius meus, ego hic tuus. *Colum. l. 11. c. 1.* Paria facere cum rationibus domini, *Saldate i conti col padrone.* ¶ Par pari referre, vel respondere, est tale aliquid reddere, quale accepimus. *Ter. Eun. a. 3. st. 1.* Denique par pari refero. *Cic. Att. l. 16.* Ut sit, unde par pari respondeatur. ¶ Par, impar, *ῥῆς*, *ῥῆς*, *ῥῆς*, genus ludi. *Suet. Aug. c. 71.* Si vellent inter se post cænam vel talis, vel par impar ludere, *giuocar' a pajo, e casso.* Adde *Horat. l. 2. sat. 3.* ¶ Invenitur superl. parissimum. *Plaut. Curc. 4. 2. 20.* Eodem hercle vos pono, & paro, parissimum estis iibus.

Parabilis, le, o. 3. *ῥῆς*, quod in promptu est, & cito haberi potest. *Cic. 5. Tusci.* Divitiis natura parabilis esse. *Curc. l. 3. c. 5.* Levi ac parabili cultu corporis esse contentum. *Sen. epist. 5.* Res non magno parabilis.

Parabola, æ, f. *ῥῆς*, collatio, comparatio, a *ῥῆς*, *ῥῆς*, confero, comparo. *Donat.* Parabola est rerum genere dissimilium comparatio, ut Qualis mugitus, fugit cum faucibus aram Taurus, & incertam excusit cervicæ securim. *Quintil. l. 5. c. 11.* Parabola, quam Cicero vocat collationem, longius res, quæ comparantur, repetere solet, ut Tam fortiter apud Hipponem fecit Scipio, quam utique apud Uticam Cato. Adde *Sen. epist. 59.*

Parabolarii, m. 2. sive parabolarii, ut *Jul. Firmic.* vocat l. 8. homines pauperum fortis, qui operam suam nosocomiis, & xenodochiis accommodant. Quandoquidem parabolani cum alias, tum imprimis graſante peste, vitam propriam lummo exponunt periculo, maxime verisimile est, venire a *παράβολος*, quod notat ad audendum projectum, ut Cicero loquitur. *Justinian. Cod. de Episc. & Cler. tit. 6. leg. 18.* Parabolani, qui ad curanda debiliū ægra corpora deputantur. *V. Voff. l. 4. Inſtitut. c. 19.*

Paracentesis, f. 3. *ῥῆς*, curatio, quæ fit manu chirurgi, cum morbus aliter curari nequit, a *παράκενσις*, *pungo*, quia locus vulneris pungitur, deinde hamus, vel acus infingitur, vel quia hoc curatio nis genus plurimum affert doloris. *Plin. l. 25. c. 13.* Et ideo hoc inunguntur ante, quibus paracentesis fit.

Paracenterium, li, n. *ῥῆς*, instrumentum chirurgicum perforationi idoneum, de quo *Veget. Mulomed. l. 2. c. 17.*

Paracharactes, æ, m. monetarius, *ῥῆς*, qui falsam monetam emit. *Teodos. & Arcad. l. 9. Cod. Teodos. tit. 21. leg. penult.*

Parachlāmys, idis, f. genus vestimenti militaris, & puerilis. *Ulp. l. Vestis, ff. de aur. argenti. leg.*

Paracletus, ti, m. advocatus, consolator, adhortator, deprecator, a *παράκλησις*. Hoc nomine Ecclesiasticis Scriptores designant tertium Sanctissimæ Trinitatis personam. *Tertul. de vel. Virgin. c. 1. de anim. c. 55. & de resur. carn. c. 63.* ¶ Penultimum hujus vocis, quæ natura longa est, corripuit *Prudent. cathemer. 5. v. 160.* Spirat de patrio corde Paracletum. Adde *Peristeph. 14. v. 430.*

Paracollcticus, a, um, adject. *ῥῆς*, agglutinandi vim habens, ut paracollcticum emplaſtrum. *Cels. l. 5. c. 19.*

Parada, æ, f. navigii, vel currus tegumentum, seu umbraculum. *Sidon. l. 8. ep. 12.* Superflexa crate paradarum. *Auson. epist. 6. v. 27.* positum super paradas, lectoque jacentem.

Paradiastole, es, f. *ῥῆς*, Discriminatio, Figura, cum res similes discernuntur, contrariis redditus, teste *duo Rustiniano*, vel, ut *Rustinus Lupus* debuit, Schema est, quod duas, aut plures res quæ videntur unam vim habere, disjungit, & quantum distent, docet, suam cuique propriam sententiam subiungendo. *Virg. in Ecl. Triste lupus stabulis, maturis frugibus imbres, Arboribus venti, nobis Amaryllidis iræ.*

Paradigma, atis, n. *ῥῆς*, comparatio, exemplum tacti, vel dicti

alicujus, a *παράδειγμα*, *juxta ostendo*, confero. Fit tribus modis, a pari, a majori ad minus, a minori ad majus. *Virg. 1. Æn.* Antenor potuit mediis elapsus Achivis Illyricos penetrare sinus, &c. *V. Aulft. ad Her. l. 4. c. 49.*

Paradisificus, a, um, adject. ad Paradisum pertinens. *Alcim. Avic. l. 1. v. 300.* In Paradisiſicis ponuntur sede parentes. Adde *Vanant. Fortun. l. 6. carm. 8.*

Paradificola, læ, m. qui Paradisum incolit. *Prudent. Hamartig. v. 928. de Lazaro.* Et paradificolæ post ulcera dira beato.

Paradisus, m. 2. *παράδεισος*, pomarium, viridarium, hortus confitus. In sacris Libris accipitur speciatim pro amœnissimo hortu in Oriente, in quo primi nostri generis auctores a Deo constituti fuere. *Tertul. Apolog. c. 47. Sidon. & Augustin. ad Oros.* ¶ Hac voce Græcis dicuntur etiam ferarum septa, sive vivaria. *Gel. l. 2. c. 20.* Vivaria, quæ nunc vulgus dicit, sunt, quos *ῥῆς* Græci appellant.

Paradoxi, orum, m. mimi, & histriones posteriori ævo dicti sunt. *Vet. Juven. Interp.* ad illa verba *far. 8.* Vocem Damaliphe locasti ſipario. idest præco fuisti in mimo. Siparium velum est, sub quo latent paradoxi, cum in scenam prodeunt.

Paradoxum, i, n. *παράδοξον*, inopinatum, dictum admirabile, & præter opinionem omnium hominum, a *παρά*, præter, & *δόξα*, opinio. *Cic. in præfat. Parad.* Quæ quia sunt admirabilia, contraque opinionem omnium, ab ipsis etiam *παράδοξα* appellantur. *Id. 4. Acad.* Sunt enim Socratica pleraque mirabilia Stoicorum, quæ *παράδοξα* nominantur. *Id. 4. Fin.* Hæc *παράδοξα* illi, nos admirabilia dicamus.

Paradrōmis, idis, *ῥῆς*, xyſtus, ambulatio. *Vitruv. l. 5. c. 11. & l. 6. c. 9.* græcis litteris scribit.

Paræneſis, f. 3. *παράνεσις*, præceptio, admonitio, adhortatio, a *παράνεσις*, *admoneo*. *Vulcat. Gallic. in Avic. Off. c. 3.* Per ordinem paræneſion, h. e. præceptionum, per triduum disputavit.

Parænetice, adv. *παράνετικῶς*, præceptivè, monitorie. *Aeron Horat. Scboliaſt.* Hæc odo parænetice scripta est.

Paræneticus, a, um, *παράνετικῶς*, præceptivus, admonitivus. *Senec. græcis litteris scribit, epist. 95.*

Parætacæne, es, f. regio Asiæ inter Perſidem, & Mediam, cujus meminit *Curc. l. 5. c. 13.*

Parætōnium, n. 2. *Berton, Alberton*, urbs, & emp. Marmaricæ, in regno Barchæ, in ora Boreali maris Mediterranei. Portum habet amplissimum 40. stad. patentes. *Plin. l. 5. c. 5. Ovid. 9. Metam. v. 772.* ¶ Hinc Parætōnium dicitur coloris quoddam nativi generis ex spuma maris cum limo solidata, quia circa hanc urbem in litore solet inveniri. *Plin. l. 33. c. 5. & l. 35. c. 6.*

Parætōnius, a, um, adject. ad Parætōnium pertinens, ut Parætōnia urbs, *Lucan. l. 10. v. 9.* Parætōniæ ſyrtes, *Id. l. 3. v. 295.* Parætōnius Nilus, *Jrar. Theb. 5. v. 12.*

Paragauda, æ, f. & paragaudis, is, fascia vel aurea, vel serica auro ornata, quæ vesti intexebatur, non, ut infita, affuebatur. *Leg. 2. Cod. de vest. holob. l. 11.* Nemo vir auratas habet aut in tunicis, aut in lineis paragaudas. ¶ Per Synecdochen sumitur pro ipsa veste, quæ hinc fasciis distincta, & insignita erat. Hujusmodi vestium quædam mollores erant, quibus una tantum paragauda, seu fascia intexta erat, aliæ diliores, quibus duæ, aliæ trilores, quibus tres, aliæ teraliores, quibus quatuor, aliæ pentalores, quibus quinque. *Vopise. in Prob. c. 4.* Interulas paragaudas duas. *Trebel. Pol. in Claud. c. 17.* Albam Paragaudem unam.

Paragōga verba dicuntur a Grammaticis, quæ a primitivi verbi declinatione & mutationem, & adjectionem litterarum capiunt, & nihilominus interdum variant significationem, ut *laccio*, & *faceſſo* ex eo quod est *lacio*, & *facio*. *Charis. Grammat. l. 3.*

Paragōge, es, f. *παράγωγη*, Paralepsis, Proparalepsis, Adductio, Figura Poetica, cum in fine vocis littera, vel syllaba adjungitur, ut *deludier* pro *deludi*. *Virg. 9. Æn.* Consilium allacæ admittit orant. ¶ Vox græca est, & græce scribenda.

Paragōgia, orum, aquarum ductus, & meatus. *Cod. l. 10. leg. 11. de aqueductis.*

Paralius, m. 2. *παράλιος*, tertia species tithymali, a *παρά*, *marinus*, quod ex *παρά*, *juxta*, & *ῥῆς*, *mare*, quod loca maritima amet. *Plin. l. 26. c. 8.*

Parallelogrammus, a, um, adject. *παράλληλογράμμος*, lineis parallelis constans, ut parallelogramma menſura, apud *Frontin. de Colon.*

Parallēlus, a, um, *παράλληλος*, alternus, mutuos, invicem comparatus, æqualiter distans, a *παρά*, *ad*, & *ῥῆς*, *invicem*. Lineæ parallele sunt, quæ in immenso protenæ æqualibus semper spatiis inter se distant, & nunquam concurrunt. *Parallelos linea* legitur apud *Vitruv. l. 5. c. 8.* more Græcorum, quibus *παράλληλος*, communis generis est. ¶ Circuli paralleli, & paralleli absolute, sunt segmenta sphaeræ, ab Or. in Occ. ducta, alterum ex polis habentia pro centro, omnique ex parte a se invicem æqualiter distantia. *Plin. l. 6. c. 33.* Plura sunt autem hæc segmenta mundi, quæ nostri circulos appellaverunt, Græci parallelos.

Paralyſis, f. 3. *παράλυσις*, dissolutio, nervorum resolutio, ut *Cels.* vocat l. 2. c. 1. a *παράλυσις*, *resolutio*. *Plin. l. 20. c. 3.* Intestinorum omnium vitis medetur, & renum, & lumborum, & paralyſis. ¶ Differt ab apoplexia, quod hæc totum corpus infestat, paralyſis partem tantummodo. Ita *Cels. l. 3. c. 27.* qui tamen ibidem notat, utramque interdum paralyſin appellari.

Paralyticus, a, um, *παράλυτικός*, dissolutus, qui paralyſi laborat. *Plin. l. 20. c. 9.* Ideo paralyticis, & tremulis dare jubet. ¶ *Reſtringere paralyſicos*, est sanare, cum paralyſis nihil aliud sit, quam nervorum dissolutio, quæ aliter sanari non potest, nisi nervi illi dissoluti, & juſto laxiores reſtringantur. *Tertul. in Apolog. c. 21.* Cum ille verbo dæmonia excuteret, leproſos mundaret, paralyticos reſtringeret.

Parameſis, es, *παράμεσις*, genus chordæ muſicæ, apud *Vitruv. l. 5. c. 4.* Recentioribus Muſicis est *b fa b mi*.

Parante, es, *παράντη*, chorda muſica, ultimæ proxima. *Vitruv. l. 5. c. 4. & l. 6. c. 1.*

Parangaria, orum, n. Angaria dicuntur operæ publicæ ob negotium aliquod impoſitæ, Parangaria vero sunt, in quibus & operæ personarum, & rerum impendia imponuntur propter publicam aliquam necessitatem. De utriusque fit mentio in *Cod. Justin. l. 12. tit. 51. & in Theodos. l. 8. tit. 5.*

Paranthes, æ, m. gemma, al. ſapinis, ex amethystorum genere. *Plin. l. 37. c. 9.*

Paranympus, i, m. *παράνυμφος*, pronubus. *Venant. Fortun. l. 8. carm. 5. vers. 305.* Angelus inde tuos repetens paranympus honores.

Parapegma, atis, n. *παράπηγμα*, græce est tabula znea, quæ columnæ attingit, cuſuſmodi tabulis leges inscribentur, a *παράπηγμα*, *affigo*. Astrologi etiam sic dixerunt tabulas, quibus describerent canoneis astronomiconum, sive prædictiones siderum, eclipticum, aliarumque rerum celeſtium. Sic Democritum scripſiſſe parapegmata, auctor est *Diog. Laert.* Meminit & parapegmatum ejuſmodi *Vitruv. l. 9. c. 7.*

Parapeumata, tis, n. tesserae nomen. *Lib. 1. Cod. tit. 24. leg. 2.* Centum viginti quinque modios frumenti, praeter solitum canonem, nomine parapeumatis de horreis publicis hujus almæ urbis tribuimus.

Paraphoron, i, παραφωρον, species aluminis. *Plin. l. 35. c. 15.*

Paraphrasis, f. 3. παραφρασις, ejusdem sententiae per alium sermonem explicatio, & liberior interpretatio, cum quædam mutantes, & addentes, copiosius, ac dilucidius rem aliquam explicamus. *Quintil. l. 10. c. 5.* græcis litteris scribitur. Neque ego, inquit, παραφρασις esse interpretationem tantum volo, sed circa eisdem sensus certamen, atque æmulationem.

Parapsis, V. Paropsis.

Parapsus, a, um, adject. *senfale*, conciliator, qui contractibus faciendis intervenit. *Sen. l. 2. de benef. c. 23.* Quiddam volunt nomina secum ferri, nec interponi pararios. Adde *l. 3. c. 15.* ¶ Pararius æs, appellatur id, quod equitibus duplex pro binis equis dabatur, a paribus equis. *Fest. l. 6. c. 26.* scribit non unius generis parafangas fuisse. Nam *Herod. & Xenophon. 30.* stadiis definiunt, alii 40. alii 60. ut testatur & *Serab. l. 11.* Justiniani temporibus unum & viginti stadia continebat.

Parascève, es, f. παρασάβη, Græcæ præparationem significat. Apud Hebræos ita vocabatur dies ante Sabbathum, quia eo die parabantur necessaria, ne præceptum cessandi ab opere die festo Sabbathi violaretur. *Tertul. l. 4. adv. Marcion. c. 12.*

Parasiopësis, f. 3. παρασιώπησις, Figura, eadem ac Apopsiopsis. Aliqui Latine Præoccupacionem vocant, & cum Prætermissione confundunt. *Quintil. l. 9. c. 3.* ¶ Græca vox est, & græce scribenda.

Parasita, æ, f. i. mulier, quæ menfas alienas, & cibaria sequitur. *Hor. l. 1. sat. 2. v. 98.* Custodes, lectica, ciniffiones, parasitæ, ad talos stola demissa. *Plin. l. 10. c. 23.* Otis imitatrix avis, ac parasita.

Parasitaster, stri, m. παρασιτάστηρ, parasitorum imitator. *Ter. Adel. 5. 2. 4.* Est alius quidam parasitaster parvulus, *parastello.*

Parasitatio, onis, f. parasitæ ars. *Plaut. Amph. 1. 3. 23.* Nequiter pene expeditit prima parasitatio.

Parasiticus, a, um, adject. ad parasitum pertinet. *Aust. vite Horat. qui a quibusdam Sueton. creditur.* Veniet ab hac parasitica menfa ad hanc regiam. *Plaut. Stich. 1. 3. 77.* Perjuratiunculæ parasiticæ.

Parasitor, aris, d. i. *Jevoicare*, παρασιτώ, parasitum ago. *Plaut. Stich. 4. 2. 54.* Vides, ridiculos nihili fieri, atque ipsos parasitator.

Parasitus, m. 2. *parasio*, *seroccone*, לִבְיָוִן לִבְיָוִן, Ger. *schmoruzzer*, Gal. *cornissiter*, Hic. *parasio*, παρασιτός, primo dictus fuit, ut ex *Athen. l. 6.* & *Hesych.* cognoscimus, qui cum Sacerdotibus victimæ partem caperet, itaque idem fere Græcis παρασιτός, qui Latinis Epulones, quo nomine etiam, *Plutarco teste*, Solon eos appellavit, qui in Prytaneo publico victu epulabantur: postea vero in malam partem accipi cœpit, ac de iis dictum, qui cibi gratia assentarentur, quos cœnatur afflictae *orat. contra Sallust.* postis appellare. Est a παρα & σίτες, quo proprie significatur trumentum, & Synecdochice panis, & quivis cibus. *Cic. de Anic.* Nec parasitorum in Comædiis assentatio nobis faceta videretur, nisi essent milites gloriosi. *Hor. l. 2. epist. 1.* Edaces parasiti. *Martial. l. 9. epigr. 29.* Vos me laurigeri parasitum dicite Phœbi. h. e. histrionem.

Parasitida, æ, f. sunt parasitides lapides utrinque ostii latus munescentes. *Vitruv. l. 10. c. 15.* Ad medianam parasitadam.

Parasitas, adis, f. παρασιτάς, postis, lapis ostio appositus. *Vitruv. l. 10. c. 15.* Latitudo parasitidis mediæ.

Parasitæta, f. i. *parasio*, pila quadrata, aut lapides pilarum modo ad columnarum latera appositi, teste *Philandro. Vir. l. 5. c. 1.* In columna, aut parasitæta horæ describuntur. *Plin. l. 33. c. 3.* Sed & illius auræ cameræ, & argenteæ trabes narrantur, & columnæ, & parasitæta. Alii putant in hîc *Vir. & Plin.* locis legendum esse *parastatica*, & *parastaticæ.*

Parastatica, V. dictionem præcedentem.

Parastichis, idis, f. series litterarum, summa rerum, aut verborum capita, *la tavola*, o *indice di un libro*, παραστιχίς. *Sueton. de illust. Grammat. c. 6.* In parastichide libelli, qui dicitur Pinax. *Gel. l. 14. c. 6.* græcis litteris scribit.

Parasynaxes, f. παρασυναξίς, conventicula, & coitiones hæreticorum. *Imp. Valens. & Martian. Cod. l. 1. tit. 8. leg. 8.* Parasynaxes, & conventicula interdicta.

Parate, adv. παρατάξαις, cum præparatione, prompte, expedite. *Cic. in Brut. c. 68.* Is tamen ad dicendum veniebat magis audacter, quam parate. *Id. l. Off.* Domicareque paratus de honore, & gloria, quam de cæteris commodis. *Plin. l. 3. epist. 9.* Paratissime respondit.

Paratella, æ, f. herba eadem quæ lapathum. *Æmil. Macer. de virtusib. herb. c. 62.*

Paratio, onis, f. *preparazione*, comparatio. *Sallust. in Jug. c. 31. in orat. Memmii:* Fuerit sane regia paratio, plebi jura sua restitueret. Ita habetur in MSS. Alii *reparatio*. *Afran.* apud *Non. c. 3. n. 373.* Silentio opus est, nulla inest paratio.

Paratragœdia, a. i. παρατραγωΐδης, exaggero, & verborum magnitudine aliquid augeo. *Plaut. Pseud. 2. 4. 17.* Vide, ut paratragædiat carnitex. in MSS. est *paratragædas.*

Paratropa, æ, f. apparatus. *Tertul. de Pol. c. 3.* paratura materiarum. Et de *Speñac. c. 4.* paratura spectaculorum.

Paratus, us, m. *preparazione*, παρατάξις, actus parandi, præparatio. *Tac. l. 13. c. 17.* Proviso ante funebri paratu, qui indicus erat. *Valer. Flac. l. 2. v. 652.* menfæque paratu Regifico. *Ovid. Heroid. ep. 16. v. 191.* decet Hanc faciem largis sine hinc paratibus uti. *Quintil. l. 10. c. 1.* Verborum paratus.

Paratus, a, um, *apparecchiato*, ήτοιμασμένος. Conditur vel absolute. *Ter. Andr. 4. 3.* Amicum amatorem virum, quovis in loco paratum. *Cic. pro Sex.* Consensu bonorum omnium tam parato, tota denique Italia ad contentionem expedita. ¶ Vel cum accusat. & præpos. *ad. Cic. l. 6. Fam. epist. 22.* Et ad omnem eventum paratus sum. ¶ Vel aliquando cum dat. *Quintil. l. 7. c. 3.* Idem certamini parator. ¶ Vel cum ablat. instrumenti. *Cic. Att. l. 6.* Ego hunc ita paratum video peditatu, equitatu, classibus. ¶ Vel cum ablat. & præpos. *a*, vel *ab.* *Cel. Cic. l. 8. Fam. ep. 10.* Quam paratus ab exercitu esses. ¶ Vel cum gerundio accusativi. *Cic. Att. l. 9. ep. 6. ep. 6.* Domitius paratus erat ad navigandum. ¶ Vel cum infinitivo. *Cic. pro Quintil. Si* qui in re, id quod parati sunt facere. *Caf. l. 8. B. G.* Paratissimo animo erat sustinere omnia, & impendebant. ¶ Vel cum accus. & præp. *contra. Cic. l. 5. Fam. ep. 13.* Et optime contra fortunam paratum, armatumque cognovi. ¶ Interdum paratus dicitur, qui in promptu est, & nullo negotio acquiri potest. *Plin. l. 2. ep. 17.* Obvius, & paratus humor. *Id. in Paneg. c. 88.* Paratum id quidem, & in medio positum.

Paraveredus, m. 2. *palafreno*, inajor equus agminalis. *Cujac. ad rubr. Cod. d. curs. publ. l. 2. c. 19. Cod. d. curs. publ. l. 12. l. 2. Cod. d. excus. m. v. l. 10. l. 2. Cod. d. præp. sacr. cubic. l. 12. l. 3. & alibi.*

Parazonium, ii, n. παραζώνιον, gladius, qui lateri accinctus gestatur: vel gladius simul, & zona, seu baltheus, quo ad latus appenditur. *Martial. l. 14. epigr. 32.* V. Cinclorium.

Parce, arum, f. i. *μείριμα*, *Parche*, tres foretes veteribus fuce, filæ

Herbi, & Noctis, teste *Cic. l. 3. de nat. Deor.* quæ finguntur vitæ humanum præesse, & nendo eam ducere, quæ etiam Fata appellantur, & a Poetis Sorores lanificæ. *Martial. l. 4. epigr. 54.* Theodontius ait, filias fuisse Demogorgonis ex Chao. Multis placet, Parce inde nomen esse, quod minime parcant. A Veteribus Latinis appellatæ sunt Nona, Decima, Morta, ut est apud *Gel. l. 3. c. 16.* a Græcis vero Clotho, Lachesis, Atropos, quæ omnia V. suis locis. *Virg. Ecl. 4.* Talia secula fuis dixerunt currite fufis Concordes stabili fatorum numine Parce. ¶ In singulari numero *Ovid. epist. Heroid. 11. v. 105.* Numite felices, Parca meliore, sorores. h. e. melioribus auspiciis. *Horat. l. 2. od. 16.* mihi parva rura, & Spiritum Grajæ tenuem Camenæ Parca non mendax dedit, & malignum spernere vulgus.

Parce, adv. *parcamente*, Φειδόμενος, frugaliter, moderate. *Cic. l. 1. Off. c. 30.* Quamque honestum parce, continenter, severe, sobrie vivere. *Id. 2. Fin.* Cur id tam parce, tamque restricte faciant. *Id. pro Mur.* Parcius de ejus laude dicerem. *Colum. l. 6. c. 7.* Nec potestas aquæ, nisi quam parcissime, facienda est.

Parciololum, n. sermonis parcius. *Apul. l. 5. Metam.* Fidei, atque parciloqui mei perpendisti documenta.

Parciomonia, V. Parsimonia.

Parciopromus, i, m. qui parce promit. *Plaut. Pseud. 5. 1. 22.* Parciopromus victu cætero. *Id. Truc. 1. 2. 81.* Qui cum genitis suis belligerant, parciopromi.

Parcitas, atis, f. i. *parsimonia*, Φειδωλις, *Sen. l. 1. de Clem. c. 21.* Civitatis mores magis corrigit parcitas animadversio.

Parciter, adv. parce. *Pompon. apud Non. c. 11. n. 47.* Parciter, tanquam frater mihi sis.

Parco, cis, pepercit, & parsi, parcitum, & parsum, i. n. 3. *visparmiare*, *aver riguardo*, *astenersi*, *חָסַר*, Ger. *schonen*, Gal. *pardonner*, Hisp. *perdonar*, *Φειδωμι*, proprie est abstinere, temperare, cessare, continere se a re aliqua. Construitur cum dat. & infinit. *Cic. 2. de Orat.* Parcebat enim adversarii dignitati, in quo ipso servabat suam. *Id. 6. Ver.* Itaque ædificiis omnibus, publicis, & privatis, sacris, & profanis sic pepercit. *Virg. 1. Æn.* Parce metu Cytheræ. idest metu abstinere, metum deponere. Ubi metu datus est, more antequam, qui datus quætz in ui, & in u inflectebant. *Id. 3. Æn.* Parce pius scelerare manus. idest abstinere, desine. *Idem Ecl. 3.* Parcite oves nimium procedere. hoc est servate, ne procedant. Alii exponunt *abstinete*, & oves vocativum esse dicunt. ¶ Reperitur etiam cum accusativ. & dativ. *Virg. 10. Æn.* Argenti, atque auræ memoras quæ multa talenta, natis parce tuis. hoc est serva, *visparmia*. Quo senio dixit *Plaut. Curcul. act. 3. v. 10.* Qui mature acquiritur pecuniam, nisi emat mature parsit, mature efurit. Sic apud *Gel. l. 16. c. 19.* Vitam modo sibi ut parcerent, oravisse. ¶ Reperitur & cum ablat. cum præpos. *a*, aut *ab.* *Liv. l. 25. c. 25.* Precantes, ut a cædibus, & ab incendiis parceretur. ¶ Est etiam ignoscere, condonare, veniam, & impunitatem dare, *perdonare*, *συγγιγώσκω*. Construitur cum solo dativo personæ. Quod si accus. remitto, vel culpæ exprimensus sit, ad verbum *condono*, vel remissio confugiendum erit. *Cic. 3. Ver.* Si homini scelerato pepercissent. *Cef. l. 7. B. G.* Non ætate coniectis, non mulieribus, non infantibus pepercunt. ¶ Usurpatur etiam impersonaliter. *Cic. Att. l. 2. epist. 29.* Sed tamen satisfacit a nobis, neque parceret labori. *Plin. l. 33. c. 4.* Italicæ parciunt est veteri interdicto Patrum. ¶ Partic. *parfusus*. *Suet. in Tiber. c. 62.* Ne reliquis quidem nepotibus parfusus creditur. ¶ *Parso*, pro pepercero. *Plaut. Mil. 4. 9. 3.* ubi alii leg. *parco.*

Parcus, a, um, *parco*, *scarso*, פָּרַץ, Germ. *karg*, Gal. *epagnant*, Hisp. *quaydofo*, *Φειδωλις*, frugi, sumptibus parcens, tenax, parvo contentus, a *parum*. Usurpatur vel absolute. *Cic. pro Cel. c. 15.* Illum filium familias patre parco, ac tenaci. *Id. 2. de Orat. c. 76.* Colonus parcissimus, modestissimus. ¶ Vel cum genit. *Hor. l. 2. ferm. sat. 1.* Veteris non parcus aceti. *Plin. ep. 126.* Quamquam ejusmodi bonorum parcissimus. ¶ Vel cum ablat. sine præpos. *Plaut. Rud. 4. 2. 14.* Opera hæud fui parcus. *Plin. Paneg.* Parcus comitatu. idest paucos habens in comitatu. ¶ Vel cum ablat. & præpos. *in. Cic. pro Corn.* ¶ Tribuitur & rebus inanimis. *Horat. l. 3. od. 16.* Parca manu offerre aliquid. *Balb.* Tum vel nimium parcus in largiendâ civitate. *Stat. l. 4. Jyl. 5.* Parca tellus. ¶ Accipitur etiam pro modico, exiguo. *Plin. in Paneg.* Parcus, & brevis fomus. *Virg. 3. Georg.* Parco tale contingere.

Pardalianches, is, n. *πάρδαλιον*, aconiti genus, a *pardalis*, & *ἄρχω*, *strangulo*, quia carnes eo tectæ pantheras strangulant, & necant. *Plin. l. 8. c. 27.*

Pardallos, m. 2. *πάρδαλιον*, gemma maculis quibusdam variegata, a pantherinæ pellis similitudine. *Plin. l. 27. c. 11.*

Pardalis, is, f. 3. *πάρδαλις*, animal ferum, Asiæ, & Africæ peculiare, idem ac pardus. A panthera sexu differt. Græcis similiter mas *Πάρδαλις*, femina *Πάρδαρη*. *Curt. l. 5. c. 1.* Leones quoque, & pardales caveis præferbantur.

Pardallium, n. 2. *πάρδαλιον*, genus unguenti, quod pardalis odorem reddat. *Plin. l. 13. c. 1.* Pardallium in Tarso, cujus etiam compoitió, & mixtura obliterata est.

Pardus, i, m. 2. *parco*, *πάρδος*, animal ferum, frequens in Asia, & Syria, solo sexu a panthera differens. Nam mares pardi dicuntur, tam minæ pantheræ, ut ex *Plin.* constat *l. 8. c. 17.* *Juven. sat. 11. v. 123.* Et magno sublimis pardus hiatus.

Pares, antis, m. filius Pluti, nepos Philomeli, pronepos Jasonis, qui regnavit in Minioide inf. quæ ab eo postea Paros dicta est. *Isid. & Boc. l. 13. Gen.* ¶ Est præterea paræas, *παρίας*, serpentis genus. *Lucan. l. 9. vers. 721.* Et contentus iter cauda fulcare paræas. ¶ Scribitur & *parians*.

Parcehâsis, f. 3. Digressio, Excursus, Figura Rhetorica (vox græca). *Quintil. l. 4. c. 3.* *Παράβασις*, est alienæ rei, sed ad utilitatem causæ pertinentis extra ordinem procurrere tractatio.

Parcâtatus, a, um, qui jam statura est virilis, vel quæ non prope abest, quasi *Παρίκατος*, h. e. extensus a *Παρκάτος*, *extendo*. *Lucil. l. 8.* Inde parâtato chlamydes, ac barbula prima. Inde cognoscitur, penultimam a Latinis produci, quæ Græcis esset brevis. *Id. l. 20.* Tum ephubum quendam, quem vocant parclatón. *Var. de comp. Saryr.* Parcâtatæ adiunt, mulierque mulier Venus caput. Omnia hæc exempla afferit *Non. c. 1. n. 341.*

Paregoricus, a, um, adject. q. d. mitigatorius, ut paregorica adjutoria. *Theodor. Priscian. l. 1. c. 9.*

Parlecon, n. 2. *Παράλογον*, Productio, Figura Grammaticalis, cum syllaba, vel etiam integra dictio dictioni alicui in fine adjectur, ut *vofmet, adedum, nihil quicquam*. Vox græca est. V. Grammat.

Parrellon, ii, n. *Παράλλιον*, imago Solis in nube repercutis radiis apparentis, & alterum Solem referens. Vox græca est. *Sen. l. 1. quaest. nat. c. 11.* Græci *Παράλλιον*, appellant, quia in propinquo tere a Sole videntur. Pares, entis, com. *padre*, o *madre*, *γούρις*, dicitur tam de patre, quam de matre, & num. plur. utrunque complectitur, a *pariendo*, more Græcorum, quibus similiter parentes vocantur, *πατρίς*, a *πατρύ*, *pario*. *Cic. pro*

pro Plase. In parentum loco Quæstoribus suis Pætores esse oportere. ¶ Hoc nomine, auctore *Festo*, apud Jctos non modo pater, & mater, sed avus, & proavus, avia, & proavia, & omnes superiores usque ad tritavos inclusive significantur. *Psal. l. 4. ff. de in jus voc. Parentes* usque ad tritavum apud Romanos proprio vocabulo nominantur. ¶ Extenditur etiam ad quoslibet confanguineos, *parenti. Cur. l. 6. c. 10. ad fin. Solent rei capius adhibere vobis parentes. Lamprid. de Alexan. Sever. c. 67. Amicos, & parentes Alexander*, si malos reperit, punivit. *Jul. Capitolin. de M. Antonio, c. 5.* Adoptatus in aulicam domum omnibus parentibus suis tantam reverentiam, quam privatus, exhibuit. ¶ Sæpe transiitæ funitur. *Cic. Att. l. 9.* Cum parentes non alere nefarium sit, nostri principes antiquitatem & sanctissimam parentem patriam fame necandam putant. *Idem de Fin. Socrates* parentem Philosophiæ jure dici potest. ¶ In arbore parens dicitur stirps ipsa, vel truncus, unde rami nascuntur. *Plin. l. 12. c. 5.* Rami novam sibi propaginem faciunt circa parentem in orbem. ¶ Genitivus pluralis hujus nominis est *parentum*: Sed apud Poetas reperitur etiam *parentium*. *Hor. l. 3. carm. od. 24.* Dos est magna parentium Virtus.

Parents, tis, adject. ex particip. a pareo, obediens. *Horat. l. 2. sat. 7. gule* parens. *Cic. 1. Offic. c. 22.* Et parentiores habuerunt exercitus, & fortiores. Al. leg. *paratores. Virg. 1. Æn. dicto* parens.

Parentalia, orum, n. xπαιδομαζα, sacrificium, atque epulæ, item funebri laudatio, & siqua alia quotannis fiebant in defunctorum memoriam. *Cic. 1. Phil. c. 6.* Ut parentalia cum supplicationibus miscerentur. *Auson. in Parental. in præfat.* Titulus libelli est, *Parentalia*: antiquæ appellationis hic dies, & jam inde ab Numa cognatorum inferis institutus.

Parentalis, le, o. 3. quod spectat ad parentes, & per Synecdochen ad mortuos in genere. *Ovid. 4. Trist. eleg. 10.* Fama parentales si vos mea contigit umbræ. ¶ Dies parentales erant, quibus solemnes epulæ ad mortuorum sepulchra solebant afferri. *Ovid. 2. Fast. v. 548.* Parentales deserere onias.

Parentatio, onis, f. actus parentandi. *Tertul. de Spectac. c. 12.* Quod mortui litabatur, utique parentationis deputabatur.

Parentela, æ, f. confanguinitas, affinitas, apud rec. a parens. *Jul. Capitol. in Gordian. c. 23.* Quem causa eloquentis dignum parentela sua judicavit.

Parentesis, f. 3. *Παρισησιος, Interpositio, Intersectio, Interruptio, Figura est orationis.* De ea *Quintil. l. 9. c. 1.* Quam nos interpositionem, vel interclusionem dicimus, Greci *παρρησιος* vocant, dum continuationis sermonis mediis aliquis sensus intervenit. ¶ Parentesis nota sunt duo semicirculi de invicem respicientes, ut in illo *Virg. 1. Æn. v. 644.* *Æneas* (neque enim patrius consistere mentem Passus amor) rapidum ad naves præmittit *Achatem*.

Parenticida, æ, com. idem ac parricida, apud vet. Plaut. Epid. 3. 2. 13. Quia ego tuum patrem faciam parricidam. Optime quemdam Editiones habent *parenticidam*, ficto nomine a *pers*, & *cedo*, q. d. crumnam cædens, emungens.

Parento, as, n. 1. xπαιδομαζα, proprie, ut vox indicat, est parentibus justa facere, sed per Synecdochen alius quoque tribuitur. *Cic. 2. de Leg. Hortia* autem maxima parentare pietati esse adjunctum putabat. *Id. 1. Phil. Ut* cujus sepulchrum nusquam extet, ubi parentetur, ei publice supplicetur. ¶ Reperitur & cum accit. *Ovid. 1. Amor. eleg. 13.* Sic Memnonis umbras Annua solemnæ cæde parentet avis. ¶ Interdum significat cædem alicuius ulcisci, q. d. manus occisi occisoris sanguine placare. *Liv. l. 24. c. 21.* Parentandum regi sanguine conjuratorum esse. *Petron. Satyr. Noxio* sanguine parentabo injuriæ meæ. ¶ Parentare luxuriam, est immoderatis convivii, & omnis generis delicis uti, vel luxuriam tanquam parenti funebres epulæ parentur. *Sen. de vir. beat. c. 11.*

Parentor, aris, d. 1. idem ac parento. *Sen. epist. 122.* Mortuus certe vivi parentatur. Alii rectius legunt. *Mortuus certe interdum parentatur.* Qua ratione est passiv. verbi parento.

Paræo, es, parui, paritum, n. 2. apparire, ἰσθῆναι, Ger. folgen, Gal. obire, Hisp. obedecer, φαίνομαι, primo notat præsto esse, adesse, a *Πάρεται, adsum.* *Cic. pro Mil. Quid* pro quærendum est? Factum ne sit? ad constat. A quo? ad parent, Alii aliter leg. *Martial. l. 12. epigr. 25.* Ad portum quoties paruit *Hermogenes*. ¶ Hoc sensu ad formulas judiciales pertinet: si *parce fecisse, si paruerit promissis, & similia. Cic. pro Rosc. Com. c. 4. ex verbis editi:* Si paret HS DCC. dari oportere. *b. e. li. constat, si probatur.* Adhibebatur autem in judiciis dandis. *Cic. in Div. Verr. c. 17.* Judicium dat statim, si paretet, eam & *C. V. Briffon. de formul. l. 5. circa init.* ¶ Hinc *paræo* accipi cæpit pro videri, seu reapse, seu secundum opinionem. *Virg. Æn. 10. v. 176.* Cui pecudum fibræ, cæli cui sidera parent, idest a quo fibræ, & sidera cernuntur, & peritissime agnoscuntur, ut interpretatur *Servius*. ¶ Et quia qui alteri serviunt, præsto esse, & mandata exequi coguntur, hinc usurpatur pro obedere, obtemperare, dicto audientem esse. *Cic. de nat. Deor. l. 2.* Qui religionibus parassent. *Justin. l. 1. c. 2.* Tot, ac tantis gentibus vix patienter uni viro, nedum tæminæ, pariturus. ¶ Promissis parere, est præstare promissa. *Ovid. 6. Fast. Parent* promissis, dissimulantque Deos. ¶ Parere gulæ, est gulæ indulgere. *Hor. l. 2. sat. 7.* Nil servile gulæ parens habet. ¶ Usurpatur & imperforaliter. *Liv. l. 9.* Firmatisque cibo viribus arma capiat: dicto parentur. *Symmach. l. 10. epist. 43.* Paritum est sententiæ.

Parergon, n. 2. Πάρρηγρον, quod alicui rei præter propositum additur, ut si pactor imaginem pingens, ornandæ tabellæ gratia, arbusculas, & aviculas, & hujusmodi addiderit, a *παρά, præter, & ἔργον, opus. Plin. l. 35. c. 10.* Adjecerit parvulas naves longas in iis, quæ pictores parerga appellant. *Vitruv. l. 9. c. ult.* Vertuntur metæ, calceuli, aut tona projectantur, buccinæ canunt, reliquaque parerga.

Parhippus, i, Πάριππος, equus, qui juxta dicitur. L. 22. Cod. Theodos. de cursu publico. ¶ Præterea parhippus dicitur is, qui licentiam habens duos vehendis, tertium vehit, aut vectorem extra ordinem facit. *Lib. 12. Cod. Justin. tit. 51. leg. 4.*

Parhypæte, es, Παρυπæτε, chorda musica, quasi subprincipialis, Parhypæte hypaton est, quæ in nostratum Musicorum systemate dicitur C fæ ut: Parhypæte meson, quæ F fæ ut. *Vitr. l. 5. c. 4. Marc. Capel. l. 9.*

Paribus, i, Παριουβίος, pes idem, qui pyrrhichius, hoc est duabus brevibus constans. *Quintil. l. 9. c. 4.* ubi al. leg. *peribus.*

Parianus, V. Patrianus.

Pariatio, onis, f. æquatio, solutio, cui opponitur reliquatio, a *pario. Scæv. l. ult. ff. de condit. indeb.* An pactum, quod in pariationibus acribi solet. Aliqui legunt *passionibus.*

Paritator, oris, m. qui paria facit, cui opponitur reliquator. *Paulus in l. Julius Paulus, ff. de cont. & demonst. An* Stichus mortuo, antequam rationes redderet, vel pariatore, vel reliqua habente. Aliqui leg. *paria, vel reliqua habente.*

Parici Quæstoribus appellabantur, qui solebant creari causa rerum capitulum quærendarum. *Fest. ¶ Monet Scalig. legendum Parrici. Alii emendant Parricidi.*

Parricida, V. Parricida.

Parricidia, æ, f. obedientia, & impietas (vel impietas) inobedi-

tia, a *pareo, es. Tacit. in Agric. c. 16. de Britannorum desolatione.* Unius prælii fortuna veteri parentis restituit. *Cell. l. 1. c. 13.* Ne, si spes tellisset, culpa impietatis, & pœna indeprecabilis subeunda esset. Sic utroque loco legendum cenet *Pareus in Lexic. Civit. & Lips.* at editi libri *passientia.*

Paries, etis, m. 3. parete, muro, Πάριος, Ger. ein Scheidewand, Gal. pavois, Hisp. pared, τείχος, vel τείχος, id, quod domum ambit, & ab aliis distinguit. Differt a *murus*, quia *paries* dicitur de ædificiis privatis, *murus* tam de publicis, quam de privatis. *Cic. 6. Ver. His autem* tabulis templi interiores parietes veliebantur. *Idem pro Mil. c. 27.* Ducere parietem per vestibulum. ¶ Intra parietes, vel intra domesticos parietes, est domi nostræ, privatio. *Cic. in Brut. Intraque* parietes aluit eam gloriam, &c. ¶ Intra parietes disceptare, vel experiri, est amicis domi, & extra cancellos forenses controverfiam componendam permittere. *Cic. pro Quintil. c. 11.* Si quid in controverfiam veniret, aut intra parietes, aut summo jure experiretur. ¶ Paries etiam dicitur substructio quælibet, licet non ex calce, & lapidibus. *Vitruv. l. 2. c. 8.* Cratitii parietes velim ne inventi quidem essent.

Parietalis, tis, adject. ad parietem pertinens, ut parietalis herba, *Marcell. Empir. c. 13.*

Parietaria, æ, f. parietaria, vetriola, Παρρησιος, ἰαγίνα, herbæ species, al. mutalis, helixine, parthenion, perdicum, a *paries*, quia in parietibus, ac muris veteribus nascitur. *Apul. de herb. c. 81.*

Parietarius, ii, m. qui parietes construit. *Jul. Firmic. l. 8. c. 24.* Architectos faciet, structores, parietarios, vel marmorarios. ¶ Adjective in *Inferiis*. apud *Fabrest. pag. 137.* Structor parietarius.

Parietina, f. 1. τείχος ἰσχυρισπιος, paries vetus, & semidirutus. *Cic. l. 13. Fam. ep. 1.* Ut nescio quid illud Epicuri parietinarum sibi concederet. *Id. 4. Fam. ep. 3.* In parietinis Reip.

Parilia, V. Palilia.

Parilis, le, o. 3. pariglio, uguale, ἴσος, æqualis. *Ovid. 8. Met. Quosque* alios parili fuerat dignatus honore.

Parilitas, atis, f. equalitas, ἰσότης, æqualitas. *Gel. l. 14. c. 3.* Parilitas virtutum inter se consimilium.

Parilitium, fidis. V. Palitium.

Pario, is, peperit, partum, & paritum, a. 3. partorire, γένει, Ger. gebären, Gal. enfanter, Hisp. parir, μίτρο, est factum, vel ovum emittere, quod proprie ad fœminas pertinet. Olim etiam quæzæ conjugationis fuit, hodie est tantum tertiz. *Cato de R. R. c. 89.* Gallinas teneras, quæ primum parierint. *Enn. apud Varon. l. 4. L. L. Ova* parire solet genus penis condecoratum. *Cic. 2. de Or. Si* quintum pareret mater ejus, animum fuisse parituram. *Id. 1. nat. Deor. c. 2.* Terra parit fruges. ¶ Accipitur aliquando pro generare, ut etiam de viris dicitur, sed hoc rarissime, idque apud vetustissimos. *Cæc. apud Non. c. 6. n. 94.* Hic vicinus nosse peperisse se filium memorat. ¶ Per Translationem pro acquirere, sive comparare ponitur. *Cic. 2. Off. Maxime* autem & gloria paritur, & gratia defensionibus. *Virg. 11. Æn. Quæ* sanguine nobis hanc patriam pepererit suo. Sic parere alicui ægritudinem, honores, laudem, *Cic. Hort. Plaut. & alii.* ¶ Parere verba, est nova fingere. *Cic. de Fin. l. 3. c. 1.* Idque cum Grecis, tum magis nobis, quibus etiam verba parienda sunt, imponendaque novis rebus nomina. ¶ Parere sibi lethum manu, h. e. conciscere. *Virg. 6. Æn. ¶ Particip. partus V. infra suo loco.* ¶ Parire in infinitivo *parere, Enn. apud Varon. l. 4. de L. L. c. 10.* Ova parire solet genu penis condecoratum.

Pario, as, avi, atum, n. 1. est paria facere, idest ita rationes reddere, ut expensa paria sint acceptis, qui *reliquari*, opponitur, a *par. Ulp. l. 4. §. 5. ff. de manum.* Proinde etis ei nummos prorogavit, emptor, cum ei pariaverit.

Paris, idis, m. Πάριος, Priami Trojanorum Regis, & Hecubæ filius, alio nomine Alexander, cujus matri, cum illa se facem ardentem parere somniasset, conjectores responderunt, fore, ut filius, quem in utero gestabat, causa esset Trojani excidii. Qua re cognita, Priamus puerum, ubi primum fuit natus, Acheloæ servo exponendum tradidit. Sed mater filium formosissimum perspicens, ejus mierta, curavit, ut furtim nutriretr a pastoribus in Idæ monte. Ubi cum adoleverat, Oenoneum virgunculam amavit, & compressit, fuscipetique ex ea duos filios, Daphin, & Idæum. Porro cum in dirimendis controverfiis esset æquissimus, maximam justitiæ famam sibi comparavit, adeo, ut orta inter Deas, Junonem, Palladem, & Venerem disceptatione de forma propter aureum pomum a Jove cælitus demissum, in quo scriptum erat, *Deus pulcherrime*, judex sit ab iis constitutus. Quas cum vidisset nudas, sententiam tulit secundum Venerem, quæ pulcherrimam fœminarum ei promiserat, neglecto Regno, quod pollicebatur Juno, & contempta, quam Pallas offerebat, sapientia. Præterea cum esset fortissimus, in agionali certamine, quod ad Trojam agebatur, cum alios omnes superavit, tum ipsum etiam Heclorem, qui cum iratus, quod vinceretur, gladium in eum stringeret, pastorem putans, Paris illi aperuit, se ejus fratrem esse germinum quod alatis crepidibus probavit. Sic igitur cognitus, a patre receptus est. Deinde constructis viginti navibus, sub specie legationis ad repetendam Hæfionem in Græciam missus est, ubi a Menelao hospitio est susceptus. Verum cum ille necessaria de causa in Cretam navigare cogereur, Paris sibi occasionem rei bene gerendæ oblatam ratus, Helenam, quam mutuo amore deperibat, rapuit, & in Asiã abduxit. Ex illa rapina deinde secutum est bellum Trojanum. In quo Paris singulari certamine cum Menelao congressus, cum pene vinceretur, a Venerè subtractus est. Postremo Hecloere, & Troilo fratribus occisis, cum ipse, sumpto arcu, & sagittis, quibus plurimum valebat, Achillem sub prætextu despondandæ Polyxene fororis in templo Thymbriæ Apollinis interfecisset, & ipse a Pyrrho, sive, ut aliorum est opinio, a Philoctete occisus est. Post ejus mortem Helena Deiphobo tratri nupsit. *Virg. Ovid. & Boccac. l. 6. Gen. Ovid. epist. 17. ad fin.* Bella gerant fortes; tu, Paris, semper ama.

Parisiacus, a, um, adject. ad Parisios pertinens. *Venant. Fortun. l. 4. de vita Martini.* Inde Parisiacum proferbis ad arcem.

Parisi, orum, m. pop. Gallizæ Celticæ, in Belgicæ confinio, quorum urbem Parisii, vel Lutetia, & Lutetia Parisiorum, Ammiano Castellum Parisiorum, Zosimo Parisium, Venantio Fortunato Parisium, Gallis Paris, Italis Parisi, in prov. Insulæ Franciæ, ad Sequanam, & Matronam fl. Gallizæ caput, sedesque Regiæ, Academia, ex institutione Caroli Magni, Parliamentum, & Emporium, post Byzantium maxima totius Europæ populosissima, & ditissima.

Paristus, a, um, adject. Parisiacus, ut Parisii homines, *Amm. l. 20. c. 4.*

Paritas, atis, f. parilitas, æqualitas. *Arnob. l. 2. in impari paritas, dulcedo* in amaritudine contineri nequit.

Pariter, adv. parimente, æqualmente, ἴσῳ, Ger. gleichlich, Gal. pareillement, Hisp. igualmente, ἴσως, ex æquo, æqualiter. *Cic. de Am. Ut* nostra in amicos benevolentia illorum erga nos benevolentia pariter, æqualiterque respondeat. ¶ Item conveniens. *Titinn. apud Non. c. 4. n. 38.* Næ tu istam ædepol inedia extulisti pariter, ut dignum fuit. ¶ Item

¶ Item similiter. *Plaut. Aul. prol. v. 22.* Qui hic habet filium pariter moratur, ut pater, atque avus ejus fuit. *Cic. pro Font.* Pugnatur pariter pro salute M. Fontei Narbonensis Colonia. ¶ Item simul. *Cic. i. Tufc.* Pariter enim cum vita senius amittitur. *Plin. l. 7. c. 25.* Epistolas quaternas pariter librarius dicitur. *Plaut. Curc. l. 1. 48.* Amo pariter simul. ¶ Jungitur eleganter cum particulis, ac, atque. *Ter. Phorm. 5. 3. 3.* Pariter me opera nunc adjuves, ac dudum re opitulata es. *Plaut. Amph. 4. 1. 11.* Pariter hoc fit, atque ut alia facta sunt. *Id. Men. 4. 1. 52.* Pariter hoc, atque alias res foles. ¶ *Id. Rud. 3. 6. 37.* Pariter fuaides, qualis es. **Paritio**, as, a. i. freq. a *paro.* *Plaut. Merc. 3. 4. 64.* Quo nunc ire paritatis? **Paritidus**, inis, f. pariendi actus, a sup. paritum verbi *pario.* *Plaut. Aul. a. l. sc. 1. v. 36.* Propinqua paritudo cum appetit. *Al. leg. paritudo. Solin. c. 4.* Si corpusculum in mare figuratur, prior est paritudo uteri. **Parius**, a, um, *Παριος*, quod est *Paro* inf. ut *parius lapis*, quo veluti *Lydio aurum* probant, & *parium marmor*, quod candidum, & lucidum est, & maxime commendatur. *Virg. l. 1. 2. 1.* *Æn.* *Pariumque lapis circumdatur auro.* *Horat. l. 1. od. 19.* Splendentis *Pario* marmore purius. *Nepos in Miltiade. c. 8.* Crimine *Pario* accusatus est, h. e. quod per prodicionem, *Paron* infulam, cum posset, non expugnasset. ¶ *Jambi Parii* apud *Horat. l. 1. epist. 19. v. 23.* sunt *Archilochii*, ab *Archiloco* poeta, qui *Parus* fuit. **Parma**, æ, f. *ταργα, brochiero, תרנגל*, Ger. *ein rondel*, Gal. *carque, rondelle*, Hisp. *broquel*, *παρμα*, *πάρα*, breve scutum, & rotundum, quo pedites utebantur. *A. Thracibus* & *res*, & vox defluxit. *Liv. l. 8.* Quem cuspidem, *parmaque* innixum *Manlius* a jugulo terræ affixit. ¶ *Parma* utebantur gladiatores quidam, qui *Threces*, seu *Thraces* vocabantur. Hinc *Marr. l. 9. ep. 70.* Mitior in magno clamor fuit *Amphitheatro*, *Vincenti parmae* cum *lua turba* favet. ¶ Est etiam hoc nomine *urbs Italica* in *Gallia Cispalina*, inter *Placentiam*, & *Cremonam*, patria *Macrobii*; *lanis* quoque olim multo in pretio habitis celebrata. *Martial. l. 14. epigr. 15.* *Velleribus* primis *Apulia*, *Parma* secundis *Nobilis*, *Altinum* tertia laudat *ovis*. **Parmatus**, a, um, adject. *Parmensis.* *Varr. l. 7. de L. L.* *Quoniam* similis est *Roma*, *Nola*, *Parma*, *dicemus*, ut *Romani*, *Nolani*, sic *Parmani*. **Parmatus**, a, um, *parma* tectus. *Liv. l. 4. c. 39.* Ut *parmatis*, novæ cohortis hostium, locus detur. **Parmensis**, e, *Parmigianus*, ad *Parmam* urbem pertinens, ut *Cassius Parmensis*, *Horat. l. 1. epist. 4. v. 3.* ¶ *Parmensis*, ium, *Parmae* urbis incolæ. *Cic. Phil. 14. c. 3.* **Parmilla**, æ, f. exigua *parma.* *Hor. l. 2. od. 7.* *Seni* relicta non bene *parmilla*. **Parmularius**, ii, m. *parmularum* fautor, h. e. *cujusdam* gladiatorum generis, qui *parmulis* armati pugnant, & *Threces*, seu *Thraces* dicebantur, nam *parma* *Thracum* propria fuit. *Sueton. in Domit. c. 10.* *Parmenfamilias*, quod *Threces* *Mirmilloni* parem dixerat, canibus obicit, cum hoc titulo: *Impie* locutus *parmularius*. *V. Lipp. 2. Saturn. c. 8. & 24.* *Huc* totasse & illud pertinet apud *Quint. l. 2. c. 11.* *Alius* (*Rhetor*) percentanti, *Theodoreus*, an *Apollodoreus* esset, (*dux* scilicet *Rhetorum* erant, de quibus *Id. Quintil. l. 3. c. 11.*) ego, inquit, *parmularius* sum. Sunt qui hic *parmularium* intelligunt *parmularum* fabrum. **Parnacis**, idis, f. genus vestium puellarum. *Varro de lib. educ. apud Non. c. 14. n. 38.* Ut puellæ habeant *parium* in vestitu *chlamydas*, *encomptomata*, & *parnacidas*, quam *togas*. **Parnasæus**, a, um, & **Parnasius**, a, um, quod ad *Parnassum* spectat. *Virg. 6. Ecl. Nec tantum Phæbo* gaudet *Parnassia* rupes. *Avien. in Phenom. Arat. v. 620.* Ut *Parnasæo* munus memorabile *Phæbo*. **Parnassus**, m. 2. *Parnasso*, & *Barbaris Lyciura*, *παρνασσος*, mons *Phocidis*, *cujus* duo sunt *juga*, *Cyrcha*, & *Nysa*, vel *Thitoreum*, & *Hyampeum*, ut *Herodotus* tradit in *Urania*. In eo *laurus* laudatissima, & plurima provenit; item *rupes* undique præcepit in formam *theatri*, quæ *litu* hororem *visentibus* tacit. Ad *Parnassi* radices est *font* *Catalius*, quem nonnulli *eundem* faciunt, atque *Hippocrenen*, seu *Caballinum*. Olim *facer* fuit *Apollini*, *Mulsi*, & *Baccho*: Ab aliquibus scriptum est, in *Parnasso* olim habitavisse *Pierem* nationem *Thraciam*, unde *Mons Pierius*, & *Mufæ* *Pierides* dictæ sint, item sub *Parnasso* habitavisse *Hyantes* pop. unde *aquam* *fontis* *Parnassi* *Poetæ* *Hyantida* dicant. *Pasim* in *Poeta*-um *carminibus* huius *montis* mentio fit. **Parnæthus**, i, vel *Parnes*, *ethis*, m. *Πάρνηθος*, mons *Atticæ*, multa *venatione* abundans. *Senec. in Hippol. v. 4.* Quæ *saxosa* *loca* *Parnetho* *subiecta* *jacent*. *Al. leg. saxosa* *loca* *Parnethi*. *Stat. l. 12. Theb. v. 620.* *Parnesque* *benignus* *vitibus*. **Paro**, as, avi, atum, a. i. *apparecchiare*, *הכין*, Ger. *kusten, bereiten*, Gal. *appreter*, Hisp. *apparejar*, *παροσκευάζω*, instruo, instituo, molior, orno, adorno, compono. *Cic. Att. l. 12.* An *excusationem* aliquam ad *Silium* *parem*? *Id. l. 1. ep. 6.* Ut *illud* *subsidium* *fenestri* *parem*. *Id. l. 1. Fam. epist. 7.* Huc *te* *parem*, *Hæc* *cogites*. *Id. pro Flacco.* Ad *id* *se* *parat*, nihil *aliud* *curat*. *Penitur* etiam *pro* *acquirere*. *Cic. de Am. Quid* *a* *tem* *stultius*, quam *ut* *plurimum* *copiis*, *facultatibus*, *opibus* *possint*, *cætera* *parare*, quæ *parant*, *pecuniam*, *equos*, *famulos*, *vestes*, *gloriam*, *vafa* *pretiosa*, *amicos* *non* *parare*, *optimam*, & *pulcherrimam* *vitæ*, ut *ita* *dicam*, *supellectilem*? *Catull. carm. 10.* Non *possum* *octo* *homines* *parare* *rectos*. ¶ Item *pro* *constituere*, *deliberare*. *Plaut. Pæn. 4. 2. 87.* *Ita* *paratum* *est*. *Virg. 2. 2. 1.* *Æn.* *Extrema* *in* *morte* *parant* *defendere* *telis*. ¶ Item *æquare*, *parem* *facere*. *Plaut. Curc. 4. 2. 20.* *Eodem* *vos* *pono*, & *paro*: *parissimi* *estis* *ibus*. **Paro**, onis, m. *παρων*, *navigii* *piratici* *genus*. *Fest. Cic. apud Isidorum, l. 19. c. 1.* *Tunc* *se* *fluatigero* *tradit*, *mandatque* *paroni*. **Parochia**, æ, f. *παροχία*, *præbitio*, *exhibitio*, a *παρίχω*, *præbeo*. *Cic. Att. l. 13. ep. 2.* *Omnia* *eum* *Sextius* *nofter* *parochiis* *publicis* *occupavit*. *Alii* *leg. parochis*, *alii* *parochus* *publicus*. ¶ *Pro* *conventu* *fideli* *um* *ad* *eandem* *Ecclesiam* *pertinentium*, *vox* *est* *infimæ* *latinitatis* *Scriptorum*. *Sidon. l. 7. ep. 6.* *Per* *ruflicas* *solitudo* *parochias*. *Alii* *leg. paraxias*, quod *idem* *sonat*. **Paroëhus**, i, m. qui *Legatus*, & *Magistratus* *publice* *missis* *tectum*, *ligna*, *salem*, & *cætera* *ex* *lege* *Julia* *præbebat*; quod *collicitur* *ex* *Cicer. l. 5. ad Att. epist. 16.* ubi *de* *continentia* *sua* *in* *provincia* *loquitur*. *Horat. l. 1. sat. 5. v. 43.* *Proxima* *Campano* *ponti* *quæ* *villula*, *tectum* *Præbit*, & *parochi* *quæ* *debent*, *ligna*, *salemque*. ¶ Est a *Græco* *παρίχω*, *præbeo*, hinc *per* *similitudinem*. *Id. Horat. parochum* *appellat* *convivatore*, qui *cœnam* *præbet*, *l. 2. sat. 8. v. 35.* *vertere* *pallor* *Tum* *parochi* *faciem*, *nil* *se* *metuentis* *ut* *acres* *potores*. ¶ *Nonius* *c. 1. n. 239.* *ducit* *hanc* *voce* *a* *παροχίω*, quod *significat* *transvehere*; quæ *etymologia* *Eruditus* *non* *placet*. **Paroëdia**, æ, *παροëδια*, *carmen* *ad* *alterius* *imitationem* *compositum*. *Acon. Pedian.* **Paroëcia**, æ, f. *παροëcia*, *idem* *quod* *parochia*. *Augustin. ep. 261.* *Castellum*, *quod* *cum* *contigua* *sibi* *regione* *ad* *paroëciam* *Hipponensis* *Ecclesie* *pertinet*. **Paronomasia**, æ, f. *annominazione*, *παρονομασία*, *Paragramma*, *Antana-*

clasis, *Agnomination*, seu *Annominatio*, *Alliteratio*, est *Figura* *verbarum* *per* *similitudinem*, per *quam* *vocabula* *secundum* *syllabas* *in* *mutantur*, ut *Fama*, & *Hanna*, *reprimi*, & *comprimi*, a *παρ*, a, ab, & *δραγ*, *no*, *nomino*. *Anc. ad Her. l. 4. & Cic. 2. de Orat. & Quintil. l. 9. c. 3.* *Vox* *tamen* *ipsa* *græca* *est*, & *græcis* *potius* *litteris* *scribenda*. *Latine* *autem* *annominatio*, *appellatur*. **Paronychiæ**, arum, f. & *Paronychia*, orum, n. *πανονυχία*, abscissus *circa* *radices* *unguium*, *redavie*. *Plin. l. 28. c. 8.* *Eboris* *scobe* *paronychia* *tolluntur*. *Id. l. 23. c. ult.* *Myrti* *folia* *purgant* *lentiginis*, & *pterygia*, & *paronychias*. **Paropsis**, idis, f. *παρόψις*, *vas* *escarium* *concaevum*. *Juvenal. sat. 3. v. 142.* *Quam* *multa*, *magneque* *paropsis* *cœnat*. *Sueton. in Galb. c. 12.* *Paropsis* *leguminis* *alicui* *porrigere*. ¶ *Dicta* *est* *paropsis* a *παρ*, & *ὄψις*, quia *vas* *est* *opsonis* *coquendis* *aptum*. *In* *quibusdam* *antiquis* *libris* *legitur* *paropsis*. **Paroptus**, a, um, adject. *παρωπτός*, *assatus*, ut *paroptus* *pullus*, apud *Apic. l. 6. c. 9.* **Paros**, i, f. 2. *Paros*, *παρος*, inf. *maris* *Ægæi*, una *Cycladam*, *circuitu* *80. M. P.* *clara* *marmore* *candido*, & *lapide*, quod *veluti* *Lydio* *aurum* *probant*. *Hic* *mures* *non* *reperiri* *dicuntur*. *Virg. 3. 2. 126.* *niveamque* *Paron*. *Nepos in Miltiade. c. 7.* *Parum* *infulam* *opibus* *elatum*. **Parosis**, idis, f. *orecchioni*, *παρωσις*, *apostema* *fecus* *auris*, a *παρ*, *παρ*, *παρ*, & *ὄσις*, *auris*. *Celf. l. 6. c. 16.* *Plin. l. 20. c. 1.* *Parotidas*, & *panos* *sanat*. ¶ *Dicuntur* *etiam* *parotides*, *Celso* *auctore*, *arteriz* *dum*, *dextra*, *sinistraque* *juxta* *guttur*, quæ *sursum* *procedentes* *ultra* *auris* *feruntur*. **Parra**, æ, f. *genus* *avis* *mali* *cantus*, & *ideo* *inauspicatae*. *Horat. l. 3. od. 27.* *Impios* *parræ* *recinentis* *omen* *ducit*. **Parrhasia**, æ, f. *regio* *Arcadiæ*, *cum* *urbem* *cognomine*, *Stymphalo* *finitima*, *tibi* *Parrhasius* *mons*, & *Parrasium* *nemus*, a *Parrhasio* *filio* *Lycanionis*, *teste* *Steph.* **Parrhâsis**, idis, f. *mulier* *Arcas*, ut *Calisto* *filia* *Lycanionis* *Regis* *Parrhasis*, *seu* *Arcadiæ*, quæ *in* *urbs* *mutata* *figitur*. *Ovid. 2. Met. Parrhasis* *erubuit*. *Id. Heroid. ep. 18.* *Parrhasis* *urbs*. *Et 4. Fast. v. 577.* *Parrhasides* *stellæ*. **Parrhasius**, a, um, *παρρῆσιος*, *Arcadicus*. *Virg. 8. 2. 344.* *Parrhasio* *dictum* *Panos* *de* *more* *Lycei*. *Senec. Herc. Oct. v. 1281.* *Parrhasius* *axis*. *h. e.* *Arcticus* *polus*. **Parrhesiasis**, æ, m. *Παρησιαστής*, qui *nimis* *libere* *loquitur*, *dicax*, *mordax*: a *Παρησία*, *loquendi* *licentia*. *Senec. l. 3. de Ira, c. 23.* **Parricida**, a, f. *paricida*, æ, m. *parricida*, Germ. *der sein vater, oder mütter, tode*, Gal. *parricida*, Hisp. *parricida*, *Πατρικιδος*, *parentum* *interfecto*, quasi *parenticida*, per *Sync. a* *parens*, & *Cædo*, *Cicer. pro Rosc. Amer.* *Insui* *in* *culcum* *parricidas* *vivos*, atque *ita* *in* *flumen* *deicij* *voluerunt*. ¶ *Per* *Syncædochen* *vox* *hæc* *latius* *est* *extensa*. *Cic. Cæcil. l. 1. c. 12.* *Hoc* *parricida* *civium* *interfecto*. *Id. 2. Leg. c. 1.* *Sacrum*, *sacro* *cre* *commendatum* *qui* *cleperit*, *raperitve*, *parricida* *est*. ¶ *Apud* *Plin. l. 7. c. 45.* *in* *quibusdam* *editionib.* *legitur* *parricida*. **Parricidatus**, us, ui, m. *parricidium*. *Quintil. l. 1. c. 11.* *scribit* *hac* *voce* *uix* *Cœlium* (*is* *est* *qui* *ad* *Cic.* *multas* *scripsit* *epistolas* *l. 8. Fam.*) *sed* *vis* *tolerabilem* *videri*. **Parricidialis**, & **Parricidâlis**, le, adject. *ad* *parricidium* *pertinens*. *Juvenal. l. 27. c. 1.* *Parricidiale* *scelus*. *Pareus* *ex* *MSS.* *legit* *parricidiale*. *Lamprid. in Heliogab. c. 14.* *Homo* *parricidialis* *animi*. *Quintil. declam. 16.* *Vultus* *parricidali* *ardore* *lufus*. *Flor. l. 3. c. 21.* *Parricidale* *bellum*. **Parricidaliter**, adverb. *da* *parricida*. *Lampr. in Alex. Severo c. 1.* *Parricidaliter* *perire*. **Parricidiose**, adv. *celeriter*. *Cic. 5. Tufc. c. 2.* *Parricidiose* *vituperare* *parentem*. *Ita* *Calop.* & *alii* *quidam* *Lexicographi*. *at* *ibi* *legendum*: *Vituperare* *quifquam* *vitæ* *parentem*, & *hoc* *parricidio* *se* *inquinare* *audet*? *Danætius* *pro* *hac* *voce* *citat* *Apulej.* **Parricidium**, dii, n. *parricidio*, Ger. *ein ermordung des vatters, oder mütter*, Gal. *parricide*, Hisp. *parricidio*, *πατρικιδία*, *occisio* *patris*, vel *matris*, vel *alius* *ex* *propinquis*, itemque *machinatio* *contra* *patriam*. *Legè* *enim* *Pompeja* *cautum* *fuit*, *ut* *is* *parricidii* *teneretur*, *non* *solum* *qui* *patrem*, & *matrem* *interfecisset*, *sed* *etiam* *qui* *tratem*, *forem*, *patrualem*, *matrualem*, *filium*, *filiam*, *nepotem*, *neptem*, *nurum*, *ahofque* *propinquis* *sutulisset*. *Cic. pro Cluent. c. 11.* *In* *ipso* *trater* *parricidio* *nullum* *scelus* *prætermiffum* *videtur*. *Id. 2. Phil. c. 7.* *Cum* *hominis* *nefaris* *de* *patriæ* *parricidio* *confiterentur*. ¶ *Pœna* *parricidii* *more* *veterum* *Romanorum* *hæc* *instituta* *est*: *parricida* *virgis* *sanguineis* *verberabatur*, *deinde* *in* *culeo* *infuebatur* *cum* *cane*, *gallo* *gallinæo*, *viperâ*, & *simia*, *tandem* *in* *mare* *abjiciebatur*. *Cic. pro R. Am. Modestini. ff. ad legem Pompejam, de parricidiis l. 9. Instit. Lult. tit. ult. §. 6.* *Quod* *in* *mare* *remotum* *esset*, *belliis* *objiciebatur* *secundum* *D. Hadriani* *constitutionem*. ¶ *Per* *Catachresin* *fumitur* *pro* *quocunque* *homicidio*. *Hinc*, *teste* *Fest.* *parricidii* *Quæstores* *appellabantur*, qui *quærendis* *caulis* *capitalibus* *præerant*. ¶ *Item* *pro* *quocunque* *immani* *scelere*. *Cic. Tufc. 5. c. 2.* *Vituperare* *quifquam* *vitæ* *parentem*, & *hoc* *parricidio* *se* *inquinare* *audet*. *Alii* *ait.* *leg. V. Parricidiose*. **Pars**, partis, f. *parte*, *חֵלֶק*, Ger. *ein theil*, Gal. *part*, *partie*, Hisp. *partes*, *miéps*, *unum* *aliquid* *ex* *his*, in *quæ* *totum* *dividitur*. *Cic. 7. Verr.* *Quibus* *illi* *urbis* *suz* *partem* *ademerunt*, *is* *tu* *nostris* *Imperii* *partem* *dedisti*. ¶ *Facere* *partes*, *est* *totum* *in* *partes* *dividere*. *Cic. 2. de Or.* *Quis* *Antonius* *pernisiit*, ut *partes* *faceret*, & *utram* *vellet*, *prior* *ipse* *lumeret*? ¶ *Magna* *pars*, sæpe *pro* *multis* *ponitur*, *major* *pro* *pluribus*, *maxima* *pro* *plurimis*, *Cic. pro Corn. Balb.* *Cum* *magna* *pars* *in* *his* *civitatibus* *juris* *sui* *libertatem* *civitatibus* *antefretter*. *Idem 1. Off.* *Quæ* *majori* *parti* *pulcherrima* *videntur*. *Id. in Caril.* *Multo* *vero* *maxima* *pars* *eorum*, *qui* *in* *tabernis* *sunt*. ¶ *Bona* *pars*, *idem* *est* *ac* *magna* *pars*. *Cic. 2. de Or.* *Bonam* *partem* *fermonis* *in* *hunc* *diem* *esse* *dilatam*. ¶ *Pars* *multa*, *idem*, *quod* *multi*, *vel* *plerique*. *Hor. l. 2. Serm. sat. 7.* *Pars* *multa* *natat*, *modo* *recta* *capessens*. ¶ *Pars* *diversa*, *vel* *adversa*, *adversarium* *notat*. *Quintil. l. 5. c. 5.* *A* *patronis* *diversæ* *partis* *inducuntur* *in* *laqueum*. *Id. l. 4. c. 1.* *Partis* *adversæ* *patronus*. ¶ *Pars* *inter* *adverbialiter* *usurpatur* *pro* *partim*. *Suet. in Vespas. c. 8.* *Milites* *pars* *victoriæ* *fiducia*, *pars* *ignominie* *dolore* *ad* *omnem* *lætitudinem* *procefferant*. ¶ *Pars*, *abl.* *ponitur* *aliquando* *pro* *partim*. *Plin. l. 37. c. 11.* *Melichiorum* *est* *geminus*, *parte* *flavus*, *parte* *melleus*. ¶ *Ex* *parte*, *est* *ex* *una* *parte*, *vel* *partim*. *Cic. ad Q. Fr.* *Tamen* *ex* *parte* *gaudeo*. ¶ *Dicimus* *eleganter* *ex* *aliqua* *parte*, *ex* *magna* *parte*, & *c.* *Virg. 2. 2. 3.* *Fam.* *Tua* *laus* *ex* *aliqua* *parte* *fuerit*. *Id. in Brut.* *Quod* *ab* *his* *vere* *quadam* *ex* *parte*, *non* *totum* *dicitur*. *Id. Att.* *Ex* *magna* *parte* *tibi* *assentior*. ¶ *Interdum* *magna* *ex* *parte* *ponitur* *pro* *plerunq.* *Plin. l. 8. c. 54.* *Itaque* *magna* *ex* *parte* *complectendo* *neant*. ¶ *Item* *elegans* *usus* *est* *hujus* *vocis* *in* *abl.* *cum* *præp. in*, *cum* *quibusdam* *verbis*. *Cic. Att. l. 8.* *Quod* *plura* *in* *ea* *parte* *verba* *fecerim*. ¶ *In* *parte*, *aliquando* *pro* *partim* *capitur*. *Quintil. l. 5. c. 7.* *Patronorum* *in* *parte* *expeditur*, *in* *parte* *discitur* *interrogatio* *est*. ¶ *Pro* *sua* *parte*, *est* *pro*

Cic. l. 15. Fam. ep. 15. Quibus aliquid opis fortasse ego pro mea, tu pro tua, pro sua quisque parte ferre poterit. ¶ *Multis partibus*, sæpe ideni valet, atque adv. multo. *Cic. 3. Fin.* Ut eandem illam rem, quam adipisci sceleris quovis velit, non multo partibus malit ad sese, etiam omni impunitate propolita, sine facinore, quam illo modo pervenire? ¶ *Quibus partibus alicuius rei amplius habere*, est duplo plus. *duo volte di più. Cic. 5. Verr.* Quid, si duabus partibus doceo te amplius frumenti abstulisse, quam P. R. mihi? ¶ Per Hellenisimum dicimus *magnam partem* pro magna parte, subintellecta præp. *secundum. Cic. in Brut.* Magnam partem ex jambis nostra constat oratio. *Id. 1. Off. Maximam* autem partem ad injuriam faciendam aggrediuntur nonnulli. ¶ Eleganter hoc nomen cum quibusdam verbis ponitur in acc. cum præp. *in. Cic. 11. Phil.* A quo victore, si cruciatus abât, mors in beneficii partem numeretur. *Id. 2. Off. c. 6.* Tamen sine hominum operibus, & studiis neutram in partem effici possunt. *Id. 7. Verr.* Neque ego ullam in partem disputo. *Id. Att. l. 7.* Nunc vero in alteram partem magis timendi. *Id. pro R. Am.* In eam partem potius peccant. *Id. 11. Attic. ep. 7.* In optimam partem aliquid accipere. *Id. pro Mur. c. 31.* Mitiorum in partem interpretari. ¶ *In omnes partes*, est omnino. *Cic. l. 4. Fam.* Te quam primum venire, atque in omnes partes valere. ¶ *Nullam in partem esse nullatenus*, nullo modo. *Cic. l. 13. Fam.* Tua nullam in partem multum interesse. ¶ *Pars* interdum usurpatur pro loco, seu regione. *Cic. 12. Fam.* Omnes, quæ in illis partibus essent, opes, copiosaque tuas esse. ¶ Sæpe pro factione dicitur in num. pl. *Cic. postred.* Cum viderem ex ea parte homines, cuius partis principes nos numerabamur. *Id. pro Quinct. c. 21.* Erat, inquit, illarum partium. *Id. 13. Phil.* Tenuerunt partes Cæsaribus. ¶ *Item pro officio*, & consequenter pro dignitate, semper in num. pl. Dicitur autem proprie videtur in hac acceptioe de histrionibus, quibus partes Comædiæ divivæ distribuuntur, & translatione ab histrionibus ducta de quocunque genere hominum. Primas partes agere dicitur in Comædiis, qui primas tenet, id est, qui Principem gerit personam. *Ter. Phorm.* Primas partes qui ager, is erit Phormio. *Cic. 1. Ver.* Ut in actoribus Græcis fieri videmus, sæpe illum, qui est secundarium, aut tertiarium partium, cum possit aliquanto clarius dicere, quam ipse primarium, multum summittere, ut ille princeps quam maxime excellat. *Id. pro Mur.* Ego autem has partes lenitatis, & misericordie semper egi libenter. ¶ Interdum acc. partes supprimitur. *Id. de clar. c. 21.* Et si utrique primas, priores tamen libenter deferunt Lælio. ¶ *Mæz partes sunt*, est mio officio, a me tocca. *Id. 11. Fam. ep. 14.* Sic *Id. Att. l. 7. ep. ult.* Sin erit bellum, mæz partes non desiderabuntur. non *mancherò al mio dovere.* Hinc partes alicujus suscipere. *Id. Verr. 6. c. 36.* partes alicui imponere, *Antonius ad Cic. l. 10. ad Attic. sub epist. 8.* partes deposcere, *Cic. pro Sex. Rosc.* partes suscipere, *Quint. l. 6. c. 11.* ¶ Apud Veteres legitur ablativus *partis*, pro parte. *Plaut. Men. 3. 2. 14.* Satur nunc loquitur de me, & de parti mea. **Parfimonîa**, f. *parfimonîa*, *risparmîo*, *φειδωλ*, parcitas, frugalitas, moderatio sumptuum. *Cic. in Parad. 6. c. 3.* O Di immortales, non intelligunt homines, quam magnam veltigal sit parfimonîa. *Plin. l. 12. c. 14.* Alexandro magno in pueritia sine parfimonîa thura ingerenti aris. ¶ *Parfimonîa oratoris*, h. e. verborum parcitas. *Cic. in Orat. c. 24.* Sunt pleræque hujus oratoris, de quo loquitur, parfimonîæ. ¶ *Parfimonîa pluraliter dicitur etiam Prudent. Cathem. 7. v. 5.* ¶ Scribitur & *parfimonîa*. **Parfîrus**, V. Parco. **Parta**, V. Partus, a, um. **Parthæon**, onis, *παρθων*, filius Martis, vel Meleagri regis Calydoniæ ex Merope: filios habuit Agrium, Thestium, & Oeneum patrem Deianiræ, & filiam Melan. *Plaut. Men. 5. 1. 45.* **Partnenæ**, arum, m. ita dicti Tarentini Lacedæmone profecti, ob notam materni pudoris, ut ait *Justin. l. 3. c. 4.* Cum enim scirent, illicito se matrum concubitu procreatos, patriam sponte reliquerunt, & in Italiam duce Phalanto delati, Tarentum occupaverunt. V. *Justin. loc. cit. l. 20. c. 1.* **Parthenianus**, a, um, adject. a Parthenio, viri nomine. *Martial. l. 9. ep. 5.* Partheniana toga. **Parthenice**, es, f. herba, quæ & Parthenis dicitur. *Catull. carm. 61. v. 194.* Alba parthenice velut, luteumve papaver. **Parthénis**, idis, f. herba, quæ & Artemisia. *Plin. l. 25. c. 7.* **Parthenium**, ii, n. *maritiale*, *παρθένιον*, herba species, folio similis octimo, nigrior tantum, in parietinis nascens, a *παρθένος*, virgo, id est a Minerva, quia, cum vernula charus Pericli Athenis in arce templum videret, respicitque super altitudinem fastigii, & inde cecidisset, hac herba Pericli a Minerva somno monstrata sanatus est. *Plin. l. 22. c. 17.* ¶ *Parthenium alterum*, herba est, quam alii leucanthen, alii tamnaco vocant, quæ nascitur in hortorum sepibus, flore albo, odore mali, sapore amaro. *Plin. l. 21. c. 30.* ¶ *Parthenium denique* herba est, al. linzofis, & *Hermupoa*, & *Mercurialis*. *Plin. l. 25. c. 5.* **Parthenius**, m. 2. *παρθένιος*, mons Arcadiæ, in quo virgines Veneri sacra faciebant, vel venari solebant, ut vult *Servius* & *Plin. l. 4. c. 6.* a *παρθένος*, virgo. ¶ *Item* fl. Arcadiæ. ¶ *Item* fl. Bithyniæ, *Parreni*, al. *Dolap*, in Paphlagoniæ confinio, qui Amastrum urb. alluit, & interluit, & inter illam, & Tium urb. in mare Euxinum fluit, sic a Diana dictus, quæ juxta illum venata dicitur, vel a filia Palætinis Regis, quæ in eo suffocata est. *Plin. Liv. & Mela.* ¶ *Item* fl. Sami inf. al. Imbrasis, ex quo Samos Parthenia dicta est. ¶ *Item* fl. Sarmatiæ Europæ. *Ovid. l. 4. de Pont. el. 19. v. 49.* **Parthenius**, a, um, adject. a Parthenio monte. *Propert. l. 1. el. 1.* Parthenia antra. **Parthenopæus**, m. 2. *Παρθενωπαιος*, filius Minalonis, al. Menalonis, id est Hippomenis, ut vocat *Ovidius*, Regis Arcadiæ, ex Atalanta. *Statius l. 4. Theb.* matris tantum Atalantæ meminit. *Boccacius l. 9. Gen. Meleagri*, & Atalantæ filium facit. *Servius in 6. Æn.* scripsit, filium fuisse Martis ex Menalippe. Admodum puer ad bellum Thebanum protectus est. Perit in bello Troiano. Eum Æneas apud Inferos vidisse fingitur a *Virg. 6. Æn. v. 480.* **Parthenope**, es, f. 1. *παρθενωπαια*, una Sirenum, quæ præ dolore, quod prætereuntem Ulyssæm cum sociis in scopulis cantu pellicere non potuissent, in mare fe præcipitaverunt. Harum aliz in alia loca, Parthenope eo delata est, ubi postea condita fuit Neapolis, quæ proinde & ipsa Parthenope dicta est. *Sil. l. 12. v. 333.* Sirenum dedit unam suam & memorabile nomen Parthenope muris. *Virg. 4. Georg.* Parthenope dulcis. **Parthenopæus**, a, um, adject. a Parthenope. *Ovid. 14. Metam. v. 101.* Has ubi præterit, & Pharthenopeia dextra Mœnia deseruit. **Parthi**, m. 2. *παρθων*, pop. Asiæ, quorum regio Parthia, qui ex Scythia expulsi Orientis Imperio diu potiti sunt. Plurima hi bella cum Romanis gessere, sagittis maxime mittendis feroces, & simulata fuga præliantes. *Horat. l. 1. od. 19.* Parthi animosus veris equis. *Virg. 4. Georg.* Parthi leves. **Parthia**, æ, f. *Αραχ*, *παρθωνια*, regio Asiæ, prov. Imperii Persarum. Habet ab Occ. Mediam, ab Or. Ariam, a Sept. Hyrcaniam, a Merid. Tom. II.

Perfidem. Late sumpta præter Parthiam propriam, quæ est inter Mediam, & Ariam, complectitur etiam Hyrcaniam, & Margianam. Aliquando etiam hoc nomine appellatum fuit totum Persarum Imperium, nempe tempore Romanorum, quod Parthi eo potuerunt. **Parthicus**, a, um, adject. ad Partos pertinens, ut Parthicus equitatus, *Flor. l. 4. c. 9.* Parthica damna, *Lucan. l. 1.* **Parthiæne**, es, f. eadem quæ Parthia. *Cure. l. 6. c. 2.* **Partiario**, adverb. *alla parte*, dimidia, vel aqua parte. *Cat. R. R. c. 16.* Calcem partiario coquendam qui dant, ita dant: Perficit & coquit, & ex fornace calcem eximit calcarius; domiaus lapidem, ligna ad fornacem, quod opus fiet, præbet. **Partiarius**, a, um, quod a pluribus participatur, ut pecora partiaria, *l. 8. Cod. de Past.* quorum factus inter dominum, & pastorem dividuntur. *Apul. l. 4.* Quæ cum mortali puella partiario majestatis honore tractor. Et *l. 8.* Domi vero promiscui operis partiarios agebant concubitus. ¶ *Partiarii dicuntur*, qui inter fe aliquid partiuntur, ut partiarius redemptor, *Cato R. R. c. 137.* ¶ *Tertul. l. 3. adv. Marcion. c. 16.* Partiarii eroris Judæi. h. e. participes. **Partiatium**, adverb. partiario. *Cæli. Avel. Acut. t. c. 11.* Partiatium curcibus adhibere. **Partibilis**, le, adject. qui dividi potest. *Cisud. Mamert. l. 1. c. 18.* Animam partibilem putant. **Particeps**, ipis, o. *partecipe*, Ger. *theil hafftig*, Gal. *partecipant*, Hisp. *particenero*, *particeps*, qui partem alicujus rei capit, focus. Constituitur cum gen. *Brut. Cic. l. 11. Fam. ep. 2.* Digni sumus, quos habes tui consilii particeps. ¶ *Vel cum gen. rei, & dat. personæ.* *Cure. l. 6. c. 7.* Sequæ ejus consilii fortibus viris, & illustribus esse particeps. ¶ *Vel cum dat. personæ, & abl. rei cum præp. in, vel de.* *Quint. 3. Declam.* Et in plerisque juris operibus marito particeps. *Plaut. Truc. 4. 2. 34.* Non licet de obfonia saltem me participem fieri. ¶ *Participem facere* alicujus rei alicujus, est ei communicare, quicquid est. *Cic. l. 10. Fam. ep. 12.* Feci continuo omnes participes meæ voluptatis. **Participialis**, le, adject. *l. un. ff. de offic. pref. præ.* Adlociati participales curæ. h. e. participes. ¶ *Nomina participalia apud Varr. l. 9. L. L. pag. 149.* sunt ipsa Participia. **Participatio**, onis, f. *partecipazione.* *Spartian. in Juliano, cap. 6.* Petiit, ut fieret senatusconsultum de participatione imperii. **Participatus**, us, m. participatio. *Spartian. in Sever. c. 8.* Cum Severum ad participatum vocaret, contemptus est. V. ibi *Casaubon.* **Participatus**, a, um, communicato, participato, communicatus. *Justin. l. 34. c. 2.* Participato cum tratre regno. **Participialis**, le, adject. ad participium pertinens, ut participialis verba, *Quintil. l. 1. c. 4.* **Participialiter**, adverb. per participium; vox Grammaticorum. *Fest. in Torrens.* Torrens participialiter pro exurens. **Participium**, n. 2. *μετοχη*, est pars orationis declinabilis, quæ casus habet, & significat cum tempore, ut *Amans*, a *paris*, & *capio*, quod tum nominis, tum verbi partem capit. *Var. l. 7. & 8. L. L. Quint. l. 9. c. 3.* **Participio**, a, avi, atum, a. 1. *participare*, *esset factis partecipe*, Germ. *theilhafftig sein*, oder *machen*, Gal. *participer*, Hisp. *participar*, *μεταλαμβάνω*, partem capio, particeps fo cum acc. *Cic. 2. Tusc. c. 17. ex veteri Poeta:* Qui alteri exitium parat, eum scire oportet, sibi paratum, pestem ut participet partem. ¶ *Vel cum abl. & præp. a vel ab præter acc.* *Cic. de Leg.* Sequitur igitur, ad participandum alium ab alio, communicandumque inter omnes, justos natura esse factos. ¶ *Est etiam participem facere*, partem tribuere, communicare, *far partecipe*, *κικοναίνω*. Et constituitur cum acc. & abl. cum præp. cum. *Liv. l. 3. c. 12.* Suas laudes participare cum Cænone. ¶ *Reperitur etiam cum acc. personæ, & abl. rei sine præp. & alio abl. cum præp. de.* *Plaut. Mil. 2. 1. 108.* Quin suo sermone alicquem familiarium participaverit de heri amica. ¶ *Item cum accus. perf. & gen. rei.* *Plaut. Cist. 1. 3. 17.* Paternum servum sui participat consilii. **Particella**, æ, f. *particella*, *μυρία*, parva pars. *Cic. 2. de nat. Deor.* Nullo modo perfectus, sed quædam particula perfecti. *Horat. l. 2. sat. 2. v. 79.* Atque affigit humo divinæ particulam auræ. ¶ *Apud Grammaticos particule sunt* minores voces, quæ verborum constructioni, vel compositioni interveniunt. *Gel. l. 4. c. 17. & l. 11. c. 3.* **Particularis**, re, adject. *particularis.* *Apul. de Syllog. catagorem.* Propositiones aliz universales, aliz particulares, Sic *ibid.* sæpe. **Particulariter**, adv. *particularmente.* *Apul. de syllog. catagorem.* Non nisi particulariter converti potest. *Adde Jul. Firmic. l. 5. c. 1.* **Particulariter**, adv. *a parte*, a parte, *μικροίς*, per particulas, particulariter, membratim. *Auct. ad Her. l. 1. c. 9.* Si summatis, non particulariter, narrabimus. *Senec. epist. 24.* Particularit excarnificare. *Colum. l. 7. c. 5.* Particularit facilius, quam universus convalescit. **Particulus**, onis, m. *συμμετοχος*, partiarius. *Non. c. 1. n. 71.* Particulus dicti sunt coheredes, quod partes patrimonii fumant. *Pomp. ioid.* Age modo, Stagari, particulones producant tibi. **Partilis**, le, adject. quem partiri possumus. *Ammian. l. 14. c. 11. de Nemesi.* Generali potentia partilibus prædens fatis. **Partiliter**, adv. per partes, dividim. *Arnob. l. 6.* Non partiliter uspiam, sed ubique esse totum. *Adde lib. 1.* **Partim**, adv. *parte*, *ἀπὸ μέρους*, ex parte, pro parte. *Cic. 4. Ver.* Ut eius in provincia statuz in locis publicis postæ, partim etiam in ædibus sacris, &c. ¶ *Fere semper in oratione repetitur, bis, ter, quater, &c.* *Cic. l. 2. Fam. ep. 8.* Ut eos partim scelerum suorum, partim etiam inceptum pæniteret. ¶ *Nonnunquam in posteriore orationis parte pro repetitione adv. partim ponitur alius, alia, aliud.* *Sall. in Jug. lile probare partim, alia abnuere.* *Cic. 1. nat. Deor. c. 37.* Bestiarum aliz sunt terrenæ, partim aquatiles, aliz quasi encipites. ¶ *Regit interdum gen. teste Gellio l. 10. c. 12.* & tunc per Encallagen ponitur pro nomine, ut Partim hominum venerunt. id est pars hominum venit, sive quidam homines. *Cato in or. de Re Floria apud eund.* Cum partim illorum jam sæpe ad eundem modum erat. id est cum parte illorum, seu cum quibusdam illorum. *Cic. 2. Off.* Eorum autem ipsorum partim effugiunt sunt, ut ad universos cives pertineant, partim ut singulos attingant. ¶ *Plaut. Perf. 3. 3. 29.* Faceres quod partim faciunt argentarii. h. e. magna, vel major pars argentarioium. **Partio**, onis, f. idem ac partus. *Gel. l. 3. c. 16.* Sed nono mense, aut decimo, neque præter hoc alio partionem mulieris fieri existimasse. *Varr. l. 3. R. c. 9. de gallinis.* Hæ ad partiones sunt aptiores. **Partio**, is, ivi, itum, a. 4. idem ac partior, divido. *Plaut. Asin. 2. 2. 5.* Prædam pariter cum illis partiam. *Lucret. l. 5. v. 683.* Imparibus currens (Sol) antrastribus ætheris oras partit. *Cic. 3. de Orat. c. 30.* Paulo, secus a me, atque ab illo partita sunt. **Partior**, iris, itus sum, d. 4. *partire*, *dividere*, *πῆν*, Ger. *chilleck*, Gal. *partir*, Hisp. *partir*, *μερίζω*, est partes facere, & distribuere, seu dividere. Constituitur cum acc. *Cic. pro R. Rom.* Quod æqualiter omnes partirentur. ¶ *Vel cum acc. patiente, & alio acc. cum præp. in.* *Cic. in Orat.*

Parvitas, Genus univcrsum in species certas partietur. ¶ Vel cum acc. & abl. cum prap. cum. *Cic. in Brur.* Qui, cum partietur recum causas. ¶ Vel cum alio acc. & prap. inter. *Ces. l. 1. B. C.* Officia inter se partuntur. *Cic. 14. Phil. c. 6.* Partirenturque inter se, qui Capitolium, qui Ostia, qui urbis portus occuparent.

Partite, adv. *distintamente*, Ger. *zertheilt*, Gal. *par partie*, Hisp. *en partes*, *μεμερισμένως*, divisè. *Cic. in Or. c. 33.* Qui enim nihil potest tranquille, nihil leniter, nihil partite, definite, distincte, facete dicere.

Partitum, adverb. partite, per partes. *Claud. l. 1. de laud. Stilic. c. 30.* Sed privata minus, partitum singula quemque Nobilitant, hunc forma decens, hunc robur in armis. Al. leg. *partitum*.

Partitio, onis, f. *divisione*, *חִבְרוּת*, Ger. *shelung*, Gal. *division*, Hisp. *partimiento*, *μερισμός*, divisio totius in partes. *Cic. 2. de nat. Deor.* Hæc, si recte memini, partitio fuit. *Id. 2. Off. c. 11.* Æquabilis prædæ partitio.

Partitio, adv. idem ac partite. *Ulp. in co lib. qui inscribitur, Tituli ex corpore Ulpiani tit. 23.* Mævius hæres meus cum Titio hæreditatem meam partito dividit.

Partitor, oris, m. *divisore*, *μεριστής*, divisor. *Cic. in Vatin. c. 5.* Sed partitorem ad partienda merces nullum putares. Al. leg. *partitorem*.

Partitudo. V. Partitudo.

Partitus, a, um, nom. ex particip. signific. passivæ, *diviso*. *Lucret. lib. 3. v. 711.* animi natura Partita per artus. *Ovid. 3. de ar. am. v. 593.* partitæque fœdera læsti sentiat.

Partor, oris, m. qui acquisivit. *Plaut. Truc. 1. 1. 42.* Unde ante-partæ demus post-partoribus.

Partuâlis, le, adject. ad partum pertinens, ut partualis sanguinis fluxus. *Tertul. l. 4. adv. Marcion. c. 20.*

Partûla, æ, f. nomen Deæ, quæ partem gubernat. *Tertul. de Animæ c. 37.*

Partumeius, a, um, adject. Partumeius ventor dicitur, qui facile concipere, & parere potest, a *partio*. Quidam constatum putant a *partu*, & *meio*, q. d. ea facilitate pariens, ac si meieret. Sed meus est additamentum, seu terminatio vocis nihil per se significans. *Horat. Epod. 17. v. 50.* Tuusque venter partumeius: & tuo Cruore rubros obstetriz pannos lavit. Alii legunt *Partumeias*, quam vocem V.

Partura, æ, f. partus. *Varr. l. 2. R. R. c. 1. ad fm.* Deme duas res de mulis, admistruram, & parturam.

Parturilo, is, ivi, itum, a. 4. *partorire*, *חולל*, *choler*, Ger. *gern vollen gebaren*, Gal. *être en travail d'enfantier*, s' *effocer de produire*, Hisp. *estar de parto*, *αἰδύω*, cupio parere, laboro, ut pariam, desid. a *partio*. *Ter. Adelph. 3. 4. 42.* Numquam quæso illa parturit. ¶ Translate *Cic. 2. Phil. c. ult.* Utinam aliquando dolor P. R. pariat, quod jam diu parturit. *Id. pro Mur. c. 39.* Periculum conceptum Republica parturit.

Partus, us, m. *parto*, *חולל*, Germ. *ein geburt*, Gal. *enfantement*, Hisp. *parto*, *τοῦτο*, pariendi actus. *Cic. pro Cluenc. c. 11.* Et jam appropinquare partus videretur. ¶ Translate etiam de arboribus dicitur. *Plin. l. 12. c. 14.* Autumno legitur ex æstivo partu. ¶ Metonymice accipitur pro prole. *Cic. 1. Tusc. Nonno* pro suo partu ita propugnant. &c. *Plin. l. 8. c. 32.* Ferre partum. h. e. gravidam esse.

Partus, a, um, *partorio*, *παιδοτρόφος*, in lucem editus, partic. a *partior*. *Virg. 6. Æn.* Alius Latio jam partus Achilles. ¶ Translate sumitur pro acquisito, comparato. *Cic. 1. de Or.* Ut ipsum, quod erat hominis proprium, non partum per nos, sed divinitus ad nos delatum videretur. *Id. 2. Phil. cap. 27.* Male parta male dilabuntur. ¶ *Parta* deponentis more pro ea, quæ peperit. *Colum. l. 7. c. 4.* Parta nutrici confociata minus labore in educatione coltus sui.

Parve, adverb. *poco*, *μικρῶς*. *Vitruv. l. 9. c. 6.* Parve per eos hæcitur delphinus. *Cal. Aurel. Acut. l. 2. c. 38.* Parvissime aliquid memorare.

Parvifacio, is, a. 3. *vilipendere*, parvi facio. *Pompon. apud Non. c. 1. n. 64.* Ego tumorem parvifacio. ¶ *Passive Titinn.* apud *Priscian. l. 8.* Constilium parvifaciatur.

Parvitas, atis, f. *picciolezza*, *μικρότης*, exiguitas. *Cic. de Un. c. 13.* Quæ cerni non possent propter parvitatem. *Gell. l. 1. c. 3.* Parvitates rerum, & magnitudines.

Parum, adv. *poco*, *λίγην*, Ger. *wenig*, Gal. *peu*, Hisp. *poco*, *μικρῶς*, modicum. *Ter. Adel. 5. 9.* Impende cupitis, consulitis parum. *Cic. Att. l. 10.* Ne dum pudet te parum optinatem esse, parum diligenter, quod optimum sit, eligas. *Id. pro Sext.* Parum ne est, Piso, quod tantum homines festulisti? *Hor. l. 2. ep. 2.* Quæcunque parum splendoris habebunt. *Ovid. 2. de Pont. eleg. 10.* Parum prudens. *Cic. Tusc. l. 1.* Parum diu vixit. *Ter. Phorm. 5. 7. 27.* Itane parum mihi fidem esse apud te? *Sallust. Jug. cap. 76.* Hæc facinora impune suscepisse, parum habere, *l'ebbero per poco*, non si contentarono. Sic *Velles. l. 2. c. 66.* Parum habebat summa acceptisse, & consul creatus esse, nisi &c.

Parumper, adv. un *pochetto*, *λίγην μικρῶς*, parvo tempore. *Cic. de Am. Tu.* velim, animum a me parumper avertas. *Virg. 6. Æn.* Pullusque parumper corde dolor tristi. h. e. paulatim.

Parunculus, m. dim. a *paro*, *omis*. *Cic. apud Isid. l. 19. c. 1.* Parunculis ad litus ludit parvulus.

Parus, i, m. avis genus, cuius multas species refert Gesnerus: ab Italis nonnullis *parizpla* dicitur. *Auctor. Carm. de Philom. v. 9.* Parus enim quamvis per noctem tinnit omnem.

Parvulum, adverb. paululum. *Plin. l. 8. ep. 14.* Quia parvulum referret, an, &c. alii leg. *paululum*.

Parvulus, a, um, *παιδίον*, dim. a *parvus*. *Cic. 4. Acad.* Vide, quæso, quam in parvulis sitis. *Brut. Cic. l. 11. Fam. ep. 10.* Qui ex fuga cum parvulam manum pedum haberet inermium. ¶ *Parvula* res, est res nullius momenti. *Cic. pro Quir. l. 1.* Si in parvula re captiosis aliquid vererere. ¶ *Parvulus* absolute pro puero usurpatur. *Quintil. l. 1. c. 7.* Excepta parvulorum judicia. *Terent. Andr. l. 1. r. 8.* Postquam te emi a parvulo, da fanciullo. *Ces. l. 6. B. C. c. 20.* A parvulis durtitæ, & labori student.

Parvus, a, um, *picciolo*, *μικρός*, Ger. *klein*, Gal. *peut*, Hisp. *pequeno*, *μικρῶς*, exiguus, a *παῖς*, *παιδίον*, paucus, extrito v, & inserto digamma. *Cic. 1. de Leg.* In parvum quendam, & angustum locum concludatur. ¶ *Incurvum* ponitur pro eo, quod est minimi pretii. *Cic. 1. Off.* Parva sunt foris arma, nisi est consilium domi. *Id. ibid.* Et ea, quæ eximia piosque, & præclara videntur, parva ducere. ¶ *Genitivus parvi* eleganter cum verbis æstimandi, & hujusmodi conjungitur. *Cic. pro Arch. c. 6.* Pericula mortis, atque exilii parvi esse ducenda. *Nepos in Eun. c. 10.* Omnes per illo parvi futuros. *Cic. pro Leg. Manil.* Illud primum parvi referre. *poco importa*, o *poco giova*. ¶ *Interdum parvus* pro brevi ponitur. *Ter. Andr. l. 1. r. 83.* Parvæ consuetudinis causa. Sic *Lucr. l. 4. v. 476. & 528.* parvum morum dixit. ¶ *Item pro pauco*, *poco*. *Plin. l. 12. c. 13.* Odoris parvi amomum. *Ter. Eun. l. 2. 117.* Parvum mihi hæbet fidem. ¶ *Item pro paupere*, humili. *Horat. l. 1. ep. 3. v. 23.* parvi propter amam & ampli. Hinc parvus animus, *animò abietto*. *Horat. l. 1. ep. 18.* ¶ *Item pro puero*. *Sext. l. 1. silv. ult. v. 44.* Parvi, læmina, plebs, eque, scenatus. *Id. 7. Theb. v. 520.* liquifis enim parvique senesque. ¶ *Hinc parvo*, a *parvis*, est ab infantia, vel

pueritia. *Cic. de Leg. A parvis* ea didicimus. *Liv. l. 1. c. 39.* Puerum in domo a parvo eductum. ¶ *In parvo*, accipitur pro fere. *Plin. l. 8. c. 33.* Eminent rostrum, ut in parvo sit haud ab simile sullo. ¶ *Com. minor*, sup. *minimus*, V. suis locis. Sed tamen reperitur sup. *parvissimus*. *Lucret. l. 3. v. 200.* Igitur parvissima corpora quanto, & levissima sunt. Adde *Varr. apud Non. c. 6. n. 43.*

Pascalis, le, o. 3. idem, quod pascualis, a pascuo. *Lucil. Apud Non.* Pascali pecore, ac montano hircu. *Festus*: Pascuales oves Cato posuit pro pascuales.

Pascœulus, m. 2. facculus ex aluta. *Non. c. 2. num. 635.* *Plaut. Rud. 5. 2. 27.* Præterea centum minæ Philippicæ in pascœolo fororum.

Pascha, æ, n. *Pasqua*, *פסח*, Ger. *ostern*, Gal. *paque*, Hisp. *pascua*, *πάσχα*, festum Hebræorum, & Christianorum verno tempore, a *פסח*, *transitus*, quod a rad. *פסח*, *transis*. Hierosolymitani pro *פסח* dixere *פסח*. Ratio nominis est, quod Angelus, cum eaderet Ægyptios, domos Israelitarum sanguine illitas transferit. In Græco N. T. textu est indeclinabile. *Ter. lib. 2. c. 4.* Solemnibus Paschæ abnotare. *Auson. epist. 12. ad Paulum.* Nos etenim primis post sanctum Pascha diebus. ¶ In plurali numero, *Symmach. lib. 10. epist. 77.* Pascharum dies celebrare. ¶ *Inventur etiam Pascha*, æ, m. *Tertul.* (seu quicumque alius auctor est) in *carm. lib. 2. adv. Marcion. c. 3.* Hunc Pascham Paulus matatum prædicat agnum. ¶ Sunt qui inflectunt in 3. declin. *Pascha*, *atis*, ut *Ambrosius de myster. Paschatis*, & alii sequioris ævi. Sed nullum nomen 3. declin. in a inventur quod non sit Græcum, & græca terminatione in *ma* terminatur, quia hujusmodi nomina a prima persona præteriti perfecti passivi formantur.

Paschælis, le, adject. ad Pascha pertinens. *Sedul. in princip. oper.* Hæc firmos ad dona gradus Paschalia ducit. *Imp. Gratian. Valentinian. C. c. l. 9. Cod. Theodos. tit. 35. leg. 4.* Paschale tempus.

Pascito, as, a. 1. *pascolare*, *διαιτώω*, freq. a pascuo. *Varr. R. R. cap. 16.* Nunc teras dico, quæ in sylvestribus locis pascitant.

Pasco, is, pavi, pastum, n. 3. *pascere*, *πάσχειν*, *mangiare*, *חַיָּו*, Germ. *sich vveiden*, Gal. *paître*, Hisp. *apacentar*, *comer*, *νιμεύω*, vescor, comedo, a *πάω*, *nutrio*. Fere de bestiis dicitur. Et construitur vel absolute. *Ovid. 4. Met.* Mille greges illi; totidemque armenta per herbas pascebant. ¶ Vel cum acc. *Ovid. 1. Fast.* Pavit ovis partum, verbenas improba carpsit. ¶ Dicitur etiam de hominibus. *Plaut. Most. v. 1. sc. 2.* Gestis aliquo jam hercle ire pastum toras. Adde *Martial. l. 9. epigr. 82.* ¶ Est etiam verbum activum, & significat pascere facio, pabulum præbeo. *Cic. 1. de Div.* Qui cum propter paupertatem sues puer pasceret. *Id. Att. l. 6.* Lancibus, & splendidissimis canistris, olivisculis nos foles pascere. *Varr. R. R. l. 2. c. 1. a med. Cic. 7. Ver.* Necessè est constituat, quot greges, & quanto sit pasturus. ¶ Translate etiam sumitur, ut pascere oculos, idest visu aliquid rei gratæ delectare. *Cic. 7. Ver.* Cum ejus cruciatus, atque supplicio pascere oculos, animumque exfaturare vellent. *Id. Att. l. 4.* Ego hic pascor bibliotheca Fausti. *Id. pro Sext.* Pascei discordis. *Id. 2. Offic.* Maleficio, & scelere pasci. *Virg. 2. Georg.* Non animum modo uti pascat prospectus inanem. ¶ *Item pro nutrire*, alere, fovere, ut pascere barbam, *Horat. l. 2. sat. 3.* pascere amore. *Ovid. de remed. amor.* pascere spes inanes, *Virg. l. 10. Æn.* ¶ *Id. 2. Æn.* Lambere flamma comas, & circum tempora pasci. h. e. crescere, nutrir. ¶ Nummos alienos pascere, hoc est augere ære alieno contrahendo, & usuris solvendis, *Horat. l. 1. ep. 19.* ¶ *Pascio linguam* in sacrificiis dicebatur, idest coerceto, contineto, taceto. *Paulus Festi abbreviator.*

Pascor, eris, pastus sum, depon. 3. *pascersi*, *mangiare*, comedo, pascuo. *Virg. 3. Georg.* Pascuntur vero silvas, & summa Lycei. *Id. 4. Georg.* pascentur & arbusta passim, Et glaucas salices, castanæque &c. ¶ Hæc tamen, & alia hujusmodi exempla non satis omnino deponentis naturam in hoc verbo ostendunt: potest enim hujusmodi constructio ad Græcam syntaxim, quam sæpe imitantur Poetæ, referri.

Pascula, æ. f. 1. idem, ac pascuum, *Tertul. Apolog. c. 22.* Quæ illi accuratio pascuæ est, quam ut &c.

Pascualis. V. Pascalis.

Pascue, adverb. laute, q. d. pascuo abundante. *Apul. Metam. 2.* Abacus pascue vinolentus.

Pascuosus, a, um, adject. Pascuo abundans, vel idoneus ad pascendum, ut pascuosa herba, *Apul. de herbar. virtutib. c. 92.*

Pascuum, i, n. *pascolo*, *βόσκημα*, *πάσχη*, locus, in quo pecudes pascuntur. *Col. l. 8. c. 14.* Esuriens mittatur in pascuum. *Cic. 1. Agr.* Utrum tandem hanc sylvam in relictis possessionibus, an in Censorum pascuus invenisti? ¶ *Pascua* etiam, generatim omnia dicebantur, ex quibus populus reditus habet, quia diu hoc solum vectigal fuerat, teste *Plin. l. 18. c. 3.*

Pascuus, a, um, *pascolativo*, Ger. *zur weidunglich*, Gal. *qui sert de pascuage*, Hisp. *cosa que paze*, *βοσκήσις*, quod pastui aptum est, quod pascuus pecudum destinatum est. *Plaut. Truc. 1. 2. 47.* Non arvus hic, qui arari solet, sed pascuus est ager. *Lucret. l. 5. v. 1247.* Pascuæ rura.

Pasiphæe, es, per quatuor syll. f. 1. *Πασίφαι*, filia solis et Perseide filia Oceani, soror Circes, & Æes, uxor Minois Regis Crætæ, quam tabulæ ferunt tauri amore captam fuisse, Dædalique opera, qui lignæ eam vacæ inclusit, voti compotem factam, Minotaurum peperisse, media parte hominem, reliqua taurum referentem, quod monstrum postea in Cretenis labyrinthi Theseus dicitur interfecisse, Ariadnes ope adjutus. *Servius* Minois scribam fuisse tradit nomine Taurum, cum quo Pasiphæe mutuo eius amore capta, in Dædali adibus concubuit. Filiam etiam ex Minoe peperit, quæ Phædra dicta est. In numero Deorum habita est. *Cic. 3. de nat. Deor. & 1. de Div.*

Pasiphaeus, a, um, per sex. syll. quod ad Pasiphaen spectat. *Ovid. 16. Met. v. 500.* me Pasiphaæa quondam Tentatum frustra, &c. idest Phædra filia Pasiphaus.

Pasithæa, f. 1. *Πασίθαι*, una ex tribus Gratiis, quam Euphrosynam alii vocant. *Sext. 2. Theb. v. 286.* Non hoc Pasithæe blandiarum prima fororum.

Passa, æ, f. idem quod passum. *Gel. l. 10. c. 23.* Bibere solitas ferunt locream, passam, murinam &c. Alii leg. *passum*.

Passaria ficus, sicut fecerat al. sole. *Capitolin. in Albino, c. 11.*

Passer, eris, m. *passer*, *פסר*, Ger. *ein spatz*, Gal. *passereau*, *moineau*, Hisp. *gorrión*, *σπυρίδις*, avis species, a *passus*, per Metathesin. *Cic. 1. de Div.* Calchas ex passerum numero belli Trojani annos auguratus est. ¶ Est avis salicissima, & vitam brevissimam vivit. *Plin. l. 10. c. 36.* Hinc *Sappho* apud *Athen. l. 9.* inquit, Venerem in passeribus vehi. ¶ Translate dicitur de mentu. *Politianus* quidem in *Miscell. c. 6.* hac significatione passerem a *Catullo* ep. 2. accipi putat. *Da mihi basia*, sed Catulliana, quæ si tot fuerint, quot ille dixit, donabo tibi passerem Catulli. Alii interpretantur carmina, quæ a Catullo de Lesbica dicta fuerunt. ¶ *Passer marinus*, est avis ingens, & maxima omnium avium, quæ proprio vocabulo *methiocamelus* dicitur, *struxo*. Nam quemadmodum Græcis *σπυρίδις* non passerem tantum significat, sed etiam struthiocamelum, sic Latini quoque passerem appellant

& avem hanc vulgarem, & avem illam Libycam. Marinus autem vocatur, hoc est trans mare advectus. *Auson. in Accium Paullum.* Ovum tu quoque passeris marini. *Plaut. Perf. 2. 17.* Isthuc marinus passer per circum solet. ¶ Passer etiam picis est genere pelamidum, similis rhombo, nisi quod rhombo situs corporis dexter respiciuntur est, passeris laevus. *Plin. l. 32. c. 11. Hor. l. 2. sat. 8.* Cum passeris, atque ingustata mihi porrexerit illa rhombi. ¶ Est etiam passer vox blandientis. *Plaut. Cas. 1. 1. 50.* Meus pullus passer, mea columba, mi lepus.

Passerculus, m. 2. *passerulus*, parvus passer. *Cic. 2. de Div. c. 30.* Cur autem de passerulis coniecturam facit? ¶ Usurpatur interdum in blanditiis amantium. *Plaut. Afin. 3. 3. 76.* Dic me tuum passerulum, gallinam, coturnicem.

Passerinus, a, um, adiect. *Pompon. apud Non. c. 2. n. 337.* Ut te obiectes trullatam passerinum prandium. h. e. ita dilacerandum præbeas, & devorandum leonibus, ut passeris devorari in convivio solent.

Passerines, f. 3. cotes, quæ aqua trahunt aciem. Trans Alpes inveniuntur. *Plin. l. 36. c. 22.*

Passibilis, le, adiect. *passibile*, qui pati potest. *Arnob. l. 7.* Quidquid veatur rei alicujus motu, passibile esse constat, & fragile. Adde *Tertul. adverb. Prax. c. 20.*

Passibilitas, atis, f. *passibilitas*, aptitudo ad recipiendum passionem. *Arnob. l. 2.* Passibilitate interveniente corruptibilem esse.

Passibiliter, adverb. patiendi. *Tertul. de anim. c. 45.* Anxie, & passibiliter in somnis conterri.

Passim, adv. *per tutto*, Germ. *hind, und her*, Gall. *ed, & là*, Hisp. *de passo en passo*, *passim*, sparsum, a sup. *passum* verbi *pando*. *Cic. pro Font.* Hi contra vagantur læti, atque erecti passim toto foro. *Id. pro Syll. c. 15.* Dividi passim, & pervalgari. *Brutus ad Cic. Fam. 11. ep. 13.* Antonius biduo me antecessit, itinera multo majora fugiens, quam ego sequens, ille enim iit passim, ego ordinatim. *marci ad disordine.* ¶ Differt ab ubique, quia ubique dicitur de eo, ubi nullum est intervallum, *passim*, ubi aliquod intervalli est, e. g. herba est in prato ubique, grex passim pacitur, quia aliquid intervalli est inter pecudem, & pecudem, non inter herbam, & herbam. Sed quandoque confunduntur. *Laß. apud Vallam.* Creditur ei passim, tanquam cognizt veritatis, idest ubique. ¶ Interdum ponitur pro undique. *Laß. l. 2. c. 7.* Eo passim confugerunt ex finitimis locis pessimi quique. ¶ Interdum pro quomodolibet. *Virg. 3. Æn.* Passimque in litore sicco corpora curamus. idest sine ullo conditionis discrimine in litore sparsum.

Passio, onis, f. *passione*, Germ. *bezeugung*, Gal. *passion*, Hisp. *passion*, *πάσις*, ægritudo corporis, *Cornel. Gallus* (si modo is ejus carminis auctor est) *eleg. 5. v. 42.* Si nihil imminuit passio, nulla fuit. Usi sunt præterea hæc voce *Prudent. peristeph. 2. v. 292.* *Apul. in Trismegisto, Sever. Sulpis. l. 2. hst. c. 32.* & alii hujus notæ.

Passionalis, le, adiect. passionem afferens. Usus est *Tertul. cons. Gent. c. 2. & 4. Cal. Aurel. Tard. 1. c. 4.*

Passive, adverb. passim, confuse, incondite, *Tertul. adverb. Ppsych. c. 2.* ubi tamen *Scioppius* in notis ineditis legit passim. Eadem lectionis varietas est & apud *Apulej. l. 11. Metamorph.* ¶ Passivorum more, apud Grammaticos. *Præfation. l. 3. pag. 791. Putsch.*

Passivitas, atis, f. frequentia promissiva, a *passim*. *Tertul. l. 1. adverb. Marc. c. 4.* Quantum denotat passivitas offert. Et in *Apol.* Suppedante materias passivitate luxuriz.

Passivus, adv. idem, ac passim. *Tertul. l. de Pallio, c. 3.*

Passivus, a, um, adiect. *passibile*, qui pati potest, *παθητικός*. *Arnob. l. 2.* Argumenta sunt præsto, quibus anima passiva, & interibilibus invenitur. Adde *Apul. in Trismegisto*. ¶ Passiva verba a Grammaticis dicuntur, quæ passionem significant, ut amor, verberor. *Charif. l. 2. Præfation. l. 18.* & alii. ¶ Interdum passivus dicitur, qui promissivus est, & pluribus communis, a *passim*. Hinc *Tertul. l. 1. adverb. Marcion. c. 7.* passivum nomen Dei dixit, quia & hominibus dictum est, Ego dixi, dii estis. Sic *Jul. Firmic. l. 5. c. 1.* passivas cupiditates, h. e. quas passim homines sectantur.

Passum, i, n. *πάσα, γλυκή*, vini dulcis genus, quod exprimitur ex uvis pallis, idest ex uvis, quæ in vite diutius Sole adiescunt sunt, & rursus post vindemiam ad Solem suspensæ ejus ardorem dies aliquot passæ fuerunt. *Varro. l. 1. de vita P. R. apud Non. c. 1. n. 16. V. Plin. l. 14. c. 9. & Col. l. 2. c. 39. Virg. 2. Georg. v. 93.* Est passio psythia utilior. *Juven. sat. 14.* Qui gaudes pingue antiquæ de litore Cretæ Passum, & municipes Jovis advexisse lagenas.

Passus, a, um, *πάσις*, qui passus est, particip. a patior. *Virg. 1. Æn. v. 203.* O passi graviores, dabit Deus his quoque finem. *Ovid. 7. Metam. Cornix novem sacula passa* h. e. quæ vixit. ¶ Uva passa dicitur, quæ in vite diu retenta, post vindemiam etiam ad Solem suspensa ejus ardorem passa est. *Plin. l. 14. c. 11.* A patientia nomen acinis datur passis. *Virg. 4. Georg. v. 269.* Vel psythia passos de vite racemos. Sunt qui passam uvam idco dici putant, quod ad Solem pandatur, h. e. expandam. ¶ Ducta ab uva passa metaphora, passus senes dicuntur a *Lucilio apud Non. c. 1. n. 38.* h. e. exsuccis, *smuntis*. Sic *Ovid. Metam. 14. v. 274.* lac passum, h. e. coctum.

Passus, a, um, *passus*, *difeso*, *aperto*, *περιετρημένος*, extensus, explicatus, porrectus, patens, a pandor. *Cic. 1. Tusc.* Quo utinam passis velis pervenire liceat. *Id. 2. de nat. Deor.* Minore autem Septentrionem Cephæus passis palmis a tergo subsequitur. *Cæf. l. 1. B. G. c. 51.* Crines passis.

Passus, us, m. *passus*, *πάσα*, Ger. *ein rrist, oder schritt*, Gal. *pas*, Hisp. *passo*, *πάσα*, gressus, extensio pedum in progrediendo, a *passum*. sup. verbi *pando*. *Virg. 2. Æn.* Sequiturque patrem non passibus æquis. ¶ Sumitur etiam pro mensura ita dicta a pedibus passis, idest extensis. Duplex est. Primus dicitur passus simplex, & minor, & a nonnullis gressus, & est mensura duorum pedum & dimidii. Tantum enim fere in progrediendo spatii est inter digitum prioris pedis, & calcaneum posterioris. Secundus dicitur passus major, & geometricus, quod eo peculiariter Geometriz utantur, & constat ex quinque pedibus, sive ex duobus gressibus, id est ex passu minore geminato. Et de hoc passu intelligendum est, cum dicimus, Milliaria singula constare ex mille passibus, & generaliter, quoties apud Scriptores passus mentio occurrit. *Cic. pro R. Am.* Edixit, ut ab Urbe abesset millia passuum ducenta. *Plin. l. 2. c. 23.* Stadium viginti quinque nostros efficit passus, hoc est pedes sexcentos vigintiquinque.

Passicus, a, um, adiect. qui passus est, ut agnus passicus, qui a lacte remotus iam herbas pascere cœpit. *Apic. l. 8. c. 6.*

Passilicofus, as, n. i. passilli figuram represento. *Plin. l. 21. c. 8.* Luteus bellio, passilicantibus barbulis coronatur. *Sipontinus* legit *passulicantibus*. h. e. patulis patentibus. Verum prior lectio in optimis quibusque editionibus invenitur.

Passillum, i, n. libri rotundi genus in sacris adhibiti. *Paul. Fests abbreviator.*

Passillus, li, m. *passilla*, *παρλακας*, globulus ex farina aqua subacta. Est dim. a *panis* teste *Festo*. ¶ A passilli hujus figura etiam nomen tributum est pilulis uoguentariis. *Hor. l. 1. Serm. Jar. 2. v. 27.* Passillos Ruf-

fillus olet, Gorgonius hircum. ¶ Item aridis medicamentis, quæ contrita humore non pingui, aut vino, vel aceto incocta sunt, & a coctione rursus inaruerunt, quæ, cum utendum est, subinde ejusdem generis humore diluuntur, deinde vulneribus illiuntur, non autem imponuntur, ut emplastra. Sed quomodolibet differant emplastrum, malagma, & passillus, docebit *Celsus l. 5. c. 18. Plin. l. 36. c. 6.* Iterumque in mortario teritur, & in passillos dividitur.

Passinaca, æ, f. *passinaca*, *σαφύλλος*, genus radicis, virtutis calidæ, cujus duæ sunt species, agrestis, & hortensis. *Plin. l. 19. c. 5. Colum. l. 6. c. 17. & l. 9. c. 4. Diosc. l. 3. c. 57. & 81.* ¶ Etiam passinaca est picis marinus, venenatus, ex planorum genere, qui per radium, seu telum viri ejaculatur. Ita dici putatur a caudæ colore, ac rotunditate, qua passinacam radicem refert. *Plin. l. 9. c. 42. Cels. l. 6. c. 9.* Et plani picis, quem nostri passinacam, Græci *πρωϊστα* vocant, aculeus torretur.

Passinatio, onis, f. *passinazione*, *divelto*, *scaffo*, *Βολοσφοϊα*, actus passinandi. *Col. l. 3. c. 12.* Quibus omnibus diligenter exploratis, tum passionationem suscipiemus.

Passinator, oris, m. *passatore*, *σκαπτήρ*, qui passinat, *Col. l. 3. c. 13.* Qua passinator sulcum facturus est.

Passinatus, us, m. idem, ac passinatio. *Plin. l. 17. c. 20.* Alba populus feritur bipedaneo passinatu.

Passinatus, 2, um, *passato*. *Col. l. 3. c. 13.* Neve jam passinatum solum jacentibus molibus imprimatur. Et absolute. *Id. l. 4. c. 4.* Facta in passinato scrobe. Et *l. 3. c. 3.* Radices, quæ de passinato eximantur.

Passino, as, avi, autem, *passare*, *πάσα*, Ger. *backen*, Gal. *houer*, Hisp. *cavar*, *σκάπτο*, est agrum fodere, a *passinum*. *Col. l. 3. c. 13.* Nunc passinandi agri propositum est rationem tradere.

Passinum, i, n. i. *forcella di ferro*, *passino*, *σκαφίδιον*, *σκαφίδιον*, ferramentum biturcum, teste *Col. l. 3. c. 18.* quo femina panguntur. *Id. ib.* Ne passinum effugiat, prædium semen demerit. ¶ Interdum sumitur pro passionatione, vel pro terra passionatione renovata, *passino*, *divelto*, *scaffo*. *Pallad. lib. 2. c. 10.* Passinum fieri nunc tempus est.

Passio, onis, f. *passura*, *πάσις*, actus pascenti. *Var. l. 2. R. R. c. 10.* In passionem diem totum esse. ¶ Sumitur etiam pro pabulo, seu alimento pecudum. *Cic. pro L. Man. c. 6.* Et varietate fructuum, & magnitudine passionis.

Passiomis, idis, f. *passiomis*, instrumentum terreum, sive lignum, quod ad cohibendos equos naribus, vel morsui imponitur. Vox est truncata, pro epitomis, seu prostomis, quæ a *σάμα*, *σρ*, oris. *Lucil.* Passiomides nuic de naribus ingentes pendit.

Passiphori, m. 2. *πασσφύροι*, Sacerdotes sacrosancti Ægyptiorum, honoratioris cæteris, quod passium Isis ferrent, cui nomen *πασφ*, a quo & ipsa Isis Passiphorus dicta est. *Apul. l. 10. A. A.* Cætus Passiphororum. *Id. l. 11.* Collegium Passiphorum.

Passor, oris, m. *passore*, *πάσα*, Ger. *hirt*, Gall. *berger*, Hisp. *pastor*, *πάσα*, *παιών*, qui curam habet pascenti. *Cic. pro Flacc.* O pastores nescio quos cupidos literarum. *Juven. sat. 11. v. 151.* Pastoris duri est hic filius, ille bubulei. Ubi adverte discrimen inter pastorem, & bubuleum. nam ille proprie dicitur, qui ovium, & caprarum pascentiarum curam habet, hic vero qui boves pascit. Quamquam non semper hæc differentia servatur. *Varr. l. 3. R. R. c. 6. ad fin.* Pastor pavonum. *Colum. l. 8. c. 2. ante med.* Pastor gallinarum.

Pastoralis, le, o. 3. *pastorale*, *παστουραϊκός*, quod est pastoris, vel quod ad pastorem pertinet. *Cic. 1. de Div.* At ille Romuli aurgatus pastoralis non urbanus fuit, nec filius ad opinionem imperitorem. *Liv. l. 9. c. 36.* Pastoralis habitus. *Vell. l. 1. c. 8.* Pastoralis manus. h. e. patorum caterva.

Pastoraliter, adv. more pastorum. *Venant. Fortun. l. 8. in epistola, quæ est inter carmen 14. & 15.*

Pastoritius, a, um, *pastoreccio*, idem, ac pastoralis. *Cic. Att. l. 11. ep. 11.* Itaque & ludis, & gladiatoribus mirandas *παστουραϊκας*, sine ulla pastoria fistula auterebamur. *Id. pro Cæl. c. 11.* Fera fodalitas, & plane pastoria, atque agrestis.

Pastorius, a, um, idem, quod pastoralis. *Ovid. 2. Met. v. 682.* Quo te pastoria pellis texit. Adde *Flor. l. 1. c. 17.*

Pastura, æ, f. *pastio*, *pastus*. *Pallad. Septembr. sis. 8.* Usque in Majum mensent ejus pastura sufficit.

Pastus, us, m. *pastura*, *είσθαις*, *πάσις*, actus pascenti, cibatio, pabulum, cibus. *Virg. 4. Georg.* Vesper ubi et pastu vitulos ad tecta reducit. ¶ Translate *Cic. Tusc. 5. c. 23.* Suavissimus pastus animum oblectatio solertiz.

Pastus, a, um, *passiuto*, *σπασθής*, qui pabulum, vel cibum sumpsit. *Cic. pro Cluent.* Ut etiam bestiz fame dominante plerumque ad eum locum, ubi passæ aliquando sint, revertantur. *Id. pro Cluent. c. 26.* Quæstus judicari pastus. *Ovid. 4. de Pont. eleg. 8. v. 41.* Agna gramine passa. *Sili. l. 13.* Mæror pastus fletu. ¶ Pastus in passiva significatione probatur a pluribus Lexicographis ex *Plin. l. 9. c. 3.* ubi tamen res contra se habet: inquit enim de marinis belluis loquens; Exeunt & pecori similes belluz ibi in terram, passæque radices fruticum remeant.

Patagiarj, m. 2. qui patagia faciunt. *Fest. & Plaut. Aulul. 3. 5. 35.*

Patagiata vestis, cui patagium affutum est. *Plaut. Epid. 3. 2. 47.* Indusiata, patagiata, caltulam, aut crocotulam.

Patagium, ii, n. id, quod in muliebri veste addebat, ut clavus in virili. *Fest.* Patagium est, quod ad summam tunicam assui solet; quæ & patagiata dicitur, & patagiarj, qui ejusmodi opera faciunt. *Non. c. 14. n. 19.* Patagium, aureus clavus, qui pretiosius vestibus immitti solet. *Apul. de A. A.* Semifimque sinuato patagio residentes.

Patagus, i, m. *παταγός*, genus morbi, teste *Festo*, idest, ut putat *Scalig. in Jonell.* capitis conqussatio, morbus pestilens, qui nullum sui relinquid indicium præter maculas in corporis partibus, a *παταγός*, *pulso*, quod eo homines subito percussis, ac suffocatis moriantur.

Patalæna, Dea, quæ frumento præerat, cum ejus folliculi patere inciperent. *August. de Civ. Dei. l. 4. c. 8.*

Patalis, le, o. 3. idem, ac patulus, ut Bos patalis, qui cornua diversa, & valde expansa habet. *Fest. & Plaut. Truc. 2. 2. 22.* Ego ruri hamaxari me mavelim patalem bovem.

Patara, æ, f. *Patara*, *Paterea*, *Πάταρα*, urbs Lyciæ, in ora maris Pamphylii, in colle, Xantho ubi proxima, al. prope ostia Xanthi fl. Dicta est a Pataro filio Apollinis ex Lycia Xanthi filia, vel ab aïo Pataro filio Lapæonis. Olim clara fuit templo, & oraculo Apollinis, ut Delphi. Dicitur Pataræ responsa dedisse sex mensibus hymalibus, reliquis sex mensibus Deli. Unde Patareus vocatus est. *Serv. in 4. Æn. v. 143. & Plin. l. 5. c. 27.*

Pataræis, idos, adiect. sœm. quæ est a Patara. *Avien. in descript. Orbis, v. 684.* Quæ frons tenta salo Pataræidos eminet arcis.

Pataræus, a, um, adiect. a Patara, *παταραϊκός*. *Horat. l. 3. od. 4.* Pataræus Apollo. *Ovid. 1. Met. v. 516.* Pataræaque regia levit.

Patavinitas, atis, f. proprietates, seu ratio sermonis Patavini. Refert *Quint. l. 1. c. 5.* Pollionem in T. Livii historia Patavinum deprehendisse; hoc est peculiarem quandam sermonis inflectendi rationem, quæ ab ipsius Romæ usu aliquantulum discederet.

Patavinus, a, um, adiect. *Pataviano*, ad Patavium pertinens, ut Patavinus

vinus ager, *Plin. l. 3. c. 16.* ¶ Patavinæ tunicæ, *Martial. l. 14. epigr. 143.*
 Patavium, n. 2. *Padova*, Πατάριον, urbs Venetiæ, in tribu Fabia, condita ab Antenore, Academia totius Europæ celeberrima. ex hac urbe prodire T. Livius, qui res Romanas scripsit, Paulus J. C. Stella Poeta, Valerius Suetonius Flaccus Poeta, qui Argonautica scripsit Apollonium Rhodium imitatus, Volufius Poeta, qui post Ennium rerum gestarum P. R. annales confecit, & Alconius Rhetor. *Virg. Æn. l. v. 251.* Hic tamen ille (Antenor) urbeni Patavi, sedesque locavit Teucurorum.
 Patefaciendus, a, um, particip. passiv. manifestandus. *Arnob. l. 1. Inexplicabilis ratio fati clausis patefacienda mysteriis.*
 Patefactio, is, eci, actum, a. 3. *aprire*, פתח, Ger. *offnen*, Gal. *ouvrir*, manifestar, Hisp. *abrir*, manifestar, ἀνοίγειν, apertio, patentem facio. *Liv. l. 2. Hostibus potius, quam Regibus, portas patefacere. Cic. 2. de nat. Deor. In ea parte oris, qua esculentis, & poculentis iter natura patefecit. Id. Fam. 13. ep. pen. Huic ego aditum ad tuam cognitionem patefecit, & munio. Idem l. Off. Patefacere aures assentatoribus.* ¶ Translate ponitur pro declarare, manifestare, palam facere. *Cicer. ad Q. Fr. l. 2. Racilius rem patefecit. Id. Att. l. 11. ep. 13. Neque hoc tempore, nec antea patefecisset odium suum in me. Id. de Amic. c. 26. Patefacere verum, & illustrare. Id. 6. Fam. ep. 10. Liberto tuo me totum patefecit.*
 Patefactio, onis, f. *aprimento*, ἀνοίξις, apertio, manifestatio. *Cic. 2. Fin. c. 3. Atqui hæc patefactio quæ rerum operatarum, cum, quid quidque sit, aperitur, definitio est.*
 Patefactus, a, um, ἀνοίχθης, partic. a patefacto. *Cic. 3. Casil. Quamquam patefactus iudicis, & confessionibus suis. Id. pro Syll. c. 16. Patefacta veritas. Id. 2. Div. c. 23. Patefactus aratro lucem aspexit Tages.*
 Patefactio, is, factus sum, n. pass. anom. ἀνοίγμενος, apertio, manifestor. *Propert. l. 3. eleg. 20. Patefactum nocte tenestræ. Terent. Phorm. 5. 4. 6. Si hoc celetur, in metu, sin patefact, in probo sim.*
 Patella, æ, f. *λεπτήριον*, parva patina, & ab ea diminutivum, *padella*, *sagame*. *Hor. l. 1. ep. 5. Nec modica cenare times olus omne patella. Mart. l. 13. Quamvis lata gerat patella rhombum.* ¶ Præterea patellæ dicebantur vasa parva picata, sacris facientis apta, quæ erant forma velut capidula quædam. *Perf. Sat. 3. Cultrixque foci secura patella. Cic. 6. Ver. Patella grandis cum sigillis, ac simulacris Deorum.* ¶ Est & morbus arborum, al. clavus, & fungus. *Plin. l. 17. c. 24. Olea clavum etiam patitur, sive tungum placet dici, vel patellam.* ¶ Item os laivum, molle, & cartilaginofum, genu constitutum. *Cel. l. 8. c. 1. ad fin.*
 Patella, & Patellana, Deorum nomina sunt. *Arnob. l. 4. Patellana nomen est, & Patella, ex quibus una est patefactis, patefaciendis rebus altera præstituta.*
 Patellarius, a, um, quod ad patellam spectat. Patellarii Dii, iidem ac Lares, sic vocati, quia non e potu modo in focum, qui Larium fedes, aliquid iis Veteres detunderent, sed e cibis quoque in patella aliquid in focum deferrent, quemadmodum monet vetus Scholiastes in illud *Perf. Sat. 3. Cultrixque foci secura patella.* Ac tangit eum morem quoque *Varro apud Non. c. 15. n. 6.* his verbis, Oporet, bonum civem legibus parere, & Deos colere, in patellam dare *μακρὸν κτίσας*, idest parum carnis. *Plaut. Cist. 2. 1. 46. Dii me omnes, magni, minutique, & Patellarii faxint, &c.*
 Patena, æ, f. idem ac patina, nisi quod patena labra grandia habet, teste *Budeo. Col. 12. c. 43. De uvis servandis: Ex ea creta, qua sunt amphoræ, lata vasa in modum patenarum fieri iubebat. Rectius tamen legitur patinarum. Varro apud Non. c. 15. n. 26. Acetabula, catini, patenæ.*
 Patens, entis, o. *patente*, *aperto*, ἀνοίγμενος, apertus. Differt a *patulo*, quia *patens* est, quod ad tempus patet, ut *janua, patulum*, quod semper patet, ut *cælum, arbor.* Sed hæc differentia non observatur. *Cic. 1. de Div. c. 1. Cum cælum ex omni parte patens, atque apertum inveniuntur. Liv. l. 7. Via patientiore ad hostem ducuntur. Colum. l. 12. c. 45. Laguna, quæ sit patientissimæ oris. Cic. pro Quinct. Donus patens & exposita cupiditati, & voluptatibus.*
 Patienter, adv. ἀπογυμνός, aperte. *Cic. 2. de Inv. c. 23. Sed patientius, & expeditius recti, & non recti quæstionem continet.*
 Patéo, es, tur, absque lupino, n. 2. *effere patente*, *effere aperto*, פתח, Ger. *offensyn*, Gal. *être manifesté*, apparui, Hisp. *ser manifestó*, ἀνοίγμαι, apertus sum. Possis a *πατεω*, deducere. *Cic. 2. de nat. Deor. Similiter nares, quæ semper propter necessarias utilitates patent. Id. in Somn. c. 3. Huc tibi aditus patere non potest.* ¶ Translate est extendi. *Cic. 1. Off. De tribus autem reliquis latissime patet ea ratio, qua &c. Cel. l. 7. B. G. Ante id oppidum planities millia passuum tria in longitudine patebat.* ¶ Item in potestate esse. *Sallust. in Catil. Ubi cuncta maria, terræque patebant. idest in Romanorum potestate erant. Cic. pro Mur. Quod omnibus patet, & æque promptum est mihi, & adversario meo.* ¶ Item expositum esse. *Liv. l. 1. Bell. Mac. In patientem vulnere equum, equitemque sagittas concicere poterat.* ¶ Item obnoxium, sive opportunum esse. *Cell. l. 2. c. 1. Longis morbis senectus, acutis adolescentia magis patet.* ¶ Item permitti, concedi, dari. *Cic. pro Coen. Balb. His præmiis, & his honoribus, quæ pateant stipendiariis.* ¶ Item conitare, sive manifestum esse, fere in 3. personis. *Cic. l. Tusc. Cum pateat iugur, æternum id esse. Plaut. Capt. 3. 3. 9. Patent præstigæ.* ¶ Usurpatur sæpe hoc verbum in rationibus, & supputationibus. *Cic. pro Rosc. Com. Non habere se hoc nomen in Codice accepti & expenli relatum, conficitur, sed in adversariis patere contendit. Id. Phil. 2. Ubi est septies millies festerium, quod patet in tabulis, quæ sunt ad Opus?* ¶ Item de iis dicitur, qui corpora ad libidinem prostituunt. *Ovid. 14. Metam. v. 134. & Titull.*
 Pater, tris, m. *padre*, πατήρ, Ger. *vater*, Gal. *pere*, Hisp. *padre*, πατήρ, qui aliquid genuit, genitor, parens, a Græco nomine allato. *Cic. pro Rosc. Amer. Certo patre nasci. Terent. Adolph. 5. 7. 4. Tuus hercle vero & animo, & natura pater. Claudian. de 4. Consul. Honor. v. 92. Patrem gerere. portari da padre.* ¶ In plur. num. sumitur pro maioribus, seu ascendentibus, *gli avi, i maggiori*, *Cic. 1. de Orat. Quid quod usu memoria patrum venit, ut &c. Id. l. Verr. Patres, maioresque nostri.* ¶ Cum patrum nostrorum memoria aliquid læctum esse dicimus, inquit *Valla*, de proxima ætate intelligimus. itaque patrum nomine veniunt avi, abavi, proavi, atavi (non atavici) itemque foceri, & reliqui maiores in linea transversa. *Plin. l. 7. c. 3. Qu. Metellus cum sex relinquere liberos, undecim nepotes reliquit, nurus vero generofæ, & omnes qui se patris appellatione salutarent, viginti septem.* ¶ Pater etiam nomen religionis est, & usurpatur de Diis, tum Deorum, tum hominum quoque ratione. *Hor. l. 1. od. 12. de Jove: Gentis humanæ Pater, atque cultos. Virg. l. Æn. Divum Pater atque hominum Rex. idest Jupiter. Sed & simpliciter Jupiter Pater vocatur. Virg. l. Georg. Ipse Pater media nimborum in nocte cœruca fulmina molitur dextra. Virg. l. Æn. Gradivumque Patrem, Geticis, qui præfidet arvis. idest Martem.* ¶ Etiam minoribus diis tribuitur. *Liv. l. 2. c. 10. Tiberine pater.* ¶ Sed peculiariter Baccho tribuitur. Causa est,

quia teste *D. Aug. de Civ. l. 7. c. 21. Bacchum liquidis feminibus, ac per hoc & liquoribus fructuum, & feminibus animalium, præferunt. Virg. 2. Georg. Huc Pater o Lenæe veni.* ¶ Similiter Pater nomen est reverentis. Ideo Romulus centum Senatores, quos ad Reip. curam elegit, Patres honoris causa vocavit. *V. infra. Virg. 9. Æn. de Augusto: Imperiumque Pater Romanus habebit. Horat. l. 1. Sat. 3. v. 126. non nosti, quid pater, inquit, Chrypsippus dicat.* ¶ Sumitur etiam pro effettore, conditore, creatore. *Virg. 4. Georg. Oceanumque patrem rerum.* ¶ Pater familias, vel familiæ, *padre di famiglia, oisxαστῆρας*, dicitur, qui primus est, & imperium habet in familiam. *Cic. de Leg. Ut ne morte patris familias sacrorum memoria occideret. Liv. l. 1. Bos in Sabinis nata cuidam patri familiæ dicitur, &c. Sisenna apud Varr. l. 7. de L. L. Patresfamilium. Cel. l. 2. B. Civ. in fine. Pauci milites, patrefque familias.* ¶ Pater Patratus, princeps Fecialis. Institutus est a Numa Pompilio, cum bellum Fidei-natibus indicendum esset. Aliqui dicunt a Tullo Hostilio. Creabatur a Feciali, qui eum verbera caput, capillofque tangens conferabat. Præter fœderi faciendi. *Liv. l. 1. c. 24. Fecialis est M. Valerius, is Patrem Patratus Sp. Fufium fecit. Vide ibi reliqua, quibus Livius ceremonias a Patre Patrato servatas in faciendi fœdere persequitur.* ¶ Patres appellati sunt senatores (qui initio centum fuerunt) a Romulo, cum primum Senatum instituit, tum ob ætatem, quia seniores electi sunt, tum quia sic consulere civibus, tanquam patres filius debebant, ut ait *Florus l. 1. c. 1. Adde Sallust. in Catil. c. 6. & Liv. l. 1. c. 8. Post hos qui in Senatum adscripti sunt, Patres Conscripti, & Senatores minorum gentium dicti sunt. Hinc cum in Curiam vocabant, ita vocabant: Quis Patres, quique Conscripti.* Deinde qui propter Senatorem paucitatem cursus in Senatorium ordinem ex equestri adsciti sunt, alleffi sunt appellati. *Festus.* ¶ Quamquam hi omnes uno Patrum conscriptorum nomine appellari consueverunt. *Cic. Phil. 13. Mutavit calceos, Pater Conscriptus repente factus est. Quin cum eorum mentio fit, Patres plerumque absolute vocantur, præsertim a Livio passim.* ¶ Patris Patriæ honorificentissimum titulum primum meruit Cicero ob detectam Catilinæ conjurationem; qua de re is ipse non semel gloriatus est; amiffa vero Republica, promiscue sic appellati sunt omnes fere Principes. *V. Senec. l. 1. de Clement. c. 14.*
 Patéra, æ, f. *ταξα*, פתח, Germ. *ein weisse trinckschalen*, Gall. *coupe, tasse a boire*, Hisp. *copa*, vaso para beber, *ακραία*, poculi genus latum, ac patens, a *patendo*, quod pateat, dispartitque labris fit. *Varro l. 4. de L. L. Cic. in Brut. Excepisse sanguinem patera. Id. 6. Verr. Patera, qua mulieres ad res divinas uterentur. V. Crater.*
 Patercillus. V. Vellejus.
 Paterfamilias. V. Pater.
 Paternus, a, um, *paterno*, πατρῶν, quod est patris. *Ter. Adolph. 3. 4. 4. Pol haud paternum istuc dedisti. Cic. 1. de Orat. Egissetque lege in hæreditatem paternam testamento exheres filius.*
 Patefactio, is, ui, n. 3. *aprire*, פתח, Ger. *sch offnen, sich ansuchen*, Gal. *être découvert*, & manifeste, Hisp. *ser manifestó*, ἀνοίγμαι, apertio, patens fio. *Virg. Æn. 2. v. 483. Et atria longa patefunt.* ¶ Quandoque pro primitivo ponitur. *Liv. l. 2. c. 4. Deinde paulo latior patet campus.* ¶ Translate usurpatur pro apparere, manifestum fieri. *Virg. 2. Æn. v. 309. Danaumque patefunt infidie.*
 Patétion, i. n. πατήριον, palmæ genus. *Plin. l. 13. c. 4.*
 Patheticus, adverb. affectus adhibendo, seu promovendo. *Macrobi. Sat. 4. c. 6. Utrumque Virgilius bene patheticè tractavit.*
 Patheticus, a, um, παθητικός, quod constat affectibus, ut Pathetica oratio, quæ ad indignationem, ad misericordiam, & cæteros animi motus dirigitur, apud *Macrobi. l. 4. Sat. c. 2. Adde lib. 4. c. 5. & 6.*
 Pathicus, a, um, qui muliebria patitur, a *παθῆναι*, 3. 2. inf. act. verbi *πάσχω* *patior*. Nonnullis placet pathicus, sine aspiratione, & deducunt a latino *patior*. *Juv. sat. 6. Ille tenet speculum pathici gestans Othonis.* ¶ Per translationem pathicus etiam dicitur de rebus inanimatis, pro lascivo, vel obscæno. *Mart. l. 2. ep. 96. Muf. pathicissimos libellos.*
 Patibilis, le, o. 3. *παθητός*, quod perferri potest. *Cic. 3. Tusc. c. 23. Patibiles & dolores putandi.* ¶ Item quod patitur. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 12. Cumque omne animal patibile naturam habeat.*
 Patibulum, a, um, adject. qui patibulum, seu furcam fert. *Plaut. Moss. l. 1. 53. Te forabant patibulum per vias stimulis.*
 Patibulum, i, n. *patibulo*, *forca*, *croce*, פתח, Germ. *oim galgin, ein sparran*, Gal. *potence, levier, barre*, Hisp. *horce, cruz, súpato*, proprie idem est, ac furca, quo nomine intelligitur reclus stipes, sed cum duobus cornibus, qui Græcæ literæ Y figuram refert. Differt a cruce. Nam crux literæ T similis erat. Veteres pro instrumento supplicii usi sunt. Facinorosi inter cornua patibuli cervicis interferebant, eorumque manus cornibus sive ramis alligabantur: exinde sic gestantes turcam five patibulum a pone sequente carnificæ, vel confersiv cædebant virgis. *Plaut. Mil. 2. 4. 7. Credo, tibi esse eundem æctum extra portam, dispellis manibus patibulum cum habebis. Tacit. l. 14. Ann. c. 33. Sed cædes, patibula, ignes, cruces, tanquam reddituri supplicium, ac præcepta interim ultione, festinabant. Sall. in frag. 4. bis. apud Non. c. 4. n. 355. Patibulo eminent affigebatur. Quo loco patibulum pro ipsa cruce videtur usurpari. V. Salmast. in ep. de Cruce. ¶ Patibulum item usurpatur reperitur pro fera lignea, qua ostia clauduntur, teste *Non. loc. cit.* qui causam nominis affert, quod hoc ligno remoto valvæ pateant. *Titinn. apud Non. Si quisquam hodie præter hanc posticum nostrum pepulerit, patibulo hoc ei caput defringam.* ¶ Est præterea patibulum lignum quoddam curvum, vel duo ligna transversim alligata, quibus agricoltæ vitium ramos curvant, quo fecundiores sint. *Plin. 17. 23. Novariensis agricola traducum turba non contentus, impositis etiamnum patibulis palmatis circumvolvitur. Adde Caron. de R. R. c. 27.*
 Patibulus, li, m. idem, ac patibulum, apud vet. teste *Nonio. Lucil. Rebus hum. l. 21. Deligata ad patibulos, deligantur, & circumferuntur, cruci defiguntur.*
 Patibulus, a, um, adject. patibulatus. *Plaut. in fragment. Carbonar. Patibulus ferar per urbem, deinde suffigat cruci. Apul. l. 5. Metam. Patibulum aliquid relinquere.*
 Patiens, entis, o. *paciente*, ferens, tolerans. *Cic. 2. de Or. In quo ego nimium patiens, & lentus existimor. Plin. l. 5. ep. 6. Medios ille agros secat navium patiens. navigabile. Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 1. c. 14. Mæz quoque literæ te patientiorem, lenioremque fecerunt. Id. pro Lig. c. 37. Non iam ut ne offendam tuas patientissimas aures. Plin. l. 11. c. 8. Patiens vetustatis. h. e. diu durans. Virg. 2. Georg. Tellus patiens vomeris. h. e. quæ facile vomere profcinditur.*
 Patienter, adv. *pacientemente*, ἡμετώς, patienti animo, toleranter, constanter, fortiter. *Cic. de Am. c. 25. Alterum patienter accipere, non repugnantem. Id. 2. Phil. Quæ tulisse illum fortiter, & patienter ferunt. Id. l. 1. Fam. ep. 8. Si quidem homines patientius eorum potentiam terre poterint. Valer. Max. l. 4. cap. 3. num. 11. Ita patientissime Cato toleravit.*
 Patientia, f. *pacienza*, *sofferenza*, Germ. *gedult*, Gall. *patience*, Hisp. *pacien-**

patencia, *παύση*, tolerantia. *Cic. 2. de Invent. c. 54.* Patientia est honestatis, aut utilitatis causa rerum arduarum, ac difficilium voluntaria, ac diuturna perpessio. *Id. 1. Catil. Habes, ubi offentes illam praeclaram tuam patientiam famis, & frigoris. Id. 1. Off. c. 34.* Adolescentia a libidinis arcenda est, exerceunda in labore, patientiaque & animi, & corporis. *Id. Agrar. 2. c. 7.* Patientiam alicujus tentare. *Id. Catil. 2. c. 1.* Abuti patientia. *Tacit. in Agric. c. 16.* Britanniam uno praelio veteri patiente restituit, *all' antica foggione, e servitù.* Interdum in malam partem accipitur pro nimia tolerantia, seu stupiditate. *Plin. 1. 1. ep. 31.* Maritum non sine aliqua reprehensione patiente amor uxoris retardabat. *Povcius Latio apud Senec. 1. 2. Controv. 15.* Ne quis in me aut miram patientiam, aut nimium suporem arguat.

Patina, *π, f. tegame, πατήρ*, vasis genus, quo utebantur ad condiendos, & coquendos pisces, & alia. Vulgo conluntundum cum lance, & dicitur vasis genus, quo dapes elixae, & jurulentae in mensam teruntur. Atqui lanx Graece est *πλάξ*, patina vero *πατήρ*, deinde lancibus & cibi simplices apponebantur, ut carnes assae, fructus, & similia, patinis vero id factum nusquam legas, ut bene ad versus Guilandinum observat Scalliger, fed iis ad condiendos, coquendosque pisces, & alia utebantur. Itaque ut *πατήρ*, ita patinae quoque operculum habebant. Id vel docemur proverbio hoc apud Hieron. Dignum patella operculum (V. Operculum) Nam patella est dim. a *patina*. *Plin. 1. 23. c. 2. da fece fape:* Deoquirit in patinis cum sale, & adipe. *Cic. Attic. 1. 4. ep. 8.* Multa me in epistola tua delectarunt, sed nihil magis, quam patina tyrotarichii. *Ter. Eun. 4. 7. 46.* Jamdudum animus est in patinis. In mensis quoque patinarum usus fuit. *Horat. 1. 2. Sat. ult.* Affertur squillas inter muræna natantes in patina porrecta.

Patinarium, *π, um, πατίνιον*, quod est in patina conditum, vel repositum. *Plaut. Asin. 1. 3. 28.* Vel patinarium, vel asium verses. *Plaut. Menach. 1. 1. 26.* Struices concinnat patinarias. *Id. Asin. 1. 3. 28. de pisce:* Eum quovis patio condias, vel patinarium, vel asium. h. e. in iure coctum. Patinarium absolute dicitur quosvis, heluo. *Sueton. in Vit. 1. 1. c. 17.* Aliis incendiarium, & patinarium vociterantibus.

Patior, eris, passus sum, *d. 3. parere, sostenere, π, Ger. leiden, Gal. souffrir, Hisp. sufrir, padecer, πάσχω*, sero, tolero, sustineo, & *παθῶ*, a. 2. int. act. verbi *πάσχω*, sive a verbali *πάσχω*. *Plin. 1. 17. c. 10.* Semina fructificantia supputare, & taleem pati consuecere. *Ter. Andr. Qui me tam leni passus est animo usque adhuc. Cic. 6. Phil. c. ult.* Alie nationes servitutem pati possunt. *Id. de Un. Mundus per se, & a se & patitur, & facit omnia.* Sæpe ponitur pro finire, permittere, & quo animo terre, & conjungitur cum adv. *facile, egre, indigne, molle*, vel cum abl. *equo animo, iniquo animo.* *Cic. Catil. 1. c. 5.* Non te tam, non patiar, non sinam. *Id. Att. 1. 12.* Quem jam etiam gravius accusas, quam tua consuetudo patitur. *Id. pro Rose. Am. Quare facile omnes patiarum, esse quam plurimos accutorum.* *Hor. 1. 1. od. 2.* Patiens vocari Cæsaris ultor. *Et od. 3.* Neque per nostrum patiarum scelus Iracunda Jovem ponere fulmina. *Ter. Eun. 2. 1. 6.* Ne ituc tam iniquo patiari animo. *Id. Heaut. 5. 5. 13.* Non possum pati, quin tibi caput demulceam. *Non posso contenermi. Plin. 1. 18. e. 10.* Nec ulla segetum dilationem patitur propter tenebitatem, *non permette, che si differisca. Tacit. 2. Ann. c. 48.* Ut honestam innocentium pauperetatem levavit; ita prodigos, & ob flagitia egentes movit Senu, aut sponte cedere passus est. h. e. effecit, ut cederent, vel iussit, *fecit tanto, che se.* Patii verum dicuntur, quæ diu durant. *Colum. 1. 2. c. 10.* Repositum in granario patitur ævum. Patii absolute pro degere, vivere mala ferendo. *Virg. Ecl. 10.* Certum est, in silvis, inter spelæa terarum Malle pati. *Senec. Thyest. v. 468.* Immane regnum est posse sine regno pati. Partic. passivus. *Nepos 5. c. 1.* Negavit Elpinice, se passuram, & *Partic. passivus* passiva significatione. *Ovid. 2. Amor. eleg. ult.* Leutus est, & pateris nulli patientia marito. Patio, is, activa positione pro patior. *Nævius apud Diomed. 1. 1. pag. 395.* Populus patitur: tu patias modo. *Vetus lex apud Cic. 3. de Leg. c. 4.* Doceri a magistratibus patiantur.

Patiscens, is, particip. latiscens, hians. *Senec. ep. 94. versus fin.* Fulgore cæli patiscens. Sic legitur *Lipsius*.

Patmos, *f. 2. Pathnos, Palmaja, al. Patina, παθμος*, inf. maris Icarii, al. maris *Ægæi*, una Sporadum, cum urbe. *Plin. 1. 4. c. 12.*

Pator, oris, *m. apertura, πάτωρ*, hiatus, & apertio, a *patco*. *Apul. 1. 3.* Quod atrinsecus ædium patore perfabili. *Scribon. Larg. Compos. 46. & 47.* Narium pator.

Patra, arum, *f. olim Aroe, Turc. Badra, & Balubathra*, idest veteres Patrae, *Patras, Πάτρας*, Col. & urbs Achæje, in Peloponneso, apud Rhium prom. & os sinus Corinthiaci, a *Patrae*, qui mœnia ampliavit. *Plin. 1. 4. c. 4. Ovid. 6. Metam. v. 417.*

Patratio, onis, *f. effectio, perfectio, consummatio* alicujus rei. *Vellej. 1. 2. c. 98.* Genes terocissimas in pristinum pacis redegit modum, ejusque patratiōe Asiæ securitatem reddidit, *conclusione della pace.*

Patratior, oris, *m. alicujus rei auctor, effector. Tacit. Ann. 14. c. 62.* Vnus idoneus maternæ necis patrator Anicetus. *Avien. in Arat. Phenom. v. 20.* Auctor agendorum, propriique patrator, &c.

Patratius, a, um, *perfectionato, condito a fine*, tactus, & perfectus, & consummatus, partic. a patrator. *Tac. 1. 2. Ann. c. 66.* Maluit patrati, quam incepti facinoris reus esse. *Vellej. 1. 2. c. 21.* Commisissum, paratumque prælium. *Rufus Tacit. Ann. 11. c. 28.* Multas mortes iussu Messalinæ patratas. *Id. 4. hist. c. 81.* Patrati remedii gloria pence Cæsarem. Pat. ter Patratus V. Pater.

Patrensis, e, ad Patram urbem pertinens. *Patrenses, ium*, sunt ejus urbis incolæ. *Cic. Fam. 13. ep. 19.*

Patris, *π, f. patria, πατρίς, Ger. vatterland, Gal. patrie, Hisp. patria, patria, urbs, sive alius locus, in quo nati sumus. Cic. 1. Offic. Chari sunt parentes, chari liberi, propinqui, familiares, sed omnes omnium charitates patria una complexa est, pro qua quis bonus dubitet mortem oppetere, si ei sit profuturus? Id. 5. Tuscul. c. 37.* Patria est, ubi bene est. Aliquando & provincia ipsa, ex qua orti sumus, patria vocatur. *Unde Sallust. Hispaniam sibi antiquam patriam dixit.* In plurali num. *Plin. 1. 7. c. 26.* Neque enim ipsi coronantur, sed patrias suas coronant.

Patriarcha, *π, m. Patriarcha, πατριάρχης*, princeps patrum, vel primus pater. *Vopiscus in Saturnino c. 8.* mentionem facit de Patriarcha *Ægypti*, seu Alexandrino. Apud *Tertul. de cor. mil. c. 19.* legitur *Patriarches* in recto singulari.

Patric, adv. *da gentis homo, πατρικος*, more patricio, nobiliter, apud vet. *Plaut. Cas. 1. 7.* At at cesso magnifice, patricieque, amiceque hero meo ire advorsum?

enim ejus ætatis Patricii Imperatori ipsi honore proximi, ejusque amici & consiliarii. *V. Cassiod. lib. 8. ep. 9.* de honore Patriciatu.

Patricii, *m. 2. Patricii, & πατρίκιαι*, qui a primis illis Patribus, qui a Romulo, vel ab aliis postea electi sunt, oriundi erant; ita dicti, quia Patrum essent progenies. *Liv. 1. 1. c. 8.* Patres ab honore patricii, qui progenies eorum, appellati. Qui dicunt, Patricios vocatos esse, quod patres suos ciere possent, iidem etiam Patricios primis Urbis initiis aliud nihil fuisse, quam ingenuos asserunt. Cincius apud *Festum*, P. Decius apud *Liv. 1. 10. c. 8.* Differabant a Senatoribus. Non enim omnes Patricii Senatores erant, ut perspicuum est de fœminis, pueris, & pauperibus. Et præterea etiam ex plebe in Senatum legi ceperunt. *Tac. Ann. 12. c. 25.* Iisdem debus in numerum Patriciorum accessit Cæsar vetustissimum quemque ex Senatu. Patricii haud secus, ac Patres, alii majorum, alii minorum erant gentium. Majorum gentium patricii dicti sunt, qui a primis illis patribus: a Romulo allecti sunt prolekti: minorum gentium, quæ Patribus Conscriptis, seu Allectis orti sunt. *Tacit. Tac. cit.* Paucis jam reliquis familiarum, quas Romulus majorum, & L. Brutus minorum gentium appellaverant. *V. ibi Lips.* Exire a Patriciis, est fieri Plebejum. *Cic. pro Dom.* Sed ut e Patriciis exeat, ut Tribunus Plebis fieri possit.

¶ Pura de Patriciis *V. apud Sigon. de antiq. jur. Civ. Rom. 1. 1. c. 7. Panvin. in 1. Fals. & Manur. de orig. Senator.* Diversi generis Patricii erant illi, qui a Constantino M. instituti fuerunt, & sequentium Imperatorum temporibus celebrantur. *V. Patriciatu.*

Patricius, a, um, *πατρίκιος*, quod ad Patricios spectat, ut Patricia familia, Magistratus patricius, &c. *Cic. ad Brut.* Dum unus erit patricius Magistratus. *Vellej. 1. 2. c. 59.* Patricia gentis familia. Patricius, vicus Romæ, quod ibi Patricii habitaverant, jubente Serv. Tullio, ut si quid adversus ipsum molirentur, ex locis superioribus opprimi possent. Patricus casus, h. e. genitivus, legitur apud *Varon. 1. 7. L. L. & l. 8. bis*, ubique tamen alii leg. *patricus*.

Patric, adv. *da padre*, affectu paterno. *Quint. 1. 11. c. 1.* Ut eum non inimice corripere, sed patric monere videatur.

Patrimis, e, adject. pro patrimus. *Festus*.

Patrimonialis, le, adject. *patrimoniale*, apud Jctos, ut patrimoniale munus, *1. 1. Dig. de mun. & honor.*

Patrimonium, *ni, n. parvum patrimonium. Hieronym. ep. 10. ad Fur. ad fin.* Patrimonium meum quotidie perit.

Patrimonium, *nii, n. patrimonium, beni paterni, & oia*, bona paterna, hæreditas a patre relicta. *Cic. pro Rab. Posth. c. 14.* Laurum, & copiosum patrimonium. *Id. pro Flac. c. 36.* Dissipare patrimonium convivis. *Id. 2. Offic. c. 15.* Patrimonium effundere. *Quint. 1. 5. c. 10.* Patrimonium exhaurire. Patrimonium Principis duplex erat, publicum, quod bona ficalia complectebatur; privatum, quod bona propria, seu patrimonialia. Ex quo intelliges locum illum *Justin. 1. 2. c. 10.* de privato Darii patrimonio, & *Jul. Capitolin. c. 7.* de patrimonio privato Antonini Pii. Hæc referendum est illud *Ulpian. 1. Cum servus in sine, dig. de Legat. 1.* Prædia in formam patrimonii redacta. h. e. publica facta, hic enim nomine patrimonii intelligitur fiscus.

Patrimus, a, um, ille, cui pater superstes est. Illi, quibus uterque pater in vivis erant, conjunctim patrimi, & matrimi appellabantur. Dicebantur autem vel patrimi matrimi, vel patrimi, & matrimi, quomodo vocantur in veteri inscriptione p. 121. edit. Gruter. *Liv. 1. 37.* Patrimi omnes, matrinique ad id sacrificium adhibiti, *Caull. epigr. 1.* Patrima virgo, h. e. Minerva. *Tacit. 4. hist. c. 53.* Cum pueris puerisque patrimis, matrimisque.

Patrisio, as, avi, atum, *n. 1. patrem imitor, πατρίσιος, πατρίσιος. Ter. Adelph. 4. a. 25.* Laudo, Cætopho; patristas. *Plaut. Pseud. 1. 5. 27.* Miraris, si patristas filius? Scribitur & *patrisio*.

Patrisus, a, um, *πατρίσιος*, quod est patris, ut avitus quod est avi. *Cic. 1. Tuscul. c. 19.* Hæc enim pulchritudo etiam in terris patriam illam, & avitam, ut ait Theophrastus, Philosophiam excitavit. Alii leg. *patrisiam*. *Varro apud Non. c. 2. n. 703.* Patrisio, & avito more precabamur. Affertur & locus *Plaut. Mil. 3. 1. 190.* sed dubia est lectio.

Patrisus, a, um, *patrisio, natio, πατρίσιος*; quod est patriæ, vel patris. *Cic. pro Flac.* Ut sentiam jam percipere possit ex mæore patrio. *Id. 1. de Orat.* Hic enim est mos patrius Academicæ adversarii semper omnibus in disputando. *Virg. 2. Æn. v. 279.* Patrii muri. *Id. 6. Æn. 508.* patria decedens ponere terra. Patrius casus dicitur a Grammaticis casus genitivus, fortasse quod a recto tanquam a patre oriatur. *V. Patricus.*

Patrisio. *V. Patriffio.*

Patro, as, avi, atum, a. 1. *πατρίσιος*, proprie notat rem Venerem consummare, liberis operam dare, a *patro*, ut docet *Scholias in Pers. Jar. 1.* ad illud v. 18. patranti fractus ocello. Frequentius tamen accipitur pro rem quamvis perficere, aliquid jam inceptum ad finem perducere, vel simpliciter pro efficere, *fare, conclud' a fine.* *Sall. in Catil. Si Romæ sciti incepta patravissent. Liv. 1. 23. c. 8.* Si forte abesse, dum facinus patratur, malis. *Cic. Att. 1. 1. ep. 14.* Patrare promissa. h. e. p. x. tate. *Tacit. 4. hist. c. 83.* Patrare iussa, h. e. exequi. Patrare bellum, dictum est a *Sallust. Vellej. Tacit. & Floro*: quam phrasim sancte & antique usurpavi, affirmat *Quintil. 1. 8. c. 3.* licet, inquit, a nobis rideantur, si dunt placet: quam culpam non scribentium quidem judico, sed legentium, tamen vitandam. Hæc *Quintilianus* ideo scripsit, quia verbum hoc obscenam etiam, ut dictum est, habuit notionem. Patror, aris, deponenti formæ affertur a quibusdam Lexicographis, & probatur illo *Lucretii* carmine *l. 5. v. 386.* Quod facere intendunt, neque adhuc conata patraturant. Quod tamen si attente expendatur, non fatis rem conficit.

Patrocinium, *nii, n. patrocinio, π, Ger. Schütz, Gal. défense, protection, Hisp. patrocinio, patrocinio, proteccio, tutela, defension, Fez.* Patrocinia appellari cœpta sunt, cum plebs distributa est inter Patres, ut eorum opibus tuta esset. *Cic. 2. Off.* Itaque illud patrocinium orbis terre verus, quia imperium, poterat nominari. *Id. 1. de Or. Arripere patrocinium æquitatis. Id. 1. de nat. Suscipere patrocinium. Id. 2. de Fin. Repudiare patrocinium voluptatis.*

Patrocinior, aris, atus sum, *d. 1. defendere, protegere, Ger. einen vertheidigen, Gal. défendre, Hisp. defender, patrocinio*, imbecillitorem protego vel verbo, vel facto. *Quint. 1. 2. c. 4. Sic*, ut non homini patrocinemur, fed fidei. *Plin. 1. 14. c. 4.* Patrocinante vicinitate. *Hirt. de B. Hisp. c. 29.* Adversarii patrocinari loco iniquo non desunt, *defender il posto.*

Patroclianus, a, um, adject. a Patroclio. *Martian. 1. 12. epigr. 78.* Sellas ante petit Patroclianas. Ubi publicas quasdam Romæ latrinas intelligere videtur.

Patroclus, *m. 2. πατροκλος, Mennæii filius, & Sthenelus, qui occiso pro ludum astragalorum Cleonymo, seu, ut aliis placet, Æane Amphidamantis filio, iolum vertens Puthiam venit, ubi a Peleo propter æneris propinquitatem susceptus est, & una cum Achille apud Chironem educatus, cum eodem archilima alicujus junctus vixit. Postea etiam cum*

Achille ad expeditionem Trojanam profectus est, ubi armis Achillis indutus, quo tempore ille iratus Agamemnoni propter ecreptam sibi Brisideid bello aliebat, cum Hector pugnant, ab eodem confosus occubuit. Quod cum rescivisset Achilles, acceptis a Thetide matre aliis armis a Vulcano fabricatis, ad bellum rediit, amici mortem vindicaturus, Hectoremque interfecit.

Patrona, æ. f. quæ aliquem defendit. *Terent. Eun. 5. 2. 48.* Te mihi patronam cupio, Thais. *Cic. 2. de Or. Provocatio patrona illa civitatis, ac vindex libertatis. Martialis. l. 7. epigr. 71.* Ut vocem mihi commodas patronam. Ubi videtur adjectivum usurpari.

Patronalis, le, adject. ut verecundia patronalis, h. e. quæ patrono debetur, *l. 20. ff. de donat.*

Patronatus, us, m. patrocinium humilium, & pauperum. Jus patronatus a Romulo originem habuit. Nam postquam populum in Patricios, & Plebejos divisit, & concivit, ut Patricii auspicia haberent, sacra curarent, Magistratus gererent, jus dicerent, secum Rempublicam administrarent, Plebei agros colerent, pecus alerent, artes quaestuosas exercerent; ne seditiones orirentur, Patricios patronos Plebis, Plebejos clientes Patriciorum esse constituit, commendans Plebem Patribus, & unicuique de Plebe liberam optionem tribuens, ut sibi, quem vellet, patronum eligeret. Hoc igitur sanctissimum necessitudinis vinculum, quo Patricios, & Plebejos inter se affinxit, ex parte Patriciorum *patronatus*, ex parte plebejorum *clientelam* appellavit. *Dionys. l. 2. Manut. de orig. Sen. Sigon. de ant. jur. C. R. l. 1. c. 7.* De iure Patronatus mentio sæpe fit a Jctis *l. 3. & 21. tit. 14. l. 37. Digesti. & in Cod. l. 1. tit. 3. leg. 20.*

Patronus, ni, m. tutor, defensor, בן, Ger. *ein fursprach, beschirmer, Gal. defensor, advocat, Hisp. patron, defensor, κρηστωρ*, qui aliquem in periculo defendit, quia patris sit loco. *Fest. ¶ Proprie patroni apud Romanos Patres, seu Patricii fuere, ex Romuli instituto, qui Patricios patronos Plebis, Plebejos Patrum clientes esse constituit. Sigon. de ant. iure C. R. l. 1. c. 7. Cic. pro Sext. Qui propter salutem illius urbis Consulatu conservatam meo me unum patronum adoptavit. ¶ Quoniam vero patronorum officia tuere, ut clientes omnibus in rebus tuerentur, ac potissimum ut iis incognita jura traherent, causamque eorum in foro, re postulante, defenderent, factum est, ut patronus pro oratore, sive actore causarum usurparetur. *Pedjanus in Divin. Verr. c. 4.* Qui defendit aliquem in iudicio, aut patronus dicitur, si orator est, aut advocatus, si ius suggerit, aut presentiam suam accomodat amico, aut procurator, si negotium suscipit, aut cognitor, si præsens causam novit, & sic tuetur ut suam. *Cic. 2. Off. Judicis est semper in causis verum sequi, patroni nonnunquam verisimile, etiam minus sit verum, defendere. ¶ Est etiam patronus correlativum liberti, & sumitur pro domino, qui servum libertate donavit. Cic. l. 13. Fam. Quod est in patronum suum officio, & fide singulari. Id. in Fam. Ut Antonium libertum in patroni eius negotio tuere. ¶ Translate pro quovis defensore ponitur. Cic. pro Balb. Patrone fœderum, & fœderatorum. Id. pro Syll. Patronus criminum. Id. Tusc. 3. Patronus gratiæ. Id. de Amic. c. 7. Patronus iustitiæ.**

Patronymicum nomen, πατρωνυμιακὸν ὄνομα, est, quod fit ex nomine patris, avi, vel alius ex majoribus, & significat filium, vel filiam, nepotem, vel nepotem, vel alium ex descendentibus, ut *Pelides*, Achilles filius Pelei, *Æacides*, Achilles nepos *Æaci*: Item ex nominibus Regum, urbium, fluminum, &c. *V. Priscian. l. 2. & alios Grammat.*

Patrus, a, um, πατήρ, patrius, paternus. *Apud Catull. epigr. 1. ubi habetur patrina Virgo, alii leg. patroa, eodem sensu.*

Patruelles, m. 3. fratelli cugini, אחיה, Ger. *bruder kinder, Gal. cousins, Hisp. primos, ἀδελφοί, patruorum filii, idest, ut ait Nonius, maritum fratrum filii, & filia: ut fororum duarum, aut plurium filii inter se sobolini, & filia soboline dicuntur, ut *Cajus Dig. lib. 38. tit. 10. leg. 1. & 10. docet. Cic. 5. Fin. c. 1.* Et L. Cicero, frater noster cognatione patruelis, & more germanus. ¶ Item filii fororum patris. Hinc Q. Metellus Cæsar dicitur a *Cic. pro Cæl. c. 24.* frater patruelis Clodii, quia mater Clodii foror fuerat patris Metelli.*

Patruelis, le, o. 3. ἀδελφός, quod est ex parte patris. *Ovid. ep. 14. v. 61.* Quid meruer necem patruelia Regna tenendo?

Patrus, i, m. πατήρ, בן, Ger. *ein vater, Gal. uncle, Hisp. tio, טאָן, פאָטער פאָטער, πατρίδης, frater patris, quod sit quali patris loco. Cic. 3. Verr. Patro testimonium dicente. ¶ Patrus magnus, frater avi, patruus major, frater proavi, & patruus avi, qui & propatrus dicitur, patruus maximus, frater abavi, qui & abpatrus appellatur. V. l. 3. 1. Dig. de gradib. Patrum sapere, apud *Pers. sat. 1. v. 10.* est ad ætatem gravem accedere, cum patris mores induimus, h. e. severos. Hinc & *Cic. pro Cæl.* Qui in reliqua vita mitis esset, fuit in hac causa pertritis quidam patruus, censor, magister.*

Patrius, a, um, adject. a patruo, usurpatur pro severo, & aspero; quia patri nepotes castigare acris, quam patres soleat. *Horat. l. 1. 3. od. 12.* metuentes patræ verbera linguæ. *Manil. l. 5. v. 455.* Tutoris supercilium, patruumque rigorem. ¶ Joculariter *Plaut. Pen. 5. 4. 24.* Patre mi patruissime.

Patulcius, m. V. Clusius.

Patulico, V. Pastillico.

Patulus, a, um, patens, aperto, ἀνεκκλυτός, quod semper patet, apertum, extensum, latum. *Cic. 2. Fin. At illa, que in concha patula penna dicitur. Id. de Or. Patulis ramis diffusa platanus. Ovid. 3. Met. Patulum os. Col. l. 6. c. 1. Nares relinæ, & patulæ. Hor. l. 1. ep. 18. v. 70.* Nec retinet patulæ commissia fideliter aures. ¶ *Patuli boves qui sint, V. in Camurus.*

Pava, æ, f. paonessa, fœmina in genere pavonum. *Auson. epigr. 69.* Pavæque de pavo conficit ante oculos.

Paucis, adv. raro. *Tissin. apud Non. c. 2. n. 681.* Uxorem meam paucis videbo. Legitur & *paucienter*.

Pauciloquium, ii, n. Βραχυλογία, paucitas sermonis. *Plaut. Merc. 1. 3. 31.* Contumelia, & dispensium, multiloquium, pauciloquium.

Paucitas, atis, f. poco numero, ποχέτης, ἀργύτης, exiguus numerus. *Cic. 1. de Orat. c. 2.* Quanta Oratorum sit, semperque fuerit paucitas. *Id. 1. de Inv. Paucitas in partitione servatur. Curt. l. 3. c. 3.* Ad paucitatem red. 31.

Pauculus, dimin. a paucus. *Cic. Ast. l. 5.* Ut ibi pauculos dies esset. *Terent. Reaut. 4. 6. 24.* Loquitur paucula. ¶ In singulari numero exempla non vidimus.

Paucus, a, um, poco, פחות, Ger. *wenig, Gal. peu, Hisp. poco, פחות, quod est exigui numeri, cui nullus opponitur, a græca voce allata. Cic. 5. Tusc. Quam paucus, quam parvis rebus egeat, quam vilibus. Plaut. Pæn. 5. 4. 54.* Rem in pauca conferre. *Plin. l. 10. c. 59.* Anseres plurima ova sexdecim, paucissima septem. *Tacit. 1. Ann. c. 17.* Cum paucis Centurionibus, paucioribus Tribunis. ¶ *Paucus*, ablat. absolute, pro paucis verbis. *Virg. 6. Æn. Responsum paucis reddere. Id. 4. Æn. Paucis docebo. Sic Ter. Andr. 5. 3.* Pater, licet ne pauca? S. Quid dies mihi? ¶ In singulari numero tere obsoletum est. *Hy-*

gia. fab. 194. Post paucum tempus nuntiatur. ¶ In dativo plur. *paucibus* pro paucis dicit *Gell. historicus apud Charif. lib. 1. pag. 39. Putsch. V. dicta in Asina.*

Pavefactus, a, um, particip. a pavefo. *Ovid. 13. Metam. v. 878.* Ad ego vicino pavefacta sub æquore mergor.

Pavendus, a, um, timendus, partic. a paveo. *Plin. l. 8. c. 23.* Nec pedibus pavendus tantum serpentes, sed & missili volare tormento.

Pavens, entis, o *pauroso, περιφθόρος*, qui timet, partic. a paveo. *Ovid. 2. Met. Colligit amentes, & adhuc terret paventes Phæbus equos.*

Paventia, æ, f. Dea pavoris, quæ terret infantes. *August. de Civ. Dei, l. 4. c. 11.*

Pavéo, es, pavi, sine sup. n. 2. *aver paura, temere, פחד, Ger. sich fürchten, Gal. avoir grand peur, Hisp. tener miedo, περιφθόρου, timere, o, trepido, tremo. Cic. 5. Phil. c. 5.* Pavet animus apud concilium illud pro reo dicere. *Hor. Epod. 12.* Pavet acres agna lupos. *Terent. Andr. 2. 2. 12.* Id pavet, ne tu ducas illam. *Ovid. 9. Met. Pectora pavent metu. ¶ Videtur autem discrimen esse inter timeo, & paveo, quod timere occultum metus affectum denotat; qui autem pavet, cum pallore, & tremore se prodit. Tac. Ann. 4. c. 70.* Idipsum paventes, quod timuissent. Neque tamen hoc perpetuum est apud Auctores.

Pavefo, is, n. 3. *temere, περιφθόρου, timidus fo, vel idem ac timeo. Colum. l. 6. c. 2.* Ne ad hujusmodi tactum postmodum pavefcant. *Tac. Ann. 1. c. 4.* Bellum plures pavefere. *Gel. l. 19. c. 1.* Pavefere sentim, & quasi abefcere.

Pavēra, frumenta dicebant antiqui, quæ de vagina non bene exibant. *Festus.*

Paveratus, a, um, adject. densus, calcatus, ut paverata vestis. Vide *Papaveratus*.

Pavibundus, a, um, adject. pavens. *Arnob. l. 7.* Pavibundæ trepidationes.

Pavicula, æ, f. instrumentum, quo area densatur, æquaturque, a pavio. *Gloss. Pavicula, ὁμαλοποιος. Cat. c. 139. R. R. Conminatio terram, & cylindro, aut pavicula cœquato. Adde Col. l. 11. c. 3.*

Pavide, adv. timidissime, περιφθόρου, timide, intuculoſe. *Liv. l. 5. c. 39.* Quæ ad Alliam tam pavide lugerat.

Pavidus, a, um, timido, פחד, Ger. *erschrecken, Gall. crainisif, Hisp. medroso, περιφθός*, qui natura timidior est, qui temper timet. *Virg. 8. Æn. Stant pavida in muris matres. Sil. l. 10. v. 65.* Talin' pavidissime dignum me vita, pulchraque indignum morte putasti? *Plin. l. 11. c. 37.* Quos pavidiore accepimus. ¶ *Pavidus* etiam dicitur, qui pavidos facit. *Ovid. 1. Fast. v. 16.* pavidos excute metus. *Lucret. l. 2. v. 44.* Pavida religiones. *Stat. l. 5. Theb. v. 567.* pavidi ferus incolæ luci. ¶ *Pavidum* adverbialiter pro pavide. *Ovid. 9. Metam. v. 568.* Deque suis unum famulus pudibunda vocavit, Et pavidum blandita, &c.

Pavimentatus, a, um, in quo pavimentum stratum est, partic. a pavimentor. *Cic. pro Dom.* In palatio pulcherrimo prospectu porticum cum conclavibus pavimentatam trecentum pedum concupierat. Adde *ad Q. Fr. l. 3. ep. 1. c. 1.*

Pavimento, as, avi, atum, a. 1. *faro pavimento, Ger. ein esrich schlagen, Gal. paver, Hisp. echar suelo, παρῆξ, pavementum facio, pavimento sterno. Plin. l. 27. c. 4.* Ergo pavimentandum, ubi sata sit, centent.

Pavimentum, ti, n. pavimento, terraccio, קרקע, Ger. *ein Herlich, Gal. paver, Hisp. suelo de casa, ἔδαφος, domus solidamentum, sive incrustatio, quam gradiendo calcamus, a pavio. Caro c. 18. R. R. Ibi de testa arida pavementum struito, ubi structum erit, pavito, fricatioque, oleoque perungito, uti pavementum bonum fiet. *Juvén. sat. 14. v. 60.* Verre pavementum, & nitidas offende columnas. *Cic. Q. Frat. l. 3. epist. 1. c. 1.* Pavimentum facere. ¶ Pavimentorum plura apud veteres genera recenset *Plin. l. 36. c. 25.**

Pavio, is, ivi, itum, a. 1. *percuter, פתח, Ger. schlagen, gleich machen, Gal. paver, battre la terre, Hisp. pisonar la tierra, τῆσι, percutio, cædo, tundo, apud vet. a verbo Græco allato, inserto v. consono, quomodo ab αἰώ, est ævum. Cat. c. 18.* Ubi structum erit, pavito. *Cic. 2. de Div. c. 34.* Necessè est aliquid ex ore cadere, & terram pavire.

Pavissans, antis, o. timens, partic. a pavito. *Virg. 6. Æn. Vix adeo agnovit pavitantem.*

Pavitatio, onis, f. trepidatio. *Apul. de Mundo.* Quorum pavitatione quæ trepidant, sine inclinationis periculo nutant.

Pavito, as, avi, atum, a. 1. *temere molio, περιφθόρου, valde timeo, freq. a paveo. Hisp. l. 2. v. 57.* Quæ pueri in tenebris pavitant. *Ter. Heec. 3. 1. 40.* Uxorem Philumenam pavitare nefcio quid dixerunt.

Pavitus, a, um, percussus, calcatus. *Colum. l. 1. c. 6.* Pavitumque solum habeat. *Plin. l. 9. c. 10.* Terra pavita, & complanata.

Paulatim, adv. a poco a poco, פחות פחות, Ger. *hieblich, allgemach, Gal. peu a peu, Hisp. poco a poco, κατά μικρόν, sensim, leniter. Cal. Cic. l. 8. Fam. ep. 17.* Cujus amicitia me paulatim in hanc perditam causam impouit. ¶ Reperitur cum genit. pro paululum. *Cat. c. 47.* Aquæ paulatim addito. ¶ Scribitur & *paulissim*.

Paulianus, a, um, adject. a Paulo, nom. proprio, ut Pauliana responsa, h. e. Pauli Jcti, in *presar. in Pandect. ad Antecess. §. 5.* Sic Pauliana victoria, *Valer. Max. l. 8. c. 11. num. 1.* h. e. a L. Paulo parva.

Paulinus, i, & Paulina, æ, nomen Romanum, ut Suetonius Paulinus, Lollia Paulina, &c. apud *Tac. & Plin.* ¶ Paulinus Epitropus Nolanus scriptis epistolæ, & carmina, floruit circa seculi IV. finem, & initium V. Ausonii discipulus fuit, & amicus. *V. Auson. epigr. 14.* ¶ Paulinus alter, Petrocorius (vel Petrocardius) dicitur a Petrocorio Aquitanæ oppido, scriptis metro vitam S. Martini, vixitque Sæc. V. annis circiter 40. post Nolanum.

Paulisper, adv. poco tempo, per poco tempo, פחות פחות, Ger. *ein kleine zeit, Gal. un peu de temps, Hisp. un rato, ὀλίγον χρόνον, valde panlum temporis. Cic. 1. de Leg. Paulisper facessant, rogamus. Ter. Heaut. 1. 2. in fin. Paulisper mane. Plaut. Bacch. 3. 3. 12.* Paulisper est libido homini suo animo obsequi. ¶ Scribitur & *paulisper*.

Paulo, & Paullo, adv. un poco, idem ac paulum, nisi quod paulum positivis, paulo comparativis, & præpos. ante, & post jungitur. *Cic. 2. Ver. Ego autem Ædilis, hoc est paulo ante amplius, quam prævatus. Id. 6. Ver. Imo vero modo, ac plane paulo ante vidimus. Suet. in Tib. quasi neque rediturus unquam, & cito mortem etiam obiturus, quod paulo minus utrunque evenit. h. e. propemodum, pene. Rufius Cic. de Orat. De quibus paulo post dicemus. *Ces. l. 1. B. C. r. 20.* Post paulo tamen cognoscunt. ¶ Paulo magis interdum ponitur pro nimium. *Cic. in Brut. c. 21.* Et lubenter verbis etiam uti paulo magis præcis. ¶ Paulo mox, est statim, cum parvo intervallo. *Plin. l. 18. c. 28.* Sic ut paulo mox docebimus.*

Paululatum, adv. dim. a paulatim. *Apul. l. 1. Metam. Paululatum labelis minuens. Alii aliter legunt.*

Paulullum, seu paululum, adv. aliquanto, un pochetto, ἰδι μικρόν, paulisper, dim. a paulum. *Ter. Eun. Paululum operierit si vis. Cic. 4. Acad. Et paululum ante dicendum est.*

Paululus, seu paulullus, a, um, *pochetto, μικρός, parvus, exiguus, dimin.*

dimin. a paulus, quod a parvus. Ter. Adel. Agelli hic sub urbe est paululum. Liv. l. 8. c. 11. Pro paulula via magnam mercedem Romanis esse solvendam. Liv. l. 35. c. 11. Equi, homineque paululi, & graciles. Cic. Tusc. 5. c. 8. Habeo paululum, quod requiram.

Paulum, seu paululum, adv. poco, ἐπι μικρῶν, dim. a parum. Teren. Eun. Quasi vero paulum interit. Cic. 1. Acad. Paulumque cum ejus villa abedemus. Quint. l. 12. c. 3. ad fin. Paulum aliquid in scholis sederunt. Paulus, vel Paululus, m. 2. πῦλλος, cognomen gentis Æmiliz, Latine pulillus exponitur. Hoc cognomine celeberrimus est L. ille Æmilius, qui in prælio Cannensi pro patria occubuit. Cic. 2. de Div. Item Africani minoris pater. Cic. in Brut. Item ille, qui Persen vicit. Cic. 1. Agr. 4. Catil. pro Mar. &c. ¶ Jul. Paulus Jurisconsultus Patavinus fuit, auditor Papiniani, tempore Alexandri Severi.

Paulus, seu paululus, a, um, idem ac parvus, vel paucus. Plaut. Cure. l. 2. 31. Venus de paullo hoc paululum dabo tibi. Ter. Andr. l. 5. 31. Paulo momento huc, illuc impellitur. Id. And. 5. 3. in fi. Pro peccato magno paulum supplicii satis est patri. ¶ Post paulum, est paulo post. Quint. l. 9. c. 4. Sed de propolitorum diversitate post paulum.

Pavo, onis, m. pavone, פָּוֹן, Germ. paven, Gal. paon, Hisp. pavon, παῶν; avis vario pennarum fulgore conspicua, quam Poetæ Junonis tutelæ assignarunt, a græca voce allata. Junoni sacra esse dicitur, cujus illa caudam ornasse fingitur oculis Argi a Mercurio intercepti. V. Ovid. 1. Met. fab. 13. ¶ Tradunt, hanc avem gloriosam esse. Laudata enim expandit colores adverte maxime Sole. Malevola etiam est, quippe quæ simum suum reborbet invidens hominum utilitati. Ovid. l. 1. de ar. am. v. 627. Caro ejus diutissime incorrupta servatur. V. Plin. l. 10. c. 20. Juven. sat. 1. v. 143. Et crudum pavonem in balnea portas. ¶ Fœmina dicitur pava. Sed tamen uterque sexus pavo appellari potest cum appositione horum nominum masculus, & fœmina. Colum. l. 8. c. 11. Masculus pavo gallinaceam salacitatem habet. Et paulo post: Nam pavones fœminæ, & quod non incubant.

Pavonaceus, a, um, quod pavoni simile est. Plin. l. 36. c. 22. At quæ vocant pavonacea tegendi genera. Alii legunt pavimentata. h. e. pavimentorum more contructa.

Pavoninus, a, um, quod ex pavone est, ut Muscarium pavoninum, ex pavonum caudis confectum. Col. l. 8. c. 5. Pavoninum ovum. Var. l. 3. R. R. c. 9. Si ova gallinis pavonina subijcias. Quidam leg. pavonia.

Pavonius, V. Pavoninus.

Pavor, oris, m. 3. paura, פֶּוֹר, Germ. forcht, Gal. peur, Hisp. miedo, δῆμα, timor. Cic. 4. Tusc. c. 8. Pavorem, in metum mentem loco moventem, ex quo illud Ennii, Tum pavor sapientiam mihi omnem ex animo expectorât. Virg. 3. Georg. haurit corda pavor pulsans. Liv. l. 24. Pavorque circa eam ceperat milites. ¶ Pavorem, & Pallorem Tullius Hostilius Deos consecravit. Liv. l. 1. c. 27. Augusti. de Civ. D. l. 6. c. 10. Laſſan. l. 1. c. 20.

Pauper, eris, o. povero, פֶּוֹר, Germ. arm, Gall. pauvre, Hisp. pobre, πῆνος, inops, indigens, tenuis, cui parva, & angusta res familiaris est, a παυρος, paucus. Cic. in Parad. Sed etiam inopes, ac pauperes exilimandi sunt. Stat. l. 1. Theb. Lis est de paupere Regno. Hor. l. 2. sat. 3. v. 132. Pauper Optimus argenti positi intus, & auri. Cic. in Pætin. c. 12. Sis ne ex pauperissimo dives factus in illo ipso anno. Ovid. 4. de Pont. eleg. 2. Et carmen vena pauperiore fluit. h. e. ferilliore. Quint. l. 10. c. 5. Pauper, & jejuna eloquentia. Plaut. Rud. 5. l. 17. Pauperes res. Ter. Andr. 4. 5. Quæ sese inhoneste optavit parare hic divitias potius, quam in patria honeste pauper vivere. Sunt qui legunt paupera. Invenitur enim & pauper, r3, rum. Plaut. in fragm. Paupera hæc est mulier. Cæ. Aurel. Tard. l. 1. c. 1. Caput carnibus pauperum. Varro tamen l. 7. de L. L. improbat hujusmodi terminationem.

Pauperstus, a, um, adject. impoverito. Sidon. l. 6. ep. 12. Defectio civium pauperatorum.

Pauperculus, a, um, poveretto. Ter. Heaut. 1. 1. 44. Est e Corintho hic advena anus paupercula. Var. l. 1. de R. R. c. 17. Ut plerique pauperculi cum sua progenie.

Pauperies, ei, f. 5. idem ac paupertas. Hor. l. 3. od. 24. Magnum pauperies opprobrium jubet quidvis & facere, & pati. ¶ Pauperiem facere, danneggiare, est damnum inferre, propter quod quis pauperior fiat. Hinc tit. in Pandect. l. 9. sit. 1. Si quadrupes pauperiem fecisse dicitur.

Pauperius, adv. comparativ. più poveramente. Terent. de cult. fam. c. 11. Ex quo facta est Christiana, pauperius incedit.

Paupero, as, avi, atum, a. 1. impoverire, πένητα ποιῶ, pauperem facio. Plaut. Pseud. 4. 7. 27. Boni viri me pauperant, improbi alunt. ¶ Usurpatur etiam cum accus. & ablat. pro privare. Hor. l. 2. sat. 5. v. 33. Quam te contemptum casta nuce pauperet.

Paupertas, atis, f. poverità, פֶּוֹר, Germ. armuth, Gal. poverreté, Hisp. probieta, pauperis conditio, egestas, inopia, angustia rei familiaris. Var. l. 1. L. L. Pecunia, quæ erat parva, ab ea paupertas dicta est. Cic. 2. Offic. Vita, mors, divitiæ, paupertas omnes homines vehementissime permovet. ¶ Paupertatem quidam ab egestate ita distinguunt, ut egestas sit, quando ad victum necessaria defunt, paupertas, quando licet non sint opes, tamen necessaria suppetunt. Maye. l. 21. epigr. 33. Non est paupertas, Nestor, habere nihil. Cic. in Parad. Itaque istam paupertatem, vel potius egestatem, ac mendicitatem tuam nunquam obscure tulisti. ¶ In plur. num. Var. apud Non. c. 2. n. 714. Horum temporum divitias, & illorum paupertates. ¶ Paupertas a poetis Dea fingitur, filia Herebi, & Noctis. Boccac. l. 1. Gen.

Paupertatula, æ, f. Hieronym. in epistaph. Marcellæ ad Princip. virg. in. in fi. Et te paupertatule fux reliquit hæredem.

Paupertinus, a, um, idem ac pauper. Var. apud Non. c. 2. n. 715. Quod si paupertina sit elegantia. Gel. l. 20. c. 1. In jus vocato paupertino homini.

Paula, æ, f. pausa, פְּאֻזָּה, Germ. ruhe, stillhaltung, Gall. pause, Hisp. pausa, πῶσις, παύρα, πῶσις, cessatio, requies alicujus rei, a prima voce græca allata, quæ a πῶσις, cessio. In veteri quadam inscriptione pausa gemino ff legitur. Plaut. Rud. 4. 6. 1. Aliquando osculando melius est, uxor, paulam fieri. Lucrer. l. 3. v. 934. mortem vocat frigidam vitæ paulam. ¶ Usus fuit hujus vocis in sacris lisdid, in quibus, qui Anubis simulacrum circumferebant, subinde subsistere solebant, ut commodius hymnos in ejus laudem canerent. Spartian. in Carac. c. 9. Cum Antoninus Commodus ita ea (sacra lisdid) celebraverit, ut & Anubia portaret, & paulas eaderet.

Paulabilis, le, adject. subinde cessans, ut paulabilior inspiratio. Cæ. Aurel. Act. 2. c. 13.

Paularius, m. 2. κληδῆς, portifculus, ille, qui modos dat remigibus, a pausa, quia pro ejus imperio remiges vel remigare incipiunt, vel paulam faciunt. Sen. epist. 56. Ut audire vel paularium possim voce acerbitissima remigibus modos dantem. ¶ Paularii item dicti sunt lisdid Sacerdotes, qui in ejus Deæ sacris paulas explebant. V. Paula. Vet. Inscript. apud Salmas. in Spartiani Carac. c. 9. Corpora Paulario- rum, & argentarium lisdid, & Oñri mansionem ædificavimus. Ita explicat ibi Salmas.

Paulatio, onis, f. cessatio, paula. Plin. Valer. l. 1. c. 41. Post paulationem cœnæ.

Paulatus, a, um, Arnob. l. 5. Et fauciat pectus paulatæ circa arboris robur. Ubi alii leg. paulare, h. e. per paulas, certo modo, ταχῶς. Nam quid sit paulata arbor, non conflat apud Interpretes.

Pausia, f. r. genus olivæ, a pavendo, quia non emittit oleum, nisi, antequam molâ subijciatur, paviat, seu tundatur, ut Serv. tradit in 2. Georg. & lisd. l. 17. c. 7. Colum. l. 5. c. 8. & l. 12. c. 48. Virg. 2. Geor. v. 86. Et amara paulia bacca. Legitur & paulæa.

Pausillus, a, um, adject. ad Pauliam piciformem pertitens. Horat. l. 2. fist. 7. v. 95. Vel cum Pausiaca torpes infane tabella.

Pausias, æ, pictor Sicyonijs, cujus tabulam Lucullus duobus talentis emiz. V. Plin. l. 35. c. 11.

Pausilippum, i, n. villa Campaniæ prope Neapolim, ita dicta ab æmœnitate; scilicet ἀπὸ παύσεως τῆς λύπης, a curæ, marorisque cessatione. Plin. l. 9. c. 53.

Pauso, as, avi, atum, n. 1. cessare, ἀπαύωμαι, quiesco, a paula. Plaut. Trin. l. 2. 150. Pausa, vicisti castigatorem tuum.

Pausulani, m. 2. pop. Piceni, quorum ager Pausulensis, & pag. Pausi, in agro Firmano. Plin. l. 3. c. 13.

Pausus, i, Deus paulam, & quietem afferens. Arnob. l. 1. V. Turneb. l. 15. c. 21.

Pavus, i, m. idem ac pavo. Gel. l. 7. c. 16. Pavus e Samo præstantior est. Pauxillatium, adv. a poco a poco. κατά μικρά, paululum, tenim, pedetentim. Plaut. Epid. 2. 2. 63. Cæpi sursum vorium ad illas pauxillatim accedere.

Pauxilliper, adv. paulisper. Plaut. Truc. a. 5. v. 21. Plus decem pondo amoris pauxilliper perdidii.

Pauxillo, adv. dimin. a paulo, ut pœhestino. Cels. l. 5. c. 28. Medium habet pauxillo levius.

Pauxillidum, adverb. ut pœhestino. Plaut. Rud. 3. 4. 24. Occipito modo illis afferre vim jocolo pauxillidum.

Pauxillulus, a, um, dimin. a pauxillus. Terent. Phorm. 1. 1. 3. Jam pridem apud me reliquum pauxillulum nummorum. Plaut. Stich. 1. 3. 9. Pauxillulam famem. Gel. in præfat. Pauxillulas admonitiones.

Pauxillum, adverb. parum admodum, a paululum. Plaut. Capt. 1. 2. 73. Sed si pauxillum potes contentus esse.

Pauxillus, a, um, pœbino, ὀλίγος, dim. a paulus. Lucr. l. 1. v. 835. Offa pauxilla, atque minuta. Plaut. Pen. 3. 1. 62. Res est pauxilla.

Pax, acis, f. pace, שָׁלוֹם, Ger. fried, Gall. paix, Hisp. paz, εἰρήνη, publica tranquillitas, a pacis, per contractionem, quomodo vox est e vocis, Rex e Regis, dux e Ducis, &c. Pacis autem est a pacere, sive pargere. Sic enim veteres, Fabio telle, dicebant pro pangere. Cic. 3. Phil. Pactio pacis. Id. 3. Offic. c. 30. Pacem cum Samnitibus fecerant. Id. 10. Fam. ep. 27. Pacem inter aliquos conciliare. Liv. l. 30. c. 35. Pacem impetrare. Id. l. 2. c. 13. Pacem componere. Rursum Cic. Phil. 7. c. 8. Pacem cum aliquo habere. Id. de Senect. Ad pacem inclinare. ¶ Usurpatur & in plur. numero. Var. apud Non. c. 2. n. 621. Quibus de causis, & quemadmodum constituerint paces. Horat. l. 2. epist. 1. Hoc paces habuere bonæ, ventique secundi. ¶ Interdum sumitur pro quacunque quiete. Cic. in Somn. Quaslo, ne me e somno excitetis, & pax sit rebus. ¶ Item pro venia. Virg. 3. Æn. Sed votis, precibusque jubent exposcere pacem. ¶ Item pro propitiatione. Virg. 4. Æn. Pacemque per aras exposcunt. ¶ Pace tua, vel pace alicujus, honestus est reprehendendi modus, prius capta venia. idest tua venia, te non irascente, te non læso. Ter. Eun. Pace quod fiat tua. Cic. in Tusc. Pace tua dixerim. Id. 1. de Orat. Pace horum dixerim. Vellei. l. 2. c. 129. Pace majestatis ejus dixerim. ¶ Pax etiam adverbium Comeum est, & significat tantummodo vel silentium, aut quietem, imperantis vim habet. Ter. Heaut. 4. 3. Unus est dies, dum argentum eripio, pax, nihil amplius. Plaut. Mil. 3. 1. 212. Quam nomen? Pa. Glyceram. Pl. Nempæ eandem, quam dudum constituta est. Pa. Pax, abi. ¶ Flor. l. 4. c. 2. Ubi pax humanis reddit. h. e. ubi exundatio desit, & flumen non amplius infestum suit. ¶ Pax ab Romanis pro Dea habita, & culta est. Ovid. Fast. 1. ad fin. Ejus templum magnificentissimum Romæ fuit prope forum. Suet. in Vespas.

Paxæ, arum, insulæ duæ in Jonio mari. Plin. l. 4. c. 12.

Paxillus, m. 2. palo, פֶּוֹר, Ger. ein klein pfahl, Gal. pieu, Hisp. palo, πῶσις, παύσις, palus. Aliqui censent esse dimin. a palus. Alii contra palum a paxillo derivant, ut Cic. in Orat. c. 45. Colum. l. 8. c. 8. Paxillis adactis tabulæ superponantur. Var. apud Non. c. 2. n. 649. Ubi dicitur prius Zenon novam hæresim novo paxillo suspendisse.

P A N T E E.

Peccamen, inis, n. peccatum. Prudent. Apothef. v. 915. tincta malo peccamine principis Adæ.

Peccanter, adverb. male, prave. Cæ. Aurel. Act. 3. c. 1. Hoc peccanter definiunt.

Peccantia, æ, &

Peccantia, æ, f. voces sunt barbaricè sonantes, quas usurpat Tert. de Anim. c. 40. & adv. Jud. c. 10.

Peccatio, nis, f. peccatum. Gel. l. 13. c. 20. Peccatus, quasi peccatio, recte latineque dicitur.

Peccator, oris, m. qui peccat. Laſſan. l. 3. c. 26. Da injustum, insipientem peccatorem. Adde Tert. Apol. c. 7.

Peccatorius, a, um, adject. Tertul. l. 2. adv. Marcion. c. 24. Mala non peccatoria, sed ulteria.

Peccatrix, icis, f. quæ peccat. Tertul. de Spectac. c. 3. Gens peccatrix. Adde Hieronym. ep. 61. ad Pammach. c. 2.

Peccatum, ti, n. peccato, פֶּוֹר, Germ. sund, feht, Gall. peche, Hisp. pecado, ἀμαρτία, quicquid fit contra officium, culpa, crimen, scelus, delictum. Cic. de Amic. Nulla est excusatio peccati, si amici causa peccaveris. Id. Art. l. 3. ep. 14. Scio, nos nostris multis peccatis in hanc ærumnam incidisse.

Peccatus, us, m. idem ac peccatum. Cic. 4. Ver. c. ult. Nemo ita in manifeste peccato tenebatur. Sic legendum putat Gel. l. 13. c. 20. ita enim scriptum f. invenisse in uno atque altero antiqui mæ fidei libro Tironiano. Nihilominus alii peccato.

Pecco, as, avi, atum, n. 1. peccare, פֶּוֹר, Germ. schlen, sundigen, Gal. pecher, Hisp. pecar, ἀμαρτάνω, delinquo, labor, offendo, culpam committo. Ter. Adalph. 2. 1. Verum in istam partem potius peccato tamen. Cic. 4. Ver. Si denique uno aliquo in genere peccasset. ¶ Usurpatur etiam cum accus. præsertim communi. Plaut. Bacch. 3. 3. 30. Si unam peccavisses syllabam. Cic. 1. de nar. Deor. Atque etiam Xenophon paucioribus verbis eadem lere peccat. ¶ Item passive. Teren. in prol. Eun. Si id est peccatum, peccatum imprudentia est. Cic. 1. Off. c. 10. Quo in genere etiam in Kempub. multa peccantur. ¶ Interdum pecc-

pecore stricte sumitur pro cortari. *Hor. l. 1. sat. 2. v. 69.* interest, in matrona, ancilla, peccetne togata. *Martial. l. 1. ep. 35.* Incultoditis, & apertis, Lesbia, semper liminibus peccas. ¶ Peccare erga aliquem, pro in aliquem, *Plaut. eist. Aulul. 4. 10. 62.*

Pecorarius, in 2. *pecoratio, πορκατάριος*, qui pecora publica redimit, ut inquit *Africanus*. Romani enim veteriores nihil in bonis aliud præter pecudes habebant. Optimi Codices habent *pecuarius*.

Pecorinus, a, um, *περκαίνος*, quod pecudis est, ut caro pecorina. *Var. apud Diomed. l. 1.* Pecorine deletæ litteræ.

Pecorofus, a, um, *εβε ἀβονδία δε πεκορε, περκατάριος*, quod pecore abundat. *Propert. l. 4. eleg. 9.* Venit ad invictos pecorofa Palatia montes. *Jat. 4. Theb. v. 45.* pecorofaque Phyllos.

Pecten, inis, m. *pectine*, Germ. *strahl*, Gall. *peigne*, Hisp. *peyne*, *κτείν*, instrumentum textorum, quo subtegmen flammam immittitur, seu quo fila in telis figuntur, a *pecto*. *Virg. l. 1. Georg. v. 294.* Arguto conmix percurrit pectine telas. ¶ Item instrumentum, quod capillos explicat, a similitudine pectinis textorum. *Ovid. 4. Metam.* Sæpe Cytoriaco deducit pectine crines. ¶ Est quoque rusticum instrumentum, *castello. Colum. l. 2. c. 21.* Alii pectinibus spicam ipsam legunt. *Ovid. de remed. amor. v. 92.* Et tonsam raro pectine verrit humum. ¶ Item pubes, id est locus, ubi pili ad verenda nascuntur, *pettignone. Juvenal. sat. 6. v. 370.* Inguina traduntur medicis, jam pectine nigro. ¶ Est et instrumentum, quo citharam pulsamus, *κλάκτηρ. Virg. 6. Æn. v. 647.* Jam pectine pulsat eburno. ¶ Item pectines sunt pisces, qui se ex aqua jaculantur sagittæ modo. *Horat. 2. ser. sat. 4. v. 34.* Pectinibus pulvis jaclet se molle Tarentum. ¶ Pectines item in arboribus, & earum materia dicuntur rectæ per longitudinem pectinum modo lineæ, & intervalla, id est discursus ille venarum rectus, in longitudinem porrectus, cuiusmodi in pectine conspiciuntur dentes. Ita a *Plinio* appellatur *l. 16. c. 38.* & aibi. Pecten Veneris, herba est, a pectinis similitudine. *Plin. l. 24. c. 19.* ¶ Digniti pectine juncti, *V. Pectinistum*.

Pectinarius, re, adject. a pectine. *Ved. Inscrip. apud Fabric. p. 701.* Accipio Chiaz servo pectinari lanari fodales posuere.

Pectinatim, adv. *aguis di pectine, κτείνωδης*, ad pectinis similitudinem, & quasi denticulatum. *Plin. l. 9. c. 33.* Cuniculatum, pectinatim, imbricatim undata. *Id. l. 8. c. 25.* Pectinatim stipante se dentium ferie. *Id. l. 28. c. 6.* Digniti pectinatim inter se implexis, quod *Ovid. 9. Met.* dixit dignitos inter se pectine junctos. h. e. ita complicatis manibus, ut digniti utrinque eminentes pectinis figuram referant. *Vitruv. l. 1. c. 5.* Fundamenta pectinatim disposita, quomodo modum serræ dentes folent esse, collocentur.

Pectinatitas, a, um, adject. in modum pectinis factus, ut pectinatæ manus, apud *Apul. l. 6. Metam. V.* Pectinatim. ¶ Pectinatim tectum dicitur a multitudine pectinis, in duas partes devexum, ut testudinitatum in quatuor, *Fest.*

Pectino, as, avi, atum, a. 1. *κτείνω*, est rusticum instrumentum, quod pectinem vocant, spicas legere, vel segetem metere. *Plin. l. 18. c. 21.* Quorum mbertas pectinari segetem in herba cogat.

Pectitus, a, a, um, *πεκτιτω, εκτείνωδης*, pexus. *Colum. l. 12. c. 3.* Præparatae sint, & pectitis lana. ¶ Translate accipitur pro culto, polito. *Colum. l. 10. v. 94.* Verum ubi jam puro discrimine pectita telus deposito lqualore nitet.

Pecto, is, pexui, vel pexi, pexum, & pectitum, a. 3. *peccinare*, Ger. *strahlen, kernen*, Gal. *peigner*, Hisp. *peinar*, *κτείνω*, explico, & pando capitulum, a *πικω*, inferto r. *Hor. l. 1. Carm. od. 15.* Nequicquam Veneris prædidit ferox pectus cæzariem. ¶ Jumenta quoque, aliæ animalia pecti dicitur, cum sordes eorum, & pili decidui strigili distinguuntur. *Virg. 7. Æn. de cervo.* Pectebatque ferum, puroque in fonte lavabat. ¶ Dicitur etiam de lana, lino, & hujusmodi. *Plin. l. 9. c. 1.* Et ipsa suppa pectitur ferreis hamis. ¶ Terram pectere, est subigere, purgare, & parare factioni. *Colum. l. 10. v. 147.* terroque bicorni Pectat, & algentem sulcis exterminet herbam. ¶ Translate *Plaut. Rud. 3. 2. 52.* Opinor, leno pugnis pectitur. *Id. Captiv. 4. 2. 116.* Fusti pectito.

Pectorale, is, n. 3. *πεκταστήριον*, genus armorum, quo pectus munitur. *Plin. l. 37. c. 7.* Fecit & Sp. Carvilius Jovem, qui est in Capitolio, visis Samnitibus, & pectoralis eorum, ocreque, & gælis.

Pectoralis, le, o. 3. *πεκταστήριος*, quod ad pectus pertinet. *Cels. l. 8. c. 1.* In exiguo sinu pectoralis ovis.

Pectoratus, a, um, *πεκτορωτο*, *επεκτατής*, quod est magni, & validi pectoris. *Colum. l. 8. c. 2.* Sint ergo matricis probi coloris, robusti corporis, quadratæ, pectorofæ, magnis capitibus. *Casul. in Priap.* Nemo est feroci pectorofior Marte.

Pectus, oris, n. *pecto*, *פהת*, Ger. *brust*, Gal. *poitrine*, Hisp. *pecho*, *שפופ*, anterior pars animalis a gula u'que ad ventrem. Pectus homini tantum latum est, reliquis animalibus carinatum, ut ait *Plin. l. 11. c. 31. C. de Amic. c. 25.* In amicitia, nū, ut dicitur, apertum pectus videas, tamque ostendas. ¶ Metonymice accipitur pro corde, quod sub pectore atet, vel pro ipso animo, quem in corde residere nonnulli antiquorum putaverunt. Hinc fit, ut, cum aliquem pertectæ, & syncere a nobis amari velimus significare, dicamus, nos illum amare ex toto pectore. *Cic. 1. de Leg. c. 18.* Amicus per se amatur toto pectore, ut dicitur. *Liv. l. 5. c. 59.* Unde novum in Bruti pectore ingenium. *Horat. lib. 1. epist. 4.* Non tu corpus eras sine pectore. h. e. sine animo, aut prudentia. *Virg. Ecl. 1.* Quam nostro illius labatur pectore vultus. *Martial. l. 9. epigr. 15.* hinc pectus amicitia.

Pectusculum, i, n. diminut. parvum pectus. Habet quidem hanc vocem *Hieron. epist. 22. c. 13.* at in *Plauto*, quem asserit *Danetius*, invenire non potuimus.

Pecu, u, n. 4. idem ac pecus. *Priscian. l. 6. Charif. l. 1. Fest. Nom. c. 2. n. 691.* Serv. in 3. *Georg. Plaut. Rud. 2. 3.* Non vides me referre avidum rete, sine squamoso pecu? *Plin. l. 8. c. 43.* Nec æquinoclio verno, ut cætera pecua, admittitur, sed solitudo. *Liv. l. 35. c. 21.* In agris pecua oblati. *Lucret. l. 6. v. 1131.* Pecubus balantibus. ¶ *Pecuda*, etiam pro pecua dixerit, teste *Non. loc. cit.* ubi exempla asserit ex *Nevio*, *Sifenna*, & *Cic. l. 4. de Republ.*

Pecualis, le, adject. pecuarius. *Sedul. l. 1.* Edidit humanas animal pecuale loquelas.

Pecuaría, æ, f. *ars pastoralis, πορκατάριος*, scientia parandi, ac pascendi pecoris, ut fructus ex eo capiat, & quæ res pecuaria dicitur. *Var. l. 3. de R. R. c. 1.* Tres libros instituit, e quibus duos scripsi, primum ad Fundaniam uxorem de agricultura, secundum de pecuaria ad Turanum Nigrum. ¶ Sumitur etiam pro grege pecudum. *Var. de R. R. l. 3. c. 2.* Duo cum sint genera pationum, unum agreste, in quo sunt pecuarie, alterum villaticum, in quo sunt gallinæ, ac columbæ. ¶ Item pro loco, in quo pecorum grege consistunt. *Var. l. 2. c. 1.* Cujus nobilis pecuarie in Brutiis habentur. Sed hoc exemplum, & similia etiam de gregibus peculum intelligi possunt.

Pecuaría, orum, n. *greges di pecore*, pecorum grex, *βλατμαχ.* *Virg. 3. Georg. v. 64.* mitte in Venerem pecuaría primus. *Ascl. ad Herenn. l.*

4. c. 24. Cuiam præsidio pecuaria credemus?

Pecuarius, a, um, *πορκατάριος*, quod ad pecus pertinet, ut Res pecuaria, id est grege pecudum. Canis pecuarius, qui pecudes custodit a luporum voracitate, & injuria, apud *Col. l. 7. c. 12. Cic. pro Quirtil. c. 3.* Erat ei pecuaria res ampla, & rustica sane bene culta, & tractuosa. ¶ Pecuarium rem facere, *πορκατάριω εργαζομαι*, est armenta, gregeque alere. *Suet. in Cæsar. c. 42.* Neve hi qui pecuarium tacerent, ininus tertia parte puberum ingenuorum inter pastores haberent.

Pecuarius, ii, m. *pastore, ποιμας*, qui pecorum curam habet, vel qui pecuarias habet, alitque. *Cic. pro Deiot. c. 9.* Ut non solum Tetrarcha nobilis, sed optimus pater familias, & diligentissimus agricola, & pecuarius haberetur. *Liv. l. 10. cap. ult.* Damnatiss alitque pecuarius.

Pecüda, um, V. Pecu.

Pecudälis, le, adject. pecualis. *Marcian. Capell. l. 7.* Non minus sensus, quod nominis pecudälis.

Pecuinus, a, a, um, quod pecoris est, ut Pecunia ossa, *Apul. l. 8. Metam. sub fin.*

Peculator, oris, m. *κλέκτης τῶ δημοσίου*, qui pecuniam publicam, & quæ ad Rempub. seu Principem pertinet, furatur. *Cic. 3. Offic. Neque etiam de sicariis, veneficis, testamentariis, turibus, peculatoribus hoc loco differendum est.*

Peculatorius, a, um, adject. a peculio, ut peculatorie oves, quæ servis, aut filisfamilias sunt in peculio. *Var. l. 4. de L. L.*

Peculatus, us, *furro del danaro publico*, Germ. *diebstahl gemeins guts*, Gal. *larcin dubien public*, Hisp. *hurto de las rentas publicas, κλεμμα τῶ δημοσίου*, furtum pecuniam publicæ, aut Principis. *Cic. 5. Verr. Hæc ad aliam quæstionem, atque ad peculatus iudicium pertinere. Id. pro Flacc. c. 18.* Peculatus damnari. ¶ Læge peculatus tenebatur, si quis pecuniam publicam furripuisset, vel, ut furripere, curasset: si quis in aurum, argentumve, aut æs publicum quid indidisset, vel immiscuisset, tenebatur dolo malo, quod id pejus furetur. Hæc præterea sunt in crimine peculatus: si quis Imperator pecuniam ex præda captam penes se privatim retinuisse, eamque nec in triumpho tulisset, nec in æarium retulisset. ¶ Pena peculatus vel pecuniam fuit, vel capitalis. Nam qui prædam ab hostibus captam furripuerat, in quadruplum damnabatur, cæteris autem aqua, & igni interdicebatur. Postea irrogata est alia lege deportatio, abrogata interdictionis pœna. Et quoniam, ut repetundæ, ita peculatus publicum furtum fuit, propterea, ut in repetundis, sic in peculatu æstimationes sebant litium, contraque hæredes, ut scripsit *Papinianus* ad legem *Julianam* peculatus, actio dabatur. *P. Manut. l. de legib. Rom.*

Peculiaris, re, o. 3. quod ex peculio est, seu ad peculium pertinet. *Plaut. Ayn. 3. 1. 37.* Etiam opilio, qui pascit alienas oves, aliquam habet peculiararem, qui spem soletur suam. ¶ Quoniam vero etiam peculium dicebatur, quod a filiusfamilias seponebatur, usu receptum est, ut peculiaris usurparet pro proprio, speciali, præcipuo, nec cum aliis communi, *pastoralis*, Ger. *das eigen ist*, Gal. *propre, particulier, itus. Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 12.* Hoc vero mihi peculiare fuerit hic etiam isto itui. *Id. pro Flacc.* Venio ad Lysaniam ejusdem civitatis, peculiarem tuam Deciane teilem. ¶ Peculiare edictum dicitur, quod peculiariter ad certam rem est propositum. *Cic. 5. Verr.* Exoritur peculiare edictum repentinum, ne quis, &c.

Peculiariter, adv. ex peculio, in peculio. *Paul. l. 3. §. saltus, ff. de acquir. vel amit. possi.* Quod quædam etiam ignorant possideamus, id est quæ servi peculiariter paraverunt. ¶ Fere sumitur pro specialiter, præcipue, specialmente, *particolarmente*, Ger. *sonderlich*, Gal. *particulièrement*, Hisp. *especialmente, itus. Quintil. l. 8. c. 10.* Commune nomen alicui rei peculiariter tribuitur, ut urbem, Romam accipimus. *Plin. l. 22. c. 7.* Medicina peculiariter efficax. *Id. l. 36. c. 20.* Hæmatites peculiaris splendet. Alii *leg. claris.*

Peculiatus, a, um, *denovo*, peculio instructus, nummatus, pecunia abundans. *Ajin. Pollio Cic. l. 10. Fam. ep. 32.* Plane bene peculiat. ¶ Obsecro sensu in *Priap. carn. 52.* Penhilibus puicre peculiat. ¶ Peculio, as, a. 1. peculio dono, locupitio. *Plaut. Pers. 2. 2. 10.* Scelus tu pueri est: atque ob istam rem ego te aliquid peculio. ubi ambigue ludit *Plaut.* alludens ad verbum peculium, quod obsecrum etiam sensum habet. Sunt qui exponunt: aliquid a te auferam; q. d. peculio te multabo.

Peculidum, li, n. parvum peculium. *Quintil. l. 1. c. 5.* Vitium, quod fit per quantitatem, ut magnum peculidum, erunt qui solacissimum putent.

Peculidus, a, um, *αγαπητός*, qui peculi multum habet. *Plaut. Rud. 1. 2. 24.* Peculiosum eum esse decet servum, & probum.

Peculium, ii, n. *peculia*, *כספים*, Ger. *eigentumb*, Gall. *bien propre*, Hisp. *pegujal, αγαπητός*, quidquid alicujus labore, & industria partum est, a *pecus*, quia veterum bona, teste *Plaut. in Poplicola*, in pecudibus consistebant, illi circa pecudes negotiabantur, & ex pecudibus opes parabant. Quare apud veteres nomen generale fuit ad quodcumque patrimonium, seu ad quascunque opes, quorumcumque essent; postea consuetudine loquendi factum est, ut peculium de servis diceretur, pecunia de patre familias; peculii, inquam, nomine id comprehenditur, quod servus, dum adhuc in potestate domini esset, industria sua, & labore lucrificasset. *Serv. ad Virg. Ecl. 1. v. 33. Florentin. l. peculium, ff. de peculio: & Tubero apud Cels. l. 6. Dig. & Cic. in Parad. Qui cupiditate peculii nullam conditionem recusant durissime servituti.* ¶ Non tamen peculium solum servorum luit, sed & illud ita dicitur, quod filius familias sibi parentis permisso servabat. *Plaut. prol. Merc. v. 95.* Lucrum ingens facio, præterquam mihi meo pater dedit æstimate merces. Ita peculium consocio grande. ¶ Etiam peculium dicebatur, quod a patribus familias seponebatur. *Cels. Dig. l. 32. leg. 77.* Pecuniam sine peculio fragilem esse. Cujus dicti mentem pluribus declarat *Revardus l. 5. Var. c. 17. Pecuniam castrense*, quod legitur in quodam titulo in *Pandect. V. Castrensis*. ¶ Translate *Jen. ep. 12.* Sed jam debeo epistolam claudere. Sic, inquis, sine ullo ad me peculio veniet? Noli timere: aliquid secum feret, &c. ¶ Apud *Petron.* & alios hæc vox habet obsecrum sensum, & τῶ ἀδικῶ significat.

Pecullor, aris, depon. 1. publicam pecuniam, & ea, quæ ad rempub. pertinet, aufero, intercipio, male administro. *Flor. l. 3. c. 17.* Interceptis vedigalibus, peculabantur suo jure Republicam.

Pecunia, æ, f. 1. *denaro*, *כסף*, Ger. *geld*, Gal. *argent*, Hisp. *dinero*, *αγαπητός*, copia nummorum, a *pecu*, quia pecudis primum nota signaria solita fuit, id est bovis, aut ovis, aut fuis. *Varo l. 2. de R. R. c. 1. Plin. l. 18. c. 3. & l. 33. c. 3.* vel quia ex pecudum corio primum confecta. *Col. pref. l. 6.* In rusticatione vel antiquissima est ratio pascendi, eademque quætuosissima, propter quod nomina quoque pecuniar, & peculii tracta videntur a pecore. Primus Servius Rex ovium, boumque effigie æs signavit, ut scribit *Plin. l. 18. c. 3. & l. 33. c. 3.* Alii Numam auctorem faciunt. *Macrob. l. 1. Sat. c. 7. & Lact. l. 1. c. 13.* Jano id tribuunt. *Cic. pro Cluent. C. Aelio Staleno* iudici pecuniam grandem Statium Albium ad corruptendum iudicium dedidit. ¶ Pecunia nonni-

ne, ut inquit *Hermogenianus* *l. pecunie*, ff. *de verb. sign. & Ulp. l. 1-8. Dig. de Verb. sign.* non modo nummi, h. e. numerata pecunia, sed omnes res tam solidæ, quam mobiles, & tam corpora, quam jura continentur. *Cic. 2. Fin.* Magni æstimabat pecuniam non modo non contra legem, fed etiam legitibus partam. *Id. Q. Pr. l. 1. ep. 1. c. 5.* Omnes vias pecuniarum norunt Græci, & omnia pecuniarum causa faciunt. *Nepos in Cim. c. 1.* Magnas pecunias ex metallis fecerat. *Tacit. 3. Hist. c. 76.* Pecunias acerbe conquirere. *Quintil. l. 6. c. 3.* Signum magnæ pecuniarum, *di gran prezzo. Cic. pro leg. Man. c. 7.* Pecunias collocare, *dar' ad usura. Suet. in Aug. c. 39.* Notavit quosdam, quod pecunias levioribus usuris mutuati, graviore fœnore collocassent. Eodem sensu dicitur, pecuniam occupare. *V. Occupo. Cic. 3. Verr. c. 10.* Pecunias mutuas sumere. *Id. 2. de Or. Venire ad maximas pecunias. Nepos in Timoth. c. 1.* Pecunia numerata, *danaro in constanti.* Sic pecunia præsens, *Cic. pro Cluent. & Plaut. sæpissime.* ¶ Pecunia vacua dicitur, quæ nullas usuras confert, *leg. Q. Cæcilius. Dig. depositi.* ¶ Pecuniam erogare, effundere, dissipare, conferre, concurre de vectigalibus, imperare, numerare, & similia *Ciceronis* sunt.

Pecuniarius, le, adject. pecuniarius, ut pecuniarius quæstus. *Cel. Aurel. Tard. 1. c. 5.*

Pecuniarie, adv. modo in pecuniaria causa usitato. *Ulpian. l. 10. Dig. de compensat.* Si in ea (causa) pecuniarie agitur.

Pecuniarius, re, adject. pecuniarius, ut pecuniarius damnatio, *l. 10. Dig. De Penit.*

Pecuniariter, adverb. pecuniarie, ut pecuniariter agere, *l. ult. Dig. de priv. delict.*

Pecuniarius, a, um, & *χρηματικός*, quod ad pecuniam spectat. *Cic. l. 16. Fam. ep. 6.* Nodus est inopia rei pecuniariæ. *Quintil. l. 6. c. 1.* Lis pecuniaria. *L. 9. Dig. de Off. Procons. pecuniaria causa.*

Pecuniobus, a, um, *denarofio*, Ger. *gelteich*, Gal. *pecunieux, riche*, Hisp. *dinerofo*, & *χρηματικός*, qui abundat pecunia. *Cic. 2. Verr. Pecuniofum hominem*, quamvis sit nocens, neminem posse damari. *Id. Verr. ult. c. 9.* Hominem pecuniosissimum & carcere emittere. *Suet. in August. c. 25.* Viris, taminiisque pecuniosioribus indictum. *Mart. l. 5. epigr. 57.* Artes dicere vult pecuniosas, h. e. quæstuosas.

Pecus, oris, n. *bestiæ*, כֶּבֶד, כֶּבֶד, Germ. *vieh*, Gal. *betail*, Hisp. *manada, ganado, שרמא*, multitudo pecudum, a *peco*, quod Helychio teste notat *πεῖκος τῶν προβάτων*. Proprie dicitur de ovibus. *Plin. l. 8. c. 47.* Magna & pecori gratia vel in placamentis Deorum, vel in usu vellerum. *Adde l. 49. ¶ A Scriptoribus generatim usurpatur pro omnibus bestiis. Virg. 3. Æn. Caprigenumque pecus nullo custode per herbas. Virg. 4. Georg. v. 168.* Ignavam fucos pecus a præsepibus arcent. *Colum. l. 8. c. 3.* Volatile pecus facile custodiam decipit. *Virg. 3. Georg. v. 72.* pecori est idem delectus equino. ¶ In hac generali significatione pecus aliud est *majus*, aliud *minus*. Majus sunt equi, muli, boves, asini, cameli &c. minus oves, capræ, porci, &c. *Varr. l. 2. R. R. c. 1.* Nomina multa habemus ab utroque pecore, a majore, & minore: a minore Porcius, Ovinus, Caprinus; sic a majore Equitus.

Pecus, udis, f. *πρόβατος*, ovis, *pecora. Tacit. Ann. 13. c. 1.* Segnis, & dominationibus aliis fastidiosus, adeo ut C. Cæsar pecudem auream eum appellare solitus sit. *Cic. 2. Fin. Ut tardam aliquam & languidam pecudem. Adde Plin. l. 8. c. 1.* ¶ In recato casu exempla non vidimus, præter illud quod ex *Cæsare in Anticar. affert Priscian. l. 6.* Si sincera pecus erat. ¶ Sæpissime accipitur, quemadmodum & *pecus*, oris, pro omni bestia, quæ sub imperio hominis est, ut sunt boves, capræ, asini, equi, cameli, & similia. *Varr. l. 2. R. R. c. 5. de armenis, seu bestis majoribus loquens.* Ut sint hæc pecudes præte potius ad fructus ferendos integræ. *Cic. de Fin. Quæ quidem mihi vox pecudum videtur esse, non hominum. Lucrer. l. 2. v. 342.* mutæque natantes Squamigeræ pecudes. ¶ Item de hominibus per concivium, *pecorosis. Cic. in Pis. c. 9.* Ego istius pecudis consilio scilicet, aut præsidio niti volebam. *Hor. l. 1. ep. 19. c. 19.* O imitatores, servum pecus. ¶ Pecuda in plur. numero. *V. Pecus.*

Pecusculum, i, n. diminut. parvum pecus. *Juvenus l. 2. v. 593.* foveam si forte pecuscula vestra incidit.

Peda, æ, f. i. vestigium pedis, *pedata. Fest.*

Pedale, lis, n. 3. foculus, qui pedis inducitur. *Petron. in Satyr. Ubi al. leg. pedu.* ¶ Pro mensura pedis, asserit a *Cornel. Front. Grammat.* sed sine exemplis.

Pedalion, ii, herba, alio nomine proserpinaca. *Apul. de Herb. c. 18.*

Pedalis, le, o. 3. *d'un piede*, Germ. *schuchrig*, Gall. *d'un pied*, Hisp. *de un pie*, & *παιδιον*, quod est mensura unus pedis. *Cic. 4. Acad. de Sole. Quantulus nobis videtur? mihi quidem quali pedalis. Colum. l. 8. c. 3.* Pedalis longitudo.

Pedamen, inis, n. idem, ac pedamentum. *Col. l. 4. e. 30.* Pedaminum, jugorumque, & viminum prospicientiorum tradenda ratio est.

Pedamentum, ti, n. *sostentacolo, sostegno*, כֶּבֶד, Ger. ein *psaham vveinstock*, Gal. *echalat*, ou *autre appuy*, Hisp. *rodrgion, estaca, xymaz*, & *χρῆμα*, statumen, adminiculum, sustentaculum vitium, a *pedo*, qua notat suffulcire. *Varr. l. 1. de R. R. c. 8.* Quibus stat rectis vinea, dicuntur pedamenta: quæ transversa junguntur, juga. *Plin. l. 17. c. 20.* Castanea pedamentis omnibus præfertur.

Pedanus, a, um, idem ac pedalis. *Col. l. 5. c. 6.* Nemo minorem pedanea scrobem vitibus comparat. ¶ Pedaneus Judices *χαιμαδικος* dicuntur, qui de levioribus tantummodo causis solent cognoscere. Quidam sic dictos putant, quod humiliori loco considerent, hoc est ubi Magistratus subfellia pedum habebant: atque adeo non uterentur tribunalis, sed in plano judicarent: alii quod non, ut Magistratus, curru veherentur, sed pedibus incederent. *Ulpian. l. 1. Dig. de postul. Apud Judices pedaneos postulare prohibetur. ¶ Senator pedaneus. V. Pedarii.*

Pedanus, a, um, adject. ad Pedum, vel Pedon pertinens, quod est opidum Italiæ, Prænesti finitimum, nec procul a Roma distans. *Hor. l. 1. ep. 4.* Quid nunc te dicam facere in regione Pedana?

Pedarii Senatores, vocati sunt, ut Gabius Bassus, *Gellio teste l. 1. c. 18.* scriptum reliquit, qui nondum gesserant Magistratum Curulem, idque, quia pedibus irent in Curiam, cum, qui Magistratu Curuli functi erant, soliti essent curru vehi. *Festus*, & alii sic dictos putant, qui non haberent jus novæ dicendæ sententiæ, sed pedibus irent in alienam sententiam: Senatorum enim alios fuisse principes, qui in solo eburneo sederent, ibique sententiam dicerent, alios fuisse minores, qui non haberent in Senatu sententiæ dictionem, sed ab aliis dictam approbarent, inoventes se loco, & in partem ejus ambulantes, cujus sententiæ assentiebantur. Propter quod qui sententiam aliorum sequuntur, ire in sententiam pedibus dicuntur. *Gellius* censet, equites eos, qui necdum a Censoribus in Senatum lecti erant, eoque nec Senatores dici poterant, si populi honoribus usi essent, habuisse jus veniendi in Curiam, dicendæque sententiæ, sed quia in postremis scripti erant, non rogatos fuisse sententias, sed quas principes dixerant, in eas discessisse. *Pro pedarii* dixere etiam *pedaneus*: Sed *Gellius* ut minus Latinum rejicit. Horum

Senatorum sententia *pedaria* appellata est. *Cic. Att. l. 1. ep. 17. (al. 19.)* Est illud S. C. summa Pedariorum voluntate, nullius nostrum auctoritate factum. *Et ep. ult.* Et raptim in eam sententiam Pedarii concurrerunt. *Laberius apud Gell. loc. cit.* Caput sine lingua, *pedaria* sententia est.

Pedatum, adv. *πρὸς πῶμα*, motu successivo pedum, a *pedo*, qua notat ire. *Plin. l. 11. c. 45.* Leo tantum, & camelus pedatum, hoc est ut finister pes non transeat dextrum, sed subsequatur.

Pedato, onis, f. *χαρῆσαορις*, actus, quod pedamentis vitis fulcitur, vel ipsum pedamentum, aut fulcimentum per pedamenta. *Col. l. 4. c. 12.* Dum se vinea corroboret in pedationem.

Pedatura, æ, f. spatium certo pedum numero definitum, & ipsa mensuratio per pedes. *Veget. de re milit. l. 3. c. 8.* Singulæ centuriæ, dividuntur campidoctoribus, accipiunt pedaturas, & fossam aperiant. *Frontin. de Colon. p. 333. Gæf. Numero pedaturæ sunt limites constituti.*

Pedatus, us, vel i, m. accessus pedis, vel pedis ictus. *Plaut. Cistell. 2. v. 54.* Nisi tertio pedatu omnes afflixero. *Caso apud Non.* Igitur tertio pedato nobis, bellum tecere, per la *terz. volta. Petus Glossographus*, tertio pedatu, *τρίτην πεδατόν. V. Turneb. l. 24. c. 38.*

Pedatus, a, um, *ὄδους*, cui sunt pedes. *Suet. de Orbone, c. 12.* Fuisse traditur & modicæ staturæ, & male pedatus, calvusque. ¶ Item sustentaculo firmatus, *παρασκευασμένος*, partic. a *pedo*, qua notat suffulcire. *Plin. l. 17. c. 21.* Aut pedatæ vineæ simplici jugo.

Pedema, V. Pytisma.

Pedepressim, adverb. *βῆδω*, tarde, paulatim, lenta, & tarda itione. *Non. c. 1. n. 119.*

Pedes, dicitis, m. *pedone*, פֶּדוֹן, Ger. *zu fuff gehend, ein fufeknecht*, Gal. *pieton, qui va a pied*, Hisp. *peon, hombre de pie, πεζός*, qui pedibus incedit. *Curt. l. 8. c. 1.* Scivere, ne pedes veniretur. ¶ Item miles, qui pedibus meretur, sicut equus qui equo, *pedone fante, la fanteria. Liv. l. 30. c. 34.* Equite nudata erat Punico acies, cum pedes concurreret, nec spe, nec viribus par. *Cic. Att. lib. 8.* Quantas brevi tempore equitum, & pedatum copias contracturus sis.

Pedestris, stris, stræ, vel pedestris, stræ, o. 3. *παιδικός, πεζός*, qui pedibus iter facit. *Martial. de Spectac. ep. 28.* Abnuat in liquidis ire pedestris aquis. ¶ Pedestre iter, *viaggio per terra*, dicitur, quod terra sit, live pedibus eatur, sive equo. *Cæf. l. 2. B. C. c. 32.* Eoque illos compulerim, ut neque pedestri itinere, neque navibus commeatu juvari possent. ¶ Pedestres copiæ a Nepote in *Conon. c. 1.* opponuntur navalibus. Interdum tamen pedestris exercitus, pedestres copiæ, pedestre agmen est, quod pedibus tantum constat, *fanteria. Cic. 2. Fin. Xerxes cum tantis classibus, tantisque equestribus, & pedestribus copiis. Liv. l. 7. c. 10.* Scutum pedestre. *da fante.* ¶ Pedestris oratio, vel sermo *Horatius*, atque aliis vocatur, quam alii vocant orationem *profram*, sive *profrim*. Nomen ex eo est, non quod in ea pedes quoque spectentur, qui rhythmum gignant, ut poetica pedum observatio metrum efficit, verum potius quia quasi pedes est, hoc est, quia humi graditur, neque habet carminum sublimitatem. *Hor. l. 2. carm. Tuque pedestribus dices historis prælia Cæsaris. Quintil. l. 10. c. 1. de Platone.* Multum supra *profram* orationem, & quam pedestrem vocant Græci, exurgit. ¶ Musa pedestris dicitur ab *Horat. l. 2. sat. 6. v. 17.* h. e. humilis, vulgaris, & valde accedens ad *profram* orationem. ¶ Pedestria auspicia, *Festus* teste, nominabantur, quæ dabantur a vulpe, lupo, serpente, equo, cæterisque animalibus quadrupedibus.

Pedetentum, adv. a *poco*, a *poco*, פֶּדוֹן, Ger. *suff fur fuff*, Gal. *tout d'uccement, bellemente, pas a pas*, Hisp. *pié ante pié*, & *χρῆμα πῶδας*, *βῆδω*, lento gradu, sensim, paulatim. *Don. in Phorm. a. 3. fc. 3. & Prisc. l. 15.* deducunt a *pede*, & *tentando*. Ita de iis proprie dicitur, qui, priusquam pedem ponant, solum tentant, ut in tenebris, aut molli solo *f. cere* solemus. Videturque pro hoc etymo tacere illud *Catonis apud Sostiparum l. 2.* Eam ego viam pedetentum tentabam. *Cic. 1. Off. c. 33.* Sensim erit, pedetentimque faciendum. ¶ Metaleptice accipitur pro caute. *Ter. Phorm. a. 3. fc. 3. v. 19.* Di bene vertant, quod agas, pedetentim tamen. *Cic. pro Cluent. c. 42.* Cautè, pedetentimque omnia dicere.

Pedianus, V. Alconius.

Pedica, æ, f. *laccio*, פֶּדִיקָה, Ger. *ein fuffstricken*, Gal. *piege*, Hisp. *piegula, laco, πῆδη*, laqueus, quo pedes illigantur. *Virg. 1. Georg. v. 307.* Tunc gruibus pedicas, & retia ponere cervis. *Adde Liv. l. 1. c. 36.*

Pedicellus, i, m. parvus pediculus. *Petron. in fragm. Tragur.* In alio pedicellum vides, in te ricinum non vides?

Pedicinus, i, m. pes torcularis, ut quidam putant, vel, ut alii, parva mensura unus pedis. Nonnulli etiam dicunt, huius vocis significationem profrus hodie ignorari. *Cato R. R. c. 18.* Foramen pedicinis duobus facito, ibique arbores pedicino in lapide statuito. *V. Turneb. Advers. l. 7. c. 25.*

Pediculosus, a, um, adject. idem ac pediculofus. *Titin. apud Festum.* Rus detrudetur pediculofus, squalidus. Quod vero hic addunt Lexicographi quidam ex *Plauto*: *Pediculosus, squalidus*, ubi me videt: caput scabit, pedes legit, hæc verba leguntur apud *eund. Festum.* At *Joseph. Scalig.* ubique *pediculosus* legendum contendit.

Pedicularis, re, adject. ad pediculos pertinens, ut pedicularis herba, apud *Colum. l. 6. c. 30.* quæ pediculos necat, alio nomine pituitaria, & staphisagria. ¶ Pedicularis morbus is est, quem Græci *Φθῆλασιον* appellant, qua lue mortuus est *L. Sylla*. ut *Plin. lib. 11. c. 33.* narrat. *Serv. ad illud 3. Georg. v. penult. Immundus sudor.* Morbus pedicularis, qui & *Φθῆλασιον*.

Pediculus, m. 2. Pediculi, pop. Apuliæ, inter Peucetios, & Salentinos, circa Brundisium, ubi Ostium. *Plin. l. 3. c. 5. & 11.*

Pediculosus, a, um, *pidocchioso*, Ger. *lanffig*, Gal. *pouilleux*, Hisp. *pioioso*, *Φθῆλασιον*, qui pediculus plenus est. *Martial. l. 12. epigr. 59.* Hinc menti dominus pediculofus.

Pediculus, i, m. *picciolo piede*, Ger. *fusslein*, Gal. *petit pied*, Hisp. *pié pequeño*, *πῆδον*, parvus pes. *Plin. l. 9. c. 28.* His caput interpedes, & in ventre, pediculi octoni omnibus. ¶ Pediculi quoque vocantur, qui vobis fungi, fructus, & hujusmodi sustinentur. *Plin. l. 15. c. 28.* Dependunt alia pediculis, ut pyra, alia racemis, ut uvæ, *palme*. ¶ Verum item genus pediculus dicitur, qui in capite præsertim hominis, & in corpore cæterorum animalium nascitur, *pidocchio*, פֶּדִיקָה, Germ. *lauff*, Gall. *pou*, Hisp. *pioio*, *Φθῆλασιον*. *Col. l. 8. c. 7.* Illic ne pediculum creet, hic ne stercore loca naturalia exulceret. ¶ Pediculi etiam terræ sunt, qui aliter scarabæi terrestres, ricino similes. *Plin. l. 30. c. 5.* ¶ Sunt & maris pediculi, ita dicti a similitudine pediculorum capitum, quibus ad varia medicamenta utuntur. *Id. l. 32. c. 8.*

Pediolus, i, m. *πῆδιον*, parvus pes. *Afran. apud Non. c. 2. n. 699.* Atque adeo nolo, nudo pediolo est pus.

Pedis, is, f. idem quod pediculus. *Neuvius apud Non. c. 3. n. 180.* Est pedis una ingens in naso. *Plaut. ibid.* Ubi quamque pedem videbat, suffurabatur omnes.

Pedissequus, a, um, *Staffere*, *ἀκλαδῶς*, qui dominum sequitur, servus, famulus. *Ter. Andr. l. 1. 96.* Accedo ad pedisequas. *Cic. Att. lib. 2.* Quæ mihi videtur una conciuicula clamore pedisequorum nostro-

strorum esse peritura. Sæpe translate sumitur. Cic. 1. de Or. c. 35. Ideo istam juris scientiam eloquentiæ tanquam ancillulam, pedisequamque adjunxisti. Scribitur & *pedisequus*.
 Peditatus, us, m. exercitio a *pedi*, *fanteria*, πῶ πῆλον, πῆλον, peditum corpæ, sicut equitatus, equitum corpæ. Cic. 1. 7. Fam. ep. 1. Aut armatura varia peditatus, & equitatus, ut in aliqua pugna.
 Peditum, i, n. *παῖδης*, strepitus, seu crepitus obscærus ventris. Catull. in *Caesar. Or. exoles. carm. 54*. Subtile, & leve peditum Libonis.
 C. Pedito Albinovanus, Poeta, Epigrammatum scriptor, temporibus Augusti, & Neronis. *Ovid. l. 4. de Ponto. el. 10. & 16. Martial. in pref. l. 1. Sidon. carm. 9. v. 57*. Ab *Ovid. el. 10*. Peditonius vocatur, & *el. 16*. fideus, vel propter excellentiam, vel quia sortasse aliquid de fideribus scripsit. Eius duæ extant Elegiæ, et si non desunt, qui eas illi abjudicent. Scripsit præterea alia multa, quæ interciderunt.
 Pedito, as, a. 1. *pedare*, vites, & alias arbutulas pedamentis fulcio. *Col. l. 4. c. 12*. Putationem sequitur vineæ pedandæ cura.
 Pedito, is, pediti, sine sup. n. 3. *pettaggiare*, Ger. *seiften, ein furtz, oder schneiff lassen*, Gal. *peier faire de pestis*, Hisp. *perr, περρω*, crepitum ventris emitto, a *βῆμα*, per Metathesim, media conversa in tenuem, vel a *περρω*, extrita litera canina. *Horat. l. 1. Sat. 8. v. 46*. Nam disposita sonat quantum vesica, pedito.
 Pediton, vel Peditum, oppidum. V. *Pedanus*.
 Peditonius, a, um, ad Peditonem pertinens, quod est nomen Latini hominis. Cic. *Verr. 4. c. 56*. Interea Peditonum censum observari jubet.
 Peditulus, le, a *ject. Ulpian. l. 25. Dig. de aur. arg. leg. Fasciæ* cruales, peduleficæ. h. e. quibus crura, aut pedes involvuntur. Adde *Lamprid. in Alex. Severo. c. 40. & ibi Sabinas*. Absoluit pedule, *lis*, a *Cornel. Front.* dicitur quod sub pedibus cingitur, quasi solea, *pedule*, *scappino*.
 Peditum, i, n. 2. *καλαμῶν*, baculus incurvus pastorum. *Fest.* Peditum est baculum incurvum, quo pastores utuntur ad comprehendendas oves, aut capras a pedibus. *Jerv. ad 5. Ecl. Peditum*, virga incurva, unde retinentur peditum pedes. *Virg. 5. Ecl. At tu fume peditum*.
 Peditunculus, li, m. pediculus, vermis. *Plin. l. 32. c. 7*. Vocant & in mari pedunculos, coque tritos instillari ex aceto auribus jubent. Peditunculus parvus pes, affertur a *Priscian. l. 3. sed sine exemplis*.
 Peditunculus, i, m. *παῖδης*, parvus pes. *Plin. l. 11. c. 10*. Apprehensio peditunculo lapillis se libranti. Alii leg. *apprehensio pondiculo lapilli*.
 Pediton, i, *πηγαῖον*, ruta hortensis. *Apul. de herb. c. 89*. Pediton otinon, ruta montana. *Id. c. 115*.
 Peditonius, a, um, quod ad Peditonem spectat, sive ad Musas, quibus Pediton equus Hippocrenen fontem aperuit. *Perf. in pref. Cantare credas Peditonem melos*.
 Peditonius, a, um, quod spectat ad Peditonem. *Catull. ad Camerium carm. 55*. Nec fit Pediton ferat volatu.
 Pediton, idis, & in plur. num. Peditonides, f. 3. *πηγαῖδες*, Musæ, a Pedito equo, quod se lavarent in Hippocrene fonte, quem Pediton icu unguæ fingitur aperuisse. *Ovid. ep. 15. v. 27*. At mihi Peditonides blandissima carmina dicant. Quod interdum etiam Peditonides dicuntur fontium, vel fluviolorum Nymphæ, quæ & Najades. *Ovid. ep. 5. v. 3*. Pediton Oenone Phrygiis celebrissima (ylvis). Pediton unda, est Hippocrene. *Martial. l. 9. ep. 59*. Tu fueris musis Pediton unda meis.
 Pediton, i, m. *πηγαῖον*, nomen equi alati, a *πηγῆ*, fons, quod juxta poetæ. Oceani natus sit, ubi Gorgones habitabant. Hinc *Hyginus*, & alii complures Neptuni, & Medusæ filium dixerunt. Alii ex Medusæ sanguine, quam Perseus interemit, natum asserunt. Hic cum in Heliconia evolasset, saxum unguæ feriens, fontem aperuit, qui ex eo Hippocrene, idest fons equinus est appellatus. Postea vero, cum ex Pyrene Corinthio fonte biberet, a Bellerophonte, qui id temporis expeditionem in Chimeram parabat, captus est. Tandem rerum terrestrium tædio ductus, in cælum dicitur evolasse, ibique inter sidera constitutus, Arcticum circulum spectare, pedibusque æstivo orbi adnixus, extremo ore caput Delphini tangere, & Aquarii manum dextram cervici suæ adiungere. *Ovid. 4. Met. Or. Sympol. 8*. Constat ex viginti fideribus.
 Pediton, atis, n. *μαχίνη*, *πηγῆ*, machina, quæ ex pluribus tabulis, vel aliis rebus compacta est, eujusmodi sunt machinæ lignæ, aut marmoreæ, in quibus struæ collocantur, & simulacra magnorum virorum cum expressione rerum ab illis gestarum, a *πηγῆ*, *compingo*. *Fest.* Peditonata sunt ex ære, aut marmore armamenta, quæ ut plurimum in aëris, quandoque in porticibus, aulisque affigebantur, majorum, aliorumque sortium virorum gesta certius, quam pictura, ostendentia. Fere autem varia peditonata genera. Quædam erant privatarum ædium. *Cic. Att. l. 4. ep. 8*. Nihil venustius, quam illa tua peditonata: postquam missi, libos illustrantur valde. Quo loco intelligit Liptus locumale, plutenique librarios. *Ulp. l. 12. §. Specularia, ff. de instr. vel instr. leg.* In emptione domus specularia, & peditonata, sive in ædificio sint posita, sive ad tempus detracta. *Turneb. l. 8. c. 9*. censet, hic signari antepagmenta, quæ sunt valvarum ornamenta affixa antea. Sed imprimis peditonatum vox dici solet de pediton theatricis. Erant ea grandes, & ingeniosæ machinæ & variis tabulis, & fublicis compactæ, quæ per se occulte surgebant, at rursus subsidebant, quemadmodum describit *Senec. ep. 88*. (al. 89.) *Martial. de Spectac. epigr. 2*. Et crescent media peditonata celsa via. V. *Lips. de Amphib. c. 10*. ubi hæc de re multa.
 Peditonatus, re, adject. a peditonate, ut peditonatus gladiator apud *Sueton. in Calig. c. 26*. qui super peditonate pugnat. V. *Schild. ad hunc Sueton. loc.* Alii leg. *peditonates*, a *πηγῆ*, ludicrum.
 Peditonatus, a, um, partic. a pejero. *Hor. l. 2. od. 8*. Ulla si juris tibi pejerati pœna, Barine, nocuisset unquam. h. e. juris perjurio violati.
 Pejero, as, avi, acum, n. 1. *giurare il falso*, *שׁוּב, נשׁבט*, Ger. *falsch schwören*, Gal. *je parjurer, jurer, a faux*, Hisp. *perjurar, εἰρησῆ*, est falso, & animo fallendi jurare, seu juramentum infringere, & id, quod juramento, ac verbis concipitur, non facere. *Cic. 3. Off.* Non enim falsum jurare, pejerare est, fed quod ex animi tua sententia juraris, sicut verbis concipitur more nostro, id non tacere perjurium est. *Id. pro R. Com.* Qui mentiri solet, pejerare consuevit. *Id. pro Cluent. c. 48*. Illi verbis conceptis pejerasse. *Martial. l. 7. ep. 19*. Pejerare de turdo.
 Pejor, & pejus, oris, *peggiore, men buono*, *κακῶς*, compar. anom. nominis *malus*. Pejor, & deterior differunt, quod pejor respectu mali dicitur, deterior respectu melioris, ut deterior dicitur, quod minus bonum est. *Cic. 8. Phil.* Turpis autem fuga mortis omni est morte pejor. *Virg. 1. Georg.* In pejus ruere. *Horat. l. 2. ep. 1. v. 265*. Fictio in pejus vultu. *Terent. Adelph. 3. 2. 46*. Pejore loco res esse non potest, quam & *Felle. l. 2. c. 68*. Pejor illi res familiaris, quam mens erat.
 Pejorior, as, a. 1. *far peggiore*. *Paul. Jctus l. 2. sentent. c. 19*. Homo liber, qui statum suam in potestate habet, & pejorare eum, & meliorem facere potest.
 Pejus, adv. *peggio*, *κακῶς*, comparat. adv. male. *Plin. l. 17. c. 2*. Fruges pejus maturascunt Austrinis diebus, sed celerius. *Nepos 15. c. 10*. Vt

de, ne tu pejus confulas. *Caj. l. 1. B. G. c. 31*. Pejus victoribus, quam vicis accidisse. Ponitur & pro vehementius in malam partem. *Cic. Phil. 10*. Quo neminem veterani pejus oderunt.
 Pelagia, f. 1. *πελαγία*, piscis ex genere concharum, qui & purpura dicitur, in mediis faucibus succum habens, tingendis lanis laudatissimum, qui ab eo pelagium dicitur. *Plin. l. 9. c. 35*. Pelagiæ altius meræ, quam ut penetret radii. *Id. c. 37*. Purpuræ nomine alio pelagiæ vocantur.
 Pelagiæ, a, um, *marino*, *πελαγικός*, quod in mari vivit, sive quod est ex mari. *Colum. l. 8. c. 17*. Cæteri saxatiles, aut pelagiæ fati ex his, sed ex recentibus melius pascuntur.
 Pelagium, ii, n. pelagiæ succum, seu medicamentum colorem purpureum faciens, sed valde nigricantem. *Plin. l. 9. c. 8*.
 Pelagiæ, a, um, *marino*, *πελαγικός*, pelagicus. *Varro l. 3. de R. R. c. 3*. Et in eas pelagiæ greges piscium revocavit. Adde *Col. l. 8. c. 16*.
 Pelagus, i, n. *mare*, *π*, Ger. *das meer*, Gal. *la haute mer*, Hisp. *la mar*, *πελαγος*, notat proprie maris profunditatem, sed absolute pro mari usurpatur. *Cic. 3. de Orat. ex quodam Poeta*: Fervet æstu pelagus. *Plin. l. 10. c. 32*. In reliquis partibus est quidem mitius pelagus. Repertur & in g. m. *Flac. l. 1. Argon. v. 169*. Pelagus quantos aperimus in usus. In aliquibus editionibus legitur pelagus. Poetæ etiam usurpant nom. acc. & voc. pl. in e longo, more Græcorum, qui declinant *πελάγια, πελάγη*. *Lucret. l. 6. v. 619*. At pelage multa, & late substrata videmus.
 Pelamis, ydis, f. 3. *πυλαμῆς*, piscis genus, idem ac thynnus, nisi quod, si nondum annum exceperit, pelamis dicitur, cum annum exceperit, thynnus vocatur. *Fest. Plin. l. 9. c. 15*. Limosæ vero a luto pelamides incipiunt vocari, & cum annum exceperit tempus, thynni. *Juvén. Sat. 7. v. 120*. Siccus pelamunculus, & vas pelamium. Pelamium varia genera *Plin. l. 9. c. 15. & l. 32. c. 11*. refert. Scribitur & *pelamis, idis*.
 Pelagiæ, orum, m. 2. pop. Argiæ in Peloponneso, Arcadibus finitimi, quorum metropolis Argos Achaicum, eujusdem gentis, atque illi, qui cum Oenotro in Italiam venerant, ita dicti a Pelago filio Jovis ex Niobe filia Phoronei. *Dionys. l. 1. Ant. Rom.* Sæpissime a *Virgilio* pro Græcis omnibus sumuntur.
 Pelagiæ, æ, f. regio Peloponnesi, eadem, ac Argia, ubi primum Pelagi habitavere. Aliqui dicunt, hoc nomine Arcadum, alii totam Peloponnesum appellatam esse. Item regio Thessaliæ, ita dicta, quod Pelagi ex Argia expulsi in hac Thessaliæ parte confederint. *Plin. l. 4. c. 4*.
 Pelagiæ, adis, adject. f. quæ est e Pelagiæ. *Ovid. Heroid. ep. 9. v. 3*. Fama Pelagiades subito pervenit in urbes.
 Pelagiæ, idis, f. eadem ac Pelagiæ. Arcadia. *Plin. l. 4. c. 6*.
 Pelagus, a, um, adject. ad Pelagos pertinens, a *Virg. sæpissime* accipitur pro Græco, ut *Æn. 9. pubes Pelagæ*. Et *Æn. 2*. dolis instructus, & arte Pelagæ. *Ovid. Metam. 13*. Pelagæ factus.
 Pelagus, i, m. filius Jovis, & Niobes filiz Phoronei, atavus Oenotri illius, qui in Italiam venit. *Dionys. l. 1. Ant. Rom.* Sed sidorus dicit, filium fuisse Jovis, & Larissæ, Theodontius Neptuni, & Amphitrites. *Bocc. l. 10. Gen.* Regnavit in Argia. Nonnulli ejus Regnum etiam ad Arcadum, alii ad univerfam Peloponnesum extendunt. Hinc regio Pelagiæ dicta est, & populi Pelagi.
 Pelagus, i, m. *πελαγός*, genus lauri, quod Herbarii laureolam vocant. *Plin. l. 15. c. 30*.
 Pelecanus, vel Pelicanus, i, *πελεκάνος*, avis Ægyptia, circæ solitudines Nilii præcipue nascens, quæ more pullorum dicitur femur suum rostro vulnerare, & sanguinem ad eos alendos elicere. Eius meminit *Hieronymus. in Psalm. 100*. ubi addit duo esse Pelicanorum genera, aquatile unum, alterum volatile. *Gesnerus* vulturem Ægyptium vocat. Sunt qui putant, Pelicanum eundem esse ac plateam *Plin. l. 10. c. 40*. & plateam *Cic. 2. de nat. Deor.*
 Pelecinus, i, herba noxia segetibus, quæ inter lentem præcipue nascitur. Nomen inde traxit, quod ejus filix securiculis similes sunt, quas Græci *πελίκης* dicunt. *Plin. l. 18. c. 17*.
 Pelecyon, i, n. horologii genus, apud *Vitruv. l. 9. c. 9*. v. ibi *Bald. in Lex.*
 Pelethronia, æ, herba, centauria major, *Apul. de herb. c. 34*.
 Pelethronii, m. 2. Laphizæ pop. Thessaliæ, Pelethronium opp. iaculentis, qui primi omnium frænorum usum invenisse dicuntur, & domandorum equorum artem, ita dicti a Pelethronio monte, & oppido. *Virg. 3. Georg. v. 115*.
 Peleus, dissyllab. m. 2. *πῆλῆς*, Æaci, & Æginæ filius, qui ex Thetide genuit Achillem. V. *Ovid. 11. Metam. v. 267. & 350*.
 Peleus, a, um, adject. a Peleo. *Sil. l. 13. v. 803*. æquantem Peleia facta. h. e. gesta Achillis Pelei filii.
 Pelicæus, a, um, adject. a Pelio monte, ut Pelicæus apex. *Ovid. 1. Fast. v. 308*. Pelicæa juga, *Senec. Achil. l. 1. v. 321*. Pelicæa cuspis, *Ovid. Metam. 12. h. e. in memore Pelio exciso ligno facta*.
 Pelias, æ, m. *πῆλιᾶς*, Rex Thessaliæ, filius Neptuni ex Tyro Nympha, trater Æsonis, & Nelei. Huic Æson moriens Jafonem filium in tutelam commendavit, tradito etiam Regno, ea tamen lege, ut illud adultum Jafoni restitueret. Primis Regni initus Neleum fratrem ex Thessalia expulit, qui profectus in Messeniam Pylon urb. condidit. Quare Alcimedea mater Jafonis suspectum habens Peliam, puerum Chironi alendum dedit. Jafon adultus ad repetendum paternum Regnum venit. Sed Pelias commentus fraudem, Jafonem Colchos navigare jussit ad vellus aureum auferendum. In fabulis est, Æsonem, quo tempore Jafon ex Colchide rediit, incolentem fuisse, & a Medea magica arte in pristinum juvenentem renovatum esse. Aliqui etiam narrant, Peliz ab Oraculo responsum esse, in propinquo illi morte futuram, cum rem divinam facienti quispiam nudis pedibus supervenisset, Neptuno patri Pelia sacrificante Jafonem accurrisse ad sacrificium altero pede nudato, quod calcæus forte in limo vice inhæserat, Peliam Orauli memorem, nepotem, ejus indolem formidabat, ad expeditionem Colchicam, velut ad certissimum periculum, abegavisse. Senex a filiabus, sextis venis, interfectus est, Medæ fraude, quæ virginibus promiserat, se ejus senectam renovaturam esse, commutato sanguine. *Plut. in Psud. dicit de Pelia*, quod alii de Æone, Medeam suis venis secisse Peliam rursus ex sene adolescentulum. Peliz in Regno Acastus filius successit. *Ovid. l. 7. Metam. Flac. l. 1. Argon. Bocc. l. 1. Gen.*
 Pelias, adis, f. 3. *πῆλιᾶς*, patron. fact. a Peleus. *Ovid. ep. 3. v. 126*. Transeat Hectoreum Pelias hacta latus. h. e. hasta Achillis filii Pelei.
 Pelicanus. V. *Pelecanus*.
 Pelides, æ, m. 1. *πῆλῆδης*, Achilles filius Pelei. *Ovid. 8. ep.* Pelides utinam vitasset Apollinis arcus.
 Peligni, m. 2. pop. Italiz, in Aprutino, inter fl. Aternum, & Sangrum, & inter Vestinos a Sept. Marfos ab Occ. Marrucinos ab Or. *Plin. l. 3. c. 1*.
 Pelignus, a, um, quod ad Pelignos spectat. *Ovid. 3. Am. eleg. 15*. Pelignæ dicar gloria gentis ego. *Horat. l. 3. od. 19*. Peligna trigora.
 Pelion, n. 2. *Πῆλιος*, *Πῆλιος*, mons Thessaliæ, Oisæ, & Olympo at-

montor. *Sita Solin. de Sicilia, cap. 5.*
Pelorus, i, m. 2. *Capo di Faro, Πύλωρος*, prom. Siciliæ, unum ex tribus præcipuis, in ora Orientali, ubi Borealis incipit, in valle Nemonensi, ex adveſo Calabrizæ. Dicitur eſſe a Peloro claſſis Annibalis gubernatore ibi ſepulto, teſte *Val. Max. l. 9. c. 8. Met. l. 2. c. 7. Plin. l. 3. c. 5. Jilius l. 14. v. 79.* Celſus arenofa tollit ſe mole Pelorus.
Pelta, æ, f. *targhetta, brocthiere, סוּרְרָה*, Ger. *eind vunder ſchild*, Gal. *tarpe pavois*, Hiſp. *adarga*, & *אלגרה*, ſcutum exiguum, quo genere Amazones præcipue in præliis uti ſolebant. *Non. Suidas ααλβιου τεργα* γωνος facit, ideſt ſcutulum quadrangulare. Amazonicæ tamen peltæ figura alia. Hederæ folio ſimilem fuiſſe ſcribit *Xenophon. Plin. l. 12. c. 5.* folio indicæ ficus. *Virgilius* eam vocat lunatam, quo ſignificat, figuram habuiſſe Lunæ ſemiplenæ. *Æn. v. 491.* Ducit Amazonidum lunatis agmina peltis.
Peltaſtes, æ, m. 1. *πελταſτης*, qui peltam gerit, idem, ac peltatus. *Liv. l. 31. c. 36.* Noſte cetratos, quos peltaſtas vocant, in infidiis abdidit.
Peltatus, a, m. *πελταſτης*, pelta armatus. *Liv. l. 28. c. 5.* Menippum item quendam ex Regis Ducibus cum mille peltatis Chalcidem mittit.
Peltifer, a, um, adject. peltam gerens, peltatus. *Stat. 12. Theb. v. 761.*
Peltiferæ puellæ, h. e. Amazones.
Pelvis, f. 3. *conca, caſino, סוּרְרָה*, Ger. *ein becken*, Gal. *baſſin*, Hiſp. *fuente*, *λαγυνη*, vaſis genus, quo pedes lavantur, vel, ut aliis placet, etiam manus, & alia. *Nomius* dicit hanc vocem a *perluendo*, quaſi *perluis* ſit. *Juven. ſat. 3. v. 277.* Ut ſint contentæ patulas effundere pelves.
Pelufianus, a, um, & adject. ad Peluſium pertinens. *Virg. 1. Georg. v. 128.* Nec Pelufiæ curam aſpernabere lentis. *Colum. l. 5. c. 10.* Pelufiana mala.
Peluſium, ii, n. *Æliopolis, Belbais, ſeu Balbes*, urbs Ægypti prope oram littoralem Maris Mediterranei, apud oſium Nilis orientale, quod inde Peluſiacum dicitur. Dicitur Peleus Achillis pater hanc urbem condidiſſe, monitu Deorum, poſt luſtrationem. Eo enim tempore Peleus turis agitabatur, quia fratrem Phocum interemerat. Hanc olim quoque Æliopolim ab Ælio Principe, qui eam triplici muro cinxerat, dictam ſcribit Sabellicus. *Plin. l. 7. c. 34.* ¶ Pop. Peluſiote. *Hieron. contra Jovin.*
Pelufius, a, um, idem, ac Peluſiacus. *Martial. l. 13. ep. 9.* Accipe Niliacam, Peluſia munera, lentem.
Peminoſus, veſ Peminoſa, a, um, adject. mali odoris. *Varr. l. 1. R. R. c. 51.* Ne ſitu peminoſa terra, in rimis ejus grana obſoleſcant. Ita legit *Non. c. 2. n. 722.* Alii *ne aſtu rimofa.*
Penarius, a, um, quod ad penum pertinet, ut penaria cella, *Varr. l. 4. de L. L. & abſolute penarius (ſcilicet locus) ubi penus reponitur. *Paul Feſti abbreviator.* V. Penarius.
Penates, ium, m. *πενιθεῖαι θεοὶ, πατῆροι*, Dii domeſtici. Sed qui ſint Dii Penates, non ſatis convenit, cum alii putent eſſe Neptunum, & Apollinem, alii Jovem, Junonem, & Mineram, alii Cœlum, & Terram, Hetrufci vero, quemadmodum tradit *Arnobius l. 3.* Deos conſentes, ſive complices, quorum & numerum, & nomina ignota eſſe docent. *Macrobi. l. 3. Sat. c. 4.* Penates eſſe dixerunt, per quos penitus ſpiramus, per quos habemus corpus, per quos rationem animi poſſidemus. Dicti ſunt a *penus*, quod proprie ſignat locum intimum in ædibus, nempe quia coluntur in Penetratibus, hoc eſt penitus ædibus, ut *Iſid. ait l. 8. Atque idcirco Feſtus* penetratilia dicit eſſe Deorum Penatium ſacraria. Idem placuit *Cic. 2. de nat. Deor. c. 27.* Nec longe abſunt ab hac vi Dii Penates, ſive a penu ducto nomine (eſt enim omne, quo veſcuntur homines, penus) ſive ab eo, quod penitus inſident, ex quo etiam penetrales a Poetis vocantur. *Id. 6. Verr.* Non dubitavit illud inſigne Penatium, hoſpitaliumque Deorum ex hoſpitali menſa tollere. ¶ Interdum Penates ſumuntur pro ipſa domo. *Vellei. l. 2. c. 95.* Quem intra Cæſaris penates enixa eſt. *Tacit. Ann. 2. c. 84.* Duos virilis ſexus ſimul enixa eſt, quod rarum, lætiumque etiam moeris penatibus. ¶ Uſurpatur, & in num. ſingulari. At rectum caſum alii volunt eſſe *Penas*, alii *Penatis*, inquit *Feſtus. Liv. l. 28. c. 18.* Quoniam ſors eos ſub uno teſto eſſe, atque in eodem penate voluiffet. Al. leg. ad *eoſdem penates.*
Penatiger, ra, rum, qui Penates gerit. *Ovid. 15. Met. v. 450.* Hæc Helenum cœciniffe penatigero Æneæ Mente memor refero.
Penator, oris, m. qui penum gefat. *Cato apud Feſt.* Non ex militibus piſcatores, penatores feci.
Pendens, entis, o partic. a *pendeo. Plin. l. 10. c. 38.* Expandunt alas, pendenteſque raro intervallo quaſiunt. ¶ *Pendens* vinum, quod adhuc in ipſa vite pendet, & nondum ex uvis expreſſum eſt. *Cato c. 147. R. R.* ¶ *Pendens* animus, hoc eſt dubius. *Senec. ep. 5.*
Pendeo, es, pendendi, penſum, n. 2. *pendere*, *הָלַךְ*, Ger. *hengen*, Gal. *pendre*, Hiſp. *eflar colgado*, *απομυαμα*, proprie eſt ſuſpenſum eſſe, in ſublimi eſſe. Uſurpatur vel abſolute. *Ter. Eun. 5. 7.* Tu jam pendebis, qui ſtultum adoleſcentulum nobilitas flagitiis. *Cic. in Piſon.* Uſpſiam faxis fixus aſperis eviſceratus latere penderes. ¶ Vel cum abl. & præp. a, ab, e, ex, de, in. *Cic. 6. Verr.* Sagittæ pendebant ab humero. *Id. 5. Verr.* Pendere ex arbore. *Virg. 1. Ecl.* Dumofa pendere procul de rupe video. *Id. ibid.* Cui pendere ſua pateris in arbore poma. ¶ Nonnunquam cum abl. ſine præp. *Virg. 4. Ecl.* Incultiffique rubens pendebit ſentibus uva. ¶ Nonnunquam cum acc. & præp. per. *Plaut. Aſin. 2. 2. 35.* Per pedes quando pendes. ¶ Item cum ad. *Plin. l. 15. c. 15.* Serotina (pyra) ad hæmum uſque ad matrem pendens, gelu matureſcentia. ¶ Metonymice rei pendere dicebantur, cum eorum nomina in programme, ideſt tabula pendula, publice propoſita, atque ſuſpenſa erant. *Suet. in Dom. c. 9.* Reos, qui ante quinquennium proximum a pud ærarium pendiffent. ¶ Eodem modo & quorum bona venalia proponebantur, pendere poſſit ſunt. *Id. in Claud. c. 9.* Dum obligatam ærario fidem liberare non poſſet, in vacuum lege præliatoria venalis pependit ſub edito prætorum. ¶ Per translationem ponitur pro inniti, conſiſtere, ſpem habere. *Cic. l. 2. Fam. ep. 22.* Tuorūque, qui ex te pendet. *Id. Att. l. 14.* Qui Remp. putem pendere e Bruto. *Id. in Piſon. c. ult.* In ſententiis omnium civium ſamam noſtram, fortunamque pendere. *Id. pro Flacc.* Quæ ſpe exigua, extremaque pendet. ¶ Item pro regi, gubernari, per omnia alterius addidum eſſe voluntati. *Cic. 1. Offic.* Qui ex errore imperitæ multitudine pendet. *Liv. l. 5. bel. Maced.* Quæ ſuis ſtat viribus, non quæ ex alieno pendet arbitrio. ¶ Item pro animo ſuſpenſum eſſe, dubium eſſe, vel abſolute, vel cum genit. ſingul. animi, vel cum ablat. plur. animis. *Cic. Att. l. 4.* Ne diutius per eas, palmum tulit. *Id. l. 8. Fam. ep. 5.* Ego quidem vehementer animi pendeo. *Id. l. Tuſc.* Quod ſi expectando, vel deſiderando pendemus animis, cruciamur, & angurimur. ¶ Item pro expectare, vel deſiderare. Sic pendere dicitur, qui nimio deſiderio alicujus rei intentus ceſſat ab omni alio opere, & id unum ſolicitus expectat. *Virg. 6. Æn.* Dum conſulta petis, noſtroque in limine pendes. *Ovid. in epiſt. Penelope.* Narrantis conuſ pendet ab ore viri. ¶ Item pro deſinere, ceſſare. *Virg. 4. Æn.* Pendunt opera interrupta, minꝰque minorum ingentes. ¶ Interdum pendeo idem notat, quod *pendo*, ideſt ponderare, ſeu pondus effice-*

re, teſte *Budo. Plin. l. 21. c. ult.* Cyathus pendet per ſe drachmas decem. *Pendigo*, inis, f. *Arnob. l. 6.* Utinam liceret in ſimulacri alicujus medias introire pendigines. Quidam interpretantur velamina, quibus ſimulacra conteguntur. Alii intelligunt juncturas partium, quibus ſimulacra conſtant. *Veget. Mulomed. l. 2. c. 44.* Inter nervos & commiſſuras pendigines faciatur.
Pendo, is, pendendi, penſum, a. 3. *peſare*, *שָׁקַל*, Ger. *achten*, Gal. *peſer*, Hiſp. *peſar*, *שָׁקַל*, proprie eſt ponderare, a *pendeo*, quia proprie pendit, qui facit, ut quid pendat, & quæ ponderantur, ex libra pendet. *Plin. l. 9. c. 15.* Præcipua magnitudine thynni. Invenimus, talenta quindecim pendiffiſſe. ¶ Translate ponitur pro confiderare, & æſtimare, & conjungitur ſæpe cum genit. vel ablat. pretii. *Cic. pro Quinſt.* Si apud hoc conſilium ex opibus, non ex veritate cauſa pendetur. *Id. pro R. Am.* Neque levi conſeclura res penditur. *Plaut. Bacch. 2. 2. 29.* Imo unice unum plurimi pendit. *Lucret. l. 6. v. 1274.* Nec jam religio divum, nec numina magni Pendebantur. ¶ Metaleptice ponitur pro ſolvere. Nam antequam nummi ſignarentur, Romani, qui gravi ære utebantur, non ſolvebant numerando pecuniam, teſte *Plin. l. 33. c. 3.* ſed æs in ſtateris ponderando. *Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 1.* Ego pro aqua veſtigal pendam. *Id. Att. l. 12.* Uſuram pendam, a quo emero. *Liv. l. 1.* Quæ bina millia æris in annos ſingulos penderent. ¶ Et dicitur etiam de pœna. proprie enim pœnam pendere eum dicimus, qui ob delictum pecuniam ſolvit, *Feſto* teſte. Generatim tamen uſurpatur de omnibus, quibus quovis modo irrogatur pœna, vel ſupplicium. *Cic. in Piſon.* Pœnas patriz, Diſque immortalibus eas, quæ graviffimæ ſunt, furore, atque infania penderet. *Plin. l. 29. c. 4.* Eadem de cauſa ſupplicia annua ceſſe pendunt. ¶ Uſurpatur etiam imperf. *Plin. l. 12. c. 14.* Iterumque Imperii noſtri publicanis penditur. ¶ Particip. *penſurus*, *Liv. l. 25. c. 8.* Neque ullum veſtigal Pœnos penſuros.
Pendulus, a, um, pendente, *הָלַךְ*, Germ. *bangend*, Gal. *pendant*, Hiſp. *colgado*, *הָלַךְ*, quod pendet. *Ovid. ep. 1. v. 10.* Laſſare viduas pendula tela manus. *Colum. l. 2. c. 18.* Pendula loca. h. e. declivia. *Horat. l. 1. ep. 18. v. 110.* dubia ſpe pendulus horæ. h. e. pendens, dubius.
Pene, adv. quaſi, *כְּכֵּזֵב*, Ger. *ſchieſt*, *gar nach*, Gal. *preſque*, Hiſp. *caſi*, *παρ δὲ λόγῳ*, fere, ſerme, quaſi. *Cic. l. 1. Fam. ep. 4.* Eo die acerbum habui Curionem, Bibulum multo juſtiorum, pene etiam amicum. *Id. pro R. Com.* Si qua enim ſunt privata judicia ſummæ exiſtimationis, & pene dicam capitis. ¶ Reperitur & ſup. *peniffime*, ut *Prife. ait l. 3. pag. 608. Pufſch. l. 1. 15. pag. 1008.* licet alii a *peniſſus* eſſe velint. *Plaut. Aul. 3. 4. 7.* Me intus gallus gallinaceus, qui erat anui pecularis, perdidit peniſſime. h. e. pene nihil abtuit, quin me perderet. *Apuſ. l. Metam. 8.* Peniſſime ibi, quam devoverat, reddidit animam. ¶ Scribitur a multis pene per diphthongum *ae*, quod & probat *Manus. in Orthograph.*
Peneia, æ, f. Daphne, ita dicta, quia apud Peneum fl. in laurum converſa eſt, vel quia Peneum fl. patrem habuit. *Ovid. 1. Met.* Plura locuturum rapido Peneia curſu fugit.
Peneis, idis, f. eadem ac Peneia. *Ovid. 1. Met. v. 472.* Hoc Deus in Nympha Peneia fixit.
Peneſus, m. 2. *Igliaco*, fl. Elidis, in Peloponneſo, qui in mare Jonicum labitur inter Araxum, & Chelonatem prom. *Ovid. 1. Met.*
Peneſus, a, um, quod ad Peneum ſpectat. *Virg. 4. Geor.* Paſtor Ariſtæus fugiens Peneia Tenpe.
Penelopeus, a, um, adject. ad Penelopem pertinens, ut Penelopæa fides. *Ovid. 5. Triſt. eleg. ult. v. 36.*
Penelope, i, f. Icarii filia, Ulyſſis uxor. Dictam volunt ab avisibus, quæ Penelopes dicuntur, ſive Meleagrides, cum ante Arnea diceretur, quaſi abjecta, & repudiata, ab *ἀρνίαις*, *recuſo*, *abnuo*. Ferunt enim, cum ab Icaro, Peribœaque parentibus eſſet expoſita, ab hoc avium genere fuiſſe educatam. Celebratur tanquam pudicitiz exemplar, quæ abſente totos viginti annos marito, nullis aut parentum precibus, aut procorum pollicitationibus adduci poſuit, ut fidem, quam viro difcedenti dederat, ſecundis nuptiis violaret. Cum autem proci araxum inſtarent, atque adeo vim illaturi viderentur, tantum moræ ab illis ſibi poſtulavit, quantum telæ, quam in manibus habebat, abſolvendæ fuſſiceret: quod cum impetraſſet, quicquid interdiu texuerat, noctu retexebat, eoque commento eorum cupiditatem in reditum mariti diſtulit, qui ab illa ſub mendicii habitu hoſpicio ſuſcepſus, procos ad unum omnes interemit. *Cic. 2. Acad. Ovid. Heroid. ep. 1. Bocc. l. 5. Gen. Sed Lycephon ſcripſit*, Penelopen cum omnibus prociſ corpus miſcuiffiſſe, & ex eorum uno Panem peperiffiſſe, Ulyſſem cognito uxoris adulterio in Cretam inſ. feciffiſſe, & Gortynæ mortuum eſſe. Sane Pan ex Mercurio tertio, & ex Penelope natus dicitur, ſive hæc uxor Ulyſſis, ſive alia quædam fuerit. *Cic. 3. de nat. Deor.* Tertius Jove tertio natus, & Maja, ex quo, & Penelopa Panem natum terunt. ¶ Ulyſſes ex Penelope Telcmachum ſuſcepit. ¶ Sponſos Penelopes *Horat.* vocat homines luxui deditos, quibus nihil cordi eſt, præter voluptates, *l. 1. ep. 2. v. 18.* ¶ Translate quævis caſta mulier Penelope dicitur. *Martial. l. 1. epigr. 63.* juvenemque ſecuta, relicto Conjuge, Penelope venit, abſit Helene. Sunt tamen qui aliter hunc locum interpretantur.
Penelops, opis, m. *πηνελόπης*, avis circa paludes, & amnes verſans, vario colore, collo puniceo, alio nomine Meleagris. *Plin. l. 37. c. 2.*
Penes, *apreſſo*, *שָׁקַל*, Germ. *bey*, Gal. *aupres*, Hiſp. *cerca*, *מִצַּד*, *apud*, præp. ex iis, quæ acc. regunt, & dicitur de perſona cum ſignificatione domini, vel poteſtatis. Nam quod penes te, ſive in poteſtate tua eſt, id externum dici nequit, ſed quaſi intus eſt, firmiterque tenetur. *Ulpian. l. penes, ff. de verb. ſig. ſing. Penes* te amplius eſt quam *apud* te. Nam *apud* te, eſt, quod qualiter qualiter a te tenetur: *penes* te eſt, quod quodammodo a te poſſidetur. *Ovid. 1. Faſt. v. 119.* Me penes eſt unum vaſti cuſtodia mundi. *Cic. Agrar. 2. c. 19.* Eos agros, quorum adhuc penes Cn. Pompejum omne iudicium, & poteſtas debet eſſe, decemviri vendant? *Id. de clar. Orat.* Penes quos laus ſuit. *Plin. l. 17. c. 12.* Fides penes auctores eſt, *io mi rapporto a chi cid racconta.* Adde *Senec. in Apocolocynt. Vellei. l. 2. c. 63.* Summa virium penes eum eſt. *Plaut. Amph. 2. 2. 21.* Omnia bona adſunt, quem penes eſt virtus. *Horat. l. 2. ſat. 3. v. 271.* Penes te eſt? h. e. eſt ne ſanus mente? *Ter. Heecy. 4. 1.* Penes te culpa eſt. ¶ Sæpe ſignificat locum. *Ter. Adelph. 3. 4. 24.* Iſthæc jam penes vos paltria eſt? S. Ellam intus. *Cic. pro Mil. Serv. centum dies penes accuſatorem fuere.* ¶ *Tacit. Ann. 4. c. 16.* Plures ejuſ rei cauſas afferebat, potiſſimam, penes incuriam virorum, ſœminarumque. h. e. potiſſimam cauſam tribuebat incuriæ &c.
Penetrabilis, *λεῖ* o. 3. *penetrabilis*, *כְּרִיב*, Ger. *durchſträngig*, Gal. *penetrabilis*, Hiſp. *penetrable*, *διαποροῦς*, quod penetrari poteſt, quod facile penetratur. *Ovid. 12. Met.* Corpus nulli penetrabile telo. ¶ Interdum active ſumitur, pro eo, quod facile penetrat. *Virg. 10. Æn. v. 48.* Aſpicere, num mage ſit noſtrum penetrabile telum. *Macrobi. Saturna. l. 7. c. 12.* Penetrabilis in venas vinum.
Penétral, lis, n. penetrare. *Macrobi. Sat. 7. c. 1.* Intra ſuum penetrat. *Symmach. l. 2. ep. 34.* Sanctum penetrat animi tui neſciunt.
Penétrale, is, ſubiſt. n. *luogo, o ſtanza rimota, μύχθ*, omnis pars interior

tior domus, vel templi, teste Servio, adeo ut opus sit penetrare, b. e. penitus iotrare, ut Festus inquit. *Marcell. l. 10. ep. 51.* Nec Capitolini summum penetrare Tonantis. *Virg. 2. Æn. v. 484.* Apparent Priami, & veterum penetralia Regum.

Penetrālis, le, o. 3. *rimato, ἐνδομῶχος*, internus, interior. *Virg. 2. Æn.* Æternumque adytis effert penetralibus ignem. *Tac. l. 2. Ann. c. 10.* Libertatem avitam, penetralis Germaniæ Deos. ¶ Dii Penetrales, iidem ac Penates. *Cic. 2. de nar. Deor. c. 27.* Ex quo etiam Penetrales a Poetis vocantur. ¶ Penetrales sacrificium, quod in interiore parte sacriarii conficitur. *Fest.* ¶ Comparativ. *penetrālior* V. in Penetrales.

Penetrāliter, adverb. q. d. penetrando, intus, interius. *Fortunat. 4. Mars.* Penetrāliter ulcera mordent. *Lucret. l. 2. v. 382.* Quare fulmineus multo penetrālius ignis. Rectius tamen leg. *penetrālior*.

Penetratio, onis, f. *penetratio*, actus penetrandi. *Apul. l. 4. Flor.* Paribus utrinque aculeis, simili penetratione, mutuo vulnerere.

Penetrator, oris, m. qui penetrat. *Augustin. epist. 199. a med.* Alienæ domus penetrator.

Penetro, as, avi, atum, a. 1. *penetrare*, הִרְבִּיר, Ger. *durchdringen*, Gal. *penetrare*, Hisp. *penetrar*, ἐνδομῶχος, διασείρω, pervado, permano, transeo, a *penitus*, quia est penitus intrare, ut Festus interpretatur. Construitur cum acc. *Cic. 1. Tuscl. Ut penetrat, & dividat omne cælum hoc, in quo nubes, imbres, ventique coguntur.* ¶ Vel cum acc. & præp. in, ad, sub. *Cic. 4. Acad. Quæ penetrare in cælum, terram intrare possit. Id. de Prov. Conf. Non ipse ad eorum urbes, sedesque penetravit. Id. 6. Ver. Et subito non longe a Syraculis penetrasse sub terras.* ¶ Sumitur etiam pro prætergredi, superare. *Plin. l. 5. c. 1.* Atlantem penetrasse in gloria fuit. *Vellej. l. 2. c. 40.* Penetratæ cum victoria Media, Albania, Iberia. ¶ Item pro inierre. *Plaut. Men. 6. 2. 64.* Intra ædes penetravi pedem. *Gell. l. 5. c. 14.* Specum quandam nactus remotam, latebrosamque, in eam me penetrō, & recondo. ¶ Item pro conjicere, ponere. *Plaut. Amph. 1. 1. 94.* Penetrare se in fugam. ¶ Penetrare, ad homines relatum est interius afficere, ad animum aut mentem utque pertingere. *Tacit. Ann. 3. c. 4.* Nihil Tiberium magis penetravit, quam studia hominum averfa in Agrippinam. ¶ *Id. hist. 4. c. 7.* Sorte, & urna mores non discerni; suffragia & existimationem, Senatus reperta, ut in cujusque vitam, tamquam penetrationem. h. e. invaderent.

Peneus, m. 2. *Salampria, Πηνειός*, fl. Thessaliæ, qui ex Pindo M. oritur, deinde rigans Larissam, inter Olympum, & Ossa M. prope Thessalica Tempe in sin. Thermaicum se exonerat. *Plin. l. 4. c. 8.* Poetæ fabulantur filium esse Oceani, duasque filias habuisse, Cyrenen, & Danaen.

Peneus, 2, um, adject. ut Peneæ Nympha, h. e. Daphne. *Ovid. Met. 1. v. 504.* Nympha precor Peneæ mane. Al. leg. *Penei*, ut sit a *Peneis, idis.*

Penicillus, i, m. & penicillum, i, n. *penicello*, Ger. *ein maler pinsel*, Gal. *pinceau*, Hisp. *pinzél, πινέλλιον*, instrumentum illud, quo pictores pingunt, dim. a *peniculus*. *Plin. l. 9. c. 45.* Spongiarum genus tenue, & densum, ex quo penicilli. *Quintil. l. 2. c. 21.* Sed ille opifex, ut cælator cælum, & pictor penicilla desiderat. *Cic. ad Q. Fr. l. 2. ep. 16.* Quam pingam coloribus tuis, penicillo meo. ¶ Item penicillus testatorius dicitur, quo albarium testorio inferunt. *Plin. l. 28. c. 17.* Setarum ex his e penicillis testorius cinis cum adipe tritus. ¶ Est item penicillus id, quo vulnus siphatur. *Cels. l. 7. c. 7.* Tunc exigua penicilla interponenda. *Plin. l. 20. c. 15.* Penicillis fervens adprimitur facies. ¶ Item spongiæ longæ genus mollissimum est, quod penicillum dicitur. *Plin. l. 31. c. 111.*

Peniculamentum, i, n. 2. parvæ vellus, quæ terram attingit. *Voss. dicit,* notare lacinias vestium fractas. *Enn. apud Non. c. 2. n. 614.* Pendens peniculamenta imum ad quemque pedem. ¶ *Arnob. l. 5.* Peniculamenta decurtantem cantheriorum. h. e. caudas.

Penicillo, as, a, i. detergo, vel attenuo instar caudæ, a *peniculus*. *Arnob. l. 5.* Peniculantem decurtantem. Alii leg. *penicula decurtantem.*

Penicillus, i, m. vel peniculum, i, n. parva cauda, dim. a penis. Dicebatur speciatim de iis, quibus pulvis, fordesque ex vestibus, & vasis detergeretur, quod ferent ex pene, idest, ex cauda bestiarum, quemadmodum etiam hodie vulpinis caudis pulverem discutimus. *Fest.* ¶ Translate peniculus notat caudam falacem. Itaque apud *Plaut. Men. 2. 2. 12.* ambiguitate vocabuli ludit nequam servus. Rogante enim coquo, ubi parafitus foret nomine Peniculus (id homini inditum nomen erat, quod caudæ instar detergeret menfas) respondet scurriliter: *Eccecum hunc, in vidulo salvum gero.* Nam vidulum vocat subligar (scortum, in quo ea corporis pars contecta erat. ¶ Peniculus item dicitur, γαπίς, quo pictores pingunt, quoniam ex caudarum extremitatibus fiat. *Plin. l. 35. c. 10.* Arreptoque peniculo lineam ex colore duxit summæ tenuitatis per tabulam. ¶ Peniculi quoque spongiæ longæ sunt, ita appellatæ propter similitudinem caudarum. *Fest.* ¶ Denique peniculus id omne vocatur, quod ad aliquid mundandum, detergendum, illinendum adhibetur, præsertim si ex spongia sit factum. *Ter. Eun. 4. 7. 7.* Quid, ignave, peniculo ne pugnare, qui isthuc huc portes, cogitas? Sa. Imperatoris virtutem noveram, & vim militum: line sanguine hæc fieri non posse, qui abstergerem vulnera.

Peninsula, æ, f. *peninsula*, Ger. *ein bulbinsul*, Gal. *presqu'île*, Hisp. *península, χερσονήσος, χερσονήσος*, terra undique fere aquis clausa, & brevi tantum angustia, quæ dicitur *isthmus*, continentis adnexa, a *penne*, & *insula*, quia quasi insula est. Nam insula dicitur terra, quæ undique aquis clauditur, proprie autem mari. *Plin. l. 9. c. 3.* Cadara appellatur rubri maris peninsula ingens. Adde *Casul. epigram. 32.*

Penis, is, m. *πίς*, proprie est cauda, a *pendendo*, ut scribit *Festus*, nempe quia de animali dependet, ac velut appendix quædam est. *Nævius apud Festum.* Peni pinxit bubulo. ¶ Translate membrum virile penis dicitur. *Cic. l. 9. Fam. ep. 22.* Caudam antiqui penem vocabant, ex quo est propter similitudinem peniculus. Ad hodie penis est in obsecans.

Penite, adverb. penitus. *Casul. de nupt. Mall. v. 178.* Pectore unitur intimo Flamma, sed penite magis. Ita ex antiq. Codicib. legit *Scalig.* Alii *penita*, ut sit adjectivum. *Sidon. l. 4. ep. 9.* Actiones ejus quotidianas penitissime insepit. Hoc tamen superlativum a *penitus* etiam duci potest.

Penitus, a, um, *ad, ab' de dentro, ὀπίθεν*, quod intus est, & in abditis partibus situm, intrinsecum, intimum. *Plaut. Afin. 1. 1. 28.* Age quæso, excrea usque ex penitis faucibus. *Id. Cist. 1. 1. 65.* In latebras abscondas pectore penitissimo tuam stultitiam. *Id. Persa 4. 3. 71.* Ne quies vero ex Barbaria penitissima persequatur. *Macrobi. Sat. 5. c. 19.* De Græcorum penitissimis literis hanc historiam eruit Maro. *Apulei. apud Priscian. l. 3. pag. 599.* *Purp. l. 1.* in penitiorum partem domus.

Penitus, adv. *multo a dentro, ὄπιθεν*, intus, interne, intrinsecus, in intimis partibus. *Cic. pro Cluano.* Evellam ex animis hominum tantam opinionem, tam penitus insitam, tam vetustam? *Id. 4. Verr. Bene penitus in istius familiaritate natus se dedit. Id. 1. de Or. Omnes animorum motus, quos hominum generi natura tribuit, penitus pernosecendi. idest, perfecte, & usque ad interiora. Cels. l. 5. c. 28. n. 11.* Penitius condita suppuratio. ¶ Frequenter est adv. qualitatæ, & ponitur pro omnino, Tom. II.

profus, valde. *Cic. 3. Fin.* Et honestum ipsum quasi virtutis lumen extinxeris; & virtutem penitus everteris. ¶ Addunt aliqui accipi etiam pro longe, remote. *Virg. 1. Æn.* Penituisse alias advexerat oras. Sed hic pro omnino accipi potest. ¶ Superlat. penitissime V. in *Penite*.

Penitus, a, um, adject. *πεπῆδης*, quod penem habet, idest caudam. Unde penita offa, teste *Festo*, quæ constat ex ea parte carnis suillæ, cui cauda adhæret. *Plaut. Mil. 3. 1. 165.* Ater hinc illam offam penitam.

Penna, æ, f. *penna*, פֶּנָא, Ger. *ein feder*, Gal. *plume*, Hisp. *pluma, πτερόν, πτερόν*, extrinsecum illud, quo aves vestiuntur. *Ovid. 3. de arte,* Terretur minimo pennæ stridore columba. ¶ Differt a pluma. Nam pennæ in avibus proprie dicuntur, quæ majores sunt, & duriores, quales sunt, ex quibus cauda, & alæ constant, plumæ autem minores sunt, & molliores, quibus reliquum corpus tegitur. Unde avem peninis volare dicimus, non plumis. *Col. l. 8. c. 2.* Eæ sint rubicundæ, vel fulcæ plumæ, nigrisquæ peninis. ¶ Accipitur tamen penna nonnuncquam generaliter, ut etiam plumas comprehendat. *Cic. 2. de nar. Deor.* Ut & peninis foveant, ne frigore lædantur. ¶ Usurpatur etiam translate. Hinc *Penna renascuntur*, dicitur de iis, qui pristinum recuperant auctoritatem. *Cic. Att. l. 4. ep. 2.* Idem, inquam, illi, quos ne tu quidem ignoras, qui mihi pennas inciderant, nolunt, easdem renasci. Sic *Horat. l. 2. ep. 2. v. 49.* me dimifere Philippi decisis humilem peninis, *vinto, e morsificato.* ¶ Majores nido pennas extendere, proverbialis Metaphora est pro fe amplius efferre, quam ferat fortunæ suæ tenuitas. *Horat. l. 1. ep. ult. v. 21.* Ne libertino natum patre, & in tenui re majores pennas nido extendisse loqueris. ¶ Pennæ dicuntur etiam insectorum. *Plin. l. 11. c. 28.*

Pennatulus, a, um, adject. diminut. a *pennatus*. *Tertul. l. 1. ad Nation.* c. 10. Mercurius in calvitio pennatulus. h. e. pennato galero tectus.

Pennatus, a, um, *pennato, che ha le penne*, Ger. *gefiedert*, Gal. *empenne*, Hisp. *vestido, cobierro de plumas, πτερωτός*, quod pennas habet. *Plin. l. 10. c. 32.* Pennatorum autem infuscanda sunt, quæ aduncos habent unguis. ¶ Pennatum ferrum, dicitur pennis munitum, ut levius fiat, & aerem facilius penetret, quemadmodum in telis, & sagittis videmus. *Plin. l. 34. c. 14.* Sed etiam missili, volucricæ, nunc tormentis excusso, nunc lacertis, nunc vero pennato. ¶ Translate dicitur etiam de plantis, præsertim arboribus. *Plin. l. 16. c. 13.* Procera hæc, ac teres, pennata & ipsa folio. Ubi fraxini folium pennatum esse ait, quomodo *Theophrastus l. 3. Hist. c. 10.* scriperat, abietis folium *πτερωτά ιχθυα*. ¶ Item de spicis. *Festus.* Pennatas, impennatæque agnas, in Saliari Carmine, ipicas significat cum aristis, & alias sine: aristis agnas novas volunt intelligi.

Pennifer, a, um, adject. *pennifer*. *Sidon. carm. 2. v. 309.* Fleclis penniferos hederis bicoloribus armos.

Penniger, a, um, *pennato, πτεροφόρος*, qui gerit pennas. *Cic. de Un. c. 10.* Alterum pennigerum, & acreum.

Penninus, i, Deus Alpinarum, a quo & Penninæ Alpes dicuntur. *Liv. l. 21. cap. 38.*

Pennipes, edis, quod pennas ad pedes habet. *Catull. carm. 55. ad Camer.* Perfeus pennipes.

Pennipotentis, entis, avis. *Lucret. l. 2. v. 867.* Et corpore pennipotentum.

Pennûla, æ, *penneta, πτερίς*, dim. a penna. *Cic. l. 2. de nar. Deor. 6. 52.* Cum autem pennulis uti possunt.

Pensabilis, le, adject. qui pensari potest. *Ammian. l. 31. c. 13.* Nunquam pensabilia damna.

Pensatio, onis, f. æstimatio, pensio, compensatio. Legitur apud *Ulpian. lib. 16. Dig. sit. 2. lib. 7. Petron. in Satyr. Quintil. Declam. 332. & Ammian. lib. 16. cap. 12.*

Pensator, oris, m. *pensatore, σαδμῶχος*, ponderator. *Plin. l. 33. c. 3.* Stipis ponderandæ pensatores libripendes dicuntur.

Pensatus, a, um, adject. *pensato, esaminato*. *Sil. l. 7. v. 23.* Pensata diu belli sententia. ¶ Item compensatus. *Liv. l. 26. c. 37.* Transmarinæ res quadam vice pensatæ.

Pense, adverb. cum studio, impense. *Symmach. l. 2. ep. 34.* Nihil hac ætate tractandum pensus domesticis rebus.

Penſiculate, adv. *αὐτεβῶς*, cum pondere, iustoque examine. *Gell. l. 1. c. 3.* Quæ a Theophrasto penſiculate, atque enucleate scripta. Al. leg. *penſim*, eodem sensu.

Penſicillo, as, a. i. idem, ac pensito. *Gell. l. 13. c. 20.* Penſicula utrunque moderate. Sunt qui legunt: *urrunque pensiculate, moderateque, &c.*

Penſilla, ium, n. 3. res, quæ pendet. *Auſtor Priap. carm. 52.* Pulchre penſilibus peculiat. h. e. testibus.

Penſilis, le, o. 3. *penſile, μετώσπος*, quod suspensum, & sublime est, ut Penſilis homo, qui laqueo suspensus est. Penſiles horti, qui supra ædificia facti sunt. Penſile horreum, quod est in altiore domus loco. Penſilis uva, quæ ex trabibus suspensa servata est. *Plaut. Pſud. 1. 1. 87.* Restim volo mihi emere. P. Quamobrem? C. Qui me faciam pensilem. *Plin. l. 36. c. 14.* Leguntur & pensiles hortos, imo vero totum oppidum tectisse Ægyptiæ Thebæ. *Col. l. 1.* Positionem pensilis horrei probamus. *Horat. l. 2. sat. 2. v. 121.* Tum pensilis uva secundas ornabat menſas. ¶ Penſiles horti dici possunt etiam vasa scibilia majora, quibus terræ plenis feruntur olera, alique plantæ, ut facile ab injuria temporum transferendo defendi possint. *Plin. l. 19. c. 5.* Penſiles cucumerum hortos promoventibus, in solem rotis olitoribus, rursusque hibernis diebus intra specularium munimenta revocantibus. *Colum. l. 11. c. 3. a med.* Post sunt etiam vasis majoribus rotulæ subicij cum minore labore producuntur, & rursus intra tecta recipiantur. Sed nihilo minus specularibus integri debentur; ut etiam frigidibus, ferenis diebus tuto producantur ad solem. Hac ratione fere toto anno Tiberio Cæsari cucumis præbebatur. *Hæftenus Colum.*

Penſim, V. Penſiculate.

Pensio, onis, f. *penſione*, Ger. *ein zins*, Gal. *penſion*, Hisp. *penſion*, *αγοράζω*, idem, ac solutio. Nam olim non numeratione, sed pondere solutio fiebat. *Cic. Att. l. 11.* De pensione altera oro te, omni cura considera, quid sit faciendum. *Liv. l. 36.* Et stipendium, quod prius pensioibus in multos annos deberent. ¶ Metonymice usurpatur pro eo, quod pro re aliqua solvitur, ut pro usu domus, agrî, aut alicui rei. *Cic. pro R. Com. Cur.* cum altera pensio solvenda esset, non tum, cum prima? *Id. Lepre, l. 6. Fam.* Dum a Dolabellæ procuratoribus exigam primam pensioem.

Pensitatio, onis, f. pensio, solutio. *Aſcon. Pedian.* ¶ Item compensatio. *Plin. l. 19. c. 6.* Prosperare præteriti temporis pensitatione.

Pensitator, oris, m. *ἐπιπέτης, λογιτής*, ponderator, examiner. *Gel. l. 17. c. 1.* Verborum pensitatoribus subtilissimi.

Pensitatus, a, um, *σαδμῶχτος*, ponderatus, examinatus. *Plin. ep. 8.* Nos contra multum, ac diu penſitatus amor liberalitatis communibus avaritiæ vinculis eximebat. Adde *Tacit. Ann. 3. c. 52.*

Pensito, as, avi, atum, a. 1. *pensare, σαδμῶχμα*, læpe pondere, valde, vel bene pondere, freq. a *penſo*. *Plin. l. 7. c. 7.* Is demum vitam æquæ lance penſitabit, qui semper fragilitatis humanæ memor fuerit. ¶ Translate

late fumitur pro considerare, examinare. *Gell. l. 1. c. 4.* Aut virtutes pensitabat, aut vitia rimabatur. ¶ Metaleptice capitur pro solvere. *Cic. pro I. Man. c. 6.* Aut eos, qui veltigalia vobis pensitant. *Id. de leg. Agrar.* Immunia (prædia) commodiore conditione sunt, quam quæ pensitant. **Pensiuicula**, æ, f. parva pensio. *Col. in præfat. l. 10.* Fœnoris tui reliquum pensiuiculam percipe. **Pensio**, as, avi, atum, a. i. *pesare, σταθάζωμαι*, pondero, freq. a *pendo*. *Liv. l. 38.* Et Centurionem pensantem aurum occiderent. ¶ Translate ponitur pro æstimare. *Liv. l. 34. c. 49.* Ut factis, non ex dictis amicis pensent. ¶ Aliquando est compensare, sive compensando partem facere, aliquid pro alio dare. *Val. Max. l. 1.* Ut ex se & uno, & sene complures Pœnorum juvenes pensarentur. *Plin. l. 7. c. 4.* Nec lætitia ullo minimo mœrore pensanda. *Senec. 3. de Benef. c. 9.* Pensare beneficia. ¶ Aliquando supplere. *Plin. l. 31. c. 8. de muria:* Aquæ marinæ vicem pensat. ¶ Interdum exquære. *Calpurn. ecl. 3. v. 83.* Dicitur & cocto pensare legumine panem. ¶ Pensare pudorem nece, apud *Ovid. epist. 2. ad fin.* est amittitum pudorem morte ulcisci. **Pensum**, i, subst. n. *penso, πένσιον*, proprie in lanificio mulierum locum habet, & significat id, quod mulieri faciendum assignatur, a *pendo*, idest pondero. *Justin. l. 1.* Pensata inter virgines partientem. *Virg. 9. Æn.* Excussis manibus radii, revoluntaque pensâ. ¶ Metaphorice notat officii cuiusque perfectionem. *Cic. 3. de Or. c. 30.* Meque ad meum munus, pensumque revocabo. *Id. 5. Verr. c. 46.* Pensum exigere. *Varr. 2. R. R. c. 2.* Pensum suum absolvere. *Quintil. l. 3. c. 7.* Pensâ imperare. *Col. l. 3. c. 10.* Pensum peragere. *Plaut. Pers. 2. 4.* Pensum meum, quod datum est, confeci. ¶ Pensû habere. *V. in Pensus.* **Pensura**, æ, f. idem quod pensio, ponderatio. *Var. l. 4. de L. L. sub fin.* Ea etiam nunc propter pensuram, trutinam habet positam. **Pensus**, a, um, adiect. *pesato*, ponderatus. *Titin. apud Non. c. 4. n. 362.* Dæte pensam lanam; qui non reddet tempori putatam recte, facite ut multetur malo. ¶ Translate est cogitatus, æstimatus, deliberatus. *Ovid. 14. Metam. v. 270.* Et advertens pensas examinat herbas. *Plaut. Trucul. 1. v. 61.* Utra fit conditio pensior, virginem ne, an viduum habere. h. e. æstimator, pretiosior. ¶ *Nihil pensum*, & frequentius, *nihil pensû habere*, est nihili ducere, non curare, contemnere. *Gel. l. 13. c. 12.* Ratum pensumque nihil habere. *Id. l. 12. c. 5.* Nihil quicquam est carius pensuque nobis, quam nosmetipsi. *Tacit. 13. Ann. c. 15.* Neque fas, neque fidem pensû habere. *Liv. l. 34. c. 31.* Vobis, quod iaciat, minus pensû est. *Sallust. in Catil. c. 5.* Neque id quibus modis assequeretur, unquam pensû habebat. *Et c. 52.* Quibus illi quidquam pensû unquam fuisse, non ea consilia habuissent. *Plaut. Trucul. 4. 2. 52.* Nec mihi adest tantillum pensû jam. *Val. Max. l. 2. c. 9. n. 3.* Nec pensû duxerat. **Pentacænon**. V. Pentapetes. **Pentadactyles**, f. 3. pices ex genere concharum. *Plin. l. 32. c. ult.* **Pentadactylon**, i, n. herba, eadem quæ pantaphyllon. *Apul. de herb. c. 2.* **Pentadæron**, n. 2. *πεντάδρον*, species lateris, seu terræ coctæ, quinque palmos continens, a *πέντε*, quinque, & *δρόρον*, palmus minor. Alii dicunt, ædificii genus esse. *V. Vitr. l. 2. c. 3. Plin. l. 35. c. 14.* Genera eorum tria, didoron, quo utimur, longum sesquipede, latum pede, alterum tetradoron, tertium pentadoron. **Pentactericus**, a, um, *di cinqui' anni*, *Πεντακτηρικός*, quinquennalis: a *πέντε*, quinque, & *ετος*, annus. *Inscript. apud Gruter. pag. 499. n. 6.* Pentactericum certamen. **Pentagônus**, a, um, adiect. *quingangolo*, quinque angulos habens, *πεντάγωνος*. *Hygin. & Apulei. de Herb. c. 2.* **Pentameter**, versus, *πενταμέτρος*, qui quinque pedibus constat. *Quintil. l. 9. c. 4.* **Pentapetes**, æ, herba, eadem quæ pentaphyllon, & pentacænon. *Apul. de herb. c. 2. Plin. l. 29. c. 9.* **Pentapharmacum**, i, n. compositio ex quinque pharmacis. *Apud Spartian. in Ælio Vero, c. 5.* famitur pro edulio, in quo quinque ciborum species sunt. **Pentaphyllon**, n. 2. *πεντάφυλλον*, chamæzelon, pentapetes, quinquefolium, herba, quæ quinque folia habet. *Plin. l. 25. c. 9.* **Pentapolis**, f. 3. *πεντάπολις*, regio Palæstinæ, ad lacum Asphaltitem, ita dicta a quinque urbibus, quæ in illa erant, ex quibus Sodoma, & Gomorrhæ nominantur. Olim de cælo tacta fuit, teste *Solinio*, propter scelus Sodomiticum, ut testatur humus nigra, & cinere soluta. Nascuntur ibi poma, species pulcherrima, sed quæ comedi non possunt, licet mata videantur, quod leniter manibus pressa fumum exhælant, & in pulverem fatiscant. ¶ Item regio Cyrenæicæ, mari Libyco exposita, in qua quinque urbes, Berenice, Arinocæ, Ptolemæis, Cyrene, Apolonia. Hinc Pentapolitana regio. *Plin. l. 5. c. 5.* **Pentaspaston**, i, n. *πεντασπαστον*, machina tractoria, quinque orbiculis constans, a *πέντε*, quinque, & *σπάσθω*, traho. *Vitr. l. 10. c. 3.* **Pentastiche porticus**, *πεντάστιχοι*, sunt quæ ex quinque columnarum ordinibus constant. *Treb. Poll. in Gallien. c. 18.* **Pentateuchus**, n. 2. *πεντάτευχος*, volumen quinque librorum, a *πέντε*, quinque, & *τεύχος*, vas, alveus. Hoc nomine speciatim vocatur opus Moylis Prophetæ, cuius libri sunt, Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium. *Tertul. l. 1. advers. Marcion. c. 10.* **Pentathli**, m. 2. *πεντάθλοι*, quinqueriones, athletæ, qui pentathlo se se exercebant. *Plin. l. 34. c. 8. de Myrone:* Hic fecit Delphicos pentathlios. **Pentathlum**, i, n. *πένταθλον*, quinquerium, exercitatio quinque artium, quasi *πέντε ἄθλοι*, quinque certamina. Quinque artes, quibus apud Græcos ingenuorum puerorum institutio conitabat, hæ erant, disci jactus, cursus, saltus, lucta, jaculatio. Aliqui loco saltus pugilatam numerant. Latini natationem, & equitationem adiecere, *Paulus Fests abbreviator.* **Pentelicus**, i, mons Atticæ, unde optimum marmor effodiebatur. Hinc *Hermæ Pentelici*, apud *Cic. Attic. l. ep. 8.* **Penthemimeris**, f. 3. *πενθήμερις*, semiquinaria, cæsurâ versus hexametri, constans ex duobus pedibus, & syllaba, quæ dictionem claudit, a *πέντε*, quinque, & *ἡμι*, semi, & *μετρος*, pars, ut *Virg. 1. Æn.* Arma, virumque cano. Græca vox est, & græcis potius literis scribenda. *V. Quintil. l. 9. c. 4.* **Pentëris**, is, *Πεντήρης*, f. navis quinqueremis. *Hirt. de B. Alex. c. 47.* Capit ex eo prælio penterem anam, triremes duas, &c. Est qui legit *pentiremem*, quæ vox idem significat, sed hybrida est. **Penthesilea**, f. 3. Regina Amazonum, post Orithysiam, sive, ut alii scribunt, Otteram. Hæc, ut ait *Serv.* dicta est fœrens, quia forem suam in venatione confixit, simulans, & cervam ferre. Auxilium Trojanis adversus Græcos tulit, ejusque eo bello inter fortissimos viros magna virtutis exempla extitere. Ab Achille victa, & interfecta est. *Justin. l. 2. Virg. 1. Æn. Ovid. 12. Met.* **Pentheus**, a, um, adiect. & **Pentheus**, a, um, o. i. 2. quod ad Pentheum spectat. *Stat. 2. Theb. v. 573.* Pentheumque trahens, nondum te Phœdimus æquo, Bacche genu. *Sidon. Carm. 22. v. 94.* Pentheia mater. **Pentheus**, m. 2. per duas syllabas, *Πενθεύς*, filius Echionis, & Agaves, qui, cum Bacchi sacra contemneret, a matre, & sorore Numinis fu-

rore actis est dilaceratus. *Ovid. 3. Met. v. 514. Horat. l. 1. od. 19.* **Penturëmis**. V. Penteris. **Penuarius**, a, um, adiect. ad penum pertinens, ut penuaria celia, in qua penus reponitur. *Salvator. Cic. de Senect. c. 16.* Semper enim iactata cella vinaria, olearia, etiam penuaria est. *Ulp. l. 3. Dig. de pen. legat.* Penuaria vasa. ¶ Legitur & **penarius**. **Penula** (vel Pænula, vel Pœnula, a *Πηνύλας*, & *Πηνύλας*, & *Πηνύλας*,) æ, f. i. *gabbato*, *Πηνύλα*, Ger. *filiz mantel*, *regen mantel*, Gal. *manseau*, Hisp. *capote*, *Πηνύλας*, *Πηνύλας*, vestis spissa, frigori, & imbribus ar-cendis apta, quæ supra tunicam assumitur loco pallii. ¶ *Disfert* a toga, aut pallio, quia archius, prestiusque vestiebatur pænula, quam aut toga, aut pallium. Itaque *Aristodorus l. 2. ἀρχαῖος* c. 3. ut chlamydem, ita pænulam quoque ait æstivationem, & angustiam, ac litigantibus damnationem significare, quia circumquaque corpus continet. *Ulpianus J.C.* inter communia vestimenta, quibus vir, & mulier promiscue utuntur, pænulam annumerat. *Lampridius* scribit, Alexandrum constituisse, ut Senatores pænulis intra urbem frigoris caufa uterentur, cum id vestimentum itinerarium, & pluvie fuisset. Sed qui apud Romanos pænula uti solerent, docet *Lipsius Elect. l. 1. c. 25.* & *Cajaubonus in Notis ad Spartianum*, ubi & aliqua de vocabulo ipso. ¶ Pænulam alicui scindere dicitur, qui hospitem impensum invitavit, & pene cogit, ut apud se maneat. *Cic. Attic. l. 13. ep. 33.* Venit ad me, & quidem id temporis, ut retinendus esset; sed ego ita egi, ut non scinderem pænulam. *Et mox.* Horum ego vix attigi pænulam, & tamen remanserunt. ¶ Pænularum varia erant genera. Erat enim pænula gauspana, candida, ac villosa, qua hyberno tempore utebantur. *Marzial. l. 14. ep. 145.* Is mihi candor inest, villorum gratia tanta est, ut me vel media sumere messe velis. h. e. ut etiam hyberno usui sim adscripta, tamen mea specie captus me sumere velis etiam media æstate. ¶ Erat & pænula scortea, quæ sc. ex pelibus constabat, ad pluviam arcendam. *Marzial. l. 14. ep. 103.* Ad subitas nunquam scortea dunt aquas. ¶ Per Catachresin notat *Non. c. 6. n. 3.* Pænulam dici de cunctis, quæ instar pænulæ tegunt. *Varr. in Manio.* Cum corrigias diruptas tenet, pænula reliquum pedem scortea pertegere. Ubi, ut *Turneb. in Advers. monet*, pænula vocatur pars calcei, quæ pedem involuero sui contegit. ¶ *Vitruvius etiam l. 10. c. 12.* partem Cesticæ machinæ pænulam appellat, nempe, ut *Baldus* opinatur, quia & ipsa quoddam est operculum. **Penularium**, ii, n. *Πηνυλαριον*, locus, in quo pænulæ reponuntur. *Nævius apud Non. c. 2. n. 618.* **Penulës**, & Penularius, voces sunt a *penula* deductæ. *Lamprid. in Anton. Dradum. c. 2.* Paraverat sane penulas populo dare Macrinus, in honorem filii sui, quæ appellarentur Antonianæ, ut Caracallæ Bassiani dictæ sunt: asserens, melius filium suum Penuleum, vel Penularium dicendum, quam Caracallæ dictus esset Bassianus. **Penulatus**, vel Pænulatus, a, um, *ἐν Πηνύλῃ*, penula indutus. *Cic. pro Mil. c. 10.* Cum uxore veheretur in rheda penulatus. **Penultimus**, & Pænultimus. **Penuria**, æ, f. *penuria, carentia, ἀπορία*, inopia, egestas, a *Πένος*, *πένος*, five a *Πενία*, *paupertas*. Nuda vocali, non diphthongo scribi debet. *Aldus* tamen *Manutius* testatur per æ scribi in vet. libb. *Cic. 7. Ver.* Ne diutius in tanta penuria virorum fortium talem Imperatorem ignorare possitis. *Virg. 7. Æn.* Ut vertere morsus exiguum in Cererem penuria adedit edendi. *Plin. l. 8. c. 6.* Penuria consilii. **Penus**, us, m. vel f. & penus, ni, m. & penum, ni, n. & penus, oris, n. & penu, u, n. *vestiougla*, *Πένος*, Ger. *provians*, Gal. *provison*, *vivres*, Hisp. *visualia*, *βίος*, accipitur pro rebus necessariis ad victum quotidianum, quæ ad futuri temporis usum servantur, ut sunt aromata, casei, carnes salitæ, & alia esculenta, item, ut *Gellius ex Massurii* auctoritate demonstrat, thus, cerei, & ligna. *V. eund. l. 4. c. 1.* ubi hac de re multa. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 27.* Di Penates, a penu ducto nomine: est enim omne, quo vescuntur homines, penus. *Gel. loc. cit.* Ea sola esse penus putat. *Perf. Jar. 3. v. 72.* in locuplete penu. *Plaut. Pseud. 1. 2. 45.* Nam nisi penus annuus hodie convenerit. *Lucil. apud Non. c. 3. n. 174.* Magna penus parvo spatio consumpta peribit. *Ter. Eun. 2. 3.* Patris ad te penum omne congebam clanculum. *Ror. l. 1. epist. 16. v. 72.* Portet trumenta, penulæ. **Peparethus**, f. 2. *Piperi*, al. *Lemene*, al. *Saraquino*, al. *Opula*, inf. parva Macedoniæ, in mari Ægæo, inter Thermaicum fin. ad Bor. & Pelagicum ad Mer. *Ovid. 7. Metam. v. 471. Plin. l. 4. c. 12.* **Peplos**, m. 2. herbæ genus, al. portulaca. *Plin. l. 20. c. 20.* **Peplos**, i, f. *peplo*, *Πέπλος*, frutex lactei succi plenus, foliis rutæ, paulo latioribus, rotunda coma dorrantali, humi repsera, femine retundæ sub foliis, simili candidi papaveris, sed minore. *Plin. l. 27. c. 12.* **Peplum**, i, n. & peplus, i, m. *Πέπλος*, *Πέπλος*, palla muliebris, e subtili stamine, promissa, & fluxa, quæ cæteris vestibus superinduebatur: videtur fuisse non quaruncumque fœminarum, sed matronarum, ut colligitur ex verbis *Isidori l. 19. c. 25.* Peplum matrone pallium, & purpurâ signatum, cuius fimbriæ aurei flaminis summitate resplendent. *Claudian. de nupt. Honor. & Mar. v. 123.* Et crines festina ligat, peplumque fluentem allevat. ¶ Fuit etiam peplum, ut *Lucretius Scævus interpres* describit ad l. 10. *Thebaid.* vestis candida aureis clavis picta, sine manicis, quæ ad vestienda simulacra fiebat. Ab Atheniensibus peplum institutum est, illudque matronæ suis manibus texebant, & in Panathænaicis ludis, qui quinto quoque anno celebrabantur, Minervæ consecrabant: erat autem in eo intexta Gigantomachia, & victoria Palladis de Encelado. Hinc apud *Plaut. in fragment.* Nunquam in urbem venio, nisi cum intertur peplum. *Id. in Merc. prol. v. 67.* Quinto anno quoque ut spectavisset peplum. *Virg. 1. Æn. v. 479.* Interea ad templum non æquæ Palladis ibant Crinibus Iliades passis, peplumque ferebant. Ad quem locum inquit *Turneb. l. 14. c. 15.* Peplum Trojanæ mulieres ferunt, ut ea veste Minervæ simulacrum induant, magnis enim in periculo Deorum fidem, & opem implorantes, eos vestibus onabant. **Pepo**, ðnis, m. *pepone*, *melone*, *Πέπων*, cucumeris genus mollius, dulcissuque, quod magnitudine cætera excedit, a Græca voce allata. *Plin. l. 19. c. 5.* Cucumeres, cum magnitudinem excellere, pepones vocantur. ¶ Per convicium pepo infusus dicitur a *Tertul. de anim. c. 32.* homo bardus, & stupidus. *Id. l. 4. advers. Marcion. c. 47.* Peponem cordis loco habere. **Pepus**, f. 3. *Πέπυς*, a *πέπυ*, *coquo*, concoctio, seu mutatio cibi in ventriculo. Legitur apud *Gell. l. 13. c. ult.* sed græcis literis scripta. **Pepticus**, a, um, adiect. a *πέπυ*, *coquo*, *digero*. Pepticæ medicinæ dicuntur a *Plin. l. 20. c. 18.* quæ cibi concoctionem in stomacho juvant. **Per**, per, per mezzo, *Πέρ*, Ger. *durch*, Gal. *par*, Hisp. *par*, *διά*, *præp.* ex iis, quæ accus. regunt. Hæc præpositio separata quandoque denotat motum per locum, & dicitur tam de personis, quam de locis. *Liv. l. 43.* Dum ipse terrestri per Hispaniam, Galliaque itinere Italiam petere. ¶ Quandoque tempus. *Cic. 7. Verr.* Ac per eos dies cum ille versaretur in convivii muliebribus. *Id. ibid.* Vos aliquot jam per annos

annos conceptam huic Ordini turpitudinem, atque infamiam delere potestis. ¶ Per tempus, est in tempore, tempestive, opportune. *Plaut. Men. 1. 2. 30.* Per tempus advenis. ¶ Quandoque signat causam. *Ter. Andr. 4. 2. 16.* Ne per me stesit credat, quo minus hæ ferent nuptiæ, accid non creda, ch'io sto stasio la cagione. *Plin. ep. 5.* Avunculus meus, idemque per adoptionem pater. Quandoque instrumentum, operam, officium. *Cic. in Fam. 2. ep. 6. A me petebat per litteras. Id. Att. 5. ep. 21.* Appius aliquid turmas equitum dedit Scaptio, per quas Salaminios coerceret. *Id. pro R. Am. Recede de medio, per alium transigam. Id. ibid.* Per vos vitam, & famam potest obtinere, idest vestro beneficio. ¶ Quandoque modum. *Cic. pro Rosc. Amer.* Per summum dedecus vitam amisit. *Liv. 1. 1.* Cuius ad solemne, ludosque per fas, ac fidem decepti venissent, *fosso la buona fede.* ¶ *Per ludum, & jocum, est ludendo, & jocando aliquid facere. Cic. 3. Verr. Q. Opinium per ludum, & jocum fortunis omnibus evertisse. Id. 7. Ver. ad quos (honoros) vos per ludum, & negligentiam hostensis.* ¶ Per otium, est otiose, commode. *Liv. 1. 27.* Ubi nemo hovenis adversus prodiit, spolia per otium legere. ¶ Per speciem, est per simulationem, simulata occasione. *Liv. 1. 1.* Per speciem alienæ fungendæ vicis suas opes firmavit. ¶ Per causam, est per simulatam causam, simulate. *Liv. 1. 34.* Per causam aliquam in angustis sustineret a tergo agmea. ¶ Est etiam particula jurandi, ut per Herculem, per Pollucem. *Cic. de nat. Dnor. 1. 1.* Hoc per ipsos Deos qualem tandem est? *Id. 2. de Divin. c. 55.* Per Deos, atque homines. ¶ Item precandi, deprecandi, ut per Deos, per dexteram, per fortunam, per fidem, per Deorum immortalium fidem, per jura, per genua, &c. *Plaut. Rud. 3. 2. 18.* Per ego te hæc genua obtestor. *Cic. ad Brut. ep. 14.* Subveni per Deos, idque quamprimum. *Ter. Andr. 5. 1.* Per ego te deos rogo. *Liv. 1. 23. c. 9.* Per ego te, fili, quæcumque liberos jura jungunt, parentibus, precor, quætoque. ¶ Item concedendi, permittendi. *Ter. Adel. Si estes homo, fineres nunc facere, dum per ætatem licet.* idest dum ea ætas adest, in qua id potest facere. *Cic. in Tusc. 4.* Digladiatur illi, per me licet. idest ego non impedio. *Id. de Am. Suoque omnes per se esse posse ampliores volebat.* idest quod ad se attinebat. ¶ Aliquando ponitur pro inter. *Virg. 1. Georg. Et via secta per ambas.* ¶ Per se, significat ex se se. *Horat. 1. 1. ep. 18.* per te tibi consulis. *Cic. de Fin. Per se effect & virtus, & cognitio rerum, quod minime ille vult, expectanda.* ¶ Jungimus nonnunquam in eadem significatione per se, & propter se. *Cic. de Am. Ita pulcherrima illa, & maxime naturali carent amicitia per se, & propter se expectita.* ¶ Compositum cum innumeris dictionibus, a quacunque littera incipiant. ¶ Aliquando vim habet adverbii, & pro valde ponitur cum politivis, & interdum etiam cum superlativis, ut in *pergravis, perpaucissimus*, quas voces V. ¶ Quod si addatur quam, significat maxime, ut *perquam bonus*, idest optimus; *perquam magnus*; idest maximus. ¶ Interdum ipsum nomen cum per compositum eleganti transpositione, interjecto verbo, dividitur. *Cic. Att. 1. 10. ep. 1.* Per enim magni æstimo, tibi factum nostrum probari. *Id. 1. de Orat. c. 49.* Per hoc mihi mirum visum est.

Peræ, ἄ, bifaccia, Πίρα, Ger. *ledersack*, Gal. *beface, poche*, Hisp. *alforja, Πίρα*, sacculus ex aluta, a collo ad lumbos pendens, quo panem, & aliquid obsonii gestare viatores solent. *Msrrial. 1. 4. ep. 53.* Cum baculo, peraque fenex, ubi Philosophum quandam notat. Erant enim baculus & pera insignia Philosophorum, & Cynicorum in primis, qui pauperes se esse profitebantur, & rerum omnium contemptores. *Apul. Apolog. Peram, & baculum tu philosophis exprobrare?*

Peraburdus, a, um, valde absurdus. *Cic. 2. Acad. Illud vero peraburdum, quod dicitis.* Adde *5. Fin. c. 11.*

Peraccommodatus, a, um, adject. valde accommodatus. *Cic. 3. Fam. ep. 5.* Per fore accommodatum tibi. V. *Per* in fine.

Peracer, eris, ere, o. 3. valde acer, & vehemens. *Cic. 1. 9. Fam. ep. 16.* Sed tamen ipse Cæsar habet peracre judicium. *Plaut. Bacch. 3. 3. 1.* Accutum peracre.

Peracerbus, a, um, valde acerbus. *Cic. de Sen. c. 15.* Primo peracerbus gestu. *Plin. 1. 6. c. 5.* Mihi peracerbus fuit, quod &c.

Peraceo, is, cui, n. 3. valde acer, seu acidus flos. Translate *Plaut. Bacch. 5. 1. 13.* Hoc hoc est, quod peracefic, hoc est demum, quod percurior.

Peractio, onis, f. *compimento, sine, τράκωρις*, perfectio, finitio. *Cic. de Sen. c. ult.* Senectus autem peractio ætatis est.

Peractus, a, um, nom. ex particip. *finito, compito*, perfectus, absolutus. *Ovid. 2. de Pont. eleg. 7.* Vita peracta sine labe. *Virg. 9. Æn. Cædes ingens peracta. Stat. 1. 1. sivo. 1.* Opus peractum. *Horat. 1. 4. od. 14.* Imperii peractis, *finio* il comando dell' armi. *Juven. sat. 10. v. 6.* votum peractum. h. e. impetratum.

Peraculo, is, ui, utum, a. 3. valde acutum facio. *Cato c. 40. R. R.* Sumito tibi furculum durum, eum peracuito.

Peraculte, adv. valde acute. *Cic. 1. Acad. c. 10.* Valdeque subtiliter differeret, & peracute moveretur. Adde *3. Fam. ep. 8.*

Peracutus, a, um, valde acutus. *Marr. 1. 3. ep. 24.* Ut cito testiculos peracuta falce fecaret. ¶ Translate *Cic. 4. Ver. c. 44.* Ut sibi ipse peracutus esse videatur.

Peradolescens, tis, *molto giovine. Cic. pro Leg. Manil. c. 21.* Quid tam præter consuetudinem, quam homini peradolescenti imperium, atque exercitum dari?

Peradolescentulus, i, m. valde juvenis. *Nepos in Eum. c. 1.* Hic peradolescentulus ad amicitiam accessit Philippi.

Perædificatus, a, um, adject. *compito di fabbricare. Colum. 1. 4. c. 3.* Ab inchoato domus extruunt, nec perædificatis cultum adhibent.

Peræquatio, onis, f. perfecta æquatio. *Solin. c. 1. (al. 3.)* Temporum peræquatio. Alii leg. *adequatio. Testul. 1. 4. advers. Marcion. c. 9.* Similitudinum peræquatio.

Peræquator, m. 3. exactores censuum capitacionis, quod æqualiter ab omnibus exigant. *Inscript. apud Gruter. pag. 361. n. 1.* Peræquatores census provincie Gallæciæ.

Peræque, adv. *Cic. in Pison. Quod cum peræque omnes, tum acerbissimo Bæotii fenerunt.* Adde *Nepos in Att. c. 13.*

Peræquo, as, avi, atum, a. 1. *Col. 1. 3. c. 3.* Et apud me octogonæ stirpes in sitintra biennium septenos culeos peræquarent. h. e. omnino implerent.

Peræquus, a, um, valde æquus. *Cic. 7. Ver. c. 21.* Fuisse aliquando apud Siculos peræqua proportione cætera.

Peræstimo, as, a. 1. idem quod æstimo. *Imp. Constant. & Julian. lib. 6. Cod. Theodof. tit. 29. leg. 2. xxx.* Quod si forte aliquis peræstimaverit perpetrandum, &c.

Peræstivatus, a, um, nom. partic. valde agitatus. *Cef. 1. 1. B. C. c. 8.* Vehementiùque peræstivatus ab equitatu, montem excelsum capiunt.

Peræstivo, as, avi, atum, a. 1. valde, vel frequenter ago. *Senec. 1. de Ira, c. 7.* Hic stimulus peræstivavit, misitque in pericula audaces. *Colum. 1. 12. c. 19.* Subinde semiculo peræstivavit. h. e. permissit.

Perægo, is, egi, actum, a. 3. *compire, finire, פלג, Germ. auffmachen, vollenden, Gal. achever, Hisp. acabar, τελειω, perficio, absolvo, finio. Jam. 11.*

Cic. de Sen. Nec histrioni, ut placeat, peragenda est fabula. Sueton. in Oct. c. 7. Quingentes HS ad perendam auream domum. ¶ Peragitur ponitur pro agere, simpliciter. *Liv. 1. 1.* Rex cætera, ut orsus erat, peragitur. *Cef. 1. 6. c. 4.* Peragit concilium Cæsar. *Liv. 1. 1. c. 32.* peragere postulata. *Colum. 1. 3. c. 10.* Peragere propostum laboris penum. ¶ Item per interficere. *Silius 1. 11. v. 363.* nec tantum fata dederunt Externa peragi dextra. Adde *Marcial. 1. 5. epigr. 38.* ¶ Interdum est valde agere, concitare. *Sen. ep. 59.* Hunc, quem Græci æstrum vocant, pecora peragentem. ¶ Item agere per aliquam rem, adagere, penetrare. *Ovid. Heroid. ep. 4. v. 119.* Latus ense peragit. ¶ Item percurrere. *Ovid. 13. Met. Cum Sol duodena peragit signa.* ¶ Item describere. *Liv. 1. 2.* Liberi jam hinc P. R. res pace, belloque gestas, annuos Magistratus, imperiaque legum potentiora, quam hominum, peragam. ¶ Item transigere. *Ovid. 1. Amor. cl. 2.* Et vacuum somno noctem, quam longa, peregi. ¶ Item considerare, secum reputare. *Virg. 6. Æn. Omnia percipi, atque animo mecum ante peregi.* ¶ Item conficere, concoquere. *Plin. 1. 9. c. 60.* Omnem cibum statim peragat. ¶ Peragere reum, est condemnare, vel potius ita rei accusationem persequi, ut tandem damnetur. *Plin. 1. 3. ep. 9.* Marius una civitas publice, multique privati reum peregerunt. *Ovid. 1. Trist. cl. 1. v. 24.* Et peragar populi publici ore reus. ¶ Peragere verum iudicium, idest iudicium comprobare. *Liv. 1. 6.* ¶ Peragere sententiam suam, *finis di dire il suo parere. Id. 1. 3.* Claudium interpellandi veredicia tuit; igitur sententiam peregit. *Id. 1. 7.* Ubi sententiam meam vobis peregero. ¶ Cum infinito interdum accipitur pro pergere, *consuare. Perf. Sat. 5. v. 139.* Varo, regustatum digito turebrare salinum Contentus perages.

Peragratio, adverb. peragrando. *Amian. 1. 14. c. 1. (aliis 3.)*

Peragratio, onis, f. περιεργασίς, ambulatio, actus pergrandi. *Cic. 2. Phil. c. 23.* Quæ fuit ejus peragratio itinerum?

Peragratus, a, um, περιεργασμένος, scorio. *Cic. 5. Fin. A quibus propter discendi cupiditatem viderem ultimas terras esse peragratas.*

Peragro, as, avi, atum, a. 2. *andar errando, scorrere, πορ, Ger. durchgehen, durchstreichen, Gal. aller par les pas, Hisp. andar camino, peregrinar, περιεργασίς*, ambulo, lustro, inquirendo circumceo, a per, & ager, quasi multos agros pererit. *Cic. 6. Verr. Orbem omnium peragraffe terrarum. Id. pro Mil. c. 35.* Ultra quam fines imperii sunt, non solum fama de illo, sed etiam lætitia peragravit. *Id. 1. de Or. Peragere per animos hominum. Id. pro Cæl. Possunt omnes latebras suspitionum peragere dicendo.*

Peragror, aris, depon. 1. peragro. *Vellej. 1. 2. c. 98.* Peragratufque victor, omnes partes Germaniz.

Peralbus, a, um, adject. valde albus, ut equus peralbus. *Apul. 1. 1. A. avis peralba, Id. 1. 5.*

Peramans, tis, nom. ex particip. valde amans. *Cic. Att. 1. 4. ep. 8.* Homo peramans semper nostri tuit.

Peramanter, adv. valde amanter. *Cic. 1. 9. Fam. ep. 20.* Qui me quidem peramantifio, & peramanter observant.

Perambulo, as, avi, atum, n. 1. ambulando circumceo. *Var. R. R. 1. c. 2.* Vos, qui multas perambulavistis terras. *Horat. Epod. 17.* Perambulabis altra sidus aureum.

Peramo, as, avi, atum, a. 1. *amare caldamente, υπερβαλω*, valde amo, perfecte amo, ad finem usque amo. *Cic. 1. de Leg. Si non ipse amicus peramatur toto pectore? Alii leg. per se amat.*

Peramœnus, a, um, adject. valde amœnus. *Tacit. Ann. 4. c. 67.* Æstas in Favonio obversa, & aperto circum pelago peramœna.

Peramplus, a, um, πολυπλάτης, valde amplus. *Cic. in Verr. 6. c. 49.* Sunt ea simulacra perampla, atque præclara.

Perampūto, as, a. 1. perfecte amputo. *Colum. 1. 8. R. R. Vulnus ita insanabile facit, ut totum peramputandum sit.*

Peranceps, itis, adject. valde anceps. *Amian. 1. 29. c. 5. (aliis 30.)*

Peranguit, adverb. admodum anguste. *Cic. 1. de Orat. c. 35.* Coarctavit, & peranguit referit in oratione sua.

Perangusto, a, um, admodum angustus. *Cic. 7. Verr. Perangusto freto divisa servitutis, ac libertatis jura cognosceret. Liv. 1. 22. c. 4.* Via perangusta.

Peranno, as, n. 1. ἀπεννημιον, per integrum anni tempus vivo, annum perago, ex per, & annos, as. *Macrob. 1. 1. Saturn. c. 12.* Ut annare, perannareque commode liceret. V. Anno, as. *Suet. in Vesp. c. 5.* Ideo puella nata non perannavit. Al. leg. V. *perannavit*. V. Perenno.

Perantiquus, a, um, valde antiquus. *Cic. de cl. Or. c. 10.* Ut apud nos, perantiquus, ut apud Athenienses, non ita sane vetus.

Perappositus, a, um, valde appositus, seu aptus. *Cic. 2. de Or. c. 67.* Non solum mimis perapposita, sed etiam quodammodo nobis.

Peraratus, a, um, nom. ex particip. *Ovid. 1. Amor. eleg. 11.* ad dominam peraratas mane tabellas Perter. h. e. scriptas.

Perarduus, a, um, πολυχλωρός, valde arduus, perdifficilis. *Cic. 5. Verr. c. 71.* Mihi autem hoc perarduum est demonstrare.

Perarefo, is, n. 3. valde aridus flos. *Var. 1. R. R. c. 49.* Herbam quoad perarefat, fucillis versare. *Col. 1. 11. c. 3.* Ut perarefat, aut totum decidat.

Perargutus, a, um, valde argutus. *Cic. in Brut. c. 45.* Quem studebat imitari L. Afranius Poeta, homo perargutus.

Peraridus, a, um, valde aridus. *Col. 1. 2. c. 19.* Ut neque peraridum, neque rursus viride colligatur. *Cato R. R. c. 5.* Frondem condere non peraridam.

Perarmatus, a, um, nom. particip. perfecte armatus. *Curr. 1. 4. c. 9.* Hoc modo instructo exercitu ac perarmato, copias movit.

Perarmo, as, a. 1. munio, armo. *Prudent. Carhem. 6. v. 85.* Hujus manum potentem Gladius perarmat anceps.

Peræro, as, avi, atum, n. 1. rugis signare, crispare. Nam rugæ in fronte quandam sulcorum similitudinem referunt. *Ovid. 1. 4. Met. Et rugis peraravit anilibus ora.* ¶ Interdum pro scribere, exarare. *Ovid. 1. de arr. v. 455.* Ergo tibi blandis perararet litera verbis. ¶ Interdum pro navigare. *Sen. Med. v. 650.* Pontum perarare, forte timenda.

Perasper, a, um, adject. valde asper. *Cef. 1. 5. c. 28. n. 14.* Super corpus, quasi verruca, eminet, in summo perasperum.

Perastite, adv. valde astute. *Plaut. Truc. 2. 2. 43.* Ut perastite eum in iusticiis in malam fraudem, & præmium. Quædam Edition. ¶ *perastite* os omittunt.

Perastutulus, a, um, adject. valde astutus. *Apul. 1. 9. Metam.* Mulier callida, & ad hujusmodi flagitia perastutula.

Perastum, i, n. bdellis genus, quod in Media defluit ex arbore quadam. *Plin. 1. 12. c. 9.*

Peratim, adverb. cum pera, vel per peram. Peratim ductare, est argento aliquem circumducere, argentum, quod in pera est, alicui caute, & fraudulenter surripere. *Pisus. Epid. 3. 2. 14.* Nihil moror vetera, & vulgata verba, peratim ductare, at ego sollicitum ductitabo. V. Ibi Interpretes, ex quibus nonnulli aliter legunt.

Perattente, adv. valde attente. *Cic. pro Cæl. c. 11.* Audiri a vobis meum familiarem L. Herennium perattente.

Perattentus, a, um, valde attentus. *Cic. 5. Verr. c. 5.* Superiore omni

oratione perattentos vestros animos habuimus.
 Peraudiendus, a, um, particip. omnino audiendus. *Plaut. Mil. 1. 1. 34.*
 Auribus peraudienda hæc sunt.
 Perbachor, f, aris, d. i. *wassius*, perpoto, & lusto conviviis frequentandis. *Cic. 2. Phil. c. 41.* At quam multos dies in ea villa turpissime es perbachachus!
 Perbeatus, a, um, valde beatus. *Cic. 1. de Or. c. 1.* Perbeati fuisse illi videri solent.
 Perbelle, adv. valde belle. *Cic. 1. 16. Fam. ep. 18.* Quod quidem aut facis, aut perbelle simulas, Adde ad *Attic. 1. 4. c. 4.*
 Perbene, adv. valde bene. *Cic. in Brut. c. 28.* Perbene loqui Latine putabatur. Adde *Liv. 1. 45. c. 3.*
 Perbenevolus, a, um, adject. valde benevolus. *Cic. Fam. 1. 14. ep. 4.* Perbenevolus est perbenevolus nobis.
 Perbenigne, adv. valde benigne. *Cic. ad Q. Fr. 1. 2.* Perbenigne mihi respondit. Adde *Ter. Adolph. 4. 5. 68.*
 Perbibesia, æ, f. vox jocularis a *Plauto* efficta ad significandam regionem, in qua strenue bibitur, *Cure. a. 3. v. 74.*
 Perbibo, is, ibi, a. 3. *bever bene, dixiriv*, valde bibo, perfecte hibo, totum bibo. *Caro. c. 130.* Perbibant bene. ¶ Translate fumitur pro recipere, imbui. *Col. 1. 7. c. 4.* Ubi per triduum delibuto tergere medicamenta perbibetur. *Senec. epist. 36.* Perleveret colere virtutem, perbibere liberalia studia. ¶ Item pro consumere. *Plaut. Stich. 2. 2. 16.* Cui medullam lassitudo perbibit.
 Perbitio, is, n. 3. vel perbitio, æs, n. 1. *perire*, pereo, ab antiquo betio, vel betio pro eo. *Plaut. Capt. 3. 5. 32.* Qui per virtutem perbitat, non interit. Alii leg. *peritaz*. *Liv. Andr. apud Non. c. 2. n. 654.* puerum interea ancillæ subdjam, ne fame perbitet. ¶ Item tranſire, alio ire. *Plaut. Rud. 2. 6.* Malo cruciatu in Siciliam perbiteres. Sunt qui hunc quoque locum ad priorem notionem tranſterunt, & in *Sicilia* legunt.
 Perblande, adverb. valde blande. *Macrobi. lib. 1. sat. c. 2.* Cum perblande salutavisset.
 Perblandus, a, um, valde blandus. *Cic. 1. 1. ad Q. Fr. ep. 2.* Succesforem habes perblandum. *Liv. 1. 23. c. 10.* Oratio perblanda.
 Perbonus, a, um, valde bonus. *Cic. pro Flacc.* Agros habent & natura perbonos. Adde *Verr. 6. c. 18.*
 Perbrevis, & ve, o, 3. valde brevis. *Cicer. in Brut.* Quodque difficile est, idem & perornatus, & perbrevis. ¶ Interdum interjecto verbo dividitur. *Id. pro Cluen. c. 1.* Altera pars per mihi brevis, & non magne in dicendo contentionsis fore videtur.
 Perbrevisiter, adv. valde breviter. *Cic. 2. de Or.* De omni isto genere quid sentiam, perbrevisiter exponam. Adde *pro Dom. c. 15.*
 Perca, æ, f. *παρα*, piscis delicatissimus, in genere saxatilium, qui & in mari, & in fluminibus, & lacubus capitur. *Plin. 1. 9. c. 16.* Perca marina mæne similis est. *Auson. in Mosella.* Nec te deliciis mensarum, perca, filebo.
 Percædo, is, cecidi, cæsum, a. 3. valde, vel omnino cædo. *Flor. 1. 3. c. 20.* In Appennino Lentuli exercitum percædidit. *Id. 1. 4. c. 12.* Terga hostium percædidit.
 Percælesio, is, cæsi, actum, a. 3. valde calefacio. *Vitruv. 1. 8. c. 3.* Sulphurosi fontes nervorum labores rescuunt percælesio. ¶ Passivum Percælesio, is, actus sum. *Id. ibid.* Percælesieri cogit aquam.
 Percælesfactus, & Percælesatus, a, um, valde calefactus. *Lucret. 1. 6. v. 176.* omnia motu Percælesata vides ardescere. *Seribon. Larg. Compofis. 156.* Loco flamma percælesata.
 Percælesio, V. in Percælesio.
 Percæleo, vel Percælesco, is, n. valde caleo. *Lutret. 1. 6. v. 280.* Inde ubi percæleat vis venti, &c. *Ovid. 1. Met. v. 417.* postquam vetus humor ab igne Percæleat Solis.
 Percælio, es, lui, n. 2. induratum, & obduratum esse longa consuetudine, *aves fatto il callo.* *Cic. pro Mil. c. 28.* Sed jam usu obduraverat, & percælerat civitatis incredibilis patientia. ¶ Item perfecte callere, *esser pratico.* *Cic. 2. de Orat. c. 34.* Si usum rerum percælleris, nihil te effugiet.
 Percælesfactio, is, a. 3. valde calefacio. *Vitruv. 1. 8. c. 3.* Ignis percælesfactio terram.
 Percædidus, a, um, adject. valde candidus. *Cels. 1. 5. c. 9.* Percædidanda compositio. *Solin. c. 50.* (al. 37.) Gemma percædidanda.
 Percæcantrix. V. Percæcantrix.
 Percarus, a, um, adject. valde carus. *Justin. 1. 12. c. 12.* Unus ex amicis eius, obsequiis regi percarus. ¶ Item qui magno pretio venditur. *Ter. Phorm. 3. 2. 24.* Quantum opus est tibi argenti? Ph. Solæ triginta minæ. Ge. Hui percara est. Al. leg. *precara.*
 Percavus, a, um, valde cautus. *Cic. ad Q. Fr. 1. ep. 1. c. 6.* Delectus in familiaribus & provincialium hominum, & Græcorum percavus, & diligens.
 Percædo, is, pro decedo, affert ex *Cic. Nonius c. 2. n. 704.* sed locus dubius est.
 Percælebratus, a, um, valde celebratus. *Cic. pro Cal. cap. 29.* Audita, & pervergata, & percelebrata sermonibus res est.
 Percælebris, bre, adject. valde celebris. *Plin. 1. 10. c. 5.* Est percelebris apud Seston urbem aquilæ gloria. *Pompon. Mel. 1. 2. c. 3.* Templum vetustate percelebre.
 Percælebro, as, a. 1. maxime celebros, seu divulgos. *Cic. 7. Ver. c. 31.* De qua muliere plurimi versus toto Sicilia percelebrantur.
 Percæler, & ris, o, valde celer. *Cic. pro Cal. c. 24.* Cujus percæleri interitu esse ab hoc comprobatur venenum.
 Percæleriter, adv. valde celeriter. *Cic. Fam. 6. ep. 12.* Accipit, percæleriter se ablatum diploma.
 Percælo, is, culi, (vel culsi) culsum, a. 3. *percuotere*, *δυσ*, Ger. *an-slossen*, Gal. *abatre*, Hisp. *herir*, *περδιστω*, *εκπληρω*, permoveo, prosterneo, ab antiquo cello, is, pro movere. *Ovid. 5. Met.* Stipite, qui media positus fumabat in ara, percælit. *Cic. 2. Tusc.* Si te forte dolor aliquis percælerit. *Liv. 1. 1.* Percællere pectus pavore. *Solum. 1. 7. c. 7.* Cum unam, vel alteram (capram) pestis percælit. *Plin. in paneg. c. 66.* Nautragia multorum, quos insidiosa tranquillitate protecto improvifus turbo percælerat. b. e. everterat. Alii leg. *proculerat*. ¶ *Plaut. Mil. 3. 1. 167.* Sed percællunt se, sed procumbunt dimidiati. h. e. inclinant se ad mensam. Alii leg. *procellunt*. ¶ *Percælit* passiva significatione pro percælitus fuit. *Flor. lib. 3. cap. 10.* Ille fortiter a Dolabella submotus est: hic, insidiis in valle dispositis, dolo percælit. ¶ Præteritum *percælit* incertum, an Latinum sit. Nam quæ afferuntur loca ex *Terent. Andr. 1. 1. 98.* Percælit illico animum: Et ex *Herat. 1. 1. od. 7.* *Larissæ* percælit campus opimæ: dubia sunt, & utrobique al. leg. *percussit*.
 Percensio, es, ui, itum, a. 2. *commemorare*, *annumerare*, idem, quod recensio, nisi præpositio quæ perfectionis addat. *Cic. in Partit.* Quo in genere recensere poterit perlosoque invenienda locos. *Id. ad Quirit. post*

vedis. c. 1. Percensere numerando. *Ovid. 1. Met. 2.* totum percensuit orbem. h. e. peragravit. ¶ Item censurio more notare, perstringere. *Gell. 1. 6. c. 3.* Orationem subtili iudicio percensere.
 Percensio, onis, i. *percezio*, comprehensio, collectio, collectio, actus percipiendi. *Cic. 2. Off. c. 3.* Neque fructum, fructuumque reliquorum percensio & conservatio sine hominum opera ulla esse potuisset. ¶ Translate fumitur pro cognitione. *Cic. 2. Acad. Ars vero quæ potest esse, nisi quæ non ex una, aut ex duabus, sed ex multis animi percensioibus constat?*
 Percensio, i, n. percensio, cognitio, cogitatio. *Cic. de Fato, cap. 6.* A percensitis artis proficitur: percensio appello, quæ dicuntur græce *δραστηρια*. Alii leg. a *percepiss*.
 Percensio, a, um, nom. ex particip. *compresso*, *gustato*, *inteso*. *Ovid. 1. de Pont. el. 2. 53.* percensio est brevis, & non vera voluptas. *Nepos in Attic. c. 17.* Philoſophorum percensio habuit præcepta. *Gell. 1. 14. c. 1.* Mirabatur, id cuiquam pro percensio liquere. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 36.* Percensio usu.
 Percerpo, is, a. 3. decerpo, carptim lego. *Gel. 1. 2. c. ult.* Cujus rei causa cum Aristotelis libros problematum percersimus, notavi.
 Percido, is, idi, ifum, a. 3. *percuotere*, *battere*, valde cædo. *Plaut. Pers. 2. 4. 12.* Non hercle, si os perciderim tibi, metuam. Ita legunt in MSS. & veterib. editionib. plerique Critici. Addit *Gruter.* exemplum *Seneca 1. 4. quaest. nat.* Mendacia leviora, in quibus os percidi, non oculi erui solent. Non desunt tamen qui ubique *percido* pro *percido* reponunt.
 Percido, es, a. 2. & Percio, is, a. 4. valde cædo, commoveo. *Lucret. 1. 3. v. 304.* irai fax subdita percit. & v. 185. Ocius ergo animus, quam res te ferat ulla. ubi *percit* præiens tempus est. & v. 28. ubi medicina voluptas percit, atque horror. ¶ *Plaut. Afin. 2. 4. 69.* Crura hercle dirringuntur, ni istum impudicum percies. hoc est magna voce proclamas, seu prædicas, istum impudicum esse.
 Percinctus. V. Percinctus.
 Percingo, is, inxi, inctum, a. 3. circumquaque cingo. *Col. 1. 10. v. 347.* Sæpe suas sedes percinxit vitibus albis.
 Percio, is, V. Percio.
 Percipio, is, epi, eptum, a. 3. *prendere*, *παρα*, *πρη*, Germ. *fassen*, *ergreifen*, Gal. *comprendre*, *percevoir*, Hisp. *recebir*, *επιλαμβάνω*, perfecte capio, comprehendo, colligo. *Cic. de Off. 1. 1.* Vicinum citius adjuveris in frugibus percipiendis, quam propinquum. *Plin. 1. 15. cap. 1.* Fructum ex arbore percipere. ¶ Item occupare. *Terent. Eun. 5. 6.* Neque agri, neque urbis odium nie unquam percipit. *Plaut. Amph. 5. 1. 66.* Nam mihi horror membra percipit. ¶ Translate fumitur pro sentire, seu apprehendere aliquo sensu, ut visu, tactu, &c. *Cic. in Brut.* Quod neque oculis, neque auribus, neque ullo sensu percipi potest. *Id. lib. 14. Fam. ep. 1.* Acerbilimos dolores, miseriaque percipit. *Cæf. 1. 7. B. G.* Hæc opinio percipit, quæ pro intelligere, cognoscere, discernere. *Cic. Trib. 1. 7. Fam.* Nullam artem literis sine interprete, & sine aliqua exercitatione percipi posse. *Id. 1. Casil.* Percipite, quæso, diligenter, quæ dicam. *Id. de Sen.* Themistocles omnium civium nomina percæperat. *æta imparati a mente.* ¶ *Percæse* pro percæssit, *Vetus poeta* apud *Cic. 3. Offic. c. 26.*
 Percipio, a, um, nom. ex particip. valde cæsus, percussus, tufus. *Martial. 1. 2. ep. 27.* Os tibi percipium, quanto non ipse Latinus Vilia Panniculi percuit ora sono. Alii leg. *precipium*.
 Percitatus, a, um, percitatus, incitatus. *Accius apud Non. c. 7. n. 2.* Matronæ percitatus tumultus.
 Percito, as, a. 1. excito, permoveo. *Pacuv. apud Fest. in Reciprocare.*
 Percitatus, a, um, incitatus, commosso. cominotus, incitatus. *Ter. Hee. 3. 3. 17.* Incredibili re, atque atroci percitatus. *Cic. pro Mil. c. 23.* Sive enim illud animo irato, ac percito cecisset. *Lucret. 1. 2. v. 1052.* Semina æterno percita mota. *Plaut. Men. 5. 5. 21.* Percitatus infania.
 Percivialis, le, adject. valde civilis. *Sueton. in Tiber. c. 28.* Exstat & sermo ejus in Senatu percivialis.
 Perclambo, as, *επιβιβω*, valde clamo. *Plaut. Truc. 1. 1. 8.* Quot perclamanda, Dii vostram fidem! Alii aliter legunt.
 Perclearo, es, vel Perclareſco, is, ui, n. valde clareo. *Alcim. Avit. 1. 6. v. 508.* sancto cunctis perclaruit ore. Adde *Symmach. 1. 10. ep. 72.*
 Percædo, is, ufi, ufum, a. 3. concludo, claudio. *Vitruv. 1. 1. c. 1.* Fines, qui non percluduntur, nec præligantur. *Paul. Jctus 1. 12. Dig. 1. 1. 2. leg. 9.* Antequam penſionis nomine percludamur. Utroque loco alii præcludo reponunt.
 Percnopterus, m. 2. *περνοπτερος*, avis ex aquilarum genere, quæ circa lacus versatur, culturi similis, alis minimis, reliquis magnitudine antecellens, sed imbecillis, & degener, ita, ut a corvis sæpenumero verberetur, a *περνος*, niger, nigro colore distinctus, varius, & *περπύρα*, ala, quod alas habeat punctis, ac maculis nigricantibus interſinctas. *Plin. 1. 10. c. 3.*
 Percnos, m. 2. *περνος*, genus aquilæ, punctis, ac maculis nigricantibus toto corpore interſinctum, quod inter aquilarum genera, secundam magnitudinem, & vim obtinet, vivitque ut plurimum circa lacus. *Plin. 1. 10. c. 3.*
 Percorcto, as, a. 1. vehementer conſtringo. *Col. 1. 2. c. 19.* Et utrinque siccatum percorctabimus in striam.
 Percorctus, a, um, nom. ex particip. bene, vel valde coctus. *Lucret. 1. 6. v. 722.* de *Æthiop.* nigra virum percorctaque secla calore. *Plin. 1. 22. c. 25.* Lens non bene percorcta.
 Percorctosco, is, a. 3. *δυναμιώσκω*, perfecte cognosco. *Plaut. Truc. 1. 2. 50.* Utroſque percorctosco probe. *Plin. 1. 4. c. 14.* Nam Germania multis postea annis, nec tota percorctata est.
 Percorctatio, onis, f. actus percorctandi. *Vitruv. 1. 8. c. 7.* Uti percolationibus aquæ mutari possint.
 Percorctatus, a, um, per colum tranſmissus. *Plin. 1. 31. c. 6.* Nam in terra marina aqua argilla percorctata dulcescit.
 Percorcto, as, a. 1. colare, *επιβιβω*, *επιβιβω*, per colum tranſmitto, totum colo. *Col. 1. 12. c. 41.* Deinde refrigerantur, & percolantur. Adde *Senec. in præf. ad quaest. nat.*
 Percorcto, is, lui, cultum, a. 3. culturam abſolvo, supremam manum addo, polio, perficio, compleo. *Plin. 1. 5. epist. 6.* Quæ maxima ex parte inchoavi, aut inchoata percolui. ¶ Est etiam valde amare, & venerari. *Plaut. Trin.* Patrem tuum si percolas. Adde *Tacit. 2. hist. c. 82.* Percomis, me, o, 3. valde comis. *Cic. in Brut. c. 58.* Qui peritissimus juris, idemque percomis est habitus.
 Percommode, adv. admodum commode. *Cic. pro Cæc. c. 27.* Hoc loco percommode accidit, quod, &c. Adde *Ferr. 2. c. 2.*
 Percommodus, a, um, valde commodus. *Liv. 1. 22. c. 43.* Id castris percommodus fuit.
 Perconditus. V. Perreconditus.
 Percorctatio, onis, f. 3. *ερωτησις*, interrogatio, investigatio, inquisitio. *Cic. de Univ. sub inis.* Ac primum quidem tempus salutationibus, reliquum percorctatione concumpſimus. Adde *Cæf. 1. 5. B. G. c. 13.* ubi quidam scripsere *percorctatio*.
 Percon-

Percontatve, adverb. per interrogationem. Vox est *Chryssil.* 2. pag. 161. *Paufchii*.

Percontator, oris, m. *inquirens*, περιερωτής, qui percontatur. *Hor. l. 1. ep. 18. v. 69.* Percontatorem fugito, nam garrulus idem est.

Percontato, as, a. 1. idem quod percontor. *Neuius apud Non. c. 7. n. 52.* Docte percontat Ennius, quo pacto &c. *Apulej. l. 11. Mesam.* Quod seculo percontaveram. ¶ Hinc passive *Gell. l. 16. e. 6.* De ovium dentibus opiliones percontantur.

Percontor, aris, atus sum, d. 1. *cercar diligentem*, περιερωτής, Ger. *nachforfcher*, Gal. *s'enqueter*, s' *enquerir*, Hisp. *buscar*, *preguntar*, *αίτιρμαι*. Diligenter inquiri. Alii scribunt *percontator*, ut sit per cuncta curiose interrogare. *Don. in Hec. a. 1. sc. 2.* ait, & percontor, & percontator, scribi, sed percontor, esse a contus (quod est nauticum instrumentum ad profunditatem aquarum agnoscendam) percontor dici, quod a cunctis perquiratur. *Festus* utrunque scribendi modum pro diversa origine ponit, sed dicit per u scribendum esse, quia punctatio dicitur, quod is, qui curiose quid interrogat, per cunctas res it. *Cic. in Somn. c. 1.* Deinde ego illum de suo Regno, ille me de nostra Rep. percontatus est. *Idem a. Acad.* Partim in percontando a peritis, partim &c. *Id. de clar. Orat.* Percontari refert aliquo, quanti aliquid vendat. *Ter. Hec. 5. 3. 12.* Tua quod nihil exest, percontari definas.

Percontumax, acis, o. valde contumax. *Ter. Hec. 3. 5. 54.* Percontumax redisti huc nobis Pamphile.

Percoptiose, adv. copiosissime. *Sidon. l. 4. ep. 7.* Percoptiose me officii votivi compotem fecit.

Percoptiosus, a, um, valde copiosus. *Plin. ep. 31. l. 9.* In quibus quidem percoptiosus fuisti.

Percoquo, is, a. 3. perfecte coquo. *Plin. l. 23. c. 7.* Bubulas carnes additi caules magno ligni compendio percoquunt. Adde *Ovid. l. 1. de remed. amor. v. 83.*

Percotus, a, um, quod ad Percoten urb. spectat. *Val. Flac. 3. Arg.* Muneribus primas conjux Percotia vestes imposuit.

Percoete, es, f. 1. opp. Troadis, cum monte, ad ostia Æsapi fl. in ora Myliæ. A Rege Perfarum Themistocli Atheniensi in vestes datum fuit. *Flacc. l. 2. & 3. Arg.*

Percraftus, a, um, adject. valde craftus. *Celf. l. 5. c. 26.* Meliceria percrafta.

Percrebro, is, percrebui, n. 3. *divulgaris*, Germ. *auffbrechen*, Gal. *se divulguer*, Hisp. *divulgarfe*, διαδιδραγμα, valde creber fio, divulgor. *Cic. Att. l. 11. ep. 9.* Si ejus hoc tantum scelus percrebuisse. *Id. 6. Verr.* Præsertim cum hæc omnino fama de nostrorum hominum avaritia, & cupiditate percrebuerit. *Id. Verr. 2.* Opinio perniciofa omnium sermone percrebuit. *Plin. in Paneg.* Percrebuerat, urbem sustentari non posse.

Percrepalo, as, pui, pitum, *risone*, διαλαλαξίς, valde crepo, resono, persono, percrepato. *Cic. 7. Verr. c. 13.* Lucum illum litoris percrepare totum mulierum vocibus, cantuque symphoniarum.

Percrefco, is, a. 3. valde crefco. *Quintil. l. 7. c. 2.* Vis questionum percrefcere debet, & ad potentissima ab infimissimis pervenire. Aiii reclus leg. *semper crefcere*.

Percribro, as, a. 1. bene cribro. *Scribon. Larg. compos. 87.* Contunditur ciotum, percribratur.

Percribratus, a, um, bene cribratus. *Scribon. Larg. compos. 269.* Res, quæ infra scriptæ sunt, contusæ & percribratæ.

Percreculo, as, a. 1. valde crucio. *Plaut. Bacch. 5. 1. 13.* Moc demum est, quod percreculor.

Percreodus, a, um, valde crudus, immaturus. *Col. l. 12. c. 10.* Pruna purpurea cum immatura, non tamen percreuda legeris.

Percreudo, is, uti, usum, a. 3. *battere*, διακολάξω, valde cudo, seu percutio. *Col. l. 8. c. 5.* An pulli rostellis sua percreuderint.

Percreulus, us, m. percussio. *Tertull. de anim. c. 52.* Intestino percresulo deudunt.

Percreulus, a, um, commotus, *abbattuto*, εκταλαγίς, valde commotus, percresulo, a percresulo. *Virg. 9. Æn.* Magno laudum percresulo amore. *Cic. l. 9. Fam. ep. 25.* Repente percresulo est atrocissimis literis. *Id. Brut. ep. 3.* Timore quodam percresulo civitas. *Id. Catil. 2. c. 1.* Percresulo, atque abiectus. *Tacit. 1. Ann. c. 28.* Ut sunt mobiles ad superstitionem percresule semel mentes.

Percreutor, oris, m. diligens, & assiduus cultor. *Aurel. Viñ. de Cesarib. in Aug.* Doctorum, qui abunde erant, necessariorumque percresutor.

Percreultus, a, um, valde politus, seu ornatus. *Plaut. Pan. 1. 2. 22.* Nisi percresulta est, meo animo quasi inveniusta est.

Percreunctor. V. Percreontor.

Percreupidus, a, um, valde cupidus. *Cic. l. 1. Fam. ep. 7.* Cognovi Hortensium percresupidum tui.

Percreupio, is, a. 3. valde cupio. *Plaut. Afsn. 1. 1. 61.* Percresupio obsequi gnato meo. Adde *Ter. Eun. 5. 2. 57.*

Percreuratus, a, um, perfecte sanatus, partic. a percresuro. *Curr. l. 7. c. 6.* Percresurato vulnere acrius obfidioni institit. Adde *Liv. l. 21. c. 57.*

Percreuratus, a, um, valde curiosus. *Cic. pro Cluent. c. 62.* Nicostriatus fidelis Oppianici servulus, percresurosus, & minime mendax.

Percreuro, as, avi, atum, a. 1. *κρηματίζω*, perfecte sano. *Plin. l. 24. c. 15.* Deinde axungia adjecta percresurant. *Senec. l. 3. quæst. nat. c. 1.* Desperata a medicis vitia percresurant.

Percreuro, is, percreuri, & percreururi, usum, n. 3. *corvere*, *scorrere*, διατρέχω, valde curro, currere persevero, currendo pervenio. *Ter. And. 2. 2. 18.* Continuo ad te properans, percresuro ad forum. ¶ Frequenter est cursum pertransire, & eleganter translate usurpat pro considerare, cognoscere, percipere. *Auct. ad Heren. l. 3.* Identidem primos quoque locos imaginum renovandarum causa celeriter animo percresuramus. *Cic. de Or.* Multa animo, & cogitatione, multa etiam legendo percresurasse. ¶ Item pro strictim attingere, breviter dicere. *Cic. de Or. c. 14. l. 3.* Faciles enim partes hæc luerunt duæ, quas modo percresurri, vel potius bene præteriri. *Id. ibid. l. 1. c. 47.* Quæ valde breviter a te de ipsa arte percresura sunt. *Id. pro Cæc. Id.* tameti extra causam est, percresuram tamen brevi. ¶ Item pro percensere, numerare. *Cic. 5. Verr.* Nam per omnes civitates, quæ decumas debent, percresurit oratio mea. ¶ Usurpat etiam imperf. *Cic. 2. de Or.* Si sic consistitur aliquando, ac non ista brevitate percresuritur.

Percreuratio, onis, f. *scorreria*, actus percresurandi. *Cicer. Phil. 2. c. 39.* O præclaram illam percresurationem tuam mense Aprili, atque Majo!

Percreurulo, onis, f. actus percresurrendi. *Cic. 4. Tufc. c. 3.* Propter animi multarum rerum brevi tempore percresurionem.

Percreurso, as, avi, atum, n. 1. freq. a percresuro. *Liv. l. 3. c. 42.* Jam latronum modo percresurant totis finibus nostris.

Percreurso. V. Percreuror.

Percreurus, a, um, *scorsus*. *Cic. 2. de Or.* Ut omnes eas diligentes, & memores, & sobrii Oratores percresuras animo, & prope decantatas habere debeant. *Tacit. 4. Ann. c. 40.* Suis in eum beneficiis modice percresuris.

Percreuribilis, le, adject. ut percresuribilis pulfus, *Cal. Aurel. Tard. l. 4. c. 8.* odores percresuribiles. *Id. ib. l. 1. c. 4.*

Percreusio, onis, f. *percressa*, כרס, Ger. *schlagung*, Gal. *frappement*, Hisp. *herimiento*, *παλξίς*, actus percresuendi. *Cic. 3. Tufc.* Muliebres lacerationes genarum, pectoris, teminum, capitis percresuiones. ¶ Sumitur etiam pro ictu, seu dimensione temporum in pedibus, aut musica. *Cic. 3. de Or.* Sed sunt insignes percresuiones eorum numerorum.

Percreusor, oris, m. *percresore*, *scorsus*, כרס, Ger. *schlag*, Gal. *frappeur*, Hisp. *heridor*, *παλξίς*, qui percresuit, vel occidit, & spectatim, qui ad id faciendum conducitur. *Cic. Phil. 2. c. 29.* Quippe in his ipsis temporibus domi Cæsaris percresusor ab isto missus deprehensus dicebatur esse cum fisco.

Percreusura, æ, f. percressio. *Apul. de herb. c. 31.* Percressura ferro, vel fude facta. Adde *Veget. l. 2. c. 20.*

Percreusus, a, um, *percressus*, partic. a percresuro. *Cic. 1. Acad.* Nunc vero fortunæ gravissimo percresusulo vulnere. *Ovid. 4. Trist. el. 2.* Collum percressulo securi Victimæ.

Percreusus, us, masc. idem, ac percressio. *Plin. l. 7. c. 51.* Venarum inæquabilium, aut tormicantæ percressulo. Adde *Senec. l. 2. Q. nat. c. 6.*

Percreusum, is, cussim, cussum, a. 3. *percresuter*, כרס, Ger. *schlagen*, Gal. *battere*, *frapper*, Hisp. *herir*, *dar golpes*, *παίω*, *χτυπάω*, *πληθω*, valde quatit, ferio, cædo, verbero, pulso, a per, & *quatio*, q in c mutato, & abjecto, a. *Cic. 7. Verr.* Qui tantam bestiam percressuliffit. *Id. 2. de Or.* Cum Cato percressusulo esset ab eo, qui arcam ferebat. ¶ Percresutere de cælo, est fulmine ferire. *Cic. in Catil. 3. c. 8.* Protectio memoria tenetis, Cotta, & Torquato Cofs. complures in Capitolio turres de cælo esse percressulas. ¶ Percresutere fossam, est fodere. *Plin. l. 10. ep. 50.* Ego per eadem loca invenio fossam a Rege percressulam. ¶ Interdum percresutere est occidere. *Suer. in Cal. c. 35.* Ptolemaum non alia de causa repente percressuliffit. ¶ Sæpe translate sumitur pro commovere. *Cic. 5. Tufc.* Quodcumque nostris animos probabilitate percressuliffit. ¶ Vel pro affigere. *Cic. pro Mur.* Percressulo Syllani temporis calamitate. *Id. 9. Fam. ep. 25.* Repente percressulo est atrocissimis literis. ¶ Percresutere aliquem palpo, est verbis adulari, & blande suadere. *Plaut. Amph. 1. 3. 28.* Timidam palpo percresuto. ¶ Hinc & pro decipere ponitur. *Id. Pseud. 2. 2. 9.* Jam pol ego hunc nuncium advenientem probe percresutam. ¶ Percresutere tædus cum aliquo, est icere. *Hirt. de B. Alex. c. 44.* Cum barbaris tædera percressuliffit. ¶ Percresutere nummos, est signare. *Suet. in Aug. c. 94.* Ut nummum argenteum nota Capricornii percressuliffit. *Idem translate Senec. epist. 54.* Omnia facta dictaque inter te congruunt, respondeant sibi, ac una forma percressula sint. ¶ Percresute se flore Liberi, est se inebriare, apud *Plaut. Caf. 3. v. 16.* ¶ Percressuti per syncop. pro percressuliffi. *Horat. l. 1. sat. 3. v. 273.* Gaudes, si cameram percressulo forte, penes te es?

Percreudo, as, a. 1. pro Indago, as, dixit *Clud. Mamert. l. 2. c. 3.*

Percredeus, a, um, valde decorus. *Plin. l. 3. ep. 9.* Est alioqui percredecorum.

Percredeo, es, evi, etum, a. 1. omnino deleo. *Tertul. advers. Jud. c. 11.* Interfucite omnes ut percredeantur. Adde *Veget. l. 3. c. 10.*

Percredelirus, a, um, adject. valde delirus. *Lucret. l. 1. v. 993.* Quod facit hic idem, percredelirum esse videtur.

Percredensus, a, um, valde densus. *Col. l. 3. c. 12.* Percredensam humum cælestes aquas non forbere.

Percredeo, is, n. 4. idem quod pereo, d inferto. *Plaut. Pen. 4. 2. 62.* Metuo, ne a te percredeam. Alii aliter leg.

Percredepo, is, ui, a. 3. in obscæna significatione, pro subigere, rem Veneream habere. *Catul. in Gell. epigr. 69.* Patri percredepsuit ipsam Uxorcm. Sunt qui leg. *percredepsuit*, quod *scalg.* ibid. improbat.

Percredecalis, le, adject. ad percredes pertinens, ut percredecalis herba, eadem quæ percredecium. *Apul. de herb. c. 81.*

Percredecium, n. 2. *περρεκιον*, herba parietaria, urceolaris, muralis, a percredecibus, quia percredes ea præcipue vescuntur. *Plin. l. 21. c. 30. & l. 22. c. 17.*

Percredeo, is, xi, etum, a. 3. idem ac dico. *Alcim. Avit. l. 5. v. 596.* vix hæc percredexerat, illi profiliunt. Adde *Quint. declam. 19.* ubi tamen alii *predico*.

Percredeicilis, le, o. 3. *παρχάλεος*, valde difficilis. *Cic. in Partic.* Quæ percredeicilia sunt, perinde habenda sæpe sunt, ac si ficci non possint. *Id. l. de nar. Deor. c. 1.* Tum percredeicilis, & percredeicula quæstio est de natura Deorum.

Percredeicilliter, adv. valde difficilliter. *Cic. 4. Acad. c. 15.* Quæ percredeicilliter, internoscantur tamen.

Percredeignus, a, um, valde dignus. *Cic. Fam. 13. ep. 6.* Sed tamen suspicor, ipsum hominem, quem tibi commendo, percredeignum esse tua amicitia.

Percredeiligens, entis, o. valde diligens. *Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 5.* Res operosa est, & hominis percredeiligentis.

Percredeiligenter, adv. valde diligenter. *Cic. Att. l. 1.* Duabus epistolis tuis percredeiligenter in eandem rationem scriptis. Adde *de clar. Orat. c. 3.*

Percredisco, is, didici, a. 3. perfecte disco. *Cic. pro Balb. c. 20.* Omnia jura belli percredisce, ac nosse potuisse. *Plaut. Afsn. 1. 3. 35.* Percredidici, isthæc esse vera.

Percrediserte, adverb. valde diserte. *Cic. 1. de Orat. c. 14.* Constat, percrediserte populo rationem sui operis reddidisse.

Percredit, adv. *απολαύς*, corrupte. *Cic. Att. l. 9. ep. 2.* Qui hic potest se gerere non percredit? ¶ Interdum sumitur pro vehementer, ut *Percredit amare*, percredit conari, *disperatamete*. *Ter. Heaut. 1. 1. 45.* Ejus litem amare cæpit percredit. *Quintil. l. 2. c. 12.* Illud quoque alterum, quod est in elocutione ipsa, percrediculum minuit, vitat, conaturque percredit.

Percreditio, onis, f. *percreditio*, ἀπάληα, amissio, actus percredendi. *Plin. l. 9. c. 37.* Subeunt luxuriæ ejus nomina, & tædia, exquisita percreditio portata. Alii leg. *percreditio nepotatus*. *Alcim. Avit. lib. 4. v. 138.* Percreditiois iter.

Percreditor, oris, m. *ruinator*, qui percredit. *Cic. pro Plane. c. 36.* Ut idem percreditor Reip. nominaret. Adde *in Pison. c. 34.*

Percreditrix, icis, f. quæ percredit. *Tertul. Exhortat. ad Castis. c. ult.* Luxuria percreditrix castitatis.

Percreditus, a, um, *percreduto*, παράδοτος, amissus. *Cic. 2. Ter.* Clases optima, atque opportune cum magna inominia P. R. amissæ, & percreditæ. ¶ Translate dicitur de astico, jacente, desperato. *Cic. l. 14. Fam.* O me percreditum, o me astictum! *Id. pro Mur. Lacrymis*, ac inæore percreditus. *Id. 2. Phil.* Percreditus ære alieno. *Id. 8. Phil.* Cum esset summa senectute, & percreditæ valetudine. ¶ Percreditum perdere, est jam astictum, & jacentem plane evertere. Est enim exaggeratio quædam. *Cic. Ter. l. 16. Fam.* Vide, ne puerum percreditum perdamus, h. e. ne ex infelicissimo infeliciorem faciamus. ¶ Item de profugato, facinoroso, de eo, qui omni vitio contaminatus est. *Cic. 2. Off.* Dum homines percreditum hastam illam cruentam & meminerint, & sperant. *Id. ad Q. Fr. l. 3.* Nihil percreditius his hominibus, his temporibus. *Id. 5. Verr. c. 26.* Profugatissimus, & percreditissimus omnium.

Percreditus, adverb. admodum diu. *Cic. 3. Attic. epist. 22.* Percreditus nihil oram auiditur.

Percredivus, itis, o. 3. *πολυχρηματος*, valde dives. *Cic. Att. lib. 6. ep. 1.* Amicci Regis duo, tresve percredivites.

Perdus, a, um, *περδύς*, qui per diem vigilat. *Gell. l. 2. c. 1.* Stare solitus Socrates dicitur, pertinaci habitu perdus, atque pernox, a summo lucis ortu ad Solem alterum orientem.

Perdiuturnus, a, um, quod valde diu durat. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 33.* Quae autem sempiterna sit, necesse est, hoc eodem ornato, quem videmus, aut certe perdiuturna, permanens ad longinquum, & imminsum pene tempus. *Id. pro Sext. c. 27.* Cum Armeniorum Rege Tigra-ne grave bellum, perdiuturnumque gestissimum.

Perdix, icis, f. 3. *περδική*, *χρυσοθήνη*, species avis satis nota, de qua multa *Plin. l. 10. c. 33.*

Perdo, is, didi, itum, a. 3. *ροίνω*, *ῥῖνω*, Ger. *verlieren*, Gal. *perdre*, Hisp. *perder*, *ἀπολλύναι*, vado, destruo, perimo, evertio. Si vocem ipe-ctes, videatur esse a *per*, & *do*: Si notionem, quae multum a dandi natura abit, non obscurum fuerit, plane venire a *περδω*, quod est vafio. *Ter. Andr. Dii te perdant. Cic. Aris. l. 6.* Civitatem tunditus perdidistem. Aliquando est mortis periculo exponere. *Ter. Andr. Ubi illic scelus est, qui me perdidit?* Translate est corrumpere, malis moribus inficere. *Ter. Adelp. Cur perdis adolescentem nobis?* Perdo etiam saepe notat amittere, rei alicuius iacturam facere. *Cic. l. 4. Fam. Summo ingenio, & summa virtute filium perdidit. Id. ibid. Omnes me & induitrix inae fructus, & fortunae perdidisse. Operam, & oleum perdere*, proverbialiter dicitur pro in vanum labore, & tractum ab his, qui pernoscendo multum olei consumunt. *Cic. l. 7. Fam. ep. 1.* In quibus ipse Pompeius constitit se & operam, & oleum perdidisse. *Id. pro Mur. c. 10.* Quod quidem Jus Civile didicisti, non dicam, operam perdidisti. *Perdere aquam*, est tempus datum frustra conterere, cum ad cleftydrum dicitur. *Quintil. l. 11.* Et temporibus praeritissimam aquam perdit. Perdere tempus, est male consumere. *Cic. 3. de Orat. Sic Ovid. 11. Metam.* Tempora praecidit perdere. Perdere nomen dicitur, quibus memoria excidit. *Terent. Phorm. 2. 3. 39.* Perdere fugam, h. e. fugiendi rationem. *Martial. de Spectac. epigr. 11.* Perdere aliquem capitis, apud *Plaut. Afin. 1. 2. 6.* & *Bacch. 3. 3. 86.* est vitia privare. *Perdus pro perdas V. infra.*

Perdoctus, es, ui, ctum, a. 2. *inseguar bene*, *διδάσκω*, perfecte doceo. *Cic. pro Sext. c. 44.* Rem quaeris praeclearam iuventuti ad discendum, nec mihi difficilem ad perdocendum. *Quintil. l. 1. c. 1.* Imperiosi, ac incertim sapientes suam stultitiam perdocent, *sanno conajere.*

Perdoctus, adv. valde docte. *Plaut. Most. 1. 3. 122.* Ut perdoctae cuncta callet.

Perdolatus, a, um, adject. perfecte dolatus. *Vitruv. l. 2. c. 9.* Arbor praecisa alte, & perdolata. *Arnob. l. 6.* Fomes perdolatus in tulminis morem.

Perdolo, es, lui, n. 2. vehementer dolere. *Ter. Eun. 1. 2. 74.* Heu nosster, laudo, tandem perdoluit. Reperit & imper. *Q. Claudius* apud *Gel. l. 9. c. 13.* Id subito perdoluit est cuidam T. Manlio.

Perdoleo, is, n. 3. perdoleo. *Liv. apud Non. c. 2. n. 328.* Nec perdolescit, fangi locos morte.

Perdolo, as, avi, atum, a. 1. perfecte dolo. *Vitruv. l. 2. c. ult.* Cum in materiam perdolantur.

Perdomitor, aris, dep. 1. idem quod dominor. *Claudian. in Fescen. in sup. Honor. in fi.* Solus ovantem Zephyrus Perdominetur annum. h. e. dominetur per annum: nisi malis, verbum perdominor accusativum regere: quae constructio insolens est.

Perdomitor, oris, m. qui perdomat. *Prudent. Cathemer. 4. v. 12.* Mortis perdomitor, salutis auctor.

Perdomitus, a, um, partic. a perdomor. *Liv. l. 9. c. 20.* Apulia perdomita, in Lucanos perrexit.

Perdomo, as, ui, itum, a. 1. perfecte domo, *foggiogare.* *Liv. l. 3. c. 13.* Placuit, ad perdomandum Latium, exercitum victorem circumducere. *Vellej. l. 2. c. 95.* Genere locis tutissimas, aditu difficillimas, numero frequentes perdomuerunt.

Perdormisco, is, n. 3. dormire continuamente, *χρηστικὸς ὕπνος*. *Plaut. Men. 5. 5. 29.* Perdormiscin' usque ad lucem?

Perduaxint. V. **Perdūis**.

Perduco, is, uxi, uctum, a. 3. *condurre*, *menare*, *ridurre*, *δράω*, idem, ac duco, vel diu duco, ad finem usque duco. *Cic. de Sen. M.* quidem Valerium Corvinum accipimus ad centesimum annum vitam perduxisse. *Id. 2. Fin.* Nec enim absolvi vita beata sapientis, neque ad exitum perduci poterit. *Cic. 4. Tuscul. Ita Ajacem ad furorem, mox tempore per luxit. Planc. ad Cic. l. 10. Fam. ep. 7.* Mihi temperavi, dum perducerem eo rem, ut & *Caf. l. 7. B. G.* Perducere nimirum in altitudinem. *Plin. l. 10. ep. 37.* Perducere aquam ex aliquo loco. *Leg. Quintus, ff. de ann. leg. Perducere ad effectum.* Significat etiam inducere, quasi per vim cogere. *Nepos in Eum. c. 2.* Cum perducere non posset, interficere conatus est. *Plaut. Most. Si dictis nequis perducti, ut vera haec credas.* Est etiam proprium Medicorum, & significat perungere. *Sen. Senam. c. 39.* Est qui gallinae perducit neclare corpus. *Sic Virg. 4. Georg. v. 415.* liquidum ambrosiae diffudit odorem, Quo totum nati corpus perduxit. Item lenonum. V. **Perduclius**, & **Perduclor**.

Perduclio, onis, f. actus perducendi. *Vitruv. l. 8. c. 6.* Nunc de aquarum perductionibus ad habitationes explicabo.

Perduclor, as, freq. a perduco. *Plaut. Most. 3. 2. 157.* Vin', qui te perducit?

Perduclor, oris, m. *περδύκτωρ*, qui perducit, & speciatim, qui mulieres honestas vel promissis inductas, vel minis coactas, vel vi ad potentiores viros perducit. Dissert a lenone, ut Asconius inquit, quod leno est scortorum, perduclor tiam invitarum personarum. *Plaut. Most. Apage istum perducitorem. Cic. 3. Ferr. c. 12.* Lenonum perducitorum nulla mentio fiat.

Perduclus, a, um, nom. ex partic. *Lucret. l. 4. v. 540.* sermo perduclus ab exoriente nitore noctis ad umbram. De scortis. *Sueton. in Trib. c. 41.* Quam perduclam delatoribus objecit. *Id. in Calig. c. 25.* Perduclam a marito conjunxit tibi. V. **Perduclor**.

Perduclum, solito tempore *Plaut. Stich. 4. 1. 69.* Vidi aedepol hominem haud perduclum.

Perduellio, onis, f. *συνομοσία*, est crimen laesae majestatis, & quidem atrocissimum, cum scilicet in ipsam Remp. vel in magistratum, aut Principem injuria inferatur. Est a *duellus*, h. e. hostis apud veteres. Nomen ex eo est, quod a quo committitur, perduellis debeat censeri. Nam per hic notat perquam, seu valde, teste *Charisio*, cui perduellis significat valde duellem, sive hostem. *Prisc. l. 12.* deducit a *duellum*, h. e. bellum. *Ulp. l. ult. ff. ad legem Jul. Majest.* Qui perduellionis reus est, hostili animo adversus Rempublicam, vel Principem animatus est. *Cic. pro Rab. Nam* perduellionis iudicio, quod a me sublatum esse, criminari soles, meum crimen est, non Rabuli. *Sigon. de ant. jur. C. R. l. 2. c. 18.* Apud *Liv. l. 1. c. 26.* videtur usurpari pro homicidio, nam homicidium sororis ab Horatio patrum perduellio dicitur. *Idem* perduellionem alicui judicare, est perduellionis reum facere: P. Horati, tibi perduellionem judico.

Perduellis, is, m. inimico, ribelle, *reo di lesa maestà*, *πένιμος*, olim

dicebatur hostis valde pertinax, testibus *Festo*, & *Charisio*, postea dici coepit de hoste patris, qui crimen aliquod adversus majestatem Reip. aut personam Magistratus, vel Principis admisset. *Caes. l. quoniam, ff. de verb. signif.* Quos nos hostes vocamus, eos veteres perduelles vocabant. *Plaut. Amph. 1.* Perduelles penetrant se in fugam. *Cic. 1. Off. c. 12.* Equidem illud etiam animadverto, quod qui proprio nomine perduellis est, is hostis vocaretur, lenitate verbi tristitiam rei mitigante. Hostis enim apud majores nostros is dicebatur, quem nunc perreginum dicimus. *Id. 3. Offic. c. 29.* Nam pirata non est ex perduellionum numero definitus, sed communis hostis omnium.

Perduellum, li, n. grave duellum, hoc est bellum. *Varr. l. 6. L. L. pag. 81.*

Perduis, & **Perduint**, & c. apud antiquos Conicos est pro perdas, perdat. *Plaut. Amph. 2. 2. 13.* Cave sis, ne te usu perdis. *Idem Most. 2. 2. 33.* Dii te, deaque omnes perduint cum isto omine. Al. leg. *perduaxint. Id. Pen. 3. 4. 29.* Diepiter vos perduint. *Ter. Phorm. 1. 2. 73.* Illum Dii omnes perduint.

Perdulcis, ce, adject. cuius superlat. *perdulcissimus* legitur in quadam *Inscript. apud Reines. class. 20. n. 150.*

Perduratus, a, um, adject. induratus. *Sen. de tranquil. anim. c. 15.* Quidquid imbecillum in animo, nec perduratum est, exulcerat.

Perdureo, is, durui, n. 3. durus fio. *Col. l. 6. c. 2.* Neque ante tertium, neque post quintum annum juvenicos domari placet, quoniam illa aetas adhuc tenera est, haec jam perduruit. Al. leg. *perdura.*

Perdūro, as, n. 1. diu duro, usque ad finem duro. *Ter. Heec. 2. 2. 27.* Non posse apud vos Pamphilo se absente perdurare. *Ovid. de medicam. facier. v. 49.* Prohibas longum perdurat in ævum.

Perdurus, a, um, adject. valde durus. *Leg. 2. ff. de custod. & exb. Interpretatio per dura.*

Peredia, æ, f. *πεδίαισις*, edendi cupiditas, ut bibesia, bibendi desiderium. *Fest. Plaut. Cure. 3. 1. 74.*

Peredo, is, edi, esum, a. 3. *consumere mangiando*, *περῆσθαι*, totum edo, vel edendo continuo. *Cic. 3. Tusc. c. 12.* Lacrymæ perdere humore exanguis genas. *Virg. 6. Æn. Hic* quos durus amor crudeli tæbe peredit.

Pereger, gris, gre, o. 3. peregrinus, extraneus, apud vet. quasi per agrum. *Ulp. in lib. regular. tit. 17. de caducis.* Pereger factus sit. *Auson. epist. ad Symmachum.* Nedum me peregrum existimes composita fabulari. Ita ex veteri libro restituit *Jos. Scal. Auson. lect. 14. l. 2. Tertul. 2. ad Uxor. c. 4.* Si pereger frater adveniat. Al. leg. *perere.*

Perere, adv. *dal lontano*, Ger. *in der fremble*, Gal. *bors de son pays*, Hisp. *lexos de su casa*, *επι ξένου*, peregrinando, extra patriam, quasi per agros. *Plaut. Afin. 4. 1. 16.* Epistola peregre allata. *Hor. l. 1. sat. 6. v. 102.* Peregre exire. *Cic. 3. Tusc. Peregre rediens. Liv. l. 2. c. 6.* Peregre accire. *Rursus Horat. translate l. 1. ep. 12. v. 13.* dum peregre est animus sine corpore velox.

Peregregius, a, um, adject. valde egregius. *Apul. in Apol. Peregreigia tragedia.*

Peregri, extra patriam, adv. status in loco. *Plaut. prol. Amph. v. 5.* Peregrique, & domi. Ita legitur in vet. MSS. *Gruteri*, itemque in editionibus antiquis. *Id. ib. jc. 1. v. 196.* Quia nos eramus peregri, tutatu' domi. Alii tamen utroque loco peregre legunt. Addit *Charis. l. 2.* peregre ad locum, peregri in loco significare.

Peregrinabundus, a, um, qui solitus est peregrinari. *Liv. l. 28. c. 18.* Non peregrinabundum, neque circa amœnas oras vagantem tantum ducent Romanum.

Peregrinatio, onis, *pellegrinaggio*, *πῆλο*, Ger. *svandering*, Gal. *pelerinage*, Hisp. *peregrinacion*, *αποδημία*, actus peregrinandi. *Cic. 5. Tusc. c. 37.* Exilium, si rerum naturam, non ignominiam nominis quaerimus, quantum demum a perpetua peregrinatione differat?

Peregrinator, oris, m. *pellegrino*, qui peregrinatur. *Cic. l. 6. Fam. ep. 18.* (al. 19.) Mehercule non tam fum peregrinator jam, quam solebam.

Peregrinitas, atis, f. alieni soli habitatio. *Ulp. l. sed si, ff. de in us voc.* Si per pœnam deportationis ad peregrinitatem redactus sit patronus. Apud Romanos peregrinitatis rei dicebantur, qui cum cives essent, aut fenatores, ultra permittum a legibus tempus non impetrata venia, ab urbe absissent. *Suet. in Claud. c. 15.* Peregrinitatis reum mutare habitum sapienti justit. Redigere in peregrinitatem est tanquam peregrinum censere, & jus civitatis Romæ adimere. *Id. ib. c. 16.* Splendidum virum non modo albo iudicium erant, sed etiam in peregrinitatem rededit. Translate *Cic. 9. Fam. ep. 15.* In urbem nostram infusa est peregrinitas. h. e. externa sermonis ratio. *Quint. l. 11. c. 3.* Os urbanum, in quo nulla rusticitas, nulla peregrinitas adfit.

Peregrino, aris, atus sum, d. 1. *andare in pellegrinaggio*, *ῥῖ*, Ger. *reisen*, *svandern*, Gal. *peregriner*, Hisp. *peregrinar*, *επιξενίζω*, *ἀποδημῶ*, iter peregre facio, per aliena loca peragrans proficiscor. Construitur vel absolute. *Cic. 1. de nat. Deor.* In quam se injiciens animus, & intendens ita late, longueque peregrinatur. Vel cum casibus status in loco. *Cic. pro Rab. Perducl. c. 10.* Ut peregrinari in aliena civitate, non in tua Magistratum gerere videat? Vel cum casibus motus per locum. *Cic. in Brut.* Atque ita peregrinata tota Asia est. Reperitur etiam cum acc. sine præp. per. *Cic. 5. Tusc. c. 39.* Ille infinitatem omnem peregrinabatur. Aliqui legunt in *infiniteatem*, aliqui per. Transfertur interdum ad animum, & ad sensus. Animus peregrinari dicitur, cum expatiatur, divagatur. *Plin. in pref. l. 5.* Nec qua peregrinari animus expetat. Peregrinari dicuntur aures, quæ rem non audiunt, nec attendunt. *Cic. pro Mil. c. 12.* Vestrae peregrinantur aures, neque in hoc pervagato sermone versantur.

Peregrino, i, m. & **Peregrina**, æ, f. *pellegrino*, *ῥῖ*, Ger. *fremdling aufsender*, Gal. *entranger, pelerin*, Hisp. *peregrino*, *επιξένος*, *ἀποδημῶς*, adventa, qui extra suam versatur regionem, a peregre. Dissert ab hospite, quod peregrinus simpliciter eum significat, qui in sua civitate non est, hospes, qui in aliena civitate est. *Cic. de Amic.* Cives potiores sunt, quam peregrini, & propinqui, quam alieni. *Id. pro Spl. At si tibi non peregrini videmur. Ter. Andr. 3. 1. 11.* Adeon' est demens ex peregrina? Ubi *Donatus* peregrinam, meretricem intelligit, quod meretrices plerunque ex peregrinis terris essent.

Peregrinus, a, um, *pellegrino, esterno, ξενικός*, quod aliunde est, ut *Peregrinae* arbores, quæ ad nos aliunde sunt advectæ. *Plin. l. 12. c. 3.* *Peregrinae* & cerasi, persicæque, & omnes, quarum Græca nomina, aut aliena. *Hor. l. 2. ep. 1. v. 204.* Divitiæ peregrinae. *Ovid. 3. Trist. eleg. 8.* Peregrinum cœlum. *Col. in prefat. l. 1.* Longinqui litoris peregrinus. *Caull. carm. 31. ad Sirmion. v. 8.* peregrino Labore tessi venimus ad Latium nostrum. b. e. labore peregrinandi, vel peregre suscepto. Peregrina sacra, quæ ex aliis urbibus Romam religionis gratia erant advecta, ut quæ evocatis Diis in oppugnandis urbibus delata fuerant, aut quæ ob quasdam religiones per pacem fuerant petita, ut ex Phrygia Matris Magnæ, ex Græcia Cereris, ex Epidaurio Æsculapii, quæ colebantur eorum more, a quibus accepta erant. *Fest.* Translate luminum pro diverso, ut *Peregrina* facies quæ a quotidianis nostris differt, & quam apud nos non sumus soliti videre. *Plaut. Pseud. 4. 2. 9.* Facies peregrina, atque ignobilis.

Perelicans, antis, o. valde elegans. *Cic. 2. de Orat.* Genus est perelicans, & cum gravitate fallum. *Id. pro Planc. c. 24.* Et quoniam tua vit perelicans, ac perfubilis oratio. *Vellei. l. 1. c. 7.* Pereliganis vir ingenii.

Pereliganter, adv. *παρῆχως*, valde eleganter. *Cic. in Brut. c. 52.* Et satis ornate, & pereliganter diceret.

Perelixo, as, a. i. perfecte elixo. *Apic. l. 7. c. 7.* Denuo cum perelixabis.

Pereliquens, entis, o. valde eloquens. *Cic. in Brut. c. 70.* C. autem Lentulus Marcellinus nec unquam indifferens, & in Consulatu pereliquens visus est.

Peremere, pro vitare dixit *Cat. apud Fest.*

Peremne, is, n. genus auspicii, cum Magistratus annum, aut fontem auspicio transibant. *Fest.* Peremne dicitur auspiciis, qui annum, aut aquam, quæ ex sacro oritur, auspicio transit. *Id.* Petronia annis est in Tiberim profluens, quam Magistratus auspicio transeunt, cum in Campo quid agere volunt, quod genus auspicii Peremne vocatur. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 3.* Bella nullis auspiciis administrantur, nulla peremoia servantur. Al. leg. *perennia*, & interpretantur sacras quaedam cæremonias quotannis observari solitas.

Peremptalia fulgura, prisci appellaverunt, quæ superiora portenta perimunt, idest tollunt. *Fest. & Sen. l. 2. qu. nat. c. 49.*

Peremptor, oris, m. *uccifore*, qui perimit. *Senec. in Oedip. v. 221.* Equis peremptor inclity regis tuit. *Apul. l. 8. Mer. Græventis mariti peremptor.*

Peremptorius, a, um, *morsifero*, *che occide*, *ἀρκευτικός*, quod est mortiferum a perimendo. *Apul. l. 10.* Venenum peremptorium. ¶ Translata peremptorium edictum dicitur, quod tribus edictis propositis, vel uno pro tribus fieri solet, quia dirimit disceptationem inter litigatores, idest non patitur, adversarium tergiverfari. Hoc edictum qui spernit, contumax vocatur. *Ulp. l. 1. & tertium, ff. de iudiciis.* Sic peremptoria exceptiones, *L. 2. & 3. ff. de exception.*

Peremptrix, icis, f. quæ perimit. *Tertul. de anim. c. 42.* Mors peremptrix sensus.

Peremptus, & **Peremptus**, a, um, *sublatus*. *Cic. 1. Tusc.* Non potest esse miser quisquam sensu perempto. *Id. de Arusp. Resp.* Ludi non intermissi, sed perempti, atque sublatis sunt. ¶ Speciatim ponitur pro occiso, interfecto. *Virg. 9. Æn. Primis una toto cæde peremptis.* ¶ Item pro enectio, macerato, *disfrusto*, *Imunito*. *Liv. l. 2. c. 23.* Fædior corporis habitus, pallore ac macie perempti.

Perendie, adv. *postdomani*, *Ger. ubermorgen*, *Gal. apres demain*, *Hisp. despues de manana*, *μετῃρῶς*, post cras, quasi perempta die. *Cic. Att. l. 12. epist. 44.* Scies iugiter tortasse cras, summum perendie.

Perendinus dies, *ἡ μετῃρῶς ἡμέρα*, dies ab hinc tertius, a *perendie*. *Cic. pro Mur. c. 12.* Utrum diem tertium, an perendinum, iudicem, an arbitrum, rem, an litem dici opoiteret. *Ces. l. 3. B. G.* Qui perendino die casum belli fufineat. Et absolute *Plaut. Trinum. in fm.* Tu in perendinum paratus sis ut ducas.

Perenna, æ, f. Anna Perenna Dea fuit apud Romanos, cui sacrificia fiebant, ut annare, & perennare prospere liceret, teste *Macrobi. l. 1. Saturn. c. 12.* De ea multa *Ovid. Fast. l. 3. v. 523.* & deinceps. Vide Anna.

Perenne, neutrum adverbii loco positum, perpetuum, continuo. *Col. l. 12. c. 18.* Perenne fabricandæ, decimodiæ & trimodiæ.

Perennia, V. Peremne.

Perennis, ne, o. 3. *continuo*, *perpetuo*, *הררי*, *Ger. immer waeren*, *Gal. continuè*, *Hisp. perenal*, *αἰδιῶς*, perpetuus, ex *per*, & *annus*, quali per annos durans. *Cic. 6. Ver. c. 48.* Quo in summo est æquata agri planities, & aquæ perennes. *Id. 2. Div. c. 30.* Fama, & laus perennis. *Ovid. 3. Amor. eleg. 4.* in thalamum Danae ferro iaxoque perennem. h. e. muniment, & clausum, ita ut adiri nusquam possit. *Hor. l. 3. od. ult.* Exegi monumentum ære perennius.

Perenniferus, m. 2. *αἰδιῶδης*, qui perpetuo servit sine fæ manumiffionis. *Plaut. Pers. 3. 16.* Perenniferive, lurco, edax, turax.

Perennitas, atis, f. *perpetuitas*, *נר*, *Ger. lungwrigkeit*, *Gal. perpetuitas*, *Hisp. perperuidad*, *αἰδιότης*, duratio in multos annos. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 39.* Adde hoc tantum gelidas perennitates. *Col. l. 1. c. 6.* Perennitatem conditis frumentis afferunt. *Plaut. Pers. 3. 1. 2.* Cibis perennitatis. h. e. cibis perennis. ¶ Olim perennitas fuit in titulis Principum. *Sen. Ruf. c. 2.* In ortum perennitatis vestræ, de Valente Imp. loquitur. *Symmach. l. 10. ep. 45.* (al. 52.) Perennitas vestra. ¶ Verum hæc longe abfunt a latini sermonis majestate.

Pereno, as, avi, atum, n. i. *durare molto tempo*, *Ger. langwvrig feyn*, *Gall. daver longues anees*, *Hisp. durar para sienpro*, *διαγιγονα*, per multos annos duro, a *perennis*. *Col. l. 1. c. 9.* Ut diutius perennent boves, non confecti vexatione simul verberum, operumque. *Ovid. 3. de ar. aman. v. 42.* Arte perennat amor. ¶ Legitur & *peranno*. V. supra.

Perenticida, æ, m. vox joculariter ficta a *Plaut. Epid. 3. 2. 13.* significat eum, qui peram, seu marcupium incidi, seque auro emungi patitur. Ego, inquit, tuum patrem faciam perenticidam.

Pereto, is, ivi, vel ii, itum, n. 4. *perire*, *אכר*, *verderbe*, *Gal. perir*, *Hisp. perecer*, *ἀπόλλυμαι*, intereo, inior, a *per*, & *eo*. *Plaut. Bacch. 3. 3. 81.* Cui perit pudor. *Cic. 2. Cat.* Quamobrem si vivere honeste non possunt, perire turpiter velint, aut cur minore dolore perituros se cum multis, quam si soli pereant, arbitrentur. *Plin. l. 7. c. 7.* Tanti perire potuisti, atque etiam hodie minoris potes. ¶ *Peream*, *posi' io morire*, vox est jurantis, vel imprecantis. *Cass. Cic. l. 15. Fam. epist. 19.* *Peream*, nisi sollicitus sum, &c. ¶ *Peris*, exclamatio est desperantis. *son morto*, *sono spedito*, trequens apud *Terent. & Plaut.* ¶ *Oleum*, & *operam perire*, est frustra esse, tractum a lucubrantium lucernis. *Cic. Att. l. 2.* Ne & opera, & oleum philologiz nostræ perierit. ¶ Aliquando pereo quandam status, & dignitatis imminutionem, atque convolutionem designat. *Cic. l. 14. Fam.* Non mihi videbor plane peritisse. ¶ Interdum est amare, ut *depero*, cum accus. *Plaut. Pen. 5. 2. 135.* Ei duæ puellæ sunt meretrices servulæ: earum hic alteram effictum perit, neque eam inceffavit unquam. ¶ *Perire* ab aliquo. *Plaut. Truc. l. 1. 126.* Bis perit amator, ab re, atque ab animo simul. h. e. rem simul, & mentem amittit. *Ovid. 3. de Pont. epist. 3. v. 46.* Discipulo perii solus ab ipse meo. ¶ Particip. *perendum* passiva significatio. *Plaut. Epid. l. 1. 70.* Puppis pereunda est probe. h. e. necesse est puppim perire.

Perequito, as, avi, atum, n. 1. *cavalcare intorno*, *διεπράξω*, circumquito, equito in omnem partem. *Ces. l. 4. B. G. c. 33.* Primo per omnes partes perequitant. *Liv. l. 5.* Cum perequitasset aciem, promissa repetens.

Pererratus, a, um, *lustratus*, *percurfus*. *Virg. 12. Æn.* Magna pererrato status quæ denique ponto. *Ovid. l. Fast.* Orbis pererratus.

Pererro, as, avi, atum, n. 1. *errare intorno*, *circondare*, *הררי*, *Ger. durch fibvveiffen*, *Gal. allee ca*, & *lâ*, *Hisp. andar mas perdido*, *περιεραλω*, errando circumeo, huc, illuc erro. *Col. in prefat. l. 1.* Semperque ritu volucrum, longinqui litoris peregrinus ignotum pererret orbem. *Virg. 4. Æn. v. 363.* totumque pererrat luminibus tacitis. *Ovid. 2. Amor. eleg. 5. v. 5.* Arva pererrant Peligna.

Pereruditus, a, um, *παρῆχως*, valde eruditus. *Cic. Att. l. 4. ep. 15.*

Et homo pereruditus, ut ajunt.

Perfusus, a, um, *confumptus*. *Virg. 3. Georg.* Morbo, illuvieque peresfavelletra. *Catul. carm. 51.* Ianguoribus peresfus.

Perexcrucio, a. i. vehementer crucio. *Plaut. Stich. 3. 1. 32.* Meam culpam habeto, nisi perexcruciavero. Al. leg. *probe excruciavero*.

Perexigere, adverb. valde exigue. *Cic. Att. lib. 16. epist. 1.* Perexigere, & *παρῆχως* præbere.

Perexiguus, a, um, valde exiguus. *Cic. 2. Ver.* Itaque cum ego diem in Siciliam inquirendi perexiguam postulaviffem. Adde *2. de nat. Deor. c. 32.*

Perexilis, & *le*, o. 3. valde exilis. *Col. l. 11. c. 2.* Si perexilis est, vel rara ipsa vitis.

Perexoptatus, a, um, *adject.* valde exoptatus. *Gel. l. 18. c. 4.* Per, magister optime, exoptatus mihi nunc venis.

Perexpeditus, a, um, *adject.* valde expeditus. *Cic. 3. de Fin. c. 11.* Hæc quidem est perfacilis, & perexpedita defensio.

Perfabrico, as, a. i. *αποκατασκευάζω*, translate ponitur pro technis, & dolis tallere. *Plaut. Pers. 5. 2. 4.* Ita me Toxillus perfabricavit.

Perfacete, adv. valde facete, percutendo. *Cic. 3. Ver. c. 46.* Neque enim perfacete dicta neque porro hac severitate digna sunt.

Perfacetus, a, um, *admodum facetus*. *Cic. de clar. Orat.* Atque eundem & vehementem, & valde dulcem, & perfacetum fuisse dicebat. Adde *pro Planc. c. 14.*

Perfacile, adv. valde facile. *Cic. pro Rosc. Amer.* Perfacile hunc hominem incautum, & rusticum, & Romæ ignotum de medio tolli posse. *Id. Ver. ult. c. 4.* Perfacile sese tuebatur.

Perfacilis, & *le*, o. 3. valde facilis. *Cic. 4. Tusc.* Sive quod erat cognitu perfacilis. *Id. 2. de Leg.* Nam sententias interpretari perfacile est.

Perfacul, adv. idem ac perfacile, apud vet. *Fest.*

Perfacundus, a, um, *adject.* valde facundus. *Justin. l. 22. c. 1.* Et manu arenuus, & in concionibus perfacundus habebatur.

Perfamiliaris, & *re*, o. 3. valde familiaris. *Cic. 5. de Fin. c. 31.* Carneades Epicuro perfamiliaris. *Gel. l. 1. c. 18.* Phædon Socrati, & Platoni per fuit familiaris.

Perfatuus, a, um, valde fatuus. *Mars. l. 10. epigr. 18.* Heu quam perfatue sunt tibi, Roma, togæ.

Perfecte, adv. *perfectamente*, *Ger. vollkommenlich*, *Gal. parfaitement*, *Hif. perfettamente*, *τέλειος*, cum perfectione. *Cic. 1. de Orat.* Quam nihil ab eo, nisi perfecte, nihil nisi cum summa venustate fiat. *Gel. l. 11. c. 16.* Quod a Græcis perfectissime uno verbo, & planissime dicitur. *Apul. l. 3. Florid.* Sed de hoc tum ego perfectus.

Perfectio, onis, f. *perfezione*, *τέλειωσις*, absolutio, expletio. *Cic. 1. de Orat.* Hanc ego absoluteionem, perfectionemque in Oratore desiderans. Adde *pro Marcel. c. 8.*

Perfectissimatus, us, m. dignitas perfectissimi. *L. 3. Cod. Theodos.* de cohered. princip. cornicul. V. Perfectus.

Perfectior, oris, m. qui perficit. *Cic. 1. de Orat. c. 60.* Quem tu vere dixisti perfectiorem dicendi esse, ac magistrum. *Ter. Eun. 5. 9. 4.* O mecum voluptatum omnium inventor, inceptor, perfectior.

Perfectrix, icis, f. quæ perficit. *Corn. Nep. ad Cic. (apud Laëtant. l. 3. c. 15.)* Philofohia beatæ vitæ perfectrix.

Perfectus, us, m. perfectio, perfectum opus. *Vitriv. l. 1. c. 2.* Si interiora perfectus habuerint elegantes. Adde *Tertul. de anim. c. 20.*

Perfectus, a, um, *compio*, *הררי*, *Ger. aufgemacht*, *Gal. parfait*, *Hisp. perfeto*, *τετελειωμένος*, absolutus, percolutus, elaboratus cum suis omnibus partibus, partic. a perficior. *Cic. in Brut.* Manus extrema non accessit operibus eius, præclare inchoata multa, perfecta non plane. *Id. Ver. 3.* Simulacrum singulari opere, artificique perfectum. ¶ Frequenter in nomen transit, *perfero*, *τέλειος*, *ἰτελής*. *Cic. 1. Fin.* Quippe homini erudito, in Geometriaque perfectio. *Id. pro Sext.* Sentire vero, & facere, perfectæ, cumulatæque virtutis. *Id. 4. Tusc.* Erit hoc totum ex utroque perfectius. *Id. in Orat. c. 1.* Summum, & perfectissimum illud est, cui nihil addi potest. *Quintil. in proam. l. 1.* Perfectus moribus. ¶ *Perfectissimus* sub posterioribus Imperatoribus inter dignitatum titulos fuit. *Annian. l. 21. c. 31.* Nec sub eo dux quisquam cum clariffimo provectus est: erant enim, ut nos quoque meminimus, omnes perfectissimi, &c.

Perferens, tis, nom. ex particip. *tollerante*. *Cic. 2. de Orat.* Exprimere mores integros, religiosos, perferentes injurias, &c.

Perferentia, æ, f. *sofferenza*, *tolerantia*. *Laëtant. l. 3. c. 11.* Virtutis vis in malorum perferentia posita est.

Perfero, ers, tuli, latum, a. anom. *portare*, *נשׂא*, *Ger. hin tragen*, *Gal. porrer*, *Hisp. llevar*, *παραφέρειν*, *δυνατά*, idem ac fero, vel ufque ad finem constitutum fero. *Liv. l. 7.* Clamor perferitur circa collem. *Id. l. 28. c. 13.* Cum ad eum fama tanti exercitus perlata esset. *Cic. 2. Tusc.* Ut huius quoque generis laudem in hanc urbem perferant. *Id. ad Q. Fr. l. 3. ep. 17.* Perferre mandata. Et *l. 1. ep. 1.* Perferre nuntium. *Id. l. 14. Fam. ep. 1.* Et literis multorum, & sermone omnium perferitur ad me, incredibilem tuam fortitudinem esse. ¶ Pro simplici fero. *Liv. l. 1. c. 20.* Perferre opem alicui. *Colum. l. 3. c. 20.* Perferre fructum. ¶ *Liv. l. 36.* Perferre rogationem. h. e. ita fere, ut plebs sciscit. Sic perferre legem, *Id. l. 2. c. 56.* Ego hic aut in conspectu vestro moriar, aut legem perferam. Adde *l. 3. c. 11.* ¶ Accipitur etiam pro pati, patienter fere, *sopporare*, *sosfrirre*, *tollerare*. *ὑπομένειν*. *Cic. de Or. l. 2. c. 19.* Facile omnes perferat, ac perterro. *Id. in Cassi.* Quo pacto illi Appenninum, atque illas prunas, ac nives perferent? *Ovid. 3. Amor. eleg. 11.* Perfer, & obdura.

Perfervero, es, n. 2. valde ferveo. *Pomp. Mela, l. 1. c. 8. de fonte Solis*: Cum est (nox) media, perfervet.

Perfervefio, is, valde fervefio. Divisit per tmesim *Varr. l. 1. R. R. c. 9.* Terra sole perferve fit, ut radices satorum comburat.

Perfervidus, a, um, *adject.* valde fervidus. *Colum. l. 5. c. 5.* Æilas perfervidus.

Perfersus, a, um, *παρῆχως*, valde ferus. *Var. 2. de R. R. c. 1.* Boves perferri etiam nunc sunt in Dardania, & Media, & Thracia.

Perficia, æ, Dea rerum obfcurarum, quibus perficiendis præerat, *Arnob. l. 4. pag. 131.*

Perfice, adv. perfecte. *Lucret. l. 2. v. 1114.* ad extremum crescendis perfice finem, Omnia perduxit rerum natura. Ita cum *Non. c. 2. n. 698.* legit *Perseus*, & alii. Quidam reponunt *perfica*: alii *denique*. *Plaut. Rud. 2. 5. 4.* Perficiffime satis nequam sum. Al. leg. *perficere*.

Perficio, is, eci, itum, a. 2. *finire*, *הררי*, *Ger. aufmachen*, *Gal. achever*, *Hif. acabar*, *ἀποτελειω*, absolvo, compleo, munus hufceptum expleo. *Cic. pro Arch.* Quibus auditihunc ad perficiendum sortetur sum. *Id. 2. de nat. Deor.* In omni natura, ac multo etiam magis, necesse est absolvi aliquid, ac perfici. ¶ Perficere coria, *aconciare le pelli*. *Plin. l. 13. c. 9.* ¶ Promissa perficere, est implere, quod promiferis. *Terent. Andr. 4. 1.* ¶ Perficere cibum est concocquare. *Plin. l. 11. c. 53.* Difficiliter autem perficiuntur omnia in cibis acria, nimia, & avide hausta. ¶ Sæpe perficere est efficere, vel obtinere, *far sano che*. *Cic. Att. l. 8.* Perficiam profecto, ut neque Respublica civis a me animum, neque

tu amici desideres. *Ter. Eun.* 1. 2. 100. Quam joco rem voluisti a me tandem, qui perfectior? ¶ Perficeret annos centum, h. e. perdurare, vivere, *Hor. 2. epist.* 1. v. 39. ¶ Est etiam disputantum verbum, & significat pervincere, aperte ostendere. *Cic. 1. Tusc.* 6. 8. Quoniam cogisti, ut concederem, qui mortui essent, eos miseris non esse, perfice, si potes, ut ne moriendum quidem esse miserum putem.

Perficus, a, um, adject. perfectus, vel perficiens, ut perfecta natura, a pud *Lucret.* 1. 2. V. Perfice.

Perfide, adv. *perfidamente*, perfidiose. *Gel. l. 20. c. 1. ad fin.* Qui quoniam pactum perfide ruperat, laceratus est. *M. Sen. Controv.* 26. Crudeliter exponentem, perfide recuperantem.

Perfidus, & le, o. 3. *παλιούριος*, valde fidelis. *Cic. Att.* 1. 2. *epist.* 19. Si perfidulem habebis, cui dem, scribam plane omnia.

Perfidus, entis, valde fidens. *Aurel. Viñ. de Cesarib.* c. 17. Audacia, ac robore corporis, pugnandique arte perfidens.

Perfidia, *perfidia*, infidelitas, *Πιστις*, Germ. *treulosigkeit*, Gal. *deloyauté*, *perfidie*, Hisp. *perfidia*, *απιστία*, infidelitas, fidei minime observata crimen, iniquitas. *Plaut. Capt.* 3. 3. 7. Neque precatio perfidius meis, neque maletactis fuga est. *Cic. pro Rosc. Amer.* c. 38. Istius fide, ac potius perfidia deceptus sum. *Id. l. 1. Fam.* Ut potest in tanta hominum perfidia, & iniquitate.

Perfidiose, adv. *perfidamente*, *απιστως*, infideliter, perverse. *Auct. ad Mer.* 1. 1. Si quid eorum spurce, & superbe, perfidiose, crudeliter factum proferemus. *Cic. pro Rosc. Amer.* c. 40. Ubi multa perfidiose facta videtis. *Suet. in Aug.* c. 21. Perfidiosius rebellare.

Perfidiosus, a, um, idem ac perfidus, vel plenus perfidiae. *Cic. in Pis.* Quod fallax, quod perfidiosus, quod impudens, quod audax esse videatur. *Id. 3. de nat. Deor.* c. 31. Cur omnium perfidiosissimus C. Marius Q. Catulum praestantissima dignitate virum mori potuit jubere?

Perfidus, a, um, *perfidus*, *disleale*, *פסוד*, Germ. *treulos*, Gal. *perfidie*, Hisp. *perfidio*, *απιστες*, qui fidem violat, sive prodit. *Cic. 3. Off.* c. 14. Ego & Pythius, & omnes alii agentes, aliud simulantes perfidii, improbi, malitiosi sunt. *Ammian.* 1. 16. c. 12. (*al. 27.*) Homo perfidissimus.

Perfringo, is, xxi, ictum, a. 3. fringo, apte fringo. *Var. Inscript. apud Eubrec.* p. 685. Hic sita sum varios avium perfingere mores, &c.

Perfrinio, is, a. 4. idem quod finio, sine impono. *Lucret.* 1. 1. v. 611. pars semper habebit Dimidiam partem, nec res perfinet ulla.

Perfixus, a, um, transfixus. *Lucret.* 1. 3. v. 306. Nec gelidis torpet telis perfixa pavoris.

Perfrabilis, le, o. 3. qui perfrari potest. *Cic. 2. de Div.* c. 17. Deos ipsos jocandi causa induxit Epicurus perlicidos, & perfrabiles. ¶ Item qui perfrat. *Pallad.* 1. 1. R. R. c. 6. Ventus mediocris, sine vi, & horrore perfrabilis.

Perfractuosus, a, um, adject. valde flagitiosus. *Cic. pro Cal.* c. 20. Num tibi perturpe, aut perfractuosum esse videatur.

Perframen, inis, n. idem quod flamen, flatus. *Prudens. Apostrof.* v. 696. sine divino Domini perframine summi Arida terra fuit.

Perfratilis, le, adject. passiva significatio. *Apul. l. 3. Metam.* Tectum ædium patore perfratili nudatum.

Perfratulus, us, m. *soffiameno*, actus perfrandi. *Plin.* 1. 16. c. 45. Ulmus in perfratu firma. *Id. l. 17. c. 19.* Admittere perfratulus. *Isidor. de vi pass. l. 5. aris.* *Cels.* 1. 3. c. 19. Ut perfratulus aliquis accedat. *Adde Colum.* 1. 1. c. 5.

Perfractus, a, um, nom. ex particip. multum fletus. *Apul. l. 2. Miles.* Dutine visu perfractus.

Perflo, as, avi, atum, n. 1. *soffiar per sutto*, *פריח*, Ger. *durchblasen*, Gal. *sauffler par tout*, Hisp. *muebo soplar*, *διαπνέω*, valde flo, sive multum fando commoveo. *Virg. 1. Æn.* Et terras turbine perflant. *Colum.* 1. 2. c. 21. Qui lenis, æqualisque æstivis mensibus perflant.

Perfluat, as, n. 1. multum fluctuo, fluctuum more circa aliquod movent. *Lucret.* 1. 3. v. 722. Exos, & exanguis tumidos perfluat artus.

Perfluo, is, uxi, uctum, a. 3. *scorrere*, Ger. *durchrinnen*, Gal. *couler à traquer*, cu de uctus coræ, Hisp. *salir de todas partes*, *διαψέω*, flove per aliquam rem, præterfluo. *Liv.* 1. 1. Infima valle perfluit Tiberis. *Horat.* 1. 4. *carm.* od. 3. Sed quæ Tybur aquæ fertile perfluit. ¶ Passive *Arnob.* 1. 6. Pluvialibus nimbis perfluunt. ¶ Interdum dicitur de liquore, & sumitur pro transmitti. *Lucret.* 1. 2. v. 392. Per colum vina videmus perfluere. ¶ Per translationem sumitur pro abundare. *Cic. 2. Fin.* c. 35. Perpetuis malis voluptatibus perfluens, in ea, quam sæpe usurpabas, tranquillitate degere omnem ætatem sine dolore. ¶ Item dicitur de hominibus futilibus, qui arcana continere non possunt. *Tertul.* *Eun.* 1. 2. 25. Plenus rimarum sum, hac atque illac perfluo.

Perfluitus, a, um, adject. qui perfluit. *Translate Apul.* 1. 11. Incessu perfluo foeminam mentiebatur. h. e. molli, & diffluente.

Perfluxus, a, um, adject. valde fluxus, qui facile corruptitur, & perit. *Quint. declam.* 314.

Perfoco, as, avi, atum, a. 1. *soffocare*, effoco. *Paul.* 1. 4. ff. *de agnos. & aliend.* lib. Necare videtur non tantum is, qui partum perfocat, sed & is, qui abjicit. *Al. leg. profoc.*

Perfosio, is, di, sum, a. 3. *διπύρην*, perforo, transfigo, rumpo. *Cic. in Vatin.* c. 5. Licet impune parietes perfoderis, vicinos compilaris. *Var.* 1. 3. R. R. c. 17. Perfodere montem. *Gell.* 1. 3. c. 7. Periodi gladii.

Perfosundus, a, um, adject. valde fosundus. *Pomp. Mel.* 1. 1. c. 9. Ægyptus hominum perfosunda generatrix.

Perforaculum, i, n. *πύραυλος*, terebra. *Arnob.* 1. 6. Serris, perforaculis, alicis secta, dolata, effosa.

Perforatus, a, um, *traforato*. *Cic. 3. de nat. Deor.* c. 4. Et cum rerum natura duo lumina ab animo ad oculos perforata nos habere voluisset. *Sen. ep.* 99. Perforato animo haurebamus, & transmittente.

Performidatus, a, um, multum formidatus. *Sil.* 1. 3. v. 688. Jam puer auricomis performidate Batavo.

Performidolus, a, um, adject. valde formidolus. *Aurel. Viñor.* in *Claud.* *Cef.* Natura performidolus.

Performo, as, a. 1. conformo, informo. *Tertul. Apol.* c. 1. Ad malum performantur.

Perforo, as, avi, atum, a. 1. *perforare*, *πυρνώω*, valde foro, perterebro, ab uno latere ad alterum foro. *Colum.* 1. 5. Sed aliud est ferramentum, quo priores vitæ perforant. *Cic. 1. 7. Fam. ep.* 1. Ex illo cubiculo tuo, ex quo tibi Stabianum perforasti, & patetecisti Sejanum. *Ovid.* 3. *Trist. eleg.* 9. Latens ense perforat. *Lucret.* 1. 5. v. 1267. Et terebrare etiam, ac pertundere, perque torare.

Perfortiter, adv. valde fortiter. *Ter. Adel.* 4. 2. 28. Me servolum, qui referire non audebam, vicit, hui perfortiter.

Perforor, oris, m. qui perfortit, *διπύρην*. *Apul.* *Apol.* Qui vestem quaesierit, perforor. *Plaut. Pseud.* 4. 2. 23. Perforor parietum.

Perforus, a, um, partic. a perforor. *Cic. 2. Fin.* Hellepento juncto, Athoque perforo. *Gel.* 1. 3. c. 7. Quadringenti tum una perfolli gladii cadunt. *Virg.* 11. *Æn.* v. 10. Thorax perfolius.

Perfracte, adv. obfracte. *Cic. 3. Offic.* c. 22. Nimis mihi perfracte videbatur ærarium, vestigialique defendere. Rectius legitur *perfracte*.

Perfractus, a, um, omnino fractus. *Sil.* 1. 16. Perfractus volvitur axe. *Ovid. Heroid.* *epist.* 4. v. 115. Ossa perfracta clava trinodi.

Perfructio, is, ui, n. 3. vehementer tremo. *Cic. 2. de nat. Deor.* c. 35. *ex veteri Poeta.* Inciti, atque alacres rostris perfructum delphini.

Perfræquens, tis, adject. valde frequens. *Liv.* 1. 41. c. 1. In portu emporium brevi perfræquens factum.

Perfræto, as, a. 1. transtreto, pertranseo. *Solin.* c. 40. (*al. 27.*) Inter hæc vadosa classem Romanam accipimus perfræto.

Perfricatus, a, um, nom. ex particip. bene fricatus. *Plin.* 1. 28. c. 12. Faucibus felis fimo extrinsecus perfricatus. *Petron. in Satyr.* c. 132. Perfricata diutius fronte. *Al. leg. perfricta.*

Perfrico, as, cui, ictum, *παιτελλίζω*, valde frico. *Cic. 5. Ver.* c. 25. Cum interea Apronius caput, atque os suum unguento perfricaret. ¶ Perfricare os, faciem, frontem, usurpatur pro pudore abjicere. Nam cum in pudibundo sanguis diffundatur ex corde in faciem, qui erubescere nolit, hi solent faciem, & frontem perfricare ad roborem illum detergendum, & sanguinem ad interiora repellendum. *Cic. 3. Tusc.* c. 13. Quid tergiverfamur, Epicure, nec fatemur, eam nos dicere voluptatem, quam tu idem, cum os perfricavisti, soles dicere? *Plin.* in *pres.* l. 2. Perfricui faciem, nec tamen profeci. *Mart.* 1. 11. *epigr.* 28. Aut si perfricui frontem, posuisset pudorem. ¶ Perfricare caput dicitur, qui in aliqua re hærent, neque quid faciendum sit plane sciunt. *Cic. in Pison.* c. 25. Perfricatis rationibus, secum ipse, caput sinistra manu perfricans, commurmuratus est.

Perfrictio, onis, f. *πριπύρις*, *πυρνώρις*, a per, & frigo, morbus est, quo vehementi frigore totum corpus corrumpitur, ut fieri solet in febris accessione: interdum aliqua tantum pars corporis laborat, & ex eo torpescit, ut cum occupantur fauces, rucendo sequitur, & tussis; cum nasi meatus, spiritus difficultas; cum brachium, aut pes, torpor, &c. *Plin.* 1. 20. c. 14. Tussi in perfrictione tritari ante balnea convenit. *Scribon. Larg. compos.* 57. Si quando moventur dentes ex perfrictione, confirmandi erunt gargarizatione lactis alnini.

Perfrictus, V. Perfricatus.

Perfrigatio, is, eci, actum a. 3. valde frigidum facio. *Plaut. Pseud.* 4. 7. 117. Mihi jamdudum ille Syrus cor perfrigat. h. e. metu, & horrore quodam pertundit.

Perfrigero, as, a. 1. idem ac refrigero. *Plin.* 1. 25. c. 13. Omnium harum vis eadem refrigerare, & astringere. *Harduinus legit refrigerare.* *Scribon. Larg. compos.* ut. Hæc omnia intervefcent super carbones, deinde perfrigata reponuntur.

Perfrigo, is, ixi, n. valde frigeo, perfrictione laboro. *Martial.* 1. 3. *epig.* 18. Perfrixisse tuas questa est prælati fauces. *Juven. sat.* 7. v. 95. Esti perfrixit, cantat bene. *Plin.* 1. 31. c. 6. Difficilius perfrigit marina caletacti. *Scribon. Larg. compos.* 268. Acopum hieme non patitur perfrigere artus.

Perfrigidus, a, um, valde frigidus. *Cic. 6. Ver.* c. 40. Erat hyems summa tempestas perfrigida.

Perfringo, is, egi, actum, a. 3. *rompere*, *frangere*, *פריח*, Germ. *zerbrechen*, Gal. *briser*, Hisp. *quebrasar*, *διαρρηγναι*, valde, sive in totum frango, perumpo. *Ter. Adelph.* Aut usquam ceciderit, ac perfrigerit a liquid. ¶ Translate sumitur pro debilitare, lassare, fatigare. *Plin.* ep. 101. Campi, quos monuisti, ingentes boves, & fortissima aratra perfringunt. ¶ Item pro violare, tollere. *Cic. 7. Ver.* Ut earum rerum vi, & autoritate omnia repagula juris, pudoris, & officii perfringeres. *Id. pro Mil.* Senatus gravissima decreta perfrigerat. ¶ Item pro superare. *Cic. de Arusp. resp.* c. 23. Anxiosus omnes, omnes altitudines, omnium objecta tela vi, & virtute perfringere. *Cef.* 1. 1. B. G. Perfringere phalangem hostium.

Perfrivulus, a, um, adject. valde frivolus. *Vopisc. in Aurelian.* c. 6. Hæc video esse perfrivola.

Perfructio, onis, f. actus perfructendi. *August.* 1. 1. de *doctr. Christ.* c. 22.

Perfruo, eris, uctus sum, d. 3. idem ac fruor, vel diu, & constantiter fruor, in totum fruor, omnem fructum percipio. *Cic. 5. Fin.* Sequamur eam vitam, quæ rebus ipsis perfruat. *Id. 1. Offic.* Expetuntur autem divitiæ tum ad usus vitæ necessarios, tum ad perfructenda voluptates. *Id. in Hortens.* apud *Priscian.* l. 10. Amœnitate summa perfructus est. *Lucret.* 1. 3. v. 970. Omnia perfructus vitæ præmia. h. e. omnibus vitæ præmiis perceptis. Sunt qui leg. *perfructus*. *Ovid. Heroid.* *epist.* 11. Perfrui mandata alcuius. h. e. diligenter exequi.

Perfuga, *per*, m. *fuggitivo*, *rihelle*, *απομολοῦ*, qui ad hostes perfugit, sive tranfit. *Cic. 3. Offic.* Perfuga ab eo venit in castra Fabricii.

Perfugio, is, ugi, n. 3. *ricorrere*, *פריח*, Ger. *zuffiehen*, Gal. *fuir à refuge*, Hisp. *huir por ayuda*, *καταφυγῶ*, auxilii gratia ad aliquem contugio. *Cef.* 1. B. C. Magnus quotidie eorum numerus ad Cæsarem perfugiebat. *Cic. 7. Ferr.* c. 48. Hic locus est igitur unus, quo perfugiant. *Id. in Pison.* Perfugere in oppidum aliquod devium.

Perfugium, ii, n. *refugio*, *פריח*, Ger. *zuflueh*, Gal. *refuge*, Hisp. *amparo*, *recogida*, *καταφυγῶν*, locus tutissimus, quo nos in vexatione, aut calamitate recipere contendimus. *Liv.* 1. 2. Quia nullum propius perfugium erat. *Cef.* 4. B. G. Quo perfugio superiore anno fuerant usi. ¶ Translate dicitur de omni re, cui in rebus adversis animus adijci-mus. *Cic. Att.* Utor eodem perfugio, quo tibi utendum censeo, literulis nostris.

Perfulcio, is, hsi, lrum, a. 4. bene fulcio. *Ovid.* vel *Lucret.* ad *Pison.* v. 86. Eloquio sanctum modo perfulcitur senatum.

Perfulgerat, abat, imperf. valde fulguro. *Stat.* 7. *Theb.* v. 502. Multoque latus perfulgerat ense. *Al. leg. perfulgerat.*

Perfunctio, onis, f. *λεπτοψῖα*, administratio, exercitatio, finis, actus perfructendi. *Cic. 3. de Orat.* c. 2. Qui autem ei annus primus ab honorem perfructione aditum omnium concessu ad summam auctoritatem dabat. *Id. 1. Fin.* c. 15. Nam neque laborum perfructio, neque perfructio dolorum per se ipsa allicit.

Perfunditorie, adv. *languidamente*, *απὸς ἀπορροῦν*, languide, remisse, neglecte, osecitanter, cum quid non serio accuratur, sed ut officio functi videamur, & quantum fatis sit aut ad reprehensionem vitandam, aut ad veniam emendam. *Petron. in Satyr.* Me capit non perfructorie verberare. Afferuntur etiam duo loca ex *Ulp.* 1. 5. ff. *Quod vi, aut clam*, & ex *Papin.* 1. *propter*, ff. de *J. C. Syllano*. Sed utroque loco dubia est lectio.

Perfundus, a, um, nom. particip. a perfrungo, qui peregit, consecit, absolvit. *Lucret.* 1. 3. v. 982. Quæ tamen omnia te vita perfructa sequuntur. h. e. postquam vivere desierit. Sic *Liv.* 1. 9. Perfructus fato. *Cic. pro Dom.* Hercule perfructo jam laboribus. *Varr.* R. R. 1. 2. c. 4. Perfructas a probo suis. h. e. quæ jam febris laborant, & liberatæ sunt. ¶ Cum accusativo, *Apule.* 1. 8. *Metam.* Timorem illum satis inanem perfructi.

Perfundus, is, udi, ulrum, *spargere*, *ἐνυγνῖν*, in omnes partes fundo, confpergo, humore alio modo madefacio. *Cic. 3. Ver.* c. 26. Aqua denique

Perverti, adv. admodum graviter. *Cic. Att. l. 1. ep. 10.* Pervertiter illum esse offensum.

Pergula, α , f. *sperto, loggetta, poggiauolo, ringhiera, περιβολή*, pars domus exposita, & propendens, seu locus apertus, a multis lateribus aere excipiens, extra parietem porrectus, & modo lectus, modo sub dio expositus, a *pergo*, ut *regula a rego, tegula a tegeo*, quia extra murum porrigitur. *Plin. l. 21. c. 3.* Cum corona rōfacea interdiu & pergula sua in forum prolapse dicitur. ¶ In pergulis res venales proponebant. *Ulp. l. heres, ff. de iudiciis.* At si quo in loco constituit, non dico iure domicilii, sed tabernaculum, pergulam, horreum, armarium, seu officinam conducens. ¶ Pictiores quoque in pergulis suas picturas collocabant. *Plin. l. 35. c. 10. de Apelle.* Perfecta opera proponebat in pergula transeuntibus. ¶ Item in pergulis præceptores discipulos suos erudebant. *Suet. de Crassio Grammatico.* Deinde in pergula docuit. ¶ Metonymice ponitur pro iis, qui in pergula versantur. *Juven. sat. 2.* Sed nec structor erit, cui decere debeat omnis pergula. Ubi aliqui interpretantur locum, ubi æstivo tempore cœnate mos est, alii intelligunt ordinem, ac cœtum ministrorum structori obedientium. ¶ In vineis topiarium opus significat. *Colum. l. 11. c. 2.* Siquæ pergula vitium generosarum a putatoribus relictae sunt. Adde *l. 4. c. 21.*

Pergulanus, a, um, quod ad pergulam spectat, ut Pergulana vitis, quæ pergulis adiungitur, & fustinetur. *Colum. l. 3. c. 2.* Nam has nuper mihi cognitas, pergulanam dico, & irtioliā, &c.

Pergus, *lago di Goridan*, lacus Siciliæ, apud Ennam urb. ubi Proserpina raptā traditur. *Ovid. 4. Metam. v. 386.*

Perhaurio, is, us, sum, a, 4. exhaurio. *Tertul. l. 1. ad Nation. c. 15.* Infantem totum præcoquum perhauritis. *Apul. l. 10. A. A.* Calicem uno haultu perhauri. *Sever. in Ætina, v. 420.* mille perhauritis Ignibus instaurant vires.

Perhibeo, es, hui, bitum, a, 2. *dire, affirmare, κερτάζωμι*, dico, affirmo, ex *per*, & *habeo*. *Plaut. Stich.* Perharum montes, qui esse aurei perhibentur. *Cic. 2. de Div. c. 5.* Bene qui conjicit, vatem hunc perhibere optimum. *Id. in Arat. Cum quibus, ut perhibent, ausa est contendere forma. Id. Fam. 5. ep. 12.* Nec minus est Spartiates Agelilaus ille perhibendus, h. e. prædicandus. ¶ Interdum sumitur pro exhibere, dare. *Plaut. Merc. 3. 1. 46.* Diem unum oravit, ut apud me perhiberem sibi locum. ¶ Hinc perhibere testimonium, pro ferre. *Varr. l. 2. R. R. cap. 5.* Ut testimonium perhibere possis. ¶ Perhibere honorem. *Plin. lib. 19. c. 4.* Virgilio quoque confesso, quam sit difficile, verborum honorem tam parvis perhibere. h. e. tam parvas res verbis amplificare.

Perhiemo, as, n. 1. hiemo, hiemem totam tranfigo. *Colum. l. 11. c. 3.* Sub initium sulcos vacuos perhiemare letimur.

Perhulum, adv. *assai poco*, perpulum. *Lucret. l. 6. v. 574.* vacillant omnia tecta, summa magis mediis, media imis, ima perhulum.

Perhonestus, a, um, adject. valde honestus. *Arnob. lib. 2.* Sint licet perhonesti, fuerintque laudabiles.

Perhonorifice, adv. *πλοῦσιμος*, valde honorifice. *Cic. Att. l. 14. ep. 12.* Hic perhonorifice, & amice Octavium, quem quidem sui Cæsarem salutabant.

Perhonorificus, a, um, *πλοῦσιμος*, valde honorificus. *Cic. Attic. l. 2. epist. 18.* Consulatio forensis perhonorifica.

Perhorresco, is, perhorruī, n. 3. *καταδραμβέωμι*, valde horresco. *Cic. Att. l. 13.* Sed quid est, quod perhorrescas? *Id. ibid. l. 9. ep. 10.* Genus belli crudelissimum, & maximi perhorruī. *Id. 5. de Fin. c. 11.* Dissolutionem naturæ tam valde perhorrescere. Ubi nota, aut *per*, aut *valde* otiosum esse.

Perhorridus, a, um, valde horridus. *Liv. l. 22. c. 16.* Pœnus contra intra Formiana faxa, ac Linterni arenas, stagnaque perhorrida situ hybernaturus esset.

Perhospitālis, le, o. 3. valde hospitalis. *Cic. 6. Verr. cap. 2.* Hujus domus est vel optima Messanæ, notissima quidem certe, & nostris hominibus apertissima, maximeque perhospitālis. Pleraque optimæ Edition. habent *hospitālis*.

Perhospitūs, a, um, adject. perhospitālis. *Tibul. l. 4. el. 1. v. 142.* Ardet Arecleis aut unda perhospita campis. Sed varia hic apud Criticos & lectio, & interpretatio est.

Perhumaniter, adv. valde humaniter. *Cic. Fam. 7. ep. 8.* Scripsit ad me Cæsar perhumaniter.

Perhumanus, a, um, admodum humanus. *Cic. ad Q. Frat. l. 2.* Multumque is mecum sermonem habuit, & perhumanum. Adde *lib. 16. Attic. epist. 12.*

Perhyēmo, V. Perhiemo.

Periacti, orum, m. *περιεχτοι*, machinæ quædam versatiles ad scenarum mutationes. *Vitruv. l. 5. c. 7.* græcis literis scribit.

Periambus, i, pes constans duabus syllabis brevis, ut *Deus. Quintil. l. 9. c. 4.*

Periander, m. 2. *περιανδρος*, Gypseli filius, Corinthiorum Rex, unus e septem Græciæ sapientibus. Crudeliter, & in magna suspitione agebat, stipatus semper militibus, otiosos in foro, & oscitantes usque formidans. Quapropter assidue erat in bellis navalibus præsertim. Dicitur & isthmum voluisse perferdere. Aliquando interrogatus, quare, cum sapiens esset, in tyrannide perseveraret; quia, inquit, & sponte, & invitum cedere est periculololum. Uxorem adeo dilexit, ut etiam cum mortua concuberit. Scripsit *πυθαγόρας*, idest humanæ vitæ præcepta. Hujus illud est, *χολώ κέρτα*, Iram compece. Regnavit annos quadraginta. *Diog. Suid. Laert. & Auson. de septem Sapiens.*

Periboetos, vox Græca, quæ significat celebrem, & nominatissimum, *περιβοητος*. Legitur apud *Plin. l. 34. c. 8.*

Pericaricum, i, n. bulbi genus. *Plin. l. 25. c. 10.*

Perichristarium, ii, n. genus medicamentum, apud *Marsell. Empir. c. 8.*

Pericles, is, summus Atheniensium Orator, qui tonare, ac tulmeniere ejuo dicendo videbatur. Fuit temporibus Thucydidis, & Alcibiadis. Ejus meminere *Quintil. l. 12. c. 9. Gell. l. 1. c. 3.* Cicero etiam multis in locis, ut *l. 1. Offic. c. 40.* O puerum pulcrum, Pericle!

Periclitabundus, a, um, adject. periclitans, experiens. *Apul. l. 5. Merim.* Punto pollicis extremam sagittæ aciem periclitabunda.

Periclitans, antis, partic. *Tacit. Ann. 1. c. 39.* Neque aliud periclitanti subsidium.

Periclitatio, onis, f. *esperienza, κινδύνωσις*, experimentum, usus. *Cic. de nat. Deor. l. 2. c. 64.* Quarum utilitatem longinqui temporis usu, & periclitatio percipimus.

Periclitātus, a, um, partic. a periclitor, quod etiam passivè reperitur. *Cic. de Am. c. 17.* Aliqua parte periclitatis moribus amiorum.

Periclitor, aris, atus sum, d. 1. *andare a periculo, Ger. in gefahr stehen*, Gal. *etre in danger*, Hisp. *ponerse, o estar en peligro, κινδυνώω*, periculum subeo, periculo me expono. Constituitur vel absolute. *Cic. 2. de Inv. Periclitari omnium iura debent, si similitudines accipiantur.* ¶ Vel cum ablat. ut *Periclitor capite*, vel *fama*, idest periculum est, ne caput, aut famam amittam. *Marsial. l. 6. epigr. 26.* Periclitatur capite Sotades nostrus. ¶ Interdum cum ablat. communi causæ. *Plin. l. 17.*

Perverti, adv. admodum graviter. *Cic. Att. l. 1. ep. 10.* Pervertiter illum esse offensum.

Pergula, α , f. *sperto, loggetta, poggiauolo, ringhiera, περιβολή*, pars domus exposita, & propendens, seu locus apertus, a multis lateribus aere excipiens, extra parietem porrectus, & modo lectus, modo sub dio expositus, a *pergo*, ut *regula a rego, tegula a tegeo*, quia extra murum porrigitur. *Plin. l. 21. c. 3.* Cum corona rōfacea interdiu & pergula sua in forum prolapse dicitur. ¶ In pergulis res venales proponebant. *Ulp. l. heres, ff. de iudiciis.* At si quo in loco constituit, non dico iure domicilii, sed tabernaculum, pergulam, horreum, armarium, seu officinam conducens. ¶ Pictiores quoque in pergulis suas picturas collocabant. *Plin. l. 35. c. 10. de Apelle.* Perfecta opera proponebat in pergula transeuntibus. ¶ Item in pergulis præceptores discipulos suos erudebant. *Suet. de Crassio Grammatico.* Deinde in pergula docuit. ¶ Metonymice ponitur pro iis, qui in pergula versantur. *Juven. sat. 2.* Sed nec structor erit, cui decere debeat omnis pergula. Ubi aliqui interpretantur locum, ubi æstivo tempore cœnate mos est, alii intelligunt ordinem, ac cœtum ministrorum structori obedientium. ¶ In vineis topiarium opus significat. *Colum. l. 11. c. 2.* Siquæ pergula vitium generosarum a putatoribus relictae sunt. Adde *l. 4. c. 21.*

Pergulanus, a, um, quod ad pergulam spectat, ut Pergulana vitis, quæ pergulis adiungitur, & fustinetur. *Colum. l. 3. c. 2.* Nam has nuper mihi cognitas, pergulanam dico, & irtioliā, &c.

Pergus, *lago di Goridan*, lacus Siciliæ, apud Ennam urb. ubi Proserpina raptā traditur. *Ovid. 4. Metam. v. 386.*

Perhaurio, is, us, sum, a, 4. exhaurio. *Tertul. l. 1. ad Nation. c. 15.* Infantem totum præcoquum perhauritis. *Apul. l. 10. A. A.* Calicem uno haultu perhauri. *Sever. in Ætina, v. 420.* mille perhauritis Ignibus instaurant vires.

Perhibeo, es, hui, bitum, a, 2. *dire, affirmare, κερτάζωμι*, dico, affirmo, ex *per*, & *habeo*. *Plaut. Stich.* Perharum montes, qui esse aurei perhibentur. *Cic. 2. de Div. c. 5.* Bene qui conjicit, vatem hunc perhibere optimum. *Id. in Arat. Cum quibus, ut perhibent, ausa est contendere forma. Id. Fam. 5. ep. 12.* Nec minus est Spartiates Agelilaus ille perhibendus, h. e. prædicandus. ¶ Interdum sumitur pro exhibere, dare. *Plaut. Merc. 3. 1. 46.* Diem unum oravit, ut apud me perhiberem sibi locum. ¶ Hinc perhibere testimonium, pro ferre. *Varr. l. 2. R. R. cap. 5.* Ut testimonium perhibere possis. ¶ Perhibere honorem. *Plin. lib. 19. c. 4.* Virgilio quoque confesso, quam sit difficile, verborum honorem tam parvis perhibere. h. e. tam parvas res verbis amplificare.

Perhiemo, as, n. 1. hiemo, hiemem totam tranfigo. *Colum. l. 11. c. 3.* Sub initium sulcos vacuos perhiemare letimur.

Perhulum, adv. *assai poco*, perpulum. *Lucret. l. 6. v. 574.* vacillant omnia tecta, summa magis mediis, media imis, ima perhulum.

Perhonestus, a, um, adject. valde honestus. *Arnob. lib. 2.* Sint licet perhonesti, fuerintque laudabiles.

Perhonorifice, adv. *πλοῦσιμος*, valde honorifice. *Cic. Att. l. 14. ep. 12.* Hic perhonorifice, & amice Octavium, quem quidem sui Cæsarem salutabant.

Perhonorificus, a, um, *πλοῦσιμος*, valde honorificus. *Cic. Attic. l. 2. epist. 18.* Consulatio forensis perhonorifica.

Perhorresco, is, perhorruī, n. 3. *καταδραμβέωμι*, valde horresco. *Cic. Att. l. 13.* Sed quid est, quod perhorrescas? *Id. ibid. l. 9. ep. 10.* Genus belli crudelissimum, & maximi perhorruī. *Id. 5. de Fin. c. 11.* Dissolutionem naturæ tam valde perhorrescere. Ubi nota, aut *per*, aut *valde* otiosum esse.

Perhorridus, a, um, valde horridus. *Liv. l. 22. c. 16.* Pœnus contra intra Formiana faxa, ac Linterni arenas, stagnaque perhorrida situ hybernaturus esset.

Perhospitālis, le, o. 3. valde hospitalis. *Cic. 6. Verr. cap. 2.* Hujus domus est vel optima Messanæ, notissima quidem certe, & nostris hominibus apertissima, maximeque perhospitālis. Pleraque optimæ Edition. habent *hospitālis*.

Perhospitūs, a, um, adject. perhospitālis. *Tibul. l. 4. el. 1. v. 142.* Ardet Arecleis aut unda perhospita campis. Sed varia hic apud Criticos & lectio, & interpretatio est.

Perhumaniter, adv. valde humaniter. *Cic. Fam. 7. ep. 8.* Scripsit ad me Cæsar perhumaniter.

Perhumanus, a, um, admodum humanus. *Cic. ad Q. Frat. l. 2.* Multumque is mecum sermonem habuit, & perhumanum. Adde *lib. 16. Attic. epist. 12.*

Perhyēmo, V. Perhiemo.

Periacti, orum, m. *περιεχτοι*, machinæ quædam versatiles ad scenarum mutationes. *Vitruv. l. 5. c. 7.* græcis literis scribit.

Periambus, i, pes constans duabus syllabis brevis, ut *Deus. Quintil. l. 9. c. 4.*

Periander, m. 2. *περιανδρος*, Gypseli filius, Corinthiorum Rex, unus e septem Græciæ sapientibus. Crudeliter, & in magna suspitione agebat, stipatus semper militibus, otiosos in foro, & oscitantes usque formidans. Quapropter assidue erat in bellis navalibus præsertim. Dicitur & isthmum voluisse perferdere. Aliquando interrogatus, quare, cum sapiens esset, in tyrannide perseveraret; quia, inquit, & sponte, & invitum cedere est periculololum. Uxorem adeo dilexit, ut etiam cum mortua concuberit. Scripsit *πυθαγόρας*, idest humanæ vitæ præcepta. Hujus illud est, *χολώ κέρτα*, Iram compece. Regnavit annos quadraginta. *Diog. Suid. Laert. & Auson. de septem Sapiens.*

Periboetos, vox Græca, quæ significat celebrem, & nominatissimum, *περιβοητος*. Legitur apud *Plin. l. 34. c. 8.*

Pericaricum, i, n. bulbi genus. *Plin. l. 25. c. 10.*

Perichristarium, ii, n. genus medicamentum, apud *Marsell. Empir. c. 8.*

Pericles, is, summus Atheniensium Orator, qui tonare, ac tulmeniere ejuo dicendo videbatur. Fuit temporibus Thucydidis, & Alcibiadis. Ejus meminere *Quintil. l. 12. c. 9. Gell. l. 1. c. 3.* Cicero etiam multis in locis, ut *l. 1. Offic. c. 40.* O puerum pulcrum, Pericle!

Periclitabundus, a, um, adject. periclitans, experiens. *Apul. l. 5. Merim.* Punto pollicis extremam sagittæ aciem periclitabunda.

Periclitans, antis, partic. *Tacit. Ann. 1. c. 39.* Neque aliud periclitanti subsidium.

Periclitatio, onis, f. *esperienza, κινδύνωσις*, experimentum, usus. *Cic. de nat. Deor. l. 2. c. 64.* Quarum utilitatem longinqui temporis usu, & periclitatio percipimus.

Periclitātus, a, um, partic. a periclitor, quod etiam passivè reperitur. *Cic. de Am. c. 17.* Aliqua parte periclitatis moribus amiorum.

Periclitor, aris, atus sum, d. 1. *andare a periculo, Ger. in gefahr stehen*, Gal. *etre in danger*, Hisp. *ponerse, o estar en peligro, κινδυνώω*, periculum subeo, periculo me expono. Constituitur vel absolute. *Cic. 2. de Inv. Periclitari omnium iura debent, si similitudines accipiantur.* ¶ Vel cum ablat. ut *Periclitor capite*, vel *fama*, idest periculum est, ne caput, aut famam amittam. *Marsial. l. 6. epigr. 26.* Periclitatur capite Sotades nostrus. ¶ Interdum cum ablat. communi causæ. *Plin. l. 17.*

I. 17. c. 24. Arborese gelu periclitabantur. ¶ Reperitur etiam cum gerundio gerundivo. *Cic. in Cassil. 1. c. 5.* Non est sœpius in uno homine salus periclitanda Republicæ. ¶ Periclitator etiam notat experiri, & conlruitur cum acc. *Cic. pro Quinft. Omnia circumfpexit Quinftius, omnia periclitatus est. Id. 1. de Orat. c. 34.* Subeundus est ufus omnium, periclitandæ vires ingenii. *Planc. Cic. l. 10. Fam. Potius periclitari volui, fi poffet me præfentia & Lepidum tueri, &c.* ¶ Cum infinito *Plin. l. 26. c. 11.* Omnia, quæ periclitantur fecari, *che vanno a pericolo di dover' effe tagliate. Plin. alter in Paneg. c. 84.* Nunquam periclitabantur effe privatæ. ¶ Paffive *Liv. 1. 1. c. 42.* Tullius haud dubius rex, feu patrum, feu plebis periclitaretur animus. *b. e. tentaretur.* Ita Edit. princip. A. 1470. & 1480. & Aldina 1528. Al. hab. animos.

Periclymênos, i, madrefclva, περικλυμένος, herba, quam vulgo matrifylivam dicunt. *Plin. l. 27. c. 12.* ¶ Periclymenus Nelei filius fuit, cui ab avo Neptuno concessum, ut in omnes se, quas vellet, transformaret figuras. *Ovid. 12. Metam. v. 556.*

Periculor, aris, d. 1. periclor. *Cato apud Fift. Periculatus sum.*

Periculose, adv. periculofamente, Ger. gefarlich, Gal. perilleusement, Hifp. peligrosamente, &c. cum periculo. *Cic. l. 16. Fam. ep. 10.* Et periculose hyeme naviges. *Id. Att. l. 8. ep. 2.* Periculose ægrotare. *Hirt. de Bell. Alex. c. 64.* Periculofus navigare. *Senec. 3. de Ira, c. 22.* Periculofissime, & libentiffime faciunt.

Periculofus, a, um, periculofus, Ger. gefarlich, Gal. parilleux, Hifp. peligroso, &c. quod est cum periculo, non procul a periculo, præceptis, lubricum, anceps. *Cic. 1. Offic. Gravioribus autem morbis periculofas curationes, & accipites adhibere coguntur. Cef. l. 7. B. G. Intrare intra præfidia periculofum putabat. Ruffus Cic. Attic. l. 13.* Fulfifemus in nofmetipfos, fi illum offensus fuimus, pene periculofus. *Liv. 1. 27. c. 35.* Periculofiffimus annus. *Senec. 3. de Ira, c. 5.* Eo periculofior ira est, &c.

Periculum, i, n. experientia, ἀπειρία, experimentum, ab antiquo perior, quod fuit conari, tentare, dicere. Pro eo veteres periculum fcribebant per i, teste *Valio Longo. Ter. Heaut. a. 1. st. 2.* Scitum est, periculum ex aliis facere, tibi quod ex usu fiet. *Cic. 2. Ver. Eos velle meæ fidei, diligentizque periculum facere.* ¶ Sumitur etiam pro falutis discrimine, periculo, Germ. ein gefahr, Gall. peril, danger, Hifp. peligro, &c. *Cic. 1. Offic. Si ei tractanti, contemplanti res cognitione digniffimas subito fit allatum periculum, discrimenque patriæ. Ter. Andr. 4. 1. 53.* Pericula adire. *Liv. 1. 1. c. 54.* Obire pericula. *Id. l. 28.* In periculo effe. *Nepos in Dione c. 2.* Major periculo effe. *Tacit. 3. hijf. c. 76.* Periculum audere. *Sueton. Aug. c. 84.* Adire periculum memorizæ. *Cic. pro Mur. c. 27.* In periculum venire. *Id. Verr. 3. c. 6.* Nihil est jam, quod in hac caufa peccare quifquam nifi veftro periculo poffit, a voffro d'anno. *Id. Verr. 1.* Facere periculum innocenti. *Terent. Heaut. 5. 1. 9.* Nihil tibi periculi est a me mulier. *Plaut. Pseud. 1. 3. 55.* Non periculum est, ne quid recte monfres. ¶ Sumitur interdum pro judiciali condemnationis libello, processo di condanna. *Nepos in Epamin. c. 8.* Num ab his petivit, ut in periculo fuo conferberent: Epaminondas a Thebanis morte multatus est &c. Simile videtur illud, quod legitur in titulo *Codicis l. 7. tit. 44.* De fententiis ex periculo recitandis. Sed alii leg. breviculo. ¶ Poetæ metri gratia pericula usurpant. *Virg. Æn. 2.* Quo res cumque cadent, unum, & commune periculum.

Peridromis, idis, περιδρομῆς, pars ædificii ambulationi idonea, xyftus. Vox græca est, & græcis literis fcribitur a *Vitr. l. 5. c. 11. & l. 6. c. 10.*

Peridoneus, a, um, valde idoneus. Cef. 2. B. C. c. 24. Quod is locus peridoneus castris habebatur. *Adde Tacit. Ann. 4. c. 12.*

Periegeſis, is, vel eos, f. περιηγησις, hoc est circumductio: Item expositio, & commemoratio rei alicuius, quæ fit fingillatim, & quasi per singula ducendo: a περι, circum, & ηγησις, duco. Periegeſis fcribitur poema *Dionysii Alexandrini,* ex Græco Latina metaphraſi translatum a *Ruffo Feſto Avieno,* in quo Orbis terræ deſcriptio habetur. *Prifcianus* quoque eam Periegeſim Latine vertit, fed adſtrictius Dionysii verbis inhæſit, cum *Avienus* sæpe liberius vegetur, & ſeipſum potius, quam auctorem fuum, ſequi videatur.

Periergia, f. i. περιεργία, curioſitas, ſedulitas, nimia anxietas, & veluti redundans diligentia. *Quinſtil. l. 8. c. 3.* ſcribit græcis literis.

Periero, as, n. 1. idem quod pejero: Plaut. Trucull. 1. 1. 9. Quid perierandum est etiam præter munera! *Lipſ. l. 5. Antiq. lectio. c. 3.* ceniet, hanc veram effe hujus verbi ſcripturam, quando & perjurium, dicimus, non pejurium.

Perileucus, i, περιλευκός, gemma ſilum tranſmittens candidum. *Plin. l. 37. c. 10.*

Perillæus, a, um, adject. ad Perillum pertinens. Ovid. in Ibin, verſ. 437. Ære Perilleo veros imitare juvencos.

Perillus, m. 2. περιλλῶς, faber Athenienſis, ingenio præſtans, qui Phalaridi Tyranno Agrigentino taurum ex ære fabricavit, in quo reus clauderetur, ac ſubjecto igne mugitum bovis ederet, cuius muneris nomine cum ampliffimum a Tyranno, qui novis ſemper tormentis delectabatur, ſperaret manus, incluſus taurum, ſuſpofitifque ignibus, primus ſuz artis experimentum præbuit. *Plin. l. 34. c. 8.*

Perilluſtris, ſtre, o. 3. admodum illuſtris. Cic. Att. l. 4. ep. 20. Ibi morati biduum perilluſtres fuimus.

Perimbecillus, a, um, valde imbecillus. Cic. Att. l. 10. ep. ult. Quod quidem est natum, perimbecillum est.

Perimède, es, περιμῆδης, inſignis venæcha apud *Theocrit. Idyll. 2.* Hinc *Perimèdeus, a, um, adject. Propert. l. 2. el. 1. v. 74.* Non Perimèdeæ gramina coſta manu. Alii aliter leg.

Perimèle, es, Nympha Hippodamantis filia, in inſulam fui nominis mutata. Ovid. Metam. 8. v. 591.

Perimétros, i, f. circonferentia, perimetro, περιμετρος, circuitus, ambitus. *Vitruv. l. 5. c. 6.* Theatri conformatio ſic est faciendæ, uti, quam magna futura eſt perimetros imi, circumagatur linea rotundationis, centro medio collocato.

Perimo, is, emi, emptum, a. 3. diſtruggere, ἀνομιῶ, tollo, proſus tollo, admo, a per, & emo, quod antiquæ etiam tollere ſignabat. *Cic. 1. Tuſc.* Sin autem permit, ac delet omnino. *Id. 3. Off. c. 7.* Nifi aliquis caſus, aut occupatio conſilium ejus peremiſſet. h. e. impediſſet. *Id. pro Plan. c. 42.* Sin autem vitam mihi ſons ademifſet, aut vis aliena major reditum peremiſſet. h. e. intercluſiſſet. ¶ Speciatim fumitur pro occidere, interficere. *Plaut. Men. Virum hunc ego perimam impuriſſimum. Cic. de Div. Ubi tam teneras volucres, matremque premit.*

Perimpeditus, a, um, adject. valde impeditus. Hirt. de B. Afric. c. 58. Locus perimpeditus ante aciem Scipionis.

Perincertus, a, um, adject. valde incertus. Salluſt. apud Cell. l. 18. c. 4.

Perincertum, ſolidior, an vanior.

Perincommodè, adv. valde incommode. Cic. Att. l. 1. ep. 17. Accidit perincommodè, quod eum nuſquam vidifſi.

Perincommodus, a, um, valde incommodus. Liv. l. 37. c. 41. Quæ nihil admodum Romanis, ac perincommoda Regiis erant.

Perinconſequens, entis, o. valde inconſequens, valde abſurdum. Gell. l. 14. c. 1. Per autem, inquit, inconſeque, ipſum quidem corpus, & habitum tam protundi aeris ſub alio, atque alio cœli curvamine non eundem manere.

Perinde, adv. quaſi, & ſimiliter, a per & inde. Sueton. in Galb. c. 13. Adventus ejus non perinde gratus fuit. ¶ Fere poſt ſe habet particulam quaſi. *Cic. 3. Tuſc.* Perinde ſtultiffimum Regem in luſtu capillum ſibi evellere, quaſi calvitio mætor levaretur. ¶ Vel ut. *Cic. 3. de Or.* Sed hæc ipſa omnia perinde ſunt, ut aguntur. ¶ Vel prout. *Plin. in Pan.* Meminerint, perinde conjecturam de moribus ſuis homines effe facturos, prout hoc, vel illud elegerint. ¶ Vel accicer. *5. Tuſc.* Ac philoſophia quidem, tantum abeſt, ut perinde, ac de hominum eſt vita merita, laudetur. ¶ Vel ac ſi. *Cic. Att. l. 13. ep. 49.* Quod ego perinde tuebar, ac ſi uſus eſſem. ¶ Vel atque. *Cic. pro Marc. c. 4.* Vereor, ut hoc, quod dicam, non perinde intelligi dicito poſſit, atque ego ipſe cogitans ſentio. ¶ Vel tanquam. *Gell. l. 15. c. 29.* Hoc perinde eſt tanquam ſi ego dicam. Eſt mihi nomen Julium. ¶ Vel adeo ut. *Plaut. Amph. Fac ſi perinde adeo, ut me velle intelligis. Ubi perinde adeo pro ita ponuntur.* ¶ Uſurpat etiam pro tam. *Sueton. in Dom. c. 16.* Nulla tamen re perinde commotus eſt, quam reſponſo, caſuque Aſcletarionis Mathematici. ¶ Item pro priver, æque, ſimiliter, ſine particula ſequenti, *Cic. 1. Fin. Vivendi artem tantam, tamque operoſam, & perinde fruſtuofam reliquerunt.* ¶ Item pro ad hunc modum. *Ter. Phorm. Sextantem perinde potius ſcribito mihi jam dicas.*

Perindigè, es, n. 2. valde indigeo. Tertull. Scorpiac. c. 13. Indigeamus, ſed non perindigeamus.

Perindigne, adverb. valde moleſte, indigne, graviter. Sueton. in Tiber. c. 50. Tulit perindigne actum a Senatu, ut &c.

Perindignus, a, um, adject. valde indignus. Sidon. l. 4. ep. 4. Quæ vos non perindignum eſt deliberare.

Perindulgens, tis, o. valde indulgens. Cic. 3. Off. c. 31. Et qui perindulgens in patrem, idem acerbe feverus in fratrem.

Perinfamis, me, o. 3. valde infamis. Suet. in Vitel. c. 2. Vir innocens, & induſtrius, ſed amore libertinz perinfamis. *Apul. l. 3. Metam.* Alioquin publicitus maleficæ diſciplinæ perinfames ſumus.

Perinfirmus, a, um, valde infirmus. Cic. 2. Fin. c. 16. Sunt enim levia, perinfirmia, quæ dicebantur a te.

Peringenioſus, a, um, valde ingenioſus. Cic. in Bruto. c. 23. Quod peringenioſus hominibus, neque fatis doctis plerumque contingit.

Peringratus, a, um, adject. valde ingratus. Senec. ep. 98. (al. 99.) Peringratus eſt, qui cum amiferit, pro accepto nihil debet.

Periniquus, a, um, valde iniquus. Cic. pro L. Man. Quare videant, ne ſit periniquum, & non ferendum. Adde 12. Fam. ep. 18.

Perinjurius, a, um, valde injurius. Cato apud Prifcian. l. 6. pag. 694. & 717. Puſſeb. Nam perinjurius fiet, cum mihi, &c. Adde *Minc. Fel. in Offic. c. 15.*

Perinignus, gne, o. 3. valde inignus. Cic. 1. de Leg. c. 10. An corporis pravitates, ſi erunt perinignes, habebunt aliquid offenſionis?

Perintæger, gra, um, valde integer, omnino inviolatus. Gell. l. 3. c. 5. Caſtitiatis perintægræ dicebatur.

Perinthia, æ, f. 1. comœdia Meandri, a Perintho urbe. Ter. prol. Andr. Menander fecit Andriam, & Perinthiam.

Perinthus, f. 2. Heraclea, Paſtor, Heracles, Heraclea, Περινθος, urbs Traciæ, in Corpalia prov. in ora Propontidis. Ibi olim fuit celeberrimum amphitheatrum marmoreum, ex uno lapide exciſum, quod inter orbis miracula nunerabatur.

Perinviſus, a, um, adject. molto odiato. Cic. pro Cornel. apud Aſcon. Homo Diis, ac nobilitati perinviſus.

Perinvitus, a, um, adject. valde invitus. Cic. Fam. 7. ep. ult. Ne perinvitus legerem tuas literas. Adde *Liv. l. 40. c. 57.*

Perinundo, as, a. 1. valde inundo. Alcim. Avic. l. 1. v. 267. Et nigris campis perinundat arenis.

Perinungo, is, a. 3. idem quod perungo. Varro l. 2. R. R. c. ult. Intraſcencus perinungere.

Periocha, æ, f. περιχῆ, argumentum, complexio, certæ cujuſpiam rei, vel negotii perfectæ complexio, quæ per ſe conſiſtere, atque a cæteris diſjungi poteſt, a περιχῶ, continere, quod ab ἔχω, habeo. Hujusmodi ſunt partes majores orationis, idelt exordium, narratio, confirmatio, confutatio, peroratio, item ſingulæ partes cauſæ, & ſingula argumenta, quæ in confirmatione tractantur. *Cic. Att. l. 13. ep. 25.* Ego Tyroni quidem dictavi, qui totas περιχῶς persequi ſolet. Ita legitur in quibusque optimis Edition. quamquam alibi periochas latinis literis ſit exaratum. ¶ Periocha etiam dicuntur argumenta fabularum Terentii, quæ ſcriptiſ Sulpitius Apollinaris præceptor Pertinacis Imperatoris.

Periodicus, a, um, quod ſtatis temporibus ad id, unde diſceſſit, quaſi facta periodo, revertitur, ut Febres periodicz, quæ certis temporibus abeunt, & quodam quaſi circuitu facta rursus redeunt, ut ſunt tertianæ, & quartanæ. *Plin. l. 20. c. 3.* Semina ejus ſi fuerint pari numero adalligata febribus, fanare dicuntur, quas Græci periodicas vocant.

Periódus, f. f. periado, περιόδος. Apud Rhetores periódus eſt compositum quoddam ex pluribus membris, vel incifis, quorum unum ab alio, conjunctionibus, & aliis orationis partibus quaſi vinculis quibusdam ligatum, dependet. *Cic. in Or.* In toto circuitu illo orationis, quem Græci περιόδος, nos tum ambitum, tum circuitum, tum comprehensionem, aut continuationem, aut circumscriptionem dicimus. *Quinſtil. l. 9. c. 4.* Periódus plura nomina dat Cicero, ambitum, circuitum, comprehensionem, continuationem, circumscriptionem. ¶ Periódus item apud Græcos accipitur pro complexione quatuor ſacrorum Græciæ certaminum, Iſthmiorum, Nemæorum, Pythiorum, Olympiorum, quod hæc ſpectacula unum poſt aliud celebrarentur, & per circuitum, ſive orbem renovarentur. Hinc apud Feſtum periódus viciffie is dicitur, qui quatuor illa certamina obivit, & in omnibus vicit.

Peripatetici, orum, m. Peripatetici, περιπατητικοί, Philoſophi illi, qui ab Ariſtotele originem habuere, a περιπατιῶ, obambulo, quod Ariſtoteles Philoſophiam ſolitus fuerit docere inambulando in Lyceo. *Cic. 1. Acad. c. 43. de Or. & alibi.* ¶ Ex Peripateticis celeberrimi fuere Ariſtoteles princeps, ejus diſcipulus Theophrastus, Strato Theophrasti auditor, deinde Hieronymus, Diodorus, Critolaus, & alii. *Cic. 1. & 2. c. Acad.*

Peripateticus, a, um, Peripateticus, ad Peripateticos pertinens. Colum. l. 9. c. 3. Scilicet Peripatetica. *Gell. l. 1. c. 3.* Peripatetica Philoſophia.

Peripetasma, um, n. 3. ἀραξῆ, ἄραξ, Germ. sippich, Gall. eſpiffier, Hifp. mantas de parid, περιπετασμά, cortinz, & tapetia, quibus parietes aularum ornatus gratia teguntur, & pavimenta inſteruntur, a περιπατιῶ, circumſpectaque obſtendo. *Cic. 4. Verr. c. 12.* Quid? illa Attalica, tota Sicilia nominata ab eodem Hero, peripetasmata emere oblitus es?

Periphraſis, f. 3. circonlocuzione, περιφρασις. Circumlocutio, Circuitio, Tro-

Tropus, cum id, quod uno, aut certe paucioribus verbis dici poterat, pluribus explicatur, a περιφρασις, circumloquor. *Quintil. l. 8. c. 6. & Aul. ad Her. l. 4.*

Periplus, us, m. περιπλους, græci significat circumnavigationem. Hinc quidam Scriptores, qui orbem maritimum aliquam descriperint, huiusmodi libros Periplus inscribere, ut Xenophon. *Plin. l. 7. c. 48.* Xenophon in Periplo, &c.

Peripneumonia, f. i. περιπνευμνία, inflammatio pulmonis cum febris acuta ex difficultate spirandi, a περιπνευμνία, pulmo. *Celsus l. 4. c. 7.* ait a Græcis peripneumonicon appellari. Hinc

Peripneumonici, m. 2. qui peripneumoniam patiuntur. *Plin. l. 22. c. 14.* Jam vero peripneumonici, pneuriticique decoctum.

Peripterus, i, περιπτερος, genus ædificii, quod ex omni parte columnarum ordine cingitur, quali circum alatus. *Vitr. l. 3. c. 1. & l. 4. c. 7. V. Bald. in Lex.*

Peritatus, a, um, adject. molto adirato. *Cic. Fam. 9. ep. 6.* Erant nobis peritati.

Periscelis, idis, f. consigia, περισκελις, ornamentum muliebri pedes, & crura ambiens, a περι, circum, & σκίλη, crus. *Horst. l. 1. epist. 17. v. 56.* sæpe catellam, sæpe periscelidem raptam sibi hentes.

Periscelium, ii, n. idem quod periscelis. *Tertull. l. 2. de cultu famin. cap. ult.*

Perillochoregia, æ, annonæ curatio, περιλοχρηγία, *Cod. Theodof. l. 14. tit. 25. & Cod. Justin. l. 21. tit. 27. § leg. 2.*

Periffologia, æ, f. περιφολογία, superflua locutio, vitiosa quædam periphrasis, vitium Grammaticale, cum oratio inani verborum turba, & copiosa loquacitate obruitur, a περιφολογία, redundans, & λόγος, sermo. *Virg. l. 1. Æn. Faciem mutatus, & ora Cupido.* Ubi Serv. & ora, Periffologia est. *V. Quintil. l. 8. c. 9.*

Peristerion, onis, m. colymbæ, περιστεριον, idem, quod peristerotrophium, hoc est locus, ubi colymbæ educantur, a περιστερά, colymbæ. *Varro l. 3. de R. R. c. 7.* Græcis literis scribitur.

Peristerion, m. 2. περιστεριον, περιστεριον, herba, al. verberna, & verberna, a περιστερά, colymbæ, quod colymbæ unice hac herba delectentur. *Plin. l. 25. c. 10.*

Peristerotrophion, n. 2. colymbæ, περιστεροτροφιον, locus, in quo colymbæ habentur, a περιστερά, colymbæ, & τροφή, alo. Latine dicitur columbarium. Sed aliqui volunt, columbarium proprie esse loculamentum in peristerotrophionibus columbarum paribus præparatum. Græcis literis scribitur hæc vox a *Varro l. 3. de R. R. c. 7.*

Peristroma, atis, n. 3. περιστρωμα idem est, ac peripetasma, siue autium, vel affine illi est, περιστρωμα, circumstratum. *Plaut. Pseud. a. 1. sc. 2. v. 13.* Ut ne peristromata æque pista sint Campanica. *Cic. 2. Phil. c. 27.* Conchyliatis Cn. Pompeji peristromatis fervorim in cellis lectos stratos videres.

Peristylum, n. 2. περιστυλιον, locus columnis clausus, circumquaque porticum habens, vel saltem a tribus lateribus, a περι, circum, & στυλιον, columna, quasi circumcolumnium. *Vitr. l. 5. c. 11.* In palæstris peristylia quadrata, siue oblonga ita sunt facienda, uti duorum stadiorum habeant ambulationis circuitiorem.

Peristylum, i, n. idem, ac peristylum. *Cic. pro Domo c. 44.* In Palatio pulcherrimo prospectu porticum cum conclavius pavimentatam trecentum pedum concupierat, amplissimum peristylum. *Varro l. 3. de R. R. c. 5.* Peristylum tectum tegulis. *Auson. de Urbib. Cunctaque marmoreis ornata peristyla lignis.*

Perite, adv. dotissime, εραπιδως, docte, sapienter, cum peritia. *Cic. 2. de Leg. Quod institutum perite a Naima, posteriorum Pontificum negligentia dissolutum est. Senec. epist. 90. (al. 89.) Multa tacit aut peritius, aut exercitatus. Cic. Verr. 4. c. 54.* Literas peritissime, & callidissime venditabat.

Peritia, æ, f. περιτις, peritia, εμαρτια, cognitio, scientia. *Quintil. l. 2. c. 15.* Grætiæ, ac voluptatis peritia. *Tacit. 1. Ann. c. 69.* Peritia morum Tiberii. *Sallust. Jug. c. 46.* Peritia locorum.

Perito, as, n. 1. freq. a pereo. *Plaut. Cap. 3. 5. 32.* Qui per virtutem peritat, non interit.

Peritonæum, i, n. περιτοναιον, membrana tenuissima, sed firmissima, omnibus tum visceribus, tum intestinis, reliquisque partibus interioris ventris circumtexta, a περιτοναιον, circumquaque extendor. Ipsa vox Græca est, & græcis literis scribitur a *Celsol. 4. c. 1. & l. 7. c. 4.*

Peritæum, m. 2. περιτηιον, h. e. peritorum. Ita vocatur a *Vitruo.* ipsum ballistæ foramen, *l. 1. c. 2. & l. 10. c. 7.*

Peritus, a, um, perito, pratico, docto, σοφω, Germ. vovulberichte, Gall. experte, & savant, Hisp. docto, experimentado, εμαρτιος, intelligens in aliqua re, sciens, gnarus, ab antiquo peritor, h. e. tento, discio, *Non. c. 5. n. 26.* Doctum, & peritum cum simile videantur, a Tullio discretum est, ut sit peritum plus, quam doctum. *Cic. 3. Off.* Itaque cum sint docti a peritis, deficiunt facile sententia. ¶ Construitur vel absolute. *Cic. 1. de Or. Ut inter homines peritos constare video.* ¶ Vel cum gen. *Id. pro Cluent. c. 38.* Quis iudiciorum, atque eius dignitatis peritor? *Id. pro Leg. Manil. c. 23.* Bellorum omnium peritissimus. ¶ Vel cum acc. & præp. ad. *Cic. pro Font. c. 15.* Ad usum, ac disciplinam peritum, ad consilia prudentem. ¶ Vel cum abl. *Cic. pro Cluent. c. 38.* Quis P. Oclavio Balbo ingenio prudentior, iure peritor commemorari potest? ¶ Vel cum abl. & præp. de, vel in. *Varro l. 1. de R. R. c. 2.* Qui de agricultura Romanus peritissimus fuit. *Cic. l. 1. de Or. c. 15.* Peritissimus in iis ipsis rebus, quas, &c. ¶ Sæpe coniungitur cum usu, qui est abli. causæ. *Cic. 1. Off. c. 41.* Adhibere doctos homines, vel etiam usu peritos. ¶ Interdum & cum infinito, præsertim apud Poetas. *Virg. Ecl. 10.* cantare periti Arcades. *Tacit. in Agric. c. 8.* Peritus obsequi, eruditusque utilia honestis miscere.

Periucunde, adv. valde iucunde. *Cic. Att. l. 13.* O hospitem mihi tam gravem æmulo maliorum. Fuit enim periucunde. Adde *pro Cel. c. 11.*

Periucundus, a, um, ἀσπι γυατο, valde iucundus. *Cic. 1. Fam. ep. 7.* Cui quidem litteræ tuæ periucundæ fuerunt. Adde *2. de Orat. c. 7.* ¶ Dividitur etiam, interjecto verbo. *Id. 3. ad Q. Fr. ep. 1. c. 4.* Id mihi pergratum, perque iucundum erit.

Periurancilla, æ, f. parvum perjurium. *Plaut. Stich. 3. 1. 76.* Ao periurancillas parasiticas.

Periuratus, a, um, nom. partic. passivæ significationis, perjurio violatus. *Quid. 3. Amor. eleg. 11. v. 22.* Et perjuratus in mea damnata Deos.

Periuriosus, a, um, idem ac perjurus. *Plaut. Truc. l. 2. 52.* Prociacores estis vos, sed illi perjuriosi.

Periurium, ii, n. giuramentum falso, פריע, Ger. ein meynid, Gall. parjurement, Hisp. perjurio, επιορκια, iururandum violatum, iuramentum falsum, a perjurio. *Cic. Of. 3. c. 29.* Quod ex animi tui sententia iuraris, id non tacere, perjurium est. *Id. 2. de Leg. c. 9.* Periurii poena divina exitum, humana defectus.

Periuro, as, n. 1. idem quod perjuror. *Hor. l. 2. sat. 3. v. 127.* Quare, si quidvis satis est, perjuras, iurpatis, aufers undique?

Periurus, a, um, spergiuro, פריע, Ger. meynidig, Gal. parjure, Hisp. perjurado, επιορκος, qui iururandum violat, qui iurando jus pervertit. *Cic. pro R. Com.* At quid inter perjurum, & mendacem? *Plaut. Mil. l. 1. 21.* Perjurior hoc homine non est. *Cic. pro R. Com. c. 7.* Nam Balionem illum improbitissimum, & perjurissimum lenonem cum agit.

Perlabor, eris, j. 3. idem ac labor. *Virg. 1. Æn. v. 151.* Atque rotis summas levibus perlabitur undas. *Cic. Att. l. 9.* Et iam de supero mari perlabor.

Perlætus, a, um, vehementer lætus. *Liv. l. 10. c. 21.* Supplicatioque perlæta fuit.

Perlate, adv. valde late. *Cic. 2. de Or. c. 4.* Idque in fermonis nostri consuetudine perlate patet.

Perlatæo, es, ui, n. 2. omnino lateo. *Ovid. 3. de ar. am. v. 416.* Inque sua turri perlatusset anus.

Perlatio, onis, f. tollerantia, verbale a perfero. *Lactant. l. 5. c. 22.* Patientia est malorum cum æquanimitate perlatio.

Perlato, oris, m. qui adest, ripostatore, *Ammon. l. 21. c. 32.* Perlatores capto. *Symmach. l. 5. ep. 30.* Perlatores harum literarum.

Perlatus, a, um, o. 1. 2. allatus, portato, particip. a perfero. *Virg. 11. Æn. v. 803.* hausta perlata hæsit. *Curr. l. 5. c. 12.* Ad illos clamore perlato. Perlavo, as, avi, atum, a. 1. perfecte lavo. *Tertull. de Panis. c. 4.* Te peccatorum fluctibus merum perlavabit. Adde *Apic. l. 8. c. 7.*

Perlecebra, æ, f. idem, ac illecebra. *Plaut. Aïn. l. 2. 7.* Te perdam ego, & filiam, perlecebræ, pernicies, adolescentum exitium.

Perlecto, as, a. 1. freq. a perlectio. *Cic. pro Flacco c. 8.* Egentes, & levibus spe legationis, & viatico publico, privata etiam benignitate perlectat. Aliqui legunt prolectas.

Perlego, is, egi, ectum, a. 3. legger tutto, επιλεγυμαι, a principio ad finem usque lego. *Cic. 1. de Div. c. 5.* Perlegi, ille inquit, tuum paulo ante tertium de natura Deorum. ¶ Translate sumitur pro diligenter intueri, contemplari. *Virg. 6. Æn. v. 34.* Quin protinus omnia perlegerent oculus. *Ovid. 1. Fast. v. 591.* Perlege dispositas generosa per atria ceras.

Perlepidæ, adv. valde lepide. *Plaut. Cas. 5. 2. 47.* Perlepidæ narrat.

Perlepidus, a, um, valde lepidus. *Plaut. Pseud. 2. 4. 53.* Euge perlepidæ Charine, me meo ludo jam beas.

Perlevis, ve, o. 3. valde levis. *Cic. de Leg. Agr. 2. c. 29.* An ignoratis, cætera illa magnifica P. R. vectigalia perlevis sæpe momento fortunæ inclinatione temporis pendere?

Perleviter, adv. valde leviter. *Cic. Q. Fr. l. 2. ep. 6.* Perleviter commotus. Adde *3. Tus. c. 25.*

Perlibenter, adv. valde libenter. *Cic. de Univers. c. 1.* Perlibenter & Nigidium vidi, & cognovi Cratippum. Adde *lib. 8. Attic. epist. 14.* ¶ Dicitur & perlibenter.

Perliberalis, le, o. 3. valde liberalis. *Ter. Heec. 5. 4. 24.* Perliberalis visa est. Perliberaliter, adv. valde liberaliter. *Cic. Att. l. 10. ep. 4.* Hoc loco multa perliberaliter.

Perlibratio, onis, f. actus perlibrandi. *Vitruv. l. 8. c. 6.* Perductionis (aquarum) prima ratio est perlibratio. *V. Libratio, & Libramentum.*

Perlibratus, a, um, æquilibratus, æquatus. *Col. l. 3. c. 13.* Sic permentum, & perlibratum opus in similitudinem verachi semper procedit.

Perlibro, as, avi, atum, a. 1. διαπραγματίζω, e diligenter, ac perfecte mensurare, & ad libram æquare, siue æqualem tacere. *Col. l. 3. c. 13.* Nam stella pariter imæ toffe solum metitur, itque perlibrat. ¶ Interdum pro librando torquere sumitur, *Silius l. 2. v. 189.* (æquamque bipennem perlibrat in dædæ fronti. *Et l. 5. v. 321.* tervidus haustum perlibrat.

Perlicio, V. Pellicio.

Perligatus, a, um, valde ligatus, constructus. *Plaut. 1. 2. 28.* O perligatum pectus. Rectius tamen legitur præligatus.

Perlimo, as, a. 1. *Vitruv. l. 5. c. 9.* Ex viridibus subtilis & extenuatus aer oculorum perlimat speciem. h. e. extergit, acutam reddit, & puriorem, quasi lima expoliens.

Perlinio, is, ivi, itum, a. 4. valde linio, multum, perfecte, unlique, totum oblinio. *Col. l. 9. c. 12.* Protinus cultos novum loculamentum in hoc præparatum perliniat intus prædictis herbis.

Perlino, is, lini, vel livi, vel levi, litum, a. 3. idem, ac perlinio. *Col. l. 7. c. 5.* Et tunc picæ liquida cum adipe suilla perlinuntur.

Perliquidus, a, um, adject. valde liquidus. *Cels. l. 2. c. 4.* Si quod defendit, est perliquidum.

Perlitteratus, a, um, adject. valde literatus. *Fragment. Cic. pro Q. Gall. apud Hieron. ep. 2.* Homo perlitteratus.

Perlito, as, n. 1. perfecte lito, sacrificio factio, Deos placo, votumque impetro. *Liv. l. 41. c. 15.* Saluti Petilium perlitaiffe negant. *Valer. Antias,* apud *Gell. l. 1. c. 7.* Si hæc res divinæ factæ, riteque perlitata essent. ¶ Et imperf. *Liv. l. 6. B. Mac.* Ea omnia sacrificia læta fuere, primique hostiis perlitatum est.

Perlitus, a, um, περιλιτος, partic. a perlinor. *Plaut. Cas. 2. 3. 23.* Seneca etate unguentis perlitus ignave incedis. Alii leg. unguentus per viss.

Perlonge, adv. valde longe. *Ter. Eun. 3. 5. 61.* Perlonge est, sed tanto ocyus properemus.

Perlonginquus, a, um, valde longinquus. *Plaut. Bacch. 5. 2. 77.* Jam pol id quidem esse haud perlonginquum.

Perlongus, a, um, valde longus. *Plaut. Trin. 3. 3. 17.* Nunc si operiri vis adventum Charmidis, perlongum est. *Cic. Att. l. 5. ep. 20.* Perlonga, & non fatis tuta via.

Perlubens, entis, o. valde lubens, seu gaudens. *Cic. ad Q. Fr. l. 2. ep. 8.* In quibus me perlubente Servius allusit est.

Perlubenter. V. Perlibenter.

Perlubet, ebat, buit, vel bitum est, imp. 2. vehementer lubet, valde cupio, *Plaut. Cap. 4. 3. 53.* Perlubet hunc hominem colloqui.

Perlucæo,) V. Pelluceo &c.
Perlucidus,)

Perluctuosus, a, um, valde luctuosus. *Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 8.* Serrani domestici filii unum perluctuosum.

Perludo, is, n. 3. idem, ac ludo. *Prop. l. 4. el. 4.* Vidit arenosis Tatum perludere campis. Alii leg. proludere. *Mansl. l. 5. v. 81.* Totum perludere circum.

Perlumino, as, a. 1. valde illumino. *Tertull. de carne Christi c. 4.* Carnem cæcam perluminat.

Perludo, is, ui, utum, a. 3. idem ac lavo, vel multum lavo. *Ovid. 5. Fast. v. 435.* Cumque manus pure fontana perluit utum. *Al. leg. proluce. Colum. l. 6. c. 8.* Tuum vino perluitur os. *Id. l. 9. c. 16.* Postquam diligenter aqua dulci perlutæ sunt.

Perluforius. V. Proluforius.

Perlufro, as, avi, atum, a. 1. idem, ac lufro, vel diligenter, & attentè lufro. *Liv. l. 7.* Perluftravitque hostium agros. *Id. l. 25. c. 9.* Perluftrantque omnia oculis. *Cic. in Part. c. 11.* Huius igitur materis ad argumentum subiectæ perluftrandæ animo partes erunt omnes.

Permscer, cra, crum, valde macer. *Plin. l. 18. c. 6.* Omnis creta coquit, nisi permacra. Adde *Cels. l. 2. c. 21.*

Permacro, as, n. 1. valde, seu perfecte macero, subigo. *Vieru. l. 7. c. 2.* Calculi in opere cum permacerantur, dissolvunt tectorii exploitationes.

Permadetatio, is, eci, actum, a. 3. valde maderatio. *Plaut. Mostell. l. 2. 63.* Pro imbre amor advenit, permadefecit cor meum.

Permadefectio, is, dui, n. 3. valde maderatio, διαβιβήματα. Translate *Senece. de Provid. c. 4.* Fugite enervatam felicitatem, qua animi permadefecit. hoc est debilitantur. *Id. ep. 25.* Delicium permaduimus. Proprie *Colum. l. 2. c. 4.* Quasi hibernis pluvius terra permaduerit.

Permagnum, a, um, παραμύγιος, valde magnus. *Cic. l. 1. Fin.* Fieri tamen permagnum accessio potest. *Id. l. 1. Tusc.* Permagnum existimans, tres Olympionicas una ex domo prodire. *Id. in Partit.* Permagnum interest. *Id. 5. Ver.* Permagno decumas vendidisti.

Permale, adv. *affai mala nente. Cic. l. 1. Att. ep. 19.* Sequani permale pugnantur. Al. leg. male.

Permananter, adv. παρασπύριον, transitorie, penetrabiliter, a permano. *Lucr. l. 6. v. 916.* Usque adeo permananter vis pervaleat ejus.

Permanasco, is, n. 3. idem, ac permano, vel incipio permanare. *Plaut. Trin. l. 2. 118.* Unde ad eum id possit permanascere.

Permaneo, es, si, sum, n. 2. stare, perseverare, durare, μένω, συμμνω, est manere in aliquo loco, usque ad finem perseverare, durare. *Cic. 2. Fis.* Nam cum semel est suscepta beata vita, tam permanet, quam ipsa efficitrix beata vitæ sapientia. *Id. de Am.* Aliter amicitie stabiles permanent non possunt. *Cels. l. 5. B. G. c. 4.* Ut in officio permaneret. *Senece. ep. 77.* Virtus sola permanet tenoris sui. Rursum *Cic. 5. de Fin.* Permanere in sententia. *Lucius ad Cic. l. 5. Fam.* Permanere incepto.

Permano, as, avi, atum, n. 1. scovrere, penetrare, נכר, נכר, Ger. dur chfiessen, Gal. couler paroir, Hil. manar, παραμύγιον, penitus manere, manando penetrare, descendendo. Constituitur cum acc. tere cum præp. in, vel ad. *Cic. pro Cluena.* Celerius potuit comsum, quam epotum in venas, atque in omnes partes corporis permanare? *Id. 2. de nat. Deor.* Succus is, quo alimur, permanat ad jecur per vias quasdam &c. ¶ Interdum cum præp. per. *Lucr. l. 3. v. 700.* Permanare animam nobis per membra solere. ¶ Translate sumitur pro vulgari. *Plaut. Capt. 2. l. 25.* Neve permanet palam hæc nostra fallacia. ¶ Item pro pervenire. *Cic. pro Domo, c. 46.* Quæ etiam ad nostras aures sæpe permanant.

Permansio, onis, f. διαμνη, perseverantia. *Cic. l. 1. Fam. ep. 9.* Nunquam præstantibus in Repub. gubernanda viris laudata est in una sententia perpetua mansio. Adde *2. Invent. c. 54.*

Permarinus, a, um, adject. Permarinos Lares, de quibus mentio fit apud *Liv. l. 45. c. 52.* quidam putant fuisse, quos veteres in navibus colerent, quemadmodum Lares familiares, quos domi. In vetere quodam Lexico Lares permarini exponuntur διαμνησθαι θεοί, teste *Turnebo.*

Permaturoscus, is, rui, n. 3. prolixus maturus fidi. *Ovid. 4. Met. v. 165.* Nam color in pomo est, ubi permaturoscus, ater. Adde *Cels. l. 2. c. 24.*

Permaturo, as, a. 1. ad perfectum maturitatem perduco. *Hygin. fab. 136.* Morum, cum permaturoscum nigrum. Al. leg. permaturoscum.

Permaturo, a, um, adject. ben maturo. *Colum. l. 12. c. 48.* Cum jam nigruerint, nec adhuc tamen permaturoscæ fuerint. *Cels. l. 6. c. 13.* Non permaturoscæ mandere.

Permaxime, idem quod maxime. *Cato R. R. c. 38.* Austrum permaxime caveto. Adde *Apulei. l. 10. Metam.*

Permediocris, cre, o. 3. παραμειροσ, admodum mediocris. *Cic. l. 1. de Or. c. 51.* Permediocris, ac potius levis motus debere esse dicunt.

Permeditate, adv. cum diligenti meditatione. *Plauti exemplum V. in Meditate, ubi per Tmesim per quem meditate legiunt.*

Permeditatus, a, um, adject. *Plaut. Eptid. 3. 2. 29.* Eam (fidicinam) permeditatum meis dolis mittam. h. e. probe instructam. Alii legunt permeditatum.

Permeabilis, le, adject. qui transit potest. *Solin. c. 47. (al. 60.)* Latitudo vix est plaustro permeabilis.

Permeator, oris, m. qui permeat. *Tertull. Apolog. c. 21.* Permeator universalitatis spiritus.

Permeatus, a, um, passivo, particip. passivæ significationis. *Ammian. l. 21. c. 25.* Permeato flumine. Et *l. 24. c. 8.* Navigiis parvis permeato amne.

Permenfus, a, um, particip. passivæ significationis, ben misurato. *Colum. l. 3. c. 13.* Permenfum, & perlibratum opus. *Tibull. l. 3. cl. 3.* Permenio defunctus tempore lucis. h. e. transacto.

Permeno, as, avi, atum, a. 2. passivo, penetrare, διαδύνα, meo per aliquam rem, prætergredior, penetrare. *Cic. 4. Acad. c. 37.* Quod quædam animalis intelligentia per omnia ea permeat, & transeat. *Plin. l. 31. c. 5.* Quoniam Alpheus in ea insula sub ima maria permeat.

Permeredo, es, ui, ritum, a. 2. multum & legitime mereo, de militanti-bus dictum. *Stat. l. 1. Silv. 4. v. 73.* Sole sub omni Permeruit jurata manus.

Permessis, idis, adject. patronym. fœmininum a Permessio. *Martial. l. 1. epigr. 77.* Quid tibi cum Permedide lympha? Al. Permessidos unda, quo pacto accipitur pro Permessio.

Permessius, a, um, adject. ad Permessum pertinens. *Claudian. de laudib. Severi, v. 8.* Fons Aganippea Permessius educat unda.

Permessus, m. 2. Permessio, Περμαστος, fl. Bœotizæ, Phœbo & Musis sacer, qui ex Helicone M. nascitur, & in Copaidem lac. apud Haliartum opp. influit. *Virg. Ecl. 6.* errantem Permessi ad flumina Gallum.

Permessor, iris, enfus sum, d. 4. idem, ac metior. *Cic. 4. Acad. c. 41.* Vos folis magnitudinem quasi decem-peda permenfi. ¶ Item peragro. *Virg. 3. Æn. v. 157.* Nos tumidum sub te permenfi classibus æquor.

Permetio, is, ui, a. 3. valde metuo. *Virg. 2. Æn. v. 572.* Et pœnas Danaum, & deserti conjugis iras permetuens.

Permitto, as, avi, atum, n. 1. idem ac milito, seu justum militiæ tempus milito. *Ulpian. l. 9. Dig. de excusatione.* Si tribunus in cohortibus Prætoris permittaverit.

Permingo, is, xi, ctum, n. 3. scompisciare, mingendo conspurco. *Horat. l. 1. sat. 2. v. 44.* Hunc permixerunt calones.

Perminutus, a, um, valde minutus. *Cic. 2. Tusc. c. 13.* Ut omnia præ terea, quæ bona corporis, & fortunæ putantur, perexigua, & perminuta videantur. Al. leg. minuta.

Permirandus, a, um, valde mirandus. Per tmesim divisum legitur apud *Gell. l. 3. c. 6.* Per hercle valde mirandum.

Permirus, a, um, valde mirus, magnopere admirandus. *Cic. 2. de Divin. ut mihi permirum videatur, quenquam extare, &c. Id. l. 3. Fam. ep. 10.* Illud vero permirum mihi accidit. *Id. l. 1. Orat. c. 49.* Per mihi mirum vitium est.

Permiscio, es, isui, a. 2. μεταμύγειν, valde misceo, admodum miscendo confundo. *Cic. 4. Ver.* Non modo illa, quæ erant ætatis, ordinis, quæstusque permiscuit. *Id. in Vatin. c. 5.* Suas fordes cum clarissimorum virorum virtute permiscere. *Plin. l. 12. c. 19.* Permisceri conubio. *Silius l. 15.* Cœlum peragro permiscuit Euris.

Permissio, onis, f. permiffione, concessione, רישון, Germ. zullassung, Gall. permission, Hsp. permission, αναχώρησις, actus permittendi, concessio. *Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 17.* Quod tibi mea permissio mansionis tuæ

grata est. ¶ Apud Rhetores *Permissio*, Græce ἐπιτροπή, est Fighra tententiarum, per quam Orator alicui rei vehementer confidit, & ostendit, se eam audientium voluntati tradere, atque concedere. *Auf. ad Her. l. 4. c. 29.*

Permissor, oris, m. qui permittit. *Tertull. l. 1. advers. Marcion. c. 22.* Mali permissor.

Permissum, i, n. res concessa, & permissa. *Horat. l. 2. ep. 1. v. 45.* Utor permissio. Adde *Ulpian. l. 8. l. 1. Dig. ut. 7.*

Permissus, us, m. idem ac permissio. *Cic. 1. Off.* Cum Annibalis permissus existit e castris. Adde *Arusp. Resp. c. 12.*

Permissus, a, um, nom. particip. permissio, commisso. *Liv. l. 4. c. 39.* Cognitio ejus rei L. Sergio permissa. *Lucan. l. 1. v. 595.* Quibus sacri permissa potestas.

Permixte, vel Permixte, adv. mescolatamense, valde confuse. *Cic. 1. de Invent. c. 30.* Neque permixte cum partibus implicatur.

Permixtum, vel Permixtum, adv. permixte. *Prudent. in Hippolyto, v. 129.*

Permixtio, vel Permixtio, onis, f. 3. δάμμις, idem ac mixtio. *Cic. de Un. c. 12.* Superiorisque permixtionis reliquias fundens æquabat.

Permixtus, vel Permixtus, a, um, valde mistus. *Cic. 1. de Div. Quæ permixti cum corpore animi videre non possunt. Id. pro Planc. c. 38.* Fructus magna acerbitate permixtus tuli. *Horat. l. 1. od. 1.* Lituo tubæ permixtus sonitus.

Permittis, te, o. 3. valde mitis, perfecte maturus. *Colum. l. 12. c. 41.* Et forba non permittia divisa, exemptis feminibus.

Permitto, is, si, ctum, a. 3. permestere, concedere, נון, Ger. vuester, schicken, Gal. permettre, Hsp. permitir, επιτρέπω, sino, concedo, postestatum facio. *Cic. pro Sylla.* Permitto aliquid iracundiæ tux. *Id. 4. Ver.* In censu habendo potestas omnium æstimationis habendæ, summæ faciendæ Censori permittitur. *Id. Att. l. 16.* Quibus & lege, & S. C. permissum erat, ut de Cæsaris actis cognoscerent. ¶ Sumitur etiam pro committere. *Cic. ad Q. Fr. l. 2. ep. 10.* Totum ei negotium permitti. ¶ Item pro condonare. *Cic. pro Sext.* Eas se dixit & temporibus, & Reip. permissurum. ¶ Item pro dare. *Cels. 2. B. G. Se*, suaque omnia in hædem, atque potestatem P. R. permittere. *Liv. l. 7.* Nos ipsos, nostraque omnia cognite permittimus fidei. *Id. l. 31. c. 17.* Quibus cum Philippus nihil pacati, nihil omnia permittentibus, respondisset, &c. se non si arrendavano a discrezione. ¶ Item pro transmittere. *Col. l. 7. c. 8.* Hoc genus casti potest etiam trans maria permitti. ¶ Item pro immittere, incitare. *Liv. l. 3. c. 61.* Concitant equos, permittuntque in hostem. *Sisenna apud Non. c. 2. n. 710.* Et inde equum concitatum princeps ad hostium permittit aciem. *Ovid. 12. Metam. v. 282.* Saxum permittere in hostem. ¶ Item pro præcipitare. *Sisenna apud Non. loc. cit.* Multi præmissis armis ex summo se permittent. ¶ Ufurpur etiam imperi. *Plin. l. 4. c. 14.* Si conjectare permittitur. ¶ Permittere vela ventis, pro dare, *Quintil. in epist. ad Tryphon.*

Permodestus, a, um, admodum modestus. *Cic. in Catil.* Homo enim videlicet timidus, & permodeste vocem Consul ferre non potuit. Adde *ad Attic. l. 4. epist. 8.*

Permodice, adv. adv. valde modice, valde parum. *Colum. l. 5. c. 11.* Permodice fundito.

Permodicus, a, um, παραμειροσ, valde modicus. *Suet. in Aug. c. 6.* Loccus permodicus. Adde *in Tiber. c. 47.*

Permolesce, adv. παραμειροσ, valde molesce. *Cic. Att. l. 15.* De Plectorio vicino tuo permolesce tuli, &c. Adde *Ver. 6. c. 58.*

Permolescus, a, um, vehementer molescus. *Cic. Attic. l. 1. ep. 18.* Atque hi non sunt permolesci.

Permolles, le, adject. valde mollis. *Quintil. l. 9. c. 4.* Quod etiam in carminibus est permolle.

Permolto, lis, a. 3. valde molo. Translate, alienas permolere uxores, dixit *Horat. l. 1. sat. 2. v. 34.* h. e. subagitare, violare.

Permonstro, as, a. 1. indico, monstro. *Ammian. l. 18. c. 13. (al. 6.)* Erupisse hostium manus permonstrantes.

Permorior, eris, d. 3. idem quod morior, apud *Commodian. Instruction. 27. C. 29.*

Permotio, onis, f. παραμειροσ, commotio, motus, perturbationo. *Cic. 2. de Div.* Mentis perturbatione magis, quam natura hæc certimus. ¶ Speciatim dicitur de perturbationibus animi, quas vulgo *passiones* vocamus. *Cic. 4. Acad.* Atque illi quidem etiam utiliter a natura dicebant perturbationes istas animis nostris datas.

Permotatus, a, um, permotus. *Commodian. Instruction. 12.* Vino permotati.

Permotus, a, um, valde motus. *Cels. l. 1. B. G.* Auctoritate Orgetorigis permoti constituerunt, &c. *Cic. pro Cæc. c. 17.* Permotus metu. ¶ Permotus mente, accipitur pro insano, quasi de mente remotus. *Cic. 1. de Div.* Quod maxime contingit aut dormientibus, aut mente permotis.

Permovdo, es, ovi, otum, a. 2. διακινέω, vehementer moveo. *Cic. 5. Ver.* Si quem aratorum fugæ, calamitates, exilia, suspensia denique non permovent. *Id. in Or. c. 38.* Miseratione mens judicium permovenda est. *Cels. l. 1. B. G.* Adduci, & permoveri aliqua re.

Permulcdo, es, si, ctum, vel ctum, a. 2. mitigare, amollire, καταμύγειν, valde mulceo, mitigo, lenio, mollio, leniter attrecto. *Cic. de Sen. Præterita enim ætas, quamvis longa, cum effluxisset, nulla consolatione permulcere posset stultam senectutem. Id. in Or. c. 49.* Sonus, & numerus permulcent aures. *Ovid. 4. Fast.* Terque manu permulsi eum. *Liv. l. 39. c. 23.* Permulsit iram ejus conful.

Permulctus, a, um, πωδολοίτο, a permulceo. *Sall. in fragment. l. 4. Hist.* apud *Priscian. l. 9.* Dein, lenita jam ira, postera die liberalibus verbis permulcti sunt.

Permulso, onis, f. actus permulcendi, lenis attrectatio, blanditiæ. *Nonius c. 1. n. 294.* Quæ sunt natura fera, manuum permulsoe mitescunt.

Permulsus, a, um, idem ac permulctus, a permulceo. *Auf. ad Heren. l. 3. c. 12.* Arteriæ leni voce permulcæ.

Permulti, æ, a, valde multi. *Cic. 4. Acad.* Ad has visiones inanes Antiochus quidem permulta dicebat. Adde *3. Leg. c. 14.*

Permulto, adv. idem ac permultum, nisi quod cum comparativo jungitur. *Cic. 2. de Div. c. 61.* Præsertim cum Chrypsippus Academicos refellens permulto clariora, & certiora esse dicat, &c.

Permultum, adv. παραμύγειν, valde multum. *Cic. 1. Off.* In omni injustitia permultum interest, utrum, &c. Adde *3. Fam. ep. 11.*

Permundus, a, um, valde mundus. *Var. l. 3. R. R. c. 7.* Permundæ sunt enim hæc volucres.

Permunio, is, ivi, itum, a. 4. fortificare, καταδράττω, valde munio, aut abvolvo, quod munire inceperam. *Tac. l. 5. Annal.* Locorumque peropportuna permunivit. Adde *3. Hist. c. 9.*

Permunivus, a, um, ben fortificatus. *Liv. l. 7. c. 16.* Cum ante mœnia sua castris permunivus confederasset.

Permutatio, onis, f. idem ac mutatio. *Cic. ult. Parad.* Nec tempestatum, nec temporum permutatione mutatur. *Id. 3. Fam. ep. 5.* Dum pecunia accipitur, quæ mihi ex publica permutatione debetur, per publicæ lettere di cambio. ¶ Apud Oratores permutatio est oratio, qua aliud

aliud verbis, aliud sententia ostenditur: ea dividitur in tres partes, similitudinem, argumentum, contrarium. *Auct. ad Herenn. l. 4. c. 34.*
Permutatus, a, um, nom. ex particip. *mutato. Lucr. l. 1. v. 826.* Tantum elementa queunt, permutato ordine solo.
Permutō, as, avi, atum, a. 1. idem, quod mutō. Differt a commutō, teste *Festo*, quia permutari id proprie dici videtur, quod ex alio loco in alium transferatur, at commutatur, cum aliud pro alio substituitur. Sed hoc non observatur. *Cic. 2. Catil. Si Catilina sententiam permutaverit. Plin. l. 11. c. 37.* Lien cum jecurone locum aliquando permutat. *Plaut. Cap. 3. v. 19.* Nomina inter vos permutata. ¶ Permutare pecuniam, est curare, ut per trapezitam, aut argentarium alio in loco reddatur, *far cambio, givar danaro. Cic. l. 2. Fam. ep. 17.* Et de curas, ut cum quaestu populi pecunia permutaretur. ¶ Permutare Remp. est perturbare. *Cic. 3. de Leg. C. vero Gracchus nonne omnem Reipub. statum permutavit? ¶ Interdum permutare fumitur pro emere. Cic. l. 31. c. 8.* Singulis millibus nummum permutantibus congios pene binos.
Perna, æ, f. *coxia di porco, perficuto*, Ger. *Jauvubam*, Gal. *Jambon*, Hisp. *pernil del tocino, perra, perra*, coxa porcina tum prior, tum posterior, salita cum toto pede, a primo Græco nomine allata. *Plin. l. 8. c. 51.* Castrantur fœminæ post bidui inedia, suspensæ pernis prioribus. *Plaut. Truc. 2. 2. 39.* per conviciū, pernat vocat hominem stolidum. ¶ Perna item picis est ex concharum genere, ita dictum a pernæ porcine similitudine. *Plin. l. 32. c. ult.*
Pernavigo, as, avi, atum, n. 1. *διαναίω*, idem, ac navigo, vel totum aliquem locum navigo. *Plin. l. 2. c. 67.* Sub eodem fidere pars tota vergens in Caspium mare pernavigata est Macedonum armis.
Perneccissarius, a, um, admodum neccissarius. *Cic. Att. l. 5. ep. 21.* Non esse Romæ meo tempore perneccissario, submoleste tero. ¶ Sumitur etiam pro valde conjuncto, & propinquo. *Cic. pro Flac. c. 6.* Contendisse a Lælio paterno amico, ac perneccissario.
Perneco, as, avi, atum, a. 1. *αμάρτυρα*, interficō. *Silius l. 4. v. 611.* Tyrhænaque pernecect hasta.
Pernego, as, avi, atum, a. 1. *negare al tutto, εξαργίωμα*, vehementer, vel omnino nego. *Ter. in prol. Eun.* Sed eas fabulas factas prius Latinas scisse se, id vero pernegat. *Tibul. l. 1. el. 6.* Sic etiam de me pernegat illa viro. ¶ Usurpatur etiam imperfi. *Cic. 6. Ver.* Itaque illo tempore, ac primo istius adventu pernegatur.
Pernego, es, a. 2. idem quod neo, vel totum penum neo. *Martial. l. 1. epigr. 89.* Cum mihi supremos Lachesis perneceverit annos.
Pernētus, a, um, nom. particip. absolute netus. *Sidon. carm. 15. v. 167.* vitam Parearum vellere in ipso Nondum perneatam.
Perniciabilis, le, o. 3. idem ac pernicialis. *Curr. l. 7. c. 3.* Plurimorum oculis præcipue perniciabilis fuit. *Tac. l. 4. Ann. c. 34.* Id pernicialis reo.
Pernicialis, le, o. 3. *movisfor*, Ger. *verderlich*, Gal. *pernicieux*, Hisp. *pernicioso, dañoso*, quod perniciem affert, quod ad necem ducit, exitiale. *Liv. l. 27. c. 23.* Quæ tamen magis in longinquos morbos, quam in pernicialia evasit. *Plin. l. 15. c. 18.* Cato perniciali odio Carthaginis flagrans.
Pernicies, ei, f. 5. *ruina*, Ger. *verdenbnus*, Gal. *ruine, destruction*, Hisp. *destrucion, dañoso*, exitium, mors, interitus, a *perneo*. *Cic. in Catil. 4. c. 5.* Cum de pernicie Reip. & exitio hujus urbis tam acerbe, tamque crudeliter cogitavit. *Tacit. 2. hist. c. 70.* Quæ læta in præsens, mox ipsis pernicie fecere. *Id. 2. Ann.* Vertere in pernicie. *Cic. in Catil.* Perniciem moliri. *Id. 3. de nar. Deor.* Incurrere in pernicie. *Id. pro Dom.* Depellere pernicie a patria. ¶ In plurali num. usus est *Arnobius*. ¶ In genitivo singulari hujus pernicies dictum est olim a quibusdam, teste *Diomed. l. 1. pag. 231. Putsch.* Item *pernicis*, *V. Gel. l. 9. c. 14. ad fin.*
Perniciose, adverb. *danosamente, dañoso*, damnose, exitialiter. *Cic. 2. de Leg. c. 5.* Quid, quod multa perniciose, multa pestifere seiscuntur in populis? *Id. 3. de Leg. c. 14.* Quo perniciosius de Rep. merentur vitiosus principes. *August. ep. 39.* Rebus mortalibus perniciosissime compediri.
Perniciosus, a, um, *dannevole*, Ger. *totdlich*, Gal. *pernicieux*, Hisp. *danoso, dañoso*, quod perniciem affert, mortiferum, exitiosum, damnosum. *Cic. de Am.* Quamquam ista ascensito perniciofa fit. *Id. 1. de Inv.* Is inutilis sibi, perniciosus civis patriæ alitur. *Id. 3. Tufc.* At & morbi perniciosiores, pluresque sunt animi, quam corporis *Quinct. l. 2. c. 2.* Hostis studiorum perniciosissima.
Pernicitas, atis, f. 3. *רמה*, Ger. *schnelligheit*, Gal. *viteffe, legerese*, Hisp. *ligereca, wicntz*, velocitas. *Liv. l. 9. c. 16.* Pernicitas pedum inerat, quæ cognomen etiam dedit.
Perniciter, adv. velociter. *Plin. l. 8. c. 12.* Ut supervolans quavis alte, perniteretque altes hautu raptas absorbeat. *Liv. lib. 6. bel. Pun.* Et vehi post se se, & desilire perniter. Rursum *Plin. l. 8. c. 52.* Rupicapræ perniciter exultant.
Perniger, gra, grum, valde niger. *Plaut. Pan. 5. 2. 153.* Ore parvo, atque oculis pernigris.
Pernimium, adv. *affai troppo*. *Ter. Adel. 3. 4. 29.* Nimium inter vos, ac pernimium interest.
Perno, onis, m. *spornaglia, buganza*, Ger. *er froren fuisch an fussen*, Gal. *male aux talon*, Hisp. *Javanon, χυμδλον*, morbus pedum ex nimio frigore proveniens, & calcaneum infestans præcipue. *Plin. l. 20. c. 3.* Rapum domesticum pernioens fervens impositum sanat.
Perniunculus, li, m. dim. a pernio. *Plin. l. 26. c. 11.* Perniunculus curat, & cotyledon cum axungia.
Pernix, icis, o. *αλύπονος*, qui multum nititur, & diu in re aliqua perseverat, a *pernitō*, *eris*. *Virg. 3. Georg. v. 229.* Et inter dura jacet pernix instrato saxa cubili. *Liv. l. 28. c. 20.* Pernicius corporum homines. ¶ Aliquando fumitur pro celeri. *Virg. 4. Æn. v. 180.* Pedibus celerem, & pernicibus alis. *Stat. 4. Theb. v. 312.* vento pernicior. *Senec. ep. 108.* Temporis pernicissimi celeritatis.
Pernobilis, le, o. 3. valde nobilis. *Cic. Ver. 6. c. 57.* Tum epigramma Græcum pernobile incifum habuit in basi.
Pernocto, as, avi, atum, n. 1. *fiar di notte, η*, Ger. *ubernachts feyn*, Gal. *passer la nuit*, Hisp. *passar la noche, απορρυκτηδω*, noctem totam aliquo in loco tranfigo, sive vigilando, sive dormiendo, sive aliud quod operis faciendo. *Cic. pro Cluent.* Cum effet adolescens apud mulierculam quandam, atque ibi pernoctaret. *Id. pro Arch. c. 7.* Pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur.
Pernonidem laridum, h. e. pernam, vel laridum ex perna, dixit *Plaut. Men. l. 3. 27.* Al. leg. *peronidem*, quod quidem quid sit, quaerit *Lambinus*: fortasse est a *περσίδω*, quod apud Græcos ossa tibiz significat.
Pernofco, is, ovi, otum, a. 3. *διαγνώσκω*, perfecte nosco. *Cic. de Fato, c. 5.* Qui se profitebatur hominum mores, naturaque ex corpore, oculis, vultu, fronte pernoscere.
Pernofco, is, tui, n. 3. perfecte, & certe cognoscor. *Tacit. Ann. 1. c. 23.* Neque illi tuisse unquam fratrem, pernotuisset. *Adde Ann. 13. c. 25.*
Pernotus, a, um, adject. valde notus. *Curr. l. 9. c. 7.* Dioxippus regi pernotus, & gratus.
Tom. II.

Pernox, otis, o. *παρρηχον*, per totam noctem durans, ut Pernox vigilia, quæ per totam noctem continuatur, Luna pernox, quæ per totam noctem lucet. *Gal. l. 2. c. 1.* Stare solitus Socrates dicitur pertinaci statu perdius, atque pernox. *Liv. l. 5. c. 28.* Sed Luna pernox erat. *Juvenal. sat. 8. v. 10.* si luditur alea pernox.
Pernoxius, a, um, adject. valde noxious. *Pomp. Metel. l. 1. c. ult.* Pernoxii apulifus.
Pernumero, as, a. 1. idem ac numero, vel numerum absolvo. *Liv. l. 28. c. 34.* Dum imperatam pecuniam Illergetes pernumerarent.
Pero, onis, m. *εμβλας*, genus calcemanti rusticæ præalti, ex corio crudo, quod adverfus imbres, nives, & frigora commodum est, quo etiam prius Latini in bellis usi sunt. *Virg. Æn. v. 690.* Vestigia nuda sinistra insitueret pedis, crudus tegit altera pero. *Juven. sat. 14. v. 185.* Quem non pudet alto per glaciem perone tegi. ¶ Perones quoque pro faccis legi putant, esseque id nomen a pera. Sed rectius *arones* vocantur. *V. Æro.*
Pero, f. 4. contract. *Περσο*, filia Nelei, soror Nestoris, & Periclymeni. Tam admiranda fuit pulchritudine, ut omnes accolæ illam ducere in uxorem cuperent. Quam ob rem pater illi soli amae promissit, qui boves ingentes ex Herculis custodia eriperet. *Hom. Odiss. l. 11.*
Perofcissus, a, um, valde ofcissus. *Cic. 1. de nar. Deor. cap. 1.* Tum perofcissus, & perofcissa quaestio est de natura Deorum.
Perodi, isti, anom. 4. valde odi, *Manil. l. 5. v. 409.* Quifquis pavet, culpanive perodit.
Perodiōsus, a, um, valde ofdiosus. *Cic. Attic. l. 10.* Crebro reficit lippitudo, non illa quidem perodiōsa, sed tamen quæ impedit scriptio-nem meam. *Adde l. 13. ep. 22.*
Perofciffiose, adv. valde ofciffiose. *Cic. Fam. 9. ep. 20.* Me perofciffiose, & peramenter ofcervat.
Peroleo, es, n. 2. valde oleo. *Lucr. l. 6. v. 1153.* Rancida quo perolent projecta cadavera ritu.
Perolefco, is, n. 3. cresco, adolefco. Hinc *peroleffe* pro peroleviffe, *Lucil. n. apud Priscian. sub fin. l. 9.* Qui totum fcis corpus jam peroleffe bifulcis.
Peronatus, a, um, peronibus calceatus. *Pers. sat. 5. v. 102.* Navim si poscat sibi peronatus arator.
Perōnis, idis. V. Pernonidem.
Peroportune, adv. valde opportune. *Cic. 7. Ver.* Peroportune fortuna te obtulit. *Adde 2. de Orat. c. 4.*
Peroportunus, a, um, valde opportunus. *Cic. l. 2. de Or. c. 57.* Requiescam in Cæsaris sermone, quafi in aliquo peroportuno diverforio.
Peroptato, adv. valde optato, sive ex animi sententia. *Cic. 2. de Orat. c. 5.* Nunc peroptato nobis datum est.
Peropus est, valde opus est. *Ter. Andr. 1. 5. 30.* Sed nunc peropus est, hunc cum ipfa loqui.
Peroratio, onis, f. *perorazione, επιλογία, ἀρχηφωλαίωσις*, epilogus, conclusio; ultima pars orationis, in qua tota causa concluditur, vel absolvitur. *Cic. in Brut. c. 35.* Extat ejus peroratio, qui epilogus dicitur. *V. Auct. ad Her. l. 2. & Cic. l. 1. de Inv.*
Peroratus, a, um, *finis di dire. Cic. 5. Attic. ep. 10.* Sed hæc tunc laudem, cum erunt perorata. *Auct. ad Herenn. l. 1. c. 10.* Perorata narratione.
Peroriga. V. Proriga.
Perornatus, a, um, valde ornatus. *Cic. in Brut. c. 43.* Crassus in dicendo & perornatus, & brevis.
Perorno, as, avi, atum, a. 1. valde orno, *Tac. l. 16. Ann. c. 26.* Detraheret potius Senatui, quem perornavisset, infamiam tanti flagitii.
Perōro, as, avi, atum, a. 1. *perorare, concludere*, Ger. *auffreden*, Gal. *perorer, faire fin a son oraison*, Hisp. *concluir, perorar, επιλογία, ἀρχηφωλαίωσις*, orationem finio, vel absolvo, epilogum orationi impono, a *per*, & *oro*. Construitur vel absolute. *Cic. Att. l. 4.* Cum horas fere tres dixisset, odio, & strepitu Senatus coactus est aliquando perorare. ¶ Vel cum acc. *Cic. 5. Verr.* De qua cum dixero, totum hoc crimen decumnam perorabo, idest de eo in peroratione dicam. ¶ Vel impersonaliter. *Cic. 2. de Or.* Alii jubent, antequam peroretur, &c. ¶ Usurpatur etiam de universa oratione, pro ultimo loco causam agere, & concludere. Plures enim Oratores ad singulas causas adhibebantur. *Cic. pro Quinct.* Mihi perofcifficelle esse contra tales Oratores non modo tantam causam perorare, sed omnino verbum facere conari. ¶ Item de tota oratione absolute, pro dicere, vel diligenter dicere. *Cic. pro Sext.* Quamquam a Q. Hortensio clarissimo viro, atque eloquentissimo causa est P. Sextii perorata. ¶ Dicitur quoque de disputationibus Philosophicis, & aliis, item de scripture librorum. *Cic. 2. de nar. Deor.* Restat, ut doceam, atque aliquando perorem. *Id. 2. de Leg. c. ult.* Video, Platonem idem fecisse, omnemque orationem ejus de legibus peroratam esse uno æstivo die. ¶ Item de quocunque sermone, pro diliterere, loqui. *Plin. l. 29. c. 1.* Et rabie quadam in omnes ævi Medicos perorantem.
Perorfi, m. 2. Petorfi pop. Libya interioris, gens ingens, & bellicosa, qui quadrupedum terarum modo vagantur, earumque visceribus vescuntur. *Plin. l. 5. c. 8. & l. 6. c. 30.*
Perōsus, a, um, *chi ha in odio, διαμίστος*, qui valde odit, a *per*, & *ofus*, partic. verbi antiqui *odio*, voce passiva, fed activa significatione. *Liv. l. 3. c. 34.* Plebs consulum nomen, haud secus quam regum, perosa erat. *Virg. 6. Æn.* lucemque perofsi. ¶ Passiva significatione pro eo qui odio habetur. *Terul. de anim. c. 1.* Veritas tanto perofior, quanto plenior.
Perpacatus, a, um, partic. a perpacor. *Liv. l. 36. c. 21.* Paucosque per dies omnibus perpacatis, &c.
Perpaco, as, a. idem, ac paco. *Flor. l. 4. c. 12.* Omnes illius cardinis populos perpacavit. *Aurel. Victor. de Vir. Illust. c. 33.* Quos usque ad mare superum perpacavit.
Perpallidus, a, um, adject. valde pallidus. *Corn. Cels. l. 2. c. 6.* Color perpallidus.
Perparce, adv. admodum parce. *Ter. Andr. 2. 6. 24.* Tu quoque perparce nimium.
Perparum, n. 2. valde parum. *Cic. 5. Ver. c. 57.* Perparum ex illis magnis lucris ad se se pervenire. Alii leg. *perparvum*.
Perparvulus, a, um, dim. a perparvus. *Cic. 6. Ver. c. 43.* Duo tamen sigilla perparvula tollunt.
Perparvus, a, um, admodum parvus. *Cic. 1. de Leg. Quæ*, & cum ad-sunt, perparva sunt. *Id. pro Dejot. c. 3.* Perparva culpa.
Perpafco, is, a. 3. idem quod pafco, velcor. *Var. l. 5. de L. L.* Pecus ab eo quod perpafcat.
Perpafino, as, a. 1. evello, eradico, apud *Terul. l. 2. de cult. fam. c. 9.* ubi alii leg. *repafino*.
Perpafus, a, um, nom. ex partic. bene pafus, ut perpafus canis, apud *Phedr. 3. fab. 7.*
Perpauculus, a, um, dim. a perpaucus. *Cic. 1. de Leg. c. 20.* Deduxitque in Academiam perpauculus pafibus.
Perpaucus, a, um, valde paucus. *Cic. 4. Acad.* Erat quidem, si perpaucam mutavisset, germanissimus Stoicus. *Colum. l. 3. c. 20.* Tum perpaucidimus agricolis contigerit.
N **Per-**

Perpavefacio, is, a. 3. valde pavefacio. *Plaut. Stich.* 1. 2. 28. Perplexabiliter earum hodie perpavefaciam pectora.

Perpaululus, a, um, dim. a perpaulum. *Cic. 2. de Orat. c. 35.* Inter ingenium quidem, & diligentiam perpaululum loci reliquum est arti.

Perpaulum, adv. valde paulum. *Cic. 1. Fin. c. 6.* Declinare dixit atomum perpaulum.

Perpauper, ra, rum, valde pauper. *Cic. Attic. 1. 6. ep. 3.* Erat enim Rex perpauper.

Perpauillum, adv. diim. a perpaulum. *Plaut. Capt.* 1. 2. 74. Næ, perpauillum modo.

Perpedio, is, a. 4. impedio, præpedio. *Accius apud Non. c. 4. n. 10.* Si unquam perpediar gnato.

Perpello, is, uli, a. 3. *indurre, ἐκταραχίζω*, impello, induco, cogo. *Liv. 1. 32. c. 14.* Eodem metu perpulit ad deditonem. *Ter. Andr.* 3. 1. 38. Suadere, orare utque adeo, donec perpulit. *Tacit. 1. 12. Ann. c. 50.* Perpellunt Vologesum omittente præsentia. *Liv. 1. 12. c. 53.* Nec tamen perPELLI potuerit, ut acie dimicaret.

Perpendiculor, oris, m. artifex, qui perpendiculo utitur. *Aurel. Viſtor. Epitom. in Adriano.* Fabros, perpendiculares, architectos centuriavit.

Perpendiculatus, a, um, adject. ad perpendiculum factus. *Martian. Capell. 1. 6.* Illæ velut perpendiculatæ susceperantur.

Perpendiculum, i, n. *perpendicolo, pendolo, κηδύρος*, instrumentum fabri materiarii, seu cæmentarii, quo plumbo a filo, & gnomone pendente, restitudo, seu obliquitas operis perpenditur, & examinatur. Ejus inventor, teste *Plin. 1. 7. c. 56.* fuit Dædalus. *Cic. Ver. 3. c. 51.* Ad perpendiculum columnas exigere, *κατὰ κηδύρος*. *Plin. 1. 35. c. 14.* Si ad perpendiculum fiant.

Perpendo, is, di, sum, a. 3. *συνθροίζω*, diligenter pondero, probe examino, diligenter confidero. *Cic. 3. de Or. Bonis* is verbis, aut aliquis non bonis utitur, non arte aliqua perpenditur, sed quodam quasi naturali sensu judicatur. *Id. pro Mur.* Hæc omnia ad rationem civitatis si dirigas, recta sunt, in perpendere ad disciplinæ præcepta velis, reperitur pravissima. *Proprie Gel. 1. 20. c. 1.* Perpendere in librili.

Perperfa, æ, f. herba, quæ a nonnullis vocatur baccar. *Plin. 1. 21. c. 19.* Baccar in medicæ usu aliqui ex nostris perperfam vocant.

Perperfactio, onis, f. diligens exanien. *Gel. 1. 2. c. 2.* Perperfactio honorum, atque officiorum.

Perperfe, adv. *ἐκρητισμένως*, ponderate, considerate. *Ammian. 1. 26. c. 11.* Utilitate rei perperis cogitata.

Perperfo, as, avi, atum, a. 1. frequentat. a perpendo. *Ammian. 1. 19. c. 24.* Altis mentibus perperfant. *Gratius in Cynege. v. 299.* Perperfare vires.

Perperis, a, um, nom. ex partic. accurate consideratus, examinatus. *Col. 1. 3. c. 3.* Ut ante perperum, & exploratum habeamus, an &c.

Perperam, adv. *malamente*, Ger. *übel*, Gal. *mal*, Hisp. *malamente, κακῶς, παρῆς*, leviter, temere, præpostere, prave. *Cic. pro Cæc. c. 24.* Perperam judicare. *Liv. 1. 1. c. 23.* Recte, an perperam interpreter. *Plin. 1. 3. ep. 5.* Perperam pronunciare.

Perperere, adverb. perperam. *Claud. Mamert. 1. 1. c. 1.* Opiniones perperere præsumptæ.

Perperitudo, inis, f. 3. *leggierezza, παρρησία*, levitas, temeritas, pravitas, a perperus. *Accius apud Non. c. 2. n. 626.* Et eo plebuntur poetæ, quam suo vitio, sæpius ductabilitate nimia vestra, aut perperitidine.

Perperus, a, um, adject. *πίπερος*, pravus, vitiosus, temerarius, inconspars. *Accius apud Non. c. 2. n. 626.* Describere in theatro perperos populares. Ubi *Non.* interpretatur stultos, indoctos. *Vopisc. in Tacit. c. 6.* Nihil immaturum, nihil perperum. *Plaut. Truc. 3. 1. 9.* Perperas, minas oves. h. e. infructuosas. Alii aliter legunt.

Perpes, etis, o. idem ac perpetuus, sive jugis. *Plaut. Amph. 2. 2. 105.* Atque ibi quievi in navi noctem perperem. *Capitolin. in Vero, c. 4.* Noctæ perpeti alea ludere.

Perperstia, onis, f. *toleranza, ὑπομονή, πάθος*, actus perpetuendi, tolerantia. *Cic. pro Rab. Harum* enim omnium verum non solum eventus, atque perperstia, sed etiam mentio ipsa indigna homine libero est. *Id. 2. de Invent. c. 54.* Laborum perperstia. *Et paulo post.* Rerum arduarum ac difficilium voluntaria, ac diuturna perperstia.

Perperstius, a, um, adject. *toleranza, paziente*, qui ex multorum malorum perperstione jam didicit facile pati. *Senec. ep. 53.* Levis aliquem motuincula decipit; sed cum creverit, & vera febris exarserit, etiam a duro, & perperstio confessionem accipit. *Id. ep. 104.* Socrates perperstius senex, & per omnia iactatus.

Perperstus, a, um, partic. a perperstio. *Cic. 1. 12. Fam.* Ubi mihi tam multa pro te perperstio, atque defuncto hoc concederet.

Perperstus, us, m. idem ac perperstio. *Cic. 4. Fin. c. 26.* Si eum asperum, & difficilem perperstus, & contra naturam, quam si malum esse dixerit. *Id. 2. Tusc. c. 8. ex loc. poetæ.* O multa dictu gravia, perperstus aspera. Sed fortasse in hisce vocis est supin. passivum: quod singulare esset, quia verba deponentia hoc supino carent.

Perperstium, adv. idem ac perpetuo. *Vossius* dicit, natura esse accensivum, pro *perperstet*, quasi dicas, perperstet diem, noctenque. Ut *amissum*, unde *adamissum* pro *amissum*, hoc est ad amissum, sic *perperstium* pro *perperstio* dixerit. *V. Fesl.* in *Perperstio*. *Plin. 1. 10. c. 6.* Et in angulo oculi perperstium humore manans.

Perperstior, eris, effus sum, d. 3. *patire, sopportare, ἔσο*, Ger. *leiden*, Gall. *souffrir*, Hisp. *cufrir*, *pedecer*, πάσχω, idem quod patior, aut fortiter patior, suffero, perperstio. *Cic. 1. Fin. c. 14.* lidem etiam dolorem sæpe perperstuntur. *Id. 1. 2. Fam. ep. 15.* Nonne tibi affirmavi, quidvis me potius perpersturum, quam &c.? *Plaut. Asin. 9. 1. 15.* Unum hunc diem perperstere. h. e. sustine, expecta.

Perpertrabilis, le, adject. *Ter. 1. 2. ad uxor. c. 1.* Nubere in Domino perpertrabile est. h. e. permissum est.

Perpertratio, onis, f. actus perpertrandi. *Tertul. de Panit. c. 3.* Aliqua difficultas perpertrationem ejus intercipit.

Perpertratus, a, um, factio. *Liv. 1. 1. c. 6.* Posteaquam juvenes perpertrata cæde pergere ad se gratularis vidit. *Id. lib. 33. c. 21.* Pace nondum perpertrata. *Et 1. 44. c. 37.* Sacrificio rite perpertrato.

Perperstro, as, avi, atum, a. 1. *finire, compire, mandare ad effectum, ἔσο*, Ger. *volbringen*, Gal. *venir about, achever*, Hisp. *acabar de hazer, διακρίσασθαι*, perficere, a per, & patro, Fesl. Sumitur & in bonam partem, & in malam. *Tacit. 4. hist. c. 51.* Validissimum exercitum partem Tito tradit, ad reliqua Judaici belli perpertranda. *Plaut. Pseud. 5. 1. 24.* Postquam opus meum, ut volui, omne perpertravi. *Liv. 5. 1. 24.* Postquam pacem, & perpertrare sacrificium, *V. Perpertratus.*

Perperstialis, le, o. 3. perpetuus. *Quintill. 1. 2. c. 14.* Καθολικῶς, idest, ut dicamus, quo modo possumus, universalia, vel perpetuاليا.

Perperstuarus, a, um, adject. perpetuus. Perperstuarus inulio, h. e. qui perpetuo multoniam exercet, apud *Senec. in apocolocynt.* ¶ Perperstuarus, apud *JCsos, leg. fin. Cod. de locat.* dicuntur, qui fundum, aut rem aliam perpetuo conduxerunt.

Perperstuitas, atis, f. *continuazione, perperstuid*, Germ. *ununderlassung*, Gal. *perperstuisse*, Hisp. *perperstuidad, αἰδιότης*, continuatio, perennitas.

Cic. in Tusc. Non ex singulis vocibus Philosophi sunt spectandi, seu ex perpetuitate, atque constantia. *Id. 2. Off. c. 7.* Contraque benevolentia hdelis est vel ad perpetuitatem.

Perperstus, as, a. 1. perpetuum facio. *En. apud Non. c. 2. n. 632.* Libertatem ut perperstuitant quam maxime.

Perperstus, as, avi, atum, a. 1. *perperstare, continuare, ἡρῆν*, Ger. *undertlassen*, Gal. *perperstuer*, Hisp. *perperstuar, αἰδιῶ*, perennio, continuo sine intermissione. *Cic. 3. de Or. c. 46.* Tamen cum perperstare verba nolumus. *Id. pro Sylla.* Semper Cæcilius in calamitate fratris sui judicium potestatem perpetuandam, legis acerbantem mitigandum putavit. ¶ *Dii te perperstent*, formula tui acclamationum Imperatoribus, apud *Lampriid. in Alexandr. c. 6.*

Perperstus, adv. *perperstamente, continuamente, ἡρῆν*, Ger. *immerdar*, Gal. *perperstuellemente*, Hisp. *perperstamente, αἰδι*, continue, perenniter, assidue, semper, æterne. *Cic. 7. Ferr. Quæ* in amicitia, fideque P. R. perpetuo manserant. Adde *Cef. 1. 1. B. G. c. 31.*

Perperstium, adv. idem ac perpetuo. *Ter. Adelph. 4. 1. 6.* Cupio perpetuum in lætitia degere.

Perperstus, a, um, *perperstus, continuo, ἡρῆν*, Ger. *ewig*, Gal. *perperstuel*, Hisp. *perperstus, διευκῆς, αἰδιος*, continuus, temporis spatio non intermissus, perennis, constans, a perpes. Differt ab æterno, quia æternum dicitur, quod non habet finem, perpetuum, quod est sine intermissione. *Cic. 2. de nat. Deor.* Earum autem perennes cursus, atque perperstui cum admirabili, incredibilique constantia declarant, in nis vim, & mentem esse divinam. *Ter. Hec. 1. 2. 12.* Biennium ibi perperstium illum tuli. ¶ Dicitur etiam de eo, quod ratione loci, vel magnitudinis, seu corporis continuatum est, non interruptum, aut concisum, ut *Montes perperstus, valles perperstæ, via perperstæ, fosse perperstæ, agger perperstus, &c.* *Cic. 6. Ver.* Cæteræque urbis partes, una lata via perperstæ, multisque transversis divisis privatis ædificiis continentur. *Cef. 1. 7. B. G. c. 57.* Perperstæ palus. *Id. 1. 3. B. C. Perperstæ* munitiones. *Virg. Æn. 5. v. 176.* hic ariste cælo Perperstus soliti patres confidere mensis. h. e. longis, ad perperstium sedentum ordinem exæquatis. *Id. 8. Æn. v. 183.* Vicitur Æneas simul, & Trojana juvenes Perperstui tergo bovis. h. e. quo perperstio velti mos erat in ea regione: vel quod unicum fuit tota illa cæna terculum. Alii bovem integrum, & non castratum intelligunt. ¶ Item de oratione, & de disputatione, quæ altercatione, aut interlocatione non interruptitur. *Cic. Att. 1. 1. ep. 11.* Clodium præsentem fregi in Senatu cum oratione perperstæ plenissima gravitatis, tum altercatione. ¶ Sæpe sumitur pro æterno, sive pro eo, quod nunquam perit. *Cic. Att. 1. 1.* Tempus est nos de illa perperstæ jam, non de hac exigua vita cogitare. ¶ Nonnunquam capitur pro universalis, pro eo, quod tam generale est, ut semper habeat locum. *Cef. 1. 2. c. 10.* Cum sit autem minime crudo sanguis mittendus, tamen ne id quidem perperstium est: hoc est non utquequeque verum est. ¶ *In perperstium*, idem est ac perperstio. *Cic. pro Cluent.* Quid est, quamobrem quisquam nostrum Censorias subscriptiones omnes fixas, & in perperstium ratas puter esse oportere? ¶ *Perperstus, & perperstissimus* sunt *Catonis apud Charif. 1. 3. & Pacuvii apud Priscian. 1. 3.*

Perperstus, a, um, nom. ex partic. diligenter pexus. *Jul. Firmic. 1. 5. c. 5.* Pectora pugnis obundant, & perperstam barbam permulcent.

Perperstus, a, um, exacte pictus, partiæ a perpingor. *Ovid. 10. Met. v. 261.* Lilia, perperstasque pilas. Alii leg. *Liliaque, pictasque pilas.*

Perperstus, es, n. 2. valde placeo. *Cic. Att. 1. 3. ep. 23.* Vide legem, quam T. Fabio scripsit T. Visellius: ea mihi perperstæ.

Perperstibilis, le, o. 3. idem ac perperstus, implexus, involutus, obscurus. *Plaut. Asin. 4. 1. 47.* Neque ullum verbum faciat perperstabile.

Perperstabiliter, adv. idem ac perperstæ. *Plaut. Stich. 1. 2. 28.* Perperstabiliter hodie earum perpavefaciam pectora.

Perperstæ, adv. *intricate, obscure, ὀδυρολόως*, obscure, implicite, a perperstus. *Ter. Eun. 5. 1.* Pergin scelerata mecum perperstæ loqui? *Liv. 1. 6. c. 13.* Defectionem haud perperstæ indicavere. *Prudent. aduers. Szymmach. 1. 2. v. 847.* Anstratus dubios habet, & perperstus errat.

Perperstix, adv. idem ac perperstæ. *Plaut. Stich. 1. 2. 18.* Utrum ego perperstix lacessam oratione.

Perperstixtas, atis, f. *perperstixtas*, dubium, ambiguitas, *Ammian. 1. 18. c. 14.* (al. 6.) Ob perperstixtatem nimiam.

Perperstior, aris, d. 1. aliquid perperstium facio, & in dubium voco. *Plaut. Aut. 2. 2. 81.* At scio, quo vos pacto soleatis perperstior.

Perperstus, a, um, *intricatus, involupto, perperstus, ἡρῆν*, Ger. *verwirret*, Gal. *doutex*, Hisp. *enredado, ἐπιπλοκός*, intricatus, implicitus, involutus, a plexus. *Plin. 1. 9. c. 2.* Perperstus, & in semet aliter, atque aliter nunc flatu, nunc fluctu convolutis feminibus. *Virg. 9. Æn. Iter* perperstium. ¶ Per translationem accipitur pro obscuro, & ita involuto, ut commode intelligi non possit, *difficile, intrigato. Liv. 1. 40. c. 5.* Singulos amicorum patris tentare sermonibus perperstis infestit. *Id. 1. 25. c. 12.* Perperstus carmen.

Perperstus, a, um, implicitus, perperstus. *Lucret. 1. 2. v. 394.* Aut magis humanis inter se, perperstæ plicatis.

Perperstus, ebat, imp. 3. *επιπλοκῆ, διαβρίχεται*, est per medium pluere. *Cato R. R. c. 155.* Circuire oportet, sicuti perperstus. *Plaut. Mof. 1. 2. 30.* Lavat parietes, perperstunt tigna. *Quintill. 1. 6. c. 3.* Cum cænaculum perperstuerit. ¶ Usurpatur etiam translate. *Plaut. Trin. 2. 2. 41.* Benefacta benefactis aliis perperstio, ne perperstus. ¶ Et transitive, cum accusat. *Id. Mofel. 1. 3. 6.* Hæc est illa tempestas, quam mihi amor in pectus perperstuit meum.

Perperstus, urium, o. 3. valde plures. *Plin. 1. 13. c. 24.* Spondetque jugero ejus annuos perperstus. Alii leg. *annua H. S. M. M.*

Perpersturum, adv. valde plurimum. *Plin. 1. 2. c. 54.* Itaque plurimum refert, unde venerint fulmina, & quo concesserint.

Perperstus, per Pollicem, adv. jurandi. *Ter. Hec. 1. 1.* Perperstus quam paucos reperias meretricibus fideles venire amatores. Ubi tamen *Donatus* vult dictum esse pro *Pol perquam paucos*, &c. nam, inquit, *perperstus* latinum non est. Quod si verum est, idem dicendum erit de illo *Plauti Cef. 2. 6. 18.* Perperstus sæpe peccas. h. e. pol perperstæ.

Perperstus, is, ivi, itum, a. 4. *διακρίω*, valde polio, absolvo, supremam manum addo. *Cic. 2. de Orat. Et tractu orationis leni, & æquabili perperstus illud opus.* Adde pro *Balb. c. 7.*

Perperstus, onis, t. *abbellimento*, actus perperstendi. *Auf. ad Her. 1. 4. c. 13.* Verborum exornatio est, quæ ipsius sermonis insignita continetur perperstio.

Perperstissime, adverb. omnino polite. *Auf. ad Her. 1. 4. c. 32.* Ut continuatione perfecte, & perperstissime possint esse absolutæ.

Perperstus, a, um, valde politus, absolutus, perfectus, ornatus. *Cic. 1. de Orat. Perfecti* in dicendo, & perperstus homines. *Id. in Pisom. c. 29.* Perperstia oratio.

Perperstus, a, um, *saccheggiano*, partic. passiva significatione. *Liv. 1. 26. c. 9.* Annibal, perperstus agro Fregellano, in Labicanum venit.

Perperstus, aris, d. 1. *καταστάσιον*, totum populor, & vasto. *Liv. 1. 24.*

22. c. 3. Annibal emissus e manibus perpopuletur Italiam.
 Perporto, as, a. i. idem ac porto. *Liv. l. 28. c. ult.* Pradam Etruscum, Ligurumque captivos Carthaginem deportantes.
 Perpotatio, onis, i. actus perpotandi. *Cic. in Piscon. c. 10.* Quid cum tuis fordidissimis gregibus interperatissimas perpotationes prædicem?
 Perpotio, as, avi, atum, n. i. valde potio, vel totum tempus in potationibus consumo. *Cic. 7. Ver. c. 33.* Similiter totos dies in litore tabernaculo posito perpotabat.
 Perpremo. V. Perprimo.
 Perpreffa, æ, f. herba quædam, quæ calculos ejicere dicitur. *Plin. l. 26. cap. 8.*
 Perprimo, is, effi, effum, a. 3. valde, vel perpetuo premo. *Horat. epod. 16.* Innominata perprimit cubilia. *Ovid. l. de ar. am. v. 394.* Perprimit tentatam, nec nisi victor abi. *Senec. ep. 99.* Adjacentem humorem perprimit, & expellit. Quædam opt. Editiones habent *perpremit*.
 Perpropere, adv. valde propere. *Plaut. Mil. 2. 4. 10.* Peri perpropere.
 Perpropinquus, a, um, valde propinquus. *Cic. l. de divin. c. 22. ex Poeta.*
 Perpropinquus hæc bene verruncem populo.
 Perproser, a, um, adject. valde prosper. *Sueton. in Claud. c. 31.* Valitudinæ perprosera usus est.
 Perprurico, is, n. 3. *περπυρικός*, admodum prurio. *Plaut. Stich. 5. 5. 20.* Ubi perprurificamus usque ex unguiculis.
 Perpudescit, ebat, valde pudet. *Cornelia in ep. ad Gracch. inter fragm. Cornel. Nepor.* Quando perpudescet miscenda, atque perturbanda republica?
 Perpugnax, acis, adject. valde pugnax. *Cic. l. de Or. c. 20.* Perpugnacem in disputando videri. Quidam *perperam leg. repugnacem.* Adde *August. 3. contra Acad. c. 4.*
 Perpulcher, chra, um, valde pulcher. *Ter. Eun. 3. 2. 15.* Perpulchra, credo, dolia, haud nostris similia.
 Perpunctus, a, um, adject. puncto. *Cal. Aures. Act. 2. 2. 10.* Perpuncti sentiunt.
 Perpuratus, a, um. *Planc. Mil. 3. 1. 177.* Perpuratis ambo damus tibi operam auribus. *Cic. pro Mur. c. 26.* Locus orationis perpuratus ab iis, qui ante me dixerunt.
 Perpurgo, as, avi, atum, a. 1. purgare perfectamente, *ἐκκαθαίρω*, omnino purgo, totum purgo. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 50.* Cervæque ante partum perpurgant se quadam herbula. ¶ Translate sumitur pro expellere, absolvere, finire. *Cic. 2. de Div. c. 1.* Perpuratus est is locus a nobis quinque libris.
 Perpuillum, adv. aliquantulum. *Cic. 2. de Or. c. 60.* Non accusabis, perpuillum rogabo. Ambiguum tamen est, adverbium ne sit, an adjectivum: Est enim ibi sermo de pusillo teite, & iudice magis pusillo. V. locum.
 Perputo, as, a. i. perfecte puto, declaro, profero. *Plaut. Cist. 1. 3. 7.* U ego argumentum hoc vobis plane perputem.
 Perquam, adv. *molto*, *ὀλίγον*, maxime. Fere jungitur positivis, vel verbis. *Cic. 2. de Or. Quod mihi quidem perquam puerile videri solet. Id. 2. Tusc.* Apud illum enim perquam flebiliter Ulysses lamentatur in vulnere. *Plin. ep. 27. l. 7.* Per quam velim scire, an eûe phantasmata, &c. ¶ Interdum & superlativis. *Apule. l. 2. Mer. Tuetum perquam sapidissimum. Pomp. Dig. l. 1. tit. 2. leg. 2. a. med.* Libros perquam brevissimos.
 Perquisico, is, evi, etum, n. 3. conquisico. *Apul. Metam. l. 8.* Totam perquisicimus noctem.
 Perquiro, is, sivi, situm, a. 3. *cerca* diligenter, *ὑπο*, Ger. *durchsuchen*, Gal. *rechercher*, Hisp. *buscar diligenter*, *διαλέξω*, diligenter quæro. *Cef. l. 6. B. G.* Aditus, viaque in Suevos perquirat. *Cic. 5. Fin.* Ut pueri ne verberibus quidem a contemplandis rebus, perquirendis que detraherent. ¶ Sumitur etiam pro interrogare. *Cic. pro Cal.* Possum etiam illa ab accusatore perquirere. ¶ Usurpat etiam imperf. *Cic. pro Cla.* Ne multa, perquiruntur a coactoribus.
 Perquisite, adv. *ἐκκαθαίρω*, diligenter. *Cic. l. de Inv. c. 41.* Sed perquisitici, & diligentius conscripisse pollicemur.
 Perquisitor, onis, i. diligens investigatio. *Petron. in Satyr.*
 Perquisitor, oris, qui perquirat. *Plaut. Stich. 2. 3. 61.* Malevoli perquisitores.
 Perquisitus, a, um, *ἐπιζητητός*, part. a perquiror. *Plin. l. 18. c. 4.* Et poitea inventis omni cura perquisitis, &c.
 Perraro, adv. *παρὰ τοῦ κοινού*, valde raro. *Cic. 2. Fin. c. 16.* Quæ perraro appelliantur ab Epicuro.
 Perrarus, a, um, valde rarus. *Liv. l. 6.* Tum quod perrare per eadem tempora literæ fuere. *Plin. l. 31. c. 3.* Perrarus esset, ut levior sit aliqua.
 Perrepturus. V. in Pergo.
 Perreconditus, a, um, adject. valde reconditus. *Cic. l. de Or. c. 30.* Aut perrecondita, aut valde difficilis ratio consuetudinis. Alii leg. *percondita*.
 Perrepto, is, pti, ptum, a. 3. *perpere*, *αγγραπῆς*, rependo, aliquo pervenio, & æque de inanimatis, ac de animalibus quibusque dicitur. *Col. l. 6. c. 5.* Ne ad præsepia sus, aut gallina perrepat. *Id. l. 4. c. 24.* Et a capite vitis emicuerit, & brachius in aliena jugorum convulvia perreperit. *Tibul. l. 1. eleg. 2.* Non ego tellurem genibus perreperere supplex, &c.
 Perrepto, as, n. 1. undique reptando disquiro, freq. a *perrepo*. Aliqui exponunt tarde, & cum labore incedere, seu ambulare. *Plaut. Rud. 1. 4. 4.* Atque in lateribus omnibus perreptavi quærerem conservam voce, oculis, auribus, *Ter. Adel. 4. 6. 3.* Perreptavi usque omne oppidum, ad portam, ad lacum.
 Perrhæbi, m. 2. *περρηβῶσι*, pop. Macedoniæ, in confinio Tessaliæ, juxta Peneum fl. & Olympum M. apud Pelasgiotas. Eorum opp. Perrhæbia. Perrhæbi etiam in Ætolia collocantur. Causa est, quia Perrhæborum regio attingens Pindum montem Ætoliz, ex parte in Ætolia collocatur. Aliqui causam afferunt, quod Perrhæbi a Lapithis fracti in Ætoliam fugerint. Hinc Pindus Perrhæbus dicitur. *Propert. l. 3. el. 3. v. 55.* Aut cur Perrhæbi tremore cacumina Pindi.
 Perridicule, adv. valde ridicule. *Cic. 2. de Or. c. 59.* Sed etiam, si quid perridicule possis.
 Perridiculus, a, um, valde ridiculus. *Cic. 4. Verr. c. 6.* Quid in provincia tacturus esset, perridiculi homines augurabantur. *Id. 2. de Or. c. 19.* Sed tamen est eorum doctrina perridicula.
 Perrodo, is, odi, osum, a. 3. vehementer rodo, totum rodo, rodendo penetro. *Plin. l. 33. c. 18.* Valet purgare, sistere, excalcacere, perrodere. *Id. l. 30. c. 16.* Quæ non perrodederat a veneno Stygis aquæ. Adde *Cels. l. 5. c. 28.*
 Perrogiato, as, a. 1. frequentativum a perrogo. *Pacuv. apud Priscian. l. 4.* Perrogiato advenas de natis. h. e. sciscitando.
 Perrogo, as, a. 1. idem, ac rogo, sero interrogo. *Tac. l. 4. hist. c. 9.* Cum perrogare sententias Consules. *Liv. l. 29. c. 19.* Perrogari eo die sententiam non poterunt. h. e. omnium sententiz usque ad ultimum senatoreum. ¶ Perrogare legem, est ita rogare, seu perferre, ut a populo accipiatur. *Valer. Max. l. 1. c. 2. extern. 1.* Minos a Jove traditus sibi leges perrogabat. *Id. l. 8. c. 6. in fine.* Tribunus plebis *Tom. 11.*

legem perrogavit magna cum clade Reipublica.
 Perrumpo, is, upi, ptum, a. 3. *διεσπῆσαι*, perfecte, seu per medium rumpto, dirumpo, perfringo, *Cef. l. 1. B. Civ.* Ut rates perrumperet. *Cic. 1. Tusc.* Aerem perrumperere. ¶ Hinc translate sumitur, pro violare. *Id. 3. Offic. Legum*, quas sæpe perrumpunt. ¶ Item pro superare. *Plin. l. 8. c. 23.* Perrumpit omnes difficultates. Sic apud *Cic. in Partic. c. 52.* Perrumperere periculum. ¶ Metaleptice ponitur pro vi intrare, irrumperere. Et usurpatur vel absolute. *Cef. l. 6. B. G.* Perrumperere nituntur. ¶ Vel cum accus. *Cef. l. 7. B. G.* Ut G. eam paludem Romani perrumperere conarentur. ¶ Vel cum acc. & præp. *ad*, vel *in*. *Liv. l. 26.* Nec per castra eorum perrumpi ad Capuam posse. *Id. l. 3.* Jam in vestibulum templi perrumperant. ¶ Perrumpi affectu, est, commoveri, *commuoverfi*. *Tacit. 3. Ann. c. 15.* Ne quo affectu perrumperetur.
 Perruptus, a, um, part. a perrumper. *Col. l. 2.* Omnes radices herbarum perruptæ necantur. *Tacit. Ann. 4. c. 51.* Munimenta perrupta.
 Perſa, æ, f. i. vel Perſcis, idis, f. 3. filia Oceani, & Tethyo, quæ a Sole adamata est, & peperit Æetem Regem Colchorum, Pasiphaen & Circe, & ut alii addunt, etiam Perſem Regem Tauricæ regionis. Alio nomine Hecate, sive Luna dicta est ab Hesiode, teste Leontio. Sed aliqui volunt, Hecaten fuisse neptem Solis, & Perſæ, filiam vero Perſis. *Hom. in Odyss. Cic. 3. de nat. Deor. & Boec. l. 7. Gen.*
 Perſæ, arum, m. *Perſiani*, pop. Asiæ, quorum regio Perſis, vel Perſia, qui diu Asiæ imperium, post Medos usque ad Alexandrum Magnum, tenuere, sub quibus etiam Medi, Parthi, & alii populi, qui Regi Perſarum parent, comprehenduntur. A Perſe, vel Perſico Rege, filio, ut creditur, Perſei filii Jovis, & Danaæ, nomen accepere. Solem, quem Mithram appellabant, colebant præ cæteris Diis, cui equum immolabant, per quem etiam jurare solebant. Delicis semper dediti fuerunt, utentes unguentis pretiosis, & lautitia in cœnis, & conviviis. *Cic. 2. de Leg.* Nec Perſarum Magos sequor. *Nepos in Pelopid. c. 4.* In Perſas proficiſci. h. e. in Perſiam. ¶ In ſingulari numero *Cic. l. 10. Ast.* Non modo Romano homini, sed ne Perſæ quidem tolerabile.
 Perſæpe, adv. *affai ſpeſſo*, valde sæpe. *Cic. de Am. c. 20.* Ne quis intemperata quadam benevolentia, quod sæpe fit, &c. Adde *Q. Fr. l. 1. ep. 1. c. 5.*
 Perſaſſe, adv. valde falſe. *Cic. ad Q. Fr. l. 2. ep. 14.* Perſaſſe, & humaniter etiam mihi gratias agit.
 Perſaſſus, a, um, valde falſus. *Cic. 2. de Or. c. 69.* Perſaſſum illud est apud Nævium, Quid ploras pater?
 Perſalutato, onis, i. idem, ac ſalutatio. *Cic. pro Mur. c. 21.* Non declamatio potius, quam perſalutatio.
 Perſaluto, as, a. 1. valde ſaluto, frequenter ſaluto, ad unum omnes ſaluto. *Cic. pro Flac. c. 18.* Ut omnes nos, vosque perſalutet.
 Perſanctæ, adv. valde ſanctæ, & religioſe. *Ter. Hac. 5. 2. 5.* Phidippe, Bacchis dejerat perſanctæ.
 Perſanctus, a, um, nom. ex particip. omnino ſanatus, ut perſanata ulcera. *Senec. ep. 8.*
 Perſano, as, avi, atum, a. 1. omnino ſano. *Plin. l. 20. c. 22.* Vomicaſ rumpere, purgare, perſanare promittens.
 Perſanus, a, um, adject. perfecte ſanus. *Cato de R. R. c. 157.* Ut radices polypi perſanas facias.
 Perſapiens, tis, o. valde ſapiens. *Cic. de Prov. Conf. c. 18.* Quod magni cuſidam hominis, & perſapientis videtur.
 Perſapienter, adv. valde ſapienter. *Cic. pro Mil. c. 4.* Erſi perſapienter, & quodam modo tacite dat ipſa lex poteſtatem detendendi.
 Perſciens, tis, nom. particip. valde ſciens, *Lamprid. in Commod. c. 5.* Perennis Commodi animum perſciens, invenit, &c.
 Perſcienter, adv. admodum ſcienter, & induſtrie. *Cic. de clar. Or. c. 55.* Ad inſtrimitatem laterum perſcienter contentione omnem remiſerat.
 Perſcindo, is, a. 3. *διαſπῆνναι*, totum ſcindo, vel per medium ſcindo. *Tab. l. 1. eleg. 13.* Sit ſatis e membris tenuem perſcindere veſtem. Adde *Liv. l. 21. c. 58.*
 Perſciſſus, a, um, part. a perſcindo. *Lucr. l. 6. v. 110.* Interdum perſciſſa ſunt petulantibus auris.
 Perſcitus, a, um, valde ſcitus. *Cic. 2. de Orat. c. 67.* Per mihi ſciturum videtur, &c.
 Perſcribo, is, pſi, ptum, a. 3. *ἀρραπῶ*, idem, ac ſcribo, vel totum, & ad finem usque ſcribo. *Cic. l. 12. Fam. ep. 23.* Quod ni ita putarem, ipſe perſcriberem. *Id. l. 5. ep. 4.* Nunc mihi Quinctus frater meus miſſiſſimam tuam orationem, quam in Senatu habuiſſis, perſcripſit. *Liv. l. 1.* Si a primordio Urbis res P. R. perſcripſerim. ¶ Aliquando est in tabulas publicas, in actaque referre, *regiſtrare*. *Cic. 3. Catil.* Et quoniam nondum est perſcriptum Senatus conſultum. *Id. pro Syll.* Qui omnia iudicum dicta perſcriberent. *Id. Ast. l. 9. ep. 14.* Viri boni uſuras ſuas perſcribunt. id est, nomina debitorum in codicem reterunt. *V. eund. pro Roſc. Com. c. 1.* ¶ In hac acceptione uſurpat etiam cum acc. & præp. *in*. *Cic. 3. Ver.* In tabulas publicas ad ærarium perſcribenda curavit. ¶ Aliquando est lege ſancire. Nam leges literis conſignantur, & monumentis continentur. *Cic. de Aruſp. Reſp.* Quamquam hoc ſi minus civili jure perſcriptum eſt, lege tamen naturæ, communi iure gentium ſancitum eſt, ut, &c. ¶ Perſcribere pecuniam, eſt reddere creditoribus perſcripturam, h. e. de menſa argentariorum, quibus ſcriptura cavebatur, *pagos in lettere di cambio, pagor in banco del giro*. *Ter. Phor. 5. 8.* Næ ego perſcripſi porro illis, quibus dedi. *Cic. Ast. l. 16. ep. 2.* Qui de reſiduiſ CCC. H. S. CCC. præſentia ſolverimus, reliqua perſcribamus. *V. Donat. ad loc. cit. Terent.*
 Perſcriptio, onis, f. actus perſcribendi, *διαγραφή*, *regiſtro*. *Cic. Agr. 2. c. 9.* Ei locus primus invidiæ in perſcriptione legis conſeſſus eſt. *Id. Fam. 5. ep. 2.* Illud Senatus conſultum, quod eo die factum eſt, ea perſcriptione eſt, ut dum id extabit, &c. è *regiſtro con ſerminis, epærole ſalis, che, &c.* ¶ Sumitur etiam pro ſcriptura, seu inſtrumento, in quo perſcribitur pecunia ab altero ſolvenda, *lettere di cambio, viglietto*. *Id. Phil. 5. c. 4.* Illa vero diſſipatio pecuniz terenda nullo modo eſt, per quam ſeſtertium ſepties milies falſis perſcriptionibus, donationibusque avertit. *Id. pro Flac. c. 30.* Emptiones falſas, prædiorum perſcriptiones cum mulierculis aperta circumſcriptione ſeciſſi. Alii leg. *perſcriptiones*, alii *perſcriptiones*. *Id. l. 12. Ast. ep. 51.* Tiro mihi narravit, debere, non eſſe dignitatis meæ, & perſcriptionem tibi placere. h. e. ſolutionem per literas. *V. Perſcribo*.
 Perſcripſor, oris, m. *noſajo*, tabellio, ſive cautor, qui formulas concipit. *Cic. 5. Ver. c. 72.* Scribam tuum dicit Verres huius perſcripſorem tænerationis fuiſſe.
 Perſcriptus, a, um, nom. ex particip. ſcriptus, exaratus, deſcriptus. *Cic. Agrar. 2. c. 32.* Hoc perſcriptum in monumentis veteribus reperietis. *Id. 3. Fam. ep. 2.* Senatus auctoritas perſcripta. *regiſtrata*.
 Perſcrutato, onis, f. actus perſcrutandi, inquiſitio. *Sen. de conſol. ad Helv. c. 9. ad fin.* Quid opus eſt profundi perſcrutatione?
 Perſcrutator, oris, m. qui perſcrutatur. *Capitolin. in Maxim. jun. cap. 1.* Harum rerum perſcrutator. Adde *Veget. de re milit. l. 3. c. 3.*

Perferutatus, a, um, nom. ex partic. passiva significatione. *Ammian. l. 17. c. 4.* Montium venis perferutatis.

Perferuto, as, a. 1. idem quod perferutor. *Plaut. Aulul. 4. 4. 30.* Postremo hunc jam perferutavi: nihil hic habet.

Perferctor, aris, atus, sum, d. 1. *cecicare con diligencia*, διεκδικῶ, diligenter inquiri. *Cic. 1. Off.* Qui perferctorentur arcibus muliebres. *Id. 2. de Invent. c. 44.* Sententiam scriptoris domesticis suspitionibus perfercturari.

Perfculptus, a, um, nom. ex partic. sculptus, vel perfecte sculptus. *Corippus l. 3. v. 377.* Perfculpti lapides, furdæ, mutæque figuræ.

Persæa, f. 1. *παραία, περσία, πέρσιος*, arbor Ægyptia, proceræ, fructu piri, aut mali magnitudine, noxio in Perside, vesco in Ægypto. *Plin. l. 13. c. 9. & l. 15. c. 13.* ubi multa de hac arbore.

Persæo, as, cui, ctum, a. 1. *διεκτικῶς*, idem, ac feco, vel perfecte feco, medium feco. *Cic. 4. Acad. c. 39.* Eodem modo rerum naturas persæcare, aperire, dividere possumus. *Liv. l. 40. c. 19.* Vitium, ne ferpat, persæcare.

Persector, aris, atus, sum, depon. 1. sector, persequor. *Lucret. l. 2. v. 1003.* Edere sunt persæcantes, visque volantes. *Id. l. 4. v. 165.* Nec persæctari primordia. ubi alii leg. *persecutari*.

Persectutio, onis, f. *διούσις*, actus persequendi in iudicio. *Cic. in Orat. c. 41.* In altera persectutionem, cautionemque præceptio.

Persector, oris, m. *persecutore*, qui persequitur, & infestatur. *Capitolin. in Albino, c. 11.* Aversæ Veneris semper ignarus fuit, & talium persector. ¶ Item qui aliquid perquiri, ut persector auri, *in Cod. l. 10. tit. 72. leg. 1.*

Persectoria, æ, f. *in Cod. l. 19. tit. 72. leg. 1.* accipitur pro licentia scripto data aliquid persequendi, seu perquirendi.

Persectrix, icis, f. *persecutrice*. *Augustin. lib. 1. de conf. Evangelistar. c. 25.* Juno persectrix Herculis.

Persedeo, es, edi, esum, n. 2. *πρὸς ἕλκω*, perpetuo sedeo. *Liv. l. 45.* In equo dies, noctesque persedendo. *Sen. epist. 108.* Multis apud Philosophum annis persedere. Adde *Sueton. in Claud. c. 34.*

Persennis, gne, o. 3. valde senis. *Liv. l. 25. c. 5.* Pedestre prælium fuit persenne, paucis in prima acie pugnantibus Romanis.

Persis, idis, f. Hecate Persis filia. *Senec. Med. v. 824.* Causa vocandi, Persei, tuos sæpius arcus. ¶ Hinc adiective herbæ Perseides dicuntur, quibus in veneficiis sagæ utuntur. *Ovid. de remed. amor. v. 263.* Quid tibi profuerunt, Circe, Perseides herbæ?

Perseius, a, um, ad Perseum pertinens. *Valer. Flacc. l. 6. v. 495.* Hecate Persea.

Persennex, o. 3. valde senex. *Suet. de clar. Gramm. c. 9.* Namque jam persennex pauperem fæ, & habitare sub tegulis quod scripto tateatur.

Persentio, is, nsi, nsium, a. 4. *διεσπάρωμαι*, idem, ac sentio. *Virg. 4. Æn. v. 448.* Magno persentit pectore curas.

Persentisco, is, a. 3. *διεσπάρωμαι*, idem, ac persentio, vel incipio persentire. *Ter. Heaut. v. 1. 43.* Ubi possem persentiscere, nisi essem lapis, quæ vidi.

Persephōne, es, f. 1. *Περσεφόνη*, eadem, ac Proserpina. *Ovid. 4. Fast. v. 591.* At neque Persephone digna est prædona marito. *Id. Heroid. epist. 21. v. 46.* Persephone nostras est æcerba fores. h. e. mors.

Persophonsum, ii, n. *Περσεφώνιον*, herba, papaver fylvaticum, album *Apul. de herb. c. 53.*

Persēpōlis, is, f. *Siras, Περσεπολις*, urbs Persidis olim amplissima, & regia, ad Rhogomanem fl. in amenissima planitie. Eius arx, quæ ad montis radices jacebat, universa triplici muro cingebatur. Conditæ fuit, & nominata a Perseo Rege, & incensa ab Alexandro Magno e-brio, Thaidis meretricis persuasione. *Curt. l. 5. c. 7.*

Persēquax, acis, adject. strenuus in persequendo. *Sidon. l. 4. epist. 9.* In reatu pervestigando persequax. *Apul. append. Florid. Ales oculis persequax, unguibus pertinax.*

Persēquens, tis, nom. ex partic. qui persequitur, seu sectatur. *Plaut. Caf. 2. l. 12.* Acheruntis pabulum, flagitii persequentem. h. e. flagitii amatorem. *Auf. ad Heren. l. 2. c. 19.* Virum integerrimum, inimicitiarum persequentissimum. h. e. ulsulentem inimicitias.

Persēquor, eris, cutus sum, d. 3. *sequere, sequitare*, *πρὸς αὐτὸν εἶδω*, idem ac sequor, vel aliquem præcedentem, seu præuentem sequor, illius assequendi gratia. *Cic. l. 3. Fam. Qui me in caltra, & qui trans Taurum persequi non possent.* ¶ Translate ponitur pro imitari. *Cic. 1. de Orat. Cuius vestigia qui persequi cupiunt.* ¶ Item pro colere, exercere, studere. *Cic. 1. Fin. Qui studiose antiqua persequeris. Id. ibid. 5. 1.* Hodie extollo mea domo patria pedem: alios mihi deos Penates persequar, aliam urbem, &c. ¶ Item pro urgere, insistere, ut Promissa alterius persequi, idem urgere, ut ille stet promissis. *Plaut. Merc. prol. v. 85.* ¶ Item pro oratione consecrari, explicare. *Cic. 1. Acad. Sic Philosophiam Latinis literis persequitur. Id. 2. Off. Has res commodissime Xenophon Socraticus persectus est in eo libro, qui Oeconomicus inscribitur.* ¶ Sumitur etiam pro insectari, ulsisci, *persequare*, *ἠρῆ*, Ger. *nacheyen*, Galm. *poursuivre*, Hisp. *persegair*, *καταδιώκειν*, *Cic. pro Flac.* Hunc æstuantem, & tergiverlantem iudicio ille persequitur. *Id. pro Cæc.* Atque injuriam tuam persequar. ¶ Persequi aliquem odio, h. e. valde odisse. *Senec. Hippolyt.* ¶ Persequi rem suam, *perrederi il suo. Cic. pro Quint. c. 13.* Sic, jus suum persequi, *Id. Verr. 1. & Terent. Adel. 2. 1.* ¶ Persequi pœnas a cive seditioso, h. e. repetere, exigere. *Cic. Fam. 1. ep. 9.*

Persero, is, a. 3. infero, immitto. *Varr. l. 1. R. R. c. 41.* Resticulas persicos, quas edimus, maturas perserunt, & eas cum inaruerunt, complicant, &c.

Perservio, is, n. 4. *servire*, idem quod servio. *Vopisc. in Probo c. 18.* Probo potius perservire maluerunt, quam cum Bonoso esse.

Perses, is, m. 3. vel Perseus, i, m. 2. *Περσεύς*, filius Persei filii Danaes ex Andromeda Cephei filia, a quo Persæ originem habuerunt. *Herod. l. 7.* Hic primus aguttas reperit. *Plin. l. 7. c. 6. & Boec. l. 12. Gen.* ¶ Fuit & alter Perses, Solis, & Persæ Nymphæ filius, & pater Hecates, ut aliqui dicunt, Rex Tauricæ regionis crudelissimus. ¶ Denique nomen fuit Regis Macedonum, qui ab Æmilio victus, & in acie captus, ductus est in triumphum Romam cum filiis, ubi in carcere interit. *Cic. 2. de nat. Deor. 1. de Div. 3. Fin. 3. & 5. Tusc. & pro L. Man.*

Perseverabilis, le, adject. constans, perseverans. *Cal. Avel. Tard. 3. c. 2.* Perseverabilis resumptio.

Perseverans, antis, o. *perseverante*. *Colum. in præf. l. 1.* Isque mos dum servatus est perseverantissimo colendorum agrorum studio. *Liv. l. 5. c. 30.* Valerius perseverantior fuit cædendis hostibus in fuga. *Curt. l. 6. c. 7.* Aversari scelus perseverantem metu mortis terret.

Perseveranter, adv. *perseverantem, constantem*, Germ. *bebarlich*, Gal. *constamment*, Hisp. *perseveradamente*, *εὐμεινῶς*, constanter. *Liv.*

l. 4. c. 60. Patres bene cæptam rem perseveranter tueri. *Id. l. 11. c. 10.* Vereor, ne perseverantibus sæviant. *Plin. l. 4. ep. 21.* Nam patrem illarum defunctum quoque perseverantissime diligo.

Perseverantia, æ, f. *perseverantia*, Ger. *verharung*, Gal. *perseverance*, Hisp. *perseverancia*, *ἐπιμονή*, est in ratione bene considerata stabilis, & perpetua permansio, ut *Cic. definit l. 2. de Inv. Id. 5. Ver.* Cuius iste fidei, diligentia, perseverantia nulla ratione eripi possit.

Perseveratio, onis, f. *perseverantia*, constantia. *Apul. in Asclep.* Cognovimus te, æterna perseveratio.

Perseveratus, a, um, nom. ex partic. *continuato*. *Justin. l. 12. c. 6.* Ob hæc illi quatuorid persevata inedia est.

Persevere, adv. valde severe. *Plin. l. 9. ep. 5.* Inquiri enim persevere. Alii leg. *inquiri, & persevere*.

Persevëro, as, avi, atum, n. 1. *continuare, perseverare*, *ῥῆσις*, Ger. *verharren*, Gal. *perseverer*, Hisp. *perseverar*, *πρὸς αὐτὸν εἶδω*, severe in sententia permaneo, cum constantia animi, & quasi quadam severitate continuo. *Cic. de Amic. c. 7.* Orestes autem, ita, ut erat, Orestem se esse (dicere) perseveraverat. *Caf. 5. B. G.* atque in eo perseverat. ¶ Urfurpatur etiam imperf. *Cic. 6. Ver.* Non est ab isto primo illo adventu perseveratum. ¶ Cum accusativo bene activorum. *Symmach. l. 1. ep. 90.* Persevera diligentiam. *Jul. Firmic. l. 4. Mathes.* Iras suas perpetuis indignationibus perseverantes.

Persevërüs, a, um, valde severus. *Tac. l. 15. Ann. c. 48.* Imperium perseverum.

Persës, i, vel Perles, is, m. *Περσῆς*, filius Jovis ex Danae Acrisii Argivorum Regis filia. Educatum fuit a Polydecte Rege Seriphi inf. qui Persei ingenium veritus, audaciamque, & felicitatem, sub prætextu immortalis gloriæ eum misit in Gorgades inf. quæ sunt in mari Atlantico, Africam versus, & Promontorium viride, ad debellandam Medusam. Accepto igitur a Vulcano ense adamantino, quem vocant harpen, a Mercurio talaribus, a Pallade clypeo, Pegaso equo insidens in Regnum Medusæ pervenit, quam Palladis clypeo impune vidit (illa enim se se aspicientes in saxa commutabat) & in aere certans Vulcano ense interfect. ¶ Abstulit Medusæ caput, cum quo per aerem volans a ventis discordibus in varias mundi partes nunc ad Boream, nunc ad Austrum, nunc in Ortum, nunc in Occalum delatus est. Cum super Libycas arenas penderet, guttæ sanguinis ex capite Medusæ cecidisse dicuntur, & in varios serpentes animatæ fuisse, inde esse, quod Libya tanta serpentum multitudine infestetur. Sole occidente constitit in Mauritania, ubi Atlantem Regem in saxum convertit, quod sibi hospitium denegavisset. Sequenti die, cum per Æthiopiæ, vel potius per Chaldaem Assyriæ regionem transiret, vidit Andromedam filiam Cephei, & Cassiopes scopulo alligatam, eamque facta de illius nuptiis pacto, bellua interfecta liberavit, cui virgo devoranda exposita fuerat, Jovis Hammonis sententia, ob crimen matris, quæ se Nereidibus formæ præstantia prætulerat. In nuptiali convivio Phineus frater Cephei, cui Andromeda desponsata ante fuerat, ipsam repetiit. Ingens igitur rixa exorta est, in qua Perseus multos occidit, tandem ostensio Medusæ capite omnes, qui Phineo favebant, in lapides immutavit. Postremo Phineus, cum supplex a Perseo veniam petisset, & impetrasset, casu, & temere monstrum intuitus, & ipse conversus est in lapidem. Ex Assyria Perseus cum Andromeda in Græciam venit, & capite Medusæ in saxum vertit Præ-tum, qui Acrisium Argivorum Regno expulerat. Eadem ratione Polydectem ultus est, de sua gloria ob invidiam assidue detrahentem. *Ovid. 4. & 5. Met.* Denique Acrisium avum casu lapidem fecit. Post multas tandem res præclarissime gestas in cælum translatus dicitur, ejusque meritis etiam Cæpheus, Cassiope, & Andromeda. Constat stellis sex & viginti. Filios reliquit Gorgophontem, Sthelenum, Erythrum, Bacchemonem, & Perseu, de quo supra. *Cic. 2. de nat. Deor. Herod. l. 7.*

Persës, a, um, o. 1. 2. quod ad Perseum spectat. *Propert. l. 3. eleg. 20.* Scætaque Persea Phocidis arva manu.

Persia, æ, f. & Persis idis, f. 3. *Persia*, inc. *Farsi*, & *Farsistan*, *Περσία*, prov. Asiæ, ampla, ad mare rubrum, quod propterea & sinus Persicus appellatur, a Perse, vel Perseo rege sic dicta. *V. Plin. l. 6. c. 16. & 27. Plaut. Pers. 4. 3. 28.* Tabellæ et Persia allatæ. *Virg. 4. Georg. v. 290.* Quaque pharetræ vicinia Persidis urget.

Persibe, adv. acute, callide. *Var. l. 6. de L. L. ut Scaliger legit*, Persibe, perite. Ubi vulgo *Persibus* aperite.

Persibus, a, um, peracutus, a per, & sibus, callidus, acutus. *Fest.* Persibus peracutum significare videtur. *Plaut. ac Nav. eo usos docet.* Alii leg. *persicus*.

Persiccatus, a, um, nom. ex partic. valde siccatus. *Apic. l. 7. c. 6.* Persiccatus, & expressam.

Persiccus, a, um, adject. valde siccus. *Cels. l. 3. c. 6.* Si oculi graves, & aut persicci, aut subhumidi sunt.

Persice, adverb. *alla Persiana*, Persarum more. *Quintil. l. 11. c. 2. sub fin.* Persice loqui.

Persicum. V. **Persicus**, a, um.

Persicus, a, um, adject. *Persiano*, di *Persia*, ut **Persicus** sinus, *Plin. l. 6. c. 24.* *Golfo di Persia*, Persica regna, *Juven. sat. 14.* Persicus apparatus. h. e. opulentus, delicatus, splendidus, a Persarum delicis, & luxu, *Horat. l. 1. od. 38.* ¶ **Persica** malus, *persico*, *περσική μήλις*, *persicajo*, arbor humilis, folio lingue simili, & amygdalæ, paulo majore, flore subunico, fructu simili cordi, qui *Persicum malum* vocatur, *persico*, *persico*. Nomen habet a Perside, ex qua a Macedonibus post victum Dariam in Græciam translata est. ¶ Sacra fuit Harpocrati flentii Deo, ut auctor est *Plur. l. de Iside, & Osiride*. Ratio est, quia hujus arboris folium lingue simile est, fructus cordi. *V. Macrobi. l. 2. c. 15. & Plin. l. 13. c. 9. & l. 25. c. 13.* ¶ Dicitur etiam **Persicus**, i, f. absolute. *Pallad. l. 1. c. 37.* Persicus, pirus, pomiferæque arboris. ¶ **Persicum** malum, *persico*, fructus Persicæ arboris, foris molli lanugine vestitus, carnosus, succulentus, intus osse duro, & scabro, quod nucleum amygdalæ similem habet. *Plin. l. 16. c. 12.* Sed Persicum palma duracinis, &c. ¶ Est etiam Persica malus eadem quæ Medica, & citrea, apud *Macrobi. 2. Saturn. c. 15. V. Afiyrius*.

Persidëo, es, edi, esum, *διεσπάρωμαι*, permaneo, ex per, & sedeo. *Plin. l. 17. c. 24.* Pruinæ persidior natura, quoniam lapsa persidet, gelatque.

Persides, um, m. pisces ex genere polyporum. *Plin. l. 32. c. ult.*

Persiduosus, a, um, idem quod Persicus. In vet. epi gram. ætatis Gratiani Imp. apud *Panvin. de civ. Romanæ, c. 38.* Persidicique Mithræ antistes Babylonie templi.

Persido, is, n. 3. *ἐπιμαίνω*, deorsum feror, descendendo, pectro. *Lucret. l. 1. r.* At neque quo pacto pederit humor aquai, visum est, idem immisus sit, intravit, penetravit. *Virg. 3. Georg. v. 442.* Ubi frigidus imber altius ad vivum persedit. Rursus *Lucret. l. 2. v. 1124.* Fruges persedit in ipsas Pestilitas.

Persigno, as, a. 1. *suggellare*, *ἐπιστημαίνω*, obsigno. *Liv. l. 25. c. 7.* Uni facris conquiritendis, donisque persignandis.

Persillum vocant sacerdotes rudiculum picatum, in quo unguen est, quo

quo Flamen arma Quirini ungit. *Fest.*
 Perimilis, le, o. 3. valde similis. *Cic. in Part.* Quae est germana literaturae quodammodo, & in dissimili genere perimilis. Adde de *pass. consul. c. 7.*
 Perimplex, icis, adject. valde simplex. *Tac. 15. Ann. c. 45.* Perimplyci victu, & aegrestibus pomis vitam tolerat.
 Peris, idis, f. idem quod Peria. V. Perisa. ¶ Item adjectivae, quae est ex Perlia. *Ovid. 1. Amor. v. 172.* Perisulas induxit, Cecropiaque rates.
 Peristo, is, fitti, n. 3. *peristere, perseverare, ὑπομένειν ἀφ' ἑαυτοῦ*, duro, persevero. *Cic. 2. de Div. Pertinacissimus fueris, si in eo peristeris. Liv. 1. 38. c. 14.* In eadem impudentia peristere.
 Persites, e, tithymali species. *Apul. de herb. c. 108.*
 C. Persius, Cithy Roman. doctissimus omnium Romanorum. *Cic. 2. de Orat. & in Brut.* ¶ Persius Flaccus, Poeta Satyricus, Volaterris Hetruriae oppido natus. Constat, eum claruisse fere temporibus, quibus Domitius Nero imperium urbis Romae suscepit. Magistros habuit, in Grammatica Rhennum Palaeonem Vincentinum, in Rhetorica Flavium Virginium. Fuit amicissimus Annæi Cornuti. Scriptis satyras multo quidem sale, & acumine, sed non minore obscuritate, adeo ut affectasse eum quidam putent, & in eo dedisse operam, ut minus intelligeretur. *Mart. 1. 4. epigr. 29.* Sæpius in libro laudatur Persius uno: Quam levis in tota Marius Amazonide.
 Perfolata, vel Perfolata, e, f. 1. ἀπλωσ, προσώπιον, προσωπίς, genus herbe circa rivus, & flumina, quam Officinæ lappam majorem vocant. Ita scribitur apud *Plin.* in manuscriptis, & ita similiter est in veteri editione Parmensi. Quibusdam tamen dicitur *personata*, vel *personata*. *Plin. 1. 25. c. 9. Colum. 1. 16. c. 17.*
 Perfolemnis, ne, adject. valde solemnis. Quidam Lexicographi afferunt exemplum *Suetonii in Ner. c. 28.* quod tamen nihil conficit. Verba sunt: Cum dote & flammeo per solemne nuptiarum ad se deductum pro uxore habuit.
 Perfolido, as, avi, atum, a. 1. idem ac folido. *Stat. 1. Theb. v. 353.* Sicco quos asper hiatu perfolidat Boreas. h. e. congelat.
 Perfolia, lae, f. diminut. parva persona, ut corolla a corona. *Plaut. Curcul. 1. 3. 36.* ubi tamen Codices mire variant. V. Perfolus.
 Perfolvo, is, lvi, utum, *pagare affato, διδάσκειν*, perfecte, seu in totum solvo. *Cic. Att. 1. 5.* Stipendiumque eis usque idibus Quintiis perfolvolum. ¶ Item pro reddere, quod acceptum est, quodcumque illud sit, vendere. *D. Brut. Cic. 1. 21. ep. 11.* Tantum me tibi debere existimo, quantum perfolvere difficile est. *Cic. 7. Ver.* Et receptum officium Siculis necessarius meis erit perfolvum. *Virg. 1. Æn.* Grates perfolvere dignas non opis est nostræ. ¶ *Perfolvere pœnas*, est dare pœnas, puniri. *Cic. 2. Phil.* Pœnas Diis, hominibusque meritas, debitaeque perfolvat. ¶ *Perfolvere promissum*, est promissum perficere. *Cic. pro Sext. Sinite, me,* quod vobis fretus huic læpe promisi, id a vobis ei perfolvere. *Cass. Cic. 1. 12. Fam.* Dum promissa militibus perfolvo. Sic perfolvere, *Propert. 1. 2. eleg. 26.* ¶ *Perfolvere epistola*, est fastidiacere, seu resipiscere. *Cic. Att. 1. 14.* Perfolvi primæ epistolæ, venio ad secundam. ¶ *Perfolvere quæstionem*, est expellere, explicare. *Id. Att. 1. 7.* Si hoc mihi *ἔστιν* perfolveris. ¶ Poetæ metri causa *perfolvo* dicunt quadrifyll. pro *perfolvo*. *Albinovan. ad Livium, v. 369.* Vita data est utenda, data est sine tœnore nobis Mutua, nec certa perfoluenda die.
 Perfolus, a, um, o. 1. 2. idem ac folus, seu merus, *unic. Plaut. Curcul. 1. 3. 36.* Ebricola, perfolus nuge. Alii aliter legunt. *Id. Menæch. 1. 2. 46.* Oculum effudit perfolus mihi, si ullum verbum faxo. Verba sunt cuiusdam lucii, seu coelitis.
 Perfoluta, e, f. 1. herba hortenſis, apud Ægyptios, al. perfolyton. *Plin. lib. 21. c. 33.* Et perfolutam Ægyptus in hortis ferit coronarum gratia.
 Personā, e, f. 1. *maschera, μορμολύκειον*, proprie est histriionum larva, imago hominis, satyri, bestiae, aut hujusmodi. *Gel. 1. 5. c. 7. ex Gabio Basso* scribit dici a *personando*, nempe quia caput, & os cooperiunt personæ tactum, undique, unaque tantum vocis emittendæ via aperitum, quoniam non vaga, nec diffusa est, in unum tantummodo exitum coarctat vocem, & magis claros, canoroſque sonitus facit. *Juven. Sat. 3. v. 174.* tandemque redit ad pulpita notum Exodium, cum personæ pallentis hiatum in gremio matris formidat rusticus infans. ¶ Translate, seu figurate varie accipitur. Imprimis per Metonymiam pro fabulæ auctore, idest pro uno ex iis, qui ad fabulam agendam in scenam producuntur. *Terent. in prol. Eun.* Eas le non negat personas transfuſiſſe in Eunuchoſ suam. ¶ Deinde per Metaphoram pro specie, imagine, idea rerum incorporarum. *Cic. 4. Ver.* Imponatur honestæ civitatis turpissima persona calumnizæ? ¶ Item pro speciali hominis natura, moribus, statu, dignitate, existimatione. In hac acceptione in uno homine multæ possunt esse personæ, mariti, patris, præceptoris, magistratus, patris, læti, iracundi &c. *Cic. pro Cluent.* Hujus Staleni persona populo jam nota, atque perfecta a nulla turpi suspitione abhorrebant. *Id. de Amic.* Quia nulla videbatur aptior persona, quæ de illa ætate loqueretur, quam ejus, &c. *Id. pro Planc.* Abiecta Quæstoria persona, comitilique sumpta. ¶ Item pro onere, munere, officio. *Cic. in Pison.* Non capiunt indignis pæctoris tui tantam personam, tam gravem, tam severam. *Id. de Leg. Agr.* Vos mihi Prætori biennio ante hoc eodem in loco personam hanc imposuistis, ut, &c. ¶ Per Metaphoram, & Metonymiam simul ponitur pro ipſo homine, *persona*, נפש, Germ. *person*, Gal. *personne*, Hisp. *persona*, προσωπων. *Cic. 2. Agr.* Grave est enim nomen imperii, atque etiam in levi persona pertimeſcitur. *Id. 1. 6. Fam.* At in ejus personam multa fecit asperius. ¶ Denique per Catachresin personæ appellatur eminentes figuræ in ædificiis, vel in hortis, quæ varios vultus, & gestus expriment, vel aquas ore, aut mentula fundunt. *Ulp. l. fundi, §. de act. empt.* ¶ Apud Grammaticos personæ in nominibus, & verbis sunt, *ego, tu, amo, amas, &c. Varr. 1. 7. & 8. de L. L.*
 Personaciā, e, f. apud *Apul. de herb. c. 36.* eadem herba est, quæ *Plinio* perfolata, seu personata.
 Personalis, le, o. 3. *personale, προσωπικός*, quod ad personam pertinet, ut *Actio personalis*, quæ in personam datur, cui opponitur actio realis, quæ datur in rem. *Paul. l. pen. ff. de serv. præd. rust.* Personalis usus aquæ. Adde *Ulp. l. 63. ff. pro soc.* ¶ Verbum personale est, quod habet omnes personas utriusque numeri, ut *amo, amas, amant, amamus, amatis, amantur. Charif. Diomed. Priscian.*
 Personaliter, adv. apud Grammaticos significat, cum personis, ut Verbum personaliter dictum, *Gell. 1. 15. c. 13.* ¶ *Arnob. 1. 3.* alia ratione usurpat: Etiamſi, inquit, personaliter ignoramus, qui sunt Lares, Penates, &c. non *sappiamo precisamente*.
 Personata, V. Perfolata.
 Personatus, a, um, *mascherato*, Ger. *der eine larve fur hat*, Gal. *masque*, Hisp. *maschiarado, ὑποδύκεαι, ἢ ἐν προσωπίφ*, qui persona, h. e. larva indutus est. Proprie personati, teste *Fest.*, dicebantur histriiones Atellanæ, quia jus erat iis non cogi in scena ponere personam, quod cæteris histriionibus pati necesse erat. *Cic. 3. de Orat. c. 59.* personatum ne Rofcium quidem magnopere laudabant. ¶ Personata fabula dicitur, quæ agit a personatis histriionibus. Hoc nomine fabula quæ-

dam *Navii* inscribitur, non quod primum ab histriionibus personatis acta sit, ut quidam putant, cum multis post annis comædi, & tragedi personis uti cœperint, sed quia propter inopiam comædorum acta nova est per Atellanos, qui proprie vocabantur personati. *Fest.* ¶ Per translationem etiam folia herbæ perfolatæ personata dicuntur. *Plin. 1. 21. c. 15.* Foliis latissimis ad similitudinem eorum, quæ personata in nostris annibus vocamus. ¶ Item translate personatus dici potest, quisquis foris aliud ostendit, & intus aliud sentit, & machinatur. *Cic. Att. 1. 15.* Quid est autem, cur ego personatus ambulem? ¶ Personata felicitas, quæ vera non est, sed simulata, *Senec. epist. 80.*
 Personō, as, ui, itum, n. 1. *sonare molto, gridare, risonare, ἄσχετον*, valde fono, clamo, perſtrepo. *Cic. pro Cel. c. 20.* Illæ vero non loquuntur solum, verum etiam personant, huc unius mulieris libidinem esse prolapsam, &c. *Virg. 1. Æn.* Cithara crinitus Jopas personat aurata. *Id. 6. Æn.* Cerberus hæc ingens lætratu regna triaſici personat. *Hor. 2. ser. sat. 6.* Simul domus alta Molossis personat canibus. *Id. 1. 1. ep. 1. v. 7.* Est, mihi purgatam crebro qui personet aurem, h. e. in aurem clamat.
 Personūs, a, um, adject. *risonante. Val. Flac. 1. 4. v. 418.* Io Aspide cincta comas, & ovanti persona sistro.
 Perforbēo, es, n. 2. ἀπορροφῶ, totum sorbeo. *Plin. 1. 31. c. 11.* Tenui fistula, spissioresque perforbentes.
 Perſpecte, adv. *διωραμένως*, diligenter, & doctè. *Plaut. Mil. 3. 1. 161.* Ut doctè, & perſpectè sapit.
 Perſpectio, onis, f. perspicientia. *Laſant. 1. 2. c. 8.* Terrenum animal rerum cœlestium perspectionem non capit. Adde de *ira Dei, c. 1.*
 Perſpecto, as, a. 1. freq. a perspicio, *εὐδοξῶ*. *Plaut. Mil. 3. 1. 2.* Sinite, me prius perspectare, ne usquam infidæ sient. *Suet. in Domit. c. 4.* Navales pugnas inter maximos imbres perspectavit. h. e. usque ad finem spectavit.
 Perſpector, oris, m. qui perspicit. *Juven. 1. 2. v. 275.* Mentis perspector Jesus.
 Perſpectus, a, um, *διωραμένος, visus, cognitus, exploratus, diligenter animadversus, certus, a Perspicio. Cic. pro Balb.* Hujus (virtus) præſens, experta, atque perfecta obreſtatorum voce lædetur? *Cic. Att. 1. 2.* In tua erga me mihi perspectissima benevolentia. *Id. ad Brut. epist. 1.* Perspectum, & cognitum habere animum alicujus.
 Perſpēculor, aris, d. 1. *περισκεπτόμαι*, diligenter speculor. *Hier. de B. Afric. c. 31.* Cum de vallo perspēcularetur.
 Perſpergo, as, is, rii, rsum, a. 3. *καταπύρω*, idem ac aspergo. *Cic. 1. do Orat. c. 34.* Quo tanquam sale perspergatur omnis oratio.
 Perſpicabilis, le, adject. conspicuus. *Ammian. lib. 14. cap. 8. (al. 25.)* Tarsus urbs perspicabilis.
 Perſpicacē, adv. perspicaciter. *Afran. apud Non. c. 11. n. 31.* Quam perspicacē, quam benigne.
 Perſpicacīa, e, f. idem ac perspicacitas. *Cic. Att. 1. 15.* Quod ipsam perspicaciam aliquam significaret. Alii pro perspicaciam reponunt *προσωνίω*.
 Perſpicacitās, atis, f. *acutezza, ὀξύτης, ὀξυτης*, Germ. *verständnis*, Gal. *clair vue*, Hisp. *agudeca, πλῆθος*, acumen. *Cic. Att. 1. 1. ep. 18. in fi.* Est ex iis, quæ scriptimus, tanta est perspicacitate, etiam a me non scripta perspicis. Pleraque optimæ editiones omittunt *est perspicacitate*.
 Perſpicaciter, adv. acutè, cum perspicentia. *Ammian. 1. 29. c. 1.* Omnibus perspicaciter inquisitis.
 Perſpicax, acis, o. 3. *αἰσθητός, ὀξύς*, Ger. *verständnis*, Gal. *clairvoyant*, Hisp. *agudo, ὀξύς*, consideratus, acutus. *Cic. 1. Offic. Id.* quod acutum, & perspicax natura est. *Apul. 1. 2. A. A.* Perspicacior Lynceo, vel Argo.
 Perſpicibilis, le, adject. qui perspicit potest. *Vitruv. 1. 9. c. 4.* Perspicibilis, & patens Solis splendor.
 Perſpicientia, f. 1. *cognizione, θεωρία*, perfecta visio, vel cognitio. *Cic. 1. Off. c. 5.* Aut enim in perspicentia veri, solertique veritatis.
 Perſpicio, is, exi, ectum, a. 3. *vedere, o constare perspectamente, διαπύω*, perfecte video, cognosco, intelligo. *Cic. pro Cluent.* Hæc nisi omnia persperexeris in causa. *Idem de Amic. c. 17.* Quidam læpe in parva pecunia perspicuntur quam sint leves. *Idem pro leg. Manil. c. 9.* Conjectura perspicere.
 Perſpicue, adv. *chiaramente, φανερός*, clare, evidenter. *Cic. 4. Acad.* Quo enim modo perspicue dixeris, album? &c. Adde 3. *Fin. c. 5.*
 Perſpicuitās, atis, f. *chiarezza*, Ger. *clarheit*, Gall. *evidence, clarté*, Hisp. *clarica, εὐφροσύνη*, splendor, evidentia, facilitas. *Cic. 4. Acad.* Propterea, quod nihil esset clarius energia, ut Græci, perspicuitatem, aut evidentiam nos, si placet, nominemus. Adde 3. *de nat. Deor. c. 4.*
 Perſpicuus, a, um, *trasparente, chiaro, נראה*, Germ. *offenbar*, Gall. *fort clair*, Hisp. *muy claro, διαφανής*, quod visum tranſmittit, diaphanum, lucidum, perlucidum. *Martial. 1. 4. epigr. 86.* Prodat perspicuus ne duo vina calix. ¶ Translate ponitur pro manifesto, facili, minime dubio. *Cic. pro Quint.* Est quædam tamen ita perspicua veritas, ut eam infirmare nulla res possit. *Id. pro Dom.* Se in medios hostes ad perspicuum mortem pro salute exercitus injicisse. *Id. Ver. 2. c. 2.* Perspicuum facere.
 Perſpiro, as, n. 1. idem quod spiro, vel valde spiro. *Cato R. R. c. 157.* Venæ ubi sufflatæ sunt cibo, non possunt perspirare in toto corpore.
 Perſterno, V. Perſtratus.
 Perſtimūlo, as, a. 1. idem ac stimulo. *Tac. 1. 4. Ann. c. 42.* Agrippinæ proximi illiciebantur pravis sermonibus spiritus perstimulare.
 Perſtino, V. Præſtino.
 Perſto, as, perſtiti, perſtatum, n. 1. *perseverare, continuare, נכר*, Ger. *bestehen*, Gall. *perseverer*, Hisp. *perseverar, διαμεινω*, permaneo, persevero. *Gel. 1. 2. c. 1.* Homo pervius, pernoxque perſtabat. *Cic. 4. Acad.* Perſtare in privative sua. *Liv. lib. 8. c. 34.* Se tamen perſtatum in incepto. *Virg. 5. Æn.* mens eadem mihi perſtat. *Tacit. Ann. 14. c. 6.* Perſtiterunt sanctitatem dominæ tueri.
 Perſtratus, a, um, partic. a perſterno, perfecte, vel totus stratus. *Liv. 1. 10. c. ult.* Damnatis aliquot pecuariis, via a Martis silice ad Bovillas perſtrata est.
 Perſtrenūe, adverb. valde strenue. *Terent. Adelph. 2. 1. 13.* Abi perſtrenue, ac fores aperi. Al. leg. præstrenue.
 Perſtrēpo, is, pui, pitum, n. 3. *καταρροῖα*, valde strepo. *Terent. Eun. 5. 3. 52.* Abeunt lavatum, perſtrepunt.
 Perſtrictus, a, um, adject. valde strictus. *Plin. 1. 17. c. 24.* Perſtrictus gelu non potuit eo humor pervenire.
 Perſtringo, is, nxi, ictum, a. 3. *stringer forte, συνείπω*, valde stringo. *Cat. de R. R. c. 32.* Ne vitæ præcipites, & ne nimium perſtringas. *Liv. 1. 1. c. 25.* Perſtringit me horror. ¶ Translate fumitur pro breviter, & summatim dicere, vel scribere. *Cic. pro Rosc. Amer.* Sed in animo est leviter tranſire, ac tantummodo perſtringere unamquamque rem. ¶ Item pro leviter reprehendere, levique dolore afficere. *Cic. pro Sext.* Ut eos, quorum scelere, & furore violatus essem, vocis libertate perſtringerem. *Id. pro Planc. c. 14.* Perſtringere aliquem facietis asperioribus. ¶ Item pro obauilare, obſcurare, obtundere. *Cic. de Sen-*

Voluptas rationi inimica mentis, ut ita dicam, perfringit oculos. *Id. 1. de Div.* Quorum utrunque perfringere aciem mentis solet. *Hor. l. 2. od. 1.* Jam nunc minaci murmure cornuum perfringit aures. ¶ *Aratro* perfringere, est arare. *Cic. de Leg. Agr. 2. c. 15.* Quod solum tam exile, & macrum est, quod aratro perfringi non possit.

Perfrūdo, is, a. 3. idem quod fruo, ædifico. *Vitruv. l. 7. c. 4.* Paries cum in altitudinem perfructus fuerit.

Perfrūdīōse, adv. valde frūdīōse. *Cic. in Brut. c. 56.* Eumque audire perfrūdīōse solemus.

Perfrūdīōsus, a, um, πρῶταυδαιος, valde frūdīōsus. *Cic. 5. Tusc. c. 22.* Musicorum vero perfrūdīōsum accipimus.

Perfrūdō, es, aī, aīum, a. 2. *perfrūdō*, πρῶτα, Germ. *überreden*, Gal. *perfrūder*, Hisp. *perfrudar*, ματαιῶσαι, idem ac simplex suadeo. *Ter. Andr.* Et is mihi perfrūdēt, nuptias, quantum queam, ut matrem. ¶ *Sæpe* est suadendo inducere ad credendum aliquid, vel faciendum. *Cic. pro Cluent.* Cum hoc perfrūdēre vobis velim. *Aust. ad Her. l. 1. c. 6.* Cum animus auditoris perfrūdēt videtur ab iis, &c. *Cæf. l. 4.* Huic magnis præmiis, sollicitationibusque perfrūdēt, ut ad hostes transeat. ¶ *Perfrūdēre* sibi, est credere. *Cic. pro Rosc. Amer.* Ego contra breviorē postulationem aītero, & (quomodo mihi perfrūdēo) aliquanto æquiorē. *Id. ad Brut. l. 11. epist. 5.* Quamobrem velim, tibi ita perfrūdēas, me &c. ¶ *Sæpe* usurpatur imperf. *Cic. de Sen.* Mihi quidem nunquam perfrūdēri potuit, animos, &c. *Id. l. 1. Offic.* Cum perfrūdētum sit, nihil hominem, nisi quod honestum sit, expetere oportere.

Perfrūdībīlis, le, *perfrūdībīle*, *probabile*, *verisimile*, πρῶταυδαιος, qui perfrūdēri potest, probabilis, veri similis. *Quintil.* aliquoties usurpat *l. 2. c. 15.* ubi de Rhetorices definitione differit, & Latine vertit vocem Aristotelis, & aliorum Græcorum πρῶταυδαιος. Sunt qui leg. *perfrūdībīlis*.

Perfrūdībīlīter, *perfrūdībīlīter*, *probabiliter*, *verisimiliter*, πρῶταυδαιος, verisimiliter, *probabiliter*. *Cornel. Cels.* apud *Quintil. l. 2. c. 15.* Finis Rhetorices est dicere perfrūdībīlīter in dubia & civili materia. *Adde Quintil. ibi.* Hermaioræ Græca verba vertentem. *Cic. l. 1. de Invent. c. 5.* dicit *apposisse ad perfrūdībīlīter*.

Perfrūdīōsus, onis, f. *perfrūdīōsus*, Germ. *beredung*, Gall. *perfrūdīōsus*, Hisp. *perfrūdīōsus*, πρῶταυδαιος, credulitas, opinio firma, fides. *Plin. l. 25. c. 2.* Durat tamen tradita perfrūdīōsus in magna parte vulgi, &c. *Quintil. l. 2. c. 4.* Arrogans de se perfrūdīōsus. *Id. l. 1. c. 1.* Falsam sibi scientiæ perfrūdīōsus induxerunt.

Perfrūdīōsus, a, um, ad perfrūdīōsus accommodus. Vide *Perfrūdīōsus*.

Perfrūdīōsus, icis, f. quæ perfrūdēt. *Plaut. Bacch. 5. 2. 47.* Eccas tandem probri perfrūdēbras, & perfrūdīōsus.

Perfrūdīōsus, a, um, *perfrūdīōsus*, πρῶταυδαιος. *Cic. in Tusc.* Quo viso, & perfrūdīōsus ægritudine inquitur necessario. *Id. 7. Ver.* Hodieque omnes sic habent perfrūdīōsus, illum, &c. *Brut. Cic. l. 11. epist. 12.* Sed quod mihi perfrūdīōsus est, Lepidum, &c. *Col. l. 12. c. 2.* Ea porro perfrūdīōsus non habere debbit, &c. *Aust. ad Her. l. 1. c. 6.* Cum animus auditoris perfrūdīōsus videtur esse ab iis, qui ante dixerunt. *Et mox.* Si perfrūdīōsus auditor fuerit.

Perfrūdīōsus, us, m. perfrūdīōsus. *Cic. pro Vareno*, apud *Quintil. l. 5. c. 10.* Huius perfrūdīōsus, & inducitur. ¶ In aliis casibus cave usurpes, antequam exemplum reperias.

Perfrūdībīlis, le, o. 3. valde subtilis. *Cic. pro Plane. c. 24.* Et quoniam tua fuit perfrūdībīlis, ac perfrūdībīlis oratio. *Lucret. l. 3. v. 180.* Animus perfrūdībīlis.

Perfrūdībīlis, a, um, nom. ex partic. sulcis cavatus, aratus. *Claudiam. l. 1. 1. in Rufin. v. 136.* rugilique severas perfrūdībīlis genas.

Perfrūdītōr, oris, m. qui perfrūdēt. *Symmach. l. 7. epist. 22.* Bajani litoris perfrūdītōr.

Perfrūdītōr, as, avi, atum, n. 1. *οχιρῶτα*, super rem aliquam falso, quod proprie ferarum est, & pecudum, quæ in pabuli ubertate identidem subliunt. *Lucret. l. 1. v. 14.* Inde feræ pecudes perfrūdītōr pabula læta. ¶ *Est* item cum petulant quodam insultatione locum, agrumve percurrere, & interdum saltando lætitiæ animi ostendere. *Liv. l. 34. c. 20.* Quam læpe in agro eorum impune perfrūdītōr. *Tac. 11. Ann. c. 27.* Dum histrio cubiculum principis perfrūdītōr, dedecus quidem illatum. *Id. 5. hist. c. 15.* Germani notis vadis perfrūdītōr.

Perfrūdītōr, is, ui, n. 3. valde tabelco. *Sever. in Aīna, v. 472.* Tum si quis lapidum summo pertæbit igne.

Perfrūdītōr, es, dui, n. 2. *ἀδμονόμοτος*, tædio vehementer afficio. *Gel. l. 1. c. 2.* Jamque omnes finem cuperent, verbisque ejus defatigati pertædiissent.

Perfrūdītōr, ebat, imp. 3. idem ac pertædet, vel incipit pertædere. *Car. c. 156.* Nolite multum dare, ne pertædescat.

Perfrūdītōr, a, um, *attediatio*, *ἐξπορῶμενος*, partic. a pertædeo, voce passiva, sed significatio activa. Construitur cum genit. *Tac. l. 15. Ann. c. 51.* Lenitudinis eorum pertæda. ¶ *Vel* cum accus. *Suet. in Cæf. c. 7.* Et quasi pertædas ignaviam suam, &c.

Perfrūdītōr, ebat, tædium est, imp. 2. *vincrescere multo*, *ἀδμονόμοτος*, est tædio vehementer affici. *Cic. ad Q. Fr. l. 1. epist. 22.* Pertædum est enim levitatis, &c. *Gell. l. 15. c. 20.* Quorum matrimonii pertædebat.

Perfrūdītōr, is, exi, atum, a. 3. *coprire d'ogni parte*, *κατασπαράζει*, omni ex parte tego. *Plaut. Rud. l. 2. 35.* Quin pertægam villam. *Id. Trinum. l. 1. 41.* Benefacta benefactis aliis pertægit, ne perfrūdēt.

Pertendo, is, di, atum, a. 3. *δύκω*, *διατίνω*, valde tendo, extendo. *Car. de R. R. c. 52.* In arboribus, ubi radices capiunt, calicem, aut quallum pertendo. Aliqui legunt *perundito*. ¶ Aliquando est ad finem ducere id, quod cøperamus. *Ter. Haut. 5. 5. 9.* Video non licere, ut cøperam, hoc pertendere. ¶ *Ponitur* & pro proficisci, recta tendere. *Liv. l. 5. c. 8.* Pars maxima, atque ipse Sergius Romam pertenderunt. ¶ *Item* pro persisterere, perseverare. *Propert. l. 2. eleg. 16.* (al. 13.) v. 17. Quod si pertendes animo vendita cubare. *Al. leg. Quod si pertendes animo vestita cubaris.* ¶ *Pertendere* cum aliquo pro tendere, asserunt nonnulli Lexicographi, ex *Cic. pro Balb. c. 5.* sed ibi dubia est lectio.

Pertentatus, a, um, nom. ex partic. valde tentatus, affectus. *Apul. Met. 1.* Fatigatione pertentatus. *Tac. 6. Ann. c. 20.* Diversis fermonibus pertentatus.

Pertento, as, avi, atum, a. 1. *tentare bene*, *ἀποπειράσθαι*, vehementer tento, exploro, expiscor. *Ter. Andr.* Sed ea gratia simulavi, vos ut pertentarem. *Tac. 2. hist. c. 49.* Allatis pugionibus duobus, cum utrumque pertentasset. *Id. 1. hist. c. 29.* Placuit pertentari animum cohortis. ¶ *Item* pro considerare. *Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 4.* Sed tu perspice rem, & pertenta. ¶ *Item* pro permovere, commovere. *Virg. 4. Æn. Latona tacitum pertentant gaudia pectus. Id. 3. Georg. Ut tota tremor pertentet eorum corpora.*

Pertentus, e, o. 3. *πολλώπυτος*, valde tenuis. *Plin. l. 16. c. 43.* Secatur in laminas pertentus & ilex. ¶ *Translate* sumitur pro valde parvo. *Cic. l. 14. Fam. ep. 3.* Spes salutis pertentus ostenditur. *Id. de Leg. Agr. Cum pertentus discrimine separarentur.*

Pertepīdus, a, um, adject. valde tepidus, ut aqua pertepīda. *Vopisc. in Carino, c. 17.*

Perterebro, as, avi, atum, a. 1. *διατρῶμαι*, idem ac terebro, seu plane

terebro. *Cic. 1. de Div. c. 24.* Annibalem Cælius scribit columnam autream perterebravisse. *Vitruv. l. 8. c. ult.* Lapis perterebratus.

Pertergo, es, &

Pertergo, is, eris, erfum, a. 3. *ἀπομάτω*, diligenter tergo. *Col. l. 12. c. 9.* Extrinsecus munda spongia vasa pertergere. *Hor. l. 2. sat. 8. v. 11.* Gausape purpureo mensam pertersit. *Lucret. l. 4. v. 248.* Ique ita per nostras acies perlabitur omnis, Et quasi pertergit papillas, atque ita transit.

Pertēro, is, trivi, itum, a. 3. *consummare frugando*, *καταπείθω*, terendo comminuo. *Plaut. Men. 1. 1. 9.* Tum compediti januum lilia perterunt. Alii leg. *proterunt. Col. l. 12. c. 38.* Cum eam paululum sicaverunt, perterunt. *Et mox.* Per lincum sicum, quod perterverunt, expriment.

Perterrafacio, cis, a. 3. *ἐκπῆρασω*, valde terrafacio, idem ac perterreō. *Ter. Andr. 1. 1. 142.* Perterrafacias Davum.

Perterrafactus, a, um, partic. a perterreō. *Brut. ad Cic. l. 11. Fam. ep. 20.* Sperare eos, te perterrafacto, adolescente impulso, posse magna consequi præmia. Alii leg. *perterrefacto*.

Perterrēo, es, ui, itum, a. 2. *καταπείθω*, valde terreo. *Cic. pro Cæ. c. 9.* Ferro, inquit, te rejeci, atque perterrui. *Ter. Eun. 5. 3. 13.* Hunc perterrebo sacrilegum.

Perterricrēpus, a, um, *ἐκπῆρατός*, quod terrorem crepando incutit. *Lucret. de tonitru. l. 6. v. 128.* Tum perterricrepo sonitu dat missa fragorem. *Cic. in Orat. ex Poeta.* Habeo istam ego perterricreparam.

Perterrīto, as, a. 1. frequentat. a perterreō. *Avien. in phenom. Arat. v. 1171.* Scorpius ingentem perterritat Oriona.

Perterrītus, a, um, *καταπείθω*, valde territus. *Cic. pro Cæ. Ne tot unum, valentes imbecillum, alacres perterritum superare non possent. Id. pro Cæ. c. 10.* Omnes metu perterriti. *Id. ib. c. 13.* A tuis ædibus vi, atque armis perterritus. h. e. expulsum.

Pertexo, is, xui, xtum, a. 3. *διεφαίνω*, ad finem usque texto, perago, perficio. *Cic. 2. de Or. c. 33.* Pertexo modo, quod exorsus es. *Idem Ast. l. 1. ep. 14.* Totum hunc locum valde graviter pertexuit. *Lucret. l. 1.* Pertexte ceptum.

Pertica, æ, f. 1. *peritica*, πῶτις, Ger. *ein ruten*, Gal. *perche*, Hisp. *varal*, *καμάχι*, baculus oblongus, ut quo fructus decutiunt. *Ovid. de Nuce* & *Pertica* dat plenis immitia vulnera ramis. ¶ *Sumitur* etiam pro regula, qua agros metiuntur. Unde in vet. Gloss. non solum *καμάχι*, sed etiam *καρῶν* exponitur. Crebra hujus perticæ mentio est apud *Aggenum, Siculum Flaccum*, & alios agrimensores. *Poeta in Diris.* Pertica, quæ nostris metata est impia agellos. *Propert. l. 4. eleg. 1. v. 130.* Abditul excultas perticæ trilitis opes. ¶ *Pertica* militaris erat, qua militibus agri dividantur. *Serv. ad 9. Ecl.* Uque ad eum autem locum perticam militarem Octavius Musca porregerat. ¶ *Una perticæ tractare*, prov. est una ulna metiri, seu tractare eodem modo. Alii explicant, eadem opera. *Plin. l. 8. ep. 2.* Ex his etiam, quos non una, ut dicitur, perticæ, sed distincte, gradatimque, tractavi.

Perticalis, le, o. 3. ex quo fiunt perticæ. *Col. l. 4. c. 31.* Perticalis fere falix eundem agrum, quem viminalis, desiderat.

Pertimefactus, a, um, perterritus, *Pacuv.* apud *Non. c. 7. n. 2.* Is triplici pertimefactus mærore. V. *Perterrafactus*.

Pertimefco, is, mui, n. 3. *περιφοβέομαι*, valde timeo. *Cic. 7. Ver.* Hanc tu tantam religionem si tum in imperio propter cupiditatem, & audeciam non pertimefcebās. *Id. 7. Ver.* De suis periculis, fortunisque omnibus pertimefco. *Ovid. 6. Fast.* Attoniti Mauras pertimere manus.

Pertinacia, æ, f. *peritancia*, *obstinazione*, Ger. *verharrung*, Gall. *obstinacion*, Hisp. *peritancia*, *αὐθάδεια*, obstinatio. *Cic. de Inv. c. 54.* Ut audecia, quæ fidenter, pertinacia, quæ perseveranter finitima est. *Id. 1. Fin.* Cum pertinacia, & iracundia recte disputari non potest. ¶ *Sumitur* etiam in bonam partem pro constantia. *Cic. 1. Acad. 12.* Non pertinacia, aut studio vincendi. *Suet. in Cæf. c. 68.* Ne patientia, & pertinacia hostis animi suorum trangerentur.

Pertinaciter, adv. *peritancemente*, *ἐπιμένως*, obstinate, perseveranter. *Plane. Cic. l. 10. Fam. ep. 23.* Ne cui obtrectatorum viderer & nimium pertinaciter Lepido infensus, &c. *Liv. l. 26. c. 38.* Pertinaciter detensa Capua. Et in bonam partem, *Sen. epist. 5.* Quod pertinaciter studes, & omnibus omisit, hoc unum agis, ut te quotidie meliorem facias. ¶ *Proprie* significat valde tenaciter. *Plin. l. 33. c. 6.* Cum ara inaurantur, subtilium bracteis pertinacissime retinet. *Quint. l. 1. c. 1.* Pertinaciter hæere.

Pertinax, acis, adject. *molto tenace*, *ἐπιμένωτος*, Gal. *fort tenax*. *Hor. l. 1. od. 9.* Pignulque direptum lacertis, aut digito male pertinaci. ¶ *Translate* sumitur pro avaro. *Plaut. Capt. 2. 2. 39.* Tenax ne pater ejus est? Ph. imo ædopol pertinax. ¶ *Item* xepissime pro obstinato, nimisque in sua sententia persistente, *obstinato*, *peritance*. *Cic. 1. Fin. c. 8.* Certe pertinax non ero, tibi que, si mihi probabis ea, quæ dices, libenter assentiar. *Hor. 3. od. 29.* Ludum insolentem ludere pertinax. *Rursus Cic. 2. Fin. c. 33.* Pertinacissimus fueris, si in eo persisteris. *Liv. l. 29. c. 33.* Pertinacior in repugnando. ¶ *Item* pro duro, acri, diuturno, ut pertinax certamen, *Liv. l. 2. c. 40.* pertinax prælium, *Id. l. 22. c. 48.* pertinax dolor, *Sen. in Herc. Oer. v. 1854.* ¶ *Sumitur* interdum in bonam partem pro firmo, & constanti, *constante*. *Apul. in Apol.* Pertinax iustitiam. *Liv. l. 25. c. 14.* Vicit omnia pertinax virtus. *Mars. l. 8. epigr. 38.* Qui præstat pietate pertinaci.

Pertinenter, adv. convenienter, apte, a *proposito*. *Tertul. l. 4. advers. Marc. c. 38.* Vides, quam pertinenter ad causam? *Id. ib. c. 31.* Pertinentissime ad hanc parabolam. Et c. 9. Pertinentius volebat agnoscī.

Pertingo, es, nui, n. 2. *arrivare*, *giugnere*, *διατίνω*, pertingo, pervenio, a *per*, & *teno*. Construitur cum accus. & præp. *ad*, vel *in*. *Sen. ep. 12.* Hoc pertinet a natali ad diem extremum. *Ulpi. l. 1. ff. de cloacis.* Cloaca, quæ ex ædibus ejus in tuas pertinet ædes. *Cic. l. 2. Div. Quæ potest igitur contagio ex infinito pene intervallo pertinere ad Lunam, vel potius ad Terram? Id. de Sen.* Tanta esse conatos, quæ ad posteritatis memoriam pertinerent. ¶ *Vel* cum accus. & præp. *vel in*. *Cic. 2. de nat. Deor.* Eam calor naturam vim in se habere vitalem per omnem mundum pertinentem. *Al. leg. peringentem. Liv. l. 25. c. 24.* Et in vastum magnitudinis urbe partium sensu non satis pertinente in omnia. ¶ *Vel* cum abl. sine præp. *Cic. 2. de nat. Deor.* Eorumque implicationem toto corpore pertinentem. ¶ *Vel* cum adv. *quo*. *Cic. 2. Agr.* Quo pertinet, videte.

Pertinet, ebat, nuit, imp. 2. *appartenere*, *πρῶταυδαιος*, est spectare, attingere, dominio cuiuspiam subiectum esse, *Pompon. lib. 50. ff. tit. 16. de verb. signif. l. 181.* Verbum illud Pertinere latissime patet. Nam & eis rebus pendens aptum est, quæ domini nostri sint, & eis quas iure aliquo possideamus, quamvis non nostri domini sint. Pertinere ad nos etiam ea dicimus, quæ in nulla eorum causa sint, sed esse possint. Construitur cum accus. & præp. *ad. Curt. l. 10. c. 7.* Affectaverant nihil ad ipsos pertinens regnum. ¶ *Vel* interdum cum præp. *in*. *Cic. 2. de Orat.* Non cognitis rebus omnibus, quæ in tantam prudentiam pertinent. Sed aliqui hic accipiunt pro *pertingere*. ¶ *Sæpe* ponitur pro attingere, cadere in aliquem, vel in aliquo. *Cicer. pro Rosc. Amer.* Ad quem suspicio maleficii pertineat. *Idem pro Cluent.* Pertinuisse hoc ad causam, tunc, cum reliqua cognoveritis, intelligetis. ¶ *Item*

Perventio, onis, f. actus perveniendi. *Augustin. l. 2. de consensu Evangelistar. c. 20.*

Perventor, oris, m. qui pervenit. *Augustin. l. 2. de consensu Evangelistar. c. 20.* Vulgo perventores appellantur, qui potentium quorumlibet tanquam inaccessibleis animos, per convenientium perfovarum interpositionem, ambitionis arte pertingunt.

Pervenuus, a, um, adiect. valde venustus. *Sidon. l. 2. ep. 13.* Elegans homo, pervenuusque.

Perverse, adv. *perversementem*, Ger. *boslich*, Gal. *perversement*, Hisp. *perversemente*, διαστρεφω, praealtero, inverso ordine, prave. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 28.* Utuntur perverse deorum beneficio multi. *Id. 1. de Orat. Perverse dicere. Plaut. Merc. 3. 3. 12.* Perverse facies. *Id. ib. 2. 2. 20.* Perverse vides. *Cic. 5. Tuscul. Dicera perverfus. Hieronym. in e. ult. Martii. Perverissime suspicatur.*

Perversio, onis, f. *perverseione*. *Tertull. l. 4. advers. Marcion. c. 5.* Ut si qui Evangelium pervertebant, eorum curantem perversionem, qui &c. Est etiam oratoria figura. *Auct. ad Heren. l. 4. c. 32.* Transgressio est, quae verborum perturbat ordinem, perversione, aut traiectione. *perversione sic: hoc vobis deos immortales arbitror dedisse pro pietate vestra.*

Perversitas, atis, f. *perverseitas*, γυν, Ger. *bosibus*, Gal. *perverseitas*, Hisp. *perverseidad*, διαστρεφω, ordo praealterus rei cuiuslibet, pravitas. *Cic. in Or. Quae est autem in hominibus tanta perversitas, ut inventis frugibus glande vescantur? Id. 2. Tuscul. In omni continuo pravitate, & in summa opinionum perversitate versamur. Sueton. in Aug. c. 62.* Perversitas morum.

Perversus, a, um, *roveficiato*, *riverfo*, inversus. *Plin. l. 10. c. 16.* Pondere capitis perversa ova, posteriore partem corporum fovendam matri applicant. ¶ Translate est praealterus, pravus, qui ordinem in agendo invertit. *perverso*, פקוק, Ger. *verkehre*, Gal. *pervers*, Hisp. *perverso*, διαστρεφω. *Cic. pro Cluent. c. 26.* Itaque ut erat semper praealterus, atque perversus, initium facit a Bulbo. *Brus. Cic. l. 2. Gratiorem me esse in te posse, quam isti perverfi sunt in me. Plaut. Men. 5. 5. 1.* Aedepol nax hic dies perversus, atque adversus mihi obtigit. h. e. ineptus, incommodus, intemptivus. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 28.* At erat, sicut hodie est, perversissimis oculis. h. e. strabo, di ocelli strabulati. *Id. 4. Fin. c. 8.* Quid perversus, quid intolerabilis, quid stultius?

Perveto, is, rti, rum, a. 3. *roveficiare*, *voltare soto sopra*, γυν, Ger. *verkehren*, Gal. *pervertir*, Hisp. *pervertir*, διαστρεφω, extra ordinem pono, inverto. *Cic. 1. Off. c. 2.* Quidam propositis bonorum, & malorum finibus, officium omne pervertunt. ¶ Speciatim fumiur pro ad terram dejicere. *Cic. 1. de Div. Quae, quaecunque incederet, omnia arbuta, virgulta, tecta perverteret. ¶ Metaleptice accipitur pro depravare, labefactare. Cic. 1. Verr. Nunquam ille me opprimit confilio, nunquam ullo artificio pervertet. Hirc. in epist. Cic. ad Att. l. 15. Rapinis, incendiis, caedibus omnia funditus pervertet. Tacit. 3. hist. c. 38. Ubi, apparatus Vitellium, & posse Blazium perverti, satis patuit.*

Pervespere, *affai sardi*. *Cic. Fam. 9. ep. 2.* Cum ad me pervespere venisset.

Pervestigatio, onis, f. *pervestigatio*, actus pervestigandi. *Cic. 1. de Or. c. 3.* Sed omnia, quaecunque essent, vel scientiae pervestigazione, vel diligendi ratione comprehenderint.

Pervestigatus, a, um, nom. particip. investigatus. *Cic. Verr. 5. c. 68.* A me pervestigata, & cognita.

Pervestigo, as, avi, atum, a. 1. *investigare*, *avivivo*, vel non solum quærere, sed quærendo invenire, vel acquirere. *Cic. 6. Verr. c. 13.* Ita odorabantur omnia, & pervestigabant. *Id. 2. de Or. Nolle regiones, intra quas venias, & pervestiges, quod quæras.*

Pervetus, eris, o. *pervetus*, valde vetus. *Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 1. c. 4.* Reddita mihi est pervetus epistola.

Pervetulus, a, um, idem ac perversus. *Cic. 3. de Or. c. 52.* Ut translatis utamur frequenter, interdumque factis, raro etiam pervetulis.

Perviam, adv. *accessibiliter*, a per, & via. *Plaut. Aul. 4. 3. sc. 2. v. 24.* Qui angulos hic omnes mearum aedium, & conclavium mihi perviam facitis.

Pervicacia, æ, f. *ostinatior*, Ger. *beharrigkeit*, Gal. *opiniatere*, Hisp. *perfora*, *avivivo*, duitiosus, obstinatio. *Pervicacia*, & pertinacia hoc distant, inquit *Nonius c. 5. n. 40.* quod pervicacia est interdum bonarum rerum perseverantia, pertinacia semper malarum. Sed hæc differentia non est perpetua. Nam & pertinacia in bonam aliquando partem accipitur. *Cic. 4. Tuscul. c. 11.* Aegrotationi autem talia quædam subiecta sunt, avaritia, ambitio, mulierositas, pervicacia, liguritus, violentia, cupidia, & si qua sunt similia. *Plin. l. 17. c. 20. de castanea: Perdurandi pervicacia.*

Pervicaciter, adv. *ostinatissime*. *leg. 3. Dig. de suspect. tutor.* Neque pecuniam deponere pervicaciter perstant. *Curr. l. 10. c. 6.* Quo modestius quod expectabat, appeteret, pervicacius oblaturos esse credebat. *Tacit. 4. Ann. c. 42.* Inclementiam pervicacius amplecti.

Pervicax, acis, *ostinatus*, *opiniatus*, Ger. *hartnannig*, Gal. *opiniatre*, Hisp. *cabecudo*, *avivivo*, durus, obstinatus, contentiosus, ab antiquo *vico pro vincto*, quali pervicax, quod non cesset, usque dum pervenerit. *Accius apud Non. c. 5. n. 40.* Tu pertinaciam esse, Antioche, hanc prædicas, ego pervicaciam ajo, & hac me uti volo. Nam pervicacem dici me esse, & vincere, Pertacile patiar: pertinacem nil moror, hæc fortes sequitur: illam indotii possident. Tu addis, quod vitio esse, demis, quod probro haud datur. Hæc *Accius*, quæ tamen differentia non semper vera est: nam & *pertinax*, & *pervicax* in bonam æque, ac in malam partem usurpantur. In bonam, *Tacit. 4. hist. c. 5.* Opum contemptor, recti pervicax adversus metus. ¶ In malam, *Flor. l. 1. c. 11.* Pervicacissimi hostes. *Ter. Heer. 4. 1. 17.* Adeo ne pervicaci esse animo? *Tacit. 4. Ann. c. 53.* Pervicax iræ. *Colum. l. 6. c. 2.* Pervicax contumacia.

Pervicus, a, um, idem ac perversus, apud veteres. *Accius apud Non. c. 8. n. 28.* Pervico Ajax animo. *Plaut. in fragment. Aulul. apud eund. Non. l. c.* Hic quidem pervicus custodem addidit.

Pervideo, es, idi, isum, a. 2. *pervidere*, diligenter, & perfecte video. *Col. l. 2. c. 1.* Videt sine dubio, quid eveniat, sed, cur id accidat, non pervidet. *Cic. Attic. l. 15. c. 4.* Ibi te quamprimum pervidere velim. ¶ Apud *Horat. l. 1. sat. 3. v. 25.* contraria notione ponitur pro parum videre, quemadmodum apud Græcos *pervidere*, negligenter aspicio, *pertereo*, & apud Latinos ipsos *perfidus*, h. e. male fidus. Verba *Horatii* sunt: Cum tua pervideas oculis mala lippus inunctis, Cur in amicorum vitis tam cernis acutum?

Pervigilo, es, vel Pervigescio, is, gui, n. 2. *καταυγίζω*, valde vigeo. *Tac. l. 4. Ann. c. 34.* Et uterque opibus, atque honoribus perviguerit.

Pervigil, is, o. 3. *pervigilans*, qui valde vigilat. *Plin. l. 33. c. 4.* Eamque solus intelligit in cacumine montis ejus pervigil. *Ovid. epist. Medæ ad Jason. v. 60.* Pervigil anguis. ¶ Pervigiliis cura, in recto casu legitur apud *Apul. l. 11. Metam.*

Pervigilatio, onis, f. *pervigiliis*, actus pervigilandi. *Cic. 2. de Leg. c. 15.* Et in his colendis nocturnas pervigilationes.

Pervigilatus, a, um, partic. a pervigilo. *Ovid. 6. Fast. v. 326.* In multo nox est pervigilata mero.

Pervigilia, æ, f. pervigilatio. *Iustin. l. 24. c. ult.* Fames, & lassitudo,

super hæc maximum pervigilium malum. Alii leg. *pervigiliis*.

Pervigillum, ii, n. *longa vigilia*, *pervigilis*, multa vigilatio, & custodia, diuturna vigilæ. *Plin. l. 11. c. 53.* Pervigilio quidem præcipue vincuntur cibi. ¶ Speciatim est sacrum nocturnum, quo vigilæ indicuntur, ut per totam noctem vigiletur. *Liv. l. 21.* Castra Campana ut pervigilio neglecta simul omnibus portis invadit. *Sueton. in Galba, c. 4.* Menstruis supplicationibus, & pervigilio anniversario coluit. *Adde Gell. l. 2. c. 23.* ¶ *Pervigillum Veneris* titulus est cuiusdam carminis anonymi, sed antiqui tamen poetæ, in quo & veris, & Veneris laudes celebrantur.

Pervigilo, as, avi, atum, n. 1. *pervigilio*, valde vigilo, diu vigilo, usque ad finem vigilo. *Cic. pro R. Am. c. 35.* Non orat, ut eam noctem pervigilet? *Liv. l. 24. c. 38.* Pervigilare in armis. ¶ Pervigilare Veneri, est nocturnum sacrum Veneri tacere. *Plaut. Curcul. l. 1. 3. 25.* Tu Veneri pervigilare te vovisti. V. *Pervigillum*.

Pervilis, le, o. 3. admodum vilis. *Liv. l. 31. c. ult.* Annona quoque eo anno pervilis fuit.

Pervinca, V. vinca pervinca.

Pervinco, is, ici, ictum, omnino vinco, obtineo. *Cic. Att. l. 2. ep. 1.* Restitit, & pervicit Cato. *Liv. l. 4. c. 12.* Neque ut de agris dividendis plebi referret Consules ad Senatam, pervincere potuit.

Perviridis, & de, o. 3. valde viridis. *Plin. l. 6. c. 22.* Mare id colore perviridi. *Perviridis*, is, a. 3. *vedere*, cerno, oculis lustro. *Manil. l. 4. v. 925.* Parvula sic totum perviridis pupula cælum.

Pervivo, is, n. 3. *pervivere*, valde vivo, superstes vivo. *Plaut. Capt. 3. 9. 84.* Esti pervivo usque ad summam ætatem.

Pervivus, a, um, *accessibile*, Ger. *durchgehend*, Gal. *accessible*, Hisp. *que se puede passar*, διαβατω, per quod iri potest. *Ter. Adelph. 4. 2. 40.* Id quidem angustior non est pervivus. *Liv. l. 9. c. 43.* Pervivi saltus. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 27.* Pervive transitiones. *Ovid. 2. Metam. v. 764.* domus non ulli pervia venio. *Tacit. 3. hist. c. 8.* Ne pervium illa Germani exercitibus foret. subaudi iter. ¶ Translate *Claudiana de bello Get. v. 130.* & nulla pervia culpæ Pectora Fabricii.

Pervula, æ, f. *taschetta*, parva pera, sacculus. *Senec. epist. 90.* Fregit exemptum et perula calicem. *Apul. l. 5. A. A.* Quantum boni geris in ista perula?

Perunctio, onis, f. idem ac unctio. *Plin. l. 28. c. 16.* Perunctioe prodesse dicitur.

Perunctus, a, um, nom. ex particip. unctus. *Horat. epod. 5.* Nardo perunctus. *Id. de ar. poet. v. 277.* Incibus ora peruncti.

Perungo, is, nxi, unctum, a. 3. valde ungo, circumquaque ungo. *Cic. 1. Tuscul. c. 47.* Corpora oleo perunxeruat.

Pervolatus, a, um, adiect. qui pervolat. *Tertull. de anim. c. 46.* Vis vaga, & pervolativa.

Pervolgo, as, n. 1. pervagor, apud vet. *Lucr. l. 2. v. 163.* Tempore, quo Solis pervolant fulgura cælum. *Adde v. 346.*

Pervolitantia, æ, f. circumvolatio. *Vitruv. l. 9. c. 7.* Mundi circa terram pervolitantia.

Pervolito, as, n. 1. freq. a volo. *Virg. Æn. v. 24.* Omnia pervolitant late loca.

Pervolo, as, avi, atum, n. 1. *διπρωτος*, idem ac volo, vel valde volo, celeriter volo. *Ovid. 2. Fast.* Et æriuin pervolat altus iter. ¶ Translate *Cic. in Somn. c. 1.* Quibus agitur, & exercitatus animus velocius in hanc sedem, & domum suam pervolabit. *Juven. sat. 6.* pervolare urbem totam.

Pervolo, vis, lui, anom. 3. valde volo, *περοδύωμαι*. *Plaut. Pseud. 1. 2. 23.* Faciant adversus eos, qui pervolunt. Alii rectius leg. *quod volunt.* Itaque ex hoc verbo in usu sunt *pervolium*, *pervellem*, & *pervelle*. *Cic. l. 1. Att. ep. 1.* Quod abs te mihi ignosci pervellim. *Liv. l. 39. c. 43.* Illum negasse unquam vidisse quemquam, & pervelle id videre. *Cic. Attic. l. 11. ep. 14. extr.* Quem videre pervellem. ¶ In aliis personis, & temporibus exempla nondum vidimus.

Pervolve, is, olvi, utum, a. 3. *volgere da ogni parte*, διακινιδω, magna vi volvo, valde verso. *Plin. l. 33. c. 4.* Erumpit torrens tanta vi, ut saxa pervolvat. ¶ Translate fumiur pro valde exercere. *Cic. 2. de Or. Deinde ut in iis locis pervolvatur animus. ¶ Item pro diligenter legere. Catull. de Smyrna. corm. 96.* Smyrnam incana diu sæcula pervolvunt. ubi dixeris usus est metri causa.

Pervolvito, as, a. 1. *avivivo*, freq. a *pervolve*, & usurpatur pro omnī adhibita diligentia legere. *Cic. Att. l. 5.* Quoniam meos cum Thallumeto nostro pervolutas libros. *Id. 1. de Or. c. 34.* Omnium bonarum artium scriptores, ac doctores & legendi, & pervolutandi.

Perurbane, adverb. *molto civilmente*. *Sidon. l. 5. ep. 17.* Respondit ille perurbane.

Perurbanus, a, um, valde urbanus. *Cic. in Brut.* Etiam L. Torquatus elegans in dicendo, in existimando admodum prudens, toto genere perurbanus.

Perurgo, es, rsi, a. 2. valde urgeo. *Spartian. in Severo, c. 23.* Cum videret se perurgeri hora mortis. *Trebell. Poll. in Gallien. c. 5.* Cum Aureolus perurgeret Illyricum.

Perurio, is, usi, usum, a. 3. *dracuius*, valde urdo, urendo confumo. *Plin. l. 34. c. 17.* Eadem in aqua calidus æreus quadrans si addatur vas perurio. *Plin. alter l. 7. ep. 1.* Ardentissima febre peruri. *Adde Ovid. 3. de ar. am. v. 543.* *Sueton. in Tiber. c. 25.*

Perusia, æ, f. *Perugia*, *Perpola*, urbs Italiæ, una ex 12. primis Tuscorum Colonis, condita ab Achæis, ampla, & culta, cum ære munita, in monte, apud Tyberim in confinio Umbriz, media tere inter urbem Romam, & Florentiam. A quibusdam dicitur *Perusum*, n. sed *Plin.* tamen l. 3. c. 5. & *Vellei. l. 2. c. 74.* in fœminino genere usurpat.

Perusinus, a, um, quod ad Perusiam urb. spectat, ut *Perusina fames*, quæ in proverbio est, postquam M. Antonius ab Augusto obessus, fame coactus est dediticem facere. *Lucan. l. 1. v. 41.* His Cæsar, Perulina fames, Mutinæque labores Accendant satis. ¶ *Perusini*, orum, Perusiz incolæ. *Vellei. l. 2. c. 74.* In Perusinos ira militum ævum.

Perustus, a, um, partic. a peruror. *Prop. l. 4. el. 10.* Coma sole perusta. ¶ Sumitur etiam translate pro vehementer cupido. *Cic. l. 13. Fam. ep. 16.* Etiam hominem perustum etiamnum gloria volunt incendere. ¶ Item pro peritro, *logorato*. *Horat. epod. 4.* Ibericus peruste funibus latus, & crura dura comede. Et translate *Senec. in Med. v. 547.* perustum pectus curis. ¶ Terra perusta gelu, apud *Ovid. 3. Trist. el. 4. v. 49.* dicitur, quæ ita frigore constringitur, ut herbas non pariat, velut si igne perusta esset.

Perutilus, le, o. 3. *perutilis*, valde utilis. *Cic. Att. l. 9. ep. 17.* In hac enim fortuna perutilus ejus & opera, & fidelitas effert.

Pervulgare, adverb. valde usitato more. *Gell. l. 16. c. 7.* Cocionem pervulgare dicit, quem veteres *avulatore* dixerunt.

Pervulgatus, a, um, adiect. valde usitatus, notus, consuetus. *Cic. 2. Verr. c. 34.* Pervulgatum apud omnes. *Id. ib. c. 42.* Res clara, testata, & pervulgata. *Gell. l. 7. c. 17.* Quod videtur notius, pervulgatiusque esse. *Auct. ad Heren. l. 4. c. 8.* Ex infima, & pervulgatissima verborum dignitate.

Pervulgo, as, avi, atum, a. 1. *divulgare*, *divulgaris*, divulgo, in vulgus semino. *Cic. pro Syll.* Illas tabulas describi ab omnibus statim libaribus, dividi passim, & pervulgari, atque edi populo imperavi. ¶ Interdum est

est corpus suum prostituere. *Cic. pro Cal. c. 16.* Mulier, quæ se omnibus pervulget.

Pes, pedis, m. *pedes*, פֶּדֶס, Ger. *der fuß*, Gal. *ped*, Hisp. *pié*, πῆξ, extrema, & infima pars in corpore animalis, quæ incedit, sive graditur, a = π, quod Æolice πῆξ, unde *pes* o in e converso. *Cic. 2. Tusc.* Si pes condoluit, si dens, terre non possumus. *Id. 1. de Or. de calceis Sicyoniis*: Quamvis essent habiles, & apti ad pedem. *Ovid. 5. Metam.* iūs pedis, un calceio. *Id. 12. Metam.* certamine pedum vincere, nel corso. ¶ *Pede presso, a pié fermo. Liv. 1. 8.* Si hastati profligare hostem non possent, pede presso eos retrocedentes in intervalla ordinum principes recipiebant. ¶ *Pes* inditgre in aliquem locum, est ingredi, accedere. *Cic. Liv. Plaut.* ¶ *Ferre pedem*, est ire, venire. *Virg. 3. Æn.* Ferte simul Fauniquæ pedem, Dryadefque puellæ. *Senec. in Med.* Huc fert pedes, & illuc. Sic *Horas. Epod. 11.* incerto pede ferri. h. e. titubare eundo, vel quo eundem sit, dubitare. ¶ *Relerere pedem*, *torner' indierere, visirari. Quintil. 1. 6. c. 15.* Ab iis, quæ non adjuvant, quam mollissime pedem oportet referre. Sic, revocare pedem, apud *Virg. 9. Æn.* ¶ *Pedibus stipendia facere*, & pedibus merere, *militare in qualid di pedone. Liv. 23. c. 18. & alibi.* ¶ *Conficere iter pedibus, andar per terra. Cic. in Vatim. c. 5.* Cum iter illud Hispaniensis pedibus fere confici soleat, aut, si quis navigare velit, certa sit ratio navigandi. Adde *Ces. l. 2. B. Civ. c. 21.* ¶ *Item andar a piedi. Cic. 5. Att. ep. 9.* ¶ *Pedem porta esse, uscire, Cic. Att. l. 7. ep. 2.* ¶ *Conferre pedem cum aliquo, est congregari, accurrari, associari, contrastare. Cic. pro Plane.* Non possum magis pedem conferre, ut ajunt, & propius accedere. *Liv. 1. 26.* Collato pede præliari. *Quintil. 1. 5. c. 13.* Tam molesta sunt (adversariorum objecta, vel argumenta) ut pedem conferre cum singulari non expedit. Sic, congregi pede, *Virg. 12. Æn.* ¶ *Descendere ad pedes dicuntur equites*, cum ex equis descendunt, *smontare. Liv. 1. 9. c. 22.* ¶ *Pedem trahere, est claudicare, zoppicare. Ovid. de remed. Amor. Iuven. de poematis alterno versu brevioribus constantibus.* Liber in adversos hostes stringatur iambus; Seu celer, extremum seu trahat ille pedem. ¶ *Trahi pedibus aliquid dicitur*, cum contemnunt, & nihil pensi habetur: ex eo ductum, quod victi hostes solebant pedibus trahi, quemadmodum de Hectore ab Achille, & de Caco ab Hercule raptatis legitur apud *Virgil. & Ovid.* Hinc *Cic. Att. l. 4. ep. 16.* Fratrem mecum, & te si habeo, per me ita pedibus trahantur. Alii leg. *trahuntur.* h. e. non laboro, etiam si ista pessime administrantur. *Id. 7. Fam. ep. 32.* De iudicis multo laboro minus; trahantur per me pedibus omnes rei. ¶ *Ante pedes esse dicuntur*, quæ præsentia sunt, & omnibus obvia. *Terent. Adolph. 3. 4. 23.* Istiuc est sapere, non quod ante pedes modo est, videre, sed etiam illa quæ futura sunt. *Cic. 3. de Or. c. 40.* Posita ante pedes trahantur, & alia longe repetita sumere, specimen est ingenii. ¶ *Suo pede fluere, est sponte, di suo pede. Serv. in Ætina, v. 13. auream etatem describens.* Ipse fluo fuerit Bacchus pede. h. e. vinum proveniret sine laboribus agriculturalum. ¶ *Accidere ad pedes alicuius, est supplicare, Cic. 1. Attic. epist. 14.* Sic sternere se ad pedes. *Id. Attic. l. 10.* Abjicere, seu projicere se ad pedes, eodem sensu, *Id. l. 8. Attic. ep. 9. & pro Sext. c. 11.* ¶ *Ponere pedem in aliquo loco. Cic. 13. ad Attic. Pedem ubi ponat in suo, non habet, non ha palmo di terreno.* ¶ *Pulsare terram pede libero, ballare. Horat. l. 1. od. 37.* Sic alterno pede terram quatere, *Id. l. 1. od. 4.* ¶ *Servus a pedibus, vallesio, lachè. Cic. Attic. l. 8.* ¶ *Pedem, vel pedes tollere, est in obsequio apud Marcial. l. 10. epigr. 81. & l. 11. epigr. 72.* Hinc *Jo. Cic. Attic. l. 2. epist. 1. civ. med.* Noli de pede fororis quere: licet etiam alterum tollas. ¶ *Suo se pede metiri, regulari secundo le sue foræ. Horat. l. 1. ep. 7. in fine.* ¶ *Stans pede in uno aliquid facere dicitur is, qui nullo labore, imo multa facilitate aliquid facit. Id. sat. 4. l. 1. v. 9.* in hora sæpe ducentos, Ut magnum, versus dictabat, stans pede in uno. ¶ *Nec caput, nec pedes, proverbium est*, quod dicitur de re aliqua incondita, & confusa. *Plaut. Afin. 3. 3. v. 139. & Captiv. 3. 4. 28.* ¶ *Conjicere se in pedes, dari a fugge. Terent. Phorm. 1. 4. 13.* Aliquid convassassem, atque hinc me conjicerem protinus in pedes. *Id. Eun. 5. 2. 5.* omisso πo conjicere! Ubi vidi, ego me in pedes, quantum quo, in angipotum quoddam desertum. ¶ *In pedes significat stando, in piedi. Plin. 1. 10. c. 53.* Aves omnes in pedes nascuntur, contra quam reliqua animalia. ¶ *Pedibus pecuniam compensari, proverbium est Catois, apud Cic. pro Flacc. c. 29. & significat, agros ab urbe remotos minore pretio emi, sed iterum labore pretium compensari.* ¶ *Translate de multis rebus dicitur, nam de tuleris mentiarum, & lectorum sæpe usurpatur. Ovid. 8. Metam. v. 660.* mensæ sed erat pes tertius impar. *Senec. 2. de Benef. c. 34.* Pedem & nostrum dicimus, & lecti, & veli, & carminis. ¶ *Itaque pes veli est imus veli angulus, vel potius funiculus ad imum veli angulum, quo ad latera navis religato, velum expanditur; quem Græci quoque πῆξ appellat. Is duplex est, dexter, & sinister. Catull. Carm. 4.* Læva sive dextera vocatæ aura, sive utrumque Jupiter simul secundus incidit in pedem. ¶ *Hinc pedem facere, est dimidio vento navigare, cum scilicet altero veli angulo adducto, altero remisso, recto cursu navis fertur, licet ventus oblique spirat, andare a poggia, o ad orza, Gall. aller a la bouline. Virg. Æn. 5. v. 830.* Una omnes tecere pedem, pariterque sinistros, Nunc dextros solvere sinus. *Sic Lucan. l. 5. v. 427.* Et flexo navita cornu Obliquat lævo pede carbacæ. *Plin. 1. 2. c. 47.* In eadem autem ventis in contrarium navigatur, prolatis pedibus, ut noctu plerumque adversa vela concurrant, hoc est laxatis funiculis veli, & longius productis. *Virg. l. 5. Æn. v. 16.* obliquare sinus, dixit eodem sensu. *V. Obliquo.* ¶ *In carminibus pes est pars versus duabus, aut tribus, aut etiam pluribus syllabis constans, qua de re V. Grammaticos. Cic. 3. de Orat. c. 47.* Heroici pedes dactylus, anapestus, & spondeus. Hinc *Horat. l. 2. sat. 1.* claudere verba pedibus, hoc est versus facere. *Ovid. 1. Amor. eleg. 1. in fine.* Musa per undenos emodulanda pedes, hoc est hexametro versus, qui sex, & pentametro simul, qui quinque pedibus constat. ¶ *Præterea cursus aquarum interdum a Poetis pedis nomine designatur. Horat. epod. 16.* Levis crepante lympha desilit pede. ¶ *Item quidquid fundamenti rationem habet, pes vocatur; hinc qui fundamentum influit, pedem ponere dicitur, teste Var. l. 4. de L. Senec. de Tranquill. animi, c. 10.* Exiguæ sæpe aræ in multos usus describitur arte patere, & quamvis angulum pedem dispositio fecit habitabilem. *Auson. in Mosell. v. 327.* irriguis humili pede condita pratis, hoc est humili solo, vel situ. ¶ *Imæ quoque montium partes, pedes dicuntur. Ammian. 1. 14. c. 26.* Imoque pedes Cassii montis prætermeans, funditur in mare. ¶ *Est item pes mensuræ genus, quam Frontinus palmis quatuor, & uncis duodecim definit, alii palmis quatuor, uncis duodecim, & digitis sex. V. Hygin. de Limitib. constit. pag. 219. Plin. l. 6. c. 26.* Muris ducentos pedes altis, quinquagenos latis. *Cic. Attic. l. 7.* Pedem in Italia video nullum esse, qui non in istius sit potestate, non v' d' pié di terra, &c. ¶ *Huc pertinet & illud Cic. pro Deiot. Nunquam a te pedem discessit. Er 13. ad Att. Pedem e villa egressi non sumus. Quamquam in bis, & similibus exemplis non*

accipitur pes pro ea mensura, quæ modo explicata est, sed pro ipsa humani pedis magnitudine, nam *pedem non discedere*, est ne tantillum quidem discedere. ¶ *Pes* quandoque pro pediculo fructuum, & pro culculo herbarum ponitur, ut *pes uvæ* apud *Colum.* *pes betæ* apud *Varr.* ¶ *Pedes navales. Plaut. Menach. 2. v. ult.* Reservato hoc, sultis, navales pedes. h. e. remiges. Alii ipsos remos interpretantur, inter quos est *Non.* Alii denique intelligunt pueros, seu servos qui in navi sunt, h. e. πῆξες. ¶ *Pedes* pro pediculis, seu vermicibus, *pidocæbi. Plaut. Curc. 4. 2. 13.* Muscæ, culicisque, pedesque, pulicisque. Adde *Varr. l. 3. R. R. c. 9.* ¶ *Pes gallinaceus, herbæ genus, alio nomine fumarica. Plin. l. 25. c. 13.* ¶ *Pes milvi, & pes milvini, alia herba, apud Colum. l. 12. c. 7.* ¶ *Omni pede standum est, proverb. agriculturalum, apud Quintil. l. 12. c. 9. ad fin.* quod significat omni contentione, totisque viribus.

Pefcia, orum, n. 2. in Saliari carmine Ælius Stilo dicitur ait, capitia ex pellibus agnitis facta, quod Græci vocent pelles πῆξαι, neutro genere pluraliter. *Festus.*

Pefestas, atis, f. pestilentia, apud vet. *Festus.*

Peffarium, ii, n. *peffario*, πεφάρια, genus medicamenti, idem quod *peffum*, vel ei simile, apud *Theod. Priscian. l. 3. c. 5.*

Peflime, *peffimamente*, πῆξις, adv. superlat. anom. a male. *Cic. 5. Verr.* Intelliget, secum actum esse peflime. *Id. Phil. 14. c. 6.* Peflime de Republica sentire. *Ter. Heaut. 3. 1. 28.* Peflime istud in te consulis.

Peflimus, a, um, *peffimo*, πῆξις, superlat. anom. nominis bonus. *Plin. l. 11. c. 37.* Est autem jecur nihil aliud, quam purgamentum peflimi sanquinis. *Ovid. 14. Met. v. 489.* fors peflima rerum. *Catull. Carm. 50.* Peflimus omnium poeta. ¶ *Peflimum absolute, more substantivi. Varr. l. 1. R. R. c. 13.* Villis peflimo publico ædificatis certant. *Liv. l. 2. c. 1.* Neque ambigitur, quam Brutus peflimo publico id facturus fuerit. ¶ *Apud Plaut. & Terent.* sæpissime legitur *peffimus*, & *peffumo*.

Peflinuntius, & **Peflinuntius**, a, um, adject. a Peflinunte. *Cic. pro Sext. c. 26.* Peflinuntius sacerdos magnæ Matris. ¶ *Ipsa Cybele Peflinuntica dicitur ab Apul. l. 11. Metam.*

Pefstinus, untis, l. 3. *Poffene*, πῆστινός, urbs Galatiæ, in Phrygiæ Magnæ confinio, sub Azzulii monte, in quo Atys tumulatus creditur: ita dicta a conditore, teste *Stephano.* Ibi Cybele magnificentissimum templum habuit, quæ idcirco Dea Peflinuntia, vel Peflinuntia vocata est. *Liv. l. 29. c. 10. Plin. l. 5. c. ult.*

Pefstulus, li, m. 2. *catenaccio, chivavistello*, כריר, Ger. *ein rigel*, Gal. *verrouil*, Hisp. *heverojo*, πῆξαι, obex, live id, quo obducto fores clauduntur. Duos tere obdebat, qui securiores esse vellent, unus erat superior, alter inferior. *Ter. Heaut. 2. 3. 37.* Anus foribus obdit pefstulum. *Plaut. Aulul. 1. 2. 26.* Ostium intus ambobus occlude pefstulis. *Apul. l. 3. Metam.* Et cum dicto pefstulis injectis, & uncino firmiter immisso sit ad me reverfa.

Pefsum, in profundo, a *basfo*, adverb. idem significat quod in profundum, vel deorsum, quasi sub pedes, fortasse a *basos*, Jonice pro *βυθός*, profunditas. *Colum. l. 12. c. 6.* Est aliud muricæ naturæ experimentum, nam ubi dulcem casum demiseris in eam, si pefsum ibit, scies esse adhuc crudum; si innatabit, maturam. *Lucret. l. 6. v. 588.* multæ per mare pefsum sublevere suis pariter cum civibus urbes. *Lucan. l. 3. v. 674.* sidentia pefsum Corpora cæla tenent. Sic, abire pefsum, a *ffondarsi*, dictum de navi, & recte, a *Plaut. Trucul. 1. 1. 15. Aul. 4. 1. 12. & Rud. 2. 3. 64.* ¶ *Translate pefsum ire, est ruere, perdi, andar in rovina, o in malora. Plaut. Cistell. 2. 1. 12.* Neque, nisi quia miser non eo pefsum, mihi ulla abest perditio pernicis. ¶ *Pefsum deicere. Apul. l. 5. Metam.* Nec sum mulier, nisi eam pefsum de tantis opibus deiecer. *he. exturbavero.* ¶ *Pefsum premere, pro peffundare, perdere. Plaut. Mosell. sc. ult. v. 49.* Quidvis impetrari a me facilius perteram, quam ut non ego istum pro suis tactis pefsimis pefsum premam. *Ætas pefsum alta est tranfacta, ad finem perducta.* Ita locutus est *Ennius*, si credimus *Laclansio l. 1. c. 11.* Alii leg. *peffume alta.*

Pefsum, i, n. *peffario*, πῆξαι, medicamentum molli lana compositum, quod foeminis inter naturalia inditur, si doleant. Describit illud *Celsus l. 5. c. 21.* sed græca voce utitur, quam attulimus. *Apul. de herb. c. 121.* Herba anethi medicamine pefsum factum iniaciatur ab obstetrice.

Pefsumdo, as, dedi, atum, a. t. proprie videtur significare deorsum mitto, in profundum mitto, vel, ut alii interpretantur, proculco, pedibus protero, quasi sub pedes do. Sed usurpatur translate pro perdere, *rovinare, mandar' a male. Ter. Andr. 1. 3. 3.* Quæ si non actu providentur, me, aut herum pefsumdabunt. *Ovid. 3. Trist. el. 5. v. 45.* Pefsumdare cuncta. ¶ *Item pro extinguere, reprimere, tollere. Plaut. Merc. 5. 2. 8.* Pefsumdedi iram, inimicitiam, stultitiam, mœrorem, lacrymas.

Pefstibilia, le, adject. pestilens. *Edictum Dioeletiani, & Maxim. velatum l. 4. Cod. de Ædilit. ædific.* Pefstibilia fundus, h. e. pestibiles herbas, vel lethiferas habens. *Alii legunt:* Pefstibilia fundus, h. e. pestibiles, vel herbam lethiferam habens. *Pefstibularis* autem interpretatur *Cujac. l. 6. Observat. c. 24.* naticum, & aliam noxiarum serpentum pestes.

Pefstibilla, æ, f. V. in dictione præced.

Pefstifer, (& interdum Pefstiferus) a, um, adject. *peffifero*, pestem affeferens, perniciosus, exitiosus. *Cic. pro Domo, c. 32.* Tu unus pefstifer civis. *Cels. l. 2. c. 6.* Sudor frigidus in acuta febre pefstiferus est. ¶ *Pefstifera* aupticia esse dicebant, teste *Festo*, cum cor in extis, aut caput in jecinore non fuisset.

Pefstiferæ, adv. *Acrysius*, pestilenter, pernicioso. *Cic. 2. de Leg. c. 5.* Quid, quod multa perniciose, multa pefstifere sciscuntur in populis?

Pefstifens, entis, o. *peffilente*, Ger. *peffilenzisch*, Gal. *peffilenteux*, Hisp. *peffilencial*, λοιμώδης, quod pestem affert. *Cic. de Fato, c. 4.* Inter locorum naturas quantum interfit, videmus: alios esse salubres, alios pestilentes. *Id. 3. Off. c. 13.* Ædes pestilentes, infeste. *Liv. l. 4. c. 21.* Pefstifentior annus. ¶ *Translate Cic. 5. Fam. ep. 16.* Gravissimus, & pestilentissimus annus. *Senec. in Hippolyto.* Pefstifens invidia.

Pefstifentia, iæ, f. *peffilente*, lues contagiosa, pestis. *Liv. l. 27. c. 13.* Incidit pestilentia gravis per urbem. *Cic. Agrar. 2.* Desertus propter pestilentiam ager. ¶ *Colum. l. 7. c. 7.* pestilentia vexari. ¶ *Translate Catull. Carm. 44.* orationem plenam veneni, & pestilentæ legit. *Gell. l. 1. c. 3.* Animorum labes, & pestilentia.

Pefstifentiarus, a, um, adject. pestilens. Est *Tertul. de Spectac. c. 27.* Pefstifentiosus, a, um, idem ac pestilens. *Ulp. l. 3. ff. ne quid in loco publ. fiat.* Si odore foli locus pestilentiosus fiat.

Pefstifentus, a, um, adject. pestilens. *Neivius* apud *Gell. l. 19. c. 7.* Loca pulverulenta, & pestilentia.

Pefstifilis, le, adject. pestilentiosus. *Arnob. l. 1.* Possunt nos auris pestilifilis encare.

Pefstifitas, tis, f. idem ac pestis. *Lucret. l. 6. v. 1096.* Hæc igitur subitio clades nova, pestilitalæque. **Pefstis**, is, f. *peffe*, פֶּסֶט, Ger. *die pestilenz*, Gal. *peste*, Hisp. *peffilencia*, λοιμώδης, morbus contagiosus, ab aeris plerunque infectione initium capiens, qui noxam, qua afficitur, in omnium animantium perniciose effundit.

effundit, quamquam etiam ex aliis caulibus pestis nonnunquam gignatur. *Liv. l. 25. c. 26.* Major vis pestis Pœnorum castra, quam Romana affecerat. *Et ibid.* Absumi peste. *Id. l. 4. c. 25.* Avertere a populo pestem. ¶ Latus sumpta pestis dicitur de omni noxa, morbo, pernicie. *Senec. Med. v. 681.* pestes vocat, quæcumque serpentes cœcat Arena Lybiæ. *Sic Cic. l. 2. Tusc. c. 8.* pestem textilem, appellat vestem Nesti sanguine imbutam, qua Hercules confectus est. *Virg. Æn. 5. de incendio.* restin- guntur donec vapor omnis, & omnes. Quatuor amissis, servatæ a peste carinæ. *Id. 10. Æn. belli pestem evadere.* *Plaut. Capt. 4. 3. 3.* Quanta pernis pestis veniet, quanta labes larido! *Cic. 2. Off. c. 5.* Tam detestabilis pestis nulla est, quæ non homini ab homine nascatur. *Id. 3. de nar.* Machinari pestem alicui, machinar la rovina. Sic pestem importare, afferre, munitari, &c. *Liv. Cic. Virg.* ¶ Per metonymiam pestis dicitur, qui alius perniciosus est. Hinc *Cic. Casilinam* sæpe pestem appellat. ¶ In plurali numero usurpatur hæc vox a *Cic. de Arusp. resp. Col. l. 7. c. 5.* *Virg. 1. Georg. v. 150.* & alius.

Peta, æ, f. Dea, quæ rebus petendis præerat. *Arnob. l. 4. pag. 131.* Putationibus arborum Peta præito est, rebus petendis Peta.

Petalium, ii, n. *πετάλιον*, genus unguenti, Latine foliatum, & nardium, a *πέταλον*, folium. *Plaut. Curc. 1. 2. 7.* Tu stacte, tu cinnamum, tu rosa, tu crocum, & casta es, tu petalium. Alii leg. *Bdellium*.

Petaminarius, vel petamenarius, m. 2. qui strenua corporis agilitate saltans volare videtur, a *πεταμένω*, volans. *Firmic. l. 8. c. 15.* Cum Martem vero, & Mercurio petaminarius, ephelmator, orchistopalaris, petauristarius.

Petascus, a, um, *πετασκούσιον*, qui petaso tectus est. *Cic. l. 15. Fam. epist. 17. de tabellariis.* Sed petasati veniant, comites ad portam expectare dicunt. *Suet. in Aug. c. 8a.* Domi quoque non nisi petasatus sub dio spatariabatur.

Petasio, onis, m. idem quod petaso, *prosciutto.* *Varr. l. 2. R. R. c. 4.* Petæ, & petasiones e Gallia apportantur Romam.

Petatio, onis, m. *prosciutto*, Germ. *ein rib*, Gall. *sambon*, Hisp. *socino*, *pernil*, *πετασόν*, coxa porcina salita, etiam comas comprehendens, a Græcæ voce allata. *Martial. l. 13. epigr. 55.* Nam mihi cum vetulo sit petasione nihil.

Petasculus, i, m. dim. a petaso, *Juven. sat. 7. v. 119.* Siccus petasculus, & vas pelamidum. ¶ Est etiam diminut. a *petasus.* *Arnob. l. 6.* Mercurium rursus arripit, atque in Solis faciat demigrare delubrum, detque huic radios, Solis capiti petasculum superponat.

Petastus, i, m. 2. *cappello*, Ger. *ein breiter hut*, Gal. *chapeau bonnet*, Hisp. *sombro*, *πεταστόν*, capitis tegmen, galeri genus, a *πεταστύμι*, extendo, quod latus haberet margines, quemadmodum videre est in imaginibus Mercurii, qui petastatus fingitur, & pingitur. Utebantur petaso longum iter facientes, quo adversus Solis, & imbrum injurias faciem tuerentur. *Plaut. Pseud. 2. 2. sc. 4.* Etiam opus sit chlamyde, & machæra, & petaso. Sermo est impostoris ea poscentis, ut peresere adventisse videretur. Quam rem pluribus illustrat *P. Viatorius Var. Læti. l. 1. c. ult. c. 277.* Petastus definitur, qui saltibus, vel sechenis levioribus movetur. *Varr. l. 2. de vita P. R.* Nec minus aliquo in genere sunt ludi velitis Galli, Germani petasturæ.

Petasturarius, ii, m. petasturita. Exemplum V. in Petaminarius.

Petaurum, i, n. 2. *πέταυρον*, machina in sublimi suspensa, ex qua se in aerem excutiebant, atque in terram devolabant, ab *αὔρα*, aura, & *πέταρον*, pando, quia in auris expanditur. Aliqui hoc nomine comprehendunt & machinam ligneam, & genus ludi, quo homines per aerem rotarum pulsu jactantur, & omne id, supra quod homines agilitate corporum ignes ludunt, ut sunt hæstæ, circa quas se volunt, & funes, supra quos etiam reciproci ambulat, circuli, per quos se more piscium transmittunt, tabulæ, e quibus in aere pendunt, uno brachio se sustententes. *Juven. sat. 14. v. 265.* An magis oblectant animum jactata petauo Corpora, quique solet rectum descendere tunem? *Mart. l. 11. ep. 22.* Quam rota transmisso toties impacta petauo.

Petelia, vel Petellia, æ, urbs Brutorum, Lucanæ metropolis, cujus fidem in Romana societate servanda commendat *Valer. Max. l. 6. c. 6. n. 2. extern.* & *Liv. l. 23. c. 30.*

Petellinus, a, um, adject. a Petellia, ut Petellinus lucus, *Liv. l. 6. c. 20.* Petellina fides, *Valer. Max. l. 6. c. 6. in fine.* ¶ Petellini, Petellie incolæ. *Id. ibid.*

Petëon, onis, urbs Bœotie. *Stat. Theb. 7. v. 333.*

Petëo, is, a. 3. idem ac peto, apud vet. a peto, ut *laceffo*, a *lacio*. *Cic. 2. Tusc. c. 26.* Qui hanc petesunt, nullum fugiunt dolorem. *Lucr. l. 3. v. 649.* pugnam cædæque petesunt. Alii pro *petesso*, leg. *petisso*, vel *petisso*.

Petiginosus, a, um, petigine laborans. *Theodor. Priscian. l. 1. c. 12.*

Petigo, ginis, f. scabies, prurigo, impetigo. *Cato de R. R. c. 157.* Petigini brassicam opponito, sanam faciet.

Petilia, æ, f. Petilia, *Policastra*, al. *Belicastra*, *πετρία*, olim urbs ampla Brutorum, in Magna Græcia. Condita fuit a Philoctete, & sic dicta a *πέτρα*, volo, quod ex volatu avium sumpto augurio ibi futuræ urbi locum delegisset. *Virg. 3. Æn. v. 402.* Parva Philoctetæ subnixâ Petilia maro.

Petilia lex de peculatu lata est a Q. Petilio Trib. pl. anno Urbis 566. *Liv. l. 38. Hotomann. in Lex. jur.*

Petilianus, a, um, adject. ad Petilian oppidum pertinens. *Martial. l. 12. ep. 57.* Petilianus delicatus in regnis.

Petillum, n. *πετίλιον*, flos colore albo, vel rosæ sylvestris, a *petilus*, exilis, ob parvitatem foliorum. *Plin. l. 21. c. 8.*

Petilus, a, um, tenuis, exilis. *Festus* petilam suram exponit siccam, & subfructam, fed addit, Scævolaum putasse, petilam dici unguam equi albam. *Lucil. apud Non. c. 2. n. 620.* Insignis varis & cruribus, atque petilis.

Petimen, onis, n. *guidalefco*, ulcus in humeris jumentorum, *Lucil. a. pud Festum.* Ut petimen naso, aut lumbos cervicibus tangant.

Petiolus, i, m. *πόδιον*, *πέδιον*, pediculus, parvus pes. *Celsus, l. 2. c. 18.* Petioli agni, vel hædi leviores sunt, quam cætera membra. ¶ Translate accipitur pro pediculo, ex quo fructus pendet. *Col. l. de Arborib. c. 23.* quibus pendunt, inquit.

Petisco, vel Petisso, V. Peteflo.

Petisita mala, n. genus malorum minorum, sed sapore gratissimo. *Plin. l. 15. c. 14.*

Petitio, onis, f. *domanda*, *αἴτησις*, actus petendi, postulatio. *Gell. l. 1. c. 16.* Cogitatio, & petitio rerum plurimarum. ¶ Speciatim sumitur pro ambitu, seu studio adipiscendi honoris, *braglio*, *Cic. Att. l. 1. Fuite & mihi*, & Quinto fratri magno usui in nostris petitionibus. *Id. 3. Fam.* Petitiois se dare. ¶ Item pro intentione actoris. *Quint. l. 4. c. 4.* Reclusio quoque plures interim propositiones habet, ut contra petitionem pecuniæ: Male petis; procurator enim tibi esse non licuit. ¶ Significat etiam impetitionem, seu aggressionem gladiatorum, & translate scicrariorum, aut infidiariorum. *Cic. 1. Cassil. c. 6.* Quot ego tuas petitiones ita coniectas, ut vitari posse non viderentur, parva quodam declinatione, & ut ajunt, corpore effugi? *Id. in Orat. c. 68.* Sic oratio nec plagam gravem faciet, nisi petitio fuerit apta.

Petitor, oris, m. *αἰτητής*, qui petit. Speciatim sumitur pro eo, qui bona petit, & litem intendit. *Cic. pro R. Com.* Quis erat petitor? Fannius, quis reus? Flavius, quis judex? Cluvius. Adde pro Quintio, c. 13. ¶ Item pro candidato, qui honores ambit. *Horat. l. 3. od. 1.* Hic generosior descendat in campum petitor. *Lucan. l. 1. v. 131.* famæque petitor. *ambizioso di gloria.*

Petitorius, a, um, adject. ad petendum intersvens, ut petitorum judicium, *Cajus J. Crus. l. Qui petitorio judicio utitur, Dig. de rei vindicat.*

Petitrix, icis, f. quæ petit judicio aliquid. *Paul. l. 74. Dig. ad SC. Trebell.* Contra petitricem pronunciarit. *Quintil. Declam. 252.* Quid pœnæ adjicitur, quod adversus petitricem?

Petium, i, n. petitio. *Catull. carm. 69. ad Mall.* utriusque petiti copia facta est.

Petiturio, is, a. 4. honores petere cupio. *Cic. l. 1. Att. ep. 14. in fine.* Video, hominem valde petiturere; navabo operam.

Petitus, us, m. idem, ac petitio. *Gell. l. 18. c. 3.* Juslitque cum consensu, petituque omnium, &c. *Lucretius l. 3. vers. 73.* Attamen insequitur languor, terræque petitus. h. e. cupido humi decumbendi.

Petitus, a, um, nom. partic. a peto. *Horat. epod. 11. lazere petitus imo spiritus, tirato.* *Id. epod. 5.* Petita ferro bellua, *feriva.* *Valley. l. 2. c. 60.* Petitus infidiis, *infidiatu.* *Ovid. 3. Amor. el. 7.* puella votis sæpe petita meis.

Peto, is, ivi, & tui, itum, a. 3. *domandare*, *αἴτω*, Ger. *bitten*, Gal. *demande*, Hisp. *pedir*, *αἴτω*, posulo, posco, flagito, oro, obsecro. Est ab *αἴτω*, præmissio p, vel potius a *πείθω*, desiderium, vel quod Scalihero vitum, ab obsoleto *πείθω*, unde sit *πείθω*, desiderium. Construitur cum acc. rei, & abl. personæ cum præp. a, vel ab. *Cic. 5. Tusc.* Ad te confugi-mus, a te opem petimus. *Id. 1. Verr. Auxilium sibi per me a vobis, atque a P. R. legibus petunt.* ¶ Vel cum conjunctivo, & particula us. *Cic. l. 13. Fam. ep. 73.* A te autem pro veteri nostra necessitudine etiam atque etiam peto, ut ejus filios mihi potissimum condones. ¶ Cum duobus accusativis non invenitur. Nam illud *Plin. l. 3. c. 1.* Jura Cordubam petunt. non sufficit; quia *petunt* eo loco significat ire, & per figuram Synecdochen tacetur ad accipiendam. Sententia enim perfecta est, *Petunt Cordubam ad accipiendam jura.* ¶ Admittit etiam dat. commodi, ut vocant. *Virg. 9. Æn.* O genitrix quo fata vocas? aut quid petis istis? ¶ Aliquando notat exigere. *Cic. in Brur.* Hæc dixi brevius, quam res petebat. ¶ Aliquando appetere, cupere, desiderare. *Virg. 3. Georg.* Pulchramque petunt per vulnera mortem. Huc reduntur ite-la, petere præturam, magistratus, honores, h. e. cum ambitione petere, *far braglio*; & petere absolute. Utrouque modo sæpissime usurpat *Cic.* ¶ Aliquando querere, inquirere. *Cic. pro Arch. c. 8.* Et, si ex his studiis delectatio sola peteretur. ¶ Aliquando accipere, sumere. *Cic. 1. Acad.* Quæ docti a Græcis petere mallent. ¶ Aliquando eligere, vel capere. *Virg. 4. Georg.* Principio sedes apibus, statioque petenda. ¶ Aliquando adipisci. *Plin. l. 12. c. 24.* Cajus etiam Cæsar Augusti filius inde gloriam petit. ¶ Aliquando commemorare, teste *Nonio*, seu re-petere. *Virg. 8. Æn.* Quid causas petis ex alto? ¶ Aliquando manere, expectare. *Virg. 9. Æn.* Trojanos hæc monstra petunt. ¶ Aliquando ire, proficisci, cum accus. semper sine præp. *Cic. pro Planc.* Dyrrhachium, quod erat in fide mea, petere contendit. *Id. 2. de nat. Deor.* Cum loca calidiora petentes maria transmittunt. *Plin. l. 12. c. 7.* Et hanc in Indos peti. h. e. navigatione in Indos, seu ab Indis. *Virg. Æn. 10.* Italiam petiit fatis auctoribus. ¶ Aliquando influere. *Virg. 3. Georg.* Non qui per saxa volutus purior electro campum petit amnis. ¶ Aliquando tenere. *Virg. 3. Æn.* Summissis petimus terram. *Cic. Attic. l. 3.* Fortasse alium cursum petivit. ¶ Est etiam pugnantium proprium, & ponitur pro invadere, ictum inferre, seu delignare. *Cic. in Orat. circa fin.* Ut athletas, nec multo secus gladiatores videmus nihil nec vitando facere caute, nec petendo vehementer, ita &c. *Id. pro Liga.* Cujus latus ille mucro petebat? *Liv. l. 22. c. 46.* Hispano punctum magis, quam cæsum assuetu petere hostem. ¶ Hinc petere aliquem bello, h. e. aggredi. *Virg. 3. Æn.* petere aliquem fraude, *machinar frodi.* *Id. 4. Æn.* petere infidiis, veneficis, latrocinio vitam alicujus. *Plin. Cic. Aucl. ad Herenn.* & alii. Sic dicimus petere aliquem gladio, lapide, telis, pro percutere. *Virg. Liv. Ovid.* petere unguibus ora, *Horat. Epod. 5.* petere criminibus. h. e. accusare. *Tacit. 4. Ann. c. 31.* ¶ Absolute petere aliquem, eodem invadendi, aut percutiendi sensu. *Planc. ad Cic. l. 13. ep. 23.* Quo magis me petiverunt, tanto majorem his frustratio dolorem attulit. ¶ Petere aliquem literis, pro laceffere, pungere. *Cic. Attic. l. 2.* ¶ Petere lugam, est tugæ se dare. *Liv. l. 28. Et,* petere salutem fuga, *Salvasti colla suga*, Nepos in *Annib. c. 11.* ¶ Atque ut reliqua omittamus, innumeros habet hoc verbum, varioque usus pro varia nomini-um, quæ illi adjunguntur, significatione.

Petorum, vel petorritum, ii, n. *φορτίον*, genus vehiculi, quo Belgæ peculiariter utebantur. Est a Græcis, non quidem a *πέτρα*, volo, sed ab *ἠολικό* *πέτρος* pro *πίοτρος*, quatuor, quia ex quatuor rotis constat. Vel est a *πέτρομα*, volo, & Latino *rota*, ob volucres rotas, quod quendam censuisse scribit *Gell. l. 15. c. 30.* *Hor. l. 2. ep. 1. v. 192.* Effeda festinat, pilenta, petorita, naves.

Petosiris, idis, m. *πετοσίρης*, Ægyptius Mathematicus insignis. *Plin. l. 2. c. 23. & l. 7. c. 49.* Hinc pro quolibet Mathematico ponitur a *Juven. sat. 6. v. 580.*

Petra, f. i. *pietra*, *rupes*, *πέτρα*, Germ. *ein stein*, Gall. *pietre*, Hisp. *pedra*, *πέτρα*, proprie rupes est. *Plin. l. 10. c. 32.* Gaviæ in petris nascuntur. ¶ Pro lapide, aut saxo usurpatur videtur ab *cod. l. 37. c. 10.* ubi de gemmis loquens inquit: Cytis circa Copton nascitur candida, & videtur intus habere petram, quæ sentiatu etiam strepitus. Ita legi in omnibus MSS. testatur *Harduin*, ad editi libri fere omnes habent *partum*, *qui*. ¶ Cæterum petrarum, inquit *Festus*, genera sunt duo, quorum alterum naturale, saxum prominens in mare, alterum manufactum, petra est, quæ Jovis dextra, ac sinistra fornitem expletura est ad libramentum summi fornitem. ¶ Præterea nomen est quarundam urbium in petris conditarum, ut Petra, quæ metropolis est Arabie Petrææ; apud *Plin. l. 5. c. 34.* Item Petra Oxi, quam describit *Curs. l. 7. c. 11.*

Petræus, a, um, adject. in petris nascens, ut petræa brassica, apud *Plin. l. 20. c. 9. & l. 27. c. 6.* ¶ Arabia Petræa dicta est, propter ruptum in ea frequentiam. *V. Arabia.*

Petræa, f. i. mulier diebatur, quæ pompam præcedens, in coloniis, ac municipiis imitabat animum ebriam, quod pedes in petras frequenter impingeret. Aliqui volunt, ab agri vitio, s. petris, appellatam esse. *Fest.*
Petrensis, se, adject. petrus, ut petrenses pisces, *Cal. Aurel. Tard. 2. c. 1.*
 ¶ Petrente stagnum, h. e. ad Petram urbem spectans, *Solin. c. 11.*
Petricus, a, um, adjectiv. petrosus, difficilis, *scabroso, difficile. Martial. l. 3. epigr. 63.* Res petricola est, Coule, bellus homo. Alii legunt *petricola*. h. e. tricus plena.
Petrinum, n. 2. *Rocca de Monte Dragone*, opp. & Duc. Campaniæ, cum arce, apud Sinuessam urb. exc. in monte dictæ urbi imminente. *Horat. l. 1. ep. 5.* Inter Minturnas, Sinuessanumque Petrinum. ¶ Petrinus, incolæ ejus oppidi. *Cic. Verr. 3. c. 39.*
Petrinus, a, um, adject. qui est ex petra, ut petrina acies, apud *Tertul. l. 3. advers. Marcion. c. 16. & advers. Judæos, c. 9.*
Petrites, æ, m. genus vini, ita dictum, ut videtur, quia circa Arabiæ Petram nascitur. *Plin. l. 14. c. 7.*
Petro, onis, m. ruficus, a petrarum asperitate, duritiaque. *Fest.* ¶ A petra quoque arietes vocantur *petrones*, idest a duritie, & asperitate, qua ralerunt petram. *Plaut. Capt. 4. 2. 40.* Qui petronei nomen induunt verveci sectario. Sententia est, qui petronum, sive arietum carnem vendunt pro vervecina, quæ sapore magis commendatur.
Petrocorii, m. 2. *les Perigourdiens*, pop. Aquitanicæ, quorum regio Petrocoricensis provincia, *se Perigord.* Eorum caput fuit Petrocorii, seu Vesunna, recentioribus Petrocorium, *Perigueux*, ad illam fl.
Petronia, æ, m. fl. Latii, apud Romam fluens in Tiberim, quem Magistratus in Campo aliquid ædificabant. *Festus.*
Petronius Arbitr Maffiliensis, Equestri genere natus, Vir Consularis, & inter familiares Neronis Imp. a cuius familiaritate, & favore cum artibus Tigellini æmuli excididit, factis venis vitam finivit. A. C. 67. Scripsit Satyricon, quo corruptissimos suorum temporum mores insensatur, eleganti quidem, & polito loquendi genere, verum tunc obscenitatibus asperso, ut non sine pudoris detrimento perlegi possit.
Petroselinum, i, n. *petroselinum, πετροσέλινον*, herba semine nigro, gustu amaro, sativo apio multo major, quasi petrarum apium, ita dicta, quod optime in petris, hoc est in rupibus proveniat, præsertim in Macedonia, ubi in crepidine rupium peculiariter nascitur, unde etiam Macedonicum a quibusdam cognominatur. *Plin. l. 20. c. 22.*
Petrosus, a, um, adject. *πετροσός*, petris pænis, asper, incultus. *Plin. l. 9. c. 31.* Vivunt petrosus in locis.
Petteuma. V. Pytina.
Petulantis, antis, o. *petulante*, *πρωτ*, Germ. *mutwillig*, Gall. *petulant*, Hisp. *desvergoadante, úβρις*, proci, improbus, inmodicus. *Festus.* Petulantis, & petulci etiam appellantur, qui protervo impetu, & crebro petunt lædendi alterius gratia. *Cic. 2. de Or. Illud assequor, ut si quis mihi forte maledicat, petulans, aut plane intanus mihi esse videatur. Id. pro Mur.* Dictum petulans proferre. *Id. in Sallust.* Bonos petulantissima lingua convectari. *Arnob. l. 4. sub fin.* Aures alicujus petulantiore convicio pulsare. ¶ Quandoque accipitur pro lascivo. *Cic. in Parad.* Lapsa est libido in muliere ignota, dolor ad pauciores pertinet, quam si petulans fuisset in aliqua nobili virgine.
Petulant, adv. *sfrénatante*, Germ. *mutwillig*, Gall. *effrontement*, Hisp. *desvergoadante, úβρις*, proci, improbe. *Cic. Ast. l. 2.* Diphilus tragedus in nostrum Pompejum petulantiter invehctus est. *Id. pro Cal. c. 3.* Quæ si petulantius jactatur. *Id. Ast. l. 9. ep. 19.* Cum a perditis in civili nefario bello petulantissime fiunt. ¶ Item lascive. *Id. pro Cæli.* Si vidua libere, proterva petulant, dives effuse, libidinosa meretricio more vivet.
Petulantia, æ, f. *immodestia, πρῶτ*, Ger. *mutwill*, Gall. *petulance*, Hisp. *desvergoadante, úβρις*, immodestia, improbitas illa, qua alios per contumeliam petimus, & generatim effrenatio immodica ad quodlibet vitium. *Cic. 4. de Rep. apud Non. c. 1. n. 89.* Itaque a petendo petulantia, a petendo, i. e. petendo, prociatis nominata est. *Id. de Sen.* Petulantia, & libido magis est adolescentium, quam senum, nec tamen omnium adolescentium, sed non proborum. *Gell. l. 3. c. 3.* Cum delicta sua, & petulantias dictorum diluisset. ¶ Translate dicitur etiam de peccudibus. *Col. l. 7. c. 6.* Quoniam cornuti feræ perniciosi sunt, propter petulantiam. ¶ Et de arborum ramis. *Plin. l. 16. c. 30.* Præcipueque domibus expetitur ramorum petulantia. ¶ Et de morbis. *Gell. l. 12. c. 3.* Itaque vidisti Philosophum ratione decreti sui nixum petulantia morbi, dolorique exultantia colluctantem.
Petulus, a, um, idem ac petulan, idest qui in alios contumeliosus est, vel qui lascivus est, a petendo. *Charis. lib. 1. & Fest. V. petulans.* *Virg. 4. Georg.* Hædicque petulci. Ubi Serv. Id est lascivi, & exultantes. Unde & meretrices petulas vocamus. *Col. l. 7. c. 3.* Itaque capri, vel arietis petulci sævitiam pastores hac astutia repellunt. ¶ Petulcam vaccam, quæ cornu petit, apud *Sulpis. Sever. dial. 2. c. 9.*
Petulum Palatii, dicta est ea regio Urbis, quam Romulus obversam posuit ei parti, in qua plurimum erat agri Romani, mare versus, quia mollissime inde adibat Urbis, cum Hetruscorum agrum a Romano Tyberis discluderet, cæteræ vicinæ civitates colles aliquos haberent oppositos. *Festus.*
Peuce, es, *πέυκη*, species arboris. *Plin. l. 11. c. 35. & l. 14. c. 7.* ¶ Græce pinum significat.
Peucedanum, i, n. & peucedanos, i, m. *peucedano, finocchio porcino, πωδανός*, herbæ genus, a *πέυκη*, pinus, quia ejus folia imitatur, ut *myrtidatum a myrtus*: unde & pinastellum nonnulli ex recentioribus appellaverunt. *Plin. l. 25. c. 9.* Sed inter primas celebratur peucedanum, laudatissimum in Arcadia, mox Samothrace. *Apul. de herb. c. 94.* A Græcis peucedanos dicitur, &c.
Peuce, æ, f. *Terra di Bari*, regio Italiæ, in Regno Neapolitano, ad oram maritimam, una ex Apuliis inter Apuliam Dauniam, a qua Ausido fl. separatur, & Japygiam.
Peumène, es, *πέμνη*, spinæ argenteæ genus. *Plin. l. 36. c. 6.*
Pexatus, a, um, qui pexa veste est indutus, hoc est cujus flocci nondum sunt detriti. *Martial. l. 2. epigr. 58.* Pexatus pulchre ridea mea, Zoile, trita.
Pexitas veloz, est lanugo illa, quæ pectitur. *Plin. l. 11. c. 24.* Quam non ad hoc videtur pertinere cribratæ pexitas telæ.
Pexus, a, um, *pettinato*, partic. a pector. *Quintil. l. 1. c. 5.* Doctor pexus, & pinguis. ¶ Vestis pexa dicitur, quæ nova est, cui trita opponitur. Dicta est a *pecto*, quia in texendo pectinis moribus vestes feruntur. Quidam pexam vestem arbitrantur esse, quam Græci dicunt *μυλλοτόπ*, hoc est villosa, quæ ob eminentes villos pecti solet. *Horat. l. 1. ep. 1. v. 95.* Si forte subucula pexæ Trita subest tunicæ. *Plin. l. 8. c. 48.* Iltrix, Liburnicæque pilo propior, quam lanæ, pexis aliena vestibus. ¶ Translate pexa folia dicuntur, quæ crassa sunt, & in medio extuberantias quasdam habent in modum panni pexi. *Col. l. 11. cap. 3.* At Cappadocia, quæ pallida, & pexo, densoque folio viit menfe Februario. ¶ Pexa munera, crassa, & opima, ac spissa, non lævia.

Martial. l. 7. epigr. 45. Divitibus poteris musas, elegosque sonantes mittere, pauperibus munera pexa dato. Alii aliter legunt.
Pezicæ, vel Pezitzæ, f. i. *πέζικα*, fungi sine radice, aut pediculo, a *πέζα*, pedes, quasi pedestres, quod non tollant se se altius a terra. *Plin. l. 19. c. 3.*
 P A N T E H.
Phæaces, m. 3. *Φαίακες*, pop. Phæaciæ inf. h. e. Corcyræ. In singulari num. est Phæax, cis. *Horat. l. 1. ep. 15.* Pinguis ut inde domum possis Phæaxque reverti. b. e. obesus, bene nutritus. Phæaces enim luxu infames fuere.
Phæacia, æ, f. inf. maris Jonii, eadem ac Corcyra. *Plin. l. 4. c. 12.* Phæaciis, idis, f. quæ est ex Phæacia. *Ovid. 4. de Pons. epist. 12. v. 27.* Dignam Mæoniis Phæacida condere chartis.
Phæacius, a, um, *Φαίαιος*, quod ad Phæaciam inf. spectat. *Tibull. l. 4. ad Messalam, Tellus Phæacia.*
Phæcius, a, um, *Φαίκιος*, idem ac Phæcius. *Prop. l. 3. el. 2.* Nec mea Phæcias æquat pomicaria sylvas.
Phæax. V. Phæaces.
Phæaciâni Dii, Græci Dii dicebantur, quod simulacra Deorum in Græcia cum phæaciis fingerentur. *Juven. Sat. 3. v. 219.* Phæacianorum vetera ornamenta Deorum. Al. leg. *phæciatorum*. al. *hæc Asianorum.*
Phæciarius, a, um, Phæaciis indutus. *Senec. epist. 113.* Quæ decent phæciatum, palliatumque. *Petron. in Satyr.* Phæciati milites.
Phæcastum, ii, n. *Φαίκασιον*, calcamenti genus. *Poll. l. 7. c. 22.* Hujusmodi phæcastia alba erant, saltem illa, quibus Sacerdotes utebantur, ut ex Appiano, & Herodiano cognoscimus. Sacerdotes Alexandrinos, atque etiam Atheniensium candidis ufos esse, scimus ex *l. 5. Appiani de B. Civ.* Cæterum Philosophorum phæcastia colore nigro erant. *Sen. l. 7. de Ben. c. 21.* Pythagoricus quidam emerat a futuro phæcastia.
Phædra, f. i. *Φαίdra*, Minois Cretenium Regis filia ex Pasiphæ, soror Ariadnæ, uxor Thesei filii Ægei Regis Athenarum, qui eam se fecerat relicta Ariadne uxorem sibi copulavit, atque ex ea Demophoontem, & Antigonum suscepit. Hæc amore Hippolyti privigni capta, cum ipsum adducere non potuisset, ut paternum thalamum conspurcavit, apud patrem eum detulit, tanquam stuprum sibi per vim inferre voluisset. Tandem Hippolyti morte audita, qui patris iram fugiens ab equis disceptus fuerat, scelus suum Theseo narravit, & Hippolyti ente, vel laqueo, ut *Servius* ait, ipsa sibi mortem conficivit. *Bocc. l. 11. Gen.*
Phædrus, m. 2. *Φαίδρος*, adolescens Myrrhinusius, seu Myrtenisus, insigni pulchritudine, inter Platonis discipulos numeratur, qui ejus ingenio adeo delectatus est, ut illi primitias studiorum suorum diceverit. Ad hunc epigrammata scripsit, ad hunc elogia, ad hunc primum sum de pulchritudine librum, qui Phædrus inticribitur. *Ficin. in Conv. l. 1. c. 2. & Orat. 7. c. 4.* ¶ Phædrus alter, Philosophus Epicureus, qui valde elegans fuit. *Cic. 2. de nat. Deor.* Auditus est a Cicerone. *Cic. l. 1. Fin.* Item a Pomponio Attico. *Cic. l. 1. de Leg.* ¶ Denique Phædrus, Thrax, Augusti libertus fuit, & sub Tiberio Imperatore libros sex conscripti Latino elegantissime carmine, senariis versibus, ex Æsopi fabulis græcis materiæ desumpta.
Phænomena, orum, n. *Φαινόμενα*, a *φαίνω*, ostendo, ab Astronomis dicitur, quæ in aere, & cœlis digna observatione apparent. *Lactant. l. 2. c. 5.* Eum librum, quo phenomena breviter comprehendit, &c. Quædam Lactantii editiones hanc vocem habent græcis literis exaratum.
Phæthion, ontis, m. *Φαίθων*, filius Solis Ægyptii, & Clymenes, a *φαίθω*, quod idem, ac *φαῖς*, splendeo. Hic cum a patre impetrasset, ut uno die cursum sui habenas sibi permitteret, aurigandique impuritus cœlum, & terram combureret, a Jove fulmine e curru excussus, in Padum fluvium decidit. *Cic. 3. Offic. c. 25. & 3. de nat. Deor. Ovid. 2. Met.* ¶ Græci Poetæ interdum Phæthionem vocant ipsum solem. Hos itaque imitatus videtur *Virg. 5. Æn. v. 105.* Auroram Phæthontis equi jam luce vhebant.
Phæthontius, a, um, adject. ad Phæthionem pertinens. *Ovid. 4. Metam. v. 246.* Post Phæthontes vidisse dolentis ignes.
Phæthontides, f. 3. tres Heiades virgines, Phæthusa, Lampetie, & Lampetusa, filie Solis, & Clymenes, sorores Phæthontis, quæ dum extinctum fratrem flerent, conversæ sunt in alnos arbores, seu in populos, ex quibus perpetuo guttæ, tanquam lacrymæ, flunt, quæ deinde in electrum rigescunt, & durantur. *Ovid. 2. Met. Virg. 6. Ecl. & 10. Æn.*
Phæthontis, idis, patronymicum femin. *Avien. in Phenom. Arak. v. 793.* Illum prolixis duræ Phæthontides ulnis planxerunt. hoc est sorores Phæthontis.
Phæthontius, a, um, adject. Phæthontes, ut Phæthontius amnis, h. e. Padus, in quem Phæthion decidisse dicitur. *Silius l. 7. v. 149.*
Phæthusa, æ, f. *Φαίθουσα*, filia Solis, & Clymenes, soror Phæthontis, Lampetis, & Lampetuse. *Ovid. 2. Met. v. 346.* ¶ Phæthusa altera, filia Solis ex Neæra Nympha, & soror Lampetis, al. Salempetis, quæ in Sicilia patris sui armenta cum sorore custodivit, de quibus foci Ulyssis contra Circes præcepta degustantes naufragium tecerunt. *Hom. l. 12. Odys. Bocc. l. 4. Gen.*
Phageiana, æ, f. i. *Φαγέαινα*, idem ac bulimus, seu bulimia, idest immodicus cibi appetitus, edacitas præter consuetudinem, a *φαγω*, edo, & *αἶμα*, assatum, quod in ea assatum edatur. Translate sic dicitur exulceratio utque ad ossa, celeriter depascens, cum inflammatione, sanime male olentem emittens, & ad mortem perducens. *Plin. l. 26. c. 11.* Phagedænis, quod nomen sine modo exedentium est, & alias ulcerum, tithymali medentur cum semasi sumpti. ¶ Item de morbo apum, cum ceræ partes vacuæ putrefcunt, & serpente latius vitio ipsæ quoque apes intereunt. *Col. l. 9. c. 12.* Sæpe etiam vitio, quod Græci *φαγέλαινα* vocant, intereunt.
Phagedænicus, a, um, adject. ad phagedænam pertinens, ut phagedænicæ ulcera. *Plin. l. 24. c. 4.*
Phager, vel phagrus, i, m. *Φάγρος*, genus piscis, qui lapidem in capite habere existimatur. *Plin. l. 32. c. ult. qui l. 9. cap. 16. pagrum vocat.* nam Græce etiam *φάγρος* dicitur.
Phago, onis, m. edax, vorax, heluo. Edones, & phagones, inquit *Non. c. 1. n. 237.* ab edacitate (scilicet a *φαγω*, edo) unum Latinum, alterum Græcum. *Vopisc. in Aureliano, c. ult.* Vehementissime delectatus est phagone, qui eo utque multum comedit, ut uno die aprum integrum, centum panes, vervecem, & porcellum comederet. V. *Lips. Centur. miscellan. ep. 51.*
Phagerus. V. Phager.
Phalacrodrax, acis, m. *Φαλακροδράξ*, corvus aquaticus, ita dictus a naturali calvitie. *Plin. l. 19. c. 48.*
Phalæx, (vel talæ, ut scribunt *Non. & Fest.*) arum, f. lignæ turres, seu machinæ, ex quibus ludi spectabantur. *Enn. apud Non. c. 2. n. 351.* Mores diffundunt, sunt tabulata, phalæque. *Juven. Sat. 6. v. 589.* Consulit ante phalæ, Delphinarumque columnas. ¶ Erant etiam phalæ militares, ex quibus militis in obidionibus tela in hostilem urbem jacebant.

bant. De his intelligendum videtur illud *Plaut. Mostell. 2. 1. 10.* Iſti, qui trium nummorum cauſa ſubeunt phalas. h. e. paruo ſtipendio, ſeu mercede pericula grauiadeunt. ¶ Translate, ut machina, ſic & phala ponitur pro dolo, & fallacia. *Neuius apud Non.* Me non vocavit; ob eam rem hanc feci phalam.

Phalæcium, v. Phaleucium.

Phalæcius, i, m. nomen Poetæ cuiuſdam, a quo Phalæcium carmen nomen habet, teſte *Terentiano Mauro*, c. 71.

Phalanga, ſeu palanga, æ, f. *cuuro, ſtanga*, Germ. *uualer*, Gal. *rouleax*, Hiſp. *palancas*, Φάλαγγες, vel Φάλαγγα. *Non. e. 2. n. 725.* Phalangæ, inquit, dicuntur iuſtes teretes, qui nauibus ſubiiciuntur, cum attrahuntur ad pelagus, vel cum ad litora ſubducuntur; unde etiam nunc palangarios dicimus, qui aliquid oneris ſuſtibus tranſuehant. *Varro de viſa P. R. l. 4.* Cum Pænus in fretum obuiam veniſſet noſtris, quodam cepiſſet, crudeliſſime pro palangis carinis ſubjacebat, quo metu debilitaret noſtros. *Cæſ. l. 2. B. C.* Palangis ſubjectis ad turrim hoſtium admovent. ¶ Sumitur etiam pro ſulte generatim. *Plin. l. 1. c. 56.* Prælium Afri contra Ægyptios primum fecere ſuſtibus, quos vocant phalangas.

Phalangarii, ſeu Palangarii, m. 2. qui aliquid oneris ſuſtibus tranſuehant. v. *Phalanga*. *Vitr. l. 10. c. 8.* Onerum vero maxima pondera, cum feruntur a palangariis. ¶ Phalangarii dicuntur etiam milites phalangis. *Lamprius in Alexand. Sev. c. 50.* Fecerat & phalangem triginta milium hominum, quos phalangarios vocari iuſſerat.

Phalangite, m. 1. milites ex phalange. *Liv. l. 37. c. 40.* Deceim, & ſex millia peditem more Macedonum armati tuere, qui phalangite appellabantur.

Phalangites, æ, m. 1. Φάλαγγις, genus herbæ. *Plin. l. 27. c. 12.* Phalangites a quibuſdam phalangion vocatur, ab aliis leucantheomon, (ut in quibuſdam exemplaribus inuenio) leucacantha.

Phalangium, ii, n. Φάλαγγιον, genus aranei, a Φάλαγγε, quod idem notat. *Plin. l. 18. c. 17.* Naſcitur & phalangion in eruo, beſtiola aranei generis, ſi hys aquoſa ſit. ¶ Eit & herbæ nomen. v. *Phalangites*.

Phalango, ſeu palango, as, a. 1. onus aliquid tuſte tranſueho, a *Phalanga*. *Aſianus*. Et capream unam ſemeliceram quaterni ſimul phalangabant.

Phalantius, a, um, adject. &

Phalantius, a, um, adject. a Phalanto, ut Phalanteum Tarentum, h. e. a Phalanto conditum. *Jil. l. 1. v. 16.* Et, Agna Galeſi Phalantii, apud *Marſial. l. 5. epigr. 38.* Eit autem Galeſus fluvius Tarentini agri.

Phalantus, i, vir quidam Lacedæmonius, qui cum aliquibus ſociis in Italiam venit, & Tarentum condidit. *Juſtin. l. 3. c. 4.*

Phalanx, angis, f. *ſalange*, פלנך, Ger. *eine ſolche ordnung*, Gall. *phalange*, Hiſp. *gente de piè ueſta en ordenança*, Φάλαγγε, agmen peditem apud Macedones, figura quadrata, vel cunei, ubi pes pedi, clypeus clypeo, vir viro in acie conſerebatur. Amplior militum numerus erat in phalange, quam in legione. Nam, ut *Vegetius* ſcribit *l. 2. de R. Mil. c. 2.* continebat phalanx oſto hominum milia, cum legio tantum ſex millibus conſtaret. Accurate imprimis phalangem Polybius deſcripſit. *Curt. l. 3. c. 2.* Macedones phalangem vocant peditem ſtabile agmen, ubi vir viro, armis arma conſerta ſunt. ¶ Dicitur etiam de exercitibus aliarum gentium. *Cæſ. l. 1. B. G. c. 25.* Mi ites noſtri e loco ſuperiore pilis miſſis facile hoſtium phalangem perfererunt. Ubi procul dubio accipitur pro armorum connexione, atque teſtudine. *Liv. l. 8.* Et quod antea phalanges ſimiles Macedonicis, hoc poſtea manipulum ſtricta acies cepit eſſe. *Virg. Æn. 2. de claſſe.* Et jam Argiua phalanx inſtructis nauibus ibat.

Phalarica, ſeu falarica, æ, f. Φαλαργή, genus teli ad modum haſtæ, valido præxiuum ferro, quod in longitudine habet pedes tres, ut cum armis corpus tranſigat, inter cuius tubam, & haſtile ſulphur, reſina, bitumen, ſtupa conuoluntur, inſuſo oleo, quod incendiarium vocant, deinde balliſtæ impetu emiſſum, ſigitur ligno, turritaque machinas incendit. Becmano placet eſſe a Φαλός, *ſplendidus*, quod a Φάλω, *ſplendo*. Phalaricæ deſcriptio eſt apud *Livium*, & *Silium*, utrunque in Saguntina hiſtoria, item apud *Seru. ad 9. Æn.* Aliis placet eſſe a phalis, quomodo dicebantur turres, et quibus phalaricæ mittebantur. *Fest.* ¶ Duplex fuit, magna, quæ balliſtæ impetu emittebatur, & parua, quæ manu iacabatur. Vide quædam de phalarica apud *Steuuuechium ad Veget. l. 4. c. 18.* & imprimis *Juſt. Lyp. l. 5. Poliorcet. c. 5.* *Virg. 9. Æn. v. 705.* Sed magnum ſtridens contorta phalarica venit, Fulminis acta modo.

Phalaris, idis, m. Φάλαργος, Tyrannus immaniſſimus Agrigentinarum in Sicilia. Præter cætera novorum ſuppliciorum inſtrumenta, taurum habuit æneum, Perilli arte fabricatum, in quem immiſſi damnati, iſgneque ſubjecto, bovis mugitum edebant: cuius muneris nomine cum artiſer non leve munus ſperaret, juſſu Tyranni in taurum coniectus, primus artiſer ſuæ ſpecimen præbuit. Ad extremum ipſe quoque Phalaris, cum nimia eius atrocitas ulterius ferri non poſſet, factio in eum univerſorum civium impetu, correptus, & ipſi tauru, quo alios exuſſerat, incluſus, vivus crematus eſt. *Cic. 2. Offic. 3. de nat. Deor. 1. & 2. de Divin. Plin. l. 8. c. 56. & l. 34. c. 8.*

Phalaris, idis, f. genus herbæ. *Plin. l. 27. c. 12.* Phalaris thyruſum habet longum, tenuem, ceu calaminum, in ſummo ſtorem inclinatum, ſemen ſimile ſefamæ. ¶ Eit etiam genus avis aquaticæ apud *Parr. l. 3. R. R. c. 11. Plin. l. 10. c. 48. & Colum. l. 8. c. 15.* apud quos legitur & phalaris eodem ſenſu.

Phalæra, arum, f. *abbigliamento di cavalli*, Φάλαρα, ornamenta eorum, a Græca voce allata. *Liv. l. 22. c. 52.* Et ſi quid argenti, quod plurimum in phaleris eorum erat. ¶ Per Catarchin etiam ornamenta virorum nobilium phalæra vocantur. *Liv. l. 9.* Ut plerique nobilium aureos anulos, & phalæras deponerent. ¶ Translate hæc vox uſurpatur pro rebus externis, & tucatis, quæ animi bonis opponuntur. *Fest. ſat. 3.* Ad populum phalæras: ego te intus, & in ceſe novi. *Cic. Att. l. 15. ep. ult.* Plancum ſe ajebant hunc Buthrotium pridie, quam hoc ſcribebam, ideſt tertio nonas, vidiffæ, demiffum ſine phaleris. h. e. ſine honore.

Phaleratus, a, um, adject. phaleris ornatus, ut phaleratus equus, apud *Liv. l. 30. c. 17.* ¶ Translate *Terent. Phorm. 3. 2. 15.* Phaleratis dictis tuis ductas me. h. e. tucatis, *con belle paroline.*

Phalærus, a, um, adject. ut Phalærus portus Athenis, de quo *Nepos in Themioſocl. c. 6.*

Phalæris, v. Phalaris.

Phalæro, as, a. 1. phaleris ornare, eſt metaphorice fucum facere. *Ambr. l. 2. in c. 2. Luca.* Plebs ſimplex, quæ phalærare audita, & tucare neſcit. v. *Phalæra.*

Phalærus, i, unus ex Jafonis comitibus in expeditione Colchica. *Valer. Flacc. l. 1. & 6. Argon.*

Phaleucium carmen, apud Grammatic. eſt genus carminis conſans ex quinque pedibus, ſpondeo, dactylo, & tribus choreis. *Terentian. Maurus* appellat Phaleucium, & dicit nomen accepiffæ a Phalæco inventore. Alio nomine dicitur Hendeſcaſyllabum, quia undecim ſyllabis conſtat, ut *Marſial. l. 1.* Comiendo tibi Quintiane noſtros.

Phallia, orum, n. 2. carmina in honorem Bacchi. *Ariſtoteles in Poetica* ſcribit, ſua etiam ætate in plerique urbibus Phallia obtinuiſſe, cumque in ſacris Bacchi obtinerent dithyrambice, & phallia, ex illa quidem tragœdiâ, qui Dionytia celebrabant, ſibi de collo ſuſpendebant, quæ ſinguli, qui Dionytia celebrabant, ſibi de collo ſuſpendebant, & palam geſtabant, ut *Plutarchus* ſcripſit. ¶ *Phallus Deo*, prov. ubi parum quidem honeſta, ſed tamen apta tribuuntur, tractum a Bacchi ſacris, in quibus phallus ferebatur.

Phaneus, i, promontorium in Chio inſula, optimo vino celebre. *Virg. Georg. 2. v. 98.*

Phantafia, f. 1. *fantafia*, *immaginazione*, Φανταſία, viſum, imago rerum animo inſidentium. Philoſophi accipiunt pro uno ex ſenſibus internis. Ita dicta eſt a Φανταſμα, *appareo*, quia ſpecies rerum, quas ſentimus, vel etiam ſentire non putamus, intus apparent. *Cic. 1. Acad. c. 11.* In qua primum de ſenſibus ipſis quædam dixit nova, quos junctos eſſe cenſuit e quadam quaſi impuſſione oblata extrinſecus, quam ille Φανταſίαν, nos viſum appellenus, licet. ¶ Apud Rhetores accipitur pro mentis conceptu, *concepto*, *idea*, *penſiero*. *Senec. Suſor. 2.* Ceſtius cum deſcripſiſſet honores, quos &c. adiecit: per ſulphora noſtra jurabit. Nicetas longe diſertius hanc phantaſiam movit, &c.

Phantaſma, atis, n. Φανταſμα, ſpecies, vel imaginatio falſa, quales ſunt, quas dormientes videre ſibi videntur. Hinc & pro ſpectro ſumitur. *Plin. l. 8. ep. 27.* Eſſe aliquid phantaſmata, & habere propriam figuram, numenque aliquid putes, an inanem, & variam ex metu noſtro imaginem accipere.

Phaon, onis, m. Φαών, juvenis Leſbius formoſiſſimus, a Sappho poetria perditiffime amatus. *Ovid. in ep. 15.*

Pharætra, æ, f. *ſarætra*, *turcaſſo*, פשרה, Germ. *ein kotber*, Gall. *carquois*, Hiſp. *caracx*, Φάρετρα, theca, ubi ſagittæ reponuntur. *Virg. Æn. 1.* Succinctam pharætra, & maculoſæ tegmine lyncis. *Horat. l. 1. od. 22.* Nec venenatis gravidâ ſagittis, Fulce, & pharætra.

Pharætratus, a, um, qui pharætras fert. *Virg. 5. Georg.* Quaque pharætræ vicinia Perſidis urget.

Pharætriger, a, um, adjectiv. qui pharætram fert. *Silius l. 14. v. 287.* Glade pharætrigeri ſubnixas regis Athenas.

Pharia, æ, f. Inſula lilyrici maris cum oppido. *Plin. l. 3. c. 26.* ¶ Eit etiam uræ genus, apud Piſas, unde & Pharium vinum. *Id. l. 14. c. 3.* Pharias. v. *Pareas.*

Pharicon, vel Paricum, i, n. genus veneni, ita dicti a Pharico inventore. *Plin. l. 28. c. 10. Scribon. Larg. compoſit. 106.*

Phariſæus, i, m. Φαριſαῖος, una ex tribus Judæorum ſectis, a cætoris religione, & ſanctitate diſtincta. Unde *Heſychius* Φαριſαῖος, ἀφαιριſαῖος, μεμεριſαῖος, ἡγάρης. Quare ipſum nomen Hebraice ſeparationem ſonat. Secunda ſecta erat Sadducæorum, tertia Eſſæorum. *Terent. de præſcriptione. c. 45.* Prætermitto phariſæos, qui additamenta quædam legi adtribuendo, a Judæis divuſi ſunt, unde etiam hoc accipere ipſum, quod habent, nomen digni fuerunt.

Phariſæicus, a, um, Φαριſαῖος, quod ad Phariſæos ſpectat. *Hieron. contra Vigilant.* Quasi ſepulchra Phariſæica toris dealbata.

Pharius, a, um, adject. a Pharo, ponitur pro Ægyptio, vel Alexandrino, ut Pharia unda, h. e. Nilus. *Lucan. l. 3. v. 260. Ovid. 1. de Pont. ep. 1. v. 38.* Jactans Pharia tinnula liſtra manu. *Juvenal. ſat. 13. v. 85.* Pharium acetum. v. *Acetum*. ¶ Pharias flammas pro igne, qui in turri Phari ardebat, *Lucan. l. 9. v. 1005.* ¶ *Pharius annus* apud *Strab. l. 3. Sil. v. 22. & Claud. de B. Gild. v. 57.* eit annona ex Ægypto.

Pharmaceutice, es, f. Φαρμακωτική, ea medicinæ pars, quæ medicamentis curat. *Cæſ. in præſar. l. 1.* ſcribit græcis literis.

Pharmacutria, f. 1. *maga*, *Aræga*, Φαρμακωτρία, ſaga, venefica. Hoc nomine *Virg. Eclogam* quandam inſcripſit, in qua Theocriti imitatione venefica quædam inducitur, quæ magicis incantationibus animum viri, a quo ſpernebatur, ad ſui amorem conatur revocare.

Pharmacopœia, æ, m. *chi vende medicine*, Ger. *apotheker*, Gal. *apothecaire*, Hiſ. *boticario*, Φαρμακοπώλης, qui pharmaca vendit, a πωλέω, *vendo*, & Φάρμακον, *medicamentum*. Olim alii erant pharmacopolæ, quam hodie. Nunc etiam ſimplicia dividuntur, atque ex Medicorum præſcripto pharmaca cancinant. Olim ſimplicia dividabant ſeplâarii, qui Græcis φαρτωπώλη. Pharmacopolæ autem non ex alieno agebant præſcripto, ſed ipſimet remedia concinnabant, venaliaque habebant, quales nunc Medici circumforanei, qui pro ſora, atque urbes curſitant, & pertiam ſuam, ac remedia jactando ſimplici popello ſublineare os ſolent, *cereſiani*. *Cato apud Gell. l. 1. c. 15.* itaque auditis, non auſcultatis, tanquam pharmacopoiam: Nam ejuſ verba audiuntur, verum ei ſe nemmo committit, ſi æger eſt. *Cic. pro Cluent. c. 14.* Tum repente Anconitanum quendam L. Clodium pharmacopolam circumforaneum aggreditur.

Pharmacotrophi, m. 2. Φαρμακοτρόφοι, pop. Aſiæ, Margianis, & Sulfianis ſinitimi, qui ſe venenis alere conſueverunt, a τάρμακος, *venenum*, & τροφή, *nurtio*. *Plin. l. 6. c. 16. Melal. 1.*

Pharmacum, ci, n. Φάρμακον, medicamentum. Vox media eſt, quales multas recenſet *Gell. l. 12. c. 9. Cæſ. in venenum, ff. de verb. ſign.* Sumitur enim & pro medicamento ſalutifero, & pro veneno malo, ſeu toxico, quemadmodum & Latine medicamentum vox media eſt, & tam in malam, quam in bonam partem accipitur, ut Nonius auſtor eſt.

Pharmacus, i, m. Φαρμακός. Pharmaci, inquit *Cal. Rhodig. l. 6. antiq. ſect. c. 12.* dicebantur ignobiles quidam homines & inutiles, qui ad civitates ſua morte expiandas deſtinabantur, & publice alebantur, quos & χυθάρματα vocant Græci. Hinc pharmacus conviciuſ eſt in hominem ceſteſtum, & abiectum. *Petron. in Satyr.* Quid tu dicis, latro? quæ ſola ſalamandra ſupercilia tua excuſſit? cui Deo crinem voviſti? pharmace, reſponde.

Pharnacœon, i, n. herba, genus panacis folio longiore, & ferrato: ita dictum a Pharnace rege inventore. *Plin. l. 25. c. 4.*

Pharſalia, f. 1. regio Theſſaliæ, Pharſalo opp. circumiacens, a quo & nomen accepit. Sunt tamen, qui vocatam tuſſe exiſtunt a Pharſalo duce, quæ primo Æmatia ab Æmatio, poſtea Theſſalia a Theſſalo, deinde a Macedonia dicta. Apud *Procl.* pars eſt Æmatia in Theſſaliæ conſinio. *Lucan. l. 9. v. 985.*

Pharſalicus, a, um, quod ad Pharſaliam ſpectat, ut Campi Pharſalici, in quibus duorum maximorum bellorum civilium procelle detonerunt, primi inter Cæſarem, & Pompejum, alterius inter Auguſtum, & percuſſores Cæſaris, Brutum, & Caſſium. Hi & Philippiæ dicti

dicti sunt, a Philippis urbe. *Cic. 1. & 2. de Div. & Lucan.*
 Pharfalius, a, um, adject. idem ac Pharfalicus. *Catul. de nupt. Pel. & Thec. carm. 65. v. 37.* Pharfalum coeunt, Pharfalia tecta frequentant.
 Pharsalus, i, m. *φάρσαλος*, oppidum Theffalix, a quo Pharfalia dicta est. V. vocem præced.
 Pharus, f. 2. *Φαρος*, inc. *Mazrab*, col. & opp. Ægypti, olim urbs Regia, apud Alexandriam, in insula oblonga, parvaque, continenti pene iuncta, contra Canopicum ostium Nilii. In ea ingens turris a Ptolemæo Philadelpho Rege Sostriati Gnidii opera 800. talentis extructa est albo lapide, quæ inter septem orbis miracula numeratur, ex qua lumen per noctem navigantibus elucebat. Unde ut *Solinus* scribit, machinæ in portibus ad præluendi ministerium edificatæ Phari deinceps apud omnes gentes appellari cœperunt. ¶ Pharus ponitur interdum pro Ægypto, ut regina Phari, *Stat. l. 3. silv. 2. v. 102. Lucan. l. 8. v. 443.* Petimus Pharon, arvaque Magi.
 Pharusi, m. 2. pop. Libyæ, olim Persæ, quorum regio nunc *Afenaga*, sive *Azenaga*. Quoniam comitatus sunt Herculeum Thebanum, sive potius Ægyptium, qui Libycus cognominatus est, ad Hesperidas proficiscentem. *Plin. l. 5. c. 8. Meta. l. 1. & 3.*
 Phaselinus, a, um, adject. quod ex phaselo legumine fit, ut phaselinum oleum. *Plin. l. 23. c. 4.*
 Phaselus, vel Faselus, m. & f. *φάσηλος*, navigii genus, mistam habens formam ex oneraria, & longa trirēmi, quod tam velis, quam remis agi poterat. *Servius ad Virg. 4. Georg. monet, esse brevem naviculam. Aco ad Hor. l. 3. carm. od. 2. scribit, esse navem velocem, & oblongam. Non. c. 13. n. 7. dicit esse navigium Campanum. Blyssus eundem putat, ac myporonem, aut certe ab illius figura non multum distantem. Nomen habet a Phaselia urbe Pamphyliæ, quod hoc genere navis Phaselitæ piratæ uterentur. Cic. Att. l. 1. ep. 8. Tertium, quam, ut scribis, anchora soluta de phaselo desitit. Sallust. apud Non. loc. cit. Cohors una, grandi phaselo vecta, a cæteris deerravit. Mart. l. 10. epigr. 30. Pictam phaselum adjuvante fert aura. Catul. carm. 4. Phaselus ille, quem videtis hospites. ¶ Fictiles etiam phaselos fuisse testatur *Strabo, l. 17. & Juvenal. sat. 15. v. 126.* Parvula fictilibus solitum dare vela phaselis. ¶ Scribitur & phasellus. ¶ Est etiam phaselus, vel faselus, in genus leguminis, de quo V. in dictione seq. *Virg. 1. Georg. viciamque feres, vilemque phaselum.*
 Phascelus, vel Faselus, m. 2. *fagiolo*, Germ. *faseles*, Gal. *phascole*, Hisp. *sefoles*, *φάσηλος*, genus leguminis, siliquam ferens longiorem quam legonæcum, & que una cum femine manditur viridis ex oleo, & garo. Pro eo *phascolus*, vel *passiolus* legas in antiquis *Plinii* codicibus, qui eius meminit *l. 24. c. 9.* ¶ Invenitur & phaselus a Græco *φάσηλος*. *Virg. 1. Georg. Viciamque feres, vilemque phaselum.*
 Phasianum, n. gladiolus, herba. *Plin. l. 25. c. 11.*
 Phasiacus, a, um, adject. ad Phasidem pertinens, Colchicus, ut Phasiaca conjux, h. e. Medea, *Senec. in Hercul. Oet. v. 948.* Phasiaca aqua, *Ovid. epist. Medæ, v. 10.*
 Phasiæna, æ, f. avis eadem, quæ phasianus. *Plin. l. 10. c. 48.* Phasiæna in Colchis geminas ex pluma aures submitunt, subriguntque.
 Phasianarius, m. 2. *φασιαναρῆς*, qui phasianos pascit. *Paul. l. avibus legatis, ff. de legat. 3.* Phasianarii, & pastores anserum non continentur.
 Phasianus, a, um, adject. ad Phasianum pertinens, ut phasiania ova. *Pallad. l. 1. tit. 29.*
 Phasianus, a, um, adject. Phasiacus, ut phasiania gallina, idem, ac phasianus. *Plin. l. 10. c. 48.* Nonnulli etiam phasianas gallinas vocant. *Id. l. 11. c. 33.* Hoc quidem & aves infestat, phasianas vero interimit.
 Phasiænis, m. 2. *fagiano*, Ger. *ein phasian*, Gal. *faisan*, Hisp. *faisan*, *φασιανός*, species avis, a Phaside fl. Colchidis, ad cuius ostia frequentes convenire, a Græcis proditum est. Inde enim ab Argonautis primum in Græciam, ex Græcia vero ad nos huius generis aves deportatæ sunt. *Mar. l. 13. ep. 72.* cuius titulus est, *Phasianus*. Argiva primum sum transportata carina, Ante mihi notum nil, nisi Phasis, erat. *Lamprid. in Alex. c. 41.* Aviarum instituerat pavonum, phasianorum, gallinaceorum. Adde *Pallad. l. 1. c. 29.* ¶ In hanc avem Poetæ fabulantur mutatum esse Ictem Tereti filium. *Ovid. 6. Met.*
 Phasiæns, adis, f. Medea a Phaside urbe, & fl. *Ovid. 2. de ar. am. v. 382.* Maritum barbara per natos Phasiæns ulta suos.
 Phasiolos, i, *φασιόλος*, herba folio anisi, & in pampinos se torquente, alio nomine *isopyron*. *Plin. l. 27. c. 11.*
 Phasis, idis, patronym. fœmin. idem quod Phasiæns, adis. *Ovid. 2. Fast. v. 42. de Medæ.* Vestram frænatis per inane draconibus Ægeus Credulus immerita Phasida juvat ope.
 Phasis, is, vel idis, f. *Fasso*, *Faso*, inc. *Phazeth*, *φάσις*, urbs Colchidis, in Asia, ad ostium Merid. fl. cognominis, in ora maris Euxini, in Mingrelia regione. *Pomp. Meta. l. 1. c. 19. Plin. l. 6. c. 4.*
 Phasis, is, vel idis, m. *Fasso*, *φάσις*, fl. Colchidis, qui oritur ex Moschicis montibus, teste *Plinio*, seu Caucasus, teste *Ptolemæo*, & influit in mare Euxinum. Juxta hunc Phasis insula parva est, ex qua genus illud avis exportatum est, teste *Lidoro*, quod phasianus propterea nominatur. Ibidem herbæ venenosæ nascuntur. Inter præcipuos amnes habetur, cum septem ostiis in Euxinum exeat. *Plin. l. 6. c. 4. Ovid. 7. Met. v. 6.* ¶ In vocativo est *Phasi*. *Valer. Flacc. l. 5. v. 206.*
 Phasma, atis, n. 3. *φάσμα*, visum, spectrum, idem ac Phantasma. Hinc nonnulli *phasmata* legunt pro *phantasmata* in *epist. Plinii*, quam in *Phanasma* attulimus. ¶ Est etiam nomen unius ex fabulis Menandri, *Terent. Eun. prol.* Item cuiusdam Catulli mimographi, apud *Juvenal. sat. 8. v. 186.*
 Phasichætes, æ, *φασικῆτες*, nomen gemmæ. *Plin. l. 37. c. 10.*
 Phatæ, arum, *φάτα*, stellæ in Cancrî signo. *Cic. in progn. apud Prisc.*
 Phaulx, f. i. *φάυλα*, olivæ, corpore grandissimo, pusillo nucleo, minimi succo. *Plin. l. 17. c. 3.*
 Phegeus, a, um, adject. a Phegeo, Phegeus ensis. *Ovid. Metam. 9. v. 412.*
 Phegeus, i, m. 2. fl. Inachi fl. qui primus in Græcia Diis templa erexit, & sacra instituit, & vulgus docuit tempus in annos, & menses dividere. Adolescens occubuit. Templo, & sacrificiis honoratus fuit. *Boet. l. 7. Gen. ¶ Phegeus alter, pater Alpheibæ, Themionis, & Axionis, de quo multa Ovid. 9. Metam.*
 Phellandron, n. 2. *φελλάνδριον*, herba palustris, folio apii, cuius potu levari velle vitia, tradit *Plin. l. 27. c. 12.*
 Phellus, i, *φέλλος*, Græcis est suber, genus arboris. A *Vitruv. l. 9. c. 9.* sumitur pro ea horologii parte, quæ ex subere facta est.
 Phemius, i, citharædos Homeri præceptor, quem ipse cantantem inducit *Odys. l. 1.* Hinc *Ovid. 3. Amor. v. 417.* Quid juvat, ad surdas si cantet Phemius aures?
 Pheмооду, es, f. i. *Фемюда*, Sibyllæ nomen, quæ prima Apollinis Delphici vates dicitur fuisse, & carmen heroicum invenisse. *Stat. l. 2. Sylv. 2.* ¶ Est & nomen Pheбодос cuiusdam, quam quidam dicunt Phæbi filiam fuisse. *Hesiod. in Theog. & Lucan. l. 5. v. 126.*
 Pheneatæ, m. 1. *φηνεάται*, cives Phenci urbis, qui Mercurium quin-*

tum colebant. *Cic. 3. de nar. Deor.*
 Pheneus, f. *Feneo*, al. *Phineo*, *φώνεια*, opp. Arcadiæ, in Peloponneso, apud Cyllemum M. Inter Clitorium, & Æginam. Ibi moly herba contra veneficia omnia provenit. *Plin. l. 4. c. 6. & l. 24. cap. 4.* ¶ Pheneus item, m. 2. fl. al. lacus Arcadiæ, qui in Alpheum defluit. Ejus aqua noctu perniciofa est, interdum salutaris. *Ovid. l. 15. Met. & Plin. l. 4. c. 6.*
 Phengites, m. 1. *φενγίτης*, lapis duritia marmoris, candidus, & translucens, a *φίγγος*, splendor. *Plin. l. 36. c. 22. Sueton. in Domit. c. 14.*
 Phenion, n. 2. herba, al. anemone, *Plin. l. 22. c. 23.*
 Pheos, i, n. *φίως*, herba foliis, & caule spinoso, alio nomine stæbes. *Plin. l. 21. c. 15.*
 Pheræ, arum, f. *Cheramidi*, *Φερæ*, opp. Peloponnesi, in Messenia, in ora sin. Messeniaci. ¶ Pheræ item, f. *Giorgio* opp. Achajæ Peloponnesiæ, apud Helicem. *Plin. l. 4. c. 5.* ¶ Item opp. Atticæ, inter Megara, & Thebas. *Plin. l. 4. c. 7.* ¶ Pheræ etiam, *Fere*, *jenizir*, *Sidro*, opp. Theffalix geminum, in Magnesiæ tractu, ad Bebedem lac. inter Demetriadem, & Pharfalum, ubi tyrannidem Alexander ille exercuit, qui inde Pheræus cognominatus est. *Cic. 1. de Div. 2. Off. & Plin. l. 4. c. 8.*
 Pheræus, a, um, adject. ad Pheras pertinens, ut Pheræi campi. *Val. Flacc. l. 1. v. 444.* Pheræus conjux, *Senec. in Med. v. 665. h. e.* Admetus Theffalix (in qua Phera oppidum) rex. ¶ Alexander Pheræus tyrannidem exercuit in Pheræis adeo crudelem, ut ab ipsa uxore noctu cubans interfectus sit. *Ovid. in Ibin, v. 321. Cic. 2. Inv. c. 49.*
 Pherocleus, a, um, adject. ad Pheroculum pertinens, qui fuit architectus, & Paridi naves fabricavit ad rapidam Helenam. *Ovid. Heroid. ep. 16. v. 21.* Hac duce Sigæo dubias a litore feci Longa Phereclea per freta puppe vias.
 Pherocydes, is, Philophus Syrus, qui primus animum immortalitatem docuit, teste *Cic. 1. Tusc. c. 16. & 1. Divin. c. 50.* Morbo pediculorum consumptum tradit *Plin. l. 7. c. 51.*
 Pherocydes, a, um, adject. ad Pherocydem spectans. *Cic. 2. Divin. c. 13.* Quale Pherocydem illud, quod est a te dictum.
 Phiala, æ, f. *φιάλη*, vas vini, vel aquæ, plerumque ex auro confectum. *Martial. l. 8. ep. 51.* Quis labor in phiala? *Juven. sat. 5. v. 38.* Virro tenet phialas, tibi non committitur aurum.
 Phidiæus, a, um, quod ad Phidiam spectat. *Martial. l. 6. ep. 73.* Quis te Phidiæo torinam Julia cælo, Aut quis Palladiæ non putet artis opus? *Juven. sat. 8. v. 103.* Phidiæcum vivebat ebur.
 Phidias, æ, m. *φειδίας*, nobilis statuarius, qui in ebore scalpendo citra æmulum claruit, Diis tamen, ut inquit *Quint. l. 2.* quam hominibus efficiendis melior. Inter hujus opera præcipue commendata est Minervæ statua, quam Athenis ex ebore fecit 26. cubitorum altitudine, in cuius clypeo Amazonum pugnam, & Gigantomachiam insculpsit, in soleis vero Centaurorum, & Lapitharum certamen. Proximam commendationem meruit Jupiter Olympius, & ipse totus ex ebore. Cœlavit & Venerem, quæ postea Romæ sita fuit in porticu Octaviæ. Item statuum Nemesis Deæ denum cubitorum apud Rhamnunteum Atticæ opp. fecit. *Cic. 2. Acad. 1. Tusc. 2. de Or. in Orat. in Bruto, & Plin. l. 35. c. 8.*
 Phiditia, arum, n. cœnationes, sive convivia apud Lacedæmones, ita dicta, sive quod *φιλίας*, idest, amicitie causa, instituta sint, sive potius a parsimonia, idest a *φειδύμῳ*, parco, parco utor. Conveniebant enim ad Phiditia conferentes singuli farinæ modium, vini cœno octo, casei quinque minas, sicuum quinque semis minas. *Cic. 5. Tusc. c. 34.* Quid? victum Lacedæmoniorum in Phiditiis nonne videmus?
 Philadelphia, æ, f. *Philadelfia*, urbs Lydiæ, ad Tmolii M. radices. ¶ Philadelphia altera urbs Cœlelyrix, in Decapolitana reg. a Philadelphia Rege condita, de qua *Plin. l. 5. c. 18.* ¶ Hinc Philadelpheni, Philadelphix incolæ, *Id. l. 5. c. 29.*
 Phile, arum, f. inf. parva Ægypti, aspera, & undique prærupta, duobus in unum coeuntibus amnis cincta, qui Nilo mutantur, & ejus nomen ferunt. *Strabo. l. 17.* ¶ Item opp. Ægypti, in Thebaide, apud Nilii catarractem. V. *Plin. l. 4. c. 12.*
 Philammon, onis, m. filius Apollinis ex Chione Nympha, clarissimus carmine, & cithara. *Ovid. l. 11. Met.*
 Philantropia, æ, f. *φιλανθρωπία*, humanitas, amor erga homines, liberalitas. *Ulpian. l. 2. Dig. de Proxenicis.* Si quid philanthropiæ nomine accepit.
 Philantropos, m. 2. lappæ genus, Dioscoridi aparine, Officinis rebulus, a *φίλος*, amicus, & *ανθρωπος*, homo, quia vesibus hominum adherens eos amare videtur. *Plin. l. 24. c. 19.*
 Philema, atis, n. *φίλημα*, osculum. *Lucret. l. 4. v. 1162.* Simula, Silena, ac Satura est, labiosa, Philema.
 Philetæria, æ, *φιλεταιρία*, herba rutæ similis. *Plin. l. 25. c. 6.*
 Philetæ, æ, poeta græcus, elegiacus, patria Cous, æcerimus poetaur censor, Ptolemæi Philadelphii præceptor. *Propert. l. 3. eleg. 1.* Calimachi manes, & Coi sacra Philetæ.
 Philetæus, a, um, adject. a Phileta. *Propert. l. 3. el. 2. in fine.* Ora Philetæa nostra rigavit aqua, h. e. docuit me elegiaci carminis rationem.
 Philippensis, fe, adject. a Philippis, ut Philippensæ prælium, *Plin. l. 7. c. 45.* Philippensis acies, *Valer. Max. l. 1. c. 5. n. 7.*
 Philippæus, a, um, adject. *φιλιππῆος*, ad Philippum Macedonum regem pertinens. *Propert. l. 3. el. 9. v. 40.* Una Philippæo sanguine iusta nota. ¶ Philippæus nummus erat moneta aurea pretiosa, dicta ab eodem Philippo. *Plaut. Afn. 1. 3. 1.* Nummis philippæis aureis. *Id. Rud. 5. 2. 27.* Centum denaria philippæa.
 Philippi, arum, m. *Filippo*, urbs Macedoniæ, in Thraciæ confinio, ad Pangæi M. radices, apud oram maris Ægei, olim clara, nunc pene jacens, & deserta. Dicta est a Philippo Alexandri Magni patre. Celebris fuit pugna Octavianis, & Antonii contra Brutum & Cassium, qua hi ab illis devicti, & debellati fuerunt. V. *Flor. l. 4. c. 7.* ¶ *Virgilius* prælium hoc cum Pharfalico confundit, cum inquit *1. Georg. v. 490.* Romanæque acies iterum videre Philippi.
 Philippicus, a, um, adject. ad Philippum pertinens, ut Philippicum talentum, apud *Plaut. Truc. 5. 1. 60.* ¶ Philippicæ orationes, *φιλιππικῆ λόγῳ*, dictæ sunt, quas Demosthenes in Philippum regem Macedonum habuit, quem imitatus *Cicero*, eodem nomine suas inscripsit in Antonium.
 Philippopolis, i. 3. *Φιλιπποπολις*, urbs Thraciæ, ampla, sine muribus, ad Hebrum fl. in Bœlicia, opus Philippi Imp. *Plin. l. 4. c. 11. Tacit. 3. Ann.*
 Philippus, i, m. filius Amyntæ, pater Alexandri Magni, Rex Macedonum. V. *Justinus l. 8. & 9.*
 Philyra, V. Philyra.
 Philocalia, æ, f. *φιλολαλία*, hoc est amor pulchritudinis, honestatis rerum honestarum studium. *Augustin. l. 2. cont. Acad. c. 3.*
 Philoctetes, n. 3. herba, al. marrubium. *Plin. l. 20. c. 22.*
 Philoctetæus, a, um, quod ad Philoctetem spectat. *Cic. 2. Tusc. Refutetur, ac rejicitur Philoctetæus ille clamor.*

Philoctetes, m. 1. Φακτῆς, Præantis filius, & comes Hercules. Huic Hercules moriens in Oeta monte mandavit, ne cui corporis sui reliquias indicaret, idque jurare eum adgit, deditque pro munere pharetram, & sagittas Hydræ felle intinctas. Sed cum Delphico Oraculo moniti essent Græci ad evertendam Trojam sagittis Herculis opus esse, inventus Philoctetes, & de Hercule interrogatus, negavit primo, se aliquid de Hercule scire, tandem vero mortuum esse confessus est, & cum graviter ad indicandum sepulchrum cogeretur, ne iurandum violaret, istu pedis locum offendit. Igitur constituere Principes Græciæ, ut ad bellum Trojanum deduceretur, quia ipse solus Lernæis sagittis uti poterat. Verum unius sagittæ casu in pede, quo Hercules tumulum monstraverat, vulnere pene immedicabili affectus est. Quare cum vulneris fœtor a Græcis ferri non posset, in Lemno relictus est. Sed occiso Achille, Ulysses in Lemnum regressus, ad Trojam illum perduxit. Devicta autem Troja, pudore, ne in patriam æger rediret, impeditus, in Calabriam venit, ibique Petilium condidit. Tandem opera Machaonis medici sanatus est. Cic. 3. de Or. Virg. 3. Æn. Ovid. 13. Met. Propert. 1. 2. el. 1. Sed Servio auctore ad 3. Æn. Græci Philoctetem in Lemno subfatis sagittis reliquerunt.

Philogæci, m. 2. φιλόγει, qui libenter utitur dictionibus Græcis. Var. 1. 3. R. R. c. 10. Transi, inquit Axius, nunc in illud genus, quod vos philogæci vocatis ἀμφίβιον.

Philologia, f. 1. φιλολογία, studio di belle lettere, studium eruditionis, seu humaniorum litterarum, quam eruditionem appellat Sæson. in Aug. c. 89. & in Calig. c. 53. Cicero filius Fam. 16. ep. 21. Quid de Bruto dicam? cuius cum frugi, severaque esse vita, tum etiam jucundissima consilia: non est enim jejuni locus philologia, & quotidiana συζητήσιον. Cicero pater Attic. 2. ep. 17. Ne & opera & oleum philologiæ nostræ perierit. Adde Vitruv. præfat. lib. 7. ¶ Proprie philologia est amor sermonis, loquacitas, nimium verborum studium, & φίλος, amicus, & λόγος, sermo. Hinc Senec. ep. 108. Quæ philologia fuit, facta est philologia.

Philologus, m. 2. φιλόλογος, studiosus philologiæ. Cic. Att. 1. 13. ep. 12. In qua homines nobiles illi quidem, sed nullo modo philologi, nimis acute loquuntur. Senec. epist. 108. Cum Ciceronis libros de Republica præhendit hinc philologus aliquis, & hinc grammaticus, hinc Philosophus deditus. ¶ Adjective Vitruv. 1. 6. præm. philologus rebus delectari, di cose erudite.

Philomela, f. 1. φιλωμήλα, Pandionis Atheniensis Regis filia, soror Prognæ, quæ cum a Tereo compressa fuisset, tandem Deorum miseratione in avem sui nominis conversa fuit, quæ & Lucina dicitur, quæ etiam nunc desere non cessat cantu dulcissimo injuriam, quam passa est. Ovid. 6. Met.

Philomelus, m. 2. filius Jasonis, frater Thoantis, Eunei, & Pluti. Filium reliquit nomine Plutum. Boec. 1. 13. Gen.

Philomusus, m. 2. φιλομουσος, amator, sive amicus musarum. Nomen proprium est apud Martial. 1. 3. ep. 10. & 1. 7. ep. 75.

Philonium, ii, n. φιλόνιον, pharmaci genus. Seren. Sammon. v. 393. Quid referam multis composita philonia rebus.

Philofarca, æ, m. amicus, vel amator carnis: a φίλος, amicus, & σάρξ, caro, Hieronym. epist. 61. ad Pammach. cap. 6.

Philosophia, f. 1. φιλοσοφία, Ger. philosophie, Gall. philosophie, Hisp. filosofía, φιλοσοφία, amor, & studium sapientiæ, a φίλος, amicus, & σοφία, sapientia. Cicero ita describit lib. 2. Off. Quid est enim per Deos optabilis sapientia? quid præstantius? quid homini melius? quid homine dignius? Hanc qui expetunt igitur, Philosophi nominantur, nec quicquam aliud est Philosophia, si interpretari velis, quam studium sapientiæ. Sapientia autem est, ut a veteribus Philosophis definitum est, rerum divinarum, & humanarum, causarumque, quibus ex res continentur, scientia. V. etiam lib. 1. Tuscul. ¶ Triplex est, physica, Ethica, Logica, quo nomine etiam Metaphysica a veteribus comprehenditur. Prima rerum naturam scrutatur, secunda animum componit, tertia bene differendi rationem docet. Cic. 1. & 2. Acad. 5. Fin. & 1. de Or. De divisione Philosophiæ secundum sectas Cicero differit. 1. Acad. 1. de Leg. 3. de Or. ¶ Antonomastice, seu per excellentiam Philosophiæ nomine Ethica, seu Moralis intelligitur. Cic. 2. de Div. & 1. de Or. ¶ In plur. numero philosophias usurpat Cic. 3. de Or. c. 27. Gel. 1. 4. c. 1. & Senec. epist. 48.

Philosophice, adverb. da filosofo, ut philosophice vivere, apud Laëtan. 1. 3. c. 14. sub fin.

Philosophicus, a, um, Filosofico, φιλοσοφικός, quod ad Philosophiam spectat. Cic. 5. Tuscul. c. ult. A quo non modo impulsus sumus ad Philosophicas scriptiones, verum etiam læcessiti.

Philosophor, aris, atus sum, d. 1. filosofare, studiar Filosofia, Ger. vveisheit studiern, Gal. philosophe, Hisp. filosofar, φιλοσοφία, sapientiæ studio, rerum naturas perscrutari, Philosophorum more disputo. Cic. 1. de nat. Deor. Et cum minime videbamur, tum maxime philosophabamur. Id. 2. de Or. c. 37. Decevi philosophari potius (ut Neoptolemus apud Ennium) paucis: nam omnino haud placet. ¶ Reperitur etiam imperf. Plaut. Pseud. 2. 3. 22. Sed satis est philosophatum.

Philosophus, phi, m. 2. Filosofo, amatore della sapienza, φηλοσοφός, Ger. ein Philosoph, Gal. philosophe, Hisp. filosofo, φιλοσοφός, amator sapientiæ, naturæ interpres, magister virtutis, qui rerum cognitione delectatur, a φίλος, amicus, & σοφία, sapientia. Cicero sic describit 1. de Or. c. 49. Philosophi denique ipsius, qui de sua vi, ac sapientia unum omnia pene proficitur, est tamen quædam descriptio, ut is, qui studeat omnium rerum divinarum, atque humanarum vim, naturam, causaque nosse, & omnem bene vivendi rationem tenere, & persequi, nunc hanc appellationem venit, & cum Leone principe Philiaforum doctæ, & copiosæ differensset, ejus ingenium, & eloquentiam cum admiratus esset Leon, quæ sivit ex eo, qua maxime arte consideret, ad ille, artem quidem se scire nullam, sed esse Philosopherum, respondit. Cic. 5. Tuscul. ¶ Primus Philosophus Thales Milesius fuit. Cic. 1. de nat. Deor. & in Fragm. de Philosophia apud Laëtan. 1. 3. c. 15. ¶ Adjective Pæcuv. apud Gell. 1. 13. cap. 8. Ego odi homines ignava opera, philosopha sententia. ¶ Primum syllabam Poetæ ex necessitate producent. Sidor. caus. 15. v. 43. Innumerabilem primordia philosophorum. Adde v. 182.

Philotechnus, a, um, adject. φίλος, amicus, & τέχνη, ars, artificiosus, industrius. Vitruv. 1. 6. præm. Philologis, & Philotechnis rebus me delectans.

Philtrum, i, n. φίλτρον, genus veneni, quod amorem, & ut plurimum insaniam ingerit, a φίλος, amare. A Martiano dicitur amatorium. Ac similiter Glossæ vet. exponunt. Cicero vocat amatorium poculum. Horatius Epod. ode 17. desiderii poculum appellat. Juven. sat. 6. v. 609. Thestala vendit Philtra, quibus valeant mentem vexare mariti. Adde Ovid. 2. de ar. sm. v. 106.

Philus, i, m. φίλος, amicus. Vox Græca est, quam tamen usurpavit Petron. in Satyr. c. 70. ubi ait. Quam facile (mulieres) adamarent:

quam cito etiam philorum obliviscerentur.

Philyra, æ, f. κίλυρα, membrana tenuissima inter corticem, & lignum tilix arboris, coronarum lemniscis celebris, quam describit Plin. 1. 16. c. 14. Hinc Horat. 1. 1. od. ult. Displacent nexæ philyra coronæ. Ovid. 5. Fast. v. 337. Ebrui incinctus Philyra conviva capillos. ¶ Ex philyra chartas fieri solitas, scribit Id. 1. 13. c. 11.

Philyra, æ, filia Oceani, mater Chironis Centauri. Hinc Philyreus, a, um, adject. ut Philyreia testis, Ovid. 7. Met. v. 352. Philyreus heros, h. e. Chiron, Id. 2. Met. v. 678.

Philyrides, (vel Philyrides, metri causa) æ, & Philyridem, Chiron filius Philyræ. Ovid. 1. de ar. arm. v. 11. Philyridem puerum citharæ præcicit Achillem.

Phimus, i, φήμος, fritillus, pyrgus. Quidam hanc vocem legunt in illo Horatii 1. 2. sat. 7. Mitteret in phimum talos. At plerique pyrgum.

Phineus, a, um, quod Phinci est. Virg. 3. Æn. Phineja postquam Claua domus.

Phineus, i, φήνιος, filius fuit, teste Hellanico, Agenoris, vel, ut Heliodus ait, Phœnicis, & Castiæ, nepos Agenoris, frater Cilicis, Dorycli, & Atamini. Hic Rex Arcadiæ, vel, ut alii scribunt, Thraciæ, vel, ut rursus alii, Paphlagoniæ, uxorem duxit Cleopatra, quam quidam Sthenobeam, seu Sthenoben vocant, ex qua genuit Orytum, & Crambum, ut Sophocles, ut alii, & Mianandum, & Thynum, vel, ut rursus alii, Palæmonem, & Phineam, quibus, mortua priore conjuge, Harpalycem filiam Boreæ, & Oriythiæ, fororem Calais, & Zethi novercam super induxit. Sed Flaccus, cui etiam Apollonii Commentarius 1. 1. assentitur, dicit, Phineum Cleopatram filiam Boreæ, & Oriythiæ, uxorem duxisse, secundam vero Idæam Dardani filiam novercam superinduxisse. Suavis secundæ uxoris filios suos ex priore susceptos excecavit. Quapropter & ipse excecatus est a Diis, & Harpyiæ contra eum missæ, quæ mensam ejus, & cibos turpissime sœdabant. Postea vero, cum Argonautas humanissime excepisset, Jason præcepit Calari, & Zetho fratribus altatis, ut aves illas ex ejus Regno expellerent, a quibus usque ad Strophades insulas fugatæ sunt. Postremo occisus est ab Hercule, cum is in solitudine liberis Phinei invenisset excecatos, audivissetque, eos calumniis novercæ ejectionis fuisse. ¶ Phineus alter, Cephei frater, a quo promissam sibi Andromedam filiam fratris a Perseo, cui ex pacto postea nuperat, repeteret, post ingentem rixam, viso casu capite Medusæ, in lapidem mutatus est. Ovid. 5. Met.

Phinidæ, arum, m. duo filii Phinei de quibus V. in voce præced. Ovid. in Ibin, v. 273. Ut duo Phinidæ, quibus idem lumen ademit. Quid dedit.

Phison, m. 3. unus ex quatuor fluvii, qui e terrestri Paradiso egrediuntur. Aliis est Ganges, aliis Nilus, aliis Phasis, qui est in Colchide. Alcim. Avit. 1. v. 290. Quartus Phison erit, quem possidet India Ganges.

Phlebotomo, as, a. 1. vena incisa sanguinem extraho, φλεβοτομία, Vegetii est 1. 3. c. 24. Theod. Prisc. 1. 1. c. 37. Et Cal. Aurel. Acut. 1. 1. c. 14.

Phlebotomus, i, m. φλεβοτομος, venæ incisor, & Phlebotomum, i, n. φλεβοτόμων, scapellum, quo vena inciditur. Theod. Prisc. 1. 2. c. 4. Intra tertium diem phlebotomo subverne non convenit. Et c. 9. Si molestia perseveraverit, phlebotomum adhibeo. Et c. 21. Primus phlebotomus adhibendus. Adde Veget. 1. 1. Rei veterin. c. 14.

Phlegæthon, ontis, m. φλεγέθων, flu. Inferorum, a φλεγίζω, poetice pro φλέγω, ardeo, urō, quia ignis undis fluit. A poetis Nilus Cocytii fingitur. Virg. 6. Æn.

Phlegæthontæus, a, um, quod ad Phlegæthontem spectat. Claudian. 1. 1. de rapto Proserp. Ripa Phlegæthontæ.

Phlegæthontis, idis, f. quæ Phlegæthontis est. Ovid. 5. Met. v. 544. Sparsumque caput Phlegæthontide lymphæ.

Phlegmone, es, f. φλεγμονή, inflammatio, sive collectio, quoties sanguis utilis, & medicocriter crassus fuerit subitus in aliquam corporis partem, & speciatim, ac proprie quælibet incensio cum tumore, & ulcere. Plin. 1. 20. c. 4. Phlegmonæ prodeit ipso (raphanus) illinere tufo.

Phlegon, onis, m. φλέγων, unus ex equis Solis, a φλέγω, ardeo. Ovid. Met. 2. v. 154. V. Æthon.

Phlegontis, idis, f. φλεγοντίς, gemmæ genus, a φλέγω, urō, quod in ea flamma quædam intus ardere videtur. Plin. 1. 37. c. 11.

Phlegra, f. 1. postea Pallene, urbs Macedoniæ, circa quam vallis fuit, in qua Gigantes olim cum cœlestibus conflixisse, & ab Hercule extincti esse dicuntur. Sil. 1. 8. v. 539. Plin. 1. 3. c. 5. ¶ Theagenes, & Eudoxus, qui ad historicam fidem pugnam hanc conantur reducere, ita scriperunt, ut refert Strabo 1. 5. Pallenen, quæ veteri nomine Phlegra vocabatur, homines tenuerunt, quibus immanitas, & superbia morum Gigantum cognomen peperit. In hos, in eunte prælium Hercule, fulmina de cœlo missa sunt, donec illi fugere coacti sunt, sicque ingenti victoria superati. Ex hac re rumor in vulgus ortus, ut Gigantes moverint bellum Diis.

Phlegæus, a, um, adject. a Phlegra, ut Phlegæta prælia, Stat. 1. 5. silv. 3. v. 196. tumultus Phlegæti, Propert. 1. 2. eleg. 1. ¶ Phlegæti Campi, φλεγαικά πεδιά, campi in Macedoniæ, vel Thessalia, ubi Gigantes cum cœlestibus pugnare. Dicti sunt a Phlegra urbe. ¶ Phlegæti item Campi, al. Forum Vulcani, la Solfataræ, locus Campaniæ, a Puteolis 2. M. P. Neapolim versus, φλέγω, ardeo, quia sulphureum gignunt, & in morem ingentis theatri ignes perpetuos emittunt. Plin. 1. 3. c. 5.

Phlegæ, m. 1. φλέγω, pop. insulari Thessaliæ, a Phlegya Ixionis patre cognominati, qui cum sacrilegi essent, Deoque, & homines spernerent, ab irato Neptuneo diluio submersi sunt. Ov. Met. 11.

Phlegyas, m. 1. φλεγύς, Martis filius, Rex Lapitharum in Thessalia, pater Ixionis, & Coronidis Nymphæ, quam cum ab Apolline vitiatam sensisset, conestum ira percitus, templum ejus Delphis incendit. Quapropter Apollo iratus ipsum sagittis interfectum ad Inferos detruxit, ubi hac pena afficitur, ut sub ingenti saxo, ruinam minitante, sedens semper illud casurum suspicietur, & timeat. Virg. Æn. 6. Ovid. 5. Met. Phleas, m. 2. φλέγος, γαιβή, herba, caulem habens aculeatum, & folium hispidum, quam nonnulli stœben vocant, a φλέω, abundo, quod in Orchemenio lacu copiosissime proveniat. Plin. 1. 20. c. 15.

Phliasius, a, um, adject. a Phliante urbe. Cic. 5. Phil. Phliasius sermo. ¶ Et Phliasi, orum, Phliantis incolæ. Id. 5. Tuscul.

Phliis, untiis, f. Uri, al. Rupela, al. Phoca, opp. Peloponnesi, conditum a Phliante, teste Pausania, in Sicyonia, ad fontes Aſopi flu. Plin. 1. 4. c. 5.

Phloginos, i, & Phlogites, æ, φλόγιος, & φλόγιτης, nomina sunt duarum gemmarum igneo, vel flammeo colore nitentium. Plin. 1. 37. c. 10. & 11. & Solin. c. 40. V. Chrystites.

Phlomis, idis, f. φλωμίσ, verbascum, quo pro ellychnio utuntur. Plin. 1. 25. c. 10. Apud de herb. c. 71.

Phlox, ogis, f. genus floris flammeo colore, a φλόξ, flamma. Plin. 1. 21. c. 11.

Phoca, π , f. *Phocianus*, $\varphi\omega\kappa\alpha\iota\sigma$, vitulus marinus, belua, quæ corio & pilis tecta est, canum modo coit, & parit in terra pecudum more, & in somno instat bovis mugit. *Plin. l. 9. c. 7.*

Phocæa, π , f. *Phocæa*, $\varphi\omega\kappa\alpha\iota\sigma$, al. *Focchia*, $\varphi\omega\kappa\alpha\iota\sigma$, al. *Foglia vecchia*, $\varphi\omega\kappa\alpha\iota\sigma$, urbs Æolidis, in Asia minore, & in ora maris Ægæi, cum portu capaci, & amplo, cui adiacet altera Phocæa, *Fochianova* dicta, Atheniensium colonia, apud ostia Hermi flu. Dicta creditur quod vituli marini magno numero apparuissent urbem condentibus, *Plin. l. 5. c. 30.*

Phocæntis, σ , f. adject. ad Phocæam pertinens. *Plin. l. 3. c. 4.* Maffilia Græcorum Phocæntium fœderata.

Phocæus, α , um, quod est ex Phocide. *Ovid. 11. Met. v. 354.* Advolat armentis custos Phocæus Anetor. *Hor. Epod. 16.* Phocæorum civitas. h. e. eorum, qui Maffiliam condiderunt.

Phocæus, α , um, f. *Phocæus*, quod ad Phocæam urb. spectat. *Ovid. 6. Met. v. 9.* Murice Phocæico. *Lucan. l. 3.* Phocæicæ carinæ. h. e. Maffiliensium. ¶ Item quod ad Phocidem spectat. *Lucan. l. 5. v. 144.* Candida Phocæica complectitur infula lauro.

Phocæis, idis, adject. patronym. fœmin. a Phocide. *Lucan. l. 3. v. 301.* Phocæis in dubiis aucta est fervare juvenis. Ubi Maffilienses intelligit, quia Phocide oriundi dicuntur. Alii leg. *Phocæis*, eodem sensu.

Phocentes, ium, m. populi Phocidis. *Justin. l. 8. c. 1.* ¶ Item incolæ Phocææ urbis. *Strabo l. 4. Heroid. l. 1.* ¶ Idem aliquando relicta Græcia ultra Italiam navigantes Maffiliam dicuntur vel condidisse, vel instaurasse. V. Maffilia.

Phocias, V. Phocæis.

Phocis, idis, f. *Phocis*, regio Achajæ, inter Bœotiam ad Or. & Ætoliam ad Occ. in qua Delphi urbs, & Parnassus, & Helicon montes, Castalius fons, & Cephissus flu. *Lucan. l. 3.* Exultat Phocidos arva.

Phocus, m. α , f. *Phocus*, filius Æaci, qui a Peleo occisus est. *Ovid. 7. Met. Phœbas, adis, f. *Phœbas*, Phœbi sacerdos, ita dicta, teste *Serv.* quod Phœbi Numinis conceptu afflatu fueret, & ageretur in bacchantis imaginem. *Sil. l. 15. v. 282. de Cassandra.* Sanctius Iliacæ servata est Phœbæ virgo.*

Phœbe, f. α , f. *Phœbe*, Phœbi soror, Diana, sive Luna. *Virg. 1. Georg. v. 431.* Vento semper rubet aurea Phœbe.

Phœbæus, α , um, adject. &

Phœbæus, α , um, quod ad Phœbum spectat. *Virg. 3. Æn. Phœbæus* lampadis instat. *Ovid. 15. Met. v. 642.* Quam colat, explorant, juvenis Phœbæus urbem.

Phœbigæna, α , m. Phœbi filius. *Virg. 7. Æn. v. 773. de Æsculapio.* Fulmine Phœbigenam flygiæ destruit ad undas.

Phœbus, m. α , f. *Phœbus*, idem ac Apollo, ita dictus a specie, & nitore, ut aliqui sensere apud *Macrob. l. 1. Saturn. c. 17.* Nam *Phœbus* notat splendidi, lucidum, purum, teste *Hesych. Hor. in Carm. l. c. Augur*, & fulgente decorus arcu Phœbus. ¶ *Kevera Phœbus* adject. est, quare *Homerus* sæpe *Phœbus* α $\varphi\omega\kappa\alpha\iota\sigma$, habet, & eumque imitatus *Virg. Æn. 3. v. 252.* Quæ Phœbo pater omnipotens, mihi Phœbus Apollo Prædixit. ¶ *Ponitur* interdum pro Sole. *Horas. l. 3. od. 21.* Dum rediens fugat astra Phœbus.

Phœnicæ, σ , & Phœnicia, π , f. *Phœnicia*, $\varphi\omega\kappa\alpha\iota\sigma$, regio Syriæ maritima, inter reliquam Syriam ad Bor. Eleuthero fl. determinante, & Palæstinam ad Mer. Chæroë fl. ab ea divisa. Olim Phœnicæ erat, quicquid terrarum inter Eleutherum flu. & Pelusium opp. Ægypti mari interno objacebat. Dicta est a Phœnicæ filio Neptuni, & Libyes, qui in hac regione regnavit. Phœnicia inter alia abundat murice, gypso, gentiana, liliis, myrtis, & circa Orontem myrrha. Sed ostro maxime Tyrio claret. V. *Plin. l. 5. c. 12. & 19. & l. 36. c. 20.* ¶ Phœnicia item inf. parva maris Ægæi, Signo promont. objecta. *Plin. l. 3. c. 5. l. 4. c. 12. l. 5. c. 31.*

Phœnicæa, π , f. *Phœnicæa*, herba, quam Latini hordeum murinum appellant, quidam hodie sterilem avenam. *Plin. l. 22. c. 25.*

Phœnicæus, m. α , f. *Phœnicæus*, pop. Phœnicæ, qui a Poetis etiam Agenoridæ, & Pygmalionæ dicuntur. Nomen accepere a Phœnicæ filio Neptuni, & Libyes. A mari rubro profecti Tyrum, Sidonem, & alias urbes in Phœnicia considerere. Idem Thebas, Uticam, Hipponeum, Leptim, Maffiliam, Emporias, & alias urbes ædificaverunt in Bœotia, Africa, Gallia, Hispania, & aliis Provinciis: Fuere inventores litterarum. *Lucan. l. 3. v. 120. Plin. l. 5. c. 12.* ¶ Item artis navigandi. *Plin. l. 6. c. 1.* ¶ Idem primi mercaturam exercere. *Cic. 3. de Rep.* ¶ Idem habitus sunt vatri, malitiosi, & malæ fidei; hinc Græca illa proverbialia, *Phœnicum pacta*, *Phœnicum mendacium*.

Phœnicæus, α , um, adject. ut phœnicæus color, $\varphi\omega\kappa\alpha\iota\sigma$ $\chi\epsilon\upsilon\mu\alpha$, qui & spadicæus, & badius dicitur, vulgo *basio*. Confunditur sæpe cum puniceo, ad quem maxime accedit ob exuperantiam ruboris, quam ei tribuit. *Gel. l. 3. c. 9. & l. 2. c. 16.* ubi hac ipsa de re disputatio est. Est a $\varphi\omega\kappa\alpha\iota\sigma$, *palmæ*, quia rubet, quemadmodum fructus palmæ non admodum Sole incoctus. Quidam cum purpureo confundunt, sed differt, ut patet ex *Plin. l. 21. c. 23. de anemone herba.* Aut phœnicæum florem habet, aut purpureum, aut lætæum. *Plaus. Pseud. a. 1. st. 2. in fin.* phœnicæum corium vocat tergum servi hominis plagis lividum, & cruentum; cui loco similem affert ex Aristophane H. *Stroph. in Græc. Tbf.* ad vocem $\varphi\omega\kappa\alpha\iota\sigma$, *cruento*, *fanguine inficere*. Unde maxime apparet, quinam fuerit phœnicæus color. Cognatio eius cum puniceo colligitur maxime ex alio *Plausi* loco, qui ad superiorem valde accedit, *Rud. 4. 3. 61.* Nisi caves, fiet tibi puniceum corium, postea atrum denouo. ¶ Multis rebus tribuitur, ut floribus, equis, vestibus. *Ovid. 14. Met. v. 345.* Phœnicæum fulvo chlamydem comprehensum ab auro. ¶ In aliquibus codicibus legitur *phœnicæus*, extrita littera aspirata.

Phœnicia, V. Phœnicæ.

Phœnicias, π , m. α , f. *Phœnicias*, ventus spirans maris regione inter ortum brumale, & meridiem. *Plin. l. 2. c. 47.* ubi alii leg. *Phœnicem*.

Phœnicites, π , gemma balano similis. *Plin. l. 37. c. 10.*

Phœnicus, α , um, adject. ad Phœniciam pertinens, ut Phœnicium mare, *Plin. l. 5. c. 12.* Phœnicia cædrus, *Id. l. 13. c. 5.* ¶ *Phœnicium corium*, legitur in quibusdam *Plausi* codicibus pro *Phœnicæum*, *Pseud. 1. 2. V. Phœnicæus*.

Phœnicobalanus, m. α , f. $\varphi\omega\kappa\alpha\iota\sigma$ $\beta\alpha\lambda\alpha\alpha\upsilon\sigma$, palmæ Ægyptiæ fructus præ maturitate nigrescens, vescentique inebrians. *Plin. l. 12. c. 22.*

Phœnicopterus, m. α , f. $\varphi\omega\kappa\alpha\iota\sigma$ $\omega\pi\tau\epsilon\rho\sigma$, species avis rubentes pennas habentis. Supte natura nomen adjectivum est, & commune, quod significat pennas habens puniceo coloris. Conflatur enim ex $\varphi\omega\kappa\alpha\iota\sigma$, quia colorem notat puniceum, & $\omega\pi\tau\epsilon\rho\sigma$, quod est *penna*. *Plin. l. 10. c. 48.* Phœnicopteri linguam præcipui saporis esse, Apicius docuit nepotum omnium altissimum gurgis. V. *Martial. epigr. 71. l. 13.*

Phœnicurus, i, $\varphi\omega\kappa\alpha\iota\sigma$ $\nu\upsilon\rho\sigma$, avis a caudæ tubore sic dicta. *Plin. l. 9. c. 24.*

Phœnissa, π , adject. quæ est ex Phœnicia. *Virg. 6. Æn. v. 674.* Hunc Phœnissa tenet Dido. ¶ *Phœnissa agmina* dixit *Sil. l. 17. v. 147.* non tamen ideo credas *Phœnissus*, & *Phœnissum* dici posse.

Phœnix, icis, m. α , f. $\varphi\omega\kappa\alpha\iota\sigma$, filius Agenoris, nepos Beli Prisci Ægyptii, trater Taygetæ, Polydori, Cilicis, Europæ, Cadmi Labdacis, pater

Philitheus, & Beli secundi. Aliqui dicunt, non filium, sed patrem Agenoris fuisse. Regnavit in parte maritima Syriæ, quæ ab eo Phœnicæ, seu Phœnicia dicta est, circa ann. mundi 1746. tempore Danaï Regis Argivorum. ¶ Phœnix alius, fil. Amyntoris, qui Achilli a Peleo patre comes datus est ad bellum Trojanum, ut illum efficeret oratorum verborum, actorem rerum. *Ovid. 8. Met. & Cic. 3. de Orat.* ¶ Achille mortuo, ejus rei nuntium ad patrem detulit. *Hinc Plaut. Bacch. 1. 2. 48.* Metuo magis, ne Phœnix tuis factis suam, teque ad patrem eße mortuam renunciem.

Phœnix, α , f. Thefalix, qui in Apidanum influit. *Plin. l. 4. c. 8.*

Phœnix, icis, m. α , f. *fenice*, Ger. *phoenix*, Gal. *phenix*, Hisp. *feniz*, $\varphi\omega\kappa\alpha\iota\sigma$, avis in Oriente, in Arabia, a quibus magnitudine, penis rubentibus, quæ annos sexcentos, & sexaginta vivere dicitur, deinde constructo nido se comburere, & nato ex cineribus vermiculo resurgere. Vide *Plin. l. 13. c. 4. & l. 10. c. 2. Tac. Ann. 6. c. 28.*

Pholœ, σ , f. α , f. $\varphi\omega\lambda\alpha\iota\sigma$, *Xiria*, mons Peloponnesi, in Arcadia, excelsus, sylvosus, nivofus, Pizæ Olympice proximus. *Ovid. 2. Fasti.* ¶ Item mons Thefalix, ubi Hercules Centauros occidit. Hinc

Pholoetæus, α , um, quod ad Pholoen spectat, ut Pholoetica monstra, id est Centauri. *Sidon. in Paneg. Majorani, carm. 5. v. 230.* Non sic Pholoetica monstra, Atque Pelethronis Lapithas Semeleus Evan Mifcuit.

Pholus, m. α , f. $\varphi\omega\lambda\alpha\iota\sigma$, unus ex Centauris, filius Ixionis ex Nube, qua Hercules fuscipit hospitio, cum ad expugnandos Centauros pergeret. *Serv. in 8. Æn. Perit* in nuptiis Pirithoi. *Virg. 2. Georg.*

Phonafcus, m. α , f. $\varphi\omega\kappa\alpha\iota\sigma$, vocis excitator, vocis, pronuntiationisque magister, & moderator, a $\varphi\omega\kappa\alpha\iota\sigma$, vox, & $\alpha\upsilon\kappa\alpha\iota\sigma$, exerceo. *Suet. de Aug. c. 84.* Pronunciabat dulci, & proprio quodam oris sono, dabatque assidue phonafco operam. Is enim vocem intorquere, remittere, lenire, exasperare docebat. *Quintil. l. 11. c. 3.* Sed cura non eadem Oratoribus, quæ phonafcis. ¶ Interdum phonafcus dicitur præceptor in choro cæmentium, quem ducem carminis *Apulejus* vocat. *Sidon. l. 4. ep. 11. in carm.* Psalmodum hic modulator, & phonafcus, ubi contra naturam græcæ vocalis ω , primam corripuit.

Phorcus, ci, vel Græco more Phorcys, os, aut etiam Phorcyn, nos, $\varphi\omega\rho\kappa\alpha\iota\sigma$, $\varphi\omega\rho\kappa\alpha\iota\sigma$, filius Neptuni, & Thoosæ Nymphæ, vel Oceani, & Salaciæ, ut *Cicero* scripsit in *Timæo*, Rex Corsicæ, & Sardiniz insularum quem ab Atlante navali prælio victum, undisque obrutum, postea focii perfertis in marinum Deum conversum dixere, eique divinos honores exhibuere. Reliquit filium Bathylum, & quinque filias, Thoosam, Scyllam, Medusam, Sthenyonem, Euryalen. *Virg. 6. Æn. Serv. ibid.* ¶ Est etiam phorcus nomen piscis cujusdam, apud *Plin. l. 32. c. ult.*

Phorcynis, idos, f. Medusa filia Phorcis. *Ovid. 5. Metam. v. 230.* In parte Phorcynida transtulit illam.

Phorcys, ydis, f. Medusa filia Phorcis. *Propert. l. 3. eleg. 21.* Sestaque Persea Phorcycos ora manu.

Phormio, onis, m. α , f. parastis apud *Tæens*. a $\varphi\omega\rho\mu\iota\sigma$, *spora*. *Donat. in Phorm. a. 1. st. 2. v. 72.* Phormio non a formula, sed a phormio dicitur sparco, quem nos æronem dicimus trivialiter, & pro consuetudine. *Id. in prol. ejusd. Comædiæ* scribit, phormium dici tegeticum, quo pavimentum insternitur. ¶ Fuit etiam Phormio Philosophus Peripateticus, qui Ephesi coram Antiocho, & Annibale disertissime locutus est de Imperatoris officio, & de omni re militari, de quo Annibal interrogatus, quid sentiret, dixit, multos se deliros senes vidisse, sed qui magis quam Phormio deliraret, vidisse neminem. *Cic. 2. de Orat.*

Phormium, ii, n. α , f. *Phormium*, herba, sive æro, cophous. V. Phormio.

Phoroneus, m. α , f. per tres syllabas $\varphi\omega\rho\rho\upsilon\sigma$, filius Inachi fl. frater Ius, sive Ionis, Rex Argivorum. *Euseb. l. de Temp.* Aliqui dicunt, Phoroneum Argivorum Regem filium habuisse Inachum, qui a se fluvium Inachum denominavit, hinc esse, quod Poetæ fluvium pro filio Phoronei accipiant. Hic initio dispersos populos in urbem coegit, quam appellavit Phoronicon. Filium genuit Ægialeum, & filiam Niobem. *Bocc. l. 7. Gen. Stat. 4. Theb. v. 589. Plin. l. 7. c. 56.*

Phoroneus, α , um, per quatuor syllabas, $\varphi\omega\rho\rho\upsilon\sigma$, quod ad Phoroneum spectat. *Stat. 3. Jyl. 2. v. 101.* Ipsi Phoroneus quondam itabulata sub antris.

Phorônis, idis, f. $\varphi\omega\rho\rho\upsilon\sigma$, Io filia Inachi, soror Phoronis. *Ovid. 1. Metam. v. 668.* Nec superum Rector mala tanta Phoronides ultra Ferre potest. *Sen. in Thyest. v. 114.* Phoronides latuere venæ. h. e. undè Inachi fluvii, filii Phoronei.

Phosphoræus, α , um, adject. *Prudent. Cathem. 5. v. 147.* Et qua Phosphoreum temo regit jugum. Al. leg. *Bolpshorem*.

Phosphorus, i, m. *Lucifero*, $\varphi\omega\sigma\phi\omega\rho\sigma$, Lucifer, Stella Veneris matutina tempore. Nam vespere eadem *Hesperus* vocatur. Est a $\varphi\omega\sigma$, *lumen*, & $\varphi\omega\rho\sigma$, *portus*. *Cic. 2. de Nat. Deor.* Infima est quinque errantium, terræque proxima stella Veneris, quæ Phosphorus Græcæ, Lucifer Latine dicitur, cum antegreditur Solem, cum subsequitur autem, Hesperos.

Phradmon, onis, m. statuarius insignis, qui paucis annis post Phidiam floruit: de quo *Plin. l. 34. c. 8. & Colum. l. 10. v. 30.*

Phragmitis, is, $\varphi\rho\rho\gamma\mu\iota\tau\eta\sigma$, genus calami, seu arundinis tenuis, & gracilis. *Plin. l. 32. c. 10.*

Phraisis, is, f. *frase*, $\varphi\rho\rho\sigma\iota\sigma$, dictio, stylus, elocutio, genus elegans, & ornatu loquendi. A *Quintil. l. 10. c. 1.* definitur Eloquentiæ corpus, & dicendi modus, est a $\varphi\rho\rho\sigma\iota\sigma$, *edissero*. *Quintil. l. 10. c. 1.* Macer, & Lucretius legendi quidem, sed non ut phraim, id est corpus eloquentiæ, faciant.

Phrenes, um, $\varphi\rho\rho\sigma\epsilon\tau$, *Plin. l. 11. c. 37.* Exta homini ab inferiore viscerum parte separantur membranis, quas præcordia appellant, Græci appellaverunt phrenas.

Phrenësis, is, f. *frēnesia*, $\varphi\rho\rho\sigma\epsilon\tau\iota\sigma$, idem ac phrenitis, hoc est insania, furor. *Senec. l. 1. de Ira, cap. 13.* Die & phrenelim, & insaniam viribus necessariam, quia sæpe validiores reddit. *Juvon. sat. 14. v. 126.* Cum furor haud dubius, cum sit manifesta phrenësis. *Seren. Sammon. c. 8. & Prudent. Hamartig. v. 125.* secundam hujus vocis corripuere, licet Græcæ scribatur per η : quia in re imitandi non sunt.

Phreneticus, α , um, o. α , f. $\varphi\rho\rho\sigma\epsilon\tau\iota\sigma$, $\varphi\rho\rho\sigma\epsilon\tau\iota\sigma$, qui phrenësi laborat. *Cic. 1. de Div. cap. 38.* Ego autem haud scio, an nec cardiacis hoc tribuendum sit, nec phreneticis.

Phrenetico, as, n. α , f. phrenësi laboro. *Cal. Aurel. in prefat. Acut.* Phrenetizandi causas dicere.

Phrenitis, itidis, f. *frēnesia*, Ger. *unfennigkeit*, Gal. *phrenesie*, Hisp. *frēnesia*, $\varphi\rho\rho\sigma\epsilon\tau\iota\sigma$, deliratio, insania, cum febris acuta, proveniens est immoderata sanguinis ebullientia. Plura de illa leges apud *Cels. l. 3. c. 18.*

Phronesium, f. α , f. $\varphi\rho\rho\sigma\epsilon\tau\iota\sigma$, a prudentia, meretricis nomen, apud *Plaut.*

Phrygionum, ii, n. nomen animalis, quod adalligatum quartanas sanare creditum fuit, teste *Plin. l. 30. c. 11.*

Phryges, gum, m. pop. Phrygiæ. Barbari, ac servili ingenio esse seruntur, solique verberibus in officio contineri. Hinc adag. *Phryx plagis melior fieri solet*, apud *Cic. in eos*, qui non monitis, nec pudore, sed verberibus tantum emendantur. *Cic. pro Flacc.* Utrum igitur nostrum est, an vestrum hoc proverbium, Phrygem plagis fieri solere meliorem?

Paftores erant. Cic. 1. de Div. Avibus, & earum fignificationibus obtemperabant. Id. ibid. Populi Phrygiæ minoris, idest Trojanæ, innumeris acceptis calamitatibus ob Helenæ raptum, vix decimo demum anno de ea refitituta confultare cœperunt, quam fit statim repoſcenti Menelao reddidit, iis ærumnis ſe ſe ſubduxiffent. Hinc prov. Sero ſapiunt Phryges, quod eſt in Tragedia Livii Andronici, quæ inſcribitur Equus Trojanus, in eos, quos ſero pœnitent male, vel ſulte factorem. Cic. 1. 7. Fam. ep. 16. In Equo Trojano ſcis eſt in extremo, Sero ſapiunt. In ſingul. num. Claud. 1. 2. in Eutrop. v. 153. Oſtrogothis colitur, mixtiſque Gruthungis Phryx ager. Pbedr. 1. 3. in præſat. Si Phryx Ælopus potuit, &c.

Phrygia, f. 1. Frigia, Φρυγία, regio Aſiæ minoris, ita dicta a Phryge ſi. qui eam a Caria dividit, vel a Phrygia filia Cecropis, vel a Phrygio, ſive Brygio oppid. Macedoniæ, unde colonos protectos ajunt in Phrygiam. Duplex eſt, magna, ſive major, & parva, ſeu minor. Phrygia magna, eſt regio ampla in mediterraneis, Galatiæ, Pamphyliæ, Lydiæ, Carizque confinis. Regio eſt verſus Helleſpontum, & oram maris Ægei, ad Occaf. Ante Troas dicebatur, a Phrygiis occupata Phrygia minor dici cœpit. V. Plin. l. 5. c. ult. & Curt. l. 3. c. 1.

Phrygiæ, a, um, Phrygiæ opera confectus, ut Phrygiæ veſtes, idest aut picæ, & ſilis aureis decora. Plin. l. 8. c. 48. Togas rafas, Phrygiæque D. Auguſti noviffimis temporibus cœpiſſe, ſcribit Penefſtella. Harduin. legit ex quibusdam MSS. Phrygiæ, & exponit veſtes villoſas, & criſpas ad ſimilitudinem Phryxæi velleris.

Phrygiæ, m. 3. viciniori, Φρύγιος, qui acu pingunt, vel qui veſtes auro intextunt, a Phrygiis, qui artificio veſtes acu pingendi nobiles erant, atque adeo artem hanc inveniffent exiſtimantur, ut auctor eſt Serv. ad 3. c. 9. Æn. & Plin. l. 8. c. 48. his verbis: Acu facere Idæi Phryges invenerunt, ideoque Phrygiæ appellati ſunt. Harduin. ex MSS. omnibus legit: ideoque Phrygiæ appellatæ ſunt, ſubaudi veſtes. Plaut. Aulul. 3. 34. Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius. Id. Men. 2. 3. 72. Pallam illam ad phrygionem ut deferat, ut reconcinnetur. Adde ibid. 3. 2. 4. & Titin. apud Non. c. 1. num. 10.

Phrygiæ, a, um, adject. V. in dictione præcedenti.

Phrygius, a, um, Φρύγιος, quod eſt e Phrygia. Cic. pro Roſt. Amer. Quis ibi non eſt vulneratus ferro Phrygio? Ovid. 13. Met. Phrygiæ arces, h. e. Troja. Phrygius lapis, gleba pumicoſa, tingendis veſtibus utilis, a Phrygia, ubi naſcitur. Plin. l. 36. c. 19. Phrygii modi, h. e. cantus, & choreæ adhibita a Sacerdotibus Cybeles, quæ in Phrygia maxime colebatur. Ovid. in Ibin. Attonitufque feces, ut quos Cybeleia mater Incitat, ad Phrygios vilia membra modos. Adde Tibul. l. 1. eleg. 4. Phrygiæ, mulieres e Phrygia, Virgil. Æn. 9. O vere Phrygiæ; neque enim Phryges. Idem Virgil. ſæpiſſime Phrygium pro Trojano uſurpat. Phrygia nox apud Sen. 12. Theb. v. 224. eſt, qua ſacra magnæ deum matris a Phrygiis in Dindymo Phrygiæ monte fiebant. Phrygium canere apud Quintil. l. 1. c. 10. (al. c. 17.) eſt Phrygium modum canere.

Phryne, es, f. 1. Φρύνη, nobilis Athenis meretrix, Theſpienfis genere. Cum in iudicium capitis adducta eſſet, plurimique, & graviffimis criminibus premeretur, nulla ei res alia ad abſolutionem ſuffragata eſt, quam formæ præſtantia. Nam Hyperides Orator, qui eam deindebat, cum opinio eſſet, condemnatum iri, illam conſtituit in eorum conſpectu, tunicaſque a pectore abſcidit, ut nudum ejus pectus aſpicerent, tantamque oratione, & hoc factu iudicium miſericordiam commovit, cum eam tanquam Veneris Sacerdotem oleo perſunderet, ut iudices, religione quadam animis eorum occupatis, ac deterritis, non ſint auſi eam condemnare. Phryne abſoluta, Euthias accuſator iratus, quod e iudicio victus in re tam aperta diſceſſiſſet, nullam poſtea cauſam dixit. Quintil. l. 2. c. 15. Tantam vin pecuniam conteciſſe quaſtu corporis dicitur, ut exciſas ab Alexandro Thebas reficere proprio ære potuerit. Propert. l. 2. eleg. 5. (al. 6.) v. 5. Apud Horat. epod. 14. Phryne pro quovis ſcorto ponitur.

Phrynon, ii, Φρύνον, herba efficaci remedium præbens contra tubetas, quas Græci Φρύνος vocant. Plin. l. 25. c. 10.

Phryx, gis, m. fl. Phrygiæ minoris, unde univerſa Phrygia nomen accepit, qui Phrygiam a Caria diſterminat, & in Hermum Smyrnæ fl. influit. Plin. l. 5. c. 29.

Phryxæus, a, um, Φρύξιος, quod ad Phryxum ſpectat. Ovid. 7. Met. Phryxæque velleræ poſcunt.

Phryxus, m. 2. Athamantis ex Nephele filius, qui cum Novercales inſidias ferre non poſſet, una cum Helle ſore proſtigit, accepto a patre arietem, cui vellus aere aureum. Eo conſenſo cum in Aſiam trajicere vellent, Helle puellari timore exterrita, decidit in mare, quod ex ejus nomine Helleſpontus appellatur, Phryxus vero incolumis in Colchidem pervenit, ad Regem Æeten, ubi arietem Jovi, vel, ut aliis placet, Marti immolavit, velluſque illud aureum in templo ſuſpendit, quod poſtea Jaſon Medææ opè adjuſtus, abſtulit. Arietis vero inter ſidera locatus, priſtinam efigiem tenuit. Phryxus Cithorum genuit. Juſtin. l. 42. Tac. 6. Annal. c. 34. & Boccat. l. 13. Gen.

Phthia, æ, f. Φθία, opp. Phthiotidis reg. in Theſſalia, patria Achillis, apud fin. Maliaicum, & Apidanum fl. Plin. l. 4. c. 7.

Phthiôtis, idis, f. Φθιώτις, regio Helladis, pars Theſſaliæ auſtralis. Plin. l. 4. c. 8.

Phthiôtis, arum, m. Phthiæ incolæ. Plin. l. 4. c. 7.

Phthiôticus, a, um, adject. a Phthia, ut Phthiôtica Tempe, apud Cæſul. carn. 65. (al. 63.) v. 35.

Phthiriâlis, is, f. 3. Φθειρία, morbus pediculatis, a Φθειρ, pediculus, quod a Φθειρα, corrupto, quia naſcitur ex corporis corruptione. Plin. l. 20. v. 1. Sic contra Phthiriâtin bibit, & hydroſites.

Phthiropâgii, m. 2. pop. Sarmatiæ Aſianæ, in Gorocondama peninſ. ad Euxinum mare, a Φθειρ, pediculus, & Φάγω, edo, propter tenuitatem victus, quaſi pediculis veſcantur. Plin. l. 6. c. 4.

Phthiſicus, a, um, adject. iſtico, Φθειτικός, phthiſi laborans. Plin. l. 20. c. 6. Sanguinem vero excreantibus, & phthiſis ſuccus prodeſt.

Phthiſis, is, f. 3. φθίσις, Φθεισις, tabes, morbus, qui totum corpus extenuat, & conſumit, conjunctus cum tuſſi, ſputo purulento, aliſiſque ſymptomatibus. Provenit ex ulcere pulmonum, vel etiam alterius viſceris nobilioris ſanguinei, a Φθειρα, ſive Φθειρα, corrupto. Colum. l. 6. c. 4. Cum pulmones exulcerantur, inde tuſſis, & macies, & ad ultimum phthiſis invadunt. Juven. ſat. 13. v. 95. Et phthiſis, & vomicæ putres.

Phthiſico, is, n. 3. phthiſi laboro, Sidon. l. 5. ep. 14. Jecorois, & phthiſcentibus medicabilis.

Phthitarus, i, m. nomen picis noſtris temporibus incogniti. Plin. l. 32. c. ult.

Phthius, a, um, Φθειός, quod eſt ex Phthia urbe Theſſaliæ. Ovid. in epif. Brifcid. Quam ſine me Phthiis canefcant æquora remis. Horat. l. 4. od. 6. Phthius Achilles.

Phthongus, m. 2. Φθόνγος, ſonus, tonus. Plin. l. 2. c. 22. In ea Saturnum Dorio moveri phthongo, Jovem Phrygio. Adde Vir. l. 5. c. 2.

Phthorius, a, um, adject. Φθειρός, corruptipendi, ſe extinguenti vim

habens, a Φθειός, pernicioſus. Plin. l. 14. cap. 16. Hoc vinum phthorium vocant, quoniam facit abortus.

Phu, fu, valeriana, Φῦ, herba Valeriana. Plin. l. 12. c. 12.

Phy, interjectio mirantis, teſte Donato. Terent. Adelph. 3. 3. 59. Phy, domum habuit, unde diſiceret.

Phycis, idis, Φυκίς, picis verno tempore varii coloris, reliquis anni partibus candidus. Plin. l. 9. c. 26.

Phycites, æ, Φυκίτης, gemma algæ colore habens. Plin. l. 37. c. 10.

Phycos, i, Φυκος, trutex marinus. Plin. l. 13. c. 25. ubi ait, a Latinis appellari algam, ſed minus proprie, cum alga herba ſit, phycos autem trutex.

Phygêthlon, n. 2. Φυγέθλον, tuberculum inflammatorium, vel potius eryſipelaceum abſque ſuppuratione, ad glandulas plerumque ſubcutaneas abortum, cum dolore inſigni urente, & mordicante, proveniens ab ichore ſanguineo acriore, ibidem itagante. Celf. l. 5. c. 18.

Phylæa, f. 1. prigione, locus cutodiæ, idest carcer, a φυλάσσω, vel τρω, cuſtodio. Plaut. Capt. 3. 5. 39. Illinc eſt abductus reſta in phylacem.

Phylæce, es, f. 1. opp. Theſſaliæ, al. magnæſiæ, in Epiri, ſive Moloffiis, quæ Epiri regio eſt, confinio, conditum a Phylaco Dejonis filio, ubi Proteſilaus regnavit. Plin. l. 4. c. 9.

Phylacæus, a, um, quod ad Phylacem urbem ſpectat. Ovid. Triſt. l. 5. eleg. ult. Ut vivat tama conjux Phylacæia, idest Laodamia uxor Proteſilæi.

Phylacides, æ, m. Proteſilaus, a Phylacæ urbe Theſſaliæ, in qua regnavit. Ovid. l. 2. de Art. v. 356. Phylacides aberat, Laodamia, tuus. Ubi Poeta primam produxit contra primitivi naturam. Alii ſcribunt Phyllacides.

Phylacita, æ, m. 1. φυλακίτης, carceris cuſtos, a φυλάττω, cuſtodio. Plaut. Aul. 3. 5. 44. Trecenti conſtant phylacitæ in atriis. Ubi translate intelligit importunos creditores, qui non minus cuſtodiant debitorum ſuos, quam cuſtos carceris detentos.

Phylactærum, ii, n. φυλακτήριον, amuletum, remedium quod geſtatur ad avertendos morbos, & incantamenta: a φυλάσσω, cuſtodio. Marcell. Empir. c. 8. Lapiſſos pertundes, & lino inſerto pro phylactærio uteris. Apud Hebræos phylactæria erant putacia, ſeu membranæ decalogi legem perſcriptam habentes, quas geſtabant in capite ſupra frontem: de quibus V. Hieronym. in Maſſib. c. 23.

Phylarchus, i, Φυλάρχος, tribunus, vel tribuum princeps: a φύλαξ, tribus, & αρχή, princeps. Cic. Fam. 15. ep. 1. Phylarchus Arabum. Ammian. l. 24. Phylarchus Saracenoium.

Phyllis, idis, f. Φυλλίς, filia Lycurgi Regis Thracum, quæ Demophoonem Theſei filium Regem Athenienſium ex Trojano bello redeuntem hoſpicio, lectoſque excepit, accepta prius ab eo ſide, ut domi compoſitis rebuſ, illam uxorem duceret. Profectus itaque Demophoon cum ultra ſtatutum tempus variis diſtrictis negotiis in patria detineretur, Phyllis & amoris impatientia, & doloris impulſu, quod ſe prætam eſſe crederet, laqueo vitam ſuavit, & converſa eſt in arborem amygdalum ſine foliis. Poſtea reverſus Demophoon, cognita re ejus amplecti eſt truncum, qui velut ipſoni ſentiret adventum, folia emiſit. Unde etiam phylla ſunt dicta a Phyllide, quæ ante peſala dicebantur. Aliqui dicunt, Phyllidem, cum ſe vellet in mare deicere, Deorum miſeratione in amygdalum eſſe converſam. Serv. in 5. Ecl. Crementius auctor eſt, nuſquam vivere arborem, ex qua Phyllis ſe ſuſpenderit. Plin. l. 16. c. 26.

Phyllon, n. 2. Φύλλον, ſpina, al. polygonatum, iſchias, & leucacantha, ſine caule, ſine flore, ſine echino, foliis longis, aculeatis, & lactuſæ ſimilibus. Plin. l. 22. c. 16.

Phyma, atis, Φύμα, tuberculum furunculo ſimile, ſed rotundius, & planius, sæpe etiam majus. Celf. l. 5. c. 28.

Phynon, onis, m. Φύων, nomen eſt collyrii, cujuſ conſciendi rationem tradit Celf. l. 6. c. 6.

Phyſma, atis, n. Φυſμα, lacrymæ genus, ex metopio arbore ſillans, pingue, & reſinoſum. Plin. l. 12. c. 23.

Phyſiter, eris, m. 3. Φυſίτηρ, belua ex balzarum genere, in mari Gallico & Indico. Nomen habet a φυſάω, flo, quod non ore, ſed ſiſtulis quibuſdam in vertice prope oculos poſitis ingentem aquarum vim eructet. Plin. l. 9. c. 4. Maximum animal in Indico mari priſtis, & balzarum eſt, in Gallico Oceano phyſiter, ingentis columnæ modo ſe attollens, altiorque navium velis diluviem quandam eructans.

Phyſica, æ, vel Phyſice, es, f. Germ. natuſliche ſachen, Gal. phyſique, Hiſp. fiſica, φυſική, ſcientia naturalis, idest quæ circa res naturales verſatur. Cic. 1. Acad. c. 7. Sed enitar, ut Latine loquar, niſi in hujuſcemodi verbis, ut Philoſophiam, aut Rhetoricam, aut Phyſicam, aut Dialecticam appellem, quibus, ut aliis multis, conſuetudo jam utitur pro Latinis.

Phyſica, orum, n. φυſικὰ, res naturales, ſcientia naturalis, libri, in quibus de rebuſ naturalibus diſſeritur. Cic. in Orat. Quem etiam, quo grandior ſit, & quodammodo excellior, ne phyſicorum quidem eſſe ingnarum volo. Adde 1. Fin. c. 6.

Phyſice, adv. phyſicemate, more phyſicorum. Cic. 3. de nat. Deor. c. 7. Quæ a te phyſice dicta ſunt de vi ignea.

Phyſicillo, as, φυſικίλλομα, res naturales inveſtigo, phyſicum ago. Marcell. Capel. l. 1.

Phyſicæ, ci, ſubſt. m. fiſico, Ger. natuſkundinger, Gal. phyſicien, Hiſ. fiſico, φυſικίς, Philoſophus naturalis, ſeu qui Phyſicæ dat operam, qui rerum naturam rimatur, vel, ut Cic. definit in Timæo, acer iſveſtigator, & diligens earum rerum, quæ a natura involutæ videntur. Id. 1. de nat. Deor. c. 30. Non pudet igitur Phyſicum, idest ſpeculatore, venatoreque naturæ, ab animis conſuetudine imbutis petere teſtimonium veritatis?

Phyſicum, a, um, naturale, φυſικὸς, naturalis, ſive ad rerum naturam pertinens. Cic. 2. de Div. Aut geometricum quiddam, aut phyſicum, aut dialecticum explicare. Id. 2. de nat. Deor. c. 21. Phyſica ratio.

Phyſiognomon, onis, m. fiſionomo, φυſιογνώμων, qui hominum mores ex vultu, & corpore cognofcit. Cic. de Fato, c. 5. Quid? Socratem, nonne legimus, quemadmodum notarit Zopyrus phyſiognomon, qui ſe probebatur hominum mores, naturaſque ex corpore, oculis, vultu, fronte pernoſcere?

Phyſiologia, æ, f. φυſιολογία, ſcientia, quæ de naturaſ rerum diſſerit, eadem ac Phyſica. Cic. 1. de nat. Deor. Hunc cenſes primis, ut dicitur, labris guſtaſſe Phyſiologiam? Id. 1. de Div. c. 41. Qui & naturaſ rationem, quam Phyſiologiam Græci appellant.

Phyſis, is, φύσις, Græce naturam ſignificat. Hinc Phyſes appellari ait Plin. l. 37. c. 12. quaſdam gemmas proprio nomine carentes, quia ipſius naturaſ admirationem in ſe continent.

Phyteuma, atis, Φύτουμα, herba amatoria. Plin. l. 27. c. 12.

Piabilis, le, o. 3. che ſi può purgare, κηθαρίσις, quod purgari, ſeu placari poſeſt. Ovid. 3. Faſt. v. 289. Piabile fulmen.

Piacularis, & re, o. 3. *espatorio*, *επισπαστικός*, *επισπαστός*, quod vim habet expiandi, quod ad satisfactionem peccati pertinet, vel datur, a *piaculo*. *Plaut. Epid. 1.2.35*. Me ne piacularum oportet fieri ob stultitiam tuam, Ut meum tergum stultitiae tuae subdas fucidaeum? Idem, oportet ne, tuam stultitiam meis scapulis expiari. *Liv. 1.1.1.26*. Is quibusdam piacularibus sacrificiis factis, &c. ¶ *Piacularia* auspicia dicebantur, teste *Fest*, quae sacrificantibus tristitia portendebant, cum aut hostia ab ara profugisset, aut percussa mugitum edidisset, aut in aliam partem corporis, quam oporteret, cecidisset. ¶ *Piacularis* porta, quaedam porta urbis Romae, ita appellata ob quaedam piacula, quae ibi fieri solebant. *Idem Fest*.

Piaculariter, adv. ita ut piaculo opus sit, impie. *Tertul. de pudic. c. ult.* Piaculariter negare. Al. leg. *peculiariter*.

Piaculo, as, avi, atum, a. 1. expio, piaculis piaco. *Cat. R. R. c. 141*. Mars Pater, te hinc fovevetauribus piaculo.

Piaculum, i, n. scelus, delictum, a *pio*. *Virg. 6. Aen. v. 596*. Distulit in feram commissa piacula mortem. Ubi *Serv.* Piacula, commissa propter quae expiatio deberetur. ¶ Metonymice sumitur pro quolibet sacrificio piaculari, seu expiatorio, *sacrificio*, *purgatione*, *קַיִר*, Germ. *offer*, Gall. *sacrifice*, *offre* pour le peché, Hisp. *sacrificio por el peccado*, *purgacion*, *ευσπία*, *επισπαστός*. *Hor. 1.1. ad. 28*. Teque piacula nulla resolvunt. *Cic. 2. de Leg. c. 22*. Contra caeset, habendis triduum ferias, & porco foemina piaculum pati. Aliqui pro *patis* corrigunt *dandum*. *Liv. 1.2. c. 38*. Piaculum mereri.

Piaculus, a, um, adject. piacularis, ut porco piaculo facere, apud *Cat. de R. R. c. 139*.

Piam, syllabica adjectio, quae extra compositionem nihil significat, in compositione aliquid addit significationis dictionis, cum qua componitur, ut *Quispiam*.

Piamea, unis, n. idem ac piamentum. *Ovid. 2. Fast. v. 19*. Februa Romani dixerunt piamea patres.

Piamentum, ti, n. *purgatione*, *εξορισ*, expiatio, actus expiandi, vel id ipsum, quo in expiando utebantur. *Plin. 1.25. c. 4*. Hac evulsa, ferobem repleri vario genere frugum, religio est, ac terrae piamentum.

Piatio, onis, f. piamentum, expiatio. *Plin. 1.28. c. 2*. In mensa id reponi, adolerique ad Larem, piatio est.

Piatrix, icis, f. *ἀγίαστρα*, Sacerdos, quae expiare erat solita, quam quidam *Smulatricem*, alii *fagam*, alii *expiatricem* vocant. *Fest. Plaut. Mil. 3.1.101*. Tum piatricem non potest quin munerem.

Pica, ae, f. *pica*, *gazza*, Ger. *ein arzel*, Gal. *pie*, Hisp. *pega*, *pica*, *xitta*, avis magnitudine palumbae, aliis vario colore, & praesertim caeruleo depictis, humana imitans verba. In has aves fabulantur *Poetae* mutatas esse *Pierides*, idem, novem filias *Pieri*, & *Evippes*, quod cum *Museis* certare ausae essent, indeque illis pristinum loquacitatem, humanaque linguæ studium remanere. *Perf. in prol.* Quod si dolosi spes retulerit nummi, corvos poetas, & poetrías picas cantare credas *Pegaseum* melos. *V. Plin. 1.10. c. 33*. & *Ovid. 5. Metam. 11*. ¶ Est & alia pica, sub ventre alba, superius nigra, cauda longa, quae varia appellatur, quae ab *Apennino* Romam versus *Plinii* aetate cerni coepit. *Plin. 1.20. c. 29*.

Picaria, ae, f. locus ubi *pix* effoditur (est enim *pix* quaedam fossilis, teste *Plin. 1.16. c. 12*) vel ubi coquitur. *Cic. de clar. Orat. c. 22*. Liberi societatis ejus, quae *picarias* redemisset. Al. leg. *picarias*, al. *pecuarias*. *Ulp. 1.17. de V. S.* Vestigialinarum, metallorum, & *picariarum*. Sed alii leg. *picariarum*.

Picatus, a, um, *impeccato*, *πικρὸς*, pice illitus. *Colum. 1.11. c. 2*. *Dolia* partim *picata*, partim *detricata*. ¶ Vinum *picatum* dicitur, quod *pice* conditum est. Solebat enim musto in primo fervore (qui fere novem diebus peragitur) *pix* aspergi, ut odor vino conciliaretur, & quoddam saporis acumen. *Plin. 1.14. c. 19*. & *20*. ¶ Fuit & vinum *picatum* naturale, ex *uva* *picata*, quae natura *piceis* odorem, & saporem habebat, in agro *Viennensi*. *Plin. 1.14. c. 1*. & *2*. *Id. 1.23. c. 1*. Ad omnia hæc utilis id, quod sponte naturæ suæ *pice* resipit, *picatumque* appellatur.

Picea, ae, f. *picea*, *πικρα*, *πίκρος*, *πίκρος*, arbor ejusdem generis, ac *pinus*, teste *Dioscoride*, nisi quod minus alta, minusque recta assurgit, pinguiore, ac tenuiore folio est, conum minore, ac magis algentem, nucleos quoque resina perfusus gerit. Aliquibus definitur arbor *larici* similissima, folio brevi, tædæ proximo, immortalis virore. Est a *πικρα*, mutato *κ* in *ι* breve, vel a *pice*, quam fundit. De ea *Plin. 1.16. c. 9*. *10*. *24*. *25*. *26*. *1.17. c. 12*. *18*. *1.24. c. 6*. *Virg. Aeneid. 1.9. v. 87*. *Nigranti* *picea*, trabibusque obscurus acernis.

Picearia, V. *Picaria*.

Piceaster, stri, m. *picea* sylvestris. *Plin. 1.14. c. 20*. Fit e *picea* resina, in *Hispania* autem e *piceaster* minime laudata.

Piceatus, a, um, *πικρὸς*, pice illitus. *Martial. 1.8. epigr. 59*. Non fuit *Autolyti* tam *piceata* manus. Ubi *piceatam* manum dicit pro *ruci*, quasi quæ *piceis* instar, quod tangit, auferat.

Picentes, tium, & tum, *Picentini*. *Cic. pro Syll. & Silius 1.10*. ¶ In singulari numero *Prudent. in Hippolyto, v. 206*.

Picentia, f. 1. *Bicentia*, olim opp. *Picentinorum*, nunc tenuis vicus, quem allabant fl. *il Bicentino*, inter *Salernum*, & *Ebolas*. *Sil. 1.8. v. 579*.

Picentinus, a, um, adject. ad *Picenum* pertinens. *Martial. 1.13. ep. 47*. *Picentina* *Ceres* niveo sic necare crevit. ¶ *Picentini*, pop. *Italiae*, in secunda regione, in ora maris *Tyrrheni*, a *Surrento*, sive *Minervæ* promontorio ad *Silarum* usque fl. teste *Plin. 1.3. c. 5*. inter *Campanos* ad *Occ. Lucanos* ad *Or. Silaro* fl. dividente, & *Hirpinos* ad *Bor.* in Regno *Neapolitano*, ubi nunc pars *Borealis* *Principatus* citerioris, juxta sinum *Salernitanum*, quorum ager *Picentinus*, & ora *Picentinum* litus *Plinio* dicitur, vulgo *Costa d'Analfi*, & *Principato citra*. *Plin. 1.3. c. 5*, & *13*.

Picenum, n. *Marca d'Ancona*, regio *Italiae*, juxta mare *Hadriaticum*. Habet ab *Or. Aternum* fl. quo ab *Aprutio* dividitur, est alii qui ab hac parte terminum *Piceni* constituunt *Truentum* fl. ab *Occ. Ælim* fl. quo separatur ab *Umbria*, a *Sept. mare* *Hadriaticum*, a *Mer. Apenninum* M. quo ab *Umbria*, & *Sabinis* sejungitur. Nomen accepit a *pice*, vel a *pico* *Martio*, qui, cum populi *Piceni* a *Sabinis*, a quibus originem traxerunt, *Aiculum* commigrarent, in eorum vexillo insedisse dicitur, teste *Strabone* 1.5. *V. Plin. 1.3. c. 13*.

Picenus, a, um, quod ad *Picenum* reg. spectat, ut *Picena* tellus, *Sil. 1.8. v. 425*. *Picena* oliva, *Martial. 1.9. ep. 15*.

Picetus, a, um, *πίκρος*, quod est ex *pice*, vel quod est viscosum, ac tenax instar *piceis*: item quod nigrum est. *Mart. 1.2. ep. 41*. Et tres sunt tibi *Maxima* dentes, sed plane *piceique*, *buxequae*. *Virg. 2. Georg. v. 309*. *picea* caligo. *Ovid. 11. Met. v. 549*. *piceæ* nubes. *Valer. Flacc. 1.1. v. 617*. *Picenum* caelum.

Picinum oleum. *V. Pistinum*.

Pico, as, a. 1. *impegolare*, *impeccare*, *πικρὸς*, *pico* linio. *Colum. 1.1. c. 18*. Et *serventissima* *pice* infusa novo alio *rutabulo*, & *scopula*. *Tom. 11.*

picatur. *Sueton. in Claud. c. 16*. *Picare* dolia.

Picris, f. 3. *πικρίς*, lactuca, vel *cichorei* agrestis genus, a *πικρὸς*, *amarus*. *Plin. 1.19. c. 8*. *1.21. c. 17*. *1.22. c. 22*.

Pictacium. *V. Pittacium*.

Pictavi, m. 2. *Poitivens*, pop. Galliae *Aquitanicæ*, quorum regio *Pictaviensis* Provincia. *1.2. Poitovu*.

Pictavicus, a, um, adject. ad *Pictavos* pertinens. *Auson. epigr. 51*. *Imago* *Rufi* *Rethoris* *Pictavici*.

Pictōnes, um, iidem ac *Pictavi*. *Plin. 1.4. c. 19*.

Pictōnicus, a, um, adject. ad *pictones* pertinens, ut *Pictōnicum* litus. *Auson. ep. 9. v. 36*.

Pictilis, le, adject. *pictus*, ut *pictilis* balneus, *Apul. 1.10. Metam.*

Pictor, oris, m. *pistore*, *γυμναστής*, qui pingit, seu *picturam* exercet. *Cic. 4. Acad. c. 7*. Multa vident *pictores* in umbris, & in eminentia, quæ nos non videmus. *Hor. de Arte*. *Pictoribus*, atque *poetis* *Quidlibet* *audendi* *semper* *fuit* *æqua* *potestas*.

Pictorius, a, um, adject. ad *pictores* pertinens. *Tertul. 1.1. adv. Martion. c. 3*. *Poetica*, & *pictoria* licentia.

Pictura, ae, f. *γυμναστική*, ars pingendi. *Cic. 3. de Or.* Una est ars, ratioque *picturæ*, dissimiliumque tamen inter se *Zeuxis*, *Aglaophon*, *Apelles*. ¶ Metonymice accipitur pro *tabula*, vel *tela*, vel *alia* re, quæ *picta* est. *Cic. 6. Ver. c. 1*. *Nego*, ullam *picturam* neque in *tabulis*, neque *textilem* fuisse, quin *quæsit*, *inspexerit*. *Id. in Or.* In *picturis* alios *horrida*, *inculta*, *abditæ*, & *opacæ*, contra alios *nitida*, *læta*, *collustrata* *delectant*.

Picturatus, a, um, *πικρὸς*, *pictura* exornatus. *Claudian. in epist. ad Seren. v. 3*. *picturata* volucres. *Stat. Theb. 6. v. 58*. *picturatus* floribus agger. ¶ Vestes *picturatae* dicuntur, quæ *acu* *pictæ* sunt. *Virg. 3. Aen. v. 483*. Fert *picturatas* auri *subtegmine* vestes.

Pictus, a, um, *dipinto*, *γυμναστής*. *Cic. 5. Fin.* Quæ quidem dicunt, qui nunquam *Philosophum*, ut dicitur, *pictum* viderunt. *Id. 5. Tusc.* *Stragulum* *textile* *magnificis* operibus *pictum*. *Id. de cl. Orat. c. 85*. *Lydia* *nihil* potest esse *pictius*. h. e. in dicendo ornatus. *Virg. in Culo. v. 69*. *Florida* cum *tellus* *gemmant* *picta* per *herbas*. *Martial. 1.10. epigr. 72*. *Picti* *reges*. h. est *pictis* vestibus *induti*. ¶ *Picta toga*, quæ *triumphantium* fuit, itemque *Consulum*, sub *Imperatoribus*, & *Prætorum*, quoties ludos ederent, ita dicta est, quod *acu* elaborata esset, & opere *phrygio* distincta. Eadem & *palmarum* dicta est, quoniam *sepius* apud *Latinos* *Scriptores* invenies *palmarum tunicum*, quam *palmarum togam*. *V. Palmatus*. Item *Capitolinus* aliquando dicitur, tum quod ea *Jupiter Capitolinus* indutus esset, tum quod vestes *triumphantium* in templo *Jovis Capitolini* servarentur, & inde, cum opus foret, deponerentur. *Lamprid. in Alexand.* *Prætextam*, & *pictam* nunquam nisi *consul* accepit, & eandem quidem, quam de *Jovis* templo *sumptam* alii *quoque* accipiebant aut *Prætores*, aut *Consules*. *V. Ferr. de re Vestiari. l. 2. c. 7*.

Pictla, læ, diminut. a *pix*. *Apul. de herb. c. 36*. Ipsam cum *nitro*, & *axungia*, *picula* ex *aceto* foveto.

Picumnus, m. 2. *πικρὸς*, genus *avis*, al. *picus* *Martius*. *Non. c. 12. n. 36*. ¶ Item *Picumnus*, *Deus*, qui in *sacris* *Romanis* adhibebatur. *V. Pictunus*.

Picula, i, m. *pico*, *picchio*, Ger. *ein specht*, Gall. *pie*, Hisp. *pico*, *δρυοκαλάττης*, *δεδρυοκαλάττης*, avis parva unciis unguibus, quæ cavat arbores, in quibus pullos educat, & scandit in subreptum felium modo, quæ ab *Aristophane* *πελεκύς*, *pelecanus* vocatur, a *πέκος*, hoc est, *ξύλον*, *καλάττης*, quia arbores tundit, atque excavat. *Fest. & Isid. 1.12. Orig. c. 7*. dicunt, sic vocari a *Pico* *Aboriginum* Rege, quod ille hac ave in auspiciis uteretur. *Cognomen* dicitur *Martius*, quod *Marti* sacer esset. De hac ave *Plin.* differit *1.10. c. 18*. *29*. & *33*. *1.11. c. 37*. *1.25. c. 4*. *1.27. c. 10*. *1.29. c. 4*. *1.31. c. 16*. ¶ *Picos* etiam *Romani* veteres vocabant, qui *Græcis* *gryphes* dicuntur. *Plaut. Aul. 4.8*. *Pici* *divitiis*, qui *aureos* *montes* *exlunt*, ego *solus* *supero*.

Picus, m. 2. *filii* *Saturni*, pater *Fauni*, avus *Latini*, *Rex* *Aboriginum*, *peritissimus* *auguriorum*. Hunc *Pomona* *Dea* *pomorum* *amavit*, & e-*jus* *volentis* *est* *fortita* *conjungium*. Postea a *Circe* etiam *amatus* est, quam cum *sperneret*, ab illa *irata* in *avem* *picum* *Martium* *conversus* est. Hoc ideo *figitur*, quia *augur* *fuit*, & *domi* *habuit* *picum*, per quem *future* *noctabat*: quod *Pontificales* *inducant* *libri*. *Uxorem* *habuit* *Canentem* *filiam* *Jani*, & *Veniliæ*, ex qua *genuit* *Faunum*. *Ovid. 14. Metam. Serv. in 7. Aen.*

Pie, adv. *piamente*, Germ. *gottesforchtiglich*, Gall. *religieusement*, Hisp. *piamente*, *θεσεβῆς*, religiose, cum magna in Deum fiducia. *Cic. de nat. Deor. Pie*, sancteque *Deum* *colunt*. ¶ Aliquando ponitur pro *benigne*, *clementer*. *Cic. 1.11. Fam. ep. 27*. *Alia*, quæ *defendam* a *te* *pie* *heri*, & *humane*. *Senec. de consol. ad Polyb. c. 34*. *Utrumque* *piissimè* *idem*, & *fortissime* *tulit*.

Pieres, rum, *πικρὸς*, populi *Macedoniz*. *Plin. 1.4. c. 10*.

Pieria, f. 1. *Veria*, al. *Lacofebia*, *πικρα*, regio *Macedoniz*, in confinio *Dardaniæ*, inter *Axiium*, *Aliaemonem*, & *Peneum* fl. in qua urbes *Pieria*, *Phylacæ*, & *Vallæ*. *Picem* *habet* *Indicæ*, *Naricæ*, *Idææ*, & *Illyricæ* *comparandam*. *Plin. 1.4. c. 10*. ¶ *Pieria* altera, regio *Syriæ*, in ora, in *Cañotide*, inter *Ciliciam*, & *Phœnicem*, ubi *mons* *ejusdem* *nominis*, qui *vulgo* dicitur *Monte Nero*, al. *Moutana nigra*, & *Amani* *pars* *est*, ubi etiam *Seleucia* *urbis* *præcipua* *cognomento* *Pieria*. *Plin. 1.5. c. 12*. & *21*.

Pierides, f. 3. *novem* *filiz* *Pieri* *Macedonis*, vel *Thessali* *ex* *Evippe*, al. *Enippe*, quæ *Mufas* *ad* *carninum*, & *cantus* *certainen* *provocare* *ausæ*, ab *his* *victæ* *sunt*, *judicio* *Nympharum*, cumque *convicia* *facere*, ab *illis* *in* *picas* *versæ* *fuert*. *Ovid. 5. Met.* ¶ *Vulgo* *hoc* *nominè* *Musæ* *appellatur*, dictæque *creduntur* a *Pieria* *reg. Macedoniz*, vel a *Pierio* *monte* *Thessaliæ* *in* *Macedonia* *confinio*, ubi *ex* *Jove*, & *Mnemosyne* *natz* *sint*. *Virg. Ecl. 8*. *Dicite* *Pierides*. ¶ In singulari numero. *Ovid. 4. Fast. v. 220*. *Pieris* *orsa* *loqui*. *Horat. 1.4. od. 3*. o *testudinis* *aureæ* *Dulcem* *quæ* *strepitum*, *Pieri*, *temperat*.

Pierius, a, um, *πίκρος*, quod ad *Pieriam* *reg.* *vel* *ad* *pierium* *mont.* *aut* *fl.* *vel* *ad* *Pierides*, *vel*, ut *vulgus* *uturpat*, *ad* *Mufas* *spectat*. *Ovid. 1.2. de Pont.* *Lucida* *Pieria* *tendis* *ad* *atra* *via*. *Horat. 1.3. od. 4*. *Pierium* *antrum*. ¶ *Dies* *Pierii* *sunt*, quos *impedimus* *literarum* *studiis*. *Stat. 1.1. Sylv. 3*.

Pierus, m. 2. *Macedo* *quidam*, vel *Thessalus*, qui *ex* *Evippe*, al. *Enippe*, *genuit* *novem* *filias*, quæ *Pierides* *appellatæ* *sunt*. *Ovid. 5. Met.* *Idem* *Linum* *filium* *ex* *Evippe* *suscepit*. *Condidit* *urb.* *Pieriam* *in* *Macedonia*, al. in *Bœotia*.

Pierus, m. 2. al. *Pierius*, *mons* *Thessaliæ*, al. *Bœotiz*, in confinio *Macedoniz*, apud *Olympum* *M. ubi* *opp.* *ejusdem* *nominis*, *Pheris* *proximum*, *cum* *lacu* *cogn.* *Plin. 1.3. c. 8*. *Vulgo* *dicitur* *Musis* *sacer* *eilic*. Sed *filiz* *Pieri* *cum* *Musis* *confunduntur*. *V. Pierides*.

Pietas, atis, f. *pietas*, *הכר*, Ger. *gottesgurch*, Gal. *pietè*, Hisp. *pietas*, *εὐσεβεία*, amor, & cultus erga parentes, vel alios majores, item *er-*

ga patriam, quemadmodum religio est cultus erga Deum, a *pius*. Cic. 2. de Inv. Pietas, per quam sanguine conjunctis, patriaque beneficiis officium, & diligens tribuitur cultus. Id. pro Planc. Quid est pietas, nisi voluntas grata in parentes? Id. in Somn. Cole pietatem, quæ cum sit magna in parentibus, & propinquis, tum in patria maxima. ¶ Dicitur etiam de Deo. Cic. 2. de nat. Deor. Est enim pietas iustitia adversum Deos. Id. pro Dom. Nec est ulla erga Deos pietas, nisi honesta de numine eorum, ac mente opinio, cum expeti nihil ab iis, quod sit iniustum, ac inhonestum, arbitrare. ¶ Interdum ponitur pro benignitate, & clementia. Claudian. de Ill. Conf. Honor. v. 513. Quæ pietas, quantisque rigor, tranquillaque magni Vis animi. ¶ Pietas a Romanis Dea putata est, ædemque habuit Romæ eo in loco, ubi postea Marcelli theatrum ædificatum est. Cic. 2. de Leg. Plin. l. 7. c. 36.

Pietatitrix, icis, quæ pietatem colit. Petron. in Satyr. Ciconia etiam grata, peregrina, hospita, Pietatitrix.

Pigendus, a, un, particip. a *Piget, cosa da rinversere*. Propert. l. 4. el. 1. v. 74. Pofcis ab invita verba pigenda lyra. Ovid. ep. 7. v. 110. causas habet error honestas: Adde fidem, nulla parte pigendus erit.

Pigēō, es, qui, n. 2. idem, ac *piget*, apud vet. Plaut. Men. 5. g. 7. Adolefcens, quæro, loquere tuum mihi nomen, nisi *piges*. Plerique al. leg. *piget*. ¶ Particip. *pigens, nis*. Apulej. l. 4. Metam. Pigens tristique retro domum pergit.

Piger, gra, grum, *pigro*, גרם, Ger. *faul*, Gal. *pareffus*, Hisp. *perico*, *perico*, segnis, iners, tardus. Horat. l. 1. sat. 4. *piger* scribendi terre laborem. Id. ibid. Dicedet pigior ultro. Id. l. 2. ep. 1. *piger* militiæ. Cic. Fam. 8. ep. 1. Ad literas scribendas pigerrimus. Id. ib. ep. 17. *Piger* in re militari. ¶ Interdum ponitur pro lento, seu viscido, & minime fluido. Catull. l. 2. cap. 2. Qui modo pigrum teneat humorem. Sil. l. 15. v. 504. Arar pigerrimus undæ. Ovid. 4. de Pont. el. 10. *Pigra* palus. ¶ Item pro longo, & diuturno. Horat. l. 1. ep. 1. *Piger* annus. Ovid. 2. Fast. pigrum bellum. ¶ Præterea *piger* dicitur, qui pigros facit, ut frigus pigrum. Auf. ad Heren. l. 4. *pigra* hyems, Ovid. 3. Amor. el. 5. ¶ *Martial.* l. 2. epigr. 11. Lugubre quiddam quod tacet *piger* vultus. h. e. tristis. ¶ *Pigerrimus* pro pigerrimus, est *Tertulliani* in Exortat. ad castit. c. 13.

Piget, 1. abt, quit, vel piguitem est, imp. 2. *rinversere*, *effere molesto*, גר, Ger. *es verdrußt*, Gal. *être marry*, Hisp. *aver dolor o vengueno*, κατωλιν, μεταμίλη, dolce, molestum est, a *piger*. Quibusdam contra placet, *piger* esse a *piger*. Differt a *puet*, quod *puet* de iis dicitur, quæ turpiter fiunt, *piger* de iis, quæ cum damno, & malo, *puet*re ad deducit refertur, *pigere* ad dolorem. Don. & vetus Interpres Terentii. Construitur cum gen. rei, vel cum infinitivo loco genitivi, & cum acc. personæ. Cic. pro Dom. c. 11. Ut me non solum *pigret* multitudine meæ, sed etiam *puet*. Id. in Brut. c. 50. Ad misericordiam inducitur, ad *puendum*, ad *puendum*. Id. in Sallust. Quæret non *puet*. Silius l. 7. v. 173. Nec pigium parveque lares, humilefque subire. ¶ Reperitur etiam cum nom. seu accusat. Ter. Phor. 3. 3. Ne quid plus, minusve faxit, quod nos postea *piget*. Id. in prol. Heaut. Neque te id *pigere*. Plaut. Pseud. Id, quod *puet*, facilius tertur, quam id, quod *piget*. ¶ Interdum ponitur pro tardare. Fest.

Pigmentarius, ii, m. *μυρωδότης*, qui dividit pigmenta, item thus, aliqua aromata, ac unguenta. Jul. Firmic. Thurarios faciet, vel pigmentarios, seu pharmacopolas. l. 3. ff. de scar. Pigmentarii si cui temere cucutam dederint. Cic. 15. Fam. ep. 17. Accius pigmentarius valde gaudebat, se adversarium perdidisse.

Pigmentatus, a, um, *μυρωδότης*, pigmentis ornatus. Tertul. de cultu fam. c. 13. l. 2. Taliter pigmentatæ Deum habebitis amatorem. Prudent. Hamartig. v. 315. Pigmentato meretricis crino.

Pigmentum, ti, n. *χρωμα*, colores pictorum, a sup. pictum verbi *pigo*, e in g convelo. Plaut. Epid. 5. l. 20. Quem Apelles, Zeuxifque duo pingent pigmentis ulmeis. idest virgis ulmeis utentur ad corpus meum sanguine pingendum. Cic. 1. de Div. c. 13. Alperfa temere pigmenta in tabula, oris lineamenta effere possunt. ¶ Speciatim funitur pro unguento, quo mulieres utuntur ad venustandam faciem, qualis est cerussa, alique id genus fuci, quibus cuti candorem, & ruborem inducunt, *bellesto*, *lisco*, פך, Germ. *farbe*, Gall. *lard*, Hisp. *alfice*, *φικας*. Plin. l. 26. cap. 43. Nuper portentosis ingenio principatu Neronis inventum, ut pigmentis perderet se. ¶ Quandoque accipitur pro succo herbarum, unde pigmenta fiunt. Firmic. l. 8. c. 17. Marfi eunt, vel qui venenis ex herbarum pigmentis confectis salutaria soleant hominibus remedia comparare. ¶ Translate dicitur de coloribus Rhetoricis, idest de exornationibus. Cic. Att. l. 2. ep. 1. Meus autem liber totum hoccratis *μυρωδότης*, atque omnes ejus discipulorum arculas, & nonnihil etiam Aristotelica pigmenta consumpsit. ¶ Item de ornamentis inanibus, de mendaciis, de fraudibus. Nam ejus, qui pingitur, non est naturalis color, sed artificialis. Cic. 2. de Or. cap. 45. Tam integræ sententiæ, tam veræ, tam novæ, tam sine pigmentis, tuoque puerili.

Pigneratio, onis, f. actus pignerandi, pignus. Cajus l. 9. Dig. de pign. C. hyp. Quod emptioem, venditionemque recipit, etiam pignerationem potest recipere. ¶ Quidam scribunt *pignoratio*.

Pigneratitius, a, um, *μυρωδότης*, qui pignori datur, ut fundus pigneratitius, l. *Quamvis*, Dig. de pign. act. Pigneratitius creditor dicitur, cui pignus capere licet. Ulp. l. 1. ff. de pign. act. Queritur in pigneratitio creditore, an pignoris persequo denegetur. ¶ Pigneratitia actio a Jctis dicitur, quæ instituitur ad pignus persequendum. Vide Digest. l. 13. 11. 7. ¶ Eadem dicitur & pigneratitia, absolute, ut l. 3. Dig. de transaction. Si agat pigneratitia debitor. ¶ Scribitur & pigneratitius.

Pignerator, oris, m. *επιπυραγος*, qui pignus accipit. Cic. 4. Ver. cap. 11. Cum in his quidem rebus omnibus publicanus petitor, ac pignerator, non ereptor, neque possessor solet esse.

Pigneratus, a, um, nom. ex particip. passiva signif. *impegnato*. Liv. l. 24. c. 1. Velut obfidibus datis pigneratos habere animos.

Pignēō, as, a. 1. *dare in pigno*, גרם, Germ. *zum pfand nehmen*, Gal. *engager*, Hisp. *empñar*, *επιπυραγος*, *επιπυραγος*, est rem pignori dare, ab antiquo *pignera* pro *pignora*. Suet. de Vitell. c. 7. Utque ex aure matris detractum unionem pigneraverit ad itineris impensas. Javen. sat. 7. v. 73. Cujus & alveolos, & lænam pignerat Atreus. h. e. Rubrenus Poeta (de quo fermo est) dum tragediam de Atreo scribit, cogitur ob paupertatem lænam pignori dare. Itaque perperam quidam Lexicographus hoc loco *pignerare* accipit pro pignus capere.

Pignēō, aris, atusum, dep. 1. pignus capio, obnoxium me reddo. Translate Sueton. in Claud. c. 10. Primus Cæsarum fidem militum præmio pigneratus. Cic. Phil. 14. c. 12. Mars ipse ex acie fortissimum quemque pignerari solet. h. e. sibi afferere, veluti in pignus accipere: itaque sentus est, fortissimum quemque primum in prælio occumbere solet.

Pignorificatio, onis, f. *sequēō*, quasi captio pignoris. Cato apud Gell. l. 7. cap. 10. Pignorificatio ob æs militare, quod æs a Tribuno ærario miles accipere debebat, vocabulum scorum sit.

Pignus, oris, n. *pigno*, גרם, Ger. *pfand*, Gal. *gage*, Hisp. *prenda*, *prenda*, id, quod creditori datur, ut sit securus, & dicitur de mobili æque, ac de immobili. Ulpian. l. si rem alienam, Dig. de pign. act. Cavere sibi pignoribus. Scævola l. ult. Dig. eod. tit. Sub pignoribus pecunias accipere. Sic pignori obligare aliquid, pignus liberare, solvere, suscipere, & c. apud Jctos Dig. loc. cit. Ter. Phorm. 3. 56. Pignori opponere. V. Oppono. Plaut. Most. 4. 2. 62. Quadranginta dedit huic, quæ essent pignori. ¶ Auterter pignora dicitur Magistratus, cum bona alienius capi jubet, & sub custodia publica retineri, *metter in sequēō*. Cic. 3. de Orat. c. 1. Philippus Consul pignoribus ablati Cralium instituit coercere. ¶ Sæpe pignus accipitur pro eo quod deponitur ab iis, qui simul de re aliqua decertant, ut sit victorius. Virg. Ecl. 3. Dic, mecum quo pignore certes. Catull. carm. 45. Pignore contendere. ¶ Translate pignus dicitur argumentum, indicium, ratio, quo aliquid evincitur. Sever. in Ætas, v. 418. Certa que venturæ præmittit pignora Hammæ. Curt. l. 6. c. 7. Dextram reconciliatæ gratiæ pignus obtulit. Cic. pro Sext. pignus Republicæ videbatur, la *scurezza della Repubblica*. ¶ Filii quoque sæpissime pignora dicuntur. Ovid. 3. Fast. Julia sollicita gestabant pignora matres. Stat. l. 2. silv. 1. Adficta pignora. h. e. filii adoptivi. ¶ Item parentes, nepotes, & quicumque aliqua necessitudine cariores. Ovid. 3. Metam. v. 134. Pignora cara nepotes. Quintil. l. 6. c. 1. Quare & obsecratio illa iudicium, per carissimam pignora, utique, si reo sint liberi, conjux, parentes, utilis erit.

Pigre, adv. pigramente, Ger. *fauligkei*, Gal. *pareffusement*, Hisp. *parecosemente*, *αργως*, segnitèr, tarde. Plin. l. 10. c. 34. Pignus intrante scæmine ad pullos. Senec. l. 3. de Ira, c. 17. Pigre in servitutum transiens.

Pigro, es, n. *piger* sum. Enn. apud Non. c. 3. n. 170. Pigret fuffere laborem. Accius ibid. Omnes gaudent cære recte, mali pigrent.

Pigrefco, is, n. 3. *divenir pigro*, פגר, Ger. *langsam werden*, Gal. *divenir pareffus*, Hisp. *emperearse*, κατωλιν, *hig piger*, vel lentus. Plin. l. 18. c. 2. de Nilo: Mox pigrescit, in Virginem transgresso Sole.

Pigritia, æ, f. *pigrizia*, *פגרות*, Ger. *fauligkeit*, Gal. *pareffe*, Hisp. *peveca*, *oxvia*, ignavia, tarditas. Cic. sic definit 4. Tusc. Pigritiam, metum consequentis laboris. Id. 1. Off. Nec propter pigritiam, aut ignaviam deferant. Martial. l. 12. ep. 4. Tu das ingenux munera pigritiæ. h. e. honesti oculi.

Pigro, as, n. 1. *piger* sum, tardo, idem ac *pignor*. Accius apud Non. c. 2. n. 655. Melius pigrasse, quam properasse est netas. Id. ibid. Sed cur propter te pigrem hæc, aut huic dubitem parcere capiti?

Pignor, aris, d. 1. *tardare*, *αργω*, per pigritiam cunctor, moror, tardo, differo. Cic. Attic. l. 14. ep. 1. Tu, quæro, quicquid erit novi, scribere ne pigriere. Adde Lucret. l. 1. v. 409.

Pignor, oris, m. *pigritia*. Lucil. apud Non. c. 3. n. 169. Languor enim oppreffit, pignor, torporque quietem.

Pila, æ, f. *moistaro*, *כדור*, Ger. *ein morfel*, Gal. *mortier*, Hisp. *mortero*, *כדור*, mortarium, seu vasis genus, in quo aliquid tunditur, ut vas illud concavum, quo antiqui siccata frumenta pindebant, ac contundebant; item vas illud, in quo pharmacopolæ res ad medicinam pinfunt. Plin. l. 18. c. 11. Tundatur granum ejus in pila lignea. ¶ Sumitur etiam pro structura erecta ad aliquid sustinendum in modum columnæ, sed differunt *pila*, & *columna*, quod columna uno consistit scapo, hoc est lapide oblongo perpetuo, pila vero extruat ex lapidibus, cæmentis, aut lateribus, unde & columna structilis vocatur ab Ulpiano. Apul. lib. 3. Met. Pila media, quæ stabuli trabes sustinebat. Plin. l. 11. Ruentes ceras fulcitur pilam infiar. ¶ *Pilæ* etiam dicuntur faxa illa, quæ præstruunt muro littoralis ad frangendam undarum vim, murumque ab iis detendendum. Virg. 9. Æn. Qualis in Euboico Bajarum litore quondam faxæ pila cadit, magnis quam mobilibus ante constructam jacuit ponto. V. Vir. l. 5. Col. l. 9.

Pila, æ, f. 1. *palla*, *כדור*, Germ. *ballen*, Gal. *peumo*, Hisp. *pildora*, *כדור*, *כדור*, rotunda illa sphaerula, qua luditur. Cic. 1. de Or. Ut qui pila ludunt, non utuntur in ipsa lusione artificio proprio palæstræ, & c. Id. l. 3. c. 15. Ad pilam se, aut ad talos, aut ad tesseras contulerunt. ¶ Pilarum genera quatuor fuere, trigonalis, pæganica, tollis, & harpastum. V. suis locis. ¶ *Pilæ* primus inventor fuit Pythos. Plin. l. 7. cap. 56. ¶ *Pila* etiam dicitur, quicquid est rotundum infiar pilæ. Plin. l. 22. c. 10. Cucurbitam maturitate ruptæ ostendunt lanuginis pilas, ex quibus vestes pretiosæ linteæ fiunt. Ovid. 10. Met. v. 262. Munera tert illi lilia, pictasque pilas. h. e. succini globulos. ¶ Præterea *pilæ* dicuntur vestes in globi modum contextæ, & interdum in effigiem hominum ex panno purpureo stramine tartæo, quibus utebantur in publicis ludis ad irritandos tauros, aliaque feras. Martial. de spectat. ep. 19. Suffulerat raptas taurus in astra pilas. ¶ Claudii more tenere pilam. V. Claudius. ¶ *Mea pila est*, proverb. h. e. res est in mea potestate. Plaut. Truc. 5. 1. 8.

Pilani, m. 2. idem, ac *trarii*, a *pilam*, telum, sive hastile proprium Romanorum. Fast. Ovid. 3. Fast. v. 129. Et totidem princeps, totidem pilarum habebat Corpora.

Pilarii, m. 2. præstigiatores, qui levi agitatione parvas pilas videntur emittere, aut in vas injicere, cum secus faciant. Quintil. l. 10. c. 7. Quo constant miracula illa in scenis pilariozum, ac ventilatorum, ut ea, quæ emiserint, ultro venire in manus credas, & qua jubentur decurrere.

Pilâris, e, ad pilam lusorium pertinens. Stat. in prefat. l. 4. silvar. Pilâris lusio admittitur.

Pilâtes, m. 1. genus lapidis candidissimi. Cato l. 5. Orig. apud Fest. Lapis candidior, quam pilates.

Pilatini, adv. per pilas, seu columnam, vel in pilarium modum. Vitruv. l. 6. c. 11. Quæ pilatim struuntur ædificia. ¶ Item strictum, seu dense, preffe. Acellius apud Serv. in 12. Æn. Quartum signum accedebat, sive pilatim, sive passim iter facere volebat. Scævola ibid. In agrum hostium veni: pilatim exercitum duxi.

Pilatitrix, icis, f. quæ pilat, hoc est turatur. Titinn. apud Non. c. 2. n. 259. Pilatitrix pallii.

Pilatulus, a, um, adject. densus, spissus, pressus. Ennius apud Serv. Contemplor inde loci liquidas, pilatasque ætheris oras. Varro ibid. Quadratum agmen, quod immixtis etiam iumentis incedit; pilatum, quod sine iumentis incedit, sed inter se densum est. ¶ Item pilis, & hastis armatus. Virg. 12. Æn. v. 121. pilataque plenis Agmina se fundunt portis. Quidam hic quoque *pilata* exponunt densa. Alii intelligunt in longitudinem directæ, qualia esse solent cum portis exeunt, quasi in modum pilæ disposita. ¶ *Martial.* l. 10. ep. 48. Nuntiat octavam Phænice sua turba juvenæ, Atque pilata redit jamque, subitque cohors. h. e. cui pili e capite cadere, calva. Sacerdotes Isidis intelligit. A. lili legunt, & *pilata* redit. h. e. pilis armata, & de cohorte prætorianorum militum sermonem esse putant.

Pileatus, a, um, *πυλαδρος*, pileo tectus. Liv. l. 24. Pileati, aut lana alba velatis capibus Volones epulati sunt. Mart. lib. 11. ep. 7. Versu ludere non laborioso Permittit, puto, pileata Roma. Ubi Turneb. Roma.

Romani Saturnalibus pileum gerebant, aliis diebus nudo capite erant, aut caput veste velabant. Pileati servi, qui pileo imposito vendebantur. *Gel. l. 7. c. 4.* Pileatos servos venum ire solitos, quorum nomine venditor nihil prætaret, Caelius Sabinus Jurisperitum scriptum reliquit.

Pilentum, ti, n. *πυλίντιον*, vehiculi genus, quo matronæ ferebantur, ita libratum duabus rotis, ut confidentes in pulvinis, in aere suspensæ agitari videntur. Differabat a petorito, nam pileum duabus, petoritum quatuor rotis constabat: pileum fuit inventum Hispanorum, petoritum Gallorum. *Fest. Pilentis*, & carpentis per urbem vehi matronis concessum est, quod, cum aurum non reperiretur, ad voto, quod Camillus voverat Apollini Delphico, contulerunt. *Virg. 8. Æn.* Castæ ducebant sacra per urbem Pilentis matres in molliibus. *Hor. l. 2. Epist.* Effeda festinant, pilenta, petorita, naves.

Pileolus, i, m. *πυλίντιον*, exiguus pileus. *Ovid. i. de Arte.* Nec turpe putaris, pileolum nitidis imposuisse comis. *Col. de Arb. c. 25.* Pileolos induere. Pileolum in neut. genere usurpatur a *Hieronymo epist. 153. ad Paulinum.*

Pileus, i, m. & pileum, i, n. *cappello, berrett, כובע, Germ. ein huet,* Gal. *cappeau,* Hisp. *sembrero, καπέ, καπέ, tegmen capitis. Plaut. in fragm.* Pileum, quom habuit, deripuit. ¶ Velgaris forma pilei Romani erat non abfimilis pileolis nostris dormitoris, aut nauticis. Diversi ab iis erant pilei Thefalici, qui latos habebant margines ad faciendam umbram, videnturque ideim fuisse, ac pitasi. Qua de re eruditè *H. Junius l. 2. Animadv. c. 6.* Quando vero Romani, qui nudo alioqui capite prodibant, pileis uti tolerant, vide *Juss. Lip. l. de Amphib. c. 19. & 20. Plaut. Amph. a. 1. sc. 1. in fine.* Ut ego hodie raso capite calvus capiam pileum. *Perf. sat. 5. v. 82.* Hoc nobis pilea donant. ¶ Pileus fuit signum libertatis apud Romanos. Nam libertatem impositione pilei servis conferebant, quam pilei impositionem antecesserat rasura, quæ fiebat in templo Deæ Feroniæ. *Serv. in 8. Æn.* Causam affert *Nonius c. 12. n. 38.* Qui, inquit, liberi fiebant, ea causa calvi erant, quod tempestatem servitutis videbantur effugere, ut naufragio libertati solent. *Liv. l. 24.* Postero die servi ad pileum vocati, & carcere vincili emissi. Adde huc *Plauti*, & *Pocili* loca in §. superiori allata. ¶ Pileus etiam, vel pileum, est membrana, seu pellicula, qua satus contesti nascuntur, quæ unum erat ex amuletorum generibus. *Lamprid. in Antonino Didumo. c. 4.* Solent pueri pileo insigniri naturali, quod obstetrices rapiunt, & advocatis credulis vendunt, siquidem caudicibus hoc juvari dicuntur, &c.

Pilicrepus, i, m. *Pilicrepi*, ut censet *Turnebus l. 7. c. 4.* vocantur, qui datam pila ludunt, idque, vel quod pilas crepent, vel quod, crepente pila, ludant, quod paulo ante balnea facere solent, vel dum hypocaustra, & sudationes calefunt. Aliter tamen *Cal. Rhod. l. 3. c. 2. l. 11. Sidoris*, qui pilicrepos dictos putant, qui in balneis pilas epice illitas in vaporarium conjecerunt, ut incallescere. *V. Vir. l. 5. c. 10.* Hanc vocem legere est apud *Senecam ep. 56. & in vet. inscriptionse, p. 637. edit. Grut. n. 1. V. etiam Lips. ad Senec. loc. cit.*

Pilulidius, m. 2. idem ac pilarius, vel pilicrepus. *Jul. Firmic.*

Pilo, as, avi, atum, n. 1. *πυλόν*, pilos accipio, vel emitto, *apulus. Fest.* Pilo, pilos habere dicitur: alias pro detrahiti pilos, a quo depilati. *Non. c. 1. n. 184.* Pilare dictum est, ut plumare plumis vestiri. *Afranius Compitalibus.* Præterea corpus meum nunc pilare primum cepit. *Accius ibid.* Tunc primum pilabat genæ. ¶ Et etiam activum, pro pilos evellere, seu detrahere. *Martial. l. 6. ep. 57.* Teque pilare tuas terrificare nares. *Id. l. 12. ep. 32.* Summenianæ qua pilantur uxores.

Pilo, as, a. 1. *πυλόν*, vel *πυλόν*, premio, a verbo Græco allato. Aliter *Non.* cum ait, Supplicare est involare, vel rapere, a pilorum raptu, unde & surtum pili compilari dicuntur. Etymon satis aptum est, sed modulus syllabæ refragat. *Amian. l. 33.* Castra inimica pilantes. *Hofstius de bello hisvico, apud Serv. in 12. Æn. v. 12.* Percutit, atque hastam pilans præ pondere transit. *h. e. frigus, ut serv. exponit. V. Pilarius.* ¶ Est etiam expilo, furor, spolio. *Amian. l. 31. c. 14.* Pilando vilas, & incendiando. *Petrus in fragm. Tragicur.* Singulas pilabat.

Pilosus, a, um, *peloso, πυλώδης*, pilis plenus. *Cic. in Pison.* Non color iste fervilis, non pilosæ genæ, non dentes putridi deceperunt. *Plin. l. 20. c. 16.* E contrario quæ mollis vocatur, pilosioribus foliis, ac ramis, & aculeatis.

Pillula, æ, t. *palletta, pillola, σφαλετήριον*, parva pila, globulus, sphaericum quiddam, & rotundum. *Plin. l. 16. c. 7.* Nascuntur in eo pillulae nucibus non abfimiles. ¶ Speciatim usurpatur de venenis, sive phar-macis, quæ hac forma fumimus, quæ Græcis dicuntur *καταπύλα αχταρπύλα deglutio.* Non enim comminuendæ dentibus, aut gustandæ sunt pillulæ, sed integræ devorandæ. *Plin. l. 28. c. 9.* Vetus axungia phtihum in pilulis sumpta sanat.

Pilum, i, n. *πυλόν*, pitillium, instrumentum, quo quippiam in mortario teritur. *Plin. l. 18. c. 10.* Infente pilo præterrato. ¶ Pilum Græcum est, teste *Turnebo*, quod in pinfendo tritico una deprimitur parte, altera attollitur. *Plaut. in fragm.* Quasi tollenonem, aut pilum Græcum reciprocos plana via. ¶ Pilum item, *πυλόν*, fuit telum Romanum, cuius hastæ, teste *Vegetio l. 2. c. 15.* erat quinquæ pedum, & semis, & ferrum trigonali figura novem unciarum. Generaliter tamen pila, *Varrone auctore l. 4. de L. L. tela Romana* sunt, sicut gesta Gallorum, & sarissæ Macedonum. *Cic. 11. Phil.* Cervicibus caput abscidit, idque fixum gestari iussit in pilo. ¶ Pilum alicui injicere, apud *Plaut. Mofel. 3. 1. 43.* est impedimentum afferre, & quasi in eoto pilo morari. ¶ Ex hoc pilo tecere primum pilum, quo nomine significatur prima centuria pilanorum, seu triariorum. *Caf. l. 5. B. G. c. 35.* Superiore anno primum pilum duxerat. *Id. ib. l. 3. P. Sextius Baculus* primi pili centurio. ¶ Hoc sensu Lexicographi neutrius generis fecerunt, ita nimirum postulante analogia: sed nullo exemplo genus confirmant. Certo masculini generis est apud *Sueton. in Calig. c. 44.* Plerisque Centurionum maturis jam primos pilos ademerunt. ¶ Poetæ carminis causa pilum simpliciter dicunt pro primum pilum. *Martial. l. 1. ep. 32.* Grata Pudens meriti tulerit cum præmia pili. Adde *l. 6. epigr. 58.* ¶ Sunt, qui putant, pilum significare etiam pilam, hoc est columnam struibilem, ducti illo *Livii* loco *l. 1. c. 26.* Spolia Curatorum fixa eo loco, qui nunc Pila Horatia appellatur. *Et paulo post:* Verbera vel intra pomerium, nodo inter illa pila, & spolia hostium. *Dionys. enim Halicarnaf. l. 3.* de eadem re verba faciens, columellam erectam fuisse narrat, eique inposita spolia Curatorum: quæ tamen suo tempore vetustate perisse, columellam adhuc existitisse.

Pilumini, m. 2. Romani, *Fest.* Pilumnæ poplæ, in Carmine Saliari, Romani, velut pilis uti adfecti, vel quia præcipue pellant hostes.

Pilumnus, m. 2. filius Jovis, Deus piscorum, itemque infantium, alio nomine Stercutus, trater Picumini, seu Pitumini. Dicitur est a pilo piscario, quia pilum invenit, quo trumentum, & aliz fruges pinfiebantur. Sed Pilo Pilumnus dictum voluit, quia pelletet mala infantiz. *Serv. in 10. Æn.* Ad hunc Danae Acrisii filia, quæ forte ad Apulum litus acta

fuerat, a pastore una cum Perseo parvulo ducta est, quam ipse cognito genere uxorem duxit, ex qua Daunum filium suscepit. *Virg. 10. Æn. Pilus, i, m. pelo, πύλος, Ger. haar, Gal. poil, Hisp. pelo, πελ, excrementum in pelle animalis.* Differt a capillo, quia pilus dicitur de omnibus corporis partibus, capillus proprie est pilus ille, qui caput vestit. Sed hæc diderentia nonnunquam confunditur. *Cic. 2. de nat. Deor.* Munitæque sunt palpebræ tanquam vallo pilorum. ¶ Proverbialiter ponitur pro re nullius momenti. *Cic. Att. l. 5. epist. 20. a med.* Interea e Cappadocia ne pilum quidem. *Caull. epig. 17.* Ludere hanc finit, nec pili facit uni. Ubi uni gen. antiquus est.

Pimpla, æ, f. *πυμπλη, mons* Macedoniæ, fortasse idem, ac Pierus, in confinio Thefaliz, al. Thraciæ, Olympo jactis, & Musis sacer, cum fonte cogn. ubi etiam antrum Pimplæum. ¶ Item locus Phocidis apud Parnassum, qui similiter Musis sacer erat. *Str. ab. l. 1. 10.*

Pimplæus, vel Pimplæus, a, um, adject. ad Pimplam pertinens. *Caull. c. m. 103.* Pimplæum scandere montem. *Mart. l. 12. ep. 11.* Pimplæum antrum. ¶ Pimplea, absolute pro una ex Musis. *Horat. l. 1. od. 26.* Nece coronam Pimplea dulcis. ¶ Videtur etiam usurpari pro fonte Musis sacro. *Str. l. 1. Silv. 4. v. 26.* Excludat Pimplea sitim.

Pimplæus, idis, adject. sœmim. *Musa. Martial. l. 11. ep. 4.* Non urbana mea tantum Pimpleide gaudet Otia.

Pinacotheca, æ, & Pinacothecæ, es, t. *πινακοθήκη, galleria,* locus, in quo tabule pictæ, argentum cælatum, stragula vestis, signa, & ornamenta reponuntur, a *πινάξ, ac, τσάβula, & γήρα, repositoryum,* quia tabulæ in hoc loco præcipue asserbantur. *Varr. l. 1. R. R. c. 59.* Ut in pinacothecæ faciunt, quod, &c. *Plin. l. 35. c. 2.* Et inter hæc pinacothecæ veteribus tabulis confuunt.

Pinariæ gens, una ex gentibus Patriciis Romæ, sic dicta a Pinariis, qui Herculi faciabant sacra anniversaria, vel a Pino Nume Regis filio, ut auctor est *Plut. in Numæ.*

Pinariî, m. 2. familia nobilissima in Latio, quæ una cum familia Potitiorum sacris Herculis operabatur, a *πινάριον, esurio.* Cum enim Evander Herculi adhuc viventi, qui ex Hispania victo Geryone cum armento boum in Italiam venerat, rem divinam facere vellet, adhibuit ad ministerium, dapemque duas familias, ex quibus una ad tempus præsto fuit, altera extis jam adesis venit. Igitur Hercules instituit, ut ii, qui ad tempus præsto fuerent, eorumque posteris extis solemnibus vescerentur, qui tarde, & negligenter accesserent, ii cum omni posteritate extis excluderentur, & interea ministrarent, his verbis, *ὅμους δὲ πινάριον, Vos vero esuriatis.* Hinc primi Potitii appellari cœpti sunt, quod extis potiti essent, ceteri Pinariî, quod iis fames extorum indicia fuisset. *Liv. l. 1. & Serv. ad 8. Æn. v. 269.*

Pinastellus, i, herba caule fœniculi, radice magna, & nigra, flore nigro, alio nomine peucedano. *Apul. de herb. c. 97.*

Pinaster, stri, m. *πινύς ἄγρια, pinus sylvestris. Plin. l. 16. c. 20.* Pinaster nihil aliud est, quam pinus sylvestris, mira altitudine, & a medio ramosa, sicut pinus in vertice.

Pinax, acis, f. *πινάξ, græce* tabulam significat. A *Vitruv. l. 10. c. 3.* pinax dicitur tabula illa in organo hydraulico, quæ foramina habet, in quibus fistulæ immittuntur. Scribit tamen & ipse græcis literis. Itali artifices vocant *sommiero.*

Pincerna, æ, m. *coppiero, Πινέρη, Ger. einschenck, Gal. sommeiller,* Hisp. *escanciano, copero, οἰζυχέριον,* pocillator, poculorum ministrator, vini minister. *Afcon. in Cic. orat. Varrin. de Prætura urb.* Provocant se invicem: majoribus autem poculis poscunt a pincerna. Adde *Lamprid. in Alexandro, c. 41.*

Pindaricus, a, um, adject. a Pindaro. *Ovid. 4. de Pont. ep. 16.* Pindarice fidicen tu quoque, Rute, lyræ.

Pindarus, m. 2. *πινδαρος, Poeta* Thebanus, Lyricorum apud Græcos princeps, temporibus Æschyli Poetæ, & Pesarum expeditionis in Greciam. Primum a patre tibiam, mox ab Hermione lyram edoctus est. Scripsit lingua Dorica Olympia, Pythia Nemæa, Isthmia, quæ extant. Altissimus fertur & vrborum, & sententiarum copia, ut ait Quinct. gravitate arduus, constructioneque, ac ordine immensus, ac prolixus. *Eum Hor. l. 4. Carm. od. 2.* dicit inimitabilem. Ejus gratia Lacedæmonii in reliquam Bœotiam sevientes Thebis pepercerunt. Alexander etiam cum Thebas everteret, & in omnes sæviret sine discrimine, Pindari vatis penatibus, familiarique parci iussit. Duas suscepit filias. Expirasse fertur in gremio pueri adamati, *Valerio Max. teste l. 9. c. 12. extern. 7. V. Quintil. l. 10. c. 1.*

Pindus, m. 2. *Μεξονο, mons* ingens Macedoniæ, inter illam, & Ætoliæ, ac inter Epirum, & Thefaliam. Ab Acrocerauniis jugis ad Thermopylas excurrit, & ex medio sui brachium emittit, quod Parnassum facit, & definit in Heliconem. Hæc causa est, cur apud Poetas tria hæc nomina, *Pindus, Parnassus, Helicon,* confundantur, & in omnibus promiscue Musæ collocentur. Ætolos ab Acarnanibus dividit. Ex Pindo Inachus, & Æas teste Strabone, & Peneus teste Ovidio, flumina effluunt. In eo invenitur lapis galactites. *Plin. l. 4. c. 8.*

Pinea, æ, f. idem ac pinus. *Col. l. 5. c. 10.* Eodem tempore juglandem, & pineam, & castaneam ferere oportet.

Pinetum, i, n. *pineto, πινέτιον,* locus pinis constitus. *Plin. l. 27. c. 8.* Chryfolachanon in pineto lactuce simile nascitur. ¶ Hujusmodi est *l. Pineda,* sylvæ pinorum in Æmilia, apud Ravennam urb.

Pinus, a, um, *πινύς,* quod est ex pinu. *Plin. l. 15. c. 10.* Pinea corona apud Isthmum victores coronabantur.

Pingo, is, pinxi, pictum, a. 3. *dipingere, πινειν, Ger. malen, Gall. peindre, Hisp. pintar, γράφω,* fornam alicujus rei ductis lineis representent. *Cic. 2. de Or.* Qui hominis speciem pingere perdidicerit. *Id. l. 5. Fam. ep. 12.* Neque Alexander ille graue causa ab Apelle potissimum pingi, & a Lyfippo fingi volebat. ¶ Pingere humum variis floribus, est versicoloreum horum varietatem humi spargere. *Plaut. Stich. 2. 3. 28.* Age tu ocys pinge humum, confpere ante ædes. ¶ Aliquando pro describere, & formare ponitur. *Cic. Q. Fr. l. 2. ep. 14.* Pingam coloribus tuis, penicillo meo. *Id. de Clar. Orat. c. 37.* Σχίζματα quæ vocant Græci, (h. e. figuræ) habent pondus in verbis pingendis. ¶ Pingere acu, est pulchre variegare vestem, ut picta videatur. *Ovid. 6. Metam. v. 23.* Scu pingebat acu; cires a Pallade doctam.

Pingue, guis, subst. n. 3. *πυμαλή, εἶμα, quod* inter carnem, & cutem est, succo liquidum. Quomodo ab adipè differat, *V. Adeps. Virg. 3. Georg. v. 124.* Et omnes impendunt curas densò distendere pingui.

Pinguedo, inis, f. *grassezza, πινύ, Ger. seisse, Gal. graisse, Hisp. grosura, λιπαριζα,* substantia oleosa in animalibus, & aliis rebus. *Plin. l. 12. c. 15.* Unguentarii digerunt haud difficulter odoratis atque pinguedinis argumentis. Hoc uno in loco ita legit *Harduin.* nam in cæteris quæ a Lexicographis afferri solent, *pinguitudo* reponit. Quin, nunquam *Piniuum pinguedinis* voce usum, sed *pinguitudinis,* adest *Gronov. Siden. l. 2. ep. 2.* Limi bibuli pinguedo coalescit.

Pinguetudinis, a, um, adject. pinguis, oleosus. *Plin. l. 35. c. 5.* Gignit

tur & pinguedine liquoris. Ita *Salmas.* Alii *et pingue liquorisque*, &c. Pinguetio, is, eci, actum, a. 3. *ingrassare*, גרשן, Germ. *feist machen*, Gal. *engrasser*, Hisp. *engordar*, *απαρσι πικύ*, pinguem efficio. *Plin. l. 16. cap. 44.* Dein ea pinguetia.

Pingueo, is, n. 3. *ingrassari*, גרשן, Germ. *feist werden*, Gal. *s' engrasser*, Hisp. *engordarse*, *απαρσι πικύ*, pinguis fio, a. pingueo. *Col. l. 2. c. 11.* Omne emaciatum armentum medica pinguetia.

Pinguiarius, ii, m. qui pinguia amat. *Mart. l. 11. ep. 101.* Carnarius sum, pinguiarius non sum.

Pinguis, & que, o. 3. *grasso*, גרשן, Germ. *feist*, Gal. *gras*, Hisp. *gordo*, *απαρσι*, opimus, a. *πικύ*, quod idem significat. Juxta *Scalig. in Conject.* est a *πικύ*, pinguis, infero n. *Plin. l. 10. c. 50.* Nec nisi in cervecie pingui cute. *Virg. l. Georg. v. 331.* Tunc agni pingues, & tunc mollissima vina. *Juven. sat. 11. v. 65.* Pinguissimus hædulus. ¶ Dicitur & de aliis rebus. *Virg. idid. v. 64.* pingue solum tortes invertent tauri. h. e. fœcundum. *Hor. l. 2. od. 1.* Latino sanguine pinguior campus. *Caull. in carn. nupr.* pingues mentæ. h. e. oppare instructæ. ¶ Ponitur etiam pro denso, crasso. *Sueton. in Ner. c. 20.* Insignes pinguislima coma, & excellentissima cultu pueri. *Id. in Aug. c. 82.* Pinguis toga. *Juven. sat. 9. v. 28.* Pingues lacernæ. ¶ In illo *Mansl. l. 2. epigr. 29.* Cujus olet toto pinguis coma Marceliano: pinguis non tam densam, quam madidam unguentis comam significat. ¶ Translate accipitur pro crasso, & impeditio. *Cic. l. de Div. Si obscurior quasi caliginosa stella extiterit, pingue, & concretum esse cælum.* ¶ Item pro hebeti, rudi. *Cic. pro Arch. Ut etiam Cordubæ natis Poetis pingue quiddam sonantibus, atque peregrinum, tamen aures suas dederet.* *Ovid. 11. Metam. Pingue ingenium Colum. l. 9. c. 14.* Pinguiore rusticorum literæ. ¶ Pingui Minerva aliquid facere. *V. Minerva.*

Pingulter, adv. *graffante*, *απαρσι*, cum pinguedine. *Col. l. 2. c. 2.* Proximum deinde huic pingulter densum. ¶ Comparativum pinguis legitur in *l. 14. Dig. de except. rei judic.*

Pinguitia, æ, &

Pinguities, ei, f. pinguitudo. *Arnob. l. 7.* Non videtis albas esse hostiarum carnes, ossa, dentes, pinguitias? *Apul. l. 10. Metam. Corpus obesa pinguitie compleveram.*

Pinguitudo, inis, f. idem, ac pinguedo. *Col. l. 2. c. 15.* Inesse tali materie naturalem pinguitudinem, & succum. *Quint. l. 1. c. 11.* Quarundam enim (litarum) vel exilitate, vel pinguitudine nimia laboramus. *Adde Var. l. 2. R. R. c. 4.*

Pinifer, ra, rum, in quo pini crescunt. *Virg. 10. Æn. Multos Vesulus quem pinifer annos Defendit.*

Piniger, a, um, adject. pinifer, ut pinigerum Fauni caput, *Ovid. 3. Fast. v. 84.*

Pinna, æ, f. a. *πenna*, *φνξ*, Germ. *feder*, Gal. *plume*, Hisp. *pluma*, *πτερυξ*, *πτερυγιον*, ala, & plumi crassior avium. *Sueton. in Claud. c. 33.* Pinnam in os indere al exonerandum stomachum. *Col. l. 8. c. 4.* Nam his rebus plumam, pinnamque emundant. ¶ Dicitur etiam de alicuius piscium. *Plin. l. 9. c. 13.* Pinnis, quibus in mari utuntur, humi quoque vice pedum serpunt. ¶ Sunt & turrium pinnæ, hoc est proznanacula quædam in summitate murorum, turrium, & valli, in acutum desinentia, *Merli. Cef. l. 7. B. G.* Vallum extruxit: huic lorica, pinnamque aliecit grandibus cervis. *Curr. l. 9. cap. 41.* Augusta muri corona erat: non pinnæ, sicut alibi, fastigium ejus distinxerant. *Liv. l. 30.* Muri pinnas decutere. ¶ Pinnæ quoque dictæ summitates, quæ suere in galeis militum, item gladiatorum eorum, qui *Sannites* vocabantur. Hinc qui cum Sannitibus depugnaret, *pinnirapi* vocati, quod pinnam appeterent, raperentque. *V. Pinnirapus.* ¶ Denique pinna genus conchæ est, quod & Græcis *πιννα*. *Plin. l. 9. c. 42.* Concharum generis & pinna est. Nascitur in limosis subrepta semper, nec unquam sine comite, quem pinnoterem vocant, alii pinnophylacem. *Adde Cic. 2. de nat. Deor. c. 48.* ¶ Apud *Virruv. l. 10. c. 10.* pinnæ dicuntur afferculi infixi rotis molendinorum, in quos aqua incurrens, eas verfat. ¶ Præterea *Id. l. eod. c. 13.* pinnas appellat in organo hydraulico regulas, quibus digitis impulsis, fit sonus, *i. taffi*.

Pinnaculum, i, n. fastigium ædificii in acumen desinens. *Tersul. contra Jud. c. 8.* Destru pinnaculum usque ad iteritum.

Pinnæ Vestinæ, *Pinna*, oppidum Italicæ in Vestinis. *Virruv. l. 8. c. 3.*

Pinnalis, le, adiect. ad modum pinnæ factus, ut pinnalis rigor, apud *Frontin. de coloniis apud Coelsum pag. 340. V. Rigor.*

Pinnatus, a, um, *pennatus*, *πτερωτός*, quod pinnas habet, quod est acutum, alatum. *Cic. 3. de nat. Deor. Quæ pinnatum Cupidinem genuisse dicitur.* *Plin. l. 37. c. 7.* Pinnato fulgore radiantes. ¶ Pinnata folia, quæ pinnarum modo concisa, & aculeata sunt. *Plin. l. 16. c. 10.* Folio pinnato densa.

Pinnicillum, li, n. idem quod pennisillum. *Pallad. l. 4. c. 1.* Ligaturæ ipsi tenuis debet frequenter humor affluere.

Pinniger, a, um, adject. pinnas terens. *Ovid. 13. Metam. v. 836.* Cru-raque pinnigero curvata novissima pisce.

Pinnipotens, tis, adject. pinnis, seu volatu valens. *Donat. Grammat.* Componuntur autem voces, ut pinnipotens, nugigerolus.

Pinnirapus, pi, m. *πιννιραπός*, qui cum Sannite gladiatore depugnabat, quod pinnam, id est summitatem in illius galea appeteret, & raperet. *Juven. sat. 3. v. 158.* Hic plaudat nitidi præconis filius inter Pinnirapi cultos juvenes.

Pinnotēs, is, m. parva squilla, comes pinnæ conchæ, *πιννοτήρας*. *Cic. 3. de Fin. c. 19.* Illa quæ in concha patula pinna dicitur, isque qui erat e concha, qui quod eam custodiat, Pinnoteres vocatur, in eamque cum se recipit, includitur, ut videatur admonuisse, ut caveret.

Pinnothères, is, m. *πιννοθήρας*, genus caneri minimi, qui inanium ostrearum testis se condit, & cum accreverit, migrat in capiores. *Plin. l. 9. c. 31.*

Pinnūta, æ, f. *πιννοτύρα*, parva pinna. *Col. l. 8. c. 5.* Inhibeturque cupiditas incubandi, pinnula per nares trajecta. *Plin. l. 9. c. 57.* Quosdam inde exire a pabula pinnulis gradientes crebro caudæ motu.

Pinfatio, onis, f. actus pinfendi. *Virruv. l. 7. c. 1.* Rudus crebiter pinfatione solidetur.

Pinfatio, as, a. i. *δυνατύρα*, freq. a. *pinfo*. *Plaut. Aſin. l. 1. 18.* Qui polentam pinfant. Alii legunt, *pinfantas*.

Pinfatus, a, um, *peſtato*, partic. a. pinfor, eris. *Col. l. 2. c. 9.* Panicum pinfatum, & evolutum *ſature*, &c.

Pinfus, is, fi, & sui, pifum, pinfium, pinfitum, a. 3. *peſtare*, גר, Ger. *peſtoſſen*, Gal. *piler*, *hæzer*, Hisp. *majar* en un almirez *moler*, *αγτρο*, tundendo, contundendo, frango, a. *peſto*, quod idem notat. *Var. l. 3. R. R. c. 16. a. u. d.* Alii utam *paſſan*, & ſicum cum pinferunt, affundunt ſapam. *Auſtor. Paneg. ad Piſon. v. 17.* Humida calloſa cum pinferet hordeæ dextra. *Pompon. apud Diomed. l. 1. pag. 370. Pufch.* Cum neque molis molui, neque pennis pinſi. ¶ Aves pinſere dicuntur cum roſtrum rei alicui crebro impingunt. *S. 2. l. 1. O Jane, a tergo quem nulla ciconia pinſit.* Loquitur translate. *Ciconiam* enim intelligit digitos in for-

mam nostri ciconiæ contractos, quod genus olim erat irrisionis apud Italos: pinſie vero uſurpat pro irridet, vel illudit. ¶ Pinſi flagris apud *Plaut. Merc. 2. 3. 81.* eſt cædi. ¶ Reperitur & pinſo, is, ire, in 4. conjugat. *Enn. apud Varr. l. 4. de L. L.* In terram cadentes humeris pinſabant humum. *Turneb. l. 20. c. 29.* ex MSS. legit *pinſabant*. ¶ Particip. *pinſitus*, *piſtus*, & *pinſus* V. ſuis locis.

Pinfor, oris, m. 3. idem ac piſtor. Quisdam legunt in *Varr. apud Non. c. 2. n. 643.* ſed alii perique *piſtor*.

Pinſus, a, um, nom. eſt particip. a. *piſto*, *peſtaſo*, *calcaſo*. *Virruv. l. 7. c. 1.* Rudus pinſum.

Pinus, i, f. *pinno*, Ger. *ein ſteffenbaum*, Gall. *pin*, Hisp. *pino*, *Πίνος*, genus arboris, quod nuceſ tert omnium maximas, quas Græci *κύνος* vocant, a Græca voce allata. In quibuſdam calibus eſt 2. declinat. in quibuſdam 4. *Plin. l. 23. c. 2.* Pinorum eruçæ. *Virg. Ecl. 7.* hic arguta ſacra pendebit ſiſtula pinu. *Id. Ecl. 1.* Ipſæ te, Tityre, pinus. *Id. Æn. 11.* Actas ad ſidera pinus. *Id. Ecl. 8.* argutumque nemus, pinofque loquentes. *Rurſus Plin. l. 23. c. 8.* Decoctum corticis e pinu. *Id. l. 37. c. 3.* Gummi in ceraſis, reſina pinis. *Plin. Valerian. l. 2. c. 28.* Pinus arboris corticem. ¶ A Poetis pinus accipitur pro navi, quia pinus ad naves fabricandas aptiſſimæ ſunt. *Virg. 3. Æn.* Conſequitur melior remis, ſed pondere pinus Tarda tenet. ¶ Eſt etiam pinus floris genus, alio nomine chamæpitys. *Virg. 4. Georg. v. 112.* Ipſe thymum pinofque ferens e montibus altis. ¶ Fuit pinus arbor Cybele ſacra, quia ut ait *Ovid. 10. Metam. v. 109.* Cybeleius Atys Exiit hac hominem, truncoque induruit illo.

Pio, as, avi, atum, a. i. *πιόμυ*, propitium reddo; ſive, ut *Nonius c. 2. n. 636.* explicat, colo, terte a *Πία*, ſacrifico. *Plaut. Aſin. 3. 1. 3.* Ubi pium pietatem, ſi iſto more moratam tibi poſſum placere? ¶ Quandoque eſt pie amare. *Nævius apud Non. Nemo eſt, qui magis ſuos piet liberos.* ¶ Aliquando purgare, expiare. *Cic. 2. de Leg. l. idemque ſulgura, atque olenta pianto.* *Id. pro Dom. c. 51.* Siquid tibi aut piamdum, aut inſtituendum fuiſſet religione domeſtica. *Virg. 2. Æn.* Et culpam miſerorum morte piabant.

Pipatio, onis, f. clamor plorantis, lingua Ofcorum. *Pefſus.*

Pipatus, us, m. vox pullorum. *Varr. l. 6. de L. L.* Pipulum declinatum a pipatu pullorum.

Piper, eris, n. *pepe*, Ger. *peffer*, Gal. *poivre*, Hisp. *pimienta*, *Πίπερις*, fructus cujuſdam arboris in India, condimentis aptus, & calidus, a voce Græca allata per Apocopen, ut mel a *μέλι*. *Plin. l. 12. c. 7.* Paſſim vero, quæ piper ſignunt, juniperis noſtris ſimiles. *Perſ. Sat. 5. v. 55.* Ruſoſum piper. *Horat. l. 2. Sat. 4.* Piper album.

Piperatum, i, n. condimentum ex pipere. *Ceſſ. l. 4. c. 19.* *Apic. l. 4. c. 3.*

Piperatus, a, um, quod pipere conditum eſt. *Colum. l. 12. c. 47.* Piperatum acetum. ¶ Translate *Sſdon. l. 5. ep. 8.* piperata ſacundia. h. e. ſale, & dictis aſperſa.

Piperitius, is, vel idis, f. *gengioſe*, *Πεπερίτις*, genus herbæ. *Plin. l. 20. c. 17.* Piperitis, quam & ſiliquaſtrum appellavimus, contra morbos comitiales bibitur. Caſtor & aliter demonſtrabat, caule rubro, & longo, denſis geniculis, toliis lauri, ſemine albo, tenui, guſtu piperis, utilem gingivis, dentibus, oris ſuavitati, & ructibus.

Pipilo, as, n. i. *Πιπίλο*, eſt canere proprium paſſeris. *Catull. epigr. 3.* Ad ſolam dominaum uſque pipilabat.

Pipinna, V. Pifinnus.

Pipio, as, n. ploro, clamo. *Tersul. de monagam. cap. 16.* Et uteros nauſeantes, & infantes pipiantes. *Id. adverſ. Valentin. c. 1.* Cæleſtes imbres pipiavit Achamothe. h. e. plorando effudit.

Piplo, is, n. 4. *pipere*, *pipolare*, *Πιπίλω*, proprium eſt vocis pullorum gallinacorum, item paſſerum, & aliarum avium minutarum, a Græco verbo allato. *Caluſa. l. 8. c. 5.* Et auſcultet, ſi pipiant. *Auſtor Philom.* Peſſimus at paſſer triſtita ſlendo pipit. ¶ Per Metaphoram Ofcis notabat cum ejulatu conqueri, *Fefſo teſte.*

Pipio, onis, m. *piccione*, *pipione*, pullus avium, & præcipue columbarum, *πικεραειδιον*. *Lamprid. in Alex. c. 41.* Et Nervos ex pipionibus alerent.

Pipo, as, n. i. idem ac pipio. *Varro apud Non. c. 2. n. 676.* Mugit bos, balat ovis, equi hinniunt, gallina pipat. ¶ Apud *Varrorem carn. de philom. v. 14.* tribuitur & accipitri.

Pipulum, i, n. vel Pipulus, i, m. ploratus inconditus, convicium, irridio. *beſſa.* *Varro l. 6. de L. L.* Pipulum declinatum a pipatu pullorum. ¶ Pipulo diſſere aliequem, eſt conviciari, *olſtraggiare*. *Plaut. Aulul. 3. 2. 32.* Pipulo hic diſſeram te ante ædes.

Piræus, vel Piræeus, *Porto di Setine*, & *Porto Leone*, *Πειραιός*, *Περαίων*, Portus Athenienſium, capax quadraginta navium, ab Athenis 40. ſtad. in Auſtr. Opera Themiftoclis urbi conjunctus fuit. *Cic. Att. l. 7. ep. 3.* Venio ad Pirææ; in quo magis reprehendus fuit, quod honio Romanus Pirææ ſcriperim, non Piræum (ſic enim noſtri homines locuti ſunt) quam quod in addiderim. Non enim hoc, ut oppido propoſui, ſed ut loco, ſecutusque ſum non dico Cæcilium: *mane ut ex poſui in Piræum*: ſed Terentium: *beri aliquos adoleſcentulis cornus in Piræum*, &c. Hactenus Cic. ¶ Uſurpat & num. pl. & n. gen. *Ovid. 4. Faſt. v. 563.* Piræaque tuta receſſu linquit. *V. Plin. l. 4. c. 12.*

Piræus, a, um, adject. ad Piræum portum pertinens. *Propert. l. 3. el. 19. v. 23.* Piræi capient me litora portus. *Ovid. Met. 6. v. 446.* Pirææque litora tangit.

Pirata, æ, m. *corſaro*, *Πειρατής*, prædo maritimus, a nomine græco allato. *Cic. 3. Off.* Nam pirata non eſt ex perduellium numero deſinitus, ſed communis hoſtis omnium. *Vellej. l. 2. c. 31.* Piratæ orbem clauſibus terrebant.

Piraticus, a, um, *corſareſco*, *Πειρατικός*, quod ad piratas ſpectat. *Cic. 7. Ver.* Myoparone piratico capto, dux liberatus, ſymphoniaci Romam miſi. ¶ Piraticam facere (ſubaudi, artem) *coſſeggiare*. *Cic. poſtred. in Sen. cap. 5.* Egeſtate, & improbitate coactus piraticam ipſe teſtiferet.

Piræne. V. Pyrene.

Pirithōus, m. 2. *Πιριθόου*, Ixionis filius, non ex Nube, quemadmodum Centauri, ſed ex legitima uxore, Rex Lapitharum. Archiſtimo amicitiaſe tædere Theſeo Athenienſi conjunctus fuit. Duxit in uxorem Hippodamem Atthæciæ filiam, quam cum ei Centauri eripere in nuptiis vellent, a Pirithoo ope Theſei, & Lapitharum ſuperati ſunt. Mortua autem Hippodame, cum Theſeo, qui tunc torte cæleſtis erat, convenit, ut uxorem, niſi ex Jove natam, nullam ducerent. Et cum jam Theſeus Helenam Jovis, & Letæ filiam rapuiſſet, nec alia eo tempore noſceteret, quæ Jovis eſſet, præter Proſerpina, Plutonis conjugem, ad rapendam illam ſimul profecti ſunt ad Interos. Verum Pirithoos primo impetu a Cerbero interreclus eſt, quem Theſeus adjuvare volens, ipſe quoque in vitæ diſcrimine fuit, atque ad extremum captus, a Dite detentus eſt, ſed poſtea ab Hercule liberatus, ſuperique reſtitutus. Filium Polyphemum ex Hippodame ſuſcepit. *Boc. l. 9. Gen.*

Pirum, i, n. *pero*, *αίρω*, tructus piri arboris, a *Πίρις*, *ignis*, quia flammæ inſtar e lato in oblongum ſaſtigiatur, ac protenditur, & in i tranſeunte,

mazas appellabant. *Plin. l. 18. c. 11.* Ad operis pistorii genera transeunte cura. Adde *Cels. l. 2. c. 18.*

Pistriger, vel Pistriger, a, um, adject. a Pistris. *Sidon. l. 4. ep. 8. in carm.* Pistrigero quæ concha veht Tritone Citheren.

Pistrilla, æ, f. mola trufatilis, quæ manibus versatur. *Ter. Adolph. 4. 2. 43.* Apud ipsum lacum esse pistrilla, & ex advorfum est fabrica.

Pistrina, æ, f. idem ac pistrinum. *Plin. l. 18. c. 9.* E siligine laudatiffimus panis, pistrinarumque opera laudatiffima.

Pistrinalis, le, adject. ad pistrinum pertinens, pistrinensis. Pistrinales fues dicuntur, quæ in pistrino aluntur fursuribus, & farina. *Col. l. 7. c. 9. R. R. de fuisus.* Si regio temperata, est glabrum pecus, vel etiam pistrinale album potest pasci. Huc facit illud *Plauti Capt. 4. 2. 27.* Pistorios scrophipafci, qui alunt fursure fues, quarum odore præterire nemo pistrinum potest. Quidam in verbis *Colum.* legunt *pistrinale*, sed non facile confirmant.

Pistrinarius, ii, m. qui pistrinum exercet. *Ulpian. l. 1. Dig. Depositi.* Actionem esse adversus pistrinarium.

Pistrinensis, se, o. 3. *μυλων*, quod ad pistrinum pertinet. *Suet. in Calig. c. 39.* Comprehensit ad deportandum meritorius quoque vehiculis, & pistrinensibus jumentis.

Pistrinum, ni, n. *pistrino, molino, μύλων*, locus, in quo frumentum, & alie truges ante molarum trufatiliam inventionem in pilis conterebantur, item post molas inventas omnis locus, in quo fruges molis circumactis, opera jumentorum, vel fervorum, vel impulsu aquæ, aut venti, comminuantur, a *pinfendo.* *Ter. Andr. Verberibus cælum te in pistrinum, Dave, dedam usque ad necem. Cic. 1. de Or. c. 11.* Oratorem in judicium, tanquam in aliquod pistrinum, detrudi, & compingi videbam. *Sucton. in Aug.* Exercere pistrinum, h. e. artem pistoriam. ¶ Translate pro quovis operoso loco, vel labore accipitur. *Cic. 2. de Or. Tibi mecum erit, Crasse, in eodem pistrino vivendum.*

Pistris V. in dictione seq.

Pistris, icis, f. *forajna*, mulier, quæ grana in pila pinfit, vel quæ panem conficit. Nam panis confectio apud Romanos tuit opus præcipue mulierum, teste *Plin. l. 18. c. 11. Lucil. apud Var. l. 4. de L. L.* ¶ Est etiam pistris, icis, vel pistris, is, *φύρακος*, marina belua longi corporis, & angusti. *Flor. l. 3. c. 7. de quadam nuncio natante:* Videntibus procul quasi marina pistris evaserat. *V. Plin. l. 9. c. 3. & 4.* ¶ Item idus cæleste, quod & Cetus dicitur. *Cic. in Arat. v. 154.* Pistris spinæ valida cum luce refulgens. *Germanicus in Arat. c. de pife Notio.* E quibus una magis sub cauda flamma relictæ Squammigeræ Pistris. *Id. ibid. v. 357. Auster Pistrin. agit.* ¶ Est etiam Pistris nomen navis in formam marinæ pistris efformatæ, quæ & Pistris dicitur per Metathesim. *Virg. 5. Æn. v. 116.* Velocem Mæstheus agit acri remige pistrim. *Liv. l. 35. c. 26.* Tres tectas naves, & lembos, pistrisque.

Pistura, æ, f. *σπορτια, σπορτια*, ars pinfendi, idest hordea, & frumenta conterendi. *Plin. l. 18. c. 10.* Pistura non omnium facit. Et c. 8. Variam pistoriarum rationem habent.

Pistus, a, um, *pestato, pesto*, particip. a pinfor. *Plin. l. 17. c. 10.* Si pitæ ferantur. ¶ *Festus:* Pistum pro positum antiqui frequentius usurpabant.

Pisum, i, n. *pisello, πιδόν*, genus leguminis, cujus caules sparguntur in terram, nisi habeant adminicula. *Plin. l. 18. c. 12.* Pisum in apricis seri debet frigorum impatientissimum.

Pithaulæ, is, *πιθαυλαί*, qui pulfat quodlam tibiz genus in modum doilii factum, a *πιθός, dolium*, & *αυλή, tibia.* *Senec. epist. 76.* Hoc ingenit studio quis sit pithaulæ bonus, judicatur. *Vopisc. in Carino, c. 19.* Centum choraulas, etiam pithaulas centum. Alii legunt *pythaulas.* *V. Pythaula.*

Pithecum, n. 2. *πιθηκος*, dim. a *πιθήκη, smia.* *Plaut. Mil. 4. 1. 42.* Pithecium hæc est præ illa, & spinthurnicium. ¶ Est etiam nomen herbæ, apud *Apules. de herb. c. 85.*

Pithecula, æ, f. *Iscbia, Ischia, πιθηκουσα*, inf. prædives maris Tyrthei, in Campania, in sinu Putealano, ante Misenum prom. cum urbe cogn. probe munita cum arce, & scopulo ab insula pene sejuncto. Sed aliquibus duæ insulæ, Inarime, & Prochyte vocantur. *Ovid. l. 14. Met. deducit a πιθηκος, smia*, his versibus: Inarimen, Prochytenque lenit, sterilique locatas Colle Pithecufas habitantur nomine dictas. Sententia est, urbem Pithecufas dici a simiarum in illa, vel in insula degentium multitudine. Aliis tamen placet, id nomen accepisse a copia doliariorum, qui ibi dolia ex creta faciebant. Nam Pithecufam dici volunt, non a *πιθηκος, smia*, sed a *πιθός, dolium.* *Plin. l. 3. c. 6. Ænaria a statione navium Ænez, Homero Inarime dicta, Græcis Pithecufa, non a simiarum multitudine, ut aliqui existimavere, sed a siglinis doliariorum.*

Pitheüs, vel Pittheüs, idis, patronym. fæmin. *Ov. epist. 10. v. 131.* nec tu Pittheidos Æthrae filius. h. e. Æthrae filiz Pithei. De Thefeo loquitur.

Pitheüs, vel Pittheüs, a, um, quod ad Pitheum spectat. *Ovid. in epist. 4. v. 107.* Hic tecum Træzæna colam, Pitheia Regna.

Pithetæ, æ, *πιθηται*, genus cometæ doilii figuram reterens. *Plin. l. 2. c. 25.* ¶ Eundem hunc *Apules. de mundo Pithen* vocat.

Pithëus, vel Pitthëus, a, um, adject. ad Pitheum pertinens. Fuit autem Pitheus avus maternus Thefei, Træzenarum rex, *Ovid. Met. 15. v. 295.* Est prope Pitheam tumulus Træzæna sine ullis, &c.

Pithizæ, arum, *πιθηζα*, meteora, globi igniti in cælo apparentes doilii figura. *Senec. Quest. nat. l. 1. c. 14.*

Pitho, us, f. contract. *πιθώ*, Suada, Suadela, Dea persuadendi, Dea præfes Eloquentiz, a *πιθός, persuado.* *Cic. in Brut. c. 15.* Πιθώ quam vocat Græci, cujus effector est Orator, hanc Suadam appellavit Ennius. ¶ Pitho alia, Dea quædam tuit, quæ colebatur Corinthi, quam Hermefianus, & Proclus unam ex Grætiis esse dixerunt. Sappho, ut legitur in *Scholiiis in Hesiodum*, ait filiam esse Veneris, quo in loco in *Ægypto* scribit, Pandoram a Grætiis, & Pitho ornari: *Pausanias l. 2.* ait eandem esse, ac Dianam: alii unam ex Atlantibus, idest ex filiabus Atlantæ, & Æthrae. Huic templum Hypermetra, seu Hypermetra filia Danaï dedicavit, cum in judicio rea a parente ob Linum, seu Linceum servatum facta, evasisset. *Pausan. l. 2. Plin. l. 34. c. 8. & ibi Hermof.*

Pituffo, a. 1. *assaggiare il vino*, Ger. *Jurpfien*, Gall. *bevoiter, essayer*, Hisp. *bever poco a poco, απορρωμα*, idest rorantibus, ut loquitur *Tullius*, & minutis poculis pergræzari, idest parvum vini paulatim, & quasi tentandi gratia gustare, a *πιτίζω*, quod a *πιω, bibo.* *Ter. Heaut. 3. 1. 48.* Pitiffando modo mihi quid vini absumpsit? Alii scribunt *pitiffa*, quod significat, inquit *Donat.* vinum cum aliqua probatione expere. nam *πιω*, spere est, a quo fit *πιτίζω*.

Pittacium, vel Pittacium, *πιττακιον*, n. a. modicus pannus, qui aliquo medicamento illitus modo præcordiis, modo capiti dolenti imponi solet ad mitigandum cruciatum. *Cels. l. 3. c. 10. de capitis dolore:* Habere duo pittacia, quæ latitudinem frontis æquent. In quibusdam codicib. legitur *pitacia* unico t. *Laberius apud Gell. l. 16. cap. 7.* pittacium posuisse dicitur pro tegmine capitis. *capuccio.* ¶ Præterea pittacia, seu pittacia dicuntur schedulæ breves, seu libelli, in quibus memoriz cau-

sa aliquid adscribitur, *viglietti. Petron. in satyr.* Allatæ sunt amphoræ vitreæ diligenter gypfatæ, quarum in cervicibus pittacia erant affixa cum hoc titulo: Falernum annorum centum. *Lampriid. in Severo, c. 21.* De promovendis etiam sibi adnotabat, & perlegebat cuncta pittacia. Alii scribunt *pitaccia.* *V. ibi Casaub.*

Pittæus, m. 2. *πυθαγόρας*, Philosophus Mitylenæus, unus ex septem Græciæ Sapientibus, qui ex Lesbo tyrannum Melanchrum depulit, & Crætantibus Atheniensibus, atque Mitylenis dux in bello factus, Phrynonem Atheniensium ducem singulari certamine interfecit. Hujus illud est: *Providere, ne casus veniant; si forte venerint, æquo animo tolerare.* *Auson. de 7. Sapientib.*

Pittheus. V. Pitheus.

Pituita, æ, f. *Stemms, castarro*, Ger. *die feuchter*, Gal. *castarre, flegme*, Hisp. *stema, humor, φλέγμα*, sanguis imperfecte coctus, humor crudus, aqueus, excrementitius, vel naturaliter, vel præternaturaliter in corpore genitus, quo pertinent mucus narium, qui ex capite redundat, saliva, phlegma ventriculi, & intestinorum. *Cic. 4. Tusc. Quemadmodum cum sanguis corruptus est, aut pituita redundat, aut bilis in corpore, morbi ægrotationesque nascuntur.* In plurali num. *Plin. l. 25. c. 11.* Hujus radix pituitas capitis purgat. ¶ Interdum sumitur pro morbo ex pituitæ fluxu nato, quo etiam gallinæ infestantur. *Col. l. 8. c. 5.* Sæpe etiam jam validioribus remediis factis, atque ipis matribus etiam vitanda pituitæ perniciis erit. *Pallad. l. 1. sit. 27.* Pituita his nasci solet, quæ alba pellicula linguam vestit extremam. Adde *Plin. l. 10. c. 57.* ubi & remedia affert. Hoc genus morbi Itali vocant *Jappisia.* ¶ Dicitur etiam de humore lento ex arboribus effluente. *Plin. l. 17. c. 27.* Amygdalæ ex amaris dulces fiunt, si stipite ab ima parte circumforato, deflensu pituita abstergeatur. ¶ Varia est ratio quantitatis in hac voce. *Horat. l. 1. ep. 1.* Præcipue sanus, nisi cum pituita molesta est. *Perf. sat. 2. v. 57.* Somnia pituita qui purgatissima mittunt. ubi videtur trifyllaba esse. *Casul. epigr. 20.* Mucicæ, & mala pituita nasi.

Pituitaria, f. herbæ species, al. *astaphisagra*, seu uva agreffis, ita dicta, quod pituitam oris siccat. *Plin. l. 23. c. 1.*

Pituitosus, a, um, *pituitoso*, Ger. *vol roze*, Gal. *flegmatique*, Hisp. *stomatia, φλεγματώδης*, qui pituita abundat. *Cic. de Fat. c. 4.* In aliis esse pituitosus, & quasi redundans, in aliis exsiccatus, atque aridos.

Pityñus, a, um, adject. qui est ex pinu, quæ græce *πίτυς* dicitur, ut pitynia resina, apud *Marcel. Empyr.* pitynia cera, apud *Theodor. Priscian. l. 2.*

Pityis, idos, f. nux pinea e pinastris. *Plin. l. 15. c. 10.*

Pityocampa, æ, f. *πυροκαμπί*, eruca e pinu nascens, a, *πυρός, pinus*, & *καμπί, eruca.* Venenatum est animal, & legibus prohibitum. *Plin. l. 23. c. 2. & l. 28. c. 9.*

Pityuizæ, f. 2. *las islas de Yucia*, duæ insulæ Hispaniæ, in mari Medit. inter Balearem majorem inf. ad Or. & prom. Dianium, sinumque Sucronensem ad Occ. quarum major, quæ ad Bor. Ebusus vocatur, vulgè *Yucia*; minor extensa est ad Austr. parvi admodum circuitus, & dicitur Ophiuzæ, *la Formentera*, sed deserta est propter serpentes. *Plin. l. 3. c. 5.*

Pius, a, um, *pio*, *πῖος*, Ger. *gottesforchig*, Gall. *religieux*, Hisp. *pio, εὐσεβής*, qui parentes, & eos, qui parentum loco sunt, item patriam iusto cultu prosequitur. *Cic. 3. Off.* Ipsi patriæ conducti pio habere civis in parentes. ¶ Dicitur etiam de religioso, sive de eo, qui recte in Deum affectus est. *Cic. de Leg. Dii piorum, & impiorum habent rationem.* ¶ Accipitur pro benigno, & misericorde. *Ter. Heccyr. 1. 2. 72.*

Pium, ac pudicum ingenium narras Pamphili. ¶ Caret comparativo: De superlativo sic *Cic. 13. Phil. c. 19.* Tu porro ne pios quidem, sed piissimos quæris, & quod verbum omnino nullum in Lingua Latina est, id propter tuam divinam pietatem novum inducis. ¶ Sed tamen a posterioribus auctoribus piissimus invenitur usurpatum. *Curr. l. 9. c. 6.* Vobis quidem, o filii, piissimique civium, atque amicorum, gratæ ago, habeoque. Adde *Senec. de consol. ad Polyph. c. 26. Tacit. in Agric. c. 43. Florum l. 4. c. 7.* & alios: ut omitamus antiquas Inscriptiones, in quibus sæpissime legitur: *Quin & piensissimus* in isdem Inscriptionib. non semel reperitur, ut apud *Gruter. pag. 369. n. 5.* Patri piensissimo, & pag. 636. n. 7. Fratri optimo piensissimo.

Pix, icis, f. *pece, πηξ*, Ger. *pech*, Gall. *poix*, Hisp. *peç, πῖρα*, fluxus combustæ in teda sua resinæ, ut definit *Ruellius*. Distert a resina. Nam est liquor crassus ex arboribus fluens, & sæpe sua sponte siccatus ad Solem, *pix* est, quæ fit ex arborum resinis ad ignem decoctis, idque ad navium, & aliarum multarum rerum usum. *Plin. l. 23. c. 1.* Sed & picem meminisse debemus non aliud esse, quam combustæ resinæ fluxum. *Id. l. 14. c. 20.* Crassiorum vero, & ad pices faciendas cedrus. *Ov. epist. 18. v. 7.* Cælum pice nigrius. ¶ Est etiam pix inter tormenta servorum. *Lucres. l. 3. v. 1030.* Verbera, carnicifex, robur, pix, lamina, tædæ. Adde *Plaut. Capt. 3. 4. 65.*

Pixacanthum, seu, pissacanthum, n. 2. *πυρακάνθος*, spinæ species, al. chironium. *Plin. l. 24. c. 13.* Pixacanthi baccæ contra serpentium ictus bibuntur.

P A N T E L.

Placabilis, le, o. 3. *placabilis, εὐλαβος*, qui facile placatur, propitiabilis. *Cic. At. l. 1.* Et irrevocabiles animos esse optimorum sæpe hominum, & eosdem placabiles. *Id. Verr. 2. c. 38.* Omnia placabiliora, quam animum Prætoris. ¶ Item qui facile placat, *Laßans. epitom. Instit. c. 6.* Sacerificium placabile. & l. 4. c. 28. Placabiliores hostiæ. Videtur etiam *Terentius* hoc sensu usurpasse, cum inquit *Adolph. 4. 3. 17.* Quapropter te ipsum purgare ipsi coram, placabilibus est. h. e. magis infervat ad placandum.

Placabilitas, atis, f. *τὸ εὐλαβεῖν*, lenitas, mansuetudo. *Cic. 1. Off. c. 25.* Nihil enim laudabilius, nihil magno, & præclaro viro dignius placabilitate, atque clementia.

Placabiliter, adverb. placate. *Gell. l. 7. c. 3.* Judices conciliandos esse laudabiliter, ac placabiliter.

Placamen, inis, n. idem ac placamentum. *Liv. l. 7. c. 2.* Ludi quoque scenici, nova res bellicoso populo, inter alia cælestis iræ placamina instituti dicuntur.

Placamentum, ti, n. *placamento, pace*, id, quo quis placatur. *Plin. l. 21. c. 7.* Hoc veluti placamento terræ blandiuntur. *Tac. l. 15.* Non largitionibus Principis, non Deum placamentis decedebat infamia.

Placate, adv. *pacifice, pacifice, ἀπαλάτως*, quiete, interbate. *Cic. l. 6. Fam. ep. 1.* Omnia humana placate, & humane seramus. *Id. l. 6. Fam. ep. 13.* Sed hoc ipsum intelligamus cum quotidie remissius, & placatus terre.

Placatio, onis, f. *εὐλαβησις*, mitigatio, pacificatio. *Cic. 4. Tusc.* Sed omnis ejusmodi perturbatio animi placatione abluatur. Adde *3. nat. Deor. c. 2.* Placatorius, a, um, ad placandum pertinens. *Tertull. de patient. c. 13.* Hostia placatoria.

Placatus, a, um, *placato, quieto*, *mitis*, *εὐλαβησις, εὐλαβος*, lenitus. *Cic. 3. Catil.* Nisi Dii immortales omni ratione placati suo numine prope fata ipsa flexissent. *Plin. l. 12. c. 18.* Imo vero, ut palam est, plac-

placitiores. Cic. 1. Tusc. c. 41. Qui nonnunquam etiam sine visis fo-
mularum placatissimum quietem asserit.

Placendus, a, um, che deve piacere, particip. a plaeo. Plaut. Trin. 5.
2. 25. Si illa tibi placet, placenda dos quoque est, quam dat tibi.

Placenta, æ, f. focaccia, *πλάτη*, Ger. *kuche*, Gal. *gatesu, torteau*, Hisp.
torra, πακας, panis, sive cibi genus, quod citra fermentum in furno
coqui consuevit, ex farina fere confans fliginea, cafeo, & melle ad-
jecto. Hor. l. 1. ep. 10. v. 11. Pane ego, jam mellitis potiore placentis.

Placentia, æ, f. *placenteria, ἀράκων*, studium nimium ubique & omnibus
placendi. Apul. de Philosph. Ad placentiam refecti.

Placentia, æ, f. *Placenza, πλακεντία*, urbs Galliz Togatz, & Cispadan-
æ, colonia Romanorum, ampla, cum arce probe munita, circa fi-
nem Æmiliz, apud Padum fl. *Silius* l. 8. v. 594. Certavit Mutinæ
quassata Placentia bello.

Placentinus, a, um, *πλακεντινός*, quod ad Placentiam spectat. Cic. in
Brut. Ego memini, T. Tincam Placentinum, hominem facitissimum.
Adde *Verr.* 5. c. 13. ¶ Placentini milites ambigue dicuntur a *Plauto*,
vel Placentiz incolz, vel placentiarum studio. V. *Pistoriensis*, ubi
verba *Plauti* retulimus.

Placēo, es, cui, citum, n. 2. *placere, πλάττω*, Ger. *gesallen*, Gal. *plaire*,
His. *plazer, ἀρέσκω*, gratus sum, ardeco. Cic. 2. de Or. Ego enim nun-
quam mihi minus, quam hesterni die, placui. *Id. ad Q. Fr.* Suspicabar
placiturum tibi esse librum meum. *Ovid.* ep. 6. facie placere. ¶ Plac-
cere sibi, *compareris*, efferri, gloriari, confidere. *Quintil.* Placeas, li-
cet, tibi opum tuarum fiducia dives. Particip. *placendus* V. suo lo-
co. ¶ Sæpe usurpatur imperforaliter.

Placet, ebat, cuit, vel placitum est, *placere, parere, ἀρέσκει, δοκῶ*.
Cic. pro Dom. Ut populo de Cyprio Rege placeret, de exulibus Byzan-
tiis displiceret? ¶ Sæpe ponitur pro videri, esse alicujus opinionis.
Cic. 1. de Div. Ut doctissimus, sapientissimique placuit. *Id. l. 1. Fam.* ep. 2.
Itaque postredie placuit, ut breviter sententias diceremus. *D. Bru-
tus* l. 11. *Fam.* ep. 1. Placitum est mihi, ut postulerem legationem libe-
ram mihi, reliquique nostris. ¶ Hinc in placitis, & statutis publi-
cis senatus, vel aliorum Magistratum, fere semper hoc verbo uteban-
tur, ut apud *Cic.* *Verr.* 4. c. 39. Cum Sthenius abiens res factus esset,
de absente nullum fieri iudicium placere; si quod esset factum, id ra-
tum esse non placere. ¶ Placitum est, placuit. *Tacit.* 6. *Ann.* c. 7. Placi-
tum, eandem poenam irrogari. ¶ *Res meæ mihi placens*, succedunt,
prosperè fiunt, *mi van bene.* *Liv.* l. 33. c. 31. Antiochum transgressurum
in Europam, cum primum ei res suz placuissent, non dubitabant.

Placida, æ, V. Mareplacida.

Placide, adv. *placidamente, ἡσυχῶς, εὐρηκῶς*, quiete, sine tumultu. Cic.
4. *Verr.* Prætoris injurias tacite, hospitis placide ferendas arbitrabatur.
Id. in Orat. c. 27. Placide, sedateque loqui. *Plaut. Pseud.* l. 3. 14. Placi-
de ire. *Sallust.* in *Catil.* c. 39. Plebem placidius tractare. *Plaut. Bacch.*
4. 7. 35. Placide ostium aperire. *pian piano*.

Placidianus, vel Placideianus, i, præstantissimus sui temporis gladiator,
cujus meminerit *Cic.* *Tusc.* 4. c. 21. *Horat.* l. 2. *sat.* 7. & *Lucil.* apud *Non.*
c. 4. n. 62.

Placiditas, atis, f. *ἡσυχία, lenitas.* *Varro* l. 2. de R. R. c. 1. Et propter
utilitatem, & propter placiditatem. *Gell.* l. 13. c. 21. ex *comment. Servilii*
Claudii. Nerio dictum quasi Neirio, hoc est sine ira, cum placiditate.

Placidulus, a, um, adject. diminutivum a placidus. *Auson.* in *Parental.*
27. Cinis placidula.

Placidus, a, um, *placivole, ἡσυχός, Ger. freidlich, Gal. paisible, His. blando,*
placentero, πρῶτος, εὐμενής, sedatus, placatus, tranquillus, lenis,
quietus, mitis. Differt a clemente, quia, teste Donato, clemens est
circa recte agentes, placidus etiam circa delinquentes, clemens animo,
placidus vultu. *Ter. Adelph.* 5. 4. Ille semper egit suam vitam in
otio, in conviviis, clemens, placidus, nulli lædere os, ardeat omnibus.
Cic. pro Cæc. Ita eum placidum, mollemque reddidi. *Id. l. de Or.*
Non semper tortis oratio quæritur, sed sæpe placida, summissa, lenis.
Id. 5. Tusc. Semper in ejus animo placidissimam pacem esse. ¶ Arbor
placida est, cui sylvestris opponitur, *Plin.* l. 16. c. 5. Præterea sunt ali-
que sylvestres, aliz placidiores, quæ culta obtinent. ¶ Cælum placi-
dum, serenum notat. *Sil.* l. 12. Nec placido commota tonitrua cælo.
¶ Dies placidus, tranquillus, & serenus dicitur. *Plin.* ep. 101. Accipit
ab hoc auras quam libet sereno, & placido die.

Placitis, idis, f. *cadmiz species.* *Plin.* l. 33. c. 9.

Placito, as, n. i. freq. a *plaeo.* *Plaut. Bacch.* 4. 10. 10. Neque placitant mores.
Placitum, ti, subst. n. decreto, *ἀριστόν, ἀρεσκόμενον*, decretum, a *placis*,
ebat, qua notat censere, opinari. *Plin.* l. 29. c. 1. Delentem cunctorum
majorum placita. *Id. l. 14. c. 23.* Medicorum placitis novitate aliqua se
se commendantium.

Placitus, a, um, *placitudo, ἡσυχία, quod placuit, part. a plaeo.* *Ter.*
in prol. Hee. Ubi sunt cognitz, placitæ sunt. *Id. ibid.* Quæ vobis placita
conditio est, datur. *Ovid.* ep. 16. Est virtus placitis abstinuisse bonis.

Placo, as, avi, atum, a. 1. *placare, pacificare, πρῶτον, ἀριστοῦμαι*, sedo,
mitigo, placidum facio. *Cic. 2. Catil.* c. 8. Quos quidem ego, si ullo
modo fieri posset, non tam ulcisci studeo, quam sanare, & ipsos plac-
care Reipublicæ. *Id. de Arusp. Resp. c. ult.* Nostræ nobis sunt inter nos
iræ, discordizque placanda. *Id. Fam.* 13. ep. 1. Placare sibi aliquem.
¶ Translate *Horat.* l. 2. *sat.* 8. Eica placat iratum ventrem.

Plaga, æ, f. *piaga, percussio, πληγή, ictus, percussio, vulnus.* *Cels.* l. 8.
c. 4. Plagam, si ex vulnere est, talem necesse est habeamus, qualem
acceperimus. *piaga, che viene da ferita.* *Cic. pro Flacco* c. 27. Utrum no-
strum est, an vestrum hoc proverbium: Phrygem plagis fieri solere meli-
orem? ¶ Ponitur & pro incisione arboris. *Plin.* l. 12. c. 25. Succus a
plaga manat. ¶ Translate accipitur pro damno, calamitate, exitio.
Cic. pro Sext. c. 19. An non accipienda plaga mihi infanabilis illa mortifi-
ca, quam Reip. imposuisset. *Id. pro Mur.* c. 23. Atque ex omnibus il-
la plaga est injecta petitioni tuæ non tacentæ me maxima. *Id. in Orat.*
c. 68. Sic oratio nec plagam gravem facit, nisi petitio fuerit apta.

Plaga, æ, f. *clima, κλίμα, χόρα*, spatium amplum cæli, vel terræ
quod etiam dicitur tractus, a *πλάγῃ, equor, planities.* *Virg.* *Æn.* v.
227. plaga solis iniqui. *Cic. 2. de Div.* c. 13. Quod est ante pedes, nemo
spectat, cæli scrutantur plagas. ¶ Interdum etiam significat retis ge-
nus, ideo rete rarum ad capiendas feres, vel funem, quo retia ten-
duntur, & usurpatur fere in num. plurali. *Virg.* *Æn.* Retia rara pla-
gæ, lato venabula ferro. Ubi *Servius* scribit, plagas proprie illos lu-
nes dici, quibus retia tenduntur circa imam, & summam partem.
¶ Hinc incider in plagas, translate pro incidere in periculum. *Cic.*
7. Verr. c. 58. Si mercurius ex his laqueis te exueris, ac te aliqua vi,
ac ratione explicaris, in illas tibi majores plagas incidendum est.
¶ Præterea plaga, *Nonio* teste c. 4. n. 361. accipitur pro torali, seu le-
tuaria, seu lecticaria sindone, ideo pro grandi lecti tegmine linteo
& candido. *Varro* *ibid.* Eburneis lectis, & plagis sigillatis. ¶ Item
pro parte vestis, quæ aliter clavus vocatur. *Petrus*, *Atalanta.* Et
limitu pictæ plagæ pallam. Ita enim legendum apud *Nonium*, ut in

Notis ad fragmenta veterum *Voffius* observavit.

Plagiarius, ii, m. *ἀρπακτοδότης*, qui plagii crimine tenetur. *Cic. ad Q.*
Fr. l. 1. ep. 2. Licinium plagiarium cum suo pullo Milvino tributa exi-
gere. ¶ Per *Synecdochen* hinc vox etiam ad librorum fures extendit-
tur. *Marsial.* l. 1. ep. 53. Impones plagiarium pudorem.

Plagiator, oris, m. idem qui plagiarium. *Ter.* l. 1. *adv. Marc.* c. 23.

Plagiator, ra, rum, *πληροφόρος*, qui plagas gerit, qui genitus est ad
plagas ferendas. *Plaut. Pseud.* l. 2. 20. Plagigera genera hominum.

Plagigerulus, a, um, idem ac plagiator. *Plaut. Mostell.* 4. 1. 19. Peculii
sui prodigi, plagigeruli.

Plagiolippus, i, m. vox ficta ad significandum eum qui plagas infert:
vel (si malis ducere a *plagium*) eum qui furtis delectatur. *Aust.* *ad*
Herenn. l. 4. c. 31. Pronominato est, quæ cognomine quoddam extraneo
demonstrat id, quod suo nomine appellari non potest, ut si quis de
adversario dicat: Videte, iudices, quemadmodum me plagiolippus ille
tractavit. *Turneb.* l. 20. c. 25. ex conjectura lectionem mutare conatur.

Plagipatida, æ, com. qui plagas patitur. *Plaut. Capt.* 3. 1. 12. Nihil mo-
rantur jam Lacones imi subfellii viros plagipatidas.

Plagium, ii, n. *ἀρπακτοδότης*, crimen illud, quod quis hominem, quem
scit liberum esse, emit, & pro fero tenet, vel vendit, item quo alie-
no mancipio persuadet, ut a domino fugiat, vel ipsum invito, vel in-
sciente domino celat, vincitum habet, emit, vendit, donat. Est a *πλά-
γισ*, quod proprie notat obliquum, metaphorice autem pro dolo so-
mitur. *Callistiv.* l. non *flavit*, ff. ad l. *Fabiam, de Plagiariis*. Servos
alienos qui sollicitaverit, aut interceperit, crimine plagii, quod illi
intenditur, teneatur, nec ne, facit quæstionem. ¶ Est etiam retis
genus, *Grattus* in *Cyneg.* v. 24. Armorum casses, plagique exordiar affus.

Plagiosus, a, um, *impragato, πληρωδής*, plenus plagis. *Apul.* l. 9. *Me-
tam.* Plagiosum dorsum. ¶ Sumitur etiam active pro eo, qui frequen-
tes, & multas plagas infert. *Hor.* l. 2. ep. 1. v. 70. Memini quæ plago-
sum mihi parvo Orbilium dicatæ.

Plagula, æ, f. breve pallium, vestimentum, aut velum textile, linteum.
Sueton. in *Tito* c. 10. Lecticæ dimotis plagulis. *Liv.* l. 39. c. 6. Inde pri-
mum lectos æratos, vestem stragulam pretiosam, plagulas, & alia tex-
tilia, &c. ¶ Item byblus, seu papyri philyra. *Plin.* l. 13. c. 12. Pre-
mitur deinde prælis, & siccatur Sole plagule, atque inter se junguntur.

Plagusia, f. i. genus piscis, a *πλάγος, obliquus*, quia oblique incidit,
ideo, non versus caput, sed in latera. *Plaut.* in *Rud.* 2. 1. 9. Muscu-
los, plagusias, striatas. Al. aliter leg.

Planarstrum, i, n. aratum cum duabus rotis, a Gallis primo inventum.
Plin. l. 18. c. 18. ubi *Harduinus* mavult legere *plausstratum*, composita
voce ex *plausro*, & *aro*, as.

Planaria, f. i. *Planaria*, inf. parva maris Ligustici, inter Caprariam, &
Corficam. *Plin.* l. 3. c. 6. dictam scribit a *planicie*, quod æqualis freto
sit, ideoque navigiis fallax. ¶ *Planaria* item, una ex insulis Fortu-
natis. *Plin.* l. 6. c. 32.

Planarius, a, um, adject. qui in plano fit, ut planarius confictus, ap-
ud *Ammian.* l. 19. c. 5. *Planaria* interpellatio, l. 4. *Cod. de dilation.* h.
e. compellatio Magistratus, quæ fit de plano, h. e. antequam in tribu-
nali ascendat.

Planca, æ, f. *πλατῆ*, tabula plana, vel complanata. *Fest.* *Plin.* l. 8. c. 43.
Nec pontes a fini transeant per caritatem planearum translucentibus
fluviis. Aliqui legunt, *per raritatem eorum.* *Pallad.* l. 1. *tit.* 21. Planæ
robore supponantur stationibus equorum cum stramine.

Planicianus, a, um, adject. a Planco nom. proprio, ut Planicianum Sen-
atufconsultum, l. 1. *Dig. de l. agnost.*

Planctus, us, m. *percussio, κοπιότης*, percussio, a *plango*, quod proprie
notat verberare. *Lucan.* l. 2. v. 24. Exigit ad lævos famularum brachijs
planctus. ¶ Speciatim sumitur pro fletu, & lamentatione cum pecto-
ris percussione, *pianito, ἔπρητο.* *Senec.* in *Her.* *Oet.* v. 1545. Planctus im-
mentas resonet per urbes.

Planus, a, um, *πλάγος*, qui supra modum planis pedibus est, ideo,
qui pedes imos graciles, planoque æqualiter habet, qui aliter *plorus*,
& *plavus* dicitur. *Plin.* l. 11. c. 45. Volta homini tantum, exceptis
quibusdam. Nanque & hinc cognomina inventa *Plauti*, *Planci*, &c.
¶ Est præterea planus, i, aquilæ genus, *Id.* l. 10. c. 3.

Planus, m. 2. Romanus quidam, cujus extant epistolæ luculenter scri-
ptæ inter *Cic. Familiares*. Hic, teste *Eusebio*, cum Galliam Comatam
regeret, Lugdunum condidit, quæ urbs Senecæ temporibus deflagavit
incendio.

Plane, adverb. *apertamente, pianamente, cbiaramente, φανεῶς, προδῆλος*,
aperte, manifeste. *Cic. 2. Fin.* c. 5. Plane, & aperte loqui. *Id. 1. de Or-*
at. c. 61. Nemo planius eo locutus. *Id. 2. Div.* c. 46. Deinsothenem scri-
bit Phalerus, cum *tho* diceret nequiret, exercitatione fecisse, ut pla-
nissime diceret. ¶ Significat etiam omnino, penitus, *totalmente, of-*
fatto. *Id. 14. Fam.* ep. 4. Non videbor mihi plane periisse. *Id. de clar. Or-*
at. c. 81. Perfecite planeque eruditus. ¶ Item certo, *certamente, sicu-*
vamente. *Ter. Heaut.* 5. 1. Qui alia tam plane facias.

Planeta, æ, m. *planeta, Ger. planeten, Gal. planete, His. planeta, πλά-*
νητες, sidus errans, a *πλανῶμαι, erro, vagor*. Ita autem planetæ
vocantur, non quia errent re vera, sed quia errare videantur, idque
ideocirco, quia nunc alio, atque alio ab octavi cæli stellis distent inter-
vallo, cum idem semper spatium servant sidera firmamenti, utpote
orbis ejusdem stellæ, atque partes. *Cic.* l. 2. de *nat. Deor.* ¶ Planetæ
septem sunt. Saturnus summum locum obtinet, proximum Jupiter, ter-
tium Mars, quem deinde Sol subsequitur, Solem Venus, sub Venere
Mercurius situs est, Luna ultimum, terrique proximum, eundemque
minimum orbem possidet. *Cic. 2. de nat. Deor. & in Somn. Scip.* ¶ In
plurali num. *planetes*, pro *planetæ.* *Gell.* l. 14. c. 1. Ut alii planetes pa-
ri potestate essent. ¶ De genere hujus nominis V. dicta in *Cometes*.

Planeticus, a, um, adject. ad planetam pertinens. *Sidon.* l. 8. ep. 11. Pla-
neticorum siderum globus.

Plango, is, xi, flum, a. 3. *percussio, κόπωμα*, proprie est verberare,
ab antiquo *plago*. Plago autem fuit a *πλάγῃ*, quod *Doricum* pro
πληγή, percussio. *Lucr.* l. 2. v. 1153. Nec mare, nec fluvios plangentem
flaxa creatur. *Ovid.* 2. *Met.* v. 584. Plangere nuda meis conabar pecto-
ra palmis. ¶ Significat etiam lugere cum clamore, & peccus, aut
caput præ dolore percussere. *Stat.* 11. *Theb. vers.* 117. Plangunt sua da-
mna coloni. ¶ *Virg.* l. *Georg.* v. 334. Nunc nemora ingenti vento,
nunc litora plangunt. h. e. resonant.

Plangor, oris, m. *κοπιότης*, ictus, percussio. *Catul.* *Arg.* 59. Leviterque
sonant plangere cachiini. ¶ Ponitur quandoque pro fletu cum pec-
toris percussione, aut alio doloris signo. *Cic. in Orat.* Plangere, & la-
mentatione completerem forum.

Planguncula, æ, f. puilla pupa, a *πλῆγών*, quod pupam notat. Unde
Scholastes *Callinachi* exponit *κλήρον ἡμύμην*, certam nympham. *Cic.*
Att. l. 1. ep. 8. Tulliola, deliciz nostræ, tuam plangunculam flagitat.
Alii leg. *tuam munusculum.* *Id.* *ib.* l. 6. *epist.* 1. Inventæ sunt quinque
planguncule matronarum. Al. leg. *laguncule.*

Planilobus, a, um, qui plane, & libere dicit, quod sentit. *Plaut. Truc. 4. 4. 11.* Planiloqua est, paucis ut rem ipsam attingit!

Planipedes mimi dicti sunt, qui nudis pedibus in scenam introibant, ad differentiam comœdorum, qui focis, & tragœdorum, qui cothurnis induti pedes agebant. *Festus.* Vel quia non in suggestu scenæ, sed in plano orchestræ actabant. *Diomed. l. 3. Quintius Atta apud eund. ibid.* Daturin' estis aurum? exultat planipes.

Planipedus, a, um, adject. humilis, ut planipedia Comœdia apud *Dion. & Diomed. V. Planipes.*

Plantas, atis, f. *χθιρεσσα*, fermonis perspicuitas, simplicitasve. *Auctor dial. de caus. corrupt. eloq. c. 23.* Sententiarum plantas.

Plantilla, æ, f. &

Plantiffes, ei, f. *πλανητα*, *πλῆθος*, Ger. *ein ebne*, Gal. *plaine*, Hisp. *el llano*, *Hanura*, *δυσλότης*, *πέδιον*, æqualitas loci, locus planus. *Cic. 1. de Div. c. 1.* Principio Assyrii propter planitiem, magnitudinemque regionum, quæ incolabant, &c. *Vitruv. l. 7. c. 3.* Plantillæ coronarum sunt periculose.

Plantitudo, inis, f. idem ac plantities. *Colum. l. 4. c. 30.* Perticæ cacuminum modicæ plantitudinis.

Plantus, adv. idem ac plane. *Tertul. l. de Pall. c. 4.* Quo plantus adeantur.

Planta, æ, f. *πλαντα*, *πλῆθος*, Ger. *zweygg*, Gal. *plante*, Hisp. *planta*, *φυτόν*, *φύλλον*, stirps, surculus, vel germem tum herbæ, tum arboris. *Cic. de Sen. Malleoli*, plantæ, sarmenta, vites, traduces, propagines nonne ea efficiunt? &c. Hinc planta ponere, *strapsiastare*, contrarium est τῷ femine ponere. *Colum. l. 11. c. 3.* de ruta. Mense Februarii vel planta, vel femine recte ponitur. Planta item est tota pars inferioris pedis, *la planta del piede.* *Virg. l. 1. Æn. v. 718.* Pernices plantæ. *Ovid. 2. Metam.* Ut teris niteant talaria plantis. *Plaut. Caf. 4. 4. 20.* Inlittit plantam, h. e. pedem pede pressit.

Plantago, inis, f. *πλανταγίνη*, *ἀπρόλοπος*, genus herbæ, a planta, quia plantæ pedum similis est. *Plin. l. 25. c. 8.* Celebravit & Themison medicus vulgarem herbam plantaginem, tanquam inventor.

Plantaris, & re, o, 3. *πλάγιστος*, quod ad plantam pedis spectat. *Strab. l. 1. Theb. v. 304.* Summa pedum prope plantaribus alligat alis. *Juven. Sat. 13. v. 123.* substantivum facit. Non Epirum suspicit exigui lætum plantaribus horti, h. e. oleribus.

Plantarium, ii, n. *πυλῶν*, locus plantarum, seminarium. *Plin. l. 13. c. 4. de palmis.* Ergo plantaria infittuunt, anniculaque transferunt, & iterum bimas. Sumitur etiam pro ipsa planta in terra nata, teste *Servio*, quæ cum radice transfertur de uno loco in alium. *Virg. 2. Georg. v. 27.* Et viva fuit plantaria terra. Translate *Perf. Sat. 4. v. 39.* Quinque palæstræ, licet hæc plantaria vellant, h. e. pilos in corpore. Plantaria *Perfei* sunt alæ, quæ *Perfei* pedibus affixæ a Poetis finguntur. *Valer. Flacc. l. 1. v. 67.*

Plantarius, a, um, *πυλῶν*, quod plantari debet, seu quod est aptum, ut plantetur. *Colum. l. 5. c. 9.* Antequam plantarias arbusculas effodias solo.

Plantatio, onis, f. *πλαντασιον*, *πλαντασιον*, *φύτλιον*, actus plantandi. *Plin. l. 21. c. 4.* Ipsaque plantatione proficiunt.

Plantator, oris, m. *πλαντασιον*, qui plantat. Est *Augustini epist. 89. (al. 157.) c. 20.*

Plantiger, ra, rum, *φυτεργη*, plantas gerens, vel ex se pullulando emittens. *Plin. l. 13. c. 8.* Siliqua plantigera est in imis partibus.

Planto, as, avi, atum, n. *πλανταρε*, *φύτλιον*, est herbas terræ mandare, vel arboris, aut partem arborum in terra figere, vel alteri arbori inferere. *Plin. l. 17. c. 20.* Hoc modo plantantur punice. Differt a *fero*. Scruntur enim seinina, plantantur germina ex feminibus nata. *Pallad. l. 4. ris. 9.* Nunc sinapis, & caules opium feruntur, vel plantantur.

Planus, subit. m. *γαννασιον*, *Πλῆθος*, cycophanta, seductor, impostor, a græca voce allata. *Cic. pro Cluent. c. 26.* Hic ille planus improbitus, quæstu iudiciario passus, &c. *Horat. l. 1. epist. 17. v. 59.* Nec femel irrifus trivis attollere curat fracto crure planum. Quo in loco *Acon* annotavit, Planum nomen esse notissimum sui temporis impostoris, qui, ut in vehicula tolleretur, fingebat, se crus tregisse, sed cum postea vere crus tregisset, rogaretque, ut vehiculo in Urbem reveheretur, non est ei creditum. *Petron. in Satyr.* Notavit me mules, sive ille planus fuit, sive nocturnus grassator. *Arnob. l. 2.* Alii que infittoribus, atque planis.

Planus, a, um, *πλῆθος*, *eguale*, *ἴσιον*, Ger. *eben*, Gal. *egal*, Hisp. *llane*, *δυσλότης*, æqualis, in quo nihil eminet. *Cic. de Univ.* Quod si universitatis corpus planum, & æquabile explicaretur. *Ovid. 10. Met.* Planissimi campi area. *Id. 3. Trist. el. 4.* Cadere in plano. *Liv. l. 34.* Aditus planior erat. Plani pedes ædificia dicuntur a *Vitruv. l. 6. c. 11.* quæ hypogæa, & concamerationes non habent. Plani pisces dicuntur, qui superficiem planam, non rotundam habent. *Plin. l. 9. c. 24.* Planorum piscium alterum est genus, quod pro spina cartilaginem habet. De plano, vel a plano aliquid facere, est e solo, seu e loco humili, nihil a terra assurgente, in quo populus stat, & speciatim Principe, vel Judice non sedente. Solent enim Reges, Judices, & hujusmodi in thronis, vel tribunalibus editoribus sedere. *Paul. ff. de Quest. l. unus, in fine.* Custodiz non solum pro tribunali, sed & de plano audiri possunt, atque damnari. *Suet. in Tib.* Judicetque aut e plano, aut e Quæstoris tribunali admovebat. De plano promittere, est facile promittere, & sine ulla dubitatione, ducta translatione a Prætoribus, qui lites difficiles, atque implicatas et tribunali, faciles de plano djudicabant. *Lucres. l. 1. v. 411.* Hoc tibi de plano possum promittere Memmi. Translate ponitur pro aperto, & manifesto, quod quæ plana sunt, nullum impedimentum habent, quin undique videri possint. *Plaut. Perf. 2. 2.* Satin' hæc tibi sunt plana, & certa? Planum facere, est declarare, & rem difficilem, aut dubiam solvere, & ante oculos verbis explanando ponere, & patetacere. Translatio sumpta est a loco inæquali, qui cultu adhibito, aut opera planus fit. *Cic. 2. Ver. c. 14.* Cum planum facere multis testibus possum. Alii interpretantur bovis caudam.

Plasma, atis, n. *πλάσμα*, figmentum, opus figlinum, id, quod ex luto formatum est, a *πλάσσω*, seu *πλάττω*, *formo*, *fingo*. *Auson. epigr. 10.* Si qua fides unquam talis adhibenda figuris, Nec plasma semper allinunt. Hinc *Prudent.* sæpe usurpat pro homine, qui e luto factus est, ut *Casimer. 7. v. 184.* Emancipator servientis plasmatiss. Est item dulcis quedam potio, qua colluebat os, & fauces, nec raucedine læderentur, qui voci fludebant. *Quintil. l. 1. c. 8.* Sit lectio virilis, & gravis, non in canticum dissoluta, nec plasmate, ut nunc a plerisque fit, effæminatâ. *Perf. Sat. 1. v. 17.* Sede leges celsa, liquido cum plasmate guttur collucris.

Plasmator, oris, m. qui plasmat. *Tertul. adv. Jud. c. 2.* Deus hominis plasmatior.

Plasmo, as, a. i. *πλασμα*, efformo, a *πλάσσω*, figmentum. *Ter. adv. Jud. c. 13.* Terra, ex qua homo primum plasmatiss est. *Prudent. Apotheos. v. 869.* Plasmasse corporis effigiem.

Plasto, as, a. i. *πλάσσω*, *formo*, *fingo*. Est *Apicii* auctoris culinarii, *l. 2. c. 1.*

Plastes, m. *πλάστης*, fictor, figulus, qui figulinam artem exercet, qui vasa, vel statuas ex argilla conficit. *Plin. l. 35. c. 12.* Plastes laudatissimi fuere *Damophilus*, & *Go-galus*. *Tertul. de Idololat. c. 3.* Plastes effingit idolum. Adde *Vellej. l. 1. c. 17.*

Plasticator, oris, m. plastes. *Firmic. l. c. 16.* Inauratores, plasticatores.

Plastice, es, f. *πλαστική*, ars figlina, qua finguntur imagines ex argilla, a *πλάσσω*, seu *πλάττω*, *fingo*, *formo*. *Plin. l. 37. c. 7.* In ea, quam plasticen Græci vocant.

Plasticus, a, um, adject. vni fingendi habens, ut plastica manus, *Tertul. l. 1. ad Nation. c. 12.* Plastica ratio, *Vitruv. l. 1. c. 1. b. e.* plastice. Plastici absolute iidem qui plastes. *Jul. Firmic. l. 7. c. 25.* Faciet pictores, plasticos, aurifices.

Platæa, f. *πλάταια*, urbs exc. Bœotiz, apud Cithæronem M. Theopis proxima, inter Cithæronem, & Thebas. Apud hanc urbem Themistocles dux Atheniensium, & Pausanias dux Spartanorum vicerunt Mardonium ducem Xerxis cæcis trecentis millibus pedum, & viginti millibus equitum, idest universis fere copiis Perfarum, quos illi Xerxes in regnum revertens reliquerat. *Cic. 1. Off. c. 18. Nepos 3. c. 2.*

Platænsis, fe, adject. a Platæis, ut Platænses, Platæarum incolæ. *Nep. l. c. 5.* Platæense prælium. *Id. c. 2.*

Platalea, æ, f. *πλαταια*, avis al. Platea, & Pellicanus. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 49.* Legi etiam scriptum, esse avem quandam, quæ Plateale nominetur, eam sibi cibum querere advolentem ad eas aves, quæ se in mare mergerent, quæ cum emerissent, piscemque cepissent, usque eo premere earum capita mordicus, dum illæ captum amitterent, id, quod ipsa invaderet. Eademque hæc avis scribitur conchis se solere comphere, eaque cum stomachi calore concoxerit, evomere, atque ita eligere ex iis, quæ sunt esculenta. Hæc *Cicero*.

Platanus, a, uni, *πλατανός*, quod ex Platano est. *Col. l. 12. c. 16.* Alii tollis vigintis, nonnulli platanis femivietas uvas contegunt.

Platanista, æ, piscis in Gange fluvio, delphino major. *Plin. l. 9. c. 15.*

Platō, onis, m. *πλατωνός*, locus platanis confitus. *Marshall. 3. epigr. 19.* Exornant scitz, qua platanona feræ. *Vitruv. l. 5. c. 11.* Silvæ, aut platanones.

Platānus, f. *2. platano*, *πλατανός*, arboris scitz, quod umbræ tantum gratia expetitur, a *πλάτος* *latus*. Hinc ab *Horat. l. 2. od. 15.* cœlebs dicitur, quia non solet adhiberi ad vites fulcendas, ut ulmus. *Cic. 1. de Orat.* Nam me hæc tua platanus admonuit, quæ non minus ad opæcandum hunc locum patulis est diffusa ramis, quam illa, cujus umbram secutus est Socrates, quæ mihi videtur non tam ipsa æquila, quæ describitur, quam Platonis oratione crevisse. Legitur aliquando in quarta declinatione. *Virg. in Cal.* Nam primum prona surgebant valle patentes aeriz platanus.

Platæa, æ, f. *πλαταια*, *strada larga*, *borgo*, *πλαταια*, via lata, quæ fere militaris, Consularis, Prætoria dicitur, a græca voce allata, in qua supplendum est *δὲς*, *via*. Est enim adjectivum fem. nominis *πλαταια*, *latus*. *Ter. Andr. 4. 5.* In hac habitasse Platea dictum est *Chrysidem*. A Poetis secunda etiam corripitur. *Horat. in ep. 2. l. 2. v. 69.* Puræ sunt plateæ, nihil ut properantibus obstant. Quandoque etiam capitur pro area in mediis ædibus, *corrite*. *Lamprid. in Heliog. c. 24.* Plateæ in palatio stravit Lacedæmonis, & porphyreticis faxis. Platea, item, *Πελαγον*, est nomen avis, quæ etiam dicitur plateale, & pellicanus, a *πλάτος*, *latus*, propter rostri latitudinem, *platonice*. *Plin. l. 10. c. 50.* Platea nominatur advolans ad eas, quæ se in mari mergunt, & capita illarum morsu corripens, donec capturam extorquet.

Platefa, æ, f. genus piscis plani, & jacentis. *Auson. ep. 4. v. 58.* mollesque platefæ.

Platice, es, *πλαταια*, rudis alicujus rei dispositio, *abbozzo*. *Jul. Firmic. l. 2. c. 11.* Nunc ad platice revertamur.

Platice, adv. *ροζαταια*. *Jul. Firm. l. 2. c. 16.* Primum platice institui.

Platicus, a, um, adject. *πλαταια*, *latus*, *laxus*, ut *platicus dispositio*, *un abbozzo*. *Jul. Firmic. l. 3. c. 2.*

Plato, onis, *πλάτων*, philosophus Atheniensis, sic dictus ab humerorum latitudine; nam primis annis Aristocles est appellatus, testibus *Laertio*, & *Apulejo*. Filius fuit Aristonis, & Perictionis. Audivit Athenis Socratem: deinde in Italiam protectus Pythagoræ discipulus fuit. In Ægyptum quoque navigavit, ubi Moysis libros legisse dicitur. Aristotelem habuit discipulum, quem postea, quod contra fe ipsum doceret, mulum appeilare solitus fuit. Vixit annos 81. teste *Seneca*, & *Cicerone*, decebatque placidissime inter feribendum: alii scribunt in convivio quodam nuptialis diem obiisse. Tanta fuit sapientiz fama, ut divinus dictus, & habitus sit. Errare mehercule inquit *Cic. 1. Tusc. c. 17.* malo cum Platone, quam cum aliis vera sentire. In recto casu invenitur etiam *Platon*. *Macrob. l. 1. Saturn. c. 11.* Nescis, qua ætate Hecuba servire cepit, qua Cræsus, qua Diogenes, qua Platon ipse?

Platonifcus, a, um, adject. ad Platonem pertinens, ut *Patonica sublimitas*. *Plin. l. 1. ep. 10.* Platonicus philosophi. *Gell. l. 15. c. 2.*

Platycæros, otis, *πλατυκίρως*, animal quoddam latis cornibus. *Plin. l. 11. c. 37.*

Platycorialis, is, t. pupillæ dilatatio, morbus equorum oculos infestans. *Theodor. Priscian. l. 2. c. 29. Veget. l. 2. c. 16.*

Platyophthalmus, i, *πλατυφθαλμος*, lapis spumæ candidæ, nitentisquæ, oculos dilatans. *Plin. l. 33. c. 6.*

Platyphyllon, i, *πλατυφυλλον*, genus tithymali latis foliis. *Plin. l. 26. c. 8. Apul. de herb. c. 7. & 108.*

Plaudo, is, si, sum, n. 3. *applaudere*, *ῥιππῶ*, Germ. *fröhliche*, Gall. *frapper les mains*, *applaudir*, Hisp. *bazer pa-mar*, *bazer applauso*, *κροτῶ*, est manus inter se pulsando strepitum facere, quod fieri solet, cum pro re bene gesta gratulamur, & lætitiæ volumus ostendere. Contrarietur vel absolute. *Cic. Att. l. 16.* Populum Rom. manus suas non in defendenda Repub. sed in plaudendo consumere. *Idem Q. Fr. l. 2. ep. 4.* Diis plaudentibus. Vel cum dat. *Cic. Att. l. 2.* Qui Curioni flantes plauferant. Item passivè. *Cic. Att. l. 13. ep. 44.* Quod propter malum vicinum ne victoria quidem plauditur, idest, plausu excipitur. Al. leg. *visitorie quidem plauditur*. Nam etiam *plodo*, idest, plaudis, dicitur. *Varr. apud Non. c. 7. n. 35.* In balneis plodere cœpimus, & murmurari. Item impersonaliter. *Cic. Att. l. 2.* Huic ita plaudum est, ut salva Repub. Pompeio plaudi solebat. *Plaudere sibi*, idest sibi blandiri, & placere, sua nimium amare. *Plin. epist. 91.* Nec ipse tibi plaudis, & ego nihil magis ex hie, quam de te scribo. *Plaudis*, verbum est adhi soium in fine comœdiarum. *Quintil. l. 6. c. 2.* Tunc est commovendum theatrum, cum ventum est ad ipsum illud, quo veteres comœdiæ, & cœdizque clauduntur, plaudite. *Hor. in Ar. v. 155.* Et utique festivi, donec cantor, Vos plaudite, dicat. Ponitur etiam pro percussu, calcare. *Virg. in Ciri:* Non Libyco molles plauduntur pectine *te*. *Id. Æn. v. 644.* Pars pedibus plaudunt choreas, h. e. terram pedibus terendo claudunt. *Strab. l. 1. fluv. 3. v. 74.* vitreacæ natatu Plaudis aquas.

Plaußibile, & le, o, 3. *plausibile*, *favorabile*, *κατακταίνεις*, *εὐπαιστὸς*, quod

quod placet, & plausum meretur, populare, jucundum. *Cic. 1. pro Verr. Id nunc poicitur, id jam populare, atque plausibile factum est. Quintil. l. 4. c. 31. de oratione.* In aliquem lætum, atque plausibilem locum, quam maxime possint, favorabiliter excurrere.

Plausibiliter, adv. *plausibiliter. Sison. l. 8. ep. 10.* Amplius plausibilis manifestat ingenium.

Plausilis, le, adject. plausibilis. *Sison. l. 9. epist. 14.* Plausilibus aliquem fovere ulnis.

Plausio, as, n. t. freq. a plaudo. *Auct. Philom. v. 21.* Plausiat arborea clamans de fronde palumbes.

Plausor, oris, m. *applausore*, qui plaudit. *Horat. l. 2. ep. 2.* In vacuo lætus fessor, plausorque theatro.

Plaustrarius, ii, m. opifex plaustrorum. *Lamprid. in Alex. Sever. c. 24.* Linteonium, vitreariorum, plaustrariorum, & ceterarum artium veltigal pulcherrimum instituit. ¶ Item qui plaustrum regit. *Ulp. l. si servus, §. sic cum, ff. ad leg. Aquilianam.* Si ex plaustrum lapis ceciderit, & quid ruperit, vel frerit, Aquilæ actione plaustrarium teneri placet.

Plaustrum, i, n. *carro*, פלטר, Ger. *wagen*, Gal. *chariot*, Hisp. *carro*, *אמצע*, *דרכא*, currus, quo moles, atque onera feruntur, & convectantur. *Cic. 1. de Div. Se interlectum in plaustrum a caupone esse coniectum.* ¶ Veteres Comici in plaustris fabulas agebant, & matronæ Athenienses Eleusina sacra in plaustris celebrabant. *Horat. in Art. Dicitur in plaustris vexillæ poemata Thepisi. Virg. 1. Georg. Tarda que Eleusina Matris volentia plaustra.* ¶ *De plaustrum loqui, ex ἀμαξίας λαλήσθαι, Græcum prov. est pro libere quemlibet taxare.* Natum est a Poetis Comicis, qui de plaustrum personati Comædias agebant, & non solum in alios Comicos, sed etiam in potentiores cives, atque in Deos ipsos, pro libito dicebant, quæ vellent. *Erasm. in Chelid.* ¶ *Plaustrum percellere*, aliud proverb. significat res suas evertere, perturbare, tractum ab his qui onustum plaustrum evertunt. *Plaut. Epid. 4. 2. 22.* Perii, plaustrum perculi. ¶ Plaustrum item accipitur pro duobus signis ad Septentrionem, quas & *Ursas* appellamus. Constat enim utrumque ex quatuor stellis in quadrangulum dispositis, quæ totidem rotarum speciem referunt & aliis tribus, quæ tribus equis currum trahentibus assimulantur. *Ovid. 10. Met. Flexerat obliquo plaustrum temone Bootes.*

Plausus, us, m. *plausus*, Germ. *foelockung*, Gal. *applaudissement*, Hisp. *aplaufo*, *κρίτος*, *κρίτακα*, actus plaudendi. *Cic. de Sen. Quibus cum a cuncto consensu plausus esset multiplex datus. Id. Attic. l. 2.* Plausus impertire. *Id. 2. Tusc. c. 26.* Captare plausus. ¶ Ponitur aliquando pro sonora percussione. *Plin. de gallinaceis l. 10. c. 21.* Diem venientem nuntiant cantu, ipsum vero cantum plausu laterum. idest alarum concussu.

Plausus, a, um, percussus, motus, partic. a plaudor. *Virg. 3. Georg. Et plausus sonitum cervicis amare. Ovid. 14. Met. Et remos plausis circumvolat alis.*

Plautinus, a, um, adject. ad Plautum pertinens. *Horat. de ar. poet. v. 270.* Plautinos & numeros, & laudavere fatens. *Gell. l. 3. c. 3.* Plautinissimi versus. h. e. absque dubio auctorem Plautum habentes, non suppositi. ¶ *Plautina profapia*, proverbium de iis qui adeo obscuro genere nati sunt, ut eorum parentes qui sint, ignoretur. Nam Plautus fervili genere fuit, & in pistrino vitam egit. *Minuc. Felix in Octav.*

Plautus, a, um, cui aures lætæ, ac flaccidæ. *Fest. Plauti* appellantur canes, quorum aures languidæ sunt, ac flaccidæ, ut latius videantur patere. ¶ Alteram quoque hæc vox significationem habet. Notat enim etiam eum, qui planis est pedibus. *Fest. Ploti* appellati sunt Umbri, pedibus planis quod essent. Unde soleas dimidiatas, quibus utuntur in venando, quo planius pedes ponent, vocant femiploia. Et ab eadem causa M. Accius Poeta, quia Umber Sarfinas erat, a pedum planitie, initio Plotus, postea Plautus coepit esse dici.

Plautus, en. 2. olim Plotus, cognomen M. Accii Poetæ Umbri Sarfianis, ita dicti a Πλατός, *latus*, propter pedum planitiem. Sed Ploti, & Plauti communiter omnes Umbri propter eam causam cognominati sunt. *Fest. V. plautus, a, um.* Cum propter paupertatem molam in pistrino versaret, horis subsecivis, quibus ab labore otium erat, fabulas componebat, quas vendideret. *Gell. l. 1. c. 24.* Atque hæc fabulæ illæ sunt, quæ etiam hodie omnium inanibus teruntur. Excullit linguæ Latinæ puritate. *Cic. in Brut. Cæteris Comici præfertur sententia multorum, præsertim Varronis, qui ait: Si Musæ Latine loquerentur, Plautino sermone loquerentur. Et plenus faciens, & Latinorum omnium festivissimus. Cic. 1. Off. Mirificè gaudebat Comædia illa sua, quæ Truculentus inscribitur. Cic. de Sen. Mortuus est P. Claudio, L. Porcio Consul. Cic. in Brut.*

Plebecilla, æ, f. *δρακιδιον*, dimin. a plebs. *Cic. Att. l. 1. ep. 11.* Quod illa concionalis hirudo ærarij, misera, & jejuna plebecilla, me ab hoc Magno unice diligi putat.

Plebejus, a, um, a plebeo, Ger. *des gemeinen volcks*, Gal. *vulgaire*, du menu peuple, Hisp. *menudo*, *plebejo*, *δρακιδιον*, quod esse ex plebe, vel ad plebem spectat. *Liv. l. 6. c. 40.* Duos plebejos fieri consules licebat, duos patricios non liceat. *Id. l. 29. c. 11.* Ludi Romani ter, plebeji septies intaurati. *Aston. in prom. in Verr. docet*, plebejos ludos fuisse, quos exactis regibus pro recuperata libertate fecerunt Romani, vel pro reconciliatione plebis post secessionem in moentem Aventinum. ¶ Translate, vel metaleptice sumitur pro vulgari, humili, abjecto. *Cic. 1. Tusc. Licet concurrant plebeji omnes Philolopi (sic enim ii, qui a Platone, & Socrate, & ab illa familia disident, appellandi videntur) non modo &c. Id. l. 9. Fam. Nonne plebejo sermone agere tecum? Id. pro Sext. Purpura illa plebeja, ac pene tusca.* ¶ Item pro paupere, tenui. *Martial. l. 13. epigr. 8.* Imbue plebejas Clusinis pultribus ollas. ¶ *Plebeji, orum*, tertius Romani populi, infimique ordo. *Cic. Fam. 9. ep. 21.* Ad patres censæ revertare: plebeji quam fuerint importuni, vides. *V. Plebs.*

Plebes, is, f. pro Plebs, is, fortasse a Πλῆθος. *Lucan. l. 7. v. 760.* Capit impia plebes Cæspite Patricio somnos. *Tacit. Ann. 3. c. 2.* Atrata plebes, trabati equites. Adde *Cic. 3. de Legib. & Sull.*

Plebicola, æ, com. *δρακιδιον*, qui plebem colit, & plebi servit. *Cic. pro Sext. Qui, credo, non libidinis causa, sed ut plebicola videretur, libertinam duxit uxorem. Adde Cic. 2. Agrar. c. 31.*

Plebicolum, n. *ἡδίσταμα*, *χαριστικόν*, statutum plebis, idest id, quod Plebs suo iussu, sine Patriciis, & Senatoribus, Plebejo Magistratu interrogante, e. g. Tribuno, iussit, a Plebs, & sciso, quod significat decernere. Senatus enim censere, & auctor esse, Populus scilicet, & jubere solet. *Signon. de ant. iure C. R. l. 1. c. 5. Cic. pro Domino.* Hoc Plebicolum est? hæc lex? hæc rogatio est? *Id. 2. Fin. Quo Plebifitio decreta a Senatu est Consuli questio Cn. Scipionis.*

Plebitas, atis, f. conditio plebeja, ignobilitas. *Cato apud Non. c. 2. n. 619.* Propter tenuitatem, & plebitatem.

Plebs, ebis, f. Plebs, πλῆθος, Germ. *volck*, Gall. *peuple*, Hisp. *pueblo*, Πλῆθος, vulgus, vilior pars populi. Romæ plebs ea civitatis pars erat, quæ a Patribus distinguebatur, & differt a populo, quia populi nomine cives omnes veniebant, sive patricii essent, sive plebeji. *Capit. apud Tom. 11.*

Gell. l. 10. c. 20. Fallust. orat. 2. ad Cæf. de rep. ordin. In duas partes civitatem divisam arbitror, patres, & plebem. *Liv. l. 2. c. 56.* Huic actioni gratiissime plebi cum summa vi resisterent patres. ¶ Aliquando populus patricios tantum notat, plebs vero ceteros cives. *Cic. pro Mur. c. 1.* Ut ea res populo, plebeque Romanæ bene cætu felicitate eveniret. ¶ Interdum plebs significat infimos homines, pauperiores, & viliores. *Cic. Tusc. l. 1. c. 45.* In Hircania plebs publicos atque canes, optimate, domesticos. *Id. pro Mil. c. 35.* Plebs, & inania multitudo. ¶ Plebs interdum figurate de quocunque infimo cætu dicitur. *Ovid. in Ibrn. v. 79.* Vos quoque plebs superum, Fauni, Satyrique, Læretique. ¶ De uno tantum, *Horat. l. 1. ep. 1. v. 59.* Si quadringentis sex septem milia desint, Plebs eris. Ludit autem Poeta in celebri illa Populi Romani divisione secundum sensum, de qua *Ausonius*: Martia Roma triplex, equitatu, plebe, senatu, Quo sensu etiam populus pro plebe usurpatur a *Marr. l. 8. epigr. 15.* Dat populus, dat gratus eques, dat thura Senatus. De hac porro civitatis Romanæ divisione *V. Signon. de ant. Jur. Civ. Rom.* ¶ In Plurali numero. *Colum. l. 9. c. 11.* Duas, vel tres plebes. *Augustin. ep. 166.* Recedite a plebibus nostris. ¶ Legitur & plebei apud *Plin.* in genit. & dativo, pro plebis, & plebi, veteri scribendi more. *Plin. l. 10. c. 43.* Tanta plebei conternatione, ut &c. *Id. lib. 11. c. 11. de apibus.* Domos primum plebei exadificavit, deinde regibus. **Plectibilis**, le, adject. plecti dignus. *Sidon. l. 4. ep. 6.* Plectibilis invidia, *Id. ibid. ep. 12.* Et quoniam nemo ferme est, qui plectibilibus carat occultis. h. e. criminibus. Alii leg. *prolectibilibus*. h. e. malis illecebrosis, a prolecto, as.

Plectilis, & le, o. 3. Πλεκτός, quod plectum est. *Plaut. Bacch. 1. 2. 37.* Pro insigni liti corolla plectilis. *Prudent. Apotheos. prefas. 2. v. 23.* Sylogismi plectiles.

Plecto, is, sine præf. & sup. a. 3. *percutere*, Πλῆρω, ferio, percutio, a Πλῆκτος, *percursor*. *Horat. l. 2. sat. 7.* Tergo plecto enim. *Ter. Phorm. 1. 4. 42.* Tu jam lites audies, ego plectar pendens. ¶ Per Synecdochem ponitur pro punire, supplicio afficere. *Cic. de Off. Mulinus in rebus negligentia plectimur. Id. 3. Leg. c. 20.* Plecti capite. *Nepos 25. c. 17.* Cavet, ne qua in re jure plecteretur.

Plecto, is, a. 3. *unire*, *conjugere*, *πλέω*, necō, implico, texo, a verbo Græco allato. *Auctor. Paneg. ad Pisonem. v. 169.* Mobilitate pedum celeres super orbibus orbes plectis. Al. leg. *plectis*. *Hieronym. ad Rustic. Monachum.* Vel scissalam texe junco, vel canistrum lentis plecte viminibus. ¶ Particip. *Plectus* V. suo loco.

Plectripotens, tis, adject. poetice, & musicæ peritus. *Sidon. in micro epist. 13. l. 9.* Flaccus lyricen Pindaricum ad melos Franis flexit equos plectripotentibus.

Plectrum, i, n. *pletra*, Ger. *fieldeboge*, Gal. *arches*, Hisp. *pletra*, *πλῆκτρον*, instrumentum citharædi, quo ab illo fides, sive chordæ percussuntur, a nomine Græco allato, quod a πλῆρω, *ferio*. *Cic. 2. de nat. Deor. Itaque plectri similem linguam nostri solent dicere.* ¶ A Poetis fere usurpatur pro lyra ipsa; item pro ipsi carminibus. *Tibull. l. 3. el. 4.* Plectro modulatus eburno. *Horat. l. 2. od. 13.* Et te sonantem plenus aureo, Alcæe, plectro. ¶ *Plectra* linguæ tibubantia, afferunt quidam Lexicographi ex *Sueton. in Claud. c. 30.* sed ibi pro *plectra* legendum esse præterea. ¶ Est etiam plectrum navis gubernaculum, vel ipsius gubernaculi summa pars. *Sil. l. 14. v. 549.* Non plectro ratis, aut frangendæ in vulnere proræ Parcurit, & v. 403. Deduxit telum, & reidentis puppe magistri Affixit plectro dextram.

Plejades, dum, f. *le Plejades*, *le Gallinelle*, *πλειάδες*, septem filie Atlantidis, ex Pleione Nympha, nempe Electra, Halcyone, Celæno, Maja, Asterope, Taygete, Merope, quæ in cælum translatae, & ante genas Tauri collocatae finguntur. *Ovid. 3. Fast. v. 105.* Quis tunc aut Hyadas, aut Plejades Atlantæ Senserat? ¶ Dicitur tunc *πλειάδων*, idest a navigando, quia exortu suo indicant tempus navigationi idoneum. Alii dictas putant, quasi *πλειάδες*, quod nunquam singulae apparent, sed fere omnes simul, præter Merope, quæ vix cernitur. Causa hujus rei affertur, quod, cum reliquæ sorores Diis nupsissent, Maja, Electra, & Taygeta Jovi, Halcyone, & Celæno Neptuno, Asterope Marti, sola Merope mortali viro Sisypho nupsit: quam ob causam veluti pudibunda latitat. Sed aliorum opinio est, hanc esse Electram matrem Dardani, & idcirco obscuriorem videri, quod exidium Trojæ spectare non potuerit, sed oculis manum opposuerit. *Ovid. 4. Fast. A Latini appellantur Vergiliæ, a verni temporis significatione, quod indicant, dum in nostro hemisphærio oriuntur. Nam vere exoriuntur, & circa æquinoctium earum ortus matutinus est. Hygin. in Astron. Post. Inter hujus Tauri finitionem, & caudam Arietis stellæ sunt, quas nostri Vergilias, Græci πλειάδας, dixerunt. ¶ Hæc dictio aliquando fit transfasyllaba. *Propert. l. 3. el. 5. v. 35.* Pleiadum denso cor coit igne chorus? ¶ Aliquando ex diphthongo n. Poetæ abijciunt e, & dicunt *Pliades*. *Stat. l. 1. Sylv. 3. v. 95.* Nec per Ægæas Hyadas, Pliadumque nivolum Sidus. ¶ In singulari numero. *Id. l. 1. Sylv. 6. v. 22.* Terras obruit aut soluta Plias. *Virg. 4. Georg. v. 233.* Plejas, & Oceani spretos pede reppulit annes. ¶ *Ovid. trifyllabum facit, 1. Metam. v. 670.* Pleias enixa est, letho que det imperat Argani.*

Pleione, es, f. 2. Τληϊόνη, Nympha, filia Oceani, & Tethyos, uxor Atlantis, ex quo Plejades suscepit. *Ovid. 5. Fast. v. 83.* Hinc fata Plejone cum cæli tero Atlante.

Plemmyrium, n. 2. *Massa Olivieri*, Πλημμύριον, promontorium Siciliæ, in Ora Orientali, apud Anapi fl. ostium, cum fl. cognom. Fortasse dictum est quasi undosum, ut vocatur a *Virg. 3. Æn. v. 873.* a πλεμμύριον, *exundo*, vel a πλεμμύριον, *maris æstuantis accessus*, quod maris fluctibus alluatur. Sed aliqui putant, undosum esse epithetum fluvij.

Plene, adv. *pienamente*, *εμπλῆς*, perfecte, cumulate, abundanter. *Cic. 1. Offic. Quoniam vivitur non cum perfectis hominibus, pleneque sapientibus. Horat. lib. 2. epist. 2.* Ubi plenus æquo laudat venales, qui vult extrudere, merces. *Cic. 4. Fin. c. 6.* E quibus plenissime Polemo secundum naturam vivere summum bonum esse dixisset.

Plenilunium, ii, n. *plenilunio*, *πρωσιόλιον*, oppositio Lunæ, & Solis, cum Luna Soli ex diametro opposita tota ab illo illuminatur, tempus illud, cum Luna quintadecima, & rotunda est. *Plin. l. 18. c. 32.* Cum vero occidente Sole orientur ex adverso, ita ut pariter aspiciantur, tunc erit plenilunium. *Col. l. 11. c. 2.* Ut pridie, quam plenilunium sit, fabam ipargas. **Plenitas**, atis, f. *pienezza*, plenitudo. *Vitruv. l. 8. c. 2.* Propter plenitatem, & gravitatem. Adde *l. 5. c. 9.* ubi in plurali numero usurpat.

Plenitudo, inis, f. *pienezza*, plenitudo, perfectio. *Auct. ad Her. l. 4. c. 20.* Ut longitudo, aut plenitudo harum multitudinem alterius æsequatur, & exæquet. ¶ Sumitur etiam pro corpulentia, sive crassitudine. *Plin. l. 11. c. 37.* Homo crevit in longitudinem ad annos usque ter septenos, tum deinde ad plenitudinem.

Plenus, a, um, *pieno*, *πλην*, Ger. *voll*, Gal. *plein*, Hisp. *lleno*, *πληρης*, *μεγέθς*, integer, perfectus, repletus, in quo nihil vacui est, a πλῆος, vel a πλῆρης, quæ idem notant. Constituitur vel absolute. *Plaut. Stich. Proprio tibi salutem plenis faucibus. Cic. pro Mil. c. 9.* Sed ut haberet ad

Prætorum gerendam, hoc est ad eventum Rem. plenum annum, atque integrum. ¶ Vel cum gen. *Cic. pro leg. Man.* Portus Cajetæ plenissimus navium. ¶ Vel cum abl. *Cic. l. 16. Fam. 14.* Habui noctem plenam timoribus, ac miseriis. Alii tamen leg. *rimoris, ac miseria. Id. Att. l. 3. ep. 14.* Ex tuis literis plenus fum expectatione. *Liv. l. 26. c. 42.* Urbeim omni bellico apparatu plenam. ¶ Ponorit aliquando pro divitiis onulio. *Cic. 4. Verr.* Verrem ipsum, qui plenus decesserat, &c. ¶ Plena manu facere, vel dare, est ample, copiose. *Cic. Att. l. 2. ep. ult.* At hercule alter tuus familiaris Hortensius quom plena manu, quam ingenue, quam ornate nostras laudes in altra sustulit! ¶ Pleno gradu ingredi dicuntur, qui magno studio rem aliquam aggrediuntur, cui opponitur, Summo pede ingredi, hoc est leviter rem aliquam attingere. *Trebon. Cic. l. 12. ep. 16.* Illum paratum, ut video, & ingressum pleno gradu cohortari non intermitterem. ¶ Plenus in dicendo est, qui copiose dicit, cui opponitur jejunos. *Cic. 2. de Or.* Qui ductus opinione vulgi aut Antonium jejuniorem, aut Craffum fuisse pleniorum putet. ¶ Plena pro gravis. *Plaut. Amph. 2. 2. 49.* Et cum te gravidam, & cum pulcre plenam aspicio. *Ovid. 10. Met. v. 469.* Plena patris thalamus excedit. *Festus:* Plena sue Telluri sacrificare. ¶ Pleno ore laudare, est valde laudare, a piena bocca. *Cic. 1. Offi.* Quæ magno animo gesta sunt, ea nescio quomodo, quasi pleniore ore laudamus. ¶ Pleni a medicis dicuntur qui pingues sunt. *Cic. l. 2. de Div. c. 60.* Medici ex quibusdam causis intelligunt nonnullas valetudinis significationes, pleni, enective simus, &c. ¶ Plenus aer, h. e. crassus. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 6.* Quibusdam regionibus contingere videmus, hebetiora aut sunt hominum ingenia propter coeli pleniorum naturam. ¶ Ad plenum, plenamente, plene, penitus. *Hor. l. 1. od. 17.* Manabit ad plenum benigno ruris honorum opulenta cornu. *Virg. Georg. 2. v. 244.* dulcesque a fontibus undæ Ad plenum calcentur. ¶ In plenum, univertim, omnino. *Plin. l. 16. c. 40.* In plenum dici potest. Pleonasmus, m. 2. πλεονασμός, abundantia, redundantia, vitium Grammaticale, cum supervacaneis verbis oratio operatur, ut Ego oculis meis vidi, Sic ore locuta est. Nam oculis meis, & ore, superflua sunt. *Quintil. l. 1. c. 5.* ¶ Sed vox græca est, & græcis literis scribenda. Plerimus. V. Plerus. Plerique, pleræque, pleræque, num. pl. *molti, la maggior parte, οι πολλοι, πάμπολοι,* multi, major, vel maxima pars. *Cic. 1. de Or.* Est magni laboris, quem plerique fugimus. *Id. 1. Acad.* Ut dies plerisque deduceret. *Id. 1. de Invent.* Pleraque viribus corporis administrabat. *Id. in Tuscul.* Pleræque quæstiones. ¶ Interdum additur adject. *omnes. Terent. Andr. l. 1. 28.* Quod plerique omnesfacienti adolescentuli, quasi tutti. *Nepos in Eumen. c. 12.* Cum plerique omnes admirarentur. *V. Donat. ad loc. cit. Terent. & Scalig. lib. 7. Poet. cap. ult.* ¶ Interdum etiam usurpatur in sing. num. *Sallust. in Jug. c. 79.* Qua tempestate Carthaginiensis pleræque Africæ imperabant. *Gell. l. 4. c. 8.* Ita in pleræque historia scriptum est. ¶ Videtur etiam quibusdam, interdum usurpari pro nonnullis. *Quintil. l. 6. c. 5.* Videas plerisque ira percitis exclamantes, ut iudex audiat contrarium esse, quod admoneatur. Plerona, atis, n. πλεοναμία, plenitudo, complementum: vox græca, quam usurpat *Tertul. de Praescriptionib. c. 49.* Pleropicus, a, um, supposito, aggiunto per compo qualche cosa, supplementus; a πλεοναμία, impleo. *Frontin. de Colon. apud Goef. pag. 131.* Plebe deficiente, alius paucioribus ager est assignatus terminis pleropicis. Plerumque, adverb. il più delle volte, επὶ πολλοῖς, sere. *Cic. in Bruto.* Cadit etiam plerumque numerose. *Id. 2. Drivin.* Plerumque, non semper quæ eveniunt, sortuita sunt. ¶ Usurpatur interdum cum genitivo, more substantivi. *Liv. l. 45. c. 9.* Per Europæ plerumque, atque Asiæ omnino, per la maggior parte dell' Europa. *Sallust. in Jug. c. 21.* Ubi plerumque noctis processit. ¶ Videtur etiam poni pro nonnuncum, interdum. *alle volte. Quintil. Declam. 15.* Excussa sunt plerumque languentium verberibus, redemptaque debilitate vitia. Adde *Ulpian. l. Falsus, Dig. de furt.* Plerus, a, um, adject. antiquum. *Pacuv. apud Festum.* Petiere Danaï, plera pars pessundata est. h. e. major pars, plerique. *Cic. 3. Leg. c. 4. leges veteres referens.* Minores magistratus, partiti juris, plures in pletra sunt. *Al. leg. prælia.* ¶ Superl. *plerimus. Gell. lib. 4. c. 19.* Plerimo cibo uti. *Al. leg. plurimo.* ¶ Plerus græce πλεῖστος, plenum significat, quo sensu *Cato in Originib.* apud *Priscian. l. 1.* Agrum, quem Volsci habuerunt, campetris pleris Aboriginum fuit. *V. Plerus.* Plerisque. V. Plerique. Pletus, a, um, nom. ex particip. a pleo inusit. idem quod plenus, pieno. *Lucret. l. 2. v. 631.* Sanguine pletis. *Al. leg. Hæti. h. e. resperit. Id. l. 6. v. 1201.* Corruptus sanguis pletis ex naribus ibat. *Al. leg. plevis.* Plevitas, atis, f. ignobilitas, apud vet. quasi plebitas, a plebs, h in u transeunte. *Cato apud Non. c. 2. n. 619.* Propter tenuitatem, & plevitatem. *Hemina ibid.* Quicunque propter plevitatem agro publico eiekti sunt. Pleuricus, a, um, adject. πλεῦρικός, laterale, ut pleurici termini, a puid *Frontin. de Colonis.* Pleuriticus, a, um, πλεῦριτικός, ut pleuriticum patitur. *Plin. l. 20. c. 17.* Datur & pleuriticis, & perneumoniacis. Pleuritis, is, f. morbus, idem quod pleuritis. *Prudent. in Romano, v. 484.* Mucrone quanto dira pulsata pleuritis. Pleuritis, f. *mal di punta, πλεῦριτις,* lateris dolor acutus, ac pungens cum febre assidua, spirandi difficultate tuffis, sputo citius, vel tardius subsequente, orta ab inflammatione pleuræ, seu membranz costas succingentis, ob fanguinis biliosi effervescentis impedimentum per venas ibidem refluxum. Tunc enim inter membranam, & costas sanies colligitur, & apoitæa generatur. Est a πλεῦρῶν, vel πλεῦρῶν, lateris. *Cal. Aurel. l. 2. c. 13.* Serenus Sammonicus auctor est, vulgo quoque telum appellari, quia telis instar membranam pungat. *Vitruv. l. 1. c. 6.* Gravitudo, tuffis, pleuritis, phthisis. ¶ Sunt etiam pleuritis i registri dell' organo, che non entrano nel sommiro, e surano, ed aprono le diverse classi delle canne per mustar la voce. *Vitruv. l. 10. c. 13.* Pleuron, n. 2. βορξισφίραν, opp. medit. Ætolizæ, ad Evenum tl. proximum Calydoni, patria Meleagris. *Plin. l. 4. c. 2.* Pleuronius, a, um, adject. a Pleurone oppido, ut Agmon Pleuronius. *Ovid. 14. Met. v. 494.* ¶ Pleuronis, æ, ipsa Ætolizæ regio. *Auson. Epithap. 10.* Plexus, us, m. colligatio, implexus. *Manil. l. 5. v. 145.* tortor in plexum ponere crines. Plexus, a, um, nom. ex particip. a plecto. *Intortigliata, implexus,* colligatus, εμπλεκόμενος. *Lucret. l. 5. v. 1398.* caput plexis redimere corollis. *Id. l. 4. v. 623.* plexæ foramina linguæ. Plias, adis, f. una ex Pleiadibus, Πλειάς. *Strat. l. 1. silv. ult. v. 21.* Non tantis Hyas inferna nimis Terras obruit, aut soluta Plias. Plicatilis, & le, o. 3. pieghevole, πλεκτός, quod plicatur, aut plicari potest. *Plin. l. 10. c. 29.* Uppura crista vifenda plicatili, contrahens eam, subrigenteque per longitudinem capitis. ¶ Navis plicatilis, est navis tacta ex corio, quæ complicata circumteritur ad trajiciendos amnes. *Plin.*

l. 5. c. 9. Ubi Æthiopiæ conveniunt naves. Namque eas plicatiles humeris transferunt, quoties ad cataractas ventum est. Plicatilis, æ, f. piegatura, actus plicandi. *Plin. l. 7. c. 51.* de signis moris. Stragule vestis plicatura. Plico, as, a. 1. piegare, כָּסַף, Germ. falten, Gal. plier, Hisp. doblar, Πλάω, plecto, veluti rugas facio, a verbo Græco allato. *Lucret. l. 6. v. 826.* Ideo fastigia posse furarum, ac ferimo pedibus fundata plicari. *Martial. l. 4. ep. 83.* Plicare chartam. *Virg. 5. Æn. v. 289.* sequæ in sua membra plicantem. ¶ In compositis quibusdam habet præteritum cui, icium, in quibusdam cavi, atum. Simplicis vero plico exempla in præteritis nondum vidimus. C. Plinius Secundus, Civis Veronenfis, Philosophiæ Naturalis scientia, & omni genere doctrinarum insignis, vixit temporibus Vespasiani Imp. cujus etiam negotia administravit. Noctibus, & subsecivis horis scriptis 37. libros de Rerum natura, qui adhuc extant, unus omnium parcissimus temporis. Perit in Vespesi M. incendio, dum ejus causam indagare cupit. Ejus vitam diligentius narrat C. Plinius Cæcilius ejus fororis Filius, l. 3. ep. 5. & l. 6. ep. 16. ¶ C. Plinius Cæcilius ex Novo Como, natus ex sorore C. Plinii Secundi, ut diximus, scriptis Epistolas, & Panegyricum in laudem Trajani Imp. quem eo præsentè dixit, in quo gratias egit, quod ab illo Consul factus esset. Hæc etiam opera usque in hodiernam diem servata sunt. ¶ Plinius Valerianus medicus Empiricus scriptis libros quinque de re medica, quos quidam olim Plinio Secundo perperam tribuerunt. Floruit paulo ante Constantini M. tempora. Ex quibusdam Inscriptionibus viri docti colligunt, ipsum quoque patria Comensem fuisse. Plinthigonatos, ad latera habens angulos. *Vitruv. l. 10. c. 17.* Plinthis, idis, f. plinti basis, ut exponit *Philander apud Vitruv. l. 3. c. 2. v. Bald. in Lex. Vitruv.* ¶ Apud Grammaticos est spatium agri constans ex jugeribus quingentis, & quinquaginta, al. quinque mille, & quinquaginta, per fess millia pedum quinquaginta limitibus includunt. *Hygin. de limitib.* Plinthium, ii, n. lacunar. ita usurpat & exponit *Vitruv. l. 9. c. 9.* Plinthium, inquit, sive lacunar, quod in Circo Flaminio est positum. Plinthus, i, f. Πλινθος, laterem significat, apud *Vitruv. l. 3. c. 3.* Plinthenes, is, m. πλινθῆνης, filius Pelopis, & Hippodames, nepos Tantalii primi, frater Atrei, Thyestis, & Lyfidices. Filios duos habuit, Agamemnonem, & Menelaum, quos moriens Atreo fratri commendavit, qui ab illo instar filiorum educati fuere. Quare progressu temporis, memoria Plinthenis sublatæ, filii Atrei habiti sunt, & appellati Atridæ. *Bocc. l. 12. Gen.* ¶ Plinthenes alter, filius Thyestis ex uxore Atrei, qui una cum fratribus Tantalos, & Harpogye, ab Atreo interfectus, & patri epulandus appositus est. *Sen. in Thies. a. 4. st. 1. Bocc. l. 12. Gen.* Plinthenius, a, um, adject. ad Plinthem pertinens, ut Plinthenius vir, h. e. Agamemnon, *Ovid. de remed. v. 778.* Plitofolochia, æ, πλιτοφολοχία, herba ex malvarum genere. *Plin. l. 20. c. 4.* Plodo, idem ac plaudo. *V. Plaudo.* Piorabilis, le, adject. actu dignus, lugubris. *Perf. sat. 1. v. 34.* Vatum & piorabile si quid. *Claud. in Europ. l. 1. v. 261.* Verbisque sonat piorabile quiddam. Plorandus, a, um, ploranti similis, vel qui multum plorat. *Plaut. Aut. 2. 4. 38.* Homo ad Prætorum plorandus devenit. *Al. leg. deplorandus.* Plorator, oris, m. εὐμοχῆς, qui plorat. *Martial. lib. 14. ep. 54.* Siquis plorator collo tibi vernula pendet. Ploratus, us, m. grido, pianto, κλωδμός, actus plorandi, clamor cum actu. *Cic. 2. Tusc. c. 8. ex Poeta:* Heu virginealem me ore ploratum edere. *Liv. l. 29. c. 17.* Omnia mulierum ploratus sonant. Ploratus, a, um, partic. a ploro. *Stat. l. 5. Syl. 3. v. 164.* Quos Veneri plorata domus, neglectaque tellus, &c. *Ovid. l. 1. de ar. am. v. 75.* Veneri ploratus Adonis. Ploro, as, avi, atum, n. 1. gridare piangendo, כָּרַח, Ger. weinen, Gall. pleurer, Hisp. llorar, κλάω, proprie significat plane inclamare, cum questu vociferari, teste *Festus*, qui assert in hanc rem illud fragmentum ex legibus Ser. Tullii: *Sei parentem puer verberis, est olæ plorantis,* &c. Hinc dicitur a lacrimari: addit enim præter lacrimas clamorem flebilem. *Senec. ep. 63.* Nec sicci sint oculi, amisso amico, nec fluent: lacrimandum est, non plorandum. *Cic. pro Dom. c. 21. in fi.* Senaturn pro me plorare, & supplicari prohibuerunt. *Horat. lib. 1. ep. 17. v. 54.* Aut cistam effractam, & subducta viatica plorat. *h. e. queritur. Id. l. 2. ep. 1. v. 9.* Ploravere, suis non responderè favorem Speratum meritis. Plofor, oris, m. idem quod plausor, quemadmodum ploforum pro plausurum dicitur. *Sidon. epist. 25. l. 4.* Ploforibus suis prædæ esse. *Id. carm. 9. v. 300.* Plofores cum fulgidam Quirites statuam locurant. Plostellum, i, n. 2. ἀμάλξις, dim. a plostrum. *Varr. l. 1. R. R. c. 53.* Plostellum Pænicum. *Horat. l. 2. sat. 3. v. 247.* Plostellis adjungere mures. Plostrarius, a, um, ad plostrum pertinens. *Cato R. R. c. 11.* Afinos plostrarios duos. Plostrum, i, n. 2. idem ac plausurum, apud vet. *Au in o* abit, quomodo a clausurum, est clostrum. *Col. l. 6. c. 2.* Post ejusmodi experimenta vacuo plostro subjungendi. Adde *Caton. R. R. c. 2.* Plotæ, arum, f. duæ insulæ maris Jonii, quæ & Strophades dicitur. *Plin. l. 4. c. 12.* Plotia lex, qua peregrinis prohibebatur accessus ad Romanam civitatem, commemoratur a *Cic. 8. Fam. ep. 8.* & alibi. Plotianus, a, um, adject. ad Plotium pertinens, ut Plotiana bona, *Cic. 13. Fam. ep. 8.* Plotinus, m. 2. πλωτῖνος, insignis Academicæ sectæ Philosophus, Ægyptius natione, ex urbe Lyco, vel Lycopoli, discipulus Ammonii, præceptor Porphyrii, temporibus Calieni, Taciti, & Probi. Fuit corpore gracili, tenuique valetudine, morboque sacro obnoxius. *Suid.* Plotius, m. 2. vir Gallus, patria Lugdunensis, Rhetor insignis. Fioruit Romæ tempore Ciceronis, a quo & ipse, & Quinctius ejus frater Latinas literas edoctus fuit. *Cic. de Or. Quintil. l. 2. c. 4.* Plotus. V. Plautus. Ploxiomus, i, n. capsa in cistio. *Festus.* Est vox Gallica. *Quintil. l. 1. c. 10.* dicit, a Catullo circa Padum inventam esse. *Catull. epigr. 96.* (al. 92.) Gingivas vero ploxiemi habet veteris. Aliqui putant, hoc loco esse nomen proprium viri. ¶ Scribitur etiam Plaximum. Pluit, ebat, pluit, vel pluvit, imp. 3. piovere, כָּבַשׁ, Germ. es regnen, Gal. il pleut, Hisp. lloue, βρέχει, est imbrem decidere, a πλώω, lavo, vel potius est a βλώω, vel βλώω, scaturio. Construitur vel absolute. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 43.* Has Græci stellas Hyadas vocitare fuerunt a pliendo. *Var. enim est plueri. Plaut. Men. prol. v. 63.* Nam rur ut ibat torte, ut multum pluverat. ¶ Vel cum nominativo rei, quæ pliendo decidit. *Virg. 4. Georg.* Nec de concussa tantum pluit illic glandis. *Stat. l. 8. Theb.* Saxa pluvit. ¶ Vel cum ablat. *Liv. l. 36.* Tarracinzæ, & Amiterini nuntiatum est aliquoties lapidibus pluisse. ¶ Aliqui etiam existimant, construi cum accusativo. *Liv. l. 40. cap. 19.* In area Vulcani, & Concordiæ sanguinem pluit. Sed aliqui codices

ces habent sanguine. ¶ Translate *Ser. l. 1. s. v. ult.* Jam bellaria adorea pluebant. ¶ Passive *Apul. in Floridis.* Totum istud spatium, qua pluitur, & ningitur.

Pluma, *z*, f. *pluma*, *ῥῶν*, Ger. *feder*, Gall. *plume*, Hisp. *pluma*, *πτελορ*, penna exigua, & mollis. *Cic. 2. de nat. Deor.* Pluma alias, alias squama videmus obductas. *Plaut. Men. 3. a. 22.* Homo levior, quam pluma. ¶ *Juven. sat. 1.* Penfibilibus plumis vehi. h. e. lectica plumis facta. ¶ Translate *Horat. l. 4. od. 10.* Insuperata tuæ cum veniet pluma superbiæ. h. e. cum senior factus fueris.

Plumaris, *ii*, subst. *ὑπάρτης*, qui acu pingit, a *pluma*, quia clavos, patagia, segmenta, scutulas, testellas vestibus superaffundendo plumas avium refert. *Turneb. l. 11. c. 25. Sed Nicol. Fullerus in Miscellaneis sacris* plumaris dictos arbitratur eos, qui ex plumis avium verticolaribus opera mira elaborant. Vide, quæ de plumaris *Scaliger in Eusebianis Animadversionibus* annotavit. *Varro apud Non. c. 2. n. 716.* Etenim nulla, quæ non didicit pingere, potest bene judicare, quid sit bene pictum a plumario, aut textore in pulvinariis plagis. *Vitruv. l. 6. c. 7.* Plumatorium textrinx, pictorumque officinx. *V. Bald. in Lex. Vitruv.*

Plumatilis, & *le*, o. 3. *πτεροειδής*, quod est ex pluma, seu quod instar plumæ avium acu pictum, vel textum est. *Plaut. Epid. 2. 2. 49.* Cumatile, aut plumatilæ, cerinum, aut melinum. *Ubi Nonius c. 14. n. 22.* plumatilæ exponit clavatum, aut ex plumis factum.

Plumatus, a, um, *plumatus*, *πτερωτός*, plumis tectus. *Cicer. 2. de nat. Deor. c. 44. ex poeta.* Extremam nitens plumato corpore Corvus rostro tundit. ¶ Sumitur etiam pro eo, quod acu pictum, item pro eo, quod aliis rebus, ac præsertim variis figuris intertextum est. *Lucan. l. 10. v. 125.* Pars auro plumata nitet.

Plumbago, *inis*, f. *piombagine*, *μολύβδαινα*, genus metalli, plumbi, & argenti simul naturam retens. *Plin. l. 34. c. 18.* ¶ Item talis metalli color. *Plin. l. 37. c. 5. de gemmis.* Frequens & iis plumbago, hoc est, ut in Sole plumbi videantur. ¶ Item genus herbæ. *Plin. l. 25. c. ult.* Nascitur vulgo molybdæna, idest plumbago, etiam in arvo, folio lapathi, crassa radice, hispida. Hac commundata si oculus subinde liniatur, plumbum, quod est genus vitii, ex oculo tollitur.

Plumbaris, a, um, *μολύβδινός*, quod ad plumbum pertinet. *Plin. l. 34. c. 18.* Pimmiythium quoque, hoc est cerussam plumbariz dant officinx. ¶ Plumbarius, subst. qui opera ex plumbo facit. *l. ult. Dig. de far. immunit.* Plumbarii, ferrarii, lapidarii.

Plumbatæ, arum, f. *piombate*, *μολύβδαται*, pilæ plumbæ, quas veteres peregrino vocabulo martio-barbulos vocabant, a quo & milites, qui his utebantur, martio-barbuli appellati sunt. *Veget. de re milit. l. 1. cap. 17.* Plumbatarum quoque exercitatio, quas martio-barbulas vocant, est tradenda junioribus.

Plumbatura, *z*, f. *impiombatura*, Ger. *loebzig*, Gal. *soudure de plomb*, Hisp. *emplomadura*, *μολύβδωσις*, ferrunatio, & quæcunque junctura plumbata facta. *Cassius apud Paul. l. in rem actio, & de rei vindic.* Ferrunatio pro eadem materiam facti confusione, plumbatura non efficit.

Plumbatus, a, um, adject. qui est ex plumbo, ut plumbata jacula, apud *Solin. c. 46.* plumbatæ sagittæ. *Plin. l. 10. c. 33.*

Plumbæus, a, um, *di piombo*, Ger. *bleyern*, Gal. *de plomb*, Hisp. *de plomo*, *μολύβδινός*, quod ex plumbo est. ¶ Nummus plumbæus ponitur pro minima pecunia, & villi. *Plaut. Trin. 4. 2. 120.* Cui, si capitis reus fiet, nummum numquam credam plumbæum. ¶ Plumbæa vina dicuntur infipida, nullius pretii. *Martial. l. 10. ep. 48.* Quisquam plumbæa vina vult in auro? ¶ Plumbæum Aultrum vocat *Horat. l. 2. sat. 6. v. 18.* quia humido flatu gravidinem corporibus inducit. ¶ Plumbæus pugio, translate est frigidum argumentum. *Cic. 4. Fin. c. 18.* O plumbæum pugionem. ¶ Plumbæo jugulare gladio, est futilli, leveque argumento convincere. *Cic. Att. l. 1. ep. 2.* Cum illum plumbæo gladio jugulatum iri tamen diceret. ¶ Plumbæus color, est color plumbum referens, qualis apparet in iis, qui ictero nigro laborant. *Plin. l. 11. cap. 52.* Igitur vitæ brevis signa, raras dentes, plumbæum colorem. ¶ Plumbæus homo dicitur de obtuso, & Rupido. *Ter. Heaut. 5. 1. 5.* In me quidvis harum rerum convenit, quæ sunt dicta in stultum, caudex, stipes, a sinus, plumbæus. *Cic. l. Tus. c. 29.* Nisi plane in physicis plumbæi simus. ¶ Plumbææ iræ, sunt gravissimæ, & quæ diu insident peccatoribus. *Plaut. Pæn. 3. 6. 18.* Siquid peccatum est, plumbæas iras gerunt. ¶ Plumbæa Nicerotiana, h. e. vasa plumbæa plena odoramentis a Nicerote unguentario contentis, apud *Martial. l. 6. ep. 55.* ¶ Plumbæa, *z*, pro plumbæa pila. *Spartian. in Severo, c. 21.* Mortuus icu plumbææ.

Plumbo, *as*, a. 1. *impiombare*, Ger. *mit bley losen*, Gal. *plomber*, Hisp. *plombar*, *μολύβδω*, ferrumino, vel plumbo conglutino. *Plin. l. 34. c. 17.* Neque argentum ex stanno plumbatur. Adde *Cason. de R. R. c. 21.*

Plumbosus, a, um, quod plurimum plumbi habet admixtum. *Plin. l. 34. c. 18.* Quantoque minus plumbosa, friabilis, & modice gravis. *Id. lib. 33. c. 6.* Fex ejus intelligitur plumbosissima.

Plumbum, *i*, *piombo*, *ῥῶν*, Ger. *bley*, Gal. *plomb*, Hisp. *plomo*, *μολύβδος*, *μολύβδος*, genus metalli. Duplex est secundum *Plin. l. 34. c. 16.* album, & nigrum. Sed album speciali nomine dicitur stannum. *Hor. lib. 1. carm. od. 35.* Nec feverus uncus abest, liquidumque plumbum. ¶ Est & plumbum genus vitii in oculis. *Plin. l. 15. cap. 13.* Hac commundata si oculus subinde liniatur, plumbum, quod est genus vitii, ex oculis tollitur. ¶ Sumitur interdum plumbum pro globulis plumbæis. *Ovid. 2. Met. v. 727.* Balearica plumbum funda jacit.

Plumescio, *is*, n. 3. *πτερομεύω*, plumas emitto, pennatus fio. *Plin. l. 10. c. 53.* Pullus ab eodem tempore plumescit.

Plumæus, a, um, *πτελέων*, quod plumam habet, quod pluma referunt est. *Cic. 3. Tus. Colloceus in culcita plumea.* ¶ Accipitur etiam pro textili, & pro variis figuris, vel coloribus distincto. *Pvudent. in Hamarrigenia v. 294.* Avium quoque verticolarum indumenta novis textentem plumea telis.

Plumiger, a, um, adject. qui plumas gerit, ut plumigeri anseres. *Plin. l. 10. c. 22.*

Plumipes, *edis*, o. *πτεροπύς*, qui pedes pennatos habet. *Catul. ep. 51. ad Camer.* Adde huc plumipedas, volatilesque, &c.

Plumo, *as*, avi, tum, n. 1. *fare la piuma*, Germ. *federn bekermen*, Gall. *prendre plume*, *commencer a sester plume*, Hisp. *echar plumas*, *πτελορ*, plumas emitto. *Gel. l. 2. c. 29.* Pullis jam jam plumantibus. ¶ Sumitur etiam pro acu pingere, & generatim pro texere, propter varias figuras in ejusmodi operibus, quibus avium plumæ referuntur. *Vopisc. in Carino cap. 20.* Laneas tunicas purpura micantes, & plumandi difficultate pernobiles.

Plumbosus, a, um, plumis tectus, plumis abundans. *Propert. l. 4. el. 2.* Sed arundine sumpta Faunus plumosus sum Deus aucupio.

Plumula, *z*, f. *πτελορ*, parva pluma. *Colum. l. 8. c. 5.* Plumulæ sub cauda clunibus detrahendæ.

Pluo. V. *Pluit.*

Pluor, *oris*, m. idem ac pluvia. *Laber. apud Non. c. 3. n. 131.* Qui pedem ex taberna tulimus, tantus cum staret pluor.

Pluralis, *le*, adject. ut pluralis numerus in noninibus, qui plura significat. *Quintil. l. 8. c. 6.* Cum dico vultus hominis pro vultu, dico pluraliter quod singulariter est, quod plurale est, singulariter.

Pluralitas, *atis*, f. pro plurali numero. *Cbarif. Grammat. l. 1.* In pluralitate tantum declinari.

Pluraliter, adverb. in plurali numero. V. *Pluralis.*

Plurativus, a, um, adject. pluralis ut plurativus numerus, apud *Gell. l. 1. c. 16. & l. 5. c. 21. & l. 19. c. 8.*

Pluries, adv. *plū volte*, sæpius. *Ces. l. 1. B. C. c. 79.*

Plurifarum, adv. *in plū modi*, *πολλὰ πλοῖς*, pluribus modis, vel locis. *Suet. in Trib. c. 43.* Cubicula plurifarum disposita tabellis, ac sigillis lacivissimarum picturarum adornavit.

Plurifarum, a, um, *πολλοπλοῖς*, varius, multiplex. *Suet. in Claud. c. 21.* Gladiatoria munera plurifaria, ac multiplicia exhibuit. Quædam exemplaria habent plurifarum.

Pluriformis, e, adject. *di molte maniere*, ut pluriformi modo, *Apul. l. 1. Florid.*

Plurimum, adv. *grandissimamente*, *πλεῖστον*, permultum, maxime, sup. a plus. *Cic. ad Brut. l. 11. ep. 16.* Hoc ego utor uno omnium plurimum. *Id. 2. de Invent. Præstare plurimum alio.* ¶ Ponitur etiam pro frequenter. *Ter. Phorm. l. 4. 17.* Domum ire pergam, ibi plurimum est. ¶ *Ut plurimum*, est sæpius, frequenter. *Plin. l. 15. c. 3.* Tribus ut plurimum bonitatibus distat.

Plurimus, a, um, *affatissimo*, *ῥῶν*, Germ. *sehr viel*, Gall. *en tres grandnombre*, Hisp. *muchissimo*, *πλεῖστος*, (sup. a plus. *Plaut. Aulul. l. 1. 27.* Quod me sollicitat plurimis miserum modis. *Ter. Eun. 2. 2.* Plurima salute Parmenonem suum impertit Gnatho. *Cic. 4. Verum plurimum ætatis meæ versor in causis. Id. 3. de Fin.* Est illud quidem plurimi æstimandum. *Horat. l. 1. od. 7.* Plurimus in Junonis honorem Aptum dicit equis Argos. *b. e.* plurimi dicunt. *Martial. l. 8. epigr. 51.* Plurima cum tota lampade luna nitet. *b. e.* luæ plena. *Verg. 1. Æn.* Jamque ascendebat collem, qui plurimus urbi Imminet. *b. e.* altissimus est, & totus imminet, &c.

Plus, pluris, n. *plū*, *ῥῶν*, Ger. *mehr*, Gal. *plus*, Hisp. *mas*, *πλεῖον*, *πλεῖον*. Construitur cum ablat. *Cic. de Amic.* Ne plus æquo quid in amicitia congeratur. *Id. pro Quint. c. 12.* Plus anno tecum vixit. ¶ Vel cum conjunctione, quam. *Cic. de Amic.* Et hercle ita fecit, vel plus etiam, quam dixit. ¶ Interdum conjunctio quam supprimitur. *Ter. Adelp. a. 2. sc. 1.* Plus quingentos colaphos intregit mihi. ¶ Admittit etiam genitivum, ut omnia adjectiva, cum substantiva usurpantur. *Cic. de Leg. Ex iis alius alio plus habet virium.* ¶ Interdum geminatur. *Cic. Att. l. 6. ep. 2.* Pompejum plus plusque in dies diligo. ¶ Conjunction etiam sæpe cum minus. *Plin. l. 16. c. 6.* Continentur hispido calyce, per genera plus minus complectente, *poco plū, poco meno*, in *circu.* *Martial. l. 8. epigr. 72.* Venerunt plusve, minusque duæ. ¶ Item cum adverbis in o, ut nihilo plus, paulo plus, nimio plus, &c. *Cic. sæpe, & ad Heven. l. 4. Terent. & alii.* ¶ *Plus satis*, est plus, quam satis. *Plaut. Epid. 3. 2. 10.* Quantum sat est, & plus satis. ¶ In numero plurali est generis omnis, & masculinum quidem, ac fœmininum est plures, neutrum plura. *Cic. pro Leg. Man.* Ut non plures secum in eandem calamitatem trahant. *Plin. l. 9. c. 12.* Aquatium tegumenta plura sunt. *Tac. l. 12. c. 47.* Simulque concursu plurimum injunctum catenæ, ac compedes. ¶ *Plura* reperitur pro amplius. *Lucr. l. 1. v. 92.* Ne te in promissis plura morem. ¶ *Pluris* facere, æstimare, esse, *stimare plū, edessere stimato plū.* *Cic. Fam. 3. ep. 4. in Topic. & Att. l. 8. & l. 10.* ¶ *Pluris* ædificare. h. e. majore impensa. *Col. l. 1. c. 4.* ¶ *Pluri* in dat. & abl. singulari non est in usu. Sunt sane, qui scriptoris alicujus latini exemplum conatur afferre, sed non ejusmodi, ut varia lectio careat. *V. Goelen. Problem. Grammat. 3. 30.* ¶ *Pluria* pro plura dixere Veteres. *Lucret. l. 1. v. 876.* Apparere unum, cujus sint plura mixta. Adde *Gel. l. 5. c. ult.* apud quem *Labeo* asserit *pluria* latinum esse, *plura* barbarum. Verum consuetudo nullam reddit Labeonis auctoritatem.

Plus, adv. *plū*, *πλεῖον*, *πλεῖον*, com. adv. *multum*. Construitur vel absolute. *Cic. in Top.* Verba ne plus, an sententia valere debent. ¶ Vel cum abl. *Cic. 1. de nat. Deor.* Alterum profecto fieri potest, ut earum nulla, alterum certe non potest, ut plus una veritas. ¶ Vel cum conjunctione quam. *Cic. de Arusp. resp.* Eum nunquam plus a me esse accusandum putavi, quam stiptem illum, &c. ¶ Interdum conjunctio quam supprimitur. *Cic. Attic. l. 6. ep. 6.* Num est hoc plus annum obtinere provinciam? ¶ Interdum jungitur cum ac pro quam. *Horat. l. 2. sat. 3. v. 170.* nihilo plus explicit, ac si insanire paret certa ratione modoque.

Pluscūlum, *i*, subst. n. *un poco plū*, aliquanto plus, dim. a plus. *Cic. 2. de Or.* Et eas quidem, in quibus pluscūlum negotii est. *Id. l. 5. Fam. ep. 12.* Pluscūlum etiam, quam concedit veritas, amori nostro largiatur.

Pluscūlum, adv. *un poco plū*, aliquanto plus. *Plaut. Amph. l. 1. 127.* Nisi invitavit se se in cœna pluscūlum.

Pluscūlus, a, um, *un poco plū*, *ὀλίγον*, aliquanto plus, paulo plus, dimin. a plus. *Ter. Phorm. 4. 3. 60.* Tum pluscūla supellectile opus est.

Plusimus, a, um, idem ac plurimus apud vet. a plus. *Varr. l. 6. de L. L. & Fest.*

Plutealis, & *le*, o. 3. quod ad pluteum spectat, ut Sigilla plutealia, idest imagunculæ pluteis, seu tabulis inclusæ. *Cic. Attic. l. 1. epist. 10.* Præterea typos tibi mando, quos in tectorio atrio possim includere, & plutealia sigilla duo. *Al. leg. pusealia.*

Pluteus, *i*, m. machina ad expugnandos muros urbium, ad similitudinem cassidis, contexta e vimine, coris testæ, insistentibus tribus rotis, quarum una in medio, duæ in capitibus apponuntur, quibus in quancumque partem volueris, admoveat, quam obidentes muris admovent, applicantque, & ejus munitione sagittis, aut aliis missilibus detensores de propugnaculis exturbant, ut scalis ascendendi præstetur occasio. *Fest. Plutei*, crates, corio crudo intextæ, quæ solebant opponi militibus opus facientibus, & appellabantur militares. Nunc etiam tabulæ, quibus quid præcipitur, eodem nomine dicuntur. *Plaut. Mil. 2. 2. 111.* Ad eum vineas, pluteosque agam. *Ces. l. 2. B. G. c. 30.* Eo magis, quod deutos pluteos turrium videbant. ¶ *Plutei* etiam, tabulæ vocantur, quibus aliquid præcipitur. *Martial. l. 3. epigr. 91.* Exciditque senem spondæ qui parte cubabat; namque puer pluteo vindice tutus erat. h. e. interiore lecti sponda. ¶ Item pluteus accipitur pro fulcro tori discubitorii. *Suet. in Calig. c. 26.* Quosdam stans honoribus functos cœnare modo ad pluteum, modo ad pedes stare succinctos linteos passus est. ¶ Item pro repositoio librorum, picturarum, statuarum, & aliarum rerum. *Juven. sat. 2. v. 7.* Er jubet archetypos pluteum fervare Cleanthas. ¶ Item pro tabula, qua utimur, dum literis damus operam, & scribimus. *Perf. sat. 1. v. 105.* Nec pluteum cædit, nec demorlos sapit unguens. ¶ Pluteum, *i*, neut. gen. *Vitruv. l. 10. c. 20.* Supra caput collocatur erat pluteum, turriculæ similitudine ornatum. Quæ verba ex *Athenæo* sumptis, apud quem pro pluteo est *θραύκιον*, h. e. lorica, *parapetto*. ¶ Apud eund. *Vitruv. lib. 4. cap. 4.* plutei dicuntur septa ex marmore, aut lateribus, aut alia materie, quibus intercolumnia sepiri, intercludi-

que solent. ¶ Præterea apud *Ulpian. l. Furti, ff. de action. plutei* dicuntur spondee scamorum parietibus affixæ, quibus sedentes tergo adhaeremus. Reticuli, inquit, circa columnas, plutei circa parietes, item civilia, vela, ædium non funt. Plura de his vide apud *Bald. in Lex. Virruv.*
Pluto, vel **Pluton**, onis, m. *Plutone*, Πλούτων, ἄϊός, filius Saturni, & **Opius**, **Deus Inferorum**, a Πάϊος, divitiae, quia opes omnes ab inferis, idest ex intimis terræ visceribus effodiuntur. *Cic. 2. de nat. Deor.* ¶ Fratres habuit **Jovem** & **Neptunum**, forem **Glaucen**, quæ cum ipso eodem partu nata est. *Cic. 3. de nat. Deor.* ¶ Fabulantur, cum ad Regni divisionem venissent, **Jovi** imperium cæli, **Neptuno** maris, **Plutoni**, qui natu minor erat, inferorum obtigisse, quia **Jupiter** plagam Orientalem Regni paterni, idest **Cretam**, sortitus est, **Neptunus** insulas, idest **Peloponnesum**, & alias, **Pluto** partem **Occid.** & inferiorem, idest **Epirum**. Eius currus a quatuor equis trahitur, de quibus *V. in Alastor.* ¶ Raptum **Proserpinam** filiam **Cereris**. Hunc raptum *Claudius Poeta* tribus libris describit. *Juven. sat. 3. v. 50.* Sicula torvus cum coniuge **Pluton.** *Horat. l. 2. od. 14.* Illucrymabilem **Plutona** placare.
Plutonia, orum, n. 2. specus fuit in **Asia**, quæ tetrum, & pestiferum halitum evomunt, omniaque accidentia animalia statim enecant, sed **Plutonium** dicitur ad **Hierapolis** in **Phrygia Magna**, & **Charonium** ad **Thymbriam** vicum **Carie.** *Cic. 1. de Div. c. 36.*
Plutonius, a, um, quod ad **Plutonen** spectat. *Horat. l. 1. od. 4.* Jam te premet nox, fabulæque **Manes**, Et domus exilis **Plutonia**.
Plutus, i, m. Πλούτος, **Dis**, **Deus divitiarum**. Hujus domicilium constituit **Pofidonius** in subterraneis **Hispaniæ** locis, eo quod regio ea metallorum fecunditate reliquis antecellat. ¶ **Plutus** item, filius **Philomeli**, nepos **Jalonis**, pater **Parentis**. *Bocc. l. 13. Gen.* ¶ Est item hoc nomine comædia **Aristophanis**.
Pluvia, æ, f. pioggia, Πύξις, **Ger. regen**, **Gal. pluye**, **Hisp. lluvia**, ὑέτις, βροχή, aqua ex aere decedens. *Cic. Attic. lib. 15.* Equidem etiam pluvias metuo, si prognostica nostra vera sunt. *Virg. 1. Georg. v. 92.* tenuis pluvia.
Pluvialis, & **le**, o. 3. ὑέτιος, quod ad pluviam spectat, ut **Aqua pluvialis**. *Virg. 3. Georg.* Vere madent udo terræ, ac pluvialibus **Austris**. *Colum. l. 2. c. 13.* Pluviales dies. ¶ **Hædi** pluviales, stellæ duæ sunt, quas **Auriga** (quod signum caeleste est super cornua **Tauri**) in manu tenet, ita dictæ, quod earum ortus, & occasus tempestates gravissimas facit. *Virg. 9. Æn.* Quantum ab occasu veniens pluvialibus hædis verberat imber humum.
Pluviaticus, a, um, adject. pluvialilis, ut **pluviatica aqua**. *Marcell. Empir. c. 8.*
Pluviatilis, & **le**, o. 3. idem ac pluvialis. *Colum. l. 9. c. 1.* Qui receptam pluviatilem continent. *Celf. l. 7. c. 3.* **Aqua pluvialilis**.
Pluviosus, a, um, piovofo, **Ger. voliregen**, **Gal. pluviosus**, **Hisp. lluvioso** ἰβροδύς, pluvius abundans. *Plin. l. 18. c. 25.* Nubilo occasu pluviosam hyemem denuntiat.
Pluvius, a, um, idem ac pluvialis, vel pluviosus. *Cic. pro Mur. c. 9.* Tu scis, ut aquæ pluvie arceantur. *Hor. l. 1. carm. od. 17.* Et igneam descendit æstatem capellis usque meis, pluviosque ventos. h. e. pluviam inducentes. *Virg. 3. Georg.* Nascitur, & pluvio contriâat frigore cælum.

P A N T E N.

Pneumaticus, a, um, πνευματικός, spiritualis, ut **Pneumatica organa**, spiritualia, hoc est, quæ vi flatu, vel spiritus aliquid hauriunt, vel attrahunt, item quæ inflatis fistulis musicum sonum edunt. *Plin. l. 9. c. 4.* E puteo pectica, pneumaticivæ organis, vel tollenonum haustu rigandis. *Id. l. 7. c. 37.* Cretibus laudatus, pneumatica ratione, & hydraulicus organis repertis.
Pinexis, ei, m. πινυδός, a πινυός, suffoco, machina quædam, seu vas ad instar infundibilis inversi, quæ in organo hydraulico aerem ascendentem coerct, & veluti suffocat, ne extra exhalet. *Vitruv. l. 10. c. 13. V. Bald. in Lex. Virruv.*
Pinigitis, f. πινυίτις, terra quædam **Eretriz** simillima, grandioribus tantum glebis, & glutinosa. *Plin. l. 35. c. 16. & 17.*

P A N T E O.

Pobilla Tribus, vel **Pobilia**, vel **Popillia**, una ex **Rusticis**, in **Volscis** constituta, anno **Urbis 395.** **Manutius** **Pobiliam** a **Popillia** distinguit, & duas facit.
Pocillator, oris, m. coppiere, Πωξίτης, **Ger. einschenk**, **Gal. cuyer a coupe**, **Hisp. escanciador**, copero, οινωχός, qui est a poculis, pincerna, qualis fuit **Ganymedes** in mensa **Jovis**, a pocillum. *Apul. lib. 6. A. A.* Quo ductu **Cupidinis**, **Jovi** pocillatorem **Phrygium** sustulerat. *Id. ib.* Tunc poculum nectaris, quod vinum **Deorum** est, **Jovi** quidem suus pocillator ille rusticus puer, cæteris vero **Liber** ministrabat.
Pocillum, i, n. ποκίλλιον, parvum poculum. *Liv. l. 10. c. 42. in fi.* Voverat **Jovi** **Victori**, si legiones hostium fudisset, pocillum multum.
Poculum, i, per syncopen dictum pro poculum, legitur in quodam carne apud *Arnob. l. 5. pag. 175.* Inde manu poculum sumit, &c.
Poculentus, a, um, che si può bere, ποκίλλιος, quicquid potari potest. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 56.* Qua esculentis, & poculentis iter natura patefecit. Alii leg. potulentibus, tanquam a recto potulens. *Gell. l. 4. c. 1.* Penus est, quod esculentum, aut poculentum est.
Poculum, li, n. bicchiere, Πωξίς, **Ger. ein tranck**, **Gal. vaisseau a boire**, **Hisp. vaso**, copa, ἐπιπυδός ποκίλλιον, vas, quo bibitur, a potione, vel a potu, quasi potaculum. *Cic. 6. Verr.* In his pocula duo quædam, quæ **Heracilia** nominantur, **Mentoris** manu summo artificio facta. ¶ Potere majoribus poculis, est copiosius, & liberius potationi indulgere, & convivas ad potandum invitare. *Cic. 3. Verr.* Potent majoribus poculis, celebratur omnium fermone, lætitiæque convivium. ¶ Quandoque sumitur pro potu, sive potione. *Virg. 3. Georg. v. 529.* Pocula sunt fontes liquidi. *Flor. l. 2. c. 20.* Ubi essent, præ poculis nescientes. h. e. præ ebrietate. *Horat. epod. 5.* Amoris poculum. h. e. philtrum. ¶ Translate *Plaut. Cas. 5. 2. 44.* Ut senex hoc eodem poculo, quo ego bibi, biberet. h. e. in eandem calamitatem incideret.
Podægr, gra, grum, idem ac **podagricus**. *Enn. apud Priscian. l. 7.* Nunquam poetor, nisi podager. *Claud. epigr. 30.* Atque nihil prorsus stare putat podager.
Podagra, æ, f. ποδάγρα, pedum dolor, seu morbus articularis, qui pedes præcipue infestat, podagra, gorta, **Ger. zipperlein**, **podagra**, **Gal. goutte aux pieds**, **Hisp. gorta**. Vox Græca est, quali ἄγρα τῶν ποδῶν. Si manus infestet, **chiragra** dicitur. Morbus peregrinus est. Nam si in Italia fuisset antiquus, Latinum nomen invenisset. Non enim **Roma**, cum fundando, & laborando vivebat, hoc malum cognovit, teste *Plin. l. 26. c. 10. Martial. l. 1. ep. 99.* Litigat, & podagra **Diodorus**, **Flace**, laborat, sed nil patrono porrigit, hæc chiragra est. *Cic. 2. Tusc. c. 19.* Doloribus podagris cruciari. *Id. 5. Fin. c. 31.* Ardere doloribus podagræ. ¶ In

plur. numero *Celf. l. 4. c. 24.* Vitia longiora sunt, quæ in podagris chiragrivæ esse confueverunt.
Podagricus, a, um, gortoso, **Ger. podagramisch**, **Gal. gouteux**, **Hisp. gortoso**, ποδάγρας, qui podagra laborat. *Plin. l. 10. c. 8.* Omnes hæ & podagricis utiles, & sanguinem rejicientibus.
Podagricus, a, um, idem ac **podagricus**. *Plaut. Merc. 3. 4. 8.* Sed tandem si podagricus pedibus esset **Eutyclus**.
Podalirius, m. 2. Ἄκυλλοπιος, qui ex **Creta** ob insignem medicæ artis peritiam una cum fratre **Machaone** ad bellum **Trojanum** evocatus fertur, ita dictus, ut aliqui aiunt, ob pedum magnitudinem. *Ovid. 5. Trist. el. 6.* Quem semel excepit, nunquid **Podalirius** agro **Promissam** medicæ non tulit artis opem? ¶ **Podalirius** alter, vir **Trojanus**, qui **Æneam** in **Italia** navigantem secutus est. *Virgil. Æn. 12.*
Poderes, vel **poderis**, is, m. ποδῆρας, vestis species, quæ usque ad pedes, vel ad crura descendit, ita adhaerens corpori, & ita arcta, & ita strictis manicis, ut nulla omnino in ea sit ruga, camiciostio, a ποδός, pes, & ἄρα, apert. *Tertull. advers. Judæos, c. 11.*
Podex, icis, m. ποδός, nōdos, idem ac **caulus**, idest posterior pars corporis pudenda, a pedo. *Juven. sat. 2. v. 12.* Sed podice lævi cæduntur tumidæ, medico ridente, maritæ.
Podismatus, a, um, pedibus mēsuratus, ut **Ager podismatus**. *Frontin. de Colon. pag. 132. edit. Goeff.*
Podismus, i, m. ποδισμός, idem ac **pedatura**, idest **mensura jugeri**, a **pede**, aut alterius rei pedibus definita, a ποδῆμα, pedibus dimisor. **Pedibus** enim, vel passibus, vel fure, aut pectica certam pedum mensuram habente colligebatur **magnitudo loci**. *Veget. l. 2. c. 7.* Mensores sunt, qui ad podismum dimetiuntur loca, in quibus tentoria milites figant, &c. Usus est etiam **Frontinus de Colon. pag. 130. edit. Goeff. ¶ **Podisma**, atis, n. eodem sensu legitur apud eund. *ibid. pag. 132.*
Podium, ii, n. poggio, poggiolo, ποδῆμα, projectura in summo muro arenam circi, vel amphitheatri proxime ingente. Quia vero podium arenæ proximum erat, ideo dignissimus is orchestrae gradus (nam plurius orchestra graduum erat) qui proximus podio: sitque is latior, cum in eo suggestus fuerit **Imperatoris**, & **Consules**, **Prætores**, alique, quibus id jus, sederint in eo sellis curulibus, cum licitoribus, apparitoribus, & **Magistratus** viri pompa. Sed & in eodem tuit tribunal editoris, & **Virginum Vestalium** sedes. Plura de podio *Lips. lib. de Amphib. c. 11. Juven. sat. 2. v. 174.* Generosior & **Marcellis**, & **Caullis**, **Paullique** minoribus, & **Fabiis**, & omnibus ad podium spectantibus. ¶ Dicitur etiam de quolibet loco porrecto extra domus parietem instar pulpiti, qui aliter dicitur **Menianum**. *Plin. l. 5. epist. 101.* Est & aliud cubiculum a proxima platano viride, & umbroso, marmore excultum podium tenus. Adde *Vitruv. l. 3. c. 3.*
Pœcile, es, f. ποικίλη, porticus **Athenis**, in qua **Stoici** philosophabantur, a **Polygono** **Thaño** gratis picta, a Ποικίλος, varius, maculosus, quia varia, live variegata propter multiplicem picturam. *Plin. l. 35. c. 9.* ¶ Fuit & in **Helide** porticus **Pœcile**, quæ a **Plinio Heptaphonos** appellatur, quoniam septies eadem vox in ea reddebatur.
Pœma, atis, n. poema, **Ger. ein gedicht in versen gestellet**, **Gal. poeme**, **Hisp. poema**, ποίημα, sgmentum, fictio, & præcipue opus **Pœtarum**, a Græca voce allata, quæ a Ποίω facio, quod **Pœtæ** proprium est. **Nonius** distinguit **poema** a **poesi**, quod **poesis** sit totum opus **Pœtæ**, ut **Ilias**, & **Odyssæa**, **poema** sit quædam pars operis, ut **singuli libri Iliadis**, vel **Odyssææ**, vel aliqua descriptio, ut **armorum Achillis**. Sed hæc differentia non observatur. Alii dicunt, **poema** illud esse, quod poesis naturam exprimit. *Cic. 1. Acad. c. 3.* Atque ipse **varium**, & elegans omni fere numero **poema** fecisti. *Id. in Or. Platonis, & Democriti* locutionem, etsi absit verbum, tamen, quod incitatus feratur, & clarissimis verborum luminibus utatur, potius **poema** putandam, quam **Comitorum Pœtarum**. ¶ In dat. & abl. pl. habet **poematis**, læpius, quam **poematibus**. *Cic. 3. Offic. c. 3. ad fin.* Quod item in **poematibus**, & picturis invenit. *Auct. ad Heren. l. 4. c. 4.* Cum ex orationibus, aut poematis elegeris exempla. *Plaut. quoque Afsin. l. 3. 22. & Var. lib. 6. L. l. pag. 78.* **poematis** dixere. ¶ In genitivo fere **poematum** usurpamus, quamquam & **poematorum** dixere, ut ex *Acc. Lelio*, & *Cic. ostendit Charif. l. 1.*
Pœmatium, ii, n. poemæta, parvum **poema**. *Auson. Idyll. 7. in prefat. ad Pal. Poemata*, quæ in alumnam meam luseram.
Pœmenis, idis, f. nomen canis, a Ποίμην, grex, quod oves ferveret. *Ovid. 3. Metam. v. 215.*
Pœna, æ, f. pena, gaffigo, Πωξίς, **Ger. ein straff**, **Gal. peine**, **amende**, **Hisp. pena**, τιμωρία, animadversio, supplicium, quo quis ob delictum afficitur, a Ποινή, quod idem notat. *Cic. pro Flacc.* **Pœna** est, ut opinor, **Doryla** gravior, quam apud alios, falsarum, & corruptarum litterarum. *Id. in Fragm. de Leg. apud S. August. de Civ. l. 21. c. 2.* Octo pœnarum genera in legibus continentur, damnum, vincula, verbera, talio, ignominia, exilium, mors, servitus. ¶ Interdum sumitur pro **Furia**. *Virg. in Cul. v. 217.* Et flammæ, & sæva quatit mihi verbera **Pœna**. *Valer. Flacc. l. 1. v. 795.* Ultricique **Dææ**, **Fas**, & **grandæva** fororum **Pœna** parens. ¶ Item pro quacunque calamitate. *Lucan. l. 7. v. 105.* Mors ultima pœna est. *Cic. in Pison. c. 37.* O pœna, o **Furia** sociorum! ¶ Item pro labore, pena, travaglio. *Ovid. in epigr. Amoribus prefixo.* Ut jam nulla tibi nos sit legisse voluptas, At levior demptis pœna duobus erit. ¶ Ad primam notionem quod attinet: dicimus pœna aliquem afficere, pœnam alicui irrogare, in aliquem constituere, statuere, excogitare, *Cic. læpe. Liv. Terent. & alii.* ¶ **Pœnas** exigere, pœcere, petere, repetere ab aliquo, *Plin. Sallust. Cic. Virg.* ¶ Dare pœnas *pagar' illo.* *Cic. 9. Attic. ep. 10.* Et, eodem sensu, pœnas pendere, dependere, perolvere, *Id. pro Sert. ad Brut. ep. 5. & al.* ¶ **Pœnam** subire, sufferre, sustinere, *foggiacer' al castigo, Id. 2. Catil. pro Dom. & pro Flac.* ¶ Capere pœnas pro aliquo h. e. subire, *Sallust. in Jug.* ¶ Capere pœnam in hostem, h. e. hostem pœna afficere, *Curt. l. 4. c. 6.* Sic capere pœnam de aliquo, *Liv. l. 2.*
Pœnalis, & **le**, o. 3. pœnale, quod ad pœnam spectat. *Plin. l. 18. c. 11.* Pilo vincitorum pœnali opera. *Id. l. 4. c. 8.* Pœnales aquas, dirisique genitas. **Pœnaliter**, adv. per pœnam, ut pœnaliter interire, *Ammian. l. 16. c. 12.*
Pœnarus, a, um, idem ac **pœnalis**. *Quint. l. 4. c. 3.* Aut pœnaris actiones inferemus.
Pœni, v. **Pœnus**.
Pœnice, adverb. **Punicæ**. *Varr. l. 1. R. R. c. 2.* De agricultura scripserunt & **Pœnice**, & **Græcæ**, & **Latine**.
Pœnicus, v. **Phœnicus**.
Pœnicus, a, um, idem ac **Punicus**, ut **Pœnicæ** sœminæ, *Val. Max. l. 2. c. 6. n. 15.* **Plostellum Pœnicum**, *Varr. l. 1. R. R. c. 52.* ¶ **Pœnica** pavimenta dicuntur marmore Numidico confrata. *Cato apud Fest.* ¶ **Pœnicum**, absolute, genus vestimenti a **Pœnis** primo allatum, *Varr. l. 4. de L. L.*
Pœniz Alpes, vel **Penniz**, **Monte maggiore di S. Bernardo**, vel etiam **Monte di Giove**, **Ger. Groff. S. Bernartsberg**, pars **Alpium**, mons, qui**

qui Allobroges, & Centrones a Salaffis, hoc est Galliam Narbonensem, in qua Sabaudia, ab Italia separat. Hæ Alpes extenduntur inter summum Pœnium, & Adulam. M. ex quo Rhodanus, Rhenus, Ticinus, & Arela fl. existunt, inter Lepontios, & Sedunos pop. *Plin. l. 3. c. 17.*
Pœnio, is, a. 4. pro punio, legitur in quibusdam Editionib. & MSS. apud *Gell. l. 20. c. 1. & l. 11. c. 18.* item apud *Cic. pro Mil. c. 31. & 1. Tufr. c. 44.* ut testatur *Pareus in Lex. Crit.* ubique tamen alii *punio* reponunt.
Pœnitendus, a, um, d. *penitenti*, μετάνοια, cuius nos pœnitet, parvi æstimandus, vilis, partic. a pœnitet. *Col. l. 2. c. 2.* Itaque hic ager, sive exercetur, sive cessat, colonæ est pœnitendus. *Liv. l. 1. c. 35.* Sub haud pœnitendo magistro.
Pœnitens, tis, nom. particip. *cbisi pœnte. Sueton. in Vitell. c. 15.* Pœnitens facti. *Id. in Claud. c. 43.* Pœnitens de matrimonio. *Cic. Phil. 12. c. 2.* Portus optimus pœnitenti mutatio consilii.
Pœnitenter, adverb. cum pœnitentia. *Minuc. Fel. in Octav. Auspicia, & auguria pœnitenter omnia, observata feliciter.*
Pœnitentia, æ, f. *penitencia*, תשובה, Germ. *reue*, Gal. *penitence*, Hisp. *penitencia*, μετάνοια, actus ipse pœnitendi, quo aliquem facti pœnitet, dolor ob factum aliquod noxium, occasioneque prætermissionem. *Plin. l. 17. c. 12.* Nihil est tædus agricolis, quam gestæ rei pœnitentia. *Plin. ep. 10. l. 7.* Atque pœnitentiam pœnitentis sive. *Curt. l. 3. c. 2.* Sera pœnitentia subit regem. *¶ Plin. l. 5. c. 17.* de Elessis populis sine æternis vitam agentibus: Ita, inquit, per sæculorum millia gens æterna est, in qua nemo nascitur: tam secunda illis aliorum vitæ pœnitentia est. n. e. tædium, vel contemptus.
Pœnitet, ebat, tuit, inip. 2. *penitenti*, Πῆν, Germ. *es reuuet*, Gal. *se repentir*, Hisp. *arrepentirse*, μετανοήσας, tædet, piget, doleo, moleste tero. Construitur cum gen. rei, & acc. personæ. *Cic. 1. Fam. ut* eos partim scelerum suorum, partim etiam inceptiarum pœniteter. *¶* Vel cum infinitivo loco genitivi. *Cic. pro Cal.* Ut eum pœniteat non detorem esse natum. *¶* Usurpatur etiam præter acc. personæ, cum nominativo. *Plaut. Stich. 1. 1. 50.* Me quidem hæc conditio nunc non pœnitet. *¶* Item cum accus. communi. *Cic. 5. Tufr. c. 28.* Sapientis est proprium nihil, quod Pœnitere possit, facere. *¶* Dicitur etiam de iis, in quibus nullus facti dolor inest, & usurpatur pro dolere generatim, pigere, & interdum pro pudere. *Cic. de Sen.* Num igitur, si ad centesimum vixisset annum, senectutis eum sive pœnitere? *Id. 6. Fam. ep. 1.* Ut sive quæque fortunæ maxime pœniteat. *Ter. Eun. 5. 7. 12.* An pœnitebat flagitii, te auctore quod fecisset adolescentis? *¶* Item pro non satisfacere, non magis facere. *Cic. 4. Acad.* Quid eum Mnesarchi pœnitebat? quid Dardani? qui erant tunc principes Stoicorum. *Id. pro Plane.* Vide, quam me verbi tui pœniteat. *¶* Pœnitendum est, è *da penitenti*. *Cic. Fam. 9. ep. 5.* Conlilii nostri nobis pœnitendum putarem. *¶* Pœnitendi, gerund. *Id. 4. Tufr. c. 37.* Alexander cum interiret Clytium familiare suum, vix a se manus abstinuit. tanta tuit vis pœnitendi. *¶* Particip. Pœniturus, & Pœnitendus V. ius locis.
Pœnitio, onis, f. pro punitio, apud *Gell. l. 11. c. 1. & l. 6. c. 14.* ex MSS. Idem tandem dicendum de hac, atque de Pœnio dictum est, quod V.
Pœnitudo, inis, f. pœnitentia. *Pacuv. apud Non. c. 2. a. 769.* Dciderio, pœnitudine. *Auson. in Sapiens. de Thal. v. 22.* Prædes, vadefque pœnitudinis rei. *Adde Sidor. l. 6. ep. 9.*
Pœniturus, a, um, partic. temporis futuri verbi pœnitet. *Quintil. l. 9. e. 3.* Eo usque processum est, ut non pœniturum pro non acturum Pœnitentiam, & visuros ad videndum missos Sallustius dixerit. *Accius apud Non. c. 2. n. 685.* Neque quemquam arbitror tui pœniturum laudis.
Pœnulus, m. 2. d. m. a Pœnus, unde Plautina fabula nomen sumpfit, in qua Pœnus Hanno punice loquens introducitur.
Pœnus, m. 2. *δῆμος*, Carthaginiensis, a *φœνιξ*, *Phoenix*. Pœni enim e Phœnicia erant, quæ Græcæ *φœνικία*. *Virg. 1. Æn. v. 302.* Ponuntque ferocia Pœni Corda volente Deo. *Cic. 2. de Or.* Hic Pœnus non optime Græcæ, sed tamen libere respondisse fertur. *¶* Usurpatur etiam adjectivo pro Punicus. *Virg. Ecl. 5.* Pœnus ingenuisse leones. *Plaut. Pœn. 5. 2. 31.* Nullus me hodie Pœnus Punicus. *h. e. callidior.* Pœnienium veterissimi habiti sunt. *¶* In genit. plur. *Pœnum* pro *Pœnorum* dixit *Silius l. 7. v. 714.*
Pœnis, is, f. *poësis*, Ger. *poeterey*, Gal. *poësis*, Hisp. *poësis*, ποιησις, ars vel opus Poetarum, a *ποιέω*, *facio*, V. vocma. *Cic. 4. Tufr. c. 33.* Anacreontis tota poësis amatoriam est. *Horat. de ar. poet. v. 361.* Ut pictura poësis erit.
Pœta, æ, m. *Pœta*, Ger. *ein Poet*, Gal. *Pœte*, Hisp. *Pœta*, ποιητής, carminum scriptor, a *ποιέω*, *facio*, *tingo*. *Hor. in Arte.* Pictoribus atque Poëtis quidlibet audendi semper tui æqua potestas. *Cic. 2. de Or. c. 47.* Bonæ Poeta nemo sine inflammatione animorum exiliter potest, & sine quodam afflatu quasi furiosus. *¶* Pro artifice *Plaut. Afin. 4. 1. 3.* Nam tu poeta proflus ad eam rem unicus.
Pœtica, æ, vel Poëtice, es, f. *Pœtica*, ποιητική, ars scribendorum versuum. *Cic. 1. Tufr.* Serius Poeticam nos accepimus. *Idem 1. Tufr.* O præclarum emendatricem vitæ poeticam.
Pœtice, adv. *poeticamente*, ποιετικῶς, more Poetarum. *Cic. 5. Fin. c. 4.* Ut poëtice loquar.
Pœticus, a, um, d. *Pœta*, ποιητικός, quod ad Poetam pertinet. *Cic. 3. de Or.* Sed tamen raro habet etiam in oratione poeticam aliquod verbum dignitatem. *Quintil. l. 2. c. 4.* Poëtica licentia.
Pœtificus, a, um, qui quod Poetas facit. Usus *Ennius in fragm.* qui Caballinum fontem poëtificum nominavit.
Pœtilla, æ, m. *poëtuzza*, diminutivum a *poeta*, per ludibrium effectum a *Plauto Trucul. 2. 6. 4.*
Pœtor, aris, d. *postare*, ποιητικῶ, in Poëtica me exerceo, sive Poetam ago, a *Pœta*. *Enn. apud Prisc. l. 8.* Nunquam poëtor, nisi podager.
Pœtricia, f. *Pœtricia*, Ger. *Pœtrin*, Gal. *Pœtrisse*, Hisp. *Pœtriamyer*, ποιητρια, mulier Poëtice perita. *Cic. pro Cal. c. 27.* Verum hæc tota fabella veteris, & plurimarum fabularum Poëtice, quam est sine argumento, quam nullum invenire exitum potest.
Pœtrius, idis, f. idem ac poëtica. *Perf. in prolog.* Corvos poetas, & poëtridas picas cantare credas Pœtriam melos.
Pogonias, æ, f. *πυγώνας*, genus cometæ, stellæ barbatae similitudinem reterens. *Plin. l. 2. c. 35.*
Pol, per Pollucem, adv. jurandi, quod juramenti genus tam viris, quam mulieribus erat commune. *Ilor. l. 1. ep. 7. v. 92.* Pol, me miserum patrone vocares. *Ter. Eun. 4. 5.* Certe tu quidem pol multo hilarior. Verba sunt ancillæ. *Plaut. Amph. 1. 1. 215.* Pol protecto.
Pœlæ, æ, f. *πέλας*, simus pulli alinini, quem mater ante factum estundit. *Plin. l. 28. c. 13.*
Pœlæmon, & Polemo, onis, m. *πέλαμων*, Philosophus Atheniensis, filius Philolatri, discipulus Xenocratis, magister Zenonis. *Cic. 1. Acad. 4. & 5. Fin. & 3. de Or.* Cum in juventute petulans esset, & aliquando ebrius, & coronatus Xenocratis scholam ingressus fuisset, ejus oratione, quæ tunc de pudicitia erat, adeo mores immutavit, tantumque in Philosophia profecit, ut Xenocrati in schola succedere potuerit. *Horat. l. 2. Sat. 3. v. 254.* Quæro, faciamne quod olim Mutatus Polemon? *Tom. II.*

Cic. 4. de Fin. c. 6. Polemo, secundum naturam vivere, summum bonum esse dixit.
Polemonius, a, um, adject. ad Polemonem pertinens. *Cic. 4. Acad. c. 43.* Si Polemonius peccat Stoicus, rei falsæ alientians.
Polemonia, æ, f. *πολεμώνια*, herba. V. Chilitidynamia.
Polenta, æ, *polenta*, ἀρτοποιία, cibus ex farina hordeacea tota, proprius tenuiter vivendum. Fiebat autem a Græcis hac ratione. Pertusum aqua hordeum ficcabant nocte una, postero die frigebant, deinde moitis trangebant, servabantque in multos dies, cum vero uti vellent, partem illius farinae aqua aspergebant, & torrebant in fartagine. Ita narrat *Plin. l. 18. c. 7.* additque alius conficiendæ polentæ rationes ab iisdem usurpatas: alii enim adiciebant hordeo semina lini, & coriandri, sal, &c. Italia vero, subdit *Id. ibid.* sine pertusione totum hordeum in subtilem formam molit, iisdem additis, atque etiam milio. V. eund. & l. 25. ubi medicinas ex polenta recenset. *Perf. Sat. 3. v. 55.* de Troicis. detonsa juvenus fovigilat filiquis, & grandis pasta polenta. *¶* Macedonibus mos tuit, ubi quam condere parent, muros polenta designare, teste *Curt. l. 4. c. 8.*
Polemtarius, a, um, ἀρτοποιός, quod pertinet ad polentam, vel est ex polenta. *Plaut. Cure. 2. 3. 16.* Ejiciam polemtarium crepitum.
Polentia, vel Pollentia, *Polentia*, urbs exc. Liguriz, apud Tanarum fl. *¶* Item *Polencia*, seu *Pugienza*, opp. Hipanizæ, in Baleari majore, seu in Majorica, in parte Or. intulzæ, versus Minoricam. *Pomp. M. l. 1. 2. c. 7.* *¶* Item *Monte Meione*, oppidum in Piceno. *Liv. l. 30. c. 43.*
Polentini, vel Pollentini, orum, m. Polentiæ incolæ. *Plin. l. 3. c. 23.* Pollentinus campus. *Claudian. de VI. Conf. Honor. v. 127.*
Polimen, inis, n. politura, politio. *Apul. de Deo Socrat.* Balthei polimina infpicimus. *¶* Polimina dicuntur ab *Arnob. l. 7.* testiculi porcorum, quos *Plaut.* polimenta vocat.
Polimenta, orum, n. testiculi porcorum, postquam ex folliculo extracti sunt in calcratione. *Plaut. Mon. 1. 3. 28.* Pernam itidem, aut sinciput, aut polimenta porcina. Adde *Fest.*
Polindrum, i, n. nomen aromaticis, vel condimentis, fictum joculariter a coquo apud *Plaut. Pseud. 3. 2. 43.*
Polio, is, ivi, itum, a. 4. *pulvis*, *forbire*, *nettare*, שטף, Ger. *gletzen*, Gall. *polir*, orner, Hisp. *polir*, ornar, ξίω, λαιώω, nitidum, & splendendum reddo. *Vitruv. l. 7. c. 4.* Opere tectorio polire. *Cic. in Arat. v. 160.* Nam quas sideribus claris natura polivit, Et varie pinxit distinguens lumine formas, &c. h. e. ornavit. *Plin. l. 19. c. 1.* Polire linum. *Lucres. l. 5.* Polire signa Dædala. *Virg. 8. Æn.* Ægidaque horrificam, turbatæ Palladis arma, certatim squamis serpentum, auroque polibant. Ubi *polibant* pro *poliebant*, more veterum. *Cic. 2. de Leg. c. 23.* Rogum Africa ne polito. *¶* Transfertur etiam ad agros, & significat excolere. *Enn. apud Non. c. 1. n. 339.* Rastro dentitabres capiti agri poliendi. *¶* Translate item dicitur de oratione pro ornare. *Cic. 1. de Or. c. 14.* Ignorare sit faciundæ, ac poliendæ orationis. *Ovid. l. de Pont. el. 6.* Carmina polire follicita cura.
Polio, onis, m. qui arma polit, a poliendo. *Aurel. Arcad. l. 50.* Dig. de iure immun. l. 6. Et flatores, & poliones, & cultodes armorum. Alii leg. *poliones*, alii *politores*. *Jul. Firmic. l. 2.* Mars & Mercurius poliones faciunt.
Polion, i, n. *polio*, πέλιον, herba grati odoris, quam Mufæus, & Hesiodus tanquam ad omnia utilem laudant. *Plin. l. 12. c. 7.*
Polorcetes, is, m. *πολιόρητης*, urbium obfessor. *Vitruv. l. 10. c. 22.* Demetrius, qui propter animi pertinaciam polorcetes est appellatus.
Polite, adv. *politemente*, γλαυπῶς, ornate, eleganter. *Cic. 1. Tufr.* Fieri autem potest, ut recte quis sentiat, & id, quod sentit, polite eloqui non possit. *Idem 1. Acad. c. 1.* Quæ & sunt magna sane, & lumanita a me politius. *Id. de clar. Orat. c. 19.* Scribere polite.
Polites, æ, m. 1. *πολιτης*, filius Priami ex Hecuba, quem Pyrrhus, capto Ilio, in conspectu patris interfecit. Filium reliquit nomine Priamum. *Virg. 2. Æn.*
Politia, æ, f. *πολιτία*, respublica, status civitatis, & ut *Aristoteles* definit in *Rhet.* principatus, & consuetudo rerum, secundum quam vivere unumquemque, & conversari decet. Hoc nomine inscriptum est opus Platonis de Republica, quod in decem dialogos distinguitur. *Cic. 1. de Div.* Vide, quid Socrates in Platonis Politia loquatur. Adde *l. 2. c. 27.*
Politica, æ, f. *πολιτική*, ars civilis, reipublicæ gerendæ ratio, atque prudentia. *Cicero* quotiescumque usurpat, Græcis literis scribit.
Politicus, a, um, *politico*, *civile*, Ger. *Stetslich*, Gal. *politique*, Hisp. *politico*, πολιτικός, civilis, ad civem pertinens. *Cic. l. 7. Fam. ep. 1.* Sed quæ potest esse homini politico delectatio, cum &c. ? Aliqui legitur *politio*. *Id. Att. l. 9. ep. 3.* Quoddam tanquam *Polites*, quæ & politice sunt, & temporum horum. *Cal. ad Cic. l. 8. Fam. ep. 1.* Tui libri politici omnibus vigent.
Politio, onis, f. *politura*, actus poliendi, cultus, nitor. *Vitruv. l. 7. c. 3.* Recipiens in se politionem, fulgentes in aspectu, certaque considerantibus imagines reddit. *¶* Speciatim politio dicitur illa cultura agri, quæ pactione certæ frugis pro mercede fit, atque adeo ipsa merces. *Cato de R. R. c. 136.* Politionem quo pacto dari oporteat.
Politor, oris, m. qui polit. *Firmic. l. 4. c. 7.* Politores gemmarum. *¶* Translate politores dicebantur, qui agros excolere confueverunt. *Ulp. l. 52. §. venit, ff. pro socio.* Aut agrum politori damus in commune, querendus fructibus. Adde *Caton. R. R. c. 5.*
Politulus, a, um, dim. a *politus*. *Cic. l. 7. Fam. ep. 33.* Opus est huc limatulo, & politulo tuo iudicio.
Politura, æ, f. *politura*, εξοργασία, ornatus, politio. *Plin. l. 36. c. 6.* Thebaica polituris accommodatur. Adde *l. 11. c. 24.* & *Vitruv. l. 7. c. 1.*
Politus, a, um, *polito*, ονιστο, ξειός, γλαυπῶς, ornatus, cultus, nitidus. *Cic. Att. l. 2.* Sic hunc omnibus a me pictum, & politum artis coloribus, &c. *Id. in Pison.* Ut es homo facetus, ad persuadendum concinnus, pertectus, politus et schola. *Id. in Brut.* Oratio accurata, & polita. *Id. 3. Fin.* Quæ abhorret ab omni politiore elegantia. *Id. l. 1. Fam. ep. 9.* Nunc, ut Apelles Veneris caput, & summa pectoris politissima arte perfecit.
Polla, pro Paula, nomen Romanæ fœminæ, legitur in veteribus quibusdam inscriptionibus. quas collegit *Manut. in Orthograph.*
Pollen, inis, n. idem ac pollis. *Cæsar in Analogia, Probus in Carboliceis, Priscian. l. 6.*
Pollens, is, s. *potente*, potens, opulentus, a *polleo*, δυναίμηναι. *Plaut. Capt.* Genus pollens, & honoratissimum. *Id. C. ur. l. 2. 21. de Bæccho.* Vini pollens. *Lucret. l. 1. v. 60.* Pollens opibus. *Tertull. adv. Pfyeb. c. 6.* Multo pollentioris mentis. *Alcim. Avit. l. 5. v. 63.* pollentissimæ, cursus Tessor, Nile, tuos. *Solin. c. 2.* Ingenia pollentissima.
Pollenter, adverb. potenter. *Claudian. de VI. Conf. Honor. v. 234.* Cæsarque redit pollentius hydra.
Pollentia, æ, f. *potenza*, δύραμις, potentia. *Plaut. Rud. 3. 2. 4.* Ne impio: una potior ut polentia. Adde *Cæsa. 4. 4. 3.*
Pollentia urbs, V. Polentia.

Pollis, es, n. 2. sine pret. & sup. *potere, valere*, יכול, Ger. *vermogen*, Gal. *puvoir*, Hisp. *poter*, *εξω*, pollum, potentia valeo. Antiqui dixerunt *polleo*, quia consonantes non geminabant. *Fest. Cic. in Parad.* Nec est ulla res, quæ plus apud eum polleat. *Id. 4. Tusc.* Qui moderatio- ne, & constantia polleat. *Id. 2. Offic. c. 9.* Pollere ad fidem faciendam. ¶ Interdum accipitur pro præfate, melius esse, vel utilius. *Plin. l. 36.* Ex oleo, & aqua Ciliciz cotes pollent. *Id. l. 19. c. 3.* Cum quæstus nullo polleant.

Pollex, icis, m. *pollice, dito grosso*, כַּדָּח, Ger. *Daum*, Gal. *pouce*, Hisp. *pulgar*, *αρχή*, *μύρας* *δάκτυλος*, digitus primus in manu, & in pede, a *pollendo*, quod inter cæteros polleat vi, & potestate. Dicitur autem vel simpliciter pollex, vel cum adiectione digitus pollex. *Cic. 3. Off. Ut Æginetes*, qui classe valebant, pollices præcederentur. *Cesl. B. G.* Dignitas pollicis crassitudine. ¶ Antiquitus in pollice erat favoris, studique significatio. Igitur qui favent, pollicem premebant; qui male alicui vellent, cuperent, pollicem vertebant. Hinc *Premere pollicem* proverbialiter pro favere, vel suffragari usurpatur, *Vertere pollicem* pro refragari, male alicui velle. *Plin. l. 28. c. 2.* Pollices, cum favemus, premere etiam proverbio iubemur. *Juven. sat. 3. v. 36.* Et verfo pollice vulgi quælibet occidunt. ¶ *Utroque pollice*, est utraque manu, per Synecdochen, idest summo favore. *Horat. l. 1. ep. 18. v. 66.* Fautor utroque tuum laudabit pollice ludum. ¶ Pollex etiam in vite dicitur de farmento crassiore, & breviori duarum, vel trium gemmarum. *Col. l. 4. c. 21.* In pollicem tondeatur, quem quidam custodem, alii refectem, alii prædidiarium appellunt, idest farmentum gemmarum duarum, vel trium. ¶ Item de nodis, vel partibus prominentibus in corticibus arborum. *Plin. l. 13. c. 4. de palmis.* Reliquæ teretes, atque proceræ densis, gradatissque corticum pollicibus, facile se ad scandendum Orientis populis præbent.

Pollia, æ, f. Tribus Romana, dicta a Pollio oppido in Maris. *Inscript. apud Gruter. pag. 400. n. 1.* C. Curtio C. F. Pollia Rufino, &c. Adde *pag. 386. n. 5. & alibi.*

Pollicaris, & re, o. 3. *ἀρχιμετρίων*, quod pollicis latitudinem, sive crassitudinem habet. *Plin. l. 15. c. 24.* Et interdum falcata pollicari latitudine.

Pollitor, eris, citus sum, d. 2. *promettere*, יָצַח, Ger. *verbeissen*, Gal. *promettere*, Hisp. *prometer*, *επαγγέλλομαι*, proprie est pro merce pretium offerre, ac promittere, a *pollitor*, e in o, abente, quod a *licitor*, ut *polluceo* a *polluceo*. Nam licitantium verbum proprium est. Sed generatim postea accipi cepit pro promittere, hoc solum discrimine, quod, ut *Servius* distinguit, pollicemur sponte, promittimus rogati, sive, quod, ut *Donatus* censet, pollicitatio majoris est asseverationis. *Priscianus* ait, esse verbum commune. *Cic. pro Planc.* Nihil tibi ego tum de meis opibus pollicear. *Id. l. 5. Fam. ep. 5.* De Alexandria re, causaque Regia tantum habeo polliceri. *Id. Fam. 16. ep. 21.* Te buccinatorum fore existimationis meæ, polliceris. ¶ Cum infinitivo presentis temporis. *Cesl. l. 6. B. G. c. 9.* Si amplius obidum velit, dare pollicentur. ¶ Ponitur aliquando pro affirmare. *Cic. 2. Fam. ep. 5.* De ipso T. Annio tantum tibi pollicor, te, &c. ¶ Legitur etiam pollice, es, *Varr. apud Non. c. 7. n. 25.* Ne dares, ne polliceres. ¶ Hinc passivè *Mescl. Numid.* apud *Priscian. l. 8. pag. 792. Pusteb.* Ut aliis ob metum statuz pollicentur, *επαγγέλλονται.*

Pollitatio, onis, f. *promissa*, *επαγγελμα*, promissio. *Asin. Cic. l. 10. Fam. ep. 32.* Reliquas quoque legiones non defisit literis, atque infinitis pollicitationibus incitare. Adde *Juven. in Ner. c. 13.*

Pollitator, oris, m. qui pollicetur. *Tertul. advers. Jud. c. 1.* Habemus Deum idoneum pollitatoreum.

Pollitatrix, icis, f. quæ pollicetur. *Tertul. in Apolog. c. 23.* Virgo pluarium pollitatrix.

Pollitor, aris, d. 1. freq. a polliceor. *Plaut. Mil. 3. 3. 6.* Aut tibi meam operam pollicitari. *Fer. Andr. 5. 4. 9.* Pollitandorum eorum animum lacus.

Pollitum, ti, n. promissio. *Ovid. l. de art. v. 444.* Pollitatus dives quilibet esse potest. *Colum. l. 11. c. 3.* Memores polliciti nostri.

Pollitatus, a, um, nom. passivum ex particip. *promisso.* *Ovid. in epist. 21. v. 140.* Exige polliciti debita jura tui. *Vellej. l. 2. c. 111.* Ad id bellum operæ pollicite.

Pollinari, a, um, *επαγγαδης*, quod ad pollinem spectat, ut Cribrum pollinari, quod de lino, non de setis equorum fit, ad pollinem purgandum, quemadmodum cribrum, quod ad excutiendam farinam fit, excussorium dicitur. *Plin. l. 18. c. 11.* Cribrorum genera, Galliz setis equorum invenere, Hispaniz lino excussoria, ac pollinaria. Adde *Plaut. Pan. 3. 1. 10.*

Pollinator, oris, m. vel pollictor, ut alii scribunt, *pixzicamorti*, Ger. *sodensaber*, Gall. *corbeau*, Hisp. *el que cuver el entiero*, *ταφός κτεριστής*, qui funera procurat, & cadavera ungit, a *pollingo*. *Plaut. Asin. 5. 2. 61.* Equis currit pollinatore accerere? *Id. in pol. Pan. v. 63.* Nam mihi pollinctor dixit, qui eum pollinxerat. ¶ Dicitur etiam de vespillonibus, quorum proprie munus erat cum rogi accessio, tum sepultura. *Sidon. l. 3. ep. 13.* Moxque sidente strue torrem devotulum reddere pyzæ fastidiosus pollinctor exhorret.

Pollinctorius, a, um, adject. ad pollinstorem pertinens. *Plaut. in supposit. Aulul. scena.* Quid hic, v. 4. Libitinarius, sive pollinctorius esserat.

Pollinctura, unctio, & curatio cadaveris. V. *Pollinctura.*

Pollinctus, a, um, adject. curatus, unctus. Translate *Senec. de vita beata*, c. 7. Voluptas medicamentis pollincta. Alii leg. *polluta.*

Pollingo, is, inxi, inctum, a. 3. *governare i corpi morti*, *περιεσθλω, κερδρσσσρπληθω, ενταφιαζω, ταρχεω*, ut in vett. Gloss. exponitur, est corpus mortuum curare, lavare, ungere, & cætera præstare, quæ cadaveri super pyram locando opus fuit. *Plaut. prol. Pan. v. 63.* Nam mihi pollinctor dixit, qui eum pollinxerat. ¶ Diglantur inter se Etymologi in assignanda hujus verbi radice. V. *Voss. in Etym.* ¶ Quidam *pollincio* putant esse in presenti tempore.

Pollintio, onis, f. actus pollinem cribro cernendi, apud *Caton. R. R. c. 136.* ubi alii *pollitio* legunt.

Pollintor, oris, m. qui pollinem cribro purgat. *Cato de R. R. c. 136.* sed dubia est lectio.

Pollis, is, n. 4. pila ludo. *Festus.*

Pollio, onis, m. Afnius Pollio Orator celebris fuit Romæ, Augusti amicus, & Virgillii patronus. *Horatius*, tragædiarum etiam, & historiarum scriptorem fuisse testatur, l. 1. *Jar. 10.* ¶ De Trebellio Pollione V. *Capitolinus*, i.

Pollis, inis, m. 3. *ζυζες*, farina a furfuribus expurgata, paullo tamen minus, quam *flor*. Marcellus Dioscoridis interpret dicit, pollinem esse tenuissimum pulverem, subtilioremque farinæ partem, qualis circa molas plerunque, & loca, in quibus panis pinisur, parietibus hærens, invenitur: unde fit panis omnium infimissimus. Idem *Plinius* dicere videtur l. 18. c. 10. his verbis: Similago ex tritico fit laudatissima. Ex Africo justum est & modis redire femodis, & pollinis sextarios quinque. Ita autem appellant in tritico, quod florem in siligine. *Ter. Adelph. 5. 3. 60.* Atque illa, favillæ plena, sumi, ac pollinis. ¶ Dicitur

etiam de pulvere aliarum rerum. *Col. l. 6. c. 30.* Et thuris polline cum eo, qui profuit, sanguine immisto armi linantur.

Pollibrum, vel Polubrum, i, n. *casino*, Ger. *bundbecken*, Gal. *bassin*, Hisp. *fuente*, *χρησιβ*, pelvis, vas latum ad manus, pefelique lavandos. *Fabius Pictor. l. 16. apud Non. c. 15. n. 51.* Aquam manibus, pedibusque dato, pollubrum sinistra manu teneto, dextra vasum cum aqua.

Polluceo, es, uxi, uctum, a. 2. *offerre*, *ἀφοδω*, sacrorum verbum est, de illis, qui Diis libamenta offerunt. Dicitur a porriciando, quia Diis libamenta porriciantur. *Varr. l. 5. de L. L.* Vel est *pellucendo*, seu quia in eo sacrihii genere, quod *polluctum* dicebatur, sacrihii lumina admodum lucent, ut ait Perottus, seu quia in eodem splendor epuli pelluceret, quæ *Turnebi* sententia est l. 28. *cap. 31.* Verum quidquid sit de origine, illud de significatione certum est, pollucere idem esse ac, convivio lauto instituto, sacra facere, Diis offerre, consecrare. *Cato R. R. c. 132.* Jovi Dapali conviviæ vini, quantum vis, polluceto. *Plaut. Stich. 2. 1. 80.* Uti decumam partem Herculi polluceto. *Plin. l. 32. c. 2. ex Caffio Hemina.* Numa constituit, ut, pices, qui quamvis non essent, ni pollucerent. V. *Polluctus.*

Pollucibilis cœna, opulenta, opipara, splendida, a *pollucto*, quia polluctum plane opiparum, ac sumptuosum erat. *Macrobi. l. 3. Sat. v. c. 17.* Altera die Cleopatra, pertentans Antonium, pollucibilem sane cœnam paravit, sed quam non miraretur Antonius. ¶ Comparativum *pollucibilior* legitur apud *Tersull. de jejun. c. ult.*

Pollucibiliter, adv. *πρωτελεως*, opipare, splendide, laute. *Plaut. Most. 1. 1. 23.* Facite parasitos, obsonate pollucibiliter.

Polluce, adv. opipare, a *polluctum*. *Plaut. Nervolaria in fragm.* Polluce prodigum esse amatorem addece. Id sine dubio verius est, quam quod in vulgatis legitur, *produlle.*

Polluctum, i, n. sacrificium, sive convivium, quod Jovi Dapali, Herculi, alive Deo fiebat, a pollucendo. *Cassius Hemina apud Plin. l. 32. c. 2.* Ni qui ad polluctum emerent. *Macrobi. l. 3. Sat. c. 16.* Proprie autem Catiliones dicebantur, qui ad polluctum Herculis ultimi cum venirent, catillos liguriabant. ¶ Porro quia polluctum hoc plane opiparum, ac sumptuosum erat, hinc est, quod vocabulo eo generatim uterentur pro cœna lauta, ac sumptuosa. *Plaut. Rud. a. 5. sc. ult. v. 63.* Spectatores vos quoque ad cœnam vocem, ni daturus nihil sum, neque sit quicquam pollucti domi.

Polluctura, æ, f. lautum convivium, cœna lauta, ac sumptuosa. *Plaut. Stich. 5. 4. 6.* Quisquis prætereat, comestatum volo vocari. ST. Conventit, dum quidem hercle quisque veniat cum vino suo. Nam hinc quidem hodie polluctura, præter nos, jam dabitur nemini. Est qui legit *pollinctura*, sed hoc ad rem hic non facit.

Polluctus, a, um, partic. a polluceo, in medium positus, omnibus communis, ductum a *polluctis*, ad quæ quilibet conveniebat. *Plaut. Rud. 2. 4. 11.* Non ego sum pollucta pago; potin' ut me abhincas manum? ¶ Significat etiam opipare acceptus, laute habitus, nempe quia pollucentes Veteres convivia lauta ipuliebant. Hinc jocose *Id. Cur. 1. 3. 37.* Polluctus virgis servus.

Polluo, is, lui, lutum, a. 3. *macchiare, imbrattare*, כָּסַח, Germ. *bestecken*, Gal. *polluer*, Hisp. *enfuziar*, *μαλινω*, inquinare, foedo, contaminare. *Cic. pro R. An.* Qui cum omnia divina, atque humana jura scelerare nefario polluisset. *Horat. l. 1. od. 5.* Domus casta polluitur stupris. Polluto, onis, f. actus polluendi, inquinatio. *Pallad. l. 9. tit. 10.* Aqua colore perlucentio, carens musco, & omni labe pollutionis aliena.

Polluitus, a, um, *macchiato, imbrattato, μεμασμένος*, inquinatus, foedatus. *Cic. 7. Verr.* Polluta, & violata sacra. *Silius l. 11. v. 323.* polluta dolis fœdera. Et v. 46. polluitur ipsa senectus. *Apul. lib. 9. Metam.* Pollutissimus dives. *Stevch. in Arnob.* legit *pollutissimus*. ¶ Pollutus præterea a porriciando fictus, idem est ac Diis oblatas, teste *Varone l. 5. de L. L. Scalgis.* tamen ad *Festum* legit *polluctus*, quod multo rectius est. V. *Polluceo.*

Pollux, ucis, m. Jovis, & Ledæ filius, frater Castoris, Helenæ, & Clytemnestræ. Hunc Poetæ fabulantur immortalẽ fuisse, tantoque amore fuisse erga fratrem, qui mortalis genitus fuerat, ut cum eo immortalitatem suam divideret. *Boccac. l. 11. Gen. V. Castor.* ¶ *Polluces* in plurali num. etiam legitur, licet de uno tantum sermo sit. *Plaut. Bacch. 4. 8. 52.* Ille me Jupiter, Juno, Ceres, Castor, Polluces, Mars amant. Similiter & *Castores* dicebant, unum Castorem significantes; interdum & utrumque fratrem. *Arnob. lib. 1.* Dii Castores, equos unus domitare consuetus, alter pugillator bonus. Adde *Serv. in 3. Georg. & Var. l. 4. de L. L.*

Polonã, f. 1. *Polonia*, Regnum per amplium Europæ, ubi alias Germano-Sarmatia cum parte Orientali Germaniz, prope Vistulam fl. Terminatur a Sept. mari Baltico, Livonia, & Moscovia, seu Russia alba, a qua etiam terminatur ab Or. ab Occ. Germania, a Mer. Hungaria, Transylvania, & Moldavia. Dividitur in duas partes, in Poloniz Regnum proprium, & in Magnum Ducatum Lithuaniz.

Pollubrum. V. *Pollubrum.*

Pollulus, a, um, adject. antiquè, pro paululus. *Cato R. R. c. 10.* Labellum pollulum. Et *cap. 21.* Laminæ pollulæ.

Polus, i, m. *πολος*, cœlum, circuitus cœli, a *πολω*, *verto*. Fabulantur, Polum filium fuisse Demogorgonis, Demogorgonem prope aquas maris sedentem, ex aqua, & ex limo molem fixissimæ, quæ Polus dicta est, illam in sublime evolavisse, & in immensam magnitudinem excessisse, ita, ut omnia ambiat, cum patrem circumfaret lucis globulum fabricantem, cumque cerneret plurimas favillas ictibus mallei accensas, & hinc, atque illinc volantes, gremium expandisse, omnes illas favillas collectas suum in domicilium tulisse, illisque ipsum ornasse. *Bocc. l. 1. Gen. Virg. 3. Æn. v. 589.* Humentemque Aurora polo dimoverat umbram. ¶ Posteriores Græci *πλωρ*, & Latini polos, vel vertices dixere extrema axis, idest duo puncta immobilia in cœlo, circa quæ tanquam circa cardines quosdam cœlum vertitur. Duo enim sunt poli, quorum alter Arcticus, vel Borealis dicitur, estque altissimus his, qui sunt in nostro hemisphærio, & perpetuo apparet, alter Antarcticus & Australis vocatur, qui Arctico ex diametro opponitur, inus, & depressus est, neque a nobis cerni potest. Ab horum uno ad alterum imaginaria quædam linea per mundi centrum ducitur, quam axem appellant, cupus extrema poli occupant. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 41.* Extremusque adeo duplici de cardine vertit dicitur esse polus. Adde *Plin. l. 2. c. 15.*

Polyacanthos, i, *Πολυακανθος*, herbæ genus, spinosas habens lanugines. *Plin. l. 21. c. 16.*

Polyægos, f. 2. *Poligusa, Polagusa*, inf. maris *Ægæi*, una Sporadum sc dicta a caprarum multitudine. Aliis est *Falconara*, al. *Pellicandro*. *Plin. l. 14. c. 12.*

Polyanthemum, i, *Πολυανθεμον*, herba, quam nonnulli batrachion appellant. *Plin. l. 27. c. 12.*

Polycarpos, i, f. *Πολυκαρπος*, herba, eadem quæ polygonus. *Apul. de herb. c. 18.*

Polychronus, a, um, adject. *Πολυχρόνιος*, diuturnus, longævus. *Jul. Firmic. l. 8. c. 18.*

Polycletus, a, um, adjectiv. ad Polycletem pertinens. *Stat. l. 2. Silv. v. 67.* Aut Polycleto iustum est quod vivere celo.

Polycletus, m. 2. πολυκλετος, statuarius eximus, genere Sithonius, discipulus Ageladæ. Duas eodem argumento statuas fecit, alteram arte sua, alteram de vulgi opinione, quam de sententia cuiusvis prætereuntis cælaverat. Quibus perfectis turbam admittit, & primum illam offendit, quam arte sua cælaverat, quæ magnopere laudata est, deinde eam, quam ex vulgi opinione, quæ non æque placuit. Tunc, *Aquis*, inquit, *hanc, quam tantopere laudatis, ego feci, quam vero vituperatis, vos fecistis.* Fecit altfragaliones, hoc est talis ludentes, quo opere nullum absolutum iudicant. Hujus etiam Doryphorus celebratur, quem Lyppus ajebat sibi magistrum fuisse. *Cic. 2. de Orat. in Bruto, 2. Acad. & Helian. de Var. Hist.*

Polycnemon, i, πολυκνημων, herba odorifera, cunilæ similis. *Plin. l. 26. c. 14.*

Polycrates, m. 3. Tyrannus, qui regnavit in Samo insula, ætate Pythagoræ, & Anacreontis, celebris apud Historicos opibus, & felicitate. Nihil enim ei in vita adversi unquam contigit. Anulum habuisse dicitur incredibili pretii, sibi que charissimum, quem, ut nimis sibi blandientem fortunam aliqua adversitate temperaret, in mare abiecit: quem tamen postea in præcordiis piscis inventum recuperavit. Sed ejus mors æruinosa, & infamis docuit, neminem ante obitum merito dici posse felicem. Fuit enim ab Oronte Satrapa Perfarum captus, suspensusque. *Cic. 5. Fin. & Strab. l. 14.*

Polydamas, antis, m. πολυδαμας, vir Trojanus, filius Antenoris ex Thelamno sorore Hecubæ. Alii Panthoi filium fuisse dicunt. Fuit æqualis Hectoris, ejusdemque socius, & magister. *Ælian.* ¶ Eloquentia valet. *Hom. 18. Iliad.* Lycastem Priami filiam ex concubina uxorem duxit. *Dares* Historicus hunc dicit ad castra Græcorum noctu profectum de confilio Antenoris patris, & Æneæ Trojam prodidisse. *Ovid. 12. Metam.* ¶ Polydamas alter, Pancratias nobilis, qui æmulatus Herculem, lionem inermis amplexus superavit, taurum ingentem apprehensis extremis pedibus retro tenebat, currum agitatum se fe opponendo altera manu apprehensum ex cursu retrahebat, in equosque infliebat dejecto auriga. Accersitus a Dario Artaxerxis magni filio ter apud eum ex provocatione victor fuit. Postremo post cenam in caverna, cum faxum a vertice ruinam minaretur, diffugientibus convissus, confusus ipse viribus, ac manibus posse illud sustinere, oppressus est. *Pausan.*

Polydamanteus, a, um, adjectiv. ad Polydamantem pertinens. *Sil. l. 12. v. 212.* Polydamanteus juvenis Pædianus in armis.

Polydectes, m. 1. πολυδεκτης, filius Magnetis, Rex Seriphi insulæ. Hic Perseum Jovis, & Danaes filium educavit. Cujus tandem ingenium veritus, audaciamque, & felicitatem, sub prætextu æternæ gloriæ illum ad superandum Gorgonem Medusam misit. Sed Perseus devicta Medusa victor reverfus est. Polydectes, cum Perseo semper detraheret, conversus est ab illo in silicem, monstrato capite Medusæ. *Ovid. 5. Metam.* ¶ Polydectes alter, filius Molossi, nepos Pyrrhi, ex genere Æacidarum. *Boec. l. 12. Gen.*

Polydoræus, a, um, adjectiv. ad Polydorum pertinens. *Ovid. 13. Metam. v. 629.* Et Polydoreo manantem sanguine terram.

Polydoris, idis, f. filia Pelei, quæ adamata est a Sperchio flu. ex quo Mnesthem perperit, qui cum Achille ad bellum Trojanum profectus est. Hæc postea Borioni nupsit. *Boec. l. 12. Gen.*

Polydorus, m. 2. πολυδωρος, filius Priami ex Hecuba, quem pater initio belli Trojani cum magno auri pondere conservandum misit Polymnestori Regi Thraciæ, non solum antiquo amico, & hospiti, sed etiam genero suo, data ei in matrimonium Ilione maxima filiarum. Sed ille, incensa Troja, cæterisque Priami filiis fere omnibus interfecit, auri cupiditate adductus Polydorum in litore spantem telis aggressus est, & frustra fidem Deorum, hominumque implorantem occidit. *Virg. 3. Æn. Sed Ovid. l. 13. Met.* rem aliter narrat. V. etiam *Serv. in 3. Æn.* ¶ Polydorus secundus, filius Priami ex Laothoe Altæi Lelegum Regis filia, frater Lycaonis, minimus natu omnium liberorum. Pedum velocitate omnibus illius ævi adolescentibus præstitisse fertur. Cum præ cæteris liberis a patre amaretur, ei interdicitum fuerat, ne in prælium exiret. Sed quadam die ex urbe inscio patre egressus in Achillem incidit, a quo hæta confossus est, Hectore fratre nimis fero opem ferente, quo extincto, Lycaon ejus frater multis precibus vitam ab Achille deprecans, tamen ab illo in Scamandrum fluvium profectus, natandi imperitiam interiit.

Polygala, æ, f. πολυγαλα, genus herbæ, quæ pota lactis abundantiam facit, a πολυ, multum, & γαλα, lac. *Plin. l. 27. c. 12.*

Polygænotus, ti, m. πολυγαγνωτος, pictor præstantissimus filius Aglaophonis, patria Thalius. *Plin. l. 33. c. 13. & l. 34. c. 8.*

Polygonatum, i, *Sigillo di Salomone, Sigillo S. Mariae*, n. 2. πολυγονατον, herba fine solius, asparagi caule, in cacumine aculeum habens, a πολυ, multum, & γων, genu, propter multitudinem geniculorum. *Plin. l. 27. c. 12.*

Polygonium. V. Polygonus.

Polygonius, a, um, adjectiv. πολυγωνιος, multos habens angulos, ut polygonie turres, apud *Vitruv. l. 1. c. 5.* ¶ Apud *Higinum* legitur polygonus, eodem sensu.

Polygonoides, is, n. 3. πολυγωνοειδης, genus herbæ, folio lauri, longa, tenuisque, adversus serpentes, ac privatim aspidem ex aceto pota effica. Ægyptus hanc maxime gignit. *Plin. l. 24. c. 15.*

Polygônus, i, f. *oveggionola, πολυγωνος*, species herbæ, al. sanguinaria, a πολυ, multum, & γων, semen, propter multitudinem feminis. *Plin. l. 27. c. 12.* Polygonon Græci vocant, quam nos sanguinariam. *Id. l. 26. c. 15.* Polygonus pota mentes ciet. ¶ Apud *Scribon. Larg. compof. 193.* legitur polygonium.

Polygrammos, f. 2. πολυγραμμας, genus gemmæ lineis albis multis distinctæ, cætera smaragdo similis. *Plin. l. 37. c. 9.*

Polygynæcon, n. 2. πολυγυναικων, frequentia, seu fenatus mulierum. *Plin. l. 33. c. 11.* Pinxit in templo Eleusine Phylarchum, Athenis frequentiam, quam vocavere polygynæcon. Aliqui legunt *gynæconitam*, alii *polygynæcon*.

Polyhitor, oris, m. πολυητωρ, multificius. Hoc nomine appellatus fuit Appion, de quo *Gel. lib. 5. c. 14.* item *Solinus*, ob varium rerum commemoracionem. item Cornelius Alexander Græcus Grammaticus, teste *Sueton. de illust. Grammat. c. 20.*

Polyhydion, i, πολυυδιον, herba, centaurea major. *Apul. de herb. c. 34.*

Polyhymnia, seu Polymnia, æ, f. πολυημια, πολυμνη, Musa, quæ laudationibus præest, a πολυ, multum, & ημνος, hymnus, cantus. Aliqui dictam volunt, quasi multa memorizæ, ex πολυ, multum, & μνησις, memoria. *Hor. l. 1. carm. ad. 1.* Nec Polyhymnia Lesboum refugit tendere barbiton. Aliqui legunt. *Polympnea*. Adde *Ovid. Fast. 5. v. 9. & 53.*

Polymitus, a, um, πολυμιτος, quod multos versicoloribus licibus in longum, transversumque ductis contextum est, a πολυ, multum, & μιτος, licium. *Plin. l. 8. c. 48.* Plurimis vero licibus texere, quæ polymita appellant, Alexandria instituit. *Hieronym. epist. 128. ad Fabiol.* Balthem ita polymita arte distinctum, ut diversos flores, ac gemmas artificis

manu non textas, sed adlitas arbitreris.

Polymnestor, oris, Thracum Tyrannus in ea regione, quæ Bistoniam, & Pallene dicta est, gener Priami, cujus filiam lionem uxorem duxerat. Polydorum primum, Priami filium, quem pater ejus fidei cum magno auri pondere crederat, incensa Troja, auri cupiditate interfecit. Quod cum Hecuba in Græciam cum aliis captivis mulieribus navigans, ubi in Thraciam pervenit, cognovisset, Tyrannum adjit, tanquam aliud ei auri pondus vellet indicare, eique ab aliis mulieribus adjuncta oculos unguibus eruit. *Ovid. 13. Metam.*

Polymyxos, m. 2. lucerna di moliti floppini, πολυμυξος, lucerna, quæ multis ellychniis lumen in diversa spargit, a πολυ, multum, & μυξος, quod inter alia etiam de lucernæ ellychnio dicitur. Legitur apud *Martial. in Lemmate epigr. 41. l. 14.*

Polyneuron, i, πολυνηρον, herba multas fibras veluti nervos habens. *Apul. de herb. c. 1.*

Polyonices, is, m. πολυωνικης, filius Oedipi Regis Thebarum ex nefando Jocastræ matris concubitu editus, frater Eteoclis. Hi mortuo patre inter fe convenerunt, ut alternis annis regnarent. Sed cum Eteocles patris non stare, bello a Polynice indicto, post varia discrimina, ambo fratres singulari certamine mutuis confecti vulneribus periere. *Stat. 7. Theb. v. 689.* Parrior ad cives Polyonicis inhorruit enfis.

Polyonymos, i, πολυονυμος, herba perdicalis. *Apul. de herb. c. 81.*

Polyphæmus, mi, πολυφημος, Cyclops, Neptuni filius ex Thoa Phorcii filia, monstrum ingenti corpore, uno tantum oculo in fronte. Galatæam Nympham adamavit, a qua spretus, animi dolore Acin puerum, quam illa prætulera, saxo interfecit. Ad hunc venit Ulysses cum duodecim comitibus, & optimo vino forporatum titione obcæcavit. *Virg. 3. Æn.*

Polyplusus, a, um, πολυπλυσιος, bene nummatus, ubertim dives, ex πολυ, multum, & πλυσιος, dives. *Plaut. Capt. 2. 2. 27.* Quo de genere natus est illic Philocrates? P. Polyplusio.

Polypodium, ii, n. *felce quercina, polypodio, πολυποδιον*, genus herbæ, al. dolichos, & ferpillum, vulgo filicula, a polyplus, sive quod radix ejus veluti cirros ad similitudinem polyphi piscis habeat, sive quod farina ejus indita naribus polyplus consumat. *Plin. l. 17. c. ult. l. 26. c. 8. 11. 12.*

Polypodus, a, um, qui polyppo morbo laborat. *Martial. l. 12. epigr. 37.* Natutum volo, nolo polypodium.

Polyptoton, i, πολυπτοπον, traductio, figura locutionis, qua casibus diversis oratio distinguitur, ut apud *Virg. 4. Æn. v. 628.* Litora litioribus contraria, fluctibus undas Imprecor, arma armis pugnant, &c. Sed vox græca est, & græce scribenda. *Quintil. l. 9. c. 3.*

Polyplus, pi, & podis, m. polyppo, πολυπυς, piscis ex genere eorum, qui molli cute teguntur, a πολυς, multum, & πῦς, pes, quia multos pedes habet, idest octo, unde & ὀκταπυς, idest octipes utitatus dicitur. De polyppo *Plin. scribit l. 9. c. 12. 19. 20. 29. 30. 51. 62. l. 32. c. 10. & 11.* ¶ Polyplus item narium morbus est, hoc est caruncula narium ossi inherens, quæ interdum adeo excrescit, ut respirationem impedit, hominemque strangulet, teste *Celso l. 6. c. 8.* Nomen ei a polyppo pisce. Nam & carne um refert, & multas habet radices, uti piscis ille pedes. *Herat. Epod. 12.* Polyplus, an gravis hirsutus cubet hircus in alis. *Cat. de R. R. c. 157.* Et, si polyplus in naso introierit, brassicam erraticam, aridam, tritam in malum conjicito, & ad nasum admoveto. ¶ Translate etiam de homine rapaci usurpatur, nempe quia polyplus magna cum solertia acetabulis suis confus, ac pisciculos attrahat, contractisque teneat, ut nequeant avelli. *Plaut. Aulul. 2. 2. 21.* Ego istos novis polypos, qui ubi quid attingerit, tenent. ¶ In feminino gen. usurpavit *Lucil. apud Non. c. 3. n. 175.*

Polyrrhizos, i, πολυρριζος, herba radice multa, alio nomine plitologica. *Plin. l. 25. c. 8.*

Polysemus, πολυσημος, h. e. multa significans: Græca vox, a πολυ multum, & σημα, lignum, nota, *Polysemus fermo* dicitur a *Servio ad l. 1. Æn. v. 1. & 86.* cum vox aliqua adhibetur, quæ plures habeat significaciones.

Polyspaistos machina dicitur a *Vitruv. lib. 10. cap. 5.* quæ multis orbiculis constat, atque adeo magnam trahendi vim habet, a πολυ, multum, & σπαισ, trabo.

PolySyntheton, n. 2. Figura verborum per adjectionem, per quam eadem conjunctio in membris, vel incisis orationis frequenter repetitur, a πολυ, multum, & συνθημη, simul pono. Quidam ex *Rutilio Lupo* duas figuras distinguunt, *PolySyntheton*, & *PolySyntheton*, & *PolySyntheton* esse volunt, cum eadem conjunctio sæpius in incisis repetitur, *PolySyntheton*, cum in membris ejusdem conjunctiois repetitio fit, vel etiam plures conjunctioes diversæ afferuntur. Exemplum prioris est in illo *Virg. 3. Georg. Tellumque, lavemque, armaque, Amycleumque canem, Cressamque phætræram.* Posterioris hoc modo. *Ille hunc pæna constructum traheret, hic autem vociferabatur, concursus vero non mediocris erat, cum tamen omnes opistulari vellent, sed nemo audebat, neque ibi Magistratus aderat, neque circumspicientes, quo potissimum confugeremus, reperiebamus.* Sed utraque vox græca est, & græcis literis scribenda.

Polytelles, πολυτελης, titulus est libri septimi *Piticii*, & significat sumptuosus, impendiosus, a πολυ, multum, & τέλος, ultimus, imperiosa, quia in eo libro multa traduntur condimenta, quæ magnas impensas requirunt.

Polytrichon, i, Πολυτριχον, herba, capillus Veneris, a multitudine tenuium fibrarum, seu capillamentorum in radicibus sic dicta; nam πολυ, multum, & τριχες, capillum significat. *Plin. l. 22. c. 21.* ¶ Eadem dicitur & Polytrix, icis, πολυτριξ, ab eod. l. 26. c. 11. 12. & 14. ¶ Polytrichos nomen est gemmæ capillamentum referentis. *Id. l. 37. c. 11.*

Polyxena, æ, *Poliffens, Πολυξενια*, vel Πολυξενη, filia Priami, ex Hecuba conjuge. Post Trojæ excidium a Pyrrho Achillis filio ad patris sepulcrum jugulata est, quod Achilles sub specie nuptiarum cum ea celebrandarum a Paride per insidias interfecit fuisse in templo Apollinis. V. *Ovid. 13. Met. Virg. 3. Æn. & Sen. in Troade.*

Polyxenius, a, um, quod ad Polyxenam spectat. *Casul. Argon. v. 368.* Alta Polyxenia maderent cæde sepulcra.

Polyxo, f. 4. contracta. una Amazonum, vates Apollinis in Lemno insula, quam aliqui dicunt auctorem fuisse, ut Thracæ mulieres omnem virilem sexum interimerent. *Stat. Theb. 5. & Val. Flac. l. 2. v. 316.*

Polyzónos, m. 2. Πολυζωνος, gemma nigra, multitis zonis candidantibus distincta. *Plin. l. 37. c. 11.*

Pomaria, ii, n. *μαρῶν*, locus, ubi reponuntur poma. *Plin. l. 15. c. 16.*

Pomaria in loco frigido, ac secco contabulari, septentrionalibus lætistris sereno die patere. ¶ Sumitur etiam pro pometo, idest loco arboribus pomiferis confito, qui Græcis παραρηνος vocatur. *Horat. l. 1. od. 7.* Et uda mobilibus pomaria rivis. *Ovid. 4. Metam.* Id metuens foliis pomaria clauserat Atlas Mæribus.

Pomaritius, ii. m. pomorum venditor, *ὀπωροπώλης*. *Horat. l. 2. ser. sat. 3. v. 227.* Edicit pilicator uti, pomarius, acceps.

Pomarius, a, um, adjectiv. pomis conflans, ut pomarium seminarium, apud *Cat. R. R. c. 28.*

Pomerania, α , *Pomerania*, inc. *Pommern*, prov. Germaniæ, ad mare Balticum, Ducatus titulo nobilis ab anno 1182. in Circulo Saxonie superioris. Terminatur a Sept. Mar. Baltico, a Mer. Marchia Brandeburgica, ab Or. Prussia, ab Occ. Ducatu Megalopolitano. Antea Duces habuit proprios, sed mortuo Boguslao ultimo Duce, bipartita fuit pace Monasteriensis, & Osnabruensis. Pomerania ceterior, seu eis Oderam flu. concessa fuit Suecis; Pomerania vero ulterior, seu inter Oderam, & Prussiam, concessa fuit Electori Brandenburgico.

Pomeridianus, & **Postmeridianus**, α , um, $\epsilon\lambda\lambda\eta\sigma\iota\varsigma$, quod post meridiem sit, a *post*, & *meridies*. *Cic. in Orat. c. 47.* Et pomeridianas quadrigas, quam postmeridianas, libentius dixerim. *Id. 3. de Orat. c. 30.* Neque Tusculani, atque huius ambulationis antemeridianæ, aut nostræ pomeridianæ sessionis. *Id. 3. de Orat. c. 5.* Inclinatione in postmeridianum tempus die.

Pomerium, vel **Pomerium**, η , $\pi\omicron\mu\epsilon\rho\iota\upsilon\mu$, locus prope mœnia, tam intra, quam extra, quem antiqui in condendis urbibus inaugurato consecrabant, neque patiebantur vel ædificiis impediri, vel arari, a *post*, & *mœrus*, quo antiqui us sunt pro muris, non tam quod hoc spatium esset post murum, quam quod murus post hoc spatium extaret. *Gel. l. 13. c. 14. Liv. l. 11. c. 44. Var. l. 4. de L. L. dicit vult*, quia sit pone muros. Si erymon spectes, omnino pomerium scribendum est per α . Reliqui tamen pomerium dices, quando veteres libri, & lapides simplici e scribunt. *Manut. in Orat. Cic. 2. de nat. Deor. Quod cum pomerium postea intrasset habendi Senatuse cusa, in redeundo, cum idem pomerium transiret, aufpicari esset oblitus.* ¶ Pomerium Romæ antiquissimum Palatii radicibus terminabatur. Sed pro incrementis Reipublice postea læpibus dilatatum est. Proferendi autem pomerii jus habebat, qui Rempublicam agris de hostibus captis auxerat, cuius rei exemplum habes apud *Tac. Ann. 12. c. 23. & 24.*

Pometinus, α , um, ad Pometiam pertinens, quod fuit Volscorum oppidum. *Liv. l. 1. c. 55.* Pometinæ manubiæ.

Pomœtum, η , $\mu\omicron\lambda\lambda\omicron\tau\omicron\upsilon$, locus arboribus pomiferis confitus, a *potum*. *Pal. l. 1. tit. 36.* Longe ab hortis, vineis, atque pometicis.

Pomifer, $\tau\alpha$, $\tau\omega\upsilon$, $\mu\omicron\lambda\lambda\omicron\tau\omicron\upsilon$, quod poma fert. *Col. l. 4. c. 9.* Superest ratio pomiferarum arborum. *Hor. l. 4. od. 7.* Pomifer autumnus.

Pomœrium, V. Pomerium.

Pomœna, α , pomœrum Dea, idest quæ fructibus arborum præerat. *Ovid. 14. Metam. Annot. l. 3.* Hinc Vicus Pomœnae apud *Sextum Rufum*. Hanc Picus Latinoorum Rex adamavit, propter quod a Circe in avem sui nominis transmutatus est. *Ovid. ibid.*

Pomonælis Flamen, Sacerdos Pomœnae Deæ ultimus dignitate omnium Flaminum. *Fest. in Maximæ.*

Pomœnus, α , um, adject. pomis abundans. *Tibul. l. 1. eleg. 1.* Pomœnisque tuber custos donatur in hortis. *Propert. l. 4. eleg. 2.* Institor hic solvit pomœna vota corona.

Pompa, α , f. *pompæ*, Ger. *praebet*, Gal. *pompæ*, Hisp. *pompæ*, $\tau\omicron\mu\pi\eta$. omne spectaculum, teste *Valla l. 4.* & apparatus solemniss, cum ostentatione, & specie quadam triumphi, tam in adversis, quam in prosperis, & lætis. *Nep. in Art. c. ult.* Pompa tunicis. *Virg. 3. Georg. v. 22.* Solemnes ducere pompas. *Cic. 1. Off. Ut pompamur ferulis similes esse videtur.* ¶ Speciatim dicitur de Circensium pompa, *Tertul. l. de Spectac. c. 7.* Sed Circensium paulo pompatorum suggestus, quibus proprie hoc nomen pompa, præcedit. *Ovid. 4. Fast.* Circus erit pompa celebris, numeroque Deorum. Erat autem pompa Circensium simile aliquid nostris Processionibus, ut appellatur, cum Magistratus, Sacerdotes, & multi præterea cives rite atque ordine a templo Jovis Capitolini in Circum procedebant, multis circumstantis ferulis cum Deorum, Semideorum, & Imperatorum statuis, quas in Circo ipso ante ludos sacrificentium collocabant. *V. Dionys. Hist. l. 7.* ¶ Sumitur etiam pro longo incendentium ordine. *Ter. Heaut. 4. 4. 17.* Et tua pompa eo traducenda est. Loquitur de prolixo meretricis comitatu. *Cic. Fam. 2. ep. 15.* Molestæ hæc pompa lectorum meorum. ¶ Transfertur ad orationem em quoque, atque alta, & sumitur pro splendore, magnificentia, fastu. *Cic. 2. de Orat.* Adhibere quandam in dicendo speciem, atque pompam. *Q. Cie. de petit. Consul. Tota petitio, procura, ut pompa plena sit, ut illustris. Sen. l. 2. de Benef. c. 12.* Detrahete pompam muneris suo. h. e. dare sine fastu.

Pompabilis, le, adject. *pompofus*, magnificus, splendidus. *Trebell. Pol. in Zenobia, seu in xxx. Tyrann. c. 30.* Ducta per triumphum ea specie, ut nihil pompabilibus populo Romano videtur.

Pompabilis, atis, f. pompa. *Priscian. in lib. de versib. Comicis post princip. edit. Pustebis pag. 1320.*

pompâlis, & le, o, 3. quod cum pompa est. *Capitol. in Gordian. c. 6.* Canitie decora, pompali vultu.

Pompalliter, adv. cum pompa. *Trebel. in Gallien. c. 8.* Gladiatores pompalliter ornati. Al. leg. *pompabiliter.*

Pompaticus, α , um, quod cum pompa conjunctum est. *Ter. de cult. fam. c. 9.* Fœminæ pompaticæ progrediuntur. *Apul. l. 10. Miles.* Pompaticus favore deducor.

Pompatus, α , um, quod pompam habet. *Tertul. l. de Spectac. c. 7.* Sed Circensium paulo pompatorum suggestus.

Pompejanum, η , n. *Pomigliano*, al. *S. Maria Nunciata*, *Torre dell' Annunciatà*, *Annunciatà*, villa Ciceronis, prope Nolam. *Baudrando* idem videtur ac oppidum Pompeji.

Pompejanus, α , um, quod ad Pompejum spectat. *Lucan. l. 3. v. 166.* Pompeiani triumpho. *Vellej. l. 2. c. 51.* Prælio Pompejanum prospero. ¶ Pompejanus coloris, seu Pompejanus Jupiter, statua Jovis in Campo Martio a Claudio Cæsare dicata, ita dicta a vicinitate theatri Pompeji. *Plin. l. 34. c. 7.* ¶ Pompejana vitis, vel uva, eadem ac Murgentina, ita dicta ab insitore. *Colum. l. 3. c. 2. Plin. l. 14. c. 2. 3. 6.* ¶ Ficus Pompejanæ, vel Pompejæ, genus ficum ab auctore nomen habens, optimum ad succidum. *Plin. l. 15. c. 29.*

Pompeji, orum, gens Romæ, Plebeja. *Vellej. Paterculus* tres Pompejæ gentis fuisse familias l. 2. tradit, sed quæ hæc sint, non explicat. Alii dicunt, duas omnino huius gentis familias diversas occurrere. Prima Kutorum est, in qua tres ante bellum civile Syllanum, tres post Pompejanum Curules Magistratus effecere. Nam Bithynici ejusdem plane sunt stirpis. Huius familæ auctor fuit, & princeps A. Pompejus Rufus, a quo Q. Pompejus is, qui Consul fuit cum Cn. Servilio Cæpio anno 609. alias 642. & rem ad Numantiam male gessit. *Cic. in Bruto, pro Mur. 5. Var. & Flor. l. 2.* Altera est Cneorum, ex qua Cn. Pompejus Magnus filius Cn. Pompeji Strabonis, qui cum Cæsare bellum civile gessit, & in Ægypto occisus fuit. *V. Vellej. lib. 2. Lucan. &c.* ¶ Pompeji hominus novi fuerit. *Cic. pro Mur.*

Pompeji, orum, m. *Cassell a mare di Stabia*, al. *Civita*, opp. Campaniæ, in ora sinus Neapolitani, apud Sarnum flu. *Baudrando* credit, idem esse ac Pompejanum, *Torre dell' Annunciatà*, & ait esse ad ostia Sarni flu. Conditum fuit ab Hercule, cum boves Geryonis abduceret, teste

Solino. Sub Nerone terræmotu concidit. Ejus meminit *Plin. l. 3. c. 5.*

Pompejopolis, Ciliciæ urbs, postea Trajanopolis dicta, teste *Solin. c. 51.*

Pompejus, α , um, $\tau\omicron\mu\pi\eta\sigma$, quod ad Pompejum spectat. *Ovid. l. 4. de Pon. eleg. 5.* Protinus inde domus vobis Pompeja petatur. ¶ Lex Pompeja, quæ lata est a Cn. Pompejo Strabone Consule patre Pompeji Magni anno U. C. 664. ut Ligures, Veneti, & Galli Cispadani Civitate Romana, Galli vero Tranpadani jure Latii donarentur. *Plin. lib. 3. c. 20. Sigon. de ant. jur. Ital. l. 1. c. 1. & l. 3. c. 1. & 2.* ¶ Pompejæ ficus, eadem ac Pompejanæ. *Plin. lib. 15. cap. 18.* ¶ Pompeja umbra, V. Porticus.

Pompellon, seu **Pompelo**, onis, f. 3. *Pamploña*, $\tau\omicron\mu\pi\eta\lambda\omega\upsilon$, urbs Hispaniæ Tarraconensis, a Pompejo condita, teste *Strabone*. ¶ Populi Pompelonenses. *Plin. l. 3. c. 3.*

Pompholyx, η , $\gamma\epsilon\iota\varsigma$, f. *pomfolice*, *tuza*, $\tau\omicron\mu\pi\eta\lambda\omega\upsilon$, fuligo, seu cinis metallicus in officinis potissimum æraris & tornacibus evolans, & fumis camini partibus adhærens. *Plin. l. 34. c. 13.*

Pompilla gens, una ex gentibus Patriciis Romæ, cuius auctor fuit Pompejus, vel Pompo, homo imprimis nobilis, & clarus, urbe Sabinarum oriundus. *Plutarch.*

Pompilius, η , secundus Rex Romanorum. V. Numa. ¶ *Pompilius*, α , um. *Horat. de ar. poet. v. 292.* Pompilius sanguis.

Pompius, η , m. $\tau\omicron\mu\pi\eta\sigma$, $\mu\alpha\upsilon\iota\lambda\omega$, nauticus, piscis thyrunno similis, qua similitudine quidam decepti eum inter thynnos retulerunt, ut ex *Plinio* dicimus, a $\tau\omicron\mu\pi\eta\sigma$, deduco, quia per mare usque ad litus deducat naves. *Ovid. in Halieut. v. 101.* Tuque comes ratium, traditque per æquora sulci, Qui semper spumas sequeris, Pompile, nitentes. Adde *Plin. l. 9. c. 15. & l. 32. c. 11.*

Pompo, α , s, n. i. cum pompa aliquid ago. *Sedul. l. 1. v. 2.* Grandifon pompare modis, tragicoque boatu.

Pomponia, α , $\tau\omicron\mu\pi\omega\iota\alpha$, mater Scipionis, ex congressu Jovis, ut credit volebat, in anguem mutati. *Sil. l. 13. v. 615.* Assabat secunda Jovis Pomponia furto.

Pomponiana pyra, genus pyrorum, ita dictum ab insitore. Eadem mammosa ob similitudinem mammæ cognominatur. *Plin. l. 15. c. 15.* ¶ Est etiam Pomponiana Insula, una ex Stæcadibus. *Id. l. 3. c. 5.*

Pompofe, adv. *pompofamente*, magnifice, cum pompa. *Sidon. l. 9. ep. 9.* Pompofe scribere.

Pompofus, α , um, adject. *magnifico*, *pompofus*. *Sidon. l. 4. ep. 9.* Pompofus incisus.

Pomptina Tribus Rom. in Latio fuit, in Volscis, sic dicta ab urbe Pometia, vel Pontina. Facta est anno U. C. 395. una cum Popilia. ¶ *Pomptina palus*. V. Pontina.

Pomum, η , n. *pomo*, $\mu\omicron\lambda\lambda\eta$, Ger. *obest*, Gal. *pomme*, Hisp. *manzana*, $\mu\omicron\lambda\lambda\eta$, omnnis fructus, qui ex arboribus esui aptus provenit, sive mollis, sive durus sit. Quidam enim etiam nucem hoc nomine complexi sunt, quæ Græcis $\alpha\mu\pi\eta\sigma\tau\omicron\upsilon$. (*Mærob. lib. 2. Sat. c. 15.* scribit ficum, tanquam non pomum, secerni a pomis apud idoneos Scriptores; additque exempla ex *Cic. de Republ. & ex Aviano*. Nihilominus *Plin. l. 15. c. 17.* non solum pomum pro fico posuit.) Sed alii in hoc distinguunt nucem a pomo, quod nux generale sit nomen omnibus, quæ duro operimento teguntur, ut sunt nuces juglandæ, avellanæ, amygdalæ, castanæ, & hujusmodi, pomum vero de his proprie dicitur, quæ mollem habent corticem, quamvis etiam pro nucibus aliquando usurpentur. *Plin. l. 16. c. 22.* de nucæ juglandæ. Solum hoc pomum natura compatibili operimento claudit. Adde *Paul. Jctum. l. 105. Dig. de verb. signif. §. Mora* etiam inter poma annumerat *Plin. l. eod. c. 24.* At non item glandes, *ibid. Cic. de Sen. Poma* ex arboribus, sic cruda sunt, vi avelluntur. ¶ Fuit & pomi vox inter obscœna. Nam sic coles vocabant. Hinc legere poma h. e. concubitu uti. *Propert. l. 2. Eleg. 21. v. 95.* Cum quibus læzo legisti poma sub antro. *Servius* etiam ad illud *Virg. Elog. 2.* Ipse ego cana legam tenera lanugine mala: notat, velasse Virgilium honestis verbis, quod Theocritus liberius expressisset. *V. Lips. l. 3. antiq. lectio.* ubi alia in hanc rem exempla afert; quæ tamen omnia qui velit, nullo tortasse negotio ad alium sensum traducere poterit. ¶ Reperitur etiam pomum in neut. gen. pro ipsa arbor. *Plin. l. 5. ep. 6. villam quandam describens*: Alternis metulæ surgunt, alternis inserta sunt poma.

Pomus, η , f. $\mu\omicron\lambda\lambda\eta$, arbor pomifera. *Tibul. l. 2. eleg. 1. v. 43.* Tunc vitibus abiere leri, tunc conita pomus.

Ponderabilis, le, adject. qui ponderari potest. *Claud. Mamert. l. 2. c. 4.* Corpora numerabilia, ponderabilia, & mensurabilia.

Ponderatio, onis, actus ponderandi, examen, libra. *Vitruv. l. 10. c. 8.* In latera æquipondium cum examine progreditur ad fines ponderationum. *Theodor. Præf. l. 1. c. 13.* Æqua ponderatione confici.

Ponderatus, α , um, adject. *pefato*, *ejaminato*. *Sidon. l. 8. ep. 6.* Sententia affectu ponderatiore prolata.

Ponderitas, atis, f. *pefo*, idem quod *ponus*. *Actius apud Non. c. 2. n. 671.* Ponderitatem, gravitatemque hominis.

Pondero, α , s, avi, atum, α . i. *ponderare*, *pefare*, $\mu\omicron\lambda\lambda\eta$, Ger. *uvagen*, Gall. *pefer*, Hisp. *pefar*, $\epsilon\sigma\alpha\delta\epsilon\upsilon\sigma\mu\alpha$, libro, pendo, ponderibus examino. *Plin. l. 18. c. 7.* Si quis granum ipsum ponderet. ¶ Translate capitur pro considerare, examinare. *Cic. 1. Off.* In quo tamen imprimis quo quisque animo, studio, benevolentia fecerit, ponderandum est. *Id. 3. de Orat. c. 37.* Verborum delectum aurium quodam judicio ponderare. *Id. in Partit.* Non esse fidem ex fortuna ponderandam. *Plaut. Amph. 1. v. 156.* Pugnos ponderare.

Ponderosus, α , um, *grave*, *pefante*, *basis*, quod est grave, sive gravis ponderis, *Plin. l. 36. c. 19.* Pyritarum ponderosissimi. *Varro l. 2. de R. R. c. 11.* Ex sudore ejus lana fit mollior, & ponderosior, & colore meliore. ¶ Translate *Cic. 2. Att. ep. 11.* Da ponderosam aliquam epistolam, plensum omnium non modo actorum, sed etiam opinionum tuarum.

Pondo, n. indecl. *libra*, $\mu\omicron\lambda\lambda\eta$, Ger. *ein pfund*, Gal. *livre*, Hisp. *libra*, $\mu\omicron\lambda\lambda\eta$, $\mu\alpha\upsilon\iota\lambda$, libra, hoc est pondus duodecim unciarum, a *pendo*. *Cic. pro Cluent. c. 64.* Et auri quinque pondo abstulit. *Quintil. l. 6. c. 3.* Torques aureus centum pondo. *Plaut. Afin. 2. 2. 33.* Quot pondo te censes esse nudum? ¶ Accipitur etiam pro pondere. *Liv. l. 4. c. 20.* Scribitur, coronam auream libræ pondo Jovi dicatam fuisse. *Colum. l. 12. c. 12.* Cum dohrante pondus mellis. *Id. ibid. c. 20.* Amomi pondo quadrans. *Gel. l. 2. c. 24.* Argenti plus pondo, quam libras centum.

Pondus, eris, n. *pefo*, *carica*, $\mu\omicron\lambda\lambda\eta$, Ger. *gewichte*, Gal. *pois*, Hisp. *pefo*, $\mu\alpha\upsilon\iota\lambda$, rei alicujus gravitas, onus, gravis moles, ut pondus auri, argenti, & similitum, a *pendo*. *Cic. de Sen. Curio* ad locum sedenti magnum auri pondus Samnites cum atulissent. *Virg. 6. Æn.* Gemuit sub pondere cymba. *Plin. l. 12. c. 7.* Pondere emere. *comparat a pefo*. ¶ *Ponitur* etiam pro pondere, idest pro libra. *Cic. pro Planc.* Sed ego hoc meis ponderibus examino, &c. ¶ Reperitur quoque pro multitudine, seu numero, earum etiam rerum, quæ non ponderantur, sed tantum numerantur. *Varro de vita P. R.* E Græcia comportasse magnum pondus omnium artificum. ¶ Sepe translate sumitur. *Cic. 3. de nat. Deor.*

Deor. Grave ipsius confcientie pondus est. Per translationem interterum notat amplitudinem, magnitudinem, magnificentiam. *Cicer. 2. de Or. cap. 17.* Omnium sententiarum gravitate, omnium verborum ponderibus est utendum. ¶ Interdum magnitudinem animi, firmitatem, constantiam. *Cic. Att. 1. 11.* Addis etiam, ceteris quoque, ideit qui pondus habeant, factum nostrum probari. ¶ Interdum auctoritatem, & vim. *Cic. 1. 2. Fam. ep. 18.* Sed tuz literæ maximi sunt apud me ponderis. *Id. in Top. c. 19.* Pondus testimonii. *Id. Attic. 1. 10. ep. 1.* Eodem esse apud aliquem pondere. *Horat. 1. 1. ep. 18.* Nugis addere pondus. *Senec. Hippolyt. v. 799.* Et pondus veteris triste supercilii. h. e. se veritas. *Nemesian. ecl. 1. v. 5.* plenum tibi ponderis æqui Pectus erat. h. e. morum gravitate. ¶ *Horat. 1. 1. ep. 6. v. 51.* cogat trans pondera dextram Porrigere. h. e. extra pondera togæ brachio convolutæ & sustentatæ. ¶ *Lucan. 1. 8. v. 280.* Mentis pondera. h. e. momenta, & consilia mentis. ¶ Pondera clavæ, *Sil. 1. 2. v. 246. b. e.* clava magni ponderis. Eadem ratione pondus pili, & pondera conti. *Id. 1. 9. v. 336. & 1. v. 687.* Ponduscilium, i, n. *picciol. peso,* dim. a pondus. *Col. 1. 12. c. 51.* Et ita cum saxi ponduscilio in olei, atque musti partem demitti. Adde *Plin. 1. 14. c. 15.*

Pone, adv. dietro, אחר, Ger. *hiendennach,* Gall. *par derrière,* Hisp. *de tras,* אחר, אחר, post, retro, in loco postico, a tergo qui ante opponitur. *Cic. de Univ. c. 13.* Ita totum animal movebatur illud quidem, sed immoderate, & fortuito, ut lex motibus veheretur. Nam & ante, & pone, & ad lævam, & ad dextram, & sursum, & deorsum, modo huc, modo illuc. ¶ Interdum præp. est, eadem ac post, & acc. regit. *Cic. de Un. Et pone quos, aut ante labantur. Tacit. 3. bist. c. 85.* Vincitæ pone tergum manus.

Pono, is, sui, itum, a, 3. *ponere, mettere,* פתח, Ger. *setzen, Gal. mætere,* Hisp. *poner, poner, poner, loco, colloco, consituo.* *Liv. 1. 5. c. 28.* Ponere castra in plano. *Colum. 1. 4. c. 1.* Ponere vitem. *Cic. 2. de Fin. Ponere fundamenta. Id. 4. Fin. Sapientia pedem ubi poneret, non habebat.* ¶ Usurpatur etiam pro ædificare, erigere. Unde in antiquis marmoribus legitur: Bene merenti posuit. *Virg. Æn. 6. v. 19.* Posuisset immantia templa. ¶ Item pro pingere, sculperre, efformare. *Hor. 1. 4. ad. 8. Hic saxo, liquidis ille coloribus solers nunc hominem ponere, nunc Deum.* ¶ Item pro apponere, ideit ponere ante aliquem. *Martial. 1. 8. ep. 22.* Invitas ad aprum, ponis mihi Gallice porcum. *Juven. sat. 1. Pone Tigillinum.* ideit asser aliquid de Tigillino scriptum. ¶ Item pro proponere, assignare. *Cic. 1. Tusc. c. 4.* Ponere jubebam, de quo quis audire vellet. *Id. pro Cel. Res minime dubitanda in contentione ponitur, utrum &c.* ¶ Item pro componere, temperare. *Hor. 1. 1. Carm. od. 3.* Tollere, seu ponere vult treta. ¶ Item pro desinere, quiescere quoniam cum cessamus ab opere, collocare quodammodo, ac reponere videmur id, quod agebamus. *Virg. 7. Æn. Cum venti posuere, omnifque repente reiecit flatus.* ¶ Item pro deponere. *Virg. 1. Æn. Ponuntque ferocia Pœni corda, volente Deo.* *Cic. ad Q. Fr. 1. 1. ep. 1. c. 8.* Quos quidem liberos non sine causa nosser ille Africanus de manibus ponere non solebat. *Liv. 1. 4. Ponere arma. Hor. 1. 3. od. 10.* Ponere superbiam. *Juven. in Calig. c. 5.* Ponere barbam. ¶ Item pro conferre, dare. *Cic. 1. 13. Fam. ep. 27.* Quam id beneficium bene apud Mælcium positurus esset. ¶ Item pro adhibere. *Cic. ad Q. Fr. 1. 1. ep. 1.* Totum ut animum, curam, cogitationemque tuam ponas in omnium laude undique colligenda. *Id. ib. 1. 3. ep. 17.* Ponere sumptus. ¶ Item pro dicere, scribere, usurpare. *Cic. in Fam. Ut paulo ante posui. Id. de Leg. Recte igitur Magnus ille nosser me audiente posuit in iudicio, &c. Id. post red. ad Quir. Tum in perorando posuit, vos rogari a Senatu, &c.* ¶ Item pro supponere, præmittere. *Cic. 3. Fin. Sed primum positum sit, nosmetipsos commendatos esse nobis.* ¶ Item pro numerare, censere. *Cic. 1. Tusc. Ut qui mortem in malis ponit. Id. pro Clu. Ut, quæcunque dicendi potestas esset data, in honore, atque beneficio ponerent. Id. 3. Tuscul. Ponere aliquid in vitio. Id. Fam. 15. ep. 4. Ponere in beneficii loco. Id. 5. Verr. Ponere in laude.* ¶ Item pro statuerre, censere, arbitrari. *Cic. in Bruto. Tamen pono, satis in eo fuisse orationis, atque ingenii. Id. 5. Fin. Qui multum in fortuna secunda, aut adversa, multum in bonis, aut malis corporis ponerent.* ¶ Item pro consistere, contineri. *Cic. in Or. Negat in eo positas esse fortunas Græciæ. Id. pro Quintil. Quorum vita in alterius manu posita est.* ¶ Item pro exponere. *Plaut. Capt. 3. 5. 30.* Meum me potius caput periculo præoptavisse, quam is periret, ponere. ¶ Item pro deponere in (positione. *Virg. Ecl. 4. Ponere fagina pocula. Sic ponere pignori vellem, dar' in pegno, Scævola, l. Uxor. Dig. de legat. 3. ¶ Ponere rudimentum, vel tirocinium, V. Rudimentum, & Tirocinium. ¶ Posui pro posui, Plaut. Pseud. 5. 1. 35. Commuto illico poculum: illud posui. Id. Trinum. 1. 2. 108. Ubi polveris.*

Pons, ontis, m. *pons,* Ger. *ein bruncke,* Gal. *pont,* Hisp. *puente, γέφυρα,* omne, per quod super aquis, vel foveas, vel quid simile transimus. *Cic. 6. Verr. c. 52.* Eorum conjunctione pars oppidi, quæ appellatur Insula, mari disjuncta angusto, ponte rursum adjungitur, & continetur. *Nepos in Milit. c. 3.* Pontem facere. *Flor. 1. 1. c. 4.* Tiberim interfluentem urbi ponte commiit. *Plin. 1. 8. ep. 8.* Pons flumen transmittit. *Curt. 1. 5. c. 1.* Fluvium pontem imponere. *Plin. 1. 34. c. 15.* Jungere pontem. ¶ Pontes etiam dicuntur viz in aggeribus constitutæ, & lignis stratz in locis paludosis. *Tacit. Ann. 1. c. 63.* Pontes longos quam maturime superare: angustus is trames vastas inter paludes, &c. ¶ Comitiorum tempore Romæ in Campo Martio, vel in Foro pontes ad tempus construuntur, per quos Cives Romani transierunt, cum e primo septo in alterum ad suffragandum vocarentur, acceptis tabellis, quæ a diribitoribus ex ipsiis pontibus ministrabantur. *Sigon. 1. 1. de antiq. jur. C. R. c. 17. Panvin. de Comit. Cent. Cic. Attic. 1. 1. ep. 11.* Operæ Clodianæ pontes occupant, tabellæ ministrantur ita, ut nulla daretur, Uti rogat. ¶ Narrant autem, cum primum per pontes suffragia ferri cœpta sunt, juniores conclamavisse, ut de ponte deicerentur suffragenarii, ne forte suæ ætati in mandandis Magistratibus suffragarentur. Sexagenarii enim a publicis negotiis liberi erant. *Ovid. 5. Fasti. Junius Capito, Fest. Sigon. & alii. Ovid. loc. cit. v. 633.* Pars putat, ut ferrent juvenes suffragia soli, Pontibus infirmos præcipitasse fenes. ¶ Hinc de ponte deicere proverb. usurpatur pro suffragio privare, vel auctoritatem adimere. Huc *Cicero* alludit pro *R. Am.* cum inquit c. 35. Habeo etiam dicere, quem contra morem majorum minore annis 60. de ponte in Tyberim deiecerit. ¶ Interdum pons de scalis navium dicitur. *Virg. 10. Æn. Interea Æneas socios de puppibus altis pontibus exponit.* ¶ Ad pontes sedere solebant mendici, siupem a viatoribus postulantes, ut videre est apud *Senec. de vita beata c. 25.* Hinc *Juven. sat. 14. v. 134.* Invitatus ad hæc aliquis de ponte, &c. *Id. sat. 4. v. 116.* Cæcus adulator, dirusque a ponte fatelles.

Ponticulus, i, ponticello, γέφυρα, pons exiguus. *Cic. 5. Tusc. c. 20.* Ejusque tollæ transitum ponticulo ligneo conjunxit.

Ponticus, a, um, quod ad Pontum prov. spectat. *Col. 1. 12. c. 35.* Pontici abyntum pondus libram. *Ovid. 1. Trist. el. 2. v. 94.* Pontica terra.

¶ Nuces Ponticæ, eadem ac Prænestinæ, & Avellanæ, ita dicitur, quod in Ponto maxime abundent circa Ponticum mare, & inde in Græciam, & ex Græcia in Italiam translata fuerint. *Plin. 1. 15. c. 22.*

Pontifex, icis, m. *Pontefice,* פון, Germ. *Priester, Papp,* Gall. *Pontife,* Hisp. *Pontifice, λεπάριος,* sacer Magistratus, ut inquit Scævola. Sacerdotes hujus generis appellati sunt Pontifices a *ponsefaciendo*, quod pontem sublicium super Tyberim primum tegerint, & sæpe reititerunt. *Varro. 4. de L. L. Porro pons hic plane ligueus erat, nullo ære, aut ferro compactus, quem Romani adeo sacrum existimant, ut, si colaberetur, non nisi cæsa victima, & perfecto sacrificio, eum rehære Pontifex posset. Causa hujus pontis faciendo fuit, ut etiam trans Tyberim sacra fierent. Sacra illa Pontifices ipsi apud pontem non mediocri ritu faciebant. Primum factus est Anco Martio regnante. Quare videntur a Numa Romanorum sacrorum auctore, non Pontifices, sed Sacerdotum Principes nominati. Cic. 3. de Leg. Sed ut Pontifices veteres propter sacrificiorum multitudinem Tresviro Epulones esse voluerunt. ¶ Eos diu, præterquam e Patribus, creati non licuit. Sed M. Valerio, & Q. Apulejo Coss. etiam Plebs ad hujusmodi Sacerdotium admissa est. Dividebantur in majores, & in minores. Omnibus unus præfectus fuit a Numa, isque Pontifex Maximus appellabatur. Primus Pontifex Maximus fuit Martius Martii filius, Numæ gener. *Liv. 1. 1.* ¶ Fuerunt ab initio quatuor. Postquam autem Plebi quoque communicatus Pontificatus est, quatuor alios creati ex Plebe Pontifices placuit. Hinc Pontificum Collegium dicebatur. Summum Sacerdotium, & summam potestatem habebant. Præerant omnibus sacris publicis, privatifque. *Cic. 1. de nat. Debr. 2. de Leg. pro Domo, Dionys. 1. 2. Liv. 1. 1.* ¶ Leges etiam de sacris ferre solebant, deque omnibus causis ad sacra pertinentibus ipsi tanquam supremi iudices cognoscebant; qua in re & multandi vi habebant, cum ipsi nulli multæ, nulliusque arbitrio obnoxii essent. *Dionys. & Liv. loc. cit.* ¶ Pontifex vero Maximus habebat ex Numa sacra omnia exscripta, exsignataque, quibus diebus, quæ ad templa, quibus hoitibus sacra fieri deberent, atque unde in eos sumptus pecunia erogaretur. Hinc commentarii, & apud *Liv. 1. 4. c. 3.* libri Pontificum, & *Hor. 1. 2. ep. 1.* ¶ Cænz Pontificum in proverbium abiere pro lautis, & opiparis: quod inde natum est, quia solemnes, sacræque cænz exquisitissimis epulis solebant intrui. *Macrob. 3. Sat. c. 13. Hor. 1. 2. od. 14.**

Pontificalis, & le, o. 3. *pontificalis, λεπάριος,* quod ad Pontificem pertinet. *Cic. 2. de Leg. c. 21.* Si pontificalis maneret auctoritas. ¶ Pontificales cænz prov. dicuntur de cœnis opiparis, vel quia Pontifices lautissime vivebant, vel quia cænz sacrorum causa influit exquissitissimis epulis parari solebant. *Macrob. 3. Saturn. c. 13.*

Pontificatus, us, m. *Pontificato, הכונה,* Ger. *des Paps-Amt,* Gal. *Pontificat, Hisp. Pontificado, αρχιεπισκοπή,* Pontificis dignitas. *Cic. de Arusp. Resp. c. 9.* Qui status, solemnifque cæremonias Pontificatu, rerum bene gerendarum auctoritates augurio contineri putaverunt. *Vellej. 1. 2. c. 59.* Pontificatus sacerdotio puerum honoravit.

Pontificum, ii, potestas, auctoritas, licentia aliquid faciendi. *Gal. 1. 1. c. 13.* Ab eo, cujus id negotium, pontificumque esset. *Symmach. 1. 3. ep. 17.* Pontificio iterati honoris auctus, nullum mihi iudicium communis gaudii dedisti. *Arnob. 1. 2. pag. 89.* Ita unius pontificum Christi est, dare animis salutem.

Pontificus, a, um, *da Pontefice, λεπάριος,* quod est Pontificis, ut Jus Pontificum. *Cic. 3. de nat. Deor. Docebo, meliora me didicisse de colendis Diis immortalibus jus Pontificio, & more majorum. Id. 1. nat. Deor. c. 30.* Nominum non magnus numerus ne in pontificiis quidem nostris. subaudi libris.

Pontilis, le, adject. ad pontem pertinet, ut stratus pontilis, apud *Veleg. 1. 1. c. 56.*

Pontina, seu Pomptina palus, *Paludi Pontine, Ausente Palude,* palus Volcorum, in Latio, seu Campania Romana, inter Appii Forum, Tarracina, & Circeios, olim adeo late patens, ut illam teste *Plin. 1. 3. c. 5.* viginti tres urbes circumferant, in quibus erat Pometia. In eam Ufens fl. influit. Per hanc Trajanus viam saxo stravit ingenti sumptu, & ejus etiamnum videntur reliquæ. *Id. Plin. 1. 26. c. 4.* Pontinas paludes vocat in plur. num. ¶ Sedes latronum fuit, teste *Juven. sat. 3. v. 306. & Lucan. 1. 3. v. 85.*

Pontones, f. 3. naves, quibus in trajiciendis amnis loco pontium utitur. *Paul. lult. ff. de serv. rust. præd. Diversum, si pontonibus trajiciatur. Cef. 3. B. Civ. c. 29.* Pontones, quod est genus navium Gallicarum, Lyssi relinquunt.

Pontus, ti, m. *mare, πόρος,* mare in genere, & per excellentiam mare Euxinum, vel mare illud, quod a Palude Mæotide usque in Tenedum protenditur, teste *Strabone 1. 1. & Eustachio.* Est a Græca voce allata. *Virg. 1. Æn. Interea magno miseri murmure pontum. Cic. 6. Verr. Quod autem est ad introitum Ponti, id, cum tam multa ex illo mari bella emerferint, &c. Id. 1. de Or. Citius hercule is, qui duorum scalmorum naviculam in portu everterit, in Euxino ponto Argonautarum navem gubernavit.*

Pontus, ti, f. 2. *Ponto,* regio Asiæ minoris. Habet a Sept. mare ponticum, seu Pontum Euxinum, a Mer. Asiæ minorem, ab Occ. Bithyniam, ab Or. Paphlagoniam. Sed a Pompejo Magno an. 683. Q. Hortensio, Q. Cæcilio Metello Coss. conjuncta est cum Bithynia. Igitur terminam cepit a Sept. mari Pontico, a Mer. Asia min. ab Occ. Propontem, ab Or. Galatia. Dicta est a Ponto Rege. Ferax est herbarum venenatarum. Nobilitata est crudelitate Medæ. Hic regnavit Mithridates, Eupator, & Pythodoris Regina. *Prolem. 1. 5. c. 6.* ¶ Asiæ etiam, regiones ad Euxinum Pontum sitæ, Pontus appellantur, ut pars Capadociæ, & Tomitana regio in Mylia inferiore, ubi *Ovid. exulavit, &c.*

Popa, æ, m. *Πόπας,* victimarius, ideit, ut aliqui explicant, qui victimas venales habebat, & qui ligabat eas ad altare, teriabatque. *Prop. 1. 4. el. 3. v. 66.* Succinctique calent ad nova lucra popæ. *Suet. in Calig. c. 32.* Admota altaribus victimæ, succinctis poparum habitu, elato alte malleo, culterarium mastravit. ¶ Sumitur etiam pro gulo, & infatiabili. *Perf. sat. 6. v. 74.* Ast illi tremat omento popa venter. Ubi signat heluonem se popæ instar delicatissimis Sacerdotum cibis expletem.

Popånium, i, γέφυρα, placenta lata, tenuis, orbicularis teste *Suida,* a πόντος, coquo, utpote genus rerum, quæ coquantur. Harum placentarum usus in sacrificiis fuit, quemadmodum indicat Aristophanes in Plauto, & Lucianus de sacrificiis. *Juven. sat. 6. v. 540.* Scilicet & tenui popano corruptus Osiris.

Popellus, i, m. *popoletto, δρυμίδιον,* parvulus populus, plebecula, dim. a populus. *Perf. sat. 4. v. 15.* Ante diem blando caudam jactare popello.

Popilla Tribus, vel Popillia. V. Popilia.

Popili, m. 2. familia plebeia Romæ. Ex hac fuit Marcus Popilius, M. F. qui cum Consul esset cum C. Manlio anno Urb. Cond. 394. eodemque tempore sacrificium publicum cum læna faceret, quod erat Flamen Carmentalis, Plebs contra Patres concitatione, & seditione nuntiata, ut erat læna amictus, ita venit in concionem, seditionemque cum auctoritate, tum oratione sedavit. *Cic. in Bruto. Hinc Lænas cognominatus est*

tus est. ¶ Fuere præterea alii in oratoria facultate insignes, quos enumerat *Id. in Bruto*.

Popina, α , f. i. $\delta\epsilon\pi\alpha\iota\omega\delta$, locus, ubi publice caro cocta, ac delicate confecta, & alia obsonia venduntur, & comeduntur. *Cic. 2. Phil.* Hujus in sedibus pro cubilibus stabula, pro tricliniis popinæ sunt. ¶ Accipitur etiam pro delicatioribus cibis, qui in ganea vendi consueverunt. *Cic. 3. Phil.* Si epulæ potius, quam popinæ dicendæ sunt. *Id. in Pison.* Et cum isto ore factio teterimam nobis popinam inhalasset.

Popinalis, & le, o. 3. $\chi\epsilon\pi\alpha\lambda\iota\delta$, quod ad popinam spectat. *Col. l. 8. c. 16.* Tunc celebres erant deliciae popinales.

Popinari, ii, m. popinæ minister, vel dominus. *Lamprid. in Alexandr. c. 49.* Contra popinari dicerent, sibi eum deberi. *Adde Jul. Firmic. l. 4. c. 15.*

Popinato, onis, *crapula*, $\alpha\tau\omega\pi\alpha$, heluatio, a popinor. *Gell. l. 10. c. 17.* Dives $\alpha\omega\sigma\iota\alpha\tau$, & popinationem illi deplorans. In plerisque editionibus legitur $\alpha\omega\sigma\iota\alpha\tau\epsilon$ filii, &c. & $\pi\iota$ popinationem glossa putatur.

Popinator, oris, m. qui popinæ indulget. *Macrob. l. 7. Sat. c. 14.* Apud popinatores proponi.

Popino, onis, m. *leccardo*, *Ger. schlemmer*, *Gal. yurogne*, *banteur de cabarets*, *Hisp. golofo*, *barracabaco*, $\alpha\pi\omega\tau\theta$, heluo, gulo, qui se popinis dedit. *Hor. l. 2. Sat. 7. v. 39.* Imbecillus, iners, sim quidvis, adde popino. *Suet. de Cl. Gramm. c. 15.* Lurconem, & nebulonem, popinonemque appellans.

Popinor, aris, d. i. *darfi alla gola*, $\lambda\iota\chi\iota\omega$, heluor, indulgeo popinis. *Trebell. Poll. in XXX. Tyrannus, c. 29. de Celfo.* Cum Gallienus popinatur, & balneis ac lenonibus deputat vitam.

Poples, itis, m. *piegatura interiore del ginocchio*, $\iota\gamma\upsilon\alpha$, $\iota\gamma\upsilon\delta$, pars ea, quæ genu opposita est, ex *post*, & *plico*, quia post genu plicetur, ac curvetur. *Col. l. 6. c. 12.* Oleo, & sale genua, popliteque, & crura confricanda sunt. *Liv. l. 2.* Quoddam & jacentes vivos succis femoribus, poplitibusque invenerunt.

Poplicola, α , m. idem quod *publica*. *Silius l. 2. v. 8.* fed dubia est lectio. **Poplicitus**, adv. publice. *Plaut. Stich. 3. 2. 35.* Ambracia veniunt leg legati poplicitus. Alii aliter legunt.

Poplicus, a, um, adject. publicus. *Plaut. Trinum. 1. 1. 16.* Remoram faciunt rei privatæ, & poplicæ. *Al. leg. publice.*

Poplifugium, poplifugium. *In vet. Calendar. apud Bruter. pag. 133. in Julio.*

Poplus, i, m. idem quod populus per sycopen. *Plaut. Amph. 1. 1. 103.* Thebano populo. *Id. Caf. 3. 2. 6.* Senati columen, præsidium popli.

Poppea, vel **Poppeæ**, α , f. Sabina cognomine, Neronis uxor, de qua *Suet. in Ner. c. 35.*

Poppeanus, vel **Poppeanus**, a, um, quod ad Poppeam spectat, vel quo Poppea uti solet, ut *Unguenta Poppeana*. *Juven. Sat. 6.* Aut pinguis *Poppeana* spirat.

Poppyma, atis, n. $\pi\alpha\pi\upsilon\sigma\alpha$, palpus, sive sonus lingua, manibus, ac similibus modis excitatus ad favorem ostendendum. *Scholiasse Juven. in Sat. 6.* Poppyma est oris pressus sonus, & labiorum ius se collisurum strepitus. est a $\pi\alpha\pi\upsilon\sigma\omega$, *fibulare*. Quidam $\pi\alpha\pi\upsilon\sigma\omega$ etiam exponunt *appiudere*, idest illis manibus inter se, & palma cum palma collata plausum edere. *Juven. Sat. 6. v. 583.* Præbebit vati crebrum poppyma roganti. idest crebram manuum tractationem cum quadam vocis adulatione. ¶ Quandoque pro sibilo ponitur, qui in re obsecra fieri consuevit. *Mars. l. 7. ep. 17.* Quis ridere potest latui poppymata cunni? ¶ Scribitur & *poppyma*.

Poppymus, i, m. idem ac *poppyma*. *Plin. l. 28. c. 2.* Fulgetra poppymus adorare consensus gentium est.

Poppyzonta, accus. singularis Græcus, $\pi\alpha\pi\upsilon\lambda\omega\tau\alpha$, a $\pi\alpha\pi\upsilon\lambda\omega$, quod significat blande contrectare, palpare, tenui sibilo ore emisso, quod facere si solent, qui equos feroces demulcere, & mites reddere volunt. *Plin. l. 35. c. 10.* Cum pingeret poppyzonta retinentem equum.

Populabilis, & le, quod populari potest. *Ovid. 9. Met. v. 263.* Interea quodcumque fuit populabile, flamma Mulciber abstulerat.

Populabundus, a, um, $\mu\epsilon\lambda\lambda\alpha\tau\alpha\lambda\omega$, qui populatur, prædabundus. *Liv. l. 1. c. 15.* In fines Romanos excurrerunt, populabundi magis, quam iusti more belli.

Populacta. V. **Popularis**.

Popularia, ium, n. 3. locus in theatro, ubi populus, idest plebs fedebat, videlicet media, & summa cavea, ut equestris, locus, unde equites spectabant. *Suet. in Domit. c. 4.* Et quia pars major intra popularia deciderat.

Populares, ium, m. $\delta\eta\mu\alpha\tau\alpha$, $\delta\eta\mu\alpha\tau\iota\kappa\alpha\iota$, erant Cives Romani humiles, & nullorum majorum, vel nobiles quidem, sed egentes, atque ære alieno obstricti, vel & nobiles, & divites, sed improbi, & furiosi, quibus in Republica propositum erat nihil aliud, quam vis, & seditio, a quibus tandem Reipublicæ perturbatio, & conversio in Monarchiam exorta est. His *Optimates* opponebantur. Ex *Sigon. l. 2. de ant. jur. C. R. c. ult. Cic. pro Sext. c. 45.* Duo genera in hac civitate semper fuerunt eorum, qui versari in Republica, atque in ea se excellentius gerere studuerunt, quibus ex generibus alteri Populares, alteri Optimates & haberi, & esse voluerunt. Qui ea, quæ faciiebant, quæque dicebant, multitudini jucunda esse volebant, Populares, qui autem ita se gerebant, ut sua consilia optimo cuique proberantur, Optimates habebantur. Hæc *Cicero. Liv. l. 2. c. 10.* Nec quisquam malis artibus posse tam popularis esset, quam &c. Sed aliter aliis in locis hæc vox ab ipso *Cicerone* accipitur, idest pro iis, qui Reipublicæ tranquillitatem volunt, & tumentur, libertatem P. R. defendunt, saluti Populi consulunt, quia nihil tam est populare, quam pax, concordia, otium; illa vero popularia non sunt, largitio exhaustio ærario, judiciorum perturbatio, rerum judicatarum infirmitas, restitutio damnatorum. *Cic. l. 1. c. 2. Agr. pro Rab. & 4. Casil.*

Popularis, & re, o. 3. *popolare*, $\delta\eta\mu\alpha\tau\iota\kappa\alpha\delta$, quod est populi, vel ad populum spectat. *Cic. de Arusp. Resp. Sulpitium* ab optima causa profectum popularis aura provexit. *Plin. l. 13. c. 4.* Populari etiam nomine a nobis appellatur balani. h. e. nomine vulgo a populo usurpato. ¶ Interdum popularis dicitur charus, & gratus populo, vel qui populi studia, & favorem aut largitione, aut quavis alia ratione captat. *Cic. 3. Agr. Qui speravit vos contra Consulem veritate, non ostentatione popularem posse in everteunda Republica populares exifimari. Id. ibid.* Nihil tam populare, quam pacem, quam concordiam, quam otium reperiemus. *Liv. l. 7. c. 33.* Quo nihil popularius est. ¶ Interdum sumitur pro plebejo, vili, & ignobili. *Plaut. apud Donatum.* Præstat divitem esse, ac popularem, quam nobilem, & mendicum. ¶ Interdum pro cruce, municipie, oppidano, qui est ejusdem patriæ, & gentis. *Plaut. Pæn. 5. 2. 79.* O mihi popularis salve. idest ex eadem urbe Carthagine. *Ter. Adelp. 2. 1.* Obsecro, populares, tertè misero, atque innocenti auxilium. *Cic. 4. Acad.* At hoc Anaximandro populari, & fodali fuo non persuasit. *Adde Sallust. & Liv. Plin. l. 8. c. 57. de glirisbus.* Qua in re notatum, non congregari, nisi populares ejusdem sive. ¶ Item de eo, qui est ejusdem generis, conditionis, fortunæ. *Ter. Phorm. 1. 1.*

Amicus summus meus, & popularis Geta. Erat enim & ipse servus. ¶ Item de eo, qui est ejusdem factionis & sociatus. *Senec. de vita beat. c. 13.* Mea quidem ista sententia est (in vitis hoc nostris popularibus dicam) sancta Epicurum & recta præcipere. Sic populares sceleris, populares conjurationis, h. e. complites, apud *Sallust. in Catil. c. 22. & 24.* ¶ Popularia sacra, ut *Labeo* inquit apud *Fest.* sunt, quæ omnes cives faciunt, nec certis familiis propria sunt, ut Fornacalia, Palilia, Laralia, &c. ¶ Popularia agere, h. e. nugatoria, vulgaria. *Laber. apud Non. c. 2. n. 630.* Popularia agimus per ludum. Alii legunt *Populicia* eodem sensu. ¶ Popularium nomine interdum intelligitur multitudo urbana, quibus milites opponuntur. *Capitolin. in M. Antonin. cap. 17.* Peffilitiana multa millia & popularium, & militum interemerat.

Popularitas, atis, *grazia*, e favore *popolare*, $\delta\eta\mu\alpha\tau\iota\kappa\omega\lambda\iota\alpha$, studium populari, humanitas, blanditiæ, quibus populi favorem aucupamur. *Plin. ep. 117.* Homo munificus, & innoxius popularitatis. *Suet. in Tit. c. 8.* ne quid popularitatis prætermittet. ¶ Aliquando ponitur pro conjunctione, quæ debet esse inter populares, seu pro amicitia, quæ ex ejusdem patriæ habitatione contrahitur. *Plaut. Pæn. 5. 2. 81.* Atque impera popularitatis caufa.

Populariter, adv. *popularmente*, $\delta\eta\mu\alpha\tau\iota\kappa\omega\delta$, more populi, vulgo, pro populari inficitia, ut *Populariter* agere, loqui, scribere, &c. *Cic. in Somn.* Homines enim populariter amicum tantummodo Solis, idest unius astri, reditu metiuntur. *Id. 2. de Fin. c. 6.* Loqui populariter. *Id. l. 5. de Fin. c. 5.* Duo genera librorum sunt, unum populariter scriptum, quod $\delta\eta\mu\alpha\tau\iota\kappa\omega\delta$ appellabant; alterum limatius, quod in commentariis reliquerunt. ¶ Interdum ponitur pro seditiose, cum gratia populi. *Cic. 2. Offic. c. 21.* Sed cum in agendo multa populariter, tum illud male, non esse in civitate duo millia hominum, qui rem haberent. *Juven. Sat. 3. v. 37.* Quemlibet occidunt populariter.

Populatum, adv. caterativum, in univerfum, per populos. *Pompon. apud Non. c. 2. n. 628.* Poeta placuit populatum omnibus.

Populatio, onis, *facco*, *ruberia*, $\pi\epsilon\phi\theta\eta\sigma\iota\varsigma$, actus populandi. *Liv. l. 1. Præda*, ac populationibus magis, quam otio, aut requie gaudentibus. ¶ Dicitur etiam de bestis. *Colum. l. 2. c. 20.* A populatione murium, formicarumque frumenta defendit. ¶ Translate *Plin. l. 9. c. 34.* Populatio morum, h. e. corruptio, corruptela. ¶ Pro populi multitudine. *Sedul. in c. Joan. 11.* Flebant germanæ, flebat populatio prærens.

Populator, oris, *rubatore*, $\epsilon\kappa\pi\alpha\theta\eta\tau\omega\delta$, qui populatur. *Ovid. 13. Met. v. 655.* Hoc ubi cognovit Trojæ populator Atrides. *Adde Liv. l. 3. c. 68.*

Populatrix, icis, $\pi\alpha\phi\theta\eta\tau\iota\varsigma$, quæ populatur. *Mars. l. 13. ep. 104.* Hæc tibi Thefei populatrix inquit Hymetti Pallados a sylvis nobile nectar apis. *Adde Stat. l. 3. Silv. 2. v. 86.*

Populatus, a, um, *chi ha rubato*, $\pi\alpha\phi\theta\eta\sigma\iota\varsigma$, qui populatus est, vel diripuit, deprædatus. *Virg. 12. Æn. v. 524.* amnes in quora currunt Quique suum populatus iter. ¶ Usurpatur etiam passive. *Cic. divin. in Ver. c. 1.* Qui nunc populati, atque vexati cuncti ad me publice sæpe venerunt. *Virg. Æn. 6. v. 496.* populataque tempora raptis auribus.

Populatus, us, m. idem ac populatio. *Lucan. l. 2. v. 544.* Ardent Hesperii (ævis populatibus agri. *Adde Claudian. l. 2. in Eutrop. v. 244.*

Populatum, ti, $\alpha\lambda\mu\mu\alpha\tau\omega\delta$, locus populis confitus. *Plin. l. 14. c. 6.* Antea Cæcubo erat generositas celeberrima palustribus populietis.

Populeus, a, um, *di poppo*, $\alpha\lambda\mu\mu\alpha\tau\omega\delta$, quod est ex populo arbore, aut quod ad eam arborem pertinet. *Virg. 2. Georg. Quails populea mœrens Philomela sub umbra. Hor. l. 1. od. 7.* Populea corona.

Populifer, a, um, adject. populorum arborum ferax. *Ovid. 2. Amor. eleg. 17. v. 32.* Frigidus Eurotas, populiferque Padus.

Populifugia, orum, n. dies festi Romæ celebrati mense Junio (al. Julio) quo die populus a Thufcis in fugam versus fuit. *Macrob. l. 3. Saturn. c. 2. V. & Var. l. 5. de L. L. ubi aliter narrare videtur.*

Populifitium, i, populi decretum, plebifitium. *Nep. in Alcib. c. 5.* Populifitio restituitur. *Id. in Epamin. c. 7.* Populifitio non paruit. Ita MSS. sed editi codices utroque loco habent *Plebifitium*.

Populitor, aris, dep. i. frequentat. a populo. *l. 21. ff. de appellat. & restat.* Cum populiarentur ab adversario. Alii leg. *depopularentur.*

Populnæus, a, um, idem ac populnus, seu populeus. *Col. l. 6. c. 3.* Probatior maxime ulmæ, post traxinea, & ab hac populea frons.

Populæus, a, um, idem ac populeus. *Plaut. Caf. 2. 6. 32.* Non isthæc aut populæa fors aut abiegna est tua?

Populo, as, a. i. idem ac populus. *Virg. 1. Georg. v. 185.* Populatque ingentem faris acervum. ¶ Aliam quoque, ac priori plane contrariam hujus verbi notionem docet nos *Non. Marcel. c. 1. n. 185.* cui populare interdum est populi amorem concitare, seu conciliare. Sic usum ait *Pacuv. in Chryse*: Atque ut promeruit pater, mihi patriam populavit meam. Sed *Vossius* putat, *Nonium* valde laali. Nam cum locus sit ex *Chryse*: *Chryseidis* verba esse arbitratur de *Agamemnone*, qui *Chryseidis* patriam Thebas Cilicias vastarat, indeque *Alynonem*, sive *Chryseida* abduxerat.

Populonia, α , f. dicta est Juno, quod populum tueatur. *Macrob. 3. Saturn. c. 11. Arnob. l. 3.*

Populonia, α , Porto *Bayatto*, $\pi\alpha\pi\lambda\omega\sigma\iota\omega$, urbs Hetruriz, in ora maris Tyrrenhi, contra luam inf. Dicta creditur a populorum arborum multitudine, quæ in ejus agro est, vel a populando, quod frequentibus piratarum populationibus pateret. *Plin. l. 3. c. 6.*

Populonium, n. 2. *Capo Campana*, prom. prope Populoniæ urb. rudera, in ora maris Tyrrenhi, contra luam inf. *Plin. l. 3. c. 5.*

Populor, aris, atus sum, com. i. *faccheggiare*, *ed esser faccheggiato*, $\pi\alpha\phi\theta\eta\tau\omega$, *Ger. uveruiffen*, *Gal. piller*, *ruvager*, *Hisp. robar*, *v. destruir*, $\pi\alpha\phi\theta\eta\tau\omega$, deprædator, diripio. *Cic. 1. Offic. c. 10.* Ut ille, qui cum triginta dierum essent cum hoie pactæ induciæ, noctu populabatur agros. *Ov. 1. Met. Trudere terras populandas. Lucan. l. 2. v. 445.* terro populatur, & igni. ¶ Translate *Ov. de medicam. fasciæ, v. 45.* formam populabitur ætas. *Sen. Hippol. Cura populatur artus.*

Populositas, atis, f. multitudo, ut *populositas summa* Deorum, apud *Arnob. l. 3.*

Populosus, a, um, $\pi\epsilon\lambda\lambda\omega\delta\alpha\pi\omega\sigma\iota\omega\delta$, plenus populo, *popolato*. *Apul. l. 8. A. A.* Civitas populosa. *Veget. l. 3. de re milit. c. 19.* Populolior militum globus. *Solin. c. 52.* In Gange insula est populolissima.

Populus, i, *popolo*, $\pi\upsilon$, *Ger. vellek*, *Gal. peuple*, *Hisp. pueblo*, $\delta\eta\mu\alpha\tau\omega\delta$, multitudo unus civitatis. *Cic. 3. de Rep. apud S. Aug. de Civ. l. 2. c. 21.* Populus autem non omnis cæcus multitudinis, sed cæcus juris consensu, & utilitatis communiõne sociatus. *Cic. 4. Tusc. Id si propter aientiam, & offensam populi voluntatem malum est.* ¶ Sæpe sumitur pro parte humilioris civitatis, quæ proprie plebs dicitur. *Cic. 2. de Lag. Reipublicæ consilio, & auctoritate optimatum semper populum indigere. V. plura in voce Plebs.* ¶ Interdum pro hominibus unus vici, sive pagi. *Apul. in Apol. Quincemque liberi homines populus est, totidem servi familia, totidem vincii ergastulum.* ¶ Interdum pro quacumque hominum multitudine. *Justin. l. 10. c. 1. de 50. filijs.* In tanto populo. ¶ Translate, vel per Catachresin usurpatur etiam de bestis, ut de apibus. *Colum. l. 9. c. 13.* Duo populi conjungi debent, qui pœfint adhuc integras

integras ceras explere. *Sidon. l. 6. ep. 2. scelerum populum, dixit.*
Pōpūlus, i, f. *pioppo*, ἀίγυπτος, arbor cerro similis, caudice procerō, & erecto, cortice lævi. Duo eius sunt genera, alba, & nigra. *Virg. 9. Ecl. Hic candida populus antro imminet.* *Plin. l. 16. c. 23.* tertium genus addit: Populi, inquit, tria genera, alba, nigra & quæ Libyca appellatur.
Por, i, m. 2. puer servus, apud vet. reperitur in vet. inscriptione Aufidienis in Samnitibus, pag. 952. n. 2. P. Rubrio Latino Sicinius P. por patrono suo B.M. ¶ A por sunt *Caipor*, *Lucipor*, *Marcipor*, *Quindipor*, quæ nihil aliud fuit quam Caji, Lucii, Marci, Quincti puer. h. e. servus.
Porca, æ, ūs, sus fœmina. *Car. c. 134.* Priusquam fœminam porcā immolabis. ¶ Porca item dicitur, quod in arando extat, seu terra elata inter duos sulcos, quæ alio nomine lira vocatur. *Var. l. 4. de L. L. & l. 1. de R. R. c. 29. Colum. l. 2. c. 4.* Sed *Fest.* & *Non.* porcum sulcum esse volunt. *Var. l. 4. de L. L. Ab eo, quod aratri vomer sustulit, sulcus: quod ea terra jacta, idest projecta, porca. Idem l. 1. de R. R. c. 29.* Quæ aratrum vomere lacunam fecit, sulcus vocatur. Quod est inter duos sulcos elata terra, dicitur porca, quod ea seges trumentum porricit. *Fest.* Porcæ appellantur rari sulci, qui ducuntur a quæ derivandæ gratia, dicti, quod porcent, idest prohibent aquam frumentis nocere. *Non. c. 1. n. 305.* Porcæ sunt signa sulcorum, quæ ultra se jaci femina prohibeant. Porcere enim prohibere sæpius legimus. *Cic. 2. de Leg. c. 22.* Quæque in porca contracta jura sint. ¶ Porca item apud Bœticos erat spatium agri constans ex triginta pedibus in latitudinem, centum & octoginta in longitudinem, auctore *Col. l. 5. c. 1.*
Porcarius, ii, χερσβαρκεις, porcorum custos. *Jul. Firmic. l. 3. c. 6.* Faciunt armentarios, porcarios, & his similes.
Porcarius, a, um, χερσβαρς, idem ac porcinius. Vulva porcaria dicebatur illa, qua, edito partu, vesebantur. *Plin. l. 11. c. 37.* Vulva ejecto partu melior, quam edito. Ejecititia vocatur illa, hæc porcaria, primiparæ suis optima.
Porcellinus, a, um, adiect. qui est ex porcello, ut porcellina caro, *Apic. l. 4. c. 3.* & *Theod. Priscian. de dieta, c. 6.*
Porcellio, onis, m. *porcellino terrestre*, genus vermiculi. *Cal. Avel. Tard. r. c. 4.* Porcelliones, idest onisci (oniscus, græce ονίσκος, parvum asinum significat) animalia, quæ humectis locis nascuntur.
Porcellus, i, porcelletto, dimin. a porculus. *Var. l. 2. de R. R. c. 4.* Ne quis porcellus a matre opprimatur.
Porcō, es, xi, sine sup. impedit, ἀνίργω, prohibeo, ex porro, & arceo, quasi procul arceo, *Fest. in Porca:* Dicti, quod porcent, idest prohibent aquam frumentis nocere. *Non. c. 1. n. 305.* Porcere enim pro prohibere sæpius legimus. *Lucil. l. 6.* Non te porro procedere porcent.
Porcetra, æ, f. χερσβαρς, al. δελφας, porca, quæ semel tantum peperit, ut scrofa, quæ sæpius. *Gel. l. 18. c. 6.*
Porci, m. 2. familia plebeja Romæ, a Tusculo Municipio ortum habens, cujus principis fuit M. Porcius Cato ille Censorius, qui fuit Consul cum L. Valerio anno U. C. 558. *Cic. 2. de Leg. Plur. in Censor. Tac. l. 11.* ¶ Cognomen hoc Cato a porco traxit. Nam multa cognomina Romanorum, teste *Varrone*, a bestiiis erant, vel majoribus, ut Equitius, Taurus, vel minoribus, ut Porcius, Caprillus.
Porcinarius, ii, m. qui carnes porcinas vendit. *Plaut. Capt. 4. 3. 5.* Quanta lanis lassitudo! quanta porcinaris!
Porcinus, a, um, porcino, di porco, χερσβαρς, quod ex porco est. *Plaut. Capt. 4. 2. 69.* Alium pisces prælinatum abire, alium porcina, atque agnina.
Porculā, V. Porculēna.
Porculāta, æ, f. χερσβαρς, ἀνδράχη, genus herbæ. Vide Portulaca.
Porculatio, onis, f. χερσβαρς, porcorum nutritio, apud vet. *Varr. l. 2. de R. R. c. 4.* In nutritiati, quam porculatiōnem appellabant, &c.
Porculator, oris, m. qui porcos nutrit, ut pinguefaciat. *Col. l. 7. c. 9.* Itaque porculatoris maximum officium est, ut unamquamque cum prole claudat.
Porculēna, æ, fœm. idem ac porcula. *Plaut. Mil. Gl. 4. 2. 68.* Non hic suo seminio quæque porculenam imperituros est. Al. leg. *porculam*.
Porculētum, i, n. idem ac porca, idest terra elata inter duos sulcos, vel area in hortis. *Plin. l. 17. c. 22.* Umbri, & Marfi ad vicenos pedes intermittunt arationis gratia, in his, quæ vocant porculeta.
Porculus, i, masc. χερσβαρς, dimin. a porcus. *Plaut. Men. 2. 2. 38.* ¶ Porculus marinus, genus piscis. *Plin. lib. 9. c. 15.* ¶ Porculus in torculari vinario vocabatur batillus, aut uncus in media circiter fucula, qui figebatur, ut teneret funem, & dum versabatur fucula, circumplicabatur. *Car. c. 19.* Porculus in media fucula facito, &c.
Porcus, ci, m. porco, χερσβαρς, Ger. *schwein*, Gal. *porc*, *porcezu*, Hisp. *porco*, χερσβαρς, proprie dicitur sus domesticus, quemadmodum aper fetus. Suis autem appellatio utriusque generi est communis. *Cic. 2. de Leg. c. 22.* Porco fœmina piaculum pati. *Id. de Senect. Villa abundat porco, agno, hædo, gallina, &c.* ¶ Porcus Trojanus vocabatur, qui aliis animalibus inclusis fartus coquebatur, ducta metaphora ab equo Trojano armatis militibus pleno. *Macrob. l. 3. Saturn. c. 13.* Cincius objicit sculo suo, quod porcum Trojanum mensis inferat. ¶ Porcus etiam dicitur homo obesus, & pinguis. *Catull. carm. 39. v. 11.* Aut porcus Umber, aut obesus Hetruscus. ¶ Denique in fœminis pars genitalis a Latinis porcus appellatur; ex quo natus est mos, ut sponsi nuptiarum die porcum immolarent. *Var. l. 2. R. R. c. 4.* ubi alii leg. *porcam*.
Pordaca, æ, f. videtur esse vasis genus. *Ammian. l. 28.* Lucanian com pordaca, & falfula. Πορδακας græce, significat madidum, seu uliginosum.
Poreastrum, i, n. portulaca, herba. *Apul. de herb. c. 103.*
Porgo, is, a, 3. idem ac porrigo, per lyncop. *Virg. Æn. 8. v. 274.* & pocula porgit dextris. *Corippus in præf. pro munere carmina porgo.*
Porphyreticus, a, um, adiect. profferito, ad porphyriten pertinens, ut porphyreticum marmor, *Sueton. in Ner. c. 50.* Porphyretica faxa, *Lamprid. in Heliogab. c. 24.*
Porphyriticus, a, um, purpureus, a porphyræ, purpura. *Ovid.* Et porphyriaci figere labra genus. Ita reterunt quidam Lexicographi: nos Ovidii locum non invenimus.
Porphyrio, onis, m. Πορφυριος, genus avis, quæ a nonnullis *Pelecanus* dicitur. *Plin. l. 10. c. 46.* Porphyrio solus morfu bibit. Idem est proprio genere, omnem cibum aquam subinde tingens, deinde pede ad rostrum veluti manu afferens. Laudatissimi in Comagene. Rostra iis, & prælonga crura rubent. *Id. l. 11. c. 37.* Quædam neutro modo, sed ventrem proximum habent, quibus prælonga colla, & angusta, ut porphyriōni.
Porphyriton, onis, unus ex Gigantibus. *Horat. l. 3. od. 4. Claudian. in Grægonom. Eustath. ad Iliad. & Martial. l. 13. epigr. 78.* ¶ Item auriga Neronis, factionis Præfixæ. *Martial. ibid.* ¶ Item Interpret Horatii, fenior Chariō Grammatico: ab eo enim citatur.
Porphyrites, æ, m. Πορφυριτης, genus marmoris rubei, in Ægypto, a Πορφυρα, purpura. *Plin. l. 35. c. 7.* Ruber porphyrites in eadem Ægypto: ex eo candidis intervenientibus punctis leucocithides vocatur.
Porphyriticus, fucus, genus fucus purpuræ colorem referens. *Plin. l. 15. c. 18.* Primo autem provenit porphyritis, longissimo pediculo.
Porracæus, a, um, χερσβαρς, quod ad porrum spectat, quod porrum re-

fert. *Plin. l. 37. c. 10.* Heliotropium nascitur in Æthiopia, Africa, Cypro, porracæi coloris, sanguineis venis distincta.
Porreche, adv. in lungo, extense. *Ammian. l. 29. c. 32.* Sago puniceo porrecheus panis.
Porrectio, onis, estensio, ἐκτετακτος, actus porrigendi, extensio. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 60.* Digtorum enim contractio facilis, facillique porrectio propter molles commissuras, & artus nullo in motu laborat.
Porrectus, a, um, flecto, πρὸς τετακτις, extensus. *Cic. 1. Fin. At etiam Athenis statua est in Ceramico Chrysiippi sedentis porrecta manu.* *Virg. 9. Æn. v. 589.* multa porrectum extendit arena. *Plin. l. 4. c. 9.* Thefialie in porrectum longitudo, per drivo. *Minut. Fel. Porrecta camporum. Quinfil. l. 1. c. 6. (al. 10.)* Porrecta syllaba. h. e. producta. ¶ Porrecti dicuntur interdum, qui mortui jacent. *Catull. carm. 66. O dulci, v. 6.* Postquam est porrecto facta marita fene. ¶ Porrecta loca dicuntur, quæ neque montibus intersepta sunt, neque sylvis impedita. *Cæf. l. 2. B. G. c. 19.* Quem ad finem porrecta, atque aperta loca pertinebant. ¶ Porrecta frons dicitur, quæ læta est, hilaris, alacris. In rebus enim lætus cutem frontis extendere solemus, & contra in tristibus contrahere, & corrugare. *Plaut. Cæf. 2. 4. 3.* Primum ego te porrectiore fronte volo mecum loqui. ¶ Porrecta coma, *lungæ, & disseffa. Plin. l. 31. c. 2.* ¶ Est etiam partic. a porricio, pro porro jacto, dato, oblato, ut *Extæ porrecta*, idest aris imposita, ut comburantur, vel etiam jacta in mare ad Deos marinos placandos. *Var. l. 5. de L. L.* Inter cuius extæcæta, & porrecta Flamen proflus vinum legit. *V. Cæfus.*
Porriciæ, arum, f. V. Proficiæ.
Porricio, is, a, 3. jactio, do, offero. Est verbum solemnè sacrificantibus ex disciplina Haruspicum, & præcepto Pontificum, ut *Macrob. ait l. 3. c. 2.* & significat Diis porrigere, in aræ loco imponere, in fluctus exta projicere expiationis causa, offerre, sacrificare. *Neuvius apud Non. c. 2. n. 62.* Simul atrocita porricerent exta ministratores. *Plaut. Pseud. 1. 3. 32.* Si sacrificum fumino Jovi, atque in manibus exta teneam, ut porriciam. *Virg. 5. Æn.* Extaque falsos Porriciam in fluctus. Ita *Macrob.* legit. *Alii proficiam. Liv. l. 29. c. 27.* Secundum eas preces cruda exta cæca victima, uti mos est, in mare porricit, tubaque signum dedit proficiendi. *Fenestel. apud Non. c. 2. n. 660.* Et quadam exta prætere suis, quadam absente porricissem. Al. leg. *prociissem*.
Porriginofus, a, um, qui porrigine infestatur, *Plin. Valer. l. 1. c. 4.* Caput porriginofum.
Porrigo, inis, læpis, capitis vitium furfuribus velut farina oblit. *Cæf. l. 6. c. 2.* Porrigo est, ubi inter pilos quædam quasi squamulæ surgunt, æque a cute resolvuntur, & interdum madent, multo sæpius sicæ sunt, idque evenit modo sine ulcere, modo exulcerato loco. *Plin. l. 28. c. 6.* Urina porrigines sanat. *Hor. l. 2. ferm. sat. 3. v. 126.* Ungere si caules oleo meliore, caputque Cæperis impexa sædum porrigine? ¶ Dicitur etiam de aliis partibus, quæ pilis vestitæ sunt, nec solum de hominibus, sed etiam de bestiiis. *Juvenal. sat. 2. v. 79.* sicut grex totus in agris Unius scabie cadit, & porrigine porci.
Porrigio, is, exi, estum, a, 3. porgere, fenderè, πῶν, Ger. *darreichen*, Gal. *vender, bailler*, Hisp. *dar, extar*, extendo, dilato. *Plin. l. 5. ep. 16.* Vineæ per latus omne porriguntur. *Cic. pro Cæl.* Licinium autem, cum jam manum ad tradendum pyxidem porrexisset, retraxisset. ¶ Interdum est exta manu offerre. Unde Augustus, ut est apud *Macrob. l. 2. Satur. c. 4.* cum ei quidam libellum trepidus offerret, & modo porferret manum, modo retraheret, Putas te, inquit, si stem elephantum porrigere? *Cic. 3. de nat. Deor.* Esse stultitiam, a quibus bona precaremur, ab iis porrigentibus, & dantibus nolle sumere. ¶ Et quia quæ interficiuntur, in terra extenduntur, factum est, ut porrigere sit proferre, & interficere. *Martial. de spect. epigr. 15.* Et volucrum longo porrexit vulnere pardum. ¶ Manum porrigere, est ope ferre. *Cic. pro Flac. c. 7.* Sed porrigenda manu, profundendoque clamore multitudinis concitate. ¶ Manum porrigere adversus aliquem dicuntur iudices, cum lata sententia ulterius procedunt, ut ea adimpleret. *Ulp. l. a Divo Pio, §. si emptor, ff. de re judic.* Utrum adversus emptorem porrigere manus debeant iudem iudices, qui sententiam exequuntur. ¶ Herbam porrigere est victum se fateri. *Plin. l. 22. c. 4.* Summum apud antiquos signum victoriæ erat, herbam porrigere victos. h. e. terra, & altrice ipsa humo, & humatione etiam cedere. ¶ Porrigere dexteram, est datæ fidei signum. *Plin. l. 11. c. 45.* ¶ Porrigere in tempus aliquod, est protrahere, *portar innanzi, differre. Cæf. l. 2. c. 5.*
Porrima, æ, f. Nympha comes Carmentis matris Evandri, de qua V. in Postvorta. *Ovid. 1. Fast. v. 633.*
Porrima, æ, f. locus, ubi porcus crescit, vel porrorum uno in loco constitorum multitudo. *Scæv. l. defuncta, ff. de usufr.* Sempronio do, lego ex redivo, fructum oleris, & porrinæ. Adde *Car. R. R. c. 47.*
Porro, adv. *dalungi, πῶν*, procul, longe, in anteriorem partem, ultra, ulterius, a græca voce allata. *Virg. 6. Æn.* Quæ sunt ea lumina porro. *Liv. l. 1.* Ex loco infesto agere porro armentum concepit. *Id. l. 8.* Si ire porro pergas. ¶ Quandoque temporis adverbium est, & significat longè post. *Virg. 5. Æn.* Hinc maxima porro accepit Roma, & patrium servavit honorem. Ubi *Serv.* Porro, per longum intervallum: & est adverbium temporis. Sic dicimus, Lycurgus non porro ab Homeri temporibus fuit. ¶ Interdum ponitur pro deinde, postea. *Terent. Hec. Quid restat, nisi porro ut miser fiam?* ¶ Aliquando est adverb. ordinis, pro deinde, præterea. *Terent. And. 4. 4. 10.* Move ocyus te, ut, quid agam, porro intelligas. *Id. Phorm. 1. 1.* Porro autem Geta ferietur alio munere. idest præterea vero. Aliqui exponunt & vero. *Cic. l. 4. Fam. epist. 9.* Non est porro tuum, uno sensu solum oculorum moveri. *Id. 3. Ver.* Hominibus & natura, & disciplina levissimis, porro autem Pop. Rom. conditione sociis, fortuna servis. *Jallust. in Catil.* Porro autem anxius erit. Aliqui explicant, sed, verum. ¶ Est item adverb. confirmandi, pro certe, sane, profecto. *Cic. pro Planc.* Nihil porro tam inhumanum, tam immane, tam ferum. ¶ Nonnunquam adverb. hortantis, pro age, agetur, aja. *Virg. 9. Æn.* Percipe porro, quid dubitem. *Cic. 4. Fin. c. 27.* Perge porro: nam de isto magna dissensio est. ¶ Nonnunquam adverb. intendendi, pro valde. *Cic. de Sen. Qui se porro pueros a senibus audivisse dicebant.* ¶ Est etiam conjunctio, & sumitur pro vero, autem. *Cic. pro Mil. c. 9.* Eum porro summo consensu Pop. Rom. Consulē fieri videbat. *Id. pro Rosc. Amer.* Jam porro videte cætera Judices. *Id. 7. Ver.* Age porro tu, qui te tam religiosum existimari voluisti interpretem fœderum. ¶ Vel pro etiam. *Cic. 5. Fin. Ea nos mala dicimus, sed exigua, & porro minima.* Aliqui explicant, longe minima. *Id. 3. Ver.* Neque enim perfacite dicta, neque porro hac severitate digna sunt. ¶ Sæpe est conjunctio plectiva, ornatus tantum gratia addi solita. *Terent. Andr. 1. 5.* Adeon me ignavam putas, adeon porro ingratum, & inhumanum? ¶ Porro Quiritis, vox est exclamantis, & Quiritium opem implorantis. *Liber. apud Macrob.* Porro Quiritis! libertatem perdidimus. *Auct. Priapeor. carm. 25.* Porro Quiritis, aut præcidite, &c. Adde *Terul. adv. Valentin. c. 14.*
Porrum, i, n. porro, Ger. *lauch*, Gall. *porreau*, Hisp. *puerro*, γράσων, 8c-

genus oletis. *Plin. l. 19. c. 6.* Porrum feritur femine ab æquinoctio Autumnino. ¶ Porrum est duplex, capitatum, & fectile. De utroque agit *Plin. l. 20. c. 6. Martial. l. 3. epigr. 47.* Et utrumque porrum, fectileque lactucas. *Juven. sat. 3. v. 293.* Quis fectile porrum, quis tecum elixi vervecis labra comedit?

Porrus, i, m. idem ac porrum. *Cit. l. 4. c. 6.* Aut jus, in quo porrus cum pullo gallinaceo decoctus est. *Martial. l. 13. epist. 19.* Mittit præcipuos nemoralis Aricia porros.

Lars Porfena, Rex Clusinarum, qui erant populi Hetruriz. Hic precibus L. Tarquinii Superbi bellum Romanis intulit, ut eum in Regnum restitueret, Romamque obedit. Sed post multa virtutum exempla, quæ in Romanis admiratus est, præsertim in P. Horatio Cocle, & in C. Mucio Scaevola pacem ultro petit, & Tarquiniorum defensionem deseruit. *Liv. l. 2.* ¶ Penultima in *Porfena* brevis est. *Martial. l. 1. epigr. 22.* Hanc spectare manum Porfena non potuit. *Virgilius* produxit positione duplicis *nn*, B. *Æn. v. 647.* Nec non Tarquinium eiecitum Porfena jubebat Accipere.

Porta, æ, f. *porta*, פֶּתַח, Ger. *shor*, Gal. *porte*, Hisp. *puerta*, פֶּתַח, a ditus urbis, vel alterius loci vallo, fossate muniti, & generatim aditus domus, & cuiuscunque rei. Est a *porto*, quia per portam res importantur, & exportantur. Altera quoque nominis ratio afferitur. Nam olim, cum urbem novam conderent, aratro urbis futuræ spatium designabant, ubi vero introitus, & exitus futurus erat, aratrum a designatore portabantur: unde portas nominatas volunt. Quomodo differat a *janua*, V. in *Janua. Cic. 4. Fin. Si Annibal ad portas venisset. Id. Att. l. 8.* Effere pedem porta. *Manil. l. 4. v. 604.* Hac ubi se primum porta mare fudit ab alta. *Virg. 1. Æn. v. 85.* Qua data porta, ruunt. ¶ Portæ item per similitudinem quandam montium fauces dicuntur in maximas angustias coarctatæ, cuiusmodi pleræque in diversis Tauri montis partibus a Cosmographis commemorantur, ut Capizæ Portæ. *Plin. l. 6. c. 11.* ¶ Porta cæli est hemisphærium, sive semiglobus cæli. *Virg. 3. Georg. Quem super ingens porta tonat cæli.* ¶ Portæ jecoris dicuntur de hepatis parte sima, ubi duæ parvæ sunt protuberantiæ, quas idcirco veteres portas dixerunt, quod crederent, per eas omnem chylum in hepar deferri. Vena quoque ibidem exorta, & per viscera abdominis dispersa vena portæ propterea vocatur. *Cic. 2. de nat. Deor. Per vias quædam a medio intestino usque ad portas jecoris.* ¶ *Portæ* in dat. plur. dixit *Gell. historic. teste Charif. l. 1. pag. 40. V. dicta in Ætina.* ¶ *Porta istineri longissima est*, proverbium apud *Par. l. 1. R. R. c. 2.* quo significatur, in apparatu negotii plus infumi aliquando temporis, quam in ipso negotio.

Portabilis, le, adject. *portabile*, qui portari potest. *Sidon. l. 8. ep. 11.* Portandus quidem, sed portabilis. *Augustin. ep. 34.* Onus tolerabilius, & portabilius.

Portatio, onis, f. *il portare*, gestatio, transvectio. *Vitruv. l. 10. c. 1.* Portationes eorum non essent, nisi plaurstrum inventæ essent machinationes.

Portatus, us, m. *portatus*, χερσενος, actus portandi. *Plin. l. 9. c. 35.* Tædia exquisita portatio portatu. Rectius tamen alii *meportatus. Sil. c. 12. v. 443.* Perque aversa tulit portatus in arva carinas. Alii legunt *portatas*.

Portendo, is, di, tum, a. 3. *significare, monstrare da lungi*, פֶּתַח, Ger. *vordeuten*, Gal. *predire, signifier*, Hisp. *significar, εἰσαγγαλίσσει*, a longe ostendo, præmonstro, a *porro*, & *tendo. Cic. 1. de Div. Populo commutationem rerum portendit fore. Id. 2. de nat. Deor. Quæ tum dormientibus, tum vigilantibus portenduntur. Plaut. Pæn. 5. 4. 24.* Nimis voluptatis est, quod in extis nostris portentum est, foror.

Portentifer, a, um, adject. portenta ferens, portentosus. *Ovid. 14. Metam. v. 55.* Hunc Dea prævitiat, portentiferisque venenis inquinat. Al. leg. *portentificusque.*

Portentificus, a, um, adject. portentosus. *Lactant. l. 2. c. 13.* Portentificas animalium figuras commenti sunt. V. *Portentifer.*

Portentiosus, a, um, *mostruoso, prodigioso*, Ger. *wundergestaltig*, Gall. *merveilleux, monstrueux*, Hisp. *prodigioso, repugnante*, quod portentum facit, portento simile. *Cic. 2. de Div. c. 28.* Si quando aliqua portentosa aut ex pecude, aut ex homine nata dicuntur. *Sueton. in Domit. c. 4.* Puerulus portentosus, parvoque capite. *Plin. l. 36. c. 13.* Dicamus & labyrinthos, portentosissimum humani ingenii opus. *Senec. epist. 87.* Quo quid fieri portentosius potest.

Portentum, i, m. *mostru, prodigio*, פֶּתַח, Ger. *ein zeichen*, Gall. *prodige, prodigio, milagro, tejos*, monstrum, ostentum, prodigium, a *portendo*, quia præmonstrat, aliquid futurum esse, ut cum insolita corpora in aere apparent, ut cometæ, turbines, & sereno cælo tonitrua. *Cic. 2. de nat. Deor. Prædictiones vero & præsentiones rerum futurarum quid aliud declarant, nisi hominibus ea, quæ sint, ostendi, monstrari, portendi, prædici? ex quo illa ostenta, monstra, portenta, prodigia dicuntur. Id. 2. de Div. Nec, si id factum est, quod fieri potuit, portentum debet videri. Id. de Prov. Conf. Gabinius, & Pisonem duo Reip. portenta, ac pene funera. ¶ Dicitur etiam de bono omine. Virg. 8. Æn. Ne quare profecto, quem casum portenta ferant. Ubi Serv. Modo bona omnia, quæ victoriam portendunt. ¶ Aliquando etiam portenta dicuntur fitiones, & mendacia rerum naturæ repugnantia. Cic. 1. Tusc. Aut quid negotii est hæc Poetarum, & fisionum portenta convincere?*

Porthmæus, m. 2. per duas syllabas, πορθημῆς, portitor, transfretator, qui homines trans fretum navigio vehit, a *πορθημῆς, fretum. Juven. sat. 3. v. 265.* Jam sedet in tipa, tetrumque novitus horret Porthmæus.

Porticatio, onis, f. porticum complexus, porticus, *Martian. l. Funeris. Dig. de relig. & sumpt. fun.* In circuitu porticationes.

Porticula, æ, f. parva porticus. *Cic. l. 7. Fam. ep. 23.* Exhedria quædam mihi nova sunt instituta in porticula Tusculani.

Porticus, us, i. *portico*, פֶּתַח, Ger. *gang*, Gal. *porche*, Hisp. *portal*, פֶּתַח, locus amplus, & spatiosus, umbrarum, & deambulationis gratia ædificatus, recto inclutus propter repentinis imbres. *Cic. Att. l. 4.* Eaque cingemus excelsa porticu. ¶ Multæ Romæ insignes furre porticus, omnium tamen magnificentissima fuit, quæ a Pompejo ædificata, *Pompeja*, vel *Pompejana* dicebatur. *Cic. pro Dom. Vix pars ædium mearum decima ad Catuli porticum accessit. Ovid. 1. de Arte. Tu modo Pompeja lentus spatiare sub umbra. ¶ Metonymice ponitur pro secta Stoicorum, quia Stoici in porticu Athenis philosophabantur. Cic. 4. Acad. Qui fulcire putatur porticum Stoicorum? ¶ Interdum sumitur pro tabernaculo, sive teatorio. Cic. 2. Tusc. c. 16. Namque Æsculapii liberorum faucis opplent porticus. Loquitur de Podalirio, & Machaone, qui ad Trojam tabernacula habebant. Col. l. 9. c. 7. Convenit alvearia porticibus supermuniri.*

Portio, onis, *porzione, parte*, פֶּתַח, Germ. *ein theil*, Gal. *portion*, Hisp. *parte, μέρος*, pars, quasi partio, a *parvi. Cic. 7. Ver. cap. 21.* Quin Mæmerthinus pro portione imperaretur. *Plin. lib. 8. cap. 28.* Circa quod portio magna mortalium hæret. *Id. l. 11. c. 37.* Cerebrum omnia habent animalia, quæ sanguinem, sed homo portione maximum, a *proportione*.

Portionalis, le, adject. particularis. *Tersul. de virg. veland. c. 4.* Subiectum est portionale universali.

Portifculus, i, m. *comio, agucetio, κελάρης*, qui remigibus dat signum.

Non. l. 2. n. 637. Portifculus proprie est hortator remigum, hoc est, qui eandem perticam tenet, quæ portifculus dicitur, quæ excutitur, & rehortamenta moderatur. Afferit autem exempla ex *Ennio*, & *Labrio*. Nictus est, quod in portu modos det remigibus, ut ex *Ælio Stilone* tradit *Festus*. ¶ Sumitur etiam pro signo, seu instrumento, quo remigibus datur requies, ac modus, idest pro pertica, vel malleo. *Fest.* Portifculus est, qui in portu modum dat classi. Id autem est malleus. V. *Idem*. Ad loquendum, atque ad tacendum tute habes portifculum.

Portito, as, a. 1. freq. a *porro. Gel. l. 20. c. 1.* Crumenam plenam affium portitans.

Portitor, oris, m. qui aliquid portat, a *porro. Sidon. l. 6. epist. 3.* Portitor apicum. h. e. tabellarius. *Sen. l. 1. Theb. v. 693.* Languet Hyperboreæ glacialis portitor urfæ. ¶ Portitor item, πορθημῆς, dicitur, qui homines in ulteriorem fluvii ripam, vel de litore maris ad navem, aut de navi ad litus trajicit. *Virg. 6. Æn.* Portitor has horrendus aquas, & flumina servat Terribili squalore Charon. ¶ Urupatur etiam de publicano, idest de eo, qui portorium, scilicet fructus pecuniariorum ex portu conducit, quique nomine portorii ripem a venientibus exigit. *Don. in Ter. Phorm. 1. 2. Cic. 1. Off. c. 42.* Improbantur ii quæstus, qui in odia hominum incurunt, ut portitorum, ut feneratorum. Alia exempla ex *cod. Cic. & Plauto* afferit *Nonius c. 1. n. 65.*

Portiuncula, læ, f. *picciola portione, μέρος, Ulpian. Dig. l. 39. tit. 2. leg. 15.* Si modica portiuncula ædium amplissimum vitium faceret.

Porto, as, avi, atum, a. 1. *portare*, נושא, Ger. *tragen*, Gal. *porter*, Hisp. *llevar*, φέρω, fero, gero, gesso, a *φέρω, onus. Cic. ad Q. Fr.* Cum hominem portare ad Bajas Neapoli octophoro. *Id. 2. Off.* Ad exemplum amissi imperii portari in triumpho Maffilium vidimus. ¶ Est etiam navibus, aut jumentis aliquid vehere. *Virg. 2. Æn.* Portantur avari Pymalionis opes pelago. ¶ Dicitur item de rebus incorporatis. *Virg. 9. Æn.* Multa patri portanda dabat mandata. *Sallust. in Catil. Sociis, atque amicis auxilia portabant. Ter. Andr. 2. 2.* Dii boni, boni quid porto? *Id. ibid. sc. 6.* Portare fallaciam alicui. *Id. Heaut. 4. 1. 12.* Nescio quid peccati portet hæc purgatio. hoc est, hæc excusatio arguit peccatum aliquid.

Portorium, ii, n. 2. *nolo*, Ger. *zoll, fuchr lochn*, Gal. *peage, port*, Hisp. *stere*, πορθημῆς, naulum, & mercès, quæ datur portitoribus, idest iis qui nos cymba, vel ponte trans fluvium, vel fretum trajiciunt, a *portando. Plaut. Trinum. 4. 4. 15.* Solutum est portorii jam portorium. ¶ Portorium etiam fuit vectigal, quod capiebatur ex rerum importatione, & exportatione, per maria, flumina, lacus, stagna, quod qui redimerent, portitores sunt appellati. *Cic. 1. de Inv.* Nam si Rhodius turpe non est portorium locare. *Id. pro Font.* Nomen portorii in singulas amphoras vini quatuor denarios exigere. *Id. in Pison.* Imponere portorium singulis rebus. *Id. Ver. 4.* Portorium dare pro re aliqua.

Portuensis, se, Menfores Portuenses in *Cod. Theod. lib. 14. tit. 4. leg. 9. & Inscript. apud Gruter. pag. 471. n. 1.* erant, qui annonam Tiberi a Caudicariis advectam metiebantur, & in horrea publica deferabant. Dicitur sunt a Portu Romano, quod fuit oppidum Hetruriz cum portu prope Ostiam, & fauces Tiberis.

Portulla, æ, *porticella*, פֶּתַח, parva porta. *Liv. l. 25. c. 9.* Philomenes portulla affueta venationem inferens.

Portullana, æ, *portcellana, ἀνδράχνα*, genus herbæ. *Turnebo l. 8. c. 1. 23.* rectius dici videtur *portulaca*, nempe quia foliis portulas imitatur, & portulas habere videtur. Vel cum Salmasio potius scribendum *portulaca*, ut a portula sit nomen. Unde & Græcis χυροδόντων dicitur; & Latinis olim dicebatur porticella, & porcacia. De portulaca scribit *Plin. l. 20. c. 20. & l. 25. c. 13.*

Portulaca. V. *Portulaca*.

Portunalia, ium, n. 2. *παλæμονεια*, sacra in honorem Portuni, seu Palæmonis. Differabant ab Isthmiis. Nam Isthmia erant certamina in honorem Neptuni. Deinde Portunalia nostru agebantur, & initiandi magis, quam spectaculi speciem præ se ferebant. *Varr. l. 5. de L. L.*

Portunus, m. 2. seu Portumnus, παλαιμων, Deus marinus, qui portubus præest, idem ac Melicerta, & Palæmon. Sed *Grotius* docet ad l. 1. Capellæ hoc nomine nunc Palæmonem, nunc Neptunum signari. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 26.* Nomenque productum, ut Portunus a portu, sic Neptunus a nando, paullum primis literis immuratis. Adde *Virg. 5. v. Æn. v. 241.*

Portuobus, a, um, λιμενικός, quod multos portus habet. *Cic. 3. de Or. c. 19.* Ut Philosophi tanquam in superum mare Jonium defluerent Græcum quiddam, & portuosum. *Sallust. in Jug. c. 16.* Pars Numidiz portuosior. *Plin. l. 4. c. 12.* Insularum portuosissima.

Portus, us, m. *porro*, ΠΟΡΤΟΣ, Ger. *ein schiff port*, Gal. *port*, Hisp. *puerto*, λιμῆς, locus in litore conclusus, ubi naves consistunt ab hyemis, tempestatumque injuria liberæ. *Cic. pro L. Man.* An vero ignoratis, portum Cajetæ celeberrimum, atque plenissimum navium, inspestante Prætoris, a prædonibus esse direptum? *Id. 6. Ver.* Quæ duobus portubus cincta in utriusque portus ostium, aditumque projecta est. *Id. 1. Fam. ep. 9.* Portum tenere. *Hor. l. 1. od. 14.* Portum occupare. Sic dicimus, e portu solvere, prodire, portum ingredi, capere, in portum deferri, invehi, pervenire, se recipere, in portum naves cogere, conjicere, &c. *Cic. Cæf. Virg.* & alii. ¶ Translate usurpatur pro loco tuto, & quoddam adverbium rerum perlugio. *Cic. pro Syll.* Quo facilius vento aliquo in optimum quemque excitato possit in malis Reip. portum malorum suorum aliquem invenire. ¶ Res in portu esse dicitur, h. e. in tuto, & extra omne periculum. *Plaut. Merc. 4. 7. 49.* In portu res est. ¶ In portu navigare, prov. est securum esse, & omni periculo defunctum. *Ter. in Andr. 3. 1. 22.* Nunc hujus periculo sit, ego in portu navigo. ¶ Impingere in portu, est in ipso statim operis initio peccare. *Quintil. l. 4. c. 1.* ¶ Portum pro domo usurpasset veteres, testis est *Festus*, afferens exemplum ex *Leg. XII. Tab.* Inquit enim *Ulpian. l. 59. de Verb. sign.* Portus est locus conclusus, quo importantur mercès, & inde exportantur, eaque nihilominus statio est conclusa atque munita: inde angiportus dicitur est. V. *Angiportus*.

Porus, i, m. *poro*, ΠΟΡΟΣ, transitus, meatus, via a *πείρω, transire*. Speciatim dicitur de meatu, per quem urina a vesica exit. *Plin. l. 20. c. 21.* Succus decoctæ pori meatus suaves facit. In quibusdam MSS. legitur *permeatus* pro pori meatu. ¶ Est etiam genus lapidis candore, & duritia Partii marmoris cadaveribus afferendum idoneum. *Plin. l. 36. c. 17.* Parioque similis candore, & duritia, minus tamen ponderosus, qui porus vocatur.

Posca, æ, f. i. *οἶνον ποσειν*, potiois genus, quod ex aquæ, acetique mixtura conficitur. Alii vinum secundarium, sive lora interpretantur. Est a *πῶς, bibo*, ut etica ab *ἴδω, edo*. Apud Celsum *pusca* per u legitur. *Plin. l. 30. c. 7.* Tormina fedat palumbus ferus ex posca decoctus.

Poscinummius, a, um, adject. qui nummos poscit, ut poscinummiæ metreticum basia, apud *Apul. l. 10. A. A.*

Posco, is, poposci, sine sup. *domandare*, פֶּתַח, Germ. *fordern*, Gall. *demander*, Hisp. *demandar*, αίτω, peto. Donatus *posco* a *postulo* distinguit,

quit, his verbis: Poscimus imperiose, postulamus jure. *Cic. Per.* Nemo tam auidax, qui posceret, nemo tam impudens, qui postulare, ut venderet. Sed hæc differentie non observantur. Coniunctum cum acc. *Cic. 2. Fin.* Quorum e numero primum est aufus Leontinus Gorgias in conventu poscere quaestione. ¶ Vel cum duobus accusativis. *Cic. 3. Ver. c. 3.* Et parentes pretium pro sepultura liberum posceret. Adde *Liv. 1. 27. c. 24.* ¶ Vel cum acc. & abl. cum præp. a, vel ab. *Cic. 4. Ver.* Si hoc a me numeris non universa provincia poposcisset. ¶ Vel cum conjunctivo, & particula ut. *Juv. Sat. 5. v. 112.* Poscimus, ut cænes civileret. ¶ Aliquando est provocare. *Virg. 8. Æn.* Haud acrem dubites in prælia poscere Turnum. *Cic. 3. Ver.* Poscunt majoribus poculis. idest provocant se mutuo ad largius potandum. ¶ Aliquando indicare rem venalem, & pretium ejus taxare. *Plaut. Merc. 2. 4. 22.* Tanti, quanti poscit, vin? tanti emam illam? ¶ Aliquando require-re, exigere. *Cæf. 4. B. G.* Ad quos se celeriter, cum usus poscit, recipiunt. ¶ Aliquando vocare. *Plaut. Cure. 5. 3. 5.* Clamore hominem posco. *Virg. 8. Æn. v. 573.* Ego poscor Olympo. Poscere aliquid reum, est accusare. *Liv. 1. 1.* ¶ Poscere sibi, pretendere, arrogari. *Cic. pro Rosc. Amer. c. 13.* Audacia partes Roscii sibi poposcerunt. ¶ Poscere aliquid, pro polliceri. *Ter. Heaut. 3. 3. 44.* Cliniam orat, sibi ut id nunc det, illam illi tamen post daturam mille nummum poscit. *Plaut. Merc. 2. 3. 102. de auctiorantibus loquens.* Nequicquam poscit; ego habeo. Ch. At illic pollicitus est prior. De nihili facio. ¶ *Peposci* pro poposci, dixerunt antiqui, teste *Gell. 1. 7. c. 9.* ex *Valerio Anstiate.*

Posca, vel Posia, ὄσκα, f. olivae, seu oleæ genus, de qua *Cato de R. R. c. 6. Varr. 1. 1. R. R. c. 24. & Colum. 1. 12. c. 47.*

Posidiansus, a, um, adject. ut Posidiansæ aquæ apud Bajas, quæ a Posidio Claudio Cæsaris liberto nomen acceperunt. *Plin. 1. 31. c. 2.*

Posidium, vel Posideum, i, n. promontorium & oppidum Joniæ, oraculum Branchidarum appellatum, nunc *Capo di Melaxo.* *Plin. 1. 5. c. 29.* ¶ Item promontorium in finibus Macedoniæ, *Id. 1. 4. c. 10.* ¶ Item aliud in Syria. *Id. 1. 5. c. 20.*

Posidonia, ὄσιδωνία, eadem ac Jonia, regio Asiæ minoris, a ὄσιδωνίᾳ, Neprunus. ¶ Item urbs Lucania, al. Pæstum, *Plin. 1. 3. c. 5.*

Positio, onis, sitio, positura, הַשְׁתָּרָה, Ger. gelegenheit, Gal. afficte, Hisp. postura, ὑποτάξις, constitutio, situs. *Cic. pro Flac. c. 26.* De quorum urbis positio, propter pulchritudinem, etiam inter Deos certamen fuisse proditum est. *Cal. 1. 1. c. 6.* Naturalis calor contingit positione cæli, & declinatione. Ubi positio calis ponitur pro situ, vel situ ad aliquam partem, vel Solis partem. Alii aspectum vocant. *Quint. 1. 3. c. 7.* Illa propria, quæ ex loci positione, aut munitione sunt. ¶ Syllabam didicimus esse longam positione, vel positura, cum vocale duæ consonantes immediate sequuntur, ut *Terra, astra, Diomed. Grammat. 1. 2. & Quint. 1. 9. c. 4.* ¶ A Dialecticis, & Rhetoricis positiones appellantur *ῥίσις*, ipsa veluti fundamenta, quibus argumenta inniuntur. *Quint. 1. 2. c. 10.* Quin aliquando etiam argumenta ex ipsis positionum vitis ducimus. Adde *1. 1. c. 3.* ¶ Constituitur cum infinitivo est vocis terminatio, desinentiæ. *Quint. 1. 1. c. 4.* Aut quæ feminina positione mares, aut neutra terminas significant. ¶ Positio in pronunciando dicitur syllabæ depressio, & sublationi, seu elevationi opponitur; illa a Græcis *ῥίσις* dicitur, hæc *ἀπόσις*, *Quint. 1. 9. c. 4. Diomed. Grammatic. 1. 3.* ¶ Apud Philosophos positio dicitur, cum aliquid dicendo ponitur, seu, ut barbari loquuntur, cum essentia rei positiva exponitur: huic contraria est detractio, seu privatio, quæ rem privative explicamus. *Sen. epist. 87.* Paupertas non per positionem, sed per detractorem dicitur, vel, ut antiqui dixerunt, per orbationem: Græci dicunt *σίνισις*.

Positivus, a, um, adject. *positivus*, ἑστῆς, quod primo positum est, nec aliunde derivatum. Hinc Nomen positivum, vel absolutum est, quod rem simpliciter, & absolute significat, ut *doctus, sortis, bonus, &c.* Ita dicitur creditur, quia est quasi fundamentum comparativi, & superlativi. *Servius, & Cledonius Grammatici.* Legitur præterea hæc vox apud *Gell.* in titulo c. 4. l. 9. qui sic habet. Nigidius argutissime docuit, nomina non positiva esse, sed naturalia, quod ipse *Gell. in c. eod.* sic exponit. Nomina, verbaque non positio sortu, vel quadam vi, & ratione facta esse, Nigidius docet.

Positor, oris, m. qui ponit, conditor. *Ovid. 9. Met. v. 418.* Et in Aside terra Mænia constituit positioris habentia nomen. *Id. Fast. 2. v. 63.* Templorum positior.

Positura, ὄσpositura, positio, situs. *Gel. 1. 14. c. 1.* Quo habitu, quaque forma, quaque positura stellarum aliquis nasceretur, *constellatione.* *Lucr. 1. 2. v. 1017.* positura discrepant res. hoc est dispositione.

Positus, us, m. idem ac positio, sive situs. *Cæf. 1. 8. in pæne.* Prius positus officium, figuratque indicabo. *Tacit. 6. Ann. c. 21.* Positus siderum. *Id. 4. Ann. c. 5.* Positus regionis. *Ovid. de medicam. faciei, v. 19.* variare capillos positus.

Positus, a, um, *posito*, collocato, הַשְׁתָּרָה, Ger. getzung, Gal. situation, Hisp. puesto, sitio, ὑπόσις, situs, collocatus, partic. a poner. *Cic. 2. Agr. c. 35.* Romam in montibus positam, & convallibus, &c. ¶ Interdum sumitur pro deposito. *Liv. 1. 7.* Positis omnium aliarum rerum curis. ¶ Interdum pro examinato. *Virg. 4. Æn.* Sic te ut posita crudelis abessem. *Albinovan. ad Liv. v. 249.* Nec juvenis positi supremos destruxit honores. ¶ Interdum pro sepulto. *Albinov. eleg. 1. v. 69.* Vix posito Agrippa, tumuli bene janua clausa est. ¶ Item pro præposito, ut positus super armamentarium, est præfectus armamentario. *Curt. 1. 6. c. 7.* Nobili juveni super armamentarium posito, quod scelus pararetur, indicat. ¶ Aliquando idem est ac status, *seminatio.* *Virg. 2. Georg. v. 354.* Seminibus positus. ¶ Hoc positio, *ciò supposito.* *Cic. 1. Div. c. 52.* Hoc autem positio, atque concessio, esse quandam vim divinam. ¶ *Positus* pro positus per syncop. *Lucr. 1. 3. v. 885.* putrescat corpore posito. h. e. humato.

Possessio, onis, *possessio*, ירושה, Ger. einbesetzung, Gal. possession, Hisp. possession, פְּרִיָה, actus, sive ipsum jus possidendi agri, aut ædificii. *Cic. pro Mil.* Nisi sibi hororum possessione cessisset. ¶ Possessio fiduciaria est, quæ ea conditione nobis traditur, ut eam alteri postea restituamus: Sic dicitur quasi accepta, data fide. *Liv. 1. 2. Nabidi eam tyranno velut fiduciariam (possessionem) dare optimum visum.* ¶ Frequenter sumitur pro ipsis rebus, quæ possidentur, præsertim pro bonis inamobilibus. *Cic. in Parad.* Etenim si isti callidi rerum æstimatores prata, & areas magno æstimant, quod ei generi possessionum nemo nocere potest. *Cæf. 1. 1. B. C. c. 17.* Militibus in concione agros ex suis possessionibus pollicetur. ¶ Transfertur etiam ad res incorporeas. *Cic. 3. de Or.* Nostra est enim omnium ista prudentiæ, doctrinæque possessio, in quam homines quasi caducam, atque vacuum abundantes otio nobis occupatus involaverunt.

Possessiuncula, ὄσ, parva possessio. *Cic. Att. 1. 13. ep. 23.* Credas, velim, mihi majori offensionis esse, quam delectationis, possessiunculas meas.

Possessivus, a, um, *possessivo*, ὑποτάξις. Nomen possessivum est, quod significat rem positam, vel pertinentem ad aliquem, ut *Antonianus, Pompejanus, Rægius, &c.* *Quint. 1. 1. cap. de vitis. & vis. orat.* Inquit. *Tom. 11.*

bus patrum pro possessivo dicitur.

Possessor, oris, *possessore*, ירושה, Ger. inhaber, Gal. possesseur, Hisp. poseedor, κτήτωρ, qui possidet. *Cic. 2. Offic. c. 22.* Ut possessores pellantur suis sedibus. *Possessorius*, a, um, *possessorio*, quod ad possessionem spectat. *Triphon. 1. pen. 5. Sed nunquid, ff. de bon. libert.* Sed nunquid Prætor ei denegare possessorias actiones debeat.

Possessus, us, m. *possesto*, possessio. *Apul. in Apol.* Plurimis rebus possessu careo, usu fruor.

Possessus, a, um, ὑποτάξις, *posseduto.* *Ovid. 1. Am. el. 2. v. 8.* Et possessora ferus pectora versat amor.

Possessrix, icis, f. *posseditrice*, quæ possidet. *Afran. apud Non. c. 2. n. 631.* Aliter totius monis possessricem.

Possibilis, & le, *possibile*, Ger. moglich, Gal. possible, Hisp. que puede ser, δυνατός, quod fieri potest, a *possum.* *Plaut. Stich. 1. 3. c. 6.* Possibile est statem stanti suavius dare amicum amicæ? Ita referunt quidam Lexicographi: at legendum est *prohibili*, quod est pro *prohibibili* positum. Est autem sensus. Est meretricis amicum osculari. Sunt qui legunt *Prohibibile est.* h. e. meretricum est. *Quint. 1. 1. 3. c. 8.* Melius ergo qui tertiam partem dixerunt δυνατός, quod nostri possibile nominant, quæ, ut dura videatur appellatio, tamen sota est. *Modest. lib. 27. Dig. tit. 1. l. 1.* Faciam autem, quoad possibile erit.

Possibilitas, atis, f. *possibilitas*, facultas, potentia. *Arnob. 1. 1.* Omnia numinis sui possibilitate facere. *Pallad. in Februar. tit. 14.* Sarmenta pro vitis possibilitate servabis. Adde *Serv. ad 1. Æn. v. 605.*

Possideo, es, edi, esum, a, 2. *possedere*, קנה, Germ. besitzen, Gall. posséder, Hisp. poseer, κατάκτησις, habeo in mea potestate, vel dominio. *Cic. 1. de Orat. c. 50.* Sua esse omnia, atque a se possideri, sicut propria, voluit Philosophi. *Id. 1. Inv. c. 45.* Inverecundum animi ingenium possidere. ¶ Est etiam occupare. *Id. pro Dom. c. 42.* Forum armatis hominibus possidere. ¶ *Ex edicto possidere*, est possidere per adjudicationem, sive per decretum, idest rem nobis iudicis sententia adjudicatam. *Cic. pro Quinct.* Ut ex edicto bona possidere liceret. ¶ *Publice possidere*, est in hunc redigere, *confiscare.* *Cic. 11. Phil. c. 6.* Bona ejus censuit publice possidenda.

Possideo, is, a, 3. idem quod possideo, teneo, occupo. *Lucret. 1. 1. v. 386.* Inter corpora quod fiat, possidat inane. Et v. 964. Uliqueadeo quem inquitque locum possidit, in omnes, &c.

Potsum, tes, tui, sine sup. *potere*, יכול, Ger. mogen, Gal. pouvoir, Hisp. poder, δύναμαι, potens sum, valeo, a *potis & sum*, per Apocopen. Veteres dixerunt *possem*, & *posse* pro *possem*, & *posse*. *Lucil. 1. 5.* Nam si quod fatis est homini, id fatis esse potest, &c. *Plaut. Aul. 2. 4. 30.* Censent, talentum magnum exorari potest, ab isto sene? Sic *posse* pro *possi* apud *æd. Aul. 1. 1. 41.* & *posse* pro *possum*, *id. Pan. 1. 2. 17.* Et *potere* pro *possi*, apud *Cic. in Brut. c. 46.* Et *passive potestur* apud *Lucret. 1. 3. v. 1024.* & *poteratur*, *Cælius apud Non. c. 10. n. 33.* & *possitur* in veteri quadam lege, quam retet *Cic. 1. 7. Observat. c. 29.* Quæ omnia nunc obsoleverunt. ¶ Coniunctum cum infinitivo. *Cic. pro Dom.* Possum nominare ex agro Sabino rusticos vicinos, & familiares meos. *Id. 13. Phil. Fieri potest*, ut tallat. ¶ Interdum verbum infinitivi supponitur. *Plaut. Pseud. 2. 2. 38.* Potest, ut alii ita arbitrentur. idest potest fieri. *Cic. 1. 1. Fam. ep. 7.* Poterat utrunque præclare, si esset fides, si gravitas in hominibus Consulibus. ¶ Vel constructum absolute. *Plaut. in fragm.* Non hic, ut possit, edit, sed possit cupit, ut edat. ¶ Vel cum acc. comm. *Cic. 1. 6. Fam.* Ego, quid possim, nescio, vel potius me parum posse sentio. *Virg. 8. Ecl.* Non omnia possumus omnes. Aliqui volunt iustitelligi infinitivum *facere*, aut hujusmodi. ¶ Vel cum acc. & præp. ad. *Cic. 1. de Div.* Quid scæmonie radix ad purgandum, quid aristolochia ad morsus serpentium possit. ¶ Vel cum præp. apud. *Cic. 5. Verr.* Et præter cæteros is, qui apud istum plurimum poterat. i. e. valebat, habebat magnam auctoritatem. ¶ Vel cum abl. *Cic. 1. 6. Fam.* Si auctoritate, & gratia tantum possem. ¶ Vel cum præp. a, vel ab. *Ter. prol. Heaut. v. 13.* Sed hic actor tantum poterit a facundia. ¶ Vel cum adv. *quin.* *Cic. 3. de Or. c. 10.* Non possum, quin exclamem. *non posso far di meno.* ¶ Vel cum adv. *quoad.* *Cic. Att. 1. 2.* Incende hominem, amabo te, quoad potes. ¶ Ponitur aliquando pro valere, & bene habere. *Cic. 1. Tusc.* Nihil enim dolet, nisi pes, possunt oculi, potest caput, latera, pulmones, possunt omnia. ¶ Aliquando pro debere, licere, æquum esse. *Cic. pro Dom.* Certe Consulæ causam suscipere, certe Senatus aliquid consilii capere potuit. ¶ *Possem, posses, possiet*, pro *possum*, is, it, Comitorum est, præsertim *Plaut. Stich. 3. 2. 25.* *Men. 5. 9. 45.* & *Cissel. 1. 3. 37.* Adde *Cic. in Arat. v. 324.*

Post, dopo, *dappoi*, אַחַר, Ger. nach, Gal. apres, Hisp. despues, אַחַר, ὑστερ, præp. ex iis, quæ acc. interviunt, quæ demonstrat ordinem loci, temporis, vel alicujus alterius rei. *Cic. de clar. Orat.* Post homines natos. *Id. Att. 1. 3. ep. 7.* Et alii pueri post diem tertium ejus diei literas alias attulerunt. ¶ Significat etiam pone, retro. *Cæf. 1. 7. B. G.* Repente post tergum equitatus cernitur. *Virg. Ecl. 3.* Tu post careta latebas. ¶ Interdum usurpatum adverbialiter, loco adv. *postea*, ὑστερ, sine casibus. *Cic. 1. 7. Fam. ep. 5.* Ut initio me sponte, post autem invitatus tuo mittendum duxerim. *Id. in Brut.* Quas idem Cæsar anno post, & deinceps singulis annis administravisset in Gallia. *Id. 1. 1. Fam. ep. 9.* Paucis post diebus, quam Luca discesserat. *Id. pro Rosc. Amer. c. 30.* De Capitone post viderimus. ¶ Sive præpositio sit, sive adverbium, venuste conjungitur cum adv. in o delincentibus, ut Multo, paulo, aliquanto, tanto, & tunc vel præponitur, vel postponitur. *Cic. 1. Cat.* Neque enim sunt ut obscura, aut non multo post commissa. *Id. in Or.* Quæ nequaquam satis deferbuisse post aliquantum sentire capimus. *Cæf. 1. 1. B. C. c. 10.* Post paulo de Domitii fuga cognoscunt. ¶ Adverbium jungitur cum *inde*, & *deinde*. *Ter. Andr. 3. 2. 3.* Primum fac, isthæc ut lavet, post deinde, quod iusti ei dare bibere, date. *Virg. 5. Æn.* spatio post deinde relicto. *Lucret. 1. 3. v. 530.* Post inde per artus ire alios. ¶ Post esse, est postpositi. *Sallust. in Cassil. c. 23.* Ubi periculum adventi, invidia, atque superbia post fuere. Quidam duas voces jungunt *postfuere*.

Postautumnalis, le, qui post autumnum venit, ut Pyra postautumnalia apud *Plin. 1. 15. c. 15.*

Postea, adv. *dopo*, *dappoi*, אַחַר, Ger. darnach, Gal. apres, Hisp. despues, אַחַר, exinde, *ex post*, & *ca.* *Cic. in Brut.* Posteaque prosperæ res deinceps multæ consecutæ sunt. *Ter. Her. 4. 1. 36.* Quid tum postea? *Cæf. 1. 7. c. 8.* Trajicere id cavum cadente acu, Postea deinde impone-re id, quod purget. ¶ Pro præterea, *in oltre*, *oltre a ciò.* *Plaut. Merc. 2. 3. 35.* Nescio quid meo animo est ægre, pater: postea hac nocte non quievi satis ex mea sententia.

Postquam, adv. *dappoi*, *poichè*, ὡς, ἵνα, post illud tempus, quo aliquid actum fuit. Significat tempus, & indicativum postulat. *Cic. 1. 10. Fam. ep. 1.* Et postquam de medio cursu Reipubl. sum voce revocatus. ¶ Aliquando interponitur conjunctio vero. *Cic. 1. 3. Fam. ep. 7.* Postea vero quam ita cœpi, &c.

Posto, V. Postire.

Posteri, orum, subst. m. *posteri*, *discendentes*, *ὑπογενέμενοι*, *ὑπογενέται*, quicunque ex nobis, & post nos etiam ex aliis nascuntur. *Cic. 3. de nat. Deor.* Expectantur hæ pænæ a liberis, a nepotibus, a posteris. *Anton. ad Cic. l. 4. ad Att.* Non esse posteris tradendas inimicitias.

Posterganeus, a, um, adjct. a tergo positus. *Arnob. l. 4.* Occasus ab sole posterganeus habebitur.

Posterior, & us, o. 3. *posteriore*, *אחרון*, Ger. *der folgende*, Gal. *postérieur*, Hisp. *posterior*, *ὑπογενέμενος*, *ὑπογενέται*; inferior tempore, vel ordine, comp. a *posterior*. *Cic. 3. de Or.* Paria esse debent posteriora superioribus. *Plin. l. 11. c. 45.* Posteriores pedes. *i piedi di dietro*. Rufus *Cic. de clar. Or.* Etate posterior. Interdum idem est, quod vilior, minor. *Ter. Adel. 5. 4. 26.* Si id fit dando, atque obsequendo, non posteriores feram. Ubi *Don.* Non posteriores feram. subauditur, *Partes*: id est, Non vincat a Mitione. *Cic. in Phil. 13. c. 3.* Ut hæc posteriora libertate ducas. *Id. in Pison. c. 27.* Posterius & nequius istis nihil est. *Plaut. Mil. 4. 1. 7.* Omnes res posteriores pono, atque operam do tibi. *Tralafacio tutto.* Quomodo omnes cognati ante tritavum maiores vocantur, ita post trinepotem posteriores. Ita *Paul. Dig. lib. 38. tit. 10. leg. 10.* Frequentius tamen ii appellantur *posteriori*.

Posteritas, atis, *posteritatis*, *discendentes*, *אחרון*, Germ. *nachkommen*, Gall. *postérité*, Hisp. *posteridad*, *ὑπογενέμενος*, *ὑπογενέται*; posterum sæculum, vel ipsi posteri, sive homines, qui post nos nascuntur. *Cic. 1. Tusc. c. 15.* Cum optimus quisque maxime posteritati serviat. *Id. de Am. c. 4.* Quo in genere sperare videor, Scipionis, & Lælii amicitiam notam posteritati fore. Dicitur etiam simpliciter de tempore motu futuro, etiam viventibus nobis. *Cic. Fam. 2. ep. penult. in fin.* Sed si me audies, vitabis inimicitias, & posteritatis otio confules. *Lege integram epist.*

Posterius, adv. *dopo*, *nell' avvenire*, *ὑστερον*, postea. *Cic. 6. Verr.* Jubet ille posterius ad se reverti. Prior tempore, & posterior tempore, vel secundum. *Plaut. Epid. 2. 76.* Vos priores esse oportet, nos posterius dicere. Interdum pro minus, vilius. *Plaut. Asin. 1. 1. 48.* Posterius istuc dicitis, quam credo tibi.

Postero, as, a. 1. *ὑστερον*, differo. *Pallad. Novembr. tit. 4.* Quod specie merito posteravit, tuendū ubertate compensat.

Posteriora, *læ*, f. *Ammian. l. 30. post. init.* Cum bivium armato milite vidisset oppletum, per posterioram excedens &c. h. e. per posticum, vel per occultam semitam, & reductam.

Posterus, a, um, *sequente*, *ὑστερον*, quod postea existit, sequens. *Cic. 4. Ver.* Id ei postera die venit in mentem, &c. *Id. 2. de nat. Deor. c. 91.* In posterum tempus. *Varr. l. 1. R. R. c. 40.* Postero anno. In posterum *nell' avvenire*, *ὑστερον*, *ὑστερον*, est in posterum tempus, postea, posthac. *Cic. l. 2. Fam. ep. 7.* Ego nec præterita, nec præsentia abs te, sed ut ab homine longe in posterum prospiciente futura expecto. *Plin. in epist.* In posterum, nisi adhibebis modum, ego adhibebo. Postero, absolute, est postero die. *Tac. l. 4. Ann. c. 45.* Idemque cum postero ad questionem traheretur. Posteri dies, hoc est atri. *Non. c. 2. n. 40. V. Ater.*

Postfactus, a, um, adjct. *facto dopo*. *Gell. l. 17. c. 7.* Utrum in postfacta modo furta lex valeret, an etiam in antefacta.

Postfero, ers, tuli, latum, a. anom. idem ac postpono, vel posthabeo. *Plin. l. 3. c. 4.* de Narbonensi prov. Urbibus, & agrorum cultu, virorum, morumque dignatione, amplitudine opum, nulli provinciarum postferenda. *Liv. l. 3. c. 64.* Qui libertati plebis fuses opes postferrent.

Posthabeo, es, a. 1. *postponere*, *ὑστερον ποιεῖν*, postpono. *Virg. 7. Ecl.* Posthabui tamen illorum mea seria ludo. *Ter. Phorm. 5. 7. 15.* Omnes posthabui mihi res, postquam, &c.

Posthabitus, a, um, *postposto*, partic. a posthabeo. *Cic. 5. Tusc. c. 1.* Ut omnibus rebus posthabitis totos te in optimo vitæ statu exquirendo collocarent. *Virg. 1. Æn. Posthabita Samo.*

Posthac, adv. *nell' avvenire*, *אחרון*, Germ. *surhin*, Gall. *dorenavant*, Hisp. *de aqui adelante*, *μετὰ ταῦτα*, post hoc tempus, deinceps, in futurum, a post. *Cic. Att. lib. 2.* Scribam posthac ad te planius.

Posthac, idem ac postea, *Cic. ad Att. l. 13. ep. ult.* Inde ambulavit in litore, posthac in balneo. Quidam leg. *post hæc* divisum. Plures *post horam*.

Posthinc, adv. *ἔξω*, deinde, deinceps. *Virg. 8. Æn. v. 546.* Posthinc ad naves graditur. Scribitur & *post hæc* divisum.

Posthumia, æ, f. mulier bibacissima, cujus meminit *Catull. epigr. 24.* Posthumia lex, *Vino rogum ne respergito*, lata fuit a Numa Pompilio, teste *Plin. l. 14. c. 12.*

Posthumia gens patricia Romana, ex qua P. Posthumius Q. F. Tubero Consul tuit cum M. Valerio A. U. 249. Meminit *Cic. 2. de Legib. & Valer. Max. l. 2. c. 2.* In veteribus monum. legitur *Postumius* sine aspiratione, teste *Manus. in Orthograph.*

Posthumianus, a, um, adjct. a Posthumiis, ut Posthumiana imperia, apud *Gell. l. 1. c. 13.* hoc est Posthumii Tuberti dictatoris, qui filium injussu suo pugnantem securi ferri jussit.

Posthumus, a, um, *nato dopo la morte del padre*, Ger. *hunnfig*, Gall. *posthume*, Hisp. *postumo*, *ὑπογενέμενος*, qui post mortem patris natus est, a post, & humus, quasi natus post humatum patrem. *Cic. 3. Fin.* Ut liberis consultum velimus, etiam si posthumi futuri sint. *Id. 1. de Orat. c. 39.* Posthumus & natus, & antequam in suam tutelam veniret, mortuus. Adde *Plaut. Aul. 2. 1. 41.* Aliud est *Postumus* sine aspiratione, quod V. suo loco.

Postibi, adv. idem quod postea. *Plaut. Pæn. Prol. v. 108.* Dat aurum, ducit noctem, postibi rogat, unde sit. Adde *ibid. 4. 2. 81.*

Postica, æ, f. idem ac posticum. Suapte natura adjectivum est. Subintelligitur enim *janua*, vel *pars*. *Non. c. 3. n. 158.*

Posticula, æ, f. 1. dim. a *postica*. *Apul. l. 2. Met.* Per quandam brevem posticulum introvocat me.

Posticulum, i, n. pars exigua, quæ est post domum. *Plaut. Trin. l. 1. 157.* Posticulum hoc recipit, cum ædis vendidit. Hunc locum *Agellus l. 17. c. 6.* adducit, ut probet recipere in venditionibus poni pro excipere, seu retinere. *Id. Plaut. ibid. 4. 3. 78.* Ubi nunc filius meus habitat? S. Hic in hoc posticulo.

Posticum, ci, n. l'uscio di dietro della casa, *ὑπογενέμενος*, ostium in posteriore parte ædium. Natura adjectivum est. Nam & in anticum, & in posticum respicitur ad vocem ostium, quomodo & *antica*, & *postica* dicitur respiciendo vocem *janua*. *Hor. l. 1. ep. 5.* Atria servantem postico talle clientem. *Tissan. Velutina, apud Non. c. 3. n. 158.* Atque duo postica, quæ loco mercede. Ubi quidam intelligunt, agrum vel hortum post domum situm. Speciatim posticum dicitur locus, ubi ventrem exoneramus, qui fere in postico domus locari solet. *Varr. apud Non. c. 3. n. 158.* Retrimenta cibi, quæ exierunt per posticum, vallem fecerunt. *Arnob. l. 2.* Superfluas feciditates ejiciunt posticis. Item cavus locus amphitheatri, unde feræ emittuntur. *Ammian. l. 28. c. 3.* Ut sæpe faciunt amphitheatrales teræ, distractis tandem solutæ posticis.

Posticus, a, um, *che è di dietro*, *ὑπογενέμενος*, quod retro est, a post, ut *anticus* ab ante. *Servius ad 2. Æn.* scribit, Augures posticau vocare se-

ptentrionalem cæli partem anticam vero meridionalem. Unde *vett. Gloss. Antica*, *μεσημβρία*. *Varr. l. 6. de L. L.* Ejus templi partes quatuor, sinistra ab Oriente, dextra ab Occasu, antica ad Merididem, postica ad Septentrionem. *Liv. l. 33. c. 8.* Hortus erat posticus ædium partibus. *Solin. c. 26.* Posticis pedibus insisteret. Posticissima in agris dividendis Servio Sulpitio dicebatur, quæ ab Oriente ad Occidentem spectaret. *Fejl.* Postica *sanua*, est clancularia irrisio, a gestu ridendum aliequem a tergo. *Pers. sat. 1. v. 62.* Posticæ occurrere fannæ.

Postidea, adv. idem ac postea, quasi *post id*. *Plaut. Stich. 1. 2. 40.* Cum æquius est, nos potiorum habere te, postidea viros nostros. *Id. ib. 5. 5. 17.* Postidea loci si hoc exderis, &c.

Postidem, adverb. idem ac postea. *Plaut. Aul. 1. 2. 40.* Nunc quo profectus sum, ibo, postidem domum. Ita in manuscriptis optimis, & vett. edit. Vossius legit observatum Gruteri, & alii. *Varr. l. 8. de L. L.* Verbis, quæ non ad rationem sunt, oportet non uti. Sic enim obsolescunt, ac postidem facilius corrigi poterunt. Sic legendum cenet Scioppius. Ubi vulgo *postea idem*.

Postilena, æ, f. *groppiara*, *postolona*, *ὑπερπία*, lorum ex ephippio, vel cellitellis, quod sub caudam jumentis alligatur, ne farsina imposita decidat. *Plaut. Caf. l. 1. 37.* Ita te aggerunda curvum aqua faciam probe, ut postilena possit esse te ferri.

Postilla, adv. idem, ac postea. *Catull. carn. 85.* Nec sibi postilla metuebant talia verba. *Ter. Phorm. 2. 2. 33.* Prima coitio est acerrima, si eam sustineris, postilla jam, ut lubet, ludas licet. *Id. Andr. 5. 4. 33.* Postilla nunc primum audio. *da quel tempo in qua quest' è la prima volta, che ne odo novella.*

Postire, neut. ab eo, is, & post, *andar dopo*, *esser' inferiore*. *Sidon. l. 1. ep. 11.* Severinum sicut honore postibat, ita favore præcesserat.

Postis, is, m. *balestrata della porta*, *ἄστρον*, Germ. *sturzpost*, Gall. *jambage*, Hisp. *bastidor*, *ἄστρον*, valva ostii, sive latus portæ, æ lapide, & lignove, a post, quod post fores stet. Duo postes sunt, quorum alter fores sustinet cardinibus affixis, alter feram recipit, & repagula, cum ostium clauditur. *Cic. pro Dom. Si is postes tenuerit, & aliquid dixerit.* Sæpe pro ipsis toribus ponitur. *Virg. 2. Æn. v. 403.* Emoti procumbunt cardine postes. Transferatur ad res alias. *Lucr. l. 3. v. 370.* Cernere res animus sublatis postibus ipsi. id est oculis, qui sunt animi fores.

Postliminium, ii, n. 2. *ἀναστράμματα*, jus recuperandi, cum in patriam redierimus, ea, quæ ex patris finibus egressi reliquimus. *Paul. l. 49. Dig. tit. de capt. & de postlim. &c.* Postliminium est jus amittæ rei liberæ ab extraneo, & in statum pristinum restituendæ, inter nos, ac liberos populos, Regeque moribus, ac legibus constitutum. Nam quod bello amittimus, aut etiam citra bellum, hoc si rursus recipiamus, dicimus postliminio recipere. Idque naturali equitate introductum est, ut qui per injuriam ab extraneis detinebatur, is, ubi in fines suos redisset, pristinum jus suum reciperet. Est a post, & limen, quod sicut in domo finem quandam facit, ita de imperii fine, seu termino dicitur, quia homo, vel res ab hostibus capta in limen nostrum postea pervenit. *Scævola apud Cic. in Top. c. 8. & Gell. l. 7. c. 18.* *Cicer. pro Balb. c. 11.* Quod si civi Romano licet esse Gaditanum, sive exilio, sive postliminio, sive rejectione hujus civitatis. *Id. 2. de Or.* Quem pater suus, aut populus vendidisset, aut Pater Patratus dedidisset, ei nullum esse postliminium. Postliminio redire dicuntur, quæcumque a nobis alienata ad hostem pervenerunt, cum a nostro limine exierint, si post ad eundem limen revertantur. *Scævola apud Gell. loc. cit. & Gall. Ælius apud Fejl. Vid. l. 49. Dig. de capt. & postlim. tit. 15. l. 19.* Translate, *Apul. l. 1. A. A.* Postliminio me in forum cupidinis reducens, h. e. rursus me per reverentem in forum ducens. *Id. l. 2.* Corpus postliminio mortis animare. Postmeridianus. V. Pomeridianus.

Postmitto, is, a. 3. idem, ac postpono. *Cic. pro Cæli. c. 22.* Quod in aliquibus agris periculo non postmitteret. Sed rectius optima quæque exemplaria habent *prætermitteret*.

Postmodo, adv. idem, ac postmodum. *Liv. l. 4.* Fore, ut postmodo gaudeant, se iræ moderatos. *Ovid. l. 1. de ar. v. 486.* voti postmodo compos eris.

Postmodum, adv. *dopo*, *dipoi*, postea, postremo, *ex post*, & *modus*. *Liv. l. 1.* Sæpe ex injuria postmodum exortam gratiam. *Terent. Hecyr. 2. 1. 11.* Postmodum rescisces.

Postpartor, oris, m. successor, hæres, qui post nos bona nostra adeptus possidet. *Plaut. Trucul. 1. 1. 42.* Ut ante parta demus postpartoribus.

Postpono, is, sui, situm, a. 3. *postporre*, *בדו*, Ger. *nachsetzen*, Gal. *postposer*, Hisp. *postponer*, *ὑπογενέμενος*, posthabeo, vilius puto, quasi retro pono. *Plin. l. 13. c. 19.* Cyrenaica regio loton sive postpositum paliuro. Aliquando sumitur pro omittente. *Cic. l. 16. Fam. ep. 21.* Omnia postpositi, dummodo præceptis patris parerem.

Postprincipium, ii, progressus rei alicujus, qui principium subsequitur. *Varr. apud Gell. l. 16. c. 18.* Voluptas autem, vel utilitas talium disciplinarum in postprincipiis existit, cum perfectæ absolutæ sunt, in principis vero ipsi inceptæ, & influaves videntur. Adde *Plaut. Pers. 4. 1. 4.* Postposito, as, avi, atum, 1. *postporre*, posthabeo, postpono. *Ter. Hecyr. 3. 5. 33.* Te postpositasse omnes res præ parente, intelligo. *Id. Adelph. 2. 3. 9.* Quin omnia sibi postputavit esse pro meo commodo.

Postquam, adv. idem ac postquam. *Cic. Att. l. 12.* Non multo, postquam tu a me discessisti. *Ter. Andr. 3. 1. 16.* Postquam ante ostium me audivit stare. *Plaut. Merc. prol. v. 12.* Biennium factum est, postquam abii domo. Interdum interposito alioquo verbo dividitur. *Cic. Att. l. 6. ep. 3.* Quod post accidisset, quam dedissem liberto literas. *Nepos in Diono, c. ult.* Quartum post annum, quum in Siciliam redierat.

Postremitas, atis, *ὑπερπία*, extremitas. *Macrob. Saturn. l. 1. c. 11.* Tam ima, quam summa postremitas.

Postremo, adv. *ultimamente*, *finalmente*, Ger. *zuletzt*, Gall. *enfin*, Hisp. *ultimamente*, *en fin*, *ὑπογενέμενος*, *ὑπογενέται*, ultimo loco, denique, tandem, ad extremum. *Cic. de nat. Deor. l. 1. c. 37.* Quæro, vester Deus primum ubi habitat, deinde quæ causa eum loco moveat, postremo Deus quid appetat.

Postremum, adv. idem, ac postremo. *Cic. 3. de Orat.* In quo ille postremum infortisset. *Ter. Andr. 2. 1. 24.* Si id facis, hodie postremum me vides. *per l'ultima volta.*

Postremus, a, um, *ultimo*, *אחרון*, Germ. *der aller letzt*, Gal. *dernier*, Hisp. *pestrero*, *ὑπογενέμενος*, *ὑπογενέται*, ultimus, extremus, (sup. a *posterior*, *Cic. in Or.* De firmisissimis alia prima ponet, alia postrema. *Plaut. Cistell. in fine.* Date plausum postrema in Comædâ. Interdum accipitur pro nequissimo. *Cic. pro Rosc. Am.* Ut homines postremi pecuniis alienis locupletarentur. Esse in postremis, *esser de gli ultimi*. *Id. 1. Fam. ep. 9.* Ad postremum, ultimo loco, *finalmente*. *Plaut. Aul. 3. 5. 52.* Ad postremum cepit miles. Gradus *postremior*, & *postremissimus* leguntur quidem apud Scriptores, sed non apud optimos. *Græcuch apud Gell. l. 15. c. 12.* Omnium nationum postremissimum, nequissimumque existimatote. *Apul. de Deo Socrat.* Nullum animal in terris homine postremius.

Postridie, adv. *il giorno dopo, il giorno seguente*, פּוֹסְרִידִי, Ger. *des andern tags*, Gal. *le lendemain*, Hisp. *el dia despues*, פּוֹסְרִידִי, die postero die sequenti, *ac posteriore*, quasi postero die. Construitur vel absolute. Cic. 4. *Verr. Eo quod die nihil actum est, quid jubentur postridie.* ¶ Vel cum adv. *quam.* Cic. 1. 14. *Fam. ep. 7. Quid causae autem fuerit, postridie intellexi, quam a vobis discepsi.* ¶ Vel cum gen. ut Postridie ejus diei, calendarum, nonarum, iduum. Cic. 1. 3. *Fam. Hæc scripsi postridie ejus diei, cum castra haberem in agro Molestæ.* Cal. Cic. 1. 8. ep. 2. *Postridie ejus abolitionis in theatrum Curionis Hortensium introit.* ¶ Vel cum acc. Cic. *Att. 1. 16. ep. 4. Quæ postridie ludos Apollinæ futura est. Suet. in Aug. c. 92. Postridie nundinas.*

Postriduanus, a, um, adject. qui postridie venit, vel fit. *Macrob. 1. 1. sat. c. 16. Majores nostri dies postriduanos ad omnia cavendos putarunt.* V. *Ater.*

Postriduo, adv. idem ac postridie. *Plaut. Mil. 4. 2. 90. Postriduo natus sum ego, mulier, quem Jupiter ex Ope natus est.*

Postscenium, ii, n. pars theatri post scenam. Translate *Lucret. 1. 4. v. 1173. Postscenia vitæ vocat eas actiones, quas homines celant. verba sunt: Omnia summopere hos vitæ postscenia celant, Quos retinere volunt.* Alii legunt *post scenia*, divisim.

Postserbo, is, ipsi, iptum, a. 3. *server dopo.* *Tacit. Ann. 3. c. 64. Tiberrii nomen fove postserperat.*

Postsignani milites dicuntur, qui post signa collocati sunt. *Ammian. 1. 18. c. 20. & 1. 24. c. 23. V. Salmas. de Milit. Rom. pag. 127.*

Postvento, is, n. 4. *venir dopo.* *Plin. 1. 18. c. 25. Nunc præcurrente tempore signum significatu, nunc postveniente.*

Postverta, vel Postvorta, æ, Dea, quæ perverso partui præsidet, ut cum non caput, sed pedes primi in nascendo exiunt, ut *Prosa* erat, quæ recto partui præerat. *Varro apud Gell. 1. 16. c. 16. Sed Ovid. 1. 1. Fast. scripsit, Portiram, & Postvertam vel sorores, vel comites in e-tilio Carmentæ fuisse, Portiram res præteritas cecinisse, Postvertam prædixisse, quæ futura essent. Idem & apud *Macrob. 1. 1. Saturn. c. 7. legere est. Ovid. loc. cit. v. 633. Portirma placantur Postvertæque, sive sorores, sive fugæ comites, Menali Nympha, tuæ. Altera quod porro fuerat, cecinisse putatur: Altera versurum postmodo quidquid erat.**

Postularia fulgura, quæ votorum, aut sacrificiorum spretam religionem designant. *Fest.*

Postulatio, onis, f. *domanda*, אֲרָזָה, actus postulandi, petitio. *Cic. Att. 1. 5. Est illa quidem impudens postulatio. Id. ad Q. Fr. Cum te unum diceret postulationi L. Sextii Panæ restitisse.* ¶ Postulationibus vacare, vel respondere, est eas expungere. *Plin. 1. 7. epist. ult. Cum explorasset Consul postulationi vacaturos.* ¶ Dicitur etiam de actionibus advocatorum, patronorumque in foro. *Suet. in Ner. c. 7. Ceberimibus patronis non translatiatis, & breves, ut assolet, sed maximas, plurimæque postulationes certatim ingerentibus.* ¶ Interdum sumitur pro supplicatione publica, quæ in templis Deo, & Cœlitibus fit ad eorum iram averruncandam. *Cic. de Arusp. Resp. c. 10. Postulationes decretas esse Jovi, Saturno, Neptuno, Telluri, Diis cœlestibus.* ¶ Interdum pro querela, interpositione querelærum. *Plaut. Bacch. 3. 3. 45. Acris postulatio hæc est, cum hujus dicta intelligo.*

Postulativus, a, um, adject. quod postulat, seu ad postulandum conceditur, ut Postulativus gladiatores, qui postulante populo præter ordinarios, & consuetos exhiberi Principis benignitate confueverant. *Sen. ep. 7. Hæc plerique ordinarii paribus, & postulativis præferunt.*

Postulator, oris, m. אֲרָזָה, qui postulat. *Suet. in Ner. c. 15. In iurisdictione postulatoribus, nisi sequenti die, &c. Aliqui legunt postulationibus.*

Postulatorius, a, um, adject. quo aliquid postulatur. Itaque postulatoria fulmina, apud *Senec. 1. 2. quæst. nat. c. 49. sunt quibus sacrificia intermissa, aut non rite facta repetuntur, quasi ipsi tollunt Dei, ut res sibi divinæ rite fiant. Hæc Festus postularia vocat.*

Postulatrix, icis, f. quæ postulat. *Tertull. de carne Christi, c. 13. adjectivæ solemnitates postulatrices.*

Postulatus, i, *domanda*, אֲרָזָה, idem ac postulatio, idest petitio. *Cic. Att. 1. 7. Postulataque hæc ab eo interposita esse. Id. 1. 12. Fam. ep. 4. Ultra ab illo ad nos intolerabilia postulata retulerunt. Nepos 7. c. 8. Postulata facere noluit. Joidisfara alle dimando.*

Postulatus, us, m. idem ac postulatio, sive petitio. *Liv. 1. 4. c. 9. Postulatu auditu matris, tutorumque.*

Postulo, onis, f. idem, ac postulatio, a *postulando*: vox est sacrorum. *Varr. 1. 3. L. L. Esse responsum, Deum manium postulationem postulare. h. e. sacrificium ad ejus iram placandam, & veniam postulantiam. Arnob. 1. 4. In ceremoniis vestris, rebusque divinis, postulationibus locus est.*

Postulo, as, avi, atum, a. 1. *domandare*, אֲרָזָה, Ger. *begehren*, Gal. *demandar*, Hisp. *demandar*, אֲרָזָה, אֲרָזָה, peto, vel, ut aliqui explicant, rem debitam, & iustam peto, meo quodammodo jure peto. Solet distingui inter *postulare*, *poscere*, *petere*, *obsecrare*, & *flagitare*, quia posticimus imperiose, petimus precario, postulamus jure, obsecramus, cum per sacra rogamus, flagitamus non sine strepitu verborum, addendo convicium. *Cic. pro Quinct. Tamen, quia causa postulat, non flagitat, præterito. Id. 6. Verr. Nemo tamen audeat, qui poterit, nemo tam imprudens, qui postulet, ut venderet. Sed hæc differentia non observatur. Construitur cum acc. Cic. *Att. 1. 2. Statim fidem publicam postulavit.* ¶ Vel cum acc. & abl. cum præp. a, ab. *Cic. de Am. Neque quicquam unquam, nisi honestum, & rectum alter ab altero postulabit.* ¶ Vel cum abl. & præp. pro. *Gell. 1. 7. c. 19. P. Scipio Africanus postulavit pro L. Scipione Asiatico fratre.* ¶ Duos etiam acc. videtur habere. *Cic. Att. 1. 2. ep. 7. Orationes me autem duas postulas. Alii leg. a me.* ¶ Vel cum conjunctivo, & particula ut. *Cic. Fam. 1. ep. 3. Postulatum est, ut Bibuli sententia divideretur.* ¶ Vel cum infinito: & sæpe accipitur pro cupere, velle. *Tertull. Adelph. Per oppressionem ut hanc mihi eripere postulet. Id. Eun. 1. 1. Si tu postules certa ratione facere.* ¶ Item pro requirere, exigere, ut Persona, res, causa, locus, tempus postulat. *Cic. in Or. Ut causæ natura, & temporis ratio postulat. Id. 1. 2. Fam. epist. 15. Ut amicitia nostra, & tua fides postulat.* ¶ Item pro æquum censere. *Plaut. Afn. 3. 1. 3. Ubi piem pietatem, si illo more mortam tibi postulem placere, mater, mihi quo pacto præcipis? ¶ Item pro interrogare. Cic. pro Balbo. Sapientes homines, & publici juris periti Gaditani M. Lepido, Q. Catulo Coss. a Senatu de tædere postularunt. Cal. 1. 1. B. G. Postulare de colloquio, *dimandar d'abbocarsi.* ¶ Est etiam verbum judiciale. Postulare igitur est desiderium suum, vel amici in jure, & apud eum, qui jurisdictioni præest, exponere, vel alterius desiderio contradicere. *Ulp. 1. 1. ff. de postul. ¶ Item accusare, seu querelam dicere de altero apud alterum. Cic. Q. Fr. 1. 3. ep. 17. Gabinium tres adhuc factiones postulant. Id. ibid. 1. 2. ep. 7. Sextius ab indice Cn. Nerio Pupina de ambitu est postulatus. Suet. in Cas. c. 4. Dolabellam Consularem, & triumphalem virum repetundarum postulavit. ¶ Postulare quæstionem, ejus est, qui injuriam sibi factam queritur, aut alteri, quam vindicare ad eum pertinet. *Liv. 1. 2. Quæstionem postu-****

lantibus iis, qui puniti fuerant. Sic postulare ferros in quæstionem, apud Cic. pro Mil. c. 20. ¶ Utiurpat etiam imperf. Cic. 1. 1. Fam. ep. 3. Postulatum est, ut Bibuli sententia divideretur.

Postumatus, us, m. locus posterior. *Tertull. advesf. Valentin. c. 35. Sunt qui nec principatum Bythno defendant, nec postumatum.*

Postumo, as, n. s. posterior sum. *Tertull. Apolog. c. 19. Prophetæ Moÿ postumant. Adde de resurr. carn. c. 45.*

Postumus, a, um, adject. *ultima*, postremus, ultimus, a *post*, ut extremus ab *extra*, intimus ab *intra*. *Apul. 1. 4. Metam. Postuma spes. Virg. 6. Æn. v. 763. Silvius, Albanum nomen, tua postuma proles; Quem tibi longævo ferum Lavinia conjux Educat, &c. Sunt hic magnæ Interpretum lites. Ajunt enim quidam, Silvium post mortem Ænæ natum, atque ideo scribunt *postuma*. longævo autem exponunt, inter Deos agenti, immortali: Alii tamen hujusmodi interpretatio durior videtur. ¶ Postumus cognomen Romanum, rectius scribitur sine aspiratione: sic enim plerumque legitur in antiquis monumentis. *Manius in Orshogr. ¶ Posthumus alio sensu. V. suo loco.**

Postvorta, V. Postverta.

Potabilis, le, adject. *potabile*, qui potari potest. *Auson. de urbib. 14. v. 31. Fons medico potabilis haultu. Cal. Aurel. Tard. 1. c. 4. Medicamentis potabilibus uti.*

Potaculum, i, n. potio, potatio. *Tertull. Apolog. c. 39. Non epulis, nec potaculis.*

Potamautis, is, f. *ποταμωτῆς*, herba, qua pota homines insanire dicuntur. *Plin. 1. 24. c. 71.*

Potamogiton, onis, f. *ποταμογῆτων*, herba fluviatilis. *Plin. 1. 26. c. 8.*

Potatio, onis, f. *ποσις*, actus potandi. *Cic. 1. de Div. Si modo temperatis escis, modicisque potationibus ita est affectus, ut sopito corpore ipse vigilet.*

Potator, oris, m. *bevitor*, *φιλώτης*, qui potationibus indulget. *Plin. 1. 20. c. 23. Radix cujusque ex aqua decocta potatoribus sitim facere narratur. Adde *Plaut. Men. 2. 1. 34.**

Potatorius, a, um, adject. ad potandum aptus, ut potatorium vas. *Plin. Valer. 1. 3. c. 54.*

Potatus, a, um, *bevuto*. *Plin. 1. 2. c. 103. In Falisco Clitumni amnis aqua potata candidos boves facit.*

Potatus, us, m. potus, potatio. *Apul. 1. 7. Metam. Vinum potatui affatum sufficiens.*

Pote, particula quæ cum ut juncta significat quippe, nempe, quoniam. *Cic. 5. Fam. 5. Ut pote qui peregre depugnavit. ¶ Adhibetur etiam pro potest. Terent. Adelph. 3. 3. 11. Nihil pote supra. Pers. sat. 1. v. 56. Qui pote? vis dicam? &c.*

Potens, entis, o. *potente*, פּוֹטֵנְס, Ger. *vermogend*, Gal. *puissant*, Hisp. *potero*, *ixypps*, qui multum potest, qui in magna potentia est, magnis opibus, & copiis præditus, atque affluens. Construitur vel absolute. *Cic. pro Domo, c. 19. Cum tu florens, ac potens per medium forum popularis volitares. Id. 6. Attic. epist. 3. Potentissimi homines.* ¶ Vel cum abl. *Virg. 1. Æn. Terra antiqua, potens armis, atque ubere glebæ.* ¶ Vel cum gen. *Liv. 1. 8. Inter facinas objacens, neque pugnæ, neque fugæ satis potentes cæduntur. Id. 1. 26. c. 13. Dum liber, dum meæ potens sum.* ¶ Potens Imperii, qui Imperium obtinet. *Tacit. Ann. 11. c. 31. ¶ Potens Regni, est Regno maturus. Liv. 1. 1. Juvenem jam esse dicitans, ac Regni potentem.* ¶ Potens uteri, est præles mulcibus parturientibus. *Ovid. 9. Metam. Diva potens uteri, idest Diana, seu Ilihya, seu Lucina. Sic Potens scelerum, apud *Stat. 11. Theb. h. e. qui in sceleribus patrandis valet plurimum. Potens mentis, hoc est compos. Senec. Thyest. v. 547. Iræ potens, qui iram coercet. Curt. 1. 4. c. 2. Non tenuit iram Alexander, cujus alioquin potens non erat, & ira colera, da cui ordinariæ sine lascivia transportare. Sic potens superflitionis, *chi non si lascia vincere dagli serupoli, Id. Curt. 1. 7. c. 7. ¶ Voti aliquem potentem facere, h. e. competem. Ovid. 8. Metam. ¶ Construitur & cum infinito. Ulpian. 1. ff. ambo. Dig. de compensat. Si quis igitur potens compensare solverit. ¶ Et cum ablat. & præpof. in. *Caull. epigr. 98. (al. 101.) Sis in amore potens. Quintil. 1. 6. c. 2. Potentissimus in affectibus. ¶ Et cum accus. & præp. ad. Id. 1. 6. c. 1. Potentior ad efficiendum. ¶ Tribuitur & rebus inanimis. *Ovid. 3. Amor. eleg. 11. potentia verba. Id. ibid. al. 7. Auro nihil potentius. Quintil. 1. 6. c. 4. potentissima argumenta. Plin. 1. 13. c. 2. Potentissimus odor.* ¶ Potens absolute, more substantivi. *Cic. Fam. 9. epist. 16. Contra potentes ne quid stulte dicam, aut faciam. Horat. 1. 3. od. 30. Ex humili potens.*****

Potentator, oris, m. potens, princeps. *Tertull. de resurr. carn. c. 23. Solus potentator, & rex regnauit.*

Potentatus, us, m. *potentato*, *principato*, *δυναστεία*, potentia, principatus, a *potens*. *Ces. 1. 1. B. G. c. 31. Cum tantopere de potentatu inter se multos annos contenderent. Liv. 1. 26. c. 38. Ad ille cum ab re averfus, tum æmulo potentatus inimicum rem Annibali aperit.*

Potenter, adv. *potentemente*, *κατὰ δύναμιν*, cum potentia, juxta vires. *Hor. in Arte v. 40. Cui lecta potenter erit res. Quintil. 1. 6. c. 4. Quod in altercatione sit potentius. Id. Declam. 274. Potentissime dicere.*

Potentia, æ, *potenza*, *potestà*, פּוֹטֵנְס, Ger. *macht*, Gal. *puissance*, Hisp. *potencia*, *δύναμις*, vis, vires, potestas, a *potens*. *Virg. 1. Georg. Ne tenues pluviz, rapide potentia Solis acrior.* ¶ Sæpe sumitur pro auctoritate, & opibus civilibus. *Cic. 2. de Invent. Potentia est ad sua conservanda, & alterius obtinenda idonearum rerum facultas.* ¶ Different secundum Priscianum potentia, & potestas, quod potestas magis pro vi accipitur, potentia pro dominatione. Sed hæc differentia non observatur. *Cic. 3. Offic. Dummodo potentiam consequantur. Id. pro Mur. c. 11. Erant in magna potentia, qui consulebantur. Plin. 1. 3. ep. 7. Fuit inter principes civitatis iuxta potentia, sine invidia.*

Potentialiter, adverb. *Sidon. 1. 7. ep. 14. Cui me animus potentialiter notum morum similitudine facit.*

Poterion, n. 2. genus herbæ. *Plin. 1. 27. c. 12. Poterion, aut, ut alii vocant, phrynon, vel neurada, large fructicat, spinis retortida, lanugine spissa, foliis parvis, rotundis, ramulis longis, mollibus, leatibus, tenuibus, flore longo, herbeci coloris, feminis nullo usu, sed gustu acuto, & odorato.*

Poterium, ii, *ποτίριον*, poculum. *Plaut. Stich. 5. 4. 12. Nos nostro Samiolo poterio tamen vivimus. Adde *Trinum. 4. 3. 10.**

Potestum. V. Postum.

Potestas, æ, t. 1. idem ac potestas, apud vet. *Plaut. Merr. Prolog. v. 63. Nequa potestam sibi fuisse. Sed rectius legitur *potestatem* in opt. editionib.*

Potestas, atis, *potestà*, *licenza*, *potere*, פּוֹטֵנְס, Ger. *undgewalt*, Gal. *puissance*, Hisp. *potencia*, *facultad*, *δύναμις*, potentia, vis, facultas, a *potens*. *Cic. 3. de Leg. c. 2. Regia potestas. Id. ad Q. Fr. 1. 1. ep. 1. Redigere aliquem in suam potestatem. Id. ibid. Teare motum animi in sua potestate. Id. 5. Fam. ep. 4. Omnibus in rebus me fore in tua potestate, tibi confirmo. Id. Cass. 2. c. 12. In potestate sua aliquos continere. Id. Pbil. 3. c. 12. Conveniendi sui potestatem omnibus tacere. Id. ad Q. Fr. 1. 1. Cum neque*

que Praetores diebus aliquot adiri possent, vel potestatem sui facerent. *Id. Fam. 1. epist. 7.* Quoties mihi certorum hominum potestas erit, quibus dem, non praetermittam. *Id. pro Dom. c. 29.* Vitae, necique potestatem habere in aliquem. Sic dare, deferre, permittere, concedere, tradere potestatem alicujus rei alicui, *dar facoltà, dar licenza, dar comodo.* *Cic. pro Balb. pro Quint. 1. de Orat. post. v. in Sen. & alibi.* ¶ In potestate mea est hoc facere, & in mia potere, in mia arbitrio. *Cic. 4. Ver. Petis a me, quod in tua potestate est.* ¶ Dicitur etiam potestas de consilio, & ratione. Hinc Exire de potestate, est mentis impotem fieri. *Cic. 3. Tusc. c. 5.* Itaque nihil melius, quam quod est in consuetudine sermonis Latini, cum existeret potestatem dicimus eos, qui effraenati feruntur aut libidine, aut iracundia. Quamquam ipsa iracundia libidinis est pars. Sic enim definitur iracundia, ulciscendi libido. Qui igitur existeret potestatem dicuntur, idcirco dicuntur, quia non sunt in potestate mentis, cui regnum totius animi a natura tributum est. *Id. 4. Tusc. c. 36.* Iratos proprie dicimus existeret potestatem, id est de consilio, de ratione, de mente. ¶ Metonymice accipitur pro eo, qui Magistratum gerit, vel Judicium preest, denique pro Principe potenti, quem Graeci Dynastam vocant. *Cic. 1. Tusc. Sed tanquam a Magistratu, aut ab aliqua Potestate legitima, sic a Deo evocatus, atque emissus exierit.* ¶ Hinc Praetores urbium Potestates appellantur. *Sueton. in Claud. c. 23.* Jurisdictionem de fideicommissis, quotannis, & tantum in urbe delegati Magistratibus solitam, in perpetuum, atque etiam per Provincias Potestatibus demandavit. *Juven. sat. 10. v. 99.* An Edenarum, Gabiorumque esse potestas. Adde *Plin. 1. 9. c. 8.* ¶ Hinc potestas dicitur de imperio, seu jurisdictione in Rep. *giurisdizione, comando.* *Aufst. ad Heren. 1. 3. c. 7.* Potestas gerere. *Cic. Phil. 1. c. 7.* Verari cum imperio, & potestate in Republica. *Sueton. in Cesare. c. 20.* Potestate abire. **Potestativus, a, um, adject. qui potestatem habet. *Terr. adv. Hermog. c. 19.* Αρρη, non tantum ordinativum, sed & potestativum capit principium. *Potestur.* V. *Potsum.* **Pothos, i, m. πῶθος,** flos vaga specie, cujus duo genera tradit *Plin. 1. 21. c. 11.* ¶ Quidam putant esse eundem illum, quem recentiores florem Constantinopolitanum appellant, Galli *Croix de Hierusalem.* **Potius, entis, particip. a potior, iris.** *Cic. 3. Tusc. c. 18.* Natura voluptatibus potius dolore caret. **Potilis, le, adject. potabilis.** *Cal. Avel. Tard. 3. c. 8. & l. 5. c. 8.* **Potin', si pud' puoi tu? pro potes ne? vel potis ne es? Terent. Adelph. 4. 1. 23.** Potin' ut definas? *Id. Andr. 2. 6. 6.* Potin'es mihi verum dicere? **Potina, æ, Dea apud Romanos, quæ puerorum potui præsidere putabatur, ut Edusa eorumdem alimentis. *Varr. apud Non. c. 2. n. 310.* **Potio, onis, f. bevanda, פתיון,** Ger. ein tranck, Gall. breuvage, Hisp. bevida, πότης, potus. *Cic. 4. Tusc. Quid, quod ne mente quidem recte uti possumus multo cibo, & potione repleti? Id. 1. Fin. Cum cibo, potioneque James, sitisque depulsa est. Id. de Sen. Tantum cibi, & potiones adhibendum, ut reficiantur vires, non opprimantur.* ¶ Dicitur & de medicamento, quod bibitur. *Cic. pro Cluent. c. 14.* Pharmacopola circumforaneus prima potione mulierem sustulit. *Cels. 1. 4. c. 8.* Potiones efficaces ad id. Adde *Plaut. Men. 5. 5. 22.* ¶ Servus a potione, est pincerna, *Inscript. apud Gruer. pag. 578. n. 1.* **Potioño, as, a. 1. dar da bevure, πότης,** potum præbeo. *Sueton. in Calig. c. 50.* Creditur potioñatus a Czlonia uxore amatorio quidem medicamento, sed quod in furorem verterit. **Potior, & potius, o. 3. migliore, κρείων, βέλτιον,** melior, præstantior, chiarior, antiquior. *Cic. de Amic. Itaque cives potiores sunt, quam peregrini, & propinqui, quam alieni. Id. 1. Fin. Judicabit, nulla ad legendum his esse potiora. Id. in Somn. Scip. c. 1.* Nihil mihi tuit potius, quam ut Masiniam inviserem. *Tacit. in Agric. c. 33.* Honestas mors turpi vita potior. ¶ Potiorem habere, est præterre. *Cels. 1. 1. B. C. Semper se Republicæ commoda privatis necessitudinibus habuisse potiora.* ¶ In rebus amatoris potiores dicuntur, qui apud amicam magis gratia valent. *Tibull. 1. 1. eleg. 6.* At tu, qui potior nunc es, mea furta cave-to. *Horat. Epod. 15.* Non feret, assiduas potiori te dare noctes. ¶ Potior pro compos, h. e. qui re aliqua potitus est. *Plaut. Cas. 1. 1. 22.* Hercle me suspensio, quam tu ejus potior fias, satius est mortuum. Alii tamen legunt *potior.* **Potior, iris, d. 3. impadronirsi, קטר,** Ger. uberkommen, Gal. jouir, Hisp. alcancar, κρατιο, est potem, seu competem alicujus rei fieri, vindicare sibi, adipisci, acquirere, a potis. Construitur vel absolute. *Cic. de Sen. Cujus voluptatis avidæ libidines temere, & effraenata ad potiendum incitantur.* ¶ Vel cum gen. *Cic. pro Rosc. Am. Prudentissima civitas Atheniensium, dum ea rerum potita est, fuisse dicitur. Aufst. ad Her. 1. 4. c. 25.* Atheniensium potiti sunt Spartiatæ. ¶ Vel cum abl. *Cic. 2. Off. Omni Macedonum gaza, quæ fuit maxima, potitus est Paulus.* ¶ Vel cum acc. *Nepos Eumen. c. 3.* Qui summam imperii potiterentur. *Lucr. 1. 3. v. 1050.* Homerus sceptra potitus. ¶ Sumitur interdum passive pro venire in alienam potestatem. *Plaut. Capt. a. 1. sc. 1. v. 24.* Nam postquam meus Rex est potitus hostium. ¶ Est etiam competem esse, dominum esse, possidere, in potestate habere, tenere, frui. *Id. 1. Fam. li, qui potiuntur rerum. idest imperium tenent, imperio fruuntur. Id. de Sen. Deinde iis, quibus senectus si non abunde potitur, non omnino caret. Ter. Adelph. a. 5. sc. 4. v. 17.* Ille alter sine labore patria potitur commoda. ¶ Est etiam tertie conjugationis. *Virg. 3. Æn. Fas omne abruptum, & auro Vi potitur. Ovid. 13. Met. Tuque tuis armis, nos te poteretur Achilles. Alii legunt potieretur. Valer. Flac. 1. 7. v. 54.* Scilicet Æoliz potieretur ut auro. Alii potereetur. ¶ Legitur & potio, is, activa positione. *Plaut. Amph. 1. 1. 23.* Qui fuerim liber, eum (h. e. me) nunc potitiv pater servitutus. *Festus:* Potitus servitute ab antiquis dicebatur, qui, ut ait Labeo, servitutum servit. Eodem sensu *Ter. Phorm. 3. 1. 5.* Ne quid decepta potieretur mali. Al. leg. *patereetur.* **Potis, & te, o. 3. potente, chi pud, δυνατός,** potens. *Plaut. Mil. 3. 1. 90.* Alteri sapienter potis es conlulere. *Virg. 3. Æn. Nec potis Jonios fluctus superare sequendo. Cic. 2. Tusc. c. 16. ex antiquo Poeta.* Neque sanguis ullo potis est pacto profluens consistere. ¶ Adhibetur etiam in plurali numero. *Varr. 1. 2. R. R. c. 20.* Ut videamus, quid pastores potis sint. *Plaut. Pam. 1. 2. 17.* Dum populo plus satis dare potis sunt. **Potissimo, adv. idem ac potissimum. Cic. pro Mur. Is potissime honore affecto defensor daretur. Id. 2. de Or. Non potissime confirmo.** **Potissimum, adv. principalmente, μάλιστα,** maxime, præcipue, adv. sup. a potis. *Cic. 1. de Leg. A Deo nobis causa ordiendæ est potissimum.* ¶ Differunt potius, & potissimum, quod potius ad duo tantum, potissimum ad plura referetur, ut fit in cæteris comp. & sup. ut Quem potius instituum hæredem? Fabium, an Lucium? Quem Jurisperitum potissimum consulam? *Aufst. ad Her. 1. 1.* Cum quaerit, utrum de duobus potius, aut quid de pluribus potissimum dicat. ¶ Invenitur tamen quandoque potissimum referri ad duo. *Cic. de Invent. Quamquam præstat honestas incolumitati, tamen utri potissimum consulendum sit, deliberetur.*****

Potissimus, a, um, *ottimo, speciale, singolare, αἰνός, Βίαιος,* optimus, præstantissimus, præcipuus, sup. a potis. *Quintil. 1. 10. c. 3.* Denique ut semel, quod est potissimum, dicam, id est præcipuum. *Plin. 1. 14. c. 2.* Hactenus potissima nobilitas datur peculiaribus, ac vernaculis Italiz. **Potitici, orum, m. 2. Herculis Sacerdotes, a potiendo, quod soli extis solemnibus vincerentur, uti Pinarii, a πινάριον, eferis, quod non edent, sed ministrarent. Serv. ad Æn. V. Pinarii.** **Potitio, as, a. 1. ὑπερτισιω,** sæpe potio, consuetudinem potandi habeo, freq. a potio. *Plaut. Amph. 1. 1. 105.* Pterela Rex, qui potitavit. *Id. A. fin. 4. 1. 26.* Tecum una pottea æque pocula potitit. **Potiuicula, æ, f. picciola bevanda, parva potio. Sueton. in Domit. c. 11.** modicum in ampulla potiuiculam sumere. **Potius, piustoso, ἰσχυρότερος, ἢ ἄλλος,** magis, adv. compar. a potis. *Cic. 2. Tusc. Zeno proponatur Eleates, qui perpeus est omnia potius, quam concios delendæ tyrannidis indicaret.* **Potnia, æ, Potniæ, πόντια,** opp. exc. Bæotiz, Thebis proximum, prope Potnium fontem. Ibi Glaucus ab equis dilaceratus fuit. ¶ Potniæ item, opp. Magnesiæ, in Macedonia, & Thessaliz confinio. *Plin. 1. 4. c. 9.* Apud Potnias pascua funt, in quibus asini in rabiem vertuntur. *Plin. 1. 25. c. 8.* **Potniades, f. 3. mulieres, vel equæ ex Potnia, urbe Bæotiz, vel etiam Magnesiæ. Virg. in Georg. 3. v. 268. Quo tempore Glauci Potniades malis membra absumpere quadrigæ. *Ovid. in Ibin, v. 655.* Potniadum morfus subeas, ut Glaucus, equarum. V. *Potnia, & Glaucus.* ¶ Hoc etiam nomine Bacchæ, & Mænades appellatæ sunt, sc. ab eadem urbe Bæotiz. *Hesych. & Lil. Greg. Givald. primo suo Syntagma de Hist. Deor. Aliqui pro Bacchis, & Mænadibus Potniades dictas esse volunt Deas quasdam, quæ furorem facerent, a Potnio fonte, vel puteo, ex quo si aqua pota fuisset ab equis indigenis, furore agitabantur.* **Poto, as, potavi, & potus sum, potatum, vel potum, a. 1. bere, πίνειν, Ger. trincken, Gal. boir, Hisp. beber, πίνω, bibo. V. potus, ut. Cic. in Brut. Si potare velis, de dolio tibi hauriendum est. Virg. 3. Georg. Et lac concretum cum sanguine potat equino. Ter. Phorm. 5. 5. 9. Apud me potaturus est. *Claudian. in Eutrop. 1. 2. v. 250.* Pro Rheno poturus Halyn. *Virg. Ecl. 7.* potum venient per prata juveni. *Col. 1. 12. c. 51.* Dabitur potatum bobus imbecillis. *Varr. apud Gell. 1. 2. c. 25.* Cum a cæno, & prandio, & potio, & cænatum sum, & pranfus sum, & potus sum dicamus. ¶ Arbores quoque potare dicuntur, *inacquare,* cum liquor earum radicibus affunditur. *Plin. 1. 12. c. 1.* Docuimus, etiam arbores vina potare. ¶ Item lanæ, cum colores accipiunt. *Plin. 1. 9. c. 38.* Quinis lana potat horis, rursusque mergitur. Adde *Horat. 1. 1. ep. 10.* ¶ Ursuratur & imperf. *Cic. 2. Phil. c. 27.* Domus erat alcatoribus referta, plena ebriorum, totos dies potabatur. **Potor, oris, m. idem ac potator. Hor. 1. 1. epist. 10.** Quæ scribuntur a quæ potoribus. **Potorium, rii, bicchero, πότηριον,** vas, quod ad potum destinatum est, al. poterium. *Plin. 1. 33. c. 10.* Mille convivas totidem aureis potoriis mutantem vasa cum ferulis faginasse. **Potorius, a, um, πότηριος,** quod ad potandum vertinet. *Paul. 1. 3. ff. de supel. leg. Vitrea efcaria, & potoria in supellectile sunt, sicut h-cilia. Adde Marcial. 1. 14. in vit. epigram. 110.* **Potrix, icis, f. quæ potat. Phadr. 1. 4. fab. 4. v. 25.** Seponit potrici plenam antipicam cadis. **Potua, æ, Dea quæ potui præest, ut Victa, quæ victui. Arnob. 1. 3. Potulens, V. Potulentus.** **Potulentus, s, um, ubbriaco, πῶτος,** ebrius. *Suet. in Orb. c. 2.* Atque invalidum quenque obviorem, aut potulentum corripere. ¶ Aliqui addunt poni etiam pro re, quæ potui idonea est. *Gell. 1. 4. c. 1.* Penus est, quod esculentum, aut potulentum est. Sed & hic, & apud alios Scriptores *potulentum* legi debet. **Potura, æ, idem ac potio. Varro 1. 4. de L. L. Sic potura a potu, non ut nunc a πῶρα.** **Potus, i, m. 2. pudendum, pellis, qua glans virilis tegitur, a πῶση,** quod idem notat. *Aufst. Calæctorum.* Scilicet hanc sine fraude, Varii dulcissime, dicam, Dispercam, nisi me perdidit iste potus. Sin autem prius cepta ventam me dicere, sane Non dicam, sed me perdidit iste puer. Ne quisculo, inquit, vocabulo puerum, quem amo, potum, sive putum, hoc est, πῶσηρα, appellarem: verum quia metri ratio impedit, quo minus id in pentametri sine usurpem, sane pro eo utar pueri vocabulo, si non rei, at metro tamen magis apto. *Voss. in Erymol. in voce Præputium.* **Potus, a, um, bevuto, πωτούριον,** partic. a potio. *Cic. in Brut. Excepisse sanguinem patera, & eo potio mortuum concidisse.* ¶ Sumitur etiam active pro eo, qui potavit, *πρωτάς.* *Cic. 1. 6. Fam. ep. 22.* Et si domum bene potus, seroque redieram. **Potus, us, m. bevanda, πῶς, Ger. tranck, Gal. breuvage, Hisp. bevida, πότης,** potio. *Cic. de Div. c. 29.* Cum sit immoderato oblutatæ potu, atque pastu. *Cels. 1. 2. c. 13.* Medicamentum potui dare.****

P A N T E R.

Præficus, a, um, *præficio, παρατίθεσθαι,* activus, ad actionem spectans, actu ipso aliquid perficiens, ut Artes præficæ, quæ in exercitatione, & actione consistunt. *Quintil. 1. 2. c. 18.* hanc vocem scribit græcis literis. Est enim a παράω, facio, operor. **Præ, avans, πρῶς,** Ger. vor, Gal. devans, Hisp. antes, delants, πρῶ, ante, præp. ex iis, quæ abl. inserviunt, a Græca voce allata, o in æ mutato. Construitur vel absolute. *Ter. Andr. I præ, sequar.* ¶ Vel cum abl. *Liv. 1. 1. c. 7.* Quæ præ se argumentum agens nando traiecerat. ¶ Præ se terre, est dictio, vel factio, ipsa statim fronte, palam, & publice aliquid proferri, ostendere, demonstrare. *Cic. de L. Agr. Sed vocem vivam præ vobis indicem vestrarum erga me voluntatum, ac studiorum tulistis.* ¶ Præ se gerere, idem, ac præ se ferre. *Cic. 2. de Inv. Nam affectionis quidem ratio perpicuum solet præ se gerere conjecturam.* ¶ Reperitur etiam cum dat. *Plaut. Pam. 3. 3. 57.* Trecentos nummos Philippeos portat præ sibi. Alii rectius leg. *præsidis.* ¶ Sic accipitur pro respectu, sive ad comparationem, *in paragone.* *Cic. pro R. Am. Hominem præ se neminem putat. Id. in Off. In quibus utilitatis species præ honestate continentur. Plaut. Sicch. 2. 3. 37.* Imo res omnes relictas habeo, præ quod tu velis, idest præ eo, quod, &c. *Id. Mil. 1. 1. 20.* Nihil quidem hoc, præ ut alia dicam. ¶ In hac significatione construitur etiam cum adv. *quam.* *Plaut. Amph. 2. 2. 3.* Parva res est voluptatum in vita, præ quam quod molestem est. ¶ Item pro ob, propter. *Cic. in Tusc. Solem præ jaculorum multitudinem non videbitis. Id. in Fam. Non hercule præ lacrymis possum reliqua scribere.* Sic præ gaudio, præ amore, præ ira. *Liv. Ter. & al.* ¶ Item pro extra, præter. *Gel. 1. 1. c. 2.* Præque se uno cæteros omnes linguæ Atticæ principes, gentemque omnem togatam, quæcumque nomen Latinum, rudes, atque agrestes prædicabat. ¶ Præ manibus. V. *Manus.* **Præ-**

Præcūdo, is, a. 3. *πρᾶκνω*, ante acuo, valde acuo. *Cato de R. R.* Vitem utriusque teneram præcūdo. Alii leg. *proacūdo*.

Præcūctē, adverb. valde acute. *Apul. Apol.* An præcūctē vobis repetitē videhamini.

Præcūctus, a, um, *πρᾶκτῶν*, valde acutus. *Cels. l. 2. B. G.* Præcūctas trabes in muro collocabant. Adde *l. 4. c. 17.*

Præzalte, adverb. valde alte. *Veget. l. 4. de re milis. c. 21.* Trabs in terram præzalte defigitur.

Præaltus, a, um, valde altus. *Liv. l. 10. c. 2.* Ofium fluminis præalti, quo circumagi naves in stationem tutam possint.

Præauditus, a, um, nom. ex partic. ante auditus. *Ulpian. l. 6. Dig. de Offic. Procons.* Ut præauditas custodias ad se remittant.

Præbēo, es, bui, bitum, a. 2. *δᾶρε*, *גָּבַן*, Germ. *geben*, Gall. *donner*, Hisp. *dar*, *πρᾶβω*, do, tribuo, præbō, exhibeo, impertio, suppedito, a *præbēo*, per Sync. quod a *præ*, & *habeo*. *Plin. l. 13.* Turbidus liquor vim glutini præbet. *serve di colla. Liv. l. 30. c. 10.* Præbere accellum. *Cic. 2. de nat. Deor.* Vitale, & salutarem spiritum præbet animantibus. *Ter. Eun. 5. 6. 9.* Nunquam pol hominem stoutiorem vidi; non possum fati narrare, quos ludos præberis intus. *quanta materis ei dai di videre di te. Id. Adelph. 2. 2. 7.* Adolescenti morem geltum oportuit. Sa. Qui potui melius, qui hodie usque os præbui. *sc. ad plagas. Cic. Att. l. 1.* Præbere os ad male audiendum. *lasciaris dir male in facia. Liv. l. 38. c. 52.* Præbere aures conviciis. *Cic. anteq. inret in exil.* Præbere cervicis, *sc. feriendas. Perf. sat. 2. v. 28.* Solidam præbet tibi vellere barbam Jupiter. *Sen. ep. 70.* Præbere se legibus. h. e. ultro se legibus submittere. *Nepos in Attic. c. 4.* Fidem alicui præbere in periculo. ¶ Præbere etiam dicuntur, qui Magistratus in provinciā euntibus necessaria suppeditant. *Hor. l. 1. sat. 5. v. 46.* teclum Præbuit, & parochi, quæ debent, ligna, falemque. *Gell. l. 15. c. 4.* Comparandis mulis, & vehiculis, quæ magistratibus præbenda publice conduxisset. ¶ Frequenter sumitur pro ostendere, gerere. *Cic. Fam. 4. ep. 18.* Rogo, atque orō, te colligas, virumque præbeas. *portati da uomo. Id. 2. Fam. ep. 1.* Præbere se æquum. *Et ep. 18.* Præbere se dignum suis majoribus. *Nepos in Dalm. c. 2.* Pari se virtute postea præbuit. ¶ Præbere absolute aliquando est præbere cœnam. *Horat. l. 1. sat. 4. v. 88.* quavis aspergere cunctos Præter eum, qui præbet, aqua. V. Aqua.

Præbia, orum, n. 2. alexipharmaca, sive amuleta, cujusmodi erant lora, quæ de puerorum collo suspendebantur, a *prohibendo*, quod mala prohibent. *Fest.* Sed idem *Fest.* prius dixit, esse curandi mali remedia; distaque esse, quod egrotantibus curatio causa præbeatur. *Nævius apud Varron. l. 6. de L. L.* Præbia a præbendo, ut sit tutum, quod sint remedia in collo pueris.

Præbīto, is, a. 3. *βερε ιναντζ*, *πρᾶβω*, ante bibo. *Apul. l. 10. Metam.* Cantharum multo contemptra, & offer parasito meo, simulque, quod ei præbiberim, commoneo.

Præbitōro, is, n. 3. prætereo, apud vet. *Plaut. Pæn. 5. 3. 43.* At ne inter vias præbitorem eas, metuo. Optime Edition. hab. *præterbitamur.*

Præbitō, onis, f. *il dare*, actus præbendi, seu suppeditandi. *Varr. apud Non. c. 2. n. 647.* Quod ea die mea erat præbitō. *Justin. l. 38. c. 10.* Cum gravari se copiarum præbitōne civitates viderent. *Aurel. Vict. de Cels. c. 41.* Olei frumentique præbitōnes, quibusangebatur.

Præbitō, is, a. 3. perimo, occido. *Plaut. Pseud. 3. 1. 10.* Eum cras cruciatu maximo præbitere. Alii leg. *perbitere.*

Præbitōro, oris, m. qui præbet, dator, dispensator. *Cic. 2. Off. c. 15.* Ut Macedones te non Regem suum, sed ministrum, & præbitorem putent?

Præbitus, a, um, datus, suppeditatus. Hinc præbita in plurali numero gen. neutr. *Col. l. 1. c. 8.* Ne aut in vestitiis, aut in cæteris præbitis injuriōse tractentur. *Sueton. in Tiber. c. 50.* Sed & peculio concessō appate, præbitique annis privavit.

Præcādens, entis, ante cadens. *Cal. Aurel. Cronic. l. 4. c. 3.*

Præcalidus, a, um, adject. valde calidus. *Tacit. Ann. 13. c. 16.* Præcalida potio traditur Britannico.

Præcalvus, a, um, *πρᾶκτῶν φιλαιχρῶς*, calvus in anteriore parte capitis. *Suet. in Galba c. 21.* Statua tui justa, capite præcalvo.

Præcāno, is, a. 3. præcino, prædico. *Terull. advers. Jud. c. 10.* Cum amaritudine manducaturus præcanebat. *Id. l. 4. cont. Marcion. c. 40.* Hieremias præcānit.

Præcantatio, onis, f. *incanto*, *ῥομανία*, incantatio. *Quint. l. 4. Decl.* Diris utique carminibus, & feralium præcantationum terrore permittitur.

Præcantatrix, icis, f. *magis*, *stregis*, *πρᾶκτῶν*, saga, incantatrix. *Var. apud Non. c. 8. n. 92.* Ut faciunt pleræque, ut adhibeant præcantatrices. Al. leg. *præcantrices*. *Plaut. Mil. 3. 1. 99.* Quod dem Quinquatribus præcantatrici, conjectrici, & c. Al. leg. *percantatrici*, alii *præcatrici*.

Præcanō, as, præcico, præcino. *Lucil. apud Non. c. 2. n. 260.* Quæ nunc ego præcanō, atque exigo.

Præcānus, a, um, *πρᾶκτῶν*, qui ante justos annos canus est. *Hor. l. 1. ep. 20. v. 24.* Corporis exigui, præcanum, Solibus aptum.

Præcārus, V. Percarus.

Præcāvō, es, avi, aurum, n. 3. *provedere*, *נָשָׂר*, Germ. *furkommen*, Gall. *prouvoir*, *prendre garde*, Hisp. *guardarje antes*, *προβλεπόμενος*, ante caveo, provideo. *Cic. Att. l. 2. ep. 1.* Quod a me ita præcāvum, atque ita provivum est. *Id. pro Rosc. Amer.* Peccata, quæ difficillime præcaventur. *Id. pro Planc.* Providens ante, & præcavens. *Liv. l. 9. c. 17.* Præcavere sibi ab insidiis. *Id. l. 36. c. 17. ad fin.* Satis undique provivum, antequam præcāvum est.

Præcātor, oris, m. qui præcavet. Probant hanc vocem quidam Lexicographi ex *Plaut. Pseud. 2. 2. 12.* fed *ibi præcator* legitur in plerisque opt. editionib.

Præcautus, a, um, partic. a præcavē. *Cic. 6. Verr. l.* Ita res mihi tota provisā, atque præcauta est. *Plaut. Merc. 2. 2. 61.* Præcauto est opus.

Præcedō, is, effi, sium, a. 3. *επαρᾶσθαι*, *προβῆμι*, antecedo. Construitur vel absolute, vel cum dat. vel cum acc. & quidem frequentius. *Plin. l. 11. c. 37.* Nulla præcedente injuria. *Virg. 9. Æn. v. 48.* Turnus ut antevolans tardum præcesserat agmen. ¶ Translate *Juven. sat. 13. v. 58.* Tam venerabile erat præcedere quatuor annis. *Plin. l. 18. c. 3.* In quo præcessit omnes D. Syllanus. *Id. l. 29. c. 1.* Crinas Massiliensis auctoritate eum præcessit. *Plaut. Asin. 3. 3. 39.* Vestræ fortunæ meis præcedunt, Libane, longe.

Præcēler, ris, re, o. *πρᾶκτῶν*, valde celer. *Plin. l. 9. c. 46.* Nisi præcēleri vi repente rapiant. *Sat. 6. Theb. v. 550.* ad præmia cursu Præcēleres.

Præcēlōro, as, a. 1. *πρᾶκτῶν*, præcuro. *Sat. 4. Theb. v. 799.* Pars arcis plebe sequuntur, Præcēlerantque ducem. *Id. 2. Theb. v. 497.* calle latentī præcēlerant.

Præcēllens, entis, *ἄριστος*, *ὑπᾶριστος*, valde excellens. *Cic. pro Balb.* Privatus vero nequis vir & animo, & virtute præcēllens pro nostro imperio periculo suo dimicaret. *Plin. l. 12. c. 6.* Major alia pomo, & suavitate præcēllentior. *Cic. 6. Verr. c. 44.* Idem ille P. Scipio vir omnibus rebus præcēllentissimus.

Præcēllentia, a, f. excellentia. *Terull. Apolog. c. 23.* Ubi est ergo præ-

cellentia divinitatis?

Præcēllo, is, lui, elsum, n. 3. *superare*, *εὐανταρε*, *נָשָׂר*, Germ. *surstreffen*, Gall. *outrépasser*, Hisp. *sobrepasar*, *ὑπερβαίνω*, antecello, præco, præcedo, supero. *Plin. l. 12. c. 3.* Malus Assyria odore præcēllit foliorum. *Tacit. 3. Ann. c. 24.* Silanus per insignem nobilitatem, & eloquentiam præcēllēbat. *Id. Ann. 12. c. 25.* Ad Eunonem, qui Adorfurum genti præcēllēbat. h. e. imperabat.

Præcēllus, a, um, *ὑπερβαίνω*, valde cēllus. *Cic. 6. Verr. c. 48.* Enna autem est loco præcēllo, atque edito.

Præcēntio, onis, *vicecata*, *πρᾶκτῶν*, *πρᾶκτῶν*, modulatio illa vocum, quæ ante initium cantus fieri solet, quasi præludium. *Cic. de Arusp. resp. c. 10.* Tui sacerdotii sunt thesauri, curricula, præcēntio, ludi, libationes, epulæque ludorum. ¶ Translate dicitur de exordio orationis. *Gell. l. 1. c. 11.* Tibicines intra exercitum positi canere inceperant: ea præcēntione tranquilla, & venerabili, ad quamdam quasi militaris mulicæ disciplinam, vis, & impetus militum, ne ipsi, dispalatique proruerent, cohibebatur.

Præcētor, oris, m. *ἄριστος*, qui canendo præcedit. *Apul. de Mundo sub fin.* Quod præcētor in choris, dux in exercitu, hoc est in Mundo Deus.

Præcētorius, a, um, adject. ad præcēntendum aptus, ut præcēntoria tibia, apud *Solin. c. 5.* (al. 11.) de Sicilia.

Præcēps, ipitis, o. *στροβοεινός*, Ger. *stortzig*, Gal. *precipité*, *trophaltis*, Hisp. *precipitosa*, *παρᾶκτῶν*, qui ex loco sublimi deorsum in caput decidit. *Cic. pro Cluent.* A socrus, ab uxorum, a tratis, a liberum pœnis actum esse præcēptem in sceleratorum sedem, atque regionem. *Liv. l. 31. c. 37.* Ruente equo præcēps ad terram datus. *Cic. 6. Verr. c. 40.* Deicere præcēptem. ¶ Dicitur etiam de loco; & tunc idem est, quod altus, vel editus, *precipitevole*, ut Rupes præcēps, alta, ardua, ex qua quis potest præcēps dari, via præcēps, prærupta, in qua vix licet sine aliqua prolapsione consistere. *Virg. 2. Æn. v. 460.* Turrim in præcēpiti stantem. *Liv. l. 38. c. 23.* Saxa præcēptia. ¶ Item de rebus. *Cic. 3. de Orat.* Propter tot, tantos, tamque præcēptes affus clarissimorum hominum, atque optimorum virorum. ¶ Præcēptis fossæ dicuntur, in quas quis potest præcēptari, protundæ. *Virg. 11. Æn.* Nondum præcēptis cingebant oppida fossæ. ¶ Sepe translate usurpatur. *Cic. 2. Acad.* Ut in præcēptem locum non debeat se sapiens committere. *Id. 6. Ver.* Præcēps e provincia populi R. exturbatus est. *Id. ad Octavianum.* Præcēps fenectus. h. e. decrepita. ¶ Palmites præcēptes sunt, qui de hornotinis virgis enati in duro alligantur. *Col. l. 5. c. 6.* ¶ Præcēps dies dicitur, cum Sol occasui propinquus esset, noxque appetit. *Liv. l. 4. c. 9.* Præcēpitque jam die curare corpora militis jubet. ¶ Quoniam vero præcēps, furor, seu nimia festinatio, causa est, ut quis præcēps cadat, hinc metonymice præcēps usurpatur pro inconsiderato, qui temere agit. *Cic. 5. Phil. c. 13.* Homo amentissimus, atque omnibus consiliis præcēps, & devius. ¶ Item præ cæco, seu turio. *Cic. 7. Verr.* Præcēps amentia terebare. ¶ Item pro vehementer celeri, nimis festino. *Cic. Att. l. 9.* Ego vero in præcēptia subito discessum, & præcēptem profectioem tum tibi, tum ipsi Cneo inutilem, & periculofam puto. *Virg. 3. Æn.* Præcēptes atra cœu tempestate columbe. ¶ Item pro valde proclivi. *Liv. l. 26. c. 38.* Animus in avaritiā, & crudelitatem præcēps. *Id. l. 23.* Præcēps ingenio in iram. ¶ Efficit in præcēpiti, est in summo discrimine versari. *Cels. l. 2. c. 6.* In præcēpiti est egrotus. ¶ *Juven. Sat. 1. v. 147.* Omne in præcēpiti vitium stetit. h. e. in summo, ita ut progredi sine Recip. ruina non possit. ¶ Olim nominativus fuit *præcēps*, genitiv. *præcēpis*, teste *Prise. l. 6. Plaut. in Commorientibus*. Saliā in puteum præcēps. *Liv. in Jone*. Sequi in alta maria præcēpm, inops, egra, lanitatis herois. *Enn. 17. Annal.* Occumbant multi letum ferroque, lapique, aut intra muros, aut extra præcēps casu. Hæc omnia refert *Id. Priscian. loc. cit.* Adde *Plaut. Rud. 3. 3. 8.*

Præcēptio, onis, actus præcēpienti, præcēptum. *Cic. 1. Off. c. 2.* Itaque propria est ea præcēptio Stoicorum, & Academicorum, & Peripateticorum. *Id. l. nat. Deor. c. 31.* Lex est recti præcēptio, pravi dupliso. ¶ Etiam actus præcēpienti, hoc est ante capiendi. Hinc apud *J. Ctos* legare aliquid alicui per præcēptionem, est ita legare, ut aliquam rem heredes, quibus ea legata est, sibi sumant, antequam tota hereditas dividatur, & partes aliis cohæredibus distribuantur. *Leg. Sextiam, 32. Dig. de Legat. 3. & leg. ult. Dig. de legat. 2.*

Præcēptive, adv. præcēpitiendo. *Terull. l. 5. advers. Marcion. c. 10.*

Præcēptivus, a, um, adject. præcēptivus, qui præcepta dat. *Senec. ep. 95.* Pars hæc philosophicæ, quam Græci *παραπρητικῶν* vocant, non præcēptivam dicimus.

Præcēpto, as, a. *ὑποπιδεμα*, freq. a præcēpio, *In Saliari Carmine*, apud *Festum*.

Præcēptor, oris, m. *præcessore*, *maestro*, *διδάσκων*, doctor, institutor, magister. *Cic. 3. de Or.* Sed idem erant vivendi præcēptores, atque dicendi. *Id. Philip. 2. c. 6.* Hunc tu auctorem, & præcēptorem omnium consiliorum, totiusque vitæ habere debuisses.

Præcēptorius, a, um, quod ad præcēpiendum spectat, quod præcepta continet. *Plin. l. 4. ep. 13.* Hac quasi præcēptoria epistola rogo. Rectius alig opt. Editiones habent *præcēptoria*.

Præcēptrix, icis, f. quæ præcēpit, magistra. *Cic. 1. Fin. c. 13.* Qua præcēptrice in tranquillitate vivi potest.

Præcēptum, i, *precepto*, *commandamento*, *נְטוּחַ*, Germ. *ein gebote*, Gall. *commandent*, Hisp. *mandamento*, *παρᾶκτῶν*, jussio. *Tacit. in Agric. c. 37.* Transflectæ præcepto ducis equitum alæ. *Nepos in Eumen. 2. 9.* Curare præcepta diligenter. *Virg. 9. Æn. v. 45.* Facere præcepta. ¶ Sumitur etiam pro disciplina, admonitione, regula bene vivendi. *Cic. 1. Off.* Neque ulla officii præcepta firma, stabilia, conjuncta naturæ tradi possunt. *Id. in Brut.* Hermagoræ disciplina ea dat rationes certas, & præcepta dicendi.

Præcēptus, a, um, *πρᾶκτῶν*, ante captus, præcēptus. *Liv. l. 1.* Tempore illi præcepto. *Cic. 3. Tusc.* Præsertim si & ante præceptis bonis contentus esset. Alii legunt *perceptis*.

Præcēpro, is, erpi, ptum, a. 3. *πρᾶκτῶν*, ante carpo. *Plin. l. 18. c. 19.* Ne germinum tenera præcēprant. ¶ Sumitur & translate. *Cic. 6. Verr. c. 37.* Non præcēpro fructum officii tui. ¶ Hinc *præcēptus*, a, um, part. *Liv. l. 45. c. 1.* Victoria nuntii præcēptam ejus rei lætitiā invennerunt.

Præcēptatio, onis, f. quoddam futuræ pugnæ quasi præludium. *Auct. ad Her. l. 4. c. 50.* Mihi tecum præcēptatio non est.

Præcēptor, ris, m. *præcessore*. *Terull. adv. Prax. c. 1.* Præcēptorum ejus auctoritates detendendo.

Præcētia, a, m. idem ac præco, a ciendo. *Fest.* Præcētia dicebant, qui a Flaminiis præmittēbantur, ut denuntiarent opificibus, manus abstinērent ab opere, ne, si vidisset Sacerdos facientem opus, sacra polluerentur. *Apul. l. 11. A. A.* Præcētia, qui facilem sacris viam dari prædicarent.

Præcēdānus, a, um, quod præcedit, sive antecedit, a *præcedendo*, quom-

quemadmodum succidantur, quod succellit, sive subsequitur, a *succedendo*, ut Hostia precipitanea, quae ante alias caelebatur, sive, ut aliqui interpretantur, quae ante sacrificia solemnia prius sacrificabatur, Porca precipitanea, quam qui iusta defuncto non fecerant, vel in faciendo peccaverant, vel, ut *Varron* ait *lib. 3. de vita P. R.* Qui defunctum non humaverant, e. g. quod in mari interfisset, familiae expiandae gratia, Telluri, & Cereri lingulis annis immolabant, antequam novae truges fieri inciperent; vel, ut alii explicant, antequam novae truges praeviderentur, vel, ut alii, antequam ipsa porca novam frugem caperet. *Gell. l. 1. c. 6. Festus, & Marcius Victorinus. l. 1. Artis Grammaticae. c. de Orb. censent, hostiam, & porcam precipitandam esse a precipiendo, quod ante alias caederetur.* Feriae precipitantes apud *Gell. loc. cit.* erant, quae festum aliquod praecedebant, Graece *προληπτικαί ημεραι*.

Præcido, is, cidi, cisum, a. 3. *πρᾶξω*, *πρᾶξις*, Germ. *abshauen*, Gall. *couper pres*, Hisp. *cortar antes*, *επαδῶτα*, ante cædo, hoc est ante immolo, ut *Festus* interpretatur, & generatim cædo, amputo, obtrunco, ex *præ*, & *cædo*. *Cic. Tuscul. At Cinnna Collegii sui Consulis Cn. Octavii præcidi caput iussit.* ¶ Translate *Cic. in Verr. 3.* Ut una hora, qua cæpi dicere, reo audaci, pecunioso, profuso, perditio spem iudicii corumpendi præcederet. *Id. de Amic. Magis decere, amicitias senilium dissiuere, quam repente præcidi.* *Id. 5. Verr. Præcidi sibi libertatem vivendi.* *Id. 2. de Orat. Præcidi dubitationem.* ¶ Item pro designare, ut cum quis non simpliciter, & in universum admittitur ad dicendum, aut oppugnandum, sed cogitur id designare, quod dicere, aut oppugnare velit. Translatio sumpta est a fabris, qui quod fecere ferru voluit, prius linea ducta signant, & præcidunt. *Cic. in Acad. l. 4. c. 43. Præcidi, & statue, quid libeat.* ¶ Item pro dure negare. *Cic. Att. l. 10. ep. 16.* Quod quia plane, cum in Formianum venisset, præciderat. *Id. ib. l. 8. ep. 4.* Plane line exceptione præcidi. ¶ Significat etiam verberare, percutere, sed in hac significatione facile mutatur in *percido*, quod V. ¶ Item prædicare. *Martial. l. 4. ep. 48.* Præcidi gaudes, præcibus, Papile, ploras, *Id. l. 2. ep. 72.* utranque notitiam verberandi, & prædicandi spectans, ludit in ambiguo: Os tibi præcisum quanto non iple Latinus Vilia Panniculi percussit ora sono. Ubique tamen alii *percidi, & percisum* reponunt.

Præcinctio, onis, f. Apud *Vitruv. l. 5. c. 3.* præcinctioes sunt intervalla graduum in theatro, & divisiones ordinum sedendi V. *Balæum.* ¶ *Id. Vitruv. l. 2. c. 8.* Per mediam altitudinis curvaturam, præcinctioemque platea ampla facta. h. e. per locum planum, quo collis cingitur.

Præcinctorius, a, uui, adject. qui circumiunctaque præcingit, ut præcinctorii lunces, apud *Vitruv. l. 10. c. 21.*

Præcinctura, æ, f. *ὀπίσθια, cinctura*, fascia, zona, qua vestem mediam corpori astringimus. Narrat *Macrobius. l. 2. Saturn. c. 3.* cum post Cæsaris de Pompeio victoriam interrogatus esset Cicero, cur in electione partis errasset, & non a Cæsare potius stetit, respondisse, *præcinctura me decipit.* Utebatur autem Cæsar latiore præcinctura, ita ut incidendo togæ laciniam traheret, propter quod mollis & effeminatus habitus est.

Præcinctus, us, m. præcinctura, præcinctio. *Non. c. 16. n. 5.* Castula est palliolum præcinctus, quod &c.

Præcinctus, a, um, *περιζώνω, cinctus*, circum cinctus. *Ovid. epist. 4.* præcincti flore capilli. *Plin. l. 10. ep. 48.* Parietes testaceo opere præcincti. h. e. obduci. *Horat. l. 2. sat. 8.* ut omnes Præcincti recte pueri, comptique ministrant. h. e. tunicas bene cincti, alte cincti, ut præsto esse ad omnem nutum possint, accitri. Hinc male præcinctus dicitur, qui mollis est, tardus, iners. *Macrobius. l. 2. Saturn. c. 3.* Sylla Pompejum sæpius admonuit, ut illum puerum (Cæsarem) male præcinctum caveret. Eadem leguntur apud *Suet. in Cæs. c. 46.* ubi alii *percinctum* reponunt. V. vocem præcedentem.

Præcingo, is, a. 3. *περιζώνω*, idem ac cingo, vel circumcingo. *Ovid. l. 2. Trist. v. 271.* Et latro, & cautus præcingitur ense viator. *Id. l. 14. Met. fulvo cervix præcingitur auro.* *Silius l. 3.* Præcingere litora muro.

Præcingo, is, nui, centum, a. 3. *cantare innanzi*, *προῶτα*, ante cano. *Cic. 4. Tuscul. c. 2.* Deorum pulvinaribus, & epulis Magistratum fides præcingunt. ¶ Interdum sumitur pro prædicere, prædivinare. *Plin. l. 8. c. 46.* Hi greges repente lymphati tura præcingunt.

Præcipio, is, epi, eptum, a. 3. *πρᾶξω*, *πρᾶξις*, *προσῶπε*, Ger. *besehlen*, Gal. *commander*, Hisp. *mandar*, *προλαβῶν*, ante capio, prævenio, præoccupo. *Liv. l. 3.* Dum præciperent iter nutum mihi in castra. *Tacit. 3. hist. c. 15.* Festinat prælio victoriam præcepit. *Flor. l. 3. c. 9.* Veneno fata præcepit. *Lucr. l. 6. v. 802.* Nisi aquam præcepimus ante. ¶ Translate sumitur pro ante conciliare. *Cic. 2. Off. Præcipiant oratione benigna multitudinis animos.* ¶ Item pro ante videre, prævidere. *Cic. 1. Off. c. 23.* Illud etiam ingenii magni est præcipere cogitatione futura. ¶ Est etiam iubere, imperare. *Cic. 1. Famil. Ego quidem, ut debeo, & ut tute mihi præcipiunt.* ¶ Item præceptis influere, docere, monere. *Cic. 2. de Or. Num igitur placet, cum de eloquentia præcipias, &c. Id. pro Mur. Quod si portu solventibus ii, qui iam in portum ex alto invehuntur, præcipere summo studio solent & tempestatum rationem, & prædonum, & locorum.* *Quintil. l. 3. c. 1.* Præcipere artem oratoriam. ¶ Usurpatur etiam imperi. *Cic. de Am. Recte etiam præcipi potest in amicitias, ne, &c.* ¶ Hinc absolute usurpatur pro præceptorem esse. *Suet. de illust. Grammaticae. 16.* Scholam aperuit, sed ita ut paucis, & tantum adolescentibus præciperet. ¶ *Præcepto* pro præceptore. *Cato de R. R. Villici officia quæ sunt? quæ dominus præcepit.*

Præcipitans, antis, partic. a præcipito, ut Respublica præcipitans, quæ cadit, seu evertitur. *Cic. pro Syll. c. 31.* Sol præcipitans, idest occasus vicinus. *Id. 3. de Or. c. 55.* Imber præcipitans. *Lucr. l. 6. v. 291.*

Præcipitanter, adv. *precipitamment*, *επιειδικῶς*, cum præcipitatione, inconsiderate, temere, *Lucret. l. 3. v. 1076.* Currit agens mannos ad villam hic præcipitanter.

Præcipitantia, æ, *πρᾶξις, cinctus*, præcipientio. *Gell. l. 6. c. 2.* Causam quidem ei, & initium præcipitantia feceris.

Præcipitatio, onis, *precipitatione*, *πρᾶξις, cinctus*, actus præcipitandi. *Sen. l. 1. de Ira, c. 12.* Esti ira aliquando, ut venenum, & præcipitatio, & naufragium, ex inordinato profuit, non ideo, &c.

Præcipitatus, a, um, *πρᾶξις, cinctus*, in præceptis datus, *precipitatus*. *Cic. pro Cæcili. c. 17.* Qui præcipitatus ex locis superioribus dicerent. *Valley. l. 2. c. 49.* Præcipitata morte fungi, *Ovid. l. 1. Trist. eleg. 3.* moræ spatium nox præcipitata negabat. h. e. ad diem vergens. *C. Marius ad Cic. l. 11. Fam. ep. penult.* Etas præcipitata. h. e. decrepita.

Præcipitium, ii, *precipizio*, *ἀπὸ κρημνῶν*, locus præruptus, unde præcipitari facile quis potest. *Quintil. l. 1. c. 10.* Acto illo in insaniam, & per præcipitia delato. *Senec. ep. 8.* In præcipitia cursus ille deducit. *Latinitas. l. 2. c. 3.* Dum aliorum præcipitia vident.

Præcipitum, as, avi, atum, a. 1. *precipitare*, *πρᾶξω*, Ger. *abhin sturzen*, Gal. *precipiter*, Hisp. *despenar*, *πρᾶξις, cinctus*, in præceptis deicio, præcipitem ago. *Cic. 4. Tuscul. Qui se e Leuceade præcipitaverit.* *Liv. l. 23. c. 37.* Præcipitare se de turri. *Cæs. l. 4. B. G. c. 15.* In flumen se

præcipitare. ¶ Translate *Cic. pro Dom. c. 37.* Ex altissimo dignitatis gradu præcipitari. *Virg. 2. Æn. v. 316.* furor, iraque mentem præcipitant. ¶ Præcipitare palmitem, est deorum flectere. *Colum. l. 5. c. 6.* Quæ pars palmitem præcipitata est, fructu inducitur. ¶ Præcipitare moras, est festinanter moras abijcere. *Virg. 12. Æn. v. 699.* Præcipitateque moras omnes. Eodem sensu. *Silius l. 13. v. 774.* tu magna gerendi præcipita tempus. ¶ Præcipitare fata sua, apud *Lucan. l. 7.* est accelerare sibi mortem. Sic *Quintil. in epist. ad Tryphon.* Suadet ne præcipitetur editio. Et *Silius l. 3.* priscoque referre labores præcipitat, h. e. festinat. ¶ Sumitur etiam neutrorum more pro præcipitem cadere, ruere, celeriter descendere. *Plaut. Trinum. 2. l. 30.* Qui in amore præcipitavit, peius perit, quam si saxo saliat, *Cic. in Jonn. Scip. c. 5.* Ubi Nilus ad illa, quæ Catalupa nominantur, præcipitat ex altissimis montibus. *Cæs. l. 3. B. C. c. 35.* Multi jam mentes transierant, & hiems jam præcipitaverat. h. e. ad ver proxime accedebat. *Virg. 2. Æn. v. 9.* nox humida cælo præcipitat. Quinquam in his omnibus, & humismodi aliis subaudiri potest accusativus se.

Præcipio, adv. *spezialmente, massivamente*, Germ. *surmenlich*, Gal. *sur tout*, Hisp. *senaladamente*, *μάλιστα*, ante alia, potissimum, præsertim. *Cic. l. 2. Fam. ep. 5.* In qua tum præcipue ab illo aditus. *Brut. ad Cic. l. 11. Fam. epist. 19.* Me, & M. Brutum præcipue observant.

Præcipitum, a, um, *principale*, Ger. *surmen*, Gal. *principal*, Hisp. *principal*, *εξαιρετικόν*, potissimum, optimus, magnus, a *præcipio*, qua notat ante capere, quia præ aliis capitur. *Tacit. 12. Ann. c. 40.* Præcipitum scientia rei militaris. *Id. 6. Ann. c. 4.* Præcipitum circumveniendi Sabini. *Cic. 3. Fin. Hoc, quod præpositum, vel præcipitum nominamus.* *Plin. l. 8. cap. 27.* Est & ad serpentis iclus præcipitua. *Quintil. l. 6. c. 3.* Vir in eloquentia præcipitum. ¶ Sæpe sumitur pro peculiari, vel singulari. *Cic. Att. l. 11.* Quod negas, præcipitum mihi illud incommodum impendere. ¶ Apud Jctos præcipitum dicitur, quod per præceptionem peculiaritatem, & præter hæreditariam portionem legatum est, & ab eo tui legatum est, præcipitur, seu ante capitur, quam partes hæreditatis distribuantur. *Sidon. l. 6. ep. 12.* Illud autem deberi tibi quodam, ut iuriconsulti dicunt, præcipui titulo, nec tuis poterit ire pudor infamis. Adde *l. 90. Dig. ad leg. Falcid. l. 35. Dig. de legat. 2.*

Præcisio, adv. *precisamente, συντομως*, abrupte, abscisite. Præcisio dicere, est cum compendio sermonis dicere, & per ellipsim alicuius vocis. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 29.* Sed id præcisio dicitur, ut si quis dicat, Atheniensem Rempublicam consilio regi, desit illud Areopagi. sic cum dicimus, providentia mundum administrari, desse arbitrator, deorum: plene autem & perfecte, &c. ¶ Præcisio negare, est dure negare. *Cic. Attic. l. 8. ep. 4.* Nunquam reo cuiquam tam humili, tam fordido, tam nocenti, tam alieno, tam præcisio negavi, quam hic mihi.

Præcisio, onis, *precisione, ἀστρομα*, actus præcidenti. *Vitruv. l. 4. c. 2.* Præcisiones tignorum. ¶ Apud Rhetoras Figura sententiarum est, quæ Græce Apophoresis, Latine etiam Retentica, & Interruptio vocatur, per quam membrum aliquod orationis reticetur, quod prætermisum magis significat, quam li exprimeretur. *Cic. 3. de Orat. c. 53. Quintil. l. 9. c. 1. Auct. ad Herenn. l. 4.*

Præcisum, n. 2. pars carnis viscerum, idest circa quod viscera involuta sunt, a *præcindo*, quod oras circuncis habeat. *Nævius apud Non. c. 2. n. 633.* Præcisum, omasum, pernam, callum, gires, glandia.

Præcisura, æ, f. præcisio, abscisio. Præcisuræ apparatus, ab *Apic. l. 4. c. 2.* dicitur, quæ præcisia abijciuntur. ¶ Apud *Frontin. de colon. præcisuræ* dicuntur pinguiore agrorum lacinia, ut interpretatur *Gosius*.

Præcisus, a, um, *ἀποστρεφόμενος*, cæsus, abruptus, abscisus, partic. a præcisior. *Plin. l. 11. c. 37.* Nec præcisia ossa recrefcunt. *Quintil. l. 12. c. 9.* Præcisio montes, *scopis*. ¶ Translate sumitur pro dempto, ablato. *Cic. ad Brut. 15.* Oppressa ab impiis civitas, optulandi potestate præcisia. ¶ Item pro brevi, obscuro. *Quintil. l. 10. c. 2.* Qui præcisus conclusionibus obscuro Sallustium, atque Thucydidem superant. *Id. l. 4. c. 2.* præcisia narratio. ¶ Item pro eo, qui muliebria patitur. *Sen. de Provid. Interim in urbe securos esse præcisos, & proles impudicitiam? V. Præcido.*

Præclamitantes, m. 3. qui Flaminem Dialem, idest sacerdotem jovis, antecedebant, clamantes, ut homines ab operibus abstinerent, quia ei opus facientem videre irreligiosum videbatur. *Festus*.

Præclamo, as, n. 1. *gridare innanzi*, *προβλάω*, ante clamo. *Paul. l. 7. Dig. ad l. Corn. de sic.* Si putator ex arbore, cum ramum deiecerit, nona præclamaverit, & hominem occiderit.

Præclare, adv. *nobilmente, egregiamente, ottimamente*, optime, egregie, *Cic. 3. Phil. c. 10.* Præclare tacitis, qui de præsidio Consulom referat. *Id. pro Mil. c. 35.* Nihil in vita nisi præclarissime fecisse. *Id. 9. Fam. ep. 24.* Si in hac administratione vita mihi ponenda sit, præclare actum inecum putem. *Id. Verr. 4.* Omnino præclare te habes. *Id. Phil. 13.* Pacem vult Antonius? præclare. *Id. 1. Acad. Præclare explicare.*

Præclareo, es, vel Præclareo, is, ui, n. valde clareo. *Alcim. Avit. l. 6. ad Savor. v. 508.* sancto cunctis præclaruit ore.

Præclariter, adv. præclare. *Quadrigan. apud Non. c. 11. n. 56.* Rebus præclariter gestis.

Præclarus, a, um, *molto chiaro, περιφανής*, valde clarus. *Lucret. l. 5. v. 121.* Præclarumque velint cæli restinguere Solem. ¶ Translate sumitur pro valde bono, præstanti, celebri. *Cic. 1. de Orat. c. 29.* Egregia, & præclara indoles ad dicendum. *Id. Verr. 4.* præclara & luculenta reclamatio. *Id. ibid. c. 11.* Multi erant præclari in Philosophia. *Tacit. Ann. 4. c. 33.* T. Livius eloquentie ac fidei præclarus in primis. *Stat. 5. Theb. v. 284.* Armis præclari. *Sallust. in Jug. c. 85.* Præclarior vita. *Horat. de B. Alex. c. 24.* Præclarissima patria.

Præclavium, ii, *προπλαστῶν, παρῶν*, pars vestis, quæ ante clavam tenebatur. *Afran. apud Non. c. 1. n. 326.* Tertium diem præclavium unum texere.

Præcludo, is, fi, sum, a. 3. *ferrare, chiudere*, *εὐκαίω*, claudio, intercludo, præcido. *Cæs. l. 2. B. G. Per se cohortes eiecit, portaque præcluit.* *Cic. pro Planc. c. 40.* Nam maritimos cursus præcludebat huius magnitudo. *Id. in Pison.* In perpetuum tibi curiam præcludit. *Id. anteq. ivet in exil.* Animus ad exponendam rei imaginem præcluditur.

Præcludo, es, n. 2. valde cluso, celebris sum. *Prudent. in hymn. post cibum, v. 37.* Sic olim tua præcludens potestas. *Terentian. Maurus de metro jambico*; Vel qui in vetusta præcludent comædia.

Præcluis, e, adject. qui præcludit, illustris, nobilis. Usurpatur a *Martian. Capell. l. 1. pag. 2. & 10.*

Præclusio, onis, f. conclusio, inclusio, ut præclusiones aquarum. *Vitruv. l. 9. c. 9.*

Præclusor, oris, m. qui præcludit, ut præclusores legis. *Tercul. l. 4. advers. Marcion. c. 27.*

Præclusus, a, um, *chiuso, διακλεισθῆς*, partic. a præcludor. *Ovid. 1. Met. Sed nocet esse Deum, præclusaque janua lethi.* *Cic. 7. Verr. c. ult.* Omnes tibi aditus misericordie iudicum jampridem esse præclusos.

Præculo, onis, m. *banditore, trombetta*, Ger. *auffrufer*, Gal. *crieur*, Hisp. *pregonero, κρηξ*, buccinator, præclucator, quales erant, qui in curia Sena-

Senatusconsulta prædicabant, postquam decreta erant, qui in Senatu literas publica legebant, qui iussu Magistratum publice aliquid ore denuciabant, qui in Comitibus Tribus, & Centuriis citabant, & similia faciebant. Dicitur videtur quasi prædico, per Syncopein, vel a præcio. *Plaut. Bacch. 4. 7. 17.* Stulte nefcis nunc vendi te, atque in eo ipso alias lapide, ubi præcio prædicat. *Cic. 6. Fam. ep. 18.* Præconem vendere. *Id. l. 2. Off. c. 23.* Præconis voci bona sua subijcere. *Id. pro Dom. Ut Cyprius Rex cum omnibus bonis suis sub præcone subijceretur.* ¶ Translate dicitur de laudatore, qui res a nobis geitas laudando divulgat. *Cic. pro Arch. c. 10.* O fortunatae adolescentis, qui tuæ virtutis Homerum præconem invenisti!

Præcoctus, a, um, adject. ante, vel bene coctus. *Plin. l. 14. c. 9.* Dum præcocta alba faciunt, siccantur sole.

Præcogitatus, a, um, adject. *premeditato, preveduto. Liv. l. 40. c. 4.* Præcogitatum facinus. *Senec. in ep. Præcogitati mali mollis ictus venit.*

Præcogito, as, a, 1. *pensare innanzi, περιμεναι,* ante cogito. *Quintil. l. 12. c. 9.* Licet præcogitare plura, & animum ad causas componere.

Præcognitus, a, um, *προγνωρισθης,* ante cognitus. *Planc. Cic. l. 16. Fam. ep. 15.* Quod si latro, præcognito nostro adventu, rursus in Italiam se recipere cœperit.

Præcommodio, as, a, 1. commodo, præbeo. *Corippus l. 1. v. 7.* Officio quocumque datur præcommodo linguam.

Præcompositus, a, um, ante compositus, præparatus, partic. a præcomponor. *Ovid. 6. Fast. v. 674.* Cum præcomposito nuntius ore venit.

Præconceptus, a, um, *προσληφθεις,* ante conceptus. *Plin. l. 2. c. 82.* Præconceptum enim spiritum exhalant.

Præcondio, is, a, 4. idem ac condio. *Apic. l. 8. c. 8.* Et hunc præcondies, sicut hædum Tarpejanum.

Præconfusus, a, um, adject. a præconio. *Sueton. de Grammat. illustr. c. 3.* L. Ælius præconius, quod pater eius præconium fecerat, vocabatur.

Præconium, ii, *preconio, κήρυγμα,* vox, vel officium præconis. *Cic. l. 6. Fam. epist. 18.* Rescripsit, eos, qui facerent præconium, vetari esse in Decurionibus, qui fecissent, non vetari. *Idem l. 3. ad Attic. Deferre alicui præconium. h. e. rem aliquam vendendam iare.* ¶ Quoniam vero a præcone res gestæ etiam pronuntiari solent, ideo quandoque pro laude, fama, & gloria sumitur, cum scilicet alicuius laudator a genere, aut a virtutibus, cæterisque bonis corporis, aut fortunæ, *Cic. pro Arch. Qui non mandari verbis æternum suorum laborum facile præconium patiat.* *Id. Fam. 6. epist. 12.* Præconium alicui tribuere.

Præconsumo, is, a, 3. *πραναλισσω,* ante consumo, vel consumo, simpliciter. *Ovid. 7. Met. v. 489.* Atque suas ibi præconsumere vires.

Præconsumptus, a, um, *πραναλισθεις,* partic. a præconsumor. *Ovid. 4. Trist. el. 6.* Nec præconsumptum temporis esse malis.

Præcontercto, as, a, 1. ante contercto. *Ovid. 6. Metam. v. 474.* Spectat eam Tereus, præconterctate videndo.

Præcoquus, & que, o, 3. idem ac præcox. *Neu. apud Non. c. 2. n. 627.* Huic puellæ præcoquis libido inest. *Colum. l. 3. c. 1.* Præcoques vites. *Et c. 21.* Serum fructum cum præcoque elevare.

Præcoquo, is, oxi, ctum, a, 3. *πρὸ τῆς ὕρας περαιων,* est ante tempus suum coquere, quæ maturare, præmature coquere. *Colum. lib. 5.* Uvæ commodius in solatæ præcoquuntur. ¶ Nonnunquam valde, vel nimis coquere. *Plin. l. 18. c. 28.* Acinique præcoquuntur in callum.

Præcoquas, a, um, idem ac præcox. *Colum. l. 12. c. 37.* Uvas præcoquas quam maturissimas legito. *Martial. l. 13. epigr. 46.* Vilia maternis tue ramis præcoqua ramis. Usus & *Tertull. l. 1. de Pallio,* ubi Uticam vocat Romanam præcoquam, quali quæ præcoce, & præpropero consilio Romana facta esset.

Præcordia, orum, n. *διαφραγμα,* proprie sunt membrana cordi prætensa, sive septum transversum, quod vitalia viscera a naturalibus separant, quia cordi prætenditur. Græci diaphragma, dixerunt. *Plin. l. 11. c. 37.* Extia homini ab inferiore parte separantur membranis, quæ præcordia appellantur, quia cordi prætenduntur, quod Græci appellaverunt *σπυραξ.* ¶ Metonymice præcordia dicta sunt cor, & pulmo, & generalius hoc nomen ponitur pro quibuscumque partibus interioribus cordi vicinis. *Plin. l. 30. c. 5.* Præcordia vocamus non nomine exta in homine. ¶ Imo & ita appellantur partes laterales præcordis subiectæ, quæ Græcis dicuntur *υπερὸνδρια,* quia adiacent *χρηδρις,* i. e. cartilaginibus notbarum costarum. *Cic. 5. Fin. Felix rursus,* eum is ipse anulus in præcordiis piscis inventus est. ¶ Quia vero cor præcipua animæ sedes existimatur, hinc etiam præcordia sumuntur pro animo, & animi affectibus. *Virg. Æn. 2. v. 367.* Redit in præcordia virtus.

Præcorumpo, is, a, 3. *corrompere innanzi, προφθαρη,* ante corumpo. *Ovid. 14. Met. v. 134.* Dum præcorumpere donis Me cepit.

Præcorruptus, a, um, *προφθαρηθεις,* ante corruptus, partic. a præcorruptor. *Ovid. 9. Met. v. 596.* Illa quidem venit sed præcorrupta.

Præcox, cis, adject. omn. gen. *primaticcio, γινωξ,* Ger. *fruetzeitig,* Gal. *meuravant la saison,* His. *temprano antes la season, πρώιμοθ,* quod ante alia coctum, maturumque est, cui ferotinum opponitur. *Colum. l. 1. c. 6.* Præcoem maturitatem contrahere. *Plin. l. 15. c. 12. de persicis duracinis.* Post autumnum maturæ sunt, ætate præcocia intra triginta annos reperta. ¶ Translate dicitur de omnibus, quæ ante tempus sunt, vel contingunt, ut Præcox ingenium, quod nimis cito maturitatem est consecutum, nimisque cito videtur adolevisse. *Quintil. l. 1. c. 3.* Illud ingeniorum velut præcox genus non temere unquam pervenit ad frugem. *Id. in præfat. l. 6.* Risus ille præcox ante quadragesimum diem nulli datur. *Senec. Thebaid. Fatum præcox. Stat. l. 2. Silv. 1. Modestia fructum. Curt. l. 8. v. 5.* Nullum esse eundem & diuturnum & præcoem fructum: cælestes honores non dare te Regi, sed austerre.

Præcrassus, a, um, *παρῆχυρος,* valde crassus. *Plin. l. 16. c. 8.* Cortex præcrassus, ac renascens.

Præculco, as, a, 1. antea inculco. *Tertul. de monogam. c. 10.* Ad cuius sensum percipiendum, tanto instantius præculcandum est.

Præcultus, a, um, ante cultus, præparatus. *Cic. in Partic. c. 23.* Sunt autem alii quidam perfecti animi habitus ad virtutem quasi præculti, & præparati rectis studiis, & artibus.

Præcupidus, a, um, adject. *voglioso,* valde cupidus. *Sueton. in Aug. c. 70.* Pretiosæ suppellectilis præcupidus.

Præcuro, as, a, 1. ante curo. *Cal. Aurelian. Acutor. l. 2. c. 37.* Corpus erit præcurandum unctioe olei lentissimis.

Præcurro, is, præcurri, (& interdum præcurrere) rsum, n. 3. *correre innanzi, περιτρέχει,* ante curro. *Cas. 6. B. G.* Præcurrunt equites: quanto res sint in periculo, cognoscunt. *Cic. 1. de Div. Sed ita a principio inchoatum esse mundum, ut certis rebus certa signa præcurrerent. Id. in Or. c. 52.* Horum uterque Illocratem ætate præcurrit. *Id. Catil. 4. c. 9.* Vos, qui mihi studio præcurritis. *Nepos in Thrasyb. c. 1.* Cum eum nemo anteciret virtutibus, multi nobilitate præcurrerunt. *Plin. l. 4. ep. 15.* Amor votis suis plerumque præcurrit. *Id. l. 6. ep. 18.* Præcurrere adventum alicujus in aliquem locum. *Plaut. Merc. 1. 2. in fine.* Ea ego huc præcurriti gratia, nō te opprimeret.

Præcurso, onis, *πρόδρομος,* actus præcurrendi. *Cic. de Fat. c. 19.* Confi- tentes, non fieri assentientes sine præcurssione visorum. ¶ Sumitur etiam pro causa præcurrente, seu præcurssoria. *Cic. in Top. Alia autem præcurssionem quandam adhibent ad efficiendum.*

Præcurssor, oris, m. *πρόδρομος,* qui præcurrit. *Cic. 7. Ver. c. 41.* Quem ista in decubis, in rebus capitalibus, in omni calumnia præcurssorem habere solebat, & emissarium. *Laßant. l. 6. c. 7.* Præcurssor vizæ. Alii leg. *præcurssor.* ¶ Præcurssores in exercitu, i. fortiori. *Liv. l. 26. c. 17.* Levia prælia inter extremum Punicum ægmen, præcurssoresque Romanorum fiebant.

Præcurssorius, a, um, adject. qui præcurrit. *Amian. l. 15. c. 1.* Præcurssorius index. Eadem verba habet l. 31. c. 9. ubi alii leg. *præcurssorius.* V. *Præcurssorius,* ubi aliud ex *Plin.* exemplum habes.

Præcurssus, us, m. idem ac præcurssio. *Plin. l. 16. c. 25.* Omnia intra 8. Julii Idus Etefiarum præcurssu.

Præcurssus, a, um, nom. ex particip. *præcurssor.* *Amian. l. 18. c. 2.* Rumore præcurssio.

Præcutio, is, ussi, ussum, a, 3. ante, vel prius quæritur. *Ovid. 4. Metam. v. 777.* cædas Hymenæus, Amorque præcutitur.

Præda, æ, f. *preda, bottino, πῶς,* Germ. *raub,* Gall. *proye,* Hisp. *robo,* *λῆζ, ληστία,* corpora rerum quæ capta sunt, ut definit *Gell. l. 13. c. 24.* & differt a manubiis, quæ proprie sunt pecunia a quæsitore ex venditione prædæ redacta, quamquam interdum promiscue usurpantur, teste eod. *ibid. V. Manubie. Cic. 7. Ver. c. 31.* Cum ea res non solum provincie salutis, verum etiam prædæ esse possent. *Id. Phil. 4. c. 4.* Propone- re sibi urbem ad prædam. *Id. 1. Fin. c. 16.* Præda parta *Liv. l. 1.* Hostilem in modum prædas agere. ¶ Sæpe dicitur de re venando capta. *Horat. l. 4. od. 4.* Cervi luporum præda rapacium. ¶ Translate *Id. l. 2. sat. 2.* Rejecta præda, quam præfens Mercurius offert. *Cic. Ferr. 5. c. 50.* Magnos quæstus, prædæque facere. *Id. pro Dom. c. 58.* Prædam capere crudelissime ex alicujus fortunis.

Prædabundus, a, um, *depredando, λαφυραγωγός,* prædas agens. *Sall. in Jug. Datque fidem,* se prædabundum post paucos dies eodem ventu- rum. Adde *Liv. l. 2. c. 26.*

Prædaccus, a, um, *de præda, ληλακτης,* quod ex præda est. *Gell. l. 4. c. 18.* Rationem pecuniam prædaccæ posceretur. Optima quæque Editio habet *prædaccie.*

Prædamnatio, onis, f. anticipata damnatio. *Tertul. Apolog. c. 26.* Despe- rata conditio eorum ex prædamnatione.

Prædamnatus, a, um, nom. ex partic. ante damnatus. *Liv. l. 4. c. 41.* Culpam in prædamnatum collegam transferre. *Id. l. 25. c. 15.* Prædam- nata spe dimicandi. h. e. præcisâ, sublata.

Prædamnosus, as, avi, atum, a, 1. ante damno, *προκατακτείνω. Laßant. l. 5. c. 1.* Non licet prædamnari quemquam incognita causa. *Sueton. in Aug. c. 56.* Prædamnare amicum. ¶ Dicitur etiam *prædamno,* ut condemnno. *Valer. Max. l. 6. c. 9.* Stultum est perpetuè se intenciatum prædamnare.

Prædatio, onis, f. *saccheggio, rubberia,* actus prædandi. *Velles. l. 2. c. 73.* Latrocinias ac prædationibus infestato mari. *Laßant. l. 5. c. 9.* Aperta prædatione grassantur.

Prædatitiis, vel Prædatiticius, a, um, idem ac prædaceus. *Gel. l. 13. c. 24.* Ex manubiis, idest ex pecunia prædatitia.

Prædator, oris, m. *predatore, saccheggiatore, λῆσ, Germ. rauber,* Gall. *pillieur,* Hisp. *robador, λαφυραγωγός,* prædo, populator, spoliator. *Cic. 2. Catil. c. 9.* Quos ego utroque in eodem genere prædatorum, direp- torumque pono. *Ovid. 12. Met. v. 306.* & Abas prædator aprorum. h. e. venator.

Prædatorius, a, um, *ληστικός,* quod ad prædatorem spectat. *Liv. l. 29. c. 28.* Nullum Romanum exercitum viderant, præter prædatorias classes. *Id. l. 34. c. 36.* Prædatorie naves, *navi corsare.*

Prædatrix, icis, f. quæ prædatur. *Stat. 1. Sylv. v. 22.* Et Herculei præ- datrix cedit alumni.

Prædatus, a, um, nom. partic. præda onustus. *Plaut. Pseud. 4. 7. 39.* Bene ego ab hoc prædatus ibo. *Id. Pers. 4. v. 115.* Hui prædatus probe! ¶ Item prædando ablativus. *Episc. in Probo, c. 8.* Cum de prædato in- ventus esset equus non decorus. ¶ Prædatus, a, um, eit ante da- tus. *Cal. Aurel. Chronic. l. 1. c. 1. l. 2. c. 1. & l. 3. c. 7. ad fin.*

Prædelasso, as, a, 1. *προκατακτείνω,* ante delasso. *Ovid. Metam. 11. v. 736.* adiacet undis Facta manu moles, quæ primas æquoris iras Frangit, & incurtus quæ prædelassat aquarum.

Prædemno. V. Prædamno.

Prædensatus, a, um, densus factus. *Plin. l. 9. c. 33.* Prædensata, potter- eta, sinuata. Al. leg. *densata.*

Prædensus, a, um, *υπερπυκνος,* valde densus. *Plin. l. 18. c. 18.* Culter vo- catur prædensam, prius quam profcindatur, terram secans.

Prædes. V. Præs.

Prædesignatus, a, um, adject. prædestinatus. *Tertul. de resur. carn. c. 13.* Ut mittat prædesignatum vobis Christum.

Prædesino, as, avi, atum, a, 1. *predestinare, προορίζω,* est præordinare, præmittere. *Liv. l. 45. c. 40.* Quos pretestatos curru vehi cum patre, sibi ipsos similes prædestinantes triumphos, oportuerat. *Nepos in Eumen. c. 2.* Macedoniam præoccupare prædestinaverat. Rectius alii *desinaverat.*

Prædexter, a, um, adject. qui magna dexterate præditus est. *Gratius in Cyneg. v. 68.* Ut prædexter erat, geminifque securibus ingens.

Prædiator, oris, m. *χωριστικός,* peritus juris ad prædia pertinentis. *Cic. Att. l. 12. ep. 14.* Et si reus locuplex est, & Apulejus prædiator liberalis. Ita exponit hanc vocem *Mansuetus,* at *Briffon de verb. signif.* Prædiato- res, inquit, ut prædes, dictos puto, qui publico fidem suam obligabant. *Salmast. de modo usur. c. 16.* prædiatores intelligit eos, qui eorum, quo- rum fides & bona publico obligata erant, prædia emebant, h. e. hypo- thecarum emptores. Gloss. Vet. *Prædiator, ωνάτας υπερχήτων.*

Prædiatorius, a, um, o, 1. *πρό των χωρίων,* quod ad prædium pertinet. *Cic. pro Balb. c. 20.* Cum de jure prædiatorio consuleretur.

Prædiatus, a, um, prædiis munitus. *Apul. l. 2. Flor. Ipse bene vestitus, bene prædiatus.*

Prædicabilis, & le, o, 3. *degno di laude, αξιοξ,* quod est prædicatione dignum, palam dicendum, & glorandum. *Cic. 5. Tusc. c. 17.* Nec in misera vita quicquam est prædicabile, aut glorandum.

Prædicatio, onis, *commemorazione, κέλευσις,* celebratio, commemoratio. *Cic. de Arusp. Resp. c. 8.* Ne hæc mea vestrorum beneficiorum prædicatio non grata potius, quam arrogans videatur. *Plin. l. 20. c. 10.* Radix plurimorum prædicatione trita. ¶ Sæpe sumitur pro laudatione. *Cic. pro Arch. cap. 11.* In quo prædicationem, nobilitatemque fugiunt. ¶ Proprie videtur esse præconis rem in auctione, vel alia de causa prædi- cantis. *Cic. Agr. 2. cap. 18.* Ego præconi auctiorem ipsam lucuosam, & acerbam prædicationem tuturam puto. Sunt qui leg. *recitationem.* *Apul. lib. 6. A. A.* Mandatæ prædicationis munus exquebatur. V. Præ- dicator, as.

Prædicativus, a, um, adject. vox philosophorum, ut prædicativa propo- sitio, apud *Apul. de Syllogismo,* quæ rem aliquam absolute explicat, & cui conditionalis opponitur.

Præfector, oris, m. idem ac Præfectus. Vetus lapis Romæ, quem refert. *Ferret. in Mus. lapid. pag. 276.* Sextilius Agestilius Præfector per Hispanias.

Præfectorius, a, um, qui præfectura perfunctus est. *Ulp. de Senat. l. 1.* Sed vir Præfectorius an feminæ Consulari præteratur, videndum.

Præfectura, æ, *Præfectura*, ἐπιτροπή, πρῶτον, officium, vel dignitas Præfecti. *Cicer. Att. l. 5.* Præfecturam petivit: negavi, me cuiquam negotiis dare. *Cæs. l. 8. B. G. c. 12.* Præfectura equitum. ¶ Sumitur item pro administratione alicujus urbis, vel provincie, & pro ipsa urbe, vel provincia, in quam Præfectus mittitur. Persæ vocant Satrapiam, Ægyptii Nomon, Græci Eparchiam, Prostatiam, Strategiam. *Plin. l. 5. c. 9.* Ægyptus dividitur in Præfecturas oppidorum, quas Nomos vocant, Ombiten, Phathuiten, &c. ¶ Apud Romanos Præfecturæ erant urbes Italice cum suis agris, quarum populi, cum iniqui, ingratiue erga Pop. Rom. fuissent, ac fidem datam semel, atque iterum sefellissent, tandem, ubi in potestatem, ditionemque sunt adducti, propriis legibus,isque Magistratibus, qui imperium, & jurisdictionem exercebant, spoliati fuere, & Magistratum Romanorum arbitrio regi ceperunt, qui in eas urbes singulis annis nomine Præfectorum mittebantur. Formula enim Præfecturæ non longe a provincie formula videtur abuisse. Ut enim quotannis in Provinciis Praetores Roma mitti soliti, sic in Præfecturas Præfecti, qui eas administrarent, ac jus dicerent. Deinde Praetores, & Præfecti non legibus perpetuis, quæ a Pop. Rom. date essent, Provincias, & Præfecturas regebant, sed arbitrariis, id est edictis, quæ ipsi promulgabant. Itaque inter omnes Italicas civitates Præfecturarum conditio infima erat, & incommodissima. *Sigon. de ant. jur. Ital. l. 2. c. 10.* *Cæs. Feß.* Præfecturæ eæ appellatur in Italia, in quibus & jus dicebatur, & nundinæ agebantur, quarumque quedam erat Respublica, neque tamen Magistratus suos habebant, sed quotannis ad eas Præfecti mittebantur, qui eis jus dicerent. *Cic. de nat. Deor. Cum e Præfectura Reatina Romam venienti noctu duo juvenes cum equis albis dixissent, &c.*

Præfectus, i, m. *Præfetto*, ἐπίτροπος, qui rei alicui agendæ præpositus est, a *præficiendo*, ut præfectus moribus, qui ad componendos mores est constitutus, al. Censor. *Cic. pro Cluent. Tu es Præfectus moribus? tu Magister veteris disciplinae, & severitatis? Idem post Redit.* His utitur quasi Præfectis libidinum suarum. ¶ Præfectus Urbis, vel Urbis, Magistratus Romæ, qui urbanis negotiis præerat. *Gell. l. 13. c. 16.* Qui Præfectus Urbis, & abse Consul fuit. A principio creabatur, quotiescunque Regem ab urbe abesse oporteret. Reipublicæ tempore creabatur, quoties Consules, & alii Magistratus in Monte Albano Feriis Latinis operam darent. Sub Imperatoribus magistratus hic cepit esse perpetuus; multaque Reipubl. partes ejus procuracioni tributa sunt, quas enumerat *Ulpian.* variis locis. ¶ Præfectus Prætorio, fuit Magistratus Romæ, temporibus Cæsarum, talis apud Cæsares, quales apud Reges fuerant Tribuni Celerum, & apud Dictatores Magistrum equitum, qui disciplinae militari præerat, & secundas post Cæsarem partes gerebat. *Sueton. in Claud. & Cod. Justin. de Præf. Prætor.* ¶ Præfectus Vigilium, fuit Magistratus Romæ, qui cum septem cohortibus invigilabat, ne Urbis incendiis flagraret, neve scelera noctu in Urbe admitterentur. Creatus fuit ab Octaviano Augusto. Nam etiam apud veteres Romanos incendiis arcendis Triumvirum nocturni præerant, nonnunquam etiam Aediles, & Tribuni Plebis intervenient, familia publica circa portas, & muros disposita, quæ inde si opus esset, vocabatur; estis essent & privatæ familiarum, quæ incendia vel mercede, vel gratia extinguerent, ut ait *Paul. l. 1. ff. tit. 15. n. 1.* tamen pluribus uno die incendiis exortis, teste *Ulp. ibid. n. 2.* quibus occurrere, suisque facere non posse eos apparet. D. Augustus salutem Reipublicæ tueri nulli magis credens convenire, quam suis diligentiæ, nec alium sufficere ei rei, quam Cæsarem, coercendum incendiolorum causa septem cohortes opportunis Urbis locis disposuit, ita ut binas regiones (tunc enim quatuordecim erant) unaquæque cohors tueretur, præpositis eis Tribunis, & super omnes spectabili viro, qui Præfectus Vigilium appellaretur. ¶ Apud Præfectum Vigilium erat cognitio omnium scelerum, quæ nocturno tempore fieri solerent, præsertim de incendio & latrocinio. Cognoscebat laudem de incendiariis, effractoribus, furibus, raptoribus, & receptoribus, nisi siqua tam atrox, tamque famosa esset persona, ut ad Præfectum Urbis remittenda videretur. *Ulpian. & Paul. J. c. i.* ¶ Præfectus annonæ, Magistratus Romæ fuit, extraordinarius, qui rei frumentariæ curam gerebat. *Liv. l. 4.* ¶ Præfectus Ærarij, qui publicæ pecuniæ custodia & cura demandata erat. *Tejoriere. Id.* ¶ Præfecti Provinciarum erant, qui Provinciis præerant. Sed potius appellabantur Praetores, vel Proconsoles, vel Præsides, vel Corretores. Ex *Sigon. de ant. jur. Ital. l. 1. c. 26.* *Cic. Att. l. 5. epist. 4.* De quinque Præfectis quid Pompejus facturus sit, faciam, ut scias. ¶ Præfectus Augustalis, fuit Præfectus Ægypti, cui imperium ad similitudinem Proconfulis lege sub Augusto datum est. *Ulp. l. 1. ad edict. l. 1. ff. tit. 16.* ¶ Præfectus in militia dicebatur, qui alicui ordini præerat. Singulorum enim ordinum aliquando Præfecti creati sunt. Hoc est, quod sæpe de Præfectis alarum, & cohortium, &c. legitur apud *Tac. Cæs. & Sueton.* Sic Præfectus castrorum, *Marescallio di Campo, Tac. Sueton.* ¶ Præfectus fabrum, fuit Magistratus militaris, cui artifices, qui castra sequebantur, ut fabri lignarii, carpentarii, ferrarii, & cæteri, qui ad fabricia aedificia deputati erant, obtemperabant. *Cæs. ad Oppium post epist. B. l. 8. Cic. ad Att. Jam duo Præfecti fabrum Pompeji in meam potestatem venerunt.*

Præfericulum, vas æneum, sine ansa, patens veluti pelvis, quod prætere in sacrificiis solebant. *Fest.*

Præfero, fers, tuli, latum, a. anom. *portare innanzi*, הפקיר, Germ. *fürsetzen*, Gall. *preferer*, Hisp. *preferir*, *προφέρειν*, ante fero. *Cic. 6. Ver.* Dextra ardentem faciem præfererat. *Id. l. 1. Car. c. 6.* Præferre faciem ad libidinem. ¶ Translate sumitur pro ostendere, prænuuntiare, signo illustri indicare. *Cic. pro Rojc. Amer.* Avaritiam præfers, qui societatem coeris de municipiis, cognatitiam fortunis cum alienissimo. *Curt. l. 4. c. 10.* Vultus tuus nescio quod ingens malum præferet. ¶ Præferre etiam est præponere, antepone. *Cic. 6. Phil.* Quem vos hominem a se ortum hominibus nobilissimis omnibus honoribus prætulistis. *Id. 2. de Orat. c. 84.* Præferre se aliis. *Colum. l. 2. c. 3.* Adeo ut multi prætulissent carere penatibus: hoc est maluerint. *Plin. l. 12. c. 21.* Præfertur illa bonitate olei. ¶ Item anticipare. *Liv. l. 39. c. 5.* Ne plus in triumpho certaminum, quam in bello haberet, prætulit triumphum diem. *Cæs. l. 1. B. C.* Præfertur opinio. h. e. jaclatur. ¶ Præferre opem, pro afferre. *Jtas. 6. Theb.*

Præferox, ocis, o. *πρωτόγυρις*, valde ferox. *Liv. l. 5. c. 36.* Præferoces legatos, Gallisque magis, quam Romanis, similes habuisset.

Præferratus, a, um, *ferrato in cima*, *προσπερρημένος*, cuius anterior pars ferro munita est. Pilum præferratum est, quod ferrum habet in summitate, quo Hetruscis olim utebantur ad pinsenda grana, diversumque est a pilo ruideo, quod sine ferro est, ad usum molarum, quas aqua versat, ut *Plin. l. 18. c. 10.* ¶ Sumitur etiam pro eo, quod ferro vinctum est. *Plaut. Pers. l. 1. 22.* Pluficulum annum fuit præferratus apud

molas Tribunus vapularis.

Præservidus, a, um, *πρωξυτος*, valde servidus. *Col. l. 3. c. 1.* Nisi tamen glaciali, vel præservida. Translate *Liv. l. 9. c. 18.* trux, ac præservida irata.

Præfestinatim, adverb. idem ac præfestine. *Sifen. apud Non. c. 2. n. 708.* Judices, quos vellet, instituerent præfestinatim, & cupide.

Præfestinatus, a, um, *accelerato. Colum. l. 11. c. 2.* Quia neque præfestinatum opus nimium immature videri possit ante quindecim dies factum.

Præfestine, adv. *πρωξινεως*, valde celeriter. *Plaut. Rud. 2. 5. 4.* Ut sine labore extraxi hanc præfestine fatis. Ita quidam Lexicographi sed rectius alii *præfestine*, vel *præfestini*.

Præfestino, as, n. 1. *πρωξινω*, ante tempus festino. *Liv. l. 23. c. 14.* Ne deficiere præfestinarent. *Plaut. Rud. l. 2. 31.* Qui præfestinuit, ubi heres addit, præloqui. ¶ Significat etiam festinando præcurrere, præterire. *Tac. Ann. 5. c. 10.* Toronæum, Thermæumque sinum præfestinans, mox Eubæam, angustias Isthmi evadit.

Præficia, æ, f. *ἡ Ἐπιτροπή*, mulier in exsequiis ad plorandum pretio conducta, ut familiaribus, & cæteris flere cupientibus suo ejaculato, suisque lacrymis præret. Unde dicta sit, docet *Festus*. Præficia, inquit, dicuntur mulieres ad lamentandum mortuum conductæ, quæ dant cæteris modum plangendi, quasi in hoc præfeste. ¶ Nænia quasdam in laudem mortuorum canere solebant, quæ tamem ineptæ erant, & nugacæ, mutatoque nomine in omnes conveniebant. *Plaut. Truc. 2. 6. 14.* Præficia, quæ alios collaudare absentes, se se vero non poteit. *Gel. l. 18. c. 7.* Vos, Philosophi, mera estis, ut Cato ait, mortuaria glossaria: namque colligit leixidia, res tetras, & inanes, & frivolas, tamquam mulierum voces præficiarum. ¶ Quomodo præficia differat a Funera, V. Funera. V. etiam *Hieron. Barufidii Differat. de Præficia*.

Præficio, is, eci, ctum, a. 3. *proporre*, הפקיר, Germ. *fürsetzen*, Gall. *charger*, *commettere*, Hisp. *poner en algun oficio*, *ἀφίστημι*, præpono, ex præ, & facio. *Cic. 4. Ver.* An aliquem curatore præficere, qui status faciendis præfesset. *Liv. l. 4.* Quos & pro Centurionibus sibi præferebant Tempanio auctore Equites. *Rursus Cic. pro Leg. Man. c. 16.* Imperatorem bello præficere. *Id. pro Dom. c. 33.* populo duces præficere.

Præfidens, tis, nom. partic. valde fidens. *Cic. 1. Off. c. 26.* Homines secundis rebus effrenatos, sibi præfidentes.

Præfigo, is, a. 3. *ficare innanzi*, *προξινωμι*, ante figo. *Plin. l. 33. c. 4.* Lineas itineri præfigunt. *Virg. 3. Æn.* Capita in hastis præfigere. ¶ Sumitur etiam pro præcludere. *Virg. 3. Georg.* Primaque terratis præfigunt ora capitis.

Præfiguro, a. 1. *προξινω*, represento, præmonstro. *Lactant. l. 6. c. 20.* Ac se quicquid in illis imaginibus præfiguratur.

Præfinitio, is, a. 4. *præfinire*, *determinare*, τῆς, Ger. *verschreiben*, Gall. *prévoir*, *limiter*, Hisp. *determinar*, *προξινω*, limites præfingo, determino, præscribo. *Cic. de Prov. Conf.* Præfinit enim successorum diem. *Id. l. 7. ep. 2.* Quod præfinitum, quo ne plurius emerem. *Id. 7. Ver.* Neque de illo quicquam tibi præfinito, quo minus, &c. *Id. 2. de leg. A quo iterum funerum sumptus præfinitur ex censibus a minis quicque usque ad minam.*

Præfinitio, onis, f. determinatio. *Julian. l. cum sine, ff. quando dies leg. vel fideicom. ced.* Cum sine præfinitione temporis legatum ita datum fuerit.

Præfinitus, a, um, adject. *determinato*, definitus, præscriptus. *Sæv. 47. ff. de Pæcl.* Intra præfinitum tempus. ¶ Præfinito, ablt. absolute positus, pro præfinito tempore, vel ex præscripto. *Ter. Heeyr. 1. 2. 19.* Nam illic haud licebat, nisi præfinito loqui.

Præfiscine, adv. vel præfiscini, *ἀβασκίτων*, h. e. præter facinum, citra invidiam, idem ac locutio illa, *Abste verberis invidia*, a præ, & fisco. Sane præpos. præ hic accipi pro sine, dicitur apud *Charis. l. 2. pag. 210.* *Putsch.* legitur. Laudatur, præfiscini, vel præfiscine dicebant, quod putarent, homines effacinari, si impensus laudarentur. *Plaut. Afin. 2. 4. 83.* Præfiscine hoc dixerimus, nemo etiam me accusavit merito meo, neque me Athenis alter hodie st quisquam, cui credi recte equo putent. Usus etiam *Titinnus*, apud quem, Paulla laudante immodice, persona altera metu facini interruptens ait: Paulla mea, a mabo, pol tu ad laudem addito, præfiscini: ne puella facinetur. Citat *Charis. ibid. pag. 189.* Sed postrema verba ipsius *Charisii* videntur esse, non *Titinnii*. Adde *Afran. ibid.*

Præfixus, a, um, ante fixus. *Liv. l. 26.* Et septena jacula quaternos longa pedes data præfixo ferro. *Virg. Æn. 10. v. 479.* Robur præfixum ferro. h. e. acumine ferrato. *Suct. in Cæs. c. 24.* Caput alta præfixum.

Præfloratus, a, um, adject. libatus, degulatus, corruptus, ut præflorata virgo, apud *Apul. in Apolog.* cui flos pudicitie est imminutus. *Plin. in Paneg. c. 58.* Summumque illud purpure decus, non nisi præceptum, præfloratamque transmittere. Adde *Liv. l. 37. c. 58.* ubi tamen al. *leg. desforatus*.

Præfloro, as, a. 2. *προφθίω*, ante floreo. *Plin. l. 16. c. 29.* Ideoque præflorēt talia, & prægerminant.

Præfloro, as, a. 1. *προφρανίζω*, prælibo. *Gell. l. 14. c. 1.* Et futuri gaudii fructum spes tibi jam præfloraverit.

Præfido, n. 3. *πρωξινω*, ante fluo, præterfluo. *Plin. l. 5. c. 39.* Pergamum, quod intermeat Silenus, præfuit Cælius profusus Pindafo monte. Adde *Tac. Ann. 15. c. 15.* ¶ Cum accusativo *Plin. l. 3. c. 5.* Aulfidus ex Alpinis montibus Canufium præfluens.

Præfliudus, a, um, qui ante fluit. *Plin. l. 19. c. 4.* Hortos esse riguos habendos præfluos anne.

Præfocabilis, le, adject. præfocandi vim habens, ut præfocabilis difficultas, apud *Cal. Aurel. Acut. 2. c. 27.*

Præfocatio, onis, actus præfocandi. *Scribon. Larg. Composit. 100.* Subitæ præfocaciones.

Præfoco, as, a. 1. *affogare*, *הקט*, Germ. *erstechen*, Gall. *étouffer*, Hisp. *abogar*, *ἀσφύω*, spiritum obstruictis faucibus claudio. *Ovid. in Ibin, v. 58.* Præfocent animæ Gnosfia mella viam.

Præfodio, a. 3. *πρωξινω*, idem ac fodio, vel ante fodio, *Virg. 11. Æn. v. 473.* Præfodiunt alii portas. Ubi *Serv.* Præfodiunt, id est ante portas fossas faciunt. *Ovid. 13. Met. v. 6.* Et ostendit, quod jam præfoderat, aurum.

Præfocundus, a, um, *πρωξινω*, valde sæcundus. *Plin. l. 16. c. 27.* Omnia autem celeris sæcunctate præfocunda.

Præfomentare, præfovere. *Theodor. Præfician. l. 1. c. 19.* Præfomentare vulnera aqua gelida.

Præformator, oris, m. *Tertul. de Præscript. c. 30.* Marcion institutor, & præformator Apellis.

Præformatus, a, um, ante formatus. *Quintil. l. 2. c. 6.* Namque incipientibus danda erit vel præformata materia secundum cuiusque vires.

Præformido, as, a. 1. *πρωξινω*, valde formido. *Quintil. l. 4. c. 5.* Quem iudex si providet, non aliter præformidat, quam, &c. Alii legunt *reformidat*.

Præformo, as, a. 1. *πρωξινω*, ante, vel prius formo. *Sil. l. 7. v. 385.* Atque his præformat dictis, fugitque monendo.

Præfortis, te, adject. valde fortis. *Tertul. de car. Chr. c. 5.* Hinc infirmum, inde præfortem.

Præfoveo, es, ante foveo. *Cal. Aurel. Chronic. l. 4. c. 2.* Præfotis partibus aqua marina, vel aceto salso.

Præfractæ, adv. obstinate, ἀσθενῶς, obstinate. *Cic. 3. de Offic.* Nimis præfractæ videbuntur ærarium, vestigialique defendere.

Præfractus, a, um, *præfractus*, idem quod fractus, sive ante, vel prius fractus. *Cels. l. 5.* Surculus corpori infixus, si præfractus est, vel altius descendit. *Ovid. l. 2. Metam.* Pinus præfracta. ¶ Quoniam vero præfractum dicitur, quod flecti non potest, sed potius frangitur, hinc translate præfractus ponitur pro obstinato, contumacis, pervicacis, quasi duro & inflexibili, *obstinato. Val. Max. l. 6. c. 5. in fin.* Sed aliquando Charondæ Tyrii præfractor, & abscissor iustitia ad vim, & cruorem usque. *Cic. in Hortens. apud Non. c. 2. n. 664.* Huic contrarius Aristoteli Chius, præfractus, severus. ¶ Dicitur etiam de eo, qui concilie loquitur, vel scribit, ideoque durus, & asper est. *Cic. in Orat. c. 13.* Thucydides autem præfractor, nec satis, ut ita dicam, rotundus.

Præfrigidus, a, um, *præfrigidus*, valde frigidus. *Plin. l. 17. c. 20.* Quamlibet opaco, septentrionalique, & præfrigidum situ. *Cels. l. 4. c. 5.* Vinum præfrigidum. *Ovid. 4. de Pen. eleg. 12.* præfrigidus Ausler.

Præfringo, is, egi, actum, a. 3. *πρῆξω*, idem ac frango, vel prius frango, vel parte anteriore frango. *Liv. l. 8. c. 10.* Et hastas aut præfrægressit, aut hebentissimæ.

Præfugio, is, a. 3. ante fugio. *Tertul. de anim. c. 33.* Esti anima præfugerit.

Præfulcio, is, lsi, lsum, a. 4. *πρῆξω*, ante fulcio, præmunio, sustento. *Cic. Att. l. 5. epist. 13.* Per fortunam, quoniam Romæ manes, primum illud præfulci, atque præmuni, quæso, ut simus annui. ¶ Præfulcire aliquem negotiis, aut ministeriis, pro præficeri, dixit *Plaut. Pers. l. 1. 12. & Pseud. 3. 1. 6.*

Præfulgens, entis, o. partic. a præfulgeo. *Virg. 8. Æn. v. 553.* Quem fulva leonis pellis obit totum, præfulgens unguibus aureis.

Præfulgeo, es, lsi, n. 2. *πρῆξω*, valde fulgeo. *Tac. Ann. 13. c. 45.* Consulari decore præfulgere. *Aul. ad Hor. l. 3.* Nec nimis illustres, nec vehementer obscuros locos haberi oportet, ne aut obæcentur tenebris imagines, aut splendore præfulgeant.

Præfulgurat, abat, imp. 1. ante fulgurat. *Val. Flac. c. 3. Argon. v. 119.* Strictoque vias præfulgurat ense. h. e. fulgurare vias facit ensium vibrando.

Præfurnum, nii, *πρῆξω*, os patens furni, quo ligna in fornacem induntur, & deinde obstruuntur. *Car. c. 38. R. R.* Ventus ad præfurnum, caveo, ne accedat.

Præfuro, is, n. 3. ante, vel valde furo. *Stat. Theb. 2. v. 420.* torvus præfurus. *Id. l. 4. v. 821.* Iustumque in gurgite Martem præfureræ.

Præfulcus, a, um, valde fulcus. *Manil. l. 4. v. 715.* Æthiopes maculant orbem, terraque figurant Præfulcos. Al. aliter leg.

Prægelidus, a, um, *πρῆξω*, qui multum, aut nimis frigidus est. *Colum. l. 4. c. 8.* Prægelida frigora. Et *l. 5. c. 6.* Cæli status prægelidus. *Adde Sil. l. 4. v. 226.*

Prægermino, a. 1. *πρῆξω*, ante germino. *Plin. l. 16. c. 29.* Ideoque & præfero talia, & prægerminant.

Prægero, is, ssi, stum, a. 3. prægero, ante gero. *Apul. l. 4. Met.* Alius sub oculis doming speculum prægerit.

Prægestio, is, a. 4. *desiderar molto, υπερπροθυμωμαι*, valde gestio, percipio. *Cic. pro Cal. c. 28.* Prægestit animus jam videre primum lautos juvenes mulieris beatæ.

Prægestus, a, um, ante gestus. *Cal. Aurelian. Chronic. l. 1. c. 5.* Obliviosus prægestorum officii.

Prægigno, is, a. 1. *πρῆξω*, ante gigno. *Plaut. Pseud. 1. 5. 77.* Quia nolebam, ex me morem prægigni in alium. Al. leg. *progigni.*

Prægloriosus, a, um, adject. valde gloriosus. *Interp. apud Græc. pag. 391. n. 5.* Cl. Claudiano prægloriosissimo poetarum.

Prægnans, antis, f. *pregna, gravidæ, γρη, Ger. schwanger, Gall. enceinte, Hisp. prenada, γρη, γρημωδωσα*, ut veteres Glossæ interpretantur, gravida, plena, in utero gerens, facta, quæ occupata est in reformando, quod conceperit. Pro eo in antiquis codicibus legitur *pregnas* absque n; atque id, quantum ex *Charisio* colligere licet, *Plinio* quoque agnitionem videtur, & *Plaut. Cic. l. de Div.* Cum prægnans hunc ipsum Dionysium alio contineret. ¶ Dicitur etiam de brutis. *Var. l. 2. de R. R. c. 4. de porcæ.* Quatuor enim menses est prægnans. ¶ *Es de arboribus*, Prægnans autem arbor, quæ etiam facta dicitur, tunc est, cum humorem, & succum sibi familiarem exfuxit, necdum in folia, aut flores propagavit. *Plin. l. 12. c. 14.* Incidentibus, qua maxime videatur esse prægnans. ¶ Translate *Plaut. Afin. 2. 2. 10.* Etiam de tergo ducentas plagas prægnantes dabo. h. e. eminentes, ac protuberantes, prout uteri solent prægnantium. *Juven. Sat. 2. v. 55.* prægnantes flamine tuos.

Prægnans. V. Prægnans.

Prægnatio, onis, f. 3. *gravidanzæ, κύησις*, graviditas. *Var. de R. R. l. 2. c. 1.* Hi enim primi prægnationis, & extremi fines. *Adde Apulej. l. 1. A. A.*

Prægnatus, us, m. prægnatio. *Tertull. adv. Jud. c. 9.* Juvençulæ prægnatus & partus.

Prægnavit, adv. valde naviter. *Plaut. Pers. 4. 4. 39.* Indica prægnavit. Alii leg. *prognavit*. h. e. valde strenue.

Prægracilis, le, adject. valde gracilis. *Tac. 4. Ann. c. 57.* Prægracilis & incurva proceritas.

Prægrado, as, a. 1. prægredior, antevernio. *Pacuv. apud Non. c. 1. n. 328.* Ipsum prægradat Parthenorem.

Prægrandis, & de, o. 2. *molto grande, υπερμεγέθης*, valde grandis. *Plin. l. 4. c. 13.* Prægrandes aures. *Apul. l. 2. A. A.* Lucerna prægrandis.

Prægravatus, a, um, nom. ex partic. valde gravis factus. *Liv. l. 10. c. 13.* Prægravata inhærentibus telis scuta. *Col. l. 6. c. 7.* Prægravatum caput.

Prægravidus, a, um, adject. vale gravidus. *Stat. l. 6. Theb. v. 700.* Molis prægravidæ cauitat pulvere lapsus.

Prægravis, & ve, o. 3. *molto grave, υπερβαρής*, valde gravis. *Plin. l. 8. c. 21.* Caput tantum prægrave egre terereus, idest deiectionem semper in terram. *Cur. l. 4. c. 11.* Prægrave imperium.

Prægravo, as, avi, atum, a. 1. *gravare sopra modo, Ger. schuerver machen, Gal. peser fort, Hisp. mucho pesar, υπερβαρής*, supra modum gravo, opprimo, obruo. *Hor. l. 2. Sat. 2. v. 77.* corpus onustum Hæsternis vitis animum quoque prægravavit una. *Id. l. 2. ep. 1. v. 13.* Urit enim fulgore tuo, qui prægravat artes Intra se positas. h. e. gravis est inferioribus, & infra positis nocet, qui bonis artibus cæteros vincit: invidiam enim inferiorum in se concitat. ¶ Est etiam verbum neutrum, & significat graviorem esse, præponderare. *Plin. l. 17. c. 22.* Ne prægravet fractus parte aliqua. Quidam hæc locum active intelligunt. *Suet. in Caf. c. 76.* Prægravant tamen cætera facta, distaque ejus. *Col. l. 7. c. 6.* Flaccidis auribus, & prægravantibus, orechie pendenti.

Prægrediens, entis, o. præcedens. *Cic. 13. Phil.* Sequentes alios, alios prægredientes amicos.

Prægredior, eris, edus, sum, d. 3. *andar innanzi, DTP, Ger. vorgehen, Gal. aller devant, Hisp. yr adelante, προερχομαι*, ante venio. *Liv. l. 10. c. 35.* Qui liçtores prægredi viderunt. *Varr. l. 2. R. R. c. 7.* Equus græci prægreditur. ¶ Aliquando est prætergredi, *passare. Plin. l. 28. c. 8.* Ut prægredi hominis vestigium occupent. ¶ Translate sumitur pro antecellere. *Sallust. ad Caf. de Rep. ord.* Qui tantum alios prægrefus es, ut &c.

Prægrefio, onis, *προερχομαι*, antecessio. *Cic. 2. Fat. c. 19.* Ut nihil fieret sine prægrefione causæ.

Prægrefus, a, um, partic. a prægredior, *chi ha preceduto. Stat. l. 5. silv. 1. v. 105.* Fama prægrefa diem. *Plin. l. 28. c. 8.* Prægrefus hominis vestigia occupare.

Prægrefus, us, m. prægrefio. *Ammian. l. 21. c. 10.* Quid in rebus tumultuosis anteverbio valeat, & prægrefus. *Cic. 1. Offic. c. 4.* Causas rerum videt, earumque prægrefus, & quasi antecessiones non ignorat. Alii leg. *pregrefus*.

Præguberno, as, a. 1. ante guberno. *Sidon. l. 5. ep. 13.* Musculis balnearum corpulentiam prægubernantibus.

Præguftator, oris, m. *credenziero, προεχσταις*, qui cibos Principis præguftat. *Suet. in Claud. c. 44.* ¶ Transtertur ad alia. *Cic. pro Dom. cap. 10.* Scilicet tu heluoni spurcissimo, præguftatori libidinum tuarum, &c.

Præguftatus, a, um, partic. a prægufto. *Plin. l. 21. c. 3.* Nec nisi præguftatos cibos fumente.

Prægufto, as, avi, atum, a. 1. *gustare innanzi, far la credenza, Ger. vorkosten, Gal. faire l'essai, Hisp. hazer saliva, προεχσταις*, antegufto. *Juven. Sat. 6. v. 633.* Timidus præguftet popula papas.

Prægyppo, as, a. 1. *gyppo obduco. Cal. Aurel. l. 3. Chronic. c. 2.* Os vasculi prægyppare.

Præhendo. V. Prehendo.

Præhibeo, es, a. 2. idem ac præbeo, apud vet. *Plaut. Pseud. 1. 2. 49.* Cur ego vestem, aurum, atque ea, quibus est vobis usui, præhibeo? *Id. Men. 5. 2. 51.* Ancillas, penum recte præhibet. *Id. Rud. 1. 2. 50.* Ut verba præhibes, me peritæ prædicas, h. e. uti narras. *Petrone in Satyr. Præhibere mandocia fidem.* Alii leg. *præbere.*

Præhæcens, entis, o. ante jacens. *Plin. l. 3. c. 4.* Oppida de cætero raræ præhæcens stagnis.

Præhæcio, es, cui, n. 2. *πρῆξωμαι*, ante jacio. *Tac. l. 12. Ann. c. 36.* Campo, qui castra præhæc

Præhæcio, is, a. 3. *gettare innanzi, προβαλλω*, ante jacio. *Col. l. 8. c. ulto.* Mox præhæciuntur in gyrum moles.

Præiens, euntis, o. 3. partic. a præcio. *Albinovan. ad Liviam.* Et venit stellæ non præeunte, dies.

Præinfusus, a, um, ante infusus. *Cal. Aurel. Acut. l. 2. c. 24.* Mulfum in quo præcocta, vel præinfusa fuerit ruta.

Præiudicatio, onis, f. idem ac præiudicium. *Quintil. l. 4. c. 2.* Aut si jam præiudicatione Senatus damnatus esset Nilo. Al. leg. *præiudicio.*

Præiudicatus, a, um, ante iudicatus. *Cic. pro Cluent. c. 17.* Ut re semel, atque iterum præiudicata, condemnatus in iudicium venerit. *Id. l. 1. nat. Deor. c. 5.* Tantum opinio præiudicata poterat. *Id. pro Cluent. c. 2.* Antequam de ipsa causa dicere incipio, hoc postulo, ut ne quid præiudicatus afferatis.

Præiudicialis, le, adject. ut præiudicialis multa. *Cod. Theodos. leg. 50. c. 65. de Appellationib. & Symm. l. 10. epist. 58.*

Præiudicium, ii, n. 2. *pregiudicio, Ger. ein vorgehend urtheil, Gal. prejuicio, præiudicio, Hisp. prejuicio, προεχσταις*, id, quod iudicium præcedit, seu quod ante iudicium fit. *Afon.* Præiudicium dicitur res, quæ, cum facta fuerit, afferit iudicaturis exemplum, quod sequantur in eadem causa, vel paribus causis: iudicium autem res, quæ causam, itemque determinat. *Cic. l. Ver. De quo non præiudicium, sed plane iudicium jam factum putatur. Id. pro Cluent. c. 22.* Cum is duobus præiudiciis jam damnatus esset, h. e. uno in Scamandrum, altero in Fabritium, in eadem venetiæ causa factis. *Plin. l. 5. ep. 1.* Curianus orabat, ut sibi donarem portionem meam, seque præiudicio iuvarem. *Quintil. l. 4. c. 5.* Præiudicia fuerunt. ¶ Translate *Caf. l. 2. B. C. c. 32.* Vestri facti præiudicio demotus Italia excessit. *Tacit. de Germ. c. 10.* Victoria huius, vel illius pro præiudicio accipitur. ¶ Præiudicia triplex generis sunt, alia posita sunt in exemplis, idest in rebus, quæ aliquando ex paribus causis sunt iudicata; alia in iudiciis ad ipsam causam pertinentibus, qualia in Milonem a Senatu facta dicuntur, alia in pronuntiatione, seu in sententiis de eadem causa, qualia fuerunt iudicia de Scamandro, & de Fabritio in causa Oppianici, quale item est, cum duobus de officio aliquo contententibus, lite in longum procedente, Magistratus jubet interea, dum sententiam ferat, alterum officio fungi, quasi iudicans jam nunc, se pro ea parte sentire, penes quam vult esse rem, de qua litigatur, quod præiudicium Jurisconsultis dicitur, quia possidentem adjuvat, & obest excluso. *Quintil. l. 5. c. 2.* ¶ Interdum præiudicium usurpatur pro damno, sive iactura. *Ulp. l. 1. §. quemadmodum, ff. de agnosc. vel alien. lib.* Si maritus, uxore denuntiantem, custodes muerit, nullum præiudicium facit.

Præiudicio, as, avi, atum, a. 1. *iudicare innanzi, Ger. zu vor urtheilen, Gal. prejudicier, Hisp. prejudicar, προεχσταις*, ante iudico, præiudicium facio. *Cic. 3. de Leg. Edant, & exponant, quid in Magistratu gesserint, deque iis Censores præiudicent.* ¶ Translate sumitur pro ante tempus censere, arbitrari, opinari, statuere. *Brus. ad Cic. ep. 4.* Quod enim nondum Senatus sentiit, nec P. R. iussit, id arroganter non præiudico. ¶ Item pro nocere, *pregiudicare. Ulpian. l. 1. ff. de Magistr. conven. Pupillo præiudicare.*

Præiuratio, onis, f. *πορρωσις*, iuramentum illud, quod ii facere dicuntur, qui ante alios conceptis verbis jurant, post quo alii in eadem verba jurantes tantummodo dicebant, *Idem in me. Festus.*

Præiuvo, as, uvi, a. 1. *προεχσταις*, ante iuvo. *Tac. l. 3. hist. c. 65.* Et credebatur affectam ejus hædem præiuvisse.

Prælabens, entis, o. partic. a prælabor. *Colum. l. 11. c. 1.* Prælabentis vero temporis fuga quam sit irreparabilis, quis dubitet?

Prælabor, eris, plus sum, *trasferrere, προεχσταις*, ante labor, præterfluo. *Cic. 2. de nar. Deor. c. 43.* Pisces, quorum alter paulo prælabitur ante. *Lucan. l. 6.* Romæ prælatus mœnia Tibris.

Prælambos, is, a. 3. *πρῆξω*, ante lambos. *Horat. l. 2. Sat. 6. v. 109.* Prælambens omne, quod affert.

Prælargus, a, um, adject. valde largus, abundans. *Pers. Sat. 1. v. 14.* Pulmo largius prælargus anhelat.

Prælatio, onis, f. *prelazione*, actus præferendi, seu anteponendi. *Valer. Max. l. 7. c. 8. n. 4.* Sed etiam contumeliosa prælatio videri possit. *Adde Tertull. in Apolog. c. 13.*

Prælator, oris, m. qui præfert, & anteposit. *Tertul. de pudic. c. 2.* Mifericordie prælator, quam sacrificii.

Prælatus, a, um, nom. ex partic. anteposto. *Ovid. 4. Met. v. 56.* Altera, quas Oriens habuit, prælata puellis. *Virg. 5. Æn. v. 541.* prælato invidit honori. *Tertull. l. 1. cont. Marcion. c. 9.* In utroque prælator nostro

nostro creatore. Tacit. Ann. 6. c. 35. Vulnus per galeam adegit, nec iterare valuit, prælatu equo, trasportato dal cavallo.

Prælixo, is, a. 3. ante lavo. Apul. in Apolog. Ejus merito os, ut bono potui poculum, prælixitur.

Prælaustus, a, um, adject. valde lautus, splendidus. Suet. in Ner. c. 30. Prælaustus, vereque magnificus. Adde in Vitell. l. c. 2.

Prælixo, as, a. 1. ante, vel valde laxo. Cæl. Aurel. Chronic. l. 2. cap. 1. Motus beneficio prælixato ægotante.

Prælectio, onis, f. ἐξήγησις, explicatio, eruditio, instructio: & pertinet proprie ad magistrum: dicitur autem prælectio, quia in legendo præit discipulis, lectione maestrale. Quintil. l. 2. c. 5. Prælectio in hoc adhibetur, ut facile, atque distincte pueri scripta oculis sequantur. Adde l. 1. c. 3.

Prælector, oris, f. προαγωγὴς, qui prælegit. Gell. l. 18. c. 5. Si magistrum, prælectoremque habuisset.

Prælectus, a, um, adject. selectus. Apul. l. 7. Metam. Prælectum hircum victimare.

Prælegatus, a, um, nom. ex particip. ante legatus, h. e. relictuus testamento. Papinian. l. 77. ff. de legat. & fideicom. Partes cohæredibus prælegatas restituere.

Prælego, as, avi, atum, a. 1. ante lego, seu testamento relinquo. Plin. l. 33. c. 2. Eam coronam testamento ei prælegavit. Adde Scævol. Dig. lib. 33. tit. 8. leg. ult.

Prælego, is, egi, ctum, a. 3. leggere innanzi, προαγαγὴσθαι, ante lego, ut solent præceptores suis discipulis. Quintil. l. 1. c. 41. Sed pueris, quæ maxime ingenium alant, prælegenda. ¶ Est etiam præterire, seu præternavigare. Tac. l. 6. Ann. cap. 1. Campaniam prælegebat, ambigua, an urbem intraret.

Præliaris, & re, o. 3. cosa da guerra, μαχητικός, quod ad prælium pertinet. Plaut. Curc. 4. 4. 17. Mæque pugnæ præliaris obruitæ jacent. ¶ Præliaris dies sunt, quibus præliari licet. Fest. & Macrobi. l. 1. Saturn. c. 16. ubi al. leg. præliatis.

Præliator, oris, m. qui præliatur. Tacit. 2. Ann. c. 73. de Germanico. Nec minus præliatorem (Alexandro) etiam si temeritas abiecit.

Præliber, a, um, adject. valde liber. Prudent. Apostrof. v. 87. Liquido prælibera motu.

Prælibatio, onis, f. prægruatio. Tertull. de Anim. c. ult. Sine ulla prælibatione. Adde Fest. in voce Præmetium.

Prælibo, as, a. 1. προλαίβω, ante libo, & degusto. Stat. 3. Sylv. 4. v. 60. Chare puer, superis qui prælibare veredum nectar, &c. ¶ Prælibare visu, usurpatur pro aspicere. Stat. Achil. 2. v. 88. Vultum, & pectora alicujus prælibare visu.

Prælicenter, adv. nimis licenter. Gell. l. 16. c. 7. Quam verba finxit prælicenter!

Prælidio, is, a. 3. præstringo, currendo tango. Manil. l. 5. v. 80. Obstantemque mora totum prælidere Circum. Al. leg. percludere, hoc est ludere per Circum.

Præligamen, inis, n. amuletum. Marcel. Empir. c. 8.

Præligamentum vinum, dicitur, quod vel præmaturum est, vel præ omnibus legitur, quod & præcium Virgilio dicitur, a præligendo. Cato R. c. 23. Uvas miscellas ad vinum præliganem legito.

Præligatus, a, um, nom. ex particip. ante, vel circum ligatus. Cic. 2. de Inu. c. 50. Os obvolutum folliculo, & præligatum. ¶ Plaut. Bacch. l. 2. 28. O præligatum pectus! h. e. infantum, ducta metaphora ab iis, qui veneficiis & incantamentis ceu vinculis ligati de mentis statu decidunt.

Præligo, as, avi, atum, a. 1. προλάω, anteriori parte ligo. Liv. l. 22. c. 16. Fæcæque virgarum, atque arida fermenta præligantur cornibus boum.

Præliño, is, livi, litum, a. 3. idem quod lino, vel circum, vel ante lino. Gell. l. 13. c. 23. Villas inexcultas, & rudes ne tectorio quidem prælitas fuisse. ¶ Translate Id. l. 7. c. 14. Cum fucatur, atque prælitatur, fit præligosum.

Prælio, as, a. 1. idem quod prælior. Enn. apud Non. c. 7. n. 38. Ita mortales inter se præliant.

Prælior, aris, atus sum, d. 1. combastere, בָּרַח, Germ. streiten, Gal. combastre, Hisp. pelear, μάχεσθαι, dimico, pugno, congredior, prælium in eo, pugnam committo. Cæf. l. 4. B. G. c. 2. Equestribus præliis sæpe ex equis desiliunt, ac pedibus præliantur. Cic. l. Div. c. 25. Eudemus prælians ad Syracusas occidit. ¶ Translate sumitur pro contendere verbis. Cic. Att. l. 1. ep. 11. Ego enim sic acriter, & vehementer præliatus sum. ¶ Passive impersonaliter. Justin. l. 19. c. 1. Grave bellum, in quo & diu, & varia victoria præliatum fuit.

Prælium, ii, battaglia, confictio, fatto d'arme, בְּרִיחָה, Germ. streit, Gal. combas, bataille, Hisp. pelea, μάχη, confictus, dimicatio, certamen, pugna. In marmoribus antiquis scribitur per α, eodemque modo in Romano Maronis codice scribitur Pterius ad Ecl. 6. ac similiter in aliis plerisque manuscriptis. Cic. 2. de nat. Deor. r. 2. Cum A. Posthumius eum Octavio Manilio prælio dimicaret. Id. 2. de Orat. c. 67. Multaque ex ea prælia præclara fecisset. Liv. l. 21. cap. 12. Prælium inire. Nepos Militiad. c. 3. prælium committere. Virg. 3. Georg. miscere prælia. Id. ib. Imbelles dant prælia cervi. h. e. committunt. Liv. l. 2. Eliscere ad prælium, sivar' a battaglia. Cæf. l. 1. B. G. Prælium restituere, rimettere, rinnovare. Cic. pro Leg. Manil. Secundis præliis uti. ¶ Differunt prælium, & bellum, ut pars, & totum. Nam illo solum pugna, hoc est confictus, seu congressio significatur; hoc vero notat totum illud tempus, quo in militia sumus, quod & sine prælio esse potest. Virg. l. 11. Æn. Infantem fugiens media inter prælia belli. ¶ Invenitur tamen prælium pro bello. Petron. in Sat. c. 89. Decenne prælium. h. e. bellum Trojanum. Liv. l. 31. c. 2. Consultatio de Macedonico bello integra ad Consules, qui in prælio cum Boijs erant, rejecta est. ¶ Translate Virg. l. Georg. v. 318. Omnia ventorum concurrere prælia vidi.

Prælocutio, onis, f. prælatio, exordium. Senec. l. 3. controv. except. in præfer. Silo habere tur disertus, si a prælocutione dimitteret. Al. leg. prolocutione, ex MSS.

Prælongo, as, a. 1. longum facio. Plin. l. 11. c. 2. Qua subtilitate pedum cura prælongavit.

Prælongus, a, um, f. προμακρὸς, valde longus. Liv. l. 22. Disparis, ac dissimiles gladii: Gallis prælongi, ac sine mucronibus. Quintil. l. 6. c. 4. Homo prælongus.

Præloquor, eris, d. 3. προλαλοῦμαι, ante, seu prius loquor. Cæl. Cic. l. 8. Fam. ep. 12. Vix hoc erat prælocutus, cum ego Appium Censorem eadem lege postulavi. Plin. l. 8. ep. 21. Quod mihi causam præloquendi dedit, h. e. præstandi.

Præluco, es, uxi, n. 2. προλαύω, ante luco, vel valde luco. Martial. l. 12. ep. 42. Præluere faces, velarunt flamme vultus. ¶ Præluere alicui, est laces præferre. Suet. in Aug. c. 29. Servumque prælucentem exanimasset. ¶ Translate sumitur pro nobilitate. Cic. in Sall. Ego majoribus meis virtute mea præluxi. Id. de Amic. c. 7. Præluere bona spe. ¶ Interdum pro præpollere, amœniores esse. Horat. l. 1.

epist. 1. Nullus in orbe locus Bajas præluce amœnis.

Præluceus, a, um, valde lucidus. Plin. l. 37. c. 6. Arabiæ excellunt candore circuli præluceus, atque non gracili.

Præluidium, ii, ricercata, προλαίμιον, præcentio, illa modulatio vocum, quæ ante initium cantus fieri solet, & generatim quodvis initium, quod rei feræ præmittitur. Hinc translate, & in malam partem. Cic. Phil. 13. c. 3. Præluidium illud, & portentum L. Antonius. Alii legunt præluidium, alii proluvium, alii propudium.

Præluo, is, ulsi, ufum, a. 3. προλαίω, ante ludo, leve quiddam, ceu majoris rei initium, præmitto. Virg. l. 3. Georg. Et paria ad pugnam præluo arena. Sen. epist. 103. Illi meliori vitæ, longiorique præluo dicitur. Præluum, vel preluum, i, torchio, Ger. rothbaum, Gal. presse, Hisp. vi-za, πικτήρ, πικτήριον, trabs illa in torculari, qua uva, oliva, aliudve premitur. Virg. l. 6. c. 9. Plin. l. 13. c. 12. Serv. in 2. Georg. Est a præmo, contractum ex premulum. Aliqui centent esse a præluendo, quod humore profuente præluatur, id est madefat. Qui deducunt a premo, mittunt diphthongum, qui a præluo, diphthongo utuntur. Meliores libri absque diphthongo preluum habent. Virg. 2. Georg. v. 242. Colaque prelorum fumosis deripe testis. ¶ Dicitur & de aliis machinis, quibus aliquid comprimitur. Plin. l. 13. c. 12. de chærea. Premitur deinde prelis, & siccatur sole plagula, atque inter se junguntur. Martial. l. 2. ep. 42. Sic tua suppositis perlucent prela lacernis. Hypallage est pro lacernæ tuæ suppositæ prelis perluent.

Præluombo, as, a. 1. ἀποσφύζω, lumbos præstringo. Nev. apud Non. c. 2. n. 673. Cæpit ununquaque prælumbare tustibus.

Præluminatus, a, um, adject. ante illustratus, seu explicatus. Tertull. de resurr. carn. c. 33. Parabola a commentatore præluminata.

Prælusio, onis, f. idem ac præluidium. Plin. l. 6. ep. 13. Cujus quasi præluo, atque præcurio habet contentiones excitavit.

Prælustrius, e, adject. molto illuminato, o illustre, multo lumine illustratus, & translate valde illustris, nobilis, clarus, πολυλαμπρὸς, περιλάμπρο-κίμων. Utramque notionem complexus Ovid. l. 3. Trist. el. 4. v. 5. Vive tibi, quantumque potes, præluxia vita. Sævum prælustrii fulmen ab igne venit.

Prælustus, a, um, adject. bene lotus, nitidus, ut præluta habitacula. Sidor. l. 4.

Præmacero, as, a. 1. ante macero. Scribon. Larg. compos. 193. Præmacerrantur mala cydonia.

Præmaledico, is, xi, ctum, a. 3. ante maledico. Tertull. adv. Marcion. l. 5. c. 3. Quomodo præmaledixisset eum creator, quem ignorat?

Præmando, as, avi, atum, a. 1. προεπιτάττω, ante mando. Valerius Cic. l. 5. Fam. ep. 9. Ego tamen, terra, marique ut conquereretur, præmandavi.

Præmando, is, di, nsum, a. 3. ante mando. Gell. l. 4. c. 1. Si me id tibi præmandare, quod ajunt, postulas, h. e. minute explicare, ductum a nutricia, quæ tenellis infantibus cibum ante manum in os inferunt.

Præmatûre, adv. acerbamente, avanti tempo, πρώριος, immature, ante tempus. Plaut. Most. 2. 2. 69. Quia præmatûre vita careo. Gell. l. 10. c. 11. Coactius factum, & festinantius, præmatûre factum dicitur. Comparativè. præmatûrius est apud Papin. ff. l. 45. tit. 1. l. 118.

Præmatûrus, a, um, πρώριος, præcox, maturus ante alios, sive ante tempus. Colum. l. 11. c. 3. Sed qui præmatûrum fructum cucumeris habere volet. ¶ Translate accipitur pro omni eo, quod ante tempus fit, vel accidit, ut Senectus, vel mors præmatûra, id est immatura, præcipitata, legitimum tempus prævertens. Plaut. ad Cic. l. 10. Fam. ep. 8. Quod præmatûra denuntiatio boni civis imparati quom periculosa esset, ex casu Collegæ videbam. Plin. l. 7. c. 51. Senilem juvenum præmatûræ mortis esse signum. Tacit. l. 1. Ann. c. 30. Præmatûra hiems. Id. l. 4. c. 17. Præmatûri honores.

Præmedicatus, a, um, pharmacis, aut incantatione præmunitus. Ovid. ep. 12. Heroid. v. 15. listet anhelatos non præmedicatus in ignes.

Præmeditatio, onis, f. previsione, προμελέτησις, meditatio, & cogitatio rei futuræ. Cic. 3. Tusc. c. 14. Hæc igitur præmeditatio futurorum malorum lenit eorum adventum, quæ venientia longe ante videtur.

Præmeditatorium, ii, n. locus, ubi meditatio fit, & preparatio. Tertull. de jejun. c. 6. Totum illud domicilium interioris hominis ecclis stipatum, vinis inundatum, decoquendis jam stercoribus fistuans, præmeditatorium efficitur latinarum.

Præmeditatus, a, um, partic. a præmeditor. Cic. 2. Offic. Id se in foro optime jam præmeditatum facere. ¶ Reperitur etiam passive. Plaut. Epid. 3. 2. 39. Ut parate eam præmeditatum meis dolis, astutisque onustam mittam. Alii leg. permeditatum.

Præmeditor, aris, d. 1. ansuadere, considerare innanzi, Ger. verberachen, Gal. preméditer, Hisp. pensar antes, προμελετῶ, prius meditor, præcogito. Cic. 11. Phil. Eit enim sapientis, quicquid homini accidere possit, id præmeditatur. Adde Auf. ad Her. l. 2. c. 5.

Præmensus, a, um, ante mensus. Tibul. l. 3. el. 3. Tunc cum præmensæ defunctus tempora lucis, Nudus Lethæa cogeret ire rate. Alii reclus leg. permenso. Frontin. de ve agrar. pag. 283. Præmensi soli spatium.

Præmercor, aris, d. 1. προμήριος, prius emo. Plin. l. 32. c. 2. Pretio minus parcerent, eaque præmercorantur. Plaut. Epid. 3. 3. 26. Istanti gnato tuo fumus præmercati.

Præmessum, V. Præmetium.

Præmetium, ii, n. primitivæ frugum, quæ Cereri offerebantur. Fest. Præmetium, quod prælibationis causa ante præmetitur. Alii leg. præmessum, alii præmessum, eodem sensu.

Præmetor, aris, dep. 1. ante metor. Solin. c. 40. Dinocratem Alexandri iustu Alexandriam præmetatum, supra expositum.

Præmetuenter, adv. ante metuendo, caute, provide. Lucret. l. 4. v. 822. errorem vitæque præmetuenter. Ita legit Gronov. ex MSS. Alii aliter.

Præmetido, is, a. 3. ante metuo. Luer. l. 3. v. 1032. At mens ibi conscia facti præmetuens adhibet stimulos, torretque flagellis. Cæf. l. 7. B. G. c. 49. Cæfar præmetuens suis. Prudent. l. 2. advers. Symmach. v. 581. Præmetuit cultus inolefcere Christi.

Præmiator, oris, prædo, & speciatim prædo nocturnus, a præmium, qua notat prædam. Nev. apud Non. c. 2. n. 629. In scena vos nocturnos cæpit præmiatores tollere.

Præmiatrix, icis, f. quæ præmium dat. Ammian. l. 14. c. 39. Bonorum præmiatrix Adraflia, ultrix tacinorum impiorum.

Præmico, as, cui, n. 1. valde michi, replendo. Apul. l. 11. Met. Præmicantis lunæ candor. Prudent. in hymn. Calagurris. v. 84. Quæ viam patens cæli præmicando ostenderent.

Præmigro, as, n. 1. προμακρῶς, ante migro. Plin. l. 8. c. 28. Ruinis imminentibus musculi præmigrant.

Præminens, entis, prominens. Ulpian. Dig. lib. 21. tit. 1. leg. 12. Si quis natura gutturosus sit, aut oculos præminentes habeat, sanus videtur. Ita Holand. sed Torrensin. habet eminentes.

Præminio, V. Præmineo.

Præminister, i, m. minister, vel qui ante ministrat. Tertull. de Orat. c. 1. Opus præministrati. h. e. Joannis Baptistæ Præcursoris. Macrobi. l. 3. Saturn. c. 8.

c. 8. scribit *eamillum* apud Tuscos significare præministrum Deorum. Præministra, æ, f. quæ præministrat, tamula, ministra. *Macrobius* l. 3. *Satur.* c. 8. Camilla Dianæ præministra. *Apul. in Apolog.* Lingua mendaciorum præministra.

Præministro, as, a. 1. ante ministro, famulor. *Apul. l. 2. Mithras.* Assidue respiciens præministrante Fotidem. *Gell. l. 10. c. 3.* Magistratibus præministrare.

Præminor, aris, dep. 1. valde minor. *Apul. lib. 5. A. A.* Malum grande præminorat. *Tertul. Apolog. c. 21.* Cum illis præminorarentur.

Præmior, aris, atus sum, depon. 1. prædam, seu questum facio. *Sueton. in Tito, c. 7.* Suspecta & rapacitas, quod constabat, in cognitionibus patris nundinari, præmiarique folium.

Præmiōsus, a, um, o. 1. pecuniōsus. Nam antiqui commodum, utilitatemque omnem præmium vocabant. *Accius, Divitem, ac præmiōsum avum.* Adde *Festum*.

Præmissus, a, um, *προμισθεῖς*, mandato innanzi. *Virg. 9. Æn.* Interea præmissi equites ex urbe Latina.

Præmixtus, vel Præmixtus, a, um, adject. ante mixtus, ut præmixta olera, *Apic. l. 4. c. 5.*

Præmitis, c, adject. valde mitis. *Uenant. Fortun. l. 3. carm. 12. v. 37.* Horrea præmitis melius tua condita servans. Adde *Juven. l. 3. hist. Evangel.*

Præmitto, is, i, isum, a. 3. *mandare innanzi, προμιτω*, ante mitto. *Cic. 2. Off.* Præmittebatque de stipatoribus suis, qui scrutarentur arcu- las muliebres. *Virg. 1. Æn.* Rapidum ad naves præmittit Achatem. *Senec. ep. 5.* Cogitationes in longinqua præmittere. ¶ Dicitur interdum præmittere aliquem, qui ante se mori eum videt. *Tertul. ad uxor.* Quid gelianus liberos ferere, quos cum habemus, præmittere optamus? *Senec. in Apocalypth. ad fin.* Quos omnes Claudius, nec ubi imparatus esset, præmiserat.

Præmium, ii, n. apud Veteres usurpabatur pro pecunia, & quocunque commodo, & utilitate. *Nævius.* Sine præmio lum, marsupium reliqui comi. *Lucret. l. 3. v. 970.* Omnia præfructus vitæ præmia, marces. *Id. l. 5. v. 4.* qui talia nobis Pectore parsa suo, quæstiatque præmia liquit. ¶ Interdum etiam pro præda, & spoliis ponitur; quæ notio videtur esse propria: nam præmium a præda deducit *Varro l. 4. de L. L. Virg. 11. Æn. v. 78.* Multaque præterea Laurentis præmia pugne Aggerat, & longo prædam jubet ordine duci. *Tacit. 1. hist. c. 51.* Exercitus expeditionem & aciem, præmia, quam stipendia malebat. *Tibul. l. 1. eleg. 2. v. 25.* qui corpora ferro Vulneret, aut rapta præmia veste petat. ¶ Frequentius tamen usurpatur pro mercede, quæ pro recte factis datur, premio. *Cic. 1. de Or. c. 58.* Proposita virtutibus sunt præmia, & supplicia vitis. *Id. ibid. c. 4.* Commoveri amplius præmiis ad perdiscendum. *Id. Casil. 4. c. 3.* Amplissima præmia alicui dare. *Id. pro Arch. c. 3.* Præmiis alicquem donare. *Quintil. l. 3. c. 6.* Præmio afficere. ¶ In iudis quoque & certaminibus præmia dicuntur, quæ proponuntur victoribus. *Virg. 5. Æn. v. 483.* celeri certare sagitta Invitat qui forte velint, & præmia ponit. ¶ Accipitur etiam in malam partem pro mercede, quæ datur scelerati. *Tacit. l. 1. hist. c. 12.* Minore metu, & majore præmio peccabatur. *Cic. de provinci. Consf.* Quas provincias pestiferi illi Consul- les pro eversæ Reip. præmiis occupaverunt. ¶ Item pro mercede, seu pretio laboris. *Plin. lib. 3. ep. 17.* Data opera tabellario misso, ego viaticum, ego etiam præmium dabo.

Præmoderor, aris, d. 1. *προμοδερω*, ante moderor. *Gel. l. 1. c. 11.* Præ- cidente, ac præmoderante cithara gressibus.

Præmodulatus, a, um, particip. *Quintil. lib. 11. c. 3.* Præmodulati gestu cogitationem.

Præmodum, adv. *παρ ᾧ μὲν*, supra modum. *Gell. l. 7. c. 7. ex Livio poe- ta.* Parentes præmodum.

Præmonio, is, a. 4. pro præmonio. Ita scriptum invenitur in plerisque editionibus apud *Gell. l. 13. c. 17. & l. 14. c. 2.*

Præmolesta, æ, *προμολεστώ*, molestia ex malo, quod imminere putamus, anticipata, hoc est timor ipse malum futurum antecedens. *Cic. 4. Tusc. c. 20.* Alii metum præmolestiam appellabant, quod est quasi dux consequentis molestiæ.

Præmolitor, iris, d. 4. *preparare, προματω*, ante molior, vel præ- paro. *Liv. l. 28. c. 17.* Itaque præmolendas ibi ratus jam res, &c.

Præmollo, is, a. 4. *προμαλλω*, ante mollio. *Quintil. l. 4. c. 3.* Si quid erit asperum, præmolliemus, quod facilius aures iudicum admittant.

Præmolliis, & le, o. 3. *προμαλλωτός*, valde mollis. *Plin. l. 9. c. 51.* Intra se parit ova præmolliâ. Adde *l. 11. c. 37.*

Præmolliatus, a, um, *προμαλλωθῆς*, partic. a præmollior. *Quintil. l. 2. c. 9.* Nisi illa præmolliis toverit fulcus. *Id. l. 6. c. ult.* Præmolliæ mentes.

Præmonēo, es, a. 3. *ammonire innanzi, προμνησκω*, ante moneo. *Cic. 1. Verr. c. 8.* Animo sane benevolo, ut magnopere caverem, præmonē- bat. *Ovid. l. 5. Trist. ep. l. v. 16.* Præmonco, nunquam scripta quod ista legat.

Præmonitio, onis, f. præmonitus. *Tertull. l. 2. advers. Marcion. c. 4.* Agno- sce bonitatem Dei ex præmonitionibus.

Præmonitor, oris, m. qui præmonet. *Apul. de Deo Socrati.* Interctis pro- pector, dubiis præmonitor, periculosis tutor.

Præmonitorius, a, um, adject. ad præmonendum aptus, ut præmonito- rium edictum, *Tertul. de anim. c. 3.*

Præmonitum, i, n. præmonitus. *Gel. l. 14. c. 2.* Generalia quædam præ- monita, & præcepta.

Præmonitus, us, m. *προμαρτυρητός*, præcedens monitio, prædictio. *Valer. Max. l. 1. c. 6.* Deorum spreti præmonitus. *Ovid. 15. Met. v. 80.* Nec ta- men infidias, venturaque vincere fata Præmonitus potuere Deum.

Præmonitum, a, um, *προμαρτυρητικός, avvisato innanzi.* *Plin. l. 16. c. 39.* Fuitque arbor illa fatalis excidio urbis præmonitæ oraculo.

Præmonstratio, onis, f. actus præmonstrandi. *Laët. lib. 7. c. 14.* Sepe dixi- mus, minora & exigua magnorum figuræ, & præmonstrations esse.

Præmonstrator, oris, *προμαρτυρητής*, qui præmonstrat, & docet, quid faciendum sit ante rem gerendam, vel ante periculum. *Ter. Hæsus. 5. l. 2.* Sed hic auditor meus, & monitor, & præmonstrator Chremes hoc mihi præstat.

Præmonstro, as, avi, atum, a. 1. *dimostrare prima, προμαρτυρω*, ante mon- stro, ostendo, doceo. *Cic. 1. de Div. c. 7.* Atque etiam ventos præmon- strat sepe futuros inflatum mare.

Præmordeo, es, a. 2. *επιμαρτυρω*, idem, ac mordeo, vel ante mordeo. In præterito habet præmoridi, & apud vet. etiam præmoristi, ut *Gel. l. 7. c. 9.* docet. *Plaut. in Trigem. apud eund. ibid.* Ni iugissem, medium, credo, præmorisisset.

Præmorior, eris, d. 3. *προμαρτυρω*, ante morior. *Ovid. ep. 8. in fine.* Aut ego præmorior, primoque extinguar in ævo.

Præmortuus, a, um, iam mortuus. *Liv. l. 3. in fine.* Scaptium ipsum id quidem, etiam præmortui iam sit pudoris, non facturum. *Ovid. 3. Amor. eleg. 7. v. 65.* Nostra tamen jacuere velut præmortua membra.

Præmorvō, es, a. 2. ante moveo. *Cal. Aurel. Chronic. l. 1. c. 5.* Quoties longe remotæ præmoventur. Adde *l. 5. c. 7.*

Præmulsus, a, um, particip. a præ- & mulceo, permulsus, delinitus,

mollitus. *Apul. l. 1. Florid. pag. 342. de Apolline.* Crines ejus præmulsis antiis, & promulsis caproneis anteventuli, & propenduli.

Præmunio, is, a. 4. *fortificare innanzi, προμαρτυρω*, prius munio. *Cef. l. 3. B. C. c. 55.* Isthmum præmunire instituit. ¶ Translate *Cic. pro Cal. c. 8.* Quamobrem illa, quæ ex accusatorum oratione præmuniri jam, & fingi intelligebam.

Præmunio, onis, *προμαρτυρω*, actus præmunendi. *Cic. 2. de Orat. c. 75.* Quid? si homines charos, judicibusque jucundos sine ulla præmunitione orationis acerbis, & contumeliosius invehare?

Prænarro, as, a. 1. *προαγγω*, ante narro. *Ter. Eun. 5. 3. 12.* Oportuit, rem prænarraſſe me.

Prænascor, eris, dep. 3. ante nascor. *Commodian. Instrucl. 6.* Illum non aliquis prophetavit prænaſci.

Prænato, as, n. 1. *προνηχθῆς*, ante nato. *Plin. l. 9. c. 45.* Prænate pifciculo frontem suam spargit. ¶ Ponitur aliquando pro præterfluere. *Virg. 6. Æn. v. 705.* Domos placidas qui prænatat, amnem.

Prænavigatio, onis, navigatio præter aliquem locum. *Plin. l. 6. c. 31.* A Gorgonio infulis prænavigatione Atlantis dierum quadraginta.

Prænavigo, as, n. 1. *προναυω*, ante navigo, vel præter, seu ultra na- vigo. *Plin. l. 6. c. 23.* Ut viginti dierum spatio prænavigarint infulam, quæ Solis appellatur. Adde *cap. 28.*

Præneste, is, n. *Paleſtina, παλῆστῖν*, urbs Italix, in Latio, in finibus Æquorum, in colle, intra montes, prope Vereſim fl. *Servius* deducit a *πρῆστω*, hoc est ab ilice, quæ ibi abundat. *Stephanus* scribit, conditam, & nominatam c Præneste filio Ulyſſis, & Circes, *Solinus* a Præneste Ulyſſis nepote, & filio Latini Regis. Sed *Vergilius 7. Æn.* conditam dicit a Cæculo Vulcani filio in Aetæno monte.

Prænestes, is, m. al. Prænestus, i, filius Ulyſſis, & Circes, al. nepos Ulyſſis, filius Latini Regis Aboriginum. Condidiſſe creditur Præneste urb. *Boet. l. 8. Gen. in fine.*

Prænesteſus, a, um, adject. qui est ex Præneste oppido. *Cic. 2. Div. c. 41.* Prænesteſinum monumenta. *Id. ibi.* Prænesteſe fortes. Alludat ad celeberrimum Fortunæ templum, quod Præneste fuit.

Prænemiſ, adv. *μεγαλῶς*, valde nimis. *Gel. l. 19. c. 10.* Hoc prænemis plebejum est.

Prænitiō, es, n. 2. *προτιθῆς*, magis, vel valde niteo. *Horat. l. 1. od. 33.* Cur tibi junior læſa præniteat fide. *Valley. l. 2. c. 39.* Devictarum gentium titulis forum Auguſti prænitit.

Prænobilis, le, adject. valde nobilis. *Apul. l. 3. Florid.* Prænobilior proprio ingenio, quam patrio conſulatu.

Prænōmen, inis, n. *prænomen, πρότερον ὄνομα*, quod nomini gentilitio præponitur. Romani enim gaudebant prænomine, nomine, cognomine, & aliquando etiam agnomine, de quibus *V. Nomen.* Fere autem per unam tantum, vel duas, vel tres literas ſcribebatur, ut *M. Marcus, Cn. Cneus, Pub. Publius, &c.* quod cum prænomine per omnem Romanorum ætatem triginta fuerint, vel paulo plura, facile ab omnibus ſci- rentur. Imo etiam in familiari ſermonē aliquando omitebantur. *Cic. Fam. 7. ep. 33.* Quod sine prænomine familiariter, ut debebas, epistolam miſiſſi, ad me. *Horat. l. 2. ſat. 5. v. 32.* gaudet prænomine molles auri- culæ. ¶ Interdum etiam prænomina nominis poſtpoſita ſunt, tametſi raro; interdum etiam diu in aliqua familia uſurpata, in nomina gentilitia tranſierunt, qua de *re V. Episto.* de nominum ratione, quæ *Valer. Max.* tribuitur, *Sigon. de nominibus R. Manuſ. Onuphr. Panvin. & alios.*

Prænominio, as, a. 1. prænomine impono. *Episto. de nomin. var. qui liber Valerio Max. tribuitur a quibusdam.* Tullus prænominatus est omnis gratia, quaſi tollendus.

Prænolfo, is, ovi, otum, a. 3. *conſecrere innanzi, προνηστω*, ante noſco, prædivino. *Cic. 1. de Div. c. 38.* Neque non poſſunt futura prænoſcere. *Just. Theb. 3. v. 490.* Venturumque ſinas cælo prænoſce laborem. *Plaut. Aſin. l. 1. c. 46.* Tu primus ſentis nos tamen prænoſcimus.

Prænotatus, a, um, nom. ex partic. ante notatus, præfiguratus. *Prudent. in Romano, v. 629.* Crux prænotata eſt ipſe. *Apul. l. 11. Metam.* Libri literis ignobilibus prænotati.

Prænotio, onis, *προγνωσις*, præcedens cognitio. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 17.* Hanc nos habere ſive anticipationem, ſive prænotionem Deorum.

Prænoto, as, i. *προσηγορία*, ante noto, inſcribo. *Pallad. l. 9. tit. 8.* Signo aliquo prænotabis.

Prænubilus, a, um, *υπεροβυλιος*, valde nubilus, & obſcurus. *Ovid. 3. Amor. l. 13.* Stat vetus, & denſa prænubilus arbore locus.

Prænuncupo, as, a. 1. ante nuncupo, nomino. *Prudent. in hymno jejuni. v. 172.* Prænuncupatus ore qui propheticus.

Prænuntiatio, onis, f. actus prænuntiandi. *Tertull. de anim. c. 46.* Beneficia prænuntiationum.

Prænuntiatus, a, um, adject. prænuntiandi vim habens. *Plin. l. 2. c. 71.* Propter piraticos terrores in ſpeculis prænuntiatiivi ignes accenſi.

Prænuntiatrix, icis, f. quæ prænuntiat. *Prudent. in paſſ. Laurent. v. 29.* vox prænuntiatrix gloriæ.

Prænuntio, as, a. 1. *προαγγελλω*, ante nuntio. *Cic. 1. de Div. c. 6.* Eſt enim vis, & natura quædam, quæ inſtinctu, inſtatuque divino futura prænuntiat. *Ter. Phorm. 5. 2. 12.* Abi, prænuntia hanc venturam.

Prænuntius, a, um, *προαγγελτικός*, quod prænuntiat. *Cic. 2. de nat. Deor.* Quæ nuper bello Octaviano magnarum fuere calamitatum prænuntia. *Senec. 3. de ira, c. 10.* Procellarum ſunt quædam prænuntia. Ubi videtur ſubſtantivi more uſurpari. Sic apud *Plin. l. 2. c. 27.* Hæc ingentium malorum fuere prænuntia.

Præobturo, as, a. 1. ante obturo, præcludo. *Vitruv. l. 10. c. 12.* Præob- turantes foramina.

Præoccido, is, di, aſum, n. 3. ante occido, ante ad occaſum pervenio. *Plin. l. 18. c. 29.* Cui præoccidere Caniculam necesse eſt.

Præoccupatio, onis, f. idem ac occupatio. *Nepos in Eumen. c. 3.* Effecit etiam illud locorum præoccupatione, ut equitatu potius dimicaret, quam peditatu.

Præoccupatus, a, um, ante, vel valde occupatus. *Sen. ep. 51.* Omnes præoccupati ſumus virtutes dicere, vitia deducere. *Valley. l. 2. c. 69.* Præoccupata Alla. *Liv. l. 6. c. 21.* Præoccupati beneficio animi.

Præoccupō, as, avi, atum, a. 1. *preoccupare, anticipare, οἴρω*, Ger. *vor einnehmen*, Gal. *preocupar*, Hiſp. *prevenir, preocupar, ganar por la mano, προαπαλαμψαν*, prævenio, anticipo. *Cic. 10. Phil. c. 4.* Quas enim partes ipſe mihi ſumpleram, eas præoccupavit oratio tua. *Cæſar l. 6. B. G. c. 40.* Præoccupavit animos timor. *Liv. l. 4.* Præoccupavit ferre legem. *Colum. l. 7. c. ult.* Præoccupavit ulceribus.

Præopimus, a, um, adject. valde opimus. *Tertull. de paenit. c. 8.* Immo- lat vitulum præopimum.

Præopto, as, avi, atum, a. 1. *προαρω*, ante opto, prius opto, potius opto, ſeu eligo, ſeu antepono. *Liv. l. 23.* Punicam Romanæ ſocietatem, atque amicitiam præoptandam eſſe. *Terent. Hæcyr. 4. l. 17.* Adeo- ne pervicaci eſſe animo, ut puerum præoptare perire? *Nepos in Aſtr. c. 12.* Præoptare equitis Romani filiam generoſarum nuptiis. *Plaut. Capt. 3. 5. 30.* Meumque me potius caput præoptaviſſe periculo ponere, quam

quam is periret. Ubi adverte Pleonasmum τῷ potius.

Præpando, is, di, nſum, a. 3. προπαινωμι, ante aperio. *Lucret. l. 1. v. 144.* Clara tuæ posſim præpandere lumina menti. Adde *Cic. in Arar. v. 274.* ¶ Aliquando pro prætere dicitur. *Plin. l. 11. c. 24.* Majora aranei in terra cavernarum exigua vestibula præpandunt.

Præparatio, onis, *preparazione*, παρασκευα, apparatus, *Cic. 1. Off. c. 21.* In omnibus negotiis, priusquam aggrediare, adhibenda est præparatio diligens.

Præparatio, adv. cum præparatione. *Quint. l. 4. c. 2. de narratione.* Quam nihil præparato, nihil festinato videtur fecisse Milo!

Præparator, oris, m. qui præparat. *Tertul. l. 4. advers. Marcion. cap. 33.* Joannes præparator viarum Domini.

Præparatorius, a, um, adject. ad præparandum pertinens. *Ulp. l. 3. Dig. de liber. exhibit.* Superius edictum præparatorium est hujus interdicti.

Præparatura, æ, f. præparatio. *Tertul. l. 4. advers. Marcion. c. 13.*

Præparatus, us, m. idem ac præparatio. *Gell. l. 10. cap. 11.* Namque in præparatu rei rusticæ, pro tempeſtate pluvialique, cum otium est, maturari potest. *Vellej. l. 2. c. 76.* Præparatus Cæſaris habuit bellimetum.

Præparatus, a, um, *preparato*, προκατασκευασθείς. *Cic. in Or.* Si is non præparatus auribus inflammare rem cœpit. *Horat. l. 2. od. 10.* bene præparatum pectus.

Præparcus, a, um, πᾶν φαδῶλης, valde parcus. *Plin. l. 11. c. 19.* Cætere præparcæ, & quæ alioquin prodigas, atque edaces perturbent. *Id. l. 22. c. 24.* Animi esse humilis, & præparci.

Præparō, as, avi, atum, a. 1. *preparare*, *apparecciare*, ἱδῆ, Ger. *verberieren*, Gal. *preparar*, Hisp. *apparejar*, παρασκευάζω, ante paro. *Cic. 1. Off. c. 4.* Ad eamque degendam præparat res necessarias. *Id. pro Cal. c. 15.* Habes hortos, ac diligenter eo loco præparasti, quod omnis juvenis venit. *Id. de Anic.* Præparare amicitias. *Id. 2. Tusc.* Philosophia præparat animos ad satius accipiendos. *Plin. l. 8. c. 37.* Præparare hœmi cibos.

Præparvus, a, um, adject. perparvus. *Juven. l. 2. in Mart. c. 13.* Præparvi sinapi grano.

Præpatior, eris, dep. 3. ante, vel valde patior. *Cal. Aurelian. Acut. l. 2. c. 34.*

Præpedimentum, ti, n. *impedimento*, προκώλυμα, impedimentum. *Plaut. 3. 2. 28.* Neu fallaciæ præpedimentum obicitur.

Præpedio, is, ivi, itum, a. 4. προκωλύω, idem ac *impedio*, vel valde impedio. *Plaut. Cas. a. 3. sc. 5.* Timor præpedit dicta linguæ. *Liv. l. 8.* Sine modo, inquit, scilicet præda præpediant. *Ovid. Heroid. ep. 14.* præpedit ossa tremor.

Præpeditus, a, um, impeditus. *Ter. Heaut. 3. 1. 100.* Quia in re nostra aut gaudium sumus præpediti nimio, aut ægritudine. *Cic. pro Rab. c. 7.* Confectus senectute, præpeditus morbo. *Tacit. Ann. 2. cap. 73.* Etiam præpeditus sit Germaniam servitio premere.

Præpendō, es, n. 2. προκωλύω, ante pendo. *Martial. l. 9. ep. 50.* præpendet mento nec tibi barba minor. *Cæs. l. 2. B. C. c. 9.* Præpendent tegumenta.

Præpes, etis, o. *veloce*, ἀνεπαρτος, quod ante aliquid volat, velox, facile accessibile. Proprie de avibus dicitur. Aves igitur præpetes erant, quæ proſpero volatu ante eum, qui auspicabatur, volabant. Sed tamen præpetes duntaxat dicebantur, si superiora tenerent. Nam quæ ex altiore aeris parte in inferiorem volarent, interz nuncupabantur. *Serv. in 3. Æn. & Nigid. apud Gell. l. 6. c. 6. Fest.* Præpetere dicebant veteres pro anteire, inde aves dicuntur præpetes, quæ se ante auspicantem ferunt. *Liv. l. 7. c. 26.* Si divus, si diva feli præpetem miſisset. *Virg. 3. Æn. v. 361.* Et volucrum linguas, & præpetis omina pennæ. ¶ Sumitur etiam pro alato. *Cn. Marius apud Gell. l. 6. c. 6.* Dum dei vincenti præpes victoria palmam. ¶ Item pro veloci. *Cic. 1. de Div. Præpetibus pennis, lapsuque volantem.* ¶ Item pro rapaci. *Val. Flacc. l. 8. Arg. de columba.* Quæ super ingenti circumdata præpetis umbra, idest avis rapacis. ¶ Item de eo, unde, vel ad quod lapsus facilis est. *Enn. Præpetibus hilares sese, pulcrisque locis dant. Gel. loc. cit. dicit, locos præpetes metaphoricè dicit ab Auguriis, quod ut aves, quæ proſperis prævolant, præpetes vocantur, sic præpetes etiam dicuntur loci, quos capiunt ad augurandum, quod idonei, felicesque sunt. Enn. apud Gell. ibid.* Brundisium pulchro præcinctum præpete portu.

Præpō, is, a. 3. andar innanzi, προρρηγω. *Fest.* Præpetere dicebant antiqui pro antere.

Præpigneratus, a, um, nom. particip. oppigneratus. *Ammian. l. 29. cap. 12.* Colloquii præpigneratus obſtruis.

Præpilatus, a, um, adject. in anteriori parte in modum pilæ efformatus, ut præpilata hasta, quæ in acumine nullum ferrum præfixum habet, sed instar pilæ rotunda & obtusa est: ut apud nos enſis præpilatus, spada da botone. Hujusmodi hastis se exercebant milites in pugnis ludicris, quemadmodum apud *Hirr. de B. Afric. c. 72.* legimus, a Cæsare edoctos milites rationem pugnant contra elephantos: hos enim in castra adductos hastis præpilatis feriebant, ut discerent, in quam corporis eorum partem tela tendere possent, cum adversos in veris præliis habuissent. Similiter apud *Liv. l. 26. c. ult.* ubi describuntur exercitationes militares sub duce P. Scipione, dicuntur milites rudibus (al. judibus) inter se in modum iustæ pugne concurrisse, præpilatisque miſilibus jaculati. *Plinius quoque l. 8. c. 6.* narrat, inductos in circum elephantos a L. Pisonè, atque, ut contemptus eorum increſceret, ab operariis hastas præpilatas habentibus pro circum totum actos. *Idem l. 9. c. 30.* de cornibus locustarum: Cornibus, inquit, quæ sunt propria rotunditate præpilata. Et translate *Quintil. l. 5. c. 12.* Declamationes, quibus ad pugnam forensem, velut præpilatis exerceri solebamur. ¶ Nihilominus apud *Ammian.* præpilata miſilia videntur esse, quæ terro acuto prædita sunt. Is enim *lib. 24.* de pugna Romanorum cum Persis ita loquitur: Romani levius procedebant, & præpilatis miſilibus, per procuratores principis pugna tentatis. *V. Lips. l. 4. Poliorcer. Aial. 4.* exponit præpilatis. h. e. emiſis, coniectis. *V. dictionem sequentem.*

Præpilo, as, a. 1. pila emitto, pilis pugno. *Ammian. l. 16. c. 29.* Dato signo ad pugnam, utrinque concurrunt est: præpilabant miſilia, &c. Al. leg. *propilabantur* eodem sensu. *Id. l. 24.* Præpilatis miſilibus. *V. Præpilatus.*

Præpinguis, & gue, o. 3. molto grasso, υπερπαχὺς, valde pinguis. *Col. lib. 3.* Itaque non est vineis apta, vix etiam arbutio, nisi præpingui, & vivida terra. Adde *Virg. 3. Æn. v. 698.*

Præpollens, tis, nom. ex particip. *assai potente*, υπερίχων, plurimum potens. *Liv. l. 1. c. 57.* Gens divitiis præpollens. *Id. l. 5. c. 34.* Virtute, & fortuna præpollens.

Præponderō, as, avi, atum, a. 1. προσαδύω, prius pondero, examino. *Sen. 8. Theb. v. 615.* Quem viciffe velint, tacite præponderat exul. ¶ Item pro plus facere, seu æſtimare. *Cic. 3. Off. c. 4.* Neque ea volunt præponderari honestate. ¶ Item pro anteferre. *Quintil. 8. Declam.* Non præponderabit alterum, non eliget. ¶ Est etiam verbum neutrum, pro propendere, vergere. *Sen. l. 1. de Clem.* In partem humaniorem præponderet. ¶ Item pro plus esse, seu plus æſtimari debere. *Gell. l. 1. c. 3.* Honeſtas procul dubio præponderat.

Præpōno, is, sui, ſtam, a. 3. mettere innanzi, ἔπιπῶ, Ger. *furfertzen*, Gal. *preferer*, Hisp. *preponer*, poner adelante, προτιθημι, est ponere ante. *Sall. in Jug.* Ubicumque res postulat, præſidium est præpōnum. *Cic. 11. Fam. ep. 27.* De qua priusquam respondeo, pauca præponam. ¶ Sumitur etiam pro præficere. *Cic. pro L. Man. c. 22.* Quem bello præpōnum præpōneretis. ¶ Item pro prætere, plus æſtimare. *Cic. Phil. 9. c. ult.* Salutem populi Romani vitæ suæ præpōuit. ¶ *Præpōſiti* in præterito. *Plaut. Rud. 4. 2. 11.* Lucrum præpōſiti ſopori, & quieti.

Præporto, as, a. 1. προρρηγω, ante me tero, vel porto. *Liv. l. 2. v. 621.* Telaque præportant violenti signa furoris. ¶ Translatè sumitur pro præ te ferre, idest signo aliquo exteriori animi affectus ostendere. *Caſull. Argon. v. 194.* Frons expirantis præportat pectoris iras.

Præpoſito, onis, *prepoſitione*, προθεσις, actus præpoſiti. *Ulp. l. 1. §. igitur, ff. de exerc. act.* Igitur præpoſitio certam leſem dat contrahentibus. *Cic. 3. Fin. c. 16.* Neque tamen illa præpoſitio tali ad eum, quem dixi, finem pertinet. ¶ Apud Grammaticos præpoſitio est pars orationis indeclinabilis, quæ cæteris partibus aut ſeparata, aut conjuncta tere præponitur. *Cic. in Top. c. 11.* Præpoſitio enim in privat verbum ex vi, quam haberet, si in præpoſitum non fuiſſet.

Præpoſitivæ, a, um, adject. qui præponitur, ut vocales præpoſitivæ, apud *Priſcian. l. 1.* Conjunctio præpoſitiva, apud *Diomed. l. 1.*

Præpoſitum, i, n. res quæ aliis præponitur, τὸ προκείμενον. *Cic. 4. Fin. c. 26.* Iſta bona non dico, ſed dicam Græcè προκείμενα, Latine autem producta; ſed præpoſita, aut præcipua malo. *Id. ib.* Bonum ex quo appellatum ſit, nescio; præpoſitum ex eo credo, quod præponatur aliis. *Id. 1. Acad. c. 10.* Zeno bona, quæ plus eſſent æſtimanda, ea præpoſita appellabat. *Lucret. l. 6. v. 996.* Quapropter bene ubi hæc confirmata, atque locata Omnia conſtituerint nobis præpoſita. *queſte promeſſe, queſti principii.*

Præpoſitūra, æ, f. *propoſitura*, officium, & dignitas præpoſiti. *Lamprid. in Helio. c. 6.* Militariibus etiam præpoſituris, & legationibus venditis. Adde in *Alexandro, c. 46.*

Præpoſitus, i, m. *prepoſito*, ἐπιτιθῆναι, præfectus, præfertim in re militari. *Sueton. in Othone, c. 1.* Aufus etiam milites quodam, quod præpoſitos ſuos occiderat, capite punire. Adde *Tac. 1. hiſt. c. 36.*

Præpoſitus, a, um, nom. ex particip. *prepoſto*, præfectus alicui rei. *Cic. 1. Divin. c. 34.* Præpoſita oraculo ſacerdos. *Tacit. 1. hiſt. cap. 20.* Præpoſiti exactioſi equites.

Præpoſitum, tes, n. anom. præpolleo, prævaleo. *Tacit. l. 5. hiſt. c. 8.* Poſtquam Macedones præpotuere.

Præpoſtere, adv. *arroveſcio*, ὑπερον πρότερον, προδύστερον, ordine contrario, perturbato ordine, perverſe. *Cic. Agr. l. 7. ep. 16.* Omnes arbitror mihi tuas literas redditas eſſe, ſed primas præpoſtere, reliquas ordine, quo ſunt miſæ per Terentiam. *Id. Agr. l. 4.* Ut præpoſtere tecum agam.

Præpoſteritas, atis, f. ordo præpoſterus. *Arnob. l. 3.* Græci nominis præpoſteritas.

Præpoſtèrus, a, um, *roveſcio*, fuor d'ordine, confuſo, ἁγυγῆ, Ger. *verkehrt*, Gal. *facit dit*, mis au rebours, Hisp. *becho*, dicho, o pueſto al revés, προδύστερον, inverſus, perverſus, contuſus, perturbatus, qui rerum ordine perturbat. *Cic. 1. 15. Fam. ep. 17.* Præpoſteros habes tabellarios. *Id. 3. de Or.* Non diſcerptis ſententiis, non præpoſteris temporibus, non contuſis perſonis, non perturbato ordine. *Id. pro Rab. Poſt.* Quid tam inſolens, tam perverſum, præpoſterum dici, aut excogitari poteſt? ¶ Præpoſtera libido, h. e. prædicanda vitium: Præpoſteri homines, h. e. prædicatores. *Jul. Firmic. ¶* Interdum ſumitur pro contrario, vel adverſo. *Ovid. l. 1. Triſt. el. 7.* Omnia naturæ præpoſtera legibus ibunt.

Præpotens, entis, o. *molto potente*, υπερίχων, valde potens. *Cic. pro Balbo, c. 15.* Cum præpotens terra, marique Carthago nixa duabus Hiſpaniis huic Imperio immineret. *Plin. l. 36. c. 5.* Præpotens opibus.

Præpotentia, æ, f. magna potentia. *Tertull. l. 2. advers. Marcion. c. 7.* Deus per præſcientiam, & præpotentiam ſuam interceſſiſſe poteſt.

Præproperanter, adverb. præpropere. *Lucret. l. 3. v. 781.* certareque præproperanter.

Præpropere, adv. *λιαν ταχῶς*, valde celeriter, nimium celeriter. *Liv. l. 2. c. 45.* Præpropere agere. *Id. l. 22. c. 19.* Præpropere, & raptim.

Præpropèrus, a, um, *molto freſtoloſo*, Ger. *zu viel ſchnell*, Gal. *fort batis*, *ſeu foudain*, Hisp. *muy preſturoſo*, y ahincado, *υγίλα ἱταπειρῆς*, valde, ſeu nimis celer. *Cic. l. 7. Fam. ep. 8.* Sed ex tuis literis cognovi præproperam quandam feſtinationem tuam. *Liv. l. 22. c. 41.* Ingenium præproperum, *preciptoſo*. *Valer. Max. l. 6. c. 3. n. 6.* Præproperus amor.

Præpulcher, a, um, adject. valde pulcher, ut præpulchra lucra, *Juven. l. 1. v. 430.*

Præputiatio, onis, f. amputatio præputii, ſeu circumciſio. *Tertull. l. 5. advers. Marcion. c. 13.*

Præputiatus, a, um, adject. præputium habens, incircumciſus. *Tert. l. 5. advers. Marcion. c. 9.*

Præputium, ii, πῶδι, pullis, quæ glandem, hoc eſt ſummam colis partem tegit, a προτιθημι, eſtiſ σ. *Juven. ſat. 14. v. 99.* de Judeis. Mox & præputia ponunt.

Præpueror, eris, ſtus ſum, dep. 3. ante, vel multum queror. *Ovid. 4. Metam. v. 251.* Multaque præpuerſus, Tanges tamen æthera, dixit.

Prærabidus, a, um, adject. valde rabidus. *V. Prærapidus.*

Præradio, as, a. 1. υπερλάτω, præruleo. *Ovid. 6. epist. v. 116.* Præradiant ſtellis ſigna minora ſuis.

Prærado, is, a. 3. ἀπορίω, idem ac rado, vel abrado. *Cato c. 41.* Vitis utriuſque latus præradito oblique.

Prærancidus, a, um, πῶδοστρο, valde rancidus, exoletus. *Gell. l. 13. c. 19.* Non finitiones illas prærancidas, neque ſecutinas grammaticas præcæveris.

Prærapidus, a, um, *ταυροειδῆς*, valde rapidus, ſive celer. *Sil. l. 16. v. 564.* Prærapida fuga. *Seneca 1. de Ira, c. 12.* Ira prærapida, & amens. Al. leg. *prærabida.*

Præreptus, a, um, nom. ex particip. ſublatus, ablatus, ſurreptus. *Aurel. Viſt. de Vir. illuſt. c. 5.* Immaturo morte præreptus. *Sil. l. 4. v. 840.* Virtus prærepta. *Claudian. de B. Gildon. v. 253.* cupidus præreptus ab aſtris.

Prærigidus, a, um, adject. valde rigidus, ſeu aſper. *Quintil. declam. 17.* Vos ignotos prærigide mentis affectus vocabulo molliore lenitis.

Præripia, orum, n. loca vicina ripis Aluminis, ut præripia Aluminis, apud *Apul. in Apol. & Serv. ad Æn. 6. v. 704.* Quæ eſt juxta præripia Aluminis. Alii utroque loco prærupta legunt. *Gronov. l. 1. Obſervat. c. 20.* ex MSS. priorem lectionem retinet.

Præripio, is, ipui, eptum, a. 3. *rapire* innanzi, προρρηάζω, ante rapio, ante capio. *Plaut. Cas. a. 1. v. 14.* Huc veniſti ipſonam præreptum meam? ¶ Transferretur etiam ad res inanimatas. *Cic. de Aſp. reſp. c. 3.* Cui me præripere deſponſam jam, & deſtinatam laudem, valde eſſet inquam. ¶ Sæpe ſumitur pro prævenire, præoccupare. *Cic. 1. Off. c. 20.* Facile celare, tacere, diſſimulare, inſidiari, præripere hominum conſilia. *Id. in Phil.* Ne Deorum immortalium beneficium feſtinatione præripuiſſu videamur.

dignitati consulebat. *Id. ad Q. Fr. l. 2. ep. 4.* Sed cetera presenti sermoni referrentur. *Horat. in Arte poet. v. 44.* Peraque differat, & præsens in tempus omittat, id est in suum tempus. ¶ Quandoque ponitur pro subito, potenti, efficaci, præstanti, quia is, qui præsto est, maiorem vim habet, quam qui abest. *Cic. 6. Verr. Multis sæpe in difficillimis rebus prærens auxilium eius oblatum est. Id. Attic. l. 15.* In contentione prærentes ad nocendum habent vires. *Id. 13. Phil. A quo tibi prærentem pestem vides comparatam. Virg. 2. Georg. v. 126.* quo non prærentius ullum auxilium venit. *Colum. l. 6. c. 14.* Prærentissimum remedium. *Horat. lib. 1. od. 35. de Fortuna.* Prærens vel imo tollere de gradu. ¶ Quandoque pro forti, ut Animus prærens. *Cic. 1. Off. c. 23.* Sed prærentis animi uti consilio. ¶ Quandoque pro propitio, quoniam is, qui prærens est, nobis propitiatur facilius, si invocetur, & citius, quam is, qui prærens non est. *Virg. 1. Georg. Et vos agrestium prærentia numina, Fauni, lerte simul, Faunisque pedem, Dryadesque puellæ.* Adde *Cic. Catil. l. 1. c. 9.* ¶ Quandoque pro parato, vel in promptu. *Cic. Att. l. 2.* Pro eo tibi prærentem pecuniam solvi imperavi. ¶ In prærens, significat prærenti tempore. *Cic. ad Brut. ep. 15.* Quam ut in prærens sceleratos cives timore ab impugnanda patria deterrerem. ¶ In prærenti, est prærenti tempore. *Cic. 2. Fam. ep. 10.* Hæc ad te in prærenti scripsi. ¶ Eodem sensu dicimus ad prærentem. *Sueton. in Tito, c. 6.* Ita ad prærens multum contraxit invidiam. Adde *Tacit. Ann. 13. cap. 22.* Venire in rem prærentem, est in eum locum venire, de quo controversia est, e. g. in agrum, in ædes, vel venire in iudicium, cum res agitur coram iudice. *Cic. 1. de Orat. c. 58.* An vero si de re ipsa, si de finibus, cum in rem prærentem non venimus, &c. *Id. 1. Off. Ut si constitueris te cuiuspiam advocatum in rem prærentem venturum.* ¶ In re prærenti, est in loco, de quo controversia est, *sul fatto. Quintil. l. 6. c. 3.* Occidit hominem queror; non omnia, quæ in re prærenti accidisse credibile est, in oculis habeo. *Plaut. Casin. 2. 8. 63.* In re prærenti consulere æquum est. ¶ Veteres dixerunt prærentem pro prærentibus. *Pompon. apud Non. c. 2. n. 660.* Prærente testibus mihi vendidit. *Næv. ibid. Prærente omnibus.* Sic absente nobis, apud *Terent. &c. Prærente suis, apud Fensell. teste Non. c. 2. n. 660.*

Prærentio, onis, *prærentio, προσηγορία*, actus prærentiendi, præfragitio, divinatio. *Cic. 1. de Div. c. 1.* Versari quandam inter homines divinationem, quam Græci *μαρμακία*, appellant, id est prærentionem, & scientiam rerum futurarum. *Id. 2. de Nat. Deor. c. 3.* Prærdictionem vero, & prærentiones rerum futurarum quod aliud declarat, &c.

Prærensus, a, um, *prærensio, Cic. 1. de Div. Si unum aliquid ita sit prærdictum, prærensiumque.* *Id. ibid.* Pauciora divine prærentia, & prærdicta.

Prærentialis, le, adject. prærens, qui prærens adest, ut prærentales nuntius. h. e. prærentes in comitatu principis. *l. ult. Cod. de nunt. Et, prærentales domestici, l. ult. Cod. de domest. & prosect.*

Prærentantæ, adv. in prærenti, statim, brevi tempore. *Theodor. Priscian. in præf. l. 1. ad Timoth. Fr. Confeci nonnullos prærentantæ libellos.*

Prærentantus, a, um, *cho opera subito*, & *προσηγορία*, quod in prærens subito fit, seu potius, quod prærentem habet efficaciam. *Plin. l. 21. c. 31.* Prærentaneum remedium ad dentium mobiles firmandos. *Id. l. 24. c. 1.* Prærentaneum venenum.

Prærentarius, a, um, quod prærens est, vel quod prærentatur. *Plaut. Most. l. 1. 14.* A me argentum petito prærentarium.

Prærentia, æ, *prærentia, Germ. gegenwertigkerr, Gal. presence, Hisp. presencia, προσηγορία*, actus ille, quo quis prærens est. *Cic. 2. de Nat. Deor. Sed quod prærentiam sæpe Divi suam declarant. Id. ibid. Prærentia ipsorum Deorum sæpe prærentæ, quales supra commemoravi, declarant, &c.* ¶ In prærentia, est prærenti tempore, id est quod vel prærens est, vel fuit, vel erit. *Cic. Att. lib. 8.* Quot in prærentia cohortes contra te habebat Cæsar. *Id. 3. Verr. Neque in prærentia, Tyrmarchidi quid responderet, habuit. Nepos in Alcib. c. 4.* Id quod in prærentia vestimentorum fuit, arripuit. ¶ Prærentia animi, *προσηγορία*, est prærdicta, & robur animi. *Cic. pro Mil. Videbant enim sapientissimi homines facti rationem, prærentiam animi, defensionis constantiam.* ¶ In prærentiarum. *V. Impresantiarum.* ¶ Prærentiam fisci facere, *comparare*, apud *JCTOS, Paul. l. 42. Dig. tit. 1. 13. 47. & 53.*

Prærentio, is, si, sum, a. 4. *prærentio, Ger. vermerscken, Gal. præsens, Hisp. præsens, προσηγορία*, ante, vel prius sentio, prænosco, futura ante sentio. *Plaut. Trin. Fecisset ædopol, nisi hæc prærentisissent canes. Cic. 2. de Div. Centent esse in mentibus hominum tanquam oraculum aliquod, de quo futura prærentiant. Id. pro Arch. Certe si mihi animus prærentieret in poiterum. Liv. l. 21. c. 49.* Prærentium tamen est, quia luna pernox erat. ¶ Interdum idem est, ac simplex sentio, vel a longe sentio. *Plin. l. 28. c. 2.* Quin & absentes tinnitu aurium prærentire sermones de se, receptum est.

Prærentisco, is, n. 3. idem ac prærentio. *Plaut. Amph. l. 1. 3. 29.* Nunc, ne legio prærenticet, clam illuc redeundum est mihi. Adde *Terent. Heaut. 4. 5. 21.* Utroque tamen alii leg. *posentisco.*

Prærento, as, a. 1. *prærentare, Γρηγορι, Germ. zugegen bringen, Gal. præsens, Hisp. præsens, προσηγορία*, prærens facio, prærens exhibeo, offero, a *præsens.* *Aurel. Viñ. de Vir. Illustr. c. 77.* Caput ab Achilla Ptolemæi facillite Cæsari prærentatum est. ¶ Est etiam referre, specie præbere, *rappresentare.* *Plin. l. 30. c. 10.* Sarcites bubulas carnes prærentat. ¶ Afferuntur a plerisque Lexicographis duo insuper exemplaria, alterum ex *Quintil. l. 11. c. 2.* alterum ex *Plin. l. 37. c. 10.* sed utroque loco optime quæque Editiones habent *represento.*

Præsepe, is, n. *præsepio, ἄλλα, Ger. ein krippel, Gal. creche, Hisp. pesebre, κρηπί, locus præsepius, ubi pecedæ habitantur, a præ, & sepius, vel sepio. Virg. 7. Æv. Stabant ter centum nitidi in præsepiis altis.* ¶ Per Synecdochon præsepe linter concavus dicitur, in quo pabulum jumentis ponitur, *præsepio, mangiatois.* *Colum. l. 1. c. 16.* Non altius præsepia edita esse convenit, quin ut bos, aut jumentum sine incommodo itans vesci possit. ¶ Dicitur etiam de alveo, sui loco apum. *Virg. 4. Georg. Ignavum fucos pecus a præsepiis arcent.* ¶ Translate ponitur pro lupanari. *Cic. in Pison. Vtrum audis in præsepiis, audis in stupris.* ¶ Item pro mensa. *Horat. l. 1. ep. 15. v. 28.* Non qui certum præsepe teneret impransus. ¶ *Præsepia*, orum, num. pl. & gen. n. est parva nubecula in caelo, ita dicta, quod in ea a telli stabulari videantur. *Plin. lib. 18. c. ult. V. Acellus.*

Præsepes, is, f. præsepe. *Cato R. R. c. 4.* Bubilia bona, bonas præsepes.

Præsepia, æ, f. idem ac præsepe. *Varr. de R. R. l. 9.* ut citat *Non. c. 3. n. 160.* Is habebat culinam rusticam unam, præsepiam latam, cellam vinariam. *Id. l. 1. R. R. c. 13. ad fin. Habere præsepias laxas.*

Præsepio, is, pti, ptum, a. 4. *servare d' ogni intorno, προσηγορία*, sepe, vel sepe includo, circumsumo. *Cæf. l. 1. B. C. c. 27.* Aditus autem, & itinera duo, quæ extra murum ad portam ferebant, maximis defixis trabibus, atque eis præcautus præsepiet.

Præsepius, vel Præsepes, is, f. idem quod præsepe. *Plaut. Curc. 2. 1. 13.* Reciperet re huc eum ad præsepiam suam. *Nonius c. 3. n. 160.* legit *præsepiam.* *Id. Cæf. prolog. v. 57.* Futurum quod amat intra præsepiam. *Id. l. 1.*

pes suas. h. e. in sua potestate.

Præsepium, ii, n. idem quod præsepe. *Apul. l. 9. Metam. Cibariis abundanter instruxit præsepium.*

Præsepultus, a, um, adject. ante sepultus. *Quintil. declam. 9. sub fin.* Video senem, meliore sui parte præsepultum.

Præseratus, a, um, referatus, apertus, *V. Præsecutus.*

Præsertim, adv. *specialmente, Ger. voraufs, Gal. principalemente, Hisp. especialmente, ἄλλως τε*, præcipue, ante alia, a *præ, & sero*, quia notat necesse, seu jungere. Dicitur enim præsertim, quando aliquid ferre est ante alia. *Cic. pro Flac. Præsertim quod tua negligentia factum arbitramur. Terent. Phorm. 1. 2. 5.* Præsertim ut nunc sunt mores.

Præservio, is, n. 4. idem ac servio. *Plaut. Amph. prol. v. 126.* Ut præservire meo amanti possim patri.

Præsēs, idis, com. *presidente, נציב, Ger. Landruchtig, landpfleger, Gal. presidente, Hisp. alcalde, ἑγμων*, qui dignitate præsidet, qui alius præest, a *presidendo.* *Cic. Agr. 2. c. 6.* Per Tribunalis plebis, quem majores præsidem libertatis, custodemque esse voluerunt. *Id. pro Dom. c. 55.* Custos, & præses templi. *Ovid. 15. Metam. Cæsar rerum præses.* ¶ Dii Præsides, *Dei tutelari.* *Cic. pro Sext. c. 65.* Senatus Reip. custos, præses sunt Penates. ¶ Nomen præsidis, inquit *Macer J. Curt. l. 1. Dig. de offic. Prolegenerale est, eo quod & proconsules, & legati Cæsaris, & omnes provincias regentes præsidem appellantur. V. lib. 1. Dig. tit. 18.* ¶ Aliquando ponitur pro auxiliatore, & defensore. *Liv. l. 6. c. 16.* Jupiter, Junoque regina, sicine vestrum milites, ac præsidem finitis vexari? hæc dextra, qua Gallos tudi, &c. ¶ Præsēs locus, pro tuto. *Plaut. Cas. 5. 1. 12.* Senex, quo nequior nullus vivit, ne illum quidem nequiorum arbitrator esse, qui locum præbet illi nunc præsidem. ¶ In fœminigen. *Sense. Hippolyt. v. 108.* Adjudicatum præsidem terræ Deam.

Præsiccatus, a, um, adject. ex particip. bene, vel ante siccatus. *Apul. de herb. c. 124.* Succus sole præsicatus.

Præsiccus, a, um, adject. valde siccus. *Prudent. peristeph. 5. v. 141.* Præsiccica rursus vulnera diruere.

Præsidualis, le, adject. ad præsidem pertinens, ut præsidialis iussio, *l. 11. Cod. de pignorat. a. 9.* Adde *Ammian. l. 22. c. 33.*

Præsidualus, us, m. officium, & dignitas præsidis. *Auson. in Professorib. 15. v. 18.* Honore questi præsidatus inclutus. *Aurel. Viñ. de Cæsariis. c. 29.* Quæ Macedonas præsidatu regebat. Adde *Modestim. l. 6. Dig. de Excusar.*

Præsidents, tis, m. *presidentis, idem ac præses. Terull. de cor. milic. c. 3.*

Præsideo, es, edi, sum, n. 2. *presedere, esse præses, ἑσθω, Ger. verwahnen, Gal. presider, Hisp. ser presidente, προσεδω, sedeo* ante alios, præsum, sedeo ad gubernacula alicujus provincie. *Cic. 13. Phil. c. 9.* Et omnes Deos, qui huic urbi præsidet. *Suet. in Tiber. c. 6.* Præsedit & Aftiacis ludis. *Cic. pro Mil. c. 37.* Alicui iudicio præsidere. ¶ Significat etiam præsidio esse. *Plaut. Mostell. 5. 1. 47.* Hic ego tibi præsidebo. *Curt. l. 3. c. 1.* Naves, quæ Hellepont præsidenter. ¶ Reperitur etiam cum accusativo. *Tacit. Ann. 12. c. 29.* Scripsit P. Atellio, qui Pannoniam præsidebat. *Id. Ann. 3. c. 39.* Is proximum exercitum præsidebat. ¶ Præsiderere dicuntur Magistratus, cum officio suo funguntur. *Sueton. in Aug. c. 35.* Quo tempore existimatis lorica sub veste munitus, terroque cinctus præsidisse. Adde c. 26.

Præsidero, as, n. 1. est, quando sidera citius hybernâ tempestatem apportant, quam ex anni tempore rusticum vulgus collegisset, & *προσηγορία. Feß.* Præsiderere dicitur, cum maturus hyberna tempestas movetur, quasi ante sideris tempus.

Præsidualis, le, adject. idem quod præsidialis, ut præsidialis apparitor. *Ammian. l. 17. c. 3.* Adde *l. 28. c. 1.*

Præsidiarius, a, um, *προσηγορία*, quod paratur, ut præsidio sit. *Liv. l. 29. c. 8.* Præsidiarii milites, *soldati di guarnigione.* ¶ Præsidiarius palmet in vitibus, idem est qui custos. *Colum. l. 4. c. 15.* Et præsidarii maleoli propagandi sunt. ¶ Toga præsidaria est, quam Præsēs gestat. *Spartian. in Severo, c. 1.* Cum ad cœnam imperatoriam palliatus venisset, qui togatus venire debuerat, togam præsidariam ipsius Imperatoris accepit.

Præsidiatus, tus, m. idem quod Præsidualus. *Monumentum vetus in Spon. Miscell. pag. 36.*

Præsidium, ii, n. *presidio, guardia, נציב, Ger. besatzung, Gal. garnison, Hisp. guarnicion, ἑγμων*, custodia, statio militum, qui ad defensionem castrorum, vel urbis, vel arcis, vel personæ destinati sunt, & metonymice ipsi milites cum præfecto, qui custodiam gerunt, a *presidendo.* *Cæf. l. 4. B. G. c. 4.* Præsidia disponere. *Cic. Phil. l. c. 10.* Collocare armatos in præsidiis. *Id. pro Cluent. c. 57.* Constituire præsidia in arce, *metter soldati di guarnigione. Liv. l. 24. c. 7.* Imponere præsidium civitati. *Cæf. l. 1. B. Civ. c. 13.* Introdudere præsidium in oppidum. *Et c. 12.* Cohortes ex præsidiis deducere. *Et l. 3. c. 15.* Præsidiis locum tenere. *Et c. 23.* Præsidiis dejicere. *Cic. 1. Fam. ep. 7.* Præsidiis aliquem locum firmare. ¶ Pro loco. *Cic. Phil. 12.* Hæc mea sedes est, hæc vigilia, hoc præsidium stativum. *Id. pro Ligar. Esse in præsidiis. Cæf. l. 3. B. Civ. c. 45.* Præsidium occupare. ¶ Pro auxilio, seu subsidio militari. *Tacit. Ann. 1. c. 39.* Legatos præsidio auxiliarium equitum dimittit. ¶ Translate sumitur pro quovis auxilio, & tutela. *Ter. Hezur. 5. 2. 14.* Tuz stultitiæ semper erit præsidium Clitipho. *Cic. pro Syll. c. 18.* Tegit præsidio amicorum. *Id. Verr. 7. c. 65.* Hanc sibi rem præsidio sperant futurum. *Id. 1. de Orat. Naturæ præsidii omnibus ad dicendum paratus. Id. ad Brut. Ferre præsidium Reip. labenti. Id. pro Leg. Manil. Quæreret sibi præsidia periculis.*

Præsignator, oris, m. designator. *Inscript. apud Fæbret. p. 38. D. M. Primo Aug. Ser. Præsignator. Hæreditas filio pmissimo.*

Præsignificatio, onis, f. actus præsignificandi. *Laſtane. l. 7. c. 15.* Præsignificatio, & figura.

Præsignifico, as, a. *predire, προσηγορία*, prædico, præmoneo, ante ostendo. *Cic. 1. de Divin. c. 38.* Aut non censent, esse iux majestatis præsignificare hominibus, quæ sunt futura.

Præsignis, & gne, o. 3. *illustre, ἑγμων*, præ alii insignis, præstans. *Ovid. 6. Fast. v. 628.* Præsignis tacie Corniculana fuit. *Stat. l. 4. Silv. 8. v. 12.* Libyca præsignis avunculus hasta.

Præsignis, as, a. 1. *segnare prima, προσηγορία*, prius signo. *Cato c. 154.* Et ad summum, qua fini culeum capiet, præsignato. ¶ Sumitur etiam pro linire, ungere, *Plin. l. 28. c. 4.* Incipientes furunculos ter præsignare jejuna saliva.

Præstitio, is, a. 4. *προσηγορία*, ante salio. *Plaut. Stich. 3. 2. 13.* Ut præstitio lacryme præstulunt mihi.

Præstipere, V. Adstipere.

Præstolidus, a, um, adject. valde solidus, constans. *Juven. l. 1. hist. Evang. v. 425.* Præstolidum Simonem, dignum cognomine Petri.

Præstolus, as, ui, itum, u. 1. ante sono. *Ovid. 3. Amor. eleg. 13. v. 11.* Hinc ubi præstoluit solemini tibia cantu. Ita legit *Heinf. alii persolvit.*

Præstipulatus, a, um, nom. ex particip. passiva significatione, ante examinatus, consideratus. *Ammian. l. 25. c. 25.* Gemina utilitate præstipulatus.

Præstipargo, is, rsi, rsum, a. 3. *προσηγορία*, ante spargo. *Lucr. l. 5. vers. 738.*

Flora quibus mater præspargens ante viam cuncta coloribus egregiis, & odoribus opplet. Alii legunt *Præspargens*, a præspargo. **Præspéro**, as, a. 1. ante, vel valde spero. *Testull. 5. aduers. Marcion. c. 17.* Qui præspereuimus in Christum.

Præspicio, is, a. 3. ante aspicio, prospicio. *Cal. Aurel. Chronic. l. 1. c. 4.*

Præstabilis, & le, o. 3. *excellente*, ἄριστος, excellens. *Cic. 2. de Or. c. 85.* Summe autem res erunt aut magnitudine præstabiles, aut novitate primæ, & genere ipso singulares. *Id. 1. Fin. c. 12.* Quem tandem hoc statu præstabiliorum, aut magis expectandum possumus dicere? *Gel. 1. c. 3.* Homo sapientia præstabilis. *Terent. Heer. 3. 1. 4.* Quanto fuerat præstabilis, ubiuis gentium ætatem agere, quam huc redire?

Præstana, æ, Dea, cuius ope aliqui aliis præstat, seu antecellit, a præstando. *Arnob. l. 4.* Præstana est, ut perhibetis, dicta, quod Quirinus in jaculi missione cunctorum præstiterit viribus.

Præstandus, a, um, dandus, exhibendus, partic. vel gerund. a præsto, verbo activo. *Ouid. l. 4. de Ponto, el. 10.* Sed præstandus amor, res non onerosa volenti.

Præstans, antis, o. *excellente*, ἄριστος, ἄριστος, excellens, (superans. *Cic. pro Planc.* Ingenio, iustitia, integritate omnibus præstans vir. *Virg. 12. Æn.* O præstans animi juvenis. *Cic. 2. de nat. Deor.* Nulla est enim insatiabilior species, nulla pelucior, & ad rationem, solertiamque præstantior. *Id. de Am. c. 1.* Quem unum nostræ civitatis & ingenio, & industria præstantissimum audeo dicere. *Virg. 1. Æn.* Septem præstanti corpore Nymphæ.

Præstanter, adverb. *excellenter*. Superlat. legitur apud *Plin. l. 28. c. 12.* Lichenas oris præstantissime vincit glutinum.

Præstantia, æ, f. *excellente*, ἄριστος, Ger. *fürtreffendheit*, Gal. *excellence*, Hisp. *excellencia*, ἄριστος, excellentia. *Cic. 1. Off. c. 28.* Nobis autem personam impositus ipsa natura magna cum excellentia, præstantiaque animantium reliquorum. *Id. de Amic. c. 19.* Si quam præstantiam virtutis, ingenii, fortunæ consecuti sunt.

Præstat, abat, itit, imperf. 1. *è meglio*, κατῆρος ἔστι, melius est. *Cic. Att. l. 4. ep. 9.* Mori milles præstatit, quam hæc pati. *Id. 3. de Nat. Deor. c. 31.* Tacere præstat Philosophis, quam loqui.

Præstatio, onis, f. actus præstandi, exhibitio. *Paul. 1. si plures gradus, ff. de legat. ltaque si quis velit non omnes hæredes onerare legatorum præstatione. Senec. de brev. vite, c. 14.* Ut concedas, omnia eos fide bona dicere, ut ad præstationem scribant. h. e. ut parati sint præstare, & probare quæ scribunt.

Præstatior, ris, m. qui præstat in vadimonio, *manente*. *Frontin. de Colon. pag. 128. edit. Goeff.* Qui advocantur ut præstatores.

Præstatuiri, V. *Præsto*, as, in fine.

Præstaturos, a, um, partic. futuri, a præsto, as. *Cic. Fam. 6. ep. 8.* Se præstaturos, nihil ex eo te offensionis habiturum. *Planc. ad Cic. l. 10. ep. 11.* Idque me præstaturum spero. *Liv. l. 30. c. 15.* Mafanissam libenter primam ei fidem præstaturum fuisse.

Præstauro, as, a. 1. præsturo, subministro. *Diomed. Grammat.* Præstaurare materiam dicendi. *Voss. in Erym.* in voce *Inflauro*.

Præstæga, æ, f. *προστέγιος*, locus, ubi otii causa sumus, sub tecto tantum, patula reliqua parte, tanquam sub portico. *Plaut. Pseud. 1. 2. 31.* Vortia præstæga, strata, lautaque, coctaque omnia uti sint. Alii leg. *præstæga*, h. e. omnino tecta, & munda, ut sit antique dictum pro *præterja* a *præstergo*.

Præsterga, V. in dictione præced.

Præsterno, is, a. 3. *προσπύρωσις*, ante sterno. *Stat. l. 3. Sylv. 2. v. 114.* Quæ sibi præsternat vivax phœnix. ¶ Translate ponitur pro præparare. *Plin. l. 5. ep. 8.* Illud peto, præsternas, ad quod hortaris. Alii leg. *præsternat*.

Præstes, itis, com. *presidente*, ὑπάρχων, idem ac præses, seu antistes. *Fest.* Antiqui sic præstes dixerunt, ut nunc antistes. ¶ *Dii Præstes* cognomen est Larium publicorum, hoc est eorum, qui urbis funt custodes, ideoque in compitis, semitis, ac viis publicis statuebantur. Dicitur autem a *præstando*, quod omnia tuta præstarent, id est tuerentur, & conservarent. *Ovid. 5. Fast. v. 129. & seq.* ¶ His Romæ ara constituta fuit Cal. Maji. *Id. ibid.*

Præstigia, orum, n. idem ac præstigiæ. *Cic. 6. Verr. c. 14.* Non per præstigia, sed palam per potestatem, uno imperio ostiatum totum oppidum compilarit. Plures tamen legunt *præstigias*.

Præstigiæ, arum, f. *præstigiæ*, ἄριστος, Ger. *Enchanterie*, Gal. *enchanterie*, Hisp. *juegos do passa passa*, μαγικὰ, γοητικὰ, incantationes, delusiones, cuiusmodi sunt, quæ manuum quædam dexteritate fiunt, a *præstringendo*, quod celeritate manuum præstringantur oculi, ita ut miracula videantur fieri. Præstigiarius Mercurius inventor fuisse dicitur. *Cic. 4. Acad. Ne ab iis, quæ clara sint ipsa per se, quasi præstigiis quibusdam, & captationibus depellamur.* ¶ Translate hæc vox dicitur de quavis fraude, & impostura. *Cic. pro Rab. Posth.* Illinc omnes præstigiæ, illinc, inquam, omnes fallaciæ, omnia denique ab his numerorum argumenta nata sunt. *Id. 3. Fin. c. 27.* Verborum præstigiæ. ¶ In singulari num. *Quintil. l. 4. c. 1.* Petere plautum præstigiæ.

Præstigiator, oris, m. *giocatore*, ἄριστος, Ger. *besieger der augen*, Gal. *jaucur, hâteleur*, Hisp. *jugador de manos*, ἄριστος, præstictor, qui celeritate luctandi, & ludibria illa oculorum faciendi ita præstringit visum intuentium, ut miracula tacere credatur, seu qui circumstantibus ita oculorum aciem præstringit, ut non advertant dolum. *Plaut. Pen. 5. 3. 6.* Præstigiator hic quidem Pœnus probus est. *Senec. ep. 45.* Quomodo præstigiatorum acetabula, & caleni, in quibus fallacia ipsa delectat.

Præstigiatrix, icis, f. quæ præstigiâ facit. *Plaut. Amph. 2. 2. 150.* Aut pol hæc præstigiatrix mulier multo magis est.

Præstigiōsus, a, um, adiect. *prestigioso*, præstigiis plenus, captiosus, ad tallendum compositus. *Gell. l. 7. c. 14.* Unumquodque genus cum caste ornatur, sit illustrius, cum tucatur, atque prælinquit, fit præstigiōsum. *Arnob. l. 1.* Nihil magicum, nihil præstigiōsum, aut subdolum.

Præstinguo, is, nxi, nctum, a. 3. extinguo, obcurum facio, tenebras confundo. *Lucret. l. 3. v. 1056. de Epicuro.* Qui genus humanum ingenio superavit, & omnes præstinxit, stellæ exortus uti ætherius sol. *Vellej. l. 2. c. 118.* Omnem animi ejus aciem præstinxerant. ¶ Adduntur a Criticis loca multa ex Cicerone, in quibus alii *perstringo* reponunt.

Præstino, as, avi, atum, a. 1. emo, vel emendo tenco, apud vet. a *præ*, & obsoleto *stano*, vel *stino*, quod a *sto*. *Fest.* Præstinare apud Plautum emere est, id est, emendo tenere. *Plaut. Pseud. 1. 2. 36.* Ego eo in macellum, ut piscium quicquid est, pretio præstinem. *Apul. l. 1. Met. Festinus* accuri, id omne præstinatorum.

Præstitor, oris, m. qui præstat, seu efficit, aut tribuit. *Apul. in Asclep.* Præstitor, tributor omnium.

Præstitui, V. *Præsto*, as, in fine.

Præstitūto, is, ui, utum, a. 3. *prescrivere, ordinare*, προϋκτεῖν, prius statuo, præscribo, præstino. *Cic. 3. Verr.* Diem præstituit operi tacitudo calendæ Decembris. *Id. pro Cæc. Prætoris*, qui judicâ dact, petitori non præstituit, quâ actione uti cum velit.

Præstitutus, a, um, *prestisso, determinato, stabilito*. *Cic. 1. Tusc. c. 39.* Ad

ea quidem dedit usuram vitæ tanquam pecuniæ, nulla præstituta die.

Præsto, as, præstiti (in quibusdam editionibus apud *Ulp. l. Et in contraria. Dig. de Usur. præstavi*) præstitum, & præstitum (a quo particip. *præstatorum* n. 1. a. *præ*, & *sto*, proprie significat ante stare. *Luc. l. 4. v. 28.* subita circumdedit agmina tota: Tum primæ præstant acies. Sunt qui leg. *perstant*. Quidam Lexicographi afferunt præterea locum *Plaut. Mostell. 5. 1. 18.* his verbis: Ego illum ante ædes præstabo ludificatorem meum. h. e. adducam, præsentem esse jubebo. At optimus quique Plautinus Codex habet præstolabor. ¶ Frequenter ponitur pro superare, antecellere, *diastere*, & confuitur cum dativo, vel accus. addito interdum abl. excessus. *Ter. Eun. 2. 2.* Homo homini quid præstat? *Cic. 4. Fin. c. 18.* Virtus præstat cæteris rebus. *Id. de Clar. Orat. c. 43.* Totidem annis, mihi ætate præstabat. *Et c. 64.* Inter suos æquales longe præstitit. *Nepos in Att. c. 3.* Qui humanitate præstare omnes. *Liv. l. 5. c. 36.* Quantum Galli virtute cæteros præstarent. *Lucret. l. 5. v. 1355.* longe præstat in arte. ¶ *Præstat Imperf.* quod ad hanc notionem reducit V. supra suo loco. ¶ Frequentissime sumitur pro efficere, perfolvere, obire, *fare*. *Cic. ad Brut. ep. 18.* Quod promisi, vix videor præstare posse. *Id. Fam. 7. ep. 17.* Ultima expectato, quæ ego tibi & jucunda, & honesta præstabo. *Id. Fam. 14. ep. 4.* Præstare jus, & officium. *Id. in Orat.* Præstare munus suum. ¶ Item pro exhibere, & adhibere. *Balb. ad Cic. 9. ad Attic. ep. 8.* Præstare alicui benevolentiam. *Cic. de clar. Or.* Præstare pietatem non tam tratri, quam patriæ. *Id. Phil. 9. c. 5.* Præstare alicui debitum honorem. *Plin. l. 3. ep. 18.* Præstare fedulitatem alicui. *Liv. l. 29. c. 25.* Præstare alicui silentium. *Sueton. in Domit. c. 9.* Ut quotannis ingreditibus Curiam senatoribus certam summam viritum præstaret heres. h. e. folveret. ¶ Item pro ostendere. *Cic. 5. Fam. ep. 16.* Eum semper te & privatis in rebus, & publicis præstitisti, tuenda tibi ut sit gravitas. *si sei dispartato in manerâ, che &c.* *Id. ibid.* Gravitate & sapientie tuæ, quam tu a puero præstitisti. *Brut. ad Cic. l. 11. Fam.* Præstare te propugnatorum accerrimum. ¶ Præstare se alicui, h. e. aditum alicui ad se dare. *Pompon. l. 2. Dig. de orig. jur.* Contulitatoribus potius, quam disicere volentibus se præstabant. ¶ Usurpatur præterea sepius pro fidejube, cavere, alicuius rei exitum in se recipere, *manerere*. *Cic. pro Flac.* Præstare nullos fore, qui præstare possit? *Id. l. 5. Fam. ep. 11.* Quamcumque ei dedit dedis, præstabo. *Id. ib. ep. 17.* Communem, & incertum casum neque vitare quicum nostrum, neque præstare ullo pacto potest. *Id. l. 6. ep. 1.* Simus ea mente, ut nihil in vita a nobis præstandum putemus, nisi culpam. h. e. de nulla re laboremus, aut solliciti sumus, nisi de culpa vitanda. *Id. ad Q. Fr. l. 1. ep. 1. c. 3.* Inter hos eos, quos tibi comites, & adiutores negotiorum publicorum dedit ipsa resp. duntaxat finibus his præstabis, quos ante præscripsi. Quos vero aut ex domesticis convictionibus, aut ex necessariis apparitionibus tecum esse voluisti, horum non modo facta, sed etiam dicta nobis præstanda sunt. *Id. Attic. l. 10.* Præstare Kemp. h. e. incolumem conservare. Sic præstare se incolumem. *Id. 16. Fam. ep. 9.* Præstare fidem promissi, & præstare promissum, h. e. servare. *Liv. l. 30. c. 33.* ¶ Præstare alicui damnum, noxam, periculum, est in se recipere, & veluti vadem se constituere, si quid periculi, aut damni in re sit. *Cic. pro Mur. 3. Offic. & alibi.* Sic præstare culpam. *Id. 1. de Or.* præstare vitium edium. *Id. 3. Offic.* ¶ *Lucret. l. 3. v. 215.* mors omnia præstat, Vitalem præter sensum, calidumque vaporem. h. e. omnia integra relinquit. ¶ *Præstaturus* particip. V. supra suo loco. ¶ *Præstitum iri*, pro præstandum esse. *l. 66. Dig. de contrahen. emp. Viam*, iter, & aequeductum præstitum iri. *Et l. 10. Dig. de hered. vel act. vend.* Nec postea quicumque præstitum iri. Utroque loco in quibusdam Edition. legitur *præstatuiri*, vel *præstituiri* eodem sensu.

Præsto, presente, ἄριστος, adverbium est, vel, ut alii volunt, nomen indecl. omnis generis, quod jungitur verbo *sum*, vel *adsum*, & significat adesse, presentem esse, paratum esse, in promptu esse. *Ter. Eun. 5. 9.* Sed ubi est trater? C. Præsto adest. *Id. Heaur. l. 1.* Domi præsto apud me esse ajunt. *Cic. l. 3. Fam. ep. 5.* Ibi mihi præsto fuit L. Lucilius cum literis, mandatisque tuis, id est occurrit. ¶ Ponitur etiam pro advenire, comparere. *Aufg. ad Her. l. 4.* Hirundines ælivo tempore præsto sunt, frigore pulsæ recedunt. *Tull. l. 1. el. 6. v. 25.* Pauper erit præsto tibi, præsto Pauper adibit. ¶ Metaleptice ponitur pro opem terre, præsidio esse, juvare. *Cic. pro Mur. c. 9.* Jus civile didicit, multum vigilavit, laboravit, præsto multis fuit.

Præstolans, antis, o. partic. a præstolor. *Cæf. l. 2. B. C. c. 23.* Hujusmodi L. Cæsar filius cum decem longis navibus præstolans.

Præstolor, aris, d. 2. *aspettare*, קוה, Ger. *auff einen warten*, Gal. *attendre*, Hisp. *esperar*, *περιμενω*, expecto, maneo. *Fest.* Præstolari dicitur is, qui ante stando ibi, quo venturum excipere vult, moratur. Constitrur cum acc. vel dat. sed frequentius cum acc. *Cic. Att. l. 2.* Ita tamen, ut in Formiano te præstolor usque ad 3. Nonas Majas. *Id. 1. Castil. cap. 9.* Qui tibi ad Forum Aurelium præstolarentur armati. ¶ De quantitate penultime pugnant inter se Grammatici: usus videtur producere. ¶ *Præstolo*, as, activa forma. *Turpil. apud Non. c. 7. n. 67.* Ego præstolabo illi.

Præstolatio, onis, f. actus præstringendi. *Tertull. de resurr. carn. c. 49.*

Præstolatio sensus.

Præstictus, a, um, valde strictus. *Ovid. in Ibin, v. 549.* Utve Syraculio præsticta fauce Poetæ.

Præstringo, is, nxi, ictum, *stringere, legare*, περιεπιλω, ante stringo, valde stringo. *Plin. l. 18. c. 34.* Præstringit enim, atque percellit hic radices arborum. *Stat. l. 5. Syl. 3.* Ille tuis toties præstinxit tempora fatis. ¶ Sæpe usurpatur pro obscurare, tenebrare. Quidam dicunt id fieri per translationem. Sed oculorum sensus, qui per se amplissimum vim habet, Solis radiis vere & proprie restringitur, & coarctatur. Similiter acies oculorum a præstigiatoribus restringi videtur, cum manuum celeritate impeditur, ne ea percipiat, quæ alioqui percipere apta est. *Aufg. ad Her. l. 2.* Exultatime gemmæ nitore, & auri splendore aspectus omnium præstringere. *Cic. in Vatim. c. 10.* Cuius dignitas, & splendore præstringebat, credo, oculos Vatini. *Liv. l. 40. c. penult.* Ingenti tragore cœli, tonitribusque, & fulgoribus præstringentibus aciem oculorum. ¶ Item pro obtundere, hebetare. *Plin. l. 15. c. 24.* Vis tanta, ut aciem gladii præstringat. *Cic. de Div. l. 1. c. 29.* Quorum utrunque præstringeret aciem mentis solet. *Id. 1. Verr. c. 14.* Sed gestu ipso, ac motu corporis præstringat aciem ingenii tui. ¶ Nonnunquam ponitur pro radere, auctore *Nonio*, seu transecundo attingere. *Cic. 2. Phil. c. 40.* Vomere portam Capenam pene præstinxisti. Pleraque tamen Editiones habent *præstinxisti*.

Præstruam, adverb. præstruendo, ante præparando, via ante præstruam. *Tertull. de Pall. c. 3.* Multa dicendum tuit, ut ad hominem præstruam perveniretur.

Præstruam, onis, f. præparatio, fundamentum. *Tertull. l. 4. adv. Marcion. c. 14.* Nisi hanc promissionem creator in Evangelii sui præstruam destinasset.

Præstruam, æ, f. præstruam. *Tertull. l. 4. aduers. Marcion. c. 2.* Ad F. van-

vangelii præstrucluram.
 Præstruclus, a, um, ante præparatus, præmissus. *Suet. in Tib. c. 53.* Cum præstruclum utrumque consulto esset. *Col. l. 1. c. 5.* Ab imo præstruclta valenter resistunt.
 Præstruclio, is, xi, ctum, a. 3. *fabricare innanzi*, *παρασκευάζω*, ante struo, prius ædifico, vel ordino, vel preparo. *V. Præstruclus.* ¶ *Translatè Claudian. de IV. Conf. Honor. v. 370.* prius agmina duris Exerce studiis, & lævo præstruclæ marti. h. e. ante intruclæ, para. ¶ Interdum ponitur pro conciliare. *Liv. l. 28. c. 42.* Fraus fidem in parvis sibi præstruclit. ¶ Interdum ponitur pro obstruclæ, claudere. *Ovid. l. 1. Fast. v. 563.* Ille aditum magni præstruclerat obice montis.
 Præstupido, a, um, adiect. valde stupidus. *Juven. l. 4. v. 200.* Altera præstupido pars est solidissima corde.
 Præfudo, as, n. 1. *πρόφωδός*, ante fudo. *Claud. l. 2. de vapt. Prof. v. 120.* Dum matutinis præfudat solibus aer. h. e. rore fuclt. ¶ Translate sumitur pro exerceri. *Stat. 6. Theb. v. 4.* Super quo Martia bellis Præfudare parat, fe seque accendere virtus.
 Præful, is, m. *Præfalo*, *προσάγω*, princeps Saliorum, a præfulendo. Nam Salis inde nomen fuit, quia ancilia per Urbem gestantes salire solebant. *Capitolin. in M. Antonio Philos. c. 4.* Fuit in eo sacerdotio (Saliorum) & præful, & vates, & magister. Legitur etiam in quibusdam Editionib. apud *Cic. l. 1. de Divin. c. 26. & l. 2. c. 66.* ¶ Late accipitur quandoque pro eo, qui alicui rei præful. *Sidon. l. 4. ep. 14.* Præful tori. *Pallad. l. 1. R. R. tit. 6.* Recordari, arbori huic (oleæ) esse præfulem castitatem. ¶ In feminin. genere *Avien. in descript. Orbis, v. 519.* Et Junone calent hic aræ præfulæ semper.
 Præfulsus, a, um, valde falsus. *Col. l. 6. c. 2.* Libralesque offas in præfulsus adipis liquamine tinctas.
 Præfulsor, oris, m. idem ac præfulsor. *Liv. l. 2. c. 36.* Jovi præfulsoratorem displicuisse.
 Præfulso, as, n. 1. *πρόφωδός*, ante falio. *Liv. l. 7. c. 10.* Quando adeo teros præfulsat hostium signis.
 Præfulsor, oris, m. *δὲ ἐν τοῖς ἁγίοις προσήκομενος*, qui in sacris choream ducit, & ante alios salit. Narrat *Lactant. l. 2. c. 7.* Jovem per quem tunc cuidam Atinio dixisse, ludis Circensibus proximis præfulsores sibi displicuisse. Idem retort *Valer. Max. l. 1. c. 7. n. 4.*
 Præfuls, es, fui, n. anom. *esser presidente*, *שׂוֹב*, Ger. *vorsehen*, Gal. *presider*, Hisp. *presider*, *ἐπιστάτης*, ante alios sum, præfulsus sum, curam alicujus rei habeo, guberno, rego, administro. *Cic. 4. Acad. lbi per multos annos admirabili quadam laude præfulsus præfulit. Id. 2. de Orat. Clarissimi viri ei studio hodie præfulunt. Nepos in Dione, c. 6. Præfulse classis. Et in Themist. c. 4. Præfulse sumus imperii. Et in Conone, c. 4. Ducem fortem regis opibus præfulsores.*
 Præfulmo, is, mpsi, mptum, a. 3. *presumere*, Germ. *zu vor nemmen*, Gal. *prendre au paravant*, *presumer*, Hisp. *presumir*, *sonar antes*, *προλαμβάνω*, prius fumo, præcipio. *Plin. l. 36. c. 11.* Potores in certamine bibedoni præfulmere farinam ejus. *Virg. 11. Æn. v. 18.* Arma parate animis, & tpe præfulmite bellum. h. e. bellum jam futuru vestris animis proponite. *Tacit. 11. Ann. c. 7.* Eternitatem famæ spe præfulmere. h. e. præcipere, anticipare. *Id. Ann. 1. c. 38.* Venire se valida manu, ac ni supplicium in malos præfulmit, usum promissiva cæde. h. e. nisi ante suum adventum malos puniant. *Senec. ep. 107.* Cogitare futura, ac præfulmere, *presurgaris*. *Valer. Max. l. 1. Præfulmit animo ea te significari exitum suum, præfulgi. Quintil. l. 2. c. 4.* Illa mihi in pueris natura minimum fpei dederit, in qua ingenium judicio præfulmitur. h. e. venit ante iudicium. *Horat. l. 2. sat. 2.* Præfulmere mollium, *trastarsi delicatamente avanti il tempo*. Sic præfulmere gaudia, remedia. *Tac. Plin. in Paneg. & al.* ¶ Ponitur & pro audere, apud sequioris viri Scriptores. *Sulpic. Sever. l. 1. hisp. sac. c. 47.* Elatus secundis rebus, illicita præfulmens, &c. *Sext. Ruf. c. 6.* Epirotæ ad Italiam transire præfulperferunt.
 Præfulmpte, adverb. *precisamente*. *Vopisc. in Caro, cap. 4.* Cari patria sic ambigue a plerisque prohilur, ut præfulmpte veritatem dicere nequeam.
 Præfulmpcio, onis, *anticipazione*, Ger. *vermahlen*, Gal. *presomption*, Hisp. *presumpcion*, *πρόληψις*, ante sumptio, anticipatio. *Plin. l. 9. ep. 3.* Qui bone, mansueteque tam præfulmpcionem perfruitur. *Senec. ep. 117.* Multum dare solemus præfulmpcionis omnium hominum, h. e. pervagatæ opiniois, & communi. ¶ Apud Scriptores sequioris ævi accipitur interdum pro nimia spe, temeritate, auidacia, *presunzione*. *Spartian. in Hadrian. c. 2.* Habuit autem præfulmpcionem imperii mox futuri eis Jovis responso. *Sulpic. Sever. l. 1. hisp. sac. c. 33.* Illicita præfulmpcionem holocaustum obtulit. ¶ Eit etiam figura rhetorica, eadem ac Occupatio. *Quintil. l. 9. c. 2.* Mire in causis valet præfulmpcio, que *πρόληψις* dicitur. ¶ Præfulterea præfulmpcio dicitur prima syllogismi propositio, quam Logici majorem vocant. *Cic. l. 2. Divin. c. 53.* Sed demus tibi istas duas sumptiones, ea que *ἀρχαία* appellant dialecticis, sed nos Latine quæ malumus: præfulmpcio autem, quam *πρόληψις* iidem vocant, non dabitur.
 Præfulmptor, oris, m. *presuntuoso*, qui auidatèr alicud sperat, vel conatur. *Tertull. de prænit. c. 6.* At ille præfulmptor, cum tibi repromitteret, &c. Adde *Ammian. l. 26. c. 8.*
 Præfulmptorie, adverb. *con presunzione*, nimia fiducia. *Tertull. l. 4. contra Marcion. cap. 41.* Petrum præfulmptorie elocutum negationi destinando.
 Præfulmptuose, adverb. præfulmptorie. *Sidon. l. 7. ep. 6.* Hoc ipsum præfulmptuose, arroganter loquor.
 Præfulmptuosus, a, um, adiect. *presuntuoso*, nimis confidens, superbus, auidax. *Sidon. l. 1. ep. 1.* Præfulmptuosis vestigiis C. Plinii maturitatem confecturus. *Id. l. eod. ep. 11.* Quod præfulmptuosum fuisse. Al. leg. *presumptuosus* eodem sensu.
 Præfulmptus, a, um, *πρόληψις*, ante sumptus, anticipatus. *Sil. l. 5.* Ipsa suis manibus præfulmpta piaucla mittens. *Claudian. de VI. Conf. Honor. v. 168.* Festinaque voti Præfulmptum diadema dedit. h. e. ante legitimam ætatem. ¶ Præfulmpta opinio, est opinio ante capta de re aliqua. *Quintil. l. 2. c. 17.* Nihil invidia valeat, nihil gratia, nihil opinio præfulmpta. Sic fupicio præfulmpta, apud *Tacit. 2. Ann. c. 73.* Huc etiam referendum illud *Ulpian. leg. 33. tit. 1. l. 21. Dig.* Qui mancipia vendunt, nationem cuiusque exprinere debent: præfulmptum enim est, quoddam servos honos esse, quia natione sunt non infamata. *avvi comune concesso*, *che*, &c.
 Præfulso, is, sui, futum, a. 3. *πρόσσω*, ante suo. *Plin. l. 12. c. 19.* Mox præfulsum recentibus coriis quadrupedum.
 Præfulsus, a, um, partic. a præfulsor. *Ovid. 11. Met. v. 9.* Quæ foliis præfulsuta notam sine vulnere fecit.
 Præfulstus, a, um, ante tactus. *Cal. Aurel. Chronic. l. 4. cap. 3.* Oleo præfulstus venter. h. e. præfulctus.
 Præfultango, is, a. 3. ante tango. *Cal. Aurel. Chronic. l. 5. c. 7.* Corpus præfultangit, accessione ventura.
 Præfultego, is, xi, ctum, a. 3. *προκαλύπτω*, ante tego, prævelo. *Lact. lib. 5.* Tum vitia sua capillis, & pallio, & vitibus præfultegebat. *Plin. in Paneg. c. 15.* Quæ refectiones tuas arbores, quæ somnum faxa præ-

texerint, quod denique testum magnus hospes impleveris.
 Præulendo, is, di, tum, a. 3. *porre innanzi*, Ger. *furspannen*, Gal. *prætendre*, Hisp. *doner delante*, & *pretender*, est aliquid ante tendere, vel opponere, ne quæ occulta, & tæta volumus, appareant, & omnium aspectui exposita sint, vel ne calor nimius nos urat, aut ne ventus nobis sit molestus, vel ne aves evolent, &c. *Virg. 1. Georg. v. 270.* Segeti præulendere seipem. *Plin. l. 9. cap. 8.* Qua de causa non queunt retia præulendi. *Tac. 2. hisp. c. 6.* Quidquid castrorum Armenicæ præulenditur. ¶ Quandoque est præulere. *Virg. 4. Georg.* Fumosque manu præulende sequaces. ¶ Translate ponitur pro ponere ante, opponere, aliesare, &c. *Cic. in Varin.* Et hominis doctissimi nomen ruis immanibus, & barbaris moribus præulendere. *Quintil. l. 8. c. 3.* Præulendebat, fe id metu facere. *Id. l. 7. c. 2.* Ignorantia præulendi non potest. ¶ *Psal. l. Sé plures. Dig. de pæst.* Unus tuorum plurimum pupillorum nomine, unum debitum præulendunt. h. e. suum esse contentendum.
 Præulener, ra, rum, *παυτέρη*, valde tener. *Plin. l. 25. c. 13.* Sed alia est capnos, fruticosa, præulenera, foliis coriandri. Adde *l. 14. c. 2.*
 Præulenta, es, f. idem ac præulentura. *Manil. l. 4. v. 691.* Gallia præulentis, Hisp. maxima bellis. Al. leg. *per census*.
 Præulentatus, us, m. actus præulentandi. *Plin. l. 11. c. 37.* Cochleis oculo- rum vicem cornicula bina præulentatu adimplent.
 Præulentatus, a, um, partic. a præulentor. *Cic. 2. de Orat. c. 78.* Idcirco tota causa præulentata, atque perpeclta, locis omnibus inventis, atque instructis, considerandum est, &c. *Suet. in Aug. c. 35.* Præulentato sinu.
 Præulento, as, a. 1. *sentare innanzi*, Ger. *vorhin versuchen*, Gal. *center premier*, Hisp. *center primero*, *προπρώμα*, prius tento, ante expe- riri, inquiri, inspicio. *Tibull. l. 2. el. 1.* Et pedibus præulenter iter suspensa timore. *Quintil. l. 4.* In egressu parcius, & modestius præulenda est iudicis misericordia.
 Præulentura, es, f. custodia militaris posita in confiniis provincie, & veluti præulenta. *Ammian. l. 14. c. 9.* Mesopotamie tractus omnes crebro inquietari fueti, præulenturis, & stationibus servabantur ægrius.
 Præulentus, a, um, *πρόσθεν*, ante extensus. *Suet. in Claudian c. 10.* In- terque præulenta vel a se addidit. *Tacit. Ann. 2. c. 56.* Gens provincie late præulenta. *Claudian. de B. Ger. v. 416.* Legio præulenta Britannis. h. e. opposita, seu custodia Britannorum apposta.
 Præulentus, & nue, o. 3. *πρόσθεν*, valde tenuis. *Plin. l. 11. c. 15.* Et tactu præulentia fila mittit.
 Præulento, es, n. 2. *προχλωρομα*, ante tepco. *Ovid. 2. Amor. eleg. 3.* Si tuus in quavis præulentisset amor.
 Præulere, *suocere, eccetto, olere*, *π*, Germ. *auffgenommen*, Gall. *hormis ex- cepter*, Hisp. *suera*, *demas*, *de*, *παρ*, *πλώ*, *χρ*, extra, excepto, nisi, præulere, ex iis, quæ acc. inferuntur, a præ, ut *subter a sub*, inter ab in. *Præul. l. 14. Cic. in Fam. l. ep. 5.* Annuc ex Consulibus neminem tibi esse video, præulere Lucullum. ¶ Sumitur etiam pro ultra. *Cic. Att. l. 15. ep. 13.* Præulere spem, si quid erit, facies, ut sciam. ideit ultra spem, ex insperato. *Id. 2. de Or. Nihil magis ride- tur, quam quod est præulere expectationem.* ¶ Item pro supra. *Cic. 2. Off. Cuius est præulere ceteros crudelitas nobilitata. Id. pro Planc. Quod gratum præulere modum dicat esse.* ¶ Item pro contra. *Plaut. Epid. 1. 2. 3.* Præulere ætatem, & virtutem iustus es. hoc eit dedecet ætatem tuam te stultum esse, contra ætatem facis. *Ter. And. 5. 3. 8.* Præulere civium morem, atque legem. ¶ Item pro ante. *Cic. 5. Verr. c. 25.* Præulere oculos Lolii hæc omnia ferebant. ¶ Aliquando adver- bium est pro præulterquam, *eccetto che*. *Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 1.* Atqui etiam e Græcis ipsis diligenter cavendæ sunt quædam familiaritates, præulere hominum perpaucorum. *Sallust. in Castil. c. 37.* Ceteræ multitu- dini dem statuit, præulere rerum capitalium condemnatis. ¶ Vel pro inferum. *Plin. l. 11. c. 4.* Habent autem oculos, præulereque e sensibus tactum, atque gustatum. *Id. ibid. c. 26.* Stelliones rore tantum viventes, præulereque araneis. ¶ *Præulere proper* significat, plus minus, circiter. *Gel. l. 19. c. 10.* Cum Architectus dixisset, necessaria videri festi- stertia trecenta, unus ex amicis Frontonis, & præulere proper, in- quiet, alia quinquaginta. *Vivere præulere proper* est inconsistentem vitam agere, modo huc, modo illic ferri, nullam in vita instituenda ratio- nem sequi. *Enn. apud Gell. loc. cit.* Imus huc, hinc illuc, cum il- luc ventum est, ire illinc lubet, incerte erat animus, præulere proper vita vivitur. Alii leg. *præulere proper vitam vivitur*. hoc eit vivitur præulere, quod propter vitam est. Sed lectio hæc minus proba eit.
 Præulterago, is, a. 3. ago ultra aliquid locum. *Hor. l. 1. ep. 15.* Et diver- saria nota Præulteragendus equus.
 Præulterbitus, as, n. 1. *oltrepassare*, *παρπαύωμαι*, præultereo, a præulterito, as, interposito h. *Plaut. Epid. 3. 4. 1.* Cave, præulterbites ulla ades, quin roges, &c. Alii leg. *præulterbitas*, ut sit 3. conjugat. quemadmodum est in illo eisdem in *Pan. 5. 3. 43.* Ne inter vias præulterbitamus, me- tuo.
 Præultercurro, is, ri, rsum, n. 3. *storer' oltra*, o da vicino, currendo præultereo. *Veget. l. 3. c. 23.* Equis præultercurrentibus.
 Præultercurfus, a, um, partic. passiv. *trafforso*, currendo præulteritus. *Ammian. l. 22. c. 22.* (al. 9.) Transgressus itaque fretum, præultercurfus Chalcedone, & Libyssa, inde Nicomediam venit.
 Præulterdico, is, xi, ctum, a. 3. ultra, vel ante aliquid duco. *Plaut. Mil. 1. 1. 67.* Ut te hodie quasi pampam illac præulterducerem.
 Præulterga, adv. *oltre a ciò*, *עיר*, Ger. *uber das*, Gall. *oltre cela*, *d'avan- tage*, Hisp. *demas desto*, *suera desto*, *αλλά τι*, *ετι*, ultra ea, que dicta sunt, ad hæc, infuper, a præulere, quæ dicas præulere hæc. *Cic. 5. Phil.* Est enim Phædri Philosophi nobilis filius, homo præulere festi- vus. ¶ Interdum habet pronomen inclusionem tam singularis numeri, quam pluralis. *Cic. l. 4. Fam. ep. 3.* Ut tibi enim concedam, præulere nemini, ideit præulere te. *Id. l. 1. ep. 7.* Præulere quidem de Consulari- bus nemini possum aut studii erga te, aut officii, aut amici animi esse teitit. ¶ Usurpatur etiam pro postea, sive posthac, & deinceps. *Virg. 1. Æn.* Et quisquam nomen Junonis adoret præulere?
 Præultergo, is, ivi, itum, n. anom. *passar oltre*, *επαρpassare*, *עיר*, Ger. *surgehen*, Gal. *passer outre*, Hisp. *passar, allende*, *παρπαύωμαι*, ultra eo, præultergredior, ultra id progredior, quo iter præulinitum est. *Ter. Eun.* Dum hæc reputo, imprudens villam præulterii. ¶ Ponitur etiam pro labi, excurrere, evanescere. *Ovid. 3. de Art. v. 63.* Nec que præulterit, rursum revocabitur unda, nec que præulterit, hora redire potest. ¶ Translate capitur pro antecellere, vincere. *Var. R. R. l. 1. c. 1.* Hos nobilitate Mago Carthaginensis præulterii. *Cic. in Sal.* Neque ab alio vinci potest, neque ipse fe omnino reliqua etate præulterit. ¶ Item pro efugere, vitare. *Ter. Hee.* Necis, quid mali præulterieris. ¶ Item pro omittere, præultermittere, tacere. *Cic. de Prov. Conf.* Cædes relin- quo, libidines præultereo. *Id. ad Brut.* Sed tamen tantam omnium lau- dum excellentiam non quo silentio præulterire. *Id. pro Planc. c. 3.* Populus solet nonnunquam dignos præulterire. h. e. candidatos negligere. *Id. 5. Tusc.* Cum sapiens, & bonus vir fuffragiis præulteritur. ¶ *Hoc me præulterit*, h. e. oblitus sum, memoria excidit. *Ter. Hee. 5. 4. 38.* An temere quidquam

Prænononem præterit. quod factio usus sit? Cic. l. 1. Fam. ep. 8. Non te præterit, quam sit difficile. Id. 13. Fam. epist. 65. Non me præterit, nos eam rem expertos esse.

Præterquillo, as, n. 1. cavalcare avanti, *παρατρέχω*, equitando prætereo, vel transeo. Liv. l. 3. c. 61. Præterquintelque abiterunt.

Prætereunter, cursum. Augustin. *tract.* 118. *in Joim.* Non est prætereunter loquendum.

Præteritor, fereris, latus sum, pass. anóm. *παρῆναι*, prætereo, transeo. Liv. l. 21. c. 55. Simul ac latebras eorum improvida præterlata acies est.

Præteritio, is, xi, xum, n. 3. *τραπασσῆναι*, *σcurrere*, *scorrere*, *vicino*, *παρῆναι*, *scurrere*, *vicino*. *Parr.* R. R. l. 3. c. 16. Quæ præterfluat, aut in aliquem locum intluat. Liv. l. 41. c. 11. Annem præterfluentem mœnia novo alveo avertit. ¶ Translate usurpatur pro elabi, pertransire, evanescere. Cic. 5. *Tusc.* de voluptate, Nec præteritum præterfluere finire.

Prætergo, es, rii, a. 2. quidam Lexicographi afferunt ex *Lucret.* l. 4. sed optime notæ Codices habent *pertergo*.

Prætergredior, eris, d. 3. *τραπασσῆναι*, *παρῆναι*, prætereo, transeo. Cic. l. 3. *Fam. ep.* 7. Currens Lepta mihi nuntiat, ut jam castra prætergressum esse. *Tacit.* *Ann.* 14. c. 23. Fines suos prætergredientem.

Præterhac, adverb. præterea, pro præter hæc, ut *ante hæc* pro ante hæc. *Plaut.* *Rud.* 4. 74. Si præterhac unum verbum faxis. Adde *Men.* 1. 3. 3.

Præteriens, euntis, partic. *chi passi*, *o obrepassi*, *παρῆναι*. *Tibul.* l. 2. *eleg.* 5. Et plaudit curru prætereundo pater. Cic. 4. *Acad.* Nihil præteriens eorum, quæ pro hac causa dici possunt. ¶ Præteriens facere aliquid dicitur, qui obiter facit, nec diu immoratur. Cic. *de clar. Orat.* Uno aspectu & præteriens de aliquo iudicat. *Id.* *Verr.* 1. Quasi præteriens satisfaciam universis. *di passaggio*.

Præterinquo, is, a. 3. insuper inquiri. *Amian.* l. 15. c. 10. Statuit, in negotium præterinquiri.

Præteritio, onis, f. *il lasciar suoi.* *Cod. l. 6. tit. 29. leg. 4.* Pœnam præteritionis.

Præteritio, as, um, partic. futuri a prætereo. *Ovid.* l. 3. *de ar. am. v.* 612. Quaque vigil castus, præteritio eram.

Præteritum, as, um, *passio*, quod præterit, quod elapsum est, vel transactum. Cic. *de Sen. c.* 19. Nec præteritum tempus unquam revertitur. *Id.* *de Div.* Tum meminit præteritorum, præsentia cernit, futura prævidet. *Id.* 4. *Acad.* Nihil in præteritis relinquere, *lasciar in dietro*. ¶ Interdum præteritum pro extinto, seu mortuo accipitur. *Prop.* l. 2. *el.* 14. Fas est præteritos semper amare viros. ¶ Sepe pro omnino. Sic *Senatores veteres* dicebantur præteriti, quos Censores in recitando Senatu notæ causâ omiserunt, & *Candidati præteriti* dicebantur, qui in petitione Magistratum repulsi habuissent. Cic. *pro Planc.* c. 21. Quos omnes scimus. *Æl.* litate præteritos, Consules esse factos. ¶ Præteritum tempus in verbis dicitur a Grammaticis, quod rem jam præteritam significat. *Quintil.* *Præfati.* & *alii*.

Præterlabor, eris, lapsum, d. 3. *τραπασσῆναι*, *παρῆναι*, iuxta labor, præteritio, prætereo. *Virg.* 6. *Æn.* Cum tumulum præterlabere recentem. ¶ Translate sumitur pro evanescere. Cic. 2. *de Or.* c. 25. Ante enim præterlabitur, quam percepti est.

Præterlampo, is, a. 3. leviter attingo, prætereundo lampo. *Amian.* l. 17. c. 4. Oppidum, quod Mosa fluvius præterlambit.

Præterlato, a, um, *παρῆναι*, partic. a præteritor. *Lucret.* l. 4. v. 570. Præterlata, frustra diffusa pro auris.

Prætermeo, as, n. 1. *παρῆναι*, iuxta meo, præteritio. *Lucret.* l. 1. v. 319. Sepe salutantum talis, præterque meantum. *Amian.* l. 31. c. 23. Quos iter prætermiant.

Prætermisio, onis, *omissione*, *παρῆναι*, actus prætermittendi. Cic. *in Top.* c. 7. Formæ igitur sunt hæc, in quas genus sine ulli us prætermisio dividitur.

Prætermisus, a, um, nom. partic. *omissio*. Cic. 3. *Off.* c. 2. Negat, eum iam prætermisum a Pangetio.

Prætermitto, is, si, sum, a. 3. *τραπασσῆναι*, *παρῆναι*, Germ. *underlassen*, Gal. *laisser passer*, Hisp. *dejar*, *παρῆναι*, omitto, prætereo, relinquo, intactum relinquo. Cic. l. 1. *Fam. ep.* 8. Neque ullum officium erga te hominis amanissimi, prudentissimi, diligentissimi prætermisit. *Id.* 12. *Fam. ep.* 24. Nullum locum laudandi tui prætermittit. *Id.* 3. *de nat. Deor.* Prætermittite voluptates. *Id.* l. 11. *Fam.* Neinim prætermisit, qui non eadem ista dixerit. ¶ Prætermittere pœnam sceleris idem est, quod ignoscere. Cic. *ad Brut.* 15. Sed sceleris pœnam prætermittit (id enim est, quod vocatur ignoscere) etiam si in rebus tollerabile est. ¶ Sepe ponitur pro tacere. Cic. 1. *Agr.* Prætermittit illa, que non est, quin gravissime, & verissime conquirit possit. *Id.* 13. *Phil.* Ac ne illud quidem silentio prætermittendum puto.

Prætermonstrare, as, a. 1. præmonstrare. *Gel.* l. 20. c. 10. Usus consilio sum magistris, quod docere ipse me debuerat, a quo discerem, prætermonstrantibus. h. e. monstrantibus alium, qui quod ipse debebat, doceret.

Præternavigatio, onis, *παρῆναι*, *ναυαγία*, navigatio iuxta, vel ultra aliquem locum. *Plin.* l. 4. c. 12. Ab hac Ægina liberæ conditionis 17. M. P. cuius 20. M. P. præternavigatio est.

Præternavigo, as, n. 1. *ναυαγία*, *παρῆναι*, iuxta, vel ultra navigo. *Sueton.* *in Ner.* c. 27. Quoties Bajanum sinum præternavigaret. Adde *in Tiber.* c. 12.

Prætero, is, trivi, itum, a. 3. idem quod tero, vel valde tero. *Plin.* l. 11. c. 37. *de dentibus.* Frater Timarchi non mutavit primores, ideoque prætrivit. *Plaut.* *Men.* l. 1. 9. Anum lima præterunt. A. ii leg. *præterunt*.

Præterpropter, V. Præter.

Præterquam, *suorchè*, *salvo che*, *eccetto che*, Ger. *daz nur*, Gal. *excepti que*, Hisp. *si no que*, *παρῆναι*, præter, excepto, nisi, adv. seu conjunctio excipiendi. Requirit semper præcedentem casum, quia item verbum subintelligitur, & post se regit casum præcedenti similem. Cic. 3. *Caes.* Quibus pro tantis rebus nullum ergo a vobis premium virtutis, nullum inigne honoris, nullum monumentum laudis postulo, præterquam huius diei vestram memoriam sempiternam. *Plin.* l. 25. c. 2. Omnium diligentissimum vitæ fuisse argumentum, præterquam fama intelligitur. ¶ Dividitur interdum per Tmesim. *Plaut.* *Pœf.* 3. i. 38. Quæ præter sapientiam placet parentibus. ¶ Jungetur ipse cum alius particulis, ut Præterquam etiam, præterquam semper, præterquam si. *Cels.* l. 1. c. 9. A qua vero frigida intufa, præterquam capiti, etiam stomacho prodest. *Gel.* l. 15. c. 1. Declamaverat Antonius Julianus rhetor, præterquam semper aliis, tum vero nimium quam delectabiliter, & feliciter. id est cum semper. *Plin.* l. 8. c. 25. Præterquam si humore incedant. ¶ Præterquam quod, est, *nisi quod*, *senorchè*. Cic. 2. *Fr. epist.* 13. Ego me in Cumanis, & Pompeiano, præterquam quod sine te, ceterum satis commode oblectavi. ¶ Significat etiam non modo. *Id.* *As.* l. 15. ep. 15. Suram autem præte quod nefarium hominem cognovi, præterea in me contumacem, semel omnino domi meæ vidi, *olere che*. *Id.* *Div.* c. 12. Id præter quam quod fieri non potuit, ne fingi quidem potest.

Præterrado, is, a. 3. *παρῆναι*, *παρῆναι*, idem ac rado. *Lucret.* l. 4. v. 531. Præterradit enim vox fauces ipse.

Prætersum, es, fui, n. anóm. absum, extra sum. *Terul.* *in Apolog.* c. 38. Ipsis rebus, de quibus tranfiguntur spectacula, prætersumus.

Prætervechio, onis, *παρῆναι*, præternavigatio. Cic. 7. *Ver.* c. 66. Prætervectione omnium, qui ultra, citroque navigant.

Prætervehor, as, um, particip. a prætervehor. Cic. *pro Cæ.* c. 21. Sed quoniam emerisse jam e vadis, & scopulos prætervecta videtur oratio mea. id est difficiliora percurrit, & explicavit. *Stat.* 5. *Theb.* v. 472. Litora rectis prætervectus aquis.

Præterveho, is, xi, ctum, a. 3. *παρῆναι*, trans, vel ultra veho, navi, curru, vel jumentis aliquid præter locum aliquem veho, & tere passim usurpatur. Cic. 5. *Fin.* c. 18. Revocare eos iolite, qui prætervehebantur. *Virg.* 4. *Æn.* Vivo prætervehor Gallia faxo Pantagæ. *Liv.* l. 1. Tamen cum præterveheret navibus Ostia oram. ¶ Legitur & absolute pro prætervehi, præternavigare. *Suet.* *in Aug.* c. 93. Quod Judæam prætervehens apud Hierosolimam non supplicasset. id est prætervectus. Sed potest subintelligi accus. *exercitum*, aut quid simile. ¶ Translate ponitur pro prætermittit, omittit, & tacere. Cic. 7. *Philipp.* 3. Quoniam periculolissimum locum silentio sum prætervectus.

Præterverto, is, a. 3. verito, converto. Afferri solent duo exempla, alterum *Plin.* l. 2. c. 71. alterum Cic. l. 1. *de Div.* c. 6. in quibus rectius legitur *præverto*.

Prætervolo, as, n. 1. *τραπασσῆναι*, *παρῆναι*, ultra volo, volulo prætereo. Cic. *in Arat.* Quem rutila fulgens pluma prætervolat ales. ¶ Translate ponitur pro celeriter prætere, & quasi ultra volando effugere. Cic. 3. *de Orat.* c. 59. Sententiæ sæpe acuti non acutorum hominum sensus prætervolant, id est antequam intelligantur, præterturgunt.

Prætestatus, a, um, partic. prius, seu ante testatus. *Tert.* l. 4. *carm. cont. Marcion.* c. 6. Prætestata vitam vitæ.

Prætexo, is, xui, ctum, a. 3. *τελλεσθαι*, *παρῆναι*, idem ac texo, vel prius texo, ante, vel circum vestem, aliquid quippiam attexo. *Plin.* l. 16. c. 1. Ulva, & palustri junco funes necunt ad prætexenda piscibus retia. ¶ Translate sumitur pro præordinare, præordini. Cic. 2. *de Orat.* c. 78. Sic omnia, quæ sunt, quæque aguntur acerrime, levioribus principis natura ipsa prætexuit. ¶ Item pro cooperire, quali supra texere. *Auson.* *ad Gratian.* Imp. Assulantibus tunc in illibus barbarorum, quibus Danubii ora prætexitur. *Virg.* 6. *Æn.* Et litora curvæ prætexunt puppes. ¶ Item pro obtendere, contigere, causam aliquam non veram afferre, colorem querere. *Virg.* 4. *Æn.* Hoc prætexit nomine culpam. Cic. *in Pison.* cap. 24. Ut non prætexat cupiditatem triumphum. ¶ Item inferere, attexere. *Plin.* l. 18. c. 3. Sapientes vero quamplures, quos sequentes præteximus in hoc volumine.

Prætexta, æ, vel toga prætextata, *παρῆναι*, *παρῆναι*, genus vestimenti oblongum, a prætexendo, h. e. toga alba, purpurea prætextata imbo. Unde *Plautus* vocat *παρῆναι*. Cic. 3. *Ver.* Neque te tam commovebat, quod ille cum toga prætextata, que non quodvis bulla venerat. ¶ Quatuor hominum genera prætextata utebantur, omnes Magistratus urbani; Senatores omnes, cum Deorum dies festos celebrabant; Magistris Collegiorum, dum ludos comitalitios faciebant; pueri ingenui; & puellæ, illi usque ad diem tirocinii, id est usque ad annum ætatis 17. (al. 15.) hæc usque dum nubent. P. *Manut.* *in Or.* pro *Sext.* 31. *Phil.* & *in Pison.* Itaque prætextata a togato non tantum differt, ut puer a viro, sed etiam ut privatus a Magistratu. Hinc est, quod turba togata pro plebe sæpe usurpatur. Pueri prætextata utebantur ex institutione Tarquinii Prisci, qui cum de Sabinis triumphum egisset, filium suum annos quatuordecim natum, quod hostem in eo bello manu percussisset, pro concione laudavit, bullaque aurea, & toga prætextata donavit. Hinc deductus mos, ut prætextata, & bulla in usum puerorum nobilium usurparentur, ad omnes, & vota conciliandæ virtutis. V. *Macrob.* l. 1. *Satur.* n. 6. ubi alias quoque hujus rei causas affert. Cic. *de Amic.* Quod summi puerorum amores sæpe una cum prætextata, sumpta toga, deponerentur. *Id.* 3. *Ver.* Eripiis igitur pupillæ togam prætextatam? detrahes ornamenta non solum fortunæ, sed etiam ingenuitatis? ¶ Fuit & in usu prætextata bulla, qua nulli alii licebat uti, nisi ei, qui funus faciebat. V. *Manut.* *de Quest.* per *Epist.* ¶ Prætextata etiam dictum est fabulæ genus, simile tragœdiæ, in quo publica negotia agebantur, & Reges Romani, Magistratusque inaucebantur. Nomen a prætextata veste, quod in his fabulis fere Regum, aut Magistratum acta comprehendebantur, qui toga prætextata usi sunt. *Don.* *ad prol.* *Ad.* Sicut apud Græcos *ἔπη*, sic apud Latinos generaliter fabula dicitur, cuius species sunt Tragedia, Comœdia, Togata, Tabernaria, Prætextata, Crepidata, Atticiana, *μικτὸς*, Rhintonica. *Horat.* *in Avic.* v. 288. Vel qui prætextas, vel qui docere togatas. Alii in verbis Donati legunt *prætextata*.

Prætextatæ, adverb. V. Prætextatæ.

Prætextatus, a, um, *παρῆναι*, quod ad prætextam spectat. Hinc prætextati dicuntur pueri, qui nondum decem, & septem annos præterierant, quia eo usque prætextam ferebant. *Justinian.* *Instit.* l. 4. *tit.* 4. §. 1. Sive quis matremfamilias, aut prætextatum, prætextatamve affectatus fuerit. Adde *Sueton.* *in Aug.* c. 24. ¶ Sermo prætextatus, verba prætextata, mores prætextati dicuntur de obsecratis, & impudicis. *Festus*: Prætextatum sermonem quidam putant dici, quod prætextatis nefas sit obsceno verbo uti: alii, quod nudentibus, depositis prætextatis, a multitudine puerorum obscœna clamentur. *Sueton.* *in Vespas.* Erat enim didacitatis plurimæ, & sic scurrilis, ac fordidæ, ut ne prætextatis dicam verbis absteret. *Macrob.* *lib.* 2. *Satur.* Vice pœnipedis, & subulonis impudica, & prætextata verba jacentis. *Juven.* *sat.* 2. *in fin.* Sic prætextatos referunt Aitaxata mores. ¶ Prætextata fabula, V. Prætextata.

Prætextum, i, n. idem ac præteritum. *Suet.* *ad Cæs.* c. 30. Et prætextum quidem illi civilium armorum hoc tuit. ¶ Sumitur etiam pro ornatu. *Sen.* ep. 71. Sed illud pulcherrimum Reipub. prætextum, optimates, & prima acies Pompejanorum partium, Senatus, uno prætio profugabuntur. *Valer.* *Max.* l. 7. c. 1. n. 1. Consulatus decus, imperatoriam potestatem, speciosissimi triumphus prætextum (fortuna) largita est. Al. leg. *prætextum*.

Prætextus, us, m. *prætesto*, Ger. *survovis*, Gal. *couleur*, *excuse*, Hisp. *so color*, *covertura*, *παρῆναι*, obtentus, illud velamen, quo moveri se aliquid simulat ad aliquid ægeodum, cum tamen alia causa moveatur. *Suet.* *in Tiber.* c. 25. Omnium inimicitia hoc prætextu ad nos detentur. ¶ Item decus, splendor. *Tac.* l. 1. *hist.* c. 19. Confulerant Patres mittendos ad exercitum Legatos: agituram secreto, num & Pifo proficisceretur, majore prætextu. Illi auctoritatem senatus, hic dignationem Cæsaris laturus.

Prætextus, a, um, *παρῆναι*, *παρῆναι*, *testuto*. Cic. *Fam.* 2. *epist.* 16. Togam prætextam tibi Appio, puto te audisse. *Ovid.* 5. *Fast.* v. 569. Spectat & Augusto prætextum nomine templum. h. e. inscriptum, vel decoratum. ¶ Prætextata calumnia, apud Cic. *Caes.* 2. c. 2. quid sit, non facile est dicere; nam ille locus ab Interpretibus varie & legitur, & exponitur.

Prætimēo, es, a. 2. *πρῆτιμῆμα*, valde timeo. *Plaut. Amph. prol. v. 29.* Mirari non est æquum, si tibi prætimet.
Prætimidus, a, um, adject. valde timidus. *Tertul. in carm. de Jona, v. 65.* famulum se se ille fatetur prætimidum.
Prætinctus, a, um, adject. *enno.* *Ovid. 7. Metam. v. 123.* Semina mollis humus valido prætinctâ veneno.
Prætondeō, es, a. 2. idem quod tondeo. *Apul. l. 5. Metam.* Cum ejus pinnas prætonderim.
Prætor, oris, m. *Prætor, Podesſtā, ἀρχων*, qui Rempub. regit, vel qui exercitui præſt, & ſpectatim qui juriſdictionem exercet, ſeu juſ populo dicit. Prætoris enim appellatio longe aliter accepta eſt poſt annum U. C. 388. aliter ante. Quippe Regibus exactis iſdem erant Conſules, ac Prætores, qui etiam progreſſu temporis Judices dicitur. *Cic. l. 3. de Leg.* Regio imperio duo ſunt, iique prætorum, judicando, conſulendo Prætores, Judices, Conſules appellantur. *Id. l. 1. de Div.* Cum apud Delium male pugnatum eſſet, Lachete Prætor. Ubi Imperatorem Athenienſem more Romano Prætorum vocat. *Var. l. 2. de Vir. P. R. apud Non.* Quod iſdem dicebantur Conſules, & Prætores; quod prærent populo, Prætores; quod conſulerent Senatam, Conſules. *Liv. l. 3.* Fuit, qui interpretarentur, eadem hac Horatia lege Conſulibus quoque, & Prætoribus, quia iſſdem auſpiciis, quibus Conſules crearentur, cautum eſſet, Judicem enim Conſulem appellari. Quæ reſellitur interpretatio, quod his temporibus (ideſt anno 307.) nondum Conſulem Judicem, ſed Prætorum appellari mos fuerit. ¶ Duravit hæc appellatio, utque dum creſcente Pop. Rom. imperio, bellis pluribus impingentur, eoque, cum plurimum Urbe abeſſent, juſ Populo reddere nequirent, ideſt utque ad L. Æmiliam Mamercum, & L. Sextium Coſſ. videlicet anno U. C. 388. Tum enim Patricii pro communicato Plebi altero Conſulatu quaſi ſibi hunc honorem, & impetrarunt. Poſtquam igitur Prætorium nomen peculiare habuit Magiſtratum, Conſules nomen Prætorum amiſere, quod proprium iis factum eſt, qui juſ Populo dicerent. *Cic. pro Mur.* Qua in ſorte ſapientis Prætor, qualis hic fuit, offenſionem vitat æquabilitate decernendi, benevolentiam adjuſtigit lenitate audiendi. ¶ Primum unus tantum Prætor creatus eſt, ut Conſulibus bello advocatis, juſ in urbe redderet, iſque Prætor Urbanus dicitur eſſe. Poſt aliquot deinde annos, non ſufficiente eo Prætor, quod multa turba etiam peregrinorum in urbem veniret, creatus eſt alius Prætor, qui *Peregrinus* appellatus eſt, quod inter cives, & peregrinos, vel inter peregrinos, & peregrinos juſ diceret. *Pompon. lib. 1. ff. tit. 2. lib. 2.* ¶ Capta deinde Sardinia, mox Sicilia, item Hiſpania, deinde Narbonenſis Provincia, Prætores Provinciales totidem creati ſunt, quot Provincie in ditio-nem venerant, qui in Provinciis cum imperio, & exercitu mitte-rentur, & partim rebus urbanis, partim provincialibus præſent, ideſt & juſ dicerent, & Provincias regerent, bellum geſturi, li opus eſſet. *Pompon. loc. cit.* ¶ Variè deinde auſtus eſt Prætorum numerus; nam C. Julius Cæſar duos novos Prætores creavit. *Dio l. 42. & Pompon. loc. cit.* Auguſtus ſexdecim Prætores conſtituit, Claudius denique duos adiecit. *Pompon. ibid. V. Sigon. de an. jur. Civ. Rom. Manut. & alios.* ¶ Prætor primus erat ille, qui in Comitibus plura, quam cæteri, ſuffragia terebat, & primus omnium renunciabatur. *Cic. pro Leg. Manil. c. 1.* Nam cum Prætor primus centuriis cunctis renunciatus ſum, &c. ¶ Tranſfertur etiam hæc vox ad quoviſ præfectos, ſive rei ſacræ præſent, ſive prophanz, teſte *Aſcon. in 3. Verr.* Hinc Prætores Ærarii, apud *Tac. l. 1. Ann. c. 75.* Prætor ſacris Vulcani, in *Inſcrip. apud Gruter. pag. 318.*
Prætorianus, a, um, adject. ad Prætorum pertinens, ut Prætoriana comitia. h. e. Prætorii creando habita. *Liv. l. 22. Alii leg. Prætoria.* ¶ Prætoriani dicebantur milites cohortis Prætorie, qui ad cuſtodiam corporis Prætoris, h. e. Imperatoris delibebant; hi pacis tempore caſtra Romæ habebant, quæ Prætoria dicebantur, erantque cæteris militibus honoratioris. *Tac. 2. hiſt. c. 44. Plin. l. 6. c. 29.*
Prætoritius, a, um, idem ac Prætorius. *Marſial. l. 8. epigr. 33.* De Prætorio ſolum mihi Paulte corona Mittis.
Prætorium, ii, prætorio, Ger. *des hauptmanns hauſſ*, Gal. *pretoire*, Hiſp. *caſa del corregidor*, *σπρωγίον, πραιτωριον*, tabernaculum Prætoris, ideſt ejus, qui præeſt exercitui, a Prætor, qua olim notabat omnem Magiſtratum, qui in urbe, vel in exercitu imperium haberet. *Aſcon. in 3. Ver. & Feſt.* ¶ Prætorium quoque dicebatur in Provincia locus, in quo Prætor juſ dicebat. *Cic. 7. Ver. Curritur ad Prætorium. Id. ibid.* Procedit iſte repente e Prætorio. ¶ Item domus, in qua Prætor, ſive Princeps habitabat. Alio nomine a *Quintil.* dicitur Auguſtule. *Liv. l. 3.* Quercus, ingens arbor, Prætorio imminet. ¶ Item Prætorianæ militie ordo. *Sueton. in Ner. c. 9.* Antium coloniam deduxit, adſcrip-tio veteranis e Prætorio. *Tac. 4. hiſt. c. 46.* In prætorio accepit, hoc eſt prætorianis adſcripſit. ¶ Poſteriore ævo Prætoria dixere villas om-nines elegantiores, & non rultici uſus. *Suet. in Calig. c. 37.* In extirpationibus Prætoriorum, atque villarum, omni poſthabita ratione, nihil tam effice re concuſcibatur, &c. ¶ Metonymice Prætorium ponitur pro conſilio. Hinc dicitur, Prætorium diſmiſſere, ut diſmiſſere Senatum, ideſt eos, qui in Prætorio conveniant. *Liv. l. 37. c. 5.* Ubi, Prætorio diſmiſſo, ligna concuſſerunt.
Prætorius, a, um, *πραιτωριος*, quod pertinet ad Præturam, vel ad Præ-torem. ¶ Hinc *Vir Prætorius* eſt, qui Præturam geſſit. *Cic. in Brut. l.* etiam Cotta Prætorius in mediocrium Oratorum numero dicendi non ita multum laude proceſſerat. ¶ *Prætorium genus* dicitur, ex quo majorum aliqui Præturam geſſit, ad Conſulatum tamen non per-venit. *Cic. pro Planc.* Cedat Conſulari generi Prætorium, nec contendat cum Prætorio Equiteſt locus. ¶ *Prætoria cohors*, comites Conſulares, ut ait *Aſcon. in 3. Ver.* vel qui ab Imperatoris latere non diſcedebant. ¶ *Prætoria porta*, in caſtris appellabatur, quæ ex Prætorio e conſpectu hoſtium dirigi conſuevit, qua exercitus in prælium educabatur. Nam initio Prætores dicebantur, qui poſtea Conſules, & ii bella ad-miniſtrabant. *Feſt. & Aſcon. in 3. Ver. c. 14.* ¶ *Navis Prætoria, la capitana*, eſt qua claſſis præfectus vehitur. *Liv. l. 29. c. 25.* ¶ *Prætoria turba* apud *Cic. Verr. 3. c. 52.* ſunt, qui ad Prætorum conveniunt juris prætendi cauſa.
Prætorquēo, es, orſi, ortum, a. 2. ante torqueo, diſtorqueo. *Plaut. Rud. 3. 2. 12.* Prætorque injuriæ valde collum, quam ad vos perveniat.
Prætorridus, a, um, adject. valde torridus. *Calpurn. ecl. 2. v. 8.* Quos etiam prætorrida munerat æſtas.
Prætorius, a, um, valde tortus. *Colum. l. 3. c. 18.* Julius Atticus præ-torto capite, & recurvato ſemen demerit.
Prætractatus, us, m. tractatus ante, prius poſitus. *Tertul. de fuga in perſec. c. 4.* Poſſumus determinare ex hoc ipſo prætractatu.
Prætrepidans, tis, nom. ex part. valde trepidans, ſeiſtanus. *Carul. carm. 47. de adventu veris.* Jam niens prætrepidans avet vagari.
Prætrepidus, a, um, adject. valde trepidus, tremens, timidus. *Perſ. ſat. 2. v. 54.* lætari prætrepidum cor. *Suet. in Tiber. c. 63.* Cum inter hæc

non modo inſivus, ſed prætrepidus quoque vixerit. *Id. in Ner. c. 41.* Urgentibus aliis ſuper alios nuntis, Romanæ prætrepidus rediit.
Prætruncō, as, a. 1. *ragliare, ἀποτρυῖναι*, amputo, prætruncō. *Plaut. Miſ. 2. 3. 47.* Nonne tibi itam prætruncari linguam largioquam jubes?
Prætumidus, a, um, valde tumidus. *Clauſ. l. in Ruſſ. v. 225.* Præ-tumidus furor.
Prætura, æ, *Prætura, Poſteſſaria*, Ger. *richterſtamp*, Gal. *prature*, Hiſp. *pratura, τραπεζία, κερταῖα*, Prætoris dignitas. *Cic. 3. Caſſ.* Cum præ-tura ſe abdicaret. *Tac. l. 3. Ann. c. 30.* Voluit vetus familia, neque tamen Præturam egreſſâ.
Prætutianus, a, um, quod ad Prætutianus, ſeu Prægutios (qui ſunt populi Piceni trans Truentum fluvium) ſpectat. *Plin. l. 3. c. 13.* Quo finitur Prætutiana regio, & Picentum incipit. Adde *Liv. l. 22. c. 29.*
Prætutum, ii, opp. Italiæ in Piceno. *Prolem. l. 3. c. 1.*
Prætutius, a, um, quod ſpectat ad Prægutios. *Sil. l. 8. v. 568.* Prætutia pubes. *Plin. l. 14. c. 6. & 7.* Prætutum vinum.
Prævalēns, tis, nom. ex part. valde potens. *Liv. in præſat.* Jam pridem prævalēns populi vires ſe ipſæ conſiciunt. *Veſp. l. 2. c. 108.* Prævalēns corpore.
Prævalentia, æ, fœm. actus prævalendi. *L. 23. ff. de rei vindic.* In omni-bus iſtis cauſis, ex quibus mea res per prævalentiam alienam rem trahit.
Prævalēo, es, lui, n. 2. *prevallere, ὑπὲρβαλεῖν*, Ger. *mehr gelten*, Gal. *exceder*, *erre ſuper*, Hiſp. *prevalecer, ὑπερβαλεῖν*, potentior, ſeu robuſtior ſum. *Stat. 2. Achil.* Quiſquis equo, iaculoque potens, qui præleat arcu. *Plin. l. 10. c. 6.* Vulturum prævalēt nigri. *Veſp. l. 2. c. 118.* Prævalēbant jam ſata conſiſis. *Tac. Ann. 14. c. 45.* Prævaluit pars quæ ſupplicium decernebat. *Carul. epigr. 6.* Nam nil præleat iſta tacere. h. e. nihil prodeſt.
Prævalēſco, is, n. 3. invaleſco, validior ſum. *Colum. l. 5. c. 6.* Vitem quo-que ante, quam ex toto prævalēſcat arbor, conferre convenit.
Prævalide, adv. *ὑπερβαλῶς*, admodum valide. *Plin. l. 17. c. 14.* Ut præ-valide accipiens trunco in media ſifura relinquatur.
Prævalidis, a, um, *ὑπερβαλῶς*, præpotens. *Liv. l. 26.* Duas prævalidas urbes magno inter ſe maris, terrarumque ſpatio diſcretas. *Id. l. 3. c. 43.* Juvenis prævalidus. *Tac. 3. Ann. c. 53.* Vitia prævalida, & adulta.
Prævallo, as, a. 1. ante vallo. *Hirt. de bel. Alexandr. c. 19.* Imperat, pon-tem adverſus hoſtem prævallari.
Prævaricatio, onis, *ὑπερβαλῶς*, actus prævaricandi. *Cic. in Partic. c. 36.* Ut ſi in reo pecunia abſoluta, ruruſque revocato prævaricationem accuſator eſſe definiat omnem judiciu corruptelam ab reo, deſenſor autem non omnem, ſed tantummodo accuſatoris corruptelam ab reo. *Id. ad Q. Fr. l. 2. epist. 16.* Quo die hæc ſcripti, Drufus erat de prævaricatione a Tribunis ærarii abſolutus. *Plin. l. 1. ep. 20.* Damnari prævaricationis.
Prævaricator, oris, m. *ὑπερβαλῶς*, qui prævaricatur, ſive prætregriditur: Accipitur pro eo, qui ab offici ſui præſcripto deſicit, atque aberrat, & ſpectatim pro accuſatore, qui a reo pecunia corruptus eſt. *Martian. ad S. C. Turpil. l. 1.* Prævaricatore eſſe cum offendiſſim, qui c. ludit cum reo, & tranſlatitè munere accuſandis detungitur, co quod proprias quidem probationes diſſimularet, falſas vero rei excuſationes admitteret. *Ulpian. Dig. l. 3. tit. 2. leg. 4.* Prævaricator autem eſt quali va-ricator, qui diverſam partem adjuvat, proſtra cauſa ſua. *Cic. 1. Ver.* Utrum te perſidioſum, an prævaricatore eſſiſſimari naviſ? *Id. in Piſon. c. 10.* Prævaricator Catilinæ quondam, niſi ultor. *Cel. ad Cic. l. 8. Fam. epist. 11.* Prævaricator cauſæ publicæ. ¶ Apponere ſibi prævaricatore, eſt curare ſe per alium quempiam accuſari colludendi gratia. *Cic. Philip. 2. c. 11.* Jam venor ne prævaricatore mihi appoſiſſe videar, qui me non ſolum meis laudibus ornaret, ſed etiam oneraret alienis.
Prævaricatorix, icis, f. Eſt *Auguſtini epist. 89. (al. 157.) cap. 20.*
Prævaricare, aris, atus ſum, d. 1. *prevaricare, ὑπερβαλεῖν*, Ger. *ubertreten*, Gal. *prevariquer*, Hiſp. *prevaricar, ὑπερβαλεῖν*, eſt præter modum va-ricare, ſeu prætregridi, tranſire, & tranſlate in litibus forenſibus di-citur de eo, qui, dum fingit ſe accuſare, id agit potius, ut reus ab-ſolvatur. *Plin. l. 18. c. 19.* Arator, niſi incurvus, prævaricator: Inde tranſlatum hoc crimen in forum. *Ulpian. l. abſteas, ff. de bis, qui non ſunt inſam.* Qui prævaricatur, ex utraque parte conſiſit, quinimo ex adverſa. ¶ Eſt a *varico*, quod a *varus*, qui eſt pedibus introrſum retortis. *Feſt. Cic. in Partic. c. 35.* ſic dicitur, quod in contrariis cauſis quaſi varie eſſe poſitus videatur. *Id. de Aruſp. reſp. c. 20.* A Catilina pecuniam accepit, ut turpiliſſime prævaricaretur. *Id. pro Cluent. c. 21.* Tamen interdum non defendere, ſed prævaricari accuſatori vide-batur, ideſt prævaricando ſubſervire.
Prævarus, a, um, adject. valde tortus, obliquus. *Apul. l. 4. Florid.* Ut qui animadverteret venarum pulſus inconditos, vel prævaros. *Cic. apud Iſid. l. 10. Orig. liſt. P.* Quid enim tam prævarum?
Prævectus, a, um, *portato innanzi*. *Sil. l. 7.* Ac prævectus equo, nunc dextra provocat hoſtem. *Liv. l. 9. c. 35.* Equites Romani prævecti per obliqua campi, *avanzatiſti*.
Prævehō, is, a. 1. *προβαλεῖν*, ante veho, vel fero. *Tac. 4. hiſt. c. 71.* Dum miſſilia hoſtium prævehuntur. ¶ Translate ſumitur pro conti-nuare, & copioſe tractare, ſeu dicere. *Plin. l. 1. epist. 16.* Omnia hæc merito placet, cum impetu quodam, & flumine prævehuntur.
Prævello, is, a. 3. vello, avello. *Tertul. adv. Gnoſt. c. 14.* Sicubi ab ido-lolatria divellit, quid ei magis, quam martyria prævellit? *Laber. apud Diomed. l. 1.* Aliqua parte prævullerat.
Prævello, as, a. 1. *coprire davanti, προβαλεῖν*, ante velo, ſeu tego. *Claudian. l. 2. de roſtu Proſerp. v. 325.* Et vultibus addunt flammae ſollicitum prævelatura pudorem.
Prævēlox, ocis, o. valde vellox. *Plin. l. 11. c. 31.* Quamvis prævelocibus camelis fugientes.
Prævēnio, is, eni, entum, venire innanzi, anticipare, *προβῆναι*, Ger. *ſurkommen*, Gal. *prevénir*, Hiſp. *prevénir, προβαλεῖν*, ante venio, anti-cipo. *Cic. 3. Off.* Niſi aliquis caſus, aut occupatio conſilium ejus præ-venieſſet. *Liv. l. 24. c. 21.* Cæterum prævenerat non ſama ſolum, ſed nuntius etiam ex Regis ſervis. *Id. l. 8. c. 16.* Prævenire beneficio deſiderium urbis. *Tac. Ann. 14. c. 44.* Multa ſceleris indicia præveniunt ſervi. ¶ Dividitur interdum per tmeſim, interjecto verbo. *Virg. ecl. 8.* Naſcere, præque diem veniens age, Lucifer, alumn. *Tac. Ann. 14. c. 7.* Niſi præveniretur Agrippina, pereundum Neroni eſſe.
Prævētor, oris, m. qui prævenit. *Amnian. l. 18. c. penult.*
Prævētus, us, m. occupatio, ut mortis præventus. *Tertul. l. 5. adverſ. Marcion. c. 12.*
Prævētus, a, um, præoccupatus, *prevēntus, præoccupato*. *Tac. l. 1. hiſt. c. 53.* Atque in eo ipſo ſacramento vexillis interioris Germaniæ præ-ventus erat. *Id. ibid. c. 5.* præventam gratiam intelligit.
Prævēriūm, ii, n. verbum, quod in compoſitione alterius verbi præpo-nitur. *Varr. l. 5. de L. L.* Ab iſdem principiis, antepoſitis præverbiis paucis, immanis verborum accedit numerus.
Prævērvo, as, n. 1. *Plin. l. 18. c. 26.* Sive ante, quando prævernât, ſi ve poſt,

v. 590. Pro gnato genitor dum verba precantia dicit.
Precario, adv. *πρὸς δέουτος*, prece, vel precibus. *Ulpian. l. 43. Dig. tit. 25. l. 2.* Habere precario videtur, qui possessionem vel corporis, vel juris adeptus, ex hac solummodo causa, quod adhibuit preces, & impetravit, ut sibi possidere, aut uti liceat. *Cic. pro Cæc. Ita se possedisse, uti nec vi, nec clam, nec precario possederit. Curt. c. 2.* Mori præstat, quam precario imperator esse. *Aurel. Pict. de vir. illustr. cap. 7.* Precario regnare cepit.
Precarium, n, n. locus in ædibus precibus faciendis destinatus, sacrum. *Petron. in Satyr. ubi alii leg. Precatorium.*
Precarius, a, um, *ostentuo con preghiera, δεικναιμὶς*, quod habetur ex precibus, quod tandiu obtinetur, quandiu is, qui concessit, permisit. *Ulpian. l. 43. Dig. tit. 25. l. 1.* Precarius est, quod precibus petenti utendum conceditur tandiu, quandiu is, qui concessit, patitur: quod sensu liberalitatis ex iure gentium descendit, & distat a donatione eo, quod qui donat, sic dat, nec recipiat, qui precario concedit, sic dat, quasi tunc recepturus, cum sibi liberit precarium solvere. *Brut. Cic. ep. 16.* Salutem abs se peti precarium. *Curt. l. 10. c. 6.* Sed precarium spernabatur imperium. *Tac. l. 1. c. 42.* Meque precarium animam inter intentos trahere. *Liv. l. 3. c. 47.* Prentare homines cepit, & non orare solum precarium opem, sed pro debita petere. *Id. lib. 8.* Precarium auxilium. *Ovid. 9. Met. v. 76.* de Achelo: tallium qui versus in anguem Arma aliena moves? quem forma precaria celat? h. e. quasi commodata, vel mutuo accepta.
Precatio, onis, *preghiera, deïsis*, actus precandi, rogatio, obsecratio. *Cic. 1. Tusc. Simili precatione Trophonius, & Agamedes uti dicuntur. Liv. l. 30. c. 5.* Cum pronunciant Consoles, rem divinam rite perfectam esse, & precationem admisisse Deos. *Id. l. 6. c. 5.* Precatione rem transigere.
Precativè, adverb. precario. *Ulpian. tit. 24. in sit. ex corp. Ulp. Fideicommissum precativè relinquunt.*
Precativus, a, um, adject. idem ac precarius. *Tit. 24. in sit. ex corp. Ulpian. Ea, quæ precativo modo relinquuntur, fideicommissa vocantur. Ammian. l. 17. c. 10.* Precativa pax.
Precaïtor, oris, m. *δεικναι*, qui precatur pro re aliqua. *Ter. Heaut. 5. 2. 12.* Nec tu aram tibi neque precatorem pararis.
Precaïtrix, V. Præcantatrix.
Precaïtus, us, m. *preghiera*, precatio, preces. *Stat. 10. Theb. v. 71.* Sed nec perisite precatus, Tantaque dona velit.
Precaïtus, a, um, particip. passivæ significationis, *pregato. Juven. l. 3. v. 85.* Suspicionem debinc cœlum, genitore precato.
Preces, V. Prex.
Precaïtæ *uvæ*, *πρόσπι σαφάλα*, quæ ante alias maturescunt, quasi præcoque, ut exponit *Serv. in illud 2. Georg. v. 95.* Tenuerit Lageos tentatura pedes olim, vindicturque linguam, purpureæ, preciaque.
Precaïtus, seu Pretius lacus in Campania. *Cic. pro Mil. Ut insulam in lacu Precio venderet.*
Precor, aris, atus sum, d. i. *pregare, הרבה*, Ger. *bisten*, Gal. *prier*, Hisp. *rogar, deïsmu*, oro, rogo, obsecro, obtestor. Construitur cum acc. personæ. *Cicer. pro Balb. Ut Deos immortales scientia peregrina, mente domestica precaremur.* ¶ Vel cum acc. perf. & præp. ad. *Liv. l. 38. c. 43.* Quos adoret, ad quos precentur, ac supplicent, Ambracien-sibus non superesse. ¶ Vel cum acc. rei. *Cic. in Pison. Ut omnes sui cives salutem, incolumentem, reditum precentur.* ¶ Vel cum acc. perf. & altero acc. communi. *Cic. ad Vel. Fr. Quod precarer Deos, nisi meas preces audire desissent.* ¶ Vel cum acc. perf. & acc. preterit, quemadmodum dicimus, Vivere vitam, currere cursum, &c. *Cato c. 134.* Jane pater te hac itre commoda bonas preces precor. ¶ Vel cum acc. perf. & conjunctivo cum partic. ut. *Cic. 2. Caril. Quos vos precari, venerari, atque implorare debetis, ut &c.* ¶ Vel cum acc. rei, & abl. perf. cum præp. a, vel ab. *Cic. ad Quir. post red. Quod precatus a Jove O. M. cæterisque Diis immortalibus sum.* ¶ Vel cum acc. & dat. *Cic. in Pison. Si unquam vobis mala precarer.* ¶ Vel cum dat. perf. & ad. loco acc. rei. *Cic. in Pison. An, quod tibi proficiscenti e' enit, ut omnes execrarentur, male precarentur? Quintil. in epist. ad Tryph. Et oram solvibus bene precemur.*
Prehendo, is, endi, enfum, a, 3. *prehendere, pigliare*, Ger. *erwischen*, Gal. *prendre*, Hisp. *prender, afir, kuzdaru*, capio. Quidam scribunt per e, *prehendo*, ducentes ab inultato *hendo*, & præ præposit. *Cic. 1. de Or. c. 50.* Prehendere manu aliquem. *Id. 1. Div. c. 28.* Prehendere manu alicujus. *Plin. l. 20. cap. 17.* Prehendere tribus digitis. *Cic. in Arat. Stirpes tellus amplexa prehendit. Ter. Heaut. 3. 1. 89.* Syrus est prehendus, atque adhortandus mihi. *Gell. l. 4. c. 10.* Catonem prehendit loquentem, & in carcerem duci iussit. *Plaut. Bæcch. 4. 4. 45.* Quem mendacii prehendit manifestò modo. h. e. deprehendit, *convince*. ¶ Per synecopem dicimus *prendo*, is. *Virg. 6. Æn. v. 61.* Italice prendimus oras. *Ter. Phorm. 4. 3. 15.* Vifum est mihi, ut ejus tentarem sententiam. *prendo* hominem solum, &c. *Plin. lib. 2. ep. 9.* Prendo amicos, supplico, ambio domos. Alii leg. *prento*. ¶ Præterit. *prendidi*, apud *Sil. l. 15. v. 632.* Fert lethum cuiuscumque viro, quem prendidit ictus. Al. leg. *prenderis*.
Prehensio, vel Prentio, onis, f. *presa, presura*, actus prehendiendi. *Varr. apud Gell. l. 13. c. 12.* In magistratu habent alii vocationem, alii prehensionem. h. e. jus prehendiendi, & in carcerem trahendi. *Id. ib. cap. 13.* Potestatem prehensionis habere. ¶ Apud *Cæsar. l. 2. B. C. c. 9.* prehensio videtur esse machinæ quoddam genus, quæ pondera in altum extolluntur. Quidam tamen Interpretes ex MSS. quibusdam leg. *preffio*.
Prehensio, & Prentio, as, avi, atum, a. 1. frequentat. a. *prehendo*, *achiappare, prendere*. *Horat. l. 1. sat. 9.* Prentare manu lentissima brachia. *Virg. 2. Æn. v. 444.* Prentant fatigida dextris. *Liv. l. 12.* Ad consilium prentandum tempus opus esse. ¶ Frequentissime sumitur pro blande tractare, ambire, polcere præsertim in petitione honorum. nam Candidati comitorum tempore singulos suffragia laturos circumbant, & manum prentando supplices se ipsis commendabant. *Cic. Att. l. 1. ep. 1.* Prentat unus P. Galba. *Liv. l. 3. cap. 47.* Prentare homines cepit. *Tacit. 4. hist. c. 46.* Prentare commanipularium pectora, cervicibus innecti.
Prehensivus, & Prentivus, a, um, nom. ex particip. *prefo. Virg. 2. Æn. v. 592.* dextraque prehensum continuit. *Horat. l. 2. od. 16.* in patenti prentus Ægea. *Gell. l. 11. c. 18.* Furti manifesti prentus. *Id. ibid.* Qui manifestò turto prentus esset, *prefo sul fæto*.
Premlum, V. Prælum.
Prema, s, f. Dea nuptiarum, de qua *August. l. 6. de Civ. Dei, c. 9.*
Premo, is, premsi, premsum, a, 3. *premere, calcare, קמץ*, Ger. *trocken*, Gal. *preffer*, Hisp. *apresar, שאיבו*, calco, innotor alicui rei cum pondere. *Virg. 2. Æn. Veluti qui sentibus anguem premsit.* ¶ Per Synecopem ponitur pro stringere. *Virg. 4. Georg. Et spumantia cogere prems mella tavis.* ¶ Item pro indodere, demergere. *Virg. 2. Georg. Quæcumque premes virgulta per agros.* ¶ Item pro eodere. *Virg. 10. Æn. Sul-*

cumque sibi premat ipsa carina. ¶ Item pro claudere. *Virg. 9. Æn. Prellive oculos, ac vulnera lavi.* ¶ Item pro vitare. *Cato. Qui toties villici tui uxorem absente prellisti viro. Simile quippiam leges apud Sueton. in Calig. c. 25.* ¶ Item pro inlequi, insistere. *Virg. 1. Æn. Hac fugerent Graji, premeret Trojana juvenus.* ¶ Item pro urgere, agitare. *Virg. 3. Georg. Ingentem clamore premes ad retia cervium.* ¶ Item pro occidere. *Virg. 9. Æn. Armigerumque Rhemi premit.* ¶ Item pro removere. *Virg. 1. Georg. Et ruris opaci falce premes umbras.* ¶ Translate est occultare. *Virg. 1. Æn. Premit altum corde dolorem.* ¶ Item cohobere, retrahere. *Virg. 1. Æn. Imperio premit, ac vincis, & carcere frangat.* ¶ Item astringere, oblidere. *Cæf. l. 3. B. G. Qui-bus angustis Cæsar a Venetis premitur.* ¶ Item vim adhibere, necessitatem afferre. *Plaut. Amph. Fata isthæc me premit.* *Cic. pro R. Am. Quæ necessitas te tanta premebat?* ¶ Item adversari. *Virg. 10. Æn. Numina nulla premit.* ¶ Item vexare, affligere. *Cic. 1. de Or. Cum invidia, & odio populi Galba premeretur. Id. Att. l. 7. ep. 3. Ære alieno premitur.* ¶ Item impedire, retinere. *Cic. in Brut. Cursum ingenii tui premit hæc importuna clades civitatis.* ¶ Item inire, dicendo immorari, adversarium in angustum redigere. *Cic. de Div. Premit te, cum ex te causam uniuersusque rei exquiram. Plin. l. 3. ep. 9. Nihil magis premsi, quam quod accusator ejus, &c. Quintil. l. 12. de Cic. Præcipue vero prefferunt eum, qui videri Atti-corum imitatores concupiebant.* ¶ Item superare. *Ovid. 7. Metam. Si titulos, annoque tuos numerare velimus, facta premit annos, idest plura sunt facta, quam anni, aut majora, quam pro ætate.* ¶ Premere vestigia, est consistere, *fermaris. Virg. 6. Æn. At, vestigia alicujus premere, est proxime sequi. Tacit. 2. Ann. c. 14.* ¶ Premere vocem, est tacere. *Virg. 9. Æn. Sic premere silentia. Sil. l. 12.*
Prentatio, onis, f. *braglio*, ambitus. *Cic. Attic. l. 1. ep. 1.* Fuit illius hæc præpropria prentatio.
Prentio, as, a. 1. frequent. a. prentio. *S. don. l. 2. ep. 8.* Cum libitinam ipsam flentes omnes prentitent.
Prentio, as, V. Prehensio.
Prentus, V. Prehensus.
Presbyter, eri, m. *prete, προσβυτηριον*, senior, qui est grandioris ætatis, a Græco nomine allato, quod est compar. nominis *προσβυς, senex*. Apud Ecclesiasticos est Sacerdos secularis. *Tertull. de Præscrip. c. 4. Sidon. l. 6. ep. 2. Prudent. Peristeph. 4. v. 20.*
Preffe, adv. *strestamente, brevemente, σπρισμινος*, strictè, breviter. *Cic. 1. Off. Alterum exercitatio augebit, alterum imitatio preffe loquentium, & leniter. Id. 4. Fin. Preffius agamus, eaque, quæ modo dixisti, cum his conferamus.*
Preffim, adv. preffe, vel premento, *strestamente. Apul. l. 2. Metam. Me preffim deofculato.*
Preffio, onis, f. apud *Vitruv. l. 8. c. 10.* dicitur lignum illud, aut fa-xum, quod vecti subijcitur, dum onus extollit, *υπομαχλιον*. Verba *Vitruvii* sunt; Ferreus vectis cum est adnotus ad onus, supposita uti centro citio porrecta preffione, quod Græci *υπομαχλιον* appellant, & vectis lingua sub onus subdita, caput ejus unius hominis viribus preffio, id onus extollit. *Cæf. quoque l. 2. B. C. c. 9.* Turris tæctum preffionibus suspendere, ac tollere cœperunt. Al. leg. *prehensonibus*. ¶ Sumitur etiam pro ipso prentendi actu. *Vitruv. loc. cit. Caput vectis cogit preffionibus examinare paucis manibus oneris maximi pondus.*
Preffio, as, a. 1. *καταπιπιζω*, freq. a *premo*. *Virg. 3. Ecl. v. 99.* Preffabimus ubera palmis. *Propert. l. 3. eleg. 17.* Et nova preffantes inquit uva pedes. *Plaut. Perf. 2. 5. 11.* Quid hoc in collo tibi tumet? Sa. Vomica est, preffare parce.
Prefforium, ii, n. *πρεσβυτηριον*, vas, vel prelum quo aliquid premitur. *Ammian. l. 28. c. 22. (al. 4.) Solutis prefforis, vestes luce nitentes diligenter explorare. Plin. Valer. l. 2. c. 17.* Expressere in prefforio.
Prefforius, a, um, adject. ad prentandum aptus, ut prefforia vasa, apud *Colum. l. 12. c. 18. h. e. torcularia.*
Preffusile, adv. preffe, preffim. *Apul. l. 10. Met. Preffusile adhzrens.*
Preffusilis, a, um, adject. diminut. a Preffus. *Apul. l. 2. Florid. post init. Ampullam lenticulari forma, tereti ambitu, preffusila rotunditate.*
Preffura, s, f. *stretura, כרר, Ger. ein druck*, Gall. *preffurage*, Hisp. *apretamiento, שאיבו*, actus prentendi. *Colum. l. 2. c. 36.* Quod post pium preffuram vinearum circunciso pede exprimitur. *Plin. l. 18. c. 31.* Preffura una culeos viginti implere debet.
Preffus, us, m. *שאפוס*, preffio, actus prentendi. *Cic. 3. Orat. c. 11.* Lenitate vocis, atque ipso oris preffu, & sono. *Id. 2. Tusc. c. 23.* Sic animus intentione sua depellit preffum omnem ponderum.
Preffus, a, um, *calcato, τεσαμβρος*, partic. a *premor*. *Virg. 3. Georg. Læta magis preffis manabunt flumina mammis.* ¶ Sumitur etiam pro onusto, gravato. *Virg. 2. Georg. Ceu preffe cum jam portum tetigere carinæ.* ¶ Item pro restricto, subtili, brevi. *Cic. in Brut. Sed parum preffis, & nimis redundantes. Id. 3. de Orat. c. 23.* Multo esset ejus oratio preffior, in qua interdum in summa ubertate inest luxuriosus quædam, quæ stilo depascenda est. ¶ Item oppressus. *Ovid. 15. Metam. v. 21.* Preffus gravitate soporis. *Valer. Flac. l. 5. bello preffus iniquo.* ¶ Item celatus. *Stat. 9. Theb. preffus sub corde dolor.* ¶ Item pro signato. *Ovid. 6. Fast. Et æterna res ea preffa nota est.* ¶ Preffio gra-du incedere, est restricto, & firmo, non celeri, qualis est, quo cautos incedere videmus. *Liv. l. 8.* Hispanos preffio gradu incedere jubet. ¶ Item depressus. *Curt. l. 5. c. 1.* Gavernæ in altitudinem preffe. *profondare*.
Preffer, eris, m. *πρηστηρ*, serpentis genus, al. *dipfas*, qui morsu suo inextinguibilis sitis ardorem gignit. De eo dixerit *Solin. l. 40. Plinius meminit l. 20. c. 20. l. 24. c. 33. l. 32. c. 3. & 5. Lucan. l. 9. v. 725.* Oraque dilatens avidus spumantia preffer. ¶ Est etiam species fulminis, seu igniti turbinis, qui quædam attingit comburit, & proterit. *Lucrer. l. 6. v. 423.* Prefferas Graji quos ab re nominarunt. Adde *Plin. l. 2. c. 48. Aristoteles ἀνδροσμου* vocat.
Preffiose, adv. *preffosamente, πρησιος*, cum pretio, sumptuose, delicate, & eleganter. *Cic. 2. de Inv. c. 49.* Vasa maganica, & pretiose cæлата. *Gel. l. 5. c. 5.* Pretiose armatum exercitum. *Curt. l. 10. c. 1.* Tanti nominis Regem haud pretiosius sepulchrum esse, quam si luisset e plebe.
Pretiositas, atis, f. *prezzo, valore*. Atejus Capito apud *Macrobi. l. 7. Saturn. c. 13.* Annulli pretiositas.
Pretiosus, a, um, *prezzoso, πρησιος, πρησιος*, quod est multi pretii. *Cic. 3. Off. Equine pretiosius potius iactu am laciat, & servi vilis. Ovid. 1. Met. v. 115.* Subiitque argentea proles auro deterior, fulvo pretiosior ære. *Cic. 2. Fin. c. 28.* Non minor voluptas percipitur ex rebus vilissimis, quam ex pretiosissimis. *Propert. l. 3. el. 13.* Nox pretiosa. h. e. quæ pretio emittit. *Mor. l. 3. od. 6.* Pretiosus emptor. h. e. qui magno pretio emit. *Col. l. 3. c. 8.* Pretiosis odoribus Arabia illustris.
Pretium, vel precium, ii, n. *prezzo, πρησιος, πρησιος*, id, quod datur pro re emptâ. *Cic. 4. Ver. Ab isto & præco, qui voluit, ipsum ordinem pretio mercatus est. Il. pro Q. Rosc. Jacent pretia prædiorum.* ¶ Aliquando accipitur pro incedere, vel præmio. *Virg. 5. Æn. Et palinæ-*

pietum victoribus. Aliquando pro mercede in deteriorem partem, idem pro pœna. *Ter. Adelph.* Ego pretium ob stultitiam fero. *Horat. l. 3. od. 24.* Et peccare netas, aut pretium est mori. ¶ Coniungitur sæpe cum *pec. curæ*, vel *operæ*. *Plin. ep. 6. l. 8.* Postea mihi visum est pretium curæ ipsum S. C. querere. *Cic. 6. Verr. Ut hæc omnia reperire, ac perscrutari solitus sit, est operæ pretium cognoscere. V. opera.* ¶ Interdum pretium hoc sensu ponitur sine *gen. curæ*, vel *operæ*. *Tac. l. 2. Ann. c. 35.* Ni pretium feru Cn. Pisonis, & Asinii Galli super eo negotio diversas sententias nocere. ¶ Magno pretio stare aliquid dicitur, cum care emitur. *Hor. l. 1. sat. 2. ad fin.* ¶ Pretium facere alicui rei, & statuere, *far prezzo, stimare. Plin. l. 9. c. 35. Ter. Hec. prol. 2. v. 41.* ¶ In pretio esse, *essere stimato. Ovid. l. 1. Fast. v. 217.* In pretio pretium nunc est. ¶ Magni pretii homo, *uomo di conto, Ter. Adel. 5. 63. Contra, homo parvi pretii. Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 2. uomo da nulla. ¶ Plin. l. 12. c. 25.* Corticis ad medicamenta pretium est. hoc est magni ærimatur in medicamentis. ¶ Mutare pretio aliquid. *V. Muso.*

Prex, ecis, f. *preghiera, diavol, &χθ, precatio, obsecratio. Terent. Phorm. 3. 3. 14.* Ut nullus locus relinquatur precibus. *Hor. l. 2. ep. 1. Cœlestes implorata aquas docta prece blandus. Cic. l. de Inv. Si prece, & obsecratione humilis, ac supplicii utemur. ¶ Inventur & accusativus singul. huius vocis apud *Plaut. Capt. 2. 1. 47.* sed nominativus *prex* caret exemplis. Cæterum sæpissime usurpatur in num. plurali. *Liv. l. 1. c. 21.* Precibus aliquem fatigare. *Id. l. 8. c. 2.* Precibus infimis petere. Dicitur autem adhibere, admovere, ferre, fundere, concipere preces. *Ovid. Virg. Cir. Ad preces descendere, Senec. Hippolyt. Descendere in preces, Virg. Æn. Precibus resistere, repugnare, Senec. ibid. & Ovid. 11. Met. precibus hæc, moveri, trangi, Id. Heroid. ep. 1. & 7. & Virg. 2. Æn. Precibus aliquem placare, Cic. pro Dom. ¶ Interdum preces ponuntur pro diris, & execrationibus, ut *Thyestes preces apud Horat. epod. 5. v. 86. Sic Cæf. l. 6. B. G. c. 31.* Omnibus precibus detestatus Ambiorigem.**

Priamæis, idis, patronym. fœm. Priami filia. *Ovid. 1. Amor. eleg. 9.* Summa ducum Atrides visa Priamide fertur, &c. h. e. Cassandra.

Priameus, a, um, adject. a Priamo, ut Priameia sceptrâ. *Virg. Æn. 7. v. 252.* Priameia conjux. *Ovid. 13. Metam. v. 404.*

Priamides, æ, patronym. masc. Priami filius, *Πριαμιδης*, ut Deiphobus Priamides. *Virg. 6. Æn. v. 494.*

Priamus, i, *Πριαμης*, filius Laomedontis, Rex Trojanorum. Dicitur esse a *πριαμης, em, redino.* Nam puer ab Hercule occiso Laomedonte, excisoque Ilio, una cum sorore Hefione in Græciam abductus est, testatam a Trojanis pecunia redemptus. Hecubam filiam Dimantem, vid Cissei Regis Thraciæ uxorem duxit. *Ovid. 13. Met.* Habuit etiam concubinas quadraginta novem. *Virg. 2. Æn. Quinquaginta filios suscepit, septendecim ex uxore, reliquos ex concubinis. Cic. l. 1. Tusc. Ex his Helenus, & Cassandra vates luere. Cic. 1. de Div. Paris Helenam rapuit.* Cum Priamus nullis legationibus adduci potuisset, ut Helenam redderet, bellum a Græcis decennale passus est. Vidit in eo bello filios suos fere omnes ab hostibus interfectos. Tandem capto Ilio & ipse a Pyrho Achilles filio occisus est prope aram Jovis Hercæi, quæ in ædibus Regiis erat, in oculis Hecubæ. *Virg. 2. Æn. & Cic. l. 1. Tusc. ¶ Priamus alter, filius Politis, nepos Priami Regis, quem puerum Æneas ex Trojæ incendio secum in Italiam duxisse dicitur. Virg. 5. Æn. & Bocca. l. 6. Gen.*

Priapeia, orum, n. *Πριαιπεια*, carmen obscœnum, quod alii Virgilio, alii Ovidio ascribunt. Sed verisimilius est, multorum id opus esse ob argumenti similitudinem unum in volumen congestum.

Priapinus, a, um, adject. ad Priapum pertinens. *Petron. in Satyr.*

Priapiscus, i, *Πριαιπικος*, herba, alio nomine Satyrion. *Apul. de herb. c. 15.*

Priapismus, mi, m. *Πριαιπιδης*, tentigo, morbus, cum ganitale membrum in longitudinem protenditur, & in circulum intumescit sine Venæ appetitu: quod vitii genus is potissimum solet ulcescere, qui Suppini cubare consueverunt. *Cal. Aurel. Acut. 3. c. 18.*

Priaponnæus, f. 2. inf. parva Carie, in sinu Ceramicò. *Plin. l. 5. c. 31.* Hoc tempore caret habitatoribus, & nomine.

Priapus, i, m. *Πριαιπης*, filius Liberi Patris, seu Bacchi, & Veneris. Hunc superstitione antiquitas hororum præsidem credidit. Cum Venus Bacchum amaret, cum eo concubuit, & Baccho in Indiam profecto, cum Adonide. Postea Baccho ex India reverto coronam illi obviam progrediens obtulit, eumque sic coronatum tanquam sponsum sequi se iussit. Ex quo cum concepisset, in Lampfacum oppidum Helleponti abiit. Ariadne autem (aliqui Junonem scribere) intensa illi ob zelytypiam, manu uterum illius incantando tetigit: ex quo factum est, ut pareret filium non modo præter omnes alios deformem, sed & ingenti pene præter modum dehonestatum. Cujus cum illam puderet, reliquit in urbe Lampfacò ab se rejectum. Hinc Lampfacenus, & Hellepontiæ dicitur esse. Hunc postea, cum Lampfacenis mulieribus nimium gratus esset, a civibus ejectum ferunt. Ob quam rem, cum nescio quo malo premi cõpissent, templa eidem, & sacra constituerunt, factusque etiam hororum Deus est. Immolabant ei asinum, quod cum olim hic Deus in fœlis Bacchi, ad quæ Panes, Satyri, Naiades, Dryades, aliique Dii, Deque conveniant, intempestæ noctis silentio, Lothidem Nympham, humi dormientem, stuprare vellet, repente aini, quo Silenus vehebatur, clamore tuisset impeditus. *Ovid. Fast. l. 1. & 6.* Hyginus vero tradit, ob id Lampfacenis asinum Priapo immolare consuevisse, quod ab asino, cum de magnitudine membri certaret, superatus videretur. ¶ Sumitur interdum pro ipso virili membro. Hinc *Juven. sat. 2. v. 14.* Vitreo bibit ille priapo. h. e. calice in modum penis elaborato.

Priapus, i, t. Priapum, *Laspi*, urbs Mysie Asiæ, ad Hellepontum, maritima, cum fl. cognom. finitima Pario, & Lampfacò. *Plin. l. 32. c. 5.* Est sic dicta a Priapo Deo hororum, qui illam condidit, & ibi colebatur.

Pridem, adv. *poco innanzi, gid poco tempo, &χθ, Ger. vorlangst, Gal. il y a long temps, Hisp. dias a poco de tiempo,* parvo tempore prius, paulo ante. Aliqui dictum censent quasi prius die. *Plin. l. 7. c. 16.* Ipsi vero pridem vidimus ea omnia præter pubertatem in filio Cornelii Taciti Equitis Romani. *Cic. l. 5. Fam. ep. 6.* Quod ad me pridem scripseras. ¶ Coniungitur eleganter cum partic. *quæ, non, non ita.* *Cic. pro R. Com.* Quam pridem hoc nomen in adversaria retulisti? quanto tempo è, che, etc. *Id. in Brut.* Nostra autem civitate non ita pridem dominatu Regio liberata. *Plin. l. 15. c. 14.* Medica non pridem venire in Italiam. ¶ Item cum *rum.* *V. Jampredem.*

Pridianus, a, um, *Πριαιπιδης, heiternus. Suet. in Calig. c. 58.* Marcente adhuc stomacho pridiani cibi onere.

Pridie, adv. *il giorno innanzi, Ger. denstag vor, Gal. le jour avancé, Hisp. un dia antes, τὴν προτερα, sub. ἡμέρα, die uno ante, precedenti die, a præ, vel pri, & die, quasi priore die. Fest.* Constituit vel absolute. *Cic. 7. Phil.* Cui cum pridie frequentes eiletis assenti. ¶ Vel cum gen. *Cic. Lent. l. 1. Fam. ep. 4.* Quod iam illam sententiam Bibuli de tribus legatis pridie ejus dici iegeramus. ¶ Vel cum acc. *Cic. l. 3. Fam. ep. 4.* Pridie Nonas Junias, cum essam Brundium. *Id. Attic. lib. 2. lbi*

effe usque ad pridie Calendas Majas volo. ¶ Vel cum adv. *quæ, Cic. de Amic. Pridie, quam excoffit et vita.*

Priene, es, t. i. *Παριζία, &ελών,* urbs maritima Joniæ, in Carie confinio, proxima Heraclææ, patria Biantis Philosphi. Fanum inter Asia Minervæ præcleram habuit. *Auson. de 7. Sapient. v. 8.*

Prieneus, a, um, adject. a Priene. *Sidon. Carm. 2. v. 161.* Prienee Bia, quod plus tibi turba malorum est. ¶ Apud *Auson. de 7. Sapient.* est trisyllabum. Verba sunt: Bias Prieneus dixit, *οὐ κλάσταις κλάσ.*

Primævus, a, um, *primo, primogenio, priu vecchio, πρωτογενος,* quod est primæ ætatis, sicut grandævus, grandioris ætatis. *Virg. 9. Æn. v. 546.* Quorum primævus Helenor. *Catal. de nupt. Pel. & Thet. propæ fin.* Optavit genitor primævi lunera nati. h. e. primogeniti. ¶ Item juvenis, velut qui primos vitæ annos nondum excoffit. *Sil. l. 5. v. 424.* Primævus juvenes. *Virg. 7. Æneid. v. 162.* primævo flore juvenetæ. *Id. Æn. 10. v. 345.* fidens primævo corpore.

Primani, m. 2. Primæ legionis milites, ut Secundani secundæ, Tertiani tertie. *Tac. lib. 2. hist. cap. 43.* Primani, Stratis Unaetvicefimanorum principibus, aequilam abstulere.

Primanus Tribunus, is dicitur, qui primæ legioni tributum scribebat, ut tradit *Festus*, citans Catonis orationem, quam de suis virtutibus contra Thermum habuit.

Primarius, a, um, *primiero, principale, פרימרי, Germ. furnenste, Gal. premier, Hisp. primero, αρχαιος,* quod aliunde non habet originem, vel quod est primum in aliquo ordine, ut Primarii cives, vel viri, qui sunt primi in civitate, qui etiam primates dicuntur. *Cic. 3. Fin. c. 15.* Sic in vita non ea, quæ primario loco sunt, &c. *Id. de Sen.* In quem illud elogium unicum plurimæ consentiunt gentes, populi primarium fuisse virum. *Id. 5. Fer. Hæc omnia doceo civitatum, & privatis primariorum virorum testimonium. Id. 3. Fer. c. 58.* Scilicet magno præsidio luit Annæ pupillæ mater fœmina primaria.

Primus, tis, o. primus, primarius. *Apul. l. 2. Metam.* Apud primatem tœminam.

Primatim, adv. *la prima volta. Plaut. Caf. prol. v. 17.* Hæc cum primatim acta est, vicit omnes Fabulas. *Al. leg. primum.*

Primatus, us, m. *πρωτοιος,* primatum auctoritas. *Var. l. 1. de R. R. c. 7.* An dant primatum bonis pratis. *Plin. l. 33. c. 12.* Primatum mutavit Cæsar.

Prime, adv. apprime, valde. *Nevius apud Charif. l. 2. pag. 188.* Acontizomenos fabula est prime proba.

Primiceps, os. V. Biceps.

Primeriatus, us, m. officium, & dignitas Primericæ. *Leg. 1. Cod. de Decan.*

Primericius, ii, magister, vel princeps officii. h. e. qui primum obtinet locum inter aliquos munere publico fungentes. Amplissime enim hæc vox accipitur, & generatim ita vocatur, qui in aliquo munere principes sunt, adeo quidem, ut & scholæ, collegiæque suam habuerint primericium. Unde *Suidas* generatim interpretatur *πρωτος της τάξης,* idest qui in quocunque ordine primum locum obtinet. Itaque *Primericius in officio Præfectorum Prætorio,* legitur apud *Veger. l. 2. c. 21. & Primericius proretorum apud Ammian. Marell. l. 18.* Ac in *Cod. Justiniano,* & *Theodosiano* similiter habetur, *Primericius fabricæ, equitum, deputatorum, sacri cubiculi, seriniorum,* & aliarum rerum, ut *Brifforius, et Donatus* docent. ¶ De ejus etymologia varii varia, sed plures, & faniores ita dictum putant, qui primus scriberetur in cera. h. e. in tabula cerata, seu catalogo alicujus ordinis. Itaque *D. August. serm. 21.* Stephanum vocat primericium martyrum. Nunc vox hæc ad Ecclesiasticam dignitatem transit Episcopali proximam.

Primigenius, a, um, *πρωγεννης,* primitivus, qui aliunde non habet originem. *Var. l. 2. de R. R. c. 2.* Dicam de primigenia pecuaria, idest de ovibus, quales sint ad fœturam utiles. ¶ *Primigenia* verba, seu vocabula, *πρωτογεννη, sunt,* quæ non sunt ab alia voce, sed duas habent radices, ut *lego, scribo. Var. l. 5. de L. L.* ¶ *Primigenia* femina dicuntur, quæ a natura instita sunt, quæ *Cicero* prima naturæ, & Græci τὴν πρώτη φύσιν appellant. In his numerant incolumatem, conservationemque omnium partium, valetudinem, sensus integros, dolores vacuantes, vires, pulchritudinem, ceteraque hujusmodi. *Var. l. 1. de R. R. c. 40.* In his intus primigenia femina dedit natura. ¶ *Primigenius* sulcus dicitur, teste *Festo*, qui in condenda nova urbe junctis tauro, & vacca, designationis causâ imprimitur. ¶ *Primigenia* Fortuna, Dea quædam apud Romanos, ita dicta a primam gignendo. Hujus ædem dedicavit Q. Martius Ralla in colle Quirinali Duobusvir ad id ipsum creatus. *Cic. 2. de Leg. Liv. l. 34. c. 53. a med.*

Primigignus, a, um, *πρωτογενος,* quod primo genitum est. *Lucet. l. 2. v. 1104.* Diemque primigenum maris, & terræ, solisque coortum.

Primipila, f. 1. *di primo parto, πρωτογενος,* fœmina in quovis animalium genere, quæ primo peperit. *Plin. l. 8. c. 40.* Et ab ea, quæ fœmina lit ex prinipara genita, citius cerni. Adde c. 47.

Primipilaris, & re, o. 3. qui fuerat, vel qui est primipilus. *Quintil. l. 6. c. 3.* An primipilaris est testamento fuaderet ordinare supra iudicia. *Inscript. apud Gruter. pag. 416. num. 1.* Primipilari *Leg. VIII. ¶ Legitur & primipilaris in Inscript. apud eund. pag. 50. n. 6.*

Primipilarius, ii, m. idem ac primipilaris. *Sen. de Const. Sæp. c. 18.* Nec impune celsit primipilario, quod &c. *Spartian. in Juliano, c. 5.* Nigrum, misso primipilario occidi imperat.

Primipilus, sive primopilus, m. 2. *πρωτος πηλον αρχων,* Centurio primi pili, hoc est dux primæ centuriæ in ordine pilanorum, seu triariorum. Sed *Dionys. l. 9.* scribit, omnes Centuriones legionis, qui sexaginta erant, generatim primipilos appellatos esse. *Veger. l. 2. c. 8.* sic scribit: Vetus consuetudo tenuit, ut ex primo principe legionis promoveretur centurio primi pili, qui non solum aequilæ præerat, verum etiam quatuor centurias, h. e. quadringentos milites in prima acie gubernabat. Hic tanquam caput totius legionis merita conferebatur, & commoda. *Cæf. l. 2. B. G. P. Sextio* primipilo multa vulneribus collecto. *Val. Max. lib. 1. c. 6.* Aquilarum altera vix convelli a primipilo potuit. ¶ *Primopilus* legitur in *Vet. Inscr. apud Manut. de quest. per epist.* ¶ Distulerunt autem *primipilus, & primus pilus;* nam *primus pilus* est prima centuria: *primipilus* vero ejus centurie ductor. *V. Pilum.* ¶ Summa erat primipili dignitas, quæque eam obtinebat, statim in eamquem ordinem relebatur. *Martial. l. 9. epigr. 58.* Et reteres pili præmia clausus eques. *V. Just. Lips. de milit. Rom. l. 2. dial. 8.*

Primipotens, tis, adject. primus potentia. *Apul. in Asclep.* Deus primipotens, & primus gubernator mundi.

Primericinus, ii, m. primus ordine Crinariarum, *leg. ult. Cod. de numerib. leg. 3. Cod. de divers. offic. & Symmach. l. 1. ep. 33.*

Primitæ, adv. idem ac primo, seu primitus. *Lucil. apud Non. e. a. n. 661.* Sicuti cum primitæ ficos populare sentis.

Primitæ, arum, f. *primiceis, פרימרי, Ger. essling, Gal. primices, Hisp. primicias, αρχαιος,* primæ res in quocunque genere, ut *Primitæ operum, armorum, frugum, vel fructuum, &c. a primus.* Sunt, qui credant, primitias proprie dici de primis fructibus ex agro susceptis, qui Deo onerebatur, translate etiam de aliis rebus. *Plin. l. 18. c. 2.* Priuf.

Præfquam Sacerdotes primitias libabant. *Colum. l. 4. c. 10.* Primitias vitis relecare conseruenter, id est prima flagella. *Stat. l. 11. Theb. Primitiæ armorum. Id. Theb. v. 742.* Ferre primitias operum. *Tac. 4. hist. c. 53.* Metallorum primitiæ.

Primitiua, a, um, ἄριστος, quod in aliqua re primum & principale est. *Ouid. 12. Metam. v. 271.* Ecce rapit mediis flagrantem Rætus ab aris primitiuum torrem.

Primitiuus, a, um, adject. *primitiuo*, primus, primo adueniens. *Colum. l. 9. c. 13.* Apes primitiuus floribus illæctæ. *Id. de arborib. c. 23.* Ea res & fertilem arborem reddet, & primitiuos annos fructum uinofum. h. e. cum primum arbor fructus feret.

Primitus, & Primitu, adv. idem ac primo. *Var. l. 2. de R. R. c. 2.* Primitus oritur herba imbribus primoribus evocata. *Catul. carm. 19.* Primitu & tenera virens spica mollis arista. *Sueton. in Claud. c. 7.* Primitu ingredienti cum falcibus forum. Adde *Gel. l. 1. c. 18.*

Primo, adv. *primicementum*, כְּרִישָׁן, Ger. *amersten*, Gal. *au commencement*, Hisp. *primieramente*, ἄριστος, principio, prima specie, prima fronte. *Cic. in Brut.* Similiter Ilocratem primo artem dicendi esse negavit. *Ter. Eun. 5. 6. 10.* Primo callidum credidi hominem.

Primodum, adv. idem ac primo. *Plaut. Capt. l. 1. 2. 57.* Primodum opus est Pistoriensibus. Alii leg. *primum dum*.

Primogenitalis, le, adjectiv. *primogenitus*. *Tertull. aduers. Valentinian. c. 20.*

Primogenitus, a, um, *primogenito*, ἀριστογενής, qui primus omnium genitus est, natu maior. *Pallad. l. 1. c. 39.* Creduntur (apes) non fuge-re, si sercus primogeniti vituli adinam oribus vasculorum. *Lactant. l. 1. c. 11.* Filium suum primogenitum delabi iussit & celo. *Plin. l. 11. c. 40.* Primogenitis in quoque partu fues primas (mammas) præbent. Legitur tamen in optin. *Codicib. primis genitis*.

Primoplafus, i, m. ἄριστος, primo creatus, h. e. Adam. vox hybrida ex Latino primus, & Græco πλάσθαι, factus, formatus. *Prudent. in hymn. omnis hore, v. 17.* Ne gens periret primoplafus ex germine.

Primordia, orum, n. *principij*, ἀρχαί, quæ primo ordimur, initia, principia, ut Primordia rerum, gentis, belli, &c. *Cic. in Part. Ut primordia rerum, & quæ præcurrentia, in quibus inest aliquid argumenti. Id. 2. Leg. c. 3.* A Jove Mefarum primordia. *Quintil. l. 1. c. 9.* Primordia dicendi. *Ouid. 15. Met. v. 67.* Primordia mundi.

Primordiâlis, le, adject. ad primordia pertinens, primus, ut primordiâlis lex, *Tert. adv. Jud. c. 2.* Primordiâlis caufa, *Ammian. l. 30. c. 1.*

Primordiâs, a, um, *primo*, *originariis*. *Colum. l. 6. cap. penult.* Ut avitus color primordiâs feminis mixtu reddatur nepotibus.

Primoris, & re, ἄριστος, idem ac primus, vel anterior, summus, a primus. *Non. c. 5. n. 24.* Primores dicuntur summæ quæque res. In nomi-ni. singul. non inuenitur, nec in nom. accus. & vocat. plur. in gen. neutro. *Gel. l. 16. c. 5.* Vestibulum esse partem domus primorem. *Tac. l. 3. hist. c. 21.* Primori in acie vefabantur. ¶ Primores viri, primi, primates, *Tac. 2. Ann. c. 19.* Plebes, Primores, juvenus, fenes. *Id. ibid. c. 29.* Primores femine. *Hor. l. 2. sat. l. v. 69.* Primores populi arripuit. *Liv. l. 24. cap. 20.* Primore iuvenute conscripta. ¶ Primores dentes, qui primi patent, primi ridendo deteguntur. *Plin. l. 11. c. 37.* Nulli qui superne primores habent dentes. ¶ Primoribus labris gustare, vel attingere, est leviter quippiam attingere, & quod barbare dicitur, superficialiter. *Cic. pro Cæl. c. 12.* Non modo qui primoribus labris gustasset genus hoc vitæ.

Primotifcus, a, um, adject. primo natus, præcoquus, ut duracina primotifca, apud *Apic. l. 4. c. 5.*

Primulum, adv. dim. a primus. *Plaut. Men. 5. 9. 57.* Nam tum dentes mihi cadebant primulum. Adde *Terent. Adelph. 3. 1. 2.*

Primulus, a, um, dim. a primus. *Plaut. Amph. 2. 2. 105.* Primulo dilu-culo abiisti ad legiones.

Primum, adv. idem ac primo. Ponitur aliquando in oratione, nulla a-lia fequente claufula. *Plaut. Afen. 5. 2. 37.* Cenfent' tu, illum hodie pri-mum ire afletum in ganeum? *Cic. Fam. 10. ep. 13.* Ut primum pote-stas data est. *Ter. Heaut. 2. 3. 33.* Primum omnium ubi ventum ad æ-des est, &c. ¶ Aliquando alia fequente particula. Quidam putant dici a ἄριστος, priufquam. *Colum. l. 12. cap. 1.* Primo manet. *Cic. l. de nat. Deor. Quæro igitur, vester Deus primum ubi habitat, deinde, &c. Plaut. Epid. 4. 2. 30.* Ut primum vidi, nunquam illum vidi poftea. *Rurif. Cic. 46. Fam. ep. 3.* Te valere, tua caufa primum volo, tum mea. *Id. Fer. 5.* Primum eam feneratus est; deinde multis civitatibus nihil fol-vit; poftremo tantum detraxit, &c. *Id. Ver. 4.* Primum averti pecuniam non placere; deinde ftatuarum modum quandam esse oportere; deinde illud certe ab invito exigi non oportere. *Terent. Adelph. 4. 2. 1.* Primum fratrem nufquam inveno, præterea autem dum illum quæro, &c. ¶ Jungitur etiam cum particula dum, & eandem habet fignifi-cationem. *Plaut. Trucul. l. 1. 10.* Primum dum miror. *Id. Rud. Pro. v. 32.* Primum dum huic esse nomen Cyrenas. ¶ Legitur etiam con-juncte *primumdum*.

Primus, a, um, *primo*, ראשון, Ger. *erste*, Gal. *premier*, Hisp. *primero*, ἄριστος, is, ante quem nullus est, nomen numerale ordinale. *Cic. l. 3. Fam. ep. 8.* Prima duo capita epiftolæ tuæ tacita mihi quodammodo relin-quenda funt. ¶ Frequenter jungitur cum quifque. *Cic. 8. Att. epift. 11. ad Pomp.* Primo quoque tempore. ¶ Quandoque idem est ac princeps, ut eminentiam dicat, non ordinem. *Cic. pro Reft. Amer. c. 6.* Sextus Ro-fcius pater huic fuit cum genere, & nobilitate, & pecunia non mo-do fui municipij, verum etiam eius vicinatis facile primus. ¶ Ponitur etiam pro præcipuo. *Virg. 12. Æn. v. 33.* Quantos primus patia-re labores. *Ter. Eun. l. 2. 6.* Qui fum apud te primus. ¶ Sæpe ufur-patur sine fubft. in gen. tæm. & in num. plur. fed fubintelligitur *par-tes*, ut Primas fero, ago, teneo, alicui do, fero, vel detero, conce-do, quæ locutiones de hiftrionibus proprie ufurpantur, translate de a-liis, & primum, feu principem locum, vel dignitatem fignat. *Cic. in Brut.* Ex his Cotta, & Sulpitius cum meo iudicio, tum omnium facia primas tulerunt. *Id. 2. de Orat. c. 35.* Ingenio primas concedere. *Id. l. Att. epift. 17.* Amoris erga me tibi primas detero. *Id. de clar. Orat.* Agebat primas in caulis Hortenfius. *Id. ibid.* Facile primas tenebat. ¶ Frequenter in num. plur. fubftantive ufurpatur in gen. neutro, pro principis. *Liv. l. 8.* Si prima fatis profera fuiffent. *Tacit. 2. hist. c. 11.* Quoniam prima confiliorum frustra cederunt. ¶ *A primo*, fignificat a principio, ab initio. *Cic. Att. l. 8.* Hoc a primo cogitavit omnes ter-ras, maria omnia movere. ¶ *In primis*, vel *imprimis*, ut aliqui effer-terunt, fignat ante omnes, feu ante omnia. *Salluft. in Catil.* Quæ quidam res in primis mihi videtur caufa fuiffe facinoris maturandi. *Cic. l. Fam. ep. 7.* Quem in primis amamus, carumque habemus. *Id. 2. Off. c. 14.* Brutus iuris civilis in primis peritus. *Id. in Ver. 5. c. 27.* Homo in primis improbidus. ¶ Aliquando ei refpondet *deinde*, & fignificat ordi-nem, deinde omnes puberes interficit. ¶ Interdum primus notat primam alicujus rei partem. *Ter. Adelph. prol. v. 8.* In prima fabula,

¶ Primum aliquid habere, est omnibus anteponere. *Id. Heaut. 5. 2. 9.* Ubi te vidi animo esse omiffo, & fuavia in præfentia quæ effent, prima habere.

Principes, principis, o. 3. ἀρχῆς, ἡγεμονίας, ἡγεμονίας. Accipitur sæpe fim-pliciter pro eo, qui in aliqua re, aut ordine primus est, *primo*. *Cic. 2. de Orat. c. 13.* Herodotus princeps genus hoc ornavit. *Id. l. de Invent. c. 14.* Exordium princeps omnium esse debet. *Liv. l. 21. c. 4.* Princeps in prælium ibat, ultimus conferto prælio excedebat. ¶ Sæpissime etiam fumitur pro eo, qui principem locum tenet, primarius, præcipuus, *principale*. *Hor. l. 1. ep. 17. v. 35.* Principibus placuisse viris, non ultima laus est. *Nep. in Att. c. 8.* Si principes illius ordinis pecunias contuliffent. *Liv. l. 34. c. 44.* Principem Senatus P. Scipionem legerunt, &c. Est autem princeps Senatus, qui primo loco legitur a Cenforibus in Senatu recenfendo, quique primus omnium fententiam rogatur. *Cic. pro Dom. c. 25.* Civitatis longe princeps. *Id. 2. Div. Eudoxus in aftrologia facile princeps. Id. 5. Fin. c. 3.* Philofophorum princeps Plato. *Id. l. 3. de Leg. c. 6.* Demetrius ftudiis doctrinæ, & regenda civitate princeps. *Plin. l. 8. c. 32.* Quafdam nos fcimus principes fæminas carnem eam degultare folitas. ¶ Est etiam nomen dignitatis, & accipitur pro eo, qui fumma rerum, ponitur, *principe*. *Tac. l. Ann. c. 1.* Auguftus cuncta dif-cordis civilibus tefta nomine Principis fub imperium accepit. *Plin. in Paneg. c. 22.* Cum cernerent, cui Principi cives, cui Imperatori milites peperiffent. ¶ Præterea princeps dicitur, qui auctor est, feu in-ventor alicujus rei. *Cic. pro Arch. c. 1.* Hunc video mihi principem horum ftudiorum extitiffe. *Id. pro Cluent.* Princeps, & architectus fcele-ritis. *Cef. l. 5. B. C. c. 54.* Tantum apud homines barbaros valuit, esse repertos aliquos principes belli interendi. ¶ In militia Principes erant milites robuftioris ætatis, gravis armaturæ, qui fecundo aciei loco collocabantur, ita dicti, quod robur exercitus in his præcipue fecundi ordinis militibus pofitum effet, vel quod armis maxime in-fignibus effent. Aliqui dicunt, ita appellatos esse, qui erant ex ftitioribus, & nobilioribus Civium Romanorum. Idem dicti funt Antepila-ni, quia Pilanos, five Triarios præcedebant. Dividebantur in decem centurias, quæ a decem Centurionibus regebantur, ut Haftati, & Triarii. Hinc primus Princeps, id est Princeps primæ centuriæ, fecundus Princeps, &c. *Cic. ad Brut. ep. 8.* Cretensi bello, Metello Imperatore, octavum Principem duxit. id est octavam centuriam Principum. Vide *Liv. l. 8. c. 8.* ubi totam rem accurate defcribit. ¶ Pofterioribus Reip-ublic. temporibus, Vegetii ætate, principes primum locum in acie te-nere, ut videre est apud *eund. Veget. l. 1. c. 20.* & alibi.

Principalis, le, adject. *principale*, præcipuus, primus, ex principio pro-veniens, feu ex origine. *Quintil. l. 3. c. ult.* Hanc quæftionem veluti principalem, vocant ἡγεμονία. *Id. l. 9. c. 1.* Est tropus fermo a naturali, & principali fignificatione translatus ad aliam. *Cic. de Fato, c. 18.* Sed non principalibus caulis, & pectetis, fed adjuvantibus, & proximis. ¶ Item ad principem pertinens, *del Principe*, *Tac. 2. hist. c. 59.* Paratus principialis. *Sueton. in Claud. c. 17.* Principis majellas. *Plin. in Paneg. c. 36.* Principalia beneficia. ¶ Item fpectans ad principes in militia. Hinc *Festus* fcribit, principalem portam in castris dici, quod in eo loco est, in quo principes ordines tendunt.

Principalitas, atis, l. principatus. *Tertul. de anim. c. 13.* Habes animæ principalitatem. *Macrob. l. 1. in Somn. Scip. c. 3.* Probabilia genera principalitatis.

Principalter, adv. *principalmente*, ἀρχικῶς, ut decet principem. *Plin. in Paneg. c. 47.* Quid vitam, quid mores juvenutis quam principalter for-mas? ¶ Ponitur etiam pro præcipue. *Ulpian. l. athleteas, §. de iis, qui not. infam.* Sive principalter hoc negotium gerat.

Principatus, us, m. princeps locus, prima dignitas, *principiato*. *Cic. 2. Offic. c. 19.* Eloquentiæ a majoribus noftris est in toga principatus da-tus. *Id. 2. Phil. c. 3.* Qui tibi detulerat ex latronibus fuis principatum. *Id. Phil. 12. c. 4.* Belli fuftinendi principem tenet. *Id. Philip. 13.* Qui hujus belli ferret principatum. *Id. l. de nat. Deor.* Theophrastus menti divinum principatum tribuit. *Id. Att. l. 13. epift. 19.* Penes ipfum est principatus. ¶ Speciatim dicitur de dignitate Principis. *Plin. in Paneg. c. 7.* O novum, atque inauditum ad Principatum iter! *Cic. 3. Fin.* Quorum ordo proxime accedit, ut fecundus fit ad regum principatum. ¶ Differunt autem dominatio, & Principatus, quod illa tyranni est, & vi, metuque fubjectos continentis, hic cum dominatu aliquam lib-ertatem mifcet, & amari magis curat, quam metui. *Plin. ibid. c. 45.* Scis, ut funt diverfa natura dominatio, & Principatus. ¶ Similiter a regno differt, cui reus cum regis insignibus præest. *Sueton. in Calig. c. 22.* Nec multum abrexit, quin ftatim diadema fumeret, fpeciemque principatus in regni formam converteret: Verum admonitus, & prin-cipatus, & regum, fe exceffive ftatigium, &c.

Principialis, e, adject. qui est ex principio, ἀρχικός, *Lucret. l. 5. v. 246.* Scire licet, cœli quoque idem terræque fuiffe Principiale aliquod tempus.

Principium, ii, n. *principio*, ἀρχή, Germ. *anfang*, Gal. *commencement*, Hisp. *principio*, *comienço*, ἀρχή, initium cujufvis rei, primus ille re-um omnium fons, unde cætera omnia fluxerunt. *Cic. l. Tufc. c. 23.* Origo principij nulla est. Nam ex principio oriuntur omnia, ipfum au-tem nulla ex re alia nafci poteft. ¶ Dicitur etiam de initio numeri, & temporis, de prima origine. *Cic. l. de nat. Deor.* Quid est, cujus prin-cipium aliquod fit, nihil fit extremum? *Id. de Sen. c. 21.* Nec prin-cipium, nec finem habere. *Tac. l. Ann. c. 69.* Tradit Plinius, ftetiffe apud principium pontis, grates legionibus habentem. ¶ Item de primis ele-mentis, & propofitionibus univerfalibus artium. *Cic. l. de Leg. Bene pro-vifa, & diligenter explorata principia ponantur.* ¶ Principium dicendi, est exordium orationis. *Cic. l. de Or.* Ut exalbefcam in principis di-cendi. ¶ Eleganter ufurpatur in ablat. cum præpof. a, vel in *Cic. Att. l. 7.* Vellem, a principio te audiffe amiciffime admonentem. *Id. de Orat.* Quod in principio fieri in omnibus difputationibus oportere cen-fo. ¶ *Principio*, ablativ. est pro in principio, est aliqui adverbum esse fcripferunt. Usurpatur tamen pro adv. primo, vel primum. *Cic. l. Off. c. 4.* Principio generi animantium omni est a natura tributum. *Ter. Andr. 2. l. 28.* Te obfecro, principio ut ne ducas: fed fi id non potes, faltem &c. *Plaut. Merc. l. 1. 40.* Principio atque animus ephebis ætate exit h. e. cum primum. ¶ Ducere principium ab aliquo, est profici-fi, defcendere. *Ovid. l. Met. principium ducens a languine Teu-cri.* Significat etiam derivare, deducere. *Cic. in Vatin.* Ducenda funt omnium rerum magnarum principia a Diis immortalibus. ¶ Prin-cipium capere. *principiare*. *Tac. Ann. 15. c. 49.* Principium tanti faci-noris capere. ¶ Principia, orum, num. plur. & gen. n. ἀρχαίαι, locus in castris, teste *Turneb. ex Tac. l. 4.* ubi erant Prætorium, & ta-bernacula Legatorum, & Tribunorum militum, & figna legionum, ita dictus, quod ibi Principes, feu Duces exercitus habitarent, vel etiam quod in castris metandis principio locus iste designaretur, poftea reli-qua castra, ubi milites tenderent. *Budeus* principia putat fuiffe locum in castris, ubi jus reddebatur. Quidam cenfent locum fuiffe, ubi Principes, id est milites fecundi ordinis, habitabant. *Liv. l. 28.* Et jura reddere in principis finebant. *Juftin. l. 11. c. 6.* Ut, fi principia castra-

rum cernetes. Adde *Nepos. in Eumen. c. 7.* Principia etiam, pro priis Principibus legere est. *Cic. ad Brut. ep. 10.* Spes libertatis nupquam, nisi in nostrorum castrorum principis est. *Al. leg. in vestrorum castrorum praesidis. Veg. l. 2. de romil.* Principium nulum, & ut proprio verbo utar, principiorum nomina, ac dignitates, secundum proprias matriculas, indicabo. Post principia locus in castris tutissimus erat. *Liv. l. 8.* Itaque nullo in acie locus tutior, quam post principia. *Id. l. 2.* Quia ab tergo erant clivi, in quos post principia integris ordinibus tutus receptus fuit. Hinc *Post principia* esse, prov. dicitur, pro in tuto esse, citraque periculum. *Ter. Eun. 4. 7. 11.* Tu hocce instrue, ego hic ero post principia.

Principiorum, aris, dep. 1. princeps sum, impero. *LaFont. l. 4. c. 13. referens verba Esaje Proph.* Erit in illa die radix Jesse, & qui exfurgit principari in nationes.

Principans, tis, partic. principem agens, imperans. *Sidon. Carm. 23. v. 90.* Natus cum genitore principantes. *Id. Carm. 9. v. 48.* Regnis, principibusque principantem.

Prior, & us, o. 3. *primo di due*, *πρῆτος*, nomen numerale gradus comparativi, ab antiquo *pri*, vel *pris*, quod a *pris*, *prisuam*. *Cic. in Brut. c. 21.* Sic ingenii, literarum, sloquentie, sapientie denique, est utriusque primas, priores tamen libenter dederunt. *Legio. Id. pro Quint. c. 2.* Priore loco causam dicere. *Hor. l. 1. ser. sat. 4.* Et quod prius ordine verbum est. Nonnunquam de pluribus, quam de duobus, usurpatum legitur, ut idem sit, ac primus. *Gel. l. 14. c. 7.* Quotiesque usu venisset, ut omnes isti Magistratus eodem tempore Romae essent, qui eorum prior aliis esset. *Apul. l. 2. Flor. Ut Hippas e numero Sophistarum est attium multitudinem prior omnibus.* Accipitur etiam pro precedenti. *Cic. l. 1. Fam. epist. 9.* Priore estate conficere aliquid non potuisse. *Colum. l. 4. c. 22.* Priore libro precepimus. Hinc priores nostri. h. e. majores. *Plin. l. 3. ep. 4. Virg. 3. En. 5.* Item pro superiore, majore, & praestantiore. *Ter. Eun. 1. 1. 5.* Siquidem hercle possis nihil prius, neque fortius. h. e. nihil excellentius. *Ovid. ep. Heroid. 18. v. 69.* A Venere facis non est prior ulla, tuaque. *Velles. l. 2. c. 52.* Neque prius, neque antiquius quidquam habuit, quam &c. *Hor. l. 5. sat. 5.* Causa quis prior. Item pro eo, qui in anteriori parte positus est. *Plin. l. 11. c. 37.* Priora, & terga. *Macrob. l. 7. Satur. c. 10.* Partes priores capitibus.

Prioratus, us, m. *prioris*, prior dignitatis locus. *Tertull. adver. Valent. cap. 4.*

Priorium, & **Prioris**, adverb. in priorem, seu anteriorem partem. *Macrob. l. 7. Satur. c. 9.* Corpus aut accedit priorium, aut retrorsum. Et *cap. 13.* Priorium pergere. *Claud. Maner. l. 1. c. 18.* Movetur corpus priorius, ac retrorsus.

Prisca, adv. *anticamente*, *αρχαίως*, antique. *Cic. pro Cal. c. 14.* Utrum me secum severe, & graviter, & prisce agere malit, an remisse, ac leniter, & urbane.

Priscianus, m. 2. Grammaticus Caesariensis fuit, qui tempore Justiniani Principis floruit. Scripsit de Arte Grammatica ad Julianum Consullem, ad Cosmionem vero Perfarum Regem librum de Naturalibus Quaestionibus, Dionysiumque de situ orbis Latinitate donavit. Sunt, qui scribant, hunc ab initio Christianum, deinde Fidei desertorem fuisse. *Volater.* Theodoros Priscianus Medicus floruit Saeculo Christi IV. circa Valentinianni II. tempora, scriptisque de re medica libros quatuor, & alia, quae extant.

Priscus, a, um, *antico*, *קדמני*, Ger. *alt.*, Gal. *ancien*, Hisp. *antiguo*, *αρχαῖος*, quod superiori etate fuit, antiquus. *Cic. 3. de Or.* Et illud, quod loquitur, priscum vifum iri putat, si plane fuerit rusticianum. *Id. 3. de nar. Deor. c. 16.* Priscus Gregorum literę. *Id. 1. de Orat. c. 42.* Verborum prisca vetuitas. *Id. de Univ. c. 11.* Prisci viri. Dicitur etiam de re, quae nuper, seu non multo ante tempore transit. *Horat. l. 3. od. 9.* Quod si prisca redit Venus? Priscæ Latine coloniz appellatæ sunt, ut distinguerentur a novis, quæ postea a populo dabantur. *Fest. Priscianus. V. Pistrinialis.*

Priscinus, a, um, *primo*, *primario*, *antico*, *πρωταῖος*, quod superioribus annis, mensibus, diebus, & nostra memoria fuit. *Cic. 2. de Div.* Tum priscinis orbi muneribus hæc ludia revocare cepimus. *Id. pro Mil. c. 1.* Priscinus mos judiciorum. *Liv. l. 31. c. 2.* Priscinum animum erga aliquid conservare. Ponitur etiam pro prisco, antiquo. *Claud. in 2. Consul. Sicilic. v. 124.* Priscina Romuleis indoruit arcibus etas. 2. Dies priscinus, *id est precedente*, dies hesternus. *Curr. l. 8. c. 4.* Priscinus dies quietum iter præbuit; proximus est nondum quidem procellusos, obsecratur tamen priscino. *Gel. l. 10. c. 24.* Die priscini quoque eodem modo dicebatur, quod significabat, die priscino, hoc est priore.

Priscus, V. Pistrinx.

Privantea, um, nom. particip. contrariorum genus, quod privativum appellant. *Cic. in Top. c. 11.* Sunt enim alia contraria, quæ privantia licet appellerentur latine, Græce appellantur *σπρωγμῶν*.

Privatus, adv. idem ac privativum. *Cic. Att. l. 7. ep. 7.* Illud private non adferribis, & tibi egit. Rectius tamen alii leg. *Illud puta tu* (vel *puto*) non adferribis.

Privatum, adv. *privatamente*, Germ. *sonderlich*, Gall. *en privé*, *d'part*, Hisp. *privadamente*, *ιδιωτ*, non publice. *Cic. l. 1. Invent. c. 4.* Eloquentia & privatum, & publice homines perverſe abutuntur. *Id. 5. Fin. c. 20.* Aut privativum gerere aliquid malunt, aut capessunt republicam. *Id. pro Rosc. Am. c. 39.* Si hanc et rem privativum S. Roscius mandavisset. *Sallust. in Catil. c. 11.* Vasa cæolata privativum, & publice raperent. h. e. occulte. *Plin. l. 6. c. 17.* De iis privativum condidit volumen Amometus, *separatamente*.

Privatio, onis, f. *privazione*, *σπρωγμα*, actus privandi, vacuitas. *Cic. l. 1. Fin. c. 11.* Omni privatione doloris putat Epicurus terminari summam voluptatem. Adde *l. 2. c. 9.*

Privativus, a, um, adject. *privativus*, qui habet vim privandi, *σπρωγμῶν*, *Gell. l. 13. c. 22.* Ne particula privativa est. Adde *l. 5. c. 12.*

Privatus, a, um, *privato*, *proprio*, *ιδιος*, *ιδιωτικῶν*, quod uniuscujusque proprium est, nec est commune cum aliis. Est a *privus*, ut *ιδιος*, ab *ιδιος*. *Fest. Cic. l. 1. Off.* Deinde ut communibus utatur pro communibus, privatus ut fuit. Privatæ terzæ dicebantur sacrorum propriorum, veluti dies natales, fulgurum procuraciones, quæ fiebant pro familiaris singularis, & hominibus. *Fest.* Privati etiam homines dicuntur, qui non sunt constituti in aliqua dignitate, & vita privata dicitur, quæ a muneribus publicis remota est. *Cic. l. 1. de Inv.* In fortuna quæritur, servus sit, an liber, pecuniarius, an tenuis, privatus, an cum potestate. *Id. de Sen. c. 7.* Nec ea solum in claris, & honoratis viris, sed in vita etiam privata, & quietâ. *Id. Catil. l. 1. c. 1.* P. Scipio Pontifex maximus Ti. Gracchum privatus interfecit. Ubi notant Interpretes, Pontificatus officium proprie magistratum non esse. *Id. de Rep. Monarchie respectu Imperatoris omnes dicuntur privati, licet Magistratum aliquem gerant. Plin. in Paneg. c. 10.* Privatus videbatur, quandiu imperator & alius esset. *Tacit. in Agric. c. 39.* Id sibi maxime formidolo-

sum, privati hominis nomen supra principis attolli. Hinc apud *Suet. in Ner. c. 21.* privata spectacula dicuntur, quæ non eduntur ab Imperatore. Interdum privatus ponitur pro singulari. *Cic. pro Dom. c. 17.* Vetant leges sacratæ, vetant XII. Tabulæ, leges privati hominibus irrogari. Eadem habet *3. de Leg. c. 19.* Utroque loco alii leg. *privus*.

Privatus, a, um, *privato*, *spogliato*, *σπρωγμῶν*, *spoliatus*, cui aliquid ademptum est. part. a privor. *Ovid. l. 6. de Pont. ep. 1. v. 13.* Alter ob huic similem privatus lumine culpam clamabat media se meruisse via. Privetæ mulieres, hoc est privatæ. *Festus.*

Privernas, atis, adject. qui est ex Priverno oppido, ut Privernas fundus. *Cic. 2. de Orat. c. 55.* Privernates, Priverni incolæ, *Plin. l. 3. c. 5.* Privernum, i, n. 2. *Piperino*, *πριεπος*, opp. Volcorum, in Latio, in Campania, antiquius Roma, satis amplum, & cultum, prope Autentem h. & Pomptinas paludes, & Forum Appii. Dirutum fuit a Plautio Consule, quod Scetiam, & Norbam oppida finitima interfecisset. *Liv. l. 8.* Gignit vinum generosum. *Plin. l. 14. c. 6.*

Privernus, a, um, adject. Privernas, ut Privernus ager. *Cic. Agrar. 2. cap. 25.*

Privigna, æ, *figliastra*, filia mariti, ex altera uxore, vel uxoris ex altero marito. *Cic. Att. l. 13. ep. 20.* De uxore Tuberonis, & privigna neque possum jam abdere, &c.

Privignus, i, *figliastro*, Ger. *Stieffson*, Gal. *beau fils*, Hisp. *alnado*, *πρόγονος*, filius mariti, vel uxoris, cujus prior conjux deceit. *Brut. Cic. l. 16. Fam. ep. 8.* Qui privigno minus tribuerit, quam Cicero, qui alieno tribuat. *Horat. l. 3. od. 24.* Privignis matre carentibus. Adjectiva positione. *Col. l. 10. v. 163.* Privignaque rogat proles.

Privilegiarius, ii, m. *privilegiato*, cui aliquid privilegium concessum est. *Ulp. l. sed an hic, ff. quod cum eo, qui in al. pos.* Nisi quis privilegarius veniat.

Privilegium, ii, *privilegio*, Ger. *eines Privileg*, Gal. *privilege*, Hisp. *privilegio*, *πρωβηλια*, lex privatis facta, sive lex ad privatos homines, singuloseque pertinens, ut lex de imperio Pompeji, de exilio Ciceronis, &c. *Cic. 3. de Leg. c. 19.* In privatos homines leges ferri noluerunt. Id est enim privilegium. Est a *privus*, idest singularis, sive singularis, teste *Gell. l. 10. c. 20.* Quare apud *Cic. loc. cit.* quidam legere volunt *privos*. Irrogare privilegium alicui, est legem ferre contra privatum aliquem, *Cic. pro Sex. c. 30.* Sic ferre privilegium de aliquo. *Id. Parad. 4. ad fin.* Familiarissimus tuus, inquit, de te privilegium tulit, ut si in opertum bonæ Deæ accessisses, exulares. Interdum accipitur pro immunitate. *Plin. l. 10. ep. 56.* Habuisse privilegium, & vetustissimum morem, arbitrio suo Remp. administrare. *Leg. 1. ff. de off. Pref. Præt.* privilegio subnixus.

Privo, as, avi, atum, a. 1. *privare*, *שׁוּב*, Ger. *berauben*, Gal. *priver*, Hisp. *privar*, *sep̄to*, orbo, spolio, aliquid alicui aufero. *Cic. 5. Fin. Qui dicitur oculis se privasse.* Privare communi luce, est occidere. *Cic. pro Quint.* Ut per se afflictum, atque eversum propinquum suum non modo honeste partis bonis, verum etiam communi luce privaret. Pro liberare, subtrahere, eximere. *Id. Agr. l. 1. c. 4.* Non enim hac exceptione unum afficitur beneficio, sed unus privatur injuria.

Prius, adv. *prima*, *avanti*, *innanzi*, *קדמ*, Ger. *vorhin*, Gal. *premiere*, *ment*, Hisp. *antes*, *πρῶ*, *πρῆτος*, ante, antea. *Cic. de Am.* Quem tuit æquius, ut prius introgeram in vitam, sic prius exire de vita. *Id. Att. l. 4.* Nihil prius mihi faciendum putavi, quam ut tibi gratularer. Item potius. *Cæs. l. 3. B. Civ. c. 1.* Statuerat enim hos prius iudicio populi debere restitui, quam suo beneficio videri receptos.

Priusquam, & **Priusquam**, adv. *prima che*, *טרם*, Germ. *che dann*, Gall. *avant que*, Hisp. *antes que*, *πρῶ*, antequam. Nam re vera due dictiones distinctæ sunt. Usurpatum cum indicativo, vel cum conjunctivo. *Cic. l. 1. Phil. c. 4.* Priusquam de Republica incipio. *Id. l. 9. Fam. ep. 26.* Priusquam me dormitum conferam. *Liv. l. 26. c. 3. in fin.* Priusquam dies comitorum aderat, exulatum Tarquinios abiit.

Privus, a, um, singularis, sive singularis. *Lucili. apud Gel. l. 10. c. 20.* Culcitibus accedunt privæ centonibus. *Lucr. l. 4. v. 568.* In privas quoniam se dividit aures. *Liv. l. 40. c. 43.* Ut privos lapides stices, privasque verbenas secum ferrent. Interdum pro privato, sive proprio accipitur. *Horat. l. 1. epist. 1. v. 93.* Nauseat & locuples, quem ducit priva tritremis. *Id. l. 2. sat. 5. v. 10.* turdus, Sive aliud privum dabitur tibi, devolet illuc, Res ubi magna nitet domino sene. h. e. eximium aliquid, & rarum. Item pro carente, sed rarius, *privus*. *Apul. de Deo Socrat.* Turba priva vere rationis, inops legitionis.

Pro, *avanti*, *ררה*, Ger. *fur*, Gal. *prur*, *au lieu*, Hisp. *por*, *πρῶ*, ante, præp. ex iis, quæ abl. serviunt, a Græca voce allata. *Cic. pro Mil. lla prælidia*, quæ pro templis omnibus cernitis. Interdum ponitur pro in. *Cic. 3. Fam. ep. 8.* Pro tribunali. Sic pro concione, pro rostris. *Cæs. Cic. Liv.* Interdum pro *juxta*, sive *secundum*, ut pro mea sapientia, pro meis viribus. *Cic. in Fam.* Ut te pro tua admirabili, ac singulari sapientia de concordia civium agi velle arbitraret. Interdum pro *causa*, sive *propter*, ut Pro mutuo animi, pro reconciliata gratia. id est causa mutui animi, & causa reconciliatæ gratiæ. *Cic. l. 1. de Or.* Quem omnes amare meritissimo pro ejus eximia suavitate debemus. Interdum pro loco, seu vice, ut Pecuniarii ei dedi pro prædio, & Sum pro Prætorē. id est loco prædii, loco Prætoris. *Cic. 3. Off.* Nam esse pro cive, qui civis non sit, rectum est non licere. *Id. pro Arch. c. 5.* Gerere se pro cive. Interdum defensionem notat. *Cic. 5. Tusc.* Nonne pro suo partu ita propugnant, ut vulnera excipiant? *Id. 3. Orat. c. 20.* Hic non pro me, sed contra me est. Interdum pro *quantum* ponitur. *Cic. 6. Ferr.* Cum jam pro damnato, mortuoque esset. *Id. 5. Tusc.* Id sumunt pro concessio, & probato. Coniungitur etiam cum quibusdam particulis, ut *Pro eo ac*, *Pro eo atque*, & significat ita ut, perinde ut. *Serv. Sulp. Cic. l. 4. Fam. ep. 5.* Sane quam pro eo, ac debui, graviter, molestique tuli. *Ulp. l. ad testium, §. i quis, ff. qui testamenta facere possunt.* Pro eo est, atque si adhibitus non esset. Item cum *eo ac si*. *Cic. de Inv. Pro eo*, ac si concessum sit, concludere oportebit argumentationem. Item cum *eo quod*. *Cic. l. 1. de Or.* Proque eo, quod nomen ejus magna erat apud omnes gloria. Item cum *eo quomodo*. *Cic. Fam. l. 13. ep. 7.* Pro eo tamen id habeamus, quomodo a te data sit opera, ut impetraremus. Item cum *eo quantum*, vel *quanti*. *Cic. de Fin. l. 4. c. 21.* Ea pro eo, quantum in quibusque sit ponderis, æstimanda sunt. *Id. in Fam. l. 3. ep. 3.* Equidem pro eo, quanti te facio, quicquid feceris approbo. Item cum *ut*, pro *perinde ut*. *Cic. 4. Verr. c. 34.* Prout Thermitani hominis facultates ferebant. Pro tempore, h. e. ut tempus tert, aut permittit. *Liv. l. 30. e. 10.* His raptim pro tempore instructis. Pro se *quisque*, h. e. quantum quisque valet. *Virg. 12. Æn. v. 552.* Pro se quisque viri summa nituntur opum vi. *Cic. 3. Off.* Pro se quisque, quod cooperat, afferbat. Pro mea parte, eundem ter sensum habet. *Cic. 5. Fam. ep. 2.* Atque etiam ut ita ferret, pro mea parte adjuvi. *Cic. Fam. 15. ep. 15.* Quibus aliquid fortasse opis ego pro mea, tu pro tua, pro sua quisque parte terre potuisset. Sic pro viri-

li parte. *Id. pro Sext. c. 66.* ¶ Pro re, h. e. prout res postulat, vel permittit. *Lucr. l. 6. prope fin. Quaque* fuit pro re confortem mæstus humabat. ¶ *Plaut. Men. 2. 2. 24.* Pro sano loqueris. h. e. perinde ac si sanus sis. Adde *Cæs. l. 1. B. Gall.* ¶ Pro facto, pro certo, pro comperito habere, *sener per fatto, per certo. Cic. Quintil. Liv.*
Pro, vel *proh*, ut aliqui scribunt, ὀ, ὤ, interiectio admirantis, & exclamantis. Construitur cum nominativo, vel potius vocativo. *Cic. pro L. Man. Pro Diu immortales*, tanta ne unius hominis incredibilis, ac divina virtus tam brevi tempore lucem afferre Reip. potuit? *Id. 2. Phil. Quæ res*, pro sancte Jupiter, in terris est gesta major? ¶ Vel cum acc. *Cic. de Am. Nam quis est*, pro Deum fidem, atque hominum, qui velit, &c.? ¶ Est etiam interiectio indignantis. *Ter. Adelph. 3. 3. Pro Jupiter*, hominis stultitiam! ¶ Cum genitivo *Tertull. de pænit. c. ult. Pro malæ tractationis!*
Prozificatum dicitur, quod ex privato loco in publicum solum processit. *Festus.*
Prozogion, n. 2. προζωγιον, productio, prostitutio, a προζωγιω, *perduco, prostituo, lenocinium facio. Suet. in Ner. c. 28.* Super ingenuorum prozogia, & nuptiarum concubinatus Vestali virgini Rubriæ vim intulit. Alii leg. *pedagogia.*
Prozmita, z, prozvi mei foror. *Cajus, l. 1. ff. de gradibus.*
Prozuo, v. Præzuo.
Prozodus, ri, m. προζωδός, Græce significat eum, qui ante alios verba facit: apud Siculos autem nomen fuit primi Magistratus. *Cic. Verr. 6. c. 23. & 39.*
Prozuctor, oris, m. προζωκτήρ, progenitor, princeps, quasi procul, & longa origine auctor. *Suet. in Claud. c. 24.* Appium Czæcum generis sui prozuctorem.
Prozovia, z, f. bisavola, προζωμια, avi, vel aviz mater. *Sueton. in Calig. c. 10.* In Liviz Augulzæ aviz suz contubernio mansit.
Prozovitus, a, um, adiect. qui est a proavis, ut proavita rura, *Stat. l. 4. Silv. 4. v. 83.* Proavita regna. *Ovid. 13. Met. v. 416.*
Prozovuculus, i, m. prozvi frater. *Paulus l. 10. Dig. de gradib. & affin.*
Prozovus, i, bisavolo, bisavo, Ger. ein aue, Gal. bisayeul, Hisp. bisabuelo, προζωπῶ, pater avi paterni, vel materni, a pro, & avus. *Cic. in Brut. De duobus avis jam diximus*, Scipione, & Craffo, & de tribus proavis.
Proza, z, f. probatio, speciem, indicium, provus. *Imperatores Valentin. & Valens l. unic. Cod. de strator. Ut stratoribus unus tantum solidus probæ nomine posceretur. Ammian. l. 21. c. ult.* Annonæ militaris indicia, ut ipsi nominant, probam.
Probabilis, le, o. 3. probabile, πιθανός, quod licet fortasse non sit verum, videtur tamen rationibus probari posse. *Cic. 1. de Invent. Probabile autem id est*, quod fere fieri solet, aut quod in opinione positum est, aut quod habet in se ad hoc quandam similitudinem, sive id falsum est, live verum. *Id. in Parad. c. 1.* Nihil est tam incredibile, quod non dicendo fiat probabile. *Tac. 6. Ann. c. 14.* Nullas probabiles causas longinquæ peregrinationis assererat. *Gell. l. 20. c. 1.* Edictum probabile. *ragionevole. Valer. Max. l. 6. c. 2.* Libertas vulgi auribus gratior, quam sapientissimi cuiusque animo probabilior est. ¶ Probabilis orator dicitur, cuius ingenium & eloquentia probari, ac placere debet. *Cicer. 2. de Orat. c. 36.* Semper ego existimavi, jucundiorum, & probabiliorum oratore fore, qui quam minimam artificii aliquid significationem daret. *Id. de clar. Orat. P. Autronius* voce peracuta, atque magna, nec alia ulla re probabilis.
Probabilitas, atis, probabilitas, πιθανότης, verisimilitudo. *Cic. 4. Acad. c. 24.* Quæ nos falleret probabilitate magna.
Probabiliter, adv. probabiliter, πιθανώς, verisimiliter. *Cic. 1. de Div. lla cur evaniant*, quis probabiliter dixerit? *Liv. l. 33. c. 28.* Multa in eam partem probabiliter argumentatus. *Vellej. l. 2. c. 46.* Consulatum alterum iniere, qui neque petitus honeste ab his, neque probabiliter gestus est. h. e. ut probari Reip. posset. *Valer. Max. l. 2. c. 8. n. 2.* Probabilis Lutatius, quod &c.
Probamentum, i, n. prova, probatio. *Martian. Capell. l. 7.* Indubitabile probamentum. Adde *leg. ult. Cod. Theod. de prælit. n. r. c.*
Probatio, onis, f. esame, prova, δοκιμασία, *Varr. l. 1. R. c. 20.* De quadrupedibus prima est probatio, qui idonei sint boves. ¶ Item demonstratio, ut probatio firma. *Quintil. l. 5. c. 10.* probationes potentissimæ. *Id. l. 1. c. 10.* ¶ Item approbatio, approvazione. *Cic. pro Font. c. 4.* Falsum est, ob probationem pretium datum, cum multa improbata sint. ¶ Item tertio orationis pars, quæ & confirmatio dicitur, & fides orationis. *Quintil. l. 3. c. 9. (al. 11.)*
Probativus, a, um, ad. ad probandum pertinens, ut Probativæ quæstiones, apud *Quintil. declam. 299.*
Probatior, oris, qui probat, vel laudat. *Cic. 2. Phil. c. 12.* Quid enim interest inter fualore facti, & probatorem? *Ovid. 2. de Pont. epist. 2. v. 205.* Ingenii certe næpe probator eras.
Probatius, a, um, nom. ex partic. provato, conficiendo per prova, δοκιμασθε, approbatus, probus, spectatus. *Cic. pro Cæcin. c. 4.* Cælcennia summo loco nata, & probatissima tæmina. *Id. in Top. Nam & ingeniosos, & opulentos, & ætatis spatio probatos, dignos, quibus credatur, putant. Liv. l. 27. c. 8.* Ita repente exiit antiquos mores, ut nemo tota juventute haberetur probator primoribus patrum. *Marcell. ad Cic. l. 4. Fam. ep. 11.* Gratulatio tua est mihi probatissima. h. e. jucundissima, gratissima. *Cic. Verr. 3.* Homo scilicet aut industria, aut opera probata. ¶ *Ovid. 15. Metam.* Crimen sine teste probatum. h. e. confirmatum, & clarum.
Probe, adv. bene, καλώς, bene, recte, præclare, perfecte. *Cic. in Or. Thucydides* res gestas narrat graviter, sane, & probe. *Id. 3. de Or. c. 50.* Quod si Antipater ille Sidonius, quem tu prole Catule meministi. *Id. Fam. 2. ep. 12.* Probe scire. *Id. Att. l. 13.* De aqueductu probe fecisti. ¶ Apud Comicos cum omnibus sentibus conjungitur, idemque valet, ac valde, & omnino. *Plaut. Amph. 1. 1. 162.* Quem probe percuferis. *Id. ibid. v. 126.* Appotus probe. *Id. Capt. 3. 4. 102.* Perreo probe. *Ter. Adelph. 3. 3. 65.* Hoc vitus datur. Sy. Probiffime.
Probitas, atis, bonitas, ἡθικη, Ger. fromkheit, Gal. bonité, Hisp. bondad, χρηστότης, bonitas. *Cic. pro Planc.* Virtus, probitas, integritas in Candidato, non linguæ volubilitas, non ars, non scientia requiri solet.
Probitus, adv. idem, ac probe, apud vet. *Varro apud Non. c. 11. n. 13.* Sequæ opifice, non probiter strepere.
Problema, atis, n. problema, quæstione, προβλήματα, propositio interrogationem annexam habens. *Sueton. de illustr. Grammat. c. 4.* Institutionum ad eloquentiam parandam quedam genera, ut problemata, periphraes, elocutiones, &c.
Probo, as, avi, atum, a. 1. provare, approvare, lodare, ἰν, ἰν, ἰν, Germ. loben, schetzen, Gal. prouver, approuver, Hisp. probar, alabar, δοκιμαζω, meo iudicio probum, seu rectum censo, commendo. *Cic. 2. Fin.* Quod ne in ipsis quidem Philoſophis magnopere unquam probavi. *Id. Att. l. 9.* Audio enim, a bonis viris hanc cunctationem nostram non probari. *Id. in Parad. Ea sentit*, quæ non probantur in vul-
Tom. 11.

gus. h. e. quæ vulgus non probat. ¶ Majorem vim habet, quam laudo. Nam apud idoneos Auctores sæpe legitur & laudo, & probo. Nempe laudamus verbis, probamus animi sententia. *Cic. l. 7. Fam. ep. 1.* Teque, & istam rationem otii tui & laudo vehementer, & probo. ¶ Probe quoque pro persuadere ponitur, seu efficere, ut quod facimus, vel dicimus, aliis probum, & rectumque videatur. Et tunc sæpe construitur cum acc. & dat. *Cic. 1. Verr. Ut, si in hac causa nostrum officium, ac diligentiam probaverimus. Id. pro Syll.* Si mihi tacti rationem vobis, constantiamque hujus officii, ac defensionis probavero. *Id. pro Lig. c. 1.* Qua in legatione & civibus, & sociis ita se probavit, ut &c. h. e. mores suos, & naturam ita probatam reddidit. *Id. Attic. l. 16.* Quibus de meo celeri reditu non probam, idest quibus non persuadebam, vel qui causam mei reditus tam celeris non accipiebant. *Id. de Sen. Mihi, & Flacco* nequitiam probari potuit tam flagitiosa, & tam perditâ libido. ¶ Accipitur etiam pro argumentis demonstrare, arguendo planum facere. Ea enim proba, & laude digna videntur, quæ confirmata rationibus tuere. *Cic. 2. de Or.* Qui nullam unquam in illis suis disputationibus rem defendit, quam non probat. ¶ Item pro tentare, experiri, experimentum facere. *Petron. in fragm. Tragur. c. 70. edition. Burman.* Mucronem cultri ad buccam probare.
Probole, es, f. προβολή, prolatio, emissio, editio. *Tertull. de prescription. c. 46. & adverb. Prax. c. 8.*
Probofcis, idis, f. proboscide, προβοσκις, est, ut Nonius definit c. 1. n. 241. portectâ corporis pars inhærens naribus, quæ, excepto homine, in aliis animalibus invenitur, al. promulcis. Est a πρό, ante, & βόσκω, pasto. *Varro apud Non.* Calvum esse factum ericium e pilis albis cum proboscide. ¶ Speciatim dicitur de elephantii rostro. *Plin. l. 8. c. 7.* Proboscidem eorum facillime amputari, Pyrrhi prælorum experimentis patuit. *Flor. l. 1. c. 18.* Unius proboscide abscisa, mori posse beluas ostenderit.
Probrofæ, adverb. con villania, cum probro. *Gell. l. 17. c. ult.* Cum Demostheni, quod iugerat, probrofe objiceretur. Adde *Senec. controvers. 2.*
Probrofus, a, um, vituperoso, בכרי, Ger. verurtheilich, Gal. plein d' injures, deshoneste, Hisp. denostado, επροβιδιος, ignominiosus. *Cic. 5. Verr. Ut simul illam quoque ejus vocem probrofam agnoscat. Tacit. Ann. 3. c. 68.* Vita probrofus. *Id. Ann. 14. c. 48.* Facilitate probrofa carmina adversus principem. *Plin. l. 22. c. 6.* Quo nihil probrofus duco. *Lampri. in Heliog. c. 18.* Probrobrofissima mulier.
Probrum, i, disonestâ, vituperio, villania, בכרי, Ger. schand, Gal. vilenies, injure, Hisp. deruesto, αἰσχρῶ, quicquid virtuti consentaneum non est. *Accius apud Fest.* Qui, nisi probam, omnia alia iudelicâ exiſtimant. Tranſiit Stoicum isthoc, ἀδὲν ἄκατον, εἰ μὴ αἰσχρῶν. *Cic. pro R. Am.* Sumptus effusi cum probro, atque dedecore. ¶ Fere autem usurpatur pro stupro, aut flagitio. Unde lex fuit apud Romanos, ut probum virginis Vestalis capite puniretur, Festo teste. *Plaut. Amph. 2. 1. sc. 2. v. 13.* Nam Amphitruo aſtutum uxori turbe conciet, atque insimulabit eam probri. *Suet. in Cæs. c. 43.* Qui digressam a marito post biduum statim duxerat, quamvis sine probri suspitione. ¶ Sumitur etiam pro infamia, dedecore, quod ex scelere consequi solet. *Cic. in Vatin.* Quanto illis probro futurum sit, si te defenderint. *Terent. Phorm. 5. 4. 6.* Esse in probro. ¶ Item pro convicio, maledicto, contumelia. *Cic. Att. l. 11.* Epistolas mihi legerunt plenas omnium in me proborum. *Idem pro Cal. c. 18.* Probrium alicui interre. *Id. 2. de Orat. c. 70.* Probrium objicere. *Tac. 1. hist. c. 48.* Probrio respergi. ¶ *Gell. l. 9. c. 2.* Animalia istiusmodi spurca, atque probra. h. e. probrofa.
Probus, a, um, buono, טוב, Ger. fromb, Gal. bon, Hisp. bueno, καλός, ἀγαθός, bonus, integer, religiosus, castus, officiosus. *Cic. 2. de Or. Ut probi*, ut bene morati, ut boni viri esse videantur. *Id. pro Cluent.* Neque hoc homine sanctior, neque probior esse quisquam potest. *Plin. l. 2. ep. 9.* Juvenis probissimus. ¶ Dicitur etiam de rebus inanitatis, & tunc ponitur pro bene constituto, præstanti, excellenti. *Cic. 2. Acad. Si jam ex hoc loco proficiatur* Puteolos probro navigio, bono gubernatore. *Id. 1. Off.* Sic in ipso joco aliquid probi ingenii lumen luceat. *Liv. l. 22. de argenteo.* Id quia probum non esse Quæstores renuntiaverant. *Col. l. 8. c. 2.* Probus color. *Id. de arbor. c. 3.* Probus sapor. *Plaut. Pan. Probra merx.*
Procacâ, z, f. procacitas, audacia in petendo. *Auson. ep. 22.* Quod nihil poscente me abnuis, magis auget procaciam, quam recundit.
Procacitas, atis, petulantia, ἰρη, Ger. mustvul, Gal. effronterie, Hisp. desvergüenza, τὸ ἀόλαστον, ὕβρις, petulantia. *Cic. l. 4. de Rep. apud Non. c. 1. n. 89.* deducit a procando, idest poscendo, his verbis: Itaque a petendo petulantia, a procando, idest poscendo procacitas nominata est. *Id. in Salust.* Ne in ipso incidam vitium procacitatis, quod hunc objicio. *Id. ibid.* Non enim procacitate linguæ vitæ fordes eluuntur.
Procaciter, adverb. petulansissime, ἀόλαστως, proterve, petulanter. *Curr. l. 8. c. 1.* Finem procaciter orto sermone imponere. *Id. ibid.* Procacissime patris tui memoriz illudunt. *Liv. l. 28. c. 24.* Procacius stipendium flagitare, quam ex modestia militari.
Procalâre, provocare. *Festus.*
Proczâpis, progenies, quæ ab uno capite procedit. *Festus.*
Procas, & Proca, z, m. 1. προκάς, filius Aventini, decimus tertius Rex Albanorum. Habuit duos filios, Numitorem, & Amulium. Annos viginti tres regnavit. *Ovid. l. 4. Met. v. 622.* Jamque Palatinæ summam Proca gentis habebat. *Virg. 6. Æn. v. 767.* Proximus ille Procas, Trojanæ gloria Gentis.
Procatio, onis, f. actus procandi, & ad stuprum illicienti. *Apul. in Apolog.* Cum in hoc statu res esset, inter procationem matris, & metum filii.
Procax, acis, o. 3. petulante, סורר, Ger. geil, Gal. effronsi, Hisp. desvergüencado, ὕβρις, petulans, qui alios vel factis, vel dictis lædit, qui mordaciter, & injuriose loquitur, item qui impudenter petit. Nam *Nonius c. 1. n. 89.* ex *Cic. l. 4. de Rep.* derivat a procando, idest poscendo. Hinc *Festus* ait, meretrices procaces dici, quod assidue poscant. *Cic. pro Cal.* Ut non solum meretrix, sed etiam procax videatur. *Sueton. in Oshone. c. 2.* In prima adolescentia prodigus & procax. *Col. l. 7. c. 3.* In fœminas procacior. *Tacit. 2. hist. c. 87.* Procacissima lixarum ingenia. ¶ Transfertur etiam ad inanimata. *Virg. l. Æn.* Penitusque procacibus Auftris, idest fœventibus, vel impudentibus.
Procedens, entis, o. partic. a procedo. *Cic. 3. Tusc.* Quod ita esse dies declarat, quæ procedens ita mitigat, &c. ¶ Tempore procedente, est successu temporis. *Plin. l. 3. ep. 20.* Ne procedente tempore ex ipso remedio vitia nascantur.
Procedo, is, essi, essum, n. 3. procedere, andare innanzi, ἰν, Ger. herfurgehen, Gal. proceder, marcher avantz, Hisp. proceder, προβδινω, ultra cedo, ultra eo, progredior. *Cic. 1. de Divin.* Cum purpurea veste processit. *Id. in Brut.* Processerat enim in Solem, & pulverem, non ut militari tabernaculo, sed ut e Theophrasti doctissimi hominis umbraculis. *Id. pro Sext. c. 37.* Huic ad urbem venienti tota obviam civitas cum lacrymis, gemituque processerat. ¶ *Nascentem procedere in pedes*, idem est ac pedibus gigni, idest factum ita nasci, ut pedes ex utero proffores emergant. *Plin. l. 7. c. 8.* In pedes procedere nascuntur, contra
S tra

tra naturam est. ¶ Translate sumitur pro excurrere, præterire. *Salust. in Jug.* Ubi plerunque noctis processit. ¶ Item pro crescere. *Cic. Fam. 11. ep. 25.* Altera jam pagella procedit. *Plin. 18. ep. 6.* Ambitio, & procedendi libido. h. e. suæ amplificandæ dignitatis. *Rurhus Cic. 5. Phil.* An hoc vidit puer, si ætate processerit, non videbit? *Id. in Brut.* Is processisset honoribus longius. ¶ Item pro pervenire. *Cic. de Sen. c. 14.* Usque ad adolescentiam meam processit ætate. ¶ Item pro proficere. *Cic. 2. Fin.* Qui tum in Philosophia, tum in optimo genere Philosophiæ tantum processerit. *Id. 4. Fin.* Qui natura, doctrinaque longe ad virtutem processissent. ¶ Item pro bene, vel male cadere, sive accidere, cedere. *Plaut. Capt. 3. 1. 7.* Nec cui minus procedat, quicquid facere ceperit. *Cic. 1. 12. Fam. ep. 9.* Omnia, ut spero, prospere procedent. *Cal. Cic. 1. 8. ep. 12.* Quibus cum parum procederet, ut &c. *Tacit. Ann. 11. c. 60.* Ut ferro grassaretur, quoniam venenum non processerat. Sic procedere consilia dicuntur, quæ prospere succedunt, apud *Liv. 1. 24. c. 26.* ¶ Item pro in utilitatem cedere, professe. *Cato R. R. c. 148. c. 26.* ¶ Item pro in motum loci fuerit, quo minus vinum degulset, totidem dies emptori procedent. ¶ Item pro simplici cedere, longe inferiori esse. *Ovid. Heroid. epist. 9. v. 109.* Illi procedit rerum mensura suarum. Cede bonis, hæres laudis amica tuæ. ¶ Item pro locum habere. *Pompon. l. si mulier, §. item si mulier, ff. ad S. C. Vellejanum.* Et hoc procedit, sive ipse creditor emerit. ¶ Stipendia militibus procedere, est prompte numerari. *Liv. 1. 25.* Iis perinde stipendia procederet, corressero le paghe. ¶ Usurpatur etiam imperf. *Cef. l. 1. B. C.* Tali dum pugnatur modo, lente, ac paulatim proceditur. ¶ Procedere via, & ratione, *camminar con metodo. Cic. 1. Fin. c. 8.* Primum constituam, quid, & quale sit id, de quo querimus; non quo ignorare vos arbitrer, sed ut ratione & via procedat oratio.

Proceleumaticus, m. 2. *προελεματικὸς*, pes ex quatuor syllabis brevibus constans, ut *Abiete, Retuleras*, &c. Aliqui dictum volunt a *πρῶ*, ante, & *ελεω*, subeo, quasi primitus iustum, eo quod in sacris Minervæ carmen quoddam hoc pedum genere constans primo loco cani jubebatur. Hinc Proceleumaticum metrum, apud *Diomed. 1. 3.*

Procella, æ, f. 1. *procella, tempesta, burrasca*, γῆ, Ger. *Sturmwind*, Gal. *tourmente*, Hisp. *tormenta*, Σέλλα, est vis venti cum pluvia, sed in mari potius, quam in terra, a *procellendo*, hoc est porro, sive longe movendo, quia longe dimovet. *Serv. ad 1. Æneid. v. 102.* Iridentis Aquilone procella. *Cic. 2. Offi.* Primum ab inanimis procellas, tempestates, nautragia, ruinas, incendia. ¶ Translate accipitur pro molestia, perturbatione, ærumna. *Cic. pro Cluent. c. 56.* Et vitam illam tranquillam, & quietam, remotam a procellis insidarum, & hujuscemodi judiciorum anfractu sequi maluisse.

Procello, is, culi, ulsum, a. 3. *προσελλω*, *περσειπω*, porro, sive longe cello, hoc est moveo, percutio, ab antiquo *cello*, quod a *ελλω*, *moveo*. *Serv. in 1. Æn.* Procella est vis ventorum cum pluvia, ab eo quod omnia procellat, hoc est, moveat. Hæc *Servius*. Alia exempla ex *Plin. jun. & Plauto V. in Percello*.

Procellosus, a, um, *procellosus, Σειλλώδης*, procellis plenus. *Liv. 1. 40. c. 2.* Ver procellosum eo anno fuit. *Ovid. Heroid. ep. 2.* Procellosi venti. *Senec. Med. v. 411.* Mare procellosum.

Procerè, adv. *προμακρῶς*, prolixè. *Cic. 3. de Or. c. 59.* Brachium procerius procerum, quasi quoddam telum orationis.

Procerès, um, m. 3. *ἑμπερὸς, προμακρῶντες*, ut *Charisius l. 1.* interpretatur, principes civitatis, a *προμακρῶς*, eminens. Sed dicitur de viris primariis in quovis ordine. *Liv. 1. 1. c. 45.* Proceres Latinorum. *Lucan. 1. 7. c. 69.* Proceres castrorum. *Silius l. 11. v. 142.* Proceres rerum Paulus, & Flaminius. *Virg. 3. Æn.* Delectos populi proceres. ¶ Translate *Plin. 1. 9. c. 17.* Nullum expirantem verlicolori quadam, & numerosa varietate spectari, proceres gulfæ narrant. ¶ Repertur & in num. singulari. *Juven. sat. 8. v. 26.* Agnosce procerem. *Capitolin. in Maximinis, c. 2.* In prima pueritia fuit pastor, nonnumquam procer. ¶ *Servius ad 1. Æn. v. 740.* scribit, proceres etiam dici extantes trabium partes, hoc est mutulos.

Proceritas, atis, *lunghesto, μήκος*, prolixitas, staturæ altitudo, a *procerus*. *Cic. de Sen. c. 17.* Cum miraretur Lyfander & proceritates arborum, &c. *Plin. 1. 2. c. 78.* Proceritas corporum. *Apul. 1. 5. A. A.* Proceritas spatii. h. e. longitudo. *Rurhus Cic. in Orat. de Oratione.* Fluit omnino numerus tum incitatus brevitate pedum, tum proceritate tardius. h. e. cum plures syllabæ producantur.

Proceritudo, inis, f. proceritas. *Solin. c. 1. (al. 5.)* Sobolem nostri temporis decus veteris proceritudinis perdidisse.

Proceritudo, a, um, *νυμφόληπτος*, malo spiritu afflatus, furiosus. *Plaut. Pæn. 3. 1. 25.* Neque nos populus proceritudo infestabit lapidibus. Rectius aliz editiones pro *ceritudo*. h. e. tanquam certitos lapidibus infectabit.

Procerulus, a, um, adject. *lunghesto*. *Apul. 1. 2. Florid.* Procerulus læva d. dentibus digitus.

Procerus, a, um, *lungo, alto, גבוה*, Ger. *hoch*, Gal. *long, haut*, Hisp. *lango, alto, & μήκος*, prolixus, in longitudine, vel altitudine productus, a *προμακρῶς*, eminent. *Varr. l. 2. R. R. c. 1.* Procero corpore sues. *Juven. in Calig. c. 47.* Gallus quique procerissimus ad pompan triumphali lectus. *Plaut. l. 3. c. 125.* Proceras manibus vertere fraxinos. *Cic. 3. de Orat.* Post anapæstus procerior quidam numerus effloruit. *Id. 1. de Leg. c. 5.* Sic nos inter hæ procerissimos populos, in viridi, opacaque ripa inambulantes, &c. ¶ Proceræ syllabæ sunt, quæ longam vocalem habent. Ita *Diomed. 1. 2. ex Varrone, pag. 423. Putsch.*

Processio, onis, f. idem quod processus. *Cic. pro Leg. Man. c. 9.* Ex iis locis a militibus nostris reditus magis maturus, quam processio longior quærebatur. Alii leg. *processus*. *1. 2. de R. milit. c. 22.* Cornicines canunt, quod in omnibus exercitiis, & processionibus custoditur, nelle marchie.

Processus, a, um, particip. passiv. a *procedo, avanzzo*. *Hirs. de B. Afric. c. 75.* Cæsar processus a suis castris. Alii rectius *progressus*. *Scribon. Larg. Compos. 100.* In procella ætate.

Processus, us, m. *progresso, סייר*, Ger. *furgang*, Gal. *avancement*, Hisp. *processo, πρόβασις*, progressus, progressio. *Cic. in Brut.* Itaque tantos processus effiebat, ut evolare, non excurrere videretur. *Suet. de Cl. Grammat. c. 10.* Se in Græcis literis magnum processum habere. ¶ Item pro eventu, & successu. *Sen. ep. 116.* Queruntur & de consiliis, & de processibus suis.

Processorium, ii, n. *Processoria* apud *Festum* dicuntur loca aperta, in ædificiis, vel in muro, in quæ proceditur (*logie, altane*). Ælius processoria dixit esse ædificia extra portam. Artorius propugnacula quæ sunt ante castra. *Pæ Festus. Plin. 1. 2. c. 17.* Post hanc cubiculum cum processorio, altitudine æstivum, munimentis hibernum. Alii leg. cum *procatone*.

Prochafagros, a, um, *προχασαγρος*, herba faxifraga, *Apul. de herb. c. 97.*

Prochæta, æ, seu Prochæte, in mari, f. 1. *Prochæta, Prochæda, προχῆτα*, inf. Regni Neapolitani, in es, f. 1. Tyrrheno, in ora Campaniæ, in sinu Puteoiano, Ænaræ proxima, angusto trecto discretæ, cui olim junctæ fuisse putatur. Dicit esse Prochæta quasi protufa, a *προχῆτα, profundio*, quod emerferit provolutis in mare montibus. Narrant enim Ænaræ, seu Inatimes vicinæ insulæ montem terræmotu concussum insulam hanc

fudisse. *Plin. 1. 2. c. 88. & l. 3. c. 6.* Sed *Dionysius l. 1.* scribit, Prochætam dicitur esse a nutrice Ænaræ ejusdem nominis. *Virg. 9. Æn.* Tum sonitu Prochæta alta tremit.

Prochæta, æ, f. *προχῆτα*, actus procedendi, abcessus, genus morbi, cum pars quædam corporis prolabitur extra suum locum naturalem. Itaque prochæta oculi dicitur, cum ingens inflammatio tanto impetu erumpit, ut oculus sua sede propellat. Ita describitur a *Celfo l. 6. c. 6.* Prochæta ani, seu sedes est, cum rectum internum extra sedem procidit. Sic prochæta vulvæ, uteri, &c. *Plin. 1. 23. c. 9.* Myrtus utilis prochæta vulvarum. ¶ Usurpatur & in plur. numero, & neutro genere. *Id. l. 24. c. 11.* Radix rosmarini fanat prochæta fedis.

Procidio, is, cidi, calum, n. 3. *cadere, gittarsi a terra, ٻڻڻ*, Ger. *niederfallen*, Gal. *tomber*, Hisp. *caer, echarse a los pies, ٻڻڻ*, pronus cado, procumbo. *Liv. 1. 31.* Muri quoque pars ariete incussa subruta, multis jam locis procciderat. *Plin. 1. 16. c. 5.* Glandem in alienum fundum procidentem licet colligere. *Horat. Epod. 17.* Postquam rex proccidit pervicacis ad pedes Achillei. ¶ Procidere etiam dicuntur membra quædam corporis, quæ morbo, aut ictu, aut alia de causa naturalem situm exeunt. *V. Procidencia. Plin. 1. 20. c. 20.* Porcicæ imponitur, si proccidat oculi, foliis tritis cum corticibus tabæ. *Id. l. 23. c. 6.* Decocto cotoneorum fovetur, si proccidant vulvæ, & interanea.

Prociduus, a, um, quod proccidit. *Plin. 1. 20. c. 20.* Infantium cerebro imponitur, umbilicoque procciduo. *Id. l. 21. c. 20.* Sedes proccidua. h. e. proccidua laborans. *V. Proccidua.*

Procidere, est postulare, petere. *Liv. apud Fest.* Matrem proccidui plurimi venerunt.

Procinctor, a, um, *ἐν προβάλλῃ κρητῆς*, paratus, expeditus, partic. a *procingor*, ut *Clasii proccincta. Fest.* Proccincta clasii dicebatur, cum exercitus cinctus erat Gabino cinctu, confestim pugnaturus. Vestitus enim tuit multitudinem hominum, quam navium, classem appellari. *Id. alio loco*, Proccinctam classem, idest paratam ad bellum militum multitudinem, Diali Flamini videre non licuit. *Gell. 1. 1. c. 11.* Cum proccinctæ igitur classes erant, & instructa acies.

Proccinctus, us, m. *proccincto, apparecchio, προβαλλῆ, ٻڻڻ*, apparatus bellicus, illa præparatio, quæ fit ab iis, qui in expeditionem profecturi sunt, aut ad prælium exiituri, & generatim quicquid paratum est, antequam aliquid fiat. *Cic. 2. de nat. Deor.* Ex quo in proccinctu testamenta perierunt. *Plin. 1. 23. c. 1.* Ad proccinctum tendere. ¶ In proccinctu ilare, est accinctum esse. *Quintil. l. 12. c. 9.* Quemque armatum semper, ac velut in proccinctu stantem. ¶ Sæpe translate usurpatur. Hinc in proccinctu facere, pro expedite, & celeriter. *Ovid. l. 2. de Ponto, el. 9.* Hæc in proccinctu carmina facta putæ. ¶ Hinc etiam dicimus, nos habere aliquid in proccinctu, quod nobis paratissimum est, & expeditissimum, *Quintil. l. 10. c. 1.* Nisi tanquam in proccinctu paratam quidem ad omnes casus habuerit eloquentiam.

Proccito, provoco, laceffo. *Festus.*

Proccitum testamentum dicebatur, veluti proccatum, provocatum, id est irritum, ruptum. *Festus.*

Procclamatio, onis, f. actus procclamandi. *Leg. 25. Dig. de liberali causâ.*

Procclamatio ad libertatem. *Quintil. declam. 18. cap. penult.* Truci procclamatione discutere alicquem.

Procclamator, oris, m. *ἀνακρίττης*, qui procclamat, declamator. *Cic. 1. de Orat. c. 46.* Non enim caudicium nescio quem, neque procclamatorem, aut tabulum hoc sermone nostro conquirimus.

Procclamô, as, n. 1. *procclamare, gridare, ٻڻڻ*, Ger. *auffruffen*, Gal. *crier*, Hisp. *procclamar, αὐθῆσαι*, palam, & vaide clamo, vociter. *Cic. 7. Verr. c. 42.* Adfunt, defendunt, procclamant, fidem tuam, quæ nullquam erat, nec unquam fuit, procclamant. *Liv. 1. 1. c. 26.* Patre procclamante, se filiam jure cæsam judicare. *Labæo l. 41. Dig. de liberali causâ.* Si servum ad libertatem procclamavit. *Paul. l. 3. Dig. de acquir. possess.* Si ex possessione servitutis in libertatem procclamaverit.

Procclinatio, onis, f. inclinatio in anteriorem partem, curvatura *Vitruv. l. 5. c. 12.* Tunc procclinatio ea impleatur arena. *Id. l. 7. Ne structure habeant ulla in parte procclinations.*

Procclinatus, a, um, adject. *inclinatus, piegato*. *Vitruv. l. 2. c. ult.* Curvatura montis procclinata ad mare. *Id. l. 5. c. 12.* Procclinatum latus. ¶ Translate *Cef. l. 7. B. G. c. 42.* Adjuvat rem procclinatam Convictolitanis, plebemque ad furorem impellit.

Proccolino, a. 1. *inclinare, ٻڻڻ*, inclino. *Colum. l. 7. c. 10.* Quam in partem proccolino. *Ovid. 2. Amor. eleg. 11.* Tum mare in hæc magnum procclinet litora Nereus.

Procclivis, & ve, o. 3. *chinato, chino*, Ger. *geneigs*, Gal. *enclin, penchans*, Hisp. *acostado, inclinado, ἐκλίπτος*, pronus, inclinatiss, a *pro*, & *clivus*. *Liv. 1. 5.* Eo pelli posse procclive facilis rati. ¶ Translate usufruatur pro propenso, præsertim ad aliquod vitium. *Ter. Andr. 1. 1. 59.* Ita ut ingenium esse omnium hominum ab labore procclive ad libidinem. *Sil. l. 13.* Sceleri procclivis egestas. *Cic. Tusc. 4. c. 37.* Alii ad alios morbos proccliviores sunt. *Quintil. l. 4. c. 5.* Circa aliquid procclivior. ¶ Item pro facili. Nam difficilis est pro clivum ascensus, at facilis a vertice descensus. *Cic. 2. Offi. c. 20.* Sed cum in hominibus juvenandis aut mores spectari, aut fortuna soleat, dictu quidem esse procclive. ¶ Hinc in procclivis esse, est facile, & in promptu esse. *Ter. Andr. 4. 2. 18.* Sed si id non poterit, id faciam, in procclivis quod est, per me stetit ut credat. *Sallust. ad Cef. de rep. ordin. orat. 2.* Tibi cum factioe nobilitatis haud mediocriter certandum est, cuius li dolum cavearis, alia omnia in procclivis erunt. h. e. prospere fluent.

Procclivitas, atis, *discesa, inclinazione*, Ger. *neigung*, Gal. *panch ant*, Hisp. *inclinacion, ٻڻڻ*, inclinatio, declivitas. *Hirt. de B. Afric. c. 37.* Inde parvulam procclivitatem digressus, propter mare legiones ducit. ¶ Translate est propensio in rem aliquam, præsertim vitiosam. Nam in rebus bonis, & laudabilibus proprie facilitas dicitur. *Cic. 1. 4. Tusc. c. 12.* Atque hæc aliorum ad alios morbos procclivitas late patet. *Et infra.* Hæc igitur procclivitas ad suum quodque genus a similitudine corporis ærototia dicitur, dum ea intelligatur ad ærototandum procclivitas. Sed hæc in bonis rebus, quod alii ad alia bona sunt aptiores, facilitas nominetur, in malis procclivitas, ut significet lapsonem. Hæc *Cic.*

Proccliviter, adv. *ٻڻڻ*, inclinate, propense. *Cic. 5. Fin. Facilius*, & proccliviter ad laudem nobilitatis pervenient. *Id. 5. Fin. c. 28.* Procclivius currit oratio: venit ad extremum. *Gell. 1. c. 6.* Facile, & proccliviter perfaust.

Procclivium, ii, n. procclivitas. *Claudiam. l. 1. de laudib. Jetic. v. 23.* Ispaque Pierios lassant procclivia currus Laudibus innumeris.

Procclivus, a, um, adject. procclivis. *Senec. in Apocryph. versus fin.* Omnia proccлива sunt; facile descenditur. *Plaut. Mil. 4. 2. 27.* Fecisti mihi modo ex procclivio palam rem. h. e. rem mihi facile aperuisti. *Lucet. l. 6. v. 728.* Et procclivus item fiat minus impetus undis.

Procccludo, is, a. 3. idem quod claudio, concludo. *Pallad. Februar. tit. 26.* Curabit autem, ut tætus proprius cum unaquaque procccludat.

Proccclus, m. 2. *προκλος*, vir Lycius, Philosophus Platonicus, discipulus Syriani. Præfuit Scholæ Atheniensi. Scripsit plura in Grammatica, & Phi-

& Philoſophia, commentarios in totum Homerum, in Heſiodi Ἔργα, & ἡμῶν, in Rempublicam Platonis, præterea contra Chriſtianos Epiche- remata duodeviginti. Hic eſt Proclus ille, qui poſt Porphyrium ſecun- dus contra nos latravit: adverſus quem Joannes cognomento Gramma- ticus ſcripſit Apologiam, affirmans, eum quanquam in rebus Græciani- cis magnū, ſulturn tamen eſſe, & in hac parte indoctum. Fuit præ- ceptor M. Antonini Imp. Eum Antoninus ad Conſulatum uſque proce- xit. Ejus diſcipulus, & ſucceſſor fuit Marinus Neapolitanus. *Suid.*

Proco, as, a. 1. & procor, aris, d. 1. peto, poſco. *Cic. 2. de Rep. apud Non. c. 1. n. 89.* Itaque a petendo petulantia, a procando, id eſt poſcendo procatas nominata eſt. *Fest.* Procarī poſcere, unde procatas meretricis ab aſſidue poſcendo: & proci uxorem poſcentes in matri- monium. *¶ Varr. l. 6. de L. L.* Poſcere, procare dictum. *¶ Signifi- cat etiam blande poſcere, adulando petere. Senec. in præfat. l. 4. Q. 23.* Plancus ajebat non eſſe occulte, nec ex diſſimulato blandiendum: perit, inquit, procarī, ſi latet.

Procceton, onis, m. *anticamera*, προαίτια, locus ante cubiculum, a πρό, ante, & κούπη, cubile. *Plin. l. 2. ep. 17.* Huic cubiculo aliud, & procceton communi pariete junguntur.

Proconneſſus, a, um, adject. ad Proconneſum pertinens, ut Procon- neſium marmor. *Vitruv. l. 2. c. 8.*

Proconneſus, feu, & melius, Proconneſus, *Marmora*, inf. parva Pro- pontidis, inter Cyzicum ad Or. & Helleſpontum ad Occ. patria Ar- iſteæ Poetæ. *Plin. l. 5. c. ult.*

Proconſul, is, m. *Proconſole*, *Viceconſole*, ἀντιβασιλεύς, qui cum pote- ſtate Conſulari ad aliquam provinciam adminiſtrandam mittebatur, a pro, & Conſul, quod eſſet loco Conſulis, ſeu Conſulis vice tunge- retur. Hanc nominis cauſam eſſe ex eo cognoviſimus, quod non tantum dicebatur *Proconſulem eſſe*, ſed etiam, & quidem uſitatius *pro Con- ſule*, vel *Proconſule*; qua de re *V. Manuſ. in princip. commentar. in Cic. epist. ad Famil. Cic. 2. de Div.* Quam multi ſunt anni, cum bella a Proconſulibus, Proprietoribus adminiſtrantur? *Id. pro L. Man.* Quo quidem tempore cum eſſet non nemo in Senatu, qui diceret, non o- portere mitti hominem privatum pro Conſule, L. Philippus dixiſſe dicitur, non ſe illum ſua ſententia pro Conſule, ſed pro Conſulibus mittere. Tanta in eo Reip. bene gerendæ ſpes conſtituebatur, ut duo- rum Conſulum munus unius adoleſcentis virtuti committeretur. *Id. l. 1. de Orat. c. 18.* Cum Proconſule in Cuiacium proficiens Athenas veniſſem. *Tacit. 4. Ann. c. 23.* Proconſul ejus anni P. Dolabella. *Tacit. 15. Ann. c. 22.* Proprietoribus proveconſulibus. *¶ Ulpian. l. 14. Dig. de Offic. Proconſ. Proconſules non amplius, quam ſex faſcibus utuntur. ¶ Fere qui conſulatum priore anno geſſerant, poſteriore ad provinciam adminiſtrandam proconſul mittebatur; cujus rei paſſim occurrunt exem- pla: apud *Livium* tamen *lib. 3. c. 4.* legimus, in magno Reipubli- cæ periculo, T. Quintium privatū proconſulem in provinciam miſ- ſum, ut ſubſidio caſtris obſeſſi conſulis eſſet.*

Proconſularis, & re, o. 3. ἀντιβασιλεύς, ad Proconſulem pertinens. *Gel. l. 5. c. 14.* Cum provinciam Africam Proconſulari imperio meus domi- nus obtineret.

Proconſulatus, us, m. ἀντιβασιλεία, dignitas Proconſulis. *Plin. l. 14. c. 22.* Ad Proconſulatum uſque e Prætura honoribus geſtis.

Procor. V. Proco.

Procratiſtinatio, onis, dilazione, ἀναβολή, dilatio. *Cic. 6. Phil. c. 3.* Nam cum plerique in rebus gerendis tarditas, & procratiſtinatio odioſa eſt.

Procratiſtinus, as, n. 1. prolongare di giorno in giorno, ἰσχυρῶς, Ger. *lenger ſparen*, Gal. *differer*, Hiſp. *dilatar*, ἀναβάλλομαι, diem de die traho, differo. *Cic. pro R. Am. c. 9.* Rem differre quotidie, ac procratiſtinare iſti ceperunt. *¶ Et paſſive Id. Ver. 6. c. 45.* Res non procratiſtinat. *Gell. l. 17. c. 10.* Quæ procratiſtinata ſunt ab eo.

Procreatio, onis, γενεσιολογία, generatio. *Cic. 1. Tuſc. c. 14.* Quid pro- creatio liberorum? quid propagatio nominis? *Id. 2. Div. c. 46.* Diſſimi- litudo locorum diſſimiles hominum procreaciones habet.

Procreator, oris, mafc. γεννητής, genitor, parens. *Cic. de Univ. c. 8.* Ani- mum igitur cum ille procreator mundi Deus ex ſua mente, & vo- luntate genuiſſet. *Id. 4. Fin. cap. 7.* A procreatoribus animi.

Procreatrix, icis, f. γεννητοῦσα, genitrix, parens. *Cic. 1. de Or. c. 3.* Neque te fugit laudandam artium omnium procreatricem quandam, & quaſi parentem eam, quam Philoſophiam Græci vocant, &c.

Procreatus, a, um, nom. ex partic. genitus. *Cic. 3. Fin. c. 19.* Ut na- tura & procreari vellet, & diligi procreatos non curaret.

Procredo, as, a. 1. generare, γεννώ, genero, officio. *Cic. 3. Fin.* Atque, ut a natura vivat, uxorem adjungere, & velle ex ea liberos procreare. *Id. de Senect. c. 15.* Terra ex minutillimis feminibus tantos truncos procreat. *¶ Procreare alicui periculum, h. e. intentare, moliri. Cic. Att. l. 2. ep. 22.* Si mihi periculum procrearetur ab eo, quem &c. Al. leg. *creatur*.

Procreſco, is, n. 3. idem ac creſco. *Lucr. l. 2. v. 566.* Et res progigni, & genitas procreſcere poſſe.

Procris, is, f. προκρίτη, ſua Eriethei Regis Athenienſium, ſoror Ori- thyæ, uxor Cephalī, qui eam in ſilvas ſecutum, eodem telo, quod ab ipſa dono acceptat, putans ſeram eſſe, interfecit. *Ovid. Met. 7.*

Procrutiſtes, m. 3. προκρυτιſτῆς, latro iniquus in Attica regione, ſuper Ce- phifum fl. latrocinoſe exercens, qui cogebat hoſpites in lectum aliquem aſcendere, quo ſi longiores fuiſſent, pars ſupereminens amputabatur, ſi breviores, vi extendebantur, a qua re etiam nomen illi inditum pu- tant. Hunc poſtea Hercules, vel, ut alii ſcripſere, Theſeus interfecit. *Ovid. 7. Met. v. 438.* Vivit & immittem Cephalias ora Procruſten.

Procurbitor, oris, u. *guardia*, φρουρός, qui noctu cuſtodie cauſa excu- bat, cum caſtra hoſtium in proximo ſunt. *Fest.*

Procurbo, as, bui, bitum, n. procumbo, jaceo. *Virg. 3. Georg. v. 145.* Speluncæque tegant, & faxea procubet umbra. Aliqui legunt *protegar*.

Procurdo, is, di, ſum, a. 3. *aſſotiſtare*, *aguzzare battendo*, ἀσπυ- ρίζω, cudendo extenuo, probe cudo, exacuo. *Virg. 1. Georg. v. 261.* Durum procurdit arator vomeris obuſi dentem. *¶ Sæpe translate ſum- mitur pro perficere. Cic. 3. de Orat. c. 30.* Non enim ſolum acuenda no- bis, neque procurdenda lingua eſt. *Horat. l. 4. od. 15.* Ita procurdit en- ſes. *¶ Poniunt etiam pro generare, aut invenire. Lucr. l. 5. v. 854.* Nec potuiſſe propagando procreare prolem. *Id. l. 3. v. 1095.* Nec nova vivendo procurditur ulla voluptas. *¶ Procurdere dolos, eſt arti- ficioſe machinari. Plaut. Pſeud. 2. 2. 20.* Hic mihi incus eſt; procur- diam ego hodie hinc multos dolos.

Procul, adv. *di lontano*, *da lungi*, כרחוק, Ger. *fernen*, Gall. *de loin*, Hiſp. *de lejos*, *רῶחו*, longe, quaſi porro ab oculis, ut ait *Serv. in 3. G. 6. Æn. Cef. l. 5. B. G. c. 46.* Tum ſumi incendiūm procul videbantur. *¶ Dicitur & de loco minus longinquo. Virg. Ecl. 6.* Sertæ procul tan- tum capiti delapſa jacebant. *¶ Sæpe conjungitur cum aliis adver- bis, hinc, iſtinc, illinc, inde, aliquid, ut Procul hinc, id eſt longe ab hoc loco. Ter. Her. 4. 3.* Quem cum iſthoc ſermonem habueris, procul hinc ſtans accipi uxor. *Cic. pro Mil.* Sciebat Pompejum eſſe procul

inde. *Id. 4. Terr.* Quia non poſſet ungare ab illis pecuniam dari: non quaſivit procul aliunde. *¶ Interdum etiam conjungitur cum loco. Plaut. Curc. 2. 2. 11.* Hac noctu in fomnis viſus fum videri: procul cedere longe a me Æſculapum. *¶ Eit etiam præpoſitio, ut Gramma- tici ajunt, deſerviens abl. Cic. l. 7. Fam. ep. 6. ex quodam poeta.* Multi ſuam rem bene geſſerunt, & publicam patriam procul. *Quintil. l. 7. c. 2.* Procul a literis. *Ter. Adelph. 3. 2.* Mihi conſcia ſum, a me culpam hanc eſſe procul. *¶ Frequenter recipit præp. a, vel ab. Cic. 1. Acad. Cæleſtia procul eſt a noſtra cognitione. ¶ Procul dubio, eſt longe ab omni dubio, id eſt certe, proſecto. Suet. in Claud.* Reliquit filium omni- bus gentis ſuæ procul dubio præterendum. *¶ Procul vero, eſt longe a veritate. Col. in præf. l. 1.* Nam illud procul vero eſt, quod plerique crediderunt. *¶ Procul errare, eſt longe errare, errare di groſſo. Juſt. in Jugurtha.* Cæterum homines ſuperbiſſimi procul errant. *¶ Procul eſt, procul hinc, ſolemnis erat formula, qua ante ſacra prophanos ejici- ebant. Virg. 6. Æn. v. 258.* Proci: o, procul eſt prophani. *Silius l. 17. v. 26.* Tum puppe e media magno clamore facerdos: Parete pollutiſ contingere vincula palmis, Et procul hinc, moneo, procul hinc quæ- cumque prophanz.

Proculcaſto, onis, f. conculcatio. *Plin. l. 8. c. 18.* Obturbata proculcatio- ne prius aqua. Alii leg. conculcacione. *Seneca.* Ruina, & proculcatio. **Proculcator**, oris, m. Proculcatores in militia dicuntur, qui ægrem præventis, itinera explorant, & hoſtium progreſſus, forſent. *Amian. l. 27. c. 23.* Inveniri poſſe aliam viam, quam inſpexere proculcatores. Al. leg. *procurſatores*.

Proculcatus, a, um, calcaſus, pedibus preſſus. *Plin. l. 8. c. 50.* In ponte prætenui duabus capris obviis e diverſo, cum circumactum anguſtiz non caperent, nec reciprocationem longitudo in exilitate cæca; alteram decubuiſſe, atque ita alteram proculcaturæ ſupergeſſam.

Proculo, as, a. 1. *conculcare*, καταπατεῖν, protero, progrediendo, vel agendo conculco. *Col. l. 2. c. 20.* Nam a pecudibus legumina proculcantur. *¶ Translate Senec. Theb. v. 193.* Qui fata proculcavit. h. e. contempſit.

Proculino, as, & Proculo, is, idem ſunt ac promitto, apud veteres, teſte *Festo*.

Proculius, m. 2. προκλήσις, qui natus eſt patre peregrinante, vel, ut aliis placet, qui a parentibus ſenibus genitus eſt, a procul *Festus*: Procu- lum integ cognomina eum dicunt, qui natus eſt patre peregrinante a patria procul: Proculus ſunt qui credant ideo dictos, quia patribus ſeni- bus, quaſi procul progreſſis ætate, nati ſint.

Proculo, is, cubi, bitum, n. 3. *giacere in terra*, ἰσχυρῶς. Ger. *niederlegen*, Gall. *être couché*, *s'encliner*, Hiſp. *abaxarſe*, *inclinariſe*, *απα- ταχίζω*, procliviter jaceo, humi jaceo. *Liv. l. 1.* Ipſum ſeſſum via procuruiſſe. *¶ Item cadere, proſterni, cadere. Curt. l. 9. c. 5.* Procum- bere ad genua. *Virg. 5. Æn.* procumbit humi bos. *Ovid. Heroid. ep. 12.* Procumbere ante pedes. *Id. 13. Metam.* Gentibus alicuius procumbere. *Martial. l. 1. ep. 61.* Quod ruet in tergum, vel quos procumbet in armos? *¶ Significat etiam inclinari, vergere. Lucan. l. 3.* Taxi procumbentes. *Plin. l. 16. c. 36.* de calamis aquaticis. Deſunt veſtire, procumbuntque.

Procupido, inis, m. amor anteceptus. *Minuc. Felix in Oſt. Movet etiam in nos procupidinem amoris.* Alii aliter legunt.

Procuratio, onis, *amminiſtrazione*, *διοίκησις*, adminiſtratio, gubernatio. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 2.* Qui omnino nullam habere cenſent rerum humanarum procurationem Deos. *Id. pro Sex. c. 30.* publici negotii procuratio. *¶ Sumi- tur etiam pro expiatione. Cic. 1. de Div. c. 45.* Ut ſue plena procuratio fieret. *Procuratiuncula*, æ, f. parva procuratio. *Senec. ep. 31.* Quæ tamen omnia tranſiſti procuratiuncule pretio.

Procurator, oris, mafc. *procuratore*, ἐπιμελητής, negotiorum geſtor, qualis eſt ille, cujus opera in litibus utimur. *Ulp. l. 13. Dig. tit. 3. de pro- cur. & deſenſ. l. 1.* Procurator eſt, qui aliena negotia mandato domini adminiſtrat. *Cic. pro Quinſt.* Libellos Sex. Alphenus procu ator P. Quin- ſtii, familiaris, & propinquus Sex. Nævii deſicit. *Id. Attic. l. 4.* Agere per procuratorem. *Id. 1. de Orat.* Mandare alicui procuratori de agri- cultura, *al Faſtoro.* *¶ Dicitur etiam de aliis rebus, ut procurator regi- ni, hoc eſt, qui regnum adminiſtrat, rege mortuo, vel adhuc puero, apud *Cæſar. l. 3. B. Civ. c. ult.* ¶ Procuratores provinciæ dicebantur, qui a Cæſare mittebantur in quaſdam minores provincias, in quas nec Legatos, nec proprietores mitti moſeſt: horum præcipuum munus erat tributa exigere, & ſiſci rationem habere. Hinc *Velpſianus*, apud *Suet.* in *ejus viſa*, c. 16. dicebat, ſe procuratoribus uti pro ſpongiis.*

Procuratorius, a, um, quod ad procuratorem ſpectat. *Ulp. l. 3. Dig. tit. 3.* Siquis, cum procuratorio nomine condemnatus eſſet.

Procuratrix, icis, f. *procuratrice*, ἐπιτροπή, quæ procurat, gubernatrix. *Cic. 4. Fin. c. 7.* Sed cum ſapientiam totius hominis cuſtodem procuratricem eſſe vellet.

Procurro, as, avi, atum, a. 1. *procurare*, *amminiſtrare*, *διοικῆω*, eſt cura- re, gubernare, diligenter rem ſuam, vel alienam adminiſtrare. *Plaut. Pæn. prol. v. 28.* Nutrices pueros, Infantes minutulos domi procurant. *Id. Trucul. 2. 4. 60.* Tu te hic quaſi pro puerpera procuras. *Cic. l. 12. Fam. ep. 24.* Is procurat rationes, negotiaque Dionyii noſtri. *Id. 1. Acad.* Procurantem cæleſtia maxime, deinde in terris ea, quæ pertinent ad homines. *¶ Procurare arbores, eſt adhibita diligentia excolere, & providere, ut creſcant. Cato. c. 43.* Eodem modo ceteras arbores procura- re. *¶ Aliquando eſt expiare, purgare. Cic. 2. de Div.* Quemadmo- dumque ea procurantur, atque expiuntur. *Id. ibid. l. 1.* Procurare mon- ſtra. *¶ Interdum præſſe. Leg. 86. Dig. de acquir. & amit. hered.* Pan- nonius Avitus cum in Cilicia procuraret.

Procurro, is, curri, & procurcurri, curſum, n. 3. *correre innanzi*, προ- κρέχω, ultra, ſive longe curro, velociter curro. *Cef. l. 3. B. Civ. c. 93.* Cum milites inſeſtis pilis procurriſſent. *Liv. l. 34. c. 2.* Procurrere in publicum. *Ovid. 3. Trift. eleg. 4.* Procurrere vite ſpatium inoffenſo pede. *Horat. Epod. 16.* In mare procurrit Appenninus. h. e. protenditur. *Ovid. 5. Æn.* Intelix ſaxis in procurrentibus hæſit. h. e. prominentibus.

Procurſatio, onis, ſœm. actus procurfandi, *ſcaramuccia*. *Liv. l. 28.* A quibus ubi per procurfationem commiſſa pugna eſt. *Id. l. 22. c. 44.* An- nibal dirigit aciem, laceſſitque Numidarum procurſacione hoſtes.

Procurſarius, is, m. qui procurſat. *Liv. l. 42. c. 64.* Breve certamen levis armaturæ maxime cum procurſatoribus fuit.

Procurſio, onis, f. excurſio, digreſſio. *Quintil. l. 4. c. 5.* Non ſemper eſt neceſſaria poſt narrationem illa procurſio.

Procurſo, as, avi, atum, n. 1. *correr' innanzi*, *ſcaramucciare*. *Liv. l. 27. c. 2.* Ibi per dies aliquot cum ab ſtationibus procurfaretur. *Plin. l. 8. c. 5.* Procurſantibus inter eos qui laceſſerent.

Procurſorius. V. Procurſorius.

Procurſus, us, mafc. *ἐπιδρομή*, actus procurrendi, procurſatio, *ſcaramuc- cia*. *Liv. l. 22. c. 41.* Tumultuario prælio, ac procurſu magis militum, quam ex preparato, aut juſſu Imperatorum ordo. *Stat. 4. Theb. v. 787.* ſternit procurſibus herbas. *Plin. l. 5. c. 10.* de figura *Alexandria urbis.* Ad eſſigium Macedonicæ chlamydis, dextra lævaque an guloſo procur- ſu. h. e. extenſio in anteriorem partem.

Procurvo, as, a. 1. idem quod curvo. *Terull. in Genes. c. 1.* Pomiferique simul procurvant brachia rami. *Stat. 6. Theb. v. 853.* cellum procurvat Agyllea Tydeus Summisit tergo.

Procurvus, a, um, κερκυλλος, curvus, valde curvus. *Virg. 2. Georg. v. 421.* Nec illæ procurvam expectant falcem. *Id. 5. Æn. v. 765.* curva litora.

Procus, ci, m. μνηστήρ, matrimonii petitor, qui virginem aliquam, aut viduam pœsit in matrimonium, a *procurando*, idest pœscendo. *Fest. & Non. Virg. 4. Æn.* Rursus ne procos irrita priores experiat? ¶ Sumitur etiam translate. *Cic. in Brut. c. 96.* Et hos ignotos, & impudentes procos repudiemus. ¶ In singulari numero *Claudian. de nupt. Honor. & Mar. v. 32.* fastigia supplex Deposui, gessique procum. ¶ In plurali genitivo *procum* rectius dici, quam *procorum* testatur *Cic. in Orat. c. 46. his verbis.* Jam ut censoris tabulæ loquuntur, fabrum & procum audeo dicere, non fabrorum, & procorum. ¶ Proci interdum sunt iidem, qui proceres. *Fest.* Procum patricium, in descriptione classium, quam fecit Servius Tullius, significat procerum. Hæc *Festus.* Eundem sensum habet in verbis *Cic. modo allatis.*

Procrustes. V. Procrustes.

Procyon, onis, m. 3. προκύων, præcanis, sive, ut *Cicero* transfert *l. 2. de nat. Deor. c. 44.* antecanis, vel anticanis, signum cœlestis, diversum a Cane Sirio, sive Canicula, constans ex dualibus stellis, a *pro*, ante, & *κύων*, canis, quod Caniculæ ortum præcedit. Nam Procyon exoritur Idibus Julii, idest die 15. Julii, mane, Canicula autem apparet 7. Cal. Augusti, idest die 26. Julii. *Col. l. 12.* ¶ Procyonem Vitruvius vocat minusculem canem, ad discrimen alterius, qui & Arato *μύγας κύων*, ac Hygino maior canis dicitur. *Cic. in Arates.* Et hic geminis idest ille sub ipsi Antecanis, Graio Procyon qui nomine fertur. *Plin. l. 18. c. 28.* Procyon apud Romanos non habet nomen, nisi Caniculam hanc velut intelligit, hoc est, minorem canem, sane, ut in astris pingitur. Sunt, qui Plinium reprehendant, quod putarit, Latinos cetero vocabulo, quo *προκύων* appellent, quia, ut ajunt, Antecanem Latinis dici ex Cicerone patet. Sed recte Plinius, quia loquitur de vocabulo recepto, quod minime erat Antecanis, quod nove erat a Cicerone confectum. Nec recte culpant alii, quod ambigat, nam Procyon sit Canicula. Neque enim ignorare potuit Sirium sic vulgo appellari, sed rem ipsam præstavit: non dubium autem, quin, cum Procyon longe sit minor Sirio, illi potius, quam huic, nomen Caniculæ conveniat.

Proclatus, a, um, partic. a prodigo, is, profusus, prodige infusus. *Terull. de pudic. c. 8.* Minor filius, proclata substantia Dei, in aliena regione mendicat.

Prodeambulo, as, n. 1. foras deambulo. *Ter. Adelph. 5. 1. 4.* Prodeambulo hæc libitum est.

Prodeò, is, ivi, vel ii, itum, n. anom. *usciv fuori, compavire, 82**, Germ. *berfurgeben*, Gall. *sortir*, Hisp. *salir*, *καρηναι*, ultra eo, sive foras exeo, *ex pro*, & *eo*, d interposito, quasi porro eo. *Cic. 1. Off. Ut in scena line subulagulo prodeat nemo. Id. l. 3. Fam. ep. 7.* An ego tibi obvium non prodirem? *Plaut. Men. 1. 3. 30.* Nos prodimus ad forum. *Cef. l. 5. B. G.* Ut aliqui ex nostris ad colloquium prodirent. ¶ Usurpatur etiam imperf. *Cic. pro Mur.* Eccei autem non proditur revertenti? Subaudi *obvium*. ¶ Significat etiam procedere, progredi. *Virg. 6. Æn.* illæ tantum prodire volando, Quantum acie possunt oculi fervare sequentum. ¶ Item in publicum edi, exire. *Plaut. Cas. prol. v. 9.* Novæ quæ prodeunt Comediæ.

Prodesse. V. Prosum.

Prodicia, is, xi, ctum, a. 3. Prodicere diem, est aliam diem dicere pro ea, quæ dicta fuit, differre, producere. *Liv. l. 3. c. 57.* Tribunus ei diem prædixit.

Prodiclator, oris, m. qui in locum Dictatoris substituitur, & extraordinarium Dictaturam gerit. *Liv. l. 22. c. 8.* Prodiclatores Populus creavit Q. Fabium Maximum.

Prodictio, onis, f. actus prodicendi, seu aliam diem dicendi. *Festus in voce Puplicus.*

Prodigialis, a, um, nom. partic. a prodigo. *Liv. l. 3. c. 58.* Priusquam prodigialis dies adflet, Appius sibi mortem conficit.

Prodigialitas, atis, f. *prodigialitatis*, prodigientia. *Aufst. declam. in Catil. quam Porcio Latroni tribuunt.* Summam pecuniæ desiderium, summam simul prodigialitatem.

Prodigie, adv. *prodigiamente*, *αὐτότως*, profuse, abundanter. *Cic. 11. Phil. c. 6.* Sed non possunt non prodigie vivere, qui nostra bona sperant, cum esundant sua.

Prodigientia, æ, f. *prodigialitatis*, profusio, a *prodigo*, is. *Tac. lib. 13. Ann. c. 1.* Cuius abditis adhuc vitis per avaritiam, ac prodigientiam mire congruebat.

Prodigialis, & le, o. 3. *περὶ τῶν*, quod prodigium procurat, seu avertit, ut Jupiter prodigialis, cui expiandorum prodigiorum gratia sacra fiebant. *Plaut. Amph. 2. 8. 107.* Prodigiali Jovi aut mola falsa hodie, aut thure precamur oportuit. ¶ Item portentosus, prodigiosus, monitosus. *Claudian. l. 2. in Rufin. v. 434.* affiduis flagrant elidere faxis prodigiale caput. ¶ Item ad prodigia pertinens. *Ammian. l. 25. c. 32.* Gnari rerum prodigialium. ¶ *Prodigialis*, adv. pro prodigialiter. *Claudian. l. 1. de rapt. Prof. v. 241.* Prodigiale rubens cometes.

Prodigialiter, adv. idem ac prodigiose. *Col. l. 3. c. 3.* Nam illa videntur prodigialiter in nostris Ceretanis accidisse. *Horat. de ar. poet. v. 29.* Qui variare cupit rem prodigialiter unam, Delphinum silvis appingit, fluctibus aprum.

Prodigiator, oris, m. 3. *περὶ τῶν*, *Festus*: Prodigiatores, aruspices, prodigiorum interpretes.

Prodigiōse, adv. *prodigiosamente*, *miracolosamente*, *περὶ τῶν*, præter morem, vel naturam. *Plin. l. 11. c. 37.* Lien cum jecinore locum aliquando permutat, sed prodigiōse.

Prodigiōsus, a, um, *prodigiōsus*, *miracolosus*, *miracolosus*, Ger. *unnatürlich*, Gal. *prodigieux*, Hisp. *prodigioso*, *περὶ τῶν*, quod prodigium tacit, vel quod præter naturam est, & consuetudinem. *Plin. l. 10. c. 63.* Partus aliquando singuli, quod prodigiōsus putant. *Ovid. 3. Amor. eleg. 6.* Prodigiosa mendacia vatum. *Treb. Pol. in Tyrannis, n. 31.* Quod nihil prodigiōsus passa est Respublica. *Quintil. l. 1. c. 1.* Prodigiosa corpora.

Prodigias, atis, f. profusio, apud vet. *Lucil. apud Non. c. 2. n. 695.* Nequitia occupat hoc, petulantia, prodigialitæque.

Prodigium, ii, n. *prodigio*, *miraculo*, *כִּיפּוֹ*, Germ. *vuunderzeichen*, Gall. *prodige*, Hisp. *prodigio*, *τίμα*, monitrum, ostentum, portentum, a *pro*, vel *porro*, & *ago*, quia porro agitur, hoc est, avertuntur. *Cicero* deducit a prædicendo. Inquit enim *l. 2. de nat. Deor. c. 3.* Prædictiones vero, & præfensiones rerum futurarum quid aliud declarant, nisi hominibus ea, quæ sint, ostendi, monstrari, portendi, prædici? ex quo illa ostenta, monstra, portenta, prodigia dicuntur. Eadem repetit *l. 2. Divin. c. 42. Id. in Pison. P. Clodius* fatale portentum, prodigiumque Reipublicæ. *Plin. l. 10. c. 18.* Implere prodigium. *Id. l. 10. c. 4.* Heu prodigia ventris! *Id. l. 11. c. 37.* Lætum prodigium. *Virg. 6. Æn.* Prodigis acta cœlestibus. *Quintil. l. 2. c. 10.* Prodigium factum divinitus.

Tacit. 5. hist. c. 13. Prodigia piare.

Prodigo, is, egi, productum (Vide supra suo loco) a. 3. proprie est propellere, procul agere, procul adigere, a *pro*, sive *porro*, & *ago*, d interposito, euphoniæ causa. *Varr. l. 2. de R. R. c. 4.* Admissuras cum faciunt, prodigunt in lutofo limites. ¶ Translate ponitur pro immoderate consumere, liberalitatis limites egredi, *consumere prodigiamen-*, *εὐπαραλίττειν*, *σπαρῶν*. *Plaut. Aut. 2. 9. 10.* Fello die si quid prodigeris, profello die egere liceat. *Lactant. l. 6. c. 11.* Patrimonia in res supervacaneas prodiguntur.

Prodiguæ hostiæ, quæ totæ igne consumebantur. *Fest.* Prodiguæ hostiæ vocantur, ut ait Veranius, quæ consumuntur: unde homines quoque luxuriosi prodigi.

Prodigus, a, um, *prodigo*, *troppo liberale*, Ger. *uvertullich*, Gal. *prodigue*, Hisp. *prodigo*, *αὐτῶν*, præter modum liberalis, profusus, effusus, nimius. *Cic. 2. Off. c. 6.* Omnino duo sunt genera largorum, quorum alteri prodigi dicuntur, alteri liberales: Prodigi, qui epulis, & viscerationibus, & gladiatorum muneribus, ludorum, venationumque apparatu, pecunias protrudunt in eas res, quarum memoriam aut brevem, aut nullam sunt relictori omnino. Liberales autem, qui & c. *Id. ad Brut. epist. 15.* Quod in honoribus decernendis esse nimius, & tanquam prodigus. ¶ Translate *Horat. l. 1. Carm. od. 12.* Animæque magnæ prodigum Paulum, superante Pæno. h. e. contemptorem vitæ. *Vellej. l. 2. c. 48.* Prodigus pudicitæ. *Stat. 6. Theb. v. 767.* Prodigus nocendi. *Rursus Horat. l. 1. epist. 7.* locus prodigus multæ herbæ. hoc est pascuis abundans.

Prodrino, is, n. 3. idem ac prodeo, apud vet. *Enn. l. 3. Ann. apud Fest.* Prodrinunt famuli, cum candida lumina lucent.

Prodriferæ, as, a. 1. Prodriferæ alvum, pro solvere, laxare, quidam legunt apud *Plaut. Rud. 2. 7. 31.* Itaque alvum prodriferavit nobis falsis poculis. At perique interpretes *prodi speravit*, reponunt. V. *Taubman.*

Proditio, onis, *tradimento*, *προδοσία*, actus prodendi. *Cic. 4. Acad.* Quo e vitio & amicitiarum conditiones, & Rerumpublicarum acies solent. *Plin. l. 7. c. 45.* Proditio arcanorum, h. e. divulgatio. ¶ Est etiam idem ac predictio, h. e. in alium diem dilatio, prolatio. *Car. apud Fest. Te, C. Cæcili*, diem prodidisti militibus legionis tertiæ, cum prodictionem non haberent. ¶ Item astus prodeundi. *Sidon. l. 5. ep. 13. a med.* Dicitur hæc ipsa perniciis propinquare: ejus proditionibus Deus obviet.

Proditor, oris, m. *traditor*, *προδοτης*, qui prodit. *Cic. 3. Fin.* Nec magis vituperandus est proditor patriæ, quam communis utilitatis, aut salutis defensor. *Id. ad Quir. post red. c. 5.* Proditores salutis mæx.

Proditrix, icis, *traditrix*, quæ prodit. *Lactant. l. 1. c. 10.* Patris proditrix in conjugium sibi vindicavit. ¶ Item quæ evulgat. *Prudent. peristeph. 1. v. 11.* Fama percurrit proditrix.

Proditus, a, um, *traditus*, *προδομένος*, ante datus, deceptus, circumventus, partic. a prodor. *Cef. l. 1. B. C. c. 30.* Queritur, se se prodictum, ac prodictum a Cn. Pompeio. ¶ Item editus, evulgatus. *Cic. pro Rabir. Post. c. 7.* Imago ad memoriam posteritatis prodita. *Id. pro Dom.* Proditæ die, qua die iudicium sit futurum. *Lucret. l. 3.* Extra prodita corpus. *Lucan. l. 3.* Ira turbato prodita vultu.

Prodius, adv. interius, a propius, *prodeundo*. *Var. apud Non. c. 1. n. 231.* Primum venit in urbem, atque intra muros, deinde accedit prodius, atque introit domum.

Prodo, is, didi, ditum, a. 3. *dare innanzi*, *tradire*, *הָרַךְ*, Germ. *hin-* *stossen*, Gal. *trair*, *jetter loin*, Hisp. *hazer traycion*, *echar laxos*, *προ-* *δομαι*, ante do, a *pro*, & *do*, ut Prodere patriam, est clanculum cum hostibus adversus patriam sentire, ejus consilia hostibus enuntiare, urbem, arcem, propugnacula in manus hostium dare, antequam ab hostibus capiuntur. *Sallust. in Jugur.* Antequam arcem proderent hostibus. *Cic. 7. Ver.* Quod classem prædonibus prodidissent. ¶ Est etiam porro dare, propagare, proterre. *Virg. 4. Æn. v. 230.* Italiam regeret, genus alto a languine Teucri proderet. ¶ Item differre, protrahere. *Ter. And. 2. 1. 13.* Ut aliquot saltem nuptis prodat dies. *Cic. 7. Ver.* Imagines ad memoriam, posteritatemque prodendam. ¶ Item edere. *Tacit. 1. hist. c. 3.* Non tamen adeo virtutum sterile sæculum, ut non & bona exempla prodiderit. ¶ Item dare, tradere. *Cic. pro Flac.* Ne periculofam imitationem exempli reliquis in posterum proderetis. ¶ Item perdere, tradere inimicis. *Cic. ad Fr. l. 1. ep. 3.* Amici partim me deseruerunt, partim prodiderunt. *Id. in Pison.* Cum prodebas caput, & salutem meam mercede provincie. ¶ Item ostendere, patefacere. *Cic. 4. Acad.* Scelus enim dicebas esse dogma prodere. *Id. 2. Tusc.* An colli iustitia poterit ab homine propter vim doloris enuntiant commissa, proderente concios, multa officia relinquente? *Ovid. 2. Amor. eleg. 2. v. 53.* Prodere indicium ad aures alicujus. ¶ Item nominare, renuntiare. *Liv. l. 5. c. 31.* Is L. Valerium Interregem prodidit. *Cic. pro Milon. c. 10.* Prodere Flaminem. ¶ Item dicere, significare, narrare. *Plaut. Cist. 4. 2. 75.* Tibi nunc prodimus, & conntemur, cistellam habere. *Cef. l. 2. c. 6.* Quosdam fama prodidit in ipsis funeribus revixisse. ¶ Item transmittere, posteris tradere, literis mandare, scribere, quod posteris legant. *Cic. 3. Offic.* ut quædam Poetæ tragici prodiderunt. *Id. pro Arch.* Quorum virtutes literis proditæ sunt. *Id. 1. de Leg.* Factaque, & consulta tortum, & sapientum cum improborum ignominia scripturnis monumentis prodere. *Id. pro Mil. c. 3.* Itaque hoc non sine causa fictis fabulis doctissimi homines memorie prodiderunt. *Id. 2. Off.* Quorum memoria liberis, posterisque prodatur. *Cef. l. 5. B. G. c. 12.* Quos natos in ipsa insula, memorie prodium dicunt. *Plin. l. 8. c. ult.* Quos terra nasci, proditur. ¶ *Prodere fidem*, est iurjurando non stare. *Sallust. in Catil. c. 26.* Sed ea sæpe antihac fidem prodiderat. ¶ *Legem prodere*, est destituere. *Ulp. ad leg. Jul. de adul.* Legem prodidisse dicitur. ¶ *Officium prodere*, est officium suum deserere. *Cic. 4. Acad.* Qui statuit omnem cruciatum perterre, intolerabili dolore lacerari potius, quam aut officium prodat, aut fidem. ¶ *Vitam prodere*, est se vitæ periculo exponere. *Ter. Heaut. 3. 1. 69.* Prius proditurum te tuam vitam.

Prodocto, es, a. 2. palam doceo. *Hor. l. 1. ep. 1.* hæc Janus summus ad inum prodocet. Al. leg. *perdocet*.

Prodrōsus, i, m. *fortiore*, *περὶ τῶν*, præcursor. *Cic. Att. l. 1. ep. 12.* Nam mihi Pompeiani prodromi nuntiant, aperte Pompejum acturum. ¶ Translate dicitur de omni re, quæ ante tempus accidit. Unde prodromi dicuntur a Græcis fic præcoces, quasi præcursoris, reliquarumque maturitatem prævertentes. *Plin. l. 16. c. 26.* Ficus & præcoces habet, quas Athenis prodromos vocant. ¶ Item per translationem prodromi dicuntur Aquilones, qui octo ferus diebus exortum Caniculæ antecedunt. *Col. l. 11. c. 2.* Sexto Idus Julius prodromi flare incipiunt.

Produco, is, xi, ctum, *produvre*, *menar fuori*, *הֵרַךְ*, Ger. *verlangern*, Gallic. *produire*, *prolonger*, Hispan. *llevar lexos guando produxit*, *טִרְסָה*, toras duco. *Plaut. Capt. 2. 2. 2.* Ubi sunt isti, quos ante ades iussi huc produci foras? *Cic. 7. Ferr.* Producentur e carcere, & deligantur ad palum. ¶ Est item venale exponere. *Ter. Eun. 1. 2. 54.*

pretium sperans illico producit, & vendit. Ubi *Donat.* Proprie venales produci dicuntur. Adde *Heur. l. 1. n. 92.* ¶ Item ad aliquem locum ducere, in medium adducere. *Cic. 3. Ver. Cum eum, quem virgins iste ceciderat, in prospectum P. R. produxit. Idem 7. Ver. Capitis involutus civis Romanus ad necem producere instituit.* ¶ Item ablegare. *Ter. Adel. 4. 2. 22.* Non tu eum cui hinc modo produxeris? h. e. produxistis? ¶ Item in iudicium adducere, presentem sistere. *Cic. 4. Ver. Producam testes, & produciam plures eodem tempore. Id. 7. Ver. Quam si vivus in iudicium produceretur.* ¶ Item prostituere. *Plaut. Afin. 3. 1. 40.* Audientem dicto mater produxisti filiam. Adde *Juven. Sat. 6. 1.* Translate ponitur pro gignere. *Plaut. Cap. 3. 505.* Quali in orbitatem filios produxerint. ¶ Item pro efficere, committere. *Ter. Adel. 3. 2. 16.* Qui illud produxit caelum. *Cic. pro Q. Rosc. Nihil ab hoc pravum, & perversum produci posse putant.* ¶ Item pro proferre, protrahere, in longum ducere, & tam de tempore, quam de corporeis rebus dicitur. *Ter. And. 3. 5. 9.* Ut huic malo aliquam produciam moram. *Cic. de Sen. Convivium ad multam noctem quam maxime possumus, vario sermone producimus. Id. ibid. Valerium Corvinum accipimus ad centesimum annum vitam produxisti. Marr. l. 9. epigram. 74.* Dentibus antiquas solitus producere pelles. Hinc producere syllabam apud Grammaticos, est longam facere. *Quintil. l. 1. c. 5.* ¶ Item pro detinere, & remorari. *Terent. Andr. 4. 1. 24.* Nisi me lactasses amantem, & falsa spe produceres? idest deluderet, detineret. *Cic. pro Quinct. Conditionibus hunc, quoad potest, producit.* ¶ Item pro promovere, protrahere, in medium honorifice proferre. *Cic. pro Dom. Quem tu in eo non pro illius dignitate produxeris, sed pro tuo scelere subduxeris. Id. de Amic. c. 20.* Aliquem producere ad amplissimos honores. *Sueton. in Claud. c. 4.* Quid est, quod dubitemus, quin per eisdem gradus producendus sit, per quos trater ejus productus fuit? *Liv. l. 41.* Omni genere honoris producere eum non desistit. ¶ Item pro efferre, seu ad sepulchrum ducere. *Virg. 9. Aen. Nec te tua funera mater produxi. Sic Lucan. l. 2. v. 298.* longum producere tunas ad tumulum. Hinc iocose *Terent. Adel. 4. 2. 52.* Cyathos forbillans paulatim hunc produciam diem. h. e. totum consumam. ¶ *Horat. de ar. poet. v. 57.* semper licuit, semperque licetibit signatum presente nota producere nomen. h. e. gignere. Sed alii leg. *procudere.* ¶ Producere vitam ad miseriam, *viduisi a vivere miserantem. Plaut. Trinum. 2. 1. 59.*

Producte, adv. languentem. *Cic. in Orat. c. 48.* Quae in sapiente, & felice producte dicitur, in caeteris omnibus breviter. h. e. syllabam producendo. *Gel. l. 4. c. 17.* Syllaba productus, latiusque pronuntiata.

Productio, onis, *παραγωγή,* prolatio, extensio. *Cic. 3. Fin. c. 14.* Et quaedammodum opportunis non sit major productione temporis. *Id. 3. de Orat. c. 50.* de ratione pronuntiant. Ut aut contractione brevius fieret, aut productione longius.

Productus, a, um, prolongatus, longus. *Cic. 3. de Orat. Et exitus tamen spissus, & productus esse debent. Horat. de Ar. v. 189.* Neu sit quinto productior actus fabula. *Col. l. 3. c. 10.* Idest ultimium, & productissimum flagellum. *Rursus Cic. 3. de Orat. c. 47.* Syllaba producta, atque longa. *Id. in Orat. c. 53.* Productoria alia, & quasi immoderata excurrentia. ¶ Item adductus, ut productus coram, *Cic. pro Flac. Praebia. V. Praebia.*

Proconneſus. V. Proconnesus.

Proetides, f. 3. tres, al. quatuor filiae Praeti Argivorum Regis ex Antia, al. ex Antiope, al. ex Sthenobœa. Cum forma essent praestantissima, se Junoni auce sunt praefere. Quare irata Dea talem eis immisit turorem, ut vaccae se esse arbitrentur, & in sylvas conlegent. Postea helleboro sanatae a Melampode dicuntur. *Virg. Ecl. 6. Ovid. 15. Met. Plin. l. 25. c. 5.*

Proetus, m. 2. *πρωτος,* filius Abantis, frater Jasii, & Acrisii, Rex Argivorum. Uxorem habuit Antiam, Al. Antiopeam, al. Sthenobœam, ex qua tres filias, al. quatuor genuit. Pulso Acrisio Regnum occupasse fertur. Sed a Perseo offensus Medusae capite in saxum conversus esset. Regnavit annos septendecim, *Eusebio teste.* Illi Acrisius frater successit. *Ovid. 5. Met. & Bocc. l. 2. Gen.*

Profanatio, onis, *profanazione,* ηρη, *Ger. entwey hung,* Gal. *profanatione,* Hisp. *profanacion,* Βαββαλαρις, actus profanandi. *Plin. l. 16. c. 4.* Postquam civilium bellorum profanatione meritum coepit videri civem non occidere. Alii leg. *profano,* subintelligendo scelere. Adde *Tertul. de Idolol. c. 18.*

Profanator, oris, m. *profanatore.* *Prudent. in Apotheos. v. 178.* Cede, profanator Christi, jam cede Sabelli.

Profanatus, a, um, *profanato,* Βαββαλαρις. *Stat. 9. Theb. v. 8.* Ergo profanatum Menalippi funus acerbo Vulnere. *Id. l. 3. silv. 3. v. 2.* Profanatas inspicere terras.

Profane, adv. *profanamente.* *Laſant. l. 6. c. 23.* Profane, ac petulantur illudere.

Profanitas, atis, f. *Tertul. de Pal. c. 2.* Ut autumat superiorum profanitas. h. e. veteres auctores profani, seu Gentiles.

Profano, as, a, *disſacrare, profanare,* ηρη, *Ger. entheiligen,* Gal. *profanare,* Hisp. *profanar,* Βαββαλαρις, ex sacro humanis usus profomium tacio, polluo, contamino. *Liv. l. 31. c. 44.* Plebs scivit, ut dies testi, sacra, sacerdotes, omnia profanarentur. *Ovid. 3. Amor. eleg. 9.* Scilicet omne sacrum mors importuna profanat. ¶ Significat etiam ante sanum statuere, dedicare, offerre. *Aurel. Victor. de orig. gent. Rom. c. 6.* Patri aram dedicavit, appellavitque Maximam, & apud eam decimam pecoris sui profanavit. V. in *Profanus* verba *Varronis,* quae hic maxime faciunt. *Sabinus l. 1. memorabil. apud Macrob. l. 3. Saturn. c. 6.* Re gesta decimam Herculi profanavit.

Profans, tis, particip. a profari. *Petron. in Satyr.* Cum, Delio profante, caeli vertices idae trahuntur.

Profanus, a, um, *profano,* ηρη, *Ger. ungevviht,* Gal. *profane,* Hisp. *profano,* Βαββαλαρις, irreligiosus, non sanctus, a religione remotus, a pro, & sanum. *Festus* sic definit: Profanum, quod sani religione non tenetur. Sed *Var. l. 5. de L. L.* profanum explicat, quod est ante sanum, his verbis, Profanum est, quod ante sanum, idest conjunctum sano. Hinc profanatum, quod in sacrorum pollutum. ¶ Caeterum sic dicitur & id, quod nunquam sanctum fuit, & id, quod ex religioso, vel sacro in hominum usum convertum est. *Plaut. Merc. 2. 3. 17.* Nec sacrum, nec tam profanum quicquam est, quin ca. *Cic. 6. Ver. Cum omnia illa victoria sua profana fecisset. Id. pro Dom. Si ista consecratio legitima est, quid est, quod profanum in tuis bonis esse possit? ¶ Non loco folium, sed & personis convenit. Nam & profani dicuntur, qui Graecis Βαββαλαρις, sive κρηνοται. h. e. homines non initiati sacris, quia nempe talibus pro sano solum consistere, non autem sanum ingredi, ac interesse sacris liceret. Vulgo laicos vocant, quod vocabulo & *Tertullianus,* alique Patres antiquissimi utuntur. *Virg. 6. Aen. Procul hinc, procul este profani.* ¶ Dicitur & de rebus, ut Profanus usus. h. e. communis, vulgaris, non sanctus. *Plin. l. 15. c. 30.* Adeoque in profanis usus polli laurum, & oleam fas non est. ¶ Translate ponitur pro impio, scelesto. *Stat. in princ. Theb. Fraternalis acies,**

alteraque bella profanis decertata odiis. ¶ Item pro imperito homine, quia Musarum sacris initiatus non est. *Hor. l. 2. carm. od. 1.* Odi profanum vulgus. ¶ *Miscere sacra profanis,* est confundere fas nefasque. *Hor. l. 1. ep. 16. v. 57.*

Profaris, vel re, atus sum, d. 1. *profeticare, προφηται,* proprie est ante fari, quod Graeci dicunt *προφητουμεν,* idest futurum praedicere. *Ulpian. de Edil. §. exempli, l. 1. Si servus inter tanaticos non semper caput jalet, & alia profatus esset.* ¶ Frequenter sumitur pro simplicifari, sive dicere. *Virg. 1. Aen. v. 561.* Tuni breviter Dido vultum demissa protatur.

Profatum, i, n. effatum, dictum. *Gell. l. 16. c. 8.* Αξιωμετα Varro alias profata, alias proloquia appellat.

Profatus, us, m. *il parlare,* actus profandi. *Gel. l. 18. c. 11.* Neque dictu, profatave ipso tetra, aut insuaves esse. Adde *Stat. l. 5. silv. 3. v. 103.* & *Senec. in Apocoloc. in carm.*

Profectio, onis, f. *parienza, προληξ,* actus proficiscendi. *Cic. 1. Phil. Exponam vobis breviter consilium & profectionis, & revertionis meae. Caes. l. 1. B. C. c. 27.* Profectionem parare.

Profectitius, a, um, *επαδουσις,* quod ab aliquo proficiscitur, ut Dos profectitia, quae a parentibus protecta est de bonis eorum. *Leg. 5. ff. de iure dotium.*

Profecto, certamente, *πιστ,* *Ger. furvorar,* Gal. *profie,* Hisp. *ciertamente,* *απαδουσις,* certe, sane, adv. confirmandi, quasi pro factu. *Cic. pro Flac. Non est ita Judices, non est profecto. Id. Ver. 4. c. 18.* Profecto negare non potes. *Plaut. Pseud. 5. 1. 7.* Profecto gepol. *Id. Cas. 5. 2. 29.* Profecto hercle.

Profectus, us, m. *profisto,* *Ger. zunemmung,* Gal. *profie,* Hisp. *provehcho,* *προκοπη,* progressus in re aliqua, utilitas, quae ex rei alicujus tractatione provenit. *Quint. l. 10. c. 2.* Sic profectus non a summo petitus studiorum fructus est undit uberius. ¶ Profectum facere, est proficere. *Plin. in epist. Nec minorem sub eo praetore profectum fecit.*

Profectus, a, um, particip. a proficisco. *Cic. 2. de nat. Deor. Qui, sicut venae, & arteriae a corde tractae, & profectae, in corpus omne ducuntur.*

Profero, es, tuli, latum, a. anom. *portar suori,* *αγωμαι,* *Ger. ber fur bringen,* Gal. *proferer, manifestar,* Hisp. *jacar a suera, manifestar,* *προφορο,* extra foro, extra porto. *Plaut. Amph. 2. 2. 138.* Tu Thebala intus pateram profero foras. *Ces. l. 2. B. C. Arma,* tormentaque ex oppido, ut eil imperatum, proferant. ¶ Ponitur etiam pro exere, extrahere. *Plaut. Afin. 4. 1. 50.* Ut cuique linguam in tushendo proferat. *Cic. pro Rosc. Amer. Tu festertia quinquaginta tria ex arca proteras.* ¶ Proferre gradum, & pedem, est efferre, exire. *Plaut. Men. 5. 2. 2.* Gradum proferam, progredi praerabo. *Hor. de ar. poet. nec desities imitator in arcum, unde pedem proferre pudor vetet.* ¶ Translate ponitur pro edere, in publicum afferre. *Cic. pro Arch. Ut nihil possint ex his neque ad communem afferre fructum, neque in aspectum, lucemque proferre.* ¶ Item pro protendere, extendere. *Cic. pro Mur. Fines officiorum Stoici videntur longius protulisse, quam natura vellet. Justin. l. 1. c. 1.* Fines imperii tueri magis, quam proferre, mos erat. ¶ Item pro extendere secundum tempus, differre, prorogare. *Cic. Att. l. 13. Quod si laxius volent proferre diem. Id. ibid. Paulum proferant auctorem.* ¶ Item pro palam facere, prodere, vulgare. *Cic. pro Mil. c. 37.* Indicia communis exitii indagavi, patefeci, protuli, extinxii. *Id. pro Cal. In qua domo nihil geritur quod toras proferendum sit. Id. de Orat. c. 24.* Proferre in lucem. *Id. Fam. 15. ep. 2.* Proferre in medium. ¶ Item pro citare, in medium afferre. *Cic. pro Rosc. Amer. Quali vero mihi difficile sit multos nominatim proferre vel tribules, vel vicinos meos. Id. 2. Phil. Quid prandiorum apparatus proferam? Id. 2. de Invent. Deinde majorum suorum beneficia, li qua extabant, proferre.* ¶ Item pro producere, dar in nota. *Cic. 4. Ver. Et possessiones haereditatum, non secundum eos, qui proferrent, &c.* ¶ Item pro conferre. *Cic. pro Mur. Homines tenuis non habent in nostrum ordinem aut promerendi, aut proferendi beneficii locum.* ¶ Item pro ostendere. *Sen. epist. 52.* Hos maxime laudant, quibus ex se impetus fuit, qui ipsos protulerunt. *Tac. Ann. 16. c. 29.* Proferre ingenium. *Sueton. in Ner. c. 25.* Proferre artem. ¶ *Res proferri,* quid sit, V. *Prolatus.* ¶ Pro enuntiare, proferre, *Quintil. l. 11. c. 3. ante med.* Plurifque extremas syllabas non proferentibus, dum priorum sono indulgent.

Profectio, onis, f. *deposizione, defezione,* *il dar in nota,* confessio alicujus rei palam facta, census, descriptio. *Cic. pro Arch. c. 4.* Iis tabulis profectus est, quae solae ex illa professione obtinent publicarum tabularum auctoritatem. *Id. 5. Ver. c. 49.* Profectio est agri Leontini ad jugera triginta millia. *Id. Fam. 16. epist. 23.* Tu vero confice professionem, si potes; etsi haec pecunia ex eo genere est, ut professionem non egeat. *Urr. l. 10. c. 2.* Profectionis arii alieni pudorem oblatre. ¶ Est etiam ars, secta, societas, quam quisque sequitur, seu proficetur. *Cic. de Orat. c. 6.* Vis Oratoris, profectioque ipia bene dicendi. *Lamprid. in Helioge. c. 20.* Promotorum ultimae profectiois homines. *Valley. l. 2. c. 87.* Canidius timidus, quam profectionis ejus, quae semper usus erat, congruebat. *Id. ibid. c. 89.* Nos memores profectiois, universam imaginem Principatus ejus oculis subiecimus. h. e. memores brevitatis, quam initio profecti sumus.

Proferor, oris, m. *professore,* επαγγελταις, qui publice statetur. Inde qui liberales artes docent, professores, διδασκαλοι, dicuntur, quae artes illas se scire, & posse tradere publice fatentur. *Plin. l. 3. c. 53.* Dindorus Dialecticæ sapientiae professor. *Sueton. de clar. Grammat. c. 9.* Reliquit filium Orbilium, & ipsum Grammaticum professorem. *Quintil. l. 1. c. 9.* Etiam consummatus professoribus difficile.

Proferorſus, a, um, *επαγγελταις,* quod profectur, ut Lingua profectoria, quae meritoriam exercet eloquentiam. *Tac. l. 13. Ann. c. 14.* Trunca caelice manu, & profectoria lingua.

Professus, a, um, *επαγγελταις,* particip. a profiteor. *Cic. 2. Tusc. c. 4.* Ut enim si Grammaticum se professus quisquam barbare loquatur. ¶ Repertur etiam passive pro aperto, manifeste, *dicliario, manifeste. Or. 2. Fast. Sumunt gentiles arma professa manus. Justin. l. 8. c. 4.* Bœotii orant, ut professus Phocenes ducentem Graeciae exhibeant. ¶ *Ex professo,* est non dissimulate, & quasi ex professione. *Quint. l. 11. c. 1.* Ex professo Philosophiam orientantibus parum decovi sunt perierae orationis ornatus. *Valer. Max. l. 4. c. 1. n. 8.* Cum ex professo iniunctis oculi Scipionibus gereret. ¶ Eodem sensu de professo dixit *Apul. in Apo. Professus,* a, um, *non festivo, di lavoro,* *Ger. uerkef tag,* Gal. *jour ouvrer,* Hisp. *dia de curio, avivadas;* quod contrarium est fectio. Dies profesti illi erant, qui actionibus hominum profanis, vel privatis, vel publicis, assignati fuerant. *Plin. l. 18. c. 6.* Pejorem, qui profesti diebus ageret, quod feriatis deberet. *Liv. l. 34. c. 3.* Felis, pro festo diebus. ¶ Profesti dies partim erant fasti, partim nefasti, partim Senatorii, partim non Senatorii, partim Comitiales, partim non Comitiales. Senatus haberi poterat omnibus diebus profesti, non Senatorii, sed non omnibus profesti fasti. Nam ex profesti fasti aliqui Comitiales erant. Illis diebus profestis, quibus Senatus poterat haberi, non poterat agi cum Populo, illis, quibus Senatus haberi non poterat, cum

Populo agi poterat. Sed non semper agebatur. Nam in eorum voluntate positum erat, penes quos erat jus Populum congr. gandi. *Manut. de veter. dier. ratione.*

Profecto, is, eci, eclum, n. 3. *fare profecto*, *הווינו*, Ger. *zummen*, Gal. *profiter*, Hisp. *aprovechar*, *επιδιδωμι*, procedo, progredior, progressum facio. *Cic. pro L. Man.* Et quicumque dubitabit, quid virtute profecturus sit, qui tantum auctoritate protecerit? *Id. in Off.* Si modo in Philoſophia aliquid profecturus. *Id. 6. Fam. ep. 21.* Cum consilio profici nihil possit. *Senec. epist. 108.* Idem & docenti, & discipuli debet esse propositum, ut ille prodesse velit, hic proficere. ¶ Pontius etiam pro prodeſſe. *Ulpian. l. 1. an Prætor, de iurjurando.* Matris igitur iusturandum partui non proficit. *Plin. l. 28. c. 17.* Adeptus e lupus illius in his, quæ rumpere opus est, plurimum proficit. *Cic. 3. Fin. Multum ad ea, quæ querimus, explicatio tua ita protecerit. Liv. l. 3. Proficere in summam spei. Ovid. 3. de Pont. eleg. 1.* Profectura aliquid tunc tua verba putat.

Proficisco, is, n. 3. idem ac proficiscor. *Plaut. Mil. 4. 8. 19.* Obsecro, licet complecti, prorsusquam proficisco?

Proficior, feceris, factus sum, d. 3. *andare, pariteri*, *היה*, Ger. *geben, zeihen*, Gal. *pariri*, *alter*, Hisp. *pro camino*, *andar*, *παρδωμι*, eo, vado. *Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 18.* Salvius Ostium velperi navi profectus erat. *Id. 2. Fam. epist. 6.* Ex Alit Romam versus proficisci. *Cel. l. 7. B. G. Proficisci obviam alieui. Plaut. Amph. 5. 2. 8.* Tu gravidam fecisti, cum in exercitum profectus. *Propert. l. 2. eleg. 21.* ad doctas proficisci egor Athenas. ¶ Junctur interdum cum ire, *metteri in camino. Plaut. Rud. 3. 6. 8.* Etiam tunc sedebat, cum ad me profectus ire? *Al. leg. iras.* ¶ Est etiam discedere, venire de aliquo loco. *Cic. Assic. l. 2. ep. 23.* Caiendis Majis de Formiano proficiscimur. ¶ Translate sumitur pro pergere, prosequi. *Cic. 5. Verr. Nunc proficiscimur ad reliqua.* ¶ Item pro incipere. *Cic. pro L. Man. c. 2.* Atque ut inde oratio mea proficiscatur. ¶ Item pro originem habere. *Cic. 4. Acad. Pythagore ex numeris, & Mathematicorum initiis proficisci volunt omnia. Id. 5. Fam. epist. 5.* Omnia a me in te profecta sunt, quæ ad tuum commodum, ad honorem, ad dignitatem pertinent. *Id. Fam. 13. ep. 30.* Ab his initiis nos in te amor profectus.

Prohudo, is, filii, hūm, n. 3. *sendere, κατακτενω*, proſcindo. *Stat. 10. Theb. v. 506.* Quanta pariter cervicæ gementes prohūdum inaratu diu Pangeæ iuveni. Alii leg. *proſingunt.*

Proſitor, eris, effus lum, d. 2. *proſeſſare, proſeſſare, confeſſare publicamente*, *הורה*, Germ. *frej, offentlich, ſagen*, Gal. *dire franchement, faire proſſion*, Hisp. *confesar claramente, proſeſſar, επαγγελωμαι*, est confiteri, iive affirmare publice, palam, aperte prædicare, iactare, præ se ferre. Plus enim est proſitari, quam fateri. Fatemur coacti, teste *Servio*, sponte, & publice proſitemur. *Cic. pro C. Rab. Quamobrem lateor, atque etiam proſitor, & præ me fero, te &c. Id. 5. Verr. Sed me omnium provinciarum defensorum esse proſitebor.* ¶ Sumitur etiam pro nomen, & bona sua in censum referre; Item publice, & apud acta aliquid ultro denuntiare, seu testari, *dare in nota. Cic. pro Arch. c. 4.* Proſeſſus est apud Prætorum Q. Metellum. *Id. 5. Verr. c. 15.* Exiderat, ut aratores iugera ſationum ſuarum proſiterentur. *Liv. l. 26. c. 18.* Ut, qui se tanto imperio dignos crederent, nomina proſiterentur. *Curt. l. 10. c. 2.* Ut omnes milites æs alienum proſiterentur. ¶ Item pro palam polliceri, ultro offerre. *Cic. pro Roſc. Am.* Et eadem in te operam vestram proſitemini. *Id. in Rull. Quod si vos vestrum mihi studium ad communem dignitatem defendendam proſitemini.* ¶ Item pro factam, vel artem aliquam, seu scientiam publice docere. *Cic. de Amic. cap. 5.* Quamobrem quæ disputari de amicicia possunt, ab eis, censeo, petatis, qui ista proſitentur. *Id. in Pison. c. 20.* Proſiteri Philoſophiam.

Proſtatus, us, m. ætus proſtandi. *Col. l. 5. c. 9.* Ætivo proſtatu refrigerentur.

Proſtatur, a, um, partic. a proſtor. Hinc proſtatum, inore ſubstant. *Plin. l. 34. c. 9.* Mox in proſtatum additur tertia portio æris collectaneæ. *V. Proſtulo.*

Proſtictus, a, um, nom. partic. proſtictus. *Gell. l. 15. c. 5.* Res proſtictæ, & perditæ.

Proſtigator, oris, m. *κατακτενω*, qui proſtigit, seu prodigit, consumit. *Tacit. Ann. 6. c. 18.* Habebaturque non ganeo, & proſtigator, ut plerique sua haurientium, vel erudito luxu.

Proſtigatus, a, um, *gerrato a terra, διαφρασις*, proſtratus, dejectus, afflictus, paric. a proſtigator, ut Exercitus proſtigatus, Copiæ proſtigatæ, &c. *V. Proſtigo.* ¶ Translate dicitur de eo, quod in pessima conditione est, de redacto ad perniciem, perditio, desperato. *Cic. pro R. Am.* Et denique omnia ad perniciem proſtigata, atque perditia. *Id. 2. Ver. c. 3.* Proſtigata iudicia. ¶ Per Metaleptin sumitur pro eo, quod prope absolutum est. *Cic. l. 12. Fam. ep. ult.* Qui proſtigato bello, ac pene ſublato renovatum bellum gerere conamur. *Id. 5. Tuſc. c. 6.* Atque, si ita est, proſtigata jam hæc, & pene ad exitum adducta quæſtio est. ¶ Item pro ſcelerato, in quo nihil est salubre, nihil integrum. *Cic. pro Arch.* Nunquam me pro salute vestra in tot, ac tantas dimicationes, atque in hos proſtigatorum hominum quotidianos impetus obſcedem. *Cic. 5. Ver. c. 26.* Hæc tu omnium mortalium proſtigatissime, ac perditissime cum ſcires.

Proſtigo, as, a. 1. *gerrare a terra, κατακτενω, διαφρασις*, deſicio, ſterno, proſterno, ab antiquo *Higo*. *Cic. pro Rab. Posth.* Expugnare urbes, aciem hostium proſtigare. *Nepos in Pelopid. c. 2.* Ab tam tenui initio tante opes sunt proſtigatæ. ¶ Translate sumitur pro mæore atterere, ad perniciem deducere. *Cic. 2. Catil. Quanto tandem illum mæore afflictum esse, & proſtigatum putatis?* ¶ Item pro rem cæptam promovere, & prope finem adducere. *Augustus in monum. Ancyrano de ſuis geſt.* Cæpta proſtigataque opera a patre meo perfecti. *Flor. l. 2. c. 15.* Primo communiſſum bellum, proſtigatum ſecundo, tertio vero contentum est. *Liv. l. 21. c. 40.* Commiſſum, ac proſtigatum bellum conficere.

Proſtigo, is, xi, ctum, n. 3. *κατακτενω*, late, sive multum certo. *Colum. l. 1. c. 3.* Quos hostis proſtigando deſolasset agros. Rectius tamen legitur *proſugiendo*.

Proſto, as, avi, atum, a. 1. *ſoffare, ſpirare, εκπνοω*, ſio, efflo. *Val. 6. Argon.* Noctem tartaream proſtantes pectore tauri. *Idem lib. 7.* Taurus immani proſtavit turbine flammæ. ¶ Est etiam ſtando reſolvere. *Plin. l. 34. c. 9.* Maſſa proſtatur in primis, mox in proſtatum additur tertia portio æris collectaneæ. ¶ *Proſtare pectore ſomnum*, est inter dormiendum ex pectore ſonorum ſtatum emittere. *Virg. 1. Æn. v. 326.* Qui torce rapetibus altis extructus toto proſtabat pectore ſomnum. ¶ *Proſtare iram*, est iram concitare, vehementer commovere, vel ſtatu iram tellari, ut ſolent fere. *Plin. l. 8. c. 4.* Subſiſtere ab obſtactu, circumſpectare, iras proſtare.

Proſtrens, entis, o. *προſτενω*, quod proſluit, partic. a proſtulo. *Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 17.* Permultis locis aquam proſtrentem, & eam uberem. ¶ Translate sumitur pro copioſo. *Cic. 2. de Orat.* Genus orationis liquidum, ſuſum, ac proſtrens. ¶ Uſurpatur etiam more ſubſtantivi gen. iemin. *la corrente, ερωμα*, aqua proſtrens, fluentium. *Cic. 2. de Inv. c. 50.* In quem coniectus in proſtrentem deferretur. *ſubaudi aquam.*

Profluenter, adv. abundanter. *Cic. 5. Tuſc. c. 18.* Ergo omnia profluenter, absolute, proſpere. *Gel. l. 12. c. 1.* Hæc nos ſi. ca & incondita oratione attingimus: At Favorinus ſplendidiuſ, & profluenter exſequabatur.

Profluentia, æ, f. *abundantia. προφύνη*, abundantia. *Cic. in Pærest. c. 23.* Inanis quædam profluentia loquendi.

Profluō, is, xi, xum, n. 3. *ſcurrere, ηγν*, Ger. *ber fur fließen*, Gal. *couler*, Hisp. *correr mucho*, *προφύνη*, deorsum fluo, longo fluo, abundanter effluo. De omnibus liquidis dicitur. *Cic. 1. de Div. Si lacus emiſſus lapſu, & curſu ad mare profluſiſſet.* ¶ Translate dicitur de oratione. *Aul. ad Her. l. 4.* Cujus ore sermo melle dulcior profluēbat. ¶ Item per translationem ponitur pro devenire, conſequi. *Cic. pro Cal. Equidem, ut ad me revertar, ab his tontibus profluſi ad hominum tamam.*

Profluviū, ii, corſo, ctū, Ger. *durchlauff*, Gal. *flux, coulement*, Hisp. *fluxo, καταρρη*, fluxio. *Colum. l. 6. c. 26.* Profluviū lanuginis. *Id. l. 9. cap. 12.* Profluviū alvi. *Cels. in præſat.* Profluviū laborat. *Plin. l. 7. c. 15.* Profluviū mulierum. *Id. l. 31. c. 10.* Profluviū narium. *Cels. in præſat. poſt med.* Si corpus profluviū laborat. *ſufflo.*

Profluviū, a, um, profluens, labilis. *Cæſt. apud Præſcan. l. 6. pag. 699. Pauſeb.* Ita ne Antipho inventus profluvia ſide? itan' est immemoris?

Profluū, a, um, *che ſcorre, απορροω*, quod profluat, ut Profluū amnis, qui perpetuo fluit. *Plin. l. 19. c. 4.* Si contingat profluū amne. *Colum. lib. 8. cap. 17.* Quæ profluū recedu unquam delituitur. *Sidon. l. 4. ep. 23.* Lacrymæ Profluū.

Profore, proſtuturum eſſe. *Hor. l. 1. ep. 8.* Fugiam, quæ profore credam.

Proſingo, V. Proſuado.

Proſugio, is, ugi, *fuggire lungi*, *δι*, Germ. *entſiſſchen*, Gall. *s'ensuir loin, echapper*, Hisp. *huir lexos, απορροω*, procul fugio, aut quantum poſſum, inde fugio. *Cic. de Am.* Hac itaque amentia quæſtione nova perterritus in Aham proſugit. *Id. 1. Off.* A negotiis publicis ad otium proſugere. *Cur. l. 10. c. 2.* Nec ſervi quidem uno grege proſugunt dominos.

Proſugiū, ii, *refugio, καταφυγη*, illud, quo quis in periculo velut ad portum quendam proſugit. *Cic. 1. Tuſc. c. ult.* Portum potius paratum nobis, & proſugiū putemus. Aſſeruntur & alia ex eodem *Cic. loca*, ut *pro Cæcin. c. 34. Fam. 5. ep. 15.* &c. ſed ubique alii *perſugium* reponunt.

Proſugus, a, um, *fuggitiuo*, *η*, Ger. *ſuchtig*, Gal. *fuyard*, Hisp. *reſrabido, ωπορροω*, qui longe alioquo tugi, procul a ſinibus ſuis vagans, quali porro lugatus. *Liv. l. 34.* Annibal patria proſugus pervenerat ad Antiochum. *Plin. l. 7. c. 28.* Bis ab Annibale captus, bis vicolorum ejus proſugus. ¶ Interdum ſumitur pro errante, ſeu pro eo, qui diverſa petit loca, etiam non lugatus, ut Proſugi Scythæ, quia crebro domicilia mutant. *Hor. l. 1. carm. od. 35.* Te Dacus aſper, te proſugi Scythæ, &c.

Proſundatus, a, um, fundatus. *Plaut. Mil. 3. 3. 43.* Nunc hæc carina ſatis profundata bene, & ſtatuta eſt.

Proſundatè, adv. *profundamente, βαθύς*, *Plin. l. 8. c. 42.* de equis. Quo quis acrior, eo profundius naræ mergit.

Proſunditas, atis, *profunditas, βαθύτης*, altitudo, vorago. *Macrob. l. 1. in Somn. Scip. c. 6.* Corporum tres ſunt dimenſiones, longitudo, latitudo, profunditas. *Aul. Vopſc. in Saturnino, c. 8.*

Proſundo, is, udi, uſum, a. 3. *ſpargere largamente, ηγν*, Ger. *auffgieſſen*, Gal. *epandre*, Hisp. *derramar, ροχέω*, extra fundo, large fundo. *Cic. in Somn.* Quem ut vidi, equidem vim lacrymarum proſudi. *Id. pro Cluent. c. 6.* Sanguinem ſuum profundere omnem cupit. ¶ Translate ſumitur pro edere, emittere, proſtere. *Cic. 4. Acad.* Res jam univerſas profundam. *Id. 2. de Orat.* Quod ſe univerſum profundat, & quod totum repente evolet. *Id. in Pison.* Odium incluſum in alique m profundere. ¶ Item pro prodigere, immoderate inſumere, ducta Metaphora ab aqua, quæ proſtundit ex valis. *Cic. in Catil. 2. c. 5.* Patriſonia ſua proſuderunt, fortunæ ſuas obſcurigierunt. ¶ *Verba proſunderent venia*, eſt fruſtra loqui. *Lucret. lib. 4.* ¶ *Proſunderent vires animi*, eſt omnes nervos intendere, & omnem ingenii vim applicare. *Cic. Att. l. 1. ep. 13.* Et omnes proſudi vires animi, atque ingenii mei. ¶ *Etiam proſunderent*, eſt mori. *Cic. 1. Off.* Qui non modo pecuniam, ſed etiam vitam profundere pro patria parati eſſent. ¶ *Proſunderent ſe totum in aliquem*, eſt omni ſtudio idere. *Id. Att. l. 7.*

Proſundum, i, *profundus*, idem eſt ac profunditas, ſed multo latinius. *Cic. 4. Acad.* Natura veritate in profundo abſtruſit. ¶ Specietium ſumitur pro mari. *Ovid. 17. Epist.* Frigora ne poſſim geliſſe ſentire profundum. *Val. 3. Arg.* Pater profundum, iſeſt Neptunus. *Silius l. 10. v. 591.* Thulci ſtagna profundum. *h. e.* Traſymenus lacus.

Proſundus, a, um, *profundo*, *ηγν*, Ger. *ſteff*, Gal. *profond*, Hisp. *profundo*, *βαθύς*, quod deorsum magnam habet altitudinem, a porro, longe, & a fundus. *Cic. pro Planc. c. 6.* Si campus, atque illæ undæ Comitiorum, ut mare profundum, & immenſum, ſic eſſerveſcent quodam quaſi ſtatu. *Id. pro Sext. c. 43.* Profundillimus gurgis. *Tacit. in Agric. c. 25.* Profunda montium, & ſilvarum. *Solin. c. 29.* Urſi villis profundioribus. ¶ Quandoque ſumitur pro alto, ſeu ſublumi. *Virg. 1. Æneid.* Maria, ac terras, cælumque profundum. ¶ Translate capitur pro ingenti, immenſo. *Cic. in Pison.* Cum partem ejus præde profundæ libidines devoraſſent. *Sall. in Jug. cap. 81.* Profunda avaritia. *Id. 4. Hiſt.* Profunda cupido imperii. *Sueton. in Vitell. c. 7.* Profunda gula. ¶ *Horat. l. 4. od. 2.* Immenſuſque dicit proſundo ore. *h. e.* retinanti, & magnifico. ¶ Profunda nox dicitur nox media, & ſilens, & valde obſcura. *Virg. 4. Æn.* Sic profundæ tenebræ, apud *Gel. l. 6. c. 4.*

Proſuē, adv. *κατακτενω*, etiuſe, abundanter. *Liv. l. 10. c. 36.* Hæc ipſe minitans obſtitit proſuē tendentibus in caſtra. *Salluſt. in Catil. c. 13.* Proſuē quæſtui deditus. *Sueton. in Aug. c. 75.* Proſuēſſime celebrare dies teſtos.

Proſuſio, onis, f. effuſio, prodigientia. *Vitruv. in præſat. l. 10.* Inſinitæ ſumptuum proſuſiones. *Cels. l. 7. c. 21.* Sanguinis proſuſio. *Id. l. 2. c. 7.* Proſuſio alvi.

Proſuſor, oris, m. prodigus, qui profundit. *Tertul. l. 1. adv. Marcion. c. 23.* Dipſitatoreſ bonitatis, non proſuſoreſ.

Proſuſus, a, um, *ſpaſo, κατὰχυτο*, large ſuſus, partic. a profundor. *Cic. 2. Fin.* Ita multo ſanguine proſuſo, in lætitiæ, & in victoria eſt mortuus. ¶ Item copioſus, extenſus. *Pallad. l. 4. tit. 12.* de equis. Aureſ breves, & argutæ, coma & cauda proſuſor. ¶ Translate ſumitur pro ſupra modum ſumptuoſo. *Cic. pro Mur. c. 36.* Non amat proſuſas epulas; fordes, & inhumanitatem multo minus. *Sall. in Catil. Alieni appetens, ſui proſuſus, ardens in cupiditatibus.* *Sueton. in Veſpaſ. c. 7.* Comiſſationes cum proſuſiſſimo quoque extendebat. ¶ Item pro abundante, immoderato. *Cic. 1. Off.* Ipſumque genus jocandi non proſuſum, neque inmoderatum, ſed ingenuum, & tacetum. ¶ Item pro abiecto, & jacente. *Pacuv. apud Feſt.* Proſuſus, ſqualens, fordidus, ab omnibus derelictus.

Proſgemmo, as, n. 1. *germogliare, εφθαμιζω*, gemmas emitto. *Col. l. 4. c. 27.* Si palmis incipientibus, proſgemmantibusque ſolorem immiſſis.

Proſgener, eris, m. *biſgenero, διαγαβρω*, neptis vir comparatione avi, & avia, cui reſpondet prolocer, & prolocrus. *Modest. l. 4. Dig. de gradib.*

Proin, adv. idem ac proinde. *Ter. Eun.* 1. 1. 11. Proin tu, dum est tempus, etiam atque etiam cogita.

Proinde, adv. *per quod, per la qual cosa*, גל, Ger. *darumb*, Gal. *parans*, Hisp. *por esto*, τὸ γὰρ οὕτως, ideo, ideoque, propterea, quapropter, ex pro, & inde. Semp. dependet ex superiore sententia. *Cic. l. 12. Fam. ep. 6.* Proinde fac, magnam animum habes. ¶ Ponitur aliquando pro adverbio similitudinis, eandemque significationem habere videtur, ac perinde, variisque particulis jungitur. *Cic. pro Dom.* Proinde quasi isti aut de Cn. Pompeio aliter, atque ego existimo, sentiant. *Tacit. Ann. 12. c. 60.* Decreta eorum proinde haberi iusserat, ac si Magistratus Romani constitissent. *Id. l. 1. Hist. c. 30.* Proinde a nobis donativum ob fidem, quam ab aliis pro facinore accipietis. *Terent. Phorm. 2. 3. 35.* Proinde expiscare, quasi non nosset.

Proillum, n, pro prælium quidam legunt apud *Plaut. Men. 1. 3. 3.*

Prolabor, eris, i, lapsus sum, d. 3. *transcurrere*, גרע, Germ. *neider fallen*, Gal. *glisser*, somber, Hisp. *caer*, *deslizax*, *περὶ ἄγνοια*, ultra labor. *Cic. 2. de nat. Deor. ex Poeta.* At canis ad caudam semper prolabitur Argo. ¶ Sumitur etiam pro cadere. Hiac prolabi dicuntur, qui vestigio in loco lubrico posito precipidunt, aut ægre se fulcunt. *Liv. l. 5.* Traditur memoriam prolapsam cecidisse. *Id. l. 27. c. 32.* Prolabi per caput. ¶ Translate accipitur pro longius oratione provehî, seu excurrere. *Cic. pro Cæc.* Tamen me longius prolapsam esse, quam ratio vestri iudicii postulavit. ¶ Item pro sensim ad rem aliquam accedere. *Cic. l. de Leg. Libenter ad istam orationem tecum prolaberer. Senec. Controvers. 15.* Eo jam prolapsi sunt mores. *Liv. l. 30.* Prolabi in misericordiam. *Tacit. 2. Ann. c. 10.* Paulatim ad iurgia prolapsi. ¶ Item errare, talli. *Cic. pro Quir.* Fore, ut in multis rebus timore prolaberer. *Id. Att. l. 1. ep. 17.* Se cupiditate prolapsos nimium magno conduxisse.

Prolapsio, onis, f. lo *adruccolare*, actus prolabendi. *Cic. pro Cal. c. 17.* Quibus illa insistere, aut ingredi sine casu aliquo, aut prolapsione vix posses.

Prolapsus, a, um, particip. *caduto*, *πρωχθεις*, *Virg. 2. Æn. v. 555.* prolapsa vides Pergama.

Prolatio, onis, f. 3. dilatio, *dilazione*. *Tac. l. 3. Hist. c. 82.* Sed omnem prolationem ut inimicam victoriæ suspectabant.

Prolatus, a, um, dilatus, protractus, extensus, partic. a prolator. *Tac. l. 13. Ann. c. 34.* Prolatatum inter Parthos, Romanosque de obtinenda Armenia bellum acriter sumitur.

Prolatio, onis, *ὑπερθερισ*, extensio, proctensio. *Liv. l. 31. c. 5.* Et prolationem finium, victoriarumque, & triumphum portendi. ¶ Sumitur etiam pro dilatione. *Cic. pro Rab. perduell. c. 3.* Cum alteri ad prolationem iudicii biduum quæreretur. *Id. Attic. 7. ep. 12.* Nec eum rerum prolatio, nec Senatus discessus tardabit. *Jofpense de publicis affari, tempo di serio. V. Prolatum. Plaut. Mil. 2. 2. 95.* Trecentæ postunt causæ colligi: non domi est, abiit ambulatio, dormit; quantumvis prolationum. ¶ Item narratio, expositio. *Cic. in Orat.* Commemoratio antiquitatis, exemplorumque prolatio.

Prolato, as, a, 1. *dilatate*, *ampliare*, *παρετείνειν*, dilato, extendo. *Col. 1. in pref. l. 1.* Quibus diuturna promittente pace prolatate licuit rem rufficam. ¶ Est etiam producere secundum tempus, differre, protrahere. *Cic. in Cæcil. 4. c. 3.* Id opprimi sustentando, ac prolatando nullo pacto potest, *Sall. in Cæcil.* Dubitando, & dies prolatando. *Tac. l. 6. c. 42.* Sed ubi diem ex die prolatabant. *Id. annal. 11. c. 37.* Prolatate vitam. *Liv. l. 21. c. 5.* Nihil prolatandum ratus.

Prolatus, us, m. prolatum. *Tertull. advers. Valentian. c. 33.*

Prolatus, a, um, nom. ex partic. expositus, allatus, allegatus. *Cic. 2. Div. c. 66.* Multa sunt ex historis prolata fomina. *Id. Attic. l. 10.* Prolatus de te rumor. *Ter. Hec. 1. 2. 29.* Non est opus prolato. ¶ Item valde commotus, *transportato*. *Lucan. l. 2.* Cæsar calida prolatus ab ira. ¶ Item dilatus, productus. *Id. Q. Fr. l. 4. epist. 8.* Prolatæ res, ad interregnum comitia adducta. *Lucanus* (seu quis alius auctor est) *Pæneg. ad Pison. v. 73.* si quando, iudice festo, turbida prolatis tacuerunt iurgia rebus. *in tempo di serio.* res enim proferri, est iustitium indigere, & a foro, & publicis muneribus cessare. *Jocose Plaut. Caps. 1. 1. 10.* Ubi res prolatae sunt, cum res homines eunt, simul prolatae res sunt nostris dentibus. *Mantuan.* trahit huc locum. *Cic. pro Mus. c. 13.* sed ibi res prolatae sumuntur pro expositis, & in publicum productis: aluditi enim ad falsos, quos Cn. Flavius singulis diebus ediscendos populo proposuerat, cum antea arcani essent.

Prolectibilis, V. Plectibilis.

Prolecto, as, a, 1. *allectare*, *lusingare*, *ἐπαγω*, illecto, allicio, a *lactio*, qua notat blanditius trahere. *Cic. pro Flacc. c. 8.* Egentes, & leves spe largitionis, & vitio publico, privata etiam benignitate prolectat.

Prolepsis, is, f. *πρόληψις*, figura rhetorica, alio nomine occupatio, anticipatio, præsumptio. *Afcon. Pedian.*

Proles, is, f. *prole*, γέν, Ger. *geschlecht*, Gal. *generation, des enfens*, Hisp. *generacion, hijos*, γένεσις, γέννησις, progenies, liberi. Dicitur non solum de hominibus, sed etiam de bestis, imo etiam de plantis. *Cic. 3. de Leg.* Equitum, peditumque prolem describunt. *Colum. l. 7. c. 6. de caprino pecore.* Parit autem, si est generosa proles, frequenter duos, nonnunquam trigeminos. *Virg. 2. Georg. v. 2.* Prolem tarde crescentis ovilivæ. *Id. 6. Æn.* Silvius tua postuma proles. ¶ In plur. numero *Colum. l. 10. v. 143.* Privigna que rogat proles. ¶ *Cic. 2. nat. Deor. c. 63. ex poeta.* Ferrea tum vero proles exorta repente est. h. e. ferreum sæculum. ¶ Proles interdu dicuntur ipsi testiculi, in quibus tota vis inest proles generandæ. *Arnob. l. 7.* Polimina sunt ea, quæ nos proles verecundius dicimus. *Id. l. 5.* Circumjectæ prolibus membranulæ.

Proletarii, m. 2. homines pauperissimi in Plebe Romana, qui secundum *Dronysum* minus, quam duodecim minas cum dimidia possidebant, secundum *Livium* minus, quam undecim millia æris, secundum *Gellium* non plus, quam mille, & quingenta æris. Dicti sunt a *proles*, quod vix alio temp. jurentur, quam prole, quod raro ad militiam conferrentur, & tere procreandæ prolis gratia in urbe relinquerentur. *Arnob. l. 2. Feff. Gel. l. 16. c. 10. & Sigon. de ant. jur. C. R. l. 1. c. 4.* ¶ Proletarium melior conditio fuit, quam capite censorum. Nam capite censu aut nullo, aut minore saltem, quam proletarii, ære, censebantur. *Gell. l. 1. c. 4. Sigon. l. 1. c. 4.* ¶ Translate proletarius sermo pro vili, ac plebeo accipitur. *Plaut. Mil. 3. 1. 157.* Nam proletario sermone nunc quidam hospes utere.

Prolivo, as, *sollevare*, sursum levo. *Tertull. de pœnit. c. 4.* Hæc te peccatorum fluctibus merfium prolevabit.

Prolivo, as, a, 2. *πρωμβω*, ante libo, prægusto. *Plin. l. 28. c. 4.* Alii e tribus puteis pari mensura aquas miscent, & prolivant novo fictili.

Prolivo, es, icui, n. 3. emano, profuso. *Varr. apud Isidor. in Gloss.* De mani ubi prolicuit dulcis unda.

Prolivo, is, exi, actum, a, 3. *ἐπαγω*, allicio, induco. *Plaut. Cure. 1. 2. 2.* Eius amor cupidam huc nie per tenebras prolicet.

Prolinquantus, a, um, nom. particip. cliquatus. *Apul. in Apolog. An.* ut alii Philosphi disputant, radu nostri mediis oculis prolinquati, &

lumini extrario mixti &c.

Proluxe, adv. largemente, *ἰστεως*, admodum liberaliter, large, abundanter, cumulate, copiose. *Cic. l. 7. Fam. ep. 5.* Neque mehercule minus ei proluxe de tua voluntate promiss. *Id. pro Flacc. c. 36.* Proluxe, cumulateque tacere aliquid. *Ter. Eun. 5. 8. 52.* Accepti hominem nemo melius proluxus, nemo proluxius. *Sueton. in Tiso, c. 7.* Proluxius fovere aliquid. *Apul. l. 4. A. A.* Arbore proluxe foliata.

Proluxitas, atis, f. 3. *ἰστεως*, longitudo. *Arnob. l. 7.* Colubra proluxitatis imminet. *Symmach. l. 2. ep. 8.* Literarum proluxitas.

Proluxitudo, inis, f. idem ac proluxitas. *Pacuvius apud Non. c. 2. n. 697.* Oro, in me ne hæctas fandi proluxitudinem.

Proluxo, as, a, 1. *allungare*, longum facio, extendo. *Colum. l. 4. c. 24.* Monendus putator est, ut proluxet aciem terramenti, & quantum potest, novaculæ similem reddat.

Proluxus, a, um, copioso, *ἄβηδοντα*, *lungo*, קרנך, Ger. *lang*, und creit, Gal. *long*, Hisp. *largo*, μακρὸς, *ἰστεως*, longus, & latus, quasi porro laxus. *Ter. Heaut. 2. 3. 49.* Capillus passus, proluxus, circum caput negligenter rejectus. *Varro l. 1. de R. R. c. 9.* Licet videre fructuosas fegetes, ac restibiles, & arbores proluxas. *Virg. Ecl. 8. v. 34.* Proluxa barba. *Sueton. in Claud. c. 30.* Nam & proluxo, nec exili corpore erat. ¶ Translate fumitur pro liberali, benevolo, propenso. *Cic. Attic. l. 6. ep. 3.* Ariobarzanes in Pompeium proluxior. *Id. ad Capiton. post. Epist. 16. l. 16. ad Att.* Plancum hoc animo libenti, proluxoque facere. *Id. l. 3. Fam. epist. 8.* Etsi de tua proluxa, beneficæ natura limavit aliquid postior annus. ¶ Itum pro prompto, facili. *Cic. Att. l. 1. ep. 1.* Cætera spero proluxa esse his duntaxat urbanis competitoribus.

Prologium, ii, n. *προλογιον*, principium, prologus. *Pacuvius apud Fest.* Exanimavit me prologio suo.

Prologus, gi, m. prologo, *prefazione*, קרנך, Ger. *vornede*, Gal. *preface*, Hisp. *prologo*, *πρόλογος*, proloquium, sive prælatio fabulæ, in qua aut poeta excusatur, aut fabula commendatur, aut aliquid lucem ei afferens præmittitur. *Ter. in prol. Phorm. v. 14.* Vetus si poeta non laçessisset prior, nullum invenire prologum potuisset novus, quem diceret. ¶ Ponitur aliquando pro ipso homine prologum referente. *Id. in prol. Heaut.* Oratorem esse voluit me, non prologum. *Id. in prol. Heeyr.* Orator ad vos venio ornatu prologo.

Prolongo, as, a, 1. *prolongare*, קרנך, Ger. *verlengeren*, Gal. *prolonger*, Hisp. *alargar*, *prolongar*, *ἀναβαλλόμενα*, protraho, protero, longius facio. *Plin. l. 13. c. 3.* Vestes prolongant tempus. *Sen. de Benef. l. 5. c. 17.* Ut prolongetur tibi dies mortis, nihil proficiat ad felicitatem. Utroque tamen loco optime editiones habent *prologo*.

Proloquium, ii, n. *sententia, propolizone*. *Varr. apud Gell. l. 16. c. 8.* Proloquium est sententia, in qua nihil desideratur: est autem huiusmodi (subdit ipse Gell.) Hannibal Pœnus fuit: Scipio Numantiam delevit, &c. Addit præterea, a Cicerone dictum *pronunciatum*: a Dialecticis *ἔπισημα* appellari: duo ejus esse genera, disjunctum, & copulatum, &c. Eum consule.

Proloquor, eris, utus sum, d. 3. *parlare*, *πρόφημι*, idem est, ac loquor, seu quod in animo habeo, loquendo effero, animi mei sensa claris, aperteque verbis effero. *Varro l. 5. de L. L.* Proloquium dicimus, cum animo quod habuit, extulit, loquendo. *Ter. And. l. 1. 5. 21.* Genseni, me ullum potuisse verbum proloqui? *Cic. in Or.* Qui vetat artem pudere proloqui, quam facites. *Enn. apud Cic. Tuscul. 3. c. 26.* Proloqui cœlo, atque terræ Medææ miserias.

Proloquitor, vel Prolocutor, oris, m. *causidico, avvocato*, qui pro aliquo loquitur. *Quintil. (seu quicumque alius auctor est) declam. que inscribitur, Tribunus Marianus.* Crimen quod Tribuno mendacissimus proloquitor obicit.

Prolubidus, idinis, f. idem ac prolubium. *Varr. l. 5. L. L.*

Prolubium, ii, cupiditas, voluptas, a *lubes*. *Gell. l. 16. c. 19.* Feros, & immanes navis prolubium tamen audiendi subit. *Terent. Adelph. 5. 9. 23.* Quod prolubium? quæ istæ subita est largitas? *Donatus* hoc loco interpretatur promptum animum ad largiendum. Quidam legunt *prolucium*, hoc est profusio, prodigentia.

Proludum, ii, n. idem quod præludium. Legitur hæc vox in quibusdam Codicibus *Gellii l. 5. c. 10.* sed meliores habent *prolubium*.

Proludo, is, usi, sum, n. 3. *προυδισ*, *πρωυδίζωμαι*, est futurum certamen meditari, & exercendum virium causa, confirmandique animi veluti simulacrum quoddam certaminis inire. *Virg. 3. Georg. v. 134.* Et sparsa ad pugnam proludit arena. ¶ Translate *Cic. 2. de Or. c. 80.* Sed ut ipsi sententis, quibus proferuntur, pugnare possint. *Juven. sat. 5. v. 26.* Jurgio proludit, sed mox & pocula torques.

Prolugo, es, n. 2. diu lugeo. *Fest.* Prologere dicuntur, qui solito diutius lugent.

Proluo, is, ui, utum, a, 3. *ἀπυλούω*, idem, ac lavo, vel multum, sive multo tempore lavo, ex pro, & lavo. *Perf. in prol.* Nec longe labra prolui Caballino. *Hor. l. 2. Serm. sat. 4.* Leni præcordia multo prolueris melius. ¶ Proluere cloacam, est aquam in cloacam infundere, quæ secum rapiat sordes. *Plaut. Cure. 1. 2. 29.* Age, effunde hoc cito in barathrum, proluere cloacam. ¶ Sæpe proluo ponitur pro superfluere. *Col. l. 2. c. 18.* Quoniam impetus aquarum proluit terram. *Virg. Georg. 1.* Proluit infans contorquens vortice silvas Fluviorum rex Eridanus. ¶ Translate *Gell. l. 2. c. 23.* Cum plerique familiarum pecuniamque suam prandiorum gurgitibus proluisent. h. e. dilapidassent.

Prolusio, onis, *prolusione, provia, προγυμνασιον*, actus proluendi, præexercitatio, principium certaminis. *Cic. 2. de Or.* Atque ejusmodi illa prolusio debet esse, non ut Samnitium, &c. ¶ Transfertur ad causas, & alia. Sic Cicero Divinationem suam prolusionem Verrinæ accusationis vocat. In ea enim de constituendo accusatore Verris agebatur. Verba *Cic. sunt l. 14.* Sic in eum in hac prolusione nihil fueris, quem te in ipsa pugna cum acerrimo adversario fore putemus.

Prolutorius, a, um, adject. *Q. Fabius Lucullus* apud *Fulgent. de prisfo serm. n. 31.* Prolutoria pestis. h. e. proluionis more te distudens.

Prolutorium, V. Prolubium.

Proluxæ, V. Lytæ.

Promāno, as, n. r. mano, emano. *Senec. de constant. sapient. c. 18.* Chereæ tribuno militum sermo promanaverat. Ita habent Editiones quædam: sed Eruditi ex MSS. fide correxerunt *pro manu erat*.

Promagister, tri, qui magistri vices gerit, *substituto. Inscrip. apud Gruter. pag. 426. n. 5. C. Junio C. F. Quir. Flaviano Promagistro XX Heredit. &c.*

Promatertera, æ, f. *Cajus l. 1. Dig. de Gradib. Proavunculus, promatertera, id est proavix frater, & soror.*

Promello, is, n. 3. est procastrinare, & speciatim litem disferre, a *μῆλλος, μοῖσι, συνταρί. Fests.* Promellere Verrius ait significare litem promovere.

Promenervat, monet. Est in Saliari carmine, apud *Festum*.

Promercālis, & le, o. 3. *da vendere, Ger. daszu verkaufen ist, Gal. qui est a vendere, Hisp. venderero, ávιος, quod venditioni expositum est. Suet. in Cæs. c. 54.* Ut auro abundaret, ternisque millibus nummum in libras promercare per Italiam, provincialque divenderet. Ubi aurum promercare vocat id, quod Cæsar vendidit puerum sibi, referata tanta auri copia, quanta suo ufui satis esset. ¶ Promercare etiam dicitur, quod primo minoris emitur, ut postea pluris distrahatur. Minusmodi negotiatores Græco vocabulo propolæ nuncupantur. *Suet. de Cl. Gramm. c. 23.* Cum & officina promercalium vestium exerecit. *Col. l. 1. c. 8.* Pecuniarum domini neque in animalibus, aut aliis rebus promercalibus occupet.

Promerclum, ii, n. *negotio, mercatornia, negotiatio, qua aliquid emitur, ut pluris vendatur. l. 3. Dig. de leg. Cornel. de fcar. Qui hominem libidinis, vel promerclii causa castraverit. Et l. 41. Dig. de legat. & fideicom. 1. Promerclii causa aliquid habere.*

Promerçeo, es, a. 2. idem ac promerçor. *Plaut. Trin. 3. 2. 15.* Quin dicam ea, quæ promerçes. *Ter. Adelph. 2. 1. 47.* Quando bene promerçitur, fiat. ¶ Item concilio, propitium reddo. *Stat. l. 5. silv. 1. Vota tua promerçere deos dextros marito.*

Promerçor, eris, ritus sum, d. 2. idem ac mereor. Sumitur & in bonam partem, & in malam. *Cic. 2. Inven. c. 27.* Reus levius punitus est, quam sit promerçitur. *Id. ad Q. Fr. l. 1. ep. 1.* Etenim si in promerçendo, ut tibi tanti honores haberentur, fuisset diligentissimus. ¶ Sumitur etiam pro beneficium præstare, conferre beneficium in aliquem, adjuvare, profectse. *Virg. 4. Æn. Nunquam Regina negabo promerçitam. Cic. 2. Off. c. 15.* Et tanquam exercitatio ad bene de multis promerçendum.

Promerlitum, i, idem ac meritum. *Cic. ad Quir. post red. c. 4.* Quare hoc majus est in nos vestrum promerçitur, quod &c.

Prometheus, i, m. *πρωμηθεύς, filius Japeti, ex Asia Nympha conjuge, frater Epimethei, pater Deucalionis, cui mandatum est, secundum fabulas, ut hominem effingeret, & ornaret, quemadmodum Epimetheo, ut bruta animalia. Dicitur est a *πρωμηθεύς, providentia. Fuit enim prudentissimus. Aliqui hoc nomine Divinam providentiam intelligunt. Alii Prometheus volunt esse ordinem sublimium Dæmonum, Epimetheum inferiorum. Ficin. in Protag. Dicitur hominem ex luto formasse, & ex cœlesti igne animalia, quem ignem fertur, Minervæ auxilio in cœlum cum ascendisset, admota facula ad rotam solis furatus esse. Ob quam causam irati Diæ terribiliter sebre, & morbos: ipsum vero Prometheus in Caucaſo monte rupi alligatum damnaverunt, immisso vulture, qui æternum ejus viscera exederet, nec unquam confunderet. Hæc Servius pluribus tradit in Eclog. Virg. 6. ¶ Accipitur interdum pro quovis figulo. Juvenal. sat. 4. v. 133. Debetur magnus patinæ subituloque Prometheus.**

Promethæus, a, um, per 4. syllabas, *πρωμηθεύς, quod ad Prometheus spectat, ut Jaga Prometheus, idest Caucaſus. Propert. l. 1. el. 12.* An quæ Lecta Prometheus dividit herba jugis? Loquitur de aconito, quod nascatur ex crure Prometheus. *Martial. l. 10. ep. 19.* Prometheus lutum.

Promethides, æ, m. *πρωμηθεύς, Deucalion, fil. Prometheus. Ovid. 1. Metam. v. 390.* Inde Promethides placidis Epimathida distis Mulcet.

Promico, as, cui, n. r. *gestare da lungi, spargere, est extendere, vel longe jacere, ut Nonius inquit. Nervus apud eund. c. 1. n. 329.* Multa longe promicanda oratio est. *Apul. l. 3. A. A. Lacrymis promicantibus. h. e. emanantibus.*

Prominens, tis, nom. ex particip. *prominente, sporto in fuori. Martial. l. 5. epigr. 4. de meliore bibaci.* Hanc tu rubentem prominentibus venis &c. *Plin. l. 10. c. 3.* Prominentior cauda. *Liv. l. 27.* Prominens collis. *Tacit. 2. Ann. c. 16.* Prominentia montium.

Prominenter, adv. *prominendo. Cæl. Aurel. l. 1. Aucr. c. 11.* Paulo prominentius a lecto producendus æger.

Prominentia, æ, f. *prominentia, locus prominens. Vitruv. l. 6. c. 11.* Habere summam prominentiam. *Solin. c. 27.* Africa extensa in duas prominentias. h. e. in duo promontoria.

Prominō, es, nui, n. 2. *estendersi in fuori, Germ. voraussgehen, Gall. saillir, appareoir, Hisp. sobrepajar, εἰχῆω, exto, emineo, ultra emineo. Flin. l. 11. c. 37.* de densibus. Præterquam eos, qui prominent. *Ovid. 13. Metam. v. 778.* Prominet in Pontum collis. ¶ Translate ponitur pro extendi, durare. *Liv. l. 28.* Maximaque pars ejus in memoriam, ac posteritatem promineat.

Promino, as, a. 1. idem ac mino, idest pectus ago, duco. *Apuleius l. 9.* Jumenta ad lacum proximum bibendi gratia prominabat.

Prominulus, a, um, adject. diminut. aliquantum prominens. *Solin. c. 27.* Prominulæ mammæ. *Capitolin. in Pessin. c. 12.* Venter prominulus.

Promiscæ, adv. idem ac promiscue. *Plaut. Pseud. 4. 5.* Ut mea lætitia lætus promiscam fiet. Adde *Festum, & Varr. apud Tsubman. ad loc. cit. Plauti.*

Promisce, adv. idem ac promiscue. *Voss. in Misc. Plaut. Perf. a. 5. sc. ult. v. 62.* Promisce hunc volo ludificari. Ita quidem emendat Acidalius. Alii aliter leg.

Promiscæo, es, a. 2. commisceo, permisceo. *Macrob. l. 1. in somn. Scip. c. 6.* Nec aliter tam controversia sibi ac repugnantiâ promisceri, terram dico, & ignem, potuisse, nisi duobus mediis aeris & aquæ nexibus vinceretur.

Promiscue, adverb. *confusamente, συμμυγῆς, misce, confuse, incerte, a misce. Cic. pro Font. Unum est enim, & simplex aurium judicium, & promiscue, & communiter stultis, ac sapientibus ab natura datum. Liv. l. 3. c. 47.* Pecudum, ferarumque ritu promiscue in concubitus ruere. *Gell. l. 20. c. ult.* Indistincte, atque promiscue.

Promiscuus, a, um, *mescolato, confuso, מִשְׁכָּח, Ger. vermischet, melé, mis pele mele, commune ad plusieurs, συμμυγῆς, mistus, confusus, incertus, a misce. Liv. l. 39.* Stupra promiscua ingenueorum, seminarumque erant. *Jallust. in Caric. l. 2.* Divina atque humana habere promiscua. h. e. confundere. *Tacit. 1. Ann. cap. 48.* Promiscua cæde uti. h. e. nullo habito discrimine innocentium, & reorum. ¶ Apud Grammaticos genus promiscuum, vel epicæum est illud, quod utrunque complectitur. *Quintil. l. 1. c. 4.* Qui promiscua, quæ epicæna dicuntur, ostenderit. ¶ Sumitur etiam promiscuus pro mutuo. *Plaut. Rud. 4. 4. 138.* Quando operam promiscuam damus. *Liv. l. 4. c. 2.* Quam enim aliam vim connubia promiscua habere?

Promiscus, a, um, adject. idem ac promiscuus. *Gell. l. 16. c. 13.* De cuius opinionis tam promiscæ erroribus Hadrianus peritissime disseruit. *Id. l. 13. c. 28.* Ingentem, atque promiscam multitudinem volens ostendere.

Promissio, onis, *promissa, ἐπαγγελία, actus promittendi. Cic. 8. Phil. Scelerum enim promissio & ius, qui expectant, perniciosa est, & ius, qui promittunt. Id. 4. Fam. ep. 13.* Promissio auxilii.

Promissive, adv. promittendo, cum promissione. *Terull. l. 4. adv. Marcion. c. 10.* Portemus, inquit, non portabimus, præceptive, non promissive.

Promissor, oris, m. qui promittit. *Horat. de ar. poet. v. 138.* Quid dignum tanto feret hic promissor hiatu?

Promissum, i, *promissa, ἐπαγγελία, id, quod promittitur. Cic. pro Deſor. litam, inquam, dexteram non tam in bellis, & in præliis, quam in promissis, & fide firmiorem. l. 3. Offic. c. 24.* Servare promissa. *Id. Phil. 1.* Promissa facere. *Id. Off. l. 1. c. 10.* Stare promissis. *Id. 7. Verr. c. 53.* Satisfacere promisso. *Tacit. 3. hist. c. 58.* Largus promissis. Sic dicimus, promissa implere, solvere &c. *Cic. Jæpe, & Liv.*

Promissus, a, um, *luago, longus, productus. Plin. l. 7. ep. 27.* Promissa barba. *Liv. l. 38. c. 17.* Comæ promissæ. *Colum. l. 7. c. 3.* Promisso ventre arietes. ¶ Item *promisso. Virg. Æn. 4. v. 552.* Promissa fides. *Horat. epod. 14.* Promissum carmen.

Promissus, us, m. promissio. *Manil. l. 5. v. 577.* stentelque parentes Promissu vitæ recreat.

Promitor, oris, m. qui promit. *Servius in 1. Georg. ex Fabio Picatore tradit, Flaminem Cerealem, dum sacrum taceret, inter alios Deum promitorum invocasse.*

Promitto, is, si, sum, a. 3. *allungare, distendere, προβάλλω, proprie est producere, & porro mittere. Liv. l. 6. c. 16.* Multos mortales capillum, ac barbam promississe. *Cæs. l. 8. B. G. c. 9.* Audacius, longiūque tela promittere. *Plin. l. 16. c. 26.* Nec ulla arbor avidius se promittit. ¶ Sumitur etiam pro polliceri, spondere, recipere, promittere, *Ger. zusagen, Gal. promettere, Hisp. prometer, προλαβῆσαι. Cic. 1. de Div. Ut primis mimentur extis, bene promittant secundis? Id. ad Brut. l. 13.* Sed tamen separatim promitto, in meque recipio, tunc eum ibi & voluptati, & usui. ¶ Promittere ad cœnam, ad fratrem, &c. est polliceri, se iturum ad cœnam, ad fratrem, &c. *Cic. 2. de Or. Tum, cum ille dubitaret, quod ad fratrem promiserat. Plaut. Most. 4. 3. 13.* Promissi toras ad cœnam. h. e. promissi me iturum foras. ¶ Interdum est minari. *Virg. 2. Æn. Et nie, tors si qua tulisset, si patrius unquam remeâdem victor ad Argos, promissi ultorem. Plaut. Aſin. 5. 2. 6.* Quin surrepturum pallium promissit mihi. ¶ Damni infecti promittere, est spondere se, si quod damnum opera sua inferatur, compensaturum. *Cic. in Top. At si quis in pariete communi demolienti damni infecti promiserit, non debet præstare quod fornix vitii fecerit. ¶ Cum infinitivo præzenti, Plin. l. 37. c. 9.* Eas gemmas Magorum vanitas resistere ebrietati promittit. h. e. affirmat.

Promo, is, pti, ptum, a. 3. *aar fuori, cavat fuori, מִצְרִי, Ger. furber nempan, Gal. mestre hors, Hisp. sacar a fuera, προλαβῆσαι, εὐδέρω, profero, expono, in medium affero, a pro, & emo, qua antiquis notabat sumere, capere. Cic. 5. Verr. c. 84.* Cum tibi Senatus ex ærario pecuniam promphilet. *Id. 2. Fin. Promere de narthecio medicamenta. Horat. epod. 2.* Promere vina dolio. ¶ Translate sumitur pro eloqui, manifestare, palam tacere. *Cic. Ast. lib. 9.* Nunc certe promenda tibi sunt consilia. *Id. 1. de Orat. Aliquid est scientia obscuriore promere. Plin. in Panegy. Jubes, quæ sentimus, promere in medium. Horat. Epod. ult. seu carmine seculari. Alme Sol, curru nitido diem qui Promis, & celas. h. e. aperis.*

Promonstrum, i, idem ac monstrum, prodigium. *Fests.*

Promontorium, ii, *promontorio, ἄκρα, rupes in mare prominens, sive prominentia mari incumbens. Est a mons, ut quidam putant, vel a promineo, ut alii, qui & promontorium legi ajunt in veteribus quibusdam libris. Cic. 6. Ver. Ab eo oppido non longe in promontorio sanum est Junonis antiquum. ¶ Dicitur etiam de qualibet prominentia, quæ ad mare non sit. Liv. l. 21. c. 35.* Annibal in promontorio quodam consistere jussit militibus Italiam ostentat, subiectoque Alpinis montibus Circumpadanos campos.

Promotio, onis, *promotio, actus promovendi. Firmic. l. 3. c. 7.* Et promotionibus aliquibus adornantur, & ex his rebus augmenta patrimonii consequuntur. *Aſcon. Pedian. in 3. Ver. Alcenſus nomen est ordinis, & promotionis in militia.*

Promotor, oris, m. qui promovet, & prodest, patronus. *Ammian. l. 21. c. 1.* Nullo arbitrio ejus promotorum suscepto, præter Nebridium.

Promotus, us, m. promotio. *Terull. de cor. mil. c. 3.* Ad omnem progressum, atque promotum.

Promotus, a, um, *promotus, προμωμῆς, ultra motus, proventus. Cic. 3. Fin. c. 16.* Quæ vel ita appellemus, vel promotæ, & remotæ. *Stat. l. Achil. v. 444.* Sualque hyemes classis promotæ, suoque Atollit fluctus. *Plin. ep. 31. lib. 7.* Postea promotus ad amplissimas procuraciones, &c. *Lucan. l. 6. v. 47.* Promotus Latiam longo gerit ordine vitem.

Promoveo, es, ovi, otum, a. 2. *promovere, προμωβῆ, Ger. fursieren, Gal. avancer, promouvoir, Hisp. promover, προμωβῆ, ultra moveo, proveho. Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 17.* Alla in alterum apodyterii angulum promovi. *Cæs. l. 1. B. G. c. 48.* Eodem die castra promovit. ¶ Translate est producere tempus, differre. *Ter. Andr. 4. 2. 28.* Quantum huic promoteo nuptias. ¶ Item pro proficere. *Ter. Hec. 4. 4. 18.* Abibo hinc præfens, quando promoveo parum. *Gel. l. 5. cap. 10.* Cum in studio tacundia abundante promovisset. ¶ Ponitur etiam pro extendere. *Ovid. 2. Amor. e. leg. 9.* Roma nisi immensum vires promovisset in orbem. *Sueton. in Ner. c. 16.* Promovere mœnia. ¶ Item pro advovere. *Tac. 15. Ann. c. 4.* Promovere scalas, & machinamenta. ¶ Promovere aliquid, est evchere. *Suet. in Osbone, c. 1.* Quamvis ob id ipsum promotos in ampliore gradum a Claudio sciret. ¶ Promovere arcana loca, pro detegere. *Horat. Epod. 11.*

Promptarius, v. Promptuarius.

Prompte, adv. *promptamente, προμωμῆς, confestim, alacriter, sine cunctatione. Cels. l. 2. c. 1.* Morbi promptius finiuntur. *Plin. l. 4. epist. 17.* Ego vero Corellix adero promptissime. *Tac. 4. Ann. c. 11.* Prompte retulare.

Promptim, adverb. *prompte. Terull. in Gen. c. 3.* dum dicit lumina promptim Affulsisse sibi.

Prompto, as, avi, atum, a. 1. frequentat. a promo. *Plaut. Pseud. 2. 2. 33.* Supremi promptes thesaurus Jovis.

Promptuarium, ii, *dispensa, מוצק, Germ. speißkammer, Gal. despense, Hisp. despensa, מוצק, locus, in quo res ad usum necessarias ita repositæ sunt, ut statim promi, ac proferti possint. Symmach. l. 9. ep. 72.* Lingue tuz promptuario nunquam desit materia. *Laſſan. l. 5. cap. 5.* Cum promptuaria iustorum patenter omnibus.

Promptuarium, a, um, *promotivum, est quo aliquid depromitur. Plaut. Amph. 1. 1. 4.* Si me in carcerem compergerint, inde cras e promptuaria cella depromat ad flagrum. *Cæs. de R. R. c. 11.* Arcam vestiariam, armarium promptuarium. ¶ Legitur & *promptarius. Aufon. epist. 21.* Aliquid repor-

reportatus interim munusculi de largitate musici promptam.

Promptus, nom. anom. solius casus ablativi, ut *actu, diu, noctu*. Coniungitur cum verbis *sum, habeo, pono*, mediante præposit. *in*, pro promptum, seu paratum esse, vel habere, *avere, o essere in pronio*. *Cic. 1. Offic. Quæ formam nostram, reliquamque figuram, in qua esset species honesta, eam posuit in promptu, ideit in aperto, in conspectu. Id. pro Mur. Quod omnibus patet, & æque in promptu est mihi, & aliis. 11. 4. Acad. Oportet igitur & ea, quæ pro perspicuitate responderi possunt, in promptu habere. Plaut. Pseud. 1. 5. 33. Insuperantia est iram in promptu gerere.*

Promptus, vel **Promtus** (sic enim nonnulli scribere malunt, ut & ejus derivata *pransie, promtuarius* &c.) a, um, nom. ex particip. *carvto suoris*, depromptus, eductus. *Tacit. Ann. 15. c. 54. Promptum vagina pugionem, vetustate obtutum increpans, &c.* ¶ Sæpiissime accipitur pro eo, qui iam paratus est ad agendum, & in quo nulla mora est, expeditus, alacer *pronto, apparecchiato*, וְרַבִּי, Ger. *fortig*, Gal. *prompt*, Hisp. *aperecebido, aprestado, preparado*. Constructur vel absolute. *Cic. in Pison. Responstone me mimica homo promptus laceffit.* ¶ Vel cum acc. & præp. *at. Cic. ad Q. Fr. 1. 2. ep. 15. Te esse huius animo, & prompto ad jocandum valde me juvat. Id. 1. Offic. Promptiores esse debemus ad nostra pericula.* ¶ Vel cum dativo. *Tac. 15. Ann. c. 45. Cuiusque flagitio promptus. Id. Ann. 11. c. 32. Ultioni promptus.* ¶ Reperitur etiam cum genit. *Gel. 1. 20. c. 22. Plato veritatis homo amicissimus, cuiusque omnibus exhibendæ promptissimus.* ¶ Promptus ingenio dicitur, qui ingenium ad omnia paratum habet. *Liv. lib. 5. Is tum iam non promptus ingenio tantum, sed usu etiam exercitatus.* ¶ Dicitur etiam de rebus, pro parato, expedito, expolito. *Cic. 1. 5. Fam. Cætera, quæ tibi a multis prompta erit: certo scio, a me sunt paratissima.* ¶ Translate ponitur pro manifestis, & aperto. *Cic. 1. Fin. Altera occulta quedam, & quasi involuta aperiri, altera prompta, & aperta iudicari. Sallust. in Catil. c. 10. Aliud clausum in pectore, aliud in lingua promptum habere.* ¶ Item pro facili. *Quintil. 1. 9. c. 1. Quæ fingere utique Græcis promptissimum est. Id. 6. Ter. Quod non istius cupiditatis apertissimum, promptissimumque esset.* ¶ Sæpe etiam notat tacite audentem, & fortem. *Cæf. 1. 1. B. G. c. 3. Lautus promptus, & in posterum confirmat, segiores castigat, atque incitat.* ¶ Promptus animi, pro animo. *Tacit. 2. hist. c. 23. Promptus animi Martius.*

Promulcus, i, n. idem ac remulcus. *Fest. Promulco agi dicitur navis, cum scaphæ ducitur fune.*

Promulgatio, onis, f. 3. *publicazione, ἀνακρίσις*, divulgatio. *Cic. Phil. 1. c. 10. Illæ enim leges nulla promulgatione latæ sunt, antequam scriptæ.*

Promulgatus, a, um, *promulgato*, divulgatus, partic. a promulgor. *Cic. pro Mur. c. 14. Etenim prælis promulgatis tollitur e medio non solum ista vestra verbosa simulatio prudentiæ. Id. Phil. 1. c. 10. Loquor de legibus promulgatis.*

Promulgo, as, avi, atum, a, 1. *pubblicare, ἀνακρίνει*, Ger. *aufskunden*, Gal. *publier*, Hisp. *publicar, ἀνακρίνει*, publico, paam pronuntio. *Festo placet dici a vulgo, quai provulgo. Fere dicitur de legibus. Cic. pro Leg. Man. Cum Gabinus de uno Imperatore contra prælores constituendo legem promulgasset. Id. in Vatin. Promulgarisne quæstionem de tot amplissimis, & talibus viris ob iudicium. Id. pro Sext. De meo reditu octo Tribuni promulgarunt.*

Promulgidarium, ii, n. genus vasis præbendæ promulgidii aptum. *Ulp. lib. 19. ff. de aur. arg. Et ideo scutellas, & promulgidaria contineri.* ¶ Est etiam promulgidare, ris, n. 3. declin. *Petron. in Satyr. In promulgidari afellus erat Corinthius.*

Promulgidus, idis, f. cibi, quibus ante primum haustum vescebantur, caput, five initium cænx, a *mulsum*, non tam, uti volunt, quod vice mulli apponebatur convivis ad provocandum appetitum, quam quod daretur ante mullum. Nam, ut scribit *Turneb. Advers. 1. 1. c. 23. & Luff. lib. 3. Antiq. Lect. veteres primam sitim non aliter, quam mulso sedabant, idque, quod putarent, vacuis venis dulcem conducere potionem. Cic. 1. 9. Fam. epist. 20. Quem tu es solitus promulgidis contere, integram famem ad ovum assero.* ¶ Egrege promulgidis voce lufit *Petronius*, a, apud quem scortillum, cum dicere vellet, pueri Gytionis peculium tantum sibi fore ad Venerem irritandam, non explendam. *Hoc, inquit, som rude belle eras in promulgidis libidinis nostræ militabis.*

Promulgidus, a, um, partic. ab inusitato promulgeo. *Apul. 1. 1. Florid. V. Præmulgidus.*

Promus, i, m. *dispensere, כִּוֵּן*, Ger. *kellerer*, Gal. *dispensier*, Hisp. *despensero, repalar*, cellarius, is, qui victum familiaræ ex cella penaria promit, qui præmit cibariis promentis, a *promo*. Dissert a condo. Nam condus est, qui penora in cellam penariam recondit. Cæterum hæc nomina conjungi solent, quia duo hæc officia fere ab eodem administrantur. *Plaut. Pæn. 3. 4. 6. Ædopolus fecit prodigum promum tibi. Id. Pseud. 2. 2. 14. Ego sum promus condus, procurator peni. Colum. 1. 12. c. 3. Promus quoque, & cellarius aliquid attendentibus, aut metuentibus intervenire. ¶ Transfertur ad alia. *Plaut. Trin. 1. 2. 44. Ne admittam culpam, ego meo sum promus pectori. Sic Apul. in Apol. promum librarium appellat illum, qui libris promendis præest.* ¶ Adject. usurpat *Tert. de resur. carn. c. 27. In cellis promis cara Galita, & usui reposita fervatur: Et Colum. 1. 3. c. 2. Cum tam suburbanus est ager, ut ratio postulet inconditum fructum mercantibus velut promum vendere, h. e. uvas non repositas vendere tanquam conditas. Id. Terrul. de resur. carn. c. 27. Cella proma. h. e. promptuaria, seu penaria.**

Promuscis, idis, f. proboscis elephanti. *Plin. 1. 8. c. 7. Promuscidem elephantorum facillime amputari, Pyrrhi prælorum experimentis patuit. Al. rectius leg. *proboscidem.**

Promutudus, a, um, adject. *Promutua pecunia dicitur, quæ prætoratur, h. e. antequam debeat, persolvitur. Ulpian. 1. 15. ff. locat. Eadem ratione Promutuum vectigal dixit Cæf. 1. 3. B. C. c. 32.*

Pronatio, as, n. 1. idem quod nato, vel natando procedo. *Hygin. lib. 2. Astron. c. 17. Delphines e toto mari pronatant.*

Pronatus, a, um, nom. ex particip. inclinatus. *Sidon. 1. 5. ep. 17. Per catastrotham sæpe pronatus, ægre de ruinoso flexu se recolligeret.*

Pronatus, i, n. præparatus, structura, vel spatium ante templum, cui posticum opponitur. *Vitruv. 1. 3. c. 1. de sacris ædiibus loquens. Dipteros autem octastylis & pronao, & postico. Adde 1. 4. c. 4. & 1. 5. c. 1.*

Pronectio, is, a, 3. in longum tempus necto, produco. *Stat. 4. sylv. 3. v. 145. Vidi, quam feriem morantis ævi Pronectant tibi candidæ sorores.*

Pronepos, oris, m. *pronipote, bisnepote, ἀνιγγος*, filius nepotis. *Cic. 13. Phil. M. Lepidi Pontificis Maximi fueris pronepos.*

Pronepthis, is, f. *προνιγγος*, filia nepthis. *Caus. 1. 38. Dig. sis. 10. lib. 3. Tertio gradu sunt, supra, proavus, proavia, infra, pronepos, proneptis. Adde *Perf. sat. 6. v. 53.**

Proneus, adv. cum propensione. *Ammian. 1. 30. c. 29. Ad fugillandum proneus inclinat.*

Pronitas, atis, *inclinazione, ὑπερλίεια*, inclinatio, propensio. *Sen. in pref. Decl. Nescio, qua iniquitate, & ad malum pronitate natu-*

ræ eloquentia se retro tulerit.

Prono, as, a. 1. inclino, pronum facio. *Sidon. 1. 8. ep. 11. Ipsi latrone, ad pavimentum defuncti ora pronaverant.*

Pronomen, inis, n. *ὑποπόλις*, pars orationis, quæ loco nominis ponitur, & personam determinatam significat, ut *ego, tu, ipse, is, idem, &c.* *Var. 1. 7. de L. L. Quæst. 1. 9. c. 3.*

Pronominalis, le, adject. ad pronomem pertinens, ut pronominalis constructio. *Præfian. 1. 17.*

Pronominatio, onis, *ὑποπόλις*, figura rhetorica, quæ cognomine extraneo aliquid demonstrat, omisso proprio nomine, ut si quis *Africanum* dicat, omisso *Scipione*. *Auf. ad Her. 1. 4. c. 31.*

Pronubo, is, n. 3. nuptiis præsum. *Fest.*

Pronubus, a, um, qui nuptus præest celebrandis ex parte uxoris, sicut auspex ex parte viri. Inde Juno pronuba dicebatur, quia nuptiis præflect. *Virg. 4. Æn. v. 166. Prima & Tellus, & pronuba Juno Dant signum.* ¶ Translate dicitur de ingenio quodam ardore, qui ætate matura virgines ad nuptias provocat. *Claudian. 1. 1. de rapt. Proserp. v. 131. Tenerum jam pronuba flamma pudorem Sollicitat.*

Pronumero, as, a. 1. idem quod numero, vel ante numero. *Sidon. 1. 2. epist. 10. Petis, ut si qui verticuli mihi fluxerunt, hos tibi pro quadam morarum mercede pronumerem.*

Pronuntiabilis, le, adject. qui pronuntiari potest. *Apud Apul. de dog. Plat. oratio pronuntiabilis idem est, ac Logica propositio.*

Pronunciatio, onis, f. *pronunziata, ἀπαγγελία*, actus pronuntiandi. *Cic. pro Cluent. c. 20. Oppianico lege, & pronunciatione nondum condemnato, tamen Habitus Oppianicum reum statim non fecit.* ¶ Sumitur etiam pro propositione. *Cic. de Far. Quid est, quod non omnis pronuntiatio aut vera, aut falsa sit? ¶ Apud Rhetores pronuntiatio idem est, atque actio, ideit moderatio corporis, & vocis, qua res inventæ, dispositæ, exornatæ, & memoria perceptæ eleganter, & decore juxta earum dignitatem exprimitur. Auf. ad Her. 1. 1. c. 2. Pronunciatio est vocis, vultus, gestus moderatio cum venustate. Cic. 1. de Invent. Pronunciatio est ex rerum, & verborum dignitate vocis, & corporis moderatio.* ¶ Interdum ponitur pro ipsa voce. *Valer. Max. 1. 7. c. 4. Illa pars calliditatis egregia, cujus opera, quia appellatione nostra vix apte exprimi possunt, græca pronunciatione stratagemata dicuntur.*

Pronunciativus, a, um, adject. ut pronuciativus modus, quo aliquid pronuntiamus, h. e. indicativus. *Diamed. Grammat. 1. 1.*

Pronunciator, oris, m. *ἀπαγγελλῶν*, qui pronuntiat, vel scribit. *Cic. in Brut. c. 83. Thucydides enim rerum gestarum pronunciator sincerus, & grandis etiam fuit.*

Pronunciatus, i, n. 2. *ἀξιωμα*, propositio, oratio veri, vel falsi significativa. *Cic. 1. Tusc. c. 8. Omne pronuntiatum (sic enim mihi in præsentia occurrit ut appellarem ἀξιωμα, utar post alio, si invenero melius) id ergo est pronuntiatum, quod est verum, aut falsum.*

Pronuntiatus, us, m. idem ac pronuntiatio. *Gel. 1. 4. c. 17. Et numerus in versu, & ratio in pronuntiatu manet. Adde 1. 15. c. 3.*

Pronuntiatus, a, um, *pronunziato, ἀπαγγελλῶν*. *Cic. Parad. 2. c. 3. Versus pronuntiatus syllaba una brevior, aut longior.* ¶ Item edictus, narratus. *Curt. 1. 10. c. 6. Ipsum ad pronuntiatum prædam sequebantur.*

Pronuntio, as, a. 1. *pronunziare, ἀπαγγελλῶν*, Ger. *auffsprechen*, Gal. *prononcer*, Hisp. *pronunciar, ἀπαγγελλῶν*, clara voce aliquid profero, memoriter recito. *Cic. 1. de Orat. c. 61. Summa voce versus multos uno spiritu pronuntiare consuecebat. Plin. 1. 7. c. 48. Luceja mima centum annis in scena pronuntiavit. ¶ Ponitur etiam pro dicere. *Cic. 2. Fin. Æquam igitur pronuntiativ sententiam ratio, &c. Plin. 1. 5. ep. 113. Nec tamen adhuc possum pronuntiare, utrum sit difficultis capere aliquid, an scribere.* ¶ Item pro nominare. *Liv. 1. 24. Seditionem metuentes, pronuntiant eos Prætores.* ¶ Item pro palam, & classico nuntiare. *Curt. 1. 4. c. 8. Imminetque Dario, iter ad Euphratem pronuntiat. ¶ Item pro expresse, & nominatim prædicere, prætarique ex bona fide in rebus contrahendis. *Cic. 3. Offic. Cum in vendendo eam rem fecisset, & non pronuntiafset, emptori damnum præstari oportere. ¶ Item pro decernere, judicare. *Cic. pro Rosc. Amer. Ea pro me ipso ex animi mei sensu, ac dolore pronuntio. Quintil. 1. 2. Sed ii, qui sint, non cuiusvis esse pronuntiare. ¶ Item pro palam promittere. *Cic. pro Cluent. Suppressam esse ab eo pecuniam, quæ pro teo pronuntiafset. Liv. 1. 2. Ac pronuntiafse militi præmia, qui primus, qui secundus castra hostium intrasset. ¶ Usurpatur etiam impersonaliter. *Plin. 1. 16. c. 4. Patriam ab eo coronari pronuntiat.******

Pronuper, adv. *prouti*, valde nuper, admodum nuper, a *pro*, & *nuper*. *Plaut. Trin. 2. 4. 26. Qua sponsione pronuper tu exactus es pro illo adolescentem.*

Pronurus, us, f. *πρόνυρος*, uxor nepotis. *Quid. ep. 17. v. 206. Pronurus & magni Laomedontis ero.*

Pronus, a, um, *chinato, chino*, Ger. *geneigt, gebelget*, Gal. *courbè, enclin*, Hisp. *inclinando, χεῖρ ἀδριῆς*, flexus in anteriorem partem, vel inclinatus generatur. Videtur esse a *πρῶτος*, quod idem significat, & ab it in o, quomodo ab it est io. Constructur vel absolute. *Cic. 1. Tusc. Nihil enim habent hæc duo genera proni, & supra semper petunt. Quid. 1. Met. v. 84. Pronaque cum spectent animalia cætera terram.* ¶ Vel cum dat. *Col. 1. 1. c. 5. Quantoque fuerit ædificii solum pronus Orienti.* ¶ Vel cum accus. & præp. *ad. Colum. 1. 2. c. 9. Campo patente, & ad Solem prono.* ¶ Sumitur etiam pro eo, quod supino contrarium est. *Cic. 1. Div. c. 43. Motus corporis pronus, obliquus, supinus.* ¶ Translate ponitur pro propenso ad virtutem, vel ad vitia, quantum usitatus in malam partem accipitur. *Plin. in Paneg. Nihil est tam pronum ad similitates, quam simulatio. Horat. 1. 1. ep. 18. In obsequium plus æquo pronus. Capitol. in Pio, c. 10. Pronissimus ad indulgentiam.* ¶ Item pro facili. *Plin. 1. 8. epist. 10. Pronum ad honores iter. Tacit. in Agric. c. 33. Omnia prona victoribus. Id. 1. bist. c. 1. Obtrectatio, & livor pronis auribus accipiuntur. h. e. facile, & libenter audientibus. ¶ Pronus etiam dicitur alicui propensus, & favens. *Id. 1. bist. c. 13. Prona in eum aula Neronis. Sueton. in Galb. c. 12. Remisit in patriam, quasi Cn. Dolabellæ proniorem. Virg. 5. Æn. ventique vocatis prona perit maria. h. e. navigationi apta. ¶ Prona dies dicitur, cum ad vesperam vergit. *Stat. 2. Theb. ¶ Anni, & menses proni. h. e. cito decurrentes, & quasi in declivi positi. Hor. de ar. poet. 1. 4. od. 6.***

Prononomia, æ, *προνονμία*, dispositio, ordo. Usurpatur a *Servio* in *Virg. 5. Æn. v. 858.* & alibi aliquoties.

Pronomior, aris, d. 1. exordior, a *pronmium*. *Plin. epist. 3. 1. 2. Pronomior apte, narrat aperte. Adde Sidon. 1. 4. ep. 3.*

Pronomium, ii, n. *praemio, esordio*, Ger. *anfang*, Gall. *preface*, Hisp. *principio, prologo, προομιον*, proprie est id, quod a citharædis certamen inciturus præcini solet, ut pronouion est initium tibi canendi, translate usurpatur pro exordio orationis, a *πρῶτος*, & *οἰμα*, *causus*. Alteram etymologiam affert *Quintil. 1. 4. c. 1. 2. πρῶτος, & οἰμα*, *via*. *Cic. pro Cluent. c. 21. Incipitur longo, & alte petito præmio respondere major Cephalus. Id. 2. de Leg. Habes legis pronomium. Sic enim hoc appellat Plato.*

Plato. ¶ Sumitur etiam per translationem pro quocunque initio. *Juven. sat. 3.* Miseræ cognosce proemia ritæ.

Propagatio, onis, f. estensione, propagatione, propagazione, *πρόσφυσις*, *πρόσφυσις*, actus propagandi, extensio. *Cic. 1. Offic. Quæ propagatio, & soboles origo est Rerum publicarum. Id. de Prov. Conf. c. 12.* Propagatio finium Imperii. *Id. de Sen. c. 15.* Propagatio vitium.

Propagator, oris, m. qui propagat. *Cic. Att. l. 8. ep. 3.* Ille provinciæ propagator, ille abfentis in omnibus adjutor. Alii legunt *Propagator.*

Propagatus, a, um, participio. *Cic. 4. Catil. Memoria Consulatus mei propagata. Colum. de arbor. c. 8.* Vitis propagata.

Propages, is, f. propago, progenies. *Pacuv. apud Non. c. 1. n. 327.* Salvete gemini, mea propages. ¶ Propages, inquit *Festus*, dicitur a rusticis vitis vetula, ex qua recis ramis, & plantatis plures vites sunt.

Propagatus, a, um, partic. propagatus. *Tertul. de pal. c. 2.* Quot populi propagati.

Propago, inis, f. 3. *propaggine*, *שורר*, Ger. *gesencke am vveinflock*, Gal. *provin*, Hisp. *provana*, *שורר*; vitis vetula, & suppressa, ut ex una plures fiant, a pagando, quod a pagendo. *Virg. 2. Georg. Preflos propaginis arcus. Cic. de Sen. Malleoli, plantæ, sarmenta, vites, traduces, propages.* ¶ Aliquando significat genus, stirpem, progeniem. *Virg. 12. Æn. v. 87.* Si Romana potens Italia virtute propago. ¶ Sumitur etiam translate. *Plin. l. 7. c. 14.* Quæ de causa aliorum ejus librorum propago Liciniani sunt cognominati.

Propago, as, avi, atum, a. 1. propagare, propagginare, innestare, *שורר*, Ger. *reben einlegen*, Gal. *provigner*, Hisp. *provanar*, *שורר*, est vitem vetulam suppressim, ut ex ea una plures fiant, a pago. *Car. c. 32.* Vitæ propagas in fulcos. ¶ Translate ponitur pro extendere, protrahere, proferre. *Cic. 7. Ver. Cum ipse sui generis initium, ac nominis ab se gigni, & propagari vellet. Id. pro Sex. Hæc monumentis annualium mandantur, posteritati propagantur. Idem pro Dom. Hujus viri laudem ad sempiternam memoriam temporis calamitas propagavit. Id. 1. de Inven. vitam propagare. Nepos Amilc. c. 2.* Propagare fines imperii.

Propala, V. Propola.

Propalam, adv. aperte, in palefe, *ἐν τῷ φανερό*, clare, aperte, in propatulo. *Cic. 1. de Orat. c. 35.* Neque tabulis, & signis propalam collocatis. *Liv. l. 34. c. 33.* Hæc propalam dicebat.

Propalo, as, a. 1. *propolare*, divulgare. *Sidon. l. 9. epist. 11.* Quæ propalare diffimulat, excolere detrectat.

Propanus, a, um, nom. ex particip. expansus. *Apul. l. 6. A. A. Aquila propanis utrinque pinnis.*

Propator, oris, m. *προπατωρ*, avus generis auctor. *Tertul. de prescription. c. 49.*

Proprætrius, i, m. *πρόπρῆτρος*, maximus patruus, frater proavi. *Caes. l. 38. ff. tit. 10. l. 1.* Quinto gradu sunt, supra, atavus, atavia, infra, atnepos, atnepotis, ex transverso fratris, & sororis, pronepos, proneptis, & conveniunt proprætrius, proamita, idest proavi frater, & foror.

Propatillus, a, um, aperto, πρόσφυτος, late patens, atque apertus, quasi porro patulus. *Cic. 6. Ver. c. 39.* Ante ædem Cereris in aperto, ac propatulo loco signa duo sunt. ¶ In propatulo, adverbialis formula est pro palam, in publico. *Sallust. Catil. c. 13.* Mulieres pudicitiam in propatulo habere. Et omnia præposit. *Pompon. Mel. l. 1. c. ult.* Propatulo vescuntur.

Prope, appresso, vicino, προσεγγιστός, Ger. *nabe*, Gal. *pres*, Hisp. *cerca*, *קרוב*, iuxta, apud, præpof. ex iis, quæ accusativo ferviunt. *Cic. pro Mil. lili. ff. infidiaretur*, nocte quæ urbem expectandum erat. ¶ Dicitur etiam de tempore. *Cic. in Fam. Prope Calendas Sextilis puto me Laodiceæ fore.* ¶ Est etiam adverbium, & notat in propinquo, vel ex propinquo. *Ter. And. Prope adeft, cum alieno more videndum est tibi. Cic. pro Leg. Man. Vident cum prope esse, quo etiam carent ægrius. Id. 7. Ver. At cum in Italia bellum tam prope a Sicilia, tamen in Sicilia non fuit. Liv. l. 40. Jam prope erat, ut linitrum cornu pelleretur Romanis.* ¶ Ponitur aliquando pro fere, seu quasi. *Cic. pro Planc. Quorum honoribus agri prope dicam ipi, montelique faverunt. Id. 2. Ver. c. 13.* Annos prope quinquaginta continuos. *Ter. Heaut. 1. v. 46.* Prope jam ut pro uxore haberet. ¶ Gradus, propeus, proxime, V. suis locis.

Propediem, adv. in breve, בקרוב, Ger. *ald herzech*, Gall. *bien tot*, Hisp. *de aqui a poco*, *קרוב*, *קרוב*, brevi, post paucos dies, cito, a prope, & dies. *Cic. 3. Offic. Tum & præfens tecum propediem, ut spero, & dum aberis, absens loquar.*

Propello, is, pulti, pultum, a. 3. scacciare lontano, rimovere, *שורר*, Ger. *abziehen*, Gal. *reboater*, Hisp. *empuxar*, *שורר*, longe pello, procul amoveo. *Caes. l. 5. B. G. Atque, uno interfecto, reliquos paulum propellit. Liv. l. 40.* Periculum vitæ propellere a me potes. ¶ Sumitur etiam pro impellere, promovere, ultra ducere. *Lucan. l. 3.* Propulit ut clafsem vejis cedentibus Aufter incumbens. *Colum. l. 2. c. 2.* In priorem partem jugum propellat. ¶ Translate *Cic. 4. Tufc.* An eam ante paululum D'alecticorum remis propellerem.

Propemdio, adv. propemodum. *Liv. l. 24. c. 20.* Cum propemodum muris accessisset.

Propemodum, adv. quasi, כמעט, Ger. *gar nabe*, Gal. *persequo*, Hisp. *quasi*, *קרוב*, *קרוב*, pene, terne, quasi. *Cic. l. 6. Fam. epist. 4.* Alteros propemodum jam fumus experti.

Propempticus, a, um, participio. *πρόemptικός*, comitativus, a *προemptω*, comitor. In titulo ultimi carminis *Sidonius*: Propempticum ad libellum. h. e. propempticum carmen, quo librum emittit, abeuntemque prosequitur. Tale est Metu Celestium propempticum, quod habetur apud *Isas. l. 3. vers. 2.*

Propendens, entis, o. pendente, chino, χινο, demissus. *Col. l. 7. c. 12.* Dejec. is, aut propendentibus auribus.

Propendens, es, di, sum, n. 2. *pendere*, *נטה*, Ger. *sur nider hängen*, Gal. *pencher*, Hisp. *inclinar*, *נטה*, inclino, deorum vergo, proprie dicitur lance in statera præponderante. *Cic. 5. Tufc. c. 17.* Libra illa Critolai, qui cum in alteram lancem animi bona imponat, in alteram corporis, & externa, tantum propendere illam boni lancem putat, ut terram, & maria deprimat. Et c. 31. Majore, & graviore ex parte bona propendunt. ¶ Sæpe translate sumitur pro affici, affectum esse, animatum esse. *Cic. 1. de Orat. c. 29.* Aut inclinatione voluntatis propendat in nos.

Propendo, is, di, nsum, n. 3. idem quod propendeo, in propria significacione. *Plaut. Afsin. 2. 39.* Nec dependis, nec propendis, quin malus nequamquam fies. h. e. nullam unciam habes viri probi, totus malus es.

Propendulus, a, um, adject. pendens in anteriore parte, ut propendulus crines, apud Apul. l. 1. Florid.

Propense, adv. di cuore, volentieri, *εὐπροσθετῶς*, ex animo, cum inclinatione, aut propensione, *Lentulus ad S. P. Q. R. l. 12. Fam. Cic. ep. 15.* Ut hanc concordiam, & conspirationem omnium ordinum ad defendendam libertatem propense non crederent esse factam.

Propensio, onis, f. inclinacione, εὐπροσθετῶς, προσηκόντως, inclinatio. Cic. 4. Fin. c. 17. Qui nulla in re, nisi in virtute, aut vitio propensionem, ne minimi quidem momenti, ad summum bonum adipiscendum esse dicitur.

Propensus, a, um, inclinatio, נוטה, Ger. *gar geneigt*, Gal. *fort enclin*, Hisp. *inclinando*, *εὐπροσθετῶς, προσηκόντως*, vehementer inclinatus. *Cic. Att. l. 8.* Propensus in alteram partem. *Id. pro Mur. c. 31.* Animus paulo ad veritatem propensior. *Liv. l. 37.* Propenso animo aliquid facere. *congenio. Hirri. de B. Alex. c. 26.* Propensissima civium voluntate, & sua diligencia magnas copias contecerat. ¶ Sumitur etiam pro propendente, sive extenso. *Perf. sat. 1. v. 57.* Cum tibi Calve pinguis aqualiculus propenso sesquipede extet. *idest*, cum abundantia ciborum pinguis sis, & ventrem habeas ultra flex pedes extensum. ¶ Item pro multo, & magno. *Argum. Trucul. Plauti, quod creditur esse Sidonis.* Natique cauta dat propensa munera.

Properabilis, le, adject. properans, celer, ut properabilis calor, a apud Tertul. de anim. c. 43.

Properans, tis, noni. ex particip. chis affresta, εὐπροσθετῶς, festinus, citus, celer. Cic. Attic. l. 4. ep. 4. Hæc properantes scripsimus. *Ovid. 3. de Pont. epist. 5.* lingua properante legere. *Claudian. 2. in Rufin. v. 337.* Festinamque rotam solito properantior urget.

Properanter, adverb. presto, con velocitate, celeriter. Lucret. l. 5. v. 301. Uique adeo properanter ab omnibus ignibus ejus &c. *Sallust. in Jugurth. c. 8.* Si properantius pergeret. *Leg. 8. Cod. Theodof. de appellat.* Properantissime volumus afferri.

Properantia, æ, f. idem ac properatio. Sall. in Jug. c. 36. Neque ex tanta properantia tam facile tractum bellum, socordia magis, quam dolo, crederent. Adde *Tacit. 12. Ann. c. 20.*

Properatim, adv. idem ac properato. Cæcil. apud Non. c. 2. n. 663. Properatim in tenebris istuc confectum est opus. Adde *Sisenn. apud Gell. l. 12. c. 15.*

Properatio, onis, f. freta, αὐθιχῶς, actus properandi, festinatio, Cic. l. 16. Fam. ep. 27. Nam quæ parcius frater prescripserat, verecundia videlicet, & properacione.

Properato, adv. festolofamente, prestamente, ἠτεχυμένως, festinanter, celeriter. Tac. l. 13. c. 1. Neque unius properato Narcissus Claudii libertus ad mortem agitur.

Properatus, a, um, noni. ex particip. fasso in freta, accelerato, prope re factus. Quintil. l. 10. c. 3. Stylus properatus. *Tacit. 1. Ann. c. 6.* Naves properate. *Ovid. 2. de Pont. ep. 11.* Opus brevi properatum tempore. *Solin. c. 39.* Lucinæ illis properatus tempus est. ¶ *Properato est opus, h. e. properandum est, Cic. pro Mil. c. 19.* *Plaut. Mil. 3. v. 209.*

Propere, adv. subitamente, αὐθιχῶς, celeriter, Virg. 6. Æn. v. 236. Propere exequitur præcepta Sibyllæ.

Properiter, adv. idem ac prope. Catull. apud Non. 11. n. ult. Animula miserima properiter obit.

Propere, as, avi, atum, n. 1. affretarsi, sollicitare, כורר, Germ. eynlen, Gal. se hater, Hisp. apresurarse, αὐθιχῶς, festino, celeriter eo, a properus, Vel a pro, ante, & paro, mutato a in e, ut sic dicatur quasi ante alia paro. Properare, & festinare quid differant, docet *Nonius c. 5. n. 81.* his verbis. Festinare, & properare veteres diverserunt. Cato, qui unum quid mature transigit, properat: qui multa simul incipit, nec perficit, festinat. Verum utraque verborum ratio sub hæc significantia proxima est veritati, ut sit sæpe animi properatio studiose ad res aliquas contendendis, festinare corporis necessitati obsequens. *V. Gell. l. 16. c. 14. Cic. l. 12. Fam. ep. 25.* Atque inde ventis, remisque in patriam omni festinatione properavi. ¶ Constituitur etiam cum infinitivo. *Virg. 4. Æn. Et medius properas Aquilonibus ire per altum.* ¶ Ponitur quoque pro festinanter aliquid agere, vel dicere. *Virg. 1. Georg. v. 259.* Multa forent, quæ mox cælo properanda sereno maturare datur. *Plin. in Paneg. c. 51.* Hinc porticus, inde delubra occulta celeritate properantur. *Tacit. hist. 3. c. 40.* Properare iter. *Id. 2. Ann. c. 31.* Properare mortem voluntariam. *Horat. Epod. 12.* Muricibus Tyriis iteratæ velleræ lanæ Cui properabantur? tibi nempe.

Sex. Propertius, m. 2. poeta Elegiarum scriptor, ex Hippello opp. Umbriæ oriundus. Sunt, qui scribant, eius patrem Equestris dignitate: ornatum, ac Triumvirali potestate fuisse, tum inter eos connumeratum, qui L. Antonium secuti, Perusia capta, et ex Octavii Cæsaris auctoritate, ad aram D. Julii perducti, ibidem occisi fuerunt. Illud omnino constat, hunc Propertium magna ex parte amissis bonis, Romam se recepisse, cum patrem suum in tenera ætate amisisset, quod illis verbis patet: Aspice me, cui parva domus, fortuna relicta est, Nullus est antiquo Marte triumphus avi. Elegias scripsit nitidissimas, & eruditissimas.

Propertus, a, um, veloce, festoloso, כורר, Ger. schnell, Gal. basif, Hisp. pressuroso, αὐθιχῶς, celer, festinus, a prope, quia qui properat, hoc agit, ut magis, & magis appropinquet. Tac. l. 11. c. 26. Si prævenirent Claudium ut insidiis incautum, ita ire properum. *Valer. Flacc. l. 4. v. 176.* Gressus properi. *Catull. de Berycynth. propero pede sequi.*

Propes, edis, m. funis nauticus, quo pes veli alligatur. Turpil. apud Isidor. l. 19. Orig. c. 4.

Propetro, as, a. 1. est mandare, quod perficiatur. Accius. Age vero propetra, quod cœpisti, fieri. Adde Fest.

Propexus, a, um, velociter, in longum pexus, a pectus. Virg. 10. Æn. Propexam in pectore barbam. Adde Ovid. 1. Fast. v. 259.

Propheta, æ, vel Prophetes, æ, m. Profeta, כהן, Ger. Prophet, Gal. Propheta, Hisp. Profeta, *προφήτης*, qui futura pronuntiat a se primum intellecta, a Græco nomine allato, quod a *προφητῆς*, quod est profari, idest prædicere. Prophetarum nomine Gentiles vocarunt Antistes fanaticorum, oraculorumque, ut ait *Festus*, qui & hos veteris Poetæ Tragicus versus citat: Cum capite viridi lauro velare imperant Prophetæ, sanctæ castæ qui purant loca. Ita et versus restituit *Jof. Scaliger ad Festum.* ¶ Speciatim videtur ita dixisse Sacerdotes Ægyptios. *Macrobi. l. 7. Satur. c. 13.* Adeo verum ita, ut dicis, Ægyptios opinari: ut ego Sacerdotes eorum, quos Prophetas vocant, cum in templo vidissem, &c. Adde *Apul. de herb. c. 2.*

Prophetalis, & Prophetalis, e, adject. di Profeta, ad Prophetam pertinens, ut Prophetalis palæocinium. Tertul. adverb. Valentini. c. 28. Prophetalis virgo, Venant. Fortun. l. 5. carn. 4. v. 58.

Propheta, æ, f. profetia, divinatio, predictio. Tertul. de anim. c. 33. & alibi.

Prophetice, adverb. profeticamente, Tertul. de monogam. c. 4.

Propheticus, a, um, adject. profetico. Tertul. de cor. Milit. c. 7. Prudent. in hymno sejan. v. 179.

Prophetissa, æ, profetissa, *προφήτισσα*, Æos, mulier divinans. Tertul. de prescriptionib. c. 51.

Propheto, as, a. 1. profetare, predire, *προφητεύω*. Tertul. de resurrect. carn. c. 28. Prudent. Persi. l. 13. v. 21.

Proprio, V. Præpilo.

Propinatio, onis, f. propinandi, idest, porrigendi poculi, ad bibendum invitandi, vel denique ad salutem alicujus bibendi. Sen. l. 2. de Benef. c. 21. Ego ab eo beneficium accipiam, a quo propinationem accepturus non sum? ¶ Sumi etiam videtur pro comestatione. *Gell. J. 10. c. 17.* Sumptum plurimum, *ἀποπίνω* τῆ, & propinationem adole-

adoleſcenti. filii deplorantis. Al. leg. *proſationem*.
 Propinator, oris, m. *προπινητής*, qui propinat. *Quid. l. 2. de art. v. 387.* In de propinator nimirum multa propinet. Alii leg. inde procurator nimirum quoque multa procurat.
 Propingo. V. Progingo.
 Propino, as, avi, atum, a. i. *far brindeſi*, *ברנדין*, Ger. *vor trincken*, Gal. *boire à qualq' un*, Hiſp. *bever à la ſalud*, *προπινω*, eſt præbere, ſeu præguſtato levis vino poculum alteri offerre a verbo Græco allato. Hæc conſuetudo a Græcis originem habuit. Nam principes Græcæ ſolemni die, quem *Philoleſiam* vocabant, miſcere aureis, atque argenteis poculis vinâ ſolebant, quæ & manu geſtantium ſumentes, oſi præumper admovebant, deinde alteri, quem vellet, offerbant, ingens hoc argumentum benevolentie exiſtantes. Nos tamen propinare uſurpamus Pro ante bibere, totum etiam poculum exhauriendo, & ſic amicis invitare ad bibendum. *Plaut. Stich. 3. 2. 16.* Propino tibi falſtem plenis faucibus. *Cic. l. Tuſc. c. 40.* Quo ſonitu reddito, aridens, Propino, inquit, hoc pulchro Critiæ (qui in eum fuerat terrimus): Græci enim in conviviis ſolent nominare, cui poculum tradituri ſint. *Martial. l. 6. ep. 44.* Nemo propinabit, Callidore, tibi. Translate *Ter. in fine Eun.* Hunc comedendum & didendum vobis propino. *Enn. apud Non. c. 1. n. 140.* Qui mortalibus verſus propinas flammeos medullitus.
 Propinque, adv. *da vicino*, *παρὶς*, prope, in propinquo. *Plaut. Truc. 2. 7. 21.* At at eccam, adeit propinque.
 Propinquitas, atis, f. *vicinitas*, *συνάφεια*, loci vicinitas. *Cic. 3. Offic. c. 11.* Nimis imminebat propter propinquitatem Ægina Piræo. Translatio ſumitur pro amicitia, agnatione, conjunctione ſanguinis. *Cic. de Am. Aſcitantis* fibi quali propinquitate conjunctos, atque natura. *Id. pro Planc. c. 11.* Maxime vinculis, & propinquitatis, & affinitatis conjunctus. *Tac. de Germ. c. 7.* Familiz, & propinquitates.
 Propinquo, as, avi, atum, n. i. *avvicinari*, *πρὸς*, Ger. *nähen*, Gal. *s'approcher*, Hiſp. *allegarſe*, *προσγγίζω*, prope accedo, propinquus ſio, proximus ſio. *Virg. 9. Æn.* Nam lux inimica propinquat. *Id. 2. Æn.* Jamque propinquabam portis. *Salluſt. in fragm. l. 4. hiſp.* Eithyni propinquantes jam amnem Tartanium. h. e. ad amnem accedentes. *Strab. 10. Theb.* Anonim propinquare alicui. h. e. ingenio ſimile eſſe. Significat etiam prope agere, ſtatim expedire. *Virg. 10. Æn. v. 254.* Tu rite propinquas augurium. *Vilius l. 2. v. 281.* mortem licet arma propinquent.
 Propinquus, a, um, vicinus, *ἐγγύς*, vicinus, proximus, qui prope eſt a prope. *Cic. 11. Phil. c. 13.* Faimus nuper ego, & M. Bibulus in propinquis, ſimilitimque provinciis. *Liv. l. 28.* Spem alicuius rei propinquam facere. *Id. l. 24.* In propinquo eſſe. *Varr. l. 9. L. L.* Propinquiora genere inter ſe verba. Dicitur etiam de hominibus. *Cic. pro Mil.* Etii æqualiter in Rempublicam, in privatos, in longinquos, in propinquos, in alienos, in ſuos irruerat. Translate capitur pro ſanguine conjuncto, affini. *Cic. ad Cal. l. 2. Fam.* Virginius propinquus tuus, familiariffimus noſter. *Virg. 2. Æn.* Confanguinitate propinquus.
 Propior, & us, o. 3. *più vicino*, *ἐγγύτερος*, *ov*, vicinior, propinquior, compar. a prope. Conſtruitur cum dat. *Cic. pro Quinct.* Tibi me propior: nemo eſt. *Id. pro Sex.* Omnia ſua fibi propiora eſſe pericula, quam aliena. *Liv. l. 4. c. 37.* Capuamque ab duce eorum Capye, vel, quod propius vero eſt, a campeſtri agro appellatam. Reperitur etiam cum accuſativo. *Salluſt. in Caſil. c. 11.* Quod tamen vitium propius virtutem erat. *Hirt. l. 8. B. G.* Qui propior hoſtem in ipſo vallo collocatus eſſet. *Tunica propior pallio eſt*, proverb. quod ſignificat, prius ſanguine conjunctis, quam aliis, beneficiendum eſſe. *Plaut. Trin. 5. 2. 30.* Hunc prorem æquum eſt miſe habere: Tunica propior pallio eſt.
 Propitiabilis, & le, o. 3. *favorevole*, placabilis, qui facile ſceditur, ut Propitiabile Numen. *Enn. apud Non. c. 2. n. 669.* Huic eſt animus propitiabilis.
 Propitiatio, onis, f. placatio, ſacrum ad placandum inſtitutum. *Macrobi. l. 1. in Somn. Scip. c. 7.* Quod apportant mæx, litatio propitiatio-nis avertit. *Senec. l. 2. Quæſt. nat. c. 38.* Expiationes, propitiatio-nique prodigiorum. Alii leg. *procurtiones*.
 Propitiatus, a, um, nom. ex particip. *placato*. *Prudent. Perſiſt. 3. v. 215.* populolique ſuos carmine propitiata lovet.
 Propitio, as, avi, atum, a. i. *vender propizio*, *πρῶς*, Ger. *verſumen*, Gal. *appaifer*, Hiſp. *hæref favorevole*, *λάσκω*, propitium reddo, placo. *Plaut. Pen. 1. 2. 120.* Quid eo tu? A. D. Ut Venerem propitium. *Suet. in Orh. c. 7.* Per omnia piaculorum genera manes Galbæ propitiare tentaffe. Translate ſumitur pro lenire, mitigare. *Plin. l. 28. c. 2.* Alius ſativa poſt aurem digito relata ſolicitudinem animi propitiat.
 Propitius, a, um, o. 1. 2. *propizio*, *favorevole*, *πρῶς*, Ger. *gunſting*, Gal. *propice*, Hiſp. *favorevole*, *inew*, placidus, favens, placatus, indulgens. *Ter. Adel. 1. 2. 6.* Parentes propitii. *Cic. pro Cal. c. 17.* Huic ego Deos propitios, plerique autem iratos putabant. *Plaut. Merc. c. 2. in fine.* Tam propitiam reddam, quam cum propitia eſt Juno Jovi. Legitur & propitius, quæ vox olim in uſu fuit ad augendam propitii ſignificationem. *Gell. l. 6. c. 5. ex Aſieno JCTO.* Novum, novicium dicimus, & propitium, propitium, augere atque intendere volentes novi & propitii ſignificationem.
 Propius, *più vicino*, *ἐγγύς*, propinquus, adv. compar. a prope. Conſtruitur vel abſolute. *Cic. 4. Fin.* Sed ut propius ad ea, Cato, accellam, quæ a te diſta ſunt. *Id. ad Q. Fr. l. 1. ep. 2.* Propius nihil factum, quam ut occideretur. hoc eſt parum abſuit. Sed aliqui hic pro nomine accipiunt. Vel cum accuſ. *Cic. Orator.* Cur caſtra longius adverſariorum caſtris, & propius urbem moventur? *Liv. l. 2.* Propius ſidem eſt. id eſt magis eſt credendum. Vel cum abl. & præp. a, vel *ab*. *Cic. 2. de nat. Deor.* Stelle aliz propius a terris, aliz remotius, ab eiſdem principiis, diſparibus temporibus, eadem ſpatia conficiunt. *Id. l. Tuſc.* Propius abeſſe a divina progenie, h. e. minus diſtare. Propius aſpicere res alicuius, h. e. adſeſſe, favere. *Virg. l. Æn.*
 Proplasma. V. leg. dictionem.
 Proplafiæ, es, f. i. *προπλαſία*, ars faciendi typos ex argilla, cretave, hoc eſt formas illas, quibus ſiculi formandis ſigulinis operibus u-tuntur. *Plin. l. 21. c. 12.* Metonymice ponitur pro ipſis tybis *dignis*, *modellis*. *Plin. l. 35. c. 12.* Archetipali proplafiæ pluriſ venire ſolitum conſtat artiſtibus ipſis, quam aliorum opera. Alii legunt *proplasmata* eodem ſenſu.
 Propnigium, i, *προπνίγιον*, locus in balineo, in quo ignis præluſus æſtuat, & ſuffocatur, ut in cellam calore immitat, *cammino*, *ſornello*, a *πνίγω*, ſuffoco. *Plin. l. 2. ep. 17.* Si innare in proximo cogites, alijacet propnigium balinæ. Adde *Vitruv. l. 5. c. 11.*
 Propretides, f. 3. *προπρετιδῆς*, puellæ Cypriz ex Amathunte urbe. Hæ, cum Venerem æternitate eſſent, Deam eſſe negantes, ob ejuſdem iram in trivis vulgare corpora. Noviffime in lapides transformata ſinguntur, quæ pudore induruerant. *Ovid. 10. Met.*
 Propola, a, m. *viſcivatore*, *επιſτιννῆς*, *πρωπῶλης*, negotiator, qui res minore pretio emptas maiore pretio dividit: a *πρωλῶ*, *vendo*. *Lucil. apud Non. c. 4. n. 118.* Sicuti dum primos ſcos propola recentis pro-

tulit, & pretio ingenti dat primatu' paucos. Male *Turnebus*, *Lambi-nus*, & *Had. Junius* legebant *propola*, ut intelligatur, qui res palam, & palo affixas vendit. *Cic. in Piſon. c. 4.* Piſtor domi nullus, nulla cella, panis, & vinum a propola, atque de cupa.
 Propolis, is, f. 3. *πρόπῶλης*, in apum operibus dicitur tertium ceræ fundamentum, ex craſſiore, tenacioreque conſtans materia, frigoris, injurizque omnes aditus obſtruens, favoſque ſtabiliens, a *πρόπῶλος*, *veſtibulum*. Eſt enim id, quod apes ante alveum faciunt. *Varr. l. 3. R. R. c. 16.* Propolim vocant, quod apes faciunt ad foramen introitus porrectum in alveum, maxime æſtate, favorem ſtabilimentum, quo omnes frigoris, aut injuriz aditus obſtruntur. *Plin. l. 11. c. 7.* Prima fundamenta comoln vocant periti, ſecunda piſoceron, tertia propolim, &c.
 Propoſma, atis, n. *πρόπομα*, potio, quæ ante cibum ſumitur, h. e. vinum conditum melle, vel vinum roſatum, aut violatum. Legitur apud *Pal-lad. in ſtitulo c. 32. l. 3.* his verbis. Ut propomata ſponte naſcantur.
 Propoſno, is, fui, ſitum, a. 3. *propoſno*, *εſporre*, *DW*, Ger. *ſur ſetzen*, Gal. *propoſer*, Hiſp. *propoſer*, *προτιθῆμι*, extra pono, expono, palam oſtendo. *Cic. Verr. 4.* Propoſere aliquid venale. *Cic. pro Cluent.* Propoſere periculum ante oculos. *Cæſ. l. 7. B. G.* Propoſuit ſua in illos merita. *Id. l. 1. B. C.* Propoſere alteri voluntatem alicuius. Sumitur etiam pro promulgare. *Suet. in Calig. c. 41.* Tandem flagitante P. R. propoſuit quidem legem, &c. *Id. Ast. l. 2. ep. 21.* Propoſere edicta. Item pro ponere ante aliquid, apponere, offerre. *Plin. l. 10. c. 50.* Ne quid volucrum propoſerit præter unam gallinam. Item pro exponere, obijcere. *Cic. l. 5. Fam. ep. 16.* Ut omnibus telis fortunæ propoſita ſit vita noſtra. Translate accipitur pro promittere, conſtituere. *Cic. 5. Tuſc.* Propoſuit præmium Xerxes, qui inveniffet novam voluptatem. *Vellej. l. 2. c. 6.* Pretium ſe daturum propoſuit. Item pro præmittere, enuntiare, innuere id, de quo dicturi ſumus. *Cic. in Brut.* Ut aliquoties, tria cum propoſuiſſet, aut quartum adderet, aut tertium quæ-teret. *Id. 2. de Or.* Propoſi oportet, quid aſſeras. Item pro reſpicere, conſiderare, quaſi ponere ante oculos mentis. *Cic. de Univ.* Atque eam ſibi propoſet exemplar. *Id. l. 1. Fam.* Omnibus propoſitum eſſe debet cum dignitate otium. *Liv. l. 30.* Propoſere animo martem belli communem. Item pro ſtatuerre, conſtituere, deliberare. *Cic. in Brut.* Laudare igitur eloquentiam neque propoſitum nobis eſt hoc loco; neque neceſſarium. *Vellej. l. 2. c. 53.* Ægyptum petere propoſuit. Item pro revelare, *paſſare*. *Cæſ. l. 1. B. Gall. c. 17.* Liſcus oratione Cæſaris adductus, quod ante tacuerat, proponit.
 Propontidis, a, um, *προποντιδος*, quod ad Propontidem ſpeſtat. *Ovid. l. 1. Trist. el. 9.* Hincque Propontiacis hærentem Cyzicon oris.
 Propontis, idis, f. Mare Bebyricum, Mare Thracium, *Μαρ δὲ Μαρμαρα*, *πρωποντις*, ſinus maris Mediterranei, inter Europam, & Aſiam, ſeu inter Thraciam, & Aſiam minorem. Nam Geographi primas anguſtias maris ſe coarctantis Helleſpontum vocant, inde expatiatur æquor, quæ laxitas Propontis appellatur, ubi iterum in arcum coit, & ſtringitur, illæ anguſtiz Boſphorus Thracicus nuncupantur, ubi iterum eſſunditur, Pontus Euxinus, qui curvatus in figuram Sythici arcus committitur offi Mæotidis paludis, idque oſtium Cimimerius Boſphorus vocatur. *Ovid. 4. de Pont. eleg. 9. v. 118.* Miſit ſi has ſi quoſ longa Propontis aquas.
 Proporro, adv. porro, ulterius, præterea. *Lucret. l. 2. v. 978.* Et ſibi proporro quæ ſint primordia, quæ-runt. Adde *l. 4. v. 888.*
 Proportio, onis, f. *proporzio*, *πρῶς*, Ger. *gegenballung*, Gal. *proporzio*, Hiſp. *proporzio*, *ἀναλογία*, duarum rerum invicem facta comparatio. *Cic. de Univ. c. 4.* Id optime aſſequitur, quæ Græcæ *ἀναλογία*, Latine comparatio, proportio dicit poteſt. *Id. pro Plac.* Qui cum omnes Aſiæ civitates proportione in provincias deſcripſiſſet.
 Proportionalis, le, adject. *proporzionato*, ut proportionales termini, a *pud Frontin. de Colon. pag. 330.*
 Proportionatus, a, um, adject. *proporzionato*, ut corpus ſatis proportio-natum, apud *Jul. Firmic. l. 4. c. 13.*
 Propoſitio, onis, f. *propoſizione*, actus proponendi. *Cic. 3. Tuſc. c. 18.* Huiuſne vitæ propoſitio, & cogitatio Thyſtem levare poterit? Apud Rhetores ſumitur pro eo, ad cuius probationem omnia dirigitur argumenta. *Auſt. ad Her. l. 2.* Propoſitio dicitur, per quam offendiſum ſummatim, quid ſit, quod probare volumus. Item pro Figuræ genere. *Cic. 3. de Or.* Propoſitioque, quid ſis dicturus, & ab eo, quod eſt dictum, ſejuſſio. Item prima pars ſyllogiſmi, *la maggiore*. *Cic. l. 1. de Inv.* Propoſitio, per quam breviter locus is exponitur, ex quo omnis vis, oportet, emanet ratiocinationis.
 Propoſitum, i, ſcopo, ſine, *σκοπός*, *πρόθεσις*, *ὁ πρόθεσις*, id quod propoſitum eſt, ſcopus, ſinis. *Cic. in Brut.* Ut egredereſur a propoſito ordnandi cauſa. *Id. l. Tuſc.* Utrum igitur inter has ſententias diiudicare maluerim, an ad propoſitum redire? Sumitur etiam pro ſententia animi, pro eo, quod mente ſtatutum eſt, *propoſito*, *intentione*, *βύλημα*, *προβλεψις*. *Cic. l. Off.* Semperque in propoſito permanſiſſet. *Vellej. l. 2. c. 2.* Vir vita innocentiffimus, ingenio florentiffimus, propoſito ſanctiffimiffimo. *Senec. ep. 68.* Aliud propoſito tuo nomen impone. Dicimus propoſitum tenere, aſſequi, a propoſito aberrare, declinare, averti, egredi, &c. *Cic. & Liv. ſæpe.* Præterea propoſitum dicitur quæſtio ad diſceptandum propoſita, *ῥησις*, *Cic. in Top. c. 21.* Duo ſunt quæſtioneum quæſtio, alterum inſinitum, alterum definitum. Definitum eſt, quod *ὁ πρόθεσις*, Græci, nos cauſam; inſinitum, quod *ῥησις* illi appellant, nos propoſitum poſſum nominare.
 Propoſtus, a, um, *propoſto*, *ὁ προτιθῆναις*, partic. a proponere. *Cic. l. de Or.* Non explicata veſte, neque propoſito argento. id eſt expoſito, explicato, prolato. *Id. pro Mur. c. 31.* Exemplar propoſitum ad imitandum. *Horat. l. 2. ſat. 6. μ* oſoſitum iter peragere. Item promiſſus, oblatum. *Sueton. in Tito c. 8.* Propoſito gladiatorio munere. *Cic. pro Rabir. c. 5.* Libertatis ſpes propoſita. Item obiectus, intentus. *Id. Fam. l. epist. 5.* Injuriis ab aliquo propoſitis reſiſtere. Item expoſitus, obnoxius. *Liv. l. 28. c. 2.* Quoad continuiffet exercitum, propoſitum bello ſe fore ratus.
 Propreſſectus, i, m. *vicepreſſecto*, Præſecti vicem gerens. *Amman. l. 29. c. 1.* Aſiam paulo ante propreſſectis rederat.
 Propreſtor, oris, m. & Propreſtore, inexcusable, ut de voce *Proconſul* dictum eſt, *Vice Preſtore*, *ἀντιπρωτοῦς*, qui extraordinariam Præ-turam gerat, qui, cum uno anno Prætor fuiſſet, ſequenti cum imperio Prætorio in Provinciam mittebatur. *Cic. 2. de Div.* Quam multi anni ſunt, cum bella a Prætoribus, & Proconſulibus adminiſtrantur? *Id. Philipp. 13. c. 10.* Neque ſe imperatorem, neque Hirtium conſulem, nec proreſtore Cæſarem. *Tacit. 2. Ann. c. 66.* Latinius Pandus proreſtor Mæſiæ.
 Propriatiff, proprium fecerit. *Fellus*.
 Propriatium. V. Propriatium.
 Proprie, adv. propriamente, Germ. *eigenlich*, Gall. *proprement*, Hiſp. *propriamente*, *ιδίως*, *κελεύς*, peculiariter. *Cic. 2. de Orat.* Quam proprie de unoquoque dixit! *Id. 9. Fam. ep. 15.* Id proprie eum eſt. *Id. 2. Phil. c. 31.* O hominem nequam! quid enim aliud dicam? magis proprie nihil poſſim dicere.
 Pro-

Proprietarius, ii, m. *proprietario*, apud Jctos est, qui proprium alicujus rei dominium habet, & opponitur ei, cui usus tantum competit. *Leg. 13. ff. de pecul. &c.*

Proprietates, atis, *proprietatē, ιδιότης*, quod alicujus rei proprium est. *Cic. 1. Acad. Singularum rerum singulas proprietates esse. Liv. l. 8. c. 17. Terræ proprietates, cœlique. Plin. l. 13. c. 22. Proprietatem habet fructum emittendi lanugine, quod nulli alii arbori evenit.*

Proprio, as, a. i. proprium facio. *Lucr. l. 2. v. 1. c. 15.*

Proprium, adv. idem ac proprie. *Caes. l. 2. v. 973. Quid? genus humanum proprium de quibus actum est? Ita legit Non. c. 11. n. 18. Alii propriam. Arnob. l. 3. Res exigit, propriam Deos scire.*

Proprius, a, um, proprio. *Ger. ergen, Gal. propria, Hisp. proprio, δίε, κύεσις*, quod peculiare est unicuique, cum commune contrarium est. Construitur vel absolute. *Cic. 5. Tusc. Propriis, & suis argumentis, & admonitionibus tractanda quæque res est. Id. pro R. Amer. Ut cum ademerit nobis omnia, quæ erant nostra propria. ¶ Vel cum gen. Cic. 3. Phil. c. 11. Aut libertatem propriam Romani generis, & nominis recuperemus. ¶ Vel cum dat. Cic. pro Syll. Tempus agendi fuit mihi magis proprium, quam cæteris. ¶ Sumitur etiam pro eo, quod alicui convenit, & ab eo maxime observari debet. Cic. in Brut. Animum iudicis impellere, quocunque res postulat, h. e. unum Oratoris maxime proprium. Id. ad Q. Fr. l. 1. ep. 1. Hoc est epistolæ proprium, ut &c. ¶ Item pro eo, quod alicui adscribitur, seu attribuitur. Cic. pro R. Am. Quicquid malefici, sceleris, cædis erit, proprium id Rofiorum esse debet. ¶ Aliquando pro stabili, & diuturno. *Ter. Andr. 4. 3. Nihil ne esse proprium cuiquam? Dii vestram fidem! Virg. 1. Æn. Coniugio iungam stabili, propriamque dicabo. Cic. pro Leg. Man. c. 16. Quod ut illi proprium sit, atque perpetuum, Quiritis, velle, & optare debetis. Nepos in Thrasib. c. 4. Parva munera diutina, locupletia non propria esse confueverunt. ¶ Nonnunquam proprium ponitur pro suus. *Liv. l. 7. c. 9. Quæ sita esse propriæ familiæ laus levitorem auctorem Licinium facit. Id. l. 2. c. 53. Mos non placebat, sine Romano duce socios propriis viribus consiliisque bella gerere. ¶ Dicitur etiam proprius suus. Liv. l. 3. c. 70. Sui proprio prælio. Cic. 1. de Or. c. 10. Craius videbitur sua quadam propria, non communi oratorum facultate posse. Cæf. l. 3. B. C. c. 20. Calamitatem aut propriam suam, aut temporum queri.***

Propter, *appresso, πρὸς*, Germ. *von wegen*, Gall. *pour*, Hisp. *por, ἐγγύς*, prope, apud, iuxta, præp. ex iis, quæ acc. ferviant, a prope. *Cic. in Brut. In prætulo propter Platonis statuum consecimus. ¶ Aliquando adverbium est. Cic. 6. Ver. Etenim propter est spelunca quedam. ¶ Translate sumitur pro ob, sive alicujus causa, per cægionis. Cic. pro Quint. Si propter partium studium potens erat Alphensis. Id. Pind. 5. c. 1. Legibus propter metum parere. ¶ Propter viam, sacrificium est, quod proficiendi causa fit, auctore Festo; quod quidem sacrificium Herculi fieri confuevit: in eo necesse erat omnia, quæ offerrentur, omnino igne absumi. Itaque *Cato apud Macrobi. l. 2. Saturni. c. 2. ad hoc sacri genus alludens, jocatur in quandam Albidium, qui sua bona comederat, & novissime domum incendio consumptam amiserat, quod quæ comedere non potuisset, ea combussisset. Huc pertinet & illud Plaut. Rud. l. 1. 2. 62. Propter viam illi vocati sunt ad prandium. Dæ. Qui? Sc. Quia post cenam, credo, laverunt heri: confracta navis in mari esse illis. In loco Macrobi. cit. fuit qui legunt *prostravia*, sed temere.**

Propterâ, adv. *perciò, πρὸς*, Ger. *davumò*, Gal. *puor cels*, Hisp. *por esto, διά τῆς*, ob eam causam, ideo, idcirco. *Ter. in Andr. Ego vitam Deorum propterea sempiternam esse arbiuror. ¶ Sæpe conjungitur cum partic. quod, vel quia. Cic. l. 9. Fam. ep. 18. Cum essem otiosus in Tusculano, propterea quod discipulos obvium miseram. *Serv. Cic. l. 4. ep. 5. Esti genus hoc consolationis acerbum est, propterea quia per quas, &c. ¶ Item cum partic. ut. Cic. pro Lig. c. 3. Atque hæc propterea de me dixi, ut mihi Tubero, cum de te eadem dicerem, ignoceret.**

Propudians porcus, dictus est, quia in sacrificio gentis Clauliæ velut piamantum, & exolutio omnis contractæ religionis erat. *Atejus Capito apud Fest.*

Propudius, a, um, *ἀναισχυντῆρος*, impudens, impudicus. *Plaut. Stich. l. 2. 10. Men! fastidiosus, propudiosus? Gell. l. 2. c. 7. Sed enim ii imperet uxorem ducere intamem, propudiosum, criminofam. Sidon. l. 9. ep. 6. Legitur hic proxime abrupto contubernio ancillæ propudiosissimæ, cui fe totum consuetudine obscœna addixerat. Arnob. l. 5. Propudiosi facinoris obscœnitas.*

Propudium, ii, *ἀναισχυντία*, obscœnitas, res pudenda, a porro, & pudor. *Fest.* Propudium dicebant, cum maledictio nudare turpitudinem volebant, quali porro pudendum. Quiddam propudium putant dici, a quo pudor, & pudicitia procul sint. *Plin. l. 28. c. 8. Hoc cinere potio propudia vitorum, ejusdem aspersa tœminaturn libidinis inhiberi. ¶ Scaliger ad Festum addit, propudium idem esse, quod καθαρισμός, idest purgamentum, ac homines tacinorosos, ut Græcis καθαρισμοί, ita Latinis dici propudia. Plaut. Cure. l. 3. 34. Quid ais propudium? Ciceronem quoque Phil. 14. c. 3. ufum putat Hier. Ferrarius. V. Preludium.*

Propugnaculum, li, n. 2. *voceæ, fortæσσα, bastione, forte, προβάλλω, ἀρξ*, vel alius locus munitus, unde urbs, provincia, castra procul defendi pugnando possint. *Cic. pro Pomp. c. 1. Est in eadem provincia Narbo Martius colonia nostrorum civium, specula P. R. ac propugnaculum istis ipsis nationibus oppositum, & obiectum. Id. Verr. 7. c. 34. Navis ita magna, ut propugnaculo cæteris posset esse. ¶ Translate Id. in Pison. Lex Ælia, & Fufia, propugnacula, murique tranquillitatis.*

Propugnatio, onis, f. 3. *disfesa, διαπραγμασία*, actus propugnandi. *Cic. l. 5. Fam. ep. 8. Suscepi mihi perpetuam propugnationem pro omnibus ornamentis tuis. Adde l. 1. ep. 7.*

Propugnator, oris, m. *disfensor, διαπραγμαστής*, qui propugnat. *Cic. 7. Ver. c. 33. Claihis infirma propter dimissionem propugnationum, & remigum. Id. ad Brut. ep. 11. Acerrimus propugnator communis libertatis.*

Propugnatrix, icis, f. *disfensrice*. Legitur in fragmento orationis cuiusdam funebriis apud Fabrest. *Inscrip. pag. 169.*

Propugno, as, n. 1. *combattere, dissendere, προμαχόμενα*, depugno, pugnando defendo, pugnando resisto. *Cic. pro Rab. Testor me tuo illorum fama, gloria, memoria, non fecus ac pro patriis fanis, atque delubris propugnandum putare. Id. 2. Offic. c. 19. Virtus propugnans acquitate. ¶ Cum accusat. Sueton. in Cæs. c. 23. Non alios ad honorem patri pervenire, quam qui sibi recepissent, propugnatos absentiam suam.*

Propulsatio, onis, f. *διεικμῆσις*, actus propulsandi. *Cic. pro Syll. c. 1. Cum hujus periculi propulsatione conjungam defensionem officii mei.*

Propulsator, oris, m. *διεικμητής*, qui propulsat. *Vat. Max. l. 7. c. ult. n. 7. Auctorem harum rerum benevolentia, propulsatorem odio infecutus. Arnob. l. 7. Valetudinum pestilimarum propulsator.*

Propulso, as, a. 1. *stacciare, ἀμύλλω*, areo, depello, procul fugo, freq. 2. *propello. Cic. pro Cluent. Displaceat ne mihi legum præsidio a capite periculum propulsare? Cæs. l. 1. B. G. c. 49. Propulsare hostem. Liv. l. 3. c. 69. Bellum mœnibus propulsare.*

Propulsus, us, m. *πρόσπυλος*, impulsus. *Sen. Nat. Quest. l. 5. c. 14. Ventum propulsus suo concitare.*

Propulsus, a, um, *πρόσπυλος*, impulsus. *Lucia. l. 7. v. 789. Cernit propulsa cruore Flumina.*

Propylæum, i, n. *αντιστοία, πύλωμα*, vestibulum, vel porticus ante templum. *Cic. 2. Offic. c. 17. Quod tantam pecuniam in præclara illa propylæa profuderit. Adde Plin. l. 35. c. 10.*

Proquætor, oris, & Proquæstore indeclin. ut dictum est in voce *Proconful*, *ἀντιπρόξενος*, qui Quæstorum extraordinarium gerit, sive qui Quæstoris auctoritate accepta, mittitur in aliquam regionem. *Cic. 4. Acad. c. 4. Cum Alexandriæ Proquæstor fuisset. Id. Ver. 3. c. 15. Ipse in eum, cui Quæstor fuerat, proquæstore fuerat, improverum testimonium dixit. Id. Phil. 10. in fin. Cum quæstoribus, prove quæstoribus. ¶ Legitur & pro quæstore divisum.*

Proquam, adv. *secundo che, quanto che*, prout. *Lucret. l. 3. v. 200. igitur parvissima corpora, proquam Et levissima sunt, ita mobilitata feruntur.*

Proquirito, as, a. 1. quiritio, auxilium imploro, exclamo. *Apul. in Apol. Epistolam sæpe aperiens, proquiritabam. ¶ Item promulgum, proclamum. Sidon. l. 8. ep. 6. Per ipsum tere tempus, ut decemviraliter loquar, lex de præscriptione tricennii fuerat proquiritata.*

Prora, æ, f. *πρόρα*, anterior pars navis, a Græco nomine allato. *Liv. l. 24. c. 34. Ferrea manus firmæ catenæ illigata cum injecta præroræ esset. Virg. 3. Georg. Terris advertere proras. ¶ Proræ, & puppis proverbiali metaphora dicitur de eo, in quo negotii totius cardo vertitur propterea quod a prora, & puppi, tanquam a capite, & a calce pendeat tota navis. Cic. l. 16. Fam. ep. 24. Mihi prora, & puppis (ut Græcorum proverbium est) fuit a me tui dimittendi, ut rationes meas explicares.*

Proræpe, is, pli, ptum, *πρόρῃπτος*, ultra repo. *Colum. l. 3. c. 5. Quamcunque in partem proræperint. ¶ Translate sumitur pro sensum in lucem prodire. Horat. l. 1. ferm. sat. 3. Cum proræperunt primis animalia terris. Colum. l. 3. c. 10. Illæ fertiles, ac firmæ, quæ a tenero proræpunt. Id. l. 5. c. 5. Radices vitium proræpunt in luxuriam.*

Prorætâ, æ, m. *pedotto, a pedoto, προρῃπτής*, qui in navis prora sedet, ibique ventos captat, & de eorum conversionibus gubernatorem monent; docet etiam, rupes & scopuli ubi sint, ut in converso clavo eos declinet. *Plaut. Rud. 4. 3. 75. Si tu prorætâ isti navis, ego gubernator ero.*

Proræus, i, disyllab. idem ac prorætâ, *προρῃπτής*. *Ovid. 3. Met. v. 634. Pone metum, proræus, & quos contingere portus, Ede, velis, dixit.*

Prorîga, æ, in. qui præter juvenentis prurientibus, admittitur. *Varr. l. 2. de R. R. c. 7. & 8. est prorîga. Plin. l. 8. c. 42. Æque eadem ex causa in Reatinio agro laceratum prorîgam invenimus.*

Proripio, is, pui, reptum, a. 3. *rapire, rapire suori, ὑπεξίγνω*, rapio, extra rapio, extra fero. *Liv. l. 29. c. 9. Domo fere proripere. Id. l. 8. c. 28. Proripere fe in publicum. Horat. l. 1. od. 8. Proripere aliquem in cædem. Cic. Ver. 7. Jubet undique hominem proripi, vehementissimeque verberari. Id. 2. Fin. Quod stuprum quæ libido se non proripit, ac projicit aut occultatione propoita, aut impunitate, aut licentia? ¶ Ponitur etiam pro subducere, subtrahere. Cic. de Arusp. Resp. Exanguis, atque exæluans se ex curia repente proripuit. Liv. l. 22. E manibus sacrificantium cum fe proripuit.*

Prorîo, as, a. 1. *irritare, provocare, προρῃπώω*, irrito, provoco. *Plin. l. 26. c. 8. Anagallis cœrulea procidentia sedis retro agit, e diversio rubens prorîat. ¶ Aliquando ponitur pro allicere, invitare. Col. l. 2. c. 10. Nisi magnus est ejus in ea regione, quam colis, proventus, & pretium prorîat. Sener. ep. 23. Quem spes prorîat.*

Prorogatio, onis, f. *prolongatione, accrescimento, ἀνέλιξις*, amplificatio. *Liv. l. 8. c. 26. Duo singularia hæc ei viro primum contingere, prorogatio imperii, non ante in ullo facta, & actio onore triumphantum. ¶ Prorogatio legis, est dilatio promulgandæ legis. Cic. pro Mur. c. 23. Confusionem subfragiorum flagitatio, prorogationem Legis Maniliæ.*

Prorogator, oris, dispensator, erogator. *Cassiod. l. 10. Variar. ep. 28. Prorogatores tritici, casti, &c. Vetus Persii Scholiast. ad sat. 2. v. 59. Assis solebat pensari, potius, quam numerari: unde dispensatores dicti prorogatores. Al. leg. prorogatores: al. proerogatores.*

Prorogativus, a, um, *adject. Sene. l. 2. q. nat. c. 47. Prorogativa fulmina sunt, quorum minæ differri possunt, averti, tollique non possunt.*

Prorogatus, a, um, *prorogato, allungato*, prolatus nova rogatione in longiora tempora. *Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 1. Quod si tibi bellum aliquod magnum, & periculosum administranti prorogatum imperium viderem.*

Prorogare, as, a. 1. *prolongare, προρῃπώω, Ger. verziehen, Gal. prolonger, Hisp. alargar, dilatar, αναβιβάζω, ἀνεξίγνω*, est nova rogatione, seu lege proferre, protrahere. *Cic. l. 3. Fam. ep. 10. Illud pugna, & enitere, nequid nobis temporis prorogetur. Plaut. Aulul. 3. 5. 57. Spes prorogatur militi in alium diem. Rursus Cic. Att. l. 5. Prorogare provincias. Id. Phil. 12. c. 6. Nec solum prorogare bellum, sed concedere etiam victoriam. Plin. l. 16. c. 22. Prorogare moras in hævem. Horat. in carm. secul. Prorogare ævum. ¶ Prorogare nummos, pro erogare, sborjare, quidam legunt apud *Ulp. l. 4. ff. de manumissionibus*, ubi alii *prorogare*, & quidem rectius.*

Prorsum, adv. idem ac prorsus, idest recta ad locum aliquem, vel ante. *Ter. Hee. 3. 1. 35. Trepidari sentio, cursari rursus prorsum. Ubi Don. Rursum, proprie retro, prorsum, ante significat. ¶ Ponitur etiam pro omnino. Cic. 2. de Orat. c. 14. Verbum prorsum nullum, intelligo.*

Prorsus, adv. *directissime, recte, recta via. Plaut. Mst. 4. 4. 56. Prorsus Athenas protinus abibo tecum. ¶ Sumitur etiam pro omnino, affatim, in tuto, Ger. Genzrich, Gall. du tout, Hisp. del todo, πᾶν, παντάλας, Cic. 3. de nat. Deor. c. 8. Nullo modo prorsus ætætor. ¶ Item pro generatim. Cic. l. 3. Fam. ep. 10. Neque solum nobis, idest tuis, sed prorsus omnibus. ¶ Item pro certe, vere. *Ter. Adelph. 5. 3. 58. Eo pacto prorsus illi alligaveris filium. Cic. Att. l. 13. Prorsus ex his libris non videtur esse dubium.**

Prorsus, a, um, *dristo, rectus, a pro & versus. Plaut. Pseud. 4. 1. 27. Non prorsus, verum ex transverso cedit, quasi cancer solet. Potest tamen hic & pro adverbio accipi. ¶ Prorsâ oratio est, quæ non inflexit cautilena. Donat. ad Ter. Eun. 2. 3. 14. ¶ Prorsus limites sunt in agris, qui ad orientem directi sunt. Festus. ¶ Apul. l. 4. Florit. Prorsâ, & vorfâ facundia veneratus sum. h. e. soluta oratione, & carmine. V. Prosa.*

Prorumpo, is, upi, uptum, a. 3. *rompere, rovinare con impeto, πρὸς, Ger. durchbrechen, Gal. rompere, Hisp. romper, εὐχεθῆναι*, valde rumpo, cum impetu rumpo, estringo. *Cæs. l. 3. B. G. Celeriter ad eas montiones pervenerunt, atque proruptis his prius in hostium castris confisterunt, &c. Alii legunt prorupis. Virg. 1. Georg. Rursus in obliquum verso prorumpit aratro. Multa exemplaria habent prorumpit. ¶ Interdum ponitur pro ultra emittere, effundere, evomere. Virg. 3. Æn. v. 570. de Ætina. Interdumque atram pro umpit ad aethera nubem. ¶ Est etiam verbum neutrum, pro irrumperre, cum impetu ferri, ruere. *Cæs. l. 8. B. G. Sub ipsius eunti oppidi murum magnus fons prorumpit ab ea parte, &c. Id. l. 5. B. G. Novo genere pugne perterritis**

nostris per medios audacissime proruperunt. *Cic. pro R. Am. c. 5.* Eo prorumpit hominum cupiditas, & scelus, & audacia. ¶ Passiva forma *Lucret. l. 6. v. 435.* hinc prorumpitur in mare venti vis.

Prorudo, is, ii, utum, n. 3. *cadere*, *ῥύπτω*, Ger. *niederfallen*, Gal. *scer par terre*, Hisp. *derribar*, *πύπτω*, cum impetu decido. *Flacc. 7. Arg. v. 599.* Ille latitans in caput, inque humeros ipsa vi molis, & ira proruit. ¶ Est etiam verbum activum, pro proicere, facere, ut aliquid ruat, *sur cadere*, *καταπίπτω*. *Liv. l. 26. c. 13.* Albam, unde ipsi oriundi erant, a fundamentis proruerunt. *Tacit. Hist. 3. c. 22.* Profligare, & prouere hostem. ¶ Prouere se, est se efferre, prouertere. *Ter. Eun. 5. 5. 51.* Foras simul omnes prouertit se. *Curt. l. 4. c. 15.* Prouere in holles.

Proruptio, onis, t. eruptio. *Martian. Capell. l. 6. pag. 201.* Undarum illa proruptio interfluens Oceani, &c.

Proruptor, oris, m. qui prorumpit. *Amian. l. 24. c. 5.* Proruptores alii iumenta intercepti.

Proruptus, a, um, nom. partic. a prorumpo, ut prorupta audacia, h. e. quæ temere erumpit, & audet. *Cic. pro Roj. Amer. c. 24.* Nisi prorupta audacia, nisi tanta temeritas, ut non procul abhorreat ab infamia. ¶ Item effusus, profusus. *Virg. 7. Æt. v. 459.* toto proruptus corpore sudor. ¶ Item prorutus, evertus. *Ces. l. 3. B. G. c. 26.* Prorupta munitiones. Alii leg. *prorute*.

Prorutus, a, um, *καταπίπτω*, *rouescito*, *rouinato*, a prouo. *Vell. l. 1. c. 63.* Prorutum valium. *Curt. l. 4. c. 3.* Proruti lapidum cumuli. *Stat. 4. Theb. v. 819.* Proruta grammata.

Prosa oratio, *prosa*, Ger. *schiff*, Gal. *prosa*, Hisp. *prosa*, *πρόσηλον*, oratio soluta. Prosa Latine dicitur negant *Celsus Calpagninus*, in *Epistolis* *Quintil. l. 1. ep. 23.* & *Ant. Muretus prior.* Annot. in *Ter. Iubent* autem dicere *prosa*, quia in antiquis codicibus sic legatur, atque id quod compoet etymologia, cum sit a *versus*. Sed utrumque rectum est. Prosa enim factum est *prosa*, quia veteres r in huiusmodi omittente gaudebant, unde & *rufus* dixere pro *rursus*. *Gell. l. 1. c. 18.* In qua cum magis, quam in proia placuisse, Hyginus refert. *Quintil. l. 1. c. 17.* Sed in prosa quoque quædam iam recepta immutatio. *Col. in pref. l. 10.* Prosa oratione prioribus subnectentur exordiis. *Vell. l. 1. c. 17.* Prædictum pro a eloquentiæ decus. ¶ Prosa Dea, vel Prosa dicta est, quæ recto partu præsebat, sicut Postvera peruerso, ut cum non caput, sed pedes primi in nascendo exierant. *Varro apud Gell. l. 16. c. 16.*

Prosaicus, a, um, *prosaicus*, quod ad prosam spectat. *Plin. l. 7. c. 56.* Prosaico orationem condere: primus Phæredes Syrus inuitit. Alii leg. *prosam*. *Venust. Fortun. l. 7. carm. 11.* Prosaico quoties direxi scripta relatu.

Prospia, a, f. *prospia*, *stirpo*, *prole*, *ῥώπ*, Ger. *herkommen*, Gal. *si-gnee*, Hisp. *linxte*, *γενεα*, *γένος*, generis longitudo, siue progenies antiqua. Videtur dicta quia *πρόσπια*, a *πρόσπια*, *prospius*. *Plaut. Curc. 3. v. 23.* De Cocitium prospia te esse arbitror. *Cic. de Univ. c. 11.* Deinceps Iovem, atque Iunonem, reliquosque fratres inter se, agnatosque usurpare, atque appellare solemus, & eorum, ut utamur veteri verbo, *prospiam*. *Suet. in Galba, c. 2.* Magna, & veteri *prospia*. *Sallust. in Jug. Veteris* *prospia*, & multarum imaginum homo. *Cato apud Non. c. 1. n. 333.* Veteres *prospias*.

Prospias, ei, f. 5. idem ac *prospia*. *Non. c. 1. n. 333.*

Prospodolis, is, f. *προσποδολίς*, figura rhetorica, qua pluribus propositis sententiis, singulari ratio statim subicitur. Vox græca est, & græcis literis scribitur a *Quintil. l. 9. c. 3.*

Prosparius, a, um, adiect. *prosparius*. *Sidon. l. 3. ep. ult.* Meas nugæ confectas opere prospario. *Id. l. 9. ep. 13.* Prosparium loquendi genus.

Prostus, a, um, nom. partic. a prostero, natus, genitus. *Nemesian. eclog. 3. v. 63. de Baccho.* Quin etiam Deus ille, Deus Iove profatus ipso.

Proscenium, ii, *proscenium*, *προσκήνιον*, locus porrectus ante scenam, in quo pulpitum erat excitatum, quo prodierunt tabularum actores, eratque pulpitum id inter scenam, & orchestræ, scena quidem depressus, sed altius orchestra. *Virg. 2. Georg. v. 381.* Et veteres inuent proscenium Iudi. *Liv. l. 40. c. 51.* Theatrum, & proscenium ad Apollinis, *Ædem* Jovis in Capitolio, &c.

Proschibus, i, m. *proschibus*, idem, qui subdoctor, a schola. Legitur in titulo *epigram. Aufonii in Professoribus, n. 23.*

Proscindo, is, idi, scissum, a. 3. *fundere*, *ῥύπτω*, Ger. *zerfchneiden*, Gal. *couper*, Hisp. *bender*, *κατακόπτω*, primo scindo. Proprie dicebatur de ter a, cum primo arabatur. Nam in secunda aratione dicebant infringere, in tertia liare. *Varr. l. 1. de R. R. c. 29.* Terram cum primum arant, proscindere appellant. *Col. l. 2. c. 2.* Quam velut scita, legemque in proscindens agris sequantur agricolæ. ¶ Sumitur etiam pro incidere, simpliciter, vel pro valde scindere. *Lucan. l. 3. v. 434.* Et aerium ferro proscindere quercum. ¶ Translate sumitur pro ream alicujus exultationem lacere, aliquid contumelios afficere. *Suet. in Aug. c. 17.* Hunc ædissimum convicio coram proscinderunt. *Ouid. l. 4. de Pont. eleg. ult.* funnotum patria proscindere livor detinet.

Proscindio, onis, actus proscindendi. *Colan. l. 2. c. 13.* Sefami sextarii sex tribus jugis a proscissione coluntur: Adde *l. 6. c. 26.*

Proscindum, i, ter: a proscissa. *Colan. l. 2. c. 2.* Babulcum autem proscindum ingredi oportet.

Proscindus, a, um, partic. a proscindor. *Virg. 1. Georg. Proscissis* quo succentat æquore terga, &c. id est tertia, quam jam araverat. *Stat. Theb. 1. v. 439.* Proscissum vulnere pectus. ¶ Translate sumitur pro intamato, maledictis lacerato. *Plin. l. 36. c. 6.* Hic namque est Mamurra, Catulli Veronenfis carminibus proscissus.

Proscribo, is, pti, ptum, a. 3. *exponere*, *quælibet scriptura*, *προσάβω*, est aliqui scribere, deinde exponere. *Cic. Qu. Fr. l. 2. ep. 10.* Rutilius tabulam proscrispit, se familiam Catonianam venturam. *Id. Attic. l. 16.* Ut venationem etiam, quæ postred ludos Apollinæres tutura est, proscriverent. ¶ Est etiam rem aliquam apposita inscriptione venalem, vel locidam significare. *Cic. 3. Offic. Cognovissetque*, Claudium ædes postica proscrispit, quam eisdem ab Augustibus demoliri iussus. ¶ Speciatim sumitur pro aliquem damnare morte, vel exilio, cuiusque boni venalia publice proponere, *condamnare*, *conscribere*, *προσάβω*. Tractum est ab eo, ut *Ulpianus* testatur in *l. sedes, de iust. off. ult.* quod nomina reorum, illorumque bona claris literis, ut de plano recte legi possent, in foro, ubi actio exercebatur, non in loco remoto, sed evidenter scribebantur. *Cicero pro Dom.* Hanc vos igitur, Pontifices, iudicio, atque auctoritate vestra, Tribuo Piebis potestatem dabitis, ut proscrispere possit, quos velit? Quæro enim, quid sit aliud proscrispere, Velitis, iubeatis, ut M. Tullius in civitate ne sit, bonaque eius ut inea sint: Ita enim fecit, etii aliis verbis tulit. *Idem pro Rosc. Amer. c. 6.* Cum proscrisperent homines, atque ex omni regione caperentur. *Macrobi. l. 2. Sat. c. 2.* Temporibus Triumviralibus Pollio, cum scenninos in eum Augustus scripsisset, ait, At ego taceo. Non est enim facile in eum scribere, qui potest proscrispere.

Proscrisptio, onis, f. *proscrisptio*, *publicatio*, *confiscatio*, *προσάβω*,

actus proscrispibendi. *Cic. pro Flacco c. 30.* Emptiones falsas, prædiorum proscrisptiones cum mulierulis aperta circumscriptio fecit. Alii leg. *proscrisptiones*, alii *proscrisptiones*. ¶ Speciatim dicitur de damnatione hominum, & de publica venditione bonorum, quæ ab ipsis possidentur. *Cic. pro R. Am.* Ne nova, & multo crudelior per vos proscrisptio inflaurata esse videatur. *Id. de prov. Conf. Proscrisptiones locupletum. Id. pro Sext. c. 30.* De bonis proscrisptionem terre.

Proscrisptor, oris, m. *προσάβω*, qui proscrisbit. *Plin. l. 7. c. 12.* Ut ille proscrisptor animus meo, & contumelia iurens non aliud in censu maius, & in fortuna sua duceret.

Proscrisptorio, is, a. 3. desiderativum a proscrisbo. *Cic. Att. l. 9. ep. 10.* Ita syllaturit animus ejus, & proscrisptur iam diu.

Proscrisptus, a, um, *προσάβω*, ante scriptus, vel signatus aliqua inscriptione. *Cic. 3. Verr. Ille* locare incipit non proscrispta, neque edicta die. *Id. Att. l. 12.* Horti quam in diem proscrispti sint, velim, ad me scribas. ¶ Speciatim dicitur de eo, qui morte damnatus, vel relegatus est cum publicatione bonorum, & de bonis, quæ publice proscrispturam vendenda exponuntur. *Cic. 3. Verr. c. 4.* Lex Cornelia proscrispturam juvare vetat. *Id. Att. l. 2.* Quinta de proscrisptorum hiis. *Id. 3. Agr. cap. 4.* Possessiones venales, ac proscrisptas hac lege video.

Proscisco, as, cui, ctum, a. 1. idem, ac seco, & est proprium sacrorum verbum. *Liv. l. 5. c. 21.* Qui ejus hostiæ exta proscisisset. *Ter. Apolog. c. 46.* Esculapio gallinaceum prosciscere. *Sueton. in Aug. c. 1.* Semicruda exta rapta foci prosciscit. ¶ Legitur & *proscisco*. *Plaut. Pan. 2. v. 8.* Vetui exta prosciscerit.

Prosecta, a, f. idem ac prosciscere. V. *Prosciscere*.

Prosecta, orum, n. *ἐκτάματα*, viscera, quæ in sacrificiis prosciscuntur. Qui enim sacrificare, extis coctis, scilicet, partem soliti sunt adolvere, partem Sacerdotibus dare, partem mensis suis reservare. *Ovid. 12. Met. Cujus* ut imposuit prosecta calentibus aris. Adde *Non. c. 3. n. 179.*

Prosector, oris, m. qui prosciscat, *incisore*, *medico*. *Terull. de anima. c. 25.* Majorum quoque prosector sterophilus. De medicis loquitur.

Prosectus, us, m. *proscisco*, actus prosciscendi. *Apul. l. 8. Metam.* Prosectu gladiorum, istuque Bagrorum.

Prosectoria, oris, m. Prosectores, in *Cod. Theodos. l. 12. de susceptorib. &c.* dicuntur, qui aurum in sacris donariis infundendum de provinciis deturunt.

Prosectoria, a, f. in *Cod. l. 11. tit. 7. leg. 14.* dicitur licentia scripto data aurum deferendi. V. vocem *proced.*

Proseta, a, f. meretricis, sic dicta, auctore *Festo*, quod ante stabula sedant. *Plaut. Pan. 2. l. sc. 2. v. 54.* An ibi vis inter istas versarier prosetas, pistorum amicas, reliquas, alicarias?

Prosetadum, i, n. vitium pecoris, ex nimio labore proveniens. *Plin. l. 26. c. 12.*

Prosetenus, i, *προσέτανος*, luna antiquior. *Cic. in fragm. orat. pro Fundanio*, quod refert *Servius*. Arcades se prosetenos esse asseverant.

Prosetivus, i, *προσέτινος*, advena, adventivus. A Judæis prosetivus dicebantur quicumque ex Gentilibus Judaicam religionem amplectebantur, vel qui inter Judæos domiciliis positus versabantur. *Terul. l. 3. advers. Marcion. c. 21.* & *Hieron. ep. 128. ad Fabiol.*

Prosetino, as, a. 1. dissemio, *προσέτινος*, *Cic. 3. de Orat. c. 16.* Ex Socratis variis disputationibus prosetinatæ sunt quasi familiaris dissentientium inter se.

Prosetio, is, a. 3. *prosetio*, præsentio. *Plaut. Mil. 4. 4. 16.* Si prosetio ferit miles, nihil hinc ferri poterit.

Prosetivum a prosetuendo, obsequium ab obsequendo dicuntur. *Fest.*

Prosetivus, eris, cutus, vel qui sursum sum d. 3. *seguizare*, *andar diero*, *ῥῆρ*, Ger. *nachvolgen*, Gal. *pour suivre*, Hisp. *seguir*, *κατακολουθεῖν*, sequor, ultra sequor. *Ces. l. 5. B. G. Longius* prosetui veritus, quod sylva, paludeque intercedebant. ¶ Est etiam deducere, comitari. *Gell. l. 18. c. 1.* Prosetivum Favorinum in domum, discipulum. ¶ *Cic. pro Planc.* Is me discipulo meo non lacrymis solum suis, sed animo, corpore, copiis prosetutus est. *Id. pro Quint. c. ult.* Ut eum bona existimatio ulque ad rogam prosetuatur. ¶ Translate est pergere in quacunque re. *Cic. 2. Off. Sequitur*, ut hæc officiorum genera prosetuar. ¶ Item sequi cum affectu animi, ut Prosetui amore, odio, &c. *Vell. l. 2. c. 92.* Præsentia invidia, præterita veneratione prosetuimus. ¶ Denique plurimas, & diversissimas significaciones habet iuxta varietatem ablativorum, qui ei adiunguntur. *Cic. 5. Verr. Beneficium*, ac liberalitate prosetui. *Id. 4. Verr. Verbis* vehementioribus prosetui, id est insectari. *Plin. ep. 8.* Medici salubres, ac voluptate carentes cibos blandioribus alloquiis prosetuuntur. idem conduunt. *Col. l. 1. c. 8.* Præmio prosetui. *Quintil. l. 1. c. 11.* Lætitia prosetui. *Liv. l. 25.* Prosetui lamentis. *Plin. l. 1. epist. 8.* Munificentiam ipsi prosetui. h. e. scribendo enarrare. *Virg. 3. Geor. Veru* prosetui pilcula.

Prosetro, is, evi, atum, a. 3. prosetro, prosetro. *Lucan. l. 4. v. 411.* non prosetit ullam Flava Ceres fegetem. ¶ Translate *Græc. in Cynege. v. 9.* Ex artibus artes proseterere. ¶ Prosetro, is, rui, ritum, est exierere, emittere. *Asien. in Arist. v. 1111.* Prosetit hydra caput.

Prosetrerna, a, f. *προσέτρην*, filia Jovis primi ex Cerere, soror Liberi. *Cic. 3. de nat. Deor.* Aliqui censent, hanc fuisse Sicam Regis Siciliae, & Cereris. *Boet. l. 11.* Eadem a nonnullis, quæ Diana, siue Luna, credita est. Sed Proseterna ex Jove secundo Dianam primam, & Dionysium primum genuisse fertur. *Cic. 3. de nat. Deor.* Hæc a Plutone, dum Siciliam lustraret, rapta est, prope Ennam urbem. Tunc forte in campis Ennæis cum Cyane Nympha, & Sirembus flores legebat. Ceres, cum accensa face ex ignibus Ætnæ montis filiam per universum terræ orbem quærisset, tandem aliquando a Cyane edocta per omnem, eam esse apud Interos comperit. Igitur petiit a Jove, ut communem filiam ab Interis sibi reducere liceret. Ille respondit, posse eam reverti, si nihil apud Interos gustavisset. Illa autem jam tria Punici inani in Elyso grana gustaverat: quam rem Ascalaphus Stygis filius prodidit. Quare Proseterna ad Superos remeare non potuit. Quod ægre terens, Ascalaphum cominavit in bubonem, noctis avem, & tristum temper rerum nuntiam. Postea tamen Ceres a Jove dicitur impetravit, ut Proseterna fenis quottannis mensibus secum apud Superos, & totidem cum marito apud Interos esse liceret. *Ovid. Met. 5. Serv. in 1. Geor. ¶ A Poetis* interdum accipitur pro morte. *Horat. l. 1. od. 28.* Nullum sæva caput Proseterna lugit.

Proseternaca, a, f. herba eximii adversus scorpiones remediis, *coreggiola*. *Plin. l. 26. c. 4. & l. 27. c. 12.*

Proseternalis herba, alio nomine dracontium. *Marc. Empir. c. 9.*

Prosetro, is, n. 3. prosetro, *andar prosetro*. *Plaut. Aſin. 3. 3. v. 105.* Fac me prosetrentem belliam, duplicem ut habeam linguam. *Amian. l. 15. c. 20.* Malum ultra prosetrens.

Prosetrecha, a, f. *oratorio*, *προσέτρην*, locus, in quo Judæi oratori conveniebant, ita dictus a voce Græca allata, quæ orationem significat. Et quia apud Romanos tunc ipsi Judæi, tum quæcumque ad eos pertinebant, contemptui & derisivi habebantur, hinc *Juvenal. Sat. 3. v. 296.* Ede ubi contitas; in qua te quæro prosetrecha? V. *Turn. l. 1. Adv. c. 19.* Prosetrari, impetrari. *Lucret. apud Non. c. 2. n. 687.* Nec minime prosetatur

ratur pax, quod Cassandram signo deripuit.
Proficiscor, arum, f. partes hostiæ in sacrificio coctæ, & disiectæ, quæ & profectæ dicuntur. *Arnob. l. 2.* Quod si omnes has partes, quas proficicias dicitur, ubi amant. *Solin. c. 11.* Cum proficicias intulerint. Alii leg. *porricias* eodem sensu.
Proficiscor, ei, f. idem ac profectæ, a *proficiscendo*. Nam veteres in conpositis a *seco* mutabant e in i, ut *Proficisco*. *Varro apud Non. c. 3. n. 178.* Proficiscor extorum vel in mensam porricere. *Lucil. ibid.* Cenam, inquit, nullam, neque Divo proficiscor ullam. Ita legit *Scaliger*, alii *proficiscam* ullam.
Proficium, ii, idem ac proficiscor. *Fest.* Proficium, quod profectatum proficitur. *Vossius Proficiscor* legere mavult.
Proficisco. V. *Proficisco*.
Profignanus, i, miles qui in secunda acie pugnat; & differt ab antefignano, qui in prima. *Frontin. l. 2. Stratagem. c. 3.*
Profillo, is, lui, livi, lii, ultum, n. 4. *salutare suori*, Ger. *herfur*, *springen*, Gal. *saltilis hors*, Hisp. *saljar a suera*, & *saljar*, est ultra, seu foras, vel ante salire, cum saltu, & festinatione prodire, prorumpere. *Cic. pro Cal.* Deinde temere profliuerunt. *Curr. l. 7. c. 4.* Bessus & convivio profliuit. *Liv. l. 5. c. 2.* Profiliere in concione. *Colum. l. 7. c. 6.* Fructices in altitudinem profliunt. h. e. excrefcunt. *Hor. l. 1. ep. 19.* Ennius ipse pater nunquam nisi potus ad arma profliuit dicenda. idest impetu, & furore poetico incitatus se contulit.
Profimurium, ii, idem ac pomarium. *Fest.* apud quem alii legunt *posaurium*.
Profisso, is, a, 3. ante sto, promineo. *Apul. l. 11. Metam.* Foliis in modum radiorum profissitibus.
Profissus, idem ac propofissus, apud vet. *Fest.*
Proslambanomenos, προσλαβανόμενος, nomen est cuiusdam toni musici, qui videtur esse idem cum eo, qui a recentioribus Mulicis appellatur *A ve*. *Vitruv. l. 5. c. 4.*
Prostiter, ri, προστιτήριος, fover magnus, hoc est uxoris meæ avus, cui respondet progener. *Ovid. Heroid. ep. 3. v. 74.* Cuique senex Nereus prosterer esse velit.
Prostiterus, us, f. uxoris meæ avia. *l. 3. Dig. de Gradib. V. Progener.*
Profodia, a, προσοδία, πόσις, accentus, lex, sive regula ad acuendani, deprimendam, aut circumflectendam syllabam uniuscujusque particula orationis accommodata, a *πρὸς*, ad, & *ὄδῃ*, cursus. *Gel. l. 13. c. 6.* *Προσῳδία* Græci, Latini accentus dicunt. Eas veteres docti tum notas vocum, tum moderantem, tum accentuinculas, tum vocalitiones appellabant. *Quintil. l. 1. c. 8. l. 2. c. 1. & l. 9. c. 3.*
Profonomasia, f. προσονομασία, figura est, quæ fit ex aliqua vocum similitudine, ut Deligere oportet, quem velis diligere. Vox græca est, & græce ultrapanda.
Prosopis, idis, & Prosopites, a, προσοπίς, & προσοπίτης, herba, quæ a Latinis dicitur perlonacia, teste *Apul. de herb. c. 36.*
Prosopopœia, a, προσοποποιία, Sermocinatio, Confirmatio, Figura sententiarum, per quam personæ, vel aliæ res loquentes inducuntur vel ad suadendum, vel ad oburgandum, vel ad quaerendum, vel ad laudandum, vel ad movendam miserationem, &c. a *πρόσωπον*, persona, facies, & *ποιω*, facio. *Quintil. l. 1. c. 8. l. 2. c. 1. & l. 9. c. 3.*
Prosopopœicus, a, um, adject. a prosopopœia, apud *Jul. Firmic. de error. prophan. religio.*
Prospete, adv. *ἐπιπροσπετών*, consulte, con circospezione. *Tartul. Apol. c. 6.* Prospete decernere.
Prospicitivus, a, um, adject. ut prospectivæ fenestras, unde prospicitur. *J. B. Cod. tit. 10. leg. 12.*
Prospecto, as, a. i. freq. a prospectio. *Cic. 7. Verr.* Navis omnibus, qui eam aspexerant, prospectare jam exilium, atque explorare tugam domini videbatur. *Liv. l. 24. c. 21.* Pars ex testis, fenestrique prospectant. *Id. l. 5. c. 48.* De die diem prospectans, ecquod auxilium ab dictatore appareret. *Phadr. fab. 36.* Villa Misenenus, quæ summo monte posita prospectat Siculum mare.
Prospector, oris, m. qui prospicit. *Apul. de Deo Socrat.* Deus in rebus incertis prospector, in dubiis promonitor.
Prospectus, us, m. *prospetto*, *veduta*, *vista*, *אשר*, Ger. *das aufsehen*, Gal. *veuo*, Hisp. *vista*, *πρόσβλεψις*, actus prospectiendi, vitio a longe. Docet *Paulus J. C.* prospectum ex interioribus, & ex superioribus locis esse, lumen ex inferiore loco non esse. *Cesl. l. 2. B. Gall. c. 22.* Sepibus densissimis interjectis prospectus impeditur. ¶ Sumitur etiam pro loco, unde profpicimus. *Cic. pro Dom. Porticus* in Palatio pulcherrimo prospectu. *Liv. l. 1.* Inde ubi prospectu in urbem, agrumque capto, Decos precatos, regiones ab Oriente ad Occidum determinavit. ¶ Item pro oculis, vel presentia. *Cic. 3. Verr. c. 47.* Cum eum, quem virgis esse cederat, in prospectum P. R. produxit.
Prospectulor, aris, dep. longe speculor. *Liv. l. 31.* Multitudo et muris adventum imperatoris Romani prospiculabatur. *Id. l. 3. L. Siccium* prospiculatum mittunt.
Prosper, vel prosperus, ra, tum, *prospero*, *felice*, *כַּלְיָה*, Ger. *glücklich*, Gal. *prospero*, Hisp. *prospero*, *δύσμετρος*, ielix, secundus, a *πρόσπερος*, commodus, utilis, quod a *προσπίσω*, offero. *Cic. 2. Offic. 6.* Prospero statu fortunæ, uti. *Id. l. 9. Att. ep. 7.* Prosperos exitus consequi. *Id. in Jomn. Scip. c. 4.* Hominum generi prosperus & salutaris ille iugor, qui dicitur Jovis. Al. leg. *prosper*. *Valer. Max. l. 3. c. 7. n. 1.* Minus animosus, minufve prosper transitus. Al. leg. *prosperus* *Silius l. 10. v. 202.* Occidit immoriens magnis non prosperus ausis. *Liv. l. 1. in prefat.* Ut oris tanti operis prosperos successus darent. *Suet. in Cesl. c. 45.* Prospera valetudo. *Tac. Ann. 14. c. 15.* Prospera fama. h. e. integra, inviolata. *Id. Ann. 6. c. ult.* Erat Drusus prosperior civium amore. *Velles. l. 2. c. 69.* Acre, atque prosperissimum bellum.
Prosterratus, a, um, nom. particip. ut prosperata felicitas. *Terent. in Apolog. c. 6.*
Prostere, adv. *prospere*, *εὐτυχῶς*, feliciter, ex voto. *Cic. 2. de nat. Deor. c. ult.* Magnis autem viris prospere eveniunt semper omnes res. *Sueton. in Cesl. c. 36.* Prosperrime dimicare. *Colum. l. 4. c. 32.* Arundo prosperus loco resolutio, quam denio deponitur.
Prospergo, is, a, 3. idem ac aspergo. *Tac. l. 15. Ann. c. 44.* Unde hausta aqua templum, & simulacrum Deæ prosperum est.
Prosperitas, atis, *prosperitas*, *אשר*, Ger. *gluch*, Gal. *prosperitate*, Hisp. *prosperidad*, *ἀναστασία*, *εὐτυχία*, felicitas. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 36.* Commoditatem, prosperitatemque vite a Diis habemus. *Id. ibid.* Prosperitates, secundæque res improborum. *Nepos in Attic. c. 21.* Prosperitas valetudinis. *Sueton. in Calig. c. 31.* Prosperitas rerum.
Prosperiter, adv. idem ac prospero. *Ennius apud Priscian. l. 15.*
Prosperio, as, a. i. *prosperare*, *felicitare*, *εὐδαιμονίζω*, *εὐδαιμονία*, prosperum facio, secundo. *Liv. l. 8. c. 9.* Uti Populo R. Quantum vim, victoriamque prosperetis. *Tac. l. 3. Ann. c. 56.* Ut consilia sua Reip. prosperarent.
Prosperus. V. *Prosper*.

Prospex, icis, m. qui prospicit. *Terent. de anim. c. 5.* Recogita in præfagiis vatem, in omnibus augurum, in eventibus prospicem.
Prospicierer, adv. *riguardevolmente*, *προσπίω*, circumspecte. *Gell. l. 2. c. 24.* Res salubriter, ac prospicenter animadvertas &c.
Prospiciencia, a, *προσπίω*, cura, providentia. *Cic. Phil. 7. c. 7.* Vigilia & prospiciencia. Al. leg. *providentia*.
Prospicio, is, exi, eclum, a, 3. *vedere da lungi*, *הרשיה*, Ger. *von fern sehen*, Gal. *pourvoir*, Hisp. *mirar de lejos*, *proveer*, *προσπίω*, idem ac aspicio, vel longe aspicio, procul vel ante video, prævideo, provideo. *Cic. pro Syll.* Sed tamen munere servili obtulit se ad ferramenta prospiciencia. *Ter. Phorm. 5. l. 8.* Nili me animus tallit, aut parum oculi prospiciunt. ¶ Translate sumitur pro præsentire, præfagire, præcognoscere. *Cic. l. 4. Fam. epist. 3.* Multo enim ante tanquam ex aliqua specula profexi tempestatem tuturam. *Id. l. 2. Fam. epist. 8.* Ut ab homine longe in posterum prospiciente. *Id. l. 1. Verr.* Jam nunc mente, & cogitatione prospicio, quæ cum studia hominum, qui concursus futuri sunt. *Id. pro Cluent.* Ut illum Magium intelligitis longe animo prospexisse morientem. ¶ Item pro cavere, commodis alicujus consulere, cum dativo. *Cic. Ver. 3. c. 61.* Sibi, & salutis suæ prospicere didicit. *Ter. Hesur. 2. 4. 11.* Nili prospectum interea aliquid nobis est, desertæ vivimus. *Plin. l. 1. epist. 14.* Petis, ut tratis tui filiz proficiam maritum.
Prospiciẽ, adv. prospicierer, provide. *Apul. l. 1. Met.* Benigne, & prospicue in me consuluit.
Prospicius, a, um, conspicuus, qui longe conspici potest: vel ex quo longe prospectus extenditur. *Jesl. l. 12. Tob. v. 15.* prospiciũ scanden-tem limina turris.
Prospicio, a, um, adject. providus, intentus. *Nevius apud Non. c. 2. n. 667.* **Prospiro**, as, n. i. *ἀποσπύω*, ultra, seu longe spiro, extra spiro. *Apul. in Apolog.* Ea namque tabes li toras corporis prospiravit, majore dedecore, quam noxa diffunditur. Lexicographi adlunt aliud exemplum *Canonis*. **Prospisso**, adv. tarde, valde sero. *Plaut. Pen. 3. 5. 4.* Si quid boni promittunt, prospisso evenit. Rectius tamen divisum legas pro spisso.
Prostans, antis, o. particip. Sumitur sæpe pro emines, prominens, extans. *Lucr. l. 2. v. 428.* Anguli prostantes. ¶ Item pro eo, qui profistitur ad Venerem patientiam. *Juven. sat. 1. v. 465.* Cum populum grægibus comitum premat hic spoliator Pupilli prostans?
Prostas, adis, f. *προστας*, vestibulum, porticus. *Vitruv. l. 6. c. 10.* Hic locus apud nonnullos prostas nominatur.
Prostasia, a, *προστασία*, *prominencia*, primus dignitatis locus inter aliquos. *l. 8. Cod. de munerib. parim.* ubi alii leg. *prostofasia* eodem sensu.
Prosterno, is, stravi, stratum, a, 3. *gittare a terra*, *asserrare*, *רפיל*, Ger. *nider*, *uvverffen*, Gal. *mettre a terra*, *abbare*, Hisp. *destr. b. echar a tierra*, *καταβλάω*, prosterno, ante sterno, in terram dejicio. *Colum. l. 11. c. 3.* Prosternere in terram vineas. *Cic. 2. Phil. c. 18.* Ille fe ad meos pedes prostravit lacrymans. *Liv. l. 9. c. 6.* Circa viam, haud procul Capua, omnium egena corpora humi prostraverunt. ¶ Translate sumitur pro exitum alicui afferre. *Cic. pro Cluent.* Præcipitante igitur impellamus, & perditum prosternamus. *Id. Phil. 14. c. 16.* Hirtius hostes prostravit, tudit, occidit. ¶ Item pro demittere, *avulsiere*. *Cic. in Parat.* Sic te ipse abjices, atque prosternes, ut nihil inter, atque inter quadrupedem aliquam putes interesse? ¶ Item pro evertere, pervertere. *Cic. pro Cluent. c. 16.* Perstegit, ac prostavit omnia cupiditate, ac furore. *Vatin. ad Cic. 5. Fam. ep. 9.* Malevolorum obtrusionones, & invidias prosternere, atque obterere. ¶ Item pro aperire, patefacere. *Plin. in Paneg.* Nonne manifestum est, tuis virtutibus, tuisque laudibus materiam campumque prosterni? ¶ Item pro proficitur. *Arnob. l. 2.* Pfaltrix venalia prosternunt corpora.
Prosthesis, & Prothesis, is, f. *πρόσθεσις*, & *πρόθεσις*, additio, Figura, qua litera, vel syllaba voci alicui apponitur, ut *gnatus*, pro *natus*, *scutuli* pro *tuli*. Vox græca est, & græce scribenda. *V. Grammas.*
Prostibulis, & le, o, 3. quod prostat, seu proficitur, a *prostat*. *Plaut. Pœf. 5. 2. 56.* Hic faceret te prostibile propediem, idest ut prostares. Aliqui legunt *prostibulam*. *Id. Stich. 5. 6. 4.* Prostibile est statem stanti favium dare. h. e. prostibuli, vel meretricis proprium. Alii aliter legunt.
Prostibula, a, s, f. idem ac prostibulum, meretrix. *Plaut. Cist. apud Non. c. 5. n. 8.* Intro ad bonam meretricem, adit ea in via sola, prostibula sane est. *Ter. Apol. c. 6.* Inter matronas, & prostibulas nullum discrimen relictum. ¶ Addit *Nonius l. c.* discrimen esse inter meretricem, & prostibulum, quod meretrix honestioris loci, & quæstus lit, & copiam sui tantummodo noctu faciat; prostibula vero ante stabulum fedat quæstus diurni, & nocturni causa.
Prostibulum, i, n. meretrix, *τραίπη*, meretrix quæ prostat quæstus ex corpore faciendi causa. *Plaut. Aulul. 2. 4. 6.* Bellum & pudicum vero prostibulum populi! ¶ Discrimen inter prostibulum & meretricem *V. in Prostibula*. ¶ Qui vocem hanc pro ipso lupanari accipiunt, magis nituntur analogia, quam alla Latini scriptoris auctoritate.
Prostitio, is, tui, tutum, a, 3. *prostituire*, *προστίτω*, est corpus suum, vel alienum quæstui exponere, corporis potestatem facere, pudicitiam venalem habere, se, vel alium, sive puerum sive puellam, meretriciæ arti dedere, quali ante, vel publice statuere. *Suet. in Ner. c. 29.* Suam pudicitiam usque adeo prostituit, &c. ¶ Transferitur & ad alia. Hinc vocem foro prostituere, idest, ex causam actione lucrum occupari. *Ovid. l. 1. Am. cl. 15.* Non me ingrato voces prostituiffe foro.
Prostituto, onis, t. *il prostituiti*. *Arnob. l. 2.* In libidinem publica venalium corporum prostitutione damnari.
Prostitutor, oris, m. qui prostituit. *Ter. de cultu fam. l. 2. c. 9.* Lenones & prostitutores. *Id. de pudic. c. 10.* Prostitutor Christiani sacramenti.
Prostitutus, a, um, *prostituto*, *προστίθω*, *Plin. l. 30. c. 2.* Quam lupanariibus, atque prostitutis mandasset inquisitiones eas. *Terent. Apol. c. 15.* Prostitutissima lupa. *Sidon. l. 3. ep. 13.* Sermones prostituti, & theatrales.
Prosto, as, stiti, atum, n. i. *προστώω*, ante sto, promineo, emineo. *V. Prostans*. ¶ Item venalem me expono, prostituor, & dicitur de iis, qui pudicitiam suam prostituunt, ut meretrices, quæ corporis quæstum faciunt. *Juven. sat. 3. v. 65.* Ad Circum iustas prostat puellas. *Quintil. in declam. de Misse Mariano.* Ut in medio belli strepitu jubere prostrare gladio cinctum. *Plaut. Cure. 4. 2. 21.* lenones *compromissos generatarios*. Hi (lenones) in oculis locis prostant, vos in foro ipso. ¶ Translate *Ov. 2. de Pont. ep. 3.* Illud amicitiz sanctum, & venerabile nomen Prostat, & in quæstu pro meretrix fedit.
Prostratio, onis, f. actus prostrandii, dejectio. *Terent. adv. Hæretic. c. 41.* Simplicitatem volunt esse prostrationem disciplinæ.
Prostrator, oris, m. qui prosternit. *Firmicus de error. prof. relig.* Prostratores estis omnium hostium veltorum.
Prostratus, a, um, *prostrato*, *gestato a terra*, *καταβέβληται*, partic. a prosternor. *Cic. 2. Casil.* Jacet ille nunc prostratus, & percussus se, atque abjectum esse sentit. *Id. in ep. ad Octav.* Affecta, & prostrata Respublica. *Id. 2. Leg.* Prostratæ religiones. *Lucret. l. 6. v. 1262.* Prostratus liti.
Prostylos, *πρόστυλος*, *Ædes* prostylos dicitur a *Vitruv.* quæ habet in fronte colananas, *l. 3. c. 1. V. Amphiprostylos*.

ante me. Cic. 1. de Inv. Principium est oratio perspicue, & protinus perficiens auditorem attentum. idest statim a principio. Plin. 1. 15. c. 17. In cinere lavio tingunt protinus, quam detraxere vitibus. idest statim postquam. ¶ Translate capitur pro immediate, idest continue respectu personarum. Ulpian. apud Bud. Etenim parvi refert, protinus libertus patrono cogatur dare, an per interpositam fideiussoris, vel rei personam. ¶ Item pro ideo, idest continue, ratione causae. Quintil. 1. 10. c. 1. Non autem, ut quidque praecipue necessarium est, sic ad efficiendum Oratorem maximi protinus erit momenti.

Protogenes, is, m. πρωτογενής, Pictor praestantissimus, ex Caeno urbe Rhodiorum. Tabularum ejus palmam habet Jalyfus, quem cum pingeret, traditur madidis lupinis vixisse, quoniam simul famem sustinerent, & sitim, ne sensus nimia dulcedine obstrueret. Plin. 1. 35. c. 10. Quintil. 1. 11. c. 10.

Progenia, ae, f. πρωτογένεια, filia Deucalionis, & Pyrrhae. Aristarch. in 1. 10. Odys. ¶ Fuit praeterea hoc nomine una ex filiabus Erichthei Athenienium Regis, quae se pro patris salute jugulandas praebuerunt.

Protollo, is, a. 3. πρὸ λῶν, differo, protraho. Plaut. Cas. 2. 8. 11. Protollo mortem mihi. Gell. 1. 3. c. 16. Neque ultra decimum mensem tectura mulierum protolli potest. ¶ Ponitur & pro ultra tollere, sive extendere. Plaut. Pseud. 3. 2. 71. Manum si protollet, & pariter proferto manum.

Protónat, abat, imp. 1. πρὸ βροντῆς, ante tonat. Val. 4. Arg. v. 205. Sed tali pronat ira.

Protoplastus, i, πρωτοπλαστῆς, quod primo factum est, a πλάσμα, figmentum. Protoplasti dicuntur primi parentes Adam, & Heva a Tertull. in exhortat. ad Castit. c. 2.

Protopraxia, f. 1. πρωτοπραξία, prima actio, h. e. jns exigendi ante alios pecunias a debitoribus, privilegium, quo quis caeteris creditoribus antepositur. Plin. 1. 10. ep. 109. Ego inveni, a plerisque proconfulibus concessam eis protopraxiam, eamque pro lege valuisse.

Protosedo, es, n. 1. sder in primo laogo, vox hybrida a graeco πρώτος, primus, & latino sedeo. Tertul. de cor. Mil. c. ult. Protosedent & Presbyteri coronati. Scioppus in notis ineditis ad Tertul. legit Porro sedent.

Protoplastia. V. Proplasia.

Prototomus, a, um, πρωτότομος, quod est primae sectionis. Unde primus caulis, qui succiditur, seu cyma brassicae ita appellatur, a prima nempe sectione, quae vere fit. Colum. 1. 10. v. 369. Sed jam prototomos tempus decidere caules. Martialis. 1. 10. epigr. 48. Et faba fabrorum, prototonique rudes.

Protraho, is, axi, actum, a. 3. tirare, טרף, Ger. herfürziehen, Gal. tirer en avant, Hisp. traser, τράχω, palam traho, in aliquem locum traho. Cic. 6. Fer. Hinc in convivium Sex. Coninium protrahi iussit. Liv. 1. 28. c. 129. Nudi in medium protraherantur. ¶ Est etiam extrahere, elicere. Lucr. 1. 1. v. 409. Verum protrahere inde. ¶ Item prodere, publicare. Liv. lib. 27. c. 3. Novum in occulto gliscens per iudicium protractum est facinus. Id. 1. 45. c. 5. a. med. Ne damnatus auctorem se nefandi criminis protraheret. ¶ Item differre. Suer. in Ner. c. 32. Ut stipendia quoque militum, & commoda veteranorum protrahi, ac differre necesse esset. Ter. Andr. 2. 1. 15. Ut aliquos saltem nuptiis protrahat dies. ¶ Protraxit pro protraxisset. Silius 16. v. 84. Vos hodie potco, Superi, protraxit ad arma Quod profugos, satis est.

Protraxe. V. Prograxe.

Protrepticus, a, um, εφορτωριος, προδραπειος, adhortatorius, instructivus, a προτρέπω, adhortor. Aulon. in epist. ad Idyll. 4. Libellum inflat protreptici lusum. Adde Jymnab. 1. 1. ep. 31. & Trebell. Poll. in Gallien. c. 2. ¶ Absolute protrepticus, h. e. adhortatio, admonitio, instructio, legitur in titulo silvae 2. 1. 5. apud Stat.

Protrimentum, i, ελαττωμα, edulium minutim tritum, confisumque, qualia etiam hodie in pulmentariis plurima concinnant ex carnibus frustillatim concisis, a proterendo. Apul. 1. 8. Metam. Et accuratus in protrimentis lapidissime coctum.

Protritus, a, um, ελαττωμένος, valde tritum, conculcatus. Liv. 1. 34. c. 26. Viride, ne hostes modo haberet, protritus, & corruptum. Tacit. 2. hist. c. 70. Protrita arbores, atque fruges. Id. ibid. c. 26. Protrita acies.

Protrippum, i, προτριπον, genus potus, idest mustum, antequam uvae calcetur, a προτριπω, praeterio, quod calcaturam, & praemum praevortat sponte effluendo. Plin. 1. 14. c. 9. Sed inter haec genera potuum ponere debeo & protrippum: ita appellatur a quibusdam mustum sponte defluens, antequam calcetur uvae.

Protrudo, is, si, sum, a. 3. spingere innanzi, Ger. furschaffen, Gal. pousser, Hisp. empuxar, προωθῶ, porro, sive ultra trudo, impello. Cic. de Est. c. 19. Ut igitur, qui protrusit cylindrum.

Protrygeton, i, n. προτρυγετον, stella ad dexteram Virginis, quam Latini provindemiam vocant. Viruv. 1. 9. c. 6.

Protuberò, as, n. 1. extubero, excreasco in formam tuberis. Solin. c. 45. (al. 57.) de bucephalo. De fronte ejus quaedam existantium corniculorum minae protuberant.

Protumidus, a, um, adject. in anteriorem partem tumidus, ut protumida luna, apud Apul. de Deo Socras.

Proturbo, as, a. 1. scacciare, αποθρομαι, porro, sive ultra, sive extra turbo, idest repello, abigo, arceo. Liv. 1. 5. c. 47. Telis, missilibusque faxis proturbare hostes. Plin. 1. 11. c. 19. Apes pigras, & ignavas proturbant. Sil. 1. 5. v. 605. Iraque anhelatum proturbat pectore murmur. h. e. emit.

Protutela, ae, f. munus protutoris. Ulpian. 1. 1. ff. de eo qui pro sut. In protutela judicio.

Protutor, oris, m. vicutoris, qui tutoris vice fungitur. Ammian. 1. 29. c. 5. Domesticis protutoribus custodiendum mandavit. Alii leg. prosectorius.

Protypum, i, n. originale, primo esemplare, o modello, πρώτυπον, primum exemplar, ad cuius rationem caetera esortantur. Plin. 1. 35. c. 12. Primum personas tegularum extremis imbricibus impoluit, quae inter initia protypa vocavit. Alii leg. prolypta, & intelligi jubent effigies, fide figurar, quae parum extant, & prominent, di basso rilievo.

Protypum, i, πρώτυπον, genus vini apud insulam Lesbium. Viruv. 1. 8. c. 3.

Provedio, onis, f. promozione, actus provehendi. Lactant. 1. 5. c. 11. Provedio dignitatis.

Provedus, us, m. avanzamento, promozione. Sidon. 1. 4. ep. 4. Provedu matas. Aurel. Vict. de Caesarib. c. 39. Provedu honestiorum, & supplicis flagitiosi cuiusque virtutum studia augebantur.

Provedus, a, um, προωδῆς, avanzato. Cic. de Sen. Quamquam eum colore capi non admodum grandem natu, sed tamen jam ztate provedum. Arnob. 1. 6. Provedior senectute. Aulon. epigr. 19. Nestore provedior. Pallad. 1. 4. c. 13. Equi provediores, cavalli che anno serrato. Tacit. Ann. 13. c. 20. Provedita nox erat. Id. ibid. Ut Burrum demovere praetectora designaret, tanquam Agrippinae gratia provedum, promosso. Id. 3. hist. c. 46. Provedum longius bellum. h. e. protractum.

Proveho, is, xi, ctum, a. 2. menare lungi, menare olere, Germ. fursuren, Gal. porter loin, ou avant, Hisp. llevar lejos, προήγω, duco,

ultra duco, produco. Cic. 8. Phil. Atque etiam homines agraes inani spe ad aquas usque Puteolanas provehuntur. ¶ Translate, in constructione passiva sumitur pro progredi, procedere, ulterius pergere in quacunque re, inoltrarsi. Cic. ad Brus. Sed provehor amore. idest rapior amore. Id. 3. Fin. c. ult. Sed jam sentio, me esse longius provedum, quam propolita ratio postularet. Id. pro R. Com. c. 11. Paulo longius oratio mea provecta est. Id. 2. Off. Provehi ad exitus optatos. Liv. 1. 23. c. 47. Provehi equo. Id. 1. 35. Provehi in maledicta. Tac. 4. Ann. c. 10. Eo audacie provectus, ut &c. ¶ Provehere aliquem ad dignitatem, est promovere, evehere. Plin. 1. 10. ep. 8. Rogo, dignitari, ad quam ine provexit indulgentia tua, auguratum adiecit digneris. Velley. 1. 2. c. 69. Ab eo in consulare provectus est fastigium. Tac. 2. hist. c. 75. Provectus ad fumma militiae.

Provento, is, a. 3. Afram. in simulante apud Donat. ad Terent. Adelp. 3. 5. 34. Is ut fervorum taptus est, facillime domo, atque nostra familia provenditur.

Provento, is, eni, ntum, n. 4. comparare, uscir fuori, καὶ, Ger. herfür kommen, Gal. apparaitre, Hisp. parecer, προήχθαι, prodeo. Plaut. Pseud. 1. 5. 155. Nam qui in cenani provenit nostro modo. ¶ Translate ponitur pro gigni, nasci. Plin. 1. 9. c. 10. Neque ibi aliud animal provenit. Cic. de Senect. c. 6. ex poeta. Proveniunt oratores novi, stulti, adolescentuli. Ovid. 1. Trist. eleg. 1. v. 39. Carmina proveniunt animo deducta sereno. ¶ Item pro evenire, contingere. Cic. 1. 1. de finib. Nec quid provenerunt sit, provenire. Ovid. 1. Amor. eleg. 5. Proveniant medii sic mihi saepe dies. ¶ Bene, vel nequiter provenire is dicitur, cui res bene, vel infeliciter cadit, εὐτυχῶς, vel δυστυχῶς. Plaut. Rud. 3. 5. 57. Aeolepro proveni nequiter multis modis. Id. Truc. 2. 3. 73. Enimvero provenisti tute, si neque ille ad-fit, neque hic qui venit, quicquam subvenit. Id. Truc. 2. 4. 33. Cum bene provenisti salva, gaudeo. Adde ibid. 2. 6. 35.

Provento, as, n. 1. advento, provenio. Nevius apud Cic. de Senect. c. 6. Proventabant oratores novi, stulti, adolescentuli.

Proventus, us, m. reditus, abundantia, copia, rendita, abbondanza, προσηδῶ. Sueton. in Claud. c. 16. Proventu uberi vinearum. Plin. 1. 20. c. 12. Extinguit lactis p oventum. Id. 1. 8. c. 55. de cuniculis. Certum est, Raleaicos adversus proventum eorum, auxilium militare 2 D. Augusto petiisse. Plin. alter. 1. ep. 13. Proventus poetarum. Lucan. 1. 2. v. 61. novorum proventus scelerum. ¶ Item successus, prosper exitus. Cas. 1. 2. B. C. c. 38. Multum ad hanc rem adjuvat adolescentia, magnitudo animi, superioris temporis proventus, fiducia rei bene gerendae. Apul. in Apol. Proventum alicui cupere. Plin. 1. 9. ep. 13. Tanta conversio vel negotii dignitatem, vel proventum orationis, vel astoris constantiam subsecuta est.

Proventus, a, um, particip. a provenio. Macrob. 1. 7. Satyr. c. 12. ad fin. Ideo ex aspiratione oris proventa suavitas excluditur.

Proverbialis, le, adject. proverbiale. Gel. 1. 2. c. 22. Ex quo verbum istum proverbiale factum ait.

Proverbialiter, adv. proverbialmente, per modum proverbii. Ammian. 1. 29 c. 17. Proverbialiter dici solet. Adde Donat. ad Ter. Eun. 2. 2. 37.

Proverbium, ii, proverbio, ἔπος, Ger. ein spruchwort, Gal. proverbio, Hisp. refran, παροιμία, a sagium accomodatam rebus, temporibusque, sententia, quae in ore omnium versatur. Cic. 4. Acad. Vides ne, ut in proverbio sit ovorum inter se similitudo? Id. de Senect. c. 3. Pares enim cum paribus, veteri proverbio, facillime congregantur. Id. 13. Phil. c. 12. Quod in hoc Plancio proverbii loco dicitur. Id. 2. Offic. c. 15. Jam in proverbii consuetudinem venit. Id. Verr. 3. c. 46. In communi proverbio versari. Id. 3. Off. c. 19. Tritum vetulate proverbium. Liv. 1. 42. c. 46. In proverbium venire. Plin. 1. 23. c. 1. Cessit in proverbium.

Proverfus, a, um, nom. ex partic. risto, dristo, qui recta eo tendit, quo verus est. Plaut. apud Varr. 1. 6. de L. L. Ut transversus, non proverfus cedit, quasi cancer solet.

Provide, adv. con prudenza, providamente, εὐ προία, prudenter, caute, diligenter. Plin. 1. 10. c. 33. Tabulata ramorum sustinent nido provide eligere.

Providens, entis, o. provide, prudente, cauto, προμηδῆς, qui procul videt, seu qui futura providet, & cavet. Cic. 1. 6. Fam. ep. 6. Homo valde est acutus, & multum providens. Id. 1. 3. Fam. ep. 1. Id enim unius & ad brevitate est aptus, & ad reliquis rebus providentius. Tacit. 1. hist. c. 85. Providentissimus quisque.

Providenter, adv. prudentemente, προσηδῆς, prudenter. Ulp. 1. 1. ff. de sign. junct. Quod providenter lex efficit. Cic. 3. de nat. Deor. c. 40. Quae de providentia Deorum ab illis sanctissime, & providentissimè constituta est.

Providentia, ae, f. providenza, prudenza, cautela, Germ. furchsichtigkeit, Gal. προσηδῆς, Hisp. proveimiento, πρόβια, prudentis praecognitionis di futura, iisque consulendi. Cic. 1. Div. c. 51. Deorum providentia mundus administratur. Id. de Leg. Sic ingenii aciem ad omnia deligenda, rejicienda contraria, quae virtus ex providendo est appellata providentia. Id. 1. 2. de nar. Deor. Talis igitur mens mundi cum sit, ob eamque causam providentia appellari recte possit, Graece enim προσηδῆς dicitur. Tacit. 4. hist. c. 29. Nec ferendi, neque declinandi providentia est. Pompon. 1. Quintus, ff. de annuis leg. c. fid. Ut providentia filiorum suorum hoc fecisse videatur. h. e. ut filiis suis consuleret.

Providēo, es, di, sum, a. 2. providere, prevedere, ανιωδερν, προσηδῆς, Ger. versehen, Gal. prévoir, Hisp. prover, προσηδῆς, ante video, longev video, futurum aliquid video, ante quam factum sit. Cic. 2. de Div. Medicus morbum ingravescentem ratione providet, invidia Imperator, tempestates Gubernator. ¶ Quoniam vero ea, quae providemus, si mala sunt, aut vitamus, aut emendamus, factum est, ut providere vitare significet, sive cavere. Terent. Andr. 1. 3. 4. Quae si non aut providentur, me, aut herum pessundant. Cic. 3. Ver. Nisi providisset, tibi ipsi tum pereundum fuisset. Id. 3. de Or. Putavi esse Censoris, ne longius id serperet, providere. Plin. 1. 3. ep. 9. Providimus hoc legibus. h. e. cautum. ¶ Item prospicere, consulere, res necessarias comparare. Cic. 1. de nar. Deor. Sed etiam ab isdem vitae hominum consuli, & provideri. Id. 2. Phil. Est autem etiam de Brundisio, atque illa ora Italiae providendum. Id. in Cassil. Omnia provisita, parata, constituta sunt, P. C. mea summa cura, atque diligentia. Cas. 1. 5. B. G. Providere rei frumentariae. Id. 1. 6. Providere rem frumentariam. Plin. 1. 8. c. 38. Ergo in hyemes aliis provivum pabulum. ¶ Item operam dare. Cic. 1. 1. Fam. Et, ut quam rectissime agantur, omni mea cura, opera, diligentia, gratia providebo. ¶ Item videre, animadvertere, offerre. Plaut. Asin. 2. 4. 43. Quam dudum tu advenisti? non hercle te provideram: quæso, ne vitio veritas: ita iracundia obstitit oculis.

Providus, a, um, prudente, provide, προσηδῆς, videns ante, prudens, solers. Cic. pro R. Am. Itaque nunc illi homines honestissimi propter istius invidias parum putantur cauti, pro idique fuisse. Id. 2. Div. c. 57. Mens provida rerum futurarum. Stat. 6. Theb. Providus altu. Ovid. 1. Fasti. Provida cura. Claudian. 1. 1. in Eurtop. Provida virtus.

Provincia, ae, f. provincia, ἑπαρχία, regio armis a Populo Romano de-

vicia, aut quomodocumque in potestatem adducta, quam Magistratus suo administrandam subiecerat. Dicitur etiam a pro, id est, procul, sive foris, & a verbo *vincio*. Proprie enim provincie dicitur regiones extra Italiam, quae armis victae fuissent. Interdum tamen etiam de regionibus Italiae, & etiam nondum devictis usurpatur. *Liv. l. 2. Consulibus T. Siciinius, & C. Aquilius*. Siciinio Volsci, Aquilio Hernici (nam ii quoque in armis erant.) Provinciae venit. ¶ In Provinciae formam redigere nihil erat aliud, quam leges domesticas, & proprias Magistratus admittere, & dare leges Romanas, ac Praetorem singulis annis cum imperio, & exercitu mittere, qui Provinciam ex legibus datus administraret, & bellum etiam gereret, si opus esset. Quotidie quoque instituire, qui curam gereret vestigalium. *Suet. in Caes. c. 25*. Omnem Galliam in Provincie formam redegit. ¶ Decernere provincias, est sententiam dicere, ut quis mittatur ad provinciam administrandam. *Cic. de Prov. Conf. c. 1*. Quas sine provinciis decreturus. *Id. 15. Fab. ep. 4*. provinciam administratorem. *Id. 5. Fam. ep. 2*. Provinciam deponere. h. e. provincie administrationem. ¶ Sortiri provincias, est fortem ducere, quam provinciam, & cui obtingat administranda. *Cic. Att. lib. 1. ep. 8*. Provincias Praetores nondum sortiti. ¶ Ornare provincias, est una cum ipsis provinciis decernere eas res, quae ad eas administrandas necessariae putantur, ut assignandum exercitus, pecuniam, & huiusmodi. *Cic. Att. l. 3. ep. 23*. Cum ad me scripsissetis, vestro consensu consulum provincias ornatas esse. *Suet. in Caes. c. 18*. Ex praetura ulteriore sortitus Hispaniam, neque more, neque iure, antequam provinciae ornarentur, profectus est. Eit qui legit *ordinantur*. ¶ Translate provincia accipitur pro quovis negotio, seu munere. *Ter. Phorm. l. 2. 22*. O Geta, provinciam cepisti duram. *Cic. 4. Ver. c. 23*. Ferebat graviter, illam sibi ab isto provinciam datam. *Id. pro Sylla, cap. 18*. Illam sibi officio iam provinciam deposcebat. *Plaut. Pseud. l. 2. 25*. Te cum securi caudiculi praeficio provincie. h. e. ut ligna fendas. *Id. ibid. v. 15*. Heri ante dixeram omnibus, dederamque eas provincias.

Provincia, a, *Provincia*, inc. *Provincia*, alias pars Galliae Narbonensis, nunc provincia ampla Regni Franciae, inter Alpes maritimas ad Rhodanum fl. *Ces. l. 1. B. G. c. 1*.

Provincialis, le, adiect. *de provincia*, ad provinciam pertinens, provincialis molestia, *Cic. 2. Fam. ep. 7*. provincialis scientia, h. e. provinciarum administrandarum, *Id. Q. Fr. l. 1. provincialia auxilia, Liv. l. 40. c. 32*. ¶ Provinciales, ium, *ἐπρωχίονες*, qui propriis legibus, & Magistratibus spoliati, Romanis legibus, & Magistratibus obtemperabant, qui ad eos singulis annis cum imperio vel Consulari, vel Praetorio, nomine Proconsulum, vel Propraetorum, &c. mittebantur. *Sigon. l. 1. de ant. Jur. Italiae, c. 26. Cic. ad Q. Fr. l. 1*. Non quin possint multi esse Provinciales viri boni. *Sueton. in Calig. c. 39*. Provincialis locuples. ¶ Speciatim Provinciales dicitur nonnulli Italiae populi praeter Romanos, Latinos, & Italicos, qui habebant inter sinum Adriaticum, Rubiconem fl. a mari supero, Arnum a mari infero, Varum ab Alpibus Ligusticis, Formionem a Carnicis. Hi fuerunt Ligures, Galli (in quibus Boji, Insubres, & Cenomani recententur) Veneti, Carni. Causa appellacionis est, quia more Provinciarum regebantur. *Sigon. l. 1. de ant. Jur. Italiae, c. 22. 26*. Hinc *Colum. l. 5. c. 4*. caput facit de agricultura Provincialium vinearum, cum alibi de agricultura Italicarum scribat. Et *Plin. l. 8. Epist. ait*, Italicus es, an Provincialis?

Provincialis, adv. *ἐπρωχίονος*, per singulas Provincias. *Suet. in Aug. c. 49*. Ex militaribus copis legiones & auxilia provinciam distribuit.

Providentia, a, f. stella lucidissima super dextrum humerum Virginis. *Vitruv. l. 9. c. 6*.

Provisio, onis, *provisio*, *provisio*, *πρόβουσις*, actus providendi. *Cic. 3. Tusc. c. 14*. Tamen, quoniam multum potest provisio animi, & praeparatio ad minuendum dolorem, &c. ¶ Item paratio, praeparatio, *provisio*. *Trebell. Poll. in 30. Tyrann. n. 17*. Fuit in expeditionibus clarus, in provisione annonaria singularis. Et *infra*. Nec est ulla alia provisio melior, quam ut in locis erogentur, quae nascuntur.

Provisio, is, si, sum, a. 3. *πρόβουσις*, *πρόβουσις*, video, vel ad videndum eo, & procedo. *Ter. And. 5. 1*. Provisio, quid agat Pamphilus. *Id. Eun. 3. 1. 3*. Hac provisio, ut ubi tempus fiet, deducam, *si qui a vedere*. *Plaut. Stich. 5. 1. 4*. Si quem hominem expectat, eum solent provisere: qui hercle illa causa nihil ocyus venit, *andargis inconno*.

Provisor, oris, *provisore*, qui providet. *Hor. in Art. v. 164*. Utilium tardus provisor, prodigae aeri.

Provisus, us, n. idem ac provisio. *Tac. l. 2. hist. c. 5*. Dispositio, provisuque civilium rerum peritus. *Id. 2. Ann. c. 27*. Provisu petiit. *Id. Ann. 15. c. 8*. Nullo rei instrumentariae provisu. *Id. Ann. 12. c. 6*. Quod provisu Deum vidua jungeretur Principi. h. e. providentia. ¶ Extra hunc ablat. casum ne facile usurpaveris, antequam exempla reperias.

Provisus, a, um, *provisus*, *πρωβουσις*. *Cic. 3. Tusc. Et* mari subita tempestas, quam ante provisit, terret navigantes vehementius. *Horat. l. 1. epist. 13. v. 109*. provisit frugis in annum copia.

Provisio, is, xi, ctum, n. 3. *provisio* *is* vita, ulterius, vel amplius vivo, vitam protraho. *Tac. l. 6. Ann. c. 25*. Quam interfecto Seiano spe sustentatum provixisse reor.

Provocabilis, le, adiect. qui provocari potest. *Cal. Aurel. Acut. 3. c. 21*. Provocabiles liquidorum fluxionibus motus.

Provocabulum, i, n. pronomen. *Var. l. 7. de L. L.* E quis dicitur a quibusdam provocabilia, ut quisque.

Provocatio, onis, f. 3. *de provocare*, *πρόκλησις*, actus provocandi. *Plin. l. 37. c. 1*. Ex provocacione interfectum eum. ¶ Frequenter sumitur pro appellacione, quae inventa fuit adversus injurias Magistratum, id est, Consulium, & huiusmodi, *appellacione*. *Cic. 1. Phil. c. 9*. Quibus cum provocatio datur, nonne acta Caesaris rescinduntur? *Idem 2. de Orat. c. 48*. Neque provocacionem, patronam illam civitatis, ac vindicem libertatis, populo dari potuisse. *Id. 2. Agr. Dare* poenam sine provocacione. *Liv. l. 1. c. 26*. Si a duumviris provocaret, provocacione certo. *Id. ibid.* De provocacione certatum ad populum est.

Provocatus, us, i, n. adiect. qui evocatus, seu extra vocari potest. *Terent. l. 1. adv. Marc. c. 3*.

Provocatus, us, i, n. adiect. provocatus. *Terent. de anan. c. 37*. Animae cretae non substantiva, sed provocativa.

Provocatus, oris, m. *provocatus*, *πρωκλητής*, qui alterum ad certamen provocat. *Gel. l. 9. c. 13*. Insolens provocator. ¶ Provocatores dicebantur quoddam gladiatorum genus, qui adversarium primum laceffendo provocabant. *Cic. pro Sex. c. 64*. Cum ex urgetibus emptos nominibus gladiatoris ornati, & sortito alios Samnites, alios provocatores fecerit.

Provocatorius, us, i, n. *πρωκλητικός*, quod ad provocacionem spectat, ut Provocatoria dona militaria, id est quae meruit provocatus, quod humanius est, quam provocasse. *Gel. l. 2. c. 11*. Spolia habuit multijuga, in his provocatoria pleraque.

Provocatrix, icis, f. quae provocat, ut provocatrix improbitas. *Laert. l. 6. c. 18*.

Provocatus, a, um, *provocatus*, *πρωκλητικός*. *Cic. l. 1. Fam. epist. 7*. Qui

meum seipsum non solum a me provocatus, sed etiam sua sponte de te commicare solet. *Id. 1. Off. c. 15*. Beneficio provocatus. ¶ *Plin. l. 7. ep. 9*. Ajunt, multum legendum esse, non multa. qui sint hi, adeo notum, provocatumque est, ut demonstracionem non exeat. h. e. exploratum, examinatum, certum: nam causae sapienter provocatae melius intelliguntur. Vel, apertum, foras elicium: nam provocare significat etiam extra vocare.

Provoco, as, avi, atum, a. 1. *chiamar fuori*, *קרען*, Ger. *anrufen*, Gal. *provocuer*, Hisp. *desfajar*, *τρωχάλω*, longe voco, ex aribus, vel ex loco interiore foras voco. *Plaut. Pseud. 2. 2. 43*. Herus sidomi est tuus, quin provocas? ¶ *Sæpe* ponitur pro in certamen vocare, sive ludenti, sive ludendi gratia, *provocare*. *Cic. 4. Tusc.* Ut ipsum Heclorem toto pectore trementem provocasse ad pugnam preterierat. *Liv. l. 7*. Provocat per interpretem unum ex Romanis, qui secum terro decernat. *Quint. l. 10*. Elegia quoque Graecos provocamus. ¶ *Plaut. Curc. 2. 3. 75*. Pofcit talos, provocat me in aleam. ¶ Provocare minime, apud *Horat. l. 1. sat. 4*. quid significet, V. Minimus. ¶ Translate est incitare, irritare, invitare. *Valley. l. 2. c. 118*. Provocare alterum injuria, *Cic. Mario, in Fam.* Tuis literis amantissimis sum provocatus. *Cic. 2. Phil.* Hæc tu cum per me acta meminisses, nisi illis, quos videmus, gladiis confideres, maledictis me provocare ausus esses? ¶ Item pro profugere, seu contugere, & ferme idem est, quod appellare, nisi quod provocare magis est, quam appellare, & proprie est potentioris operæ implorare. *Liv. l. 3*. Aut se provocare populum. *Id. l. 1. c. 26*. provocare a Duumviris. *Cic. Att.* Cum alter ad Senatam provocasset, alter vero appellasset Tribunus. *Brut. Cic. l. 16. Fam. ep. 15*. De Cesare vero, quoad heri potuit, ac debuit, transactum est, neque iam provocari in intergrum potest. *Papinian. l. Tutores, ff. de administ. tut.* Provocare adversus sententiam. *Val. Max. l. 8. c. 1. n. 1*. Ad populum provocato iudicio absolutus est. Provocans, antis, particip. *Provolantia* *violata* apud *Aston. in Drvin. Verr. c. 16*. sunt prominentia, procurrentia.

Provolvo, as, avi, atum, n. 1. *volare oltre*, *volare lungi*, *ὕπερτι-πομα*, ante volo, ultra, seu ulterius volo, procul volo, avolo. *Plin. l. 11. cap. 10*. Tunc universæ provolant, si dies mitis futurus est. ¶ Translate *Liv. l. 2. c. 46*. Sic in primum infentis hatis provolant duo Fabii, totamque moverunt secum aciem. *Id. l. 3. c. 62*. Ipse in locum vicemque Consulis provolat.

Provolvo, is, olvi, lutum, *rivolgere*, *πρωχολω*, idem ac volvo, seu volvendo protrudo, ruere facio. *Ter. And. 4. 4. 37*. Jam ego hunc in meliorem viam provolvam, teque ibidem pervolvam in luto. *Lucrat. l. 6. v. 552*. Gleba provolvitur. *Tac. l. 1. hist. c. 41*. Trepidacione tertentium Galba projectus et tella, ac provolutus est. *Id. 6. Ann. c. 17*. Multi fortunis provolvebantur. h. e. possessionibus, & bonis pellebantur, *andavano fittiti*. ¶ Provolvere ad genua, vel ad pedes alieuius, est se supplicem confuternere. *Liv. l. 34. c. 11*. Legati hentes ad genua Consulium provolvuntur. *Id. l. 6. c. 3*. Cui cum se inæstia turba ad pedes provolvisset. ¶ *Tac. Ann. 14. c. 2*. Agrippina pari cupidine usque ad libita Pallantis provoluta, *datasi in piedi*.

Provolutus, a, um, partic. a provolvo, *prostrato*. *Tac. Ann. 14. c. 61*. Poppæa provoluta genibus ejus. ¶ Dividitur interdum poetice per Tmesim, interjecto verbo. *Lucrat. l. 6. v. 1262*. Multa sibi prostrata viam per, proque voluta Corpora.

Provolvo, is, ui, itum, a. 3. evomo, emitto. *Lucrat. l. 6. v. 446*. Turbinis immanem vim provomit, atque procellæ.

Provat, adv. *secondo che*, *כאשר*, Gerin. *nach dem*, Gal. *selonque*, Hisp. *como*, *ὡστε*, *καθ'αυτον*, sicut, perinde ut, quemadmodum. *Cic. 4. Verr. c. 34*. Protheritanti hominis facultates terebant. *Id. Att. l. 11. epist. 6*. Tuas literas, prout res postulat, expecto. *Horat. l. 2. sat. 6. v. 67*. prout cique libido est.

Provolgatus, a, um, nom. particip. *divulgato*. *Suet. Ner. c. 36*. Duabus conjurationibus provulgatus.

Provolgo, as, avi, atum, a. 1. *divulgare*, pervolgo. *Apul. in Apol.* Provulgari eas literas. *Sidon. l. 9. epist. 11*. Thematis inauditi operam provulgat. Adde *Terrul. 4. adv. Marc. c. 21*.

Prox, interjectio exclamatoria, quasi proba vox, ut *Festus* putat. *Plaut. Pseud. 5. 1. 33*. Prox! jam pene inquinavi pallium. *Al. leg. pax*.

Proxenetæ, a, m. *μεταχρησται*, *senfale*, *πρωξενηται*, conciliator, interpret duorum inter se stipulantium, aut spontantium, aliumve quemvis contractum, conventumque ineuntem, a voce græca allata. *Marr. l. 10. ep. 3*. Quæ sulphurato nolit empta ramento Vatiniorem proxenetæ fractorum. *Sen. ep. 119*. (al. 118.) Es alienum facias oportet, sed nolo per intercessorem mutueris, nolo, proxenetæ nomen tuum jactent.

Proxenetium, i, n. merces, quæ proxenetæ datur. *Ulpian. l. 50. ff. sit. 14. l. 1*. Proxenetica iure licito petuntur.

Proximatus, us, m. dignitas aulica quædam sub Imperatoribus, de qua mentio fit *l. 1. § 11. Cod. de proximis sacror. ferinior*.

Proxime, adv. *prossimamente*, Gerin. *zum nächsten*, Gall. *tout aupres*, Hisp. *may acerca*, *εγγυτα*, sup. a *prope*. *Cic. l. 5. Fam. ep. 15*. Literæ, quas a te proxime accipi. *Id. 1. de nat. Deor. l. 5*, quem proxime nominavi. *Id. Att. l. 6. ep. 5*. Tamen esse officium meum putavi exercitium habere quam proxime hostem. *Col. l. 1. c. 6*. Omnes tamen quam proxime alter ab altero debent habitare. *Rurici. Cic. 9. Fam. ep. 13*. (al. 18.) Non possum ego non aut proxime atque ille, aut etiam æque laborare, *quasi tanto, come esso*. *Id. 4. Acad. c. 15*. Plane proxime ad verum accedere. ¶ Comparat *proximius* estormat *Miæc. Fel. in Ollav. c. 19*. Quid Mantuanus, inquit, Maro? nonne Apertius, proximius, verius?

Proximitas, atis, *vicinanza*, *εγγυτης*, propinquitas. *Ovid. de Art. v. 662*. Et lateat vitium proximitate boni. ¶ Speciatim tumitur pro cognationis vinculo. *Quintil. l. 3. c. 8*. (al. 6.) Sed eam plures petant vel eodem jure, vel proximitatis, vel diverso, ut cum hic testamento, ille proximitate nitatur.

Proximo, as, n. 1. *avvicinarti*, *εγγυζω*, proximus sum, appropinquo. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 44*. Capiti autem Equi proximat Aquarii dextra, totusque deinceps Aquarius.

Proximo, adv. idem ac proxime. *Cic. Att. l. 4. ep. 17*. Proximo ad vr. Kalen. Octob. exercitum Britannia reportabant.

Proximus, a, um, *prossimo*, *vicinissimo*, *vicino*, *קרן*, Ger. *der aller nächst*, Gal. *tres prochains*, Hisp. *may cercano*, *εγγυτατος*, propinquissimus, sup. anom. a *prope*. *Ter. Eun. 2. 3. 40*. Proximis tribus mensibus illum non vidi. *Nep. in Conon. c. 4*. Classem, qua proxima æstate mare tueri posset. *Cic. 2. de nat. Deor. Hinc* autem proximum inferiorem orbem tenet Pyrois, quæ stella Martis appellatur. *Sallust. in Jugur. In* dextero latere, quod proximum hostes erat, aciem collocat. *Ovid. l. 1. de Ar. v. 139*. Proximus a domina, nullo prohibente, sedato. *Cic. in Orat.* Aut etiam dactylus, si est proximus a postremo. *Id. 1. Offic. Qui* præfectus classis proximus post Lyfandrum fuit. *Id. 2. de Invent.* Summa necessitudo honestatis, proxima incolunitatis, tertia commoditatis. ¶ Proximus interdum dicitur, qui nec æqualis, nec secundo loco est, sed tamen minus, quam cætera, distat. *Virg. 5. Æn. v. 330*. Proximus huic, longo

fed proximus intervallo. *Quint. l. 10. c. 1.* Quamvis ei secundas Grammaticorum contentus dederat, ac omnino arte deficiat, ut plane appareat, quanto fit aliud proximum esse, aliud secundum. *Horat. l. 1. od. 12. de Jove.* Uade nil majus generatur ipso, Nec viget quidquam simile, aut secundum, Proximos illi tamen occupavit Pallas honores. ¶ Item qui propinquus est dignitate, virtute, ordine, &c. *Cic. pro Dom. Proximus huic dignitati Ordo Equestris.* ¶ Item pro maxime proposito. *Varro. Gradivum teitor, qui Deus est nobis omnium proximus.* ¶ Item pro obvio, facili, expedito. *Cic. 2. Offic. Socrates hanc viam ad gloriam proximam, & quasi compendiarium dicebat esse, si quis, &c. Apul. in Apol. Nimis patiens vir, & oppido proxima humanitate. Sen. epist. 12.* Proximam occasionem arripere. ¶ Interdum substantive accipitur pro eo, qui aliquo modo nobis conjunctus est, & carus, ut vel amicitia, vel patria, vel religio, vel vicinitate, vel natura, *il proximo, τοῦ πλησίον. Ter. And. 4. 1. 12.* Proximum sum egomet mihi. *Quint. Declam. 3.* Optimum fuerat non habuisse talem proximum, aut libenter perdidisse. *Plaut. Merc. 2. 4. 7.* Eutychnus tuus amicus, & sodalis, simul vicinus proximus. *Cic. Att. 1. 2. epist. 14.* C. Arrius proximus est vicinus, immo ille quidem jam contubernalis. *Id. 1. Off. Injurioli sunt in proximis.* ¶ Die proximi, pro die proximo dicimus, ut die crastini, die quinti. *Cat. apud Non. c. 2. n. 650.* Die proximi hoc dicit. Adde *Gal. l. 10. c. 24.* ¶ E, vel ex proximo, est proxime. *Plaut. Aulul. 2. 1. 47.* Novisti tenem hunc ex proximo pauperculum? b. e. senem hunc vicinum. Sic in proximo locum conducere. h. e. in vicinia, apud *Terent. Adde Plaut. Mil. 2. 1. 56.* ¶ Proximus licitor erat inter licitores, cuius opera Magistratus frequentius utebatur, quique aliis praeuentibus ultimus incedebat prope magistratum. *Cic. 1. Div. & Ver. ult. Prudens, entis, o. prudente, פרוידע, Ger. vveisse, Gal. prudent, & sage, Hisp. prudente, sabio, εὐδαμον, φρόνιμος, providus, sagax, sapiens, qui res agendas videt, a providens, quae procul videns. Sallust. Catil. c. 8.* Prudentissimus quisque negotiosus maxime erat. *Cic. pro Cluent. c. 38.* Quis Balbo ingenio prudentior, iure peritor? *Id. in Brut. Etiam L. Torquatus elegans in dicendo, in existimando admodum prudens.* ¶ Saepe accipitur pro eo, qui rem videns, data opera aliquid facit. *Cic. pro Marcel. Prudens, & sciens ad interitum ruebam. Plin. l. 10. c. 19.* Multa praeterea similia, quae prudens subinde omitto. id est sciens, & de industria. ¶ Item pro sciente, gnatio, perito. Unde *Juris prudentes* vocantur, qui jus sciunt. In hac acceptioe constituitur cum genit. *Col. l. 2. c. 2.* Prudens agricolationis vir. *Juv. sat. 3. v. 86.* adulans genis prudentissima. *Tac. in Agric. c. 19.* Prudens provinciae. *Id. 2. hist. c. 25.* Celsus doli prudens. ¶ Vel cum ablat. & praepos. in. *Cic. de Amic. Quia prudens esse in Jure Civili putabatur.* ¶ Vel cum infinitivo. *Plin. l. 8. c. 31.* Ob ea se peti prudens. ¶ Tribuitur & rebus inanimis. *Ovid. Heroid. ep. 12. v. 137.* Consilium, prudenteque animi sententia jurat.

Prudenter, adv. prudentemente, Germ. vventlich, Gal. prudemment, Hisp. prudentemente, φρονημας, provide, sapienter. Cic. 5. Fin. Facit igitur Lucius noster prudenter, qui, &c. Id. 2. de Divin. c. ult. Sententias suas prudentissime defendere. Sueton. in Tiber. c. 21. Non potuisse quemquam prudentius gerere se. *Val. Max. l. 3. c. 3.* Prudentissime, & facundissime expropti.

Prudentia, s, prudentia, פרוידע, Ger. vveisheit, Gal. prudente, Hisp. prudentia, φρονημας, scientia bene agendi. Cic. 5. Fin. Quoniam igitur, ut medicina valetudinis, navigationis gubernatio, sic vivendi ars est prudentia. Id. 2. de Invent. c. 53. Prudentia est rerum bonarum, & maliarum, & utrarumque scientia. Partes ejus, memoria, intelligentia, providentia. *Id. 1. Tusc. Nihil est enim protecto homini prudentia dulcius, quam ut caetera auferat, asserit certe senectus.* ¶ Est etiam scientia, peritia. *Nepos in Cimone, c. 2.* Habebat enim magnam prudentiam cum juris civilis, tum rei militaris. Adde *Cic. 1. Tusc. 4. & 3. de Or. c. 24.* ubi prudentiam pro philosophandi facultate adhibere videtur.

Prugens, prugivus, contrae. Paulus Festi abbreviator.

Pruina, s, brina, פרויג, Ger. reiff, Gal. gelée, Hisp. elada, πάχυν, ros concretus, ut definit *Aristoteles*, vel quisque auctor libelli de mundo. Non enim fit, nisi hyemali tempore, & sereno. Dicta est a peruro, auctore *Festo*, quod fruges, & arbuta perurat. *Cic. 1. de Nat. Deor. Pars obriquerit nive, pruinae longinquo Solis abscissu. Id. l. 2. Nive, pruinae quae concreveret. Id. 2. in Catil. c. 10.* Quae autem pacto illi Apeninum, atque illas pruinas, ac nives perlerent?

Pruinofus, s, um, παχυνος, pruinae obnoxius, pruinae abundans. Ovid. 2. Amor. eleg. 19. Longa pruinae frigora nocte pati. *Auson. Idyl. 14.* Fructa pruinae. *Ovid. 4. Met. Pruinosae herbae.*

Pruna, s, bragia, פרויג, Ger. glus, Gal. brasse, Hisp. brasa, ἀρδρακία, vivus carbo, a πύρ, πυρός, ignis, vel a πυρίσ, ignitum esse. Plin. l. 19. c. 6. Si radicem betae in pruna tostam superederint. Adde *Virg. 5. Aen. v. 503.*

Prunum, i, f. prugno, fusina, κερκίμαρος, fructus pruni arboris. Martial. l. 13. epigr. 29. Pruna peregrinae carie rugosa senectæ sume, solent dum solvere ventris onus. *Virg. Ecl. 2.* cerea pruna.

Prunus, i, f. prugno, arbor, quae pruna producit. Col. l. 2. c. 2. Ut gramen, & trifolium, ebulum, rubi, pruni sylvestres.

Pruriginosus, s, um, adject. prurigine laborans. Leg. 3. ff. de edil. edict. Pruriginosi, vel scabioli.

Prurigo, ignis, f. idem ac pruritus. Plin. l. 20. c. 8. Nigrae radices ita in aqua coctae pruriginem tollunt. *Martial. l. 14. epigr. 23.* Si tibi morosa prurigine verminat auris. ¶ De venerea tentigine. *Id. l. 4. epigr. 48.* Pœnitet obsecrae pruriginis.

Prurio, is, ivi, vel ii, itum, n. 4. prurire, aver prurito, Ger. kretzigsein, Gal. se demanger, Hisp. sencer comecon, κνηθωμαι, est libidine casuali pendendi ardere, excrementis sibi per poros exitum querentibus quasi peruri. Est igitur prurio, quasi perurio, a peruro. *Plaut. Bacch. 5. 2. 75.* Caput prurit. *Id. Mil. 2. 4. 44.* Dorfus totus prurit. *Id. Pœn. 5. 5. 35.* Num tibi malae, an dentes pruriunt, qui huic molestus est? h. e. an vis, tibi malas, & dentes pugnis pertricarit? ¶ Translate significat gestire, vehementer cupere. *Mart. l. 3. epigr. 58.* Vitulique inermi fronte prurit id pugnam. ¶ Hinc prurire dicuntur, qui obsecra libidine tentantur. *Mart. l. 14. epigr. 203.* Tam tremulum crissat, tam blandum prurit. ¶ Et pro ad libidinem incitare, titillare. *Id. l. 1. epigr. 36.* Lex hæc carminibus data est jocosis, Ne possint, nisi pruriant, juvare.

Pruritus, us, m. prurito, πριζιγορε, פרויג, Ger. brisigkeet, Gal. demangaison, Hisp. comecon, κνηθωμαι, excursus humoris (pirabilis inclusi contra naturam, sensus levis mortificationis circa cutem adsculpendum nos invitans. *Plin. l. 9. c. 45.* Vir pruritu mordax, eademque quæ terrestris urticae. *Idem ibid.* Pruritus scalpere attritu petrae.

Prusa, s, f. Bursa, Prusa, urbs Bithyniae ab Hannibale sub Olympo condita. *Plin. l. 5. c. ult.* Alii dicunt conditam esse a Prusia rege. *Serabo l. 12.*

Prusiacus, s, um, adject. a Prusa rege, vel a Prusa oppido. *Sil. l. 13. v. 888.* Donec Prusiacas delatus fegnit oras.

Prustas, s, m. Προυστας, Bithyniae rex, mollis, & effeminatus, de quo *Lru. l. 45. c. ult.* quaedam abjecta, & regi detorimia narrat.

Prussia, f. 1. Prussia, prov. ampla R. Poloniae, Ducali titulo ornata, atque fertilissima. Terminatur a Septent. mari Baltico, a Mer. Polonia inf. & Mazovia, ab Occ. Pomerania, ab Or. Lithuania, & Samogitia. In duas partes dividitur, Prusiam Regiam, quæ est à Occ. subestque Regi Poloniae, & Prusiam Ducalem, quæ magis in Or. tendit, parietque Electori Brandeburgico. Totius Prussiae caput est Gedanum, quæ etiam Prussiae Regiæ primaria, uti Regionis Ducalis.

Prymnesius, a, um, πρυνθησιος, quod pertinet ad puppim, a πρυνθη, puppis. *Fest. apud Voss. in Etymol.* Prymnesius palus, ad quem tunis nauticus religatur, quem alii tonillam dicunt.

Prytanæum, i, n. πρυτανειον, locus Athenis, in arce, in quo Prytanæe judicium exercebant, & in quo viri bene de Repub. meriti publicis sumptibus alebantur. *Cic. de Orat. c. 54.* Et ut ei victus quotidianus in Prytanæo publice præberetur: qui honos apud Græcos maximus haberetur.

Prytanis, m. 2. Præfectus, administrator, cultos, summus Magistrus Athenis, cui Reipublicæ administrandæ cura incumbat. *Senec. de tranquill. anim. c. 3.* Non enim vis, nisi Consul, aut Prytanis, aut Ceryx, aut Sufes administrare Rempublicam. *V. Arcbon.*

P A N T E S.

Psallo, is, psalli, sine sup. sonare, פסל, Germ. singen, Gal. chanter, Hisp. cantar, ψάλλω, instrumentum aliquod musicum pulso, tango, lemi motu percuto, sibus cano. *Gell. l. 19. c. 9.* Qui canent voce, & qui psallerent. *Cic. 2. Catil. Qui non solum amare, & amari, neque cantare, & psallere, sed etiam scias vibrare, & spargere venena didicerunt. Hor. l. 4. od. 13.* Ille virentis, & doctæ psallere Chiæ pulchris excubat in genis.

Psallicitharista. V. Chorocitharista.

Psalmicen, inis, m. qui psalmos canit, ut psalmicines clerici, apud *Sidon. l. 5. epist. 17.*

Psalmographus, i, m. ψαλμογραφος, qui psalmos facit. *Sidon. l. 7. in concione, quæ est post epist. 9.* Sicut psalmographus ait. h. c. Rex David. Adde *Tertul. adv. Marcion. 3. adv. Marcion. v. 120.*

Psalmus, mi, m. salmo, פסלם, Germ. psalm, Gal. psesume, Hisp. salmo, ψαλμος, canticum, a ψάλλω, canto, quod ad psalterium cantantur. *Tertul. adv. Jud. c. 14.*

Psalterium, ii, n. falserio, פסלטר, Ger. psalter, Gal. psautier, Hisp. falserio, ψαλτηριον, instrumentum musicum, quod ita describitur ab *Hieron. in epist. ad Cassiod. in exposit. Psalter. c. 4.* Psalterium in modum dæ literæ formatum, ligni sonora concavitas, obefum ventrem in superioribus habens, ubi chordarum fila religata, disciplinabili ter plectro percussa, suavissimam dicunt reddere cantilenam. Huic citharæ positio videtur esse contraria, dum quædam ista in imo continet, illud conversa vice gestit in capite. *Varr. apud Non. c. 3. num. 149.* Scientia doceat, quemadmodum in psalterio tendamus nervias. *Quintil. l. 1. c. 10. (al. 17.)* Psalteria, & spadicæ etiam virginibus probis recufanda. Adde *Virg. in Ciri. v. 178.* ¶ Interdum psalterium dicitur famoli carminis genus, & mordacis, fortasse quia ad psalterium canebatur. *Paul. J. Cels. l. 5. sent. sit. 4.* Psalterium, quod vulgo dicitur canticum in alterius infamiam compositum, & publice cantatum.

Psaltes, s, m. 1. suonatore, o canatore, qui instrumentum aliquod musicum pulsat, item qui voce canit, ψαλτης. *Quintil. l. 1. c. 10. (al. 17.)* Rationem impendiorum exponens, psaltes se, & geometris multa dicit dedisse. *Sidon. l. 8. ep. 9. in earm.* Chorda, voce, metro stupende psaltes.

Psalteria, s, f. cantatrice, ψαλτρα, cantrix, quæ instrumentum aliquo musico canit. *Cic. 3. Tusc. Qui in cœtum mulierum pro psalteria adducitur.*

Psalterius, ii, m. idem qui psaltes. *Cic. de Aruf. resp. c. 21.* P. Clodius a crocota, a mitra, a mulieribus soleis, purpureifque taciolis, a strophio, a psalterio, a flagito, a stupro est tactus repente popularis. Alii leg. psalteria.

Psamæte, vel Psamathe, es, f. 1. ψαματη, Crotopi Argivorum Regis filia, quæ ab Apolline compressa Linum peperit, quem inter sentes occultatum canes dilacerarunt. *Stat. l. 1. Theb. ¶ Psamathe alia, Nympha, filia Nerei, mater Phori. Ovid. 11. Metam. v. 399.*

Psamate, vel Psammate, es, f. 1. ψαματη, tons Bœotiae, apud Thebas. *Plin. l. 4. c. 7. & 8. Flac. l. 1. Arg. Qui tenet undifonam Psamatem. Al. leg. Psamathon.*

Psfaronion, ii, n. ψαφαριον, lapis variegati coloris, qui & pyrrhœocellos dicitur. *Plin. l. 36. c. 22.* Est a ψαφί, varius.

Psecas, adis, f. gocciola, ψεκάς, gutta, stilla. *Apul. l. de Mundo, ex Aristotele, psecadas interpretatur stitilicidia.* ¶ Ancillæ etiam, quæ delicatarum matronarum capillos medicato fuculo conspergunt, hoc nomine appellatae sunt. Ita ornatricem nominat *Juven. sat. 6. v. 489.* & *Ovid. 5. Met. v. 172.* Hinc Psecade natus dicitur, qui humilis est genere. *Cic. 8. Fam. epist. 15.* Velleim, Venere prognatus tantum animi habuisset, quantum Psecade natus in hoc habuit.

Psema, atis, n. ψεγμα, ramentum auri, arena aurea, al. chrystis, & chrysanthos. *Justinian. l. 11. Cod. Ut psema terdecies tanto argenti rependatur.* ¶ Sumitur etiam pro flore æris. *Plin. l. 34. c. 13.* In ærariis officinis & psema fit. Al. leg. psema.

Psephisma, atis, n. ψεψισμα, decretum, vel plebiscitum per suffragia factum. *Cic. pro Flacc. c. 6.* Sic sunt expressa ista præclara, quæ vocant psephismata, non sententias, nec auctoritatibus declarata. Adde *c. 7. & 8. & Plin. l. 10. epist. 52.*

Psephopectæ, s, m. 1. ψεψοπηκται, computatores, vox Græca. Quidam accipiunt pro illis, qui calculis suffragia ferebant. *Jul. Firmic. Mercurius tacit psephopectas.*

Pseudanchusa, s, f. herba, anchusæ species. *Plin. l. 22. c. 20.*

Pseudapostolus, i, m. ψευδαποστολος, falso Apostolo. *Tertull. de Prescription. c. 4.*

Pseudisodomum. V. Isodomum.

Pseudobonion, ii, n. navone bastardo, herba napi folia habens, fruticans palmi altitudine. *Plin. l. 24. c. 16.*

Pseudocato, onis, m. qui falso Cato videri cupit, Catonis falsus imitator. *Cic. 1. Att. ep. 14.* Bonis utimur tribunis plebis, Cornuto vero pseudocatonem.

Pseudochristus, i, ψευδοχριστος, Anticristo, falso Cristo. *Tertul. l. 3. adv. ver. Marcion. c. 3.*

Pseudocyprus, i, frutex cypero similis, celerrime crescens. *Plin. l. 17. c. 13.*

Pseudodamasippus, i, fictus Damasippus. *Cic. Fam. 7. ep. 23.*

Pseudodecimiana pyra, decimianis pyris similia, apud *Plin. l. 15. c. 15.*

Pseudodictamnus, i, distamo bastardo, ψευδοδίκταμνος, herba similis acrimonia dictamno. *Apul. de herb. c. 62.* ¶ Apud *Plin. l. 15. c. 8.* legitur Pseudodictamnus, neutro genere.

Pseudodipteros, edis, ψευδοδιπτερος, dicitur a *Vierus.* quæ dipteros quidem videtur, sed vere non est, aliquo columnarum ordine sublato. *V. eund. in presat. l. 7. & l. 3. c. 1. & 2.*

Pseudographæ, adv. false scribendo. *Donat. in vit. Virgil. Multa pseudo-*

pro parte pudenda honeste ponitur. *Virg. 3. Æn. v. 427.* Prima hominis facies, & pulchro corpore virgo pube tenus. ¶ Item pro juventute, vel pro juvenum multitudine. *Cic. pro Mil. c. 23.* Cui Senatus totam Rempublicam, omnem Italiam pubem, cuncta P. R. arma commiserat. *Virg. 1. Georg. v. 399.* Pubes agrestis. ¶ Pube præsentem, inquit *Paulus Fests abbreviator*, est populo præsentem, *συνεχόμενος* ab iis, qui puberes sunt, omnem populum significans.

Pubes, eris, *giovine, ἰσχυρὸς*, qui ad pubertatem pervenit, a *pube*. Quia enim pubes maturitatis est signum, factum est, ut mas pubes vocetur, cum primum ad generandum aptus est, & sæmina similiter ad concipiendum. Igitur nomine puberum tam seniores, quam juniores comprehenduntur, ut patet ex *Censu. Sigon. l. 1. de ant. jure C. R. c. 14.* In gignendi casu *puberis* facit, ut *Ceres Ceresis. Cic. pro Rab.* Neminem esse dico ex iis omnibus, qui illo die Romæ fuerint, pubesque tum fuerit, quin arma ceperit. *Id. 1. Off. c. 35.* Nostro quidem more cum parentibus puberes filii, cum foceris generi non lavantur. *Liv. l. 1. c. 3.* Tamen id imperium ei ad puberem ætatem incolume mansit. ¶ Translate usurpatur etiam de vegetabilibus, pro adulto, maturo. *Virg. 12. Æn.* Puberibus caulem foliis. ¶ *Puber* in singulari recte recte dici, s in r abeunte, putant quidam Grammatici. *Quin & Casull. in Galliam. de Atq. carm. 62.* Ego puber, ego adolescens, ego ephebus, ego puer. Ita legit *Scalig.* Alii *mulier*.

Pubesco, is, n. 3. *ἰσχυρῶς*, lanuginem emitto. *Cic. 1. Off.* Namque Herculem Prodicus dicit, cum primum pubesceret. *Valer. Flac. l. 7. v. 340.* Pubescens malæ. ¶ Translate sumitur pro crescere, sine maturitatem assequi. *Cic. l. 1. de nat. Deor. c. 2.* Quibus omnia, quæ terra gignat, maturata pubescant. *Virg. 2. Georg.* Hinc omnis largo pubescit vinea tætu.

Publicana, æ, f. *gabelliera. Cic. Ver. 5. c. 34.* Mulieri publicanæ noluit ex decumis nimium lucrere dare.

Publicanus, i, m. *gabellier, Ger. zoll meister*, Gal. *fermier*, Hisp. *almojarife, τολῶν*, qui vectigalia, & alios Populi, Principumve redditus exigendis certo constituto pretio redimit. Erant autem Publicani equites Romani, qui tributa, & publica vectigalia P. R. quæstus sui causa conducebant. Ex *Plin. l. 33. Cic. pro Plancio, pro Rab. Posth. pro Domo*, & ex *Liv. l. 43.* ¶ De origine vocis ita *Ulpian. l. 39. ff. tit. 4. de Publican. & vectig. l. 1.* Publicani autem sunt, qui publico trunantur. Nam inde nomen habent, sive fisco vectigal pendant, vel tributum consequantur. Et omnes, qui quid a fisco conducunt, recte appellantur Publicani. *Cic. ad Q. Fr. l. 1.* Non esse autem leniores in exigendis vectigalibus Græcos, quam nostros Publicanos, hinc intelligi potest. *Id. pro Planc.* Græcos enim equitum R. ornamentum civitatis, firmamentum Reip. Publicanorum ordine continetur. ¶ Neque vero solum Publicani vectigalia publica redimebant, sed alia quoque præterea multa, quæ ultro tributa dicuntur. Nam bello Punico secundo redemerunt, quæ ad exercitum Hispaniensem opus essent. *Liv. l. 24.* Item Cethego, & Tuditano Censoribus redemerunt reficienda, quæ circum forum incendio consumpta erant, septem tabernas, macellum, atrium regium. *Liv. l. 27.* Item Catone, & Flacco Censoribus conduxerunt lacus sternendo lapide, & cloacas detegendas, qua opus esset, in Aventino, & faciendas in aliis partibus, qua nondum erant. *Liv. l. 39.* ¶ Ex Publicanis alii *Manceps* erant, alii *Prædes*, alii *Socii*. Manceps definit *Festus*, quisquis a Populo aliquid emit, conductive, quia sublata manu significat, se auctorem emptiois esse. *Pædianus* Manceps principes Publicanorum esse ait, qui quæstus sui causa exigenda a sociis suo periculo exigant, & Reip. repræsentent. Prædes, teste *Festo*, est, qui Populo se obligat, interrogatus a Magistratu, videlicet pro mancipio, qui conducit. Dicitur est a præstando, quia, si manceps non solvisset, debebat præstare, quod ab eo promissum fuerat. Manceps etiam prædes est, quia tam debet populo præstare, quod promittit, quam is, qui pro eo præstaturus est. Socii erant, qui in partem quæstus, & jacturæ a mancipibus, & prædibus vocabantur. *Sigon. de ant. jure C. R. c. 4.* ¶ Deinde Publicanorum alii erant *Decumani*, alii *Pecuarii*, seu *Scripturarii*, alii *Portitores*. *African. in Divin.* Decumani erant illi, qui decumas redimebant, id est vectigalia, quæ capiebantur ex agris. Pecuarii, sive Scripturarii erant, qui scripturam redimebant, id est vectigalia ex sylvis, sive e passionum pecorum. Portitores erant, qui portoria redimebant, id est vectigalia, quæ capiebantur ex rerum importatione, & exportatione. *Sigon. l. 1. tit. ex Cic. pro L. Manil. pro Flacco. & l. 2. ad Attic.*

Publicatio, onis, *publicazione, confisecazione, διαβασίς*, actus publicandi. *Cic. in Catil. 4. c. 5.* Adjungit etiam publicationem bonorum. *Id. pro Planc.* Proponere publicationem bonorum.

Publicatio, oris, m. *chi pubblica, e divulga. Sidon. l. 3. ep. 13.* Publicatio occulti.

Publicatrix, icis, f. quæ publicat. *Arnob. l. 1.* Venus publicatrix intestini dedecoris.

Publicatus, a, um, nom. ex partic. *confisecato*. *Nepos in Thrasib. c. 1.* Plurimorum bona publicata inter se dividere. *Id. in Alcibi. c. 4.* Postquam se capitis damnatum, bonis publicatis, audivit. *Tacit. de Germ. c. 19.* Publicatæ pudicitie nulla venia. h. e. prostitute, violatæ.

Publicæ, adv. *publicamente*, Ger. *öffentlich*, Gal. *publicement*, Hisp. *publicamente. κοινή, δημοσία*, vulgo, palam. *Cic. 5. Ver.* Itaque cum Philinus Herbitensis de calamitate aratorum, & de fuga, & de reliquorum paucitate publice diceret. *Id. 1. Ver.* Cuncti ad me publice sæpe venerunt. ¶ Sæpe ponitur pro ex Republica. *Terent. Adelph. 3. 3. 89.* Haud cito mali quid ortum ex hoc sit publice, id est obtuturum Republicæ. *Cic. 5. Fin.* Et iis, qui publice socii, atque amici sunt. *Id. 6. Ver. c. 8.* Navi ædificandæ publice præesse, *con auctoritate publica*. ¶ Item pro ex publico, ex ærario, sumptibus publicis. *Cic. pro Rosc. Am.* Locantur publice cibaria anferibus. *Id. 7. Ver.* Quem ab illis prædonibus Locrenses postea publice redemerunt. *Aur. Vict. de Vir. Illustr.* Dati ei sumptus publice.

Publicianus, a, um, adjectiv. ad Publicios pertinens, ut Publicianus locus. *Cic. 12. Attic. ep. 38.*

Publicii, m. 2. familia plebeja Romæ. *Ovid. 5. Fast.* Plebis ad Ædiles perducta licentia talis Publicis.

Publicitus, adv. idem ac publice. *Teren. Phorm. 5. 7. 85.* Nonne hoc publicitus scelus hinc deportari in solas terras? Ubi Don. *Publicitus*, publica cura, & consilio. *Plaut. Amph. 1. 1. 8.* Hospitio publicitus accipiar, id est carcere publico.

Publicus, a, um, quod ad Publicios pertinet. *Ovid. 5. Fast.* Utile nunc iter est, Publiciumque vocant.

Publico, ut, avi, atum, a. 1. *publicare, γοῦρε, Ger. öffentlich anstrufen*, Gal. *publier*, Hisp. *publicar, δημοσιάζω*, publicum factum, edo in publicum. *Plin. in epist. 27. l. 4.* Ad hunc gustum totum librum repromittit, quem tibi, ut primum publicaverit, exhibebo. ¶ Sæpe ponitur pro rem aliquam publicam facere, seu in Reip. potestatem redigere, & præconi publico subicere, *confiscare. Cæc. 2. Fin.* Non singulorum civium bona publicaret. *Id. pro Sex.* Ut Rex cum bonis omnibus publicaretur. ¶ Item pro copiam sui publice tacere. *Suet. in Ner. c. 21.*

Non cessavit identidem se publicare, id est publice cantare. ¶ Item pro se publice profiteri. *Plaut. Ruceb. 4. 8. 22.* Tum illam, quæ corpus publicavit vulgo suum. ¶ Item pro manifestare. *Justin. l. 1. c. 7.* Nisi etiam matrimonii reticenda publicaret.

Publicola, (rectius *Poplicola*, ut monet *Manut. in Orehogr. ex vet. monum.*) æ, m. *ποπλιόλας*, cognomen P. Valerii, qui in locum L. Tarquinii Collatini Consul a Populo Comitibus Centuriatis successit est, ita dictus, quasi cultor, & observator Populi. Nam sacres Populo ad concilium vocato summisit, legem tulit de provocatione adversus Magistratus ad Populum, &c. Fuit quater Consul. Mortuus est Agrippa Menenio, P. Posthumio Coss. anno 250. gloria ingenti, sed copius tamiliaribus adeo exiguis, ut funeri sumptus deesset. De publico est elatus. Singulari exemplo usque ad Dionysii ætatem, in Urbe prope forum sepultus est. *Dionys. l. 5. Liv. l. 2. & Plusarib.*

Publicus, a, um, *publico, comune, Ger. gemein, Gal. public*, Hisp. *publico, δημόσιος*, quod non est privatum alicujus, sed populo commune. *Cic. 1. de Inv.* Publicum est, quod civitas universa aliqua de causa frequentat. Est a *populus*, quasi *poplicus*, quod extat in veteri inscriptione, pag. 150. n. 6. *Collect. Gruteri*. Publicus, & communis differunt, quia *publicum* dicitur, quod est totius populi, ut Campus Martius: *commune* est, quod est duorum, aut plurium, ut Paries communis, domus communis; vel quod a nemine est occupatum, neque possessum, & potest fieri occupantis, ut aer, aqua profluens, litus maris, lapilli, seu gemmæ in litore maris. Deinde *publico* privatus, *communis* proprius opponitur. *Cic. pro Mur.* Odit Populus R. privatam luxuriam, publicam magnificentiam diligit. *Id. Ver. 5.* Non folum in publico, sed etiam de publico convivari, a *publiche spese. Senec. epist. 89. (al. 88.)* An Sappho publica fuerit, h. e. meretrix. *Plin. l. 9. epist. 13.* Confulere in publicum. ¶ Sæpe ponitur pro loco publico, hominum conspectu, luce publica. *Tacit. 4. hist. c. 49.* Egredi in publicum. *Id. Ann. 15. c. 59.* Verfari in publico. *Sueton. in Ner. c. 9.* Per publicum vehi. *Id. in Claud. c. 36.* Abstinere publico. *Cic. Ver. 7.* In publico esse. *Liv. l. 39. c. 18.* Animadvertere in aliquem in publico. ¶ Interdum dicitur publicum, quod ex communi tantum more sit, honoris, vel urbanitatis tantum causa. Ita verba publica sunt, quibus notos æque & ignotos compellamus, *partiale de cerimonia, o complimento. Senec. epist. 3.* Eadem epistola illum & dixisti amicum, & negasti: itaque sic illo verbo quasi publico usus est, & sic illum vocasti amicum, quomodo omnes candidatos, bono viros dicimus, quomodo obvios, si nomen non succurrit, dominos salutamus. *Ovid. 3. Amor. eleg. 7. v. 11.* Et mihi blanditias dixit, dominumque vocavit, Et quæ præterea publica verba juvant. ¶ Nonnunquam præterea publicum absolute ponitur pro vectigalibus, seu redditibus publicis. *Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 1.* Ut publicanis satisfacias, præsertim publicis male redemptis. *Sueton. in Calig. c. 40.* Additumque ad caput legis, ut teneretur publico & qui meretricium, & qui lenocinium licissent. h. e. teneretur ad vectigal publicum solvendum. *Senec. de constant. sapiens. c. 14.* Salutationum publicum exercere. h. e. pecunias accipere pro admittance ad salutandum; quod factabant magnam domuum janitores, & cubicularii. *V. Juvenal. sat. 3. v. 184.* Alii leg. *salustiorum publicum*, quod idem sonat. ¶ Publicus item absolute pro fervo publico. *Juvenal. sat. 10. v. 41.* Quippe tenet sudans hæc publicus. *Inscript. apud Gruter. p. 1087. n. 7.* Publicus Augurum. ¶ Denique *publicus* sumitur pro vulgari, plebeio, communi, & parvi pretii. *Juvenal. sat. 7. v. 53.* vatem egregium, cui non sit publica vena. *Ovid. l. 4. ex Pont. ep. 13. v. 5.* publica structura carminis. *Petron. in Sat. c. 3.* Sermo non publici faporis.

Publius, prænomen Romanum, ut *Publius Cornelius Scipio*. ¶ Publius Mimographus poeta, Cæsari familiaris, Syrus origine, scripsit mimos quosdam, sententias acutis, gravibus, & dignis, quæ a pueis ediscantur. *V. Gell. l. 17. c. 14. & Senec. l. 3. Controv. 18.*

Pucinum, i, n. 2. *Prosecho, πύκινον*, opp. Carnorum, in colle, apud oram maris Hadriaticæ, inter Aquilejam, & Tergestum, vino generoso clarum. *Plin. l. 3. c. 18.*

Pucinus, a, um, o. 1. 2. quod ad Pucinum opp. spectat. *Plin. l. 14. c. 3. de uvæ.* Item Pucina omnium nigerrima. *Id. c. 6. de vino,* Julia Augusta 82. annos vitæ Pucino retulit acceptos, non alio usu. Gignitur in sinu Hadriatici maris, non procul a Timavo fonte, saxeo colle, maritimo afflatu paucas coequentes amphoras. Nec aliud aptius medicamentis judicatur. Hoc esse crediderunt, quod Græci celebrantis miris laudibus Pyctanon appellaverunt ex Hadriatico sinu. *Id. l. 17. c. 4.* Publica vina in saxo coquuntur.

Pudefactus, a, um, *vergognato. Gell. l. 15. c. 17.* Traditas sibi tibias cum ad os adhibuisset, inflassetque, pudefactus oris deformitate abiecit, infregitque.

Pudendus, a, um, *vergognoso, cosa da vergognarsi, Ger. schendlich*, Gal. *honteux*, Hisp. *vergosofo, αἰσχυντός*, quod pudore dignum est, quod ejusmodi est, ut illius nos pudere oporteat, partic. a pudet. *Virg. 11. Æn.* At non Evandre pudendus vulneribus puldum aspicias. *Quint. l. 1. c. 2.* Dista pudenda. *Ovid. 2. de Pont. ep. 2.* Pudenda vita. ¶ Pudenda, absolute pro membris genitalibus, *August. l. 15. de Civ. Dei.*

Pudens, entis, o. *modesto, verecondo, vergognoso, αἰσχύνω*, verecondus, abhorrens a flagitio, atque dedecore. *Cic. 5. Ver.* Metelli est filius in provincia, non puer, sed adolescens bonus, ac pudens. *Id. 3. Ver.* Nihil apparet in eo ingenium, nihil moderatum, nihil pudens, nihil pudicum. *Id. 3. Ver. c. 37.* Cur pudentissimas, lectissimaque feminas in tantum virorum conventum insolitas, invitæque prodire cogis? *Id. Ver. 5. c. 68.* Quo pudentior, & melior esses.

Pudenter, adv. *con verecondia, Ger. mit scham, Gal. aveconte*, Hisp. *con verguena, αἰσχυρῶς*, cum pudore, verecunde, cum verecundia. *Cic. pro Quint. c. 11.* Eum tum pudenter appellare nolebas? *Id. 2. de Orat. c. 89.* Quem ego paulo sciebam vel pudentius, vel invidius ad hoc genus sermonis accedere. *Id. 7. Fam. ep. 27.* Rogare aliquem parum pudenter. *Id. 16. Att. ep. 15.* Pudentissime hoc Cicero petierat.

Pudè, es, dui, ditum, n. 2. idem ac me pudet. *Plaut. Cas. 5. 2. 3.* Ita nunc pudet, atque ita nunc paveo, atque ita in ridiculo sumus ambo. *Terent. Adel. 4. 7. 36.* Non hæc te pudet? *Lucan. l. 8. v. 49.* Semper metuet, quem sæva pudebunt.

Pudescit, ebat, n. 3. idem quod pudet. *Prudent. echem. 2. v. 26.* Piget, pudescit, poenitet.

Pudet, pudebat, puduit, & pudirum est, imp. 2. *vergognarsi, ὄνειδος*, Ger. *sch schemen*, Gal. *avoir honte*, Hisp. *scner verguena, αἰσχυρῶμαι*, pudore afficior, verecundor. Differit a *piget*, quod pudere verecundæ est, *pigere* poenitentia, *pudere* est in his, quæ turpiter fiunt, *pigera* in his, quæ cum damno, ac malo; *pudere* ad dedecus, *pigere* ad dolorem referunt. *Cic. de clar. Orat. c. 50.* Ad misericordiam inducitur, ad pudendum, ad pigendum. ¶ Constitrui cum gen. rei loco nom. & cum acc. personæ. *Cic. 2. Ver.* Quos libidinis, inflamæque suæ neque pudeat, neque tædeat. *Id. pro Flac.* Nonne esset pudicum, non modo legatum, sed Tralianum omnino dici Meandrium? *Plin. l. 36. c. 15.*

Cum puleret vivos, tanquam puditorum esset extinctos. * Loco ge-
 scivum admittit infinitivum. Cic. in Fam. Pura me ad te de hac re
 scribere pudet. * Interdum usurpat cum solo acc. Cic. 1. de Or. c.
 26. Quem vero non pudet, hunc ego non reprehensione solum, sed et-
 iam poena dignum puto. * Repetitur etiam cum abl. loco gen. rei.
 Plaut. Bacch. 1. 1. 12. Neque mei, neque tui intus pudum est factis,
 quæ facis. * Particip. pudendum est. Cicero. 5. Phil. Ut jam pudendam
 sit, honestiora esse legionum decreta, quam Senatus.
 Pudibilis, le, adiect. vergognoso. Lamprid. in Heliogab. c. 12. Pudibilia
 enormitate membrorum.
 Pudibundus, a, um, verecondo, rispestoso, אָדוּמָה, qui pudore ducitur,
 pudens. Plin. 1. 10. c. 20. Pudibundus, ac mærens quærit latebram. O-
 vid. 3. Amor. el. 7. v. 69. Pars nostri pudibunda. h. e. cuius nos pudet.
 Horat. de ar. poet. 232. Matrona pudibunda. * Stat. 5. Theb. v. 296. Exor-
 titur pudibunda dies. h. e. aurora colore purpureo.
 Pudice, adv. pudicanente, castamente, Ger. schambastiglich, Gall. pu-
 diquement, Hisp. pudicamente, just' alic, cum pudore. Albinov. ad Liv.
 Quid tibi nunc mores profant, adumque pudice omne ævum? Plin. 1.
 4. ep. 13. Ubi enim jucundius morarentur, quam in patria, aut pudici-
 us continerentur, quam sub oculis parentum? Adde Ter. And. 1. 5. 39.
 Pudicitia, æ, pudicitæ, castitas, צְדִיקָה, Ger. keuschheit, Gal. pudicitæ,
 Hisp. pudicia, castidad, צְדִיקָה, castitas, a pudor. Cic. pro Cael. c. 18.
 Parcat juvenetis pudicitie suæ, ne spoliat alienam. Virg. 2. Georg.
 Casta pudicitiam servat domus. Liv. 1. 1. c. 8. pudicitiam amittere. Sal-
 lust. in Catil. c. 13. Pudicitiam in propatulo habere. Sueton. in Tiber. c. 35.
 Prostrare pudicitiam. Id. in Augusto. c. 68. Pudicitiam alicuius delibare.
 Sic pudicitiam imminuere, violare, eripere, Cic. & Plaut. * In lege
 Julia de adulteriis, caput etiam de pudicitia fuit, ut ex Sueton. in Aug.
 c. 34. liquet. * Eo punitbantur maxime maculam libidinem patrentes,
 ut declarat Justinian. l. 4. Institus. tit. 17. Hinc pudicitie quæstio apud
 Isler. Maxim. l. 6. c. 1. n. 7. * Pudicitia Deæ nomine a Romanis culta
 fuit, teste Plin. 1. 2. c. 7. Ejus signum erat in toro Boario, teste Festo.
 Pudicus, a, um, pudica, casto, צְדִיק, Ger. schambastig, Gal. pudique,
 Hisp. pudico, צְדִיק, castus, a pudor. Ter. Heec. 1. 2. 77. Pudicum inge-
 nium. Ovid. 7. Metam. fidem pudicam sollicitare donis. Id. in Ibin. v.
 349. Nec tibi intererat matrona pudicior illa. Plin. 1. 7. c. 35. Pudicissi-
 ma fœmina. * Interdum ponitur pro pudente, & verecondo. Plaut.
 Trin. 3. 2. 71. Is est honor homini pudico, meminisse officium suum.
 Ovid. 3. de Pont. l. 1. Æmula Penelope's heres, si fraudè pudica
 instantes velles tallere docta proes. * Pudicabus in dat. plurali dixit
 Gellius historicus apud Charis. l. 1. pag. 39. Putschii. V. dicta in Asina.
 Pudor, oris, m. ruffore, vergogna, כְּבוֹד, Ger. scham, Gal. pudeur, Hisp.
 verguensa, empacho, אִשְׁמוּת, אִשְׁמוּת, et metus intamæ, ut Stoici de-
 finiunt, qui animum reprimunt, ne procaciter, aut inordinate, aut tur-
 piter quid peragat. Differunt pudor, & pudicitia, ut impudens, & im-
 pudicus, quorum illud ad animum, hoc ad corpus pertinet. Ita mani-
 feste qui negat, impudens, qui libidinose agit, impudicus dicitur. Cic.
 pro Cluent. Ut eam non pudor, non pudicitia, non pietas revocaret. Id.
 in Catil. 2. ad fin. Ex hac enim parte pudor pugnat, illinc perulantia,
 hinc pudicitia, illinc stuprum. * Nonnunquam tamen pro pudicitia
 usurpatur. Ovid. 14. Metam. Flos intererat virginæ pudoris. * In-
 terdum ponitur pro probro, dedecore, vel scelere ipso, quod pudorem
 affert. Ovid. Heroid. epist. 1. v. 79. Irruit, & nostrum vulgus clamore pu-
 dorem. Liv. 1. 35. c. 18. Amicitia, quæ impetrata gloriæ sibi, non pu-
 dori sit. * Item pro existimatione. Plin. 1. 2. ep. 4. Debes famam, pu-
 doremque defuncti suscipere. Id. 1. 5. ep. 1. Neque enim aderat alius,
 qui defunctæ pudorem tueretur. * Item pro reverentia, timore, quo
 veremur aliquem. Terent. Andr. 1. 5. 27. Tot me impediunt curæ, a-
 mor, hujus misericordia, nuptiarum sollicitatio, tum patris pudor.
 Pudoricolor, oris, adiect. colorem pudoris, hoc est purpureum, seu ru-
 bentem habens, ut pudoricolor aurora, Nevius apud Gell. l. 19. c. 7.
 Puella, æ, fanciulla, צְדִיקָה, Ger. maglein, Gal. fille, puclle, Hisp. mo-
 ças, nina, צְדִיקָה, fœmina in tenera ætate, dim. a puer. Estque id ma-
 gis viridioris ætatis nomen, quam virginitatis. Nam puellæ quoque
 dicuntur, quæ jam maritum habent, imo & gravidæ sunt, atque a-
 deo ex etiam, quæ pepererunt. Sane Horatius 1. 2. Carm. ode 22. dixit,
 Laborans utero puellas. Et Ovidius 2. Fasti. Viduæ cessat puellæ,
 hoc est ablinete maritorum complexibus. Apud eundem Heroid. ep. 1.
 v. 115. Penelope se puellam vocat, quæ jam Telemachus Ulyssi peper-
 erat. Scævola quoque puellam vocat, quæ vidua erat, & post alteri
 nupta. Et Gellius 1. 12. c. 1. bis puellam vocat puerperam. Cic. Att. 1.
 1. ep. 3. De tutela legitima, in qua dicitur esse puella, nihil ufucapit
 potest. * Puellabus in dativo plurali dixit Gellius historicus, teste
 Charis. l. 1. pag. 39. V. dicta in Asina.
 Puellaris, & re, o. 3. fanciullesco, Ger. kindlich, Gal. appartenant a fille,
 Hisp. perteneciente a moça, אִשְׁמוּת, quod ad puellam spectat. Ovid.
 4. Fasti. Præda puellares animos oblectat inanis.
 Puellariter, adv. da fanciulla, אִשְׁמוּת, more puellarum. Plin. ep. 10.
 1. 8. Dum se prægnantem puellariter necit.
 Puellaris, a, um, adiect. puellaris. Petron. in Satyr.
 Puellasco, is, n. 3. אִשְׁמוּת, effæminor. Varro apud Non. c. 2. n. 657.
 Verum etiam veteres puellascunt.
 Puellatoris, a, um, adjectiv. ad puellos, vel puellas pertinens, ut
 puellatoris tibis, quibus a sono clariore vocamen datur. Solin. c. 11.
 Puellitor, aris, d. 1. rem Venerem habeo. Laber. apud Non. c. 8. n. 56.
 Quænam vos dementia suppolitores tacit cum cano egugio puellitaries?
 Al. leg. velitari.
 Puellula, æ, dim. a puella. Catul. in epist. Julia, carm. 56. Floridam
 ipse puellulam M. tris et gremio suæ Dedis.
 Puellus, i, m. fanciullino, צְדִיק, Ger. knablein, Gal. petit enfant, Hisp.
 niño, pequeño moço, אִשְׁמוּת, parvus puer. Lucret. 1. 4. v. 1246. unde
 puellus suscipere, & partu possint discedere dulci.
 Puer, eri, m. 2. fanciullo, צְדִיק, Ger. kind, Gal. enfant, Hisp. moço, אִשְׁמוּת,
 qui est in ætate præteritæ, idest usque ad annum decimum septimum,
 vel 15, ut alii putant. V. Ætas. Cic. pro Arch. c. 3. Ut primum excessit
 & pueris. Varro pueros ita dictos ait, quod sint puri, h. e. impubes.
 Idemque traditum a Censorino de Die Natali c. 14. Secundum Priscia-
 num l. 6. est generis communis. Liv. in Odys. apud eund. Sancta puer Sa-
 turni filia. Cic. 1. Off. Et casu formosus puer præterit. * Esti vero
 puer proprie est in ætate præteritæ, tamen interdum etiam eo nomi-
 ne vocantur adolescentem. Sic Cæsar sæpe Octavianum vocat puerum,
 quem alibi adolescentem, & prope puerum appellat. Apulejus quoque
 in Apol. Pudentem privignum puerum vocat, qui jam curatorem habe-
 ret, non tutorem. Sed hæc per immunitatem dici videntur, more O-
 ratorum. * Interdum marem, sive masculinum notat, & puellæ oppo-
 nitur. Ovid. 6. Met. Cultus erat pueri, hæc. e. quæ sive puellæ, sive
 dares puero, feret formosus uterque. * Al. accipitur pro filio.
 Virg. 2. Æn. v. 597. Alcmanusque puer. Sic Natio, eleg. de morte Tibulli v.
 597. Cupidinem vocat Veneris puerum. * Metonymice accipitur pro

fero. Præf. de verb. sign. 1. puer. Sic Regii præterit apud Macedonas vocan-
 bantur principum liberi ad ministerium Regis electi, apud Liv. 1. 45.
 Cic. ad Qu. Fr. l. 1. Ne ego iracundia aliqua adductus pueros ad te si-
 literis miserim. * A puero cum nominibus singularis numeri, & a
 pueris cum nominibus pluralis significat a tempore pueritiæ, da fanci-
 ullum, sive da fanciullo. Cic. 4. Acad. c. 36. Diodorus, quem a puero
 audivi. Id. 1. Tuscul. c. 24. Ut a pueris tot notiones haberemus.
 Puera, æ, idem ac puella, apud vet. a puerus. Suet. in Calig. c. 8. Quod
 antiqui etiam puellas pueras, sicut & pueros puellos dicebantur. Var.
 apud Non. c. 2. n. 674. Propere vivere pueræ, quas sinit ætacula lude-
 re, & amare, & Veneris tenere leges.
 Puerasco, is, n. 3. אִשְׁמוּת, est exacta infantia pueritiam inchoare. Sueton.
 in Calig. c. 7. Novem liberis tulit; quorum duo infantem adhuc rap-
 ti, unus jam puerascens insigni festivitate.
 Puerculus, i, m. puerulus. Arnob. 1. 2. & 7.
 Puerilis, & le, o. 3. puerile, fanciullesco, Ger. kindlich, Gal. d'enfant,
 Hisp. de moço, אִשְׁמוּת, quod est pueri, vel quod puerozum
 proprium esse solet. Cic. pro Arch. Quibus artibus ætas puerilis ad humani-
 tatem informari solet. * Ponitur & pro vano, inconsulto. Ter. And.
 2. 6. 18. Quidnam est? Da. Puerile est. Horat. 1. 2. sat. 3. v. 250. Si puer-
 ilius his ratio esse vincit amare.
 Puerilitas, atis, f. puerilitas, אִשְׁמוּת, ætus aliqui puerilis. Se-
 nec. ep. 4. Adhuc non pueritia in nobis, sed, quod est gravius, pueri-
 litas remanet. * Ponitur aliquando pro ipsa pueritia, כְּבוֹד, Ger.
 kindheit, Gal. enfance, Hisp. mocedad. Varro apud Non. c. 8. n. 90. Velim
 hercules, inquit, ipse usu magno puerilitatis formam audire.
 Pueriliter, adv. puerilmente, da fanciullo, אִשְׁמוּת, more puerozum.
 Cic. 1. Fin. Quæ cum res tota facta sit pueriliter. Adde 4. Acad. c. 11.
 Pueritia, æ, pueritia, fanciullesco, צְדִיקָה, Ger. kindheit, Gal. enfance,
 Hisp. mocedad, אִשְׁמוּת, ætas puerilis. Cic. 1. 5. Fam. ep. 8. Qui me a
 pueritia sua semper observavit. V. Ætas. * Dicitur etiam de brutis anima-
 libus. Colum. 1. 7. c. 6. de capris: Primis pueritiæ temporibus exhaustus est.
 * Quandoque sumitur pro puritate, sive castitate. Varro apud Non. c. 2.
 n. 672. Ea erat matronæ simplicitas, & pueritia, & honestas. * Pueri-
 tia per syncop. Horat. 1. 1. od. 36. memor Actæ non alio rege pueritiæ.
 Puerities, atis, f. pueritia. Aufon. in Professor. Burdeg. 10.
 Puerpera, æ, donna di parto, הוֹלֵדָה, Ger. kindbeterin, Gall. accouchee,
 Hisp. parida, אִשְׁמוּת, mulier, quæ recens peperit. Plin. 1. 7. c. 4. Editis
 geminis raram esse aut puerperæ, aut puerperio, præterquam alteri,
 vitam. Adde Horat. Epod. 17.
 Puerperium, ii, n. אִשְׁמוּת, nifus, & dolor parientis, vel etiam tempus
 ipsum, quo parit mulier, vel quo post partum ex dolore cubat. Plin.
 1. 28. c. 8. Lingua adalligata pericula puerperii tolli. Gel. 1. 12. c. 11. Quam
 diutinum puerperium, & quam laboriosi nixus fuissent. Plaut. Truc. 2.
 5. 22. puerperio cubare. * Aliquando ponitur pro prole ipsa. Plin. 1.
 7. c. 11. Uno abortu duodecim puerperia egesta. Tac. 12. Ann. c. 6. Fe-
 mina puerperis insignis.
 Puerperus, a, um, quod ad puerperam spectat. Ovid. 10. Met. v. 511.
 Admovitque manus, & verba puerpera dixit.
 Puerulus, i, m. parvus puer. Cic. pro Rosc. Amer. c. 41. Ut inter suos
 omnium deliciarum, atque omnium artium pueros, ex tot elegantissimi-
 mus familiis lectos, velit hos versari homines pene operarios.
 Puerus, i, m. idem ac puer, apud vet. Plaut. Merc. 5. 2. 89. Tu puer
 abi hinc intro ocyus.
 Pugil, iis, com. 3. אִשְׁמוּת, qui pugnis decerant. Cic. 2. Tusc. Pugiles ex-
 sibus confusi ne incensum quidem. Hor. 1. 2. ep. 1. v. 185. Aut ver-
 suat, aut pugiles: his nam plebecula gaudet.
 Pugilatio, onis, f. אִשְׁמוּת, pugilum exercitatio. Cic. 1. de Leg. c. 15.
 Jam ludi publici sint corporum certationes cursu, & pugilatione, &
 ætatione, curricularisque eorum.
 Pugilator, oris, m. qui pugilatu certat. Arnob. 1. 1. Tyndaridæ Castores,
 equos unus domitare confuetus, alter pugilator bonus.
 Pugilatoris, a, um, adiect. ad pugilatorem, seu pugilem pertinens.
 Plaut. Rud. 3. 4. 16. Ego te follem pugilatorum faciam. Alii leg. pu-
 gillatorium. h. e. qui pugillis, seu pugnis feritur.
 Pugilatus, us, m. אִשְׁמוּת, pugilum certamen. Plin. 1. 8. c. 21. Eun-
 dem decimo anno restitutum athleticæ certasse in pugilatu. Plaut.
 Capt. 4. 2. 13. Hic homo pugilatum incipit.
 Pugilice, adv. אִשְׁמוּת, firmiter, valenter. Summam enim tam pugi-
 les, quam athletæ, corporis robori curam impendebant. Plaut. Epid.
 1. 1. 18. Quid herilis noster filius valet? T. Pugilice, atque athleticæ.
 Pugillar, aris, n. 3. idem ac pugillaris, subst. Aufon. epigr. 146. Bipatens
 pugillar expedi. Catul. de Acme, carm. 43. En negat mihi vestra reddi-
 tum pugillar pugillaria. Gel. 1. 17. c. 9. Pugillaria nova nondum certa illita.
 Pugillaris, is, subst. m. 3. אִשְׁמוּת, tabella cereæ, vel lignea, sive alterius ma-
 teriæ, in qua scribimus. Variis autem nominibus dicebantur pugillares
 apud veteres. Erant citrai dicti, qui ex citro erant confecti, eboris, qui
 ex ebore, membrani, qui ex membranis, &c. Alii item duplices nomina-
 bantur, alii triplices, alii quinquaplices, &c. Plin. 1. 13. c. 11. Pugillarum
 enim usum fuisse etiam ante Trojanæ tempora invenimus apud Homerum.
 Pugillaris, & re, o. 3. quod pugillum, sive pugnum implere potest, seu
 quantum pugnis potest continere. Juven. sat. 11. v. 156. Nec pugillares
 defert in balnea raucus Testiculos.
 Pugillatorius. V. Pugilatorius.
 Pugillo, vel pugilo, as, a. 1. pugilatu pugno, pugnis percutio. Trebel.
 Poll. in Gallien. c. 8. Pugiles sacculus, non veritate pugillantes. Apul. de
 Deo. Feer. Valide pugillare. * Et deponenti forma. Id. 1. 7. A. A. Pri-
 moribus in me pugillatur unguibus.
 Pugillus, i, m. pugnetto, pugnetto, parvus pugnis, dim. a pugnis,
 אִשְׁמוּת. Plin. 1. 20. c. 12. Marrubii semen cum farris pugillo decoctum.
 h. e. quantum pugno exiguo capi potest.
 Pugno, onis, m. pugnale, פִּיגְוָה, Ger. dolch, Gal. peignard, Hisp. punal,
 אִשְׁמוּת, brevioris gladii genus, ab antiquo pugo pro pugno, quia
 eo punctum pugnat. Nisi cum Festo malis, esse a pugno. Cic. 2. Phil.
 Qui stillantem præ se pugione tulit. * Pugno plumbeus, translate
 pro invalido argumento accipitur. Cic. 4. Fin. c. 18. O plumbeum pug-
 gionem! * Erat pugio apud Romanos summa potestatis insignis, eo-
 que accingebant Imperatores. Hinc Vitellius cesurus imperio pug-
 gionem deposuit, uti narrat Sueton. in ejus vita c. 15. Eandem rem
 narrans Tacit. 3. hist. c. 68. Postremo, inquit, fletu præpediente, assisten-
 ti confuli exsolutum a latere pugionem, velut jus necis vitæque civi-
 vium, reddebat. Lamprid. quoque de Commodio scribit in ejus vita c.
 6. creatas ab eo primum tres præfectos prætorios, inter quos unum
 fuisse libertinum, qui a pugione appellatus est, nempe quia, ut Salmas-
 ius adnotavit, ei Commodus pugionem, insignis imperii, traderat.
 Pugionculus, i, m. pugnatillo, parvus pugio. Cic. in Orat. c. 67. Nam
 in iis, quibus, ut pugionculis, uti oportet.
 Pugna, æ, f. pugna, battaglia, פְּגוּוֹה, Germ. ein streit, Gall. combat,
 Hisp. pelea, אִשְׁמוּת, dimicatio, prælium, certamen, a pugnis, quia
 prin-

principio homines pugni configere solebant, ut ait *Don. prol. Hec. Cic. pro Mur. cap. 22*. Quibus ex omnibus pugnis, quæ sunt innumerabiles, vel acerrima videtur illa, quæ cum Rege commissa est, & summa contentione pugnata. *Id. 3. Catil. c. 3*. Pugnam committere. *Cæs. lib. 3. B. G. Pugna decertare. Id. id. l. 5*. Evocare ad pugnam. *Rufus Cic. Ver. 7*. Res venit ad manus, & ad pugnam. *Nepos in Conone, c. 5*. Pugnam facere. ¶ Translate ponitur pro quacunque contentione. *Cic. 2. Divin. Quanta pugna est doctissimorum hominum. Quintil. l. 5. c. 12*. Pugna forensis.

Pugnacitas, atis, f. pugnandi vis. *Plin. l. 10. c. 33*. Perdices capiuntur quoque pugnacitate ejusdem libidinis. *Quintil. l. 4. c. 3*. Pugnacitas argumentorum. Pugnaciter, adv. *μυχιλως*, pertinaciter, constant. *Cic. 4. Acad. Ergo de omni statu, consilioque totius vitæ aut certare cum aliis pugnaciter, aut frustrari cum aliis, tum etiam me ipsum. Id. id. c. 3*. Eamque sententiam, quam adamaverunt, pugnacissime defendere. *Sen. de ira, c. 36*. In illa disputatione pugnacius locutus es. *Quintil. l. 9. c. ult.* Alia lenius, alia sublimius, alia pugnacius, alia gravius esse dicenda. Al. leg. *pugnantis*, ut sit a positivo *pugnans*.

Pugnaculum, i, n. forte, *φορτεζα, πορτεζα*, locus munitus, unde pugnatur, seu ex quo hostilis vis arceatur. *Plaut. Mil. 2. 3. 63*. Deturbabo ego jam illum de pugnaculis.

Pugnans, antis, o. partic. a pugno. *Ovid. 13. Met. Ego Telephon hasta pugnante domui*. ¶ Sæpe ponitur pro contrario, seu contradictorio. *Cic. 1. Fin. c. 18*. Atqui pugnantis, & contrariis studiis, consiliisque semper utens nihil quieti videre, nihil tranquilli potest. *Plin. l. 8. epist. 14*. Quæ distinctio pugnantis contentiarum? ¶ Abstr. *Cic. 1. Tusc. Pugnancia te loqui non videtis?*

Pugnans, V. Pugnaciter.

Pugnator, oris, m. qui pugnat, *combastente. Liv. l. 24. c. 15*. Fortissimus quique pugator esse desierat.

Pugnatorius, a, um, adject. ad pugnam pertinens, ut pugnatorius mucro, *Senec. in prefat. lib. 2. Controvers. Pugnatoria arma, Sueton. in Calig. c. 54*.

Pugnatrix, icis, f. quæ pugnat. *Prudent. in Psychom. v. 683*. Intulit hoc vulnus pugnatrix subdola. *Ammian. l. 23. c. 6*. Pugnatrix natio, & formidanda.

Pugnatus, a, um, *combastuto, μαχησάμενος*, partic. a pugno. *Hor. l. 3. od. 19*. Et pugnatu sacro beila sub illo. *Nep. in Annib. c. 5*. Hac pugna pugnata, Romam protectus est. *Adde Cic. pro Mur. c. 22*.

Pugnax, acis, o. *bellicoso, guerrero, Ger. eriegigch, Gal. apre au combat, Hisp. pelear, μαχημα*, bellicosus. *Cic. 8. Phil. Centurio pugnax, & laertolus. Tac. 4. Hist. c. 6*. Pugnacissimus quisque. ¶ Interdum sumitur pro pertinaci. *Cic. in P. F. Grævus facilis, & valde venustus, nimis pugnax contra Senatorem Pop. R. esse noluit*. ¶ Interdum pro vehementi, efficaci. *Cic. 2. de Orat. c. 78*. Quin exordium dicendi vehemens, & pugnax non sæpe esse debeat. *Id. in Brut. c. 31*. Sed & hujus oratio in Philotophiam translata pugnax, ut ita dicam, videtur, & illorum in judicia pacator. ¶ Interdum pro pugnanti, contrario. *Ovid. Met. l. 1. v. 432*. Cumque sit ignis aequæ pugnax, &c.

Pugnatus, a, um, adject. a pugnis, hoc est ictibus manus. Joculariter *Plaut. Rud. 3. 4. 57*. Si atterges osillum, jam hercle tibi messis in ore fiet mergis pugnis. V. *Merges*.

Pugnitus, adv. *co' pugni. Cæcil. apud Non. c. 11. n. 38*. Nisi quidam qui fe malit pugnitus pessumdar.

Pugno, as, avi, atum, n. i. *combastere, בריח, Ger. streiten, Gal. combastere, Hisp. pelear, μαχημα*, dimico, certo, contendo cum aliquo, confingo, congredior. Construitur vel absolute. *Plaut. Amph. 1. 1. 44*. Pugnabant illi maxime. ¶ Vel cum acc. & præp. in, contri, adversus. *Sallust. in Catil. Qui contra imperium in hostem pugnabant*. ¶ Vel cum accus. & præpos. inter. *Var. lib. 2. R. R. c. 3*. Inter se cornibus pugnant.

¶ Vel cum accus. *pugnans, prælium, bellum, & hujusmodi. Hor. lib. 4. arm. od. 6*. Non pugnavit ingens Idomeneus, Sthenelufve solus dicenda Nilis prælia. *Gel. l. 3. c. 8*. Dum Pyrrhus Rex in Italia esset, & unani, atque alteram pugnam profere pugnasset. *Adde Plaut. Pseud. 1. 5. 110*. ¶ Vel cum ablat. & præpos. *Cic. pro Balb. Qui cum hoste nostro comminus in acie sæpe pugnavit*. ¶ Vel cum ablat. & præp. e, vel ex. *Cic. 2. de nat. Deor. In nostra acie Castor, & Pollux ex equis pugnare vili sunt. Plin. l. 32. c. 1*. Pugnare e muris. ¶ Vel cum ablat. & præp. de. *Terent. prol. Hec. Tumultuantur, clamant, pugnans de loco*. ¶ Vel cum ablat. & præp. pro. *Cic. 2. de Invent. Ut non oppugnare commoda patriæ, sed pro his pugnare possit*. ¶ A Poetis etiam usurpatur cum dat. *Catul. Carm. 62. nuptialis, v. 64*. Noli pugnare duobus. ¶ Translate sumitur pro conari, eniti. *Cic. l. 3. Fam. ep. 9*. Illud pugna, & enitere. *Ovid. l. 1. de Remed. amor. Pugnans in adversis ire natorum aquas*. ¶ Et item pro contendere in disceptationibus de re aliqua. *Cic. l. de nat. Deor. Illud video pugnare te, species ut quædam sit Deorum*. ¶ Item pro curare, magni tacere. *Cic. de nat. Deor. Videtur Epicurus de Diis non magnopere pugnare*. ¶ Item pro contrario esse. *Cic. 2. Tusc. Cum eorum vita mirabiliter pugnat oratio. Quintil. l. 3. c. 10*. Hæc autem, quæ tantum inter se pugnant. ¶ Usurpatur etiam imperf. *Cic. 3. Off. Cum male pugnatum apud Claudium esset. Id. pro Rojic. Amer. c. 3*. Hoc solum hoc tempore pugnatur, ut &c. idest hoc contenditur. ¶ *Terent. Adelph. 5. 3. 56*. Istam plætriam alia illuc mecum hinc abraham. Mi. Pugnaveris, hoc est, magnam rem feceris, inquit *Donatus*.

Pugnus, i, m. *pugno, זרור, Ger. faust, Gal. poing, Hisp. puño, δραχιδόνου*, manus clausa, & contracta, a *πυγμα*, *Cic. in Orat.* Nam cum compreflerat digitos, pugnumque fecerat. *Car. c. 82*. Sphæras pugnum altas tacito. h. e. magnitudine pugni. *Plaut. Curc. 1. 3. 43*. Pugnus cædere. *Id. Curc. 2. 3. v. 9*. Pugnus rem solvere. *Rufus Cic. 5. Verr. c. 23*. Pugnus, & calcibus alicum confondere. *Id. de clar. Orat. c. 69*. Pugnus, & plagas ferre. Sic dicimus onerare, obtundere alicum pugnis, ingerere pugnos in ventrem, pugnum impingere, &c. *Plaut. Tæpe*.

Pulchellus, a, um, *υψηλλο*, dimin. a pulcher. *Cic. Att. l. 1. epist. 16. a med. Redeo ad altercationem: furtit pulchellus puer. h. e. Clodius, quem ita nominat etiam l. 2. ep. 1. & 22*. idque duplici de causa, tum, quia forma erat puellæ similis, tum quia pulcher cognomen erat Claudie familiaris *Patricie. Manius*.

Pulcher, chra, chrum, bello, זכר, *Ger. schon, Gal. beau, Hisp. hermoso, αριστος*, formosus, venustus, quasi *αριστος, a πλοσ, & χρως*, quia proprie pulchrum est, quod multum coloris, utriusque habet. Vel est ex *αριστος*, ut proprie pulcher sit, in quo multa gratia. Vela *αριστος*. Ita pulcher proprie erit tortis, quomodo *Servius* exponit hoc *Maronis 7. Æn. v. 656*. Status Hercule pulchro pulcher Aventinus. *Sic Flor. l. 4. c. 4*. Tum etiam manu pulcher apparuit. ¶ Scribit *Cic. in Orat. c. 48*. veteres ita locutus, ut pulchrum sine aspiratione proferret; eodemque pacto pulcherrimus absque b in aliquot antiquis codicibus fe reperisse testatur *Prætorius*. Nunc contra usus obtinuisse videtur. *Cic. 5. Tusc. Itaque nec pulchros illos administratores aspiciebat. Id. de Senect. Qua quid potest esse cum fructu lætius, tum aspectu pulchrius? Virg.*

1. Æn. Regina ad templum forma pulcherrima Dido incessit. ¶ Ponitur interdum pro bono. *Gel. l. 19. c. 8*. Ni quid contra ea dicis, Poetarum pulcherrime. *Horat. l. 1. epist. 2. v. 30*. Cui pulchrum fuit in medios dormire dies. h. e. summi instar boni. ¶ Item pro læto, lauto. *Id. l. 4. od. 4*. Pulcher fugatis ille dies Latio tenebris. ¶ Est etiam gloriosus, honestus. *Virg. 4. Georg. v. 218*. pulchramque petunt pro vulnere mortem. ¶ Cum genitivo, *Sil. lib. 11. v. 365*. pulcherrimus iræ, Et dignus fieri compos memorabilis auli.

Pulchra, ium, n. 3. bellaria. a Pulcher. *Ufus Cato in ea oratione, quam habuit de fundo oleario.*

Pulchralis, & le, o. 3. idem ac pulcher, apud vet. *Enn. apud Fest. Pulchralibus ludis.*

Pulchre, adv. *excellentemente, ὑψηλως*, præclare, decore. *Plaut. Mer. 5. 2. 61*. Si tu vera dicis, & pulchre ædificatas arbitror. *Cic. in Or. c. 68*. Nihil enim est aliud pulchre, & oratorie dicere. ¶ Sumitur etiam pro bene, probe. *Plaut. Amph. 1. 1. 122*. Optime optumo operam das, datam pulchre locas. *Cic. de nat. Deor. Mini pulchre est, ego beatus sum. Plane. Cic. l. 10. Fam. Lepidum pulchre noram. Serv. Sulpic. ad eund. l. 4. epist. 5*. Pulcherrime ferre secundam fortunam. ¶ Item pro vaide, nimis. *Ter. Eun. 4. 5*. Quam videbar mihi esse pulchre sobrius? *Cic. pro Cluent. Is pulchre afeverat fe ab Oppianico destitutum*. ¶ Item pro sapienter. *Ter. Eun. Dixit pulchre, Nunquam vidi melius consilium dari*. ¶ Item large, liberaliter. *Plaut. Aulul. 3. 1. 8*. Neque ligna ego usquam præberi vidi pulchrius. ¶ Est etiam vox approbantis. *Ter. Eun. 4. 2. 4*. Male multabo ipsum. Gn. Pulchre. *Id. Heaut. 2. 3. 91*. Assimulabimus tuam amicam hujus esse. Cl. Pulchre.

Pulchritas, is, n. pulcher fio. *Seren. Sammonic. c. de vulnerib. in fine. At succis hederæ pulchrefcit træda cicatrix.*

Pulchritas, antis, f. idem ac pulchritudo. *Cæcil. apud Non. c. 2. n. 665*. Dii boni, quid illud est pulchritas?

Pulchritudo, inis, f. *bellezza, بديهة, Ger. schenheit, Gal. beauté, Hisp. hermosura, αριστος*, species, venustus, decor, elegantia. *Cic. l. 4. Tusc. Ut corporis est quædam apta figura membrorum cum coloris quadam suavitate, eaque dicitur pulchritudo. Id. 1. Off. Ut enim pulchritudo corporis apta compositione membrorum movet oculos, & delectat hoc ipso, quod inter se omnes partes cum quodam lepore consentiunt. Id. 1. Off. Pulchritudinis duo genera sunt, quorum in altero venustus est, in altero dignitas; venustatem muliebrem dicere debemus, dignitatem virilem. Quintil. l. 3. c. 7*. Pulchritudo verborum.

Pulegium, ii, n. *pulleggio, γαλγανω*, herba hortensis odorifera, a *pulex. Plin. l. 20. c. 14*. Flos pulegii recentis incensus pulices necat odore. *Col. l. 8. c. 5*. Pulegii furculis fumigetur: ea res videtur prohibere pituita. ¶ Translate sumitur pro suavitate sermonis. *Cre. l. 16. Fam. epist. 23*. Ad eus ruitam pulegio mihi tui fermonis utendum est.

Pulejatum, i, n. vinum pulegio conditum. *Lamprid. in Heliog. c. 19*.

Pulejium, ii, n. idem ac pulegium. *Cic. de Div. 2. c. 14*. Et pulejium aridum florescere ipso brumali die.

Pulex, icis, m. *pulice, כריש, Ger. ein floche, Gal. puce, Hisp. pulga, פולגא*, genus vermis, qui non solum dicitur de infecto homine infestante, sed etiam de verme, qui oleribus, & præcipue brassicis infestans est. *Colum. lib. 10. v. 321*. Exurat fata ne resoluat pulveris ælas, parvulus aut pulcx irrepens dent lætæst Ocyra. *Marzial. l. 14. ep. 83*. Defendat manus hæc scapulas mordente molesto Pulice, vel si quid pulce fordidius.

Pulicosus, a, um, *פוללוסος*, pulicibus plenus. *Colum. l. 7. c. 13*. Pulicosæ cani remedia sunt.

Pullarius, ii, m. qui e pastu pullorum gallinaceorum captat auspicia. *Cic. l. 10. Famil. epist. 12*. Pullarium admonitu, non satis diligenter eum auspiciis operam dedisse. *Id. 2. Div. c. 34*. Attulit in cavea pullos is, qui ex eo nominatur pullarius.

Pullarius, a, um, adject. ad pullos eorum pertinens, ut pullaria collectio. *Veget. l. 2. c. 25*. ¶ Item ad pullum, quia puerum notat. Hinc pullaria felis dicitur ab *Ausonio epigr. 70*. quæ instar felis sorices venantis, pueros captat, & corrumpit. ¶ Pullarium dicitur *Plaut. apud Fest. manum dexteram; qua de re vide Turnab. l. 3. c. 1. Advers.*

Pullastra, æ, f. *pallastra*, gallina adolefens. Suae natura adjectivum est. Nam subintelligitur gallina. *Vir. lib. 3. de R. R. c. 9*. Et ea, quæ subjiciat potius vetulus, quam pullastra.

Pullatio, onis, f. *πυλλωσια*, tætura pullorum gallinaceorum. *Colum. l. 8. c. 5*. Plerique tamen etiam ab æstivo solitio non putant bonam pullationem.

Pullatus, a, um, *vestito di sero, μαλακισμος*, atratus, pulla veste indutus, lugubrem habitum ferens ex parentum morte, vel alia quavis ratione. *Juvenc. sat. 3. v. 212*. Si magna Asturici cecidit domus, horrida mater, pullati proceres, differunt vadimonia Prætor. *Sidon. l. 3. epist. 7*. de iis, qui omnia præpostere agunt. Albat ad exsequias, pullati ad nuptias. ¶ Pullati etiam dicebantur infimæ plebis homines, quod sive togati, sive tantum tunicati essent, non paupertate solum, sed ipso suæ artis usu impeditentur, ne album colorem usurparent. *Plin. l. 7. epist. 17*. Illos quoque fordidos pullatitque reverentur. *Quintil. l. 6. c. 4*. Imperitius, ac pullate turbæ relinquunt. *Id. l. 2. c. 13*. Mire ad pullatum circulum facit. V. *Pullus*.

Pullejæcius, a, um, idem ac pullus. Hoc vocabulo utebatur Cæsar Augustus, ut in ejus vita scribit *Tranquillus c. 87*. Nempe, ut recte *Caesabonus* monet, ad aliorum colorum exemplum, quædam ingenii læticia, id verbum formabat. Sic enim dicimus *violaceus, herbaceus, &c.*

Pullelco, V. Pullulasco.

Pullicænus, m. 2. *pollicino, polcino*, qui ex gallinæ ovo nascitur, pululus gallinaceus, dimin. a *pullus. Lamprid. de Alexan. Sever. c. 41*. Qui eos ex ovio, & pullicenis, & pipionibus aereat. h. ex pecunia, quæ iis venditis colligebatur. V. integrum *Lamprid. locum*.

Pulligo, inis, f. idem ac pullus color. *Plin. l. 8. c. 48*. Furtas lanas Tarentum habet, & alias suæ pulliginis.

Pullinus, a, um, *πυλλινος*, quod est pulli, ut Pullini dentes, quos primum equi jaciunt. *Plin. lib. 8. c. 44*. Pruiquam dentes, quos pullinos appellat, jaciunt.

Pullipreimo, onis, m. *pædicio*, puerorum corruptor. *Auson. epigr. 70. ¶ Lucil. apud Voff. in Erymol. verbo Pullus, videtur usurpassi pullipreimo, is, a. 3. pro puerum corruptum.*

Pullities, eis, f. pullatio, tætura ovium. *Colum. l. 8. c. 9. de turturibus*. Itaque circa messem, cum jam coarctata esset pullicities, eligitur. *Id. l. 9. c. 11. de apibus*. Cum primo vere in eo vase nata esset pullicities.

Pullo, as, n. 1. idem ac pullulo, gemino. *Calpurn. ecl. 5*. Tunc etenim toto venanti gramine silva Pullat, & æstivas reparabilis inchoat umbras.

Pullulatio, is, n. 3. *germogliare, βλαστηω*, pullulans fio, gemino, geminem emitto. *Colum. l. 4. c. 21*. Et ita ex novello palmitæ vitis pullulascit. Est qui legit *pullefcit* eodem sensu. *Prudent. in Romano, v. 882*. Utrum renatis pullulascat artubus.

Pullulo, as, avi, atum, n. 1. *pulluizare, germogliare, צרכ, Ger. aufproffen*,

proffen, Gal. *pulluler*, Hisp. *achar venueus*, *αχαρβενουος*, pullos emitto, idest foliones, sive germina, sœthico. Proprie enim de arboribus dicitur, cum a radicibus novæ plantæ surgunt. *Virg. 2. Georg.* Pullulat ab radice alius densissima sylva. ¶ Translate *Virg. 4. Georg.* Tam sævæ facies, tot pullulat atra colubris. *Nep. in Caton. c. 2.* Pullulæ incipiebat luxuria.

Pullulus, m. 2. *germoglio*, *βλαστει*, *αχρυσουρι*, stolo, ut quibusdam placet, seu germen, quod ex arboris radice nascitur, dimin. a *pullus*. *Plin. l. 17. c. 10.* Nullus vero tales pulluli proveniunt, &c. ¶ Item parvus pullus, animal. *Apul. l. 8. Met.* Tam bellum scilicet pullulum. h. e. abum.

Pullulus, a, um, adject. diminut. a *pullus*, a, um, aliquantum ater, subfuscus. *Colum. l. 2. c. 2.* Si sit pullula terra, quæ melius proventu frugum approbat.

Pullus, i, m. *polledro*, *πυλλος*, Ger. *das jung einer jeden thiers*, Gal. *poullain*, *pouffin*, Hisp. *pollo*, *pollino*, *πωλλινος*, proprie equuleus, sive equulus, idest tætus equæ, a græco nomine allato. *Virg. 3. Georg.* Continuo pecoris generosi pullus in arvis alius ingreditur. ¶ Transfertur etiam ad asinos, elephantos, aliaque animalia. *Plin. l. 8. c. 44. de onagris*. Pulis eorum ceu præstantibus sapore Africa gloriatur, quos laliones appellant. ¶ Latini avibus quoque hoc nomen accommodarunt. *Juven. sat. 13. v. 142.* Quis tu gallinæ filius albæ, nos viles pulli, nati infelicibus ovis. *Plin. l. 10. c. 33.* Pulli hirundinis. *Liv. l. 32. c. 1.* Pullus gallinaceus. *Cic. Q. Fr. l. 1. epist. 1.* translate rapacem hominem pullum milvium vocat. ¶ Item animalibus minutioribus, ut ranis, apibus, &c. *Hor. l. 2. sat. 3. v. 314.* Absentis ranæ pullis vituli pede pressis. ¶ Arboribus quoque tributum est, quarum germina, ac foliones pulli dicuntur. *Car. R. R. cap. 52.* Abs terra pulli qui nascuntur, eos in terram deprimito. ¶ Denique etiam hominibus tribuitur. Puerum enim, quem quis amat, pullum vocabat, teste *Fest.* Hinc Q. Fabius, cui Eburno cognomen fuit propter candorem, pullus Jovis appellatus est, quod ejus natis ista esset fulmine. ¶ Itaque pullus vox est blandientis. *Hor. l. 1. sat. 3. v. 44.* Strabonem Appellat pærum pater, & pullum, male parvus si cui filius est. *Sueton. in Calig. c. 13.* Lætissimum obviorum agmine incensit, super fausta nomina sidus, & pullum, & puppam, & alumnum appellantium.

Pullus, a, um, *folio*, *di color di terra*, *פוללו*, Ger. *schwarzzecht*, Gal. *noir*, Hisp. *nigro*, *φωλις*, fulcus, ater, in nigrum vergens, cuiusmodi est color terræ, qui & Hispanis, & Bæticis dicitur. Est autem *pullus*, quasi *pullus*, quia color pullus, natus est: quæ vox ita gignitur, quemadmodum *ullus* ab *unus*. *Plin. l. 17. c. 4.* Pulla terra. *Hor. l. 1. sat. 8.* Agna pulla. *Id. Epod. 16.* Pulla ficus. *Id. lib. 1. od. 25.* Pulla myrta. ¶ Toga pulla dicebatur, quæ nativo erat lanæ colore, & nulla arte dealbata, qualis in privato lectu adhiberi solebat. nam in publico vestem mutabant. In ipso tamen tuncis epulo togam pullam ponebant dignitatis causa. *Cic. in Vatin. c. 12.* Quis unquam, in lectu domestico, quis in funere familiari conavit cum toga pulla? ¶ Pulla velis erat hominum infimæ sortis. *Calpurn. ecl. 7.* Venimus ad fœdes, ubi pulla fordidæ veste Inter fœmicias spectabat turba cathedras. ¶ Translate *Idem ibid.* Pulla paupertas. Hinc *Cicero* jure reprehendit Verrem Prætozem, *Ver. 6. c. 24.* quod vilidius plebis more in officina totum diem sederet cum tunica pulla. V. *Pullatus*.

Pulmentaris, & re, o. 3. *πυλμνταρις*, quod spectat ad pulmentum. *Plin. l. 18. c. 12.* Prævalens pulmentari cibo.

Pulmentarium, ii, n. *πυλμνταριον*, cibus in modum pulvis factus. *Col. l. 11. c. 3.* Satureja viridis quis est jucunda, nec arida inutilis ad pulmentaria condienda. ¶ Per Synecdochen dicitur de quocunque cibo. Cauti est, quia primus in Latio cibus pulvis fuit, non panis, teste *Plin. l. 18. c. 8. Horat. l. 2. sat. 2.* Tu pulmentaria quære Sufando.

Pulmentum, i, n. idem ac pulvis, vel aliud cibarium ad modum pulvis factum. *Plaut. Aul. 4. 2. 37.* Pulmentum quin ei pridem eripuit milvius. *Hor. lib. 1. epist. 18. v. 48.* Cœnes ut pariter pulmenta laboribus empta. *Id. l. 2. sat. 2. v. 33.* Laudas infane trilibrem Mullum, in singula quem minus pulmenta necesse est.

Pulmo, onis, m. *polmone*, Germ. *die lungen*, Gal. *lo poulmom*, Hisp. *el pulmon*, *πνευμων*, viscus spongiosum, corporis totius secundum cor nobilissimum, ad unguis bubulæ similitudinem dissectum, totius modo spiritum attrahens, eundemque reddens, caloremque nativum leniter refrigerans. Usurpatur eleganter non solum in singulari num. sed etiam in plurali. *Cic. 2. de nat. Deor.* In pulmonibus autem inest raritas quædam, & assimilis spongias mollitudo, ad hauriendum spiritum aptissima, qui tum te contrahunt aspirantes, tum spiritu dilatant. *Id. 2. Tusc.* Lateri inhærens morfu lacerat viscera, urgentes graviter pulmonum haurit spiritus. *Perf. sat. 1.* Grande aliquid, quod pulmo anime prælargus anhelet. ¶ Ex pulmone nascitur tabes, quam Græci *phibisim* vocant. Tunc enim pulmo tabescit, atque adeo totum corpus. *Ovid. l. 1. de Pont. eleg. 3. v. 20.* Cernis, ut e molli sanguis pulmone remissus ad Stygias certo limite ducat aquas. ¶ Pulmo item, genus piscis, sensu carens, *polmone marino*. *Plin. l. 18. c. 35.* Pulmones marini in pelago, plurium dierum hyemem portendunt.

Pulmonacæus, a, um, adject. ut pulmonacæa radix, quæ pulmonis speciem retet. *Veget. l. 1. c. 12.*

Pulmonariûs, a, um, *πνευμονικος*, pulmonis inflammatione laborans, quam & tebris acuti, & difficultas anhelitus solent comitari. *Colum. l. 7. c. 5.* Quem, pulmonariûm similiter ut suum, curari oportet.

Pulmonæus, a, um, quod pulmones imitatur. Pulmonæa poma appellantur stolidæ tumentia, a tumore pulmonum. *Plin. l. 15. c. 14.* Stolidæ tument pulmonæa. ¶ Pedes pulmones, qui tumidi sunt. *Plaut. Epist. 5. l. 21.* Pulmoneum vomitum vomere. *Id. Rud. 2. 6. 27.*

Pulmoneolus, i, m. dimin. parvus pulmo. *Solin. c. 62. (al. 49.)*

Pulpa, æ, f. *polpa*, Ger. *die mauff*, Gal. *poulpe*, Hisp. *pulpa*, pars carnosa in corpore animalis, a *polpo*, sive *polpito*, quia caro sine ossibus mollis est, ac tremula. *Martial. l. 3. epigr. 77.* Et pulpam dubio de petulone voras. ¶ Translate *Perf. sat. 2. v. 63.* Quid juvat hoc, templis nostris immittere mores, Et bona Diis ex hac scelerata ducere pulpa? h. e. ex corpore, & carne nostra vitata libidinis, & cupiditatis. ¶ Etiam ad arbores transfertur. *Plin. l. 16. cap. 38.* In quarundam arborum carnibus pulpæ, venæque sunt. Discrimen earum facile: Venæ latiores, candidioresque, pulpæ fissilibus insunt. *Et infra.* Quibusdam Pulpa line venis mero itamine, & tenui constant. Hæc maxime fissilia. Alia trangi celeriora, quam findi, quibus pulpa non est, ut oleæ, vites.

Pulpamæn, inis, n. pulmentum, pulpa. *Epitome Liv. l. 48.* Malanisia sine pulpamie mandere, & gustare panem tantummodo solitus.

Pulpamentum, i, n. pulpa, pars carnosa animalis, qualis est v. gr. in lepro. is parte posteriori. Hinc illud proverbium apud *Terent. Eun. 3. l. 36.* Lepus tute es, & pulpamentum quæris. V. *Lepus*. ¶ Sumitur & pro quois cibo delicatior. *Plaut. Cure. l. 1. 90.* Vultis ne olivas, aut pulpamentum, aut capparum? Adde *Streb. 5. 4. 31.* ubi aliquid obsecrare latere videtur.

Pulpito, as, a. 1. asseribus, aut trabibus in modum pulpiti ædificio, sulcio. *Sidon. l. 8. ep. 12.* Hic pandi carinarum ventres abjeganum tra-

bium textu pulpitabantur.

Pulpitum, i, n. *pulpito*, Germ. *perdigstuel*, Gal. *pulpiere*, Hisp. *pulpi-so*, *βυλας*, fuggestus, locus editus, unde sermo habetur ad populum, vel unde spectatur in vias, & *Sueton. de clar. Gram. c. 4.* Post meridiem remoto pulpito declamare solitum. ¶ Item locus editus ante scenam, in quo nuni, & histriones agunt, *Thymian, Juræn. sat. 3.* Tandemque redit ad pulpita notum exodium. *Plin. l. 4. ep. 25.* Ludibria scena, & pulpito digna.

Pulpo, as, n. 1. vox exprimens cantum vulturis, carnem, & cadaver veluti poscentis. *Auct. carn. de Philom. v. 27.* Dum clangunt aquilæ, vultur pulpate probatur.

Pulposus, a, um, adject. *polposo*, pulpa abundans, carnosus. *Apul. l. 7. Metam.* Terga pulposus torulis obesa.

Puls, tis, f. *πυλλος*, cibi genus ex leguminibus in aqua coctis. A quibusdam definitur cibus ex aqua, & farina constans, adultis interdum ovum, melle, cafeo. Verum hoc pacto videtur contundi cum placenta. Itaque prima descriptio verior est: neque enim credibile est, pifcos illos homines tot condimenta in quotidianis cibis adhibuisse. Narrat autem *Plin. l. 18. c. 8.* pulte, non pane, vixisse longo tempore Romanos. *Juven. sat. 11. v. 58.* pultes Coram aliis dicem pueri, sed in aure placentas. *Id. sat. 14. v. 170.* de *vittu prisfor. Rom.* A scrobe, vel sulco redeuntibus altera cœna Amplior, & grandes tumabant pulpibus olæ. Adde *Perf. sat. 6. v. 40.* ¶ Hoc cibi genere pullos etiam nutriebant, ex quibus auspicia essent capturi; quibus si inter vescendum ore aliquid excidisset, tripodium esse dicebatur, omenque faustum. *Cic. 2. Div.* Nunc vero inclusa in cavea, & fame enecta si in offam pulvis invadit, hoc tu auspiciam, &c. Adde *Festum*.

Pulsabulum, i, n. instrumentum, quo fides pulsantur. *Apul. l. 2. Florid.* Dextera pulsabulum citharæ admoveat, ceu parata percutere.

Pulsatio, onis, f. *battimento*, *κωπις*, actus pulsandi. *Liv. l. 31. c. 39.* Et majore cum sonitu, quam vulnere ullo pulsatio scutorum parumper succedentes Romanos tenuit. Adde *Cic. pro Cel. c. 10.*

Pulsator, oris, m. *κωπις*, qui pulsat. *Flac. 2. Argon. ad fin.* Citharæ pulsator Apolio.

Pulsatus, a, um, *battuto*, *ακρωματιος*. *Plin. l. 12. c. 9.* Eadem mari adveniente fluctibus pulsata, resistunt immobiles. *Virg. 3. Æn. v. 555.* Pulsata saxa. *Id. 6. Æn.* Hic quibus invisit fratres, dum vita manebat, Pulsatusve parens.

Pulso, as, avi, atum, a. 1. *battere*, *percutere*, *רבה*, Ger. *heffrig schla-gen*, *treiben*, Gal. *pouffer*, *frapper*, Hisp. *berir*, *golpear*, *απυ*, *τυπτω*, sæpe percuto, verbero, ireq. a *pelio*. *Terent. Adel.* Sed quis hoc ostium pulsavit? *Cic. 1. de nat. Deor.* Cum sine intermissione pulsetur, agiturque atomorum incursum sempiterna. *Id. 7. Ver.* Sex lictores circumstant valentissimi, & ad pulsandos, verberandosque homines exercitatissimi. ¶ Speciatim dicitur de fœdibus, vel aliis instrumentis musicis, pro chordas digitis, vel plectro atterere, aut sonum reddant. *Virg. 5. Æn.* Jam pectine pulsat ebuo: n. ¶ Translate sumitur pro perturbare, vexare. *Plaut. Epid. 4. l. 1. 3.* Qui in unum multa confluunt, quæ meum pectus pulsant. *Virg. 12. Æn.* Pulsatos referens, inlecto tædere Divos. h. e. violatos. *Claudian. de B. Gildon. v. 169.* Quisquis vel locuples, vel pulchra conjuge notus, Crimine pulsatur talfo.

Pulsuatus, a, um, adject. pulsibus plenus, ut pulsuosus dolor. *Cel. Auct. Tard. l. 3. c. 10.*

Pulsus, us, m. *battimento*, *κωπις*, actus pellendi, ictus, impulsio. *Cic. 1. Tusc. c. 23.* Inanimum est omne, quod pulsu agitur externo. *Sil. l. 14. v. 488.* lenis ductor Rhæticius ibat Pulibus, & valido superabat remige ventos. ¶ A Medicis iteni pulsus vocatur, motus arteriarum ex spiritu reciprocatione, & ex systole, diastoleque cordis proficiens, *polso*, *σφυγις*. *Plin. l. 11. c. 37.* Arteriarum pulsus in cacumine maxime membrorum evidens, index ferè morborum. *Id. l. 2. c. 97.* Pulsus venarum.

Pulsus, a, um, partic. *battuto*. *Propert. l. 3. eleg. 13.* Arte pulsa fides. ¶ Item expulsi. impulsus. *Virg. 1. Æn. v. 382.* Pulsus corde dolor. *Valles. l. 2. c. 26.* Pulsus acie a Sylla.

Pulsarius, ii, m. *πυλλοειτης*, vas, in quo puls decoquitur. *Cels. l. 2. c. 11.* Caliculus quoque, aut pulsarius onis compressioris ei rei commode aptatur. *Plin. l. 7. c. 53.* Calidam potionem in pulsario poposcit.

Pulsatio, onis, f. idem ac pulsatio. *Plaut. Truc. 2. 2. 3.* Quid tibi ad hæc accessio est ædes, aut pulsatio?

Pulticula, æ, f. *πολλων*, dimin. a *puls*. *Colum. l. 8. c. 11.* Nec minus quolibet frumento cocta pulticula. Adde *Plin. l. 26. c. 8.*

Pultificus, a, um, adject. ut pultificus far. hoc est ex quo fit pulvis. *Auson. in Technopag. c. de cibus.*

Pultriphagones, m. 1. idem ac pultriphagus. *Plaut. in prol. Pan. v. 53.* Carthægonius vocatur hæc comœdia, Latine Plautus, Patrus pultriphagones.

Pultriphagus, a, um, qui pulte vescitur, vox hybrida, ex Latino *puls*, & Græco *φωγις*, vesci. *Plaut. Most. 3. 2. 143.* Pultriphagus opifex. ¶ Legitur & *pultrifagus*.

Pulto, as, a. 1. idem ac pulso. *Ter. Adel. 4. 4. 24.* Ubi pultare hæc occipite fores. *Plaut. Mil. 2. 2. 47.* Pultare pectus digitis.

Pulver, ris, idem ac pulvis. *Apul. de herb. c. 35.* Herbæ pulver vix inhabitus. Adde *Theodor. Priscian. l. 1. c. 30.*

Pulveratice, æ, f. & *Pulveraticum*, i, n. quod agrimenforibus pro labore, ac pulvere solvebatur, a *pulvere*. Uti *Theodosius*, & *Valentinianus in constitutione apud Jul. Frontinum de limit. agror. & Leg. 16. Cod. Theodof. de Titoniis*.

Pulveratio, onis, f. tossio vineæ, quæ fiebat sereno cœlo in sicca tellure ad excitandum pulverem, quo uvas facilius a Sole coqui putabant. *Virg. 2. Georg.* Sollicitanda tamen tellus, pulvisque movendus. Ubi *Servius*, Hoc genus culturæ pulverationem vocant proprie quo immittunt glebæ ad vites applicantur. *Col. l. 11. c. 2.* Sed frigidioribus regionibus pulverationem faciunt, quam vocant rusticæ occasionem, cum omnis gleba in vineis retingitur, & resolvitur in pulverem.

Pulveræus, a, um, *κωπιστατος*, quod est ex pulvere, ut Nubes pulveræa, idest ex pulvere moto excitata. *Virg. 8. Æn.* Oculifve sequuntur Pulveræam nubem. ¶ Nonnunquam idem est ac pulverulentus, idest pulvere plenus. *Ovid. 7. Metam. v. 113.* Pulveræum solium. ¶ Æquor pulveræum, circus, ubi pugnatur. *Stat. 11. Theb.* Jamque in pulveræum, Furis hortantibus, æquor fluunt.

Pulveræo, us, a. 1. *polverizzare*, *ridere in pulvere*, Germ. *zu pulver stossen*, Gall. *pouder*, *pulveriser*, Hisp. *empolvar*, *polvozar*, *κωπιζω*, in pulverem redigo, glebas comminuo, & in pulverem resolvo. *Col. l. 11. c. 2.* Priefquam vineæ pulverentur. V. *Pulveratio*. ¶ Sumitur etiam pro pulverem excitare, pulvere conspergere. *Plin. l. 17. c. 9.* Pubescen-tique uvæ pulverent. *Calpurn. ecl. 10.* Et fragiles nimis Sol pulverat herbas. ¶ Est etiam verbum neutrum, pro pulvere plenum esse, seu pulvere tædari. *Plaut. apud Gel. l. 18. c. 12.* Exi, Dave, age, sparge: mundum esse hoc vestibulum volo: Venus ventura est noctia, nolo hoc pulveret. Sed facile etiam subauditur potest: *illam*: quo modo activum erit.

Pulverulentus, a, um, *κωπιστατος*; pulvere plenus. *Cic. Att. l. 5. ep. 14.* Nunc

Nunc iter conficiebamur aethusa, & pulverulenta via. Quintil. l. 5. c. 10. Iter pulverulentum. Ovid. l. 1. Anar. eleg. 15. Præmia militiæ pulverulenta sequi. h. e. plena laboris, & pulveris.

Pulvillus, i, m. *piumaculo*, dimini. a *pulvinus*, ut Serici pulvilli, serico panno obducti. Horat. epod. od. 8. Quid, quod libelli Stoici inter sericos facere pulvillos amant?

Pulvinar, aris, n. *quanciale, piumaccio*, פּוּלְבִּינָר, Ger. *baupkuffen*, Gal. *oreiller*, Hisp. *almobada*, *πυρκαφάριον*, id, quo dormientium capita sufficiuntur. Perossus cenet pulvinar dici quali pulminar, a *plumis*, quibus farcitur. Utebantur autem pulvinaribus potissimum lautissimi quique, præsertim in lecto conjugali. Ovid. l. 2. de Pon. eleg. 2. Incolimus conjux læta pulvinaria servat. ¶ Differunt *pulvinar*, & *pulvinus*, quia *pulvinar* est, quod dormituri capiti supponimus, *pulvinus*, quo in sedendo utimur. Sed tamen pulvinar interdum pro pulvino reperitur. Ovid. l. 1. de Ar. Fuit utile multis pulvinar facili composuisse manu. Loquitur de iis officiis, quæ in circo spectantibus mulieribus ab amatoribus præstari consueverunt. ¶ Pulvinaria etiam dicebantur lectuli molli tomento facti, qui in templis sternebantur, decreta supplicatione, inquit timulacra imponebantur V. Lectisternium. Cic. pro Dom. Aram, & ædiculam, & pulvinar sub faxo sacro dedicavit. Liv. l. 22. c. 10. Curatum lectisternium, & per triduum habitum Decemviris sacrorum curantibus, & pulvinaria in conspectu fuere Jovi, & Junoni, alterum Neptuno, & Minervæ, tertium Marti, & Veneri, quartum Apollini, & Dianæ, quintum Vulcano, & Vestæ, sextum Mercurio, & Cereri. Cic. 3. Catil. Quoniam ad omnia pulvinaris supplicatio decreta est.

Pulvinaris, re, adject. ut pulvinaris pica, quæ in pulvinis arenæ sedet. Petron. in fragment. Tragar.

Pulvinarium, ii, n. idem ac pulvinar. Liv. l. 21. c. 62. Et corvum in ædæ Junonis devolvat, atque in ipso pulvinario confedisse. ¶ Ponitur etiam pro pulvino arenario, idest eminentia durioris arenæ, quæ fluctibus venientibus, & in salum redeuntibus in modum faxi densatur. Plaut. Caf. 3. 2. 27. Subducam navem rursus in pulvinarium.

Pulvinatus, a, um, *πυρκαφάριος*, quod est ad similitudinem pulvilli convexum, vel molle. Plin. l. 17. c. 12. Clivosa loca altiores poscunt scrobes, præterea pulvinata a devexitate labris. Id. l. 15. c. 22. Gemino pro tectis operimento, pulvinati primum calycis, mox lignei, putaminis. ¶ Pulvinatæ columnæ, dicuntur, quæ pulvinum habent, idest partem illam inter abacum, & echinum, unde voluta propendit. Vitruv. l. 1. c. 4. & l. 3. c. ult.

Pulvinillus, i, dim. a *pulvinus*. Col. de arbor. c. 10. Ab inferiori autem pulvinuli altiores excidentur.

Pulvinus, i, m. *cussino*, פּוּלְבִּינָר, Ger. *kuffin*, Gal. *couffin*, Hisp. *almobada de estrado*, *κυσφάριον*, lectulus exiguus, lana, vel tomento, vel pluma, aut alio genere hujusmodi plenus, quo utimur in sedendo. Cic. l. de Or. c. 7. Tum Crassum: Imo vero commodius etiam, pulvinoque poposcisse, & omnes in iis fedibus, quæ erant sub platano, confedisse dicebat. Id. 7. Ver. Nam lectica octophoro terebatur, in qua pulvinus erat perlucidus, Melitenis rosa farctus. ¶ A pulvini domestici similitudine pulvinus ab agricolis vocatur porca, sive areola, sive sulcorum eminentia, terra, inquam, eminens, & protuberans inter duos sulcos. Col. l. 5. c. 10. Omnium autem generum ramos circa Calendas Martias in hortis per pulvinos arcarum disponere convenit. ¶ A nautis quoque ita vocatur eminentia durioris arenæ, quæ fluctibus venientibus, & in salum redeuntibus densatur, vulgo *Banchi*. Serv. ad lo. Æn. v. 303. ¶ Hinc ita appellatur quælibet structura in aqua, ex arena, aut cæmentis. Vitruv. l. 5. c. 12. Tunc ab ipsa terra sine crepidine pulvinus firmissime struatur. ¶ Ab eodem Vitruv. l. 10. c. 15. pulvinus dicitur basis, & veluti cubile, in quo catapultæ sedet. V. Bsl. in Lex. Vitruv.

Pulvis, eris, m. & f. *polvere*, פּוּלְבִּינָר, Germ. *staub*, Gal. *poudre*, Hisp. *polvo*, *κόνις*, terra minuta, & arida. Propert. l. 1. cl. 11. Sit mihi perpetuo pulvis Hetrusca dolor. Hor. l. 1. od. 1. Sunt, quos curriculo pulverem Olympicum collegisse juvat. ¶ Per Synecdochen, vel Metonymiam ponitur pro loco certaminis. Cic. 3. de Leg. c. 6. Doctrinam ex umbraculis eruditorum, otioque non modo in Solem, atque pulverem, sed in ipsum discrimen, aciemque perduxit. ¶ Translate sumitur pro arte. Hinc in suo pulvere currere, est in sua materia scribere, seu in ea re versari, in qua quis plurimum valeat. Ovid. in Fast. Inque suo nosse pulvere currat equus. ¶ Per Metalepsin capitur pro labore, negotio, difficultate. Hinc *Citra pulverem* aliquid contingere dicitur, quo quis facile, citraque negotium potitur. Hor. l. 1. ep. 1. v. 51. Cui sit conditio dulcis sine pulvere palmæ. V. Aconiti. ¶ Poetæ interdum genitivo singulari *pulvis* utuntur. Catul. in Epith. Julia. Illa pulvis Erythræi, siderumque micantium subducat numerum prius. Alii tamen leg. *pulveris ætheri*, vel *ætheri*.

Pulvisculus, i, m. *κονισκίον*, dimi. a *pulvis*, ut auratilis pulvisculus, Solim. c. 25. (al. 15.) ¶ Speciatim dicitur de eo pulvere, quo mulieres utuntur, vel ut cutis colorem commentent, vel ut dentibus candorem inducant. Apul. in Apol. Tenuem, candidum, nobilem pulvisculum. ¶ Cum *pulvisculo* dicitur, quoties omnia sic tolluntur, ut nihil sit reliquum, ne pulvis quidem. Plaut. Rud. 3. 6. 7. Converret iam hic me totum cum pulvisculo. Id. Trucul. prol. v. 18. Quo citius rem ab eo auterat cum pulvisculo. ¶ In neutro gen. Hieronym. advers. Vigilant. c. 2. Pulvisculum nescio quod.

Pumex, icis, m. *pumice*, Ger. *bimsstein*, Gal. *pierre ponce*, Hisp. *esponja*, *κωνιας*, lapis cavernosus, in mari crescens, & aquis innatans, ad corpora læviganda laudatissimus. Plaut. Aul. 2. 4. 18. Pumex non æque est aridus, atque hic est fenex. Virg. 12. Æn. Inclusus ut cum latebroso in pumice paitor vestigavit apes. ¶ *Lævis pumice*, prov. pro molli, & effeminato ponitur. Juven. sat. 9. Nam res mortifera est inimici pumice lævis. ¶ *A pumice aquam postulare*, prov. pro frustra ab alio petere, cuius ipse, a quo petas, maxime sit indigus. Nihil enim pumice lapide succius. Itali dicunt eodem sensu, *voler cavare dalla rapa sangue*. Plaut. Pers. 1. 1. 42. Nam tu aquam a pumice nunc postulas. ¶ Reperitur etiam gen. toem. Catull. carm. 1. Cui dono lepidum novum libellum arida modo pumice expolitum Cornel?

Pumicatus, a, um, *pulvito*, *liscio*, qui corpus pumice lævigat. Plin. ep. 11. l. 2. Qui titulus a vita hominis compta semper, & pumicatis non abhorrebat.

Pumicatus, a, um, quod est ex pumice, vel quod ad similitudinem pumicis factum est. Plaut. Pseud. 1. 1. 73. Pumiceos oculos habeo, non quo lacrymas exorare. Stat. l. 3. sil. l. v. 144. Antra pumicea.

Pumico, as, a. l. *polire*, *κωνιας*, pumice polio, lævigo. Lucil. l. 7. Sar. Scabor, subvellor, defquamor, pumicor, ornor. Tibul. l. 3. cl. 1. Pumicet, & canas tondat ante comas. Alii rectius leg. *pumex* &, &c. Adde Apul. in Apolog.

Pumicosus, a, um, *simile a pumice*, Ger. *locherbeig*, Gal. *ressemblant a pierre*, *ponce*, Hisp. *esponjoso*, *κωνιασίδης*, quod pumicis naturæ, vel similitudinem habet, h. e. raram, & cavernosum. Plin. l. 17. c. 5. de ster. Tom. II.

92. Aris & fulosæ, scabre, canescens, exese, & pumicosæ. Id. l. 32. c. 8. Quantum pumicosus, spongiæque putri umile, pum. purpureum. Pumilio, onis, m. *nano*, פּוּמִילִיּוֹ, Ger. *zwerglein*, Gal. *nan*, Hisp. *enano*, *παρ*, homo parvæ, & humilis stature, a *πυγυγίαι*. Nam idem est ac Pygmæus. Gel. l. 19. c. 13. Quos pumiliones dicitur, Græci *παρ*, appellant. Marr. l. 14. ep. 213. Parma tibi scutum pumilionis erit. ¶ Transtertur etiam ad aves, aliæque ejusmodi generis animalia humilis stature. Col. l. 8. c. 2. Pumiliones aves, nisi quem humilitas earum delectat, nec propter tacunditatem, nec propter alium reditum nimium probat. Plin. l. 10. c. 56. de gallinis: Est & pumilionum genus non sterile in iis, &c. ¶ Dicitur & de plantis. Plin. l. 12. c. 2. de *chamæpitanis*: Hoc quoque ergo in genere pumilionum interlicitas dicta erit.

Pumilus, a, um, idem ac pumilus, ut aliqui usurpant. Suet. in Aug. c. 83. Pumilio, & distortos abhorrebat. Alii rectius leg. *pumios*.

Pumilo, onis, m. idem ac pumilo. Stat. 1. Sylv. 6. v. 57. Hic audax subit ordo pumilionum, Quos natura brevi statu peractò nodosum semel in globum ligavit.

Pumilio, i, m. idem ac pumilio. Stat. 1. Sylv. 6. v. 64. Casuræque vagis græves rapinis Mirantur pumilos ferociore. Suet. in Aug. cap. 83. Nam pumilos, & distortos, & omnes generis ejusdem, ut ludibria naturæ, malique omnis, abhorrebat.

Pumila, læ, f. genus vitis, in agro Amiternino præcipue nascens. Plin. l. 14. c. 3.

Puncta, æ, f. *colpo di punta*, ictus, qui punctim inferitur, quemadmodum *cesta* est ictus castim infictus. Veget. l. 1. c. 12. V. Cæsa. ¶ Alio sensu Frontin. de aquad. artie. 115. Etiam ille Aquariorum tollendus est reditus, quem vocant punctam. Ita quædam Edit. sed rectius alii *puncta*, hoc est exigua lumina, seu exiles modulos, per quos aqua ex aquæ ductibus erogabatur, quos Id. Ita appellat etiam artie. 25. Pergit vero a loco prius citi. docens servos a punctis appellatos tulle, qui hujusmodi exilibus modulis præerant: qui aliquando lucris causa fistulas latentes sub felice conculcabant, & pecuniam præbentibus aquam præbent: quo efficebatur, ut exiguus aquæ modus ad usus publicos perveniret.

Punctariola, æ, f. levis pugna. Fejl. Punctariolas, leves pugnas appellat Cato in ea, quam dixit de re Historiæ militari.

Punctatim, adv. per puncta, concise, breviter, ut punctatim sub mentis oculos redigere. Claud. Mamert. de statu anim. l. 3. c. 14.

Punctillum, ii, n. *puntolino*, punctulum. Solim. c. 15. (al. 25.) ad fin. de cyaneo lapillo: Mares punctillis ad gratiam interlucentibus auratilis pulvisculus variat.

Punctim, adv. *di punta*, *di staccato*, Ger. *mit stachen*, Gal. *de poinsse*, Hisp. *à escodas*, *σπυρδω*, per punctiones, infixionesque gladii, sive pungendo, ut *castris*, cædendo. Liv. l. 22. c. 46. Hispano punctim magis, quam cæsim, assueti petere hostem.

Punctio, onis, *punctura*, *σιγίς*, actus pungendi. Plin. l. 25. c. 13. Bibitur & contra serpentes, & ante sectiones, punctionesque, nec sentiantur.

Punctiuncula, æ, dim. a *punctio*. Sen. l. 3. de Ira. Magis ignosco ei, qui vulnus inimici, quam qui punctiunculam concupiscit. Adde ep. 53.

Punctulum, i, n. punctiuncula. Apul. l. 6. A. A. Plyphen innoxio punctulo suæ sagittæ fulcitat.

Punctum, i, n. *puncto*, פּוּנְקְטָר, Ger. *puncte*, Gal. *point*, Hisp. *punto*, *σπυρδω*, *σπυρδω*, est signum in magnitudine individuum, vel, quod idem est, minima, individuaque lineæ pars, nullam neque longitudinem habens, neque latitudinem, neque profunditatem. Cic. 2. Acad. Punctum esse, quod magnitudinem nullam habeat. Id. in Somn. Quo quasi punctum ejus attingimus. Manil. l. 3. ad fin. Sic adamas, punctum lapidis, pretiosum auro est. h. e. lapidis pars valde exigua. ¶ Dicitur etiam de tempore, & sumitur pro horæ momento. Cic. pro Cluent. Neque postea punctum est temporis commoratus. Horat. l. 2. ep. 2. punctum horæ. Lucret. l. 2. v. 263. patefactis tempore puncto carceribus. ¶ Accipitur quoque pro suffragio, & favore, quoniam veteres suffragia non scribebant, sed puncto notabant. Cic. pro Mur. Quantum hæc quæstiones in Senatu habitæ punctorum nobis detraxerint, idest suffragiorum in Comitibus. Id. pro Planc. Plures te testes habere, quam quot in ea Tribu puncta tuleris. Hor. in Arte v. 343. Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci, idest suffragia omnium tulit. ¶ In ludo talorum, seu tesserarum punctum significat numeri unitatem. Martial. l. 14. epigr. 17. Hic mihi bifeno numerat tessera punctum, h. e. tessera que habet duodecim puncta duodecim numeros significantia. Suet. in Ner. c. 30. de Neronis profusione. Quadrigenis in punctum HS. aleam lusit. h. e. in singula talorum puncta: vel etiam fortasse in singulis talorum jactus.

¶ Reperitur etiam pro punctione. Plin. l. 8. c. 50. Oculis suffusos capra junci puncto sanguine exonerat, caper rubi. ¶ De punctis in aqueductibus, & de servo a punctis V. Puncta, &.

Punctura, æ, idem ac punctio. Firmic. l. 8. c. 11. Viri punctura teli moriuntur.

Punctus, i, m. idem ac punctum. Plin. l. 2. c. 68. Non aliud est terra univèrsa, quam mundi punctus.

Punctus, ut, m. idem ac punctio. Plin. l. 29. c. 6. Mustelæ etiam, oculis punctu erutus, ajunt visum reverti.

Punctus, a, um, *puncto*, פּוּנְקְטָר, partic. a pungor. Cic. pro Mil. c. 24. Vulnus acu punctum. ¶ Lucret. l. 4. v. 214. Jamne vides igitur, quam puncto tempore imago Ætheris ex oris ad terrarum accidat oras? hoc est quam brevi tempore. Id. l. 2. v. 263. patefactis tempore punctu carceribus.

Pungens, entis, o. partic. a pungo, Plin. l. 16. c. 25. Pungentia folia pino.

Pungo, is, pupugi, punctum, a. 3. *pungere*, פּוּנְקְטָר, Ger. *stuppen*, Gal. *poindre*, Hisp. *panzar*, *פּוּנְקְטָר*, culpside, vel aculeo ictum in tero, ab antiquo *pugo*, quod a *פּוּגָר*, *figo*. Cic. pro Sext. c. 10. Gladius, qui per se pungeri non potest. ¶ Translate sumitur pro cruciare, ægritudine afficere, lædere, &c. Cic. pro R. Am. c. 2. Hunc sibi ex animo scrupulum, qui se dies, noctesque stimulat, ac pungit, ut evellatis, postulat. Id. l. 7. Fam. ep. 15. Pungit me rursus, quod scribis, esse te istic libenter. Id. 3. Tusc. c. 34. Si ignominia pupugit, siquid tenebrarum offudit exitium.

¶ Pupugi pro pupugi dixere veteres, teste Cell. l. 7. c. 9. ¶ *Punxi*, pro pupugi avert. Diomed. Grammat. l. 1. sed sine exemplis.

Punicans, antis, o. idem ac Punicus. Apul. l. 3. Meam subinit. Commodum punicantibus phaleris Aurora rosum quatuens læcutans, cœlum inquitabat.

Punicanus, a, um, quod est Pænorum, vel quod ex regione Punica afferitur, ut Puniciani lecti, idest qualibus uti Pœni, seu Carthaginienses solebant. Cic. pro Mur. c. 36. Stravit pelliculis hædinis lectos Punicanos.

Punice, adv. Pænorum more, vel lingua. Apul. in Apol. Loquitur unquam nisi Punice. Plane. Pan. 5. 2. 23. Punice pergam loqui.

Punicus, a, um, adject. *Carthaginense*, idem quod Punicus. Ovid. in Ibin, v. 381. de M. Regulo. Vel quæ, qui redimi Romano turpe putavit, A duce Punico pertulit, ipse teras. ¶ Punicus color est color flammeus, seu rubeus, & rutilans, qualis est sanguinis, & violarum flammantium, rosso, *risplendente*, rosso *cavico*. Virg. l. 2. Æn. v. 76. Punicis invecita rotis aurora rubebit. Ovid. 13. Met. Punicus cruor. Plaut. Rud. 4. 3. 61. Tu nisi caves, fiet tibi punicum corium, postea atrum denuo. h. e. primo tibi

tibi tergum flagris rubebit, deinde atrum fiet. V. *Phœniceus*.
Punicum, i, n. *Fest.* Punicum quod appellatur, genus libi, translatum a Pœnis.
Punicus, a, um, *Λιβυκός*, Libycus, Carthaginienſis, a *Pœnis*, quaſi Pœnicus. *Virg. l. 1. Æn. v. 338.* Punicæ Regnæ vides. ¶ *Punica fides*, proverbialiter pro fide levis & inconſtanti ponitur. Pœnorum enim perfidia in proverbium abiit, quod ea gens peculiariter vanitatis, & perjurii notata ſit. *Liv. l. 21. c. 4.* Haſ tantas viri virtutes ingentia vitia æquabant, inhumana crudelitas, perfidia pluſquam Punica, nihil veri, nihil ſancti. *Salluſt. in Jug. c. 108.* Comperio, Boecium magis Punica fide, quam ob ea, quæ prædicabat, ſimul Romanos, & Numidam ſpe pacis detinuiſſe. ¶ *Malum Punicum*, idem ac pomum granatum, quia in Africa circa Carthaginem hujus generis mala multa, & inſignia naſcuntur. *Martial. l. 1. epigr. 44.* Aut imitata breves Punica mala roſas. ¶ *Punicus* pro punice, *Horat. epod. 9. v. 27.* Terra marique victus hoſtis Punico Lugubre mutavit ſagum.
Punio, is, i, vi, & ii, itum, a. 4. *punire, caſtigare*, *רָבַח*, Ger. *Braſſen*, Gal. *punir, caſtiger*, Hiſp. *punir, caſtigar*, *καταλείω*, pœna affricto, plecto, caſtigō, multo, ab antiquo *pœnio*. *Cic. l. 1. Off. c. 25.* Prohibenda in puniendo maxime ira eſt. *Et c. 24.* Punire fontes. *Id. pro Dom. c. 29.* Punire ſupplicio. *Apul. l. 5. A. A.* Te vero tantum iuga mea punivero. ¶ Eſt etiam ulciſci, vindicare. *Id. l. 1. de Orat. c. 51.* Iracundia eſt cupiditas puniendi doloris. *Id. de Aruſp. reſp. c. 8.* Meam domum fenatus ex ærario ædificandam, a pontificibus liberandam, a magiſtratribus defendendam, a iudicibus puniendum putavit.
Punior, iris, paſſ. 4. *effere punito*, *καταλείω*, pœnas luo, pœnas do, pœnas nauſo perſolvo, vel dependo. *Ovid. 9. Met. v. 1070.* Quod videt hæc lucem, quod non ego punior ipſa, conſilium, monitumque tuum eſt. h. e. quod non privor vita. ¶ Eſt etiam verbum deponens, idem ac punio. *Cic. pro Mil. c. 13.* Cuius tu inimiciſſimum multo crudeliuſ etiam puniſtus eſ, quam erat humanitati meæ poſſulare. *Id. Phil. 8. c. 2.* Ut clariffimorum hominum crudeliſſimum puniretur necem. Adde *Quintil. l. 9. c. 3.*
Punio, onis, tœm. 3. *caſtigo*, *καταλείω*, actus puniendi. *Valer. Max. l. 8. c. 1.* Punitione liberari. Adde *Tertul. ad nation. l. 1. c. 16.* V. *Pœnitio*.
Punitor, oris, m. *καταλείω*, qui punit. *Cic. pro Mil. c. 13.* Fuit ultor injuriæ, punitor doloris ſui. *Valer. Max. l. 6. c. 1. n. 8.* Stuproſæ mentis punitor.
Punitus, a, um, nom. ex particip. *punito*, *caſtigato*. *Cic. 2. Invent. c. 27.* Levius reum punitum, quam ſit ille promeritus.
Pupa, æ, f. *fanciulla*, *παρθενίον*, puella. *Martial. l. 4. ep. 20.* Dicit ſe vetulum, cum ſit Cærelia pupa, Pupam ſe dicit Gellia, cum ſit anus. ¶ Translate dixere pupas imagunculæ quaſdam puellares, ex lino inſutas, tomento inlartatas, veſtibus amictas, quibus virgines in prima pueritia luſitare ſolebant, quaſ pubertati vicinæ tanquam virginutatis ſuæ inſignia Veneri offerbant, ut fauſte futurum matrimonium cederet. *Varro apud Non. c. 2. n. 675.* Magna pars in deſiderium puparum, & ſigillorum veniebat. *Perſ. ſat. 2. v. 70.* Nempe corripuit *Auſon. Idyll. 7.* Barbara, quæ Latias viciis alumna pupas, ¶ Legitur & puppa.
Pupilla, æ, f. *fanciulla*, *pupilla*, *κόρη*, diminut. a pupa. *Horat. l. 2. ſat. 3.* Pupam, aut pupillam appellet. Alii leg. *Rufam*, aut *pupillam*. ¶ Plerumque ſignificat ſuam orbam parentibus, & ſub tutore agentem. *Cic. Verr. 1. c. 50.* Pupillos, & pupillas certiffimam prædam eſſe prætoribus. *Id. Verr. 3.* Iſte intanti pupillæ fortunæ patrias ademir. ¶ Præterea pupilla dicitur foramen unius ex tuniſis, quæ in oculis, ſunt, per quod ſpecies rerum ad viſum tranſmittuntur, *la pupilla degli occhi*. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 57.* Acies ipſa, qua cernimus, quæ pupilla vocatur, ita parva eſt, ut &c.
Pupillaris, & re, o. 3. *οφθαλμικός*, quod ad pupillum ſpectat. *Liv. l. 24. c. 18.* Pecuniar pupillares primo, deinde viduarum ceptæ conſerri.
Pupillariter, adv. l. 6. *Cod. tit. 30. leg. 20.* Pupillariter aliquem ſubſtituere.
Pupillo, as, n. i. vocem pavonis exprimens verbum. *Auſon. carm. de Philom. v. 26.* Pupilla pavo, trinſat hirundo vaga.
Pupillus, i, m. *pupillo*, *οφθαλμικός*, parvus puer, & ſpecialiter impubes, qui deſiit eſſe in patris potestate vel morte, vel emancipatione. *Pompon. l. pupillus, ff. de verb. ſignif. Cic. 3. Verr. 1.* mortuus eſt, reliquit pupillum parvum filium.
Pupinia Tribus, dicta eſt ab agro Pupinio prope Tibur. Ipſe vero ager etiam Pupinia abſolute dicitur. *Cic. 2. Agrar. c. 35.* Agros Vaticanum, & Pupinianum cum ſuis uberibus campis conferendos non putabunt. *Colum. l. 1. c. 4.* Nata Pupiniæ, peſtilentis ſimul & exiliis agri, cultorem fuiſſe eum, loquuntur hiſtoriz.
Puppis, is, f. *poppa*, *πίπυρα*, poſterior pars navis. *Cic. Att. l. 13.* Inhibito autem remigum motum habet, & vehementiore quidem remigationis navem convertentis ad puppin. ¶ Per Synecdochen accipiuntur pro tota nave. *Ovid. 3. de Pont. eleg. 2.* Clamque per immanes puppe feruntur aquas. ¶ Translate *Cic. l. 9. Fam. ep. 15.* Sedebamus enim in puppi, clavumque tenebamus, nunc autem vix eſt in ſentina locus.
Puppiſ, ii, m. Poeta tragicus, qui ita ſpectantium affectus movit, ut eos flere compelleret. *Hor. l. 1. epigr. 1. & Acron. ibid.*
Pupula, læ, *pupilla degli occhi*, idem ac pupilla. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 57.* Lalpebræ aptiffime taclæ & ad claudendas pupulas, & ad aperendas. *Horat. epod. 5.* Intermittendum cum ſemel fixæ cibo Intabuiffent pupulæ.
Pupulus, i, m. dim. a pupus. *Catull. carm. 57. ad Cæſon.* Deprehendi inodo pupulum puellæ Trufantem.
Pupus, i, m. *fanciullo*, *παιδίον*, puer parvulus, & tenellus. *Varro apud Non. c. 2. n. 675.* Mammam lactis ſugentem palſcere pupum.
Pure, adv. *puramente*, *καθαρῶς*, munde, ſincere, ſine ſordibus. *Cic. de Sen. Eſt etiam quiete, & pure, & elegantier actæ ætatis placida, ac lenis ſenectus. Id. de opt. gen. Or. c. 2.* Perficiendum eſt, ut pure, & emendate loquentes, quod eſt Latine, verborum præterea & propriorum, & translatorum elegantiam perſequamur. *Horat. l. 1. od. 19.* Splendens Pario marmore purius. *Id. l. 1. ſat. 2.* Apparet tibi res pure. h. e. clare, aperte. *Ulp. l. 4. ff. de in diem addit.* Cum igitur tunc recedatur ab emptione, ubi pure contrahitur; vel tunc non impleatur, ubi ſub conditione ſit. h. e. ſimpliciter, abſolute, ſine conditione, aut exceptione. *Gell. l. 9. c. 13.* Puriffime, atque illuſtriſſime deſcribere. ¶ *Pura habere* dicebantur mulieres, quæ ſeorſim a viris nocti cubabant, & a concubitu abſtinebant, quod in pervigilio Iſidis fieri ſolebat: neque enim licebat cuiquam ſine piaculo rem divinam eius Deæ facere, niſi decem continuas noctes ante ſacrificium puras a virili contactu peregiſſet. *Plaut. Aſin. 4. 1. 61.* Si forte pure velle habere dixerit, tot noctes reddat ſpurcas, quot puras habuerit.
Purelacto, is, a. 3. *purigare, nettare*. *Non. c. 2. n. 355.* Februare poſſitum pro purgare, purelacere.
Purgabilis, & le, o. 3. quod facile purgatur. *Plin. l. 13. c. 23.* Rotundior, quæ halantibus vocatur, purgabilis maxime, & ſponte proſiliens.
Purgamentum, inis, n. purgamentum, ſordes. *Ovid. 6. Faſt. v. 714.* Hoc eſt illa dies, qua tu purgamina Veſtæ, Tibri, per Hetrufcas in mare mittis aquas. ¶ Item expiatio, purgatio. *Id. 2. Faſt. v. 35.* Omne nefas,

omnemque mali purgamina cauſam Credebant noſtri tollere poſſe feneæ.
Purgamentum, i, n. *lordura*, *mondiglia*, *καθάρματα*, *καθάρματα*, ſordes, quæ ex re aliqua immunda, & lurida tergitur, & repurgatur, immunditiæ, quaſ rem aliquam purgantes ejicimus. *Liv. l. 1.* Cloacainque maximum receptaculum omnium purgamentorum urbis ſub terram agendam. ¶ Translate dicitur de re inutili. *Sen. ep. 75.* Ac deinde purgamenta pro frugibus ciet. id eſt herbas inutiles, & quæ ſint projiciendæ, vel res nihili. ¶ Item de homine vili, vel ſceleſto. *Curr. l. 10. c. 2.* Quam purgamenta quondam urbis ſuæ, nunc etiam exili, admittent. *Id. l. 6. c. 11.* Purgamenta ſervorum. ¶ Item de purgationibus, ſeu expiationibus, quæ ſolebant per trivium projici, ut ſceleris culpa in eoſ transferretur; quæ prætereuntes eas calcarent, aut tangerent, *καθάρματα*. *Peiron. in Saiyr.* Quæ ſtriges emcederunt nervos tuos? aut quod purgamentum nocte calcaviſti in trivio, aut cadaver? V. *Turneb. l. 26. c. 7.*
Purgate, adv. *purgamente*, pure. *Non. c. 1. n. 269.* Enucleate dicitur, purgate, exquilitæ.
Purgatio, onis, f. *purgazione*, *purga*, *καθάρσις*, actus purgandi, curatio, quæ medicamentis ſit. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 22.* Esculapius primus alvi purgationem invenit. *Id. l. 16. Fam. ep. 12.* Inedia, & purgationibus, & vi ipſius morbi conſumptus eſ. ¶ Item pro menſtruo ſanguine. *Plin. l. 20. c. 4.* Purgationibus ſæminarum, & veſicæ, & urinz utile decoctum. ¶ Translate ſumitur pro excautione. *Cic. 4. Ver. Neque ſuam purgationem eripio, qua ille apud omnes utitur. Ter. Heaut. 4. 1. 12.* Neſcio quid peccati portet hæc purgatio. ¶ Apud Rhetores purgatio eſt ſtatus, ſive conſtitutio, in qua reus negat ſe conſulto ſeciſſe. *Auſt. ad Her. l. 1.* Purgatio eſt, cum conſulto ſe negat reus ſeciſſe. *Cic. l. 1. de Inv. Purgatio eſt, cum ſactum conceditur, culpa remouetur. Id. l. 2.* Purgatio eſt, per quam ejus, qui accuſatur, non factum ipſum, ſed voluntas defenditur.
Purgativus, a, um, adject. *Purgatorius*, ut purgativa medicamenta. *Cel. Aurel. Tard. l. 1. c. 1.*
Purgator, oris, m. qui purgat, ut purgator cloacarum. *Jul. Firmic. l. 8. c. 20.* Hercules purgator lerarum. *Apul. in Apol.*
Purgatorius, a, um, adject. *purgativo*, purgandi vim habens, *καθαρτικός*, ut purgatorium medicamentum. *Symmach. l. 6. ep. 64.*
Purgatrix, icis, f. quæ purgat. *Tertul. de baptiſmo. c. 5.* Purgatrice aqua ſe expiare.
Purgatus, a, um, nom. ex particip. *purgato*, *mondo*, *puro*. *Horat. l. 1. ep. 1.* Eſt mihi purgatum crebro qui perlonet aurem. *Id. l. 2. ſat. 3. v. 27.* Et morbi miror purgatum te illius. *Salluſt. apud Non. c. 4. v. 205.* Ita fiducia, quam argumentis purgatores dimitunt. h. e. a metu liberiores. *Perſ. ſat. 2. v. 57.* Somnia pituitæ qui purgiſſima mittunt.
Purgito, a, a. i. frequentat. a purgo. *Plaut. Aulul. 4. 10. 23.* Non mihi homines placent, qui quando malececerunt, purgant. h. e. excuſant ſe.
Purgo, as, avi, atum, a. 1. *purigare, nettare*, *רָבַח*, Germ. *reingien, ſouberen*, Gal. *purger, nettoyer*, Hiſp. *purgar, limpiar*, *καθαρίζω*, ſordibus libero, mundo. *Ter. Adel. 3. 22.* Piſces cæteros purga, *Dromo. Cic. de Div. Quid ſcamoneæ radix ad purgandum poſſit. Id. 5. Tuſc. Immiſi cum ſalcibus multo purgant, & aperuerunt locum. Id. 2. de nat. Deor. Cervæ pavio ante partum purgant ſe quadam herba, quæ ſeſelis dicitur. ¶ Purgati morbi, V. *Purgatio*. ¶ *Purgare alvum*, eſt alvi ſordes medicamento expellere. *Cic. 1. de nat. Deor. Vomitione canis purgare alvos ibes Ægyptiæ dicuntur. ¶ Purgare taſtidium*, eſt curare, & ei remedium adhibere. *Plin. l. 8. c. 27.* Palumbes, gracula, merulæ, perdicæ lauri folio annuum taſtidium purgant. ¶ Translate capitur pro excuſare. *Cic. pro R. Am. Servos ipſos neque arguo, neque purgo. Id. l. 12. Fam. ep. 25.* Quod te mihi de Sempronio purgas, accipio excuſationem. ¶ Item pro diluere. *Cic. pro Cluenn. Quam quantum deſenſor purgandis crimibus conſequi, & dicendo probare poterit. Tacit. 4. Ann. c. 42.* Purgare proba. ¶ Purgare rationes, eſt ſuperflua decidere, inutiles expenſas tollere, rationes componere. *Sueton. in Calig. c. 29.* Decimo quoque die numerum puniendorum ſubſcribens, rationem ſe purgare dicebat.
Purificatio, onis, f. *purificazione*, *καθάρσις*, actus purificandi. *Plin. l. 15. c. 30.* Eadem & purificationibus adhibetur.
Purifico, as, avi, atum, a. 1. *purificare, purgare, nettare*, *καθαρίζω*, mundo, purum facio. *Plin. l. 10. c. 41.* Excitantque ſe ſe, & circumactæ purificant. *Gell. l. 19. c. 12.* Purificare agrum. *Sueton. in Aug. c. 94.* Illamque expergeſactam quaſi a concubitu mariti purificaffe ſe.
Purifficus, a, um, adject. purus faciens. *Claudiam. de 6. Conf. Honor. v. 328.* Purifficamque Jovem, Triviamque precatus. Alii leg. *verrifficus. Laſtans. l. 4. c. 15.* Purifici roſis perſulio. Eſt qui legit *purificati*; ſed minus recte, & contra quamplurimum MSS. fidem.
Purifus, adv. idem ac puriffime, apud vet. *Fest.*
Puritas, atis, puritæ, *καθάρτης*, *αἰνία*, munditia, ſimplicitas. *Pallad. l. 11. c. 14. de vino.* Mox ſumere puritatem, colarique debere, & in uſum referri. *Capitolin. in Verob. c. 3.* Amavit ſimplicitatem ingenii, puritatemque vivendi. Adde *Arnob. l. 5. & Macroh. l. 1. in ſonn. Scip. c. 11. & 13.* ¶ Pro purulentia. *Cel. Aurel. Chronic. l. 5. c. 4.* Sanguinis puritas.
Puriter, adv. idem ac pure. *Cato c. 23.* Succum puriter omnium dierum pariter in dolia dividito. *Catull. carm. 40. de Egnatio.* Qui puriter lavit dentes. *Id. carm. 77. (al. 75.)* Si vitam puriter egi.
Puritates, ei, f. puritas, mundities. *Varr. in fragment. Saiyr. Menipp. A cælatura cælum*, ab ornatu græcæ *καθαρό*, latine a puritie mundus.
Puro, as, a. 1. *purificare*, *καθαρίζω*, purum lacio, purgo, luſtro, expio. *Plaut. Aul. 2. 3. 3.* Vaſcula iutus pura protere. Alii leg. *pura propera*, vel *pure propera*. Addunt quidam legi hanc vocem & apud *Varron. & Cæſar. in Adriano*, quæ nos loca non vidimus.
Purpura, æ, f. *porpora*, *πορφύρα*, Ger. *meerſchneck*, Gal. *pourpre*, Hiſp. *carmeſi*, *Πορφύρα*, conchæ genus, in mediis laucibus liquorem habens, quo olim veſtes tingebantur. Nam nunc quidem veterum purpura deſiit. *Plin. l. 9. c. 36.* Purpuræ ſtorem illum tingendis expetium veltibus in mediis habent laucibus, &c. ¶ *Vitraviv. l. 7. c. 13.* auctor eſt, purpuras pro Solis propinquitate alium, atque alium habere colorem, & apud Tyron quidem rubrum, circa Africam autem puniceum ſuccum emittere, quo & purpura tingitur, quam violaceam appellant. *Corn. Nep. in fragment. Me juvene violacæ purpura virebat. ¶ Metonymice ſumitur pro panno purpura imbuto. Cic. pro Cluenn. c. 40.* Purpura uſque ad talos demiffa. ¶ Item pro magiſtratu, aut nobilitate. Purpura cauſa eſt, quod prætexta purpura niſque ad Auguſti tempora Magiſtratus fuerit inſigne: qua, labente diſciplina, etiam multi ditiores, nobilioresque extra Magiſtratum utebantur. *Ovid. 1. Faſt. Jamque novi præeunt ſaſces, nova purpura fulget. Martial. l. 8. ep. 8.* Purpura te felix, te colat omnis honos.
Purpurarius, a, um, *Πορφύρατος*, quod ad purpuram ſpectat. *Plin. l. 35. c. 6.* Alterum genus eſt in purpurariis officinis. ¶ *Purpurarius abſolute* pro eo qui purpuram tingit, vel vendit, legitur in Narbonenſi lapide apud *Gruter. p. 649. n. 9.*
Purpurafco, is, n. 3. *Πορφύριζω*, purpureus ſio. *Cic. in Acad. apud Noa.**

Purpuratorius, a, um, adiect. ad purpuratos viros pertinens. *Sidon. l. 1. ep. 7.* Qui non affectat habitum purpuratorum. Alii leg. *purpuratorum*.
Purpuratus, a, um, *porporato*, *vestito di porpora*, Πορφυροειδής, purpura ornatus. Purpurati dicuntur, qui apud Reges dignitate, & gratia antecellunt. *Cic. 1. Tusc. c. 43.* litis, quoque, inquit, ista horribilia minitare purpuratis suis. *Flor. l. 1. c. 10.* de Mucio Scaevola. Sed ubi frustrato circa purpuratum ejus ictu tenetur. *Curt. l. 3. c. 6.* Parmenio fidelissimus purpuratorum.
Purpureus, a, um, *porporinus*, *di porpora*, Ger. *purpurfarb*, Gal. *de pourpe*, Hisp. *de carmisí*, πορφυροειδής, quod est ex purpura, seu purpure colore refert, qualis est in nigricantibus rose splendore. *Virg. 9. Æn.* Purpuream vomit ille animam. h. e. sanguinem. *Ovid. 3. Met.* Purpurea aurora. *Id. 1. Amor. eleg. 3.* Purpureus pudor. *Cic. 4. Acad. c. 33.* Et mare illud, quod nunc Favonio nascente, purpureum videtur ubi videtur pro cœruleo usurpari, qui color niger est rubore quodam admixto. Sic *Virg. 4. Georg.* In mare purpureum violentior inhiit amnis. Et *Præper. l. 2. eleg. 20. v. 5.* purpureis agitata fluctibus Hellen. *Hom. mer. quoque in Bætyachon. ἄσπαι πορφυροειδὲς* dicit. ¶ Item purpura amictus. *Horat. l. 3. od. 35.* Et purpurei metuunt Tyranni. *Clauian. l. 2. de rap. Prof.* Purpurei reges. ¶ Poetæ purpureum interdum usurpant pro pulchro, nitido, cuiuscumque coloris sit. *Horat. l. 4. od. 1.* purpureis ales oloribus. *Albinovan. ad Liv.* Purpurea nix. *Tibul. l. 1. el. 4.* Carmine purpurea est Nili coma. *Virg. l. 1. Georg.* Et pro purpureo pœnas dat Scylla capillo. *V. Voss. l. 4. de Inst. orat. c. 13.*
Purpurisatus, a, um, nom. ex particip. purpuris infectus, *bellentasio. Plaut. Trucul. 2. 2. 35.* Quia istas buccas tam belle purpurisatas habes. *Apul. in Apol. Genæ purpurisatæ.* ¶ Purpurisatos fastos vocat *Sidon. l. 8. ep. 8.* fastos consulares.
Purpurisum, i, n. ἀρδύρατος, πορφυροειδὲς χρώμα, spuma ferventis purpure, unde color efficitur, quo pictores utuntur, & fœminæ genas, & labra tingunt. Indicum purpurisum inter floridos colores refertur. *Plin. l. 35. c. 6.* Floridi sunt, quo dominus pingenti præstat, minium Armenium, cinnabaris, chrycololla, Indicum purpurisum. Et *infra.* Et reliquis coloribus, quos a dominis dari diximus propter magnitudinem pretii, ante omnes est purpurisum et creta argentaria, cum purpureis pariter tingitur, bibitque eum colorem celerius lanis. Præcipuum est primum, ferventi aheni rubidus medicamentis inebriatum. Proximum, egesto eo, addita creta in jus idem, &c. ¶ Invenitur etiam *purpurisus*, i, n. *Hieronym. ep. 10. ad Furiam.* (*si salus est lectio*) Quid facit in facie Christianæ purpurisus, & cerussa?
Purpuriticus, a, um, adiect. idem quod porphyreticus. *Vetus Inscrip. Romana apud Græter. pag. 128. n. 5.* Vetustate corruptam adamplavit columnis purpuriticis.
Purpureo, as, n. πορφυροειδὲς, purpurea colorem habeo, sive reddo. *Col. l. 10. c. 10.* Quæ irondens purpurat auro. *Apul. l. 10. A. A.* Labias ambrosio rore purpuratis. ¶ Est etiam verbum activum, pro purpureum facere. *Fuvius Antias apud Gell. l. 18. c. 11.* Spiritus Eurorum virides cum purpurat undas.
Purulentatio, onis, f. purulentiæ. *Cal. Avel. Tard. l. 5. c. 3.*
Purulente, adv. πυρῦδος, cum pure, sive sanie. *Plin. in præm. l. 23.* Citricibus marcidis, ossibus purulente limosis plurimum confert.
Purulentia, æ, f. πυρῦδος, puris tumiditas, aut copia, vel vulnus pure plenum. Translate *Tersul. de pall. sub fin.* Haud facile has purulentias civitatis quis eliciat, aut iuppurbat.
Purulentus, a, um, *marcio*, *pieno di marcia*, Ger. *osterechtig*, Gall. *plein d'ardure*, Hisp. *podrido*, πυρῦδος, quod pure, sive sanie plenum est. *Plin. l. 22. c. 11.* Stæbe decoctæ in vino præcipue auribus purulentis medetur. *Id. l. 25. c. 2.* Purulenta autem expuentibus auxiliantur cum cumino, pari pondere.
Purum, a, um, *puro*, *netto*, טהור, Ger. *rein*, Gal. *pur*, Hisp. *puro*, καθαρός, αἰσθός, mundus, sine sordē. *Cic. pro Cæc.* Quicquid inde haurias, purum, liquidumque te haurire sentias. *Id. pro R. Com. c. 6.* Est ne quiliquam, qui tibi purior videatur? *Virg. 4. Georg.* purissima mella. *Liv. l. 1.* Et extrinsecus puri aliquid ab humano poterit cultu. *Horr. l. 1. or. 22.* Integer vitæ, scelerique purus. *Id. l. 2. sat. 3.* Purum vitio cor. ¶ Aurum purum in sacris dicebatur, quod in usu profano non fuisset. *Festus.* ¶ Extra sacra purum aurum, aut argentum dicitur, quod nihil fœcis, aut interioris metalli habet immixtum. *Juvén. Sat. 9. v. 141.* argenti vascula puri. ¶ Præterea argentum purum vocat *Cic. Verr. 6. cap. 23.* argentum mrum, cui detracta emblemata, & crustæ sunt. *schietto.* Sic inquit, Haluntini, excussis deliciis, cum argento puro domum reverterunt. ¶ Sæpe purus ponitur pro simplici, non impedito, vacuo, sine conditione, sine exceptione. *Paul. l. 4. ff. de an. leg. & fideicom.* Et primi anni purum, sequentium conditionale. ¶ *Puri mensuro esse dicebantur*, qui facrorum causa toto mense in cæremoniis erant, idest puri erant, certis rebus carendo. *Fest.* ¶ *Judicium purum*, est simplex, & absolutum ab omni exceptione. *Cic. 2. de Inv. Hic is, qui agit, iudicium purum postulat.* ¶ *Locus purus*, qui nec sanctus, nec sacer, nec religiosus est. *Ulp. l. locum, de vii. & sump. fun.* ¶ *Pura plateæ*, non inædificatæ, sed patentes, late explicate, & vacuæ. *Hor. l. 2. ep. 2.* Puræ sunt plateæ, nihil ut meditantibus obster. Similiter pura loca dicuntur ætiam, in quibus nullum ædificium est. *Scævola. ult. ff. de pignor. act.* Creditori locum purum obligavit: & cum eum locum inædificare vellet, &c. *Varr. l. 4. l. L.* Loca Romæ pura dicuntur aræ. ¶ *Vestimenta pura*, quæ Sacerdotes ad sacrificia sumebant, non obita, non fulgurita, non tunesta, non maculam habentia. *Festus.* ¶ *Hæsta pura*, quæ est sine ferro, quæ præmium fuit apud antiquos eorum, qui prælio vicissent. *Virg. 6. Æn.* Ille, vides, pura juvenis qui nititur hæsta. ¶ *Vasa pura*, sine emblemata, cæclatura, aut incrustatione. *Paul. l. si in vens, de rei vindic.* Pura, an cæclata sint, dici oporteat. ¶ *Charta pura*, in qua nihil scriptum est. *Ulpian. l. 5. ff. de Legat. 3.* ¶ *Puræ noctes*, *V. Pure.* ¶ *Puræ genæ*, & h. e. imberbes, *Senec. Hippolyt.* ¶ *Pura oratio*, h. e. simplex, & quæ sine labore intelligi potest. *Ter. prolog. Heaur. v. 46.* ¶ *Purus putus*, *V. Putus.*
Pus, uris, n. 3. *puris*, Ger. *eyer*, Gal. *ordure*, Hisp. *podre*, visus, sanies, & quicunque humor in putredinem versus, sanies coacta, & ex maturitate crassa jam effecta, & albida. Differt a sanie. *Col. l. 5. c. 26.* Sanguis omnibus notus: sanies est tenuior hoc, varic crassa, & glutinosa, & colorata: pus crassissimum, albidissimumque, glutinosius & sanguine, & sanie: Exit autem sanguis ex vulnere recenti, aut jam fenescente: sanies est in utrunque tempus, pus ex ulcere jam ad sanitatem spectante. *Plin. l. 28. c. 11.* Si gravitas lit audiendi, fel hubulum cum urina capræ, vel hirci, vel si pus lit. *Idem l. 35. c. 6.* Præcipuum otitis ad deprehendenda pura.
Pusa, æ, f. 1. puella, apud vet. *Fest. & Pompon. apud Varr. l. 6. L. L.*
Puffillanimitas, & me, o. 3. *puffillanimo*, μακροθυμία, qui est puffilli animi. *Tersul. de fuga in persecut. c. 9.* Puffillanimes consolator. *Sidon. l. 7. ep. Tom. II.*

17. Spernere aliquem tanquam imperitum, vel puffillanimum.
Puffillanimitas, atis, f. *puffillanimitas*, μακροθυμία, vilitas animi. *V. Puffillitas.*
Puffillitas, atis, f. parvitas animi, a puffillus. *Voss. in Pupillus. Tersul. l. 4. v. Hermog. c. 14.* Quæcunque potestas ei, quam puffillitas, comperit. *Lactant. de Ira Dei, c. 5.* Non cadere in Deum hanc animi puffillitatem. Alii ex MSS. leg. hinc *puffillanimitatem.*
Puffillo, adv. *un pocchetto.* *Plin. l. 27. c. 5.* Puffillo altior: lenticula est.
Puffillum, adverb. *un pocchetto*, paululum. *Cato R. R. c. 90.* Primum puffillum, postea magis deples.
Puffillus, a, um, *piccolino*, קטן, Ger. *klein*, Gal. *petit*, Hisp. *pequeno*, *pequeno*, parvulus, exiguus, dim. a *pusus*, ut *pusillus* a *pupillus*. *Cic. 4. Verr.* Ut hi puffilli, & contempti libelli infamem. *Id. 2. Fam. ep. 17.* Illud vero puffilli animi, & jejuni. *Juven. sat. 15. v. 70.* Terra malos homines nunc educat, atque puffillos. *Trebon. ad Cic. l. 12. Fam. ep. 16.* Naclus puffillum laxamenti.
Pusio, onis, m. *fanciullo*, Ger. *kneblin*, Gal. *enfanton*, Hisp. *ninito*, Πυρῦδος, parvus puer, a *pusus*. *Cic. pro Cal. c. 15.* Qui propter neicio, quam, credo, timiditatem, & nocturnos quosdam inanes metus, tecum semper pusio cum maiore foreore cubita est. ¶ Sæpe capitur pro masculo scorto. *Juven. sat. 6. v. 34.* Nonne putas melius, quod tecum pusio dormit, pusio, qui noctu non litigat?
Pusilla, læ, f. parva puella. *Prudent. in pass. Eulæie, v. 19.* Ipsa crepundia reppulerat, Ludere neicia pusilla.
Pustilla, æ, f. *pustula*, ΠΥΣΤΙΛΛΑ, Germ. *propel*, Gal. *pustule*, *vestie*, Hisp. *postilla*, ΦΛΥΚΤΗΡΑ, tuberculum in fummitate cutis nascens, a *pus*, quia pus continet, quanquam etiam latius ad ea extendatur, quæ pure carent. *Plin. l. 20. c. 22.* Pustulas facere. ¶ Pustulatum tria sunt genera, exanthemata, quæ Plinius eruptiones pituitæ, aliquando papulas vocat, phydracia, paulo duriora, ac subalbida, & acuta: epinyctides, quæ sunt sublivide, modice tumescentes, & plene sanguinis in tibiis, & pedibus, & tere noctu maxime infestant. *Plin. l. 26. c. 8.* Ut per se extra corpori impositum pustulas ignium modo faciat. *V. Cels. l. 5. c. 28.* ¶ Speciatim pustulæ dicuntur id genus morbi, quod variolas, & rubeolas vocant, morbus in ætate puerili maxime eveniens, raro in medio corpore, sæpe in eminentibus partibus. *Cels. l. 5. c. 28. & l. 6. c. 6. & Plin. l. 25. c. 13.*
Pustulatio, onis, f. pustularum emissio, vel copia. *Cal. Avel. Acut. l. 3. c. 16.* Pustulatio partium. *Id. l. 5. c. 1.* Pustulationem facere.
Pustulatus, a, um, *φλυκτεριστός*, pustulis plenus. *V. pustulatus.*
Pustuloseo, cis, n. 3. pustulosus fio. *Cal. Avel. Tard. l. 5. c. 1.* Quo superficies cutis pustuloseo.
Pustulo, as, n. 1. pustulas facio. *Tersul. l. 1. de cultu fam. c. 6.* Si concha aliquid intrinsecus pustulat, vitium ejus magis debet esse, quam gloria: & licet margaritum vocetur, non aliud tamen intelligendum, quam conchæ illius aliqua dura, & rotunda verruca.
Pustulosus, a, um, idem ac pustulatus. *Cels. l. 5. c. 26.* Ulcus in locum pustulosum serpit.
Pustula, æ, f. idem ac pustula. Speciatim sic dicitur morbi genus, a flava bile, vel tenui sanguine, vel ab utroque proficiens, qui alio nomine dicitur ignis facer. *Col. l. 7. c. 5.* Est etiam insanabilis facer ignis, quam pustulam vocant pastores.
Pustulatus, a, um, pustulis plenus, idem ac pustulatus. Argentum pustulatum, quomodo legitur in *Pandectis Florentinis*, sive pustulatum, prout legitur apud *Suet. in Ner. c. 44.* est argentum purgatifimum, & excorticifimum, ita dictum a pustulis, seu pustulis, quas ex coctura argentum accipit, & asperius tractu fit. *Suet. in Ner. c. 44.* Exegitque ingenti fastidio, & acerbitate nummum alperum, argentum pustulatum, aurum ad obrusam, ut plerique omnem collationem palam recusarent. *Martial. l. 7. ep. 85.* Nulla venit a me Argenti tibi libra pustulati. In quibusdam Suetonii codicibus pro *pustulatum* legitur *postulatum*, per o, uti & apud Martialem. Itaque & nonnulli a postulando deducunt, eo advocantes illud *Juven. sat. 7.* Accipe, victori populus quod postulat aurum. Sed omnino est a *pustulis*. Eoque per u scribendum. Quamquam, etsi per o scribatur, eadem futura notio est. Nam veteres in multis o, & u promiscue usurpabant. *V. Turneb. l. 24. c. 2. Alfen. l. 31. ff. locati.* Veluti cum argenti pustulatum fabro daretur, ut vasa fierent, aut aurum, ut anuli.
Pustulosus, a, um, *φλυκτεριστός*, qui pustulis laborat, idem ac pustulosus. *Col. l. 7. c. 5.* Vivam pecudem, quæ fuerit pustulosa, resupinam obruam.
Pusus, i, m. parvus puer, pusio. *Pompon. apud Varr. l. 6. de L. L.* Nam vere pusus tu, tua amica fenex.
Putæ, æ, f. Dea, quæ putationi præerat, a *puto*. *Arnob. l. 4.* Putationibus arborum Putæ, inquit, præsto est.
Putæ, secunda persona n. ling. presentis Imperativi verbi *puto*, qua vulgus utitur adverbialiter, pro scilicet, exempli gratia, &c. *Pompon. l. si quis, ff. de her. inst. §. Si ille, putæ*, Consul factus fuerit. *Senec. l. 2. Quæst. nat. c. 2.* Illa constant aut nexu, aut acervatione, ut puta tunis, frumentum, navis. Adde *Cels. l. 5. c. 26.* ¶ Interdum usurpatur ut verum adverbium. *Prise. l. 15.* Hinc in ultima syllaba correptum reperitur. *Perf. apud Prise.* Hoc, puta, non justum est, illud male, rectius illud!
Putamen, inis, n. κελύφη, rei cuiuslibet repurgamentum. *Non. c. 2. n. 683.* Putamina non solum arborum sunt, verum omnium rerum purgamenta. Nam quicquid ex quacunque re proicitur, putamen appellatur. *Cic. 5. Tusc. c. 20.* Insuper, ut candidibus juglandium putaminibus barbani sibi, & capillum adurerent.
Putatio, onis, f. existimatio, æstimatio. *Paul. l. cum, qui, ff. de injur. & fam. lib.* Nec transferri personæ putatio ex persona filiorum ad eas potest. ¶ Item computatio, *computo*, *conto*. *Macrob. l. 1. Saturn. c. 13.* Unus mensis pari numero restitutus univerfam putationem imparem facit. ¶ Sumitur etiam pro refectione in vitibus, emundatione in arboribus, *potagione*, *potamento*, *καλλιδωσις*. *Cic. 1. de Or. c. 58.* Ut quid sit sementis, ac melius, quid arborum putatio, ac vitium.
Putative, adverb. in *apparenzæ*, secundum opinionem, non revera. *Heiron. ep. 61. ad Pammich. c. 5.* Refurctionem veritate, non putative contemner.
Putativus, a, um, adiect. *imaginario*, *finto*, *apparente*, qui id esse putatur, quod non est. *Tersul. l. 3. adverb. Marcon. c. 8.* Putativus habitus, putativus actus, imaginarius operator.
Putator, oris, m. *potatore*, κελυφάρης, qui vites, aliasve arbores, aut frutices sarmentis, ramisque inutilibus repurgat. *Plin. l. 27. c. 8.* Curatum ea scio, omnibus tere ossibus confractis, prolapsam ex arbore alia putatore, circumdata universo corpori. *Pallad. l. 1. c. 6.* Vitium putator.
Putatorius, a, um, adiect. ad putatorem pertinens, ut putatoria falx. *Pallad. l. 1. tit. 35.*
Putatæ, a, um, nom. ex particip. *potato*. *Paul. apud Fest. in Putus.* Putatæ vites, quæ recisis impedimentis remanent puræ. Aurum quoque putatum dici solet, id est expurgatum, & ratio putata, idest pura facta. *cont. aggiustati, & liquidati.* *V. Puto.*

Putēal, lis, n. 3. umbella, aut petasus, quo puteus operitur. Unde in Glodis exponitur *πετασίδιον*, quo signatur τὸ τῷ *ἐπιπέδῳ* *σῶμα*, *os putei*. *Cic. Att. l. 1. ep. 10.* Præterea typos tibi mando, quos in teclitorio atrioli possim includere, & putealia sigillata duo. h. e. puteorum opercula parvis lignis exornata, & qualia & hodie videmus, in quibus incisæ delectant imagunculæ. Aliqui legunt *putecalia signa*, quod in ædibus plures essent marmoræ. *Puteal Libonis*, locus erat in foro Romano, ad arcum seu tornicem Fabianum, ubi erat tribunal Prætoris, & iurisdictionis exercebatur. Dicitur esse *puteal*, quia prope hoc tribunal puteal fuit. Dicitur esse *Libonis*, quia a Scribone Libone Prætoris ibi primum tribunal, & subcella collocata sunt. *Hor. l. 1. ep. 19.* Forum, putealque Libonis Mandabo fideis. Ubi per forum caudicos, & iuriconsultos significat, per *puteal Libonis* fœdem Prætoris, interprete Porphyrio. *Id. l. 2. ferm. sat. 6.* Roticus orabat, sibi adesse ad puteal cras. id est ad iudicium. ¶ Hic etiam teneratores versabantur. *Cic. pro Sext. Puteali*, a: generatores gregibus illatus. *Ovid. l. 2. de rem. Am.* Qui puteal, Janumque timet, celeretque calendas. *Perf. sat. 4.* Si puteal multa cautus vibice flagellas. V. ibi Interpretes. ¶ Erat & puteal in Comitio, sub quo delossa Atii Navii navacula, qua cotem discedit temporibus Regis Tarquinii Prisci, non longe ab eisdem Navii statua, quæ erat in gradibus ipsi, ad lævam Curie, prope Ruminalium ficum. *Dionys. l. 3. Liv. l. 1. Plin. l. 34. c. 5. Cic. l. de Div. c. 17.* Cotem autem illam, & navaculam delossam in Comitio, putealque impositum accepimus. ¶ Non desunt, qui puteal, puteal hoc, quod in Comitio esse dicitur, idem esse cum puteali Libonis. *Rosin. l. 9. c. 15.*

Putealis, & le, o. 3. *ῥεταλῖος*, quod ex puteo est. *Col. l. 11. c. 3.* Fonte puteali possit irrigari. Adde *Ovid. in Ibin. v. 389.*

Puteanus, a, um, idem ac putealis. *Plin. l. 14. c. 9.* Deinde quantum exprettere, adiciunt vinaceis aquæ puteane.

Putearius, ii, m. *ῥεταρῖος*, qui puteos fodit. *Plin. l. 31. c. 3.* Depressis puteis sulphurata, vel aluminosa occurrentia putearius necant.

Puteo, es, tui, sine sup. n. 2. *puzzare*, *μυρίζω*, fœtus, mali odoris sum, a *πύθος* *putrefactio*. *Cic. apud Non. c. 15. n. 17.* Quibus etiam alabastrer plenus unguenti putere videatur. *Perf. sat. 3. v. 73.* Quod multa fidelia putei in locuplete penu. *Hor. l. 1. ep. 10.* Putere mero.

Puteolanus, a, um, *Ποσειδωνῆος*, quod ad Puteolos spectat. *Cic. l. 13. Fam. ep. 57.* Cluvius Puteolanus valde me obsevat. *Id. Phil. 8. c. 3.* Puteolanæ itaque.

Puteoli, orum, m. 2. *Pozzuolo*, *Ποζουόλι*. *Πετρίαι*, urbs, & col. Campaniæ, in ora litorali Prov. Terræ Laboris, alias perampla, & probe culta, nunc parva admodum, in colle, cum arce utenque munita, cum po-tu capaci, & tuto in sinu cognomine, cum amphitheatro peramplum, nunc semidurata, apud lacum Lucrinum, non procul a lacu Averno. Conditâ fuit a Samis, teste *Stephano*. *Eusebius* scripsit, fuisse conditam sub idem fere tempus, quo Tarquinii Roma sunt exacti. Dubitatur, an huic urbi Puteoli nomen datum sit a putore olido aquarum calidarum ob sulphureum solum, an potius a frequentia puteorum, aquis videlicet calidis scatentium. Utrunque legas apud *Varr. l. 4. de L. l. Fest.* ¶ Appellata fuit Delos minor, teste *Fest*o ob templum Apollinis in ea ad similitudinem Delii ædificatum. Dicitâ fuit etiam Flavia a Vespaiano.

Puter, tris, adject. idem ac putris. *Varr. l. 1. R. R. c. 8.* Palus puter evertitur, & fit solum suumum.

Puteo, is, a. 3. mali odoris fio, a *puteo*. In vet. libris legitur & *putefco*, & *putisfo*. *Cic. 5. Fin. c. 13.* Animam illi pecori datam pro sale, ne putifceret. Alii leg. *putrefceret*, *Cato de R. R. c. 3.* Si in terra olea nimum duo erit, putifcet, oleum fœtidum fiet &c. *Arnob. l. 7.* Cum & ipsa mox putifcant.

Puteum, i, a. idem ac puteus. *Varr. apud Non. c. 3. n. 155.* Ut sunt lacus, & stagna, & putea, & maria. *Ulpian. l. Julianus, ff. de adl. emp. C. vend.* Quæ quasi pars ædium, vel propter ædes habentur, ut puta, putea &c. Alii leg. *puteal*.

Putēs, i, m. *ποzzo*, *כַּז*, Ger. *fat*, Gal. *puis*, Hisp. *poco*, *φύξαρ*, locus, qui percellas habet aquas ex terræ venis manantes, non tamen fontium more foras prorumpentes, ab Æolico *πυτῆρ*, *puteus*, quod a *πῶς*, *potio*. Nam proprie putei sunt scrobes fossæ, ut recipient aquam, & potum suppeditent. Vel est a *πύθος*, fundus. Differt a cisterna, quia puteus sua aquas naturales habet, cisterna adventitias, idest pluvias collo perpurgatas. *Cic. de Prov. Conf.* Virgines se in puteos abjecerunt. *Plin. l. 2. ep. 17.* Puteos, seu potius fontis habet; sunt enim in summo. *Plaut. Most. 1. 1. 31.* Miserum est opus, fodere puteum, ubi fitis tauces tenet. ¶ Dicitur etiam puteus vernaculum suppellicij genus, hoc est barathrum, seu hypogæum, in quod servi peccantes deiciebantur ad pœnam. *Plaut. Aulul. 2. 5. 21.* Comprehendite, vincite, in puteum condite. Adde *ibid. 2. 7. 3.* quibus in locis cum *Plautus* de coquis loquatur, interpretes quidam putantur, puteum esse coquorum suppellicium.

Puticuli, m. 2. cavernæ terræ extra portam Exquilinam, in quibus antiquitus sepeliebantur, a *puteus*, per diminutionem. *Fest.* Ælius Gallus, teste *Fest*o, voluit ita dicta ea loca fuisse, quod ibi homines putifcerent, seu putrefcerent. *Varr. l. 4. de L. L.* utrumque etymon docuit.

Putide, adv. *μυδαίως*, inuaviter, austerè, rancide. *Cic. in Brut.* Qui nec inepte dieunt, nec odiose, nec putide. *Id. 3. de Or. c. 11.* Nolo exprimi literas putidius, nolo obfcurari negligentius.

Putidiusculus, a, um, aliquanto putidior. *Cic. l. 7. Fam. ep. 5.* Sumus enim putidiusculi, quam per te vix licet. Alii leg. *impudentiusculi*. ex quo patet loci sensus.

Putidulus, a, um, dim. a *putidas*. *Marzial. l. 4. ep. 20.* Altera ridicula est, altera putidula.

Putidus, a, um, *puzzolente*, *כַּז*, Ger. *stinkenend*, Gal. *puant*, Hisp. *bediando*, *μυδαίως*, quod est mali odoris, a *puteo*. *Cic. in Pison. c. 9.* Ego istius pecudis, ac putidæ canis consilia scilicet, ac præsidio niti volebam? ¶ Translate ponitur pro inolesto, ingrato, inuavii, ut *Orator putidus*, qui orationem affectat, qua re nihil est odiosius. *Oratio putida*, affectata, quæ ita aures offendit, sicut quæ putida sunt, nares. *Cic. in Or.* Cum etiam Democritus exagietur ut putidus. *Horat. l. 2. sat. 3. v. 70.* Putidius multo cerebrum est, mihi crede, Perilli dicantis, quod tu nunquam rescribere possis. ¶ Item pro eo, in quo nimia diligentia reprehendi potest. *Cic. l. Off.* Literæ neque expretzæ, neque oppretzæ, ne aut obfcurum esset, aut nimis putidum.

Putillus, i, m. Putilla, æ, f. dim. a *putus*, vox blandientis. *Plaut. Afin. 3. 3. 104.* Dic igitur me tibi anaticulam, columbam, vel catellum, Hirundinem, monedulam, putillum, passerulum. *Horat. l. 2. sat. 3.* Putam, aut putillum appellat. Alii alter leg. utroque loco. *Putillum* autem putat *Jos. Scalig.* in *Catalect.* dici a *putus*, & id a *πύθος* *putendum*, a quo *præputium*.

Putis, & te, o. 3. quod mali odoris est, a *puteo*. Usus *Lucret. l. 3. v. 583.* si quibusdam libris vulgariter habenda fides. Atque ideo tanta mutatum pute ruina conderit corpus penitus. In aliis libris *putre* legitur.

Putisco. V. *Putefco*.

Puttus, a, um, *stultus*. *Paul. apud Fest.*

Puto, as, avi, atum, a. 1. *potare*, *tagliare*, *כַּז*, Ger. *beschniden*, Gal. *monder*, *tailler*, Hisp. *podar*, *καταίω*, est falsa, superflua, intructiosa in arboribus, fruticibus, & quæcumque alia re, a veris, & fertilibus, purgare, & refecare. *Gell. l. 6. c. 5.* Putare veteres dixerunt, vacantia ex quaque re, ac non necessaria, aut etiam obstantia, & aliena austerè, & excidere, & quod esse utile, ac sine vitio videretur, relinquere. Sic namque arbores, & vites, & sic etiam rationes putari dictum. *Colum. l. 2.* Neque vitem, aut arborem putent. *Virg. 2. Georg. v. 407.* Vitæ putando fingere. ¶ Putare rationem. *fare*, *aggiustare*, *liquidare* & *const.* *Varr. l. 5. de L. L.* Antiqui purum, putum dixerunt: ideo ratio putari dicitur, in qua summa fit pura. *Plaut. Aulul. 3. 5. 52.* Cedit miles, æs petit; itur; putatur ratio cum argentario. ¶ Sumitur etiam pro opinari, arbitrari, existimare, *pensare*, *stimare*. *Ter. Andr. l. 1. 114.* Recte putas. *Id. Phor. 4. 5. 6.* Rem ipsam putasti. *hai toccato il punto.* *Cal. ad Cic. l. 8. Fam. ep. 2.* In theatrum Hortensius introiit; puto, ut suum gaudium gauderemus. *Cicer. l. Off. c. 23.* Nec committere, ut aliquando dicendum sit, non putaram. *Id. 4. Acad. Ut*, quos nunquam putassemus a nobis inter nos posse, &c. *Id. de Am.* Acilius, quia prudens esse in Jure civili putabatur. ¶ Item pro cogitare, attentius considerare. *Plaut. Caf. 3. 2. 25.* Verum autem altrove sum cum eam mecum rationem puto. *Cic. pro Cluent.* In quo primum illud debes putare, Comitii præsertim Ædilitis studium esse populi, non iudicium. *Virg. 6. Æn.* Multa putans. ¶ Item pro æstimare, & varie construitur. *Cic. 6. Ver.* Si denariis quadringentis Cupidinem illum putasset. *Id. pro Planc.* Honores si magni non putemus. *Id. de Am.* Itemque cætera, quæ quibusdam admirabilia videntur, permittuntur, qui pro nihilo putent. *Id. pro Leg. Manil.* Imperatorem in aliquo numero putare. *Id. pro Rosc. Amer.* Ut hominem neminem præ se putet. ¶ Putare cum aliquo argumentis, est disputare, apud *Plaut. Amph. 2. 1. 45.*

Putor, oris, m. *puzzore*, *רקב*, Germ. *gestank bofer*, Gal. *puanteur*, Hisp. *bedor*, *זעוביה*, factor, a *puteo*. *Lucret. l. 2. v. 927.* Intemptivus cum putor cœpit ob imbres. *Id. ibid. v. 1099.* ubi putorem terra humida nacta est. Utroque loco al. leg. *putor*. *Car. R. R. c. 57.* Ea omnem putorem adimet. *Arnob. l. 7.* Putores in voluptate.

Putredo, inis, f. *putredine*, *רקב*, Ger. *faulung*, Gal. *pourriture*, Hisp. *podre*, *σάπφια*, corruptio, resolutio. *Ovid. l. 1. de Pons. al. 1.* Eitur ut occulta vitata putredine navis. Alii leg. *terredine*.

Putrefactio, is, a. 3. *putrefare*, *רוביח*, Germ. *feulen*, Gall. *pourrir*, Hisp. *podrir*, *σῆω*, putre aliquid facio, resolvo, corrumpto. *Cal. l. 3. c. 12.* Qui putrefacti deposita femina. *Liv. lib. 21.* Ardentiaque saxa in sulfu aceto putrefaciunt.

Putrefactus, a, um, nom. ex partic. *putrefacto*, *corrotto*. *Lucret. l. 2. v. 897.* Et tamen hæc cum sint quasi putrefacta per imbres. *Ovid. 15. Met. v. 389.* clauso putrefacta est spina sepulcro.

Putrefio, is, a. 3. actus sum, pass. anom. *Pallad. Februar. sit. 10.* Saxa putrefient recepto humore. Adde *Septemb. sit. 9.*

Putredo, es, trui, sine sup. n. 2. *effere marcio*, *כַּז*, Ger. *faullen*, Gal. *se pourrir*, Hisp. *podrisse*, *σῆω*, *σῆω*, putridus sum. *Plaut. Most. 1. 2. 67.* Atque ædipol ista hæc tigna humida putrent. *Hor. l. 2. sat. 2. v. 66.* muria quæ Byzantia putruit orca. ¶ Translate *Perf. sat. 5. v. 52.* hunc alea decoquit, ille In venerem putret. h. e. in venerem ad putredinem usque fertur. Al. leg. *est putris*.

Putrefeo, is, n. *putrefari*, *σῆωμαι*, putridus fio. *Cic. 1. Tusc. c. 43.* humi ne, an sublime putrefact. *Hor. l. 2. sat. 3. v. 119.* cui stragula vestis, Blattarum, ac tinearum epulæ putrefact in arca.

Putrefactus, a, um, putredine, aut carie exesus. *Lucret. l. 2. v. 859.* Mollia, lenta, itraq; putrefacta, corpore tara.

Putridus, a, um, *putrefacto marcio*, *כַּז*, Ger. *gefaulet*, Gal. *pourry*, Hisp. *podrido*, *σάπφιος*, putris, putrefactus, corruptus. *Cic. in Pise. 1.* Non enim color iste servilis, non pilosæ genæ, non dentes putridi deceperunt.

Putris, & tre, & Puter, tris, tre, *corrotto*, *putrefacto*, *sciolo*, *רקב*, Ger. *faul*, Gal. *pourry*, *garé*, Hisp. *podrido*, *σάπφιος*, corruptus, in putredinem resolutus, a *putreo*. *Virg. 1. Georg. v. 392.* Fungi putres. *Sen. epist. 12.* Putria saxa. h. e. quæ facile resolvuntur in pulverem. Al. leg. *putrida*, quod idem est. *Sic Virg. 1. Georg.* Zephyro putris fe gleba resolvit. *Horat. epod. 8.* mammæ putres, equina quales ubera. hoc est flaccescentes, & senectute resolutæ. *Id. l. 1. od. 36.* Omnes in Damalia putres deponent oculos. hoc est, libidine tractos, & patantes. *Var. l. 1. R. R. c. 8.* Quem cum infimum terra volvit, puter evertitur.

Putror, oris, m. *putredo*. V. *Putor*.

Putrosum, a, um, adject. putrore, seu putore plenus, ut *putrosum ulcus*, *Cal. Aurel. Tard. 2. c. 14.*

Putus, a, um, *puro*, *καθαρός*, idem ac purus, seu purgatus. *Fest.* Putum antiqui pro puro dicebant. ¶ Interdum in oratione legitur conjunctum cum adjectivo *purus*. Unde argumentum purum putum dicitur, quod ita excoctum est, itaque purgatum, ut nihil alterius materæ habeat admistum. *Gel. l. 6. c. 5.* Cautum fuisse, ut Charthaginenses quotannis Pop. Rom. darent certum pondus argenti puri puti. ¶ Translate *Plaut. Pseud. 4. 2. 32.* Polymachæropiacides purus putus est ipsus. Quali dicit, ipse omnino est, & non alius profusus, aut adulterinus, aut suppositivus. *Id. ibid. 4. 7. 103.* Purus putus hic fycophanta est. h. e. merus. *Cic. Att. l. 2. ep. 9.* Quam bonam meis putissimis orationibus gratiam retulerit. Sic Augustus Horatium vocabat putissimum penem, quem admodum tradit *Tranquillus* in *ejus Poætæ vita*. ¶ Putus, i, substant. vel Potus, pro puero, quidam leg. apud *Virg. in Catalect. v. 118.* Dispercat, nisi me perdidit iste potus. Alii aliter. *Sic putam* pro puella, apud *Horat. l. 2. sat. 3. v. 216.* Sed ibi quoque varia est lectio.

Puxis. V. *Pyxis*.

P A N T E Y.

Pycnitis, idis, f. *πυκνίτις*, verbascum, herba. *Apul. de herb. c. 71.*

Pycnocōmion, i, *πυκνόμιον*, herba apud *Plin. l. 26. c. 8.* erucæ foliis crathioribus, & rarioribus, radice rotunda, lutei coloris, terram olente, caule quadrangulo, flore ocymi. Recentioribus Botanicis incognita est, teste *Matsbiolo*.

Pycnoctylus, i, m. & *Pycnoctylon*, n. dicitur a *Vitruv. l. 3. c. 2. C. 3.* ædificium, in quo columnæ modico intervallo inter se distant.

Pyctæcium, V. *Pittacium*.

Pycta, æ, m. *πύκτης*, pugil, a *πύξ*, quod idem ac *πυγμα*, *pugnus*. *Lampriid.* in *Heliog.* Gladiatorum ante eonivium pugnantis sibi, & pyctas frequenter exhibuit. *Plin. l. 7. c. 47.* Euthymus pycta semper Olympiæ victor. Adde *Marzial. l. 11. epigr. 85.*

Pyctalis, e, adject. ad pyctam pertinens. *Servius ad Æneid. 5. v. 373.* Amycus a Polluce victus pyctali certamine. b. e. pugilatu.

Pyctas, æ, m. idem ac pycta. *Colum. l. 8. c. 2.* translate *de gallo gallinæo*. Cuius plerumque totum patrimonium pignus alæ victor gallinæo pyctas abtulerit.

Pythomacharius, ii, m. idem ac pythes apud Jul. Firmic. l. 8. c. 8.
 Pydna, f. l. *Chitro*, urbs ampla Macedoniæ, prope ofia Aliaconis fl. & sin. Thermanicum. *Justin. l. 14. c. 6.*
 Pyga, æ, f. *le nassche*, clunes, nates, πυγή. *Horat. l. 1. sat. 2. v. 133.* Ne nummi pereant, aut pyga, aut denique tama.
 Pygargus, m. i. *πύργος*, genus aquilæ, a πυγή, nates, clunes, & *πύργος*, albus. Nam non tantum anus ei albis vestitur plumis, quod pluribus aquilis commune, sed tota cauda pennas habet albicantes. *Plin. l. 10. c. 3.* Secundi generis pygargus in oppidis mansit, & in campis, albicante cauda. ¶ Est & capræ sylvestris genus, quod ab albis clunium pulis idem nomen adeptum est. *Plin. l. 8. c. 53.* Sunt & damæ, & pygargi, & strepicerotes, multaque alia haud dissimilia. *Juven. sat. 11. v. 138.* Apud quem Sumine cum magno lepus, atque aper, atque pygargus, Et Scythiæ volucres. Dubium tamen est Interpretibus, aveni ne, an feram *Juvenalis* intelligat.
 Pygiæus, a, um, adject. ad nates pertinens. *Petron. in Satyr.* Puellam invitare ad pygiaca sacra.
 Pygmaei, m. 2. *πυγμαῖοι*, pop. Indiæ, in extrema parte montium, supra Aflosom, qui auctore *Plinio l. 7. c. 2.* trium spithamarum, seu trium doliantium staturam non excedunt, vel, ut *Gellius* scribit, non ultra duos pedes cum dimidio longi sunt. Dicitur a *πυγμαῖα*, quæ notat spatium a cubito ad digitos clausos, sive spatium sex digitis cubito brevius, quia tanta eorum statura creditur. Cafas ex ovorum putaminibus, pennis, & luto sibi construunt. *Plin. l. 7. c. 2.* Aristoteles in cavernis habitat Pygmæos tradit. *Id. ibid.* ¶ Bellum habent cum gruibus, a quibus vincuntur, & per aerem feruntur. *Juv. sat. 13.* Fama est, Pygmæos armatos sagittis, insidentes arietum, caprarumque doris, veris tempore, universo agmine ad mare descendere, & ova pullosque earum altum confumere, ternis eam expeditionem mensibus confici, aliter tutius gregibus non resisti. *Plin. l. 7. c. 2.* ¶ Fuere item Pygmæi in Thracia. Hi cum Geraniam urbem tenebant, a gruibus fugati novas sibi sedes querere sunt coacti. *Plin. l. 4. c. 11.* ¶ Item tuere in Caria. *Plin. l. 5. c. 29.*
 Pygmalion, onis, m. 3. *πυγμαλίον*, filius Cilicis, nepos Agenoris, pronepos Beli Prisci, qui cum itatum muliebrem a se adfabe factam depreciret, ea a Venere animata, voti compos tactus, ex ea Paphum filium genuit. *Ovid. l. 13. Metam.* ¶ Pygmalion alter, filius Beli junioris, frater Didonis, cum ardentissima auri cupiditate flagraret, Sichæum Sacerdotem Herculis, maritum Didonis, cui magnæ, sed dissimulatæ opes erant, clam, & dolo ante aras interemit. Cujus cædis cum fertur in fomnis a marito Dido facta fuisset, sumptis fecum thesauris fugit in Africam, ubi Carthaginem condidit. *Justin. l. 18.*
 Pygmalionæus, a, um, adject. a Pygmalione. *Sil. l. 6. v. 532.* Pygmalionæam tentare exponere gentem.
 Pylades, æ, vel Pylades, dis, *πυλάδης*, filius Strophii Phocensis, indissolubili amicitia vinculo cum Oreite junctus. Nam cum Clytemnestra, ab Ægithio adultero adjuta, Agamemnonem occidisset, Strophius Oreitem adhuc puerum certissimæ neci subduxit, & in Regno suo una cum Pylade educavit. Poitea, cum Oreites gratia vindicandæ paternæ mortis, matrem peremisset, eamque ob rem in furorem conversus esset, Pylades illi perpetuus comes fuit omnium profectuum, & socius periculorum. Itaque ad Tauricum usque Cheroneum Oreitem secutus est, in qua cum Rex Oreitem interficere vellet, neque agnosceret, uter eorum esset Oreites, tanto in se invicem amore fuerunt, ut Pylades Oreitem se esse diceret, ut pro illo necaretur, Oreites ita, ut erat, Oreitem se esse affirmaret, ne Amicus interficeretur. *Cic. de Amic. 2. de Fin.*
 Pyladæus, a, um, adject. a Pylade, ut Pyladæa amicitia. *Cic. l. 2. c. 26.*
 Pylæ, f. 1. Tauri Pylæ, Cilicis Pylæ, opp. Asiæ in conf. Cappadociæ, & Cilicis, inter Halym fl. & Taurum M. qua ex Cilicia in Cappadociam transitur. *Cic. Attic. 5. ep. 20.* ¶ Pylæ Cilicianæ, Amanicæ Pylæ, Syriacæ Pylæ, anguitæ inter Ciliciam, & Syriam, inter quas Cerus fl. labitur. ¶ Pylæ Persidis, Susidæ, per quas in Perfidem aditus ex Susiana reg. ¶ Est autem *pyla* græca vox, *πύλα*, & portam Latine significat, angustum aditum inter duos montes, ut explicat *Curr. l. 3. c. 4.*
 Pylæa, f. 1. oppid. Thracinica reg. ad Octam M. apud Thermopylas. ¶ Pylæa item, *πυλαία πόλις*, concilium fuit Amphyclionum ad Thermopylas haberi solitum. Hinc
 Pylæicus, a, um, adject. ut Pylæicus conventus, apud *Liv. l. 33. c. 35.*
 Pylæne, f. 1. Proschium, oppid. Ætolizæ, scopulis abundans. *Stat. 8. Thebaid. v. 482.*
 Pylus, a, um, adject. a Pylis oppido, Nestoris patria, qui proinde & Pylus dicitur. *Ovid. l. de Pont. eleg. 5.* Crede mihi, Pylis Nestore major ero. *Id. l. Metam. Agri Pylis. Id. 5. Trist. eleg. 6.* Æquarint Pylis cum tua fata dies. *Martial. l. 8. epigr. 2.* Pylia senecta.
 Pylorus, i, m. *piloro*, *πυλωρός*, Medicis ita appellatur os inferius ventriculi. Sed vox græca est, & græcis literis scribitur a *Cels. l. 4. c. 1.*
 Pylus, vel Pylus, i, f. *πύλος*, nomen trium oppidorum Peloponnesii, quæ singula Nestorem civem esse dicunt suum. Horum primum est *Navarino*, Nelea Homero, in Messenia, quod vere Nestoris patriam fuisse testatur *Eustathius*; alterum est in Arcadia, tertium in Elide. *Ovid. ep. heroid. 1. v. 63.* Nos Pylon, antiqui Neleia Nestoris arva Mifimus, incerta est fama remissa Pylis. *Sen. in Herc. furem.* Nestoria Pylus.
 Pyra, æ, f. *pyra*, *πύρα*, Ger. *bolzrauffe*, Gal. *pyre*, Hisp. *beguela*, *pyra*, ignis rogi, vel strues lignorum ad cremanda cadavera, a *πύρ*, *ignis*. *Serv. ad 11. Æn.* Pyra est lignorum congeries. Rogus cum jam ardere cœperit, dicitur. Bustum vero jam exustum vocatur. Quem ordinem servat Poeta, dicens, Constituitur pyras. Item, Subiectisque ignibus atris ter circum accenso decurrere rogos. Item postea, Semultaque servant busta. Hac *Servius*, cujus tamen observatio perpetua non est: dicitur enim pyra & de rogo accenso. *Ovid. in Ibin. v. 36.* Quem vetus accensa separat ita pyra.
 Pyracmon, onis, *πυρακμων*, unus e tribus Cyclopiibus qui in Ætne officina terram verfabant, & fulmina Jovi parabant *Virg. Æn. v. 424.* Ferrum exercebat vasto Cyclopes in antro, Brontesque, Steropeque, & durus membra Pyracmon. *Ovid. 12. Met.* Securiter Pyracmon.
 Pyralis, is, f. seu pyralis, *πυραλίς*, animalculum pennatum, al. pyraustes, magnitudine muscæ, ex igne proveniens, *ἀπὸ τοῦ πυρὸς ἀλλοσεσθαι*, a (aliendo in igne. *Plin. l. 11. c. 36.* ex *Aristol.* Siquidem in Cypro ærariis fornacibus ex medio igni majoris muscæ magnitudinis volat pennatum quadrupes: appellatur pyralis, a quibusquam pyrausta. Quandiu est in igne, vivit, cum evasit paulo longiore volatu, emoritur. *Hæc Plin.*
 Pyramidatus, a, um, *πυραμιδωτός*, *πυραμιδωτής*, factus in formam pyramidis. *Cic. l. de nat. Deor. c. 24.* Este confuscula quedam lævia, alia alpina, rotunda alia, partim autem angulata, & quedam pyramidata, curvata quedam, & quasi adunca. Quedam exemplaria omittunt hæc verba, & *quedam pyramidata*.
 Pyramicus, a, um, adject. a Pyramo, ut Pyrame arbor. h. e. morus, sub *Tom. 11.*

qua Pyramus gladio incumbens se ipsum interfecit. *Serap. Sammon. c. 29. v. 550.*
 Pyramis, idis, f. *pyramide*, Ger. *gespiezer thurm*, Gal. *pyramide*, Hisp. *pyramide*, *πυραμίδες*, moles, quæ ex basi lata paulatim in acutum taltigium definit. Dicta est a *πύρ*, *ignis*, quia eius figuram imitatur. *Cic. 2. de nat. Deor.* Conum tibi ais, & cylindrum, & pyramidem pulchriorem, quam sphæram, videri. ¶ Hujusmodi moles in Ægypto usitata fuerunt. Erant quadrangulares, ab imo latissimæ, & affurgebant ultra omnem omnino altitudinem, quæ humanis manibus confici potest. Hinc inter septem orbis miracula recententur. Vulgo appellantur, teste *Bellonio*, *Faraoni*, Europæis *Granavi di Gioseffo*, teste *Ortelio*. Excogitavit primum a Regibus fuerunt, ne pecuniam successibus, aut æmulis invidiantibus præberent, aut ne plebs esset otiosa. Multa de his *Plin. l. 36. c. 12.*
 Pyramus, i, m. *πύραμος*, adolescens Babylonius, qui Thisbes vicinæ puellæ mutuo amore captus, amicæ perfuasit, ut deceptis custodibus, in solitudinem quandam extra urbem ad se conveniret. Quo cum puella prior venisset, conspecto leone, trepida profugit ad sylvas, relicto præ festinatione amiculo, quod inventum leo dilaceravit. Veniens deinde in locum constitutum Pyramus, cum Thisbes amiculum a fera dilaceratum agnovisset, arbitratus, ipsam a leone esse devoratum, doloris impatientia, quo accinctus erat, gladio se ipse interemit. Thisbe, cum posito timore ex sylva redisset, Pyramumque ex vulnere adhuc palpitantem videret, exempto ex vulnere gladio, sibi etiam mortem concivit. *Ovid. 4. Met.*
 Pyramus, i, m. fl. Ciliciæ, qui ex Tauro M. oritur, & mari apud Mallum urb. excipitur. *Curr. l. 3. c. 4.*
 Pyrausta, æ, m. *πυραυστής*, genus insecti magnitudine muscæ majoris, alio nomine pyralisigni, ait *Plin. l. 11. c. 36.* in Cypro ærariis tornacibus, & quandiu in igne moretur, vivere; si vero evaserit longiore paulo volatu, emori.
 Pyren, onis, *πυρην*, genus gemmæ. *Plin. l. 37. c. 11.* Pyren ab olivæ nucle dicta est, huic aliquando inesse piscium spinæ videntur.
 Pyrenæus, i, & Pyrenæus mons, Pyrenæi, orum, & Pyrenæi montes, *i monti Pyrenæi*, mons Hispaniæ maximus, qui Hispaniam a Gallia separat. Extenditur ab Ortu æquinoctiali in Occalum brumalem, idest a Templo, seu Portu Veneris in ora Maris Mediterranei usque ad Fanum S. Sebastiani in ora Oceani Cantabrici. Cætera vide apud *Geographos. Sil. l. 3. v. 415.* At Pyrenæi frondosa cacumina montis. *Auson. ep. 24.* Bimaribus juga ninguida Pyrenæi. *Flov. l. 2. c. 6.* Hispaniam totam a Pyrenæis montibus in Herculis columnas recuperavit. *Plin. l. 16. c. 16.* Buxus Pyrenæis montibus plurima. *V. eund. Plin. l. 3. c. 13. & l. 4. c. 20.* ¶ Pyrenæa Venus dicta est, quæ ad Pyrenæos montes templum habuit. *Plin. l. 3. c. 3.*
 Pyrenæus, a, um, adject. ad Pyrenæum pertinens. *Auson. de urbis. in Narbone.* Quo Pyrenæicis nivibus dirimuntur Iberi. Al. leg. *Pyrenæis*.
 Pyrene, es, f. 1. *πυρηνή*, filia Bebrycis, quæ in Pyreneo monte ab Hercule compressa, atque a feris laniata, ibi sepulta est. Hinc mons dictus est Pyrene, & Pyrenæus. *V. Sil. l. 3. v. 420.* ¶ Pirene per i, *Πυρηνή*, Acheloi filia a Neptuno compressa, quæ in sui nominis fontem conversa est, quod filium imprudenter a Diana occisum nimium lugeret.
 Pyrene, seu Pirene, m. 1. *πυρηνή*, fons Acrocrinthi, Musis sacer. *Plin. l. 4. c. 4. Strabo*, & alii. A *Pyro* in Helicone ponitur. Habet omnes *lyllabas* longas. *Stat. l. 1. v. 111.* Nec conscia datur Pyrene, largos potius mihi gurgis in haustus. ¶ Item mons Hispaniæ, al. Pyrenæus. Primam habet indifferentem; secundam, & tertiam longas. *Sil. l. 3. v. 417.* Pyrene celsa nimbosâ verticis arce divinis Celtis late prospectat liberos. *Tribul. l. 1. eleg. 8.* Non fine me est tibi partus honos Tarbella Pyrene testis, & Oceani litora Santonici.
 Pyrenæus, i, m. per tres syllabas, *πυρηνῆος*, Rex Thraciæ, qui Daulidem Phocidis urb. occupavit, ubi cum quodam die pluviofus Musas ad Parnassum euntes vidisset, invitavit, ut domum suam subirent, donec pluvia cessaret. Cum vero jam imber cessaret, Musæque discedere vellet, Pyrenæus clausis foribus, illis vim inferre parabat. At Musæ in aves conversæ evolaverunt. Quas cum persequi vellet, ex arce se dans præcipitem, caput terræ illisit, sicque exspiravit. *Ovid. 5. Metam.*
 Pyrenis, vel pirenis, idis, adject. tæmin. a Pyrene fonte, ut Pyrenida adundam, *Ovid. 1. de Pont. epist. 3. v. 75.* Pyrenidas undas, *Idem Met. 2. v. 240.*
 Pyrethrum, i, n. *πυρεθρον*, herba, quam Romani salivæ vocant, alii draconem, foliis, & caule dauco sylvestri, & semiculo similibus, linguam adurens, & mordicans. Ejus folia in acetariis probantur, radice utuntur pigmentarii. *Plin. l. 28. c. 9. Ovid. 2. de Ar. v. 418.* Tritaque in anno flava pyrethra mero.
 Pyrgi, orum, m. *J. Maria di Purgano*, oppidum Hetrurizæ in ora maris Tyrrenici, inter Graviscas, & Fregenas. *Virg. Æn. 6. c. 10.*
 Pyrgis, is, f. nomen herbæ, quæ & lingua canis, & cynoglosson dicitur. *Apul. de herb. c. 96.*
 Pyrgopolinices, æ, m. *πυργπολιτικῆς*, hoc est victoria turrium, seu munitionum, atque urbium: a *πύργος*, turris, *πῆλας*, urbs, & *νίκη*, victoria. Nomen est militis gloriofi apud *Plaut. in Mil.* Adde *Sidon. l. 1. epist. 9. ad fin.*
 Pyrgoteles, is, m. gemmarum sculptor nobilissimus, a quo solo Alexander Magnus fe in gemmis sculpi passus est, edicto vetans, ne ab aliis sculperetur. *Plin. l. 1. c. 37. & l. 7. c. 37.*
 Pyrgus, i, m. *pyrgus*, Gal. *sour*, Hisp. *sorre*, *πύργος*, Græcæ turrim significat. *Liv. l. 27. c. 32.* Postero ad castellum, (Pyrgum vocat) copias eduxit. ¶ Est etiam genus vasis cavitate fessili, quo conjecti tali agitantur, antequam in alveolum emittantur, ita dictus a turriculæ figura. *Hor. l. 2. sat. 7.* Qui pro fe tolleret, atque mitteret in pyrgum talos.
 Pyrio, as, a. 1. calefacio, a *πύρ*, *ignis*. *Petron. in fragmen. Tragar.* In folio quod Trimalcionis pyriabatur.
 Pyriphlegæthon, ontis, m. idem quod *Phlegæthon*, a *πύρ*, *ignis*, & *φλεγῆθω*, ura, vel ardeo. *Arnob. l. 2. pag. 51.*
 Pyrites, æ, m. *πυρίτης λίθος*, lapis molaris, a *πύρ*, *ignis*, quia plurimus ignis illi insit, vel quia ægetime quidem ignem accipit, semel tamen acceptum diutissime conservat, vel quia igni resistit, ideoque toxicis idoneus est. *Plin. l. 36. c. 19.* Molarem quidam pyritem vocant, quoniam fit plurimus ignis illi. ¶ Item lapis quidam, a quo æs consistit. *Plin. ibid.* Sed est alius etiamquum pyrites, similitudine æris. In Cypro cum reperiri voluit, & in metallis, quæ sunt circa Acarnaniam, unum argenteo colore, alterum aureo, &c. ¶ Item lapis ille, quem nos ignariolum dicimus, quidam etiam vivum silicem vocant, qui percussus a terreo instrumento, vel ab altero lapide scintillas edit, a *πύρ*, *ignis*, quia plurimum habet ignis, *pyrra focaria*. *Plin. ibid.*
 Pyritis, is, f. 3. *πυρίτις λίθος*, gemma, nigri est coloris. *Plin. l. 37. c. 11.* Pyritis nigra quidem, sed attritu digitos adurit.
 Pyrobolarii, orum, mafc. qui pyrobolos, hoc est ignita tela jaculantur, a *πύρ*, *ignis*, & *βόλλω*, *verio*. *Firmic. l. 8.* Nati sub fidere Canicuz erunt venatores, arenarii, pyrobolarii. Ita *Beroald. in l. 4. Apul.*

altera vocali conjungat, quæ alioqui conjungi non possit, obliquiore...

Q A N T E U A.

Qua, per quæ luogo, per dove, ארץ, Ger. vno darch, Gal. par ou, Hisp. por donde...

Quacunque, per quacunque parte, כל אשר, per quacunque viam, locum, partem, adv. motus per locum. Cic. 3. Ver. c. 16. Quacunque iter fecit...

Quadi, m. 2. pop. Germaniz, ubi nunc major pars prov. Moraviae versus Occ. vel, ut alius placet, in tota Moravia. Tac. de Germ. c. 42. & 43.

Quadrata, æ, i. τετραγωνος, quod est quadratum. Ufus est Vitruv. l. 3. c. 3. apud quem notat Plinthum stylobate. Italice nonnulli appellant zoccolo, vel dado. V. Bald. in Lex. Vitruv. Speciatim dicitur de mensa, idest instrumento mensario, plano, aut modice concavo...

Quadragesarius, a, um, quod in fe continet quadragesima, ut Quadragesarius homo, idest quadragesima annorum. Arnob. l. 2. Quadragesarium istum ad te voca.

Quadragesima, æ, i. adject. distributivum, ut terni, bini. Cic. Att. l. 4. epist. ult. Ut ambo H S quadragesima consulibus darent, si essent ipsi Consules facti. Al. leg. quadragesima. Sæpe sumitur pro cardinali quadragesima, quaranta. Plin. l. 8. c. 26. Quadragesima diebus latent. Cic. Ver. l. c. 56. Columnæ sesteritius quadragesima millibus locatæ.

Quadragesimus, a, um, o. 1. 2. quarantesimo, unus ex numero quadragesimo, a quadragesimo. Plin. l. 14. c. 20. Cocli parte quadragesima. Id. l. 2. c. 8. Olympiade circiter quadragesima secunda. Tacit. l. 1. Ann. c. 64. Quadragesimum stipendium.

Quadragesima, a, um, o. 1. 2. quarantesimo, unus ex numero quadragesimo, a quadragesimo. Plin. l. 14. c. 20. Cocli parte quadragesima. Id. l. 2. c. 8. Olympiade circiter quadragesima secunda. Tacit. l. 1. Ann. c. 64. Quadragesimum stipendium.

Quadragesima, a, um, o. 1. 2. quarantesimo, unus ex numero quadragesimo, a quadragesimo. Plin. l. 14. c. 20. Cocli parte quadragesima. Id. l. 2. c. 8. Olympiade circiter quadragesima secunda. Tacit. l. 1. Ann. c. 64. Quadragesimum stipendium.

Quadragesima, a, um, o. 1. 2. quarantesimo, unus ex numero quadragesimo, a quadragesimo. Plin. l. 14. c. 20. Cocli parte quadragesima. Id. l. 2. c. 8. Olympiade circiter quadragesima secunda. Tacit. l. 1. Ann. c. 64. Quadragesimum stipendium.

Quadragesima, a, um, o. 1. 2. quarantesimo, unus ex numero quadragesimo, a quadragesimo. Plin. l. 14. c. 20. Cocli parte quadragesima. Id. l. 2. c. 8. Olympiade circiter quadragesima secunda. Tacit. l. 1. Ann. c. 64. Quadragesimum stipendium.

Quadragesima, a, um, o. 1. 2. quarantesimo, unus ex numero quadragesimo, a quadragesimo. Plin. l. 14. c. 20. Cocli parte quadragesima. Id. l. 2. c. 8. Olympiade circiter quadragesima secunda. Tacit. l. 1. Ann. c. 64. Quadragesimum stipendium.

Quadragesima, a, um, o. 1. 2. quarantesimo, unus ex numero quadragesimo, a quadragesimo. Plin. l. 14. c. 20. Cocli parte quadragesima. Id. l. 2. c. 8. Olympiade circiter quadragesima secunda. Tacit. l. 1. Ann. c. 64. Quadragesimum stipendium.

Quadragesima, a, um, o. 1. 2. quarantesimo, unus ex numero quadragesimo, a quadragesimo. Plin. l. 14. c. 20. Cocli parte quadragesima. Id. l. 2. c. 8. Olympiade circiter quadragesima secunda. Tacit. l. 1. Ann. c. 64. Quadragesimum stipendium.

Quadragesima, a, um, o. 1. 2. quarantesimo, unus ex numero quadragesimo, a quadragesimo. Plin. l. 14. c. 20. Cocli parte quadragesima. Id. l. 2. c. 8. Olympiade circiter quadragesima secunda. Tacit. l. 1. Ann. c. 64. Quadragesimum stipendium.

Quadrantælis, & le, o. 3. quod quadrantem continet. Plin. l. 15. c. 13. Quatuor pedum, & semipedis per medium ambitum, crassitudine quadrantalii. idest pedis quartæ partis.

Quadrantarius, a, um, τετραγωνοειδης, quod est ex quadrante. Res quadrantaria, est balneum, quia quadrans fuit præmium balnearioris. Sen. epist. 86. (al. 87.) Cur enim ornaretur res quadrantaria, & in u-fum, non in oblectamenta reperta? Quadrantaria Clytemnestra (apud Quintil. l. 8. c. 6.) dicta est Clodia uxor Metelli Celeris, quia vili mercede corporis sui copiam faciebat. Ideo autem Clytemnestra vocata est, quia quemadmodum Clytemnestra Agamemnonum, ita hæc maritum sustulere. Alii quadrantariam dictam putant, quia a quadam callido amatore pro nummis argenteis quadrantes ærei quondam in ejus loculos immitti fuissent, quam rem narrat Plutarch. in vita Cic. Fortasse huc pertinet illud Cic. pro Cæli. c. 26. ubi de eadem Clodia loquens, nisi forte, inquit, mulier potens quadrantaria illa permutatione familiaris facta erat balneario. h. e. vel propter corporis prostitutionem, quæ in balneis præcipue a meretricibus fiebat, vel quia balneario pro quadrante mercedem stupri dabat, familiaris illi esse potuit.

Quadrarius, a, um, idem ac quadratus, vel quadrangulus. Caro de R. R. c. 18. Quadrarius vasis uti contractiora sient.

Quadratus, æ, f. vicus urbis Romæ, in reg. 14. in Palatio, ante templum Apollinis, ubi reponebantur, quæ boni omnis gratia in vire condenda adhiberi solebant. Feft.

Quadratarus, m. 2. τετραγωνιστης, marmorarius, qui marmora adamussim quadrat. Leg. 1. Cod. de excuf. artif. Quadratarii, quos Græco vocabulo τετραγωνιστας appellant. Adde Sidor. l. 3. ep. 12.

Quadrare, adverb. Manil. l. 2. v. 295. Ternaque binis senis quadrare fingere Signis. h. e. in quatuor partes, quæ singulæ tria signa continent, dividere.

Quadratio, onis, f. quadratura, figura quadrata, ut anguli quadratio-nis, apud Vitruv. l. 4. c. 3.

Quadratum, i, n. τετραγωνον, figura, quæ ex quatuor lineis rectis, & æqualibus, & quatuor angulis rectis constat. Cic. 2. de Div. Ea trian-gula illi, & quadrata nominant.

Quadratura, æ, τετραγωνιστης, figura, vel res quadrata, ut quadraturæ vitreæ, laminæ vitreæ quadratæ, & pellucida, quas loco tectorii parietibus inducebant ad ornatum. Vopisc. in Firmo, c. 3. Vitreis quadraturis bitumine, aliisque medicamentis inertis domum induxisse perhibetur.

Quadratus, a, um, quadrato, כרובי, Germ. geulert, Gall. quarré, Hisp. quadrado, τετραγωνος, quod habet quatuor lineas rectas æquales, & totidem angulos rectos. Liv. l. 6. c. 5. Capitolium quoque saxo quadrato substructum est. Horat. l. 1. ep. 1. v. 100. Diruit, ædificat, mutat quadrata rotundis. Quadratum Jaxum generatim dicitur, quod scalpulo aliquo modo politum est, licet non quadrata forma, piers la-vorata: cui opponitur cæmentitium. Vitruv. l. 2. c. 8. Parietum structu-ræ cæmentitio, aut quad-ato saxo. Transfertur ad alia, ut Quadraturæ agmen, quod figuram quadratam habet. Cic. 2. Phil. Agmine quadra-tum cum gladiis sequuntur scutati milites. Corpus quadratum est, quod est mediæ staturæ, neque nimium procerum, neque nimium bu-niile. Cels. l. 2. c. 1. Corpus habitilimum quadratum est, neque gracile, neque obesum. Col. l. 7. c. 12. de cane. Probatur quadratus potius, quam longus, aut brevis. Boves quadrati, qui grandibus membris sunt, & quod vulgo dicunt, formati. Colum. l. 6. c. 1. Oratio, live periodus quadrata, quæ æqualiter tusa est. Figura enim quadrata nul-la est ex parte neque longior, neque brevior. Quintil. l. 2. c. 5. Quæ lenis, & quadrata, sed virilis tamen compositio. Quadrata visus est, secundum Ferrar. de re vestiar. l. 1. c. 4. quæ ex duabus pagulis confecta, quarum utraque quadrata fit, hoc est quatuor angulo: ha-beat, sibus hinc inde nectitur, aperta a lateribus, quales sacrorum Diaconorum nunc videmus. Petron. in Satyr. c. 135. Mox incincta quadra-to pallio, cucumam ingentem foco apposuit. Quadrati versus dicitur jambici octonarii, qui quatuor habet combinationes, seu mensuras. Terentian. Maurus pag. 2434. Putschii. Sed hic trimetrus quan-do duplicem pedem a capite sumet, tunc quadratus dicitur. Gell. l. 2. c. 29. in fi. Hunc apologum Ennius venisse versus quadratis composuit. Quadrata litteræ sunt majores, & Romano, ut vocant, cha-ractere scriptæ. Petron. in Satyr. c. 29. Canis erat in pariete pictus, su-perque quadrata littera scriptum, Cave canem.

Quadriceps, V. Bicepsos.

Quadridentis, entis, o. τετραδεντε, quod quatuor habet dentes. Caro c. 10. Rura quinque, rastro quadridentis duos.

Quadridentis, ne, adject. di quatuor anni. Fior. l. 2. c. 6. Post primum Punicum bellum vix quadriennis requies. Al. leg. quadriennis.

Quadriennium, ii, τετραετια, spatium quatuor annorum. Cic. 5. Verr. Nam cum quadriennio post in Siciliam venissem. Adde de Senect. c. 4.

Quadripartitus, adv. in quattuor parti, Ger. in vier theil, Gal. en quatre sorte, ou parti, Hisp. en quatro partes, o maneras, τετραμερος, quadripartito, in quatuor partes. Sueton. in Vitel. c. 13. Epulas trifariam semper, interdum quadripartiam dispertiebat, in jentacula, & prandia, & cœnas, comestationeque. Liv. l. 38. c. 1. Conjurati quadripartiam se dividerunt.

Quadripartiter, adverb. idem ac quadripartiam. Leg. 10. ff. de Gradib. §. 14. ubi tamen alii quadripartiam leg.

Quadripartitus, a, um, τετραμερος, quod in quatuor partes findi potest, aut sifsum est. Virg. 2. Georg. Quadripartitasque fudes, & acuto robore vallos. Claudian. de Consul. Prob. & Olyb. v. 268. Quadripartitus Phœbi labor. h. e. curfus per quatuor anni tempora.

Quadripartialis, le, adject. a quadripartio, ut quadripartialis arca, in Innocent. excerpt. de re agrar. edit. Geof. pag. 222.

Quadripartitus, ii, n. quod quatuor possessionum fines adfrangit, ut definit Isid. l. 15. c. 14. Legitur etiam in excerpt. Innocent. rei agrar. apud Geof. pag. 227.

Quadripartitus, ii, m. ex quatuor, & fluvius. Apud Vitruv. l. 2. c. 9. abies quadripartitus dispersata vocatur, quæ a Plin. l. 19. c. 36. quadripartitos venarum curfus habere dicitur.

Quadripartitus, a, um, adject. qui per quatuor partes fluit. Prudent. Cathem. 3. v. 103. de Paradiso. Ver ubi perpetuum redolet, Prataque multicolora latex Quadripartito celer amne risat.

Quadripartitus, & re, o. 3. τετραμερος, quod quatuor fores, five foramina habet. Plin. l. 11. c. 21. Vespæ nidos vere faciunt tere quadrifores. Quadripartitos januæ dicuntur a Vitruv. l. 4. c. 6. quorum singulæ fores, seu tabulæ dupliciter plicantur, parte di quattuor partise.

Quadripartitus, tis, adject. quatuor habens frontes. Caro in Originib. (ut retter Passerat. in Lexico) Sub eo Janus quadripartitus. Adde Isidor. l. 8. c. 11. & Augustin. l. 7. de civ. Dei. c. 4.

Quadrigæ, arum, f. carretta da quattro cavalli, כרובי, Germ. vier ross amwagen, Gal. chariot à quatre cheveaux, Hisp. carreta da quatro cavallos, τετραεσσαρον, currus quatuor equis junctus, quasi quadrijugæ, ut bigæ quasi bijugæ a numero equorum, & a jugo. Cic. in Brut. Nec enim in quadrigis eum secundum numeraverim, aut tertium, &c.

Quadrifidus, a, um, τετραμερος, quod in quatuor partes findi potest, aut sifsum est. Virg. 2. Georg. Quadripartitasque fudes, & acuto robore vallos. Claudian. de Consul. Prob. & Olyb. v. 268. Quadripartitus Phœbi labor. h. e. curfus per quatuor anni tempora.

Quadragesimum inventio Erichthonio tribuitur. *Plin. l. 7. c. 56.* Sed a-
lii dicunt inventum fuisse Minervæ. *Cic. 3. de nat. Deor.* Minervam
quadragesimum intrinsecum ferunt. *Varr. l. 2. R. R. c. 1. de agris.* Una
quadragesima Romæ confisterent quadringenti millibus. *una munda di-
centur agris.* Aliquando quadragesimum nomine intelliguntur equi,
qui quadrages agunt. *Col. l. 3. c. 9.* Unde sacrorum certaminum studiosi
pernicissimum quadragesimum femina diligenti observatione custodiunt.
In singulari num. perrarum est. *Valer. Max. l. 1. c. 8.* Oraculo Phi-
lippus admonuit, ut a quadragesimo violentia salutem suam custodiret.
Adde *M. Anton. apud Gel. l. 10. c. 8.* Quadragesimo albis aliud indip-
si, proverbiali locutione et summa celeritate adipisci aliquid. *Plaut.*
Min. 2. 2. 13. Si huic occasione tempus se se subderunt. Nunquam
alepol quadragesimo albis indipserit. *Per quadrages albis* quidam
intelligunt currum Jovis, qui celerissimo cursu per cælum ferri cen-
setur. Alii putant alludi ad factioem albam in Circo, quod ea in cur-
su quadragesimum ceteras aliquid vicisset: Alii ad vocem *albus*, qua
tautium, felicemque significat, ut *quadrages albe* sint, quæ felicissimo
cursu feruntur. Alii denique ipsam lectionem sollicitant. Translate
quadragesimo sumuntur pro numero quatuordecim. *Epist. in Probo, in fin.*
Nunc de Firmo, & Saturnio, & Bonofo, & Proculo dicemus: non eni-
m dignum fuit, ut quadragesimo tyrannorum bono principi miserentur.
Eodem modo *Var. de L. L.* quadragesimo inuorum dixit. De quadragesimo
fictibus Vejorum. *V. Anale, & Rustum.*

Quadragesimalis, le, ad quadragesimos pertinens, ut quadragesimalis equi, *Fest.*
in Curules.

Quadragesimus, i, qui quatuor uxores habuit. *Hieronym. l. 1. cont. Jovinian.*
c. 8. sub fin.

Quadragesimus, ii, cognomen Q. Claudii scriptoris vetustissimi, de quo
Gellius sæpe mentionem facit.

Quadragesimus, ii, quadragesimo agens, & speciatim in
Circensibus. *Var. l. 2. de R. R. c. 7.* Docet aliter quadragesimus, & deful-
tor. Adde *Arnob. l. 2.*

Quadragesimus, a, um, quod ad quadragesimum spectat. *Suet. in Calig. c.*
19. Quadragesimo habitu, curriculoque bigini.

Quadragesimus, a, um, quadragesimo signatus, ut Nummus
quadragesimus, cui quadragesimum imago impressa est. *Plin. l. 3. c. 33.* Nota
Argenti fuere bigæ, atque quadrages, & inde bigati, & quadrigati
dicti. *Liv. l. 22.* In capita Romana tricenis nummus quadragesimus, in
socios ducentis, in servos centenis.

Quadragesimus, a, um, quadragesimo, quater multiplicatus. *Plin. l. 8. c. 23.*
Ce albis co-pore eminer cornicula sæpe quadragesima. id est quatuor.
Quadragesimi, V. Quadragesimi.

Quadragesimæ, arum, f. diminut. a quadragesimo. *Cic. de Fato, v. 3.* Aut Phi-
lippus hæc in capulo quadragesimalis vitare monebatur? In singulari
numero *Plin. l. 34. c. 8.* Læva tribus digitis quadragesimalam tenuit.

Quadragesimæ, e, &
Quadragesimus, a, um, adject. a quatuor, & rugum. Quadragesimus equi, &
absolue quadragesimus, vel quadragesimus sunt equi quaterni uno iugo ad
currum alligati. *Virg. 10. Æn. v. 571.* Quadragesimus in equos, adverte-
re pectora tendit. *Stat. 12. Theb. v. 532.* niveis victorem cernere vectum
quadragesimus. *Ovid. 2. Met. v. 157.* tritumque relinquunt Quadragesimus
spatium. Quadragesimus, vel quadragesimus currus, qui quatuor equis
tribuntur. *Virg. 12. Æn. v. 162.* Quadragesimus invehitur curru. *Apul. l. 3.*
Florida. Quadragesimus, & seque currus ponere. Quadragesimus quin certa-
mea, quod quadragesimus, seu quadragesimus fit. *Stat. 6. Theb. v. 370.*

Quadragesimæ, & bre, o. 3. quadragesimus, quod est pondo quatuor librarum.
Plaut. Aul. sc. ult. v. 2. Quadragesimæ aulam auro onustam habeo.

Quadragesimæ, a, um, qui quatuor habet manus. *Jul. Obsq. l. de Prodig.*
c. 111. c. Lælio. L. Domitio Coss. puella biceps, quadragesimus, quadri-
mana, gemina fœminæ natura, mortua nata. *Id. ibid. c. 73.* alia posi-
tione. Pueri quadragesimi, & quadragesimi nati.

Quadragesimæ, us, m. quadragesimus, ætas quatuor annorum. *Plin. l. 19. c. 11.*
Sed ex his, quæ sunt fortissima, nullum extra quadragesimum utile est.
Col. l. 7. c. 9. dum quadragesimum agant.

Quadragesimæ, tre, adject. de quattuor mensi. *Sueton. in Ner.*
c. 14. Consulatus quatuor gelit, primum bimensem, tertium quadri-
mensem.

Quadragesimæ, a, um, diminut. a quadragesimo. *Plaut. Pan. prol. v. 85.* Al-
tera quinquennis, altera autem quadragesima, cum nutrice una periere.

Quadragesimæ, a, um, de quattuor anni, quadragesimus, quod habet quatuor an-
nos. *Cic. l. 16. Fam. epist. 22.* Una omnino interpositio difficilior est, de
quadragesimo Catone. id est de te gesta a Catone Uticense in ætate quatuor
annorum. Alii aliter legunt. *Hor. l. 1. od. 9.* Quadragesimum merum. *Liv.*
l. 27. c. 37. Intantum natum esse quadragesimo parem.

Quadragesimæ, e, um, adject. qui quadragesimos continet. *Cic. 6. At-
tic. epist. 1.* Deiotarus habet cohortes quadragesimas, nostra armatura
triginta. *Liv. l. 7. c. 7.* Quadragesimarum octo cohortes feribuntur.

Quadragesimæ, æ, a, adject. quadragesimo, nomen distributivum, quod
frequentur pro cardinali ponitur. *Sueton. in Vitel. c. 13.* Singuli apparatus
quadragesimos millibus nummum confisterunt. *Liv. l. 8. c. 11.* Denarius
nummus quadragesimos quinquagenos vestigal populus iustus pendere
quotannis in singulos. Apud *Var. l. 3. R. R. c. 8.* legitur quadragesimos
millibus. Sic *Plin. l. 9. c. 3.* Quadragesimum cubitorum.

Quadragesimæ, æ, a, adject. idem quod quadragesimo. *Plin. l. 8. c. 43.*
Singulas quadragesimas numerorum millia enixas. Alii legunt *quadra-
genis millibus.* *Vitruv. l. 10. c. 14.* Quadragesimæ versationibus ini-
tympani.

Quadragesimæ, a, um, quadragesimo, quater centesimus. *Plin. l.*
8. c. 6. Anno Urbis quadragesimæ septuagesimo secundo. *Liv. l. 5. c.*
45. Quadragesimæ annus.

Quadragesimæ, æ, a, quadragesimo, quadragesimo, quater centum, nomen
numeri cardinalis. *Cic. in Piscon. c. 5.* Centum prope annos legem Æliam,
& Fufiam tenueramus, quadragesimos iudicium, rationemque Cenfo-
riam. *Juven. sat. 1. v. 105.* quinquæ tabernæ quadragesima parant.

Quadragesimæ, adv. quadragesimo, quater centies, vel quater centum.
Cic. 4. Ver. c. 10. H S quadragesimæ accepisse te arguo contra leges.
h. e. quadragesimæ centena millia.

Quadragesimæ, æ, a, adject. quadragesimo, idem ac quaterni, vel quatuor. *Plin.*
l. 11. c. 36. Trina, aut quadragesima diebus. *Id. l. 7. c. 5.* Febris quadragesimi
circuits, quadragesima. *Arnob. l. 6.* Quadragesimi cardines.

Quadragesimæ, onis, f. divisio in quatuor partes. *Var. l. 4. de L. L. cir-
pinc.* Quadragesimæ magis sic apparebit. *Id. l. 6. cir. princ.* Si quid ex-
cidit ex hac quadragesimæ.

Quadragesimæ, adv. in quatuor partes. *Col. l. 4. c. 26.* Brachia quadri-
partito locubimus.

Quadragesimæ, seu quadragesimæ (sic enim nonnulli scribunt) a, um,
quadragesimæ, divisus in quatuor partes. *Cic. 3. Ver. c. 12.* Quare hæc ead-
em erit quadragesimæ distributio totius accusationis meæ. *Id. l. Tusc.*
c. 28. Commutationes tem, orum quadragesimæ.

Quadrupes, idem ac quadrupes, legitur in quibusdam antiquis codicibus,
teste *Velio Longo. V. Quadrupes.*

Quadruplicatus, a, um, adject. idem ac quadripartitus. Legitur in qui-
busdam MSS. apud *Var. l. 8. de L. L.* ubi alii *quadruplicatus.*

Quadrupes, is, f. quadrupes, navis, quæ quatuor remorum ordines habet.
Cic. 7. Ver. Egreditur Centuripina quadrupes Cleomenes et portu.
Quadrupes, is, f. quadrupes, locus publicus, ubi quatuor viæ concurrunt.
Juven. sat. 1. v. 63. Nonne libet medio ceras implere capaces Quadrupes?
Catal. carm. 58. ad Cælium. In quadrupes, & angiportis.

Quadro, as, avi, atum, a. 1. quadrare, Ger. *geviert machen.* Gal.
duarar. Hisp. *quadrar.* quadrare, quadrare, in quadrum redigo. *Col. l. 11. c. 2.*
Abies, atque populus singulis operis ad unguem quadratur. Trans-
late sumitur pro expoliare, pericere. *Cic. in Or. c. 56.* Sic minime ani-
maliter delectationis aucupium, & quadrandæ orationis indu-
stria. Item pro confutere, & omni ex parte convenire, *effere propo-
sitione,* translatione sumpta a lapidibus quadris, qui omnium la-
terum æquali proportione inter se optime conveniunt. In hac accep-
tione neutrum est. Et constructur vel absolute. *Cic. 3. de Or. c. 44.* Et
tamen eam conjunctionem, sicuti verum, numerose cadere, & quadra-
re, & perfici volumus. Vel cum dat. *Cic. in Brut. c. 29.* Quoniam
tibi quadrat, omnia in illis fuisse paria. Vel cum acc. & præp.
ad. vel in. *Cic. Att. l. 4.* Visum est hoc mihi ad multa quadrare. *Id.*
pro Cæli. c. 29. Nisi omnia, quæ cum turpitudine aliqua dicerentur, in
istam quadrare apte viderentur.

Quadrula, læ, f. parva quadra. *Solin. c. 50. de quadam gemma.* Nunc
bractearum, nunc pulveris habet quadrulas.

Quadrum, i, idem ac quadratum, scilicet figura, quæ quatuor æquales
lineas, quatuorque angulos rectos habet. *Col. l. 8. c. 3.* Perticæ dolan-
tur in quadrum. Translate sumitur pro perfectione. Hinc in
quadrum sententias redigere, est æqualiter iudicare, & suo numero
servato æqualiter disponere, seu in periodum perfectam redigere. *Cic.*
in Or. c. 61. Quin redigere omnes fere in quadrum, numerumque sen-
tentias. Adde *c. 70.*

Quadrupes, tis, nom. particip. quatuor pedibus incedens. *Plaut.*
Capt. 4. 2. 34. Quadrupes tunc crucianti canterio advehuntur. *Plin. l. 8.*
c. 45. Equo juxta quadrupedante. Absolute de equis *Virg. 11. Æn.*
pertractaque quadrupedantem pectora pectoribus rumpunt. *Id. 8. Æn.*
v. 596. Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum.

Quadrupes, a, um, adject. quatuor pedes habens. *Ammian. l. 14. c. 2.*
Quadrupes gradu repetens.

Quadrupes, edis, o. animalis de quattuor pedi, Ger. *vierfüßig.* Gal. *quæ
a quatre pieds.* Hisp. *de quatro pies.* quadrupes, quod quatuor pedes habet,
natura adject. est, & subintelligitur, equus, vel bestia, vel pecus,
&c. *Cic. 2. de nat. Deor.* Efficitur etiam domitu nostro quadrupes
vestibus. *Virg. 11. Æn.* Quadrupesdemque citum ferrata calce fatigat.
Cic. 1. Parad. Ut nihil inter te, atque inter quadrupesdem aliquem putes
interesse. *Plin. l. 10. c. 33.* Ut nulla quadrupes possit accedere. *Col. l. 11.*
c. 2. Nec minus majora quadrupesdem characterē signari debent.

Quadrupes, e, quadrupes. *Macrob. l. 1. Saturn. c. 19.* Duplaris, triplaris,
quadruplaris.

Quadrupes, oris, m. 3. accusator publico, *ἐπιδικτής, συκοφάντης,* delator
criminis, a quadrupes, sive quia huiusmodi homines pro delatio-
nis præmio quartam partem in bonis damnatorum consequuntur, sive
quod deterret crimina publica, quorum convicti damnantur quadru-
pli, ut alex, aut pecuniæ gravioribus fœneratæ usuris, quam per leges
liceret. Posteriorem nominis causam adducit *Festus.* Utranque autem
asserit *Aconius* cum in Div. tum in 4. *Verr. Cic. 4. Verr.* Petit *Nævius*
Turpio quidam istius excurtor, & emularius, homo omnium ex illo conven-
tu quadrupesdem deterrimus. *Liv. l. 3.* Populum R. quadrupesdem per-
sonam laturum. Porro generatim quoque dicti quadrupesdem, qui
quadrupesdem caperent, aut darent. Ita apud *Senecam l. 7. de Ben. c. 25.*
legimus quadrupesdem beneficiorum, & *Sidonius l. 5. ep. 7.* quadrupesdem
vocat portitores, qui portorium in quadrupesdem conducerent, & *A-
pul. in Apol.* *Æmilianum* appellat quadrupesdem, quod ætatem vivis
augeret *Pudentillæ,* assignando ei annos 60. quæ annorum erat 40.

Quadrupes, a, um, nom. ex particip. in quadrupesdem multiplicatus,
ut numerus quadrupesdem in se, *leg. 10. Dig. de Gradib. §. 17.*

Quadrupes, icis, o. 3. quadrupesdem, quadrupesdem, o. quattuor volte mag-
iore. Idem quod quadrupesdem, vel quatuor. *Plaut. Cure. 5. 2. 21.* Quam
ego pecuniam quadrupesdem abs te lenone auferam. *Cic. in Arato, v.*
93. Præter quadrupesdem stellas in fronte locatas. *Liv. lib. 30.* Onera-
riarum quadrupesdem ordinem pro muro adversus hostem opposuit.
Quadrupesdem iudicium, erat iudicium centumvirale. *Plin. l. 1. ep. 18.*
V. Centumvirii.

Quadrupesdem, onis, f. multiplicatio in quadrupesdem. *Ulpian. l. 2. Dig.*
de exceptionib. ubi tamen lectio varia est.

Quadrupesdem, adv. quater multiplicando. *Plin. l. 14. c. 4.* Emptis quadru-
plicato vineis illis intra decimum fere curæ annum.

Quadrupesdem, as, a. 1. quadrupesdem, augeo in quadrupesdem. *Plaut. Stich.*
3. 1. 4. Qui me in mercionis juvit, lucrifque quadrupesdem rem meam.

Quadrupesdem, as, a. 1. in quadrupesdem augeo. *V. Quadrupesdem.* Præterea
Ulpian. l. 14. quod merus caus. Quadrupesdem omne quodcumque res-
stitui oportuit. Deponentis forma pro quadrupesdem agere, *far
V. accusator publico.* *Plaut. Pers. l. 2. 10.* Neque quadrupesdem me volo.
ubi me redundat. Alii exponunt, neque volo in quadrupesdem damna-
ri: (ut sit pallivum) quæ erat pœna furum. sequitur enim: neque
enim decet sine meo periculo ire aliena ereptum bona. Prior tamen
interpretatio congruentior videtur. *V. integram Plauti sententiam.*

Quadrupesdem, i, quadrupesdem, quadrupesdem sano, quater tantumdem. *Ca-
to in præf. R. R.* Furem dupli condemnari, fœneratorem quadrupesdem.
Cic. 5. Ver. c. 13. Qui in decumanos octupli iudicium se daturum dicit,
idem habuit in elicto, se in aratore in quadrupesdem daturum. *Id.*
ibid. Quadrupesdem condemnari. *Plin. l. 7. c. 48.* Cornici novem nostras at-
tribuit ætates, quadrupesdem ejus cervis.

Quadrupesdem, a, um, quadrupesdem, quater id, quod dicitur, nomen nu-
meri multiplicantis. *Plaut. Truc. 4. 2. 49.* Ego te manum iniciam
quadrupesdem, venefica. h. e. quatuor irumpemus in te. Alii tamen al-
liter legunt, & interpretantur.

Quadrupesdem, urbis, f. *Festus:* Quadrupesdem Athenas appellavit *Attius,*
quod scilicet ex quatuor urbibus in unam domicilia contulerunt.

Quadrupesdem, a, um, quadrupesdem, quadrupesdem, ut quadra possessio. *Ver. Au.*
de limitib. apud Goef. pag. 281. Sic quadrupes terminus, *ibid. pag. 253.*

Quadrupesdem, a, um, adject. quadro, quadrupesdem. *Auson. Idyll. 14. v. 5.*
Etrabim riguis per quadra compita in hortis.

Quadrupesdem, as, a. 1. cercare, *שׂרר,* Ger. *offt suchen.* Gal. *rechercher souven,*
Hisp. *buscar a menudo.* quadrupesdem, inlinter quadrupesdem, freq. a quadro. *Ter.*
Adelp. 3. 3. 9. Si me fœnerit enim quadrupesdem, nunquam dicit carnifex.
Id. Andr. 1. 1. 48. Lana & tela victum quadrupesdem. *Plaut. Merc. 5. 2. 16.*
Quoniam illum curram quadrupesdem.

Quero, is, sivi, situm, & quædum per Sync. a. 3. *certare*, עָרַב, Ger. *suchen*, Gal. *beriber*, Hif. *bulcar*, *צָרִיב*, percontor, sciscitor, peto, interrogo. Varie constructur. *Hov. l. 1. ad. 11.* Tu ne quaeris scire, quem mihi, quem tibi finem Dii dederint. *Cic. in Vatin.* Quæro illud etiam ex te, quod privatus admisisti. *Id. pro R. Amer.* Non quero ab te, quare patrem Sex. Roscius occiderit. *Id. a. Acad.* Quæsit de Zenone, quid tutum esset. *Id. pro Arch. c. 6.* Quæres a nobis, cur tantopere &c. *Id. 4. Fam. ep. 4.* Noli quære, ita mihi pulcher hic dies visus est, ut &c. *Tacit. de Germ. c. 2.* Quæ mutare sedes quærebant. *Ces. l. 2. B. G. Nerviorum* de natura, moribusque Cæsar cum quaereret. ¶ Sumitur etiam pro investigare, laborare ut aliquid inveniatur. *Cic. 3. Ver.* Tamen impudentiæ lux pudenter exitum quæsisse videatur. *Id. pro Sex. Liberti* ad necem quærebant. *Id. 2. Tusc.* Non esse ab eo doloris remedia quærenda. *Ter. Adelph. 3. 2. 2.* Salutem alicui malo quære. ¶ Item pro disputare, discurrere, consulere. *Cic. l. 9. Fam. ep. 26.* Ille baro te putabat quæsiturum, num unum cælum esset, an innumerabilia. *Plin. l. 31. c. 3.* Quæritur inter Medicos, cujus generis aq̄z sint utilissimæ. ¶ Item pro investigare de crimine, *far processu*, & legitus vindicare, iudicium exercere. *Cic. 2. Ver.* Ut is de pecuniis repetundis quaereret. *Id. pro Deor.* Majores nostri in dominum de servis quaeri noluerunt. *Id. pro Cluent.* Tormentis omnibus vehementissimis quaeritur. *Id. pro Mil. c. 6.* Ut veteribus legibus extra ordinem quaereretur. ¶ Item pro comparare, lucrari, acquirere. *Cic. pro Quinct.* Nec mirum, si is, qui vocem venalem habuerat, ea quæ voce quaesiverat, magno sibi quaesitū fore putabat. *Hera. l. 1. ep. 15.* Quidquid quaesierat, ventri donabat avaro. *Ter. Adelph. 5. 4. 15.* Contrivi in quaerendo vitam, atque ætatem meam. ¶ Cum infinito *Gell. c. 20. l. 17. ad fin.* Lineas, umbrasque facere quaesivimus, & ausi sumus. *h. e.* conati sumus, tentavimus.

Quæsitio, onis, f. *il. cercare*, actus quaerendi. *Apul. l. 5. A. A.* Quæsitio cupidinis intenta. Legitur etiam in quibusdam editionibus apud *Plaut. Capt. 2. 2. C. s. f. 2. 3. 48. & Pers. l. 1. 1. 52.* Ubique tamen plerique Cod. habent *quætio*.

Quæstor, oris, *ἑταῖρος*, qui quaerit. Hinc quaestores dicti sunt Pyrrhoni Philosophi, quod nihil decernerent, sed in quaerendo semper, considerandoque essent. *Gell. l. 11. c. 5.* ¶ Speciatim sumitur pro iudice, qui iudicio publico, seu capitali quaestioni præest, qui cum quaestione habeat, idest inquirendum curet de crimine, de eoque iudicium exercendum, sedet pro tribunali, iudicibus sedentibus in subselliis, omniaque ferme in potestate habet, *iudicæ criminale*. *Acon. in Divin.* Quaestores proprie dicuntur criminalium quaestorium, ut Virgilius: Quaestor Minos urnam movet. *Cic. in Vatin.* Num quis reus in tribunali sui quaestoris ascenderit. *Id. pro Foss.* Quid mihi opus est sapiente iudice? quid æquo quaestore? quid oratore non stulto? Edere quaestorem. *V. Quæstor.*

Quæsitum, i, subst. n. 2. *questio, dimanda*, *ἑτήρησις*, quaestio, postulatium. *Ovid. Met. v. 793.* Accipe quaesiti causam. ¶ Sumitur etiam pro re parta, sive acquisita. *Cic. in Parad. 6.* Qui autem quaestio opus sit, quis unquam hunc vere dixerit divitem? *Ovid. 7. Met. v. 656.* Parcum genus est, patiente laborum, quaestique tenax.

Quæsitura, æ, f. idem ac quaesitura. *Tacit. Ann. 3. c. 29.* Quinquennio maturius, quam per leges Quæsituram peteret.

Quæsitus, us, m. actus quaerendi. *Plin. l. 5. c. 9.* Famaque tantum inermi quaesitū cognitus sine bellis.

Quæsitus, a, um, *ἑταῖρος, cercato, rincerato*, partic. a *quaeror*. *Virg. 3. Georg.* Quæsitæque nocent artes. *Tacit. Ann. 6. c. 50.* Quæsitæ interdum comitate quamvis manifestam detectionem tegebat. *affertata*. *Id. 3. Ann. c. 57.* Præceperant animis orationem patres; quo quaestor adulatio fuit. *Id. 2. Ann. c. 53.* Excepere Græci quaesitissimis honoribus. *efquisitissimi*.

Quæro, is, a. 3. *cercare*, apud veteres idem fuit, ac quaero. *Enn. apud Fest.* Nauticæ mari quaesitibus vitam. *Id. ibid.* Dicit me uxorem liberorum sibi quaesendum gratia. ¶ Obsolevit deinde hoc modo usurpatum, remanentque solæ primæ personæ præsentis *questo*, & *quaesum* pro *quaesimus*, & significant oro, obsecro, peto, *prego*, *chiedo*, *ἵκωμαι*. *Ter. Andr. 5. 2. 7.* Deos quaero, ut sit superest. *Cic. 3. Fam. ep. 2. A.* te maxime peto, & quaero. *Id. pro Arch. c. 2.* Quaero a vobis, mihi detis hanc veniam. *Brutus ad Cic. Fam. 11. ep. 3.* Deos quaesumus, ut consilia tua Reip. salutaria sint. ¶ Reperiuntur nonnunquam & aliæ personæ. *Lucrer. l. 5. v. 1229.* ac prece quaesit ventorum pavidos paces. *Plaut. Bacch. 2. 2.* Mirum est, me, ut redeam, te opere tanto quaesere. *Apul. l. 4. A. A.* Multis nos precibus quaesens. *Sallust. in fragm. l. 1. hif. apud Putschii. l. 10. pag. 902.* Putschii. Curionem quaesivit, ut adolescentior ætati concederet Mamerci. ¶ *Quæro* eleganter interferitur sermoni, & est orantis, ut blandientis, *di grazia, deh vi prego, ut amabo, obsecro*. *Cic. Fam. 7. ep. 24.* Fac, quaero, qui ego sum, esse te. *Id. 2. Ver.* Quid est, quaero, Metelle, iudicium corrumpere, si hoc non est? *Ter. Andr. 1. 2. 33.* Bona verba, quaero.

Quæsiticulus, i, m. *picciol guadagn*, *κεφάλαιον*, parvum lucrum, dim. a *quaesit*. *Cic. 2. de Div. c. 15.* Aut hifum jecoris cum lucello meo, aut meus quaesiticulus cum cælo, terra, rerumque natura?

Quæsitio, onis, f. *quæstione*, *ἑτήρησις, πρὸς ἑταῖρον*, actus quaerendi, interrogatio, controversia, disputatio. *Cic. l. de nat. Deor. c. 1.* Tum perdifficilis, & perobscura quaestio est de natura Deorum, quæ & ad cognitionem animi pulcherrima est, & ad moderandam religionem necessaria. *Id. in Or. c. 20.* Res habet aliquid quaestiois. *Plin. l. 10. c. 22.* In quaestione est, quis &c. *Quæsitio*. *l. 7. c. 1.* Instituitur quaestio. *Id. ib. c. 2.* In quaestione res venit. *Id. l. 7. c. 28.* Fortitudo in quo maxime extiterit, immensæ quaestiois est. *Rursus Cic. pro Syll.* Res in quaestione versatur. *Et Plin. l. 10. c. 7.* Sangualem avem augures Romani in magna quaestione habent. *h. e.* valde disputant, quænam avis sit. *Modest. Dig. l. 34. tit. 3. leg. 10.* Facere quaestioem alicui. *h. e.* ab aliquo quaerere, exigere. ¶ Item quælibet investigatio, *il cercare*. *Plaut. Pers. l. 1. 52.* Recipe te, quamprimum potes, cave, tuis mihi in quaestione guarda si non si far *cercare*. *Id. Capt. 2. 3.* Ne tibi quaestioni effemus. ¶ Apud Rhetores quaestio appellatur, circa quam causæ totus cardo vertitur, quæque gignit controversiam, *il punto della causa*. Nam in singulis causis hæc considerant, constitutionem, sive statum, genus causæ, quaestioem, rationem, iudicationem, firmamentum. *Cic. l. de Inv. c. 13.* Quaestio est ea, quæ ex confusione causarum gignitur controversia, hoc modo: non jure fecisti, jure teci. *V. ibi reliqua.* ¶ Sæpiissime quaestio usurpatur pro investigatione criminis, quæ fit examinando reum, & testes, sæpe cum tortura, & corporis dolore, *processu*. *Ulp. de S. Silvaniano l. 1.* Quaestioem sic accipimus, non tormenta tantum, sed omnem inquisitionem, & detentionem mortis. *Cic. pro Mil.* Num quaestio decreta est? *Id. de Fin. c. 28.* Mortis paternæ de servis paternis quaestioem habere sibi non licet. *Id. ibid.* Postulare ab aliquo servos in quaestioem. *Sallust. in Jug. c. 31.* In plebem Romanam quaestiones graves habitæ sunt. *Plaut. Most. 5. 1. 38.* Servos pollicitus est dare suos mihi

omnes quaestioni. *Et v. 44.* Quaestioni servos acciper. ¶ *Quæstiones* *perpetuæ* dicebantur quaestiones de publicis criminibus, ut *repetundarum, de parricidio, majestatis, peculatus*, &c. Dictæ sunt perpetuæ, quia iis exercendis præerat suus quaestor perpetuus, & ordinarius, non vero novus, & extra ordinem. Etenim antiquam hujusmodi quaestiones instituerentur, hoc est ante A. U. 604. quotiescunque publicum aliquod crimen admiffum esset, novus ei Quaestor eligebatur: postea vero suus singulis est datus, qui quotiescunque opus esset, de hujusmodi sceleribus cognosceret. Is autem erat unus ex Prætoribus. *Cic. de clar. Orat.* Quæstiones perpetuæ hoc adolescente constitutæ sunt, quæ antea nullæ fuerunt. *V. Sigon. de Judiciis, & l. 2. de ant. jur. Civ. R. c. 18.* ¶ *Judex quaestiois*, dictus videtur ceterorum iudicum princeps, qui datam a Prætoris actionem exercebat, iudices fortiebatur, testes audiebat, quaestiones habebat, tabulas inspiciebat. *Sigonius de Judic. l. 2. c. 5.* contendit Magistratum fuisse a Prætoris omnino distinctum, quod in multis causis & Prætor, & Judex quaestiois intertulerit. *Cic. pro Cluent. c. 5.* Iudicem quaestiois cum iis iudicibus, qui ei obvenerint, quaerere de veneno lex jubet. ¶ Dicebatur & quaestioni præesse. *Id. pro Rosc. Amer. c. 4. de Fannio prætoris.* Te, M. Fanni, quaeso, ut quem te antea præbuisti, cum huic quaestioni iudex præesses, talem &c.

Quæstorarius, ii, m. *caristex*, qui reos excruciat, ut ab iis veritatem extorqueat, *Βαρβαρὸς*. *Scholast. Juven. sat. 6. v. 479.* tortores interpretatur *quaestorios*, sive *caristices*.

Quæstuncula, læ, f. *picciola quæstione*. *Cic. 1. de Orat. c. 22.* Mihi nunc vos, tanquam alicui Græculo, quaestunculam ponitis.

Quæstor, oris, m. *Questore, ποιητής*, qui rei alicui quaerendæ præest, ut criminibus publicis, vel pecuniæ publicæ. Factum est per syncop. a *Quæstor*, & idem fere significat: est tamen discrimen, quod cum de pecuniarum administratore sermo est, *quaestor*, non *quaestor* dicimus. *Cic. Catil. 4. c. 5.* Qui reo custodiam, Quaestori gratulationem, iudici præcium decrevit. *Alii leg. quaestori.* ¶ Ut genus quaerendi non unum, ita nec unum genus Quæstorum. Fuere enim Quæstores rerum capitalium, sive parricidii, Quæstores urbani, sive Quæstores ærarii, Quæstores Provinciales, Quæstores Principis sive Augusti, alio nomine *Candidati Principis*. ¶ Quæstores rerum capitalium, *Judicis criminalis*, qui & citra Syncopen *Quæstores* sæpe dicuntur, erant Magistratus, qui quaestiois criminum capitalium præerant. Dicti sunt *rerum capitalium*, quia non creabantur, nisi in causis, in quibus de morte, vel exilio alicuius civis ageretur. Idem dicebantur *Quæstores parricidii*. Nam parricidium apud veteres significabat quodecumque homicidium. *Fest.* Quæstores dicebantur, quod quaerent de rebus capitalibus, unde qui talia quaerunt, Quæstores parricidii appellantur. *Var. l. 4. L. L.* Quæstores a *quaerendo*, qui conquirent publicas pecunias, & maleficia, quæ Triumviri Capitales nunc conquirunt: ab his postea, qui quaestiois iudicia exercent, Quæstores dicti.

¶ Officium horum Quæstorum fuit, Iudices congregare, dimittere, & crimina cognoscere, Iudicibus præcipere, ut sententias ferrent. *Sigon. de Judic. & l. 2. de ant. jur. Civ. R. c. 18. ex Cic. in Vatin. 5. Phil. pro Cluent. in Bruto, & ex Aul. ad Her.* ¶ His adjugebantur Iudices quaestiois, de quibus *V. Quæstor*.

¶ Quæstores Urbani, seu quaestores ærarii, *Camerlinghi, Tesorieri*, erant Magistratus minores, qui præerant ærario, quod in æde Saturni erat, ita dicti a quaerendis pecuniis publicis. *Var. l. 4. L. L.* ¶ Distinguebantur a Tribuniis ærariis, quia Quæstores curabant pecuniam, quam in ærarium intulerit, Tribuni ærarii curabant pecuniam quam ex ærario sumptam Quæstoris Proconfulis, atque exercitui maxime erogarent. ¶ Munus Urbanorum Quæstorum fuit pecuniam publicam accipere, & expendere; prædam ex hostibus captam vendere; signa militaria in ærario asservere, & Consulibus in bella ituris mittere; legatos, qui Romam venerant, excipere, deducere, iis hospitium curare; ærotanium curam gerere, mortuique & publico munus facere. ¶ Quæstores militares, erant Magistratus minores, qui mittebantur cum Imperatoribus, idest cum Consulibus, vel cum Prætoribus, iis militiam ad administrandam rem pecuniariam, & prædam, ac manubias in rationes publicas referendas. *Cic. de Sen.* Aut Quæstor in eodem bello, aut Consul in Hispania fuerim. ¶ Quæstores Provinciales ejudem fere generis erant, hoc est qui una cum Proconfuli, vel Proprætoris in Provinciis exibat. Munus eorum erat pecuniam ex ærario attributam in usus provincie expendere, vectigalem in ærarium inferre. *Cic. 2. Fam. ep. ult.* Mihi quaestor optatior obtingere nemo potuit. ¶ Quæstores Principis, sive Augusti. *V. Candidatus.*

Quæstorium, rii, *ταμείον*, Quæstoris tabernaculum. *Cic. pro Planc. c. 41.* Theflaloniam me, in Quæstoriumque perduxit.

Quæstorius, a, um, *ταμειοπαιδι*, quod ad Quæstorem pertinet. *Cic. l. 2. Fam. ep. 17.* Quod ego officio Quæstorio te adductum reticere de Prætoris tuo non moleste ferebam. *Id. Phil. 13. c. 14.* Vir Quæstorius. *h. e.* Quæsitura functus. *Et absolute Id. 3. Phil.* Qui Ædiliti? qui Tribuniti? qui Quæstorii? *Sueton. in Claud. c. 28.* Quæstoriorum ornamenta. ¶ Quæstorii æri dicebantur, quos populus Romanus devictis, pulsisque hostibus possederat, mandaveratque Quæstoribus ut venderent. *Flac. & H. 3. n. apud Gof.*

Quæstuarus, a, um, *χρηματιστής*, quod ad quaestum spectat. *Senec. l. 6. de benef. c. 32.* Augusti filia ex adultera in quaestuarium versa. *h. e.* quaestum corporis faciens. *Leg. 4. ff. de his, qui not. inf.* Lenocinium tacit, qui quaestuarium mancipia haberit.

Quæstuosæ, adverb. *con guadagn*. *Senec. l. 4. de benef. c. 3.* Istud non beneficium, sed tænes est, circumspicere non ubi optime ponat, sed ubi quaestuosissime habeat. *Plin. l. 19. c. 4.* Quæstuosus census habere.

Quæstuosus, a, um, *da guadagn*, *utile*, Ger. *gewinnreich*, Gal. *qui gaigne, ou fait gaigner beaucoup*, Hif. *de mucha ganancia, κεφάλαιος*, idem ac lucrosus, ut Quæstuosus homo, qui lucri, quaestufque avidior undique lucellum captat: Ars quaestuosæ, quæ plurimum quaestum afferit. *Cic. 4. Ver.* Quam illa res calamitosa Heraclo, quaestuosæ Verri, turpis Syracusanis, miseranda omnibus videbatur. *Id. 2. Phil.* Cuius domus quaestuosissima est falorum commentariorum. *Id. 2. Ver.* Tertium illum uberrimum, quaestuosissimumque annum totum iudicibus reservaret. *Id. 2. Agrar. c. 25.* Hoc multo est quaestuosius, quam si &c. *Curr. l. 4. c. 7.* Gens Syrtica, navigiorum spolis quaestuosæ.

Quæstura, æ, *Quæstura, ταμείον*, quaestoris dignitas. *Cic. l. 13. ep. 39.* Cuius cum patre magna mihi tibi amicitia, jam inde a Quæstura mea Siciliensis. ¶ Quæstura Urbana fuit primus omnium Magistratum. *Cic. 2. Ver.* Quæstura primus gradus honoris. ¶ Petendæ Quæsturæ nullus annus definitus fuit. Nam Gracchi, Tyberius, & Cæjus, eam gessere anno ætatis 27. M. T. Cicero anno 31. C. Julius Cæsar is, qui perpetuam Dictaturam invasit, anno 33. M. Cato Uticensis anno 29. Lex enim Villia nihil sanxit de Magistratibus non Curulibus.

Quæstus, us, m. *guadagno*, *πύξ*, Ger. *gewinn*, Gal. *gain, profit*, Hif. *ganancia, κεφάλαιον*, lucrum nummarium. *Cic. 5. Ver.* Tantum de quaestus, ac lucro dicam unius agri, & unius anni. *Id. 2. Off. c. 22.* Habere Remp. quaestui. *Id. pro Sex. Rosc. c. 98.* Facere aliquid ius quaestus causa. *Id. 15. Fam. ep. 14.* Facere quaestum in aliqua re. *Id. in Pison. c. 35.* Pecuniam

quam te quidem quid hoc doceam? *Id. 3. de nat. Deor. c. 16.* Quamquam quem potissimum Herculeum colamus, scire sane velim.

Quantillum, adverb. diminutivum a quantum. *Plaut. Cure. 1. 2. 14.* Quantillum sicut?

Quantillus, a, um, dim. a *quantulus*. *Plaut. Pæn. 5. 3. 48.* Hæcine sunt mææ filiz? *Quantæ* & *quantillæ* jam sunt factæ? *Id. Pseud. 4. 7. 95.* Quantillo argento te conduxit? *Id. Trucul. 2. 8. 7.* Quantillo mihi opere nunc persuaderi potest? h. e. quam facile.

Quantisper, adv. quanto tempore. *Cæcil. apud Non. c. 11. n. 20.* Velim paulisper experiri te. *Quantisper?* non plus triduum. *Pompon. ibid.* Postum exorare tu, ut recedas a me paulisper modo? *quantisper* sat habes.

Quantitas, atis, *quantitas*, *ποσότης*; extensio rei corporeæ, & magnitudo rei extensæ. *Plin. l. 17. c. 24.* Laborant (arbores) & fame, & cruditate, quæ sunt humoris quantitate. Adde *Vitruv. l. 1. c. 2.* Jurisconsultis quantitas idem est ac modus. *Ulpian. l. 21. ff. de oper. nov. nuntiat. Ad operis quantitatem refertur.*

Quantio, adv. *quanto*, *ὅσῳ*, idem ac quantum. Usurpatur cum comparativis. *Cic. 1. Acad.* Quanto magis Philosophi delectabunt, si &c.? *Ter. Heaut. 3. 1. 15.* Quanto diutius abest, magis cupio tanto, & magis desidero. *Tacit. 3. hist. c. 18.* Quanto plus spei ad eflugium, minorem ad resistendum animum dabant. ¶ Raro cum positivis, nec nisi præcedente tanto. *Tacit. Ann. 6. c. 45.* Tanto acceptius in vulgum, quanto modicus privatis medicamentibus.

Quantocius, adverb. quanto ocius. *Sulpit. Sever. Dial. 3. c. 5.* Discede quantocius, ne me ob injuriam tuam cælestis ira consumat. Adde *Mamertin. in Paneg. ad Julian. c. 2.*

Quantopere, adv. *quanto grandemente*, Ger. *wie heftig*, Gal. *combien*, Hisp. *grandemente*, *ἄνωγ*, *ἄνωγ*, quam valde, ex *quanto*, & *abl. opere*. Sumitur vel relative. *Cic. 1. de Or.* Neque enim tantopere desiderabam, &c. *quantopere* delector, &c. ¶ Vel infinite. *Cic. 3. Tuscul. Quamquam* de univerfa Philosphia *quantopere* expectanda esset, & colenda, satis, ut arbitrator, dictum est in Hortensio. *Id. 14. Attic. ep. 6.* Dicit non potest, *quantopere* gaudeam.

Quantulum, adv. *quanto poco*, dim. a *quantum*. *Cic. 5. Per. c. 1.* Nos, qui jam, & quid facere, & quantumludicare possemus, ostendimus. *Horat. l. 2. sat. 3. v. 22.* Quantumlud enim summæ curabit quod dierum?

Quantulus, a, um, quam exiguus, dim. a *quantus*. *Cic. 4. Acad. de Sole.* Quantumlud nobis videtur? mihi quidem quasi pedalis. *Id. 1. de Or.* Ut ne plus nos assequamur, quam quantumlud tu in dicendo afflucet. *Id. 2. Agror. c. 25.* Quantumlud interest, utrum in Massici radices, an in Italiani deducamini? *Id. 2. de Legib. c. 19.* Id quantumlud est?

Quantuluscunque, acunque, umcunque, quam minimus, vel quam parvus tibi videtur. *Cic. 1. de Or. c. 30.* Sed de hac mea, quantumlacunque est, facultate quaeritis. *Senec. ep. 85.* Quantumlacunque affectus sint. *Col. l. 8. c. 3.* Quantumlacunque aquæ, vel ciborum inesse.

Quantululibet, alibet, umlibet, quam exiguus libet. *Ulp. l. 4. §. ult. ff. de edil. edic.* Non denique febriculam *quantululibet* ad causam hujus edicti pertinere.

Quantululiquisque, *quantulacunque*, *quantulumquodque*, & *quantulumquidque*, idem est ac *quantuluscunque*. *Gell. in præfat. l. 1.* *Quantululiquisque* fuerint progressus.

Quantum, adv. *quanto*, *ὅσῳ*, adv. quantitatis. *Cic. 2. Fin.* Quantum enim potero, minum contentiones. ¶ *In quantum, tanto quanto.* *Ovid. 11. Met. v. 71.* Quippe pedum digitos, in quantum quæque secuta, Traxit, & in solidam detruisit acuminem terram. *Vellei. l. 1. c. 9.* Vir in tantum laudandus, in quantum intelligi virtus potest. ¶ Jungitur interdum aliis adverbis. *Plin. l. 3. ep. ult.* Dedit enim mihi quantum maxime potuit. *Senec. epist. 8.* Quantum plurimum potest, ista beneficia devitet. *Horat. l. 1. od. 27.* Immane quantum discrepat. *Plin. l. 4. c. 20.* de *Pyreneo*, Immenum quantum hinc Oceano, illinc Iberico mari comprimentibus. *Cic. in Orat. c. 16.* Nimum quantum. *V. Nimum.* ¶ *Mirum quantum, V. Mirum.*

Quantumvis, adv. *quantumvis*, *quanto si voglia*. *Horat. l. 2. ep. 2. v. 39.* Post hæc ille catus, quantumvis rusticus, ibit. *Senec. epist. 85.* Ista quantumvis exigua sint, in majus excedunt. Adde *Sueton. Calig. c. 53.*

Quantus, a, um, o. 1. 2. *quanto*, Ger. *wie groß*, Gal. *combien grand*, Hisp. *quanto grande*, *ὅσῳ*, & interrogative *πόσῳ*, quam magnus, ab *ἔσῳ*, ut tantus a *ἴσῳ*. *Cic. 1. Tuscul. Quot*, & *quantus*, quam incredibilem hausit calamitates? *Id. 3. de Orat.* Qualis oratoris, & quanti hominis in dicendo putas esse historiam scribere? *Id. de Amic.* Tanta est inter eos, quanta maxima esse potest, morum distantia. *Vellei. l. 2. c. 129.* Cum quanta gravitate causas audit? *Plin. l. 8. c. 25.* Crocodilus parit ova, quanta anseres. *tantis grandis, quanto l'antre.* *Plaut. Stich. 1. 2. 62.* Quanta mea sapientia est. *per quanto ch'io so.* ¶ Interdum refertur ad numerum, & ponitur pro quot. *Lamprius in Helio. c. 25.* Cum sermo esset ortus, quanti hernioli essent in urbe Roma, jussit omnes notari. *Propert. l. 1. eleg. 5.* At tibi curarum millia quanta dabit! *Claudian. de 3. Consul. Honor. v. 126.* Quanti tum juvenes, quantæ sprevere pudorem Spectandi studio matres? ¶ *Genitiv. quanti* jungitur verbis æstimationis, & pretii. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 20.* Quanti autem hæc philosophia æstimanda est? *Id. Q. Fr. l. 1. ep. 2.* Noli spectare, quanti fit homo; parvi enim pretii est, qui jam nihil fit. *Plaut. Epid. 2. 2. 110.* Quanti emi potest minimo? *il suo minor prezzo quam è?* *Ter. Eun. 4. 7. 21.* Quanti est sapere? *quanto vuol dire il saperne!* *Leg. 3. ff. de itin. & ad. Sic. Quanti interest.* ¶ *Quantus quantum* repetitum idem est, ac *quam magnus est*, vel *tantus quantum est*. *Ter. Adolph. 3. 3. 40.* Tu, quantum quantum, nihil nisi sapientia es. ¶ *Quanti quanti* in secundo casu cum verbis emendi. *Cic. Attic. l. 12. ep. 23.* Sed quanti quanti; bene emitur quod necesse est. *coffi, quanto si vuole.* ¶ *Sæpiissime* usurpatur in neut. gen. more substantivi. *Ovid. 2. Fastor.* Quantum animis erroris inest! *Cic. Q. Fr. l. 1. c. 13.* Neque te patiar, quantum in me erit, cum exceptione laudari. ¶ *Quantum potest*, pro quantum fieri potest. *Plaut. Pæn. 3. 1. 64.* Propera jam, quantum potest. Adde *Amph. 3. 3. 16.* & *Ter. Phorm. 5. 1. 20.*

Quantuscunque, acunque, umcunque, *quanto che è*, *ὅσοσούνη*, quam magnus est, tantus, quantum est. *Cic. pro Corn. Balb.* Quæ neque invidiosa est, & quantacunque est, ejusmodi est, &c. *Id. 3. Fin. c. 10.* Quantumcunque eo addideris. *Id. 2. de Orat. c. 28.* Atque ego is, qui sum quantumcunque sum.

Quantulibet, alibet, umlibet, idem quod *quantuscunque*, vel quantum tibi capere libet. *Plin. l. 20. c. 6.* Suppurationes *quantulibet* sanat. *Ovid. 6. Fast. v. 669.* *quantulibet* ordine dignus. *Tacit. Agric. c. 6.* *Quantulibet* facilitate.

Quantulvis, *quantavis*, *quantumvis*, *grande quanto tu vuoi*. *Liv. l. 26. c. 42.* Super portum latis amplum *quantulvis* classis. *Lucret. l. 4. v. 1164.* *quantovis* oris honore. *Ter. Andr. 5. 1. 15.* Cum faciem videas, videtur esse *quantulvis* pretii.

Quapropter, adv. *per la qual cosa*, *ἵνα ἕνεκεν*, Ger. *darum*, Gal. *c'est pour quoy*, *parquoy*, Hisp. *por la qual cosa*, *ἵνα ἕνεκεν*, propter quod, *quasmo-*

rem. Ter. Heaut. Cave, faxis, non est opus pater. *CH. Quapropter?* *CL. quia &c. Cic. 4. Per.* Quapropter nihil est, quod metuas, nequid mecum fingam.

Quaqua, adv. *da qualunque parte*, *dovunque*, Germ. *geb voo*, Gall. *par quelque côté que se soit*, Hisp. *por do quiera que*, *ὅθεν ἄν*, ex quacunque parte. *Plaut. Epid. 5. 2. 9.* *Quaqua* tangit, omne amburit.

Quaqua verius, adv. *in ogni parte*, *καταπόδα*, in omnem partem, per quemcunque locum. *Cic. 9. Phil. c. ult.* Circumque eam statuum locum gladiatoribus, ludisque liberos, posterisque eius quaqua verius pedes quinque habere. Alii leg. *quaque*.

Quaquam, adverb. motus per locum, *per qualeche luogo*. *Lucret. l. 1. v. 427.* haud ulquam sita corpora possent Esse, neque omnino quaquam diversa meare.

Quaque. *V. Quaque.*

Quare, adv. *perchè*, *ἵνα*, Germ. *warum*, Gal. *pourquoy*, Hisp. *porque*, *ἵνα ἕνεκεν*, de qua de causa, quam ob rem. *Cic. 1. de Or. c. 16.* Næque illud quare Scævola negasti? ¶ *Usurpatur* etiam infinite. *Cic. 2. Off.* Utendum est excusatione, quare id, quod feceris, necesse fuerit. *Id. pro Rosc. Amer. c. 33.* Permitta sunt, quæ dici possunt, quare intelligatur, facultatem tibi fuisse &c. ¶ Est item conjunctio collectiva, sive rationalis, pro *quapropter*, *quasmo*, *staque*. Ponitur in principio periodi. *Cic. pro L. Man.* Quare cum bellum necessarium sit, ut negligi non possit, &c. ¶ *Nec quid, nec quare*, modus loquendi pro ellipsis, quo significatur, nullam esse certam rationem, nec causam ejus rei, de qua loquimur. *Petron. in Satyr.* Uxor Trimalchionis Fortunata appellatur, quæ nummos modio metitur. Et modo quid fuit? Ignoscet mihi Genius tuus, noluisse de manu ejus panem accipere. Nunc, nec quid, nec quare, in cœlum abiit, & Trimalchionis tapanta est. *quæ-lunq; se fit la ragione.*

Quaritates, m. 3. pop. Galliz Narb. in medit. Provinciz, juxta Alpes maritimas, inter Suetros, & Adunicates. *Plin. l. 3. c. 4.*

Quarta, æ, f. (subintellige *pars*) a Jctis passim accipitur pro quarta parte ejus rei, de qua agitur. Quamplura ex Dig. & Cod. loca collegit *Hotoman. in comment. de verb. juris.*

Quartadecimani, vel *Quartadecumani*, orum, m. milites legionis decimæ quartæ, apud *Tacit. 2. hist. c. 11.*

Quartanarius, a, um, adject. *Pallad. l. 2. tit. 11.* *Quartanaria* tabulam, quæ quartam jegeri partem quadrata conficit.

Quartanus, a, um, adject. *Quartani* milites legionis quartæ, apud *Tacit. 4. hist. c. 37.* ¶ *Quartana* febris, & *quartana* aboluta, quæ quarto die recurrit, *febre quartana*. *Plin. l. 7. c. 50.* Febris quartana liberatus est in acie. *Cic. Attic. l. 7. ep. 2.* *Quartanam* mihi dixit decessisse. *Plin. l. 20. c. 6.* *Quartanas* excutere.

Quartarius, ii, m. mulio mercenarius, ita dictus, quod quartam partem quæstus caperet. *Fest. Lucell. apud eund.* Porro homines nequam, malus ut quartarius, cippos colligere omnes. ¶ *Quartarius* item, est quarta pars majoris menzuræ, ut quarta pars congi, *quarta*. *Cato c. 95.* Postea fumi bituminis tertiarium, & sulphuris quartarium. *Liv. l. 5. c. 47.* Cui universi selibras farris, & quartarios vini ad ædes ejus, quæ in arce erant, contulerunt.

Quartato, V. *Tertiato*.

Quarticeps, &

Quarticeps. *V. Biceps*.

Quarto, adv. *τεταρτος*, quarto loco, vel ordine. *Verr. apud Gell. l. 10. c. 1.* Aliud est quarto Prætozem fieri, & quartum, quod quarto locum adsignificat, & tres ante factos, quartum tempus adsignificat, & ter ante factum. Igitur Ennius recte, qui scripsit: *Quintus pater quartum fit Consul.*

Quartum, adv. *τεταρτος*, *la quarta volta*, quarta vice. *Quarto*, & *quartum* inter se differunt. Nani *quarto Consul*, significat locum Consulium, vel ordinem, hoc modo, *Marcus fuit quarto Consul*, id est tres Consulibus ab origine, & institutione Consulatus ante fuerunt, quam Marcus fuisse Consul, qui quarto anno a primis Consulibus factus est Consul; *quartum* autem *Consul* dicitur ratione ejusdem personæ, quæ tribus Consulibus jam pertuncta, quartum gerit Consulatum. *Liv. l. 3. c. 67.* *T. Quinclio* quartum Consul. *V. Quarto.*

Quartus, a, um, *quarto*, *רביעי*, Ger. *der vierde*, Gal. *quatrième*, Hisp. *quarto*, *ἄρτατος*, quartus a tertio, nomen numerale ordinis. *Cic. 2. Acad.* Qui est quartus ab Arcefilia. *Liv. l. 24.* Ubi quartæ vigiliz signum cecidisset.

Quartuldecimus, a, um, adject. *decimoquarto*. *Tacit. 1. Ann. c. 70.* *Quartuldecima* legio. *Plin. l. 2. c. 59.* *Quartuldecima* luna. *luna piena.*

Quasi, adv. *quasi*, *come*, *come se*, *כְּאִילוּ*, Germ. *gleich*, Gall. *presque*, Hisp. *casí*, *ὡσπερ*, ita ut, perinde ac si, haud aliter ac si. *Plaut. Pseud. 4. 1. 45.* Verum ex transverso cedit, quasi cancer solet. *Cic. 4. Ver.* Repente aspiciamus lituras ejusmodi, quasi quædam vulnera tabularum recentia. *Id. pro Quinct.* Qui, quasi sua res, aut honos agatur, ita diligenter Sex. Nævii studio, & cupiditatis morem gerunt. *Id. l. 3. Fam. ep. 7.* Quasi vero ad cognoscendum ego ad illos, non illi ad me venire debuerint. ¶ *Ponitur* etiam pro fere, pene. *Cic. 4. Acad. de Sole.* *Quantulus* nobis videtur? mihi quidem quasi pedalis. ¶ *Item* pro sicut, quemadmodum. *Plaut. Aulul. 4. 1. 9.* Quasi pueris, qui nare discunt, scirpea induitur ratis; eodem modo, &c. *Id. Aulul. 4. 16.* Qui servitutum servit, quasi ego servio. ¶ *Plin. l. 8. ep. 16.* Permittio servis quoque quasi testamenta facere, eaque ut legitima custodiam, h. e. speciem quandam testamentorum. nam iuste & legitime testari servi non poterant.

Quasilitaria, æ, f. ancilla infimæ domus, ita dicta, quia pensa in quasilis reposita habet. *Petron. in Satyr.* Convocat omnes quasilitarias, familiarique sordidissimam partem, ac me conspui jubet.

Quasilium, i, n. idem ac *quasilus*. *Cic. 3. Phil. c. 4.* Nihil humile de Tarquinio, nihil sordidum accepimus: at vero hujus domi inter quasililla pendebar aurum. h. e. in gynæceo, inter ancillas lanificio deditas. *V. Quasilus.*

Quasilus, i, m. *cestello*, Ger. *ein borblein*, Gall. *petit panier*, Hisp. *canastillo*, *καλαθίσκος*, cistula, dim. a *quasus*. *Fest.* Calathos Græci, nos dicimus quasilos. *Cato c. 133.* Eum quasilium terra impleto. ¶ *Speciatim* dicebatur de cistula, in qua mulieres reponebant ea, quæ ad lanificium pertinerent. *Festus*: *Talassionem* in nuptiis Varro ait signum esse lanificii, *Talassionem* enim vocabant quasilium, qui alio nomine appellatur calathus. *Propert. l. 4. eleg. 7.* Et graviora rependit iniquis penia quasilis.

Quasilabilis, le, adject. qui quassari potest. *Lucan. l. 6. v. 22.* Sed munimen habet nullo quassabile terro.

Quassabundus, a, um, adject. tremebundus, qui cadere videtur. *Macrobi. l. 5. Satyr. c. 21.* Herculeum tacerent quassabundum, & obrium. Alii leg. *cajabundum*.

Quassagipennus, a, um, adject. hoc est quassas habens pennas. *Varro.* Nec quassagipennas anates, tremipedes.

Quassans, antis, particip. *V. Cassans*.

Quassatio, onis, f. *evollamento*, actus quassationis, concussio. *Liv. l. 22 c. 17.*
 Caputum irrita quassatio. *Synob. l. 7. Cymbalorum quassationes.*
 Quassatus, a, um, nom. ex particip. *conquassato, battuto. Virgil. 1. Æn. v. 551.* Quassatum ventis licet subducere classem. *Sueton. Aug. c. 81.*
 Quassatum corpus. h. e. valetudine afflictum. *Cic. pro Marcel. c. 8.* Quassata respublica.
 Quatio, as, avi, atum, a. 1. frequentat. a quatio, *evollare, sbattere*, sæpe quatio, commoveo, affligo. *Plaut. Merc. 3. 5. 15.* Caput quassat. *Catal. carm. 45. ad Fundum.* Me frequens tussis quassavit. *Virg. 6. Æn. & lampada quassans per Graium populos.*
 Quassus, us, frequens motio, concussio. *Cic. 2. Tusul. c. 21. ex poeta.* Nam atrectatu, & quassu sævum amplificatis dolorem.
 Quassus, a, um, sbattuto, *evollato, xaxaxaxi*, quassatus, fractus, nom. particip. a quatio. *Curt. l. 7. c. 7.* Hæc quassa adhuc voce subdeficiens vix proximus exaudientibus dixerat. *Horat. l. 1. od. 1.* Mox refecit rates quassas.
 Quatrefacto, is, a. 3. *abbattere*, concutio, expello. *Cic. ad Brut. ep. 10.* Nulloque præfatio quatrefeci Antonium.
 Quatenus, us, idem ac quatenus, apud vet. *Scipio Afric. in Or. post ved. ex Afric. apud Fest.* Quatenos castra nostra ita munita erant, &c. Ubi pro quoniam accipi videtur.
 Quatenus, adv. *sino a quanto, sino a qual fine*, Germ. *vvie vveit*, Gal. *juqu ou*, Hisp. *hasta tanto, xax dõto*, quantum, sive usque ad quem finem, sicut eatenus, tantum, aut ad eum usque finem, a *quæ, & tenus. Cic. de Am. c. 11.* Quatenus amor in amicitia progredi debeat. *Id. 2. de Orat. c. 87.* Sciat, quid, & quatenus, & quomodo dicturi sint. *Id. 1. de Orat. in omni re videndum est, quatenus: est enim suus cuique modus est, tamen magis offendit nimium, quam parum. Id. de Amic. Est enim, quatenus amicitia dari venia possit. ¶ Significat item qua parte, sive quantum ad eam partem, qua. Cic. l. 1. Fam. ep. 2.* Quatenus de religione dicebat, Bibulo assensum est. ¶ Sumitur etiam ut conjunctio pro quoniam, vel quandoquidem. *Suet. in Claud. c. 26.* Quatenus sibi matronia male cedenter, permanfurum in calibatu. *Plin. l. 3. ep. 7.* Quatenus nobis denegatur diu vivere, relinquamus aliquid, quo nos vixisse testemur. *Horat. l. 3. od. 23.* Quatenus virtutem incoluem odimus, sublatam ex oculis querimus invidi. ¶ Est etiam adverb. loci. *Liv. l. 28. c. 39.* Italix, nisi quatenus vallum ceterorum cingit, nihil reliqueritis Pæno. *Id. ib.* Ut quatenus tuto possent, Italiam spectatum irent. ¶ Videtur etiam esse adverb. temporis. *Cic. Phil. 14. c. 5.* Quibus auspiciis istos fauces acciperem? quatenus haberem? cui traderem? ¶ Pro quomodo, *Lactant. l. 4. c. 27.* Quanto terrori sit dæmonibus hoc signum (crucis) sciet qui viderit, quatenus adjurati per Christum, de corporibus fugiant.
 Quater, adv. *quattro volte, tẽpaxis*, quatuor vices. *Varr. l. 3. R. R. c. 10.* Quater in anno. *Colum. l. 5. c. 2.* Fit utrumque pedes viginti: hoc ducto quater, sunt octoginta. *Plin. l. 7. c. 27.* Quater, & quadrages. *Hist. de B. Afric. c. 19.* Cum equitibus MC, peditum ac levis armaturæ quater tantis. ¶ Per Synecdochen ponitur pro sæpius. *Virg. 1. Æn. v. 94.* O terque, quaterque beati.
 Quatercenties, adverb. *quattrocento volte. Vitruv. l. 1. c. 14.*
 Quaterdecies, adv. quatuordecim vices. *Cic. 3. Ver. c. 39.* Huic H. S. quaterdecies P. Tadio numerata Athenis testibus planum faciam.
 Quaterdeni, æ, a, adject. distributivum, quod tere ponitur pro cardinali, *quattordici. Ovid. 7. Met. v. 293.* Ante quaterdenos hunc se reminiscitur annos.
 Quaternarius, a, um, adject. ut quaternarius numerus, *il numero di quattro. Plin. l. 28. c. 6.* ¶ Scrobes quaternarii dicuntur, qui pedes quatuor sunt quoquo versus. *Colum. l. 11. c. 2.*
 Quaterni, æ, a, adject. *quattro*, numerus distributivus. *Horat. l. 1. sat. 4.* Sæpe tribus lectis videas cœnare quaternos. *quattro per letto. Cic. pro Font. c. 5.* Quaternos denarios in singulis vini amphoras portorii nomine exegisse. ¶ Sumitur etiam pro cardinali. *Plin. l. 8. c. 6.* Quaternis diebus latent. ¶ In genit. plurali usitatus est *quaternum*, quam *quaternorum*: quod item dicendum de similibus adjectivis distributivis, *ducenti, triceni, &c. Plin. l. 9. c. 3.* Balanzæ quaternum iugerum. *Colum. l. 5. c. 5.* Quaternum pedum spatia.
 Quatinus, adverb. Festus: Quatenus significat qua fine, ut hætenus hac fine; quatinus vero, quoniam. Hæc Festus. Hinc ubicumque apud Scriptores quatenus legitur pro quoniam, vel quandoquidem, sunt qui affirmant, scriptum fuisse quatinus.
 Quatio, is, a. 3. *evollare, percuotere, sbattere, xaxaxi*, Ger. *schusteln*, Gal. *hocher*, Hisp. *quebrar, sacudir, sacis*, moveo cum violentia, agito, percuto. *Liv. l. 1. c. 10.* Mœnia quaterie ariete. *Plin. l. 26. c. 4.* Quam machinis claustra per tot annos quaterie? ¶ Quaterie alicui verbera, est verberare. *Virg. in Culex, v. 218.* Et flammæ, & læva quatit mihi verbera pœnz. ¶ Translate capitur pro vexare, molestia afficere. *Virg. 9. Æn. v. 608.* Aut ralisit terram domat, aut quatit oppida bello. *Cic. 3. Tusul. c. 6.* Quod ægritudine quasi tempestate quatiatur. ¶ Metaleptice ponitur pro eicere. *Ter. Eun. 2. 3. 66.* Nimirum homo quatiatur certe cum dono foras. ¶ Quaterie aliquid risu, *far crepar dille risu. Horat. l. 2. epist. 2.* ¶ Quaterie aliquid mente solida, *far murar pœnz*, ut quaterie aliquid. *Virg. 5. Æn. Vastus quatit anhelitus artus, Id. ib. d.*
 Quatriddium, vel Quatriddium (ut legitur in antiquo lapide apud *Manu. in Orsbogr. in voce Bætica, n. 4.*) 1. n. 2. *quattordici*, spatium quatuor dierum. *Cic. pro R. Ann. Mors Sex. Roscii quatriddio, quo is occisus est, Chrysozono nuntiatur. Id. ad Brut. ep. 3.* Triduo, aut quatriddio ante. *Lentul. Senatus l. 12. Fam. ep. 15.* Eum quatriddio iter a Laodicea abtulisse.
 Quatuor, *quattro*, *quattro*, Ger. *vier*, Gal. *quatre*, Hisp. *quatro*, *viõraps*, nomen numerale cardinale indecl. *Cic. de Univ. c. 5.* Ab his rebus numero quatuor mundi est opus effectum. ¶ Scribitur & *quattuor* duplici r. Quidam putant ita scribi a Poetis primæ syllabæ producendæ causa. Verum non Poetas solum id fecisse, sed & proæ scriptores, factis constat ex veterib. MSS. & Lapidibus quos affert *Manu. in Orsbogr.* Itaque & *quatuor*, & *quattuor* etiam extra carmen rectissime scribi potest.
 Quatuordecies, adv. *viõraps, xax dõto*, idem ac quaterdecies. *Plin. l. 3. c. 7.* Gadibus quatuordecies centena.
 Quatuordecim, *quattordici*, *quattordici*, Ger. *vierzehn*, Gal. *quatorze*, Hisp. *quattroze, xax dõto*, nomen numerale cardinale indecl. *Plin. l. 2. c. 14.* Quatuordecim partes. *Flor. l. 2. c. 18.* Per quatuordecim annos. ¶ *Sedere in quatuordecim* in Theatro, est inter viros equestris ordinis sedere, quibus quatuordecim gradus assignati fuerant post Orchestram, ex qua Magistratus, senatoresque spectabant. *Sueton. in Cæs. c. 39.* Donatus quingentis sestertiis, & anulo aureo, sedum in quatuordecies a scena per orchestram transit.
 Quatuorviratus, us, m. *quattrovirato*, Magistratus, seu dignitas Quatuorvirorum. *Afin. Pollio Cic. l. 10. Fam. ep. 32.* Quatuorviratum sibi proto-

Quatuorviri, m. 2. *et viõraps*, Magistratus quatuor virorum. Quatuorvirum viarum curandarum erant Magistratus quatuor virorum, qui curam viarum publicarum agebant. Instituti sunt post Prætorem Peregrinum. *Pompon. l. 1. §. tit. 2. l. 2. Cic. l. 13. Fam. ep. 78.* scribit Quatuorviris, & Decurionibus.
 Quaxare tanæ dicuntur, cum vocem mittunt, ait *Festus*. Alii leg. *quaxare, & coaxare.*
 Q A N T E U E.
 Que, e, ed, ti, E, &, atque, ac, conjunctio subjunctivi ordinis, a te, quomodo a te, quis. Modo copulativa est. *Cic. 2. de nat. Deor. Singulaque res definitum, circumscripteque complectimur. Nepos in Dalm. c. 7.* Ab hoc deficit, adque regem transit. *Ovid. Amor. 2. eleg. 14. v. 30.* Atque sua cæsum matre queruntur litym. ¶ Modo causativa, pro quoniam. *Cic. 1. Off. Non nobis solum nati sumus, ortusque nostri partem patria vindicat, partem amici. ¶ Modo expletiva, quando scilicet ornatus tantum causa ponitur. Prop. l. 3. Deiphobumque, Helenumque, & Polydamant in armis. ¶ Quandoque ponitur pro an. Horat. l. 2. sat. 7. v. 58.* Quid refert uri virgisi, ferroque necari? ¶ Quandoque pro etiam. *Sellel. l. 1. c. 4.* Vires autem veteres earum urbium hodieque magnitudo ostentat mœnium. ¶ In compositione conjunctionis vim amittit, & vim syllabice dictionis obtinet. Componitur autem cum nominibus, ut *utroque, plerique*; cum pronominiibus, ut *quisque, quique*: cum præpositionibus, ut *abique*: cum adverbis, ut *undique*: cum conjunctionibus, ut *atque, itaque.*
 Quemadmodum, adv. *secome, כח, Ger. gleich, vvie*, Gal. *comme, comment*, Hisp. *assi como, xax dõto*, sicut, ex quem, ad, & modum. *Cic. de An. Si, quemadmodum soles de cæteris rebus, cum ex te queruntur, sic de amicitia disputaris, quid sentias. ¶ Sumitur etiam pro quomodo. Cic. pro Dom. Quemadmodum iste omnia præposterioris verbis pronuntiarit. ¶ Usurpatur etiam interrogative. Cic. pro Dom. cap. 27.* Isti, qui Clodii leges timentur, quemadmodum cæteras observaverunt?
 Queo, is, ivi, itum, n. anom. *potere, כח, Ger. können, Gal. pouvoir, Hisp. poder, dõraps*, possum, valeo. *Cic. l. 14. Fam. ep. 1.* Non queo reliqua scribere. *Hor. l. 2. sat. 7.* Liber fum, dic age, non quis. *Lucr. l. 3. v. 647.* Mobilitate mali non quit sentire dolorem. *Rursus Cic. Phil. 11. c. 2.* Quis est qui queat? *Ter. Ad. 4. t. 30.* Nec te quivit cogere. *Apul. l. 6. Metam. Nec indipifici marium quons. Tacit. 1. Ann. c. 66.* Cum quiret. *Rursus Lucr. l. 6. v. 885.* Non quiret. *Id. l. 5. v. 1044.* non quisse putentur. *Plaut. Merc. prol. v. 55.* Exhaure me quod quire. *Id. Mil. 4. 6. 25.* Si non quibo impetrare. *Gel. l. 11. c. 9.* Loqui non quire. *Id. l. 5. c. 9.* Nihil fari quibat. *Varr. l. 4. L. Velocior ideo, si quivero. ¶ Deponitis forma, Lucr. l. 1. v. 1044.* suppleri summa queatur. *Ter. Heyr. 4. 1. 57.* Forma nosci non quita est. *Plaut. Pers. 2. 2. 12.* Nec subigi queantur unquam.
 Quercærus. V. Querquerus.
 Quercetum, i, n. *δρυμῖς*, locus, ubi consistit sunt quercus, *querceto. Varr. l. 1. R. R. c. 16.* Si enim ad limitem quercetum habet. Adde *Horat. l. 2. od. 9.*
 Quercæus, a, um, *δρυῖς*, quod ex quercu est. *Serv. in 4. Æneid. v. 782.* Quercæam coronam accipiebant, qui in bello civem servassent.
 Quercicus, a, um, idem ac quercuus. *Sueton. in Calig. c. 19.* Inlignique quercicia corona.
 Querculanus. V. Querquetulanus.
 Quercus, us, f. *quercia, rovere, quercus, Ger. eineiche, Gall. chêne, Hisp. quercina, dõps*, arbor glandifera, ligni duri, ac corticis asperi. Fuit arbor sacra Jovi. *Virg. 3. Georg. Sicubi magna Jovis antiquo robore quercus ingentes tendat ramos. Id. 4. Æn. Annofa quercus.*
 Querela, æ, f. *querela, lamento, קללה, Ger. klag, Gal. querelle, Hisp. quexa, quexa*, querimonia, lamentatio, a quæro. *Cic. de Sen. c. 3.* Sæpe interfui querelis meorum æqualium. *Id. Q. F. l. 3. ep. 8.* Epistola plena querelarum. *Id. Fam. 10. ep. 28.* Ad nunc cum his tantum negotiis est, ut vestrum illud divinum in rempub. beneficium nonnullam habeat querelam. h. e. præbeat aliquibus querentibus occasione. *Id. pro Sext. His de tot, tantisque injuriis Consulul querela esse debuit. ¶ Apud J. Ctos querela accipitur pro actione liberum in parentes, & legitivera. Videt in Dig. tit. de inoffic. testam. & Justiniani Cod. l. 3.* ¶ Legitur etiam *querella duplici il. Inscripti. apud Gruter. pag. 480. num. 5.* Vixit sine ulla querella.
 Querelans, tis, nom. particip. *chi si lamenta. Serv. in ecl. Virg. 1.* Postea eum querelantem invenimus.
 Querens, entis, *lamentans, qui queritur. Virg. 4. Georg. v. 320.* Multa querens. *Horat. lib. 1. od. 13.* Aëliis fidibus querentem Sappho puellis de popularibus.
 Queribundus, a, um, *lamentevole, xax dõto*, lamentabilis. *Cic. pro Syll. c. 10.* De supplicio P. Lentuli, de carcere, magna, & queribundus voce dicebat.
 Querimonia, æ, f. idem ac querela. *Cic. ad Q. Fr. l. 2.* Eo metu inestto repente magna querimonia omnium discedimus. *Id. Ferr. ult. c. 28.* Habere querimonia de alicujus crudelitatem. *Liv. l. 7. c. 9.* Ultra citroque querimonia jactare. *Nepos in Attic. Nulla inter eos querimonia intercessit.*
 Queritans. V. Quiritans.
 Quernæus, a, um, *δρυῖς*, quod est ex quercu. *Cal. l. 9. c. 1.* Quernæus glandis, & ilignæ.
 Quernus, a, um, idem ac quernuus. *Plin. l. 3. c. 5.* Querno folio affinitata. *Virg. l. Georg. v. 305.* Quernæ glandes.
 Queror, eris, questus sum, d. 3. *lamentans, Ger. klagen, Gal. se plaindre, Hisp. quexarse, xax dõto*, lamentor, expostulo. Usurpatur vel absolute. *Cic. l. 1. Fam. ep. 9.* Quid multa? questus est graviter. ¶ Vel cum acc. rei. *Cic. de Am. Quorum plerique aut queruntur semper aliquid, aut etiam exprobrant. ¶ Vel cum abl. rei, & præp. de. Caf. l. 4. B. G. De Servorum injuriis querantur. ¶ Vel cum abl. rei cum præp. super. Hor. l. 2. ep. 2.* Querens super hoc etiam, quod &c. ¶ Vel loco casus rei cum infinitivo. *Cæs. l. 8. B. G. Quos intulisse bellum sibi querebantur. ¶ Vel etiam cum membro orationis. Cic. 4. Acad. Neque tam quereretur cum Deo, quod parum longe, quam quod fallum videret. ¶ Præter abl. rei admittit etiam acc. communem. Cic. l. 1. Fam. ep. 9.* Multa de mea sententia questus est Cæsari. Aliqui legunt *Cæsar*. ¶ Persona, cum qua querimur, ponitur in dat. vel in ablat. cum præp. cum, vel in acc. cum præp. apud. *Cic. 3. Ver. Is mihi etiam queritur, quod a nobis novem solis diebus prima actio sui iudicii transacta sit. Id. Att. l. 10.* Secum Tullium, & Servium questos esse. *Vellel. l. 2. c. 130.* Apud aures Deorum de his queri. ¶ Translate *Horat. epod. 2.* Queruntur in silvis aves. Ubi *Vetus Scholiast.* Veteres omnium animalium voces, præter hominum, querelas dixere: & ita cicadis, tanis, bubus Virgilius tribuit querelas. V. *Querulus.*

Querquedula, z, f. germano, ... avis tam in aqua, quam in terra vitam agens, teste Var. l. 3. R. R. c. 3. & l. 4. L. L. a Græcis vocibus allatis per dimin.

Querquerri, orum, m. populi Hispaniæ citerioris. Plin. l. 3. c. 3. Querquerus, seu quercerus, a, um, algidus, ut Morbus querquerus, quomodo Gallius l. ult. c. 1. & Minutus Felix loquuntur, vel, ut alii, febris querquera, frigida, & cum horrore tremens, ut Aurelius Optimus definit apud Fest. Adde Plaut. in fragm. Privolaria. Absolute Apul. in Apol. Qui minus possit ex eodem litore calculus ad vesicam, testa ad testamentum, cancer ad ulcera, alga ad querquerum?

Querquetulanus, a, um, quod iuxta se habet quercetum. Mons Querquetulanus, idem ac Cœlius, ita dictus, quod quercuum læcundus, & frequens erat. Tac. l. 4. Ann. c. 65. Porta Querquetulana, una ex portis urbis Romæ, sic vocata, quod quercetum iuxta se habuit inter muros. Fest. & Plin. l. 16. c. 10. apud quem alii leg. Querculana. Virz Querquetulanz, Nymphæ Hamadryades, quæ querceto virenti præstant. Fest. Quællum Querquetulanum, quod in honorem Hamadryadum dedicatum fuit. Varr. l. 4. de L. L.

Querulus, a, um, lamevole, querulus, queribundus, qui conqueritur, sive querelis plenus est. Ovid. l. 3. Trist. el. 8. Et nunquam queruli causa doloris adest. Martial. l. 4. epigr. 89. Misa nec a querulo mappa cliente fuit. Quandoque a Poetis pro canoro ponitur. Virg. 2. Georg. Et cantu querulæ rumpent arbusta cicadz. Horat. l. 3. od. 7. Querulæ tibiz. Ovid. 5. Metam. Querulæ chordæ.

Questus, us, m. querela, lamento, querulus, actus querendi, querela, lamentatio. In dat. & abl. pl. habet questibus. Cic. pro Quint. c. 30. Qui denique questus, qui moror dignus inveniri in calamitate tanta potest? Virg. 4. Georg. Et mœstis late loca questibus implet.

Questus, a, um, questus, partic. a queror. Albinovan. ad Livium, v. 166. Oraque nequequam per modo quæta fluunt.

Qui, a, que, quod, il quale, e la quale, ארר, Germ. vœlcher, vœlche, vœlches, Gal. pro le quel, Hisp. que, el qual, de, z, ð, pron. relativum. Cic. l. 1. M. M. Qui postquam maximas ædificasset, ornassetque classes, &c. Cum duo diversi generis nomina in oratione ponuntur, relativum qui sæpius concordat cum sequente. Cic. de Fato, c. 1. Ratio enuntiationum, quæ æquivalet, Græci vocant. Id. 13. Fam. epist. 1. in fi. Decretum illud, quod vtopavovστομυ illi vocant. Adde Liv. l. 4. c. 5. & Plin. l. 2. c. 16. ad fin.

Interdum tamen etiam cum antecedente. Colum. l. 11. c. ult. sub fin. Semina omnia succo herbæ, quæ sedum appellatur, medicare. Plin. l. 12. c. 25. Succus manat, quem opobalsamum vocant. Adde l. 18. c. 28. Interdum qui usurpatur pro interrogativo quis. Ter. Phorm. 5. 7. 18. Nam qui erit rumor populi, inquit, si id feceris? Cic. pro Dom. Qui tantus fuit labor? quæ similitudo? Liv. l. 3. Qui finis discordiarum? Item pro qualis. Cic. 1. de Div. c. 25. Xenophon Socraticus qui vir, & quantus? Item pro usque qui. Cic. Att. l. 5. Actio malum iter facere pedibus, qui incommodistissime navigavistemus. Item pro quis. Ter. Eun. prol. v. 25. Peccatum imprudentia est Poetz, non qui turtum facere studuerit. Alii leg. quo. Quine idem ac qui, sed cum interrogativo. Plaut. Truc. 2. g. 54. Pœnitet ne te, quot ancillæ sunt iam? Quine etiam nunc insuper adducas, quæ mihi comedit cibum? In ablativo junctum cum præpositione cum fere eadem præponitur. Cic. 4. Att. ep. 9. Quocum video esse ambulandum. Id. 3. de Orat. c. 3. Quibuscum conjunctissime vixerat. Id. Offic. 1. c. 12. Eum, quicum bellum geras.

Interdum etiam postponitur. Liv. l. 4. c. 5. Cum quibus nec societates est. Id. l. 7. c. 33. Cum quo contulit gradum. In dativo singulari legitur & quos, pro cui. Catul. carm. 1. Quoi dono lepidum meum libellum? In ablat. singulari qui est omnis generis. Plaut. Pseud. 1. 2. 86. Restum volo mihi emere, qui me taciam pensilem. In dat. & ablat. plurali est etiam quis, & quis pro quibus. Plin. l. 12. c. 1. Arbore, sine queis, &c. Virg. 1. Æn. v. 95. Queis ante ora patrum. Sallust. in Jug. Legatos Romam mittit, quis præcipit. Quicum pro quibuscum dixit Plautus (cap. 5. 4. 6. Patricius pueris anates, aut coturnices dantur, quicum ludent. Apud eund. Afri. 3. 1. 2. legitur etiam qui pro que, in recto casu singulari. Sed non est imitandus. Quod neutrum V. suo loco.

Qui, adv. quem, quis, quomodo, quemadmodum. Cic. pro Cæc. Qui igitur convenit, quæ causa fuerit &c? Aliquando ponitur pro cur, quomobrem? Ter. Andr. Non potest. PAM. Qui? Cic. 1. Tusc. Qui enim beatorum Epicurus, quod in patria vivebat, quam Metrodorus, qui Athenis? Item pro us. Ter. in prol. Andr. Non qui argumentum narret, sed qui veteris Poetz maledictis respondeat. Item pro unde. Ter. Heec. 2. 3. Nam qui hoc mihi eveniat, scio. Id. Andr. 3. 2. Nam qui isthæc tibi incidit suspicio? Qui dum? h. e. cur igitur? Id. Eun. 2. 2. 32. Qui dum? Gn. quia tristis es. Qui pote? come esser pud? Perf. fat. 1. v. 56.

Quia, perbè, quia, Ger. die weil, Gal. parce hue, Hisp. porque, & quia, ob eam causam, ea de causa, conjunctio causalis. Cic. 1. de Am. c. 9. Sed quia natura mutari non potest. Plaut. Amph. 2. 2. 34. Quia enim sero adventimus. Quiane? interrogativum, pro an quia? Virg. 4. Æn. v. 538. Quia ne auxilio juvat ante levatos?

Quidnam? adverb. idem quod quare? interrogativum, perbè. Virg. 10. Æt. v. 6. Cœlicolæ magni, quanam sententia vobis versa retro? Plaut. Truc. 1. 2. 34. Quianam arbitrare?

Quiane, V. Quia. Quicquam, V. Quisquam. Quicque, V. Quisque. Quicquid, V. Quicquid. Quicum, V. Qui.

Quicunque, quæcumque, quodcumque, chiquique, Germ. geb vwer, Gall. quiconque, Hisp. qualquiera, &is ar, quisquis. Cic. 2. de Leg. Ut quibuscumque rebus possem, illius absentis dignitatem vobiscum a tuere. Sumitur etiam pro qualiscunque. Cic. pro Rab. Posth. Quæcumque mens illa fuit, Gabini fuit. Item pro quantuscunque. Pompeius ad Lemul. & Marcel. post epist. 12. Cic. Att. l. 8. Ut quodcumque militum contrahere poteritis, contrahatis. Usurpatur quoque interposita dictione. Horat. l. 1. od. 26. Quem criminosis cunque voles modum pone jambis. Cic. 4. Fin. c. 25. Quod erit cunque visum, ages. Id. 2. de Legib. c. 18. Quod ad cunque genus me disputatio deduxerit.

Quid, che cosa, quid, Ger. vvas, Gal. quoy, Hisp. quæ cosa, & nomen interrogativum substantivum gen. neut. Cic. 5. Ver. Quid facerent miseris? aut quid reculerent? Id. 5. Ver. Quid militum, aut nauarum per triennium dederunt? Quid queris? clausula est sermonem in compendium redigentis, eandem vim habens, quam quid plura? quid opus est verbis? Cic. Att. l. 1. Quid queris? num ad privata redeam? Hor. l. 2. epist. Quid queris? vivo, & regno, simul ista reliqui. Quid tum denique? quid tum postea? quid ergo? quid interea? quid demum? servitium transitionis, & familiaria sunt. Terent. Cic. Plaut. Interdum sumitur pro aliquo. Terent. Heec. 5. 4. Dic mihi, harum rerum num quid Tom. II.

dixi iam patri? Item pro quod. Plaut. Amph. 1. 1. 208. Quid tibi nomen est? Eleganter absolute usurpatur in transitionibus pro præterea, jam vero. Cic. 4. Acad. Quid? cum ipse Antiochus dixerit quibusdam in rebus ab his, quos amat, Stoicis, nonne indicat? &c. Id. ibid. Quid quod, si ista vera sunt, ratio omnis tollitur? Interdum ponitur pro cur. Cic. pro Rosc. Amer. Accusatis Sext. Roscium. Quid ita? quia de manibus vestris effugit. Cic. 2. Cæcil. c. 6. Quævisi, quid dubitare proficisci. Quid ni, est cur non. Veteres enim ni pro ne ponebant. Cic. Off. 2. c. 22. Laudat Africanum Panætius, quod fuerit abstinentis. Quid ni laudet? Sed in illo alia majora. Et interiecto altero verbo, Plaut. Mil. 4. 8. 1. Quid ego ni steam? Captur etiam infinite. Cæf. l. 1. B. G. Quid sui consilii sit, ostendit. In hac quoque usurpatione interdum pro quomobrem sumitur. Virg. 1. Æneid. Quid tantum Oceano properet in tingere Soles. Quid mulieris, vel quid hominis, est quæ mulier, quis homo, cuiusmodi, cuius forme, cuius naturæ. Ter. Heec. Sed quid mulieris uxorem habes? Cic. 4. Ver. Exponam vobis breviter, quid hominis sit.

Quidam, quædam, quoddam, & quiddam, unum certo, ð dæmz, & n, aliquis. Est tamen inter quidam, & aliquis discrimen. Nam quidam dicitur de re certa, seu determinata, aliquis de re indefinita, & incerta: ut si dicam est quidam, qui me amat, significo esse certum hominem, a quo amor: si dicam est aliquis qui me amat, id dico, non uno esse, qui me amant, non determinando, quinam sit. Interdum tamen promiscue adhibentur. Cic. pro Cluenc. c. 63. Quiddam ex advocatis, homo & honoribus populi ornatiss, & summa virtute præditus, dixit. Id. 2. de Orat. c. 74. Crassi quidem respondum excellentissimam ingenii, ac singularis. Nepos in Cimon, c. 1. Callias quiddam, non tam generosus, quam pecuniosus. Inter quoddam, & quiddam hoc interest, quod quoddam adjectivum est, quiddam substantivum sumitur. Cic. 1. de Invent. Nam fuit quoddam tempus, cum in agris homines passim bestiarum more vagabantur. Id. 1. Acad. c. 9. Ut in his quiddam divinum esse diceret. Id. 3. Leg. c. 10. In ipsa potestate inest quiddam mali.

Quidem, adverb. certamente, ארר, Ger. zwear, Gal. certes, Hisp. ciertamente, mès, certe, protecto. Cic. de Amic. Aut enim nemo (quod quidem magis credo) aut si quisquam, ille sapiens fuit. Usurpatur solet per exceptionem ejus, quod affirmes. Tunc sequuntur istæ dictiones, at, sed, tamen, attamen, verum, verumtamen, autem. Cic. 3. Offic. c. 9. Philolophi quidam, minime mali illi quidem, sed non factis acuti. Id. 6. Phil. Minus quidem illa severe, non tamen omnino dissolute. Id. 1. Ver. Minus nunc quidem, quam antea, verum tamen &c. Id. de clar. Orat. Enucleate ille quidem, nequaquam autem ea vi, atque copia &c. Aliquando ei alterum adverbium affirmandi, vel jurandi adiungitur, ut hercle, certe, profecto. Ter. Andr. 2. 2. Mea quidem hercle certe in dubio est vita. Cic. l. 1. Fam. Id. Att. l. 6. Nunc quidem quidem protecto Romæ es V. Certe. Ponitur etiam pro saltem. Cic. Att. l. 9. epist. 2. Non video causam, cur ita sit, hoc quidem tempore. Id. ibid. l. 1. epist. 1. Spero me tibi causam probasse; cupio quidem certe. Usurpatur etiam cum ne, sed interposita aliqua dictione, & hoc, cum aliquid vehementer negare cupientes, negamus id quoque, quod minus est. Cic. l. 10. Fam. epist. 2. Quapropter in privatis rebus nullum neque officium, neque studium meum desiderabis, ne in publicis quidem, &c. V. Ne.

Quidnam, V. Quisquam. Quidni, V. Quid. Qui dum? V. Qui adverb.

Quies, etis, f. quiete, Ger. rast, Gal. repos, Hisp. reposo, sosiego, &vacatio a labore, tranquillitas, otium. Genitivum habet quietis, olim etiam quieti, per 5. declin. Hinc comp. requies habet requies, quod tamen aliquando etiam requiescit. Cic. 1. de Orat. Qui locus quietis, & tranquillitatis plenissimus fore videbatur. Id. 1. Off. c. 29. Joco uti illo quidem licet, sed licet somno, & quietibus cæteris. Plin. l. 18. c. 28. Qui paupertatem, & quietem doctrinarum ei sciebant imprimis cordi esse. Sæpiissime accipitur pro somno, quod dormientes ab omni opere ferientur, qui opponitur vigilia. Cic. 1. de Div. c. 29. Quæ quidem multo plura evenirent, si ad quietem integri iremus. Id. ibid. c. 25. Visum est ei in quiete. Id. ibid. l. 2. c. 66. Secundum quietem visus ei dicitur draco. Tacit. 4. hist. c. 83. Ptolemæo oblatur pro quietem juvenem eximia specie. Translate sumitur pro tranquillitate, & clementia aëris. Virg. 2. Georg. Si non tanta quiete iret frigique, caloremque inter. Metonymice ponitur in num. plur. pro cubiliis. Lucret. l. 1. v. 405. Namque canes ut montivagæ persepse ferai Naribus inveniunt interfectas fronde quietes. Quies Dæx nomine a Romanis culta fuit, habuitque sanum extra urbem, via Lavicana, Liv. l. 4. c. 41.

Quies, etis, adiect. quieto, quietus, unde inquit. Nevus apud Priscian. l. 6. pag. 704. Puscb. Jamque ejus mentem fortuna lecerat quietem. Liv. Mater ibid. Milites quietes volebant esse.

Quiescentia, z, f. quies. Jul. Firmic. l. 1. c. 3. Post quiescentiam calmatibus implicatus.

Quiesco, is, evi, etum, n. 3. riposarsi, Ger. ruhen, Gal. se reposer, Hisp. reposar, &vacatio, quietem ago, terior a labore, (sum in otio, celsio. Sen. epist. 3. Et quiescenti agendum, & agenti quiescendum est. Cic. in Somn. Renovat pristina bella, nec potest quiescere. Plaut. Mil. 3. 3. 52. Quiescas cætera. h. e. de cæteris ne sollicitus sis. Per synecdochen sumitur pro finire, delinere, supersedere. Plaut. Most. 2. 2. 51. Quin tu, si sapias, quiesce hanc rem modo petere. Gel. l. 2. c. 28. Statuere, atque edicere quiescebant. Item pro non esse insolentem, & inquietum. Terent. in prol. Andr. Delinere ut quiescant, porro monco, & desinant maledicere. Per Meraleplin sumitur pro dormire. Cic. 6. Ver. Eo cum venio, Prætor quiescebat. Item pro permittere. Cic. Att. l. 7. epist. 9. Tamen quiescat rem adduci ad interregnum. Translate dicitur de rebus inanimatis, pro stare, non moveri. Virg. 6. Æn. Postquam collapsi cineres, & flamma quievit. Id. 7. Æn. Postquam alta quierunt æquora. Aliquando active reperitur pro quiescere facio. Senec. in Herc. Oct. v. 1584. Ante descendit glacialis usque Sidus, & ponto vetito tructur, quam tuas laudes populi quiescant. Potest tamen subintelligi dicere, vel predicare. Usurpatur etiam imperf. Ter. Andr. 4. 2. 8. Quibus quidem quam facile ptereat quiesci, si hic quiescet. Quierim pro quieverim legitur apud Cic. l. 9. ad Att. epist. 10. ad fin.

Quietialis, m. 3. epithetum Orci, teste Festo, nempe quia hominibus quietem præbet.

Quiète, adv. quietamente, &vacus, tranquille, placide, otiose. Cic. 1. Fin. Quod aptissimum est ad quiete vivendum. Cæf. l. 3. B. C. c. 46. Nostris quietissime se receperunt. Augustin. Confess. l. 5. c. 8. Quietus Rudere.

Quietorium, ii, n. 2. sepulcrum, quod est mortuorum quies. Legitur in inscript. apud Gruter. pag. 810. n. 2. & pag. 1131. n. 11.

Quietus, a, um, quieto, Ger. ruhig, Gal. coy, Hisp. quieto, sossegado, X

Qui, tranquillus, placidus, otiosus. *Terent. Eun. Sex ego te totos, Parmeno, hos menses quietum reddam. Cic. 2. Tuscul. c. 1. Is vivere animo quieto nullo modo potest. Id. de Senect. c. 23. Vitam quietam, & otiosam traducere. Id. Ver. 6. c. 19. Homo quietissimus. Cels. l. 5. B. G. c. ult. Habuit post id Cæsar quietiorem Galliam. h. e. pacatiorem. Var. l. 2. R. R. c. 7. Equi demptis testiculos sunt quietiores. h. e. mansuetiores. Terent. Phorm. 4. 5. Quietus esto, inquam; ego curabo & c. h. e. securus. Fellex. l. 2. c. 117. Quietus moribus.*

Quilibet, quælibet, quodlibet, vel quodlibet, *qualunque ti piace, qualsivoglia*, וְכִלְבֵּת, Ger. ein jeder, Gal. qui que ce soit, Hisp. quien quiera, וְכִלְבֵּת, quivis, quicunque, quasi quicumque ex multis libet eligere, vel capere. *Cic. pro Rosc. Amer.* Aut quilibet denique vel minima res reperiret. *Horat. in Arte.* Pictoribus, atque Poetis quilibet audendi semper fuit æqua potestas. *Id. l. 1. sat. 2. do nomen quodlibet illi.* Metaleptice capitur pro vili, & obscuro. *Plin. l. 7. c. 28. Bis ab Annibale captus, neque enim cum quolibet hoste res tui. Liv. l. 6. c. 40. Si Claudie familiæ non sim, nec ex patricio sanguine ortus, sed unus Quiritium quilibet.* ¶ *Quilibet unus est etiam idem quod quispiam. Liv. l. 9. c. 17. Id erat periculum, ne Alexander solertius, quam quilibet unus ex iis, quos nominavi, castris locum caperet. Al. leg. quivis, quod idem est.*

Quinatus, us, m. *κινάτης*, ætas quinque annorum. *Plin. l. 8. c. 45. de bobus:* Fæminis vita quindecim annorum longissima, maribus viginti: robur in quinquatu.

Quin, adverb. *perchè non, Ger. vvarumb, Gal. pourquoy non, Hisp. porque no, τί μή, cur non, ex quine, per Apocopen, ut seu ex five. Cic. pro Rab. perduel. cap. 6. Quin continetis istam vocem indicem stultitiæ?* ¶ Sumitur etiam pro quomodo non, ut non, quo minus. *Cic. pro Dom.* Non quod dubitaret, quin ab isto nihil legibus, nihil religionibus, nihil iure esset actum. *Id. 2. de Orat.* Non possum, quin exclamem. *Terent. Eun. 5. 2. 3. Ut nullo modo introire possem, quin viderent me.* ¶ Item pro quia non. *Liv. l. 2. c. 15. Non, quin breviter reddi responsum poterit, ideo delectos Patrum ad eum missos, sed ut perpetuum mentio ejus rei finiret. ¶ Item pro qui non. Cic. 7. Ver.* In qua quam multa sint vulnera, quis est vestrum, quin intelligit? ¶ Item pro imo, *inquit etiam, insuper. Terent. Heaut. 3. 3. Quid dicam? quam causam afferam? S. Quin volo, mentiare. Idem ibid.* Credo, neque id injuria, quin mihi molestum est. *Virgil. 1. Æn.* Quin aspera Juno, quæ mare nunc, terraque metu, cœlumque fatigat, consilia in melius referet. *Plaut. Amph. 2. 2. 74. At pol quin certa res hanc esse oburgare.* ¶ Quin etiam, *anziché, di più. Cic. Fam. 7. e. pist. 1. Delectatio nulla existit, quin etiam misericordia quædam confecta est. ¶ Quin igitur? e perchè dunque non? Curt. l. 5. c. 7. Quin igitur ulciscimur Græciam, & urbi faces subdimus? ¶ Quin potius, e perchè non piuttosto? Virg. 4. Æn.* Quin potius pacem æternam, patrosque hymenæos Exercemus?

Quinam, V. Quiniam.

Quinarius, ii, m. 2. nummus argenteus, dimidium denarii, idem ac victoriatius, a *quinque*, quia valebat *quinque assibus*. *Var. l. 4. de L. L. Denarii, quod denos æris valebant, quinarii, quod quinos. Plin. l. 33. c. 3. Placuit denarius pro decem libris æris, quinarius pro quinque.*

Quinarium, a, um, *κινάριον*, quod quinque complectitur. *Plin. l. 31. c. 6. de fistulis.* Et, si quinarie erunt, sexaginta pondo pendere.

Quingenti, æ, a, idem ac quingenti, apud vet. *Fest.*

Quingenta Prata, locus Romæ, trans Tyberim, apud navalia, quatuor jugerum, quæ olim fuerant Quincitii Cincinnati, ubi Papinia regiuncula, seu Papinius ager. *Liv. l. 3. c. 1.*

Quingenta via, quæ ab urbe Roma in Sabinos ducebat, Salaris proxima.

Quincitii, orum, m. 2. gens Patricia Romæ, a *Quincius*, ut Sextii a *Sextus*, Decimi a *Decimus*. In duas familias distinguebantur, quarum altera Capitolinorum, altera Flaminiorum cognomine utebantur. Scribitur & *Quincii*.

Quintilianus, & Quintilianus, i, m. 2. insignis Rhetor Hispanus, ex urbe Calagure, ut *Eusebio* placet. Romam cum Galba venit, brevique tempore postea familiaritatem Domitiani adeptus, ejus nepotes erudit. Ludum Romæ aperuit, primusque et sisco salarium tulit. Scripsit institutiones de arte Rhetorica. Scripsit etiam Declinationes, quas quidam Quintilianii alterius Declamatoris dicunt esse, cuius *Sen. in 6. Declam. l. meminit. Martialis. l. 2. epigr. 90. Quintilianie vagæ moderat summe juventæ, Gloria Romanæ, Quintilianie, togæ.*

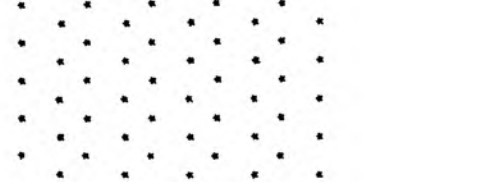
Quincitii, m. 2. gens Romana, ex primis illis Patriciis, quæ urbem Romam incoluerunt. Translati fuerunt Romam ex Alba exciata a Tullo Hostilio. *Sigon. l. 1. de ant. jur. C. R. c. 7.*

Quincitius, & Quintilius, m. 3. unus ex mensibus anni, a *quincius*, quod erat quintus a Martio inclusive, unde Romani primo annum auspiciabantur. Postea in Julii Cæsaris Dictatoris honorem Julius dictus est, M. Antonio M. F. Consule legem ferente. *Suet. in Cæs. c. 76. Cic. Attic. l. 14. epist. 7. Si ergo est, volo mense Quintitii in Græciam.*

Quinctus, & Quintus, m. 2. prænomen apud Romanos, a nascendi ordine, ut *Sextus*, ac *Decimus*.

Quincuncialis, & le, o. 3. quod ad quincuncem spectat, ut Quincuncialis figura, quæ quincuncem, hoc est litteram V refert. *Plin. l. 17. c. 11. In disponendis arboribus, arbutifusque, ac vineis quincuncialis ordinum ratio vulgata, & necessaria.* ¶ Quincuncialis herba, quæ mensuram quincuncis unius pedis habet, hoc est, septenos fere digitos. *Plin. l. 27. c. 11. de lithospermo.* Herba quincuncialis tere, foliis duplo majoribus, quam rutæ.

Quincunx, cis, m. significat quinque uncias, a quinque, & uncia. Apud *Martialis* est genus mensuræ, paulum supra mediam heminam continens, *l. 2. epigr. 1. Te conviva leget mixto quincunce.* ¶ Apud *Perf.* quincunx usura dicitur, quæ ex singulis centenis quinque percipiuntur, *cinque per cento, sat. 5. v. 149. Quid petis? ut nummi, quos hic quincunce modesto nutrierat, pręgant avido sudore deuces?* ¶ Ordo in quincuncem est, cum res aliquæ ita disponuntur certis intervallis, ut quacunque spectaveris, rectus ordo sit. Dicitur autem quincunx, quia refert figuram litteræ V, quæ quinaris numerus designatur. Itaque arbores v. g. in quincuncem dispositæ hoc modo ordinantur.

Hæc enim ratione multas literas V repræsentant, gratumque aspe-

rum præbent. *Cic. de Senect. c. 17. Cum autem miraretur Lylander & proceritate arborum, & directos in quincuncem ordines. Colum. l. 3. c. 13. Nonnulli omnem vitem per denos pedes in quincuncem disponunt, ut more novatum terra transversis, advertisque sulcis proficiantur.*

Quincupædal, alis, n. mensura, sive regula quinque pedum, quæ fabri murari in dimetiendis parietibus uti solent. Legitur in titulo *epigr. 92. l. 14. apud Martialis.* ubi alii *quincupæda*, æ, eodem sensu.

Quincuplex, icis, o. *κινάπλοξ*, quinque multiplicatus. *Martialis. l. 14. epigr. 4. Quincuplici cera cum datur altus honos.* ¶ Titulus ejus epigrammatis est *Quincuplex*, qui sunt pugillares quinque foliorum, seu laminarum, aut tabellarum.

Quindecimviralis, le, adject. ut sacerdotium quindecimvirale, h. e. quindecim hominum sacris addictorum, apud *Tacit. Ann. 11. c. 11.*

Quindecimviratus, vel *Quindecimviratus*, us, m. dignitas *Quindecimviri. Lamprid. in Alex. Severo, c. 59.*

Quindecimviri, m. 2. Magistratus quindecim virorum, ut *Quindecimviri agris dividendis. Plin. l. 7. c. 43. Supremis laudibus patris sui L. Metelli Pontificis, bis Consulis, Dictatoris, Magistri equitum, Quindecimviri agris dandis.* ¶ *Quindecimviri Sibiyllini*, seu *Quindecimviri sacrorum*, erant quindecim Sacerdotes, qui libris Sibiylle legendis, carminibusque interpretandis præerant. Ad hos etiam ludorum sæcularium procuratio pertinebat. Primum a Tarquinio Superbo duo viri ad hoc Sacerdotium creati sunt, deinde cum Plebs in partem Magistratum, & Sacerdotiorum venire vellet, decem, quinque ex Magistratum, totidem ex Plebe, tandem a L. Sylla quindecim. *Horat. in carm. sac. Quæque Aventinum tenet, Algidumque Quindecim Diana preces virorum Curet.* ¶ In singulari numero, *Sueton. in Cæs. c. 79. L. Cottam Quindecimvirum sententiam diciturum.* ¶ Legitur & *Quindecimviri.*

Quindecies, adverb. *quindici volte, δεκαπεντάκις*, quindecim vicibus. *Cic. 4. Ver. c. 25. Ad illa festertia quinque millia hæreditaria accessit ipsius antiqua festertia quindecies pecunia. Martialis. l. 7. epigr. 9. Dicere quindecies poteram.*

Quindécim, *quindici*, וְכִינְדִּים, Ger. *funffzehen*, Gal. *quinze*, Hisp. *quinze, δεκαπέντε*, nomen numerale cardinale indecl. *Plaut. Pseud. 11. 51. Quindécim miles minas dederat. Adde Horat. in carm. seculari.*

Quindeni, æ, a, *quindici, πέντε, ἑξήδeka*, quindecim, nomen numerale distributivum. *Liv. l. 35. c. 40. Quindena jugera agri data in singulos pedes sunt. Al. leg. quina dena, quod idem significat.* ¶ Ponitur etiam pro cardinali, quindécim. *Plaut. Most. 2. 1. 11. Quindenis hastis corpus transfigere.* ¶ Dicitur & *quindeni*. *Quintil. l. 1. c. 10. ad fin.* At si quindeni per latera, quini in fronte sint. ¶ Scribitur & *quini deni* divinum.

Quingenarius, a, um, *κινάκκοισός*, quod est pondo quingentarum librarum, seu quod quingentas res continet. *Plin. l. 33. c. 11. Dispenfator Hispanæ ceterioris quingenariam lancem habuit. Curt. l. 5. c. 2. Quingenariæ cohortes.*

Quingeni, æ, a, o. 1. 2. *cinquécento, πεντακκοισός*, idem ac quingenteni, per syne. *Curt. l. 5. c. 1. Peregrinus eques quingenos denarios accepit.* ¶ Ponitur & pro cardinali, quingenti. *Cic. Attic. l. 4. Apud eum festertia quingena deposuerunt.*

Quingentesimus, a, um, *di cinquécento, πεντακκοισός*, nomen numerale ordinis. *Plin. l. 15. c. 1. Anno Urbis quingentesimo quinto.*

Quingenti, æ, a, *cinquécento, πεντακκοισός*, Ger. *funffhundert*, Gal. *cing cens*, Hisp. *quinientos, πεντακκοισός*, quinque centum. *Horat. l. 2. sat. 7. quingentis empto drachmis.*

Quingentes, adverb. *πεντακκοισάκις*, quinque centies. *Cic. 4. Ver. c. 38. Ob eam rem H S quingentes Veneri Erycinæ de Stenei bonis exacturum. h. e. quingentes centena millia.*

Quini, æ, a, *cinque, di πέντε*, nomen numerale distributivum, a *quinque*. *Cic. in Pison. c. 27. Græci stipati, quini in lectulis.* ¶ Ponitur & pro cardinali *quinque*. *Liv. l. 8. c. 8. Quina millia peditum.* ¶ In singulari num. *Plaut. Pseud. 1. 3. 69. Lex me perdit quina vicennaria. hoc est, quæ vetat, minorem vintiquinque annis stipulari.* ¶ In genitivo plurali *quinum*. *Julian. Dig. l. 40. tit. 9. leg. 3. Quinum aureorum. V. Quaterni.*

Quindeni, V. Quindeni.

Quinimo, adv. *anzi, ἔμπροσθεν*, Ger. *ja auch*, Gal. *ce qui plus est*, Hisp. *antes, mas aynda, ἀπὸ δὲ ἔμπροσθεν*, quin potius, imo vero, imo etiam. *Cic. Att. epist. 13. l. 1. Quinimo leviter inter se dissident. Plin. epist. 9. l. 4. Quinino confurgenti ei ad censendum acclamatum est.*

Quiniviceni, æ, a, vintiquinque in distributione. *Liv. l. 37. c. penult.* Militibus quiniviceni denarii dati, duplex centurioni.

Quinŷo, onis, m. *κινάριον*, numerus quinaris, ut quinionem filiorum parere, apud *Tertul. de anim. c. 6.*

Quinquagenarius, a, um, *κινάκκοισός*, quod quinquaginta continet. *Car. cap. 13. Urnam quinquagenariam unam, sextarium olearium unum.* ¶ *Quinquagenarius grex*, qui est quinquaginta capium. *Var. lib. 2. de R. R. cap. 10. Ad equarum gregem quinquagenarium bini homines.*

Quinquagēni, æ, a, *cinquante, πεντήκοντα*, quinquaginta, nomen numerale distributivum, quod frequenter ponitur pro cardinali. *Plin. l. 8. c. 36. Vivunt quinquagenis annis, quidam & centenis. Cic. 5. Verr. In singulos HS quinquagenis millibus damnari mavultis? ¶ In singulari num. *Plin. l. 19. cap. 1. Stamina lingula centeno quinquagēno filio constant.**

Quinquages, adv. idem ac quinquages. *Plaut. Men. 5. 9. 99. Vix credo tota auctione capi & quinquagesies. Al. leg. quinquagesies, & quidem rectius.*

Quinquages, adv. *πεντηκοντάκις, cinquante volte*, quinquaginta vicibus. *Plin. l. 7. c. 25. Idem signis collatis quinquagesies dimicavit.*

Quinquagesimus, a, um, *cinquantesimo, πεντηκοντός*, nomen numerale ordinis. *Plin. l. 7. c. 8. Quinquagesimo uno raptus anno.* ¶ *Quinquagesima*, æ, absolute veltigal, quod penditur quinquagesima pars alicujus rei. *Cic. Ver. 4. c. 49. Ab omnibus enim ternæ præterea quinquagesimæ exigebantur.*

Quinquaginta, *cinquante*, וְכִינְדִּים, Ger. *funffzig*, Gal. *cinquante*, Hisp. *cinquenta, πεντήκοντα*, nomen numerale indecl. *Virg. 1. Æn. Quinquaginta intus famulæ.*

Quinquatrus, uum, f. 4. & *Quinquatria*, orum, n. 2. & *Quinquatria*, ium, n. 3. *κινάτριον*, dies festi Minervæ, a *quinque*, quod quinque diebus sacra hæc Minervæ celebrantur. Primo enim die sacrificia fiebant, quatuor sequentibus gladiatores in theatro certabant. *Ovid. 3. Fast.* Aliqui dicunt, secundo, tertio, & quarto die ludos gladiatorios fuisse, quinto lustrationem Urbis. Sed *Var. l. 5. de L. L. Gel. l. 2. c. 21. & Fest.* dicunt, hæc festa sic appellata fuisse, quod essent post quintum diem Iduum Martiarum, inclusive scilicet, quemadmodum apud Tuscianos festa vocabantur *Triatrus, Sextatrus, Septimatrus*, vel *Septenatrus*, & apud Faliscos *Decimatrus*, quod agerentur die tertio, vel sexto, vel septimo, vel decimo ab Idibus alicujus mensis. *Quinquatria*

quatria enim celebrabantur 13. Cal. Aprilis, idest die decimanona Martii, ut est in Calendario. Et Varro asserit, Quinquatria diem unum festum fuisse. Similiter Festus addit eos, qui putant, Quinquatria quinque diebus celebrata fuisse, tam errate, quam eos, qui Saturnalia tribus, Compitalia totidem, nam omnia hæc festa singulorum dierum fuisse. Hæc festa celebrabantur in honorem diei natalis Minervæ. Ovid. l. 1. c. Sed Festus causam adfert, quod eo die ædes ejus in Aventino consecrata est. Sunt, qui dicunt, hanc diem munusculorum quoque fuisse, quo tempore matronæ inter se invicem munera missabant, & cœnas ancillis apponebant, ut viri Saturnalibus. Plaut. Mil. 3. 1. 99. Da, quod dem Quinquatribus percantatrici, collectrici, &c. Cic. Fam. 12. epist. 25. Quinquatribus frequenti Senatu causam tuam egi non invita Minerva. Id. Att. l. 9. Fuit enim pridie Quinquatrus egregia tempestas. Suet. in Aug. c. 71. Nos Quinquatriis satis jucunde egimus. Tacit. 14. Ann. c. 4. Quinquatrum solus dies celebrare. ¶ Quæ hæstenus descripta sunt, maius Quinquatria dicebantur. Erant etiam Quinquatria minora, sive Quinquatrus minuscule, quæ celebrabantur Idibus Junii. Ovid. 6. Fast. Et jam Quinquatrus iubeor narrare minores.

Quinque, cinque, קינץ, Ger. funff, Gal. cinq, Hisp. cinco, קינץ, nomen numerale cardinale indecl. Virg. 1. Georg. v. 233. Quinque tenent cœlum zonæ. Quinquofolium, ii, n. πενταφυλλος, herba, quæ quinque foliis constat. Plin. l. 25. c. 9. Quinquetolium nulli ignotum est, cum etiam fraga gignendo commendetur.

Quinquofolius, a, um, di cinque foglie, quinque folia habens. Plin. l. 21. c. 4. Rosæ pallidæ, spinosæ, quinquofoliæ.

Quinquelibrâlis, & le, o. 3. πενταλίβριος, quod est quinque librarum. Colum. l. 3. c. 15. Qui singuli non excedunt quinquelibrâlis pondus.

Quinquelibris, e, adject. quinquelibrâlis. Vopisc. in Probo, c. 5. Donatus est pater quinquelibrâli.

Quinquemestris, & stre, o. 3. πενταμήσιος, quod quinque menses natum est. Plin. l. 8. c. 48. Castrari agnos, nisi quinquemestres, præmaturum existimant.

Quinquennâlis, & le, o. 3. πενταετής, quod fit quinto quoque anno. Cic. 3. de Orat. c. 32. Cum Olympiam venisset maxima illa quinquennali celebrata ludorum. ¶ Item quod quinque annos durat, ut Quinquennalis Magistratus, qui quinque annis continuis geritur. Liv. l. 4. c. 42. Alios Magistratus annuos esse, quinquennalem Censuram gravem esse. ¶ Quinquennalia, um, absolute, hoc est ludi, vel certamina quinto quoque anno celebrari solita. Inscrip. apud Gruter. pag. 116. n. 3. Quinquennalis Neronis.

Quinquennis, & ne, o. 3. di cinq' anni, πενταετής, quod est quinque annorum. Ovid. l. 4. de Pont. eleg. 6. In Scythia nobis quinquennis Olympias acta est. Hor. l. 2. sat. 8. Vinum quinquenne.

Quinquenianus, ii, n. quinquennio, πενταετής, spatium quinque annorum. Cic. 3. de Leg. c. 3. Bini funto, Magistratum quinquennium habent.

Quinquepartito, adv. πενταμερής, in quinque partes. Plin. l. 25. c. 6. Folis per ambitum incisus quinquepartito.

Quinquepartitus, a, um, πενταμερής, divisus in quinque partes. Cic. l. de Inv. c. 34. Quinquepartitam igitur hoc pacto putant esse argumentationem. Al. leg. quinquepartitam.

Quinque primi, m. quinque viri principes in aliquo Senatu. Cic. Verr. 5. c. 28. Magistratus, & quinque primi accitui istius evocantur.

Quinqueremis, is, f. πεντηρης, navis, quæ habet quinque ordines remorum. Cic. 6. Ver. c. 46. Certos homines in quinqueremi misisse. Liv. l. 41. c. 9. Decem quinqueremes naves.

Quinqueritio, onis, m. τετραετής, qui quinque artibus se exercet, a quinquertium. Liv. Andron. apud Fest. Quinqueritioes præco in medium vocat.

Quinqueritium, ii, n. τετραετής, exercitatio quinque artium, quibus ingenuorum puerorum institutio consistat, a quinque, & ars. Fest. ¶ Artes erant, dici jactus, cursus, saltus, luctus, & jaculatio. Atque hoc apud Græcos: Nam Latini natationem, & equitationem adjectere. Poeta veteri apud Fest. Omnis æqualis vincebat quinqueritio.

Quinquevir, iri, m. unus ex collegio Quinquevirorum. Hor. l. 2. sat. 5. Scriba ex Quinqueviro. ¶ Erant autem Quinqueviri Magistratus quinque civium, non unius generis. Erant enim Quinqueviri Coloniz deducendæ, qui plebem in aliquod oppidum, & agrum habitandi gratia deducebant. Hi etiam interdum tres viri fuere, interdum decem, &c. Cic. 2. Agr. Toties legibus agrariis curatores constituti sunt Triumviri, Quinqueviri, Decemviri. ¶ Præterea Quinqueviri Menfarii, qui ad mensas sedebant, & pecuniam dispensabant. Cum, improbitate fœneratorum Plebs Romana magnitudine æris alieni pene obruta esse videretur, eique difficultati principes plebis succurrere sæpe tentassent, inclinatis tandem ad concordiam omnium animis, qui tum Consules erant, fœnèbrem quoque rem, quod ditinere animos hominum videbatur, levare aggressi, solutionem æris alieni in publicam curam verterunt. Quinque ergo viri creati sunt, qui huic muneri præfèrent, de quibus V. Liv. l. 7. c. 21. ¶ Item Quinqueviri cis, & ultra Tyberim, erant, qui se gerebant pro Magistratibus. Constituti sunt, quia inconveniens erat, Magistratus vespertinis temporibus in publico esse. Pompon. l. 1. ff. tit. 2. l. 2.

Quinqueviratus, us, m. 4. τετραετής, Magistratus Quinquevirorum. Cic. de Prov. Conf. c. 17. Me ille, ut Quinqueviratum acciperem, rogavit.

Quinquies, adv. cinque volte, πέντε, quinque vicibus. Cic. 11. Phil. At hic me defendente quinquies absolutus est. Plin. l. 2. c. 23. Inde ad Solem quinquies milles.

Quinquifido, as, a. 1. raddoppiare cinque volte, quinquies duplo. Tac. Ann. 2. c. 36. Superbire homines etiam annua designatione, quid, si honorem per quinquennium agitent? quinquuplicari prorsus magistratus, subverti leges.

Quinquo, quas, a. 1. lustro, purgo. Charif. Grammat. l. 1. Quinquatrus a quinquando, idest lustrando, quod eo die arma Ancilia lustri sint solita.

Quintadecimâni, orum, m. milites legionis decimæquintæ, apud Tacit. 4. hist. c. 36.

Quintânus, a, um, πενταῖος, quod quinto loco est, quinto die venit, &c. Plin. l. 17. c. 22. de vineis. Semper vero quintanis semitari. h. e. quinto quoque palo semitam ducere. ¶ Quintana in castris erat porta quarta post Prætorium, per quam comædatus, & alia necessaria inferrebantur in castra, & ubi venantium rerum forum solebat esse. Liv. l. 41. c. 2. Ad Quæstorium forum, quintanamque hostes pervenerunt. Adde Fest. ¶ Nonz quintanzæ dicuntur a Macrob. l. 1. Sat. c. 14. & a Var. l. 5. de L. quæ quinto mensis die veniunt. ¶ Quintani apud Tacit. 4. hist. c. 36. sunt milites legionis quintæ.

Quintarius, a, um, adject. ut quintarii limites apud Hygin. de limitib. qui quantum locum obtinent post limitem decumanum. ¶ Quintarius numerus, idem ac quinquarius, apud Virg. l. 3. c. 1. V. ibi Bald. in Lexico. ¶ Quintarius, qui sit luit, V. in fine vocis Ai.

Quintilianus,) V. Quintilianus &c.

Quintilis, &c.)

Quinto, adverb. la quinta volta, quintum. Liv. l. 8. c. 25. Eodem anno le-

sternium Romæ, quinto post conditam urbem habitum est.

Quintum, adv. la quinta volta, quinta vice. Tempus designat, & quater ante factum. Liv. l. 27. c. 6. Declarati Consules Q. Fabius Maximus quintum, Q. Fulvius Flaccus quartum.

Quintuplex, icis, pro quincuplex legitur a nonnullis apud Vopisc. in Probo, c. 7. Salarium quintuplex fecimus. Alii Quincuplex.

Quintus, a, um, quinto, קינץ, Ger. der funffte, Gal. cinquieme, Hisp. quinto, קינץ, nomen numerale ordinis. Liv. l. 31. c. 7. Non quinto inde mense, quemadmodum a Sagunto Annibal, sed quinto inde die, quam ab Corintho solverit naves, in Italiam pervenit.

Quintuldecimus, a, um, adject. decimoquinto. Liv. l. 45. c. 33. in fin. Ipse Epirum petens, quintuldecimis castris Passaronem pervenit.

Quippe, adv. come, קינץ, Ger. dann, Gal. scavoir, Hisp. como que, קינץ, ceu, tanquam, ut, velut, utpote, nempe. Hoc adverbio rationem reddimus ejus, quod præcessit. Cic. l. 1. Fin. Solo Democrito magnus videtur, quippe homini erudito, in Geometriaque perfecto. Id. pro Rosc. Amer. c. 18. Convivia cum patre non inibat, quippe qui ne in oppidum quidem, nisi perraro, veniret. Id. 2. Off. Quippe cum ea sine prudentia satis habeat auctoritatis. Idem l. 1. Fam. epist. 9. Quippe quod etiam Ravenne Crassum ante vidisset. Plin. l. 26. c. 10. Quippe quoniam & sponte delinit. Virg. 1. Georg. Quippe ubi fas verum, atque nefas, tot bella per orbem, &c. Ter. Heaut. 3. 2. 27. Quippe quia id ægritudinum remedium est, essendo che. ¶ Ponitur etiam pro etenim, sive namque. Virg. 2. Georg. Infœcunda quidem, sed læta, & fortia surgunt, quippe solo natura subest. ¶ Item pro certe. Cic. pro Cæc. c. 19. Recte igitur diceret se restituisse? quippe. Quid enim facilius est? &c.

Quippini, adverb. קינץ, quidni? quid non? Plaut. Men. 5. 5. 45. Itan' censet? Med. Quippini? ¶ Pro quippe, seu nempe, Apul. l. 9. Metam. Mensam apponebat ei prope, quamvis invita, quippini destinatam alii.

Quiqui, idem ac quicunque. Plaut. Aut. 4. 10. 44. Neque partem tibi ab eo, quiqui est, inde posces. Cic. l. 16. Att. epist. 9. Veterano, quiqui Casilini, & Calatiz sunt, perduxit in suam sententiam. Alii leg. quique. ¶ Item idem ac quique. Plaut. Cas. 3. 1. 10. Cibo cum fuo quique facito ut veniant.

Quire. V. Queo.

Quirina Tribus Romana rustica, constituta fuit in Sabinis, An. Ur. 512. & dicta est a Curibus. Cic. pro Quint. & l. 8. Fam.

Quirinalis, orum, n. 2. κωρινάκις, dies, quo sacra Quirino, idest Romulo, fiebant, qui erat decimus septimus Februarii. Ovid. 2. Fast. Fest. & Cic. ad Q. Fr. l. 2. epist. 15. Comitialibus diebus, qui Quirinalia sequuntur. ¶ Idem dies stultorum feriz appellabatur, quod qui suorum Fornaculum sacra Romæ ignoraverant, quippe suæ Curiz ignari, Deæ Fornacis extrema hujus diei parte sacra faciebant. Ovid. 2. Fast. & Fest.

Quirinâlis, & le, o. 3. κωρινάκις, quod ad Quirinum spectat, ut Lituus Quirinâlis, qualem Quirinus habuit, Trabea Quirinâlis, qua Quirinus utebatur. Virg. 7. Æn. v. 162. Ipse Quirinâli trabea, cinctuque Gabino, &c. ¶ Quirinâlis mons, Monte Cavallo, unus ex septem collibus urbis Romæ, ita dictus est, quod in eo Quirini templum erat. Alii causam afferunt, quod in hunc montem Sabinia a Curibus venientes commigraverint. Fest. ¶ Quirinâlis porta, quæ & Agonalis, & Collina, & Salaria, hodie Porta Salaria, una ex portis urbis Romæ, ita dicta, quod ea ad collem Quirinalem iretur. Alii causam afferunt, quod proxime eam esset Quirini sacellum. Per eam in Sabinos iter est. Fest.

Quirinus, i, m. κωρινός, Romuli cognomen, a Curibus urbe Sabinorum. Ovid. l. 2. Fast. de Quirini appellatione varias adducit opiniones, iudicium vero suum non interponit. Serv. in l. Æn. dicit, hic fuisse vocatum, quod hasta utebatur, quæ Sabinorum lingua curis dicitur, vel quod Græce κωρινός Rex dicitur, vel propter generis nobilitatem, a Marte, qui cum sævit, Gradivus dicitur, cum tranquillus est, Quirinus. Sane, eodem Servio auctore, apud Romanos duo Martis templa fuere, unum Quirini intra Urbem, quasi custodis, & tranquillii, alterum Gradivi in Appia via; extra Urbem, prope portam, quasi bellatoris. Hoc nomine ipse Romulus vocari se iussit, post mortem, cum Proculo Julio apparuit. Ovid. ibid. In Quirini honorem dies festus celebrabatur, qui erat decimus septimus Februarii, qui vocabatur Quirinalia. Ovid. ibid.

Quiritatio, onis, f. grido, humanæ divinæque opis imploratio. Liv. l. 33. c. 28. Fuga comitum, & quiritatio facta.

Quiritatus, us, m. clamor, vociferatio, auxilii imploratio. Plin. l. 6. epist. 20. Audires ululatus feminarum, infantium quiritatus, clamores virorum. Sunt qui legunt queritatus.

Quiritæ, um, m. κωρινά, proprie fuere, qui Cures incolebant Sabinorum opp. in quo regnavit T. Tatius, ut Romani, qui cum R mulo Romam tenebant. Verum post fœdus iustum inter Romulum, & Tatium pro eodem populo Romani, & Quiritis habitii sunt. Itaque omnes promiscue appellari Quiritæ cepti sunt. Cum enim ex duobus populis, Romanis, & Sabinis, unus factus esset, ut Romanorum ratio hæretur, constitutum est, ut urbs pristinum Romæ retineret nomen, & unusquisque ex civibus Romanus, ut ante, appellaretur, ut ratio Sabinorum haberetur, placuit, ut populus, idest universi simul cives, in posterum Quiritæ vocarentur. Dionys. l. 2. Ant. Rom. & Panvin. de rapto Sabinar. ¶ Apud Poetas tamen reperimus Quiritem num. sing. Pers. Sat. 5. v. 75. Quibus una Quiritem vertigo facit. Ovid. 1. Amor. An, si pulsassem minimum de plebe Quiritem. ¶ In gen. plur. habet Quiritium, & Quiritum. Horat. l. 1. od. 1. Hunc si mobilium turba Quiritium. Cic. pro Cæc. Qui enim potest jure Quiritum liber esse is, qui in numero Quiritum non est?

Quiritis, is, f. mulier Romana. Inscrip. apud Gruter. pag. 308. num. 1. Sacrarum Junonis Quiritis.

Quiritio, as, n. 1. gradare, קינץ, Ger. kleglich schreyen, Gal. crier, Hisp. gritar κωρινάκις, Quiritium, seu Populi Romani auxilium imploro, & generat quæcumque hominem invoco, clamor, vociferor. Var. l. 5. de L. L. Vicinæque horum, Quiritate, jubulare. Quiritate dicitur is, qui Quiritium fidem clamans, implorat. ¶ Differt a júbilo, quia quiritio urbanorum, júbilo rusticorum proprium fuit. Var. loc. cit. Ut Quiritate Urbanorum, sic jubulare rusticorum Quiritium. l. 3. c. 8. Si est sanus, non quiritet. Afri. Poll. ad Cre. l. 10. Fam. epist. 32. Et illi misero quiritanti, civis Rom. natus sum, respondere, Abi nunc, populi fidem implora. Liv. l. 39. c. 8. Quod præ ululatuibus, tympanorumque, & cymbalorum strepitu nulla vox quiritantium inter stupra, & cædes exaudiri poterat. Alii legunt queritium, ut sit frequentativum a queror.

Quiritio, as, n. 1. est vocem elere veris. Aul. Carm. de Philom. Quiritant verres, pardus rudis, oncat ædellus.

Quis, quæ, quod, vel quid, קינץ, Ger. vver, Gal. qui, Hisp. quien, τίς, pronomen interrogativum, a Græca voce allata. Cic. de Am. c. 12. Quis clarior in Græcia Themistocle? quis potentior? Est etiam pronomen infinitum. Cic. in Or. Quos autem numeros cum quibus tanquam purpuram misceri oportet, nunc dicendum est. ¶ Ponitur interdum pro qualis. Cic. de Am. Quis ego sum, aut quæ in me est

facultas? ¶ Item pro aliquis. Cic. Att. l. 1. ep. 7. Et nebulonem illum, si quo pacto potes, ex istis locis amove. ¶ Item pro quantum. Cic. Att. l. 6. ep. ult. Spero (quæ tua prudentia, & temperantia est) te id futurum diligenter. ¶ Interdum interrogando assumit ne. Plaut. Mli. l. 1. 13. Quæne ego servavi in campis Gurgustidoniis? h. e. ille ne, quem &c. Catul. carm. de nupt. Pel. v. 179. An patris auxilium sperem, quæne ipsa reliquis? Olim fuit tertie declinationis, ut brevis, & breve. Hinc legimus quis tam feminino, quam masculino genere. Plaut. Aul. 2. 1. 48. Quis ea est, quam vis ducere uxorem? ¶ In num. plur. quæ, quum. Cato in Orig. apud Serv. in 1. Æn. Siquis sunt populi. ¶ Quis in neutro genere. Plaut. Pæn. prol. v. 17. Scortum exoletum ne quis in proscenio sedeat. Quædam tamen MSS. habent quid.

Quinam, & Quinam, quænam, quodnam, vel quidnam, chi. ὅτις, idem ac quis. Sumitur vel interrogative. Ter. Phorm. 1. 4. 6. Quidnam ille comitatus venerat? idest quomobrem, vel propter quid? Cic. 6. Fer. Quinam igitur per Deos immortales tuebitur P. Scipionis memoriam mortui? Id. 2. Fin. Quonam, inquit, modo? Silius l. 13. v. 450. Quinam te, qui casus, ait, Dux maxime, felle Eripuit patriæ? ¶ Vel infinte. Ter. Eun. 5. 4. Revisio, quidnam Chærea hic rerum gerat. Cic. 2. de Inv. Nam Zeufis illico quaesivit ab eis, quænam virgines formosas haberent. Gel. l. 7. c. 4. Percipere oculis, quodnam esse mancipiorum genus. ¶ Quidnam interrogativum, & interjecto verbo divisum. Plaut. Rud. 4. 3. 8. Quid tu, malum, nam me retrahis? ¶ Quisnam aliquando inventitur. Virg. 4. Georg. Nain quis te, juvenum confestimæ, nostras Jussit adire domos?

Quisquam, quæpiam, quodpiam, vel quidpiam, seu quippiam, alcuno, aliquis, quidam. Cic. pro Quinct. Si cuiquam pecuniam fortuna ademit. Id. de Nat. Deor. l. 3. c. 35. Si grandio quippiam nocuit.

Quisquam, quæquam, quidquam, seu quicquam, alcuno, ὅστις, Ger. eimer, Gal. quelqu'un, Hisp. alguna, nis, aliquis. Cic. 3. Ver. Quid enim quisquam ad meam pecuniam me invito aspirat? Id. 4. Ver. An hoc dubitabit quisquam omnium, quin, &c. Id. 4. Acad. Nec quisquam aliud videndum est nobis, quos, &c. Liv. l. 2. Nec quisquam unius malis artibus postea tam popularis esset. Ter. Heeyr. 1. 1. 10. Nemo illorum quisquam ad te venit, quin &c. ¶ Aliquando ponitur pro quisvis, seu quilibet. Cic. Terentia, l. 14. Fam. Nisi vos fortiores cognoscerem, quam quenquam virum. ¶ Item pro quispiam, aut aliquis. Liv. l. 3. c. 55. in fin. Quia nondum in quenquam unum lævebatur. ¶ Olim quisquam tam feminino, quam masculino genere usurpabatur. Ter. Eun. 2. 3. 82. Quandoquidem illarum neque quisquam te novit, neque scit, qui hies. Plaut. Rud. 2. 3. 75. Neque digniorem cenfeo vidisse anum me quenquam.

Quisque, quæque, quodque, vel quidque, seu quicque, ciascuno, ὅστις, Ger. jeglicher, Gal. chacun, Hisp. cada uno, πᾶς τις, ἕκαστος, omnis, a quis, & que. Hæc particula que non tam conjunctio est, quam syllabica adjectio, ut in absque, & aliis multis. Cic. l. 1. Fam. ep. 9. Ego, quid ad te tuorum quicque necessariorum scribat, nescio. Id. 6. Ver. Unde quidque, aut quanti emeris. Id. 3. de Nat. Deor. Interpretando, quorum quicque pertineat. ¶ Jungitur eleganter cum superlativis, aut iis, quæ superlativi vim habent, ut optimus quisque, primus quisque, vel etiam cum positivis. Cic. 1. Acad. Certe enim recentissima quæque sunt correctæ, & emendatæ maxime. Sueton. in Octone, c. 2. Invalidum quemque obviorem corripere. ¶ Item cum numeralibus, & cum eorum interrogativo, vel infinito quoruscumque, a, um. Plaut. Pseud. 4. 2. 17. Vix decimus quisque est, qui ipsus se noverit. ano per decina. Cic. 4. Ver. c. 56. Quinto quoque anno Sicilia tota censetur. Id. 2. de Div. Quota enim quæque res venit prædicta ab istis? ¶ Item cum reciprocis suis, & suis. Cic. 1. Agr. c. ult. Huic pro se quisque nostrum mederi, atque hoc omnes sanare velle debemus. Id. 5. Fin. Sua quisque animantium natura est. ¶ Item cum verbis pluralis numeri. Apul. l. 1. 11. Metam. Quisque munerabundi ad meum festinant conspectum. Et in læm. genere. Plaut. Pæn. prol. v. 107. Omnes meretrices, ubi quisque habitant, invenit. ¶ Interdum ponitur pro quisquis, seu quicumque. Ter. Heeyr. 1. 1. 8. Spolies, mutiles, laceres quenque nacta sis. Alii leg. quemquam. Plaut. Mli. 2. 2. 5. Quenque videritis hominem in nostris tegulis, hunc deturbate in via. Aufon. in Sept. Sapient. Pareto legi, quisque legem faneris.

Quisquillæ, arum, f. i. ἄριστοις, quicquid ex arboribus minutis ferculorum, foliorumque decedit. Fæst. ¶ Translate dicitur de hominibus nihili, & de læce scelestorum. Cic. pro Sext. c. 43. Omitto jam Numerum, Serranum, Ærium, quisquillas seditionis Clodianæ. ¶ Olim etiam singulari numero inhectebatur. Nevius apud Fæst. Abi, de turba te saxo, quisquilla, non homo.

Quisquillum, ii, n. exiguus frutex ilicis, producens coccum, quod granum est ad tingendas vestes aptissimum. Plin. l. 16. c. 8. ubi alii leg. eisulsum, eodem sensu.

Quisquis, quæque, quidquid, seu quicquid, chiunque, ciascuno che, Ger. vvelcher, Gal. quiconque, Hisp. qualquier, ὅστις, quicunque, omnis qui. Cic. in Brut. c. 73. Quisquis est ille, si modo est aliquis, qui non illustravit modo, sed etiam genuit in hac Urbe dicendi copiam. Id. pro R. Am. Quicquid malefeci, sceleris, cædis erit, proprium id Rofcio- rum esse debet. Id. 2. Agr. Hic ager quoquo pretio coemptus sit, &c. Ovid. l. de ar. am. v. 267. Quisquis ubique viri, dociles advertite mentes. Liv. l. 4. c. 8. Liberos suos quibuslibet Romanis municipio dabant. ¶ Interdum ponitur pro quisque. Cic. 6. Fam. ep. 1. Quocunque in loco quisquis est, idem est ei sensus. V. ibi Manus. qui alia addit ejusdem Cic. exempla. ¶ Gell. l. 12. c. 1. ad fin. Quicquid ita educati liberi amare patrem atque matrem videntur, magnam tere partem non naturalis ille amor est, sed civilis, & opinabilis. ¶ Invenitur & in gen. feminino. Cecili. apud Non. Quæso igitur, quisquis es, mea mulier. Plaut. Rud. 4. 4. 102. Quisquis es, quæ parentes in tanti angustum locum tuos compergis. Id. Cist. 3. 2. 65. Conteris me tua oratione, mulier, quisquis es. ¶ Quisquid pro quanto. Liv. l. 6. c. 32. Quidquid ab urbe longius profertur arma, magis magisque in imbelles gentes eos prodire. quanto più lungi da Roma &c. ¶ Quidquid illud pro simpliciter quidquid. Tacit. Ann. 14. c. 55. Quidquid illud, & qualemque tribuisset.

Quitus. V. Queo.

Quivis, quævis, quodvis, vel quidvis, qualunque, ὅστις, Ger. ein jeder, Gal. qui que ce soit, Hisp. quinquiera, ὅστις, quilibet, quall unus e multis, quem velis. Cic. pro Quinct. Utrunque quivis intelligere potuisset. Id. 5. Ver. c. 18. Ut homines quidvis perpeti, quam non de istius prævitate, & injuriis deplorare, & conqueri, mallent. Id. in Sallust. c. 1. Ut lutilenta sus cum quovis volatari. Ter. Adel. 2. 3. Ab quivis homine beneficium accipere. Horat. l. 1. sat. 4. v. 87. e quibus unus avet quavis aspergere cunctos, Præter eum, qui præbet aquam. b. c. quavis ratione. V. Aqua. ¶ Quivis unus est quispiam. Cic. pro Cæcin. c. 22. Si tu solus, aut quivis unus cum scuto impotum in me tecisses. Id. de clar. Orat. c. 93. Quivis unus ex populo.

Quivisunque, quævisunque, quodvisunque, idem ac quicumque. Lu-

cret. l. 3. v. 389. Nec repentis itum cujusvisunque animantium. Mærial. l. 14. epigr. 1. Quovisunque loco potes hunc finire libellum.

Quo, dove, ὅπου, Ger. wohin, Gal. ou, Hisp. adonde, πῶς, adv. motus ad locum. Cic. l. 6. Fam. ep. 2. Ut, aut quo scribam, aut quo veniam, scire possim. Liv. l. 38. c. 30. Si Roma, aliove quo mitterent legatos. ¶ Significat etiam ad quam rem, ad quem finem, ad quem scopum. Cic. 2. de Div. Jam vero quo pertinent ænigmata somniorum? ¶ Accipitur item pro quanto, habetque sibi respondentem particulam hoc, vel eo. Cic. pro R. Com. Quo quique est ingeniosior, hoc docet laboriosus. ¶ Interdum altera particula omittitur. Tac. 1. hist. c. 13. Ea pars morum, quo suspensor sollicitus, adoptanti placebat. ¶ Est etiam conjunctio, & significat ut. Cic. l. 7. Fam. ep. 2. Quod præsististi, quo ne pluri emerem. idest ut ne. Liv. l. 34. c. 6. Cautum erat, quo ne plus arvis, quo ne plus signati argenti domi haberemus. Plin. jun. Neque enim id teci, quo tibi molestus essem. ¶ Item quod, quia, quoniam. Cic. 6. Ver. Non quo quicquam metueret, aut suscipere. ¶ Item quare. Ter. And. 2. 5. 18. Quo æquior sum Pamphilo. Cic. 2. de Or. Quo etiam feci libentius, ut, &c. ¶ Item pro ad quæ, ad quam rem, in quem uelam, a che. Hor. l. 1. epist. 5. Quo mihi fortune, si non conceditur uti? idest ad quid vultis mihi bona esse fortune? Ulp. l. 3. §. si quis in liberis, de bon. possess. cont. rab. Quo bonum est ei contra tabulas dari? Quoad, adv. sino che, sino a quando, ὡς, Ger. bisjuff, Gal. jusqu'a ce, Hisp. hasta que, μέχρις ἕ, donec, quandiu, quouque, ex quo, & ad, ordine præpostero, ut hæctenus, & quatenus. Ter. Phorm. 1. 2. 98. Senem quoad expectatis vestrum? Cic. 1. Off. c. 1. Tandiu autem velle debetis, quoad te, quantum proficias, non ponetibus. Id. 1. de Leg. c. 4. Eatenus exercuerunt, quoad voluerunt &c. ¶ Significat etiam ingenii, & rei facultatem, vel temporis commoditatem, & ponitur pro quantum. Cic. de Am. cap. 1. Ut, quoad possem, & mihi liceret, a senis latere nunquam discederem. Liv. l. 39. cap. 45. Id eos ut prohiberet, quoad ejus sine bello posset, prætori mandatum est. Cic. Attic. l. 11. epist. 12. ad fin. Tu velim ne intermittas, quoad ejus facere poteris, scribere ad me per quanto potrai. Particula ejus elegantie causa interferitur. ¶ Sumitur item quoad pro quantum ad, vel secundum, & accusativum regit. Liv. l. 42. c. 6. Apollonius Regem excusavit, quod stipendium serius quoad diem præaret. Var. l. 7. L. L. Hæc sigillatim triplicia esse debent, quoad sexum, multitudinem, casum. Cæjus l. 3. ff. de acquir. ver. dum. Nec inter est, quoad feras bestias & volucres, utrum in suo quicquo fundo capiat, an in alieno. ¶ Item pro interim dum. Quint. l. 10. c. 3. Quoad intinguntur calami. ¶ Regit etiam genitivum, ut infra, affirmi, satis, & alia adverbia. Cic. Att. l. 11. ep. 12. Tu tamen, velim ne intermittas, quoad ejus facere poteris, scribere ad me.

Quoadusque, adv. sino che finalmente, ὡς ἄρα. Suet. in Cæs. c. 14. Ac non sic quidem impedire nesciit, quoadusque manus equitum Romanorum immoderatus perleverant necem comminata est.

Quocirca, per la qual cosa, ὡς, Ger. deshalb, Gall. c'est pourquoy, Hisp. por la qual, διὸ, itaque, quomobrem, conjunctio rationalis, a quod, & circa. Cic. de Senec. c. 12. Quocirca nihil est tam detestabile, quam voluptas. Horat. l. 2. sat. 6. v. 95. Quo bene circa, Dum licet, in rebus jucundis vive beatus.

Quocunque, adv. motus ad locum, dovunque, ὅπου ἄρα. Hor. Epod. 16. Ire, pedes quocunque ferent. Senec. ep. 12. Quocunque me verto. ¶ A Poetis per tæmim dividitur. Horat. l. 1. od. 7. Quo nos cunque tetet melior fortuna. Virg. 2. Æn. v. 709. Quo nos cunque cadent.

Quod, quale, il quale, ὅτις, Ger. vvelches, Gall. le quel, Hisp. le qual, ὅ, vox neutra pronominis qui. Cic. pro L. Man. c. 10. Quod denique genus belli esse potest, in quo illum non exercuerit fortuna Reipublicæ? ¶ Ponitur aliquando pro quicquid. Cic. pro Dom. c. 43. Ornamentorum quod superfluit in tanis, & communibus locis, tota e Græcia, sane frugaliter, domum suam deportavit. ¶ Item pro in quo. Ter. And. 4. 4. Sed, siquid est, quod mea opera opus sit vobis. ¶ Item pro quantum. Cic. pro Æ. Am. Qui omnes, quod ad me attinet, vellem viverent. ¶ Usurpatur etiam ut accusativus communis, est aliqui dicant, præp. propter subintelligi. Ter. Heeyr. Nam (ita me ament Dii) quod me acculat nunc vir, sum extra noxiam. Plaut. Epid. Ut quod ego ad te venio, intelligas. ¶ Quod idem læpe ponitur pro quod ipsum, aut quod etiam. Cic. de Arusp. Resp. Quod idem in judicio capitis durum, atque iniquum est.

Quod, perché, ὅτις, Ger. deswegen, Gal. par te que, Hisp. porque, ὅτι, quia, quoniam, conjunctio causalis. Construitur cum indicativo, vel cum conjunctivo. Cic. Att. l. 3. Cum tibi agam gratias, quod me vivere coegisti. Id. 2. de Div. c. 24. Mirari Cato se ajebat, quod non rideret haruspex, haruspiceum cum videret. ¶ Ponitur etiam pro cur, sive quomobrem. Cic. l. 14. Fam. ep. 12. In viam quod te des hoc tempore, nihil est. ¶ Item pro quare. Ter. Heeyr. 2. Male metuo, ne Philumenæ magi morbus aggravescat. Quod te Æsculapi, & te Salus, ne quid hujus sit, oro. ¶ Item pro quantum ad illud quod. Cic. 14. Fam. ep. 3. Quod scribis, te ad me venturam, si velim, ego vero te istic esse volo. ¶ Nonnunquam inseritur continuationi fermonis, & jungitur variis particulis, si, utinam, nisi, ne, cum, ubi. Cic. pro Dom. c. 1. Quod si ullo tempore magna causa in sacerdotum populi R. iudicio ac potestate versata est. Id. Fam. l. 2. ep. 4. Quod utinam minus vitæ cupidus fuisset. Id. 13. Att. ep. 43. Quod nisi me Torquati causa teneret. Col. l. 5. c. 2. Quod ne longiore morâ legentem fatigemus. Cæs. l. 3. B. C. c. 68. Quod cum esset animadvertum, conjunctam esse Ruminanti. Rursus Cic. 3. Ver. c. 26. Quod ubi illa intellexit, id agi, ut &c. ¶ Aliquando simpliciter præcedentis verbi significationem determinat, & usurpatur ad resolvendum infinitivum, præsertim in disputationibus. Cic. 1. Off. c. 12. Equidem illud etiam animadverto, quod, qui proprio nomine perduellis esset, is hostis vocaretur. Ulp. l. 1. ff. de agnoscendis, vel alienis liberis. Et pronuntiaverit, quod ex eo prægnans fuerit. Cæs. lib. 1. B. C. cap. 26. Paulo post renuntiat, quod Confukes abhñt.

Quodammodo, adv. in certo modo, Ger. auffine vveise, Gal. en quelque facon, Hisp. en alguna manera, ὅτις ὡς, alioquo pacto. Cic. de Am. c. 8. Quippe cum propter virtutem, & probitatem eos etiam, quos nunquam vidimus, quodammodo diligamus.

Quolibet, verso qual luogo tu vuoi, adv. motus ad locum, quoquo, quovis. Ovid. 3. Trist. eleg. 8. v. 22. Ex his me jubeat quolibet ire locis.

Quominus, adv. μη ὡς, ut non, vel ut ne. Re vera duæ dictiones sunt, est vulgo conjungantur. Cic. 1. de Or. Quominus liceat vagari, quo vellet. Ter. And. 4. 2. 17. Ne pater per me stetit credat, quo minus hæc ferent nuptiæ.

Quomodo, adv. come, in che modo, ὡς, Ger. wie, Gal. comment, Hisp. como, πῶς, ὡς, quomodo, quo pacto, qua ratione, quemadmodum. Re vera duæ voces sunt ablativi casus. Quare melius separatim scribimus,

quo modo. Ponitur vel interrogative. Cic. 5. Ferr. Etiamne si plus edidisset, quam quantum natum esset? etiam. Quomodo? Magisteratus ex ipius dicto exigere debebant. ¶ Vel admirative. Cic. de Am. Quomodo, ut alia omittam, mortem filii tulisti? ¶ Vel relative. Cic. de Arusp. resp. Et sua concio risit hominem, quomodo ipse gloriosi folet, ducentis confum Senatusconsultis. ¶ Vel infinite. Cic. l. 3. Fam. ep. 3. Si Republica tibi narrare posset, quomodo se haberet.

Quomodocunque, adv. in qualunq; modo, Germ. wovie es wolle, Gall. en quelque maniere que ce soit, Hisp. como quiera, οὐδὲν, quocunque modo, quoquo pacto, qualitercunque. Cic. 5. Fin. c. 11. Quomodocunq; dicitur, intelligi quicquid dicitur, potest.

Quomodónam, adv. idem ac quomodo. Cic. ad Q. Fr. l. 2. ep. 16. Quomodónam nri trater de nostris verbis Cæsar?

Quonam, adv. motus ad locum, idem ac quo. Cic. Att. lib. 8. ep. 3. Eum si nunc sequor, quonam?

Quondam, adv. gĩa, una volta, altre fiate, ככר, Germ. fur xzeiten, Gal. autrefois, Hisp. ya, una vez, πάλαι, olim, aliquando. Cic. Catil. l. 1. c. 1. Fuit ista quondam in hac republica virtus. Virg. Æn. 6. prope finem Romula quondam Ullo se tantum tellus iactabit etiam. ¶ Pro nonnunquam, interdum. Virg. 2. Æn. v. 367. Quondam etiam vicis redit in præcordia virtus. Idem 3. Georg. Ut quondam in stipulis magnus sine viribus ignis Incaustum turrit.

Quoniam, ποιχὲ, כי, Ger. denn, Gal. quisque, car, Hisp. porque, ἐπεὶ, quod, quia, conjunctio causalis, quæ fere certam causam, cognitamque significat, ex cum, sive quom, & jam. Frequentius indicativum regit. Cic. de Am. Sed quoniam res humanæ fragiles, caducæque sunt. Id. 2. Attic. ep. 1. Quoniam quidem ea, quæ nos scribimus, te etiam delectant. ¶ Pro postquam etiam usurpata, auctor est Festus; atque in eum sensum Donatus (ad Ter. Adel. prol.) addit hæc Plauti verba in Aulul. prol. v. 9. Is quoniam moritur &c.

Quopiam, adverb. in aliquem locum. Ter. Eun. 3. 2. 9. Itura ne, Thais, quopiam es?

Quoquam, adv. ad alium loco, πῶ, aliquo, ad aliquem locum, seu partem. Cic. 4. Ver. c. 21. O Verrea præclara, quoquam si accessisti, &c.

Quoque, ancora, οὐ, Germ. auch, Gal. aussi, Hisp. tambien, & em, etiam, similiter, conjunctio copulativa postpositivi ordinis. Cic. pro Rab. Posth. Sed proxime illum quoque festulissim. ¶ Reperitur cum particula &, vel etiam. Plin. l. 8. cap. 16. Sunt vero & tortuuta eorum quoque clementia exempla. Ter. Hec. 5. 1. Nam non sunt solæ arbitratæ hæc, ego quoque etiam credidi.

Quoquo, adv. in qualunq; loco, οὐδὲν, ad quocunque locum. Cic. 2. de Div. c. 9. Ita quoquo se fe vererint Stoici. Plaut. Merc. 5. 2. 17. Quoquo hinc abducta est gentium. ¶ Ligitur & quo quo divitium.

Quoquomodo, vel quoquo modo, in qualunq; maniera, quocunque modo. Cic. Ferr. 5. c. 34. Quoquomodo se res habeat. Id. Q. Pr. l. 1. epist. 2. Tu quoquomodo hominem investigates velim.

Quoquoverfus, adv. verso ogni parte, πανταχῶς, versus quemcunque locum, versus omnes partes. Cæf. l. 3. B. G. c. 23. Legatos quoquoverfus dimittere. Cic. Phil. 9. c. ult. Pedes triginta quoquoverfus.

Quorlum, vel Quorsus, adv. verso che luogo, ἄγρῃ, Germ. vohinzuß, Gal. vers quel côté, Hisp. hazia donde, & ἄ, versus quem locum, ex quo, & versusum. Ter. Eun. 2. 3. Ego nescio hercle, neque unde eam, neque quorlum eam. ¶ Translate accipitur pro ad quam rem, ad quem finem, a che proposito. Ter. Andr. l. 1. 1. Quam timeo, quorlum evadas? idest ad quem finem perveniat oratio tua. Cic. post red. ad Quid. Quorlum igitur hæc disputo? quorlum? ut intelligere possitis, &c. Id. de Am. Quorlum hæc? quia sine sociis nemo quicquam tale conatur. Idem pro R. Com. Quorlum recidat responsum tuum, non magnopere laboro. Id. Attic. l. 2. ep. 21. Quorlum emptura siti. Alii leg. quorsus. Senec. l. 2. de Ira, c. 2. Quorsus, inquis, hoc nunc pertinet?

Quot, quant, ככר, Ger. voviel, Gal. combien, Hisp. quantos, πόσῃ, quo numero, nomen numerale indeclinabile. Sumitur, vel interrogative. Plaut. Rud. 2. 7. 6. Quot sunt? S. Totidem, quot ego, & tu sumus. ¶ Vel admirative. Cic. 1. Tusc. Is propagatione vitæ quot, quantas, quam incredibilem hausit calamitates? ¶ Vel relative. Cic. 1. Fin. Sed quot homines, tot sententia: Falli igitur postsumus. ¶ Interdum ponitur pro singuli. Vir. l. 10. c. 7. Hodieque quot mensibus Magistratus in eum locum proficiscitur. Adde Ulpian. l. 8. ff. de transactionibus & Plaut. Stich. l. 1. 2. 3.

Quotannis, adv. ogn' anno, Germ. allejar, Gal. tous los ans, Hisp. cada ano, ἑκάστῃ ἡμέρῃ, singulis annis, a quot, qua notat singulos, & ab annus. Cic. in Orat. c. 4. Ut eam quotannis eo die recitari necessit sit. Id. Ferr. 4. c. 53. Siculi ex censu quotannis tributa conferunt. ¶ Sunt qui putant scribendum esse quot annis divisim, quemadmodum dicimus quot mensibus, quot calendaris, quorum alterum est Ulpiani, alterum Plauti in Stich. ut legitur in dict. præcedenti.

Quotcunque, adverb. idem ac quot. Manil. l. 4. v. 315. Totque dabit vires, dominos quotcunque recipit. Alii leg. quotquotque, eodem sensu.

Quotiens, æ, α, ποσῆς, usque ad quem numerum, nomen numerale distributivum. Cic. Att. l. 1. ep. 33. Is, opinor, ita partes fecit in ripa, nescio, quotenorum jegerum.

Quotidianus, adverb. pro quotidie. Cic. in fragm. l. 6. de Rep. apud Non. Quotidiano in forum mille hominum descenderent. Plin. l. 11. c. 37. Palpebræ in genis homini utrinque; mulieribus etiam infectæ quotidiano: tanta est decoris affectatio, ut tingantur oculi quoque.

Quotidianus, æ, m, quotidiano, di ogni giorno, Ger. english, Gall. ce qui se fait tous le jours, Hisp. de cada dia, ἑκάστης, quod quotidie fit. Cic. pro R. Am. Expressamque imaginem nostram vitæ quotidianæ videremus. ¶ Translate, vel metaleptice sumitur pro usitato, & vulgari. Ter. Eun. 2. 3. Tædet harum quotidianarum formarum. Cic. ad Brut. ep. 16. Audire aliquid de te, non solum usitatum, sed etiam quotidianum est. ¶ Scribitur & cotidianus. Apud Catull. gemino e legitur, syllabæ producendæ causa. Sic enim ille Carm. 69. ad Mall. v. 139. Conjugis in culpa flagravat cottidiana. Sunt tamen qui & hic quotidiana scribunt.

Quotidie, adv. ogni giorno, ἑκάστῃ, Ger. alle tag, Gall. tous les jours, Hisp. cada dia, ἑκάστῃ ἡμέρῃ, singulis diebus, a quot pro singulis, & a dies. Cic. Phil. l. 2. Quotidie magis magisque perdit homines tectis urbis minarentur. Id. Att. lib. 5. ep. 7. Quotidie, vel potius in singulis dies, breviores ad te literas mitto. Id. pro Cal. c. 1. Cum audiat, esse legem, quæ de seditionis civibus quotidie quæri jubeat. h. e. quoties die. ¶ In antiquis quibusdam Codic. & MSS. legitur & cotidie.

Quoties, adv. quante volte, Ger. vovie oft, Gal. combien de fois, Hisp. quantas veces, ποσῆς, quot vicibus. Quotiens, & totiens, per n scribenda, docet Cæper Grammaticus, eoque se modo hæc scripta invenisse in antiquis, quotquot viderit, codicibus scribit Pierius ad Ecl. 2. Cic. 4. Ver. c. 59. Verum quoties, & quot nominibus a Syracusanis statuas aures? Id. 1. de Or. c. 59. Quam toties, quoties præferibitur Tom. II.

Pænam, aut Munionem citarimus. ¶ Pro quando, vel quotiescumque. Virg. 4. Æn. v. 355. Me patris Anchisæ, quoties humentibus umbris nox operit terras, quoties astra ignea fergunt, Admonet in formis, & turbida terret imago.

Quotiescunque, adv. quallunq; volta ebe, Germ. so oft, Gall. toute, & quanteois, Hisp. quando quiera que, ποσῆς ἄρ, idem ac quoties. Cic. pro Cluens. c. 18. Quotiescunque dico, toties videor mihi in iudicium venire. Id. Tusc. 3. cap. ult. Cætera, quotiescunque voletis, parata vobis erunt.

Quotquot, nomen indecl. quanti, ἕτοι, quotcunque. Cic. 2. Inv. c. 42. Si duæ leges, aut si plures, aut quotquot erunt, conservari non possint. Horat. l. 2. od. 13. Non si tricenis, quotquot eunt dies, &c. ¶ Ponitur & pro singuli, quemadmodum & quot. Var. l. 4. de L. L. Fundus dictus quod fundat quotquot annis multa. Gell. l. 6. c. 5. ex Alfonso JCrto. Ut Carthaginenses quotquot annis populo R. darent certum pondus argenti.

Quotquotque. V. Quotcunque.

Quotulus, æ, um, ποσῆς, idem ac quotus. Plaut. Pseud. 4. 2. 7. Quotulus ædes dixerit, ego incerto scio. Id. ibid. 4. 7. 77. Quotumo die huc pervenisti?

Quotus, æ, um, πόσῃ, cuius numeri, sive in quo numero, aut ording, nomen interrogativum, vel relativum numeri ordinalis. Cic. 5. Ferr. c. 93. Quotus erit iste denarius, qui non fit deferendus? Hor. l. 2. sat. 6. Hora quota est? ¶ Interdum ponitur pro quot. Martial. l. 1. ep. 217. Dic, quotus es, quanti cupias cenare. idest quot estis, quot tecum habes. ¶ Significat etiam quantitatem continuum, & ponitur pro quantus. Ovid. l. 2. Amor. l. 12. Ex tot in Atridis pars quanta laudis erat? idest quantula, quasi dicat, minima.

Quotuscunque, quotacunque, quotumcunque, adject. Tibul. l. 2. el. ult. Moverit e votis pars quotacunque deos. sian quanto potchi esser si vuole i miei voti.

Quotus quique, quota quæque, quotum quodque, πόσῃ, idem ac quotus, sed ad paucitatem refertur. Duæ dictiones sunt. Cic. pro Flac. c. 41. Quotus enim quisque est, qui hæc in republ. sectam sequatur? h. e. admodum pauci sunt. Id. 2. Divin. c. 24. Quota enim quæque res evenit prædicta ab istis? Id. pro Cal. c. 16. Famam quotufquique istam potest effugere in tam malefica civitate? Plin. l. 3. ep. penult. Nam quotu cuique eadem cura secreto, quæ palam?

Quovis, dove piace, in qualsivoglia luogo, quolibet, quocunque. Plaut. Mostel. 4. 2. 8. Quovis perduci poteris. ¶ Jungitur etiam cum gen. gentium. Ter. Heaut. 5. 1. 55. Imo potius abeat quovis gentium.

Quouque, adv. sino a quando, עד כתי, Ger. vovie ferr, Gal. jusqu' a quand, Hisp. hasta quando, ἕως ἄρ, usque ad quod tempus? Cic. in Somn. Quouque, quoufque humi defixa tua menderit? Id. Att. l. 15. ep. 24. Quouque? inquis. Quoad erit integrum. Id. Catil. 1. Quouque tandem? Martian. JCrus l. 1. ff. Que res pign. obl. poss. Quoufque ei permissum videatur peculium administrare. sino a qual segno.

Quum. V. Cum.

DE LITERA R.

R Litera semivocalis est, & liquida. Appellatur litera canina, quia canes provocati R multa sonant, ex quo hurrere dicuntur. Pers. sat. 1. v. 109. ¶ Apud Græcos in principio dictionum recipit aspirationem, ut ρία, ῥήρας. hinc omnibus Græcis vocibus ab ea incipientibus Latini addunt, h, ut Rhea, Rhetor.

R ANTE A.

Rabide, adv. rabiosamente, Germ. wuestiglich, Gall. avec rage, Hisp. con rabia, λωρακῶς, cum rabie, vel iracunde, & in modum rabie correpti. Cic. 5. Tusc. c. 6. Omnia rabide appetentem cum inexplibili cupiditate.

Rabidus, æ, um, rabioso, Ger. wutig, Gal. enrage, Hisp. rabioso, λωραῖος, qui rabiem habet, qui rabie laborat. Plin. l. 29. c. 5. In canis rabidi morsu. ¶ Translate sumitur pro immani, & eo, qui supra modum ira effertur. Ovid. 3. de am. v. 501. rabidos compescere mores. Silius l. 16. rabidum certamen.

Rabies, ei, f. 5. rabbia, Ger. wuten, Gal. rage, Hisp. rabia, λῶρα, canum morbus, quo in furorem concitantur. Plin. l. 29. c. 5. Multo tamen utilissime jecur ejus, qui in rabie momoderit, datur. ¶ Transfertur ad homines, & ponitur pro ira, & furore. Cic. 3. Tusc. c. 26. Hecubam autem putant propter animi acerbiteram quamdam, & rabiem fingi in canem esse conversam. Virg. 8. Æn. v. 37. Et belli rabies, & amor successit habendi. Horat. Epod. 12. Sedare rabiem. Id. l. 1. od. 15. Parare rabiem. b. e. bellicum furorem. Virg. 9. Æn. Rabies edendi. h. e. immensa cupidio.

Rabio, is, n. 4. & Rabo, is, n. 3. arrabbiato, Ger. wrauen wuten, Gall. enragé, Hisp. rabioso, λωραῖος, rabie agitor, furo, ira concitor. Varr. apud Non. c. 1. v. 186. Quid est? quid blateras? quid rabis? Cæcil. ibid. Kalstraria rabire se ait. Cic. 1. Div. c. 31. Sed quid oculis rabere visa est? Al. leg. rapere. Manil. lib. 5. v. 207. Iatratque canicula flammans, Et rabit igne suo. Senec. ep. 29. Videbis quosdam intra exiguum tempus acerrime ridere, & acerrime rabere.

Rabiōse, adv. idem ac rabide. Cic. 4. Tusc. c. 22. Nihil ne in ipsa quidem pugna iracunde, rabiose fecerunt.

Rabiosulus, æ, um, dim. a rabiosus. Cic. l. 7. ep. 16. Primum quia illas rabiosulas fat fatuas dedisti.

Rabiosus, æ, um, ῥεῖρῆος, λωραῖος, rabie furens, & proprie dicitur de canibus, qui rabie laborant, & de aliis animalibus, quæ ex canis morsu rabiem contraxerunt. Plin. l. 29. c. 5. Est limus falivæ sub lingua rabiosi canis. ¶ Translate Cic. 4. Tusc. c. 22. Vide, ne fortuito minime sit rabiosa, sitque iracundia tota levitatis. Senec. Herc. Fur. v. 172. Jurgia rabiosa tori clamosi. Plaut. Capt. 3. 4. 15. Hic homo rabiosus habitus est in Alide. h. e. phreneticus. Horat. l. 1. sat. 6. Signi rabiosi tempora, & i giorni cancellari.

Rabo, is, n. V. Rabio.

Rabo, onis, f. idem ac arrhabo, per Aphæresim. Plaut. Truc. 3. 2. 20. Tene hoc tibi, rahonem habeto, ut mecum hæc nocte sies. Af. Perii; rahonem? quam esse dicam hæc beluum? Quin tu arrhabonem dicis? St. at tacio lucri, ut Prænestinis conia est ciconia.

Rabula, æ, m. 1. avvocato, רב, Germ. rader, Gal. plaidoyer, Hisp. abogado, δικολόγος, patronus causarum civilium, quem nunc advocatum dicimus. De hac voce ita Fest. Ravam vocem significare ait Verrium raucam, & parum liquidam, proxime canum istratum: unde etiam caudicibus, pugnaciter loquens, rabula appellatur: vel est ita dictus, quia acrior sit in negotiis agendis, & quis rabiosus. Cic. 1. de Orat. c. 46. Non enim caudicibus nescio quem, neque proclamatorem, aut rabulum

hoc fermone nostro conquirimus. *Quintil. l. 12. c. 9.* A viro bono in rabulam, latratoremque converti.

Rabulana pix, apud *Plin. l. 14. c. 19.* fortasse dicta est a colore ad flavum accedente, qui ravis dicitur.

Rabulatio, onis, f. &

Rabulatus, us, m. agitatio caularum, rabularum contentiones, aut verboritas. *Marrian. Capel. l. 2.* Audiri nullo potuerit rabulatu. *Idem l. 6.* Rabulatio forensis.

Rabufculus, la, um, adiect. diminut. aliquantulum ravis. h. e. medio colore inter caesium, & flavum, ut rabufcula vitis. *Plin. l. 14. c. 3.*

Racemarius, ii, m. *βερρακιος*, pampinus sterilis. *Col. l. 3. c. 18.* Ex quibus pampini pullulant vel steriles, vel certe minus feraces, quos rustici vocant racemarios.

Racematfo, onis, *βερρακισια*, racemorum, qui a vindemiatoribus præteriti tuere, collectio; sicut messibus peractis, quod superest, spicilegium dicitur. *Tertull. in Apolog. c. 35.*

Racematus, a, um, *βερρακωτος*, quod racemos habet, sive baccas, aut etiam grana racemi modo disposita. *Plin. l. 18. c. 7. de panico.* Parvis racemato paniculis.

Racemifer, ra, rum, *βερρακίφρος*, quod racemos fert. *Ovid. 3. Met. v. 666.* Ipse racemiferis frontem circumdatus uvis. *Id. 15. Met.* Victa racemiferio lyncas dedit India Baccho.

Racemor, aris, dep. i. racemos a vindemiatoribus præteritos colligo. Translate *Var. l. 3. R. R. c. 9.* De gallinis die fodes Merula; tum de reliquis, si quid idoneum fuerit, racemari licebit.

Racemofus, a, um, *βερρακωτος*, quod est racemos plenum, vel in modum racemi factum. *Plin. l. 13. c. 4.* Pomum suis inter ramos palmitibus racemofum. *Id. ib. c. 6.* Flos racemofus olivæ modo.

Racemus, i, m, *racimolo*, *grappolo*, *בזבז*, Ger. *weentrauben*, Gal. *grappe*, Hisp. *gajo*, *εστρως*, pars botryonis, sive uvæ, a *βρα*, *βρατος*, acinus racemi. Ut enim uva racemis, sic racemus acinis constat. *Virg. 2. Georg. v. 60.* Et turpes avibus prædam fert uva racemos. ¶ Per Synecdochon accipitur pro botryone. *Horat. l. 2. ode 5.* Jam tibi lividos distinguet autumnus racemos purpureo variis colore. ¶ Dicitur etiam de fructibus aliarum plantarum, qui uvæ in modum ex pluribus acinis sunt conglobati. *Plin. l. 16. c. 34. de hedera.* Alius densus acinus, & grandior, racemis in orbem circumactis.

Radians, antis, nom. ex particip. radios emittens, fulgens, coruscus. *Ovid. 9. Metam. v. 272.* Altra radiantis. *Idem ibid. 4. 363.* Aurum radians. *Fortun. lib. 1. de vita Martini, v. 138.* Radiator ore lapillis.

Radiatio, onis, *splendore de raggio*, *ἀπνεβλια*, radiatorum circulatio, splendor. *Plin. l. 36. c. 5.* Tanta marmoris radiatio est.

Radiatus, a, um, quod radios habet, aut emittit. *Cic. 1. Div. c. 22. ex Actio.* Orbis flammeus radiatus folis. *Id. 3. de Orat. c. 40. ex Ennio*, lumen radiatum. ¶ Radiata corona, quæ aliquot erectis acuminibus, quasi radiis ornata est, qua Deorum capita coronabantur, apud *Sueton. in Aug. c. 94.* Hinc radiatum caput. h. e. huiusmodi corona ornatum. *Plin. in paneg. c. 52.* Illi jamdudum radiatum caput, & media inter Deos sedes auro staret, aut ebove. ¶ Rota radiata h. e. radiis fulta. *Var. R. R. l. 3. c. 5.*

Radicatus, a, um, *radicato*. *Col. de arb. c. 20.* Arborea, & radicata femina autumnum ferit. ¶ Translate *Sidon. l. 5. epist. 10.* Fixum, radicata tumque est pectoribus humanis.

Radicelco, is, n. radices emitto. *Sen. epist. 86.* Liberalius sternenda vitis, ut etiam ex corpore radicecat.

Radicellus, adv. *dalla radice*, Ger. *auff dem grunde*, Gal. *jusqu' a la racine*, Hisp. *hasta la raiz*, *הלך עד*, a radice, vel usque ad radicem, vel una cum radice. *Plin. l. 21. cap. 11.* Eruiat post æquinoctium vernum radicatus. ¶ Translate ponitur pro penitus, omnino. *Cic. pro Dom. c. 13.* Vides ne, me non radicatus evellere omnes actiones tuas? *Idem 2. Fin.* Cupiditas est tollenda radicatus.

Radicco, as, n. i. vel radior, aris, d. i. *far le radici*, *שריט*, Germ. *wurzelig*, Gal. *prendre racine*, Hisp. *raygar*, *פריץ*, radices capio, radices ago, radices emitto. *Plin. l. 18. c. 7.* Frumenta multis radicantur fibris. Adde *l. 19. c. 6.*

Radicofus, a, um, *הרדוף*, quod multas radices, habet. *Plin. lib. 16. c. 34.* Omnium hederarum generi radicofa brachia.

Radicula, æ, *הרדוף*, parva radix. *Cic. 2. de Div. c. 66.* Tum secundum quietem visus ei dicitur draco radiculam ore terre. ¶ Radicula item herba quædam dicitur, succum habens lavandis lanis, & ab æsippo repurgandis accommodatissimum, quæ in Græci *εραδίου*, Latini etiam *lanaria* vocant, Itali *Japonata*. *P. n. l. 19. c. 23.*

Radio, as, n. i. *resplendere*, *קרן*, Ger. *glentzen*, Gal. *jetter des rayons*, *eclairer*, Hisp. *resplandecer*, *אמרתען*, radios emitto, fulgeo. *Col. l. 10. v. 288.* Nec tam nubitus borea Latonia Phœbe purpureo radiat vultu. *Proper. l. 4. eleg. 1.* Nec minus infestis miles radiabat in armis. *Ov. l. 3. de Pont. epist. 4. v. 103.* Scuta sed, & galeæ gemmis radientur, & auro. h. e. orientur, ita ut fulgorem, & radios emittant.

Radiolus, i, parva alica oblonga. *Col. l. 12. c. 47.* Albam pauseam, vel orchitem, vel radiolum, vel regiam dum contundes:

Radiolus, a, um, *ακρωτις*, quod multos emittit radios. *Plaut. Stich. 2. 3. 41.* Cum luci simul commodum radiolus ecce sol superabat ex mari.

Radius, ii, *verga*, *פסוד*, virga mensurum, a Græca voce allata. *Virg. 3. Ecl. Descriptis radio totum qui gentibus orbem.* Ubi *Servius*: Radius, idest virga, qua Geometrae lineas indicant. *Cic. Tusul. 5. c. 23.* Humilem homunculum a pulvere, & radio excitabo, qui multis annis post fuit, Archimedes. ¶ Translate sumitur pro splendore, qui e Sole, & aliis astris emicat, *raggio*, *קרן*, Ger. *stral*, Gal. *rayon*, Hisp. *rayo*. *Cic. 5. Fin.* Ut quemadmodum stellæ in radio Solis, sic istæ in virtutum splendore ne cernantur quidem. ¶ Item pro fulgore oculorum. *Gal. l. 5. c. 16.* Stoici causas esse videndi dicunt radiorum ex oculis in ea, quæ videri queunt, emissionem. ¶ Item pro instrumento textorum, quo subtergen flammam interturt, quod vulgo navicula nunc vocatur, *spuala*, *spola*, *פילא*, *Virg. 9. Æn. v. 476.* Excussis manibus radii, revolvitque pensa. ¶ Item dicitur de parvis lignis rotarum, quæ hinc centro, illinc canthis inferuntur. *Virg. 1. Georg. Hinc radios trivere rotis.* ¶ Item de hoforio, seu baculo, quo modius, & cæteræ mensuræ raduntur, & æquantur. *Plautus.* Dii, Deæque omnes tantam nobis lætiam, tot gaudia sine radio cumulent. ¶ Item de olivis oblongis. *Col. l. 5. c. 8.* Orchis quoque, & radius melius ad escam quam in liquorem stringitur. Adde *Virg. 2. Georg. v. 86.* ¶ Item de telo pastinacæ picis. *Plin. l. 9. c. 42.* Pastinaca latrocinatur ex occulto, transeuntis radio, quod telum ei est, figens. ¶ Item de offe minore, & breviori lacerti. Nam lacertus, idest pars brachii inter cubitum, & manum, duobus constat gibbus, uno inferiore, & grandiore, altero superinsistente, & minore. Illud igitur dicitur eodem nomine, quo totum, *פריץ*, sive ulna; hoc vero, quia parvarum rotarum radios refert, *פריץ*, sive radius nominatur. *Celf. l. 8. c. 1.* ¶ Denique de ossibus pedis. *Plin. l. 11. c. 47.* Avium quibusdam gravioribus in cruribus additi radii.

¶ Radius virilis, est membrum virile. *Cal. Aurel. Acut. 3. c. 13.*

Radix, icis, *radice*, *שריט*, Ger. *wurzel*, Gal. *racine*, Hisp. *raiz*, una pars plantæ, qua tanquam ex succo trahit e terra. Unde *Plinio* dicebat, arborem esse hominem inversum. Nam rami manibus, ac pedibus respondent. *Col. l. 5. c. 10.* Radices mittere. *Plin. l. 17. c. 17.* Cum pali defixi radices cepissent. *Id. l. 16. c. 31.* Eculus quantum corpore eminet, tantum radice descendit. *Cic. 5. Pin.* Videmus ea, quæ terra gignit, corticibus, & radicibus valde servari. ¶ Radix Pontica, eadem ex Rha. V. ¶ Translate dicitur de infima parte montis. *Cic. 2. Agrar. c. 25.* Radices Massici. *Celf. l. 1. B. C.* Ab infimis radicibus montis. ¶ Item de firmitate, seu constantia virtutis, & aliarum rerum. *Cic. 4. Phil. c. 5.* Virtus est una altissimis defixa radicibus, quæ nunquam ulla vi labectari potest. *Id. Offic. 2. c. 12. de gloria*: Radices agere. *Id. pro Cal. c. 6.* Radicibus niti facilitatis ac patientiæ.

Rado, is, si, sum, a. 3. *radere*, *mondare*, *רדין*, Germ. *schaben*, Gall. *racler*, *vairer*, Hisp. *raer*, *רדין*, incidio, complano, extirpo. *Suet. in Calig. c. 5.* Regulos quosdam barbam posuisse, & uxorum capita rasisse ad indicium maximi iustus. *Lucret. l. 5. v. 1266.* Lavare, & radere tigna. ¶ Pro laniare, lacerare. *Cic. 2. de Leg. c. 23. ex 12. Tab.* Mulieres genas ne radunto, neve lessum funeris ergo habento. V. *Manu. iud.* & *Plutarch. in Solone.* Hinc radere aures, est molestia afficere, aures ferire. *Quintil. lib. 3. c. 1.* Et aures præsertim tam delicatas raderet. ¶ Pro delere, expungere. *Tac. 3. Ann. c. 17.* Nomen Pisonis radendum factis censuit. ¶ Translate radere dicitur qui præternavigando, vel prætervolando prope locum aliquem pertranst, *correr vicino*. *Plaut. Aulul. 4. 3.* Corvus radebat pedibus terram. *Virg. 7. Æn. v. 10.* Circeæ raduntur litora terræ. *Id. Æn. 5. v. 217.* Radit iter liquidum, fende l'aria.

Radula, æ, *raspauola*, *radimadia*, Ger. *schabe sen*, Gal. *raclifaire*, Hisp. *radella*, *רדיץ*, instrumentum terreum, quo aliquid ex aliqua re raditur, cuiusmodi est illud, quo vetus pix e dolis raditur, atque educitur, ut deinde iterum picentur ad futuram vindemiam. *Col. l. 12. c. 18.* Sublata lampade rutabulo ligneo, & terrea curvata radula ducitur.

Radulana, a, um, quod radula eraditur. *Plin. l. 14. c. 19.* Radulana pice, ac resina condire multa. Al. leg. *rabulana*.

Rais, æ, f. *בשר*, genus picis plani, & cartilaginei, in tergo, & cauda pinas habens, iis simillimas, quæ in rubro visuntur, unde & *βάρων* Græci, idest rubum appellantur. *Plin. l. 9. c. 24.* Planorum picium alterum est genus, quod pro spina cartilagineam habet, ut *raiz*, *passinacæ*, *squatina*, *torpedo*.

Ralla, æ, f. genus vestis, ita dictum a raritate texturæ, *Nonio* teste, c. 14. *Plaut. Epid. 2. 2. 46.* Tunicam rallam, tunicam spissam, linteam cæstum. ¶ Ralla item, vel rallum, est fermentum illud, quo vomer raditur, seu purgatur a terra. *Plin. l. 18. c. 19.* Purget vomerem subinde stimulum cuspidatus ralla. *Turneb. l. 24. c. 1.* legit *rallo*.

Rallum, V. Ralla.

Rama, f. i. Rhama, Ramatha, Rama, Turc. *Remle*, & *Ramola*, urbs Palæstinæ, in Judæa, olim ampla, nunc longe minor, & pene excisa.

Ramale, is, n. ramus inutilis ex arbore decifus. *Ovid. Met. 8. v. 643.* Multifidaque faces, ramalique arida tecto.

Ramen, inis, n. rasura, scobs. *Marcel. Empir. usurpat*, teste *Barth. l. 40. Aduers. c. 4.*

Ramenta, æ, f. idem ac ramentum. *Plaut. Rud. 4. 3. 77.* Nunquam hercle hinc hodie ramenta fies fortunatior. Adde *Bæch. 3. 4. 22.*

Ramentofus, a, um, adiect. ornamentis plenus. *Cal. Aurel. Tard. l. 4. c. 3.*

Ramentum, ti, *rasura*, Germ. *das kleine so von einem jeden dinge*, Gall. *raclure*, Hisp. *raadura*, *הרדוף*, tenuis cuiusque rei particula, ut particula auri, argenti, lignorum, & cæterarum rerum, quæ e sectione earum decidunt. *Lucret. l. 6. v. 1043.* Et ramenta simul ferri furere intus ahenis. ¶ Ramenta etiam fluminum dicuntur, quæcumque illa ex locis, per quæ fluunt, abradunt. *Plin. l. 33. c. 4.* Apud nos tribus modis, fluminum ramentis, ut in Tago Hispaniæ, &c. idest arenis.

Ramius, a, um, *divamo*, *קלדין*, quod ex ramo est. *Virg. 4. Georg. v. 303.* Et ramica costis subijcitur fragmenta.

Ramex, icis, m. *קלדן*, idem ac hernia. Nam cum intestinum incipit in scrotum decidere, videtur id ramum facere; unde nomen. *Plin. l. 10. c. 13.* Ut sylvestri ruta cum axungia veteri illitos ramices fanari probant. *Juven. sat. 10. v. 205.* jacet extinctus cum ramice nervus, ubi videtur pro ipso seroto accipi, in quod ramex descendit. De ramice multa *Celsus l. 7. c. 22.* ¶ Ramices num. plur. pulmones dicuntur, ut *Nonius* ait c. 2. n. 743. sive potius pectoris ventra latiores, nempe quia rami habent similitudinem. *Plaut. Merc. 1. 2. 27.* Tua causa rupi ramices, jandudum spuo sanguinem. *Var. apud Non. ibid.* Præquam in orchestra Pithaulæ inflet tibias, domi suæ ramices rumpit. ¶ Item ramices sumuntur pro longurris, sive peticis longis. *Colum. l. 9. cap. 1.* Deinde per transversa laterum cava transmittuntur ramices, qui exitus ferarum oberant.

Ramicofus, a, um, *קלדין*, qui ramice laborat. *Plin. l. 30. cap. 15.* Ramicofis cochlearum cinis cum thure ex ovi albi succo illitus per dies triginta medetur.

Rammenfes, ium, seu Ramnes, ium, m. 3. erant prima Tribus Populi Romani, idest mille pedites, & trecenti equites primi, qui duce Romulo Romam considerant. *Sigon. l. 1. de ant. sur. C. R. c. 3. Liv. l. 1. cap. 21.* scribit, fuisse primam equitum centuriam, quæ ex centum equitibus Albanis constabat. Dicti sunt a Romulo, quasi Romulenses, ut Tatienses a T. Tatulo, Luceres a Iulo asyli, vel a Lucero duce, vel a Lucumone. *Var. l. 4. de L. L. Afcon. Pedian. in 3. Vir.* Sed fortasse omnia hæc nomina Hetrufca sunt, ut *Voluminus* voluit apud *Var. l. c. Proper. l. 4. eleg. 1.* Hinc Titiens, Ramefque viri, Luceresque coloni. *Liv. l. c. Ramneses a Romulo, a Tatulo Tatienses viri appellati.* ¶ Ramnes ab *Horatio* ponuntur pro omnibus Romanis, *de vite post. v. 340.* Celli præterea auctera poemata Ramnes. ¶ Scribitur etiam *Ramneses*, & *Rhamnes* cum aspiratione.

Ramofus, a, um, *קלדין*, quod multos ramos habet. *Plin. l. 8. c. 34.* Cornua ramofa, unguila bifida. *Id. l. 26. c. 10.* Ramofior frutex. *Id. l. 32. c. 2.* Curulium quam ramofissimum. ¶ Translate ramofa coppiata apud *Perf. sat. 5. v. 35.* sunt in quæ multæ viæ conflunt.

Ramulofus, a, um, quod ramulos habet. *Plin. l. 16. c. 24.* Ramulofa folia ulmo, & cytho.

Ramulus, i, m. *קלדין*, parvus ramus. *Cic. 1. de Div. c. 54.* In agro ambulanti ramulum adductum, ut remissus esset, in oculum suum recidisse.

Ramus, i, *ramo*, *קלדן*, Germ. *ast*, Gal. *rameau*, *branche*, Hisp. *ramo*, *קלדן*, id, quod in arbore a caudice fissum, multiplexque spargitur. *Cic. pro Cæc. c. 21.* Qui prætercentes ramum detringent arboris. ¶ Translate ramus dicitur etiam de alio rebus. *Plin. l. 6. cap. 27.* Sub monte Cambalido, qui est Cæcasi ramus. *Cic. Tusul. 3. c. 6.* Audeamus non solum ramos amputare miseriarum, sed omnes radicium fibras evellere. ¶ De re turpi *Neuvius* apud *Non. cap. 2. num. 368.* unde

ῥαμυσκίον quidam tribuerunt. *Virgilio Æn. 6. v. 406.* In illo *Claudiano de Ill. Confus. Honor. in fin.* Indus ebur, ramos Panchaja, vellera Seres: ramos arbores turiferis intellige.

Ramuscūlus, i, m. *ramicello*, *καλαμίσκος*, parvus ramus. *Plin. l. 20. c. 23.* E viridi ferula ramuscūlus utilis est ad omnia ea vitia.

Rana, z, *rana*, *ῥάνα*, Ger. *frosch*, Gal. *grenouille*, Hisp. *rana*, *βελίπυρος*, genus animalis palustris, tam in terra, quam in aquis vitam habens. Est & rana arborem scandens, & ex ea vociferans. *Virg. 3. Georg. Ranique loquacibus explet. Cic. 2. de nat. Deor. c. 49.* Rana autem marinæ dicitur obtuere se fearena solere. *V. Plin. l. 32. c. 5.* Fabulam de ranarum origine narrat *Ovid. Met. 6. v. 340.* Rana etiam a Medicis vocatur tumor sub lingua cum inflammatione, quem & Greci *βελίπυρος* appellant. Quod morbi genus etiam boves nonnunquam infestat. *Colum. l. 6. c. 8.* Solent etiam fastidiosa cibo afferre vitiosa incrementa linguæ, quas ranae vocant veterinarii.

Rancō, es, cui, sine sup. *effere rancido*, *רַנְסָה*, Ger. *faul steyn*, Gal. *se moistr*, Hisp. *enranciarise*, *σανκπιδιαι*, rancidus fum. *Lucret. l. 3. v. 720.* Unde cadavera rancenti jam viscere vermes Exspirant.

Rancēscō, is, n. 3. rancidus fio, putrefco, ex vetustate gravem odorem contraho. *Arnob. l. 1. Præcipit olearium fluenta rancēscere.*

Rancide, adv. *rancidamente*, *σανκπιδιαι*, cum rancore, corrupte. *Translate Gel. l. 18. c. 8.* In collocandis verbis immodice faciunt, & rancide. *Adde lib. eod. c. 11.*

Rancidulus, a, um, *rancidetto*, *ῥανκιδιαι*, aliquantum rancidus, dim. a *rancidus*. *Juven. sat. 11. v. 135.* Non tamen his illa unquam obsonia sunt rancidula. Translate ponitur pro ingrato, & deformi. *Perf. sat. 1. v. 33.* Rancidulum quiddam de nare locutus. *Martial. l. 7. epigr. 33.* Qui sic rancidulo loquatur ore.

Rancidus, a, um, *rancio*, Ger. *schimlig*, Gall. *moisy*, *chansy*, Hisp. *rancio*, *σανκπιδιαι*, quod est rancore putidum, a *rancō*. *Hor. 2. sat. 2.* Rancidum aprum antiqui laudabant, non quia nafus illis nullus erat, sed, credo, hac mente, quod hospes tardius adveniētiis vitium commo- dius, quam integrum edax dominus asserueret. Translate ponitur pro insuavi, ingrato, deformi. *Plin. l. 22. c. 22.* Quorundam ex his facile noscentur venena, diluto rubore, rancido aspectu, livido intus colore. Comparat. *rancidior est. Juvenal. sat. 6. v. 184.*

Ranco, as, n. 1. est vociferari, proprium tigris, a sono vocis. *Aufl. carn. de Philom. v. 49.* Tigridis indomitus rancant, rugiuntque leones.

Rancor, oris, *ranciditas*, Ger. *gestanck*, Gal. *moisture*, Hisp. *rancio*, *σανκπιδιαι*, odor corruptus rerum diutius aservatarum, & proprie quidem olei, a *rancō*. *Pallad. l. 1. R. R. cap. 20.* Receptacula olei semper sint munda, ne novos sapores veteri rancore infecta corrumpant. Item odium, rancore. *Hieronym. epist. 35. ad Castorin.* Veteri rancore depositio.

Rani, m. 2. pop. Scythiæ, seu Sarmatiæ, accolæ Caucafi M. in conf. Colchorum. *Plin. l. 6. c. 7.*

Ranūla, z, *ranuzza*, parva rana. *Apul. l. 9. A. A.* De ore canis virens exsilit ranula, ipsumque canem unico morfu itrangulavit.

Ranunculū, li, m. *ranuzza*, *βελίπυρος*, dim. a *rana*. *Cic. 1. Div. c. 9.* Inest in rivis, & ranunculis natura quædam significans aliquid. *Adde Fam. 7. epist. 18.* Est præterea hoc nomine herba quædam, cujus quatuor genera recenset *Plin. l. 25. c. 13.* V. Batrachium.

Rapa, z, i, idem ac rapum. *Colum. l. 11. sub fin.* Rapæ femina Higinius putat post trituram inspergi debere.

Rapacea, orum, n. *rapexce*, Ger. *das zart rublaub*, Gal. *feuilles des raves*, Hisp. *ojas de nabo*, *ραπακιδιον κλυμαρα*, teneriores raparum trondes, & cauliculi, quos homines decoctos in cibum sumunt. *Plin. l. 18. c. 13.* Et homini non minor rapaciorum suis horis gratia, quam cymarum. Al. leg. *rapiciorum*, eodem sensu.

Rapacida, z, m. rapax, fur, latro. *Plaut. Aulul. 2. 7. 8.* Rapacidarum ubi tantum licet in ædibus.

Rapacitas, atis, *rapacitas*, Ger. *raubung*, Gal. *rapacitas*, Hisp. *rapacidad*, *απαρκαπιδιαι*, vitium rapiendi. *Cic. pro Cæ. c. 6.* Quis in rapacitate avarior? quis in largitione effusior?

Rapax, acis, o. *rapax*, *λαδρo*, Ger. *rauberisch*, Gall. *rusissant*, Hisp. *arrebatarado*, *rapax*, *απαρκαπιδιαι*, avidus, & rapinis semper intentus. *Cic. in Pison. c. 27.* Ille crudelis olim turunculus, nunc vero etiam rapax. Dicitur etiam de rebus inanimatis, pro eo, quod omnia rapit, vel res ad se attrahit. *Cic. de Amic. c. 14.* Nihil est enim appetentius similibus sui, nihil rapacius, quam natura. *Auflor orat. Sallust. in Cic. Lingua vana, manus rapacissimæ, gula immensa, pedes fugaces. Ovid. 8. Metam. v. 843.* Ignis rapax. Et v. 552. Rapaces undæ. *Tibul. l. 1. eleg. 3.* Mors rapax.

Raphaninus, a, um, *ραφανιαι*, quod est ex raphano, ut Oleum raphaninum. *Plin. l. 23. c. 4.*

Raphanitis, idis, f. genus ireos herbæ. *Plin. l. 21. c. 7. de iri*, Illyrica quoque duorum generum est: raphanitis a similitudine, & rhizotonoque subrusa.

Raphanofagra, f. herba, raphanus silvestris. *Plin. 26. c. 8.*

Raphanus, vel raphanus, m. 2. *ραφανος*, genus radidis notæ, quæ inter olera locum habet. *Plin. l. 19. c. 5.* Atque, ut est Græca vanitas, fertur in templo Apollinis Delphis adæ cæteris cibis prælatum raphanus, ut ex auro dicaretur, beta ex argento, rapum e plumbo. Est & aliud raphani genus, quod armoracia dicitur. *Plin. l. 20. c. 4.* Est & fativi usus in Italia, & armoracia vocant sativam. Raphanus podici immixtus, pœna erat mæchorum deprehensorum. *Casul. carn. 15. ad Aurel.* Quem attractis pedibus, patente porta, Percurrent raphanique, mugilesque.

Rapicia, V. Rapacia.

Rapicius, a, um, adject. qui est ex rapo, ut rapicius semen. *Cato R. R. c. 134.*

Rapide, adv. *rapidamente*, *רַפִּידוֹת*, Ger. *schnelliglich*, Gal. *rapidement*, Hisp. *arrebadamente*, *εμπυραδω*, velociter. *Cic. 1. de Leg. c. 3.* Rapide dilapsus cito in unum confluit. *Id. in Orat. c. 37.* Genus dicendi, quod cum rapide fertur, sustineri nullo pacto potest. *Tac. 4. hist. c. 71.* Eo rapidius contracto quod erat militum, &c.

Rapiditas, atis, *rapidez*, *ρῥαπιδωτας*, velocitas. *Cæs. l. 1. B. C. c. 62.* Tum rapiditate fluminis ad transeundum impediētur.

Rapidus, a, um, *velox*, *רַפִּידוֹת*, Ger. *schnell*, Gal. *rapide*, Hisp. *arrebatarado*, *εμπυραδω*, velox, celer, qui cum celeritate, & furore fertur, a *rapio*. Fere dicitur de fluminibus, torrentibus, procellis, fulminibus, aliisque id genus, quæ celeritatis impetu obvia quæque secum rapiunt. *Cic. 2. de nat. Deor. Has inter rapido veluti cum gurgite flumen, &c. Curs. l. 4. c. 9.* Rapidius unda. *Cæs. l. 1. B. C. c. 50.* Flumen rapidissimum. Translate oratio rapida dicitur, quæ verborum copia, & numeri impetu concitata est. *Cic. 2. Fin.* Cum enim fertur quasi torrens oratio, quamvis multa cuiusque modi rapiat, nihil tamen tenens, nihil apprehendens, nusquam orationem rapidam coarctas.

Rapina, z, *rapina*, *ruberia*, *רַבִּינָה*, Ger. *raub*, Gal. *rapine*, Hisp. *rapina*,

ῥαπαγυγ, rei alienæ ablatio per vim, a *rapio*. *Cic. 1. Per.* Quas res luxurias in flagitiis, crudelitas in suppliciis, avaritia in rapinis, superbia in contumelias efficere potuisset. *Adde 12. Fam. ep. 12. V. Rapio.*

Rapina, z, f. locus rapis confusus, seu in quo rapa feruntur, vel rapa ipsa quovis in loco nascentia. *Colum. l. 11. c. 2.* Nam & rapinæ, itemque rapinæ siccaneis locis per hos dies fiunt.

Rapinator, oris, idem ac raptor, apud veter. *Lucil. apud Non. c. 2. num. 468.* Homo impudicus impune est rapinator.

Rapio, is, pui, ptum, a. 3. *rapire*, *רַבִּינָה*, Germ. *rauben*, Gal. *raoir*, Hisp. *arrebatar*, *απαρκαπιδιαι*, est per vim, cum furore, cum festinantia, & impetu trahere, ab *απαρκαπιδιαι*, quod idem notat, per Metathesin. *Cic. 1. Off.* Quæ hominem huc, & illud rapit. *Id. 7. Per. c. 52.* Navium perfectos sine ulla causa de complexu parentum suorum, hospitumque tuorum ad mortem, cruciatumque rapuisti. *Liv. l. 23. c. 36.* Citatum agmen præter Capuam rapit. h. e. raptum ducit. Rapere aliquem in jus, est quovis modo aliquem compellere, ut se iudicio siliat. Apud veteres consuetudo erat, si quis in jus vocatus ire recusaret, ut actor apprehensis præsentium auriculis, coque antellatus, reum vi in iudicium adducere posset. *Horat. l. 1. Per. sat. 9.* Quo tu turpissime? magna exclamat voce, & licet antea? ego vero oppono auriculam: rapit in jus. Rapere ad panam, est punire. *Cic. pro Flac. c. 2.* Rapitur ad panam, qui indicia exitii communs cepit. Al. leg. *rapetur*. Rapere aliquem in invidiam, est odium in aliquem concitare. *Cic. 4. Acad.* Sed cum rapior in invidiam, licet ne per vos neficere, quod nefcio? Rapere ad disciplinam, est attrahere, & impellere ad disciplinæ cognitionem. *Cic. Att. l. 4.* Neque vero tu solus, sed me ad suam disciplinam quique rapit. Est item rapere, raptum, ac festinanter ducere. *Plin. in Paneg.* Per hoc omne spatium cum legiones duceres, vel potius raperes. *Virg. 2. Æn. v. 374.* alii rapiunt incensa teruntque Pergama. h. e. festinanter asportant. *Senec. de Confol. ad Marc. c. 10.* Rapite ex libris voluptatem. h. e. raptum, dum licet, sumite. Rapere se aliquo, est prospere ferri. *Cic. Phil. 13.* Rapere aliquid in peiorē partem, *prehendere in mala parte.* *Ter. Adel. prol.* Speciatim sumitur pro auter bona aliena per vim. *Cic. 2. Phil.* Ut tantum haberet, quantum rapere potuisset. Item pro auter per vim puellam, aut puerum ex ædibus parentum libidinis causa. *Liv. l. 26.* Nec incendi patriam videbo, nec rapi ad stuprum matres Campanas, virginisque, & ingenios pueros. Aliquando in præterito rapti fecit. *Cic. 2. de Leg. c. 9. ex 12. Tab.* Sacrum sacro-e commendatum qui cleperit, rapicrite, parricida esto. Al. leg. *cleperit, rapicrite*.

Rapitrum, i, n. rapum silvestre, apud *Colum. l. 9. c. 4.*

Rapo, onis, idem ac raptor. *Varr. apud Non. c. 1. n. 108.* Prætor nosler eripuit mihi pecuniam, de ea questum ad annum veniam ad novum Magistratum, cum hic rapo umbram quoque spei devorasset.

Raptatus, a, um, *strascinato*, *διασπιδιαι*. *Cic. pro Sext. c. ult.* Fortunæ vexatæ, dissipati liberi, raptata coniux.

Rapitum, adv. *con rapina*, *απαρκαπιδιαι*, rapiendo. *Plin. l. 7. c. 14.* Semine rapitum avium fame devorato. Frequenter accipitur pro celeriter, cum festinatione, *velocemente*, *ταχιδω*. *Cic. Att. l. 1.* Rapitum in eam sententiam pedarii currerunt. *Id. ibid. 2. ep. 2.* Rapitum scribere. *Horat. l. 2. ep. 2. v. 198.* Rapitum tempore trui.

Rapto, onis, f. 3. *rapimento*, actus rapiendi. Dicitur potissimum de persona. *Ter. Adelph. 3. 3. 2.* Ctesiphontem audivi una in raptione fuisse cum Æschino. Ubi *Donat.* Rapto ad personam refertur, rapina ad rem, raptus ad stuprum, si proprie loqui volumus.

Rapto, as, a. 1. freq. a *rapio*. *Gel. l. 9. c. 6.*

Rapto, as, a. 1. *διασπιδιαι*, irrequenter traho, rapio. *Virg. 1. Æn.* Ter circum Iliaos raptaverat Hæctora muros. *Propert. l. 3.* Raptare aliquem in crimina. *Plaut. Aulul. 4. 4. 5.* Quid me alfidias? quid me raptus? qua me causa verberas? *Aufl. argum. 2. Amphitr. qui vulgo Sid. crederetur.* Invicem raptant pro mœchis. h. e. conviciantur. Ad quam notionem quidam trahunt & locum cit. *Plauti.*

Raptor, oris, *rapitore*, *רַבִּינָה*, Ger. *rauber*, Gal. *rauisser*, Hisp. *robador*, *απαρκαπιδιαι*, qui rapit. *Hor. l. 3. od. 20.* Dura post paulo fugies inaudax prælia raptor. *Vellej. l. 2. c. 27.* Raptores Italicæ libertatis. *Paler. Max. l. 5. c. 3.* Raptor spiritus. h. e. homicida.

Raptorius, a, um, adject. ad rapiendum, seu trahendum aptus, ut raptorium machinamentum. *Cal. Aulul. l. 3. Tard. c. 6. & l. 5. c. 9.*

Raptum, i, (subl. n. 2. *απαρκαπιδιαι*, res rapta. *Liv. l. 7. c. 25.* Quos rapto vivere necessitas cogeret. *Ovid. 1. Met. v. 144.* Vivere ex rapto. *Id. 5. Trist. el. 10.* De rapto vivere. *Vellej. l. 2. c. 73.* Rapto uti.

Raptrita, z, idem ac raptus, vel raptio. *Plin. l. 11. c. 23.* Cum vero raptura incidit, quam vigilans, & paratus ad cursum. Alii legunt *captura*, & quidem rectius.

Raptus, us, *vasto*, *rapimento*, *rapina*, *απαρκαπιδιαι*, actus rapiendi. Fere refertur ad stuprum. *Cic. 4. Tusc. c. 33.* Quis aut de Ganymedis raptu dubitat, quid Poetæ velint? *Id. 4. Perr. c. 48.* Raptus virginis. Pro rapina, *Tacit. de Germ. c. 53.* Nullis raptibus, aut latrocinis populantur. *Id. Ann. 15. c. 38.* Raptus licentius exercere. V. *Rapio*.

Raptus, a, um, *rapito*, *απαρκαπιδιαι*. *Cic. 3. Tusc.* Qui quondam a sacero Onomao Rege Hippodamiam raptis nactus est nuptiis? *Horst. epod. 5.* Olla rapta ab ore jejune canis. *Ovid. 2. Fast. v. 762.* cæcoraptus amoro. *Juar. l. 2. fil. 1. v. 208.* Hic finis rapto. h. e. immatura morte functo. Raptabus in dativo plur. *taeminio dixit Gellius historice*, teste *Charij. l. 1. pag. 39. Putschii.* V. dicta in *Atina*.

Rapulum, i, *ραπυλιον*, exiquum rapum. *Hor. lib. 2. sat. 8.* Ut aiebat cœnæ pater, acria circum rapula.

Rapum, i, *rapa*, *ραπα*, *ραπαγυγ*, genus oleris noti. *Col. lib. 2. c. 10.* Ab his leguminibus ratio est habenda naporum, raporumque: magis utilia rapa sunt. De rapis vide *Plin. l. 18. c. 13.* Rapra in aliquem jacere, contumeliosissimum est, quemadmodum spargere flores perhonorificum. Hinc *Sueton. in Vesp. c. 4.* Adrumeti seditione quadam rapa in eum iacta sunt.

Rare, adv. non dense. *Col. l. 2. c. 9.* Nam, nisi rare confertur, vanam, & minutam spicam facit. Item raro, *vare rore*. *Cic. 1. Fam. ep. 7.* Si raris fiet quam tu expectabas. *Colum. l. 5. c. 5.* Sed istud rarissime accidere.

Rarefactio, is, a. 3. *diradere*, *απαρκαπιδιαι*, rarum facio. *Col. l. 3. c. 9.* Si prius rarefeceris eas partes, &c. Per tæneū dividit *Lucret. l. 6. v. 232.* Conlaxat rareque facit lateramina vasi.

Rarefactus, a, um, *απαρκαπιδιαι*, partic. a rarefacto. *Lucret. l. 2. v. 1138.* Jure igitur pereunt, cum rarefacta fluendo sunt. *Aude l. 3. v. 443.*

Rarelio, is, tactus sum, n. pass. anom. *απαρκαπιδιαι*, rarus so. *Lucret. l. 1. v. 648.* Nil prodest enim calidum densari ignem, nec arferri, &c.

Rarenter, adv. *vare volte*, idem ac raro. *Cato l. 103.* Dato rarenter bibere. *Fabius Pictor apud Gell. l. 10. cap. 15.* Rarenter Flamen Dialis creatus senatus est. *Adde ipsum Gell. l. 3. c. 16.* Quin & Cicero tribuit *Maximus Senatus apud Charif.*

Rarefco, is, n. 3. *σπανις*, *μας*, rarus fio, deficio. *Col. l. 1. c. 16.* Et inter seminum cetera, quæ virent, rarefcent. *Sil. l. 17. v. 427.* Rarefcent multo laxatus vulnere miles. ¶ Rarefere etiam dicuntur, quæ procul spectantibus conjuncta videntur, ubi vero propius accesseris, apparent disjuncta, ut revera sunt. *Virg. Æn. 3. v. 411.* At ubi digressum Siculæ te admovent oræ Ventus, & anguisti rarefcent claustra Pelori. ¶ Contra rarefere etiam dicuntur, quæ paulatim recedendo deficiunt, tandemque omnino desunt. *Tacit. de Germ. c. 30.* Ultra hos Catti initium sedis ab Hercynio saltu inchoant, non ita effusis ac palustribus locis, ut cæteræ civitates, in quas Germania patefcit, durant liquidem colles, paulatimque rarefcent.

Raripilus, a, um, *ῥαριπῆλος*, quod habet raros pilos. *Col. in præf. l. 1.* Et id ipsum aliter curatur mutilum, & raripilum.

Raritas, atis, raritæ, Ger. *luckigkeit*, Gal. *rarete*, Hisp. *raredad*, *μυρῆς*, laxitas, qualitas contraria densitati. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 55.* In pulmonibus inest raritas quedam, & assimilis spongiosis molitudo. *Vitruv. l. 2. c. 5.* Raritates foraminum. ¶ Accipitur interdum pro vacuitate, & infrequentia. *Plin. l. 2. c. 18. de Stellis.* Modo multitudo conferta inest circa dimidios orbis lunæ, modo raritas. *Id. l. 17. cap. 17.* Non est omittenda raritas unius exempli.

Raritudo, inis, idem ac raritas. *Col. de Arb. c. 3.* Et mediocri raritudine optima est vitibus terra.

Raro, adv. *di rado*, *rare volte*, Germ. *seltten*, Gal. *rarement*, Hisp. *pocas vezes*, *σπανιως*, infrequenter, minus sæpe. *Cic. pro R. Am.* Quod ita raro exitit, ut, si quando auditum sit, portentis, ac prodigiis simile numeretur. ¶ Gradus V. supra in Rare.

Rarus, a, um, *ravos*, Ger. *luck*, Gal. *rare*, Hisp. *raro*, *μυρῆς*, quod est densum, ab *ῥαρος*, per Aphæstem. *Virg. 4. Æn.* Retia rara, plagæ, & lato venabula feror. *Lucrat. l. 6. v. 1022.* Aer rarior factus. ¶ Sæpe ponitur pro infrequenti, & non ubique obvio. *Cic. lib. 2. Fam. ep. 12.* Raras tuas quidem, sed suaves accipio literas. *Plin. l. 8. c. 16.* Rarus in potu. h. e. qui raro potat. *Id. l. 18. c. 16.* Rarum dictu. ¶ Metaleptice accipitur pro præstanti, quoniam omnia præclara rara sunt. *Cic. de Am. c. 21.* Rarum istud genus, & quidem omnia præclara rara. *Strab. 5. Jylv. 1. v. 11.* Nos tibi laudati juvenis rarissima conjux, &c. ¶ *Stat. 6. Theb. v. 460.* Raræque non fracto vestigia pulvere pendunt. h. e. levia, & quæ vix cerni possunt.

Rasilis, & le, o. 3. *rasilo*, Ger. *glat*, Gal. *aîd a vaire*, Hisp. *que se puede raer*, *ῥασῆς*, quod raso aptum est. *Virg. 2. Georg.* Et torno rasile buxum. ¶ Sæpe ponitur pro raso, polito, nihil exstantis, ac redundantis plenitudinis habente. *Ovid. 8. Met. v. 318.* Rasilis huic summam mordebat fibula vestem. *Vellej. l. 2. c. 56.* Quinque egit triumphos; Gallicæ apparatus ex citro, Pontici ex acantho, Hispanicis argento rasili constitit. h. e. ferulis, simulacrique Deorum ex lævigato argento, & polito.

Rasus, is, f. genus crudæ picis, quæ ex vetustate dura effecta contunditur, & in pulverem redacta pharmacis admiscetur. *Col. l. 12. c. 20.*

Rasius, as, a. 1. *ῥασῆος*, sæpe rado. *Gel. lib. 3. c. 4.* Comperimus, nobiles viros barbam in ejusmodi ætate rasivisse. Adde *Suet. in Orb. c. 12.*

Rator, oris, m. Ratores, inquit *Festus*, dicti sunt fœdices, quia videntur chordas iclu radere.

Rastellum, i, n. *rasstellum*, exiguum rastrum, idest instrumentum ad glebas confringendas. *Col. l. 2. c. 13.* Medica obruitur non aratro, sed lignis rastellis. ¶ Sumitur etiam pro fossorio instrumento. *Suet. in Ner. c. 19.* Tubaque signo dato primus rastello humum effodit. ¶ Item pro instrumento, quo per tonsivæ stultas abradimus. *Varro l. 1. R. R. c. 49.* Tum de pratis, inquit, stipulam rastellis eradi, atque addere tonsivæ cumulum. ¶ Repertur etiam in gen. fœm. *Var. l. 4. L. L.* Ab rasu rastelli dicti.

Rastrum, stri, *rastrello*, *רררר*, Germ. *karst*, Gal. *rastrau*, Hisp. *rastro*, *ῥαστρον*, instrumentum dentatum, glebis confringendis idoneum, a sup. *rasum* verbi rado. In num. pl. dicimus *rastra*, g. n. & *rastris*, g. m. *Var. lib. 4. L. L.* Rastris, quibus dentatis penitus eradunt terram, atque eruant. *Virg. Georg. 1. v. 98.* glebas frangere rastris. *Plin. l. 18. c. 20.* Aratione per transversum iterata, occasio sequitur, ubi res poscit, crate, vel rastris. ¶ Sumitur item pro instrumento fossorio, idest pro farculo, vel ligone, quo agri noxiis herbis purgantur, vites, & arbores ablaqueantur, &c. *Virg. 1. Georg.* Quod nili & auidius terram insectabere rastris. idest farculus, inquit *Servius. Corn. Cels. apud Non. c. 3. v. 190.* Omnes rastra attollunt, & adigunt. ¶ *Ter. Heaut. 5. 1. 58.* Si nili pergo suppeditare, sumptuosus, Menecides, mihi illæc vere res ad rastris redit. u. e. eo redigar, ut ad vitam tolerandam necesse mihi sit terram meis manibus exercere.

Rasura, æ, *raditura*, *ῥασυρα*, radendi actus. *Col. l. 4. c. 29.* Eaque rasura ita deducitur. ¶ Item id quod abraditur, ut rasura eboris, apud *Veget.*

Rasus, a, um, nom. particip. a rado, *raso*, *rasio*, politus, lævigatus, *ῥασυραῖος*. *Martial. l. 1. epigr. ult.* Rasus pumice. *Virg. 2. Georg. v. 358.* Tum læves calamos, & rasæ hastilia virgæ. ¶ Item abrasus. *Ovid. 1. Amor. eleg. 11.* Margine in extremo litera rafa.

Rasus, us, m. actus radendi. *Var. l. 4. L. L.* Ab rasu rastelli dicti.

Ratarie, arum, f. referuntur a *Gell. l. 25. c. 10.* inter genera navium. & fortasse ita dicuntur, quod ratis formam habeant.

Ratiarius, ii, m. *ῥατιαρῆς*, qui rate negotiatur, ut navicularius, qui nave. *Paul. de pign. act. leg. 30.* Qui ratiario crediderat, cum ad diem pecunia non solveretur, &c.

Ratihabitio, onis, f. *ratificatione*, *approvazione*, actus ratum habendi. *Jul. J. C. l. 3. ff. cit. 5. leg. 6.* Nihil agitur ratihabitio. Adde *Ulpian. ff. lib. 50. tit. 17. leg. 152.*

Ratio, onis, *ragione*, *ῥατιο*, Ger. *die vernunft*, Gal. *raison*, Hisp. *razon*, *ῥατιος*, princeps, atque nobilissima animæ facultas, qua differit, seu unum ab alio deducit, a sup. *ratum* verbi reor, teste *Fest.* Ratione homo a cæteris animantibus fecerunt. Nam sentitivas animæ facultates cum brutis communes habet, naturales etiam cum stirpibus. *Cic. 3. de nat. Deor. cap. 27.* Motum istum celerem cogitationis, acumen, solertiam, quam rationem vocamus. *Id. 1. Offic.* Duplex est enim vis animorum, atque naturæ. Una pars in appetitu posita est, quæ est *δυναμις* Græce, quæ hominem huc, & illuc rapit, altera in ratione, quæ docet, & explanat, quid faciendum, fugiendumque sit. Ita fit, ut ratio præsit, appetitus vero obtemperet. ¶ Accipitur & pro ipsa ratiocinatione, & discursu ad investigandum verum. *Hor. l. 2. sat. 3.* Vinct enim stultos ratio insanire nepotes. ¶ Item pro consilio, & proposito. *Cic. 2. Ver.* Mea quidem ratio cum in præteritis rebus est cognita, tum in reliquis explorata, atque provisâ est, &c. *Cas. l. 1. B. C. c. 30.* Itaque in præsentia Pompeji insequendi rationem omittit. ¶ Item pro arte, ac disciplina. *Cic. pro Arch. c. 1.* Aut si hujusce rei ratio aliqua ab optimarum artium studiis & disciplina profecta. *Cas. l. 4. B. C. c. 1.* Sic neque agricultura, neque ratio aut usus belli interimitur. ¶ Rhetores rationem appellant id, quod a reo defensionis causa affertur. *Auct. ad Her. l. 1. c. 16.* ¶ Notat etiam tum apud Rhetores, tum apud Philosophos argumentum, quo aliqua propositio probatur. *Auct.*

ad Her. l. 2. Ratio est causa, quæ demonstrat id verum esse, quod intendimus, brevi subiectione. ¶ Item significat causam alicujus rei. *Cic. l. 25. Fam. ep. 4.* Cum autem ad Cybistram propter rationem belli quinque dies essent moratus. *Id. 2. de Div.* Et quidem, cur sic opinetur, rationem subijcit. ¶ Item ponitur pro respectu, & cura. *Cic. l. 10. Fam. ep. 2.* Peto a te, ut mei rationem habere velis, & salutis, & dignitatis inæ. *Id. 2. Offic.* Habenda autem ratio rei familiaris. ¶ Item pro negotio, commercio, societate. Unde habere rationem cum aliquo, est habere, quod cum illo agas. *Cic. 4. Ver.* Nihil cum eo rationis habui. *Id. Att. l. 2. ep. 5.* Cum omnibus Musi rationem habere cogito. ¶ Item pro via, modo, consuetudine. *Cic. Attic. l. 6.* Tantummodo dissimilitudo meæ rationis offendit hominem. idest viæ, quam sequor in administranda provinciâ. *Id. in Part. c. 1.* Quæ mihi tu de ratione dicendi Græce tradidisti. *Nepos 10. c. 5.* Omni ratione. *Lucr. l. 6. v. 902.* Pari ratione. ¶ Item pro magnitudine, seu quantitate. *Cic. Att. l. 6.* Pro ratione pecuniarum liberius est Brutus tractatus, quam Pompejus. ¶ Item pro comparatione. *Cicer. in Brut.* Et Græciæ quidem Oratorum partus, atque fontes vides ad nostrorum annalium rationem veteres, ad ipsorum sane recentes. ¶ Item pro re. *Cic. l. 5. Fam.* Meæ enim rationes ita tulerunt. *Plin. l. 7. c. 16.* Procurare rationes Gallie. ¶ Item pro supputatione, computo, expensa. *Plaut. Aul. 3. 5. 53.* Putatur ratio cum argentario. *Cic. pro Cæc.* Venit in istum tundum, rationes a colono accepit. *Id. Ver. 4. c. 11.* Rationem reddere alicujus rei. *Senec. ep. 87.* Ponere rationem cum aliquo. *far' i conti.* ¶ Ratio constare dicitur, cum accepta atque expensa congruat. Hinc translate *Plin. l. 10. ep. 20.* Obsequio meo opto, ut existimem constare rationem, cum omnia dicta factaque mea probare sanctissimis moribus tuis cupiam. *Tacit. 1. Ann. c. 6.* Ea conditio est imperandi, ut non aliter constet ratio, quam si mi reddatur. ¶ Rationem habere, interdum significat inire numerum, *far' i computo.* *Cas. l. 3. B. C. c. 53.* Cum horum omnium ratio haberetur, ad duorum millium numerum cecidisse reperiebamus.

Ratiocinatio, onis, *discorso*, *raziocinio*, *רציוניו*, Germ. *das rædencken*, Gal. *raisonnement*, Hisp. *ratiocinacion*, *ῥατιοσιμῆς*, principis animæ partis, idest mentis functio est, ex singularibus quibusdam universalia inducens, communemque rerum summam, ex hisque deinde argumentatione plurima eliciens, de quibus scientia habetur, vel opinio. *Cic. 2. de Inv. c. 5.* Ratiocinatio autem est diligens, & considerata faciendi aliquid, aut non faciendi excitatio. ¶ Accipitur aliquando pro syllogismo. *Cic. 1. de Inv. c. 34.* Ratiocinatio est oratio ex ipsa re probabile aliquid eliciens, quod expositum, & per se cognitum sua se vi, & ratione confirmet. ¶ Ratiocinatio item, Græce *δυναμις*, Dialogismus, est Figura sententiarum, cum quis secum aliquam rem volutans, tanquam cum altero colloquens interrogat, & respondet, ut apud *Ter. Eun. a. 3. sc. 1.* Quid igitur faciam? non eam? ne nunc quidem, cum accerfor ultra? an potius ita me compare non perpeti metricum contumelias? Excludit, revocat. Redeam? non, si me obsecret. *Auct. ad Her. l. 4. c. 16.* ¶ Apud architectos ratiocinatio est, quæ res fabricatas solertia ac ratione proportionis demonstrat, atque explicare potest. Ita describit *Vitruv. l. 1. c. 1.*

Ratiocinativus, a, um, quod ad ratiocinationem spectat. Quæstio ratiocinativa, seu status ratiocinativus est, cum queritur ex gr. an ubi propria lex non est, simili sit utendum. Hæc controversia nomen ratiocinationis accepit, quia ex eo, quod certum est, ratiocinando deducit id, quod incertum est. *V. Auct. ad Her. l. 1. Cic. l. 1. & 2. de Invent.* Ratiocinator, oris, *quæstoriæ*, *רציוניו*, Ger. *rechenmeister*, Gal. *qui fait les comptes*, Hisp. *contador*, *ῥατιοσιμῆς*, calculator, subducendæ rationis peritus. *Cic. 1. Off. c. 18.* Ut boni ratiocinatores officiorum esse possimus, & addendo, deducendoque videre, quæ reliqui summa fiat, ex quo, quantum cuique debeatur, intelligas.

Ratiocinatus, a, um, nom. ex particip. signifi. *passive*, *calo' isto*, *pensato*. *Vitruv. l. 10. c. 15.* Omni proportionem eorum ratiocinata ex longitudine, &c. Ratiocinatum, n. 2. *conto*, *ῥατιοσιμῆτος*, actus ratiocinandi, supputatio, calculi subductio. *Col. l. 1. c. 1.* Jugeri modus si semper quadraret, expeditissimum esset ejus ratiocinatum. *Er paulo post.* Si disparibus fuerit lateribus, aliter ejus ratiocinatio ordinabitur.

Ratiocinor, aris, d. 1. *far conto*, *contare*, *רציו*, Ger. *rechnen*, Gal. *raisoner*, Hisp. *ratiocinar*, *ῥατιοσιμῆσαι*, ratiocinatione quadam deprehensio, colligo, computo. *Cic. 1. Tus. c. 2.* At nos metiendi, ratiocinandi que utilitate inspecta, hujus artis terminavimus modum. *Id. 2. de Inv. c. 39.* De pecunia ratiocinari sordidum est. ¶ Significat etiam argumentando colligere. *Id. Phil. 2. c. 22.* Omnia denique mala, si recto ratiocinabimur, uni accepta referemus Antonio. Adde *pro Mil. c. 12.*

Rationabilis, & le, o. 3. quod cum ratione tactum, dictumve est. *Ulp. l. 2. §. si quoque, ff. de iudiciis.* Et hæc sententia vera, & rationabilis est. *Id. Dig. lib. 45. tit. 3. leg. 37.* Rationabilis esse videtur. ¶ Ponitur interdum pro rationali. *Quintil. l. 5. c. 11.* Nec, si mutis finis voluptas, rationabilibus quoque. *Senec. de vita beata, c. 14.* Rationabilem fortis naturam.

Rationabiliter, adverb. cum ratione. *Apul. ad Asclep.* Quantum rationabiliter potuisset.

Rationales, ium, m. iidem ac Procuratores Cæsarum, vel fisci, qui rationem pecuniarum, aliorumque reddituum in provinciis administrabant. *Lamprid. in Alex. Sever. c. 45.* Ubi aliquos voluisset vel rectores provinciarum dare, vel procuratores, idest rationales, ordinare. *Capitolin. in Gordiano seniore c. 7.* Cum quidam rationalis acrius fœveret.

Rationalis, & le, o. 3. *razionale*, *ragionevole*, *ῥατιοσιμῆς*, participes rationis, quod ratione utitur, cui a natura institum est, ut ratione uti possit. *Quintil. l. 7. c. 4.* Falsa est finitio, si dicas, Equus est animal rationale. Nam equus est animal, sed irrationabile. ¶ Causa rationalis est eadem, ac quæstio ratiocinativa. *Auct. ad Her. l. 2. c. 12.* In causa rationali primum queritur, æquid in rebus majoribus, &c. ¶ Philosophia rationalis est, quæ ratione disputat, & dicitur, ut Dialectice. *Senec. epist. 89.* Philosophus tres partes esse dixerunt, moralem, naturalem, & rationalem. ¶ Rationales medici dicuntur a *Cels. in præf. l. 1.* qui ex morborum abditis causis, rationibusque attente perfectus medentur, eorumque medicina rationalis *ibid.* appellatur. ¶ Rationalia, n. absolute, sunt libri rationum, *Ulpian. l. 27. ff. t. 3. l. 1.*

Rationalitas, atis, *uso di ragione*. *Tertul. de anim. c. 38.* Habet immortalitatem, rationalitatem, &c.

Rationaliter, adverb. cum ratione. *Senec. ep. 109.* Hominem movere rationaliter non potest, nisi homo.

Rationarium, n. 2. *ῥατιοσιμῆς*, liber, in quo rationes rerum gestarum continentur. *Suet. in Aug. c. 28.* Rufus ratio diuturnæ valetudinis, Magistratibus, ac Senatu domum accitis rationarium imperii tradidit.

Rationarius, ii, m. qui rationibus præest. *Modestian. ff. l. 2. tit. 1. l. 15.* Calculator, quos vulgo rationarios dicimus. ¶ Adjective rationarius apparitor, qui rationarium conficit, vel qui rationibus præest. *Amian. l. 18. c. 9.* Antoninus quidam ex mercatore opulento rationarius apparitor.

Ratis, tis, sive rates, tis, si Probo credimus, f. *ῥατις*, *ῥατις*, *ῥατις*, Ger.

Ger ein Hofst, Gal. *unrasen*, *χρῆμα* connexarum trahum compages, quæ antequam navigia essent inventa, navium usum præbebant. *Fest.* Rates vocantur ligna inter se colligata, quæ per aquam aguntur, quo quidem vocabulo interdum etiam naves vocantur. Eodem nomine significarunt remos. *Varr. l. 4. L. L.* Ratis dicta navis longa, propter remos, quod hi, cum per aquam sublata dextra, & sinistra duas partes efficerent videntur, rarefunt. *Plin. l. 7. c. 56.* Navem primus ex Ægypto in Græciam Danaus advexit: ante ratibus navigabatur. *Cic. 7. Verr.* Cum aut navibus, aut ratibus conarentur accedere. *Ulpian. Dig. l. 4. tit. 9. leg. 1.* Exercitores ratiuum. ¶ Per Catachresin a Poetis usurpatur pro nave. *Virg. 1. Æn.* Disjecitque rates, evertitque æquora ventis. *Horat. l. 1. od. 1.* Mercator reficit quas rates. ¶ Servare omnem ratem, proverbs. est, quod significat totum negotium bene, & feliciter administrare. *Plaut. Mofell. 3. 3. 15.* Servavisti omnem ratem.

Ratitus, a, um, quod ad ratein spectat, ut triens, vel quadrans ratitus, nummus, in quo ratis effigies est. *Fest. V. & Plin. l. 33. c. 3.*

Ratiuncula, a, *ῥατιονουλα*, exigua ratio, levis, & inutilis ratio. *Cic. Tusc. 2. c. 12.* Concludunt ratiunculis Stoici, cur non sit malum, quasi de verbo, non de re, laboretur. ¶ Aliquando pro supputatiuncula non magnæ pecuniæ. *Ter. Phorm. 1. 1.* Erat ei de ratiuncula jam pridem apud me reliquum paucillulum nummorum.

Rato, adverb. certo, constanter. *Tertul. de anim. c. 35.* Nulli vitam istam rato fieri. *Id. l. 2. ad Uxor. c. 9.* Pater rato habet.

Ratomena, a, m. i. auriga quidam, qui in ludis Circensibus, in urbe Vejis vicit. Hunc equi confertati Romam usque perduxerunt, ubi excussus periiit. Equi autem cum corona, & palma pervenere in Capitolium, sedemque ter lustrarunt, nec ante constituerunt, quam fictilium quadrigarum molem, quæ erant in fastigio Jovis templi, conspicerent. *Plin. l. 8. c. 42. & Festus*, qui addit, has fictiles quadrigas, cum in fornace coquerentur, adeo crevisse, ut eximi nequirent: idque prodigium portendere visum esse, in quo civitate exsisterent, omnium eam potentissimam futuram. ¶ Hinc Ratomena fuit una ex portis urbis Romæ, per quam equi Ratomenæ aurigæ ingressi sunt. *Plin. l. 8. c. 42.*

Ratus, a, um, *ῥατιος*, partic. a *reor*. *Sallust. in Catil.* Optimum factu ratus in tali re fortunam belli tentare. ¶ Est etiam nomen ex participio, & ponitur pro firmo, certo, constanti, *fermo, stabile, constante*, *ῥατος*, *ῥατος*, Gal. *ferme, arctè*, *Hisp. firme, y estable*, *ῥατιος*. *Cic. 2. de nat. Deor.* Qui cum tam certos cæli motus, tam ratos astrorum ordines, tamque inter se omnia connexa, & apta viderit. *Id. pro Cæc.* Id iustum ratum, atque firmum futurum? ¶ *Ratum habere aliquid*, est approbare, confirmare. *Cic. pro R. Com.* Ut quodcumque retulisset, id ratum haberet? ¶ *Ratum facere*, est confirmare, *ratificare*. *Cic. 1. de Div. c. 39.* Quid Augur, cur a dextra corvus, a sinistra cornix faciat ratum? subaudi *augurium*. ¶ *Ratum mihi est*, significat approbo, confirmo. *Cic. l. 7. Fam. ep. 24.* Astamen ista ipsa, quæ te emissis scribis, non solum rata mihi erunt, sed etiam grata. *Cato apud Paul. Festi abbreviat.* Beneficia ratissima, atque gratissima. ¶ *Pro rata*, sive *pro rata parte*, est ad æquipoportiam, vel habita ratione proportionis. *Liv. l. 45. c. 40.* Tantum pediti daturum fuisse credunt, & pro rata aliis. *Cic. 1. Tusc. c. 39.* Omnia ista perinde, ut cuique data sunt pro rata parte, ita longa, aut brevia dicuntur. ¶ *Ratæ preces*, idest exauditæ. *Ovid. 1. Fast. v. 696.* Efficacitæ ratas utraque Diva preces. ¶ *Rato tempore*, h. e. certo, *flato*, *a tempore determinato*. *Cic. 2. Div. c. 7.* Si enim nihil fieri potest, nihil accidere, nisi quod ab omni æternitate fuerit esse futurum rato tempore, quæ potest esse fortuna? ¶ *Rata vita*, h. e. firma, tuta, perpetua. *Virg. 10. Æn. v. 629.* atque hæc Turno rata vita maneret. ¶ *Ratum iudicium*, est sententia permanens in eodem, & constans. *Senec. in præfat. l. 4. excerpt. controvers.* Illud strictum jus, & asperum, & nimis ratum in dicendo iudicium.

Ravastellus, a, um, dim. a *raucus*. *Fest.* Ravi coloris, ravistelli appellantur a Plauto, qui sunt inter flavos, & cæsius. *Plaut. Eps. 5. 1. 14.* Sed quæ est hæc mulercula, & ille ravastellus, qui venit? Alii leg. *raustellus* eod. sensu. Alii *gravaustellus*, vel *gravisstellus*, quæ vox senio-rem significat, a gravitate deducto vocabulo, teste eodem *Festo*.

Rauca, a, vermis terrenus, qui radices arborum lædit. *Plin. l. 17. c. 18.* Quoniam vermes, qui rauca vocantur, in radice quercus nascuntur & transeunt.

Rauce, adverb. *Servius. V.* in fine vocis *Raucus*.

Raucio, is, si, sum, n. 4. raucus sum, vel fo. *Lucil. apud Priscian. l. 10.* Raucuro tragicus qui carmina perdit Orete.

Raucisõnus, a, um, *ῥαυκισηνους*, quod sonum raucum habet. *Catul. Argon. 59. v. 263.* Multi raucisõnis estabant cornua bombis.

Raucitas, atis, *ραυκίτης*, *ῥαυκίτης*, vocis obtusitas, quæ sit aut nimia siccitate propter clamorem, aut nimio humore ad vocis locum fluente. *Plin. l. 22. c. 23.* In tussi, uva, tellis veteri suffusione, hydropicis, raucitibus. *Id. l. 11. c. 51.* Raucitas tubarum.

Raucus, a, um, *rauco*, *rauco*, Ger. *heffer*, Gal. *enrue*, *Hisp. ronco*, *ῥαυκός*, qui nimio clamore, vel alia causa vocem obtusam habet, compressam, & impeditam, a *ῥαυκός*, *raucitas*. *Ovid. 6. Met. v. 377.* Raucæ vox. *Id. 3. Pont. el. 1. v. 22.* Raucum guttur. *Martial. l. 1. ep. 50.* Aquilo raucus. *Virg. 11. Æn.* Dant sonitum rauci per saxa silentia cynci. Ubi *raucos cyncos* vocat, non quidem canoros, aut optimam vocem habentes, sed alarum confusione inter volandum raucum per aera sonum efficientes, qualis est tubarum. Talis enim auditur cyncorum volantium sonus, qualis tubarum clangor. ¶ Per Metonymiam signi ponitur pro fesso, & defatigato. *Cic. l. 9. Fam. ep. 2.* Te vero nolo, nisi ipse rumor jam raucus erit factus, ad Bajas venire. idest nisi ipse rumor delecerit. *Martial. l. 8. ep. 67.* Cum modo distulerint rauca vadimonia chartæ. h. e. caudicorum libelli, quibus lites & actiones proferebuntur. Ipsi quoque caudici rauci dicuntur ab *eod. l. 4. ep. 4.* ob astiduum clamorem. ¶ *Rauca adverbialiter*. *Virg. 9. Æn. v. 124.* cunctatur & amnis Rauca sonans, & c. Ubi *Serv.* Licet antiquitas habuerit *hic, & hæc amnis*, melius tamen est accipere *rauca sonans pro rauca*, quia *rauca amnis*.

Raudus, vel rodus, eris, n. pro re usurpatum est a Veteribus, testibus *Varr. l. 4. de L. L. & Valer. Max. l. 5. c. 6. n. 3.*

Rauducula, porta Romæ, a *raudo*, idest ære, quod ærata esset. *Var. l. 4. de L. L.* ¶ Eadem Rauduculana dicitur a *Valer. Max. l. 5. c. 4. n. 3.* Roduculana a *Festo*.

Rauduculum, li, paucillum æris, dim. a *raudus*, quæ notat æs rude, & insectum. *Cic. Ars. l. 4. ep. 8.* Nam de rauduculo quod scribis. *Id. l. 9. ep. 2.* De rauduculo Numeriano multum te amo. *Id. l. 14. ep. 15.* Nec inchercule me rauduculum movet. ¶ Sumitur interdum pro re signato, ut ex Cincio annotavit *Festus*. Unde in venditionibus mancipi scriptum erat, *Rauduculo libram ferito*. Legitur & *ruduculum*, & *roduculum*.

Ravenna, f. i. *Ravenna*, urbs Galliæ Togatæ, inter Ferrariam, & Ariminum. Conditâ fuit a Theffalis anno post diluvium 480. auctore Strabene, vel a Sabinis, teste *Plinio l. 3. c. 15.*

Ravennas, atis, o. Ravennæ incolæ. *Martial. l. 3. ep. 93.* Meliusque ranæ garriant Ravennates.

Ravidus, a, um, *ῥαυδός*, quod ravo est colore. *Col. l. 8. c. 2.* Sublimes, sanguineusque, nec obliquæ crissæ, ravidis, vel nigricantes oculi.

Ravillæ, f. mulieres, quæ rivos oculos habeat. *Fest.* ubi alii leg. *rautilæ*.

Ravio, is, n. 4. rauce loquor. *Plaut. Pam. 3. 5. 33.* Nego, & negando, si quid refert, ravio. h. e. contenta voce utique ad ravim pernego.

Ravis, is, f. *ransolo*, raucitas. *Plaut. dul. 2. v. 10.* Ubi siquid posca- mus, ad ravim poscamus, prius quam quidquam detur? idest clamose adeo, ut vox raucecat. *Apul. lib. 3. Florid.* idemdem boando pur- gant ravim.

Ravifellus, V. Ravastellus.

Raurici, Rauriaci, & Raurici, pop. Galliæ Lugdunenfis, Helvetiis finitimi, juxta Rhenum, & inter Arolam fl. ac Juriam M. in lin. Ger- manicæ sup. *Cæsar*, & *Plin.*

Rausurus, V. Raucio.

Ravulus, a, um, adject. diminut. aliquantum ravis, hoc est raucus. *Sidon. l. 9. ep. 13. in carm. 2.* Date ravulus choralas, &c.

Ravus, a, um, *ῥαυδός*, raucus. *Fest.* Ravum vocem significare ait Ver- rius raucam, & parum liquidam, proxime canem latratum: unde etiam caudicibus pugnaciter loquens rabula appellabatur. ¶ Dicitur etiam de colore, qui ex nigro, & fulvo mistus est, & est medius inter flavum, & cæsius. *Fest.* Ravi coloris, ravistelli appellantur a Plauto, qui sunt inter flavos, & cæsius. *color di tant. Idem.* In spicis frumenta rava appellari, Verrius docet. *Varr. l. 2. R. R. c. 2.* Si arietes sint ravis oculis. *Hor. l. 3. od. 27.* Aut ab agro rava decurrens lupa Lanuvino. *Cic. 4. Acad. c. 33.* Quia nobismet ipsi tum cæruleum, tum ravum videtur. Ita enim ibi *Nonius* legit c. 2. n. 726.

R A N T E E.

Re, *ῥε*, una ex iis præpositionibus, quæ per se quidem nihil significat, sed cum aliis verbis conjunctæ multiplicem habent notionem. Quandoque enim significat retro, ut *reposito*, rem datam retro posco. Quandoque perfectionem, ut *recognosco*. Quandoque reciprocationem, ut *redamo*. Quandoque contra, sive adversus, ut *relector*, idest repugno. Quandoque iterum, atque iterum, seu sæpe, ut *reputo*. Quandoque de novo, ut *renovo*, quod est rursus novum facio. Quandoque inde, ut *removeo*. Quandoque reditum ad pristinum statum, ut *reputo*. Quandoque valde, ut *redundo*. Quandoque longe, ut *repositus*, idest longe positus. Quandoque contrarietatem suorum simplicium, ut *recreo*, quod est teclum denudò, *recludo*, clausum patefacio. Quandoque nihil omnino addit significationi sui simplicis, ut *represento*. ¶ Compositur autem cum omnibus dictionibus, a quacunque littera incipiant, præter k, & r. Sed cum a, e, h, o, quandoque interponitur d, causa euphoniæ.

Reædifico, as, a. i. *reædificare*, *ῥε ἀρτι*, Ger. *wieder*, *auffbauen*, Gal. *reedifier*, *Hisp. edificar de nuevo*, *ἀνακατασκευάζω*, inflatio, ædificium collapsum restituo. *Liv. l. 5. c. 53.* Hæc scelera, quia piget reædificare, hæc dedecora pati parati estis?

Readopto, vel Redadopto, as, a. i. rursus adopto. *Leg. 41. ff. de adoptione.* Quem denuo redadoptaverit. Ita leg. in *Pand. Flor.* in aliis *readopto*.

Readunatio, V. Redadunatio.

Reapte, in effectu, *ῥε ὀρθῶς*, re ipsa. *Cic. 1. de Div. c. 37.* Formæ, quæ reapte nullæ sunt, speciem autem offerunt. *Plaut. Truc. 4. 3. 41.* Reapte expertus sum. *Lucræ.* divisti, interjecto verbo, l. 2. v. 658. dum ne sit re tamen aspe.

Reasûmo, is, n. 3. *ἀνασῦμαίνω*, iterum sumo. *Plin. l. 5. ep. 6.* Arentis alveo deserit, autumno reasûmit. Alii reasûm *resumit*.

Reate, n. 3. *Rietis*, urbs Sabinorum, ad velinum fl. non longe a lacu Velino, media fere inter Narniam, & Aquilam. *Sil. l. 8.*

Reatinus, a, um, adject. a Reate opp. ut Reatinus ager. *Plin. l. 2. c. 95.* ¶ *Reatini*, Reatis incolæ, *Id. l. 3. c. 12.*

Reatus, us, m. *l'esser* *re*, la conditione del reo, *ἢ ἡ ἰσχύς κατὰ κράτος*, status rei, sive tempus, quo reus nec absolutus est, nec damnatus, quo tempore non reus modo, sed etiam propinqui, & affines non capillos, aut barbam tondebant, non candida, sed oboleta, tritaque veste uti solebant. Hæc vox primum a Messala usurpata fuit, imperante Augusto, teste *Quintil. l. 8. c. 3. Justin. l. 4. c. 4.* Revocato igitur ad reatum Alcibiade, duo prælia secunda Niceas, & Lamachus faciunt. idest ad causam dicendam. *Martial. l. 2. ep. 24.* Si det iniqua tibi tristem fortuna reatum. *Modest. l. si diuino, ff. de pœnis.* Si diutino tempore aliquis in reatu fuerit. ¶ A Christianis Scriptoribus usurpatur pro ipsa culpa, qua quis reus est, *reus*. *Prudent. hymn. de natali Dom. v. 101.* Plangens reatum steribus. *Apul. quoque l. 7. Metam.* Malæ conscientie reatum intra me sustinebo.

Rebaptizo, as, a. i. rursus baptizo. *Honor. & Theodos. Imp. lib. 2. Cod. tit. 20. leg. 2.*

Rebellatio, onis, *ribellione*, belli renovatio, defectio. *Tacit. Ann. 14. c. 31.* Commotis ad rebellionem Trinobantibus. *Valer. Max. l. 7. c. 3. n. 9.* Crebræ rebelliones.

Rebellatrix, icis, quæ rebellat. *Liv. l. 40. c. 35. ad fin.* Provinciam ingenio terocem rebellatricem concessisse. Adde *Ovid. 3. Trist. el. 12.*

Rebellio, onis, f. *ribellione*, *ῥεβέλλη*, Ger. *auffruhr*, Gall. *rebellion*, *Hisp. rebeldia*, *ῥεβέλλη*, actus rebellandi, defectio, repugnantia. *Cæf. l. 4. B. G. c. ult.* Legatum in Morinis, qui rebellionem fecerat, misit. *Justin. in Calig. c. 51.* Audita rebellione Germaniæ.

Rebellio, onis, m. *rebellis*. *Trebell. Polk. in Gallieno Salonino, c. 1.* Fuisse & alios rebelliones sub eodem, de quibus dicemus. Alii leg. *alias*. *Glossæ*: *rebellio*, *ῥεβέλλη*, & *ῥεβέλλη*.

Rebellis, vel le, o. 3. *ribelle*, *ῥεβέλλη*, Ger. *auffruher*, Gal. *rebelle*, *Hisp. rebelde*, *ῥεβέλλη*, qui semel victus, & in deditionem receptus bellum inflaurat, quive Reipublicæ, aut Principis sui imperium detestat. *Virg. 6. Æn.* Sternet Pœnos, Gallumque rebellem. *Curt. l. 8. c. 1.* Regio rebellis. *Ovid. de remed. amor. v. 246.* Rebellis amor.

Rebellium, ii, idem ac rebellio. *Liv. l. 42. c. 21.* Et pacatos ad rebellium incitasset.

Rebello, as, avi, atum, n. 1. *ribellere*, *ῥεβέλλη*, Ger. *rebelliren*, Gall. *rebeller*, *Hisp. rebelar*, *ῥεβέλλη*, bellum redintegrò, pristina bella renovò, defectio, denicio, & proprie dicitur de his, qui aliquando victi, & in deditionem recepti, bellum inflaurant. *Cæf. l. 8. B. G.* Si tali ratione diversis in locis plures rebellare conspiciant. *Liv. l. 33. c. 13.* Gravius mox cum rebellaturum. ¶ Translate dicitur de vulneribus, & de vitis, cum semel curata repullulant. *Plin. l. 25. c. 13.* Creduntque, ea rursus fata, rebellare, quæ curaverit, vitia. *Id. lib. 13. c. 12.* Minus forbet politura charta, magis splendet: rebellat sæpe humor incuriosè datus, primoque malleo deprehenditur. h. e. resistit, & impedit, quomanius charta perficere possit.

Rebito, as, n. 1. redeo, revertor, ab antiquo *beo*, vel *bieo*. *Plaut. Capi.*

Cic. de Div. c. 14. Quid de trestis, aut de marinis æstibus plura dicam? quorum accessus, & recessus Lunæ motu gubernantur. ¶ Interdum ponitur pro solitudine, seu loco remoto a frequentia, & turbata. *Cic. Att. l. 12.* Militi solitudo, & recessus provincia est. ¶ Recessus oculi est cavitas, sive profunditas, in qua oculus reconditur. *Plin. l. 8. c. 33.* Oculi in recessu cavo, tenui discrimine, prægrandes, & corpori concolores. ¶ Per translationem *Cic. pro Marcel. c. 7.* Cum in animis hominum tantæ latebræ sint, tanti recessus. Sic *Quintil. l. 1. c. 4.* Grammatica plus habet in recessu, quam in fronte promittat. *Valer. Max. l. 3. c. 6.* Strenua ingenia, quo plus recessus sumunt, hoc vehementiores impetus edunt. h. e. quo plus quietis, & remissionis ab opere capiunt. Ducta metaphora ab iis, qui ut longius fiant, aliquot passus retrocedunt.

Rechamus, m. trochlea. *Vitr. l. 10. c. 2.* Alligatur in summo trochlea, quæ etiam nonnulli rechamum dicunt.

Rechardmare se, hoc est susceptam lætitiã deponere, verbum fictum a *Plaut. Trinum. c. 2. 135.* a *χρημα*, lætitiã.

Rechedipna, V. Trechedipna.

Recidivatus, us, m. restitutio, renovatio rei, quæ jam abiit, aut cecidit, instauratio. *Tersul. de resur. carn. c. 18.* Scripturæ carnis recidivatum pollicentur.

Recidivus, a, um, adject. *recidivo* & *che ritorna*, *ὑποστρωθῶ*, qui rursus recidit, seu recurrit. *Plin. l. 30. c. 11.* Quo genere & recidivas febres frequenter abigi affirmant. *Juven. sat. 6. v. 361.* velut exhausta recidivus pullulet arca nummus. Alii rectius *redivivus*. *Virg. 4. Æn. v. 344.* Et recidiva manu possuisset Pergama victis. h. e. Trojam post suam everisionem rursus ædificasset. *Id. 10. Æn. vers. 58.* Dum Latium Teucri, recidivæque Pergama quærent. Sunt qui recidiva Pergama interpretantur, quæ bis ceciderit. Nam bis Troja everfa fuit, semel ab Hercule, iterum a Græcis. ¶ Inter *recidivus*, & *redivivus*, hoc intertere, inquit *Charif.* quod recidiva dicuntur, quæ post casum, rediviva, quæ post interitum resurgunt.

Recido, is, recidi, recalum, n. 3. *ricadere*, Ger. *uvieder fallen*, Gall. *retomber*, Hisp. *recaer*, *αποκρηνω*, retro, sive iterum cado. Construitur cum accus. & præpos. ad, vel in. *Terens. in prol. He. v. 46.* Nolite sinere per vos artem musicam recidere ad paucos. *Cicer. pro Syl.* Quam cito illa omnia ex lætitiã, & voluptate ad lucum, & lacrymas reciderunt? *Id. 2. de nat. Deor.* Quia & recidunt omnia in terras, & orientur e terris. *Suet. in Aug. c. 96.* Cuncta in illos recalura. *Ulpian. ff. l. 25. tit. 3. leg. 3.* In cuius potestate recalurus est. ¶ Vel cum adverb. inotus ad locum, vel versus locum. *Liv. l. 4.* Regiæ majestatis impemur eo recidere. *Cic. pro Rosc. Com.* Quorum recidat responsum tuum, non magnopere laboro. ¶ Interdum ponitur pro redire. *Plin. l. 28. c. 16. de fibris.* Et ne recidant, non removeri septeno circuitu. ¶ A Poetis interdum usurpatur c litera geminata, ut syllaba natura brevis producat. *Propert. l. 4. eleg. 9.* Recidit inque suos mensa supina pedes. Alii leg. *decidit*, & quidem rectius.

Recido, is, recidi, reculum, a. 3. *recidere*, *tagliare*, *כרה*, Ger. *abhaben*, Gal. *couper*, Hisp. *corrar*, *αποκομω*, retere, abscindo, ex re, & cado. *Cato c. 2.* Viam publicam muniri, vepres recidi. *Ovid. 3. Fast.* Idque anile vocat, quod ab omni parte recidit est. Translate *Hor. l. 3. od. 24.* Quid tristes quærimonia, si non suspicio culpa reciditur?

Recinctus, a, um, nom. ex partic. *scincto*, disinctus. *Ovid. 3. Am. eleg. 1. v. 51.* tunica velata recincta. *Virg. 4. Æn. v. 518.* Unum exuta pedem vinculis, in veste recincta.

Recingo, is, nxi, nctum, a. 3. *stigare*, *sciogliere*, *כרה*, Germ. *entgeren*, Gall. *descendre*, Hisp. *descenir*, *αποκομω*, quod cinctum erat, solvo, revincio. *Ovid. 4. Metam. v. 510.* Sumptumque reingitur anguem, idest deponit anguem, quo se antea velut cingulo præcinxerat. Antea enim dixerat; tortoque incingitur angui. *Id. l. 1. Metam. v. 398.* Velantque caput, tunicæque recingunt.

Recinium, V. Ricinium.

Recino, is, cinui, centum, a. 3. *ricanare*, *απαρωτω*, iterum, vel frequenter cano. *Cic. de clar. Orat. c. 46.* Quod in vocibus nostrorum Oratorum recinuit quiddam, & sonat urbanus. *Noras. l. 1. epist. 1. v. 53.* Hæc recinuit juvenes dictata, senesque.

Recipero, &c. V. Recupero.

Recipio, is, epi, eptum, a. 3. *ricevere*, *קבל*, Ger. *uvidernehmen*, Gal. *recevoir*, Hisp. *recibir*, *απαλαμδαω*, est rem depositam rursus assumere, a re, & capio, quasi rursus capio. *Liv. l. 9.* Recipient arma, quæ per pacem tradiderunt. ¶ Ponitur etiam pro recuperare. *Cic. de Sen.* Tarentum vero qua vigilantia, quo consilio recepit? *Liv. l. 3. c. 63.* Res amissas recipere. ¶ Item pro extrahere, educere, cavare. *Cels. l. 7. c. 5. n. 2.* Sæpius sagitta ab altera parte quam qua venit recipienda est. *Er. n. 4.* Ut sine difficultate telum recipiatur. ¶ Item pro capere, vel accipere. *Plaut. Rud. 3. 3. 34.* In custodiam nos ut tuam recipias, & tutere. *Cic. in Rul.* Eum recepit suis testis, ac sedibus. *Id. pro Arch.* Statim Luculli eum domum suam receperunt. *Id. Art. l. 12.* A te heri duas epistolâs recepi. ¶ Item pro admittere. *Cic. 2. Offic.* Ut in urbe marenti, Xerxemque recipere. *Id. 2. Phil. c. 32.* Hunc in familiaritate liberantissime recipiebat. *Id. Fam. 13. ep. 19.* Lyonem in fidem; necessitudinemque tuam recipias. ¶ Item pro liberare, in tutum reducere. *Virg. 6. Æn.* Illum ego per flammâs, & mille sequentia tela eripui his humeris, medioque ex hoste recepi. ¶ Item pro refugium præbere. *Ulpian. l. 11. ff. rit. 3. de servo corrupto, l. 1.* Et et proprie recipere abscondendi causa, refugium servo præstare, vel in suo agro, vel in alieno loco, ædificio. ¶ Item pro revocare. *Virg. 2. Æn.* Sic ore effata recepit ad se. ¶ Item pro excipere ad usum suum, & reservare, quod fit, cum quis venditis cæteris, sibi quippiam reservat. *Plaut. Trin. l. 2. 157.* Postulatum hoc recepit, cum ædes venderet. *V. Gell. l. 17. c. 6.* Et infra in *Rust. cels.* ¶ Item pro polliceri, promittere, faciendâ suscipere, & cum obligatione promittere, *promettere*, *afficere*. Recipere amplius quiddam significat, quam promittere, quia est rei eventum, & periculum in se suscipere. *Planc. ad Cic. l. 10. Fam. epist. 7.* Recipio vobis, me negotium ex sententia facturum. *Cic. l. 5. Fam. epist. 8.* Quæ tibi promitto, ac recipio sanctissime esse observaturum. *Id. lib. 13. epist. 11.* Sed tamen separatim promitto, in inique recipio, fore eum tibi & voluptati, & usui. *Id. l. 2. de Orat.* In quo est illa quidem magna offensio vel negligentiam susceptis rebus, vel perfidia receptis, idest in se susceptis, promissis cum obligatione bonum eventum præstandi pro parte sua. *Terens. Heaut. 5. 5. 12.* Ad me recipio; faciet. ¶ Item pro totum onus alicuius rei in se transferre. *Cic. pro Rosc. Amer. c. 38.* Quid recipis mandatum, si aut negligitur, aut ad tuum commodum conversus es? ¶ Item pro nominatim cavere. *Actus in l. emporetore, ff. de act. emp.* Quemadmodum recipitur, ut nummos venditor accipiat. ¶ Item pro approbare. *Quintil. l. 8. de Metonymia.* Ex eo, quod continetur: usus recipit bene moratas urbes, & poculum epotum, sæculum felix. Adde *Plin. l. 28. c. 2. V. Receptus.* ¶ Item pro conferre se, proficisci, venire. *Cic. Att. l. 1. ep. 51.* Me Romam recepissim. *Id. 3. Offic.*

Qui cum ad diem se recepisset. *Id. 6. Ver.* Ut cum ex hinc se locis recipere. Hinc est militare verbum, *fare la ritirata*. *Cas. l. 3. B. C. c. 45.* Si sine maximo detrimento legiones se se recepissent inde. ¶ Et omisso accus. se, qui tamen subintelligitur. *Cas. l. 1. B. G. c. 48.* Si erat celerius recipiendum. h. e. redeundum. *Plaut. Merc. 2. 4. 30.* Ergo auctum facit cum præda recipias. ¶ Item pro redire. *Cic. pro Cæl. c. 12.* Et se se ad frugem bonam, ut dicitur, recepisse. ¶ Item pro animum, ac vires resumere, *risornare in se*. *Cic. in Senn.* Ut me recepi, Quis, inquam, quis est? &c. Sic, recipere animum ex pavore, apud *Liv. 2.* ¶ Recipere anhelitum, *vispender fiaso*, *Plaut. Epid. 2. 2. 21.* ¶ Recipere nomen alicuius, est usque acquisitionem admittere, & inter reos numerare. *Cic. Verr. 4.* Cum absentis nomen recipere. *Valer. Max. l. 3. c. 7.* Lex Memoria eorum, qui Reip. causa abessent, recipi nomina vetabat. ¶ Recipi in cibum, vel in mentas dicitur aliquid, quod pro cibo habetur. *Plin. l. 10. c. 26. & l. 21. c. 22.*

Reciprocato, onis, *reciprocatione*, *αλληλορροια*, retrogressio, ejusdem viæ retrograda repetitio, accessus, & recessus. *Plin. l. 9. c. 8.* Observata æstus reciprocatione. *Id. l. 11. c. 23. de araneorum telis.* Longitudo filii culmine, ac rursus a terra per illud ipsum velox reciprocato.

Reciprocicornis, ne, adject. cornua habens in se reflexa. *Laberius apud Terent. de pall. c. 1.* arctem vocat reciprocicornem, & lanicem.

Reciproco, as, a. 1. *riavogliere*, *muovere innanzi*, & *indietro*, *αποσπρωγω*, *παληδρομαι*, repeto, in contrariam partem reflecto, remitto, retrogradior. *Silius l. 15. v. 226.* Quas auget (undas) veniens reusque reciprocato æstus. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 10.* Quid Chalcidico curio in motu identidem reciprocando putas fieri posse constantius? *Liv. l. 21. c. 57.* Cum jam spiritum includeret ventus, nec reciprocare animum sineret. *Gell. l. 17. c. 11.* In eam fistulam, per quam spiritus reciprocatur. h. e. a pulmonibus attrahitur, ac remittitur. *Id. l. 9. c. 11.* Manu telum reciprocans incedebat. h. e. subinde vibrans, ac retrahens. ¶ Passive usurpatur interdum pro mutua quadam consequentia a se invicem dependente, quod Philosophi dicunt converti, vel dici ad convertentiam. *Cic. 1. de Div. c. 6.* Siquidem ista sic reciprocatur, ut, si divinitio sit, Dii sint, & si Dii sint, sit divinitio. ¶ Veteres usurparunt pro ulro citroque poltere, teste *Festus*, quia procare est petere. *Pacuv. & Plaut. apud eund.*

Reciprocois, a, um, *reciproco*, *αποσπρωγω*, quod alicunde profectum, redit eo, unde profectum est. *Plin. l. 9. c. 57.* Etiam reciprocis amniibus siccatio litore. *Id. l. 5. c. 4.* Reciproco mare. ¶ Reciproca argumenta, Græcis *αποσπρωγωτα*, sunt, quæ referri contra, convertique in eum possunt, a quo dicta sunt, & utrunque pariter valent. *V. Gell. l. 5. c. 10. & l. 9. c. 16.* ¶ Apud Grammaticos pronomia reciproca sunt, quibus tertiz personæ agunt in se ipsas, vel in res a se possessas, vel a se ipsis, aut a rebus a se possessis participantur, ut *sui*, *sibi*, *se*, & *suus*, *sua*, *suum*.

Reciprocamentum, ti, *αλληλομυα*, frustum oxygymii, & veluti ramentum a re quâpiam recium. *Plin. l. 34. c. 11.* Oxygymie vero coronarium æruginem contrahit reciprocamentis in acetum additis.

Recisio, onis, 1. *vicidimento*, *αποσπρωγω*, actus recidendi. *Plin. l. 21. c. 4.* Omnis autem recisione, atque ulsione prohibet.

Recisus, a, um, *reciso*, *tagliato*, *αποσπρωγω*, *Plin. l. 16. c. 34.* Itaque cum trunco inaruit, recisa etiam lætus fructicat. ¶ Ponitur etiam pro occiso, deletio, profligato. *Cic. de Prov. Conf. c. 12.* Ita ab eodem esse partim recisas, partim repressas. ¶ Recisum tempus, idem est ac breve. *Callistr. J. Crus ff. de term. moto.* Possunt ad tempus relegari, si junior, in longius, si senior, in recisus.

Recitatio, onis, *recitazione*, *απαρωτω*, actus recitandi, pronuntiatio. *Cic. pro Cluent. c. 51.* Ut illum recitationis suæ pœniteret. *Idem pro Domo c. 9.* Recitatio literarum. *Plin. l. 1. ep. 13.* Ne videar, quorum recitationibus assui, non auditor fuisse, sed creditor.

Recitator, oris, *recitatore*, *απαρωτω*, qui recitat. *Cic. pro Cluent. c. 51.* Tres & ipse excitavit recitatores cum lingulis libellis. ¶ Proprie autem recitatores dicebantur, qui in iudicio recitabant libellos, testimonia, & alia, quæ allegabantur ab actoribus, ut liquet ex citato *Cic. loco*, quem integrum lege. Præterea recitatores dicti Poetæ, aut Oratores, qui in cœtu amicorum, aut publice scripta sua recitabant. *Plin. l. 1. ep. 13.* Subinde sibi nuntiarî jubent, an jam recitator intraverit, an dixerit præfationem, an magna ex parte evoluerit librum.

Recito, as, a. 1. *recitare*, *קרי*, Ger. *laut verlesen*, *erzählen*, *απαρωτω*, est scripturam, vel orationem, vel aliud ejusmodi clara voce legere, vel memoriter pronuntiare, ut alii audiant, & intelligant, & proprie dicitur de iis, qui in causis libellos legunt, & testimonia, a *cito*, quod a *cio*. *Cic. 4. Ver.* Quid ego nunc hic Sexti Pompeji Chlari testimonium recitem? *Id. l. 10. Fam. ep. 12.* Cave, putes, ullas literas unquam graviores, quam tuas, in Senatu esse recitatas. *Id. pro Domo.* Patrem tuum L. Philippum Cenfor avunculum suum præterit in recitando Senatu. *Plin. l. 7. c. 52.* Recitare hæredem. ¶ Construitur etiam cum præpos. ex, vel de. *Cic. 5. Ver.* Da, quæso, scribæ, recitet ex codice. *Id. pro Cluent.* Quod elogium recitasti de testamento Cn. Egnatii patris. ¶ Mns fuit poetis quoque, & aliis postea scriptoribus privatim in amicoꝝ domibus lucubraciones suas legere, antequam ederentur, ut iudicium, atque censura de iis ferret, vel ostendat ingenii gratia, qua de re *V. Lips. Centur. 2. ad Belg. ep. 48. Sen. epist. 95.* Recitator historiam ingentem attulit, minutissime scriptam, archissime complicatam; & magna parte perfecta, desinat, inquit, si vultis; acclamatur, recita, recita, ab iis, qui illum obmutescere illico cupiunt.

Reclamatio, onis, actus reclamandi, clamor. *Cic. Phil. 4. c. 2.* Præclara reclamacione vestra factum pulcherrimum Martialium comprobavissis.

Reclamito, as, n. 1. freq. a *reclamo*. *Cic. pro Rosc. Amer. c. 22.* Reclamatit iussumi doli suspicionibus ipsa natura.

Reclamo, as, avi, atum, *contraidire*, Ger. *dar uviddet schereyen*, Gal. *contraidire*, Hisp. *reclamar*, *αποσπρωγω*, *απηλεγω*, contra clamo, clamore adversor, repugno. *Cic. 3. de Orat.* Theatra tota reclamant. *Item 6. Ver.* Reclamat Sicilia tota, propter cælati argenti cupiditatem reos fieri rerum capitalium. *Id. l. 1. Fam. ep. 2.* Ejus orationi vehementer ab omnibus reclamatum est. *Quintil. l. 12. cap. 1.* Quæ mihi quasi conspiracione quadam vulgi reclamari videntur. h. e. obijci. *Stat. 3. Theb. plangoribus arva reclamant.* h. e. resonant.

Reclango, is, n. 3. contra, vel valde clango. *Ammian. l. 17. c. 7. (al. 13.)* Reclangentibus cunctis sonitu ruinarum immenso.

Reclinatus, a, um, *αποκλινω*, recumbens, procumbens. *Hor. l. 2. carm. od. 3.* Seu te in remoto gramine per dies Festos reclinatum beatis Interiore nota Falerni. *Sen. epist. 36.* Solet obrepere fomnus in aliquod adminiculum reclinatus.

Reclinio, as, avi, atum, a. 1. *inclinare*, *כרה*, Ger. *anleinen*, Gal. *incliner*, *pencher*, Hisp. *recofarse*, *αποκλινω*, incurvo, reflecto, ad aliquid Æcto. *Cic. in Arat.* At Cephæus caput, atque humeros, palmasque reclinat. *Sen. in Consol. ad Marc. c. 2.* In quem onus imperii reclinaret.

Reclivus, ne, adject. &

Reclinus, a, um, adject. idem ac reclinatus, incumbens, recumbens. *Marzial. l. 9. epigr. 91.* In gramine rofeo reclinatus. Alii legunt *reclivus*. V. seq. dictionem. *Vopise. in Probo, c. 4.* Reclinus, & resupinus. Al. hic quoque leg. *reclivus*.

Reclivus, & ve, o. 3. *china, inebriato*, Ger. *geleinet*, Gall. *enclind*, Hisp. *recofado, dñarve*, acclivus, reclinatus, procumbens. *Ovid. 10. Met. Inque sinu juvenis posita cervice reclivus. Pallad. l. 1. c. 6.* Campo ad solem reclivi. *Tac. Ann. 13. c. 16.* Ille ut erat reclivus, & nescio similis. *l. 14. e. 9.* Aceronia super pedes cubitantis reclivus. Utroque hoc Taciti loco alii legunt *reclivus*.

Recludo, is, si, sum, a. 3. *aprire, כפר*, Ger. *entfchließen*, Gal. *ouvrir*, Hisp. *abrir, abrir*, quod clausum erat, aperio. *Virg. 8. Æn. Infernas referet sedes, & regna recludat Pallida. Ovid. 7. Metam. Stricto Medea recludit ense fenis jugulum. Horat. l. 1. ep. 5.* Quid non ebrietas designat? opera recludit. *Id. l. 1. od. 14.* Non lenis precibus fata recludere. h. e. resolvere, mutare, & defunctis vitam reddere. ¶ Interdum est probe claudere, claudendo separare. *Justin. l. 1. c. 9.* Quærit de filia, an Cyri filius rex esset. Illa, nec se ipsam scire, ait, nec ex alia posse cognoscere, quia singulæ separatim recludantur.

Reclusus, a, um, *aperto, ἀνεργαστος*, apertus, partic. a recludor. *Ovid. 7. Metam. Foribusque reclusis, Spesque, fidesque, pater, dixit.*

Recoctus, a, um, adject. *bisrocto, rursus coctus, valde coctus. Flor. l. 3. c. 20.* E ferro ergastulorum recocto gladius, & tela fecerunt. *Marzial. l. 11. epigr. 53.* Velabrensi massa recocta foco. h. e. caseus Al. leg. *coctus. Stat. l. 4. silv. 9.* Passum recoctum. ¶ Translate *Petrone. in fragmento.* Anus recocta vino, tremantibus labellis. h. e. valde ebria. ¶ Senex recoctus dicitur, qui forti est temperamento & vegeto, apud *Casul. carm. 52. in Cef.* Alii exponunt, ebrietati deditum. ¶ Scriba recoctus, apud *Horat. l. 2. sat. 5. v. 55.* est, qui multarum rerum experientia, utque officiorum callidus factus est, & vafer. Alii aliter interpretantur.

Recœno, as, n. 1. rursus cœno. *Macrob. l. 3. Saturn. c. 17.* Eum, quoad vixit, toris postea non recœnasse.

Recogitatio, onis, f. &

Recogitatus, us, m. actus recogitandi. *Tertul. sunt de exhort. ad castit. c. 4. & l. 4. cont. Marcion. c. 43.*

Recogito, as, a. 1. *ripenfave*, Ger. *vvider betrachten*, Gal. *repenser*, Hisp. *repensar, ἀναλογίζεσθαι*, iterum, atque iterum cogito. *Cic. Q. Frst. l. 2. ep. 2.* Sic tui mihi videris in Sardinia de forma Minutiana, & nominibus Pompejanis in otio recogitasse.

Recognitio, onis, f. *recognizione, הכרה*, Ger. *vvider erkanenuff*, Gal. *reconnoissance*, Hisp. *reconocimiento, ἀναγνώρισις*, repetita agnitio, iterata ex intervallo cognitio, recordatio, vel commemoratio. *Cic. 6. Ver. c. 50.* Qui tandem istius animus est nunc in recognitione scelerum suorum? ¶ Item pro inspectione, revisione. *Colum. l. 11. c. 1.* Nam frequens recognitio nec impunitatis spem, nec peccandi locum præbet.

Recognitus, a, um, nom. partic. *reconoscitus, revisa*. *Cic. Ver. 2. c. 77.* Omnia summa cura recognita, & collata.

Recognosco, is, ovi, itum, a. 3. *reconoscere*, Ger. *vviderkennen*, Gal. *reconnoître*, Hisp. *reconocer, ἀναγνωρίζω*, rursus cognosco, rem olim cognitam denuo cognosco. *Cic. 2. Ver. Non videtur hæc multitudo cognoscere ex me causam voluisse, sed ea, quæ scit, mecum cognoscere.* ¶ Ponitur etiam pro agnoscere. *Ovid. 1. Fast. Sacra recognosces annalibus eruta præcis.* ¶ Item pro ad memoriam revocare, recordari. *Cic. 4. Ver. Cum istius in Quæstura tugam, & furtum recognosceret.* ¶ Item pro æstimare, considerare. *Brut. Cic. l. 16. Fam. ep. 2.* Verba tua recognosce, & aude negare, servientis adversus Regem istas esse preces. ¶ Item pro inspicere, videre. *Col. l. 1. c. 8.* Vellem, manicas, pedumque tegmina recognoscat. *Cic. 3. de Leg. Quamobrem quoniam non recognoscimus nunc leges Populi Romani.* ¶ Item pro recensere, *far la mostra. Sueton. in Calig. c. 16.* Equites Romanos severe, curioseque, nec sine moderatione recognovit.

Recolligo, is, egi, ectum, a. 3. *raccolliere, adunare, mestere insieme, הכין*, Ger. *vvider zusammenlesen*, Gall. *recueillir*, Hisp. *recoger, ἀναλογίζεσθαι*, rursus in unum colligo. *Col. l. 8. c. 5.* Ut, quæ mota sunt ova, recolligantur. ¶ Translate funitur pro corrigere, revocare ab ira. *Cic. Att. l. 1. ep. 5.* Etiam si cujus animus in te esset offensior, a me recolligi oportere. ¶ Item pro vires recipere, seu refumere. *Plin. l. 23. c. 7.* Recolligentibus se a longa valetudine utilissima.

Recollo, is, lui, ultum, a. 3. *rinovare*, Ger. *vviderhauven*, Gal. *cultiver de vesch*, Hisp. *labrar ara vez, ἀνακαινίζω*, rursum colo, renovo. *Liv. l. 27.* Arare, ferere, desertam recolli terram. *Tac. lib. 3. Ann. c. 72.* Avitum decus recoluit. *Plin. ep. 9. l. 7.* Ut enim terræ variis, mutatisque seminibus, Ita ingenia nostra nunc hæc, nunc illa meditatione recolluntur. ¶ Item pro decorare, exornare. *Tac. l. 1. Hist. c. 77.* Et recens ab exilio reversos nobiles adolescentulos avitis, ac paternis sacerdotiis recoluit. ¶ Item pro exercere. *Cic. 1. de Orat. c. 1.* Ad eas artes, quibus a pueris dediti tuimus, celebrandas, interque nos recollendas. ¶ Item pro reputare, repetere, meditari. *Cic. 13. Phil. Quæ si tecum ipse recolis, æquiore animo, & majore consolatione morieret.*

Recollo, as, a. 1. iterum colo, *collare di nuovo. Scribon. Larg. Compositi. 268.* Recolare per linteum.

Recomminifcor, eris, entus sum, d. 3. *ἀναμνησκόμεναι*, reduco in memoriam. *Plaut. Trin. 4. 2. 70.* Literis recomminifcar.

Recompingo, is, a. 3. rursus compingo, unio. *Tertull. de resur. carn. c. 30.* Recolligi, & compingis os ad os.

Recompōno, is, sui, situm, a. 3. *racconciare, aggiustare, ounire di nuovo*, rursus compono. *Ulp. l. 26. de aur. arg. leg. Si in hoc sint soluti, ut recomponentur.*

Recompositus, a, um, *ricomposto, ἀναπύθειστος*, rursus compositus. *Ovid. l. 1. Am. eleg. 7.* Pone recompositas in statione comas.

Reconciliatio, onis, *reconciliazione, pace, כפר*, Ger. *vviderverfönung*, Gal. *reconciliation*, Hisp. *reconciliacion, καταλλαγή*, actus reconciliandi. *Cic. Att. l. 9.* Agat de reconciliatione gratiæ (suz, & Pompe). *Id. 3. Casil. c. 10.* Reconciliatio concordia.

Reconciliator, oris, *reconciliatore, כפרר*, Ger. *vvershöner*, Gal. *reconciliateur*, Hisp. *reconciliador, καταλλάκτης*, pacificator. *Liv. lib. 35. c. 45.* Phœneas reconciliatore pacis, & disceptatore de iis, quæ in controversia cum Pop. Rom. essent, utendum potius Antiocho censebat, quam duce belli.

Reconciliatus, a, um, *reconciliato, καταλλάχθεϊς*. *Cic. l. 5. Fam. ep. 2.* Quod scribis de reconciliata nostra gratia. *Curt. l. 6. c. 10.* Dextra animi reconciliati pignus.

Reconcillo, as, avi, atum, a. 1. *reconciliare, pacificare, far' amico*, כפר, Germ. *vvider umb versönen*, Gal. *reconcilier*, Hisp. *reconciliar, καταλλάττω*, in gratiam restitui, in concordiam reduco. *Cic. Att. l. 6.* Sed furentem animum patris tui forori tuæ reconciliavit. *Id. Att. l. 1. ep. 7.* Ut agerem quam diligentissime cum Lucejo de vestra vetere gra-

tia reconcilianda. *Id. pro Dom.* Inimici in gratiam reconciliabantur. ¶ Reconciliare filium domum, est efficere, ut ille domum reducat. *Plaut. Capt. 1. 2. 65.* Nam illum confido domum in his diebus me reconciliatur. h. e. redempturum, & adducturum domum. ¶ Reconciliare existimationem, est eam recuperare. *Cic. 2. Ver. c. 1.* In quo reconciliare existimationem iudiciorum amissam poteris. ¶ *Reconciliatio* pro reconciliavero, *Plaut. Capt. 3. 4. 44.*

Reconcinnio, as, a. 1. *risare, כפר*, Ger. *orneuwerem*, Gal. *accouter*, Hisp. *rebastar, ἀνακατασκευάζω*, denuo compono, instauro, reparo, expolio, *Cic. ad Q. Fr. l. 2. ep. 6.* Tribus locis adifico, reliqua reconcinno. *Cest. 2. B. C. c. 15.* Diuturni laboris detrimentum solertia, & virtute militum bene reconcinnatur.

Reconclūdo, is, a. 3. idem quod concludo, claudio. *Tertul. advers. Prax. c. 16.* Quem isti Pilati tribunal imponunt, & in monumento Joseph reconcludunt.

Reconditus, a, um, *riposto, ἀρκεθήμε*. *Cic. 6. Ver.* Statuerunt se se nihil tam clausum, neque tam reconditum posse habere. ¶ Metaleptice capitur pro occulto, absulto. *Cic. pro Quinct. c. 18.* Natura triisti, ac recondita fuit. *Id. in Brut.* Erant in eo plurimæ literæ, nec eæ vulgares, sed interiores quædam, & recondita. *Id. Acad. c. 4.* A me enim ea, quæ in promptu erant, dicta sunt, a Lucullo autem reconditiora desidero.

Recondo, is, didi, ditum, a. 3. *riponeve, כפר*, Ger. *verbergen*, Gal. *cacher, mettre dans*, Hisp. *guardar, ἀποκρύπτω*, repono, sepono. *Cic. 2. de Inv. c. 4.* Gladium cruentum in vaginam recondidit. *Ovid. 11. Met.* Deposuitque caput, stratoque recondidit alto. ¶ Translate est tegere, occultare. *Virg. 5. Æn.* Quos tama obscura recondit. ¶ Accipitur etiam contrario sensu pro expromere, emittere, effundere. *Propert. l. 2. eleg. 23. v. 50.* Cum subito Triton ore recondit aquam.

Recondūco, is, uxi, ctum, a. 3. rursus conduco, vel duco. *Quinsil. Declam. 12.* Vicinarum provinciarum copias reconducit. *Ulpian. l. 13. Dig. de locat. cond.* Reconduxisse videbitur.

Recondūctus, a, um, nom. ex partic. *recondotto. Plin. l. 29. c. 1.* Unum agrum ex provincialibus HS ducentis recondūctum.

Reconflo, as, a. 1. *ἀνακατασκευάζω*, denuo conflo. Translate regenero. *Lucret. l. 4. v. 925.* Unde reconfolari sensus per membra repente possit?

Reconfigno, as, a. 1. rursus signo, noto. *Tertul. de resurr. carn. c. 52.* Ideo & reconfignat imprimens.

Reconfuere, is, n. 3. Apud *Tertul. de cultu sum. c. 9.* est in contrarium confuere. Gloria, inquit, reconfuevit.

Recoquo, is, coxi, coctum, a. 3. *ricuocere*, Ger. *vviderumbkoeben*, Gal. *recuire*, Hisp. *recocer, ἀναδιδω*, rursus coquo. *Cic. de Sen. c. 23.* Quo quidem me proficiscentem haud sane quis facile retraxerit, neve tanquam Peliam recoxerit. ¶ Translate pro rursus polire, & formare ponitur, tanquam aurum, & similia, quæ iterum coquantur, ut meliora fiant. *Quint. l. 12. c. 6.* Sed præcipue tamen Apollonio Molonio se reformandum, ac velut reccoquendum dedit. *Lucan. l. 7. v. 148.* Spiculaque extenso Pæan Pythone recoxit.

Recordabilis, le, adject. *che si può ricordare, o deve ricordare. Claud. Mamert. l. 3. c. 14.* Memoria multitudinem recordabilium distenditur.

Recordatio, onis, *ricordazione, memoria, כפרין*, Ger. *vvidergedachtenuß*, Gal. *souvenance*, Hisp. *memoria, ἀναμνησις*, reminiscencia. *Cic. de Arusp. Resp.* Condidit in Curia pene limine, recordatione, credo, Gabinio sui, desiderioque Pisonis. *Id. ad Att. 12. ep. 18.* Recordationes fugio, quæ quasi morfu quodam dolorem efficiunt. *Plin. l. 1. ep. 9.* Subit recordatio. *Rursus Cic. 5. Fam. ep. 13.* Dare alicui iuocandas recordationes conficientiz suæ. *Id. Attic. l. 9. ep. 1.* Habere recordationem alicuius rei. *Id. 1. de Orat. c. 2.* Repetere recordationem.

Recordatus, us, ui, m. recordatio, memoria. *Tertul. de resur. carn. c. 4.* Recordatus tuo ereptam.

Recordatus, a, um, nom. particip. signif. activæ. *Tacit. Ann. 15. c. 90.* Recordatus carmen, versus ipsos retulit. ¶ Passive *Sidon. l. 9. ep. 3.* Anima male conscia, & per horas ad recordata penalit vitæ debita contremiscens.

Recordo, as, a. 1. in memoriam revoco, memoriam alicui reflico. *Quadrig. l. 5. Annal. apud Non. c. 7. n. 65.* Is ubi Darium cognovit, & patria (al. patriæ) am recordavit.

Recordor, aris, d. 1. *ricordarsi, כפר*, Ger. *sch vvider erinneren*, Gal. *se souvenir*, Hisp. *acordarse, ἀναμνηστικόμεναι*, in memoriam, sive in mentem revoco, memini, memoria teneo. Aliqui recordari dictum censent, quasi rursus in cor revocare, vel iterum rem cordi dare, quod veteres cor pro mente dixerint. Sane *Plaut.* pro reputare, mente versare posuit. *Moffell. 1. 2.* Recordatus, inquit, multum, & diu cogitavi, hominem quos rei, quando natus est, similem esse arbitrari. ¶ Cæterum priore notione, quam diximus, construitur cum gen. *Cic. in Pis. sen.* Et cum aliquo dolore flagitorum suorum recordabitur. *Id. Att. l. 4.* Recordans superioris tuæ transmissionis. ¶ Vel cum acc. *Cic. de Sen.* Ut pedestres, navaleque pugnas, ut bella a se gesta, triumphosque recordentur. ¶ Vel cum abl. & præp. de. *Cic. pro Planc.* Quoniam istis vestris lacrymis de illis recordor, quas pro me sæpe, & multum profudistis. ¶ Vel cum infinitivo. *Cic. in Brut.* Recordor longe omnibus unum anteferre Demosthenem. *Id. Att.* Cum recordor, hæc me tum vidisse. ¶ Vel cum membro orationis. *Cic. pro Mur.* Admonitus re ipsa recordor, quantum hæc quæstiones in Senatu habitæ punctorum nobis, Servi, detraxerint. ¶ Admittit præterea abl. cum præp. cum. *Cic. l. 15. Fam. Tu, velim, tua in me studia, & officia multum tecum recordere. Id. pro Cluent.* Si cum animis vestris longo intervallo recordari C. Staleni vitæ, & naturam volueritis.

Recorporatio, onis, f. *reunione. Tertull. de resurr. carn. c. 30.* Recorporatio, & coadunatio ossium.

Recorporativus, a, um, adject. vim habens recorporandi. *Col. Avel. Act. 3. c. 16.* Helleborum est incorporativæ virtutis.

Recorporō, as, a. 1. *riunire, dar corpo. Tertul. de resur. carn. c. 7.* Figulo licet, argillam, temperato ignis aflatu, in materiam robustiorem recorporare.

Recorrigō, is, exi, ectum, a. 3. *correggere, o drizzare di nuovo. Senec. ep. 50.* Si modo ante incipimus corrigere animum nostrum, quam indurefat pravitas ejus.

Recraftino, as, n. 1. *diffirre di giorno in giorno, כפרר*, Ger. *vvester verschieben*, Gal. *differar*, Hisp. *dilatar, ἀναβάλλωμαι*, procrastino, in crastinum rejicio, differo. *Plin. l. 17. c. 14.* Recraftinatio minime utilis. *Calum. l. 2. c. 21.* Propter quæ recraftinari non debet.

Recreatio, onis, *recreazione, ἀναμνησις*, refectio, refocillatio. *Plin. l. 22. c. 23.* Ab ægritudine recreationi efficax in cibo.

Recreator, oris, qui rursus creat, vel restituit. *Inscrips. apud Gruter. pag. 1095. n. 7.* Pollio Julio Clementiano libertatis redonatori, vim populi omnium munerum recreatori, &c. *Tertul. de anim. c. 43.* Summus recreator corporum.

Recreatus, a, um, *recreatus, tiereato, sollevato. Cic. pro R. Am. Tum vero*

vero in isto bello non recreatus, neque restitutus, sed subactus, oppressusque Populus Romanus est.

Recrementum, τι, καταλείψω, purgamentum, recrementum, fordes alicujus rei. Cels. l. 6. c. 8. Ulcera illinenda sunt aut plumbi recremento, aut cerussa, idest scoria. Plin. l. 18. c. 16. Recrementa farris. Gal. lib. 17. c. 11. Aridiora recrementa in alvum convenire, humidiora per renes in vesicam.

Recreo, as, a. 1. recreare, הרניע, Ger. ergetzen, Gal. recreer, Hisp. recrear, ἀναζωοποιώ, iterum creo, reficio, a creo. Proprie enim recreare est id, quod deperit, instaurare, & denuo creare. Plin. lib. 34. c. 15. Ad purganda vulnera, fistulasque, & omnem callum erodendum, & rasis ossibus carnes recreandas. ¶ Translate ponitur pro iterum eligere, seu constituere. Cic. 2. de nat. Deor. cap. 4. Quos cum T. Gracchus Consul iterum recrearet. ¶ Item pro vires renovare. Cic. ad Quir. postred. Qui e gravi morbo recreati sunt. ¶ Item pro consolari. Cic. in Somn. Cujus ego nomino ipso recreor. Idem pro Planc. Nunc autem vester conspectus, & confessus iste reficit, & recreat mentem meam. Id. Att. l. 1. ep. 16. Recreare animum.

Recrepo, as, n. 1. risonare, Ger. erstonen, Gal. retoner, Hisp. refoñar, ἀναζητέω, crepitum reddo, resono. Catul. de Borec. & Atij. carm. 64. Leve tympanum remugit, cava cymbala recreant.

Recreresco, is, evi, etum, n. 3. crescere un' altra fista, ἀναζωοποιώ, rursus cresco. Plin. l. 11. c. 37. Nec præcisæ ossa recrefcunt. Liv. l. 26. cap. 41. Favete nomini Scipionum, velut accitis recrefcenti stirpibus.

Recreduco, is, dui, sine sup. risonare crudo, ἀναζωοποιώ, ad pristinum cruditate redeo. Translate accipitur pro rursus exasperari, & dicitur de morbis, de vulneribus, de pugna, & similibus rebus, semper in malam partem, quali iterum res hujusmodi crudæ fiant, cum renovantur. Cic. lib. 4. Fam. ep. 6. Nunc autem hoc tam gravi vulnere etiam illa, quæ consensuisse videbantur, recredufcunt. Liv. lib. 6. c. 18. Recrudescente Manliana seditione. Id. l. 10. Ibi interventu Gellii, cohortumque Sabellarum paulisper recruduit pugna.

Recta, æ, ῥέκτης ῥέκτης, vestimenti virilis genus. Fesli. Rectæ appellantur vestimenta virilia, quæ patres liberis suis consuecenda curant omnis causa, ita usurpata, quod a stantibus, & in altitudinem textuntur.

Recta, a dicitura, ῥέκτης, recta via, nomen adjectivum casus ablativi, sub quo vox via intelligitur. Cic. Att. l. 6. ep. 8. E navi recta ad me venit. Id. ib. l. 5. ep. 14. Recta proficisci ad exercitum.

Recte, adv. distantem, Ger. recht, Gal. bien, Hisp. bien, detrahente, ῥέκτης, recta linea, non oblique. Cic. 1. Fin. c. 6. Sive aliæ declinabunt, aliæ suo nutu recte ferentur, erit hoc quasi provinciarum atomis dare, quæ recte, quæ oblique ferantur. ¶ Translate sumitur pro bene, probe, præclare. Cic. 4. Acad. Recte conclusit, teneo, sin visiose, minam Diogenes reddet. Id. 3. Phil. Recte, atque ordine, exque Republica scicifici videri. Id. 3. Leg. c. 5. Rectissime animadvertere. Id. in Pison. c. 28. Recte an secus, nihil ad nos. ¶ Item pro apte, & compositæ. Ter. Adelph. 4. 3. Et recte, & vere dicis. ¶ Item pro iuste. Ter. Andr. Pater, non recte vincit est. ¶ Item pro aperte, non dissimulante. Cic. 2. de Div. Epicurus circuitione quadam Deostollens, recte non dubitat divinationem tollere. ¶ Item pro tuto. Cic. 1. 1. Fam. ep. 7. Quoties mihi certorum hominum potestas erit, quibus recte dem. Id. l. 14. ep. 14. Recte in præsentia domi esse potestis. ¶ Item pro utiliter. Hor. l. 2. Serm. sat. 7. Non otia recte ponere. ¶ Item pro prosperæ, feliciter. Cic. in Brut. Quæ si recte essent. id est si bene, & commodè cederent. Idem Att. l. 1. ep. 7. Apud matrem recte est. ¶ Item pro naturaliter, non monströse. Dom. ad Ter. Hec. 4. 1. Præsertim cum & recte, & tempore suo pepererit. ¶ Item pro laudabiliter, sine reprehensione. Cic. Att. l. 16. Qui minus autem ego istic recte esse possum, quam Marcellus? ¶ Item pro patienter. Ter. Eun. 1. 1. Et illas, quas habet, recte ferat. ¶ Recte est, pro satis est. Ter. Heaut. 2. 1. Tum quod demei, recte est. ¶ Item pro bene est. Ter. Hec. 3. 2. Quid tu igitur lacrymas? aut quid es tam tristis? PA. Recte mater. Ubi inquit Don. Recte mater: Sic dicitur, cum sine injuria interrogantis aliquid reticemus. Alii recte sic accipiunt, ut intelligant, nihil est mali. Id. Adelph. Quid fit? quid agitar? S. Recte. ¶ Item pro sic est, etiam. Ter. Adelph. 3. 3. Tu rus hinc abis? D. Recte. ¶ Item pro nihil, auctore Donato. Voce enim nihil veteres abstinebant omnis causa, quia putabant, si nihil dixissent, nihil in posterum sibi boni futurum esse. Ter. Eun. 2. 3. Rogo, nunquid velit; Recte, inquit, abeo. ¶ Recte facitis, gratiarum actio est, interprete Donato. Ter. Eun. 5. 9. Mirum, ni illoc homine quoquo pacto opus est. C. Idem arbitror. O. Recte facitis. ¶ Non recte dicere alicui, est illi maledicere. Plaut. Pseud. 4. 6. 23. Nam quantum referet ei nec recte dicere, qui recte nihil faciat? Plaut. Merc. 4. 4. 62. Eadem licet mox cœnare rectius. h. e. lautius, largius.

Recto, onis, governo, ἵκωστος, actus regendi, administratio, gubernatio. Cic. 5. Fin. cap. 4. Ea quoque est ab iisdem non solum ad privatæ vitæ rationem, sed etiam ad Rempublicarum rectionem relata. Et c. 22. l. 4. Rempublicarum rectiones.

Rectitudo, inis, l. dicitura. Aggen. Urb. in Frontin. apud Gof. pag. 46. Rigor suæ rectitudinis naturalis nomen accepit.

Recto, pro recta, adverb. legitur in quibusdam edition. Dig. lib. 49. tit. 1. leg. 21. in aliis recta.

Rector, oris, restore, governatore, מנהיג, Ger. regierer, Gall. recteur, Hisp. regidor, κυβερνητας, qui regit, gubernator. Cic. 2. de nat. Deor. c. 35. Inesse alicquem non solum habitorem in hac coelesti, ac divina domo, sed etiam rectorem, & moderatorem. Id. 1. Divin. cap. 14. Tot navium rectores protecti ab illo. Id. 1. de Orat. c. 48. Reipublicæ rector. Suet. in Aug. c. 24. Rectorem apponere ætate parvulus, ac mente lapsus. Tacit. Ann. 13. cap. 2. Burrhus, & Seneca rectores Imperatoris juvenis.

Reclitrix, icis, governatrice, מנהיגה, Germ. regierein, Gal. reclitric, gouverneresse, Hisp. regidora, κυβερνητρια, gubernatrix. Col. l. 3. c. 10. Videmus, hominibus inspiratam velut aurigam, reclitricemque membrorum animam. Plin. l. 6. c. ult. Italia reclitrix, parentis mundi altera.

Rectum, i, subst. honesto, id giusto, relictudo, virtus. Virg. 1. Æn. Et mens sibi conscia recti. Ovid. 1. Met. Quæ vindice nullo, sponte sua, sine lege, fidem, relictumque colebat.

Reclitudo, a, i. relictudo. Frontin. de Colon. apud Gof. p. 130. & 131.

Rectus, a, um, ῥέκτος, ratio, regulato, gubernatus, partic. a regor. Plaut. Bœch. 3. 3. 8. Ego illum habere rectum ad ingenium bonum. ¶ Sæpe nomen est, pro eo, qui nullam in partem relictur, cujus contrarium est obliquus, distorto, ῥέκτος, Ger. recht, Gal. juste, drois, Hisp. derecho, justo, ἑστός. Plin. l. 12. c. 19. Hi recto cursu per sinus impellunt. Horat. l. 1. sat. 2. Crux relictus. Senec. ep. 95. Recta coma. chionia disticta. ¶ Translate pro bono, honesto, equo ponitur. Cic. 1. Acad. Tertia de discedendo, & quid verum, quid falsum, quid rectum in oratione, pravumve, quid consentiens, quid repugnans, judicando. Id. Att. lib. 6. Sautem sine meis literis ad te venire vix rectum erat. Id. 5. Fam. ep. 19. Ea maxime conducent, quæ sunt relictissima. Plaut. Capt. 5. 2. 7. Recta,

& vera loqui. Cic. l. 1. Offic. c. 38. sub fin. Rectum est autem, etiam in illis contentionibus, quæ cum inimicissimis sunt, gravitatem retinere, iracundiam repellere. ¶ Recta via rem narrare, est narrare rem, ut est, nihil mentiri. Ter. Heaut. 4. 3. Ino ut recta via rem narret ordine. ¶ Cœnarecta, vel recta absolute est cœna legitima, & liberali apparatu exhibita. Liberaliores autem divites saluatoribus suis legitimum convivium exhibebant, quæ recta cœna vocabatur: fordidi, & maligniores rectæ cœnæ loco sportulam tantum præhebant. Suet. in Dom. c. 7. Multa etiam in conviviorum usu novavit: sportulas publicas suffulsi, revocata cœnarum rectorum consuetudine. Id. in Aug. c. 74. Convivabatur & assidue, nec unquam, nisi recta, non sine magno ordine, hominumque delectu. Mart. l. 8. ep. 50. Promissa est nobis sportula, recta data est. ¶ Hinc recto apparatu vivere, apud Senec. ep. 90. est laute vivere. ¶ Recta tunica. V. Recta. ¶ Recti calus apud Grammaticos dicuntur nominativus, & vocativus. Donatus. Apud Varron. l. 7. de L. L. relictus casus dicitur solus nominativus, quia nullam patitur vocabuli inflexionem. ¶ Rectum intestinum est illud, quod in ima ventris parte, qua excrementa excernuntur, positum est, nulloque sinu habet, sed recta extenditur usque ad sedem. Cels. l. 4. c. 1.

Recubitus, us, m. actus recumbendi, subfultus ille, quod faciunt corpora in solum durum incidentia. Plin. l. 24. c. 13. Ipsum baculum per se recubitu propius adlabi.

Recubo, as, bui, bitum, n. 1. riposare, נח, Germ. liegen, Gall. coucher, couclat, Hisp. reposarse, estarrecado, ἀνακλιμα, rursus, seu iterum cubo. Cic. 1. de Div. Deinde cum se collegisset, idque visum pro nihilo habendum esse dixisset, recubuisse. ¶ Interdum idem est, quod simplex cubo, idest jaceo, quiesco. Cic. 2. de Or. M. Lepidus, cum cæteris in campo exercitibus, in herba ipse recubuisse. Id. 3. de Orat. Recubans molliter, & delicate.

Recudo, is, cudi, cufum, a. 3. ribastere, Germ. vviderumb schmiden, Gall. reforgir, Hisp. recatir, ἀνακλίνω, denuo cudo. Varro. Ut hæ fallent, qui vetera metalla recudunt.

Recula, æ, ῥέκλα, parva res. cofarella. Plaut. in fragm. Clitellariæ. Si quidem imperes pro copia, pro recula. Donat. in vita Virgil. Apibus curandis reculam auxit. ¶ Dicitur etiam recula. Apul. l. 4. Metam. Pannoæ recula. Sunt tamen qui & hic recula legunt.

Recultus, a, um, nom. particip. a recolo. Ovid. 5. Met. v. 647. partimque rudi data femina iussit Spargere humo, partim post tempora longa recultæ.

Recumbō, is, cubui, cubitum, n. 3. giacere, שכב, Ger. liegen, sitzen, Gal. coucher, s' assoir, Hisp. assentarse, ἀνακλιμα, idem ac recubo, idest toto corpore jaceo. Plin. l. 17. c. 22. Adeo non recumbat in eo, nec delicate se spargat. ¶ Sæpe sumitur pro accumbere, seu jacere ad mensam. Nam veteres in lectis jacentes cibum fumebant. Hor. lib. 1. ep. 5. Si potes Archæicis conviva recumbere lectis. Plin. l. 4. ep. 22. Cœnabat Nerva cum paucis: Veiento proximus, atque etiam in sinu recumbat. ¶ Interdum pro inclinari. Virg. 9. Æn. Inque humeros cervix collapsa recumbit. ¶ Recumbere etiam dicuntur loca acclivia. Martialis. l. 4. epigr. 64. jugera pauca Martialis Longo Janiculi jugo recumbunt.

Recuperatio, & Reciperatio, onis, ricuperazione, Germ. vvidererholung, Gal. recouement, Hisp. recobramiento, ἀνάληψις, actus recuperandi. Cic. 10. Phil. c. 10. Ita præclare est recuperatio libertatis. Justin. l. 30. c. 1. Contentus ricuperatione urbium, quas amiserat. ¶ In iudicis, apud Fesli. ex Gallo Ælio, ricuperatio est, cum inter populum & reges, nationesque & civitates peregrina lex convenit, quomodo pro ricuperatores reddantur res, recipianturque, resque privatas inter se persequantur.

Recuperativus, a, um, adjectiv. qui recuperari potest, apud Aggen. Urb. in Frontin. pag. 304. edit. Gof.

Recuperator, & Reciperator, oris, qui recuperat. Recuperatores apud Romanos erant iudices, qui ad recuperandas privatas res litigatoribus dabantur. Plaut. Bœch. 2. 3. 36. Postquam Prætor Recuperatores dedit. Gel. l. 20. c. 1. Injuriosis æstimandis Recuperatores se daturus edixit. ¶ Dabantur & ab Imperatoribus contentione orta inter milites. Liv. l. 26. Scipio tres Recuperatores cum se daturum pronuntiasset. ¶ In Urbe Prætores dabant Recuperatores ex omni Ordine, in Provinciis ex conventu negotiatorum, vel e sua cohorte. Cic. 5. Ver. c. 28. Iste Recuperatores se de cohorte sua daturum minabatur. Id. ibid. c. 11. De conventu nullum unquam iudicem, neque Recuperatorem dedit.

Recuperatorius, a, um, quod ad Recuperatores pertinet, ut iudicium recuperatorium, quod per Recuperatores exercebatur. Cic. 2. de Inv. c. 20. Non enim oportet, in recuperatorio iudicio ejus maleficii, de quo inter scarios quæritur, fieri præjudicium.

Recuperatus, & Reciperatus, a, um, nom. particip. ricuperato. Justin. l. 36. c. 1. Recuperatum regnum. Tacit. 3. hist. c. 22. Reciperatæ cibo somnoque vires. Cic. pro Flac. c. 23. Pecunia recuperata.

Recupero, & Recipero, as, avi, atum, a. 1. ricuperare, ricacquirere, Ger. vvider aberkommen, Gal. recouurer, Hisp. recobrar, ἀνακατασταλέω, rem amissam recipio, seu rursus acquirō, a recipio. Cic. 4. Ver. cap. 35. Bello confecto socios sua per nostram victoriam recuperare. Id. 5. Ver. c. 14. Ille autem, unde abiatum est, iudicio suum recuperare nullo modo potest. Id. 2. Agr. Qui ab illo pecuniam depositam nostris recuperarent. Id. 13. Phil. Albanum, Firmianum a Dolabella recuperari, etiam ab Antonio Tusculanum. Var. l. 1. R. R. c. 13. Ubi fessis opere commodissime possint se quieti recuperare. Justin. l. 18. c. 7. Recuperatum patriam venire.

Recupio, is, a. 3. valde cupio. Plaut. Capt. 4. 2. 76. Ut recipias facere sumptum. Alii leg. se cupiss.

Recuro, as, a. 1. ἀνακαταλέω, iterum, vel diligenter curo, magna cura reficio. Plin. l. 13. c. 12. Quæ non esset ita recurata, in sua manit amphitheatrica. Catul. ep. 41. (al. 45.) Et me recuravi pœymoque & utrica. Apul. l. 6. A. A. Recurrare piagas.

Recurro, is, recurri, ursum, n. 3. ἀναδρομέω, iterum, vel retrorsum curro, redeo. Cic. l. 14. Fam. ep. 3. Delipso quoque ita imperavi, statim ut recurreret. Id. 2. de nat. Deor. c. 19. Lunæ species mutatur tum crescendo, tum defectionibus ad initia recurrendo. Horat. l. 1. ep. 10. Naturam expellas turca, tamen uque recurret. Id. l. 2. ep. 1. Anni recurrentes. Plin. in Paneg. Ita hæc optimi appellatio nunquam memoris hominum siæte recurret. Quintil. l. 1. c. 6. Ad eam rationem recurrent, ut & Plaut. Trinum. 4. 3. 8. Recurre petere, re recenti. h. e. redi cito ad petendum.

Recursio, onis, recursus, reditio. Martialis. Capel. l. 9. & Apul. in Asclepio. Recursio, as, n. 1. ἀναπρωχέωμαι, freq. 2. recurreo. Plaut. Most. 3. 1. 54. Quid ego huc recurrem? aut operam suam, aut contemam? ¶ Translate sumitur pro venire in mentem. Virg. 1. Æn. v. 652. Urit atrox Juno, & sub noctem cura recurat. Tacit. 2. hist. c. 78. Recursabat animo vetera omnia.

Recursus, us, m. vicorso, ritorno, ἀναπρωχέω, actus recurrendi, reditus. Liv. l. 26. cap. 42. Ut subeunti sæpe ad mœnia urbis recursus pateret. Virg. 5. Æn. Inde alios inuertit cursus, aliosque recursus. Cels. l. 4.

lib. 4. cap. 4. Recurſus ad bonam valetudinem facit.
Recurvatus, a, um, ἀνακαμπωμένος, recurvus factus, curvatus. *Caſp. lib. 5.* Id ſpeculo protrahendum eſt, aut hamulo reuſo, parum recurvato. *Colum. l. 3. c. 18.* Tortus, & recurvatus.
Recurvo, as, a. 1. *ritornare, curvare*, כָּרַב, Ger. *vider krümben*, Gal. *recourber*, Hiſp. *encorvar*, ἀνακαμπωτός, curvum facio. *Stat. 3. Theb.* Horrentesq; ſitu gladios in ſæva recurvant vulnera. *Col. l. 5. cap. 10.* Duritia humi coercita recurvatur. *Ovid. 1. Amor. eleg. 8.* Inque caput liquidas arte recurvat aquas. h. e. redire facit.
Recurvus, a, um, *rhorro*, כָּרַב, Ger. *krumb*, Gal. *courbè*, Hiſp. *corvo*, καμπύλος, valde curvus. *Col. l. 9. c. 33.* Ad pluſum apertis, ad buccinam recurvis. *Ovid. de rem. amor. v. 218.* Æra recurva.
Recufabilis, le, adject. qui recuſari poteſt, aut debet. *Tertul. l. 4. cont. Marcion. c. 35.*
Recuſatio, onis, *recuſa*, Ger. *verſagung*, Gal. *refus*, Hiſp. *rebuſamiento*, ἀπαρνήσις, actus recuſandi. *Cic. 2. de Or.* Nam hæc ipſa recuſatio diſputationis diſputatio quædam fuit mihi quidem perijudica. *Id. Caſil. 3. c. 2.* Sine recuſatione, ac ſine ſulla mora negotium ſuſceperunt. *Id. 2. Leg. c. 16.* Pœna violatæ religionis juſtam recuſationem non habet.
Recuſo, as, avi, atum, a. 1. *recuſare, reſutare*, כָּרַב, Ger. *abſchlagen*, Gal. *reſuſer*, Hiſp. *reſuſar*, ἀπαρνήσις, tenuo, detrecto, reſicio, a cauſo, as. Conſtruitur cum acc. *Cic. pro Flac.* Populum R. diſceptatorem non modo non recuſo, ſed etiam depoſco. *Caſp. l. 1. B. C. c. 33.* Recuſare munus legationis. *Id. l. 1. B. C.* Recuſare amicitiam alicujus. ¶ Vel cum abl. & præp. de. *Cic. 2. Verr.* Deinemus nos de iudiciis tranſferendis recuſare. ¶ Vel cum infinitivo. *Virg. 6. Æn.* Nec nate tibi comes ire recuſo. ¶ Vel cum conjunctivo, & partic. *ne, quin, quominus.* *Cic. pro Clæna.* Illi enim non hoc recuſabant, ne, &c. *Id. 4. Acad.* Non poſſimus, quin alii a nobis diſſentiant, recuſare. *Id. 1. Fin. c. 3.* Nec vero, ut noſter Lucillius, recuſabo, quominus omnes me legant. ¶ Accipitur quoque pro accuſationem depellere. *Cic. in Brut. c. 23.* Tum igitur Galba recuſans pro ſe ſe, & populi R. ſidera implorans, &c. ¶ Item pro negare. *Caſp. J. C. l. 48. R. mandati.* Si quis uſuris creditam pecuniam ſidejuſſiſſet, & reus recuſare vellet, ſub uſuris creditam eſſe pecuniam.
Recuſabilis, le, adject. qui retro quati poteſt, ut recuſabilis ſphæra, *Caſp. Aurel. Tard. 3. c. 6.*
Recuſus, uſ, m. repercuſſio. *Plin. l. 8. cap. 53.* Atque recuſſu pernicioſus, quo libuerit, exultant.
Recuſus, a, um, ἀνακαμπωτός, *ſcoſſo, ſtattuto*, concuſſus, a quatio. *Virg. 2. Æn.* Uteroque recuſo Inſonare cavæ, gemitumque dedere cavernæ. *Apul. l. 5. Metam.* Recuſus ſomno. h. e. excitatus.
Recutito, a, um, ἀποκαταμάσσειν, curtatus, cui a glande reſecta eſt cutis, quo nomine dicti ſunt Judæi, quibus ex legis præſcripto præputia præcedebant. *Martial. l. 7. ep. 29.* Nec recutitorum fugis inguina Judæorum. ¶ Ponitur etiam pro rupto, lacerato, exulcerato. *Martial. l. 9. epigr. 58.* Nec ruptæ recutita colia mulæ. h. e. quæ sæpe reſectam pellem sæpe lacerant.
Redabſolvo, is, a. 3. idem quod ſolvo, vel abſolvo. *Plaut. Curc. a. 3. v. 84.* Te redabſolvam, qua advenilli, gratia. Rediſis alii *abſolvum*.
Redaccendo, is, a. 3. ruruſ accendo. *Tertul. de anim. c. 30.* Facilior ante exſtingui, quam redaccendi.
Redactus, uſ, m. aduſ redigendi. Speciatim ſumitur pro pecunia ex frugibus venditis redacta. *Sævola l. 5. §. 1. ff. de uſufr.* Sempronio do, lego ex redacta fructuum oleis, & porrinæ partem ſextam. Sic enim in Pand. Flor. & manuſ. col. d. legitur. Vulgo eſt *ex rediſu*.
Redactus, a, um, *viduoſo*. *Vel. l. 1. c. 94.* Armenia in poteſtatem redacta. *Liv. l. 26. c. 37.* Ad irritum victoria redacta. *Id. l. 10. c. 45. Id. 26.* redactum ex captivis dicebatur.
Redadupto. V. *Readopto*.
Redadunatio, onis, f. *riunione*. *Tertul. de reſur. carn. c. 30.* Redadunatio offium. Alii leg. *redunatio*.
Redambulo, as, n. 1. *ritornare*, ἀνακαμπωτός, redeo, revertor. *Plaut. Capt. 4. 2. in fine.* Bene ambula, & redambula.
Redamo, as, a. 1. *riamare*, ἀνακαμπωτός, contra, vel ſimiliter amo, me amantem amo, in amore reſpondeo. *Cic. de Am. c. 14.* Vel qui, ut ita dicam, redamari poſſit.
Redamoveo, es, a. 2. ruruſ amoveo. *Imp. Valens, Gratian. & Valentinian. l. 8. Cod. Theodoſ. ſi. 5. leg. 35.*
Redamtruo, as, n. 1. redeo, recurro. *Festus. V. Amtruo*.
Redanimatio, onis, animæ ad corpus reſtitutio. *Tertul. de reſur. carn. c. 38.*
Redanimatus, a, um, nom. ex particip. *reſuſcitato*. *Tertul. de reſur. carn. c. 19.* Redanimatus, & reſuſcitatus Deo.
Redanimus, as, a. 1. *riamare*, *reſuſcitare*. *Tert. de reſur. carn. c. 13. & 31.*
Redardeſco, is, n. 3. *riandere*, Ger. *vider enbrinrer*, Gal. *arder de rechef*, Hiſp. *arder de nuevo*, ἀνακαμπωτός, iterum ardeſco, iterum flammam emitto. *Ovid. de rem. Am. v. 734.* Flamma redardeſcit, quæ modo nulla fuit.
Redarguo, is, a. 3. *riprendre*, Ger. *rihören*, Gal. *reprendre*, Hiſp. *redarguir*, ἰλιγγα, reprehendo, accuſo cum reprehentione. *Cic. 2. Fin.* Quos niſi redarguimus, omnis virtus, omne decus, omnis vera laus deſerenda eſt. *Id. pro Cluent. c. 23.* Redargue me, li mentior.
Redaſpicio, as, a. 1. vel redaſpicio, aris, d. 1. denuo auſpicio, ſeu auſpicio ſumo, ruruſ incipio. *Plaut. Capt. 3. 5. in fine.* Exauſpiciavi ex vinculis, nunc intelligo redaſpiciandum hunc eſſe in catenas denuo. V. *Exauſpicio*.
Redditio, nis, *reſtitutione*, שְׁלוּבָה, Ger. *viddergebung*, Gal. *reſtitution*. Hiſp. *reſtitucion*, ἀνακαμπωτός, actus reddendi. Hoc ſenſu uſurp. *Aſcon. Pedian.* ¶ *Auguſt. l. 21. de civ. Dei. c. 7.* Redditionem rationis poſcentibus reſpondere. ¶ Pro ſecunda parte ſimilitudinis, quæ antapodoliſis etiam dicitur, *Quintil. l. 8. c. 3.* Similitudo cum re, cujus eſt imago, connectitur, collatione invicem reſpondente, quod facit redditiio contraria, quæ ἀνακαμπωτός dicitur.
Redditivus, a, um, adject. *Redditivus*, a, dicitur a *Diomed. lib. 2. pag. 432. Pufcb.* ea propoſitio, quæ a *Quintil.* appellatur *redditio*. Subintelligitur autem *propoſitio*, aut quid ſimile. Similiter *Prifcian. l. 17. pag. 1051. & 1055.* *redditivus nomina* vocat, quæ redditioni inſerviunt, ut *ſalis, tot*, quæ reſervantur ad *quæſtis, quot*, &c.
Reddituri, pro reddendum iri, quemadmodum & *præſtituri* pro præſtitum iri, legitur *leg. 27. ff. ad Senatuſconf. Trebel.*
Redditus, a, um, nom. partic. *reſtitutio, reſo, doſto*. *Cic. Att. l. 8. ep. 22.* Pecuniam Domitio non eſſe redditam. *Id. ibid. l. 9. ep. 11.* Serius reddita ſunt literæ. *Virg. Æn. 3. v. 40.* Vox reddita fertur ad aures.
Reddo, is, reddidi, reddidum, a. 3. *rendere, reſtituire*, Ger. *viddergeben*, Gal. *rendre*, Hiſp. *boluer*, ἀνακαμπωτός, proprie eſt rem acceptam, vel ablatam reſtituere, quaſi retro dare. *Cic. ad Q. Fr.* Cogebantur Syllani homines, quæ per vim ac metum abſulerant, reddere. ¶ Dicitur etiam de eo, quod debitum non eſt, ſed quod non admittimus, aut quo uti nolumus. *Cic. pro Syll.* Sed etiam, ſiquid ab omnibus conceditur, id reddo, ac remitto. ¶ Accipitur ſæpe pro dare. *Caſp. J. C. de verb. ſign. l. verbum, lib. 20. ff.* Reddendi verbum quanquam ſignificationem

habet retro dandi, accipit tamen & per ſe dandi ſignificationem. *Cic. Att. l. 1. ep. 15.* Cincius noſter eam mihi abſte epilolam reddidit. *Liv. l. 28.* Tribunus jura reddere ſinebat. *Id. l. 29. c. 1.* Judicia reddere in aliquem. h. e. exercere. *Cic. pro Plane. c. 37.* Reddere vitam pro republica. ¶ Item pro rependere, perſolvere. *Cic. 1. Off. c. 15.* Unum dandi beneficii, alterum reddendi. *Col. l. 4. c. 3.* Cum magno ſænore gratiam reddidiſſe. ¶ Item pro facere, efficere. *Cic. 2. de Orat.* Nox te, inquit, nobis, Antoni, expoliuit, hominemque reddidit. *Id. pro Flacc.* Quo voluit, adduxit, convicit, & elinguum reddidit. ¶ Item pro reponere. *Plaut. Moſt. l. 2. 28.* Tempeſtas venit, confringit tegulas, imbriceſque, ibi dominus indiligens reddere alias ne volt. ¶ Item pro producere. *Ter. Phorm.* Fructum, quem Lenini uxoris reddunt prædia. *Plin. l. 16. c. 26.* Abies flores reddit. ¶ Item pro exponere, narrare. *Plaut. Aul. l. 1. 6.* Tibi ego rationem reddam, ſtimulorum ſeges? ¶ Item pro referre, ſive recenſere. *Cic. in Brut.* Perge, Pomponi, de Cæſare, & redde, quæ reſtant. *Plin. in præf. l. 11.* Quæ ſuis locis reddam. ¶ Item pro referre, ideſt, repræſentare. *Cic. Att. l. 4. ep. 3.* Omnes Catilinas, Siciniſque poſtea reddidit. *Plin. l. 10. c. 42.* Phittacus vocem humanam reddit. ¶ Item pro exprimere, vertere. *Cic. 1. de Orat.* Ut, cum ea, quæ legerem Græcæ, Latine redderem. ¶ Item pro pronuntiare. *Cic. in Brut.* Ut, quæ ſecum commentatus eſſet, ea ſine ſcripto verbis eſſidem redderet. ¶ Item pro exhalare, reſpirare. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 54.* Excipiatque animam eam quæ ducta ſit ſpiritu, eandemque a pulmonibus reſpiret, ac reddat. ¶ Item pro egere. *Plin. l. 10. c. 47.* Inter aquaticas mergi ſoliti ſunt devorare, quæ cæteræ reddunt. *Id. l. 8. c. 42.* Reddere urinam. ¶ Item pro retorquere, rejicere. *Stat. l. 9. Theb.* Poterſas reddere tela ſui. ¶ Animum reddere, interdum eſt conſolari, reſpicere, confirmare, interdum eſt reconciliari. *Ter. Andr.* Nuptias effuge ego ſitas malo, quam tu adipiſcier. C. Reddidisti animum. *Hor. l. 1. od. 16.* Dum mihi ſias recantatis amica opprobriis, animumque reddas. ¶ Reddere animum, eſt mori. *Virg. 3. Georg. ad fin.* Vituli vulgo moriuntur in herbis, Et dulces animas plena ad præſepia reddunt. ¶ Reddere vota, *ſuddiſſare*, o ſcogliere i voti. *Virg. Ecl. 5. v. 75.* & cum ſolemnia vota reddemus Nympſis, & cum luſtrabimus agros. ¶ Reddere nomen alicui, eſt cum proprio nomine nuncupare. *Plin. l. 17. c. 24.* Omnibus in exercitu ſuo militibus nomina reddidit. ¶ Ven- teres in futuro indicativi dicebantur *reddibo* pro *reddam*. *Plaut. Men. 5. 7. 49.* Salvum tibi ita, ut mihi dediſti, reddibo.
Redemptio, vel Redemptio, onis, *compera*, ἀγοράσις, idem ac emptio. *Cic. 2. Ver.* Eit redemptio huius iudicii facta grandi pecunia. ¶ Redemptio vectigalium eſt, cum quis a Principe, vel a Civitate vectigalium reditum certa pecunia emit, ut ex eo faciat quaſtum. *Cic. de Prou. Conf. c. 5.* Non temeritate redemptiois, aut negotii gerendi inſcitia. ¶ Interdum ſumitur pro liberatione pretio facta alicuius hominis a vinculis, & ſervitutis, & pro eo, quod pro liberatione datur, *riſcatato*, רִשְׁוּת, Germ. *loſung*, Gal. *vancan*, Hiſp. *reſcate*, ἀγοράσις. *Aurel. Viſt. de Vir. Illuſtr.* Impetrata redemptioe marito adulterum centurionem interficiendum tradidit. Adde *Valer. Max. l. 4. c. 3.*
Redemptio, vel Redemptio, as, a. 1. freq. a *redempto*. *Cato apud Feſt.* Facta benefactis non redemptitavere. ideſt non remunerarunt, aut compenſantur.
Redempto, vel Redempto, as, a. 1. freq. a *redimo*. *Tacit. Hiſt. 3. c. 34.* A propinquis occulte redemptabantur.
Redemptor, vel Redemptor, oris, *compratore*, ἀγοράσις, emptor, qui certo pretio opus aliquod faciendum ſuſcipit. *Feſt.* Redemptores proprie, atque antiqua conſuetudine dicebantur, qui cum ad faciendum, aut præbendum quid conducerant, effecerantque, tum demum pecunias accipiebant. Nam antiquitus emere pro accipere ponebatur. At ii nunc dicuntur redemptores, qui quid conduxere præbendum, utendumque. *Cic. l. 2. de Div. c. 21.* Et redemptor, qui columnam illam de Cotta, & de Torquato conduxerat faciendam. ¶ Redemptor vectigalium eſt, qui a Populo, vel a Principe certa pecunia emit vectigalia exigenda, ut ex ea exactione quaſtum faciat. *Libeo l. cum in plures, §. vehiculum, ff. locati, & cond.* Redemptor pontis portorium ab eo exigebat. ¶ Redemptor litium, ſeu cauſarum dicitur, qui lites quotidianas pecunia niernari, illaſque paſſionibus, muneribuſque pellicere conatur, haud ſecus, quam qui domum, ædificiumve faciendum, utendumve pretio conducit: qui etiam quadruplator, & interceptor alienæ litis dicitur eſt. *Ulpian. l. Nec quicquam, ff. de offic. Proconf.*
Redemptrix, vel Redemtrix, icis, f. quæ redimit. *Prudent. in Romano, v. 774.* Et ſit redemptrix prima membrorum omnium.
Redemptura, vel Redemtura, æ, idem ac redemptio. *Liv. l. 23. c. 48.* Qui redempturis auxiliis patrimonialia.
Redemptus, vel Redemptus, a, um, ἀνακαμπωτός, conductus. *Caſp. l. 1. B. G.* Complures annos portoria, reliquaque omnia Heduoorum vectigalia parvo pretio redempta habere. *Virg. 9. Æn. v. 213.* pretio redemptis *reſcatato*.
Redeo, dis, redivi, & redii, reditum, n. anom. *ritornare*, כָּרַב, Ger. *vidderkommen*, Gall. *retourner*, Hiſpan. *boluer*, ἀνακαμπωτός, revertor, quaſi retro eo. *Cic. ad Q. Fr.* Appius a Cæſare noondum redierat. *Id. pro Quinct.* Ut Romam redit Quinctius. *Propert. l. 2. el. 16.* Dies non reditura. ¶ Translate redire ad ſe, eſt ad mentis ſanitatem redire, vel animum recipere. *Ter. Adel.* Tandem reprime iracundiam, atque ad te redi. *Cic. Att. l. 7.* Et id, quod animum induxerat, pauliſper non tenuit, ſed cito ad ſe rediit. ¶ Redire ad ingenium, eſt redire ad ſuam naturam, ſeu reſumere mores antiquos. *Ter. Adel.* Si ſperat, fore clam, ruruſ ad ingenium redit. *Cic. 1. Ver.* Redit ad ſe, atque ad mores ſuos. ¶ Redire in gratiam cum aliquo, eſt ruruſ amicum fieri. *Cic. 9. Fam.* ep. 1. Scito, me rediſſe cum veteribus amicis, ideſt cum libris, in gratiam. *Nepos in Attico, c. 17.* Vere glorianteſ, ſe nuquam cum matre in gratiam rediſſe, h. e. nulla re læſiſſe matrem, propter quam cum ipſa in gratiam redire deberet. ¶ Redire in memoriam, eſt reminiciſci. *Ter. Pbor. 5. 3.* Redi necum in memoriam. *Cic. de ſenſcl.* His legendis redeo in memoriam mortuorum. Sic redire animo aliqua res dicitur, cujus recordatio ſubit, apud *Plin. jun. in ep. 1.* ¶ Redire ad rem, vel ad propoſitum, eſt reverti ad id, de quo loquebamur. *Cic. 1. Fin.* Sed ad rem redeamus: de omnibus dici neceſſe non eſt. *Id. l. Tuſc.* Utrum igitur inter has ſententias diiudicare malimus, an ad propoſitum redire? ¶ Redire in orbem, eſt a fine ad principium re vocari. *Virg. 2. Georg.* Redit agricolis labor actus in orbem. ¶ Accipitur quoque pro provenire. *Plin. l. 12. c. 4.* Idem Cato denos culeos redire ex iugeribus ſcripſit. *Nepos in Themistoche, c. 2.* Cum pecunia, quæ ex metallis redibat. ¶ Item pro ſimplici venire *Terent. Phorm. l. 2. 5.* Præſertim ut nunc ſunt mores: adeo res redit, ſi quis quid reddat, magna habenda eſt gratia. *Caſp. l. 5. B. C. c. 93.* Piliſ mithis, ad gladios redierunt. ¶ Redire ruruſ, pleonamuſ eſt apud *Terent. Eun. 2. 4. 6. & Adelp. 1. 1. 46.* ¶ Redire viam, pro ſimplici redire, erat in veterum Juriconſultorum formulis. *Cic. pro Mur.* Præſto aderat

aderat sapiens ille, qui inire vitam doceret: redite viam; eodem ducere debant. ¶ Passive impersonaliter. *Tacit. Ann. 3. c. 37.* Tum exuto iustitio, reditum ad munia. *Ces. l. 3. B. C. c. 16.* Interea manerent induciæ, dum ab illo rediri posset.

Redergo, is, a. 3. idem ac redarguo, apud vet. Hoc verbo utebatur Scipio Africanus Pauli filius, teste *Festus*, quomodo idem *perisum* malebat, quam *perisum*.

Redhibeo, es, hui, bitum, a. 2. *far riavere, restituere*, facio, ut venditor rursus habeat, quod habuerat. *Ulp. Dig. l. 21. tit. 1. leg. 21.* Redhibere est facere, ut rursus habeat venditor, quod habuerat: & quia id reddendo fiebat, idcirco redhibitio est appellata quasi rehabitio. Aliqui legunt quasi redditis. *Cic. 3. Off. c. 23.* Dicenda vitia ea, quæ nisi dixeris, redhibeatur mancipium iure civili. *Plaut. Merc. 2. 3. 84.* Dixit se redhibere, si non placeat. h. e. dixit venditor, se recepturum domum, restituito pretio, si ea non placeat. *Id. Mostell. 3. 2. 113.* Si male emptæ forent, nobis istas redhibere haud liceret. h. e. si plus æquo pretio emptæ forent, non liceret nobis venditori restituere, pretio recepto. Ex quibus exemplis patet, hoc verbum duplicem habere significationem: nam si ad emptorem refertur, significat venditorem ad recipiendum cogere; si ad venditorem, significat recipere, & quasi retro habere.

Redhibitio, onis, f. Jurisconsultis est actionis nomen, quæ & actio redhibitoria vocatur. Ea vero actio contra eum intentatur, qui quod vitio corruptum commutaverit, vendideritve, cogitur restituere pretium, & retro, quod traderat, accipere. *Quintil. l. 8. cap. 3.* Aut in mancipii redhibitione sudare? *Gel. l. 4. c. 2.* Causa redhibitionis.

Redhibitorius, a, um, quod ad redhibendum spectat. *Pompon. Dig. l. 21. tit. 1. leg. 48.* Si sex mensium exceptione redhibitoria exclusus velit intra annum æstimatoria agere. *Papin. ibid. leg. 54.* Actio redhibitoria non est locus, nisi mancipium, & *Cajus ibid. leg. 18.* Aut redhibitoria, aut æstimatoria iudicio agere potest.

Redhibitus, a, um, redditus, partic. a redhibeo. *Fest.* Redhibitum id proprie dicitur, quod redditum est, cum qui dedit, idem rursus coactus est habere id, quod ante habuit.

Redhōstio, is, a. 4. *vicompensare*, gratiam refero, nam hostire pro æquare positum est a Veteribus, teste *Festus*.

Rediculus, i, m. Deus quidam, quem Romani bello Punico secundo excoGITAVERE, eique sanum dedicaverunt extra portam Capenam, quia accedens ad Urbem Annibal, visis quibusdam perterritus, ex eo loco redierit. *Festus*.

Rediens, euntis, o. partic. a redeo. *Ovid. 10. Met.* Perque novem erravit redeuntis cornua Lunæ. *Hor. l. 3. od. 8.* Dies anno redeunte festus.

Redigo, is, egi, actum, a. 3. *ridurre*, Ger. *verderbringen*, Gal. *reduire*, *rediger*, Hisp. *reduzir*, *περιεργα*, est quadam vi, & industria ad aliquid, vel aliquo reducere, ex re, & ago, d interposito. Et construitur cum acc. & præp. in vel ad, vel penes, vel cum adv. motus ad locum. *Ter. Adel.* Tu homo rediges me ad infaniam. *Id. Eun. 4. 4.* Eo redigis me, ut, quid egerim, ego nesciam. ¶ Redigere in potestatem, ditionem, servitutem, est subditum, vel servum facere. *Plaut. Aul. 2. 1. 47.* Nihil moror, quæ in servitutem sumptibus redigunt viros. *Cic. 3. Off.* Brevi tempore aut vivum, aut mortuum Jugurtham fe in potestatem P. R. redacturum. *Id. 4. Phil.* Potentissimos Reges, bellicosissimas gentes in ditionem huius imperii redegerunt. ¶ Aliquando ponitur pro agere, ducere, reducere. *Liv. l. 6.* Hi supra septuaginta comprehensit, & cum transfugis novis multati virgis, manibusque præcisit Capium rediguntur. ¶ Item pro vi agere, retrorsum agere, & ad redeundum compellere. *Liv. l. 1.* Postremo fufum, tugatumque in castra redigunt. ¶ Item pro accumulare. *Cic. 5. Phil.* Ut, si hoc genus in unum redigatur. *Id. 1. Ver.* Deinde bona vendit, pecuniam redigit. *Idem 5. Ver.* Cum omnis frumenti copia decimarum nomine penes istum esset redacta.

Redimiculum, i, m. *νεκροσποδία*, tænia, muliebri ornamentum capitis, aut mitræ. *Cic. 5. Ver. c. 33.* Hæc civitas mulieri redimiculum præbeat, hæc in collum, hæc in crines. *Virg. 9. Æn. v. 616.* Et tunice manicas, & habent redimicula mitræ. *Juvenal. sat. 2. v. 84.* Qui longa domi redimicula sumunt Frontibus, & toto posuere monilia collo. *Ovid. l. 10. Met.* Redimicula pectore pendunt. ¶ Pro vinculo, aut impedimento, quo quis tenetur. *Plaut. Truc. 2. 4. 41.* Ut esset aliquis laqueus, & redimiculum, reversionem ut ad me faceret.

Redimio, is, ivi, itum, a. 4. *cingere, ornare, circondare*, *ἀναπλέω*, cingo, coronam, orno. *Cic. 3. Tus. c. 18.* Incendens odores, & fertis redimiri jubebis, & rosa. *Stat. 1. Jylv. 5.* Crinem redimire corymbis.

Redimitus, us, m. actus redimiendi, coronatio. *Solin. c. 46.* (al. 33.) Plurimis crines intonsi, mitrata capita, redimitu pari. Alii aliter legunt.

Redimitus, a, um, *circio, circondato*. *Cic. in Somn.* Cernis autem terram eandem quasi quibusdam redimitam, & circumdatam cingulis. *Tibul. l. 1. eleg. 17.* Fronis redimita corymbis. *Casul. carm. de Berecyns.* Loca redimita silvis.

Redimo, is, emi, emptum, a. 3. *comperare, ἀνέμομα*, idem ac emo, ex re, & emo, d, interposito euphoniz causa. *Plaut. Men. 4. 3. 6.* Ego tibi redimam bis tanto pluris pallam. *Cic. 5. Ver.* Hæc, quæ vel vita redimi recte possent, pecunia æstimare non queo. ¶ Ponitur etiam pro recuperare, rem alienatam, occupatamve pretio recipere. *Cic. 13. Phil. c. 5.* Eamque non minoris, quam emit Antonius, redimet, redimet, inquam, Cn. Pompeji domum filius. ¶ Item pro conducere, aliquod certo pretio faciendum suscipere. *Cic. 3. Ver.* Qui istum eripendum redemerunt. *Ulp. l. plenum, ff. de usu, & hab.* Itemque si vestimenta texenda redemerit, vel navem fabricandam. ¶ Redimere vestigalia dicuntur Publicani, cum annorum aliquot reditum certa emunt pecunia, ut sibi ea interim liceat exigere, & in quantum suum convertere. *Cic. in Brut. cap. 22.* Quis picarias de P. Cornelio, L. Mummo censoribus redemisset. idest picis fodinas, seu vestigalia ex pice. ¶ Item pro liberare pretio perfoluto, e. g. captivum, vel servum ab eo, qui in potestate eum habet, ut captivos a prædonibus, vel se ipsum, aut alium a vexatione, sive molestia. *ristatate, liberare*, *ἀντιδωμ*. *Cic. 2. Off.* Qui suis facultatibus aut captos a prædonibus redimunt. *Id. l. 2. Fam. epist. 15.* Quam quidem (acerbitatem) ego a Republica meis privatis, & domesticis incommodis libentissime, vel istis ipsis, quæ tu me moenes, ut caveam, redemissim. *Id. 7. Verr.* Metum virgarum navarchus nobilissimæ civitatis pretio redemit. *Ulpian. l. 49. ff. tit. 14. de iure fisci, l. 29.* Ut adversus ipsum locum habeat, qui delatorem redemit. idest pecunia corruptit, & se ab ejus delatione liberavit. ¶ Redimere litem, est cum adversario convenire, & pacifici, ut te litis molestia explices. *Cic. pro R. Com.* Suas Rocius, non societatis lites redemit. ¶ Item pro compensare, emendare. *Planc. apud Cic. l. 10. Fam. epist. 8.* Non enim præteritam culpam videri volo redemisse. idest aliquo egregio facto compensasse. ¶ Redimere sibi pacem, & otium aliqua re, *Cic. Q. Fr. l. 1. epist. 1.* ¶ Redimere sibi gratiam & amicitiam alicujus, *Ces. l. 1. B. G.*

Redindutus, a, um, adiect. *vivifere*, ut redindutus carnem, *Terent. de resurrect. carn. c. 42.*

Redino, is, redeo. *Festus*.

Redintēger, V. Redintegratus.

Redintegratio, onis, *rinnovazione, ἀναίωσις*, renovatio. *Cic. ante Exil. c. 4.* Ut redintegratione illius conjuratoris animos vulnere videros? h. e. recardatione. *Auf. ad Heren. l. 4. c. 28.* Redintegratio verbi. h. e. repetitio. *Macrob. l. 1. Sat. c. 11.* Initauraticius dies dictus a redintegratione, ut Varroni placet.

Redintegrator, oris, *rinnovatore*, instaurator. *Inscript. apud Gruser. p. 459. n. 1.* Redintegratori operum publicorum. *Tertul. de anim. c. 43.* Sominus redintegrator virium.

Redintegratus, a, um, nom. particip. *rinnovato*. *Liv. l. 8. c. 32.* Tunc Papius, redintegrata ira, spoliari magistrum equitum, & vias expediri iussit. Alii leg. *redintegra*. *Ces. l. 3. B. G. c. 26.* Redintegratis viribus, acrius impugnare cœperunt. *Id. l. 2. B. G.* Redintegrato animo.

Redintēgro, as, a. 1. *rinnovare, rificare, ἀνακαθάρω*, instauro, innovo, quasi integrum facio, seu in integrum restituo. *Brut. Cic. l. 11. Fam. epist. 9.* Ne bellum nobis redintegrare possit Antonio sibi conjuncto. *Cic. 1. de Inv. c. 52.* Auditoris memoria redintegrabitur. *Auf. ad Her. l. 2. c. 2.* Enumeratio est, per quam colligimus, & communimus, quibus de rebus verba fecerimus, breviter, ut renovetur, non redintegratur oratio. *Tacit. 4. Ann. c. 33.* Varietates prælorum, clari ducum exitus retinent, ac redintegrant legentium animum. h. e. recreant. ¶ Significat etiam repetere. *Auf. ad Her. l. 4. c. 28.* Interpretatio est, quæ non iterans idem redintegrat verbum, sed commutat.

Redinvento, is, a. 4. rursus inventio, reperio. *Tertul. de anim. c. 46.*

Redinpfico, eris, redeptus sum, d. 3. rem amissam rursus adipifcor, acquirō, assequor. *Plaut. Trin. 4. 3. 15.* Inter eos ne homines condalium te redipfci postulas?

Reditio, onis, *ritorno, ἀπέλις, ἀναρροψή*, reditio, reversio. *Cic. de Am. l. ique*, cum e corporibus excellent, reditum ad cælum patere. *Id. 2. Attic. ep. 3.* Reditus in gratiam. ¶ Reditus item est proventus, *εντρασα, πρὸς δῶν*. Nomen ex eo est, quod singulis annis redcat. *Ovid. l. 2. de Pont. el. 2.* At reditus jam quique suos amat. *Plin. l. 17. c. 1.* Majore singularum reditu, quam erat apud antiquos prædiorum.

Redivia, V. Reduvia.

Rediviva, orum, m. materia diruti ædificii, quæ rursus ad novum ædificium applicatur, vel potest applicari. *Cic. 3. Ver. c. 56.* Rediviva sibi habeto: quasi quidquam redivivi ex illo opere tolleretur, ac non totum opus ex redivivis constitueretur.

Redivivus, ii, m. *απύων*, ricinus, musca canina, fortasse a redeundo, quia sæpius redit. *Col. l. 6. c. 2.* Et ut redivivi, qui plerunque seminibus in hærent, eximantur. Alia exemplaria habent *ricini*.

Redivivus, a, um, *rinvvenuto, rifufoctato*, Ger. *viden erneuuvret*, Gal. *remis en vie*, Hisp. *renacido*, *παλαμω*, quod post interitum redit in vitam. *Sen. l. 3. Declam.* Redivivum me fenem meretrix vocat. ¶ Translate dicitur etiam de rebus inanimatis. *Cic. 3. Ver. c. 56.* Utrum exilifimatis, minus operis esse unam columnam efficere ab integro novam, nullo lapide redivivo, an quatuor illas reponere? V. *Rediviva*.

Rediviva, Silius l. 10. v. 257. bella rediviva. *Juvenal. sat. 6. v. 361.* velut exhausta redivivus pullulet arca nummus.

Redo, onis, m. genus piscis. *Aufon. in Mosel. v. 89.* Et nullo spinæ nociturus acumine redo.

Redolens, entis, o. 3. partic. a redoleo. *Cic. Phil. 2. c. 25.* Is vomens frustis esculentis vinum redolentibus gremium suum, & totum tribunal implevit.

Redoleo, es, lui, litum, n. 2. *rendere odore*, Ger. *stark schmecken*, Gall. *rendre odeur*, *Bayer*, Hisp. *bien oler*, *echar olor*, *απίζω*, odorarem alicujus rei refero, multum oleo. *Virg. 4. Georg.* Redolente thymo fragrantia mella. ¶ Translate *Cic. in Brut. c. 21.* Sed nefcio, quo modo, huius, quem constat eloquentia præstitisse, exilioris orationes sunt, & redolentes magis antiquitatem, quam aut Lælii, aut Scipionis, aut etiam ipsius Catonis.

Redonator, oris, qui rursus donat. *Inscript. ex ævo Constantini, apud Gruser. pag. 1095. n. 7.* Redonatori libertatis.

Redono, as, a. 1. *rendere, ridonare, ἀναδιδωμι*, reddo. *Hor. l. 2. ode 7.* Quis te redonavit Quiritem Diis patriis, Italoque cælo? Adde l. 3. od. 3.

Redordior, iris, orfus sum, d. 4. *ἀνοψίζω*, retexo. *Plin. lib. 6. c. 17.* Unde geminus tæminis nostris labor, redordientiis fila, rursumque texendi. Adde l. 11. c. 22.

Redormio, is, n. 4. *ἀνακοιμάωμαι*, rursus dormio. *Plin. epist. 36. l. 9.* Paulum redormio, dein ambulo. Adde *Cels. l. 1. c. 2.*

Redormitatio, vel

Redormitio, onis, *ἀνακοιμωσις*, actus redormiendi. *Plin. l. 10. c. 75.* In redormitione vana esse visa, prope convenit. *Harduinus* legit *redormitatio*.

Redorno, as, a. 1. rursus orno. *Tertul. de resur. carn. c. 12.* Redornantur & specula Lunæ, quæ mensuram numeris attriverat.

Reduco, is, xi, ctum, a. 3. *ricondere*, *השיב*, Ger. *viderzuruck fuhren*, Gall. *ramener*, Hisp. *reduzir*, *ἀνάγω*, redigo, retraho. *Cic. l. Acad.* Satis eum longo intervallo ad suam villam reduximus. *Balb. ad Cic. l. 8. Attic. epist. 15.* In pristinum concordiam distractos reducere. *Cic. Att. l. 9. epist. 18.* Reducere proditores de exilio. *Id. in Sallust.* Reducere exules. *Tacit. 1. Ann. c. 72.* Legem inajestatis reducere. *Virg. 4. Æn.* Socios a morte reduxit. h. e. eripuit. *Quintil. l. 1. c. 6.* Varie, & multipliciter ad etymum verba reducere. *Valer. Flac. l. 5.* reducere passus. h. e. retrocedere. ¶ Ponitur interdum pro contrahere, in angulum redigere, *ristringere*. *Senec. l. 1. de benef. c. 14.* Nemo hæc ita interpretetur, tanquam reducam liberalitatem, & tæminis archioribus reprimam. ¶ Poetæ, ut primam producant, d geminis. *Lucret. l. 4. v. 490.* Mittunt, & crebras redducunt naribus auras.

Reductio, onis, *riduzione, ἀνάγωγη*, actus reducendi. *Cic. l. 1. Fam. ep. 7.* Quo redutio Regis Alexandrini tibi adempta sit. *Vitruv. l. 5. c. 10. de balneis.* Clypeum æneum catenis pendeat, per cuius reductionis, & demissionis perficietur fudationis temperatura.

Reducto, as, a. 1. frequentat. a reduco. *Aurel. Vi. in Numeriano.* Cum exercitum reduclaret.

Reductor, oris, *riductore, riduttore, ὑπαγωγός*, qui reducit. *Liv. l. 2. c. 33.* Reductori plebis Romanæ in Urbem sumptus tueri detuit. *Plin. l. 8. epist. 12.* Literarum senescientium reductor.

Reductus, a, um, *ricondotto, ἐπαγωγός*. *Cic. pro Rab. Posth. c. ult.* Possunt excitare multos reductos teites liberalitatis tuæ. *Id. pro Luena. c. 36.* Reducti in gratiam. ¶ Item adductus, retro retractus. *Virg. Æn. 5.* duroque reducta Libravit dextra media inter cornua cælus. ¶ Isterdam ponitur pro flexuoso, replicabili. *Virg. l. Æn. v. 166.* Inque

sinus incidit se fe unda reductos. ¶ Item pro remoto. *Hor. l. 1. epist. 19.* Virtus est medium vitiorum utriusque reductum, *Quintil. l. 11. c. 3.* Ut qui singulis pinxerunt coloribus (a *chiarofuoco*) alia tamen eminentiora, alia reductiora fecere. *Plin. in lontananz.* ¶ Item pro secreto. *Virg. 6. Æn. v. 703.* Interea videt Æneas in valle reducta siluludum nemus. *Acron.* Reducta, hoc est secreta. Sed *Lambinus* in illud *Horatii l. 1. od. 17.* Hic in valle reducta inquit, Reductam vallem appellat, quæ sinus quosdam flexuosos, & recessus habeat, in quibus quis a ventis, & injuria cæli tuos esse queat.

Redulceratus, a, um, nom. particip. *insprito*, ut redulceratus dolor, *Apul. l. 5. A. A.*

Redulcerus, as, a. 1. *ἀδελφός*, denuo ulcerosum facio. *Col. l. 7. c. 5.* Quæ prius aspera testa, vel pumice detricata redulceratur.

Reduncus, a, um, *ἀρκαυαίτης*, retrorsum inflexus, cui *aduncus* opponitur, ab *uncus* adject. *Plin. l. 11. c. 37. de cornibus.* Jamque aliis ad incursum robusta, aliis ad iectum, aliis adunca, aliis redunca, &c. ¶ Sumitur & pro adunco. *Ovid. 12. Metam. v. 562.* Viribus usus avis, peninis, rostroque redunco.

Redundans, antis, o. *ὑπερβαλῶν*, *vidondante*, copioso. *Cicer. de clar. Or. c. 13.* Añatic oratores parum prelli, & nimis redundantes. *Tertul. lib. 2. de cultu fam. c. 9.* Amputatio, & decussio redundantioris notioris.

Redundanter, adverb. superflue, abundanter, nimis. *Plin. lib. 1. epist. 20.* Ut illud immodice, & redundanter, ita hoc jejune, & infirme.

Redundantia, *ὑπερῶς*, *superabundantia*, *ἄφθονος*, Ger. *uberfluff*, Gal. *superfluitas*, *fosjon*, Hisp. *superfluidad*, *redundancia*, *περὺσσορος*, superfluitas, quod abundat, quod nimium est. *Cic. in Orat. c. 30.* Ipsa enim illa pro Roscio juvenilis redundantia multa habet attenuata, quædam etiam paulo hilariora.

Redundatio, onis, redundantia, *περὺσσορία*. *Plin. l. 11. c. 37.* Fastidium in cibis, redundatio stomachi, *scorvugimento*, *rigurgitamento*.

Redundatus, a, um, *ὑπερβαλῶν*, particip. a redundo. *Ovid. 6. Fast. Amne redundatis foïta mædabat aquis. h. e. extra alveum undantibus.*

Redundo, as, n. 1. *superabundare*, *vidondare*, *ἄφθονος*, Gal. *vidonder*, *regorger*, Hisp. *redundar*, *reboffar*, *ἀρκαυαίτης*, *περὺσσορος*, superfluo, ut rursus, superabundo. Proprie aquarum est, cum adeo augentur, ut se ripsis, litioribusque non possint continere. *Cic. de Div. 1. cap. 44.* Si lacus Albanus redundasset, ique in mare fluxisset. *Stat. lib. 4. Silv. 3. v. 71.* Vulturinus levat ora, maximoque Pontis Cæsarei reclinis arcu, Pandis talia faucibus redundat. ¶ Translate dicitur de aliis liquoribus. *Cic. pro L. Man.* Quæ magnis oppressa hostium copiis, eorum ipsorum sanguine redundavit. Sic redundare ita dicitur, qui ex heferna crapula graves sunt. *Plin. in Paneg. c. 63.* ¶ Item de quacunque alia re, pro abundare. *Cic. l. 3. Fam. epist. 10.* Præsertim cum tu omnibus vel ornamentis, vel præfidiis redundares. *Id. 1. de nat. Deor.* Tuus autem Deus non digito uno redundat, sed capite, collo, cervicibus, &c. id est plus habet, & supervacaneum. *Id. Ver. 5.* Quod redundaret de vestro frumentario quærit. *Id. 3. de Or. Neque in Antonio defuit hic ornatu orationis, neque in Crasso redundavit.* ¶ Accipitur etiam pro recidere, referri, pertinere, cum acc. & præp. *at*, vel *in*. *Cic. de Am. Quorum tamen ad amicos redundet infamia. Id. pro Mur.* Si hæc elapide de manibus nostris in quin annum, qui consequitur, redundarint? *Idem Catil. 1. cap. 12.* Ne quid invidiæ mihi in posteritatem redundaret.

Reduplicatus, a, um, adject. *reddoppiato*. *Tertul. de patient. c. 14.* Quæ amiserat, reduplicata possedit.

Redulesco, is, urui, n. *indurirsi di nuovo*. *Vitruv. l. 1. c. 4.* Ferrum cum molle & candens est, si refrigeratur tinctum frigida, redulescit.

Reduvia, seu reduvia, *ὑπερβαλῶν*, panaritium, abscissus ad radices unguem. Dicitur est reduvia quali *reluvia*, quia cutis circa unguem se reolvit, ac resolvit. *Fest.* Reduvium quidam, alii reluvium appellant, cum circa unguem cutis se resolvit, quia luere est solvere. Al. leg. *reduvium*. *Plin. l. 29. c. 2.* Reduvii sanantur ex aqua frigida. *Cic. pro R. Am. c. 44.* Qui enim capiti Sex. Roscii mederi debeam, reduvium curem. h. e. majoribus malis neglectis, minoribus remedium quaeram. ¶ Invenitur reduvia, aut reluvia vox & alia significatione apud *Solinum*, c. 45. (al. 32.) qui reduvia conchiliorum vocat fragmenta eorum, & reliquias: quemadmodum & reluvias ecarum appellat, quæ e cibis dentibus crocodili inhærent. Trochilos, inquit, avis parvula est: dum reluvias ecarum affectat, os beluz hujusc penetrat. ¶ Videtur etiam usurpari de pelle, ut de pelle hominis, cum se flagris resolvit. *Titin. apud Voss. in Etym.* Lanthudo confervit, reduvia flagri.

Reduvius, a, um, asper, hians. *Leviur* apud *Voss. in Etym.* Scabra in legendo, reduviolave offendens.

Redux, uis, gen. c. *risornato sano, e salvo*, *שׁוּב*, Ger. *der ad wieder kompt*, Gal. *revenu sain*, & *saive*, Hisp. *librado*, *παλινοσ*, qui a periculo in tutum reductur, vel ab exilio, sive captivitate in patriam. *Cic. pro Mil. ad fin.* Quid me reducem esse voluistis? *Plin. l. 8. c. 5.* Sexto die pertunduntur amne, non ante reduces ad agmen. *Ter. Heaut. 2. 4. 18.* Tu me reducem in patriam facis. *Virg. 5. Æn. Grataur reduces.* ¶ *Redux* Fortuna, Dea apud Romanos, cui templum in Urbe dedicarunt, appellata, quod e bello, longinqua peregrinatione, exilio reduceret. *Givildus & Alex. ab Alex. l. 1. c. 13.*

Reexinanio, is, a. 3. *volare di nuovo*. *Apic. l. 8. c. 6.* Reexinantes in cacabum.

Retabrîco, as, a. 1. *risfabbricare*. *Diocletian. & Maximian. Imp. l. Si is Cad. de edif. privar.* Collapsium balneum retabraricæ enisus est.

Retactio, is, eci, actum, a. 3. idem ac reficere, apud vet. *Plaut. Truc. 4. 4. 24.* Nam retacere si velim, non est locus. Al. leg. *re facere*.

Retectio, onis, *risfacimento*, *ἰσχυρῶς*, actus reficiendi, seu inaurandi. *Cal. l. 12. c. 3.* Cæteraque, si retectioem desiderant, fabris concinnanda tradantur. *Sueton. in Cæs. c. 15.* Retectio Capitolii. ¶ Item recreatio. *Quintil. l. 10. c. 3.* Tempora ad quietem, retectioemque data in acerrimum laborem convertimus. *Plin. in Paneg. c. 81.* Instat retectioem existimas mutationem laboris.

Refector, oris, *risfaciore*, qui reficit. *Suet. in Cæs. c. 18.* Item colossi refectorem insigni conspicio, magna mercede donavit.

Refectus, us, m. idem ac refectio. *Plin. l. 18. c. 7.* Panem ex hordeo antiquis usitatum vita damnavit, quadrupedumque tradidit refectibus h. e. alimentis.

Refectus, a, um, *risfatto*, rursus factus, inauratus, renovatus. *Cicer. Att. l. 16. ep. 3.* Et quidem archetypum ipsum, crebris locis inculcatum, & refectum. *Curt. l. 7. c. 5.* Nec aut cibo refectus, aut potu. *Virg. storat. Horat. l. 2. ep. 2. v. 136.* cognatorum opibus, curisque refectus. h. e. sanatus, ad pristinum mentis statum restitutus.

Retello, is, refelli, sine sup. a. 3. *ributare*, *confutare*, *convincere*, *הרבה*, Ger. *widerlegen*, Gal. *refaser*, Hisp. *recazar*, *δυναστεύω*, quod dictum est, arguendo saltum ostendo, ex re, & falso. *Cic. 2. Tusc. c. 2.* Et retellere sine pernicia, & refelli sine iracundia parati sumus. *Id. 2. Fin. c. 15.* Ita vivunt quidam, ut eorum vita restellatur oratio.

Refererê, is, ſi, tum, a. 3. *empire*, *כִּי*, Ger. *voll fûllen*, Gal. *rem*

pliv tout plein, Hisp. *biacbir*, *ἰμπληρω*, repleo, ex re, & facio. *Cic. 1. de Or. Hæc*, quæ coarctavit, & peranguste referit in oratione sua. *Id. pro Rab. Post.* Aures referit illis sermonibus. *Id. 2. de nat. Deor.* Superflitione omni vitam hominum referentur. *Id. pro Sext. c. 33.* Corporibus Tiberim compleri, cloacas referri.

Referio, is, sine præf. & sup. a. 4. *repercuotere*, Ger. *widerumb schlagen*, Gal. *refrappere*, Hisp. *tornar a herir*, *ἀποπνῖω*, repercutio. *Ovid. 4. Met. v. 349.* Non aliter, quam cum puro mundissimum orbe opposita speculi referitur imagine Phœbus. *Plaut. Afin. 2. a. 108.* Patitor tu idem cum ego te referiam.

Referiva, V. Refriva.

Referro, ers, tuli, latum, a. nom. *risferire*, *riportare*, *רִשִׁי*, Ger. *wider bringen*, Gal. *reporter*, Hisp. *tornar a traber*, *ἀναφῆσι*, retro tero, reporto. *Cic. 1. Off.* Non solum repulsum retulit, sed ignominiam etiam, & calamitatem. *Id. 12. Fam. ep. 25.* Aulter me ad tribules tuos retulit. *Id. Att. 15. ep. 16.* Reterunt mi pedes in Tusculanum. *Id. 1. Tusc.* ¶ Accipitur etiam pro perferre. *Cic. Att. l. 6.* Itaque sine ulla ignominia suis humeris pecunias populis retulerunt. ¶ Item pro conferre. *Cic. 4. Fin.* Nisi omnia, quæ leget, quæque rejiciet, unam referantur ad summam. id est conterantur in unum. *Id. pro L. Man.* Si ad unum omnia referenda sunt. ¶ Item pro in consultationem ponere, proponere aliquid agendum, decernendumque, cum acc. rei, & altero acc. personæ, cum præp. *ad*, vel cum acc. personæ, & abl. rei cum præp. *de*. *Cic. 2. Catil.* Rem omnem ad Patres Conscriptos retulit. *Id. 1. de Div.* Et populus de suis rebus ad eum referret. *Id. 2. Catil.* Reliquis autem de rebus constituendis, maturandis, agendis jam ad Senatorem referemus. ¶ Item ut conferre dicimus, qui colloquantur, sic & referre aliquid dicuntur fermocinantes. Proprieque ea vox est respondentis. *Cic. pro Cæs. c. 29.* Ego enim tibi refero, si non sum ex eo loco dejectus, &c. ¶ Sed generatim sumitur pro dicere, narrare, renuntiare. *Virg. 2. Æn.* Reteres ergo hæc, & nuntius ibis Pelidæ genitori. *Plin. l. 7. c. 41.* Una seminarum in omni ævo Lampido Lacedæmonia referretur. *Id. l. 32. c. 11.* Aliqua relatu digna. ¶ Usurpatur quoque pro recenere, numerare. *Cic. 1. de nat. Deor.* Eodemque libro rursus terram, & cælum refert in Deos. *Id. ib. c. 12.* Referre in numero Deorum. *Sueton. in Cæs. c. 83.* In numerum Deorum relatus est. ¶ Item pro scribere, ascribere. *Cic. pro Cluent.* Ut alter in æriis referri, aut tribu moveri jubeat, alter vetet. *Id. 1. Phil.* Si quid memoriar causa retulit in libellum. ¶ Item pro revocare, renovare, quasi rursus ferre. *Virg. 5. Æn.* Hunc inrem, hos cursus, atque hæc certamina primus Alcæius, longam muris cum cingeret Albam, retulit. ¶ Item pro reddere, restituere. *Virg. 8. Æn.* O mihi præteritis referat si Jupiter annos. ¶ Item pro convertere. *Virg. 11. Æn.* Multa dies, variisque labor mutabilis ævi retulit in melius. ¶ Item pro dirigere. *Cic. 1. Fin.* quo sint omnia bene vivendi, recteque faciendi consilia referenda. ¶ Item pro retractare. *Cic. pro Dom. c. 29.* Hoc in genere rem judicatum referri posse voluerunt. sed locus hic Ciceronis non caret tristicis. ¶ Item pro iterare. *Cic. 3. de Or.* Nisi Atheniensibus, quod mysteria non referrent, ad quam biduo feris veneram, succensissem. ¶ Item pro exprimere, imitari. *Plin. l. 5. ep. 16.* Quæ non minus mores ejus, quam os, vultumque referrebat. ¶ Referre acceptum alicui aliquid, est fateri, se ei debere gratiam. *V. Accipius.* ¶ Gratiam, vel gratias referre, est ipso facto beneficium acceptum remitteri. *Cic. 2. Off.* Nimirum enim inops ille, si bonus est vir, etiam referre gratiam non potest, habere certe potest. *Id. Att. l. 2.* Quam bonam meis purissimis orationibus gratiam retulerit. ¶ Aliquando in malam partem accipitur pro parari reddere, & malum malo compensare. *Cic. in Sall.* Non enim sperasti, me tibi nauam gratiam relaturum, ut tuos vicissim compellarem. *Sic Ter. Eun. 3. 1. 55.* Tu par pari refero, denique quod eam mordeat. ¶ Pedem referre, est pedem retro terre, retrahere se, regredi. *Cæs. l. 3. B. C.* Pedem referre, & loco excedere non turpe existimarent. *Sic referre gradum*, apud *Liv. l. 1. c. 14.* ¶ Referre se aliquo, est se conferre, redire. *Hor. l. 1. sat. 6.* Referre se domum. *Cic. 1. Fam. ep. 8.* Referre se ad studia literarum. ¶ Referre animum, oculos, ora, in, vel ad aliquid, est convertere, animadvertere, respicere. *Id. pro Quint. c. 13.* Cum ad te oculos, animumque retuli. *Id. pro Rosc. Am. c. 16.* Age nunc, refer animum ad veritatem, & considera, quæ studia, &c. *Valer. Flac. l. 7.* Retulit ora ad juvenem. *Virg. 12. Æn.* in te ora Latini, In te oculos referunt. ¶ Referre alicui salutem, *risalutare*. *Cic. Attic. l. 16. ep. 3.* ¶ Referre enim vaginæ, *risporre*. *Silius l. 7.* ¶ Referre rationem, *render conto*. *Cic. 3. Ver. Cæs. l. 2. B. C.* ¶ Referre opem, *asferre*. *Cic. 1. Div. ex poetis.* Cives, referre opem. ¶ Referre numerum, est numerare. *Virg. Ecl. 6.* ¶ Referre in deterius, *spiegare*, *oriscivere* in castiva parte, *Tacit. Ann. 13. c. 13.* Nec deluere, qui in deterius referent. ¶ Referre in melius, est in melius mutare. *Virg. Æn. 1.* Quin alpebra Juno Consilia in melius referet. ¶ Hoc verbum habet primam syllabam brevem, Sed a Poetis in præterito, & supino usurpat etiam prima longa, per Diastolen, vel Ecclasin, duplicato e, & i, ut, retulit, rellatum. *Hor. l. 2. epist. 1.* Retulit acceptos regale numisma Philippios. *Lucan. l. 9.* In rursum coeli rellatum in templa recipient.

Referet, ebat, tulit, imp. anom. *importare*, *appartenere*, Ger. *es lige daran*, *est ruffen an*, Gall. *il appartient*, *il importe*, Hisp. *ser accessorio*, *pertenecer*, *ἐκτελεῖν*, interest, utile est, commodum est, alicujus momenti est. Construitur cum nominativo, & genitivo. Sed loco nominativi habere potest verbum inodi infinitivi, vel membrum orationis; loco genitivi rei inanimatæ admittit etiam acc. cum præp. *at*; deinde loco genitivorum *mei, tui, sui, nostri, vestri* exigit ablativos *mea, tua, sua, nostra, vestra*; loco genitivi *cujus* potest habere abl. *cujus*; denique præter genitivum proprium, vel alium casum loco genitivi, recipit etiam unum ex his quatuor genitivis communibus, *magis, parvi, tanti, quanti*, quorum tamen genitivorum loco non respicit adverbia, *magnope, parum, tantope, tantum, quantope, quantum*. *Cic. l. 5. Fam. ep. 20.* Non adicipi id, quod tua nihil refereret. *Id. in Brut.* Neque enim referet videre, quid dicendum sit. *Id. 2. de Div. Aves pascuntur, nec ne, quid referet? Id. ad Q. Fr. l. 1. ep. 1.* Parvi referet abs te ipso jus dici equaliter, & diligeret. *Id. pro Cal.* Referet enim magnope id ipsum. *Sall. in Jug.* Quod illorum magis, quam sua retulisse videretur. *Id. Fam. 5. ep. 9.* Sed quanti id referet? *Virg. 2. Georg.* Neque enim numero comprehendere referet.

Relertus, a, um, *pieno*, *ἰμπληρωτός*, plenus, a refercio. *Cic. Acad.* Certam quandam diciplinæ formulam composuerunt, & eam quidem plenam, ac retertam. *Id. pro Font. c. 1.* Relerta Gallia negotiorum est, plena Civium Romanorum. *Id. ad Q. Fr. l. 2. ep. 16.* Cum Cæsariter literis referetis omni officio, diligentia, suavitare. *Id. 5. Ter. c. 87. a med.* Tum referterius erit ærarium Populi R. quam unquam fuit. *Id. ad Q. Fr. l. 1. ep. 1. c. 14. ad fin.* Quare quoniam ejusmodi theatrum totius Ævæ virtutibus est datum, celebritate referteriumque, magnitudinem amplissimum.

Refervens, entis, o. iterum fervens, vel valde fervens. *Plin. l. 16. c. 11.* Item terebinthinam in fartagine referventi. ¶ Translate ponitur pro vehementi, & atroci. *Cic. pro R. Com. c. 6.* Nonne, ut ignis in aquam coniectus continuo resinguitur, & refrigeratur, sic refervens tantum crimen in purissimam, & castissimam vitam collatum statim concidit, & extinguitur?

Refervēo, es, vel Refervescio, is, n. iterum vel valde fervēo. *Cic. 1. Div. c. 23.* Vifum Mercurium patera sanguinem fundere, qui cum terram attigisset, refervescere videretur sic, ut tota domus sanguine redundaret. *V. Refervens.* ¶ Est etiam referrefcere, fervere desinere. *Id. in Brut. c. 91. in fi.* Contentio vocis reciderat, & quasi referberat oratio. Alii leg. referverat.

Refibūlo, as, a. 1. fibulam retexo, seu solvo. *Martial. l. 9. ep. 28.* Et cujus refibulavit turgidum faber penem. id est fibulam peni inductam solvit.

Reficio, is, eci, eſum, a. 3. *reficare*, Ger. *vidior machen*, Gal. *refaire*, Hiſp. *refazer*, *επιπράδω*, iterum facio, inſtauro, renovo, quod corruptum erat, in ſtatum priſtinum reſtituo. *Ulp. de rivis. l. 1.* Verbo reſcindi te gere, ſubſtruo, facire, ſedificare, & advehere, apportareque ea, quæ ad eandem rem opus ſunt, continentur. *Cic. 3. Ver.* Locatur id opus, quod ex mea pecunia reſciatur. ¶ Interdum ponitur pro iterum creare, seu eligere. *Cic. de Am. Papyrus legem terebat de Tribunalis reſciendis.* ¶ Translate ſumitur pro recreare, ſeu delectare. *Caf. l. 9. B. G. Exercitum ex labore, atque inopia reſecit. Cic. l. 8. Fam. ep. 27.* Ego hic cogito commorari, quoad me reſciam. *Plin. in Paneg. c. 77.* Ut labore reſcici, ac reparari videretur. ¶ Reficere vires, eſt reparare. *Liv. l. 37. c. 24.* Cum in alto, ubi ſubſiſſent, cibo reſcicerent vires. *Senec. epiſt. 7.* Ex longo morbo reſcici. *ricuperatſi.* ¶ Reficere copias, interdum ſignificat delectu habito ſupplere, *reclutare.* *Caf. l. 3. B. C. c. 87.* Hæ copiz, quas videtis, ex delectibus horum annorum funt reſcictæ. Sic *Virg. 3. Georg.* Semper enim reſcice. h. e. armenti numerum ſupple. ¶ *Cic. Parad. 6.* Nunquam eris dives, antequam tibi ex tuis poſſeſſionibus tantum reſciatur, ut ex eo tueri ſex legiones poſſis. hoc eſt ſuppeditetur, reddatur, proveniat. *Varr. l. 1. R. R. cap. 2. ante med.* Nemo ſanus debet velle impenſam ac ſumptum facere in culturam, ſi videt, non poſſe reſcici. *di non poter reſarſi dello ſpeſo.*

Religo, is, xi, xum, a. 3. *παλι πηγυμι*, rursus, five valde ſigo. *Virg. 4. Georg.* Aulacæ, & cerea regna reſigunt. Alii leg. *reſigunt.* Quod vero quidam addunt ex *Col. l. 4. c. 16.* pro *reſigendum legitur recedendum.* ¶ Sæpe accipitur pro avellere, quod fixum erat, *ſpiccare, diſſaccare*, *επιπράδω*, Ger. *vidider anbeſſen*, Gall. *arracher ce qui etoit ſiche*, Hiſp. *arrancar lo bincado*, *επιπράδω*. *Caf. l. 6. c. 18.* Si dolor in gingivis eſt, moventurque aliqui dentes, reſigi eos oportet. ¶ Hinc *reſigere leges eſt reſcindere.* *Cic. 13. Phil. c. 3.* Acta Antonii reſciſtiſti, leges reſciſtiſti per vim. *Virg. Æn. 6. v. 622.* leges fixit pretio, atque reſcit.

Reſingo, is, a. 3. ſingo, ſimulo. *Apul. l. 3. A. A.* Hilari vultu renidens, quantumque poteram, lætiorē me reſingens. *V. Reſigo.*

Reſtimo, as, a. 1. iterum, seu valde firmo, conſtituo. *ſextus Rufus cap. 14.* Supra ripam Tigridis limēs eſt reſtimatus.

Reſtixus, a, um, nom. ex partic. a ſigo, avulſus, *ſaccato.* *Horat. epod. 17.* Reſtixa cælo devocare ſidera, *Virg. Æn. 5. v. 360.* clypeum Neptuni ſacro Danais de poſte reſtixum.

Reſtagio, as, a. 1. *ἀναπίζω*, iterum ſtagio. *Catul. ep. 39.* (al. 42.) Perſequamur eam, & reſtagietum.

Reſtātus, us, m. *ἀντιπρῶτα*, ſtatus adverſus, id eſt ventus contrarius. *Cic. At. l. 12. ep. 2.* Quinquaginta naves relatas in Uticam reſtatu hoc.

Reſlecto, is, xi, xum, a. 3. *τορρεο*, *επιπράδω*, Ger. *nieſerſich biegen*, Gal. *refleſchir*, *retourner*, Hiſp. *doblegar aras*, *επιπράδω*, retro ſlecto. *Plin. l. 11. c. 50.* Canum degeneres caudam ſub alvum reſlectunt. *Ovid. 7. Metam.* Oculos reſlectere. *Catul. in Argonautis.* Inde pedem reſlexit. ¶ Translate ponitur pro revocare, reprimere. *Cic. pro Syll. cap. 16.* Et nonnunquam animum incitatum ad ulciscendam orationem tuam revoco ipſe, & reſlecto. *Id. 1. de Or.* Quibus mentes aut incitantur, aut reſlectuntur. *Ter. Adel. 3. 2. 9.* Quem neque fides, neque juſurandum, neque miſericordia reſpreſit, neque reſlexit.

Reſſexim, adverb. cui contrarium eſt *directim.* *Apul. de dogm. Platon.* Ex hæc conjugatione primi modi fit illativum; ſi *directim*, univerſale, ut, Omne igitur honeſtum utile eſt; ſi *reſſexim*, particulare, ut, Quoddam igitur utile eſt honeſtum.

Reſſexio, onis, converſio. *Apul. de dogm. Plat.* Verum hoc in ſimplici converſione, quæ in concluſionem illationibus reſſexio nominatur.

Reſſexus, us, m. finus, recessus, locus reſſexus. *Apul. l. 1. Florid.* Prope Oceani reſſexus.

Reſſexus, a, um, *ἀνακαμπθῆς*, torto, curvo. *Plin. l. 11. c. 37. de denti-bus elephantorum.* Maculis reſſexi, ſæminis reſſi, atque proci. *ſtat. l. 1. Achil. v. 382.* Cervice reſſexa.

Reſſo, as, n. 1. *ſoffiare contra*, Ger. *entſegen vvaſen*, Gal. *ſouffler a l'encontre*, Hiſp. *ſoplar bazia tras*, *ἀντιπρῶτα*, retro flo, contra ſpiro. *Cic. At. l. 6. ep. 6.* Inde quam primum Athenas, etſi Eteſiz valde reſſeriat. *Lucret. l. 4. v. 936.* aer cum ducitur, & reſſatur. ¶ Translate ſumitur pro adverſari, contrarium eſſe, inimicum eſſe. Hinc fortuna dicitur reſſare, cum omnia nobis præter animi ſententiam cadunt. *Cic. 2. Off. cap. 6.* Nam & cum proſpero ſtatu eius utimur, ad exitus pervehimur optatos, & cum reſſavit, affligimur.

Reſſoreſco, is, rui, n. 3. *reſſorire*, *επιπράδω*, rursus floreo. *Plin. l. 19. c. 4.* Cujus natura in carniſis reſſoreſcens ſæpius dicta eſt. *Id. l. 18. c. 6.* Secatur incipiens florere, & quoties reſſoritur. ¶ Translate *Silius l. 15. v. 738.* Juventa reſſoreſcente ibit ovans.

Reſſus, is, xi, xum, n. 3. *ἀναπίζω*, retro, seu rursus fluo. *Plin. l. 2. c. 97.* Nec unquam eodem tempore, quo pridie, reſſuit.

Reſſus, a, um, *επιπράδω*, quod reſſuit, quod retro quodam fertur fluxu. *Plin. l. 2. c. 97.* Introſus in Pontum nunquam reſſuo mari.

Reſſocillatus, a, um, recreatus, reſotus. *Plin. lib. 3. ep. 14.* Ipſe paucis diebus ægre reſſocillatus non ſine ultionis ſolatio deſceſſit.

Reſſocillo, as, avi, atum, a. 1. *reſſocillare*, *reſocillare*, recreo, reſoveo, reſocio. *Senec. l. 3. de benef. c. 9.* Efficacibus remediis reſſocillaſſe lugentem.

Reſſodio, is, di, ſum, a. 3. *cavare*, Ger. *vidider auffgraben*, Gal. *decurver*, Hiſp. *deſenterrar*, *επιπράδω*, todendo eruo, extra terram eduo. *Plin. l. 2. c. 63.* Jam proſecto illos avaritiz, atque luxuriz cuniculi reſſodiffent. *Col. l. 2. c. 2.* Radices reſſodere.

Reſſormatio, onis, *reſſormata.* *Apul. l. 3. Met.* Facilior reſſormationis medela.

Reſſormator, oris, *reſſormator*, Ger. *zu rebis mocher*, Gal. *reſormateur*, Hiſp. *reſormador*, *επιπράδω*, qui reſormat, inſtauratur. *Plin. l. 8. ep. 12.* Ipſarum literarum jam ſenectutem reductor, ac reſormator.

Reſſormatus, us, m. reſormatio. *Tertul. adverſ. Valentin. c. 13.*

Reſſormidatio, onis, *timore*, *επιπράδω*, actus reſormidandi, timor, metus. *Cic. in Partit. c. 4.* In ſuaſione autem aut ſpem, aut reſormidationem deliberantis.

Reſormido, as, a. 1. *temer moſto*, *ῥῥῥ*, Ger. *heſſig forchten*, Gal. *craindre fort*, Hiſp. *mucha temer*, *περαιοδῖμα*, valde tormido. *Cic. Phil. 7. c. 6.* Pacis nomine bellum involutum reſormido. *Id. Phil. 14. c. 3.* Reſugit animus, eaque dicere reſormidat. *Ovid. 2. de Pont. deg. 7.* Saucia tactum membra reſormidant.

Reſormo, a, a. 1. *reſormare*, *reſare*, Ger. *zu rechte*, *machen*, Gal. *reſormer*, Hiſp. *reſormar*, *επιπράδω*, in priori, vel in meliorem formam redigo. *Ovid. 11. Metam.* Dum quod fuit ante, reſormet. *Quintil. l. 12. c. 6.* Apollonio Moloni Rhodi rursus reſormandum, ac velut reſormandum ſe dedit. *Plin. in Paneg. c. 53.* Mores depravatos reſormare, & corrigere.

Reſoſus, a, um, nom. particip. a reſodio, *ſcauſto.* *Plin. l. 19. cap. 5.* Solo quam altiffime reſoſo.

Reſoveo, es, vi, tum, a. 3. *reſcaldare*, Ger. *vidider eruvemen*, Gall. *reſchauffer*, Hiſp. *abrigar*, *επιπράδω*, iterum foveo, calore moderato reſocillo. *Lucan. lib. 8.* Et adſtrictos reſoveo complexibus artus. *Colum. l. 2. c. 1.* Si frequenti, & tempelliva, & modica ſercoracione terra reſoveatur. ¶ Translate eſt reſovere, recreare. *Veſel. l. 2. c. 113.* Paucis diebus ad reſovendas vires moratus? *ſtat. 6. Theb. v. 521.* Vi-res dat, reſoveſque Deus.

Reſractariolus, a, um, dim. a *reſractarius.* *Cic. At. l. 2. epiſt. 1.* Et quod ſe ab hoc reſractariolo iudiciali dicendi genere abjuncterit.

Reſractarius, a, um, *oſtinato*, *reſſio*, *επιπράδω*, contumax, nimis ſuz ſententiz tenax, a *reſringendo*, tanquam obſtantia reſringens, nulloque elauſro ſe patiens coerceri. *Sen. ep. 74.* Errant, ſi qui exultant, Philoſophiz fideliter deditos contumaces eſſe, ac reſractarios, & contemptores Magiſtratum.

Reſractio, onis, f. *reſractione*, *επιπράδω*, ut reſractio luminis, *l. 8. ſt. tit. 2. leg. 17.*

Reſtractus, a, um, *ἀνακλαμθῆς*, *roſto*, *ſprezzato.* *Plin. l. 2. ep. 14.*

Reſtractus pudoris, & reverentiz clauſtris.

Reſtræno. *V. Reſreno.*

Reſtragator, oris, qui reſtragatur, & repugnat. *Aſcon. Pedian. in Orat. Cicer.* contra *C. Anton. inſtitio.* Acerriſi, ac potentiffimi fuerunt Ciceronis reſtragatores, cum petiit conſulatum. *Tertul. adv. Gnoſt. c. 10.* Omnes martyriorum reſtragatores ebullunt.

Reſtragor, aris, d. 1. *reſtragare*, *επιπράδω*, *reſſistere*, *ῥῥῥ*, Ger. *unſiderſtehen*, Gal. *reſſiſter*, *contredire*, Hiſp. *ſer contrario*, *reſſiſtir*, *επιπράδω*, adverſor, reſiſto, repugno. *Cic. pro Mur. c. 23.* Totā illa lex petitioni tuæ reſtragata eſt. ¶ Reſtragari ingenium alicui dicitur, quando ingenio alicui aſſequi nequit. *Quintil. l. 10. c. 6.* Ut is, cui non reſtragatur ingenium. ¶ Reſtrago, as, pro ſuffragor. *Sifenna apud Non. c. 7. n. 3.* Multi populi dicituram omnibus animis, & ſtudiis reſtragaverat.

Reſtrenatio, onis, actus reſtrenandi. *Senec. l. 3. de ira, c. 15.* Neceſſaria eſt iſta reſtrenatio doloris.

Reſtrenatus, a, um, nom. particip. *reſſrenato*, ut reſtrenatus religione. *Lucret. l. 5. v. 115.*

Reſtrēno, as, avi, atum, a. 1. *reſſrenare*, *επιπράδω*, retineo, coerceo, freno. *Cic. Parad. 4.* Reſrenare libidines. *Id. pro Cæl. c. 31.* Adoleſcentes reſrenandi potius a gloria, quam incitandi. *Horat. lib. 3. od. 24.* indomitam reſrenare licentiam.

Reſtreſquito, as, a. 1. quidam aſſerunt ex *Juſton. in Aug. c. 46.* ſed ibi opt. editiones habent *reſreſqueno*.

Reſtrico, as, a. 1. *reſtricare di nuovo*, *επιπράδω*, rursus, vel valde frico. *Caro. c. 87.* Id omne ita facito, & reſtrico denuo. ¶ Metaleptice ponitur pro renovare, tractum a vulneribus, quæ plerunque fricando renovantur. *Cic. At. l. 5.* Appii vulnera non reſtrico, ſed apparent, nec oculi poſſunt. *Id. 3. Agr. c. 2.* Reſtricare obductam Reip. cicatricem. *Id. l. 5. Fam. ep. 17.* Ne reſtricem meis literis deſiderium, ac dolorem tuum. *Id. Phil. 3.* Reſtricare memoriam pulcherrimi facti. *Id. pro Syll.* Reſtricare animum memoria alicujus rei.

Reſtrigatio, onis, *reſtrigatio*, *επιπράδω*, actus reſtrigandi. *Cic. de Sen. c. 14.* Et reſtrigatio æſtate, & viciffim aut Sol, aut ignis hybernus.

Reſtrigatorſus, a, um, *reſtrigatioſus*, *reſtrigatioſus*, *επιπράδω*, quod reſtrigatur. *Plin. lib. 22. c. 22.* Reſtrigatoriſum tamen vim eſſe convenit nigro.

Reſtrigatrix, icis, quæ reſtrigatur. *Plin. lib. 19. cap. 8.* Eſt quidem (lactuca) natura omnibus reſtrigatrix.

Reſtrigatus, a, um, *επιπράδω*, partic. a reſtrigatur. *Cic. l. de nat. Deor. c. 10.* Dei membra partim ædentia, partim reſtrigata dicenda ſunt.

Reſtrigatum, ii, *reſtrigatio*, ſolatium, recreatio. *Tertul. de reſur. carn. c. 17.* *Alcim. Avit. l. 3. v. 276.*

Reſtrigro, as, a. 1. *reſſreſſare*, *reſſreſſare*, Ger. *kalten*, Gall. *raſſraichir*, Hiſp. *reſſrar*, *επιπράδω*, rem calidam frigidam facio, frigus alicui rei, vel homini induco. *Cic. l. 5. Fam. ep. 10.* Quod me trigus Dal-maticum, quod illinc eſcit, etiam hic reſtrigavit. *Id. de Sen. Ubi enim poteſt illa ætas aut melius, aut æque caleſcere vel apricatione, vel igni? vel viciffim umbris, aſquive reſtrigari ſalubrius? ¶ Translate ponitur in paſſiva voce pro diminui, deſinere, languere. *Cic. l. 3. Fam. ep. 8.* Reſtrigato jam leviſſimo ſermone hominum provincialium. *Id. 2. Ver. Ita*, deſiſſa, ac reſtrigata accuſatione, rem integram ad M. Metellum Prætorem eſſe venturam. ¶ Reſtrigare teſtem, eſt attonitum reddere, perturbare. *Quintil. l. 5. c. 7.* Teſtis brevi interlocutione patroni reſulandus eſt, aut aliquo, ſi continget, urbane dicto reſtrigandus.*

Reſtrigentiſſa, æ, reſtrigatio. *Tertul. de anim. c. 43.*

Reſtrigefco, is, reſtrixi, ſine ſup. *reſſreddarſi*, Ger. *vider erkelten*, Gal. *ſe reſſreidir*, Hiſp. *reſſrejarſe*, *επιπράδω*, frigidus fio. *Caro. c. 105.* Ubi jam vinum reſtrixerit. *Col. l. 2. c. 2.* Ut colla eorum reſtrigefcant. ¶ Translate ponitur pro languere, deſinere, minui. *Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 24.* Sed tota res & timetur, & reſtrigefcit. *Id. l. 9. Fam. ep. 10.* Unum vereor, ne hæc Cæſaris reſtrixerit.

Reſtringo, is, reſtrigi, reſtractum, a. 3. *reſtricare*, *επιπράδω*, Ger. *auffreſſen*, Gall. *derompre*, Hiſp. *quebrar*, *επιπράδω*, rumpo, rumpendo aperio. *Liv. l. 34.* Ut conſternata nocturno tumultu civitate, reſtringi carcer poſſet. *Plaut. Capt. 4. 4. 10.* Cellas reſtrigefcit omnes intus, reſtrigefcitque armarium. ¶ Translate *Cic. pro Mur.* Cum vero ego tanto intervallo clauſtra iſta nobilitatis reſtrigefcit. *Liv. l. 5. c. 37.* Reſtringere vim fortunæ. h. e. reſtudere. ¶ Ponitur etiam pro repercutere, reſſectere. *Plin. l. 2. c. 59.* Radius ſolis inmiſſus cavæ nubi, repulſa acie in ſolem reſtringitur.

Reſtriva faba, quæ ex ſegete domum reſerebatur ad ſacrificium, quaſi *reſeriva*, a *reſero*. *Feſt.* Reſtriva faba diſtur, ut ait Cincius, quæ ad ſacrificium reſerri ſolet domum ex ſegete auſpicij cauſa, quaſi revocec domum. Data enim eſt & tritico ad rem divinam faciendam. *Ælius* dubitat, an ea ſit, quæ prolata in ſegetem domum reſeratur, an quæ reſtrigatur, quod eſt, torreatur. Sed opinionem Cincii adjuvat, quod in ſacrificiis publicis, cum pulſa fabata Diis datur, nominatur reſtriva. Hæc *Feſt. Plin. l. 18. c. 12.* In eadem (faba) peculiaris religio. Nanque

dum mihi regionarii dividerent.
 Regionatum, adverb. *ῥεγίονος*, per singulas regiones. *Liv. l. 40. c. 51.*
 Mutarunt (fractura), regionatimque generibus hominum, causisque, &
 quælibet Tribus describerent. Adde *Suet. in Cæs. c. 39.*
 Regio, as, a. 1. frequent. a regio. *Var. l. 1. R. R. cap. 57.* ubi tamen me-
 liores libri habent: *regulare*.
 Regium, & Regium Lepidi, *Reggio*, urbs Galliz *Τορτα*, in via Æmilia,
 olim colonia Thurcorum, inter Parmam, & Mutinam. Dicta est
 Regium Lepidi a M. Æmilio Lepido, illo, qui bello Gallico contem-
 plo viam Æmiliam ab Arimino Placentiam munivit, quod ibi forum
 habuit. *Fest. & Cic. Fam. epist. 5. Brut. ad Cic. l. 11. Fam. ep. 9.* Re-
 gium absolute dixit.
 Regius, a, um, regio, regale, *da Re*, Germ. *koniglich*, Gall. *royal*,
 Hisp. *real*, *βασιλικός*, quod est Regis, sive quod Rege dignum est. *Cic. l. 1. Tusc.* Ne possit agnoscī, si flet ornatu Regio. *Id. 3. Offic.* Regius
 pastor. *Id. pro Leg. Man.* regium bellum. h. e. quod cum rege fit. *Id. l. 1. Phil.* regia potestas. *Horat. l. 2. od. 15.* Regiz moles. Regii abso-
 lute dicuntur, qui a Rege stant, ut ejus milites, vel ministri. *Nepos
 in Agell. c. 8.* Hujus de adventu fama cum ad regem esset perlata.
 Regius morbus, *isteriz*, ideum qui & Hicterus dicitur. Ratio hujus
 appellations videtur esse, quia in ejus curatione utendum est lecto,
 & conclavi cultiore, usu, loco, ludis, lascivia, aliis, per quæ mens
 exhilaretur. Hæc *Cels. l. 3. c. 24.* Hinc *Jerem. Sammon. cap. de regio morbo*.
 Regius est vero signatus nomine morbus, Molliter hic quoniam
 celsa curatur in aula.
 Reglesco, is, n. 3. sine præ. & sup. idem ac reglesco, seu iterum cresco.
Fest. ubi alii leg. *regiesco*.
 Reglutino, as, a. 1. *discolare*, *ἀρρολάω*, quod glutinum erat, dis-
 solvo. *Catull. ad Thall. carm. 22.* Quæ nunc tuis ab unguibus reglutina,
 & remitte.
 Reglutinosus, a, um, *αρρολινός*, valde glutinosus. *Plin. l. 11. cap. 14.* Ut
 sit odoratum ex dulci acre, reglutinosum, perlucidum. Al. leg. *glu-
 tinosum*.
 Regnator, oris, *βασιλεύς*, qui regnat. *Virg. 7. Æn. vers. 269.* Ipse Deum
 tibi me claro demittit Olympo Regnator; cælum, & terras qui numi-
 me torquet. Aliquando pro possessore ponitur. *Martial. l. 10. epigr. 61.*
 Quisquis crisis nostri post me regnator agelli.
 Regnatricis, icis, *βασιλευσστρα*, quæ regnat, ut Domus regnatricis. h. e.
 familia Augusta. *Tac. l. 1. Ann. c. 4.*
 Regnatus, a, um, *βασιλεύσθαι*, possessus, *posseduto da un Re.* *Hor. l. 2. od. 6.*
 Et regnata petam Laconi Rura Phalanto. *Ovid. l. 4. de Pont. eleg. 15.*
 Regnataque terra Philippo.
 Regno, as, avi, atum, n. 1. *regnerre*, *רָגַן*, Ger. *regieren*, Gal. *regner*,
 Hisp. *regnar*, *βασιλεύω*, Regnum possideo, & administro, dominor &
 rerum potior. *Cic. pro Leg. Man.* Sed ab illo tempore annum jam ter-
 tium, & vicissimum regnat. *Liv. l. 1. Manlit Syllivus postea omnibus
 cognomen, qui Albæ regnaverat. Cic. 4. Ver. c. 54.* Timarchidem in
 Sicilia omnibus oppidis per triennium scitote regnasse. *Virg. 3. Æn. v. 295.*
 Gratas regnare per urbes. *Hor. l. 3. od. 30.* Et qua pauper aquæ
 Daunus agrilegium regnavit populorum. *Id. l. 3. od. 5.* Cælo regnare.
Virg. 1. Æn. Hic iam tercentum totos regnabitur annos gente sub He-
 ctorea. *Tac. l. 1. hist. c. 16.* Ut in cæteris gentibus, quæ regnantur.
 Translate ponitur pro in summa auctoritate esse, auctoritate sum-
 ma valere. *Cic. Fam. 11. epist. 16.* Quando equitum centurias tenes, in
 quibus regnas. *Id. 7. Fam. ep. 25.* Olim cum regnare exilium abamur.
 Item pro recte se habere, beatum esse sine curis, ac labore. *Horat. l. 1. epist. 10.*
 Quid quæris? vivo, & regno, simul ista requiri.
 Regnum, i, *Regno*, *Reame*, *מַמְלָכָה*, Ger. *Reich*, Gal. *Regne*, *Royume*,
 Hisp. *Reyno*, *Reynado*, *βασιλεία*, dominatus Regis, & regio, quæ a
 Rege possidetur. *Cic. 2. Agr.* Extraordinaria non Imperia, sed Regna
 quæri putabantur. *Virg. 6. Æn.* Regna inavia vivis. h. e. loca infero-
 rum. Regnum etiam urbane dici potest locus, in quo quis domi-
 natur, vel id in quo quis potest maxime. *Cic. 1. de Orat. c. 10.* Id, nisi
 hic in tuo regno effusum, non tulisset. *V. ibid. c. 16.* Rufus *Cic. Att. l. 1. epist. 1.*
 Aquilius illud suum regnum judiciale opposuit. h. e. juris
 interpretandi munus. Regnum vini, est præfectura in convivis,
 quam qui sortitus est, leges bibendi fert, quibus cæteros omnes parere
 necesse est. *Horat. l. 1. od. 4.* Nec regna vini fortiore talis. Regnum
 pro rege, vel pro regis potentia, & voluntate. *Stat. 12. Theb.* Hei mihi
 num quis adeit cari Polynicis ad ignes? Et si regna vetant.
 Rego, is, xi, etum, a. 3. *reggere*, *governare*, *מְרַבֵּי*, Germ. *herrschen*,
regieren, Gall. *regir*, *gouverner*, Hisp. *regir*, *governar*, *ἰναι ἀρῆς*,
ἰναι ἀρῆς, *βασιλεύω*, gubernor, administro. *Cic. in Somn.* Qui tam regit,
 & moderatur, & movet ille corpus, cui præpositus est, quam hunc
 mundum princeps ille Deus. *Virg. 6. Æn. v. 851.* Tu regere imperio
 populos, Romane, memento. *Quintil. l. 2. c. 16.* Regere senatum consil-
 ius. Sæpe etiam dirigere, molerari. *Propert. l. 2. eleg. 15.* Lino The-
 seus iter rexit. *Ovid. 1. Trist. eleg. 3.* Regere arte ratem. *Curt. l. 4. c. 15.*
 Auriga Darii, qui ante ipsum sedens equos regebat. Regere sine
 agrorum, est statueri, propriis quæque agrum terminis finire.
Cic. pro Mur. c. 9. Ille exercitatus in propagandis finibus, tu in regen-
 dis. Adde *l. de Leg. c. 21. Justinian. l. 4. tit. de offic. Jul.* Si finium re-
 gendorum actum fuerit. Interdum regere est admonere, docere,
 corrigere. *Cic. pro Mur. c. 28.* Si peccas, te regere possum. *Cels. l. 3. B. C. c. 57.*
 Regere errantem. *Plin. l. 10. epist. 85.* Ut me in hoc præcipue
 genere cognitionis me regere digneris. *Cic. Att. l. 10.* Puerum regendum
 suscipere.
 Regradatio, onis, de gradu dignitatis depositio. *Cod. Theod. tit. 8. l. 5.* Re-
 gradationis humilitate plecti.
 Regradatus, a, um, ut regradati menses, apud *Solin. c. 3.* h. e. regre-
 dentes, in priorum gradum, seu locum relictus.
 Regredior, eris, essus sum, d. 3. *ritornare*, *שׁוּב*, Germ. *uviderhinderich
 gehen*, Gal. *s'en retourner*, Hisp. *boluer atras*, *επιστρεφω*, retro gra-
 dior, revertor. *Cic. 1. Offic. c. 10.* Atque ut regredi, quam progredi mal-
 lent. *Id. de Fato, c. 15.* Regredi in infinitum. *Plaut. Capt. 5. 4. 26.* Nunc
 ædopol demum in memoriam regredior.
 Regredo, is, n. 3. revoco, apud *vet. Æn.* apud *Nov. c. 2. n. 745.* Quo
 nunc incerta re, atque ignorata gradum regredere conare?
 Regressio, onis, *ritorno*, *מְרַבֵּי*, Ger. *dors uviderhinderen*, Gall. *retour*,
 Hisp. *buelt*, *επιστρεφω*, actus regrediendi, regressus. *Apul. l. 2. A. A.*
 Metum illum tibi demum maturata regressione. Quidam Lexicogr.
 addunt & ex *Cic. 1. Phil. c. 1.* sed ibi legitur *reverso*. Est etiam rhetorice
 figuræ nomen, cum quod semel propositum est, iteramus, &
 dividimus; quæ a Græcis *ἐπιστρεφω* dicitur, a Latinis regressio, inquit
Quintil. l. 9. c. 3.
 Regressus, us, m. idem ac regressio. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 20.* Nihil enim
 errat, quod in omni æternitate conservat progressus & regressus, reli-
 quoque motus constantes, & ratos. *Liv. l. 24. c. 26. in fin.* Regressus ab

ira. *Virg. Æn. 11. v. 413.* Funditus occidimus, neque habet fortuna re-
 gressum.
 Regula, æ, *regola*, *ῥῶ*, Ger. *regel*, Gal. *regle*, Hisp. *regla*, *ῥῶν*, in-
 strumentum, quo lineæ diriguntur, a *rego*. *Cic. 2. Acad. apud Non. c. 2. n. 718.*
 Atqui si id crederemus, non egeremus perpendicularis, non nor-
 mis, non regulis. *Viruv. l. 7. c. 3.* Longitudines ad regulam, & li-
 neam, altitudines ad perpendicularium, anguli ad normam respondentes
 exiguntur. *Colum. l. 3. c. 13.* Nam duas regulas eque latitudinis, qua
 pascinator sulcum facturus est, in speciem græcæ literæ χ decessu-
 mus. Ponitur aliquando pro baculo, quod aliquid rectum tenetur.
Colum. l. 6. c. 19. Ut inserto capite descendentes per totam regulis
 cervix teneatur. *Suo Cels. l. 8. c. 10.* de instrumento ad tracta ossa re-
 ponenda idoneo; Ab ea, inquit, parte, in qua os se inclinat, involu-
 tam lana regulam obijcit. Item pro instrumento eundem usum
 præbente, quem fuscus, in factura olei. *Colum. l. 12. c. 52.* Eamque vel
 in regulas, vel in novos fiscos adjicito. Translate capitur pro
 brevi rerum præceptione. *Cic. 4. Acad.* Hanc enim esse regulam totius
 Philosophiz, constitutionem veri, falsi, cogniti, incogniti. *Id. 2. Offic.*
 In his autem ipsis mediocritatis regula optima est. *Id. 1. Fin.* Regula,
 ad quam omnia judicia rerum diriguntur. *Quint. l. 9. c. 4.* Loqui ad re-
 gulam. *Plin. l. 9. ep. 26.* Demosthenes norma oratoris, & regula.
 Regularis, & re, o. 3. *regolare*, *κατατάττω*, quod secundum regulam est,
 vel quod in regulam trahi potest. *Regulare ar.* idem est, atque ducti-
 le, sic dictum, quod obsequatur malleis, itaque in quamlibet partem
 reatur. Et opponitur *caldarium*, quod fragile est. *Plin. l. 34. c. 8.* In
 Cyprio coronarium, & regulare est, utrunque ductile. *Et infra.* Regu-
 lare & in aliis fit metallis, itemque caldarium. Differentia est, quod
 caldarium funditur tantum, malleis fragile, quibus regulare obsequat-
 ur, & ab aliis ductile appellatur.
 Regulariter, adv. *regolarmente*, *secondo la regola.* *Ulpian. ff. lib. 15. tit. 3. l. 3.*
 Et regulariter dicimus, toties de in rem verso actionem esse, &c.
Macrob. l. 1. in Somn. Scip. c. 20. Ut liquere possit ratio communiti, prius
 regulariter pauca dicenda sunt.
 Regulatio, adv. regulariter. *Diomed. l. 1. & Veget. l. 2. de re Veter. c. 41.*
 Regulo, as, a. 1. dirigo, rectum facio. *regolare.* *Cal. Aur. Tard.* Re-
 gulare, & dirigere.
 Regulus, i, *Princeps*, *Signore*, *Duca*, Germ. *kleiner konig*, Gal. *un
 petit Roy*, Hisp. *un Rey pequeno*, *Senor*, *Duque*, *βασιλικός*, Princeps,
 vel Dominus alicujus urbis, aut oppidi, dim. a *Rex*. *Plin. l. 18. c. 3.*
 Regulis Africæ bibliotecas donaret. Adde *Tac. Ann. 2. c. 80.*
 Regulus est cognomen Romanum, ut M. Atilius Regulus. *Cic. 10
 Pison. c. 19. Gel. l. 6. c. 4.*
 Regulatus, a, um, nom. ex partic. *gustato più volte.* *Perf. sat. 5. v. 138.*
 regulatum digito terebrare salinum.
 Regulo, as, a. 1. *regulare*, *ἀναβιβασμα*, iterum gusto. *Sen. de provid. c. 3.*
 Quidquid biberit, vomitu remittunt tristes, & bilem suam re-
 gutantes. Translate *Cic. Attic. 13. epist. 13.* Crebro regulo tuas li-
 teras, in his acquiesco.
 Regro, as, n. 1. in gyrum redeo, revolor. *Var. l. 1. R. R. cap. 57.*
 Ventus regrare possit. Alii aliter leg. *Flor. l. 4. c. 2.* Bellum postremo
 in Hispaniam regravat. Quidam leg. *remigravit*.
 Rehalo, as, a. 1. fursum halo, exhalo, *ἀεζω*. *Lucret. l. 6. vers. 522.*
 Terraque cum fumans humorem tota rehalat.
 Reiculus, a, um, quod rejici meretur, quod ob vitium aliquod ab om-
 nibus spernitur, & rejicitur, ut Oves reiculae, quæ propter zeta-
 tem, vel morbum rejiciuntur. *Var. apud Non. c. 2. n. 757.* Ut in grege
 opilio oves minus idoneas removere solet, quas reiculas appellat.
Id. 2. R. R. c. 1. Scire oportet, quot feminas habeat, quæ parere possint,
 quot reiculae sint alienandæ. *Sen. de brev. vit. cap. 7.* Disperge,
 & recente vitæ tuæ dies; videbis paucos admodum, & reiculos. Qui-
 dam hic aliter leg. Scribitur & *reiculus*.
 Reiectanus, a, um, *ἀπορριψιμὸς*, quod rejicitur. *Cic. 4. Fin. c. 26.*
 Illa autem, morbum, egestatem, dolorem, non appello inala, sed, i
 libe, reiectanea.
 Reiectatio, onis, frequens reiectio. *Solin. cap. 5.* Æterna reiectatione
 terra terram evomuit. Alii aliter leg.
 Reiectio, onis, *ἀπορριψι*, actus rejiciendi. *Cic. 2. Ver. c. 6.* Posteaquam
 reiectio iudicium facta est. *Id. 3. de Orat. c. 53.* Reiectio in alium. *Plin.
 l. 25. c. 8.* Reiectio sanguinis. h. e. vomitus.
 Reiecto, as, a. 1. freq. a reicio. *Lucy. l. 2. v. 330.* Clamorque montes I-
 Æti reiectant voces ad sidera mundi. idem reterunt. *Spartian. de Anto-
 nino Pio.* Cum casum Alpinum in cæna edisset avidus, nocte reiecta-
 vit. h. e. evomuit. *Virg. 5. Æn. v. 470.* Ore reiectare cruroem.
 Reiectus, us, in reiectio, vomitus. Asserunt Lexicographi plerique hæc
Celsi verba: Et reiectus cibi non erit inutilis, si raro sit. *Hygin. l. 3. c. 36. de Argo navi.*
 Habet in puppi ad linguam gubernacula, ad pri-
 mum itellas quinque, ad alterum quatuor, circum carinam quinque,
 & sub reiectum quinque. h. e. imam partem navis sub carina, quæ
 a *Raffo de re navali* columba, seu dryochos appellatur.
 Reiectus, a, um, *regittato*, *ἀπορριψιμὸς*. *Cic. pro Mil. Milo de rheda,*
 penula reiecta, resiliat. *Poll. ad Cic. l. 10. Fam. epist. 32.* Cum quidem
 prænus nudis pedibus, tunica soluta, manibus ad tergum reiectis in-
 ambularet. *Terent. Heaut. 2. 3. 49.* Capillis circum caput reiectis ne-
 gligerat. *Cels. l. 5. B. G. c. 5.* Naves tempestate reiectæ. *Liv. l. 39. c. 3.*
 Conquesti apud Senatum, reiectique ad consulem.
 Reicio, is, rejeci, reiectum, a. 3. *registere*, *ῥῶ*, Ger. *hinvorffen*,
 Gal. *rejar*, Hisp. *echar atras*, *ἀπορριψιμὸς*, *ἀπορριψιμὸς*, retro jacio,
 retrorsum jacio. *Virg. 11. Æn.* Rejiciunt parmas, & equos ad munia
 ducunt. *Cic. Att. l. 16.* Cum a Leucopetra profectus stadia circiter tre-
 centa processissem, reiectus sum Austro vehementi ad eandem Leucopetra-
 ram. Ponitur etiam pro vicissim jacere, seu retorqueri. *Cels. l. 1. B. G. c. 46.*
 Nequod omnino telum in hostem rejicerent. Item pro abijcere. *Cic. in Pis.* Lictores togulis acceptis sagula rejecerunt.
 Item pro repellere, expellere. *Virg. 3. Æn.* Tityre pascentes a flumine
 teice capellas. *Cic. l. 2. Fam. epist. 9.* Feliciter ab Antiochia hostem
 rejecerat. Item pro effundere, evomere. *Plin. l. 5. epist. 10.* Hic
 dum intente, insisteretque pronuntiavit, sanguinem rejecit. Item
 pro reponere, reclinare. *Curt. l. 10. c. 5.* Velut omni vitæ debito li-
 beratas fatigata membra rejecit. *Ter. Andr. 1. 1. 119.* Rejecit se in
 cum quam familiariter. Translate sumitur pro reculare, respue-
 re, contemneri. *Cic. 1. Fin.* Qui Enni Medeam, aut Antioipam Pa-
 cuvii spernat, aut rejicit. *Id. 2. de Div.* Cætera divinationis genera
 rejicit. Item pro remittere. *Cic. Att. l. 9.* Sed ne bis eadem leg-
 gas, ad ipsam te epistolam reicio. *Liv. lib. 39.* De ea re consultatio-
 nem integram Senatus ad novos Magistratus rejecit. Item pro re-
 ferre, proponere, in iudicium alicujus afferre. *Cic. Att. lib. 2. Att.*
 se de Consulum sententia rem ad Senatum rejecisse. *Id. Plaut. l. 10. Fam.*
 Ut nihil huc rejicias, neve in rebus tam subitis, tanque angus-
 tis a Senatu consilium petendum putes. Item pro discurrere, protrahere.

re. *Cic. Att. l. 1. ep. 2.* In mensum Quinftilem rejeci sumus. ¶ Rejicere judices, est eos reculare, repudiare. *Cic. 5. Ver. Omnes, qui habitarent in Sicilia, aut qui Siciliam te Prætorè attingissent, judices rejicere.* ¶ Interdum judices rejicere est eligere, & accipere, auctore *Africanio*. Nempe per Metalepin confectus, quia qui aliquos rejecit, is eos, qui reliqui sunt, fumere intelligitur. *Cic. 5. Ver. Quid Prætor? jubet Recuperatores rejicere Decurias?* ¶ Si *rejecio* duplici scribatur, prima syllaba est longæ positione, it per unicum *l.*, brevis est. *Ovid. l. 1. Trist. eleg. 1. E gremio rejiciatque suo. Stat. l. 4. Theb. Tela manu, reititque canes. Rejiculus, V. Reiculus.*

Reiterationo, onis, *republica*, רִבְרִיבָה, Ger. *nach ein mahl machung*, Gal. *relicue*, Hisp. *repunza*, ἀνάληψις, actus reiterandi, repetitio. *Quintil. l. 11. c. 2. Quæ excidentur; retractantur, ut crebra reiteratione firmetur. Reclius tamen opt. Cod. iteratione.*

Reitero, as, a. *re. replicare, ripetere*, רִבְרִיבָה, Germ. *viderumb thun*, Gal. *reiterer*, Hisp. *repetir*, ἀναλαμβάνω, repeto. *Apul. l. 8. Met. Perinos mugitus reiterans. Alii iterans.*

Relabor, eris, apfus sum, d. *re. ricadere*, רָבַד, Ger. *viderumb fallen*, Gall. *rechoir, versamber*, Hisp. *tornar a caer, ἀναπίπτω*, retro labor, recido. *Ovid. in epist. 15. v. 95. Inque sinus formose relabere nortos.* ¶ Interdum sumitur pro refuere, seu retrorium fluere. *Horat. l. 1. carm. od. 29. Quis neget arduis pronos relabi posse rivos montibus? idest polle refuere, & reverti in arduos montes, unde descendunt.* ¶ Translate ponitur pro redire, regredi, reverti. *Hor. l. 1. epist. 1. Nunc in Arisippi furtim præcepta relabor.*

Relanguesco, is, ui, n. *3. rursus, vel valde languo, in languorem recido.* *Ovid. Met. 6. v. 291. Imposito fratri moribunda relanguit ore. Sem. l. 5. quæst. nar. c. 8. Venti cræa medium diem relanguescunt. Cæf. l. 2. B. G. c. 15. Relanguescunt amici. Ger. Att. l. 13. epist. 31. Relanguisse le dicit.*

Relatio, onis, f. *3. relazionee*, Ger. *erzehlung*, Gall. *raport, relation*, Hisp. *relacion*, ἀναφορά, διήγησις, actus referendi, ut relatio meritorum. *Quintil. l. 4. c. 1. ¶ Speciatim relationes dicitur sunt propositiones, quæ de re aliqua in Senatu proponantur discipulandæ, Senatorumque sententias determinandæ permittentur. Cic. in Pison. c. 13. Et quis audit non in modo actionem aliquam, aut relationem, sed vocem omnino, aut querelam tuam? Et c. 7. Relatio illa salutaris, & diligens fuerat confusus; animadversio quidem, & iudicium fenatus. Plin. l. 9. epist. 13. Et relationem quidem de eo Cæsar ad Senatum non remittit. ¶ Jus unius relationis, tertiz, quintæ, &c. est jus de una re, vel de tribus, vel de quinque, quoties Senatus haberetur, referendi. Initio jus unius relationis dabatur, deinde de pluribus dari cæpit. Scribit *Jul. Capitolin. in Perim. c. 5. ominosum Pertinaci Imperatori fuisse, quod ei pro jure quintæ relationis jus quartæ relationis decretum fuisset. Par enim numerus inlautus erat. Nam Probo jus tertiz relationis decretum est, nec ominosum fuit. ¶ In Rhetoricis relatio criminis est, cum ideo jure factum dicitur, quod alius ante injuria læcesserit, ut describit *Cic. l. 1. Luc. c. 11. ¶ Relatio gratiz, rendimento di grazie. Sen. de benef. l. 5. cap. 11. Beneficium, & gratiz relatio ultro citroque ire debet. ¶ Interdum relatio sumitur pro renunciatione. Sueton. in Calig. cap. 15. In relationibus consulum &c. ¶ Relatio pronominum apud Grammaticos est, quæ ea ad aliud referuntur. Priscian. l. 17.***

Relativus, a, um, adject. *relativo*, ἀναφορικός, qui ad alium refertur. *Arnob. l. 7. Honos relativus est ad alterum generis. ¶ Apud Grammaticos relativa pronominum sunt, quæ antecedens nomen quadammodo referunt, & velut in memoriam reducant, ut qui, qualis, hic, ille, &c. Priscian. l. 17.*

Relator, oris, m. *relatore*, qui refert. *Bald. ad Cic. in epist. ad Att. l. 8. epist. 15. Incipiam sperare, etiam consilio Senatus auctore te, illo relatore, Pompejum, & Cæsam conjungi posse.*

Relatus, us, m. idem ac relatio. *Tacit. l. 1. hist. c. 30. Neque enim relatu virtutum in comparatione Othonis opus est.*

Relatus, a, um, ἀναφορικός, partic. a refero. *Cic. 2. de nat. Deor. Quod his naturis relatus amplificatur sonus. Vell. l. 2. c. 58. Exemplum relatum a Cicerone. Ovid. 3. Fasti. Causa relata mea est.*

Relavo, as, relavi, relotum, a. *1. rilavare, iterum lavo, frequenter lavo. Lucr. l. 6. v. 799. Denique hic calidus etiam quum te relavaris. Alii leg. cunflere lavaveris.*

Relaxatio, oris, f. *rilassazione, ἀρεσις*, actus relaxandi, solutio, recreatio. *Cic. l. 7. Fam. epist. 26. Visa est mihi vel loci mutatio, vel animi etiam relaxatio, vel ipsa fortasse jam senescens morbi remilio profuisse.*

Relaxator oris, m. qui relaxat, ut relaxator fluentium, *Cæf. Aurel. Acur. 2. c. 38.*

Relaxatus, a, um, nom. partic. a relaxo. *Cic. 2. Div. c. 48. Relaxatus somno animus.*

Relaxo, as, a. *1. allargare*, רָבַד, Ger. *nachlassen*, Gal. *relacher*, Hisp. *a flojar, χαλαρώω*, remitto, solvo, dissolvo, aperio, cui contrarium est *astringo*. *Cic. 2. de nat. Deor. Eaque tum stringitur, tum relaxatur.* ¶ Translate adhibitur varias constructiones habet. *Cic. in Brut. Quin etiam fe ipse tantum, quantum ætate procedebat, relaxarat a nimia necessitate numerorum. Id. Att. l. 16. epist. 16. Si te occupatione ista relaxaris. Id. in Brut. Relaxa modo paulum animum, aut sane, si potes, libera. Id. 2. Phil. Verumtamen homines, quamvis in turbidis rebus sint, tamen, si modo homines sunt, interdum animis relaxantur. Id. Att. l. 10. epist. 6. Pater enim nimis indulgens, quicquid ego astringi, relaxat. Sen. de Consol. ad Helv. c. 8. Relaxavi tristem vultum, eo viso.*

Relaxus, a, um, πρὸς χάσιν, laxus, vel valde laxus, solutus, rarus. *Colum. lib. 11. cap. 3. Relaxa humo plenioris crassitudinis fiat radix.*

Relectus, a, um, nom. partic. *relecto*. *Ovid. 3. de Pon. epist. 5. Constantes animos scripta relecta movent.*

Religatio, onis, *relegazione, bando*, רִבְרִיבָה, Ger. *verweisung*, Gal. *banissement*, Hisp. *destierro, desterramento, εξορισμός*, genus exilii, cum quis finibus patriæ exire jubetur. *Cic. pro Rosc. Amer. Tamen nec hæc attentæ vita, & rusticana, religatio, atque amandatio appellabitur? Liv. l. 1. c. 10. Exilio, & relegatione civium ulciscentes tribunos. V. Relegatus. ¶ Sumitur etiam pro attributione, quæ testamento fit, ut religatio dotis, apud *Ulpian. l. 33. ff. tit. 4. leg. 1.**

Relegatus, a, um, *relegato, bandito, εξορισμός*, missus in exilium. *Fest. Religati dicuntur proprie, quibus insigniæ, aut pœnæ causa necesse est ab urbe Roma, aliove quo loco abesse, lege, senatusve consulto, aut edicto Magistratus, ut etiam *Ælius Gallus* indicat. Duo autem, *Ulpiano* teste, erant relegatorum genera. Nam alii in insulam relegabantur, alii provincia quidem excedere jubebantur, non tamen in insula certa assignabantur. Differebant ab his deportati multifariam. Nam deportati in perpetuum fiebat, religatio sæpe ad tempus: deportati adhibebat omnino Civitatem Romanam, religatio non æque: deportatus amittebat bona, religatus sæpe vel nulla, vel partem tantum amittebat; de portatus circumferebatur exilii locus, relegati sæpe patria eum excedere jubebantur. *Cic. Att. l. 2. Relegatus mihi videtur,**

postquam in Formiano sum. *Ovid. 5. Trist. eleg. 11. Ipse relegati, non exulis utitur in me Nomine.* ¶ Translate relegata ponitur pro remoto, seposito. *Horat. l. 1. sat. 10. v. 84. Ambitione relegata te dicere possum Pollio.* ¶ Dos relegata, h. e. testamento assignata, *Ulpian. l. 33. ff. tit. 4. leg. 1.*

Rellego, as, avi, atum, a. *1. rimandare, ἀποπέμπω*, remitto. *Plin. l. 7. c. 1. Potiusque ad auctores rellego.* ¶ Sæpe est amandare, remove-re. *Virg. 3. Gerg. Atque ideo tauros procul, atque in sola relegant pascua. Cic. 3. Offic. c. 31. Quod Titum hiliam ab hominibus relegant, & ruri habitare iussisset. ¶ Sæpe exulem facere, in exilium mittere, vilegere, bandire, רִבְרִיבָה, Ger. *verweisen*, Gal. *banir, confiner*, Hisp. *deserrar, εξορισμός*. *Cic. pro Sext. c. 12. L. Lamian in concione relegavit, edixitque, ut ab Urbe abesset millia passuum ducenta. Plin. l. 2. ep. 11. Martianum in quinquennium relegant. ¶ Interdum ponitur pro attribuerè, assignare. *Tibull. l. 4. eleg. 6. Illa quidem orandi causas tibi Diva relegat. ¶ Item pro transferre. *Velley. l. 2. c. 64. Invidiam rei in auctorem relegabat. Liv. l. 8. Adversa calibus belli, & fortunæ relegare.****

Rellego, is, egi, ectum, a. *3. raccogliere di nuovo, ἀναλέγω*, recolligo. *Hor. Epod. od. 2. Omnem relegit Idbus pecuniam.* ¶ Metaleptice sumitur pro rursus libros oculis percurrere, *releggere*, Ger. *viderumb lesen*, Gal. *relire*, Hisp. *boluer a leer, ἀναγιώσκω*. *Ovid. l. 1. de Pont. ep. 5. Cum relogo, scripsisse pudet.* ¶ Translate accipitur pro redire per eandem viam, renavigare per idem mare. *Stat. 1. Achil. v. 23. Plenæque materni referens prelagia somni culpatum relegat iter. Virg. 3. Æn. v. 690. relegens errata retrorsum litora.*

Relentefco, is, sine præf. & sup. n. *3. rallentarsi*, Ger. *viderumb vweich werden*, Gall. *devenir lent de rebes*, Hisp. *boluer a ser otra vez lento*, *yoflaxo*, ἀναχαιτισμένος, iterum lentefco, ad lentorem pristinum redco. Translate *Ovid. l. 1. Am. el. 8. v. 76. Neve relentefcat sæpe repulsi amor.*

Relevamen, inis, n. recreatio, refectio. *Priscian. in Periegesi, facilis relevamine partus.*

Relevatus, a, um, nom. ex particip. *sollevato, vreato*. *Ovid. 1. Trist. el. 10. Omnis ab hac cura mens relevata mea est. Cic. 2. Cati. c. 4. Relevata, & recreata respublica.*

Relievo, as, a. *2. rilevare, alzare*, rursus levo, idest, in altum tollo. *Ovid. 9. Met. E terra corpus relevare volentem arcuit. Id. 4. Fasti. Plejadæ incipient humeros relevare paternos.* ¶ Translate sumitur pro suscitare, erigere, recreare, reficere. *Ter. Adel. 4. 11. Nam & illi animum jam relevabis. Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 4. Si relevare potes communcum casum misericordia hominum.* ¶ Item pro in integrum restituere. *Modestin. l. etiam, §. 1. ff. de minorib. Quia videbatur in cæteris litis speciebus relevata fuisse. ¶ Est etiam leve facere, minuere, *alleggerre*. *Plin. in Pan. Ut studium omnium, laboreque & tanquam auctor intenderes, & tanquam particeps, sociisque relevares.* ¶ Hinc per translationem capitur pro liberare, cura, sumptu, & similibus exonerare, *sollevare*. *Cic. pro Flacc. Cuius mors te ex aliqua parte relevavit. Id. 2. de Div. Ut animus molestis potissimum relevaretur. Ovid. 1. de Pont. ep. 3. Non est in medico semper, relevetur ut æger. Suet. in Cæf. c. 20. Publicanos remissionem petentes tertia mercedum parte relevavit.**

Relicinosus, a, um, *λελιτικός*, qui in occipit refugee capillamento recripus est. *Apulejus in Floridis* dictum putat, quia retro recellit. Aliqui deductum putant a partic. *relictus*, ut relicinosus sit capillitio denudatus, & veluti relictus. *Apul. l. 1. Flor. Laudavit se fe, quod erat & coma relicinosus, & barba squallidus, & pectore hirsutus. ¶ Frons relicina dicitur, quæ reflexis in verticem capillis nuda apparet, aperta, lata, & a capillorum tegumento libera. *Apul. l. 1. Flor. Eadem gratia relicinæ frontis cerneretur.**

Relictio, onis, *εγκατάλειψις*, actus relinquendi. *Cic. Ver. 3. c. 13. Quibus illam relictionem, proditionemque Consulibus, &c. Id. Att. l. 16. ep. 7. Desperatio, ac relictio Reipublicæ.*

Relictus, us, m. *relictus*, *Gell. l. 3. c. 1. Labor virilis, exercendique corporis studium relictus est. h. e. negligitur.*

Relictus, a, um, *lasciato, abbandonato, ἀπολειψάρις*, partic. a relinquor. *Cic. l. 4. Fam. ep. 1. Urbem sine legibus, sine iudicibus, sine jure, sine fide, relictam direptioni, & incendiis. Id. pro Rab. Nemo est, inquam, inventus tam profligatus, tam perditus, tam ab omni non modo honestate, sed etiam simulatione honestatis relictus, &c. *Nepos 24. c. 1. Hæredium a patre relictum habebat. ¶ Relicta loca sunt, quæ sine locorum iniquitate, sive arbitrio conditoris relicta, limites non acceperunt. *Frontin. de limitib. Cic. Agr. l. c. 1. Utrum tandem hanc silvam in relictis possessionibus, an in censuram pascuis invenisti? ¶ Relictis rebus aliquid agere, est omni alio seposito negotio, uni rei operam dabo. *Cic. 3. de Or. c. 14. Qui adduci possumus, relictis ut rebus te secetur. Plaut. Epid. 4. 2. 35. Ego relicti rebus, Epidicum operam quærendo dabo. Ter. Andr. 2. 5. Herus me, relictis rebus, iudic Pamphilum hodie observare.****

Religio, is, a. *3. a re, & ledo*. Projicere, refutare, *Auson. epist. ult. v. 44. Quæ firmata probant, aut infirmata relidunt.*

Religamen, inis, n. ligamentum, vinculum. *Prudent. Psychom. v. 359. Ut mitra casarium cohibens aurata virilem Combat intusum croceo religamine nardum.*

Religatio, onis, *ἀνάγκη*, actus religandi. *Cic. de Sen. c. 15. Et ipsa natura delectat, adminiculorum ordines, capium conjugatio, religatio, propagatio vitium, samentorumque.*

Religatus, a, um, *ἀναδέμνις*, legato. *Cic. 1. Tusc. Trahit Hæctorem ad currum religatum Achilles. Hor. l. 4. od. 11. Hedera crines religatus. Religens, tis, particip. *Ansericum carmen apud Gell. l. 7. c. 9. Religentem esse oportet, religiosum nefas, h. e. pium esse oportet, & Diis addictum, non tamen supersticiosum.**

Religio, onis, *religione*, רִבְרִיבָה, Ger. *gottesdien*, Gall. *religion*, Hisp. *religion, δεισιμα*, cultus divinus, pietas in Deum. *Cic. 2. de Inv. Religio est, quæ superioris cuiusdam naturæ, quam divinam vocant, curam, caremoniamque affert. Id. l. 1. de nat. Deor. c. 28. Non enim Philosophi solum, verum etiam majores nostri religionem a superstitione separaverunt. Nam qui totos dies precabantur, & immolabant, ut sui liberi sibi superstitibus essent, supersticiosi sunt appellati: quod nomen postea latius patuit. Qui autem omnia, quæ ad cultum Deorum pertinerent, diligenter retractarent, & tanquam relegerent, dicti sunt religiosi ex religendo, ut elegantes ex eligendo tanquam a deligendo deligentes, ex intelligendo intelligentes. His enim verbis omnibus inest vis legendi eadem, quæ est in religio. Ita factum est in supersticioso, & religioso, alterum vitii nomen, alterum laudis. Hæc *Cicero*. Alii a *re*, & *eligo* derivant: Alii a *relinquendo*, alii a *religando*. *V. Gell. l. 4. c. 9. & Macrobi. Saturn. 3. c. 3. ¶ Interdum ponitur pro ritibus ipsi,**

quibus Deus colitur, vel etiam pro ipsis Numinibus. *Cic. pro Pont. Genes pro suis religionibus bella suscipiunt.* Interdum pro superstitione. *Justin. l. 18. c. 6.* Cruenta sacrorum religione, & scelere pro remedio usi. Item pro metu, & sollicitudine. *Virg. 8. Æn. Jam tum religio pavidos terret ab agrestes dira loci.* Item pro recta conscientia. *Cic. pro Cæc. Splendor Equestris Ordinis, decus, atque ornamentum judiciorum, exemplar antiquæ religionis. Id. pro Deopt. Dejotarus fide, & religione vitæ defendendum puto.* Item pro scrupulo conscientie. *Cic. l. Div. c. 35.* Neque eam rem religioni habuit. *non si fecerit. Id. 2. de nat. Deor. c. 4.* Res in religionem populo venit. *Id. Fam. 10. ep. 12.* Oblata religio Cornuto est. *Liv. l. 22. c. 42.* Incutere religionem animo alicujus. *Ter. Heaut. 2. v. 16.* Religio est dicere. *Id. Andr. 4. 3. 15.* Nova nunc religio in te incessit. Hinc religiones dicuntur ea, quæ scrupulo seu timore Deorum incutunt. *Cic. pro Mil. Expiare solennes religiones supplicio alicujus. Id. Phil. 1.* Inexpiabiles religiones in rempubl. inducere. *Id. pro Cæc. In religione civitas solvatur.* Præterea religio sumitur pro fide, & veracitate, quæ in aliqua re adhibetur metu & reverentia Deorum. *Cic. pro Flacc. Tum intelligetis, quæ religione dicant. Id. pro Font. Religio jurisjurandi, & metus Deorum immortalium in testimonio dicendo.* Item pro diligentia, cura. *Cic. in Brut. Illius oratio nimia erat religione officii attenuata.* Item pro iusta muneris functione, quod vulgo debitum officii appellant. *Cic. Verr. 5. c. 1.* Si qua in re ipse ab religione officii declinavit. *Id. pro Syll. c. 3.* Sin in me est ratio Reip. religio privati officii, studium retinendæ voluntatis bonorum. Poetis interdum l. geminatur primæ syllabæ producendæ causa. *Virg. Æn. 2. v. 715.* Religione patrum multos servata per annos.

Religiosè, adv. *religiofante, εὐσεβῶς*, cum religione. *Cic. 2. Invent. Templum Junonis, quod religiosissimum colebant.* Interdum est solite, & accurate. *Col. l. 3. c. 10.* Nihil curiose, nihil religiose administrant. Interdum fideliter. *Cic. pro Cæl. An gravis, sapiens, moderatusque vir religiosè testimonium dixisse videatur. Plin. in Paneg. cap. 65.* Nemini religiosus, quod juraverit, custodiendum. Interdum addubitanter, verecunde. *Cic. lib. 13. Fam. ep. 18.* Qui religiosè, & sine ambitione commendant.

Religiositas, atis, *religiofita, religio*, morum innocentia. *Apul. de dogm. Plat. Justitia cum religiofitate, idest εὐσεβείᾳ, copulatur. Tertul. apolog. c. 25.* Religiofistatis merita.

Religiosus, a, um, *religiofio, εὐσεβής*, pius in Deum, timens Deum. *Cic. de Or. Justus vir, integer, religiosus, timidus, perferens injuriarum.* Sumitur etiam pro superstitione, qui nimia, & superstitionosa religio se se alligavit. *Gell. ex Nigidio Figulo l. 4. c. 9. Terent. Heaut. 4. 1.* Ut sultæ, & miseræ omnes sumus religiosæ. *Colum. l. 11. sub fin. Religiosiores agricolæ.* Interdum capitur pro fidei, qui bonam, integramque fidem servat. *Cic. pro Cæc. Huic ego testi gratias agam, quod & in reum misericordem se præbuit, & in testimonio religiofium. Id. 4. Fin. Tum te religiosissimum testem audiremus.* Item pro casto, cohærente se certis legibus, & finibus. *Gel. lib. 4. c. 9.* Si de rebus inanimatis usurpetur, notat augustum, sanctum, majestatis, venerationisque plenum, quod sine piaculo violari non potest. *Cic. 6. Ver. Hercules templum est apud Argentinos non longe a foro, sane sanctum apud illos, & religiofium. Ulp. l. 2. ff. de relig. Et sumptu fun. Non totus, qui sepultura destinatus est, locus religiofius sit, sed quatenus corpus humanum est.* Religiofii dies, ut definit *Gellius. l. 4. c. 9.* dicuntur tristi omine infames, impeditique, in quibus & res divinas facere, & rem quampiam novam exordiri temperandum est: quos multitudo imperitorum præve, & perperam nefastos appellat. *Cic. Att. l. 9.* Majores nostri funestiores diem esse voluerunt Allienfis pugna, quam Urbis captæ, quod hoc malum ex illo. Itaque alter religiofius etiam nunc dies, alter in vulgus ignotus. *V. Liv. l. 6. c. 1.* Religiofium est id facere. h. e. religionem habet, seu metum aut periculum lædendi Deorum numina. *Liv. l. 2.* Quem campi fructum quia religiofior erat confumere. Religiofium habere, est vereri, timere, nefas putare. *Plin. l. 28. c. 4.* Nævos in facie tendere religiofium habent etiam nunc multi.

Religio, as, a. 1. legare, *ἀνάξω*, idem ac ligo, vel iterum ligo, vel fortius, vel retro ligo. *Virg. 7. Æn. Gramineo ripæ religavit ab agere classem. Cæf. l. 2. B. C. Religare clavis ligna.* Per translationem religare religioe bona alicujus, usurpatur pro consecrare. *Cic. pro Dom. 6. 47.* Nunquid igitur is bona Lentuli religionibus religavit? Alii leg. *obligavit.* Significat etiam solvere, *slegare. Catull. carm. 62. de Atq. v. 84.* Ait hæc minax Cybelle, religatque juga manu. *Et carm. sequenti, v. 174.* Perfidus in Cretam religavit navita funem.

Religio, is, relevi, relitum, a. 3. *aprire, ἀρχίω*, quod oblitum, oblatumque erat, aperio. Solebant enim dolia, ne quid vaporis exhalaret, quam accuratissime oblini. Unde cum aperirentur, dicebantur relini, soluta nimirum argilla, qua erant oblita. *Ter. Heaut. 3. 1.* Relivi dolia omnia, omnes ferias. *Plaut. Stich. 5. c. 38.* Nolo ego nos pro summo bibere: nulli relierimus postea. idest nulli deinceps vinum depromperimus, ubi relierimus pro releverimus, per Sync.

Relinquo, is, liqui, licium, a. 3. *lasciare, ἀβανδονᾶν, λείπω*, linquo, defero, omitto. *Cic. l. Acad. Illam autem Socraticam dubitationem de omnibus rebus, & nulla affirmatione adhibita consuetudinem differendi reliquerunt. Id. 3. Ver. Quos tu miseros in egeilate, atque in solitudine reliquisti.* Ponitur etiam pro tetamento alicui aliquid pro suo dimittere, seu legare. *Cic. pro Cluent. Quæ prædia ei relinqueret. Id. 3. Offic. c. 24.* Testamento alicui relinqueret. Relinqueret alicquem, sæpe est nolle jurare. *Cic. l. 13.* Ne relinques hominem innocentem ad alicujus tui dissimilis quæstum. Animam relinqueret, est mori. *Ter. Adel. Animam relinquam potius, quam illas dederam.* Relinqueret æs alienum, est mori non persoluto ære alieno. *Cic. pro Quinct. Propterea quod Cajus frater aliquantum æris alieni reliquerat.*

Reliquatio, onis, quod rationibus deductis idest reliquum. *Paul. l. qui nominibus ff. de adm. Et peric. tut.* Sed et si pupillus post pubertatem rationibus a tutore acceptis reliquationem ejus secutus viuras acceptaverit. Eandem vocem scite transtulit *Tertullianus* ad id, quod in ætate residuum est. Nam l. de anim. c. 56. ait. Donec reliquatio compleatur ætatis. *Et mox:* Nulla erit reliquatio temporum.

Reliquator, oris, qui integrum debitum non solvit, aliquidque adhuc reliqui debet, seu partem æris alieni servat sibi, qui reliqua contraxit. *Scævola, l. creditor, ff. de solut. Et liberat.* Cum superioris anni sit reliquator.

Reliquatrix, icis, quæ integrum debitum non solvit. *Tertul. de anim. c. 35.* Anima reliquatrix delictorum, donec exsolvat novissimum quadrantem.

Reliquæ, arum, f. 1. *religata, αυαντα, rimanente, τὰ λείπῃα*, pauca illa, quæ quasquam ex re relicta sunt. *Cic. 2. de nat. Deor. Cibi reliquæ. Id. in Parad. Reliquæ conjurationis. Hirt. de B. Alex. c. 40.* Reliquæ exercitus. *Liv. l. 22. c. 56.* Reliquias cladis velut ex naufragio colligere. Dicuntur etiam de cineribus, & ossibus mortuo-

rum. *Suet. in Aug. c. 170.* Reliquias legerunt primores equestris ordinis. *Adde in Domit. c. 8.* Legitur & reliquum, ii, n. *Phædr. f. 22.* Ut fruaris reliquiis, quæ sunt coluri. *Adde Plaut. Mil. 1. 2. 54.* ubi tamen varia est lectio.

Reliquor, aris, d. 1. *ἀναξωμαι*, relinquo aliquid insolutum. *Paul. l. L. Titius, ff. de adm. tut.* Debitum, quod ex conductione reliquatus est. *Id. rescripto, ff. de num. Et bon.* Qui ex administratione Reip. reliquantur.

Reliquum, i, *residuo di debiti, ἰδιουμ*, pars crediti, vel debiti, quæ restat subductis rationibus, collatis creditorum, debitorumque nominibus. *Cic. Att. l. 6. ep. 1.* Reliqua mea Camillus scribit se accepisse, idest quæ mihi reliqua debentur. *Id. Att. l. 16. ep. 3.* Maxime autem me angit ratio reliquorum meorum. *In numo Hadriani.* Reliqua vetera HS novies mill. abolita. *restiti vecchi.* Reliqua trahere, est reliquari. *Papin. l. servus si hæredi, §. 1. ff. de statu liberis.* Ut, si reliqua non trahat, liber sit.

Reliquus, a, um, *rimanente, residuo, resto, ἄνωτος*, Ger. *überbleiben*, Gall. *ressant, demeurant*, Hisp. *restante, demas, λαιός*, quod relictum, residuumque est, quod superest. *Cic. de Am. Sed ut eruditus solent appellare sapientem, qualem in reliqua Græcia neminem. Id. 3. Verr.* Reliquum omne tempus hujus anni me vobis remissurum putastis. *Reliquum facere*, est relinquere. *Nepos in Aristoc. c. 21.* Nihil reliqui teci quod ad sanandum pertineret. h. e. nihil omisi, omnia tentavi. *Curt. l. 6. c. 9.* Cum eo, quem calamitas reliquum fecerat. h. e. intactum reliquerat. Item omittere. *Tacit. Ann. 1. c. 21.* Nihil reliqui faciunt, quominus invidiam, misericordiam, metum, & iras permoverent. Sæpe substantivè ponitur, ut cætera adjectiva. *Cæf. l. Comm. Demonstrant, sibi præter agrum solum nihil esse reliqui. Cic. 7. Ver. Et quod reliquum vitæ, viriumque famas fecerat. Reliquum est, idem atque restat. *Cic. l. 7. Fam. ep. 32.* Reliquum est ut officii certemur inter nos. De reliquo, idem est ac cæterum, seu quod ad reliqua attinet. *Cic. l. 1. de Or. De reliqua jam nostra culpa fuerit.**

Reliquus, a, um, nom. ex particip. a *re, & lido*, oblitus, collisus. *Prudent. in pass. Cassiani, v. 48.* Reliqua fronte lignum distillit.

Relūco, as, n. 1. rursus loco. *Ulpian. l. 13. ff. Loc. cond.* Si lege operis locandi comprehensum esset, ut si ad quem effectum non esset, relocare id liceret.

Relūquor, eris, dep. 3. rursus loquor, vel respondeo. *Far. l. 5. L. L.* Dicuntur eloqui, & reliqui in fanis Sabinis e cella dei.

Relūco, es, xi, sine sup. n. 2. *risplendere, διαλάμπω*, valde luceo, replendo, lucem diffundo. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 107. ex Arat.* Huic non una modo caput ornans stella relect. *Ovid. 11. Met. v. 617.* Vespons fulgore reluxit.

Relūctatio, onis, obluclatio, repugnatio. *Apul. de Mundo. Terrenæ reluctationes.*

Relūctatus, a, um, *ἀντιπαλασθῆς*, partic. a *recludor*. *Claud. l. 1. de rap. Proferp. v. 42.* Pene reluctatis iterum fugnantia rebus rupissent elementa fidem. idest convulsis.

Relūctor, aris, d. 1. *ripugnare, opposit*, Germ. *figh vvegen*, Gall. *repugner*, *resister*, Hisp. *relucbar, resistir, ἀντιπαλασθῆς, ἀντιπαλασθῆς*, repugno, obnitor, obfisto. *Ovid. l. 3. Am. cl. 4.* Ore reluctanti tulminis ire modo. *Horat. l. 4. od. 4.* Reluctantes dracones. Activa forma reluctare alicui, dixit *Apul. l. 4. & 6. Metam.*

Relūdo, is, uli, a. 3. contra illudo. *Senec. l. 2. Controu. 10.* Temerarios mariti jocos reludit.

Relūmino, as, a. 1. rursus illumino. *Tertul. Apolog. c. 21.* Cum ille cæcos reluminaret.

Relūdo, is, lui, lutum, a. 3. ponitur pro solvere, repignerare. *Cæf. apud. Fest. Ut aurum, & vestem, quod matris fuit, Reluat, quod viva ipsi opposuit pigner. Cic. in Sallust. Qui modo ne paternam quidem domum reluere poteris. Ita legit Turnebus. Alii relūdere.*

Reluvia, V. Reduvia.

Remacresco, is, crui, sine sup. n. 3. iterum macresco. *Sueton. Dom. c. 18.* Quæ tamen ei longa valetudine remacuerant.

Remaledico, is, n. 3. *ἀντιπαλασθῆς*, vicium maledico. *Sueton. in Vespas. c. 9.* Non oportere maledici lenatoribus; maledicis civile tasque esse.

Remancipatus, a, um, nom. ex particip. *Festus.* Remancipatum Galliam Gallus Ælius esse ait, quæ mancipata sit ab eo, cui in manum convennerit.

Remando, is, di, sum, a. 3. *rimasticare, ruminare*, Ger. *vidderkauen*, Gall. *remacher*, Hisp. *boluer a mastar, ruminar, ἀναμυροῦμαι*, ruminatio, rursus mando. *Plin. l. 10. c. 73.* Pontici mures simili modo remandunt. *Quintil. l. 11. c. 2.* Devoret initio tædium illud & scripta, & lecta sæpius revolvendi, & quasi eundem cibum remandendi.

Remanè, es, si, sum, n. 2. *rimanere, restare, durare, ἄνωτος*, Ger. *da-binden, bleiben*, Gall. *demeurer*, Hisp. *quedar, διαμείνω*, perstito, persevero, supersum. *Cic. 1. Tusc. Animus remanere post mortem. Cæf. 3. B. C. Qui per causam valetudinis remanserunt. Horat. l. 1. od. 27.* Cubito remanet pressus. *Ovid. l. Trist. eleg. 8.* in duris remanentem rebus ancium. *Var. l. 5. de L. L. Remanuit in mente.*

Remano, as, n. 1. *ἀποθῆναι, rehuo*. *Lucr. l. 5. v. 270.* Retroque remanant Materie humoris. Aliquando est repetere, redire. *Enn. apud. Fest. Deferunt rivos, campoque remanant. Al. leg. remant.*

Remansio, onis, *διαμείνω*, actus remanendi. *Cic. ad Q. Fr. l. 3.* Primum tuam remansioem etiam atque etiam probò. *Adde pro Lig. c. 2.*

Remanor, oris, in militia idem est ac emanor, hoc est qui extra castra ultra Imperatoris præscriptum remanet. Afferunt Lexicographi duo loca ex lib. Digestor. nempe leg. 4. & 5. Dig. de re milit. sed utroque loco alii emanor.

Remeabilis, le, adject. qui remeare potest, & redire. *Stat. 4. Theb. v. 537.* quis enim remeabile saxum &c. h. e. saxum Sisyphi. *Id. ibid. lib. 6. v. penult.* in remeabile bellum. *Prudent. in Apotheos. v. 1053.* Et tumulo cum jam remeabilis adlat.

Remeaculum, li, locus, per quem reditur. *Apul. l. 6. Metam.*

Remeatu, us, m. *visorno*, reditus. *Martian. Dig. lib. 48. tit. 19. leg. 4.* Remeatum dare exuli.

Remediabilis, le, adject. *rimediabile*, cui facile remedium inveniri potest. *Senec. epist. 95.* Minora peccantes, & levi cura remediabiles. Alii rectius leg. *medicabiles.*

Remediālis, le, adject. ut vis remediālis, quæ sanitatem, seu remedium continet, apud *Macrobi. l. 7. Satur. c. ult.*

Remediatio, onis, curatio, sanatio. *Scribon. Larg. compos. 11.* Torpor est signum remediatiois.

Remediator, oris, qui remedium affert. *Tertul. l. 4. adv. Marcion. c. 8.* Remediator valetudinum.

Remediatus, a, um, nom. ex particip. curatus, sanatus. *Tertul. ad Scapul. c. 4.* A demoniis, aut valetudinibus remediati.

Remedio, as, avi, atum, a. 1. *rimediare*, remedium affero, curo, sano. *Scribon. Larg. compos. 11.* Capitis dolorem in perpetuum remediatur.

diat. Adde *Terul. l. 4. aduers. Marcion. c. 35. Et passivè. Id. Scribon. compof. 18. Virof facilius mulieribus remediari. Adde Apul. de berb. c. 112. ¶ Et deponentis forma. Id. Apul. ibid. c. 2. Herba quinqtuotium mire remediatur. Et c. 105. Febricitanti mire remediatur.*

Remedior, aris, dep. 1. rursus mēditōr. *Senec. epist. 72. Liquebat mihi, si remediari possem. Ita legit J. Lips. alii aliter.*

Remedium, dii, *rimedio, medicina*, ריפוי, Ger. *arznei*, Gal. *remede*, Hisp. *remedio, fármaco, fármaco*, id, quod inveniendi causa alicui morbo adhibetur, cautio, provisio, a *ve*, & *medeor*. *Cic. 2. de nat. Deor. Audium est, pantheras, quæ in Barbaria venenata carne caperentur, remedium quoddam habere, quo cum essent usæ, non morerentur. ¶ Translate Cic. pro Cluent. cap. 9. Quarere remedium ad aliquam rem. 7. Ver. c. 10. Remedium sibi comparare. Ter. Andr. 3. 1. 10. Invenire remedium alicui malo.*

Remeligo, seu remelligo, inis, f. mora, *visardo*, a *μιλλω*, & cunctor. *Plaut. Caf. 3. 7. Nam quid illæ tam diu intus remorantur remeliginæ? Ita Festus legit, eumque secutus Lambinus. Alii aliter. ¶ Pomitur etiam pro remora pisce. Afran. apud Fest. Remeligo a laribus mista sum, hunc quæ cursum cohibeam navis.*

Rememini, is, anom. *ricordarsi. Terul. l. 4. adv. Marcion. c. 1. Ne rememineritis priorum.*

Rememoro, as, a. 1. rursus commemoro. *Terul. l. 4. aduers. Marc. c. ult. Remenus, a, um, particip. a remetior. Martial. l. 6. epigr. 89. Ille fide summa testæ sua vina remensus. ¶ Passiva significacione Virg. 2. Æn. v. 181. pelagoque remeno improvisti aderunt. h. e. renavigato. Et Æn. 3. v. 144. remeno hortatur pater ire mari.*

Remo, as, n. 1. *risornare*, רם, Ger. *vvider zu ruck gehen*, Gal. *retourner*, Hisp. *retornar otra vez, éxavórgovai*, retro meo, redeo, revertor. *Cic. 2. de nat. Deor. Neque remeare aer. Virg. 2. Æn. v. 65. Si patrius unquam remeassem victor ad Argos. Martial. l. 1. ep. 16. Gaudia non remeant. Tacit. in Agric. c. 40. Remeare ex Campania. In Ann. 11. c. 8. Remeare in patrias sedes. Stat. l. 3. silv. ult. v. 12. Euboicos lesus remeare penates Auguror.*

Remetior, iris, enfus sum, d. 4. *ἀναμνησθαι*, iterum metior. Hinc remeti iter, est rursus idem iter facere. *Stat. 3. Theb. Sic Curt. l. 5. c. 3. Triginta stadia fuere, quo remeni sunt. ¶ Translate fumitur pro recognoscere. Senec. l. 3. de Ira, c. 36. Facta, ac dicta mea remetior. ¶ Item pro compensare, remunerari. Quintil. Dec. 12. Frumentum pecunia remetiatur. ¶ Item pro reddere. Plin. in epist. 164. Transmissumque discrimen convalescendo remetiiri.*

Remex, igit, m. 3. *uomo di remo*, rem, Ger. *ruderknecht*, Gal. *rameur*, Hisp. *remador, remero, épiros*, qui remos agit, qui remigandi ministerio mancipatus est. *Cic. 2. de Div. c. 55. Quid, inquit, remex ille de classe Coponii nonne ea prædixit, quæ facta sunt? Virg. 5. Æn. v. 116. Velocem Mnestheus agit acri remige pristim. Ubi remige pro remigibus positum est.*

Remigatio, onis, *épepla*, actus remigandi. *Cic. Att. l. 13. ep. 21. Inhibitio autem remigum motum habet, & vehementiorem quidem remigationis navem convertentis ad puppim.*

Remigium, ii, *remigazione*, Ger. *ruderung, ruderziehen*, Gal. *appareil des rames*, Hisp. *palamenta, épepla*, remigatio, agitatio remorum. *Cic. 5. Tusc. Quod remigium, qui motus hîminum, qui ferarum non ita explicit est, &c. ¶ Metonymice ponitur pro remigum multitudinē. Hor. l. 1. ep. 6. Remigium vitiosum Ithacensis Ulyssæi. Virg. 3. Æneid. Remigium supplet, focos simul instruit armis. ¶ Translate fumitur pro volatu. Aves enim alis, velut remis quibusdam, ad disfundendum aerem utuntur. Virg. 1. Æn. v. 300. Volat ille per aera magnum remigio alarum. ¶ Meo remigio rem gero, proverbiale est, huncque sensum continet; Illis, velint nolint, parendum est, cum meo sint. Plaut. Mil. 3. 1. 152.*

Remigo, as, n. 1. *remigare, vogare*, רם, Ger. *ruderen*, Gal. *ramer*, Hisp. *remar, épiros*, remos ago, sive ago, remis navem ago, remis navigo. *Cic. 4. Tusc. c. 4. Utrum igitur mavis non statim vela facere, an quasi e portu egredientes paululum remigare?*

Remigro, as, n. 1. *risornare*, רם, Geim. *vvider ein ziehen*, Gal. *retourner*, Hisp. *retornar a mudar, éxavórgovai*, redeo, revertor. *Cic. 1. Tusc. c. 149. In nostram domum remigretus. Id. 5. Tusc. c. 21. Ei ne integrum quidem erat, ut ad iustitiam remigraret. Id. Acad. 1. c. 4. Remigrare in domum veterem e nova. Plaut. Epid. 4. 1. 42. Remigrat animus nunc denum mihi.*

Remillus, a, um, repandus. *Fest.*

Remincentia, æ, *ricordanza, ἀνάμνησις*, revocatio rei alicuius in mentem. *Terul. de anim. c. 23. & in plur. numero Arnob. l. 2.*

Reminiscor, eris, d. 3. sine præter. *ricordarsi*, רם, Ger. *vviderumb dran gedeken*, Gall. *se souvenir*, Hisp. *acordarse, αναμνησκωμαι*, recordor, ab antiquo *Memiscor. Cic. de Senect. Reminisci, & recordari. ¶ Construitur cum gen. Caf. l. 1. B. G. c. 13. Reminisceretur & veteris incommodi Romanorum, pristinaque virtutis Helvetiorum. ¶ Vel cum acc. Cic. l. 4. Fam. ep. 5. Ea potius reminiscere, quæ digna tua persona sunt. Ovid. 1. de Pont. eleg. 8. v. 32. Nam modo vos animo dulces reminiscor amici.*

Remipes, edis, o. quod remis agit. Lembi epitheton est, quia remis, tanquam pedibus, progreditur. *Aufan. in Masella v. 201. Remipedes certant medio cum flumine lembi. Id. epist. 3. v. 13. Remipedes anates.*

Remiscio, es, a. 2. *rimiscolare, ἀναμίσχυμι*, idem ac miscio, vel iterum miscio. *Hov. in Art. v. 151. Sic veris falsa remiscet.*

Remissa, æ, remissione, *perdono. Terul. l. 4. aduers. Marcion. c. 18. Diximus de remissa peccatorum.*

Remissarius, a, um, *ἀντιος*, quod remittitur, quod ad remissionem factum est. *Cato R. R. c. 19. Vectes longissimos pedum decem, & octo, secundos pedum sexdecim, tertios quindocim, remissarios pedum duodecim.*

Remisse, adv. *lentamente*, Ger. *nachseftiglich*, Gal. *lentemens*, Hisp. *liensamente, árepiros*, lente, leniter, placide. *Cic. 3. de Or. Quam leniter, quam remisse, quam non actuose. Id. pro Cal. c. 14. Utrum me secum severe, & graviter, & precise agere malui, an remisse, ac leniter, & urbane. Id. 6. Ver. c. 34. Cum iste nihilo remissius, atque etiam multo vehementius inflaret quotidie. Sueton. in Claud. c. 33. Remisse quid, vel serio agentem multa dehonestabant, h. e. per jocum.*

Remissibilis, le, adject. *remissibile*, qui remitti, seu condonari potest. *Terul. de pudic. c. 2. Delicta alia remissibilia, alia irremissibilia.*

Remissio, onis, *abbassamento, remissione, rilassazione*, רפיח, Ger. *nachseftigkeit*, Gal. *relaxebens*, Hisp. *sloxedad, remission, árepiros*, actus remittendi, relaxatio, dejectio. *Cic. 1. Off. Ex oculorum obtutu, ex elevatione, ex remissione superciliorum, aut contractione. Id. 1. de Or. Ut una continuatione verborum binæ ei contentiones vocis, & remissiones continerentur. Id. 1. 7. Fam. ep. 26. Morbi remissio. Sueton. in Tib. c. 73. Remissio febris. Quintil. l. 3. c. 8. Remissio laborum. ¶ Speciatim fumitur pro cessacione ab agendo, pro relaxatione, & recrea-*

tionē animi. *Cic. pro Cal. Quem non quies, non remissio, non æqualium studia, non ludi, non convivia delectarent. Id. 1. 9. Fam. ep. 24. Nec id ad voluptatem retero, sed ad communitatem vitæ, atque vitæ, remissionemque animum. ¶ Item pro placiditate, lenitate. Cic. 1. 5. Fam. ep. 2. Si humanitas appellanda est in acerbissima injuria remissio animi, ac dissolutio. ¶ Item pro venia. Cic. in Catil. 4. c. 6. Ne remissione pœnæ crudeles magis in patriam, quam ne severitate animadversionis nimis vehementes in acerbissimos hostes remissio videamur. ¶ Item pro diminutione. *Colum. l. 1. c. 7. Eoque remissionem petere colonus non audet. Adde Suet. in Cal. c. 10.**

Remissivus, a, um, adject. qui remitti potest. *Caf. Aurel. 3. c. 4. Res congruæ, & remissivæ.*

Remissus, a, um, *rimesso, rimandato, ἀναμνηστικός*, partic. a remittor. *Ovid. l. 1. de Pont. el. 4. Cernis, ut e molli sanguis pulmone remissus ad Stygius certo limite ducat aquas. ¶ Sæpe in nomen transit pro laxo, languido, negligente, languido, rimesso, lenis, רפה, Ger. *hinlassig*, Gal. *remis*, Hisp. *sloxo, árepiros*. Horat. l. 3. od. 27. Remissus arcus. Cic. 3. Fin. Itaque quamquam in eo sermone non remissus fuimus. Id. pro Sext. Remissiore uti genere dicendi. ¶ Item pro leni, miti, mansueti. Cic. pro Cal. Cum tristibus severe, cum remissis jucunde, cum senibus graviter, cum juventute comiter, cum facinorosis audacter, cum libidinosis luxuriose vivere. Id. ad Quir. post redit. In ulciscendo remissior. Suet. in Claud. c. 21. Nec ullo spectaculi genere communior, aut remissior erat. Id. in Aug. c. 98. Remississimo ad otium, & ad omnem comitatem animo. ¶ Remissum frigus, & freddo moderato. Caf. l. 5. B. G. ¶ Remissus in labore, pigro, *Nepos in Iphicr. c. 3. ¶ Remissus febris, liberato, sollevato, Plin. l. 7. ep. 1. ¶ Ovid. 4. Fasti. Vere nitent terræ, vere remissus ager. h. e. frigore solutus, floridus, hilaris. Id. 2. Trist. v. 547. Ne tamen omne meum credas opus esse remissum. h. e. joculosum.**

Remitto, is, si, sum, a. 3. *rimandare, רם*, Ger. *vviderumb schikken*, Gal. *remettere, renvoyer*, Hisp. *embiar, árepiros*, retromitto. *Cic. l. 16. Fam. ep. 1. Volebam ad te Marionem remittere; quem, cum meliufcule tibi esset, ad me mitteres. ¶ Interdum ponitur pro simplici mitto. Lucil. apud Fest. Quod repudium filiz remissit. Sic Nuntium remittere uxori, est eam repudiare. Cic. Att. l. 1. ep. 13. Uxori Cæsarē nuntium remississe. Id. in Top. Si mulier, quum fuisset nupta cum eo, cui connubii jus non esset, nuntium remissit. ¶ Accipitur item pro rursus mittere, seu reddere. Col. l. 1. c. 6. Et glebulis, quas per trituram fere terrena remittit area. Plin. l. 9. c. 18. His aquam acceptam ore remittunt. ¶ Item pro dimittere, & interdum jungitur cum casu pretii. *Curr. l. 4. c. 11. Captivos si placet reddi, honestius dono dabimus, quam pretio remitteremus. ¶ Item pro finire abire. Cic. pro Cluent. Eamque (opinionem) animis vestris aut libentibus, aut æquis remittatis. ¶ Item pro relaxare. Ovid. l. 1. Trist. eleg. 3. Utque parum validus non proficiencia rector cervicis rigidæ træna remittit equo. ¶ Frænos remittere dolori, est finire, ut dolor in lacrymas, & gemitus se effundat. Plin. l. 5. epist. 9. ¶ Item pro relaxare delectationis gratia, curas depone, recreare, sumpta translatione ab arcu. Cic. in Hort. Quæro, non quibus intendam animum rebus, sed quibus remittam. Plin. l. 1. ep. 16. Eundem etiam, cum remittor, non tanquam eundem lego. ¶ Item pro condonare, ignoscere, parcere. *Vasin. Cic. l. 5. Fam. ep. 10. Meam animadversionem, & supplicium, quo ulurus eram in eum, quem cepissem, remitto tibi, & condono. ¶ Item pro concedere, permittere, finire. Cic. 5. Ver. Verum hoc quoque vobis remitto, negligite præterita, si vultis. Id. 4. Acad. Aut memoriam mihi remittas, oportet. idest concedas mihi memoriam esse. Ovid. 11. Met. Nec res dubitare remittit. *Justin. l. 1. c. 9. Igitur Magi ad favorem populū conciliandum tributa, & militiæ vacationem in triennium remittunt. ¶ Item pro transferre ad alterius iudicium. Tacit. l. 3. Ann. Intergramque causam ad Senatū remittit. ¶ Item pro dimittere, cui contrarium est erigere. Plin. l. 8. c. 32. Cum erexere aures, acerrimi auditus, cum remifere, surdi. ¶ Item pro relinquere, depone. Cic. 8. Phil. Quotidie aliquid iracundiæ remittebat. Col. l. 1. Nunquid absentia sua de disciplina, & custodia remiferis? Id. l. 11. c. 2. Postquam, si iam librum remittunt, inferi oleæ, vel emplastris. ¶ Item pro intermittere. Ter. Haaut. c. 1. Nullum remittis tempus, neque te respicias. ¶ Item pro cessare. Ter. Hec. Nam si remittent quippiam dolores. Id. Andr. 5. 1. Remittas jam me onerare injuriis. Liv. lib. 38. Intercessionem remittere. idest cessare ab intercessione. Id. l. 40. Imbres remiferunt. ¶ Item pro ad negligentiam descendere, negligentem fieri. Cic. 2. Tusc. Onera contentis corporibus facilius feruntur, remissis opprimunt. ¶ Item pro diminuerē. Cic. 7. Ver. Aliquid de summo supplicio remitteres. ¶ Item pro præterire, prætermittere. Cic. 3. Ver. Nequam ego horam de meis legitimis horis remittam. ¶ Item pro distolvere, fluidum reddere. Virg. 4. Georg. frigore mellæ Cogit hiems, eademque calor liquefacta remittit. ¶ Remittere aedes, quas emeris. h. e. venditori restituerē, pretio recepto. Plaut. Mofel. 3. 2. 110.****

Remivagus, a, um, qui remis fertur: epitheton navis. *Varr. apud Non. c. 13. n. 1. Nautæ remivagum movent celocem.*

Remixtus, vel remistus, a, um, nom. ex particip. *rimascolato. Senec. de constant. Sap. c. 7. Venenum aëritum cibo.*

Remolior, iris, d. 4. *muovere, árepiros*, multa vi loco moveo, de suo loco pello. *Ovid. 5. Met. v. 354. Sæpe remoliri lustatur pondera terræ. ¶ Nonnunquam est magno labore quippiam reparare. Sil. l. 1. v. 36. Iterum inlaurata capefens arma remolitur dux agmina. ¶ Passiva significacione quidam usurpari putant a Col. l. 2. c. 12. Sed V. Remolior.*

Remollitus, a, um, partic. a remolior. *Sen. Herc. Fur. v. 503. Nec orbe si remolito queat ad supera victor numina Alcides vehi.*

Remollefco, is, n. 3. *mollificarsi, divenir molle*, רך, Ger. *vveich werden*, Gal. *se ramollir*, Hisp. *amollentarse, árepiros*, molliis fio. *Ovid. 10. Metam. v. 285. Ut Hyemettia Sole cere remollefcat. ¶ Translate fumitur pro delicatiorē fieri, effæminari. Caf. l. 4. B. G. Quod ea re ad laborem ferendum remollefere homines, atque effæminari arbitrantur. ¶ Item pro mitem, & placatum fieri. Ovid. 1. Metam. v. 379. Precibus si Numina iustis victa remollefcent.*

Remollio, is, a. 4. *ammollire, רך*, Ger. *vveich machen*, Gal. *ramollir*, Hisp. *amollentar, árepiros*, idem ac mollio, vel rursus mollio, vel valde mollio. *Col. l. 2. c. 12. Nihil itaque amplius in iteratione, quam remolliri terra debet æqualiter. Quidam leg. remolliri unico l, ut sit a remolior, sed passiva signific. Ovid. Met. 4. v. 286. quare male fortibus undis Salmacis enervet, tactoque remolliat artus.*

Remollitus, a, um, *árepiros*, partic. a remolior. *Sueton. in Aug. c. 79. Eo se inhibutum, ac remollitum, quominus, ut destinaret, in transitu Alpium, per simulationem colloquii propius admittis, in precipitum propelleret. Quidam legunt remollitum, unico l, a remolior dep. & explicat a molimine & conatu revocatum. Apul. de berb. c. 3. Grana humore remollita.*

Remõna ducta est habitatio Remi. *Fest.*

Remonā, es, ui, a. 2. iterum, ac sapius admono. *Apul. l. 5. A. A.* Hic tibi identem semper cavenda cenfebam, hic benevole remonebam.

Remora, *z*, f. 1. remora, visardo, mora, tardatio, omne id, quod remoratur. *Plaut. Trinum. l. 1. 16.* Remoram faciunt rei privatae & publicae. ¶ Remora item piculicus est in mari, spinis, & crustis teclis, Graecis *χρημῖς*, ita dictus, quod navem, cui annexus fuerit, remoretur. *Plin. l. 32. c. 1.* E noitris quidam Latinis remoram appellaverunt eum. Adde *l. 9. c. 25.*

Remoratus, a, um, *ἀναβιβασμένος*, partic. a remoror. *Cic. ante exil. l. 6.* Calamitas remorata longius serpit.

Remorbefco, is, n. 2. *ἀναλατῆς δι νουου, ἀναρῶν*, in morbum recido. *Fest.*

Remordēo, es, remordi, rsum, a. 2. *rimordere*, Ger. *vider*, *umbin veifjen*, Gal. *remordere*, Hisp. *remorder*, *ἀναδακνω*, vicissim mordeo, eum mordere, a quo morsus sum. *Hor. Epod. od. 6.* Quin huc inanes si potes, vertis minas, & me remoratorum petis? Translate ponitur pro cruciare, follicitare. *Lucr. l. 3. v. 840.* Præterititque admilla malis peccata remordent. *Virg. l. 1. Æn. v. 261.* Quando hæc te cura remordet. *Liv. l. 8. c. 4.* Libertatis desiderium remordet animos.

Remores, i, 3. aves in auspicio, quæ significabant mora opus esse. *Fest.* Remores aves in auspicio dicuntur, quæ acturum aliquid remorari compellunt.

Remoror, aris, d. 1. *ritardare*, *ררר*, Germ. *verbinden*, Gal. *retarder*, Hisp. *retardar*, *αυαβιβλω*, retardo, retineo, moram alicui aifero. *Cic. pro Leg. Manil. c. 14.* Hæc res, quæ cæteros remorari solent, non retardantur. *Tertent. Andr. 4. 3.* Ne quod vestrum remor incommodum.

Remote, adverb. *da lungi. Cic. l. de nat. Deor. c. 31. de stellis.* Alit propius a terris, alit remotius eadem spatia consuevit. ¶ Superlat. *remotissimus* legitur apud *Augustin. l. 12. de Trin. c. 5.*

Remotus, a, onis, *rimovimento*, *ררר*, Ger. *verschaffung*, Gall. *éloignement*, Hisp. *quitamiento*, *ἀποκρίσις*, actus removendi. Apud Rhetores remotio criminis est, cum id crimen, quod interturt, abs se in alium reus removere conatur. Id dupliciter fieri poterit, si aut causa, aut factum in alium transferetur. Causa transferitur, cum aliena dicitur vi, & potestate factum. Factum autem, cum alius aut debuisse, aut potuisse facere dicitur. *Cic. l. 1. de Invent. c. 29.*

Remotus, a, um, *rimosso*, *allontanato*, *Liv. l. 2.* Arbitris remotis. *Cic. 7. Ver. Remoto*, atque aplegato viro, non liberius, quam ante, &c. ¶ Migrat etiam in nomen, & ponitur pro longinquo, pro eo, quod longius abest, *rimoto*, *lontano*, *χρημαζόμενος*, *Cic. 5. Ver.* Etiamne hæc tam parva civitas, tam procul a manibus tuis, atque a conspectu remotas? *Id. l. de Invent. c. 22.* A vulgari intelligentia remotiora sunt. *Id. 4. Ver. c. 66.* Remotissimi ab injuriis Magistratus pædido tæderis. ¶ Translate ponitur pro alieno abhorrente, experte, &c. *Cic. l. 1. 14.* Accubans apud Vestorum hominem remotum a Dialecticis, in Arithmeticis satis exercitatum. *Id. Ver. 3.* A cupiditate remotus. *Col. l. 12. c. 1.* Femina a viris remotissima.

Removēo, es, ovi, otum, a. 2. *rimovere*, *allontanare*, *ררר*, Germ. *hinden beuvenge*, Gal. *eloigner*, Hisp. *quitar*, *ἀποκρίνω*, amoveo, autero, abduco. *Cic. pro Corn. Balb.* Quin removeret oculos, & se totum averteret. *Id. l. 16. Fam. ep. 12.* Ut removeat prædicia ex his locis, quæ occupavit. ¶ Translate sumitur pro alienare, disjungere. *Cic. Att. l. 4.* Quid sit, quod se a me removet, si modo removet, ignoro. ¶ Item pro occultare, celare. *Cic. 1. Off.* Quæ natura occultavit, eadem omnes, qui sana mente sunt, remonent ab oculis. ¶ Item pro abdicare, liberare, relinquere. *Cic. 1. Off. c. 20.* A negotiis publicis se removevunt. *Id. in Orat.* Ne opifices quidem se artibus suis removevunt. *Id. 5. Ver.* Removeve te a suspitione. *Id. 2. Agr.* Removeve a se suspitionem. ¶ Item pro negare. *Cic. in Brus.* Orationes eum scribere aliis cœpisse, artem removevise. h. e. negavisse, ullam esse artem dicendi. ¶ Removeve aliquem a legibus, est dejicere eum a spe legum ferendarum. *Cic. ad Q. Frap. l. 2. epist. 10.* Hunc Catonem Lentulus a legibus removet. ¶ Removeve de medio, est clam auferre. *Cic. pro Rose. Amer.* Multa palam domum suam auterebat, plura clam de medio removebat. ¶ Removeve se, *visitari*. *Hor. l. 2. sat. 1.* a vulgo se in secreta remorant, pro removevant. *Lucret. l. 3.* Effugisse volunt longe, longeque remove, pro removevise.

Remugio, is, n. 4. *rimugire*, *mutare all' incontro*, Germ. *vider umb brüllen*, Gal. *remugler*, Hisp. *bramar retumbando la voz*, *ἀναμικτίζω*, mugitum reddo, contra mugio. *Ovid. 1. Metam.* Ad mea verba remugis. ¶ Translate sumitur pro resonare. *Virg. 3. Georg. v. 45.* Et vox assensu memorum ingemita remugit.

Remulcō, es, a. 2. *mittigare*, *ἀνακλέω*, idem quod mulceo. *Stat. 8. Theb. v. 93.* Corda stimulat remulcere. ¶ *Remulcere caudam* dictum est a *Virg. 11. Æn. v. 812.* de lupo pavente, pro retrahere, reflectere. Nam remulcere proprie est remollire. Hujusmodi autem animalia, item canes, leones, cum irati sunt, aut impetu aliquid conantur, caudam intendunt, & erigunt: cum sedesit impetus, aut successit pavor, remolliunt, remittunt, reflectunt.

Remulco, as, *rimulchare*, *ρρρρρρρρρρ*, est remigando e scapha grandiore navim trahere. *Sifen. apud Non. c. 1. num. 282.* Siqua celeriter solvi poterat, in altum remulcandam trahitur.

Remulcum, i, n. feu remulcus, i, m. *rimulchatio*, actus majorem navem trahendi e scapha remigando. *Isid. l. 19. c. 4.* Remulcum exponit tumen, qua deligata navis trahitur. *Doletus* putat esse naviculam. Sed ejus errorem retellit *Florid. Sabin. Subjectiv. Lect. c. 3. Cef. l. 3. B. C. c. 40.* Submersamque navem remulco, multique contendens funibus eduxit. Adde *Liv. l. 25. c. 30.*

Remunculus, i, m. parvi navigii genus, apud *Gel. l. 10. c. 25.* ubi alii leg. *lenunculus*.

Remuneratio, onis, *rimunerazione*, *premio*, *ררר*, Germ. *vidergeltung*, Gal. *recompensa*, Hisp. *galardon*, *ἀντιμισθία*, actus remunerandi. *Cic. de Amic. c. 14.* Nihil est enim remuneratione benevolentis, nihil vicissitudine studiorum, officiorumque jucundius.

Remunerator, oris, m. *rimuneratore*. *Tertul. in Apolog. c. 36.* A Deo remuneratore.

Remunero, as, a. 1. idem ac remuneror. *Q. Cic. de petit. Consul. c. 9.* Ut hoc te beneficio remunerent. Adde *Quintil. declam. 2.*

Remunoror, aris, d. 1. *rimunerare*, *premiare*, *ררר*, Ger. *viderbegagen*, Gal. *remunerer*, *querdonner*, Hisp. *galardonar*, *ἀντιμισθίω*, munus acceptum munere aliquo compenso, beneficium reddo, mutuaui gratiam refero. *Cic. post red. in Sen. c. 12.* Quibus autem officis T. Annii beneficia remunerabor. *Id. l. 9. Fam. ep. 8.* Ut possem te remunerari quam similimo munere.

Remuria, *z*, f. locus in agro Romano, non procul a Tyberis, ab urbe Roma 30. ferme stadiis, ubi Remus de urbe condenda auspiciatus fuisse creditur. *Fest.* ¶ Legitur & *Removia*.

Remuria, orum, n. dies funestis, quibus Remi umbra sacrificiis placabatur, a *Remus*, quod in Remi honorem fuerint instituta. Progressu tem-

poris litera aspera in lenem mutata, *Remuria* dici cœpta sunt. *Ovid. 5. Fast. v. 479.* Hi dies, ut in Calendario legimus erant 9. ii. & 13. Maji. Hoc mense etiam cæteris Manibus ante Januarii, & Februarii institutionem sacrificia fiebant, quæ & ipsa a Remi sacrificio *Remuria*, postea *Remuria* appellata fuerunt. Postquam Numa duos hos menses addidit, institutum valetur, ut Remo mense Majo, cæteris Manibus Februarii inferre darentur. Dies illi Februarii, qui placandis mortuorum animis dicati erant, *Feralia* dicebantur. Ex *Ovid. l. 5. Fast.*

Remurinus ager dictus est, qui a Remo possessus fuit. *Fest.*

Remurmuro, as, n. 1. *ἀρρρρρρρρρρ*, contra murmuro. *Stat. 3. Sylv. l. v. 153.* Et nulli spoliata remurmuratur auræ.

Remus, i, m. *remo*, *ררר*, Ger. *seibstrem*, Gal. *rame*, Hisp. *remo*, *κόπη*, instrumentum, quo naves aguntur, ad *εργαίς*, quod idem notat, præciso, *r*, & eliso *r*. *Cic. 4. Acad.* Dum de remo inhexo, aut de collo columbæ respondeam. ¶ *Venus*, seu *velis*, *remisque*, proverbialis locutio est, pro summa festinatione, seu celeritate. *Cic. l. 12. Fam. ep. 25.* Atque inde venit, remisque in patriam omni festinatione properavi. *Id. 3. Tusc. c. 11.* Omni contentione velis, ut ita dicam, remisque fugienda. ¶ Hæc vox cum variis verbis conjungitur. *Virg. 3. Æn. l. 1.* surgere remis. *Id. 4. Æn.* Impellere remos. *Id. 5. Æn.* Incumbere remis. *Cic. Att. l. 13. ep. 21.* Inhibere remos. V. Inhibeo. ¶ Dare ad remum, est remiges tacere. *Liv. l. 34. c. 6.* Servos ad remum cum stipendio nostro dabamus. ¶ Translate *Cic. 4. Tusc. c. 5.* Urum panderem vela orationis statim, an eam ante paulum dialecticorum remis propellerem. *Ovid. 5. Met.* Remis alarum insister. *Id. Heroid. ep. 17.* Remi corporis. h. e. brachia. ¶ Accipitur etiam remus pro loro, quod continet tubam, teste *Serv.* ad illud *Virg. 6. Æn. v. 233.* Suaque arma viro remumque, tubamque.

Remus, i, m. *rimus*, frater Romuli primi Romanorum Regis, qui in ipso regni initio ab eo interemptus est. V. *Liv. l. 1.*

Remūto, as, a. 1. rursus muto. *Tac. de Oratorib. c. 19.* Cum conditione temporum formam quoque orationis esse remutandam. Pieraque tamen opt. Edit. habent *mutandam*.

Ren. V. *Renes*.

Renalis, le, adject. ad renes pertinens, ut renalis passio, *Cel. Aurl. Tard. l. c. 3.*

Renascifcor, eris, dep. 3. rursus prehendo, invenio. *Fest.*

Renarro, as, a. 1. *επαίρειν*, idem quod narro, vel iterum narro, narando repeto, vel diligenter narro. *Ovid. 6. Metam.* A factio propiore priora renarrant. Adde *Virg. Æn. 3. in fin.*

Renascor, eris, natus sum, d. 3. *rimascere*, Ger. *viderum geboren werden*, Gal. *renaitre*, Hisp. *renacer*, *ἀναγεννάσθαι*, iterum nascor, *Cic. 1. Tusc.* Nam principium extinctum nec ipsum ab alio renascitur, nec a se aliud creabit. *Plin. l. 16. c. 25.* Inducimus anni renascitibus.

Renatus, a, um, *rimato*, *ἀναγενναίω*. *Cic. ad Brut. 13.* Renatum bellum est, idque non parvo scelere Lepidi. *Plin. l. 11. c. 37.* Renati dentes. *Sen. in Troad.* Renatus dies. *Liv. l. 6.* Renata urbs.

Renavigo, as, n. 1. *ἀναπλέω*, rursus navigo, vel retrorsum navigo, navigando revertor, a navigatione redeo. *Cic. Att. l. 14. ep. 16.* Post in Puteolana, & Cumana regna renavigare.

Renavo, as, a. 1. iterum navo. *Cic. Att. l. 1. ep. 14.* Renavabo operam. Sed alii leg. *renovabo*, alii *navabo*, alii aliter.

Renecto, is, a. 3. connecto, innecto. *Avien. in Phœnom. Arat. v. 475.* Cornipedis simul hunc lux indiferecia renectit.

Renēo, es, a. 2. rursus neo. *Albinovan. ad Liviam, de morte Drusi, v. 444.* Sunt rata non ulla sua renenda manu.

Renes, num, m. 3. *reni*, *ררר*, Ger. *die nieren*, Gall. *les reins*, Hisp. *los riñones*, *νεφρῖ*, viscera duo utrinque non procul a vena cava sita, sanguinis serum, idest urinam, per venas emulgentes atrahentia, & per longos quosdam meatus ad vesicam transmittuntur. *Cic. 2. de nat. Deor.* Humores, qui ex renibus, vesicæ profunduntur. *Id. 2. Tusc. c. 25.* Nam cum ex renibus laboraret. ¶ Accipiuntur aliquando pro ipsis lumbis. *Nemesian. in Cyneget. v. 112.* de cane. Renibus ampla fatis validis, diductaque costas. ¶ Veteres dixerunt, *rien*, *rienis*. *Plaut. apud Fest.* Glaber eras tanquam rien. Adde *Priscian. l. 5.*

Renidentia, *z*, f. *riso*, actus renidendi. h. e. ridendi. *Tertul. de anim. c. 49.* Infantum renidentias.

Renidēo, es, n. 2. *risplendere*, *ררר*, Ger. *glitzern*, Gal. *reluire*, Hisp. *resplandecer*, *φωδρρίζω*, resplendo. *Horat. l. 2. od. 18.* Non ebur, neque aureum mea renidet in domo lacunar. *Stat. 10. Theb. v. 654.* Et sparsa orchicala renidet. ¶ Translate sumitur pro lætari, gaudere. *Horat. l. 3. cæna. od. 6.* Et adjectivæ prædam torquibus exiguis renidet. ¶ Item pro ridere, hilarem aliquam speciem præ se ferre. *Catul. in Egnatium, carm. 39.* Quod candidos habet dentes, renidet usquequaque. *Ovid. 8. Metam. v. 197.* Ore renidenti. *Quintil. l. 12. c. 10.* Hilarior renidet oratio.

Renidēco, is, n. 3. *ἀναπλάθω*, incipio renidere. *Lucret. l. 2. v. 327.* Totaque circum Ære renidescit tellus.

Renitēo, es, tui, n. 2. *ἀποπλάθω*, valde niteo. *Plin. l. 37. c. 6.* Neque in recessu gemmæ, aut in dejectu renitente. Alii leg. *renidente*, alii *vidente*.

Renitor, eris, sus, vel xus sum, d. 3. *sforsarsi all' incontro*, *ἀντιμῖθω*, contra, vel adverbium nitor. *Liv. l. 5. c. 49.* Cum illi renitentes, pactos dicerent se se. *Celf. l. 5. c. 28.* Si magis id renitur.

Renixus, us, m. *resistētia*, *ἀντιμῖθω*, actus renitendi. *Celf. l. 5. c. 28.* Perventumque esse ad eam ex renixu patet.

Reno, as, n. 1. *risornare nuotando*, *ἀναρχίζω*, iterum no, vel nantando redeo. *Albinovan. ad Liviam, v. 423.* Nullaque per Stygias umbra renavit aquas.

Renōdis, de, adject. renodatus, retro nodo confrictus. *Capitol. in Arbjno, c. 13.* Fuit statura procerus, capillo renodi, & crispo.

Renōdo, as, a. 1. *rimnodare*, *ἀναίω*, in nodum constringo. *Horat. Epod. 11.* Aut teretis pueri longam renodantis eomam.

Renovāmen, nis, n. idem ac renovatio. *Ovid. 8. Metam. v. 729.* Et in hoc renovamine manit.

Renovatio, onis, *rimnovazione*, *ἀναίωσις*, actus renovandi, innovatio, instauratio. *Cic. 2. de nat. Deor.* A quo rursus renovatio mudi feret. *Id. Fam. 11. epist. 18.* Renovatio timoris. *Id. de clar. Orat. c. 71.* Renovatio doctrinæ.

Renovativus, a, um, quod renovat. Renovativum fulgur vocatur, cum ex aliquo fulgure functio fieri cœpit, si factum est simile fulgur, quod idem significat. *Fest.*

Renovator, oris, qui renovat, seu restaurat. *Inscript. apud Fabret. pag. 102.* Renovatori operum publicorum.

Renovatus, a, um, *rimnovato*, *ἀναίωσις*, particip. a renovor, *Cic. 1. Fin.* Sapientes bona præterita grata recordatione renovata delectant. *Id. 2. nat. Deor. c. 23.* Renovatum templum. *Ovid. 1. Met. v. 110.* Renovatus ager. *Id. ibi. l. 7. v. 215.* Renovata senectus.

Renovello, as, a. 1. *rimnovellare*, *ἀναίωσις*, rursus novellum facio. *Colum.*

Colum. de arbor. cap. 6. Factis fulcis vinea optime sternitur, atque ita renouellatur.

Renūvo, as, a. 1. *rinuovare*, ררר, Germ. *erneueren*, Gal. *renoueller*, Hisp. *renovar*, ἀνανεω, inflauro, interpolo. *Cic. post red. ad Quir.* Qui suo fetu desiderium mei, memoriamque renouat. *Id. pro Deiot.* Tu uero hospitium renouare uoluisti. *Quintil. l. 6. c. 3.* Renouare animum a fatigatione. h. e. recreare. *Ouid. 5. Trist. eleg. 13.* ager renouatur rastro. *Ces. l. 3. B. G.* Renouare bellum. *Hirt. de B. Afric. c. 18.* Renouare animum, *ripender coraggio*. Rursus *Cic. 2. de Orat.* renouare, & reuocare animum alicujus ad odium. *Id. Phil. 1. c. 1.* Renouare uetus exemplum. hoc est repetere, in memoriam reducere.

Renūbo, is, n. 3. rursus nubo. *Terul. l. 1. ad Uxor. c. 7.*

Renudata, a, um, *snudato*, *spogliato*. *Apul. l. 2. Miles.* Laciniis cunctis renudata. *Id. l. 8.* Brachuis humero tenus renudatis.

Renūdus, a, um, adject. retro nudus. *Terul. de uirg. uoland. c. ult.* A fronte quidem protectæ, qua autem proprie caput est, renudæ.

Renumbero, as, a. 1. *rendere*, ἀναριθμίζω, reddo, quod ante mihi numeratum fuerat, ut aurum, dotem. *Ter. Hec. 3. 5. 52.* Sin alio est animo, renumeret dotem huc; eat.

Renuntiatio, onis, *pubblicazione*, *relazione*, Germ. *Verhandlung*, Gal. *rapport*, Hisp. *relacion*, ἀπαγγελία, actus renuntiandi, relatio. *Cic. 5. Ver. c. 39.* Cælio renuntiat se dedisse: cognoscite renuntiationem ex literis. *Id. pro Planc.* Renuntio suffragiorum expectetur. *Idem pro Mur. c. 8.* Non est idem ordo dignitatis, & renuntiationis. ¶ Speciatim renuntiatione dicitur testimonii genus, quod uulgo uocant *rapporto*, cuiusmodi edere solent architecti, & magistris uniuersusque officii, cum opus est, qui propterea publice sacramento adiguntur. *Ulp. l. 1. ff. si maior saluum modum dixerit.* Nam interest nostra, ne fallamur in modi renuntiatione. ¶ Accipitur quoque pro recusatone eius rei, quæ in patium, & promissionem uenerat, *rinunzia*. *Ulpian. l. uerum est, ff. pro socio.* Voluntate distrahitur societas renuntiatione.

Renuntiat, oris, qui renuntiat. *Terul. de anim. c. 57.* Renuntiator dispositionis infernæ. *Id. de Pal. c. 4.* Renuntiator erroris.

Renuntiatus, a, um, declaratus. *Plin. in Paneg.* Tuo iudicio Consules facti, tua uoce renuntiatii fumus.

Renuntio, as, a. 1. *riportare*, *riserire*, ררר, Germ. *verhunden*, Gal. *faire rapport*, Hisp. *renunciar*, ἀπαγγελλω, esse referre, quid actum sit, aut velit aliquid, ut nuntii missi solent de his, ad quæ missi sunt, narrantes, quid egerint, aut uiderint, quid agatur, &c. *Cic. 5. Ver.* Fremebat tota provincia, nemo idi tibi renuntiabat. *Id. ibid.* Acta, & imperia tua domum ad Senatum suum renuntiauerunt. *Seru. ad Cic. l. 4. Fam. ep. 5.* Postquam mihi renuntiatum est de obitu filia. ¶ Sumitur etiam pro contrarium nuntiare. *Senec. 1. de Clem.* Renuntiar extemplo amicis, quos in consilium rogauerat, imperauit. id est indicari, murato consilio nihil se eorum opera in præsens usurum. ¶ Aliquando est aperte nuntiare, significare, declarare. *Ter. And. 3. 2. 28.* Id ego jam nunc tibi, here, renuntio futurum. *Id. Phorm. 4. 3. 72.* Renuntiare alicui repudium, *intimare*. *Cic. 2. Ver.* Renuntio, inquit, tibi, te hodierni comitiis esse absolutum. ¶ Item pronuntiare, recitare, *publicare*. *Cic. pro Leg. Man. c. 1.* Nam cum propter dilationem comitorum ter Prætor primus centuriis cunctis renuntiatum sum. ¶ Item reculare, *renuere*, *rinunziare*. *Cic. 2. Ver.* Atque ille Sthenio uehementer incensus, hospitium ei renuntiat. *Id. de Orat.* Credo, ne Stoicis renuntietur. *Quintil. l. 10. c. 7.* Mea quidem sententia civilibus officiis renuntiat. *Aleon. in Ver.* Renuntiare conductionem, est irritam nuntiare.

Renuntius, ii, ἀπαγγελλος, qui aliquid iterum nuntiat. *Plaut. Trin. 2. 1. 23.* Cantrices, cithellatrices, nuntii, renuntii.

Renūo, is, nūi, nutum, a. 3. *far cenno di no*, *ricusare*, ררר, Germ. *abnicken*, *nicht wollen*, Gal. *refuser sansque signe de la tête*, Hisp. *negar confensas*, ἀνανεω, est motu capitis, aliove ligno ostendere, sibi aliquid displicere, reculare. *Cic. pro Cel. c. 11.* Nullum conuivium renuere. *Id. pro Rabir. Posth.* Superciliis renuentes. *Ouid. Heroid. epist. 16.* Oculo renuente negavi.

Renūto, as, n. frequentat. a renuo. *Luce. l. 4. v. 601.* vox per flexa foramina rerum Incolimus transire potest, simulacra renuat.

Renūtus, us, m. ἀναστρεφός, actus renuendi. *Plin. l. 1. ep. 7.* Nam ego quoque simili nutu, ac renutu respondere voto tuo possum. Nutu, id est assensu, dum permitto non agere aduersus Gallum, renutu, dum nolo adesse Gallo aduersus Boeticos.

Reor, eris, ratus sum, d. 2. *penfare*, *credere*, ררר, Germ. *achten*, Gall. *penfer*, Hisp. *pensar*, νομιζω, puto, opinor, existimo, censeo. *Cic. 1. Off.* Quod si quid simulatione, & inani ostentatione, & ficto non modo sermone, sed etiam uultu stabilem te gloriam consequi posse rentur. *Id. 2. Off. c. 9.* In quibus uirtutes esse remur. *Id. de Harusp. resp.* Tum uero est ratus te posse. *Vir. 6. Æn.* Quod minime reris. *Luce. l. 4. v. 41.* Ne forte animas Acheronte reamur Effugere. *Plaut. Aïn. 3. 1. 22.* An tu tibi uerba blanda esse aurum rere?

Repæges, um, f. 3. idem ac repagula apud Poetas, teste *Festo*.

Repagulum, i, *chiavistello*, *catenaccio*, *sbarra*, *stangheta alla porta*, ררר, Germ. *ein rigel*, Gal. *barrière*, Hisp. *tranca*, *μοχλός*, obex, siue vectis, qui ostio aduersus uim opponitur. In ostio enim duo sunt postes, qui cardinibus continentur, & repagulis clauduntur. *Fest.* Repagula sunt, ut Verrius ait, quæ patefaciendi gratia ita figuntur, ut ex contrario quoque oppangantur. *Cic. 6. Ver. c. 43.* Postea conuulsis repagulis, effractisque ualuis demoliri signum, ac uectibus labefactare conantur. *Id. 2. de Dio.* Herculis ualvæ clauæ repagulis subito te ipsæ aperuerunt. ¶ In stabulis quoque, & pascuis obices, quibus armenta coercentur, repagula dicuntur. *Ouid. 2. Met.* Pedibusque repagula pulfant. ¶ Translate repagulum ponitur pro quouis obstaculo, seu impedimento, ut perfringere repagula juris, pudoris, officii, quod est, nullo neque iure, neque pudore, neque officio a re aliqua abstinere. *Cic. 7. Ver.* Ut earum rerum ui, & auctoritate omnia repagula juris, pudoris, & officii perfringerem. *Id. 3. de nat. Deor. c. 26.* Recludere iram repagulis.

Repandirostrus, a, um, adject. qui rostrum repandum habet, ut pecus repandirostrum, *Pacuv. apud Quintil. l. 1. c. 5.*

Repando, is, a. 3. pando, aperio. *Apul. l. 4. A. A.* Clave substracta fores januæ repandit.

Repandus, a, um, *ἀναστρεφός*, quod retrorsum patet, recuruum, reflexum. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 29.* Quam tu nunquam, ne in fomnis quidem, uides, nisi cum pelle caprina, cum hasta, cum scutulo, cum calciois repandis. *Plin. l. 14. c. 12.* Repanda cervix.

Repango, is, repégi, & repangi, repactum, a. 3. *plantare*, idem quod pango. *Colum. l. de arborib. c. 22.* Ibiqse semen terulæ repangito.

Reparabilis, & le, o. 3. *reparabile*, ἀναστρεφός, quod reparari potest. *Ouid. epist. 5.* Nulla reparabilis arte læsa pudicitia est. *Id. 1. Amor. eleg. 14.* dampnum reparabile. *Sen. de breuit. uis. c. 6.* Vitam abire, ut rem reparabilem finitis.

Reparatio, onis, f. 3. *rinuovazione*, אריכה, Germ. *uiderbringung*,

Gal. *reparazion*, Hisp. *reparamiento*, ἀνακατά, actus reparandi, inflauratio, renouatio. *Sallust. in Jugur. c. 31.* Sed sane fuerit Regni reparatio plebi sua iura restituere. Alii leg. *parasio*. *Prudent. in hymn. esiq. v. 120.* Mors hæc reparatio uitæ est.

Reparator, oris, *reparatore*, *rinuouatore*, ררר, Ger. *uiderbringer*, Gal. *reparateur*, Hisp. *reparador*, ἀνακατά, qui reparat, inflaurator. *Stat. 4. Sylu. l. 1. v. 11.* Ipse etiam inmensi reparator maximus æui attollit uultus.

Reparatus, a, um, partic. a reparor. *Hor. l. 1. carm. od. 31.* Dives & aureis Mercator efflicet culullis Vina Syra reparata merce. id est empti nummis ex uenditione Syrae mercis.

Reparco, is, si, sum, n. 3. *riparrare*, ἀναψιδουμι, idem quod parco. *Plaut. Truc. 2. 4. 25.* Utinam a principio rei item paridem meæ, ut nunc reparis suauis. ¶ Sumitur etiam pro non parere. *Luce. l. 1. v. 668.* Scilicet ex uilla facere id si parte reparcent. Sic legit *Lambinus*. Alii aliter leg. & interpret.

Repáro, as, a. 1. *refare*, *rinuouare*, *ricuperare*, ררר, Germ. *uiderbringer*, Gal. *reparer*, Hisp. *reparar*, ἀνακατά, restituro, restituo, in primum statum redigo, recupero. *Cic. 5. Ver.* Id perdere uidebatur, quod alio Prætor eodem ex agro reparare posset. *Liv. lib. 30. c. 7.* Reparare bellum. *Plin. in Paneg. c. 77.* Tam aliquid in tribunali, ut labore refici, ac reparari uidebatur. *Ouid. Heroid. ep. 4.* requies uires reparat. Sic apud *Horat. l. 1. od. 37.* reparare oras latentes classe cita, *riparrare*; loquunt enim ibi Poeta de Cleopatra, quæ uoluit posse pugnam Actiacam recipere se in ultimas Ægypti oras, easque reparare, ac munire aduersus Augustum. *Tacit. 3. Ann. c. 73.* Reparare auxilia, *reclutare*. ¶ Interdum ponitur pro redimere, rursus emere. *Alfen. l. quidam, ff. de in rem uerso.* Et his nummis, qui recepti essent, alios reparari.

Repassinatio, onis, ἀναθεωροσφία, actus repassinandi, reflexio. *Cicer. de Senec. c. 15.* Quid agri tolliones, repassinationesque proferam?

Repassinatus, a, um, nom. ex partic. *Colum. l. 3. c. 18.* Repassinatæ dictæ tuere uinæ ueteris, quæ retodiebantur, nunc antiquitatis imprudens consuetudo quidquid emoti soli uincis præparatur, repassinatum uocat.

Repassino, as, a. 1. *torrar* a *zappara*, Germ. *uiderwag hacken*, Gal. *rebiter*, Hisp. *cavar*, ἀναθεωροσφία, ἀσπίδα, iterum passino, retodio. Repassinari ager is dicitur, ut *Verrius* exitimat (apud *Festum*) cuius natura mutatur fodiendo, cum ut siluester excodicitur, aut lapis mollitur frangendo. *Cato apud eund. Fest.* Saxis Sabinis, silicibus repassinandis, atque conferendis. *Col. l. 4. c. 32.* Cum deinde cultus confenuit, repassinandum est. ¶ Repassinare unguis apud *Terul. de panis. c. 11.* est a fordibus ibi collectis purgare. ¶ Repassinare uitam, pro renouare. *Id. de anim. c. 50.*

Repatrio, as, n. 1. *ripatriare*, in patriam redeo. *Solin. c. 40.* Cum multo captiuorum repatriauerint. Adde *c. 46.*

Repecto, is, a. 3. Quidam Lexicographi legi putant apud *Stat. 6. Thebaid. v. 307.* sed ibi est *repectus* pro repectit; nec aliter uideatur sententia postulare. Inuenitur tamen *repatux*, quod uide infra suo loco.

Repedo, as, ἀναστρέφω, pedem retraho, recedo, reuertor. *Pacuv. apud Fest.* Paulum repeda, gnate, a uersibus gradum. Adde *Lucil. apud Non. c. 2. n. 738.* & *Ammian. l. 24. c. 17.*

Repello, is, uli, ulsum, a. 3. *scacciare*, ררר, Ger. *hinwegstoßen*, Gal. *repouffer*, Hisp. *depechar*, ἀναστρέφω, retro pello, reuocio. *Cicer. post red. in Sen.* Tu meum generum, propinquum tuum, tu affinem tuam meam filiam superbilissimam, & crudelissimis uerbis a genibus tuis repulisti. *Id. pro Cæcio. c. 12.* Hostem armis repellere. *Id. 1. Fin. c. 9.* Dolorem a se repellere. *Id. pro Sext. c. 17.* Vim vi repellere. *Q. Cic. de peris. Consul.* Repellere ab impediendo, & lædendo. *Ouid. Metam. 14.* repellere preces alicuius. ¶ A Poetis in prateritis quandoque priuua syllaba producitur, p litera geminata. *Virg. 4. Georg. v. 233.* proptes pedes repullit amnes. Adde *4. Æn. v. 214.*

Rependo, is, rependi, sum, a. 3. *ricompensare*, ררר, Ger. *uidergelten*, Gal. *recompensar*, Hisp. *recompensar*, ἀντιμετρεω, ἀμεινονεμεν, recompensio, retribuo. *Ouid. epist. 21. v. 31.* Ingenio tormæ damna rependo meæ. *Id. 3. Met. v. 684.* neu gratia factio nulla rependatur. *Sil. l. 17.* Magna reperentur. *Virg. 1. Æn.* tunc contraria fata rependens. *Propert. l. 4. eleg. 4.* rapte ne sint impune Sabinæ, Me rape, & alterna lege repende uices. ¶ Rependere uota alicui pro re aliqua, est pro acceptis beneficiis uota tacere. *Stat. l. 3. silu. 3.* Quas tibi deuoti iuuenes pro patre Renato, Summe ducum, grates, aut quæ pia uota rependant? ¶ Proprie significat emendo resoluerre, *sborsare*, *pagare*, nam olim æs appendi solebat, non numerari. *Plin. l. 7. c. 39.* Candaules rex Bularchi picturam, haud medicocis spatii, pari rependit auro, *compensò a peso d'oro*. ¶ Rependere pœnas, est luere. *Sen. Oedip. v. 1030.* Non si ipse diuum pater Corusca læua tela jaculetur manu, Inquam rependam sceleribus pœnas pares.

Repens, entis, *subito*, *improuiso*, ἀφροσύνη, subitus, a *περα*, uergo, *propendeo*. Nam quod quid propendit, eo subito fertur, ut uidemus in lance: unde *εὐφροσύνη*, in momento. *Cic. 3. Tusc. c. 22.* Repens hostium aduentus. *Liv. l. 22. c. 8.* Repens nuntiatu clades. *Id. l. 33. c. 2.* Quantum repens casus coegit. ¶ In obliquis casibus non est ualde usitatum. *Tibul. l. 2. eleg. 5.* tuderunt lacrymas simulacra repentes. Alii leg. *repentes*. *Luce. l. 5. v. 401.* Phaethonta repenti fulminis ictu deturbabit. ¶ Repens, partic. a repono in Repono.

Repenso, as, a. 1. *compensare*, compenso, retribuo. *Col. l. 3. c. 2.* Id tamen incommodum repensat uuarum multitudinem. *Vellej. l. 2. c. 12.* uideatur bona malis repensasse.

Repenus, a, um, nom. ex partic. contra pensus, expensus. *Cic. 2. de Orat. c. 67.* Cui pro Gracchi capite erat aurum repensus. *Plin. l. 33. c. 3.* Cum Septimulejus Gracchi familiaris auro repensus caput ejus excidium ad Optimum tulerit, *compensato a peso d'oro*.

Repenite, adv. *subitamente*, *all'improuiso*, אפריע, Ger. *ein ueggs*, Gal. *incontinent*, Hisp. *luego* *εὐφροσύνη*, subito, statim, a *repens*, h. e. subitus. *Cic. l. 9. Fam. ep. 12.* Siquidem, ut scribis, salubres repente factæ sunt. *Id. Phil. 7. c. 27.* Modo egens, repente dives. *Idem 1. Off. sic. c. 33.* Magis decere sensim disfluere, quam repente præcidere.

Repentine, ad. *repente*. *Lactant. l. 1. c. 11.* Qui repentine aduenerint.

Repentino, adv. idem ac repente. *Cic. pro Quinctio. c. 4.* Moritur in Gallia Quinctius, cum adesset Næuius, & repentino.

Repercinus, a, um, *subito*, *improuiso*, ררר, Ger. *sebnell*, Gal. *soudain*, Hisp. *subito*, ἀφροσύνη, subitus, improuuisus, a *repense*. *Cic. 1. Off.* Leuiores sunt ea, quæ repentino aliquo motu accidunt, quam ea, quæ meditata, & præparata inferuntur. *Id. pro Cluent. c. 62.* Mors repentina. *Apul. de Mundo.* Nimbus quanto repentinior, tanto uehementior. ¶ Homo repentinus, dicitur homo nouus, qui subito in hominum cognitionem, famam, commendationemque peruenit. *Cic. in Brut. c. 69.* Ignoti homines, & repentini Quæstores cleriter facti sunt opidano quodam, & incondito genere dicendi.

Repercussibilis, le, adject. qui percussus potest, ut *repercussibilis* sphaera. *Cel. Aurel. Tarr. 3. 6. 6.*

Repercussio, onis, *ripercossa*, Ger. *vvider schlagung*, Gall. *refrappement*, Hisp. *otra herida*, ἀππορία, actus repercutiendi, reverberatio. *Sen. l. 7. quest. nat. c. 19.* Per repercutiōnem vicinorum siderum. Adde *Ulpian. l. 8. ff. tit. 2. l. 17.*

Repercussus, us, m. idem ac repercutio. *Plin. l. 5. c. 5.* Adulto simili, aut Solis repercutio accessio. Adde *Tac. de Germ. c. 3.*

Repercussus, a, um, *ripercosso*, ἀππορησμένος, iterum percussus, reverberatus. *Plin. l. 17. c. 21.* Cum vero concreti ademere transiunt, repercutia erumpit. *Virg. 8. Aen. c. 22.* Sicut aquae tremulum labris ubi lumen ahenis Sole repercutio, &c. *Liv. lib. 21. c. 33.* Valles clamoribus repercutiunt.

Repercussio, is, sibi, ssum, a. 3. *ripercussere, ribattere*, Ger. *vvider schlagen*, Gal. *rebater*, Hisp. *berir otra vez*, ἀππορηστω, percussioem vicissim percussio, reverbero, reflecto. *Plin. ep. 30. l. 4.* Quod huius tonitru excursum per momenta repercutiat? ¶ Est item pro discutere, dissolvere. *Plin. l. 28. c. 4.* Simili modo & falsationibus repercutimus. ¶ Item pro repellere. *Quintil. l. 6. c. 3.* Aliena aut reprehendimus, aut refutamus, aut elevamus, aut repercutimus, aut eludimus. ¶ Item perstringere. *Senec. epist. 118.* Multa aciem nostram splendore nimio repercutiunt.

Reperio, is, repeti, ertum, a. 4. *travare*, ἵσθαι, Ger. *vvider finden*, Gal. *trouver*, Hisp. *hallar, descubrir*, invenio, a pario. Nam reperitum dicitur quasi repartum, & denuo in lucem editum. De discrimine inter *invenio*, & *reperio* V. *Invenio*. *Cic. l. 1. Ver.* Nulla medicina his tot incommodis reperietur. *Id. de Senect.* Reperio causas, cur misera videatur. ¶ Est item excogitare, fingere. *Plaut. Capt. in fin.* Huiusmodi paucas poetas repererunt comœdias. *Ter. Heaut. 3. 2. 22.* Aliquid repereret, fingeret fallacias, &c. ¶ Sumitur etiam pro aperte deprehendere, cognoscere. *Cic. pro Quinct.* Tamen in ista populatione, & proscriptioe bonorum improbitibus reperiebatur. ¶ In præteritis Poetæ interdum primam producunt, geminata litera p, per Eccliam, sive Diastolen. *Propert. l. 2. eleg. 22.* Ah percat, quicunque meracas reperit uvas. ¶ In futuro indicativi veteres dicebant etiam *reperibo*. *Plaut. Epid. 1. 2. 48.* Quid illa fiet fidicina igitur? Ep. aliqua res reperibitur.

Reperitius, a, um, quod reperitum est, ut Civis reperitius, idest qui non est civis origine, sed iure, ut in civitatem receptus, quasi reperus civis, & quæsitus. *Sallust. in Cic. c. 1.* Reperitius, accitus, & paulo ante innotus huic urbi civis. Aliqui legunt *reperitus*, quidam *irreperitus*, nonnulli *reperitius*.

Reperor, oris, *inventore*, ἱσθῆναι, qui reperit. *Ovid. 2. Fast.* Repertori vitis quia sacra parabant. i. e. Baccho. Adde *Virg. 12. Aen. & Quintil. l. 2. c. 16.*

Repertorium, ii, *inventarium, repertorium*, ἀπογραφὴ, index, v. e. commentarius particulatim rerum recentiarum descriptionem continens. *Ulpian. l. tutor, ff. de adm. & part. tuto um.* Tutor, qui repertorium non fecit, quod vulgo inventarium appellatur, dolo iocose videtur.

Repertrix, icis, *inventrice*. *Apul. in Apolog.* Paupertas omnium artium repertrix.

Reperitum, i, *invenitum*, res inventa. *Lucr. l. 1. v. 732.* Et exponunt præclara reperta. Adde *vers. 136.*

Reperus, a, um, *ritravato*. *Ovid. l. Metam. v. 651. de lo.* & niveæ pendens cervicæ juvenæ, Mæ miserum, ingeminat; tu ne es quærita per omnes, Nata, mihi terras? tu non inventa reperta Luctus eras levior. V. *Invenio*. *Lucr. lib. 3. v. 420.* Dulcis reperta labore carmina. *Apul. in Apolog.* Per me licet fuerit reperitum.

Repetentia, æ, *ἀναμνησις, recordatio, memoria*. *Lucr. lib. 3. v. 844.* Interrupta semel cum sit repetentia nostra. Sic legit *Limbrinus*. A vi *re-sistentia*. h. e. eum defensus retineri, esse, manere. Alii *repetentia*. h. e. tacitus, & sensim progrediens vitæ cursus. *Annob. l. 2.* Quod rebus ingressis priorum repetentiam detrahit.

Repetitio, onis, i. 3. *repetizione, ἀπαίσις, ἀπανάστασις*, actus repetendi. Apud Rhetores est figura verborum per adjectionem, per quam idem vocabulum in principio membrorum, vel incisionum orationis frequenter reperitur. *Aul. ad Her. l. 4. Cic. 3. de Or. c. 54.*

Repetitor, oris, ἀππορηστικός, qui reperit. *Ovid. ep. 8. v. 19.* Sit facer exemplo nuptæ repetitor ademptæ.

Repetitus, a, um, ἀππορηστικός, partic. a repetero. *Cic. Att. l. 13. epist. 38.* Deinde cum somno repetito, simul cum Sole expectectus esse. *Suet. in Caf. c. 2.* Rufus repetita Bithynia. *Id. Divin. in Ver. c. 22.* Coniuctudo longo intervallo repetita. *Ovid. Heroid. ep. 16. v. 341.* Equæ repetita per arma, h. e. armis rursus petita. *Ulpian. ff. de damno infecto, leg. 15.* Repetita igitur die cavendum erit. h. e. die, seu tempore, quod præterierat, revocata, & pro præsentī nominata. *Liv. l. 4. c. 19.* Affurgentem regem umbone resupinat, repetitumque sæpius cuspide ad terram affixit. b. e. repercutimus.

Repeto, is, ivi, & tui, itum, a. 3. *reddomandare, ἀναρῆσαι*, rursus peto, sæpius peto. *Cic. pro Planc.* Quid me aspectas? quid me p omnia repetis? *Id. l. Offic. c. 11.* Repetere res suas. ¶ Accipitur etiam pro retractorum petere, resumere, longe fumere. *Cic. l. de Or.* Rep tan que non ab incunabulis nostræ veteris, puerilisque doctrinæ quandam ordinem præceptorum, sed ea, quæ &c. *Id. pro Deiot.* Repetere memo iam alicuius temporis. ¶ Item pro sumere. *Cic. 7. Ver.* Ne populus Rom. ab isto eas pœnas vi repetisse videretur. ¶ Item pro reiterare, repercutere. *Sen. l. 3. de Ira c. 27.* Repetere multam calcibus, & canem morsu. *Suet. in Calig. c. 58.* Vulneribus triginta contecerunt. nam signum erat omnium, repete. *Quintil. l. 5. c. 14.* de gladiatoribus. Ut bis caveat, bis repetere oportuerit. ¶ Item pro rursus accusare, in iudicium adducere. *Paul. l. reum, ff. de accusat.* Et ex integro repetendi verum potestas fiet. ¶ Item pro redire, reverti. *Liv. l. 1. Quippe vera iuga, qui simulantes paulo ante secuti erant, oppidum repetebant.* ¶ Item pro revocare. *Plaut. Trucul. 4. 3. 72.* Filium istinc tuum te melius est repetere. ¶ Item pro renovare. *Cic. in Ver.* Comitibus tactis eadem illa vetera consilia pecunia maiore repetuntur. *Id. de Fato, c. 2.* Repetere studia sua. ¶ Item pro revolvere, volutare, recordari. *Cic. l. de Or.* Cogitanti mihi sæpenumero, & memoria vetera repetenti. *Liv. l. 26.* Age contra, quæ illi inest in nos lecerit, repetite. ¶ Item pro commemorare. *Cic. 4. Acad.* Repetunt iam P. Valerium, qui exactis Regibus primo anno Consul tuit. ¶ Item pro iterare, rursus dicere, *repetere*. *Quintil. l. 1. c. 1.* Quinimo ne primæ quidem memoriz temere credendum; repetere, & inculcare diu, fuerit utilis. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 7.* Repete, quæ cæperas. *ripiglia, vid.*

Repetundæ, arum, l. 1. res, quæ repetuntur, seu quarum restitutio poscitur. Crimen repetundarum fuit crimen Magistratus, qui in provinciam cum potestate missus pecuniam in usum privatum a provincialibus accepisset. Nominè pecuniz intelliguntur non solum nummi, sed etiam omnia, quibus divitiæ constant, ut vasa pretiosa, statuae, picturæ, vestes, instrumentum, navigia, &c. Cæterum lege Julia hoc crimine etiam Magistratus urbani accusabatur, siqui in aliqua curatione pecunias cepissent; item Judices, si pecunias cepissent ob iudicandum, &c. Quod ad vocem attinet, participium, actus gerundium est sub quo *pecuniarum*, *Tom. II.*

vel rerum intelligere oportet. Est autem *repetundarum* more antiquo pro *repetendarum*. *Quintil. l. 4. c. 2.* Repetundarum infimulari. *Suet. in Caf. c. 43.* Repetundarum con-incit. *Tacit. 4. Ann. c. 19.* Repetundarum criminibus hæere. *Id. 3. Ann. c. 38.* Postulare aliquam repetundis. ¶ *Cicero* tere addit *pecunia*, ut pro *Cluent.* c. 53. L. 26 pecuniarum repetundarum non teneri. Et de *Clor. Orat. c. 27.* L. Pifo 1-rem primus de pecuniz repetundis tulit. Et *rufus pro Cluent.* c. 37. Repetere rationem ab aliquo de pecuniz repetundis.

Reperus, a, um, ἀππορηστικός, bene, vel iterum pexus. *Claudius, in Consul. Prob. & Olybr. v. 3.* Crimenque repexi Blandius elato surgent temone iugales. Adde *Ovid. l. 1. de ar. am. v. 154.*

Repignero, as, a. 1. ἀππορηστω, pignus recipio, soluto pretio. *Paul. l. si ut certo ff. nunc vindicandum, ff. commodati.* Non repigneris, ut mihi reddas. Adde *Festum*.

Repigno, as, a. 1. retardo. *Apul. l. 8. Met.* Cum & ipso lumine diratum bestiarum repignatur impetus.

Repingo, is, a. 3. idem quod pingo, vel rursus pingo. *Penn. Fortun. l. 1. de vita Martini, v. 245.* digitis crucis arua repingens.

Replaudo, is, si, sum, n. 3. ἀππορηστω, re-per-cutio. *Apul. l. 6. A. A.* Quadrupedi curti solum replaudens. *Et lib. 1.* Dextera trionum replaudens.

Repleo, es, evi, etum, a. 2. *riempire*, ἑρῆναι, Ger. *erfüllen*, Gal *remplir*, Hisp. *binchir*, ἀππορηστω, impleo. *Cic. de Prov. Cons.* Ut v x exhaustas domos replere possent. *Id. pro Sext.* Meminitis tum, Judices, corporibus civium Tyberim repleri, cloacas reteteri. *Ovid. 4. de Pont. ep. 4.* Iama Pontum rurore replevit. *Ulpian. l. 4. ff. de re judic.* Repletur ex lege, quod sententiæ iudicis deest. h. e. suppletur.

Repletio, onis, i. 6. *riempimento*. *Id. l. 6. Cod. tit. 28. leg. 4. & lib. 2. leg. 15.* Repletus, a, um, *riempito*, ἀππορηστικός, partic. a repletor. *Cicero pro L. Man.* Referto toto, repletique omnibus templis. *Sueton. in Aug. c. 89.* Eruditione varia repletus. *Iustin. l. 13. c. 8.* Virgin m a d-o repletam quatuor pueros peperisse. h. e. gravidam factam. *Cels. l. 7. c. 8.* Foamem auris alie repletum. *Idem.* Repletum corpus. h. e. multo cibo, vel adipè ditentum.

Replus, a, um, non. ex partic. a *plesto*, reflexus, replicatus. *Plin. l. 21. c. 1.* Semen autem esse ad speciem scorpionum, cauda repleta, sed candida.

Replicatio, onis, *riivoluzione, ἀππορηστω*, conversio. *Cic. l. de nat. Deor. c. 13.* Ut replicacione quadam mundi motum regat. ¶ Est & replicatio vox Jurisconsulti frequens, ad eas allegationes pertinet, quæ intentionem sustentant adversus exceptionis iniquitatem, inde dicta, quod impudicam, & rectam exceptionis iniquitatem replicat, atque patetaciat. *Iustinian. l. 4. Inst. tit. 11.* Alia allegatione opuseit adjuvandi actoris gratia, quæ replicatio vocatur, quia per eam replicatur, atque resolvitur jus exceptionis. Adde *l. 24. ff. de except. res judic.*

Replicatus, a, um, non. ex particip. reflexus, curvatus, *piegato*. *Plin. l. 34. c. 8.* Replicata cervix. *Id. l. 9. c. 33.* Margine toris effuso, intus replicato.

Replico, as, a. 1. *ripiegare*, ἄναι, Ger. *umbhin, biegen*, Gal. *replier*, Hisp. *bolue, a plegar*, ἀππορηστω, plico, rursus plico, *radoppiare*. *Plin. l. 17. c. 14.* Neve cortex reperitur in rugas. ¶ Item pro retro-fum plicare, seu reflectere. *Sen. de Benef. l. 1. c. 4.* Cuius acumen nimis tenue retunditur, & in se replicatur. ¶ Item pro invertere. *Plin. l. 8. cap. 27.* Replicans, ut exte fiat membranæ, quod fuerat intus. ¶ Translate sumitur pro protere, offendere, patetacere. *Cic. l. de D.* Sic traductio temporis nihil novi efficiens, & primum quidque replicans. ¶ Item pro legere, evolvere. *Cic. pro Syll. c. 9.* Ut ne replices annuallum memoriam. *Id. 3. de Leg. c. 14.* Si veis replicare memoriam temporum. *Hieron. epist. 129. ad Dardan.* ante med. Quæ idcirco non replicabam, ne sentum legentis videat obtundere, & memoriz illius disfidere. h. e. non afferam, non reputam. *non ripetere*.

Repliculus, a, um, idem ac replicatus, per Sync. *Stat. 4. Sylv. v. 9. 29.* Non replicat bulborum tunica.

Replum, i, n. vox, quæ legitur apud *Vitruv. l. 4. c. 6.* in qua explicanda valde fudant Interpretes, nec inter se conveniunt. *Baldus in Lexic. Vitruv.* putat, replum dici partem excavatam & profundam in valvis januz, quæ media inter caspas, & tympanum, conaturque rem illustrare exhibitâ figura. *Turneb. l. 11. aduers. c. 4.* falsus, se huius vim verbi assequi non posse, *peplum* legendum putavit, ut significaret operimentum quoddam in modum velimentis undantis, & replicati: idque confirmare conatus est aucto Vitruvii loco *l. 10. c. 17.* ubi ait: che-loni replum, quod est operimentum. Alii alias excogitavere interpretationes, quas collegit *Id. Bald. loc. cit.* Eum consule.

Replumbo, as, a. 1. *dispiombare*, Ger. *von bley scheiden*, Gal. *desfouder*, Hisp. *quitar el plomo*, ἀππορηστω, quod plumbo ferrumatum erat, dissolvo, vel a plumbo separo. *Ulp. l. cum sumum, ff. de sar. & arg. mundo leg. Celsus l. 18. questionum quærit* si centum pondi argenti fuerint relicta, an replumbum debeat, ut sic appendantur? Et P. oculus, & C. lius ajunt, exemplo plumbo appendi debere. Nam & emptoribus replumbatæ assignantur, & in rationes argenti pondus sic detetur. ¶ Aliquando generalius accipitur, pro eo, quod est quamvis ferrumationem dissolvere. *Paul. l. pediculus, eod. tit.* Aurea emblemata, quæ in lapidibus, apudibutque a gente essent, & replumbari possunt. *Senec. l. 4. Quest. nat. c. 2. de Ethiopis coloribus*, Saxa velut igni fervescunt, argentum reperubatur, ignorum coagmenta solvuntur, nullum materiz superado natæ manet operimentum.

Repluo, n. 3. rufus, vel vicissim pluo. *Senec. in præfat. l. 5. controversf.* Quis terret hominem de siphonibus dicentem: cælo repluunt?

Repo, is, epi, reptum, a. 3. *rampare, rampicare*, Ger. *kriechen*, Gal. *rampar, grimper*, Hisp. *gsteaz, irras*, est incedere, seu ambulare proprium eorum animalium, quæ parvos, vel nullos pedes habent, ut sunt lacertæ, & similia, a Græco verbo allato per Metathesin. *Plin. l. 37. c. 11.* Repentis formicæ efficiunt habet. *Id. l. 11. c. 37.* Præciter hostiarum capita replisse. ¶ Dicitur etiam de animalibus, quæ longis pedibus sunt, pro ascendere. *Hor. l. 1. ep. 7.* Forie per angustam tenuis vulpecula rimam reperat in cameram trumentum. Adde *Plin. l. 22. c. 17.* ¶ Vel pro lente procedere. *Hor. l. 1. serm. sat. 5.* Milia tum pransi tria reptimus. ¶ Translate dicitur de radicibus, pro extendi, se propagare, & diffundere. *Colum. l. 8.* Spatium autem radicibus, qua repant, lapides præbent. *Plin. l. 16. c. 33.* Chamæciffos, non nisi humi reptens. ¶ Item de arboribus, pro creicere. *Colum. de arb.* Ne antequam invaluerit, in altitudinem reptat. ¶ *Hor. l. 1. 2. epist. l. 1.* Sermones per humum reptentes. h. e. humili stylo. ¶ *Quintil. l. 1. c. 2.* Quid non adultus concupiscet, qui in purpuris reptit. h. e. intans omnibus deliciis innotuitus est. ¶ Cum accusativo *Annob. l. 1. pag. 20.* Indigetis illi, qui humen repunt, & in alveis Num. cum rans & pisciculis degunt.

Repollo, is, a. 4. *ripulire*, Ger. *aufbutzen*, Gal. *replier*, Hisp. *repolir, asejtar otra vez*, ἀππορηστω, rursus polio, repurgo. *Col. l. 2. c. 21.* Si pro-tinus usui desinantur, nihil attinet repoliri.

Repondero, as, a. 1. rependo, repono, quasi contra, seu vicissim ponendo. *Sidon. l. 1. ep. 4.* Reminiscaris, velle me tibi studii huiusce consuetudinem reponderare. *Id. l. 5. ep. 1.* Reponderat tibi ex hoc consuetudinis gloria.

Repono, is, sui, firum, a. 3. *riporre*, גר, Ger. *vvider umbhin setzen*, Gal. *mettre pour garder*, ἀρριπάζω, rursus pono. *Cic. pro Sext.* Pompeius insignis regum, quod ille de capite suo abiecerat, reponit. *Virg. 3. Æn.* Atque reponimus ignem. *Maxim. lib. 2. ep. 37.* Ullus si pudor est, reponere cœnam. idest rursus appone, refer, quæ suffulisti e mentis. *Cels. l. 8. c. 17.* Manum luxatam reponere. ¶ Sæpe usurpatur pro simplici pono, sive colloco. *Cic. l. de nat. Deor.* Aut homines jam morte delictos reponere in Deos? idest iter Deos collocare. *Id. pro Sext.* Quos equidem in Deorum immortalium cœtu, ac numero repono. *Id. 5. Tusc. c. 12.* In aliquo omnem spem reponere. *Id. pro Syll.* In iudicium humanitate causam reponere. ¶ Accipitur etiam pro in cella ponere, recondere. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 62.* Neque ferendi, neque colendi, neque tempestive demetendi, percipiendique fructus, neque condendi, ac reponendi ulla pecudum scientia est. *Col. l. 12. c. 44.* In vestustate poma reponere. idest ut diu seruerent. *Quintil. l. 2. c. 16.* Reponere alimenta in hœmem. ¶ Item pro reddere, restituere. *Plaut. Pers. 1. 1. 38.* Des mihi nummos sexcentos, quos continuo tibi reponam in hoc triduo, aut quadriduo. *Hor. lib. 3. carm. od. 5.* Nec vera virtus, cum semel excidit, curat reponi deterioribus. ¶ Item pro referre, repondere. *Sen. l. 2. de Ira c. 28.* Reponere injuriam. ¶ Item pro reducere, reficere. *Virg. 2. Georg.* Exigua tantum gelidus ros nocte reponet. *Tacit. Ann. 1. c. 63.* Ruptos vetustate pontes reponere. *Id. Ann. 16. c. 13.* Reponere amissa urbi. ¶ Item pro respondere, par pari referre. *Juven. sat. 1.* Semper ego auditor tantum? numquamve reponam? *Cic. l. 1. Fam. epist. 9.* Ne tibi ego idem reponam, cum veneris. *Id. Attic. 13. ep. 13.* Ergo hæc ad Varionem transferamus; Catulo, & Lucullo alibi reponemus. h. e. in aliis libris eos ornabimus. ¶ Item pro occultare, celare. *Tacit. in Agric. c. 39.* Optimum in præsentia statui reponere odium. ¶ Item pro inclinare. *Cic. 2. nat. Deor. c. 49.* Grues in tergo prætolantium capita reponunt. ¶ Item pro immittere, ac retinere. *Virg. Ecl. 3.* Senibus hæc imis (res est non parva) reponas. ¶ Item pro sufficere. *sostituere.* *Cic. Ver. 4. c. 21.* At vero præclarum illis diem repositi, Verrea ut ageret. ¶ Item pro deponere. *Casul. carm. 31.* de *Sivione Peninsula.* O quid solutus est beatus curis, Cum mens onus reponit, &c. *Plaut. Asin. 3. 1. 16.* Si repositi remum, sola ego in cæteria ubi quiesco. Ubi repositi antiquum est pro repositus. ¶ Reponere capillum, est rursus componere. *Quintil. l. 8. c. 1.* ¶ Reponere fabulam, est iterum in scenam proferre. *Horat. de art. poet.* Fabula, quæ posci vult, & spectata reponi. ¶ Reponere lacrymas, est cohibere, comprimere. *Stat. l. 5. silv. 5.*

Reporrgo, is, a. 3. rursus porrgo. *Petron. in fragm. Tragar.* Phialam reporrgere.

Reporto, as, avi, atum, a. 1. *riportare*, *turnare una cosa indietro*, גרש, Ger. *vviderumb svagen*, Gal. *vapporter*, Hisp. *traer*, *llevar*, ἀναρριπάζω, retro porto, refero, reveho. *Virg. 1. Georg.* Aut atræ massam picis urbe reportat. *Cic. in Sen. post redit. cap. 11.* In patriam equis, & curru reportati. ¶ Sumitur etiam pro reducere, deducere. *Cels. l. 5. B. G.* Duobus commatibus exercitus reportare constituit. *Cic. Attic. 4. epist. 17.* Exercitum Britannia reportabant. ¶ Translate sumitur pro nuntiare. *Virg. 7. Æneid.* Cum proventus equo longævi Regis ad aures nuntius ingentes ignota in veste reportat advenisse viros. ¶ Item pro percipere, colligere, alipisci. *Cic. pro L. Man.* Ut ab illo insignia victoriæ, non victoriam reportarent. *Id. 3. de Leg.* Nihil præter laudem bonis, atque innocentibus, neque ex hostibus, neque a sociis reportandum. *Id. Agrar. 2. c. 23.* Reportare prædas ab hostibus.

Reposco, is, a. 3. *raddomandare*, גרש, Ger. *vviderforderen*, Gal. *redemande*, Hisp. *demandar atras*, ἀρριπάζω, repeto, peto ab aliquo, quod mihi debet, vel quod a me accipit. Constituit sæpe cum duobus accusativis. *Cic. 6. Ver. cap. 51.* Et cum simulacrum Cereris, & Victoriz reposerent. ¶ Vel cum ablat. & præpos. a, vel ad. *Cic. post red. in Sen.* Quorum alter a me Catilinam amatorem suum multis audientibus, alter Cethegum confobrinum reposerat. ¶ Ponitur etiam pro simplici posco. *Lucr. lib. 6. v. 920.* Quo magis attentas aures, animumque reposito. ¶ Item accipitur pro requirere, interrogare. *Cic. 5. Ver.* Qui ab altero vitæ rationem repositunt. ¶ Reposcere ad pœnas, vel ad supplicium, est punire, vel exigere ad puniendum. *Virg. 2. Æn.* Quos illi fors ad pœnas ob nostra repositunt effugia. *Id. 8. Æn.* Regem ad supplicium præsentem Marte repositunt. ¶ Reposcere pœnas ab aliquo, est repetere, aliquem punire. *Casul. carm. 50. (al. 54.) ad Calvum Licinium.* Ne pœnas Nemesis repositat a te.

Reposcōnes, um, m. 3. qui repositunt. *Ammian. Marcellin. lib. 22. c. ult.* Ægyptii controversi sunt, & repositōnes acerrimi.

Repositio, onis, actus reponendi, & recondendi. *Pallad. l. 1. c. 32.* Re-positiones fœni, ligni, cannarum nihil refert, in qua parte fiant, dummodo sicæ sint.

Repositor, oris, restitutor, restaurator. *Ovid. 2. Fast. v. 63.* Templorum positior, templorum sancte repositior.

Repositorium, ii, n. *guardaroba*, *ῥηξ*, locus, in quo reliquæ ciborum, & mentis instrumenta reconduntur. *Plin. lib. 28. c. 2.* Bibente convivii, mensam, vel repositorium tolli inauspicatissimum habetur. *Is credentia.* ¶ *Repositorium*, per synop. accipitur etiam pro loco secretorie in ædibus, ubi pretiosiora quæque reponuntur. *Capitolin. in M. Anton. Philos. c. 17.* Gemmas etiam quam multas, quas in repositorio sanctiore Adiani repererat.

Repositus, a, um, *riposto*, ἀρριπάζω, iterum positus, partic. a repono. *Quintil. l. 2.* Repositi, & frigidi cibi. idest rursus appositi mensæ. ¶ Item restitutus, restauratus. *Tacit. Ann. 14. cap. 61.* Repositus honos Poppæ. *Id. 3. hist. c. 34.* Reposita tora, templaque munificentia municipum. ¶ Item simpliciter positus. *Cic. l. 1. ad Q. Fr. ep. 3.* Intelligere debes, in te repositum esse Remp., ex te pendere, in te spem habere. ¶ A Poetis dicitur repositus metri gratia. *Virg. 1. Æn. v. 26.* Manet alta mente repositum iudicium Paradisi. h. e. alte infœum cordi. *Id. 6. Æn. v. 655.* Tellure repositi. h. e. sepulti. *Id. 3. Æn. v. 364.* Terras tentare repositas. h. e. longe distitas.

Repotatio, onis, iterata potatio. *Var. l. 5. de L. L.*

Repotia, orum, n. 2. *τῶ ἐπιθήκη*, cœna, quæ fit postridie nuptiarum apud novum maritum. Ab aliis Repotia diuntur, septimidis dies, quo nova solet nupta redire ad parentes suos. Dicta sunt a novis, iteratisque populis, quia potatio reficitur, seu renovatur. ut *Fest. ait. Hor. l. 2. Serm. sat. 2.* Ille repotia, natales, aliove dierum Feitos albatu celebrat.

Repotialis, le, ad repotia pertinens. *Pacuv. apud Fest. in Repotia.* Ah eo depulsum mamma prædagandum accipit repotialis liber. h. e. qui ad repotia ventitare solet, vel qui in repotiis liber factus fuit. Sic enim in re valde obscura interpretandum putat *Turneb. l. 13. c. 25.*

Repræsentānus, a, um, adject. idem quod præsentanus, præsens.

Tertul. in Spol. c. 27. Repræsentanæ potestatis respectu aliquid agere.

Repræsentatio, onis, *rappresentazione*, ἀρριπάζω, actus repræsentandi. *Plin. l. 9. c. 6.* Cujus imago nulla repræsentatione exprimi possit a litis, quam &c. ¶ Sumitur etiam pro præsentii pecuniarum solutione. *Cic. Att. l. 12. epist. 31.* Explicare vel repræsentatione non dubitarem de Sihanis, idest non dubitarem Sillii hortos emere etiam præsentii pecuniæ solutione. Adde *l. 13. ep. 29.*

Repræsentator, oris, *chi rappresento.* *Tertul. adv. Prax. c. 24.* Filius repræsentator patris.

Repræsentio, as, a. 1. *rappresentare*, גרר, Germ. *zugegen stellen*, Gal. *repræsenter*, Hisp. *representar*, ἀρριπάζω, est aliquid præsens oculis ostendere, aut ostendere. *Col. l. 8. c. 17.* Faciem veri maris repræsentat. *Id. l. 11. c. 1.* Itaque non ægre consequetur, si semper se repræsentaverit. idest præsentem se ostenderit, neque discederit. *Plin. ep. 159.* Cum Senatui, Populoque R. liberalitatis gratior repræsentari nulla materia posset. ¶ Sumitur etiam pro rem, quæ abest, iterum præsentem constituere, seu restituere. *Cic. 2. Phil.* Si repræsentari morte mea libertas civitatis potest. ¶ Item pro referre. *Cic. pro Sext.* Quod ipsum templum repræsentabat memoriam Consulatus mei. ¶ Item pro rursus exhibere. *Suet. in Calig. c. 58.* Spectaculum repræsentare voluit. ¶ Item pro præstare, efficere, iungi. *Plin. l. 28. c. 10.* Nam si oleum non sit, vicem ejus repræsentat. ¶ Item pro retribuere, solvere. *Suet. in Claud. cap. 18.* Repræsentaturus pro opera dignam cuius mercedem. ¶ Pecuniam, vel pretium rei emptæ repræsentare, est in præsentem, ac sine dilatione solvere. *Cic. Att. l. 12. ep. 25.* Reliquæ pecuniæ vel usuram Silio pendemus, dum a Faberio, vel ab aliquo, qui Faberio debet, repræsentabimus. idest pecunia a Faberio debitor sumpta, solutionem faciemus. ¶ Diem promissii repræsentare, est in præsentem promissum rei futuræ præstare. *Cic. l. 15. Fam. ep. 14.* Dies promissorum adest, quem etiam repræsentabo, si advenieris. Sic *Cæsar. l. 1. B. G. c. 40.* Se quod in longiorem diem collaturus esset, repræsentaturum, & proxima nocte castra moturum. Eadem ratione repræsentare pœnas, est statim, & sine mora sumere. *Sueton. in Claud. c. 34.* Tormenta quæstionum, pœnasque patricidarum repræsentabat, exigebatque coram. Sic *Cic. Fam. 5. ep. 16.* Neque exspectare debemus temporis medicinam, quam repræsentare ratione possumus. h. e. sine dilatione afferre.

Represso, as, a. 1. Afferuntur a quibusdam Lexicogr. duo loca ex *lib. Digestor.* nempe *leg. 47. Dig. de action. emp. v. vend. l. 22. Dig. ad J. C. Trebell.* sed utroque loco valde incerta est lectio.

Reprehendo, is, di, sum, a. 3. *ripiagliare*, ἀρριπάζω, retro prendo, retro traho. Poeta usurpant etiam *rependo*. *Cic. 4. Acad. c. 45.* Revocat virtus, vel potius reprehendit manu. *Prop. l. 3. el. 19.* Quam possit nostros quisquam reprehendere cursus. *Lucret. l. 6. v. 568.* neque ab exitio possit reprehendere euntem. *Plaut. Mil. 1. 1. 59.* Ut illi, quæ here pallio me reprehenderunt. *mi tirarono da dietro pel mantello.* ¶ Translate accipitur pro arguere, increpare, *reprendre*, גרש, Ger. *vvider umbhin zehren*, Gal. *reprandre*, Hisp. *repender*, *μυθίζω*. Nam etiam verbis retrahimus ab agendo. *Cic. pro Planc.* Nunc discessum quem quasi reprehendere, & subaccusare voluisti. *Id. pro Mur.* Non possum id in te reprehendere, quod in me ipso & Prætor, & Consul probavi. *Id. pro Flacc.* Aliquid tortasse coram producti dicent, in quo reprehendantur. ¶ Pro cohibere, continere. *Terent. Adel. 4. 13.* Senū illico id illas suspicari; sed me reprehendi tamen, ne quid de fratre garulæ illi dicerem. Alii leg. *represso*.

Reprehensio, onis, *riprehenzione*, גרש, Ger. *beschaltung*, Gal. *reprehension*, Hisp. *reprehension*, ἀρριπάζω, actus reprehendendi. *Cic. l. 1. Fin.* Quamobrem differentium inter se reprehensiones non sunt vituperandi. *Id. l. 1. Fin. c. 1.* Incurrere in varias reprehensiones. *Planc. ad Cic. Fam. 10. ep. 23.* Abesse a reprehensione temeritatis.

Reprehensio, as, a. 1. *επιτιμωσις*, freq. a *reprehendo*. *Liv. l. 2. c. 10.* Reprehensans singulos, obfistens, obstansque Deum & hominum fidem. h. e. retinens, & retro trahens.

Reprehenor, oris, *riprensore*, גרש, Ger. *beschelter*, Gal. *repreneur*, Hisp. *reprehendador*, *μυθίζω*, qui reprehendit. *Cic. de opt. gen. Or. c. 6.* Huic labori nostro duo genera reprehensorum opponuntur. ¶ Sumitur etiam pro emendatore, & correctore. *Cic. pro Planc.* Ut reprehenses essent comitiorum.

Reprehenfus, a, um, *ripiagliato*, *riprese*, partic. a reprehendor. *Curs. l. 4. c. 14.* Reprehensioque ex fuga Petras, puniuntur, quia fugere non possent. *Nepos in Pausan. c. 1.* In eo est reprehensus, quod &c. ¶ *Reprehenfus* potestum est. *Ovid. 15. Met. v. 326.* Membra rapti partim, partim prentia relinquit. h. e. retenta. *Horat. l. 1. sat. 10. v. 55.*

Represso, adverb. *con riguardo*, *sistretamente*. *Gell. l. 12. c. 11.* Si sciant homines, nihil diutius posse celari, repressus pudenticus peccabitur. Al. leg. *suppressus* eodem sensu. *Ammian. l. 29. c. 14.* Nec tamen post hæc tam poenitenda repressus actum est.

Represso, oris, *αποπρεστωσις*, qui reprimis. *Cic. pro Sext. c. ult.* Extinctorem domesticis atrocissimi, represso rem cædis quotidianæ.

Repressus, a, um, *reprimis*, *represso*, ἀρριπάζω, partic. a reprimor. *Cic. pro L. Man. c. 5.* Tamen impetus hostium repressos esse intelligunt, ac retardatos.

Reprimo, is, effi, effum, a. 3. *reprimere*, גרש, Ger. *hinter sich truchen*, Gal. *reprimer*, Hisp. *reprimir*, *yr a la mano*, ἀρριπάζω, continere, cohibere. *Cic. l. 1. Fin.* Reprimam jam me, nec insequar longius. *Id. l. 1. Fin.* Quod semel jam mihi coarctari, reprimique non potest. *Id. pro Sext. c. 44.* Reprimere turorem alicuius. *Id. Attic. l. 10.* Reprimere itinera. *Ter. Adel. 5. 3. 8.* Reprimere iracundiam, & ad se redire. *Virg. 2. Æn.* Reprimere pedem retro. *Plin. in Paneg. c. 83.* Reprimere, ac revocare se ab omni contagione vitiorum.

Reprobatio, onis, *riprovaione*, actus reprobandi, rejectio. *Tertul. Apol. c. 13.* Nec electio sine reprobatione.

Reprobatrix, icis, quæ reprobat. *Tertul. l. 4. adv. Marcion. c. 36.* Disciplina reprobatrix superbia.

Reprobo, as, a. 1. *riprovarre*, גרש, Ger. *verurtheilen*, Gal. *reproaver*, Hisp. *reproavar*, ἀρριπάζω, improbo, rejicio. *Cic. l. 1. Fin. c. 7.* Quod ipsa natura, ut ait ille, allicitat, & reprobat, idest voluptatem, & dolorem.

Reprobus, a, um, adject. non probus, adulterinus. *Ulpian. l. 24. ff. de sign. ad.* Qui reprobus nummos solvit creditor.

Repromissio, onis, *riprovaione*, actus repromittendi. *Cic. pro R. Com. in fin.* Siquidem sine cautione, & repromissione, nihilominus id Fannius societati debebat. Adde *ibid. c. 13.*

Repromitto, is, sui, sum, a. 3. *riprovaire*, *spondeo stipulantis*. *Cic. pro R. Com. c. 13.* Repromittis tu abhinc triennium Roscio? quid? recita istam restipulationem clarius. *Id. in Brut.* Non mercede, inquit, tibi repromittitur istuc quidem ausum fuit. ¶ Sumitur etiam pro simplici promitto. *Cic. post red. ad Quir.* In referenda autem gratia hoc vobis repromitto, semperque præstabo. *Suet. in Claud. cap. 20.* Cum quidam privato sumpto emiluros se promitterent.

Reptabundus, a, um, reptans. *Sen. de Vita beata c. 18.* Ex ingenti intervallo reptabundus sequar.
Reptatio, onis, reptatus. *Quintil. l. 1. c. 12.* Nec illa per manus & genua reptatio graviter affligit infantium corpora.
Reptatus, us, ῥεπτοσμός, actus reptandi. *Plin. l. 14. c. 1.* Et alia improbo reptatu, pamp-norumque superfluitate atria media complentes.
Reptatus, a, um, partic. passiv. a repto, reptando percursus, ῥεπτοσμός. *Claudian. de IV. Consul. Honor. v. 133.* Cretaque se jactat tenero reptata Tonanti. *Ssat. 5. Theb. v. 581.* Reptatus ager.
Reptilis, & le, adjectiv. reptile, ῥεπτός, qui reptit, ut reptiles cochleæ, *Sidon. l. 8. ep. 12.*
Reptilus, a, um, ῥεπτοσμός, qui clanculum irrepit. V. Repertitius.
Repto, as, n. ῥεπτόζω, sæpe, seu continue repto. *Lucr. l. 2. v. 317.* Nam sæpe in colli tondentes pabula læta Lanigeræ reptant pecudes. *Plin. l. 11. c. 29.* Locustæ line cruribus, pennisque reptantes. ¶ Translate sumitur pro segniter, & quasi teledineo passu incedere, ut faciunt, qui in hortis, aut vineis spatiantur, passeggiare. *Hor. l. 1. ep. 4.* An tacitum sylvas inter reptare salubres. *Plin. l. 1. ep. vit. Refrere oculos, reptare per litem.* ¶ Item pro lente navigare. *Claud. 2. in Eustrop. Cunctantia pronus Per vada reptabat cœno fubnixâ tenaci.*
Repubefco, is, n. 3. *ringovenire*, ἀναβῆσθαι, rursus pubefco, iterum juvenis fio. *Col. l. 2. c. 1.* Nec revirettere, nec repubefcere potest.
Repudiatio, onis, *ripudio*, ἀπορριπίσι, actus repudiandi, rejeclio. *Cic. pro Mur. c. 4.* Repudiatio supplicii repubefciam coarguit.
Repudiator, oris, qui repudiat, & rejicit. *Tertul. l. 1. adv. Marcion. c. 14.* M. rionita repudiator Creatoris. ¶
Repudiatus, a, um, nom. particip. *vigetato*, *repudiato*. *Terent. Andr. 1. 5. 14.* Repudiatus repeter. *Cic. 9. Phil. c. 6.* Repudiata, rejeclata legatio.
Repudio, as, a. 1. *ripudiare*, *riputare*, ῥιπί, Ger. *cheuveib flosson*, Gal. *repudier*, Hisp. *repudiar*, ἀπορριπίω, id est uxorem dimittere, & matrimonium dirimere. *Suet. in Cæs. c. 1.* Neque ut repudiaret illam, compelli a Dictatore Sylla ullo modo potuit. ¶ Dicitur etiam uxor repudiare maritum. *Quintil. l. 7. c. 9.* Sæpe secubantii amatorum dedit, repudiavit. ¶ Translate sumitur pro reculare, repuere, repellere. *Cic. 2. Fin. Sed repudiare tantum beneficium noluisse. Id. pro Planc. Nunquam nobilitas, Populo R. supplex, repudiata tuit. Id. pro Quir. c. 14.* Repudiare conditionem æquanimam. *Id. Offic. 1. c. 25.* Iracundia omnibus in rebus repudianda.
Repudiolus, a, um, quod repudiari meretur. *Plaut. Pers. 3. 1. 56.* Ne hæc tama faciat repudiolus nuptias. id est ut nemo vellet me habere in uxorem propter hanc tamam.
Repudium, ii, *ripudio*, *rihusio*, כרייהו, Ger. *ver-stoffung*, Gal. *divorce*, Hisp. *repudio*, ἀπορριπίσι, reculatio ea, qua vir uxorem rejicit, a pudor, quia fit ob rem pudendam, ut ait *Fest. Sigon. l. 1. de ant. jure C. R. c. 9.* dicit, Paulo, & Modestino placuisse, inter repudium, & divortium illud interfuisse, quod repudium sponte remitteretur, divortium cum uxore heret. *Plaut. Aul. Is me nunc renuntiare repudium iustit tibi.* E. Repudium, rebus paratis, atque exornatis nuptus? *Ter. Phorm. Cum ego vestri honoris causa repudium alteri miserim. Plin. l. 9. c. 36.* M. Lepidus Apulejæ uxoris charitate post repudium obiit.
Repuerasco, is, n. 3. *risornare fancesullo*, *rimbambers*, ἀναγερῶμεθα, in puerilem ætatem revertor, quod de senibus fere dicitur, cum dissepere vitio ætatis incipiunt. *Cic. de Senect. c. ult.* Ut ex hac ætate repuerascam, & in cunis vagiam. ¶ Interdum est ad patuliam redire. *Cic. 2. de Orat. Eoque incredibiliter repuerascere esse solitos.*
Repugnans, antis, o. ἀπορριπίσι, nom. est partic. a repugno. *Cic. 1. Offic. Quia nihil decet invita, ut ajunt, Minerva, id est adverte, & repugnante natura. Quod 2. de av. amon. v. 197.* Cede repugnanti. *Lactant. de ira Dei, c. 9.* Quid tu, cum repugnantis dici possit, non vident.
Repugnanter, adverb. ἀπορριπίσι, cum repugnantia, cui contrarium est patienter. *Cic. de Amic. c. 25.* Alterum patienter accipere, non repugnanter.
Repugnantia, æ, *repugnantia*, ἀπορριπίσι, contrarietas. *Cic. 2. Phil. c. 8.* Sed qui tantarum rerum repugnantiam non videas.
Repugnatio, onis, actus repugnandi. *Apul. de philof. Platon. Repugnationes nocivæ.*
Repugnatorius, a, um, adject. ad repugnandum aptus. *Pirruv. l. 10. c. ult.* In repugnatoriis rebus non tantum machinæ, sed etiam maxime consilia sunt comparanda.
Repugnax, V. *Perpugnax*.
Repugno, as, n. 1. *ripugnare*, ἀπορριπίσι, contra pugno. *Cæf. l. 3. B. G. Nostris primo integris viribus fortiter repugnare.* ¶ Translate sumitur pro contradicere, resistere, obistere, *esser contrario*, ῥιπί, Ger. *voirdesfechten*, Gal. *refisser*, Hisp. *repugnar*, ἀπορριπίω. *Cic. l. 1. Fam. epist. 2.* Coniules neque concedebant, neque valde repugnabant. *Id. de Amic. Tum amicitie repugnat maxime. Id. pro Rosc. Com. c. 17.* Resistere, & repugnare contra veritatem non audet. *Quint. in proa. l. 8.* Circa quæ si is, qui instituitur, non repugnarit. Rursus *Cic. Tusc. 3. c. 29.* Hæc quam inter se repugnant, plerique non vident, h. e. sibi contraria sint. *Id. 3. Tusc. Repugnare perturbationibus.*
Repullesco, is, n. 3. idem quod repullulafco. *Colum. l. 4. c. 24.* (*f. falva est lectio*) Præstat ex vulnere sobolem repullescentem vellere, quam nodosam, & scabram plæam relinquere.
Repullulafco, is, n. 3. ἀναβλαστῶ, rursus pullulafco, & novos pullos, seu nova germina emitto. *Colum. l. 4. c. 22.* Ut juxta cicatricem novellæ frondibus repullulafcant. Alii leg. *repullulafcant*.
Repullulo, as, n. 1. *rigermoglia*, ἀναβλαστῶ, iterum pullulo. Et de arboribus, ac plantis fere temper dicitur. *Plin. l. 16. c. 20.* Larix utis radicibus non repullulat, picea repullulat.
Repulsa, æ, *ripulsa*, ἀπορριπίσι, rejeclio ab honore, seu Magistratu. *Cic. in Vatin. Ut repulsum tuam triumphum suum duxerint. Id. pro Plane. c. 21.* Accipere duas repulsas ædilitatis. *Id. Att. l. 5. ep. 19.* Repulsam libenter ferre. *Id. 1. Offic. Referre repulsam, & calamitatem. Ovid. 2. Metam. Repulsam pati.*
Repullo, as, a. 1. ἀπορριπίσι, freq. a repello. *Lucr. l. 4. v. 912.* Vera repullantî ducedas pectore dicta. *Id. ibid. v. 580.* colles verba repullantes. h. e. vocis repercussu reddentes.
Repulsorius, a, um, adject. ad repellendum idoneus, ut repulsoriæ cohortes, quæ dispositæ sunt ad hostium incursum arcendos.
Repulsus, us, ἀπορριπίσι, actus repellendi. *Cic. 1. de Div. c. 7.* Ortus advegefcit copulorum quæ repullu. *Plin. l. 34. c. 8.* Ut a repullu per advegefcit resiliat.
Repullus, a, um, *ribatuso*, *vigetato*, ἀπορριπίσι. *Cic. pro Sext. Ne quis aut vim vi repullam reprehenderet. Car. apud Fest. Ne quis incultior, religiofior, deterior, publicis negotiis repullior.*
Repunicatio, onis, expolitio velut pumice facta. *Plin. l. 17. c. 26. de remedii arborum.* Vitium extenuatio, & domitura palmitum; gemmarum, si triguis retortidas, hirtaque fecerit, repunicatio, & quædam politura. h. e. decussio, & abradio gemmarum trigore peritricitarum, & inutilium, relictis iis, quæ spem fructus habent.

Repungo, is, a. 3. ἀπορριπίσι, iterum punzo, viciffim punzo. *Cic. lib. 1. Fam. epist. 9.* In quo possem illorum animos mediocriter laceffitus leviter repungere.
Repurgatus, a, um, *ripurgato*. *Ovid. 3. Met. Fulca repurgato fugiebant nubila cœlo.*
Repurgium, ii, n. iterata purgatio. *Justinian. Cod. de aqueduct. l. 1.* Repurgium formarum lacere.
Repurgo, as, a. 1. *ripurgare*, *rinettare*, טרר, Ger. *svol feuberer*, Gal. *repurger*, Hisp. *alimpjar mucho*, ἀπαρῶμεθα, idem quod purgo, vel dingerer, vel iterum purgo. *Ovid. de nucæ, v. 125.* Dumque repurgat lunium. *Liv. l. 44. c. 4.* Repurgare iter.
Reputatio, onis, *confiderazione*, ἀναλογισμὸς, actus reputandi, confideratio. *Plin. lib. 10. c. 37.* Harum volatus in reputationibus exterarum quoque volucrum nos impellit. Adde *Gell. l. 12. c. 5.* ¶ Sumitur etiam pro computatione. *Caus. l. item ex diverso, ff. familia eriscunde.* Si iudex reputationibus intus eos fecerit.
Reputefco, is, n. 3. iterum, vel velle putefco. *Tertul. de anim. c. 32.* Ne aliqua sepulturæ conditione reputefceret.
Reputo, as, a. 1. *penfjare*, *e ripenfare*, רחש, Ger. *betrachten*, Gall. *reputer*, Hisp. *penfjar mucho*, ἀναλογισμὸς. *Cic. 2. de nat. Deor. Hunc horum nihil unquam reputavisse, certo scio. Sallust. in Catil. Cum sententias nonnullorum ipse mecum reputo.* ¶ Item pro computare, compenfare. *Ulpian. l. 1. ff. si pupillus, ff. de tutel. & rat. dist. Item sumptus litis tuæ reputabit, & viatica.* ¶ Item pro imputare, attribuere. *Modestian. l. nihil interest, ff. si cum filius, ff. de inoff. testam. Quod testatoris vitio reputetur.*
Reques, ei, f. 5. vel requies, etis, f. 3. *ripofere*, רישר, Ger. *rube*, Gal. *repa*, Hisp. *defcanso*, ἀναξωρισ, actus requiescendi, cessatio a labore. *Cic. pro Arch. c. 6.* Quantum ad animi, & corporis requiem conceditur. *Idem 5. Fin. c. 19.* Itaque si aut requietem natura non quaerit.
Requetico, is, evi, etum, n. 3. *ripofarfi*, שרר, Ger. *ruben*, Gal. *se repofar*, Hisp. *holgarfo*, *defcansarfe*, ἀναξωρισμα, idem ac quietefco, id est cefso a labore, quietem ago, conquefco, tranquille vivo. *Cic. 1. de Div. Ut in ejus sella requiesceret. Id. 1. Tusc. c. 44.* *ex Ennio. Ubi remissa humana vita corpus requiescat a malis. Alii omittunt præposit. a. Id. 3. Offic. c. 1.* Ille requiescens a Reipublicæ muneribus, otium sibi fumebat. *Id. 1. Att. ep. 13.* Nullius consilio, aut fermone requiescere. *Virg. 1. Georg. Arva mutatis fragibus requiescunt. h. e. cefant a reditu. Ovid. 4. Metam. v. 660. de Atlantæ. Cum tot sideribus cœlum requievit in illo.* ¶ Requiescere in spe alicujus, est spem omnem in illo repositam habere. *Cic. pro Cal. In hujus spe requiescit.* ¶ Legitur & active pro quietum reddere, hñere, retardare. *Virg. 8. Ecl. Et mutata suos requierunt flumina cursus. Calv. apud Serv. in hunc Virg. loc. Sol quoque perpetuus memini requiescere cursus. Propert. l. 2. eleg. 16.* Jupiter Alcmenæ geminas requieverat Arcos. *Et eleg. ult. Quamvis ille suam lassus requiescat avenam.*
Requetorium, ii, sepulcrum. *Inscript. apud Gruter. pag. 1030. n. 8.* Sibi & conjugi karissimæ requetorium fecit.
Requetus, a, um, ἀναξωρισ, qui requievit, quietus, ab opere cessans. *Sen. de tranquill. animi, c. 15.* Animi requieti meliores, & acriorefque furgunt. *Col. l. 2. c. 11.* Terra requietior, & junior, h. e. quæ a cultu cessavit. ¶ *Requetium lac* dicitur ab eodem *Col. l. 7. c. 8.* quod aliquantum inveteratum est, & recenti opponitur, Eodem sensu *requetus ora* dicitur *l. 8. c. 5.*
Requirito, as, a. 1. freq. a requiro. *Plaut. Most. 4. 3. 11.* Quid tu otiosus res novis requiritas?
Requiro, is, iivi, fitum, a. 3. *ricercare*, רכש, Germ. *heiffig suchen*, Gal. *requerir*, *rechercher*, Hisp. *requerir*, ἐπιρριπίσι, rursus, vel sæpius quaero, diligenter quaero. *Cic. 3. Fin. Tu autem, cum ipse tantum librorum habbas, quos hic tandem requiris?* ¶ Sumitur etiam pro inquirere, inspicere, animadvertere. *Caus. l. 4. ff. de testam. Requiremus, an secundum regulas juris civilis testatus sit.* ¶ Item pro interrogare. *Cic. 1. Acad. Illud autem mihi ante hoc tempus nunquam in mentem venit a te requirere. Id. pro Cal. Ex quibus requirant, quoniam modo latuerint.* ¶ Item pro postulare, flagitare, depofcere. *Cic. 7. Per. Vestram fitem implorant, vestrum auxilium requirunt.* ¶ Item pro desiderare. *Cic. in Parad. In quo equidem continentiffimorum hominum majorum nostrorum prudentiam requiro. Id. de Sen. Denique isto bono utare, dum adit, quam abfit, ne requiras. ¶ Item pro opus habere, indigere. *Cic. 1. Fin. Virtutem autem n. xam hoc honesto nullam requirere voluptatem.* ¶ In passiva constructione accipitur pro necessarium esse. *Cic. pro Leg. Man. Atque in hoc bello Asiatico, & Regia non solum militaribus illa virtus, quæ est in Cn. Pompejo singularis, sed alia quoque virtutes animi multæ, & magnæ requiruntur.*
Requisitio, onis, inquisitio, indagatio. *Gell. l. 18. c. 2.* Historiæ antiquioris requisitio.
Requisitus, a, um, nom. partic. a requiro. *Requisita naturæ, absolute pro rebus naturæ necessariis, hoc est alvi exoneratione, Sallustius dixit apud Quintil. l. 8. c. 6.* Sic *Spasian. in Carac. c. 6.* Ad requisita naturæ defcedere.
Res, rei, f. 5. *cofa*, *fatto*, דבר, Ger. *ding*, Gall. *chofe*, Hisp. *cofa hazienda*, ἀπαρῶμεθα, ῥεπτο, factum, actio, opus. Multa de vocis origine nuzantur Etymologi, quos vide apud *Voff. in Etymol.* Latiffime autem patet ejus significatio, & retertur ad omnia, quæcunque fieri, aut dici possunt. *Cic. pro Rosc. Amer. Qui recuset, eum pro cœlo, tamen si verbum non audeat, tamen re ipsa de maleficio suo confiteri, id factu. Id. pro Quirif. Deinde habet adverbium P. Quirifius verbo Sex. Nevium, re vera hujus ætatis homines disertiffimos. Id. pro Cluent. Verbo ille reus erat, re quidem vera, & periculo, & tota accusatione Oppianicus. Id. l. 1. Fam. Si rem istam ex sententia gesserit. Id. 1. de nat. Deor. Quid, quod earum rerum, quæ nunquam omnino fuerunt, neque effluerunt, ut Scyllæ, & Chimææ? ¶ Interdum res sumitur, ut distinguitur a verbis orationis Oratoris, nempe pro sententia, seu materia, de qua differitur. *Cic. 1. de Orat. Est enim & scientia comprehendeda rerum plurimarum, sine qua verborum volubilitas inanis, atque irradians est. Id. Parad. 4. Te dementem, & insanum rebus adicam necessariis. h. e. argumentis.* ¶ Accipitur etiam pro statu, seu conditione, ut res secundæ, adversæ, salvæ, integræ, contractæ, deterioris, dubiæ, periculofæ, perturbatæ, desperatæ, perditæ, conversæ, everfæ, &c. *Cic. in Fam. Id enim rebus nostris minime conducebat. Sallust. 1. Catil. Mala res, spes multo asperior. Adde Liv. Virg. Quirif. Gell. & alios.* ¶ Item pro Republica, pro societate humana, pro vita civili. *Cic. 4. Fam. Sed quia tanta perturbatio, & confusio rerum est. Virg. 6. Æa. Hic rem Romanam magno turbante tumultu siflet eques. Id. 7. Æneid. Postquam res Atinæ, Priamique evertere gentem immeritam vim Superis. Cic. pro Rosc. Amer. Prudentiffima civitas Atheniensium, dum ea rerum potentia est, tulle traditur. hoc eam dum imperium habuit. ¶ Item pro cœlo, divitiis, patrimonio, *vota*, *ricercare*. *Tac. 6. Ann. c. 17.****

c. 17. Eversio rei familiaris. *Terent. Adel.* Tu illos duos olim pro te tollebas tua. *Id. Phorm.* 2. 4. Quæ in rem tuam sint, ea facias. h. e. quæ utilia sint. *Cic. 13. Fam.* Is, cum antea meis commendationibus & non & gratiam, & auctoritatem suam tueri confueverit. *Id. 1. 2. Off.* Non esse in civitate duos millia hominum, qui rem haberent. id est qui patrimonium, & bona propria possiderent. ¶ Item pro hæreditate, pretio, æstimatione. *Ter. Phorm.* At si talentum rem reliquisset decem. ¶ Item pro negotio, commercio, ut Res operosa, Res gravis, Res tua agitur, Res perbono loco est, est in integro, Ita res habet, sic se res habet, quomodo se habeat, Res inclinatur, Res magnæ moventur, Res mihi est cum aliquo, Rem in eum locum adduco, Rem adduco in discrimen, Rem fuscipio, ago, procuro, conficio, differo, abjicio, rejicio, alicui committo, & ad aliquem defero, quæ omnia passim leguntur apud *Cic. Liv. Virg. & alios.* ¶ Item pro lite, & contentione. Hinc Res comprehendenda dicitur, cum causæ (id est iudicium) in alium diem dilata est. *Pest. Res iudicata* dicitur, quæ finem controversiarum pronuntiatione accipit, quod vel condemnatione, vel absolute contigit, ut auctor est *Ulpianus*. Sic *Hæbera rem cum adversario*, notio apud *JCtos* frequens est. Unde eorum verba in actionibus usitata rem, sive litem, quomodo & *Varro* locutus *l. 6. de L. L.* Ridet hoc nomine *JCtos Cic. pro Mur. c. 12.* Jam, inquit, illud quidem mihi mirum videri solet, tot homines, tam ingeniosos, per tot annos, etiam nunc statueri non potuisse, utrum diem tertium, an perenniduum, iudicem, an arbitrum, rem, an litem dici oporteret. *Afin. ad Cic. l. 10. Fam.* Cum huiusmodi portento res mihi fuit. ¶ Hinc proferri res dicuntur, cum iudicium indicitur, & foram vacat. *Plaut. Capt. 1. 1. 10. V. Prolatus.* ¶ Item pro actu venero, ut *Hæbere rem*, id est coire. *Terent. Eun.* Quocum uno rem habebam tum habere. Adde *Plaut. Merc. 2. 4. 35.* ¶ Item pro experientia, effectu. *Cic. de Sen. Ut ea, quæ ex me audistis, re ex parte probare possitis.* ¶ *E, vel ex re mea*, est in meum commodum. *Cic. Att. l. 5.* Statues, ut ex fide, fama, reque mea videbitur. ¶ Item pro periculo, *Ter. Phorm.* Tamen non capitis ejus res agitur, sed pecuniæ. ¶ Item pro causa. *Cic. l. 3. Fam. ep. 10.* Quam ob rem istum laborem tibi etiam honori putarem fore. *Id. Acad. c. 34.* Superius illud ea re esse concessum, quod &c. ¶ Item pro veritate. *Ter. Adelph.* Verum cogito, quod res est. *Id. Andr. 1. 2.* Rem ipsam loqui. ¶ Item pro bello, vel pralio. *Plin. l. 2. c. 67.* In Arabico sinu res gerente C. Cæfare Augusti filio, id est belligerante. ¶ Item pro modo, ac ratione. *Cic. 6. Fam. ep. 9.* Quam mihi necesse sit ejus salutem, & fortunam, quibuscumque rebus possim, tueri. ¶ Item pro tempore, Italice occasione, o sia incontro. *Id. ibid.* Cum cognorim pluribus rebus, quid tu sentires. *Id. ib. ep. 10.* Ut multis rebus intelligere potui. ¶ *Alia res agere* interdum est non attendere ad id, quod dicimus, aut tacimus. *Cic. l. 15. Fam. ad Cassium.* Itaque facio me alias res agere, ne convincam Platonic exaudiam. ¶ Ad rem verba conferre, is dicitur, qui aggreditur agere, quod dixit. *Terent. Eun. 4. 6.* Verba dum sint: Verum enim si ad rem conierentur, vapulabit. ¶ Juberè aliquam inuicem res suas sibi habere, vel sibi agere, est eam repudiare. *Cic. in Phil.* Miniam illam suam sibi res habere dixit ex *12. Tabulis*, claves ademit, exegit. ¶ *Ab re*, aliquando est ab eventu. *Liv. l. 1. c. 17.* Id ab re Interregnum appellatum. ¶ Interdum significat sine causa, præter propositum. *Plaut. Capt. 2. 2. 88.* Quidvis, dum ab re nihil oras, faciam. *Sueton. in Aug. c. 94.* Non ab re fuerit subtexere. ¶ Interdum valet præter rem, h. e. contra utilitatem. *Plaut. Trin. 1. 3. 71.* Si papillam pertractavit, haud id est ab re accipis. *Id. Trin. 2. 1. 12.* Ab re consulere. ¶ *E re nata*, est ex occasione rei præsentis. *Ter. Adel. 3. 1.* E re nata melius fieri haud potuit. ¶ *Pro re nata*, est pro eventu rei, & occasione, pro præsentis rerum statu, & uti res nunc se habent. *Cic. Att. l. 14. ep. 6.* Antonii colloquium cum heroibus nostris pro re nata non incommodum. ¶ Res divina, est sacrificium. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 18.* Cui rem divinam facere solemus. ¶ Res militaris, res bellica est scientia, & negotium armorum, *Nepos 1. cap. 8.* Sic res navalis, aut nautica, ars navigandi; res pastoris, ars pastorum, *Cic. & Var.* ¶ Summa rerum, est summa potestas. *Nepos 18. c. 5.* Summa rerum ad Antipatrum defertur. ¶ Rei alicui esse dicitur, qui truci est, probus, utilis. *Terent. Adel. 3. 3. 4.* Si illi potest, qui alicui rei est, etiam ad nequitiam abducere. Contra *Gel. l. 13. c. 29.* Muficam, quæ sit abscondita, nulli rei esse. ¶ Res voluptuaria. h. e. voluptates, apud *Plaut. Amph. 2. 2.* Res cibi, hoc est ipse cibus, apud *Phædr. fab. 65.* locutiones sunt Græcismum sapientes. *V. Toubman. ad Plaut. loc. cit.*

Resacro. V. Refecro.
 Refævio, is, n. 4. iterum fævio. *Ovid. 1. Trist. eleg. 1. v. 103.* Quæque quiescebat, ne mota refæviat ira.
 Refalutatio, onis, actus refalutandi. *Sueton. in Ner. c. 37.* Neque quinquam osculo impertivit, ac ne refalutatione quidem.
 Refaluto, as, a. 1. *refalutare, ἀνασώζωμαι*, salutantem saluto. *Cic. 2. Phil. c. 41.* Sed tamen inter omnes contabat, neimem esse refalutatum. *Martial. l. 4. epigr. 84.* Nullum refalutatum, despicit omnes.
 Refanefco, is, n. 3. fanus fio. Translatè *Lactant. l. 5. c. 2.* Ut susceptis deorum cultibus refanefcant. *Ovid. 1. Amor. eleg. 10. v. 9.* Nunc timor omnis abest, animique refanuit error.
 Resano, as, a. 1. *resanare*, iterum sano. *Lactant. l. 4. c. 20.* Ne adjuce ret eos in pœnitentiam, atque resanaret. Adde *l. 5. c. 22.*
 Refarctio, is, si, tum, a. 4. *refarcire, rifare di nuovo*, כרר, Ger. *unverderben*, Gal. *vacouir*, Hisp. *remendar, αναρξάπτω*, restauro, in integrum restituo, reficio. *Ter. Adel. 1. 1. 41.* Fores effregit? restituentur. Didicidit veltem? refarcietur. ¶ Translatè sumitur pro compensare. *Sueton. in Claud. c. 6.* Ac damnum liberalitate sua refarturum pollicente. Adde *Cic. l. 1. Fam. ep. 9.*
 Refarrtio, is, ivi, itum, a. 4. *refarrare a zappare, ἀνακρίλλω*, rursus farratio. *Plin. l. 18. c. 20.* Cum hyme prægelida captæ segetes essent, referevunt, refarrantes campos mense Martio.
 Refcindo, is, refcidi, refcissum, a. 3. *scindere, tagliare*, כרר, Ger. *abfchneiden*, Gal. *couper, abolir*, Hisp. *corrar, desfruyr, ἀνακρίλλω*, iterum scindere, sive cædo. Dicitur de omnibus, quæ scinduntur, vel refciantur ferro, aut alio quocumque instrumento. *Cæf. l. 1. B. G. Pontem*, qui erat ad Oenevam, jubet refcindi. *Colum. lib. 2. c. 14.* Et quod falx reliquerit, priusquam inarescat, vomis refcindat, atque obruat. *Virg. 3. Georg. l. 5. controu. 34. a med.* Cadaverum artus refcindere, ut nervorum articularumque positio cognosci possit. h. e. concidere, *far la notomia*. ¶ Translatè sumitur pro destruere, evertere, *Virg. 1. Georgie.* Cœlum refcindere fratres ter sunt conati. ¶ Item pro abrogare, abolere, tollere. *Cic. 13. Phil. cap. 3.* Acta Antonii refcidistis, leges refcistis per vim. *Id. de Prov. consul. c. 5.* Refcindere pactiones. *Id. Ver. 3.* Refcindere voluntatem mortui, *tagliare un testamento.* *Senec. l. 3. de benef. c. 13.* Refcindere beneficium suum insequenti injuria. ¶ Item pro reficere, iterum commperare, quasi rursus vulnera aperire. *Ovid. l. 3. Trist.*

leg. 11. Refciadere crimina noli, Deque gravi duras ulcere tolle ma-
 olog.
 Refcio, is, ivi, vel ii, itum, a. 4. *reficere*, כרר, Ger. *ersfahren in-
 nen vuerden*, Gal. *dire adverty apres le fait*, Hisp. *saber desputes, מאר-
 פאר*, est factum aliquod occultis, aut inopinatum, insperatumque
 recognoscere. *Ter. Adelph. 5. 3.* En tibi, refcivit omnem rem. *Cic. 3.
 Offic.* Cum id refcierit, soluturus ne sit, &c. *Cæf. Cic. l. 8. Fam. ep. 12.*
 Id postquam refcivit, excaudit.
 Reficissio, is, a. 3. idem ac refcio. *Terent. Hec. 5. 4. 27.* Omnia omnes u-
 bi refciscunt hi, quos par fuerat refciscere, sciunt.
 Reficissio, onis, saglio, actus refciscendi. *Callistr. l. quod semel, ff. de decr.
 ab ord. fac.* Si ad publicam utilitatem refciciat reficissio prioris decreti.
 Reficillorius, a, um, quod pertinet ad refcissionem. *Ulpian. l. nec non,
 ff. ex quibus causis maiores, &c.* Exemplo reficilloriz actionis etiam exceptio
 ei, qui Respub. causa abluit, competit.
 Reficissus, a, um, *ἀνεργημένος*, partic. a refcindor. *Lucan. l. 4. v. 328.*
 Reficissoque nocent suspuria dura palato. *Propert. l. 3. eleg. 8.* reficissio pe-
 ctora nuda sinu.
 Refcribo, is, pti, ptum, a. 3. *refcrivere*, Ger. *vider schreiben*, Gal.
refcrire, Hisp. *responder a lo que otro escrivió, ἀντιγράψω*, rursus scribo,
 alterius scripto respondeo. *Cic. Att. l. 7.* Uni tuz difertissimæ epi-
 stolæ non refcripsi. *Id. l. 1. Fam. epist. 9.* Ut tibi refcribam ad ea, quæ
 quæris. ¶ Sumitur etiam pro simplici scribo, vel describo. *Cic. 4.
 Tusc. c. 2.* Ex quo perspicuum est, & cantus tum fuisse refcriptos vo-
 cum sonis, & carmina. id est scriptos, & notatos suis sonis, ut a Mu-
 sicis sit. ¶ Item pro e contrario scribere, seu scribere contra ea,
 quæ alii scripserunt. *Quintil. l. 10. c. 5.* Melius hoc, quàm refcribere
 veteribus Oratoribus. *Sueton. de clar. Grammat. c. 19.* Cujus etiam libris
 de orthographia refcriptis, non sine infestatione studiorum, morum-
 que ejus. ¶ Item pro transcribere. *Cæf. l. 1. B. G.* Refscribere legio-
 nem ad equum. id est eam, quæ peditum erat, in numerum equitum
 referre. ¶ Item pro recennie, mutare, emendare prius scripta.
Plin. l. 5. epist. 8. Potes sinul refcribere actiones, &c. *Prius autem dixerat:*
 Egi magnas, & graves causas: has destino retrahere. *Suet. in
 Cæf. c. 56.* Parum diligenter compositos putat (commentarios) existi-
 matque refcripturum, & correcturum fuisse. ¶ Refscribere nummos a-
 licui, est restituere, sive per mensæ scripturam reddere, quemadmodum
 scribere nummos, est dare: atque hoc ideo, inquit *Domas, ad
 Terent. Phorm. 5. 7. 28.* quia ad pecuniæ numerationem solet scriptura
 accedere, qua tum debitori, tum creditori cavetur. *Terens. loc. cit.*
 Tranu ad forum, atque illud mini argentum rursus fide refcribi.
 Refcriptio, onis, idem ac refcriptum. *Julian. l. 8. ff. de offic. præfid.* Hac re-
 fcriptione non imponi necessitatem proconsuli. Adde *legem sequentem.*
 Refcriptum, i, refcripto, *ἀντιγράφον*, id genus epistolæ, quo Imper-
 ratores consulentibus se te respondent, cuiusmodi sunt, quas decreta-
 les vocant. *Ulp. l. 1. ff. de appellat.* Quæritum est, an adversus refcriptum
 Principis revocari possit. Adde *Tac. Ann. 6. c. 9.*
 Refcula, V. Recula.
 Refculpo, is, pii, lptum, a. 1. rursus sculpo, seu fingo. *Prudent. in præfat.
 Pjppem. v. 51.* Quam (lineam) nostra recto linea refculperat pede. *Ter-
 tull. de jejun. c. 5.* Populus primi hominis refculperat crimen.
 Refecatus, a, um, partic. a refeco. Comp. refeculor pro ferveriore. *Apul.
 de Do. Socraris.* Sic enim ferme alicuius apud prudentes viros esse in o-
 peribus iudicatio refeculor, in rebus subitariis venia prolixior.
 Resëco, as, cui, ctum, a. 3. *resaglaro, tagliare via*, כרר, Germ. *ab-
 schneiden*, Gal. *couper*, Hisp. *corrar, ἀνακρίλλω*, idem ac seco, refcindo,
 amputo. *Ovid. 11. Metam.* Sed altissus longos ferro refecare capillos.
Col. l. 5. c. 9. Mulco arbores instantantur, quem nisi ferramento refecue-
 ris, &c. ¶ Translatè sumitur pro reprimere, tollere, destruerè.
Cic. Att. l. 1. ep. 18. In qua ego nactus, ut mihi videbar, locum refecan-
 dæ hibidinis, & coerendæ juvenutis. *Horat. l. 1. od. 11.* Refecare
 spem longam. ¶ *Refecare ad vivum*, per translationem, est aliquid
 nimium stricte agere, ductum ab his, qui vel unguis usque ad vivum,
 vel arbores usque ad radices refecant. *Cic. de Amic. c. 5.* Nec id ad vi-
 vum refeco, ut si, qui hæc subtilius differunt. Proprie, *Col. l. 6. c. 12.*
 Extrema pars unguis ad vivum refecatur.
 Resëro, as, a. 1. *ἀνθελαιο*, est contrarias preces facere, solve re reli-
 gione, a sacro. Nam obicero, & refecro opponuntur. Utique (ait
Fest.) cum reus populum comitis oraverat per Deos, ut eo periculo
 liberaretur, jubebat Magistratus eum refecrare. Nemp qui obsecrat,
 votis suis quasi vincit, qui refecrat, obsecratione, ac devotione liber-
 rat, & solvit. *Plaut. Aul. 4. 7. 4.* Nunc te obsecro, Fac mentionem cum
 avunculo, mater mea, Refecroque mater, quod dudum obsecraveram.
Id. Pers. l. 1. 49. To. Obsecro te. Sa. Refecro. Alii uni personæ hæc
 verba tribuunt, atque ita legunt: Obsecro te, refecro, operam da
 hanc mihi fidelem. h. e. obsecro te, & valde rursusque obsecro. *Nep.
 in Alcib. c. 6.* Idem illi Eumolpidæ Sacerdotes refecrare sunt coacti,
 qui eum devoverant. Alii leg. *refecrare.*
 Reflectio, onis, *taglio, ἀνακρίση*, actus refecantli. *Col. l. 4. c. 29.* Etiam si
 quatuor digitis a reflectione abuerit. Et c. 24. Reflectionem facere.
 Reflectus, a, um, *tagliato, ἀνακρίτηναιος*. *Cic. 2. de Div.* Aut quorum lin-
 guæ sic inhaerent, ut loqui non possent, hæc scalpello refecrà libera-
 rentur? *Id. in Pison.* Quem Carthaginienses refecrà palpebris illigatum
 in machina vigilando necaverunt. *Ovid. 4. Trist. eleg. 10.* Reflecta barba.
 Refecutus, V. Refequor.
 Resëda, æ, genus herbæ, a *resedo*, quia morbos sedaret. *Plin. l. 27. c. 12. in
 fin.* Circa Ariminum nota est herba, quam resedam vocant. Discuti col-
 lectiones, inflammationesque omnes. Qui curant ea, addunt hæc verba:
Reseda morbos reseda. Scis ne, scis nequis hic pullos egeris? Radices
 nec caput, nec pedes habeant. Hæc ter dicunt, totiesque despuunt.
 Resëdo, as, a. 1. sedo, cædare lacio. V. verba Plinii in dictione præcedenti.
 Refegmen, inis, *tagliatura, ἀνακρίμα*, quod refecatur, ut Refegmen
 unguium, quod ex unguibus amputatur. *Plin. l. 28. c. 15.* Omnia per-
 secuti usque ad refegmina unguium.
 Refemino, as, a. 1. rursus semino. *Ovid. 15. Metam. v. 592. de Phaniee.*
 Una est, quæ reparat, seque ipsa refeminet, ales.
 Resëquor, eris, quutus, vel cutus sum, *rispondere, foggungers*, post
 loquendo sequor. *Ovid. 8. Metam. v. 849.* Se quæri gaudentes, sic est
 refecuta rogantem. *Auson. epist. 25. v. 68. de Echo.* Solatur nostras Echo
 refecuta querelas.
 Referrtus, a, um, *ἀνεργημένος*, apertus. *Ovid. 2. Fast. v. 455.* Et sex re-
 ferat diebus Carceris *Æolii* janua lata patet.
 Referrtus, us, m. actus referandi. *Sidon. l. 9. epist. 11.* In voluminis i-
 psum, operisque referatur.
 Resëro, is, refervi, a. 3. *riseminare, ἀνασπείρω*, rursus semino, seu
 rursus planto. *Plin. l. 18. c. 20.* Nam cum hyme prægelida captæ se-
 getes essent, referevunt, referrantes campos mense Martio. *Colum. l. 2.
 c. 11.* Si refere re velimus.
 Resëro, as, a. 1. *aprire*, כרר, Ger. *auffschließen*, Gal. *ouvrir*, Hisp. *abrir*,
 ἀρει-

Reseruo, a sero, quia sera remota, valvæ patefunt. *Virg. 12. Æn.* Urbem alii referare jubent. Sæpe translate fumiur. *Cic. 2. Off. c. 15.* Quamobrem nec ita claudenda est res familiaris, ut eam benignitas aperire non possit, nec ita referanda, ut pateat omnibus. *Id. 7. Phil. c. 1.* Referare nos exteris gentibus Italiam iuberet. Est etiam declarare, detegere. *Ovid. 15. Met.* augustin referabo oraculam mentis.

Reservatus, a, um, nom. partic. *reservatus, salvatus. Cic. Catil. 4. c. 9.* Habetis Confulem ex plurimis periculis, & insidiis ad salutem vestram reservatum.

Reservo, as, a. 1. *reservare, ארזא, Germ. behalten, Gal. réserver, Hisp. guardar, ארזא, ab aliis servo, in aliud tempus servo. Cic. in Or. Usum loquendi populo concessi, scientiam mihi reservavi. Id. ad Q. Frat. 1. 2.* Præsertim sermoni referentur cætera. *Virg. 4. Æn.* Aut quæ me ad majora refero? *Cato R. R. c. 29.* Quartam partem agri in pratium referare. *Ruricius Cic. de prov. Consul. c. 20.* Referare in aliud tempus.

Reses, idis, o. 3. *cardo, oryzofo, ארזא, legnis, otiosus, a solito opere defuetus, a residendo, ut deses a desidendo. Virg. 1. Æn. v. 722.* Et vivo tentat prævertere amore Jam pridem resedes animos, defuetaque corda. *Liv. 1. 2. c. 32.* Timuere Patres residem in urbe Plœbem. *Valer. Flac. 1. 8.* Resides curas solvere. Reses aqua, quæ non fluit. *Var. 1. 3. de R. R. c. 17.* In residem aquam, & locis pestilentibus habitarent pitces ejus.

Refex, æcis, m. 3. *rafolo, planta trunco direpta, quæ vel terræ, vel etiam stirpi recisæ inseritur, & speciatim fermentum velis annotinum, quod putatur, ut fructum ferat. Col. 1. 3. c. 10.* Et ideo refecam summitti, ut progenerare possit. *Idem l. 5. c. 5.* Refeces bigemmes.

Residēo, es, edi, esum, n. 2. *residere, ארזא, Ger. er sitzen, Gal. resider, ère assis, Hisp. resider, estar assentando, ארזא, sedeo, firmiter sto, quiesco. Cic. 3. Fin. Sed resideamus, inquit, si placet. Virg. 5. Æn. v. 180.* siccaque in rupe residet. Pro inclinari, descendere. V. Resido. Translate est cessare, desinere. *Plaut. Capt. 3. 1. 8.* Itaque venter, gutturque residet esurialis ferias. h. e. otiose, sedentium instar, ab opere suo cessant, ferialeque agitant dicatas esuritioni. *Virg. 7. Æn. v. 27.* Omnifque repente resedit flatus, idest cessavit. *Cic. 2. Fam. ep. 2.* Marcelli impetus resederunt. Item per translationem accipitur pro esse, inhære. *Cic. ad Q. Frat. lib. 1. ep. 1.* Atque iis rebus gestis, in quibus non potest residere inertia, aut levitatis ulla suspicio. *Id. Pam. 12. ep. 3.* Residet spes in virtute tua. *Id. pro Dom. c. 23.* Cum horum etiam rectis, ac sedibus residere aliquando bellum tempus videtur.

Residia, æ, *pigrizia. Plaut. Merc. prol. v. 29.* Inhæret etiam aviditas, residia, injuria. Alii desidia leg.

Resido, is, edi, esum, n. 3. *metessi a sedere, ארזא, idem ac resideo, nisi quod motum quandam importat, quasi ad residendum descendendo. Plin. 1. 8. c. 37.* Residunt in clunes, & binis pedibus gradiuntur. *Lucret. 1. 2. v. 1008.* Neve putes, æterna penes residere posse corpora. h. e. incorrupta durare. Est etiam inclinari, descendere. *Cic. in Pison. c. 33.* Perfecit ille, ut si montes resedissent, amnes exarissent, non naturæ prætidio, sed sua victoria, Italiam muniam haberemus. *Horat. 1. 2. od. 20.* Jam jam residunt cruribus asperæ pelles. h. e. descendunt, & incipiunt crura obterege. Translate ad alia pro cessare, quiescere. *Virg. 6. Æn.* Tumida ex ira tum corda residunt. Item pro superesse, residuum esse. *Plin. 1. 28. c. 9.* Donec tres uncie & toto residant. Item pro consistere. *Plin. ster l. 4. ep. 22.* Viennensium vitia inter ipsos residunt, nostra late vagantur.

Residuum, a, um, *residuo, rimanente, ארזא, Ger. übrig, Gal. la reste, Hisp. restante, ארזא, quod residet, superest, reliquum est, a resistendo, ut defiduum desidendo. Planc. Cic. 1. 10. Fam. ep. 11.* Cupio nehercules, non nullum residuum sollicitudinem esse. *Suer. in Aug. c. 73.* Residuis lectis, atque mensis, quorum pleraque vix privata elegantia sunt. *Liv. 1. 29. c. pennis.* Reliqua, & vetus simulas. Residua, orum, de quibus titulus est in ff. l. 48. tit. 13. dicuntur pecuniæ, quæ ex majori summa in manu alicuius reliquæ sunt, resti. Sic apud *Auson. in gratian. action.* residua tributorum condonare. Adde *Paul. & Martian. J. C. tot loc. cit. leg. 2. & 4.*

Resignaculum, i, idem quod signaculum. *Tertul. 1. 2. adv. Marcion. c. 10.* Resignaculum similitudinis.

Resignatrix, icis, quæ resignat, aperit, recludit. *Tertul. de habit. mulier. c. 1.* Eva arboris illius resignatrix.

Resignatus, a, um, *aperto, ut Resignatæ literæ, Cic. Att. lib. 11. ep. 9.* Resignatus ex dicebatur militi, cum ob delictum, justo Tribuni militum, ne stipendium ei daretur, in tabulas referrebat, a resigno, quæ notat referre. *Fest.*

Resigno, as, a. 1. *aprire, ארזא, Ger. zeichen abthun, Gal. dessceler, Hisp. abrir, ארזא, est signum tollere, quod signatum erat, aperire, patefacere. Est enim contrarium suo simplici signo. Horat. 1. 1. ep. 7.* Et opella torensîs adducit febres, & testamenta resignat. *Plaut. Trinum. 3. 3. 65.* Resignare, & inspicere literas. *Virg. 4. Æn. v. 244.* Dat somnos, admittique, & lumina morte resignat. *Servius* hoc loco putat usurpari contraria significatione pro claudere. At alii cum *Turnebo* Interpretes pro aperire accipiunt, ex more scilicet Romanorum aperiendi detuncti oculos in rogo, quos domi clausissent, ut legitur apud *Plin. lib. 11. c. 37.* Pro signare, seu signum apponere affertur a nonnullis Lexicographis illud *Colum. de arbor. c. 20.* Priusquam arbutulas transferas, rubrica resignato. At integra, & sana lectio est: rubrica, vel alia qualibet re signato. Translate est declarare, explicare. *Ovid. 6. Fast. v. 535.* Nunc ait, o vates, venientia tata resigna. Item referre, reddere, ut ajunt *Aro, & Porphyrio*, quod fit, cum in libris datorum, & acceptorum, pecuniam, quam acceptam signavimus, redditam demonstramus. *Horat. 1. 3. od. 19. de Fortuna.* Si celeres quatit pennas, resigno, quæ dedit. *Sen. 1. 6. de benef. c. 40.* Quare quasi cum acerbo fœneratore resignare rationem parem propterea? h. e. rationes æquare. Plures tamen optimæ Editiones habent signare. Item tollere, perimere, abrogare, dissolvere. *Cic. pro Arch. c. 5.* Gabinii, quando in contumaciam fuit, lenitas, post damnationem calamitas omnem tabularum fidem resignasset. *Sil. 1. 17. v. 429.* irrumpit mole ruinæ Aufonium globus, & perijuria Graja resignat. h. e. denfam phalangem Macedonum perjurorum aperit, laxat, ordines irrumpendo turbat.

Resilio, is, livi, vel lii, fultum, n. 4. *resilire in æetro, Ger. vvider hinder springen, Gal. resillir, Hisp. saltar atras, ארזא, in contrarium salio, subito pedem refero, cito recedo. Flor. 1. 3. c. 6.* Piratæ in aquas suas resiliunt. Resilire item dicitur, quod corpori duro illi-um repellitur, atque repercutitur. *Ovid. 12. Met. v. 480.* Non secus hæc resilit, quam tecti a culmine grandio. Translate sumitur pro decre- scere, contrahi, minui. Sic mamma resilit dicitur, quando iterilescit, quasi retro saliat, sive intro lac ipsum, quod in mamma est. *Plin. 1. 11. c. 40.* Detraho mamma alumino suo, sterilecit illico, ac resilit. Item pro abire, discedere. *Ulpian. 1. Sabinius, ff. de in diem addition. Ut licet emptori resilit, meliore conditione allata, retrarsi dal contratto.* Item pro non hære, non convenire, ducta metaphora ab iis, quæ corpori duro illis repelluntur. *Cic. pro Rosc. Amer. c. 29.* Ut non modo ab hoc crimine resilitr videas, verum omnem suspitionem in vos-

metipfos recidere intelligas.

Resinus, a, um, *vincagato, ארזא, qui nares habet depressas, extremitate fursum reflexa, a re, & simus. Var. 1. 2. de R. R. c. 9.* Labris subnigris, aut rubicundis, neque resimis superioribus, neque pendulis subtus. *Plin. 1. 8. c. 25.* Roitro resimo, cauda, & dentibus apro- muducis. *Col. 1. 6. c. 1.* Parandi sunt boves, naribus resimis, patulisque. Translate ad alia pro reflexo, & lato. *Cels. 1. 8.* Lamina ferrea est, ænea, firma, paulum resima.

Resina, æ, *resina, gomma, ארזא, Ger. harz, Gall. résine, Hisp. raffina, ארזא, humor tenax ex arboribus defluens, in iisdemque residens, a Græca voce allata. A Medicis multiplex describitur. Sed generatum duæ sunt species, arida, & humida. Et profusus omnis stomacho conducit, & sanguinis rejectioni. In primisque probatur, quæ a terebinthino arbore terebinthina est appellata, quæ nascitur in Arabia, in Judæa, in Syria, in Cypro, in Lycia, & in Cycladibus. Quæ alba, præstantior est, nitri colorem habens, & nonnihil cœrulei. Plin. 1. 16. cap. 10.* Pinus fert minimum resinæ, interdum & nucibus ipsis. Resina veteres utebantur ad pilos corporis evellendos, & cutem lævigandam. *V. Marcial. 1. 3. epigr. 74.*

Resinaculus, a, um, *resinaculus, quod resinam refert. Plin. 1. 24. c. 11.* Alterum sterile, alterum cui & caulis, & semen resinaceum.

Resinâlis, le, & adject. a resina. *Cal. Aurel. Tard. 2. c. 17.* Resinâle quid in se habere.

Resinatus, a, um, *resinatus, resina illitus. Juven. sat. 8. v. 114.* Quid resinata juvenus, idest mollis. Resina enim pilos evellabant. Sumitur etiam pro eo, cui resina admista est. *Marcial. 1. 3. epigr. 77.* Resinata bibis vina, Falerna tugis. Adde *Plin. 1. 23. c. 1.*

Resino, is, ivi, itum, a. 3. *resinare, derelinquo. Cic. 3. Q. Fr. ep. 1. c. 2.* Fundum audio te hunc velle resinere. Rectius optimus quique codex resinere. Resinosus, a, um, *resinosus, resina abundans. Plin. 1. 15. c. 67.* Est enim pinguis, & resinosis. *Col. 1. 12. c. 20.* Medicamina resinosa.

Resinûla, æ, f. diminut. a resina. *Arnob. 1. 7. pag. 233.* Nucina non indigne sustinent, Panchaicas sibi ardent resinulas.

Resipio, is, pui, & pii, sine sup. n. 3. *aver sapore, Ger. nach etwas schmecken, Gal. avoir, senteur, sentir, Hisp. tener sabor, ארזא, saporem rei alicuius refero, ex re, & sapio. Plin. 1. 14. c. 1.* Jam inventa vitis per se in vino picem resipiens. Translate sumitur pro priorem mentis statum, vel ad meliorem mentem redire. *Cic. Att. 1. 4. ep. 5.* Vix aliquando te auctore resipui. *Plaut. Ml. 4. 8. 35.* Jam resipisti?

Resipiscencia, æ, actus resipiscendi, ad meliorem mentem revertio, pœnitentia. *Lactant. 1. 6. c. 24.* resipiscens nos postsumus resipiscenciam dicere.

Resipisco, is, n. 3. incipio resipere, ad mentis sanitatem redeo, *virorari in cervello, ארזא, Ger. recht sinnig werden, Gal. retourner a son bon sens. Hisp. volver en si, en su acuerdo, ארזא, Liv. 1. 35.* Ut non saltem regiam vanitatem experti resipiscerent. *Sueton. in Tiber. c. 73.* de agroto. Cum extractum sibi deficienti annulum mox resipiscens requisisset.

Resisto, is, restiti, restitum, n. 3. *fermaris, ארזא, gradum sisto, immoror, permaneo. Cic. 5. Tusc.* Virtutibusque omnibus sine ullo animi terrore ad cruciatum protectis, resistit extra fores, limenque carceris. *Inscript. vet. sepulcri apud Sen. ep. 89.* Hopes resistit, & sophiam Dossenni lege. *Liv. 1. 36.* Bebius restitit ad Pelineum oppugnantum. *Virg. 4. Æneid.* Incipit effari, mediæque in voce restitit. Sæpetiam sumitur pro adversari, repugnare, resistere, ארזא, Germ. widerstehen, Gal. resister, Hisp. resistir, ארזא, Cic. 3. Ver. Cui ego nisi vi populæ, & hominum clamore, atque convicio resistissem. *Col. 1. 1. c. 5.* Præstruâ valenter resistit contra ea, quæ postmodum superposita incumbunt. *Nep. in Pelop. cap. 1.* Eos esse solos, qui adversus resistere audent. *Plin. 1. 8. c. 27.* Cervus herba cinare venenatis pabulis resistit. Passive impersonaliter. *Cic. in fragm. apud Priscian. 1. 15. pag. 1014.* *Putsch.* Non enim facile valenti populo resistitur.

Resolvo, is, resolvi, resolutum, a. 3. *sciogliere, slegare, ארזא, Germ. auflösen, auflinden, Gal. delier, dissoudre, Hisp. desatar, ארזא, idem ac solvo, dissolvo, quod ligatum erat. Ovid. 1. Metam.* Cinctaque resolvite vestes. *Plin. 1. 26. c. 1.* Resolvete literas. Translate sumitur pro numerare pecuniam creditoribus, & aliis, quibus promissimus. *Cic. 14. Phil. cap. ult.* Senatium, quæ sit antea pollicitus legionibus, exercitibusque nostris, ea summo studio Repub. recuperata resoluturum. Alii leg. *perfoluturum. Plaut. Epid. 3. 2. 16.* Ego resolvi; manibus his dimuneravi. *Id. Afin. 2. 4. 26.* Equus pro vectura olivi resolvit? Item pro absolvere, liberare aliquo crimine, expiare. *Horat. 1. 1. carm. od. 28.* Teque piacula nulla resolvent. Item pro resellere. *Quintil. 1. 5. c. 13.* Resolvete ex parte diversa dicta difficile erit. Item pro mollire, subigere. *Col. 1. 2. c. 2.* Ex his nihil non melius resoluta humo, quam densa provenit. *Id. 1. 11. c. 2.* Resolvere in pulverem. Item pro destruere, dissipare. *Virg. 1. Georg.* Invitat generalis hyems, curasque resolvit. *Plin. 1. 24. c. 6.* Resolvete trilitium animi. *Sil. 1. 7.* resolvete fraudes. Item pro effeminare, mollire, pigram reddere. *Sen. ep. 36.* Felicitas hos inflat, illos mollit, & hos resolvit. Item pro violare. *Virg. Æn. 2.* Fas mihi Grajorum sacra resolvete jura. Resolvete emptionem, *dissare el contrato. Ulpian. 1. 2. ff. de in diem addit. Resolvete ora, apud Poetas est ad loquendum aperire. Ovid. Virg. & alii. Resolvete nummos apud Lamprid. in Alex. Sev. c. 39.* est *resolvete, e ribatere.*

Resolûte, adv. liberamens. *Tertul. 1. 1. ad Nation. cap. 10.* Resolutius decachinnare.

Resolutio, onis, *scioglimento. Gel. 1. 17. c. 9.* Resolutio lori. *Id. 1. 18. c. 2.* Resolutio sophysmaticis. *Cels. 1. 2. c. 6.* Resolutio ventris, *mozza di corpo.* Sic resolutio nervorum, *paralissa: resolutio stomachi, scomozzimento, apud eundem.*

Resolutus, a, um, *sciolto, ארזא, Tioul. 1. 1. eleg. 3.* Comas resoluta puella. *Ovid. 15. Metam.* Resolutaque tellus In liquidas rarefcit aquas. *Valer. Max. 1. 8. c. 7.* de *Demosthene.* Fertur, ore insertis calculis, multum ac diu loqui solitus, quo vacuum promptus esset, & resolutus. h. e. promittit ad verba proterenda. Item mollis, ener- vatus. *Marcial. 1. 10. epigr. 98.* Minister Itho resolutior cinædo. *Col. 1. 1. c. 1.* Corpora fluxa, & resoluta. Transfractio resoluta, *disfracta, Ulpian. 1. eleganter, ff. de condit. in reb.*

Resonabilis, & le, o. 3. quod sono redditur, vel quod sonum reddit. *Ovid. 3. Met.* Nec prior ipia loqui didicit resonabilis Echo.

Resonans, antis, o. *risonnante. Cic. ad Q. Fr. 1. 1. epist. 1. de theatro.* Natura autem ita resonans, ut utque Romam significationes, vocelque referantur.

Resonantia, æ, *risonnanza, vocis, vel sonitus redditio. Virruv. 1. 5. c. 3.* Ubi non impediatur resonantia.

Resono, as, nui, nitum, n. 1. *risonnare, ארזא, Germ. vuidertonen, v. i. derballen, Gal. resoner, resonir, Hisp. resonir, ארזא, sonum refero, contra sonantem sono. Virg. 5. Æn.* Resonat clamoribus æther. *Cic. 2. de nar. Deor. c. 57.* Quocirca & in fidibus teitundine resonatur, aut cornu. Interdum ponitur pro simplici sono, quod est sonum edere, seu reddere. *Cic. 1. Tusc.* Reliquum sic et poculo eiecit, ut id resonaret. Speciatim dicitur de pronuntiatione pro efferri, apparere.

Cic. in Brut. c. 46. Quod in vocibus nostrorum Oratorum recinit quiddam, & resonat urbanus. ¶ Translate sumitur pro respondere. *Cic. 3. Tusc. c. 2. de gloria.* Ea virtuti resonat, tanquam imago voci. *Resonavi* pro resonavi. *Manil. l. 3. v. 566.* Aura per extremas resonavit flebile ripas.

Resono, is, n. 3. idem ac refono, as. *Accius apud Non. cap. 10. n. 4.* Clamore, & gemitu templum resonat cœlitum.

Resonus, a, um, *resonante*, ἀκροῦς, quod resonat. *Ovid. 3. Met. Hæc resonis iterabat vocibus ethæ.* *Valer. Flac. l. 1. v. 619.* Resoni iustus.

Resorbō, es, bui, & p̄si, tum, a. 2. *resorbire*, Ger. *vsider auffsupffen*, Gall. *raualter*, Hisp. *resorber*, ἀρραφῆσι, est iterum forbere, quod quis evomuit. *Plin. l. 9. c. 43.* Hamo devorato, omnia interanea evomit, donec hamum egreat, deinde resorbent. *Ovid. 12. ep. v. 123.* Quæque vomit totidem fluxus, totidemque resorbet.

Respectus, as, a. 1. *riguardare a dietro*, Ger. *anschen*, Gall. *regarder*, Hisp. *mirar atras*, ἀνασπαταῖν, scæpe respectio, oculos scæpe reflecto. *Virgil. 11. Æneid. Bis rejecti armis respectant terga tegentes.* ¶ Ponitur etiam simpliciter pro respicere, vel aspiciere. *Virg. 1. Æn. Si qua pios respectant Numina.* *Cic. pro Sext. c. 5.* Hæc ita prætereamus, ut tamen intuentes, & respectantes reliquamus. ¶ Item pro expectare, expectantium enim est scæpe respicere. *Id. pro Planc. c. 18.* Neque hoc interdicendum liberis nostris, ne observent tribules suos, ne dilizant, ne par ab iis munus in sua petitione respicient.

Respectus, us, m. *sguardo*, ἐπισκοπῆς, actus respiciendi, respectio, con-jectus oculorum. *Liv. l. 32. c. 12.* Effuse, ac sine respectu fugit Rex Philippus. *Cic. l. de Div. c. 32.* Fugientibus miserabilem respectum incendiorum toro. hoc est profectum. ¶ Item pro ratione, qua ad aliquid agendum movetur, *rispetto*, *riguardo*, נחמה, Germ. *anfsamung*, Gall. *egaro*, Hisp. *mirada*, λόγος. *Cic. 5. Phil. Itaque cum respectum ad Senatum, & ad bonos non haberet.* *Liv. l. 2. c. 30.* Fatiōne, respectuque rerum privatarum, quæ semper offerece publicis consiliis. *Justin. l. 11. c. 9.* Movebat hæc multitudo hostium, respectu paucitatis suæ, Alexandrum. *Suet. in Ner. c. 20.* Græcum proverbium jactans, Occultæ musicæ nullum esse respectum. h. e. nullam haberi rationem. ¶ Item pro loco tuto, quo respicere, & confugere quis potest, præsidio, asylo. *Cic. Phil. 11. c. 11.* Non ut ex ea acie respectum haberemus, sed ut ipsa acies subsidium haberet etiam trasmarinum. *V. ibi Manut. & Grævium* quoque, qui varias multorum interpretationes, & lectiones collegit. Adde eund. *Cic. Phil. 10. c. 4.*

Respergo, is, si, sum, a. 3. *spargere, aspergere*, σπρῆ, Ger. *bespruzzen*, Gall. *arrouser, epandre, cs, & la*, Hisp. *rociar, derramar, jarrucio*, aspergo, re aliqua liquida perfundo, vel irroro. *Cicer. 7. Verr. c. 38.* Cum Prætoris nequissimi, inertissimique oculos prædonum remi respergerent. *Liv. l. 1.* Ne se sanguine nescio feceri, generique respergerent.

Respergo, ginis, respersio. *Prudent. l. 1. in Symmach. v. 502.* Marmora tabenti respergine tincta.

Respersio, onis, *spargimento*, ἵασησις, actus respergendi. *Cic. 2. de Div. c. 21.* Habes & resperionem pigmentorum.

Respersus, us, m. idem ac respersio. *Plin. l. 10. c. 3.* Respersu pinna- rum hostem obsecantes.

Respersus, a, um, διαψαρθῆς, *asperso*. *Cic. pro R. Am. c. 24.* Manus respersæ sanguine.

Respectio, is, exi, ectum, a. 3. *riguardare, guardare indietro*, ἡρῶν, Ger. *hinter sichsehen*, Gall. *regarder*, Hisp. *mirar atras*, ἀποβλέπω, retro ap- plico, oculos reflecto. *Cic. l. de Div. Tum ei duceum illum præcepisse, ne respiceret.* *Id. 5. Tusc. cap. 2.* Retro loco respicere. *Ter. Andr. 2. 5. 6.* Quasi de improvviso respice ad eum. ¶ Ponitur etiam pro aspi- cere. *Cic. pro Cluent.* Quem propter animi importunitatem nemo reci- pere tecto, nemo adire, nemo alloqui, nemo respicere vellet. ¶ Trans- late refertur ad animum pro præterita mente evolvere, quasi retror- sum aspiciere. *Cic. pro Arch. cap. 1.* Nam quoad longissime potest mens mea respicere spatium præteriti temporis. ¶ Item pro considerare, contemplari. *Cic. pro Cluent.* Respicite hominum fortunas, respicite du- bios, variofque casus, respicite C. Fabricii senectutem. *Quintil. l. 2. c. 12.* Et cum Latinis studemus literis, non respiciamus ad Græcas. ¶ Item pro habere rationem, providere, prospicere. *Ter. Phorm. 2. 3. 87.* Respice ætatem tuam. *Id. And. Charine, me, & te imprudens, nisi quid Diu respiciunt, perdidit.* *Cic. 2. Fin. Ne tum quidem te respicias, & cogitabis, sibi quenquam natum esse, & suis voluptatibus?* *Id. Att. l. 1. ep. 11.* Nisi quis nos Deus respexerit. ¶ Item pro ju- vare, opem ferre, favere. *Ter. Andr. 5. 6.* Age, me in tuis secundis rebus respice. *Cic. l. 2. Fam. ep. 15.* Ut respiciam generum meum a- dolescentem optimum, mihiq; charissimum. Hinc Respicens Fortu- na, h. e. prospera, & juvenis, quæ hoc nomine sanum Romæ habuit. *Cic. 2. de Leg. c. 11.* ¶ Item pro spectare, pertinere. *Cef. l. 3. B. C. c. 5.* Summa imperii ad me respicit. *Ulp. l. si quis vinct. ff. de peric. & comm. rei venditæ.* Periculum rei venditæ ad venditorem debet respicere. ¶ *Respexim, is, it, pro respexerim, Plaut. habet Aulul. l. 1. 19. Pænul. l. 2. 197. & aliis in locis.*

Respiraculum, i, *respiro*. *Claud. Mamert. l. 2. c. 12.* Redactæ paululum respiraculum vires.

Respiramen, inis, n. ἀνασπασμός, halitus, seu meatus spiritus. *Ovid. 2. Met. v. 828.* Vitalesque vias, & respiramina clausit.

Respiratio, onis, *respiro*, ἀνασπασίς, attractio, & emissio anhelitus, seu aeris a pulmone per asperam arteriam. *Cic. de Univ. Neque erat anima circumfusa extrema mundi, ut respirationem requireret.* *Id. in Or. c. 16.* Distincta alios, & interpuncta intervallo, moræ, respirationesque delectant. *paufes.* ¶ Ponitur etiam pro evaporatione. *Cic. 2. de nat. Deor. Ipse enim oritur ex respiratione aquarum.*

Respiratus, us, masc. idem ac respiratio. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 55.* Qui tum se contrahunt aspirantes, tum in respiratu dilatant. Alii aliter leg. *Apul. l. 4. A. A. Parvis circa nates foraminibus respiratur.*

Respiro, as, n. 1. *respirare*, נחמה, Ger. *ercheitken*, Gall. *respirer*, Hisp. *respirar, αναπνέω*, anhelitum recipio, spiritum duco, & emitto. *Plaut. Epid. 2. 20.* Mane, sine, respirem, quæso. *Cic. pro R. Am. c. 8.* Cum tot, tantisque negotiis discentis sit, ut respirare libere non possit. ¶ Translate accipitur pro recreari, refici, in statum pristinum re- ducere. *Cic. Att. l. 2.* Respiraro, si te videro. *Id. pro Cluent. c. 65.* Et paulisper respirare a metu cepit. ¶ *Id. pro Quint. c. 16.* Si hæc tecum duo verba fecisses, quid ago? respiraisset cupiditas, atque avaritia paululum. h. e. cessasset, intermisisset. ¶ Usurpatur etiam active pro efflare, emittere. *Cic. 2. de nat. Deor. Excipiatque animam, eam, quæ ducta sit spiritu, eandemque a pulmonibus respiret, & reddat.* *Strab. 2. Sybu. Inde malignum aera respiret pelago circumflua Neflis.*

Resplendō, es, dui, sine sup. *resplendere*, ἠριπνῆ, Germ. *scheinen*, Gal. *reluire*, Hisp. *resplandecer*, ἀποσπλάσσω, idem ac splendo. *Cic. 2. Fin. c. 8.* Resplendeat iis vestis, argentum, vel Corinthium orichalcum, locus ipse, ædificium.

Respondō, es, respondi, onsum, a. 2. *rispondere*, ἰσῶν, Germ. *voorten, antwoort geben*, Gall. *repondre*, Hisp. *responder*, ἀποκρίσασθαι, ἀ- π-κρισιδωσθαι, Proprie est respondere, ut ait Fesl. atque hac ratione u- surpat *Propert. l. 4. eleg. 8. (al. 9.)* sed generatim accipitur pro inter- roganti satisfacere, posteriore loco dicere. *Cic. pro Cluent.* Hic ego, cum ad respondendum surrexi. *Id. pro Planc.* Ut tum denique, cum re- spondero criminibus. *Id. 1. Fin.* Philosophiæ vituperatoribus satis re- sponsum est. *Id. 4. Acad. Item ea, quæ interroganti in utranque par- tem respondere possumus.* *Id. 7. Verr. Quid ad hæc cogitas respondere?* *Id. pro Flacc.* Nunquam nobis ad rogatum respondet. *Id. in Orat.* Quod idem magnum munus de jure respondendi sustinebat. h. e. Juriscon- sultus erat. Disiuntur autem Jcti non solum *respondere de jure*, sed et- iam *respondere jus*. *Cic. l. 1. de Orat. c. 45.* Perferetur ut in respondendo jure, auctoritate plus etiam, quam ipso ingenio valeret. *Plin. l. 6. epist. 15.* Adhibetur consiliis, atque etiam jus civile publice respondet. *Gell. l. 20. c. 10.* Rem doceo grammaticam, non jus respondeo. ¶ Inter- dum *respondeo* sumitur pro comparere, ut vulgo loquuntur. *Liv. l. 2. Cum ad nomen nemo responderet.* ¶ Metaleptice capitur pro solvere. *Cic. Att. l. 16.* Ut ii, qui debent, non respondeant ad tempus. ¶ Trans- late sumitur pro convenire, consentire, quadrare. *Cic. in Brut. Ut verba verbis quævis demensa, & paria respondeant.* *Id. 1. Tusc. Non satis Græcorum gloriæ responderunt. idest non pares fuerunt.* *Vitr. l. 7. c. 3.* Structuram ad normam, & libellam, & ad perpendiculum respon- dere oportet. ¶ Item pro satisfacere. *Cic. 5. Fam. Satisne videatur his omniabus rebus tuas adventus mutuo respondisse.* *Virg. 1. Georg. v. 47.* leges votis respondet avari agricolæ. ¶ Item pro imitari. *Cic. 3. Fam. Ut & patri, & Scipioni nostro, & tibi tum propinquo respondeat.* ¶ Item pro respicere, seu contra positum esse. *Cic. de Aruf. Resp. Velle se in Carinis ædificare alteram porticum, quæ Palatio responderet.* ¶ Item pro prospere accidere. *Liv. l. 28. c. 6.* Respondet ad spem e- ventus. *Velle. l. 2.* Adeo, ut nec plus sperari potuerit, nec spei re- sponderi felicius. ¶ Item pro non fallere alicujus consilium, & propo- situm. *Cef. l. 2. c. 10.* Id, si in cura quoque aquæ, quæ inter cutem est, ita respondet. ¶ Item pro decernere. *Tacit. 1. Ann. 6. 77.* Valuit tamen intercessio, quia divus Augustus immunes verberum histrionis quondam responderat. ¶ Legitur & in 3. *conjugas. Manil. l. 5. sub fin.* Sic etiam magno quædam respondere mundo, &c.

Responsio, onis, *risposta*, ἀπκρίσις, actus respondendi. *Cicer. pro Corn. Balb. Accusatoris interpretatio indigna responseione.* ¶ Apud Rhetores Responsio est Figura sententiarum, per quam aliquid interroganti aliud responderetur, quod utilis appareat, vel augendi, vel minuendi crimi- nis gratia. *Cic. l. 3. de Orat. hoc nomine appellat, quam alii vocant Subjectionem.* Et imago, inquit, & sibi ipsi responsio, & immutatio. *V. Quintil. l. 9. c. 2.*

Responsio, as, a. 1. ἀπακρίσις, freq. a respondeo. Speciatim dicebat- ur de Jurisconsultis, & de Pontificibus, qui de jure civili, & de cæ- remoniis consulti responsa edebant. *Cic. l. de Leg. cap. 4.* Summos fuisse in civitate nostra viros, qui id interpretari populo, & resonificare soliti sint. *Gell. l. 13. c. 19.* Consulibus de jure publice repositavit.

Responsive, adverb. per modum respondendi. *Afthon. Pedian. in Verr. 3. c. 56. ad fin. An enim interrogatio pronuntiandum est, & contra respon- sive, omnes rejecti sunt.*

Responso, as, a. 1. ἀπκρίσις, freq. a respondeo. *Plaut. Men. Respon- sa, aut loquere.* ¶ Interdum sumitur pro repugnare, contradicere. *Hor. l. 2. sat. 2.* Responfare cupidinibus, contemnere honores Fortis. *Id. l. 1. ep. 1.* Fortunæ superbe responfare. *Id. l. 1. sat. 4.* Ne gallina malum responset dura palato. idest, ut exponit *Aeron*, resistat, re- luctetur in faucibus.

Responsor, oris, m. jurisconsultus, qui de jure respondet. *Horat. l. 1. ep. 16.* Quo responfore, & quo causæ teste tenentur. Sunt qui fidejussorem intelligunt, qui spondet pro alio.

Responsum, i, *risposta*, נחמה, Ger. *antwoort*, Gal. *reponse*, Hisp. *respues- ta*, ἀπκρίσις, responlio. *Ter. in prol. Phorm.* Is sibi responsum hoc habeat. *Cic. 6. Ver. Senatuz Sopatro responsum nullum dat.* *Id. pro Planc.* Quo minus id, quod hostibus semper erat tributum responsum, Equitibus Romanis redderetur. *Id. 1. Cestil.* A me quoque id respon- sum tulisti. ¶ Speciatim sumitur pro oraculo. *Cic. 2. de nat. Deor. Multa ex Aruspicum responsis commemorare possum.* ¶ *Responfa prudentum* sunt sententiæ, & opiniones eorum, quibus permiffum erat de jure re- spondere. Nam antiquitus constitutum erat, ut essent, qui jura publi- ce interpretarentur. Leges enim 12. Tabularum, quæ post Romæ in- cendium conservabantur cum quibusdam legibus Regiis, & in sententi- is, & in verbis obscurissimæ erant, & in pluribus deficiebant. Hinc Sempronius Cotta, C. Scipio Nasica, Q. Mutius Scævola, & alii viri ingenio, & studio excellentes se ad legum interpretationem contulerunt, concurrente ad eos multitudine, illosque interrogante de iis rebus, de quibus ambigeret. Hi appellati sunt Jurisconsulti, seu Jurisprudentes, eorum autem sententiæ dicuntur Responfa Prudentum, vel Interpre- tationes Jurisconsultorum. *Cic. pro Mur. c. 13. & l. 2. de Orat. c. 27. & Pompon. Dig. l. 1. tit. 2. leg. 2.* ¶ *Ad responsum esse dicitur qui ad respondendum deputatus est.* In Codice autem *l. 12. tit. 24. leg. 7. & tit. 36. leg. 18.* ita appellatur is, qui vice magistri militum responsum da- bat, & militari rei præerat, Græce ἀπκρίσις. *Cicac. ad hunc Cod. loc. & alii conjuncte scribunt.* *Ad responsum Pompon. l. 2. ff. de orig. jur.*

Responsum, us, m. *correspondenza*, Ger. *zu sammen reimung*, Gall. *cor- respondance, proportion*, Hisp. *correspondencia, αναλογία*, convenientia, consensus. *Vitr. l. 1. c. 2.* Symmetria est ex ipsius operis membris con- veniens consensus, ex partibusque separatis ad univerfæ figuræ speciem ratæ partis responsum. ¶ Est etiam idem ac responlio, *l. 1. Dig. de Oblig. & Af. Interrogatio, & responfu.*

Respublica, Reipublicæ, *Repubblica*, πολιτῖς, descriptio, seu ordinatio civitatis. *Cic. 3. de Rep. apud D. Aug. l. 2. de Civ. c. 11.* Respublica est res Populi. Populus autem non omnis cœtus multitudinis, sed cœtus juris consensu, & utilitatis communiociatus. *Id. pro Sex. Rosc. Amer. c. 1.* Accedere ad rempublicam. h. e. administrandam. Sic rempublicam ca- pessere. *Id. Attic. 16. ep. 7.* Labefactare, & evertere. *Id. 1. Fin. c. 13.* ¶ In plur. numero C. Gracchus apud Festum. Eæ nationes per avitiam atque stultitiam respublicas suas amiserunt. *Cic. 4. Acad. c. 9.* Pro- ditiones rerumpublicarum. ¶ Dividuntur etiam, & invertitur. *Cic. Fam. 1. ep. 8.* Rei totius publicæ otium exoptandum est. *Id. 1. Invent. c. 3.* In publicis rebus versari. ¶ Rerumpublicarum varia sunt genera, regnum, seu monarchia, in qua unus tantum gubernat; aristocrasia, in qua op- timates; oligarchia, in qua pauci; democratia, seu timocratia, in qua populus ex patriciis, & plebe mixtus dominatur. *V. Arist. l. 3. Politic. c. 5. & l. 4. c. 2. & l. 8. Ethic. c. 10.* Atque hæc postrema proprie, & latine Respublica dicitur: talis enim fuit Romani imperii ratio ab ex- actis regibus usque ad Cæsarem, qui illud in regnum mutavit.

Respuens, entis, o. 3. ἀνοσπασμός, nom. ex part. a respuo. *Gell. l. 6. e. 15.* Communium vocum respuens minus, & lafidians. *V. Respuo.*

Respō, is, pui, putum, a. 3. *spūat fuori*, *ῥῆσι*, Ger. *hinunteressen*, Gal. *rester*, Hisp. *menofprijar*, ἀπορῶσι, est cum spūo rejicere. *Cic. 3. de Or. c. 25.* Quin etiam gustatus quam cito id, quod valde dulce est, aspernatur, ac respuit! ¶ Item rejicere simpliciter. *Vitrui. l. 7. c. 4.* Tegulæ curiosius picientur, ut ab se respuant liquorem. ¶ Translate sumitur pro repudiare, recusare, contemnere, *refusare*, *spreezare*, non *far conto*, ἀποβῆλαι. *Cic. de Fat.* Cum id dicat, quod omnium mentes aspernentur, ac respuant. *Cef. l. 1. B. G.* Non respuit conditione Cæsar. *Liv. l. 2.* Munera ejus in animis hominum respuebantur. ¶ Aures respuere dicuntur, quod earum judicio non recte sonat. *Cic. in Parv.* Quod aures respuunt, immutandum est. ¶ Auribus respuere, est loquentem nolle audire. *Cic. in Pison.* Quis vos non oculis fugiat, auribus respuat, animo aspernetur? ¶ Imperium respuere, est nolle obedi-
Reftagnatio, onis, *efrefcemeza*, *inondazione*, *ῥῆσι*, Germ. *uberlaufungdes wasser*, Gal. *deborfement d'eau*, Hisp. *rebolladura de agua*, *λιμνομαζα*, inundatio, redundatio. *Plin. l. 6. c. 28.* Ubi reftagnatio Euphratis cum Tigri confluat. ¶ Translate dicitur etiam de ventre. *Plin. l. 11. c. 37.* Ne reftagnatio intempetiva alvi obftrapat.
Reftagno, as, n. 1. *inondare*, *ῥῆσι*, Ger. *uberlaufen*, Gal. *deborfer*, Hisp. *rebollar el agua*, *anegar los campos el rio*, ἀναπλημμυρῶ, extra redundo, aquam non contineo. *Cef. l. 2. B. C.* Lateque is locus reftagnat. *Plin. l. 5. c. 5.* Reftagnantibus aquis.
Reftauratio, onis, *rinnovazione*. *Julian. l. 7. ff. de fundo dot.* Sine reftauratioe fervitutus.
Reftaurator, oris, *rifforatore*. Legitur in *Inferiis*. apud *Spor. miscell. pag. 27.*
Reftauratus, a, um, nom. ex particip. *reftaurazione*, ut reftaurata navis. *Ulpian. l. 7. Dig. ff. c. leg. 10.*
Reftauror, as, a. 1. *rifforare*, *rinnovare*, *ῥῆσι*, Germ. *erneuern*, Gal. *reftaurer*, *renouveler*, Hisp. *reftaurar*, *renovar*, ἀνακατασκευάζω, imitatio, renovo, reftituo, ab antiquo *ftauro*. *Tacit. 3. Annal. c. 72.* Pompeii theatrum igne fortuito baufum reftaurare. *Julian. l. 3. c. 5.* Post longam pænarum patientiam bellum reftaurant. *Ulpian. l. 3. Dig. ad leg. Jul. de adult.* Reftaurare accufationem.
Reftarius, ii, m. *funario*, *funaiolo*, qui reftes facit. *Cornel. Fronto.* Reftarius, qui facit, reftio, qui venit.
Reftibilo, is, a. 4. reftituo. *Pacuv.* apud *Fest.* in *Saf.* Nam Teucrum regi fapla (h. e. fe ipfa) res reftibilibi.
Reftibilis, & is, o. 3. *che ogni anno fi torna a fare*, *καταβλαβῶσι*, *καταβλαβῶσι*, qui quotannis feritur. *Varr. l. 4. de L. L.* Ager reftibilis, qui reftituitur, ac referatur quotquot annis: contra qui intermittitur, a novando novalis. *Id. l. 1. R. R. c. 44.* Illud quoque multum intereft, in rudi terra, an in ea ferat, quæ quotannis obita fit, quæ vocatur reftibilis, an in vervafto, quæ interdum requirit. *Col. l. 2. c. 10.* Phæcolus terræ mandabitur, vel inveterato, vel ælius pingui, & reftibili agro. ¶ *Reftibilis feget*, est quæ regerminat, quali cujus fecunditas in fequentem quoque annum reftet. *Plin. l. 18. c. 17.* Ubertatis rationem tantæ sunt, ut fequente anno fponte reftibilis fiat feget. ¶ *Reftibile vinetum*, quod fingulis annis repaftinatur. *Col. l. 3. c. 18.* Hæc enim propria appellatio reftibilis vineti erat. ¶ *Reftibilis fecunditas*, est continua, & non intermitta fecunditas. *Plin. l. 28. c. 19.* Conceptum laporum utero exemptum his, quæ parere defierint, reftibilem fecunditatem adferre putant. ¶ *Reftibilis platanus*, quæ vigorem fuum recuperat. *Id. lib. 16. c. 32.* Antandri platanus etiam circum dolatis lateribus reftibilis fponte facta, vitæque reddita.
Refticula, æ, *χοιλον*, parva reftis. *Varr. l. 1. R. R. c. 41.* Tum enim refticulas per ficus, quæ edimus, maturas perierunt. *Ammian. l. 14. c. 23.* Hirfutus refticulis erubris ejus innexis.
Refticulus, i, m. idem quod refticula. *Ulpian. l. 5. ff. de his, qui de fec. vel offid.* Si amphora ex refticulo fufpenfa decidiffet.
Reftillo, as, n. 1. *fillando*, & *fluendo redeo*. *Prudent. l. 2. adv. Symmach. v. 287.* ad proprium reftillet vena metallum.
Reftinctio, onis, *eftinzione*, ἀποβεβῶσι, actus reftinguendi. *Cic. 2. Pin. c. 3.* Illa autem voluptas ipsis reftinctionis in motu est.
Reftinctus, a, um, *eftinto*, ἀποβεβῶσι. *Cic. l. 11. Fam. ep. 12.* Ex tuis lectis, & ex Græcæ oratione non modo nona reftinctum bellum, fed etiam inflammatum videtur.
Reftinguo, is, inxi, inctum, a. 3. *eftinguere*, ἀποβεβῶσι, ἀποβεβῶσι, extinguo, deleo. *Cic. pro R. Am.* Ignis in aquam conjectus continuo reftinguitur, & refrigeratur. ¶ Translate *Cic. in Or.* Nec ipse Ariſtoteles admirabili quadam ſcientia, & copia cæterorum ſtudia reftinxit. *Idem Aſt. l. 13. ep. 10.* Sermunculum omnem aut reftinxerit, aut ſedarit. *Id. pro Sext. c. 11.* Antimi hominum morte reftinguntur. *Id. l. Fin. c. 13.* Reftinguere cupiditatum ardorem. *Virg. ecl. 5.* ſitim reftinguere rivo.
Reftio, onis, m. *funario*, *funaiolo*, *χοινοπλῆξι*, qui reftes, ideft funes facit. *Sueton. in Auguſt. c. 2.* M. Antonium libertinum ei proavum exprobrat, reftionem. ¶ Pro eo, qui fe reſti ſuſcipit, *Plaut. Moſtell. 4. 2.* Illi erunt bucedæ potius, quam ego ſim reftio.
Reftipulatio, onis, ἀπεπριμῆσις, actus reftipulandi. *Cic. pro R. Com. c. 13.* Quis eſt hujus reftipulationis ſcriptor, teſtis, arbiter?
Reftipulator, aris, d. 1. ἀπεπριμῶσι, cum eo certo, a quo ſponſione ſum provocatus; ideft viciffim ſtipulator, & mutuam ſponſionem exigo. *Cic. pro R. Com. c. 13.* Quid hic porro nunc reftipulator, quod jam pridem ipſe exegit? *Val. Max. l. 2. c. 3. n. 1.* Valerius ſponſione Lucretium provo-
Reſta, tis, f. 3. *funis*, *corda*, *ῥῆσι*, Ger. *jeyl*, *ſtrick*, Gal. *corde*, Hisp. *cuerda*, *χοιρον*, funis. Ia accuſat. ſingulari *reſtem*, & *reſtim* habet. *Plin. l. 17. c. 10.* Eaque intrita reſtem circumlini. ¶ Ad reſtim res re-
Reſto, as, n. 1. *ῥεſταμαζα*, læpe moras facio, identidem ſubſiſto, freq. a *reſto*. *Terent. Eun. 4. 4.* At etiam reſtitas? fugitive, prodi. *Liv. l. 30. c. 31.* Reſtitanem, ac tergiverſantem attrahere.
Reſtrictrix, icis, quæ reſtat, & in eodem loco remanet. *Plaut. Truc. 4. 2. 5.* Ego immerit hic reſtrictrix his præſidebo. Alitè leg.

Reſtitio, is, ui, tutum, a. 3. *reſtituere*, *ῥῆσι*, Ger. *voidergeben*, Gal. *reſtituere*, *rendre*, Hisp. *reſtituir*, ἀποδοῦναι, ἀποδοῦναι, pono, in priſtinum locum reduco. *Ter. And. 4. 1.* Reſtitue, in quem me accepit-ſti, locum. *Id. Heecy. 3. 1.* Reſtituere in gratiam. *Cic. pro Mil.* Quæ fuiſſet igitur cauſa reſtituendi mei, niſi fuiſſet injuſta eſſiendi? *Id. 2. Ver. c. 4.* Reſtituere aliquid in antiquum ſtatum. *Id. pro Dom. c. 4.* In ſuam priſtinam dignitatem reſtituit. ¶ Accipitur etiam pro inſtaurare, re-
Reſtitutor, oris, *chi rende*, qui reſtituit. *Cic. pro Mil. c. 15.* Patronus illius publici conſentus, reſtitutor ſalutis mææ.
Reſtitutorius, a, um, adject. ad reſtituendum pertinens, ut reſtitutorium judicium, actio reſtitutoria, apud *JCTos*, l. 8. *Dig. ad S. C. Vellejan. & leg. 3. ff. de eo, per quem fact.* & c.
Reſtitutrix, icis, quæ reſtituit. *Apul. in Aſclep.* Terra omnium generum, quæ accipit, reſtitutrix.
Reſtitutus, a, um, nom. ex particip. *reſtituito*, *reſtituto*. *Cic. Agrar. 2. c. 14.* Reſtituta poteſtas. *Id. pro Dom. c. 28.* Lucem, ſalutemque redditam ſibi, ac reſtitutum accipere. *Id. ibid. c. 32.* Ampliſſimis omnium judiciis reſtitutus. h. e. ab exilio revocatus. *Id. ib. c. 27.* Ad adminiſtrandam civitatem reſtitutus. *Liv. l. 21. c. 53.* Reſtitutus animus. *reſtituto*.
Reſto, as, ititi, ſtitum, n. 1. *reſtare*, *permaſi*, *ῥῆσι*, Ger. *aberbleiben*, Gal. *reſter*, Hisp. *reſtar*, *ῥῆσι*, *ῥῆσι*, eſt reſtare, ſeu ſubſiſtere, remanere in alio loco, immorari. *Or. 7. Met. v. 411.* Reſtantein Cerberon attra-
Reſtrictus, a, um, nom. particip. *reſtrictus*, *reſtrictus*. *Cic. de Sen.* Nec cum æqualibus ſolum, qui pauci admodum reſtant. *Id. 3. Offi.* Qui e diſſiſione tripartita duas partes abſolverit, huic necesse eſt reſtare tertiam. *Id. Caril. 3. c. 10.* Cum tantum civium ſuperfluum putaffet, quantum iniquæ cædi reſtitiffet. Et imperforantur. *Id. 4. Acad. c. 2.* Reſtat, ut his reſpondeam, qui & c. *Virg. l. 1. En.* dona reſtantia flammis. h. e. reliqua ex incendio. ¶ Item pro obſtare, impedire. *Silius l. 7. v. 130. de lupo.* morſuque quatit reſtantia clauſtra. ¶ Item pro repugnare, reſiſtere, obſiſtere. *Ter. Heaut. 5. 3. 6.* In qua re nunc tam confidenter reſtas, ſulta? *Liv. l. 4. c. 58.* Quia ſumma vi reſtare nuntiabantur. ¶ Pro ditare. *Ennius apud Feſt.* longe magnis regionibus reſtat.
Reſtrictus, adv. *reſtrictamente*, *reſtrictamente*, *ῥῆσι*, parce, tenaciter, ſevere. *Cic. de Am. c. 16.* Nec obſervare reſtrictè, ne plus reddat, quam accepit. *Plin. l. 5. ep. 8.* Quamvis illud pleniſſime hoc reſtrictiffime feceris. *Id. l. 9. ep. 19.* Reſtrictius legendum dare.
Reſtrictum, adv. idem ac reſtrictus. *Afran. apud Non. c. 11. n. 55.* Reſtrictum cogitata, atque omnibus rationibus.
Reſtringo, a, um, *reſtreſto*, ἀνακατασκευάζω, vinculus, partic. a reſtringor. *Hor. l. 3. ode 5.* Qui lora reſtrictis lacertis ſenit iners, timuitque morte. ¶ Translate ſumitur pro avaro, parco, tenaci. *Cic. Aſt. l. 10. ep. 13.* (al. 11.) An exiſtimas illum in hoc genere lentulum? an reſtrictum? *Id. 3. Fam. ep. 8.* ad largiendum ex alieno reſtrictior. ¶ Item pro minus benefico. *Cic. 2. Off.* In iis, qui ſe adjuvari volunt, non ut ne viſigantur, ſed ut ad altiorem gradum aſcendant, reſtricti omnino nullo modo eſſe debemus. ¶ Item pro auſtero, rigido. *Tac. l. 15. Ann. c. 48.* Qui in tanta vitiorum dulcedine ſummum imperium non reſtrictum, nec perſeverum volunt.
Reſtringo, is, inxi, inctum, a. 3. *reſtringere*, *ῥῆσι*, Ger. *zuſtricken*, Gal. *reſtraudre*, Hisp. *reſtrinir*, ἀνακατασκευάζω, idem ac ſtringo, vei valde ſeu perfecte ſtringo, religo, revincio. *Plin. l. 35. c. 10.* Reſtrictus ad terga manibus. *Id. l. 24. c. 16.* Myrrhis phalangiorum marſus reſtringit. ¶ Translate *Plin. jun. l. 1. ep. 8.* Omnes homines ad cuſtodiam pecuniae natura reſtrinxit. *Id. l. 6. ep. 19.* Reſtringere ſumptus. ¶ Eit etiam ſolvere, aperire. *Lucret. l. 2. v. 405.* Proptereaque ſolere vias reſtringere noſtris ſenſibus, introituque ſuo pertrumpſe corpus. *Plin. Cap. 3. 1. 25.* Ne canem quidem irritatum voluit quiquam imitari: Saltem ſi non arderent, dentes ut reſtringeret. h. e. ductis labiis dentes obtenderent. *Ovid. 12. Met. v. 542.* quid me meminiſſe malorum Cogis, & obductis annis reſtringere luctus? h. e. renovare, quaſi rursus aperto vulnere, quod coierat. Alii *reſcindere*.
Reſtructus, a, um, nom. particip. *reſfrabricatus*. *Tertul. l. 1. ad Nasion. c. 10.* ſtatim reſtructus.
Reſtruo, is, uxi, uctum a. 3. *reſfrabricare*. *Tertul. in Apolog. c. 6.* Licet aras reſtruxeritis.
Reſſudo, as, n. 1. *traſudare*, emanare, exſudo. *Curt. l. 7. c. 10.* Solum, ſub quo annis fluit, ne modico quidem humore reſudat. *Id. l. 5. c. 1.* Toto fere ſolo propter venas aquarum reſudante.
Reſulco, as, a. 1. rursus fulcum duco. *Prudent. in Vincent. v. 144.* Præſicca rursus vulnera manus reſulcans diruct.
Reſulto, as, n. 1. *reſultare*, *reſultare*, retro falio, reſector. *Virg. 4. Georg. v. 50.* Vociferus reſultat amaro. *Plin. l. 11. c. 19.* Reſultans ſonus.
Reſumo, is, mptum, a. 3. *reſumere*, *reſignare*, Ger. *voiderne-
Reſus, Gal. *reprehendere*, Hisp. *reprehender*, *ῥῆσι*, rursus turno. *Plin. l. 2. ep. 18.* Et illam dulciſſimam etatem quaſi reſumo. *Ovid. 9. Met. v. 524.* Inque vicem lumptas ponit, poſitaſque reſumit.
Reſudo, V. Reſutus.
Reſupinatus, a, um, nom. ex particip. reſupinus, *Juven. ſat. 8. v. 176.*
 Et re-*

Et resupinati cessantia tympana Galli. h. e. mollis, desidioſi. *Cels. l. 8. c. 1.* Os coxarum ab exteriore parte gibbum, ad spinam resupinatum.
 Resupino, as, a. 1. *resolvere col. corpo in su*, Ger. *uvider anrucken*, Gal. *renverser le ventre en bas*, Hisp. *echar boca arriba*, *ἔχεται ἄνω*, est aliquem ita vertere, vel collocare, ut jaceat supinus. *Ter. Phor. 5. 6. 24.* Pone apprehendit pallio, resupinat. *Plin. l. 2. c. 17.* Hac admota leones resupinari cum hiato laxo. *Jenec. epist. 123.* Qui per pronum eunt, resupinant, corpora, qui in arduum, incumbunt. ¶ Est etiam invertere, pervertere, *renversare*. *Propert. l. 4. eleg. 8. (al. 9.)* rotas resupinat Cinthia valvas. *Juvenal. sat. 2. v. 112.* aulam resupinat amici.
 Resupinus, a, um, *colla facia in su*, *ὑπὲρ*, idem ac supinus, id est ita procumbens, ut pars corporis anterior sursum, posterior deorsum spectet. *Plin. l. 7. c. 2.* Qui in majore æstu humi jacentes resupini, umbra fe pedum protegunt. ¶ Mos erat precantium, ut cœlum respicientes resupini pedum digitis insulterent. *Martial. l. 12. epig. 78.* Multis dum precibus Jovem salutat Stans summos resupinus usque in unguis. ¶ Ponitur etiam pro projecto molliter. *Ovid. ep. 15.* Et modo cantabam veteres resupinus amores. ¶ Metaleptice accipitur pro molli, & effeminato. *Quintil. l. 5. c. 12.* Quapropter eloquentiam licet hanc libidinofam resupina voluptate auditoria probent.
 Refurgo, is, reflexuri, resursum, n. 3. *reforgere*, *ἄγω*, Ger. *auffstehen*, Gal. *ressusciter*, Hisp. *resuscitar*, *ἀναστρέφω*, iterum surgo, in pristinum statum redeo. *Ovid. l. 1. Fast.* Everſaque Troja resurges. *Plin. l. 16. c. 32.* A quo deinde tempore majestas Populi Rom. resurrexit. Adde *Liv. l. 24. c. 45.* ¶ Resurgere dicitur herba, vel arbor, quæ iterum erigitur. *Plin. l. 13. c. 9.* Quod cæsa anno tertio refurgit.
 Resurrectio, onis, f. 3. *resurrexiōe*, *ἀνάστασις*, actus resurgendi, reditus in vitam. *Tertul. de resur. c. 2.*
 Resuscitatio, onis, f. 3. resuscitandi, ad vitam restitutio. *Tertul. de resur. carn. c. 30.*
 Resuscitator, oris, m. qui vitæ restituit. *Tertul. de resur. carn. c. 57.*
 Resuscitator, as, a. 1. *resuscitare*, *ἰατρικόν*, Ger. *uvider erwecken*, Gal. *ressusciter*, Hisp. *resuscitar*, *ἀναστρέφω*, iterum suscito, excito. *Ovid. 8. Met. v. 475.* Postquam resuscitator iram.
 Resultus, a, um, com. ex particip. a *re*, & *sua*, diffusus. *Sueton. in August. c. 94.* Sumentis virilem togam tunica lati clavi resuta ex utraque parte ad pedes decidit.
 Rete, arum, f. 1. arbores, quæ ex ripis fluminum eminent, aut virgulta, quæ in alveis ipsorum extant, dictæ a retibus, quod prætereuntes naves retineant instar retium, & quasi irretiant. *Gell. l. 11. c. 17.*
 Retanda flumina locare, h. e. purganda, ne quid naves navigantes impediatur. *Gell. l. 11. c. 17.*
 Retalſo, as, a. 1. æquo jure compenso, talionis lege ago. *Gell. l. 20. c. 1.* Quod per imprudentiam factum est, retaliari per imprudentiam debet.
 Retardatio, onis, dimora. *ἀναβλή*, adus retardandi. *Cic. 5. Phil. c. 11.* Unde est adhuc bellum, nisi retardatione, & mora? *Vitruv. l. 9. c. 4.* Retardationes facere.
 Retardatus, a, um, *retardatus*, partic. a retardor. *Suet. in Oth. c. 8.* Et primo egressu inundationibus Tyberis retardatus.
 Retardo, as, a. 1. *retardare*, *ἰατρικόν*, Ger. *verhinderen*, Gal. *retarder*, Hisp. *retardar*, *ἀνῆξω*, remoror, detineo, moram assero. *Cic. 10. Phil. c. 5.* Quem nisi in via caduz hæreditatis retardassent. *Id. a. de nat. Deor. Stellarum motus tum incitantur, tum retardantur.*
 Retaxo, as, a. 1. *riprandere*, *ἐγκλίω*, taxo, vel valde, aut vicissim taxo. *Sust. in Vesp. c. 13.* Lucinium Mutianum nunquam nisi clam, & hæcenus retaxare sustinuit.
 Rete, tis, n. 3. *rete*, *ῥῆτις*, Germ. *netz*, Gall. *ret*, Hisp. *red*, *ῥῆτις*, *σπῆλαι*, instrumentum, quo feræ, vel pisces capiuntur. *Cic. 2. de nat. Deor.* Ut in araneolis aliz quasi rete texunt. *Juven. sat. 8. v. 204.* ubi *Græcibus retiarium pugnantem describit*. Postquam vibrata pendentia retia dextra nequicquam effudit. ¶ *Reti* in ablat. *Plaut. Rud. 4. 4. 27.* Si in mari reti apprehendi. Adde *Trucul. 1. 1. 17.* ¶ *Item rete*. *Idem Pers. l. 1. 22.* Albo rete aliena oppugnant bona. Adde *Rud. 4. 3. 81.* ¶ *Inventur etiam retes, is, f. Varr. l. 5. R. R. c. 5. a. med.* Intra retem aves sunt omne genus. *Et max.* Cibis obijcitur sub retem.
 Reteſtus, a, um, *scoperto*, partic. a retesor. *Virg. 9. Æn. v. 461.* Jam rebus luce retectis. ¶ Interdum ponitur pro bene tecto, conſecto. *Sueton. in Aug. c. 78.* Post cibum meridianum ita, ut vestitus, calcæatuique erat, retectis pedibus, paulisper conſueſcebat. *Ita Casaubonus.*
 Reteſto, is, texti, textum, a. 3. *scopire*, *ῥῆτις*, Ger. *entdecken*, Gal. *découvrir*, Hisp. *descubrir*, *ἀνεκάλυπτο*, quod textum erat, denudo. *Virg. 4. Æn.* Ubi primos crastinus ortus extulerit Titan, radiisque retexerit orbem. Nam mundus nocte umbris tegitur. *Lucan. l. 8.* Vultus retexit scilicet velamine. ¶ Ponitur etiam pro aperire. *Juven. sat. 6.* Si tibi zelotypæ retegantur scrinia mæchæ. ¶ Translate sumitur pro occultum aliquid manifestare. *Virg. 1. Æn. v. 360.* Cœcumque domus scelus omne retexit.
 Retejaculum, i, genus retis ita dictum, quod instar jaculi jaciatur. *Plaut. Aſin. l. 1. 86.* Venari retejaculo in medio mari. Alii leg. *retiaculo*, eodem sensu. *Id. Plaut.* dividit etiam, verbo interposito, *Trucul. 1. 1. 14.* In piscinam rete qui jaculum parat.
 Retendo, is, retendi, retentum, vel retentum, a. 3. *vallensare*, Germ. *gepönnen ablassen*, Gal. *detendre*, *débânder*, *ἀνῆξω*, quod tensus est, laxo. *Ovid. 2. Met. v. 419.* Exiit hic humero pharetram, lentosque retendit Arcus, inque solo, quod tlexerat herba, jacebat.
 Retensus, a, um, *vallensato*, remissus. *Pædr. l. 3. fab. 14. v. 5.* Arcum retensum posuit in media via.
 Retentatrix, icis, quæ retinet. *Macrob. l. 7. Saturn. c. 4. de ciborum digestionem.* Secundæ hæc cura virtutis est, quam Græci, quia retentatrix est, vocant *ῥητιοειδής*.
 Retentatus, a, um, nom. partic. *retentato*. *Ovid. Met. 14. v. 382.* Sæpe retentatus precibus.
 Retentio, onis, *retentione*, *ῥητις*, Ger. *auffhaltung*, Gal. *retention*, Hisp. *retencion*, *ἐπιχειρησις*, retinendi actus, prohibitio. *Cic. Attic. l. 13. ep. 21.* Retentio aurigæ. *Id. Acad. c. 18.* Adfensionis retentio.
 Retento, as, a. 1. *retentare*, *ἀναστρέφω*, iterum tento, seu exterior. *Ovid. 1. Met. v. 746.* Et timide verba intermissa retentat. idest iterum tentat proferre. ¶ *Studia retentare*, est intermissa studia repetere. *Ovid. l. 5. Trist. el. 12.* Si demens studium fatale retentem.
 Retento, as, a. 1. *retinere*, sæpe retineo. *Plaut. Aſin. 3. 3.* Cur me retentat? *Cic. 1. de Div. ex Poeta.* Quæ penitus sensus hominum, vitæque retentat. ¶ Sumitur etiam pro simplici retineo, vel tenco. *Lucan. l. 1. 4.* Ipse cava Regi vires in valle retentat. hoc est exercitum retinet. *Silius l. 4. v. 211.* lora retentat.
 Retentor, oris, qui retinet. *Apul. l. 1. Florid.* Retentores suos toto corpore oblidere.
 Retentus, a, um, *retentus*, *ῥητιοειδής*, detentus. *Cic. 3. de Leg.* Hoc retento, reliqua voluntas auctoritati, aut gratiæ traditur. *Ovid. Heroid. epist. 11. v. 82.* Lingua retenta metu.

Retentus, us, actus retinendi, tenacitas. *Claudian. l. 2. in Rufin. v. 438.* de manu Rufini abſiſſa. Vivofque imitata retentus Cogitur adductis digitos inflectere nervis.
 Retergeō, es, rii, a. 1. abſtergeo, extergeo. *Ammian. l. 29. c. 27.* Reterſit obrutas ruderibus toſſas.
 Retēro, is, trivi, tritum, a. 3. *ἀναστρέφω*, rurfus tero, purgo, excerno. *Col. l. 2. c. 21.* Pura deinde frumenta, si in annos reconducat, reteri debent. Ita referunt quidam Lexicogr. At ibi legitur *resurgari*.
 Retexo, is, xui, xtum, a. 3. *disfar quello*, *ch' è teſſuto*, *ſteſſare*, Ger. *uvider auffveben*, Gal. *deſſer*, *delier*, Hisp. *deſtejer*, *ἀναστρέφω*, quod textum erat, diſſuo. *Ovid. l. 3. Amor. eleg. 9.* Tardaque nocturno tela retexta dolo. ¶ *Penelopeſ telam retexere*, proverbio dicuntur, qui magno vel labore, vel ſumptu rem quampiam conficiunt, quam poſtea coguntur deſtruere. Tractum a Penelope Ulyſſis uxore, quæ cum tantum temporis impetraſſet a prociſ, qui ſua pudicitiz inſidiabantur, donec telam, quam tum forte præ manibus habebat, abſolvifſet, quicquid interdii texuiſſet, noctu retextebat. *Cic. 4. Acad. c. 29.* Illa ars, quaſi Penelopeſ telam retexens, tollit ad extremum ſuperiora. ¶ Translate ſumitur pro diſſolvere, in contrarium mutare, revocare, irritum facere. *Cic. 2. de Or. c. 38.* Sed etiam quibus ante exorſa, vel potius deſtina prope retextantur. *Id. 4. Ver.* Ut totam ſuaſe Prætorum retexere videretur. *Marius Cic. 11. Fam. ep. 27.* An quod adoleſcens præſtiti, id nunc ætate præcipitata commutem, ac me ipſe retextam? ¶ Sumitur etiam pro ruriſ texere, & translate pro ruriſ expoliare, emendare, quaſi ordini aliam telam. *Cic. 2. Phil. c. 13.* Itaque jam retero orationem illam.
 Retextus V. in Retexo.
 Retiaculum, V. Retejaculum.
 Retiarius, ii, *ῥητιοειδής*, qui fert rete. Hoc nomine ſpeciatim dicebatur alter ex gladiatoribus in arena depugnantibus. Fuit enim genus gladiatorii certaminis, in quo duo pugnant, quorum alter *retiarius* vocabatur, quod tunicatus fuſcinam, & rete ſub ſcuto geſtaret, quod adverſarium involveret, & implicitum caperet, alter appellabatur *Gallus* a Gallicæ armaturæ genere, & *vairmillo*, a mormyre piſce, quia armatus erat ſcuto, & falce, & galea, in cuius vertice erat piſcis hujus eſſigies, & ſequitor, quia in primo congreſſu perinde ac retiarius fugiens, vel fugam ſimulans, arte ictum ejus evitabat, & ſi fruſtra rete jeciſſet, inſeſa falce ſequabatur. V. *Sequitur*. Retiario pugnant adverſus mirmillionem cantabatur, *Non te peto, piſcem peto: quid me fugis, Galle? Feſt. V. Lipſium l. 2. Saturn. c. 8. Suet. in Calig. c. 30.* Retiarii tunicati quinque numero gregatim dimicantes, ſine certamine ullo, totidem ſequitoribus ſuccubuerant: cum occidi juberentur, unus reſumpta fuſcina omnes victores interemit. ¶ *Contra retiarium ſerula*, prov. in eos, qui id faciunt, quod omnes improbant. Nam gladiatores olim, ſi minus placuiſſent, ſerula cæſi ejiſi ſolebant. Vel dicitur in eos, qui infirmo præſidio contra maxime inſtructum pugnant. *Martial. in præf. l. 2.* Denique videas, an te delectet contra retiarium ſerula.
 Retica, æ, genus vitis apud *Colum. l. 3. c. 2.*
 Reticientia, æ, *reticere*, *ῥητις*, Ger. *verſchwæigung*, Gal. *reticence*, Hisp. *el callar*, *ἀποσιώπησις*, actus reticendi. *Cic. 14. Phil.* Quod veſtra virtus nec oblivione eorum, qui ſunt, nec reticentia poſteriorum inſeputa eſſe poterit. ¶ *Speciatim reticentia dicitur*, cum id non dicitur, quod dici debuit, ut vitium ædium, vel rei venalis. *Cic. 3. Off. A* [C]tis etiam reticentiz pœna conſtituta eſt. ¶ *Est etiam figura Rhetorica*, alio nomine Apoliopeliſ. *Cic. 3. de Orat. c. 53. Quintil. l. 9. c. 2.*
 Retico, es, cui, ſine ſup. a. 2. *reticere*, *ῥητις*, Ger. *verſchwæigen*, Gal. *ſe taire*, Hisp. *callar*, *ἀποσιώπησις*, idem ac taceo. *Cic. 2. de Leg.* Quoniam mihi ſermo eſt apud Deos, nihil reticebo. *Id. 3. Ver. c. 53.* Tamea de Chelidone reticuit.
 Reticulatus, a, um, *ῥητιοειδής*, factus in modum retis, a *reticulum*, ut Reticulatum opus, quod retium inſtar eſt cancellatum, ſeu figuram plagiarum, quæ in retibus ſunt, imitatur. *Vitruv. l. 2. c. 8. Plin. l. 36. c. 22.* Diſtychethon vocant reticulatam ſtructuram, quam frequentiffimæ Romæ ſtruunt, rimis opportunam. ¶ *Feneſtræ reticulatæ*, quæ reticulis obſectis munitæ ſunt. *Var. l. 3. de R. R. c. 7.* Feneſtræ Punicanis, aut latioribus reticulatis utrinque.
 Reticulum, li, *reticella*, Ger. *garnlein*, Gall. *petit ret*, Hisp. *redecilla*, *ῥητιοειδής*, parvum rete. *Plin. l. 31. c. 6.* Item demiſſæ reticulis in mari concazæ & cera piſæ, vel vaſa inania obturata dulcem intra ſe colligunt humorem. ¶ *Est & genus retis*, quod in orbem ſpargitur. Unde aliquando capitur pro muliebri capitis tegumento, quod capillum continet. *Var. l. 4. de L. L. Juven. sat. 2. v. 96.* Reticulumque comis auratum ingentibus implet. ¶ *Item faſculus in modum retis*, quo viatores pecuniam, & panem geſtant. Alio nomine dicitur funda. *Hor. l. 1. ſat. 1.* Ut ſi reticulum panis venales inter onuſto forte vehas humero. ¶ *Item facia quædam ad formam retis facta*. *Cic. 7. Ver. c. 11.* Reticulumque ad nares ſibi apponebat tenuiffimo filo, minutiffimis maculis, plenum roſæ. ¶ *Accipitur præterea reticulum pro inſtrumento luſorio*, quo pilam remittimus, vulgo *rachetta*, vel *lucchetta*. *Ovid. l. 3. de Ar. v. 361.* Reticuloque piſæ læves tundantur apertio. ¶ *Denique reticulum dicitur cancellus*, ſeu ſepimentum cancellatum, in modum retis factum, quo loca quædam ſeparantur, & a communi accèſſu excluduntur. *Feſt. in Sceſpſia.* Sacraſia namque in templis reticulo æneo olim ſepiebantur, &c. Eodem ſenſu, ſed maſcul. genere *Var. l. 3. R. R. c. 5. de aviaro*. Inter columnas exteriores pro pariete reticuli & nervis ſunt, ut perſpici in ſilva poſſit, & quæ ibi ſunt, neque avis eas tranſire.
 Reticulus, i, parvum rete, dimin. *Plin. l. 12. c. 14.* Perſona adijcitur capiti, denſuſve reticulus.
 Retinaculum, i, *ῥητις*, Ger. *damit man ortuus auffhelt*, Gal. *arret*, Hisp. *atadura*, *ῥητις*, id, quo aliquid retinetur. *Plin. l. 1. epist. 12.* Retinacula vitæ abrupti multa Corelius, idest poſthabitis multis rationibus, quæ eum retinere potuiſſent in vita, mori decrevit. *Vitruv. l. 10. c. 5.* Est enim tignum, quod erigitur, & diſtinetur retinaculis quadrifariam. ¶ *Retinacula navium*, iunt funes, quibus illæ alligatæ retinentur, ne fluctibus, aut vento huc, & illuc temere impellantur. *Ovid. 14. Metam.* Stuppea prærupit Phrygiæ retinacula claſſis. ¶ *Retinacula vitium*, ſunt vimina, quibus vitæ religantur. *Virg. l. 1. Georg. v. 265.* Atque Amerina parant lente retinacula viti. ¶ *Retinacula equorum*, lora, ſeu habenzæ, quibus equi reguntur. *Virg. l. 1. Georgic.* Fruſtra retinacula tendens fertur equus zuriga.
 Retinax, acis, o. valde tenax, ut retinax lotos, *Symmach. l. 1. epist. 47.*
 Retinens, entis, *offervante*, *tenace*, *ῥητις*. *Cic. ad Q. Fr. l. 1.* Fert enim graviter homo & rei obſervantiſſimus, & ſui juris dignitatiſque retinens. *Gel. l. 10. c. 20.* Salluſtius quoque proprietarium in verbis retinentiſſimus.
 Retinentia, æ, conſervatio. *Lucret. l. 3. v. 676.* Ut actarum exciderit retinentia rerum, h. e. recordatio, *retentiva*. Et *v. 864.* retinentia noſtri. V. *Repetentia*.
 Retinō, es, nui, tentum, a. 2. *retinere*, *ῥητις*, Germ. *auffhalten*, Gall. *retenir*, Hisp. *retener*, *ῥητις*, eſt, quod habemus, ſervare, cuſtodire.

dire. *Cic. de Sen.* Sive ipsa detinet, si jus suum retinet. *Id. pro Cluent.* Neque in omnibus officiis retinendis diligentior esse quifquam potest, idest manendo in omnibus officiis. *Id. pro Quint.* c. 18. Amicos observantia, rem parvonia retinetur. *Id. 3. de Leg. c. 12.* Retinere memoriam gratissimam alicujus. *Nep. 25. c. 11.* Immortali memoria retinere beneficia. *Liv. 1. 25.* Retinere animos sociorum in fide. ¶ Sæpe ponitur pro simplici teneo. *Cic. 6. Ver.* Sinistra manu retinebat arcum. ¶ Item pro detinere, retinere. *Cic. ad Q. Fratr.* Nam me Pomponius, & Sextius, & Piso nos ter ad Thesaloniam retinuerunt. *Id. 1. 16. Fam.* ibi retenti ventis sumus usque ad 9. Calendas. ¶ Item pro cohibere, coercere. *Ter. Adel. 1. 1.* Pudore, ac liberalitate liberos retinere (satus est, credo, quam metu. *Cic. 1. de Leg.* Quin labear longius, nisi me retinuissem. *Ovid. 1. Metam.* Retinere lacrymas. ¶ Item pro retrahere aliquid, ne cadat. *Ter. Heaut. 2. 4.* Ah retine me, obscuro. ¶ Item pro delectare. *Cic. 1. 5. Fam. epist. 12.* Ordo ipse annualium medicaster nos retinet, quasi enumeratione fastorum.

Retingo, is, inxi, inctum, a. 3. iterum tingo. *Spat. 1. 1. sifu. 4. v. 73.* Nec in otia pacis Permissum laxare animos, ferrumque retingi. h. e. sanguine imbuti. Alii leg. *vecingi.* *Pallad. 1. 13. sit. 2.* Vinum myrtide retingemus.

Retingo, is, igi, actum, a. 3. idem quod tango. *Car. de R. R. c. 160.* Ubi coierint, & altera alteram retigerit.

Retiolum, i, n. parvum rete. *Apul. 1. 8. Met.* Aper calcata retiola transfabit.

Retis, is, f. idem ac rete. *Plaut. Rud. 4. 3. 45.* Ubi demisi retem, aut hamum. *Var. 1. 3. R. R. c. 5.* Intra retem aves sunt omne genus.

Reto, as, a. 1. purgo. V. Retanda.

Retondere, es, a. 2. idem ac tondeo, vel rursus tondeo. *Plaut. Pseud. 1. 2. 26.* At hæc retonda est. Alii leg. *rotunda.*

Retōno, as, n. 1. tonare a vicenda, ἀναστρέφω, contra tono, resonō. *Carul. de Beretyn. car. 58. (al. 65.)* Face, cuncta mugienti fremitu loca retonent.

Retonsus, a, um, o. 1. 2. *risofato.* *Plin. 1. 18. c. 17. de segetibus.* Retonsarum vero etiam semel omnino certum est granum longius fieri.

Retorpesco, is, ui, n. 3. obtorpesco. *Terul. adv. Gnost. cap. 1.* Pristini sensus retorpescent.

Retorquēre, es, si, tum, a. 2. *violgere, raggirare,* רתשן, Ger. *visidar hinderfich straben, oder scriben,* Gal. *retourner, renverser,* Hisp. *retornar, retorcer,* ἀναστρέφω, retro jacio, remitto, retorrum flecto. *Cic. 2. Catil. c. 1.* Retorquet oculos profecto saepe ad hanc urbem. *Virg. 12. Æn.* Aversos toties currus Juturna retorhit. *Ovid. 3. Metam.* Ille dolore ferrox caput in sua terga retorhit. ¶ Translate *Sen. 3. de benef. c. 3.* Retorquere animam ad præterita. *Ulpian. 1. 14. ff. de bon. libers.* Retorquere crimen in aliquid. *Quintil. declam. 16.* Retorquere aliquid. h. e. in alteram partem flectere, ejus animum mutare.

Retorresco, V. Retofusus.

Retorresco, is, n. 3. retorradius, vel aridus fio. *Col. 1. 3. c. 3.* Ut ante (ata) convalescat, ac profluitant, quam retorrescant.

Retorridē, adv. *κατεργραμείως,* aride. *Plin. 1. 17. c. 5.* Tetram amarum, sive macram, siquis probare velit, demonstrat atræ herbæ, trigidam autem retorride nata.

Retorrīdus, a, um, *abbruciatu,* רעיד, Ger. *veedontes,* Gal. *havi, sec. a ride,* Hisp. *sofo,* *καταρῖος,* ignis, vel Solis calore exustus, arefactus. *Colum. 1. 11. c. 2.* Et, si sunt parum fructuosæ, vel cacuminibus retorrīdæ frondis. *Sen. epist. 12.* Rami retorrīdi. *Id. epist. 66. de Scævola.* Manus retorrīda. ¶ Translate *retorrīdus mus* dicitur a *Phædr. lib. 4. fab. 1. v. 16.* mus vetulus, & scnio rugosus, atque hispido pilo, qualis in ambufis esse solet: vel quasi recoctus, hoc est exercitatus, & multarum rerum usu peritus.

Retortus, a, um, *torto,* *καμπύλα,* *Plin. in Paneg.* Cum delatorum supina ora, retortasque cervices agnoscebamus, & iruebamur. *Horat. 1. 3. od. 5.* Retorta tergo brachia. *Id. 1. 1. od. 2.* retortis violenter undis. h. e. repulsi. *Colum. 1. 8. c. ult.* Specus in cochleam retortit.

Retostus, a, um, *abbrustellus,* *καλίστολος.* *Plin. 1. 13. c. 4.* Marcescitque non retostus furnis.

Retractans, antis, o. *ἀναλαττωμενος,* partic. a retracto. *Colum. 1. 2. c. 2.* Retractantem juveneam, & calcitrosam, idest qui non potest facile duci, quo volumus, sed retractat, ac renuit. Alii leg. *retrectantem.* *Liv. 1. 3. c. 52.* Sequuta exercitum plebs nullo retractante.

Retractatio, onis, *retrectatio,* *ἀναμπαχέσις,* actus retractandi, h. e. opinionem revocandi. *Cic. 5. Tusc. c. 29.* Ut sine retractatione libere dicere audent, sapientes esse semper beatissimos. *Id. Att. 13. ep. 25.* Conficiat, & quidem sine ulla dubitatione, aut retractatione. Alii hic leg. *retrectatione.*

Retractator, oris, qui detrahit, & recusat aliquid facere. *Terul. de juven. c. 15.* Retractator officii. Alii leg. *detrectator.* *Spartian. in Geta, c. 4.* Fuit moribus asperis, retractator, gulosus, cupidus, &c. Ita *Salmaf. ex MSS.* Alii *tractator.*

Retractatus, a, um, *retrectatus,* *ἀναμπαχέσις,* denuo tractatus, *Quintil. 1. 2. c. 4.* Quoties eandem materiam rursus a me retractatam scribere de integro jubebem. *Cic. Att. 1. 16. epist. 3.* Sed tamen idem *ἀναμπαχέσις* nisi ad te retractatus, & quidem *ἀναμπαχέσις* ipsum crebris locis inculcatum, & refectum.

Retractio, onis, actus retrahendi, contractio, diminutio. *Macrob. 1. 1. Saturn. c. 14.* Modo auctio, modo retractio dierum proveniebat. ¶ Retractio graduum dicitur a *Vitruv. 1. 3. c. 3.* Ea pars in scalarum gradibus, quæ ascendendo calcatur.

Retractio, as, a. 1. *retrectare,* rursus tracto, tango, palpo. *Vir. 10. Æn.* Semianimesque micant digiti, ferrumque retractant. *Ovid. 1. 4. Trist. eleg. 4.* Neve retractando nondum cocuntia rumpe vulnera. ¶ Est etiam rursus agere circa rem aliquam, repolire, redolare, רתשן, Ger. *visiderumb handlen,* Gal. *retirer, remanier, veoir,* Hisp. *retatar, ἀναμπαχέσις.* *Colum. 1. 4. c. 26.* Tamen in his hæc, eorumque similia pedamenta post putationem retractanda sunt. ¶ Translate ponitur pro iterum considerare, recognoscere. *Cic. 2. de nat. Deor.* Qui omnia, quæ ad cultum Deorum pertinent, diligenter retractarent, & tanquam vacaret. ¶ Item pro repetere, iterum dicere. *Plin. 1. 7. epist. 126.* Ut vagare finitam causam retractanti. ¶ Item pro rescribere, emendare. *Plin. 1. 7. epist. 8.* Egi magnas, & graves causas, has destitio retractare. ¶ Item pro reficere, iterum commemorare. *Cic. Att. 1. 8. epist. 9.* Sed hæc omittamus; augemus enim dolorem retractando. ¶ Item pro revocare, reprobare. *Trayan. ad Plin. epist. 1. 10.* Largitiones retractare. ¶ Item pro detrectare, reculare, resistere. *Aurel. Victor. de Cesar. c. 3.* Repone eum, nullo retractante, circumfusiunt. Et c. 40. Retractante diu patre. Vide Retractans.

Retractus, a, um, *ἀναλαττωμενος,* partic. a retrahor. Speciatim retractus dicitur, qui inter fugiendum captus reducitur eo, unde fugerat. *Cic. 6. Phil. c. 4.* Atqui ira mæstus redit, ut retractus, non reversus videretur. ¶ Ponitur etiam pro remoto. *Liv. 1. 34. c. 9.* Hispani retractati a mari trium millium passuum in circuitu murus erat. ¶ Item pro abito. *Liv. 1. 26. c. 1.* Thespientium emporium est in intimo ō-

nu Corinthiaco retractum.

Retraçtus, us, m. actus retrahendi, retractio. *Terul. adv. Gnost. c. 1.* Bellicam machinam retractu tela vegetantem.

Retrãho, is, xi, ctum, a. 3. *stirare indietro,* רתשן, Ger. *hinziehen,* Gal. *retirare, retirer en arriere,* *ἀνάγω,* retro, sive in contrariam partem traho. *Cic. pro Cal. c. 26.* Licinium autem, cum jam manum ad tradendum pyxidem porrexisset, retraxisse. *Id. 2. Fin.* Scipio Annibalem in Atricum retraxit. ¶ Retrahere se, est se subducere, *risirari.* *Horat. 1. 1. epist. 18.* Ac ne te retrahas, & inexcusabilis abhis. *Cels. 1. 1. c. 1.* Interdum in convivio esse, interdum se retrahere. ¶ Retrahi dicebantur fugitivi ex fuga recepti. *Sallust. in Catil.* Namque is paulo ante ex fuga retractus erat. Hinc translate *Terent. Heaut. 4. 1.* Retraham hercle, opinor, ad me illud fugitivum argentum. *Var. 1. 4. de L. L.* Verba fugitiva retrahere, h. e. verba, quæ obsolescere incipiunt, revocare. ¶ Retrahere aliquid ab aliqua re, est avocare. *Cic. pro Socr. c. 15.* Retrahere aliquid a Republica. *Ter. Phorm. prol.* Retrahere potest a studio.

Retractans, V. Retraçtans.

Retribūdo, is, bui, butum, a. 3. *rimunerare,* רתשן, Ger. *vvider gehen,* Gal. *recompenser,* Hisp. *galardonar,* *ἀποδοδίδωμαι,* reddo, compenso, quasi retro tribuo. *Cic. pro Rosc. Com.* Manu illis exactæ ætatis severissime fructum, quem meruerunt, retribuam. *Id. ante exil. c. 3.* Fidei conducti in loco debitum retribuere. ¶ Est etiam attribuerre, dare. *Liv. 1. 2. c. 41.* Pro Siculo frumento pecuniam acceptam retribuui populo. *Lucret. 1. 5. v. 278.* Rebus corpora retribuere.

Retributio, onis, *recompensa.* *Sidon. 1. 4. ep. 11.* Merita sua spe futuræ retributionis celare studuit. *Lactant. 1. 6. c. 18.* Voluit, hominem canino more vivere: quæ retributio contumeliæ quam perniciosa sit &c. Adde *Terul. in Apol. c. 18.*

Retribūtor, oris, qui retribuit, & compensat. *Tert. lib. 4. adv. Marcion. c. 29. & 1. 5. c. 16.*

Retrīces, cum, f. 3. aquæ nomen extra Urbem, supra viam Ardeatinam, inter lapidem secundum, & tertium. *Car. apud Feß.*

Retrimentum, i, *seccia,* Ger. *unsauberkeit,* Gal. *ordure, raclure,* Hisp. *bezis, ἀνακαθαρσις,* cujuslibet rei excrementum. *Var. 1. de R. R. cap. 64.* Amurca cum ex olea est expressa, qui est humor aquatilis, ac trimentum conditum in vas fictile. ¶ In animalibus quoque excrementa omnia trimenta vocantur, quæ *Cels. & Galio* trimenta. *Var. apud Non. c. 3. n. 158.* Trimenta cibi, quæ exierant per posticum, evalliterunt. *Macrob. 1. 7. c. 4.* In ventre sit prima digestio, cujus fæx trimenta sunt, quæ per intestina labuntur. *Id. ibid. c. 15.* Urina est trimentum potus.

Retritūro, as, a. 1. idem quod trituro, vel iterum trituro. *Augustin. epist. 155. ad Macrob. c. 3.*

Retro, adv. *di indietro,* אחר, Ger. *dahinden,* Gal. *derriere,* Hisp. *atras, δῖωδερ,* a tergo, post. *Cic. 1. de Div.* Quid retro, atque a tergo fiet, ne laboraret. *Id. 5. Tusc.* Quod tam longe retro respicere non possunt. *Cal. Cic. 1. 8. epist. 15.* Retro ad Alpes versus iter mihi incidit. *Ter. Heaut. 5. 1. 29.* Conclave retro in ædibus. *Liv. 1. 30. cap. 10.* Retro inibere. ¶ Dicitur etiam de tempore præterito. *Capitolin. in Pertinace, c. 9.* Stipendia plurimis retro debita exolvit. *Inscript. apud Gruter. pag. 281. num. 4. & p. 283. n. 11.* Supra omnes retro Principes. ¶ Retro vertere aliquid, est invertere, mutare. *Virg. 10. Æneid. v. 6.* Cœlicolæ magni, quianam sententia vobis versa retro?

Retrōgō, is, egi, actum, a. 3. *risirare indietro,* Ger. *hinderfich treibel,* Gal. *rester derriere, revaler,* Hisp. *llevar, echar atras, ἐπιστραφω,* retrorsum ago. *Plin. 1. 7. c. 44.* Aut quos non honores, curruque illa sua violentia fortuna retroegit? *Quintil. 1. 11. c. 3.* Capillos a fronte contra naturam retroagere.

Retrōcēdo, is, celi, celsum, n. 3. *cedere indietro,* *risornare,* *ἀναχάζω,* retrorsum cedo, retrorsum eo, retrogradior. *Liv. 1. 8. c. 8.* Pede presso retrocedentes.

Retrōcessus, us, m. *retirata.* *Apul. 1. 1. dogm. Plat.* Processus, & retrocessus. *Retrocitus,* a, um, adject. ultro, citroque ductus. *Lucret. 1. 4. v. 546.* Et reboat raucum retrocita barbara bombum.

Retrōdūco, is, a. 3. *condurre indietro.* *Vitruv. 1. 10. c. 6.* Necessè erat rursus retroducere.

Retrōgō, is, n. 4. *risornare, tornare indietro,* *ἀναστρέφω,* retrorsum eo. *Plin. 1. 2. c. 16.* Retroire incipiunt stellas.

Retrōgō, fers, tuli, latum, a. anom. *portare in dietro,* retrorsum fero. *Sen. in præj. Declam.* Nescio, qua iniquitate, & ad malum pronitate natura eloquentia se retroulerit.

Retrōhæctō, is, a. 3. *piegare, o volger indietro.* *Petron. in Satyr.*

Retrōflexus, a, um, adject. *piegato, o volto all' indietro.* *Apul. 1. 3. A. A.* Retroflexum fegere lapide gessit.

Retrōgradior, eris, d. 3. *tornare indietro,* Ger. *binderfich gehen,* Gal. *marcher en arriere,* Hisp. *tornar atras, ἀναστρέφω,* retrorsum gradior. *Plin. 1. 8. c. 15.* Ob id retrograditur in pascendo. *Id. 1. 2. c. 15.* Ab his retrograditur ad Solem.

Retrōgradus, a, um, *retrogrado, ἀναστρέφω,* quod retrorsum graditur, ut Retrogradus exortus. *Plin. 1. 2. c. 17.* Mercurium retrogradum in Tauro, & Geminis non fieri.

Retrōgressus, us, m. *il retrocedere.* *Macrob. 1. 1. Saturn. c. 17.* Sol retrogressus agit.

Retrōlēgō, is, a. 3. *Quintil. declam. 6.* Curva litora retolego. h. e. retro navigo.

Retrōpendūlus, a, um, adject. qui retro pendet. *Apul. 1. 5. Met.*

Retrōpōndus, adv. *indietro,* Ger. *binderfich,* Gal. *en arriere,* Hisp. *atras, επί πόντα, ἐπιστάδα, ἀνάσταλις, εἰς τὸ πόντα,* retro versum, a retro, quasi retrorsum, ut antorsum, quasi anteversum. *Hor. 1. 1. od. 34.* Nunc retrorsum vela dare, atque iterare cufus. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 33.* Deinde retrorsum vicissim ex q̄there aer, inde aqua, ex aqua terra infima. ¶ Item pro reciproce. *Quintil. 1. 5. c. 9.* Sed quædam & retrorsum idem valent, ut vivere hominem, qui spirat, & spirare, qui vivit. *Retrosus,* a, um, o. 1. 2. *volto a dietro, ἀναστρέφω,* retro conversus. *Plin. 1. 26. c. 9.* Atque ita retrorsus manu ter dicit, &c. *Apul. 1. 2. de Afino.* Denique sæpe retrorsus recipiens substitit. *Terull. comparativum* formavit. *Apol. c. 19.* Retrosiores omnibus veitris sapientibus. h. e. antiquiores. Alii leg. *retrosiores* eodem sensu.

Retrosus, adv. idem ac retrorsum. *Plin. 1. 6. c. 15.* Ab ea gente retrosus ad Cyrum anmem produntur ducenta viginti millia. *Sil. 1. 11. v. 512.* Cedentem impellit retrosus in æquora pontum.

Retrospectio, is, a. 3. *guardare indietro,* respicio. *Vitruv. 1. 9. c. 4.* Orientis orbem Sol retrospectiens.

Retrospectus, versus est senarius inversus, apud *Quint. 1. 9. c. 4.*

Retroversum, adv. &

Retroversus, adv. idem ac retrorsum. *Petron. in fragment. Tragus.* Retroversus crescit, tanquam coda vituli. *Claud. Mamert. 1. 1. cap. 7.* Retroversum cedere.

Retroversus, a, um, adjectiv. *voito all' indietro*. Ovid. 4. Met. v. 655. Ipse retroversus (quale) a proditor ora. Laetant. l. 1. c. 16. Argumentum retroversum idem valet.

Retrudo, is, si, fum, a. 3. *ἀναδύω*, retrorsum trudo. Plaut. in Epid. 2. 2. 64. Quasi retruderet hominum me vis inivitum.

Retrosus, a, um, nom. ex partic. retro, seu clam coniectus. Cic. Ver. 1. cap. 3. Simulacra jacent in tenebris, ab isto retrusa, atque abilita. Adle 1. de Orat. c. 19.

Retundo, is, retudi, retusum, a. 3. *ripercutere*, *ἀπαδύω*, est repercutere cupidem, vel aciem alicujus rei nisi nimio, vel alia ratione perfringere, atque hebetare. Plin. l. 16. c. 4. Quod citissime alicuius retundit. Cic. 3. Caril. c. 1. Idemque gladios in Rempublicam districtos retundimus. Id. pro Cluent. c. 44. Ne Censorium stylium, cujus macronem multis remediis majores nostri retunderunt. Id. Att. l. 16. ep. 13. In praesentia belle ius puer retundit Antonium. Idem Famil. 12. ep. 14. Retundere improbitatem alicujus.

Retusus, a, um, nom. ex partic. a retundo, percussus, obtusus, perstrictus. Plaut. Pseud. 4. 4. 8. Quam diu mihi cor retusum est oppugnando pectore!

Retuso, as, a. 1. aperio. Var. apud Non. c. 4. n. 330. Pueri obscenis verbis novae nuptiae aures returant. Quo loco ad veterum respexit consuetudinem, qui simul ac virgo nupta detulisset praetextam ad Fortunam Virginalem, pueris permittebant, ut coram ea obscena verba proferrent: ante vero Veneris vocabulis acerbae virginis aures imbueri non licebat. Alii aliter legunt.

Rutilus, a, um, *οισυς*, *ἀμαδύω*. Plin. l. 37. c. 13. Ut aliae ferro scalpi non possint, aliae non nisi retuso. ¶ Translate sumitur pro hebeti, minime perspicaci. Cic. 1. de Div. c. 36. Aliae, quae acuta ingenia gignant, aliae, quae retusa.

Revalefco, is, lui, n. 3. *risanarsi*, *ריר*, Germ. *uvider gesund werden*, Gal. *recouurer la sante*, Hisp. *reconvalecer*, *ἀναψύσσω*, ad sanitatem redeo. Gel. lib. 16. c. 13. Quod in eorum sinibus, sub ipso oppido, ex capitali morbo revaluisset. Ovid. epist. ult. Heroid. v. 231. Ne tamen ignores, ope qua revalere possis.

Revanesco, is, nui, n. 3. *ἀναδύω*, iterum evanesco, & in nihilum redigo. Ov. l. 2. Amor. eleg. 9. Animique revanuit ardor.

Revehis, a, um, partic. a revehor. Liv. l. 7. Cum Consul vulnere aligato, revechis ad prima signa, Quid stas, miles? inquit.

Revehō, is, xi, ctum, a. 3. *ripotare*, Ger. *uvidem fuhren*, Gal. *rameder*, Hisp. *traher atras*, *ἀναψύσσω*, refero, reduco. Plin. l. 12. c. 17. Ex Syria revehunt styraem. Liv. l. 3. c. 70. Nequis reveheret inde ad praelium. Cic. in Brut. Sed ad paulo superiorem aetatem revechi sunius, idest incidunt in feromonem de superiore atate.

Revelatio, onis, *lo svelare*, *ἀνακαλύπτω*, actus revelandi, seu detegendi. Avob. l. 5. Revelatio pudendorum.

Revelator, oris, *χρηστωτής*. Tertul. l. 4. adv. Marcion. c. 25.

Revelatorius, a, um, adject. ad manifestandum aptus. Tertullian. de anim. c. 47.

Revelatus, a, um, nom. partic. *svelato*. Ovid. Fast. 6. v. 619. Ore revelato qua primum luce patebit.

Revellō, is, revelli, & revelli, revulsus, a. 3. *stirpare*, *רעל*, Germ. *abreissen*, Gal. *eter a force*, *arracher*, Hisp. *arrancar*, *ἀραξάω*, vellere, avellere, auferre, detrahere. Cic. 6. Ver. c. 11. Nec prius illam crucem revellistis. Id. 13. Phil. Cuius totus Consulatus est ex omni monumentorum memoria revellitus. Id. in Pison. c. 11. Revellere tela de corpore Reipub. Liv. l. 5. c. 21. Pars claustra portarum revellunt. ¶ Pro altero praeterito *revulsi* afferuntur duo loca Ovidii Heroid. ep. 6. v. 104. & Metam. 8. v. 585. Utrobique tamen al. leg. *revelli*.

Revēlo, as, a. 1. *revolare*, *discoprire*, *רלה*, Ger. *entdecken*, Gal. *descouvrir*, Hisp. *descubrir*, *ἀνακαλύπτω*, *ἀρκαίνω*, detego, denudo. Tertul. Apol. c. 7. Tempus omnia revelat. V. Revelatus.

Revenō, is, n. 4. rursus venum expono. Leg. 5. ff. de leg. commissor. Sed si fundus revenisset. Alii leg. *si fundum revocasset*.

Revento, is, veni, entum, n. 4. *ritornare*, *ἐκασπύσσω*, retro venio, redeo, revertor. Cic. 1. de Orat. c. 38. Cum miles domum revenisset.

Revento, is, a. 3. *riverdere*. Ulpian. l. 27. ff. de bon. libert. Quoties operas liberto rivendiderit.

Revēra. V. Res.

Reverbēro, as, a. 1. *ἀποπύσσω*, repercutio. Sen. l. 2. de Clem. c. 5. Omnem fortunae impetum reverberat, & ante se frangit.

Reverecunditer, adv. reverberit. Enn. apud Priscian. l. 15.

Reverendus, a, um, *venerando*, *ἀδύστω*, dignus reverentia. Claudian. in Pl. Consul. Honor. v. 599. Cunctis reverenda. Ovid. in Ibin. v. 73. Nonne tenebrarum specie reverenda tuarum. ¶ Superlat. *reverendissimus*. legitur in Cod. Justin. lib. 1. tit. 56. leg. 8. que est Imp. Honor. & Theodosj.

Reverens, entis, o. *riverento*, *ἀδύστω*, qui delect, sive dat honorē. Ovid. 1. Met. Aut illa reverentior ulla Deorum. Plin. l. 6. epist. 17. Quamquam quis uno non te reverentior huius operis? Id. lib. 10. ep. 18. Et indubitus, & reverentissimus mei.

Reverenter, adv. *riverentemēte*, *ἀδύστω*, cum reverentia, honorifice. Plin. l. 7. epist. 31. Idem quam reverenter, quam fideliter amicos colat. Sueton. in Ollav. c. 93. Peregrinarum caeremoniarum sicut veteres ac praecipuas reverentissime coluit, ita caeteras contemptui habuit. Rufus Plin. in Paneg. c. 25. Quae quidem reverentius fuerit reservari.

Reverentia, ae, *riverenza*, *αδύστω*, honor, quem tam verbis, quam factis alicui exhibemus, ingenuus quidam pudor cum observantia quadam conjunctus, qualis est minorum natu erga majores, & civium erga Magistratus. Cic. 1. Offic. c. 28. Adhibenda est igitur quaedam reverentia erga homines.

Reverſor, eris, ritus sum, d. 2. *temere*, *רעס*, Ger. *zucht und ber beuveisen*, Gal. *reverter*, Hisp. *revert en reverencia*, *ἀποπύσσω*, idem ac veror, timeo. Ter. Phor. 2. 1. 3. Age, mitto imperium: non simulatē meam revereri? Id. Hee. 3. 1. 10. Adventum tuum ambas scio reverituras. ¶ Fere sumitur pro honorare, honorem alicui deferre, *riverire*, *onorare*, *ἀδύστω*. Cic. 2. de Invent. Observantiam, per quam aetate, aut sapientia, aut honore, aut aliqua dignitate antecedentes reveremur, & colimus. Aul. ad Heren. l. 4. c. 17. Virtutem revereri. ¶ Impersonaliter, & cum genit. Var. apud Non. Non te tui saltem pudet, si nihil mei reveratur?

Reverso, is, a. 3. *rivergere*. Claud. Mawert. inter epist. Sidon. l. 4. num. 2. Quia illum in aliorum commoda revergat.

Reverso, is, a. 3. rursus, vel probe verro. Plaut. Stich. 2. 3. 64. Reveram herele hoc, quod converri modo.

Reverso, onis, *ritorno*, *רעס*, Ger. *uviderkomung*, Gal. *retor*, Hisp. *retornada atras*, *ἀναψύσσω*, actus revertendi, reditus, regressio. Cic. 1. Phil. c. 1. Exponam vobis breviter consilium & professionis, & reversionis meae. ¶ *Reverso*, & *reditus* nonnihil differre videntur, quia *reverso* est, cum regredimur, antequam eo perveniamus, quo animum

intenderamus; *reditus* est, cum ceptum iter absolvimus. Cic. Att. l. 16. ep. 7. Dum immortales, quam valde ille reditu, vel potius reversione iusta laetatus effudit illa omnia, quae tacuerat!

Reverso, as, a. 1. *riverolare*, iterum verso. Augustin. Confession. l. 6. in fi. Versa, & reversa in tergum, & in latera.

Reversus, a, um, nom. partic. *ritornato*. Manil. l. 5. v. 464. Sol reversus. Caf. l. 6. B. G. c. 42. Reversus ille indicavit.

Reverticulum, i, reverio. Apul. l. 4. Florid. Solis animum reverticula.

Reverto, is, ti, sum, n. 3. idem ac revertor. Sed parum extra praeterita utatum est. Cic. Att. l. 8. ep. 1. Ipse ne quom incidem, reverti Phormias. Id. l. 3. Fam. ep. 10. Confidens jam navem Ephelo Laodiceam revertit. Id. 3. Offic. c. 10. Ut, si ille non revertisset. Id. pro Rosc. Amer. c. 9. Legati Ameriam re inorata revertentur. ¶ In praesenti tempore, *Pompon. apud Non. c. 17. n. 68. Caenam quaerit, si cum nemo vocat, revertit maestus ad me.* ¶ Translate Ovid. l. 1. de ar. am. Poena reversura est in caput ista tuum. ¶ *Ponitur & pro revolvēre*, reputare. Id. l. 1. Tusc. c. 30. Dubitans, circumspiciens, haesitans, multa adversa revertens.

Revertor, eris, erjus sum, d. 3. *ritornare*, *רעס*, Ger. *uviderkommen*, Gal. *retourner*, Hisp. *retornar atras*, *ἀναψύσσω*, redeo, quasi retro verto. Cic. pro Mur. c. 41. Unde cum honore discesseris, eodem cum ignominia reverti. Terent. Heaut. 1. 1. 70. Domum revertor maestus. Hor. de B. Hisp. c. 13. Cum in oppidum reverti essent. Plaut. Pen. prol. v. 79. Reverti rursus. ¶ Saepē translate sumitur pro rem, de qua dicere ceperamus, resumere. Cic. 2. Fin. c. 32. Sed ut ad propositum revertamur. ¶ Accipitur etiam pro recuperare, recipere. Caf. l. 1. B. G. Jamque eum ad sanitatem reverti arbitrabatur. ¶ Item pro referri, redundare. Cic. de Invent. c. 56. Quarum tamen rerum multo maxima pars ad corporis commodum revertitur.

Revestio, is, a. 4. *riverfire*, rursus vestio. Tertul. l. 5. carn. adv. Marcion. c. 5. Et jam despectum victor sua luce revestit.

Reviclus, a, um, nom. partic. a revincio. Liv. l. 6. c. 26. Crimina revicla rebus, verbis consulare nihil atinet. h. e. purgata, soluta. Id. l. 30. c. 16. Ut omnibus appareret, noctis proximae crimen facile reviclum.

Revidēho, es, a. 2. *riverdere*. Plaut. Truc. 2. 2. 65. Nunc ad heram revideho, h. e. rursus ad heram accedam.

Revigēho, es, n. 2. rursus vigeo. Cic. Tusc. 1. c. 16. Multaque saecula post reviguit Pythagoraeorum nomen. Ita legit Non. c. 9. n. 12. Alii sic viguit.

Revilēfco, is, n. 3. *divenir vile*, vilis fio. Sen. de tranq. vit. c. 15. Ne adnota oculis, virtus revilefcat.

Revincibilis, le, adject. *che si può convincere*. Tertul. de resur. carn. c. ult. Materiae iidem sacris literis revincibiles.

Revincio, is, nxi, ctum, a. 4. *legare*, *רעס*, Ger. *uviderbinden*, Gall. *relier*, Hisp. *atar*, *ἀναψύσσω*, idem ac vincio, vel retro vincio, vel vehementer, & arte vincio. Proper. l. 3. eleg. 12. v. 11. Latius enie revincit. Caf. l. 7. B. G. c. 23. Revincuntur introitus, & multo agere vestiantur. Catul. carn. 62. (al. 56.) Revincite mentem amore. ¶ Significat etiam solvere, *legare*. Col. l. 1. c. 8. Num villicus aut alligaverit quempiam domino nesciente, aut revinxerit?

Revincio, is, ici, ctum, a. 3. *convincere*, *ἐκασπύσσω*, convinco, confuto. Cic. pro Arch. c. 6. Nunquam enim hic neque suo, neque amicum iudicio revincetur. Gel. l. 6. c. 2. Cum in culpa, & malicio revicti sunt. Liv. l. 6. c. 26. Revincere crimen. V. Revictus.

Revinctus, a, um, *bon legato*. Caf. l. 7. B. G. Anchora pro funibus ferreis catenis revincta.

Revirens, tis, nom. partic. *riverdeggiano*. Albinovan. de morte Metam. v. 113. Redditur arboribus florens revirentibus aetas.

Reviresco, is, revirui, n. 3. *riverdeggiano*. Ger. *uvidergrunen*, Gal. *renverair*, Hisp. *reverdecirse*, *ἀναψύσσω*, iterum viridis ho, ad pristinam viriditatem revertor. Colum. l. 2. c. 1. Nec revirescere, nec repubescere potest. Ovid. 2. Metam. Lactique jubet revirescere sylvas. ¶ Translate sumitur pro revivificare, renasci, renovari. Cic. de Prov. Conf. c. 13. Impolitae vero res, & acerbae, si erunt relictae, quamquam sunt abscessae, tamen essent se aliquando, & ad renovandum bellum revirescent. Id. Att. l. 15. Ille enim nunquam revivisset.

Revisio, onis, *lo riverdere*. Claud. Mamert. inter epist. ad Sidon. l. 4. n. 2. Revisiois potestas multis modis intercluditur.

Revisito, as, a. 1. freq. a reviso. Plin. l. 17. cap. 3. Nundinis urbem revisitabant.

Reviso, is, si, sum, a. 3. *ritornare a valore*, *רעס*, Ger. *uviderumbgeben*, Gal. *retourner a voir*, Hisp. *retornar atras verer*, *ἀναψύσσω*, redeo, ut videam, redeo ad videndum. Cic. Att. l. 1. epist. 13. Reviso nos aliquando. Id. pro Quinct. Hic, cum rem Gallicanam cuperet revivere. Gel. l. 13. c. 29. Cum valebo ab oculis, redeo ad me. Lucet. l. 2. v. 360. & crebra revisit ad stabulum.

Reviseratio, onis, viscerum reparatio. Tertul. de resur. carn. f. 30.

Revisificatus, a, um, adject. ad vitam revocatus. Tertul. de resur. carn. cap. 19.

Revisifcens, entis, o. 3. partic. a revisifico. Cic. l. 4. Fam. epist. 4. Ut spicem aliquam videtur videre quasi revisifcens Hispaniae.

Revisifico, is, n. 3. *retornar in vita*, *riverificare*, Ger. *uvider lebenzig werden*, Gal. *revivire*, *riverdeggiano*, Hisp. *retornar a vivir*, *ἀναψύσσω*, rursus vivus fio, ad vitam redeo. Cic. 4. Fin. c. 22. Quid si revisificat Platonicus illi, & deinceps illi, qui auditores eorum fuerunt? Plin. l. 11. c. 28. Nullis eorum pennae reviviscunt avulse. ¶ Translate ponitur pro renasci, & ad pristinum statum redire. Cic. 7. Phil. c. 1. Senatuum dolent ad auctoritatis praelinae ipem reviviscere. Idem de Ausp. resp. c. 23. Idem postquam respirare vos a metu cadis, emergere auctoritatem vestram a fluctibus illis servitutis, reviviscere memoriam, ac deliderium mei vidit.

Reviso, is, xii, ctum, n. 3. *retornar a vivere*. Habet usum aliquem in praeteritis: caeterum pro eo *revisifico* usurpatur. Ovid. l. 1. de Pont. eleg. 4. Et jam deficiens sic ad tua verba revixi. Cic. in Pison. cap. 27. Avum sum revixisse putat. Idem Att. 6. epist. 2. Omnes suis legibus usae viverunt.

Reunctor, oris, is, cuius ministerio utuntur Medici, qui jatrolepticon, idest unctoriam Medicinam exercent. Patavini nostri per jocum vocant *scalds* & *pera*. Plin. l. 29. cap. 11. Reunctoribus quoque Medicorum, ac mediastinis vestigal invenit.

Revocabilis, & le, o. 3. quod potest revocari. Ovid. 6. Metam. v. 264. Cum jam revocabile telum Non fuit. Claudian. l. 2. in Eutrop. v. 488. Revocabile damnum. h. e. reparabile.

Revocamen, inis, n. idem ac revocatio. Ovid. 1. Fast. v. 561. Accipio revocamen, ait.

Revocatio, onis, *richiamo*, *ritorno*, *ἀνακαλίσσω*, actus revocandi. Cic. 13. Phil. c. 7. Receptui signum, aut revocationem a bello audire non possumus. Id. 3. Tusc. Avocatione a cogitata molestia, & revocatione ad contemplandas voluptates.

Revocator, oris, qui revocat. *Quintil. declam. 10. su. fin.* Magus revocator animarum.

Revocatorius, a, um, adject. ad revocandum, seu extrahendum pertinentem, ut emplastrum revocatorium. *Theodor. Presbian. l. 2. c. 32.*

Revocatus, a, um, richiamato, ἀνακλημαίνω, rursus vocatus. *Cic. in Ruf. Qui provocati a me venire noluerunt, revocati saltem revertuntur. Virg. 5. Æn. Revocatus a morte. Ovid. 3. Amor. eleg. 5. lente revocatas ruminat hœas. hoc est a stomacho ad os retractas.*

Revoco, as, avi, utum, a. 1. rivocare, richiamare, ריבוע, Germ. vviderumbuffen, Gal. revoguer, rappeller, Hisp. revocar, tornar a llamar, ἀνακαλέω, retrofurum voco, rursus voco, Cicero pro Quintil. Revocares eum, quem in Galliam miseris? ¶ Ponitur aliquando pro mutuo vocare, auctore Nonio. Varro apud eund. cap. 2. num. 751. Qui nos provocare, ac vocare cum audeant, nos illos revocare timeimus. Phædr. fab. 17. Vulpes ad cœnam dicitur ciconiam prior invitasse. Quæ vulpem cum revocasset, &c. ¶ Translate sumitur pro retrahere, abducere. Cic. 2. de Div. Quod Dejotarum necessarium nostrum ex itinere aquila revocavit. Id. 2. de Leg. Quam multos divini supplicii metus a scelere revocavit? ¶ Item pro adducere, reducere. Cic. pro Cluent. Cum Tribunus Pleb. Populo concitato rem pene ad manus revocavisset. Id. pro Cœ. c. 27. Populi R. causa, civitatis jus, bona, fortunæ, possessionesque in dubium, incertumque revocabuntur. Id. Attic. l. 7. ep. 23. Revocare ad vitam. Id. in Brut. c. 3. Ad pristina studia fe revocare. Id. de Amic. c. 16. Ad potentiam suam omnia revocare. h. e. sibi subjungere. Id. Verr. 5. c. 91. An me ad M. Antonii æstimationem frumenti, exactionemque pecuniarum revocatus es? h. e. dices Verrem imitatum fuisse M. Antonium in æstimatione frumenti? Supradixerat cap. præced. Quo me igitur, aut ad quæ exempla revocas? h. e. ad audiendum vocas, reducisque? *Plin. l. 29. c. 1. Revocare aliquid in lucem.* ¶ Item pro refumere, repetere. Cic. 1. Tusc. c. 1. Intermissa studia revocare. Id. Fam. 7. ep. 26. Revocare vires. ¶ Item referre, reducere. Id. 3. Off. Cum ad veritatem cœpi revocare rationem. Id. 2. Fin. Ad scientiam omnia revocare. Id. pro Dom. Revocare aliquid ad conjecturam. ¶ Item pro infectum, aut irritum reddere. *Senec. de benef. l. 4. revocare promissum. Ovid. 9. Mer. Si facta mihi revocare licet.* ¶ Item pro restitutum, renovare. *Suet. in Claud. c. 22. Aut exoleta revocavit, aut etiam nova instituit. Tacit. 1. Ann. c. 20. Antiquam duramque militiam revocabat.* ¶ Revocare se, est mutare sententiam. *Cic. 4. Acad. c. 17. Violenti dubitant, hæsitant, revocant se interdum.* ¶ Revocare ab Inferis, est resuscitare. *Cic. pro Mil. c. 29. Etiam propter amicitiam vellet eum ab Inferis revocare.* ¶ Ad curam revocare aliquid, est cum cura, & diligentia facere. *Plin. l. 28. c. 9. Si vero vetus revocatur ad curam.* ¶ Revocare villicum ad rationem operum, *chiamari a venderento, Cato de R.R. c. 2.* ¶ Revocare pedem, *tornari in dictro. Virg. Æn. 9. Revocate pedem Tiberinus ab alto.* ¶ Revocare legentem, & jubere ut verbum male pronuntiatum repetat. *Plin. l. 3. ep. 5.*

Revolo, as, n. 1. volare in dictro, Ger. vvider hinderflich fliegen, Gal. revolver, raveler, Hisp. volar atras, ἀνατινάζω, retro volo. Cic. de nat. Deor. 2. c. 49. Revolat, ut ipse quocumque iqueat. ¶ Sumitur etiam pro rursus volare. *Virg. 1. Georg. Cum medio celeres revolant ex æquore mergi.* ¶ Translate sumitur pro celoriter ire, aut venire. *Paverc. l. 2. c. 123. Ille ad patrem expectato revolvit.*

Revolubilis, & le, o. 3. ῥιπυρός, quod revolvitur. Ovid. in Ibin. v. 101. Sisyphæ, qui tradas revolvibile pondus, habebis.

Revolvero, is, volvi, utum, a. 3. rivolvere, volger sottosopra, 3, Ger. vviderumbin vvolvzen, Gal. rouler deversif, feuilletter, Hisp. revolver, ἀνακαλέω, iterum, sive retrorsum volvo. Col. l. 8. c. 17. Quoniam gelidum ab imo fluctum revolvit in partem superiore. ¶ Metaleptice sumitur pro legere. *Liv. l. 34. c. 5. Tuas adverstum te origines revolvam. Martial. l. 11. epig. 1. Qui revolvant nostrarum tineas ineptiarum. Sil. l. 8. Revolvere antiqua.* ¶ Translate accipitur pro iterum agere, pati, experiri. *Virg. 9. Æn. Rursus perplexum iter omne revolvens fallacis sylvæ. Id. l. 10. Iterumque revolvere casus da Pater Iliacos Teucriis.* ¶ Item pro reducere, redire, recidere, *Cic. Att. l. 13. ep. 26. Itaque revolvero identidem in Tusculanum. Id. 2. de Or. Omnia necessaria a tempore, atque homine ad communes rerum, & generum summam revolvitur. Idem 4. Acad. cap. ult. Ego ne, inquit, ad patris revolvero sententiam? Id. 2. Div. cap. 5. Eodem revolveris. h. e. eadem dicit.*

Revolutus, a, um, ἀναρροχίζω, rivolto. Liv. l. 4. Revolutos ad dispensationem inopiz. Virg. 10. Æn. v. 256. Et interea revoluta rubeat Matura jam luce dies. Id. 9. Æn. v. 476. Excussit manibus radii, revolutaque pensa. h. e. incomposita cecidere. Ovid. 4. Fast. Sacra revoluta. h. e. transacta.

Revómo, is, mui, mitum, a. 3. vomitare, idem quod evomo. Plin. l. 10. c. 72. Dracones avibus devoratiss foliis, contentione plumas, & ossa revomunt. ¶ Translate sumitur pro rejicere. *Luer. l. 2. v. 199. Tam cupide sursum revomit magis, atque remittit. Al. leg. removet.*

Revorto, is, n. 3. V. Revertro.

Reus, i, m. & reus, a, f. reo, crea, רשע, Ger. beklotter, Gal. coupable, Hisp. reo, váctas, dicitur omnis, qui arguitur, seu quicunque in litem adducitur, etiam si nihil admisit, qui opponitur actor, qui reum in iudicium vocat. *Quintil. l. 10. c. 1. Innocens reus multis verisimilibus premitur. Cic. 2. de Orat. c. 43. Reos appello non modo eos, qui arguuntur, sed omnes, de quorum re disceptatur. Et infra. c. 69. Reos appello, quorum res est. Id. Fam. 13. ep. 54. Ut focus adolescentis rea nebat.* ¶ Reus alicujus rei, vel de aliqua re focus dicitur, qui rem aliquam commisit, propter quam accusatur. *Cic. pro Syl. Reus de pecuniis repetundis. Id. ad Brut. ep. 4. Alienæ culpe reus.* ¶ Reus alicujus hominis est, qui ab eo accusatur. *Id. pro Mil. c. 13. Reus Milonius lege Plotia fuit Clodius.* ¶ Reum aliquem agere, facere, postulare, deferre, est accusare. *Plin. l. 2. c. 7. de fortuna. Una accusatur, una agit rea. Cic. in Divin. Verr. c. 2. Cum a me reus factus est. Rursus Plin. l. 33. c. 2. Ut quadringerens de ea causa reos postularet. Quintil. l. 11. c. 1. Deferre ream criminis. ¶ Reum peragere, est condemnare. *V. Perago.* ¶ Apud Jctos reus dicitur interdum, qui ad aliquam rem præstantiam tenetur. Sic reus satisfandi est, qui fidejussore dato obligatus est, *Ulpian. l. qui hominem, Dig. de solution. Et reus promittendi, qui promissit, Modestian. lib. 1. Dig. de duob. reis confis. ¶ Translate usurpatur etiam extra forum, pro quocunque promissore, ut *Reus voti, qui suscepto voto se Deo, vel Cœlitibus obligat. Virg. 5. Æn. v. 236. Vobis lætus ego hoc candentem in litore taurum constitutum ante aras voti reus. Sic apud Liv. l. 25. reus tutandæ stationis dicitur, qui ea lege stationem servat, ut si quid adversi acciderit, ei impetetur.***

Reversio, onis, ἀναστροφή, actus revellendi, abstractio, detractio. Plin. l. 13. c. 12. Sed ratio deprehendit vitium unius scædæ revulsionem plures intellente paginas.

Revellus, a, um, ἀναστροφός, scavasso. Ovid. 12. Metam. Saxumque a monte revellum Mittere conatur.

Rex, gis, m. Re, 7-2, Ger. Konig, Gal. Roy, Hisp. Rey, βασιλεύς, qui habet imperium alicujus regionis, vel etiam unius urbis, a rege. Differt a Tyranno, quia Rex subditorum utilitatem respicit, Tyrannus est, qui omnia ad privatam suam commodum pro libidine retet. *Cic. 3. Fin. Rectius enim appellabitur Rex, quam Tarquinius, qui nec se, nec suos regere potuit.* ¶ Reges Romanorum septem fuisse, qui regnarunt annos 244. circiter. Regnum propter libidinem amifere. Nam cum Sextus Tarquinius Superbi filius utrumque per vim Lucretiæ intulisset, & illa cœsum patre, & viro fe sua manu intermisset, L. Junius Brutus castissimum cadaver in Forum Romanum afferendum curavit, & vocata concione suavit primum multitudini, ut Rex, qui tum ad Ardeam bellum gerebat, in perpetuum ab Urbe excluderetur cum filiis, pulsus in exilium omnibus cognatis, qui Romæ essent; deinde universum Populum jurejurando adegit, se nunquam passurum, aliquem regnare in Urbe, quibuscunque bellis exteræ gentes Regem reducere conarentur. *Liv. lib. 1. & 2.* ¶ Postea itaque creatis consulibus, adeo exorsum fuit Romanis nomen regis, ut eo ad invidiam conflandam potentissimis civium uterentur. Hinc *Cic. Agrar. 2. c. 6. ut in agratibus legis auctores odium populi concitet, vocat eos reges ærarii, veltigalium, provinciarum omnium, et totius resp. & orbis terrarum dominos. V. etiam eund. 3. Offic. c. 21. & Sæmon. in Cæs. c. 79.* ¶ Aliquando Rex ponitur etiam pro regnatore, domino. *Virg. 1. Æn. Hinc Populum late Regem, belloque superbum venturum excidio Libyæ.* ¶ Item pro potentiore, & eo, quem nobis veluti in patronum eligimus, quem sequamur. *Martial. l. 2. ep. 18. Sum comes ipse tuus, tumidique anteaumulo Regis. Colum. in præf. l. 1. Somnunque Regis fui rumoribus accupantis.* ¶ Item pro divite, qui a clientibus colitur. *Hor. l. 2. Carm. od. 14. Sive Reges, sive inopes erimus coloni.* ¶ Item pro modimpotatore, seu magistro convivii, qui modum imperat, quo convivæ bibant. *Macrob. l. 3. Sat. c. 1. Ipse Rex menfæ, nec in moribus Socrate minor.* ¶ Item pro eo, qui parasitos alit. Est ab illa consuetudine, qua eum quem Latini vocant magistrum convivii, Græci dicunt βασιλεύς, & quæ Cicero de Senect. appellat magistristeria, hæc *Horat. l. 1. od. 4. regna appellat. Plaut. Cap. 1. r. 24. Postquam meus Rex est potitus horum. Ter. Phor. 2. 2. Immo enim nemo satis pro merito gratiam Regi refert.* ¶ Item pro rectore, moderatore, magistro. *Hor. l. 1. od. 36. Memor actæ non alio Rege pueritæ.* ¶ Rex sacrorum, seu Rex Sacri ficulus erat Sacerdos apud Romanos, qui publica quædam sacra olim per Reges factitata obibat. Creari coeptus est L. Junio Bruto, & M. Valerio Coff. Ejus creandi occasione dedit, quod, cum nuper, exactis Regibus, pleraque sacra a solis Regibus obiri consueva vacare viderentur, id moleste admodum Populus terebat, utpote quia cultui divino Regum expulsiōne videretur derogatum. Sacerdotem igitur creari placuit, quem, quo minus illi auctoritatis deesset, Regis nomine decorarent, Sacrorum Regem appellantes. Subjecerunt tamen Pontifici Maximo, ne, si nullius ditioni fuisset suppositus, jam exacti Reges reduci esse viderentur, vel crederentur. *Cic. de Arusp. resp. c. 6. Lucius Claudius rex sacrorum. Liv. l. 2. Regem sacrificulum creant.* ¶ In rebus inanissimis rex dicitur, qui aliqua re supra cætera excedit. *Virg. 1. Georg. Fluviorum rex Eridanus.*

R A N T E H.

Rha, æ, m. 1. 1a Volga. fl. ingens Sarmatiæ, supra Pontum, & Bosphorum Cymmerium, qui alius receptis fluminibus, in mare Caspium se exonerat, tanta vi aquarum, ut ad 60. M. P. illud dulce reddat, teste Sigismundo Erberltenio. Alicubi accedit ad Tanaim fl. ad 7. leucas. In ripis hujus fluminis nascitur nobilis illa radix, quam rha Ponticum vocant. *V. Ann. an. l. 22. c. 16.*

Rha, æ, f. 2a, radices genus. Sic vocatur a Rha fluvio, juxta quem crescit. *Amnian. Marcel. l. 22. c. 16. Plin. l. 27. c. 12. rhacomam vocat. Celsus radicem Ponticam appellat. Itali vocant rapontico, & reupontico.*

Rhacînus, i, m. pîcis pulli coloris, memoratus ab Ovid. in Hæleut. ut testatur Plin. l. 32. c. ult.

Rhacôma, æ, f. herbæ species, eadem, quæ rha. Plin. l. 27. c. 12. Rhacoma affertur ex his, quæ supra Pontum sunt, regionibus. Radix casto nigro similis, minor, & ruffior paulo, sine odore, calfaciens gustu, & astringens, &c.

Rhadamanthus, i, ῥαδάμανθος, filius Jovis, & Europæ, frater Minois, Legumlator Cretenium una cum fratre Regnaite dicitur in Lycia. Justifimus fuit. Hinc a Poetis judex inferorum fingitur. *Virg. 6. Æn. Gnoivus hæc Rhadamanthus habet durissima regna.* ¶ In 3. declinat. *Plaut. Trinum. 4. 2. 83. illum reliqui ad Rhadamanthem.*

Rhadine, es, t. ῥαδινή, gracilis tenella, de puella dictum a *Lucr. l. 4. v. 1160.*

Rhæti, m. 2. Grigioni, pop. Rhætiæ. *Horat. l. 4. od. 4. & 14.*

Rhætia, æ, Rætia, Ραῖτια, regio Europæ, quæ, ut lib. 2. Ptolemæus retet, ab Occ. limites habet montem Adulam, & fontes Danubii, & Rhæni, ab Or. Lycum fl. qui in Danubium exit, & Rhætiam a Vin-delicia dividit, a Sept. Danubium, a Mer. Alpes, supra Galliam Cisalpinam. Rhætia recens continet tantum partem Occidentalem Rhæticiæ propriæ, ubi Grifones. *Clauilian. de Bell. Get. v. 330. Prominet Hercyniæ confinis silvæ. V. Plin. l. 3. c. 20.*

Rhæticus, a, um, adject. a Rhætia, ut Rhætica juga, monte Braulio, montes, qui ad Insurbum, & Cenomanorum confinia extenduntur. ¶ Rhæticum vinum, *Suet. in Aug. c. 78. Sic Rhætica (vel Rætica) vitis, Colum. l. 3. c. 2.*

Rhagâdes, dum, gen. fœm. ῥαγᾶδες, & rhagadia, um, n. dicuntur scissuræ in partibus mollioribus, ut in labiis, in pedibus, in ano, & pudendis. *Plin. l. 23. c. 4. Attrita sanat & furtures, rhagadas, condylomata, articulos luctatos. Id. ibi. c. 7. Arboris ipsius cinis ex melle sedat rhagadia.*

Rhagion, n. 2. ῥαγιών, parvus acinus, apud Græcos. Hinc & genus araneæ. *Plin. l. 20. c. 4. Vocatur & rhagion acino nigro similis, ore minimo sub alvo, in pedibus brevissimis tanquam imperfectis, &c.*

Rhamneses, V. Ramneses.

Rhamnos, i, f. ῥαμνός, genus rubi albi. *Plin. l. 24. c. 14. Inter genera ruborum rhamnos appellatur a Græcis, candidior, & fruticosior. Is floret, ramos spargens rectis aculis, non, ut cæteri, aduncis, foliis majoribus, &c.*

Rhamnus, untis, f. 3. ῥαμνός, pagus Atticæ, in Tribu Æantide, inter Athenas, & Cheroneum, insignis Amphiarai templo, & Nemeis simulacro. *Plin. l. 4. c. 7. & l. 36. c. 5.* ¶ Rhamnus item opp. & portus Cretæ, in occidenta parte, inter Phaasarnen, & Cheroneum, al. inter Lycastrum, & Lydiū. *Plin. l. 4. c. 12.*

Rhamnûs, idis, f. idem ac Venus Rhamnusia, idest Nemeis. *Ovid. 14. Met. v. 694. Memoremque time Rhamnusiafiliam iram.*

Rhamnûsius, a, um, ῥαμνύσιος, quod est ex Rhamnunte, vel ad Rhamnunte spectat. *Ter. Andr. 5. 4. 26. Hoc certe scio, Rhamnunte se ajebat.* ¶ Rhamnûsia Venus, seu Rhamnusia simpliciter, eadem, ac Neme-

Nemesis, Dea indignationis, quae etiam Adrafia a Zenodoto vocatur, quae ab iis poenas repetere existimabatur, qui praesentibus bonis se indignos praebuissent. Hinc cum Narcissus formae bonitate abuteretur superbis, adversus eum hac Dea indignata esse dicitur, ex quo ille a se ipso interit. Huius simulacrum Agoracritus Phidiae discipulus fecit. Cum certavissent inter se Agoracritus, & Alcamenes Atheniensis, ambo discipuli Phidiae, in Venere facienda, Alcamenes vicit, non opere, sed civitatis suffragiis contra peregrinum populari suo favoribus. Quare Agoracritus ea lege signum suum vendidit traditur, ne Athenis esset, & appellasse Nemesin. Id positum est in Rhamnunte pago Atticæ. M. Varro omnibus signis praetulit, *Plin. l. 36. c. 5. Ovid. l. 5. Trist. cl. 8.* Exigit ad dignas ultrix Rhamnusia poenas.

Rhapon, i, n. herba, eadem quae leontopetalon. *Plin. l. 27. c. 11.*

Rhaphanus. V. Raphanus.

Rhaphanus, ii, m. 2. idem quod chaus, animal effigie lupi, pardorum maculis. *Plin. l. 8. c. 19.* Pompeii Magni primum ludi ostenderunt ebum, quem Galli raphium vocabant, effigie lupi, pardorum inaculis.

Rhaphodia, æ, f. *ῥαφώδεια*, contextura carminum, praesertim heroicorum, liber versusum, a *ῥάπτω*, confuso, & *ῥῶδη*, carmen. Hoc nomine appellata sunt carmina Homeri, quia cum ante dissipata essent, disiectaque, a Pisistrato, vel filio ejus Hipparcho in libros, seu rhapsodias digesta sunt, ut & Cicero scribit *l. 3. de Or. c. 34. Corn. Nepos in Dion. c. 6.* Et verum illum Homeri retulit ex secunda rhapsodia.

Rhea, æ, f. i. *ῥέα*, filia Cæli, & Terræ, quæ aliis nominibus dicitur Cybele, Berecynthia, &c. V. *Cybele*. Rhea Silvia, filia Numitoris regis Albanorum, mater tuit Romuli & Remi. *Liv. l. 1. c. 4.*

Rhebas, æ, m. fluvius ad fauces Bosphori. *Plin. l. 6. c. 1.*

Rheda, æ, f. *ῥήδα*, *carretta*, *ῥα*, Ger. *wagen*, Gal. *coche*, Hisp. *coche*, *ῥαίον*, *ῥαίον*, *ῥάδος*, carruca, & genus leviculi currus quatuor rotarum ad gelandum homines idonei. Est vox Gallica, teste *Quintil. l. 1. c. 5. Cic. Att. l. 5. ep. 17.* Hanc epistolam dictavi sedens in rheda, cum in castra proficere. *Ces. l. 1. B. G.* Omnemque aciem suam rhedis, & carris circumdederunt.

Rhedarius, ii, *ῥηδαίτης*, auriga, rector rhedæ. *Cic. pro Mil. c. 10.* Adversus rhedarium occidit. Item qui rhedas facit. *Capitolin. in Maxim. & Balbin. c. 5.* Pater fuit faber ferrarius, vel ut alii rhedarius vehicularius fabricator.

Rhedarius, a, um, quod ad rhedam spectat, ut Rhedarius mulus, qui rhedam ducit. *Varr. l. 3. R. R. c. 17.*

Rhedones, seu Redones, m. 3. pop. Gallicæ Celticæ, in Aremoricis, in Britannia minore, versus Cenomanos, quorum urbs item Rhedones, seu Redones, seu Rhedonæ, & Condate Rhedonum, hodie *Renes*, vel *Renet*, ad Vidanum fl. *Ces. l. 7. B. G.*

Rheginus, a, um, adject. *di Regio*, ut Rhegina litora, *Sil. l. 13. v. 94.* Rhegini, orum, Rhegii incolæ, *Cic. pro Arch. c. 3.*

Rhegium, n. 2. & Rhegium Julium, *Reggio*, urbs Italiae, in Regno Neapolitano, in ora tracti Siculi, ex adverso Siciliae inf. & Massanzæ urbis. Conditum fuit a Chalcedinibus. Dicitur esse a *ῥηγναι*, *frangor*, quod inde Sicilia olim continenti juncta vi fluctuum terræ fractione avulsa fuerit. *Julian. l. 4. c. 1. Ovid. 12. Met. Plin. l. 3. c. 8.*

Rhemi, feu, & melius Remi, seu etiam Remenses, pop. Gallicæ Belgicæ, inter Treviros, & Viadunor. ad Or. Catalaunus ad Mer. Suesionis ad Oec. & Arduenam sylvam ad Bor. quorum urbs item Rhemi, *Remis*. *Plin. l. 4. c. 17.*

Rhenanus, a, um, adject. ad Rhenum pertinens. *Mart. l. 9. epigr. 36.* Rhenanum numeras, Sarmaticaque manum.

Rheni, in. 2. *Rhyngoeuver*, pop. iuxta Rhenum, inter Rhætos, & Helvetios, quorum regio Rhingovia, *Rhynat*. *Plin. l. 4. c. 17. Pers. sat. 6. v. 47.*

Rheno, onis, m. 3. *ῥήνηξ*, velis pellicæ, propria Gallorum, Germanorumque, ab humeris dependens usque ad umbilicum. Ita dicebatur a Rheno Germanicæ flumine, cujus æcolæ eo terquentur utebantur, vel a *ῥήδι*, quo pellis flumitur. Rhenonum m. munit. *Virro l. 4. de L. L. Ces. de B. G. l. 6. c. 20. Sallust. apud Charif. Sidon. l. 4. ep. 20.*

Rhenus, i, m. vel Rhenum, i, n. *Reno*, Germ. *Rhyn*, & *Rhein*, Gall. *le Rhin*, *ῥήνος*, fl. Germanicæ, post Danubium maximus, antiquus Gallicæ, & Germanicæ terminus a fontibus ad ostia. Oritur ex Alpibus, ex Adula monte, in parte occidentali Rhætiæ, & varias alluens provincias, tandem in Oceanum Germanicum duobus ostiis influit. V. *Plin. l. 4. c. 14. 15. & 17. l. 9. c. 15. Virg. 8. Æn.* Extremitate hominum Morini, Rhenulque bicornis. *Horat. de ar. poet. v. 18.* Aut flumen Rhenum, aut pluvius describitur arcus. In plurali numero. *Pers. sat. 6. v. 47.* ingentemque locat Cælonia Rhenos. h. e. Rhemi imagines in triumpho portandas. Rhenus alter, *Rens*, fl. Italiae priore minor. Oritur ex Apennino monte, fluit per Galliam Togatam, & per agrum Bononiensem, ac demum in proximis vallibus desinit. *Plin. l. 3. c. 16. l. 16. l. 16. c. 36. Syl. l. 8.* parvique Bononia Rhemi.

Rhesus, m. 2. *ῥήσος*, filius unius ex Musis, Rex Thraciæ, qui in auxilium Trojanorum venit. De hoc ab Oraculo Delphico Græcis responsum est, eos Trojæ non potituros, nisi equos Rhesi abducerent, antequam Troadis herbam gustarent, & de Xanthi aqua biberent. Omnia alba habuisse fertur, equos, tentoria, &c. Diomedes, & Ulysses a Græcis missi ex Troade protecti sunt, exploraturi, quando Rhesus veniret, & in sylvis latitarent. Cum igitur Rex ad Troadis fines accessisset, & noctu castrametatus esset, Diomedes, & Ulysses circa primam quietem castra ingressi sunt, Rhesum interfecere, exercitum ejus partim occiderunt, partim fugarunt, denique equos abduxerunt, antequam fatali herbam, & aquam attingerent. *Cic. 3. de nar. Deor. Virg. l. 5. Æn. Ovid. l. 3. Met.*

Rhetor, oris, *maestra di Rettorica*, Ger. *meisterlichen redens*, Gal. *Retoricien*, Hisp. *Retorico*, *ῥήτορας*, qui Rhetoricam, sive artem Oratoriam docet, a *ῥήω* dico, *eloquor*. Differt ab *Eloquente*, ab *Oratore*, & *Declamatore*, a *Sophista*, quod *Rhetor* sit, qui Rhetoricam profitetur, seu qui docet, vel scribit præcepta de bene dicendo, *Eloquens* autem, qui excellit facultate, vel virtute bene dicendi, *Orator*, qui in iudiciis, concionibus, & Senatu causas agit, *Declamator*, qui aut docendi alios, aut exercendi se gratia fictas causas agit, ut in veris postea causis possit orare, *Sophista*, qui artificiosas orationis delicias affectat. *Cic. de Or. Eos*, qui Rhetores nominantur, & qui dicendi præcepta traderent, nihil plane tenere. *Id. 4. Phil.* Quasi Rhetor ille te disertum facere potuisset. *Martial. l. 2. ep. 64.* Dum modo Causidicum, dum te modo Rhetora fingis. Aliquando ponitur pro Oratore. *Cic. 2. Fin. c. 6.* Quasi vero perpetua oratio Rhetorum solum, non etiam Philosopherum sit. Adde de *Oras. c. 3.*

Rhetorica, æ, & Rhetorice, es, f. 2. *Rettorica*, Germ. *Rhetoricey*, Gal. *Rettorique*, Hisp. *Retorica*, *ῥητορικὴ* est ars, vel doctrina bene dicendi, *Quintil. l. 1. c. 15.* Hæc ejus substantiæ maxime convenit finitio, Rhetoricen esse bene dicendi scientiam. *Id. l. 2. c. 1.* Rhetoricen exercere. *Cic. 2. de Fin. c. 6.* Omnem vim loquendi in duas tributam esse partes, rhetoricam palmæ, dialecticam pugno similem esse.

Rhetorice, adv. *rettoricamente*, *ῥητορικῶς*, Rhetorum more, oratorie, copiose, ornate. *Cic. 2. Fin. c. 6.* Rhetorice igitur, inquam, nos mavis, quam Dialectice, disputare? *Id. in Brut. cap. 11.* Hanc enim uortem Rhetorice, & tragice ornare poterunt.

Rhetorico, as, n. 1. idem, ac rhetorico, apud vet. Nonius apud Non. c. 17. n. 68. Age nunc, quando rhetoricali, responde, quod te rogo.

Rhetorico, aris, d. 1. *ῥητορικῶς*, Rhetorum more loquor. *Tertullian. do refur. carn. c. 5.* Ita nos rhetoriciari provocant Hæretici.

Rhetoricoteros, a, um, *ῥητορικώτερος*, magis Rhetor, compar. more Græcorum. *Cic. 3. de Or. cap. 43. ex Lucilio.* Craffum habet generum, ne Rhetoricotero tu sis.

Rhetoricus, a, um, *Rettorico*, *appartenens alla Rettorica*, *ῥητορικὸς*, quod ad Rhetoricam pertinet. *Cic. 2. de Or.* Nec vero te Rhetoricus nunc quibusdam libris, quos tu agrestes putas, insequor, ut erudiam. *Id. 4. Fin. c. 3.* Quamquam scripsit artem Rhetoricam Cleanthes. *Id. 1. de Oras.* Rhetorici doctores. Interdum sine substantivo ponitur in genere mascul. praesertim in num. pl. in qua usurpatione subintelligi debet *liber*, vel *libri*. *Quintil. l. 3. c. 5.* Sicut & Ciceronis quoque Rhetorico primo manifestum est, *Id. l. 3. c. 1.* de Cicerone. Nisi & Rhetoricos suos ipse adolescenti libi elapsos diceret. In neut. gen. *Cic. de Fato, c. 2.* Mhi rhetorica vestra satis nota sunt.

Rhetoricus, i, m. diminut. a *Rhetor*, contemptum significans. *Gell. l. 17. c. 20.* Heus, inquit, tu rhetorice (sic enim me in principio recens in diatribam acceptum appellabat) vides ne, inquit, &c.

Rhetorisco, as, n. 1. *ῥητορισκῶς*, rhetorice loquor. *Pompon. apud Non. cap. 2. n. 742.* Dolasti uxorem nunc, & propter me cupis concedere, & jam rhetorissas.

Rhetra, æ, f. dictio, oraculum, lex, *ῥήτρα*, a *ῥήω*, dico. Hoc nomine appellatae sunt leges Lycurgi a Lacedæmonis. *Amian. l. 16. c. 5.* Tanquam adstrictus sumptuariis legibus viveret, quas ex rhetris Lycurgi, & axoniis Romam translatis, & senescentes paulatim, reparavit Sylla dictator.

Rhetus, vel Rhætus, i, *ῥήτος*, unus Gigantum, quem Dionysius in leonem conversus occidit. *Hor. l. 3. ode 4. Valer. l. Argon.* Item unus Centaurorum. *Lucan. l. 6.*

Rheumaticus, a, um, *catarroso*, *ῥευματικός*, qui rheumatismo, seu fluxione laborat. *Plin. l. 29. c. 6.* Aut tritas clysteribus intundendas orthopnoicis, aut rheumaticis.

Rheumatidio, as, n. 1. rheumatismo laboro, *ῥευματιζομαι*. *Theodor. Priscian. l. 1. c. 12.*

Rheumatismo, i, m. 2. *ῥευματισμός*, fluxione, catarro, fluxus, eruptio. *Plin. l. 22. c. 18.* Deconquuntque in cibo contra fluxiones, quas Græci reumatismos vocant.

Rhina, æ, *ῥίνα*, pisces marinus, cute prædura, alio nomine Squatina. *Plin. l. 32. c. 7.*

Rhinion, *ῥίσιον*, collyrium ita dictum ab extirpandis callis, & circatricibus, a *ῥίσιον*, limo. Ejus compositionem docet *Celsus l. 6. c. 6.*

Rhinoceros, otis, m. *rinoceros*, *ῥινόκερος*, animal quadrupes, simile elephanto, nisi quod cornu habet ex nare prominens. *Dio l. 52.* Solinus dicit, illud cornu repandum esse, id est, recurvum, sed attritum cautibus in mucronem excitari, & rhinocerotem pugnare cum elephantis. *Pausanias* affirmat, rhinocerotem duo habere cornua, alterum insigni magnitudine ex naribus extans, alterum, quod superne erumpit, exiguum quidem, sed validissimum. Rhinocerotem quidem esse ajunt bove Ægyptium, ut ait *Festus*, pro quo alii Æthiopicum tradunt, ut *Pausanias* in *Elisiacis*, & *Boeoticis*. Vox Græca est, *ex ῥίσιον*, *ῥίσιον*, nasus, & *κέρας*, cornu. *Plin. l. 8. c. 20.* Iisdem ludis & rhinoceros, unius in nare cornu, qualis sæpe visus. Alter hic genitus hostis elephanto. Cornu ad saxa limato præparat se pugne, in dimicatione alvum maxime petens, quam scit esse molliorem. Longitudo ei par, crura multo breviora, color buxeus. Hæc *Virg.* Est symbolum prudentiæ. Hinc sagacem, & prudentem virum nasum rhinocerotis habere dicitur. *Mart. l. 1. epigr. 4.* Juvenesque, senesque, Et pueri nasum rhinocerotis habent. Ponitur etiam pro gutto, id est pro quodam vase oleum guttatim intundente lavantibus se in balneo. Aliqui dicunt, hoc vas fuisse ex cornu rhinocerotis. *Juven. sat. 7. v. 130.* Exitus hic est Tongilli, magno cum rhinocero lavari qui solet. Rhinoceros etiam per translationem dicitur, qui dente eminent bronchus est. *Lucil. apud Non. c. 1. n. 102.* Bronchus Bovilanus dente adverso emulino, hic est rhinoceros.

Rhinoceroticus, a, um, adject. ad rhinocerotem pertinens. *Sidon. carn. 9. in. fi.* Narem rhinoceroticum minetur.

Rhinochisla, æ, f. genus callæ herbæ. *Plin. l. 27. c. 8.* Alterum genus ejus quidam anchusam vocant, alii rhinochisiam. Folia lactucæ longiora, plumosa, radice rubra, &c.

Rhinocolitra, f. 1. *Faramida*, opp. Ægypti, in ora maris Medit. in lim. Palæstinæ, ita dictum a *ῥίσιον*, nasus, & *κλίτρος*, *decurtatus*, quia illius incolis omnibus rex quidam Perfarum nares recidit. *Senec. l. 3. de ira, cap. 20.*

Rhinthon, vel Rhrynthon, onis, poeta fuit comicus, Tarentinus, nugator vilissimus, cujus meminit *Cic. Attic. lib. 1. ep. ult.* *Cælius Rhodig. l. 16. c. 10.* scribit, fuisse poetam tragicum. A *Varrone* hæc vox ponitur pro homine vili, & levissimo, aut luxurioso. Inquit enim *lib. 3. R. R. c. 3.* Quis contra nunc Rhinthon non dicit sua nihil interesse, utrum iis piscibus stagnum habeat plenum, an ranis? *Calum. l. 8. c. 16.* Itaque Terentius Varro, nullus est, inquit, hoc saculo nebulo, ac rhinthon, qui &c.

Rhiphæus, seu Riphæus montes, *Oby*, al. *Monts Sculp*, *ῥήφωια*, *ῥήφωια*, montes Sarmaticæ Boreales, in Sarmaticæ Asiaticæ, & Scythiæ ora extrema ad Bor. inter Duinam, & Petzoram fl. Hi montes ob celestudinem, quæ vix 20. diebus superari potest, cingulum mundi, teste Erbensteinio, nominantur, & perpetuis nivibus rigent. *Plin. l. 4. c. 12. l. 5. c. 27. l. 5. c. 5. 7. 13. Virg. 4. Georg.* Dicit videntur a *ῥήφωια*, *flare*, quia aliudius ventis perflantur.

Rhiphæus, vel Riphæus, a, um, adject. ad Rhiphæos montes pertinens, ut Rhiphææ, pruinae, *Virg. 4. Georg.* Rhiphæus Euris, *Id. 3. Georg.*

Rhiphæus, i, m. *ῥήφωια*, unus ex Centauris, qui in pugna cum Lapithis a Thefeo interfectus est. *Ovid. 12. Met.* Item vir Trojanus, iustitiae nomine Trojanis omnibus prælatus, qui in Ilii captivitate strenue pugnans interit. *Virg. 2. Æn.*

Rhiphæarma, f. 1. opp. Arabiæ Fel. dictum ab hordeo, quod ibi abundat. *Plin. l. 6. c. 28.*

Rhitymna, æ, Rhithymna, *Resimo*, urbs Cretæ, ex præcipuis, satis munita, cum arce, & portu capaci, in ora Boreali. *Plin. l. 4. c. 12.*

Rhium, n. 2. *Trapani*, *Capo di Patras*, prom. & opp. Achajæ, ad fauces sin. Corinthiacæ, contra Antirrhium prom. Ætolizæ. *Plin. lib. 4. c. 2.*

Rhiza, æ, f. *ῥίζα*, forfex, qua dentium radicibus evellendis chirurgi utuntur. *Cels. l. 7. c. 12.* ubi alii leg. *rhizagra* eodem sensu.

Rhizias, æ, m. *ῥίζιας*, succus e radice laserpitii profluens. *Plin. l. 29. c.* Succus duobus modis capiatur, e radice, atque caule. Et hæc duo erant

erant nomina, rhizias, atque caulias, vilior ille, ac putrescens.

Rhizotomumēna, neut. plur. ῥιζοτομουμένα, vox Græca a ῥιζῶν, radix, & τόμος, secō, significat ea, quæ pertinent ad medicinam ex sectis herbarum radicibus. *Plin. l. 20. c. 23.*

Rhizotōmus, i, ῥιζοτομος, herba, species iridis subrufæ. *Plin. l. 21. c. 7.*

Rhizus, l. 2. opp. Theffalix, in Magnesia, apud Melibœam oppid. *Plin. l. 4. c. 9.*

Rho, nomen literæ R apud Græcos, ῥῶ. *Cic. 2. Divin. c. 46.* Demosthenem scribit Phalerens, cum rho dicere nequiret, exercitatione tecisse, ut planissime diceret.

Rhoali, m. 2. pop. Syrix, qui ad Euphratem Mesopotamiæ cohæret. *Plin. l. 5. c. 24.*

Rhoas, m. 1. fl. Colchidis, qui ex Caucaſo M. in Euxinum mare post Cobum fl. influit, inter Phasim, & Sebastopolim. *Plin. l. 6. c. 4.*

Rhodanæus, a, um, adject. ad Rhodanum pertinet. *Inscript. apud Græcor. pag. 375. n. 3.* Patrono nautarum Araricor, & Rhodanicor.

Rhodanitis, idis, adject. fœmin. quæ ad Rhodanum pertinet, seu sita est. *Sidon. l. 9. epist. 13. in carn.* Rhodanitas per urbes.

Rhodanus, i, m. *Rodano*, Gallis le Rhone, fl. maximus, & rapidissimus Galliæ Narbonensis. Hunc M. Varro, teste *A. Gellio. l. 10. c. 7.* tertium Europæ fl. haud istro minore scribit. Oritur ex duplici fonte, in limite Helvetiorum, ex Adula monte, *Monte di J. Gostardo*, & regione Rheni, tere duobus milliariis Germanicis ab ejus fontibus, & dimidio tantum a fontibus Ticini, & Ursæ fl. Deinde in Lemanum lacum ingrediens, & ad Genevam urb. egrediens, Galliam a Sabaudia separat. Infra Genevam terræ visceribus se condit, & paulo intra iterum erumpit, compluresque alluens provincias, Arari, Isara, & Druentia fluminibus actus, circa Arelatem tribus ostiis in Mediterraneum inare cadit. *Plin. l. 3. c. 4.*

Rhodia, æ, ῥῶδια, Nympha marina, Oceani, & Tethyos filia. *Virg. 2. Georg. ¶ Apud Plaut. Curc. a. 4. v. 74.* est scilicet Provincia nomen.

Rhodiæus, a, um, adject. a Rhodo, ut Rhodiææ spongiæ, *Plin. l. 31. c. 11.*

Rhodiæum, ii, n. *Rovigo*, urbs Italix, patria Cœli Rhodigini, a Ferraria 25. M. P. in Bor. a Patavio in Mer. fere totidem, ab Hadria fere 20. in Occ. Ab eo tractus adjacens dicitur Peninsula Rhodigina, vulgo il *Palsine di Rovigo*.

Rhodinus, a, um, adject. *di rosa, rosato, rosaceus, ῥῶδινος, a ῥῶδον, rosa*, ut rhodium unguentum, *Plin. l. 13. c. 1.* Rhodium oleum, *I. l. 15. c. 7.*

Rhodites, æ, f. ῥῶδίτης, gemma sic dicta a colore roseo, *Plin. l. 37. c. 11.*

Rhodius, a, um, ῥῶδιος, quod est ex Rhodo inf. ut Rhodia vitis, & uva, quæ ex Rhodo primum in Italiam est advecta. *Plin. l. 14. c. 3. & 8. Virg. 2. Georg.* Non ego te menſis, & Diis accepta fecundis Transjuncta Rhodia. ¶ Ficus Rhodia, est genus fici nigra. *Plin. l. 15. c. 18.* Nigra & Rhodia est, & Tyburtina de præcocibus. ¶ Rhodium opus, est colossus solis. *Martial. l. 1. ep. 71.* ¶ Rhodi, orum, sunt Rhodi incolæ. *Cic. pro Leg. Manil. c. 18.* ¶ Rhodium dicendi genus, medium est inter Asianum tumidum, & Atticum limatum, & emunctum, ut loquitur *Quintil. l. 12. c. 10.* V. etiam *Cic. de clar. Orat. c. 13.*

Rhododaphne, es, f. ῥῶδοδάφνη, frutex florem habens similem rosæ, folium indeciduum simile lauri toliis, a ῥῶδον, rosa, & δάφνη, laurus. *Plin. l. 16. c. 20.* ¶ *A. Pallad. l. 1. tit. 35.* dicitur rhododaphnis, is, V. *Rhododendros*.

Rhododendros, m. 2. ῥῶδοδένδρον, frutex, folio similis amygdalæ, sed majore, pinguioreque, semine patenti, qui & nerion, & rhododaphne dicitur, a ῥῶδον, rosa, & δένδρον, arbor, quasi rosa arboreſcens. *Plin. l. 24. c. 11.* Rhododendros nomen quidem apud nos invenit Latinum, rhododaphnen vocant, aut nerium. Mirum, folia ejus quadrupelium venenum esse, homini vero contra serpentes præsidium, ruta addita e vino pota. Adde *eund. l. 16. c. 20. & lib. 21. c. 13.*

Rhodomeli, neut. indecl. ῥῶδομέλι, mel rosa conditum, vel mixtum. *Pallad. lib. 6. tit. 16.*

Rhodope, es, f. ῥῶδοπέ, mons Thraciæ, ita dictus a Rhodope Thracum Regina, vel a Rhodope Strymonis annis filia. Italis dicitur *Monte Argentaro* a todinis. Extenditur usque ad Euxinum mare, & ad Apollonium urb. definit. Thraciam tere bifariam fecat. Ee eo Hebrus, Arzes, aliaque flumina profluunt. *Ovid. 2. Metam.* Et tandem nivibus Rhodope caritura, Mimafque.

Rhodope, es, f. ῥῶδοπέ, Thracum Regina, quam Poetæ in montem ejusdem nominis conversam esse fabulati sunt, fortasse, quod ibi sepulta fuerit. ¶ Item Strymonis fl. filia, ex qua Neptunus Athon gigante genuit, qui monti nomen dedit. ¶ Item meretrix nobilissima ex Thracia, Æſopi fabulatoris aliquando conserva, quam Charaxus Sapphus frater, ejus amore captus, ingenti pecunia redemit. Hæc tantas opes questu corporis cumulavit, ut unam ex Ægyptiis pyramidibus, minimam quidem, sed laudatissimam suis sumptibus extruxerit. *Plin. l. 36. c. 12.*

Rhodopeius, a, um, quod ad Rhodopen montem spectat. *Claud. de 4. Conf. Hon.* Flumina laverunt puerum Rhodopeia Martem. ¶ Regna Rhodopeia, Thracia. *Ovid. in Ibin.* Utque Dryantidæ Rhodopeia Regna teneant, &c. ¶ Rhodopeius Vates, Orpheus. *Ovid. l. 10. Met.* Quam satis ad superas postquam Rhodopeius auras Deslevit Vates.

Rhodora, æ, ῥῶδώρα, herba, quæ folia rubentia, florem habet colore argenteo. *Plin. l. 24. c. 19.*

Rhodus, i, Rodi, ῥῶδος, inf. pulcherrima Atix minoris, & maris Carpatii, in ora Cariz. Dicta est a nomine urbis metropolitanæ, urbs autem Rhodos dicta est a puella nomine Rhodia, ab Apolline adamata, ut tabular *Diadorus l. 6.* vel a ῥῶδον, rosa, quod, dum conderetur, capulus rosæ in promontorio, ubi condebat, inventus fuerit. Multis aliis nominibus antea appellata est, Ophiusa, Aſteria, Æthraæ, Trinacria, Corymbia, Pœſia, Atabyria, ab Rege. *Plin. l. 5. c. 31.* Inter Asiaticas insulas tertia numeratur. Nam Lesbos, & Cyprus majores habentur. Dicitur enata esse, cum olim non fuerit. *Plin. l. 2. c. 8.* Rhodus urbs condita fuit a Cecrope, in parte orientali, in insulæ promontorio. Olim portibus, mœnibus, viis, & reliquis ornamentis tantopere ceteras superavit, ut nulla putaretur æqualis. In hac urbe tria millia signorum fuerunt. *Plin. l. 34. c. 7.* In ea etiam aliquando fuit pictura illa celeberrima Protogenis, quæ Jalyſus dicta est, cujus gratia Demetrius Poliorcetes, seu Expugnator cognominatus, urbem non incendit, ne tabulam cremaret. *Plin. l. 7. c. 38. l. 35. cap. 10.* Aurum Rhodi pluisse ob felicitatem insulæ, cecinit Pindarus. Rhodi mira aeris salubritas, sicut Mitylene, Pergami, Smyrnæ, & Syracusis, ubi Romani diutius morari confueverant ob aquarum copiam, & frigiditatem, aliaque delicias. Rhodi, & Syracusis nunquam ita cœlum nubilum est, ut non aliqua hora Sol cernatur. *Plin. l. 2. c. 62.* Igitur Rhodi Apollo præcipue cultus fuit, qui colossus dedicavit, idem statuum altitudinis 75. cubitorum, quem Chares Lydius fecit, unum ex 7. orbis miraculis. *Plin. l. 34. c. 7.* Etiam templum Bacchi Rhodi fuit. *Plin. l. 33. c. 12.*

Rhœas, æ, f. genus papaveris erratici, erucæ simile, altitudine cubitali, flore rufo, & protinus deciduo, unde & nomen a Græcis accepit. *Tom. II.*

neque a ῥῶδον, fluere, decidere. *Plin. l. 19. c. 8. & l. 20. c. 19.*

Rhæteius, a, um, adject. a Rhæto promontorio, ut Rhæteum litus, *Virg. 6. Æn. v. 505.* Rhæteius heros, h. e. Æneas, *Id. 12. Æn. v. 456.*

Rhætum Promontorium, *Pefkiam*, prom. Troadis, ubi Ajax sepultus esse, cum opp. cogn.

Rhege, es, f. i. inf. seu potius scopulus maris Pamphylii, apud Cambruffam. *Plin. l. 5. c. 31.*

Rhofcus, a, um, adject. V. Rhus.

Rhoites, m. 1. ῥῶίτης, vinum ex malis punicis expressum; a ῥῶιζ, malum Punicum. *Plin. l. 14. c. 16.*

Rhombus, i, m. ῥῶμβος, ῥῶμβος, muliebre instrumentum, idest, torques, five machinula illa, quam vertendo mulieres tramam ad lanificium nent, a ῥῶμβος, in gyrum agor. Eo & veneficæ utebantur in incantationibus. *Martial. l. 9. ep. 30.* Quæ nunc Theſalico Lunam deducere rhombo. *Propert. l. 3. eleg. 4. v. 26.* Staminea rhombi ducitur ille rota. *Ovid. 2. Fast. v. 375.* Tunc cantata ligat cum tufco licia rhombo. *Horat. epod. penult.* turbinem vocat. ¶ Est & rhombus piscis quidam, de quo *Plin. l. 9. c. 20. & 53. l. 32. c. ult.* *Juven. Sat. 4.* Incidit Hadriaci spatium admirabile rhombi ante domum Veneris.

Rhomphea, seu romphaea, æ, f. ῥῶμφαία, haitilis genus, cujus ferrum ligno æquale est, aliter framea. Apud *Gellium l. 10. c. 25.* legitur *rumpia*, diciturque genus teli esse Thracæ nationis, positumque hoc vocabulum nent, a Ennii Annali quartodecimo. Alii volunt esse gladium ex utraque parte acutum, qualis est, quam vulgo *ſpatam* vocant. *Isid. l. 18. Orig. c. 6.* ¶ Est a ῥῶμβος, circumago: Hoc enim facere solent rhomphea pugnantes, ut qui anceps sit gladius, ut Isidorus ait. *Aſcon. Pedian. in Milonians.* Humerum ejus Birrha rhomphea trajecit. ¶ A Poetis penultima interdum corripitur, abjecta vocali præpositiva. *Val. Flaccus l. 6. Argon. v. 98.* Æquaque, nec ferro brevior, nec romphea ligno, Al. leg. *rumpia*, eod. sensu.

Rhomphealis, æ, adject. a rhomphea. *Prudent.* sine diphthongo scribit corripienti causa *Cathem. v. 93.* Dextram perarmat rhompheali incendio.

Rhonychidnus, a, um, qui rhonchos sonat. Translate ponitur pro derisore. *Sidon. carn. 3.* Nec nos rhonchifono rhinocerote notat.

Rhonchiflo, as, n. i. ſterto. *Plaut.* Cyathiflat, dum cœnat, dum dormit, rhonchiflat. Ita est in Calep. & al. Lexicis: sed nos locum Plauti invenire non potuimus.

Rhonchus, i, *roncheggiameto*, נהרה, Ger. *Schnarchlen*, Gall. *rouffement*, Hisp. *ronquido*, ῥῶγχος, sonus, quem ſtertentis edunt, a ῥῶγχος, ſterto. Translate sumitur pro irrisione. *Martial. l. 1. ep. 4.* Majores nufquam rhonchi. ¶ Sunt qui scribunt *ronchus*.

Rhopilon, i, ῥῶπιλον, herba Nymphaea, inde dicta, quod radicem habet clavæ similem. nam ῥῶπιλον clavam significat. *Plin. l. 25. c. 7. A. p. de herb. c. 67.*

Rhoſus, a, um, adject. a Rhoſo oppido, ut Rhoſi montes, *Plin. l. 5. c. 22.* Rhoſus, f. 2. Rhoſus, Rhoſſos, Rhoſium, el *Ros*, urbs Syrix, in ora maris Syriaci, & ſin. Iſſici, haud procul a Caſſo monte. *Plin. l. 5. c. 22.*

Rhoſphodufa, f. i. *Roffa*, al. *Saline*, inf. Scythiæ Europææ, in ſinu Carcinite. *Plin. l. 4. c. 13.*

Rhuma, f. i. oppid. Æthiopiæ, inter Meroen inf. & Troglodytas. *Plin. l. 6. c. 29.*

Rhus, rhoi, accuſ. rhoem, f. & m. herba, & frutex varios habens in medicina uſus, quos reſcit *Plin. l. 24. c. 11.* ¶ Semen fruticis huius ad condienda obſonia vicem ſalis præſtare, *Idem ibid.* teſtatur. ¶ Foliis herbæ ſiccatis untur coriarii ad pelles depilandas, & perficiendas. *Id. ibid.* ¶ Hinc est adject. rhoicus, a, um. *Id. ibid.* Medici rhoicis untur ad contuſa, ſubintellige, foliis.

Rhuſulinon, *ῥυſιλιον*, apium ruſſicum, herba ſcelerata. *Apulei. de herb. c. 8.*

Rhuteni, m. 2. pop. Aquitanix, in parte Or. ubi hodie la *Rouverge*, inter Gabalos ad Or. Cadurcos ad Occ. Arvernos ad Bor. Heleuteros ad Auſtr. *Plin. l. 4. c. 19.*

Rhynton, V. Rhinton.

Rhyarographus, cognominatus est quidam Pyrrhicus pictor, quod tonitrinas, ſutrnaſque pinxit, & æſellos, & obſonia, ac ſimilia. *Plin. l. 35. c. 10.* a ῥῶταρῶς *ſartidus*, & ῥῶγγο, *pingo*.

Rhyphodes, is, ῥῶφῶδες, emplaftrum ad extrahendum, ſic dictum a ſimilitudine foridum. *Celf. l. 5. c. 19. n. 15. & c. 26. n. 23.*

Rhythmicus, i, ῥῶθμικός, qui numeros in cantu, vel prolatione, aut ſono obſervat. *Cic. 3. de Orat. c. 49.* Nec ſunt hæc rhythmicorum, aut muſicorum acerrima norma dirigenda.

Rhythmus, i, m. ῥῶθμῶς, *caſtenza, ritmo, armonia*, numerus, harmonia, conveniens ſententiæ ſonus. *Quintil. l. 9. c. 4.* Omnis ſtructura, ac dimenſio, & copulatio vocum conſtat aut numeris (numeros ῥῶθμῶς accipi volo) aut *μετρη*, idest dimenſione qualiam. Quod etiam conſtat utrumque p. dibus, habet tamen non ſimpli. em differentiam: nam rhythmi, idest numeri ſpatio temporum conſtant; metra etiam ordine: ideoque alterum eſſe quantitati videtur, alterum qualitatibus. Hæc *Quintil.* qui alia *ibid.* aſſert metri, & rhythmi diſcrimina. ¶ Translate ponitur pro congruentia, & proportione aliquid rei ad aliam, ut venarum rhythmus, apud *Varron. l. 1. c. 1. eguaſtita del poſſo*, hoc eſt congruentia unus arteriarum motus cum altero.

Rhytium, ii, ῥῶθμῶν, poculi genus intra angulum, ſupra latum, & curvum in modum cornu, diminut. a ῥῶθμῶς, quod inter pocula numerat *Athenæus l. 10. c. 13. & l. 11. c. 5.* Hinc *Martial. l. 2. epigr. 35.* Cum ſint crura tibi, ſimulant quæ cornua Lunæ, In rhytio poteris, Phæbe, lavare pedes.

R A N T E I.

Rica, æ, fœm. ῥῶκα, ῥῶκα, ῥῶκα. Non ſatis convenit inter Veteres, quid ſit. Non enim c. 41. n. 15. ſcribit, eſſe illud idem, quod ſudarium dicitur. At *Festus*, & *Varr. l. 4. L. L.* ajunt eſſe palliolum, flammeum, ſeu tegumentum capitis, quo ſacſificatura ſacerdos velatur.

Ricinatus, a, um, ricinio indutus. *Fest.* Riciniati mimi planipedes. *Arnob. l. 6.* Fronte Janus accipitur, riciniatus Jupiter.

Ricinium, ii, n. pallium muliebre, breve; ita definiunt *Festus*, *Nonius* c. 14. n. 33. *Var. apud eund. ibid. & Serv. in 1. Æn. ¶ Var. l. 4. de L. L. & Serv. loc. cit.* dictum putat a *reſicento*, quod dimidiam ejus partem retrorſum rejiciebant. *Cic. 2. de Leg. cap. 23.* Extenuto igitur ſumptu tribus riciniis, & vinculis purpuræ, & decem tibiſcinibus, tollit etiam lamentationem.

Ricinum, i, n. idem ac ricinium. *Lucil. apud Non. c. 14. n. 16.* ¶ Adjective mitram ricinam dixit *Var. apud eund. Non. ibid.* h. e. ricinii tormam habentem.

Ricinus, m. idem ac ricinium, *Serv. in 1. Æn.*

Ricinius, i, m. 2. *κυνεπαισθῆς*, ῥῶθμῶν, vermis alatus, canes potiffimum infectans, interdum & oves, ut *Caro R. R. c. 96.* docet *Var. l. 2. de R. R. c. 9.* Quidam nucibus Græcis in aqua tritis percurrunt catulorum aures, quod

ricini foletant (si hoc unguine non sis usus) eas evulserunt. *Seren. Sammon. c. 37.* Sanguine cum ricini, quem bos gellaverit ante, Herba chelidoniz fertur cum melle mederi. *Adde Plin. l. 12. c. 18. & l. 30. cap. 10.*
 Ab huius animalis similitudine ricinus dicitur trutex, aut herba infilar arboris, ad magnitudinem parvæ ficus asfurgens, folio platani, sed maiore, læviore, & nigriore, ramis, & caudice arundinum modo concavis, femine ovarum aspero, quod purgatum effigiem ricini vermis præsentat. Græce dicitur *ρίκινος*, & *κικί*. Vulgus palmarum Christi appellat, *ricino*. *Plin. l. 15. c. 7.* Dicitur etiam de tractu mori arboris. *Plin. l. 23. c. 7.* Mori germinatione prorsum in folia exeant, sinistra decerpi iubentur futura ponia, ricinos Græci vocant.
 Riccio, as, n. i. frequent. a ringo. *Spartian. in Geta, c. 5.* Urſi sæviunt, canes rugiunt, leopardi rictant.
 Rictum, i, n. idem ac rictus, m. *ceſſo, bocca. Lucr. l. 5. v. 1063.* Mollior ricta fremunt duros nudantia dentes. *Cic. 6. Ver. cap. 43. de Herculis statua.* Uſque eo, Iudices, ut rictum ejus, ac mentum paulo sit attritius. Ita Non. legit, *alii rictus.*
 Rictus, us, m. 4. *muſo, bocca, ceſſo, χάρυξ*, hiatus, unde verba exeunt, & tota illa pars circa ipsum hiatum, quæ in homine ridente, & in bestis os aperientibus lineis quibusdam terminatur, ut maxime sunt labia. Est a supino rictum, verbi ringo. *Martial. lib. 1. epigr. 105. de leonibus.* Laxos cum dare pervioſque rictus Gaudet, & timidus tenere dentes. *Ovid. Metam. 11. v. 126. de Mida omnia in aurum saltu vertere.* Miferat puris auctorem muneris undis, Fusile per rictus aurum fluitare videres. *Plin. lib. 8. c. 21. de tauris fluvestribus.* Rictu ad aures dehifcente. h. e. ore usque ad aures hiſo. *Quintil. l. 1. c. 11.* Ne immodicus hiatu rictum distendat. h. e. os in rictus modum formet.
 Rictum diducere, est os aperire. *Juven. sat. 10.* Ipse ad conspectum cœne diducere rictum contentus. ¶ Metonymice est ad rictum impellere. *Horat. l. 1. sat. 10.* Ergo non satis est rictu diducere rictum.
 Riccula, æ, dim. a ricta. *Tacit. apud Non. cap. 14. n. 16.* Interea adspexit virginem injectam in capite riculam indutam ostrinam.
 Rido, es, si sum, n. 2. *ridere, ῥίγω*, Ger. *lachen*, Gal. *rire*, Hisp. *reir*, *γελῶ*, risum edo. Conſtruitur tere absolute. *Cic. 5. Fin. c. 30. M. Crasus*, quem semel ait in vita risisse Lucillius, & ea re *ὀξύδασος* vocatum. ¶ Vel cum accus. *Cic. in Fam. 2. epist. 9.* Ut dederis nobis, quem semper ridere possemus. ¶ Vel cum accus. risum. *Cic. l. 7. Fam. epist. 25.* Ne, si istum habuerimus, rideamus *γέλωντα καρδόνιον*. ¶ Vel cum ablat. & præpos. *de Cic. Att. l. 14. epist. 15.* De hæreti Vestorina, & de Pherionum more P. teolano risisse me satis. ¶ Usurpatur etiam passively. *Cic. 2. de Orat.* Hæc enim ridentur vel sola, vel maxime. ¶ Ridere ore catuli Gallicani, est turpiter, & late inter ridendum os diducere, ut patulus est oris rictus canibus Gallicis venaticis. *Catull. carm. 42.* Ridentem catuli ore Gallicani. ¶ Pontur etiam pro deridere, illudere, ridere cum contemptu. *Cic. de Aſſuſp. frat. c. 4.* Cum riseritis impudentiam hominis. ¶ Item pro placere. *Horat. l. 2. od. 6.* Ille terrarum mihi præter omnes angelus ridet. ¶ Item pro approbare, indulgere. *Tac. de morib. Germ. c. 19.* Nemo illic vitia ridet, nec corrumpere, & corrumpi, sæculum vocatur. *Ovid. l. Trist. eleg. 4.* Fortuna rider. h. e. valet. ¶ In hac acceptione usurpatur etiam cum dativ. *l. 1. rg. 5. Æn. Rit* pater optimus illi. ¶ Translate ponitur pro pulchrum, & speciosum esse. *Virg. 4. Æl. Miſſaque ridenti colocalia fundet acan ño.* *Id. 7. Æl.* Omnia nunc ridet. *Horat. l. 4. od. 11.* Ridet argento domus. ¶ *Ridentem dicere verum quid veras?* speciem proverbii habet apud *Horat. l. 1. sat. 1. v. 14.* Itali dicunt simili sententia, *tal si baria, che si confessa.*
 Ridibundus, a, um, *ridante, μωδῖος*, ridens, abunde ridens. *Plaut. Epid. 3. p. 32.* Illam ridibundam, atque hilaram huc adduxit simul. *Adde Gel. l. 11. c. 25.*
 Ridica, æ, f. *pericla, ſtecone, ῥιδικῶν*, fudes, palus, pedamenti genus, quod adminiculandæ vineæ melius esse palo, ait *Colum.* Differt a palo, quia ridica fissilis est, palus rotundus. *Var. l. 1. de R. R. c. 8.* Unum robultum, quod optimum solet afferri in vineam e quercu, ac junipero, & vocatur ridica. *Colum. l. 4. c. 12.* Hic annus nondum vehementem palum, aut ridicam desiderat.
 Ridicula, æ, f. paxillus, parva ridica. *Sen. l. 1. quest. nat. c. 3. de fullo-* ne. Cum os aqua implevit, & vestimenta ridiculis diducta leviter aspergit. Alii leg. *tendiculis.*
 Ridicularius, a, um, *buffone, χερκυλάτος*, qui risum excitat. *Gel. l. 4. c. 20.* Qui jurabat, cavillator quidem, & canicula, & nimis ridicularius fuit. ¶ Ridicularia, um, n. plur. facetiæ, res ridiculæ. *Plaut. Aſin. 2. 2. 69.* Mitte ridicularia.
 Ridiculle, adv. *piacivolmente, ῥυπελάτος*, cum risu. *Cic. 1. de Orat. c. 57.* Non modo acute, sed etiam ridicule, aut facete.
 Ridiculofus, a, um, adject. *ridicolo, ridiculus.* *Arnob. l. 5.* Ridiculosa negotia defendere. *Plaut. Stich. 2. 3. 64.* Advexit secum paratitos ridiculofissimos. ¶ *Hieron. l. 3. adv. Rufin. c. 4.* ridiculofum a ridiculo distinguit, ubi ait: Non ridiculofa, ut scribis, sed ridicula mihi forte res accidit.
 Ridicullum, i, *facezia, cofa da ridere, γελῶν*, jocus, facetiæ, dictam, vel factum risum excitans. *Cic. Offic. l. c. 37.* Aut per ridiculum, aut severe, maledice dicere. *Plaut. Stich. 3. 2. 2.* Confido me obtenturam regem ridiculis meis. *Id. Amph. 3. 2. 36.* Dicere aliquid ridiculi causa. *Terent. Eun. 5. 6. 3.* Ridiculo alicui esse. h. e. irrideri, ridendi occasionem dare. *Id. And. 3. 1. 16.* Hui tam cito? ridiculum. h. e. res ridicula est.
 Ridiculus, a, um, *ridiculo, Ger. lacherlich, Gal. ridicule, Hisp. ridiculo, γαλιῶν*, qui aliis risui est, de quo alii ridet. *Cic. Att. l. 1. ep. 10.* Tacite magis, quam facietis ridiculus. *Id. pro Arch.* Est ridiculum ad ea, quæ habemus, nihil dicere. *Juv. sat. 3. v. 153.* Nihil habet infelix paupertas durius in se, quam quod ridiculas homines facit. ¶ Sæpe fit munit pro faceto, qui dicit ea, quibus homines rideant, non ipse rideatur. *Cic. in Brut. C.* Scinius homo impurus, sed admodum ridiculus. ¶ Reperitur superlat. *ridiculissimus* apud vet. *Plaut. Stich. 2. 3. 58.* Euge, quando adhibero, alludiabo, tum sum ridiculissimus.
 Ridiculus, li, m. *buffone, ſcurra*, qui risum dictis, factive commovet, *γελωποῖς*. *Plaut. Capt. 3. 1. 17.* Neque ridiculos iam teruncii faciunt.
 Rido, is, n. 3. idem quod rideo. *Præſtan. l. 10. Diomed. l. 1. Lucr. l. 3. v. 22.* large diffuso lumine ridet.
 Riẽ, V. Renes.
 Rigatio, onis, *δαῦγ*, actus rigandi. *Colum. l. 11. c. 3.* Quod rigationem ministrari non expedit.
 Rigator, oris, qui rigat. *Tert. adv. Valens. c. 17.* O fletum rigatorem!
 Rigens, entis, o. durus, horridus, asper, rigidus. *Liv. l. 21. c. 32.* Animalia, inanissima omnia rigentia gela. *Quintil. l. 1. c. 13.* Et a fummo ad imum rigens corpus. Nihil nullo modo flexum. *Virg. l. 1. Æn. v. 72.* Vestes ostroque, auroque rigentes. hoc est perstringentes sensus. *Ovid. Heroid. ep. 5.* Ungue rigente fecare genas. *Solin. c. 15.* Pars mundi Aquilonis conceptaculis rigentissima.
 Rigens, es, qui, sine sup. n. 2. *essere aspro, duro, inturſiſi, Ger. erſta-* ren, Gall. être roide, Hispan. estar yerto, ῥιγῶν, ῥιγῶν, est horrens,

frigore asperum, vel durum esse. *Cic. 1. Tuſc. c. 28.* Quod aut frigore rigeant, aut urantur calore. *Ovid. Metam. 3. v. 100.* comæ terrore rigeabant. *Id. 1. Amor. eleg. 6.* Roboribus duris janua fulta riget. *Horat. epod. 8.* rigent nervi.
 Rigefco, is, neut. 3. *απαρῖστος*, incipio rigere, durus, asper, horridus ho. *Virg. 3. Georg. v. 363.* Et raque diffiliunt vulgo, vestefque rigescunt. Ubi *Serv.* Rigescunt, durantur, ut frangi potius, quam scindi posse videantur. *Ovid. 9. Metam. 2. 357.* rigescunt ubera.
 Rigide, adv. *rigidamente, ῥιγῖος*, dure, aspere, horride. *Vstr. l. 2. c. 3.* Teclorium inductum, rigideque obfolidatum. *Valer. Max. l. 9. c. 7. in fine.* Disciplinam rigidus adstringere.
 Rigiditas, atis, f. 3. durities, asperitas. *Vitruv. l. 2. c. 9.* Arbor rigiditatem habere videtur.
 Rigido, as, a. 1. rigidum, & durum facio. *Sen. ep. 71.* Virtus recta est, flexuram non recipit: rigidari quidem, amplius intendi non potest. Alii leg. *rigida est.*
 Rigidus, a, um, *rigido, duro, aspro, orrido, ῥῖ*, Germ. *beſſigkalt*, Gall. *roide, dur*, Hisp. *elado, yerto, ῥιγῖος*, durus præ frigore, asper, horridus, erectus, immotus. *Cic. in Brut. c. 18.* Signa rigidiora. *Virg. 2. Georg.* Tellurem borea rigidam spirante moveri. *Id. 6. Æl.* Tum rigidas inotate cacumina quercus. ¶ Translate sumitur pro constanti, inflexibili, immutabili. *Liv. l. 39. c. 40.* Invicti a cupiditatis animi, & rigide innocentie. *Arnob. l. 5.* Rigidissima soliditas. ¶ Item pro severo. *Plin. ep. 9. l. 4.* Sententiam Macri ut rigidam, duramque reprehenderunt. ¶ Item pro crudeli. *Martial. l. 10. epigr. 65.* Nec dorcas rigido fugax leoni.
 Rigo, as, a. 1. *adacquare, βαρῦναι, ῥίγω*, Ger. *vassieren*, Gall. *arrouser*, Hisp. *regar, arbolizar*, madefacio, humorem alicui rei aspergo. *Cic. 1. de Div.* Quæ parvos Mavortis femine natos uberibus gravidis vitali rore rigabat. *Plin. l. 22. c. 11.* Rigaturque gelidis fontibus, & imbres accipit. ¶ Translate *Auſt. ad Heren. l. 4. c. 6.* Fontes, qui omnium rigare debent ingenia. *Lucret. l. 4. v. 202.* Solis lux cœlum rigat. ¶ Est etiam derivare, dividere. *Liv. l. 5. c. 16.* ad fin. Aquum emittam per agros rigabis, dissipatumque rivis extingues.
 Rigor, oris, *rigore, durezza, ῥῖγος*, Ger. *grimme kalte*, Gall. *roideur*, Hisp. *rigor, dureca, ῥιγος*, durities, horror, asperitas ex frigore, & durities generatim. *Virg. 2. Georg.* Tum ferri rigor, atque argutz laminæ ferræ. ¶ Ponitur etiam pro frigore. *Col. l. 9. c. 14.* Quam recentissimæ rigoris aqua infusa. *Plin. l. 17. c. 24.* Cœli rigor. *la rigidizza dell'aria.* ¶ Translate sumitur pro constantia, severitate. *Plin. l. 7. c. 19.* Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quandam. *Sen. 1. de ira, c. 16.* Vir a multis vitiis integer, sed pravus, & cui placebat pro constantia rigor. ¶ Item pro cursu, seu tenore quodam perpetuo sui simili. *Quintil. l. 9. c. 3.* Oratio habeat rectam quandam velut faciem, quæ stupere immobili rigore non debeat. ¶ Rigor fluminis, & relictio fluminis, spatium illud medium, ubi cursus rectus est. *Ulpian. l. 1. ff. de flum.* Ripa autem recte ita definitur: ill, quod flum. n. continet naturalem rigorem cursus sui tenens. ¶ Rigor juris est relictio inflexibilis, vel severitas. *Modestin. l. si expressim, ff. de appellat.* Si expressim sententia contra juris rigorem data fuerit. ¶ Rigor quoque extrat terminus in agro inter duo ligna rectus in modum linæ. Signum autem erat arbor, saxum, vel aliud eminus. *Aggenus Urbicus.* Limes est, quodcumque in agro opera manuum tactum est ad observationem finium: rigor vero suæ relictionis naturalis nomen accepit. Inventus & alibi apud *Aggenum*, uti & alios limitandorum agrorum Auctores. *Sicil. Flaccum dico, & Frontinum*, in editione Goëſii. ¶ Rigor sillicidii, est ejus relictio, qua extra murum porrigitur. *ff. l. 8. sit. 2. leg. ult.* Titius aperto pariete domus suæ, quatenus sillicidii rigor, & tignorum protectus competeat, januam in publico aperuit.
 Rigoratus, a, um, adject. durus, firmus, roboratus, sustentatus. *Plin. l. 17. c. 23.* Traduces virgultorum comitatu obiter rigorati.
 Rigorofus, a, um, adject. *rigoroso, severus, rigidus.* *Senec. epist. 11.* Opus est aliquo rigoroso, ad quem mores nostri se ipsi erigant. Videtur tamen illud *rigoroso* irrepletum. nam in plerisque optimis editionibus deest.
 Riguum, i, subst. neut. rigatio, vel aqua ipsa rigans. *Plin. l. 17. c. 26.* Rigua ætibus vaporibus utilia, hyeme inimica, autumnio varia.
 Rigus, a, um, *che adacqua, ἀρόμενος*, quod rigat, vel rigandi vim habet. *Virg. 2. Georg. v. 485.* Rura mihi, & rigui placeant in vallibus amnes. ¶ Sumitur etiam passively pro eo, quod rigatur, seu rigari facile potest. *Col. l. 2. c. 17. de prato.* Eius animadvertimus duo genera, quorum alterum est siccanum, alterum riguum. *Ovid. 8. Metam.* Quodque suus conjux riguo collegerat horto.
 Rima, æ, *ſpina, ῥίμα, ῥίμα*, Germ. *spalt*, Gall. *fente*, Hisp. *hendadura, κλάσμα*, fissura in tabulis male junctis, in pariete, & aliis rebus, a *ῥίμα*, quod a *ῥίγνυμι, findo*. *Perf. sat. 3.* clarum mane fenestras Invenit, & angustas extendit lumine rimas. *Cic. Att. l. 14. ep. 9.* Tabernæ mihi duæ corruerunt, reliquæ rimas æquunt. ¶ Translate accipitur pro quocunque ipatio vacuo, levi pro quocunque defectu. Hinc rimas explet dicuntur Oratores, cum verba interciunt, ut pleniorum orationem faciant. *Cic. in Orat. c. 69.* Neque interciens verba, quasi rimas explet. ¶ Pienus rimarum, per translationem dicitur, qui nihil potest celare corum, quæ illi creduntur, translatione sumpta a vase aquario fictili. *Terent. Eun. 1. 2. 25.* Plenus rimarum sum, hæc, atque illac perfluo. ¶ Rimam aliquam invenire dicitur is, qui in re aliqua difficilis, & perplexa rationem callide invenit, qua elabatur: ductum fortasse a muribus, qui interdum dolo capti tenui aliquo foramine effugiunt. *Plaut. Curcul. 4. 2. 23.* Rogitationes plurimas propter vos populus leavit, quas vos rogatas rumpitis; aliquam reperitis rimam. *Adde Casin. 5. 3. 8.* ¶ Rima, dictum de natura muliebri, *Juven. sat. 3. v. 97.*
 Rimabundus, a, um, adjectiv. studiose percurans, contemplans. *Apul. l. 2. A. D. M.* hæc identidem rimabundus eximie delector.
 Rimatim, adv. per rimas, ut rimatim ab ostio speculari. *Martian. Capel. l. 2.*
 Rimator, oris, qui rimatur. *Arnob. l. 5.* Varro in antiquitatis indagatione rimator.
 Rimatus, a, um, partic. passiv. *cercato, indagato.* *Sidon. l. 7. ep. 2.* Diligenter, quæ ad socrum pertinerant, rimatus.
 Rimo, as, a. 1. idem ac rimor. *Præſtan. l. 8.*
 Rimor, aris, d. 1. *cercar bene, ῥίρω*, Gerin. *Reißig durchsuchen*, Gall. *feuilleter per tout, chercher diligemment*, Hisp. *buscar diligencemente, ῥιγῶν*, diligenter quæro, scrutor, perscrutor. *Feſt.* Rimari est valde quærare, in rimis quoque. *Virg. 1. Georg.* Dulcibus in stagnis rimantur præta Cayllri. h. e. pascuntur in pratis, & cibum per omnes rimas terræ perquirunt. *Id. 6. Æn. de Troji culture.* Viscera rimatur epulis, habitaque sub alto pectore. idest quæritur ad cibum, expletur, pascitur. ¶ Interdum rimari est scindere, & quasi in rimas ægere. *Virg. 3. Georg.* Ergo ægre raris terram rimantur. ¶ Translate sumitur pro quærare. *Cic. 1. de Divin. c. 57.* Sed tamen id quoque rimatur quantum potest.
 Rimofus, a, um, *pieno di ſeffore*, Ger. *klackerbig*, Gall. *plein de ſentes*, Hisp. *lleno de bendaduras, κλάσμα*, rimis plenus. *Col. l. 1. c. 5.* Quocumque

quid ab inferiore mox apposeris, fissum erit, rimosumque. Per translationem auris rimosa dicitur, quæ negligenter audit, & audita statim oblitiscitur, quasi rimarum plena, & hac, atque illac perfluens. *Hor. l. 2. sat. 6.* Et quæ rimosa bene deponuntur in aure.

Rimula, læz, *picciola seffura*, tenuis rima. *Celf. l. 8. cap. 4.* Ne parvæ rimulæ fallant.

Ringor, eris, d. 3. *digrignere, ringhiare*, פּרַגְרַג, Ger. *das maubrümpfen*, Gal. *rechner*, Hisp. *risar*, רִיסָר, est ita os aperire, ut dentes ostendantur. Metonymice ponitur pro indignari, irasci, conviciari, &c. *Ter. Phorm. 2. 27.* Dum tibi fit, quod placeat, ille ringitur, tu rides. *Sidon. carm. 23. v. 87.* Multum ringitur otiosa virtus.

Ripa, æ, *riua, riviera*, רִיבָר, Ger. *ein gesäß*, Gal. *rivage*, Hisp. *ribera*, רִיבָרָא, credido, extremitas terræ aquæ vicina, quæ utrinque flumine alluitur. Differt a litore, quia ripa proprie est fluminis, litus maris. Unde *Ovid. l. 1. Metam. v. 42.* Pro ripis litora pulsant. Non raro tamen discrimen id negligitur. *Plin. l. 9. c. 15. de mari Pontico.* Thynni dextra ripa intrant, læva exeunt.

Ripariensis, se, adject. a ripa. Riparienses milites dicebantur, qui in ripis fluminum, ubi termini Imperii erant, stationem habebant ad hostium incurfiones prohibendas. *Vopiscus in Aureliano, cap. 38.* Septem milibus Ripariensium interceptis. Adde *leg. de castr. ripar. Cod. de remilitis*, ubi legitur & *Ripariensis*.

Ripariola, æ, f. hirundo in ripis fluminum nidificans. *Marcel. Empir. c. 15.*

Riparius, a, um, quod in ripis habitat. *Plin. l. 30. c. 4. de hirundinibus.* Multo tamen efficacissimi ripariarum pulli: ita vocant in riparum cavibus nidificantes.

Ripensis, se, adject. juxta ripam positus, ut ripensis Dacia, quæ Danubii ripam spectat. *Ammian. l. 26. c. 30.*

Riphæi, V. Rhiphæi.

Ripula, æ, *רִיפּוּלָא*, exigua ripa. *Cic. Att. l. 15. ep. 17.* Tamen hæc *רִיפּוּלָא* ripulæ videtur habitura celerem satietatem.

Rira, m. f. Thraciæ, apud conf. Mytæ, qui in mare Euxinum exit inter Panissam & Toarum. *Plin. l. 4. c. 11.*

Riscus, i, m. *פּרִיסְקוּס*, cista pelle tecta, vel e vimine, aut juncis facta, qua mulieres lineæ sua corpori abstergendo idonea concluderent, ac conservarent. *Ulp. l. 26. ff. de aur. argen. Ec.* Et siqua sumita dici possunt, veluti lavatio, riscus. *Donatus* quoque ad *Terent. Eun. 4. 6. 16.* ita hanc vocem interpretatur. Verba porro Terentii sunt: Cistellam domo effer com monumentis. P. ubi ista est? T. in riscu. *Serv.* autem & *Non. c. 2. n. 736.* ajunt riscum dici parvum in pariete foramen ad aliquid reponendum idoneum.

Risloquium, n, sermo cum risu. *Tertul. de panit. c. 10.*

Risio, onis, idem ac risus. *Plaut. Stich. 5. 2. 10.* Deo ego voluptates sero, quot risiones, quot jocos.

Ristio, as, a. 1. *ridere speffo*, frequentative a rideo. *Nev. apud Non. c. 3. n. 116.* Dicta risitant.

Ritor, oris, *chi rido*, רִיטוֹר, qui ridet, scurra, irrisor. *Hor. in art. poet. v. 225.* Verum ita riores, ita commendare dicaces conveniet Sityros.

Risus, us, *riso*, רִיסוּס, Ger. *das lachen*, Gal. *ris*, Hisp. *risa*, רִיסָא, a. Ætus ridendi. *Cic. in Brut.* Equalem in quibusdam vix ritum teclum. *Id. 2. de Orat. c. 58.* Ritum conquire. *Pl. Q. Frat. 2. ep. 10.* Miros risus edere. *Id. 2. Tusc. Quintus* captare, fluctuati di sar ridere. *Id. Att. 6. ep. 3.* Risum movere. *Quintil. l. 6. c. 3.* ritum conciliare. *Horat. l. 1. sat. 4.* Risum sibi excutere. *Id. l. 1. ep. 13.* Vertere in risum.

Rite, adv. secundo id costume, Ger. *ordentlich, und vuol*, Gall. *bien, & droitement*, Hisp. *drichamente*, רִיטוּ יְהוּמָר, secundum ritum, pro ritu, ut impete pro impetu. Nam rite fit, quod tacitus secundum ritum. *Cic. l. Div. c. 13.* Deos rite colere. *Auct. ad Her. l. 1.* Testamentum ipso præfente conferunt, testes rite affuerunt. Ponitur etiam pro recte, bene, quia quod fit rite, id ratum, & rectum est. *Cic. 2. Fin.* Quæ potest appellari rite sapientia. Rite, subitan. pro ritu, ut sit ablat. a rites, vel ritis, *Is. Ser. Theb. 11. v. 285.* Hei mihi primitiis armorum, & rite nescio libatus, iustique mori.

Ritualis, le, adject. ad ritus pertinens. Rituales libri, *Βιβλία Βιβλια*, libri de ritibus sacris. *Fest.* Rituales nominantur Hetruscæ libri, in quibus per scriptum est, quo ritu condantur u-b-s, a-z, æ-z, de sacrentur, qua sanctitate muri, quo jure portæ, quo modo tribus, curiæ, centuriæ distribuantur, exercitus constituantur, ordinantur, ceteraque eiusmodi ad bellum, ac pacem pertinentia. *Cicer. de Div. l. 1. c. 33.* Quod Hetruscorum declarant & aruspici, & fulgurales, & rituales libri, nostri etiam augurales.

Ritualiter, adv. rite. *Ammian. l. 29. c. 7.* Ritualiter consecratus.

Ritus, us, m. *rito, costume, usanza*, רִיטוּס, Ger. *ordentliche gewonheit*, Gal. *coutume*, Hisp. *costumbre*, רִיטוּס, mos, & approbata consuetudo, quam omnes ratam habent. *Fest.* Ritus mos est comprobatus in administrandis sacrificiis. *Virg. 12. Æn. v. 591.* morem, ritumque sacrorum Adjuviam. *Cic. 2. de Leg. c. 16.* Deinceps in lege est, ut de ritibus patriis consulantur optimi. Generatim accipitur pro quovis more. *Cic. de Amic.* Qui pecudum ritu ad voluptatem omnia referunt. *Id. 2. Phil. c. 25.* Vivere latronum ritu. *Plin. l. 12. c. 8.* Ritu naturæ capite hominem gignit mos est, pedibus efferri. Ritus in genit. pro ritus, *Var. apud Non.* Itaque domi ritus nostri, qui per deum Fidum jurare vult, pro dicitur solet in compluvium. Rite in ablat. pro ritu, V. Rite adverb.

Rivalis, & le, o. 3. *רִיבָלָא*, qui in rivis habitat. *Colum. l. 8. c. 15.* Datur cammaris, & rivalis alecula. Rivales item dicebantur, qui in agris rivum habebant communem, & propter eum sæpe discrepabant, a rivus. *Ulp. Dig. lib. 43. tit. 19. leg. 1.* Si inter rivales, id est qui per eundem rivum aquam deducunt, sit contentio de aquæ usu. *Id. l. 3. eod. tit.* Dummodo ne fundum domino, aut aequalium rivalibus detentus faciat. Translate quoque rivalis dicuntur æmuli, qui ejusdem mulieris amore tenentur, rivalis, Ger. *mitbuler*, Gal. *rival*, Hisp. *rival*, רִיבָלָא. Ita dicuntur, quia, ut agricolæ rivum habentes communem de usu aquæ, ut de aquæ ductu, & aliis, sæpe contendunt, ita hi certant de eadem amasia. *Plaut. Stich. 3. 1. 30.* Eadem est amica ambobus, rivalis sumus. Sine rivali diligere dicuntur ei, qui stulte mirantur, quod nemo alius concupiscat, sumpta allegoria ab amantibus, quibus est amica deformis, & quam alius nemo velit. *Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 8.* O Dii, quam ineptus, quam se ipse amans sine rivali!

Rivalitas, atis, rivalitatis, רִיבָלָא, æmulatione inter amatores, qui eandem mulierem amant. *Cic. 4. Tusc. c. 26.* Obstricare vero alteri aut illa vitiosa æmulatione, quæ rivalitatis similis est.

Rivatim, adv. per rivos, vel in morem rivu. *Macrob. l. 6. Satur. cap. 12.*

Rivatim aquæ de Ponto fluunt.

Rivifinalis, le, adject. objectu rivi fines agrorum faciens, ut tractus rivifinalis. *Sicil. Flac. de condit. agror. apud Gof. p. 75. 12.*

Rivinus, i, m. idem ac rivalis. *Argum. Aj. Plauti, quod Sidonii esse a nonnullis creditur.* Rivinus amens ob præceptam mulierem.

Rivulus, i, *רִיבּוּלָא*, exiguus rivus. *Cic. l. Acad. cap. 2.* Ut ea a fontibus potius hauriant, quam rivulus confectentur.

Rivus, i, *riuo, rio, ruscello*, רִיבּוּס, Ger. *ein bach*, Gal. *ruisseau*, Hisp. *rio, riua*, aqua fluens, a fonte, vel flumineeducta. *Fest.* Rivus vulgo appellatur tenuis fluor aquæ, non ope, consilivoe factus, verum naturali suo impetu: Sed si rivu dicuntur, qui manutacti sunt, sive super terram toffa, sive subter specu, cuius vocabuli origo ex Græco pendet. *Ulp. l. 1. ff. de rivis.* Rivus est locus pro longitudine depressus, quo aqua decurrat, cui nomen est *רִיבּוּס*. *Cic. in Top. c. 8.* Partium distributio læpe est infinitior, tanquam rivorum a fonte deductio. *Hor. l. 2. od. 19.* Rivus lactis. *Ovid. 9. Metam.* Lacrymarum rivu. *Lucret. l. 5.* Argenti rivus, & auri. E rivu flumen facere, est rem minimam amplificare. *Ovid. 2. de Pont. eleg. 5.* Ingenioque meo, & venâ quod paupere inanat, Plaudis, & e rivu flumina magna facis. *Hor. l. 1. ep. 12.* sic vives protinus, ut te Contentum liquidus fortunæ rivus inauret. h. e. ut divitiis affluentibus fortuna te locupletet.

Rixa, æ, *rixa, discordia*, רִיבּוּס, Ger. *zruck*, Gal. *noise*, Hisp. *pendencia*, רִיבּוּס, lis, contentio, pugna, ab *רִיבּוּס*, certo, per Aphærelin. *Cic. 6. Ver.* Ecce autem nova turba, atque rixa. *Id. l. 9. Fam. ep. 22.* Etu Academicæ nostræ cum e magna rixa est. *Tac. l. 1. histor. c. 63.* Jurgia primoni, mox rixa. *Horat. l. 1. od. 27.* Rixæ sanguineæ. *Liv. l. 2.* Rixam sedare.

Rixator, oris, qui rixatur. *Firmic. l. 5. c. 8.* Homines erunt, nali litigiosi, rixatores, contentiosi. *Quintil. l. 11. c. 1.* Videas rixatores quosdam neque iudicum reverentia, neque agendi more, ac modo contineri.

Rixos, ad, n. 1. idem ac rixor. *Var. apud Non. c. 7. n. 82.* Ne familiarit rixent cum vicinis.

Rixor, aris, d. 1. contendere, רִיבּוּס, Germ. *zanken*, Gall. *noiser*, Hisp. *renir*, רִיבּוּס, iurzor, contendo. *Cic. 2. de Orat. c. 59.* Cum effer cum eo Tarracina de amicula rixatus. Rixari delant caprina, prov. in eos, qui de re mihi disceptant. *Hor. l. 1. ep. 19.* Alter rixatur de lana sæpe caprina. Sumitur etiam tran late pro rixitate. *Var. l. 1. de R. R. c. 47.* Arida factæ herbæ rixantur, ac celerius rumpuntur, quam sequuntur.

Rixosus, a, um, *רִיבּוּסוּס*, contentiosus, pugnaz, proclivis ad ineundum certamen. *Col. l. 8. c. 2.* Non rixosorum avium lanitæ. Loquitor de Græcis, vel aliis, quorum studium erat terocissimam quanque avem certaminibus, & pugna præparare.

R A N T E O.

Robæus, a, um, idem ac rubeus, rosso. *In vet. inscrip. apud Voss. in Esmol. in voce Ruber.* & apud *Festig. in not. ad Varron. de R. R. pag. 244.* Omnibus annis vitulo robæo, & verre.

Robigalia, & Rubigalia, um, n. 3. dies festus in honorem Robigi Dei, cui sacra fiebant, ut rubiginem a segetibus averteret. Instituta tuere a Numa antimo Regni sui undecimo. Celebrabantur 7. Cal. Majas, id est die 25. A. J. us, quia tunc tere segetes rubigo intestat. *Var. l. 1. R. R. c. 1. Plin. l. 18. c. 29. & Fest.*

Robiginosus, & rubiginosus, a, um, *rugginoso*, רִיבּוּסוּס, plenus rubiginem. *Plaut. Stich. 2. 1. 77.* Robiginosam strigilem, ampullamque rubidam. *Varron. l. 5. ep. 29.* Rubiginosi dentes.

Robigo, onis, d. 4. apud Romanos, quæ avertendæ robiginis causa celebratur. *Ovid. 4. Fast. v. 907.* Flam n in antiquæ lucum Robiginis ibat.

Robigo, seu rubigo (utroque enim modo recte scribitur) ini, f. rubiginis, רִיבּוּסוּס, Ger. *die rote*, Gal. *rouille*, Hisp. *anubio*, רִיבּוּסוּס, vitium in tali robore contrahentis, quod in terro speciatum ferrugo, in ære ærius appellatur, a colore robo, vel robo. Nam veteres pro rubeus etiam robo, & rubeus dixerunt. *Plin. l. 28. c. 7.* Et etiam, ac ferrum rubigo protinus corrumpit, odorque diru. *Virg. 1. Georg. v. 150.* Excelsa inveniet scabra rubigine tela. Ita etiam vocatur morbus segetum, qui culmis frum totum innascitur ex nimio humore, quo sicca sunt marcidæ, & in tactum pulverem trahunt. *golpe. Virg. 1. Georg. 1. Max* & frumentis labor abditus, ut mala culinos esse robigo. Ubi per o robigo scribitur in optimo Virgilii codice Romano, quo *Pierius* usus est. Dicitur etiam de aliorum rerum sordibus. *Ovid. 7. Met. v. 776.* Ivent rubiginem dentes. *Juvenal. sat. 13. v. 147.* veteris qui collunt grandia temp' Potula adorandæ rubiginis. Translate *Sen. ep. 7.* Maliguis comes quamvis cantidus, & simplici rubiginem sum adcut. h. e. sui vitii intericit. Primam syllabam corripit *Prudent. in Psychom. v. 105.* Condera vaginæ gladium, ne tecta rubigo Occupet. Quidam a tunc & *Martial. l. 2. ep. 61.* nimis que rubigine captus. Sed alii rectius leg. æruginem.

Robigosus, i, m. D. u. quidam Romanorum, qui robiginem a segete avertere credebatur. *Varron. 5. de L. L. c. 12. c. 12.*

Roborarium, n, *רִיבּוּסוּסוּס*, vivarium, septum, villa, quæ inclusa habet animalia, a robur, id est a tabulis roboratis, quibus vivaria septa erant, antquam mœnibus cingerentur. *Gel. l. 2. c. 20.*

Roborascens, is, n. 3. robur acquiro. *Nev. apud Non. c. 2. n. 368.* de puero pubescente. Cujus vox gallulacit, cuius jam ramus roborascit.

Roboratus, a, um, nom. ex partic. forte, corroborato. *Tertull. de anim. c. 25.* Roborator exitus.

Roboreus, a, um, *cid, che è di rovere*, רִיבּוּסוּס, quod est ex materia roboris. *Col. l. 11. c. 2.* Materies si roborata est, ab uno fabro dolari ad unguem debet. *Ovid. 5. Fast. v. 622.* Pons roboratus.

Roboro, as, a. 1. forficare, rinforsare, רִיבּוּסוּס, Germ. *Stercken*, Gall. *affermir, forstifer*, Hisp. *fortalecer*, רִיבּוּסוּס, tortifico, firmo, robur addo. *Cic. 1. Off. c. 31.* Catoni cum incredibilem tribuisset natura gravitatem, eamque ipse perpetua constantia roboravisset. *Plin. l. 10. c. 33.* Hirudines nidus luto construunt, stramento roborant.

Roborosus, a, um, adject. ut roborosa passio, h. e. morbus, quo nervi rigent, apud *Veget. de re veter. l. 3. c. 24.*

Robur, onis, n. fortassis, רִיבּוּסוּס, Germ. *Stercke*, Gal. *force*, Hisp. *suercia*, רִיבּוּסוּס, proprie est corporis fortitudo, corporis firmitas, quæ adversus omnes difficultates firmiter obstitit. *Cic. pro R. Am.* Qui si jam satis ætatis, ac roboris haberet. Translate ponitur pro animi fortitudine, qua quis dicit adversus pericula. *Cic. pro Font.* Equites tantum habuere animi, tantum roboris. *Id. 5. Fin.* Tenere robur in virtute. Et generatim dicitur de omnium rerum imitate, duritiaque. *Virg. 7. Æn.* Etærnique terri robora. *Col. l. 2.* Quod protinus exite natum sit, nunquam robur accipere manifestum est. Os dicitur ligni etiam arboris genus robur, seu robur vocatur, nempe *רִיבּוּסוּס*, sive vitris quibus, cuius lignum est validissimum. Sed *Felus* hanc arborem ita dictam putat a colore robo, seu robor, ut veteres dicebant pro rubeo, quia is color in ejus venis inest. *Cic. de Div. l. 2. c. 41.* Quis robur illud cecidit, delavit, inscripuit? Ac quia ex huiusmodi quercu fiebant arcæ, quibus includebantur malefici, inde his roboris nomen inditum est, uti & postea carceri ipsi. *Fest.* Robur in carcere is locus, quo præcipitator maleficorum genus, quod antea arcis roboris includebatur. *Apul. in Apol.* O subtilitas digna carcere, ac robore. *Faler. Max. l. 6. c. 3. n. 1.* videtur accipere pro loco supplicii, unde rei præcipitarentur. Inquit enim: Familiares eorum de robore præcipitatu sunt. Huic consonat *Lucan. l. 2.* Seva Tribunitio maderunt robora tabo. Et eadem ratione robur dicitur tribus, quo rei a carnifice tenduntur. *Lucret. 1. 3.*

l. 3. v. 1030. Verbera, carnifices, robur, pix, lamina, tædæ. Alii hic equuleum intelligunt.

Robur, a, um, quod ex robore nascitur. *Col. l. 9. c. 1.* Nam ut graminihus, ita frugibus roburneius opus habent. hoc est glandibus.

Robur, i, m. genus frumenti, a colore robo, seu robeo, idest rubeo. *Col. l. 2. c. 6.* Verum ex his maxime ferendum est, quod robur dicitur, quoniam & pondere, & nitore præstat.

Robus, a, um, idem ac rubeus, apud vet. *Fest.*

Robustus, a, um, *δρῦστος*, quod est ex robore, ut Robustæ materies, quæ ex robore facta est, ut sit durior. *Var. l. 1. R. R. c. 38.* Si in medio robustæ aliqua materies sit depacta. *Al. leg. robusta. Vitruv. l. 3. c. 3.* Palis robustis locus configatur. *Adde l. 5. c. ult.*

Robustus, a, um, *robusto, forte*, *רוכב*, Germ. *stark*, Gall. *fort*, *robust*, *Hisp. fuerte, rezzo, ξυρπός*, quod est multi roboris. *Cic. 2. Catil. 2. Tertium genus est ætate jan cunctum, exercitatione robuitum. Id. 2. Phil. c. 25.* Hæc quæ robustioris improbis sunt. *Id. 1. Off. cap. 20.* Robustus animus. *Flor. l. 1. cap. 12.* Robustissima oppida. *N. pos. in Alcibiad. c. 2.* Cum robustior est factus. h. e. ætate crevit. *¶ Sumitur etiam pro roboreo. Plin. l. 11. c. 37.* Robuli caudices vetustate putres. etiam pro roboreo. *Plin. l. 11. c. 37.* Quos ego jan detrudam ad molas, inde porro ad Plaur. *Pan. 5. 2. 33.* Quos ego jan detrudam ad molas, inde porro ad puteum, atque ad robuitum codicem. h. e. in carcerem roboreis axibus munitum, qui & robur vocatur. *Id. ibid. prope fin. ligneam custodia appellat.*

Rode, m. l. Scythiæ Europæ, qui in Sin. Sagaricum fluit. *Plin. l. 4. c. 12.* Rodo, is, fi, fum, a. 3. *rodere, רוצח*, Ger. *nagen*, Gall. *ronger*, *Hispræ, רוצח*, est dentibus aliquid ex aliquo eradere, proprium murium, & simulum, qui dentibus tere semper aliquid demoluntur, a verbo Græco allato. *Cicer. 2. de Div. Quasi vero quicumq; interficit, mures diem, & noctem aliquid rodentes, scuta, an cribra corrodant. Hor. l. 1. sat. 10. v. 70.* Vivos & roderet ungues. *¶ Translate sumitur pro eradere generatim, sive abstrahere. Lucret. l. 5. v. 256.* Flumina rodunt ripas. *¶ Item pro detrahere, obtreclare, maledicere. Cic. pro Corn. Balba c. 26.* More hominum invident, in convitiis rodunt, in circulis vellitant. *¶ Dentem dente rodere*, prov. in illos, qui carpunt eos, qui pari sunt præditi mordacitate, aut qui lædi non possunt, neque sentiunt. *Manil. l. 13. ep. 2.* Quid dentem dente iuvabit rodere? carne opus est, li satur esse velis.

Rodus, & Rodusculum, V. Raudus &c.

Rogatus, & le, o. 3. quod ad rogum spectat. *Ovid. l. 3. Am. el. 9.* Tene facer vates flammæ rapere rogales?

Rogamentum, i, interrogazione, quisione. *Apul. de Syllogism. categorem.* Rogamentum proponere.

Rogatio, onis, *preghiera, δέσους*, actus rogandi, supplicatio, preces. *Val. Max. l. 6. c. 4. de P. Rustico.* Cum amici cuiusdam inultæ rogationi resisteret. *¶ Rogatio item interrogacionem notat, & speciatim sumitur pro Figura sententiarum, quæ usitatus Interrogatio dicitur. Cic. 3. de Or. c. 53.* Et rogatio, atque huic finitima quasi percunctatio, expositioque sententiæ suæ. *¶ Sumitur etiam pro lege. Dicta est a rogando, i. e. interrogando, quia rogantur Tribus, Felices, subeatis ut hoc, vel illud fiat.* Quod enim respondit, *Uti rogas*, lex erat. *Cic. 4. Fin. Et eadem imbecillitate, & inconstantia L. Tubulum tuisse, qua illum, cuius is condemnatus est rogatione, P. Scævola. ¶ Aliqui rogationem accipiunt pro privilegio, & a lege differre ajunt, quod lex universalis sit, rogatio particularis. Festus: Rogatio ea dicitur, cum Populus consultitur de uno, pluribusve hominibus, quod non ad omnes pertineat: & de una, pluribusque rebus, de quibus non omnibus sancitur. Nam quod in omnes homines, reive Populus scivit, lex appellatur. Itaque Gallus Ælius ait, inter legem, & rogationem hoc interest, Rogatio est genus legis; quæ lex non continuo est, ea rogatio est: non potest non esse lex, si modo iustus Comitibus rogata est. Hæc Festus. Sed hæc differentia non observatur: nam, ut ait *Gell. l. 10. c. 20.* five lex, five privilegium, five plebiscitum sit, sine rogatione ad populum perferri non potest. *Cic. de clar. orat. c. 33. de C. Gaius.* Rogatione Manilia, Jugurthinæ conjurationis invidia, oppressus est. *cap. autem seq. addit: Invidiosa lege Manilia C. Galbam Græchani iudices sustulerunt. Id. ibid. c. 23.* Rogationem in Ser. Galbam privilegij similem ferente T. Libone trib. plebis. *¶ Dicimus etiam, promulgare rogationem de aliqua re. Id. pro Sext. c. 10.* Rogationem perferre. *Id. Q. Fr. l. 2. ep. 2.* Rogationem accipere, h. e. approbare, *Id. Attic. l. 1. ep. 14.* Rogationem ad populum ferre, *Cæsar. l. 3. B. C. c. 1.**

Rogatiuncula, æ, *δευκαίνιον*, parva rogatio, seu lex. *Cic. pro Demo, cap. 20.* Eaque te ex una rogatiuncula tecesse.

Rogator, oris, m. 3. *colus, che prega, αἰτητής*, qui rogat. *Cic. ad Planc. l. 16. Attic. ep. 16.* Quanquam hæc epistola non suavis est, sed rogatoris. *¶ Sumitur etiam pro mendico, qui elemosynam postulat. Manil. l. 10. ep. 5.* Interque raucos ultimos rogatores Oret caninas panis improbi buccas. *¶ Item pro interrogatore. In Comitibus rogatores dicebantur Consules, vel alii, qui Comitibus habebant, & de re aliqua rogabant. Cic. 2. de Div. c. 4. de Trib. Græcho.* Qui recentibus Comitibus in Senatum introducti negaverunt, iustum Comitiorum rogatorum tuisse. *¶ Item in Comitibus rogatores vocabantur, qui civibus ad suffragia venientibus citam proponebant, ita dicti, quod primis Reipublicis Tribus obirent, easque de sententia interrogarent. Id. post red. in Sen. c. 11.* Quando illa dignitate rogatores, diribitores, custodique vididisti?

Rogatum, i, interrogatio. *Cic. pro Flac. c. 4.* Is nunquam mihi ad rogatum respondet.

Rogatus, us, m. *preghiera, δέσους*, rogatio, supplicatio, preces. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 6.* Nam cum Feris Latinis ad eum ipsius rogatu, accersititque venissem. *Id. Attic. l. 1. ep. 7.* Ego ejus rogatu rogo. *¶ In aliis casibus exempla non vidimus.*

Rogatus, a, um, *pregato*, cui preces factæ sunt. *Ovid. lib. 1. de ars. v. 355.* Quæ dant, quæque negant, gudent tamen esse rogatæ. *¶ Sumitur etiam pro interrogato. Plin. l. 7. cap. 48.* Rogatus sententiam in Consulatu. *¶ Item pro perlato. Plaut. Curc. 4. 2. 24.* Leges rogatas rumpere. *Cic. pro Sext. c. 24.* Illo ipso die mihi pernicies, Gabinio provincia rogata est. h. e. rogatione decreta.

Rogitatio, onis, *δευκαίνιον, ρογιτιον*, Lex, plebiscitum. *Plaut. Curc. 4. 2. 23.* Rogitationes plurimas propter vos populus scivit.

Rogito, as, a. 1. *αἰτημαι, sæpe rogo, idest precor. Ter. Eun. 2. 2.* Sed ego cesso ad Thaidem hanc deducere, & rogitare, ut ad cenam veniat. *¶ Sumitur etiam pro sæpe interrogare, sciscitari, iterum, atque iterum petere, poscere. Ter. Adel. 1. 2.* Rogitas me, ubi nobis Æschinus fiet, quid tristis ego sim. *Plaut. Aul. 2. 8. 3.* Venio ad macellum, rogito pisces, indicant caros. *Virg. 1. Æn. v. 750.* Multa super Priamo rogitant, super Heclore multa.

Rogo, as, a. 1. *pregare, domandare, רוצח*, Ger. *bissen*, Gal. *prier*, *Hispræ, rogare, dicam, oro*, obsecro, precor, peto, posco. Construitur cum acc. *Cic. de Am. Ut neque rogemus res turpes, neque faciamus ro-*

ti. *Cef. l. 1. B. G. Legatos ad Cæsarem mittunt rogatum auxilium.* *¶ Vel cum duobus accusatis, uno personæ, altero rei. Cic. ad Qu. Fr. lib. 1. epistol. 2.* Hoc te ita rogo, ut majore studio rogare non possim. *¶ Vel cum acc. & abl. cum præp. de. Cic. ad Qu. Fr. l. 3. epistol. 17.* Et simul Taurum de aqua per fundum ejus ducenda rogabo. *¶ Vel cum acc. & præp. a, vel ab. Gell. l. 13. c. 20.* Crepidarium cultellum rogavit a crepidario futore. *¶ Vel cum conjunctivo, & particula ut, vel ne. Cic. l. 13. Fam. Te oro, atque rogo, ut cum & in reliquis veteris negotiationis colligendis juves. Id. 1. Ver. Rogare, & orare, ne illos supplices alpernaret. ¶ Idem etiam querere, interrogare. Plaut. Amph. 2. 76.* Alcumena unum rogare te volo. *Cic. in Fam. Racilius de privato me primum sententiam rogavit. Id. Attic. l. 1.* Primum igitur civitatis me non esse rogatum sententiam. *Id. in Var. Tum respondeto ad ea, quæ de te ipso rogaro. Id. 6. Verr. Rogavi, pervenissent ne Agrigentum. ¶ Metaleptice ponitur pro statuere, ut Rogare legem. Solebat enim Populus a Legislatore rogari, idest interrogari, num eam legem ratam esse vellet, hinc conceptis verbis: *velitis, jubetis, ut &c.* respondebatque, si lex placeret, *uti rogas.* Deinde in principio legis perrogatæ adscribi solebat: *Consul, vel Tribunus pl. &c. populum jure rogavit, populusque jure scivit.* Quæ solemnnes formulæ apud *Cic. Liv. Gell.* & alios passim leguntur. *Cic. 2. Phil. Ego leges perniciosas rogavi. ¶ Item pro suffragis creare, ob eandem rationem. Cic. Att. l. 9. epistol. 11.* Quod majus imperium a minore rogari non sit jus. *Id. l. 1. de Div. Comitibus consulibus rogandis habuit. Id. 3. de Leg. Tribunicis, quos sibi Plebes rogavit. ¶ Rogare sacramento milites, est iurejurando eos adstringere. Liv. l. 35.* Vagos milites de exercitu P. Africanus sacramento rogavit. *Cef. l. 6. B. G. Quos ex Cisalpina Gallia Consul sacramento rogavit. ¶ Roges quis, est locutio usitata in præoccupatione eorum, quæ obijci possent. Ter. Eun. 3. 3.* Roget quis, quid tibi cum illa? *¶ mami dirã alcuno. ¶ Malo emere, quam rogare, proverbium est de iis, qui difficultat ad preces descendunt, maluntque aliquid quamvis caro pretio conciliare, quam rogando se submittere. Cic. 6. Ver. c. 6.* narrans, nobilissimum artificum signa permulta vilissimo pretio a Verre fuisse coempta: *Profecto, inquit, hinc nauta est, Malo emere, quam rogare; nempe quia facilius est tam parvam erogare pecuniam, quam preces adhibere; & est ironia.**

Rogus, i, m. 2. *rogo, רוצח*, Germ. *holzstufen*, Gall. *tas, rogue*, *Hispræ, boguera, πυρ*, strues lignorum ad cremanda cadavera. *Serv. in 11. Æn. scribit, pyram esse lignorum congeriem, rogem dici, cum jam ardere cœperit. V. pyræ. Cic. 3. Fin. c. 18.* Extrure rogum. *Id. l. 2. Tusc. c. 35.* Imponere aliquem in rogum. *Id. pro Quir. Ad rogum usque profuegi. ¶ In neutro genere Afrani apud Non. c. 3. n. 186.* Pulcre hoc incendij rogum ardet.

Roma, æ, Roma. *Ρώμη*, urbs Italiæ, in Latio, sed cum suburbio Vaticanum in Hetruria, Tiberi fl. interficiente, sedes olim Reipublicæ Romanæ, postea Romani Imperij, septem montes murorum ambitu complexa; unde & *septicolli* dicitur a Prudentio; caput totius orbis terrarum, amplissima, pulcherrima, splendidissima, ac plane Regiis ædificiis ornata. *M. P. ab ostiis Tyberinis, & ab ora maris Tyrrheni in Bor. dicta est a robore. Nam Ρώμη est robur, vires. Hinc est, quod aliqui scribant, prius Valentiam esse appellatam a juventute Latina. Vel dicta est a Romulo, qui, ut vulgaris opinio est, ejus conditor fuit. Sunt enim quidam Græci scriptores, qui ab Æneã conditam putant, & a nomine cuiusdam Romæ Trojanæ mulieris appellatam: sunt, qui a quodam Romo Æneã filio: sunt, qui ab aliis. Plin. l. 3. c. 5.* scribit, duplex fuisse Romæ nomen, alterum autem nabis tuisse vulgari arcans ceremoniarum. Plura de urbe hac V. ibid. *¶ Deæ quoque nomine Roma culta est, eique dicata templa, ut constat ex Tacit. Ann. 4. c. 37. & ex Liv. l. 43. c. 6. ¶ Apul. l. 8. A. A. In profundam Romam cupidinis se præcipitare. Sed legendum ruinas, vel aliquid simile.*

Romanensis, & Romanienfis, se, o. 3. *Ρωμαῖνός*, qui alibi exortus est, sed Romæ verfat. Unde *Cat. in l. de R. R. cap. ult.* saltem Romanensem appellat, non Romæ factum, sed qui Romæ vendebatur. *Id. script. apud Græver. pag. 41. n. 7.* Pistor Romanienfis.

Romanicus, a, um, *Ρωμαῖκός*, quod Romæ, vel more Romano factum est. *Cat. c. 135.* Aratra in terram validam Romanica bona erunt, in terram pullam Campanica.

Romanitas, atis, imperium Romanum, vel Romanorum mores, & instituta. *Tertul. de pal. c. 4.*

Romanilla Porta, teste *Var. l. 4. de L. L.* in Palatino monte fuit, gradus habens in navalia, ad Voluptæ sacellum.

Romanus, a, um, *Ρωμαῖος, Ρωμαῖός*, qui Romæ inhabitat, quod & Roma est, vel ad Romam spectat. *Cic. pro Domo.* An tu Populum Romanum esse illum putas, qui? &c. *Virg. 2. Georg. Imbellem avertis Romanis arcibus Indum. ¶ Romani, orum, Romæ incolæ, & Romani imperij. Virg. 1. Æn. Romani rerum domini. ¶ Romana porta, in infimo clivo Victoris fuit, a Romulo primum instituta, gradibusque quibusdam in quadraturam formata. Appellata est autem Romana a Sabinis præcipue, quibus ea proximus aditus erat Romam. Fest. Vulgo tamen, eodem Festo retinente, Romana porta dicta est, ubi ex epistylia aqua defluebat: qui locus ab antiquis appellari solitus est Ad Status Cincias, quod ibi olim fuerit sepulchrum ejus familiaris.*

Romilia, & Romula, Tribus Romana primum locum inter rusticas obtinuit, eratque trans Tiberim in Hetruria. Dicta est a Roma ipsa, teste *Var. l. 4. de L. L.* quia incipiebat prope Urbis muros, & usque ad mare secundum flumen extendebatur. *Ver. Flac. scribit dictam esse a Romulo, quod ex eo agro censebatur, quem Romulus cœperat ex Vejentibus.*

Romphæa, V. Rhomphæa.

Romphus, V. Rumpus.

Romularis, e, Romuleus, Romanus. *Sidon. in carm. lib. 9. epistol. 13. ad fin. Populusque Romularis.*

Romuleus, a, um, *Ρωμαῖός*, ad Romulum spectans. *Ovid. 3. Fast. Romuleoque cadit trajectus Amulius ense. Id. Met. 15.* Romulea urbs.

Romulidæ, arum, m. *Ρωμαῖδοι*, Romani, a Romulo. *Perf. sat. 1.* Romulidæ futuri quid dia poemata narrent. *Virg. 8. Æn. novum confurere bellum Romulidis, Tatioque seni.*

Romulus, i, *Ρωμύλος*, filius Iliz, seu Rheæ Silviz, ex patre incerto, secundum fabulas ex Marte, frater Remi, eodemque cum illo partu genitus, primus Romanorum rex, & Romæ conditor, ut communior Scriptorum opinio est. Orta cum fratre contentione, uter novæ urbis principatum teneret, exultantem Remum, & muros inceptos pro contemptu transilientem, sua manu interfecit. *Liv. l. 1.* ¶ Regnavit annos septem & triginta, mortuusque est sine liberis. Inter Deos quoque relatus est, & Quirinus dictus. *Id. ibid. & Ovid. 2. Fast.*

Romulus, a, um, Romuleus, Romanus. *Virg. 6. Æn. v. 876.* Romula tellus. *Horat. lib. 4. od. 5.* Gens Romula.

Ronco. V. Ronco.

Ronchus, V. Rhonchus.

Roralis, le, adject. qui est ex rore. *Ovid. 4. Fast. v. 728.* Virgaque ro-

valet aurea mist aquas. Alii leg. *roratas*.
Rorarii, m. 2. iidem ac velites, expediti, ferentarii, idest milites levis armaturæ, qui, antequam acies congregerentur, fundis, & lapidibus pugna præludebant, ita dicti a *roro*, vel a *rorando*, quia sicut ros pluviam præcedit, ita hi aciem præcedebant, & pugnant, antequam iustum, & verum prælium inciperetur. *Var. l. 6. de L. L. Rorarii* dicti a *rore*, qui bellum committent ante, ideo quod ante *rorat*, quam pluit. *Fest.* Rorarii milites vocabantur, qui levi armatura primi prælium committent, quod ut ante imbrem fere *rorare* solet, sic illi ante gravem armaturam quod prodebat, *rorarii* dicti, qui & ferentarii. *Plaut. apud Var. loc. cit.* Ubi *rorarii* estis? in sunt. Ubi fuit accensus? ecce. Adde *Liv. l. 8.* ¶ Adject. *rorarium* vinum, quod *rorariis* militibus dabatur. *Fest.*
Roratō, onis, roris destillatio. *Apul. l. 9. Met. Nocturnæ* rorationes. ¶ Est etiam morbi genus in vitibus, *ῥοροσμός*, cum dellorescentibus ipsis acini intempestiva pluvia, vel noxia deoquantur, & decidunt, & si qui remanent, exiles, & sicci fiunt. *Plin. l. 17. c. 24.* ¶ Ad hoc vitium averuncandum Floralia instituta fuerunt, teste *cod. l. 18. c. 19.*
Roratus, a, um, nom. partic. qui decidit in modum roris. *Ovid. 3. Fast. v. 357.* Mollis erat tellus rorata mane pruina. *Id. 2. de Pon. ep. 1. v. 36.* Saxaque roratis erubuisse rosis.
Roreſco, is, n. moro roris destillo. *Ovid. Metam. 15. v. 245.* resolutaque tellus in liquidas rorescit aquas, tenuatus in auras, Aeraque humō abit.
Rorifer, ra, rum, *che appoata rugiada*, *ῥοροδότης*, quod rorem affert. *Sen. Hippol. v. 11.* Qua rorifera mulcens aura Zephyrus vernas evocat herbas: Adde *Liv. l. 6. v. 864.*
Rorifidus, a, um, adject. rorifer. *Vetus poëta sub inis. l. 2. Catalect. pag. 239. edis. Scelig.* Rorifluum festemur carmine lunam.
Roro, as, a, 2. 1. *irradiare, bagnare*, *Ger. crastinet*, *Gall. faire, ou jeter rosee*, *Hisp. rociar*, *ῥοροίζω*, est rore aspergere, & generatim maderescere. *Sil. l. 10. v. 263.* Cum videt in scopulo rorantem saxa cruore, torvoque obtutu labentem in Tartara Paulum. *Ovid. ep. 21.* Et lacrymis oculi rorantur obortis. ¶ Sumitur etiam pro fundere, seu emittere. *Plin. l. 17. c. 10.* Si roraverit quantumcumque imbrem. ¶ Est etiam verbum neutrum, ut *huo, mano*, & similia, ut pro humorem in roris paulatim emittere, rore destillare, vel pro maderatum esse. *Virg. 8. Æn.* Et sparsi rorabant sanguine vepres. ¶ Usurpatur etiam impersonaliter. *Colum. l. 1. c. 2.* Idibus Octobris interdum tempestas, nonnunquam rorat, h. e. ros decidit.
Rorulentus, a, um, *ῥοροῦλος*, plenus rore. *Colum. l. 12. c. 38.* Rorulentæ bacæ non legantur. *Plin. l. 8. c. 31.* Uva rorulenta.
Ros, roris, m. *rugiada*, *ῥω*, *Ger. der tauwog*, *Gal. rosee*, *Hisp. rocio*, *ῥοροσμός*, humor, qui celo liqui serena nocte, non gelu, neque ardoribus, neque ventis existentibus. *Virg. 8. Ecl.* Cum ros in tenera pecudi gratissimus herba est. *Cic. l. 1. de Div.* Cum primum gelidos rores Aurora remittit. ¶ Dicitur etiam de quolibet humore leviter, & in roris morem sparsi. *Virg. 6. Æn. v. 230.* Idem ter focios pura circumtulit unda Spargens rore levi. *Lucan. l. 7. v. 838.* sauguineis stillavit roribus arbor. *Lucret. l. 4. v. 439.* Nam quæcumque supra rorem salis edita pars est remoritur. hoc est supra aquas maris. ¶ Ros maris, & ros marinus herbae nomen est salutaris, odore jucundo, foliis tæniculi. *Ovid. 3. de ar. am. v. 690.* Ros maris, & lauri, nigraque myrtus olent. *Hor. l. 3. od. 23.* parvos coronantem marino rore Deos, fragilique myrto. V. Rosmarinus. ¶ Ros terræ, herba itidem est, species libanotidis, semine circulo, nigro, odorifero, radice intus alba, extra nigra. *Apul. de herb. c. 79.*
Rosa, a, *rosa*, *ῥοσά*, *Ger. rosen*, *Gal. rose*, *Hisp. rosa*, *ῥοσά*, flos e spina nascens, a græca voce allata. *Var. l. 4. de L. L.* Item ex græcis vocabulis, *ῥοσάλλος*, *ῥοσά*, addita, & commutata una litera, serpyllum, rosa. Veneri sacra fuit, propter pulchritudinem, & suavem odorem. Aliqui causam addunt, quia sicut rosa brevi viget, ita & veneræ voluptas. Fabulantur etiam, rosam olim candidam fuisse, transiisse autem purpureum colorem ex sanguine Veneris, quo aspersa est, cum ejus spina Deæ in horto inambulantis pedem pupugisset. *Cic. Ver. 7. c. 10.* Cum rosam viderat, tunc incipere ver arbitrabatur. Et *cap. seg.* Pulvinus perlucidus Meliteni rosa tartus. Et *max.* Reticulum tenuissimum lino, minutis maculis pleum rosæ. *Id. Tus. 3. c. 18.* Sertis redimiri, & rosa. ¶ Usurpatur & in blanditiis. *Plaut. Afin. 3. 3. 74.* Mea rosa, mi amice, mea voluptas. ¶ In rosa vivere, est vivere in deliciis. *Martial. l. 8. epigr. 77.* Liber amcorum dulcissima cura tuorum, Liber in æterna vivere digne rosa. ¶ Sumitur interdum rosa pro oleo rosaceo. *Cels. l. 8. c. 4.* Infundenda erit rosa tepida. ¶ Item pro ipso frutice, qui rosam gignit. *Plin. l. 8. c. 41.* Radix rosæ silvestris, & que cynorrhoda appellatur.
Rosacæus, a, um, *rosatō*, *ῥοσά*, quod ex rosa factum est. *Plin. l. 21. c. 3.* Corona rosacea. ¶ Rosaceum absolute pro rosaceo oleo, *Id. l. 20. c. 3. & l. 37. c. 3.*
Rosarium, ii, *rosārio*, *ῥοσάριον*, locus, ubi multi frutices sunt, qui rosas gignunt, vel copia hujusmodi fruticum. *Plin. l. 21. c. 11.* Rosaria a Favonio rosia oportet esse, iterumque solstitio. Adde *Virg. 4. Georg. v. 119.* ¶ Rosaria item dicuntur coronæ ex rosis, apud *Plin. l. 21. c. 3.*
Rosarius, ii, m. rosarium venditor, *ῥοσάριος*. *Apul. l. 3. c. 4. Metam.*
Rosarius, a, um, adject. ex rosis constans, ut rosaria abortiva, *Sueton. in Ner. c. 27.* ubi alii aliter legunt.
Rosatūs, a, um, adject. rosa conditus, ut rosatum propoma, *Pallad. Febr. tit. 32.* ¶ Rosatum, absolute pro vino rosato, *Lamprid. in Hellog. c. 19.* & *Pallad. in Jun. tit. 13.* & in *Octob. tit. 15.*
Rosficia Lex, fuit lex theatralis apud Romanos, lata a L. Roscio Othone Tribuno Plebis, M. Glabione, & C. Pitione Coss. qua sancitum est, ut Equites considerent in quatuordecim theatri gradibus, qui caveæ, ubi Senatores spectabant, proximi erant, confuse tamen, *Tacito* auctore *Ann. 15. c. 32.* cum Plebe. *Sigon. l. 2. de antiq. jur. C. R. c. 19.* Vis igitur legis fuit, ut quatuordecim theatri gradus caveæ proximi proprii Equitum essent, cæteri aliores Plebis essent, cui tamen etiam in primis illis quatuordecim Equitibus permixta spectare liceret, si loca vacua superessent. *Hor. l. 1. ep. 1.* Rosficia, dic, fodes, melior lex, an puerorum Næmia?
Rosficianus, a, um, adject. ad Roscium pertinens, ut Rosfiana imitatio. h. e. Roscii histronis, *Cic. 2. de Orat. c. 59.*
Roscidus, a, um, o. 1. 2. *rugiadoſo*, *Ger. vel rauu*, *Gal. mouille de rouſſe*, *Hisp. rociado*, *ῥοροσμός*, rore perſus, humectus. *Plin. l. 11. cap. 11.* Itaque tum prima Aurora solis arborum melle rosida inveniuntur. *Id. l. 2. c. 62.* Roscida noctes. *Sil. l. 15. v. 439.* Roscida aurora. *Virg. Ecl. 8.* Roscida mala. *Id. Ecl. 4.* Roscida mella. h. e. purissimo, & dulcissimo rore confecta. ¶ Scribitur & *rosidus*. *Col. l. 5. c. 6.* Rosidum, & nebulosum solum.
L. Roscius Otho, Civis Romanus, qui Trib. Pl. anno 685. C. Calpurnio, M. Glabione (al. Calpurnio) Coss. legem tulit, ut Equites federent in theatro Ratim (supra Senatores in quatuordecim gradibus. V. Rosficia. ¶ Hac lege Equites sibi adjoinxit, alienavit a se Plebem. Quo factum est, ut cum quinquennio post, Consul Cicero, dum ludii ederentur,

in theatrum veniret, a Plebe maximo strepitu, ab Equitibus ingenti plausu exceptus sit. Cumque iterum Plebs, & Equites, ut quisque animo erat affectus, Roscium accepisset, paulatim ad verborum concivicia descenderunt, atque theatrum perturbant. Id cum Cicero Consul accepisset, statim, advocata concione, populum caugitavit: qui in theatrum reversus, & ipse cum Equitibus de Roscii honoribus, *Plutarcho* auctore, contendit. Unde merito *Plin.* ita in laudes Ciceronis erupit *l. 7. c. 30.* Te suadente Tribus Roscio theatralis auctori legis ignoverunt, notataque se discrimine sedis æquo animo tulerunt. *V. Sigon. de ant. jur. C. R. l. 2. cap. 19.* ¶ Q. Roscius Comædus, vir Lanuvianus. *Cic. l. 1. de Div.* Fuit perverissimus oculis, sed tamen Q. Catulo seniori pulcherrimus videbatur, a quo & adamatus fuit. *Cic. l. 2. de Nat. Deor.* Evasit præstantissimus in arte histronis. *Cic. l. 1. & 2. de Orat. pro Arch. & C.* Eo præstantiæ pervenit, ut, quicumque in aliqua arte excellit, is in suo genere Roscius dicitur. *Id. 1. de Orat.* ¶ Hic, cum obliquos haberet oculos, & turpis esset aspectu, primus persona in scena usus est. Populus tamen cum sine persona intueri malebat, ob pronuntiandi dulcedinem. Fuit Ciceronis præceptor in pronuntiacionis, & gestus exercitatione. Scriptit librum, in quo histronicum eloquentiæ comparavit. A Fannio quodam ob pecuniarum rationem in iudicium adductus est. A Cicerone defensus, absolutus fuit. Ejus morte omnes commoti sunt. *Cic. pro Arch.*
Rosæa, vel Rosia in Reatino agro campus appellatur, quod in eo arva rore humida semper feruntur. *Fest.*
Rosæanus, a, um, adject. a Rosæa, ut Rosæani equi, *Var. l. 2. R. R. c. 7.*
Rosētum, i, n. *rosæto*, *ῥοσά*, locus rosas confusus. *Virg. 5. Ecl.* Puniceis humilis quantum saluica rosetis.
Rosētus, a, um, *di rose*, *vermiglio*, *ῥοσά*, quod est colore rosæ, quod rosæ colorem imitatur. *Virg. 2. Æn.* Rosæoque hæc insuper addidit ore. *Ovid. 3. Amor. eleg. 3.* Rosæus rubor.
Rosidus, V. Roscidus.
Rosio, onis, *l. rosane*, actus rodendi. *Plin. l. 10. c. 21.* Succus decoctæ nervis prodest, & venicæ, & intestinorum rosionibus. Adde *Cels. l. 7. c. 23.* Rosmarinus, roris marini, m. & rosmarinum, i, n. *rosmarino*, *ramerino*, *λίβαωτος*, genus truticis. Ros dici putatur, quia rosicidæ sit naturæ, vel quia rosam instar aspergatur, vel quia ejus usus fit in aspergillis *e marinus* autem, vel quia in marinis locis feliciter proveniat, vel quia saporis marini. hoc est amari. *Plin. l. 24. c. 11.* Est & rosmarinum. Duo genera ejus: Alterum sterile, alterum cui & caulis, & semen resinaceum, quod canchris vocatur. *Col. l. 9. c. 4.* Ut rosarinus, & urturoque cythius. ¶ Scribitur etiam *divisum* ros marinus. V. Ros.
Rostellum, i, n. *beccuccio*, *pippio*, *ῥοσά*, parvum rostrum. *Col. l. 8. c. 5.* An pulli rostellis ova percederint. *Plin. l. 3. c. 11.* Rostellum muris.
Rostrā, orum, n. plur. *οἱ ῥοσά*, suggestum Romæ, in foro, ante Curiam Hostilium exstructum, in quo Magistratus jus dicebant, leges ferebant; concionesque ad Populum habebantur. Nomen ex eo fuit, quod adornatum esset rostris navium ab Antiatribus captarum. *Liv. l. 8. c. 14.* Naves Antiatrium partim in Navalia Romæ subductæ, partim incensæ, rostrisque earum suggestum in foro exstructum adornari placuit. Rostrataque id templum appellatum. *Id. l. 30. c. 17.* Ascendere in Rostrā. *Cic. in Pison. c. 2.* Descendere de rostris. *Id. 3. Offic.* Descendere in Rostrā. *Id. in Pison. c. 3.* In Rostris curiam, in fenatu populum descendere. ¶ Dicere pro Rostris. h. e. in Rostris, *Gal. l. 11. c. 3.* Sic pro Rostris laudare aliquem, apud *Quintil.*
Rostrālis, le, adject. a Rostris. *Sidon. l. 1. epist. 11.* Dignum poema, quod apicibus perennandam auratis iuste tabula rostralis acciperet, aut etiam Capitolina. h. e. dignum, quod in æs incidit pro Rostris, vel in Capitolio inter publicorum monumentorum tabulas collocetur.
Rostratus, a, um, *ῥοσά*, rostro munitus, ut Naves rostratæ, quæ in prora æneo munitæ erant rostro, quo in hostium naves cum impetu impactæ, sæpe eas dissolvebant, quæ etiam æratæ dicebantur. *Cic. 2. de Inven. c. 32.* Ut, si qua rostrata in portu navis deprehensa sit, publicetur. ¶ Sumitur etiam pro ornato corona rostrata, seu navali. *Virg. 8. Æn.* Cui belli insigne superbum, Tempora navali fulgent rostrata corona. ¶ Rostrata corona, seu navalis, erat corona aurea, exiguis quibusdam veluti rostris navium insignita, qua donari consueverat, qui primus maritimo bello in navem hostium vi transiisset, vel generatim qui vicisset navali certamine. *Plin. l. 16. c. 4. de coronis.* Cedunt & rostratæ, quamvis &c. ¶ Rostratus impetuosus, qui sit ipso rostro. *Plin. l. 10. c. 23.* Liburnicarum more rostrato impetu feruntur. ¶ Rostrata columna. h. e. rostris navium ornata. *Suæon. in Galb. c. ult.*
Rostro, as, n. 1. *ponere il becco dentro*, *ῥοσά*, rostrum impingo, rostro penetrō. *Plin. lib. 18. c. 19.* Sed modo in superiora, modo in inferiora rostrante vomere.
Rostrum, i, *roſtro*, *becco*, *Ger. schnabel*, *Gal. bec*, *musæu*, *Hisp. pico*, *hoecio*, *ῥοσά*, id, quo animalia cibum capiunt. Proprie bestiarum est, ac improprie avium. Dicitur a *rodendo*, ut a *radendo*, *rastrum*, & similia. *Cic. 1. de Nat. Deor.* Procerō, corneoque rostro aves. *Id. 1. de Div.* Sus rostro si humi A literam imprefferit. Sic de cane usurpat *Plin. l. 8. c. 40. de delphinis*, *l. 9. c. 8. de capris*, *Var. l. 2. R. R. c. 3.* ¶ Reperitur etiam de hominibus. *Plaut. apud Non. c. 6. n. 41.* Apud mentiam plenam homini rostrum diliges. ¶ Per Metaphoram tribuitur navibus. Nam & sic vocatur pars in prora exporrectior, cuneique in modum acutior. *Cels. l. 3. B. G.* Rostrum enim Aoceri non posse cognoverat. Adde *Neper. in Chabr. cap. ult.* ¶ Rostrum mallet est ea pars, qua malleus tundit. *Plin. l. 34. c. 14.* ¶ Rostrum falcis est pars falcis curva in modum rostri avium. *Col. l. 4. c. 25.*
Rosūentus, a, um, adject. rosas abundans. *Prudent. in Eulal. v. 199.* Floribus ut rosulenta putes prata rubescere.
Rota, a, *rosa*, *ruota*, *ῥωτά*, *Ger. rade*, *Gal. roue*, *Hisp. rueda*, *ῥοσά*, id, cujus conversione currus procedit, a *ῥοσά*, quod non tantum signat strepitum edere, sed etiam cum impetu ferri. *Plin. l. 16. c. 40.* Sed lignum non alio pene, quam ad radios rotarum utile. ¶ Rota item in figlinis dicitur, qua sicilia tornantur. *Hor. in Ars. poet.* Currente rota cur curcus exit? ¶ Rota etiam fuit genus suppellicii, quo distento corpore homines torquebantur. *Cic. 5. Tus. c. 9.* In rotam beatam vitam non ascendere. ¶ Per Synecdochen ponitur pro toto curru. *Virg. 12. Æn.* Equæ rotis magnam respexit ad urbem. *Ovid. 2. de ar. am. v. 230.* Si rota deluerit, tu pede carpe viam. ¶ Translate dicitur de sphaera. *Cic. in Arat.* Hunc tangit rota fervida Solis. ¶ Item de fluxu, & cursu aliquid rei. *Sil. l. 6. v. 121.* Per varios præceps casus rota volutus ævi. ¶ Rota Fortunæ est inconstantia, & volubilitas. Fortuna enim rotæ insidere fingitur, quia ut rota facile volvitur, ita Fortuna varia, & instabilis est. *Cic. in Pison. c. 10.* In quo ne tum quidem Fortunæ rotam extimeſcebat. ¶ Rota quoque, genus capræ sylvestris, & feræ. *Var. l. 3. de R. R. c. 1.* Ut in Samothrace caprarum, quas Latine rotas appellant. ¶ Item genus piscis. *Plin. lib. 9. c. 4.* Apparent & rotæ, appellatæ a similitudine,

A a 3

dne, quaternis distinctæ radiis, modulos earum oculis luobus utrinque claudentibus. *Id. l. 32. c. 11.* Rotæ, orceæ, arietes, musculi, &c.
 Rotabilis, le, adject. qui rotari, & in gyrum agi potest. *Amian. l. 23. c. 4.* Agiliter rotabilis.
 Rotalis, le, adject. qui rotas habet, ut rotale carpentum. *Capitol. in Alaric. c. 12.*
 Rotatilis, le, adject. qui in gyrum agit. *Sidon. l. 2. epist. 9.* Inter rotatiles catastrapharum gyros. *Prudent. in prefat. Peristeph. v. 8.* Sacramus & rotatiles trochæos.
 Rotatim, adv. per gyrum, periodice. *Diomed. l. 3.* Rotatim, ac volubiliter dicebant. *Apul. l. 10. A. A.* Rotatim flexuosi.
 Rotatio, onis, in gyrum circumductio. *Vitruv. l. 10. c. 8.* Per rotationem circini.
 Rotator, oris, qui rotat, & in gyrum agit. *Stat. l. 2. sil. 7. v. 7.* Et ut Baiferidum rotator Evan.
 Rotatus, a, um, *gírato, κυκλωθείς*, in gyrum actus. *Auct. paneg. ad Pison. v. 53.* Et nunc cervice rotata incipit effusus in gyrum carpere curvum. *Ovid. 12. Metam. v. 269.* Ignis rotatus. ¶ Sol rotatus. h. e. in præceps datus. *Prudent. in Rom. v. 537.* Cadet rotati folis in terram globus. ¶ Sermo rotatus, est oratio brevis, expedita, & volubilis. *Juven. sat. 6. v. 448.* aut curvum fermone rotato Torqueat enthemema.
 Rotatus, us, m. circumvolutio. *Stat. Acuil. 2. v. 416.* Didici, quo Pzonens rotatu, quo Macetæ sua gæfa citent. *Auson. in Mosel. v. 362.* Præcipiti torquens cerealia faxa rotatu.
 Roto, as, a. i. rotare, girare a torno, *κυκλω*, verito, in modum rotæ verito, circumago. *Horat. l. 4. od. 11.* Flammæ rotantes fumum foridum. *Virg. 16. Æn. v. 577.* Stridium rotat enfem. *Ovid. 2. de ar. v. 374.* Aper rotat canes fulmine ore. ¶ Rotare se pavones dicuntur, cum veluti pulchritudinem suam admirantes caudæ pinnas in orbem expliçant, quæ orbem rotæ imitantur. *Colum. l. 8. c. 11.* Signa sunt existimulæ libidinis, cum femetipsum veluti mirantem caudæ gemmantibus pinnis protegit: idque cum facit, rotare dicitur.
 Rotula, æ, *τροχίλος, τροχίδιον*, parva rota. *Plin. l. 18. c. 18.* Galliz vero duas addiderunt rotulas.
 Rotundatio, onis, actus rotundandi. *Vitruv. l. 10. c. 11.* Sic & in rotundatione, & in longitudine æqualia spatia fiunt.
 Rotundatus, a, um, nom. ex partic. rotundus factus. *Fellei. l. 2. c. 59.* Solis orbis super caput ejus, curvatus æqualiter, rotundatusque conspicuus est.
 Rotunde, adv. rotundamente, *στρογγύλως*, cum rotunditate. Translate sumitur pro concinne, & collectè, ut ait Non. vel pro eleganter, & compositè, sive explicate, ut *Budæus. Cic. 4. Fin. c. 3. ad fin.* Ista ipsa, quæ tu breviter, Regem, Dictatorem, divitem solum esse Sapientem, a te quidem apte, ac rotunde.
 Rotundifolius, a, um, adject. rotunda folia habens. *Apul. de herb. c. 71.*
 Rotunditas, atis, rotunditas, Ger. *runde*, Gal. *rondeur*, Hisp. *redondez, στρογγύλτης*, gyrus, circuitus, figura, qua res rotundæ sunt. *Plin. l. 1. c. 3.* Cornibus, quæ sunt rotunditate præpilata, ad latera porrectis. *Vitruv. l. 9. c. 4.* Cæli rotunditas. ¶ Translate *Macrob. l. 7. c. 5.* Rotunditas verborum.
 Rotundo, as, a. i. *fare rotondo*, Ger. *rund machen*, Gal. *arondir*, Hisp. *redondear, στρογγύλναι*, rotundum facio. *Cic. de Univ. c. 10.* Cumque similem universi naturæ efficere vellet, ad volubilitatem rotundavit. *Vitruv. l. 10. c. 11.* Rotundare ad circinum. ¶ Translate sumitur pro implere, explere, & perficere, quod rotunda forma nulla sit perfectior. *Hor. l. 1. ep. 6.* Mille talenta rotundentur.
 Rotundula, læ, f. parvum emplastrum, vel placenta rotunda. *Apul. de herb. c. 13.* His bene commixtis facies extinde velut rotundulam, &c.
 Rotulus, a, um, *rotando, ῥολῶ*, Ger. *rund*, Gal. *ronde*, Hisp. *redondo, τροχάλης*, quod est sphericum, seu globosum. Est a rota, quali dicas *τροχάλης*, idest rotæ figuram habens. Undus est productio vocis, ut in *incundus a jocus*. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 10.* Qui mundum animantem, immortalem, & eundem beatum, & rotundum esse velint, quod ea forma negat ullam pulchriorem esse Plato. *Id. de Univ. c. 6.* Idque ita tornavit, ut nihil effici possit rotundius. *Plin. l. 10. c. 52.* Ova exiunt a rotundissima sui parte. ¶ Translate ponitur pro pleno, concinno, & perfecto, a præstantia figuræ rotundæ. *Cic. in Or. c. 13.* Thucydides autem prætractior, nec satis, ut ita dicam, rotundus. *Horat. de ar. poet. v. 323.* Grajvis ingenium, Grajvis dedit ore rotundus Musa loqui. ¶ Item pro sibi simili, atque æquali, constanti. *Hor. l. 2. sat. 6. de libero & sapiente.* In se totus teres, atque rotundus. ¶ Rotunda vestis dicitur, quæ undique clausa est, & uno injecto totum tegit corpus, qualem fuisse Romanorum togam *Ferrar. l. 1. de re vest. priorib. capis.* ostendit. *Quintil. l. 11. c. 3.* Rotundam esse togam, & apte cæsam velim. V. etiam *Manut. de quaest. per epist. l. 1. ep. 1.* ¶ *Rutundus* pro rotundus legitur in quibusdam vet. codicibus apud *Fest. Gel. l. 1. c. 3.* & *Apul. l. 11. A. A.*
 Roxoliani, orum, populi Scythiæ Europææ, Alanis vicini, ubi nunc est Tartaria minor, & Ukraina. *Tac. 1. hist. c. 79.*

R A N T E U.

Rubedo, inis, *rossezza, רוביילי*, Ger. *Arrote*, Gal. *rougeur*, Hisp. *vermeja, ἐρυθμός*, color rubeus. *Firm. l. 2. c. 12.* Leo significat colorem croceum, atque ad rubeum declinatem.
 Rubefactio, is, feci, factum, a. 3. *far rosso, ἐρυθρῶσαι*, rubro colore tingo, ruborem affero. *Sil. l. 16. v. 137.* Vixque Atlantidum, rubefecerat ora fororum. *Ovid. 9. Met. v. 383.* rubefecit sanguine setas.
 Rubefactus, a, um, *ἐρυθρῶθείς*, partic. a rubefo. *Ovid. 13. Met. v. 394.* Expulit ipse cruor, rubefactaque sanguine tellus.
 Rubellianus, a, um, idem ac rubellus. *Colum. l. 3. c. 2.* Et materia non ita rubet, ut amineis, a quo colore rubellianæ nuncupantur.
 Rubello, onis, m. piscis prægrandi capite, ex genere mullorum, a *rubellus*, quod diminutivum a *ruber*. Ita vero a colore dici, argumento est, quod piscis similiter Græcis vocetur *ἐρυθρίων*, ab *ἐρυθρός*, *ruber*. *Plin. l. 32. c. 10.* Mullus in vino necatus, vel piscis rubello his, qui inde bibent, tædium vini affert.
 Rubellus, a, um, *rossello, ὑπερυθρός*, subrubens, qui modicè, & dilute rubet, dimin. a *ruber*. *Martial. l. 1. ep. 104.* Et Vejentiani bibitur læx crassa rubelli. *Plin. l. 14. c. 2.* Proxima dignitas Nomentanis rubente materia, quapropter quidam rubellas appellaverunt vineas.
 Rubens, entis, o. *rosso*. *Virg. 1. Georg. 1.* Semper sole rubens, & torrida semper ab igni. *Ovid. 5. Fast. v. 511.* Vina rubentia. *Plin. l. 37. c. 6.* Superficies locustarum maris crustis rubentior.
 Rubeo, es, hui, sine sup. *effere rosso, ῥῶσ*, Ger. *rot seyn*, Gal. *errerouge*, Hisp. *envermejaerse, ser rosso, ἐρυθρῶσαι*, rubens sum. *Ovid. 2. Fast. v. 212.* Thufco sanguine terra rubet. ¶ Translate accipitur pro pudere, verecundari. *Cic. Att. l. 15. ep. 4.* Rubeo, mihi crede: sed jam scripseram, delere nolui. *Id. 4. Ver. c. 76.* Harere homo, averfari, rubere.

Ruber, bra, brum, *rosso*, *ῥῶσ*, Ger. *rot*, Gal. *rouge*, Hisp. *vermejo, ῥῶσ*, quod est rubeus coloris, *Ovid. 1. Fast.* At ruber hortum Deus, & tutela Priapus. *Horat. l. 3. carm. od. 13.* Nam gelidus inficet tibi rubro sanguine rivos. *Plin. lib. 10. cap. 63.* Colorem silico mutant rubriore pilo. *Cels. lib. 5. cap. 18.* Nitrum quam ruberrimum. ¶ Legitur & *rubrus* in recto casu. *Solin. c. 40. de chameleontis.* Colores duo sunt, quos fingere non valet, rubrus, & candidus.
 Rubefco, is, n. 3. *divenire rosso, ἐρυθρῶσαι*, rubens fio. *Plin. l. 9. c. 35.* Miror, ipso tantum eas cælo gaudere, Sole rubescere, coloremque perdere. *Virg. 2. Æn. v. 521.* Rubescit aurora.
 Rubeta, æ, f. *rosso, ῥῶσ*, genus ranæ venenosum, a *rubus*, quia sepe in rubis versatur, ut scribit *Plin. l. 32. c. 5. Juv. sat. 1.* Quæ molle Calenum porrectura viro miscet sitiente rubetam. ¶ Dicitur etiam rana rubeta. *Plin. l. 8. c. 31.* Ranæ quoque rubetæ, quarum & in terra, & in humore vita. *Propert. l. 3. eleg. 6.* Ranæ portenta rubetæ.
 Rubetum, i, n. *rovetu, ῥῶσ*, locus, in quo rubi copiose proveniunt, vel ipsa ruborum copia. *Ovid. 1. Met. v. 105.* In duris hærentia mora rubetis.
 Rubens, a, um, idem ac ruber. *Colum. lib. 6. cap. 1.* Colorem rubeo vel tufco. *Pallad. l. 4. tit. 11.* Boves tui coloris. *Firmic. l. 4. c. 12.* Rubes capillis, oculis sanguinolentis. ¶ Est item rubeus, *ῥῶσ*, idem ac *spineus*, a *rubus*. *Virg. 1. Georg. v. 266.* Nunc facilis rubea textatur ficina virga. *Servius* intelligit virgam ex Rubis oppido Campaniæ.
 Rubi, orum, m. oppid. Campaniæ. *Serv. in 1. Georg. Hor. l. 1. sat. 5.*
 Rubia, æ, f. *grana rossa, robbia, ῥῶσ*, herba, radicem habens rubram tingendis lanis, ac coriis idoneam. *Plin. l. 19. c. 3.* In primis rubia, unguendis lanis, & coriis necessaria, &c. *Idem l. 24. c. 11.* Alia est erythrodanus, quam aliqui eruthodanum vocant, nos rubiam, qua tinguntur lanæ, pelleque perficiuntur.
 Rubico, & Rubicon, onis, m. fl. Æniliæ, seu Galliz Togatæ, apud Cæsam urb. qui mare subit inter Apsuram fl. vulgo *Lugo*, & Sapiam, *il Savio*, & inter portum Cæsenatem, & Arminum. Olim fuit terminus Italie. *Plin. l. 3. c. 15.* ¶ Ibi a Senatu Romano C. Julio Cæsari interdictum est, ne ulterius armatus procederet, *Sueton. in Cæs. c. 32.* ¶ In recto casu *Rubico* legitur apud *Plin. l. c. & Rubicon* apud *Lucan. l. 1. v. 214.*
 Rubicundulus, a, um, *vermigliuzzo*, subrubens, dimin. a *rubicundus*. *Juven. sat. 6. v. 424.* Tandem illa venit rubicundula, totum œnophorum sitiens.
 Rubicundus, a, um, *robicondo, roffeggiante, רוביילי*, Ger. *vol vorfarb*, Gall. *rouge*, Hisp. *roso, vermejo, ἐρυθρός*, rubore plenus, abunde rubens. *Plin. l. 18. c. 35. de Luna*: Si rubicunda, ventos potendere dicitur. *Sen. l. 7. quæst. nat. c. 11.* Habitus cometæ rubicundior. *Virg. 1. Georg. v. 207.* Rubicunda Ceres.
 Rubidus, a, um, *ὕπερυθρος*, quod est colore rufo, sed atrore multo mitto, cuiusmodi fere est color ferri, multa rubigine obducti. *Gul. l. 2. c. 26.* Etenim sanguineus, roseus, croceus, aureus, ostrinus, fulvus, flavus, rubidus, phœnicæus, rutilus, luteus, spadiceus, rubei, seu rufi coloris sunt. *Plaut. Stich. 2. l. 77.* Rubiginofam strigilem, ampullam rubidam, h. e. vetustate rugosam, & ad atrum colorem accedentem, ut *Fest.* interpretatur. *Id. Plaut. Caf. 2. v. 2.* Ibi torreto me pro pane rubido. h. e. parum cocto, & solum rubefacto, ut exponit *Id. Fest.*
 Rubiginor, aris, depon. 1. *arruginifor*, rubiginem contraho, *ῥῶσ*. *Apul. l. 3. Flor.* Ut gladius usul splendescit, situ rubiginatur.
 Rubigalia,) V. Robigalia, Robigo, &c.
 Rubigo, &c.)
 Rubor, oris, m. *rosso, ἐρυθρός*, rubedo, seu color rubens. *Gal. l. 2. c. 26.* Sed cum aliter rubeat ignis, aliter sanguis, aliter ostrum, aliter crocum, has singulas rufi varietates Latina oratio singulari, propriisq; vocabulis non demonstrat, omniaque ista significat una ruboris appellatio, cum tamen ex ipsis rebus vocabula mutuetur, & igneum aliquid dicat, & Hammeum, & sanguineum, & croceum, & ostrinum, & aureum. *Cic. in Orat. c. 23.* Fucati medicamenta candoris, & ruboris omnia repellantur. ¶ Tyrii ruboris purpura. *Virg. 3. Georg. v. 307.* Tyrios iniecta rubores. ¶ Metonymice ponitur pro pudore. *Cic. 2. de Orat. c. 59.* Præter idem ingenuitatem, & ruborem suum, verborum turpitudine, & rerum obscenitate vitanda. *Liv. l. 30. c. 15.* Audienti rubor suffusus.
 Rubrans, antis, nom. partic. rubens, rubeus. *Alicim. Avit. l. 5. v. 525.* Rubranti profundo. h. e. mari rubro.
 Rubrica, æ, *rubrica, ῥῶσ*, terra ita dicta a rubro colore ad tingendum apta. *Col. l. 2. c. 17.* Omnes arbutulas, priusquam transferas, rubrica notare convenit. ¶ *Aul. ad Heren. l. 3. c. 22.* Cæno oblitus, aut rubrica delibutus. *Hor. l. 2. sat. 7.* Rubrica picta præia. ¶ Ex ea lateres quoque fiunt ad ædificia. *Vitruv. l. 2. c. 7.* Faciendi sunt (lateres) ex terra albida, cretosa, sive de rubrica. Plura de rubrica V. apud *Plin. l. 35. c. 6.* ¶ Metonymice sumitur pro inscriptione, seu titulo earum rerum, quæ in textu, vel in capitulo infra scripto continentur. Ratio nominis est, quia olim rubrica legum tituli, & capita notabantur, distinctionis causa, & ut facile apparerent. *Perf. sat. 5. v. 90.* Præsertim si quid Masuri rubrica notavit.
 Rubricatus, a, um, *ματωτός*, tinctus rubrica, vel quocunque colore rubeo, ut rubricatus mutinus, apud *Auctores. Priap. carm. 77.*
 Rubriceta, æ, *rosseto, ἀδρῆλαιος, ἰουροῖς*, purpurisum, idest color, quo mulieres generis ruborem inducunt. *Plaut. Trucul. 2. v. 39.* Buccas rubriceta, omne corpus intinxit tibi. Alii rectius leg. *rubrica, cera*.
 Rubrico, as, a. i. rubrica ligno, rubeum facio. Affer *Passerat. ex Claudiano hæc verba, rubricaveris ensem*, quæ nos invenire non potuimus.
 Rubricofus, a, um, *ματωτός*, ruber, veluti rubrica confusus, aut rubes arenis. *Col. l. 4. c. 33.* Spillum solum, & rubricofum reiormidat. Adde *Plin. l. 18. c. 17.*
 Rubrus. V. Ruber.
 Rubus, i, m. *rovo, ῥῶσ*, Ger. *brombeerstand*, Gal. *ronce*, Hisp. *carca, ῥῶσ*, sentis genus, inorus agrestis, frutex passim in dumis proveniens, florem habens candidum, fructum moris non ab similem, fortasse a rubore, quod virgulta ejus rubeant, vel quod mora ferat rubra, quod de rubo *Idæo* verum est. *Virg. 4. Æl. Ferat* & rubus asper amomum. ¶ De rubo *Plinius* scribit *l. 16. c. 21.* & *37. l. 17. c. 13. l. 24. c. 13. & 14.* ¶ Rubus caninus, *κυνόρῥῶσ*, frutex arbutuleus inflat, rubo longe major, folia ferens multo latiora myrto, firmis circa ramos spinis, flore candido, fructu oblongo, nucleo olivæ simili, qui & sentis canis dicitur. *Pallad. l. 1. c. 34.*
 Ructamen, inis, n. ructus. *Prudent. Hamarrig. v. 464.* Carnis & immo-dicæ spurco ructamine crudus.
 Ructatrix, icis, f. quæ ructat, vel quæ ructum efficit. *Martial. l. 10. ep. 48.* Nec deest ructatrix menta, nec herba falax.
 Ructatus, a, um, *ῥῶσ*, ructu emissus, effusus, profusus. *Sil. l. 15. v. 432.* Permiscetque mero ructatos ore cruores.
 Ructito, as, n. 1. *ὑπερυθρῶσαι*, freq. a *ructo*. *Col. l. 6. c. 6.* de *bove agrotante*. Sæpe decumbere, & ructitate cæpit, caudamque crebrius age-re.

re. Alii leg. & agitare copus, caudamque.
 Ructus, as, n. 1. ruitare, Ger. *gerben*, Gal. *rotter*, Hif. *regordar*, ῥέγο, ructum emitto. *Plaut. Pseud. 5. 2. 9.* Pergin' ructare in os mihi? *Juven. sat. 3.* Si bene ructavit, si rectum minxit amicus. *Plin. l. 7. c. 19.* Ut in Antonia Drusi nunquam expulisse, in Pomponio Consulari Poeta nunquam ructasse.
 Ructor, aris, d. 1. idem ac ructo. *Var. l. 3. R. R. c. 2.* Cujus aves hospitalis etiam nunc ructor. ¶ Translate ponitur pro effundere, generatim. *Hor. in art. v. 457.* Hic dum sublimes versus ructatur, & errat.
 Ructuosus, a, um, ῥυκτωσύν, plenus ructibus. *M. Caelius apud Quint. l. 4. c. 2.* Totis præcordiis sterentem, ructuosos spiritus geminare.
 Ructus, us, m. ruito, Ger. *gerps*, Gal. *ror*, Hif. *regueldo*, ῥέγο, cibi, & potus in stomacho male concocti ventosa per os effluat, crudi stomachi sonitus, quem edere solent, qui plus æquo onerantur ventriculorum, ab ῥυκτός. *Cic. l. 9. Fam. ep. 22.* Stoici crepitus ajunt æque liberos, ac ructus esse oportere. *Martial. l. 1. ep. 88.* Extremo ructus cum venit a barathro. *Plin. l. 24. c. 15.* Ructu gravis herba. h. e. quæ manducata ructus movet foetidi odoris.
 Rudectus, vel
 Rudectus (utroque enim modo legitur) a, um, adject. ruderibus plenus. *Cato de R. R. c. 131.* Loca rudecata, arenolaque. *Id. ibid. c. 34.* Terra pulla, rudecta.
 Rudens, entis, m. & f. corda, fune, רבך, Ger. *groß schiff seil*, Gal. *chable, grosse corde*, Hif. *cuerta*, ῥόπος, funis nauticus, a rudendo. *Non. c. 1. n. 254.* Rudentes ea causa sapientissimi dictos volunt, quod funes, cum vento verberentur, rudere existimantur, atque hunc sonum proprium funium, non afinorum putant. *Cic. 5. Tusc.* Non sane optabilis est quidem, inquit, rudentibus apta fortuna. *Id. 1. de Div. c. 56.* Sed est quali rudentis explicatio. *Plaut. Rud. 4. 3. 1.* Dum tibi hanc, quam trahis, rudentem complico. ¶ *Rudens* titulus est Plautinæ comœdiæ, in qua piscator inducitur rudente vidulum e mari extrahens.
 Rudens, entis, o. partic. a rudo. *Ovid. l. 1. Fast.* Ecce rudens raucus Sileni vector asellus, intemptivus edidit ore sonos.
 Rudentibus, li, stridor funium nauticorum. *Pacuv. apud Var. l. 4. de L. L. Rud. es, n. 2.* idem ac rudo, apud vet. *Lucil. apud Var. l. 6. de L. L. Hæc, inquam, rudet ex rostris, atque hinnilitabat.*
 Rudera, V. Rodus.
 Ruderarius, a, um, quoad ad rudera spectat, ut Ruderarium cribrum, idest cribri genus majus ad membrana minus foraminibus pertusa, quo rudera, idest lapilli consimilesque fordes et frumento expurgantur. *Apul. l. 8. Met.*
 Ruderatio, onis, actus ruderandi. Differt a statuminatione, quia statuminatione fit lapidibus, & cementis liberalibus, & manualibus, sine calce, & arena; ruderatio vero statumini superinducitur cum calce, & arena, aut rudere novo, aut redivivo, idest ex vetere ædificio sumpto, non nuper effosso, quod constat et cemento, ad differentiam nuclei, qui est et testa contusa, & tertio loco inducitur. *Viruv. l. 7. c. 1.* Primumque incipiam de ruderatione, quæ principia tenet expolitio.
 Ruderatus, a, um, quod rudera habet, ut Ruderatus ager, qui veterum ædificiorum materia scatet. *Plin. l. 21. c. 4.* Proprieque ruderatum agrum amate.
 Rudero, as, a. 1. ῥυτεραινω, rudus induco. *Viruv. l. 7. c. 1.* Ne minori saxo, quam quod possit manus implere, statuminationibus inductis ruderetur. Alii leg. *crussuminationibus*.
 Rudetum, i, ῥυτωδης, locus plenus ruderibus. *Cat. c. 38.* Lentem in rudeto, & rubricolo loco, qui herbosus non fiet, serito. Alii leg. *rudeto*.
 Rudia, f. 1. Ruie, urbs exc. Calabriae, in Salentinis, apud Lupias, patria Ennii poetæ.
 Rudiaris, n. 2. qui in gladiatura emeriti rudem acceperunt, idest imperatarius missionem artis gladiatoris, donati rude. *Suer. in Tiber. c. 7.* Rudiaris quoque quibusdam revocatis auctoramento centenum millium. ¶ Alias rudiaris vocati funt, qui nova saga poliunt. *Fest. in Rodus*.
 Rudicilla, æ, f. ῥυδία, ῥυδίων, ligula, five spatha, idest parva virga, qua agitantur ea, quæ coquantur, a rudis, qua virgam notat. *Cat. de R. R. c. 9.* Rudicula agitato crebro, usque adeo, dum fiat tam crassum, quam mel. Adde *Colum. l. 12. c. 46.*
 Rudimentum, i, primo principio, Ger. *unterrichtung*, Gal. *aprensiffage*, Hif. *los principios*, ῥυτωδία, primum principium cuiuscunque rei, a rudis, quia res omnes initio rudes sunt, idest impolitæ, imperfectæ. *Quint. l. 2. c. 1.* Rudimenta dicendi. *Valley. l. 2. sub fin.* Rudimenta militiæ. *Plin. in præm. l. 7.* Lucis rudimentum. ¶ Rudimentum ponere, est ruditatem deponere, jam rudem esse delinere, incipere fieri peritorem, & instructiorem. *Cic. in Sal. c. 1.* Qui ne incipiens quidem peccare minimis rebus possit rudimentum. *Liv. l. 31. c. 11.* Rudimentum adolescentis ponere. Eodem sensu *Justin. l. 9. c. 1.* Sub alicujus militia tirocinii rudimenta deponere.
 Rudis, is, subst. f. virga impolita, qualis erat, qua gladiatores olim, cum ipsis permitteretur a gladiatorio munere cessare, a Prætoribus donabantur, & publica alebantur pecunia. *Cic. 2. Phil. c. 30.* Tam bonus gladiator rudem tam cito accepisti? ¶ Hujusmodi rudibus ipsi gladiatores cum ad artem discendam exercebantur, pugnant. *Sueton. in Calig. c. 32.* Myrmillonem in ludo rudibus secum batuentem, & sponte prostratum confodit. *Cic. in ep. ad Octavianum, prope fin.* Veteres vulneribus, & ætate confectos gladiatores ad rudem compellere. h. e. ad resumendum professionem cogere. ¶ Translate, respiciendo ad priorem, quem diximus, rudis usum, accipitur pro libertate, & optato rei cuiusvis fine, & rudem dare, seu donare est a quovis munere dimittere, rudem mereri est mereri missionem, vel cessationem a labore, vel officio, rudem donari, vel rudem accipere est quocunque onere liberari, a munere quovis in otium restitui, vel ob ætatem, vel ob imbecillitatem, &c. *Hor. l. 1. ep. 1.* Spectatum satis, & donatum jam rude queris Mæcenas iterum antiquo me includere ludo. *Martial. l. 3. ep. 36.* Ut nondum credas me meruisse rudem. *Juven. sat. 7. v. 171.* Ergo sibi dabit ipse rudem. ¶ Sumitur etiam rudis pro ligula, seu spatha, idest virga lineæ, qua res agitantur, & miscuntur, ut fit in iis, quæ coquantur. *Plin. l. 34. c. 18.* Uritur in patinis per laminas minutas cum sulphure, versatum rudibus ferreis, aut ferulaceis. *Cato R. R. c. 79.* Coquito, versatquo crebro duo duabus rudibus.
 Rudis, & de, o. 3. rudo, Ger. *unvuffend*, Gal. *rude*, Hif. *no labrado, no ensado*, ῥυτωδης, impolitus, incultus, imperfectus, asper, durus, ut Rude argentum apud *Plin. l. 33. c. 3.* quod neque signatum est, neque alium in usum laboratum. *Ovid. 7. Met.* Rudis, indigestaque moles. *Var. l. 1. R. R. c. 27.* terram rudem profcindere oportet. *Senec. Hippolyt.* Capilli rudes, h. e. incompti. *Ovid. Heroid. ep. 1.* Rudes lanæ. h. e. impolitæ. ¶ *Æt rude* est non signatum. *V. Æs.* ¶ Dicitur etiam de iis, quæ ad litteras pertinent. *Cic. l. 1. de Or.* Quæ pueris, aut adolescentulis nobis ex commentariolis nostris inchoata, atque rudia exciderunt. ¶ Item de ingenio, & animo, qui adhuc disciplinis, vel rerum usu expoliti non est. Et vel absolute usurpatur. *Cic. de*

nat. Deor. l. 5. c. 3. Rudem me discipulum, atque integrum accipe. ¶ Vel cum gen. & notat impertitum, indoctum, incivem. *Cic. pro Flac. c. 8.* Cum in theatro homines imperiti, rerum omnium rudis, ignarique confederant. *Id. 4. Ver.* Tametsi non provincie rudis erat, & tyro. ¶ Vel cum abl. & præp. in. *Cic. l. 1. de Or.* Hastantem in majorum institutus, rudem in Jure Civili. ¶ Vel omnia præpos. *Pelley. l. 2. c. 9.* Sensibus celebris, verbis rudis. Et c. 73. Adolescentis studis rudis. ¶ Vel cum acc. & præp. ad. *Ovid. l. 3. de Pons. el. 7.* Ad mala jam pridem non sumus ulla rudes. *Liv. l. 24.* Rudem ad pedestria bella Numidarum gentem esse, equis tantum habilem. ¶ Accipitur interdum pro rufico. *Juven. sat. 11.* Tunc rudis, & Grajas mirari necisvis artes. ¶ Interdum pro duro, & inclementi. *Ter. Phorm.* Adeon' te esse ingenio rudi, & inexorabili?
 Ruditas, atis, ῥυτωδης, ῥυτωδης, ῥυτωδης, imperfectio, obscuritas ingeni, imperitia. *Apul. l. 4. Florid.* Literatoris ruditatem excimere.
 Ruditus, us, m. raggbia, raggia, clamor inconditus, qualis est afini rudentis. *Apul. l. 8. Metam.* Audito ruditu meo.
 Rudo, is, di, sine sup. n. 3. raggbiare, רבך, Ger. *sebreyen*, Gal. *braire*, Hif. *rebuznar*, ῥυτωδης, est sonum inconditum edere, qualem solent afini, cum vocem emittunt. Sed *Nonius* dicit, sapientissimum virorum opinionem esse, rudere proprie, non afinos, sed funes nauticos dici, cum vento verberantur; hinc funes illos rudentes appellari. *V. Rudens.* *Ovid. l. 3. de art. v. 290.* Ut rudit a scabra turpis allela mola. *Perf. sat. 3. v. 9.* Findor, ut Arcadæ pecuaria rudere credas. Ubi primum producti, cum alii omnes corripant. ¶ Dicitur etiam de leonibus, vel per Metaphorani, vel per Catachresin. *Virg. 7. Æn. v. 16.* iræ leonum fera sub nocte rudentum. ¶ Item de hominibus. *Virg. 8. Æn.* Includumque cavo saxo, atque infueta rudentem. idest insolita voce clamantem.
 Rudor, oris, m. 3. stridor, murmur, mugitus venti subterranei. *Apul. de mundo.* Mycetas vocatur tetri rudoris inquietudo terrena. Ita *Scaligerum* secutus legit *Vossius*, ubi vulgo odoris. *Id. in Florid. n. 17.* (al. l. 3. ad fin.) Vox hominis & tuba rudore torvior, & lyra contentu variator.
 Rudus, eris, n. rovinaccio, Germ. *schutt*, Gall. *plarras*, Hif. *vassura*, ῥυτωδης, lapidum frustra, ruinaturque materies. Duplex est, novum, & vetus. Novum rudus est materia pavimenti, hoc est, saxa de novo contusa, seu testæ contractæ cum calce ad pavimentum faciendum. Vetus rudus est materia veterum pavimentorum, & disruptorum ædificiorum, quæ lapidibus, & testis contractis, calceque arena commixta constat. *Vitr. l. 7. c. 1.* Deinde ruderis novo tertia pars testæ tuzæ admisceatur. ¶ Dicitur etiam de ære rudi, & infecto. *Prudent. in Apotheos. v. 725.* Æris rudere decocta massa.
 Rudafulcum, V. Raudufculum.
 Rufæ, f. 1. opp. exc. Campaniæ, in conf. Samni, Efernæ finitimum. *Virg. 7. Æn. v. 739.* ¶ *Sil. l. 8. v. 567.* Rufas vocat, & *Liv. l. 8. c. 25.* Rufium.
 Rufesco, is, n. 3. divenire rosso, ῥυτωδης, rufus fio. *Plin. l. 10. c. 29.* Grues senectute nigrescunt, merula ex nigra rufescit.
 Rufo, as, a. 1. fare rosso, ῥυτωδης, rufum facio. *Plin. l. 23. c. 2.* Tunc addito lentifcino oleo illita una nocte rufat capillum. *Id. l. 15. c. 22.* Rufatur capillus primum prodeuntibus nucleis.
 Rufæ, arum, f. oppidum Campaniæ. *V. Ruse*.
 Rufeni, orum, Rutrarum incolæ. *Cic. Fam. 10. ep. 21.*
 Rutili, five Rutuli, unum genus Tribunorum militum, ita dictum a Rutilio Rufo, qui de eorum jure legem tulit. Tribuni enim militum dividebantur in Rufulos, five Rutulos, & Comitatos. *Afcon. Pedian. in Divin.* Tribunorum militarium duo sunt genera, primum eorum, qui Rutuli dicuntur. Hi in exercitu creari solent. Alii sunt Comitati, qui Romæ Comitibus designantur. *Fest. Pomp.* Rufuli Tribuni militum appellabantur, quos Consules faciebant, non Populus: de quorum jure quod Rutilius Rufus legem tulit, qua eis cavebatur multis modis, (sic enim elevaverant eorum jus, ac tunc elevabant, qui populi suffragio creabantur) Rufuli a cognomine Rutilii, ac post Rutuli appellati sunt. *Liv. l. 7.* Et cum eo anno primum placuisset Tribunos militum ad legiones suffragio fieri (nam & antea, sicut nunc, quos Rufulos vocant, Imperatores ipsi faciebant) T. Manli, qui postea Torquatus appellatus est, secundum in sex locis tenuit.
 Rufulus, a, um, dim. a rufus. *Plaut. Afin. 2. 3. 20.* Macilentis malis, rufulus, aliquantum ventriosus. ¶ Rufuli dicti sunt ex Tribunis militum ii, quos Consules in exercitu creabant, non populus: de quorum jure, quod Rutilius Rufus legem tulerat, qua eis cavebatur multis modis, Rufuli a cognomine Rutilii, ac post Rutuli appellati sunt. *Festus, & Afcon. in Verrin. 2. c. 10.*
 Rufus, a, um, rosso, רוש, Ger. *vorprecht*, Gal. *rougetre*, Hif. *ruvio*, רוש, ῥυτωδης, ruber, sed non plane, verum ad flavum nonnihil declinans, a ῥυτωδης, per Metathesin. *Ter. Phor. 1. 2.* Si quis me quæret rufus. *Martial. l. 14. ep. 129.* Roma magis fuscis vestitor, Gallia rufis. *Plin. l. 16. c. 14.* Namque & materies maris dura, rusforque, ac nodosa. ¶ Est etiam Rufus cognomen Romanum, a colore pilorum deductum, ut innuit *Quintil. l. 1. c. 6.*
 Ruga, æ, f. ruga, cresta, רבך, Ger. *ruuzel*, Gal. *vide*, Hif. *ruza*, רבך, cutis in plicas, & quasi sulcos contracta, cuiusmodi in senibus conspicitur solet. *Cic. de Sen. c. 18.* Non cæni, non rugæ repente auctoritatem arripere possunt. *Ovid. 5. Fast. v. 57.* Inque suo pretio ruga senilis erat. ¶ Plicæ quoque in vestibus eminentes rugæ dicuntur, contra cavitates inter plicas sinus. *Plin. l. 35. c. 8.* Præter quæ in veste rugas, & sinus invenit. ¶ In arborum quoque fructibus, qui ante maturitatem sunt decerpti, aperitates quædam, & corticis contractiones oriuntur, quæ a similitudine rugarum anilium veniunt & ipse in nominis hujus communicatione. *Plin. l. 12. c. 7.* Deest tota illa maturitas, ideoque & rugarum, colorique similitudo. ¶ Translate rugæ pro severitate, & gravitate accipiuntur, quia austeri homines rugis frontem contrahunt. *Plin. l. 9. ep. 17.* Vis tu remittere aliquid ex rugis? *Cic. post red. in Sen. c. 7.* Rugis, & supercilio aliquem decipere.
 Rugatus, a, um, quod rugas habet. *Plin. l. 9. c. 33.* de concharum testis. Levibus, rugatis, denticulatis, striatis.
 Ruginosus, a, um, adject. rugosus. *Cal. Aurel. Acus. c. 11.* Cutis veluti ruginosa, vel fulcata pannofitas.
 Rugio, is, n. 4. ruggire, ruggiare, רבך, Ger. *brullen*, Gal. *rugir, brui-*, Hif. *bramar*, ῥυτωδης, leonum est, cum vocem emittunt. Factum est a sono, ut mugire, multaque alia. *Aust. Philom. v. 49.* Tigrides indomitæ raucant, rugiuntque leones.
 Rugitus, us, m. rugito, ῥυτωδης, vox leonis. *Papif. in Probo, c. 19.* Centum leones, qui rugitibus suis tonitrua excitabant.
 Rugo, as, n. 1. inersparfi, רבך, Ger. *fallen machen*, Gal. *se rider*, Hif. *avugarf*, ῥυτωδης, rugas contraho. *Plaut. Caf. 2. 3. 30.* Vide palliolum, ut rugat.
 Rugositas, atis, rugarum contractio, austeritas, apud *Tertul. de patient. c. 15.*

Rudius, *α*, *um*, *πύρρον* di crepse, Ger. *ruud* lechirig, Gal. *pluin de rudes*, Hisp. *iteno de rugas*, *πυρρόν*, rugis plenus. *Col. l. 12. c. 43.* Sed hæc ratio a *it* rugosa acina. *Marzial. l. 3. ep. 93.* Rugolotem cum quæta stola frumentem. *Perf. Juv. 5. v. 55.* Rugosum piper.

Ruidus, *α*, *um*, *ruído*, *ruuido*, *αἴσρος*, asper, ut *Pilum* ruidum. Alii qui pilum ruidum dictum putant a *ruendo*, hoc est cadendo, quod e jus crebro *cafa* frumentem, & aliz fruges pinguentur, & decorticantur. *Plin. l. 18. o. 10.* Major pars Italiz ruidus utitur pilo. Ubi *Plin.* ruidum opponit præferrato. ¶ Surt qui scribunt *ruuidus*, at opt. Plinii edition. hab. *ruuidus*.

Ruina, *α*, *um*, *ruína*, *κρήνη*, Germ. *umbfaltung*, Gall. *ruine*, Hisp. *caída*, *κρήνη*, casus, seu lapsus alicujus rei, quæ concidit, a *ruento*. *Cic. 3. Tusc.* Magis ne moventur Corinthi subito aspectu parietum ruina. *Horat. lib. 2. sat. 8.* graves aulica ruinas in patinam fecere. ¶ Translate reperitur pro tonitru. *Virg. 1. Æneid.* Fluctibus oppressos Troas, cœlique ruina. Ubi *Servius*: Cœlique ruina. idest tonitribus, quorum fonus similis est ruinis. ¶ Transferitur longius, & pro quavis calamitate accipitur. *Cic. 1. Catil. c. 6.* Prætermitto ruinas fortunarum tuarum. ¶ Aliquando pro morte. *Plin. l. 17. c. 25.* Prodigium in nostro ævo Neronis Principis ruina factum.

Ruinofus, *α*, *um*, *cahuco*, *αἰσώσιμος*, caducus, ruina minans, ruinis plenus. *Cic. 3. Off. c. 13.* Ædes male materiata, ruinofæ.

Rulla, *α*, *f.* instrumentum ferreum, stimulum rusticorum additum ad vomerem detegendum. *Plin. l. 18. c. 19.* Purget vomerem subinde stimulus cuspidatus rulla. Ita quædam edition. At plures hab. *ralla*.

Ruma, *α*, *f.* *mammilla*, *μαμάδα*, *μαμάδα*, mamma, apud vet. *Varro apud Non. c. 1. n. 756.* Hicce Manibus lacte fit, non vino, Culinæ propter cunas, Ruminæ propter rumen, idest prisco vocabulo mammam, &c. ¶ Ruma etiam alteram notionem habet. Nam significat cavum gutturis locum. *Arnob. l. 7.* Rumas, quæ sunt prima in gurgulionibus capita, quæ deicere cibos, & retere natura est. Sunt qui aliter leg. *Serv. in 6. Ecl.* Ruminatio dicta est a ruma eminentem gutturis parte, per quam demissus cibus a certis revocatur animalibus.

Rumbotinus. V. Rumpotinus.

Rumen, *inis*, *n.* idem ac ruma, idest mamma. *Plin. l. 15. c. 18.* Quoniam sub ea inventa est lupa infantibus præbens rumen (ita vocabant mammam) miraculo ex ære juxta dicato. ¶ Ponitur etiam ut ruma, pro cavo gutturis loco, quo cibus in alvum demittitur. *Fest.* Rumen est pars colli, qua efca devoratur, unde rumare dicebatur, quod nunc ruminare. *Pompon. apud Non. c. 1. n. 64.* Ego rumorem parvi facio, dum sit, rumen qui impleam.

Rumentum, *i*, *Fest.* Rumentum in Auguralibus significare videtur interruptio, abruptiove, dum verba ancilibus movendis prærit; Si interim avis canerit, tum æque, atque auspicio, rumentum esto.

Rumex, *icis*, *m.* *romice*, *λατάνθη*, lapathi sylvestris genus, ad strumas cum axungia efficacissimum. *Plinio teste, l. 20. c. 21.* ¶ Reperitur etiam in gen. *f. Plin. l. 11. c. 8.* Ceras ex omnium arborum, fatorumque floribus confingunt, excepta rumice, & chenopode. Sed subintelligi potest *arbores*. ¶ Est & rumex tili genus, simile spari Gallici, at *ait Fest. Lucil. epud emd.* Tum spara, tum rumices portantur tragula porro. *Adde Gel. l. 10. c. 25.*

Rumfa, *α*, vel *Rumina*, *α*, *f.* Dea, quæ rumis, idest mammis, & infantibus lactentibus præsidebat. *Var. l. 2. R. c. 11.* Non negarim ideo apud Divæ Rumiz sacellum a pastoribus fatam ficum. Ibi enim solet sacrificari lacte pro vino, & pro lactentibus. Mammæ enim rumes, sive rumæ, & inde dicuntur subrumi agni lactentes. *Id. apud Non. c. 2. n. 756.* Hicce Manibus lacte fit, non vino, Culinæ propter cunas, Ruminæ propter rumam, idest prisco vocabulo mammam, a quo subrumi etiam nunc dicuntur agni.

Rumifero, *as*, *a.* *δευρομίζω*, divulgo, prædico, rumorem fero, famam spargo. *Plaut. Amph. 2. 2. 46.* Quamque adeo cives Thehani vero rumiferant probam. Ita legit *Non.* Alii *rumificanti*, eod. sensu.

Rumifco. V. dictio. præced.

Rumigeratio, *onis*, divulgatio. *Lamprid. in Heliog. c. 10.* Infami rumigeratione pascuntur.

Rumigro, *as*, *a.* *r.* idem quod rumito, divulgo. *Festus in Rumito.*

Rumigerulus, *a*, *um*, *δευρομίζω*, qui rumorem gerit, & aliquid divulgat. *Arnob. l. 15. c. 1.* Per clandestinos rumigerulos.

Rumigo, *as*, *a.* *r.* idem ac rumino. *Apul. l. 4. de Asino.* Jam fere tertium qualium rumigabam. Vossius legit *rumitabam* eodem sensu.

Rumin, *inis*, *n.* idem ac rumen, apud vet. *Var. l. 2. R. c. 11. ut Scaliger legit.* Mamma enim rumis, sive rumin.

Rumina. V. Rumina.

Ruminalis, & *le*, *o.* *3.* quod ruminat, ut Ruminales hostiæ, eorum animalium, quorum proprium est ruminare. *Plin. l. 8. c. 51.* Coruncanus ruminales hostias, donec tridentem ferent, puras negavit. ¶ Ruminalis ficus, & Poeticæ Rumina ficus, tuit ficus illa, sub qua Romulus, & Remus ex lupæ uberibus pendentes reperti sunt, quæ post Urbem conditam erat in foro, & in Comitio, & alio nomine Romula, & Romularis est appellata. Dicta est a *rumine*, idest mamma, quod ibi lupa infantibus lac præbebat, vel a *rumine*, quia notat cavum gutturis locum, quod sub ea ficus pecudes solent ruminare. Vel fortasse hæc vox ex *Romularis* corrupte facta est. Nam primo *Romularis* appellata est, postea *Ruminalis*, ut *Livius* scribit *l. 1. c. 4.* Sed *Ovidius* contra *l. 2. Fast. v. 411.* scripsit, primo *Ruminatem* ficum esse dictam, deinde *Romulam*. *Plin. l. 15. c. 18.* Colitur ficus arbor in foro ipso, ac Comitio Romæ nata, sacra fulguribus ibi conditis: magisque ob memoriam ejus, quæ nutrit fuit Romuli, ac Remi conditoris, appellata, quoniam sub ea inventa est lupa infantibus præbens rumen (ita vocabant mammam) miraculo ex ære juxta dicato. *Ovid. loc. cit.* quæque vocatur Romula nunc ficus, Rumina ficus erat.

Ruminatio, *onis*, *f.* *ruminatione*, *μαρμαρισμός*, actus ruminandi, a *rumino*, quod a *ruma*, qua notat cavum gutturis locum. *Serv. ad 6. Ecl. Plin. l. 11. c. 37.* Quibus neque dentes utrinque, neque ruminatio. ¶ Translate sumitur pro consideratione, vel rei cuiuspiam in memoriam revocatione. *Cic. Att. l. 2. ep. 12.* Quid ageretur de ruminatione quotidiana, de cogitatione Publici. *Plin. l. 17. c. 22.* Si faucias vites mordeat quædam hienis ruminatio. h. e. reiteratio.

Ruminator, *oris*, *m.* *ruminator*, qui ruminat. *Arnob. l. 7.* Ruminatoribus sæculus. V. *Rumina*.

Rumino, *as*, *a.* *r.* *rumino*, *aris*, *d.* *ruminare*, *rumasticare*, *ruminare*, *rum*, Germ. *ruuderkucken*, Gall. *ruminer*, *rumajcher*, Hisp. *rumia*, *αμαρμαρισμός*, est remanere, idest cibum a rumine ad os revocare, & rursus mandere, conficere, consumere. Proprium est corum animalium, quæ in superiore mandibula dentes primores non habent. *Virg. 6. Ecl.* Illic sub nigra pallentes ruminat herbas. *Plin. l. 10. c. 73.* Ruminant præter jam dicta sylvestrium cervi, cum a nobis aluntur. *Col. l. 6. c. 6.* Propter quæ bos neque ruminat, neque lingua se detergit. ¶ Translate ponitur pro in memoriam revocare, & diligenter perpen-

dere. *Liv. apud Non. c. 2. n. 746.* Nemo hæc voster ruminabit muliere. Alii legunt *vostre ruminetur*. *Varro apud eund. Non.* Non modo abfens quicquam de te sapius cogitabit, sed etiam ruminabit humanitatem tuam.

Rumis, *is*, *f.* idem ac ruma, apud vet. *Var. l. 2. R. c. 1.* Qui appellantur subrumi, idest sub mamma. Antiquo enim vocabulo mamma rumis, ut opinor. *Fest.* Mamma autem rumis dicitur. Unde rustici hædos lactentes subrumos vocabant, qui adhuc sub mammis habentur.

Rumiso, *as*, *n.* *r.* rumorem spargo, freq. a *rumo*. *Neu. apud Fest.* Simitu a lius alitudo ruminant inter se. ¶ Rumito, *as*, pro rumino, V. in *Rumige*.

Rumo, *as*, *a.* *r.* *Fest.* Rumen est pars colli, qua efca devoratur, unde rumare dicebatur, quod nunc ruminare.

Rumor, *oris*, *m.* *rumore*, *fama*, *μαρμαρισμός*, Ger. *germein geruchte*, Gal. *bruit*, Hisp. *fama*, *φύση*, sermo in populo de recenti re dispersus, in bonum, vel in malum, sine certo auctore. *Cic. l. 12. Fam. ep. 9.* Nihil perferitur ad nos præter rumores de oppresso Dolabella, satis illos quidem constantes, sed adhuc sine auctore. *Id. 2. Fam. ep. 8.* Rumor multa perfert. *Id. Phil. 14.* Rumorem dissipare. *Id. Fam. l. 1. ep. 8.* Rem te valde bene gestulle, rumor erat. *Id. Attic. lib. 6. ep. 5.* Rumoris nescio quid affare. *Tacit. 2. hist. c. 42.* Rumor surgit. Et *annal. 6. c. 23.* Rumor incedit. *Terent. prol. Heecy. v. 31.* Interea rumor venit, datum uri gladiatores. ¶ Sumitur etiam pro fama. *Plaut. Trinum. 3. 2. 14.* Rumori servire. *Marzial. l. 10. ep. 3.* Quos rumor alba gemmeus vehit penna. *Hor. l. 1. ep. 10.* Efferre aliquem ad cœlum rumore secundo. *Cic. in Piscon.* Inanem rumorem aucupari. ¶ Videtur apud *Virg. 8. Æn.* rumor accipi pro aquæ sumine, ubi ait v. 90. Ergo iter inceptum celarent rumore secundo. Revera significat, faustis acclamationibus, vel secundis omnibus. Sic apud *Cic. l. 1. Div. c. 16.*

Rumpia. V. Rhomphæa.

Rumpo, *is*, *rupi*, *ruptum*, *a.* *3.* *rompre*, *spezzare*, *רָבַץ*, Ger. *brechen*, Gal. *rompre*, Hisp. *quebrar*, *ρήνω*, *ρήνωμι*, trango. *Cic. 7. Ver.* Quid, si aufugisset? si vincula rupisset? *Virg. 7. Ecl.* Invidia rumpantur ut illa Codro. ¶ Est etiam facere, ut aliquid rumpatur. *Plin. l. 30. c. 4. de bustelli:* Devoratumque taçlo felle ita bovem inflammat, ut rumpat. ¶ Item disjicere, facere, ut aliquid in diversas partes dissiliat. *Virg. 8. Ecl.* Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis. *Cic. in Vatin. c. 4.* Ut aliquando ita, quæ sunt inflata, rumpantur. ¶ Ponitur aliquando pro depravare, corrumpere. *Athen. in l. qui insulam, ff. locati.* Qui mulas ad certum pondus oneris locarat, cum majore onere conductor eas rupisset. Adde *Ulpian. l. Prætor, ff. de vi bon. rapt. & l. Inquit, ff. ad l. Aquil.* ¶ Interdum pro defatigare. *Ter. Heec. 3. 4. 20.* Ut me ambulando rumperet. *mi facesse crepare.* ¶ Translate sumitur pro opprimi, graviter defruerari, vix fere posse. *Har. l. 1. sat. 3.* Urgeris turba circum te stante, miserque rumperis. *Cic. ad Q. Fr. l. 3.* Ut his malis Republicæ, licentiaque audacium, quæ antea rumpebat, nunc ne moveat quidem. *Marzial. l. 9. ep. 98.* Rumpatur quisquis rumpitur invidia. ¶ Fidem rumpere, est violare. *Ovid. ep. 23.* Rupit, quam ruptam sum mihi quæsta fidem. Sic rumpere fœdera, *Liv. & Cic.* ¶ Moras rumpere, est auferre moras, festinare. *Virg. 3. Georg.* En age segnis rumpe moras. ¶ Silentium, feu vocem rumpere, est loqui, rem silentio aliquandiu suppressam eloqui, diu tacita proferre. *Virg. 10. Æn.* Quid me alta silentia cogis rumpere? *Id. 11. Æn. v. 377.* Rumpitque has imo pectore voces. h. e. emittit. ¶ Rumpere pectore questus, *proromper* in lamens. *Virg. Æn. 4. v. 553.* ¶ Rumpere nuptias, teitamentum, conditiones pacis &c. h. e. rescindere, abrumper. *Horat. Cic. & Vallej.* ¶ *Rupis* pro rupit, est in *leg. XII. Tab. apud Festum.*

Rumpotinetum, *i*, locus arboribus rumpotinis confitus. *Col. l. 5. c. 6.* Nam fere ita rumpotinetum constitutum animadverti.

Rumpotinus, *i*, genus arbuti et rumpis factum. *Col. l. 5. c. 7.* Est & alterum genus arbuti Gallici, quod vocatur rumpotinum.

Rumpotinus, *i*, *f.* populus, genus arboris. *Plin. l. 14. c. 1.* Rumpotinus vocatur & alio nomine populus arbor Italiz Padum transgressis. *Id. l. 24. c. 19.* Rumpotinum arborem demonstravimus inter arbuta. Alii utroque loco leg. *umbosinus*, quod idem est.

Rumpotinus, *a*, *um*, quod est et rumpis, at Arbores rumpotiaz. *Col. l. 5. c. 7.* Arboribus rumpotinis si frumentum non inferitur.

Rumpus, *i*, *m.* *rampollo*, *germoglio*, *αμύγες*, Ger. *ruin raben*, Gall. *avants in*, Hisp. *sarmiento*, germen arboris, vel vitis, alio nomine *trudax*, a *rumpo*, quia avulsus est ab arbore, ut alio traduceretur. Aliqui dicunt, rumpus esse quædam vitium veluti brachia, quæ a sua utrinque matre traducta, & porrecta circa medium duarum arborum intertallum sibi occurrunt, & ibi mutuo connectuntur. *Var. l. 1. R. R. c. 8.* Quartum est pedamentum nativum ejus generis, ubi ex arboribus in arbores traductis vitibus vinea fit: quos traduces quidam rumpus appellant. *Alex. ab Alex. l. 2. c. 10.* ponit *rompos* pro *rumpus*.

Rumufculus, *i*, *βουμυλλώδης*, parvus rumor. *Cic. pro Cluent. c. 38.* Qui imperitorum hominum rumufculos aucupati tum illum abolverunt. Adde *3. de Legib. c. 16.*

Runa, *α*, *f.* genus teli latiore habens cuspidem. *Fest.*

Runatus, *a*, *um*, *runa* armatus. *Fest.* Runa genus teli significat. Ennius: Runata recedit. idest pilata. In aliis libris est, *Runata recidit*.

Runca, *α*, *f.* idem ac runcina, apud vet. *Fest.*

Runcatio, *onis*, *βουμυλλώδης*, actus runcandi. *Col. l. 2. c. 9.* Frequentem tamen exigunt farritionem, & runcationem, ut herbis liberentur. Adde *Plin. l. 18. c. 11.*

Runcator, *oris*, *m.* *βουμυλλώδης*, qui runcat. *Col. l. 11. c. 3.* Quæque præteriero, intelligi oportebit, nullam operam postulare runcatoris.

Runcina, *α*, *f.* *pialla*, *βουμυλλώδης*, instrumentum, quo ligna aspera lævigantur. *Plin. l. 10. c. 42.* Firmissima ad tectum abies. Eadem valvarum repagulis, & ad intellina opera aptissima, sive Græco, sive Campano, sive Siculo fabricæ artis genere spectabilis, ramentorum crinibus pampinato semper orbe se se volvens ad incitatos runcinarum raptus. *Arnob. l. 6.* Simulacra ista, quæ vos terrent, runcinarum lævigata de planis.

Runcina, *α*, *f.* Dea, quæ runcationi præerat, a runcando. *August. l. 4. de Civ. Dei, c. 8.*

Runcino, *as*, *a.* *1.* *piallare*, runcina lævigio, polio. *Minut. Fel. in Octav. c. 23.* Deus ligneus ceditur, dolatur, runcinatur. *Arnob. l. 5.* Ex arbore lignum dolat, runcinat.

Runco, *onis*, *m.* ferramentum curvum cum manubrio longo ad densitatem veprium succidendam. *Pallad. l. 1. tit. ult.* Serrulas minores, vandas, runcones, quibus veprea persequimur.

Runco, *as*, *a.* *1.* *estirpare* *herbe cassive*, *runcare*, Ger. *ausfreusen*, Gal. *farcler*, Hisp. *vocar*, *απαλλω*, *βουμυλλώδης*, est herbas et segetibus expurgare, fruticesve noxios evellere. *Cato c. 2. R. R.* Runcare spinas. *Plin. l. 18. c. 21.* Siliginem, far, triticum, semen, hordeum occato, farrito, runcato quibus dictum erit diebus. *Sidon. l. 1. ep. 6.* Inter subulcos runcantes. Al. leg. *runcantes*, eod. sensu.

Ruo, *is*, *ru*, *ruitum*, *a.* *3.* *gitsare giù*, *precipitare*, *ρῥῖ*, Germ. *zu hauffen*

bauffen fallen, Gal. *tomber, aller en ruine*, ὄργω, proprie est deicere, impellere, præcipitare. *Ovid. Metam.* 12. v. 134. Cedentemque sequens instat, turbatque, ruitque. *Ter. Adel.* 3. 2. 21. Ceteros ruere, agerem, raperem, tunderem, prosternerem. ¶ Speciatim ponitur pro diuere, evertere, complanare. *Virg. 1. Georg.* v. 105. Cumuloque ruit inale pinguis arenæ. *Id. 1. Æn.* Spumas salis ære ruebant. ¶ Interdum pro eruere, eximere, elevare. *Virg. 1. Æn.* Totumque a sedibus imis una Eurufque, Notufque ruunt, creberque procellis Africus. *Id. 1. 11.* Confusa ruebant ossa locis. ¶ Interdum pro egerere, emittere, extollere. *Virg. 2. Georg.* Et ruit atram ad cælum picea crassius caligine nubem. ¶ Ruere, inquit *Scalig. in Conject. ad Var.* interdum est modio cumulum adæquare. *Hor. 1. 2. Sat. 5.* Unde divitias, ærifque ruam, dic augur a cervos. h. e. augeam, cumulem. Et contrario sensu. *Cic. Att. 1. 16. ep. 11.* De laudibus Dolabellæ deruam cumulum. h. e. imminuam, demam. V. etiam *Corruo*. Aptius tamen videtur explicari locus Horatii hoc pacto: unde etruam, effodiam, comparem divitias. ¶ Ab activa significatione etiam ad absolutam translatus est. Sumitur igitur pro cadere, concidere, in præcepis ferri, cadere, rovinnare. *Virg. 2. Æn.* Ruit alto a culmine Troja. *Cic. pro L. Man.* Ruere illa non possunt, ut hæc non eodem labefactata motu concidant. *Lucan. 1. 2. v. 499.* Pons ruiturus. ¶ Aliquando pro percrepare, gravi sonitu quodammodo ruinam minari. *Virg. 1. Georg.* Ruit arduus æther. idest tonitru percipat. ¶ Aliquando pro declinare, in finem vergere. *Virg. 1. Georg.* Vel cum ruit imbriferum ver. ¶ Per metaphoram usurpatur pro festinanter ire, temere ferri. *Prop. 1. 3. el. 15.* Ira ruens. *Virg. 10. Æn.* Quo moriture ruis, majoraque viribus audes? *Cic.* Tanquam ad interitum ruere voluntarium. *Liv. 1. 3. c. 3.* Certatim portis ruere. *Quint. 1. 2. c. 12.* Ruere in rixam. ¶ Cum infinito. *Lucan. 1. 7. v. 751.* Scire ruunt, quanta fuerint mercede nocentes. *Claud. 1. 3. de resp. Prof. v. 386.* Qualis perfisteras animare ad crimina taxos. *Ter. Mezerza* ruit. ¶ Passive impersonaliter. *Liv. 1. 8. c. 24.* Ut ferme fugiendo in media fata ruitur. ¶ Item pro iracunde furere. *Cic. Att. 1. 2. ep. 14.* Ne ille nosster Sampliceramus ruere incipiat. ¶ Item pro effundi. *Virg. 6. Æn.* Unde ruunt totidem voces resposita Sibyllæ. ¶ Item pro oriri. *Virg. 1. Æn.* Et interea revoluta ruebant matura jam luce dies. ¶ Ruere etiam dicuntur, qui in gerendis negotiis per imprudentiam, aut nimiam festinationem decipiuntur, aut iacturam faciunt. *Ter. Heaut.* 2. 1. 128. Sed heus tu, vide sis, ne quid imprudens ruas. *Cic. pro Dom.* In agendo ruere, & sæpe peccare. ¶ Particip. *rusus V. infra in Rusa casta.*

Rupes, is, f. *rupe*, רופ, Germ. *fels*, Gal. *rocher*, Hisp. *pena*, ῥῆξ, ἀρῆξ, ῥῆξ, ῥῆξ, prærupta pars terræ, aut faxi propter altiudinem, ac proclivitatem inaccessiblei, quo nomine etiam fluminum altiores, atque inaccesibiles rupes dicuntur. *Cæs. l. 2. B. G.* Quod cum ex omnibus in circuitu partibus altissimas rupis, defæctibus haberet. *Virg. Ecl. 5.* Ipse jam carmina rupes, ipsa iocant arbuta.

Rupex, is, m. idem ac petro, h. e. homo durus, rusticus, hebes. *Gell. 1. 13. c. 9.* Sed enim veteres nostri non ufque adeo rupices, & agrestes fuerunt. Adde *Tertull. de pall. c. 5.*

Rupicapra, æ, f. ῥυπάκις, capra sylvestris, quasi rupium capra. Martialis capream appellat. *Plin. 1. 11. c. 37.* Rupicapris in dorsum adunca cornua, damis in adversum.

Rupico, onis, m. idem ac rupex. *Apul. 1. 1. Florid.* Rupicones, bajuli, tabernarii.

Rupina, æ, f. idem ac rupes. *Apul. 1. 7. A. A.* In proximas rupinas præcipites dedere. Adde *l. 6.*

Ruptim, adverb. sine ordine, confuse, temere. *Cæs. l. 1. B. C. c. 5.* Aguntur omnia ruptim, atque turbate. Sunt qui malunt *vaptim*.

Ruptio, onis, *ruptura*, ῥῆξις, actus rumpendi. *Ulpian. 1. si servus, §. rupisse, ff. ad L. Aquilianam.* Aquilia enim eas ruptiones, quæ damna dant, persequitur.

Ruptor, oris, qui rumpit. *Liv. 1. 4. c. 19.* Hicciene est, inquit, ruptor fœderis humani, violatorque gentium iuris?

Ruptus, a, um, *ruptus*, ῥῆξις, fractus. *Virg. 2. Georg.* Qua vi maria alta tumescant obicibus ruptis. ¶ Speciatim sumitur pro eo, qui mumbis fractus est ex diutino labore, pro delatato. *Apul. 1. 6. A. A.* Quo usque ruptum istum asellum, nunc etiam claudum fruira pascemus? *Martial. 1. 10. ep. 56.* Qui sanet ruptos, dic mihi, Galle, quis est? h. e. clientes officii patronorum defatigatos, laceros, & pannosos. ¶ Rupti etiam dicuntur, quibus viscera rupta in scrotum descenderunt, herniosi. *Plin. 1. 20. c. 6.* & alibi. ¶ Translate capitur pro mutato, pro eo, quod irritum factum est. *Cic. 1. de Orat.* Luminum, stillicidiorum, testamentorum ruptorum, aut ratorum.

Ruralis, & le, o. 3. *di villa*, ῥυρικός, quod ad rus pertinet. *Cæs. l. 3. B. G. c. 14.* Falces præcæcut, in hertæ, affixæque longuriis, non abili formi ruralium falciem. Al. leg. *muralium*. *Firmic. 1. 8. c. 11.* Quicunque sub hoc sidere natus fuerit, erit ruralibus officiis semper applicatus. *Macrobi. 1. 5. Saturn. c. 2.* Theocritus, pastoralis operis auctor, ruralis Hesiodus.

Ruratio, onis, res rusticæ. *Apul. in Apolog.* Nec Diis rurationis, qui eum pascunt, primitias impartit. *Id. 1. 2. Florid.* Ruratio omnis in larculo; & furtulo.

Rurefco, is, n. 3. rusticus, sylvestris fo. *Enn. apud Cæsari. 1. 1.*

Rurestris, & stre, o. 3. ῥυρῆστρις, quod est ruris, vel eorum proprium, qui rure degunt. *Apul. 1. 4. A. A.* Rurestri vocabulo vulgus indoctum roias aureas appellat. *Paul. 1. servis urbanis, §. muliones, ff. de legat. 3.* Nisi propter opus rurestre testator eos destinatos habebat.

Ruricola, æ, com. 1. *constadino*, ῥυρικός, qui rus colit. *Col. 1. 10. v. 337.* Hæc ne ruricolæ paterentur monstra? *Ovid. 5. Met.* Ruricolaque boves letho dedit. *Id. 4. Trist.* Tempore ruricolæ patiens fit taurus aratri.

Rurigēna, æ, com. 1. ῥυρῆγενής, qui ruri natus est. *Ovid. Metam. 7. v. 765.* Rurigenæ pavere teram.

Rurina, æ, f. Dea ruris apud Romanos, teste *Augustin. 1. 4. de Civ. Dei, c. 8.* Alii leg. *Rufina* eodem sensu.

Ruro, as, n. 1. ῥυρῆλω, est in res rusticæ includere. *Plaut. Capt. 1. 1. 16.* Dum ruri rurant homines.

Ruror, aris, d. 1. idem ac ruro. *Varr. apud Non. c. 2. n. 731.* Dum in agro studiosus ruror.

Rursum, & rursum, adv. *in dietro*, רור, Ger. *wiederumb*, Gall. *derechef*, Hisp. *de nuevo*, ῥῆξ, ῥῆξ, retro, retroversum, quasi reversum. *Ter. Heu. 3. 1. 36.* Tace, trepidari sentio, & cursari rursum, prorsum. Ubi *Don.* Rursum, proprie retro, prorsum ante significat, & est proverbiale, sicut dicimus, Sursum, deorsum, intro, foras, hæc, illac, & similia. *Plaut. Epid. 2. 2. 63.* Cœpi rursum vorsum ad illas paulatim accedere, quasi retruderet hominum me vis invictum. *Varr. apud Non. c. 4. n. 402.* Mortales multi rursum ac prorsus meant. *Virg. 3. Georg.* Rursum cura patrum cadere, & succedere matrum incipit. ¶ Significat etiam e contrario, vice versa. *Cic. 1. de Orat. c. 24.* Quod neque ita amplecteretur artem, ut si solent, neque rursum eam totam repudiarret. *Tacit. in Agric. c. 28.* Quem caelum neque, ut plerique virorum

fortium, ambitiose, neque per lamenta rursum, ac mœrorem muliebriter tulit. *Ter. Eun. 2. 2. 20.* Quidquid dicunt, laudo; id rursum si negant, laudo id quoque. ¶ Item denuo, iterum, *di nuovo*. *Virg. 2. Æn. v. 655.* Rursum in arma feror. *Cic. pro Mur. c. 7.* Facis, ut rursum plebs in Aventinum sevocanda esse videatur. *Ter. Eun. 1. 1. 15.* Inducæ, bellum, pax rursum. ¶ Cum denuo jungitur a *Plaut. Pan. prol. v. 79.* Revertor rursum denuo Carthaginem.

Rus, ruris, n. 3. *villa*, רוּר, Ger. *ein feld*, Gal. *village*, Hisp. *aldeas*, ῥῆξις, ῥυρῆξ, ῥυρῆξ, locus extra urbem, ubi agri sunt, & villæ. *Vetus Auctor de limitib. apud Rigalt. pag. 299.* inquit, rura a veteribus dictos esse incultos agros, idest silvas, & pascua. Frequentius tamen pro agris cultis & villis sumuntur. *Cic. 3. Offic. c. 31.* Ab hominibus relegatis, & ruri habitare jussisset. *Id. 2. de Orat. c. 6.* Rus ex urbe, tanquam ex vinculis evolare. *Plaut. Merc. 3. 3. 25.* Cras si rure rediero. *Senec. in Troad.* Scindere rura bobus. ¶ Translate rus dicitur de quacunque re agresti, rustica, inconcinna. *Carul. carm. 36.* Ad vos interca venite in ignem Pleni ruris, & infectorum annales Volufi, cæcata charta. *Horat. 1. 2. ep. 1. v. 159.* sed in longum tamen ævum Manserunt, holiæque manent vestigia ruris. V. integrum *Horat. loc. Carul. carm. 22. ad Varum.* Infictio infictior rure, Ruscarius, a, um. V. Ruscarius.

Ruscillum, li, n. *villetta*, parvum rus. *Gell. 1. 19. c. 9.* Cœnam dabat amicis sub urbe in rusculo.

Ruscus, i, m. *pugnatop*, *spruneggio*, *μυρῆξ ἄγρις*, frutex, folia habens myrto similia, sed acutiora, & rigidiora, qui propterea myrto sylvestris, chamæmyrsine, & oxymyrsine vocatur, quo ab antiquis sepes muniebantur, ex quo nunc scopæ fiunt. Quidam dicunt esse virgultum, quo vites ligantur, alii thecam, in qua includitur semen asparagi. *Virg. 7. Ecl. v. 42.* Horridior rusco, projecta vilior alga. *Id. 2. Georg.* Nec non etiam aspera rusci Vimina per sylvam. *Col. 1. 10.* Hirvulo sepes nunc horrida rusco Prodit. ¶ In Veterib. Gloss. legitur ruscum in neut. gen.

Rusina, V. Rurina.

Ruspor, aris, d. 1. *carcere*, ῥυρῆξ, est seruari, ut *Nonius* exponit, sive crebro querere, ut *Festus* interpretatur. *Accius apud Non. c. 2. n. 744.* Jube nunc attentare, jube nunc animo ruspari Phrygas. *Vetus Poeta apud Fest.* Ego ibo, ut latebras rusparis rimer. ¶ Activa forma *Tertull. de pall. c. 2.* Alibi stupantem copiam, alibi deferentem runcare, atque ruspare.

Rusatus, a, um, adject. russo colore indutus. *Tertull. de cor. mil. c. 1.* Nunc sanguine suo russtus, spe caicatus. ¶ Russtata dicebatur una e factionibus aurigarum in Circo, quæ scilicet russtatis vestibus utebatur: quatuor enim erant, alba, russtata, præstina, veneta. *Inscrip. apud Reines. pag. 392.* Agitator factionis russtæ. *Plin. 1. 7. c. 53.* Invenitur in actis, tela Russtato auriga elato, in rogom ejus unum e faventibus jecisse sese.

Russtellus, a, um, adject. diminut. *alquanto roffeggiante*. *Prudent. Peris. Steph. 11. v. 130.* Russticola sanies.

Russtus, a, um, adject. idem ac ruscus. *Petron. in Satyr.* Tunica vestitus russtæ. *Cato 1. 7. Orig.* Russtæ facies. ¶ *Russtæ factio*, de qua in *Vet. Inscripte.* apud *Reines. class. 5. n. 27.* eadem est, quæ *Russtata*.

Russtulus, a, um, adject. diminut. idem ac russtellus: ut russtulæ tunicæ, *Vopisc. in Probo c. 4.* Falciolæ russtulæ. *Capitolin. in Albino, c. 5.*

Russtus, a, um, *roffeggiante*, quod rutulum habet colorem, vel vicinum, idest ad rufum inclinantem, dilutus tamen rubentem. Sane cum *Varro 1. 6. de L. L.* ait, mulieres valde rufas dicit rutilas, videtur non alias intelligere, quam quas *Cato 1. 7. Orig.* dicit esse facie russtæ. *Carul. carm. 39.* in *Egnat.* Dentem, atque russtam defricare gingivam. ¶ Tunica russtas legere est apud *Trebellium in Claudii vita*, & *Vopiscum in Aureliano*.

Rustarius, V. Ruscarius.

Rustica, æ, f. ῥυρῆξ, ῥυρῆξ, gallina agrestis, sive sylvestris. Sua natura adjectivum est, sub quo semper gallina intelligitur. *Martial. 1. 13. ep. 96.* curus lemma est rusticula. Rustica sim, an perdix, quid refert, si sapor idem est? Carior est perdix: Sic sapit illa inagis. Quidam leg. *Rustica sum perdix*.

Rusticanus, a, um, idem ac rusticus. *Cic. pro R. Am. c. 15.* Tamen ne hæc attenda vita, & rusticana relegatio, atque amandatio appellabitur? *Id. ibid.* Rusticana municipia. *Id. 3. de Orat.* Et illud, quod loquitur, primum visum iri putat, si plane fuerit rusticianum.

Rusticarius, a, um, ῥυρῆξ, quod ad rus, aut rusticum pertinet. *Var. 1. 1. R. c. 22.* Ut talces dicuntur ab eodem Scriptore veneticæ opus esse sex, ferpiculæ quinque, sylvaticæ quinque, arborariz tres, rusticariz decem. Al. leg. *ruscariz*, h. e. ruscis secandis aptæ. Eadem lætionis varietas reperitur apud *Caton. de re rust. c. 11.* Præterea in loco *Varron.* alii reponunt *rustariz*, h. e. a rultis demetendis.

Rusticatio, adv. idem ac rustice. *Pompon. apud Non. c. 2. n. 737.* Ego rusticatum tangam, urbanatum nescio.

Rusticatio, onis, ῥυρῆξ, *villagietatura*, actus rusticandi. *Cic. de Am. c. ult.* Neque solum multia, sed etiam peregrinationes, rusticationesque communes. ¶ Est etiam labor, & cura rei rusticæ. *Col. 1. 6. in proem.* In rusticatione antiquissima est ratio pascendi. Adde *l. 11. c. 1.*

Rusticatus, us, m. idem ac rusticatio. *Cic. Att. lib. 12. ep. 1. Ut, dum consilio in Tusculano, sciam, quid garrat in rusticatu. Sed alii leg. sen rusticatur.*

Rustice, adv. *villanamente, incivillmente*, Ger. *karsthaufisch*, Gal. *lourdement*, Hisp. *rusticamente*, ῥυρῆξ, rusticorum more, ut solent rustici, inepte, absurde, imperite. *Cic. 3. de Or.* Ex quo sic locutum esse eju patrem judico, sic majores, non asperæ, ut ille, quem dixi, non veste, non rustice, non hiulce, sed preste, & æqualiter, & leniter. *Hor. 1. 1. Sat. 3.* Rideri possit eo, quod rusticus tonsa toga debeat. *Rurifus Cic. 3. Off. c. 9.* Urgunt rustice fane: negant enim posse, & in eo persstant. ¶ *Rustice loqui* apud *Gell. 1. 13. c. 6.* est barbare loqui.

Rusticellus, a, um, adject. aliquantum rusticus. *Var. apud Plin. 1. 7. c. 20.* Rusticellus Hercules appellatus.

Rusticitas, atis, *rusticitas*, Germ. *bauvrische probehit*, Gall. *rusticité*, Hisp. *rusticidad*, ῥυρῆξ, ῥυρῆξ, vitium urbanitati contrarium, quod in imperitia, & negligentia elegantiæ, ac cultus erga se, & erga alios, & in odio voluptatum positum est; apparetque tum in convictu, tum in fermone. V. *Quintil. 1. 6. c. 4.* ubi de rursu agit. *Plin. 1. 35. c. 4. M.* Agrippa vir rusticitati propior, quam delicis. *Ovid. Heroid. epist. 20. v. 159.* Et decor, & vultus sine rusticitate pudentes. ¶ Sumitur etiam pro inepta, & nimis timida veracundia. *Ovid. 1. 1. Amor. el. 8. v. 43.* Aut si rusticitas non vetat, ipsa rogat. *Id. Heroid. epist. 17. v. 186.* Rusticitas excutienda fuit. ¶ Proprie significat rem ad rusticos pertinentem. Itaque *Pallad. in præfat. libelli de invidione.* Et nostræ studium non commendabile Musæ, Urbanum fari rusticitatis opus.

Rusticor, aris, d. 1. *vivere in villa*, *villagietare*, Ger. *auff dem feld wohnen*, *odur seyn*, Gall. *demurer aux champs*, Hisp. *morar en el campo, o aldeas*,

aldea, ἀγροῦ, ruri dego, ruri vitam ago. *Cicer. pro Arch. c. 7.* Pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur. ¶ Pro rustice, & rudi stilo loqui. *Sidon. l. 4. epist. 3.* Cui Varrones, Plinius compositi in præfentiarum rusticabuntur.

Rusticula, *z*, idem ac rustica, idest gallina rustica. *Plin. l. 10. c. 38.* Currunt, ut perdecies, rusticulæ.

Rusticulus, *a*, um, aliquantulum rusticus. *Martial. l. 10. ep. 19.* Nec doctum satis, & parum severum, sed non rusticulum nimis libellum, &c.

Rusticulus, *i*, *villanello*. *Cic. pro Sext. c. 38.* Sensit rusticulus non incautus, suum sanguinem queri.

Rusticus, *ci*, *villano*, Ger. *bauersmann*, Gal. *villageois*, Hisp. *aldeano*, *αγροῦντος*, *γεωργός*, agricola, vel qui ruri degit. *Cic. in Orat.* Quæ frequentissime sermo omnis vitur non modo urbanorum, sed etiam rusticorum. *Id. pro Sext. c. 45.* Sunt municipales, rusticique Romani. ¶ Erant autem Rustici Cives Romani, qui in iuribus vitam debebant agri colendi causa, vel sui, vel alieni, vel privati, vel publici.

Rusticus, *a*, um, *pertinente a villa*, *ἀγροῦ*, quod ruris, vel hominis rustici est. *Cic. pro R. Am.* Vita autem hæc rustica, quam tu agrestem vocas, parimoniz, diligentiz, iustitiz magistra est. *Id. 1. de Or. Res rusticæ.* ¶ Translate sumitur pro inculto moribus, & vita, quasi semibarbaro. *Virg. 2. Ecl. Rusticus es Corydon.* *Cic. pro R. Am. c. 27.* Rustici mores. *Gel. l. 17. c. 2.* Sermonari, rusticus videtur, sed rectius; fermocinari, crebribus, sed corruptus. ¶ Apud *Gell. l. 13. c. 6.* rusticus sermo est barbarismus.

Rusto, *as*, *a*, *i*. rubos, & rusta cædo, evello, fenticeta purgo, apud *Tert. Apolog. c. 4.* & *de Pall. c. 2.* Ubique tamen alii leg. *truncare*, vel *russare*.

Rutum, *i*, genus rubi, ut ex *Fest*i fragmento apparet.

Rufus, *adv.* idem ac rursus, apud *vet. Enn. apud Non. c. 4. n. 402.* Profusus, rufus reciprocat fluctus feram.

Ruta, *z*, *f.* *ruta*, *ῥίγανον*, genus herbæ, a Græco *ῥύτα*, sive *ῥυτή*. *Varr. l. 4. de L. L.* Quæ in hortis nascuntur, alia peregrinis vocabulis, ut Græcis ocyum, menta, ruta, quam nunc *ῥίγανον* appellant. Interpres Theriacorum Nicandri, ac Helychius quoque interpretatur *ῥυτὸν*, *ῥά εὐφραδία*, & *ῥίγανον ἁλόειον*. idest vinacea, & ruta albam. Effque id a *ῥίω*, *servo*, quia, ut Dioscorides docet, valetudinem conservat. Unde & *ῥοισίμων* Nicandro vocatur. *Plin. l. 20. c. 13.* Simili modo contra serpentium ictus, utpote cum mustelæ dimicaturæ cum his, rutam prius edendo fe muniant. *Ovid. 2. de Rem. am. v. 801.* Uttilius sumas acuentes lumina rutas. ¶ Translate sumitur pro asperitate sermonis, quemadmodum *pulegium* pro suavitate. *Cic. ad Tiron. l. 16. Fam. epist. 23.* Cras expecto Leptam: etenim ad cuius rutam pulegio mihi sermonis tui utendum est. ¶ *In ruzæ folium consici*, proverb. est, quod significat, in spatium minimum cogi, & contrahi. Legitur in *Fragmentis Trazarianis Petronii*.

Ruta cæsa, *n. 2. num. pl.* res erutzæ, & cæszæ, quæ in venditionibus excipi solent, a *ruendo*, & *caedendo*. *Fest.* Ruta cæsa dicuntur, quæ venditor possessionis, sui usus gratia, concidit, ruendoque contraxit. *Ulp. Dig. l. 50. tit. 16. leg. 241.* Si ruta cæsa excipiantur in venditione, ea placuit esse ruta, quæ ruta sunt, ut arena, creta, & similia: cæsa ea esse, ut arbores cæsas, & carbones, & his similia. *Mutius l. in ruzis, de verb. sign.* In ruzis, & cæsis ea sunt, quæ terra non tenentur, quæque opere struili, teloriove non continentur. *Cic. in Top. c. ult.* Fecique, quod sæpe liberales venditores tacere solent, ut, cum ædes, fundumve vendiderint, ruzis cæsis receptis, concedant tamen aliquid emptori, quod ornandi causa apte, & loco positum videatur. ¶ *Ne in ruzis quidem*, & *cæsis*, proverbialis locutio est, pro nulla in parte. *Cic. 2. de Or. c. 55.* Sed dicit te, cum ædes venderes, ne in ruzis quidem, & cæsis solum tibi paternum recepisse. ¶ In his Ciceronis locis recipere, est excipere.

Rutabri, *orum*, *m.* rastri, quibus terra penitus eruitur, & invertitur. *Varr. l. 4. de L. L.*

Rutabulum, *i*, *ῥαπαδιός*, instrumentum, quo ignis in furno movetur, & deicitur, a *ruendo*. *Fest.* Rutabulum est, quo rustici in prouendo igne panis coquendi gratia utuntur. ¶ Sumitur & pro qualibet virga, vel baculo, quo aliqui misceant. *Colum. l. 12. c. 20.* Jubebis ligneo rutabulo agitari quod decoxeris. ¶ Translate sumitur pro pene. *Nævius apud Fest.* Ea licet fenile tractet retritum rutabulum.

Rutacæus, *a*, um, quod ex ruta confectum est, ut rutaceum oleum, apud *Plin. Valerian. l. 2. c. 28.*

Rutatus, *a*, um, *ῥυπαρός*, ex ruta factus, ruta conditus, seu medicatus. *Plin. l. 19. c. 8.* Invenio, mustum rutatum populo datum. *Martial. l. 10. ep. 48.* Scilicet coronabunt rutatos ova lacertos. idest ruta conditos, vel involutos.

Rutellum, *i*, parvum rutrum. *Lucil. apud Non. c. 1. n. 66.* Frumentarius est, modium secum, atque rutellum unum affert.

Rutiflans, *is*, nom. ex particip. idem ac rutilus. *Stat. 11. Theb. v. 514.* rutilantia arva. *Venant. Fortun. l. 8. carm. 5. sub fin.* Vellere candidior niveo, rutilantior auro.

Rutilatus, *a*, um, partic. a rutilo. *Liv. l. 38. c. 17. de Gallis.* Comæ promittiz, & rutilatæ. *Tacit. 4. hist. c. 61.* Propexus, rutilatufque crinis.

Rutileo, *is*, *n. 3.* *ῥυτίλιος*, rutilus fio. *Plin. l. 8. c. 55.* Certe liquefcente ea rutilefcent annis omnibus.

Rutillis, *le*, *adjct.* idem ac rutilus. *Colum. l. 8. c. 2.* Rutilem galeam, & cristam capite gerit.

Rutilius, *a*, um, *adjct.* rufus, rutilus. *Festus*: Rutilium, rufum significat, cuius coloris studiosæ etiam antiquæ mulieres fuerunt, unde traxerunt nomen *Rutillas*, ut indicat frequenter Afranius. Sunt qui leg. *rutilum*. ¶ Hinc Rutiliorum nobilis tuit Romæ familia, ex qua P. Rutilius vir doctus, & summæ innocentiz; de quo *Senec. 6. de benef. c. 37. Valer. Max. l. 6. c. 4. n. 4.* & *Ovid. 1. de Pont. epist. 3.*

Rutilo, *as*, *a*. *1. fare rosso*, *fare biondo*, *ῥυτίλιον*, rutilum facio. *Plin. l. 28. c. 1.* Gallorum hoc inventum, rutilandis capillis & cinere, & fevo. *Sueton. in Calig. c. 47.* Rutilare comam. ¶ Interdum neutrum est absolutum, significans rutilo colore replendere. *Virg. 8. Æn. v. 549.* Arma inter nubem cæli in regione serena per fudum rutilare vident, & pulla tonare. *Plin. l. 16. c. 11.* Aurum rutilat.

Rutilus, *a*, um, *resplendente*, *risplendente*, *ῥυτίλιος*, Ger. *glitzerend*, Gall. *reluisant*, Hisp. *resplandecente*, *ruvio*, *ῥυτίλιος*, *ῥυτίλιος*, idem ac rufus, vel certe admodum vicinus. Nempe color est ex flavo rubescens cum quadam splendoris exuberantia. *Varr. l. 6. de L. L.* Jamque auroram rutilare procul cerno. Aurora dicitur ante Solis ortum, ab eo, quod ab igne Solis tum aureo aer aurefuit. Quod addit rutilare, est ab eodem colore. Aurei enim rutili, & inde etiam mulieres valde rutzæ rutilæ. *Fest.* Rutilæ canes, idest non procul a rubro colore, immolantur, ut ait Attejus Capito, canario sacrificio, pro frugibus, deprecandæ favitiz causa fideris Caniculæ. *Cic. in Somn. c. 4.* Tum rutilus fulgor, horribilifque terris, quem Martem dicitis. *Tacit. de German. c. 4.* Carulei oculi, rutilæ comæ. *Ovid. 3. Fast. v. 285.* rutila flamma. *Id. 5. Metam. v. 83.* Rutilus cruor.

Rutrum, *i*, *σφραγίς*, *σφραγίς*, instrumentum, quo aliquid eruitur, a *ruisum*, sive *rutum*. *Varr. l. 4. de L. L.* Rutrum, ut ruitum, a ruendo. *Fest.* Rutrum dictum, quod ex arena eruitur. *Varr. apud Non. c. 1. n. 66.* Antipatri Stoici filius caput rutro displanat. *Pompon. ibid.* Sarculum hinc illo profectus, illinc rediit rutrum. h. e. Retro res tuæ erunt, aliud aliter, ac si ager, qui jam sarculo farridicus erat, talis evadat, qualis prius fuit, cum rutro deberet verti. Prius enim rutro vertitur ager, inde feritur, hinc occatur, postremo sarculo farritur. *Cato c. 11.* Oportet habere villicum palas sex, rutra quatuor, rastros quadridentes duos. ¶ Rutrum etiam erat hostiorum, hoc est lignum id, quo in modio acervum diruebant, & adæquabant. In hac significatione invenitur diminut. *Rutellum*, quod V. ¶ Est etiam instrumentum ad calcem, & marmoratum subigendum. *marra*. *Plin. l. 36. c. 23.* Experimentum marmorati est in subigendo, donec rutro non cohzreat. *Pallad. l. 1. tit. 15.* Rutrum, quo calx subigitur.

Rutuba, *z*, *f.* turbatio. Eiusdem est originis, ac ruina. Sic enim dicitur rutuba, quia ruit, atque evertit statum præsentem. *Varr. apud Non. c. 2. n. 750.* Ergo tum Romæ parce, pureque putetis vivere cum patria. Nunc sumus in rutuba.

Rutuba, *m. 1.* *la Rosta*, fl. Liguriæ, qui ex Apennino M. in mare Ligusticum apud Vintimilium urb. fluit. *Lucan. l. 2. v. 422.*

Rutula, *læ*, diminut. parva ruta. *Cic. l. 9. Fam. ep. 22.* Ruta, & menta, recte utrunque dicitur: volo mentam pusillam ita appellare, ut rutulam; non licet.

Rutuli, *m. 2.* pop. Latii veteris. Habitabant in regione mediterranea, prope Sabinos. Eorum primaria fuit Ardea. Ex *Plin. l. 3. c. 5.* Aliquando Regem Turnum habuere, qui bellum gessit cum Ænea in Italia. *Virg. 7. Æn.*

Rutulus, *i*, *m.* repagulum. *Calpurn. eclog. 7.* Sternitur adjunctis ebur admirabile truncis, Et coit in rutulum, & stereti qui lubricus æas Impositos subita vertigine falleret ungues, Excuteretque feras. Loquitur de loco Theatri, unde seræ in caveam immittebantur. Ita legit & explicat *Salmas. ad Vopisc. in Probo, c. 4.* Alii aliter.

Rutundus. V. Rotundus.

Rutupizæ, *arum*, *fæm.* Britannicæ insulæ portus. *Prolem. l. 2. c. 3.* Hinc Rutupinus, a rutum, *adjct.* a Rutupis. *Lucan. l. 6. v. 67.* Aut vaga cum Theris, Rutupinaque litora ferent.

Ruvidus. V. Ruidus.

DE L I T E R A S.

S Litera femivocalis est. Nam sonum suum a vocali aufpicatur, & in se ipsam terminat. Ciceronis ætate, paulumque infra, ut inquit *Quintilianus l. 1. c. 7.* fere quoties *s* litera media vocalium longiarum esset, vel subiecta longis, geminabatur, ut *caussa*, *causus*, *divisionses*, &c. quomodo & ipsum, & Virginium quoque scriptisfe, manus eorum docent. ¶ *S* literam in fine dictionis veteres elidebant, per Æthiopum, subsequente consonante. Id faciebant ad vitandam asperitatem. *Cic. in Orat. c. 48.* Quin etiam, quod jam subfructuum videtur, olim autem politius, eorum verborum, quorum eadem erant postremæ duæ literæ, quæ sunt in optunus, postremam literam detrahebant, nisi vocalis insequeretur. Ita non erat ea offensio in versibus, quam nunc fugiunt Poetæ novi. Ita enim loquebantur. Qui est omnibu' princeps, non, omnibus princeps, & ita illa digna' loquere, non, dignus. Adde *Quint. l. 9. c. 4.*

S A N T E A.

Saba, *z*, *f.* *Zibit*, urbs magna Arabiæ Fel. ad mare Rubrum, in monte, Regia Sabæorum, ubi thus, myrrha, casia, & cinnamomum abunde proveniunt. *Plin. l. 12. c. 14.*

Sabæi, *m. 2.* pop. Arabiæ Fel. qui secundum Belicam ad os sin. Persici incolunt, iuxta Plinium mare utrunque & Arabicum, & Persicum attingunt. *Plin. l. 6. c. 28.*

Sabæus, *a*, um, *adjct.* ad Sabam pertinens, ut Sabæa myrrha, *Senec. in Herc. Oct. v. 376.* Sabæum thus, *Virg. Æn. l. 1. v. 420.*

Sabaia, *z*, *f.* *birra*, potio quædam ex hordeo aqua macerato. *Ammian. l. 26. c. 8.* Est Sabaia ex hordeo, vel frumento in liquore conversis pauperibus in Illyrico potus.

Sabaiarius, *ii*, qui sabaiam potat, vel conficit. *Ammian. lib. 26. c. 8.* Injuriose compellabatur, ut sabaiarius.

Sabânus, *i*, genus lintei. *Pallad. in Junio, tit. 7.* Mella conficimus, congestis in mundissimum fabanum favis, ac diligenter expressis. Adde *Marcel. Empir. c. 26.* ¶ *Casaubonus ad Sueton. August. c. 83.* observat fabana dicta esse linteamina, quibus ægri involvebantur, cum alia vestimenta ferre non poterant; usurpatamque hanc vocem ab Hebræis, Græcis, & Latinis.

Sabaoth, *z*, *f.* *צבאות*, exercitus, militiz, virtutes, nomen Hebraicum indeclinabile, gen. t. & num. pl. a singulari *צבא*, exercitus. *Prudent. Cathemer. 4. v. 7.* Hinc est, quom Sabaoth Deum vocamus. *Id. in Apotheos. v. 901.* Est impossibile spectare profunda Sabaoth. h. e. Dei exercituum, vel Dei potentis.

Sabatinus, *a*, um, *adjct.* a Sabate lacu, seu opp. Hetruriz, ut Sabatinus ager, apud *Colum. l. 8. c. 16.* ¶ Sabatina Tribus tuit in Hetruria, facta a Cenforibus A. U. 369. & sic dicta ab eodem Sabate lacu, seu oppido. *Liv. l. 6. & Festus.*

Sabatium, *Vadum*, *n.* *Vadi*, oppidum Liguriæ maritimum. *Plin. l. 3. c. 4.*

Sabatius, *a*, um, *adjct.* a Sabatio vado opp. *Silius l. 8.* Sabatia quique Stagna tenent.

Sabazia, *orum*, *n.* sacra in honorem Bacchi tertii, qui Afzæ rex fuit, ut scribit *Cic. l. 3. de nat. Deor. c. 23.* Dicta sunt autem *Sabazia* a Græco *σάββα*, quod significat bacchari, vociterari. V. *Abazæ*.

Sabazius, *ii*, *masc.* cognomen Bacchi tertii, teste *Cicer. 2. de Legib. c. 15.* ¶ Sabazius etiam dictus est Jupiter a Cretenfibus, ut est apud *Valer. Maxim. l. 1. c. 6. num. 6.* & *Gruter. Inscript. pag. 22. n. 5. & 6.*

Sabbatarius, *orum*, *m.* qui Sabbata servant, hoc est Judæi. *Martial. l. 4. ep. 4.* jejunia Sabbatariorum. ¶ *Adjctive Sabbatarius luxus*, apud *Sidon. l. 1. ep. 2.* h. e. qui in conviviis paulo largior est Sabbatis, seu diebus festis, quam protestis.

Sabbatizo, *as*, *a*. *1.* Sabbatum colo, servo. *Tertul. adv. Jud. c. 2.*

Sabbatum, *i*, *sabbato*, *שבת*, Ger. *sabbag*, Gall. *samedy*, Hisp. *sabado*, *השבתות*, *שבתות*, septimus quisque dies unusquisque hebdomadzæ, apud Hebræos, quem Ethnicus Saturni diem nominaverunt, a *שבת*, *cessatio*, *requies*, quali dies quietis. Nam hoc die Judæi ab omni opere terantur, Deum mundi architectum imitati, quem saczæ Literæ tradunt, contestæ sex diebus mundi machina, eaque exornata, septima die quievisse, idest a novis rebus creandis cessavisse. *Suet. in Aug. c. 76.* Ne Judæus quidem, mi Tiberi, tam diligenter sabbatis jejuniunt.

junium fervat, quam ego habere servavi. *Juvenal. sat. 6.* Festa sabbata observare. ¶ Tricesima Sabbata apud *Horat. l. 1. sat. 9.* sunt primus dies cujusque mensis, qui testis a Judæis colebatur, *Isopulvis.*

Sabelli, m. a. pop. Italæ, iidem ac Samnites, a Sabinis orti, teste *Plin. l. 3. c. 12.*

Sabellus, a, um, quod ad Sabellos pertinet. *Virg. 3. Georg. v. 255.* Dentescque Sabellus exacuit sus.

Sabellus, a, um, *σάβελλος*, quod ad Sabellos spectat. *Virg. 2. Georg. v. 167.* Hæc genus acre virum Maros, pubemque Sabellam. *Lucan. l. 2.* Tunc Umbris, Marisque ferax, domitufque Sabello Vomere.

Sabina, æ, f. telum venabuli simile, lingua Illyrica. *Ennius.* Illyrii restant sicis, fabinifque todentes.

Sabina, æ, f. *Savina*, herba *βιβύνη* Græcis appellata: duplex est; altera folio tamaricæ simili, altera cupressifolia. *Plin. l. 24. c. 11.*

Sabini, m. 2. pop. Italæ, ita dicti a Sabo filio Sabatii, qui a Saturno ejectus est. Alias longius extendebantur, nempe ab Appennino ad Bor. usque ad Tiberim, & Anienem fl. ad Mer. ubi hodie Sabina provincia, pars Orientalis Umbræ, & aliqua pars Aprutii ult. Erantque divisi in duas partes Velino fl. Nunc Sabina regio, *la Sabina*, angustioribus restringitur limitibus, sc. Tiberi fl. ad Occ. Aprutii ult. ad Or. Aniene ad Mer. Nare, & Velino fl. ad Bor. Festus scribit Sabinos dictos quasi *Sabinos* ἀπὸ τῆς Σάβης, quod præcipui essent in cultu, ac religione Deorum. *Silius. l. 8. v. 422.* tradit, sic appellatos a Sabo eorum Deo. *Cicero pro Ligar. c. 11.* eos vocat fortissimos, florem Italæ, ac robur Reipublicæ. Idem laudati sunt ob morum gravitatem, severamque vivendi disciplinam. Hinc *Livius. l. 1. c. 18.* tristem, ac tetricam illis disciplinam tribuit, illoque genere nullum aliud incorruptius fuisse testatur. Hinc & *Marcell. l. 1. epigr. 63.* Casta, nec antiquis cedens Lævina Sabinis. Et *Juvenal. sat. 10. v. 196.* sanctos licet horrida mores Tradiderit domus, ac veteres imitata Sabinas. ¶ *Sabini quod volunt somnias*, proverbium antiquum est, cujus rationem pluribus explicat *Festus*, & *Scaliger ad ipsum.*

Sabine, adverb. *Var. l. 4. L. L.* Ciprum Sabine bonum. h. e. Sabina lingua bonum significat.

Sabinus, a, um, adject. a Sabinis, ut Sabinum cælum, *Horat. l. 1. epist. 7.* Sabinum oleum, *Pallad. in Martio, tit. 9.*

Sabis, is, m. Deus Sabæorum, cui illi thuris decimas offerebant. *Plin. l. 12. c. 14.*

Sabrina, æ, f. fluvius Angliæ, *la Saverna. Tacit. Ann. 12. c. 31.*

Sabucus. V. Sambucus.

Sabulæton, i, *ψαμάθων*, locus, in quo sabulum abundat. *Plin. l. 27. c. 8.* Crocodillon nascitur in sabuletis.

Sabulo, onis, m. idem ac sabulum. *Varr. l. 1. R. R. c. 9.* In queis lapis, marmor, rudus, arena, sabulo, argilla, &c. *Col. l. 4. c. 33.* Pullam terram, & resolutam desiderat, sabuloneum humidum, vel refractum, topium non respuit. ¶ Sabulo quoque dicitur, qui musico quodam utitur instrumento. *Macrobi. l. 2. Saturn. c. 1.* Imitata vicem Planipedis, & Sabulonis impudica, & prætextata verba jacentis. Alii aliter legunt.

Sabulosus, a, um, *sabbionoso*, ἀμμόδης, plenus sabulo. *Plin. l. 13. c. 4.* Palma gignitur levi, sabulofque terra. Adde *Colum. l. 2. c. 9.*

Sabulum, i, *sabbione*, *סול*, Germ. *grabsand*, Gall. *sable*, Hisp. *arena*, ἀμμος, ψαμάθος, arena, non illa quidem tenuior, & minutior, sed crassior, viliorque. *Georg. Agric. l. 7. de nat. fossilium. c. 16.* Sabulum crassius est arena; quod vel durum est, vel molle, illud marem, hoc foemina appellat: masculum utilius sternendis visis: subliteritur autem siliabus, & saxorum crustis, simul & interferitur. Ex quibus verbis melius, quid sabulum sit, intelligas, quam ex *Isidoro*, cum *l. 16. c. 1.* hoc solum dicit, sabulum esse levissimum terræ genus. Optime etiam inde capere est, quid sabuloneum masculum *Vissuvius* vocet. *l. 2. c. 3. & l. 8. c. 1.* ¶ Sabuli tria genera sunt pro colore diverso, album, nigrum, rubrum. *Plin. l. 17. cap. 4.* Sabulum album in Ticiensi, multisque in locis nigrum, itemque rubrum, etiam pingui terræ permixtum, infœcundum est. ¶ Sabulum etiam est instrumentum musicum, ut *Jos. Scaliger* conjectabat. *Apul. l. 2. Florid.* Dextera pallentis gestu suo sabulum citharæ admoveat. Alii aliter legunt.

Saburra, æ, f. *saorna*, Ger. *gar grad sand*, Gal. *gravier*, Hisp. *la froy*, *πλήρωμα της γαλις, γίμος, έρυς*, proprie sabulum vilius, & crassius, quod ad certam usque mensuram navibus solet imponi, ne inflabiles sint, & generatim quodcuque pondus, quo naves eo fine onerantur. *Virg. 4. Georg. v. 195.* Et sæpe lapillos, ut cymbæ instabilis fluctu jactante faburram, tollunt. *Liv. l. 37. c. 14.* Et onerarias ducere multa faburra gravatas.

Saburrâlis, le, adject. faburra constans, ut facoma saburræle, apud *Virruv. l. 9. c. 9.* *contrappeso fatto di sabbia.*

Saburrâtes, a, um, faburra oneratus. Translate ponitur pro futuro, pleno, oppleto. *Plaut. Cistell. l. 2. 2.* Quæ ubi saburratæ fumus, largiloque extemplo fumus.

Saburro, as, a. *l. 1. ερμακίζω*, faburra onero, & stabilio adversus vim ventorum. *Solin. c. 15.* Grues volaturæ ar-nas devorant, sublatifque lapillis ad moderatam gravitatem saburrantur. *Plin. l. 18. c. 35.* Echini affigentes se se, aut arena saburrantes, tempestatis signa sunt.

Sacæ, arum, m. 1. pop. Scythiæ intra Imaum, inter Alanos Scythas, Jaxartas, & Orgafos, ubi nunc Chazalgitzæ pop. Tartariæ magnæ. *Plin. l. 6. c. 17.*

Sacatos, i, m. rosmarini infructuosi species. *Apul. de herb. c. 79.*

Saccaria, æ, *ἡ τῶν σάκκων ἐμάθαισι, σακκαριακή*, sacorum mercatura. *Apul. l. 1. de Afri.* Saccaria faciens merebam.

Saccarius, ii, *σακκαρόρης*, qui saccis geflandis victum quæritat. *Paul. l. qui fundum, de contrah. emp.* Si quid ex sacco saccarii cecidisset.

Saccarius, a, um, adject. a saccis, ut saccaria navis, quæ saccos ffummatarios, vel aliis mercibus plenos vehit. *Quintil. l. 8. c. 2.*

Saccatus, a, um, transfinitus per saccum, percolatus, ut saccatus adeps. *Plin. l. 29. c. ult.* Saccata aqua, *Sen. epist. 85.* ¶ Saccatus corporis humor. *Lucret. l. 4. v. 2022.* pro lotio usurpatur, eo quod saccetur, & coletur per humanum corpus. *Arnobius* saccatum absolute dixit *l. 2.* Inter picuitas, & sanguinem, inter stercoreis hos utres, & saccati obfœcissimas ferias.

Saccellatio, onis, saccellorum impositio, ad ægrum membrum fovendum. *Veget. l. 2. de re veterin. c. 11.* Saccellationibus caput vaporare.

Saccellus, i, m. *sacchetto*, *borfa*, *βυζάριον*, idem ac sacculus. *Petron. in Satyr.* Sonantes rene saccellos mittere. *Veget. l. 1. c. 52.* Super renes, & dorsum saccellos calidos ex furture plenos imponere.

Saccus, a, um, *di sacco*, vili, & crasso panno contextus, qualis adhibetur in saccis, & ciliciis. *Hieronym. in vita Hieron. sub fin.* Omnes divitias suas ei derelinquens, Evangelium scilicet, & tunica facceam, & palliolum. Ita leg. in optim. quibusque Editionib. tum antiquis A. 1470, & 1476. tum recentiorib. Male igitur quidam edidere *saccineam*, quod abhorret etiam a Latina analogia.

Saccharum, i, *zaccaro*, *σάκχαρ*, *σάκχαρι*, *σάκχαρι*, genus mellis, quod

Perfæ, atque Arabes colligunt ex arundinibus, & *Mambu*, & *Tasaxir* appellant. *Plin. l. 12. c. 8.* Saccharon & Arabia tert, sed laudatius India. Est autem mel in arundinibus collectum, gummi modo candidum, dentibus fragile, amplissimum nucis avellanæ magnitudine, ad medicinæ tantum usum.

Saccibucibus, e, adject. qui buccam magnam habet, veluti sacci. *Arnob. l. 3.* Nonnullos turgentibus malis, aut Buccarum cumulatione saccibucibus. Alii aliter legunt.

Sacciperferio, ii, *σακκίπριον*, major crumena, & minoris marsupii receptaculum, ex sacco, & *περα*. *Plaut. Rud. 2. 6. 64.* Meum marsupium, quod plenum argenti fuit in sacciperio.

Sacco, as, a. *l. 1. σακίζω*, transmitto per saccum. *Martial. l. 2. epigr. 40.* Cæcuba saccentur, quæque anus coxit Opimi. Sunt qui leg. *siccetur*. Sed prior lectio plerisque Criticis magis placet. Huc pertinet & illud *eyfus. l. 12. epigr. 61.* Turbida sollicito transmittere cæcuba sacco.

Saccularii, m. 2. *σακκίπυγοι*, peculatores, idest qui publicam involant pecuniam. *African. Pedian. in Anr. & C. tit. l.* ¶ Item qui præstigiis quibusdam pecuniam ex aliorum facculis subducere solent. Unde generatim pro impostoribus improbis accipi solent. *Ulpian. l. saccular. 7. de extrah. crim. l. 47. ff. tit. 11.* Saccularii, qui vetitas in sacculis artes exercentes partem subducunt, partem subtrahunt, item qui *directiores* appellantur. h. e. hi, qui in aliena cœnacula se dirigunt turandi animo, plus quam fures, puniendi sunt.

Sacculus, i, *sacchetto*, *borfa*, *σακκίον*, *μαρσούριον*, parvus saccus, marsupium. *Martial. l. 5. epigr. 40.* Excussis loculosque, sacculumque. *Juven. sat. 14. v. 138.* pleno turget cum sacculus ore.

Saccus, i, *sacco*, Ger. *Jack*, Gal. *sac*, Hisp. *saco*, *σάκκος*, vas ex tela, vel corio, vel alia materia. *Colum. l. 12. c. 17.* In juncis scissilis, vel sparteis facce percolare. *Horat. sat. 1. v. 70.* Conçitis undique saccis indormis inhians. ¶ Saccus vinarius est, quo vini tæces percolantur, ipsumque vinum mitius, suaviusque fit. *Plin. l. 24. c. 11.* In saccos vinarios additur polenta. *Id. l. 19. c. 4.* In eterari vina, saccisque calstrari. *Id. l. 14. c. 22.* Vini vires sacco trangi. *Colum. l. 9. c. 15.* Saccus, quo vinum liquatur, tenui vimine rarius contextus, inverfæ metæ similis. ¶ Saccus nivarius est vinum, figura metæ inverfæ, quo nive impleto, & aqua transmissa, vinum retrigerabatur, multumque asperitatis amittebat. De eo *Marr. l. 14. epigr. 104.* Attenuare nives norunt & linteæ nostræ: Frigidior colo non salit unda tuo. *Id. epigr. præced. de nivario colo.* Setinos, moneo, nostræ nive frange tientes. Hunc etiam, si placet, traduci possunt Plinii loca modo allata: quantum certum est, tum percolando, tum retrigerando vinum æque miterescere. ¶ Est præterea saccus genus quoddam vestimenti, quo Monachi Ægyptiorum induebantur, ut notat *Salmaj. ad Terul. de pal. pag. 72.* manicis carens, & corpus pressile colligens. ¶ Ad saccum ire, est ad paupertatem redigi; nam mendici portem collectam in sacculo reponebant. *Plaut. Capt. l. 1. 20.* Extra portam ire trigeminam ad saccum licet.

Sacellum, i, *σάκελλον*, locus parvus Deo sacrat, cum ara, dimin. a *facrum*. *Fest.* Sacella dicuntur loca Diis sacrata sine tecto. Qui locus consideratione dignus est. Inde enim dicitur, sacellum esse, quod Græci dicunt *περίβηλον*, hoc est consertum, nempe locum sacrum tantummodo clausum muro. *Cic. 1. de Div. c. 46.* Exisse in quoddam sacellum omnis capiendi causa. *Id. 2. Agrar.* Sunt enim loca publica urbis, sunt sacella, &c.

Sacer, cra, crum, *sacro*, *σάκρος*, Ger. *beilig*, Gal. *sacro*, Hisp. *sacrado*, *ιερός*, consecratus, sanctus, venerabilis, inviolabilis. *Cic. 3. Ver. c. 18.* Qua ex opinione hominum illa insula eorum Deorum sacra putatur. *Plin. l. 16. c. 4.* Civica iligna primo tuo, postea magis placuit ex esculo Jovi sacra. *Ovid. Heroid. epist. 9. v. 159.* Deprecor hoc unum per jura sacerrima lecti. Rursus *Plin. l. 11. c. 37.* Morientibus oculos operire, Quiritium magno ritu sacrum est. ¶ Interdum ponitur pro execrando, detestando, ut *homo sacer*, *sacra fames*, &c. Homo sacer is dicebatur, quem de aliquo scelere damnatum impune licebat occidere. *Fest.* At facer homo est, quem populus judicavit ob maleficium, neque tas est immoiari, sed qui occidit, parricidii non damnatur. Nam lege Tribunitia prima cavetur, Si quis eum, qui plebscitio sacer sit, occiderit, parricida ne sit. Ex quo quivis homo malus, atque improbus facer appellari solet. Hæc *Fest.* Ratio appellationis est, quia Diti Patri, vel Jovi, vel alii Deo consecratus per populi judicium tuerat. Mos enim erat Romanis, ut, quos vellent impune occidi, corpora alicui Deo præcipue vero interis, devoverent. *Serv. in. 3. Æn.* ait a Gallis hanc appellationem ortam esse. Nam cum Massilienses pelle laborarent, unus ex egentibus se se offerre solebat annum integrum alendum publicis cibis, & purioribus. Poitea verbenis, vestibulque sacris ornatus circumducebatur per urbem cum execrationibus. Precabantur enim, ut in eum omnia mala civitatis incumbenter, & incidenter, sicque projiceretur. *Macrobi. 6. lib. 3. Saturn. c. 7.* causam afferit, quia veteres nullum animal sacrum in finibus suis esse patiebantur, sed abigebant ad fines Deorum, quibus sacrum esset, animas vero sacrorum hominum Diis debitas esse, existimabant. *Plaut. Bacch. 4. 6. 14.* Ego sum malus, ego sum facer, scelestus. *Horat. l. 2. sat. 3. v. 181.* Uter Ædilis fuerit, vel vestrum Prætor, is intelligibilis, & facer esto. *Virg. 3. Æn. v. 56.* Quid non mortalia pectora cogis auri sacra fames? ¶ Sacer ignis, genus morbi. V. Ignis. ¶ Sacer morbus, idem ac epilepsia, alias morbus major, morbus divinus, morbus Herculeus, comitialis, fonticus, caducus, passio puerilis. Dicitur sacer, ut ait *Plato in Timæo*, quia est sacre partis, hoc est animi, languor, vel quia, ut inquit *Apul. in Apol.* animi partem rationalem, quæ longe sanctissima est, violat. Adde *Cel. Aurel. l. 1. Tard. c. 4.* ¶ Sacra via locum erat Romæ in regione quarta, ubi Romulus, & Tatius fœdus iterant: tendebat autem a regia usque in arcem. *Horat. l. 1. sat. 9. c. 10. pro Plaut.*

Sacer Mons, *l. 1. 200. Epit.*, mons Latii, in Sabinorum confinio, apud Anienem fl. ab urbe Roma paulo supra 3. M. P. ubi fl. Tiberim subit, quem Plebs Romana, post expulsores Reges anno 17, ab Urbe C. 260. circiter, cum nexu potentiorum premeretur, secessione facta a Patribus, Urbeque relicta, occupavit. Dicitur est facer, quod a Plebe Jovi consecratus fuerit, vel quod in eo leges sacrate sint latæ, & Magistratus sacrosancti, idest Tribuni Plebis, sint creati. *Fest. & Cic. in Brut. & Liv. l. 2.* ¶ In hunc montem alia etiam scellio a Plebe facta est anno U. C. 306. Causa tunc libido Ap. Claudii unus ex Decemviris in Virginiam filiam L. Virginii. *Liv. l. 3.*

Sacerdos, otis, com. *Sacerdote*, *ἱερός*, Germ. *Priester*, Gal. *Presre*, Hisp. *Clerigo*, *ιερός*, qui Deo dicatus est ad sacrificia faciendâ. *Cic. 4. Acad.* Sed cum Sacerdotes Deorum vacationem habeant. *Virg. 3. Æn.* Curfusque dabit venerata Sacerdos. *Id. 6. Æn.* Ne lævi, magna Sacerdos. ¶ Accipitur etiam pro Augure. *Plin. l. 2. epist. 1. & l. 4. ep. 8.* quæ loca vide.

Sacerdotâlis, & le, o. 3. *Sacerdotale*, *ιεροδρακός*; quod ad Sacerdotem spectat. *Plin. l. 7. epist. 24.* Sacerdotales iudi.

Sacerdotissa, f. v. *Sacerdotessa*, ἱερεῖσα, mulier, quæ Sacerdotio fungitur. *Gel. l. 10. c. 15.* Eadem ferme caeremonie sunt, quas Flamincas Sacerdotissas Diales seorsum ajunt observasse. Ita legitur in quibusdam Editionibus, in aliis vero, & usque emendatioribus *quæ sacerdotissas*, deest. Affertur etiam Hispanica quædam Inscriptio, de cujus tamen ævo jure dubitatur, cum probati quique Scriptores *sacerdotem* utroque genere ubi parant.

Sacerdotium, ii, *Sacerdotio*, כהונה, Germ. *Priesterlich amte*, Gall. *Prêtre*, Hisp. *dignidad de Sacerdote*, ἱερωσύνη, Sacerdotis dignitas, & officium. *Signon. l. 1. de ant. jur. C. R. c. 19.* Sacerdotia omnes curationes vocamus eorum, qui res sacras, & divinas tractant. *Cic. pro Dom. c. 53.* Cum Licinia Virgo Vestalis, summo loco nata, sanctissimo Sacerdotio prædita, T. Flaminio, Q. Metello Co. aram, & ædiculam, & pulvinar sub sacro saxo dedicasset. *Id. ibid. c. 52.* Sacerdotium inire. *Id. ibid. c. 14.* In Sacerdotium venire. *Id. ibid. c. 40.* Publicis Sacerdotis præesse. *Id. 2. Agr. c. 7.* Sacerdotia mandare. ¶ Significat etiam Sacerdotis proventum. Nam apud Gentiles Sacerdotia fuerunt, qualia nos minus Latino in hac significatione vocabulo *Beneficia* appellamus. Sacerdotiorum autem duo fuerunt genera: unum, quod sacris esse additum locis, quæ Republicæ, aut Principum, aut Pontificum Collegii collationis essent: alterum, quod ædis, aut sacelli juris esset, a patrefamilias ea ratione erecti, dedicatque, ut & sacrorum cura, & fructuum ipsius Sacerdotii perceptio ad solam gentem, familiamque suam perpetuis successibus devolveretur. *Liv. l. 9. Gens Potitia*, cujus ad aram Herculis familiare Sacerdotium erat. *Id. l. 30.* In eius locum Pontifex (nam duo Sacerdotia habuit) Ser. Sulpitius Galba inauguratus. *Tac. 1. hist. c. 77.* At recens ab exilio reverfos adolescentes avitis, & paternis Sacerdotiis in solatium reconvit. ¶ Accipitur interdum pro Augurato. *Plin. l. 4. epist. 8.* Gratularis mihi, quod acceperim auguratum, jure gratularis: primum quod gravissimi Principis iudicium in minoribus etiam rebus consequi pulcrum est, deinde quod sacerdotium ipsum cum primum & religiosum, tum &c.

Sacerdotula, læ, f. minor, seu parva Sacerdos. *Var. l. 4. de L. L.* Dicitur in capite, quod sacerdotulæ in capite etiam nunc solent habere. *Fest. in Flaminia.* Flaminia dicebatur sacerdotula, quæ Flaminicæ Diali præministrabat.

Sacodios, f. σακιδιος, gemma hyacinthini coloris. Dista est a sacos, quo nomine Indi colorem hyacinthini similem appellat. *Plin. lib. 37. cap. 9.*

Sacoma, atis, n. *constrappeso*, vomano, peso, σάκουμα, & Dorice σάκουμα, æquipondium, quod in altera lateræ parte apponitur ad æquilibrium alicujus rei faciendum. *Vitruv. l. 9. c. 3.* Auream coronam votivam immani pretio locavit faciendam, & aurum ad sacoma appendit redemptori. Is ad tempus, opus manufactum subtiliter regi approbavit, & ad sacoma pondus coronæ visus est præstitisse. hoc est eodem pondere aurum elaboratum reddidit, quo infectum acceperat. *Id. Vitruv. lib. eod. cap. ult.* sacoma faburraie vocat pondus appensum horologio, *constrappeso*.

Sacopenium, li, succus herbæ ferulaceæ, & a Sagapeno differens, in eo, quod Sagapenum vocatur, quod in transmarinis regionibus provenit, Sacopenium, quod apud nos. *Plin. l. 20. c. 18.*

Sacos, V. Sacodios.

Sacra, orum, V. Sacrum.

Sacramentum, i, *sacramento*, cosa sacra, μυστήριον, res sacra, venerabilis, inviolabilis. Speciatim a prificis Latinis, & Romanis usurpabatur pro pecunia, quam contententes in loco sacro, vel apud Pontificem deponabant. Uterque deponabat quingentos ædes. Confecta lite eis, qui vicerat, sua pecunia restituebatur, ille, qui victus fuerat, in poenam litis injustæ sua pecunia multabatur, eaque in ærarium transferrebat. *Var. l. 4. de L. L. prop. fin.* Sacramentum a sacro. Et qui petebat, & qui inficiabatur, de alius rebus uterque quingenos æris ad Pontificem deponere, de aliis item rebus certum alium legitimum numerum assium. Qui iudicio vicerat, suum sacramentum a sacro auferrebat, victi ad ærarium redibat. *Festus*: Sacramenti nomine id æs dici ceptum est, quod poenæ nomine penditur. Et id quidem propter ærarii inopiam, & sacrorum publicorum multitudinem consumebatur in rebus divinis. Quoniam vero in privatis controversiis, ne calumniatores impune discederent, moris erat, ut dictum est, ut pecunia a litigantibus deponeretur, hinc factum est, ut sacramentum pro causa, vel controversia usurpatum invenitur, seu pro litis genere simili sponsonis. *Cic. 1. de Orat. c. 10.* Quibuscum tibi iusto sacramento contendere non liceret. *Id. pro Cæc. c. 33.* Cum Aretinæ mulieris libertatem desiderem, & Cotta Decemviris religionem injecisset, non posse sacramentum nostrum iustum judicari, &c. *Id. pro Mil. c. 27.* Injustis iudiciis, & sacramentis alienos fundos petere. *Id. pro Dom. c. 29.* Si Decemviri sacramentum in libertatem injustum iudicassent. h. e. aliquem de libertate litigantem liberum non esse iudicassent. ¶ Saepè fuit per juramento, vel pro eo, quod juramento affirmatum, aut factum est, vel pro obligatione contracta ex juramento. Hinc juramentum, quo milites se pro Republica recte, & fideliter militaturos pollicebantur, dicebatur sacramentum militare, & milites ipsi sacramento ligati dicebantur, cujus quidem juramenti solemnem formulam *Gel. l. 16. c. 4.* affert ex *Cincio*. Varias porro hæc vox syntaxes habet. *Cæs. l. 1. B. C.* Milites Domitianos sacramentum apud se dicere jubet. *Tac. 2. hist. c. 81.* Ante Idus Jul. Syria omnis in eodem sacramento fuit. *Id. 1. hist. c. 42.* Divus Julius seditionem exercitus uno verbo compevit, Quirites vocando, qui sacramentum ejus detestabant. *Id. 1. Ann. c. 37.* Sacramento adigere legiones. *Id. 3. hist. c. 4.* Sacramentum exuere. *Id. Ann. 16. c. 13.* Sacramento solvi. *Liv. l. 25.* Tribuni plebis ad populum ferrent, ut qui minores decem & septem annis sacramento dixissent, si stipendia procelerent. *Id. l. 32.* Obvius in agris sacramento rogatus arma capere cogeat. hoc est iurejurando adstrictos. *Cic. Offic. 1. c. 11.* Cato scripsit ad Pampilium, ut secundo eum obligaret sacramento, quia priore amisso, jure cum hostibus pugnare non poterat. ¶ Neque vero solum de militari, sed & de quovis juramento dicitur. *Horat. l. 2. od. 17.* Non ego perfidum dixi sacramentum.

Sacrani, m. 2. pop. Latii, Rutulis, & Ardeatibus proximi, sic dicti, quod Marti sacri tuisent. *Fest.* Sacrani appellati sunt Reate orti, qui ex Septimontio Ligures, Sculofose exegerunt. Nam vere sacro nati erant. *Serv. vero in 7. Æn. v. 795.* aliter: ait enim, Sacranos dixisse originem ex quodam Corybante, qui in Italiam veniens sedem fixisset, atque ita appellatos, quod Matri Deum sacriati essent. *Virg. loc. cit.* Et Sacranæ acies, & picti scuta Labio.

Sacrarium, ii, *sacrestia*, ἱερωδαισιον, repositorium rerum sacrarum, locus in templo, in quo sacra deponuntur. *Ulpian. Dig. l. 1. tit. 8. leg. 9.* Illud notandum est, aliud esse sacrum locum, aliud sacrarium. Sacrum locus est, locus consecratus. Sacrarium est locus, in quo sacra res reponuntur: quod etiam in ædificio privato esse potest: & solent, qui liberare eum locum religione volunt, sacra inde evocare. ¶ Ponitur

etiam pro sacello, locoque sacro. *Cic. pro Mil. c. 31.* Ante ipsum sacrarium Bonæ Deæ primum illud vulnus accepit. *Sueton. in Aug. c. 5.* Natus est Augustus ad Capita bubula, ubi nunc sacrarium habet. ¶ Item pro larario in ædibus privatis. *Cic. 13. Fam. epist. 2. C. Aviano* Evandro, qui habitat in tuo sacratio, & ipso vulum utor, & patrono ejus M. Emilio familiarissimo. Adde *Suet. in Tiber. c. 51.* ¶ Translate usurpatur de quovis loco abdito, & secreto. *Sen. l. 5. Quæst. Arcana* illa rerum naturæ sacra non promiscue, & omnibus patent, reducta, & in interiori sunt clausa sacratio.

Sacrarius, ii, m. qui aliquid facrat, vel qui sacra custodit. *Inscr. apud Grut. pag. 308. n. 1.* Sacrarius Junonis Quiritis.

Sacratio, onis, *Macrob. l. 3. Saturn. c. 7.* ad illud *Virg. 10. Æn.* Injecere manum Parcæ, telisque sacratum Evandri: Et hic, inquit, proprietatem & humani & divini juris executus est. Nam ex manibus iniectione, pene mancipium designavit; & sacrationis vocabulo obsecrantiam divini juris implevit.

Sacrator, oris, m. qui facrat. Utitur hac voce quidam *Audax* scribens ad *August. epist. 139.* (al. 260.) ipsum Augustinum vocamus sacratorem iustitiæ, dispensatorem salutis æternæ.

Sacratus, a, um, *consecratus*, sacro, ἱερωθις, sacer. *Virg. 3. Æn.* Vittasque resolvit Sacrati capitis. *Ovid. 2. Trist. 1.* Tibi sacratum fors me rupit opus. *Virg. 2. Æn.* Fas mihi Grajorum sacra resolvere jura. *Martial. l. 4. epigr. 1.* Cæsari alma dies, & luce sacratio illa, &c. *Plin. l. 33. c. 4.* Numine illis gentibus sacratissimo. ¶ Sacrati homines, idem qui sacri, Diis debiti. *Macrob. l. 3. Saturn. c. 7.* ¶ Leges sacrate, ἱερειῶν νόμοι, dicebantur, in quibus sanctum erat, ut si quis adversus eas fecisset, sacer alicui Deorum, ut Jovi vel Diti, cum familia, pecuniaque esset. Speciatim hoc nomine dicitur sunt leges quædam apud Romanos, quæ pro Civium Romanorum libertate latæ fuerunt. Sacras dicitur esse censet *Fest.* aut quod eas Plebs, cum a Patribus fecisset, Cælio, Cominioque Co. anno U. C. 260. jurata in monte Sacro fecerit, aut quod iis sanctum sit, ut, si quis adversus eas fecisset, sacer alicui Deorum esset. *Cic. pro Dom.* Quo exemplo, quo more, quo jure legem nominatim de capite civis indemnati iuristi? vidant leges sacrate, vetant 12. tabulæ, leges privatis hominibus irrogari. *Id. pro Sext.* Cum & sacris legibus, & 12. tabulis sanctum esset. ¶ Fuerunt autem multæ, quarum tres pro Plebis, reliquæ pro Populi libertate sunt late. Prima fuit, ut Tribuni Plebis quotannis quinque de Plebe crearentur, qui auxilio Plebi adversus Consules essent. Secunda, ut Tribuni Plebis sacrosancti essent. Tertia, ne Tribunatus Plebis, nisi Plebeis, pateret. Quarta, ne de capite Civis Romani, nisi Centuriatis agi Comitiis posset. Quinta, ne privilegia irrogari liceret. Hæc eadem leges post in 12. Tabulas sunt translata. *V. Signon. l. 1. de ant. jur. C. R. & Fest.* ¶ Fuit etiam Sacrata lex militaris, lata, ut putat *Horat. Man.* a M. Valerio Corvo Dictatore Anno Urbis CCCCXI. ob secessionem militum Capuanorum; sanctumque ea est, ne cuius militis scripti nomen, nisi ipso volente, deleteretur. *Liv. lib. 7.*

Sacres porci dicuntur, qui puri habentur, & ad sacrificia idonei: tales autem dicebantur decimo a partu die. *Var. l. 2. R. R. c. 1. C. 4. Fest. & Plaut. Men. 2. 2. 16.*

Sacrificiæ, æ, com. ἱερωθιαί, qui sacra colit, sacerdos. Aliqui sacrificios interpretantur ministros sacrorum. *Tac. 3. hist. c. 74.* Solertia liberti lino amictu turbæ sacrificolarum immisit.

Sacrificer, ra, rum, ἱερωθιστής, qui fert sacra, *Ovid. 4. Fast. v. 252.* Est Dea sacrificera pens secuta rates.

Sacrificialis, & le, o. 3. ἱερωθιαί, quod ad sacrificium spectat. *Tac. l. 2. Ann. c. 69.* Sacrificalem apparatus, festam Antiochenium plebem per liciores proturbat. *Apul. l. 9. Metam.* Sacrificiales epulæ.

Sacrificatio, onis, *sacrificio*, ἱερωθιαί, actus sacrificandi. *Cic. 2. de nar. Deor. c. 27.* Itaque in ea Dea, quod est rerum cultus intimarum, omnis & precatio, & sacrificatio externa est.

Sacrificator, oris, qui sacrificium facit. *Tertul. de Spect. c. 8.* Si Capitolium sacrificator, & adorator intravero.

Sacrificatus, us, m. idem quod sacrificatio. *Apul. l. 7. A. A.* Nullum pecus sacrificatiui habere.

Sacrificium, ii, *sacrificio*, זבח, Ger. *opffer*, Gal. *sacrifice*, Hisp. *sacrificio*, θυσία, sacrum, res divina. *Cic. de Arusp. resp. c. 6.* De illo ipso sacrificio, quod fit pro salute Populi Romani. *Id. ad Brut. epist. 15.* Cuius ad aram sacrificium tacere soletis. *Id. 6. Ver. c. 57.* Sacrificia anniversaria.

Sacrificio, as, a. 1. *sacrificare*, זבח, Ger. *opfferent*, Gal. *sacrificer*, Hisp. *sacrificare*, θύω, rem divinam facio, victimam alicui maclo, cæsis hostis Deum placō. *Plaut. Capt. 2. 2. 4.* Gemo ubi quo quando sacrificat, &c. *Id. Mos. 1. 3. 84.* Ædelpo summo Jovi vi vivo argento sacrificatlem. *Ovid. 4. Fast. v. 414.* Ignavam sacrificare suem. *Plin. l. 3. c. 5.* Cui sacrificat ad diem 13. Cal. Januarii. ¶ Inter sacrificare (inquit *Non. c. 5. n. 12.*) & litare hoc interest, quod sacrificare est rem aliquam sacrificio petere, litare est propitiare, & impetrare. *Plaut. Pen. 2. v. 41.* Si illic unquam factum est, tum me Jupiter faciat, ut semper sacrificem, nec unquam litem.

Sacrificor, aris, depon. 1. idem ac sacrificio. *Var. apud Non. c. 7. n. 98.* Viris nuptis sacrificabantur in cubiculo viduæ. Adde *Gel. l. 18. c. 12.*

Sacrificulosus, i, m. ἱερωθιαί, Sacerdos, a sacrificando. *Suet. in Domit. cap. 1.* Ac mane Iliaci celatus habitu, interque Sacrificulos vanæ superstitionis. ¶ Rex Sacrificulus, idem ac Rex sacrorum. *V. Rex.*

Sacrificus, ci, ἱερωθιαί, qui sacra facit, Sacerdos. *Ovid. 6. Fast. in fin.* Martia, sacrificio deductum nomen ab Anco.

Sacrificulus, a, um, ἱερωθιαί, quod pertinet ad sacrificia. *Ovid. 1. Fast. v. 130.* Et modo sacrificio Clufius ore vocor. h. e. ore Sacerdotis sacrificantis. ¶ Sacrificæ tibicæ, quibus utebantur in sacrificiis. *Plin. l. 16. c. 36.* Nunc sacrificæ Thuficoræ et buxo tibicæ. ¶ Sacrifici dies, in quibus sacrificium fit. *Ovid. Metam. 13. v. 590.* non ut delubra, dieque Des mihi sacrificos, calturaque ignibus aras. ¶ Sacrificæ veitis, cuius usus est in sacrificiis. *Sil. l. 3. v. 27.*

Sacrilege, adverb. *sacrilegamente*, per sacrilegium. *Tert. in Apolog. c. 12.* Sacrilegium, ii, *sacrilegio*, Ger. *Kirchendiensal*, Gal. *sacrilege*, Hisp. *sacrilegio*, ἱερωδαισιον, turium rerum sacrarum. *Quintil. l. 4. c. 2.* Sacrilegium admittere. *Id. l. 5. c. 10.* Facere sacrilegium.

Sacrilegius, gi, m. 2. *sacrilego*, Ger. *gotisdie*, Gal. *sacrilege*, Hisp. *sacrilego*, ἱερωδαισιον, qui rem sacram, aut etiam rem profanam in loco sacro depositam turatur, a sacrum, & lego, hoc est furor. *Voss. Serv. ad illud 9. Ecl.* Vel quæ sublegi tacitus tibi carmina nuper. Sublegi, inquit, id est, furatus sum. Inde & sacrilegus dicitur, qui sacra legit, id est, turatur. *Ter. Adel. 2. 4.* Ubi est ille sacrilegus? *Cic. 2. de Leg. c. 16.* Sacrilego poena est, neque eis foli, qui e sacro abstulerit, sed etiam qui sacro commendatum, quod & nunc multis fit in fanis.

Sacrilegius, a, um, *sacrilego*, ἱερωδαισιον, quod pertinet ad sacrilegium, quod res sacras violat, scelerum, nefarium. *Cic. 7. Ver. c. ult.* Quorum templis, & religionibus ille nctario quodam furore, & audacia intrinsectus.

Anticus bellum sacrilegum semper, impuigne habuit indictum. *Hor. l. 2. od. 13. Sacrilegae manus. Ovid. 1. de rem. amor. Lingua sacrilega. Plaut. Rud. 3. 4. 1. Exi e tano, hominum sacrilegissime.*
Sacrina, atis, n. erat mustum, quod Liberalibus libero sacrificabant pro vineis, vino, & vasis conservandis, ita dictum, quia sacrum. *Festus.*
Sacriportus, h. e. sacer portus, locus fuit Romae in regione quarta Urbis. *Var. lib. 4. L. L. pag. 13.*
Sacris, e, adject. V. Sacres.
Sacrum, ii, succinum, apud Scythas. *Plin. l. 37. c. 2.*
Sacro, as, a. 1. *confagraré*, *σάκρῳ*, Ger. *weihen, heiligen*, Gall. *sacer, delier*, Hisp. *confagrar*, *ισάθρ*, Deo dedico, & sacrum facio. *Cic. 2. de Leg. Auri, argenti, eboris sacrandi modus esto. Plin. l. 36. c. 11. Quem post excitatem visu reddito, ex oraculo Soli sacrauit. Ovid. 1. P. 8. Utque ego perpetuus olim sacrorum in aris. ¶ Sacrare votum Dns, est voto sese attingere. Virg. 8. Aen. Votum immortale sacrobo. ¶ Sacrare foedus, est sancire. Liv. l. 38. Foedus, quod in Capitolio, quod Olympico, quod in arce Athenis sacrum fuisse. ¶ Pontur aliquando pro devovere, & detestabile decernere, & ita morti addicere, ut impune violari, & occidi possit. Liv. l. 2. c. 8. Ante omnes de provocatione adversus Magistratus ad Populum, sacrandoque cum bonis capite ejus, qui Regni occupandi consilia inisset, gratæ in vulgus leges tuere.
Sacrofanctus, a, um, *sacrofancto*, *εὐσεβήσαντος*, inviolabilis, intactus, ab omni injuria tutus, a *sacer*, & *sancit*, quia sancitum esset, ut sacer haberetur, qui violasset, quod sancitum erat. Sacrofanctum aliquid fiebat tum religione, tum lege: religione quidem, quia certis ad hoc caeremoniis opus erat: lege autem, quia hac sanciebatur, ut sacer esset, qui sacrum violasset, eive nocuisset, cui hac lege cautum erat. Sanciebatur autem vel a sola Plebe, vel a Patriciis, & Plebe simul. Nec sanciebatur, nisi intercedente juramento, quemadmodum *Festus* docet. Erat autem juramentum tale, legem se perpetuo observaturos, addebatque execratio, ut qui legi parent, ita Deos superos, inferosque propitios haberent, qui non parent, infestos, quemadmodum *Dionys. Halicarn.* scribit. *l. 6. Cic. pro Corn. Balbo, c. 14. Quid fuit in rogatione ea, quæ de Pompejo a Gellio, & a Lentulo Coiff. lata est, in qua aliquid sacrofanctum videretur? Primum enim sacrofanctum esse nihil potest, nisi quod Populus plebsve sanxisset. ¶ Spectatium apud Romanos Tribuni Plebis sacrofancti tuere, id est eos nemmo lædere poterat sine capitali piaculo. Liv. l. 3. Et cum Plebem hinc provocatione, hinc tribunitorio auxilio fatis firmasset, ipsi quoque Tribuni, ut sacrofancti viderentur (cujus rei prope jam memoria aboleverat) relatis quibusdam ex magno intervallo caeremoniis renovarunt, & cum religione inviolatos eos, tum lege etiam tegerant, faciendum, ut qui Tribuni Plebis, Aedilibus, Judicibus, Decemviris nocuisset, ejus caput Jovi sacrum esset, familia ad ædem Cereris, Liberi, Liberæque venum iret. Hac lege juris interpretes negant quoniam sacrofanctum esse, sed eum, qui eorum cuicumq. nocuerit, sacrum sanciri. ¶ Sacrofanctum etiam translate dicitur quidquid violari netas est. Tac. Ann. 4. c. 36. Ut quis districtior acculator, velut sacrofanctus erat. Valer. Max. l. 5. c. 3. in fin. Honore arcæ decoratos cineres sacrofanctos colis. Cic. 2. Catil. c. 8. Sacrofanctæ possessiones. ¶ Aliquando dividitur, interjecto verbo. Plin. l. 7. c. 44. Cum resistendi, & sacroque sanctum repellendi jus non esset.
Sacrum, i, (subt. n. *in lepro*), res sacra, quæquid ad religionem spectat, omne, quod nomine Deorum habetur. Fere pluraliter usurpatur. *Cic. 2. de Leg. c. 9. Sacrum, sacrove commendatum qui cleperit, rapseritque, parricida esto. Nep. in Themist. c. 2. Sacerdotibus sacra procuranda tradunt. Id. in Alcib. c. 4. Sacra violare. Tac. Ann. 1. c. 42. Sacra legationis, & tas gentium rumpere. Id. ibid. c. 54. Sacra Sabino-rum retinere. ¶ Sacris initiare. V. Initio. ¶ Commovere sacra, V. Commovere. ¶ Sæpe sumitur pro sacrificio. Tac. Hist. 2. c. 70. Inlaurabatur sacrum Diis loci. Cic. de Ausp. resp. c. 15. Ac te sacra illa tua faciebant videre. Virg. 3. Aen. Sacra Dionæ matri, Divisque ferebam, &c. ¶ *Særa sacra*, dicuntur, quæ statò, & certo tempore singulis annis recurrunt, diversa ab illis, quæ indicta vocantur, quæ nimirum in alia tempora rejici possunt, vel etiam penitus omittunt. *Ovid. 1. Fasti. Quid a Fallis non itata sacra petis? ¶ Pisculare sacrum*, est sacrificium pro expiatione sceleris. Liv. l. 9. Ac pisculare sacrum fecerunt. ¶ *Særa nuptialia*, & *jugalia* dicuntur sacrificia, & solemnitates nuptiarum, *Quintil. l. 1. c. 7. Ovid. 7. Metam. ¶ Inset sacrum & saxum stare*, proverbialis locutio pro in summo periculo esse, sumpta ex priscis tæderis feriendis caeremoniis, in quibus Fecialis porcum sitice lapide percussurus, saxum illud manu tenens verba fæderis pronuntiabat, quibus dictis porcum feriebat. *Plaut. Capt. 3. 4. 84. Nunc ego omnino occidi: nunc ego inset sacrum saxumque ilo, nec quid faciam, scio. ¶ Liv. l. 4. c. 2. Ut qui natus sit, ignoret, cuius sanguinis, quorum sacrorum sit. h. e. cuius familia, aut gentis. Habebant enim Romani sacra quædam privata, quæ una cum bonis ad hæredes transibant. V. Coemptonalis. ¶ Interdum sacra dicuntur recondita artium, aut scientiarum præcepta. *Quintil. l. 5. c. ult. Peregrisse mihi videor sacra tradentium artes.*
Sadanus, f. 2. inf. maris Æthiopiæ, ultra quam in Austr. obæstum non est navigatio, a Drepano prom. Indiæ 1875. M. P. *Plin. l. 6. c. 29. Solin. c. 70.*
Sadducæi, orum, hæretici quidam inter Judæos, quorum opinio erat, animas una cum corpore interire, nec ullam esse corporum resurrectionem: neminem, præter Deum, dominum appellari patiebantur, nec quicquam, præter legem, servandum existimabant; satum omnino negabant, & iustorum nomen sibi unis vindicabant, nam *Sadducæus* hebraice iustus significat. *Testul. de præscription. adv. hæret. c. 45. Joseph. l. 18. antiq. Jud. c. 2.*
Sæculum, V. Seculum.
Sæpe, adv. *spesso, sovente*, פְּנִימִי, Ger. *oft*, Gall. *sovent*, Hisp. *muchas vezes*, a *menudo*, *ωλλάκις*, frequenter. *Cic. l. 1. Fam. epist. 7. Pompejum scis temporibus illis non sæpe in Senatu fuisse. Id. Fam. 13. epist. 43. Iterum, sæpiusque te rogo. Id. pro Pont. c. 8. Semel, atque iterum, ac sæpius pecuniam dare. Sallust. in Jugur. c. 63. Sæpiissime aliquid experiri. ¶ Aliquando ornatus causa jungitur ablat. numero, & a multis tanquam una dictio pronuntiatur, & scribitur. *Cic. de Sen. Sæpenumero mirari soleo, &c. Gel. l. 3. c. 16. Gigni hominem septimo rarenter, sæpe nono, sæpius numero decimo mense.*
Sæpicule, adv. dimin. a *sæpe*. *Plaut. Caf. 3. 5. 59. Sæpicule peccas. Priscian. l. 3. legit sæpifucula. Apul. l. 6. A. A. Sæpicule commonebant. Adde l. 9.*
Sæpior, us, adject. comparat. &
Sæpissimus, a, um, adject. superlat. Veteres usurpant, ut *Priscian. l. 15. testatur. Car. apud eund. l. 3. Sæpissima discordia.*
Sæpiuscule, V. Sæpicule.
Sæps, V. Sepes.
Sæve, adv. *crudelmente*, sæviter. *Sueton. in Tiber. c. 59. Multa sæve, Tom. II.******

& atrociter scilicet. *Col. l. 11. c. 1. Aut sævius, aut etiam lenius agendo. Id. l. 1. c. 4. Quædam loca sævite sævissime cadent.*
Sævidictum, i, *parole aspre, brutata*, sævum dictum. *Ter. Phorm. l. 4. 36. Ne te iratus suis sævidictis protelet. Alii leg. suis sævidictis dictis.*
Sævidicus, V. dictio. præcep.
Sævio, is, ivi, & ii, itum, n. 4. *ad delire*, Ger. *weuen*, Gall. *erre cruel*, Hisp. *encarnecer, encruelcerse*, *απειθίζω*, crudeliter in aliquo ago, immanitatem exerceo. *Liv. l. 3. c. 43. Sævite in tergum, & in cervicibus nostras. Id. l. 28. Neque fe in obides sæviturum. Velley. l. 2. c. 74. In Perusinos magis ira militum, quam voluntate sævitum ducis. ¶ Aliquando est vehementer irasci. *Virg. 5. Aen. Tum pater Aeneas producere longius iras, & sævire animis Entellum haud passus acerbis. ¶ Aliquando fortiter tacere, strenue fe gerere. Martial. de Spectac. ep. 6. Belliger invictis quod Mars tibi fevit in armis.*
Sævitas, atis, idem ac sævitas. *Prudent. in Rom. v. 483. Cum sæpe morbos major armet sævitas. Firmic. l. 5. c. 5. Sævitate aliquem detertere. Apul. l. 9. A. A. En indignæ rei sævitate. Al. legunt sævitatem, hoc est, adversam fortunam, a *σαυός*, sinister, adversus. *Gel. in præfat. quæ in quibusdam edit. est c. ult. l. 20. Quo sit quorundam male doctorum hominum sævitas, & invidentia irritator. Hic quoque Al. reponunt sævitas. hoc est sinistra, & perversa voluntas.*
Sæviter, adv. crudeliter, severe. *Plaut. Pseud. 5. 2. 31. Magis cogito, sæviter, blanditerne alloquar. ¶ Gradus V. in Sæve.*
Sævitia, æ, crudelis, *פְּרָה*, Ger. *grausamkeit*, Gall. *crusate*, Hisp. *crudedad*, *αὐθάεια*, crudelitas, immanitas. *Cic. 2. de Offic. c. 7. Heris sane adhibenda sævitas in famulos est, si aliter teneri non possunt. ¶ Translate Tacit. Annal. 2. c. penult. Annonæ sævitas.*
Sævities, ei, idem ac sævitas. *Apul. l. 6. A. A. Canis sævitiem offula redime.*
Sævitiolus, inis, idem ac sævitas. *Plaut. in fragm. Bacch. Vincula, virgæ, molle, sevitudo mala fit peior.*
Sævus, a, um, *crudele*, *פְּרָה*, Ger. *grusam*, Gall. *cruel*, Hisp. *cruel*, *αὐθάεις*, crudelis, severus, fortasse a *sævus*, extrito c, quod a *σαυός*, sinister. *Cic. 3. de Orat. c. 39. ex poeta. Undique venti erumpunt, sævi existunt turbines. Liv. l. 34. Tyrannus sævissimus in fuos. Ovid. 13. Metam. v. 798. Sævior juvenicis. ¶ Pontur etiam pro irato. *Virg. 1. Aen. Et sævum ambobus Achillem. ¶ Item pro inimico. Virg. 1. Aen. Sævæ memore Junonis ob iram. ¶ Item pro forti. Virg. 1. Aen. Sævus ubi Aëcidæ telo jacet Hæctor. ¶ Item pro potenti, & magno. Virg. 1. Aen. Non illi imperium pelagi, sævumque tridentem, sed mihi sorte datum. Id. 12. Aen. Maternis sævus in armis. Id. 2. Aen. Sævus horror. Eund. apud Serv. Induta fuit sæva stola. h. e. magna. ¶ Item pro duro, horrido, aspero. Virg. 5. Aen. Cum sævo e scopulo multa vix arte revulsus. ¶ Sævum adverbii more pro sæve. *Silius l. 1. v. 198. Cui sævum arridens. Adde Claudian. l. 1. de rapto. Prof. v. penult.*
Saga, æ, *magis, brevis*, פְּרָה, Ger. *hex*, Gall. *foreire*, Hisp. *encantadora*, *φάρμακίστρια*, mulier prudens, veritatis, quæ multa ceteris vult, & speciatim venefica, quæ malis artibus boni aliquid, vel mali alicui conciliat, a *saggiendo*. *Cic. 1. de Div. c. 31. Sagire enim, sentire acute est; ex quo sage anus, quia multa scire volunt, & sagaces dicti canes. Fest. Saga dicitur mulier perita facrorum. Horat. l. 1. od. 2. Quæ sage, quis te solvere Thestias Mæzus vengnis, quis poterit Deus? Tribul. l. 1. eleg. 5. Pollicita est Magico saga ministerio. ¶ Noavis sagam vocari ait eam quoque, quæ viros inducat ad libidinem. Lucii. anud eund. c. 1. n. 86. Ut saga, & bona conciliatrix. Et Turpil. Non ago hoc ego per sagam pretio conductam. ¶ Saga, æ, pro sago V. in Sagum.
Sagacitas, atis, *sagacitas*, Ger. *geschwinder*, Hisp. *astucia, fino, sagacia*, acuti illa sentiendi vis in canibus, qui ex odoratu res omnes deprehendunt. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 63. Et tam incredibilis ad investigandum sagacitas narium. ¶ Translate sumitur pro astutia, calliditate. Cic. 3. Ver. c. 41. vires, forma, sagacitas sensuum, sentimento fino, e delicato.
Sagaciter, adv. *sagacemente*, Ger. *befehelichtig*, Gall. *finement*, Hisp. *astutamente*, *αὐθίως*, cum sagacitate, *Col. l. 7. c. 12. Si cum advenientem sagaciter adiutorium. ¶ Translate sumitur pro astute, callide, prudenter. Cic. 1. de Orat. c. 51. Qui sagaciter pervefiget, quid sui cives, &c. Horat. Epod. 12. Namque sagacius unus odoror, &c. Cic. 2. de Orat. c. 44. Ut odoror, quam sagacissime possim, quid sentiant.
Sagaleffus, f. 2. urbs exc. Phidæ, in cont. Licæ, & Pamphiliz, in collee. *Plin. l. 5. c. 27.*
Sagana, æ, f. *Brega. Priscian. l. 4. Sagana, & saga idem significant.*
Sagapænum, i, n. *sagapæno, serapino, σαγαπέων*, succus herbæ ferulaceæ, quæ in Media nascitur. Optimum est transiucens, sulva ferulæ colore, & intus albo, nescio quid inter lasæ, & calbanum redolens, gustu acri, auctore *Dioscor. l. 3. Officina interplatæ vocabulo serapinum appellatur. Plin. l. 19. c. 8. Sagapænum & ipsam in hortis quidem, sed medicinæ tantum. Id. l. 20. c. 18. Illud enim ammoniaci lacrymæ simile sagapænum vocatur.*
Sagarfa, æ, f. *σαγοφαλία*, exercitium vendendi saga, ut *linteraria*, mercatura linterorum. *Ulpian. l. procuratores, ff. de tributaria actione.* Duas negotiationes exercebat, puta sagariam, & linterariam. Adde *Apul. l. 1. A. A.*
Sagris, is, m. fluv. Phrygiæ, qui in Propontidem influit. *Ovid. 4. de Pont. eleg. 10.*
Sagaritis, idis, f. nomen Nymphæ ita dictæ a Sagari fluvio. *Ovid. 4. Fast. v. 229.*
Sagarius, ii, qui saga vendit, *χατοροφάλης*. *Inscript. apud Spon. Miscel. pag. 67. Collegium Sagariorum.*
Sagarius, a, um, adject. ad saga pertinens. *Ulpian. Dig. l. 17. tit. 5. leg. 52. Quidam sagariam communionem inerunt.*
Sagatus, a, um, *σαγαπέων*, sago indutus. *Cic. 14. Phil. c. 1. Deinde cras sagati prodeamus. ¶ Col. l. 11. c. 1. Familiam habeat munitan diligenter a frigidibus, & imbribus, quæ utraque prohibentur optime pellibus manicatis, & sagatis cucullis. h. v. ex ea materia, ex qua saga fiunt, confectis.
Sagax, acis, o. *sagace*, Ger. *geschwizig*, Gall. *fin*, *sagace*, Hisp. *sabuesfo*, *πρωλάτης*, acutus, solers. *Fest. Sagaces appellatur multi, ac solertis acuminis. Cic. 1. de Div. c. 31. Sagire enim, sentire acute est, ex quo sage anus, quia multa scire volunt, & sagaces dicti canes. Ovid. l. 1. de rem. am. Nunc leporem pronum catulo sectare facies. Id. 11. Met. v. 599. canibusve sagacior anser. Plin. l. 8. c. 37. de auribus. Quorum palatum in gustu sagacissimum, assii dilicato, fino. ¶ Translate accipitur pro perspicaci, astuto, callido. Cic. 2. Fin. c. 14. Mentemque & acrem, & videntem, celerissimeque multa simul agitantem, & ut ita dicam, sagacem. *Planc. Cic. l. 10. Fam. ep. 23. Sed certe nimia ejus indulgentia in Lepidum ad hæc pericula perspicenda fecit eum minus sagacem. ¶ Interdum sumitur pro perito. Col. l. 1. c. 1. Sit, oportet, rerum naturæ sagacissimus. Adde Horat. de ars. poet. v. 218
Sagda, b b**********

Sagda, α , f. gemma porracei coloris. *Plin. l. 37. c. 10.* Sagdam Chaldæi adhærescentem navibus inveniunt, prasini coloris.

Sagena, α , f. *oxylobus*, verticillum, genus retis piscatorii, a Græca voce allata. *Manil. l. 5. v. 678.* Excipitur vasta circumvallata sagena.

Sagestre, V. Segestre.

Sagina, α , f. το λιπτος, cibus, quo quis pinguis efficitur. *Plin. l. 9. c. 56.* Saginam coebantur comestantus id est sapa, & terre, aliique generibus. *Colum. l. 9. c. 14.* Est facilis harum avium sagina. ¶ Interdum per Synecdochen laxus accipitur pro cibo, simpliciter. *Cic. pro Flac.* Qui multitudinem illam, non auctoritate, sed sagina tenebat. *Nemesian. in Cyneq.* Tunc consuetam retinere saginam profuerit. Ubi de cibo canum venatoricum sermo est. ¶ Per Metonymiam sagina ponitur pro pinguedine supervacua, arte, non natura, adacta, per totum dispersa corpus. *Justin. l. 21. c. 2.* Sublatis deinde æmulis, in festinam lapsus, saginam corporis ex nimia luxuria, oculorumque valetudinem contraxit. ¶ Item pro loco, in quo quis saginatur. *Plaut. Trinum. 3. 2. 96.* Aut aliquid ad regem in saginam herus se coniecit meus. Adde *Mosell. l. 1. 3. 79.* ¶ Item pro ipsis animalibus, quæ saginantur. *Id. ibid. l. 1. 62.* Bibite, este, saginam cædite. h. e. pingua animalia maciate ad epulas. ¶ Per Metaphoram capitur pro copia, ubertate. *Quintil. l. 10. c. 5.* Forensibus certaminibus exercitatos, & quasi militantes reficit, ac reparat hæc velut sagina dicendi. ¶ Legitur & saginum, i, *Pallad. in Mayo, tit. 7.* Sequenti triduo præbentur ei teneræ arborum summitates, & truteta mollia, & herbæ viridis coma, dulciora sagina foris, & fluminis.

Saginarium, ii, n. σαγινάριον, locus, ubi saginantur altitia. *Varr. l. 3. de R. R. c. 10.* Eos includunt in saginario.

Saginarium, α , um, σαγινάριον, quod saginatum est. Unde a *Servio* mulus saginarius, & bos saginarius appellatur.

Saginatio, onis, f. σαγινάσις, actus saginandi. *Plin. l. 8. c. 51.* Sed magis tridui inedia saginationem orsa.

Saginatús, α , um, *ingrassato*, σαγινάσις, pinguefactus. *Propert. l. 4. el. 1.* Parva saginati lustrabant compita porci. *Tersul. de jejuni. c. ult.* Saginatior Christianus.

Sagino, α s, a. i. *ingrassare*, סאגין, Ger. *mosten*, Gal. *engrasser*, Hisp. *cevar*, *engordar*, σαγινάσις, πιδάσις, pinguefacio, a sagina. *Col. l. 6. c. 38.* Ea herba viridis, nec tarde tamen arida, & tæni vice saginat jumenta. *Cic. pro Sext. c. 36.* Qui ab illo peliferi cive jampridem republicæ sanguine saginantur.

Sagio, is, ivi, itum, α . i. *σηματίω*, acute sentio. *Cic. l. 1. de Div. c. 31.*

Sagire, sentire acute est: ex quo sagæ anus, quia multa scire volunt, & sagaces dicti canes.

Sagitta, α , f. *saetta*, *fræcia*, α , Ger. *psail*, Gal. *fleche*, Hisp. *saeta*, *σαγίτιον*, jaculi genus, quod arcu emittitur. *Virg. 10. Æn. v. 131.* nervo aptare sagittas. *Cic. 4. Acad. c. 24.* Sagittis conficere. *Stat. l. 3. silv. v. 17.* Ire sagittis in aliquem. ¶ Sagitta etiam a rei rusticæ Scriptoribus sumitur pro novissima furculi parte, sive quia longius recessit a matre, & quasi emicuit, atque profuilit, seu quia cacumine attenuata prædicti teli speciem gerit. *Cic. l. 3. c. 17. Id. l. 3. c. 10. in fl.* Nam si sagittam, id est superiorem partem malleoli, vituperandam censebant. ¶ Item sagitta genus herbæ est. *Plin. l. 21. c. 17.* Item pistam dicit Græcis vocari, quam inter ulvas sagittam appellamus. ¶ Denique Sagitta est signum cælestis, constans quinque stellis. Fabulantur, Herculem, cum ad hortum Hesperidum proficisceretur, itineris ignarum, per Caucasum montem transiisse, ibi a Prometheo edoctum luisse omnem rationem itinerum, & quo pacto draconem horti Hesperidum custodem interficeret: Herculem, ut gratiam persolveret, solvisse Prometheum vinculis, insuper sagitta confodisse aquilam, quæ Promethei cor, vel jecur renascens depascatur, sagittam illam in perenne monumentum virtutis Herculis in cælum translata esse. *Plin. l. 18. c. 26.* Pridie Non. Jan. Casari Delphinus matutino exoritur, & postero die Fiducula, quo Ægypto Sagitta vesperi occidit.

Sagittarius, ii, *sagittario*, arcieri, *balefrærie*, סאגית, Ger. *Schütz*, Gal. *archer*, Hisp. *arcero*, σαγίτης, qui sagittas emittit, vel arcu, vel ex bellicis tormentis. *Cæf. l. 2. B. G. c. 7.* Cretas sagittarios subsidio oppidanis mittit. *Cic. l. 1. Fam. ep. 4.* Utus tormentis multis, multis sagittariis, rem confeci. ¶ Sagittarius item est signum cælestis, quod ex una, & triginta stellis constat. Hic fuit Crotus (aliqui scribunt *Erosus*) filius Euphemæ nutricis Musarum. Una cum Musis in Helicone monte habitavit. Quare acutissimo adolescens ingenio, & Poeta præstantissimus factus est. Se etiam in venatione exercuit in Bœoticiæ sylvis. Ex quo etiam egregius venator evasit. Musarum precibus post mortem a Jove inter astra relatus est, prope Scorpionem, prius ejus figura immutata in semihominem, & semiequum, quod equitatione delectatus fuerit. Manu arcum, & sagittas tenet, propter virtutem in venando: Cauda Satyri insignitus est, ad eum cum Musis familiaritatem indicandam. Alii Chirostem Centaurum esse arbitrantur, V. *Centaurus*. Idibus Februarii vesperis occidit, & vehementer hyemat, auctore Columella. *Plin. l. 17. c. 24.* Cum sit Luna in Leone, Scorpione, Sagittario. ¶ Item qui sagittas conficit. *Arcad. Dig. l. 50. tit. 6. leg. ult.* Fabris sagittarii, ærarii, bractearii.

Sagittarius, α , um, *saettevole*, σαγίτιον, quod ad sagittas pertinet, sive idoneum est, ut ex eo fiant sagittæ. *Plin. l. 16. c. 36.* Suum genus sagittario calamo.

Sagittatus, α , um, adject. *Plaut. Trin. 3. 1. 16.* Extemplo saviis sagittatis percussus est, h. e. sagittæ more animum ferientibus. ¶ *Cal. Aurel. Tard. 2. c. 12.* Quidam in bello sagittatus. h. e. sagitta ictus.

Sagittifer, α , rum, *βελόδηρος*, qui fert sagittas. *Virg. 8. Æn. Hic Legas*, Carafque, sagittiferosque Gelonos Finxerat. ¶ Pecus sagittifera, histrix. *Claudian. in Carm. de Histrice.*

Sagittiger, α , um, adject. sagittifer. *Avien. in Phœnom. Arat. v. 842.* Ora Sagittigeri, h. e. Sagittarii, sideris.

Sagittipotens, entis, o. *Αλλοκράτης*, sagittarius. *Cic. in Arato* Mensis sagittipotens Solis cum sustinet orbem.

Sagitor, α s, n. i. *saettare*, σαγίτω, sagittas ex arcu emitto, sagittas jaculo. *Justin. l. 41. c. 2.* Equitare, & sagittare magna industria docent. *Curr. l. 7. c. 5.* Sagittandi celebris usus. Adde *Solin. c. 19.*

Sagittula, α ,e, diminutiv. parva sagitta. *Apul. l. 19. Metam.* Pinnulis, & sagittulis.

Sagma, α , f. vel sagma, atis, n. *basio*, σαγμα, clivella, seu sella, super quam componitur sarcina, vel instratum, quo mollior sit fessio, vel etiam sarcina, sive onus jumenti clivellarii. *Veges. l. 2. de re veter. c. 59.* Reliquum molorum, æquorum, asinorumque genus sub sagmis solo tergo præstat officium. *Evon* Horatii scholiastes *sagmata* usurpat.

Sagmarus, ii, m. *σαγμαρως*, σαγμαρτοδρως, qui sagma tert. *Lamprid. in Heliog. c. 4.* Quæ piletio, quæ equo sagmario, quæ asino veheretur, quæ carpento mulari. Adde *Vopisc. in Aurelian. c. 7.*

Sagmen, inis, n. *verberna*, σαγιστήριον, idem ac verberna. *Plin. l. 22. c. 3.* Quoniam non aliunde sagmina in remediis publicis tuere, & in sacris,

legationibusque verbenæ. Certe utroque nomine idem significatur, hoc est gramen ex arce cum sua terra evulsam: ac semper & legati cum ad hostes, clarigatumque mitterentur, id est res raptas clare repetitum, unus utique Verbenarius vocabatur. Est ac *sanctus*, vel a *sanctendo*, quasi sanctimen, vel sanctimen, quia ex loco sancto fumebatur. *Fest.* Sagmina vocantur verbenæ, id est, herbæ puræ, quia ex loco sancto arebantur (forte *accessantur*) a Consule, Prætorie, Legatis proficiscentibus ad tædus faciendum, bellumque indicendum: vel a faciendum, id est, confirmando. Nævius, Jus sacratum Jovis jurandum sagmine. *Liv. l. 1. c. 24.* Jubes ne me, rex, cum patre patrato populi Albani fœdus ferire? jubente rege, sagmina, inquit, te, rex, posco. rex ait, pura tollito.

Sagmina, V. Sagmen.

Sagra, m. i. *Alaro*, fl. Magnæ Græciæ, in ora, qui apud Caulonem decurrit, & per fines Locrensiū in mare Aufonium cadit. *Leandro* est *Sagrano*, Nigro *Sucaranto*. Olim limes fuit inter Crotoniatas, & Locros. Memorabilis est ob insignem Locrensiū adversus Crotoniatas victoriam, qua centum triginta millia Crotoniatarum a decem Locrorum millibus, signis collatis, victi sunt, quæ quidem victoria eodem die in Græcia Athenis, Corinthi, Lacedæmonie, Olympiæ nuntiata est. Hinc proverbium ortum est. Volentes enim sua dicta veriora redere, certiora dicunt esse, quam quæ ad Sagram. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 6. Justin. l. 20. c. 3.*

Sagulatus, α , um, adject. sagula indutus. *Succ. in Vitel. c. 11.* Urbem introit ferro fuccinctus, sagulatis comitibus, ac detectis comilitonum armis.

Sagulum, i, *σαγυλιον*, dim. a sagum, *picciol sago*. *Virg. 8. Æn. v. 660.* Virgatus lucent sagulis. *Cic. in Pison.* Quibus illi acceptis sagula rejecerunt.

Sagum, i, *sago*, σαγυλιον, vestimentum militare, genus vestis brevioris, ex lana villosa, & crassiore, humeros tegens, & ad nates usque descendens, Græcorum pallio non absimilis: erat autem proprium militum, & rusticorum etiam, contra imbres & trigora. *Cic. 7. Fam. ep. 10.* Valde metuo, ne trigeas in hybernis: quomobrem camino luculento utendum censeo: Idem Mucio, & Manilio placebat, præsertim qui sagis non abundares. ¶ Erat autem sagum belli index, ut toza pacis: itaque non milites solum, sed populus etiam in Urbe (exceptis viris Consularibus, ut est apud *Cic. Phil. 8. c. 11.*) sago sumere solebant, majore aliquo tumultu, aut bello exorto. Hinc illa, ad sago ire, esse in sagis, sago sumere, &c. quæ leguntur apud *Cic. Phil. 14. c. 1. Phil. 8. c. 11. & Phil. 5. c. 12. &c.* ¶ Sagum, quo utebantur duces, purpureum erat: itaque ad differentiam ejus, gregale sagulum appellat *Livius l. 7. c. 24.* quo viliores milites utebantur. At de illo nobilitate *Silius l. 17.* atque humeris imponit honorem Fulgentis saguli. ¶ Fuit etiam sagum genus straguli ad aliquid sternendum, seu operiendum, vel etiam ad alios usus. *Capitolin. in Vero c. 6. de equo.* Quis sagis fuco tinctis cooperatum ad se adduci jubebat. *Plin. l. 16. c. ult. de visco.* Sacerdos candida veste cultus arborem scandit: fæce aurea demetit: caudido id excipitur sago. ¶ Sagus, i, masc. gen. *Enn. apud Non. c. 3. n. 201.* Tergus igitur sagus, pinguis operat. ¶ Saga, α , tom. gen. *Caso c. 59. de R. R.* Quoties cuique tunicam, aut sagam dabis, prius veterem accipito, unde centones fiant.

Saguntia, α , f. *Gigonza*, *Gifonza*, olim opp. nunc pag. Hisp. Bæt. in Vandalia, apud Lethem fl. in fin. Turdetanorum, inter Casarianam, & Arcus. *Plin. l. 3. c. 3.*

Saguntinus, α , um, quod ad Saguntum pertinet. *Martial. l. 8. ep. 6.* Sume Saguntino pocula facta luto. ¶ Saguntini, orum, Sagunti incolæ, apud *Liv. l. 21. c. 9.*

Saguntum, n. 2. *Morvedre*, opp. Hisp. Tar. in fin. Hedetanorum, in R. Valentis, conditum a Zacynthiis anno post diluvium 167. a Carthaginiensibus duce Hannibale eversum. Ejus civis, cum essent tæderati Romanorum, maluerunt se, & sua accenso rogo comburere, quam se Hannibali dedere. *Liv. l. 21.* ¶ Dicitur etiam Saguntus, i, rom. gen. *Pomp. Mela l. 2. c. 6.* Saguntum illam fide, & æruminis inclytam.

Sagus, α , um, *accorto*, *sagace*, *presago*. *Cels. l. 1. de divia. c. 31.* Sagire, sentire acute est: ex quo sagæ anus, quia multa scire volunt, & sagaces dicti canes. *Stat. l. 1. Achill. v. 519.* Nunc sagas affatur aves. *Id. 8. Theb. v. 204.* Ipse nihil certum sagis clangoribus æther præcinit.

Sal, α , falis, & n. *sale*, סל, Ger. *salz*, Gal. *sel*, Hisp. *sal*, α ls, compositum quoddam ex aqua marina, & terra, quo utimur in condendis cibis. Est a recto α ls, per Metabesin. Est autem duplex, naturalis, & artificialis. Naturalis species sunt, sal communis, qui hæcenus explicatus est, gemmæ, nitrum, alumen, fal ammoniacus, vitriolum. Artificialis ille est, qui humana industria ex corporibus extrahitur, vel vegetabilibus, vel animalibus, vel mineralibus. In numero lingulari est generis masculini, vel etiam neutrius, in plurali tantum masculini. *Cic. de Am. c. 19.* Verumque illud est, quod vulgo dicitur, multos modios falis simul edendos esse, ut amicitia munus expletum sit. *Col. l. 12. c. 53.* Deinde in seriam subternitur fal coctum, sed modice infrastrum. *Plin. l. 31. c. 7.* Summa aluminum desantur in sale. *Id. l. 18. c. 38.* Salem aspergere carnibus. *Id. l. 15. c. 6.* Sale carnes aspergere. ¶ Lingere sale, proverbio dicuntur, qui perquam tenuiter viciant. Nam apud veteres in pauperiorum cœnis fal loco cibi apponebatur. *Plaut. Cure. 4. 4. 6.* Hic hodie apud me nunquam delings sale. h. e. ne frustum quidem panis a me habebis, nedum jula cœna te excipiam. ¶ Metonymice ponitur pro mari, quia salsum est, & ex ejus aqua sal elicitur. *Virg. 1. Æn. v. 35.* Et spumas falis ære rubeabat. ¶ Translate accipitur pro sapientia, in qua significatione masculinum tantum genere profertur consuevit. *Ter. Eun. 3. 1. 13.* Qui habet sale, qui in te est. Ubi Don. Sal neutraliter, condimentum, masculinum, pro sapientia. ¶ Item pro urbanitate, joco, facetiis, tam in singulari, quam plurali numero. *Plin. l. 31. c. 7.* Ergo hercule vita humanior sine lala nequit degere: adeoque necessarium elementum est, ut transferret intellectus ad voluptates animi quoque. Nam ita sales appellantur: omnique vel lepos, & summa hilaritas, laborumque requies non alio magis vocabulo constat. *Cic. 1. Off. c. 37.* Sale vero, & facetiis Cæsar vicit omnes. *Id. l. 9. Fam. ep. 15.* Accedunt non Attici, sed fassiores, quam illi Atticorum, Romani veteres, atque urbani sales. *Senec. de vita beata, c. 27.* Tota illa comiorum manus in me venenatos sales suos effudit. ¶ Item pro apta membrorum, seu partium dispositione, elegantia, venustate. *Nepos in Attic. c. 13.* Tectum antiquorum constructum plus falis, quam sumptus habebat. *di buon gusto, ben' in seño.* *Catull. Carm. 87. (al. 85.) de Lebia, & Quintia pulvisculine.* Nam nulla venustas, Nulla in tam magno corpore mica falis. Alii aliter explicant. ¶ Sale in recto casu pro sal, *Enn. apud Priscian.* Cæruleum spumant sale conferta rate pulmentum.

Sala, m. i. *Buragrag*, *Sumir*, fl. Mauritanie Ting. cis Atlantem min. qui prov. Fezzag a Teufesia separat, & juxta Salam urb. in Q.

eanum Atlanticum cadit. *Plin. l. 5. c. 1.*
 Salacacabla, orum, n. *σαλακαβλια*, intestina falsa, quæ in ollis coquantur. *Apic. l. 4. c. 1.*
 Salacia, æ, maris decrementum, ut Venilia, maris reciprocantis incrementum. A Poetis Dea aquæ, Neptuni uxor fingitur, eadem, quæ Amphitrite. Dicta est a *salum*. Dicitur enim Salacia, quia unda ad salum redit, ut Venilia, quia unda venit ad litus, vel quia hæc Dea salo præest. *Varro. l. 4. de L. L. Salacia* Neptuni a Saio, Venilia a veniendi, &c. *Festus*. Salacia dicta est, quod salum ciet. Antiquos autem ait (Verrius) eo vocabulo Poetas pro aqua ipsa usos esse. Pacuvius: Hinc scivimus Salacia fugimus, &c. *Cic. de Univ. Ut Oceanum, Salaciæque Cæli fatu, Terræque conceptu generatos, editoque memoremus.* ¶ Ponitur etiam pro aqua simpliciter, ut patet ex verbis *Festus*, quæ allata sunt.
 Salactas, atis, *σαλακτας*, lascivia, propensio in Venerem. *Plin. l. 10. c. 36.* Passeri minimum vitæ, cui salactas par.
 Salacon, onis, m. *σαλακων*, Helychio, & Suidæ is dicitur salacon, qui totidem fere literis *σαλακων* vocatur, idest superbus, arrogans, gloriofus, iactabundus. Quidam derivant a quodam viro nomine Salacone, qui cum pauper esset, & divitem simulabat. *Cic. l. 7. Fam. ep. 24.* Cognosti meam causam, & istius salaconis iniquitatem.
 Salamandra, æ, f. *salamandra*, *σαλαμανδρα*, genus animalis. *Plin. l. 10. c. 67.* Sicut salamandra, animal lacerti figura, stellatum, nunquam, nisi magnis imbribus, proveniens, & serenitate deficiens. Huic tantus rigor, ut ignem tactum extinguit, non alio modo, quam glacies. Summi veneni est, auctore *Plinio l. 29. c. 4.* Nam si arbori irreperit, omnia poma veneno inficit, & eos, qui ederint, interimit. Idem facit, si in puteum cadat. A suis tamen fine nocumento manditur. De salamandra *Idem* scribit *l. 10. c. 67. & 68. & alibi.*
 Salaminicus, a, um, *σαλαμινικος*, quod ad Salaminem inf. spectat. *Lucr. l. 5. v. 109.* Ut Salaminicum meminit mare. Adde *Sil. l. 14. v. 283.*
 Salaminus, a, um, &
 Salaminus, a, um, adject. a Salamine urbe. *Cic. l. 1. Tusc. c. 46.* Salamin trophæi memoria. Al. leg. Salaminii. *Nepos 3. c. 2.* Salamina pugna. ¶ Salaminii, orum, Salaminis incolæ, *Cic. pro Arch.*
 Salamis, inis, vel Salamina, inis, vel Salamina, æ, f. *Coluri*, *σαλαμεις*, inf. sinus Saronici, qui & Salaminicus ex ea dicitur, contra Megaram, inter Peloponnesum, & Atticam, Æginæ proxima. *Plin. l. 5. c. 31.* Dicta est a Salamine Alope filia. In ea Telamon Ajacis, & Teucri pater regnasse fertur. Apud hanc insulam Themistocles Xerxis classem dissipavit. *Cic. l. 1. Off. & 1. Tusc.* ¶ Salamis item, vel Salamine, postea Constantia, *Costantæ*, urbs Cypri, in ora Orientali, apud Hamacostum, sive, ut nunc vocant, Famaugustam, ab ea parum in Boream recedens. Condita fuit a Teucro filio Telamonis, & appellata ex nomine relicte patris, post Trojæ excidium, quando Ephefus. Nam cum a bello Trojano reversus Ajacis inimicos, idest Ulyssæ præcipue, ultus non fuisset, expulsus a patre, in Cyprum navigavit, ibique sedes figens, alteram Salaminem sibi condidit. *Hor. l. 1. od. 7.* Ambigua tellure nova Salamina futuram.
 Salapia, f. i. *Salpe*, urbs Apulie Daunie, in lim. Apulicæ Peuceetis, ad ost. Aufidi fl. *Plin. l. 3. c. 11.*
 Salapinus, a, um, adject. ad Salapiam pertinens, ut Salapina Palus, *Lago di Salpe*, lacus apud oram Apulicæ Daunie, ad quem Salapia urbs. Aliis est *Lago d' Andoria*, al. *Canale di S. Antonio*. *Lucan. l. 5. v. 377.* ¶ Salapini, orum, Salapicæ incolæ, *Cic. Agrar. 2. c. 27.*
 Salapitta, æ, f. alapa, *guanciata*. *Arnob. l. 7.* Delectantur, ut res est, stupidorum capitibus rasis, salapittarum sonitu, atque plausu, factis, & dictis turpibus, facinorum ingentium robore. Ita *Jos. Scaliger in Casalesta* legit, deque mimorum alapis intelligendum putat. Nam hi fratres ad risum concitandum se se alapis percuti patiebantur, ut ex Terentio, Martiale, atque aliis constat. In manuscriptis quibusdam est *salapitarum*. *Stevchevius* legit *salpinitarum*, idest tubicinum, seu buccinatorum, a Græco *σαλπιγγιτι*.
 Salapatium, ii, salax mentula, a *salax* pusa, ut præputium a *pæ*, & *puta*. Puta autem est a *πῶδη*, *mentula*. Salapatium *Catullus* false vocat Calvum Oratorem, *epigr. 50.* hoc versu: Di magni, salapatium difertum. Quomodo *Scaliger* legendum comprobat ad *Catullum*, & *Cassig. in Catalicta*, & *M. Senec. l. 7. Controv. 14.* cum ait, Erat parvulus statura, propter quod etiam Catullus in hendecasyllabis vocat illum salapatium difertum. In veteri editione Catulli, quæ Regii Lepidi excusa anno 1491. *salapantium* legitur, quod est vitiosum, proprius tamen ad veram lectionem accedit, quam *solopachium*, vel *holopachium*, de quo *Herm. Barbarus* in *Plin. lib. 8. cap. 29.* & in *Glossol. Pliniana*. voce *solopygium*, & *solopachium*, vel *holopygium*, quod *Alciatus* probat *l. 2. par. c. 26.* vel *salicippium*, cujus emendationis meminit *Hermolaus*, quamque inter alios *Lilius Gyraldus dial. 10.* Hist. Poetarum, item *P. Manutius*, & *A. Muretus* approbant, vel *ascabotium*, quod *Turnebus* ridicule cogitavit *lib. 21. Advers. cap. 26.* Alias quoque alii lectiones commenti sunt, quos videre possis apud *Rob. Titium*, cum *salicippium* potius, quam *salapatium* legendum contendit *c. 21. l. 21.* locorum controversorum, nec non assertionis eorundem. Sane si *salapatium* rectum non est, id place erit *solopygium*, h. e. motacilla. V. *solopygium*. Lexicographi quidam legunt *salapufum difertum*, & dicunt, salapufum a *sale*, & *pufus* esse compositum, *pufus* autem, *pufus*, *pufio* Latinis puerum notare, hoc nomine dictum esse Calvum Catulli familiare, tanquam puerum plenum falis, & oratoris mordacitatis, ob staturam puerilem.
 Salar, is, m. piscis genus, quod quidam *truffam* recenti vocabulo, alii *salmonem* appellant. *Auson. in Mosel. v. 88.* Purpureisque salar distinctus tergora quærit. *Sidon. l. 2. ep. 2.* Rapacissimi salares.
 Salaria Porta, *Porta Salaria*, una ex portis urbis Romæ, quæ alias Agonenfis, & Quirinalis, & Collina est vocata, ita dicta, quod per eam Sabini saltem ex urbe Roma deferrent.
 Salaria via, una ex viis Romanis, quæ in Sabinos ducebat. *Plin. l. 31. c. 7.*
 Salararius, ii, m. cui salarium solvitur. *Ulp. lib. 10. §. 8. ff. mandati.* Nisi si salararius fuit, &c.
 Salarium, ii, *salario*, *παροδοσις*, propria fuit tribunorum militarium, & ducum annona, sed latius postea patuit, ita ut non solum de annona, sed etiam de commodo, & stipendio militum usurparetur. Dictum est a *sal*, forte, quod nihil victui magis necessarium, quam sal. *Plin. l. 31. c. 7.* Sal honoribus etiam, militiæque interponitur, salarius inde dictus, magna apud antiquos auctoritate. *Vopisc. in Avel.* Nam illi Romam venienti salaria sui ordinis sunt decreta.
 Salaris, ii, m. *πικραγνολο*, *αλακων*, qui saltem, vel salamenta vendit. *Marsial. l. 1. epigr. 42.* Quod viles pueri salariorum.
 Salaris, a, um, *σαλαριος*, quod ad saltem pertinet. *Liv. l. 29. c. 37.* Vegetal etiam novum ex salaria annona statuerunt.
 Salax, acis, *luxurioso*, *σαλαξ*, Ger. *die*, Gal. *paillard*, Hisp. *luxurioso*, *αλακων*, propensio in Venerem, libidine pruriens, fortis, & creber

in coitu. Sunt, qui a *sale* derivant, quia humore falso incitatur libido. Unde Venus dicitur a mari orta esse. *Ovid. 4. Fast.* Sitque salax aries. *Col. l. 7. c. 9.* Salacissimos oportet esse mares. *Lactant. de opific. Dei, c. 14.* Salaciora (animalia) plus jecoris habuissent. ¶ Metonymice dicitur de iis, quæ Venerem excitant. *Ovid. 2. de Rem. am. v. 799.* Nec minus erucas aptum est vitare salaces, & quicquid Veneri corpora nostra parat.
 Sale, is, n. V. Sal.
 Salebra, æ, f. *luogo aspro*, e *rovinoso*, Ger. *schrofechte ort*, Gal. *lieu aspre*, & *inegal*, Hisp. *lugar*, que *sube y baxa*, *εκρηγμα*, locus inæqualis, asper, præruptus, ubi sæpius salientum est, a *salto*, quia sine saltu præteriri non potest. *Non. c. 2. n. 828.* Salebra a saltu dicitur. Ufurgatur frequentius in num. pl. *Hor. l. 1. ep. 17.* Qui queritur salebras, & acerbum frigus, & imbres. *Propert. l. 3. eleg. 15.* Luna ministrat iter, demonstrant astra salebras. ¶ Sæpe translate sumitur pro quacunq; asperitate, seu difficultate. *Cic. 2. Fin. c. 10.* Nunquam in tantas salebras incidisset, idest in tantas asperitates, & incultas orationis formulas. *Id. 5. Fin. c. 28.* Proclivius currit oratio, venit ad extremum, hæret in salebra.
 Salebratim, adverb. V. dictionem seq.
 Salebratus, a, um, adject. salebris plenus, salebrosus. *Sidon. l. 2. ep. 2.* Fluvius salebratis saxorum obicibus affractus. Alii leg. *salebratim*. h. e. salebrarum more.
 Salebritas, atis, iter salebrosorum, viæ difficultas. *Apul. l. 6. A. A.* Salebritate lubricus.
 Salebrosus, a, um, *καταρηγυος*, asper, qui multas habet salebras. Translate sumitur, ut *Salebrosus Scriptor*, difficilis, & in cuius lectione sæpius sit subsistendum. *Marsial. l. 11. ep. 3.* Lectores tetrici salebrosorum ediscite Sanctram. ¶ *Salebrosa oratio*, abrupta, & quibusdam veluti salebris remorans impetum aitoris. *Quintil. l. 11. c. 2.* Inde interruptus actionis impetus, & resistens, ac salebrosa oratio. *Sidon. in epist. ad Polum. ad carmen 13.* Per asperimas philosophiæ, & salebrosissimas regulas stylum duxi.
 Salentini, m. 2. pop. Italiæ, in Messapia, nunc prov. Hydruntina, inter Apenninum M. & sin. Tarentinum. Alteram enim occupabant Calabri, inter Apenninum, & ostium maris Adriatici. A plerisque tamen tota provincia comprehenditur sub Salentinis, & aliter Messapia dicta fuit. Orti sunt a Cretenfib; & Illyricis, qui societate cum Locrenfib; inita, iis in locis confederunt. Ita vocati sunt a Salentino prom. in extremis ejus peninsulæ sinibus siti, vel, ut ait *Festus*, a salo fortassis, quod pene circumquaque mari ambiantur, tenui tantum isthmo continenti annexi.
 Salentinus, a, um, adject. ad Salentinos pertinens. ut Salentini campi, *Virg. Æn. 3. v. 400.* Salentinæ cohortes, *Jilium l. 8. v. 576.* ¶ Salentinum promontorium, *Plin. l. 3. c. 23.* Capo di S. Maria di Leuca.
 Salernum, n. 2. *Salerno*, urbs Picentinorum in ora maris Tyrtheni, cum arce, & portu capaci. *Lucan. l. 2. v. 425.*
 Salgama, orum, n. *σαλαγμα*, quæcunq; conditanea ad victum in vasis fervantur, interdum sicca sæpe cum liquamine, & jure, ut mala, pyra, fici, uvæ, rapæ, &c. *Col. l. 12. c. 4.* Post hoc præceptum locum, & vasa idonea salgami præparari jubent.
 Salgamarus, ii, m. 2. *αλαμαρις*, qui salgama vendit, vel conficit. *Col. l. 12. c. 54.* Deinde, sicut confueverunt salgamarii, decussatum terramento lunato incidito. ¶ *Salgamaris* inficrius est liber eujusdam C. Martii, in quo de salgami conficiendis agebatur. *Col. l. 12. c. 44.*
 Saliaris, & re, o. 3. quod ad Salios spectat, ut Saliares epulæ, sive dapes, sive cœnæ, quæ proverbialiter pro lautis, & opiparis sumi solent, quia tales erant Saliorum. *Fest.* Quibus per omnes dies, ubicunq; manent, quia amplè ponuntur cœnæ, siquæ aliæ magnæ sunt, Saliares appellantur. *Hor. l. 1. od. 37.* Nunc Saliaribus ornare pulvinar Deorum tempus erat dapibus sodales. Adde *Cic. 5. Attic. ep. 19.* ¶ Carmen Saliare, versus Numæ, qui a Saliis, cum ancilia per Urbem ferrent, canebantur. *Hor. l. 2. ep. 1.* Jam Saliare Numæ carmen qui laudat.
 Saliatus, us, m. officium, seu dignitas Saliorum. *Capitolin. in Marc. Philof. c. 4.* In Saliatu nomen accepit imperii.
 Salicacrum, i, *αμπελος αγρια*, genus labruscæ, in salicinis nascens. *Plin. l. 23. c. 10.* Est labruscæ similis, sed in salicinis nascens, ideo ditinguitur nomine, cum eisdem usus habeat, & salicacrum vocatur.
 Salicacrus, ii, m. qui salicium curat, & ex eo materiam salignam viti pedanzæ, jugandæque parat. *Cato de re rust. c. 11.*
 Salicetum, i, idem quod salicium. *Ulpian. l. 3. Dig. arb. furt. cas. Idem* de saliceto dicendum est. Alii leg. *saliceto*.
 Salicium, i, locus salicibus conitus, a salix, ut filicium, a filix. *Liv. l. 25. c. 17.* Inter salicita ripis innata. *Virg. 2. Georg. v. 13.* glauca canentia fronde salicita.
 Saliens, entis, o. gen. *αλλομενος*, *salstellante*. *Virg. 5. Ecl.* Quale per ætium Dulcis aquæ saliente sitim restinguere rivo. ¶ Est etiam partic. a *salio*, quod est sale condire, *Ovid. 4. Fast. v. 429.* Micæque licet salientis honorem Detis. h. e. salis.
 Salientes, m. 3. *κρησι*, tubi, sive fistulæ aquæductus, vel fontis, qui etiam sillani, & tullii vocantur. Dicti sunt a *saliente*, quia ab iis aqua salit. *Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 1. c. 2.* Mirifica suavitate te villam habiturum piscina, & salientibus additis, palæstra, & sylvæ viriditica. *Vir. l. 8. c. 3.* Athenis ad portum Piræum ducti sunt salientes, e quibus bibit nemo. *Ulp. l. 15. ff. de arb. emp.* Lines (Haloander leg. *funes*) labra, salientes, fistulæ quoque, quæ salientibus junguntur, quamvis longe excurrant extra ædificium, ædium sunt.
 Salifodina, æ, locus, ubi sal nativus effoditur. *Vitruv. l. 8. c. 3.* Per salifodinas percurrentes fontes, & lacus.
 Saliginus, a, um, adject. &
 Saliginus, a, um, idem ac saliginus, *di salice*. *Col. l. 7. c. 10.* Detrahtoque sanguine colligari saligineo libro, vel etiam ulmeo. *Ulpian. l. 3. ff. arb. furt. cas.* Si quis saligineas virgas defixerit.
 Salignus, a, um, *di salice*, *irivus*, quod ex salice est. *Virg. 4. Georg.* Et custos furum, atque avium cum talce saligna Hellepontiaci servet tutela Priapi.
 Sali, orum, m. *σαλαιοι*, Sacerdotes Martis apud Romanos, qui ancilia custodiebant, & certo tempore ea gestantes, saltantesque per Urbem discubant. Dicti sunt a *salio*. *Var. l. 4. de L. L.* Sali a saltando, quod facere in Comicio in sacris quotannis & solet, & debent. ¶ Quidam appellatos putant a viro Mantinæ, nomine Salio, qui saltationem in armis invenit. *Fest.* Salius a saliendo, id est saltando, dictus esse, quamvis dubitari non debeat, tamen Polemon ait, Arcada quendam fuisse nomine Salium, quem Æneas a Mantinea in Italiam deduxerit, qui juvenes Italicos *εὐδακων* saltationem docuerit. At Critolus Saonem ex Samothrace, cum Ænea Deos Penates, qui Lavinium transfulerit, saliare genus saltandi instituisse, a quo appellatos Salios, quibus per omnes dies, ubicunq; manent, quia amplè ponuntur cœnæ, siquæ aliæ magnæ sunt, Saliares appellantur. *Virg. 8. Æn.* Hic exultantes

Salios, nudosque Lupercos, I nigerosque apices, & lapsa ancilia caelo Exutiderat. Cic. 3. de Or. Non neglecta, ut mihi videtur, a Numa Rege doctissimo majoribusque nostris, ut epularum solemnium fides, ac tibiz, Saliorumque versus indicant. Inhiuti sunt a Numa Pompilio. Origo hæc fuit. Cum Ægeriæ Nymphæ hortatu Numa Picum, & Faunum de ratione piandi fulminis consulisset, illique Jovem caelo eliciissent, eamque rem Numa a Jove precatum esse, ille pollicitus est, se crastino die, exorto Sole, Romani Imperii diuturnitatis certa pignora daturum. Igitur Numa concionem advocavit, Jovis promissum enarravit, postero die adesse iussit. Ubi sequens dies illuxit, popululæque universus affuit ad Regiam, Numa produit, sub dio in folio acereno fedit, & exorto Sole Jovem veneratus est, precatulque, ut promissum munus exhiberet. Tunc sine nubibus cœlum ter tonuit, terque fulguravit, tandemque scutum ab omni parte recitum delapsum est, quod Romani ancile appellaverunt. Sed quoniam fors Imperii in illo scuto posita erat, ne forte hostes illud furripere possent, Mamurium inclytum ea tempore fabricum ad se accivit, negotiumque dedit complura hujus similia effingendi. Quod opus cum ille exquisitissima absolvisset arte, scutum caeleste cum cæteris Numa misceri iussit, quod deinceps internoscere non potuit. Optionem deinde Rex artificii obtulit, quicquid vellet, a se postulandi. Mamurium non pecuniam, sed gloriam pro mercede petiit. Cum enim Numa illis diebus carmina quædam composuisset, quæ Salii per Urbem dicurrentes in honorem Martis canent, Mamurium petiit, ut nomen suum a Saliis in fine quorumlibet carminum recitaretur. Id, annuente Numa, per multa tempora observatum est. Ovid. 3. Fast. Numa duodecim juvenes elegit in Salios ex Ordine Patricio, qui forma, & virtute cæteris excellent. His alios duodecim Tullus Hostilius mox adjecit, ob votum, quod voverat, ut Dionysius ait, in bello contra Sabinos, ut Livius, in prælio contra Fidenates, & Veientes, cum Romanis in aciem educis, Albani a Romanis juce Metio Suffetio detecere. Eo igitur hujus ordinis Sacerdotium numero crevit, ut ad Collegium, & Collegii Sacerdotum Magistratum redactum fuerit. Qui præerat Saliis, Magister Saliorum, & Præful dicebatur. In sacris illis, quæ celebrabant, tunicis pictis induti erant, & æneis balteis supra tunicas cincti, ornatique prætextis, quæ sub tegminis punice fibulis astrictæ erant, & trabæ vocabantur, gestabant in pectore æneum tegmen, in capite pileos rotundos, & in altum tagiatis, quos Romani apices appellabant, gladio accincti erant, manu dextra lanceam, aut virgam, aut aliquid hujusmodi tenebant, sinistra ancile terebant, ibant per Urbem, canentes carmina, laudantesque Martem armorum præsidem, cum tripodis, solemnique saltu, & in fine omnium carminum suorum Mamurium appellabant. Dionys. Halicarn. l. 2. Antiq. Rom. Laute, & splendide cœnabant. Hinc Saliores epulæ, pro lautis, & opiparis. Feft. Salillum, i, f. salina, Germ. saltzgrub, oder saltzbutten, Gall. saline, Hisp. salinas, δαλιν, locus, in quo sal aut effoditur, aut ex aqua marina paratur. Cic. l. 2. de nat. Deor. c. 53. Salinæ ab ora maritima remotissimæ. Adde Caf. l. 2. B. C. c. 37. Translate sumitur pro ioco, & tacetis. Cic. l. 7. Fam. ep. 32. Quod parum diligenter possessio salinarum mearum a te procuratore defenditur. Salinaris, a, um, adject. ad salinas, vel ad sal pertinet, ut aræ salinariz, apud Vitruv. l. 8. c. 3. Salinator, oris, qui sal conficit, vel salinas curat. Arnob. l. 2. Salinatore, unguentarios, aurifices, aucupes, &c. Hinc M. Livio Salinatori cognomen datum, quod vectigal in salaria annona statuerit, apud Liv. l. 29. c. 37. Salinum, i, saliera, Ger. saltzfass, Gal. saliere, Hisp. salero, δαλοειν, vasculum, in quo sal reponitur, tum ad mensæ utium, tum ad sacrificia. In eo enim cum sale Dis primitivæ offerre hinc. Pers. sat. 3. Purum, & sine labe salinum. Liv. l. 26. c. 36. Ut salinum, patellamque Deorum causa habere possint. Salinum in mensa pro aquali ponebatur. Feft. Salinum in mensa pro aquali solitum esse poni ait (Verrius) cum patella, quia nihil aliud fit sal, quam aqua. Figulis religio fuit salinum cum sale in mensa ponere. Feft. Salinum cum sale in mensa ponere figulis religioni habetur, quod quondam in Æquilina regione figulo, cum fornax plena vasorum coqueretur, atque ille proximè eam convivatus, supra modum potus somno esset oppressus cum convivis suis, præteritis quidam petulans, ostio patente, ex mensa salinum coniecit in fornacem, atque ita incendio excitato, figulus cum suis concrematus est. Per Synecdochen salinum ponitur pro quocunque vase fictili mensæ pauperis. Hor. l. 2. ode 16. Vivitur parvo bene, cui paternum splendet in mensa tenui salinum. Salinus, i, m. idem quod salinum. Varr. apud Non. c. 15. n. 26. Patellæ, salini, acetabula, catini, patenæ. Salio, is, ivi, itum, a. 4. salare, כִּיִּר, Germ. saltzen, Gall. saler, Hisp. salar, δαλιζω, sale condio. Cels. l. 2. c. 18. Item pisces omnes, qui sale non patiuntur, solidive saliantur. Salio, is, livi, vel lvi, saltum, n. 4. saltare, αλλω, vel αλλωμαι, saltum, saltum edo, a verbis Græcis allatis. Præteritum habet tere salti per Sync. pro salivi. Salui, non est in usu, nisi in compositis. Virg. 2. Georg. Mollibus in pratis unctos saliere per utres. Liv. l. 25. c. 24. Salire de muro, præcipitarique. Salire dicuntur animalia carentia ratione, quando mares ineunt fœminas. Nam saliendo ascendunt. Var. l. 2. R. R. c. 7. Cum equus, matrem ut saliret, adduci non posset. Ovid. 2. de Art. Lætia salitur ovis, tauru quoque læta juvenca effat. Salire e terra, eff prodire, emitti. Lucr. l. 1. E terraque exorta repente arbuta salirent. Cor alicui salire, per Translationem eff lætum esse. Plaut. Mil. 4. 2. 96. Dicitur doctæ, & cordate, ut ei cor saliat. Salifatio, onis, palpitatio, σαλισις, a saliendo. Marcell. Empir. c. 21. Cordis pulsus, five salifatio. Salifubellus, i, ludius in sacris Martis, vel Herculis saltans, quasi Salius subfiliens. Catul. epigr. 17. ad Coloniæ. Sic tibi bonus ex tua pons libidine fiat. In quo vel Salifubuli sacra suscipiuntur. Quiddam Salifubulum intelligunt Martem ipsum. Pacuv. Pro imperio fic Salifubulum vestro excubet. Salitio, onis, actus saltandi, h. e. saltandi. Veges. l. 1. Reimilit. c. 18. Saltio equorum. Salitor, oris, qui salis, vel maris tributum colligit. Cic. Att. lib. 4. ep. 17. Contacta Britannia, oblidibus acceptis, multa præda, imperata tamen pecunia data salitoribus Britanniz. Ubi quidam Interpres: Salitoribus, Præfectis, quos Juris periti murilegus appellant, relicti a Cæsare in Britannia, qui salum scrutarentur, margaritarum Britannicas. Alii leg. datas a listoribus. Saliura, a, σαλισις, actus sale condiendi, salura, condimentum cum sale

factum. Colum. l. 12. c. 21. Post salituram niusti cochlear cumulatum. Salitus, vel Sallitus, a, um, salato, sale conditus, ut salita oliva, Pallad. in Olibro. vit. 10. salitus thynnus, Col. l. 6. c. 32. Salivæ, a, saliva, πρ, Ger. Speichel, Gall. salive, Hisp. saliva, σάλω, σάλω, substantia aquæ in ore, sputum. Plin. l. 7. c. 2. Feruntque istas salivæ, ut ferventis aquæ contactu sugere. Ponitur interdem pro appetitu, nempe quia quæ appetitum cient, salivam in ore excitant, velut ministrum faporis. Pers. sat. 6. Nec tenem solers turdorum nosse salivam. Hinc salivam movere, & fac venire l'acqua in bocca, eccitarl' appetito. Translate Senec. epist. 79. Aut ego te non novi, aut Ætna tibi salivam movet. Hieronym. epist. 61. ad Pammach. cap. 4. Omnia una saliva continuare. h. e. uno impetu, ut non salivæ quidem expuendæ tempus fit. Translate etiam sumitur pro quocunque humore. Plin. l. 11. c. 12. Sive est cœli sudor, five quædam salivam saliva. Id. l. 23. c. 27. Sua cuique vino saliva innocentissima, sua cuique ætas gratissima, hoc est media. Id. l. 11. c. 27. Saliva lacrymationum. Salivarus, a, um, salivale, σαλακός, quod ad salivam pertinet. Plin. l. 9. c. 51. Salivatio lentore pariunt, idest viscositate salivæ. Salivatio, onis, salivæ effusio. Cels. Aurel. Acut. 3. c. 2. Plurima salivatio. Salivatium, i, σαλιω, τερροπαρα, genus potionis, seu medicamenti, quo veterinarii, & mulomedici utuntur in ægrotantium animalium curatione, a saliva, quam veteres pro succo ægroti confueverunt. Col. l. 6. c. 10. Recensitissimè optime salivato tarinæ hordeaceæ discutitur. Plin. l. 27. c. 11. Ex hac in tres modos salivati additur. Sed in his, & aliis hujusmodi locis quiddam legunt salivatum, & succum salivæ interpretantur. Salivæ, a, f. genus herbæ. Plin. l. 21. c. 7. Salivæ solio quidem est, sed brevis, & quæ neci non possit. Radici numerose cohæret, herba verius, quam flos, densa veluti manu pressa, breviterque cespes sui generis. Pannonia hanc gignit, & Norici, Alpiumque aprica, urbium Eporredia, tantæ suavitatis, ut metallum effe cœperit: Vestibus interponi eam gratissimum. Id. c. 20. Salivæ radix in vino decocta sistit vomitiones, corroborat stomachum. Salivo, as, a. 1. salivam facio. Plin. l. 9. c. 36. Mutuoque attrita lentorem cuiusdam ceræ salivant. Aliquando sumitur pro illinere, five ungere. Colum. l. 6. c. 5. Panacis & eryngii radices fœniculi feminibus miscendæ, candentique aqua conspergendæ, eoque medicamine salivandum ægrotum pecus. Et cap. 24. Molito milio, & lacto macerato salivatum. Sunt qui utroque loco leg. salivo pro salivo. Salivofus, a, um, salivæ similis. Plin. l. 16. c. 38. Humor ulmis salivofus. Salius, a, um, adject. ad Salios pertinet. Horat. l. 1. od. 36. Neu morem in Saliis sit requies pedum. Feft. Saliæ virginis Cincius ait esse conductitias, &c. In loco Horatii possit quis Saliis accipere gentin. plur. pro Saliorum. Salix, icis, f. salice, סליו, Germ. vnsden, Gal. saule, Hisp. sauze, τρις, genus arboris notæ, propter aquam feliciter crescens. Virg. 1. Ecl. Florentem cythifum, & salices carpetis amaras. De salice Plinius scribit l. 16. c. 18. 23. 25. 26. 32. &c. Salio, is, ivi, itum, a. 4. idem ac salio, sale condio. Sisenna apud Prisc. l. 50. Sic meam paludem multi piscium falliendorum causa a navibus femionstis commeat. Salio, is, falli, salium, a. 3. fale condio. Sallust. apud Priscian. Reliqua cadaverum ad diuturnitatem usus fallere. Sallustianus, vel Sallustianus, a, um, adject. ad Sallustium pertinet, ut Sallustiana brevitatis, apud Quintil. l. 10. c. 1. Senec. ep. 114. Aruncius, qui historiam belli Punici scripsit, fuit Sallustianus. h. e. Sallustii imitator. Sallustius, V. Crispus. Salmacidas, a, um, quod simul salsum, & acidum est. Gl. Phil. Salmacidas, δαλμαρς. Salmacium, δαλμαρ. Plin. l. 31. c. 3. Ante omnia autem damnantur aquæ amaræ, & quæ scrobem statim implent: quod eventum Træzene. Nam nitrosas, atque salmacidias in desertis Rubrum mare penitus addita polenta utiles intra duas horas faciunt, ipsaque vescuntur polenta. Quidam leg. salmacidias eod. sensu. Plin. Valer. Ipsum balneum ex dulci aqua fiat, non ex Salmacida. Accipitur translate pro molli, & quod sine labore consequi licet: ductum a Salmacide fonte, quod V. Enn. apud Cic. 1. Off. c. 18. Salmacida spolia sine sudore, & sanguine. Alii tamen leg. Salmaci da spolia &c. Salmæcis, idis, f. σαλμακεις, Nympha filia Cœli, & Terræ. Feftus. V. Diction. seq. Salmæcis, is, vel idis, f. fons Cariz, cum oppido oblim cognomine, a pucd Halicarnastum urb. qui bibentes molles, & obscænos facit, imo secundum fabulas mares in fœminas convertit. Ovid. 4. Met. v. 285. Virg. l. 2. c. 8. Feft. Salmacis nomine Nympha, Cœli, & Terræ filia, fertur causa fontis Halicarnassi aquæ appellandæ fuisse Salmacidis: quam qui bibisset, vitio impudicitiz mollesceret: ob eam rem, quod ejus aditus angustatus parietibus, occasione largitur juvenibus petulantibus accedentium puerorum, puellarumque violandarum, quia non patet effugium. Salmo, onis, m. sermone, genus piscis marini, qui etiam fluvios subit, semelque gustata aqua dulci viis unquam in mare regreditur. Plin. l. 9. c. 18. In Aquitania salmo fluvialitilis marinis omnibus præfertur. Salmōna, malc. Salm, f. parvus Galliz Belg. qui inter Treviros, & Neomagum in Mosellam fluit. Auson. in Mosel. v. 366. Salmōneus, m. 2. σαλμωνεις, Æoli filius, Rex Elidis, qui, cum divinos sibi honores petulantius quæreret, Jovemque, fructu zæno ponte, tonando, & jaciendis fulminibus imitaretur, ab eo fulmine percussus ad inferos detrusus est. Virg. 6. Æn. v. 580. Salmōnis, idis, f. patronymicum, filia Salmonei. Ovid. 3. Amor. eleg. 6. v. 43. Siccus ut amplecti Salmōnida posset Enipeus, &c. Salo, onis, m. Xalou, fl. Hisp. Tar. qui oritur in Castellæ vici. ubi Methymnam cœli rigat, deinde per Aragoniam fluens, auctus Mesa, Xiloca, & Bilbili, urbes Bilbilium, Riclam, & Placentiam rigat, tandem intra Alavonam urb. in Iberum se exonerat. Martial. l. 12. epigr. 3. Auri fieri de gente Tagi, tetricique Salonis. Salmōn, onis, filius Davidis ex Bethsabee, Rex Judæorum. Latine paucum onat. Primus templum magnificentissimum Deo edificavit. Sapientissimus omnium mortalium fuit, sapientia ei divinitus infusa. Prudent. Hamartig. v. 579. Salomonæus, a, um, & Salomonus, a, um, adject. ad Salomonem pertinet, ut Salomonæum templum, Sidon. l. 4. ep. 18. in Carm. & Salomonum templum, Lactant. l. 4. c. 13. Salomonia saxa, Prudent. in Apotheof. v. 512. Salmōna, a, f. 1. Salona, urbs exc. Dalmatiz, in ora lit. ubi postea castrum erectum est, ad ostium fluvii cognominis. Lucan. l. 4. Salopygium, ii, motacilla, a σαλω, motus, & πυγῆ, naves, quemadmodum etiam dicta est σαλωπυγίς, a σαλω, moueo, & πυγῆ. Ufus creditur Catullus ep. 50. & ita Calvum Oratorem appellasse, hoc versu, Di magni, salopygium disferunt. Sic vero Calvus dictus fit, quia motacillæ instar in dicendo subsilliret. Placuit hæc lectio Salmæsi, qui pro

fe adducit, quod in veteribus Catulli, ac Senecæ membranis *salopugium* legatur. Vosius cenet & *salapugium* legi posse. Alii aliter le-
gunt, ut dictum est in *Salapugium*.
Salor, oris, m. color salis, fide maris, qui medius fere est inter viridem, cæruleum, & communis vitri, & mari. *Martian. Capell. l. 1.* Perlu-
centis vitri falor.
Salpa, z, f. *σάλπη*, genus piscis marini, litoralis, squamosi, solitarii, au-
reis lineis interstitiis. *Plin. l. 9. c. 18.* Circa Ebum falpa, obscænus
alibi, & qui nusquam percoqui possit, nisi ferula verberatus.
Salpicia, five *salpicina*, five *salpicia*, m. i. *strombetta*, tubicen. Est a
Græcis, quibus dicitur *σαλπικτής*, a *σαλπιγγος*, vel *σαλπιγγός*, a
σαλπίς, *buccina*, tuba cano. *Vopisc. in Carino. c. 19.* Exhibuit & cen-
tum salpicistas uno crepitu concinentes. *Jul. Firmic. l. 8.* Salpicistas red-
det, sed qui in bello confossi moriantur. *Stewechius* similiter inter-
pretator illos *Arnob. l. 7.* Delectantur, ut res est, stupidorum capi-
bitus, salpicistarum sonitu, &c. *V. Salapicista*.
Salpuga, z, f. genus formicæ venenatæ. *Lucan. l. 9. v. 837.* Quis calcare
tuas metuat, salpuga, latebras? Alii leg. *salpuga*, alii *Jolipuga*, &
solipunga. *V. Solipuga*.
Salsamen, inis, n. idem quod *salsamentum*. *Arnob. l. 7.* Carnem strebu-
lam, & pulpamentum, *salsamina* denique, &c.
Salsamentarius, ii, m. *σαλματωρίας*, qui *salsamenta* facit, vel vendit.
Auch. ad Her. l. 4. c. 54. Ut si *salsamentarii* filio dicas, Quiesce tu, cu-
jus pater cubito fe emungere solebat.
Salsamentarius, a, um, *σαλματός*, quod ad *salsamenta* pertinet. *Plin. l. 32.*
c. 8. Quin & testis cadi *salsamentarii* tuis cum axungia veteri mirum
in modum prodest. *Adde Colum. l. 2. c. 10.*
Salsamentum, i, *salsame*, *σαλματόν*, quod est sale conditum, ad diutur-
num usum ciborum, ut pisces salsi, lardum, & hujusmodi, a *salsus*.
Ter. Adel. l. 3. v. 27. *Salsamenta* hæc *Stephanio*, tac macerentur pulchre.
Cic. 2. de Div. c. 57. De vino, aut *salsamento* putes loqui, quæ evanescunt
vetustate.
Salse, adv. *salsamente*, Ger. *schimpfflich*, Gal. *en picquant*, *en mordant*,
Hisp. *condensares*, *denofamente*, *άκρωτός*, Translate sumitur pro facete
urbane, cum quadam salium mordacitate. *Cic. 2. de Or. c. 68.* Quæ a
prudenteribus quasi per dissimulationem non intelligendi subabfurde false-
que dicuntur, *Id. 2. Or. c. 54.* Et ea, quæ excurrant, cum salissime
dici possent, tenere. *Quintil. l. 6. c. 3.* Nihil ex iis, quæ dicuntur *sal-
sa*, dicitur *salsus*.
Salsifodina, z, *miniera di sale*, locus ubi sal effoditur. *Vitruv. l. 3. c. 3.* Fon-
tes per *salsifodinas* percurrentes necessario salsi perficiuntur.
Salsilago, inis, idem ac *salisago*, a *salsus*, *άλας*. *Plin. l. 18. c. 12.* Cice-
ris natura est gigni cum *salsilagine*.
Salsipotens, tis, adject. maris dominus, epithetum est Neptuni. *Plaut.*
Trinum. 4. t. 1. *Salsipotenti* Jovis fratri gratias habeo.
Salsitudo, inis, humor sapore salis reterens. *Plin. l. 20. c. 14.* *Salsitu-
dines* corporis, si cum vino tradatur, minuit.
Salsugo, inis, *salsugine*, *άλας*, *άκρωτός*, *άλας*, humor, qui in areis salina-
rum sub salis cruda liquidus remanet, neque in sale concrevit, a
salsus. *Plin. l. 31. c. 7.* Præter hæc etiamnum appellatur in salinis *salsugo*,
ab aliis *salsilago*, tota liquida, marina aqua saliosa, vi distans.
Salsura, z, f. *salsure*, *σαλματόεις*, *salsamentum*. *Col. l. 8. c. 17.* Nulla
quæ, quam prædictæ *salsuræ* pabula, commode dantur. *Id. l. 12. c. 21.*
Salsura fullæ carnis.
Salsus, a, um, *salsus*, *salso*, sale conditus, vel aspersus. *Virg. 5. Æn.*
Et *salsos* ridet revomentem pectore fluctus. *Plin. l. 31. c. 7.* Marina
aqua *salsior*. ¶ Translate sumitur pro faceto, vel ridiculo. Nam etiam
sal per Translationem facetias notat. *Quintil. l. 6. c. 3.* *Ridiculum*
dictum plerunque *salsum* est. *Cic. l. 9. Fam. ep. 15.* Accedunt, non At-
tici, sed *saliosores*, quam illi Atticorum, Romani veteres, atque ur-
bani *sales*. *Id. 2. de Or. c. 54.* Fuit, ut mihi videtur, *salsissimus*.
Salsabundus, a, um, adject. saltitans. *Gell. l. 20. c. 2.* *Salsabundi* cane-
bant, quæ nunc stantes canunt.
Saltatio, onis, *ballo*, *πη*, Ger. *santze*, Gal. *danse*, Hisp. *danza*, *bay-
le*, *χορεία*, tripudium, actio illa, qua homines, vel beistæ terram pe-
dibus pulsant. *Cic. in Brut. c. 62.* Quos Sex. Tityus consecutus, homo
loquax sane, & satis acutus, sed tam solutus, & mollis in gelu, ut
saltatio quædam niseretur, cui saltationi Tityus nomen esset. *Quin-
sil. l. 1. c. 2.* Nam *Lacedæmonios* quidem etiam saltationem quandam,
tanquam ad bella quocunque utilem, habuisse inter exercitationes acce-
pit.
Saltatiuncula, læ, f. diminut. parva saltatio. *Vopisc. in Aurelian. c. 6.*
Adeo ut pueri saltatiunculas in Aurelianum tales componerent, qui-
bus diebus festis militanter saltarent.
Saltator, oris, *balleterio*, *όρχηστής*, qui saltat. *Cic. pro Mur. c. 6.* *Saltato-
rem* appellat L. Murænam Cato, maledictum est, si vere obijcerit,
vehementis accusatoris; sin falso, maledicti conviciatoris.
Saltatorie, adv. saltando. *Apul. l. 10. A. A.* *Saltatorie* procurrens.
Saltatorius, a, um, *da ballata*, *όρχηστικός*, quod ad saltationem pertine-
t. *Cic. in Pison. c. 10.* Cum illum suum saltatorium versaret orbem.
¶ Ludus saltatorius, est gymnasium, in quo saltandi ars traditur.
Macrobi. l. 3. Saturn. c. 14. Filii Senatorum in ludum saltatorium com-
meabant.
Saltatricella, z, *όρχηστρίσση*, parva saltatrix. *Gel. l. 1. c. 5.* *Dionysiamque*
eum notissimæ saltatriculæ nomine appellaret.
Saltatrix, icis, *balleterina*, *όρχηστρίς*, quæ saltat. *Cic. in Pison. c. 8.* Tu ex
tenebrosos popina Consul extractus, cum illa saltatrice tonsa, Sena-
torum Reipub. occalum, atque interitum lugere vetuisti.
Saltatus, us, m. idem ac saltatio. *Liv. l. 1. c. 20.* Per Urbem ire canen-
tes carmina cum tripudiis, solemnique saltatu iussit. *Ovid. 14. Metam.*
v. 637. *Satyri*, saltatibus apta juvenus.
Saltatus, a, um, recitatus cum saltu, saltationi immixtus. *Ovid. 2.*
Trist. el. 1. v. 519. Et mea tunc populo saltata poemata læpe.
Saltem, adv. *almeno*, *pure*, Ger. *doch nur*, Gal. *au moins*, Hisp. *a lo
menos*, *άλλα ήν*, *άλλα μήν*, si aliter non potest. *Saltem*, an *saltica*
scribi debeat, ne olim quidem satis convenit inter eruditos, ut no-
tum est & *Gellio l. 12. c. 14.* Priori scribendi modo favet *Donatus* in
Adelph. Ter. a. 2. se. 2. & in *Andr. 3. 2. se. 1.* & *Servius* in 4. *Æn.* Posterior-
em scribendi modum confirmat *Priscianus l. 15. Cic. Attic. l. 9. ep. 6.* Er-
ripe mihi hunc dolorem, aut minue saltem. *Id. 9. Fam. ep. 8.* Si non
bono, at saltem certo statu civitatis. *Quintil. l. 6. c. 5.* Illud vix salt-
tem præcipiendum videtur.
Salticus, a, um, adject. qui saltare solet. *Tertul. advers. Gnoth. c. 8.* *de
Joanne Baptista.* Contumeliosa cæde truncatur in puellæ salticæ lucar.
Saltum. *V. Saltem*.
Saltito, as, n. i. freq. a *salto*. *Macrobi. l. 3. c. 14.* Quod inter collegas o-
ptime saltitabat. *Arnob. l. 2.* Saltitaret, & cantaret. *Quintil. l. 9. c. 4.*
prope *fas*. Sybaritarum modis saltitantes.
Salto, as, n. i. *salsare*, *ballare*, *πη*, Ger. *danzzen*, *springen*, Gal. *sau-*

ter, *danser*, Hisp. *salter*, *baylar*, *όρχηστειν*, *χορεύω*, læpe salio, freq.
a *salsus*. *Nepos in profas. n. 1.* saltare commode. h. e. perite. *Cic. pro
Mur. Nemo* iere saltat foribus. ¶ Accipitur etiam pro recitare cum
saltu, saltationibus immiscere. *Ovid. l. 5. Trist. el. 7.* Carmina quod pler-
umque saltari nostra theatro, verbis & piandi, scribis, amice, meis.
¶ Præcipue vero saltare aliquid Pantomimi dicuntur, qui nutibus,
gesticulationibusque variis manuum, pedum, & totius corporis ali-
quam fabulam repræsentant. *Macrobi. l. 2. Saturn. c. 7.* Cum canticum
quoddam saltaret Hylas &c. *Et infra.* Saltabat Hylas Oedipodem, &
Pylades hac voce fecerunt saltantes castigavit: *σὺ βλάπεις*.
Saltuarius, re, adject. qui saltat. Saltuare insulæ, sunt insulæ parvæ
in Nymphæo fl. Latii, ita dictæ a *saltus*, qua saltentis actum notat,
quod ad ictus saltantium moveri creduntur. *Plin. l. 2. c. 95.* Sunt & in
Nymphæo parvæ, Saltuare dictæ, quoniam in symphonici cantu ad
ictus modulantium pedum moventur.
Saltuarius, ii, m. *saltaro*, *δραματίζων*, *δραματίζης*, custos saltus, seu syl-
varum. *Pompon. l. 1. l. 11. ff. de usu, & habit.* Dominus proprietatis,
etiam invito usufructuario, fundum, vel ædes pro saltuario, vel insu-
larium custodire poterit. ¶ Est etiam saltuarius idem ac saltator.
Petron. in fragment. Tragar. Saltuarius omni telamena.
Saltuatum, adv. a *salto*, a *salto*, *παθητικόν*, per saltum. *Gel. l. 9. c. 4.*
Homines, qui Monomeri appellantur, unguis cruribus saltuatum
currentes vivacissimæ pernicitatis. ¶ Saltuatum scribere, est non scribere
rem suo ordine, sed ut se se ostent, hoc est digredi. *Sisenna l. 3.*
Hisp. apud Non. c. 2. n. 758. Ne vellicatim, aut saltuatum scribendo le-
ctorum animos impediremus.
Saltuensis, e, adject. ad saltus, seu silvas pertinet, ut fundi saltuen-
sis. *Col. l. 11. tit. 62.*
Saltuosus, a, um, *boscose*, *δρυμώδης*, saltibus abundans, saltibus passim
obitus, a *saltus* pro loco pascuo, & sylvois. *Liv. l. 27. c. 12.* Itaque
in loca saltuosâ cedere inde cœpit.
Saltura, z, idem a saltatio, apud vet. *Plaut. Curc. 2. v. 27.* Nunc, dum
saltura fat bona est. Ita referunt quidam Lexicographi, ac rectius opt.
Editiones habent *salsura*. & ita sensus postulat.
Saltus, us, *salto*, Ger. *sprung*, Gal. *saut*, Hisp. *salto*, *πηδησις*, actus
saltandi, a *salto*. *Cic. de Sen. c. 6.* Nec enim excursionem, nec saltu ute-
retur. *Virg. 9. Æn.* præcepit saltu fe se omnibus armis in fluvium dedit.
¶ Saltus etiam notat locum pascuum, & sylvofum. *Fest.* Saltum Gal-
lus Ælius libro secundo significationum, quæ ad jus pertinent, ita de-
finit: Saltus est, ubi silvæ, & pastiones sunt, quarum causa casus quo-
que. Siqua particula in eo saltu pastorum, aut custodum causa aratur,
ea res non peremit nomen saltui, non magis, quam lundus, qui est in
agro culto, & eius causa habet ædificium, siqua particula in eo habet
silvam. Hæc *Festus*. Sunt qui exponunt silvam densiorem & inviam:
alii contra putant, saltum esse locum in silva arboribus expeditum. Sed
magis placet *Festi* sententia. *Virg. 3. Georg. v. 143.* Saltibus in vacuis
pascunt. *Cic. pro Quintil. De saltu*, i. roque communi detrudi. *Cæf. l.*
6. B. G. Atque ille latebris, aut sylvis, aut saltibus fe eriperet, & no-
tu occultaret. ¶ Sumitur etiam pro magna possessione, ut tradit
Varro de rust. l. 1. c. 10. *Hinc Catul. carm. 101. (al. 97.) ad Mamurr-*
Firmano saltu non falso mentula dives. ¶ Videtur etiam sumi pro
monte, vel ut alii volunt, pro montis transitu. *Cæf. l. 1. B. C. c. 37.*
Celeriter Pyrenæos saltus occupari jubet, qui ab Afranio prædiis te-
nebantur: Fabius prædidum ex saltu dejecit, magnisque itineribus ad
exercitum Afranii contendit. ¶ Uno in saltu apud duos venari, pro-
verbium est apud *Plaut. Casin. 2. 8. 42.* & significat geminam ex una re
utilitatem, aut lucrum petere. ¶ Idem *Plaut. Cas. 2. 35.* saltum pro
muliebri pudendo posuit translate. ¶ *Id. Curcul. 1. 1. 55.* Qui vult cu-
bare, pandit saltum faviis. h. e. viam ubi facit per favia. ¶ *Saltus
damni*, pro magno damno. *Id. Men. 5. 6. 30.* Neque, utrum ex hoc sal-
tus damni saltum, scio, eliciam toras. Eadem ratione montes mali di-
xit *Id. Epid. 1. 1. 78.* & montem mæoris *Mosell. 2. 1. 5.* ¶ Olim
etiam per 2. decl. in hæccebatur. *Accius Menalippo apud Non. c. 8. n. 18.*
Hinc Menalippum interea trajectus nemorum in salti faucibus.
Salvator, oris, *salvatore*, *σωτήρ*, servator, sospitator, qui salutem dat.
Infepit. apud Gruter. pag. 19. n. 5. Jovi Custodi, Quirino, Salvatori pro-
falupe Cælaris Nervæ Trajani Aug. ¶ Apud Ecclesiast. Scriptores spe-
pissime usurpatur hæc vox, qua designatur JESUS Christus D. N. qui
pro salute mundi mortem subit. *Tertul. l. 3. advers. Marcion. c. 18.* A-
liis terus, ut judex; aliis mansuetus, ut salvator. ¶ Cæterum probi
Latini scriptores hac voce usi non sunt. *Cicer. enim Ver. 4. c. 63.*
græcam vocem *σωτήρ*, ait latino uno verbo exprimi non posse. Ita-
que vertit qui salutem dedit.
Saluber, breis, bre, o. 3. & salubris, & bre, o. 3. *salubre*, *salutifero*,
Ger. *gesund*, Gall. *sain salubre*, Hisp. *saludable*, *ύγιανός*, quod
præbet salutem, a *salus*. *Cic. l. de Div.* Salubrisne, an pestilentis annus
futurus sit. *Id. Ast. l. 8.* Ut non solum gloriosis consiliis utamur, sed
etiam paulo salubribus. *Var. l. 1. R. R. c. 2.* Utrum saluber locus esset,
an non. ¶ Aliquando accipitur pro sano. *Liv. l. 3. c. 8.* Defuncta mor-
bis corpora salubriora esse cœperunt. *Tac. 5. hist. c. 6.* Corpora homi-
num salubria, & ferentia laborum. ¶ Translate accipitur pro utili.
Cic. pro Dom. c. 7. Dixi sententiam Reipublicæ saluberrimam. *Liv. l. 2.*
c. 3. Res salubrior meliorque inopi, quam potenti.
Salubritas, atis, *sanitas*, *ύγιαν*, *sanitas*. *Cic. l. de Div. c. 57.* Quorum
ex habitu, & colore tum salubritatis, tum pestilentie signa percipi
possunt. ¶ Sumitur etiam translate. *Cic. in Brut. c. 13.* Omnehque
illam salubritatem Atticæ dictionis, quasi sanitatem, perderet. *Id. pro
Mur. c. 13.* Etenim a vobis (Jurisconsultis) salubritas quædam: ab
eis, qui dicunt, salus ipsa petitur.
Salubriter, adv. *salutevolmente*, *ύγιανός*, cum salute, vel utilitate. *Liv.*
l. 3. c. 62. Et trahi bellum salubriter, & mature perferi potest. *Cicer.*
de Senect. Aut vicissim umbris, a quibus refrigerari salubris? *Plin. l.*
27. c. 3. Sed majores oculorum quoque medicamentis aconitum misceri
saluberrime promulgavere.
Salve, V. Salveo.
Salve, adv. *con salute*, prospere, feliciter, cum incolumitate, ut salve
agere. *flar bene.* *Apul. l. 1. A. A.* Quam salve agit Demeas nosser. *Idem*
in Apolog. Puer ubi sit, & quam salve agat, interrogat. ¶ Hinc illa
interrogatio peregre redeuntium, aut alicunde venientium, *salve salve?*
supple *agis?* quod quidam legunt apud *Liv. & Plaut.* Rectius tamen
plerique omnes *salve salve?* supple *res sunt*, de quo V. Salvus.
Salveo, es, n. 2. *esser salvo*, salvus sum. *Plaut. Truc. 2. 2. 4.* Satis est
mihi tuæ salutis, nihil moror, non salveo. *Cic. Attic. l. 6. ep. 2.* Valebis
igitur, & valere Pyliam, & Cæcilium nostram jubebis literis, & salve-
bis a meo Cicerone. h. e. Cicero meus te salutat. *Id. Ast. l. 4.* Diony-
sum velim salvere jubeas. h. e. salutes. ¶ Frequenter usurpatur in
imperativo, in saltationibus, pro salvus esto, salvus sis, Græcis *χαίρει*,
Italis *Dia si salvi*. *Ter. Phorm.* Here salve, saluum te advenisse gau-
deo. D. Oh bone custos, salve. ¶ Inter *salve*, & *salve* hoc interest, quod

Salve dicebant in salutatione matutina, *salve*, cum discidebant. *Sueton. in Galb. c. 4.* Veterem civitatis exolevitque morem, ac tantum in domo sua hærentem obstativissime retinuit, ut liberti, servique bis die frequentes adfuerent, ac mane salvere, vespere valere sibi singulis dicerent. Hæc *Sueton.* ¶ *Salve*, *aque vale* his dicebant, quos non putarent se deinceps visuros. *Virg. 11. Æn. Salve æternum mihi maxime Palli, æternumque vale.* ¶ Sed etiam in extrema salutatione solum salve usurpabant. *Virg. 5. Æn. Salve sancte parens, iterum salvete recepti nequiquam cineres, animæque, umbræque paternæ.*

Salvia, æ, *salvia*, *ἰατρικὴ ῥίζα*, genus herbæ, virgas habens quadrangulas, foliæ aspera, crassa, & incana, odore gravi quidem, cæterum non ingrato, a *salvere*, hoc est salvum esse. Nempe ob vim salutaream, qua salvos præstat, atque incolumes. Unde sacram herbam vocabat Agrippa, teste *Ætiro*. Prolest enim paralyticis, contra serpentium morsus remedium exhibet, &c. *Dioscor. l. 3. c. 38. Plin. l. 22. c. 25. & l. 26. c. 6.*

Salviatium, i, salviæ succus. V. *Salviatium.*

Salvificator, oris, salvator. *Tertul. de pudic. c. 2.* ubi alii leg. *salvificator.*

Salvificor, as, a. i. *salvare*, salutem do. *Jedul. l. 5. v. 7.* Ista memet ab hora salvifica.

Salvificus, a, um, adject. salutem afferens. *Alcim. Avit. ad Soror. v. 180.* Salvificum appellat corpus Christi sepultum.

Salvio, as, a. i. salvatio meoior, succo salviæ inungo. V. *Salvio.*

Salvo, as, a. i. *salvare*, Barbarum est, tamethi *Nizolius* Cicero tribuerit in *Pison. c. 31.* & *Harudin. Plin. l. 17. c. 22.* Nihil enim certi afferunt.

Salum, i, mare, ὠ, Ger. *meer*, Gal. *la mer*, Hisp. *el mar*, ἄς, mare, a salis sapore, vel a Σαλα, quod idem notat, nempe mare, vel jactationem ejus. *Cæf. l. 3. B. C. c. 28.* Multitudine navium perterriti, & salo, nauæque contecti. *Cic. 3. Tusc. c. 28.* Nec tam ærumnoso navigassem falo. *Id. pro Cæc. Non in salum, sed in ipsam urbem, quam petebat.* ¶ Repetitur etiam *salus*, h. e. *salus*, apud *Non. c. 3. n. 199.* Undantem salum. ¶ De flumine usurpavit *Sext. l. 10. Theb. v. 864.* Annis ut incumbens longævi roboris pontis Affidus oppugnat aquis. idem saxa fatiscunt, Emoræque trabes: tanto violentior ille (Sævit enim majore falo) quatque, trahitque Molem ægram.

Salus, utis, f. *salute*, *ἰατρικὴ*, Ger. *glick*, und *heil*, *gesundheit*, Gal. *salut*, *sanct*, Hisp. *salud*, *σωτηρία*, incoluntia. *Cic. l. 5. 89.* Reipublicæ salus deest, si &c. *Id. l. 1. Orat. c. 8.* Dare salutem, liberare periculis. *Id. 2. Orat. c. 49.* Saluti esse alicui. *Plaut. Men. 1. 2. 25.* Averti prædam ab hostibus, nostrum salute socium. h. e. *salvis lociis.* Eademque ratione locutus est *Rud. 4. 2. 6.* Dicimus etiam salutem alicui ferre, afferre, restituere, salutem jacere in re aliqua, &c. *Cic. passim, & alii.* ¶ Ponitur etiam pro sanitate, seu vita. *Cic. de Arusp. resp. c. 26.* Qui medicis non ad salutem, sed ad necem utitur. *Idem 2. Ac. ep. 19.* Saluti, si me amas, consule. ¶ Item inæpissime pro voto, seu præcacione, qua aliquem incolumem, sanumque optamus. *Cic. Att. l. 4. ep. 9.* Is misit ad me statim, qui mihi salutem nunciaret. *Id. ibid. l. 14. ep. 1.* Tulliolæ salutem dic. *Id. Att. 5. ep. 20.* Mandavit, ut mihi salutem adscriberes. Sic salutem mittere, referre, scribere, salutem impertiri alicui, & impertire aliquem salutem. *Cic. passim, Terent. Plaut. & alii.* ¶ Interdum, salutem alicui dicere, est valedicere, deferre, ab aliqua re recedere. *Cic. Fam. 7. ep. ult.* Ego vero multam salutem & foro dicam, & Curie, *ἀντὶ τῆς ἀδρι.* ¶ Ab Romanis Salus pro Dea culta est, templumque habuit, quod a Fabio Pictore pictum fuit. A. U. 450. exultumque est Claudii principatu, ut *Plin. l. 35. c. 4.* tradit. *Terent. Adel. 4. 7. in fin.* Ipsa si capiat Salus, servare profus: non potest hanc familiam. ¶ Augurium salutis, *ἀντιστοιχία*, fuit solenne quoddam augurii genus apud Romanos, quo Deorum voluntatem explorabant, concederentne illis, ut pro populo salutem peterent: quæ nefas esset eam a Diis petere sine eorum licentia. Ad hoc augurium capiendum eligebatur dies quotannis, quo die nulla esset unquam domi torvis calamitas Reipubl. sequuta, pacis tempore, & omnibus rebus quiete procedentibus & florentibus, ut docet *Dio l. 37.* Intermissum aliquando fuit, sed repetitur primo ab Augusto, ut in *ejus vita c. 31.* *Sueton.* narrat, cum omnium rursus fuisset, revocatum est a Claudio, ut apud *Tacit. 12. Ann. c. 23.* legitur. Meminit hujus Augurii etiam *Cic. l. 1. de Divin. c. 47.*

Salustius, V. *Crispus.*

Salutabundus, a, um, adject. salutans. *Martian. Capel. l. 7. post init.* Jovem salutabundam lauxerit.

Salutaris, & re, o. 3. *salutaris*, *salutifero*, *salubre*, Ger. *heilfam*, Gal. *salutare*, Hisp. *saludable*, *σωτηριος*, saluber, sanitatem præbens, idoneus ad sanitatem præbendam. *Cic. l. 6. Fam.* Erat meum consilium cum fidele Pompeio, tum salutare utrique. *Id. l. 1. de Divin.* Cur stella Jovis, aut Veneris conjuncta cum Luna ad ortus puerorum salutaris sit. *Id. l. 3. de nat. Deor. c. 9.* Nihil nobis salutaris, nihil ornatus aspectu. ¶ *Litera salutaris* est litera A, quæ abolitionis nota erat, ut *vixissis* C, quæ condemnationis. *Cic. pro Mil.* Nec nobis tam salutarem hanc in judicando literam, quam illam tristem dedisset. ¶ *Literæ salutaris* dicuntur, quæ consolationem afferunt. *Cic. Att. l. 9. ep. 7.* Sic ergo habeo, salutares te mihi literas misisse. ¶ *Dignus salutaris*, ille, qui pollicii est proximus, qui & *index* dicitur. Dicitur est a *salus*, sive qui eo digito protenso salutare veteres solerent, sive qui silentium eo indicerent, res maxime salutaris, unde & Harpocratem, & Angeronum sinebat labellum indice compingentem. Utramque nominis causam affert *Gysald. dial. 2. Martian. l. de nupt. Phil.* Verum quidam redidit puer ad os compresso digito salutaris, silentium commonebat. *Suet. in Aug. c. 80.* Dextraque manus digitum salutare tam imbecillum interdum sentiebat, &c. ¶ Salutaris porta, una ex portis urbis Romæ, ita appellata ab æde Salutis, quod ei proxima fuit, vel ob salutationes vocantium Prætores, nempe quod ad eam Prætor salutaris is, qui in Provinciam Prætoris, aut Proconsule exiret. *Fest.*

Salutariter, adv. *salutarmine*, Ger. *heilfamlich*, Gal. *frincement*, Hisp. *saludablemente*, *σωτηριος*, salutis ergo, tuendæ salutis gratia, sine discrimine salutis. *Cic. in Brut. c. 2.* Quibus illi ipsi, qui didicerant eis uti gloriose, quemadmodum salutariter uterentur, non reperiebant.

Salutarium, ii, *σωτηριον*, munus convalescentibus exhibitum. *Tertul. in Apol. c. 46.* Statuis, & salutaris remunerari. Ahi al. leg. ¶ Bibere salutaria, *bere alla salute degli amici.* *Apul. l. 2. Metam.* Dumque bibere salutaria posulant, sic ad me Byrrhæna, &c.

Salutatio, onis, *σωτηριον*, actus salutandi. *Cic. in Pison. c. 40.* Quis enim te aditu, quis ullo honore, quis denique communi salutatione dignum putet? *Id. Fam. 7. ep. 28.* Dare se salutationi amicorum. *Id. ad Brut.* Hæc scripsi in ipsa turba matutina salutationis. *Liv. l. 1.* Inter exercitus salutatio facta.

Salutator, oris, *salutator*, *σωτηριος*, qui salutatur. *Q. Cicero de petit. Conj. c. 9.* Deductor officium, quod majus est, quam salutarium. ¶ Saluator mercenarius, qui sportulæ spe lingulis matutinis veniebat ad potentiorum aliquem salutandum. *Col. in pref. l. 1.* An honestis duxerim mercenarii salutatoris mendacissimum aucupium circumvolitantis limina potentiorum? &c.

Saluatorius, a, um, *σωτηριος*, quod ad salutationem spectat. *Plin. l. 15. c. 11.* Omnia jam & virorum saluatoris cubilibus inclusa. h. e. cubiculis, in quibus morabantur clientes dominum saluatoris, *amicorum.* ¶ Saluatorium publicum exercere. V. *Publicus.* ¶ Saluatorius casus, est vocativus, quia eo salutamus. *Priscian. l. 5. pag. 671. Pufsch.*

Salutatricis, icis, f. quæ salutatur. *Juven. sat. 5. v. 21.* Salutatricis turba. *Martial. l. 9. epigr. 101.* Charta salutatricis. h. e. epistola.

Salutatris, a, um, part. passiv. *salutato.* *Ovid. 2. de Pan. epist. 7.* Esse salutatris vult te mea litera primam.

Salutifer, ra, rum, *salutifero*, *σωτηριος* ferens salutem, salutaris. *Ovid. 2. Metam. v. 642.* Totique salutiferi orbis crece puer, dixit. *Id. Heroid. ep. 21. v. 174.* Daque salutiferam jam mihi fratris opem.

Salutificator, oris, in. saluator. *Tertul. de resur. carn. c. 47. & l. 5. adv. Marcion. c. 15.*

Salutiger, a, um, adject. idem quod salutifer. *Auson. de nomin. 7. dist. Sexta salutigerum sequitur Venus alma parentem. Adde Prudent. in Hippol. v. 235.*

Salutigerulus, a, um, idem ac salutiger, ut Pueri salutigeruli, idest servi, qui iussu domini, vel dominæ hunc, & illum salutant, suntque nuntii, & renuntii. *Plaut. Aul. 3. 5. 28.* Salutigerulos pueros, vehicula qui vehar.

Saluto, as, a. t. *salutare*, *קרא*, Ger. *grüßen*, Gal. *saluer*, Hisp. *saludar*, *συνίζω*, salutem alicui dico, aliquem visito, a *salus*. *Cic. pro Rosc. Com.* Hunc posteaquam salutavit. *Id. Att. l. 4. ep. 12.* Domus te tota nostra salutatur. *Id. l. 7. Fam.* Tironem meum saluta meis verbis. ¶ Neque vero accedentes tantum salutare dicuntur, sed etiam abeuntes. *Plaut. Mil.* Etiam nunc saluto te familiaris, priusquam eo. *Sat. l. 4. Theb.* Stant tamen, & nota puppim de ruppe salutant. ¶ Item salutare solemus in sternutationibus. *Plin. l. 28. c. 2.* Cur sternutationis salutamus? ¶ Interdum saluto sumitur pro venerari. *Cic. pro Rosc. Amer. c. 20.* Cum Deos salutatam aliqui venerint. ¶ Item pro vocare. *Horat. de Ar. v. 87.* Descriptas servare vices, operumque colores, cur ego, si nequeo, ignoroque, Poeta salutor? ¶ Item pro servare, & quasi salutem dare. *Plin. l. 17. c. 22.* Sequenti anno palmis salutantur, pro viribus matris singuli, aut gemini. Singularis est hic *Plin.* locus, nec fortasse mendo caret, ut Interpretes animadvertunt.

Salvus, a, um, sano, *salvus*, Ger. *frisch*, und *gesund*, Gal. *saïn*, & *saive*, Hisp. *salvo*, *σῶος*, sanus, incolumus, integer, a *salus*. *Ter. And. 5. 6. 9.* Salvus sum, si hæc vera sunt. *Cic. Att. l. 5. 5.* Te salvi venisse in Epirum, vehementer gaudeo. *Id. pro Cæc. c. 7.* Quoad videretur salvo capite fieri posse. ¶ Dicitur & de inanimis. *Cic. pro Rosc. Amer. c. 1.* Ut utrumvis salvo officio se facere posse arbitraretur, *senz peccare contra illovere.* *Id. 12. Fam. ep. 23.* Nullam partem sanæ, & salvæ reip. gustare potuisti. ¶ *Salva res est, il tutto va bene.* *Terent. Eun. 2. 2. 37.* Parmenonem tristem video, rivalis servum; salva res est. *Adde Plaut. 2. 2. 34.* ¶ *Salvis rebus.* h. e. stante, salva Republica. *Cic. Fam. 7. ep. 30.* Bis est a me iudicio capitis, rebus salvis, defensus. *Id. l. 4. ep. 1.* Utinam, Servi, salvis rebus (sic enim est dicendum) colloqui potuissim inter nos. ¶ *Salvus sis*, formula est salutantium. *Terent. And. 5. 4. 3.* Salvus sis, Chreme. ¶ *Savin' salute?* subintellige *res sunt?* *salvatus* interrogatio est, qua sciscitantur ab aliunde adventibus, nun res bene se habeant. *Liv. l. 40. c. 8.* Regiam ingressus perturbato vultu, in conspectu patris tacitus procul stetit: cui pater, *fatim' salve?* *Id. l. 1. c. 58.* Lucretiam mæstam in cubiculo invenit, quærentique viro, *fatim' salve?* minime, inquit. ¶ *Salva res est, cum salta senex,* prov. ab Apollinarius ludis tractum. *Fest.* Salva res est dum salta senex, quare parasiti Apollinis in scena dicitent, causam Verris in libro quinto, quorum prima est P. litera, reddidit, quod C. (al. P.) Sulpicio, C. (al. Cn.) Fulvio Consulibus, M. Calpurnio Pisone Pr. Urb. sciencie ludos, subito ad arma exierint, nuntiato adventu hostium, victoresque in theatrum redierint, solliciti ne intermissi religionem afferrent, inlaurandique essent, inventum esse ibi C. Pomponium libertinum mimum magno natu, qui ad tibicinem saltaret. Itaque gaudio non interruptæ religionis eliam vocem nunc quoque celebrari, &c.

Sam, pro *sum* dixere Veteres. *Fest. in voca Calim.*

Samara, V. *Samera.*

Samarita, æ, *Samaris*, *σαμαριτα*, urbs Palæstinæ, in Tribu Ephraim, condita ab Assyris anno mundi 3247. ad regionis custodiam, Tribuum maxima, pulcherrima, & multissima, caput regionis cognominis. *Plin. l. 5. c. 13.*

Samarita, æ, m. *Σαμαριτης*, adject. a Samaria. *Juven. l. 2. in Joan. v. 324.* Ecce Samaritum populi venere rogantes.

Samarites, æ, m. Samarita. *Pofip. in Saturn. c. 8.* Nemo illic Samarites.

Samariticus, a, um, adject. a Samaria, ut Samaritica mulier, *Juven. l. 2. in Joan. v. 256.*

Samaritis, idis, f. adject. Samaritica. *Juven. l. 2. in Joan. v. 346.* forte venit Samaritida Sicheu.

Samarobriava, vel Samarobriga, æ, *Amiens*, urbs Galliæ, a Samara fluvio prætereunte sic dicta. *Cic. & Cæf.*

Sambuca, æ, f. *sambuca*, *σαμβυκη*, instrumentum musicum, idem ac illud, quod vulgo vocamus harpam. *Porphyr. in Prolem. Harmon.* Sambuca triangulum instrumentum est, quod ex inæqualibus longitudine, sicut & crassitudine, nervis efficitur. *Scip. Afric. orat. cont. leg. judic. Corn. Græci*, apud *Macrobr. Saturn. 3. c. 14.* Docentur præstigiis inhonestas cum cinnadulis, & sambuca, & palterioque eunt in ludum histriorum, discunt cantare, quæ majores nostri probo ducier voluerunt. *Pers. sat. 5. v. 95.* Sambucam citius caloni aptaveris alto. h. e. citius calonem procerum, & stultum, atque ideo musicæ imperitum, sambucam pulsare duceris: citius asinum fidibus canendis aptum reddideris. ¶ Videtur etiam sambuca poni pro sambucitria. *Spartian. in Adr. c. 26.* in convivio tragædias, comædias, Atellanæ, sambucas, lectores, poetas pro se semper exhibitit. V. *Sambucina.* ¶ Est & genus machinæ militaris. *Fest.* Sambuca, organi dicitur genus, a quo sambucitriæ quoque dicuntur. Per similitudinem etiam machinam appellatur, qua urbes expugnant. Nam ut in organo chordæ, sic in machina funes intenduntur. Hæc *Festus*. Erat autem hujusmodi machina pons quidam ligneus, qui iunibus circa tenis et navibus, aut turri ligneæ erectis confendendis hostium muris viam præbebat. Plura habet *Lipp. l. 1. Puliorcet. dial. 6.*

Sambucibus, a, um, *sambucibus*, *ἀμνός*, quod ex sambuco est. *Aurel. Virg. de Vir. illustr. c. 10. de Jun. Brus.* Baculo sambucæ aurum infusum Deo donum tulit. *Plin. l. 29. c. 4.* Sambuca arbor.

Sambucina, æ, f. *σαμβυκίνη*, quæ sambuca canit, sicut fidicina, quæ fidibus. *Plaut. Stich. 2. 3. 57.* Fidicinas, tibicinas, sambucinas advexit secum forma eximia. In quibusdam editionibus est *sambucas*, eodem sensu. V. *Sambuca.*

Sambucitria, æ, f. *σαμβυκίτρις*, mulier sambuca canens, quæ & sambucina dicitur. *Liv. l. 39. c. 6. ad fin.* Tunc paltrix, sambucitriæque, & convivalia ludionum oblectamenta addita epulis.

Sambucus, i, f. *sambucus*, Ger. *holder hassel*, Gal. *surezu*, Hisp. *saucos*, *acta*, genus arboris. *Seren. Samnonic.* semper scribit *saucos*. Primam enim corripit. *Plin. l. 16. c. 18.* Non temere in montibus visæ sunt prunus, juglans, morus, sambucus.

Same, es, f. *Samos infula*, apud Poetas. *Virg. 3. Æn. v. 271.* Dulichiumque, Sameque. *Ovid. l. Trist. eleg. 4. v. 67.* Ithaceve, Sameve.

Samēra, vel *Samara*, z, f. *πυλαίας σάμαρα* semen ulmi. *Colum. l. 5. c. 6.* Attineam ulmarum Tremellius Scrota non ferre sancraim, quod est semen ejus arboris, falso est opinatus. *Plin. l. 16. c. 17.* Attineæ non ferunt samaram, ita vocatur ulmi semen. Quidam leg. *Jamara*, ut sit accus. plur. a *Jamarum*, n. 2. *Id. l. 17. c. 11.* Uimorum, prius quam folio vestiantur, samara colligenda est circa Martias calendas, cum flavescere incipit.

Samia, z, f. genus placente, sic dictæ a Samo infula, ubi optimæ fiebant in sacrificiis Junonis. *Tertul. l. 3. adv. Marcion. c. 5.* Placentas, & samias cogere.

Samiaris, ii, m. *σαμιαίς*, qui ferramenta cote acuit, & arma terget satellitum Imperatoris. *Inscript. apud Turneb. l. 27. c. 21.* Samiarius Doryphoron.

Samiatus, V. Samio.

Samio, as, a. 1. acuo, a Samo inf. quod in Samo acuendi ars polleret, vel quod Samia creta polita, & nitida acuerentur, vel quod Samiæ testæ acumen infigne haberent, & vini etiam ad cædendum. *Non. c. 4. n. 344.* Hinc famiata ferramenta, apud *Vopisc. in Aurelian. c. 7.*

Samiolus, a, um, *σαμιόλος*, diminut. a Samius. *Plaut. Stich. 5. 4. 12.* Batiolis bibunt, nos nostrum Samiolo poterio. h. e. parvo poculo fictili.

Samiūm, V. Samius, a, um.

Samius, a, um, *σαμῖος*, quod est e Samo infula. Samius Philoſophus, vel Senex, Pythagoras. *Ovid. l. 3. Trist. eleg. 3.* Et Samii sunt rata dicta senis. ¶ *Vafa Samia*, vafa fictilia, five ex creta, ita dicta, quod primum in Samo inf. fabricata sunt, teste *Gel. l. 7. Lucil. apud Non. c. 4. n. 434.* Et non pauper ut Samio, curtoque catino. ¶ Usurpatur etiam *Samiūm*, vel *Samiūm orum*, absolute pro vasis Samiis. *Cic. apud Non. l. c. Imperia Pontificum Diis immortalibus grata sine Samio. Auct. ad Her. l. 4. c. 51.* Nos Samiis delectabimur. ¶ *Samia testæ*, genus testæ, quod in Samo infula fingebatur. Erat acuta instar culetri, & auctore *Non. l. c. Lucil. sat. l. 8.* Testam sumit homo Samiam, ubique illi celo præcidit caulem, testæque una amputat ambo. ¶ Hinc idem *Non. ibidem* docet, Samium absolute pro acuto poni.

Samnis, itis, f. 3. idem ac Samnium. *Lucan. l. 2.* Mutavit translata locum, Romanaque Samnis Ultra Caudinas Iperavit vulnera Furcas.

Samnis, itis, m. & f. qui est ex Samio, ut Samnis homo, *Lucil. apud Non. c. 4. n. 425.* Samnisuria, *Sil. l. 4. v. 562.* ¶ Legitur & Samnitis in recto casu. *Prudent. l. 2. adv. Symmach. v. 515.* asper Samnitis, Marfuique &c.

Samnites, ium, m. 3. *σαμνίται*, pop. Samnii. De nominis causa ita *Festus* scribit: Samnitis nomen factum ab hællis, propter genus hællitarum, quod *σάμνις* appellent Græci. Alii ajunt Sabins vere sacro voto, hoc genus hominum extra fines ejectione Comio Caftronio dote occupasse collem, cui nomen Samnio, a quo Samnites. Græci Saunitas dixerunt, ut est apud *Plin. l. 3. c. 12.* lidem etiam Sabelli dicti sunt, diminut. a Sabinis, a quibus originem traxerunt, teste *Plin. l. 3. c. 12.* Ferunt enim, Sabinos, cum adversus Umbros bellum gererent, Marti votum fecisse, si victoria potirentur, se illi consecraturus, quicquid eo anno apud ipsos nasceretur. Quare cum re bene gesta in patriam rediissent, cum reliquum anni totius proventum, tum etiam filios eo anno natos Marti consecrarunt. Eos igitur, cum adolevisent, duce Tauro, in Campaniam ab sedes novas querendas emiserunt, ubi nullo propemodum negotio, ejectionis Opicis, sedes suas collocarunt, originique suæ memores Sabellos se se, quasi Sabinorum fobolem, appellarunt. Ferocissimam inter omnes Italicas-Samnitiūm gentem fuisse, ex eo intelligi potest, quod cum eis per annos octoginta quotidianis prope armis a Romanis esset dimicatum. ¶ Samnites quoque fuere gladiatorum genus, cui hoc nomen, non quia natione essent Samnites, sed quia armatura eorum talis esset, qualis Samnitiūm. *Lrv. l. 9. c. 40.* Campani ab superbia, & odio Samnitiūm, gladiatores, quod spectaculum inter epulas erat, eo ornato armarunt, Samnitiūmque nomine appellarunt. Vide de his *Lippium in Saturnalib. l. 2. c. 11.*

Samniticus, a, um, ad Samnites pertinens, ut Samniticum bellum. *Sueton. in Vitell. c. 11.*

Samnitis, V. Samnis.

Samnium, ii, n. *Abruzzo Citeriore*, regio Italiae, quam Samnites incolere. *Flor. l. 1. c. 16.* Populus Romanus ruinas ipsas urbium diruit, ut hodie Samnium in ipso Samnio requiratur.

Samolus, ii, herba in humidis locis nascentis, quæ in Officinis Pulsatilla vocatur, ab aliquibus etiam *Samio*. Efficax est contra tumorem, & boum morbos. *Plin. l. 24. c. 11.*

Samos, vel *Samius*, f. 2. *Samo*, *σαμῖος*, inf. maris Icarii, Joniæ adjacens contra Ephesum urb. In hac infula Juno nata esse dicitur, & educata, & Jovi in matrimonium tradita. Hinc ibi præcipue colebatur. Scribit *Varro*, Samion prius Partheniam nominatam, ibique antiquissimum fuisse Junonis templum, & simulacrum in habitu nubentis hauratum, & sacra ejus anniversaria nuptiarum ritu celebrari consuevisse. In ea etiam templum Bacchi fuit, quod Elpis exstruxit. *Plin. l. 8. c. 16.* Hinc primum vasa fictilia fabricata, teste *Aul. Gel. l. 7.* In Samo infula natus est Pythagoras, maximus ille Philoſophus, qui propterea a Poetis per Antoniamiam Senex Samius, & absolute Samius appellatur. Item Chærius Poeta, qui 75. Olympiade victoriam Atheniensium contra Xerxem verbis scripsit, pro singulari verbis singulos lateres aureos recipiens, quem tamen *Horat. in Arte* incultum Poetam vocat. *V. Plin. l. 5. c. 31.* ¶ *Samos altera*, vel *Same*, *Samdrachi*, *σαμδραχί*, inf. Thraciæ, in mari Ægeio, al. inf. maris Ægei, Thraciæ adjacens, quæ etiam Samothrace, & Samothracia appellatur, & Poetice Samos Threjicia. *Virg. 7. Æneid. v. 208.* ¶ Olim Dardania dicta est a Dardano quodam Trojano, qui Palladium secum terens eo traditur confugisse. Post Samis ex infula illa maris Icarii bello ejectionis, cum se ex Asia in Thraciam recepissent, inditum nomen, ut pro Dardania Samothracia vocaretur. In ea Venus, Pothon, & Phæthon colebantur. *Plin. l. 36. c. 5.*

Samosita, orum, n. 2. *Stempfar*, urbs exc. Syriæ, ad Euphratem fluvi. caput Comagenes reg. patria Luciani.

Samothrace, es, f. infula Thraciæ, eadem ac Samos. *V. Samos. Var. l. 4. c. 6. de L. L.*

Samothracæ, m. 3. vel Samothracæ Dii, iidem erant ac Penates Romanorum. *Macrobi. l. 3. c. 4. Cassius Hemina* dixit, Samothracas deos, eodemque Romanorum Penates, proprie dici *θεοὶ μυστήριον*, &c. *Var. l. 4. de L. L.* scribit Deos Samothracæ fuisse duos, Cælium, & Terram: nam hos quosque dici deos inagos, & in Augurum libris *Divipotes*, & apud Samothracas *θεοὶ δωμάτων*. Alii tres statuerunt Samothracas, Jovem, Minervam, & Junonem: alii quatuor, eisdemque, quos etiam Cabiros appellat *Interpr. Apollon. in Argon. l. 1.* nempe Cererem, Proserpinam, Plutonem, & Mercurium. *Juven. sat. 3. v. 144.* jures licet & Sa-

mothracum, Et nostrorum aras. *V. Voss. de Idololat. l. 2. c. 57.*

Samothracia, z, eadem quæ Samothrace. *Virg. 7. Æn. v. 208.* Threjiciamque Samon, quæ nunc Samothracia fertur. ¶ Est etiam hoc nomine gemma quedam nigra, ac sine pondere, ligno similis, quæ in Samothrace copiose nascitur. *Plin. l. 37. c. 10.*

Sampfa, vel *sampa*, vel *sansa*, z, f. *sansa*, olivarum caro mola suspensa leviter comminuta, & ossibus liberata, quæ deinde exprimitur, oleumque fundit, aut aridis quibusdam herbis, feminibusve condita in ufum cibarii, condimentive reponitur. Ejus conficiendæ rationem *Col. toto c. 49. l. 12.* tradit. *Id. ibid.* Olea injicitur quam mundissimis molis suspensis, ne nucleus frangatur: & cum est in sampfam redacta, tunc fal coltus, tritulusque manu permiscetur cum cæteris aridis condimentis. ¶ Sunt etiam sampfæ ipsa olecula, seu nuclei olivæ, qui in sampfa conficienda exprimi debent. *Id. ibid. c. 50. de oleo conficiendo.* Resolutis corticulis (olivæ) emolliri debent, & aut regulis, si consuetudo erit regionis, aut certe novis ficinis sampfæ exprimi. Ita exponunt *Col. Rhodig. Ruellius*, & quidam *Columelle Interpres*, qui etiam in aliis modo allatis *Colum. locis* sampfam pro oleculo accipiunt. Verum cum nunquam in eodem *Colum.* legatur, nucleum olivæ extrahendum esse in oleo faciendo, quin eodem *cap. idem Auctor* moneat, in stringenda bacca cavendum esse, ne nucleus confringatur, quia saporem olei vitiat; dicendum est, sampfas exprimi nisi esse, ac carnem ipsam oleæ perstringi ad succum exprimendum: quæ interpretatio pluribus illustratur a *Passeratio in Lexico.*

Sampſicræmus, i, m. Regulus quidam Syriæ a Pompejo devictus, qui proinde hoc nomine appellatur a *Cic. 2. Att. ep. 14. 16. c. 17.*

Sampſuchinus, a, um, *σαμψυχῖνος*, quod est ex sampſucha. *Plin. l. 21. c. 22.* Fit ex eo oleum, quod sampſuchinum vocatur, aut amaracinum. Sampſuchum, i, *maggiorana*, *sansugo*, *σαμψυχῖνος*, herba, quæ aliter amaracus. *Plin. l. 21. c. 1.* Amaracus Dioles medicus, & Sicula gens appellavere, quod Ægyptus, & Syria sampſuchum, & *Id. c. 22.* Sampſuchum, five amaracus, in Cypro ludatissimum, & odoratissimum, scorpionibus adversatur ex aceto, & sale illitum. *Colum. l. 10. v. 171.* Natque jam veniant hilari sampſucha Canopo.

Sanus, V. Samos.

Sanabilis, & le, o. 3. *sanabile*, Ger. *genesferig*, Gal. *gueriffable*, Hisp. *sanable*, *ιδούσι*, quod sanari potest. *Cic. 4. Tusc. li sunt ejusmodi constituti*, quasi mala valetudine animi, sanabiles tamen. *Cels. l. 2. c. 8.* Quisquis dolor deorfum tendit, sanabilior est.

Sanates, in. 3. populi, qui intra, supraque Romam habitaverunt, ita dicti, quia, cum descivissent a Romanis, brevi post in americanis, quasi sanata mente, redierunt. *Sigon. de antiq. jur. Ital. l. 1. c. 1. Fessus*, itemque *Gel. l. 16. c. 10.*

Sanatio, onis, *sanazione*, *τασις*, valetudinis restitutio, sanitas, salus. *Cic. 3. Tusc.* Cumque ad corporum sanationem multum ipsa corpora, & natura valeant. ¶ Sæpe translate sumitur. *Cic. Tusc. 4. c. 15.* Eorum igitur malorum in una virtute posita sanatio est.

Sancaptis, idis, f. nomen fictum atomatis, apud *Plaut. Pseud. 3. 2. 43.*

Sanchromæton, i, n. dracontea, genus herbæ. *Apul. de virtutib. herb. c. 14.*

Sancio, is, sanxi, citum, & sanctum, (olim sancivi, & citi, *Pompon. apud Diom. l. 1. a. 4. consecrare*, *שנקו*, Ger. *setzen*, Gal. *ordonner*, Hisp. *ordenar*, *ענין*, confectio, sanctum facio. *Serv. in 12. Æn.* Sancire proprie est sanctum aliquid, id est consecrari in sacre, suo sanguine hostiæ: & dictum sanctum, quasi sanguine sanctum. ¶ Fere sumitur pro decernere, statuere, sancte aliquid, & inviolabiliter constituere, stabilire, ratum facere. *Virg. 12. Æn.* Qui tædera fulmine iæcut. Ubi *Serv.* Sancit, confirmat, sancta esse facit, quia, cum sunt tædera, si consecratio fuerit, confirmantur. Vel certe quia apud maiores aræ non incendebantur, sed ignem divinum precibus elicibant, & *Lrv. l. 25.* Nisi Imperatoris, & ejusdem hostis prodiit capite, ac sanguine sœdus cum hostibus sancitur. ¶ Dicitur de legibus, & aliis rebus, variatque constructiones habet. *Cic. 2. Tusc.* Quas leges live Jupiter, live Minus sancit de Jovis quidem sententia, ut Poetæ ferunt. *Id. 4. Ver. in Quibus multa sanxit de ætate hominum. Idem pro Flac.* Prætor fœdit editio, ne ex Asia exportari liceret de frumento. *Id. de Fin. l. 1. c. 10. ad fin.* Ut dolore suo sanciret militaris imperii disciplinam. *Id. 3. Offic. c. 13.* Quod Athenis execrationibus publicis sanctum est. *Id. Phil. 13.* Sancire aurgem. *Proper. l. 4. eleg. 9. de Hercule.* m. nibus purgatum sanxerat orbem. h. e. firmaverat. *Tac. 5. hist. c. 9.* Regnum ab Antonio Herodi datum victor Augustus sanxit. h. e. ratum habuit. *Al. leg. auxil. c. 3. de Leg. c. 20.* In suo vitio quique puniatur, vis capite, avaritia, invidia, honoris cupiditas ignominia sancitur. h. e. pœna lege decretata puniatur. *Id. Att. l. 10. epist. 1.* Qui capite sanxit, si quis in seditione non alterius partis fuisset. hoc est lege sua capitis pœnam statuit.

Sancle, adv. *sanamente*, Ger. *beißigklich*, Gal. *sanflement*, Hisp. *sanamente*, *órtos*, *ávilis*, auguste, religiose. *Cic. 1. de nat. Deor.* Et pœ sancteque colimus naturam excellentem, atque præstantem. *Curr. l. 3. c. 12.* Virgines, & reginas excellentis formæ tam sancte habuit, quam si eodem, quo ipse, parente genitæ forent. ¶ Ponitur etiam pro firmiter, constanter. *Plaut. Capt.* An tu dubium habebis, etiam sancte cum jurem tibi? *Cic. l. 5. Fam. epist. 8.* Meque ea, quæ tibi promitto, ac recipio, sanctissime esse observaturum.

Sanclesco, is, n. 3. sanctus fio, vel sum. *Acc. apud Non. c. 2. n. 576.* Per nos sanclescat genus.

Sancrificatio, onis, *sancificazione*, *ἁγιασμα*, actus sanctificandi. *Tertul. de Baptif. c. 18. Sidon. l. 8. epist. 14.*

Sancrificator, oris, qui sanctificat. *Tertul. in Prax. c. 2.*

Sancrificium, ii, sanctificatio, vel sanctificationis locus. *Tertul. de resur. car. c. 47.*

Sancrificus, as, a. 1. *ἀγιός*, sanctum facio, confectio, divinis honoribus profequor. *Tertul. de orat. c. 3. Prudent. in hymn. aux. civ. v. 15.*

Sanchilôgus, a, um, adject. qui sancte loquitur, ut Lucas sanchilôgus, *Prudent. in Apotheof. v. 1072.*

Sanchimonia, z, idem ac sanctitas. *Cic. pro Rab. perduel.* Quæ mihi videtur ex hominum vita ad Deorum religionem, & sanctimoniam demigrasse. *Id. pro Quinct.* Quid mihi, inquit, cum illa sanctimonia summa, ac diligentia?

Sancilio, onis, *conformazione*, *ratificazione*, *πίη*, Ger. *befestigung*, Gal. *ordonnance*, Hisp. *establecimiento*, *επίστασις*, *βεβαιωσις*, constitutio, decretum, promulgatio, confirmatio, ratificatio. *Cic. pro Corn. Balbo, c. 16.* Cujus majestas tæderis sanctio defenditur. *Id. 6. Ver.* Nisi legum sanctionem, pœnamque recitarem. ¶ Metonymice ponitur pro lege, vel pro jure vocatur, seu pro eo, quod lege constituitur. *Serv. in 12. Æn.* Et sanctio vocatur lex cum terrore pœnæ. *Cic. pro Corn. Balbo, c. 4.* Deinde sanctiones faciendæ sunt aut genere ipso, aut obtestatione, & consecratione legis, aut pœnæ, cum caput ejus, qui contra facit, consecratur.

Sancitas, atis, *sanitas*, *πίη*, Ger. *heiligkeit*, Gal. *sanité*, Hisp. *sanidad*, *ἀγιότης*, qualitas illa, quæ per venerabiles sunt. *Cic. l. 1. de nat. Deor. c. 41.* Sanctitas autem est scientia colendorum Deorum. *Idem l. 1. Offic.* Deos placatos pietas efficit, & sanctitas. *Id. post red. in Sam. c. 14.*

Mecum Deorum, & hominum sanctitates omnes, & religiones affuerunt. ¶ Item morum integritas, innocentia, iustitia. *Nec. in Lysand. c. 4.* Sibi testimonium daret, quanta sanctitate bellum gessisset. *Tac. Ann. 14. c. 60.* Pures perstiterunt sanctitatem dominæ tuæ. ¶ Inter sanctitatem, pietatem, & iustitiam tale statuit *Cicero* discrimen, in *Top. c. 23.* Æquitas tripartita dicitur esse, una ad superiores deos, altera ad manes, tertia ad homines pertinere: prima Pietas, secunda sanctitas, tertia iustitia, aut æquitas nominatur.

Sanctitudo, inis, idem ac sanctitas. *Actius in Tereo apud Non. c. 2. n. 805.* Alia hic sanctitudo est, aliud & nomen, & nomen Jovis. *Cic. 4. de Repub. apud Non. ibid.* Eisdem terminis hominum curæ, atque vitæ, sic Pontificio iure sanctitudinem sepulturæ.

Sanctor, oris, xupctoc, sancitor, qui aliquid sancit. *Tac. l. 3. Ann. c. 26.* Sed præcipuus *Servius* Tullius sanctor legum tuit.

Sanctuarium, ii, sanctuario, סנקטור, Ger. *helgthumb*, Gal. *sanctuaire*, Hisp. *sanuario*, *ayiashectoz*, sacrum, sacer locus. *Aggen. de Isaac. pag. 61. edit. Gouf.* Extra sanctuarium, profanum dictum est. ¶ Dicitur etiam de aliis rebus, ut de tabulis, ut libris, in quibus sancta referuntur. Hinc sanctuarium Principis, idest libri, & commentarii secretioris Principis, vel locus ipse, & tabularium, in quo hujusmodi libri repositi afferuntur. *Sicil. Flac. in lib. de condit. agr. pag. 16. edit. Gouf.* Quod hi quis contradicit, sanctuarium Cæsaris respiciet. Omnium enim agrorum & divisorum, & assignatorum formas, sed & divisionem commentarii, & principatus in sanctuario habet. Qualescunque enim formæ fuerint, si ambigatur de earum fide, ad sanctuarium Principis revertendum erit. *Plin. l. 23. c. 8.* In sanctuariis Mithridatis Maximi Regis devicti Cn. Pompeius invenit in peculiari commentario ipsius manu compositionem antidoti.

Sanctus, a, um, *habilito*, xupctoc, sanctus, decretus, partis. a sancior. *Liv. l. 10.* De provocatione legem diligentius sanctam. ¶ Hinc pro Augusto, atque inviolabili usurpatur, ac propterea Tribunis plebis, & Legatis sancti dicuntur, hoc est lege tuti, ac defensi. *Cæs. l. 3. B. G. Legatos* (quod nomen apud omnes nationes sanctum, inviolatumque semper fuisse) retentos ab se. *Cic. 2. Phil.* Ut vestris etiam legionibus sanctus essem. *Id. post red. in Sen.* Numenque vestrum æque mihi grave, & sanctum, ac Deorum immortalium, erit. *Liv. l. 23. c. 22.* Et liquid unquam arcani, sanctive ad silentium in curia fuerit, id omnium maxime tegendum. ¶ Sancta loca sunt, quæ legum sanctionibus adversus injuriam, & vim munita fuerunt, ut sunt templa, mœnia urbium, & hujusmodi. *Cic. pro Rab.* Cæsam concionem, sanctum campum, inviolatum corpus omnium Civium Rom. integrum jus libertatis defendo servari oportere. ¶ Sanctus ærarium, dicitur intactius, & integrius, ex quo nihil promi licet ob annuas necessitates. *Cic. 6. Per.* Quas in ærario sanctiore conditas habebant. ¶ Per Metonymiam, dicitur de moribus hominum, qui legibus divinis, & humanis conformes sunt, & de ipsis hominibus, qui quadam majestate, & vitæ innocentia ad Dei, & beatarum Mentium virtutem quam proxime accedunt. Sumitur igitur pro bono, integro, pio, impolluto, *santo*, *δαιμόνιο*, *ἀγιω*. *Virg. l. 12. Æn.* Sancta ad vos animæ, atque istius inficia culpe descendam. *Id. 11. Æn.* Tuque o sanctissima conjux felix morte tua. *Cic. pro Rosc. Com.* Ætate grandis natu, natura sanctus, & religiosus. *Juven. sat. 14.* Et sanctam filius omni aspiciat sine labe donum, vitioque carentem.

Sanctus, & Sanctus, i, V. Sangus.

Sandaliarium, ii, vicus Romæ, ubi sandalia fiebant. *Gel. l. 18. c. 34.* In Sandaliario forte apud Libanum fuimus.

Sandaliarius, a, um, quod ad sandalia spectat. Apollo Sandaliarius dicitur esse Romæ, quod ejus templum esset in vico Sandaliario. *Sed Alex. ab Alex. l. 2. gen. dier. c. 18.* contra scribit, vicum Sandaliarium dictum esse ab Apolline Sandalario, cujus effigies sandalio ornata erat. Templum illud ab Augusto extractum fuisse, docet *Fransqu. in ejus vita, c. 57.* Ac Vætor quoque in 4. Urbis regione ponit.

Sandaligerulus, a, um, *σανδαλιότροπος*, qui sandalio utitur. *Plaut. Trin. 2. l. 22.* Flabelliferæ, sandaligerulæ, cantrices, cistellatrici.

Sandalis, idis, f. *σάνδαλον*, palmæ genus, dictum a similitudine sandalii. *Plin. l. 13. c. 3.* Quarta auctoritas sandalium, a similitudine appellatarum.

Sandalium, ii, n. *sandalo*, *σανδάλιον*, *σάνδαλον*, genus calceorum. *Hefychius* ait esse *γυμνασίων ὑπόδημα*, muliebres calceamentum. Nec tamen mulierum semper esse, sed etiam virorum, liquet ex *Att. l. 12. R. ubi Angelus præcipit Petro. ὑπόδημα τὰ σανδάλια σὺ. Sufidia sandalium tua. Ter. Enn. 5. 8.* Utinam tibi committigari videam sandalio caput.

Sandalum, i, tarris Gallici genus, plus alio quovis farre panis reddens. *Plin. l. 18. c. 7.* Gallæ quoque suum genus tarris dedere, quod illic *brance* vocant, apud nos sandalum, nitidissimi grani.

Sandapila, æ, f. *σανδαπέλα*, *καρφοφόρος*, genus feretri, locus ligneus, in quo plebeiorum, atque damnatorum cadavera portabantur, ut *Fulg. gen. de prisce sermone* interpretatur. *Horatius* vilem arcam. *Martialis* Orciniam spondam appellat. *Martial. l. 8. epigr. 75.* Stipataque tollitur alte Grandis in angusta farsina sandapila. *Juven. sat. 8. v. 175.* Inter carnifices, & fabros sandapilarum.

Sandapilarius, ii, idem ac vespillo, qui sandapilas fert. *Sidon. l. 2. epist. 8.* Vespillonum, sandapilariorumque ministeria.

Sandaracha, vel Sandarachia, æ, f. *σανδράρα*, *σανδράρα*, vel *σανδράρα*, coloris rubri genus. Medici Arabes putant, sandaracam esse nostrum vernicem. Sed hic est gummi juniperi. *Fest.* Sandaracham ait Verrius esse genus coloris, quod Græci fandyccem appellant. ¶ Duplex est, metallica, seu fossicia, quæ est colore cinnabaris, & vulgo arsenicum rubrum vocatur, & factitia, quæ est ceruâ in tornace cremata. *Plin. l. 34. c. 18.* Sandarachæ quoque propemodum dicta natura est. Invenitur autem & in aurariis, & in argentariis metallis, melior, quo magis rufa, & c. *Vitruv. l. 7. c. 12.* Ceruâ vero, cum in tornace coquitur, sputato colore ad ignem incendi sandaracha fit. De sandaracha *Plin. scribit l. 34. c. 18. c. 15. c. 6.* ¶ Sandaracha item herbæ genus, apibus gratissimum. *Plin. l. 11. c. 7.* Præter hæc convchitur erithacæ, quam aliqui sandaracham, alii cerinthum vocant.

Sandaracatus, vel Sandarachatus, a, um, *σανδράρατος*, cui sandaracha admixta est. *Plin. l. 35. c. 15.* Item lentes tollit cum squamis æris, aceto sandarachato.

Sandaracinus, vel Sandarachinus, a, um, *σανδράρακινος*, quod colorem sandarachæ habet, *Næv. apud Fest.* Merula, sandaracino colore. Ubi sandarachinus est luteus. Hunc enim colorem habet os merulæ. *Næv. sandaracham* quidam rubet ipsa, sed luteo colore tingit.

Sandaracæ, i, f. gemma in India nascens, loco ejusdem nominis, item in Arabia meridionali, colore igneo aureis intus guttis interfecto. *Plin. l. 37. c. 7.*

Sandafel, Indicæ gemmæ nomen, colore mali, aut olci viridis. *Plin. l. 37. c. 7.*

Sandyx, & Sandix, icis, & ycis, m. & f. *σάνδιξ*, & *σάνδιξ*, coloris rubri genus, quod *Galen. ad fin. l. 9. Simplicium* scribit hæc esse ceruâ

vehementius aduâ. *Plin. l. 35. c. 6* & alii ex sandaraca, æqua parte rubricæ admixta. Alii scribunt, herbam esse delicatæ olfacturæ, brevi caule, & in aliis tæniculo similem, nasci in insula maris rubri, esse & fandyccem genus coloris ex sandaraca, & ceruâ factum. *Hefychius* arborem credit. *Servius* etiam plantam esse tradit. Immo ipse *Virgilius* ita arbitratu est, ut *Plin. l. 35. c. 6.* scribit. Hæc si torreatur, æqua parte rubrica admixta, fandyccem facit. Quamquam animadverto, *Virgilium* existimasse, herbam id esse, illo versu, Sponte sua fandyx pascentes vestiet agnos. Sed ex eo versu non consequitur id, quod *Plinius*, & *Servius*, putant. Nam sententia Maronis est, fore, ut oves pascentes sponte fandycini coloris fiat. Denique *Virgilius* fortasse scripsit *fandyx*, non *fandyx*. Scandyx autem re vera genus herbæ est, de qua *Plin. scribit l. 21. c. 16.* Scandyx, quæ ab alius tragopogon vocatur, foliis croco simillimis. De ea etiam scribit *l. 22. c. 22.* ubi ait, peculiarem ejus laudem esse, quod fatigato Venere corpori succurrit. ¶ Reperitur etiam in genere mascul. *Grætius in Cyneg. v. 86.* Interdum Libyco tuncantur sandicæ pinne. ¶ Eius penultima in obliquis accipitur est quantitas. *Propert. l. 2. eleg. 25.* Illaque plebejo, vel sit fandyx amictu.

Sane, adverb. *certamente*, סנן, Ger. *waserlich*, Gal. *certes*, Hisp. *ciertamente*, *muerto*, certe. *Terent. Andr.* Sane pol illa temulenta est. *Cic. l. 1. Fam. epist. 9.* Sane moleste Pompejum id terre conitabat. *Id. pro Quir. c. 3.* Erat ei pecuaria res ampla, & rustica sane bene culta. *Id. 2. de Leg. c. 4.* Sane quidem hercule, & est ista recta docendi via. ¶ *Sane* quam, est admodum, valde. *Sulpit. ad Cic. 4. Fam. epist. 5.* Sane quam pro eo ac debui, graviter, molesteque tuli. *Brut. ad Cic. Fam. 11. ep. 13.* Sane quam sum gavifus. *Cic. ad Q. Fr. l. 2. epist. 6.* Quod de Pompejo Caninus agit, sane quam retrixit. ¶ In responsionibus est maxime, utique, certe, *51. Parr. l. 1. R. R. c. 2.* Vultis interea, vetus proverbium usurpemus? Sane, inquit Agrius. ¶ Est etiam idem quod saniter, *samente*, cujus contrarium est insanæ. *Plaut. Curc. l. 3. 20.* Bonum cū, pauxillum amare sane; insanæ, non bonum est. *Horat. l. 2. od. 7.* Non ego sanus bacchabor Edonis. *Senec. controvers. 34.* Euctemon dixit insanus, quam Glycon.

Sanefco, is, sine præf. & sup. n. 3. *sanafsi*, סנן, Ger. *gesund werden*, Gal. *guerir*, Hisp. *sanarse*, *ὀγιζομαι*, sanus fuis. *Col. l. 6. c. 7.* Sed vulnera facta igne, dum sanescunt, &c. Adde *Plin. l. 17. c. 23.*

Sanga, m. i. f. Hispaniæ, qui per Cantabros fluit apud Victoriâ Julibrogensium. *Plin. l. 9. c. 20.*

Sangænon, i, n. gemmæ nomen. *Plin. l. 37. c. 6.*

Sangualis, V. Sangualis.

Sanguen, inis, n. idem ac sanguis, apud vet. *Lucr. l. 1. v. 836.* Visceribus viscus gigni, sanguenque creari. *Cic. 5. Fin. c. 11. ex veteri Poeta.* Non refugiat misero sanguen, atque exalbescit metu.

Sanguinellus, i, m. *sanguinaccio*, *αἰματώδης*, sanguis hædi, sive suis, in cibum formatus. *Plin. l. 28. c. 14.* Et sanguine ejusdem in cibum formato, quem sanguiculum vocant.

Sanguilentus, a, um, adject. idem quod sanguineus, ut sanguilenta urina, *Scribon. Larg. compos. 102.*

Sanguinalis, & le, o, 3. quod ad sanguinem refertur. Herba sanguinalis, eadem est ac sanguinaria. *Cels. l. 2. c. 23.* Herba sanguinalis, quam Græci *πυλόγονον* vocant, inde nomen habet, quod sanguinis fluorem, undecunque teratur, sistat. *Col. l. 6. c. 12.* Vel sanguinalis herba, quam *πυλόγονον* Græci appellant.

Sanguinarius, V. Sanguino.

Sanguinarius, a, um, *sanguinario*, *crudele*, סנן, Ger. *blutbund*, Gal. *sanguinarius*, *cruel*, Hisp. *ensanguinadado*, *φιλαιμπος*, *αιμαχης*, ad sanguinem spectans, ævus, crudelis. *Cic. Att. l. 2. ep. 7.* Megebrotus, & hæc sanguinaria juvenus inimicissima est. *Plin. l. 4. epist. 22.* De hujus nequitia, sanguinariisque sententiis super cænam loquebantur. *Plin. alter l. 19. c. 4.* Nuntius sanguinarius. h. e. de sanguine & morte. ¶ Sanguinaria herba, & Sanguinaria, absolute, cujus succus naribus infusus sanguinem sistit, *sanguinella*. A Græcis *πυλόγονον* dicitur a multitudine genicularum. *Colum. l. 7. c. 5.* Est etiam gravis pernicietis herbæ sanguinariæ, quam *Cæ. Plin. l. 27. c. 12.* Polygonon Græci vocant, quam nos sanguinariam; non attollitur a terra, foliis rotæ, femine graminis.

Sanguinatio, onis, sanguinis emissio, ut gingivarum sanguinatio, apud *Cal. Aurelian. Tard. l. 4. c. 6.*

Sanguineus, a, um, *sanguigno*, pieno di sangue, di color sauguigno, Ger. *blutreich*, Gal. *sanguin*, de sang, Hisp. *lleno de sangre*, *αἰματώδης*, plenus sanguine, & ad corporis temperamentum refertur. Medicis enim sanguineus dicitur, cui plurimum inest boni sanguinis, hoc est qui temperamento calido sit, & humido. *Plin. l. 11. c. 37.* Costæ nulli, nisi sanguineum pulmonem habenti. ¶ Sumitur etiam pro eo, quod est sanguine constat. *Ovid. 2. Met.* Sanguineæ manant tanquam de vulnere guttæ. ¶ Item pro sanguinolento, seu aspero sanguine *Ovid. l. 3. Trist. cl. 9.* Pallentæque manus, sanguineumque caput. ¶ Item pro eo, quod cum sanguine conjunctum est, sive quod sanguis consequitur. *Hor. l. 1. Carm. od. 27.* Verecundumque Bacchum sanguineis prohibete rixis. ¶ Usurpatur quoque pro eo, quod sanguinis colorem habet. Sanguineus fructus, nisi arborem dicere malis, est cornus fœmina, vimina terens lenia, quæ vitibus vincula suppeditant. Ita dictus est, quia ejus cortex sanguinei est coloris, *sanguine*. *Plin. l. 16. c. 37.* Siquidem & genitæ, & populi, & ulmi, & sanguinei frutices, & betulæ, & arundo fissa, & arundinis folia, ut in Liguria, & vitis ipsa, recisique aculei rubi alligant, & intorta corylus. ¶ Hinc virgæ sanguineæ, idest quæ sunt ex sanguineo fructe. *Plin. l. 19. c. 10.* Sunt, qui sanguineis virgis tangant ea, quæ nolunt his (erucis) obnoxia esse. *Modestini. l. penult. ff. ad legem Pompejam de parricid.* Parricida virgis sanguineis verberatus, deinde in culleo infuitur cum cane, gallo gallinaceo, vipera, & simia, &c.

Sanguino, as, n. i. *scorver sangue*, *αιμαρής*, sanguine mano. *Quintil. l. 10. Declam.* Tum repetitis languinavere plantibus jam convalescentes lacerti. *Id. ibid.* Sanguinantes lacertos porrigere. ¶ Translate *Id. vel, ut alii volunt, Tacit. in Dial. de Oratorib. c. 12.* Lucrosæ hujus, & sanguinantis eloquentiæ usus recens, & malis moribus natus. h. e. mercenariæ, quæsituæ, & pecuniam ex clientum marsupio, tanquam sanguinem, extrahentis.

Sanguinolentus, a, um, *sanguinolento*, Ger. *blutig*, Gal. *sanguant*, Hisp. *sanguiento*, *αἰματώδης*, plenus sanguine, conspersus sanguine. *Auf. ad Her. l. 4.* Inimici statim sanguinolenta palma, crudelissima victoria potiti insultabant in horum miseris. *Ovid. 3. Epist.* Pectora sanguinolenta. ¶ Accipitur etiam pro eo, quod sanguini simile est, pro rubro. *Ovid. l. 1. Am. el. 12.* Ille color vere sanguinolentus erat. ¶ Litera sanguinolenta, translate sumitur pro invectiva, seu famoso libello. *Ovid. in Ibin. v. 3.* Nullaque, quæ possit, tot scriptis millibus, extat litera Nafonis sanguinolenta legi.

Sanguinosus, a, um, adject. sanguine abundans. *Cal. Aurelian. Act. 3. c. 4.* Sanguinosi phlebotomandi.

Sanguis, inis, m. 3. *sanguis*, *αἷμα*, unus ex corporis animalis humoribus, qui per venas in omne corpus diffunditur. *Cic. 2. de nat. Deor.* In quem sanguis a jecore per venam illam cavam influit. ¶ Sanguinem detraxere, sive extrahere, est venam aperire, ut sanguis superfluus, & noxius effluat. *Cel. 1. 2. c. 8. & 9.* ¶ Sanguinem mittere, idem est, ac extrahere. *Cel. 1. 2. c. 10.* Sanguinem incisā venā mitti novum non est. *Cic. Att. 1. 1. ep. 11. per translationem:* Nam & illud non nobis obest, videri nostrum testimonium non valuisse, missus est sanguis invidiæ sine dolore. ¶ Sanguinem alicujus tundere, est vulnerare, occidere. *Curr. 1. 3. c. 5.* Tum vero multum sanguinis fulum est. Sic, facere sanguinem, apud *Liv. 1. 2.* ¶ Hinc sæpe ponitur pro vita. *Liv. 1. 2. c. 8.* Sanguine Annibalē fānciam Romanum fœdus. *Quintil. declam. 317.* Unius sanguinem exigitis. ¶ Translate etiam ponitur pro genere. *Virg. 1. 1. 1. v. 19.* Progeniem sed enim Trojano a sanguine duci audierat. *Horat. 1. 3. od. 27.* Regius sanguis. ¶ Item pro vigore, spiritu, audacia. *Plaut. Bacch. 1. 2. 44.* Magistron' quemquam discipulum munitariar' Nil moror, discipulos mihi esse tam plenos sanguinis. *Cic. Att. 1. 4. ep. 16.* Amifimus, mi Pomponi, omnem succum, & sanguinem, sed etiam colorem, & speciem pristinam civitatis. *Id. in Brut. Succus ille, & sanguis incorruptus usque ad hanc ætatem Oratorum fuit, in qua naturalis ineffat, non luctatus nitor.* h. e. oratio fortis, robusta, vires, laceratos, & nervos habens. ¶ Item per translationem dicitur de pecunia. *Cicer. 5. Verr.* Quæ cum de Populi R. victu, de veltigalium nervis, de sanguine detraxisset ærarii. *Id. Attic. 1. 6.* Appius cum provinciam curavit, sanguinem miserit, quidquid potuit, detraxerit. ¶ Denique de aliis etiam humoribus interdum usurpatur. *Manil. 1. 5. v. 212.* Et viridis memoris sanguis decedit & herbis. *Stat. 5. Thebaid. v. 329.* Bacchæus sanguis. h. e. vinum.

Sanguisuga, æ, f. *sanguisuga, sanguetta*, עוקור, Germ. *ein egel*, Gall. *sangue*, Hisp. *sanguisuala, ββιλλα*, hirudo, vermis in aqua degens, a *sanguis*, & *sugo*, quod sanguinem sugat. *Plin. 1. 8. c. 10.* Cruciatum in potu maxime sentiunt hausta hirudine, quam sanguisugam vulgo capiepi appellari adverte. *Id. 1. 32. c. 7.* Idem præstare sanguisugam cinis ex aceto illitus putatur.

Sancus, Sancus, vel Sanctus, i, m. Hercules sic a Sabinis dicitur. Rationem nominis hanc affert *Propert. 1. 4. eleg. 10.* (al. 9.) Nunc quoniam manibus purgatum sanxerat orbem, Sic Sancum (al. Sanctum) Tanti compulserit Cures. *Festus in voce, Propter viam.* Propter viam fit sacrificium, quod est proficiendū gratia Herculi, aut Sango (al. Sango) qui fecit idem est Deus.

Santes, ei, *marcia*, הכור, Ger. *svundschveiff*, Gal. *bohe*, Hisp. *padre*, *ixapa*, sanguis corruptus, necdum ad puris albedinem, crassitudinemque coactus. *Cel. 1. 5. c. 25.* Ex vulneribus, ulceribusque exit sanguis, sanies, pus. Sanguis omnibus notus est. Sanies est tenuior hanc, varie crassa, & glutinosa, & colorata. Pus crassissimum, & albidissimumque, glutinosius & sanguine, & sanie. Exit autem sanguis et vulnere recenti, aut jam senescente: sanies inter utrumque tempus est: pus ex ulcere jam ad sanitatem spectante. *Cic. in Pison.* Saxa spargens tabo, sanie, sanguine atro. ¶ Sumitur etiam pro infectura. *Plin. 1. 9. c. 38.* Rursusque carminata mergitur, donec omnia ebibat saniem. ¶ Item pro facie. *Plin. 1. 15. c. 3.* Olivæ constant nucleo, oleo, carne, amurca: sanies est hæc ejus amara.

Saniōsus, a, um, *marcio*, Ger. *schveiffig*, Gal. *plein de sang meurtre*, Hisp. *heno de sanguaca, ixapadus*, sanie, & impuro sanguine conspersus. *Plin. 1. 7. c. 15.* Invalidi, aut non vitales partus eduntur, aut saniosi.

Sanitas, atis, *sanitas*, הנריטה, Germ. *gesundheit*, Gal. *sanit*, Hisp. *salud, sanidad, y-lau*, incolumitas, status corporis actiones omnes suas probe obeuntis. *Cic. 4. Tusc. c. 13.* Corporis temperatio, cum ea congruunt inter se, et quibus constamus, sanitas est: sic animi dicitur, cum ejus judicia, opinionisque concordant, eaque est animi virtus, quam alii ipsam temperantiam dicunt esse, alii obtemperantem temperantiam præceptis, & eam subsequentem, nec habentem ullam speciem suam, &c. *Quintil. 1. 5. c. 10.* Si robur corporibus bonum non est, minus sanitas. ¶ Translate dicitur etiam de animo, pro sapientia, seu pro bono statu mentis, animi quiete, & tranquillitate. *Cic. 3. Tusc. c. 4.* Sanitatem enim animorum positam in tranquillitate quadam, constantiaque censebant: his rebus mentem vacuam, appellatur insaniam. ¶ Hinc redire ad sanitatem pro eo, quod est respiciere. *Cic. 1. 12. Fam. epist. 10.* Quibus tamen ad sanitatem redeundū ante calendis Septembris potestas facta est. ¶ Item de oratione, pro stylo puro, & incorrupto. *Cic. de opt. gen. Or.* Illos potius, qui incorrupta sanitate sunt, quod est proprium Atticorum, quam eos, quorum vitiosa abundantia est, quales Asia multos tulit.

Saniter, adverb. *sanamente*. *Afrax. apud Non. c. 11. n. 51.* Adesto, assentio te amare, me adorare saniter.

Sanna, æ, f. *irrisio, dileggiamento*, נחלק, Ger. *verspottung*, Gal. *moquerie*, Hisp. *escarnio*, *μωχθ*, *χλδθ*, irrisio, quæ fit ore distorto, aut aliis gesticulationibus risum moventibus. *Vetus Interpres Perfi in Sat. 1.* Sanna dicitur os distortum cum vultu, quod facimus, cum alios deridemus. Est a *σν*, dens, vel potius (quæ est coniectura Isaaci Casauboni, ad primam Perfi satyram) a *σνν*, acure, unde *σνν dens*, & *σννθ*, *oculeata oratio*. Perottus cenet dici a narium sonitu. Alii originem arcessunt a Græco *σαννας*, quo Cratinus usus pro stulto, ut testatur Eustathius ad *Odyss. ξ. pag. 1761.* ubi & monet *σαννας* esse a Sannis populis, quos iphus ætas vocabat Tzanos. *Juven. Sat. 6. v. 305.* I nunc, & dubita, qua sorbeat æra sanna Tullia. *Perfi. Sat. 1. v. 62.* Quos vivere fas est occipiti cæco, posticæ occurrere sannæ.

Sannio, onis, m. *buffone*, נחלק, Ger. *glaffer*, Gal. *moqueur*, Hisp. *moñador*, *χλδθ*, iocura, qui omnibus modis risum movere nititur, qui soluto risu, & contortis corporis totiusque partibus quempiam irridet, morefque aliorum tam inepto gestu exprimit, ut, cum alios irridet, ipse omnibus sit ridiculus. *Cic. 1. 9. Fam. ep. 16.* Salis enim fatis est, fannionum parum. *Id. 1. 2. de Or. c. 61.* Atque hoc etiam animadverendum, non esse omnia ridicula faceta. Quid enim potest esse tam ridiculum, quam fannio est? Sed ore, vultu, imitandis moribus, voce, denique corpore ridetur ipso. Sallum hunc possum dicere, atque ita, non ut ejusmodi oratorem esse velim, sed ut mimum.

Sano, as, a. 1. *sanare, guarire*, נרפ, Ger. *gesund machen*, Gal. *guerrir*, Hisp. *sanar*, *υγιζω*, sanum facio, redintegro, incolumitati restituo. *Cic. 4. Tusc.* Citius repentinus oculorum tumor sanatur, quam diuturna lippitudo repellitur. ¶ Sæpe translate usurpatur pro ad bonam mentem revocare. *Cic. 2. Catil.* Quos quidem ego, si ullo modo fieri posset, non tam ulcisci studeo, quam sanare, & ipsos placare Reipublicæ. *Id. 4. Fin. c. 24.* Quæ hic Reipublicæ vulnera imponebat, eadem ille sanabat. *Senec. Herc. Fur. v. 1261.* Morte sanandum est scelus. h. e. expiandum.

Sanguālis, sive sangualis, is, f. *quālis*, genus avis. *Festus.* Sanguālis avis appellatur, quæ in Commentariis Auguralibus ossifraga dicitur, quia in Sangu Dei tutela est. Adde *Plin. 1. 10. c. 7. & Liv. 1. 41. c. 13.*

Sanfa. V. Sampfa.

Santerna, æ, f. chryfocolla ex nitro confecta, qua artifices untuntur in agglutinando auro. *Plin. 1. 33. c. 5.*

Santōnes, m. 3. pop. Galliz, in Aquitania, quorum tractus nunc Santonia, *la Saintonge*, dicitur, estque inter Inguisfemensem tractum ad Or. Pictonem ad Bor. Aquitaniam veram ad Merid. & Oceanum ad Occ. Hujus tractus præcipua urbs est Santones, seu Mediolanum Santonum, *Saintes*. *Lucan. 1. 1. v. 422.* gaudetque amoto Santonus hoſte.

Santonicus, a, um, adject. ad Santones pertinens. *Juvenal. Sat. 8. v. 145.* Tempora Santonico velas adoperta cucullo. ¶ *Santonicum*, *abolute*, & *Santonica* herba, abſinthium, qua Gallia Alpibus finitima abundat, *santonico*. *Plin. 1. 27. c. 7. & Colum. 1. 6. c. 25.*

Sanus, a, um, *sano*, נרפ, Ger. *gesund*, Gal. *Sain*, Hisp. *sano*, *υγιθ*, integer, incorruptus, prospera utens valetudine, cujus partes omnes probe suas obeunt functiones, a *σας*, inserta liquida. *Cic. 2. Phil.* Quabi medicus ille te sanum fecisset. *Cato c. 157.* Tam citissime sanus fiet ex eo morbo. *Cel. 1. 3. cap. 4.* Etiam sanissimo dari debet cibus. ¶ Transfertur quoque ad animum, & usurpatur pro sapiente, vel eo, qui rationis, & recti judicii compos est. *Plaut. Trin. 2. 4. 53.* Satin' tu sanus mentis, aut animi tui, qui conditionem hanc repudies? *Cic. 2. de nat. Deor.* Esse igitur Deos, ita perspicuum est, ut id qui neget, vix eum sanæ mentis existimem. *Id. 9. Attic. ep. 15.* Ego illum male sanum semper putavi, nunc etiam impurum, & sceleratum puto. ¶ Item ad orationem, pro bono, recto, incorrupto. *Cic. in Brut.* Nihil erat in eius oratione, nisi syncerum, nihil nisi sicum, atque sanum. *Id. ibid.* Rhodii saniores, & Atticorum similiores.

Sapa, æ, f. *vino cotto*, ex multo decocto tertia pars relicta, *σάρα*, *σάρα*. *Plin. 1. 14. c. 9.* Siraum, quod alii hæfema, nostri sapa appellant, ingenii, non naturæ opus est, multo usque ad tertiam partem mensuræ decocto; quod ubi factum ad didimiam est, defrutum vocamus. *Id. 1. 23. c. 2.* Vino cognata res sapa est, multo decocto, donec tertia pars superfit. ¶ Inter sapa, defrutum, & carœnum hoc interest, inquit *Pallad. in Octobr. tit. 18.* quod defrutum dicitur mustum a detervendo, ubi ad spissitudinem tortiter desumpaverit; carœnum, cum tertia perdita, duæ partes remanserint; sapa, ubi ad tertias redacta descenderit. Hæc *Pallad.* cæterum ipsum quoque defrutum dicitur a *Colum.* vinum ad tertias decoctum. V. *Defrutum*.

Sapei, m. 2. pop. Thraciæ, in cont. Myziæ, seu Scythiæ Europeæ, in ora maris Euxini, al. inter Neilum, & Hebrum in ora Australi Thraciæ. *Plin. 1. 4. c. 11.*

Saperda, æ, f. genus piscis, qui & coracinus fluviatilis dicitur. *Perfi. Sat. 5. v. 134.* Quid agam? rogatus? saperdas advehe Ponto, Castoreum, Stuppas, hebenum, thus &c. ¶ Ponitur translate pro sapiente, & lepidio, tanquam sit a *sapio*. *Var. apud Non. c. 2. n. 823.* Omnes videmus nobis esse bellui, & teitivi? saperdas, cum simus *σαρπ*. h. e. putidi & marci. Al. leg. *cum simus copree*. hoc est scuræ.

Saphon, onis, m. tunis navis in prora positus. *Cæcil. apud Isidor. 1. 19. Orig. c. 4.* Venerio curfu veni, prolato pede usque ad Saphonem.

Sapide, adv. cum sapore. *Apul. 1. 8. A. A.* Femur sapidissime percoctum.

Sapidus, a, um, *saporito*, *δρυλος*, quod gratum saporem habet. *Apul. 1. 2. Metam.* Tucetum perquam sapidissimum. *Apic. 1. 9. c. 10.* Jus sapidum. Et c. 11. Sapidiores pisces. ¶ Translate sapidæ pullæ. h. e. sapientes, *Alcim. Avit. ad Soror. v. 458.* ex parabola *Matth. c. 25.*

Sapientis, entis, o. *sapiente*, *saggio*, *saputo*, נחלק, Ger. *weſſandig*, Gal. *ſage*, Hisp. *ſabio*, *σοφθ*, qui sapit, sapientia præditus, sapientia præstans, a *sapio*. *Cic. pro Cluent. c. 31.* Sapientissimum esse dicunt eum, cui quod opus sit ipsi, veniat in mentem. *Id. 4. Catil.* Misera mors sapientis non potest accidere. *Ovid. 1. de ar. am. v. 65.* Tempora & sapienter ætas. ¶ In Græcia septem viri uno, eodemque tempore floruerunt, qui Sapientes habiti, & nominati sunt. Hi tuere Thales Milesius, Solon Atheniensis, al. Salaminis, Chilon Lacedæmonius, Pittacus Mitylenæus, Bias Priæneus, Cleobulus Lyndius, Myso Chenæus. *Plato in Protagora.* Vulgo loco Mylonis Periander Corinthius numeratur. Nominis originem hanc narrat. Cum piscatoribus ex Choo inf. rete ad litus trahentibus Milesii quidam supervenissent, piscationemque illam non conspecto reti mercati essent, dum rete expanderet, inter pisces etiam tripus aureus inventus est. De tripode inter piscatores, & Milesios controversia exorta est, cum Milesii tripodem sibi vindicarent, quod reti continerent, piscatores negarent, quod illis non nisi pisces vendidissent. Eam controversiam & ipsæ civitates Miletus, & Choo susceperunt, adeo ut prope ad arma venirent. Tandem Apollinem consuluerunt, qui respondit, donum illud illius ætatis sapientissimo deberi. Igitur communi consensu ad Thaletem Milesium tripodem missus est. Sed cum Thales affereret, Biantem multo se esse sapienterem, ad Biantem fuit allatus. A Biante eadem de causa pervenit ad Pittacum, & a Pittaco ad alium, ita, ut orbe peracto ad Thaletem rediret. Tunc septem illi viri staturerunt, tripodem illum Deo deberi, qui solus, & vere sapiens est, & largitor sapientiæ. Quare in templo Apollinis Deo dicitur fuit. Admirati Græci hanc virorum illorum animi magnitudinem, eos sapientes esse, sapienterque esse appellandos judicaverunt, quod divitias contemnerent, quodque sapientia sibi invicem cederent, seque a Deo illam habere profiterentur. *Plat. in vita Solonis. Diog. Laert. 1. 1. c. 1. vite Philos.* Vivere post Lycurgum, & Homerum, sed ante Pythagoram, qui primus ausus non est se sapientem appellare, sed dixit se philosophum esse, id est sapienter, intelligenterque amatorem. *Cic. 5. Tusc.*

Sapienter, adv. *saviamente*, Ger. *weifeſſich*, Gal. *sagement*, Hisp. *sabiamente*, *σοφθ*, secundum sapientiam. *Cic. pro Dom.* Qui non fide, & fallaciter populares, sed vere, & sapienter fuerunt. *Id. 1. 2. Fam. ep. 6.* Nemo est, qui tibi suadere sapientius possit te ipso. *Id. de clar. Orat. c. 42.* Servius sapientissime periecit, ut &c. *Plaut. Men. 5. 7. 2.* Imperium meum sapienter habeatis curæ.

Sapientia, æ, f. *sapienza*, נחלק, Ger. *weisheit*, Gal. *sageſſe*, Hisp. *sabiduria*, *σοφια*, cognitio rerum omnium, tum humanarum, tum divinarum. *Cic. 1. Off. c. 43.* Princepsque omnium virtutum est illa sapientia, quam *σοφια* Græci vocant. Prudentiam enim, quam Græci *φρονησις* dicunt, aliam quandam intelligimus, quæ est rerum expectandarum, fugiendarumque scientia. Illa autem sapientia, quam principem dixi, rerum est divinarum, atque humanarum scientia, in qua continetur Deorum, & hominum communitas, & societas ipsorum inter ipsos. *Id. 5. Tusc. c. 3.* Nam sapientiam quidem quis negare potest non modo re esse antiquam, verum etiam nomine? quæ cum divinarum, humanarumque rerum, tum initiorum, causarumque cujusque rei cognitione hoc pulcherrimum nomen apud antiquos assequabatur. ¶ Per Carchædrem dicitur etiam de una aliqua scientia, ut de Jurisprudencia. *Cic. 2. de Or. 1. 1. 1.* Nam offitantem, & dormitantem sapientiam Scævolarum, & cæterorum beatorum otio concedamus. ¶ Sumitur quoque interdu pro judicio, prudentia, sagacitate. *Cic. in Or. c. 21.* Sed esse eloquentiæ, sicut reliquarum rerum, fundamentum sapientia. *Id. pro Manut. c. 2.* Nunquam temeritas cum sapientia commiscetur, nec ad confu-

lium casus admittitur. ¶ Item pro temperatione quadam lenitatis & prudentiæ. *Cic. pro Deoz. c. 2.* Re iniquum est, sed tua sapientia fit exquisitissimum. *Id. pro Marcel. c. 6.* Ut mihi videantur Dii immortales vel placati jam, vel cætiati aliquando omnem spem salutis ad clementiam, & sapientiam victoris contulisse. ¶ Pro sapore, & sapiendi facultate, a *sapio*, qua saporem habere significat. *Symposius poeta vetus in enigmate de perna.* (refert *Voss. in Ætymol.*) Una mihi soror est, plures licet esse putentur, De fumo facies, sapientia de mare nata est. Huc allusisse videtur *Tertent.* cum inquit *Adelph. 3. 4. 62.* Hoc fallum, hoc adustum est, hoc lautum est parum: illud recte: iterum sic memento, sedulo moneo pro mea sapientia.

Sapientialis, le, adject. a *sapientia*. *Tertul. de anim. c. 15.* Summus in anima gradus vitalis, & sapientialis.

Sapientipotens, entis, o, qui sapientia multum valet, ut bellipotens, qui plurimum potest bello. *Cic. 2. de Div. c. 56.* Postremo quanquam semper tuit, ut apud Ennium est, stolidum genus Æacidarum, bellipotentes sunt magis, quam sapientipotentes, tamen hanc versus amphibologiam intelligere potuisset.

Sapinus, a, um, *Ἰσπινός*, quod ex sapino est. *Col. l. 12. c. 5.* Alii nucibus ardentibus sapineis idem efficiunt.

Sapinus, i, f. *Ἰσπίνος*, pars abietis inferior, quæ enodis est, sicut superior, quæ nodosa est, *suffera* dicitur. Hodie tamen vulgus Gallorum totam arborem sua lingua sapinum vocat. *Plin. l. 16. c. 39. Caro R. R. c. 31.* Præluum et sapino atra potissimum facito. ¶ Est etiam hoc nomine genema ex genere jaspidium. *Plin. l. 37. c. 9.*

Sapio, is, sapivi, vel sapii, (vel sapii, præsertim in compositis) a. 4. *sapere, esse savius*, *ἴσπειν*, *Ger. vvißig sein*, *Gal. être sage*, *Hisp. saber, saporis*, sapiens sum, vel rectam sententiam, vel opinionem habeo. Sed incertum est, qua de re sapio primo dicatur. Aliis placet, primo de animo dici, pro sapientem esse. Quorundam iudicio primo dicitur de rebus boni, malique saporis, inde ad animum transfertur. *Cic. in Ter. l. 1.* Hic plane nihil sapit. *Id. l. 14. Fam. ep. 1.* Qui, cum primum sapere cepit, acerbissimos dolores, miseriasque percipit. idest usum rationis habere. *Marcell. l. 9. ep. 6.* Nubere vis Prisco? non miror, Paula, sapiisti. *Novius apud Non. c. 10. n. 31.* Quando ego plus sapivi, qui fullonem compressi Quinquatribus. Ubi *Nonius* sapivi pro sapii. ¶ Quandoque dativo jungitur. *Plaut. Trin. Habent tu amicum, ut familiaritatem, cui pectus sapiat.* ¶ Sapere rem suam, est scire, quid fibi agendum sit. *Plaut. Pseud. l. 5. 81.* Desiste, recte ego meam rem sapio. ¶ Sapere ad genus, est nosse probe curare cuticulam, & indulgere genio. *Plaut. Pers. l. 1. 28.* Sapis multum ad genus. ¶ Notat etiam, ut diximus, saporem habere, *aver sapere, χυμίζω*, & pertinet ad sensum gustus, proprieque res ipsa sapere dicitur, quæ habet in se aliquem saporem. *Col. l. 7. c. 8.* Nec dubium, quin fici ramulis glaciatus caseus jucundissime sapiat. *Plin. l. 9. c. 17. de nullis.* Laudatissimi conchylium sapiunt. h. e. conchylii saporis habent. ¶ Dicitur etiam de sensu, sive organo gustus, pro saporem percipere, vel de saporibus recte iudicare. *Cic. 2. Fin. c. 8.* Nec enim sequitur, ut cui cor sapiat, ei non sapiat palatus. ¶ Transfertur ad odorem. *Plin. l. 17. c. 5.* Certe Cicero lux doctrinarum altera, meliora, inquit, unguenta sunt, quæ terram, quam quæ crocum sapiunt. ¶ In hac notione pro saporem habere sumitur non ineleger per translationem, pro referre. *Pers. Sat. l. 1. v. 11.* Cum sapimus patruos. idest cum sapientiam patruorum referimus.

Sapis, m. 3. *Ἰσπίνος*, h. *Æmilis*. Oritur in Romandiola Florentina 12. M. P. supra Sarsinam, deinde per Romandiolum propriam fluens, in mare Adriaticum cadit. *Plin. l. 3. c. 15.*

Sapium, ii, genus picis. *Plin. l. 16. c. 13.*

Saplitus, i, m. valde dives, *Ἰσπινός*. Legitur in *Petrani fragment. Tragur.*

Sapo, onis, *sapone, savone, סָפֹן*, *Ger. seifen*, *Gal. savon*, *Hisp. xavon, σαπῶν, σμύκη*, compositum quoddam ex sevo, & cinere, quo lineæ vestes, & manus mundantur, & dealbantur. *Plin. l. 28. c. 12.* Prodest & sapo. Gallorum hoc inventum, rutilandis capillis ex sevo, & cinere.

Saponarius, ii, m. qui saponem conficit. *Plin. Valerian. l. 1. c. 21.*

Saponatum, i, n. *saponata*, saponis aqua macerati bullæ. *Theodor. Priscian. l. 1. c. 8.* Saponato aliquid lavare.

Sapor, oris, *sapere, טָעַם*, *Ger. geschmack*, *Gal. saveur*, *Hisp. sabor, חָמוֹס, חָמוֹס*, qualitas illa rerum, quam gustu dignoscimus, ab Æolico, & Laconico *ἔσπερ*, pro *ἔσπερ*, *succus*. Nam sapor est in succo, & humore, eoque pro succi bonitate, aut pravitate res bene, vel male dicitur sapere. *Plin. l. 15. c. 27.* Tria ex mundi elementis sunt sine sapore, sine odore, sine succo, nempe ignis, aer, aqua. *Id. ibid.* Communia pomis, omnibusque succis saporum genera tredecim reperiuntur: dulcis, suavis, pinguis, amarus, aulterus, acer, acutus, acerbus, acidus, salus, &c. *Cic. 3. Fin. c. 10.* Ut enim mel, et si dulcissimum est, suo tamen proprio genere saporis, non comparatione cum aliis, dulce esse sentitur. ¶ Translate ponitur pro jucunditate fermonis. *Cic. in Brut. c. 46.* Gravius obrebat, nescio, quo sapore vernaculo. ¶ Item pro sapientia. *Arnob. l. 3.* Quisquam ne est hominum rationis alicujus sapore contactus, qui &c.

Sapor, is, commune nomen plurium Perfarum Regum, ut Pharao Ægyptiorum. *Sidon. Carm. 7. v. 99.* Parthicus Sapor.

Saporatus, a, um, adject. saporis habens, *sapidus*. *Tertul. de Spectac. c. 27.* Conditâ pulmenta, & bene saporata. *Arnob. l. 5.* Saporator sanguis. *Turneb. l. 28. Advers. c. 45. & l. 29. c. 6.* legit etiam apud *Virg. 6. Æn. v. 420.* Melle saporatam, & medicatis trugibus offam. Ubi alii saporatam.

Sapōrus, a, um, adject. saporatus, *sapidus*. *Prudent. Cathem. 4. v. 49.* Nil est dulcius, ac magis saporum.

Sapphicus, a, um, adject. a Sappho, ut Sapphicum carmen, *Diomed. Gramm.* Sapphica Musa. *Carul. Carm. 35.* ad *Cæcilium Novocomenf.*

Sapphiratus, a, um, *σάφειρος*, sapphiris intertextis variegatus. *Sidon. l. 2. ep. 10.* Ac si sub verficoloribus figuris vernans herbida cruenta sapphiratos lapillos, &c.

Sapphirinus, a, um, *σάφειρος*, quod est ex sapphiro, ut Lapis sapphirinus. *Plin. l. 37. c. 9.* Inest ei aliquando & aureus pulvis, non qualls in sapphirinis.

Sapphirus, i. 2. *zaffiro, σάφειρος*, lapis pretiosus coloris aerii, aureis punctis collucens. *Plin. l. 37. c. 9.* Sapphirus enim & aureis punctis collicet. Cœruleæ & sapphiri, raroque cum purpura.

Sappho, us, f. 4. *σάφω*, insignis Poetria Lyrica, carminis inventrix, quod ab ea Sapphicum appellatur, ex Erefo urbe Lesbii inf. qua tempestate floruerit Alceus, Terpichorus, & Pittacus, tempore Tarquini Prisci. Ea plectrum prima invenit. Scripsit Lyricos modulos, Epigrammata, Elegidia, Jambos, & Monades. *Ovid. Heroid. ep. 15. v. 3.* An, nisi legisse auctoris nomina Sapphus, &c. Hæc ex amoris impotentia de Leuce de præcipitem dedit. Hinc *Stat. l. 5. Silv. 3. v. 54.* saltusque ingreſſa viriles Non formidata temeraria Leuce Sappho. ¶ Puellarum amoribus infamis fuit. Hinc *Horat. l. 2. od. 13.* Æoliis fidibus querentem Sappho puellis de popularibus.

Sappinia Tribus non fuit una ex Romanis Tribubus, sed ita appellata est regio Umbriæ. *Liv. l. 31. c. 2. & l. 33. c. 37.*

Saprophago, is, a. 3. putridis cibis vescor, a *σαρπός*, *putris*, & *φάγω*, *comedo*. *Marcell. l. 3. epigr. 77.* Ut velor enim, Bœtiæ, saprophagis? Quædam Editiones scribunt græce *σαρροφάγος*. Est enim græca vox.

Sapros, adject. *σαρπός*, græce, putridum significat. Hinc apud *Plin. l. 28. c. 9.* Sapros caseus dicitur, qui cum sale, & forbis siccis et vino tritus, potuſque medetur caliacis.

Sarabara, æ, f. Sarabara, orum, n. vestis Persicæ genus fluxum, & sinuosum, ut *Suidas*, & *Isid. l. 19. c. 23.* describunt. *Tertul. de Pall. c. 4. de Alexan. M. Vicerat Medicam gentem, & victus est Medica veste; triumphalem cataphractam amolitus, in captiva sarabara decessit. Id. de resur. carn. c. 58.* Babylonii ignes trium fratrum nec tiaras, nec sarabara læserunt.

Saraceni, m. 2. populi Arabiæ Felicis, qui prius Agareni, & postea Ismaelitaræ dicti sunt, quorum regio Saraca, vel Saracene. *Ammian. l. 13.*

Sarcasmus, i, m. *σαρκασμός*, (vox græca) ironia amara, irrisio quæ fit diductis labiis, ostensivis dentibus more canum. *Diomed. Gram. Quintil. l. 8. c. ult.* Talis est illa *Virg. 12. Æn.* En agros, & quam bello, Trojane, petisti Hesperiam metire jacens.

Sarcimen, inis, n. *σάρκη*, futura. *Apul. l. 4. A. A.* Tunc tenui sarcimine summasoras ejus adæquavimus, & juncturæ rimam setæ densitate sepiimus.

Sarcina, æ, f. *carico, peso, bagaglio, ἄρση*, *Ger. zürde*, *Gal. charge*, *Hisp. farricia, carga, Σαρκίος, ἐπισημασία*, onus, & proprie utensilium est, & eorum, quæ ad cultum, & ad similem usum pertinent, veluti fascis, quem quis in itinere faciendo comportare possit. Differt ab onere. *Corn. Fronto*: Onus vehiculorum, & majus est, sarcina hominum. *Cæf. 2. B. G.* Cum prima legio in castra venisset, reliquæque legiones magnam spatium abessent, hanc sub sarcinis adorti. ¶ Res etiam nostras domi cistis, caphisve compositas sarcinas vocamus. *Quintil. declam. de pastu cadaver.* Jacent relicta sine bærede sarcinæ. ¶ Translate *Ovid. Heroid. ep. 4. v. 24.* Sarcinæque hæc animo non sedet apta meo. ¶ Imponere alicui sarcinam, est alicui pro fraude negotium faceſcere, molestiam exhibere. *Plaut. Mostel. 2. 1. in fin.* Hinc specularior procul, unde advenienti sarcinam imponam seni.

Sarcinialis, le, adject. ad sarcinas pertinet, ut sarcinialia jumenta, *bestie da carico, Ammian. l. 15. c. 7.*

Sarcinarius, a, um, *Σαρκαρικός*, quod ad sarcinas pertinet, ut Sarcinarium jumentum, quo sarcinæ vehuntur. *Cæf. l. 1. B. C. c. 81.* Illi omnia sarcinaria jumenta interfici jubent.

Sarcinas, atis, n. pro sarcina quidam Lexicographi probant ex *Plaut. Mostel. 3. 1. 83.* sed ibi legitur: Quid Sarcinatis equa est, si Ubram non habet. ubi alludit ad Sarsinam, quæ una est ex Umbriæ urbibus. *V. Taubman.*

Sarcinator, oris, *sartore, visarcitore, Σαρκαρτής*, fartor, qui refarcit, ac reparat, & speciatum qui fuit, & vestes reficit, a *sarcino*. *Lucil. apud Non. c. 2. n. 818.* Sarcinatorem esse summum, suere centonem optime. *Plaut. Aul. 3. 5. 41.* Petunt fullones, Sarcinatores petunt. *Paul. l. fullo, ff. de furt. Fullo*, vel sarcinator, qui polienda, & facienda veſtimenta accipit, & contrectatione eorum furtum facit.

Sarcinatrix, icis, *sartora, ἰσάρης*, mulier, quæ vestes fuit, & reficit, a *sarcino*. *Var. apud Non. c. 1. n. 276.* Homines rusticos in vindemia incondita cantare, sarcinatrices in machinis. *Cajus l. ancillar. de pecul.* Maxime siqua sarcinatrix, aut texitrix erit, aut aliquod artificium vulgare exerceat.

Sarcinatus, a, um, *Σαρκαρτός*, sarcinis onustus. *Plaut. Pan. 5. 2. 19.* Viden' homines sarcinatos consequi?

Sarcinosus, a, um, adject. *pejanis*. *Apul. l. 8. Metam.* Lupi vastis corporibus sarcinosi. *Aul. Priapeor. Carm. 79.* Non est poeta sarcinosior nostro. h. e. majore iniquum pondere præditus.

Sarcinilla, æ, *σάρκαρτος*, exigua sarcina. *Juven. Sat. 3. v. 160.* Quis gener hic placuit centu minor, atque puellæ sarcinulis impar? h. e. dote, & opibus. *Id. Sat. 6. v. 145.* Collige sarcinulas, dicet libertus, & exi.

Sarcio, cis, *sarsi, sartum, a. 4. visare*, *Ger. zusammenstichen, Gall. raccouter, Hisp. zarzar, ἀσκαρτωῦν*, reficio, refituum, inaituro, reparo. *Plin. l. 11. c. 10. de apibus*: Ruentes ceras tuluunt, pilularum intergerinis a solo fornicatis, ne desit aditus ad faciendum. *Cat. de R. R.* Uti fit, unde corbulæ fant, & veteres sarciantur. ¶ Translate dicitur de rebus incorporeis, pro componere, damnum solvere, remedium adhibere. *Cæf. l. 1. B. C.* Dum sarcire acceptum detrimentum volunt. *Id. l. 3. B. C.* Exercitui quidem omni tantum incesit ex incommodo dolor, tantumque studium infamæ faciendæ. *Cic. l. 3. Fam. ep. 1.* Ut longi temporis usuram, qua caruimus, intermissa nostra consuetudine, & gratia, & crebritate, & magnitudine officiorum meorum sarciam. *Id. Pbil. 9.* Sarcire injuriam alicui.

Sarcion, *Σάρκων*, vitium smaragdi, a *Σάρξ*, *caro*, quia est velut quædam carnosâ pars, & obscura. *Plin. l. 37. c. 5.*

Sarcites, æ, f. *Σαρκίτης*, gemma, quæ bubulam carnem representat. *Plin. l. 37. c. 10.*

Sarcitor, oris, qui sarcit, & reficit. *Inscript. apud Fabret. pag. 753. M.* Fulvius sarcitor sibi, & Claræ Conlibertæ F.

Sarcitrix, icis, quæ sarcit. *Non. c. 1. n. 276.*

Sarcium, i, *Σάρκιον*, caruncula, vitium carnosum gemmarum. *Plin. l. 37. c. 5.*

Sarcocelle, es, *σάρκω*, genus herniæ, vel ramicis, cum caro in ipso scroto concrevit. *Cels. l. 7. c. 18.* græcis literis scribit.

Sarcocolla, æ, f. *sarcocolla, Σαρκοκόλλα*, genus arboris, & ejus lacryma in Perside, a *Σάρξ*, *caro*, & *κόλλα*, *glutinum*, quia vulnera glutinat. *Plin. l. 13. c. 11.* Fit & ex sarcocolla (ita vocatur arbor) gummi utilissimum Picioribus, ac Medicis, simile pollini thuris, & ideo candidum, quam rutum, melius. *Id. l. 24. c. 14.* Sunt qui & sarcocollam spinæ lacrymam putent, pollini thuris similem, cum quadam acrimonia dulcem.

Sarcophagus, i, m. *Σαρκοφάγος*, lapidis, sive marmoris genus, in quo corpora defunctorum condita cito ad ossa rediguntur, nec modo caro, sed etiam ossa ipsa intra quadragesimum diem absumentur, exceptis dentibus, a *Σάρξ*, *caro*, & *φάγω*, *comedere*. Ut plurimum erat lapis Assius, qui sic vocabatur, quia effoderetur in Asia regione Troadis, vel Myliæ, nempe circa Assum urbem. *Plin. l. 2. c. 96.* At circa Assum Troadis lapis nascitur, quo consumuntur omnia corpora, sarcophagus vocatur. *Id. lib. 36. c. 17.* In Asso Troadis sarcophagus lapis fidili vena seinditur. Corpora defunctorum condita in eo absumi conſtat intra quadragesimum diem, exceptis dentibus. *Juv. Sat. 10. v. 172.* Sarcophagus contentus erit. ¶ Per Synecochen pro sepulchro poni consuevit. Quamquam autem sarcophagi primo ex Assio lapide, postea tamen sarcophagi dicti omnes mortuorum loculi, et si ex alia eluti matrice. *Modestian. ad l. libertis, ff. de alimentis, vel cibariis legis.* Ut per absentiam filiarum mearum ad sarcophagum meum memoriam meam quotannis celebrent.

Sarcoptes, æ, m. *Σαρκοπτις*, titulus est libri secundi Apicii, in quo

agit de carniū sectione, deque incisarum carniū condimentis, & Σαῖς, Σαρπίς, caro, & κρέας, cado.

Sarculatio, onis, f. *sarchiatura*, *Sarchiamento*, Σαρχιασμός, actus sarculandi, farrisio. *Plin. l. 18. c. 21.* Sarculatio induratum hyberno rigore soli tristitiam laxat temporibus vernis. Aliqui legunt *seporibus*.

Sarculātus, a, um, adiect. farrisendo purgatus. *Prudent. in Romano, v. 263.* Nata in hortis sarculatis.

Sarcūlo, as, n. *zappara*, *esipre* con la zappa, *sarchiare*, Germ. *jatten*, Gal. *sarcel*, Hisp. *escardillo*, Σαρχαλλίω, Σαρχαλλίω, sarculo abicindo, farrisio. *Pallad. Januar. tit. 9.* Sunt sarculanda frumenta. *Et mox.* Si ficis fegetes sarculaveris. *Addunt & Colum. l. 5. c. 9. (al. 8.)* sed ibi rectius *furelare*.

Sarcūlum, li. n. & Sarculus, i, m. *zappa*, *sarchiello*, *sarchio*, כררר, Ger. *sackken*, Gal. *sarcel*, *sarceloir*, Hisp. *escardillo*, Σαρχαλλίς, instrumentum, quo farrisur, *Varrone*, & *Idoro* testibus, idest herbe inutilis inter fegetem succrescentes evelluntur. *Car. c. 10.* Sarcula octo, palas quatuor. *Hor. l. 5. carm. od. 1.* Gaudentem patrios findere sarculo agros. *Pallad. Januar. tit. 43.* Sarculi vel simplices, vel bicornes.

Sarula, æ, f. *sarda*, *sardella*, σαρχαυλός, piscis genus, ad condimenta, & salituras utile, a Sardinia inf. *Ipsid. l. 12. c. 6.* arcellit hoc nomen ex Tyria lingua: nam ea piscem quendam *sar dīci*, indeque & *sardas* vocari, & *sardinas*, quæ græce Σαρδιναί. *Plin. l. 33. c. ult.* Solea, sargus, scylla, sarda. Ita vocatur pelamis longa, ex oceano veniens. *Id. l. 32. c. 5.* Privatim contra presteris morsum sarda prodest. ¶ *Sarda* item, Σαρχα, & dim. Σαρχαρον, lapis pretiosus est, qui aliter sardius dicitur. *Id. l. 27. c. 6.*

Sardachates, æ, f. Σαρχαχάτης, genus gemmæ in Sardinia, *Plin. l. 37. c. 10.*

Sardanapalicus, a, um, adiect. a Sardanapalo. *Sidon. l. 2. ep. 13.* Sardanapalicum in morem proterere.

Sardanapalus, i, m. 2. Σαρχαχάλας, postremus Rex Assyriorum, tricesimus a Nino. Fuit tanta libidine, ac mollitie, ut muliebri habitu inter mulieres nere non erubesceret. Ad hunc videndum (quod nemini ante eum permittum fuerat) Præfectus ipsius, Medis Præpositus, nomine Arbæctus, cum admitti magna ambitione ægre obtinisset, invenit eum inter scortorum greges purpuram colorem, & muliebri habitu, cum molliora corporis, & oculorum lascivia omnes feminas antereit, pensâ inter virgines partientem. Quibus visis, indignatus tali femine tantum virorum subiectum, tacta conjuratione, bellum ei intulit, quo is victus in Regiam se recepit, & extructa, incensaque pyra, & se, & divitias suas in incendium misit, hoc solo imitatus virum. *Iustin. l. 1.*

Sardi, orum, m. *popoli della Sardegna. Sardi venales*, proverb. est dictum de hominibus improbis, & nullius pretii. *Aurel. Victor. de Vir. illust. de T. Sempronio Graccho.* Prætor Galliam donavit, Consul Hispaniam, altero consulatu Sardiniam; tantumque captivorum adduxit, ut longa venditione res in proverbium veniret, Sardi venales. *Cic. Fam. 7. ep. 24.* Habes Sardos venales, alium alio nequorem.

Sardiānus, a, um, quod spectat ad Sardes urb. Lydiæ, ut Sardiāni baliani, idest calthæ. *Plin. l. 15. c. 23.* Sardibus cæ provenere primum. Ideo apud Græcos Sardiānos balanos appellant. ¶ Sardiāni, Sardis incolæ. *Cic. 13. Fam. ep. 55.*

Sardina, æ, f. vel

Sardinia, æ, f. *sardella*, *epiora*, genus piscis, al. sarda, & Sardinia, inf. *Col. l. 8. c. 17.* Tabentes haleculas, & salibus exesam chalcidem, putremque sardiniam. Al. leg. *sardinam*.

Sardinia, æ, *Sardegna*, Σαρδῖα, Σαρδῖα, inf. ingens Italicæ, inter mare Tyrrenum, & Bælearicum. *Serabo*, & *Solinus* scribunt, nomen accepisse a Sardo Herculis filio, qui e Libya veniens cum multitudine colonorum insulam occupavit. Antea Græce Ichnulla vocabatur, ab effigie τῆς Ἰχθυῦς, *vestigia, solea*, h. e. imæ partæ pedis humani. Similitudine Latine *Santaliois* dicebatur, propter figuram sandalii. *Plin. l. 3. c. 7.* Fertilis insula est, sed soli, quam cæli, melioris. Ut tæcunda est, sic pene inutilis. Causam asserunt, quod habeat a Septentrione montes editissimos, qui prohibent, quominus a Borea possit perflari. Hoc nomine olim tam male audivit, ut M. Cicero Quintum fratrem monerent, etiam tum, cum optime valeret, meminisse eum debere, in Sardinia ipsum esse. *Et 7. Fam. ep. 24.* Tigellium quendam Sardu hominem esse ait patria sua pestilentem. *Martial. quoque l. 4. epigr. 60.* Sardiniam Tyburi, tanquam saluberrimo loco pestilentissimum, opponit. Nullo, inquit, facta loco poltis excludere, cum mors Venerit, in medio Tybure Sardinia est.

Sardinianus, a, um, ad Sardiniam pertinens, *Var. apud Non. c. 14. n. 34.* Cubare in Sardinianis tapetibus.

Sardinienis, f, adiect. ad Sardiniam pertinens, ut Sardinienis triumphus, ex Sardinia devicta actus, *Nep. in Catone, c. 1.*

Sardis, is, & in plur. Sardes, ium, ibus, urbs Lydiæ, magna, & celebris, Cræsi quondam regia. *Hor. l. 1. ep. 2.* quid Cræsi regia Sardis? *Nep. in Miltiade, c. 4.* Quod Jones Sardes expugnasset.

Sardius, i, m. nomen gemmæ, fortasse ejusdem, quæ Sarda vocatur a *Plin. Tarsul. l. 2. av. Marcian. c. 10.*

Sardo, as, a. i. intelligo, apud vet. *Nev. apud Fest.* Quod bruti nec factis fardare queant.

Sardonius, a, um, adiect. &

Sardonius, a, um, *Sardescio*, Σαρχωνίος, quod est ex Sardinia inf. quæ græce Sardo, & Sardon vocatur. *Rust. l. 1. v. 374.* Nec quæ Sardonico cepisse massa fluit. ¶ Sardonius rufus, Σαρχωνίος γέναιος, rufus, qui simulate, & cum itomacho fit, rufus scilus, amarulentus, ita dicitur a Sardo herba in Sardinia, qua vescentes rufus similitudine cum spafmo emoriuntur. *Solin. & Serv. ad 7. Ecl.* Sed alii a more Sardonum Sardinicæ populorum accessum hujus proverbii originem. *Zenodorus* in Collectaneis suis *Æschylum* citat, qui ita ferme tradidit in opere de Paræmiis, gentem esse quendam Carthaginienium Coloniam, quæ Sardonem regionem inhabitet, ei morem esse, fenes septuagelinum prætergressos annua Saturno sacrificare, ridentes interim, ac mutuo se se alexantes, quod turpe ducerent in funere aut ejulatum edere, aut lacrymas profundero, hinc assimulatum rufum Sardonium vocari coeptum. *Timeus apud eund. Zenodorus* ait, Sardonis consuetudinem fuisse, ut filii parentes jam grandiores juxta fossam, aut præcipitium, in quo sepeliendi torent, collocarent, atque inde sustibus cædentes, in eam darent præcipites, qui interim pereuntes ridebant, existimantes eam mortem felicem, atque egriam, quod liberorum impietate interirent. *Cic. l. 7. Fam. ep. 26.* Videtur mihi vereri, ne si itum habuerimus, rideamus & αὐτὰ σαρχωνίος. Alii rufum Sardonium ridere in hoc Ciceronis loco interpretantur præsentis, & qualiscunque delectationis causa perniciem sibi accerere, sive in ea te esse hilarem, quæ paulo post magnum malum est allatura.

Sardonychātus, a, um, *σαρχωνυχάτος*, sardonice ornatus. *Martial. l. 2. epigr. 29.* Cuius & hinc lucet sardonychata manus.

Sardonychus, i, m. idem ac sardonix. *Juven. sat. 13. v. 139.* Arguit ipsonum quos litera, gemmaque Princeps Sardonychus. Alii aliter leg.

Sardonix, ychis, m. & f. *Sardonico*, σαρχωνίς, genus gemmæ, a sarda, qua notat gemmam coloris rubei a Sardis primum repertam, & *onyx*,

gemma, cujus est color subcaudis, unguis humani similitudine, quia utriusque colorem obtinet. *Plin. l. 37. c. 6.* Sardonyches olim, ut ex nomine ipso apparet, intelligebantur candore in sarda, hoc est veluc carnis ungue hominis imposito, & utrinque translucido. *Juven. sat. 6.* In manibus densi radiant testudine tota sardoniches. *Perf. sat. 1.* Et natalitia tandem cum Sardonyche albus.

Sardōus, a, um, *Sardesco*, σαρχωός, quod est ex Sardinia, vel ad Sardiniam spectat. *Ovid. 4. Fastor.* Sardoque Regna sinistris Aspiciat a remis. ¶ Sardo herba, σαρχωνίος πῶς, herba in Sardinia, apiastro similis, in ambitu montium nascens, quæ sapore dulcis est, sed gustata mortem avertit, ita dolore ora hominum in rictus contrahendo, ut veluti ridentes cum spafmo emoriantur. Ita *Serv.* Scribit ex *Sallust. ad Virg. Ecl. 7. v. 41.* V. *Guilandin. comment. de papyro, pag. 88.* Et seq. ubi inter alia narrat, se, cum in Sardinia esset, experientia didicisse, Sardoam herbam paffim in ejus insulæ aquis pullulare, sed nullam vim noxiam aquis impertiri.

Sardus, a, um, adiect. qui est ex Sardinia. *Hor. de ar. poet. v. 375.* Sardo cum melle papaver.

Sarepta, æ, f. *Sarapseni*, aliis *Sapbet*, urbs Phœnicicæ in ora maris Syriaci, inter Sidonem, & Tyrum. Hinc

Sareptanus, a, um, adiect. ad Sareptam pertinens. *Sidon. carm. 17. v. 15.* Quæque Sareptano palmitis missa bibas.

Sargus, i, m. piscis melanuro similis, quem in Ægyptio mari fere nasci, tradit ex *Lucillio Festus*.

Sari, n. genus fruticis circa Nilum nascens, duorum cubitorum altitudine, crassitudine pollicari, coma papyri. *Plin. l. 13. c. 23.*

Sarissa, æ, f. *assa*, *lancia*, *pica*, Ger. *Speeff*, Gal. *lance*, Hisp. *lanca*, Σαρχισσα, hasta prælonga, qua Macedones in bello utebantur. *Ælianus* docet, sarissam esse lanceam, qua utitur phalanx Macedonica, longitudine quatuordecim cubitorum, quorum duo manus continent, reliqua duodecim prominent. *Liv. l. 37. c. 42.* Et impeditus intercursum suorum usus prælongorum hastarum, sarissas Macedones vocant. *Lucan. l. 8. v. 298.* Primi Pellæas arcu fregere sarissas.

Saristophōrus, i, m. qui sarissa utitur, ut olim Macedones. *Liv. l. 36. c. 18.* Macedonum robur, quos saristophoros appellabant.

Sarmatæ, arum, m. Σαρματῶν, pop. Europæ, ultimi Europæarum gentium. Græcis Saurmatocæ vocati sunt. *Plin. l. 4. c. 12.* Regionem totius Europæ latissimam incoluerunt, in Scythiam quoque Europæam protendi: quæ etiam in Asiam progressi sunt, usque ad Hyrcanum mare, ubi Sarmatæ Asiatici dicebantur. Habitant olim montes, & siltus. Habitu, armis, moribus, vivendique ratione Scythias, ac Parthis similes erant. Ideoque ejusdem originis cum his fuisse coniectare licet. Multi plausitrum pro domibus utebantur. Hinc *Haraxobii* nuncupati sunt. Alii ob æstivam hyemis demeritis in humum sedibus specus, aut suffossa habitabant. Totum erant brachati corpus, ut ait *Mela l. 3. c. 1. &* nisi, quia viderent, ora etiam vestiti. Corpora sua non solum femine, sed etiam mares pingebant. *Plin. l. 22. c. 1.* Pæcebantur lacte equino. Unde quidam eos *ἰππογάλας*, idest equarum mulfores, quidam *γαλακτοπῆγας*, hoc est lacte vescentes vocant. Erant etiam quidam interius habitantes, qui sanguinem equinum lacte mistum potabant, quos vocant *Gelonos*. *Martial. de Spectac. epigr. 3.* Item Sarmatæ alii erant, qui cruda farina equino sanguine ex cruribus detracto mitta alebantur. *Plin. l. 18. c. 10.* Alii bellorum, & cædis amatores, quibus bellantibus mox erat cruorem ejus, quem primum interemissent, ita eximius habebatur. Apud hos ut quisque plures interemisset, et exitimius habebatur. Erant & in Scythiæ finibus Sarmatæ, qui carne equina vescerentur, alii, qui humanæ carnis alimento vitam ducbant, propter quod vocabantur *Anthropophagi*. Auri, & argenti ignari vice rerum commercia exercebant. Nonnulli pro victimis homines immolabant. ¶ De Sarmatibus *Plinius* meminit l. 4. c. 11. 12. 13. l. 6. c. 5. & 13. l. 8. c. 42. l. 18. c. 10. l. 22. c. 1. l. 26. c. 10.

Sarmatia, æ, f. *Sarmacia*, Σαρματία, prov. vastissima orbis terrarum. Duplex est, Sarmatia Europæa, & Sarmatia Asiatica: hæc nunc dicitur *Tartaria*, illa *Palonia*. V. *Geographos*, & *Plin. l. 4. c. 12.*

Sarmatice, adv. Σαρματικῶς, more Sarmatarum. *Ovid. l. 5. Trist. el. 12.* Jam didici Geticæ, Sarmaticeque loqui.

Sarmaticus, a, um, Σαρματικός, quod ad Sarmatiam spectat. *Ovid. l. 4. Trist. eleg. 8.* Qui me terraque, marique Jactum Sarmaticis exposuere, locis.

Sarmātis, idis, f. Sarmatica, Σαρματίς, patron. a Sarmatia. *Ovid. l. 4. Trist. eleg. 10.* Juncta pharetratis Sarmatis ora Getis.

Sarmentibus, a, um, *φυγώνιος*, quod est ex materia sarmentorum. *Col. l. 6. c. 25.* Verum vulnera ejus sarmenticio cinere lenienda sunt. ¶ Sarmentitii olim dicti Christiani, quia ad sipitem alligati, sarmentis circumdatis comburebantur, teste *Tertull. in Apolog. c. 50.*

Sarmentōsus, a, um, *fermentoso*, *φυγώνιος*, quod plurimum habet sarmenti. *Plin. l. 25. c. 11.* Pylilion alii cynoides, alii cynomyiam appellant, radice tenui, supervacua, sarmentofum.

Sarmentum, i, *fermento*, *postatura*, Ger. *reben holz*, Gal. *ferment*, Hisp. *sarmento*, *κλμακίς*, *φρύγανος*, superflua vitis virgula, quæ idcirco amputatur, virgula supervacua a vite abscissa. *Fest.* Sarpta vinea, putata, idest pura facta. Virgulæ enim relicte impedimento vitibus solent esse, quæ ideo abscinduntur. Inde etiam sarmenta Scriptores dicitant. Sarpere enim antiqui purgare dicebant. *Cic. de Sen.* Ne sylvestrat sarmentis, & in omnes partes nimia fundatur. *Id. 3. Per. Ligna*, & sarmenta circumdare, ignem subicere cœperunt. ¶ Freqventissime tamen etiam sarmentum accipitur pro pilmete, seu flagello adhuc in vite hærente, *strabio*. *Colum. l. 3. c. 10.* Numerus uvarum, qui plerumque conspiciuntur in productissimo sarmento. ¶ Item pro ligno illo ramusculo, cui stipitum affiguntur uvarum acini. *Plin. l. 23. c. 1.* Sarmenta earum, in quibus acini fuere astringendi vim habent.

Sarnus, m. 2. *Sarno*, *Scafato*, flu. Picentinarum. Profluit ex Tifata M. cuius ibi Sarnus a *Vibio Sequetro* appellatur; separat Picentinos a Campanis; postea in sin. Neapol. se exonerat intra Pompejos. *Plin. l. 13. c. 5.*

Saronicus Sinus, Saronis, *Golfo di Anzio*, sin. maris Ægæi, inter Atticam, & Peloponnesum extensus, inter promont. Sunium, & Scyllæum, ac Or. & Isthmum Corinthiacum ac Occ. Rigat Athenas, Megaram, & Trœzen. Et in eo sunt insulæ Ægina, & Salamis. *Plin. l. 4. c. 7.*

Sarpēdon, onis, masc. Σαρπηδών, filius Jovis ex Laodamia Bellerophonis filia. *Hom. l. 6. Iliad. Serv. in l. 5.* Hic cum Lyciæ Rex esset, & in armis strenuus, Priamo supplicias tulit adversus Græcos, ubi, cum multa edidisset virtutis suæ documenta, tandem interfectus est, secundum *Homerum*, & *Bocaccium* a Patroclo, secundum *Jovis* jussu ab Apolline, secundum *Ovidium* ab Ulyssæ. Ejus corpus *Virgilius* ab Apolline et medio pugnantium sublatum est, flumine lotum, ambrosio reperfum liquore, regia indutum veile, & ad exequendum tunus suis restitutum. Reliquit filium nomine Antiphatem, quem & ipsum ad bellum duxerat. *Virg. l. 1. Æneid. & Ovid. 13. Metam.*

Sarpēdon, n. 2. prom. Cilicicæ, inter Celenderim ad Occ. & Zephyrium ad Oc.

ad Or. apud offia Calycadni flu. cum opp. cogn. Nomen accepit a Sarpedone filio Jovis, qui in ea loca protectus est. Ciliciam a Pamphylia distinguit. *Plin. l. 5. c. 27.*

Sarpo, is, a. 3. purgo. *Fest.*

Sarptus, a, um, adject. purgatus. *Fest. V. Sarmentum.*

Sarra, a, f. ita olim dicta fuit Tyrus Phoenicæ urbs clarissima, auctore *Ennio apud Prob. Grammat. Serv. ad 4. Georg. l. 1. c. 6. & Plaut. Truc. 2. 6. 58. ubi & Sara scribitur unico r.*

Sarracum, i, n. carro da ventura, סרר, Ger. karren, Gal. chariot, Hif. carro, סרר, vehiculi genus, in quo corbis erat, aut simile vas idoneum ad res plures in eo coacervandas; quo lapides, ligna, & similia vehabantur. *Juven. sat. 3. v. 255. Longa corufcat sarraco veniente abhis. Id. sat. 5. v. 23. de plaustra signo caleili: Aut illo tempore, quo se frigida circumagunt pizri sarraco Bootæ. Fo etiam Cæcero usus est in Pisoniana, ex qua Fabius l. 8. c. 3. hæc verba adducit: Cum tibi tota cognatio in sarraco advehatur. Etiam plaustra, & sarraco coniungit *Vitruv. l. 11. c. 1. item vehicula, & sarraco Capitolin. in Antonino Philof. ¶ Dicitur & Serracum, quod V.**

Sarranus, a, um, adject. a Sarra urbe, eadem quæ Tyrus, ut Sarranum ostendit, *Virg. 2. Georg. v. 506. Sarrana aula, Juven. sat. 10. v. 38. Sarranz violæ. Colum. l. 9. c. 4. Sarrana Juno. Sil. l. 6. v. 468. quia Carthagine maxime colebatur, Carthaginienses autem e Tyro oriundi. ¶ Sarranz tibiz ita dictæ sunt, quia a Tyris fuerunt inventæ, quemadmodum Phrygiæ a Phrygibus. In titulo *Adelpborum Terentii. Modos fecit Flaccus Claudii filius tibis Sarranis. Al. leg. Serranis, putantque ita dictas a soni genere, quod nempe stridentis ferræ sonitum reuertitur. Turneb. l. 28. c. 34. V. Manur. de quæst. per epist. par. 3. epist. 4.**

Sarrapis, is, m. idem qui Serapis deus Ægyptiorum. *Plaut. Pen. 5. 33. Sarrates, Populi Campaniæ, Sarno amni vicini, a quo & nomen accepisse putantur. Virg. 7. Æn.*

Sarrilo, is, ivi, itum, n. 4. zappare, סררילו, est herbas inutiles inter fegetem succrescentes farculo evellere, & purgare, fegetes leviter scalpendo a noxiis herbis farculo purgare. Differt ab occare. Nam occare est grandes terræ glebas contondere, ut pulvere femina iacta cooperiantur, farrive est herbas inutiles inter fegetem succrescentes farculo evellere. Deinde occare postremum est in agro colendo. farrive est primum post enatas fruges. Fit enim, cum seges est in herba. Prius enim rufici terram vertunt, hinc serunt, hinc occant, tunc farrunt. *Plaut. Capt. 3. 5. 5. Nam semper occant prius, quam farrunt rufici. Var. l. 1. de R. R. c. 29. Prata purgari, falicta feri, fegetes farriri. Plin. l. 18. Qui farriet, caveat, ne frumenti radices effodiat.*

Sarritio, onis, zappamento, zappatura, סרריתו, actus farrandi, frugum, vinearumque a noxiis herbis purgatio. *Varr. l. 2. de R. R. c. 12. Peracta sementi, sequens cura est sarritionis. Colum. l. 2. c. 9. Frequenter tamen exigunt sarritionem.*

Sarritor, oris, zappatore, סרריתו, qui farrit. *Colum. l. 2. c. 13. Tritici modii quatuor, vel quinque bubulcorum operas occupant quatuor, occatoris unam, farritoris duas.*

Sarritorius, a, um, adject. ad farrandum pertinens. *Colum. l. 2. c. 13. Hordei modii quinque operas tres exigunt, occatoriam unam, farritoriam unam, &c.*

Sarritura, a, um, idem ac sarritio. *Colum. l. 11. c. 2. Sarritura quoque frumentorum iteratur egregie.*

Sarfina, f. n. Sarfina, urbs Æmiliz, ad Sapim flu. qui 10. M. P. supra currit. *Plin. l. 3. c. 14.*

Sarfinas, atis, com. gen. qui est ex Sarfina urbe. *Plin. l. 3. c. 14. & Plaut. Mch. 3. 1. 83. V. Sarcinas.*

Sarfura, a, um, idem quod sartura, a farscio. *Var. l. 3. R. R. c. 9. Ego que requiro farsuræ assuræ membra de palumbis. hoc est, ut Turneb. l. 24. c. 22. explicat: Peto ut farsias, & expleas membra omnia, quæ ad hanc nutritionem pertinent. Alii leg. farsura a farscio.*

Sartago, onis, f. 3. sartagine, padella, סרר, Ger. siegel, Gal. poille a frire, Hif. farsca, סרר, patella, in qua res fringuntur. *Plin. l. 16. c. 11. Terebinthum in sartagine referenti. Juven. sat. 10. v. 64. urceoli, pelves, sartago, patellæ. ¶ Utiurpatur etiam translate. Perf. Jas. 1. Queris ne, unde hæc sartago loquendi venerit in buccas? Ubi C. s. subonus putat, Poctam respicere ad panes in sartagine frictos, qui fiebant e variorum rerum mixtione, ut e farina, adipe, melle, sesamo, aliisque. Alii ita explicant: Hoc est, hic linguæ stridor, qualis ex sartagine, cum aliquid frigitur, sonat. Vel, hic corruptus, ac depravatus loquendi mos. Frigendo enim, sartago confusum, & diffusum reddit strepitum.*

Sarte, adv. integre. *Fest.*

Sartor, oris, m. 3. visarcitore, sartore, סרר, qui farscit, vel refarscit. Item qui farrit. *Non. c. 1. n. 24. Sartor non solum a farsciendo, sed etiam a farriendo deducitur, & tam eum, qui farscit, quam qui farrit, significat. Plaut. Capt. 3. 5. 3. Sator, sartore fecerum, mestor maxime.*

Sartura, a, f. idem ac sarritura, per Syncopen. *Plin. l. 18. c. 27. Sartura nocere, & vineæ, & fegeti exilitimatur. ¶ Est etiam idem ac farscimen, reparatio, refectio, a farscio. Colum. l. 4. c. 26. Jugo, si non erit opus nova sartura, recentia vincula inserantur. Sen. de vit. beat. c. 25. Per sarturas veteris linteï effluens. Alii leg. futuras.*

Sartus, a, um, επισαρτωδης, integer, redditus, relectus, particip. a farscio. Translate. *Horat. l. 1. ep. 3. An male farta gratia nequidquam coit, & rescinditur? ¶ Sarta tecta, num. plur. idem est, atque integra, & incorrupta. Fest. Sarte in Auguralibus pro integro ponitur, Sane, sartequo audire, videreque. Ob quam causam opera publica, quæ locantur, ut integra præsententur, farta tecta vocantur. Etenim farscio est integrum facere. Hæc Festus. Dicimus autem, Sarta tecta locare, tradere, exigere, conducere, habere, præstare, tueri. Locabant Censores, vel etiam Consules, exigebant ipsi quoque Censores, vel Consules, interduum Ædiles, aliquando etiam Prætores, nec nili cum Senatus decreverat: tradabant, conducebant, habebant, præstant, tuebantur redemptores. Cic. 3. Ver. c. 50. Cum L. Octavius, C. Aurelius Consules ædes sacras locavissent, neque potuissent omnia farta tecta exigere, neque ipsi, neque ii Prætores quibus erat negotium datum, C. Sacerdos, & M. Cælius, factum est Senatufconsultum, quibus de fartis tectis cognitum, & iudicatum non esset, uti C. Verres, P. Cælius Prætores cognoscerent, & iudicarent. Id. paulo post: Quæsit, quis ædem Castoris fartam tectam deberet tradere. Et rursus. Monumentum illa amplitudine, illo opere quamvis fartum tectum, integrumque elicit. Liv. l. 42. Censorem moribus regendis creatum, cui farta tecta exigere sacris publicis, & loca tuenda more majorum traditum esset. ¶ Hæc locutio etiam translate usurpatur pro incolumi, absoluto, perfecto. Plaut. Trin. 2. 2. 3. Sarta tecta tua præcepta pateri uique habui mea modestia. hoc est omnibus numeris obedienter tibi parui, unquem latum, aut dignum transferum a tuis præceptis, non discessi. Cic. l. 13. Fam. epist. 50. Ut M. Curium fartum, & tectum, ut ajunt, ab omni incommodo, detrimento, molestia syncerum, integrumque conserves.*

Saso, onis, f. Sasso, inf. maris Jonii, ante Aulonem urb. Macedoniz proxima Orico opp. Epiri. *Sil. l. 7.*

Sasumini, m. 2. pop. Aquitaniz, inter Garumnam, & Pyrenæos montes, quorum opp. *Serrancæ. Plin. l. 4. c. 19.*

Sat, adv. idem ac satis, per Apocopen. *Cic. 3. de nat. Deor. Qui non fat habuit conjugem illexic in ituprum. h. e. cui satis non fuit, non gli bisset. Id. 15. Att. epist. 3. Sat diu. Ter. Adel. 3. 3. 6. Sat scio. Idem Andr. l. 1. Sat est, curabo.*

Sata, orum, n. V. Satum.

Satageo, a, um, follicitus, anxius, a satago. *Sen. epist. 98. Et istos satageos, ac sibi molestos. Ita enim ibi legerunt Erasmus, Alciatus, Gruterus.*

Satagito, as, n. 1. idem ac satago. *Plaut. Bacch. 4. 3. 23. secundum Tmesim, Nunc agitas fat tute tuarum rerum.*

Satigo, is, n. 3. essere sollecito, fare con diligenza, סרר, Ger. sich bemühen, Gal. soigner, se presser, Hif. cuydarise, ser congozoso, סרר, סרר, סרר, est anxium esse, anxie distorqueri difficultate rei alienius conficiendæ, diligentem esse, testinare, a sat, & ago. Usurpatur vel absolute. *Quintil. l. 6. c. 4. Alter venuste Manium Suram multum in agendo discursantem, salientem, manus iactantem, togam dejectentem, & imponentem non agere dixit, sed fatagere. ¶ Vel cum genit. Ter. Heaut. 2. 1. 13. Etsi is quoque sed suarum fatagit. ¶ Vel cum ablat. & præpos. de. Gel. l. 9. c. 11. Consulibus de vi, ac multitudine hostium fatagentibus. ¶ Integrum est satis ago. Apulei. l. 8. Metam. Coloni satis agentes rerum suarum. Gell. l. 19. c. 1. In festina satis agere.*

Satan, indecl. & Satanas, a, m. Satanasso, סטן, & סטן, Hebraice adversarium significat, a radice סטן, adversari, ita appellatur diabolus bonorum omnium hostis. *Terent. Apol. c. 22. Satanas princeps huius mali generis. Id. l. 3. cont. Marcion. c. 20. Sufcitavit illi Satan. i. e. hoitem. Satanaria, a, f. herba, quæ & Peucedano dicitur. Apul. de herb. c. 94. Satarius, V. Satorius.*

Satelles, itus, com. 3. satellite, custode, סרר, Ger. trabant, Gal. sergent, garde de corps, Hif. guardia, archero, סרר, miles mercede conductus, ut ab Imperatoris latere non diceret. *Cic. 5. Ver. Qui primas certos infutuerit nomine Decumanos, re vera minitros, ac satellites cupiditatum suarum. Ovid. 5. Fast. Ille Decz custos, ille satelles erat. Liv. l. 2. Cum concursu ad clamorem facto, comprehensum Regii satellites transfudit ad tribunal Regis. ¶ Satelles Jovis. h. e. aquila. Cic. 2. Tusc. ex Poeta. Tristi advolutu aduncis lacerans unguibus Jovis satelles pailu dilaniat fero.*

Satia, a, f. V. Satias.

Satianter, adv. idem ac satiate. *Apul. l. 7. Metam. Satianter pastus.*

Satias, atis, f. 3. idem ac satietas, per sync. *Terent. Eun. 5. 6. Ubi satias cepit fieri, commuto locum. Id. Hec. 4. 2. Satias me jam tent studio- rum istorum. Lucr. l. 2. v. 1036. Festus satiate vendidi. Liv. l. 30. c. 3. Satias eum cepit amoris in uxore. Macrobi. l. 7. Saturn. c. 12. Qui avidius vorant, facilius satias capit, quam qui &c. Prave hic quidam leg. capium, ut satias sit accus. plur. a satia, a, quod adhuc a nemine usurpatum scio.*

Satiare, adv. a satietate, usque ad satietatem, a fatim. *Vitruv. l. 2. c. 9. Ignis & aeris habendo satiate, humoris temperate. Terent. de anim. c. 46. Satiatissime exhibere.*

Satiatus, a, um, satiatus, κενωσθαι, δεικναι, Cic. de Sen. Satiatus vero, & expletus, jucundus est carere, quam trui. *Liv. l. 2. c. 65. Ubi illuxit, Romanus integer, satiatusque somno, productus in aciem, festum itando, & vigiliis primo impetu Volcum percudit. Sil. l. 4. v. 437. Satiata sanguinis hausta. Horat. l. 1. od. 2. Nimis longo satiate ludo.*

Saties, ei, f. 5. satietas. *Sil. l. 4. v. 110. Nec finis, satiesve, novi sed languinis ardor Gliscere. Plin. l. 8. c. 51. Fico carica sagnatis, ac fatie necatis. Al. leg. satias. Alii hic quoque aliter legunt. Juven. l. 1. Provenit tamen his saties potusque, cibique.*

Satietas, atis, farsietate, pienezza, fastidio, סרר, Ger. genuge, Gal. assou- vissement, Hif. haffio, barsura, סרר, proprie idem est, quod fatu- ritas, licet frequentius accipitur pro fastidio, quod ex rei alicuius assiduo usu nobis ignigitur. *Cic. 3. de Ovar. Et quod non solum delectet, sed etiam sine satietate oblectet. Id. de Sen. c. 20. Omnino (ut mihi quidem videtur) rerum omnium satietas vitæ fatietatem. Liv. l. 24. Ad satietatem trucidare. Id. l. 8. Ad satietatem vestram pugnavi- mus. ¶ In plurali num. Vitruv. l. 2. c. 9. ante med. Quercus terrenis principiorum satietatibus abundans.*

Satin', satis ne. *Terent. And. 4. 5. Satin' sanus es, qui me id rogitas? Plaut. Trin. 4. 3. 64. Satin' ego oculis plane video? Id. Merc. 2. 4. 13. Tute heri mihi narraisti. Ch. Satin' ut oblitus fuis, tibi me narraisse? h. e. itane vero oblitus tui? &c. Satin' salus? est, satiesne res salve sunt, pro quo & usurpabatur, satin' salva omnia? Formula fuit interrogandi apud veteres, cum quid turbati esset. V. Salvus, & Salve.*

Satio, as, a. 1. sarsiare, סרר, Ger. sattigen, Gal. souler, Hif. bartar, סרר, saturo, expleo, a satis. *Cic. 2. Bin. Veniebat enim ad cenam, ut satiaret animo quieto desideria naturæ. Col. l. 9. Satiatque semo- dius cibi in diebus singulis vicenos, & centenos turtures. ¶ Dicitur etiam de animo. Cic. pro Dom. Ne absens quidem luctu meo mentes illo- rum satiare potui. Id. 3. Fin. Legendo satiam non possum.*

Satio, onis, satopis, actus ferendi, vel tempus ferendi, vel ipsum semen. *Cic. 5. Ver. Ne, si tempus sationis præterisset, granum in provincia Sicilia nullum haberemus. Id. ibid. Ut aratores jugera sationum sua- rum profiterentur. Virg. 2. Georg. Optima vineis satio est cum &c.*

Satior, & satius. V. Satis, nom. indecl.

Satis, n. indecl. bastante, סרר, sufficiens. *Priscian. l. 15. Satis estiam loco nominis positivi accipitur. Itaque etiam comparisonem recipit fa- tius. Construitur vel absolute. Cic. in Bruc. Animo istuc satis est, au- ribus non satis. Id. 5. Verr. Quantum ad eum numerum frumenti satis sit, quem civitati imperas. Id. de Am. Satis erat respondere magnas, ingentes inquit. ¶ Vel cum gen. Liv. l. 42. Satis exemplorum alienæ cladis præbent. ¶ Satis habere, est contentum esse, sufficere. Cic. pro Planc. Sed non modo satis habere a me, sed etiam vereri, &c. Id. pro R. Am. Non satis habeat avaritiam suam pecunia explere, nisi etiam, &c. ¶ Satis agere, est satagere. V. Satago in fine. ¶ Non est satis estimare, idem est ac non potest satis æstimari, vel non potest quis satis æstimare. Plin. l. 7. in presat. Ut non satis sit æstimare, pa- tens melior homini, an tristior noverca fuerit. ¶ Comp. satior, & satius, quo significatur melior, & melius. Plin. l. 17. c. 5. Erit igitur hæc optima, & operi satior. Cic. Att. l. 7. Video cum altero vinci satius esse, quam cum altero vincere. Aucl. ad Her. l. 4. Non igitur satius est, dicit aliquis, ab initio, præsertim cum scribas, ad optimum, & electissimum verbum devenire.*

Satis, adv. assat, abbastanza, abbondantemente, סרר, Ger. gnug, Gal. assez, Hif. bastantemente, סרר, abunde, quantum opus est. *Cic. 1. Off. Ut nuper M. Cratius negabat, ullam fatie magnam pecuniam esse ei, qui in Rep. principes vellet esse. Id. 4. Acad. Me quoque jocans ne,*

an ita sentiens (non enim satis intelligebam) cepit hortari , ut sententia desisterem . *Horat. Epod. 1.* Satis lupurque me benignitas tua ditavit . ¶ Satis bene , *medicamento . Cic. 2. Off. c. ult.* Cum quaereretur , quid maxime in re familiaris expediret , respondit , bene pascere , quid secundum , satis bene pascere ; quid tertium , male pascere .

Satisfactio, onis, *ἰσχυρολογία*, actus satisfaciendi . *Pompon. l. 5. ff. de verb. oblig.* Satisfactio est stipulatio , quæ ita obligat promissorem , ut ad promissores quoque ab eo accipiantur , idest qui idem promittant .

Satisfactus, a , um , nom. ex particip. Per translationem satisfactus usurpatur pro certo , comperto , firmo , quasi datus fideiussoribus , & sponsonibus . *Plaut. Mœtel. l. 1. 3. 90.* Si acceptum sat habes , tibi fore illum amicum sempiternum .

Satisfactio, is , a , 3. *vicereve sicureta, ματεργουσι, ἰσχυρὸν λαμβάνω*, est accepto fideiussore sibi cavere , accipere fideiussorem a debitore . *Pompon. l. 7. stipulationum alia. ff. de verb. oblig.* Satis autem accipere dictum est eodem modo , quo satisfactio . Nam quia id , quo quis contentus erat , ei prærabatur , satisfieri dictum est : & similiter quia tales , quibus contentus quis futurus esset , ita dabantur , ut verbis obligarentur , satis accipi dictum est . *Cic. pro Quint. c. 13.* Si veretur , ut res iudicio factio parata sit , iudicatum solvi satisfaciatur . *Id. pro R. Com.* Qua de causa Flavius cum de tota lite taceret pacationem , neque satisfacciperet a Rofcio , &c.

Satisfactio, onis, *sicureta, ματεργουσι*, actus satisfaciendi . *Caus. l. 1. ff. Qui satisfactio cog.* Satisfactio eodem modo appellata est , quo satisfactio . Nam ut satisfactio dicitur ei , cuius desiderium implemus , ita satisfactio dicitur adversario nostro , cum pro eo , quod a nobis petitur , ita cavemus , ut eum hoc nomine securum faciamus datis fideiussoribus . *Cic. Att. l. 6. ep. 1.* Et sunt aliquid satisfactiones secundum mancipium , in his & Memmianorum prædiorum , vel Atilianorum .

Satisfactor, oris, *sicureta*, qui pro altero satisfactio . *Sidon. l. 4. epist. 24.* Curatorum necdum satisfactor juvenus est . Habet hanc vocem etiam *Ascon. Pedian.*

Satisfactum, i, *ἰσχυρολογία*, idem ac satisfactio . *Cic. Att. l. 16. ep. 15.* Sed & illi turpe arbitror , eo nomine , quod satisfactio debeatur , procuratores ejus non dissolvere . *Pompon. l. 2. ff. de custod. reor.* Satisfactio promittere .

Satisdatus, as , dedi , datum , a , 1. *asscurare, fare la sicureta*, Ger. *einen burgen setzen*, Gal. *bailler caution*, Hisp. *dar fiancas, ἰσχυρολογία, ἰσχυρὸν παρέχω*, est dato fideiussore creditorem securum reddere , cautionem dare , promittere per vadem . V. *Satisfactio . Cic. Ver. 3. c. 56.* Qui redemerit , satisfactio damni infecti , subintelligit nomine . *Id. Att. l. 1. ep. 6.* Ille satisfactio abs te amplius non petit . *Id. Fam. 13. ep. 28.* Si quid tibi satisfaciendum erit , amplius eo nomine non peti cures , ut satisfactio fidei mea . *Id. pro Quint. c. 8.* Ute sibi Quintus iudicatum solvi satisfactio .

Satis exigo, is , a , 3. *richiedere la sicureta*, est vadem exigere . *Paul. l. Lucius Titius . §. cum in testamento, ff. de administ. tutor.* A quo Magistratus satis exegerunt , rem salvam fore .

Satisfactio, is , eci , actum , a , 3. *soddissare, סודיס, Ger. einen vernuegen*, Gal. *satisfaire*, Hisp. *satisfazer, ἰσχυρὸν ποιῶ, πληροφρονῶ*, est tantum facere , quantum satis est . Construitur cum dat. *Cic. l. 14. ep. 7.* Cui quidem tu Deo , quemadmodum soles , pie , & caste satisfacias . *Id. l. 13. ep. 17.* Satisfactio immortalitati laudum tuarum mirabiliter cupit . idest laudes tuas reddere immortales . *Id. 5. Ver.* Quam tu omnium existimationi satisfacies . ¶ Vel præter datum cum abl. & præp. de . *Cef. l. 5. B. G.* Sequæ paratos esse demonstrant omnibus rationibus de iniuriis satisfaciendæ . ¶ Vel cum abl. & præp. in . *Cal. Cic. l. 8. Fam. ep. 12.* Ut , si mihi in pecunia minus satisfacies . ¶ Sepe refertur ad pecuniam , pro debito exsolvere , & alienum dissolvere . *Cic. pro Flac. Hermitippus Fufius satisfactio , & fidem suam liberat . Id. ad Q. Frat. l. 1. ep. 3.* Cum de visceribus tuis , & nili tui satisfacturus sis , quibus debes . hoc est tua ipsius pecunia . ¶ Interdum accipitur pro purgare se , sive excusare . *Cic. 2. Phil.* Ut mihi satisficere paterer a te . *Sueton. in Caf. c. 73.* Catullum , a quo sibi versucillus stigmata imposita non diffimularat , satisfactientem eodem die adhibuit cœnæ . ¶ Interdum pro pacare , efficere , ne quid quispiam habeat , quod de nobis queratur . *Cic. Att. l. 7.* Cui non valde satisfaciare , multi ad me scriperunt . *Id. l. 2. ad Q. Fr.* Officio erga aliquem in re aliqua satisfaciare . ¶ Divisum etiam usurpatur . *Id. Attic. l. 5. ep. 18.* Faciam tamen satis tibi . *Id. ib. l. 4. ep. 3.* De nostra continentia , & diligentia faciemus satis . ¶ Reperitur etiam passivum satisfactor . *Varr. apud Priscian. l. 8. pag. 789. Putfibus.* Deorum cura non satisfactori reipublicæ .

Satisfactio, onis, *soddissazione*, actus satisfaciendi . *Tacit. de Germ. c. 21.* Luitur homicidium certo armentorum numero , recipitque satisfactio nem universa domus . ¶ Item excusatio , purgatio . *Cic. Fam. 7. ep. 13.* Tu me infimulas , nec satisfactio nem incam accipis .

Satis, V. Satis .

Sativus, a , um , *σάτιμος*, quod feminatur , vel quod idoneum est , ut seminetur , cui contrarium est agrestis . *Plin. l. 15. c. 7.* Eadem ratio est in sativa myrto . ¶ *Id. l. 19. c. 8.* Sativum tempus . h. e. stioni idoneum .

Sator, oris, *seminatore, σαρτωρ, φιδωτής*, qui ferit , aut plantat . *Cic. 2. de nat. Deor. c. 34.* Omnium rerum , quæ natura administrantur , seminator , & sator , & parens , ut ita dicam , atque educator , & altor est mundus . *Plin. l. 15. c. 1.* Hesiodus negavit , satorem oleæ fructum ex ea percipisse quenquam . ¶ Sumitur etiam pro creatore , genitore . *Cic. 2. Tusc. ex Poeta:* Tuque cœlestium sator jace , obsecro , in me vim cornicem fulminis , idest Jupiter . ¶ Item pro auctore , ut sator litis , *Liv. l. 21. c. 6.* sator turbarum , *Sil. l. 8. v. 259.*

Satorius, & Satarfius , a , um , adject. ad sationem pertinens , ut satorie trimodice , *Col. l. 2. c. 9.* & Sataria quala . *Cato de re rust. c. 11.*

Satrapæa, æ , f. idem ac Satrapia . *Curt. l. 5. c. 1.* Mazeum transfugam Satrapæa Babylonice donat .

Satrapes, æ , m. 1. *Satrapa, Prefetto, Presidente, שרנים, Ger. Landvoegt*, Gal. *Satrape*, Hisp. *Prefecto, Prelado, σατράπης*, Præfectus Provinciarum . Est Perficum vocabulum . *Ter. Heaut. 3. 1.* Satrapes si fiet amator , nunquam sufferre ejus sumptus queat . *Gel. l. 10. c. 18.* Satrapen Græci vocant .

Satrapia, æ , f. *σατραπεύς, ἴμας*, Regio , Præfectura . *Plin. l. 6. c. 20.* Etenim plerique ab Occidente non Indo amne determinant , sed adiciunt quatuor Satrapias , Gedrosos , Arachotas , Arios , Paropamisadas .

Satrapis, apis , m. 3. idem ac Satrapa . *Sidon. Carm. 2. v. 78.* Quique fedet sub Rege Satrapis . *Nepos in Lyfandro, c. 4.* Non est prætereundum factum Pharnabazi Satrapis regii . ¶ Potest tamen genitivus . *Satrapis* duci etiam a recto *Satrapes*, ut de similibus notat *Voss. l. 2. de Analog. c. 3.*

Satricum, i, oppidum , & colonia Latii . *Plin. l. 3. c. 5.*

Satulle, adverb. cum saturitate , copiose . *Apulej. l. 7.* Satulle apponere . Al. leg. *fulere*.

Satullo, as , a , 1. idem ac saturo . *Varr. apud Non. c. 2. n. 86.* Neque coquam carnes , quibus satullem corpora , ac famem ventris .

Satullus, a , um , idem ac saturo . *Var. l. 2. R. R. c. 2.* Ut agni satulli fiat lacte .

Satur, i, & frequentius in plurali Sata , orum , n. *luoghi feminati, biale*, loca sata , vel ipsæ fegetes . *Quintil. in proam. l. 8.* Gramine læto sata stragulat . *Virg. Ecl. 3.* Dulce latis humor . *Id. 1. Georg. Sata læta*.

Satur, ra , rum , *சாது, satollo, pieno, שבע*, Germ. *gesattiget*, Gall. *Jouit*, Hisp. *barro, ἰμας, ἰσχυρολογία*, cibo plenus , satiat . *Ter. Adel. 5. 1. 3.* Intus sum omnium rerum satur . *Id. Heec. 5. 2. 2.* Sed tu cum satura , atque ebria eris , puer ut sit satur , facito . *Perf. sat. 6. v. 71.* Satur anferis extis . *Colum. l. 7. c. 4.* Agnus saturior . ¶ Ire , quo saturi solent , pro ire cacatum , honestis verbis dixit *Plaut. Cureul. 2. 3. 83.* ¶ Sumitur interdum pro fecundo , abundanti . *Virg. 2. Georg. v. 197.* Salties , & saturi petito longinqua Tarenti . *Perf. sat. 1. v. 71.* Nec rus saturum laudare . *Sever. in Etna, v. 12.* Saturæ menses . ¶ Sumitur etiam translate . *Cic. in Or.* Nec satura jejune dicit , nec grandia minute , nec item contra . Sensus est : Siquæ res sunt plene , & quæ magna dicendi copia explicari possunt , non eas jejune , & exiliter tractabit , &c. ¶ Satur color , est plenus , vehemens , cui opponitur dilutus , color carico . *Plin. l. 37. c. 10.* Jon apud Indos violacea est , sed raro saturo colore lucent . ¶ Saturum gestum , hoc est varium , plenum , perfectum . *Manil. l. 5. v. 374. d. Pantomimis.* Externis tamen aptus erit nunc voce poetis , Nunc saturo gestu .

Satura, æ , f. lanx varis frugum , ponitorum , vel similibus generibus reperitur . *Porphyrus in Hor.* Lanx plena diversis frugibus in templum Cereceris infertur , quæ saturæ nomine appellatur . *Diomed. l. 3.* Lanx referta variis , multisque primitiis sacris Cereceri inferebatur , & a copia , & a saturitate rei satura vocabatur . Cujus generis lancium & Virgilius in Georgicis meminit , cum hoc modo dicit , Lancibus & pandis lumentia reddimus exta . Et , Lanceque , & liba feremus . ¶ Ab hac lance compositam dicit satura , genus farcininis multis rebus refertum . V. verba *Festj*, & *Pauli* infra . Constat autem uva passa , polenta , & nucis pineis ex multo conspersis . *Diomed. ibid.* ¶ Satura item est lex , quæ uno rogatu multa simul complectitur . *Festj.* Satura & cibi genus ex variis rebus conditum est , & lex multis aliis legibus conferta . Itaque in functione legum adscribitur , Neve per saturam abrogato , aut derogato . T. Annii Luscus in ea , quam dixit adversus T. Gracchum , Imperium , quod plebes per saturam dederat , id abrogatum est . Et C. Lælius in ea , quam pro fe dixit , Dein postero die , quasi per saturam sententiis exquisitis in dedicationem accipitur . Hæc *Festus* , cuius tamen sententia hac in re eruditus non placet . nam cum legitimus per saturam aliquid facere , non videtur significari lex aliqua singularis , sed per saturam idem est ac confusa , nullo ordine aut distinctione , ducta translatione ab ea lance , quam diximus . *Ulpian. in præfat. ad Pandect. §. 2.* Hoc opus legentibus tradebatur , non secundum edicti perpetui ordinationem , sed passim , & quasi per saturam collectum , & utile cum inutilibus mixtum . Eadem ratione commodius explicari videntur exempla a *Festj* allata . ¶ Denique sumitur pro genere carminis , in quo multa metra , multaque res miscentur . *Paul. apud Festj.* Satura & cibi genus dicitur ex variis rebus conditum , & lex multis aliis conferta legibus , & genus carminis , ubi de multis rebus disputatur . V. *Jætra*.

Satyræ palus, quæ & Pontina , juxta Circeios fuit , riginti trium olim urbium locus , ut est Mutiani sententia apud *Plin. l. 3. c. 5.* Hæc ad viam usque Appiam pertingebat , ubi & navibus trajiciebatur . Eius meminit & *Virgil. l. 7. Æneid.*

Saturator, oris , m. Est *Augustini epist. 120. c. 25.*

Saturatus, a , um , *சாது, ἰσχυρολογία*, *Virg. 5. Æneid.* Necdum antiquum saturata dolorem . *Cic. 5. Ver.* Ut aliquando ex eorum agris , atque urbibus expleti , atque saturati , cum hoc cumulo questus decederent . *Id. 1. de Div. c. 39.* Ea parte animi , quæ mentis , & consilii est , excitata , & erecta , saturataque bonarum cogitationum epulis . *Id. pro Planc. c. 8.* Homines saturati honoribus . ¶ Translate ponitur pro bene tincto . *Martial. l. 8. epist. 48.* Saturatæ murice vestes . *Plin. l. 21. c. 8.* Unus color in heliotropio , & in aliquo ex his plerunque saturator .

Satureia, æ , *σαντορέγία*, herba , quæ & thymbra , & cunila dicitur , *Θύμβρα*. *Colum. lib. 10. v. 233.* Et sureia thymi referens , thymbræque laporem . Adde *Plin. l. 19. c. 8.*

Saturejanus, a , um , adject. Saturejanus caballus dicitur ab *Horat. l. 1. sat. 6. v. 59.* qui in Saturejano agro totius Apulicæ fertilissimus locus fuit , ideoque generosus .

Satureium, ii , n. idem ac sureja . *Martial. l. 3. epigr. 74.* Improba nec profunt jam sureja tibi . Adde *Ovid. 2. de ar. 300. v. 415.*

Saturio, onis , m. homo satur . *Plaut. Perf. l. 1. 3. 21.* Esurio venio , non advenio faturio .

Saturitas, atis , *சாது, சாது, שטייה, Ger. sattigkeit*, Gall. *sauvete*, Hisp. *harrura*, *αλλομυνη, κερσο*, cibi , & potus plenitudo , satietas . *Plaut. Capt. 4. 2. 85.* Proin tu Deum hunc saturitate tranquillum facias tibi . ¶ Quandoque pro fecunditate famitur . *Cic. de Sen. c. 16.* Sed etiam delectatione , quam dixi , & saturitate , copioque rerum omnium , &c. ¶ Interdum pro excrementis ventris . *Plin. l. 10. c. 33.* Adultioresque circumquæ docent , & foris saturitatem emittent . ¶ Apud *Plaut. Capt. 4. 2. 97.* Saturitas est Dea parastorum .

Saturnalia, orum , vel ium , n. *σάτυρια*, festa septem , seu quinque dierum , in honorem Saturni . Aliqui dicunt , Saturnalia tribus diebus esse celebrata . Celebrabantur mense Decembri , incipiebantque die 17. ut cernere est in Calendario . Erant dies illi pleni lætitiæ . Iis continuæ epulæ , ac comestiones erant : munera ultro , citroque mitti , remittique solebant . Romani illis diebus synthesim , quod genus vestis brevis erat , fumebant , servitque discumbentibus inferviebant . Saturni enim ævo omnia communia fuer , nec , quid servitus esset , notum fuit . V. *Macrobius l. 1. Saturn. c. 7.* & *J. Lipsium l. 1. Saturn. c. 2. Cic. Attic. l. 5. epist. 20.* Saturnalibus mane fe mihi Pidentillæ dediderunt . *Macrobius l. 1. Saturn. c. 2.* Solstitialis dies , qui Saturnalium festa consecutus est . *Id. ibid. c. 4.* monet rectius Saturnalium dici in genit. quam Saturnalium ; nam sic omnes fere Scriptores locuti sunt , quanquam ex Grammaticorum regula Saturnalia dicendum videatur . ¶ Secundis , & tertiis Saturnalibus , pro secundo , & tertio die Saturnalium . *Cic. Attic. lib. 13. epist. ult.* Sed cum secundis Saturnalibus ad Philippum vesperi venisset . *Id. ibid.* Ille tertis Saturnalibus apud Philippum ad horam nec quenquam admisit . ¶ Non semper erunt Saturnalia , proverbum , quo significatur , non semper prosperis rebus uti licere . *Senec. in apocolocyph.* Cum vidisset fortunæ suas deplorantes caudicis , accedit , & ait : dicebam vobis , Non semper erunt Saturnalia .

Saturnalis, le , adject. ad Saturnalia pertinens , ut Saturnale festum , *Macrobius l. 1. Saturn. c. 2. a med.*

Saturnalitus, a , um , *σάτυριος*, quod ad Saturnalia pertinet . *Martial. l. 5. epigr. 20.* Saturnalitiæ ligulam misisse selibræ .

Saturna, æ , f. Juno , filia Saturni . Suae natura adjectivum est , siquidem Juno subintelligitur , quod nomen etiam sæpe expressum reperitur . *Ovid. 9. Met.* Cladibus , exclamat , Saturnia pascere nostris .

Saturnia, æ , f. regio illa Latii , in qua Saturnus regnavit , idest Latium

litorale. Sed hoc nomen postea ad totum Latium, imo ad universam Italiam extensum fuit. *Virg. 2. Georg. 8. Æn. Ovid. 1. Fast. & alibi.*
 ¶ Item Saturnia oppidum fuit a Saturno conditum in monte Capitolino, sive Tarpejo. Quare hoc nomine postea etiam Roma appellata est. *Virg. 8. Æn. Ovid. 1. 6. Fast.* ¶ Saturnia quoque, seu Colonia Saturniana, *Saturnia, Sittagna*, urbs fuit Etruriz, excisa. Eo coloniam Romani misere anno U. C. 572. C. Claudio, Q. Fabio Cofs. eodem anno, quo Aquilejam, Mutinam, Parmam. Deduxerunt Triumviri Q. Fabius Labeo, C. Afranius Stellio, Ti. Sempronius Gracchus. Jurgata in singulos dena data. *Sigon. l. 2. de ant. usq. Italia, c. 5.* ¶ Saturnia etiam nomen fuit portæ urbis Romæ, quæ al. Pandana.
 Saturnigæna, æ, m. Saturni filius. *Auson. l. 1. v. 22.* Testatur Saturnigenam, nec nomine cessat Inculcare Jovem.
 Saturninus, a, um, adject. Saturnini Italiz populi in Etruria, *Plin. l. 3. c. 5.* ¶ Saturninus, cognomen fuit quorundam Rom. virorum, ut L. Apulejus Saturninus, apud *Flor. l. 3. c. 16.* L. Antonius Saturninus, apud *Aurel. Vict. in epitom. c. 23. &c.*
 Saturnus, a, um, æpivov, quod ad Saturnum spectat, ut Conjux Saturnia, idest Ops, Virgo Saturnia, idest Vesta, Juno Saturnia, idest filia Saturni, Saturnus mons, idest Tarpejus, seu Capitolinus, ubi Saturnus oppidum condidit. *Ovid. 6. Fast. Virg. 2. Æn. & Sil. l. 10.* ¶ Interdum accipitur pro Latino, & Romano, quia Saturnus in Latio regnavit. *Ovid. 1. Fast.* Saturnia ejus Demperat oppositas invidiosa feras, idest virgo Romana, filia Sp. Tarpeji. *Virg. Ecl. 4.* Saturnia regna.
 Saturnus, i, Saturno, æpivov, filius Urani, vel Cœli, & Vestæ, Rex Cretensium. *Cic. 3. de nat. Deor.* Sed idem *Cic. l. de Univers.* scribit, fuisse filium Oceani, & Salaciz, nepotem Cœli, & Terræ. Vulgo etiam dixere Saturnum Pollucis filium, quod Saturnalibus continuæ epulæ, ac comestationes essent. *Fulgentius in Mythologicis.* Poetæ fabulati sunt, Saturnum patri Cœlo virilia abscidisse, atque in mare projecisse; inde Venerem esse procreatam, quæ a spuma, unde coaliit, *Æphrodite* nominata est. *Cic. 2. de nat. Deor. & Ovid. in Ibin.* Uxorem auxit forem tuam Opem, fex Cybelen, sive Rheam, sive Tellurem. *Ovid. 9. Met.* Ex ea fex filios suscepit, Chironem, Chronum, Picum, Jovem, Neptunum, Plutonem, & quatuor filias, Cererem, Glaucom, Junonem, Vestam secundam. *Ovid. l. 6. Fast.* Sed Chronus, seu Cronus communitate exilimatur idem, qui Saturnus. Cum Titan Saturni frater major natu parenti succedere vellet, tamen animadvertens, matrem, forefex Saturno magis favere, Regnum ipsi concessit, ea tamen lege, ne Saturnus prolem masculam educaret, ut Regnum ad suam prolem rediret. Saturnus igitur devorabat filios omnes masculos, quotquot sibi nascerentur. Cum plures liberos devorasset, nati sunt gemini Jupiter, & Juno. Tum mater Junonem Saturno ostendit, Jovem vero clam nutriendum ablegavit, adhibitis interim Corybantibus, qui cymbalorum, tympanorumque pulsû obftrere, ne pueri vagitus audiretur. Saturno autem, cum ille puerum deposceret, ut & ipsum devoraret, Ops lapidem ostendit pannis involutum, simulans, eum lapidem partu a se editum esse, quem ille acceptum sine mora devoravit. Neptunum quoque clam Saturno Ops peperit, quem similiter clam educari curavit. Tertio rursus geminos enixa est, Plutonem, & Glaucom. Tunc similiter Glaucom Saturno ostendit, Plutonem abscondit. *Ovidius l. 4. Fast.* hujus impetatis Saturni causam affert, quod illi oraculum redditum fuerat, fore, ut a filio Regno privaretur. Detecta tandem fraude, cum Titan rescivisset, fratri prolem masculam esse, suosque ea ratione Regni successione pelli, cum filius, qui Titanes a patre cognominabantur, bellum adversus Saturnum suscepit, illi, quæ, & Opem forem captos muro inclûsit. Sed a Jove filio devictis Titanibus liberati sunt, & in Regnum reducti. Porro Saturnus ex Oraculo edoctus, vel conjectura prospiciens, fore, ut a filiis Regno periretur, cœpit Jovi insidias struere. Jupiter patris scelere detecto eum vinculis cohstrinxit, deinde ex Creta expulit. Saturnus in Italiam fugit. ¶ Venit in eam Italiz regionem, in qua Janus idest vel Noe, vel Japhet, vel Javan regnabat, a quo humanissimè exceptus est. Diu apud Janum occultus vixit, & quasi latitavit. Hinc regio illa Latium est appellata. *Virg. 8. Æn. & Ovid. 1. Fast.* ¶ Accepit a Jano Regni ejus partem, regionem videlicet illam, ut ajunt, quæ postea Latium litorale dicta est. Hæc regio, in qua Saturnus regnavit, post illius mortem nuncupata est Saturnia. ¶ Congregavit in unum locum homines, qui in montibus, & in agris dissipati erant, dedit leges de recte, & honeste vivendo, mœnibus inclufit. Urbem, quam condidit, in Capitolino monte condidisse fertur, & de suo nomine appellavisse Saturniam. *Virg. l. 1.* ¶ Docuisse dicitur Italos agriculturam, qui prius sine ulla observatione, atque arte agros colebant. Hinc effingitur, & pingitur cum falce. ¶ Saturno regnante seculum aureum fuisse fabulantur. Terra enim sua sponte expers atrari pariebat fruges, nulli erant limites agrorum, nulli fex, omnia omnibus communia erant, saltem in Latio, & in tota Italia. Hinc Romani Reipublicæ ærarium in templo Saturni collocaverunt. ¶ Post multas res gestas, quibus immortalẽ famam esse adeptus videbatur, repente ex hominum oculis evanuit, vel morte, quam sibi ipse confecerit, vel voluntaria discessione ex Italia. ¶ Delubris, & aris honoratus fuit, non solum in Italia, sed etiam in Græcia, & aliis orbis terræ regionibus. Sed potissimum in Occidente colebatur. *Cic. 3. de nat. Deor.* Romani in dedicatione templi Tritones inculpsere in parte superiore, eorum vero caudas sub terra sepelierunt, ut significarent, post Saturnum historiam manifestam, & vocalem, ante obscuram, & mutam fuisse. *Borc.* ¶ Saturno humana hostia sacra faciebant, sed Hercules, cum venit in Italiam, barbarum illum morem sustulit, præcepitque, ut Saturno sacra de frugibus facerent, peracto autem sacrificio triginta statuas ad hominum similitudinem emictas, & humanis vestibus ornatas proicerent in Tyberim. Statuæ Argæi appellabantur, fortasse ab Argis Herculis patria. Romanorum ætate projiciebantur a Virginitibus Vestalibus, præsentibus Pontificibus, Prætoribus, &c. Hoc sacrificium fiebat post æquinoctium vernum, idibus Maji. *Dionys. Halicarn.* ¶ Saturnus item unus est ex septem planetis, seu stellis errantibus, ut jam innuimus. Cursum suum triginta annis conficit. *Cic. 2. de nat. Deor.* Nam ea, quæ Saturni stella dicitur, Phœnœque a Græcis nominatur, quæ a terra abest plurimum, triginta fere annis cursum suum conficit. In quo cursu multa mirabiliter efficiens tum antecedendo, tum retardando, tum vespertinis temporibus delitescendo, tum matutinis rursus se aperiendo, nihil immutat sempiternis seculorum ætatibus, quin eadem usdem temporibus efficiat.
 Saturo, as, a. i. *feriare, satolare, κρηνην*, saturnum reddo, satio, cibo, potuque expleo. *Cic. 2. de nat. Deor.* Nuper nati mammas appetunt, earumque uberitate saturantur. ¶ Transfertur ad inaniam pro implete. *Virg. 1. Georg. v. 8.* Saturare solum fimo pingui. ¶ Item ad annum. *Cic. pro Dom.* Explevi animos invidorum, placavi odia improborum, (saturavi etiam perfidiam, & scelus proditorum. *Id. 2. Pbil. c. 24.* Saturavit se sanguine dissimulimorum sui civium.
 Sa'vus, us, m. *feminazione, piantazione, acqua*, actus ferendi, feminatio,

plantatio. *Cic. 2. de Div.* Herbam autem asperam, credo, avium congestu, non humano satu. *Id. de Sen.* Quid ego vitium ortus, satius, incrementa comminore? ¶ Speciatim sumitur pro generatione. *Cic. 1. Off.* Hoc Herculi Jovis fatu edito potuit fortasse contingere. *Id. 1. de Div. c. 42.* Ob eandem causam multa inusitata partium e cœlo, alia ex terra oriebantur, quædam etiam hominum, pecudumque conceptu, & fatu. *Id. 5. Fin. c. 23.* A primo fatu, quo a procreatoribus nati diligerunt. ¶ Quandoque etiam pro femine ponitur. *Cic. 2. Tusc.* Quæ extrahit vitia radicitus, & præparat animos ad fatus accipiendos.
 Satus, a, um, *επιποιω*, feminatus, vel plantatus, partic. a feror. *Virg. 8. Ecl.* Atque fatas alio vidi traducere mœses. ¶ Sumitur etiam pro genito. *Cic. 1. Tusc.* Non enim temere, nec tortuito fati, & creati sumus. *Virg. 6. Æn. v. 225.* Sate sanguine divum, Tros Anchisade.
 Satyra, æ, f. *satira, satyρα, το satyρακον satyρα*, carmen maledicum, & ad carpenda vitia compositum, item genus carminis, in quo multa metra, ac res pariter miscentur. Duo enim satyrarum genera fuisse constat, alterum apertam hominum reprehensionem continens, & acrem vitiorum objurgationem, alterum, quod carminum, & rerum varietate conitabat. Scaliger ad l. 5. Manili, & Calaubonus lib. de *Satyra*, scribere jubent *satira*, vel more antiquo *satyra*. Qui *satyra* scribunt, eo id faciunt, quia hoc carminis genus a Satyris habere nomen arbitrantur, idque ob diacritatem, quæ & Cæsaris Scaligeri sententia est l. 1. Rei Poeticæ c. 12. Aliqui causam afferunt, quod in hoc genere carminis res ridiculæ, pudendæque scribuntur, quemadmodum proferri a Satyris solebant, vel quod in antiqua satyra introducebantur Satyrorum personæ, aut li quæ erant ridiculæ similes Satyris. Qui *satyra* malunt, ea res adducunt, quia genus hoc postea dictum censent ob carminis varietatem, & propter copiam rerum, quæ ibi tractantur. Ut magis liquet, ultra sententia sit potior, distinguendum fortasse est inter satyram Lucili, Horatii, Persii, & satyram Ennii, & Varronis. Prior ita dicta videtur a Satyrica Poesi. Nam huic erat similis ob maledictum. At satyra Ennii, ac Varronis ex eo nomen accepit, quod multa metra, ac res pariter misceret. Quod ex *Diomed. l. 3.* cognoscere est. V. *Satyra*. Quare posteriorem hanc *satyram*, vel *satiram*, alteram illam *satyram* appellari placet iis, quos adduximus, *Calaubono*, & *Scalig.* Verum, utcumque se res habeat, non esse a communi scribendi per & consuetudine recedendum, pluribus ostendit *Daniel Heins. l. 1. de Satyra Horat.* cum utrumque, quod diximus, carminis genus comode possit a Satyris deduci. *Horat. l. 2. Sat. 1.* Sunt, quibus in satyra videar nimis acer. *Sat. l. 1. Sil. 3.* Liventem (satyram) nigra rubigine turbas.
 Satyri, orum, m. *Satiri, Σατυροι, Ger. satiren, Gall. satirs, Hisp. satyros, satyros*, animalia quadrupedia, humana effigie, recte currentia, & pernicissima, immenstæ libidinis, in ultimis Libyæ gentibus, & in subolanis Indorum montibus, quæ veteres pro sylvestribus Diis coluerunt. Ita eos describit *Plin. l. 7. c. 2.* *Ovid. 1. Fast.* Panes, & in Venerum Satyrorum prona juventus. *Cic. 6. Ver.* Satyrys, qui apud Tarentinos in æde Vestæ est.
 Satyriasis, is, f. *satyriasis*, inguinum morbus quidam, cum nimia turgentia virile membrum arripitur; ita dictus vel a satyrio herba, quæ vin excitandæ libidinis habet, vel a Satyrorum lascivitate. *Cal. Auzelian. l. 3. c. 18. & Theodor. Priscian. l. 2. c. 11.*
 Satyricus, a, um, quod ad Satyros spectat. Satyricum signum, erat simulacrum Priapi, quod in hortis apud antiquos constitui solebat, veretro arrecto, ut fascinoles averterent. Dicitur est satyricum, quia Satyri penem semper erectum habent. *Plin. l. 19. c. 4.* Quam rem comitata est & religio quædam, hortocolæ, & tores tantum contra inventum hæscinaciones dicari videmus. In remedio satyrica signa, quanquam hortos tutelæ Veneris assignante *Plauso*. ¶ Item ad satyram pertinens, *satyrico, mordax.* *Sidon. l. 8. ep. 11.* In materia satyrica pollicitus, & mordax. *Vitruv. l. 7. c. 5.* Tragicò more, ut Comico, seu Satyrico. ¶ Satyricus, i, absolute, satyrarum scriptor. *Sidon. l. 4. ep. 1.* ¶ Satyricon, i, n. *fatyca*, satyricum opus. Sic inscribitur *Petrovii* liber.
 Satyriion, ii, n. genus herbæ ad libidinem incitantis. *Petrin. in Satyr.* Utique omnes mihi videbantur satyriion bibisse. Adde *Plin. l. 26. c. 10.* Satyricus, i, m. *Satirello*, parvus Satyrus, *satyriakon*. *Cic. l. 1. de Divin. c. 20.* Somniavit, se peperisse Satyricum.
 Satyrographus, i, m. qui fatyras scribit. *Sidon. l. 1. ep. 11.*
 Satyrus, V. Satyri.
 Sauciatio, onis, *ferita, τραυμα, τραυματις*, actus sauciandi, vulneratio. *Cic. pro Cæc. c. 15.* Et sauciatio quaeretur, cum fugam tacitam esse constabit?
 Sauciatus, a, um, *ferito, τραυματισ*. *Colum. l. 11. c. 1.* Sive quis sauciatus in opere noxam cepit.
 Sauciatus, atis, f. sauciatio. *Cal. Auzelian. Tard. l. 2. c. 13.*
 Saucio, as, a. i. *ferire, τραυματισ*, Ger. *verwunden*, Gal. *blesser*, Hisp. *herir, κρηνηναι*, vulnero, vulnus infligo. *Plaut. Rud. 3. 4. 53.* Quid causæ est, quin virgine te ulque ad saturitatem sauciam? *Cic. 3. Ver. c. 26.* Servi nonnulli vulnerantur, ipse Rubrius in turba sauciatur. ¶ Dicitur etiam de plantis. *Col. l. 4. c. 24.* Saucianda ferro est, atque exulceranda vitis in ea parte, &c. ¶ Translate etiam usurpatur pro lædere, molestia afficere, &c. *Cic. Att. l. 14.* Meus discipulus, qui hodie apud me cœnat, valde amat illum, quem Brutus noiter sauciavit. *Plaut. Bacch. l. 1. 30.* Sauciare famam alicujus.
 Saucius, a, um, *ferito, impiagato, τραυματισ*, Nonio teste, proprie est vulneratus. *Cic. pro Cæc.* Nemo, inquit, occisus est, neque saucius. *Cef. l. 3. B. C.* Sauciorum modo, & agrorum habita ratione. ¶ Translate sumitur pro tello. In qua acceptione reperitur cum gen. *Apul. l. 2.* Mihi vero fatigationis hæsternæ etiam nunc saucio da veniam. ¶ Transfertur etiam ad animum. *Cic. Att. l. 1. ep. 12.* Subesse nescio quid opinionis incommode, sauciumque ejus animum, & indefesse quædam odiosas suspensiones. *Id. pro Cal. c. 8. ex Passa.* Medea amore sauo saucia. ¶ Item transfertur ad res, quæ sensu carent. *Ovid. 1. Met. v. 102.* Nec ullis saucia vomeribus per se dabat omnia tellus. ¶ Saucius vino dicitur, qui ebrius est. *Jussim. lib. 28. c. 8.* Galli hæsterno mero saucii. *Marsial. l. 4. epigr. 66.* Incaluit quoties saucia vena mero. Absolute. *Id. l. 3. epigr. 68.* Quid dicat, nescit saucia Terpsichore.
 Savillum, V. Savillum.
 Saviour, V. Suavior.
 Savium, V. Suavium.
 Savo, onis, m. 3. *Savone*, fl. Campaniæ, qui inter Sinuessam urb. exe. & Vulturum fl. in mare labitur. *Plin. l. 3. c. 2.*
 Savo, onis, f. *Savona*, urbs Liguria, in 3. ora Occ. cum duplici arce, & portu amplo. *Liv. & Plin.*
 Saurex, icis, m. *sapo, mus.* *Serv. ad lib. 2. Georg. v. 30.* Caudicibus posuit pro codicibus, sicut caulem pro colem, sauricem pro forice dicimus.
 Saurion, ii, n. herba sinapi. *Plin. l. 19. c. 8.*
 Saurites, æ, f. *σαυριτης*, gemma, quæ in ventre viridis lacertæ invenitur traditur a *Plin. l. 37. c. 10.*
 Sauricthos, *σαυριθησ*, nomen statuæ factæ a Praxitele, qua re-

presentabatur vir lacertam necans, a *μυρτίς, lacertus, & κριόλι, occi-*
do. Plin. l. 34. c. 8.
 Sauromatae, arum, m. populi iidem qui Sarmatae. *Juvenal. 2. Ultra Sauro-*
matas fugere hinc libet, & glaciale Oceanum. ¶ In singulari
 num. *Ovid. 3. Trist. eleg. 12. v. 30. Stridula Sauromates plaustra bubul-*
cus agit. V. Sarmatae.
 Saurus, i, m. *il Sauru*, fluvius Norici, qui per Illyricum, & Pannoniam
 in Danubium influit. *Claudian. l. 2. de laud. Stilic. v. 192. Pannonius po-*
torque Savi.
 Saxatilis, & le, adiect. *Saxiatulo, che Sax fra i sassi, σαξιατοῦ, σαξιατοῦ,*
 quod saxa incolit. *Col. l. 8. c. 16. Rurifus optime saxosum mare nomi-*
 nis sui pices nutrit, qui scilicet, quod in petris stabulenti, saxa-
 tiles dicti sunt, ut merule, turdique, nec minus melanuri. *Var. l. 3. R.*
R. c. 7. decolumbis: Unum agreste, ut alii dicunt, saxatile, quod ha-
 betur in turribus, ac columbinis villæ. ¶ Piscatus saxatilis, qui fit
 inter saxa. *Plaut. Rud. 2. l. 10. Post id hamatitem piscatum, & saxa-*
tilem aggredimur.
 Saxetanus, a, um, *σαξιατοῦ*, quod inter saxa habitat. *Martial. l. 7. ep.*
77. Cum saxetani ponatur cauda lacerti.
 Saxetum, i, *luogo sassoso*, Ger. *Steinachtig*, Gal. *lieu pierreux*, Hisp. *pe-*
drejal, τρυχάρι, locus saxosus, seu petricosus. *Cic. de L. Agr. 2. cap. 25.*
 Aut quod est tam asperum saxetum, in quo agriculturalum cultus non
 elaboratur?
 Saxeus, a, um, *di sasso, λιθινός*, quod e saxo est. *Lucan. l. 4. Saxeus*
ingenti quem pons amplectitur arcu. ¶ Translate *Plin. l. 2. epist. 3.*
 Quem tu nisi concupiscis cognoscere, saxeus, ferreulque es.
 Saxialis, le, adiect. *di sasso. Frontin. de colon. pag. 355. edit. Goef. Ter-*
 mini lapidei alii saxiales, alii molares.
 Saxifer, a, um, adiect. saxa terens. *Valer. Flac. l. 5. Argon. v. 608. Saxi-*
feræ furgat quibus imber arenæ.
 Saxifluis, a, um, *σαξιατοῦ*, quod in saxa vertit. *Ovid. 5. Met. Tuzque*
Saxifluis vultus, quacunque ea, tolle Medusæ. Sen. Herc. Fur. v. 901.
 Cujus in læva ciet Ægis terrores ore saxifico minas.
 Saxifragum, i, n. vel saxifraga, æ, f. *saxifragia, σαξιδρακίον*, genus
 herbæ, quod aliqui adiantum nigrum esse dicunt, alii herbam esse pu-
 tant bipinnellæ similem, folio tantum minore, ac magis serrato, & mi-
 nime piloso, quam vulgus parvum acum pastoris vocat, Græci emper-
 tron. Ita dictum est, quod calculus in corpore frangat, vel quia, in
 locis saxosis cum enascatur, saxa ipsa frangit, dum crescit. *Plin. l. 22.*
c. 21. Calculos e corpore mire pellit, transigit, utique nigrum. Qua
de causa potius, quam quod in saxis nasceretur, a nostris saxifragum
appellatum creditur. Sever. Sammon. c. 33. v. 599. Saxifragum, seu
fontigenam succurrere credunt. Adde Apulei. de herb. c. 97.
 Saxifragus, a, um, adiect. qui saxa frangit. *Cic. 3. de Orat. c. 42. ex po-*
ta: Undæ saxifragæ.
 Saxigenus, a, um, adiect. e saxo natus. *Prudent. Cathemer. 5. v. 7.*
 Saxitas, f. saxi natura. *Cal. Aurel. Tard. lib. 3. c. 4. Durities atque*
saxitas.
 Saxones, um, m. *Sassoni*, Germanicæ populi, apud Cimbricam Chero-
 nides, quorum regio Saxonia dicitur, *Sassonia. V. Geographos. Clau-*
udian. in Epist. Pallad. & Celer. v. 89. Quæ sævis obiecta Getis, quæ
Saxona frænat. Id. l. 1. in Eutrop. v. 392. domito quod Saxone Te-
thys mitior.
 Saxonia, æ, f. *la Sassonia*, provincia ampla Germanicæ, quæ duplex
 est, superior, & inferior, superior, *il circolo dell' alta Sassonia*, con-
 tinet Marchiam Brandeburgicam, Pomeraniam, Thuringiam, Misniam,
 Ducatum Saxoniæ, & Principatum Anhaltinum: inferior, *il circolo*
della bassa Sassonia, habet Ducatum Brunsvicensem, Lunenburgensem,
 Meideburgensem, Bremensem, Megalopolitanum, Holfatiæ, & La-
 pteburgensem, Principatus Ferdensem & Halberstadensem, & Epi-
 scopatum Hideshemium.
 Saxositas, atis, f. saxitas. *Cal. Aurel. Tard. l. 3. c. 6. Durities, sive*
saxositas.
 Saxosus, a, um, *sasso*, Ger. *Steinachtig*, Gal. *pierreux*, Hisp. *pedregoso,*
σαξιατοῦ, saxorum copiam habens, saxis abundans. *Col. l. 5. c. 10. Lo-*
ca aprica, calculosa, glerosa, interdum & saxosa amat. ¶ Saxosus
 frutex, in saxis crescens, vel saxosis locis. *Plin. l. 15. c. 7. Simillimum*
huic inest ex chamaeæ frutice saxoso.
 Saxulum, i, *saxetto, λιθιακός, πετροδίου*, exiguum saxum. *Cic. 2. de Or.*
c. 44. Ut Ithacam illam in asperissimis saxulis tanquam nidulum affi-
nam sapientissimum vir immortalitati anteponebat.
 Saxum, i, *sasso, pietra, σῆς*, Ger. *Stein*, Gal. *pierre, rocher*, Hisp. *pie-*
dra, λίθινός, πέτρα, lapis naturalis, grandis, durus, asperque, quales
 et monte excidi solent. *Cic. de Fato c. 3. Quid mirum igitur, ex spe-*
 lunca saxum in cetera ejus incidisse? ¶ Ponitur etiam pro quocumque
 lapide. *Virg. 1. Æn. Jamque faces, & saxa volant. Cic. pro Cæc. Qui*
saxa jacerent. ¶ Interdum usurpatur pro scoppulo. *Virg. 1. Æn. Tres*
Notus abrepas in saxa latentia torquet, &c. ¶ Item pro monte.
Virg. 2. Georg. Mitis in apricis coquitur vindemia faxis. Id. 2. Æn. Stup-
pet infans alto accipiens sonitum saxi de vertice pastor. ¶ Per an-
 tonomastiam dicitur de Tarpeo monte, unde rei insignes præcipitaban-
 tur. *Tacit. Ann. 2. c. 32. Quorum e numero L. Pituanus saxo dejectus*
est. Adde Plaut. Trin. 2. l. 39. ¶ Inter sacrum, & saxum stare, pro-
verb. V. Saurum. ¶ Volvere saxum dicuntur, qui inexhausto quopiam,
 atque inutili labore fatigantur. Tractum est, auctore *Donato in Ter.*
Sityphi fabula saxum apud interos sursum, ac deorsum volventis. Ter.
Eun. 5. 9. 55. Satis diu jam hoc saxum volvo.

S A N T E C.

Scabellum, vel scabillum, i, *scabello, bancetta, סוּרְרָה*, Ger. *Schmeil*, Gal.
escabeau, escabelle, Hisp. *escavelo, שפיר*, parvum scamnum. *Varro l. 4.*
de L. L. Quia simpliciter scamnone icandebant in lectum non altum, sca-
 bellum, in altiore, scamnum. *Quintil. l. 1. c. 4. Quare discat puer,*
 quid in literis proprium, quid commune, quæ cum quibus cognatio:
 nec miretur, cur ex scamno fiat scabellum, &c. ¶ Igitur etiam musi-
 cum instrumentum, quod a Tibicine pede pulsabatur, dum manu &
 ore tibiam infaret; quod quidem instrumentum *σούρρον* erat, hoc est
 eundem semper reddens vocis tenorem, ut diserte tradit *Aug. l. 4. de*
Musica. V. Callisichis differ. de Pantomim. c. 14. ubi plura. Sueton. in Ca-
lig. c. 54. Magno tibiarum, & scabellorum crepitu. Cic. pro Cæc. c. 27.
 Scabilla (al. scabella) crepant, aulæum tollitur.
 Scaber, bra, brum, *scabroso, áspro, ספיר*, Ger. *rauch, Gal. rude, apre,*
 Hisp. *barraçoso, áspero*, asper. *Cic. 3. Tusul. Atque intonsa infuscata*
 pectus illuvie icabrum. *Virg. 1. Georg. Exefa invenies scabra rubiginis*
 pila. *Plin. l. 33. c. 6. Lapis horridior, scabriorque.* ¶ Speciatim ponit
 pro scabioso, seu quod scabie morbo laborat. *Colum. l. 7. c. 4.*
 Hoc modo curatum pecus toto anno scabrum fieri non potest. ¶ In-
 terdum pro sordido. Sic unguis, & dentes dicuntur scabri, qui
 Tom. II.

sordidi sunt, etiam si non sint asperi tactu, ut ait *Falla in Roud. Cel.*
l. 6. c. ult. At ubi scabri unguis sunt, circumasperiri debent, &c. Pe-
tron. in Satyr. Scabri dentes. ¶ Translate capitur pro duro, insua-
 vi, ineleganti, inculto. *Macrob. l. 6. Satur. c. 3. Quod versus eorum*
 scabri nobis videntur.
 Scabidus, a, um, adiect. scabiosus, ut scabidæ palpebræ. *Mercel. Em-*
pir. c. 8. Translate Tertul. de anim. c. 38. Scabida concupiscentia. h. e.
mala prurigne infecta.
 Scabies, ei, f. *scabbis, rogna, נרס, Ger. raud, Gal. galle, Hisp. sarna,*
שׂרשׂ, asperitas cutis cum pruritu. *Cels. l. 5. c. 28. Scabies est du-*
 rior cutis rubicunda, ut quæ pustulæ oriuntur, quædam humidiores,
 quædam sicciore. Exit ex quibusdam sanies, fitque ex his continuata
 exulceratio pruriens. Adde *Hor. de arr. poet. v. 417. ¶ Quoniam vero*
 scabiem comitatur pruritus, pruritus autem scabendi cupiditas, & ex
 fricatione quædam voluptas, factum est, ut scabies pro voluptatis il-
 lecebri accipitur. *Cic. 1. de Leg. c. 17. Cujus blanditiis corrupta, quæ*
 natura bona sunt, quia dulcedine hac, & scabie carent, non cernuntur
 facis. Sic *Hor. l. 1. ep. 12. Cum tu inter scabiem tantam & conta-*
 gia lucri Nil parvum sapias. h. e. pecuniæ cupiditatem.
 Scabile, is, n. 3. idem ac scabellum. *Cato c. 10. Scammum in cubiculo*
 unum, scabilia tria, scellas quatuor. Al. leg. *scabilia.*
 Scabillum, V. Scabellum.
 Scabiosus, a, um, *rogna, שׂרשׂ*, qui scabie laborat. *Colum. l. 11. c.*
2. Per ver scabiosi hoves sunt. ¶ Item asper, scaber. *Perf. sat. 5. v.*
74. Scabiosum far. h. e. vetustum, & a circulionibus exelsum.
 Scabiosus, inis, scabies, vel scabiola prurigo. Translate *Petron. in Sa-*
tyr. Omnem scabitudinem animo delere sine cicatrice.
 Scabo, is, scabi, sine sup. *fragare, gratrare, נרס, Ger. kratzen, sba-*
ben, Gal. grater, Hisp. rasar, נרסו, נרסו, trico, scalpo. *Hor. l. 1.*
sat. 10. v. 71. Et in versu faciendo sæpe caput scaberet, vivos & rode-
ret unguis. Plin. l. 8. c. 27. Spinis juniperi fe scabit.
 Scabratus, a, um, adiect. *Colum. l. 4. cap. 24. Vitis laniata, & scabra-*
 ta. h. e. ut idem *Colum.* explicat, quando asperis, & inæqualibus pla-
 gis in præcidendo laniatur, & pertingitur.
 Scabræo, V. in Scabres.
 Scabres, ei, idem ac scabritia, a *scaber. Pacuv. apud Non. c. 4. n. 25.*
 Quæ desiderio altumum, ponitundine squalæ, scabreque, & inculta
 vastitudine. *Turneb. l. 15. c. 15. & l. 29. c. 20. legit, Squalæ, scabre-*
 que, ut sit a verbis squalleo, & scabreo. Interpretatur enim, *Squa-*
lida, & scabra es. Var. apud Non. c. 2. n. 761. Ager derelinqueretur, ac
 periret squalæ, scabreque, illuvie, atque vastitudine. *Virg. in Cri-*
 v. 249. Quam te tam trilitibus illis Sordibus, & scabre patiar tabesce-
 re tali. ¶ Ita emendat *Scaliger.* Nam in vulgatis pro *scabre* est *scori-*
ria, repugnant metro. Græcæ enim est *σκωρία*. *Apul. l. 2. Flor. Intan-*
 di morbi putredine in serpentium scabrem solutum religiose humavit.
 Al. leg. *scabiem.*
 Scabridus, a, um, scaber, *Venust. Fortun. l. 2. carm. 10. v. 7. Scabrida*
 nunc reonant mea lingua rubigine verba.
 Scabritia, æ, *apreçia, scabrosità*, Ger. *rauche, Gal. apreçé, Hisp. apre-*
çez, שפיר, asperitas, inæqualitas. *Plin. l. 23. c. 4. Scabritiaque*
 cutis in tacite emendat.
 Scabrities, ei, idem ac scabritia. *Plin. l. 31. cap. 19. Et contra scabri-*
 tium linguæ trictus, comminutusque. ¶ Nonnumquam accipitur pro
 scabie. *Colum. l. 7. c. 5. Potest etiam scabritium tollere faccus viri-*
 dis cicutæ.
 Scabro, onis, m. 3. qui scabritie sædatus est, a *scaber.* Speciatim di-
 citur de eo, qui illuvie laborat, nec os colluit, aut os vulvisculo
 mundat: unde fit, ut illi, quemadmodum loquitur *Ovid. l. 8. Metam.*
fini scabri rubigine dentes, quæ res & scabrorum unuit nomen. U-
lian. l. 12. §. fin. ff. de edic. edict. Trebatus ait, non e. le morbosum,
 os alciui olere, veluti hircosum, scabronem. In vulgatis Juris libris pro
scabronem est *strabonem.*
 Scabrosus, a, um, o. 1. 2. idem quod scaber. *Plin. l. 20. c. 21. Hippolapa-*
 thi radices privatim unguis scabrosos detrahunt. *Hindu. legit scabros.*
 Scabrum, i, subst. n. idem quod scabritia. *Plin. l. 37. c. 2. Infestat*
 plurimum vitis, scabro, ferrugine, maculosa nube, &c.
 Scæva, æ, f. *σκωρία*, porta urbis Ilii, seu Trojæ, a *σκωρία*, qua vel *le-*
vum, vel infelix notat. Ita autem vocata est, vel quia Occidentem
 spectaret, & occidentalia dicuntur sinistra ab Auguribus Græcis, vel
 quia Trojanis fuerit intelix, quippe per quam intronitus fuerit:
 equus Durius. Utranque rationem asserit *Eustathius.* Iino & tertium ad-
 dit, ut sit a Scævo architecto. Cui & quartam addere conatur *Bernard-*
us Bald. de verb. Vir. signif. quia scilicet itinera haberet non directæ.
 Nam ipse *Vitruv. l. 1. c. 3. Curandum, inquit, ut non facilis sit a-*
 ditus ad oppugnandum murum, & excogitandum, ut portarum ite-
 nera non sint directæ, sed *σκωρία.* In quibusdam editionibus pro græ-
 cæ voce scribitur latine scæva. h. e. obliqua. *Virg. 3. Æn. Scævæque*
amplector limina portæ.
 Scævæ, æ, m. *manino, σκωρία*, qui sinistra manu utitur pro dextera,
 a *scævus. Ulian. l. 12. §. si quis, ff. de edic. edict.* Id sciendum est, scævam
 non esse morbosum, vel vitiosum, præter quam si imbecillitate
 dextræ validius sinistra utatur: Sed hunc non scævam, sed mancum
 esse dicimus.
 Scævæ, æ, f. augurium, a scævus augurii, idest sinistra. *Var. l. 6. de*
L. L. Vel obscænium ab eo, quod pueris turpicia res in collo quæ-
 dam suspenderit, ne quid oblit, bona scævæ causa, inde Scævola ap-
 pellatus. Ea dicta ab scævæ, idest sinistra, quod quæ sinistra sunt,
 bona auspicia existimantur. A quo dicuntur Comitæ, aliudve, quod
 sic ave sinistra, scævæ. Id a græco est, quod hi sinistra vocant *σκωρία.*
 Quare quod dixi, scævum, bonum omen est: obscænium vero, tur-
 pe. *Peff.* Scævam vulgus quidem & in bona, & in mala re vocat,
 cum ajunt bonam, & malam scævam. At Scriptores in mala ponere
 consueverunt, ut apud Græcos invenitur positum pro sinistro. *Plaut.*
Pseud. 4. 7. 39. Bene ego ab hoc prædatus ibo, novi, bona scævæ est
mihi. Id. Cæs. 5. 4. 4. Caninam scævam spero meliorem fore. Ubi per
caninam scævam aut occursum canis intelligit, qui inauspicatus hinc
 batur, aut latratum; ut sententia sit, minus hunc gravem fore, quam
 latratum, ac rixas uxoris.
 Scævitas, V. Scævitas.
 Scævola, æ, m. C. Mucius Scævola miles Romanus, qui Porfenam He-
 truricæ regem gladio adortus, per errorem, unum ex ejus satellitibus
 transtodit: quare ut manum puniret, in ardentem foculum injecit, ac
 raudiu tenuit, donec ambureret: hinc scævola vocatus, a *σκωρία*, *sinis-*
ter, quia postea sinistra tantum utebatur. *Liv. l. 2. c. 12.*
 Scævus, a, um, adiect. *σκωρία*, sinister, & tam in bonam, quam in
 malam partem sumitur, ut scævæ auspicia. V. verba *Varro. & Feff.*
 quæ atulimus in Scævæ, æ, f. Plerumque tamen in malam par-
 tem sumitur, ut *Feff. ibid.* monet. Hinc *Gel. l. 12. c. 13. Scævus*
 profecto, & cæcus animi forem, si, &c. h. e. stolidus, stultus.
 Apul.

Apul. l. 4. Metam. Scævdimum somnium.
Scala, α , f. *scala*, סלע, Germ. *leiter*, Gall. *esbèle*, Hisp. *escalea*, $\alpha\lambda\iota\alpha\kappa\alpha\zeta$, instrumentum ex pluribus gradibus constans, quo utrimur ad ascendendum in superiora. Utrupatur in utroque numero, sed tamen magis in usu est in numero multitudinis. *Liv. l. 26. c. 44.* Applicare scalam parietis. *Cic. pro Mil. Cum* se ille fugiens in scalarum tenebris abdidisset. *Jal. in Jugur.* Unæ, atque alteræ scalæ committuntur, nisi quis superheteradaverit, afflicti sunt. *Caj. l. si pignore ff. de furt.* Vel scalam sciens superheteradaverit ad ascendendum. Ψ Scali, tribus habuere, est in altiore domus parte habitare, h. e. in conaculo, in *substita*, qui locustiore pauperiorum hominum esse solebat. *Marzial. l. 1. ep. 118.* Et scalis habito tribus, sed altis. Ψ Scalmæ Græcæ dicuntur, quæ ita fabricatæ sunt, ut ex omni parte compagine tabularum claudantur, ne aspectum ad partem aliquam corporis admittant. Hinc Flamincæ Diales prohibebantur scalam ascendere, quæ ultra tres gradus extollerentur, nisi essent ex iis, quæ Græcæ appellantur, ut ex *Massurio Sabino* tradit *Gal. l. 10. c. 15.* ne partem aliquam corporis tectam ascendendo revelarent.
Scalaris, re, adject. ad scalam pertinet. *Vitruv. l. 13. c. 13.* Regulæ scalaris forma compactæ.
Scalarium, ii, n. Scalaria dicuntur viæ in amphitheatro, per quas gradibus in cuneos ascenditur. *Vitruv. l. 5. c. 6.*
Schaldis, is, f. *la Sebelda*, fluvius maximus Galliz Belgicæ. *Plin. l. 4. c. 13. c. 17.*
Scalmus, i, m. *scarmo*, *palisbermo*, Ger. *rudelbanck*, Gal. *cheville*, Hisp. *esclamo*, $\sigma\kappa\alpha\lambda\mu\delta\iota\varsigma$, paxillus, five teres lignum, cui nautæ reinos loro quodam alligant ad navigandum, ut firmius navigent, five lignum crenatum, ac fenestratum in apsidem capiens renqum, ut facilius, & solidius impellatur. *Cic. l. de Or. c. 38.* Qui duorum scalmorum naviculam in portu evertit. *Id. 3. Offic. c. 14.* Venit ipse mature, scalmum nullum videt. h. e. nullum non modo navigium, sed ne scalmum quidem.
Scalpellum, i, n. vel scalpellus, i, m. *scarpello*, סרפ, Ger. *hieser*, Gal. *ciseau*, Hisp. *cincel*, $\phi\alpha\delta\beta\omicron\tau\alpha\sigma\omicron\nu$, instrumentum Chirurgorum, quo venam aperitur, dimin. a *scalprum*. *Cels. l. 2. c. 10.* At si timide scalpellum demittitur, summam cutem lacerat, neque venam incidit. Ψ Accipitur & pro alio ferramento, quo putridam carnem excidit. *Cic. pro Sex. c. 65.* Non ea est medicina, cum sanæ parti corporis scalpellum adhibetur, atque integræ. *Col. l. 6.* Etiam scalpello usque ad iunum refecate, & amputate scabum sæpe profuit.
Scalper, pri, m. idem ac scalprum. *Cels. l. 8. cap. 3.* Tunc excisioris scalper ab altero foramine ad alterum malleoio adactus, id, quod inter utrumque medium est, excidit.
Scalpo, is, pū, pūm, a. 2. *scagliare*, *incidere*, *scalpire*, סרר, Ger. *schaben*, *schabren*, Gal. *graver*, *tastler*, *grater*, Hisp. *escavar*, $\alpha\sigma\omega$, $\alpha\sigma\omega\phi$, $\alpha\sigma\omega$, $\alpha\sigma\omega$, incidio, fodio. Est a $\sigma\kappa\alpha\lambda\mu\delta\iota\varsigma$, *scaldio*, vel a $\alpha\lambda\iota\alpha\kappa\alpha\zeta$, quod ejusdem est significationis, ac scalpo. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 60.* Itaque ad pingendum, ad fingendum, ad scalpendum, ad nervorum eliciendum sonos, ac tibiarum apta manus est admotione digitorum. *Hor. l. 3. ad. 11.* Et nostri memorem sepulchro scalpe querelam. *Col. l. 7. c. 5.* Vitiolosum locum pecudes aut morfo scalpunt, aut cornu, aut angula tundunt. Ψ Item pro scabere, fricare, unguibus pruritus auferre. *Juven. sat. 9. v. 133.* Qui digito scalpunt uno caput.
Scalpratus, a, um, $\alpha\lambda\iota\alpha\kappa\alpha\tau\alpha\rho\mu\epsilon\delta\iota\varsigma$, ad similitudinem scalpri formatus, ut Ferramentum scalpratum, quo opus est ad castrandos apum alveos. *Col. l. 9. c. 15.*
Scalprum, i, n. *scarpello*, $\sigma\mu\iota\lambda\eta$, $\alpha\lambda\iota\alpha\kappa\alpha\tau\iota\varsigma$, ferramentum, quo aliquid inciditur, a *scalpo*. Hoc instrumento diversi artifices utuntur, ut lapidicæ, futores, agricolæ, chirurgi, & alii. Scalprum futorium, est ferramentum primore parte curvum, & a flexu procurrens acie recta, quo corium fecant. *Horat. l. 2. sat. 3. v. 104.* Si scalpra, & formas non futor, nautica vela adversus maricatus, delirus, & amens undique dicatur. Ψ Scalprum rusticorum. *Col. l. 4. c. 25.* Quæ pars vinitiorie falcis a flexu procurrit, scalprum, quod deinde aduncum est, rostrum appellatur. Ψ Scalprum chirurgicum. *Cels. l. 8.* Tunc demum ad manum, scalprumque veniendum est. Ψ Scalprum librarium est, quo calamos aptamus ad scribendum, aut literas eradimus. *Juss. de l'edel. c. 2.* Scalpo librario venas sibi incidit.
Scalptor, oris, *incisore*, *scultore*, ספרא, Ger. *graber*, Gal. *graveur*, Hisp. *escavador*, $\alpha\lambda\iota\alpha\tau\iota\varsigma$, qui scalpit, ut Scalptor gemmarum. *Plin. l. 37. c. 4.* Expetuntur a scalptoribus, ferroque includuntur.
Scalptorium, ii, instrumentum infans manus ad scalpendas scapulas prurientes; legitur in titulo *epigr. 83. l. 14. apud Marcial.* quod sic habet: Defendet manus hæc scapulas, mordente molesto Pulice, vel si quid pulce fordidius.
Scalptura, α , f. *scultura*, ספירה, Ger. *das graben*, Gal. *graveure*, Hisp. *esculpadura*, $\alpha\lambda\iota\alpha\tau\iota\varsigma$, scalpendi actio. *Plin. l. 37. c. 7.* Omnia autem hæc genera sculpturæ contumaciter resistunt.
Scalpturatus, a, um, adject. variis sculpturis ornatus, ut scalpturatum pavimentum, variis lapidibus, & varie sculptis elaboratum. *Plin. l. 36. c. 25.* Romæ sculpturatum in Jovis Capitolini æde primum iactum est post tertium Punicum bellum initum.
Scalpturigo, & rectius Scalpurigo, iginis, f. titillatio, & voluptas, quæ in cute pruriente scalpanda nascitur. *Solin. c. 45.* (al. 32.) Trochilus avis os beluz paulatini scalpit, & sensim sculpurigne blandignte alitum sibi in usque fauces facit.
Scalpturio, is, a. 3. *raspare*, $\alpha\sigma\omega$, $\alpha\sigma\omega\phi$, $\alpha\sigma\omega$, idem quod scalpo: & speciatim dicitur de gallinis, cum terram frequentibus ictibus percutiunt ad querendum cibum. *Plaut. Aul. 3. 4. 8.* Ubi erat hæc defossa, ocepit ibi sculpurire unguibus. Alii leg. *sculpurire* eodem sensu; inter quos est *Non. c. 2. n. 789.*
Scalptus, a, um, adject. ex part. *sculto*, *sculpito*. *Cic. 4. Acad. c. 31.* E faxo sculpitus. Alii leg. *sculptus*. *Horat. l. 2. sat. 3. v. 22.* Quid sculpum infabre, quid sulum durius eisset.
Scalpturio. V. Scalpturio.
Scamander, i, m. *Scamandro*, $\sigma\kappa\alpha\mu\alpha\delta\alpha\upsilon\omicron\varsigma$, fl. Mysiæ, in Asia, apud Hellepontum, qui ex Ida monte profluit, ac in Hellepontum, seu in mare Ægeum, apud Sigæum, ab eo 20. stad. inter illud, & Dardanum exit. Antea Xanthus dicebatur, teste Plutarcho, Vibio, & aliis, ex Homero, qui eum ab hominibus quidem Scamandrum, a Diis vero Xanthum vocari ait, suo more vetustiore appellacionem Diis, recentiore hominibus assignans. Sed apud Plinium a Xantho diversus est. *Id. Plin. l. 5. c. 30.* Scamander fluvius navigabilis.
Scamandria, f. 1. *Scamandria*, urbs exc. Asiæ min. in Mysia, seu Troade, in ora maris Ægei, ad Scamandrum fl. inter Abydum, & Ilium. *Plin. l. 4. c. 36.*
Scambosus, a, um, adject. idem ac scambus. *Vogel. de re Veterinar.*
Scambus, a, um, adject. valguis, qui pedibus est distortis, & depravatis. *Juon. in Osbon. c. vit.* Fuisse trahitur male pedatus, scambusque. Ψ Quod autem quidam Lexicographi addunt, a *Nonio* scambos exponi Strabones, c. 1. n. 109. legitur *strabos*, non *scambos*.

Scamellum, vel Scamnellum, i, *scagnetto*, parvum scamnum. *Apul. apud Priscian. l. 3.* Infrina scamnellorum obice fulta tores.
Scamillus, i, m. dimin. a scamnum, *piccol gradino*. Scamilli impares, apud *Vitruv. l. 3. c. 3. l. 5. c. 9.* videntur esse quidam veluti parvi gradus in stylobatis columnarum, qui veluti parvam scalam, unus post alium decretescendo efficiunt, gradini ne *piedestallo dello colonne*. V. de his opusculum Bernardini Baldi, in quo rem totam satis implicatam variis conjecturis, & figuris luculenter illustrat. V. *Adlectio*.
Scamma, atis, n. $\sigma\kappa\alpha\mu\mu\alpha$, spatium in stalis linea, vel fossa descriptum, ultra quod certantibus progredi non licet. *Col. Aurel. l. 2. c. 1.* In arena spatium, quod appellant scamma. Ψ Pro ipio certamine posuit *Tertul.* cum inquit *ad Martyr. c. 3.* Epistates vester vos spiritu unxit, & ad hoc scamma produxit.
Scammonæa, & Scammonia, α , f. *scamones*, $\sigma\kappa\alpha\mu\mu\alpha\iota$, herba in transformis regionibus nascens, & præsertim in Asia, cujus usus in medicina est multiplex. *Cic. l. de Div. c. 10. Plin. l. 24. c. 15.*
Scammonites, α , m. vinum lactitium ex Scammonæa succo. *Plin. l. 14. c. 16.*
Scammonium, ii, succus scammoniz herbæ. *Plin. l. 24. c. 8.*
Scamnatus, a, um, adject. in scamna divisus, ut scamnatus ager, apud *Frontin. de qualir. agror. pag. 38. edit. Gouss.*
Scamnulum, i, n. parvum scamnum. *Diomed. l. 1.*
Scannum, i, *scanno*, *sedia*, סכס, Ger. *schemel*, Gal. *banc*, Hisp. *banc*, סכס, fedile, in quo sedere consuevimus. Scamna alta erant, editaque, ut scandere opus esset, ut *Var. docet l. 3. de L. L.* Quia, inquit, simplici scansione scandebat in lectum non altum, scabellum: in altiorum, scamnum. Hæc *Varro*. Itaque quidam scamnum ita definiunt: Scamnum est, quod lecto veluti gradus apponitur, ut per id in lectum facilius ascendatur. Deinde addunt: Quoniam vero in his federe consuevimus, tactum est, ut scamnum, & scabellum sæpe pro sublevis usurpentur. *Ovid. 6. Fast. v. 305.* Ante focos olim scamnis confidere longis mos erat. Ψ Interdum scamna dicuntur, quæ pedibus sedentium subijci solent, quæ Græci $\nu\pi\omicron\tau\alpha\tau\iota\alpha$ vocant. *Ovid. in Ar.* Et cava sub tenerum scamna dedisse pedem. Ψ Scamnum item erat mensura, qua agri disponebantur, ut ab Occidente in Orientem in longitudinem respicerent. Hi agri limitibus decumanis per latitudinem limitabantur. Scamno striga respondet, quæ erat mensura, qua agri disponebantur, ut spectarent in longitudinem a Septentrione in Meridiem. Hi agri limitabantur per longitudinem eo limitum genere, qui cardines dicebantur. *Frontin. de qualir. agror. pag. 38. edit. Gouss. & Hygin. pag. 198.* Ψ Præterea scamnum dicitur terra illa altior, quæ inter duos sulcos in colendo relinquitur, quæ Varroni, & aliis est porca. Aliis solum immotum, minimeque aratro proficuum. *Cic. l. de Divin. Cerni* stabilita scamna, solumque. *Colum. l. 2. c. 2.* Sed ita necubi crudum solum, & immotum reliquat, quod agricolæ scamnum vocant. *Plin. l. 18. c. 19.* Scamna inter duos sulcos cruda ne relinquuntur.
Scandalizo, as, a. 1. $\sigma\kappa\alpha\delta\alpha\lambda\iota\alpha\zeta\omega$, scandalum alicui præbeo, aliquem offendo. *Tertul. de velan. Virg. c. 3.*
Scandulum, i, *scandalo*, סכסול, סכסול, græce significat offendiculum, quod in viâ ponitur, ut pedem in illud impingendo cadamus. Translate ab Eccles. Scriptor. sumitur pro fusione, seu inductione alicuius ad peccandum. *Tertul. de Virgin. velan. c. 3. adv. Judæos c. 14. & l. 3. adv. Marcion. c. 11.*
Scandia, α , f. insula in Oceano Septentrionali. *Plin. l. 4. c. 13. c. 16.*
Scandianus, a, um, adject. Scandiana mala, genus sunt quoddam malorum, ita tortasse dictum, quod ex Scandia insula advectum sit. *Col. l. 5. c. 10.*
Scandix, icis, f. olus quoddam agreste. *Plin. l. 21. c. 15.*
Scando, is, di, sum, a. 3. *ascendere*, *andare in su*, *andare all' alto*, סרר, Ger. *hinanffgehen*, Gal. *monter*, Hisp. *subir*, $\alpha\nu\alpha\gamma\iota\omega$, in altum vado. *Cic. de Sen.* Cum alii scandant malos, alii per foros current. *Virg. 2. Æn.* Scandit talalis machina muros. Ψ Utrupatur etiam cum accus. & præpos. in, vel super. *Liv. l. 3.* Et scandentem in aggerem Volscum hostem nemo submovit. *Ovid. l. 2. de Pon. eleg. 1.* Te quoque victorem Tarpejas scandere in arces. Ψ Translate Idem, seu quous alius auctor est *paneg. ad Pison.* Scandere supra titulos majorum suorum.
Scandulæca, α , f. herba frugibus inimica: necat enim scandendo. *Festus*.
Scandulæ, arum, f. 1. *scandole*, Ger. *schindeln*, Gal. *aiffles*, *bardeaux*, Hisp. *ripas*, $\chi\phi\iota\delta\alpha\upsilon\omicron\varsigma$, parvæ tabellæ in parvas laminas scissæ, e ligno, ut ex robore, abiete, picea, quibus tecta teguntur. *Philander apud Vitruv.* Scandulæ sunt tabellæ vicem regularum præstantes, quibus contextam fuisse Romam annis CCCLXXX. auctor est Cornelius Nepos apud Plinium l. 16. cap. 10. Dictæ sunt a scandendo, quia alia aliam scindit. Scandulas generatim dicimus matricum quamvis affulatum scctam. Unde *Col. l. 8. c. 3. ubi de galbanariis*: Ab cohorte torinfecus prædictis tenebellis scandulæ similiter injungantur, quibus irrepant aves, ad requiem nocturnam. *Hirt. l. 8. B. Gall. c. 42.* Cupas sevo, pice, scandulis complent. Ψ Quidam Etymologi deducunt a *scandendo*: quidam a *scindendo*: atque hi *scindulus* legi jubent apud eos auctores, apud quos alii *scandula* legunt. Alii sic distinguunt, ut *scandula* a scandendo dicantur, quibus teguntur domus; *scindula* vero a scindendo, quæ ad alios usus. Sed hæc levia sunt, & magnorum virorum *Voffii*, *Tarneckii*, *Colvi*, *Philandri* contentionibus non satis digna.
Scandalarius, & re, o. 3. quod ex scandulis constat, ut Tectum scandalare, quod est pars superior domicilii, in quam scalis ascendimus, quæ scandulis olim communiri, & tegi solebat, imo hodie quoque solet in quibusdam locis. *Apul. l. 3. Met.* ubi quidam *scindulæ* legunt. V. Scandulæ.
Scandalarius, ii, m. qui scandulis domos tegit. *Leg. ult. ff. de jure immunit.*
Scansilis, & le, o. 3. *che si può ascendere facilmente*, $\alpha\nu\alpha\gamma\iota\omega\tau\iota\varsigma$, id, ad quod facile ascenditur. *Plin. l. 17. c. 11.* Ficumque sic etiam scamfilem heri, id est ita adurgere, & ita provenire, ut scandi facile possit. Ψ Scansilis annorum lex dicitur, per quam ad ætatem veluti quibusdam annorum gradibus ascendimus. *Plin. l. 7. c. 49.* Ingens turba nascatur a scansili annorum lege occidua, quam climacteras appellant.
Scansio, onis, ascensio, actus scandendi. Scansio sonorum, est eorum varietas, qua a gravi ad acutum gradatim pervenitur. *Vitruv. l. 6. c. 1.*
Scanforia, a, um, adject. ad scandendum aptus, ut scanforia machina. *Vitruv. l. 10. c. 1.*
Scantiãna poma, dicta sunt a quodam Scantio inventore. *Plin. l. 15. c. 14.* Ψ Scantiãna uva, eadem quæ aminea major. *Plin. l. 14. c. 4.*
Scantiõia lex, lata, ut putat *Manus*. a C. Scantioio Aricino Trib. pleb. ad coercendam præposteræ Veneris monstruosam libidinem, penam constituit ingeniorum puerorum stupratoribus decem millium, ut est apud *Quintil. l. 4. c. 2.* Ea lege damnatum C. Scantium Capitolinum, reterit *Valer. Max. l. 6. c. 1. n. 7.* De e mentio est etiam apud *Juven. sat. 2. v. 44.* *Sucon. in Domit. c. 8. c. 7. c. 8. c. 8. c. 8. c. 8.*
Scapha, α , f. *barbetta*, *bazzello*, ספירה, Ger. *schiffen*, Gall. *naffelle*, *enqais*, Hisp. *esquise*, $\alpha\kappa\iota\alpha\sigma$, $\alpha\kappa\iota\alpha\sigma$, exigua navicula, quales sunt, quæ in majoribus navibus circumvehuntur, vel eas pone sequuntur, item quibus

utimur ad piscandum, Σχίζτω, *sodio*, quia primum naves ex prægrandi arbore cœptæ sunt excavari. *Cic. 2. de Inven. c. 51.* Usque adeo, ut dominus navis, cum idem gubernator esset, in scapham confugeret. *Jussim. l. 2. c. 13.* Ubi solum pontem hybernis tempestatibus offendit, piscatoria scapha trajecit trepidus.

Scapharius, ii, m. qui scaphis navigando negotiatur. *Inscript. apud Græver. pag. 158.* Scapharii, qui Juliæ Romulæ negotiantur. *Adde Reines. cluss. 3. n. 26.*

Scaphe, es, f. Σκαφή, umbra concavum, hemispherii forma, in cuius medio stylus infixus Solis umbras horas indicat. *Vitruv. l. 9. c. 9.*

Scaphium, in, Σκαπίον, vas genus, quo corporis excrementa excipiuntur. Latini matulam vocant. *A Polluce l. 10. c. 3.* reponitur inter vasa muliebricia. Ac uti muliebre vas scaphium; ita virile dicebatur lasanum, ut docet *Giffan. Indice Lucretiano. Ulpian. l. 29. §. pen. ff. de auro leg.* Scaphia habita ventris causa, non puto argento legato contineri. *Martial. l. 11. epigr. 12.* Te potare decet gemma, qui Mentora frangis in scaphium moechæ, Sardanapale, tuzæ. ¶ Alias scaphium totum poculi genus, figura oblonga, in scaphæ similitudinem. *Plaut. Stich. 5. 4. 11.* Quibus divitæ domi sunt, scaphio, cantharis, haticios bibunt. *Cic. in Ver. Scaphia cum emblematis Lilybei empta.* ¶ Erat item scaphium ferramenti genus, quo athletæ exercendarum virium gratia terram effodiebant, quod Latini lignonem vocant, a Σκαπίτω, *sodio*. In qua item significatione a *Juven.* positum existimant *sat. 6.* ubi viriles mulierum exercitationes infestatur, ne a pugilum quidem, & palæstritarum armis abrinentium. Et ride, inquit, v. 263. scaphium positum cum sumperit armis. Sed rectius hoc quoque loco pro matella accipi videtur. ¶ Præterea scaphia sunt vala ærea rotunda, in quibus styli infixi in medio fundo sui proceritate horarum ductus discriminant. *Martian. Capul. l. 6.* Hæc Vitruius Scaphes appellat.

Scaphula, æ, f. parva scapha. *Veget. l. 3. rei milit. c. 7.* Latiores scaphulas ex singulis trabibus excavatas carpentis secum portet exercitus.

Scaphus, i, m. alveus, vas, aut alterius rei cavitas, a Σκαπίτω, excavato. *Vitruv. l. 9. c. 9.*

Scaptensula, æ, f. locus in Macedonia, ubi argentum effoditur; ita dictus a σκαπτο, effodio, auctore *Festo. Lucr. l. 6. v. 810.* Quales exspiret scaptensula subter odores.

Scaptia Tribus, una ex 35. Tribubus Romanorum, ita dicta a Scaptia urb. Latii inter Soram, & Fabrateriam. Facta est anno Urbis 421. *Plin. l. 3. c. 5. & Feß.*

Scapula, æ, f. i. spalle, omeri, שכף, Ger. die scharben, Gal. epaules, Hisp. espaldas, ώμωπλατάς, proprie dicuntur ossa, duo in posteriore corporis parte, figura triquetra, externa facie tumefcente, interiore reducta, extrema sui parte in acetabula quædam definitia, quæ humerorum capita excipiunt. Passim tamen apud Scriptores scapulas acceptas invenies pro tota illa regione, quæ pone pectori juncta est. Dicitæ sunt a σκαπτο, *scapha*, cavari. Nam exterior quidem prominent, inferior autem cavæ sunt. *Var. l. 2. de R. R. c. 7.* Lumbis dorsum versus pressis, scapulis latis, spina maxime duplici. *Plaut. Perf. 1. 1. 32.* Vah, scapulae pruriunt, quia te isthæc audivi loqui. Verba sunt servi verberatimentis. ¶ Translate *Tersul. de Pal. c. 2.* scapulas montium dixit, quod & dorsum montis dici solet.

Scapus, i, m. si fulso, gambo, κωνία, proprie est caulis rectus in herbis in columnæ modum. *Var. l. 1. de R. R. c. 31. de vicia:* Ad scapum lupini, aliumve quem ut hæret, solet vinciri. *Col. l. 9. c. 4.* Scapus alphodeli. *Plin. l. 18. r. 10.* Inventus est iam & scapus unscenatum fabis onullus. ¶ Dicitur etiam de tenui illo, lignosoque ramusculo, e quo uvarum acini dependent. *Var. de R. R. l. 1. c. 54.* Quæ calcata uvæ erunt, earum scapi cum folliculis subijciendi sub prælum. *Al. leg. scopi.* ¶ Translate dicitur de corpore columnæ, seu stylo, & veluti virga, idest de eo, quod interiacet inter basim, sive spiram, & epistylum, sive capitulum. Columnæ enim partes, inquit *Budæus*, sunt, scapus quasi columnæ corpus, supra scapum capitulum, infra scapum spiram, quæ basis sæpe appellari solet, infraque spiram stylobates. *Vitruv. l. 3. c. 3.* In fumis columnarum scapis. ¶ Item de ligno portarum. Scapus cardinalis, est rectum illud, & paulo crassius lignum in valvis, quo fores ipsæ sustentunt, & reguntur præcipue, & cujus capitibus, seu ambabus extremitatibus in superiore, & inferiore cardine infertis, valvæ ipsæ voluntur aut aperiri, aut claudendæ. *Vitruv. l. 4. c. 6.* Fores ita compingantur, uti scapi cardinales sunt ex altitudine luminis totius duodecima parte. inter duos scapos tympana ex duodecim partibus, &c. ¶ Item de corpore scalarum. *Vitruv. l. 9. c. 2. Bald. in Lex. Vitruv.* ¶ Item de corpore candelabri. *Plin. l. 34. c. 3.* Privatim Ægina candelabrorum superficiem duntaxat elaboravit, sicut Tarentum scapos. ¶ Item de transversa trutinæ linea, ex qua pendunt lancule, & de linea stateræ, in qua sacoma appenditur, & per puncta vagando diversa indicat pondera. *Vitruv. l. 10. c. 8.* ¶ Item de piacularum congerie in ratione chartarum, un quinterno di carta. *Plin. l. 13. c. 12.* Nunquam plures scapo, quam vicenæ. ¶ Item de instrumenti textoris, cuius pulsu tela coarctatur, & condensatur. *Lucret. l. 5. v. 1352.* Infubula, ac fusi, radii, scapique fonantes.

Scarabæus, i, m. 2. scarafaggio, *scaravaccio*, Germ. *roskafer*, Gall. *echarbos*, Hisp. *escarvajo*, *escarabajo*, *escarabjo*, animal parvum volatile, teneras habens pennas, & ob id crusta superveniente testas, stercore potissimum sese alens. *Plin. l. 11. c. 28.* Quibusdam pennarum tutelæ crusta supervenit, ut scarabeis, quorum tenuior, fragiliorque penna. ¶ Scarabeorum diversa sunt genera. Alii grandiores cornua prælonga bifidulis dentata forficibus in cacumine habent, alii volitant magno cum murmure, ac mugitu, alii sunt coloris viridis e vermibus simo bovis, aut jumentis creati, alii e simo ingentes pilas averfis pedibus volutant, &c. *V. Plin. l. 11. c. 28.* ¶ Ægyptii scarabeum inter Numina coluerunt, quod conferent, Solis operam similitudinem huic animali inesse, ut scripsit Apion Ægyptius teste *Plinio l. 30. c. 11.* vel quod putarent, animatam Solis effigiem esse, ut inquit *Eusebius lib. Præp. Evang.*

Scarificatio, onis, σχησίς, *scarificatio*, *scarnamento*, actus scarificandi, apertio facta tenui vulnere, ut sanguis emittatur. *Col. l. 6. c. 12.* Si sanguis adhuc supra ungulas in cruribus est, assidua scarificatione discutitur. ¶ Dicitur etiam de levi vulneratione, qua arborum cortex aperitur. *Plin. l. 17. c. 27.* Interim est & scarificatio quædam in remediis, cum macie corticis ex ægritudine astringente se, iustoque plus vitalia arborum compriment, exacti-m falcis aciem utraque manu imprimentes, perpetuis incisuris deducunt, ac veluti cutem laxant.

Scarificatus, a, um, *scarnato*, e *graffiato*. *Plin. l. 32. c. 7.* Dentium dolores sedantur ossibus dracois marini scarificatis gingivis.

Scarificus, as, a. i. *radere*, *salassare*, *scarnare*, Germ. *schreffica*, Gall. *scarifier*, Hisp. *rasar*, *rasar*, *σκαρificar*, *σκαρificar*, est levis iter in superficie radere, scapello aperire, leviter vulnerare, quo aliquod facilius exeat. *Plin. l. 32. c. 7.* Pasticæ quoque radio scarificare gingivas est in dolore utilissimum. *Cato R. c. 52.* Scarificare radicem.

¶ Scarificare dolorem est scarificando dolorem expellere. *Plin. l. 28. c. 11.* Hoc scarificari dolorem putant.

Scaritio, is, pro passivo *scarificor* singulare est apud *Scribon. Larg. compos. 262.* ubi ait: Lumbi leniter scarificant.

Scarites, æ, gemma scari colore. *Plin. l. 37. c. 11.*

Scarrifus, a, um, adject. rudis, tactu asper. *Lucilius apud Damer.*

Scarus, i, m. Σκαρῖος, piscis nobilissimi generis, mari Carpathio maxime frequens, qui ossis piscium ruminare dicitur, & herbis, non aliis piscibus, vesci. Leston Troadis promontorium sponte non excedit. Hoc genus piscis Optatus classis sub Claudio Præfectus, a mari usque Carpathio petiit, navibusque advectum, inter Ostiensem, & Campaniæ oram disseminavit, adhibita etiam cura, ut proximo quinquennio capti, mari redderentur, ut refert *Plinius l. 9. c. 17. Hor. l. 2. sat. 2.* Pinguem vitius albumque nec ostrea, Nec scarus, aut poterit peregrina juvare lagois.

Scatebra, æ, f. *scaturigine*, *forse*, סכר, Ger. *brunquell*, Gal. *source*, Hisp. *origen*, *σκαρῖος*, ebullitio aquæ furgentis, a *scateo*. *Virg. 1. Georg. v. 110.* Scatebrifque arentia temperat arva. *Plin. l. 5. c. 1.* Eundem opacum, nemorosumque, & scatebris fontium riguum.

Scateus, es, tui, sine sup. *usere*, *salzar suori*, נכש, Germ. *herfur quellen*, Gal. *bouilloner*, *jetter sources*, Hisp. *bullir loque mana*, *σκαρῖος*, est emanare, erumpere, ita plenum esse, ut exiliat quod continetur, proprieque de fontibus dicitur, cum vena aquæ copiam non capiens, foras eam expellit. Ufurpatur vel absolute, vel cum genit. vel cum ablat. *Cic. l. Tusc. c. 28.* Fontes scateare, herbis prata convestitur. *Plaut. Aul. 3. 6. 12.* Quæ mihi interbibere sola, si vino scateat, Corinthienfem fontem Pyrenen potest. *Col. l. 6. c. 16.* Solent etiam neglecta ulcera scateare vermibus. ¶ Translate ponitur pro abundare. *Plaut. Perf. 2. 1. 9.* Amas polu misera, id tuus scateat animus. *Hor. l. 3. od. 27.* Scatentem beluis pontum. ¶ Item pro exagitari, sive æstuare. *Goët. l. 1. c. 17.* Itrarumque, & molestiarum muliebrum per diem, perque noctem scatebat.

Scatinia. V. Scantinia.

Scato, is, n. 3. idem quod scateo. *Lucret. lib. 5. v. 41.* terra ferarum Nunc etiam scatit, & v. 597. Largiflumo fontem scateare, quate erumpere flumen.

Scatirex, icis, vel igis, f. idem quod scaturigo. *Var. apud Non. c. 2. n. 794.*

Scaturiginosus, a, um, quod numore abundat, seu ex quo aqua solet scaturire. *Col. l. 5. c. 8.* Creta ex toto repudianda est, magis etiam scaturiginosa, & in qua semper uligo consistit.

Scaturigo, inis, f. *scaturigine*, *ἀναβυσσος*, idem quod scatebra, a *scaturio*. In veteribus libris gemino r scaturigo reperitur. *Col. lib. 3. c. 13.* Nisi tamen scaturigo plaustris obvia sit. *Plin. l. 31. c. 3.* In nigra scaturigines non fere sunt perennes.

Scaturio, is, n. 4. *scaturire*, *salzar suori*, *forse*, *σκαρῖος*, idem quod scateo. *Col. l. 3. c. 1.* Modice tamen roscidum solum, quod fontibus, non in fummo, non in profundo terræ scaturiat. ¶ Translate *Col. Cic. l. 8. Fam. ep. 4.* Totus, ut nunc est, hic scaturit. h. e. totus apparet, cernitur, totum se effert. Alii aliter legunt.

Scaurus, a, um, Σκαυρος, cui tali extantes sunt, qui talos pedum tumentes, ac porrectos habet, cui pedes inflexo talo tardigradi sunt. *Horat. l. 1. sat. 3. v. 48.* Varum distorsis cruribus; illum Balbutit scaurum, pravis fultum male talis. ¶ Hinc factum cognomen quibusdam Romanis viris, ut *Æmilius Scaurus*, *Aurelius Scaurus*, &c.

Scazon, ontis, m. *scaxonte*, *σκαζων*, genus verus jambici trimetri acatalectici, quod quinto loco jambum habet, sexto spondum, in cæteris consentit cum jambico. Sua natura adjectivum est, sub quo subst. versus intelligitur. Dicitur scazon a *σκαζω*, *claudico*. Deturbato enim e sexta sede jambo, & substituto spondæo videtur quasi claudicare. Idem dicitur *choliambus*, idest claudus jambus, a *χολός*, *claudus*, & ab *jambus*. Hujus generis sunt versus illi *Perfisi in pref. Nec fonte labra prolui Caballino*, Nec in bicipiti somniacæ, Parnasso, &c. ¶ Hujus carminis inventor fuisse dicitur Hipponax. *Martial. l. 7. epigr. 25.* Apollinarem conveni mecum, Scazon.

Sceleratè, adv. *scelleratè*, *άπορίως*, scelerate, flagitiose, turpiter, impie. *Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 3.* Quare peccavi, scelerateque feci. *Id. 5. Tusc.* Quam is, qui tam scelerate imperavit. *Id. pro Sex. c. 64.* Omnes est infidias sceleratissime machinatus. *Id. pro Dom. c. ult.* Domus sceleratius edificata.

Sceleratus, a, um, o. 1. 2. *scellerato*, *vibaldo*, *שטן*, Ger. *lasterbastig*, Gal. *mechant*, Hisp. *scelerado*, *υπερβατος*, sceleratus, improbus, scelerate contaminatus, flagitiosus. *Cic. Att. l. 9. ep. 15.* Ego autem illum male sanum semper putavi, nunc etiam impurum, & sceleratum puto. *Id. pro Dom. c. 9.* Homo turpissimus, & sceleratissimus. ¶ Significat etiam contaminatum, & pollutum alieno scelere, *μαμαρτωλιος*. Et ad inanimata transferunt. *Cic. 2. Offic. c. 8. de Sylla:* Idem post a sceleratore hæstia non receffit. ¶ Hinc Scelerata porta, una ex portis urbis Romæ, eadem, quæ Carmentalis. *V. Carmentalis.* ¶ Item Campus Sceleratus. *Feß.* Sceleratus Campus appellatur prope portam Collinam, in quo virgines Vestales, quæ incestum fecerunt, deossæ sunt vivæ. ¶ Item Vicus sceleratus. *Feß.* Sceleratus Vicus appellabatur Romæ, quod cum Tarquinio Superbus interficiendum curasset Ser. Tullium Regem socerum suum, corpus ejus jacens filia carpento supervecta est prope rans in possessionem domus paternæ. ¶ Per Catachresin accipitur pro noxio. *Virg. 2. Georg.* At sceleratum exquirere frigus difficile est. h. e. nocens, omnia exurens. *Servius.* ¶ Scelerata verba dicitur apium rusticum, quia si quis gustaverit, ridendo exanimari dicitur. *Apulei. de herb. c. 8.*

Sceleritas, atis, f. *scelleraggine*, scelus, flagitium. *Martian. leg. 3. tit. 21. l. 48. Digest.* Facti sceleritas.

Scelero, onis, m. *scellerato*. Quidam Lexicographi afferunt locum ex *Cicerone l. 9. Attic. ep. 18.* In qua erat Eros scelero. Sed mira ibi lectionum varietas.

Scelero, as, a. 1. *macchiare*, *μαζωω*, scelere polluo, coinquino, sædo. *Virg. 3. Æn. v. 42.* Parce pius scelerare manus. *Stat. 9. Theb. v. 666.* sceleravit sanguine dextram.

Scelerosus, a, um, idem ac sceleratus. *Ter. Eun. 4. 3.* Ubi ego illum scelerosum misera, atque impium inveniam? *Adde Lucret. l. 1. v. 84.*

Scelerosus, a, um, adject. sceleratus, sceleratus. *Plaut. Pseud. 1. 5. 31.* Hic mihi corrupit filium, scelerum caput. *Æt. 3. 28.* Teritur sinapis scelera cum illis. *Ita Serv. Daniel. in l. 9. Ænoid.* Verum hæc loco nihil conficiunt. Priore enim loco est genitiv. pluralis; altero plerique leg. *scelerata*.

Scelste, adv. idem ac scelerate. *Cic. Att. l. 6. ep. 1.* Illud de gestu histrionis tu scelste fusciparis, ego ἀδελφῆς scripsi. idest nude, simpliciter. *Liv. l. 24. c. 25.* Quæcunque post Hieronis mortem scelste, atque impie facta essent. *Augustin. ep. 202.* Illic non sanguis humanus, sed multo scelstius pudor humanus interit.

Scelstus, a, um, idem ac sceleratus. *Cic. pro R. Am. c. 13.* Scelstum,

ac nefarium facinus, atque ejusmodi, quo uno maleficio scelera omnia complexa esse videantur. *Liv. l. 5. c. 27.* Ibi scelere facinori scelestiorum sermonem addidit. *Plaut. Amph. 2. 1. 2.* Scelestissimum te arbitror. ¶ Ponitur interdum pro intetico, ærumoso. *Plaut. Mofel. 3. 1. 1.* Scelestus annus argento fœnori.

Scelotyrbæ, es, f. *Σκελοτύρβη*, dicitur a Medicis morbus, quo compages in genibus resolvuntur, *debolezza di ginocchi. Plin. l. 25. c. 3.*

Scelus, leris, n. 3. *scelleraggine, 517, Ger. schein such, Gal. mechanese, Hisp. maldad, 23477999*, flagitium, peccatum, malefium, trah. *Cic. pro Cluent.* Neque ad scelus perficiendum cæsis hostiis, posse placari. *Id. 1. de Or.* Scelus nefarium facere. *Id. pro Sext.* Edere scelus in aliquem. *Id. ibid.* Scelere adstringi. ¶ Scelus, & flagitium differunt: *Flagitium* peccatum est ab aliqua animi mollitie, aut ignavia profectum, quod dedecus, aut turpitudinem affert; *scelus* autem vel cum aliqua crudelitate, & cæde, vel cum impietate conjunctum est. *Cic. Ast. l. 9.* Quam aut hic tantum sceleris, aut ille tantum flagitii admittet. ¶ Sed hæc differentia plerumque non observatur. ¶ Metonymice ponitur pro scelerato. *Ter. And. 3. 5.* Ubi illic scelus est, qui me perdidit? *Plaut. Truc. 2. 7. 60.* Etiam, scelus viri, minitare? ¶ Metaleptice pro supplicio, seu pœna usurpatur. *Virg. 7. Æn. v. 397.* Quod scelus aut Lapithis tantum, aut Calydone merente? ¶ *Scelera non habent consilium*, proverb. apud *Quintil. l. 7. c. 2.*

Scena, æ, f. *scena, 710, Ger. geseit, lauber buste in comediën, Gal. scene, rance, Hisp. cubanuela, scena, Σκηνή*, umbraculum, tabernaculum, papilio, camera ex arborum in se cubantium ramis, ac frondibus, five ea a natura sit, five ab arte. Est a *σκηνή*. Quare vulgo scribitur pro simplex e. Sed per æ scribendum docent Varro, & Priscianus: atque ita scriptum invenitur in vet. libb. ac lapidibus. *Virg. 1. Æn. Hinc*, atque hinc valzæ rupes, geminique minantur in cœlum scopuli, quorum sub vertice late Æquora tuta silent, tum sylvis scena coruscis Desuper, horrentique atrum nemus imminet umbra. ¶ Et quoniam in umbrosis tabernaculis Attica juvenus, cum adhuc vicatim ageret, carmina quædam incondita decantabat, fabulæque suo more agebat, factum est, ut postea in urbem redactis Atticis nomen idem ibi manserit contabulationi, quæ inter utrumque theatri cornu erat protensa, in qua ab histrionibus fabulæ agebantur, quod nomen etiam Romani una cum re ipsa ab Atheniensibus acceptum, assidue usu veluti suum effecerunt. Scena igitur erat pars theatri proxima profœnio, illo superior, in qua latere soliti fuerat aetores, prius quidem testis aulzæ, postea vero liparis, quomodo Fœlus vocari ait genus veli, quo in scena mimi utuntur. *Vitruv. l. 5. c. 7.* Ipsæ scenzæ suas habeant rationes explicatas ita, uti mediæ valzæ ornatus habeant aulzæ regizæ, dextra, ac sinistra hospitalia. ¶ Latus tamen scenzæ vocabulum interpretatur Labeo, referente *Ulpiano l. 2. ff. de his, qui nor. inf.* cuius verba sunt hæc: Scena est, ut Labeo definit, quæ ludorum faciendorum causa quolibet loco, ubi quis consistat, moveaturque spectaculum sui præfutura, posita sit in publico, privatoque, vel in vico, quo tamen loco passim homines spectaculi causa admittat. *Cic. 3. de nat. Deor.* Nec lolum scena referta est his sceleribus, sed multo vita communis pene majoribus. ¶ Scenarum tria genera tuere, Tragicæ, Comicz, Satyricæ. *Vitruv. l. 5. c. 8.* Genera sunt scenarum tria: unum, quod dicitur Tragicum, alterum Comicum, tertium Satyricum. Horum autem ornatus sunt inter se dissimiles, disparique ratione, quod Tragicæ deformantur columnis, fastigiis, & signis, reliquisque regalibus rebus: Comicz autem ædificiorum privatorum, & Mæniarum habent speciem, respectusque fenestris dispositos imitatione communium ædificiorum rationibus: Satyricæ vero ornantur arboribus, speluncis, montibus, reliquisque agræstibus rebus, in topiarii operis speciem deformatis. ¶ Altera quoque scenzæ divisio est, nempe in versatilem, seu versilem, & ductilem. *Servius ad 3. Georg.* Scena, quæ fiebat, aut versilis erat, aut ductilis. Versilis tunc erat, cum subito tota machinis quibusdam convertebatur, & aliam picturæ faciem ostendebat. Ductilis tunc, cum tractis tabulatis hac, atque illac species picturæ nudabatur interior. ¶ Produci in scenam dicebantur histriones, mimive, cum ab eo, qui ludos edebat, mercede, auctoritate, aut gratia adducebantur, ut in scenam ad agendum prodirent. Reduci autem in scenam dicebantur, qui aliquanto intervallo, postquam primum sui spectaculum præberant, ad agendum reverti jubebantur. *Plin. l. 7. c. 48.* Galeria Copiosa Embolaria reducta est in scenam Cn. Pompeio, Q. Sulpitio Coss. ludis pro salute Divi Augusti votivis, annum centesimum quartum agens, quæ producta fuerat tyrocinio a M. Pomponio Ædili Piebis, C. Mario, Cn. Carbone Consulibus ante annos nonaginta unum, & a Magno Pompeio magni theatri dedicatione anus pro miraculo reducta. ¶ Sæpe translate, & proverbialiter sumitur. *Scena totius rei hæc est.* id est hæc est totius rei actio, in hoc rei totius cardo vertitur. *Cal. Cic. l. 8. Fam. ep. 11.* Scena rei totius hæc. Pompejus, tanquam Cæsarem non impugnet, &c. ¶ In scena esse dicitur aliquid, cum promulgatum, & pluribus notum est. *Cic. pro Planc. c. 12.* Omitto illa, quæ si minus in scena sunt, ac certe cum sunt prolata, laudantur. ¶ Servire scenzæ, est servire temporis, & rebus præsentibus se accommodare, translate ab histrionibus fabularum metaphorâ, qui non suo ingenio agunt, sed hoc unum spectant, ut quovis modo populi oculis placeant, alioquin explodendi, exhibilandique. *Cic. ad Brut. ep. 9.* Tibi nunc populo, & scenzæ, ut dicitur, servendum est. ¶ Scena minore aliquid agere, est minore apparatu, & ostentatione. *Sueton. in Calig. c. 15.* ¶ Scena item fuit genus cultri, fortasse dolabra Pontificalis. *Fest.*

Scenalis, & le, o. 3. idem ac scenicus. *Lucr. l. 4. v. 77.* Et omnem Scenalem speciem patrum, matrumque, Deorumque inscunt. h. e. coloratum omnem ornatum, & cultum scenzæ.

Scenarius, a, um, adject. scenicus. *Ammian. l. 28. c. 4.* Scenarii artifices.

Scenaticus, a, um, adject. scenicus. *Varr. apud Non. c. 2. n. 822.*

Scenatilis, & le, o. 3. idem ac scenicus. *Varr. apud Non. c. 2. n. 822.* Si te pigeat hic Modi scenatilis.

Scenice, adv. *scenicamente. Σκηνικός*, more scenzæ. *Quintil. l. 6. c. 1.* Facere aliquid scenice.

Scenicus, i, histrio, qui in scena agit. *Cic. 1. Offic.* Ne scenici plus, quam nos, videantur habere prudentiæ. *Suet. de Ner.* Spectaculis theatri clam illatus cuidam scenico placenti nuntium misit.

Scenicus, a, um, *da scena, Σκηνικός*, quod ad scenam spectat. *Cic. pro Arch.* Quod scenicis artificibus largiri solebant. *Id. 3. de Or.* Quis unquam res præter hunc tragicas pene comice, tristes remisse, severas hilares, foretatis scenica prope venustate tractavit? *Quintil. l. 6. c. 3.* Scenica dicacitas.

Scenizæ, m. 1. pop. Arabiæ Desertæ, in conf. Arabiæ Fel. & Mesopotamiæ, apud Euphratem fl. sic dicti a scenis, in quibus habitabant, cum domibus carerent. Hi a carnibus suillis abstinebant, & hoc animal ibi non generatur, nec aliunde allatum vivit, teste *Salino, c. 46.* Adde *Plin. l. 5. c. 11.*

Scenographia. V. Sciagraphia.

Scenæ, f. 1. idem ac cœna, apud Sabinos. *Fest.*

Scepimus, i, m. piscis quidam marinus. *Plin. l. 32. c. 11.*

Sceptici, m. 2. *Σκεπτικοί*, genus Philosophorum, qui nihil decernebant, sed in quaerendo semper, considerandoque erant. Aiebant enim, veritatem incomprehensibilem esse, ac ne videre quidem plane quiddam, neque audire se putabant. Dicti sunt a verbo *Σκεπτικόν*, *considero*, quasi consideratores. Idem Græce etiam *ἀποφθικτοί* vocati, id est ambigentes, quod nihil affirmarent, & de omnibus ambigerent. Denique appellati etiam sunt Pyrrhonii, quod eorum princeps, & auctor Pyrrho Eleus fuisse, & auctor Academiz novæ ipsum illud, nihil posse comprehendere, quasi comprehendebant, & nihil posse decernere, quasi decernebant: Sceptici ne id quidem ullo pacto videri verum dicebant, quod nihil esse verum videretur. *Gal. l. 11. c. 5.* Quos Pyrrhonios philosophos vocamus, ii Græco vocabulo *Σκεπτικοί* appellantur.

Sceptos, i, *Σεπτός*, procella. *Apul. de Mundo.* Sceptos generale omnibus, quæ de nubibus cadunt, nomen est.

Sceptitris, ra, rum, *Σκεπτιτρίδος*, quod sceptrum fert. *Ovid. 6. Fast. v. 4.* Sceptitrisas servi templa dedisse manus.

Sceptriger, a, um, adject. idem ac sceptitris. *Silius l. 16. v. 244.* Sceptrigero cum rege, pari sub honore residunt.

Sceptrum, i, *scetro, 527, Ger. scepter, Gal. scepro, Hisp. oetro, Σκήτρον*, virga, seu baculus, Regni insigne. Est a *Σκήτρον*, quod proprie est baculus, scipio, five a *Σκῆπτρον*, *incumbere*: atque ideo pro simplex o scribitur, quia Græce est *Σκήτρον*, in veteribus tamen monumentis *scæptrum* scribitur per æ. *Cic. pro Sext. c. 26.* Sedens cum purpura & scepro, & insignibus illis regis. *Sueton. in Galba, c. 1.* Augusti sceptrum e manibus excussum est. h. e. baculus qualem gestabant triumphantes Imperatores, stante Republica. *balson de comado.* ¶ Per metonymiam ponitur pro regno. *Virg. 1. Æn. v. 257.* Reponere aliquem in scepra. *Senec. Oedip. v. 705.* Qui scepra duro sævus imperio regit, timet timentes.

Sceptūchus, i, m. *Σκεπτοχός*, sceptrum tenens, rex, quasi *Σκῆπτρον ἔχων*. *Tacit. 6. Annal. c. 33.* Pharsalmanes adungere Albanos, accipere Sarmatas, quorum Sceptuchi, utrinque donis acceptis, more genticio diversa induere.

Schaisteria. V. Caisteria.

Scheda, æ, f. *carta, cartella, Ger. haß, blat, Gal. feuille de papier, tablette, Hisp. hoja, σχῆδρα*, accipi solet de pagellis, five foliis, quæ cum aliis compacta non sunt, proprie vero competit id nomen tabellæ, vel chartæ, in qua exaratum, siquid ex tempore venerit in mentem, quæ olim ex libro tiliaceo tuit. *Cic. Ast. l. 1. ep. 15.* Ut scheda nequa deperat. *Quintil. l. 1. c. 8.* Nam qui omnes etiam indignas lectione schedas excurrit. *Martial. l. 4. epigr. 91.* Nec summa potes in scheda teneri. h. e. in extrema libri pagina.

Schedia, æ, f. *σχῆδρα*, navigium quoquo modo constructum, hoc est extrabibus tumultuarie inter se nexis factum. *Fest.*

Schedium, ii, n. *σχῆδρον*, opus ex tempore factum, & inelaboratum. *Fest.* Schedia genus navigii inconditum: unde mala poemata schedia appellantur. *Auson. in proam. ad epigram.* Bifida in hoc schedio cantabitur, aut Erasinus.

Schedula, æ, f. *carticella, cedola, polizzezza, σχῆδρον*, parva scheda. *Cic. l. 15. Fam. epist. 16.* Hæc te tertia jam epistola ante oppressit, quam tu schedulam, aut literam.

Schema, atis, n. *abito, veste, σχῆμα*, habitus, vestis, a *σχήω*, five *ἔχω, habeo*. Penulzæ servilis genus significasse lingua Syracusana, comprobat Scaliger in *Copani*, quibusdam Theocriti versibus. *Plaut. Amph. prol. v. 117.* Quod ego huc processi sic, cum servili schema. Quo ex versu cognoscere est, Latinos declinationem mutasse, ut in aliis multis, & etiam quantitate. Plura hoc de Plauti loco, ac schematis voce vide apud *Voss. l. 5. Orat. Instit. c. 1.* ¶ Schema quoque redditur species, forma, figura. *Vitruv. in præfat. l. 6.* Arithmetice naufragio cum eiectus ad Rhodiensium litus animadvertisset Geometrica schemata descripta, exclamavisse ad comites ita dicitur: Bene speremus; hominum enim vestigia video. ¶ Ponitur etiam pro cultu, ornatu. *Næv. apud Non. c. 3. n. 206.* Pergite thyrsigeræ Bacchæ modo Bacchico cum schemate? ¶ Apud Rhetores Schemata Græce dicuntur, quæ Latine Figuræ, id est lumina quædam vel verborum, vel sententiarum, quibus tanquam infingiore ornatu oratio vestitur. *Quintil. l. 9. c. 1.* Schema proprie dicitur, quod est a simplici, ac in promptu dicendi posito modo poetice, vel oratorie mutatum. *Cic. in Brut. c. 37.* *Σχῆματα* enim quæ vocantur Græci, ea maxime ornant Oratores, eaque non tam in verbis pingendis habent pondus, quam in illuminandis sententiis. *Martial. l. 3. ep. 78.* Schemata nec dubio, sed aperte nominat illam, quam recipit sexto mense superba Venus. id est nona teste, & figurate. ¶ Si quæ aliquando Poetæ solœcismum faciunt, *schema* appellari solere, docent *Charis. inio l. 4. & Diomed. pag. 446. & 449. Putschii.*

Schema, æ, f. idem ac schema, atis, h. e. habitus, vestitus. Præter exemplum, quod in voce præcedenti attulimus ex *Plauto*, aliud præterea addunt aliqui ex eodem in *Perfo. 4. 22.* his verbis: Theatrum lepida condecorat schema. Ubi alii *lepida* *schemam*; alii alia omnino verba reponunt. ¶ Item species, figura, imago. *Sueton. in Tiber. c. 43.* Ne cui in opera edenda exemplum impetratæ schemæ deesset. Loquitur *Sueton.* de lascivis picturis, quas in suo Capreeni secessu Tiberius fecerat. Sunt tamen qui hic quoque leg. *impurata scena.*

Schematismus, i, m. *σχῆματισμός*, *parlar figurata*, ratio loquendi per schemata, & figuras. Græca vox est, & græcis literis scribitur a *Quintil. l. 1. c. 10.*

Schidia, orum, n. *scheggle, σχῆδρα*, ligni fragmenta, quæ fabri materiarii ex ligno deiciunt. Nomen est a *σχίζω, scindo*. *Vitruv. l. 2. c. 1.* Intervallaque, quæ relinquuntur propter crassitudinem materiæ, schidias, & luto obstruunt.

Schinussa, f. 1. *Sennusa*, inf. parva maris Ægæi, una Sporadam, inter Nelon, & Jon. *Plin. l. 4. c. 12.*

Schisma, atis, n. 3. *scisma, σχίσμα*, scissura, & translate dissensio, discordia. Est a *σχίζω*, scindo, fido, divido. *Tertul. de præscription. adv. heret. c. 5.* Apollolus dissensiones, & schismata increpat.

Schizos, i, m. *σχίζος*, lapis crocei coloris, in tenuissimas bracteas fissilis. *Plin. l. 36. c. 20.*

Schistum, i, *σχιστόν*, genus lactis mulso mixti, & postquam ebullierit, a fero divisi. *Plin. l. 28. c. 9.* ¶ Item, apud Græcos, genus aluminis concreti, in capillamenta quædam canescencia delincentis. *Id. l. 35. c. 15.* ¶ Schista etiam dicuntur ova post triduanam incubationem lutefacta. *Id. l. 29. c. 3.* ubi *Harduin.* legit sitista. h. e. saginata, *σκιστα*. ¶ Denique schistum alius est, inter cæpe genera enumeratum a *Plin. l. 19. c. 6.*

Schœneus, idis, f. patron. Atalanzæ Schœneii filia. *Ovid. Heroid. epist. 15.* Ut tulit Hippomenes Schœneida, præmia cursus.

Schœneius, a, um, adject. a Schœneo Arcadiæ rege, patre Atalanzæ,

ae, ut Schœneia Virgo. *Ovid. 2. Trist.*
 Schœnicidm, vel Schœnicolæ, arum, f. meretrices, propter usum Schœni sic appellatae. *Fest. & Var. 1. 6. L. 1.*
 Schœnobates, æ, m. *chi cammina sulla corda*, Ger. *gaucker*, der auff dem *sejgeblei*, Gal. *basairu*, *dansieur sue la corde*, Hisp. *repador*, *χοινοβάτης*, funambulus, qui per lutes ludendo graditur, a *χοῖνος*, *funis*, & a *βαῖνω*, eo, *incedo*. *Juven. sat. 3. v. 77.* Augur, schœnobates, medicus, magus, omnia novit.
 Schœnobaticus, a, um, *χοινοβάτης*, quod ad schœnobatem pertinet, ut Ars schœnobatica, exercitium funambulorum. *Cal. Cic. 1. 8. Fam. ep. 1.* Ego, qui scirem, Q. Pompejum Bauli schœnobaticum facere, & uisqe eo, ut ego miseretur ejus efurici. *Plerique tamen relictus leg. embeneticem.*
 Schœnus, i, m. & Schœnum, i, n. *junco*, e *funis de junco*, *χοῖνος*. *Caio R. R. c. 105.* Schœnum, & calamum in pila contundito. *Plaut. Rud. 2. 1. 5.* Hi schœni, & hæ arundines sunt nobis quæstu, & cultu. *Col. 1. 12. c. 20.* Odores autem vino apti sunt, iris, fœnum græcum, schœnum. ¶ Est etiam unguenti genus, quod ex junco odorato fiebat. *Plaut. Pœn. 1. 2. 55.* Verfari inter miseras schœno delibutas. *Adde Var. 1. 6. L. 1. & Fest.* ¶ Item schœnus est mensura Ægyptiaca, quæ continet stadia quadraginta, vel ut alii, triginta duo. *Plin. 1. 12. c. 14.* Schœnus patet Eratosthenis ratione stadia XL. aliqui XXXII. stadia singulis schœnis dedere. *Herodot. 1. 2. c. 6.* scribit schœnum sexaginta stadia complecti.
 Schœnus, m. 2. Schœnitas, *Schœno*, portus Peloponnesi, ad sin. Saronicum, & ad isthmum, ubi is angustior. *Plin. 1. 4. c. 7.*
 Schola, æ, f. *scuola*, Ger. *schul*, Gal. *scholæ*, Hisp. *escuela*, *διδασκαλίαν*, *γυμνασίον*, gymnasium scientiarum, ludus literarius, a *σχολή*, *otium*. Ab otio scholæ nomen inditum est, quia otio opus iis, qui studiis vacare volunt. *Auson. Idyl. 32.* Gratio schola nomine dicta est, iusta laboriferis tribuantur ut otia Musis. *Fest.* Scholæ dictæ sunt, non ab otio, ac vacatione omni, sed quod cæteris rebus omissis vacare liberalibus studiis pueri debent, ut etiam ludi appellatur, in quibus minime luditur, ne trifidi aliquo nomine fugiant pueri suo fungi munere. *Cic. 1. de Orat. c. 22.* Hominem audietis de schola, atque a magistro cruditum. *Id. 2. de Orat. c. 7.* Homo politus et schola. ¶ Metonymice accipitur pro rebus, quæ in schola docentur. Sic explicare scholam est præcepta doctrinæ exponere. *Cic. 2. Fin. c. 1.* Primum, inquam, deprecor, ne me tanquam Philosophum putetis scholam vobis aliquam explicaturam. ¶ Item pro disputationibus, & controversiis, quæ in Scholis inter doctorem, & discipulos otiose agitari solent. *Cic. 1. Tusc. c. 4.* In quam exercitationem ita nos studiose dedimus, ut jam etiam scholas Græcorum more habere auderemus. *Id. ibid.* Ponere jubebam, de quo quis audire vellet, & id aut sedens, aut ambulans disputabam. Itaque dierum quinque scholas, ut Græci appellant, in totidem libros contulim. ¶ Etiam in balneis locus erat, qui schola dicebatur, ut ex *Vitruvio* constat. *1. 5. c. 10.* Videtur autem porticus fuisse circa labrum, ut etiam censet *Hieron. Mercurial. 1. 1. de Arte Gymnast.* c. 10. Ac satis verisimile est, nomen ex eo esse, quod illic otiose conlitterent, atque, ut *Vitruv.* loquitur, circumspicientes starent. ¶ Erant & scholæ Romæ in Octaviæ porticibus. Etiam hæ ab otio vocatæ fuerunt, quod homines otiosi in his versarentur. *Plin. 1. 35. c. 10.* Alexandrum, & Philippum cum Minerva, qui sunt in schola in Octaviæ porticibus, & Philippi. ¶ Denique schola dicitur etiam de collegio militum. *Justinian. 1. ult. C. de loc. & conduct. § 1. 7. C. de aqueduct. & Ammian. 1. 25. sub fin.*
 Scholâris, is, adject. pertinens ad scholas, seu collegia militum. *Sever. Sulpit. de vita Martini. c. 2.* Inter scholares alas fub rege Constatino militavit. Sic in *Cod. Theodof. & Justin.* scholares sæpe vocantur militantes in sacro palatio, ut notavit *Cellar. in curis post. c. 8.* Hos *Suidas* vocat *σχολαίους*.
 Scholasticus, a, um, *scholasticus*, *da scuola*, *σχολαστικός*, quod ad scholam spectat, ut Scholastica disciplina, Res Scholastica. *Quintil. 1. 7. c. 2.* Quædam in scholasticis ponuntur ad conjungendam modo rei feriem. ¶ Scholasticos etiam vocamus discipulos, qui discendi gratia scholas frequentant, a *schola*, ubi se exercent. *Plin. ep. 24. l. 1.* Scholasticis porro, ut hic est, sufficit abunde tantum foli, ut relevare caput, reficere oculos, reptare per limitem, unamque semitam terere, &c. ¶ Proprie tunc vocatus est, qui se in scilicet libris exerceret declamator. *Plin. in epist. 3. l. 2.* Annum sexagesimum excessit, & adhuc scholasticus tantum est: quo genere hominum nihil aut simplicius, aut sincerius, aut melius. Nos enim, qui in foro, verisque libris tenerim, multum malitiæ, quamvis nolimus, addidimus. ¶ Caudicis etiam scholasticis aliquando dicti sunt, *avvocati*. *Cod. Theodof. 1. 2. de concuss. Advoc.* Sapsissime scholasticos ultra modum acceptis honorariis in defensione cauterum, &c.
 Scholiastes, æ, m. 1. *σχολιαστής*, scriptor scholiorum, interpres, a *σχολίασθαι*, ut Scholiastes Horatii, Juvenalis, &c.
 Scholisticus, a, um, adject. *de scuola*, ad scholam pertinens. *Gal. 1. 4. c. 1.* Offendebat quipiam grammaticæ rei doctior scholica quædam nugalia. *Var. apud Non. c. 6. num. 22.* Auribus scholica dape ebris.
 Schollum, ii, n. *breve commentio*, *σχόλιον*, interpretatio brevior, breve scriptum. *Cic. Att. 1. 16. ep. 7.* Velim, *Σχόλιον* aliquod elimes ad me, oportuisse te id facere.
 Sciadeus, i, m. pisces marinus. *Plin. 1. 32. c. 11.*
 Sciæna, æ, f. *Sciæna*, pisces, qui latine umbra dicitur. *Plin. 1. 9. c. 16.*
 Sciographia, vel Sciographia, æ, f. *Sciographia*, a *Sciæna*, *umbra*, & *γράφω*, *describo*, est adumbratio ædificii, per quam, quale totum opus perfectum futurum sit, cernitur, *abbozzamento*, *modello*, *disegno*. Differt ab ichnographia, quæ est tantum aræ, seu plani descriptio: & ab orthographia, quæ erectam tantummodo frontis imaginem representat: at sciographia totum per umbras, & lineationes describit corpus ædificii. *Vitruv. 1. 1. c. 2.* Sciographia est frontis, & laterum abscedentium adumbratio, ad circinice centrum omnium laterum responsus. Quidam contendunt legendum *sciographia* eodem sensu, nempe a *Sciæna*, *corpus*. *V. Bald. in Lexic. Vitruv.*
 Sciathæras, æ, m. 1. *Sciathæras*, vel *Sciathæras*, instrumentum gnomonicum, quo ex umbra indagamus. Hoc Architecti in metandis urbibus utebantur, octoque cœli regiones exacte colligentes, ventorum vim molestanti urbibus oppositis platearum, angustiorumque angulis frangebant, aut amoliebantur, auræque corporibus salubres platearum directionibus admittebant. Est a *Sciæna*, *umbra*, & *θῆρα*, *indagatio*. *Vitruv. 1. 1. c. 6.* Collocetur æneus gnomon, indagator umbræ, qui græce *Sciathæras* dicitur.
 Sciathericum, vel Sciothericum, i, *orologio da Sole*, *Sciathæras*, vel *Sciathæras*, horologium, quo ex umbris cognoscimus horas. *Plin. 1. 2. c. 6.* Anaximenum Milesum, Anaximandri discipulum, primum horologium, quod appellatur sciothericum, Lacedæmonem ostendisse.
 Sciathos, f. 2. *Sciato*, inf. maris Ægei, inter Eubœam, & Thessaliam, olim cum urbe cognom. Scopelo proxima, ante Magnesiâ præm. *Valer. Fla. 1. 2. v. 8.*

Scibillis, le, adject. *scibile*, qui scientia comprehendi potest. *Terull. 1. 5. adv. Marcion. c. 16.* Non omnibus scibillis.
 Sciens, entis, o. *intendente*, e *επισήμων*, partic. a *scio*, cui contrarium est *nesciens*. *Teren. And. 3. 2.* Id ego jam nunc tibi renuntio, here, futurum, ut sis sciens. ¶ Aliquando idem est, quod prudens, & agens data opera, de industria, a *posst.* *Cic. pro Syl. c. 31.* Nullum a me scientie facinus occultatur. *Cal. Cic. 1. 9. Fam. ep. 16.* Ne te sciens, prudentique eo demittas, unde exitum vides nullum esse. ¶ Interdum nomen est, pro gnaro, sive perito, cum genitivo. *Hor. 1. 3. ad. 9.* Ne nunc Thresia Chloe regit dulces docta modos, & citharæ sciens. *Cic. pro Leg. Man. c. 10.* Quis igitur hoc nomine scientior unquam aut fuit, aut esse debuit? *Id. 1. de Orat. c. 39.* Scientissimus regendæ Reip.
 Scienter, adv. *prudenter*, *sapienter*, Germ. *wissenschaftlich*, Gal. *es scient*, Hisp. *a sabiendos*, *επιστημονικός*, cum scientia, scite, perite, diserte. *Cic. 2. de Orat. c. 2.* Bene dicere autem, quod est scienter, & perite, & ornate dicere. *Id. in Orat. c. 52.* Scientius in aliqua re versari. *Id. 1. Divin. c. 41.* Scientissime animadvertere. ¶ Sumitur etiam pro prudente. *Cic. 2. Off. 11.* Quibuscumque congregamur, ut moderate, & scienter, singularis virtutis est. ¶ Item pro data opera, de industria, a *posst.* *Plin. in Paneg. c. 64.* Quibus caput suum, domum suam, si scienter sefellisset, Deorum iræ consecraret.
 Scientia, æ, *sciencia*, *cognizione*, *dottrina*, *הכנה*, Ger. *wissenschaft*, Gal. *science*, Hisp. *ciencia*, *επιστήμη*, cognitio, intelligentia, eruditio. *Cic. 1. Off. c. 6.* Omnes enim trahimus, & ducimus ad cognitionis, & scientiæ cupiditatem. *Id. Phil. 2. c. 23.* Notabo linguas res: etsi nullo modo poterit oratio mea satisfacere vestræ scientiæ. *Id. pro L. Man. c. 10.* Scientia bene dicendi. *Id. 4. Fam. ep. 5.* Scientiam medicinæ tenere. *Aust. ad Heren. 1. 4.* Certam scientiam malefici, non suspensionem furem. ¶ In plurali numero, *Cic. de Senect. c. 21.* Cum tanta celeritas animorum sit, tanta memoria præteritorum, futurorumque prudentia, tot artes, tantæ scientiæ, tot inventa, &c.
 Scientiâlia, læ, parva scientia. *Arnob. 1. 2. pag. 56.* Concinnavit scientiolarum artium.
 Scilicet, adv. *certainente*, Ger. *freylich*, Gal. *voire*, *certes*, Hisp. *ciertamente*, *δῆλον*, certe, profecto. Adverbium est affirmandi, seu confirmandi. *Teren. Eun. 5. 8.* Fratris igitur Thais tota est? C. scilicet. *Cic. 5. Tusc.* Democritus luminibus amissis scilicet, & atra discernere non poterat, at vero bona, mala, æqua, iniqua, honesta, turpia poterat. *Id. Att. 1. 4.* Si taceo oppressus, & captus, quo dolore esse debeo? quo sum scilicet. *Id. pro C. Rab. perduel. 100.* Scilicet tibi graviorum dolorem patui tui mors attulit, quam C. Graccho fratris? ¶ Ponitur interdum ironice, interdum cum irrisione, & amaritudine, cum rem aliquam absurdam esse, & minime credibilem volumus significare. Quare tunc est adverbium negandi per Ironiam. *Teren. And. 1. 2. 14.* Meum gnatum rumor est amare. D. Id populus curat scilicet. *Virg. 4. Æn. v. 379.* Scilicet is Superis labor est. ¶ Accipitur quoque pro videlicet, nempe, nimirum. *Cic. 6. Ver. Respondit id*, quod necesse erat, scilicet dicto audientem fuisse Prætoris.
 Scilla, æ, f. *squilla*, e *scilla*, *Σκίλλα*, herba e bulborum genere, imo bulborum nobilissima, ut *Plinius 1. 19. c. 20.* quæ radicem habet caparum modo multipliciter tunicatam. Nascitur tam in mari, quam in terra. Græce similiter dicitur *Σκίλλα*, ut errent, qui *scylla* scribunt. *Varro*, & Officinæ squillam nominant. *Plin. 1. 19. c. 5.* Nobilissima est scilla, quamquam medicamina nata, acetooque exacuendo, &c.
 Scillinus, a, um, *squilliticus*, *Σκίλλινος*, quod ex scilla tactum est. *Plin. 1. 23. c. 2.* Acetum scillinum inveteratum magis probatur.
 Scillites, æ, m. *Σκίλλιτης*, vinum, vel acetum, vel oleum factum ex scilla, ut absinthites, vinum ex absinthio. *Col. 1. 12. c. 33.* Vinum scilliten ad coquendum, & ad corpus reficiendum, itemque ad veterem tussim, & ad stomachum hoc modo condire oportet. *vino squillitico*. *Plin. 1. 32. c. 10.* Urtica marina trita ex aceto scillite, &c. *V. Absynthites*.
 Scilliticos, a, um, *squillitico*, *Σκίλλιτικός*, idem ac scillinus. *Col. 1. 12. c. 34.* Acetum scilliticum.
 Scillitius, a, um, præparatus ex scilla. *Auson. epist. 4. v. 77.* Scillito decies si cor purgeris aceto. *Al. leg. scillite*.
 Scimpodium, ii, *Σκιμπίδιον*, lectus in triclinio, qui unus tantum hominem capiebat. Est autem diminutivum a *Σκιμπος*, quod inter lecti genera reponit *Pollux. Gel. 1. 19. c. 10.* Offendimus eum cubantem in scimpodio Græcienfi.
 Scin', idem ac scino. *Teren. Eun. 4. 7.* Scin'tu, ut tibi res se se habeat?
 Scincus, i, m. *Σκινχός*, animal simile crocodilo, circa Nilotum frequentissimum, itemque in Libya, Arabia, India. Condri solum, & salufque afferri: ac valet ad Venerem excitandam. *Plin. 1. 8. c. 25.* Similis crocodilo, sed minor etiam ichneumone est in Nilo natus scincus, contra venena præcipuum antidotus, item ad inflammandam virorum Venerem. *Id. 1. 28. c. 8.* Ex eadem similitudine est scincus, quem quidam terrestrem crocodilum esse dixerunt, candidiore autem, & tenuiore cute. Præcipua tamen differentia dignoscitur a crocodilo, squamarum seta a cauda ad caput versa. Maximus Indicus, deinde Arabicus. &c.
 Scindo, is, scidi, (& scindi apud Veteres teste *Priscian.*) scissum, a. 3. *scindere*, *dividere*, *κόμω*, Ger. *hauen*, *schneiden*, Gal. *couper*, *decidit*, Hisp. *costrar*, *τέμνω*, *σχίζω*, findo, divido, frango, lacero. *Cic. 1. 5. Fam. ep. 20.* Hanc epistolam cur non scindi velim, causa nulla est. *Virg. 6. Æn. Cuneis* & fissile robur scinditur. *Idem 1. 12.* Infelix crines scindit Juturna solutos. ¶ Penulam scindere. *V. Penula*. ¶ Scindere solum, est terram colere. *Virg. 2. Georg. 1.* Scindere dolorem suum, est renovare commemorandum. *Cic. Att. 1. 13. ep. 15.* Sed etiam ne scindam ipse dolorem meum. ¶ Scindere sententiam, est mutare. *Cic. Att. 1. 13.* Non licet scindere sententiam suam: sed tamen quæ tum acta sunt, non possum non probare, &c. ¶ Scindi in contraria studia, est dividi, & in diversas sententias veluti partes quasdam ire. *Virg. 2. Æn. v. 39.* Scinditur incertum studia in contraria vulgus. ¶ Scindere verba fletu, *interrumpere*. *Ovid. 3. de Pon. eleg. 1.* ¶ Apud *Auson.* *Priap. carn. 54.* usurpatur hoc verbum obiceno sensu, ea scilicet ratione, qua *divido*.
 Scindilla, V. Scandulæ.
 Scinifes, is, f. *cimice*, genus insecti corporibus hominum valde molesti. *Aleim. Avir. 1. 5. v. 164.* Illic quas scinifes vocitant. ¶ Scribitur & *cimipbes*.
 Scinis, vel Sinis, is, m. latro Corinthus crudelissimus, qui inflexis arboribus homines alligabat, ut illis discedentibus discerperentur. *Proper. 1. 3. eleg. 20.* *Ovid. 7. Metam. v. 440.*
 Scintilla, æ, *scintilla*, *искра*, Ger. *funklein*, Gal. *estincelle*, Hisp. *centella*, *ασπιδά*, particula ignis, quæ e silice, cum cæditur, exilire solet. Sic dicitur quasi spintilla, a *σπινδύρα*, quod idem significat. *Beermanus* censet esse a *scindo*, quasi scindilla, quia flamma videtur quasi scindi, dum scintilla excutitur. *Virg. 1. Æn. v. 174.* At primum filis scintillam excudit Achates. ¶ Translate sumitur pro minima particula cuius-

Scidus, *s. Fast.* Et eurtæ scita Thalia lyræ. idest sciens lyra canere. *Id. 9. Metam.* Membrique valens, scititque vadum. id est peritus. *¶* Quia vero quod scienter, docteq; hit, id elegans esse solet, hinc scitus pro pulchro usurpatur. *Ter. Andr. 3. 1. 6.* Peræstor scitus puer natus est Pamphilo. *¶* Item pro apto, opportuno. *Plaut. Amph. 1. 132.* Hæc nox scita est exercendo scorta. *¶* Gradus sunt scisior, scivissimus. *Plaut. Pseud. 2. 4. 53.* Equus homo scitus est? Ch. Plebsciturum non est scitius. *Id. Perf. 4. 4. 3.* Scitissima oratio.

Scidrus, *i. m. sciatolo, sciaturo,* genus animalis, a scia, umbra, & yd, cauda, qua in æstu umbram sibi facit cauda sua. *Plin. 1. 8. c. 38.* Prævident tempestatem scisuri, obturatisque, qua spiraturus est ventus, cavernis, ex alia parte aperiunt fores. De cætero ipsis villosior cauda pro tegumento est.

Scius, *a, um, adject.* idem ac sciens, scitus, doctus, peritus, *scisus, scisus.* *Nan. c. 5. n. 29.* Scius, & confcius hoc differunt, quod scius secum, confcius cum alio scius est. *Lactant. 1. 2. c. 14.* Demonas dici ajunt, quasi sciamus, idest peritos, ac rerum scios. *Pacuv. apud Priscian. 1. 4.* Perrogitando advenas de natis, neque quonquam invenit scium.

Scloppus, *V. Scloppus.*

Scobina, *æ, f. vassa,* instrumentum lignarium, quod respondet limæ ferrariæ, a scobs, scobis. *Plaut. in Nervolar. apud Var. 1. 6. de L. L.* Scobinam ego illam æctutum abrafi. Scobinam a scobe. Lima enim materiæ fabrilis est. *Plin. 1. 11. c. 37.* Novissima asperitas, ut scobina fabri.

Scobs, *bis, & Scobis, bis, f. vel m. limatura, raschiatura, שכב, Ger. scilfhaub, Gal. scieure, Hisp. asfaradura, שיחמא, id,* quod ab aliqua materia minutissimum decidit, dum per limam raditur, vel per ferram secatur, vel per terebram perforatur, vel aliquo corpore atteritur. Secundum *Priscianum* est generis fœminini, secundum *Phocam* masculini. *Plin. 1. 34. c. 18.* Alii elimatam scobem in fictili crudo coquunt in caminis. *Col. 1. 7. c. 10.* Nauseantibus salutaris habetur eburnea scobis sale commixta. *Vitruv. 1. 8. c. 3. ante med.* Fons odore, uti scobe citreo. *¶* Rectus casus scobs affertur a *Prisciano.*

Scolecia, *æ, f. ærugo in ære Cyprio. Plin. 1. 34. c. 10.* Est & alterum genus æruginis, quam vocant scoleciam in Cyprio ære, hoc trito alumine, & sale, aut nitro pari pondere, cum aceto alio quam acerrimo: teritur autem, donec viride fiat, contrahatque se in vermiculorum speciem; unde & nomen. Hæc *Plin.* Alii leg. *scoleca*, ut sit accusativus a recto *scolex*, quod est a Græco σκώληξ, vermiculus. Ex hæc mixtura fit color, qui Ital. dicitur *verde grigio.*

Scolecium, *ii, σκώληκος, genus cocci, quo vestes tinguntur. Plin. 1. 24. c. 4.*

Scolobrochon, *i, n. σκολοβρόχον, herba, quæ & callitrichon, & Scolopendron, & capillus Veneris dicitur. Apul. de herb. c. 47.*

Scolopendra, *æ, f. scolopendra, σκολοπένδρα, insectum octipes, venenatum, cujus in altero extremo, quod caudæ loco habet, supereminet corniculum, quasi furculus impactus, a quo nomines creditur accepisse, nempe quasi έχω σκώληκα εν τῷ ἔδρα, Plin. 1. 8. c. 29.* Et a scolopendris abactos Trerientes, auctor est Theophrastus. *¶* Scolopendra item piscis marinus est. *Plin. 1. 9. c. 43.* Scolopendræ terrestribus similes, quas centipedas vocant, hamo devorato omnia interanea evomunt, donec hamum egerant, deinde refoerunt.

Scolopendrium, *ii, n. eiracca, σκολοπένδρον, genus herbæ, alio nomine apium, & capillus Veneris. Apul. de herb. c. 47.*

Scolymos, *m. 2. σκόλυμος, agrellis herba spinosa, genus cardui sylvestris. Plin. 1. 20. c. 23.* Sed alter florem purpureum mittit inter medios aculeos celeriter canescens, & abeuntem cum aura: scolymon Græci vocant. *Id. 1. 22. c. 22.* Scolymon quoque in cibos recipit Oriens, & alio nomine limonion appellat: Frutex est nunquam cubitali altior, crassisque toliorum, ac radice nigra, sed dulci, Eratotheni quoque laudata in pauperis cœna.

Scombus, vel **scomber**, *bri, m. scombro, σκόμβρος, genus piscis marini. Plin. 1. 9. c. 15.* Et primi omnium scombri, quibus est in aquis sulphureus color, extra qui cæteris. *¶* Ex scombis, maxime qui in Hispano mari apud novam Carthaginem capiebantur, præstantissimum garum fiebat, teste *cod. l. 31. c. 8.*

Scomma, *atis, n. molto, σκόμμα, cavillum. A Macrobio 1. 7. Saturn. c. 3.* definitur morfus figuratus, qui sæpe fraude, vel urbanitate tegitur, ut aliud sonet, aliud intelligatur, nec tamen semper ad amaritudinem pergit. Est a σκώληξ, cavillum. Ejusmodi est illud Ciceronis in Caninium unius diei Confulem: *Olim Flamines, nunc Consules Diales.* V. totum caput Macrobi.

Scopæ, *arum, t. i. num. pl. scopæ, סופי, Germ. besen, Gal. balay, Hisp. escoba, scapardron, sciamma, instrumentum, quo pavimenta veruntur. Plaut. Stich. 2. 3. 23.* Ferte huc scopas, simulque arundineam. *¶* Scopas dissolvere, est rem profus inutiliter facere. *Cic. in Or. c. 71.* Isti cum dissolvunt orationem, in qua nec res, nec verbum ullum est, nisi abjectum, non clypeum, sed, ut in proverbio est, scopas mihi videtur dissolvere. *¶* Hinc *Scopæ solute*, proverbiali Metaphora, dicuntur homines nihili, nulliusque profus consilii. *Cic. Att. 1. 7. ep. 13. ad fin.* Cæfarem vidi Minturnis ad B. Cal. Febr. mane, cum absurdissimis mandatis, non hominem, sed scopas solutas, ut id ipsum mihi ille videatur irridendi causa fecisse. *¶* Scopæ quoque dicuntur virgæ, & putamina virgultorum, vel herbarum, & fruticum, ut *Scopæ manuales*, quas Medici vocant manipulos, quos una manu possumus apprehendere. *Plin. 1. 24. c. 15.* Incipientibus hydropicis efficacæ, manualibus scopis ejus in tribus heminis aquæ decoctis usque ad tertias. *Id. 1. 22. c. 18.* Succus chamaeleonis in vino austero cum origani scopis. *¶* Scopæ regia, vel scopæ regis, herba est similis Achilleo, sed latioribus foliis. Ruellius putat eam esse, quam vulgus herbam carpentariorum vocat, quod materiarum fabri hæc sæpe utantur ad conglutinanda vulnera. *Plin. 1. 21. c. 6.* Non levior ei, quam scopam regiam appellant, & c. *Id. 1. 25. c. 5.* Nostri eam, quæ est latissimo folio, scopas regias vocant.

Scopatius, *ii, scopatore, Ger. haussnecht, Gal. balicus, Hisp. barrederes, scapador, cervus, cujus ministerium est, ut devertat quiventura sortentia. Ulp. 1. instrumento fundi, ff. de fundo instrumto: quibusdam in regionibus accedunt instrumento, si villa cultior est, etiam atrientes, & scoparii.*

Scopas, *æ, m. statuarius insignis, qui floruit Olympiade LXXXVII. Polytaeto comvius. Plin. 1. 34. c. 8.*

Scopes, *um, f. σκώπεις, aves quædam ab Homero memoratæ, variis gestulationibus aucupum imitantes. Plin. 1. 10. c. 49.*

Scopio, *onnis, m. pes uvæ. V. Scripio.*

Scopium, *ii, n. idem ac scopus, hoc est pediculus, ex quo acini uvæ pendunt. Cato R. R. c. 112.* Tunc acina de uvis miscellis decerpito de scopio. **Scopula** *operta, σκωπαλωδῖ, lati humeri, vel ossa humeraria. Cels. 1. 8. c. 1.* A cervice duo lata ossa utrinque ad scapulas tendunt, nostri scopula operta, σκωπαλωδῖς Græci nominant. Ea in summis verticibus si-

nuata, ab his triangula, paulatimque latefcentia ad spinam tendunt, & quo latiora quaque parte sunt, hoc hebetiora.

Scopula, *æ, f. picciola scopa. Col. 1. 12. c. 36.* Scopulæ aridæ myrti.

Scopulofus, *2, um, pieno di scogli, scoglioso, σκωπαλωδῖς, scopulis plenus. Plin. 1. 9. c. 18.* Dejectumque per scopulofa, & abrupta, ubi primum mollis planities contingat, in quodam lacu hoipitari. *¶* Translate fumitur pro difficili. *Cic. 3. de Or. c. 19.* Oratores autem in inferum hoc thufcum, & barbarum, scopulofum, atque interfuum laberunt, in quo etiam ipse Ulyffes errasset. *Id. 1. Verr. In. elligo, quam scopulofa, difficilique loco verfer.*

Scopulus, *i, m. parvus scopus. Suet. in Domit. c. 19.* Nonnunquam in pueri procul stantis, præbentisque pro scopulo dispaniam dextræ manus palmam, sagittas tanta arte direxit, ut omnes per intervalla digitorum innocue pervaderent.

Scopulus, *i, m. scoglio, סופי, Ger. felf, Gal. rocher, Hisp. pena, σκωπαλωδῖς, saxum eminens, a Græco nomine allato. Virg. 1. Æn. Gemini que minantur in cælum scopuli. Cels. 1. 3. B. G. Et eadem de causa minus comode scopulis continebantur. *¶* Sæpe translate fumitur. *Cic. pro Rab. perd. 100, c. 9.* Nec tuas unquam rationes ad eos scopulos appulisses, ad quos Sex. Titii afflictam navein, & in quibus C. Deciani naufragium torturarum videres. *Ovid. 7. Metam.* scopulos in corde gestare. h. e. immitem, & durum esse. *Lucret. 1. 2. in fin.* Ætas ad scopulum it. h. e. ad interitum.*

Scopus, *i, m. scopo, bersaglio, segno, שיטה, Germ. ziel, zuveck, Gal. bus, Hisp. mirada, senal, σκοπός, id, ad quod sagittas dirigimus. Hinc Veget. 1. 2. de re milit. narrat, solitos fuisse milites sagittario, pro scopone ponere manipulum straminis, vel fruticum, qui cum & scopæ vocetur, inde & scopum a scapa dictum censet. *¶* Translate usurpatur pro fine illo, quo mentem & propositum nostrum dirigimus. *Virg. Attic. 1. 8. ep. 11.* Neutri σκοπός est ille, ut beati sumus; uterque regnare vult. *Id. ibid. 1. 15. ep. 28.* σκοπός huic nostro, nihil præbere. In quibus locis animadvertendum est Græcis literis scribi. *¶* Est præterea scopus pediculus uvæ, ex quo acini dependent. *Var. 1. 1. R. R. c. 54.* Quæ calcæ uvæ erunt, earum scopi cum tolliculis subjucendi sub prælum.*

Scordalia, *æ, f. foeda contentio, rixa. Petron. in fragm. Tragar. Agite scordalias de medio.*

Scordalus, *ii, m. seroce, infolense, ferox, impatiens, & in ultionem facile erumpens. Est autem, ut notat Lipsius, plebeia vox, & inter vulgi convicia. Senec. ep. 83.* Tullius Cimber & nimus erat in vino, & scordalus. In hanc rem jocosus est ipse: Ego, inquit, quemquam feram, qui vinum ferre non possum? *Id. Suavor. 10.* Erat etiam, ubi pietas non exigeret, scordalus. Adde *Petron. in Satyr.*

Scordilon, *i, n. herba, eadem que Scordion. Apul. de herb. c. 70.*

Scordifcus, *m. 2. Rasciani, al. Bofneci, vel Bofnachi, pop. Pannoniz inf. Aravificis finitimi ad Austr. qui habitant in fronte Claudi M. quo a Tauricis separantur. Flor. 1. 3. c. 4.*

Scordium, *ii, n. scordeo, Σκέρδιον, herba magnitudine cubitali, caule quadrangulo, ramofa, foliis lanuginosis, gustu amaro, odore allia, alio nomine scordotis. Plin. 1. 25. c. 6.*

Scordotis, *tis, f. herba eadem que scordium. Plin. 1. 25. c. 6.*

Scoria, *æ, f. i. scoria, סיס, Ger. schlack, Gal. lie, Hisp. bez, σκωρία, recrementum, recrementum, fæx, spurcitia, fordes, quæ ex metallo inter coquendum veluti spuma quædam expurgantur. Plin. 1. 33. c. 4. Quæ et catino jactatur, spurcitia in omni metallo scoria vocatur. *Plin. 1. 34. c. 11.* Et scoria æris simili modo lavatur. *¶* Translate ponitur pro cura, & passione, propterea quod qui in luctu constituti sunt, omni profus cultu neglecto, fordidi conspiciantur. *Virg. in Ciri v. 249.* Sordibus, & scoria patiar tabescere tali. Ubi primam corripere videtur, cum apud Græcos longa fit: vel disyllabam tacere per Synizesin, sive Synæresin.*

Scorpæna, *æ, f. genus piscis. Plin. 1. 32. c. ult.*

Scorpiacum, *i, n. potio, seu pharmacum contra scorpionum ictus. Terul. adv. Gnost. c. 1.* Adversus bestias scorpiacum temperare.

Scorpiacina, *æ, f. herba eadem que proserpinaca. Apul. de herb. c. 18.*

Scorpio, *onnis, vel scorpius, ii, m. scorpione, סקרי, Germ. scorpion, Gal. scorpion, Hisp. alacran escorpion, σκorpion, animal venenosum cauda feriens. Est a voce Græca allata. Plin. 1. 11. c. 25.* Similiter his scorpionibus terrestres, vermiculos ovorum specie pariant, & similiterque pereunt. *¶* Est & scorpio piscis, ita dictus, quia instar terrestris scorpii pungat, venenumque affundat. *Plin. 1. 32. c. 11.* Sic & scorpio lædit, dum manu tollitur. Adde *1. eod. c. 5.* *¶* Item scorpio est genus machinæ bellicæ, apud *Hirtium de bello Afr. Senecam Quæst. Nat. 1. 2. c. 16.* & *Vitruvium 1. 1. c. 5.* Erant vero vel majores, vel minores, quæ ab Ammiano diminutive scorpia dicuntur. Ita vero vocabantur, vel a forma, qua scorpionum referebant, cum arcus hinc, atque hinc chelarum similitudine præ se ferret spiculum caudæ, vel ab effectu, quod, uti scorpius caudæ ictus, ita machina hæc spiculis parvis mortem afferret. *Tert. Scorpias adversus Gnosticos c. 1.* Unde & bellicam machinam, retractu tela vegetantem de scorpio nominant. Id spiculum, & fistula est patula tenuitate, id vulnus, & virus, qua figit, effundit. *Vegetius:* Scorpiones dicebant, quas nunc manuballistas: ideo sic vocati, quod parvis, subtilibusque spiculis mortem inferant. Vide de his *Lipsum 1. 3. Poliorces. dial. 4. Cels. 1. 7. B. G.* Scorpione ab latere dextro trajectus concidit. *¶* Scorpiones quoque (quemadmodum ex Scripioribus de limitandis agris dicere est) dicuntur acervi, qui sunt jactis lapidibus, ut termini loco sint. Docet *Scaliger comment. in Ænam, nomen esse ex eo, quod in metam desinant.* Nam Græcis *Scorpiotis* dicitur, quicquid in metam, aut conum fastigiatum est, ad modum caudæ scorpionis. *Sicul. Flacc. de condit. agror. pag. 4. eod. Gostii.* *¶* Hæc præterea, quam dixeret uvam marinam, hinc scorpii nomen invenit, quia semen habet fastigiatum in metam, vel conum instar caudæ scorpionis. *Plin. 1. 22. c. 15.* Ex argumento nomen accepit scorpius herba. Semen enim habet ad similitudinem caudæ scorpionis, folia pauca. Valet & adversus animal nominis sui, & c. Est & alia ejusdem nominis, effectulque, sine foliis, asparagi caule, in cacumine aculeum habens, & inde nomen. Hæc *Plin.* *¶* Etiam frutex quidam scorpio appellatur. *Plin. 1. 13. c. 21.* Trazion & Asia fert, sive scorpionem, veprem sine foliis, racemis rubentibus, ad medicinæ usum. *¶* Denique Scorpio, & Scorpis est signum cœlestis, constans ex una, & viginti stellis. Cum Orion gloriaretur, nullum a terra animal gigni posse, quod ipse interficere nequiret, fertur terra irata scorpionem confestim emisisse, a quo Orion interit. Jupiter mortalibus monumentum relinquendum censuit, quam vehementer sæpe obit nimium sibi confidere, Scorpionemque inter astra, & signa Zodiaci collocavit. Aliam fabulam V. in *Chius, a, um. Horat. 1. 2. od. 17.* Seu Libra, seu me Scorpis aspicit. V. *Libra.*

Scorpiocœdon, *i, n. herba heliotropium, ita dicta, quod contra scorpionem magnam vim habet. Apul. de herb. c. 49.*

Scorpion, *onnis, f. 3. genus herbæ. Plin. 1. 25. c. 10.* Thelyphonon herba ab aliis scorpion vocatur, propter similitudinem radices, cujus tactu

tactu moriuntur scorpiones.

Scorpionius, a, um, adject. ad scorpionem pertinet. Hinc eucumis quoddam genus scorpionium dicitur, quia simile est scorpionis animalis, & contra ejus iclus efficacissimus est. *Plin. l. 20. c. 1.*

Scorpius, s, f. gemma scorpionis colore, aut effigie, inquit *Plin. l. 37. c. 11.*

Scorpius, i, m. *Scorpiops*, heliotropium majus. *Apul. de herb. c. 49. Plin. l. 22. c. 21.*

Scorpius. V. Scorpio.

Scortator, oris, m. *putanere*, גורן, Ger. *hurer*, Gal. *paillard*, Hisp. *putanero*, *scopos*, meretricum sectator. *Cic. 2. Catil. c. 11.* Cum hanc sit habiturus Catilina scortatorum cohortem Prætoriam.

Scortatus, us, m. consuetudo cum meretricibus. *Apul. l. 5. Milt. sub fin. Scortæ. V. Scortæus.*

Scortes, ium, f. 3. *scortæ*, pelles testium arietinorum. *Fest.*

Scortæum, i, phæretæ, a *scortæus*, idest pelliceus. *Fest.* Scortæum, ab eadem causa, qua scortum, vocabatur pelliceus, in quo sagittæ reconduntur, ab eo, quod ex pellicibus factum est, quia pellicibus nomen a *scortæus*, quod pellis. Unde scorticæ, & scuta, quia non sine pellicibus sunt. *Salustius ex codice Merceri v. 150.* sic legebat. Scrautum ab eadem causa, qua scortum, vocabatur pellicem, in quo sagittæ reconduntur.

Scortæus, a, um, *di pelle*, *scortæus*, pelliceus, coriaceus, factus ex pelle, & ex corio. *Fest.* Omnia ex pellicibus facta scortæa appellantur. *Cels. l. 8. c. 12.* Scortæum pulvinum subicere. *Petron. in Satyr.* Scortæum scortium. ¶ Absolute *Martial. l. 14. ep. 130.* Ingrediare viam cælo licet: usque sereno; Ad subitas nunquam scortæa desit aquas. h. e. penula scortæa. Sic *Senec. l. 4. quæst. nat. c. 6.* Quid expectas, ut homines ad penula discurrent, aut ad scortæa. *supple vestimenta.*

Scortillum, i, *scortium*, diminut. a *scortum*. *Catull. Carm. 10.* Scortillum mihi cum repente visum est. Non fane illepidum, nec invenitum.

Scortor, aris, d. 1. *andare a meretrici*, גורן, Ger. *huren*, Gal. *paillarder*, Hisp. *putanear*, *scopos*, meretricor. *Ter. Haut. 1. 2. 32.* Scortari crebro n-lunt, nolunt crebro convivari.

Scortum, i, *pelle*, *cuojo*, *scortus*, proprie corium est animalium, præsertim eorum, quæ crassiores pellem habent, & duriores. *Varr. l. 7. L. L.* ¶ Sumitur etiam pro meretrice, *putana*, גורן, Ger. *hur*, Gal. *putain*, Hisp. *puta*. Causas hujus appellationis varias afferunt Etymol. *Fest. Varr. Poff. & alii*, sed nullam satis idoneam. *Cic. 2. Catil. Quod si in vino, & alea comestiones solum, & scorta quærent. l. l. de A. rusp. Resp.* Quis unquam nepos tam libere est cum scortis, quam hic cum fororibus volutatus? ¶ *Scortum devium*, est non prostitutum in proputulo omnium libidini, sed honestius, minusque vulgare. *Hor. l. 2. od. 11.* Quis devium scortum elicit domo Lyden? ¶ *Scortum profusum quasillo*, est scortillum egenum, & lanificio miseram trahens vitam. Quæ enim ad extremam redactæ erant paupertatem meretrices, & mulieres, lanam demum faciebant, & illa se Minerva exhibebant. *Tibull. l. 4. eleg. 10.* Profusum quasillo scortum. ¶ Dicitur aliquando & de maribus præpostere virorum libidini obsequentibus. *Cic. pro Sex. de Clodio*: Nec mihi res erat cum Saturnino, sed cum scurrarum locupletum scorto, cum fororis adultero, &c.

Scoti, orum, m. *Scotzsch*, Scotiæ populi. *Claudian. de bello Ger. v. 47.* Extremis legio prætæta Britannæ, Quæ Scoto dat trænæ truci.

Scotia, s, f. *Scotzia*, pars majoris Britanniæ, qua in Septentrionem incurrit.

Scotia, s, f. *scotia*, græce umbram, seu tenebras significat. A *Vitrur. l. 3. c. 3.* scotia dicitur pars cava in stylobata, quæ ideo quia cava est, umbrosa apparet. *Id. l. 4. c. 2.* scotiam vocat cavitatem in fundo coronæ Doricæ, quæ a mento ipso coronæ propendens, quadam regula seu margine separatur.

Scotinus, Græca vox est, tenebrosus, obscurum significans: a *scotus*, tenebræ. *Senec. epist. 12.* Heracleitus, cui cognomen Scotinon fecit orationis obscuritas.

Scotomo, as, *far girare il capo*, *cagionar vestigini*. *Theodor. Priscian. de Dieta, c. 12.* Sallum vinum caput scotomat.

Scrapta, f. nugatoria mulier, ac despicienda. *Fest. & Plaut. apud Non. c. 2. p. 765.*

Scrautum. V. Scortæum.

Scrautor, oris, qui scraut. *Plaut. Mil. 3. 1. 52.* Scrautor sum itidem minime faccidus.

Scrautus, us, m. *vischiamento*, קר, Ger. *reusperung*, Gal. *crachement*, Hisp. *gargamonto*, *χρημύς*, actus screandi, creatio. *Ter. Haut. 2. 2. 130.* Scrautus, scrautus, tuisis.

Scrido, as, a. 1. *sputare con isorso*, קר, Ger. *reuspern*, Gal. *cracher*, Hisp. *gargasar*, *χρημύστω*, est cum conatu quodam de pectore sputum, seu catarrhum ejicere. Est verbum factum per Onomatopœiam ut & *Græcum χρημύστω*, a quo *χρημύς*. Comici fenis nomen, quia fenes multum scrautare solent. *Plin. l. 33. c. 1.* Eadem in jumento, homineque phlegma, aut sanguinem, qui scrauter, talo circumligata sanat.

Scriba, s, m. *scrivano*, *cancelliere*, γραμματεὺς, γραμματῆς, tabellio, notarius, idest qui tabellas, vel literas, vel acta, vel aliud quivis Civitatis, vel Principis, vel Magistratus nomine, seu mandato scribit. *Fest.* Scribas proprio nomine antiqui & librarios, & poetas vocabant. At nunc dicuntur scribæ quidem librarii, qui rationes publicas scribunt in tabulis. Itaque, cum Livus Andronicus bello Punico secundo scripsisset carmen, quod a virginibus est cantatum, quia prosperus Respublica populi Romani geri cœpta est, publice attributa est in Aventino ædes Minervæ, in qua liceret scribis, histrionibusque consistere, ac dona ponere in honorem Livii, quia iis & scribebat tabulas, & agebat. *Liv. l. 1.* Et scriba cum Rege sedens pari tere ornata multa ageret. ¶ Apud Romanos similiter Scribæ erant apparitores Magistratum, qui rationes publicas in tabulis scribebant. *Cic. pro Dom.* Scribæ, qui nobiscum in rationibus, monumentique publicis versantur, non obscurum de meis in Rempublicam beneficis suum iudicium, decretumque esse voluerunt. *Id. in Pisn.* Rationes ita sunt perscriptæ scite, & literate, ut Scriba ad ærarium, qui eas retulit, perscriptis rationibus, secum ipse caput perfricans, commurmuratus sit. Ratio quidem hercle apparet, argentum *σχεδ.* ¶ Cum multi civis Scribæ in civitate, factum est, ut in Decurias sint distributi Quæstoriorum, Adiliciorum, Prætoriorum, prout a Quæstoribus, Adilibus, Prætoribus essent lecti. *Sueton. in Claud. c. 1.* Suscipientibus obviis scribarum decuriis, in Urbem decessum est. ¶ Scribæ etiam dicebantur librarii, qui ab aliis edita scribebant. *Cic. l. 6. Fam. ep. 20.* Si M. Tullius scriba meus adesset.

Scribæ, us, m. Scribæ dignitas, & officium. *l. 4. Cod. tit. 62. de appellat.*

Scribilla, s, f. genus placentæ sine melle, quæ terentillima apponi solet. & ed. *Cato de R. R. c. 78. & Marti. l. 1. 3. epigr. 17.*

Scribilla, us, m. qui scribitas facit. *Afrin. apud Non. c. 2. n. 83.*

Scribo, i, pti, ptum, a. 3. *scrivere*, *comporre*, כתיב, Ger. *schreiben*, Gal. *desseve*, Hisp. *escribir*, *γρῶσκω*, literas fingo, literas, vel scriptis aliquid in nlo, in tabulis retero. Uirpatur vel absolute. *Cic. l. 1. Acad. In nlo ipsis antiquitatum præmissis philoſophice scribere volumus.* ¶ Vel cum acc. *Cic. l. 1. Fam. ep. 9.* Scripsi etiam versibus tres libros de

temporibus meis. *Id. ad Q. Fr. Scribas ad me, quicquid veniet in mentem, cum habebis, cui des. Id. 5. Tusc. c. 39.* Unde, quo, quamque lineam scriberent. ¶ Vel cum abl. & præp. *de. Cic. l. 12. Fam. epist. 7.* Sed proxime scripsi de optimo genere dicendi. ¶ Vel cum dat. *Cic. l. 7. Fam.* Sed tu in ista epistola nihil mihi scripsisti de rebus tuis. ¶ Vel cum acc. & præp. *ad. Cic. de Sen.* Nunc autem mihi visum est de senectute aliquid ad te scribere. ¶ Vel cum abl. instrumenti. *Plaut. Pseud. 1. 5. 131.* Quasi in libro cum scribantur literæ calamo. *Cic. 2. Catil. Legimus, erat scriptum ipsum manu.* ¶ Vel cum abl. modi. *Cic. l. 9. Fam.* De quo etiam tu mihi antea scripseras, bis quidem eodem exemplo. *Id. ibid.* Itaque testis verbis ad te scripsi, quæ aptissimis argunt Stoici. ¶ Vel cum Ablat. causæ. *Balb. Cic. l. 9. Fam.* Me ab singulari amore, benevolentiaque, quæcunque scribo, tibi scribere. ¶ Vel eleganter cum adverbio. *Cic. l. 7. Fam.* Hæc ad te scripsi verbosius, & tibi molestus fui, quod &c. ¶ Uirpatur etiam impersonaliter. *Cic. 1. de Div.* Scriptum est item, cum Critonis filii familiaris oculum obligatum vidisset, quævisse, quid esset. ¶ Scribere notis, est celeriter excipere, & dictionibus decurtatis aliquid scribere, quemadmodum olim faciebant notarii, quibus etiam nomen a notis hujusmodi remanisset. *Quintil. l. 11. c. 2.* Habeamus sane, ut qui notis scribunt, certas imagines omnium, &c. ¶ Scribere leges, est leges condere, dicere, facere. *Cic. pro R. Am.* Qui leges, quibus hodie quoque utuntur, scripserit. ¶ Scribere hæredem, est statuerè, facere, *Martial. l. 10. epigr. 97.* Hæredem scripsit me Numa, convulvit. Eodem sensu, scribere aliquem testamento, dixit *Hor. de bello Alexandr.* ¶ Scribere seruo libertatem, est ei libertatem testamento relinquere. *Ulpian. l. si servus. ff. de acquir. vel omit. libert.* ¶ Scribere salutem alicui. *V. Salus.* ¶ Scribere laudes, atque gratias alicui, *lodare, e ringraziare. Gel. l. 3. c. 8.* ¶ Scribere alicui dicam. *V. Dica.* ¶ Scribere nummos alicui dicitur debitor, qui non præsentis solvit, sed pro iis in certam diem solvendis creditori cavet chirographo, vel suo, vel argentarii cuiuspiam nomine. *Plaut. Afin. 2. 4. 34.* Nunc fatagit: adducit domum ultro, & scribit nummos. *Horat. l. 2. sat. 3. v. 69.* Scribe decem a Nerio. h. e. cave Nerio per syngrapham, te decem ab eo accepisse, & certo tempore rescipiturum, hoc est redditurum. Quidam leg. *scribe decem Nerio*, quod eandem habet sententiam. ¶ Scribere supplementum legionibus, *far reclute. Cic. 3. Fam. ep. 3.* Sic scribere milites, *far leve, Plaut. Liv. & Cic.* ¶ Scribere formulam, est actionem intentare. *Quintil. l. 6. c. 4.* Colaphum tibi ducam, & formulam scribam, quod caput durum habeas. ¶ Translate *Terent. Andr. 1. 5. 49.* Scribere in animo. *imprimere. Ter. Andr. 1. 5. 49.* ¶ Scribere in vento, & aqua, proverb. tempus frustra terere. *Catull. Carm. 69. de Lesbia.* ¶ Interdum ponitur pro pingere. *Plin. l. 35. c. 10.* Scripsit & Apollinem, & Dianam, Deumque Martem in leone sedentem. *Stat. 11. Theb. v. 514. de equo saucio fugiente.* Arvæque sanguine scribit rutilantia gyro. h. e. sanguine signat. ¶ Scribere tectum, *Stat. l. 1. silv. 3. v. 9.* est ædium formam delineare, *for il disegno d'una casa.* ¶ Scripsi pro scripti pro syncope, habet *Plaut. Afinar. 4. 1. 87.*

Scribonius Largus Designianus, medicus, floruit sub Tiberio, & Claudio Imperatoribus, scripsitque librum de compositione medicamentorum.

Scribiniarius, ii, scriinii cuitos, qui etiam magister scriinii dicitur. Vetus Glossarium: Scribiniarius fuit magistrus scribiniorum, vel memoriales scribiniorum. Hinc Scribiniarius ab epistolis, & Scribiniaria libellis, legitur in *Inscriptionib. vet.* quæ affert *Salmas ad Lamprid. in Alexandro, c. 31.*

Scribinius, ii, *scriigno*, קרינן, Ger. *schrein*, Gal. *coffre*, Hisp. *caxa*, *baul*, *κρίβανος*, arca, qua servantur nummi, & alia pretiosa. *Plin. l. 7. c. 29.* Inter spolia Darii Perfarum Regis unguentorum scriinio capto, quod erat auro, gemmisque, ac margaritis pretiosum. ¶ Scriinia itidem caratæ, sive arculæ, in quibus libros, scripta, & aliaque secreta reponerent. *Hor. l. 1. sat. 1.* Et pius orto Sole vigil calamus, & chartas, & scriinia posco. *Id. ibid.* Ne me Cluipini scriinia lippi compulsa pnes.

Scriplum, i, n. 2. *γραμμῆμα*, *σάμδος*, parva mensura, vel pondus, vigesima quarta uncie pars. Argentarii hodie denarium vocant, ut testatur Auctor Th. L. L. & vigintiquatuor grana continere ajunt. Factum est ex *scripulum*, quod in veteribus codicibus nonnunquam invenitur. *Scripulum* autem est corruptum ex *scripulum*, quod Charilii ævo obtinuit. *Scripulum* tactum est ex *scripulum*: quod veteribus fuisse in usu, cum ex eodem Charifio patet, tum ex notis Trionis, ac Senecæ, pag. 149. Est vero *scripulum* a scribo: Unde cognoscere est & Græcis similiter *γραμμῆμα* dici *σάμδος*. Idem autem esse *γραμμῆμα*, & scriplum, indicat hoc versu *Rhennias Fannius Palemon*. Gramma vocant, scriplum nostri dicere priores. Confirmant *Glossæ Philoxeni*, in quibus legere est, *Scripulum*, Multa, ac Medici cum primis, pro scriptulo *scripulum* usurpant, atque id a *serupo* dictum putant. Sane monet Gruterus in Notis Trionis, Senecæ codicem unum habere *scripulum*, alterum vero *scripulum*. Elias quoque Viretus in Annotationibus ad *Priscian. de ponder.* scribit, non unum Martialis loco, itemque in aliis Scriptoribus, antiquos codices habere & *scripula*, & *scripula*: ac censet idem, ut pro *carnifex* dixeret *carnifex*, ita & *scripulum* tactum esse *scripulum*. *Cbarif. Joispatet l. 1.* Scripulum, quod nunc vulgo sine T dicunt, Varro in Plautorino dixit. Idem III. Annali: Nummum argenteum conflatum primum a Servio Tullio dicitur: is quatuor scripulis major fuit, quam nunc est. *Arnob. l. 6.* Ex te auri ponderibus ne unum quidem habuit scripulum.

Scriptilus, le, adject. qui scribi potest. *Amian. l. 17. c. 8.* Effragiatus scriptilibus elementis. *Velius Longus de Orthogr.* Litera est initium scriptilis vocis.

Scripsit, onis, *scriptura*, כתיבה, Ger. *schreibung*, Gall. *écriture*, Hisp. *escritura*, *γραφή*, actus scribendi, scriptura. *Cic. Ast. l. 10. ep. 17.* Lippitudo quæ impedit scriptionem meam. *Id. l. 9. Fam. ep. 12.* Ut rem tenuem, & inopem, nec scriptioe magnopere dignam. *Id. 5. Tusc. in fin.* A quo non modo impulsus sumus ad Philoſophicas scriptiones, verum etiam lacessiti. *Id. de clar. Orat. c. 62.* Hoc genus scriptiois nondum est Latinis literis illustratum. ¶ Interdum sumitur pro exercitatione oratoria remota a foro, qualis est Paræneſis Ilocratis ad Demonicum, Declamationes, & siqua sunt alia ejus generis. *Cic. in Or. c. 23.* Quoniam plura sunt orationum genera, eaque diversa, neque in unam formam cadunt omnia, laudationum, scriptiois, & historiarum, &c.

Scripsit, as, a. 1. *scrivere spesso*, freq. a *scripsit*. *Cic. Att. l. 7. ep. 12.* Et hæc, & si quid aliud, ad me scribas, velim, vel potius scriptiffes. *Id. de Or. c. 23.* Sed ne te quidem, Antoni, multum scriptiffes arbitror. *Id. in Brut.* Scripsitavit Orationes multas, Orator nunquam fuit.

Scripto, as, a. 1. frequent. verbi *scribo*. *Horat. l. 1. sat. 6.* Aut scripto quod me tacitum juvet.

Scriptor, oris, *scrivatore*, *compositore*, *autore*, כתיב, Ger. *Schreiber*, Gal. *desrivain*, Hisp. *escriitor*, *συγγραφεύς*, qui scribit, sive textit epistolam, orationem, librum, vel aliud quocunque opus. *Cic. pro Arch. c. 10.* Quam multos scriptores rerum suarum magnus ille Alexander secum habuisse dicitur! *Id. l. de Or. c. 20.* Primum quasi dedita opera nemi-

neminem scriptorem artis ne mediocriter quidem disertum fuisse dicere. Id. ibid. c. 34. Legendi etiam Poetæ, cognoscenda historia, omnium bonarum artium scriptores, ac doctores & legendi, & pervolvendi sunt. ¶ Scriptor legum, est legum lator. Cic. ad Brut. ep. 15. Neque solum, ut Solonis dictum usurpavit; qui & sapiens unus fuit ex septem, & legum scriptor solus ex septem.

Scriptorius, a, um, cosa da scrivere, Ger. zum schreiben, Gal. servare a deservire, Hisp. para escribir, γραφικός, ad scribendum pertinens. Cels. l. 5. c. 28. n. 12. Sed eadem medicamenta in calamus scriptorium concijenda sunt. Id. l. 6. c. 2. Id autem, quod subinde raditur, illini atramento scriptorio satis est.

Scriptulum. V. Scriplum.

Scriptum, i, scriptura, כְּתוּבָה, Germ. geschrift, Gall. écrit, Hisp. escritura, συγγράμμα, scriptura, hoc est id ipsum, quod literis mandatum est. Auct. ad Her. l. 1. Ex scripto sententiæ controversia nascitur hoc modo, cum videbitur scriptoris voluntas cum scripto ipso dissentire. Cic. pro Planc. c. 30. ad fin. Recitetur oratio, quæ propter ejus magnitudinem dicta de scripto est, colla carta alla mano. Id. 2. de Or. Ex quorum scriptis, cujusque zatusque dicendi ratio voluntate fuerit, intelligi potest. Id. l. 5. Fam. ep. 12. Nomen alicujus scriptis illustrare. Id. 2. de Or. Relinquere aliquid in scriptis. lascivire scripto. ¶ Scriptum facere, est scribendo vitium querere, seu lucrari. Gel. l. 6. c. 9. Cn. Plautus patre libertino natus scriptum faciebat. ¶ Scripto se fe abdicare, est officio notarii, vel scribæ renuntiare. Gel. l. 6. c. 9. Cn. Flavius Anni filius dicitur tabulas possuisse, scripto se fe abdicasse. Alii scripsi legunt. ¶ Scriptum quoque notat scrupum, id est lapillum, calculum. Cic. l. de Or. c. 50. Pila bene, & duodecim scriptis ludere. Ita legit Vistorius l. 5. Var. Lect. c. 13. Alii scrupis. Id. in Hort. apud Non. c. 2. n. 781. Itaque tibi concedo, quod in duodecim scriptis solemus, ut calculum reducas, si te alicujus dati penitet. Adde Ovid. 3. de ar. am. v. 364.

Scriptura, æ, scriptura, כְּתוּבָה, Ger. geschrift, Gal. escritura, Hisp. escritura, γραφή, scriptio, actus scribendi. Auct. ad Her. l. 3. Qui motus corporis exprimere verbis, & imitari scriptura conatus sim voces. id est scribendo. Cic. l. de Or. Si subitam orationem commentario vincit, hanc ipsam profecto assidua, & diligens scriptura superabit. ¶ Sumitur etiam pro stilo, quo quis utitur in scribendo, id est pro modo scribendi. Cic. l. 15. Fam. ep. 21. Cum vero ea, quæ scriptura perfectus es, & Cæcilia Cic. l. 6. Fam. ep. 7. Genus autem hoc scripturæ non modo liberum, sed incitatum, atque latum esse, quis ignorat? ¶ Metonymice sumitur pro eo, quod scribimus. Auct. ad Heren. l. 4. Reliquum scripturæ consumetur in exemplis. ¶ Item pro vesticigali passionis, seu quod percipitur e pascuis, vel pro ipsa ratione eorum, quæ præsent hujusmodi vesticigalibus. Scriptura igitur erat vesticigal, quod pendeat ab his, qui sylvis, & pascuis publicis fruebantur, ut in Italia sylvæ Scantia, & salictis ad Minturnas. Sigen. de ant. jure C. R. l. 1. c. 16. & l. 2. c. 4. Nominis causa est, quia qui pecudes in pascuis publicis pascerent, numerum pecudum apud Publicanos profiterentur, atque hi eum in commentariis referrent. Cic. pro L. Man. c. 6. Ita neque ex portu, neque ex decumis, neque ex scriptura vesticigal conservari potest. ¶ Magistri scripturæ dicebantur, qui vesticigal ex passione describebant, & colligebant, & Reipublicæ representabant. Cic. Att. l. 5. Tu sæpe dare tabellarium Publicanorum poteris pro Magistris scripturæ, & portus, & nostrarum Diocesum. Id. Att. l. 11. ep. 10. P. Terentius meus necessarius operas in portu, & scriptura Afiæ pro Magistro dedit. hoc est portorio, & scripturæ Afiæ Magistri loco præfuit.

Scripturarius, a, um, adject. ad scripturam pertinens. Scripturarius ager appellatur, in quo ut pecora pascantur, certum æs perfolvitur. Festus. ¶ Scripturarius, ii, m. Scripturarios, inquit Non. c. 1. n. 172. quos nunc tabularios dicimus, dici volunt veteres, quod scripturis, & commentariis omnia vel urbium, vel provinciarum complecterentur. Lucil. ibid. Publicarum rerum assueham, ut scripturarius.

Scripturo, is, a. 4. Scribere gestio, vel scriptio. Sidon. l. 7. ep. 18. Incitatus semel animus nec dum scripturire desinit.

Scriptus, us, m. idem quod scriptum, vel scriptio, vel scriptura. Gel. l. 6. e. 9. Scriptum facere. Id. ibid. Cn. Flavius dicitur tabulas possuisse, scriptu se fe abdicasse. Al. leg. scripto.

Scriptus, a, um, scribit, συγγράμναι. Ovid. l. 5. Trist. el. 12. Scribimus, & scriptos absumimus igne libellos. Cic. l. 1. de Div. c. 18. Nonne, ut C. Gracchus filius ejus scriptum reliquit. &c. Id. 4. Acad. Cuius, ut scriptum video, princeps Xenophanes, &c. ¶ Scriptus lapis, fuit lapis quidam, ubi Scribæ sacrificabant. Fest. ex Labone.

Scriplum. V. Scriplum.

Scrobatio, onis, f. scrobium excavatio. Leitur in veteri Calendario Rustico, apud Gruter. pag. 138. mense Novembr. si modo ullam habet in lingua Latina auctoritatem.

Scrobiculus, i, m. scrobiculus, diminut. a scrobus, fossitta. Col. l. 4. c. 15. Et scrobiculo factu ad innum solum prædicitur.

Scrobis, & Scrobs, bis, m. & f. fossa, סְרוּבָה, Ger. grab, Gal. fosse, Hisp. hoyo, scrobis, scrobis, fossio, seu fovea intra terram manu facta, e. g. ad metalla, vel quæcumque alia effodienda, ad vineas, vel arbores conferendas, &c. Colum. l. 5. c. 10. Sed scrobs clybeo similis fiat. ¶ Est generis tam masculinum, quam femininum, secundum Priscianum. Servius tamen ait, magis masculinum esse, quam femininum, & citat Plautum, qui dixit Sexagenos scrobes, quod vero Lucretius ait, Exigua possit scrobe, id vult esse contra artem. Col. l. 4. c. 1. Nimum me profundos censuisse fieri scrobes. Id. ibid. Contenti bipedanea scrobe. Id. l. 4. c. 15. Ex alto scrobe submersa perducitur ad vacante palum. Plin. l. 9. c. 51. Scrobem effodere. ¶ Scrobs in recto casu legitur apud Col. l. 4. c. 4. & l. 5. c. 1. & de arborib. c. 19.

Scrofa, æ, f. scrofa, Ger. fawwuset, Gal. truige, Hisp. puerca, γουρῆ, porca vetula, quæ fetus causa alitur. Varr. l. 2. R. R. c. 4. Scrota in sua quæque hara suos alit, oportet, porcos. Col. l. 7. c. 9. Scrofæ probantur longissimi status, & sit sint reliquis membris similes descriptis veribus. ¶ Scrofa, cognomen familie Romanæ. Originem hujus cognominis hanc Varro tradit l. 2. de R. R. c. 4. Avus meus (Scrofa Tremellius loquitur, vir Prætorius, Varronis equalis) primum appellatus est Scrofa: qui Quæstor cum esset Licinio Nervæ Prætori, in Macedonia provincia relictus, qui præfess exercitui, dum Prætor rediret, hostes arbitrati, occasionem fe habere victoriæ, impressionem facere cœperunt in castra. Avus, cum hostaretur milites, ut caperent arma, atque exiret contra, dixit, celeriter fe illos, ut scrofa porcos, disjerturum. Id, quod fecit. Nam eo prælio hostes ita fudit, atque fugavit, ut eo Nerva Prætor Imperator sit appellatus, & avus cognomen invenit, ut diceretur Scrofa. Vide & Macrobius l. 1. c. 6.

Scrofinus, a, um, adject. a scrofa, ut scrofinum Ilercus, Marcell. Empir. c. 4. & Scrofina perna, c. 13.

Scrofpaci, orum, m. χροσφοπακί, qui scrofas pascunt. Plaut. Captiv. 4. 2. 2. Pistores χροσφοπακί, qui alunt surfuri fues.

Scrotum, i, n. cozzia, borsa, pellis quæ testiculos continet, ὄρχη. Cels. l. 7. c. 19. Inciditur interdum inquam, interdum scrotum.

Scrupeda, æ, m. & f. sciencato, chi cammina malamente, qui zere incedit, velut qui pedibus scrupos calcans difficile ingreditur, & distorto corpore. Var. l. 6. de L. L. & Plut. in fragment. Nervolaria, apud Gell. l. 3. c. 3.

Scrupulus, a, um, saffoso, λιθαιρός, plenus scrupis, lapillosus. Virg. 6. Æn. v. 236. Splunca alta fuit, vastoque immanis hiatus, Scrupela, tuta lacu nigro. ¶ Translate sumitur pro anxio, sollicito, curioso. Aflus in Menalippa, apud Var. Rejicit abs te religionem scrupum pone. Ubi Varro: Aclius scrupum pro curioso usurpavit in Menalippa, cum religionem scrupum dixit, quam post tergum rejiciendam ait. Aufon. in epist. ad Paulin. quæ Technopægn. premissit. Scrupela difficultas.

Scrupolus, a, um, saffoso, idem ac scrupus. Plaut. Captiv. 1. 2. 82. Scruposa via. Apul. l. 6. A. A. Scrupolus faxum. h. e. præruptum, asperum. ¶ Translate sumitur pro difficili, aspero. Lucr. l. 4. v. 524. Haudquaquam ratio scruposa relicta est.

Scrupularis, & re, o. 3. quod ad scrupulum pertinet. Plin. l. 33. c. 8. Protinus dicunt, quantum auri sit in ea, quantum argenti, vel æris, scrupulari differentia. fino a uno scrupulo.

Scrupulatum, adv. per scrupula. Plin. l. 22. c. 24. Scrupulatum quidem colligere, ac miscere vires medicamentorum naturalium, & simplicium, non conjecturæ humanæ opus, sed impudentiæ est.

Scrupulose, adverb. scrupulosamente, con troppa diligenza, υπερκαρῆς, nimis curiose, seu diligenter. Plin. l. 2. c. 46. Scrupulosus, quam instituto fortassis conveniat operi, tractabo ventos. Quinsil. l. 5. sub fin. Minutus, & scrupulosus scrutantur omnia. Colum. l. 9. c. 8. Quæ dono, vel aucupo contingunt, minus scrupulose probantur. Id. in præf. l. 1. Corporis gesticulatione scrupulosissime requirunt saltationis, ac musicæ rationis studiosi.

Scrupulositas, atis, f. 3. υπερκαρῆς, nimia diligentia, anxia cura, troppa esattezza. Col. l. 2. c. 1. In hac autem ruris disciplina non desideratur ejusmodi scrupulositas. ¶ Item anxietas, sollicitudo, scrupulo, riguado. Tertul. de virg. veland. c. 11. De cæteris, quæ desponsatæ non sunt, viderit parentum procrallinatio de angustis, & scrupulositate descendens.

Scrupulosus, a, um, o. 1. 2. scrupoloso, λιθαιρός, plenus scrupulis. Cic. 4. Tusc. c. 14. E quibus quoniam tanquam e scrupulosis cotibus enavigavit oratio. Alii leg. scrupolis, alii scapulosis. ¶ Sumitur etiam pro scabro, aspero. Plin. l. 16. c. 23. de castaneis: Cæteræ suum pabulo gignunt scrupulose corticis. ¶ Translate ponitur pro difficili. Plin. l. 3. ep. 5. Miraris, quod tot volumina, multaque in his tam scrupulosa, homo occupatus absolverit. ¶ Item pro nimis accurato, & diligenti. troppo esatto. Quinsil. l. 9. c. 1. Scrupulosa disputatio. Plin. l. 18. c. 33. Hæc erit ratio lunaris: Ventorum paulo scrupulosior. ¶ Item pro nimis anxio, sollicito. Tertul. de spectat. c. 3. Quorundam fides aut simplicior, aut scrupulosior. Apul. de Deo Sacrat. Protana philosophiæ turba scrupulosissimo cultu, insolentissimo spretu Deos negligit, pars in superstitionem, pars in contemptum.

Scrupulum, li, n. scropolo, genus exigui ponderis pendentis tertiam drachmæ partem, & uncie vigesimam partem. V. Scriplum. Ovid. de medicam. fac. ad fin. Quinque trahant marathri scrupula, myrrha novem. Cic. Attic. l. 4. ep. 15. Neque argenti scrupulum esse ullum in illa insula. ¶ Item genus mensuræ in agris metiendis, quæ continet pedes quadratos centum. Colum. l. 5. c. 1. Igitur jugerum habet quadratorum pedum viginti octo millia, & octingentos, qui pedes efficiunt scrupula ducenta octoginta octo.

Scrupulus, i, m. scrupulo, pierruzza, פְּרָוֶל, Ger. steinlein, Gal. petitgravois, Hisp. china, אֶפְרֵי, proprie est lapillus brevis, & asper, qualis est, qui in calceolatus non lædit, pressusque dolore creat, dimittit, a scrupus. Translate sumitur pro sollicitudine, dubitatione, difficultate, molestia. Ter. Adel. 2. 2. 20. Timet, injeci scrupulum homini. Cic. pro R. Am. c. 2. Hunc sibi ex animo scrupulum, qui fe dies, noslesque stimulat, ac pungit, ut evellatis, postulat. Id. Att. l. 5. ep. 13. Exime, quæro, quoad potes, de illo domestico scrupulum, quem non ignoras, &c. Id. Attic. l. 1. ep. 15. Domesticeum sollicitudinum aculeos omnes, & scrupulos occultabo. Scrupus, m. 2. saffo aspro, λιθαιρός, ὄρχος, faxum asperum, & difficile atrectat. Fest. Scrupi dicuntur aspera saxa, & difficilia, petra etiam atrectari insuetæ, aut naufragiorum pollutæ scelere. ¶ Sumitur etiam pro lapillo, calculo luforio. Cic. l. de Or. Pila bene, & duodecim scrupis ludere. V. Scriplum.

Scruta, orum, n. 2. Avacci, Germ. alte grumpel, eisen, lumpen, Gall. vieux fers, ou drapaux, Hisp. andragos, γρόνη, γροτῆς, veteramenta omnis generis, ut attritæ usu vestes, dimidiatæ strigiles, jumentorum solææ, refixi clavi, idque genus alia, quæ vilissimi proxenetæ venalia habent, quos antiqui scrutarios appellabant. Lucil. apud Gel. l. 3. c. 14. Quidni? & scruta quidem ut vendat, scrutariu' laudat, præfractam strigilem, solem improbu' dimidiatam. Horat. l. 1. ep. 7. Vilia vendentem tunicato scruta popello.

Scrutans, tis, nom. particip. investigans, inquirens. Ammian. l. 30. c. 30. Militaris rei ordinem scrutantissimus.

Scrutaria, æ, f. γροτῆς, ars scruta vendendi, ut sagaria, lintearia, &c. Suapte natura adjectivum est: Nam subintelligitur ars. Unde Scrutariam facere, est scruta vendere. Glossæ Cyrilli: γροτῆς, scrutarius: γροτῆς, scrutarium, hoc est locus, in quo scruta venduntur. Apul. l. 4. Metam. Enimvero vos bonæ frugi latrones inter furta parva, atque servilia per balneas, & aniles cellulas reptantes, scrutariam facitis.

Scrutarius, ii, m. γροτῆς, qui scruta vendit. Lucil. apud Gel. l. 1. c. 14. Quidni? & scruta quidem ut vendat, scrutariu' laudat, præfractam strigilem, solem improbu' dimidiatam.

Scrutatio, onis, actus scrutandi, investigatio. Sen. de Vita beata c. 23. Si tuto, & securus scrutationem populo præberit. id est permiserit sua scrutanda. Gell. l. 9. c. 10. odiosa scrutatio.

Scrutato, oris, ἑρετῆς, qui scrutatur, investigator. Fest. 3. Sylv. 1. v. 84. Quodque legit merfos pelagi scrutator Eoi. Lucan. l. 4. v. 398. Scrutato pallidus auri. Sueton. in Claud. c. 15. Neque ægrum quæquam visitavit, nisi explorato prius cubiculo, culcitricque, & stragulis prætentatis, & excussis: reliquo autem tempore saluatoribus scrutatoribus semper opposuit.

Scrutatæ, a, um, particip. passiva significatione usurpatum, investigato, cercato. Ammian. l. 15. c. 8. Quid futurum sit, colligebant, velut scrutatis veteribus libris.

Scrutatrix, icis, quæ scrutatur. Aleim. Avit. l. 2. v. 326. scrutatrix Eva malorum.

Scrutinium, ii, inquisitione, cerca, חֶקֶר, Ger. erforschung, Gal. inquisition, Hisp. inquisicion, ἐξέσθωσις, investigatio, inquisitio, a scrutator. Apul. l. 9. A. A. Postremum Magistratibus placuit obstinate degentem scrutinio detegere.

Scruto, as, a. 1. idem ac scrutor, apud veteres. Non. c. 7. n. 6.

Scrutor, aris, d. 1. cercare, investigare, חֶקֶר, Ger. nachsuchen, Gall. sohit-

foëiller, cherebet, Hisp. *escudinar*, *εξυλιζω*, *εξυλιζω*, investigo, in-
 quiro. *Cic. pro R. Am. c. 34.* Non excutio te, liquid torto ferri habuisti,
 non serutor, nisi ad me pertinere arbitror. *Id. in Vatin. c. 5.* Cum om-
 nium domos, apothecas, naves furacissime scrutarere. *Plin. l. 8. c. 40.*
de cane: Scrutatur vestigia, atque persequitur. *Horas. l. 1. ep. 18.* Arca-
 num alicuius scrutari.

Sculina, α , com. 1. idem ac fessester, ut ex P. Lavinio scribit *Gellius*
l. 20. c. 10. *Σελυνηφύλαξ.* *Macrob. l. 3. c. 17.* Cleopatra uxor, quæ vini-
 ci ab Romanis nec luxuria dignaretur, sponcione provocavit, infumene
 posse in unam cenam festinam centies. *Id.* Antonio mirum visum,
 nec moratus, sponcione contendit digna, sculna Munatio Planco, qui
 tam honesti certaminis arbiter electus est. Ita eum locum ex veteribus
 libris restituit Fulvius Ursinus in appendice de Triclinio. Alii leg. *di-*
gnus culna.

Sculpo, is, pli, ptum, a. 3. *sculpire*, *Παβ*, Ger. *schützen*, *graben*, Gal.
graver, Hisp. *esculpir*, *γλυφω*, est cædendo imaginem aliquam effinge-
 re, seu formam materię inducere. Quidam, inter quos est *Dionys.*
sculpo negant esse Latinum, eoque *esculpo* a *scalpo* deducunt, a in u
 converso, quomodo a *salvus* est *insulfus*. *Ovid. 10. Met. v. 248.* Interea
 niveum mira felicitate artis sculpsit ebur. *Plin. l. 36. c. 4.* Marmore scul-
 pto primi omnium inclamarunt *Dipænus*, & *Scyllis*.

Sculpone, æ, rum, f. 1. erant calcemata quædam rudia, & rustica, pro-
 pria fervorum, fortasse ex solido ligno excavata, qualia erant *κρηπίδα*
Βωτοριου, ut *Paufanias*, & *Eustathius* indicant, quas *κρηπίδα* vo-
 cant *Pollux*, & *Hesychius*. *Cato R. R. c. 59.* Sculponeas bonas alternis
 annis dare oportet. ¶ *Fulgentius Planciades de prisce. ferm. n. 21.* scri-
 bit, sculponeas dici castus plumbo ligatos. Hinc putat *Janus Duza*,
 utroque modo, elegantius amphibolia accipi in illo *Plauti Cas. 2. 8. 59.*
 Qui, quælo, potius, quam sculponeas, quibus batuatur tibi os, senex
 nequissime? Hæc tamen *Duze* interpretatio aliis non placet.

Sculponeatus, a, um, sculponeis indutus. *Vatro apud Non. c. 2. n. 731.*
 Dum in agro studiosus ruror, adspicio *Triptoleum* sculponeatum
 bigas sequi cornutas.

Sculpulus, & le, o. 3. *γλυπτός*, quod sculpsit, aut sculpsitum est,
 a *sculpo*. *Ovid. l. 4. de Pont. el. 9.* Signa quoque in sella nostram formata
 curuli, & totum *Nimide* sculpsitile dentis opus.

Sculptor, oris, *sculptore*, *Παβ*, Ger. *bildschneitzer*, Gal. *graveur*, Hisp.
esculpidor, *γλυπτης*, qui sculpsit. *Plin. l. 36. c. 5.* Jam fuerat in *Chio*
 infula *Malas* sculpsior, dein filius eius *Micciades*.

Sculptura, æ, *sculptura*, *γλυφή*, ars sculpsendi. *Plin. l. 16. c. 40.* Habent
 in sculpsuris facilitatem.

Sculptus, a, um, *sculpsito*, partic. a sculpsor. *Cic. in Acad. 4. c. 31.* Non
 est e faxo sculpsus, aut ex robore dolatus, habet corpus, habet ani-
 mum, movetur mente. Alii leg. *scalpsus*.

Scurra, æ, m. *buffone*, Ger. *Spottvogel*, Gal. *buffon*, Hisp. *truban*, *Βουμ-*
λαχία, qui risum ab audientibus captat dictis jocularibus, vel cor-
 poris estu, non habita ratione verecundiæ, aut dignitatis. *Cic. 5. Ver. c.*
62. Qui se scurræ improbitimum existimari vult, qui a scurris po-
 tius gladiator, quam scurræ appellatus sit. ¶ Atque inde nimis hoc
 quoque nomen tributum est, ut apud *Juvenalem sat. 13. v. 109.* Mimum
 agit ille, urbani qualem facundus scurræ *Catulli*. *Julius Capitolinus in*
Vero, c. 8. Adduxerat secum & fiducias, & fiducias, & histriones, scur-
 ræque imitatos, & præstigiatores, & omnia m.ncipiorum genera, quorum
Syria, & *Alexandria* pacitur voluptate, prorsum ut videretur bellum
 non Particum, sed histrionicum contessisse. ¶ Scurræ etiam voca-
 bantur homines urbani, non rustici, fed elegantes, qui assidue in ur-
 be essent, nunquam in agris, fortasse quod sine cura, & opere omni
 essent. *Plaut. Most. 1. 1. 15.* Tu urbanus vero scurræ, delicie populi, rus
 mihi tu obiectas? *Id. Epid. 1. 1. 13.* Scurræ ne. E. Scio te esse quidem
 hominem militarem. *Id. Trin. 1. 2. 165.* Neque perjurus, quam urbani
 assidue cives, quæ scurras vocant. V. *Taubman*, ad locum *Plauti cit.*
in Epid. ¶ *Scurræ* dictum esse quasi *scurræ*, a sequendo, censet
Verrius Flaccus, ut is proprie scurræ sit, qui parasitico more divites
 homines sectando, & risum movendo victum quærat. Hoc tamen, tan-
 quam ineptum, deridet *Festus*. ¶ *Socrates*, quod Atticorum more,
 dictorum leporibus, & cavillationibus deditus esset, scurræ *Atticus* est
 appellatus. *Cic. 1. de Nat. Deor. c. 34.* & *Lactant. l. 3. c. 19.*

Scurrilis, & le, o. 3. *Βυμλοχιδός*, quod est ridiculum cum turpitudine.
Cic. 2. de Or. c. 59. Ne aut scurrilissimus jocus sit, aut mimicus. ¶ Item
 facetus, urbanus. *Faler. Max. l. 8. c. 8. num. 3.* Ut enim in rebus seriis
Scævola, sic in scurrilibus lufibus hominem agebat.

Scurrilitas, atis, *buffoneria*, *Βυμλοχία*, turpis, & procaz dicacitas, ne-
 que temporis, neque loci, neque personarum respectum habens. *Au-*
thor. Dial. de Orat. c. 22. Freda, & insulsa scurrilissimas.

Scurriliter, adv. *buffonescamente*, *Βυμλοχικώς*, scurrarum more, proca-
 citer. *Plin. ep. 25. l. 4.* Qui in tanta re, tam serio tempore, tam scur-
 riliter ludat?

Scurror, aris, d. 1. *fare il buffone*, *buffoneggiare*, Ger. *bossen reissen*, Gal.
plaisanter, Hisp. *trubanear*, *Βυμλοχία*, scurrarum ago. *Hor. l. 1. ep. 17. v.*
19. Scurror ego ipse mihi, populo tu. ¶ Item adulari, nam scurræ,
 ut in omnibus placeant, assentiri etiam solent. *Id. ibid. ep. 18.* metues,
 libe- rime Lolli, Scurrantissimæ speciem præbere professus amicum.

Scurrula, æ, m. diminutivum a *scurra*. *Apul. l. 10. Metam.* Quidam præ-
 fens scurrula, date, inquit, huic quippiam meri. *Arnob. l. 6.* Urbanus
 scurrula.

Scutale, is, n. *il fondo della frambola*, corium in funda, cui lapis im-
 ponitur. *Liv. l. 38. c. 29.* Triplex scutale crebris futuris duratum, ne
 huxa habena volutetur in jactu glans &c.

Scutarius, ii, m. *scudajo*, *σκαυιδόριος*, qui scuta facit. *Plaut. Epid. 1. 1.*
35. Id modo videndum, ut materies suppetat scutariis. Alii aliter leg.
Scutarius, a, um, *σκαυιδόριος*, quod ad scuta pertinet. *Veget. l. 2. c.*
11. In Romana militia habebant fabricas scutarias, & loricas, quibus
 armorum genera formabantur.

Scutatus, a, um, *σκαυιδώτης*, scuto armatus. *Cic. 2. Phil. c. 42.* Agmine
 quadrato cum gladius sequuntur scutati milites, scias portari videmus.

Scutella, æ, f. *scodilla*, *Παβ*, Ger. *schüssel*, Gal. *deuelle*, Hisp. *escudil-*
la, *πετασισα*, genus vasis concavi, rotundi, quo minutal ex carne,
 vel oleus in mensam exhibetur. *Cic. 3. Tusc. c. 19.* Demus scutellam
 dulciculæ potionis, aliquid provideamus & cibi. ¶ *Scutellæ* etiam
 dicuntur patellæ, quæ vasis supponuntur, & ea sustinent, *Jostocopeum*.
Ulpian. l. cum aurum. Dig. de nar. arg. leg. 5. Vasa sint legata, non so-
 lum ea continentur, quæ aliquid in se recipiant, sed etiam quæ ali-
 quid sustineant, & ideo scutellas, vel promuldaria continentur.

Scutilla, æ, f. *scutilla*, *scutilla*, Ger. *Laderine gefesl*, Gal. *deourge*, *sofer*,
 Hisp. *acore*, *Σκυττα*, genus verberis e loris facti, a *scutis*, corium.
Martial. l. 10. epigr. 62. Scuticæque loris horridis *Scythæ* pellis, qua vau-
 la... *Martias* *Cetenzus*. ¶ *Scutica* minus est, quam flagellum.
Hor. l. 1. sat. 3. v. 118. Ne scutica lignum horribili sectere flagello.

Scutigerulus, a, um, *σκαυιδόριος*, servus militaris qui scutum domine

gerit, armiger. *Plaut. Cas. 3. 4. 44.* Qui (malum) homini scutigerulo
 dare lubet?

Scutulus, tenuis, macer, exilis, in quo tantum exilis pellicula cernit-
 ur. *Fellus*.

Scutra, æ, l. *alla*, *pentolo*, vasis ænei genus, *χαλκίον*, fortasse ita di-
 ctum quod in modum scuti factum sit: *Plaut. Pers. 7. 3. 8.* *Struthea*,
 coluthæque appara, bene ut scutris concaleant. *Cato R. R. c. 157.* Ubi
 in scutra terrefeceris, &c. Al. hic leg. *ebutra*, vel *ebutra*, a *Græco*
χούτρα, olla, cacabus.

Scutrisum, i, genus vasis, forte idem ac scutra, vel ab eo diminu-
 tivum. *Cato de R. R. c. 10. & 11.*

Scutula, æ, f. genus vasis concavi, octo unciarum capax, ut aliqui di-
 cunt, æminut. a *scutra*. *Martial. l. 8. epigr. 71.* *Bellalem* ad scutulam
 sexto pervenimus anno. *Id. l. 11. ep. 32.* Sic implet gabatas, paropsidef-
 que, & leves scutulas, cavasque lances. ¶ *Scutula* figura aliis vider-
 tur esse quadrata, aliis rotunda, aliis rhombo seu amygdalæ similis;
 aliis denique quadrata simul, & oblonga. *Tacit. in Agric. c. 10.* *Formam*
 totius *Britanniz* oblongæ scutulæ, vel bipenni assimilaverunt. V. ibi *In-*
terpretes. ¶ In arboribus scutula dicitur pars corticis, quæ scutu-
 lari figura ex aliqua arbore auteritur, quo ejus in locum inferatur par
 cortex ex arbore alia. *Plin. l. 17. c. 16.* Ergo amputatis omnibus armis,
 nec succum avocent, nitidissima in parte, quaque præcipua cernatur
 hilaritas, exempta scutula (ita, ne descendat ultra ferrum) cortici,
 imprimitur ex alia cortex par cum sui germinis mamma, sic compage
 densata, cicatrici ut locus non sit, & itatim fiat unitas, non humore
 , non afflatum recipiens: nihilominus tamen & luto munire, &
 vinculo melius. Adde *Col. l. 5. c. 11.* ¶ In pavimentis scutulæ vocantur
 frustra marmoris rotunda, instar scuti, vel instar amygdalæ, seu
 rhombi, ut *Baldus in Lex. Virruv.* exponit. *Virruv. l. 7. c. 1. Pallad. l. 1.*
c. 9. ¶ In vestimentis scutulæ sunt orbiculi, seu circuli picti, vel in-
 texti ad ornatum. V. *Scutulatus*. *Prudent. in Hamarsig. v. 290.* *Avitantes*
 lumere amictus Gaudet, & scutulis durum pertunderet corpus. ¶ *Præ-*
terea scutula, græcè *Σκυττα*, est virga, seu baculus rotundus, qui na-
 vibus supjicitur ad eas in mare deducendas, & impellendas, alio no-
 mine phalaega. *Ces. l. 3. B. C. c. 40.* Quatuor biremes, subjectis scutu-
 lis, impulsas vectibus in anteriorem partem transfudit. ¶ Denique in
 ballistis scutula est regula quædam, seu æserculus in modum scutulæ,
 in summo & imo ballistæ capitulo, multis foraminibus perforatus, & in-
 de Græcè *περίτροπος* dicitur. *Virruv. l. 10. c. 17.* ubi alii hic quoque in-
 telligunt lignum rotundum ballistæ subjectum, ad eam aliquo dedu-
 cendam. Sed in re tam obscura difficile est quiddam certi statueri.

Scutulatus, a, um, *σκαυιδώτης*, quod forma scutulæ factum est. *Plin.*
l. 11. c. 24. de *araneærum telis*: Quanta arte cælivit pedicas, scutulato
 rete grassantes. ¶ *Scutulata* vestis dicitur, quæ quibusdam orbibus,
 seu circulis est distincta, a *scutulis*, quales in araneæ telis cernim-
 us. *Juven. sat. 2. v. 95.* *Cerulea* indurus scutulata, aut galba-
 na rafa. *Plin. l. 8. c. 48.* *Istriz*, *Liburnizque* pilo propior, quam lanæ,
 pexis aliena vestibus, & quam sola ars scutulato textu commendat in
Lulstiana. ¶ *Scutulatus* color est, qui variis maculis mixtus est, quæ
 rotundam figuram instar scutulæ habent. In equis præcipue commen-
 datur. *Ital. dicitur leardo*, aut *leardo pomellato*. *Pallad. mense Martio*
c. 13. Colores hi præcipui, albus, rufus, murteus, cervinus, gil-
 bus, scutulatus, albus, &c.

Scutulum, i, *scudiccuolo*, *scudetto*, *σκαυιδόν*, parvum scutum. *Cic. 2.*
de nar. Deor. c. 29. Cum pelle caprina, cum hasta, cum scutulo, cum
 calceolis repandis.

Scutum, i, *scudo*, *Παβ*, Ger. *Schild*, Gall. *boulier*, Hisp. *escudo*, *Συ-*
πλο, armorum genus, quo pugnantis corpus tegunt. Quomodo a *ely-*
pro differat, satis in ea voce dictum est. *Cic. 2. Tusc. c. 23.* Ignarus
 miles, ac timidus, simul ac viderit hostem, abiecto scuto fugiat,
 quantum possit.

Scutus, i, m. idem ac scutum, apud veteres. *Turpil. apud Non. c. 3. n.*
233. Quia non minus res hominem, quam scutus, tegit.

Scydra, l. 1. *Siderocapsa*, urbs Macedonia, in *Æmathia*. *Plin. l. 4. c. 10.*

Scylacæ, es, *Σκυλακή*, oppidum Mytiz *Æthiacæ*. *Plin. l. 5. c. ult.*

Scylacæum, vel *Scyllacæon*, n. oppidum in finibus Calabria orientalis,
Aquiliani, a quo & sinus maris, qui alluit, & Tarentino proximus est,
 eodem nomine appellatur: Olim Atheniensium colonia fuit, qui &
Scylletium, *Σκυλλήτιον* vocaverunt, ut tradit *Plin. l. 3. c. 10.* ¶ *Prone*
 hoc oppidum Caulon fuit, *Mythia*, & alia, quæ ibidem *Plin. enuere-*
rat. Virg. 3. Æn. v. 553. *Caulonisque* arces, & navitragum *Scylacæum*.
Valer. Flac. l. 3. v. 36. Spumulosque legunt fracta *Scylacæon* ab *Scy-*
laci. *Alii leg. fracta Scyllacæon unda.* Est autem *Scyllacæon* idem ac *Scy-*
læum. ¶ Sunt præterea, qui in loco *Virgilio leg. Scyllæum*. male
 nam *Scyllæum* promontorium est, & oppidum ejusdem Calabria in re-
 gione occidentali, in freto *Siculo*. V. infra.

Scylla, æ, f. *Σκυλλα*, filia *Nisi* Megarensium Regis, cuius fabulam V. su-
 pra in *Nisus*. ¶ *Scylla* altera, filia *Phorci*, & *Chretydos* *Nymphæ*.
 Hanc cum amaret *Glaucus*, & ab illa sperneretur, contigit ad *Circen*, ut
 magis incantationibus amorem erga se in virgine incenderet. Sed *Circe*
Glauci amore capta est. Itaque *Glaucos* persuadere conata est, ut spernem-
 tem sperneret, amanti vices redderet. Sed *Glaucus* affirmavit, nunquam
Scylla incolum primum illum suum amorem mutatum iri. Dea indigna-
 ta, fontem, prope mare, & urbem *Rnegnum*, in quo *Nymphæ* se fe la-
 vare consueverat, magis venenis intecit. In quem cum illa descen-
 disse, pube tenus in varia mutata est monstra canum latrantium. *Hor-*
rens itaque suam deformitatem se fe in mare precipitem dedit, & in
 scopulum navigantibus periculosissimum transformata est. Hanc postea
Glaucus *Deam* marinam fecit. *Classen* *Ulyssis*, & *focios* evertisse nar-
 rat. *Virg. 3. Æn. Ovid. 14. Met. & Serv. in 6. Ecl.* ¶ *Altorum* descri-
 ptione fuit *Phorci*, & *Hecates* filia, admirabili magnitudine, quæ ha-
 buit capita sex, ternos ordines dentium, oculos ignitos, pedes duode-
 cim, & reliquo corpore degebat abscondita in spelunca, petraque adhe-
 renti innata, capita vero habebat ita longe prominantia, ut possent ea in na-
 ves pretereuntes inferere. ¶ *Propertius* ex duabus *Scyllis* unam fecit:
 inquit enim *l. 4. elvg. 4.* Quid mirum, in patrios *Scyllam* sævisse capil-
 los, *Candidaque* in sævos inguina verfa canes? ¶ Hæc ad fabulam.
 Revera *Scylla* est scopulus *Brutiorum* in Italia, in freto *Siculo*, in ma-
 re prominens, & procul visentibus mulieris speciem representans, na-
 vigantibus periculosissimus, in quem illius fluctus luporum ululatus, &
 latratus canum videtur imitari: quod *Poëta* causas fabulandi dedit;
 hodieque dicitur *Scilla*, & *Scillo*. Ex adversa ejus parte, h. e. in *Sic-*
ilia, est *Charybdis*, de qua V. suo loco. ¶ Ex duobus his scopu-
 lis ortum est vulgatum illud proverbium, cuius tamen auctor incertus
 est: *Incidit in Scylliam cupiens vitare Charybdem*: & de is dicitur,
 qui volentes periculum minus evitare, in majus incidunt.

Scylla, æ, f. 1. genus piscis, quo maxime abundat *Liris* amnis *Cam-*
pæniæ, *Minurnensium* urbem præterfluens. *Plin. l. 32. c. 11.* *Soira*,
largus, *scylla*, *farda*. ¶ Item genus avis. *Id. l. 37. c. 10.* ¶ Item

genus herbæ. *Col. l. 10. v. 374.*
 Scyllacæum. V. Scyllacæum.
 Scyllæus, i, *il Sciglio*, *Σκυλλαιος*, prom. Brutiorum, in Calabria Ulteriore, apud Scyllam scopulum, in mare insulari porrectum contra Siciliæ litus, cum oppido cognomine. *Plin. l. 3. c. 5.* Nomen accepit a Scylla filia Phorcii. ¶ Scyllæum alterum, *Capo di Sciglio*, *Σκυλλαιον*, prom. Peloponnesi, in ora Argæ regionis, in agro Hermionico, sinum Argolicum a Saronico dividens. Diclum est a Scylla Niû filia, quæ eo fluctibus ejecta creditur. *Plin. l. 4. c. 5.*
 Scyllæus, a, um, *Σκυλλαιος*, quod ad Scyllam spectat. *Virg. l. 1. Æn. v. 200.* Vos & Scyllæum rabiem, penitusque sonantes Accetis scopulos. *Stat. l. 5. silv. 3. v. 280.* Scyllæa monstra.
 Scyllitæum, ii, oppidum, idem ac Scyllacæum. *Plin. l. 3. c. 10.*
 Scyllites, & Scylliticus bulbos, herba quædam est, quæ & Scylla, & Scylla rubra dicitur. *Apul. de herb. c. 42.* ¶ Scyllites vinum est, in quo Scyllæ aridæ folia immiscetur, utileque est concoctionibus stomachi, & ad corpus reficiendum. *Col. l. 12. c. 33.* qui cap. sequenti de aceto etiam scyllitico mentionem facit. V. *Abrorantes.*
 Scymnus, i, m. a. *Σκυμανος*, catulus leonis. Vox Græca est. *Lucr. l. 5. v. 1035.* At catuli pantherarum, scymnice leonum.
 Scyphus, i, m. *bicchiero*, *ο σακχα*, *כוס*, Ger. *becher*, Gal. *taffe a boire*, Hisp. *vaso*, *Σκύφος*, vasis potorii genus, quo veteres & in conviviis, & in sacrificiis utebantur. Est nomen Græcum. *Horat. Epod. 9.* Capaciores affer huc puer scyphos. *Cic. 7. Fam. ep. 22.* Illufers heri inter scyphos.
 Scyriades, f. 3. *Σκυριαδες*, mulieres ex Scyro insula. *Stat. l. 2. Achil. v. 147.* Nec minus egregie thalamis Scyriades ibant Ofentare choros. ¶ Legitur & *Scyrides*.
 Scyras, adis, f. 3. Deidamia filia Lycomedis Regis Scyri. *Ovid. de ar. am. l. 1. v. 683.* Scyras Æmonio victa puella viro.
 Scyræus, a, um, idem quod Scyrius. *Plin. l. 33. c. 12.* Alterum genus (filii) est presum, quod alii Scyricum vocant ex insula Scyro.
 Scyrus, a, um, *Σκυρος*, quod ad Scyrum inf. spectat. *Ovid. ep. 8. v. 112.* Ignara tetigit Scyria membra manu. *Virg. l. 2. Æneid. v. 477.* Scyria pubes.
 Scyros, vel Scyrus, f. 2. *l'Isola di Sciro*, *Σκύρος*, inf. maris Ægæi, una ex Cycladibus, cum urbe cognomine. *Plin. l. 4. c. 12.* In ea Lycomedes regnavit, ubi Achilles puellari habitu educatus Deidamiam ejus filiam vitavit, & ex ea Pyrrum suscepit. *Catul. eorum. 65.* Defertur Scyros, linquunt Phthiotica Tempe.
 Scyrus. V. Scyrus.
 Scythæ, arum, in. *Sciti*, *Σκυθαι*, pop. Scythicæ. Disti sunt a Scythia filio Herculis. *Herod. l. 4.* Vel, ut alii volunt, a *Σκυθουα*, *irafor*, quod sint feroces & faciles ad transcendendum. *Cal. Rhod. l. 18. c. 24.* Persæ Sacas appellaverunt, a proxima gente: antiqui Arimeos, seu Arameos dixerunt. *Plin. l. 6. c. 17.* Olim sanctissimis tuere moribus, & omnino secundum naturæ leges vivere. Barbari tamen fuerunt. Nam pecore vitam debebant, tamen, & sitim ad duodenos dies terentes, sola herba, quæ spartanea dicitur, sustentati. Plurimi carne equina, nonnulli etiam humana vescabantur. Nullas habebant urbes, plaustris pro domibus uti, in quibus hæc, illac vagabantur. Unde dicebantur *Hamaxobii*. Fuere item bellicosissimi. Asiam quindecim annis subactam mille, & quingentos annos vestigalem habuerunt, & Particum, ac Bactrianum Imperium condidit. *V. Justin. l. 1. & Curt. l. 7. Plin. l. 4. c. 12. & l. 7. c. 2.* ¶ Innumerabiles viri gentis populi tuere. Celeberrimi eorum Sacæ, Massagetæ, Dahæ, Hædones, Ariacæ, Rhymnici, Polici, Amordi, Histi, Edones, Camæ, Camacæ, Eucharæ, Cotieri, Antariani, Piazæ, Arimæpi, antea Cacidiri, Afæi, Oetes. *Plin. l. 6. c. 17.* ¶ *Scytharum solitudines*, prov. apud Aristophanem, de regione vasta, & parum culta. Nam Scytharum gens omnium toto orbe vastissima est, sed olim urbes non habuit, & dispersim habitavit, & in plaustris vagabatur. *Curt. l. 7. ¶ Adjective pro Scythico. Martial. l. 4. epigr. 28.* Indos sardonychas, Scythas smaragdos. *Id. l. 10. ep. 62.* Scythæ pellic lora horrida. *Stat. l. 1. Theb. v. 437.* Scythia, pontus.
 Scythia, es, vel scytha, es, f. 1. *Σκυθία*, *lettera scritta in cifre*, apud Lacedæmonios, live Laces erat genus epistolæ (secretioris, quam in loro, sive corio scribebant, deinde tereti furculo involutam ad Imperatorem mittebant. Eius rationem accurate persequitur *Gel. l. 17. c. 9.* quem vide. *Auson. in ep. ad Paulinum.* Vel Lacedæmoniam scythalem imitare, libelli Segmina Pergamei tereti circumdata ligno, Perpetuo inscribens versu, qui deinde solutus non respondentes sparso dabit ordine formas. *Corn. Nepos in Pauliniana c. 3.* Id postquam Lacedæmonii resciverunt, legatos ad eum cum scytha miserunt.
 Scythiæ, les, f. *Σκυθία*, serpens tanta prætilibus notarum varietate, ut videntes retardet, & quoniam reptando pigrior est, quos assequi nequit, miraculo sui caput reptantes. *Hæc Solin. c. 27. (Jl. 40.) Adde Lucan. l. 9. v. 717. & Plin. l. 32. c. 5.* ubi alii aliter legunt.
 Scytholægittipelliger, *Σκυθολαγίτιπυλλίγγοι*, vox hibida, epitheton est Herculis, apud *Tertul. de pal. c. 4.* quod significat clava, & sagittis armatum, & pelle indutum. Compositur a græca voce *Σκυθία*, *scythæ*, h. e. clava, & latinis *sagitta*, & *pelliger*.
 Scythes, æ, m. filius Jovis, qui arcum, & sagittas invenisse dicitur. *Plin. l. 7. c. 56.*
 Scythes, æ, m. *Σκύθης*, qui est e Scythia. *Cic. 5. Tusc. cap. 32.* An Scythes Anacharis potuit pro nihilo pecuniam ducere, nostrates Philosophi facere non poterunt? *Hor. l. 4. od. 14.* Te Cantaber non ante domabilis, Medusque, & Indus, te protugus Scythes Miratur. ¶ Adjective *Senec. Hippolyt. v. 903.* Hunc Græcia tellus aluit, an Taurus Scythes? *Id. in Herc. Fur. v. 1210.* Illa, quæ pontum Scythen Symplegas arctat.
 Scythiæ, æ, f. *Scythia*, *Σκυθία*, regio vastissima orbis terrarum, ad Septentrionem. Ex Mœlia Interiore in Asia ad Tabin usque promontorium, & fretum Anian longitudine terrarum milliaria Germanica mille amplius occupat, latitudine vero ab Oceano Septentrionali ad Caucasum montem, fontisque Indi fluminis mill. Germ. circiter sexaginta. *Cluver. l. 4. c. 17. n. 1. Justin. l. 2.* hos fines Scythiæ statuit. Scythia autem in Orientem porrecta includitur ab uno latere Ponto, & ab altero montibus Riphæis, a tergo Asia, & Phasi flumine. Multum in longitudinem, & latitudinem patet. Dividitur univërfa Scythia in Europæam, & Asiaticam. ¶ Scythia Europæa a Tanaidis ripis per Mæotidas, & Pontum Euxini litora usque ad Istri ostia expanditur. ¶ Scythia Asiatica fines habet ab Occ. eodem, quos ipsa Asia, atque Europa, ab Or. mare Eoum, & Auxatis, Casioque montes, quibus a Serica, hodie Catajæ Regno, determinatur, & Ototooram montem, quo a Sinis, sive Chinensibus discernitur, a Sept. mare Scythicum, sive concretum ad Tabin usque promontorium, a Mer. Emodos montes, quibus ab Indiis, & Sogdia, Oxiaque juga, quibus a Persarum submovetur Imperio, dein mare Caspium, mox Caucasum montem, quo ab Albania, & Coracem, quo ab Iberia, & Colchide separatur. Habet præterea alias divisiones, de quibus V. Geographos. ¶ Scythia e-quis maxime abundat, quorum carnibus populi vescuntur. Asiatis

vero propter loci frigiditatem caret, teste *Plinio*. ¶ De Scythia *Plinius* scribit *l. 2. c. 50. l. 4. c. 13. l. 6. c. 17. & l. 8. c. 15.*
 Scythiæ, es, V. Scythicus.
 Scythicus, a, um, *Σκυθικός*, quod ad Scythas pertinet. *Cic. 5. Tusc. Mibi amictus est Scythicum tegmen. Stat. 12. Theb. v. 519.* Scythica gens. *Martial. l. 6. ep. 58.* Scythici sidera ni ra poli. ¶ Scythica herba (quæ & Scythice absolute dicitur a *Plin. l. 25. c. 8.*) est sapore herbulci, a Scythiis inventa, cujus vim ad tussim sanandam, & vulnera tradit. *Id. l. 26. c. 5. & 14.*
 Scythis, idis, f. mulier Scythica. *Ovid. 15. Met. v. 360.* Exercere artes Scythides memorantur eadem.
 Scythissa, æ, f. mulier e Scythia. *Nepos in Datam. c. 1.* Datames patre natione Care, matre Scythissa natus.
 Scythopólis, f. 3. *Bethsan*, urbs Palæstinæ, in Galilæa, in ora lacus. Genetrix ad Mer. apud Jordanis fl. egressum, in Campo Magno, Tiberiadi, & Bethsaidæ proxima. Conditæ tuit a Baccho, & Scytharum ejus comitum nomine appellata. *Plin. l. 5. c. 18.*
 Scythotauri, orum, m. populi Scythici Tauricæ regionis. *Solin. c. 25. Plin. l. 4. c. 12.*
 Scyzium appellatum olim fuit genus quoddam vini, cujus conficiendi ratio obliterata jam est. *Plin. l. 14. c. 16.*

S A N T E E.

Se pronomen V. Sui.
 Se, *σέ*, præp. ex eorum numero, quæ, quod extra compositionem nihil significant, inseparabiles a Grammaticis dicuntur. Quibusdam, teste *Prifetano l. 14.* placet esse a *femis*, quod separationem facit, vel a *fecus*. Compositur vero cum dictionibus incipientibus a literis *c, d, e, g, i, p, v, u,* ut *Secedo, seduco, sedeo, segrago, sejungo, seligo, separo, sevo*. In vocibus, quæ ab e incipiunt, interponitur litera *d*, euphoniz causa, ut *sedeo*. Fere divisionem, seu separationem significat, ut *separo, sejungo, seduco, segrago*. Nonnunquam notat privationem, seu negationem, ut *securus*, quasi sine cura. Interdum didimium, ut *selibra*, semuncia. ¶ Olim *se pro fino* usurpata tuit. *Lex XII. Tab. apud Cic. 2. de Legib. c. 24.* Alt im cum illo sepelire, ureve, se fraude esto.
 Sebæcus, & Sevaceus, a, um, *σενβικός*, quod ex sebo est. *Apul. l. 4. Tædis*, lucernis, cereis, sebaceis, nocturni luminis instrumentis clarescunt tenebræ.
 Sebælis, vel Sevalis, le, adiect. sebaceus ut sebalis fax, apud *Ammian. l. 18. c. 14.*
 Sebaste, es, f. 1. *Samaria*, urbs exc. Palæstinæ, in Samaria. *Plin. l. 5. c. 13.*
 Sebañeni, orum, m. Galatiæ populi. *Plin. l. 5. c. 11.*
 Sebañia, f. 1. *Sausfia*, urbs medit. Cappadociæ, apud M. Argæum. *Plin. l. 6. c. 3.*
 Sebañopólis, f. 3. *Savas*, urbs medit. Cappadociæ, præclara. *Plin. l. 6. c. 3.*
 Sebetus, m. 2. *Fiume della Maddalena*, *Fornello*, amnis admodum parvus Campaniæ, qui vicatim per Neapolim labitur, sed eius pars prope muros urbis excurrit, & paulo infra pontem S. Magdalene in sin. Neapolitanum se exonerat. *Stat. l. 1. silv. 2. v. 263.*
 Sebethis, idis, f. *σέβηθης*, nomen Nymphæ apud *Virg. 7. Æn. v. 734.* ¶ Sebethis lympha, est Sebetus fluvius. *Col. l. 10. v. 134.*
 Sebo, vel sevo, as, a. 1. *σέβω*, sebo obduco. *Col. l. 2. c. 22.* Feriis autem ritus majorum etiam illa permittit, tar pinsere, faces incidere, candelas sebare.
 Seboffus, & Sevolus, a, um, adiect. sebo abundans. *Plin. l. 18. c. 14.* Medulla sevofa pecudum.
 Sebum, seu sevim, i, (nam utroque modo legitur) *sevo* Ger. *unfschlit*, Gal. *suif*, Hisp. *sebo*, *σεβω*, pingueJo animalium, ex qua fiunt candelæ. *Plaut. Capt. 2. a. 31.* Habet unde excoquat sevim fenex. quæ proverbialis locutio est, & dicitur de eo qui divitiis affluit.
 Secabilis, le, adiect. idem quod scilicet. *Estians. de ira Dei, c. 10.* Dividua ergo, & secabilia sunt. *Auson. eclog. 1. v. 7.* Secabile segetem.
 Secale, is, n. 3. *segala*, Ger. *rocken*, Gal. *seigle*, Hisp. *centeno*, frumenti genus. *Plin. l. 18. c. 16.* Secale Taurini sub Alpibus asiam vocant, deterrimum, & tantum ad arcendam tamen utile, sæcunda, sed gracili stipula, nigritia triste, sed pondere præcipuum. Admisceatur huic tar, ut mitiget amaritudinem ejus, & tamen sic quoque ingratisimum ventri est. Nascitur qualicunque solo cum centesimo grano: ipsiunque pro lætamine est. Hæc *Plinius*.
 Secamentum, i, quod secando dividitur, vel quod ex ligno scilicet confectum est. *Plin. l. 16. c. 10.* E diverso materies, quæ abieti pulcherrima, picæ ad fistiles scandulas, cupasque, & pauca alia secamenta.
 Secarius, a, um, in quo secamenta, vel segmenta ponuntur. *Cato. c. 11.* Villicum habere oportet sportas secarias tres, molas aünarias tres. Alii leg. *secarias*.
 Secatürus V. in Seco.
 Secedo, is, est, esum, n. 3. *παύω*, *αυτ*, *αυτ*, *αυτ*, *αυτ*, *αυτ*, Ger. *abuveichen*, Gal. *se retirer*, Hisp. *apartarse*, *αυαυσι*, seorsum vado, seu seorsum venio, procul ab hominum frequentia recedo. *Plaut. Amph. 2. 2. 139.* Secede huc tu Sofia. *Id. Curt. 2. 3. 2.* Fugite omnes, abite, & de via secedite. *Cic. 1. Catil. in fin.* Quæ secedant improbi, secedant se a bonis. *Liv. l. 40.* Secessit in partem interiorum cum duobus amicis totidem custodibus corporis. *Propert. l. 1. eleg. 10.* Secedere a lusu. *Quintil. l. 1. c. ult.* Secedere ad stilum, *ritar i a comporre*.
 Secerno, is, crevi, cretum, a. 3. *separare*, Ger. *absondern*, Gal. *separer*, Hisp. *apartar*, *αυαυσι*, separo, sejungo, discerno, *discedo*. *Cic. 4. Fin.* Itaque illa non dico me expetere, sed legere, nec optare, sed sumere, contraria autem non fugere, sed quasi fecernere. *Id. de Am. Secerni autem blandus amicus a vero, & internoscis tam potest, adhibita diligentia, quam & Liv. l. 45. c. 14.* Secernere se e grege. *Horat. de ar. poet. ad fin.* Publica privatis secernere, sacra profanis. *Id. epod. 16.* Jupiter illa piæ secrevit litora genti. h. e. legelit, sepoluit, & habitanda piis hominibus dedit.
 Secepsita, æ, l. genus cultri. *Fest.* Secepsitam esse Antistius Laheo ait cultrum ferrum, oblongum, manubrio rotundo, eburneo, solido vincto ad capulum auro, argentoque, fixum clavibus æneis, ære Cyprio, quo Flamines, Flaminicæ virgines, Pontificæque ad sacrificia utuntur. *Suet. in Tib. c. 5.* Nam & inter Pontifices sacrificanti simul pro secepsita plumbeum cultum subsidiendum curavit. ¶ Sumitur etiam pro repagulo. *Fest.* Eadem alias dicitur, qua in sacratio utuntur. Sacratio namque in templis rediculo æneo olim sepebantur, in quo tubæ reliæque sunt, per quas manibus sacra tangere licet. Est hoc in templo Bonæ Deæ. Sed & aliis in locis. Est fuit veluti repagula quædam. Ita secepsita dicuntur duobus modis. Hæc *Festus*.
 Secesio, onis, *παύω*, *αυτ*, *αυτ*, *αυτ*, *αυτ*, Ger. *abuveichen*, Gal. *retirer*, *secessio*, Hisp. *parida*, *αυαυσι*, disceito, recessus in aliquem locum remotum, vel secretiorum, & minus frequentem. *Cic. pro Mur.*

Mur. c. 24. Mæstos amicos, observationes, testificationes, seductiones testium, secessionem subseriptorum animadvertent. ¶ Interdum sumitur pro defectione, divisione populi in duas, pluresve partes. *Cic. pro Leg. c. 6.* Secessionem tu illam exitimasti, Cæsar, initio, non bellum. *Liv. l. 2. c. 32.* Piso auctor est, secessionem factam esse in Aventinum.

Secessus, us, m. *vitamento, partentia, ἀναγκασίς,* discessio, recessus in locum solitariu, minusque frequentem. *Ovid. l. Trist. eleg. 1.* Carmina secessum scribentibus, & otia querunt. ¶ Interdum pro loco secretiore, & ab hominum turba, aspectuque remoto, *luogo solingo, xitiro, סודר,* Ger. *abgesondert orb,* Gal. *lieu ou l'on se retire à part,* Hisp. *lugar secreto, ἄρυσια.* *Virg. l. 1. Æn.* Est in secessu longo locus. *Plin. jun. l. 2. epist. 13.* Ille meus in urbe, ille in secessu contubernalis. *idest in villa.* ¶ Item pars corporis postica, qua excrementa egeruntur. *Hieron. epist. 128. ad Fabiol.* Totum quod curamus, quod vomamus, in secessum projici.

Secus, V. fecus.

Secus, a, um, quod fecatur. *Fest.* Secium est, quod secessita fecatur, libum, seu placenta, quæ soleat necessarius sacrificiis adhiberi. *Paul. ibid.* Secium libum est, quod secessita fecatur.

Seculdo, is, si, sum, a. 3. *cludere, separare, רכסר,* Ger. *abschneiden,* Gal. *entfernt à part,* Hisp. *apartar, cortar, ἀποκλάω,* est seorsum claudere, femovere, sejungere. *Propert. l. 1. eleg. 19.* Ille sub extrema pendens secluditur ala. *Virg. l. 1. Æn.* Solvite corde metum, Teucri, secludite curas. ¶ Secludere vitam corpore, est se occidere. *Plaut. Rud. l. 4. 1.* Quid magis in rem est meam, quam corpore vitam secludam.

Seculum, V. Seculum.

Seculorum, ii, *ἐκκλησίαιον,* locus, in quo aliquid secluditur. *Var. l. 3. de R. R. c. 5.* Excluduntur in minusculum avianum, quod est conjunctum cum majore olitio, & lumine illustriore, quod seculorum appellatur.

Seculus, a, um, *separato.* *Cic. de Orat. l. 2. c. 39.* Ubi non seclusa aliqua aquila teneatur. *Id. 7. Ver. c. 9.* Seclusus a communi luce. ¶ *Seclusa sacra,* a prisca dicebantur, quæ Græci *μυστήρια* appellant, ab eo, quod separata, ac seorsum clausa a vulgo propter sanctitatem aliquam esse debent. *Fest.*

Seco, as, cui, ctum, a. 1. *tagliare, segare, dividere, וכר,* Ger. *schneiden,* Gal. *trancher, sailler,* Hisp. *cortar, τειρω,* excido, cado. *Cic. in Phil. 8. c. 5.* In corpore liquid est ejusmodi, quod reliqua corpori noceat, uri, & secari patimur. *Virg. l. 1. Æn. v. 212.* Pars in frusta secant. ¶ Translate sumitur pro dividere, distinguere, distribuire. *Cic. de Orat. l. 2. c. 27.* Isti quidem causas in plura genera secuerunt. ¶ Secare viam, est ire, proficisci, apud Poetas. *Virg. 6. Æn.* Ille viam secat ad naves. V. *Secus.* Sic *Æn. 5.* ipsa tusa secat æquora prisca. h. e. celeri cursu undas dividit. Et *Georg. 1.* Scylla levem tugiens fecat æthera pennis. ¶ Translate fecare aliquem, est satyrico dente mordere, *tagliare i panni addosso.* *Perf. Jar. l. v. 115.* Secuit Lucilius urbem, Te Lupe, te Muti, & genuinum fregit in illis. *Horat. l. 1. sat. 10. v. 15.* ridiculum acri Fortius, & melius magnas plerumque secat res. ¶ Secare lites, est dirimere, componere. *Horat. l. 1. ep. 16. v. 42.* vir bonus est quis? Quo multæ, magnæque secantur iudice lites. ¶ Partic. *secaturus* prosecutus. *Colum. l. 5. c. 9.* Partem, supra quam ramum fecaturus es, stramentis tegere. ¶ Seco etiam notat sequi, ut nonnullis placet. *Virg. 10. Æn. v. 107.* Quæcumque est fortuna hodie, quam quisque fecat spem. Ad quem locum *Serv.* Secat, idest sequitur, habet, tenet, unde factus dicimus. Alii exponunt, quam quisque spem deceperit, sumit, capit, ea ratione, qua *Idem* secare viam, dixit.

Secors, V. Socors.

Secretarium, ii, *luogo secreto.* *Apul. de Mundo.* Ignes, qui terræ secretariis continentur. *Sever. Sulpit. in dial. 3. de virt. Martini, c. 8.* Secretarium vocat conclave, seu locum cancellis septum, in quo reddebatur jus, eujusmodi sunt, quæ ab Italis dicuntur *Cancellarie.*

Secretæ, adv. idem ac secreto. *Tersul. de Orat. c. 1. & de pal. c. 4.*

Secretum, m. *secretum.* *Amian. Marcel. l. 29. c. 1.*

Secretio, onis, f. *separazione, τὰς αἰσῆς,* actus secernendi, separatio, se-junctio. *Cic. l. Tusc. c. 29.* Est interitus quasi discessus, & secretio, ac diremptio earum partium, quæ ante interitum junctioe aliqua tenebantur.

Secretio, adv. *separatamente, ἕκαστῶν,* distincte, separatim, seorsum, a *secreto.* *Colum. l. 11. c. 2.* De quibus loco dicam secretus, ne inter hanc quasi turbam operum negligentius olitoria officia descripsisse videar. *Liv. l. 3.* Secretio ab aliis coquere consilia. ¶ Frequenter sumitur pro clam, occulte, sine arbitris, *secretemente.* *Cic. Att. l. 7. epist. 8.* Una Formas venimus, & ab hora octava ad vesperum secreto collocuti fumus.

Secretum, i, *luogo solingo, ἄρυσια,* secessus. *Ovid. 13. Metam.* Prædique assuetus amore in secreta venit. *Plin. l. 3. epist. 1.* Quam pulchrum illud, quam dulce secretum, quantum ibi antiquitates? *Tac. l. 14. Ann. c. 53.* M. Agrippæ Mitylenense secretum permittit. *Quintil. l. 19. c. 7.* Stilius secretum gaudet. ¶ Secretum petere, est secreto colloquendi copiam petere. *Sueton. in Tib. c. 26.* Secretum petenti, non nisi adhibito filio Druso dedit. ¶ Frequentissime sumitur pro arcano, pro re secreta, & separata, quam nulli communicamus, sed apud nos tacitam servamus, *secreto, ἀρρητόν.* *Ovid. 2. Metam.* Et legem dederat, sua ne secreta viderent. *Plin. l. 14. c. 22.* Tunc animi secreta proferuntur.

Secretus, a, um, *separato, ἐκκαταμύω,* separatus, sejunctus, divisus, a *secreto.* *Cic. 2. de nat. Deor. c. 21.* Habent igitur suam spheram stelæ inerrantes, ab æthere conjunctione secretam, & liberam. *Virg. 8. Æn.* Secretosque pios, hinc dantem jura Catonem. h. e. ab impiis separatos. ¶ Cum genitivo *Lucret. l. 2. v. 841.* Sed ne forte putes solospoliata colore Corpora prima manere, etiam secreta teporis sunt, ac trigoris omnino, calidique vaporis. ¶ Interdum pro secreto ponitur. *Quintil. l. 9. c. 3.* Secretæ, & extra vulgarem usum positæ, illoque magis nobiles, ut novitate autem excitant, ita copia fatiant. ¶ Item pro solo, vel solitario, quasi a cæteris separato. *Cic. 2. de Leg. Loco publico, privatione, celebri, an secreto, aliena civitate, an tua, in castris, an foro dicat, interest plurimum.* *Colum. l. 9. c. 4.* Probatis apibus delinari debent pabulationes, æque sint secretissimæ. ¶ Secretus homo dicitur, qui in solitudine degit, *solitario.* *Sen. epist. 92.* Invadit etiam secretissimos tumultus. ¶ Item qui arcanæ, & probatæ est fidei. *Tac. in Agric. c. 40.* Libertus ex secretioribus ministris missus ad Agricolum.

Secula, æ, f. *seta, sæxone, ἀίτια,* schola, ratio vitæ, institutum, familia, disciplina, hominum congregatio idem in philosophia, vel alia quæpiam re sectantur. Hic *Donat. ad Terent. Eun. a. 2. sc. 2. & Pborm. a. 1. sc. 2.* dictam putant a *sectando,* est alii aliunde ducant. V. *Seco.* *Cic. Ver. 7. c. 70.* Horum hominum sectam, atque instituta persequimur. *Id. ad Brut. epist. 3.* Hostes omnes iudicati, qui M. Antonii sectam secuti sunt. *Plin. in Paneg. cap. 4.* Quæ tibi secta vitæ, quod genus hominum placeat. *Liv. l. 29. c. 27.* Qui meam sectam, imperium, & principumque terra, mari sequuntur.

Seculaculum, i, propago, progenies. *Apul. l. 5. Metam.* Occipiunt seiscitari, qualis ei maritus, & inde natalium sectacula proveniunt.

Secularis verve est aries, qui sectis testiculis alitur ad vescendum. *castrato.* *Plaut. Capt. 4. 2. 45.* Qui Petroni nomen induit verveci sectario. V. *Petro.* ¶ *A Paulo apud Fest.* verve sectarius dicitur, qui gregem agnorum præcedens ducit. ¶ Similiter *sectarii porci* dicuntur a *Catonem de R. R. c. 150.* (sic enim ibi legendum, non *serarii*) qui gregem sequuntur. Verba *Catonis* sunt: Menses decem ab coactore releget porcos sectarios. In oves denas singulos pascat. Itaque *Cato* significat eos porcos, qui ovillum, aut alterius generis gregem sequuntur, & simul cum iis pascuntur.

Seculatio, onis, f. actus sectandi, seu sequendi. *Tersul. l. 1. ad Uxor. c. 6.* Invenit diabolus quomodo homines etiam boni sectationibus perderet.

Seculor, oris, m. 3. *seguace, ἀκολουθῶ,* qui aliquem assidue sequitur. *Cic. pro Mur. c. 34.* At sectabantur multi, quid opus est sectatoribus? *Et mox.* Lex Fabia, quæ est de numero sectatorum. Loquitur hic *Cicero* de clientibus candidatorum, qui eos quocunque sectabantur, gratiæ conciliandæ causa. *Tac. 4. Ann. c. 68.* Neque omiserat conjugem, liberoque ejus percolere, sectator domi, comes in publico, post tot clientes unus. ¶ Dicitur etiam de discipulis Philosophorum, qui ut aliquid ab iis addiscant, ab eorum latere nunquam discedunt. *Plin. l. 18. c. 28.* Hoc postea Sextius e Romanis sapienter sectatoribus Athenis fecit eadem ratione. *Gel. l. 2. c. 2.* Taurus, sectatoribus commodum dimissis, fedebat pro cubiculo sui foribus.

Seculatrix, icis, f. quæ sectatur. *Petron. in Satyr.*

Seculatus, a, um, partic. a sequor. *Horat. l. 2. ser. sat. 2.* Leporem sectatus, equove Lassus ab indomito.

Seculilla, ium, n. 3. res, quæ secantur. *Vitruv. l. 7. c. 1.* Ad regulam, & libellam exacta pavimenta struantur sive seculibus, seu tessellis. Per *seculilla* intelligimus parvas crustas marmoreas sectas in varios interdum colores: per *tesseras* accipimus quadrata grandia.

Seculillus, & le, o. 3. *ταυτή,* quod factum est, aut secari potest. *Plin. l. 16. c. 43.* Magna autem & glutini ratio propter ea, quæ secilibus laminis, ac in alio genere operiuntur. *Suet. in Cæs. c. 43.* Multi eum prodiderunt in expeditionibus tessellata, & secilia pavimenta circumtulisse. ¶ *Seculile porrum,* & genus porri, ita dictum, quasi secilivum, quod sæpe secatur, ut profundius crescat. Aliqui dictum scribunt quasi secum, & sua sponte concisum, nam concisum, & secum introrsus videri. *Juven. sat. 3. v. 293.* Quis tecum seculile porrum Sutor, & elixi vervecis labra comedit?

Seculo, onis, tagliamento, divisione, τῶν, Ger. *Schneidung,* Gal. *coupeure,* Hisp. *corradura, τμήσις, χίσις,* actus secandi, concisio, divisio. *Plin. l. 25. c. 7.* Bibitur & contra serpentes, & ante sectiones, punctionesque, ne sentiantur. *Quintil. l. 1. c. 10.* De ratione dividendi, de sectione in infinitum, &c. ¶ Aliquando sumitur pro publicatione, qua quis media, vel aliqua parte bonorum, vel omnibus bonis mulctatur, & quæ vulgo confiscatio dicitur, vel pro divisione prælie hostilis. *Cic. 2. Phil. c. 45.* Qui ad illud scelus sectionis auderet accedere. *Id. l. de Invent. c. 45.* Cujus prælie sectione venierit. ¶ Aliquando pro bonis ipsis damnatorum, quæ publicantur, aut etiam pro prælia hostium, quæ sub haïta venditur. *Cæs. l. 2. B. G. c. 33.* Poltridie ejus diei sectionem ejus oppidi universam Cæsar vendidit. idest omnia bona. *Tac. 1. hist. c. 90.* Reliquias sectionum Neronianarum nondum in silicum conversas revocatis ab exilio concessit. h. e. reliquias eorum bonorum, quæ Nero dominis in exilium actis, silico vendicaverat. ¶ Sectiones exercere, est alios accusando, eorumque damnatorum bona emendo quantum facere. *Tacit. Ann. 15. c. 25.* Pætus quidam exercendis apud ærarium sectionibus famosus. Eodem sensu *Sueton. in Vitel. c. 2.* Sectionibus, & cognituris uberius compendium nancisci. V. *Sector.* ¶ Aliquando sectio ponitur pro juris persecutione. *Paul. apud Fest.* Sectio, persecutio juris.

Seculus, adv. idem quod secius. *Plaut. Men. 5. 7. 57.* Hæc nihil esse feculus quam somnia. Ita legitur in periferique codicibus *Gellii l. 18. c. 9.* at in editis *Plauti secius* quidam substituitur.

Seculivum, 2, um, m. *ταυτή,* idem ac secililis, ut *Porrum seculivum. Col. l. 11. c. 3.* Porrum si seculivum facere velis, densius satum præceperunt priores relinqui, & ita, cum increverit, secari.

Sector, aris, atus sum, d. 1. *seguatore, andare dietro, ἀκολουθῶ,* trequenter sequor, multum, & continue sequor. *Cic. 4. Ver. c. 70.* Is prætorum circum omnia fora sectaretur. *Id. 6. Ver. c. 66.* Qui illis ejusmodi est, ut eum pueri sectentur, ut omnes, cum loqui cœperit, irrideant. ¶ Dicitur & de iis, qui alicujus scholam trequant, & euntem comitantur, ut discant. *Gel. l. 6. c. 6.* Apollinarem Sulpitium in primis sectabar. *Terent. Eun. 2. 2. 31.* Ibi homo cœpit me obsecrare, ut sibi liceret discere id de me: sectari jussi, si potis est. ¶ Sumitur etiam ia malam partem pro insectari. *Plaut. Cist. 2. 2. 1.* Anum sectatus sum clamore pro vias. ¶ Cum de bestis dicitur, fere notat venando sequi, investigare, perquirere. *Virg. 3. Ecl. v. 75.* Si, dum tu sectaris apros, ego retia servo. ¶ Urpatur quoque de rebus inanimatis, pro iis operam dare, ea amare. *Hor. in Ar. Lævia* sectantem nervi desiciunt. idest enervatos versus scribit, qui dat operam, ut scribat delicatos. ¶ Item passiva significatione. *Varr. l. 2. R. R. c. 9.* Qui vellet se a cane sectari.

Sector, oris, τῶν αἰσῆς, τῆς αἰσῆς, qui secat, qui aliquid incidit, aut dividit, ut *Sector zonarius,* qui alterius zonam, aut marsupium secat, *szgliahorfe.* *Plaut. Trin. 4. 2. 20.* Mira sunt. Ni illic homo est aut dormitator, aut sector zonarius. ¶ Accipitur etiam pro accusatore, qui ex damnatione accusati dimidium bonorum expectat, aut certe aliquam partem, & ibi persequitur; item pro eo, qui bona damnatorum emit in auctionibus, ut postea ea vendens lucrum faciat. *Ason. in 3. Ver. c. 23.* Sectores dicti sunt, qui spem lucri sui secuti, bona condemnatorum semel auctionabatur, proque his pecunias pensitabant singulis, in posterum pro compendio suo lingua quæque pecunia populo vendituri. ¶ *Sector* significatione diversa vel a *secando* est, vel a *sequendo.* Nempæ a *secando* est, cum accipitur pro eo, qui secat, ex. gr. pro sicario; a *sequendo*, cum notat accusatorem, quia delationibus id agit, ut homines suis evertantur fortunis: vel cum, qui bona damnatorum emit.

Cic. pro Rosc. Amer. c. 29. Nescimus, per ista tempora eisdem fere sectores fuisse collorum, & bonorum. Ubi utranque significationem complexus est. *Id. 2. Phil. c. 26.* Ut primum cum sector sis, isto loco natus, deinde cum Pompeji sector, &c. Appellat Antonium sectorem Pompeji, quoniam in substatione ejus bona redemerat. Adde *3. Ver. c. 23.* ¶ *Populus sui favoris sector,* translate dicitur, pro venditore, sive auctionatore suffragorum comitialium. *Lucan. l. 1. v. 178.*

Seculix, icis, f. mulier, quæ bona damnatorum emit in auctionibus. *Plin. l. 36. c. 15.* Unde enim vitrius Sylla, & Metella mater profectionum seculix.

Seculura, æ, f. *szgliahorfe, τῶν αἰσῆς,* secandi actio, sectio. *Plin. l. 37. c. 8.* Et venatus quidem callaidis talis; sectura formantur, alias fragiles. ¶ *Seculura* quoque cavernæ subterraneæ dicuntur, ut *fođinæ,* in quibus

metella exciduntur, quod a terra seclæ, id est divise sunt. *Cæs. l. 3. B. G. c. 21.* Cuius rei (cuniculos agendi) peritissimum sunt, propterea quod multis locis apud eos ærare solentur sunt.

Secctus, a, um, *secctio, tagliato, περιτομή*, partic. a secor. *Horat. l. 4. od. 4.* Hydra seccto corpore firmior. *Id. l. 1. epist. 1. v. 104.* Secctus unguis. *Quintil. l. 4. c. 5.* Scrupulose in partes seccta divisio. Seccta via, *strada fissæ. Lucr. l. 5. v. 273.* Qua via seccta semel liquido pede detulit undas. Eundem verbum repetit *l. 6. v. 638.* Sic *Virg. Æn. 6. & 12.* dixit, secare viam, pro ire, *camminare.* ¶ Translate *Æn. de rem. amor. v. 443.* Seccta bipartito cum mens difcurrit utroque, Alterius vires subtrahit alter amor.

Secubatō, onis, f. secubitus. *Solin. c. 39. de usis Numid.* Partitis secubationibus dividuntur.

Secubitus, us, m. *il dormire solo, ἀπαισθησις*, secubandi actus. *Ovid. 5. Amor. eleg. 17.* Hanc quicumque lacrimis lætari credit amantem, Et bene tormentis, secubituque colit? Adde *Carul. carm. 65. de nupt. Pel. & Theb. v. 375.*

Secūbo, as, bui, bitum, n. 1. *giacere solo*, Ger. *besonder ligen*, Gal. *coucher a part*, Hisp. *dormir a parte, ἀποκοιμισμα*, scorum, sive separatim cubo. *Liv. l. 39. c. 10.* Si per aliquot noctes secubuisse. *Sueton. in Tiber. c. 7.* Mox discedit, & aliquando gravius, ut etiam perpetuo secubaret. *Tibul. l. 2. eleg. 25.* Miles depositus annosus secubat armis.

Secūla, æ, f. 1. *βραβύη, ταξ*, apud Campanos, a secando. *Var. l. 4. de L. L.*

Secularis, & re, o. 3. *ἀιώνιος*, quod ad seculum spectat. Ludi secularis erant Ludi apud Romanos, qui centesimo quoque anno celebrabantur pro incoluntate Populi Romani, & salute totius Imperii. *Festus.* Seculares ludi Tarquini Superbi Regis in agro tunc primum facti, quem Marti consecravit P. Valerius Poplicola Cos. quod Populus Romanus in loco illo antea reptant aram quoque Diti, ac Proserpinæ consecraverat in extremo Martio Campo, quod Terentium appellatur, demissam intra terram pedes terè viginti, in qua pro malis avertendis Populus Romanus tacere sacra solitus erat. Ludos postea secularis & nonagesimo quoque anno facere ibi cepit Popilio Lenate Duumviro sacrorum, in quibus hostiis furulis (lege furvis, vel furulis) est operatus tribus diebus, totidemque noctibus. Ac deinde institutum est, centum post annos ut ferent. *Plin. l. 7. c. 48.* Minus miror, Stephano, qui primus togatus saltare instituit, utriusque secularibus ludis saltasse. ¶ Centesimo quoque anno fiebant, ut dictum est. Sed postea Principum ambitione, minore spatio interfecto sæpius fuerè instaurati. *Sueton. in Claud. c. 21.* ¶ In his ludis præco pronuntiare solebat, Populium Romanum eos vifurum esse ludos, quos nemo eius ætatis unquam vidisset, aut vifurus esset posthac. *Id. ibid.* ¶ Carmen secularis erat, quod secularibus ludis cani consueverat ab electis ad hoc pueris prætextatis, & puellis virginibus, quare & *Horatius* composuit, & legitur inter ejus carmina post Epodon. ¶ Apud Ecclesiasticos Scriptores secularis sæpe accipitur pro profano. Sic *Tertul. de cor. milit. c. 7.* Iteras secularis dixit, *libri d' auctori profani.* ¶ Item pro eo, qui extra Christianam religionem est, gentili, ethnico. Hinc *Id. Tertul. c. ult. de exhortat. ad castit.* secularis terminas vocat Dionem, & Lucretiam.

Secūlum, i, vel potius sæculum, & per syncop. sæclum, *secolo, σάιον*, Ger. *hundert jahrig zeit*, Gal. *secle*, Hisp. *sigle*, *αιών*, *γενεά*. *Verrus Flaccus*, ut ex eo scribit verum Horatii interpres, desinabat seculum annis centum & decem. *Var. l. 5. de L. L.* centum annos dixit esse seculum, quia id sit longissime senescerunt hominum spatium. Sunt, qui mille annos seculum esse dicant, teste *Serv. in 8. Æn.* Hinc *Plaut. in Mil. 4. 2. 87.* Quin mille annorum perpetuo vivunt ab seculo ad seculum. ¶ Perlongue seculum pro centum annorum spatio a Scripioribus usurpato solet. *Ovid. 12. Metam. de Neflore.* Annos vixit bis centum, nunc tertia vivitur ætas. *Cic. 2. de Orat. c. 37. de Numa.* Quo etiam major vir habendus est, cum illam sapientiam constitueret civitatis duobus prope seculis ante cognovit, quam eam Græci natam esse senserunt. ¶ Interdum ponitur indefinite pro quovis tempore. *Cic. l. 11. Fam. ep. 13.* In multa secula videbam Rempublicam liberatam. idest diu, & in multos annos. *Id. 4. Acad. Nihil ne tot seculis, summis ingenii, maximis studiis explicatum putamus?* ¶ Metonymice ponitur pro hominibus, qui aliquo seculo vivunt, pro moribus seculi, &c. *Horat. l. 3. ad. 6. Fœcunda culpæ secula.* *Virg. 1. Georg. 1.* Impiæque æternam timerunt secula noctem. *Tacit. de morib. Germ. c. 19.* Nemo illic vitia ridet, nec corrumpere, & corrumpi seculum vocatur. h. e. consuetudo, *moda.* Hinc dictum est seculum aureum, argenteum, æneum, ferreum. Aureum quidem, cum mundi initio homines innocenter vivere, & sponte sua, sine lege, fidem, rectumque colebant, ut ait *Ovid. Met. v. 90.* argenteum, cum paulatim innocencia labefcente, inducunt summe leges, & alia ad homines in officio continendos: æneum, quo homines ingenio faviores, & ad bella providiores extiterè: ferreum, quo in omne nefas ruere cœperunt. *V. Ovid. loc. cit. usque ad v. 150.* ¶ Repetitur etiam seculum pro genere, seu stirpe. *Lucr. l. 1. v. 20.* Efficit, ut cupide generatum secla propagent. *Id. l. 4. v. 1220.* Et muliebri oritur patrio de femine seclum. *Id. l. 5. v. 864.* Lanigeræque simul pecudes, & bucera secla. idest boves. ¶ Apud Ecclesiasticos Scriptores seculum legitur pro illa vivendi ratione, que rerum peritiorum negotiis, voluptatibus, divitiis querantibus occupata est, & opponitur illi, que humana quæque cœlestibus posthabet. *Prudent. cath. her. 5. v. 109.* Fœssos ille vocat per freta seculi. ¶ Interdum etiam speciatim dicitur de vita gentiliū, h. e. eorum, qui Christianam fidem non susceperunt. *Tertul. de exhort. ad castit. c. 13.* Videmus etiam seculi exempla, &c. ¶ Item pro mundo. *Sedul. Beatus auctor seculi.* ¶ Digredi seculo, & educi seculo, est mori, apud *Tertul.*

Secundarius, a, um, *secundario, 2ος*, Ger. *andere*, Gal. *second*, Hisp. *segundo, δεύτερος*, quod est secundæ classis, vel ordinis. *Cic. in Brut. c. 69.* Quod idem taciebat Q. Arrius, qui fuit M. Craffi quasi secundarius, idest secundum a M. Craffo eloquentie locum obtinens. Alii aliter leg. ¶ Panis secundarius, est panis vulgaris, & cibarius, qui confectus est ex farina, ex qua pollinis pars ante fit excussa. *Suet. in Aug. c. 76.* Cibi minimi erat, atque vulgares tere: secundarium panem, & pificulos minutos maxime appetebat. ¶ Ipsa quoque farina, ex qua talis panis conficitur, secundarium dicitur. *Plin. l. 18. c. 9.* Floris femodium, & cibarii, quod secundarium vocant, sextarios quatuor. ¶ Passum, & vinum secundarium est, quod fit ex aqua puteana vinaceis adjecta, postquam mustum expressum est, *vinello. Id. l. 13. c. 9.* ¶ Ponitur etiam secundarius pro secundo, vel proximo. *Cic. 2. de Invent. c. 7.* In hoc autem loco caput illud erit accusatori, si demonstrare poterit, alii nemini causam fuisse faciendi, secundarium, si tantam, aut tam idoneam nemini.

Secundatus, us, m. secundus locus. *Tertul. de anim. c. 27.* Alteri primatum datus, alteri secundatum.

Secunde, ad. a. *secunda, felicemente, εὖ*, Ger. *glücken*, Gal. *faire prosperer*, Hisp. *prosperar, εὐχεταί*, prospero, prosperum reddo. *Virg. 7. Æn. Di nostra incepta secudent. Tac. 2. Ann. c. 24.* Tandem relabente ætate, & secundante vento, naves revertere. h. e. prospere flante. *Ovid. Heroid. epist. 13.* Blandaque compositas aura secundet aquas. ¶ Regit etiam dativum. *Plaut. Rud. 4. 2. 3.* Tempus ei rei secundat. h. e. favet.

Secundo, adv. *secundariamente, in secundo luogo, 2ος*, Ger. *zum andern*, Gal. *secondement*, Hisp. *segunda vez, δεύτερον*, secunda vice, secundo loco. *Cic. pro Planc. c. 20.* Equidem primum, ut honore dignus essem, laboravi, secundo, ut exitimarer. ¶ Secundo, pro iterum, *la seconda volta*, non facile invenies. Itaque malebant dicere, P. African. iterum consul, ut dixit *Cic. de Aruf. resp. c. 12.* quam secundo consul. Affert tamen solent a Lexicographis hæc Ciceronis verba: Semel hominem allocutus fueram; an secundo mihi redeundum esset, ignorabam. Verum quia locus assignatur a nemine, unde hæc ducta sint, merito suspecta esse debent, donec certius aliquid afferatur.

Secundum, appresso, *2ος*, Ger. *nach*, Gal. *pres, apres*, Hisp. *segun cerca, κατά, παρά*, juxta, prope, præpos. ex iis, quæ accusativo servant. *Cn. Pomp. ad Domit. l. 8. Attic. post ep. 12.* Si secundum mare ad me ire cœpisset, lungo il mare. *Ser. Sulpit. Cic. l. 4. Fam. ep. 12.* Duo vulnera accepisset, unum in stomacho, alterum in capite secundum aurem. ¶ Sumitur etiam pro post, *dopo. Cic. 2. Offic. Proxime autem, & secundum Deos, homines hominibus maxime utiles esse possunt. Id. 2. Ver. Ut secundum binos ludos mihi responderè incipias.* ¶ Item pro conformiter, convenienter, *secundo. Cic. ad Q. Fr. Cum testimonium secundum fidem, & religionem gravissime dixissem. Id. 1. Fin. Necesso esse, quid aut secundum naturam, aut contra sit, a natura ipsa iudicari.* ¶ Item pro juxta opinionem, vel sententiam, vel scriptum. *Cic. pro Rosc. Com. c. 1.* Tuas, C. Fanni, tabulas flagitamus, & quominus secundum eas lis detur, non recusamus. *Gel. l. 1. c. 17.* Secundum eam sententiam Varro quoque scripsit, &c. *Sueton. in Claud. c. 15.* Secundum eos se sentire, qui vera profouissent. ¶ Item pro præpos. *pro, e, vel ex, in favore. Cic. 3. Att. l. 4. ep. 2.* Nuntiat jam populo, Pontifices secundum se decrevisse. *Idem id.* Quisque horum sententiam rogatus, multa secundum causam nostram disputavit. *Tac. 3. hist. c. 7.* Principia belli secundum Flavianos. ¶ Item pro in. *Cic. 1. de Div. Et secundum quietem vitam esse Junonem prædicere, ne id faceret.* ¶ Item pro ad. *Cic. 7. Ver. c. 63.* Secundum arbitrium tuum testes dabo. ¶ Item pro de, *super, circa. Sallust. in Jugur. Secundum ea uti delibereis.* ¶ Denique pro secundo, *secundariamente. Var. apud Non. c. 2. n. 621.* Animadvertendum primum, quibus de causis constituerint paces, secundum qua fides coluerint.

Secundus, a, um, *secundo, 2ος*, Ger. *der ander*, Gal. *second*, Hisp. *segundo, δεύτερος*, quod immediate sequitur primum, idest quod secundum loco est. Et tam numeri, quam dignitatis ordinem denotat. *Cic. in Orat. c. 15.* Quoniam id secundum erat de tribus. *Id. 3. Fin. c. 16.* Ut secundus sit ad regium principatum. *Virg. 11. Æn. v. 441.* Turnus ego, haud ulli veterum virtute secundus. *Hirc. l. 4. B. Alex. c. 66.* Ut Sacerdos ejus Deæ majestate, imperio, & potentia secundus a Rege confensu gentis illius habeatur. ¶ *Secunda mensæ*, dicuntur fructus, cæteraque bellaria, quæ sublatiis carnis secundo loco apponuntur. Quæ nominis ratio inde ducta est, quod antiqui mensas appellabant ipsos discos, sive quadras, quibus epulæ in convivium inferebantur. *Cic. Attic. l. 14. ep. 6.* Hæc ad te scripti appolita secunda mensa. *Virg. 2. Georg. Non ego te Dnis, & mensis accepta secundis transferam Rhodia.* ¶ Item pro favente, propitio, prospero, felici, ut secunda fortuna, & prospera, quæ nobis adest, & obsequitur. *Cic. 3. Ver. ¶ Secundo populo aliquid tacere, idest favente, non repugnante. Idem 2. Tusc. ¶ Secundo flumine navigare, idest aqua sequente, sive in eam partem fluyente, ad quam tendimus. Ovid. 4. de Pon. elog. 15.* ¶ Ventus secundus, qui a puppe sequitur. *Virg. 5. Æneid. ¶ Res secundæ, idest prosperæ, quæ pro nostro desiderio sequuntur, sive ex animo succedunt. Terent. Heaut. 2. 2. Sic Sueton. in Cæs. c. 2.* Reliqua militia secundo fama tuit, idest meliore. *Liv. l. 8. c. 12.* Leges secundissimæ plebi, adversæ nobilitati. h. e. maxime faventes. ¶ Interdum secundus ponitur pro pari, aut simili. *Horat. l. 1. od. 12.* Nec visget quidquam simile, aut secundum. Proximos illi tamen occupavit Pallas honores. ¶ Aliquando pro eo, quod non usquequaque bonum est in suo genere. *Hor. l. 2. ep. 1. v. 123.* quid non usquequaque bonum est in suo genere. *Flor. l. 3. c. 20.* Servi quasi secundum genus hominum sunt. *Sen. ep. 52.* Secundæ tortis ingenia. ¶ Secundas partes agere in comædis dicitur illi, qui non tam sæpe in scenam procedunt ac illi, qui primas sument, ut ait *Alcon. in Divin. Ferrin. V. Secundæ.*

Secūre, adverb. *securamente, senza timore*, tuto, tute, *ασφάλως, ἀειδώς*. *Pallad. l. 3. c. 9.* Inter caligine securus florent. *Secur. l. 2. ep. 17.* Hæc (fenestra) subjacens mare longius quidem, sed securus intuerur. ¶ Item negligenter, sine cura. *Valley. l. 2. c. 129.* Quam illum & honorare, nec secute continet! *ni senza attenzione, e cura. Justin. l. 5. c. 9.* Cum tunc pro patria summis viribus, inde pro aliena dominatione securus pugnaretur.

Securicla, æ, f. V. Securicula.

Securiculus, a, um, securicula compactus, ut Securiclati cardines, apud *Pitruv. l. 10. c. 15.* V. Securicula.

Securicula, & per syncop. securicla, æ, f. *picciola secura*, parva securis, *πικρὸν κλάδον. Plin. l. 18. c. 19.* Securicula, qua interdundur radices.

P. *Plaut. Rud. 4. 114.* Securicula anceps. ¶ *Apud Plin. l. 4. 2.* Securicula dicitur caput ligni in modum parvæ securis formatum, & altero ligno insertum, ut cum eo tenacissime colligetur, non secus ac si clavus esset compactum; huiusmodi autem connexio lignorum Italici dicitur *incastro a cada di rondinella*, Gallis *quercie d'ironelle*. V. *Subseus*.

Securidaca, α, ἡ, *ἡρακλῶνα*, herba sic dicta a similitudine securis, quæ inter lentem nascens eam enecat. *Plin. l. 18. c. 17. & l. 27. c. 5.*

Securiter, ra, rum, *σεκουριτῶς*, qui ter securim. *Ovid. 12. Metam. v. 460.* Helimimumque, securiterumque Pyracmon.

Securiger, ra, rum, idem ac securiter. *Ovid. ep. 3. v. 117.* Prima securigeras inter virtute puellas Te peperit. *h. e. inter Amazones quæ in bello securibus utebantur.*

Securis, is, f. 3. *seure, μαχαιρα, ἄξιν*, Ger. *ein axl*, Gal. *hache, roignée*, Hisp. *destrai, hacha, ἄξιν*, instrumentum ad secanda ligna. Est a *sems*, & *curis*, vel *curvis*, quod Sabini significabat hastam, a quo & Romulus Quirinus nomen accepit dicitur. *Ovid. 12. Met.* Veluti qui candida tauri Rumpere sacrifici molitur colla securi. ¶ Huius instrumenti inventrix fuit Penthesilea Amazon, teste *Plin. l. 7. c. 56.* Unde & Amazones securigeræ a Poetis dictæ sunt. ¶ In falce vitoria securis dicitur semiformis Lunæ species eius tergo superposita. *Col. l. 4. c. 25.*

¶ **Secures Magistratum Romanorum** insignia erant, quibus illi in fontibus puniendis utebantur. Consules duodecim lictores habebant, qui ante se gestabant duodecim virgarum fasces, in quibus duodecim secures illigatæ erant, Prætores sex, Dictator vigintiquatuor. *Cic. 3. Ver. Securi percutere. Id. ibid. Securi terere. Id. in Pison. c. 34.* Cum miser ille securibus hospitis sui cervicem subjicere gestiret. ¶ Metonymice securis ponitur pro Magistratu. *Hor. l. 3. Carm. ode 2.* Nec sumit, aut ponit secures arbitrio popularis aures. ¶ Translate ponitur pro plaga, seu damno. Hinc securim infligere, seu inicere est vehementer ledere, graviter offendere. *Cic. pro Planc. c. 29.* Graviores poterunt Reipublica infligere securim. *Id. pro Mur. c. 24.* Quam te securim putas iniecisse petitioni tuæ? idest quantum detrimenti patas te attulisse tuæ petitioni?

Securitas, atis, *σεκουριτης, securitetas, סכורה*, Ger. *sicherheit*, Gal. *securité*, Hisp. *seguridad, quietud*, tranquillitas curæ, anxietatis, & periculi expers. *Cic. 5. Tusc.* Securitate autem nunc appello vacuitatem ægritudinis, in qua vita beata posita est. *Id. 5. Fin.* Democrati autem securitas, quæ est animi tanquam tranquillitas, quam appellat *ἄσφαλιον*. *Cato Cic. lib. 15. Fam. epist. 5.* Præstare alicui securitatem. ¶ In plurali num. *Plin. l. 23. c. 1.* Somno, ac securitatis jam Judum vinum profuit. ¶ *Apud Ammian. Marcellin. l. 17. c. 10.* accipitur pro apocha, seu scripto, quo creditor testatur satisfactum sibi a debitore. Securitates, inquit, accipiens pro illatis.

Securus, a, um, *secura, ἡρακλῶνα*, Germ. *sieber*, Gall. *seur*, Hisp. *seguro, ἄξιν*, tranquillitas, qui sine cura est. Dissert a *sutus*, quia securus dicitur is, qui non timet, etiam imminet, periculum, tutus est extra periculum, quævis etiam timeat. *Planc. Cic. l. 10. Fam. ep. 24.* Securus vos ab hac parte redlemus. *Plin. l. 28. c. 9.* Pelles ejusdem animalis sublevis securus præstant ab eo metu fomnos. *Liv. l. 36. c. 41.* Securus de bello. *Cic. Att. l. 12. ep. 52.* Securi animi esse. *Spartian. in Severo. c. 18.* Tripolim, contusit bellicosissimis gentibus, securissimam reddidit. *Ovid. 12. Met. v. 199.* Sint tua vota licet, dixit, securæ repulsa. Elige quid vovent. ¶ Aliquando ponitur pro dissoluto, negligente, incurioso, tuncque sæpe regit genitivum. *Virg. 1. Æneid.* Securus amorum germanæ. *Tacit. 3. hist. c. 13.* Nunquam apud vos verba feci, aut pro vobis sollicitior, aut pro me securior. *Hor. l. 1. od. 25.* Quid Tyriatem terreat, unice securus. *Quintil. l. 8. c. 3.* In quod (tautologice vitium) sæpe incidit etiam Cicero, securus tam parvæ observationis.

Secus, n. indecl. teste *Charisio l. 1.* idem ac *secus*, a *seco*, quia per sexum animal in marem, ac foemina fecatur, ac dividitur. *Sallust. l. 2. Hist. Undique virile, ac muliebres secus per vias, & tecta omnium visabantur.* Ita legendum esse, *Probus in Catholicis* monet: Quod ipsum innuit *Charisius l. 1. Aufon. Idyl. 11. v. 8.* Veia, Ceres, & Juno, secus muliebres, sorores. *A. nob. l. 5.* Secus foemineum.

Secus, *apressus, ἡ, Germ. neben*, Gal. *pres*, Hisp. *cerca, cerca*, juxta, prope, secundum, *pro. p.* ex his, quæ accusativo serviunt, *Cato R. R. c. 21.* Foramina utrinque secus laminas. *Plin. l. 23. c. 15.* Chamæleuce nascitur secus fluvius. ¶ Est etiam adverbium, & significat aliter. *Plaut. Epist. l. 2. 96.* Nisi quid tua secus sententia est. *Cic. in Pison. Reche*, an secus, nihil ad nos. *Id. Att. l. 6. ep. 2.* Ne quid fiat secus, quam volumus, quamque oportet. *Id. pro Mur. c. 4.* Non secus, ac si meus frater esses. *Id. 2. de Nat. Deor.* Quoniam capri secus agere, atque initio dixeram. *Id. 3. de Orat. c. 30.* Paulo secus, atque ab illo partita sunt. *Id. in partitione.* Longe secus. ¶ Comp. secus, *ἄλλο*. Sed non retinet quantitatem primitivi, ut ex Marone constat. Notat autem magis aliter, vel minus. *Ter. Andr. 3. 27.* Sed nihil secus mox deferent puerum huc ante ostium. *Aul. ad Her. l. 1. c. 12.* Impedimento est, quo fecius lex teratur. *Cas. l. 3. B. Civ.* Prætervectoque Dyrrhachium magna vi venti nihilo secus sequebatur. *Virg. 2. Georg. v. 367.* Interea toto non secus aere ningit.

Secutor. V. Sequator.

Secutuleus, a, um, adject. qui sequitur. Mulier secutuleia, apud *Petron. in Satyr.* est ea, quæ virum appetit, & secutatur.

Sed, *μα, סד, Ger. aber*, Gal. *mais*, Hisp. *mas, más*, at, verum, conjunctio adverbialis, seu discretiva. *Cic. 5. Ferr.* Sunt homines Siculi non contemnendi, si per nostros Magistratus liceat, sed homines & satis fortes, & satis plane trugi, ac sobrii. *Plaut. Rud. 3. 5. 20.* Affir duas clavas. La. Clavas? Dæ. Sed probas. ¶ Jungitur sæpe cum *etiam*. *Cic. de Am. Eaque adhibeatur ad monendum non modo aperte, sed etiam acriter, si res postulat.* ¶ Particula *etiam* quandoque omittitur, et si necessaria videatur. *Cic. pro Mil.* Obliti estis, recenti illo nuntio necis Clodianæ, non modo inimicorum Milonis sermone, & opinionibus, sed nonnullorum imperitorum. ¶ Jungitur etiam cum *vero*. *Cic. 7. Ver. c. 6.* O præclarum imperatorem, nec jam cum M. Aquilio fortissimo viro, sed vero cum Paullis, Scipionibus, Martiis conferendum. ¶ Aliquando incipientis particula est, pro *atque*, & transitum significat ad mentionem alterius rei. *Ter. Phorm. 1. 4.* Sed quis hic est senex, quem video in ultima platea? *Id. And. 2. 1.* Sed Pamphilum video. ¶ In hac usurpatione sæpe conjungitur cum conjunctionibus *autem*, *enim*, *enimvero*. *Plaut. Rud. 2. 5. 15.* Sed autem quid, si hanc hinc abstulerit quippiam sacrum urnam Veneris? *Virg. 1. Æn.* Progeniem fed enim Trojana a sanguine duci audierat. *Cic. pro Arch.* Sed enim hoc non solum ingenii, ac literarum, verum etiam naturæ, atque virtutis fuit, ut, *&c. Liv. l. 45.* Sed enim vero, cum detestabilis a terra res, & proxima parricidio est. ¶ Item adhibetur in permissione, seu concessione. *Cic. pro Lig.* Sed ierit ad bellum, differerit non a te solum, sed etiam a fratribus. ¶ Item in correctione. *Cic. 4. Acad.* Sed quid ago? inquit, aut sum ne satis sanus, qui hæc vos docet? ¶ Item in objectione, & antiphrasa. *Cic. 12. Phil. c. 11.* Sed effugi insidias, perrupi Apeninum. Nempe in Antonii congressum, colloquiumque veniendum est.

¶ **Interdum ponitur pro inquam**, repetendæ, continuandæque sententia. *Cic. 3. de Orat. c. 19.* Quare si hac eloquentia, atque hoc oratore contenti sumus, qui, *&c.* & si satis esse putatis, ea, quæ, *&c.* fed, si his contenti estis, oratorem in exiguum (sane egrum compellitis).

Sedamen, inis, n. sedatio, quies. *Senec. Hippolyt. v. 183.* O mors amoris una sedamen mali.

Sedate, adv. *quietamente*, Ger. *ruhiglich*, Gal. *sans trouble*, Hisp. *sosegadamente, tranquilo*, tranquille, constanter, absque ulla commotione. *Cic. 2. Tusc.* Non constanter, & sedate feret? *Id. in Or. c. 27.* Cum sedate, placideque loquitur. *Ammian. l. 25. c. 2.* Sedatus procedere.

Sedatio, onis, *tranquillitas, quies, ἡσυχία, Ger. Stillung*, Gal. *apaisement*, Hisp. *sofiego, quietud*, tranquillitas, quies, moderatio. *Cic. 1. Off. c. 27.* In qua verecundia, & qualiisdam ornatus vitæ, temperantia, & modestia, omnique sedatio perturbationum animi, & rerum modus cernitur. *Id. 3. Tusc. c. 27.* Ut apud Homerum quotidianæ neces, interitusque multorum, sedationem morandi afferunt.

Sedator, oris, m. *pacificatore*. *Arnob. l. 3.* Sedator militaris insaniz.

Sedatus, a, um, *tranquillo, quieto, ἡσυχος, Ger. gestillet*, Gal. *posé, tranquille*, Hisp. *sosegado, tranquilo*, quietus, minime præceps, partic. a *sedor*. *Virg. 12. Æn. v. 18.* Olli sedato respondit corde Latinus. *Hor. l. 1. ep. 19.* Olerunt hilarem tristes, triflemque jocos, sedatum celeres. *Cic. l. 8. Attic. ep. 3.* Sedatore animo scribere. *Aul. ad Herenn. l. 3. c. 14.* Sedatissima vox.

Sedecennis, vel **Sexdecennis**, ne, adject. *di sedici anni*. *Aufon. in Epistaph. n. 32.* Sedecennis matrona.

Sedecies, adverb. *sedici volte, ἑξαδωδεκάκις*. *Plin. l. 6. c. 29.* Sedecies centena millia. Alii leg. *sexdecies*.

Sedecium, vel **Sexdecim**, adverb. *sedici, ἑξαδωδεκάκις*. *Plin. l. 10. c. 33.* Sedecium annos durare existimatur. *Ter. Eun. 3. 3. 20.* Annos nata esse federe. *Liv. l. 37. c. 40.* Sexdecim elephantum. Quædam *Livii* exemplaria notis numeralibus *sexdecies*, non verbis exhibent.

Sedecula. V. Sedicula.

Sedens, entis, partic. a *sedere*. *Cic. 7. Ver.* Ut eum nemo unquam in equo sedentem viderit. ¶ *Sedens lactuca*, eadem ac *sessilis*. *Martial. l. 10. ep. 48.* In quibus est lactuca sedens, & sessile porrum.

Sedentarius, a, um, *ἰσθασιος*, quod sedendo fit, ut Opus sedentarium, quod fit a sedente. *Col. l. 12. c. 13.* Neque enim sedentaria ejus opera, sed molo ad telam debet accedere, modo eos, qui cibum familiaræ conficiunt, inslavere. *Plaut. Aulul. 3. 5. 39.* Propolæ, linteones, calcularii, sedentarii futores, diabathrarii &c.

Sedeo, es, di, sum, n. 2. *sedere, ἰσθασιος, Ger. sitzen*, Gal. *s'asseoir*, Hisp. *assentarse, ἰσθασιος*, est in terra, vel in sella, vel in equo, &c. natibus innoti. *Id. 1. de Div.* Cum virgo stare, & Cæcilia in sella sederet. *Id. Ver. 7. c. 41.* Eum vident federe ad latus Prætoris. *Liv. l. 1. c. 34.* Ibi carpento sedenti cum uxore, aquila suspensis demissa leniter alii pileum aufert. *Quintil. l. 2. c. 4.* Super caput Valerii pugnantis sedisse corvum. *Afin. Poll. ad Cic. Fam. 12. ep. 32.* Gallum histriorem in quatuordecim seffum deduxit. V. *Quatuordecim. Solin. c. 57. de bucephalo.* Cum ab equario quoque etiam alias mollior sederetur. ¶ Translate sumitur pro manere, cessare, otiosum esse. *Cic. l. 16. Fam. ep. 7.* Qui si essent, nos Corycæ non sederemus. *Id. Att. l. 12. ep. 44.* Quid enim federe totos dies in villa ista? *Horat. l. 1. od. 17. v. 37.* Sedit, qui timuit, ne non succederet. *Ter. Adelph. 4. 5. 38.* An sedere oportuit domi virginem tam grandem? ¶ Item pro insidare, inhæerere, imprimi. *Quintil. l. 11. c. 3.* Vox clara, pura, secans aera, auribus sedens. *Flor. l. 4. c. 2.* Cuius in scuto centum, atque viginti tela federe. *Stat. 12. Theb. v. 115.* Nomen in ore sedet. *Senec. ep. 2.* Id in animo fideliter fedet. ¶ Item pro incubare. *Plin. l. 4. c. 51.* Polypus tæminia modo in ovis fedet, modo cœvnam cancellato brachiorum implexu claudit. Sedere alicui dicitur, quod placet, quod decretum, & constitutum est. *Flor. l. 4. c. 5.* Cum bellum federet, de sine tractatum est. *Virg. 4. Æn.* Si mihi non animo fræxum, immotumque federet. *Id. l. 5. v. 418.* Idque ipse sedet Æneæ, probat auctor Accesit. *Plin. l. 2. c. 7.* Sedere cepit sententia hæc, pariterque & eruditum vulgus, & rude in eam curfu vadit. *Senec. epist. 46.* Parum mihi fedet iudicium. ¶ Ponitur etiam pro convenire, aptum esse. *Quintil. l. 11. c. ult.* Nam & ita fedet melius toga, & continetur. *Plin. in Paneg. c. 10.* Quam bene humeris tuis federet imperium. ¶ Est etiam militare verbum, & significat, castra habere posita. *Plaut. Amph. 2. 1. 53.* Ordine omne, dum apud hostes sedimus, ediffertavit. ¶ Item iudicium, & Prætorum, qui federe dicuntur, cum causis, & cognitionibus vacant. *Liv. l. 40. c. 8.* Sedeo miserimus pater iudex inter duos filios. *Cic. pro Lucret. c. 38.* Sedissime iudex in C. Fabricium? *Plin. l. 1. epist. 10.* Sedere pro tribunali. ¶ Præterea elegantè federe dicuntur loca humilia, & depressiora. *Lucan. l. 3. v. 38.* mediifque fedat convallibus arva. *Silius l. 12. v. 162.* Campo Nola fedet. ¶ Item quæ collabuntur, & ruunt. *Stat. l. 5. Silv. v. 200.* de *Capitolii incendio*: Vix requies flammæ, nec dum rogos ille Deorum federat. ¶ Item qui in loco aliquo domicilium figunt. *Flor. l. 2. c. 11.* Reliquæ Gallorum in media Aliz parte federant. ¶ Sedere ad Reipublicæ gubernaculum, & vacare administrationi Reip. ductum a navis reftore, qui sedet ad puppim clavum tenens, ad cursum regendum. *Cic. pro Rose. Amer. c. 18.* ¶ Sedere morbus dicitur, qui contumax est, & obstinatus. *Martial. l. 1. epigr. 90.* Sic *Senec. in Med. v. 746.* Longe gravior pœna fedat conjugis focero me. b. e. fixa hæreat, & iugiter ab eo pendatur.

Sedes, is, f. 3. *sede, sedia, ἰσθασιος, Ger. sitz, sessel*, Gal. *siège*, Hisp. *silla, asiento, ἰσθασιος*, locus, in quo sedemus, qui & sella, & sedile dicitur. *Cic. 1. de Or.* Et omnes in his sedibus, quæ sub platano erant, confedisse dicebat. ¶ Translate sumitur pro loco habitationis, five pro domicilio. *Cic. in Pison.* Mihi ipsa Roma prope convulsa sedibus suis obvium procedere visa est. *Id. pro Arch.* Is sedem omnium rerum, & fortunarum suarum Romæ collocavit. *Tacit. de Germ. c. 30.* Catti initium sedis ab Hercynio saltu inchoant. ¶ Item pro sepulchro. *Virg. 6. Æn.* Sedibus ut saltem placidis in morte quiescam. ¶ Metonymice ponitur pro natibus, & tota ea parte corporis, super quam sedentes innotitur, & sæpe pro pedice, & ani circulo. *Plin. l. 24. c. 7.* Lacryma sedis vitii prodest, nequid ficcari, exalferive opus fit. *Id. l. 21. c. 20.* Sedes procidua. ¶ Denique pro quocunque loco, ubi res aliqua consistit. *Cels. l. 8. c. 10.* Reponere ossa in suam sedem. *Cic. 3. de Orat. c. 5.* Neque verba sedem habere possunt, si rem subtraxerit. *Tacit. 3. hist. c. 8.* Sedem bello deligere.

Sedicula, æ, f. *sedicula, ἰσθασιος*, parva sedes. Ita Valla putat dicendum esse. Alii *sedecula* per secundam vocalem rectum esse asserunt. *Cic. Att. l. 4. epist. 10.* Maloque in illa tua sedicula, quam habes sub imagine Aristotelis federe, quam in istorum sella curuli.

Sediculum, n. fedile. *Paul. apud Fest.*

Sedigittus, a, um, *ἡρακλῶνας*, qui senos habet in manu digitos. *Hinc*

Hinc C. Horatii dux filiz Sedigitæ appellatæ sunt, item Volcatus Poeta Sedigitus est cognominatus. *Plin. l. 11. c. 43.*
 Sedile, is, n. 3. *sedila, ὑπόθηρα, ὑπόθηρα, id, super quod sedemus, sedes, fœbellium, scammum ad sedendum aptum. Virg. l. 1. Æneid. v. 167. Vioque sedilia luxu. Plin. epist. 6. l. 5. Sunt locis pluribus disposita sedilia et marmore. Varr. l. 3. R. R. c. 5. Sedilia avium.*
 Sedimen, inis, n. *deposicione, posatura, subfidentia. Cel. Aurel. Tard. 5. c. 4. In ipsa præterea urina fedimena inveniuntur, aliquando crassiora, & calida, aliquando arenosa, & saxosa.*
 Sedimentum, i, *ὑπόθηρα, subfessio, cum ob fundamenti infirmitatem ædificium subdit, a sîdo. Plin. l. 36. c. 10. Sive inundationibus Tiberis sedimento molis tacto.*
 Seditio, onis, l. 3. *seditione, discordia, בריחה, Ger. auffruhr, Gal. sedition, Hisp. alboroto, sâris, ὑπόθηρα, dissensio, discordia, motus popululi, ubicunque est multitudo hominum adversus Duces, Magistratufve arma capientium, vel imperium detrectantium. Cic. 4. de Rep. apud Non. c. 1. n. 96. Eaque dissensio civium, quod seorsum eunt alii ad alios, seditio dicitur. Id. Att. l. 10. epist. 1. Si quis in seditioe non alterutrum partis fuisset. Id. ad Brut. ep. 2. Seditioem facere. Id. Assic. l. 5. epist. 14. Seditioem sedare. ¶ Dicitur etiam de domestica discordia. Terent. Andr. 5. l. 11. Filiam dare in seditioem, atque incertas nuptias. ¶ Translate seditio maris est tempestas, jactatio, apud Stat. l. 9. Theb. v. 142. Seditiole, adv. *seditionismente, seditiosus, per seditioem, more seditioforum, contentiose. Cic. pro Cluent. Quæ concionibus seditiole concitatis accommodatio est, quam tranquillius, moderatiusque iudicis. Id. Att. l. 2. epist. 21. Multa cum seditiosissime diceret. Tacit. 5. Hist. c. 12. Seditiosius agere.*
 Seditiosus, a, um, *seditionoso, Ger. auffribrisch, Gal. seditieux, Hisp. alborotador, seditioso, proclivis ad seditioem, qui seditioem amat, turbululentus. Cic. 1. Phil. Ut turbulenti, ut seditiosi, ut pernicioli civiles esse velint. Id. in Vatin. Cuni ante Gellius, nutricula seditiosorum hominum, testimonium diceret. Tacit. Ann. 5. c. 44. Seditiosissimum quemque vinclos trahunt. Afton. in Orat. pro Mil. c. 17. Concio seditiosior.*
 Seditio, as, a. 1. *mitigare, placare, ἡρεσκε, Ger. stillen, Gal. appaiser, Hisp. affofegar, ἡρεσκε, mitigo, lenio, placō. Cic. pro Flac. Remittant spiritus, comprimant animos suos, sedent arrogantiam. Id. 1. Leg. c. 20. Sedare controversiam. Id. l. 1. de Orat. c. 46. Sedare motus animi. Lucret. l. 4. v. 848. Sedare Ætiam. h. e. restinguere, Nepos in Eumen. c. 9. Diem unum operitur ad lassitudinem sedandum militum. h. e. reficiendam. ¶ Neutorum more Velley. apud Gell. l. 18. c. 12. Postquam tempestas sedavit, Adherbal taurum immolavit.*
 Seduco, is, xi, ctum, a. 3. *seducere, ἡρεσκε, Ger. neben sich fubren, Gal. tirer a part, Hisp. apartar, ἀποχωρε, seorsum duco ab aliis, quasi de rebus aliquibus locutus. Ter. Heu. l. 2. 69. Post Pamphilus me solum seduxit toras. Cic. Ass. l. 5. epist. 21. Cum hæc dilleruiffem, seducit me Scaptius. Propert. l. 1. el. 9. Quippe ubi non liceat vacuos seducere ocellos. h. e. alio convertere, & ab amica spectanda avertere. ¶ Significat etiam separare, disjungere. Virg. Æn. 4. Et cum frigida mors anima seduxerit artus. h. e. animam a corpore separaverit. Ovid. 13. Metam. v. 485. de Memnonidibus avibus: quarto seducunt castra volatu. h. e. in duas partes dividunt. ¶ Translate Cic. 1. Tusc. c. 31. Animum ad seorsum advocamus, secum esse cogimus, maximeque a corpore seducimus. Alii tamen leg. *abducimus.* ¶ Pro decipere, in errorem inducere, seducere. Tertull. l. 2. advers. Marcion. c. 8. Angelus, qui seduxit. Quod vero addunt quidam Lexicographi ex Terent. Andr. 4. l. 20. Etiam me seducere istis dictis postulas? optime pleræque Editiones habent *ducere, & subducere.*
 Seducillus, le, adjectiv. qui in errorem facile duci potest, *δεδυκατος. Alcim. Avit. l. 2. v. 166. mortiferum seducillus Eva venenum Auribus accipiens. Augustin. l. 2. Confession. c. 3. a med. Seducebat me, quia seducillus eram.*
 Seductio, onis, *il tirat' in disparte, Germ. neben sich fubrung, Gall. doucement, Hisp. apartamiento, ἀποχωρε, abductio a turba. Cic. pro Mur. c. 24. Mœtos amicos, observationes, relictiones, seductiones, seductiones testium, secessionem fubscriptorum animadvertent. ¶ Item separatio. Laftans. l. 2. c. 12. Mors est corporis, animæque seductio. ¶ Item in errorem inductio. Tertull. l. 2. advers. Marcion. c. 2. Adam confessus est seductionem.*
 Seductrix, icis, *seducrice, quæ in errorem inducit. Tertull. l. 2. advers. Marcion. c. 2. Adam non occultavit seducricem.*
 Seductus, us, m. *visiro, seceilus, seductio. Senec. de tranquill. animi. c. 3. Nec, ut leonem impetus caveis coercetur, sic hominum, quorum maxime in seductu actiones sunt.*
 Seductus, a, um, *ἀποχωρε, seorsum ductus, tirato in disparte. Liv. l. 30. Singulos deinde separatim, Lælium, ac Malinissam, seductos obtestatur, &c. Pers. sat. 6. v. 42. Quisquis eris, paulum a turba seductior audi. ¶ Item separatus, disjunctus. Senec. epist. 118. (al. 117.) Proprium habent quiddam, & a corporibus seductum.*
 Seduculum. V. Seduculum.
 Sedule, adv. idem ac sedulo. *Col. l. 9. c. 9. Semper quidem custos sedule circumire debet alvearia.*
 Sedulitas, atis, *diligentia, assiduitas, ὑποθηρα, instans, & fidele officium, diligentia, assiduitas. Cic. 8. Fam. epist. 11. Consilii operam & sedulitatem laudare possum. Ovid. 4. Fast. v. 434. Et non sentitur sedulitate labor. ¶ Aliquando in malam partem accipitur pro nimia diligentia, & affectata cura ea etiam præstandi, quæ supra iustum officium suat, ὑποθηρα. Horat. l. 2. epist. 1. v. 260. Sedulitas autem, stulte quem diligit, urget.*
 Sedulo, adv. *diligentissime, Ger. fleißiglich, Gal. soigneusement, Hisp. con cuidado, ὑποθηρα, diligenter, assidue, impenie, cum sedulitate. Cic. 5. Fam. epist. 10. Faciam omnia sedulo, quæ te sciam velle. Ter. Adel. 3. 3. 59. Fit sedulo; nihil prætermittito. ¶ Item data opera, de industria. Ter. Heu. 4. 2. 1. Non clam me est, gnate, tibi me esse suspexam, uxorem tuam propter meos mores hinc abulle, etfi ea dissimulas sedulo. ¶ Item serio, ex animo, sine dolo. Nonius enim c. 1. n. 171. sedulo, inquit, quasi sine dolo. Plaut. Capt. 4. 2. 106. Quando mihi nihil credis, quod ego dico sedulo. Ter. Phor. 2. 4. 13. Ego sedulo hunc dixisse credo.*
 Sedulus, a, um, *diligente, ὑποθηρα, Germ. fleißig, Gal. soigneux, Hisp. cuidadoso, ὑποθηρα, diligens, officiosus, intentus. Ovid. 13. Met. v. 928. Non apud inde tulit collectos sedula flores. Horat. l. 1. sat. 5. sedulus hospes. Cic. de clar. Orat. c. 47. Eloquentes videbare, non sedulos velle conquirere.*
 Sedum, i, n. 2. *sedum, genus herbæ, ali. sempervivum, a semper sedendo. Vulgus a foliis vermiculorum similitudinem referentibus vermicularem nominat. Plin. l. 18. c. 17. Democritus succo herbæ, quæ appellatur aizoon, in tegulis nascens, tabulifive, Latine vero sedum, aut digitellum, medicata seri jubet omnia femina.*
 Seduni, m. 2. pop. Gallum Lugd. versus fontes Rhodani fl. inter Helve-**

tiõs ad Bor. Veragros ad Occ. Lepontios ad Or. & partim ad Mer. Ex minima tantum parte attingunt Rhætos, ex nulla Allobroges. Eorum regio nunc dicitur Valesia superior, *le haut Valais*, cuius caput est Sedunum. *Plin. l. 3. c. 20.*
 Seges, etis, f. *βιάς, סֵגֶת, Ger. kern fassen, Gal. blé, grain, Hisp. los panes, λίον, fruges eorum seminum, ex quibus conficitur panis, non dum demessa, ut ait Val' l. 4. c. 24. Est a sero, ut seges a sego. Cic. de Sen. Segetibus, & pratris, & vineis, & arbutis res rusticæ læte fuit. Id. in Or. Siquidem est eorum gemmare vites, sicut agros, læta esse segetes, luxur ofa frumenta. Plin. l. 18. c. 17. Si in articulum seges ire cõperit. ¶ Non tantum de frumento, aut ergo frumentum terente dicitur, sed etiam sic vocatur, quicquid frumenti more in arvo scriitur. Quare & lini segetem dixit Maro 1. Georg. v. 77. & ne id poticum legitur, legitur apud Columel. l. 2. c. 14. Omni solo, quod prædictorum leguminum segetibus tificit. ¶ Dicitur etiam metonymice de terra arata, & conita. Festus: Seges dicitur ea pars agri, quæ arata, & conita est, a serendo videlicet. Cic. in Orat. c. 15. Segetes fœcundæ, & uberes non solum fruges, verum herbas etiam effundunt inimicissimas frugibus. Virg. Georg. l. 1. v. 47. Illa seges demum vites respondet avari agricolæ, bis quæ Solem, bis frigora sensit. Adde Cat. R. R. c. 36. Var. l. 1. R. R. c. 50. & Plin. l. 18. c. 11. ¶ Translate sumitur pro causa. Cic. pro Mil. c. 13. Quid enim odisset Clodium Milo segetem, atque materiam suæ gloriæ? Item pro multitudine. Virg. 3. Æn. v. 45. Hic confixum terrea textit telorum seges. Plaut. Aul. 1. 1. 6. Tibi ego reddam causam, stimulorum seges? h. e. digna, in cuius tergo stimuli, velut in arvis segetes, deßxi stent.
 Segesta, sive Segetia, Dea, quæ segetibus præerat, & segetes lætas facere existimabatur. *Plin. l. 18. c. 2. Hos enim Deos tunc maxime novant, Sejamque a serendo, Segestam a segetibus appellabant, quarum simulacra in Circo videmus. Tertiam ex iis nominare sub tecto religio. Macrobi. l. 1. Satur. c. 16. Apud veteres quoque qui nominasset Salutem, Sciam, Segetiam, Tutilianam, ferias observabat.*
 Segesta, f. 1. urbs exc. Siciliæ, in ora Occ. inter Lilybæum, & Panormum. *Cic. Ver. 5. c. 33.*
 Segestanus, i, Segestæ incolæ. *Cic. Verrin. 6. c. 33.*
 Segestensis, fe, adject. qui est Segestæ Siciliæ oppido. *Cic. Ver. 5. c. 36.*
 Segestre, is, & Segestrium, ii, n. 3. & 2. teges, seu stragulum e paleis, & sarmentis segetum confectus, quo ab antiquis lætica sternebantur, & involvebantur, a segete ductum. *Varr. l. 4. de L. L. Lætica qui involvebant, quod fere stramenta erant e segete, segestria appellant, ut etiam nunc in caltris. Quidam leg. segestriam, ut sit fœmin. 2. declinat. Id. l. 1. de vita pop. Rom. apud Non. c. 1. n. 35. Quod frontem lætica struebant, ex ea herba torta torum appellatum, hoc quod inicitur, etiam nunc toral dicitur? læticam quæ involvebant, (alii leg. qui, ablat. pro quo) segestria appellabant. Adde Lucill. apud eund. Non. c. 14. n. 3. ubi Turneb. l. 12. c. 16. legit *segestre*, tanquam a *segete*, & exposit operimentum crassum ex viliori lana. ¶ Ponitur & pro quovis stragulo. Sueton. in Aug. c. 83. narrat, Augustum exercendi corporis causa, interdum segestrio vel lodicula involutum deambulæ solitum. Ita ibi legendum censent plerique Critici: alii *segestrio*. ¶ Et pro quovis involucro ad aliquod involvendum. Plin. l. 13. c. 12. Emporetica (charta) inutilis scribendo, involucris chartarum, segestriumque in mercibus ufum præbet.*
 Segetalis, le, adject. a segete derivatum. Gladiolus segetalis, herba est folia habens gladio similia, eaulum cubitalem, flores purpureos, radices duas parvulas, & rotundas. *Apuley. de herb. c. 78.*
 Segmen, inis, n. *ἀποχωρε, id, quod a re aliqua secatur, a seco. Plin. l. 13. c. 12. Segminibus utrinque amputatis. Gel. l. 10. c. 15. Unguium Dialis, & capilli segmina subter arborem felicem terra operiuntur.*
 Segmentatus, a, um, *intagliato, Ger. eingelegt, Gal. fait de plusieurs piéces, & couleure, Hisp. strepado, pintado, ποικιλια, segmentis variegatus, ut Segmentatæ canæ, quæ confectæ sunt ex tenuissimis ligni segmentis diversorum colorum, & quolam quasi vermiculato emblemate pictæ. Juven. sat. 6. v. 89. Et segmentatis dormisset parvula cunis. ¶ Martial. l. 6. epigr. 74. de calvo: Calvam triflem segmentatus unguento. h. e. qui calvam unguenti veluti segmentis imbut, vel quasi calvam sulcatam unguentis habens. Alii aliter legunt.*
 Segmentum, i, *tagliamento, divisione, סֵגֶת, Ger. abschnitz ling, Gal. piéce, morceau, Hisp. tajada, ἀποχωρε, quicquid ab aliqua re secatur, ut sunt incisure, & virgulæ sectæ ex gemmis, & unionibus, a segmen. Plin. l. 36. c. 6. Crasior arena laxioribus segmentis terit, & plus erodit marmoris. ¶ Per Synecdochen dicitur de ornamento colli, quod monile vocatur, quia ex segmentis fieri consuevit, idest ex bracteolis auri, vel argenti. Juven. sat. 2. v. 124. Segmenta, & longos habitus, & flamea sumit. ¶ Usurpatur quoque de particulis purpureæ, & de bracteolis auri, vel argenti, ex quibus vermiculatum compositis pretiosissimæ conficiebantur vestes, quæ segmentatæ dicebantur, & per Synecdochen de ipsius vestibus. Ovid. l. 3. de Arte: Quid de veste loquar? non jam segmenta requiro. Valer. Max. l. 5. c. 2. Permissit quoque his purpurea veste, & aureis uti segmentis. Nonnulli in his, & alius locis segmenta interpretantur fasciolas, quæ vestis extrema parte affutæ, junctæque ornamento sint indumentis muliebribus, vel quibus nova nupta amictur, ut ait *Probus*. Alii accipiunt pro margaritis, & murenilis. ¶ Translate segmenta dicuntur partes cœli, vel terræ, in quas Aitonomi cœlum, & terram mente, & cogitatione secuerunt. Plin. l. 6. c. 33. Plura sunt autem hæc segmenta mundi, quæ nostri circulos appellavere, Græci parallelos.*
 Segnelco, is, n. 3. segnis ho. *Cal. Auselian. Acus. 2. c. 18. Mitecentibus, & segnelcentibus iputis.*
 Segnipes, edis, o. qui tarde incedit. *Juven. sat. 8. v. 67. Tritoque trahunt ephredia collo segnipedes.*
 Segnis, & gne, o. 3. *pigro, tardo, poltrone, ἄργυ, Ger. rag, Gal. exadis, paresseux, Hisp. pereoso, foco, ἀργός, ἄργυρος, ignavus, iners, piger, tardus. Virg. 3. Æn. Haud segnis strato surgit Palinurus, & omnes explorat ventos. Liv. l. 24. c. 13. Segnior ad credendum. Cic. pro Fom. c. 3. segnior ad imperandum. Apul. in Apol. 1. Segnissimum corpus. Ovid. 5. Trist. eleg. 8. Dextra non segnis dare vulnera. Tac. Ann. 16. c. 14. Iniquis animo, & occasione haud segnis. Id. 12. Ann. c. 26. Segnis indoles, ingenio stupido. ¶ Interdum segne dicitur, quod segnes facit, ut otium segne, Ovid. 1. de Pon. eleg. 6. Sever. in Ætina: Segne pondus. ¶ Ponitur etiam segnis pro infœcundo, inutili. Virg. 7. Geor. segnisque horreret in arvis carduus.*
 Segnitus, atis, idem ac segnitus, apud vet. *Acc. apud Non. c. 2. n. 808. Eo nunc, quod eorum segnitare ardet foveis. Quod vero ibid. addit Non. ex Cic. l. 1. de Orat. c. 41. editi libri omnes habent segnitium pro segnitatem.*
 Segniter, adv. *pigramente, ἄδύμως, pigre, inerte, tarde. Liv. l. 2. c. 58. Segniter, otiose, negligenter, contumaciter omnia agere nec pudor, nec metus coercerat. Id. l. 40. c. 27. Segnius oppugnare. Tacit. l. 2. Hist.**

hij. c. 71. Segniter ferre injuriam. h. e. leniter, non ægre.
Segnitia, æ, idem ac segnitias. *Tarent. Andr. l. 3.* Enimvero, Dave, nihil loci est segnitie, atque foecordie. *Cic. l. Fin. c. 2.* Rudem enim esse omnino in nostris Potitis aut inertissimam segnitie est, aut fastidii delicatissimi. *Juven. in Claud. c. 5.* Super veterem segnitie notam, ebrietatis quoque, & alæ infamiam subit. n. e. stultitie, vecordie, stupiditatis.
Segnitiles, ei, f. s. *pigritia, apyria, iniquitas, pigritia, inertia. Plaut. Trin. In hujusmodi negotio diem sermone terere segnitie mera est. Cic. l. 1. de Orat. c. 41.* Castigemus etiam segnitium hominum, atque inertiam.
Segregatim, adv. *separatim. Prudent. in prefat. Hamantig. v. 39.* Et segregatim nomen æternum colens.
Segregatio, onis, *separazione. Terent. de anim. c. 42.* Segregatio spiritus.
Segregatus, a, um, *separato. Cic. in Tusc. 5. c. 28.* Quid ea vitæ fœditas? quid delirius sola relicta? a comitatu pulcherrimo segregata?
Segrægis, vel Segrex, egis, adject. idem quod segregatus. *Senec. l. 4. de Benef. c. 18.* Quæcumque vaga nascebantur, & vitam actura segregein. *Sidon. l. 9. ep. 3.* Civitates situ segrege.
Segrêgo, as, a. i. *separare, גרעו, Ger. abscondere, Gal. separare, Hisp. aparar, αποκρυψω, εκχωρω, separo ad aliorum grege, sejungo, secerno. Plaut. Trin. l. 2. 42.* Sulpicionem, & culpam ut a se segregent. *Cic. pro Arch. c. 2.* Ut hunc A. Licinium non modo non segregandum, cum sit civis, a numero civium, verum etiam, si non esset, putetis asciscendum fuisse. *Liv. l. 1.* Ergo ut segregaret pugnam eorum, capellit fugam. ¶ Segregare sermonem, est tacere. *Plaut. Pen. l. 2. 136.* Segrega sermonem, tædet. ¶ Repertur etiam divisim usurpatum, per *Timelin. Luer. l. 1. v. 452.* Diffidia potis est sejungi, seque gregari.
Segrêgus, a, um, adject. idem quod segregis. *Auson. in parental. carm. 9.* Ipse tuo vivens segregus arbitrio.
Segrex, V. Segregis.
Segullum, i, terræ genus in summo solo, ex qua metallarii cognoscunt fuisse venam auri. *Plin. l. 33. c. 4.* Aurum qui quærent, ante omnia segullum tollunt: ita vocatur indicium.
Segusiâni, m. 2. Secusiâni, Sebustiani, populi Gallie Celt. inter Æduos, & Sequanos ad Bor. Arvenos ad Occ. Velaunos, & Allobroges ad Mer. uti etiam Allobroges ad Or. ubi hodie prov. le Forest, le Lypo-nois, le Beauvois, & la Bresse. *Caf. de B. G.*
Segusio, vel Segusium, ii, Jusfa, opp. Gallie Subalpinæ ad Duriam fluvium. *Plin. l. 3. c. 17.*
Seia, æ, f. Dea frumentis præposita, quando sub terra essent, sic dicta a ferendo, ut scribit *Plin. l. 18. c. 2.*
Seianus, a, um, ad Sejanum pertinens. *Senec. de consol. ad Marc. c. 1.* Seiani satellites.
Sejanus, a, um, adject. ad Sejum pertinens. Est autem Sejus nomen proprium Romanum. *Var. l. 3. R. R. c. 2.* Sejanæ ædes. *Et ibid.* Seiane pastiones.
Sejanus, i, Ælius Sejanus, præcipuus Tiberii amicus, ejusque favore ad summam potentiam evehctus, tandem ob affectati imperii suspicionem, eodem Tiberio auctore, miserime perit cum magna suorum strage. *V. Tac. 4. Ann. & Juven. sat. 10.*
Sejanus equus, fuit equus Cn. Seji Civis Romani, inusitata magnitudine, omnibusque aliis eorum laudibus præstantissimus, adeo, ut ex eorum genere equorum crederetur, quos Hercules occiso Diomede Argos perdidit. Sed equus iste eo fato fuit, ut quisquis possideret eum, is cum omnia felicia interiret. Primus enim hujus equi dominus a M. Antonio, qui postea Triumvir constituendæ Reipublicæ fuit, damnatus, miserando affectus est supplicio. Hunc deinde emit Cornelius Dolabella H. S. centum millibus, qui & ipse a Cassio victus, in prælio occubuit. Ab hoc ad Cassium victorem equus pervenit, qui ab Antonio victus, sibi manus intulit. Nec multo post Antonius victor, qui equum hunc abstulerat, ab Augusto victus simili mortis genere perit. Hinc ortum est proverbium, ut homines calamitosi Equum Sejanum habere dicerentur. *Hæc Gel. l. 3. c. 9.*
Sejurgatus, a, um, adject. *segregato, separato. Cic. l. 1. Divin. c. 32.* Humanis animi eam partem, quæ sensum, quæ motum habeat, non esse a corpore sejurgatam. *Apul. l. 6. Metam.* Si spiritus corpore semel fuerit sejurgatus.
Sejuges, m. 3. equi seni ad unum currum adhibiti, vel currus, qui a sex equis trahuntur. *Plin. l. 34. c. 5.* Serum hoc, & in his non nisi a Divo Augusto sejuages, sicut & elephantii. *Apul. in Flor. 3.* Uni, cui omnes provinciæ quadrijuages, & sejuages currus ubique gentium ponere gratulantur. ¶ Sejuages etiam dicuntur separati, sejuncti, vel qui sine juco, & legibus sunt. *Solin. c. 10. de Sardinia.* Sejuages gentes ad unum morem conjugare.
Sejunctio, onis, διαζωγίης, actus sejungendi, separatio, divisio. *Cic. 3. de Orat. c. 53.* Propositioque, quod his dicitur, & ab eo, quod est dictum, sejunctio, & reditus ad propositum, &c.
Sejunctus, a, um, διαζωγισμένος, separatus, divisus. *Cic. Ver. 5. c. 84.* Defensio remota ab utilitate Reipublicæ, sejuncta a voluntate legis. *Nep. l. 6. 3.* Et si sejunctum a re proposita est. *Cic. l. Fam. ep. 9.* Si hoc tempore omni, quo sejuncti fuimus, & una, & Romæ fuissetus.
Sejungo, is, xi, ctum, a. 3. *disjungere, separare, גרעו, Ger. abschneiden, Gal. disjointre, Hisp. desunir, χωρίζω, αποχωρίζω, ἀφισμαί, seorsum jungo, per se pono, separo, segrego. Cic. l. 10. Fam. ep. 6.* Se-junge te, quælo, aliquando ab his, cum quibus te non tuum judicium, sed temporum vincula conjunxerunt. *Id. 3. de nat. Deor. c. 24.* Fortunam nemo ab inconstantia, & temeritate sejunget.
Selâgo, inis, f. planta foliis tamaricis, *Plin. l. 25. c. 11.*
Selâche, n. plur. σελάχη, contractum pro σελάχηα, pisces plani, & cartilaginosi, splendentes cute, *Plin. l. 9. c. 24.*
Selas, asis, n. σέλας, splendor, meteoris quoddam genus. *Apul. de Mundo.* Selas Græci vocant incensi aeris lucem.
Selictio, onis, *selektio, εκλογη, actus seligendi. Cic. 2. Fin. c. 13.* Ut eam rerum selectione explorentur.
Selictor, oris, m. qdî selegit. *Augustin. l. 7. de civ. Dei. c. 3.*
Selictus, a, um, *seleto. Cic. l. de nat. Deor. c. 30.* Itaque in illis selictis ejus, brevibusque sententiis, quas appellatis *κυβλας δόξαι*, &c. ¶ Selicti Judices, erant Judices caularum publicarum, qui una eum Prætoribus quæstionum Perpetuarum in Decurias distributi judicia de criminibus publicis, & capitalibus exercebant, ita dicti, quod a Prætoribus Urbano non forte, sed judicio, & jurejurando initio Magistratus seligebantur ex Ordinibus iis, apud quos judicia essent. *Sigon. de ant. jur. C. R. l. 2. c. 18. Cic. pro Cluene. c. 43.* Deinde Prætores tantum Urbani, qui jurati debent optimum quenque in selictos Judices referre.
Selenion, ii, σεληνιον, herba pœonia, apud *Apul. de herb. c. 64.*
Selenitium, ii, genus hederæ. *Plin. l. 16. c. 34.*
Seleno-odonon, herba eadem, quæ Selenion. *Apul. de herb. c. 64.*
Selenusium, ii, genus tritici præcipuum. *Plin. l. 18. c. 7.*
Selencus, us, ium, populi Seleucia. *Plin. l. 5. c. ult.*
Selencia, f. i. cognomento Magna, *Μεσω*, urbs Mesopotamiæ, ad Tigrim

flu. contra Ctesiphontem. *Plin. l. 5. c. 26.* ¶ Selencia cognomento Pieria, *Soldia*, & *Seluche Jelber*, urbs Syriæ, apud ostia Orontis. *Plin. l. 5. c. 12.* ¶ Selencia etiam, cognomento ad Belum, *Diverigi*, urbs Syriæ, in Casotide reg. ad Belum flu. *Plin. l. 5. c. 23.*
Selencianus, a, um, adject. a Seleucia, ut Seleuciana provincia. *Cic. in Att. l. 4. ep. 17.*
Selencides, um, aves, Cassi montis incolie gratæ. *Plin. l. 10. c. 27.*
Selencus, m. 2. unus ex principibus Alexandri, qui primus post ejus mortem annos 40. regnavit in Syria. *Justin. l. 15.*
Selga, f. i. *Philadelphia*, urbs A. Pamphylie, mediet. Lyrbæ proxima, inter Pergen ad Occ. & Cibyra in Or. Hinc
Selgiticus, a, um, adject. a Selga, ut Selgiticum oleum, factitium, ex herbis selectis compositum, nervisque admodum utile. *Plin. l. 15. c. 7.*
Selibra, æ, f. *μεσσαλιβρα, hμισλιβρα*, dimidia libra, a *semilibra*, per Syne. *Plin. l. 14. c. 16.* Malobathri selibris in multo congiis duos additis. *Gel. l. 7. c. 18.* Darent argenti pondo libram selicet, & selibrum. *Martial. l. 4. epigr. 46.* Et thuris, piperisque tres selibræ.
Seligo, is, egi, ctum, a. 3. *fare scielta, eleggere, discernere, גרעו, Ger. aufwählen, Gal. choisir, elire, Hisp. apartarla mayor, απελειψη, αποφαινω, seorsum colligi, secerno. Cic. in Orat. c. 29.* Quæ exemplæ selestem, nisi vel nota esse arbitraret, vel posse eligere, qui quærerent. *Id. ib. c. 15.* Nec vero utetur imprudenter hæc copia, sed omnia expendet, ac seliget.
Selinis, is, f. idem ac Selinus, Siciliz oppidum. *Virg. 3. Æn. v. 705.* palmosa Selinis. *Sil. l. 14. v. 201.* palmis onusta Selinis.
Selinophyllum, *σεληνοφυλλον*, herba, quæ & callitrichon dicitur. *Apul. de herb. c. 47.*
Selinum, i, *σέλινον*, herba, cujus multæ species, ut selinum ægrion, selinum hydacium, &c. *Apul. de herb. c. 8. 106. & 118.*
Selinuntii, orum, m. populi Siciliz, ex Selinunte oppido. *Plin. l. 3. c. 8.*
Selinus, untis, m. 3. *Madiuni*, fl. Siciliz, qui ex agro Hyccarg, seu Panormitano in Austr. fluens, apud Selinunte urb. mari excurrit. ¶ Item *Selino*, fl. Achææ, qui in sin. Corinthiacum fluit. ¶ Item fl. *Siliciz*, *Lucan. l. 8. v. 260.* ¶ Item fl. geminus Ephesi, apud Dianæ templum. *Plin. l. 5. c. 29.*
Selinus, untis, f. 3. *Terra di Pulici*, urbs Siciliz, in ora Austr. inter Thermas ad Or. 18. M. P. & Mazaram ad Occ. 23. condita a Megarenibus, sive a Phœnicibus anno a capta Troja 507. post Urb. conditam 107. eversa a Carthaginensibus. *Plin. l. 3. c. 8.*
Selinusius, a, um, adject. a Selinunte oppido, ut Selinusia terra. *Plin. l. 35. c. 16.*
Seliquastrum, i, genus sedilis. *Var. l. 4. de L. L.* Ab sedendo appellantur sedes, sedile, sedum, sellæ, seliquastrum. *Fest.* Seliquastra sedilia antiqui generis appellantur, quæ non minus a sedendo dicta sunt. Quibus Festi verbis adductus *Godefridus Steuvecchius ad l. 2. Arnobii, in Parronis verbis pro sedum suspicatur legendum folium. Hygin. l. 2. Aÿron. de Cassiopeæ.* Inter sidera sedens, in seliquastro constituta est. *Paul. l. 4. de supellect. legata.* Instrumenti significatione rhedæ, & seliquastra in supellectili adnumerari solent. Ita legit *Haloander*. Alii *sedularia*.
Sella, æ, f. *sedis, ἴδρυς, ἑδραν*, idem quod sedes, a *sedendo*. *Cic. l. de Div. c. 46.* Cum virgo staret, & Cæcilia in sella sederet. *Et paula post:* Ut in ejus sella requiesceret. ¶ Dicebatur etiam de throno, in quo Magistratus sedebant. *Cic. 3. Ver. c. 46.* Qui ordo ad Pisonis sellam isto Prætoris solitus sit convenire. ¶ Item de sede in curru, quæ sella curulis dicebatur, quæ fuit propria Magistratum Curulium, ut Consulium, Prætorum, Censorum, Ædilium Curulium, cum per urbem irent. *Cic. Att. l. 4.* Maloque in illa tua seducula, quam habes sub imagine Aristotelis, sedere, quam in istarum sella curuli. ¶ *Quædambus sellis sedere*, proverbium est de iis, qui duo, vel plura negotia inter se diversa eodem tempore suscipiunt, vel qui duobus certantibus, neutri favent, sed utriusque amicus videri volunt. Hinc in Ciceronem, qui nec Pompejo certus amicus, nec Cæsari fuisse videbatur, sed utriusque adulator, usurpavit *Laberius*, ut narrat *M. Sen. l. 3. controv. 18. sub fin.* ¶ Sellæ familiaricæ, & sellæ familiaris sunt loca ad exonerandum ventrem edificata. *Varr. l. 2. R. R. c. 13.* In eoque (Serquilinio) quidam sellas familiaricæ ponunt. *Cato de R. R.* Equile, sellas familiaris, carnaria, &c. ¶ Dicuntur & sellæ absolute. *Scribon. Larg.* Deinde ex stomacho cruorem rejiciunt, postea per sellas abundantius eundem deiciunt. Hujusmodi etiam erant, quas Patroclianas vocat *Martial. l. 12. epigr. 78.* Sellas ante petit Patroclianas. Et pedie deciesque, viciesque. ¶ Dicitur etiam *sella* de ephippiis, *sella. l. 8. Cod. Theodost. tit. 5. leg. 47.*
Sellæ, arum, m. populi Epiri. *Lucan. l. 3.* Chaonid veteres liquerunt vertice Sellæ. *Plin. l. 4. præm.* Dryopes, Sellæ, Hellopes, Molossi.
Sellarta, æ, f. *ἑδρανιον*, locus, in quo sedes disponi solebant. *Suet. in Tiber. c. 43.* Seceffo vero Caprensi etiam sellariam excoxitavit, sedem arcanarum libidinum. *Plin. l. 34. c. 8.* Violentia Neronis in urbem convecta, & in sellariis domus aureæ disposita.
Sellariolus, a, um, *ἑδρανικος*, quod ad sellariam spectat, ut Sellariolæ popinæ, idest in quibus desidant homines ignavi ad libidinem, & luxum. *Martial. l. 5. epigr. 71.* In sellariolis vagus popinis.
Sellaris, re, adject. a *sella*, ut sellaris gestatio, *Cel. Avel. l. 1. Tard. c. 4.*
Sellarium, a, um, adject. a *sella*. Sellariz dictæ sunt meretrices, quia in sellis sedentes homines alliciebant, auctore *Vet. interper. Juven.* ad illud *sat. 3. v. 13.* Et dubitas alta Chionem deducere sella. ¶ Sellarii etiam dicti sunt pathici, & potentosæ libidinis inventores. *Tac. 6. Ann. c. 1.* Tunc primum ignota ante vocabula reperta sunt sellariorum, & spintriarium, ex fœditate loci, & multiplici patientia.
Sellula, læ, f. *seggata*, parva sella. *Tac. hist. c. 85.* In domum uxoris sellula detetur.
Sellularius, m. 2. *ἑδρανιος*, opifices, qui sedendo opus faciunt. *Liv. l. 8. c. 20.* Quia opificum quoque vulgus, & sellularii, minimæ militum idoneum genus, exciti dicuntur.
Sellularius, a, um, adject. fedentarius, ut sellularii artifices, qui sedendo opus faciunt, apud *Apul. l. 2. Florid.* Sellularii quæstus, qui artes fedentarias factitando sunt. *Gel. l. 3. c. 1.*
Semadapertus, a, um, adject. *mezer aperto. Ovid. 1. Amor. eleg. 6.* adita fac janua parvæ Obliquum capiat semadaperta latus.
Semaxii, orum, m. olim per concivium dicti sunt Christiani, quod ad stipitem dimidii axis vinculi comburerentur. *Terent. Apul. c. 50.* Licet nunc sarmenticos, & semaxios appelletis, quia ad stipitem dimidii axis revincti sarmentorum ambitu exurimur.
Sembella, æ, f. selibra, quasi *semilibella*. *Var. l. 4. de L. L.* Sembella, quod sit libellæ dimidium.
Semel, adv. *una volta, פעם אחת, Germ. ein mal, Gal. une fois, Hisp. una sola vez, ἄνωξ*, unica vice, uno tempore. *Cic. 7. Ver. 3.* Ille semel verum archipirata securi percussus est. *Id. pro Cluene.* Ut re semel, atque iterum præjudicata, condemnatus in judicium veniet. *Id. pro Font.*

Pont. e. 8. Semel, atque iterum, ac saepius dare pecuniam. *Liv. l. 23. c. 9.* Tuam doleo vicem, cui ter prodixit patriæ sustinendum esse crimen; semel, cum dejectionem iniitit ab Romanis; iterum, cum pacis cum Annibale fuisset auctor; tertio hodie, cum restituentæ Romanis Capuz mora tu es. *Plin. l. 7. c. 48.* In sella curuli semel ac vicies sedit, *ventura volta. Id. l. 12. c. 14.* Thus meti semel anno solet, *una voltes all'anno. Colum. lib. 12. c. 30.* Semel in diebus triginta sex. ¶ Aliquando accipitur pro uno loco, pro summam, aut in summa. *Quintil. l. 9. c. ult.* Denique, ut semel finiam, sic fere componendum, quomodo pronuntiandum erit. *Id. l. 11. c. 1.* Et, ut semel omnia complectar. ¶ Metaleptice ponitur pro omnino, penitus, profus. *Cic. pro Dejot.* Cum facile exorari Cæsar, tum semel exorari soles. ¶ I-tem pro immutabiliter, irrevocabiliter, quia quod semel tantum fit, non habet regressum, ut rursus fiat. *Virg. 11. Æn. v. 418.* Et humum semel ore momordit. *Ovid. epist. 5. v. 105.* Nulla reparabilis arte læsa pudicitia est, deperit illa semel, *una volta per sempre.*

Semele, es, f. i. ἑμιέλη, Cadmi Thebarum Regis, & Hermiones filia, ex qua Jupiter Bacchum genuit. *Ovid. 3. Metam. Horat. l. 1. carm. od. 19.* Mater sæva cupidinum, Thebanæque jubet me Semeles puer, &c. **Semeleus, a, um,** quod ad Semelem spectat, ut Proles Semeleia, idest Bacchus. *Ovid. 5. Metam. v. 329.* Delius in corvo, proles Semeleia capro. **Semellitani, m. 2. pop. Siciliæ,** quorum oppidum Semellium. *Plin. l. 13. c. 8.* **Semellium, n. 2. Salemi,** opp. Siciliæ, medium tere inter Mazaram ad Aufr. & Segestam ad Bor.

Seinen, inis, n. seme, semenza, זרע, Ger. *saamen,* Gal. *semence,* Hisp. *simienta. σείμακ, σόρος,* principium illud, ex quo tanquam ex causa materiali res gignuntur, ut semen trumenti, hordei, hominis, &c. *a sero,* quasi serimen, ut *nomen a sero, fumen a suo.* *Lucret. l. 4.* Cum semen forte virile, &c. *Cic. pro Rosc. Amer.* Quem sua manu spargentem semen, qui missi erant, convenerunt. ¶ Antonomastice, seu per excellentiam, semen dicitur trumenti genus, quod zeam duplicem, ζεαυδ δίκωκον, appellat. Ita dicitur a præstantia frugis. *Plin. l. 18. c. 8.* Qui zea utuntur, non habent fur. Est & hæc Italiæ, in Campania maxime, semenque appellatur. *Idem ibidem c. 24.* Serere in jugero temperati soli iustum est tritici, aut siliginis modios quinque, farris, aut seminis (quod frumenti genus ita appellamus) decem, hordei sex. ¶ Dicitur etiam semen de virgultis, & surculis. *Colum. l. 3.* Ex ejusmodi vitibus lecta femina multum, bonumque vitum præbeunt. *Id. de arborib. c. 20.* Semina tritura maxime ponito. ¶ Translate accipitur pro causa, vel pro auctore alius rei, &c., eo a quo quid ortum est. *Cic. 2. Off. Nec vero unquam bellorum civilium semen, & causa deserit. Id. 2. Phil. c. 23.* Ut igitur in feminibus causa est arborum, & stirpium, sic hujus luctuosissimi belli semen tu fuisti. *Sen. epist. 73.* Semina virtutum. ¶ I-tem pro genere, seu stirpe. *Cic. in Rut. 2. c. 35.* Non ingenerantur hominibus mores tam a stirpe generis, ac feminis, quam ex iis rebus, quæ vitæ consuetudine suppeditantur. *Sueton. in Calig. c. 25.* Nec ullo armore indicio sui feminis esse credebatur, quam feritatis. ¶ De stellis minoribus, *Manil. l. 5. v. 726.* Tum conferta licet cæli fulgentia templa Cernere feminibus densis.

Sementatio, onis, sementis factio. *Tertul. de spectat. c. 8.*

Sementarius, V. Semento.

Sementicus, a, um, ἠσιμεύω, quod feminari potest. *Plin. l. 18. c. 7.* Sementica autem triticum, hordeum, tabam, napum, rapam appellant. Alii leg. *sementiva.*

Sementiter, V. Serpenter.

Sementinus, a, um, quod ad semen, vel sementem spectat. Sementina pyra, quæ usque ad sementis tempus durat. Alii dicunt credunt a femininum multitudine. *Cat. c. 7.* Pyra volema, anciana, & sementina. Alii leg. *sementiva.* ¶ Sementina dies, seu Sementinæ Feriæ, festum fuit apud Romanos ex genere eorum, quæ stata non erant, quod agebatur, postquam agricola femina terræ mandasset. *Paul. apud Fest.* Sementinæ feriæ fuerunt institutæ, quæ ex iis fruges grandefcere possent. *Id.* Conceptivæ feriæ festâ diebantur, quæ incertis diebus servabantur quotannis, ut Sementinæ, Compitalitiæ. In plerisque manuscriptis est *Sementivæ. Ovid. l. Fast. v. 658.* Nec Sementina est ulla reperita dies. Alii hic quoque leg. *sementiva.*

Sementis, is, f. semina, sementazione, זרע, Ger. sayung, Gal. semoison, Hisp. sementera, σπόρον, satio, vel sementatio, a semen. Cic. 1. de Orat. Tamen nemo tam sine oculis, tam sine mente vivit, ut, quid sit sementis, ac messis, quid arborum putatio, ac vitium, quo tempore anni, aut quo modo ea fiant, omnino nesciat. *Col. l. 11.* Si autumno sementem facturus est. ¶ Nonnunquam accipitur pro seminandi tempore. *Colum. l. 2. c. 9.* Altero sulco seminari debet post æquinoctium, media tere sementi, læto solo. ¶ Aliquando pro femine jam terræ mandato. *Colum. l. 2. c. 8.* At ubi venit imber, multorum dierum sementis uno die surgit. ¶ Interdum pro segete. *Gal. l. 2. c. 29.* Ea casta in sementes forte concederet tempeliviores. ¶ Eleganter translate usurpatur. *Cic. 2. de Orat. c. 65.* Ut sementem feceris, inquit, ita & meres. *Id. 3. de nat. Deor.* Hanc igitur a Diis immortalibus tantam arbitramur malorum sementem esse factam? ¶ In accusativo aliquando reperitur *sementis,* in ablativo *sementi.* *Cato c. 27.* Sementim facito ita. *Colum. l. 2. c. 12.* Peracta sementi, sequens est cura sarritionis. ¶ Joculariter *Plaut. Men. 5. v. 23.* Hicce ego jam sementem in ore faciam, pugnoscque oberam. h.e. in ore eorum, tanquam in agro pugnosc feram.

Sementivus, a, um, adject. qui seritur, vel serendo aptus est, ut sementivum semen. *Tertul. de seym. c. 4. V. Sementicus, & Sementinus.*

Semento, as, n. 1. σπαραγγίω, semen produco. Plin. l. 18. c. 28. Et in primis inutile nasci herbas sementaturas.

Semeris, & me, o. 3. ἡμισυ, pro dimidia tantum parte armatus. Liv. l. 30. c. 28. Ex agrestium semeris turba. *Tac. Ann. 3. r. 39.* Semeris, ac palantes trucidati sunt. ¶ Sunt qui malunt scribere *semeris.* ¶ Invenitur etiam *semermus, a, um.* *Tacit. l. 1. Annal. c. 68.* Paucos, ac *semermos. Id. 3. Ann. c. 45.* Statuerat a tergo *semermos.*

Semestris, & stre, o. 3. di sei mesi, ἡμικυβήτων, ἡμικυβήτων, quod est sex mensium. Cic. Att. l. 10. epist. 8. Jam intelliges, id Regnum vix semestre esse posse. *Plin. l. 8. c. 39.* Semestrem vitam excedere. *Sueton. in Aug. c. 35.* Sibique instituit consilia fortiri semestria, cum quibus de negotiis ad senatum referendis tractaret. h.e. consiliarios, qui per sex menses sibi in consilio essent, quoque postea alii allestis, removeret.

Semestrium, ii, spazio di un mezzo mese. Colum. l. 11. c. 2. Hoc igitur semestrium, & deinceps sequentia, tempestatibus annotatis percensuimus. V. totum *Colum. locum,* ex quo intelliges, talli eos, qui semestrium exponunt spatium sex mensium.

Semetus, a, um, mezzo mangiato, Ger. *benaget, halb geessen,* Gall. *a demi mangé,* Hisp. *medio comido, ἡμισυφωτος. Hor. l. 2. sat. 6.* Semefaque lardi frusta dedit. *Suet. in Tib. c. 34.* Solemibus ipse cænis pridiana sape, ac semefa oblonia apposuit.

Semet, V. Sui.

Semëtrum, i, quod est sine mensura, non ymmetrum, ut distona femetra, apud Prudent. in psychom. v. 289. ubi quidam aliter leg. **Semiacerbus, a, um,** adject. mezzo acerbo, mal maturo. *Pallad. in Aug. vit. 13.* Utz semiacerbæ succus.

Semiadoperitulus, a, um, adject. mezzo aperto. *Apul. l. 3. Metam.* Oculi udi, ac tremuli, jamjamque semiadoperituli.

Semiagrestis, e, adject. mezzo rusticano, poca civile. Avel. ViFlorin. in Dioclet. n. 17. Maximianum fidum amicitia, quamquam semiagrestem, militæ tamen, atque ingenio bonum, imperatorem jubet.

Semiambustus, a, um, adject. mezzo abbrucato. *Sueton. in Calig. c. 59.* Cadaver tumultuario rogo semiambustus.

Semianctus, a, um, adject. mezzo vestito, mal vestito. *Apul. l. 1. Metam. Sciffili palliastro semianctus.* Adde *l. 7.*

Semianctus, & me, o. 3. & semianctus, a, um, mezzo morto, Ger. *halb tott,* Gal. *a demimort,* Hisp. *medio muerta, ἡμισυφωτος, ἡμισυφωτος,* femivivus, femimortuus. *Virg. 11. Æn.* Semianctus voluntur equi. *Lucret. l. 6. v. 1266.* Languida semianctum cum corpore membra videres. *Cic. 1. de Divin. c. 47. ex Ennio:* Subigit ipsa feris transfrens unguibus anguem semianctum, & varia graviter cervicem micantem. *Liv. l. 28. c. 23.* Et in succenium rogem semianima pleraque injicerent corpora.

Semiannus, a, um, adject. mezzo anno, ut semiannua nox, apud *Martian. Capell. l. 6. pag. 194.*

Semiapertus, a, um, mezzo aperto, ἡμισυφωτος, dimidia sui parte apertus. *Liv. l. 26. c. 39.* Paucos ex multis trepida fuga incidentes, semiapertis portarum toribus, in urbem compulsi.

Semiastus, a, um, mezzo arrostito, semicombustus. *Cic. 1. Tusc. c. 44. ex Poeta:* Heu reliquias semiastis Regis, denudatis ossibus, pro terram sanie delibutas fœde diu vexarier.

Semiatrius, a, um, adject. dimidia parte atratus. *Varr. apud Non. c. 2. n. 298.* Liberti semiatri exsequantur. *Turneb. l. 28. c. 12.* pro propter vix legit protervi. Deinde addit: Atrati solent in funere esse, ac illi protervi semiatri tantum erant.

Semibarbarus, a, um, mezzo barbaro, qui dimidia parte barbarus est. *Sueton. in Cæs. c. 76.* Quosdam e semibarbaris Gallorum recepit in Curiam. h.e. Narbonenses, ut quidam Interpretes putant, quod hi inter barbaros majoris cultus essent, atque elegantiz. *Capitol. in Maxim. Adolescens, & semibarbarus.*

Semibos, ovis, o. ἡμισυς, dimidia sui parte bos. Ovid. l. 4. Trist. eleg. 6. Cestimanturque Gygen, semibovemque vitum.

Semicaniculus, i, m. mezzo canaleto. Virruv. l. 4. c. 3.

Semicanus, a, um, adject. mezzo canuto. *Apul. l. 8. Metam.* Cincinnis semicanis, & pendulis capillatus.

Semicaper, pri, com. mezzo capra, ἡμισυκαρως, qui dimidia sui parte caper est. Epitethon est Faunorum, & Satyrorum, qui inferiore sui parte capris similes pinguntur. Ovid. 5. Fast. v. 101. Semicaper coleris fucinctis Faune Lupercis.

Semicinctum, ii, ἡμισυκίτων, cinctus, sive zona minus lata. Isid. Orig. l. 19. c. 33. Cinctus est lata zona, & minus lata semicinctum, & utriusque minima cingulum. Alii definiunt genus velis brevissimæ, quo veoster, & velanda teguntur. *Petron. in Satyr.* Inclusus ego suspensio vitam finire constitui, & jam semicinctio stanti ad parietem ipondæ me vinxeram, cervicisque nodo condabam. Est & apud *Martial. l. 14. epigr. 153.* in titulo ipsius epigrammatis.

Semicircularis, & re, o. 3. semicircularare, ἡμικύκλιος, quod habet mediū circuli formam. Apud Colum. l. 5. c. 2. quo loco posita est figura semicirculari, leguntur hæc verba: *semicircularis agri forma,* quæ tamen incertum, sicut *Columella,* an alterius, qui ad explicandam figuram ea addiderit.

Semicircularatus, a, um, semicirculari forma factus. *Cels. l. 7. c. 26. tit. 2.* Ferramentum tecit rectum in summam partem labrosam, in imam semicircularatum, acutumque.

Semicirculus, i, m. mezzo circolo, Ger. halbering, Gal. demi cercle, Hisp. medio círculo, ἡμικύκλιος, medius circulus. Cic. 5. Fin. c. 20. Cumque non habeant ingenus ex doctrina oblectationes, circulus aliquos, & semicirculos confectari. *Scalig. legit seffunuculas. Colum. l. 5. c. 2.* Si semicirculus fuerit ager. *Et mox.* Si autem minus, quam semicirculus erit.

Semiclausus, & Semiclufus, a, um, adject. mezzo chiuso. *Apul. l. 10. A. A.* Semiclausus ore balbutiens. *Inscrips. apud Fabret. pag. 230.* Silvane sacra semiclausæ fraxino.

Semicoctus, a, um, mezzo cotto, guastotto, ἡμισυφωτος, dimidia parte coctus, semicrudus. *Plin. l. 18. c. 11.* Ex tritico candidissima, atque grandissima eligunt grana, & semicocta in ollis.

Semicombustus, a, um, adject. mezzo bruciato. *Prudent. in Rom. v. 859.* Alunt olivæ semicombustas faces.

Semiconfectus, a, um, adject. mezzo fatto, ut semiconfectus cæpes, *Sidon. l. 6. ep. 10.*

Semiconspiculus, a, um, adject. qui dimidio conspicitur. *Apul. l. 3. A. A. post inis.* Nonnulli pro fenestras semiconspicui.

Semicorporalis, & le, o. 3. idem ac semicorporis. Firmic. l. 2. c. 12. Aries est signum in cælo masculinum, semicorporale, oculis languidis, erraticum.

Semicorporatus, a, um, mezzo corporale, dimidio corporeus. *Firmic. l. 2. c. 12.* Cancer signum est in cælo femininum, mobile, semicorporale, irracionale.

Semicrematus, a, um, mezzo abbrucato, ἡμισυφωτος, dimidia parte crematus. *Ovid. in Ibin. v. 634.* Membra feras Stygiæ semicremata neci.

Semicremus, a, um, adject. idem quod semicrematus. *Ovid. 12. Met. v. 289.* Semicremoque novat repetitum siphite vulnus.

Semicrudus, a, um, mezzo crudo, ἡμισυφωτος, pro dimidia parte crudus. *Colum. l. 6. c. 26.* Lupini semicrudi conteruntur. *Sueton. in Aug. c. 1.* Semicruda exta. *Starr. l. 4. silv. 9. v. 48.* Quid, si cum bene mane semicrudus illatam tibi dixerò salutem? idest, cibo pro dimidia parte digesto.

Semicubitalis, & le, o. 3. quod dimidio cubito constat. Liv. l. 42. c. 65. Ut palmæ spiculum hastili semicubitali infixum.

Semideus, i, m. semideo, ἡμισυθεος, medius inter naturam humanam, & divinam. V. Heros. Ovid. in Ibin. v. 80. Fluminaque, & Nymphæ, semideumque genus. idest Dii Indigetes. *Lucan. l. 8. v. 831.* Nos in templa tuam Romana accepimus Ilim, Semideosque canes.

Semidigitalis, le, adject. qui habet magnitudinem dimidi digiti. Virruv. l. 10. c. ult. Terebratur foramen digitale, semidigitale, sesquidigitale.

Semidocionus, a, um, mediocremense dosto, ἡμικυβήτων, qui est mediocris eruditionis. *Cic. 2. de Orat. c. 42.* Hæc ut & proptans, & apud doctos, & semidocustus ipse percurrer.

Semiebrus, a, um, adject. mezzo abbrucato. *Sueton. in Satyr.*

Semiernis, V. Semermis.

Semitactus, a, um, mezzo abbrucato, pro dimidia tantum parte factus. *Tac. l. 15. Ann. c. 7.* Semitacta opera fuga perripuit.

Semifastigium, ii, dimidium fastigii. *Vitruv. l. 7. c. 5.*
 Semifer, ra, s, tum, *mezzo bestia*, *ἡμισφαιρα*, quod parte dimidia fera est, cujusmodi erant Centaury, qui anteriore, seu superiore parte homines erant, posteriore, seu inferiore equi. *Cic. 2. de nat. Deor. ex Asato*: Tum gelidum valido de pectore frigus anhelans corpore femifero magno Capricornus in orbe. *Ovid. 2. Metam. v. 633. de Chirone Centauro*: Semifer interea divinx stirpis alumno latus erat. ¶ Semifer etiam dicitur, qui non omnino ferus est, *mezzo selvatico*. *Plin. l. 8. c. 37. de ferice*: Semiferum & ipsum animal, cui vivaria in dolis idem, qui apris insituit.
 Semiformis, & me, o, a, 3. *informe*, o *mezzo formato*, *ἡμισυρμος*, quod dimidiam formam habet. *Col. l. 8. c. 5.* Pullique semiformes interimuntur. *Id. l. 4. c. 25.* Luna semiformis.
 Semifultus, a, um, *ἡμισυρεπτος*, pro dimidia parte fultus. *Marzial. l. 5. epigr. 14.* Subiellioque semifultus extremo.
 Semifumans, antis, *mezzo fumante*. *Sidon. l. 1. ep. 7.* Qui adhuc in eo semifumantem praefectura nuper extorta dignitatem venerabatur.
 Semifunium, ii, dimidium funis. *Car. de R. R. c. 135.*
 Semigætilus, a, um, adject. qui ad Gætulos vel regione, vel moribus accedit. *Apul. in Apul.* Memet professus sum, feminuidam, & semigætulum.
 Semigeranus, a, um, quod de Germanis participat. *Liv. l. 21. c. 38. ad fin.* Utique cum quæ ad Apenninum ferant, oblecta gentibus Semigeranis fuissent.
 Semigræcus, a, um, *ἡμιελλην*, quod de Græcis participat. *Var. l. 2. de R. R. c. 1.* Ut Semigræcis pastoribus dicam Græce.
 Semigrævis, & ve, o, 3. *mezzo affonno*, *ἡμισυρος*, pro dimidia parte gravis. *Liv. l. 25. c. 24.* Quia magna pars in turribus epulati, aut sopiti vino erant, aut semigraves potabant.
 Semigro, as, u, 1. *parvifl.*, *αρουρω*, ad foris habitandum me confero. *Cic. pro Cel. c. 7.* Repehendistis, a patre quod semigrarit.
 Semihians, tis, nom. ex partic. *mezzo aperto*. *Apul. l. 10. A. A.* Semihiantes comprefsit labias. *Catul. carm. 61. Epithal. Jul. & Mani. v. 220.* Dulce rideat ad patrem semihiente labello.
 Semihulcus, a, um, adject. dimidio, vel aliquantum hulcus, semiapertus. *Poeta quidam apud Gel. l. 19. c. 11.* Dum semihulcus favio meum puellum favior.
 Semihomo, inis, com. *mezzo uomo*, *ἡμιανθρωπος*, qui dimidia parte homo est. *Virg. 8. Æn. v. 194.* Hic spelunca fuit vasto submotâ recessu Semihominis Caci.
 Semihora, æ, *mezza ora*, *ἡμιώρα*, spatium dimidium unius horæ. *Cic. pro Rab. perduel. v. 0.* Meque ex comparato, & constituto spatio defensionis in semihoræ curriculum coegisti.
 Semijejunium, ii, *mezzo digiuno*. *Tertul. adv. Ppsych. c. 13.* Stationum semijejunia interponentes.
 Semijugerum, i, *ἡμισυζωον*, medium jugerum. *Colum. l. 4. c. 18.* Vel in semijugera omnibus modis dirimatur.
 Semilacer, ra, s, tum, *mezzo lacono*, *ἡμισυρατος*, dimidia parte lacer. *Ovid. 7. Metam. v. 344.* Semilacereque toro tentat confurgere.
 Semilæter, ris, m. *mezzo matrone*. *Vitruv. l. 2. c. 3.* Una parte lateribus ordines, altera femilæteres ponuntur.
 Semilavata, a, um, adject. *mezzo lavato*. *Catul. carm. 55. in Cesar.* Semilavata crura.
 Semiliber, ra, rum, *mezzo libero*, *ἡμιελδθερος*, media libertate fruens. *Cic. Attic. l. 13. epist. 31.* Oblecto, abjiciamus ista, & semiliberi saltem simus.
 Semilibra, æ, f. *mezza lira*, selibra. *Apul. l. de herb. c. 99.* Adipis cervini semilibra.
 Semilixa, æ, m. *ἡμισυκαυθρος*, qui fere lixa est, *soldato vile*. *Liv. l. 30. c. 28.* Cui Statorius semilixa ducere exercitus solitus sit. *Adde l. 28. c. 28.*
 Semilixilla, æ, f. genus placentæ, seu libi incondite facti. *Var. l. 4. de L. L.*
 Semilunaticus, a, um, *mezzo lunatico*, qui paulo minus est, quam lunaticus. *Jul. Firmic. l. 7. c. 3. ad fin.* Semilunatici nascuntur.
 Semimadidus, a, um, *mezzo bagnato*, *ἡμισυβοχος*, dimidia parte madidus. *Colum. l. 2. c. 4.* Ne lutofus ager tractetur, neve exiguis nimbis semimadidus.
 Semimarinus, a, um, *ἡμισυλιος*, quod & de mari, & de terra participat. *Lucet. l. 5. v. 89.* Aut rapidis canibus fuccinctas semimarinis Corporibus Scyllas.
 Semimas, aris, m. 3. *castrato*, Ger. *verschnitten*, Gal. *chatre*, Hisp. *capado*, *ἡμισυρος*, castratus, eviratus, ut feminas capri, *Var. l. 3. R. R. c. 9.* Semimaris ovis viscera, *Ovid. 1. Fast. v. 589.* ¶ Dicitur & de hermaphroditis, qui utrunque sexum participat. *Liv. l. 31. c. 12.* Ante omnia abominati semimares. *Ovid. 4. Metam. v. 380.* Ergo ubi se liquidas, quo vir descenderat, undas Semimarem fecisse videt.
 Semimaculus, ii, m. semimas, castratus. *Fulgem. l. 3. mythol. c. 5.* Berecynthia Attin castrando semimaculum fecit.
 Semimatrus, a, um, adject. *mezzo maturo*. *Pallad. in Jun. tit. 12.* Hordeum semimatrum.
 Semimetopæa, orum, n. plur. dimidiz metopæ. *Vitruv. l. 4. c. 3.* In extreme angulis semimetopæa sint impressa. V. Metopæ.
 Semimitra, æ, f. *picciola mitra*, o *cuffia*. *Ulpian. l. 25. ff. de aur. argen. & c. Vittæ*, mitræ, semimitræ.
 Semimortuus, a, um, *mezzo morto*, *ἡμισυαυτος*, quod pro dimidia parte mortuum est. *Catul. ad Lucin. epigr. 47. (al. 51.)* At defessa labore membra, postquam semimortua lectulo jacebant.
 Seminaalis, & le, o, 3. *da semente*, quod ad sementem faciendam spectat. *Colum. l. 11. c. 2.* Vicæ pabularis modios septem, vel octo, vicæ seminalis modios quinque, vel sex. ¶ Seminalia absolute pro ipsa sementi, usurpat *Tertul. l. 1. ad Marcion. c. 13.*
 Seminais, ne, adject. *mezzo voto*, dimidio inanis. *Plin. l. 2. c. 18. de Luna*: In triquetro feminani ambitur orbe.
 Seminarium, ii, *feminario*, *sementezio*, *φουδτηριον*, locus, in quo succuli arborum, aut vitium panguntur, ut ubi ad certam adoleverint magnitudinem, in alium locum transferantur. *Colum. l. 1. de Arbor. c. 1.* Qui vineam, vel arbutum constituere volet, seminaria prius facere debet. *Id. l. 5. c. 6.* Si ulmorum seminarium paratum habuerit. ¶ Translate sumitur pro quacunque origine tum in bonam partem, tum in malam. *Cic. 1. Offic. c. 17.* Id autem est principium urbis, & quasi seminarium Reipublicæ. *Id. in Pison. Ex illo fonte*, & seminario triumphantur cum arida folia laurea retulisset. *Id. 2. Casil. c. 10.* Scitote, hoc in Republica seminarium Catulinarium fore.
 Seminariis, a, um, quod seminat. *Flor. l. 2. c. 6.* Bellatricem illam, viris, armisque nobilem Hispaniam, illam seminarium hostilis exercitus, illam Annibalæ eruditricem. Alii rectius leg. *seminarium*.
 Seminato, onis, il *feminare*, *ασπαρ*, actus seminandi. *Var. l. 2. de R. R. c. 6.* Ad seminationem onagrus idoneus, quod e sero fit manuetus facile, & c.
 Seminator, oris, *feminatore*, *ασπαρς*, qui seminat. *Cicero. 2. de nat. Deor.*

c. 34. Omnium autem rerum, quæ natura administrantur, seminator, & sator, & parens, ut ita dicam, atque educator, & altor est mundus. *Id. l. 3. c. 26.* Seminatio malorum.
 Seminatûs, a, um, *feminatio*, genitus. *Plaut. Amph. 1. 2. 19.* Alter decimo post mense natus puer, quam seminatûs.
 Seminecis, vel Seminec, cis, *mezzo morto*, *ἡμισυαυτος*, qui semimortuus est, qui gravi vulnere accepto morti est vicinus. *Liv. l. 29.* Qui circa Regem seminecem restantem, deinde pilo terræ affixum pugnant. *Ovid. 1. Metam.* Atque ita semineces partim ferventibus artus mollit aquis, partim subiecto torruit igni. *Sil. l. 6. v. 11.* Seminecum lumina. ¶ In recto casu exempla nondum vidimus.
 Seminum, ii, idem ac semen, vel planta, aliudve quidvis, quod de se aliquid potest producere. *Colum. l. 2.* Nonnunquam superflua terra latentibus seminibus. *Var. l. 2. de R. R. c. 6.* Ego, inquit, de afinis possimum dicam, quod sim Reatinus, ubi optimi, & maximi sunt, e quo seminio ego hos procreavi pullos. ¶ Item pro *sebole*, & tactu. *Lucet. l. 3. v. 743.* Denique cur acris violentia trite leonum seminum sequitur?
 Semino, as, n. 1. *feminatio*, *σπ*, Ger. *sayen*, Gal. *semer*, Hisp. *semyar*, *ασπια*, sero, semen spargo, semina terræ trado, vel mando. *Colum. l. 2. c. 9.* Seminari debet hordeum post æquinoctium. *Id. l. 2. c. 8.* Ne feminarentur agri, nisi cum terra pluvius maduisset. ¶ Interdum ponitur pro gignere, producere. *Virg. 6. Æn. v. 206.* Quale solet sylvis brumali frigore viscum fronde virere nova, quod non sua seminat arbor. *Colum. l. 6. c. 24. de tauris*: Quoniam si parte dextra desiliit, marem seminaisse manifestum est, si læva, feminam. ¶ Translate sumitur pro spargere, divulgaré. *Lactant. l. 4.* Et cultum Dei per totam terram feminat.
 Seminosus, a, um, adject. feminibus plenus. *Aul. priapeor. carm. 51.* Seminosæ cucurbitæ.
 Semindus, a, um, *mezzo nudo*, *ἡμισυμενος*, dimidia parte nudus. *Liv. l. 9.* Primi Consules prope feminudi sub jugum missi. *Adde l. 24. c. 40.*
 Seminudus, æ, m. V. Semigætilus.
 Semiobrutus, a, um, adject. *mezzo coperto*, ut dolio semiobrutus, apud *Apul. l. 9. A. A.*
 Semionustus, a, um, *mezzo carico*, dimidio onustus. *Sisenna apud Priscian. sub fin. l. 10.* Naves semionustæ.
 Semiorbis, is, m. dimidius orbis, *femicirculo*. *Sen. l. 1. quest. natur. c. 8.* In semiorbe nihil prohibet aspicere totam pilam.
 Semipaganus, a, um, adject. *ἡμισυπαγανος*, fere rusticus, femidoctus, rudis, ut sunt ii, qui fere semper in pagis morantur. *Pers. in prol. vesp. 6.* Ipse semipaganus ad sacra vatium carmen affero nostrum.
 Semipatens, tis, nom. ex partic. semiapertus, dimidio patens. *Sidon. l. 7. ep. 6.* Semipatentibus jacere vestibulis.
 Semipater, V. Semo.
 Semipedalis, & le, o, 3. *ἡμισυποδισιος*, quod medii pedis longitudinem habet. *Plin. l. 13. c. 4.* Semipedales ramorum relinquentes truncos.
 Semipedaneus, a, um, adject. idem ac semipedalis. *Colum. l. 4. c. 1.* Abunde est, semipedaneam consitis resolutam vitibus terram subjicere.
 Semiperemptus, a, um, adject. *Tertul. in Jodan. c. 4.* Semiperempta etiam si qua illic jugera. h. e. semiambulata.
 Semiperfectus, a, um, dimidia parte perfectus. *Sueton. in Calig. c. 21.* Opera sub Tiberio semiperfecta absolvit.
 Semipes, edis, m. *mezzo piede*, *ἡμισυπος*, mensura dimidii pedis, hoc est octo digitorum. *Plin. l. 12. c. 19.* Deinde rubescit, addito semipede. *Vitruv. l. 5. c. 5.* Aperturæ altæ semipedem.
 Semiphalarica, æ, f. telum phalarica minus, cubitale, quod manu jacularantur. *Gel. l. 10. c. 25.*
 Semipiscina, æ, dimidium piscinæ, parva piscina. *Var. l. 1. R. R. c. 13.* Lacus, qui intra sylvobatum cum venit, sit semipiscina.
 Semiplacentinus, a, um, *ἡμισυπλακεντινος*, aliqua ratione Placentinus. *Cic. in Pison. c. 6.* Calatinus, credo, aliquis, aut Africanus, aut Maximus, & non Cælonius Semiplacentinus Calventius.
 Semiplene, adv. *dimexxatamente*. *Sidon. l. 4. ep. 22.* Præterita infructuose, præsentia semiplene dicuntur.
 Semiplenus, a, um, *mezzo pieno*, *ἡμισυπλεος*, plenus pro dimidia parte. *Liv. l. 25. c. 30.* Qui improvise adorti semiplenas stationes, & adaptantes fores portæ, & c. *Cic. 7. Ver. c. 25.* Semiplenæ naves. *Vall. l. 2. c. 80.* Duodecim semiplenæ legiones.
 Semiplothea, orum, n. 2. *ἡμισυπλοθηα*, soleæ dimidiatæ, quibus in venando utebantur, ut planius pedem ponerent. *Fest. Ploti* appellati sunt Umbri, pedibus planis quod essent. Unde soleas dimidiatas, quibus utuntur in venando, quo planius pedes ponerent, vocant semiplothea.
 Semipuellâ, æ, f. *mezzo fanciulla*. *Auson. in Gripbo, v. 21.* Tres volucres, tres femidæ, tres semipuellæ.
 Semipullatus, a, um, adject. femiatratus, dimidia parte pulla veste indutus. *Sidon. l. 1. ep. 7.* Accusatores semipullati.
 Semiputatus, a, um, *mezzo tagliato*, *ἡμισυκαθαρτος*, dimidia ex parte putatus, sive cæsus. *Virg. 2. Æn.* Semiputata tibi frondosa vitis in ulmo est.
 Semirâmis, is, vel idis, f. Regina Assyriorum, Nini uxor, mulierum omnium, quarum ex historia ad nos perlata notitia est, longe celebrerrima, quam cum Cyro præcipue Alexander admiratus fertur, quod in illa & magnitudo animi, & rerum gestarum claritas plurima emicuisset. Lingua Syriaca avem significat. Namque ab avibus adhuc infans nutrita dicitur. Cum Ninus decessisset, relicto impubere adhuc filio Ninya, Semiramis nec immaturo aucta tradere imperium, nec ipsa palam tractare, tot, ac tantis gentibus vix patienter uni viro, nedum fœminæ parituris, simulavit se pro Nini uxore filium, pro fœmina puerum. Nam & statura utrique mediocris, & vox pariter gracilis erat, & lineamentorum qualitas matri, ac filio similis. Igitur brachia, ac crura velamentis, caput tiara texit. Et ne novo habitu aliquid occultare videretur, eodem ornatu & populum vestiri iussit: quem morem vestis exinde gens universa tenet. Sic primis initiis sexum mentita puer esse credita est. Magnas deinde res gessit: quarum amplitudine, ubi invidiam superatam putavit, quæ esset, falsa est, quemve simulasset. Nec hoc illi dignitatem Regni ademit, sed admirationem auxit, quod mulier non fœminas modo virtute, sed etiam viros antereit. Hæc Babylonem condidit, murumque urbi coctæ latere circumdedit, arenæ vice bitumine interstrato: quæ materia in illis locis passim et terra exarsit. Multa & alia præclara hujus Reginæ fuisse. Siquidem non contenta acquisitis a viro Regni terminos tueri, Æthiopiâ quoque imperio adiecit. Sed & Indiæ bellum intulit: quo, præter illam, & Bacchum, seu Liberum Patrem, & Alexandrum Magnum, nemo intravit. ¶ Verum eadem tam portentosæ libidinis fuisse traditur, ut & equum usque ad coitum adamari, & filii concubitum experiret. Cum igitur a filio concubitus petisset, ab eodem interfecta est. Duos & quadraginta annos post Ninum Regno potita est. *Ju-venal. l. 36. c. 2.* Assyriis regibus ex Regina Semiramis fuit. *Id. l. 1. c. 1.* Relicto impubere filio, & uxore Semiramide.

Semiramis, a, um, adject. ad Semiramidem pertinet, ut Semiramæ turres, h. e. Babylonæ, *Claudian. de consul. Prob. & Olybr. v. 162.* Semiramium genus, *Ovid. 5. Metam.*

Semirâlis, a, um, adject. *mezzo raso*, semitonius. *Catull. carm. 55. (al. 59.) de Rufa:* Ab feminæ tunderetur ulfore.

Semireductus, a, um, *ἡμιπερὶφραγῆς*, femicontractus, partic. a *femis*, & *reductor*. *Ovid. 2. de Arte am. v. 614.* Protegitur læva semireducta manu.

Semirelectus, a, um, *mezzo raso*, *ἡμιπερὶφραγῆς*, dimidia parte relectus. *Ovid. ep. 7. v. 176.* Laniataque clavis Postulat exigua semirelecta moras.

Semirôfus, a, um, adject. *mezzo rascato*, ut semirofus panis apud *Arnob. l. 6.*

Semirûtus, a, um, *mezzo rovinato*, *ἡμιβλαβῆς*, semidirutus. *Liv. l. 22. c. 17.* Purgato loco, qui strage femirutu muri cumulus erat. *Flor. l. 2. c. 15.* Plus negotii fuit cum femirota Carthagine, quam integra. *Strab. l. 5. Sitv. 3. v. 104.* Exere femirutus subito de pulvere vultus, Parthenope.

Semirus, m. 2. *Simarî*, fl. Magnæ Græciæ, cum opp. cogn. quod alluit. *Plin. l. 3. c. 10.*

Semis, nomen indecl. *mezzo*, *la metà*, *ἡμισυς*, dimidius. Est ab *ἡμισυ*. *Fest.* Semis, femodius, femuncia, qua ratione ex Græco trahuntur alia, quæ s litteram pro aspiratione eorum habent, ut *ἑπτά*, septem, *ἑκὰς*, sylvæ, sic ita ab eo, quod illi *ἡμισυς* dicunt, declinata videtur. Hæc *Fest.* Alii deducunt a *femis*, & *as*. *Vitr. v. l. 4. c. 1.* Septem crassitudinis diametros in altitudine columnæ Doricæ, Jonicæ octo femis constituerunt. ¶ In compositione abijcit, s, ut *femidoctus*, *femipleenus*, *femisomnis*.

Semisnæx, is, m. *mezzo vecchio*, *ἡμιγέρων*, qui pro dimidia ætate senex est. *Plaut. Mil. 3. l. 54.* O lepidum femisenem! Alii leg. *senem*.

Semisepulchrum, a, um, *ἡμιθάψις*, dimidia parte sepulchrum. *Ovid. 1. epist. v. 55.* Semisepulchrum virum curvis feriuntur aratris Offa.

Semisilicis, a, um, adject. *mezzo secco*, *feccheraccio*. *Pallad. Febru. tit. 23.* Vellendi sunt thalhi silicifici.

Semisilicis, i, m. dimidium silicii. Ex *Pallad.* affert Danetius in Lex.

Semisomnis, e, & Semisomnus, a, um, adject. *mezzo addormentato*, *ἡμισυνοῦς*, fere adæqua dormiens, non satis experrectus. *Cic. Fam. 7. ep. 1.* Cum illi interdu spectarent communes mimos femisomni. *Id. Verr. 7. c. 36.* Cum is etiam tum femisomnis superet. *Liv. l. 30. c. 5.* Multos femisomnos hausit flamma. *Plaut. Cur. l. 2. 22.* Sicca, femisomna.

Semisônans, tis, nom. ex particip. ut femisonantes literæ, *femivocali*, apud *Apule. de Mundo*.

Semisopitus, a, um, *mezzo addormentato*, *ἡμισυκλινῶς*, femisomnis. *Ovid. l. 1. Am. l. 14.* Purpureo jacui femisopita toro. *Id. Heroid. ep. 10. v. 10.* movi Theæa prenfuras femisopita manus. Heinsum utroque loco legit *femisupina*, quia prima in *sopio* longa est, hic autem contra leges metri producitur. *Liv. l. 25. c. 39.* Pars femisopitos hostes cædunt. *Gronovius* ex MSS. legit *femisomnis*.

Semisoporus, a, um, adject. femisomnus. *Sidon. carm. 11. v. 60.* Semisopora levi scalpebat lumina penna.

Semisâlis, le, adject. femisse constans, ut usuræ femisales, apud *Modest. l. 50. Dig. tit. 12. l. 10. fci per cento*.

Semisârius, a, um, adject. femisâlis. Hæres femisârius dicitur, qui dimidiam hæreditatem consequitur. *leg. 116. (al. 113.) l. 30. Dig. de leg. l. 1.*

Semisâs, is, *mezzo libra*, *Ger. das halbe theil*, *Gal. la moitié de quelque chose*, *Hisp. la mitad de la libra*, dimidia pars asis, idest sex uncæ, quali *femiasis* per Syncopen. *Cic. Att. l. 15. ep. 31.* De Tulliano femisse M. Axianum adhibebis, ut scribis. ¶ Refertur quoque ad monetam, quemadmodum triens, & quadrans. *Cicero. pro Sex. Ut remissis femisibus, & trientibus, quinta prope pars vectigalium tolleretur.* ¶ Item ad mensuram, quemadmodum & *as*. *Plin. l. 18. c. 19.* Iustum est prociendi agri femisse, iterari assem. ¶ Semissis usura dicitur quoties de centum nummis fenos nummos usuræ nomine quotannis percipimus. *Plin. l. 14. c. 4.* Ex his tamen usuræ multiplicatæ femissibus. ¶ Semissis homo, dicitur homo vilis, & quasi femihomo, vel quasi nullius pretii, & vix femisse æstimandus. *Vatin. Cic. l. 5. Fam. ep. 10.* Simius, non femissis homo, contra me arma tulit.

Semisupinus, a, um, *ἡμισυπῖνος*, media parte supinus. *Ovid. l. 3. de Art. v. 788.* Cum jacet in dextrum femisupina latus. *Martial. l. 6. epigr. 35.* Vitreique tepentem Ampullis potas femisupinus aquam.

Semita, æ, f. *sentiero*, *סֵבִיל*, *Ger. fuffweg*, *Gal. sentier*, *Hisp. senda*, *ἀγρῶν*, *τράχτος*, via angustior, via arcta, dimidia via, quasi femiter, ut ait *Varr. l. 4. de L. L.* Differt a *via*, quia est angustior, quam via. *Plaut. Cur. l. 3.* Quin cadat, quin capite sistat in via, de femita. *Id. Caf. 3. v. 40.* De via in semitam regredere. *Virg. 9. Æn. v. 383.* Rara per occultos ducebat femita calles. *Martial. l. 7. ep. 60.* Jusfissi tenues, Germanice, crescere vicos: Et modo quæ fuerat femita, facta via est. ¶ Interdum tamen femita reperitur pro via. *Cic. 4. Verr.* Hanc pecuniam, qua via modo visa est exire ab isto, eadem femita revertisse. ¶ Translate usurpatur pro regula, vel ratione vivendi. *Hor. l. 1. ep. 18.* Et fallentis femita vitæ.

Semitâlis, is, & le, o. 3. quod ad semitas pertinet. Semitales Dii, vel Manes, erant Lares publici, hoc est ii, qui urbis erant custodes, qui etiam dicebantur *Dii Præstitæ*, *Compitales*, *Viales*, quia in compitis, semitis, viis publicis statuebantur. *Auctor Priap. De Sabino:* Neque ulla Semitalibus Diis sibi esse facta.

Semitârius, a, um, qui semitas percurrit. *Carull. ad Contubernales, carm. 35.* Omnes pusilli, & semitarii mæchi. Semitarios mæchos vocat, qui vulgaria scorta, & in semitis prostituta sectantur.

Semitatim, adv. per semitas. *Tissina.* apud *Charif. l. 2.* Semitatim fugi, atque effugi.

Semitatus, a, um, adject. femitis divisus. *Martial. l. 6. ep. 74.* Calvami trisilem femitatus unguento. h. e. quasi sulcis unguento pictis in calva. Alii leg. *segmentatus*.

Semitectus, a, um, adject. *mezzo coperto*. *Apul. l. 4. A. A.* Capuli semitecti. Adde *Arnob. l. 6.*

Semito, as, a. 1. femitis distinguo, ut *limito* est limitas constituo. *Plin. l. 17. c. 22.* Semper vero quintanis semitarii, hoc est ut quinto queque palo singulæ jugo paginæ includantur. Hæc *Plin.*

Semitonium, ii, *ἡμιτόνιον*, *mezzo suono di voce*. *Macrob. l. 2. in Somn. Scip. c. 1.* Sonum tono minore veteres semitonium vocitare voluerunt.

Semitractatus, a, um, nom. ex partic. *trattato per la metà*, *o imperfettamente*, ut semitractata materia, *Tert. de fuga in persecut. c. 1.*

Semitrepidus, a, um, adject. *mezzo tremante*. *Apul. l. 7. A. A.* Semitrepidus juxta mucrones Martius constitutus.

Semitritus, a, um, *ἡμιτρίτις*, dimidia parte tritus. *Col. l. 1. c. 6.* Quo collocata semitrita frumenta protegantur.

Semivietus, a, um, mollis, flaccidus, tere consumptus. *Col. l. 12. c. 16.*

Alii foliis vitiginis, nonnulli plataninis femivietas utras contingunt.

Semivir, viri, m. *mezzo uomo*, *Ger. halber mann*, *Gal. demi homme*, *Hisp. medio hombre*, *ἡμιάνθρωπος*, non perfecte vir, eunuchus. *Ovid. 4. Met.* Quisquis in hos fontes vir venerit, exeat inde semivir. *Plin. l. 21. c. 49.* Teles homini tantum injuria, aut sponte naturæ tranguitur, idque tertium ab hermaphroditis, & spadonibus semiviri genus habent. ¶ Ponitur etiam pro eo quod media parte vir, media bestia est. *Ovid. 9. epist.* Semivir occubuit vi, Lemiviroque veneno Nellus, & infecit sanguis equinus aquas. ¶ Translate sumitur pro effeminato, molli. *Virg. 4. Æn. v. 215.* Et nunc ille Paris cum semiviro comitatu. *Liv. l. 33. c. 28.* Qui tam atrocem eadem pertinere ad illos semiviros credebant.

Semivivus, a, um, *femivivo*, *mezzo morto*, *ἡμιζῶν*, semimortuus. *Cic. 3. Verr. c. 17.* Ibi hominem ingenuum, domi nobilem, P. R. locum, atque amicum, fumo excuriatum, semivivum reliquit. ¶ Translate sumitur pro debili, & exigui vigoris. *Cic. pro Sext. c. 59.* Et cum erat reclamatum semivivis mercenariorum vocibus.

Semivocalis, is, & le, o. 3. *ἡμιφωνος*, quod proxime ad vocem accedit. *Varr. l. 1. R. R. c. 17.* Instrumenti genus vocale fervi, femivocales boves, mutum plaustra. ¶ Grammaticis femivocales literæ dicuntur, quæ quasi dimidium vocalium sonum habent. *Priscian. l. 1. Quint. l. 1. c. 4.*

Semivolucris, is, f. quæ dimidia parte volucris est. *Symmachus l. 1. ep. 47.* Tricinium femivolucrum pullarium. h. e. Sirenium.

Semiutulandus, a, um, *ἡμιουλίανδρος*, partic. pass. temporis futuri, vel *græc. a femis*, & *uro*. *Suct. in Tib. cap. 75.* Atellam potius deterrendum, & in Amphiteatro semiutulandum.

Semiutulatus, a, um, idem quod femiutulus. *Cic. pro Mil. c. 13.* Tu P. Clodii cruentum cadaver eiecit domo, tu spoliatum imaginibus, exequiis, interlicissimis lignis semiutulatum nocturnis cambus dilaniandum reliquisti.

Semiutulus, a, um, *mezzo abbruciato*, *Ger. halb verbrent*, *Gal. a demi brulé*, *Hisp. medio quemado*, *ἡμιθάρκτος*, *ἡμιπύλος*, dimidia parte utulus. *Cic. in Phil. 2.* Ipsæ taces, quibus semiumtum latus utulus est. *Virgil. Æneid. 3.* Semiutumum tulmine corpus. Alii leg. *femutumum*. ¶ Translate *Liv. l. 22. c. 40.* Se populare incendium priore Consulatu semiutumum effugisse.

Semizonarij, ii, m. qui semicinctia faciunt. *Plaut. Aulul. 3. 5. 42.* Stropharij astant, semizonaria.

Semionij, ii, *σεμίων*, herba pavonis picturis similis, odore eximio, sic dicta a majestate, & pulchritudine. *Plin. l. 24. c. 17.*

Semônnes, V. Senones.

Semo, ðnis, m. Semônes erant Dii ex illorum numero, qui minorum gentium dicuntur, hoc est ex hominibus in Deos relati, quasi *femihomines*, seu *femihomones* (*hememon* pro hominem dicit *Enn. apud Priscian. lib. 6.*) *Fulgentius de vocib. antiq.* Semones dici voluerunt deos, quos cælo nec dignos adscriberent, propter m. riti paupertatem, sicut Priapus, Vertumnus: nec terrenos eos deputare vellet, per gratiæ venerationem. *Ovid. 6. Fast. v. 213.* Quærebam, nonas Sanco, Fidione referrem, An tibi Semo pater: tunc m. h. Sancus ait: Cuicumque ex istis dederis, ego munus habeo: Nomina trina fero, &c. Quidam minus recte leg. *An tibi Semipater*, &c. *Liv. l. 8. cap. 20.* Bona (Vitr. vii damnati) Semoni Sanco censuerunt consecranda. V. *Sangus*.

Semodialis, le, adject. femodio constans, ut femodialis placenta. *Cato R. R. c. 76.*

Semodius, ii, m. *mezzooggio*, *Ger. halb mast*, *Gal. demi boisseu*, *Hisp. medio celemin*, *ἡμιπίπυρος*, dimidius modius, a *femis*, & *modius*, quasi femimodius. *Col. l. 2. c. 11.* Quod eadem quatuor modis, nonnunquam & tribus, interdum etiam duobus, ac femodio jugerum occupat. *Juven. sat. 14. v. 66.* Et tamen uno femodio scobis hæc emundat servulus unus.

Semote, adv. *separatamente*, ut semote aliquid terere. *Plin. Valerian. l. 3. c. 4.* Adde *Marcell. Empir. c. 20. post med. & Diomed. Grammar. l. 1.*

Semotus, a, um, nom. ex particip. *σπονομένης*, segregatus, separatus, remotus. *Lucret. l. 1. v. 46.* a curis femotus. *Id. l. 2. v. 19.* cura femotu', metuque. *Laflant. l. 5. cap. 15.* Nihil a sapientis ratione femotus. *Auctor Dialogi de Orat. c. 2.* Arcana femotæ distionis. h. e. a vulgari usu femotæ.

Semovêto, es, ovi, otum, a. 2. *rimuovere*, *levare vis*, *סוּר*, *Ger. bewegen*, *Gal. tirer a part*, *Hisp. apartar*, *quitar*, *ἀποκινῶ*, seorsum moveo, separo, sejungo. *Cic. de Arusp. resp. c. 12.* Itaque qui antea voce præconis a liberis femovebantur, tuis ludis, non voce, sed manu liberae a se fegegabant. *Id. l. Acad. c. 9.* Nam Strato ejus auditor, quamquam fuit acri ingenio, tamen ab disciplina omnino femovendus est. *Id. 3. de Orat. c. 5.* Neque res lumen habere possunt, si verba femoveris.

Semper, adv. *sempre*, *הָרַבִּי*, *Ger. allzeit*, *Gal. toujours*, *Hisp. siempre*, *אַי*, omni tempore. Nugantur hic Etymologi, dum originem acutius indagant. *Cic. 1. Tusc. c. 23.* Quod semper movetur, id sempiternum est.

Semperfloribus, i, herba, eadem quæ sempervivum. *Apul. de herb. c. 123.*

Semperlenitas, atis, continuata lenitas. Putat *Donatus*, unam dictionem esse. Sed res vera dicitur inter se distinctæ, ut *semper servus*, *semper florens*. *Ter. Andr. l. 1. 2. 4.* Et heri semper lenitas, verebar, quorsum evaderet.

Semperviva herba, eadem quæ sempervivum. *Apul. de herb. c. 123.* Herba sempervivæ folia potui dentur. *Pallad. l. 1. tit. 25.* Contra erucas, femina quæ spargenda sunt, sempervivæ succo madefiant.

Sempervivum, i, *fempreviva*, *ἡμιζῶν*, herbæ genus, ita dictum a perpetua viriditate, quod & *αιζων* Græca voce appellat *Plin. l. 25. c. ult.* ejusque duo genera enumerat, majus, & minusculum, additque, majus ab Italis vocari etiam sedum magnum, minusculum ab aliquibus sempervivum: quamquam utrumque genus uno etiam sempervivi nomine appellatur. *Apul. de herb. c. 123.*

Sempiterno, adv. *perpetuamente*, semper, apud veteres. *Pacuvius apud Non. c. 2. n. 778.* Populoque ut sempiterno sospitent.

Sempiternitas, atis, *perpetuitas*. *Apul. in Trismegist.* Mundus stabili sempiternitate circumvallatus.

Sempiterno, adv. semper. *Solin. c. 48.* Tenacibus foliis sempiterno inumbrantur. Adde *Caton. apud Charif. l. 2.*

Sempiternum, adverb. in sempiterno, sempiterno. *Plaut. Aulul. 2. 1. 26.* Quod tibi sempiternum salutare sit.

Sempiternus, a, um, *fempiterno*, *eterno*, *הָרַבִּי*, *Ger. ewig*, *Gal. eternel*, *Hisp. eterno*, *αἰδῖος*, *αἰώνιος*, perpetuus, semper durans, a *femper*, & *eternus*. *Cic. l. 5. Fam. ep. 12.* Ut me sempiternæ gloriæ per eum commendari velim. *Id. 1. Tusc. c. 23.* Quod semper movetur, id sempiternum est. *Id. 4. Casil. c. 9.* Ignis Vestæ perpetuus, & sempiternus.

Sempronianus, a, um, adject. ad Sempronium pertinet, ut Sempronianum senatusconsultum. *Cic. 12. Fam. ep. 29.*

Sempronius, ii, nomen Romanum. *Cic. 1. de Orat. c. 9. T. & C. Sempronii eloquentissimi.*
Sempronius, a, um, adject. ad Sempronium pertinens, ut Semproniz leges. *Cic. Ferr. 5. c. 63. & Phil. 1. c. 7.* ¶ Semproniz leges late a T. & C. Sempronio Graccho trib. pl. plures fuerunt: Agraria, ne quis ex publico agro plus quingenta jugera possideret: Judicaria, lata A. U. DCXXX. ut iudicia, quae semper antea penes ordinem senatorium fuissent, ad Equites transferrentur: Militaris, ne minor annis 17. ad militiam coegeretur: De suffragiis, ut Sociis Latinis jus suffragii perinde ac civibus R. esset, & aliae, quas V. apud *Ullotomann. in Lex.* ¶ Semproniam horrea locus erat, in quo lege Gracchi tuerunt horrea, ad cultioniam frumenti publici. *Festus.*
Semuncia, a, i, f. *μεζυζ οντία, ημυνκία*, diuidia uncia. *Cic. pro Caec. Facit haeredem ex deuce, & semuncia Caecinam. Liv. l. 34.* Nequa mulier plus semuncia auri haberet. *Perf. sat. 5. v. 121.* Haereat in stultis brevis ut semuncia recli.
Semuncialis, & le, o, 3. *ημυνκιάος*, quod mensuram, pondus, vel valorem semunciae exequatur, ut semunciales aures, apud *Plin. l. 33. c. 3.*
Semunciarius, a, um, *ημυνκιάος*, idem ac semuncialis. *Liv. l. 7. c. 27.* Semunciarium tantum ex unciario foenus factum: *pro di mezzo per cento. V. Unciarius.*
Semurinus, a, um, adject. ad Semurium pertinens. *Marzial. l. 9. ep. 43.* Campus dives Apollo Semurinis. *V. dicta in Campe.*
Semurium, n. 2. campus vicinus Romae, in quo erat templum Apollinis. *Cic. in Anton. l. 6. c. 5. & Macrob. l. 1. Saturn. c. 10.*
Semustus, a, um, idem ac semivultus. *V. Semivultus.*
Sena, a, & in plur. Senae, arum, f. oppidum Piceni, seu Umbriz, in litore Adriatici maris, non longe a Metauro fl. a Gallis Senonibus condita, ut ex *Polybio* constat. *l. 2. Hinc Sil. l. 8. v. 454.* Et Clanis, & Rubico, & Senonum de nomine Senae. *Id. l. 15. v. 551.* qua Sena relictum Gallorum a populis servat per saecula nomen. *Plin. l. 3. c. 14.* Senogalliam vocat, Itali nunc *Sintaglia.* ¶ Item oppidum Hetruriz, inter Romam 107. & Florentiam 32. M. P. *Siena.* Hanc *Plin. l. 3. c. 5.* Senefalem coloniam appellat.
Senaculum, i, *παλαzzo di consiglio, ٧٧٧*, Ger. *vathausf*, Gal. *senat*, Hisp. *senado, consejo, Βουλτιζιον*, locus, ubi Senatores conveniebant, seu ubi consultandi gratia consistebant, quemadmodum locus, ubi cenarent, concenaculum vocabatur. *Fest.* ¶ Sed temporis progressu senaculum aliud fuit. Senaculum, inquam, non erat locus, in quo Senatores de rebus publicis deliberarent, nam hic Senatus, vel Curia dicebatur, sed locus, in quo consistebant, antequam in Curiam vocarentur. Perpicue hoc cernitur in verbis *Valerii Maximi l. 2. c. 2. n. 6.* Sed ut a luxu perditis moribus ad severissima majorum instituta transgrediar, antea Senatus assiduum stationem eo loci peragebat, qui hodie quoque Senaculum appellatur, nec expectabat, ut edicto contraheretur, sed inde citatus protinus in Curiam veniebat, ambiguae laudis civem existimans, qui debitis Reip. officiis non sua sponte, sed iussuungeretur, quia quicquid imperio cogitur, exigenti magis, quam praestanti, acceptum referatur. Hanc *Valer. Max.* ¶ Sed tamen Senaculum, & Curia promiscue a Grammaticis accipiuntur. In hac acceptione tria Senacula Romae fuerunt, quae a *Festis* his verbis numerantur: Senacula tria fuisse Romae, in quibus Senatus haberi solitus sit, memoris prodidit *Nicostratus* in libro, qui inscribitur, De Senatu habendo: unum, ubi nunc est aedis Concordiae, Capitolium, & Forum, in quo solebant Magistratus cum senioribus deliberare, alterum ad portam Capenam, tertium circa aedem Bellonae, in quo exterarum nationum Legatis, quos in urbem admittere volebant, Senatus dabatur. ¶ Etiam Hellogabalus fecit mulieribus Senaculum, ubi solemnibus saltem diebus conventus feret matronalis, ut in eius vita prodit *Lampridius, c. 4.*
Senariolus, a, um, diminut. a *senarius*, ut Versus senarioli. *Cic. 5. Tusc. c. 23.* Tenebam etiam quosdam senariolos, quos in eius monumento esse inscriptos acceperam.
Senarius, a, um, *senario, ٤٢٢٢٢*, quod constat sex rebus, ut Versus senarii, qui constat sex pedibus. *Cic. in Orat. c. 55.* Comiorum senarii propter similitudinem sermonis saepe abjecti sunt.
Senator, oris, m. *Senatore, Βουλευτης*. Senatores erant viri primi, & supremi Ordinis, qui Republicam prudentia, & auctoritate una cum Regibus, vel Magistratibus, vel Imperatoribus, suam in rebus gravioribus sententiam dicendo, gubernabant. Dicitur fuit a *Senatus*, quae vox est a *senex*, quia Senatus e senioribus constabat. *Ulp. l. nupte, 12. ff. de Senatoribus.* Senatores autem accipiendum est eos, qui a Patriciis, & Consulibus usque ad omnes viros illustres descendunt, quia hi soli in Senatu sententiam dicere possunt. *Fest.* Senatores a senectute dici satis constat, quos initio Romulus elegit centum, quorum consilio Republicam administraret. Itaque etiam Patres appellati sunt, & nunc, cum Senatores adesse iubentur, quibusque in Senatu sententiam dicere licet, quia ii, qui post lustrum conditum ex junioribus Magistratum ceperunt, & in Senatu sententiam dicunt, & non vocantur Senatores ante, quam in senioribus sent. cens. *Cic. 3. de Leg. c. 18.* Est enim ipse Senator is, cuius non ad auctorem referatur animus, sed qui per se ipse spectari velit. Huic iusta tria sunt, ut addit, nam gravitatem res habet, cum frequens ordo est: ut loco dicat, id est rogatus ut modo, ne sit infinitus. Nam brevitatis non modo Senatoris, sed etiam Oratoris magna laus est in sententia. ¶ *Senator* in feminino genere. *V. Baluator.*
Senatorius, a, um, *Senatorio, Βουλευτικός*, quod est Senatoris, vel ad Senatum spectat. *Cic. 3. Verr. Socius, leges, Rempubliam Senatorio consilio maxime posse defendi. Id. pro Flac. Lyfianias adeptus est Ordinem Senatorium. Tacit. l. 15. Ann. c. 28. Senatoria aetas. Sueton. in Claud. c. 24. Senatoria dignitas.
Senatus, us, m. *Senato, Βουλή, γερουσία*, multitudo virorum, qui sunt Ordinis Senatorii: Summus ac princeps in Rep. ordo. Inde autem nomen accepit, ut bene ait *Festus*, quia e senioribus constabat, haud aliter, ac Lacedaemone, quod ex *γερουσία* constabat, *γερουσία* vocabatur. *Cic. de Senect. c. 6.* Consilium, & ratio, & sententia, nisi esset in senibus, non summum Consilium maiores nostri Senatum appellarent. Apud Lacedaemonios quidem ii, qui amplissimum Magistratum gerunt, ut sunt, sic etiam appellantur senes. *Ovid. 5. Fast.* Nomen & aetatis mite Senatus habet. ¶ Notat etiam dignitatem Ordinis Senatorii, quam aliquis impetrabat a Regibus, a Consulibus, a Cenforibus, ab Imperatoribus. *Cic. l. 13. Fam.* Hoc autem tempore cum Caesar in Senatum legit. h. e. ei contulit dignitatem Senatoriam. ¶ Item notat locum, in quem Senatores congregabantur, ut sententiam de Republica dicerent, qui etiam Curia dicebatur. *Cic. l. 4. Fam. ep. 1.* Te frustra in Senatum, five potius in conventum Senatorum esse venturum. ¶ Item ipsum consensum, seu fedicta Senatorum. *Sueton. in Ner. c. 12.* In orchestra senatumque descendit. ¶ Dicitur etiam *Senatus, ii*, 2. declin. *Cic. Divinat. in Ferr. c. 3.* Quod in unaquaque re beneficio senati, populique R. juris habui. *Id. ad Brut. ep. 2.* Neque senatum, neque senati ducem. *Jallust. in Catil. c. 30.* Senati decretum. ¶ *Senatum esse, & Senatum**

haberi, est Senatores convocari ad quippiam deliberandum. *Cic. 2. Fam. ep. 4.* Senatus haberi ante Cal. Febr. non potest. *Id. ibid. ep. 2.* Eo die senatus erit futurus. ¶ Senatum mittere, dimittere, *licenziare i Senatori, sciario il congresso. Cic. Q. Fr. l. 2. ep. 1. & de amic. c. 3.* ¶ Senatum vocare, convocare, cogere, edicere, *far consilio, radunar i Senatori. Cic. 5. Fam. ep. 2. & l. 10. ep. 12. & 28. Sic Sueton. in Caes. c. 80.* Senatum edicere in Curiam Pompeji. ¶ Similiter Senatum habere dicebantur ii Magistratus, qui ius habebant Senatus convocandi. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 4.* Cum pomerium postea intrasset habendi senatus causa. ¶ In senatum venire, interdum significat senatorem fieri. *Cic. pro Flacc. c. 18.* Uque ad illam aetatem in senatum venire non potuit. ¶ Dari senatus dicitur, cum legati in senatum admittuntur, & audiuntur. *Nepos in Annib. c. 7.* Priusquam his (Legatis Rom.) senatus daretur, navem conscendit. ¶ Senatum movere aliquid, est e senatu ejicere. *Cic. pro Cluent. c. 43.* Ut alter de senatu moveri velit, alter retineat, & ordine amplissimo dignum existimet.
Senatus auctoritas V. in seq. dictione.
Senatusconsultum, i, *decreto del Senato, Βουλαιον*, Senatus sententia, si ve id, quod Senatores decreverunt. *Cic. 1. Catil. Habemus enim Senatusconsultum in te, Catilina, vehemens, & grave. Id. ad Q. Fr. ad 4. Idus Majas Senatusconsultum factum est de ambitu in Afranii sententiam.* ¶ Etiam senatus auctoritas, decretum Senatus erat, cum hoc tamen discrimine, quod cum senatus legitimus, id est quo loco, quo die, quo numero, a quo Magistratu oporteret, habitus, aliquid vel de publica, vel de privata re decreverat, tum, si ex collegio Tribunorum Pl. nemo intercedebat, rata Senatus voluntas erat, & Senatusconsultum dicebatur, eoque nomine inscriptum publicis tabulis consignabatur. Sin autem vel Senatus non legitimus aliquid decreverat, vel Tribunas Pleb. intercesserat, infirmum, ac prorsus irritum decretum illud erat, nec Senatusconsultum, sed *Senatus auctoritas* vocabatur, propterea quod auctoritatem quandam publicis tabulis testata Senatus voluntas habere videbatur. *Livius l. 4. c. 57.* Si quis intercedat senatusconsulto, auctoritate se fore contentum. *Cic. 1. Fam. ep. 7. S. C. nullum extat, quo reductio Regis Alexandrini tibi adempta sit, eaque, quae de ea scripta est, auctoritas, cui seis intercessum esse, tantam vim habet, ut & C. Caelius Cicero epist. 8. l. 8. Fam. referens verba Cuspidam Senatusconsulti.* Si quis huic S. C. intercesserit, Senatus placere auctoritatem prescribit, & de ea re ad Senatum, Populumque referri. ¶ Interdum tamen senatus auctoritas pro S. C. accipitur. *Cic. pro Muma sua c. 37.* Ex senatus auctoritate & Senatum, & omnes bonos motus vestre vidi. Eius autem orat. pro Sext. c. 11. & 12. & pro Planc. c. 35. aperte colligitur, de ea re Senatusconsultum factum fuisse. *Id. 2. de legib. 15.* Senatus auctoritas de Bacchanalibus. *Ex Livio* autem constat *l. 39. c. 18. & 19.* senatus illud consultum fuisse.
Seneca, m. 2. nomen duorum excellentium virorum. L. Annæus Seneca filius M. Annæi Senecæ viri Cordubensis, Equestrus Ordinis, eruditissimi, ex Elbia Albina, frater Junii Annæi Gallionis, & L. Annæi Melæ patris Lucani, Philosophus Stoicus, præceptor Neronis Imp. a qua divitiis ingentibus auctus, cum in Pisonianæ conjurationis suspicionem venisset, iussu mortem sibi eligere, sibi venas incidit, & interit. Piura egregie scripsit, quae adhuc extant. *Plin. l. 14. c. 4.* cum vocat principem eruditionis. De ejus eloquentia judicium habes apud *Quintilian. l. 10. c. 1. & Gel. l. 12. c. 2.* ¶ Senecam dictum, quod canus natus sit, scribit *Cassiodorus*. ¶ Libri Declamationum, qui una cum hujus Senecæ scriptis esse solent, ad ejus patrem, quem diximus, M. Annæum referuntur. ¶ L. Annæus Seneca, alter, similiter Cordubensis, Poeta tragicus. Scripsit tragedias decem gravissimo stylo, adeo, ut Tragicorum princeps vocitetur. Sunt tamen, qui harum auctorem in dubium vocant.
Senecio, onis, herba capite numerosa lanugine asperfo, cauliculis subrubicundis, ita dicta, quod vere canescit. *Plin. l. 26. c. 13.* ¶ Est etiam cognomen Romanum, ut *Claudius Senecio, Herennius Senecio, & c.* quorum meminit *Tacit. & Plin. jun.*
Senecta, a, i. idem ac senectus. *Cic. de Sen. c. 8. ex Cicil. Tunc etiam in senecta hoc reputo miserrimum, sentire, ea aetate se esse odiosum alteri. Virg. 6. Æn. Vires ultra, fortemque senecta.*
Senectus, utis, f. *vecchiezza, ٤٢٢٢٢*, Ger. *das alter*, Gal. *viallesse*, Hisp. *la veiez, γηρηξ*, senum aetas, de qua V. in *Ætas. Cic. in Top. Senectus est occasus vitæ. Id. de Sen. Temeritas est videlicet florentis aetatis, prudentia senectutis. Id. 5. Fin. c. 11.* Homo senectute confectus. *Id. in Brut. c. 48.* Ad summam senectutem vivere. *Id. Phil. 8.* Summa senectute esse. ¶ Eleganter translate sumitur pro gravitate, & maturitate. *Cic. in Bruto, c. 2.* Cum oratio jam nostra canesceret, haberetque suam quandam maturitatem, & quasi senectutem. *Id. ibid. c. 76.* Plena litterarum senectutis oratio. ¶ Item pro aufferitate, & tristitia, quae propria senum est. *Horat. Epod. 13.* dumque virent genua, & decet, obducta solvatur fronte senectus. ¶ Senectus præterea dicitur pellis, quam verno tempore serpentes exuunt, quae a *Græcis γηρηξ. Plin. l. 8. c. 30.* Angues eodem modo, & stelliones senectum exuere, eamque protinus devorant.
Senectus, a, um, idem ac senilis. *Lacr. l. 3. v. 779.* Quidve foras sibi vult membris exire senectus? *Jallust. l. 4. Hist. apud Priscian.* Omnes a quibus aetas senecto corpore, animus militaris erat. *Plur. Amph. 4. 2. v. 13.* Senecta in aetate a me mendicis malum. *Apul. l. 7. Metam. Senecta infirmitas.*
Senensis, fe, adject. ad Senam urbem pertinens, ut Senense prædium, apud *Cic. de clar. Orat.* quo scilicet non longe a Metauro fl. Afrubal sulus est. Senensis colonia. *Plin. l. 3. c. 14.*
Senō, es, nui, n. 2. *essere vecchio, ٧٢٢*, Ger. *ve den alten*, Gal. *viailir*, Hisp. *enviescer, γηρηξ*, senex sum. *Catull. de Phafelo, 4.* Quete recondit senet. *Sueton. in Aug. c. 2.* Avus tranquillissime senuit. ¶ Ab hoc verbo *Priscian. l. 9.* deducit particip. *senectus, a, um*, quod V. Senefcendus, a, um, particip. a senefco. *Varr. l. 5. L. P. pag. 48.* Sæculum dictum a senē, quod longissimum spatium senefcendorum hominum id putantur.
Senefco, is, n. 3. *invecchiarsi, divenire vecchio, γηρησκω*, senex fio. *Ovid. 6. Fast. v. 771.* Tempora labuntur, tacitissime senefcimus annis. *Plin. l. 6. c. 4.* Fœminas gigni celerius, quam mates, sicut celerius senefcere. ¶ Translate sumitur pro decretere. *Varr. l. 1. de R. R. c. 37.* Quaedam facienda in agris potius crescente Luna, quam senefcente. *Cic. 2. Tusc. c. 2.* Atque Oratorum quidem laus ita ducta ab humi: venit ad summum, ut jam, quod natura fert in omnibus fere rebus, senefcat, brevique tempore ad nihilum ventura videatur. ¶ Item pro remitti, relaxari. *Cic. l. 7. Fam. ep. 7.* Sed vilia est mihi loci mutatio, vel animi etiam relaxatio, vel ipsa fortasse jam senefcens morbi remissio profuisse. ¶ Item pro declinare. *Cic. 2. de nat. Deor.* Quorum alterum hyemi senefcendi adjunctum est, alterum ætati. *Liv. l. 29.* Annibalem ipsum jam & fama senefcere, & viribus. ¶ Item pro aboleri, interire. *Liv. l. 3.* Vilita senefcunt, maturefcunt virtutes, ¶ Item

¶ Item pro deprimi . Cic. 2. de Or. Ut laudem eorum jam prope fenescerentem , quantum possem , ab oblivione hominum , atque a silentio vindicarem . ¶ Item pro vanum fieri . Liv. 1. 35. c. 12. Ne cunctando fenescerent consilia . ¶ Item pro torpescere . Liv. 1. 1. Civitas otio fenescit . ¶ Particip. *fenescendus* , *che ba* , o *devo invecchiare* . Varr. l. 5. de L. L. Seculum dictum a fenae , quod longissimum spatium fenescendorum hominum id putarunt .

Senex , is , m. & f. *vecchio* , *ἄγος* , Ger. *alt* , Gal. *vieil* , Hisp. *viejo* , *γῆρας* , senio confectus , ætate proventus , grandis natu . Differt a *vetus* . Nam *senes* vocantur quantum ad privatam ipsorum vitam , quod usque ad senilem ætatem vixerunt , *veteres* quantum ad publicum tempus , quod alia ætate vixerunt , etiam si ad senium non pervenerint . Var. l. 6. de L. L. *ex poeta* : Nam vere pufus tu , tua amica fenex 'st . Cic. de *senect.* c. 13. Nec unquam sum assensus illi veteri proverbio , quod monet , mature fieri senem , si diu velis esse fenex . Plaut. Mil. 3. 1. 37. Senex neutiquam ingenio est . ¶ Eleganter dicitur de rebus inanimatis . Martialis. l. 3. ep. 58. Multa flagrat testa fenibus autumnis . h. e. vino multorum annorum . Plaut. Stich. 5. 1. 8. Quasi fenex tabescti dies . h. e. nocti proximus . Cicero pro *Sexto* . c. 9. Senex memoria clarorum hominum . Alii aliter leg. ¶ *Senicis* , vel *senecis* in genit. pro *senis* dixit Plautus in *fragm. Cistellar. vel Cistellar. apud Priscian.* l. 3. ¶ Comparat. est *senior* . Varro apud *Conserin.* de die nar. c. 15. seniores distinguit a fenibus ea ratione , quod seniores vocatos ait , qui quarto ætatis gradu sint usque ad annum sexagesimum , quod tum primum fenescere corpus incipiat : fenex vero esse , qui ultra eam ætatem processerint , quod eo tempore corpus fenio jam laboret . Verum hoc discrimen a Scriptoribus non servatur . Nam Annibal apud Liv. l. 30. c. 30. fe fenem appellat , 44. annos natus , auctore *Polybio* . Sic contra *senior* pro fenae passim legitur usurpatum . Ovid. 12. Met. v. 183. Tum senior , Quamvis obset mihi tarda vetustas , &c. de Nestore loquitur . Quintil. l. 3. c. 1. de *Isocrate* . Eo feniore præcipere Aristoteles pomeridianis scholis cœpit . ¶ Seniores interdum idem sunt ac Senatores . Liv. l. 14. c. 60. Publice ad Seniores (ita Senatum vocabant) mandata habuisse . Var. l. 4. de L. L. Senaculum vocatum , ubi seniores confisterent . ¶ Sæpe *senior* adjectivè usurpatur . Ovid. 15. Met. v. 479. mortem fenioribus imputet annis . Cic. 2. de Leg. c. 4. Quæ vis non modo fenior est , quam ætas &c.

Seni , æ , 2 , adject. numerale distributivum , a *sex* . Curt. l. 8. c. 14. Senos viros singuli currus trahebant . *sei uomini per cocchio* . ¶ Sæpe sumitur pro cardinali *sex* , *sei* . Cic. 4. Ver. c. 49. Pueri annorum fenum fenatorium nomen nundinati sunt . Ovid. 5. Fast. v. 623. post decies fenos annos . h. e. sexaginta .

Senica , æ , f. *vecchia* , mulier fenex . Pompon. apud Non. c. 1. n. 59. Me exercet fenica nequam .

Seniculus , li , m. *vecchietto* . Apul. l. 1. Met. sub fin. Demonstrat feniculum in angulo fedentem .

Senidendi , æ , 2 , adject. *sedici* , decem , & *sex* . Tacit. Ann. 1. c. 36. Missioem dari vicena stipendia meritis , exauctoratos qui fenadena fecissent .

Senilis , & le , o , 3 . *fenile* , id *vecchio* , עריוני , Ger. *altlich* , Gal. *de vieillard* , Hisp. *de viejo* , γερωνικός , quod ad fenem pertinet . Cic. de D. v. l. 2. c. 23. Is autem Tages puerili specie dicitur visus , sed fenili fuisse prudentia . Ovid. 5. Fast. v. 58. Inque suo pretio ruga fenilis erat .

Seniliter , adv. γερωνικῶς , more fenium . Quintil. l. 1. c. 11. Tremere feniliter .

Senio , onis , m. 3 . *igis* , iactus sali sex puncta continens , ita dictus a numero fenario . Sunt tamen inter eruditos , qui putant , fenionis nomine quaternarium numerum intelligi . V. Interpret. ad *Sueton.* in *Aug.* c. 71. ¶ *Perf. fat.* 3. v. 48. quid dexter fenio ferret , Scire erat in votis , damnosa canicula quantum raderet *Sc.* Martialis. l. 13. ep. 1. Senio nec nostrum cum cane quasat ebur . *Sueton. loc. cit.* Talis enim iactatus , ut quisque canem aut fenionem miserat , in singulos talos singulos denarios in medium conferebat .

Senior . V. *Senex* .

Senipes , edis , adject. sex pedibus constans , *Sidon. carn.* 23. v. 131. de *Menandro* : Hic dum fenipedem stilum polibat . h. e. versus sex pedum , fex fenarios .

Senium , ii , n. *vecchiaia* , idem quod fenectus , & quæ inde sequitur infirmitas . Cic. de *Univ.* Quod omni morbo , feniove caret . ¶ Translate *Id. pro Mib.* Luget fenatus , moræt equætor ordo , tota civitas confecta fenio est . *Horat. l. 1. ep. 18.* Surge , & inhumanæ fenium depono Camœnz . h. e. morositatem , tristitiam . *Turpil. apud Non.* c. 1. n. 1. Quia odio ac fenio mihi sunt hæ nuptiæ . h. e. tædio , ut idem *Nonius* interpretatur . Sic *Plaut. Truc.* 2. v. 13. Id illi morbo , id illi fenio est , ea illi miseræ miseria est . ¶ Senium lunæ est ultima ejus decretaentia , cum proxime ad novilunium accedit . *Plin. l. 7. c. 48.* Quidam Lunæ fenio annum determinabant , ut Ægyptii , itaque apud eos aliqui singula millia annorum vixisse produntur . ¶ Intèdum fenium dicitur de homine fenae , tristi , moroso , difficili . *Terent. 2. 3. 10.* Ut illum Dii Deque fenium perdant , qui ne hodie remoratus est .

Senna , m. 3 . Senna , *Misa* , fl. Umbriæ , in ora Senonum , qui ad Senogalliam urb. mari Hadriatico excipitur . Ortellio est *Cesano* , inter Fanum , & Senogalliam .

Senogallia , fœm. *Sinagaglia* , urbs Umbriæ . *Plin. l. 3. c. 14.* V. Senna .

Senones , um , m. populi Galliæ Lugdunensis , nunc *la Diocesi di Sens* , & *d' Auxerre* . *Plin. l. 4. c. 18.* Hi aliquando Alpes transgressi una cum aliis Galliæ populis in Italiam descendunt , eamque regionem infedere , quæ ab Utente fluvio usque ad Ælium extenditur , indeque Romanis aggressi incenderunt A. U. 365. tandemque a Furio Camillo fugatique sunt . V. *Liv. l. 5. c. 33.* &c. Ab his Senogallia condita , & dicta est , ut supra diximus in *Sena* . *Strab. l. 5. lib. 3. v. 198.* Et Senonum furias Latiz fenere cohortes . ¶ Item populi Germaniæ , Suevorum pars , quos rectius Semnones vocari , volunt Geographi . *Vellej. lib. 2. cap. 106.*

Sensatus , a , um , adject. *senfoso* , *πυρρῶς* , sensu pollens . *Jul. Firmic. l. 5. c. 12.* Mars homines faciet sensatos , callidos , astutos .

Sensibilis , & le , o , 3 . *fenfibile* , Ger. *empfindlich* , Gal. *fenfible* , Hisp. *fenfible* , εἰσθητός , quod fenfibilis , vel fenfiri potest , idest percipi aliquo ex quinque fenfibus externis . *Senec. epist. 124.* Sensibile iudicant bonum ; nos contra intelligibile . *Apulej. in Trismegisto* . Mundus , qui dicitur fenfibilis , receptaculum est omnium fenfibilium specierum .

Sensibiliter , adv. *fenfibilmente* . *Arnob. l. 7.* Nec odor fenfibiliter commovere potest eos aura nidoris alijus .

Sensiculus , i , m. εἰς διουραγίον , exigua fenentia . *picciolo pensiero* , o *fenfimento* . *Quintil. l. 8. c. 5.* Inde minuti , corruptique fenuliculi , & extra rem petiti .

Sensiter , ra , rum , εἰσθητικῶς , fenfem ferens . *Lucr. l. 3. v. 273.* Sensiter unde oritur primum pro viscera motus . & v. 938. Longe ab fenfiferis primordia motibus erant .

Sensitico , as , a . 1 . *render fenfibile* . *Martian. Capel. l. 9. de Musica* : Hac potuit rupes fenfificare tonis .

Sensiticosus , a , um , εἰσθητικῶς , quod fenfus causam præstat . *Macro-*

l. 7. Satyr. c. 9. Spiritamentum fenficum ad sua quæque loca naturali lege ducentes .

Sensilis , & le , o , 3 . εἰσθητός , fenfibus subiectus , idem ac fenfibilis . *Lucr. l. 2. v. 887.* Ex infenfibilibus ne credas fenile signi .

Sensim , adv. a *poco* , a *poco* , *εὐκῶς* , Ger. *gemächlich* , Gal. *peu a peu* , Hisp. *poco a poco* , *γῆρα* , *ἰσχυρῶς* , paulatim , p. dentem . *Cic. de Senect.*

Sensim , & sine fenfu ætas fenfecit . *Id. 1. Offic.* Magis decere fenent fenientes fenfem diluere (amicitiam) quam repente præcidere . *Id. ibid. c. 33.* Sensim pedetentimque mutationem facere .

Sensuâlis , e , adject. *fenfibile* , *che ha fenfo* , fenfu præditus . *Tersull. de anim. c. 41.* Stoici somnum resolutionem fenfualis vigoris affirmant . *Prudent. in Romano* , v. 336. Adem sibi ipse (Deus) mente in hominis condidit Vivam , fenentem , fenfualem , stabilem .

Sensualitas , atis , *fenfibilitas* . *Tersul. de anim. c. 17.* Placo irrationalem pronuncians fenfualitatem .

Sensum , i , id quod inente conceptum est , *fenfimento* , *σῆμα* , & usurpatur in num. plurali . *sc. 1. de Or. c. 8.* Quod exprimere dicendo fenfa possumus . *Id. l. 3. c. 14.* Senia mentis , & consilia lic verbis explicat .

Sensus , us , m. 4 . *fenfo* , *fenfimento* , *ἴσχυς* , Ger. *fin* , Gal. *fenf* , Hisp. *fenfido* , εἰσθητός , facultas animæ , qua objecta fenfibilita apprehenduntur , a sup *fenfium* verbi *fenfio* . Sensuum alii sunt externi , alii interni . Externi sunt quinque , visus , auditus , olfactus , gustus , tactus . Interni duo sunt , fenfus communis , & phantasia , five imaginatio , ad quam pertinet memoria . Differunt autem *fenfus* , & *fenfs* . Nam *fenfus* sunt facultates , quibus res fenfimus , *fenfa* sunt res , quæ fenfiuntur . *Cic. 2. de nar. Deor.* Sensus autem interpretes , ac nuntii rerum in capite , tanquam in arce , mirifice ad usus necessarios & tacti , & collocati sunt . *Plin. l. 10. c. 69.* Ex fenfibus ante cætera homini tactus , deinde gustus : reliquis superat a multis . Aquilæ clarus cernunt , vultures sagacius odorantur , liquidius audiunt talpe obruta terra , tam densò , atque surdo naturæ elemento . ¶ Ponitur etiam pro actione fenfendi . *Cic. 3. Ver. c. 18.* Tametsi nullus in te fenfus humanitatis , nulla ratio unquam fuit religionis . *Sulpic. ad Cic. l. 4. Fam. ep. 5.* Si quis etiam interis fenfus est . ¶ Item pro fenfentia , opinione . *Cic. l. 1. Fam. ep. 9.* Unum fere fenfium fuisse bonorum omnium . *Id. 15. Attic. ep. 7.* Valde mihi placebat fenfus ejus de republica . *Id. in Partition. c. 36.* Penetrare ad fenfium , opinionemque judicis . Huc pertinet illud *Quintil. l. 8. c. 5.* ubi docet , fenfium proprie esse corporis , consuetudinem tamen tenere , ut pro mentis conceptu accipiat , seu pro eo , quod quis animo fenfent . *Terent. Adel. 4. 1. 17.* Ego illius fenfium pulcre calleo . ¶ Sensus communis est iudicium , fer opinio , quam omnes habere solent de rebus , qui usu rerum , & consuetudine acquiritur : unde stulti & hebetes communi fenfu carere dicuntur . *Quintil. l. 1. c. 2.* Sensus ipsum , qui communis dicitur , unde difcet , cum fe a congressu , cum non hominibus solum , sed mutis quoque animalibus naturalis est , segregavit ? *Horat. l. 1. sat. 3. v. 69.* communi fenfu plane caret . ¶ Est etiam fenfus idem quod verborum fenfentia , seu id , quod verbis fenficiatur , *fenfo* , *fenficiato* . *Senec. epist. 7.* Egregia dicta circa eundem fere fenfium . *Gal. l. 7. c. 2.* Horum versus fenfus sic est . *Rhad. fab. 63. v. 19.* Nec testamenti potuit fenfus colligi . ¶ Præterea interdum ponitur pro notitia , iudicio , captu . *Cic. 1. de Orat. c. 3.* Ut id maxime excelat , quod longissime fit ab imperitiorum intelligentia , fenfucque disjunctum . ¶ Item pro affectu , seu motu animi . *Id. 2. de Orat. c. 43.* Tantam habet vim , si est suaviter , & cum fenfu tractatum , ut , &c. *Id. de amic. c. 8.* Sensus amoris . *Id. pro Flacc. c. ult.* Percipere fenfem ex mœore patrio . *Id. 3. de Orat.* Ut oratio admirabilis , ut polita fit , ut fenfus , ut dolores habeat .

Sententia , æ , *fenfentia* , *parere* , *opinio* , *ἔννοια* , Ger. *meinung* , Gal. *fenfentia* , Hisp. *fenfencia* , *ὑπόμνημα* , id , quod animus fenfent , animi fenfus , vel iudicium , conceptus mentis , opinio . *Cicero pro R. Am.* Id , quod ad rem mea fenfentia maxime pertinet . *Id. 3. de Leg.* Id totum dixi ex Crassi sapientissimi hominis fenfentia . *Id. 4. Fam. ep. 4.* In hac vim fenfentia , ut nihil faciamus . *Id. 3. Off. c. 33.* Si honestatem tueri fenfentia est . *fo s'ba intenzione* , o *voglià* . *Id. 7. Fam. ep. 24.* Manere in fenfentia . Et l. 16. ep. 3. Esse in eadem fenfentia . *Id. ad Q. Fr. l. 2. ep. 1.* dicere fenfentia de aliqua re . Et *ibid.* ire in fenfentiam alijus . Et *ibid.* Rogari fenfentiam . *esser dimandato del suo parere* . *LaFont. l. 1. c. 10.* In fenatu deorum summæ est auctoritatis , primæque fenfentiz . h. e. primus omnium fenfentiam rogatur . *Cæf. l. 1. B. C. c. 1.* In eandem fenfentiam loquitur Scipio . *Ter. Adel. 3. 5. 5.* Sin aliter de hac re est ejus fenfentia . *Rufus Cic. pro Cal. c. 29.* de fenfentia alijus aliquid facere , *di parere* , a *uggestione d' altri* . ¶ Ex fenfentia , est ex voto , ad voluntatem , prout cupimus . *Cicero Fam. 2. ep. 7.* Quoniam fati fenfentia , & ex mea fenfentia Kempub. gefimus . *Id. 3. Attic. ep. 20.* Omnia sunt ex fenfentia . ¶ Ex animi fenfentia , fenficiat vere , sincere , fideliter . *Cic. 3. Off. c. 29.* Quod ex animi tui fenfentia juraveris , id non facere , perjurium est . *Id. 3. de Or. c. 64.* Ridicule illud L. Porcius Naïca fenfentia Catoni ; cum ille : Ex animi tui fenfentia tu uxorem habes ? non hercule , inquit , ex mei animi fenfentia . Hic secundo loco ex animi fenfentia fenficiat ex voto , libenter . ¶ De sua fenfentia facere aliquid , *si suo fenfo* , *di suo capriccio* , *Liv. lib. 38. cap. 45.* ¶ Sumitur etiam fenfentia pro iudicato , idest pro decreto , & imperio iudicis , quo decernit ex lege , vel ex æquo , & bono . *Quintil. lib. 5. cap. 13.* Apud iudices quidem secundum leges dicturos fenfentiam , de confefsis præcipere ridiculum est . *Cic. Ver. 6.* Iudices cum de te fenfentiam ferrent . *Id. 1. de Or.* Socrates damnatus primis fenfentis . *Id. rursus Ver. 6.* Sensus omnibus fenfentis absolvitur . ¶ Item pro re , quæ verbis exprimitur , *fenficiato* , *fenfo* . *Cic. 1. de Or. c. 2.* Quid est enim tam furiosum , quam verborum vel optimorum , atque ornatissimorum fonitus inanis nulla subiecta fenfentia , nec fenfentia ? ¶ Fenfentia item est genus Figuræ Rhetoricæ . *Quintil. l. 8. c. 5.* Sententias etiam vocamus lumina orationis , præfertim quæ in clausulis sunt brevier collecta , ut , Obsequium amicos , veritas odium parit . *Auctor ad Her. l. 4.* Sententia est oratio sumpta de vita , quæ aut quid fit , aut quid esse oporteat in vita , breviter ostendit , hoc modo , Difficile est primum virtutem revereri , qui semper secunda fortuna fit usus . *Cic. 1. de Or. c. 8.* Sapientibus fenfentis ornata oratio .

Sententialiter , adv. *in forma di fenfentia* , o *decreto* . *Macrobi. l. 5. Satyr. c. 16.* Sententialiter proferre . *Tersullian. de carn. Christi* , cap. 18. Sententialiter , & definitivè pronuntiare .

Sententiola , æ , *γυναιδιον* , parva fenfentia . *Cic. 3. Phil. c. 9.* Sententiolas edicti quisdam memoriz mandavi .

Sententiöse , adv. *fenfentiosamente* , *γυναιδικῶς* , per fenfentias . *Cic. 2. de Or. c. 71.* Sæpe etiam fenfentiose ridicula dicuntur . *Id. in Orat. c. ult.* Compofite , & apte sine fenfentis dicere infantia est ; fenfentiose autem sine verborum & ordine , & modo , infantia .

Sententiösus , a , um , *pieno di fenfentia* , Germ. *vollspruche* , Gall. *fenfentieux* , Hisp. *fenfentioso* , *γυναικολογικός* , quod fenfentis abundat , id est dictis quibusdam breviter collectis . *Cic. in Brut. c. 95.* Genera autem

Sententia, dictio duo sunt, unum sententiosum, & argutum, sententiosum non tam gravibus, & feveris, quam coninnis, & venustis, &c. Sententium, i, n. *prunaria*, ἀγρῶν, locus, in quo sentes abundant. *Plaut. Capt. 4. 2. 80.* Non enim est in senticeto, eo non sentis. **Senticetio**, a, um, *prunaria*, ἀγρῶν, spinosus, & asper, a *sentis*. **Africanus apud Festum**. Quam sententiosa verba pertorquet turba. **Sentina**, a, f. *sentina*, Ger. *der phuel in Schiff*, Gal. *sentine*, Hisp. *sentina*, ἀνάγος, pars navis inferior, in quam, quicquid insillat aquarum, defluit, quibus corruptis tetrum odorem emittit. *Cæf. l. 3. B. C. 2. 28.* Milites confictati & tempestati, & sentinæ vitium. *Cic. de Sen.* Cum alii malos scandant, alii per foros curant, alii sentinam exhauriant. ¶ Translate sumitur pro infima conditione, vel statu, vel fortuna. *Cic. l. 9. Fam. ep. 15.* Sedebamus in puppi, clavumque tenebamus, nunc autem vix est in sentina locus. ¶ Item pro face plebis, præfatum pro turba forensi. *Cic. Att. l. 1. ep. 16.* Qua emptio constituta diligenter, & sentinam Urbis exhauriri, & Italiz solitudinem frequentari posse arbitrabar. ¶ Item pro multitudine hominum celsitiorum. *Cic. in Catil. 2. c. 4.* O fortunatam Rempublicam, si quidem hanc sentinam hujus Urbis egerit. **Sentio**, as, n. 1. *sentire*, Sentinare, satagere, dictum a sentina navis, quam quis, ut aqua liberet, & evacuare contendit. Itaque sentinare, subtiliter periculum vitare. Cæcilium: Caput consilium, postquam sentinat satis. Hæc Festus. Itaque sentinare est vitandi naufragii causa sollicitè sentinam exhaurire. *Gel. l. 19. c. 1. de maris tempestate*: Tum postea complorantibus nostris omnibus, atque sentinantibus, dies quidem tandem illuxit, sed nihil de periculo, neque de sævitia remissum. Ita legit *Scaliger ad Festum*. Alii in sentina satis agitur. **Sentiosus**, a, um, adject. *Cato apud Non. c. 2. n. 645.* Si indu naves putidas, & sentinosas commeatum onerare volebant. *b. e.* in sentina vitiosus. **Sentinum**, n. 2. *Sentino*, opp. Umbrie, in conf. Piceni, ad Sentinum fl. apud Saxoterratum, eversum a Longobardis. Pop. Sentinates, a. *apud Plin. l. 3. c. 14.* **Sentinus**, i, m. Deus, qui sensus puerperio largiri putabatur. *Augustin. l. 7. de Civ. Dei. c. 2.* **Sentio**, is, fi, sum, a. 4. *sentire*, פִּחַח, Ger. *empfinden*, Gal. *sentis*, Hisp. *sentir*, αἰσθάνομαι, sensu percipio. *Cic. 2. Phil. c. 45.* Sed nimirum, ut quidam morbo aliquo, & sensus stupore (suavitatem cibi non sentiunt). *Id. 3. de Or. c. 42.* Non ut dictum est, in eo genere intelligitur, sed ut sensum est. *Plaut. Curc. 1. 2. 69.* Sentio sonitum. *Cæf. l. 1. B. C. c. 67.* Censebant, ut noctu iter facerent; posse prius ad angustias perveniri, quam sentirentur. *Plin. l. 32. c. 4. ad fin.* sentire morbos articulos. ¶ Translate dicitur de animo pro intelligere. *Cic. 1. Off. quod unum hoc animal sentit, quid sit ordo, quid sit, quod deceat in factis, dilisque, qui modus. Id. pro Arch. Num. & ipse animus sentit, nescio quid in se esse divinum.* ¶ Item pro advertere, *accogersi*. *Cic. de Am. c. ult.* Nunquam illum ne minima quidem re offendi, quod quidem senserim. *Ter. Adel. 3. 8.* Si me senseris eum queritare. ¶ Item pro judicare, exultare, opinari, *aver sentimento*. *Cic. l. 1. Fam. Nos hoc sentimus, si exploratum tibi sit, te illius Regni posse potiri, non esse celandum. Id. l. 4. Familiare vero ejus, & ii quidem, qui illi jucundissimi sunt, mirabiliter de te sentiunt, & loquuntur. Id. in Catil. Qui omnia de Republica præclara, atque egregia sentirent. Id. pro R. An. c. 49.* Fateor, insensisse, qui cum illis senserim. idest fuerim ejusdem opinionis. *Id. 4. Catil. c. 7.* Causa enim est hæc inventa sola, in qua omnes sentirent unum atque idem. ¶ Famem sentire, est fame laborare. *Liv. l. 25.* Famem Campani sentiebant. ¶ Cariem sentire, est cariem pati. *Plin. l. 12. c. 7.* Celeriter ea cariem sentit. hoc est efficitur cariosa. ¶ Vetusitatem sentire, est fenescere. *Plin. l. 11. c. 42.* Ita temperato, ut vetustatem non sentiret. ¶ Sentire pro aliquo, vel ab aliquo, est sua sententia ei favere, ab ejus partibus stare. *Plaut. Rud. 4. 5. 6.* Omnia patior, dum hic a me sentiat. *Gel. l. 5. c. 10.* Nam si judices pro causa mea senserint. ¶ Sentire graviter de aliquo, est malam de eo opinionem habere. *Cæf. l. 2. B. C.* Quid enim irati gravius de vobis sentire possent? Sic male sentire de aliquo, apud *Quintil. l. 2. c. 2.* ¶ Sentire humiliter, & demissè de aliquo, *aver basso concetto*. *Cic. Tusc. 5. c. 8.* ¶ Sensi pro sensisti legitur apud *Terent. Andr. 5. 3. 11.* **Sentis**, is, f. m. 3. *spina*, ἴα, Ger. *dorn*, Gal. *spine*, Hisp. *espina*, ἀγρῶν, spina. *Virg. 2. Æn.* Improvisum aspris veluti qui sentibus anguem pressit humi nitens. *Col. l. 6. c. 3.* Liberantur arva sentibus, qui æstivo tempore per Canalicæ ortum recisi, plerunque intereunt radicibus. ¶ Sentis canis dicitur quoddam rubi majoris genus crassa quædam mora ferens, Græcis *κνωσβάτες*, *Col. l. 11. c. 3.* ¶ Translate sentes dicuntur a *Plaut. Cæf. 3. 4. 1.* servi rapaces, quia, inquit, quod tetigere, illico rapiunt, si eas ereptum, illico scindunt. **Sentifico**, is, n. idem quod sentio, cognosco, adverto. *Lucret. l. 3. el. 393.* Quam primordia sentificant concussa animai. Et *l. 4. v. 587.* Et genus agricolum late sentificere. **Sentus**, a, um, *ovido*, ἀστρο, ἀγρῶν, horridus, inflar loci sentibus obstitit. *Ter. Eun. 2. 2. 5.* Video sentum, squalidum, ægrum, pannis, annisque oblitum. *Virg. 6. Æn. v. 462.* Per loca senta situ cogunt. **Seorum**, adv. *separatamente*, נָבֵר, Ger. *sonderlich*, Gal. *a part* *part*, Hisp. *a parte*, *separatim*, *Plaut. Epid. 3. 3. 21.* In ædiculam seorum isthæc eat, jube. *Cæf. l. 8. Fam. ep. 9.* Quod seorum a Collega puto mihi omnia paranda. *Liv. l. 22. c. 52.* Tradiditque in custodiam omnes sunt, sed seorum cives, sociique. ¶ Seorum ab aliquo sentire, est diversam ab eo habere opinionem. *Plaut. Capt. At ego ajo, recte, qui abs te seorum sentio.* ¶ Interdum significat nominativum. *Ter. Adel. 5. 9. 14.* Omnibus gratiam habeo, & seorum tibi præterea, Demea. **Seorus**, adv. idem ac seorum. *Plaut. Rud. 5. 2. 27.* Nummi octingenti aurei in marsupio infuerunt. Præterea centum denaria Philippæa in pasculo seorus. *Africanus apud Charif. l. 2.* Principium hoc oro, in animo ut sic tuo statuas, Officiis cogi, ut abs te seorus sentiam de re uxoria. *Luc. l. 4. v. 496.* Seorus item sapor oris habet vim, seorus odores nascuntur. **Seorus**, a, um, adject. *separato*, seorum positus. *Terentian. Maurus de carne jambico in fine*: Nunc quia quæ potui videor tractasse seora. *Auson. Idyll. 17. v. 5.* seorus obstitunt studiis. **Sepa**, V. Seps, sepsis. **Sepacæus**, a, um, adject. idem quod sebacæus. *Apulej. l. 4. A. A. Cereis*, sepacæis instrumentis clarescunt tenebræ. **Sepa**, aris, o. divisus, separatus, diversus. *Solin. c. 7. de Baotia.* Duo humina natura separari. *Valer. Flac. l. 5. vers. 58.* Offaque nec tumulo, nec separe conteget urna. Adde *Stat. Theb. v. 482.* **Separabilis**, & le, o. 3. *separabile*, χωρῖστός, quod separari potest. *Cic. 1. Tusc. c. 10.* Nec separabilem a corpore esse. **Separate**, V. dictionem seq. **Separatim**, adv. *separatamente*, נָבֵר, Ger. *absonderlich*, Gal. *separément*, Hisp. *apartadamente*, χωρῖς, divisim, seorsum. *Cic. 3. Fin. Pluris sit con-*

junctum, quam sapere ipsum separatim. *Id. 3. Fam. ep. 16.* Separatim a reliquis civibus. *Id. 2. de Invent. c. 51.* Separatim quædam adiungere. (hoc comparativum videtur esse a positivo *separare*, cujus nondum exemplia vidimus) *Cæf. l. 7. B. G. Mediocribus circum se intervallis separatim singularum civitatum copias collocaverat.* ¶ Interdum ponitur pro peculiariter, cui opponitur communiter. *Cic. l. 13. Fam. ep. 11.* Videor mihi, cum separatim de probitate ejus, & moribus dicturus fuisset. *Id. epist. 12.* Alia epistola communiter tibi commendavi legatos Arpinatum, ut potui, diligentissime, ac separatim Q. Fufidium. **Separatio**, omnis, *separazione*, ἀποχωρισμός, ædus separandi, sejunctio, segregatio, divisio. *Cic. l. 2. de Invent. c. 18.* Facti a definitione separatio. *Quintil. l. 7. c. 2.* Congregatio criminum accusantem adjuvat, separatio deicendentem. *Gel. l. 2. c. 8.* Separatio animi & corporis in morte. **Separativus**, a, um, *separativus*, ad separandum idoneus. *Diomed. sub fin. l. 1.* Aut, conjunctio separativa. **Separatus**, a, um, *separato*, χωρῖστέως, sejunctus, segregatus, divisus. *Cic. 4. Tusc. cap. 15.* Quando igitur virtus est affectio animi, & virtus ipsa per se sua sponte, separata etiam utilitate, laudabilis. *Id. Att. lib. 14. ep. 18.* Ista vero, quæ tu contexi vis, aliud quoddam separatum volumen expectant. *Tertul. de anim. cap. 18.* Intellectus separatio. **Separe**, V. Separ. **Separe**, as, a. 1. *separare*, *dividere*, *distinguere*, הַבְרִיחַ, Ger. *abheilen*, *absonderen*, Gal. *separar*, Hisp. *apartar*, χωρῖζω, ἀποχωρίζω, sejungo, segrego, divido, distraho, a se, & paro. *Cic. l. 5. Fam. ep. 12.* Qui omnes a perpetuis suis historiis ea, quæ dixi, bella separaverunt. *Id. in Rull. 2. c. 32.* Cum illa duo maria pertenui discrimine separentur. ¶ Cum accus. & ablativo sine præposit. *Lucan. l. 9. v. 523.* quidquid pulvere sicco Separat ardentem tepida Berenicia Lepti. **Sepelibilis**, & le, o. 3. *ἐπιταφιαστός*, quod sepeliri, seu occultari potest, vel debet. *Plaut. Cist. 1. 1. 64.* Facito, ut facias stultitiam sepelibilem. **Sepellio**, is, ivi, ultum, a. 4. *sepellire*, *sepelire*, פָּקַד, Ger. *begraben*, Gal. *ensevelir*, Hisp. *enterrar*, θάπτω, tumulo mortuum mando, in sepulcrum infero, humo injecta contego. *Cic. 2. de Leg. Mortuum in urbem ne sepelito, neve urito. Id. pro Flac. Vos in complexu conjugum vestrarum trucidatos incendio patriæ sepelire conatus est. Serv. Cic. l. 4. Fam. ep. 12.* Ut in quo vellemus gymnasio, eum sepeliremus, nobis permiserunt. ¶ Translate accipitur pro tegere, occultare. *Cic. 2. Tusc. Amittenda igitur fortitudo est, ut sepeliendus dolor.* ¶ Item pro tollere, omnino extinguere, abolere. *Cic. pro Leg. Man. c. 11.* Quod bellum expectatione Pompeii attenuatum, atque imminutum est, adventu sublatum, & sepultum. ¶ *Sepultus sum*, idem est ac perii, & plus, quam Nullus sum, auctore Donato. *Ter. Phor. 5. 8.* Lemni habuit aliam. C. Nullus sum. P. Ex qua filiam suscepit, & eam clam educat. C. Sepultus sum. ¶ Sepelire te vino, & epulis, est se ingurgitare, immodice potare, & commessari. *Senec. ep. 12.* ¶ Sepelire somnum, est a dormiendo cessare. *Plaut. Mostel. 5. 2.* Ubi somnum sepelivi omnem, atque edormivi sepulam. **Sepelitus**, a, um, adject. *sepulatus*. *Cato apud Priscian. l. 18.* **Sepes**, ædis, m. & f. qui sex pedes habet, ἑξάπους. Hinc sepedes populi dicuntur formicæ ab *Apulejo l. 6. A. A.* **Sepes**, is, f. *sepe*, septem ex lignis, ramis arborum aut spinis confitis, quo clauduntur agri, aut hortii, φράγμας, φράγμα. *Virg. l. 1. Georg. v. 270.* segeti præterende sepe. *Cic. l. 2. de nat. Deor. Ea quæ Lemni novæturna aditu occulta coluntur, silvestribus sepebus densa. Colum. l. 11. c. 3.* Vetusitissimi auctores vivam sepe formæ structili prætulerunt. ¶ Legitur & seps in recto casu. *Auson. in monosyllab.* Bucolico sepes dixit Maro, cur Cicero seps? Porro quo loco Cicero seps usurparit, adhuc ignoratur. *Valer. Flac. l. 6. v. 337.* non pasca, nec seps Hic tibi *Gr. seps* hoc loco ovile significat. Al. leg. ne bos. **Sepias**, masc. 1. *Capo Quæstum*, prom. Macedoniæ, prope Pelægicum sin. Aliis est *Capo Monsier*. *Plin. l. 4. c. 9.* **Sepia**, æ, f. *seppia*, Germ. *meerpsin*, Gal. *seche*, Hisp. *xibia*, ὀχθία, piscis marinus, atrum humorem (quod & atramentum dicitur a *Cicer. l. 2. de nat. Deor. c. 50.*) vomens, quo aquam circa se adeo infuscatur, ut ea se celet, & piscatoris manus effugiat, *Plin. teste lib. 9. c. 29.* & *Cic. loc. cit.* ubi sit. ¶ Hinc metonymice pro atramento scriptorio ponitur a *Persio*, ubi ait *Sat. 3. v. 13.* crassus calamo quod pendeat humor, Nigra quod intusa vanescat sepia lymphæ. **Sepicula**, æ, f. *picciola sepe*. *Apul. l. 9. A. A.* Dum forte passerem incontentantem sepiculæ confestatur arripere. **Sepimen**, inis, n. idem quod sepimentum. *Apul. l. 1. Florid. circa inis.* Colliculus sepimine consecratus. **Sepimentum**, i, *clausura*, נִרְרָה, Ger. *verzeunung*, Gall. *cloture*, Hisp. *sofo*, *espinal*, φράγμα, id quo aliquid sepitur. *Var. l. 1. R. R. c. 14.* Primum naturale sepimentum, quod oberi solet virgultis, aut spinis. *Cic. l. 1. de Leg. c. 24.* Atque hæc omnia quasi sepimento aliquo vallabit differendi ratione, veri, & falli judicandi scientia. **Sepinum**, n. 2. Sæpinum, *Supino*, col. & opp. Samnii, intra Apenninum M. Pop. Sepinates. *Plin. l. 3. c. 12.* **Sepio**, is, pti, ptum, a. 4. *circumlare*, נָבֵר, Ger. *verzeunnen*, Gal. *clorre*, a *seps*, *cerca*, φράγμα, περιβόλιον, circumdo, circumvallio, claudio, a *seps*, vel *seps*. *Cic. l. 15. Fam. ep. 34.* Vallo & fossa circumdendi, sex castellis, castrisque maximis sepsi. *Id. 2. de nat. Deor. Quæ primum oculos membranis tenuissimis vestivit, & sepsit. Id. 2. de Orat. c. 34.* Ubi eum locum omnem cogitatione sepeferis, nihil te effugiet, atque omne quod erit in re, occurret, atque incidet. *Id. ibid. l. 1.* Inventæ vestire atque ornare oratione, post memoria sepire. *Id. 3. Attic. ep. 23.* Nulla lex est, quæ non ipsa se sepiat difficultate abrogationis. **Sepiella**, æ, f. *sepiellon*, parva sepia. *Plaut. Cæf. 2. & 57.* Emitto sepiolas lepidas, lolligunculas, ordeiis. **Seplastia**, orum, n. 2. *σεπλάσια*, forum, sive platea Capuz, in Campania, in qua unguentarii negotiabantur. *Fest.* Seplastia, forum Capuz, in quo plurimi unguentarii erant. *Cic. 2. Agr. c. 34.* In Albana, & Seplastia quæ concursatio? *Valer. Max. l. 9. c. 1. n. 1. in Externis*: Ac tum demum tracta, & contusa Punicæ feritas est, cum Seplastia est, & Albana castra esse cæperunt. *Var. apud Non. c. 3. n. 234.* Doti dato insulam Chium, agrum Cæcubum, Seplastia Capuz, macellum Romuli. **Seplastia**, æ, f. idem quod Seplastia, orum. *Cic. in Pison. c. 11.* Seplastia te primum apexit. ¶ Ponitur & pro ipsis seplastiaris, qui in Seplastia Capuz negotiabantur, & pro quibuscunque hujusmodi negotiatoribus. *Plin. l. 33. in fine*: Demetrius a tota Seplastia accusatus. *Id. l. 34. c. 11.* Credunt Seplastiæ omnia fraudibus corruptentis. **Seplastiaris**, ei, aromatiarius, unguentarius, a seplassis, *μυροποιός*. *Lampy. in Heliog. c. 20.* Pinxit se ut cupedinarium, ut seplastiarium, ut popinarium. **Sepo**, is, sui, situm, a. 3. *mettere da banda*, *separare*, ἔκκε, Ger. *nehmen sich setzen*, Gal. *reserver*, Hisp. *poner a parte*, ἀποχωρίζω, χωρῖσάω, seorsum pono, separo. *Cic. l. 1. de Or. c. 6.* Sed seposuisse a cæteris di-

tionibus eam partem dicendi, *Rc. Id. 3. de Or.* Ut alius aliam sibi partem, in qua elaboraret, seponeret. *Id. Art. l. 15.* Id ego ad illud sanum sepositum putabam. *Liv. l. 1.* Captivam pecuniam in ædificationem ejus templi seposuit. *Horat. de art. poet.* Scimus inurbanum lepido seponere dicto, *Appianus distinguere.* ¶ Seponere aliquem pro removere, relegere. *Tacit. l. 1. hist. c. 13.* Mox suspectum in provinciam Lufitaniz, specie legationis seposuit. *Suet. in Aug. c. 65.* Agrippam, ob ingenium fordidum, ac ferox, abdicavit, seposuitque Surrentum.

Sepositio, onis, f. *il porre in disparte, o separatamente, riposta. Ulpian. l. 2. ff. de pollicitas.* Si forte qui decimum vomit, decellerit ante sepositioem. **Sepositus, a, um, seorsum positus, separatus, riposta, posto in disparte, o separatamente. Cic. 6. Ver.** Quod clari oportuerat, habebat sepositum, ac reconditum. *Id. 2. de Div.* Quamobrem Sibyllam quidem sepositam, & conditam habeamus. ¶ Ponitur etiam pro remoto, qui in longinquis habitat finibus. *Martial. l. 1. de Spectac. epigr. 3.* Quæ tam seposita est, quæ gens tam barbara, Cæsar, ex qua spectator non sit in urbe tua? ¶ Item pro relegato. *Tacit. l. 1. hist. c. 88.* Sepositus per eos dies C. D. labella in coloniam Aquinatem. ¶ *Sepositus* per *Sync.* *Silus l. 6. v. 378.* iphus mensis seposita Lyzi Setia.

Seps, epis, m. σήψ, genus lacertæ, seu parvus serpens, cujus icu membra percussa putrefcunt. Non Latinam, sed Græcam habet originem. Unde *Ausonius in Technopægonia* ait: An Libyæ ferale malum sit Romula vox seps. Est autem *παρὰ τὸ σπασιν τὸς ἀλλήλους*, ut ait *Nican-dri Scholiastes*, idest a putrefactione eos, qui percussi fuerint. Habet enim vim *σπαστικὴν*, hoc est erodendi, & putredinem corporibus morsu suo inferendi. *Id. l. 1. 2. c. 4.* Seps, exigua serpens, quæ non solum corpus, sed & ossa veneno consumit. Cujus Poeta (*Lucanus l. 9. v. 723.*) sic meminuit: Ossaque dissolvens cum corpore tabificus seps. *Plin. l. 9. c. 5.* Lacerta, quam hi sepa, alii chalcidicen vocant, in vino pota morsus suos sanat. *Id. l. 23. c. 2.* Serpentes, quas sepas vocant.

Seps, V. Sepses.
Sepsis, pro se ipse, dictum esse a *Cicerone*, testatur *Senec. epist. 108. post med.*

Septas, adis, f. dictus est a veteribus numerus septenarius, qui Græce dicitur ἑπτά, spiritu in s transeunte, teste *Macrobi. l. 1. in somn. Scip. c. 6.* Septejußis currus est, qui a septem jumentis jugo vincitis trahitur. Legitur hæc vox *in vet. Inscrip.* apud *Grægor. pag. 337. lin. 8.*

Septem, seste, שבוע, Ger. siben, Gall. sept, Hisp. siete, ἑπτὰ, nomen numerale cardinale, a Græca voce allata. *Virg. 6. Æn. v. 646.* Septem discrimina vocum. *Cic. 2. de Leg. Thales,* qui sapientissimus inter septem fuit.

September, bris, m. Settembre, שבתון, Ger. Herbstmonat, Gal. Septembre, Hisp. Septiembre, μακροκτηρίων, σεντιμβριος, unus ex mensibus anni, ita dictus, quod septimum obtineat locum a Martio, a quo Romulus annum incinavit. *Var. l. 5. de L. L. Auson. de mensib. Septembris, Octobrio autumnus, totoque Novembri.* ¶ Adjective *Cic. Attic. l. 1. ep. 1.* Excurremus mense Septembris. *Horat. l. 1. ep. 16.* Septembrius horis.

Septembonus, a, um, adject. valde, perfecte bonus (nam numerus septenarius perfectionem quandam continet. *V. Macrobi. l. 1. somn. Scip. c. 6.*) ut septembona brassica, apud *Caton. de R. R. c. 157.*

Septemfluvius, a, um, ἑπταῖνδρος, quod septem alveis, rivis, aut fontibus fluit. *Ovid. 15. Met. v. 753.* Perque papyrifera septemflua flumina Nili victricis egisse rates.

Septemgeminus, a, um, ἑπταγενής, quod septem habet partes. *Virg. 6. Æn. Et septemgemini turbant trepida ossia Nili. Stat. l. 1. silv. 2.* Septemgemina Roma.

Septemmatrus, V. Septimatrus.
Septemmetris, is, adject. di seste mesi, ut septemmetris infans, *Censorin. de die nat. c. 8.*

Septemnerva, æ, f. herba eademque plantago major. *Apul. de herb. c. 1.*
Septempæda, æ, f. Severina, oppidum Piceni ad Potentiam fluvium. Ejus populi Septempedani. *Plin. l. 3. c. 13.*

Septempedalibus, le, o, 3. ἑπταπόδιος, quod septem pedes est longum. *Plaut. Cure. 3. 1. 61.* Ibi nunc statuum vult dare auream solidam, faciendam ex auro Philippo, quæ fiet septempedalibus.

Septemplex, icis, o. ἑπταπλοῦς, quod in septem partes divisum est. *Virg. 12. Æn. v. 925.* Et clypei extremos septemplex orbis per medium stridens transit femur. *Ovid. 2. Trist. Solus ad ingressus missus septemplexis Istri.*

Septemviralis, le, adject. ad Septemviros pertinens, ut Septemviralis auctoritas. *Cic. Phil. 12. c. 9.* ¶ Septemviralis homo, qui Septemviratu præditus est. *Id. Philipp. 13. c. 12.* Septemvirales Lentio, & Nucula. ¶ Septemviralia judicia erant, quæ a septem iudicibus, ex Centumvirorum ordine selectis, exercebantur. Hinc liber Pauli *l. C. de Septemviralibus judiciis,* citatur in titulis legis 13. 28. & 31. *Digeß. de inoffic. testam.*

Septemviratus, us, m. Septemvirorum dignitas. *Cic. Phil. 2. c. 38.* Eundem in Septemviratu nonne desististi?

Septemvirii, orum, m. ἑπταῖρητες, magistratus erat Romanus septem viris constans, cujus officium erat epulas in sacris facere: quam ob rem Septemvirii Epulonum dicti sunt. *V. Epulo. Plin. l. 2. ep. 11.* Modo consularis, modo Septemvir Epulonum. ¶ Fuere præterea Septemvirii agris dividendis, & assignandis creati. *Cic. Philipp. 6. c. 5.* Hæc agrorum assignatio L. Cæsaris sententia dissoluta est; huic enim assensu, septemvirum acta sustulimus. *Id. Attic. l. 15. ep. 19.* Antonius voluit heri septemvir. ¶ Denique septemvirii iudiciorum qui fuerint, *V. Septemviralis.*

Septenarius, a, um, ἑπταῖρητος, ἑπταῖρητος, quod ex septem constat, ut Septenarius numerus, Septenarius versus. *Cic. l. Tuft. c. 44.* Cum tam bonos septenarius fundat ad tibiam. *Macrobi. l. 1. in somn. Scip. c. 6.* Septenarius numerus. *Martial. l. 4. epigr. 46.* Et crasso signi polita cælo Septenaria synthesis Saguntii. *h. e. vas septem unciarum capax, vel septem pocula Saguntina. V. Synthesis.*

Septendecim, & Septemdecim, diciassette, ἑπτά & δέκα, nomen numerale cardinale indecl. *Cic. 7. Ver. c. 47.* Nos in septendecim populis Siciliae non eramus.

Septenni, æ, a, seste, ἑπτά, nomen numerale distributivum, quod plerumque pro cardinali septem ponitur. *Cic. 4. Ver. c. 49.* Pueri annorum septenum denum. *di diciassette anni. Virg. 3. Æn.* Serpens septena volumina versans. *seste guri. Martial. l. 6. epigr. 73.* bis septenis parcite iugeribus. *quattordici.*

Septennis, & ne, o, 3. di seste anni, ἑπταῖτης, quod est septem annorum. *Plaut. prol. Pæn. v. 66.* Puer septennis surripitur. *Id. Men. 5. v. 96.* Quot annos eras natus? M. Septennis. In plurib. Plauti codicibus legitur *septennis,* more antiquo.

Septennium, ii, tempodi fets anni. *Pruden. tetraß. Vet. Trifam. 6. de Phæraonis somnio.* Famis duo per septennia tempus.

Septentrio, onis, vel Septentriones, um, num. pl. m. 3. ἀρκτες, septem stellæ prope polum Arcticum. *V. Triones. Festus:* Septentriones septem stellæ appellantur a septem bobus junctis, quos triones a terra

rustici appellant, quod junctis simul terram arent, quasi terciones. Quidam a septem stellis, quod id astrum Græci ζυγάρη dicant, quia habet partem quandam temonis specie. Unde ait *Ennius:* Superat temo stellas. Sed & *Physici* eum situm septem stellarum contemplati, Septentriones dici ajunt, quod ita sunt sitæ septem stellæ, ut ternæ proximæ specie efficiantur veluti trigona. Hæc *Fest.* Vide & *A. Gellium. l. 2. c. 21.* Græci ζυγάρη, idest plaustrum vocant. Latini similiter plaustrum appellant. Ex septem siquidem stellis duæ pariles uno in loco cernuntur, quæ pro bobus accipiuntur, reliquæ quinque plaustrum figuram designant. Itaque & proximum sidus Bootes Græcis, Latinis bubulcus dicitur, quia more bubulci cursum sequitur. Atque hæ septem stellæ sidus efficiunt, quod dicitur Urfa minor. & a *Vitruv. l. 9. c. 6.* minor Septentrio. Alterum vero sidus, quod Urfa major, & a *Vitruv. ibid.* Septentrio major vocatur, viginti septem stellis constat, quæ & ipsæ positione plaustrum reterunt. Hinc est, quod frequenter a Scriptoribus Septentriones, cum de sideribus sermo est, in plurali numero usurpantur. *Plaut. Amph. 1. 1. 117.* Nam neque se Septentriones quonquam, in cælo commovent. *Cæf. l. 7. B. G. Erat a Septentrionibus collis. Cic. 2. de nat. Deor.* Inflexens autem Sol cursum tum ad Septentriones, tum ad Meridiem æstates, & hyemes efficit. ¶ Septentrio item nomen est venti, qui Austro objectus est, ita dicti, quod a Septentrionibus stellis spirat. Græce *Aparctias* appellantur, quod ab Arcto fiat. Poetæ fabulantur, filium esse Africæ. *Cic. Art. l. 9. ep. 6.* Ea die fuere Septentriones venti. *Liv. l. 26. c. 45.* Acer Septentrio ortus stagnum inclinatum eodem, quo æstus ferebat. ¶ Item ponitur pro polo Septentrionali. *Plin. l. 6. c. 22.* Siderum in navigando nulla observatio, Septentrio non cernitur. ¶ Hoc nomen reperitur etiam divisum, per *Tmesin. Virg. 3. Georg. v. 381.* Talis Hyperboreo septem subjecta trioni.

Septentrionalis, & le, o, 3. Septentrionale, ἀρκτικός, quod spectat ad Septentrionem. *Vitruv. l. 9. c. 6.* Septentrionalis circulus. *Plin. l. 9. c. 17.* Septentrionalis tantum hos, & proxima Occidentis parte non gignit Oceanus.

Septentriarius, a, um, idem ac Septentrionalis. *Gal. l. 2. c. 22.* Septentriones autem habent ob eandem causam unum (ventum): is objectus, directusque in Austrum, Latine Septentriarius, Græce ἀναρκτίας appellatus.

Septiceps, V. Biceps.

Septiciana libra, apud Martialem. l. 8. ep. 71. dicta est libra Romana, quæ secundo bello Punico attritis Romanorum opibus ex duodecim uncis, ad octo & semunciam redacta est, dicta est *Septiciana* a *Septis*, quo loco Romæ negotiatores versabantur, & ad pondus vendebant.

Septicolis, le, septem habens colles. *Prudent. in Romano v. 413.* cum puer Mavortius Fundaret arcem septicollem Romulus. *h. e. Romam.*

Septicus, a, um, corruttivo, σπαστικός, putrefactivus, a σήπω, putrefactio, unde σπῆξ, medicamentum, quæ vim habent erodendi, putrefaciendi-que. *Plin. l. 28. c. 9.* Quin & sanguis eorum septicum vim habet.

Septices, adv. seste volte, Ger. siben mal, Gal. sept fois, Hisp. siete, vezes, ἑπτάκις, septem vicibus. *Cic. 2. Phil.* Ubi est septies milles sceleratum, quod in tabulis, quæ sunt ad Opis, patebat. *Plin. l. 16. c. 40.* Septies restituro templo. *Liv. l. 28. c. 6.* Euripus septies die temporibus stas reciprocant.

Septitariam, adv. a seste modi, septem modis. *Santra de verb. antiq. n. p. Non. c. 2. n. 779.* Et postea invenimus septitariam divisum.

Septidius, a, um, adject. idem quod septemfluvius. *Petron. in Satyr.* quem Lydus adorat septidius. Alii leg. *vestifluis.*

Septifolium, ii, n. ἑπτάφυλλον, herba sic dicta a foliorum numero. *Apulej. de herb. c. 116.*

Septiforis, re, adject. septem fores, seu foramina habens. *Alcim. Avit. l. 1. v. 83.* septiforis vultus. *Sidon. l. 2. ep. 2.* Fistula septiforis.

Septimana, æ, f. festimana, ἑβδομάς, septem dierum spatium. Legitur in *Cod. Theodos. leg. 5. de Spectac.*

Septimanz Nonæ dicuntur a Varone l. 5. de L. L. quæ septimo mensis die occurrunt. Adde *Macrobi. l. 1. sat. c. 15.* & *Censorin. de die nat. c. 20.*

Septimani, m. 2. pop. Galliz Narb. quorum regio Septimania Sidon. l. 3. ep. 1. dicitur, urbs vero Hiteræ, sic dicti a septima legione, quæ ibi locata fuerat. *Plin. l. 3. c. 6.* ¶ Septimanz fortæ dicuntur ab *Annob. l. 3. pag. 105.* fœtus, qui septimo mense nascuntur.

Septimania, æ, f. primum dicta est regio, seu ager circa Biterras urbem Galliz Narbonensis, qui Septimania militibus, illuc in coloniam missis, assignatus fuit; deinde tota Narbonensis provincia hoc nomine appellata fuit, quæ hodie Linguadocca dicitur. Ibi primum Gothi in Galliam irruentes sedem posuerunt. Sidon. l. 3. ep. 1.

Septimatrus, uum, septem dies festi Minervæ dicitur. *Var. l. 5. de L. L. ubi Alex. ab Alex. l. 2. c. 22.* legit *Septemmatrus.* Adde *Paul. epitomator. Festi, in voce Quinquatrus.*

Septimontialis, le, adject. ad Septimontii dies pertinens, ut Septimontiale sacrum, Sueton. in Domit. c. 4. Septimontialis satio, *Col. l. 2. r. 10.* Septimontium, ii, erat dies festus Romæ, mense Decembri celebratus ob inclusum pomæriis septimum collem, ut ait *Plutarchus;* vel ita dictus, quod in septem montibus fiebant sacra, auctore *Festo, & Var. l. 5. de L. L.*

Septimontius, ii, m. Deus, quem Septimontii sacris Romani colebant, Tertul. l. 2. ad Nation. c. 15.

Septimum, adv. la ssetima volta, septima vice. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 32.* Cur enim Marius tam feliciter septimum Consul domi suæ senex est mortuus? In quibusdam MSS. legitur *septies.*

Septimus, a, um, ssetimo, שבעי, Ger. der siben, Gal. septième, Hisp. seteno, ἑβδομος, unus ex septem. *Plin. l. 7. c. 5.* Ut tamen in septimum & quinquagesimum, atque centesimum vitæ duraret annum. *Cic. pro Cluent. c. 27.* Sententia septima decima accederet. *Plaut. Pers. 2. 3. 8.* Ibi mercatum dixit esse die septimi. *V. Dies.*

Septingenarius, a, um, quod septingentorum numerum complectitur. *Var. l. 2. R. R. c. 10.* Septingenarii enim mei (gregis) tu octingenarios habuisti.

Septingeni, æ, a, adject. idem quod Septingenti, per syncopen. *Plin. l. 33. c. 3. de auo:* Nec aliud laxius dilatatur, aut numerosius dividitur, utpote cuius unciæ in septingenas & quinquagenas bractæa spargantur.

Septingentesimus, a, um, o. 1. 2. ἑπτακοστής, ultimus, sive unus ex septingentis. *Liv. l. 1. in proam.* Ut quæ supra septingentesimum annum repetatur.

Septingentus, æ, a, ssetecento, ἑπτακόσιοι, nomen numerale distributivum. Declinatur pluraliter tantum. *Liv. l. 23.* Firmatis septingentorum militum de exercitu Annibalis præsidio. *Plin. l. 35. c. 2.* Nominibus septingentorum illustrium.

Septingentes, adverb. ssetecento volte. Plin. l. 36. c. 15. Milonem sceleratum septingentes æris debuisse.

Septio, onis, actus sepiendi, sepiementum. *Vitruv. l. 5. c. ult.* Locus, qui in ea sepiene finitus fuerit. Et mox. Inter sepiens fundamenta totiantur.

Septipes, edis, adject. di seste piedi. Sidon. lib. 8. epist. 9. in carm. Hic Burgundio septipes frequenter Flexo poplite supplicat quietum. *h. c. Burgundio giganteæ statueræ.*

Septizonium, n. *festifonio*. Duplex fuit Romæ ædificium hoc nomine appellatum, alterum a Severo excitatum, ut narrat *Spartian. in ejus vita, cap. 19.* alterum multo vetustius, de quo *Sueton. in Titoc. l. 1.* Natus est Titus prope Septizonium, fordidis ædibus. *Cassiodorus* tamen ad loc. *Spartiani citat.* putat, unicum fuisse Septizonium, illud nempe, cujus *Severus* meminit, a Severo ita instauratum, ut plane novum videri posset: Fuit autem hoc Severi Septizonium in decima urbis regione, ut constat ex *Pomponio Læto in libello de regionib. Urbis Romæ.* Appellatum est autem hoc nomine, quia moles erat alte adurgens, & septem fasciis, seu zonis cincta, quæ septem veluti moles alias super aliam impositas relebant.

Septuagenarius, a, um, adject. *settuagenario. Leg. 5. Dig. de jur. immunit. Antequam septuagenarius fieret.*

Septuagenus, a, um, distributivus numerus, quod fere ponitur pro ordinali septuagesimus, *settuageno. Plin. l. 26. c. 10.* Septuageno coitu durare libidinem contactu herbæ cusuissam. *Col. l. 5. c. 4.* Septuagesimæ septuageni sunt quatuor millia, & nongenti.

Septuagesimus, a, um, adject. *settuagesimo, ἑβδομηκοντάς.* *Cic. l. de Div. c. 23.* Cyrus ad septuagesimum pervenit, cum quadraginta natus annos regnare cepisset.

Septuages, adverb. *settuages volte. Colum. 7. Septuagenus.*

Septuaginta, *settuaginta, ἑβδομήκοντα*, decies septem. *Cic. 5. Ver. c. 52.* Unus æger Agyrinensis centum septuaginta aratoribus inanior cum sit.

Septuennis, V. Septennis.

Septum, i, *sefraglia, chiusura, ἑπτάθυρα*, omnis locus munitus, & quodam septimo vallatus, cuiusmodi sunt stabula, ostia, capriola, bubila, & ad genus reliqua. *Cic. Phil. 5.* Quibus enim septis tam immanes beluas continebimus? *Var. l. 1. R. R. c. 11.* Intra septa villæ habeat aquam. *Id. ibid. c. 14.* De septis, quæ tutandi fundi causa fiunt. ¶ Apud Romanos item septa dicta sunt loca in Campo Martio inclusa tabulatis, in quibus Populus Romanus stabat Comitiorum tempore, quæ duo fuerunt, unum, in quo Populus stabat, antequam ad suffragia vocaretur, alterum, in quo *Mæstus* ille, qui Comitibus præerat, & ministri, ut præcones, & alii. Hæc septa pontibus distinguantur, per quos Populus ex uno septo in alterum suffragia ferebat. *Ovid. 1. Fasti.* Est quoque, quo Populum ius est includere septis. id est est quoque dies comitalis. ¶ Hic quoque mercatores negotiabantur. *Martial. l. 9. ep. 60.* In septis Mamurra diu, multumque vagatus, hic, ubi Roma suas aurea vexat opes. ¶ Ponitur etiam septum pro obicibus, & claustris, quibus utitur ad impetus fluviorum coercentes. *Ulp. ff. de rivis, l. 1.* Septa sunt, quæ ad incile opponuntur aquæ derivandæ, compellendæve ex flumine causa, sive ea lignea sunt, sive lapidea, sive ex alia qualibet materia ad continendam, transmittendamque aquam excogitata. ¶ Septum transversum, *settoaverso*, dicitur a Medicis membrana illa in humano ventre, quæ superiora viscera ab interioribus separat, Græcè *διεπτάθυρα. Cels. l. 1. in præfat. & l. 4. c. 1.*

Septuaginta, le, o, 3. *ἑπταγιντάς*, quod est unciarum, seu partium septem, ut Septuaginta fatio, quia feritur media, & ultima pars sementis, vel, ut alii explicant, qui feritur semijugerum, & duodecima iugeris pars. *Col. l. 2. c. 10.* Media sementis pars feri, & pars ultima debet, quæ septuaginta fatio dicitur.

Septunx, cis, m. *sette oncie, ἑπτάονξ*, mensura, vel pondus septem unciarum, hoc est aliss partes septem. *Liv. l. 23. c. 19.* Septunces auri i. singulos pretium convenit. ¶ Item in agri mensuris septunx dicitur, qui continet semijugerum, & iugeris partem duodecimam. *Col. l. 5. c. 1.* Pars dimidia, & una duodecima, pedes sexdecim millia, & octingentos, hoc est septunx, in quo sunt scrupala CLXVIII. *Liv. l. 5. c. 24.* Triumvirique ad id creati terna iugera, & septunces viritum diviserunt. ¶ Accipitur etiam septunx pro septem cyathis vini. Solebant enim veteres, quando fe paulo liberius invitabant, tot vini cyathos ebibere, quot erant literæ in amatorium, amicarumque nominibus, singulosque cyathos appellabant uncias. *Martial. l. 8. ep. 51. de phiala ab Instante Rufe sibi data.* Det numerum cyathis Instantis litera Rufe, Auctor enim tanti numeris ille mihi. Si Thelethusa venit, promissaque gaudia porat, Servator domine Rufe triente tuo. Si dubia est, septuncem trahat; si fallit amantem, Ut iugulem curas, nomen utrumque bibam. *Instantis* constat septem literis, Rufe vocativus quatuor. Si Thelethusa Martialis amica venit, epoturus est trientem, id est quatuor cyathos, quot sunt literæ in vocativo Rufe. Si dubium est, ventura sit, necne, bibet septuncem, hoc est septem cyathos, quot sunt literæ in *Instantis*. Si omnino ventura non est, bibet utrumque nomen, id est undecim cyathos. Tot enim literas habent duo hæc nomina *Instantis*, & vocativus *Rufe*.

Septuofe, adv. *sefuramente, ἑπτάφθ*, obscure, a septio. *Liv. Andron. apud Non. c. 2. n. 777.* Ita septuofe dictio abs te datur, quod consecutum sapiens ægre contulit.

Septus, a, um, *circundato, cinto, περιχυμίνος*, circumdatus, clausus, munitus, partic. a septior. *Cic. l. Fin. Quod li quis satis opibus hominum sibi contra conscientiam septi esse, & muniti videntur. Id. 9. Attic. ep. 22.* Fossa, & vallo septus. *Id. Phil. 12.* Septus legibus, & iudiciorum metu. *Liv. l. 1.* Albana pubes inermis ab armatis septa.

Sepulcralis, le, o, 3. *ἑπιτάφιος*, quod ad sepulcrum pertinet. *Ovid. 8. Met. v. 480.* Ante sepulcrales infelix aditit aras. *Id. Heroid. ep. 2. v. 20.* Fax sepulcralis.

Sepulcratum, ti, locus, ubi sepulcrorum est frequentia. *Carth. ep. 55. (al. 60.)* Sæpe quam in sepulcritis vidistis iplo carpere e rogo cœnam.

Sepulcrum, cri, *sepulero, sepultura, avello, קבר, Ger. grab, Gal. tombeau, Hisp. sepulero, τάφος*, locus, in quo corpus, ossave hominis sepulta sunt, tumulus. *Festus*: Sepulcrum est, ut ait Gallus Aelius, in quo mortuus sepultus est, quod antiqui bustum appellabant, isque cippus, aut aliqua alia re mortui causa designatus est, intra quos sepultura est facta. *Cic. pro R. Am. Cui de tanto patrimonio ne iter quidem ad sepulcrum patrium relictum est. Id. de Sen. Nec sepulcra legens venior, quod ajunt, ne perdam memoriam.* ¶ In quibusdam veteribus monumentis legitur sepulcrum cum aspiratione.

Sepulor, oris, qui sepelit, libitinaris, *νεκροθάπτης, becchino. August. de Trinit. l. 4. c. 3.* sepulcrales corporis mortui. Translate *Tertul. de anim. c. 46.* Octavianum Cæsarem, civilium turbinum sepulcrotum vocat.

Sepultura, æ, f. *sepultura, קבר, Germ. begrabnuss, Gal. enterement, Hisp. sepultura, ταφίς*, actus sepeliendi, tuncratio. *Cic. l. Tusc. Cuius hoc dicto admoneor, ut aliquid etiam de humatione, & sepultura dicendum existimem.* ¶ Interdum etiam tunus, & proprie exequias ipfas denotat. *C. 2. Phil. Qui illam insepulcram sepulcram effecerant. Id. 2. de Leg. Nec de mortui laude, nisi in publicis sepulcritis, nec ab alio, nisi qui publice ad eam rem constitutus esset, dici licebat.* ¶ Quandoque accipitur pro sepulcro. *Sulp. C. l. 4. Fam. ep. 12.* Ab Atheniensibus, locum sepulcra intra urbem ut darent, impetrare non potui.

Sepulturarius, a, um, adject. ad sepulcrum pertinens. *Auf. de limitib. ad Gof. pag. 296.* Fines sepulturarii, sive cinerarii.

Sepultus, a, um, *seppellito, sotterato, קבר, Ger. begraben, Gall. ensevely, Hisp. enterrado, ἕταφίς*. Differt ab humato. *Plin. l. 7. c. 53.* Sepultus intelligitur quoquo modo conditus, humatus vero, humo tectus. ¶ Translate usurpat pro posito, collocato. *Cic. in Pison. Hæc sunt, o carnifex, in gremio sepulta Consulatus tui.* ¶ Item pro exciso. *Tac. l. 3. hist. c. 35.* Cæterum asidere sepultæ urbis ruinis noxia tabo humus haud permittit. ¶ Item pro sopito. *Virg. 2. Æn. v. 265.* Invadunt urbem somno, vinoque sepultam. *Id. 6. Æn.* Occupat Æneas aditum custode sepulto.

Sequacitas, atis, f. assiduitas, vel facilitas sequendi. *Sidon. l. 9. ep. 9.* Tribuit & quoddam dictere celeranti scribarum sequacitas fastuosa compendium. *Id. l. 4. ep. 11.* Pigra sequacitas.

Sequaciter, adverb. sequendo. *Arnob. l. 2. pag. 49.* Concludere acutissimæ syllogismos, ordinare sequaciter inductiones suas.

Sequana, æ, m. *la Seine, fl. Gallie celeberrimus, qui Belgicam, Celticamque diliterminat, teste Plin. l. 4. c. 17.*

Sequanus, m. 2. pop. Gallie Lugdunensis, quorum tractus hodie Comitatus Burgundia, *la Franche Comté* seu le Comté de Bourgogne vulgo dicitur. *Plin. l. 4. c. 17.* ¶ Adjective *Lucan. l. 1. v. 425.* Optima gens Mexis in gyrum Sequana trenis.

Sequanicus, a, um, quod ad Sequanos spectat. *Martial. l. 4. ep. 19.* Hanc tibi Sequanicæ pinguem tetricis alumnam.

Sequax, acis, o. *seguace, קרי, Ger. leichtsellig, Gal. qui fuit, Hisp. quien sigue, ἀκολουθῶν*, quod aliquid sequitur. *Virg. l. 5. Æn.* Malecæque sequacibus undis. *Lucret. l. 2. v. 47.* Curæque sequaces. ¶ Item pro eo, quod facile, sive aptum est ad sequendum, quoquoque trahatur, ut *Linae sequaces*, quæ nentis manum sequuntur. *Martial. l. 13. ep. 57.* Nilivum ridebis olus, lanæque sequaces. *Plin. l. 11. c. 37. de cornibus*: Adeo sequax natura est, ut in ipsis vivitium corporibus terventi cera hæstantur. *Id. l. 36. c. 26.* Nec est alia materia nunc sequacior. *Plin. un. in Paneg. c. 45.* Flexibiles quamcumque in partem ducimur a Principe, atque, ut ita dicam, sequaces sumus. ¶ Item pro lento, & quod attractum digitos sequitur, cuiusmodi est pix, viscum, bitumen. *Plin. l. 7. c. 15.* Quin & bituminum sequax alioquin, ac lenta natura. ¶ Item pro eo, quod se spargendo dilatat. *Perf. in proxm.* Quorum imaginem lambunt hædæ sequaces.

Sequela, æ, *ἀκολουθία, sequendi actus. Laër. de Opif. Dei, c. 4.* Mors sequela morborum est. *Gel. l. 6. c. 1.* Alia quoque nata sunt incommoda, ab ipsis coherencia, eaque non per naturam, sed per sequelas quasdam necessaria facta dicit, κατὰ τὴν ἀκολουθίαν, in consequentia. ¶ Interdum ponitur pro accessione. *Scævola l. 93. ff. de solut.* Et quæ generale quid retinendum est, ut ubi est obligatio, quæ sequela locum obtinet, principalis accedit. *Ulpian. leg. 14. ff. de furtis*: Si iumenta tibi commodaverit, quorum sequela erat æquus.

Sequentia, æ, f. sequela. *Frontin. de aqueduct. pag. 233.* Multiplicatio in amplioribus modulis servare sequentia suæ regulam debet.

Sequester, stris, m. 2. vel sequester, stris, m. 3. *sequestro, μετρηνο, προσχωρητός, μερίτης*, apud quem plures rem aliquam, de qua controversia est, deposuerunt, ut inquit *Maddrin. de verb. signif. Festus*: Sequester is dicitur, qui inter aliquos, qui certant, medius, ut inter eos convenerit, depositum illa tenet aliquid, ut ei reddat, cui id deberi iure, sibi confiteritur. Dicitur est, ut docet *Gellius l. 20. c. 10.* quod ejus, qui electus sit, utraque pars iudicium sequatur. Est enim medius inter duos altercantes, apud quem aliquid seponitur. *Plaut. Rud. 4. 3. 65.* Tu istunc hodie non teres, nisi das sequestrum, aut arbitrur, cuius hæc res arbitratur fiat. *Lucan. l. 10. v. 472.* Sequester patris mediastore. ¶ Ponitur etiam pro eo, apud quem pecunia deponitur, vel qui rem perficiendam suscipit, & inde lucrum facit, ut pro conductore corruptumque iudicii, vel corruptumque Tribunalium in Comitibus. *Cic. 2. Ver. c. 12.* Aut sequestres, aut interpretes corruptumque iudicii solent esse. *Id. 4. Ver. c. 44.* Is est C. Clodius, qui in Sicilia sequester istius, interpres, confector negotiorum, prope collega Timarchidi numerabatur. *Id. pro Cluent. cap. 8.* Quo sequestre in illo indice corruptum dicebatur esse usus. ¶ Item pro eo, qui a litigatore edoctus docet patronum, id est pro procuratore litis, *sollicitator. Quintil. l. 12. c. 8.* Quo modo autem sequester ille, & media litium manus, & quidam interpres impendit æquo animo laborem in alienas actiones, &c.

Sequester, fra, strum, vel sequestris, & stre, o, 3. *μετρηνο, intro-messo, μερίτης*, quod est medium inter aliquas res, ut Pax sequestra, id est induciæ, quia mediæ sunt inter bellum præteritum, & futurum. *Virg. 11. Æn.* Bis fenos pepigere dies, & pace sequestra per sylvas Teucris, mittique impune Latini Errare iugis.

Sequestrarius, a, um, adject. Sequestraria actio a Jctis dicitur, qua aliquid apud sequestrum depositum, dum lis transigeretur, ea peracta repetimus. *leg. 12. ff. Depositor. l. 1. 9. ff. de dolo malo.*

Sequestratio, onis, f. depositio apud sequestrum. *Coel. l. un. de sequestratione pecunie.*

Sequestrator, oris, m. *Symmach. lib. 8. epist. 54.* Dolor officiorum familiarium sequestrator.

Sequestratorium, ii, locus, in quo aliquid, tanquam apud sequestrum deponitur. *Tertul. de resurr. carn. cap. 52.* Seminibus sequestratorium terra est, illic deponendis, & inde reputendis.

Sequestratus, a, um, nom. partic. sepositus, abiectus, depositus. *Marcab. l. 7. Satur. c. 11.* Commaesula frontem, & sequestrata verendum, quam in te facies rubore indicat, conter nobiscum libere quod occurrit.

Sequitur, as, a, 1. deponere apud sequestrum. *Prudent. in hymno exsequiar. v. 127.* Hominis tunc membra sequestrat. *Tertul. de resurr. carn. c. 26.* Corpora medicata mausoleis, & monumentis sequestrantur. *Sidon. lib. 1. ep. 11.* Vir ab intima sequestrandus. h. e. collocandus in tuto, ut ad eum pertingere infamia non possit.

Sequestro, adv. *in sequestro*, apud sequestrum, ut Pecuniam sequestro deponere, hoc est in manibus sequestris, donec sententia decimum fuerit, cuius esse debeat. *Gel. l. 20. c. 10.* Quod apud sequestrum depositum erat, sequestro positum, per adverbium dicebant. *Plaut. Merc. 4. 3. 36.* Immo lic sequestro mihi data est. ¶ Se sequestro ponere, est se se separare ab eo, cum quo antea fueris conjunctus. *Cato apud Gell. l. c.* Per Deos immortales nolite vos sequestrum ponere.

Sequitur, comparativum masc. & fem. Sequius, neut. minore, peggiore, inferiore, deterior, pejor, *χείρο, δειότερον. Apul. l. 10. Metam. Si sequioris sexus edidisset factum. h. e. femineis. Ulpian. l. 8. ff. de Transact.* Personarum contemplatio habenda est, utrum truzi vitæ, & qui alias sufficere sibi possint, an sequioris. *Liv. l. 2. c. 37.* Invitus quod sequius est, de meis civibus loquor. *chesia loro preginduziale.*

Sequor, eris, quætes, vel cutus sum, d. 3. *sequiro, seguicare, ἑταμαι*, est aliquo præcedente iter facere, a verbo Græco allato, conversa consonante prior, & spiritu aspero. *Plaut. Amph. 2. 1. 81.* Sequere hac i-gitur me. *Ter. And. 1. 1. 101.* Funus interm procedit, sequimur, ad sepulcrum venimus. *Virg. l. 1. Æn.* Hos tota armenta sequuntur A tergo. ¶ Translate sumitur pro confecti, seu consequens esse, adijungi. *Cic. de Am.*

serici foliis similia, sed paullo angustiora, & longiora, vellere sericeo circumvoluta, quod bombyx intus latens nevert, ut omnino sericum filium Orientale, ac nostrum bombycinum non differant secundum substantiam, sed solum ex accidenti, puta, quod in Oriente bombyces in arborum foliis producant, nobis vero animalculum id cura maxima sit tuendum, servandumque. Quare nec in eo audiendus *Just. Lips. comment. ad auid. lib. Joan. Bernart. comment. ad 1. Sylv. Jsa.* qui inter alia, quæ fufe de serico differunt, hoc quoque tradunt, Sericum apud nos desisse, nec ejus quicquam præter nomen fuisse. Quæ later sericum, & bombycinum discrimen ponit *Ulpian. l. 23. ff. de jur. argen. leg. Vestimentorum* sunt omnia lanae, lineaque, vel serica, vel bombycina. Bombycina quod sit, indicat locus hic *Plin. l. 2. c. 22.* Bombyces telas araneorum modo texunt ad vestem, luxumque feminarium, quæ bombycina appellatur. Atque hæc vestes etiam Cææ vocabantur, quia bombyces nascerentur e Cæa insula. Bombycina igitur fit e textura vermiculorum toti jam Europæ notorum. Sed serica tela unde feret, quia ex interiore Asia peteretur, non æque constat. Quare mirum non est, *Ulpianum* bombycinam a serico distinxisse. Quæque ad Justinianum tempora in vestibus Imperio Romano fuerunt sericina vermiculorum, quæ serica nent filia. Eius demum temporibus eo perlata, filaque ibi neri a vermiculis, & inde texti serica cœpere, ut constat ex *Procopio Gothico. l. 2.* Primo mulieres solæ serico utebantur. Primis autem illis temporibus serici tanta erat caritas, ut auro rependeretur. *Plin. l. 6. c. 17.* Tam multiplici opere, tam longinquo orbe petitur, ut in publico sericina transluceat. Cœperant tamen jam tum viri eo uti: sed lege hoc repressum fuit. Quod accidit A. U. 769. quo decretum factum, ut ait *Tac. Ann. l. 2.* ne vasa auro solida ministrandis cibis fierent, Ne vestis serica viros tœdaret. *Vopisc. in Aureliano:* Vestem sericam neque ipse in vestuario suo habuit, neque alteri utendam dedit. Neque *Dionis xvo,* qui vixit temporibus Severi Imper. viris hoc concessum fuit, ut constat ex libro ejus 43. Paullatinus vero & viri serica veste uti cœpere. Unde *Salinus,* qui post eos vixit c. 53. ait: Uo illud est sericum, in usum publicum damnato severitatis admittum, & in quo ostentare potius corpora, quam vestire, primo feminis, nunc etiam viris persuasit luxurizæ libido. Plura li de serico, ac bombycino voles, cum *Scaligerum, Dalecampium, Lipsium,* ac *Bernartium locis citatis* adire potes, tum *Raphael. Volaterr. l. 28. Comment. Urb. Laz. Bayf. l. de vestiar. c. 5. & 6. Brodeum. l. 2. Miscell. c. 22. Tiraveque. in legg. conubial. leg. 3. n. 18.* At in primis operæ fuerit adire, quæ *Salvianus* observavit ad *Tertullianum de Pallio,* & *Historiam Augustam,* & *Solinum.*

Sericus, a, um, Σερικός, quod ad Seres populos spectat, ut Vestis serica, quæ nempe apud Seres textitur. *Horat. Epod. 8.* Quid? quod libelli Stoici inter Sericos jacere pulvisulos amant? *Plin. l. 21. c. 3.* Lautissimum quippe habetur e nardi folio eas dari, aut veste serica vesiculosos unguentis madidas. Quæ serica, orum, absolute pro vestibus sericis. *Marsial. l. 9. epigr. 38.* Nec dentes aliter, quam Serica nocte reponas. Quæ Sagittæ Sericæ, quibus Seres utebantur. Serica enim gens Parthis vicina sagittandi arte excellit. *Horat. l. 1. od. 29.* Doctus Sagittas tendere Sericas Arca paterno. Quæ Sericus Oceanus, il mar di Tartaria. *Plin. l. 6. c. 13.*

Serius, ei, f. 5. seris, ordina, סריר, Ger. ardnung, Gal. suite, ordre continué, seris, ordo, & quæ quædam rerum continuata progressio a sero, hoc est nocte. *Cic. l. de nat. Deor. c. 4.* Eit enim admirabilis quædam continuatio, serisque rerum, ut alia ex aliis annexa, & omnia inter se aptæ, colligatæque videantur. *Id. l. de Div. Fatum autem id appello, quod Græci εὐκατάστατον, idest ordinem, seriemque causarum.*

Serictas, atis, f. serictas, Sider. l. 9. ep. 3. Cum serictate dicere. *Auson. in Parental. 2. v. 6.* Et gravitas comis, lætaque serictas.

Serilia, um, n. 3. funiculi, qui sparto conferuntur. Ita exponit *Fest. illud Pæuvius:* Suta lino, & sparte serilibus.

Serio, adv. seriatim, da dovere, Ger. ernstlich, Gal. a bon escient, de bon, Hisp. de veras, seriatim, vere, cum gravitate, vel cæcæ joco. *Plaut. Amph. 3. 2. 25.* Cum ea serionem nec joco, nec serio habes. *Terent. Eun. 3. 3. 22.* Misit porro orare, ut venirem, serio. *Liv. l. 4. c. 25.* Rein serio agere.

Seriolæ, æ, f. seriolæ, exigua seria, urnula. *Perf. Sat. 4. v. 29.* Seriolæ veterem metuens deradere limum.

Seriphium, ii, abünthium marinum, quod & Seriphum dicitur. *Plin. l. 32. c. 9.*

Seriphium, a, um, quod ad Seriphum ins. spectat, ut Seriphium saxum. *Tac. 4. Ann. c. 21.* Quæ Seriphia rana, βίρυρα, aspiter, græcum proverb. in hominem mutum, vel taciturnum, vel canendi, dicendique imperitum. Nam in Seripho insula ranæ non coaxant, teste *Plin. l. 8. c. 58.*

Seriphus, f. 2. Serfina, Sersino, Sersone, Sersone, Sersente, inf. maris Egæi, una Cycladum. *Plin. l. 4. c. 12.*

Seris, is, f. spezie di scorcia, Σίγας, intybus sativus, seu hortensis. *Var. l. 3. R. c. 10.* Serunt herbam, quæ vocatur seris.

Seritas, atis, f. sardanzæ, ut seritas epistolaram, apud *Symmach. l. 3. ep. 28.* ubi alii leg. ceteritas.

Serius, a, um, serio, grave, Ger. ernsthaftig, Gal. grave, Hisp. grave cosa, y de veras, seriosus, gravis, minime jocofus. *Cic. l. Off. Ludo autem, & joco ut illo quidem licet, sed sicut somno, & quietibus cæteris, tum, cum gravibus, serisque rebus satis fecerimus. Terent. Eun. 3. 3. 7.* Rein seriam agere. Quæ Seria, orum, absolute pro rebus seriis. *Cic. 2. Fin. c. 26.* Joca, & seria cum aliquo conderre. *Horat. l. 1. Sat. 1. v. 27.* amoto quæramus feria ludo.

Sermo, onis, m. sermone, discorsio, ragionamento, il parlare, linguaggio, סרמון, Ger. rede, Gal. propos, devis, Hisp. sermon, palabra, אגידה, locutio, oratio. Seruus ducit a serendo, ad illud *Virg. 6. Æn. v. 160.* Multa inter sese vario sermone ferebant. Quæ sermo significat propriam cuique nationis linguam. *Nep. in Att. c. 4.* Suavitas latini sermone. *Cic. l. Off. Sermonis* eo debemus uti, qui notus est nobis. *Horat. l. 3. od. 8.* Docte sermone utriusque lingue. Quæ Præterea frequentissime ponitur pro oratione, colloccatione. *Cic. 2. de Orat. c. 73.* Cum mihi sermo cum hoc ipso Craiso esset de te institutus. *Id. ibid.* Habere sermone bene longum. *Id. de Invent. Conterre sermone cum aliquo. Id. de Arusp. resp. c. 16.* De Alexandrinis video esse sermone. *Id. 9. Fam. ep. 8.* Feci sermone habitum in Cumanio inter nos. *Id. Att. l. 7. ep. 3.* Sed hæc coram: nam ista multi sermone sunt, richiedano un lungo discorso. *Id. Q. Fr. l. 1. ep. 1.* Primus annus habuit de hac reprehensione plurimum sermone. *Id. Ver. 6. c. 7.* In sermone hominum, atque in magnam vituperationem venire, dar da dire. *Id. Phil. 10. c. 7.* In ore, atque in sermone omnium esse. *Id. pro Mil. c. 12.* Verari in sermone pervagato civitatis. Quæ Est etiam pars orationis rhetoricæ. Nam *Auct. ad Herenn. l. 3. c. 13.* ita dividit universam orationem, (quod attinet ad vocem moderandam) ut una pars sit sermo, alia contentio, tertia amplificatio. Sermonem desinit orationem remif-

sam, & similitam quotidianæ locutioni: contentionem deseribit orationem acrem, & ad confirmandum, & confutandum accommodatam, &c. Quæ Præterea sermone inscribuntur libri duo *Satyrarum Horatii* ob eam causam: quia vili (hoc est, pedestri) sermone sunt potius, quam tumenti, vel quia ad præsentem scribuntur. Epistolis enim ad absentes loquuntur, sermone ad præsentem. Quamvis igitur hoc opus Satyram esse *Horatius* ipse profiteatur (*l. 2. Sat. 1. v. 1.*) tamen proprios titulos vult ei accommodari, hos primos duos libros *Sermonum*, posteriores *Epistolarum* inscribens. Hæc *Aron ad l. 1. Horat. inisio Satyræ 1.*

Sermocinanter, adv. discorrendo. *Sidon. l. 8. ep. 6.* Sermocinanter horas extrahere.

Sermocinatio, onis, f. discorsio, dialogo, figura rhetorica, qua aliquid loquentem includimus. *Quintil. l. 9. c. 2.* Sermones hominum assulatos dicere *Senatus* malunt, quam quod Latinorum quidam dixerunt, sermocinationem. *Auct. ad Heren. l. 4. c. 52.* Sermocinatio est, cum alicui personæ sermo attribuitur, & is exponitur cum ratione dignitatis.

Sermocinator, icis, f. parlante, favellatrice, quæ sermocinatur, *Quintil. l. 3. c. 4.* Quam sane permittimus dicere sermocinatricem.

Sermocinor, aris, d. 1. parlare, סרר, Germ. reden, Sprachhalten, Gal. parler, deviser, Hisp. hablar, razonar, ψαδω, sermone habeo, loquor. *Cic. 2. de Invent. c. 17.* Et quibus in rebus homines in consuetudine scribendi, aut sermocinandi eo verbo uti soleant, considerabitur. *Id. 3. Ver. c. 52.* Libenter se ait esse facturam, & se cum isto diligenter sermocinaturam.

Sermonalis, le, adject. *Tertul. adv. Prax. c. 5.* Non sermonalis, sed rationalis Deus.

Sermōnor, aris, depon. idem quod sermocinor. De eo sic *Gel. l. 17. c. 2.* Sermōnari rusticus videtur, sed rectius: sermocinari crebrius, sed corruptius.

Sermunculus, i, m. parvus sermo. *Cic. Att. l. 13. ep. 11.* Sermunculum enim omnem aut retrinixerit, aut sedarit. *Id. pro Deor. c. 12.* Nonne intelligis, Cæsar, ex urbanis malevolorum sermunculis hæc ab istis esse collecta?

Sermodius, a, um, adject. qui cutis prurigne ex scabie laborat. *Theod. Prifian. l. 1. c. 12.* Sermodius, quos nos petiginosos dicimus, & asperitatis vitio simili curare.

Sero, as, a. 1. ferrare, cbiudere, κλειω, claudo. *Colum. l. 6. c. ult. de mule feminibus:* Femina ferari, & interdum inuri solent. Ita *Cælepinus*, sed legendum *secari.*

Sero, is, sevi, & serui, satum, n. 3. feminare, סרר, Ger. seyn, Gal. semer, Hisp. sembrar, σαρπω, sermo, a verbo græco allato. *Cæf. l. 5. B. G.* Frumenta non ferunt, sed lacte, & carnis vivunt. *Virg. 1. Georg. Exerce te viri tauros, ferite hordeæ campis.* Aliquando significat plantare. *Cic. 1. Tusc. c. 14.* Serit arbores, quæ alteri seculo profint. *Col. l. 3. c. 26.* Si unum genus (vitis) feverimus, cum illi accidit, quod ei noxiom est, tota vindemia privabimur. *Col. l. 3. c. 4.* Vitem censerat, & cum feruerit, summa sedulitate culturæ serviat. Translate sumitur pro generare. *Cic. 1. Tusc.* Non enim temere, ac fortuito fati, & creati fumus. Item pro movere, excitare, ut Serere bella, certamina, discordias, lites, crimina in aliquem, &c. *Liv. l. 2. c. 1.* Et in aliena urbe cum Patribus serere certamina. *Id. l. 31.* Incufaverat, bella ex bellis feri, ne pace unquam frui plebs posset. *Id. l. 3. c. 40.* Serere civiles discordias. *Id. l. 24. c. 23.* Serere crimina in Senatum, sparger accuse contra *Senato. Virg. 12. Æn. v. 228.* Varios rumores serere. *Plaut. Pæn. 3. 2. 10.* Serere lites. Serere sermone, est colloqui. *Plaut. Mil. 3. 1. 106.* Que hujus similes sermone ferat. *Liv. l. 34.* Serere colloquia cum aliquo. *Plaut. Epid. 2. 2. 80.* Mihi istic nec feritur, nec metitur. h. e. hæc res nihil ad me pertinet, ut quæ neque meo periculo fit, neque emolumento. Addunt Lexicographi aliud sero, is, rai, rum, quod significat necere, connectere, tanquam ab *σρω*, item aliud, quod significat dicere, tanquam ab *ερω*, vel *ερω*: verum hujusmodi simplicia verba non sunt in usu nisi in compositis *serfero, differo,* &c. Apud *Lucanum* tamen legitur particip. *serens*, pro connexus, confertus, ubi ait *l. 10. v. 164.* Accipiunt fertas nardo floreute coronas. Sic fertos ferias, apud *Apul. l. 10. Metam. & Minuc. Felin. Obs. h. e. ferta e floribus.*

Sero, adverb. di sera, a sera, סרר, Ger. spate, langsam, Gal. au soir, Hisp. tarde, δει, vespere, vespertino tempore, post Solis occasum. *Cic. Att. l. 7.* Eo die venit sero alter Consul. Quæ Per sæeculodeno ponitur pro tarde, serdi, tardamente. *Cic. in Brut.* Quam ea sero prodiit in lucem. *Id. ad Q. Frat.* Hoc de genere nihil te nunc quidem moneo; sero est enim. Comp. serius, superl. serissime. *Cic. 3. de Orat.* Ad mysteria biduo serius veneram. *Plin. l. 15. c. 7.* Tarentina serissime legi. *Cæf. l. 3. B. C. c. 75.* Ut quam serissime cognosceretur. Quæ sero sapiens *Phryges*, proverb. est natum a Troianis, qui post decimum tandem annum velle cœperant Helenam Achivis reddere. *Fest.*

Serotinus, a, um, adject. serxine, serotino, qui sero venit, ut Poma serotina, quæ post legitimum tempus, vel tardius cæteris maturefcunt. *Col. l. 3.* Locus frigidus, & autumnis temporibus aequolis, præcoecis seritio: locus hyperbus serotinus seritio. *Id. l. 8. c. 5.* Item serotini pulli, quia ab solstitio nati capere justum incrementum non potuerunt. Hujus vocis penultimum plerique Grammatici corripunt: *Scaliger* tamen de *causis L. L. l. 4. c. 98.* in sine longam putavit.

Serpens, tis, nom. particip. serpeggiante, che va serpendo, qui serpit, ερπειν. *Cic. 5. Tusc.* Bæltias serpentes quasdam, quasdam esse gradientes. *Id. de sen. c. 15.* Vitem serpenem multiplici lapsu, & erratico serro amputans coeret ars agriculorum. *Id. 4. Catil. c. 3.* Malum obscure serpens. Frequentissime serpens dicitur anguis, & quocunque animal sine pedibus gradiens, in masc. & fœm. gen. bisca, serpens, נחש, Ger. sibilang, Gal. serpent, Hisp. culebra, ερπις, Ovid. 3. Met. Longo caput exultat antro cæruleus serpens, horrendaque sibilis misit. *Id. 2. Met. v. 771.* semefansumque relinquit Corpora serpentum. *Plin. l. 8. c. 14.* Nota est, in Punicis bellis ad flumen Bagradam a Regulo Imperatore, balitibus, tormentisque, ut oppidum aliquod, expugnata serpens 120. pedum longitudinis. *Id. l. 22. c. 22.* Contra serpentium ictus. Serpentes quoque pro pediculis legimus, more Græcorum, a quibus *ιππερω* simpliciter, vel *ιππερω* ερ τη κρησανη appellatur. *Plin. l. 7. c. 51.* Ut *Pherecydes* Syrius copia serpentum ex corpore ejus erumpente expraverit. Adde *Apul. in Florid. n. 15. al. l. 2. sub fin.*

Serpentaria, æ, f. serpentaria, herba, quæ & viperina dicitur, foliis mollibus, gustu aspero, quæ prodest ad morsus viperarum. *Apul. de virtut. herb. c. 5.*

Serpentifer, a, um, adject. qui Serpentes fert. *Virg. in Ciri, v. 477.* Æginamque simul, serpentiferamque Seriphum. Alii leg. Sementiferam. h. e. fertilem sementis.

Serpentigena, æ, com. 1. ερπεινωσ, ex serpentibus natus. *Ovid. 7. Met. v. 212.* Vos serpentigenis in fera bella dedistis. Loquitur de illa juventute, quæ ex serpentis a Cadmo occis dentibus humi satis nata est.

Serpentiger, ra, rum, ερπεινωσ, quod serpentes gerit. *Ovid. l. 4. Trist. eleg. 7.* Sphynzac, & Harpyias, serpentigerosque Gigantes. Alii leg. ser-

serpentipedes. h. e. serpentes similes pedes habentes.
 Serpentes. V. dictionem præced.
 Serperastrum, seu Serperastrum, i, instrumentum, quod geniculis puerorum ambulare discendum alligabatur, ne vari ferrent, aut compernes, a *serpando*. Serpunt enim magis pueri, quam gradiuntur. *Var. l. 8. de L. L.* Non sequitur, ut stulte faciant, qui pueris in geniculis alligent serperastrum, ut eorum depravata corrigant crura, &c. Hinc Serperastrum, homines fordidus, & avari, quales erant comites Prætorum, & Proconfulum. Ita dicti sunt, ut *Turneb. l. 21. c. 7.* cenlet, a serperastris, quæ geniculis infantium alligabantur, vel a raris pro humum serpentes, & radentibus, quod hi propter avaritiam omnia raderent. *Paul. Manut.* explicat homines, qui nihil sublimè cogitent, sed humi serpant, pecuniæ, qua nihil fordidius, addicti. Sufpicatur tamen apud *Ciceronem*, qui hac voce usus est, legi posse *Cerberastris*, quasi Cerberi imitatoribus, famelicis videlicet hominibus, & ad pecuniam, instar Cerberi ad offam, latrantibus. *Cic. Att. l. 7. ep. 3.* De serperastris cohortis meæ nihil est, quod doleas.
 Serpo, is, pfi, ptum, n. 3. *serpiggare*, *andare serpendo*, וְסֵרְפָה, Germ. *krichen*, Gal. *se trainer*, *glisser*, Hisp. *gasear per el suelo*, *εἶπε*, more serpentis incedo, ventre ingredior, paulatim plurimior, a verbo græco allato, spiritu aspero converso in s, quod in prolegionibus fit. *Cic. 5. Fin.* Serpere anguiculis, nare anaticulis, evolare merulas, cornibus uti videmus boves, vespas aculeis. *Plin. l. 9. c. 13.* Pinnis, quibus in mari utuntur, humi quoque vice pedum serpunt. ¶ *Passive Solin. c. 32. (al. 35.)* Cum terra nullo serpatur anque. ¶ Translate dicitur de plantis, quæ ob caulis infirmitatem cum stare non possint, humi procumbunt. *Plin. l. 21. c. 16.* Aculeatarum caules aliarumque per terram serpunt, ut ejus, quam coronopum vocant. *Virg. Ecl. 8.* Hedera serpit. ¶ Item de hominibus, ut de scriptoribus, qui nimis humiliter utuntur genere dicendi. *Horat. in Arte*: Serpit humi, tutus nimum, timidusque procellæ. ¶ Transfertur & ad inanimata, pro progredi, crescere, dilatari. *Cic. de Amic. c. 23.* Serpit enim, nescio quo modo, per omnium vitam amicitia. *Id. l. 1. de nat. Deor.* Etenim si semel, Vellei, suscipimus genus hoc argumenti, attende, quod serpat. *Id. 3. de nat. Deor.* Hoc in immensum serpet. *Liv. l. 30. c. 6.* Flamma per continua serpens. *Cels. l. 6. c. 18.* Ulicum serpit alte, atque late. ¶ *Serpsit* pro *serpsit*, ut sunt antiqui, auctore *Festo*. ¶ *Serpot*, passive. *Solin. c. 22.* Insula ipsa cum nullo serpatur anque.
 Serpilla, æ, f. idem ac serpens, apud veteres. *Fest.*
 Serpyllifer, a, um, adject. serpyllum terens. *Sidon. l. 8. ep. 11. in carm.* Qua serpylliferis olet catinis Baccas per gemmas ruber botellus.
 Serpyllum, & Serpillum, i, n. *sermollino*, *ἔρπυλλον*, genus herbæ, a græca voce allata, quæ ab *ἔρπω*, *serpo*. Nam serpyllum, sylvestre imprimis, serpit, dispergitque sese per humum, quibusdam ramulosculis tenuibus, qui quacunq; terram attingent, radicem agunt, & per se propagant. *Plin. l. 20. c. 22.* Serpyllum a serpendo putant dictum. Quod in sylvestri venit, in petris maxime. Sativum non serpit, sed ad palmi altitudinem increfcit. ¶ Pro *serpyllum serpulum*, per u in Romano codice legi scribit *Pier. ad Ecl. 2. Virg.* Allia, serpyllumque herbas condunt olentes. ¶ *Georg. 4.* Oletia late serpylla.
 Serra, æ, f. *sega*, כִּסְרִי, Ger. *sagen*, Gal. *seie*, Hisp. *serra*, *σπίρα*, instrumentum dentatum, quo ligna, & lapides secantur. *Cic. 5. Tusc. c. 40.* Ne fridorem quidem serræ audiunt, tunc cum acuitur. *Col. de arbor. c. 9.* Vitem ferræ præcidere. *Marcell. l. 14. epigr. 143.* Serra secare. ¶ *Serram duceos*, proverbialis locutio, quæ significat altercari, contendere; ducta ab us, qui ferrâ aliquid secantes vicissim trahunt, retrahuntque. *Var. l. 3. R. R. c. 6.* Fortasse aut tecum serram duceret. Alii tamen aliter leg. Sic *Tertul. de cor. inist. c. 3.* Quandiu per hanc lineam serram reciprobabimus? h. e. de eadem te frustra altercabitur. ¶ *Serra præliari* dicitur, cum assidue acceditur, & receditur, neque ullo tempore consistitur. *Car. apud Fest.* Sive opus sit cuneo, aut globo, aut ferrâ, uti adoriare. ¶ Est etiam terra genus picis formam serræ in aspectu cuic referentis. *Plin. l. 32. c. ult.* ¶ Item curvus qui rotis ferris dentatis vertitur, in usum terendi frumenta. *Hieronym. l. 1. in Amos, c. 1.*
 Serra, æ, m. cognomen Tiberis fl. *Seru. in 8. Æn.* In sacris etiam Serra dicebatur. Unde ait nunc: Est pinguis culta secantem.
 Serrabilis, le, adject. qui ferrâ facile secari potest. *Plin. l. 16. c. 43. de lignis*: Serrabilia, ac scilicet, quæ modice humida. Ita legit *Harduin.* alii *durabilia*.
 Serraculum, i, clavus navis. Ita exponitur in Glossis, & legitur a quibusdam in *leg. 39. ff. ad leg. Aquil.* ubi alii *servaculum*.
 Serracum, i, genus currus, idem quod Sarracum. *Sidon. l. 4. ep. 18.* Nulla ferraca, nulla effusa subvehendis oneribus attrahabantur.
 Serrago, inis, f. *segatura*, fragmenta minutissima, quæ humi cadunt, cum aliquid ferrâ secatur. *Col. Aurel. Tard. l. 4. c. 8.* Cum cervini cornu ferragine aspersa. *Id. Acut. l. 1. c. 14.* Caprinum cornu nigrum, sed alba ejus ferrago. *Plin. l. 37. c. 2. de gemmis*: Intestantur plurimis vitibus, scabro, ferragine, &c. Alii rectius leg. *ferrugine*.
 Serranæ tibis, V. Serranus.
 Serrata dicitur herba chamædis, quia ferrata folia habet. *Plin. l. 24. c. 15.*
 Serratum, adv. in modo di *sega*. *Apul. de herb. c. 2.* Folia serratum scilla. *Vestruv. l. 6. c. 11.* Dentes conjuncti muro serratum struantur.
 Serratorius, a, um, adject. in modum serræ tactus. *Amian. l. 23. c. 4.* In modum serratoris machinæ connecti.
 Serratrina, æ, locus, ubi ferrâ ligna secantur, quemadmodum moletrina locus est, ubi molitur. *Nonium* hæc vox auctorem habet c. 1. n. 320.
 Serratura, æ, f. *segatura*, serrandi actus. *Pallad. l. 3. tit. 17. de infusione.* Arborem ferrâ recidemus; post ferraturam, plagam ferramentis acutis incidamus.
 Serratula, f. diminut. herba betonica foliis serratis. *Plin. l. 25. c. 8.*
 Serratus, a, um, *facto in forma di sega*, *σπασσάν*, quod in serræ modum est denticulatum, ut Serrati dentes, qui inter se dirincti sunt, & pectinatum stipitæ ad similitudinem dentium serræ. *Plin. l. 11. c. 37.* Dentium tria genera, serrati, aut continui, aut exerti. Serrati pectinatim coeuntes, ne contrario occurfu atterantur, ut serpentes, picibus, canibus: continui, ut homini, equo: exerti, ut apro, hippopotamo, elephanto. ¶ Nummi serrati, qui impressa serræ nota signati sunt. *Tac. de morib. Germ. c. 5.* Pecuniam probant veterem, & diu notam, serratos, bigatotum.
 Serro, as, a. i. *segare*, ferrâ secare, *σπίρω*. *Veget. de ramillis. l. 2. c. 25.* Palli dedolantur, atque serrantur.
 Serrula, æ, f. *segesta*, *σπασσάν*, parva ferrâ. *Colum. l. de arbor. c. 6.* Si feri potest, iuxta aliquem nodum serrula defecato. *Cic. pro Cluent. c. 64.* Serrula adunca, & tortuosa.
 Serta, æ, f. *funis*, *corda*, *coenior*, funis, sive refis, a *sero*, idest nectro, quia vere ferta. h. e. coniecta, sive plexa. *Tibul. l. 2. eleg. 5. v. 97.* Aut e veste sua tendunt umbracula fertis vincia. *Pallad. in Martio*: Serta linea. ¶ Est etiam idem ac serutum, seu corona. *Propert. l. 2. eleg. 21. v. 37.* Cum tua præpendent demissæ in pocula fertæ. *Cornel. Tom. 11.*

Serper. apud Charif. l. 1. Huc ades Aonia crinem circumdata testa.
 ¶ Serta Campana herbæ genus est. *Cato R. R. c. 107.*
 Sertatus, a, um, adject. coronatus, sero circumdatus. *Martian. Capel. l. 5.* Caput regali maiestate sertatum.
 Sertor, oris, m. idem ac assertor. *Fest.*
 Sertorianus, a, um, adject. ad Sertorium pertinens, ut Sertoriana tempora, *Cic. Ver. 7.* Sertoriani milites, *Id. ibid.*
 Sertorius, ii, Civis Rom. e Nuriâ oriundus, civili bello Marii, & Syllæ, una cum Cinna Marianas partes fecutus, Sylla tandem rerum potito, in Hispaniam aufugit, ibique multas res præclare gessit, & quatuor Romanorum duces contra se milios variis cladibus afflixit. Denique a Perpenno socio suo per insidias in cœna interfectus est. *Lucan. l. 2.* Quicque feros movit Sertorius exul Hiberos. *V. Flor. l. 3. c. 22.*
 Sertula Campana, herba eadem quæ meliothron, apud *Plin. l. 21. c. 9.*
 Sertum, i, *ghirlanda*, *corona*, כִּסְרִי, Ger. *krantz*, Gal. *couronne de fleurs*, Hisp. *guirnalda*, *στέφανος*, *στέφανος*, corona, præsertim quæ ex floribus, herbis, frondibus textitur, a *sero* pro nectro, ut notat *Plin. l. 21. c. 2.* Ufurpatur fere in plurali numero. *Cic. 3. Tusc.* Incendens odores, & fertis redimiri jubebis, & rosa. *Virg. 6. Ecl.* Serta procul tantum capiti delapsa jacebant.
 Sertus, a, um, *συνεπληρωμίνος*, V. *Sero* in fine.
 Serva, æ, *serva*, *μαστρα*, אֲרִי, Ger. *dienstmagd*, Gal. *servente*, Hisp. *serva*, *moca*, *ama*, *זֶלֶה*, ancilla, quæ servit, cui opponitur libera. *Virg. 5. Æn.* Olli serva datur, operum haud ignara Minervæ. *Ulpian. l. 1. ff. de serv. corrupte.* Qui servum, servam recepit, &c.
 Servabilis, & le, adject. *servevola*, *σώσιμος*, quod servari potest. *Ovid. l. 4. Trist. eleg. 5.* Et tutare caput nulli servabile. *Plin. l. 14. c. 3.* Duracina sine ullis vasis in vita servabilis.
 Servaculum, i, *σώσιμος*, quod servat, & sumitur pro anchora, ut cenest *Hostmann. in Lex. Jur.* Alii rectius putant significare scapham, in quam nautæ in maximis tempestatibus descendunt. *Ulpian. l. 29. ff. ad leg. Aquil.* Parvi referent navem immittendo, aut servaculum ad navem ducendo, aut tua manu damnum dederis.
 Servans, antis, o. *offeruante*, *επιτηδόν*. *Cic. 1. Tusc.* Tum in eodem orbe in duodecim partes distributo quicque ferri stellas, eodem cursus conitantiissime servantes disparibus inter se motibus. *Virg. 2. Æn. v. 427.* Cadit & Ripheus, justissimus unus Qui fuit in Teucris, & servantissimus æqui.
 Servatō, onis, f. actus servandi, seu observandi. *Plin. l. 10. epist. 121.* Ufque in hoc tempus, Domine, neque cuiquam diplomata commodavi, neque in rem ullam, nisi tuam, nisi; quam perpetuam servationem meam quadam necessitas rupit, *questio mihi riguardo*, o *causela*.
 Servator, oris, *salvatore*, *σωτήρ*, qui servat, & liberat. *Cic. pro Dom. c. 38.* Servator urbis. *Liv. l. 34. c. 50.* Persequentibus cunctis, servatorem, liberatoremque acclamantibus. *Ovid. l. 4. de Pon. eleg. 15.* Teque meæ causam, servatoremque salutis. ¶ Item observator, offeruatore. *Lucan. l. 8. v. 171.* Doctus ad hæc fatur taciti servator Olympi.
 Servatrix, icis, f. *salvatrix*, *σωτήρα*, quæ servat. *Ter. Hee. 5. 4. 15.* O Bacchis, o mea Bacchis, servatrix mea. *Cic. 5. Fin. c. 9.* Non dubitemque dicere omnem naturam esse servatricem sui. Alii legunt *conservatricem*.
 Servatus, a, um, *conservato*, *salvato*, *ευσχευαίσιμος*. *Virg. 3. Æn.* Servatum ex undis Strophadum me litora primum Accipitur. *Ovid. Trist. 3. eleg. 1.* Servati cives. *Horat. l. 2. od. 14.* Cæcuba servata centum clavibus.
 Servia, f. i. *Servia*, pars ampla Hungariæ. Extenditur inter Croatiam, mare Adriaticum, & flu. Danubium, & Moraviam, Dividitur in maritimam, & mediterraneam. V. Geographos.
 Servia, arum, f. ferta, coronæ. *Plin. l. 21. c. 2.* Cum e floribus fierent ferta, a ferendo servæ appellabantur. Alii legunt *serivæ*, alii *serivæ*.
 Serviculus, li, m. *picciol servo*. *Tertul. de Idolol. c. 10.*
 Serventia, æ, f. *servitia*. *Plaut. Rud. 4. 2. 13.* Paupertatem, & serventiam tolerare. Alii legunt *paupertatem heri*, qui *et meam sententiam*, &c.
 Servilla lex, agraria, lata a P. Servilio Rullo Trib. pleb. de vendendis agris Italiæ, Syriæ, Asiæ, & Libyæ, & provinciæ, quas Pompeius subegerat, Cicerone acriter dissuadente, perlata non est. ¶ Servilia altera de Civitate lata a C. Servilio Glauco Trib. pleb. sanxit, ut Latinis jus esset civitatis assequendum in locum ejus, quem accusando repetundarum damnasset. *Cic. pro Balb. & Afton. in Orat. pro Scæuro*. ¶ Servilia item, judiciaria, lata a Q. Servilio Cæpione, judicis, quæ lege Semproniana ad solos Equites pertinebant, Senatorio ordini communicavit. *Tac. 12. Ann. Cic. in Brut. & pro Scæuro, & ibid. Afton.*
 Servilianus, a, um, adject. deductum a Servilio, quod est nomen proprium Romanum, ut Serviliani horti, *Suet. in Ner. c. 47.*
 Servilicidia, læ, m. & f. qui servos colit. *Plaut. Pen. 1. 2. 53. de meretricibus.* Verfarier inter istas miseræ, ceno delibatas, servilicolas fordidus.
 Servilii, m. a. familia Plebeja Romæ, sed illustris. In ea natus est P. ille Servilius, vir triumphalis, qui a devictis Ithuris Asiæ populis Ithurici cognomen accepit. *Seraboli. l. 14.* Item P. Servilius Rullus, qui primus Romæ solidum aprum in convivio apposuit. *Plin. l. 8. c. 51.* Item huius filius, ille Servilius Rullus legis agrariæ promulgator, quem Cicerone in Consulatu suo subvertit. *Plin. agrar.*
 Servilis, & le, o. 3. *servile*, *da servo*, *δουλικός*, quod servorum est, vel quod ad servos pertinet. *Cic. 1. Phil. c. 2.* Cuius a cervicibus jugum servile dejectur. *Liv. l. 1.* Comparando eorum ætatem, et ipsam minime servilem indolem. ¶ Serviles litteræ dicuntur, quas vel servi discere, & scire possunt, ut legere & scribere. *Senec. de tranquill. c. 9.* Plerisque ignaris etiam servilium litterarum, libri non studiorum instrumenta, sed cœnationum ornamenta sunt. ¶ Servile adverbii more positum pro serviliter. *Claud. de Bel. Gild. v. 367.* fractos inglorius armos Supposuit servile gemens.
 Serviliter, adv. *servilmente*, *δουλικός*, servorum more. *Cic. l. 2. Tusc. c. 33.* Ne quid serviliter, muliebriterve faciamus.
 Servio, is, ivi, itum, n. 4. *servire*, עָבַד, Ger. *dienen*, Gal. *servir*, Hisp. *servir*, *εὐλαβέω*, in servitute sum, domino ministerium exhibeo. Proprie servorum est, dum heri præceptis obsequuntur. Ufurpatur vel absolute. *Cic. 4. Casil.* Hostes alienigenæ aut oppressi serviant, aut recepti beneficio se obligatos putant. ¶ Vel cum dat. *Cic. pro L. Man. Servire* Populo Romano, quam imperare aliis maluisse. ¶ Vel cum acc. suæ significationis. *Plaut. Aul. 4. 1. 6.* Nam qui amanti hero servitum servit. *Cic. pro Mur.* Si servitum serviant. Dicitur etiam *servire servitute* ab eodem *Plaut. Mil. 2. 6. 2.* ¶ Sæpe capitur pro morem gerere, operam alicui dare, præsto esse. *Cic. 2. Casil.* Qui alios amabat turpissime, aliorum amoris flagitiosissime serviebat. ¶ Item pro subiectum esse, obnoxium esse. Sic prædia servire dicuntur, in quibus venditor aliquam sibi servitum servavit. *Cic. de L. Agr. 3.* Capite hoc prædia omnia, quæ serviebant, non servient. ¶ Item pro accomodare se, aptare se. *Cic. pro Sext.* Sed agam moderate, & huic tempori serviam potius, quam dolori meo. *Id. ad Brutum, 9.* Tibi nunc populo, & icenæ, ut dicitur, servendum est. idest debes te præsentibus hominum moribus accomodare. ¶ Item pro incutere, dare operam. *Cic. pro R. Am.* Nonne optatissimum sibi putant esse,

esse, filios suos rei familiari maxime servare? *Id. 5. Tusc.* Alios gloriæ servare, alios pecuniaz. ¶ Item pro habere rationem, ut servare ætati alicujus, posteritati, valetudini, tamæ, existimationi, &c. *Cic. 1. Fin.* Hujus enim ætati, & huic non hac primum fortasse audientis servare debemus. *Id. ad Q. Fr. 1. 1. epist. 1.* Reliquum est, ut te orem, valetudini tuæ, si me, & omnes tuos valere vis, diligentissime servas. ¶ Olim futurum Indicativi habebat etiam in *160*, ut alia verba quartæ conjugationis. *Plaut. Men. 5. 9. 42.* Tanquam si me emeris argento, liber servibo tibi. ¶ Usurpatur etiam impersonaliter. *Cic. 1. Off. Primum* ut ne cui noceatur, deinde ut communi utilitati serviat. ¶ Reperitur etiam in constructione passiva. *Sen. de Tranquill. c. 9.* Assuecamus conare posse sine populo, & paucioribus servis serviri. ¶ Servire aurius alicujus, est blandiri, adulari. *Ces. l. 2. B. Civ.* ¶ Servitum, *ii, servitii, δουλικα*, servitus, tamulatus. *Ter. Andr. 4. 1. 51.* Ego Pamphile hoc tibi pro servitio debeo. *Virg. 1. Ecl. Neque* servitio me exire licebat. *Id. 1. Æn.* Cum domus Afaraci Phthiam, claraque Mycenæ Servitio premet. ¶ Usurpatur etiam pro ipis servis, seu pro fervorum multitudine, præsertim in num. pl. *Cic. 7. Verr. c. 4.* Et tamen captum esse in Sicilia moveri aliquot locis servitium faspicor. *Id. 4. Catil. c. 6.* Hic ad evertenda fundamenta Reip. Gallos accersivit, servitia concitavit, Catilanam evocavit. ¶ Servitritius, *as, um*, adject. ut servitritium stabulum, quod a servis frequentatur, & teritur. *Plaut. Pers. 3. 3. 13.* ¶ Servitudo, *inis, t. servitū*, idem ac servitus. Legitur apud *Liv. 1. 24. c. 22.* in quibusdam codicib. *Servitudinis, indignitatisque homines experior.* In aliis *servitūis*. ¶ Servitus, *utis, servitū, schizvitū, δουλικα*, conditio servorum, necessitas serviendi, actus serviendi. *Ter. Andr. 1. 1. 9.* Ut semper tibi apud me justa, & clemens fuerit servitus, *scis. Cic. 2. Phil. c. 44.* Pax est tranquilla libertas, servitus postremum malorum omnium, non modo bello, sed morte etiam repellendum. *Id. in Pison. c. 34.* In servitute adducere. *Id. 6. Phil. servitute* pati. *Plaut. Aulul. 4. 1. 6.* Servitute servare. *Rufus Cic. in epist. ad Octav.* Dare aliquem in servitute. ¶ Translate servitus dicitur etiam de rebus inanimatis, ut de prædiis, pro ea subiectione, qua res aliqua alicui ab alia patitur. *V. Servus, a, um. Cic. ad Q. Fr. 1. 3. epist. 1. c. 2.* Calvus aiebat, aqua dempta, & ejus aquæ jure constituto, & servitute illi tunio imposta, tamen nos pretium servare posse, si vendere vellemus. *Ulpian. leg. 20. Dig. de acquir. ver. dom.* Si servus fuit fundus, cum servitutibus transit. ¶ Servius Tullius, sextus Rex Romanorum, quem vulgo ex serva natum esse credunt. Post L. Tarquinii Prisci, in cujus aula educatus fuit, necem, Tanquilis Reginz aitu ad Regnum proventus, Hetrulcos ingenti prælio fudit, primus censum, & lustrum instituit, Urbis pomerium protulit, Quirinali, & Viminali collibus muro inclusis. Tandem jam ætate provecior a L. Tarquinio, qui postea Superbus appellatus est, genero suo est interfectus, & insculptus in viam abjectus, idque instinctu Tulliz filiz suæ, quæ etiam, cum accurreret ad virum suum Regem salutandum, conspecto patris cadavere, aurigam ejus reverentia lora torquentem compulit, ut per patris corpus carpentum ageret, a quo tam immani scelere ei vico, in quo gestum est, Scelerati nomen mansit. *V. Dionys. Halic. l. 4. Ant. Rom. & Liv. 1. 1.* ¶ Servius Maurus Honoratus, Grammaticus, ille idem qui a Macrobio in Saturnalibus colloquens inducitur, Virgili Opera perpetuis commentariis illustravit. ¶ Servilla, *as, f. parva fera. Hygin. fab. 144.* Prometheus ignem in servula detulit in terras. h. e. in parvo iuste accenso. Vide verba *Festus* in *Serv.* ¶ Serum, *i, sera, כרר, Ger. aben, Gal. le jair, Hisp. la tarde, δειλη, δειλη, εσπρινα*, extrema diei pars. Suaepe natura adjectivum est. Nam *tempus* subintelligitur. *Liv. 1. 7. c. 8.* Extrahitur oppugnatione, quia serum erat diei, abstinere. *Id. 1. 10.* Castrabaturque in quam maxime serum diei certamen. *Suet. in Aug. c. 17.* Nec multo post navali prælio apud Actium vicit, in serum dimicatione protracta. *Tacit. Ann. 2. c. 21.* Jamque sero diet subducit legiones. ¶ Sero, *i, sero, fiore, Ger. kosmalcken, Gal. petit lait, Hisp. suero, δ-ρ-ρ-ρ, ζηρρ*, aqua lactis a caseosa parte separata. *Virg. 3. Georg. v. 405.* Acremque Moloßum pascere sera pingui. *Ovid. 4. Fast. v. 468.* Dentque viam liquido vimina rara sero. ¶ Servo, *as, a. 1. servare, tenere, custodire, salvare, כרר, Ger. erhalten, erlösen, Gal. garder, sauver, Hisp. guardar, salvar, εδω, φυλαττω, φυλαττω*, tucor, custodio, retineo, incolumen præsto, ab *επιω*, quod idem notat. *Ter. Eun. 5. 8. 19.* Serva, obsecro, hæc nobis bona. *Cic. 4. Fin.* Ut, inquit, in fidibus, si nulla earum ita contenta numeris sit, ut concentum servare possit. *Vasin. Cic. 1. 5. Fam. epist. 9.* Si tuam consuetudinem in patrociniis tuendis servas. *Liv. 1. 26. c. ult.* Servare ordinem. *Cic. 1. Off.* Servare officia adverbum aliquem. *Id. ibid.* Servare promissa. *Id. in Vasin.* Servare fidem. ¶ Servare domi, est domi manere ad eam custodiendam, attendere a casa. *Ter. Eun. 4. 7. 10.* Solum Sannio servat domi. Alii leg. *domum.* *Plaut. Mostell. 2. 2. 21.* Natus nemo in ædibus servat. ¶ Servare se ad aliquid, *viservare. Cic. pro Planc.* Ad ea tempora revocavi, ad quæ tu te ipse servaris. *Id. Attic. l. 3. epist. 17.* Paucis diebus habebam certos homines, quibus darem literas; eo me servavi. ¶ Servare in vetustate, est aliquo in loco reponere, ut diu, sive in aliquot annos integrum, incorruptumque duret. *Col. 1. 12. c. 28.* Si in vetustate servare voles, in cado, &c. ¶ Cum infinito, *Sest. 9. Thib. v. 188.* intellectaque sanguine tela Conjugibus servant, parvique ostendere natis. ¶ Ponitur etiam pro a periculis liberare, salutem asserre. *Cic. 1. 14. Fam. ep. 2.* Qui cæteros servavi, ut non perirem. *Plaut. Amph. 1. 1. 156.* Quid si ego illum traçhim tangam, ut dormiat? So. Servaveris: nam continuas has tres noctes pervigilavi, *servavi la mia salute.* ¶ Item pro tenere. *Virg. 7. Æn. Curvam* servans fuv imagine falcem. ¶ Item pro recuperare. *Cic. ad Q. Fr. 1. 3. ep. 17.* Cavius aiebat, aqua dempta, & ejus aquæ jure constituto, & servitute illi fundo imposta, tamen nos pretium servare posse, si vendere vellemus. *Ulp. l. 10. Dig. de fidei juss. & mand.* Sed in id duntaxat tibi obligatus ero, quod a Titio servare non potueris. ¶ Item pro inhabitare, possidere. *Virg. 4. Geor. v. 383.* Centum quæ sylvas, centum quæ summa servant. ¶ Item pro sollicite, ac diligenter observare. *Plaut. Afin. 4. 1. 60.* Tuus servus servet, Veneri ne eas det, an viro. *Id. Rud. 4. 1. 4.* Uxor scelerata me omnibus modis servat, ne, &c. *mi tiene gli occhi addosso. Virg. 6. Æn.* Qui Libyco nuper cursum dimi sidera servat, exciderat puppi. ¶ Servare de celo, fuit genus auspicii, quo Magistratus in Comitibus fulgura, & tonitrua observabant. *Cic. Att. l. 7.* Bibulus de celo tum fervasset, nec ne, sibi quaerendum non tussit. *Id. 1. 4.* Proscriptis, se per omnes dies comitiales de celo servaturum. *Id. pro Dom.* Negant, fas esse agi cum populo, cum de celo servaturum sit. ¶ Servus, *guardas, cave. Horat. 1. 2. Sat. 3. v. 59.* Hic fossa est ingens, hic rupes maxima: serva. ¶ Servasso, pro servavero, *servasti* pro servavisti, *Plaut. Mostell. 1. 3. 71 & 3. 3. 15.* ¶ Servus, *as, um, σκωτ, כרר, Ger. Diener, Gal. sardis, Hisp. sardio,*

sardis, tardus. *Cic. 1. 2. Fam. ep. 7.* Sera gratulatio reprehendi non solet, præsertim si nulla negligentia prætermissa est. *Virg. 1. Georg. Illic* sera rubens accendit lumina Vesper. idest nocti vicina. *Martial. l. 8. ep. 35.* Esse velis, oro, si serus convivia Tonantis. idest sero mori. *Plin. l. 15. c. 15. de pyris:* Serissima omnium America. *Col. 1. 4. c. 23.* Siccitas seriorum putationem facit. ¶ Seri nepotes, apud *Virg. 2. Georg. & Sera* posteritas, *Ovid. 1. de Pont. eleg. 5. i. posteri, che verranno lungo tempo dopo di noi.* ¶ Serri studiorum, sunt indocti, qui scilicet sero discunt, aut didicerunt. *Horatius l. 1. Sat. 10. v. 21.* ¶ Sumitur etiam pro tristi, tunello. *Virg. 5. Æn. v. 524.* Seraque terrifici cecinerunt omnia vates. ¶ Sera adverbii more ponitur pro sero, *sardis. Virg. 4. Georg.* Nec sera comantem narcissum. ¶ Servilia, *as, Servillius*, exigua serva. *Cic. Att. 1. 1. ep. 12.* Eumque per manas servulæ servatum, & eductum. Alii leg. *Servallæ, vel Sepullæ*, vel *Sep. Rulle*, quæ sunt propria ancillæ eujusdam nomina. ¶ Servulus, *is, δουλικος* parvus servus. *Cic. pro Quin. c. 6.* Servulum unum adducit. ¶ Servus, *a, um*, adject. *servo, schizavo, soggetto*, qui alicui servit. *Horat. l. 1. ep. 19. v. 19.* O imitatores, servum pecus! *Flor. 1. c. 6.* Matre serva natus. *Ovid. l. 1. de remed. amor. servum* vitius peccus habere. ¶ Prædia serva, ædes servæ dicuntur a Jctis, quæ aliqua in re alteri obnoxia sunt: exempli causa ædes servæ sunt, quæ altius tolli non possunt, ne officiator luminibus vicini; quæ stillicidium in vicini aream, vel testum avertere non possunt, &c. prædium servum est, cuius dominus alteri permittere tenetur, ut per illud aquam derivet, aut semitam faciat, &c. *Cic. Agrar. 3. c. 2.* Prædia libera meliore conditione sunt, quam serva. *V. in Digest. titulum de servitutib. & de comman. præd. & De servit. rustic. & alibi.* ¶ Servus, *i, servo, schizavo, כרר, Ger. diner, Gal. valet, Hisp. siervo, δουλος, famulus, puer, mancipium, is, qui non est sui juris, sed alieno dominio subjectus est, cui liber opponitur, videturque dictus a servando, quia servi primum et captivis facti sunt, & servati ad ministerium, cum jure belli eos liceret occidi; vel a servando, hoc est custodiendo, quia ad custodiendas res domini adducitur, vel quia ipsi in vinculis custodiri olim solebant. Cic. 1. Offic. Ulysses* contumelias servorum, ancillarumque perulit. *Id. 1. 8. Attic. ep. 5.* Pollucem servum a pedibus Romam misit. *Id. pro Cluent.* Legum servi omnes sumus, ut liberi esse possimus. ¶ De variis servorum divisionibus *V. Jctos, præsertim Justinian. l. 1. Institution.* ¶ Servi publici erant Magistratum apparitores, & generatim ii, quibus publica res aliqua curanda demandata erat. *Cic. 13. Phil.* Quos Antonius loris in convivio cædi jubebat a servis publicis. *Id. Verrin. 5.* Cur non, hoc auctore, Romæ servi publici ad vectigalia accedunt? ¶ Sesama, *as, f. σησαμω, idem ac sesamum. Plin. l. 18. c. 10.* Æstiva frumenta diximus, sesamum, miliium, panicum. Sesama ab Indis venit, ex ea & oleum conficiunt. ¶ Sefaminus, *a, um, σησαμω, quod est ex sesamo, ut Oleum sefaminum. Plin. l. 23. c. 4.* Sefaminum aurium dolores sanat, & ulcera, quæ serpunt. ¶ Sefamoides, *is, sefamoides, σησαμωιδης*, herba sefamo similis, folio molliore, grano amaro. *Plin. l. 22. c. 25.* ¶ Sesamum, *i, n. sefamo, sefamo, σησαμω, genus* frumenti Indici, ut vocat *Plin. l. 18. c. 10.* vel, ut placet *Columella l. 2. c. 7.* genus leguminis. Semen habet vasculis inclusum, papaveris modo. Suavissimum gustui est, ideoque præcipuum habens inter bellaria, & condimenta locum. Hinc *Petron. in Satyr. circa ins.* Mellitos verborum globulos, & omnia dicta factaque, quasi papavere & sefamo isparfa. *Plaut. Para. 1. 2. 112.* Obsecro hercle, ut multa loquatur! Mi. nihil nisi laterculos sefaminum, papaveremque, triticum, & frictas nuces. ¶ Sesamum, *n. 2. opp. Bithyniz, in conf. Paphlagoniz, apud Amastridem urb. quæ ex Sefamo, Cromna, & Cytoro* proximis urbibus in unam urbem coaluit, teste *Strabone. Plin. l. 6. c. 2.* ¶ Sescenar, vel Sescenæris, *is, m. vox antiqua. Videtur esse a saccas, quæ vox apud Festum* exponitur dolabra Pontificalis. Itaque sescenarem bovem possumus intelligere, qui hujusmodi dolabra percussus, mactaturque est. *Liv. 1. 41. c. 15.* Expovit Patribus, bovis sescenaris, quem immolavisset, jecur defluxisse. ¶ Sescuncia, *as, f. un'oncia, e mezza, τετραμυγκια, uncia, & unciz dimidium. Col. 1. 5. c. 2.* Quæ summa efficit jugeri sescunciam. *Id. l. 12. c. 57.* Læseris radices sescuncia. ¶ Sescuncialis, & le. o. 3. τετραμυγκιας, sescunciationes. *Plin. l. 13. c. 15.* Tota crassitudine sescuncialis, hoc est unius pollicis, & dimidii. ¶ Sescunx, vel sescunx, *cis, m. sescuncia. Plin. l. 36. c. 25.* Fastigium vero servari in pedes denos sescuncem, un pollice, e mezza di alvezza ogni dieci piedi. ¶ Sescuplex, & Sescuplex, *iscis, idem quod sescuplus. Cic. in Orat. c. 57.* Ut in linguili modus incit aut sescuplex, aut duplex, aut par. *Quintil. l. 9. c. 4.* Aut sescuplex, ut pæon. ¶ Sescuplus, *a, um, ημισυς, quod numerum, pondus, aut mensuram* notant in se continet, & præterea ejus dimidium. Alio nomine *sesquialter* dicitur. E. g. ternarius dicitur esse sescuplus binarii, quia continet binarium, & ejus dimidium, senarius dicitur esse sescuplus quaternarii, quia quatuor in se continet, & insuper dimidium ejus partem. *Censorin. de die natal. c. 11.* novem dies cum sex collatos, ait, sescuplum rationem facere. *Quintil. l. 9. c. 4.* Tria ad duo relata sescuplum faciunt. ¶ Legitur & *sesquiplus*. ¶ Seselis, *is, f. seseli, σισελις*, herba tolio tœniculi, sed crassiore, semine quoque non ablimili, sed callofiore, & hebetiore, capite anethi, in quo granum habet oblongum, & angulosum, & cum editur, acre, radice autem longa, & odore non ingrato. Vulgus herbariorum faxifragum majorem appellat. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 49.* Cervæque paulo ante partum perpurgant se quadam herba, quæ seselis dicitur. ¶ Sestia, *V. Sestia*. ¶ Sestris, *is, m. rex Ægyptiorum, qui regibus captivis curru junctis* vectus triumphasse dicitur. *Plin. l. 33. c. 3. Lucan. l. 10.* ¶ Sefqui, *nom. indecl. alretrasto, e la metà, Germ. anderthalb, Gall. autant, & la moitié, Hisp. otro tanto, y la mitad, rpinu;* tantundem, & ejus dimidium. Conflatur ex semisique, hoc est, *& semis. Cic. de Or. c. 56.* Ut necesse sit, partem pedis aut æqualem esse alteri parti, aut altero tanto majorem, aut sescqui. Ita fit æquali dactylus, duplus jambus, sescqui pæon. Ubi dactylum æqualem vocat, quia syllaba longa duas breves æquat: jambum vocat duplum, quia habet unam partem altero tanto majorem altera, cum syllaba longa æqualis sit duabus brevibus: pæanem vocat sescqui, quia, cum consistat una syllaba longa, & tribus brevibus, tres illæ breves illam longam dimidio superant, seu, quod idem est, continent longam, & ejus dimidium. ¶ Frequentius usurpatur in compositione, ut *Sesquibora, sesquilitra, sesquimotus, &c.* ¶ Sefquialter, *ra, rum, sesquialtero, ημισυς, quod quantitatem* aliquam

quam in se continet, & ejus dimidium. *Cic. de Univ. c. 7.* Deinde tertiam, quæ effect secundæ sequaliteræ, primæ tripla: Sequaliteris autem intervallis, & sequestris, & sequalitatis sumptis ex his colligationibus in primis intervallis, sequalitatis intervallo, sequestris omnia explebat.

Sequaliteris, & re, o. 9. *τετρακταλός*, quod culei mensuram continet, & dimidii. *Col. l. 12. c. 18.* Sunt autem satis sequaliteribus dolis picis duræ pondo vicena quina.

Sequalitæthos, i, m. cyathus cum dimidio. *Cels. l. 6. c. 7.* Nuces amaræ quinquedecim, mellis sequalitæthos.

Sequalitæthos, le, adject. sequalitæthos continens. *Vitruv. l. 10. c. 22.* Foramen semidigitale, digitale, sequalitæthos.

Sequalitæthos, i, m. un. *disso*, e mezzo. *Vitruv. l. 8. c. 6.* Canalis latus digitum, altus sequalitæthos.

Sequalitæthos, f. 1. un. *ora*, e mezzo, *τετρακταλός*, una hora cum dimidia. *Plin. ep. 9. l. 4.* Egeram horis tribus, & dimidia supererat sequalitæthos.

Sequalitæthos, i, iugerum cum dimidio. *Plin. l. 18. c. 19.* Justum est profundi iugerum uno die, iterari sequalitæthos iugerum.

Sequalitæthos, f. 1. una *libbra*, e mezzo, *τετρακταλός*, una libra cum dimidia alterius. *Col. l. 12. c. 36.* Sat erit unum rosmarini sequalitæthos in duas urnas multæ adijcere.

Sequalitæthos, m. 3. un. *masse*, e mezzo, *τετρακταλός*, unus mensis cum dimidia parte alterius. *Varro l. 1. de R. R. c. 27.* Ejus cursus annalis primum fere circiter ternis mensibus ad fructus est divisus in quatuor partes totus, & idem subtilius in sequestris octo.

Sequalitæthos, m. 2. un. *maggio*, e mezzo, *τετρακταλός*, unus modius cum dimidia parte alterius. *Varro l. 1. de R. R. c. 42.* Cum eisdem, si frigeris, vix sequalitæthos concipere possis. *Cic. 5. Ver. c. 92.* Nunquam tam grati hi sequalitæthos Q. Horrentii fuissent.

Sequalitæthos, m. 2. *τετρακταλός*, obolus cum dimidio. *Plin. l. 26. c. 8.* Dejeqtoque, quod supernat, reliquus succus purgat utraque parte, sequalitæthos in aqua mullæ.

Sequalitæthos, a, um, *εὐκταλός*, quod octavum, & ejus dimidium continet. *Cic. de Univ. c. 7.* Sequalitæthos intervallo sequestris omnia explebat.

Sequalitæthos, a, *τετρακταλός*, opera diei unius, & dimidii. *Col. l. 2. c. 13.* Fabæ occantur sequalitæthos, sarruntur sequalitæthos, metuntur una.

Sequalitæthos, eris, n. idem quod sequalitæthos. *Plaut. Captiv. 3. 5. 65.* Inde ibis porro in latomias lapidarias: ibi cum octonos alii lapides effodiunt, nisi quotidianus sequalitæthos confeceris, sexcentopago nomen indetur tibi.

Sequalitæthos, & le, o. 3. *τρικταλός*, quod sequestris constat. *Plin. l. 7. c. 16.* Sequestris gigni quodam longiores, in trimatu implentes vitæ cursum, haud ignotum est. ¶ *Sequestris verba*, turgida, inflata, prætumida, gravia, qualia Tragicis Poetis solent esse familiaria. *Hor. in Arte v. 97.* Projicit ampullas, & sequestris verba.

Sequestris, a, um, adject. idem quod sequestris. *Plin. l. 9. c. 27.* Lucerna piscis attollit e mari sequestris fere cornua.

Sequestris, edis, m. 3. un. *pede*, e mezzo, *τρικταλός*, mensura unius pedis, & dimidii. *Col. l. 3. c. 13.* Nili tamen hic scaturigo palustris obvia, plus, quam sequestris, prohibeat insodere. *Martial. l. 8. ep. 60.* Summa Palatini poterat æquare colossi, Si feres brevior, Claudia, sequestris.

Sequestris, a, f. una *ferita*, e mezzo, duo ictus, sed impares, *Tacit. Ann. 15. c. 67.* Cum vix duobus ictibus caput amputavisset, sævitiam apud Neroneum jactavit, sequestris interfectum a se dicendo.

Sequestris, V. Simplicis.

Sequestris, V. Semplicis.

Sequestris, V. Semplicis.

Sequestris, qui senis ætatem prætergressus est multis annis, atque adeo est decrepitus. *Vetus Poeta apud Varr. l. 8. de L. L.* ut quidem legit *Turneb. l. 23. c. 16.* & *Scalig. in conspect.* nam alii aliter.

Sequestris, a, um, adject. qui continet ternarium numerum cum dimidio. *Cic. de Univ. c. 7.* Intervalla sequestris, & sequalitæthos.

Sequestris, & Sequestris, is, m. quali unus, & dimidius Ulysses. *Varro hoc titulo inscripsit unam e satyris suis, posuitque pro homine astutissimo, & callidissimo. Citat hanc satyram Plin. in præfat. hist. natur. & Nonius sæpe.*

Sesia, vel Sesa, a, f. nomen columnæ in Circo Maximo, in cuius summitate simulacrum erat Sese, vel Sese De Romanorum, ita dicitur a *serendo*, quod sementi præset; unde & ipsi columnæ datum nomen. *Tertul. de Spectac. c. 8.*

Sesibulum, i, id, in quo sedemus. *Plaut. Pæn. 1. 2. 56.* Quæ tibi oleant stabulum, statum, sellam, & sesibulum merum. ¶ Item sedendi actus, quies, *postea*. *Apulei. l. 1. A. A. Præ metu latronum nulla sesibula, ac nec sufficientem suppellectilem parare nobis licet.*

Sesilis, & le, o. 3. *ἐπιπίλος*, quod sedet, vel federe videtur. *Sesiles lætæ*, humiles, quæ humi projectæ sunt, lætæ magis, quam altæ, quasi quæ a natura federe cogantur, neque sursum vehi possint, aut in sublime ascendere, *ἐπιπίλος*, *Martial. l. 3. ep. 48.* Et utrunque porrum, sesileque lætucas. ¶ Sesiles malvæ apud *Pallad. in Octobr. tit. 10.* ¶ *Pira sessilia*, quæ brevissimo pede sunt. *Plin. l. 15. c. 15.* Incerta nominum causa est barbaricis, veteresque, quæ colorata dicunt, regisque, quæ minimo pediculo sessilia. ¶ Sumitur etiam passive, ut *Tergum sessile*, idest latum, in quo quis possit federe. *Ovid. Met. 12. v. 401.* Sic tergium sessile, sic sunt Pectora cæta toris.

Sesimonium, ii, id, in quo sedemus, ut Deorum sesimonia, idest loca, in quibus Dii sedent, hoc est, ubi simulacra Deorum reponuntur, quasi sedant. *Vitruv. l. 7. in præfat.*

Sessio, onis, sessione, si federe, *שבת*, Germ. *das sitzen*, Gall. *assise*, *assistent*, Hisp. *session*, *ἐπιπίλος*, ledendi actus. *Cic. 1. Off. c. 55.* Status, incessus, sessio, accubatio, vultus, oculi, manuum motus teneant illud decorum. ¶ Ponitur etiam pro sedili. *Cic. 2. de Or. c. 5.* In quo porticus hæc ipsa, ubi inambulamus, & palæstra, & tot locis sessiones gymnasiarum, & Græcarum disputationum memoriam quodammodo commovet? ¶ Translate, vel metaphorice ponitur pro mora, & ignavia. Nam federe quandoque valet nihil agere, tempus otiose terere. *Cic. Att. l. 14. ep. 14.* Illam sessionem Capitolinam mihi non placuisse, tu testis es. Reprehendit Brutum, & Cassium, qui illo ipso primo die post Cæsarem interfectum, Senatium in Capitolium non vocarint, sed otiosi tempus consumpserunt.

Sessites, m. 3. *Sessia*, *Sessia*, h. Galliz Cisalpinæ, qui apud Varrallum, Romanianum, & Vercellas Ruit, Ducatum Mediolanensem a Pedemontano Principatu differmat, & per agrum Vercellensem in Padum labitur infra Casale *Plin. l. 3. c. 16.*

Sessito, as, n. 1. *ἐπιπίλος*, sæpe fedo. *Cic. in Bruto c. 15.* Ut quam Deam in Periculis labris scriptis Eupolis sessitavisse.

Sessiuicula, læ, f. parva sessio. *V. Semicirculus.*

Sessor, oris, *ἐπιπίλος*, qui sedet. *Hor. l. 2. ep. 2. v. 130.* in vacuo lætus sessor, plausorque theatro. ¶ Item habitator, incola. *Nepos in Cimonæ, c. 2.* Sessores veteres urbe, insulaque eiecit.

Seffortium, ii, *seffica*. *Cal. Aurelian. Aug. l. 1. c. 11.* Quolibet seffortium niter moveri.

Sefus, us, m. seffio, sedendi actus. *Apul. l. 3. Florid.* Locum seffui pertinet.

Sefertiarus, ii, m. homo pauper, qui vix seffertium habet in censu. *Petron. in fragment.* Gladiatores seffertarii.

Sefertiolus, i, parvus seffus. *Martial. l. 1. epigr. 59.* Sed seffertiolum donavit mentula Phœbo seffus decies, hoc da tu mihi, pluris eman.

Sefertius, ii, m. seffus, *σείριος*, nummus argenteus, quarta pars denarii, itaque respondet quinque solidis Venetis. Hoc nomen natura sua adjectivum nomen est: Nummus enim subintelligitur. Dicitur quasi *femilertius*. Causa appellationis est, quod valebat duobus assibus, & femisse, ut quinarus quinis, denarius denis. *Varro l. 4. de L. L.* Sefertius, quod femis tertius. Dupondius enim, & femis antiquus seffertius est: veteris consuetudine, ut retro æra dicerentur, ita ut femis tertius, femis quartus pronuntiarent. *Vitruv. l. 3. c. 1.* Nostri autem primo decem fecerunt: antiquum numerum, & in denario decem æreas asses constituerunt, & ea re compositio ad hodiernum diem denarii nomen retinet: etiamque quartam ejus partem, quod effieciatur ex duobus assibus, & tertio femisse, seffertium vocaverunt. Hinc causa patet, cur in veteribus libris pro seffertius, scribatur H. S. Nam duæ lineolæ asses binos, S. autem femidem notat. *Cic. ult. Parad.* Capit ille ex suis prædiis sexcenta seffertium, ego centena ex meis. id est sexcenta millia, & centena millia seffertiorum. ¶ Multis hujus monete duo genera videntur fuisse, unum, quod seffertius inaiculino genere diceretur, valeretque quartam partem denarii; alterum, quod seffertium in neutro genere, libras Venetas 250. Ac putat Budzus, hoc eo fieri, quod seffertium haberet eandem proportionem ad libram Romanam, quæ & mina, & pondo dicebatur, quam seffertius ad assem, hoc est ad libram æris gravis, ita ut, quemadmodum seffertius capiebat duas æris libras, & femissem. sic seffertium complecteretur duas argenti libras, & femissem. Singule autem libræ valebant drachmas, vel denarios centum, hoc est seffertios quadringentos. Duæ itaque libræ, & dimidia seffertios mille, idque uno nomine seffertium dicebant in neutro genere. Decem ergo seffertia valebant decem millia nummorum seffertiorum. Eam Budzi opinionem fecit Alciatus, Lambinus, & alii. Sed seffertium numero singulo, neutroque genere apud neminem legas vel Oratorum, vel Poetarum, ut Budzus ipse agnoscit. Quod vero Poeta seffertia dicit, ut *Juvenal. sat. 1. v. 93.* d per Metaplasmum fit metri gratia. Quod ad locum Ciceronis in *Paradoxis*, Sallustii in *Catili.* ac similes, videntur in iis Auctores non voces perscripsisse, sed notas usurpasse, quas cum imperiti librarii integras exprimere vellent, seffertia perscribere pro seffertium, in genitivo plurali. Igitur mille quidem nummi per seffertia intelligendi rite sunt, fed idem sæpe intelligi debet etiam per seffertios, quia, cum numerus excederet mille seffertios, Romani concise loquebantur, & scribebant, ut infra videbimus. ¶ Interdum seffertium dicebant, interdum nummum, interdum utrunque conjungentes nummum seffertium. *Macrob. l. 2. Saturn. c. 4 de Augusto.* Sublimis Aethiaca victoria revertebatur: occurrit ei inter gratulantes eorum tenens, quem insituerat, hæc dicens, Hæc Cæsar victor, Imperator. Miratus Cæsar officioam avem viginti millibus nummorum emit. *Vitruv. l. 1. c. 4.* Nummo seffertio singulis municipibus mancipio dedit. *Cic. Divin. in Ver. c. 10.* In modios singulos, duodenos seffertios exegisse. ¶ Pro numeri item ratione aliter, atque aliter loquebantur Romani. Per casum rectum, & abque ulla terminis præfatione loquebantur necessario usque ad numerum millenarium. Ita dicebant seffertia viginti, triginta, centum, ducenti, mille. *Gell. l. 2. c. 24.* Sylla Dyctator legem tulit, ut feriis solemnibus seffertios trecentos in cœnam infumere jus, potestasque esset, cæteris autem aliis diebus non amplius tricenos. *Id. ibid.* Lex Julia ab Augusto pervenit ad populum, qua profectis quidem diebus ducenti finiuntur, Kalendis, Idibus, Nonis, & aliis quibusdam seffertius trecenti, nuptiis autem, & repotiis mille seffertii essent. Adduximus utrunque Gellii locum, prout emendat *Hortmannus, lib. de re nummaria, pag. 81. & 83.* Nam ut in vulgatis leguntur codicibus, omnino numerus fallit, quando & priore in loco nimis summa est exilis, pro ævi Syllani opibus, & in posteriore, ubi vulgo HS. millies legitur, stupendæ luxuriæ summa est, non parvimonis, quam leges sumptuarie præscribunt. Atque id magis patet ex iis, quæ post dicemus de ratione per adverbia numerandi. ¶ Cum vero numerus excedit mille seffertios, nec tamen est decies centenorum millium, in hujusmodi summis triplex occurrit loquendi ratio. Prima est simplicissima, cum dixerit mille seffertii, vel seffertium, bis mille nummum, sive seffertium, octo millia seffertium, viginti quinque millia seffertium, &c. *Macrob. l. 3. Saturn. c. 15.* Afinius Celer nullum unum septem millibus nummum mercatus est, in qua re luxuriam illius seculi seculo eo magis licet æstimare, quod Plinius Secundus temporibus suis negat facile nullum repertum, qui duas pondo libras excederet. Sed *Plin. l. 9. c. 16.* auget pretium. Afinius Celer, inquit, unum mercatus octo millibus nummum. *Plin. jun. l. 9. ep. 19.* Esse tibi centum millium centum, satis indicat, quod apud nos Decurio es. Igitur ut te non Decurione solum, verum etiam Equite Romano persuamur, offero tibi ad implendas Equestris facultates trecenta millia nummum. Quo ex loco cognoscimus, ut ante, & sub Augusto, ita Plinii quoque ætate centum Equestrum fuisse quadringenta millia seffertium, hoc est decem millia Philippeorum, seu Scutorum Venetorum. At Senatorum census ante Augustum erat octoginta millia nummum, hoc est viginti Scutorum Venetorum, seu Philippeorum millia, sub Augusto autem duodecies seffertium, quod est triginta millia Scutorum Venetorum, seu Philippeorum. *Suet. in Aug. c. 41.* Senatorum census ampliavit, ac pro octingentorum millium summa duodecies HS taxavit, supplevitque non habentibus. ¶ Altera loquendi ratio est, qua vox millium omittitur, sed vel apice superscripto indicatur, vel subintelligitur. Nam non semper scribebant centena seffertium millia, sed etiam CHS, ubi lineola super addita millia, vel simpliciter scribebant centena HS, ubi HS genitius seffertium, ac subintelligitur millia. Ita capiendus Plinius, cum l. 10. c. 51. & l. 35. c. 12. ait, Ætopum historionem tragicum habuisse patinam scibilem, quæ taxaretur HS sexcentis. Nam non sexcentos nummos intelligit, sed sexcenta millia seffertium. Sic *Gell. l. 5. c. 2.* Equus Alexandri Regis & capiti, & nomine Philippeo donatum: æris nostri summa est HS 312. Bucephalum emptum ait seffertium trecentis, & duodecim, supple millibus: nisi scribere malis HS 312 XII, ut apex in pro millibus. Multa hujusmodi occurrunt apud antiquos. Non paucis tamen locis pro seffertium, ut supra diximus, corrupte legitur seffertia. Imo Budzus, & alii, quoties C HS, aut CC HS, vel simile inveniunt, legendum putant centum seffertia, aut ducenta seffertia, cum soli Poetæ dicant seffertia, pro mille nummis seffertii. *Hor. l. 1. ep. 7.* Cum septem donat seffertia, mutua septem Promittit, persuadet, uti mercetor agellum. Intelligit septem millia seffertium. Neque enim agellus

Ius septem nummis sestertii emi potest. *Id. l. 2. ep. 2.* Clarus ob id factum donis ornatur honoris, Accipit & bis dena super sestertia nummum. Qualis fuisse illa Luculli liberalitas, si militi propter expugnationem castrorum donasset viginti sestertios? Quare intelligit 20. millia sestertium. ¶ Cum numerus minimum erat decies centenorum millium, tunc veteres utebantur adverbis *decies, vices, ducenties, &c.* In cuiusmodi locis si addatur *centena*, cuiusmodi intelligitur *millia*. *Juvenal. sat. 10. v. 335.* Et ritu decies centena dabuntur Antiquo. *Martial. l. 2. epigr. 65.* Illa lita dives mortua est Secundilla, Centena decies quae tibi dedit dotis. Indicat uterque Poeta modum dotis amplissimum, qui erat decies centena millia sestertium, idest vigintiquinque millia Philipporum. ¶ At si post adverbium, aut adverbia (nam & decies quinquies *sestertium*, & vices quater, vel ducenties vices *sestertium* geminato adverbio dicitur) non subiciatur alter numerus, intelligenda sunt *centena millia*. *Senec. de consol. ad Helv. c. 10.* Cum sestertium millies in culinam congefisset. *Id. ibid. c. 9. C.* Caesar centies HS conavit uno die. ¶ Sestertius etiam dicitur de rebus ratione pedum, & miliarium. E. g. bipalium, quod est genus feramentum agris sotiendis accommodati, rustici dixerunt *sestertium*, quia latum esset duos pedes, & dimidium. *Col. l. de Arb. c. 1.* Ipsum autem agrum, quem seminario destinaveris planum, & succolum, sat erit bipalo vertere, quod vocant rustici *sestertium*. Sic in *lege 12. Tab. sestertius pes*, qui est pedum duo-um, & dimidii. ¶ Est etiam sestertium genus vel triplici licio texti, ut tertium filum duobus impar fit. *Suet. in Aug. c. 83.* Ita, ut in extremis spatibus subfultum discurreret, sestertio, vel todicula involutus. Al. aliter leg.

Sestiacus, a, um, ad Sestum pertinens. *Stat. l. 1. silv. 3. v. 257.* Sestiacus nunc fama sinus, pelagusque natatum Jactet. *Auson. in Mosell. v. 287.* Sestiacum pelagus.

Sestiana, vel Sextiana mala, genus quoddam malorum, ita dictum a quodam Sextio, qui primus ea in Italiam invexit; vel ut alii putant, a Setio urbe Hellepontis, ubi copiose proveniunt. *Colum. l. 5. c. 10. & l. 12. c. 35.*

Sestias, arbes, adject. Hæro puella, quæ fuit ex arce Sesti. *Stat. 6. Theb. v. 576.* ledet a. x. a turre suprema Sestias in speculis. Adde *Sidon. Carm. 11. v. 71.* ¶ Item ad Seston ipsam pertinens. *Sidon. Carm. 2. v. 506.* Abydnique sious, & Sestias ora.

Sestus, seu Sestos, f. z. *Sesto*, arx Thraciæ, in Chersoneso, ad Hellepontum, contra Abydum arcem Asiae, quæ duæ arces simul nunc vocantur *Dardanelli*. *Plin. l. 4. c. 11. Lucan. l. 2.* Xerxes pontibus admovit Seston Abydo.

Sesuvii, vel Sesuvii, m. 2. populi Galliæ Celt. qui aliter, & melius, Sesti dicti sunt, ubi hodie pars meridionalis Normandiæ. *Cæsar.*

Seta, z, f. *feta*, *שֵׁט*, Ger. *Bürsten*, Gal. *foye*, Hisp. *seta*, *χαιτη*, pilus crassior, durior, rigidiorque, quales flos habent. *Plaut. Cat. a. 5. se. 2. 29. Ita*, quasi fetis, labra mihi compungit barba. *Cic. 5. Tusc. c. 20. l.* hoc melio apparatu fulgentem gladium & lacunari seta equina appensum demitti iussit, ut impenderet illius beati cervicibus.

Seta, z, f. *Setava*, v. b. Hispaniæ Tarraconensis, ad fluvium cognominum, ubi nobilissimum linum provenit, & tertie in Europa palmæ, ut ait *Plin. l. 19. c. 1.* Hic *Sil. l. 3. v. 373.* Setabis & telas Arabum sprevide superba, & Pelugaco filum componere lino. ¶ Populi Setabiani. *Plin. l. 3. c. 3.*

Setabitianus, V. Setabis.

Setabus, a, um, adject. ad Setabin pertinens, ut sudaria Setaba, *Caull. Carm. 12. h. e. c. lino fetabo*, quæ *setaba* absolute dixit *Plin. in p. 232. bist. nat.*

Setæ, m. 1. pop. Indiæ argenti ditissimi, sicut Dardæ auri. *Plin. l. 9. c. 19.* Setania, z, f. & Setanium, ii, n. species mespilorum. *Plin. l. 15. c. 20.* Mespilorum tria genera, anhedon, setania, &c. *Plaut. Trucul. a. 5. vers. 16.* Non possunt militares pueri setanio educer. Alii aliter leg. ¶ Sunt etiam setaniæ capæ quædam minima, sed lapidissimæ, apud *Plin. l. 19. c. 5.* ¶ Item setanum est bulbi species. *Id. ibid. c. 6.*

Setia, f. 1. *Setza*, urbs Campaniæ juxta Pomptinas paludes, in colle, patria Valerii Flacci. Celebris tuit ejus ager vini feracitate, & nobilitate, ut inter cæteros notat *Plin. l. 3. c. 5.* Hinc eodem Setiæ nomine eum appellat *Stat. l. 2. silv. 6. v. 90.* ubi ait: nec quod tibi Setia canos Reñixit cineres.

Setiger, ra, rum, *χαιτηφόρος*, quod setas gerit. *Virg. 12. Æn. v. 170.* Setigeræ tæctum suis, intonfamque tridentem Attulit. ¶ Setiger absolute pro apro, *Ovid. 8. Metam. v. 376.* nisi setiger inter opacas Nec jaculis isset, nec equo loca pervia silvas.

Setinum, a, um, adject. di *Setza*, ad Setiam urbem pertinens, ut Setini agri. *Plin. l. 3. c. 5.* Setinum vinum, *Juvenal. sat. 10. v. 27.* Idem *Plin. l. 14. c. 6.* Scribit, hujusmodi vinum ab Augusto cæteris aliis Italicis vinis fuisse prælatum.

Setosus, a, um, *setoso*, pieno di sete, *שֵׁטוּס*, Ger. *vol bistbar*, Gal. *qui a force foyes*, Hisp. *setoso*, *χαιτησος*, quod est setis plenum. *Plin. l. 8. c. 45.* Torva fronte, auribus setosis. *Prop. l. 4. el. 1. v. 25.* Verbera pellitus setosa movebat arator. idest scuticas ex caprina pelle villosa. *Setilla*, lz, f. parva seta. *Arnob. l. 7.* Solas immolare diis lanas, vulsasque ex hostiis setulas.

Seu, ovvero, o sia, z, h, conjunctio disjunctiva, qua jungimus ea, quorum alterum, non utrumque affirmamus, a *five*, ut *neu a neve*. *Cic. pro Quintil.* O fortunatum hominem, qui hujusmodi nuntios, seu potius Pegasos habet. *Id. ibid. Sen. recte*, seu perperam facere ceperunt. *Virg. 12. Æn.* Sive errore viz, seu tempestatibus acti. *Livius l. 21. c. 7.* In tantas brevi creverant opes, feu maritimis, feu terrestribus fructibus, seu multitudinis incremento, seu sanctitate disciplinæ.

Severe, adv. *severamente*, *gravemente*, *σπουδῶς*, graviter, aspere. *Cic. 2. Fin.* Ita graviter, & severe voluptatem fecerunt a bono. *Id. pro R. Com. c. 15.* Cum illis exactæ ætatis severissime fructum, quem meruerunt, retribuam. *Cæf. l. 3. B. Civ.* Brundisium ad suos severius scripsit. Adde *Justin. l. 3. c. 3.*

Severianus, a, um, adject. a Severo, cum est nomen proprium, ut Severiana pyra, a quodam Severo infostre sic appellata. *Plin. l. 15. c. 15.* ¶ Severianæ thermæ, a Severo Imper. constructæ. *Spartian. in Sev. c. 19.*

Severitas, atis, *severitas*, *graviditas*, *שֵׁטוּת*, Ger. *rauche*, Gal. *rudeffe*, Hisp. *separados*, gravitas morum, durities, asperitas. *Cic. de Senect. Severitatem* in senectute probo, & eam, sicut alia, modicam acerbitatem nullo modo. ¶ Dicitur etiam in rebus judicialibus, de illa parte justitiæ facilitati, & misericordie contraria, qua judex nihil omnino de supplicio remittit, neque a vero discedit. *Cic. 7. Verr.* Cum iste vestra severitate permotus multa signa dederat, quamobrem est responsurus non videretur. *Id. l. 9. Fam. ep. 14.* Summa severitas animadversionis. ¶ Item in rebus oratoris, de styli gravitate. *Cic. in Brut. Crassus* in fumum comitate habebat etiam severitatis satis. ¶ Translate, seu per Catachresin dicitur de asperitate cuiuscunque rei. *Plin. l. 13. c. 3. de unguentis*: Quando etiam corruptissimo in genere magis

tamen juvat quædam ipsius vitii severitas.

Severiter, adv. idem ac *severe*. *Tissinnius apud Non. e. 11. n. 3.* Severiter hodie sermonem amica mecum contulit.

Severitudo, inis, idem ac *severitas*. *Plaut. Epid. 5. l. 3.* Quid illuc est, quod illi caperat frons severitudine?

Severus Mons, *Monte Severo*, seu melius, *della Mosta*, al. *Monte Nero*, *Monte di S. Giovanni*, mons Sabinorum versus Reate, & conf. Aprutii ult. *Virg. 7. Æn. v. 713.* Qui Tetricæ horrentes rupes, montemque Severum, Casperiamque colunt. Sunt qui putant, hic esse adjectivum, & intelligi montem præruptum, asperum.

Severus, a, um, *severo*, *grave*, *שֵׁטוּ*, Ger. *rauch*, Gal. *severo*, *rude*, Hisp. *riguroso*, *severo*, gravis, asper, acerbus, durus. *Virg. 8. Æn.* Romulidis, Tatioque seni, Curibusque severis. *Cic. in Brut. Q.* Aelius Tubero fuit severus, & congruens cum ea disciplina, quam colebat. *Id. 3. Off. c. 3.* Magnus vir in primis, & qui semper indulgens in patrem, idem acerbè severus in filium. *Liv. l. 4. c. 26.* Severissimi imperii vir. *Caull. Carm. 5.* Rumores fenom severiorum. ¶ Ufurpatur quoque in rebus judicialibus, pro eo, qui nihil de pœna a lege constituta remittendum censet. *Cic. pro L. Man.* Neque severus esse in iudicando, qui alios in se severos esse judices non vult. *Id. Verr. 2. c. 10.* Severus ad iudicandum. *Id. 7. Ver.* Postquam judicia severa Romæ fieri desierint. ¶ Item in rebus Oratoris, pro serio, in quo nihil facetiarum est. *Cic. in Brut.* Rutilius in quodam tristi, & severo genere dicendi versatus est. *Id. ibid.* Unum sententiosum, & argutum, sententiosis non tam gravibus, & severis, quam concinnis, & venustis. ¶ Item pro veraci, fideli, & qui se corrumpi non sinit. *Plin. l. 11. c. 52.* Addit morum aspectu simili modo apud nos Trogus & ipse auctor severissimus. *Cic. 1. Ver.* Cujus legis non modo a Populo R. sed etiam ab ultimis nationibus jam pridem severi custodes requiruntur. ¶ Translate extra homines, & actiones hominum egreditur. Itaque interdum accipitur pro vehementi, austero, aspero, quod palatum pungit. *Hor. l. 1. sat. 17.* Vultis severi me quoque fumere partem Falerni? ¶ Item pro mæsto, tristi, funesto, quod horrorem aspectu incutit. *Virg. 3. Georg. v. 37.* Invidia infelix Furias, amnemque severum Coccyi metuet. *Lucr. l. 4. v. 461.* Severa silentia noctis. ¶ Ungues severi dicuntur, qui diligentissime exigunt atque explorant alicujus rei lævitatem. *Perf. sat. 1. v. 64.* ut per læve severos Effundat junctura unguens.

Severus, ri, nomen proprium. Cornelius Severus poeta, & declamator Augusti tempore, scripsit bellum Siculum, sed imperfectum reliquit, teste *Quintil. l. 10. c. 1.* atque id ipsum etiam excidit. Præterea carmen de Ætæa, ut colligitur ex *Seneca epist. 79.* quod extat. Est etiam quoddam fragmentum, quod ejus nomine circumfertur, de morte Ciceronis, apud *Senec. in Suasor. 6.* ¶ Severus Sulpitius, Episcopus Bituricensis, qui sæculo Christi V. vixit, scripsit non inelegerat, ut ea tempora ferebant, de vita S. Martini, libros historiarum, dialogos quosdam, & epistolas.

Sevini, m. 2. iidem qui Sabini, ita appellati a cultu, seu moribus. *Plin. l. 3. c. 2.*

Sevir, iri, in. quasi sexvir, nomen est dignitatis, ut Duumvir, Decemvir. Seviri fuere tempore Imperatorum, qui locum habebant in equestris militia, videnturque eam potestatem obtinuisse, quam olim Legati militares, vel etiam Magistri Equitum. *Jul. Capitolin. in M. Antonino Philof. c. 6.* Pius consulem secum Marcum designavit, & Cæsaris appellatione donavit, & sevirum turmis equitum Romanorum, jam consulem designatum, creavit, & edenti cum collega severales ludos adedit. ¶ Seviri alii erant seniores, alii juniores, ut ex veteribus Inscriptionibus apparet. Videntur etiam Seviri civilis dignitatis fuisse: nam in iisdem Vet. Inscr. leguntur Seviri juri dicundo; item Seviri Augustales, & Flaviales: hi tamen postremi non Magistratus, sed Sacerdotes fuerunt. V. *Inscription. Gruter. pag. 19. n. 6. & Reinesf. class. 1. num. 99.*

Seviralis, le, adject. ad Sevirem pertinens, ut Sevirales ludii, apud *Capitolin. in Antonin. Philof. c. 6.* ¶ Absolute Seviralis, idem qui Seviri. *Inscr. apud Gruter. pag. 1.* Numerius Martialis Alfigitanus Seviralis. h. e. seviri Augusti, quæ urbs est Hispaniæ.

Seviratus, tus, m. dignitas Seviri. *Inscr. apud Gruter. pag. 400. n. 7.* Hic pro Sevirate in Rempubl. dedit HS ∞ &c.

Sevo, onis, m. *le Montagne di Norvegia*, mons Scandinaviæ longissimus, qui a mari albo, & extremis Lappiæ finibus lunato cursu per Lappiam regionem, deinde inter Botniam, & Finnerum Marchiam, tandem inter Sueciam, & Norvegiam ad fauces sinus Codani 300. M. P. longitudine procurrit. *Plin. l. 4. c. 13.*

Sevoco, as, a. 1. *chiamar da banda*, *separatamente*, Ger. *neben sich beruffen*, Gal. *appeller da part*, Hisp. *llamar apartando*, *ἀποκαλιῶ*, seorsum, seu in alteram partem voco, vel duco. *Cic. 2. Phil.* Et ob ejus consilii societatem, cum interficeretur Cæsar, tum te a Trebonio vidimus sevocari. *Id. pro Mur.* Facis, ut rursus Plebs in Aventinum sevocanda esse videatur. ¶ Translate fumitur pro separare, sejungere, abstrahere. *Cic. 1. Tusc.* Se seque ab his semper sevocassent. *Id. ibid.* Cum a voluptate, idest a corpore, cum a re familiaris, quæ est ministra, & famula corporis, cum a Republica, cum a negotio omni sevocamus animum. ¶ Sevocare ad se de communi, est de eo, quod multis commune est, furari. *Cic. pro Quirint.* Itaque hercule haud mediocriter de communi, quicquid poterat, ad se in privatam domum sevocabat.

Sevum cum derivatis, V. Sebum.

Sex, sei, *שֵׁשׁ*, Ger. *sechs*, Gal. *six*, Hisp. *seis*, *ἕξ*, nomen numerale cardinale, indeclinabile, a voce Græca allata, mutato spiritu in s, quomodo ubi *ἕξ*, est septem. *Liv. l. 7. c. 5. T.* Manlius, qui postea Torquatus appellatus est, secundum in sex locis tenuit. *Id. l. 44.* Eodem bello in Macedonia peditem Romanorum sex millia, sociorum nominis Latini sex millia, &c.

Sexagenarius, a, um, o. 1. 2. qui sexaginta annos habet. *Quintil. l. 6. e. de visu.* Cicero objuratus, quod Publilian, cum sexagenarius esset, virginem duxisset, Cras, inquit, mulier erit. ¶ Sexagenarii genitis in Republica R. suffragio caruerunt. Erant enim a publicis negotiis liberi, & expediti, ut proditum est a *Varrone l. 2. de vita P. R.* teste *Nonio*. Narrant, cum primum suffragia per pontem ferri cepta sunt, juniores conclamavisse, ut sexagenarii de ponte deicerentur. Veriti enim sunt, ne senes suis suffragiis senibus potius, quam juvenibus Magistratus tribuerent. Hinc proverbium ortum est, *Sexagenarii de ponte deijcendi*. Hanc huius proverbii originem exploratissimam esse, asserit *Festus in voce Sexagenarius*.

Sexagenus, a, um, o. 1. 2. *seffanta*, *ἑξήκοντα*, sexaginta, nomen numerale distributivum, quod ponitur etiam pro cardinali sexaginta. *Cic. 7. Ver.* Sexagena millia modiorum. *Liv. l. 8. c. 8.* Ordo sexagenos milites, duos centuriones, vexillarium unum habebat. *Inscr. apud Gruter. pag. 231.* Sexagenos denarios plebi dedi. *seffanta* per uno.

Sexagesies, adverb. idem quod sexages. *Martian. Capell. l. 6. de errore ambi-*

ambitu. Illa stadia quingenta trecentis sexagesies complicata &c.
Sexagesimus, a, um, adject. *ἑξήκοντος*, ἑξήκοντος; numerus ordinalis sexaginta continens. *Flor. l. 2. c. 2.* Intra sexagesimum diem. *Martial. l. 6. epigr. 70.* Sexagesima mensis.
Sexagesies, adverb. *ἑξήκοντα*, ἑξήκοντα. *Cic. Philip. 2. c. 18.* Si festertium sexagesies peteret. h. e. sexagesies centena millia festertium, quæ sunt centum octoginta millia scutatorum. *Id. pro S. Rose. Amer. c. 2.* Bona patris hujusce S. Roscii, quæ sunt sexagesies. h. e. sexagesies centena millia festertium, quæ valent centum octoginta millia scutatorum.
Sexaginta, *ἑξήκοντα*, ἑξήκοντα, decies sex, nomen numerale cardinale, indeclinabile. *Cic. 3. Ver. Postum sexaginta decreta proferre.*
Sexangulus, a, um, adject. sexangulus, ut crystallus sexangulata, a *pud Jolin. c. 46. de Arabia.*
Sexangulus, a, um, o. 1. 2. *che ha sei cantoni*, ἑξαγωνίον, quod habet sex angulos. *Plin. l. 37. c. 2.* Quare sexangulis nascatur lateribus, quæ sunt centum octoginta millia scutatorum. *Id. pro S. Rose. Amer. c. 2.* Bona patris hujusce S. Roscii, quæ sunt sexagesies. h. e. sexagesies centena millia festertium, quæ valent centum octoginta millia scutatorum.
Sexatrus, sextus dies post Idus. *Var. l. 5. de L. L.* Ab Tusculanis post diem sextum Idus similiter vocatus sexatrus, & post diem septimum septimatrus. V. Triatrus.
Sexcenti, æ, a, adject. sexcenti. *Colum. l. 3. c. 3.* Singula jugera vinearum sexcentas urnas vini præbuisse. *Curt. l. 5. c. 1.* Equitibus sexcenti denarii tributii.
Sexcentenus, a, um, o. 1. 2. *ἑξακισίων*, nomen numerale distributivum. *Col. l. 3. c. 5.* Qui ducentos quadragenos pedes obtinent, sexcenteni mallooli pangendi sunt.
Sexcentesimo, a, um, o. 1. 2. *ἑξακισίον*, ἑξακισίον, ultimus, sive unus ex sexcentis. *Plin. l. 8. c. 7.* Anno Urbis sexcentesimo quinquagesimo quinto.
Sexcenti, æ, a, o. 1. 2. *ἑξακισίων*, *seicento*, nomen numerale cardinale, pluralis tantum numeri. *Curt. l. 6. c. 4.* Additis sexcentis equitibus. ¶ Sæpe usurpatur pro numero ingenti, & infinito. *Ter. Phor. 4. 3.* Sexcentas perinde potius scribiti dicas. Ubi *Donat.* Apud nos sexcenta dicere pro infinito numero fere usitatum est. *Cic. pro R. Am.* Sexcenti sunt, qui inter sicarios, & de beneficiis accusabant. *Id. de Div.* Sexcenta licet ejusmodi proterre.
Sexcenties, adv. *seicento volte*, ἑξακισίων, sexcentæ vices. *Cic. Att. l. 4. ep. 16.* Ut fornum laxaremus, & usque ad atrium Libertatis explicaremus, contemplimus sexcenties festertium.
Sexcentoplagus, a, um, o. 1. 2. *ἑξακισίπλοος*, qui sexcentas plagas accipit. *Plaut. Capt. 3. l. 68.* Sexcentoplago nomen inditum tibi, hoc est, sexcentas plagas accipies.
Sexcenus, Sexdecies, Sexdecim. V. *Sexceni*, *Sexdecies*, *Sexdecim*.
Sexennis, & ne, o. 3. *di sei anni*, ἑξαετής, quod est sex annorum. *Plaut. Pæn. 4. 2. 80.* Inde surreptus fere sexennis. *Plin. l. 8. c. 32. de cervis.* Singulos annis addicentibus ramos usque ad sexennes.
Sexennium, ii, n. 2. *ἑξαετία*, tempus sex annorum. *Cic. l. de Div. c. 44.* Quod quidem sexennio post Vejios captos factum esse vidimus.
Sexies, adv. *sei volte*, ἑξαετής, Ger. *sechsehnmal*, Gal. *six fois*, Hisp. *seis vezes*, ἑξάκις, sex vicibus. *Liv. 4. c. 32.* Vejentem holtem sexies victum pertimebant.
Sexignani, m. cognomen Cocofatum, seu Cocofatum pop. Aquitanæ, sicut Tabelli cognominantur Quatuor Signani. *Plin. l. 4. c. 19.*
Sexprimi, orum, m. sex viri, qui in aliquo ordine principes sunt. *Cic. 3. de Nat. Deor. c. 30.* L. Alenus chirographum sexprimorum imitatus est. V. *Decemprimi*.
Sextani, m. pop. Gallie Narb. quorum urbs Arelate. *Plin. l. 3. c. 4.*
Sextans, antis, m. 3. *ἑξατάλιον*, due oncie, a sextus, quia sunt sexta pars assis. *Plin. l. 26. c. 11.* Prodest & vino myrteo fovere: menthæ sextans, vivi sulphuris uncia. *Suer. in Aug. c. 77.* Senos sextantes non excessit. Ubi *sexans* est duorum cyathorum mensura, id est, sexta pars sextarii, cum sextarius duodecim cyathos contineat. ¶ Erat etiam sextans nummulus æreus, duas uncias valens, tertia parte minor quadrante. *Liv. l. 2.* Extulit eum Plebs, sextantibus collatis in capita. ¶ Item mensura continens sextam partem jugeri. *Var. l. 1. R. c. 10.* Ab hoc principio mensores nonnunquam dicunt, in subsicivum esse unciam agri, aut sextantem, aut quid aliud. *Col. l. 5. c. 1.* Pars sexta, pedes quatuor millia, & octingentos, hoc est sextans, in quo sunt scrupula quadraginta octo. ¶ Legitur & *sestanti*.
Sextantilis, le, adject. sextantem continens, ut sextantales fusi, apud *Vitrui. l. 10. cap. 6. h. e.* crassitudinem habentes duarum unciarum, seu pollicium.
Sextantarius, a, um, o. 1. 2. *ἑξατάλιον*, quod sextantis habet pondus. *Plin. l. 33. c. 5.* Constitutumque, ut asses sextantario pondere ferirentur. ¶ Sextantarii asses bello Punico secundo originem habuere. *Festus*: Sextantarii asses in usu esse cæperunt ex eo tempore, quo propter bellum Punicum secundum, quod cum Hannibale gestum est, decreverunt Patres, ut ex assibus, qui tum erant librarii, fierent sextantarii, per quos cum solvi captum esset, & populus ære alieno liberaretur, & privati, quibus debitum publice solvi oportebat, non magno detrimento afficerentur.
Sextantariobus, li, m. parvus sextarius. *Augustus apud Auctorem vite Horatii, qui a quibusdam Suetonius creditur.* Itaque licet, in sextantariolo scribas.
Sextarius, ii, m. *sestiere*, sexta pars congi. Hæc mensura apud antiquos tam liquidis, quam aridis serviebat. Capiebat duas cotylas, seu himinas, & duodecim cyathos. Eius partes erant, ut assis, sextans, quadans, triens, quincunx, semissis, sepcunx, bes, dodrans, dextans, deunx, id est, duo cyathi, tres, quatuor, quinque, dimidius sextarius, septem cyathi, octo, novem, decem, undecim. *Cic. 2. Off. c. 16.* Si emere a quæ sextarius mina cogerentur. *Juven. sat. 6.* De quo sextarius alter ducitur ante cibum, rabidam facturus orexim. hoc est hibitur. *Col. l. 2. c. 9. de panico, & millio.* Quippe sextariis tere quatuor juseorum implet. *Id. l. 12. c. 5.* Salis sextarium subterito. ¶ Scribitur & *sestanti*.
Sextius, a, um, adject. a *Sextius* nom. proprium Romanorum, ut *Sextia* tabula apud *Cicero. pro Quint. c. 6. h. e.* taberna Sextii cuiusdam argentarii in foro una ex illis, ad quas acta in foro ipso scribebantur. ¶ *Sextia* lex, dicta est a L. Sextio Trib. pl. qui eam tulit, civitque, ut Consul unus de plebe crearetur. *Liv. l. 6.*
Sexticeps, sex habens capita, seu summitates, pro sexticeps. *Var. l. 4. de L. L.* Elquilinus mons sexticeps. ¶ Eadem ratione dicitur *ibid.* quarticeps, qui quatuor habet cacumina, biceps pro *biceps*, qui duo, &c.
Sextilis, is, m. 3. *Agosto*, mensis anni, a sextus, quod sextum obtinere locum a Martio, a quo Romulus annum inchoavit, *Ovid. l. 1. Fast. Var. l. 5. de L. L.* Postea Augustus appellatus est, ex decreto Senatû, a Cæsare Octaviano Augusto, qui hoc mense, viclo M. Antonio, bellis civilibus finem imposuit. *Hor. l. 1. ep. 7.* Quinque dies tibi polli-

citus me rure futurum, Sextilem totum mendax desidero. ¶ Adjective *Id. ibid. ep. 11.* Sextili mense.
Sextula, æ, f. i. sexta pars uncie. Ita docet *Var. l. 4. de L. L.* Item *Fannius*, verfu istoc, Sextula quæ fertur. nam sex his uncia constat. Continet quatuor scrupula, hoc est, alit partem LXXII. *Cic. pro Cæc. c. 6.* Facit hæredem ex deuce, & semuncia Cæciani viri, Ebitio sextulam aspergit. Alludit *Cic.* ad *sextulam*, quæ & mensura est, & vas etiam em mensuram capiens: unde testive dixit *sextulam aspergit*; & paulo post *ansam* ei tribuit. V. dicta in *Aspergo*, *is*. ¶ Et mensura æri. *Col. l. 5. c. 1.* Pars septuagesimi secunda pedes quadringentos, hoc est sextula, in qua sunt scrupula quatuor.
Sextum, *la sesta volta*, sexta vice. *Cic. in Pison. c. 9.* Qui C. illi Mario fortissimo viro & Consuli, & sextum Consuli, &c.
Sextus, a, um, o. 1. 2. *sesto*, שיש, Ger. *das sechst*, Gal. *sixième*, Hisp. *sexto*, *זכות*, ultimus, sive unus ex sex. *Cic. 3. Off.* Plenus est sextus liber de Officiis Hecatonis talium quæstionum. *Colum. l. 11. c. 2.* Sexto decimo calendas Januarii. *Vellej. l. 1. c. 3.* Sextus ab Hercule.
Sexu, u, n. 4. idem ac sexus, quemadmodum dicitur genus, & genu i gelus, & gelu. *Afranius* apud *Fest.* Orbus virile sexu adoptavit sibi. *Sisenna l. 4. Hist. apud Non. c. 3. n. 193.* Tum in muro virile, ac muliebæ sexu, populi multitudine omni collecta.
Sexungula, æ, f. sex habens ungulas seu digitos in manu. *Plaut. Trucul. 2. 2. 57.* hoc nomine appellat meretriculam rapacem, & amatorum bona perfundantem.
Sexus, us, m. 4. *sesta*, natura, Ger. *geschlecht*, Gal. *sexe*, Hisp. *saxo*, *sexus*, *שש*, habitus, natura, id, quo viri, vel femine sumus. *Fest.* ut *scilicet* corrigat. Sexus, alter sexus, natura, habitusque, ex Græco, quam illi vocant *sestus*. *Col. in præf. l. 1.* Quod a natura sexum viris denegatum multabri motu mentiantur. *Laßan. l. 1. c. 16.* Ex duobus sexibus alter fortior, alter infirmior est.
Sexus, i, n. 2. idem ac sexus, us, ut vulgus, vulgi. *Plaut. Rud. l. 5. 19.* Virile sexus nunquam habui ullum. *Tacit. 4. Ann. c. 62.* Affluxere virile, ac muliebæ sexus, omnis ætas, &c. ¶ In allato Plauti loco alii leg. *seus*, quod idem sonat.

S A N T E I.

Si, se, *ס*, Ger. *wan*, Gal. *si*, Hisp. *si*, conjunctio conditionalis, a voce Græca allata, præmissio, quomodo & ab *isui*, *sum*, abjecto i. Veteres pro ei proferbant, ut alia, in quibus est i longum. Id confirmat originem. Usurpatur tam cum indicativo, quam cum conjunctivo. *Cic. 2. Fam. epist. 6.* Nunquam labere, si te audies. *Id. Att. l. 15.* Si hortos inspexeris, dederis mihi, quod ad te scribam. ¶ Interdum est conjunctio causalis, pro *quia*, vel *quidem*, & habet vini approbandi, seu confirmandi. *Virg. l. Georg. Vestro* si munere tellus Chao-niam pingui glandem mutavit arista. *Cic. 1. Catil. c. 3.* Si illustrantur, si erumpunt omnia. ¶ Interdum adversativa, pro *est*, *etiam*, *quomvis*, cum conjunctivo, & interdum cum indicativo. *Ter. Eun. l. 1. 1. 4.* Redeam non, si me obsecret. *Id. ibid. 5. 2. 26.* Nam si ego digna hac contumelia sum maxime, at tu indignus, qui faceres tamen. ¶ Est etiam adverbium optantis, pro *utinam*. *Virg. 6. Æn. v. 187.* Si nunc se nobis ille aureus arbore ramus ostendat nemore in tanto. ¶ Item adverbium dubitandi, pro *an*. *Virg. 4. Æn. v. 110.* Sed fati incerta feror, si Jupiter unam Esse velit Tyriis urbem. *Terent. Heaut. 1. 1. 118.* Ibo, visam si domi est. *Horat. l. 1. epist. 6. v. 41.* chlamydes Lucullus, ut ajunt, si posset centum scænz præbere, rogatus. ¶ Item temporis, pro *ubi*, *postquam*. *Terent. Phorm. 2. 1. 18.* Meditatur mihi sunt omnia mea incommoda: herus si redierit, molendum usque in pistrino, vapulandum, habendæ compedes. ¶ Inter conjunctionem *si*, & verbum veteres interdum interponebant *est*. *Terent. Phorm. 2. 1. 40.* Si est, patre, culpam ut Antipho in te admiserit. id est si admisit. Adde *Heecy. 4. 1. 43.* Interdum subintelligitur. *Ovid. 6. Fast. v. 113.* Huic aliquis juvenum dixisset amantia verba, Reddebat tales protinus illa sonos. ¶ *Si* pro ac si, vel quasi. *Plaut. Capt. 2. 3. 58.* Si servus meus esses, nihilo fecius obsequiosus mihi semper fuisti. ¶ *Si* ne pro si non. *Id. Rud. 3. 4. 28.* Si ne ei caput exoculassitis, ego vos virgis circumvinciam.
Siagona, æ, f. *Cal. Aurel. Tard. l. 1. c. 1.* Siagonas appellat temporum, & maxillarum musculos, Græce *σιαγονία*, maxillas significant.
Siagonitæ, arum, m. *σιαγονίαι*, maxillarum musculi. *Cal. Aurel. Acut. 2. c. 10.*
Sibi pro sibi olim scriptum, usurpatumque fuit, teste *Quintil. l. 1. c. 7. de orthogr.*
Sibi, V. Sui.
Sibilatrix, icis, quæ sibilat, ut sibilatrix fistula, *Morsian. Capel. l. 9.*
Sibilatus, us, m. actus sibilandi, sibilus. *Cal. Aurel. l. 2. Acut. c. 27.* Cum quodam vehementi sibilatu.
Sibilo, as, n. 1. *sibilare*, *sibillare*, שריק, Ger. *pseiffen*, Gal. *siffier*, Hisp. *siflar*, *σισβιλω*, *σισβιλω*, sibilum facio, vel edo. *Virg. 11. Æn. Arrectisque* horret squamis, & sibilat ore. ¶ Sibilare aliquem, est sibilis insectari, contemnere. *Horat. l. 1. sat. 1. v. 66.* populus me sibilat, at mihi plaudo ipse domi. *Cic. Att. l. 2. epist. 19.* etiam modestos homines sibilare docuerunt.
Sibilis, i, m. *sibilo*, *sibillio*, שריק, Ger. *pseiffen*, Gal. *siffie*, Hisp. *sifvo*, *σισβιλω*, sonus, qui fit ore, compressis dentibus, & parum diductis labris. *Cic. Att. l. 2. epist. 18.* Fusum clamoribus, & conviciis, & sibilis confectantur. *Colum. l. 2. c. 3.* Sibiloque (boves) allectari, quo libentius bibant. ¶ Reperitur etiam sibilum in gen. n. præsertim in *Lucan. l. 9.* Angues stridula fuderunt vibratis sibilis linguas, *Ovid. 13. Met. v. 785.* Senferunt toti pastoris sibilis montes. *Seren. apud Non. c. 3. n. 200.* Suvæ sibilum. ¶ Dicitur & de sonitu venti inter arbores flantis. *Virg. Ecl. 5.* Nam neque me tantum venientis sibilis Austri, &c.
Sibilus, a, um, idem ac sibilans. *Virg. 3. Georg. Tollentemque* minas, & sibilis colla tumentem dejice. *Id. 2. Georg. Sibila* lambebant linguis vibrantibus ora.
Sibus, a, um, acutus, callidus. *Fest.*
Sibylla, æ, f. 1. *Sibilla*, *σισυλλα*, virgo fatidica, seu, ut *Varro* ait, cuius pectus Numen recipit, & quæ vaticinatur. *Plaut. Pseud. 1. 23.* Hæc quidem literas credo, nisi Sibylla legerit, interpretari alium posse neminem. *Cic. 2. de Divin.* Sibyllæ versus observamus, quos illa turens fudisse dicitur. ¶ Sibyllæ decem fuerunt. Prima fuit *Persea*, cujus mentionem fecit Nicanor, qui res gestas Alexandri Macedonis scripsit. Secunda *Libyca*, cujus meminit Euripides in *Lamie* prologo. Tertia *Delphica*, de qua *Chrysippus* loquitur in eo libro, quem de *Divinatione* composuit. Quarta *Cumæa* in Italia, quam *Nævius* in libris belli Punico, Piso in *Annalibus* nominat. Quinta nata *Babyloniz*, quæ *Erythræa* appellata est, quam *Apollodoros Erythræus* affirmat suam fuisse civem, eamque Græcis Ilium petentibus vaticinatum & perituram esse Trojam, & Homerum mendacia scripturum. Sexta *Jamnia*, de qua scripserunt

Mediterranei, inter mare Tyrrhenum, seu Thufcum ad Bor. & Occ. mare Siculum, ab ea dictum, ad Or. & mare Libycum, seu Africum ad Mer., separata ab Italia angusto freto 1500. pass. *Plin. l. 3. c. 8.* Primum dicta est Trinacria, a τρις, & τρια, tres, & tria, & τρια, summis, extremitas, quia tribus promontoriis terminata est, Peloro contra Italiam, Pachyno contra Græciam, Lilibæo contra Africam. Item vocata est *Triguera*, quia est formæ triangularis, cuius trianguli unus angulus, qui in Mer. vergit, *Pachyno* dicitur, alter *Pelorus*, qui ad Sept. spectat, tertius *Lilibæus*, qui Carthaginem maxime spectare videtur. Deinde *Sicania* appellata est, a Sicano Rege, qui ante Trojanâ bella, cum amplissima Iberorum, sive Hispanorum manu eo ad ductus insulam de suo nomine Sicaniam, popululumque Sicanos appellavit. Tandem nuncupata est Sicilia, a *scilire*, quasi scilicia, quia olim Italiz connexa fuit, idest agro Brutio, postea maris impetu ab ea avulsa est, ut *Virgilius* canit *Æn. 3. v. 414. Justin. l. 4. c. 1. & alii.* Quæ res & Rhegio nomen fecit. Nam est a *ῥηγίονα, scindor.* Sed alii dicunt, sic nominatam esse a Siculis Latii pop. qui suis fedibus pulsi ab Oenotriis, & Pelasgis in hanc insulam migrarunt.

Sicilices, um, f. 3. *οικιστῆς*, spicula hastarum, lancearum, venabulorum. *Festus* sive *Paulus*: Sicilices hastarum spicula lata. Ennius: Incedit veles vulgo sicilicibus latis. Ubi manuscripti quidam, *sicilibus*.

Sicilicula, æ, f. falcula, gladiolus, parva fica. *Plaut. Rud. 4. 4. 125.* Post est sicilicula argentea, & duæ connexæ manilicæ.

Sicilicus, i, m. *pejo di due dramme, διδραμοῦ*, pars assis quadragesimo octava, seu quarta pars unciz, quæ scrupula sex, sive, quod in idem recidit, drachmas duas continet. *Priscian. in libello de ponderibus.* Drachmam si geminas, adierit, quem dicitur audis Sicilicus. *Sev. leg. 21. ff. de ann. legat.* Cum noverca universæ hereditatis habeat dodrantem, feniunciam, & sicilicum. ¶ In mensuris sicilicus est quarta pars pollicis. *Plin. l. 13. c. 15.* Mensa solida tribus sicilicis infra quatuor pedes, totidemque infra femipedem crassitudinis. h. e. lata pedes quatuor, minus tertia pollicis parte. Adde *l. 31. c. 6.* ¶ Apud *Festum* legitur *sicilicum* in neutro gen. Sicilicum, inquit, dictum, quod feniunciam fecit.

Sicilienfis, & se, o. 3. quod ad Siciliam spectat. *Cic. in Brut.* Interim me Quæstorem Sicilienfis excepit annus. Idest quo Quæsturam gessi in Sicilia. *Id. 3. de nat. Deor.* Sicilienfis fretum.

Sicilimentum, i, n. herba scilitione refecta, idest quam feniuncie prima sectione relicta, iterata sectione demetiuntur. *Cato c. 5.* Item fœnum cordum, sicilimentum de prato demito, eaque arida condito.

Sicilio, is, ivi, itum, a. 4. *tagliare, τριαν.* Verbum est proprie ad prata pertinens, quæ tunc sciliciri dicuntur, cum ea, quæ prima sectione relicta sunt a feniuncie, iterata sectione demetiuntur. *Varro l. 1. de R. R. c. 49.* Quo factio scilicienda prata, idest scilicis confecanda, quæ feniuncie præterjerunt, ac quasi barba tuberosum reliquerunt campum: a qua sectione arbitror dictum, scilicire pratum. *Plin. l. 18. c. 28.* Prata quoties secta sunt, scilicire, hoc est quæ feniuncie prætereunt, secari.

Sicilliflo, vel **Sicilliflito**, as, n. 1. Siculus imitor, Siculorum lingua male loquor. *Plaut. Men. prol. v. 12.* Non Atticiffat, verum Sicilliffat. *Festus* in voce *Atticiffat* hoc eodem loco *Plauti* legit *Sicilliffat*.

Sicinniflæ, m. 1. mimi, qui vitam mortui representabant, & sicinnium saltabant, a *σείω, quasso, & κίω, moveo.* *Gel. l. 20. c. 2.* Quos sicinniflas vulgus dicit, qui rebus locuti sunt, sicinniflas litera N gemina dixerunt. Sicinnium enim genus veteris saltationis fuit. Saltandi autem canebant, quæ nunc stantes canunt. Posuit hoc verbum *Lucius Accius* Poeta in Pragmaticis, appellari que sicinniflas ait, nebuloso nomine: credo propterea nebuloso, quod sicinnium cur diceretur, eis obfcurum esset. Hæc *Gellius*.

Sicinnium, ii, n. genus veteris saltationis, in exequiis adhiberi solitum, al. *sicinnis.* *Gel. l. 20. c. 2. V. Sicinniflæ.*

Sicōris, is, m. Avius Hispaniz, qui oritur ad radices Pyrenæi, & prope Aragoniam in Iberum influit. *Lucan. l. 4.* Hesperios inter Sicoris non ultimos amnes.

Sicūbi, adv. se in qualche luogo, Ger. so evvua, Gal. si en quelque lieu, Hisp. si en algun lugar, *κίω*, si aliquo loco, a *si, & ubi*, inserto c. *Cic. pro Corn. Balbo c. 14.* Ac sicubi esset, lex id Gellia, & Cornelia sustulisset.

Sicūla, æ, f. *pugnaleto, ἐξέδρα*, parva fica, gladiolus, & translate virile hominis membrum. *Catull. carm. 66. (al. 68.) v. 21.* Languidior tenera cui pendens sicula beta. ¶ In veteribus Gloss. legitur *Sicula*.

Sicūli, orum, m. 2. pop. Latii, ita dicti a Siculo Rege, qui suis fedibus pulsi, secundum Thucydidem ab Opicis, secundum Antiochum ab Opicis, & Oenotriis, secundum Hellanicum ab Oenotriis, & Japygiibus, & secundum Dionysium, & Cluverium ab Oenotriis, & Pelasgis, secundum Philistum a Pelasgis, & Umbris, in insulam proximam traxerunt, quæ tunc Sicania dicebatur, ante Trinacria, eique Siciliz nomen indiderunt. Olim incolz Siciliz vitam opiparam ducebant. Hinc prov. apud *Platonem l. 3. de Rep. Menja Sicula,* & apud *Athenenum l. 14. Coccus Siculus.* Alio tamen tempore non deliciis, sed laboribus operam dantes, militiz inserviebant, ut *Siculus miles*, prover. apud *Zenodotum*, de mercenario milite, ac nullum ministerii genus lucrigratia reculante. *Aula Sicula* apud Juvenalem pro imperio duro proverb. dicitur, quale Siculorum Tyrannorum.

Sicūlus, i, m. filius Itali. *Dionys. Hist. l. 1. Rom. Ant. Sed Solinus* asserit, filium fuisse Neptuni; Alii filium Neptuni, fratrem Itali; Alii filium Corythi, & Electræ, fratrem Dardani. Regnavit in Lucania, & in Latio. Hinc incolæ Lucaniz, Latii, aliarumque regionum Siculi dicitur cepti sunt. *Dionys. l. c.*

Sicūlus, a, um, quod ad Siciliam spectat. *Virg. 2. Æn. Vix* et conspectu Siculæ telluris in altum &c. *Juvenal. Sat. 9. v. ult.* Siculos cantus effugere. h. e. cantus Sirenarum juxta Siciliam in mari habitantium. *Id. Sat. 13. v. 50.* Sicula torvus cum conjuge Pluton. h. e. Proserpina, quæ dum in Ætna Siciliz monte moraretur, a Plutone rapta fuit. Siculum mare, *Mar di Sicilia*, quod a Sicilia Cretam usque excurrit. Angustum, atque anceps est, alterno cursu modo in Thufcum, modo in Jonium influens, & Scyllæ, Charybdi que horrendis nominibus inclutum, ex quibus Scylla est scopulus versus Sept. Charybdis mare vorticosum versus Mer. *Plin. l. 3. c. 5.*

Sicunde, adv. *ἄραδιον*, si ex aliquo loco. *Cic. Att. l. 13. ep. 30.* Sicunde potes erueri. *Liv. l. 26. c. 18.* Sicunde spes aliqua se ostendisset.

Sicut, come, *ficcione*, *كأش*, Ger. *gleich wie*, Gal. *ainsi que*, Hisp. *assi como*, *ὡς*, *ὡμοίως*, quemadmodum, adverbium similitudinis, ex *fic*, & *ut.* *Cic. de Or. l. 1. c. 26.* Nihil est quod cogat homines, sicut in foro non bonos Oratores, item in theatro malos Actores perpeti. *Id. pro L. Man. c. 9.* Sinite hoc loco, sicut Poetz solent, qui res Romanas scribunt, præterite me nostram calamitatem. ¶ Ponitur etiam pro tanquam. *Cic. pro R. Com.* Sicut in aram, confugit in hujus domum. ¶ Interdum tamen non res similes, sed diversas, & plane contrarias denotat, & ita in priore membro ponitur. *Quintil. l. 1. c. 3.* Sed sicut

firmiores in literis profectus alit æmulatio, ita incipientibus, atque adhuc teneris jucundior eo ipso, &c. ¶ Habet etiam venustatem, atque utilitatem magnam in disponendo, quoties antecedentem sententiam annectit cum sequenti. *Quintil. in proam. l. 1.* Sed nonnunquam ita defunt, ut bona etiam ingenii, studique corruptant, sicut & hæc ipsa sine doctore perito, studio pertinaci, legendi, scribendi, dicendi multa, & continua exercitatione per se nihil profunt.

Sicūti, adv. idem ac sicut, ex *fic*, & *uti.* *Cic. de Or. Reliquæ* dux, sicuti sanguis in corporibus, sic illæ in perpetuis orationibus fusæ esse debent. *Plin. l. 7. c. 14.* Ferunt Crassum avum Crassi in Parthis intercepti nunquam risisse, ob id Agelastum vocatum, sicuti nec fesse multos.

Sicyon, onis, f. *Vasilica, Basilica*, urbs Peloponnæi, olim caput Sicyoniæ reg. in colle, ab ora sin. Corinthiaci 5. M. p. patria Arati Poetz, & Praxillæ Poetrix. Ab ea regione adiacens Sicyonia dicta fuit, inter Corinthiam ad Or. & Achajam ad Occ. Scribit *Plin. l. 36. c. 5.* hanc urbem diu fuisse officinarum omnium metallorum patriam. ¶ *Sicyoni* pro Sicyone in sexto casu. *Plaut. Cistell. 1. 3. 8.* Fuerunt Sicyoni jamdiu Dionysia.

Sicyōnis, idis, f. inf. maris Ægæi, ex adverso Epidauri, ex qua Minerva Sicyonia cognominata est. *Plin. l. 4. c. 12.*

Sicyonius, a, um, adject. ad Sicyonem pertinens. *Virg. 2. Georg. teritur* Sicyonia bacca trapetis. ¶ Sicyonii, orum, populi Sicyonis incolz. Molles hi, & munditiei nimii amatores aliquando fuerunt, præsertim in calcæis. Hinc *Cic. l. 1. de Orat. c. 54.* Si mihi calcæos Sicyonios attulisses, non uterer, quamvis essent habiles, & apti ad pedem, quia non essent viriles. ¶ Hujusmodi calcæi dicuntur etiam *Sicyonia, orum*, absolute. *Lucret. l. 4. v. 1118.* & pulcra in pedibus Sicyonia rident.

Sideralis, & le, o. 3. *ἀστέρες*, quod ad sidera pertinet. *Plin. l. 7. c. 49.* Poscere videtur locus ipse sideralis scientiz sententiam. *Id. l. 18. c. 24.* Sideralis difficultas. h. e. quæ circa siderum cognitionem est.

Sideratio, onis, f. *coffellazione, Siccus*, constitutio siderum, confellatio, sidus natalitium, horoscopus. *Firmic. l. 4. c. 13.* Hæc tamen omnia, licet a malo signata fuerint talis siderationis influxu, benevolarum stellarum ut plurimum testimonis minuuntur. ¶ Sideratio item vocatur morbus plantarum, cum siccitate Caniculæ, vel Cancri exarescunt, atque emoriuntur insitæ, ac novellæ arbores, præcipue vites, ac ficus A Græcis vocatur *ἀσπράλια*, vel *ἀσπράλιον*, sive, siders percussio. *Plin. l. 17. c. 24.* Proprium tamen siderationis est ab ortu Canis siccitatum vapor, cum insitæ, ac novellæ arbores moriuntur, præcipue ficus, & vites. ¶ Per Translationem siderationis nomen accommodatur animalibus, quæ membro aliquo, aut corpore univerfo exarescunt, unde & *siderata* ab eo appellantur. Aliqui dicunt, hunc morbum e cælo vi quadam sideris provenire affiximari, quod repente quodam impetu evenit. *Plin. l. 17. c. 24.* Sideratio, & membrorum dolor. ¶ Ex his liquet, cur *Martialis* sideratam optet linguam Baccharæ, qui, siquid peteret, haud intelligere se simulabat. *Locus est l. 7. ep. 19.* Hoc opus est, subito fias ut sidere mutus, dicere ne possis, Bacchara, quid sit opus. *Sic l. 11. ep. 86.* Sidere percussa est subito tibi, Zoile, lingua.

Sideratiffus, a, um, adject. sideratus, ut sideratiffa jumenta, apud *Verg. de re veterin. l. 3. c. 35.*

Sideratus, a, um, *affiderato, ἀσπράλιος*, qui siderationis morbo affectus est, qui sidere vexatur, & læditur. *Plin. l. 18. c. 16.* Sideratis urina puli asinini nardo admixto peruncione prodest dicitur. *V. Sideratio.*

Siderus, a, um, *stellato*, Ger. *gestirn*, Gal. *d'astre*, Hisp. *siderio*, *ασπράλιος*, quod ex sidere est, vel ex sideribus constat, vel sideribus ornatum, &c. *Quid. 4. Fast. v. 941.* Pro cane sidereo canis hic imponitur aræ. *Virg. 3. Æn. Nec lucidus æthra siderea polus.* *Martial. l. de Spectac. epigr. 2.* Hic ubi sidereus propius videt astra colossus. ¶ *Siderus* dicitur ab *Ovid. 4. de Ponto, eleg. ult. v. 6.* Peto poeta, quia divinus, & doctus fuit; vel quia sublimis, & altioquus; vel tandem quia de astris fortasse scripsit.

Siderion, ii, *σίδηρον*, herba, sic dicta, quod omnia vulnera ferro illata sanat. nam *σίδηρος* ferrum significat. *Plin. l. 25. c. 4. & l. 26. c. 14.*

Siderites, æ, m. *σίδηρος*, lapis magnes, a *σίδηρος, ferrum*, quia ferrum trahit. *Plin. l. 36. c. 16.* de magnes: Sideritin ob hoc alio nomine appellatur, quidam Heracleon. ¶ Gemma item est, ex genere adamantium, ferrei splendoris, quam Solinus, nescio, unde, ait in metallis ferrariis legi. *Plin. l. 37. c. 4.* Post hunc & siderites ferrei splendoris, pondere ante cæteros, sed natura dissimilis: Nam & iclibus frangitur, & alio adamante peritorari potest, quod & Cyprio evenit, &c.

Sideritiffis, herba eadem, quæ Heliotropium. *Apul. de herb. c. 49.*

Sideritis, is, f. herba, cuius multa genera asfert *Plin. l. 25. c. 5.* & multæ virtutis est in vulneribus curandis.

Sideropæcillos, *σίδηροπέλεκτος*, gemma ferrei coloris, & guttis variantibus. *Plin. l. 37. c. 10.*

Sideror, aris, pass. seu dep. 1. *siderarfi*, *siderarfi*, Ger. *rebertriden* *überden*, Gal. *s'engourdir*, Hisp. *adormecerse*, *ἀσπράλιζομαι*, σφικαλιζομαι, est sidere Cancri, seu, ut vulgus loquitur, Caniculæ affari, arefere. *V. Sideratio. Plin. l. 9. c. 16.* Fluviatilium silurus Caniculæ exortu sideratur.

Sidicinium Teanum, n. 2. urbs Apuliz Dauniz. *Plin. l. 3. c. 5.*

Sidicinius, a, um, adject. a Sidicino urbe, ut Sidicina æquora. *Virgil. 7. Æn. Sidicina* cohors. *Silius l. 5.*

Sido, is, sidici, n. 3. *mettersi a federe, distendera, calare*, *רר*, Ger. *sich nieder lassen*, Gal. *s'asseoir*, Hisp. *assentarse*, *καθίζω*, ad sedendum me demitto, deorsum feror, descendendo. *Virg. 6. Æn. v. 203.* Sedibus operatis gemina super arbore sidunt. *Plin. l. 6. c. 22.* Sed certis canalibus adeo profundum, ut nullæ anchoræ sidant. h. e. fundum invenient, in quo hærent. *Colum. l. 12. c. 24.* Patiempur picem confidere; ubi sidit, aquam eliquabimus. *Plin. l. 12. c. 25.* Sidere ad ima vasis. ¶ Sidere naves dicuntur, cum brevi vado deprehensæ carina in arenam impingunt, & quasiantur; vel cum gravi ictu percussæ, solutis compagibus aquam recipiunt, & merguntur. *Tacit. 2. Ann. c. 6.* Quædam naves planz carinis, ut sine noxa siderent, *soccassero fondo*. *Nepos in Chabr. in fine.* Navis rostro percussa cæpit sidere. ¶ Translate *Senec. de Constant. Sapient. c. 2.* Civitas degenerans, & sua mole sidens. h. e. in pejus ruens. *Tacit. 2. hist. c. 15.* Sidente paulatim metu. *cessando il timore.*

Sidon, onis, f. 3. *Saide*, urbs Syriz, in Phœnicia, in ora maris Medit. cum portu capaci. Nomen accepit, teste *Lidoro*, a Sidone Canaham filio. Alii dictam volunt a Sida Beli filia, vel a picium ubertate, quos Sidonas Phœnices vocant. *Plin. l. 5. c. 19.*

Sidonicus, a, um, adject. idem quod Sidonius. *Sallust. in Jugurb. c. 114.* Legum, cultusque pleraque Sidonica.

Sidonis, idis, adject. læm. quæ est ex Sidone urbe. *Ovid. 10. Met. v. 269.* Collocat hanc fratris concha Sidonide tinctis. ¶ Penultimam corripit *Sisus*, dum ait *l. 8. v. 70.* Sidonis in Latio trepidabat naufragâ terra. Adde *Ovid. 3. Fast. v. 649. & l. 3. de ar. am. v. 252.*

Sidonius, a, um, *σιδωνίω*, vel *σιδώνιος*, quod ad Sidonem urb. spectat. *Virg. l. 1. Æn. v. 613.* Oblitupit primo aspectu Sidonia Dido. *Id. 4. Æn. v. 75.* Sidoniaque ostentat opes. ¶ Sidonii, orum, m. populi Sidonis. *Justin. l. 18. c. 3.* ¶ Apud Sidonem ingens erat marinarum concharum copia, ex quarum sanguine purpureus optimus color efficiebatur, quemadmodum & apud Tyrum urbem. *Martial. l. 14. ep. 154. de luna.* Ebria Sidonizæ cum sim de sanguine conchæ. *Virg. 4. Æn. Sidonia chlamys. Senec. in Herc. Oer. v. 663.* Sidonium ahenum. *V. Ahenum.*

Sidonius, ii, m. C. Sollius Sidonius Apollinaris, Gallus, patria Lugdunensis, religio Christianus, Arverni Episcopus, floruit sæculo Christi quinto, scriptisque epistolarum libros aliquot, & carmina (quæ omnia in extant) stilo non illo quidem inerudit, sed durisculo, præsertim in epistolis, in quibus etiam multa inveniunt Latinæ linguæ rudisimus nullo modo imitanda, verba audacter novata, aut insolenter deducta, phrasæque inconditas, & a Latina gravitate longe abhorrentes. Ille tamen, ut ejus temporis ratio studiorum erat, maximas laudes consecutus est, statua etiam Apollinari laurea, Romæ in foro Trajani collocata, ob poesim, ab Anthemio Augusto donatus.

Sidus, eris, n. 3. *castellazioni, segno celeste*, כוכב, Ger. *gestirn*, Gal. *a. stre*, Hisp. *estrella, costellacion, ארצות*, signum ex pluribus stellis compositum, ut Aries, Andromeda, Leo, &c. *Manil. l. 1.* Formas distinguere tantum contenta, & stellis distinguere sidera certis. Hinc dextro sidere editus, *naso fatto buona costellazione*, apud *Strat. l. 3. Sil. 4.* ¶ Frequentissime pro stella usurpatur reperitur. *Cic. 2. de nat. Deor. Solis, Lunæ, siderumque omnium distinctionem, varietatem, pulchritudinem, ordinem.* ¶ Item pro planetis. *Plin. l. 7. c. 60. de Solis umbra in horologio: A Columna Menia ad Carcerem inclinato sidere. Tacit. Ann. 1. c. 70.* Sidere æquinoctii, quo maxime tumescit Oceanus. h. e. Sole æquinoctium faciente. ¶ Sidera tangere, vel terere, est felicem esse, magnum esse. *Ovid. 7. Met. v. 61.* Quo conjuge felix, & Dis chara ferat, & sidera vertice tangam. *Hor. l. 1. od. 1.* Sublimi feriam sidera vertice. *Propert. l. 1. sat. 8. v. 43.* Nunc mihi summa licet contingere sidera plantis. ¶ Metonymice ponitur pro tempestate, *stagione*, quia quædam sidera tempestatem ænerunt. *Amman. l. 22. c. 13.* Sidere etiam tum instante brumali. ¶ Hinc sidus confici, vel confectum esse dicitur, quando tempestas, quam sidus illud infert, sævit. *Plin. l. 18.* Vertique justit ipsa die solia, ut esset confecti sideris signum. ¶ Item pro cæli temperamento, *clima*. *Plin. in Paneg. c. 15.* Diversam aquarum temperiem, patriumque sidus terre consuevisi. Item pro cæli influenza, *influenza*, & tere de malo influxu. *Liv. l. 8.* sidere pestifero icli. *Petron. in Satyr.* Animos juvenum ad magna surgentes, velut pestilenti quodam sidere afflavit. ¶ Hoc sensu sidus frequenter accipitur pro quodam morbi genere, de quo satis diximus in voce *sideratio*. *Plin. l. 2. c. 41.* Afflantur alii sidere, alii commoventur stas temporibus alvo, nervis, capite, mente. ¶ Sidus fervidum, apud *Horat. epod. 1.* est Canicula. ¶ Translate *Ovid. 4. de Pont. eleg. 3.* O sidus Fabæ, Maxime, gentis ades, h. e. decus, & ornamentum. *Col. l. 10. v. 92.* Pingit & in variis terrestria sidera flores. ¶ Usurpatur interdum hæc vox in amantum blanditiis. *Sueton. in Calig. c. 13.* Super fausta nomina, sidus, & pullum, & pupum appellantium, &c. ¶ Varia hujus nominis ab Etymologis origo adest; ex qua etiam nascitur scribendi varietas. Scribunt enim quidam sidus per *y*, ducuntque a *σῶς*, & *σῶν* videre, quia sidus, qua plures stellas notat, simul conspiciatur: alii scribunt sidus per latinum *s*, derivantque cum *Virg. l. 6. de L. ab infidendo*, quæ quidem scriptio nis ratio probatur est, tum quia sidus vox Latina est, non Græca, tum quia sic legitur in veterib. libris, teste *Manus. in Orbigr.*

Siem, fies, fiet, pro *sim, sis, sit*, frequens est apud Comicos, *Plautum* præsertim. *V. Sum.*

Sifilo, as, n. 1. idem ac sifilo apud veteres. *Non. c. 12. n. 49.* ubi Homeri exemplum adest, & usurpat etiam verbale *Sifilatio* sine Auctoris ullius exemplo.

Sigalion, n. 2. *σῆγαλον*, simulacrum apud Ægyptios in sacris Isthis, & Serapidis, quod digito labii impresso silentium imperare videbatur, quod alio nomine Hieropocates dicebatur, a *σῆγῶ*, *tacet*. *Auson. epist. 25.* Aut tua Sigalion Ægyptius oscula signet.

Sigeus, a, um, adject. a Sigeo promontorium pertinet. *Ovid. Heroid. ep. 1. v. 33.* Hac ibat Sirois, hæc est Sigeia tellus.

Sigeum, n. 2. *Capo Ianzarri, σῆγμα*, prom. Troadis, in ora maris Ægei, apud ost. Scamæadri h. contra Tenedum inf. cum urbe cogn. ubi Achilles sepultus est. Dicitur esse, ut quidam volunt, a *σῆγῶ*, *sikeo*, eo, quod Hercules præmio suo a Laomedonte fraudatus, simulato discessu ibi se occultarit, indeque silentio magno reversus, Ilium repente adortus sit, & ceperit. *Serv. in 2. Æn.*

Sigeus, a, um, adject. a Sigeo promontorio, ut Sigei campi. *Virg. 7. Æn. v. 294.* Sigea freta. *Id. 2. Æn. v. 312.*

Sigillaria, um, n. dies festus Romanorum, ita dictus a sigillum, quod ultro, citroque sigilla, sive imagunculas, & munuscula alia misculerent. Hoc festum *Lucillus* indicat, cum ait: Servorum festus dies est, quem plane hexametro versu non dicere possis. Nam *Sigillarium* vocem versus hexametro non admittit. Ideo sic per Periphrasin *Ausonius Idyll. 26.* festa sigillorum nomine dicta colunt. ¶ Sigillaria continuo erant post Saturnalia. *Macrob. l. 1. c. 10.* Saturnalia uno tantum die, idest quatuordecimo Calendarum solita celebrari, sed post in triduum propagata. Sigillarium adjecta celebritas in septem dies discursum publicum, & lætitiæ religionis extendit: nomen ex eo sigillaribus, quod ultro, citroque sigilla, sive imagunculas, & munuscula alia misculerent. Hæc *Macrob.* Ipsa quæque munuscula, quæ tali festo mittebantur, Sigillaria dicuntur. *Senec. Epist. 11.* Ego sum Felicio, cui sollebas sigillaria afferre.

Sigillaria, um, n. vicus Romæ, ubi sigilla vendebantur. *Gel. l. 5. c. 4.* Apud Sigillaria forte in libraria ego, & L. Paulus poeta confederamus. ¶ Sigillaria etiam dicuntur Deorum imagunculæ. *Tertull. de Orat. c. 12.* Adoratis sigillaribus suis.

Sigillaricus, a, um, adject. ad sigillaria pertinens. *Spartian. in Adrian. c. 17.* Saturnalitia, & Sigillaritia frequenter amicis inopinantibus misit. Subaudi munera. ¶ Sigillaritus annulus est, quo utimur ad obsequandas epistolas, vel aliam quampiam rem sigillo notandam. *Vopisc. in Aurelian. c. ult. Uxori,* & filiz annulum sigillaritum quasi privatus inicituit.

Sigillarius, ii, m. sigillorum confector, & faber, *ἀγαλματοποιός*. *Inscript. apud Reines. class. 11. n. 89.* Flaturario sigillario. ¶ Legitur & Sigillarius apud *Fabret. pag. 177. & pag. 243.*

Sigillatim, adv. *separatamente, in parcellare*, idem ac singillatim, seu singulatim, cui generatim, & univèrse opponuntur. *Cic. 7. Verr. c. 55.* Nam quid ego de cæteris Civium Rom. supplicis sigillatim potius, quam generatim, atque univèrse loquar? *Terent. Phorm. 5. sc. ult. v. 42.* Qualis sigillatim in istum fuerim. ¶ Animadvertendum hæc tria *sigillatim, singillatim, & singulatim* promiscue, & alterum pro altero in optimis Codicibus legi.

Sigillatus, a, um, sigillis, idest parvis signis, seu imaginibus ornatus, ut Scyphi sigillati, idest emblematis, & incruftamentis ornati. *Cic. 6. Ver. c. 14.* Jubet me scyphos sigillatos ad Prætozem statim afferre. *Id. Act. l. 1. ep. 10.* Putealia sigillata duo.

Sigillibulum, i, n. parvum sigillum, seu imaguncula. *Arnob. l. 6.* Sigillibus hominum, & formis supplicatis humanis.

Sigillo, as, n. claudo. Afferitur a Lexicographis quibusdam exemplum *Varronis* apud *Non. c. 2. n. 785.* ubi plerique leg. *Jugillo*.

Sigillum, ii, n. *picciola immagine, sigillo*, סגולת, Ger. *sigel*, Gal. *seau, cachet*, Hisp. *fello, σφραγίς*, parvum signum, imaguncula, parva figura, parva statua, a signum, ut *sigillum a signum*. *Cicer. 6. Ver. c. 22.* Apposuit patellam, in qua sigilla erant egregia. ¶ Speciatim fumitur pro imagine, quam in obsequandis epistolis, vel alius scripturis, in cera, vel in alia materia imprimimus. *Cic. 4. Acad. c. 26.* Quid si ejusmodi cera centum sigilla hoc anulo impreffero?

Sigla, orum, n. *abbreviature, σφαινα, σῆγλα*, notæ compendiariz, litteræ singulares, quæ vocem integram significant, ut S. V. B. E. E. Q. V. singulæ hæc litteræ vocem signant, hoc modo, *Si valet, bene est, ego quidem valeo*. Sunt autem sigla dicta per syncop. pro sigilla, quia sunt parva signa compendii causa in scribendo inventa. *Justinian. in epist. ad Anacessor.* Eandem pœnam falsitatis constituimus adversus eos, qui leges nolitas per siglorum obscuritates ausi fuerint conscribere. Omnia enim, idest & nomina prudentium, & titulos, & librorum numeros per frequentias litterarum volumus, non per sigla manifestari.

Sigma, atis, n. *σῆγμα*, lectus ad mensas rotundas accommodatus, vel ligneum sedile, in quo perpetuus lectulus stratus erat ad convivas recipiendos. Nam veteres olim recta linea sedebant, lectulis ita dispositis, ut ab una tantum parte discumberebunt; postea signa inventum est, ut eidem mensæ plures adire possent. Dicitur etiam signa a figura semicirculari Græcæ litteræ σ, quæ majori forma ad similitudinem latinæ C scribebatur, ut videre est in antiquis monumentis. Itaque *Apul. l. 5.* suggestum semitrotundum appellat. *Lamprid. in Herliog. c. 25.* Primus invenit sigma in terra sternere, non in lectulis, ut a pedibus utres per pueros ad refandum spiritum solventer. *Martial. l. 10. in epigr. 48.* Septem sigma capit, sex fumus, adde Lupum. *Id. l. 14. epigr. 87.* Accipe lunata scriptum testudine sigma: Octo capit: veniat quisquis amicus erit. ¶ Eodem nomine appellatur solium semicirculari in balneis. *Sidon. l. 2. ep. 2.* ita ut ministeriorum se se non impediende famulatu, tot possit recipere fellas, quot solii sigma personas.

Signaculum, i, n. *segnacolo, segno*. *Tertul. in Apol. c. 21.* Signaculum corporis. *Prudent. in Psephom. v. 360.* Inscripta oleo frontis signacula.

Signanter, adverb. signate, expresse, peculiariter, singulatim. *Auson. in gratiar. act.* Signanter, & breviter omnia indicare.

Signate, adv. evidenter, significanter. *Gel. l. 2. c. 6.* Qui proprie, & signate locuti sunt. *Amman. l. 23. c. 6.* Forma hoc vocabulo signatus appellata.

Signatio, onis, f. notatio, significatio. *Aufon dialogi de Orat. c. 16.* Hoc primum interrogabo, quos vocetis antiquos, quam Oratorum ætatem signatione ista determinetis.

Signator, oris, m. *sigillatore, σφραγιστής, σηματωρ*, qui signat. Speciatim signatores dicebantur, qui testamentis, aut causis signandis adhibebantur. *Sallust. in Catil.* Ex illis testes, signatoresque falsos commodore, fidem, fortunas, pericula, vilia habere. *Suet. in Tit. c. 23.* Illatum deinde Augusti testamentum non admittis signatoribus, nisi Senatorii ordinis.

Signatorius, a, um, *σφραγιστικὸς*, quod signat, seu quo ad signandum utimur, ut signatorius anulus, *leg. 74. ff. de V. S.*

Signatūra, æ, f. actus signandi, sigillum. *Suet. in Ner. c. 17.* Cautum, ut in testamentis primæ duæ ceræ, testatorum modo nomine inscripto, vacuæ signaturis ostenderentur.

Signatus, a, um, *segnato, σφραγιστός*, insignitus, qui signum habet. *Virg. 2. Georg.* Et admorso signata in stirpe cicatrix. *Ovid. 2. de Arte 2.* Aspice, signatum sanguine peclus habet. *Id. 8. Metam.* Signata saxo nomina. ¶ Signatæ tabellæ, seu epistolæ, *sigillate*. *Nepos in Pelop. c. 3.* Cum epistola jam accubant in convivio est data, sicut erat signata, sub pulvinum subjiciens, in crastinum, inquit, differo res severas. *Tibull. l. 4. eleg. 7.* signatis mandare tabellis. ¶ Signatum argentum est in pecuniâ redactum, impressa publica pecunie nota, *argento in moneta*. *Cic. Ver. 7. c. 25.* Navis plena argenti facti, atque signati. ¶ Signata pella, est integra, inviolata, quasi clausa, & obsequata. *Lucili. apud Non. c. 2. n. 783.* Primum Chrysidem negat signatum reddere. Eadem ratione signata sacra dixit *Varr. apud eund. c. 4. n. 431.* & signata limina, h. e. obsequata, custodita. *Propert. l. 4. eleg. 1. v. 146.* ¶ Comparativum signatior. *Tertul. de resurr. carn. c. 13.* Quid expretius, & signatius in hanc causam? h. e. significatius.

Signa, l. 1. *Segna, Segni*, urbs Volcorum, in Latio, in fummo jugo Lepini M. ab urbe Roma 30. M. P. a Prænesto. *Virg. l. 1. c. 56.* ¶ Ibi organa inventa fuere, & modulationes, quibus utitur Romana Ecclesia, teste *Petrarcha*.

Significatio, is, eci, actum, a. 3. idem ac significo. *Metian. l. 65. §. 3. ff. ad S. Trebel.* Nam si auditus capaces sunt, vel interrogati nutu possunt significare. Rectius alii leg. *significare*.

Signifer, ri, m. *alfiere, כוכב, Ger. fendersich*, Gal. *portensigne*, Hisp. *alferez, σηματοφόρος*, qui signum fert, vexillifer. *Cic. 4. Ver.* Sit in ejus exercitu signifer. *Id. 1. de Divin.* Quo tempore cum signifer primi hæstati signum non posset movere loco. *Ovid. 5. Fast.* Romanæque aquilæ signifer hostis erat. ¶ Signifer appellatur etiam Zodiacus, quia in eo sunt duodecim sidera, seu signa, per quæ Sol decurrit. *Plin. l. 2. c. 10.* Stati atque menitru sunt utrique (Soli, & Lunæ) detectus, propter obliquitatem signiferi. ¶ Translate signifer fumitur pro duce, & auctore. *Cic. pro Plane. c. 30.* Qui causæ nostræ duces, & quasi signiferi fuissent. *Id. pro Mil. c. 33.* Cum tantum ausus sit ultor pro mortuo, quod signifer pro vivo non esset ausus?

Signiter, ra, rum, *σηματοφόρος*, quod signum fert. Sic orbis signifer dicitur circulus ille cælestis, in quo duodecim signa sunt. *Cic. 2. de Divin. c. 42.* Vim quandam esse ajunt signifero in orbe, qui Græcæ *Ζωδιακός* dicitur. Sic signifer dicitur polus a *Lucan. l. 3. v. 254.* ¶ Signiter crater dicitur a *Valer. Flac. l. 1. v. 337.* in quo artificiose signa, & imagunculæ insculptæ sunt. ¶ Signifera puppis, apud *Lucan. l. 3. v. 558.* est navis prætoris, in qua est vexillum.

Signifex, icis, m. *ἀγαλματοποιός*, qui signa facit, idest statuas. *Arnob. l. 6. pag. 199.* Inter significes ille memoratur Phidias. *Apul. l. 2. A. A.* Egregius ille signifex. Legitur etiam apud *Sidon. l. 6. epist. 12.* & *Martian. Capel. l. 2.*

Significabilis, le, adject. *significativo*, significans. *Var. l. 5. de L. L.* Fatur is, qui primum homo significabilem ore emittit vocem.

Significans, antis, o. 3. *significante, σηματωρ*, apertus, & evidens. *Quintil. l. 9. c. 2.* Dilucidus, & significans descriptio. *Id. l. 8. c. 1.* Quo nihil

nihil inveniri potest significativus. *Gell. l. 1. c. 15.* Quod genus homines a Graecis significativissimo vocabulo *ἀμαύς* appellatos.

Significanter, ad. *σημαίνω*, expressive. *Quintil. l. 6. c. 3.* Non parum significanter etiam illa in scholia *ἴσθ* dixerimus. *Cic. 3. Fam. epist. 12.* Actius, apertius, significativus dignitate tuam defendissem. *Quintil. Declam. 2. 7.* Illud quam fieri potest brevissime, & significativissime comprehendite.

Significantiā, *σημείωσις*, f. idem ac significatio. *Var. apud Non. c. 4. n. 384.* Varia adverbii significantiā. *Arnob. lib. 4.* Ex rerum eventu ipsius nominis significantiā traxit. Et *ibid.* Ad rerum significantiā aptare.

Significatio, onis, f. significatio, *σημείωσις*, *Gell. l. 1. c. 22.* Invenit falsā, atque aliena significatio verbi. *Cic. in Partic. c. 31.* Significationem scripti eo trahere, quo expedit. ¶ Item indicium, indicatio. *Cic. pro Leg. Manil. c. 3.* Uno nuncio, una literarum significatione cives Rom. necandos denotavit. *Cass. l. 6. B. Gall.* Ne qua ejus adventus procul significatio fiat. ¶ Item figura oratoria, h. e. emphasis. *Auct. ad Herenn. l. 4. c. 53.* Significatio est, quae plus in suspitione relinquit, quam positum est in oratione.

Significativus, a, um, adject. qui aliquid significat. *Ulpian. leg. 75. Dig. de Verb. obligat.* Appellatio certae rei significativa.

Significatorius, a, um, adject. significativus, ut significatorium verbum, *Terull. advers. Hermog. c. 32.*

Significatus, us, m. significatio. *Gell. l. 5. c. 12.* Ve particula duplicem significatum habet. ¶ Item indicio. *Plin. l. 18. c. 25.* Ipsi dies raro non aliquos tempestatum significatus habent.

Significo, as, a, 1. *dimostrare, far sapere, far intendere, significare, אָמַר*, Ger. *anzeigen*, Gal. *signifier*, Hisp. *significar*, *σημαίνω*. signum tacito, per signa notum facio, demonstro, ostendo. *Plaut. Trucul. 4. 3. 14.* Etenim sic istuc volo: ne inter vos significetis, ego ero paries. *Cic. pro R. Am. c. 34.* Quid hæc tanta celeritas festinatique significat? *Id. ibid. c. 20.* Ut significet, si fures venerint. *Id. Att. l. 1. c. 20.* Cum ego antea tibi significarem per literas, ne sperare, &c. *Id. l. 1. Tusc. c. 36.* Carere hoc significat, egere eo quod habere velis. ¶ *Gell. l. 18. c. 12.* testatur veteres aliquando *significor* pro *significo* deponuntum forma usurpasse.

Significus, i, m. idem qui signifex. *Apul. de Deo Socras.* Non pudet me non esse significum.

Signinus, a, um, adject. quod ad Signam Volcorum urbem spectat. *Celf. l. 4. c. 5.* Potui quidem aptissimum esse vinum frigidum, maximeque Signinum. *Plin. l. 5. c. 15. de piris:* Et in iis Tarentina, Signina, quæ alio colore testacea appellant. ¶ Signinum opus dicebatur, quod fiebat e tuis testis, addita calce. In pavimentis olim magnopere commendabatur. Nomen ex eo est, quod melioris notæ essent testæ apud Signinos. *Plin. l. 35. c. 13.* Quid non excogitavit ars? fractis enim testis utendo, sic, ut firmius durent, tuis, calce addita, quæ vocant Signina, quo genere etiam pavimenta excogitavit. Adde *Vitruv. l. 2. c. 4. & l. 8. c. ult.* ¶ Signini, orum, Italæ populi, *Plin. l. 3. c. 5.*

Signitēnis, tis, adject. idem qui signifer. *Ennius apud Varr. l. 4. de L. L. Quæ cava cæli signitēnibus conficis bigis, hoc est stellatis.*

Signo, as, a, 1. *segnare, אָמַר*, Ger. *zeichnen*, Gal. *marquer*, Hisp. *señalar, σημαίνω*, signo aliquo noto, signum alicui rei imprimo. *Virg. 3. Georg. v. 171.* Et summo vestigia pulvere signant. *Ovid. 4. Fast. Signare aratro mœnia.* *Id. 3. Amor. eleg. 7.* Signare humum limite. *Cic. de Fato, c. 19.* Signare in animo speciem alicujus rei, *imprimere.* ¶ Signare argentum, aurum, est in pecunia redigere, quod fit impresso publico signo, seu nota Principis *far moneta, coniare.* *Cic. Fam. 13. ep. 29.* Cum signaretur argentum Apolloniæ. *Plin. l. 33. c. 3.* Proximum icelus fecit, qui primus ex auro denarium signavit. ¶ Significat etiam obsignare, claudere, sigillo anuli impresso, *sigillare.* *Marcell. l. 9. epigr. 89.* Num signat meus anulus tagenam. V. Signatus. ¶ Item indicare, ostendere, *significare.* *Plaut. Cistell. 4. 2. 28.* Cui excidit hæc cistella: certe eccum locum signat, ubi ea excidit. *Quintil. l. 6. c. 3.* Et ut proxime utriusque differentiam signem. *Id. l. 2. c. 14.* Signare verba Latina Graecis verbis, *spiegare.* ¶ Item designare, describere. *Virg. 2. Georg. Quin etiam cæli regionem in cortice signant.* *Id. 3. Æn. Potibus adversis figo, & rem carmine signo.* *Colum. l. 1. c. 3.* Quod vir eruditissimus traditum vetus præceptum numeris signavit, *spiegò in verso.* ¶ Signare vota, est vota nuncupata, & in charta, seu libello conscripta obsignare, & Deorum genibus affigere. *Plin. l. 10. epist. 44. ad Trajan.* Solemnia vota pro incoluntate tua & suscipimus, & solvimus, precati Deos, ut velint ea semper solvi, semperque signari. Ita explicat *Turneb. l. 1. c. 17.* Aliis signare vota, est persolvere. h. e. id, quod Diis promissum, postquam voti compotes facti sumus, præstare, *satisficere, adempire il voto.*

Signum, i, n. 2. *segno, אָמַר*, Ger. *zeichen*, Gal. *marque*, Hisp. *señal, σημάδιον*, proprie est parva quædam significatio indicans totius rei qualicatem, inquit *Donatus*, vel res aliqua, quæ aliquid aliud a se diversum indicat, qualis est rubor, quo pudor significatur, qualia item sunt, quæ pro tabernis ad res venales significandas suspendi solent, item characteres, seu notæ literarum, quibus utimur in scribendo; item notæ genitivæ, quæ cum ipsis rebus nascuntur; item notæ quæ pecudibus, vel aliis rebus inurantur, &c. *Cic. 2. de Orat. c. 45.* Nisi et tu signa doloris tui verbis, sententis, voce, vultu, collacrymatione denique ostenderit. *Virg. l. 1. Georg. Aut pecori signum, aut numeris impressit acervis.* *Quintil. l. 3. c. 6.* Signis aliquid colligere. *Terent. Andr. 3. 2.* Quæ oportet signa ad salubrem esse, omnia huic esse video, *segni di salute.* *Rursum Cic. 3. ad Q. Fr. epist. 3.* Occupationum mearum signum tibi sit librarii manus. *Id. de Divin. c. 26.* Signum dare cantandi. *Id. de Arusp. resp. c. 11.* Vis innumerabilis fervorum in scenam, ligno dato, irrupit. ¶ Speciatum signum dicitur de sideribus, idest de cæli constellationibus, ut de sideribus circuli Zodiaci, & aliis. Causa nominis est, quia quorundam an malum imaginem referunt. Zodiaci signa duodecim sunt, Aries, Taurus, Gemini, Cancer, Leo, Virgo, Libra, Scorpius, Sagittarius, Capricornus, Aquarius, Pisces. *Cic. l. de Invent. Nam & signorum ortus, & obitus definitum quandam ordinem servant.* *Horat. l. 1. sat. 6. v. 126.* Rabiosi tempora signi, idest dies caniculares. ¶ Item de vexillis, quia nempe sunt signum belli. *Cic. in Cæcil. 2. c. 6.* Cum arma, cum securis, cum talces, cum tubas, cum omnia militaria scire esse præmissa. Hinc conferre signa cum hostibus, *arrear la battaglia, Cic. in Pison. c. 21.* Signis intellus inferri in hostem, & intellu signa hosti inferre, *andar al asaltar il nemico.* *Idem pro Fon. c. 16. & pro Flacc. c. 2.* ¶ Militare etiam signum est illud, quod tribunis militum dari solet ab imperatore, quo dignoscere possint eos, quibus excubias agendi cura demandata est, *il contrassegno della sentinella:* quod quidem signum conitat uno, aut duobus teris verbis, quorum illi solum conficiunt, qui in statione vigilant; quo fit, ut quicumque ea verba ignorant, aditu, & transitu tacite prohibeantur. *Suet. in Claud. c. 42.* Excubitoribus tribuno signum de more notent, non temere aliud dedit, quam *ἀνδρῶν ἑκατόμια*, &c. *Id. in Calig. c. 56.* Tribuno cohortis prætoris signum petenti, Priapum, aut Venerem dare consuevit. ¶ Atque hæc

signa vocalia dicuntur a *Veget.* nam erant alia Vigiliarum signa non vocalia, scilicet ver. gr. tesserae quæ tam lignæ, quæ excubis distribuebantur, & medio stationis tempore a Tribuno repetebantur. Vide de his plura apud *Lips. l. 5. de milit. Rom. Dial. 9. & Veget. l. 3. de re milit. c. 5.* ¶ Dicitur etiam signum d. statum, simulacris, imaginibus, live sculptibus, live tuisibus, ad efficiem hominum, vel bellorum, & aliarum rerum fabricatis. *Cic. 3. Ver. Delum venit, ibi ex Iano Apollini religiosissimo noctu clam sustulit signa pulcherrima, atque antiquissima.* *Virg. 5. Æn. Cymbiaque argento perfecta, atque alpæa argenti idest imaginibus decorata, & ornata.* ¶ Item de instrumento, quo quid obfirmamus, & notamus, vel potius de imagine, quam hoc instrumento in re aliqua imprimimus. *Figillo. Cic. in Cæcil. 3.* Tum ostendit tabulas Lentulo, & quæsi, cognosceret ne signum. *Id. ibid. Literæ omnes integris signis Prætoribus traduntur.* *Id. pro Quintil. c. 6.* Tabule maxime nobilium hominum signis consignantur. Hinc (sub signo aliquid ponere, vel habere, *senec chusio, o forto sigillo. Cic. 9. ad Attic. & Agrar. 2.* ¶ Item, ut diximus, de iis rebus, quæ ad tabernas solent suspendi. *Quintil. l. 6. c. 4.* Tabernæ autem erant circa forum, ac secutum illud signi gratia positum. ¶ Item de miraculis insolitis, de prodigiis, ostentis, auguriis, quæ boni aliquid, vel mali prægnuntiant. *Cic. l. Divin. Equus ejus repente concidit, nec eam rem habuit religioni, objecto signo, ut peritis videbatur, ne committeret prælium.*

Sii, filis, n. 3. genus pigmenti luteum colore, quemadmodum ochra, reddens: inveniturque ceu limus quidam in argenti, & auri fodinis, quemadmodum etiam illud aliud pigmentum, quod cæruleum a colore dicitur. *Auson. in monosyll. Sit ne peregrini vox nominis aut Latini fil. Plin. l. 13. c. 13.* Sile pingere primi insituerunt Polygnotus, & Mycon. Adde *Cels. l. 5. c. 23. n. 1.*

Sila, f. l. *Sila*, sylvæ Brutiorum, in Calabria, juxta Apenninum M. maxima, ad 200. M. P. patens, a Taberna Rhegium ulque perducta, ubi picis laudatissimæ copia. *Virg. 12. Æn. v. 715.*

Silacæus, a, um, ex sile compositus, luteus. *Vitruv. l. 7. c. 5.* Silacæi, & miniaci cunei. *Plin. l. 35. c. 7.* Silacæi colores. ¶ Sunt qui apud *Vitruv.* legendum putant *syllacæus*, derivantque a *Sylla*, quem scribit *Plutarchus* ita appellatum a faciei rubore: sed absurdum est quidquam in Vitruvo mutare.

Silanus, i, m. *canale, o condotto d'acqua*, fistula, seu tubus, unde aqua salit, *xpud Lucr. l. 6. v. 1263.* proque voluta Corpora silanos ad aquarum utrata jacebant. *Cels. l. 2. c. 18.* Conterit etiam aliquid ad somnum silanus iuxta cadens. ¶ *Cuspius l. 11. Observatione c. 2.* his quo attulimus locus legit *Silvanus*, atque significari lapideos tubos figura hominis, & præsertim Silvani effectos.

Silarius, *Silario, Selo*, fl. Picentiorum, illos a Lucanis dividens. Oritur ex Apennino M. in prov. Principatus cit. deinde aliquot auctus fluvius in sin. Salernitanum se exonerat. *Plin. l. 2. c. 103.* In Humine Silari ultra Surrentum non virgulta modo immergunt, verum & tolia lapidecunt, alias salubri potu ejus aquæ. Idem scribit *Sil. l. 8. v. 581.*

Silatium, n. 2. jentaculum. *Fest.* Silatium antiqui pro eo, quod nunc jentaculum dicitur, appellabant, quia ieiunia vinum illi conditum ante meridiem absorbebant.

Silbus, i, herba apii similitudine. *Plin. l. 26. c. 8.*

Silena, æ, f. *Lucret. l. 4. v. 1266.* Simula, Silena aut Satyra est. h. e. ea femina, quæ simula, nempe naso simo & colliso est. *Silena aut Satyra* vocatur.

Silens, entis, o. 3. *σῆλῶς*, partic. a sileo. *Plaut. Epid. 2. 2. 53.* Ego abscessi silens. ¶ Metonymice anni silentes dicebantur quinquæ illi anni, quos totos silebant novi discipuli Pythagoræ, solum ea, quæ dicerentur, audientes. *Claudian. de Consul. Mall. Theod. v. 157.* Pythagoræ nonitus, antiquæ silentes. *Sic Ovid. 15. Metam. v. 66.* cætus silentium vocat Pythagoræos discipulos. ¶ Metaleptice ponitur pro mortuo, ut Animum, vulgus, concilium, cætus, sedes silentium. *Ovid. 5. Fast. Mox etiam Lemures animas dixere silentium.* ¶ Sæpe translate fumitur. Silens cælum, est tempus serenum. *Plin. l. 18. c. 28.* Alia sunt illa, quæ silente cælo, serenisque noctibus sunt, nullo sentiente, nisi cum facta sunt. Sic silentes venti, apud *Col. l. 12. c. 25. h. e.* non spirantes. Sic dies silens a ventis, h. e. tranquillius. *Id. l. 4. c. 29.* Luna silens dicitur quando non amplius apparet super terram, utpote in interlunio, nobis non lucens. *Plin. l. 16. c. 39.* Utilissime in coitu ejus sterni, quem diem alii interlunium, alii silentium Lunæ appellant. ¶ Flos silens, qui non amplius crescit, & quodammodo declinat, vel, ut alii interpretantur, qui nondum se explicat, & aperit. *Col. l. 12. c. 7.* Silentem forem vitis albæ, & asparagi. ¶ Vineæ silens, & surculum silens, nondum germinans. *Col. l. 4. c. 27.* Fossor protinus adhuc silentibus vineis inducendus est. *Id. l. 11. c. 2.* Surculi quoque silentes ad insitionem non præcipue, utiliterque leguntur. ¶ Luci silentes, nox silens, & hujusmodi a Poetis dicuntur. *Virg. 4. Æn. Sil. l. 27. & alii, quia noctu silere cuncta videntur, & similiter in lucis propter hominum infrequentiam nulli prope strepitus exaudiuntur.*

Silenter, adverb. *sacisamente.* *Juvenus l. 3. v. 462.* qua pinguis rura silenter Agmine Jordanis viridis prorumpit amœno.

Silentiarii, m. 2. *σημαίνωσις*, dicitur sunt, quorum ministerio Imperator utebatur ad ea, quæ ad quietem palatii pertinebant. *Juvenius. l. ult. Cod. de excus. tur.* Viros clarissimos sacri nostri palatii Silentiariorum, circa latus nostrum militantes, de tutelis, & curationibus excusari sancimus. *Leg. 30. cod. de inoff. testam.* Spectabiles silentiarii.

Silentiosus, a, um, adject. silens, tacitus, quietus. *Apul. l. 11. Metam. circa inis.* Naclis opacæ noctis silentiosa secreta.

Silentium, ii, n. *silenzio, רַבְּרָבָה*, Ger. *Stille*, Gal. *silence*, Hisp. *silencio, σῆλῶς*, taciturnitas, reticentia. *Cic. de Or. Hæc cum Craffus dixisset, parumper & ipse conticuit, & cæteris silentium fuit.* *Id. l. de Divin. Silentium heri.* *Id. in Bruto, c. 22.* Silentio aliquid præterite. *Id. Att. l. 5. ep. 16.* De Partho silentium est, non se ne parla. *Hor. l. 2. Sat. 6. v. 57.* ut unum scilicet egregii mortalem, atque silenti, *uomo di gran secreto.* *Curt. l. 10. c. 7.* habere silentium, *sacere.* *Quintil. l. 2. c. 5.* Silentium facere. *Terent. prolog. Hecyr. v. 55.* Silentium dare. *Ovid. de arte am. l. 2. v. 603.* Præstare silentia rebus. ¶ *Silentio*, absolute elegantur usurpatur. *Cels. l. 7. B. G. c. 58.* Plagas silentio ferre, *senza lamentarsi.* Eodem sensu dicitur, pro silentium aliquid agere: quod legitur apud *Tacit. 4. Ann. c. 53.* & alibi sæpe, & *Terent. prol. Phorm. v. 37.* ¶ Silentium noctis, est intempestivæ noctis tempus, quod & conticinium dicitur. *Liv. l. 5.* Se noctis silentio vocem audisse majorem humana. Similiter apud *Virg. 2. Æn. v. 255.* tacite per amica silentia Lunæ, est nocte tranquilla, neque enim de interlunio Lunæ intelligi potest, ut quidam putant, cum scribat *Petron. in Sat. in plenifunio accidisse Trojæ excidium, de quo sermo.* ¶ In auspiciis Silentium dicitur cum nullum votum intervenerit. *Cic. l. 2. de Divin. c. 43.* Peritum esse necesse est eum, qui, silentium quid sit, intelligat, id enim silentium dicitur in auspiciis, quod omni vitio caret. ¶ Translate silentium fumitur,

pro quiete, otio, ignavia, cessatione. *Cic. in Pison.* Perpetuum silentium judiciorum. *Sallust. in Catil. c. 1.* Vitam silentio transigere. *Tacit. in Agric. c. 39.* Studia fori, & civilium artium decus in silentium agere. *Id. ibid. c. 3.* Ad ipsos ætatis terminos per silentium venimus.

Silentium, a, um, adject. Silens. *Levius apud Gel. l. 19. c. 7.* Loca silenta.

Silenus, m. 2. *σάλωβος*, Bacchi nutricius, & pædagogus, semper asino vehi solitus, quem Aratus in gratiam alumni inter lidera translatus dicit. Dicitur esse a *σάλωβος*, h. e. petulantem ludere. *Horat. in art. Poet. v. 239.* Cuius famulatusque Dei Silenus alumni. ¶ Silenti quoque ceteri comites Bacchi didi fuerunt. Imo & Bacchus ipse Silenus vocatus est, ut ex Suida constat. *Cic. 1. Tusc.* Fertur etiam de Sileno tabella quedam, qui cum a Mida captus esset, hoc ei muneri pro sua missione dedisset scribitur, docuisse Regem, *Non nasci homini longe optimum esse, proximum autem quam primum mori.* *Virg. 6. Ecl.* Chromis, & Mnafylus in antro Silenum pueri somno videre iacentem, infatum hesterni venas, ut semper, Jaccho. ¶ Hoc nomine item Græcus Historicus tuus, qui res Hannibalis descripsit, *Cic. 1. de Divin.*

Silico, es, lui, sine sup. *sacere*, *DT, Ger. Still sechweigen*, Gal. *se taire*, *Hisp. callar, oryáo*, taceo, silentio utor. Cornelius Fronto *silere*, & *sacere*, ita distinguit, ut illo loquentis sermo comprimitur, hoc vero de iis utamur, qui nec loqui cœperunt. Sed alii contra omnino scribunt, *sileo*, & *sacere* inter se differre, quod *silere* dicitur, qui nondum cepit loqui, tacere qui iam cepit. *Plaut. Pen. prof. v. 3.* Silete, atque tacete, atque animum advertite. ¶ Utcumque sit de huiusmodi horum verborum discrimine, quod præter quorundam Grammaticorum nimis subtilia commenta, nullo certo fundamento nititur, verbum *sileo* usurpatum, vel absolute. *Cic. 1. Acad. cap. 1.* Silent enim dicitur Musæ Varronis, quam volebant, hoc est nihil scribit, nihil edit Varro. *Ovid. Met. 10. v. 389.* Muta silet virgo. ¶ Vel cum abl. & præp. *de. Cic. 6. Verr.* Me non solum de vestris monumentis silere oportebit. ¶ Vel cum acc. *Cic. Att. 1. 2.* Sed nihil affirmo, tu hæc silebis. ¶ Vel passivè. *Cic. pro Flac. c. 6.* Ea res siletur. ¶ Vel cum infinito. *Hist. de bell. Hisp. c. 3.* Unus ex nostris respondit, ut sileat verbum facere. ¶ Translate accipitur pro cessare, quiescere, nihil agere, otiosum esse. *Cic. pro Mil. c. 4.* Silent leges inter arma. *Tacit. 3. hist. c. 47.* Nec cæteræ nationes silebant: subita per pontum arma barbarum mancipium moverat. *Virg. 9. Æneid.* Somno vinoque soluti Procubere: silent late loca. ¶ Silere æquor dicitur, cum placidum est. *Id. Ecl. 4.*

Siler, eris, n. 3. frutex aquosis locis crescens, qui nonnunquam arhorescit, adeo ut baculos rusticæ ex eo faciant, quasi pumila salix, cuius etiam generibus annumerari creditur, auctore Ruelio, qui contendit, non esse id, quod selesi Massiliense Officinæ, & siler montanum appellant. *Virg. 2. Georg. v. 12.* Ut molle siler, lentæque genitæ.

Silex, is, n. 3. *sacere*, *σικωδός*, sileo, tacitus ho. *Ter. Adelph. 5. 2. 10.* Dum hæc sileant turbæ. *Virg. 10. Æn.* Eo dicente Deum domus alta silescit. ¶ Translate sumitur pro quietum fieri. *Catull. carm. 43.* Furor cœli silescit.

Silex, icis, m. vel f. 3. *felice*, *selce*, *שיליס*, Ger. *kifling*, Gal. *caillou*, *Hisp. pedernal*, *σικετης*, lapis durus, ex quo ignis excuti solet. *Virg. 1. Æn.* Ac primum silicis scintillam excudit Achates. ¶ Accipitur nonnunquam latus silicis appellatio, ut etiam de petris, & marmoribus, & etiam de quolibet lapide dicitur. *Plin. l. 36. c. 18.* Idem Lugenfem silicem terra secari, at Tusculanum distillare igni. *Virg. Æn. 8. v. 233.* Stabat acuta Silex præcisus undique faxis. *Ovid. 7. Metam. v. 107.* terrena tornaxe soluti. ¶ Translate *Tibul. l. 1. eleg. 1. v. 78.* Nec in tenero flat tibi corde. ¶ Dicitur etiam *Jaxum silix*, lapis *silex*. *Liv. l. 1. c. 24.* Porcum saxo silice percussit. *Plaut. Pen. 1. 2. 77.* Tu es lapide silice stultior.

Silybum, i, n. *σιλύβιον*, *Cardo Maria*, herba spinosa, chamæleonis alio similis, in Cilicia, Syria, & Phœnicæ nascens, succumque lacteum emittens. *Plin. l. 22. c. 22.* & l. 26. c. 12. ¶ Legitur & *Silybium*.

Silicarius, ii, m. *Frontin. de aquaduct. Rom. l. 2.* Silicarius refert inter opifices aquaductuum.

Silicernium, ii, n. epulum funebre, quod in exequiis celebrabatur. *Varr. apud Non. c. 1. n. 234.* Funus exequiari cum plautu ad sepulcrum, antiquo more silicernium contectum, id est *σικεθιασπον*, quo pransi descendentes dicimus aliis aliis, vale. *Festus*: Silicernium dicitur cœna funebris. ¶ *Paulus* apud *Festum* ait silicernium proprie esse genus farcininis, quod adhibebatur in funebri epulo. Hinc & *Arnob. l. 7.* inter farcinina silicernium refert. ¶ Tribuitur hinc hæc vox seni decrepito, quod ejus causa brevi silicernium tuturum est. *Terent. Adelph. 4. 2. 48.* I sane; ego te exercebo hodie, ut dignus es, silicernium. *Fulgent. Planiad. de prisico serm. n. 8.* Silicernios senes dixit in male genere, additque exemplum *Cincii Alimani* in *hist. de Gorg. Leontino*, his verbis. Qui iam silicernius sui finem temporis expectaret. De etymo vocis multa scripsere *Nonius*, *Servius*, *Donatus*, & alii, quæ omnia utpote vana, & incerta piget hic referre. *V. Voff. in Erymcl.*

Silices, m. 3. pop. Armeniæ majoris, montani, apud quos oritur *Tigris*, & *Tyrium fl.* excipit. *Plin. l. 6. c. 6.*

Silicibus, a, um, adject. quod est ex silice. *Cat. de R. R. cap. 18.* Inibi lapides siliceos in totum torum statuit. *Virg. 1. 8. c. 3.* Silicea fax. ¶ Translate *Senec. l. 3. de ira, c. 8.* Impudicorum coetus lotem quoque, & silicem virum emollit.

Silicifera, æ, f. herba eadem, quæ sænum græcum, sic dicta, quod inter silices nascitur. *Plin. l. 24. c. 19.*

Silicifera, a, um, adject. idem ac siliceus. *Plin. l. 16. c. 16. de mollusco*: Nunc inter pugillares, lectorumque silicios, aut laminas. h. e. operimenta et silice, vel marmore secto lectis addita. Alii leg. *siliceas laminas*. h. e. sili colore tinctas.

Silicula, vel *Silicula*, æ, f. parva siliqua. *Var. de R. R. l. 1. c. 23.* Lupinum necdum silicula cepit.

Siliginarius, ii, m. siliginis venditor, vel distributor. *Ulpian. l. 52. ff. de furtis, & Inscript. apud Spon. Erud. Antiq. pag. 64.*

Siliginæus, a, um, *σικυγινης*, quod est tactum ex siligine. *Plin. l. 18. c. 9.* Siliginæ farinæ modius Gallicæ xxxi. libras panis reddit. *Sen. ep. 123.* Malum panem dicit, Expecta, bonus fiet etiam, illum tenerum tibi, & siliginæuam feres reddet.

Siligo, is, f. 3. *siligine*, *Ger. ro ken*, Gal. *bled a blanc*, *Hisp. trigo candidal*, *σικυγινης*, *δλωρα*, genus frumenti, ex quo laudatissimus panis conficitur. *Plin. l. 18. c. 7.* Siliginem proprie dixerim tritici delicias, candor est, & sine virtute, & sine pondere, conveniens humidis tractibus, quales Italiæ sunt, & Galliæ Comatæ: Sed & trans Alpes in Allobrogum tantum, Arvernorumque agro pertinax: in cæteris ibi partibus biennio in triticum transit. *Col. l. 2. c. 9.* Omne triticum solo uliginoso post tertiam arationem convertitur in siliginem. *Juven. sat. 5. v. 70.* Sed tener, & niveus (panis) mollique siligine tactus servatur domino.

Siliqua, æ, f. *rega*, *siliqua*, *baccello*, *καββίς*, involucrem leguminum,

folliculus, seu integumentum, cui grana leguminum includuntur, & liquid leguminibus est simile. *Virg. 1. Georg.* Granior ut tactus siliquis fallacibus esset. *Plin. l. 18. c. 12. de fabis*: Nam siliques, caulisque gratissimi sunt pabuli pecori. ¶ Per Synedochen siliqua ponitur pro integro legumine. *Horat. l. 2. epist. 1. v. 123.* Vivunt siliquis, & pane secundo. *Perf. sat. 3.* Siliquis, & grandi pasta polenta. In his, & umilius locis quidam dubitant, utrum siliques arboris, de quibus dicemus, an leguminum intelligantur. Sed fatius est intelligere legumina, ut phascolos, pisã, lupina, quibus constat vesci solere, qui tenui victu gauderet. Nam involucris, quæ proprie siliquis, sola pecora vescebantur. ¶ Dicitur etiam de fœno græco. *Colum. l. 12. c. 11.* Fœnum græcum, quod siliquam vocant rusticæ, duo tempora facionum habet, quorum alterum est Septembris mensis, cum pabuli causa feritur, alterum autem mensis Januarii ultimo, cum in mellem seminatur. ¶ Item de fructu arboris cæromæ, qui calcatus est, humani digiti longitudine, prædulcis, imo & de ipsa arbore. Hæc arbor Græcis *κερατρία*, vel *κερατρία*, fructus vero *κερατριν* nominatur, a *κερατριν*, cornu, quia est incurvus inlar cornu. Latine siliqua dicitur, vel siliqua græca, vel etiam taba græca, quia figura siliquam refert, quæ legumina continet. *Plin. l. 15. c. 24.* Haud procul abesse videantur, & prædulces siliques, nisi quod in iis cortex ipse manditur: Digitorum hominis longitudo illis, & interim falcata, pollicari latitudine. *Id. l. 17. c. 18.* Siliques Græcæ, & Perficæ ante brumam per autumnum. *Colum. l. 5. c. 10.* Siliquam Græcam, quam quidam cærotation vocant, & perficum ante brumam per autumnum ferito. ¶ Item de arbore in Syria, & Jonia, & circa Gnidum, & in Rhodo, quam Jones cærauniam vocant. *Plin. l. 13. c. 8.* Similis his siliqua, quam Jones cærauniam vocant, trunco & ipsa fertilis, sed pomo siliques. ¶ Denique siliqua nomen est minimi ponderis. *Vetus Auctor de ponderib.* Ponderum pars minima calculus est, qui constat ex granis cicicris duobus, & apud quosdam siliqua pensante, quæ tribus granis hordei declaratur in pondere. *Et paulo post.* Drachma, quæ constat siliquis 18, & serupulus, qui est ex siliquis 6. &c. *Fann. de ponderib. v. 10.* Semina sex aliis siliquis latitancia curvis Attribuunt serupulo.

Siliquastrum, i, n. *geniosum*, *πικεττης*, herba hortensis, a *siliqua*, quod siliques habeat similitudinem, ut *mentastrum a menta*, ob eandem causam. *Plin. l. 19. c. 12.* panax piperis saporem reddit, magis etiam siliquastrum, ob id piperitidis nomine accepto.

Siliqueor, aris, d. t. est siliquam, seu integumentum emittere, siliqua tegi. *Plin. l. 17. c. 9.* Nihil esse utilius lupini fegete, prius quam siliquetur, aratro, vel bidentibus versa. *Id. l. 18. c. 7.* Siliquantur vero omnia diversis diebus, & ab una primum parte paulatim flore subeunte.

Silius Italicus Poeta, ex Italica Pelignorum urbe, consulatum Romæ gessit eo anno, quo Nero occisus est, vixitque deinde usque ad Trajanum, quo tempore iam senex, inedia vitam finivit in Campaniæ secessu, tædio insanabilis clavi, quo diu afflictatus fuerat. Scripsit de bello Punico libros septemdecim heroico carmine, Plura de eo vide apud *Plin. l. 3. epist. 7.*

Silli, orum, m. *σιλίαι*, genus carminis apud Græcos, simile Latinorum fatyris, cuiusmodi librum in Platonem composuisse Timonein refert *Gal. l. 3. c. 17.* Hinc

Sillybus, V. Silybus.

Sillographus, i, m. *maledico*, *satirico*, *σιλλογραφης*, qui mordacia carmina scribit. *Ammian. l. 22. c. 16.* Sillographos imitatus Scriptores maledicos.

Silo, onis, m. *sigliato*, qui prominentia supercilia habet. *Ita. Non. c. 1. n. 101.* interpretatur. *Varr. ibid.* Non unum ferunt esse grandis superciliis, silonem quadratum, &c. ¶ Rectius tamen exponitur idem ac *silus*, hoc est limis, & repandis naribus, *di namo largo*, & *schicacato*, *ricagnato*. Certe in *Glossis* tam *silo*, quam *silus* dicitur *σικωδός*. *Plaut.* quoque hac ratione usurpat cum ait, *Rud. 2. 2. 11.* Equem recalum, ac silonem senem, statutum, ventrosium torvis superciliis, &c. Nam *silo* esset, qui prominentia supercilia habet, inepte subsessisset *torvis superciliis*. Præterea *Plin. l. 11. c. 37. Ject. 59.* *Hard.* docet cognomina *Silonum* apud Romanos a naribus, non a superciliis orta esse. ¶ In verbis *Plaut.* ait qui legit *silonem*, est qui *silonum*.

Silphium, ii, n. *σιλφιον*, herba quedam, sapore maxime proveniens, quemadmodum & tungi, cuius folia, & radix ad varios in medicina usus adhibentur. Ex ea succus emanat, qui lacur dicitur. *Plin. l. 22. c. 23.*

Silva, æ, f. *selva*, *bosco*, Germ. *wald*, Gal. *forêt*, *Hisp. bosque*, *δρυαδός*, *δύα*, locus, ubi multitudo arborum est. Etymologi ducunt ab *δύα*, ideoque *silva* per *y* scribunt. Rectius tamen per latinum *v* scribitur, quod in omnibus vet. monumentis ita legitur, testibus *Manur. in Orisogr. Daufp.* & aliis. *Cic. Att. l. 12. ep. 16.* Mane me in silvam abstrudo densam, atque asperam. *Virg. Æn. 9.* Iur in antiquam silvam, habula alta terarum. ¶ Dicitur etiam de loco sentibus, virgultis, tribulis densis, & impedito. *Virg. 2. Georg. v. 17.* Pullulat ab radice alius densissima silva. ¶ Differt a *amore*, quod plerumque significat locum deliciarum causa arboribus conitum. *Cic. 1. de Divin. c. 50.* Multos nemora, silvæque commovent. Item a *luco*, qui est silva incædua, & diis sacra; silva vero notat locum, unde ligna cædere, & asportare licet. *Liv. l. 24.* Lucus frequentius silva, & proceris abietis arboribus septus. Item a *jaltu*, qui est locus in silva seclusus, ubi paucorum armenta. *Catull. carm. 34.* Silvarumque virentium saltuumque reconditorum. Hæc tamen discrimina passim non servantur, præsertim a Poetis. ¶ Metonymice silva accipitur pro ipsis arboribus. *Virg. 2. Georg. v. 26.* Silvarumque aliz præflos propaginis arca expectant. ¶ Translate sumitur pro quacumque congerie, & prima veluti materia, ex qua deinde quod volumus, fecerimus. *Cic. 3. de Orat. c. 26.* Primum silva rerum, sententiarumque comparanda est. *Id. in Or. c. 3.* Ubertas, & quæ silva dicens. ¶ *Silvam* comæ dixit *Juven. sat. 9. v. 13.* capillos denios, & incomptos. ¶ *Ligna ferre in silvam*, proverbiali locutione dicitur is, qui aliquid alicui tribuit, quo is maxime abundat: cui respondet Italicum proverbium, *dar acqua al mare*. *Horat. l. 1. sat. 10.* ¶ Interdum hæc vox apud Poetas trisyllaba est, ut apud *Horat. Epod. 13.* Nunc mare, nunc silvæ. *Prijcian. l. 1. pag. 546.* *Pufschii*.

Silvanus, vel *Sylvanus, i, m. Deus silvarum præflos, *δαιαδός*, *δεδός*, quemadmodum Pan pecorum, & agrorum. *Virg. 2. Georg.* Panaque, Silvanumque senem, Nymphæque sorores. Hic *Cyparissium* puerum in deliciis habuisse dicitur, tabulantur enim Poetæ, *Cyparissium* cervam habuisse mansuetam, eamque unice amatissimam: quam cum Silvanus imprudens occidisset, puer doloris impatientia contabuit, cuius mortem ægre tærens Silvanus, in arborem cupressum eum commutavit, quam amant delidario semper dicitur circuntere. Hinc *Virg. 1. Georg. v. 20.* Et tæcram ab radice terens, Silvanæ, cupressum. ¶ *Vetus Auctor de limit. apud Rigalt. pag. 202.* tres esse Silvanos docet, cum inquit. Omnis possessio tres Silvanos habet: unus dicitur domesticus, possessioni consecratus; alter dicitur agrestis, pastribus consecratus; tertius dicitur Orientalis, cui est in confinio lucus politus. Hæc ille. Sed *tertiste* h. omnes unum, eundemque deum constituentem diversis locis, aut titulo cultum. ¶ *Mars**

☞ Mars etiam Silvanus dictus est, apud *Car. de R. R. c. 83.* fortasse, quia in silvis cultus fuit. ☞ Silvani olim dicebantur tubi, ex quibus aqua falit. V. Silanus.

Silvaticus, vel Sylvaticus, a, um, adject. *di selva, selvaggio, selvatico,* ad silvam pertinens, *ὕλητος, Var. l. 1. R. R. c. 12.* Falces vineaticæ saxo silvaticæ quinque, arborarum tres. *Plin. l. 30. c. 9.* Mus silvaticus. *Cato R. R. c. 8.* Laurus silvatica.

Silvestris, vel Sylvestris, is, n. 3. *σῆσι selva, ὑλοφυλῆς,* in silvam redigi, seu silvestris, & infructuosas arbores fieri, quæ antea cultæ erant, & fructuosæ: item in nimiam ramorum, farmentorumque uberatam luxuriant. *Col. l. 4. c. 11.* Nec pati vitem supervacuam frondibus silvescere. *Cic. de Senect. c. 15.* Ne vitis silvescat farmentis.

Silvester, & Silvestris, vel Sylvester, Sylvestris, e, adject. *silvestre, selvaggio, Ger. des uvalds, Gal. suavage, Hisp. selvatico, ὑλῆτος, ἄγχιος,* quod est silvæ, vel in silva. *Cic. de Amic. l. 19.* Delectamur locis montosis, & silvestribus. *Liv. l. 27.* Tumulus erat silvestris inter Punica, & Romana castra. *Plin. l. 16. c. 27.* Silvifraga omnia tardiora. *Horat. l. 2. ep. 2.* Silvifrem flammis, & terro mitiger agrum. h. e. sterilis, & herbis obstitum infructuosus. ☞ Translate ponitur pro agresti, & rustico. *Virg. Ecl. 1.* Silvifrem tenui meditabor arundine musam. *Horat. de ar. poet. v. 391.* Silvestres homines. *Sen. Hippol. v. 459.* Truculentus, & silvester, & vitæ inficius. ☞ *Silvester* in fœmin. genere. *Petron. in Satyr. c. 121.* testis silvester aedon, Atque urbana Progne. *Al. leg. silvestris.*

Silvia, vel Sylvia, æ, f. filia Tyrrheni armentarii Latini Regis Laurentum, cujus cervus manuetus ab Ascanio vulneratus initium iuit belli inter Latinos, & Trojanos. *Virg. 8. Æn. ☞* Est etiam cognomen Rheæ, seu Iliæ filie Numitoris, quæ a Marte compressa Romulum, & Remum peperit. *Ovid. 2. Fast. v. 383.*

Silvicola, vel Sylvicola, æ, m. & f. qui, & quæ silvas colit. *Propert. l. 3. eleg. 12.* Oculca silvicolis empta dedere viris.

Silvicultrix, vel Sylvicultrix, icis, f. quæ in silvis habitat, ut silvicultrix cervæ, apud *Catul. carm. 64. (al. 58.) v. 72.*

Silvifragus, vel Sylvifragus, a, um, adject. silvas frangens. *Lucret. l. 1. v. 275.* monteque supremos Silvifragis vexat flabris.

Silviger, & Sylviger, a, um, adject. idem quod silvofus. *Plin. l. 30. c. 3.* Montes silvigeri ab Aquilonis tantum parte sunt.

Silvius, & Sylvius, ii, m. filius Æneæ, & Latinæ Latini regis filiz, natus post Æneæ mortem, ideoque & Posthumus appellatus; Silvius autem dictus est, quia in silvis a matre editus, & a pastoribus educatus fuit, ut scribit *Dionys. Halicarn. l. 1.* Regnante Albæ Ascanio, majore Æneæ filio, summum sacerdotium iustu populi gessit, regnavitque & ipse post Ascanium annis 29. ab eoque omnes Albanorum reges Silvii Iulo appellati. *Id. ibid. Sed Liv. l. 1. c. 1. 2. & 3.* hunc Silvium cum Iulo confundit, atque fuisse filium Ascanii.

Silvenculus. V. Cilonculus.

Silvofus, vel Sylvofus, a, um, adject. *selvofo, pieno di selve, ὑλῆτος,* silva, vel arborum densitate oblitus. *Liv. l. 9. c. 2.* Saltus duo alti, angusti, silvofique sunt. *Plin. l. 12. c. 5.* Superiores rami emicant silvofa multitudine.

Silurus, i, m. *σῆλυρος,* peculiaris Nili piscis, ex eo appellatus, & quod sæpe *σῆλυρος* h. e. movet caudam. *Plin. l. 9. c. 15.* Sunt & in quibusdam amnibus haud minores, silurus in Nilo, efox in Rheno, attulus in Pado, &c. *Juven. Sat. 4. v. 33.* Vendere municipis fracta de merce siluros.

Silus, a, um, m. *σῆλος,* qui habet nasum fursum versus repandum. *Cic. l. de nat. Deor. c. 29.* Equos filios, flaccos, frontones, capitones, quæ sunt in nobis? *Fest.* silus appellatur naso fursum versus repando: unde galææ quoque ad similitudinem silæ dicebantur.

Silvula, vel Sylvula, læ, f. *silvestra, ὑλοφυλῆς.* *Col. l. 8. c. 15.* Totus locus silvulus occupetur.

Silybius, i, n. *σῆλυβιον,* spina lata, folia ferens chamæleontis albi. *Plin. l. 22. c. 22.*

Simæ, æ, f. suprema pars coronæ, h. e. id, quod coronæ superimponitur, *ἐπιθήκη,* ab *ἐπιτίθημι, impono;* a Latinis ita dicitur, quia est obtutum quiddam, & hebes instar caprini nasi. Italice *goletta* dicitur. *Vitruv. l. 3. c. 3.* Infuper coronas simæ, quas Græci *ἐπιθήκιδας* dicunt.

Simæthæus, a, um, adject. idem quod Simæthius. *Ovid. 4. Fast. v. 470.* Quæque Simæthæas accipit æquor aquas.

Simæthis, idis, f. nomen Nymphæ. *Ovid. 13. Metam. v. 624.* Acis erat Fauno, Nymphæque Simæthide cretus.

Simæthius, a, um, adject. ad Simæthum f. pertinens. *Virg. 9. Æn. v. 584.* Simæthia circum flumina. ☞ Simæthius heros, est Acis filius Simæthidis, apud *Ovid. 13. Metam. v. 753.*

Simæthus, m. 2. *Jarista, f. Siciliz,* qui recipit aliquot fluvios, & Vallem Demoneæ a Nettina separans, infra Murgantium in mare Siculum se exonerat. *Sil. l. 14. v. 232.*

Simia, æ, f. *scimia, ἵψιρ, Ger. aff, Gal. singe, Hisp. mona, πῆθος,* animal sine cauda, hominum figuræ proximum, in Libya nascens, a *simus,* quod sima sit, idest pressis naribus. *Enn. apud Cic. l. 1. de nar. Deor. c. 35.* Simia quam similis turpissima bestia nobis! ☞ Simias etiam dicitur homines aliorum imitatores affectatos; quia simia non solum figura, sed etiam gestibus actiones hominum imitatur. *Plin. l. 1. epist. 5.* Rusticum imitatur, atque etiam Stoicorum simiam appellat. Adde *Capitolin. in Maxim. jun. c. 1.*

Simila, æ, f. *fiore di farina, סמילה, Ger. semmelmehl, Gal. la fleur de farine, farine de pur froment, Hisp. semela, flor de harina, σῆμιδῶν,* farina alba, flos farinæ triticæ, ea pars, quæ media est inter pollinem, & secundarium, potissimum nutriendi vim habens, quæ etiam similago dicitur. Sunt enim molitæ farinæ partes quatuor, pollen, simila, secundarium, sive cibarium, turtures, *Cels. l. 2. c. 18.* Ex tritico firmissima filigo, deinde simula. *Martial. l. 13. epigr. 10.* Nec poteris similæ dotes numerare, nec usus.

Similagineus, a, um, adject. ex similagine factus, ut similagineus panis, apud *Senec. ep. 119.* ubi alii leg. *siligineus.*

Similago, inis, f. idem ac simila. *Plin. l. 18. c. 10.* Similago ex tritico sit laudatissima. Ex Africo justum est et modis redire femodios, & pollinis sextarios quinque. Ita autem appellant in tritico, quod florem in siligine. Hoc ærariz officinæ, chartariæque utuntur. Præterea secundarii sextarios quatuor, furturumque tantundem. Panes vero e medio similagineis cxxii. e floris modio cxxvi.

Simile, adv. idem ac similiter. *Cic. l. Acad. c. 5.* Simile vos cum perturbare, ut illi Rempublicam, sic vos Philosophiam bene jam constitutam vclitis, &c. Plerique tamen leg. *similiter.*

Similagineus, a, um, adject. qui est similis generis. *Cal. Aurel. Acut. 2. c. 19.* Admiscere ubi similigena.

Similis, & le, o. 3. *simile, somigliante, סומך, Ger. gleich, Gal. semblable, Hisp. semejante, ὁμοιος,* quod similitudinem cum re aliqua habet. Ufurpatur vel absolute. *Cic. l. Casil. Simili Senatificulso C. Tom. II.*

Mario, & L. Valerio Coſſ. permittit et Respublica. ☞ Vel cum gen. *Cic. l. 12. Fam. ep. 22.* Spes tamen una est, aliquando Populum Rom. majorum similem fore. *Plin. l. 12. c. 17.* Maltice bituminis similior. ☞ Vel cum dat. *Cic. l. de Leg. Nihil est enim unum cum tam simile, tam par, quam omnes inter nosmetipsos fuimus. Idem pro Marcel. c. 3.* Hunc simillimum Deo judico. Vel cum accus. & præpos. *inter. Cic. 4. Acad. Anaxagoras materiam infinitam, sed ex ea particulas similes inter fe minutas, &c. ☞* Vel præter genitivum, aut dativum, aut accusativum, cum ablativo rei, in qua est similitudo, vel sine præpos. vel cum præpos. *in. Cic. 1. Tusc. Quæretem ex eo, cuius suorum similis fuisset Africani fratris nepos, facie patris, vita omnium perditior ita similis, ut effect facile deterrimus. Id. 4. Ver. Si aliqua in re Verri similis fuero. ☞* Vel apud Poetas etiam cum accus. præ Hellenismum. *Virg. 1. Æn. Os, humerisque Deo similis. ☞* Vel cum membro orationis, & conjunctione *æ,* vel atque. *Cic. 4. Fin. Nec si ille sapiens ad tortoris equulem a Tyranno ire cogatur, similem habeat vultum, ac si ampullam perdidisset. Id. 5. Fin. Itaque & similis erit finis boni, atque ante fuerat. ☞* Vel cum partic. ut. *Cic. de Sen. c. 6.* Similefque sunt, ut siqui gubernatorem in navigando agere nihil dicant. *Al. leg. similefque sunt is, qui &c. ☞* Reperitur simile est, pro similes est, per Hellenismum. *Næv. apud Non. c. 3. n. 205.* Tu pueri pusilli simile es. ☞ Simile, substant. pro similitudine. *Cic. 4. de Fin. c. 27.* Ecce aliud simile dissimile. *Auf. ad Heren. l. 2. c. 29.* Simile vitiosum est, quod ex aliqua parte dissimile est. ☞ Aristoteles similis apud *Juvenal. Sat. 2. v. 6.* est imago Aristotelis, *il ritratto.* Hoc sensu *Sear. l. 3. Ilv. 3. v. 200.* te lucida saxa, Te similem docet referet mihi linea cæcæ. *Erl. 2. Ilv. ult. v. 128.* Ac foliatia vana subministrat Vultus, qui similis notatus auro stratis prænitet.

Similitas, atis, f. idem ac similitudo. *Cæcil. apud Non. c. 2. n. 827.* Vide, Demea, hominis quid fert morum similitas. *Adle. Vitruv. l. 2. c. 9.*

Similiter, adv. *similimente, ὁμοιωτῶς,* pariter, eodem modo. Ufurpatur vel absolute. *Cic. pro Rosc. Amer. Nequaquam tamen similiter oratio mea exire, atque in vulgus emanare poterit. ☞* Vel cum partic. *ac, atque, ac.* *Cic. 3. de nat. Deor. c. 3.* Similiter facis, ac si me roges, &c. *Id. 1. Off. c. 25.* Similiter facere eos, qui inter fe contententur, uter Rempublicam potius administraret, ut si nautæ inter fe certarent, quis eorum potissimum gubernaret. *Id. Agrar. c. 4.* Simillime, ut mihi videretur, atque in illa lege, qua, &c. ☞ R peritur etiam cum dativo. *Plin. l. 11. c. 25.* Similiter his & Geopones terrestres vermiculos ovorum specie pariunt. ☞ *Similiter imitari aliquid,* est proprius ad eas actiones imitatione accedere. *Phædr. l. 5. fab. 5.* Acclamat populus, fœuram multo similis imitatum.

Similitudo, inis, f. *similitudine, דמיון, Ger. gleichheit, Gal. semblance, Hisp. semejanca, ὁμοιωσις,* exemplar, imago, species, forma, collatio. *Cic. l. Off. c. 17.* Nihil autem amabilius, nec copulativus, quam morum similitudo honorum. *Id. 2. Tusc. c. 23.* Sunt enim quædam animi similitudines cum corpore. *Id. 13. Phil. c. 13.* Omnes habent similitudinem inter fe. *Liv. l. 25. c. 16.* Similitudine veri cap. ☞ Similitudo item est genus Figuræ Rhetoricæ, quæ etiam Epagoge græce dicitur. *Aurb ad Heren. l. 4.* Similitudo est oratio traducens ad rem quampiam aliquid ex re dispari simile. *Quintil. l. 5. c. 13.* Eludere similitudines.

Similo, as, a. 1. *somigliare, offrire simile, סומך, Ger. gleich seyn, Gall. valsembler, Hisp. parecer, semejar, ὁμοιωσις,* similis sum, refero, represento. Construitur cum accus. *Martia. l. 2. epigr. 35.* Cum sint crura tibi, similet quæ cornua Lunæ. Plerique leg. *simulens.*

Siminivus, a, um, adject. *disimiva. Jul. Obseq. de prodig. C. Mario, C. Flacco Coſſ.* In Lucanis duo agni equinus pedibus nati, alter siminivus capite. ☞ Siminiva herba est, quæ græce pythecion dicitur, & cynocephalon, & ab Italis cerebrum canis. *Abul. de herb. c. 86.*

Simiolus, i, m. *πῆθῆλιος,* parvus simius. Translate ponitur pro eo, qui utenque alterum imitatur. *Cic. l. 7. Fam. epist. 2.* Hic simiolus animi causa me, in quem inveheretur, delegerat.

Simitu, adv. idem ac simul, a quod Comicos præsertim. *Plaut. Trinum. 2. l. 1.* Multas res simitu in meo corde verſo. *Id. Merc. 1. 2. 8.* Ita tres simitu res agendæ sunt.

Simius, i, m. *seimione,* idem ac simia. *Martial. l. 14. epigr. 202.* Callidus emissas eludere simius hasas: Si mihi cauda foret, cercopithecos eram. ☞ Translate ponitur pro affectato imitatore. *Sen. l. 4. contror. 26.* Quid putatis argentarium esse? Cestii simius est.

Simo, as, a. 1. simum facio, deprimo. *Lucil. apud Non. c. 2. n. 771.* Simavit taxim ad nares, delphinus ut olim. ☞ Ita emendant plerique Critici, cum antea legeretur *suno pro simo.*

Simois, entis, m. *Simoers, Turc. Cibisme, tl. Phrygiæ min. ex Ida M. profluens, cui Xanthus miscetur, qui lacum apud Sigeum cum Scamandro conflente efficiunt. Virg. 5. & 6. Æn.*

Simones, nomine appellatur delphini, cum vocantur. Ad eam enim vocem accedere solent. Ita autem dicuntur a simis, patulifugis naribus. *Plin. l. 9. c. 8. & Solin. c. 12. (al. 22.) ☞* Rectus casus singularis erit *Simo.* Ita enim apud *Teren. in Andria* fenex hoc nomine inducitur.

Simonides, is, m. 3. *σῆμωνιδης,* Poeta Lyricus e Gea inf. qui Melicus dicitur est, Stephochori æqualis. Quatuor literas invenit, ζ, η, ψ, ω, & octavam in iyma chordam. *Plin. l. 7. c. 56.* Idem excogitavit artem memoriz. *Cic. in Orat. l. 2. c. 86.* ☞ Simonides alter, filius fororis Simonidis superioris, cognominatus Melicerta, qui ante bellum Peloponnesiacum fuit, scripsitque genealogiam libris tribus. ☞ Item alius, Poeta Jambicus, filius Crinea, ex Amor inf. qui in commenda miseratione cæteris præstitit. *Quintil. l. 10. c. 2.* ☞ Simonides quoque Poeta Epicus, natione Carystius, sive Erythraeus, qui scripsit Græcorum apud Aulidem conventum, trimetrorum libros duos, & alia. ☞ Item Poeta Epicus, patria Magnes, Antiochi Magni tempore, cuius res gestas scripsit, ac bellum adversus Galatas. *Suit.*

Simonideus, a, um, adject. a Simonide. *Catul. carm. 39. v. 8.* Mæstius lacrimis Simonideis. h. e. lacrimabili commiseratione, qualem Simonides Poeta Cæus flebilis carmine detunctos prosequabatur. nam præcipua ejus laus in funebri carmine fuit, teste *Quintil.*

Simplaris, re, adject. &

Simplarius, a, um, adject. idem ac simplex, a quo deducitur. Hinc simplariæ venditiones dicuntur a JCtis, pro quibus venditor non tenetur de dupla emptori repromittere, sed tantum de simpla, h. e. de simplicis rei venditæ pretio. *Ulpian. l. 37. de evict. & l. 48. q. de vend. edict. edict.* ☞ Simplaris armatura, apud *Veget. l. 2. de re milit. cap. 7.* est ordo militum, qui simplam accipiebant annonam, quem modum duplaris, qui duplam. *Id. ibid.* aklit torquatos duplares fuisse, qui scilicet ob virtutem torque donati duplam præterea annonam accipiebant, & simplares, qui simplam. Atque posteriori hoc loco alii leg. *sesquiplares,* hoc est qui unam, & semis annonam consequabantur. nam *sesquiplaris* significat eum, qui unam rem aliquam, & præterea ejus dimidium habet.

Simplex, icis, o. 3. *semplice, απλῶς, ἀπλῆς,* quod nullo modo compositum est, ut sunt quatuor mundi elementa, terra, aqua, ignis, aer. *Cic. 2. de*

de aut. Deor. Omnem enim naturam necesse est, quæ non solitaria sit, neque simplex, sed cum alio conjuncta, atque connexa, &c. *Plin. l. 25. c. 7.* herba simplici caule. *Teren. prol. Heaur. v. 6.* Duplex quæ argumentum facta est simplici. ¶ Translate accipitur pro puro, aperto, libero. *Cic. 4. Acad.* Cum simplici homine simpliciter agerem, nec magnopere contenderem. *Horat. l. 1. sat. 3.* Simplicitati si quis; qualem me sæpe libenter, &c. *Sen. 2. de Ira, c. 16.* Simplicitissimi omnium habentur iracundi. Sic simplicitas verba, *Sueton. in Tibur. c. 61.* ¶ Item pro vero, & sincero, cui falsum opponitur. *Cic. 2. Fin. c. 14.* His initiis inducti omnia vera diligimus, idest fidelia, simplicitas, constantia, tum vana, falsa, fallentia odimus. ¶ Anni simplices sunt rudes, & doli nondum capaces, cuiusmodi sunt in pueritia, aut prima adolescentia, in quibus etiam simplex toga, & pura, quæ prætexta dicebatur, geri solebat. *Martial. l. 10. epigr. 20.* Tu mihi simplicibus, Mami, dilectus ab annis, & prætextata cultus amicitia. ¶ Simplex cibus, purus, non affectatus, aut aliquo condimento corruptus, vel compositus. *Plin. l. 11. c. 53.* Homini cibus utilissimus simplex. ¶ Simplex etiam notum directum, non flexuosum. *Cic. 2. de nat. Deor.* Flexuosum iter habet, ne quid intrare possit, si simplex, & directum pateret. ¶ Item imperium, rudem, aut nimis credulum. *Ulpian. l. 14. ff. de relig.* Non autem oportet ornamenta cum corporibus condi, quod homines simplices faciunt. *Horat. l. 2. sat. 2.* nec sic, ut simplex Nævius, unctam conviviis præbebit aquam. ¶ Verba simplicita a Grammaticis dicuntur, quæ nulla alia dictione componuntur. *Cic. in Orat. c. 24.*

Simplicitas, atis, f. *simplicitas, schietezza, ἀπλότης,* puritas, sinceritas. *Quintil. l. 5. c. 7.* In paucis, atque humilibus accusator simplicitate gloriosi potest. *Tacit. 6. Ann. c. 5.* Simplicitas convulsiarum fabularum. *Valer. l. 2. c. 125.* Dolabella vir simplicitatis generosissimæ; *schietezza d'animo nobile.*

Simpliciter, adv. *semplicemente,* Germ. *einfeltiglich,* Gall. *simplement,* Hisp. *senzillamente, con simplicidad, απλως,* sine commixtione, singulariter. *Cic. in Top.* Cum autem queritur, quale id sit, aut simpliciter queritur, aut comparate. *Quintil. l. 2. c. 12.* Simpliciter docere. ¶ Translate sumitur pro pure, sincere, sine dolo. *Cic. 1. Off.* Hæc præscripta servantem licet graviter, magnifice, animoseque vivere, atque etiam simpliciter, fideliter, & vitæ hominum amice. *Plin. l. 8. c. 4.* Elephas homine obvio torte in solitudine, & simpliciter obrerrante clemens, placidusque etiam demonstrare viam traditur. idest imprudenter ab itinere deficiente, non venationis causa. *Plin. jun. ep. 3. l. 5.* Amice, & simpliciter reprehenderunt. *Tacit. bist. l. 1. c. 15.* Simplicissimè inter nos loquimur. *Id. de Germ. c. 5.* Interiores (Germani) simplicitus, & antiquis permutatione mercium utuntur.

Simplicitus, adverb. idem ac simpliciter. *Plaut. Mercat. 2. a. 15.* Sed eam simplicitus dicam, si opera est aurius. Ita legit *Non. c. 2. n. 825.* Sed in editis omnibus aliter omnino legitur.

Simplicio, as, a. i. simplici facio. *Pallad. l. 2. tit. 16.* Lapis subter, vel testa ponenda est, ut radicem non simplicet, sed repercutat perspargat.

Simpliciteria tunera sunt, in quibus adhibentur duntaxat simpli ludii, quasi *simpliciteria:* His opponuntur indictiva, in quibus adhibentur non ludis modo, sed etiam defultores. *Festus.*

Simplus, a, um, *semplice, nicanis,* minime multiplex. *Cic. in Top. c. 11.* Alia sunt contrariorum genera, ut duplum, simplex, multi, pauca, longum, breve. *Liv. l. 29. c. 15.* Negare, tantum militum effici posse; vix, si simplex ex formula imperetur, enixuros. h. e. simplicem illum militum numerum, qui ex formula lælesis debebatur. *Plaut. Pæn. 5. 6. 25.* Obsecro te, ut liceat simplum solvere. h. e. tantum quantum debeo, non duplum. ¶ Apud Jctos simpla promitti, & de simpla caveri dicitur, cum ob evictionem simplum rei pretium promittitur. *Leg. 5. § 56. Dig. de eviction.* Similiter *Var. l. 2. R. R. c. 10.* Si mancipio non datur, dupla promitti, aut si ita pacti, simpla.

Simpluatris, icis, f. mulier rebus divinis dedita, a *simpulum.* *Fest.* Simpulvatris vas parvum, non dissimile cyatho, quo vinum in sacrificiis libatur. Unde & mulieres rebus divinis deditæ simpularitæ dicuntur.

Simplio, & contractæ Simplo, onis, m. qui compositionibus indulget, a *simpulum.* *Suetrius apud Fulgent. Planciad. de prisco serm. n. 49.* Summatres viri facti sunt simpulones ganei.

Simpulum, i, n. calix, quo vinum in sacrificiis libabatur, *κύπελλον, Festus:* Simpulvatris vas parvum, non dissimile cyatho, quo vinum in sacrificiis libabatur. Originem hujus vocabuli afferre conatus est *Varro l. 4. de L. L.* his verbis: Quo vinum dabant, ut minutatim funderent, a guttis guttum appellaverunt; & quo sumebant minutatim, a fumendo simpulum nominaverunt. *Apul. in Apol.* Simpulo, & catino fictili sacrificare. *Plin. l. 15. c. 12.* Sed fictilibus prolibatur, simpulis innocentes. ¶ Fluctus in simpulo excitare, est in re minima turbas concire. *Cic. 3. de Legib. c. 16.* Excitabat enim fluctus in simpulo, ut dicitur, Gratiudis: quos post filius ejus Marius in Ægeo excitavit mari.

Simpulvatris dicitur mulier, quæ simpulvium porrigit in sacrificiis. *Vet. Juvenal. Scholast. ad Sat. 6. v. 342.*

Simpulvium, ii, n. vas ligneum, teste *Non. c. 15. n. 12.* sacrificiis aptum, in quo pontifices libare vinum solebant: itaque dictum videtur, quasi *simpulvium,* a simul bibendo, ut notat *Scholasticus veteris ad illud Juv. Sat. 6. v. 342.* Simpulvium ridere Numæ. ¶ Scribitur & *Sympulvium.*

Simul, adv. *inseme, in compagnia, di compagnia, יחד, Germ. mit einander,* Gall. *ensemble,* Hisp. *a una, una, una,* pariter, adv. congregandi. Ultrapar vel absolute. *Cic. Att. l. 5. ep. 10.* Propter propinquitatem loci totos dies simul eramus. ¶ Vel cum abl. & præp. cum. *Cic. de Am. Cum* corporibus simul amicos interire, atque omnia morte deleri. ¶ Et omnia præposit. *Sil. l. 5. v. 418.* avulsa est protinus hosti Ore simul cervix. *Tac. l. 4. Ann. c. 55.* Verum Hypæpeni, & Trallianique Laodicenis, ac Magnetibus simul transmissi. ¶ Usurpatur etiam cum conjunctionibus ac, &c. *Cic. Att. l. 1.* Demonstravi hæc illi, simul & illud offendi. *Plin. l. 9. c. 35.* Superbo simul, ac prociacis fastu, ut Regina meretrix. *Quintil. l. 10. c. 1.* Quo mens simul, visusque perfringatur. ¶ Quandoque geminatur, & habet eandem penne vim, quam cum, & sum, sive *parim.* *Liv. l. 1.* Adeo omnes simul spernebant, simul tantam in medio crescentem molem sibi, ac pollevis suis metuebant. *Tac. in Agric. c. 25.* Cum simul terra, simul mari bellum impelleretur. ¶ Interdum significat *essam.* *Sallust. in Casil.* His amicis, sociisque confusus Catilina, simul quod æs alienum per omnes terras ingens erat. ¶ Est etiam adverbium temporis, & ponitur pro eodem tempore. *Cic. in Brut. Q.* Hortensii ingenium, ut Phidiaz signum, simul aspectum, & probatum est. ¶ Item pro statim, quam primum, postquam, & conjungitur cum particulis ac, atque, et, primum, subito che. *Cic. 3. Ver. Verres simul, ac tetigit provinciam, statim Messanam literas dedit. Id. 2. de nat. Deor.* Quædamque serpentes ortæ extra aquam, simul, ac primum niti possunt, aquam persequuntur. *Id. 1. Fin.* Omne animal simul, atque natum sit, voluptatein appetere. *Id. 4. Acad.* Itaque simul, ut expectati fumus, visa illa contemnimus. ¶ Reperitur etiam sine particulis. *Cic. 4. Acad. c. 2.*

Et simul inflavit tibicen, a perito carmen agnosceitur. *Id. l. 6. Fam.* Simul accepi a Seleuco tuas literas, statim quæsi e Balbo, &c.

Simulacro, i, n. *simulacro, immagine, effigie, ἰδῶν,* Ger. *bild,* Gal. *image, idole,* Hisp. *imagen, εἰκών,* idolum, imago, effigies, forma, a *simulo,* ut *lavacrum* a *lavo.* Proprie enim sic dicitur ficta aliquid imago. Nam simulacra principio ex desiderio mortuorum orta sunt, ut qui iam defecerant, vivere viderentur. *Cic. pro Arch.* An, cum statuas, & imagines non animorum simulacra, sed corporum rudiose multi summi homines reliquerint, &c.? *Id. 4. Ver.* Effigies illa erit, simulacrumque Mithridatis. ¶ Dicitur etiam de rebus incorporeis, pro signo, nota, similitudine. *Cic. l. 10. Fam. ep. 1.* Nec leges ullæ sunt, nec judicia, nec omnino simulacrum aliquid, ac vestigium civitatis. *Id. 2. Fin.* Ergo in bestis simul secreta a voluptate humanarum quædam simulacra virtutum, &c.?

Simulamen, inis, n. *representazione, προσέλιμα,* simulacrum, assimilatio, representatio. *Ovid. 10. Met. v. 726.* de Adonide: Annua plangorisperaget simulamina nostri. Loquitur de sacris annuis in honorem Adonidis, quæ Adonia dicebantur, in quibus Adonis plangebatur, ac luctus Veneris referebatur.

Simulamentum, ti, n. simulatio, fictio, *finzione.* Legitur in titulo *c. 22. l. 15.* apud *Gall.* ubi offert historiam de Sertorio duce, deque astu ejus, commentitiisque simulamentis &c.

Simulans, antis, o. 3. *chisimula, e finge, ὑποκρίνομαι.* *Cic. de Am.* Et litigare se simulans blandiatur. *Ovid. 2. Amar. el. 6.* Non tunc in terris vocum simulatior ales. Al. leg. *simulacior,* ut sit a *simulax, atis.*

Simulanter, adverb. fictè, simulate. *Apulei. l. 8. A. A.* Quoad simulanter revicta Charite suscipit &c.

Simulate, adv. *fiatimente, προσποιήσις, fictè.* *Cic. 2. de nat. Deor. c. ult.* Mala enim, & impia consuetudo est contra Deos disputandi, live ex animo id fit, sive simulate.

Simulatio, onis, f. *simulazione, finzione, ὑπόκρισις, εἰρωνεία,* actus simulandi, fictio. *Cic. l. 1. Fam. ep. 9.* Idque non solum fronte, atque vultu, quibus simulatio facillime sustinetur. *Id. 3. Ver.* Simulatio officii. ¶ Interdum ponitur pro similitudine. *Plin. l. 11. c. 44.* Simiarum genera perfectam hominis simulationem continent facie, naribus, auribus, palpebris. &c. Al. leg. *imitationem.*

Simulatore, oris, m. *simulatore, ὑποκριτής,* qui simulat. *Cic. 1. Off. c. 30.* De Græcis autem dulcem, & facetum, festivique sermonis, atque in omni ratione simulatorem, quem ἄποκρίτης Græci nominaverunt, Socratem accepimus.

Simulatrix, icis, f. 3. quæ simulat. *Strab. 4. Tbeb. v. 551.* Chalcibus, & Æzo simulatrix litore Circe.

Simulatus, a, um, *simulato, finto, ὑποκρίτης,* fictus. *Virg. 1. Æn.* Flagrantefque Dei vultus, simulataque verba. *Nepos 10. 3.* Simulata amicitia. *Peoron. in fragrant.* Simulatus exit Proditionis opus.

Simulo, as, a. 1. *simulare, fingere, κέρω, Ger. gliefjen, Gal. feindre,* Hisp. *fingir, προσποιήματα, ὑποκρίματα,* fingo, imitor, præ me fero, quod non est, pro vero talium offendo. *Plaut. Perj. 1. 3. 4.* Simulabo, quasi non videam. ¶ Simulare, & dissimulare differunt, quia simulare dicitur de eo, quod non est, sive de falsitate, dissimulare versatur circa id, quod est, sive circa veritatem. *Virg. 1. Æn.* Spem vultu simulat, premit alium corde dolore. *Cic. 10. Fam. ep. 18.* Multa & simulavi invitus, & dissimulavi cum dolore. *Plin. l. 3. ep. 14.* Ille sive quia non sentiebat, sive quia non sentire simulabat. *Ovid. 3. Metam.* Simulare te animum, *fingere una vescebia.* ¶ Aliquando tamen *simulare* ponitur pro dissimulare. *Plaut. Curcul. a. 3. v. 21.* simulabo, quasi non noverim. ¶ Simulare in aliquem, pro aliquem inhumilare, accusare. *Plaut. Stich. 1. 2. 19.* Quasi nunquam quicquam in eas simulem.

Simultas, atis, f. *odia occulto, inimicitia, ὀχλή, Ger. grall, feindschaft,* Gall. *haine couverte,* Hisp. *odia cubierto, ἔχθρα,* latens odium inter eos, qui amici esse videntur, & generatim quælibet inimicitia. *Festus, sive Paullus.* Simultas, idest odium, dicta ex contrario, quia minime sint simul. Potest & a simulatione dicta existimari, quia simulate loquuntur ad invicem. *Cic. pro Flac.* An simulates, nescio quas, cum libertis Flaccus exercet. *Cic. pro L. Man. c. ult.* Simulates suscipere. *Cæf. l. 2. B. Civ. c. 25.* Huic simultas cum Curione intercedebat. *Nepos in Attic. c. 17.* In similitate cum aliquo esse. *Quint. l. 5. c. 1.* Simultates cum aliquo gerere.

Simulter, adv. idem ac similiter, apud *vet. Plaut. Pseud. 1. 3. 148.* Exoflabo cum simulter, ut murænam cocus. Alii leg. *simuliter.*

Simulūs, a, um, dim. a *simus.* *Lucret. l. 4. v. 1162.* Simula, (puella) Sibena, ac Satura est; labiosa, Philema.

Simus, a, um, *schiacinto, camuso, σίμω, qui est pressis naribus, a Græca voce allata.* *Virg. 10. Ecl.* Dum tenera attendent simæ virgulta capellæ.

Sin, *max se, Ger. vvan aber, Gal. mais si, si non, Hisp. max si, ei 3, si 3, si, sed si, si vero, si autem, conjunctio conditionalis.* *Cic. Att. l. 9. ep. 15.* Si mihi veniam, quam peto, dederit, utar illius conditione, sin minus, impetrabo aliquid a me ipso. *Id. ad Brutum, l. 11. ep. 14.* Si ita est, omnia faciliora, sin aliter, magnum negotium. ¶ Conjungitur etiam cum *autem.* *Cic. Att. l. 10.* Si vir esse volet, præclara synodia, sin autem, erinus nos, qui solemus. ¶ Aliquando *sin* solum reperitur, non præcedente *si.* *Cic. de Am.* Quamobrem primum danda opera est, ne qua amicorum dissidia fiant, in tale aliquid venerit, ut extingatur potius amicitia, quam oppressæ videantur. ¶ *Sin quis* pro sin aliquis. *Cic. 2. Offic. c. 22.* Danda est opera, ne tributum conferendum sit; sin qua necessitas hujus muneris alicui Reip. obvenerit &c. ¶ Ponitur interdum pro sin aliter. *Cic. Att. l. 16. ep. 13.* Veruntamen hi patres quæ inter se, quiescendum, sin, latius manabit, & quidem ad nos, deinde communiter.

Sina, m. i. *Sinai, Monte Sina, Monte Sinai, Turc. Gibel Moufa,* idest mons Moyses, mons Arabiæ Petrææ, excelsus, ubi Deus Moysi legem dedit. ¶ Sina item locus Phrygiæ marmoribus celebris. *Synnas.*

Sinæ, m. i. *Cibinæ,* pop. Asiæ extremi ad Or. ultra Indiam extra Gangem, quorum regio perampla Sinarum Imperium dicitur, vulgo *la China.*

Sinape, is, n. 3. idem ac sinapi. *Col. l. 11. c. 3.* Sinape, atque coriandrum uti fata sunt, sua sede immota permanent.

Sināpi, n. indecl. *senape, fenapa, σινῆρι,* herba semen ferens tanta acrimonia, ut lacrymas cieat comedenti, in hybernis condimentis utilitissimum. *Plin. l. 19. c. 8.* Et acerrimum sapore, ignei effectus, ac saluberrimum corpori sinapi nulla cultura, melius tamen planta translata.

Sināpis, is, f. *σινῆρις,* idem ac sinapi. *Plaut. Pseud. 3. 2. 28.* Teritur sinapis (scelerata cum illis. *Col. l. 10. v. 122.* Sequæ laceffenti sletum factura sinapis).

Sinapizo, as, a. 1. sinapi compono, vel condio. *Veget. l. 2. c. 6.* Diligenter sinapizare.

Sinapodes, m. 3. pop. Africae, in desertis. Inflexis, & lentis cruribus potius serpere, quam necedere, videntur. *Mela l. 3. c. 11.*

Sincere, adv. *sinceramente, puremente, ἀκεφάλως, ἀκρίβητως,* pure, vere, sine mendacio, ingenue, integre, non simulate. *Cæf. l. 7. B. G.* Hac ut intelligatis, inquit, sincere a me pronuntiari. *Cic. Att. l. 3. ep. 15.* Cruci libertum nihil puto sincere locutum.

Sinceritas, atis, f. sinceritas, puritas, integritas, ἀκεραιότης, ὑπερβολή; puritas, integritas. *Plin. l. 31. c. 7.* Salinarum sinceritas summam fecit suam differentiam. *Col. l. 4. c. 26.* Atque alia convertenda, quae sinceritatem habent, alia summovenda, quae vel cariosa, vel iusto breviora sunt.

Sinceriter, adv. idem quod sincere. *Gell. l. 13. c. 16.* Quas qui sinceriter cupiunt.

Sincerus, a, um, *sincero, puro, reale, εὐκαρῆς, ἀσπίκετος*; purus, simplex, cui nihil admittit esse. Sunt, qui putant scribendum *sincerus* per *y*. Verum semper per latinum *i* in vet. lib. ac Virgilio Carpen- sium, exaratum reperiri, testatur *Manus in Orthographia. Hor. l. 1. ep. 2. v. 55.* Sincerus est nihil vas, quodcumque infundis, aciesit. *Senec. ep. 108.* Ex amphora primum quod est sincerissimum, effluit. ¶ Translate sumitur pro vero, incorrupto, incontaminato, minime fucato. *Cic. Att. l. 1. ep. 16.* Mirabilia multa, nihil simplex, nihil sincerum. *Liv. l. 29. c. 4.* Nihil sincera fide cum Romanis acturum. *Ovid. 7. Metam. v. 453.* nulla est sincera voluptas. ¶ Per Catachresim accipitur etiam pro in- tegro, illaeso, non mutilato. *Lucr. l. 3. v. 718.* Sin ita sinceris membris ablata profugit, Ut nullas partes in corpore liquerit ex se. *Ovid. 2. Met. Rursum sine vulnere corpus, Sincerumque fuit. Cic. l. 13. Fam. ep. 51.* Hoc mihi da, atque largire, ut M. Curium sartum, & teclum, ut ajunt, ab omnique incommodo, detrimento, molestia sincerum, inte- grumque conserves. *Gell. l. 18. c. 10.* Sincero corpulculo fieri. h. e. a febris convalescere, & vires recuperare. *Plaut. Mer. 2. 2. 16.* Porci fa- cres sinceri. h. e. integerrimi, & ad sacrificium idonei.

Sinciput, itis, n. *βήρυξ*, pars capitis anterior, aures, temporaque complectens, ut occiput, pars posterior, quasi *semi caput*, ut inter alios auctor est *Velius Longus de Orthogr.* Nempse quia eo dimidium ca- pitis significatur. Unde *Phi. Sinciput, & κακεφάλιον. Sidon. carm. 5. v. 422.* Fortique lacerto disjuncti accipiti miserabile sinciput ense. ¶ Olim sincipita verina, sive aprugna aceto condita, & ad eum praeparata in deliciis erant. *Plin. l. 8. c. 51.* Interdicta quoque cœnis abdo- mina, glandia, testiculi, vulvæ, sincipita verina. Hinc *Juvenal. sat. 13.* Comedam, inquit, sicibile nati sinciput elixi, Pharioque madentis aceto. ¶ Per Synecdochen ponitur pro toto capite. *Plaut. Men. 3. 2. 41.* Non est tibi facum sinciput, adolescens.

Sindon, onis, f. *σινδών*, velum linteum, subtilissimum. Si *Lazarus Baifio, l. de vestibus*, credimus, ita dicta est a Sidone, quæ sindone nobilis, uti & Tyrus, itidem Phœnicæ urbs, unde & Tyriam sindonem Martialis vocat. *Mars. l. 4. ep. 19.* Nec hic in Tyria sindone tutus eris.

Sine, *senza, sine, Ger. ohne, Gal. sans, Hisp. sin, sans*, abique, præp. ex iis, quæ abl. ferviunt. *Cic. pro Quintil.* Qui ab adolescentulo quæritum sibi infuitisset sine impendio. *Id. pro Cal. Homo sine re, sine fide, sine spe, sine sede, sine fortunis. Id. l. de Orat. sine controversia.*

Singibéri. V. Zingiberi.

Singilio, onis, m. genus vestis brevioris & simplicis, ἀπαλίς. *Trebell. Pell. in Claud. l. 7.* Singiliones Dalmatentes decem. Alii leg. *cingilione- nes.* h. e. parvos cinctus. Alii aliter.

Singillarvis, a, um, adject. idem ac singularis, ut singillarius motus, apud *Tertull. de animæ. 6.*

Singillatim, adv. *singolarmente, Ger. besonder, Gal. singulierement, Hisp. singularmente, singulariter*, secundum singulos. *Cic. 5. Tufc. Hæque voluptates singillatim extenuantur. Id. Div. Var. c. 15.* Singilla- tum unicuique respondere. ¶ V. quæ diximus in Sigillatim.

Singlariter, adverb. per synecopem pro singulariter. *Lucret. l. 6. v. 1065.* Quæ memorare queam inter se singlariter apta.

Singulariter, adverb. idem quod singulariter. Ufus est hac voce *Cicero*, teste *Cœris. Grammat. l. 2.*

Singularis, & re, o. 3. *singularis, unico, Ger. einig, Gal. singulier, Hisp. singular, único*, unicus. *Plin. l. 28. c. 10.* Democritus etianimum effectus auget ejus, qui singularis natus sit. *Senec. in Troas. v. 1026.* Se- cans fluctus rate singulari. *Auson. in Perioch. l. 7. Iliad.* Ab Ajace præ- tium singulare conferitur, *duello.* ¶ Singularis numerus apud Gram- maticos est, quo unica tantum res significatur. *Quintil. l. 1. c. 5.* Ver- bis singularibus gratias agere, est iis verbis, quæ unum tantum, non etiam plures complectantur, in *termini particulari. Cic. 4. Catil. Primum quod mihi gratias egitibus singularibus verbis.* ¶ Locus singularis, a- pud *Suet. in Aug. c. 72.* est solitarius. ¶ Aliquando accipitur pro sepa- rato, simplici, non composito. *Cic. 4. Acad. Quintum genus esse di- cunt, e quo æstra sunt, mentesque singulares.* ¶ Metaleptice poni- tur pro excellenti, & tam in malum, quam in bonum sumitur. *Cic. 4. Acad. c. 43.* Omitto, per ipsum Aristotelem meo judicio in Philoso- phia prope singulare. *Id. 4. Ver. c. 7.* Quo facilius de singulari ejus impudentia exitumare possitis.

Singularitas, atis, f. *singularitas. Tertul. aduers. Gnost. c. 10.* Salva & pro- prietas generis, & singularitate.

Singulariter, adv. *singolarmente, Ger. sonderlich, Gal. singulierement, Hisp. singularmente, único*, numero singulari. *Cæris. l. 1.* Sunt quædam, quæ singulariter cum declinantur, in pluralibus mutant genera, hic locus, pluraliter hæc loca, & hi loci. *Quintil. l. 9. c. 3.* De pluralibus singulari- ter: acer Romanus in armis. ¶ Accipitur etiam pro unico, magno- pere, mirum in modum. *Cic. 4. Ver. c. 47.* Quem ego singulariter in Prætura mea dilexissim. *Plin. l. 4. ep. 15.* Kutim singulariter amo.

Singularis, a, um, idem ac singularis. *Plaut. Capt. 1. 2. 3.* His indito catenas singularias, istas majores, quibus sunt victi, demito, h. e. simplices, minores, & leves, non duplices. *Gel. l. 9. c. 4.* Homo singu- laris velocitatis. *Id. l. 17. c. 9.* Literæ singulariæ sine coagmentis sylla- barum. Adde *Turpilium apud Non. c. 8. n. 60.*

Singulatim, adv. *singolarmente, único*, unumquodque seorsum, vel per se, cui opponitur generatim, univèrse. *Cic. 1. de Invent. Singulatim de unoquoque genere in secundo libro dicemus. Id. 1. Verr. Ut ea, quæ singulatim, ac diu collecta sint, uno tempore univèrse perdamus.* ¶ Vi- de quæ supra in Sigillatim adnotavimus.

Singultans, antis, o. 3. *ἀσπυ*, qui frequentes singultus emittit. *Virg. 9. Æn. v. 333.* Truncumque reliquit languine singultantem. idest cum singultu animam efflantem. *Stat. l. 5. Silv. v. 26.* Verba singultantia. h. e. singultibus interrupta.

Singultatus, a, um, nom. particip. cum singultu emissus. *Ovid. l. 3. Trist. eleg. 5. v. 16.* Et singultans oscula mista sonis.

Singultum, adv. *μὴτὰ λυγρῶν*, cum singultu. *Apul. l. 2. A. A. Lamentabi- les questus singultum instrepebat.* ¶ Singultum loqui, est loqui ser- mone interrupto, & veluti voce identidem composita, quod usuve- nire solet veredendis, & timidis natura. Talem locutionem ἰσχυρῶν καὶ ἐπιφραστικῶν vocant Græci. *Hor. l. 1. sat. 6. v. 56.* Ut veni coram, singultum paucis locutus, idest verbis interruptis.

Singultio, is, ivi, itum, n. 4. *singultio, λυγρῶν*, singultum emittit. *Plin. l. 34. c. 1.* Non singultionibus, nec si cum febre dyspnoea sit, &c. *Colum. l. 8. c. 12. de pullis gallinacis:* Sequitur grex velut matrem, gallinam singultantem.

Singulto, as, n. 2. frequenter singultio. *Stat. 5. Theb. v. 260.* Trepidans in limbo vitæ singultant animas. h. e. cum singultu emittunt. V. *Singultans.*

Singultus, us, m. 4. *singulto, singultio, סנגולת, Ger. das klucken, Gall. boquet, Hisp. follaco, λυγρῶν*, diftentione spiritus, & interruptio in fle- tu. *Cic. pro Planc.* Non modo lacrymulam, sed multas lacrymas, & singultum cum fleru videre potuit. ¶ Neque solum hominum, et si- ngultus, verum etiam brutorum animantium. *Virg. 3. Georg. de equis:* Imaque longo illi singula tendunt. *Col. l. 8. c. 5.* Quod se lacere gal- line testantur crebris singultibus interjecta voce acuta.

Singulus, a, um, *ciascuno da per se, Ger. jelicht, Gall. chacun, Hisp. cada uno, ξεῖνος*, unusquisque per se, hoc est, separatim ab aliis. Fe- re usurpatur in numero plurali, ut cætera distributiva. *Cic. 3. de Or. c. 55.* Refert etiam, qui adiant, Senatus, an Populus an Judices, ire- quentes, an pauci, an linguæ. *Id. Att. l. 9. ep. 18.* Legiones singulas po- suit Brundisii, Tarenti, Siponti, unapertuago. *Id. 4. nat. 2. D.* capit dena jugera in singulos. *diets per uno. Sueton. in Aug. c. 37.* Exegit etiam, ut quoties consulatus sibi daretur, binos pro univulvis colleas ha- beret. *uno in vece di due.* ¶ Quando usurpatur de tempore, usurpatur in abl. sine præp. vel cum præp. in, vel in acc. cum præp. in, ut Singulis horis, diebus, annis, vel in singulis diebus, vel in singulis dies. Fere tamen *in dies, & in dies singulos*, usurpantur cum comparatio, aut verbo incrementi. *Cic. 2. de nat. Dicit.* Quod efficitur in cælo singulis diebus, & noctibus. *Id. ibid.* Sol binas in singulis annis reversiones ab extremo contrarias facit. *Id. 4. Ver. Lex est de religione, quæ in an- nos singulos Jovis Sacerdotem sortitus capi jubeat. Id. Att. l. 5. ep. 7.* Quotidie, vel potius in dies singulos breviores literas ad te mitto. *Id. l. 1. Catil. c. 2.* Crescit in dies singulos holiium numerus. ¶ Interdum singuli dicuntur, qui soli, & solitarii sunt. *Senec. de otio Sapient. c. 27.* Proderit tamen primo in seipsum iccedere: meliores erimus singuli. *Id. l. 4. quæst. nat. pro v.* Quod est miserissimum, nunquam sumus singuli. ¶ Ulurpatur & singulus in singulari num. pro singulari, unico. *Plaut. Cistell. 4. 2. 29.* At et singulum video vestigium. *Gell. l. 18. c. 13.* Nummo singulo multabatur. *Ecl. 19. c. 8.* Singulo numero dicenda sunt. *August. l. 1. de doctr. Christ. c. 5.* Singulus quique deus est. *causano.*

Sinister, stra, strum, *sinistro, סניטר, Ger. linck, Gal. à gauche, Hisp. a sinistramano, סניטר, אצטריפ*, quod est ex parte manus lævæ. *Ca- sul. carm. 12.* manu sinistra non belle uteris. *Liv. l. 3.* Nam cum quæ- set aciem, duo extra ordinem millia, quæ in sinistram cornu Roma- norum in iplo certamine impressionem facerent, tenere. *Quintil. l. 11. c. 3.* Sinister pes. ¶ Metaleptice ponitur pro adverso, noxio, infelici, quod quæ sinistra manu nunt, minus recte fieri videmus. *Virg. l. 6. Georg. Arboribusque, fatisque Notus, peccorie sinister. Id. 9. Ecl. Sinistra cornu. Plin. ep. 28. l. 7.* Igitur ad alio, hanc sinistram diligentiam con- ferant. Sic sinistra tama, & rumor sinister, apud *Tacit. 6. Ann. c. 32. & l. 2. histor. c. 93.* Sinistra interpretatio, *stora, maliciose*, apud eund. in *Agic. c. 5.* ¶ Item pro pravo. *Ovid. 2. Trist. v. 257.* Quodcumque attinger (*masrona*) (i. quæ est studiosa sinistra) ad delinquendum doctior esse potest. ¶ In Augustis apud Romanos accipiebatur pro prospero, felici, lato, sed apud alias gentes pro adverso, infelici, tristi, &c. A- ves sinistrae, auspicia sinistra. *Varro apud Fest. A Deorum sede cum in Meridiem spectes, ad sinistram sunt partes mundi orientes, ad dex- teram occidentes. Hinc tactum arbitror, ut sinistra meliora auspicia, quam dextera esse existimetur. Hæc Varro. Cic. 2. Divin. c. 35.* Sini- strum fulmen, auspiciam optimum habemus ad omnes res. *Id. ibid. c. 39.* Ita nobis sinistra videntur, Gravis & barbaris dextra, meliora. *V. Levis.* ¶ Gradus hujus vocis sunt *sinisterior, & sinistimus. Cels. l. 3. c. 1.* Cor in pectore sub sinistrore mamma situm. *Festus:* Sinistimum auspiciam. *Priscianus l. 3. sub init. sinistrore* contracte scribit.

Sinisteritas, atis, f. *σκηπότης, σκηνωτή, imperitia, rusticitas*, cui op- ponitur dexteritas. *Plin. l. 9. ep. 5.* Perique dum verentur, ne gratiæ potentium nimium impertiri videntur, sinisteritatis, atque etiam ma- lignitatis famam consequuntur.

Sinis, is, m. insignis, & crudelissimus latro Corinthius, qui in Isthmo graffabatur, & comprehensus homines curvatis arboribus alligabat, & discerpebat. *Ovid. Heroid. ep. 2. v. 50. & Senec. in Hippol. v. 1169.*

Sinistimus, V. Sinister.

Sinistra, æ, f. *mano sinistra, mano manca, סניטר, Ger. die lincke band, Gal. la gauche, Hisp. mano izquierda, סניטר, אצטריפ*, manus læva. *Ov. 3. Fast. v. 869.* Dicitur sinistra cornu tenuisse sinistra. *Cic. 1. de Di- vina. Cur a dextra cornu, a sinistra cornu faciat ratum.*

Sinistra, adv. *in אצטריפ*, a parte sinistra. *Cic. 4. Acad. c. 40.* Innume- rables supra, intra, dextra, sinistra, ante, post, alios dissimiles, aios ejusdem modi mundos esse?

Sinistre, adv. *sinistramente, סניטר, male, perverse*, in malam partem. *Tac. 1. hist. c. 7.* Cæterum utraq; cædes sinistra accepta. *Hor. de ar. poet. v. 352.* derisum semel, exceptamque sinistra.

Sinistrorsum, & Sinistrorsus, adv. *verso la sinistra, סניטר, Ger. auff lincke band, Gal. à gauche, Hisp. hacia la mano izquierda, in אצטריפ, versum sinistram. Hor. l. 2. Sat. 3. v. 50.* Ille sinistrorsum, hic dex- trorsum abit. *Cels. l. 6. B. G. c. 25.* Hinc se flectit sinistrorsus, diversis a flumine regionibus.

Sinistroversus, adverb. idem ac sinistrorsum. *Laëtan. l. 3. c. 6.* Aut dex- tro, aut sinistro versus ceciderunt.

Sinritus, i, sacerdos apud Burgundios omnium maximus, & perpetuus, obnoxius discriminibus nullis, ut Reges. *Amnian. l. 28. c. 5.*

Sinnadicus, V. Synnadicus.

Sino, is, sivi, situm, n. 3. *permittere, lasciare, סניטר, הניח, Ger. lassen, zulassen, Gal. laisser faire, permettre, Hisp. dexar, permitir, dejar, סניטר, אצטריפ*, permitto, patio. *Cic. Catil. 1. c. 5.* Non feram, non patiar, non sinam. *Id. Phil. 11. c. 13.* Qui latrocinium in Syria penetrare si- visset. *Id. Q. Fr. 2. ep. 6.* Concionatus est, comitia haberi non siturum. *Id. pro Sext. c. 44.* Accutae eum per Senatus auctoritatem non est situs. *Ter. Andr. 5. 3. 50.* Sine te hoc exorem. *Virg. 4. Georg. v. 6.* Si quem Numina læva sinunt. ¶ Cum dativo *Juvenal. l. 2. v. 24.* Et sine de- functis defunctos condere terræ. Interdum ponitur pro relinquere. *Plaut. Pseud. 6. 7. 14.* Nam me in taberna usque adhuc lineret Syrus. ¶ *Sir- rim, is, it, pro Siverim, is, it, Liv. l. 34. c. 24.* Ne istuc Jupiter Opt. Max. Sirit. *Plaut. Trinum. 2. 4. 120.* Per deos, atque homines dico, ne tu illum agrum tuum liris unquam fieri. *Id. Pan. 5. 1. 20.* Ut meas goatas reperire me liris. *Id. Bacch. 3. 3. 64.* Ne Dii Sirit. ¶ *Sissis* pro *sinissis* legitur apud *Cicero pro Planc. c. 57. in fin.*

Sinon, onis, m. 3. filius Suiyphi. Hic cum Græcis Trojam profectus, post bellum decennale ab isdem subornatus, sua sponte se Trojanis capien- dum obtulit, & ad Priamum deductus, illi, & Trojanis Græcos abiit- se, & equum ligneum pro voto Minervæ relictum, atque ille in ur- bem recipiendum esse persuasit, ex quo Ilii incendium secutum est. *Virg. 2. Æn. Sed secundum Euphronem hoc ab Ulyse factum est.* Hu- jus inventum tuit significatione specularis. *Plin. l. 7. c. 56.*

Sinope, & **Synope**, es, f. *Sinopi*, urbs Atiz min. in Paphlagonia, in ora Ponti Euxini, cum portu, regia Mithridatis, patria Diogenis Cynici, condita a Macritio Coo anno, quo Lipara. Et adiacet fluvius etiam Sinope dictus. *Valer. Flacc. l. 5. v. 109.* Assyrios complexa sinus stat optima Sinope.

Sinopeus, ei, m. *σινωπειος*, qui est ex Sinope urbe. *Ov. l. 1. de Pont. ep. 3.* Non doluit patria Cynicus procul esse Sinopeus. *Plaut. Cure. a. 3. v. 73.* Sinopeas, Arabas, Caras. ¶ Legitur & *Synopcur*.

Sinopicus, a, um, quod ad Sinopem urbem spectat, ut Sinopica rubrica, apud *Cels. l. 6. c. 6.* & *Vitruv. l. 7. c. 2.* V. dictionem seq.

Sinopsis, idis, f. *σινωπία*, *σινωπία*, rubrica genus præstantissimum. Sic dicebatur a Sinope urbe Ponti, unde & *ἡ σινωπία*, terra Pontica, item rubrica Pontica dicebatur. Sed generatim pro rubrica sumebatur, ut magnes proprie, qui ex Magnesia, sed generatim sic vocatus lapis, qui ferrum trahit. *Plin. l. 35. c. 5.* Sinopsis inventa est primum in Ponto, inde nomen, a Sinope urbe. Nascitur & in Ægypto, Balearibus, Africa, sed optima in Lemno, & in Cappadocia, effossa et speluncis, &c. Sed *Syrabo l. 12.* sic scribit, & in Cappadocia nascitur ea, quæ Sinopica rubrica dicitur, omnium optima, quæ cum Iberica decerant. Idcirco Sinopica appellatur, quod ex mercatore eam deterebant, prius quam Ephesorum emporium tam celebre esset.

Sinuamen, inis, n. curvatus, inflexio in modum sinus. *Prudent. in Psychom. v. 873.* Sinuamine tubter subductus conchæ in speciem.

Sinuatus, a, um, *curvato*, *curvo*, *ἠσυνωπία*. *Plin. l. 2. c. 9.* Luna sinuata in orbem. *Ovid. l. 14. Metam.* curvos sinuatus in arcus.

Sinuessa, f. i. prius Sinope, col. & urbs exc. Campaniæ, in ora, ubi Massicus M. definit, ubi nunc *Rocca di Mondragone*. *Liv. lib. 10.* in saltu Vestino Sinope dicitur Græca urbs fuisse, Sinuessa deinde a Romanis colonis appellata. *Silius l. 8. v. 529.* tepentem Sinuessam appellat, propter thermas, quæ ibi fuere. *V. Plin. l. 31. c. 2.*

Sinuessanus, a, um, adject. ad Sinuessam pertinens. *Horat. l. 1. ep. 5.* Inter Minturnas, Sinuessanumque Petrinum.

Sinuos, as, a. i. *torcere*, *incurvare*, Ger. *biegen*, Gal. *courber*, Hisp. *corbar*, *entorcer*, *ἠσυνωπία*, curvo, in sinus hæctō. *Virg. l. 2. Æn.* Sinuatque immensa volumine terga. *Ovid. 2. Met.* Tremulæ sinuantur flamine vestes. idest tormentur, rugantur, in sinus colliguntur. ¶ Interdum nota cavare. *Cels. l. 7. c. 2.* Qui proxima, & adhuc sana rodendo sinuet.

Sinuoso, adv. involute, obscure. *Gell. l. 12. c. 5.* Dicam ego indoctius, ut ajunt, & apertius, quæ fuisse diciturum puto sinuosius, & solertius.

Sinuosus, a, um, *sarto*, *curvo*, Ger. *das viel krumm hat*, Gal. *qui a plusieurs plis*, & *détours*, *καταδύτης*, curvatus, inflexus in modum sinus, *Virg. l. 11. Æn.* Saucius at serpens sinuosa volumina versat. *Plin. l. 11. c. 27.* Cor prima domicilia intra se animo, & sanguini præbet, sinuoso specu, & in magnis animalibus triplici, in nullo non gemino. ¶ Translate ponitur pro involute, obscure, tecto. *Quintil. l. 2. c. 4.* Sinuosa narratio. *Pers. Sat. 5. v. 27.* Sinuoso in pectore figere. h. e. intimo.

Sinus, i, m. vel Sinum, i, neut. valis genus ita dictum, teste *Varr. l. 4. L. L.* quia majorem cavationem, quam pocula, habeat. *Virg. in Æt. l. 7. v. 33.* Sinum lactis, & hæc te liba, Priape, quotannis expectare sat est. *Plaut. Curc. l. 1. 83.* Hic cum vino sinus fertur.

Sinus, us, m. *seno*, *σῆμα*, Ger. *büffel*, Gal. *sein*, Hisp. *seno*, *κάλπος*, pars illa, quæ est intra pectoris, brachiorumque complexum. *Virg. 4. Æn.* Sinum lacrimis implevit obortis. ¶ Gestare aliquem in sinu, est fovere, impense amare. *Terent. Adelph. 4. 5.* Hic non amandus? hicine non gestandus in sinu? ¶ In tuum ipsius sinum inspuere, prov. cum admonemur aliquem, ut domesticorum malorum recordatione, desinat arrogantius insectari vitam alienam. *Pim. l. 28. c. 4.* Veniam quoque a Deis spem alacris audacioris velimus, in sinum pueno. ¶ In sinu gaudere, est tacitam apud se voluptatem sentire, neque vulgo proterre gaudii notas. *Cic. 3. Tuscl. Ut in sinu gaudeant, gloriose loqui desinant. Prop. l. 2. el. 26.* In tacito cohibe gaudia clausa sinu. ¶ Metonymice capitur pro præcordis. *Ovid. ep. 5.* Attoniti micuere sinus, gelidusque cucurrit, ut mihi narrasti, dura per ossa timor. ¶ Translate sumitur pro intima quadam familiaritate, vel amicitia. *Cic. l. 14. Fam. ep. 4.* Iste ve o sit in sinu semper, & complexu meo. *Id. ad Q. Fr. l. 2. ep. 12. de Pompejo.* Mihi crede, in sinu est, neque ego discingor. idest cum amo, est mihi amicitissimus, neque hanc amicitiam dissolvere cogito. *Id. 3. Verr.* Calumniantores ex sinu suo apposuit. idest ex suis inimicis, & maxime familiaribus. ¶ Item pro potestate. *Scævola, l. qui testamentum, ff. de probat.* Quod omnem fortunam, & substantiam, sicut a matre susceperat, in sinu meo habui sine cautione. ¶ Item pro securitate, & præsidio. *Plin. in Paneg.* Gestus Consulatus non in hoc urbis otio, & intimo sinu pacis. ¶ Dicitur item per translationem de laxitatis vestium, quæ inter plicias intermedie sunt. *Virg. l. 1. Æn.* Nuda genu, nodoque sinus collecta fluentes. ¶ In toga Romana sinus erat pars quædam laxior, & tanquam excurrens in dextram partem, ut cum corpus toga amictum, involutumque esset, a dextra in sinistram humerum rejeceretur, & e sinistro humero in brachium plerunque descenderet, & ab eo exciperetur, aut ipsum involveret. *Suet. in Cels. c. 82.* Toga caput obvolvitur, simul sinistra manu sinum ad ima crura deduxit. *Horat. l. 2. Sat. 3. v. 171.* Ferre nudes sinu laxo. ¶ Subdixere sinum bonis, est oblata bona reculare. *Senec. in Thyest.* Cur bonis tantis sinum subducis? ¶ Sinus ex toga facere, est extremas togæ oras ita contrahere, ut in medio sinus, hoc est capacitatis quedam relinquatur. *Liv. l. 21.* Tum Romanus, sinu ex toga facto, hic, inquit, vobis bellum, atque pacem portamus, utrum placet, sumite. ¶ Item dicitur de velis, quæ ventis flantibus curvantur, & sinuosa redduntur. *Virg. 5. Æn.* Colligere arma jubet, validitque incumbere remis, obliquatque sinus in ventum. *Juven. Sat. 1. v. 49.* Totos pande sinus. ¶ Item de cassibus venatoriis. *Mars. l. 13. ep. 101.* Pulcher adest onager, mitti venatio debet dentis Erythraei, jam removeat sinus. *Juven. Sat. 4. v. 21.* Implevitque sinus. ¶ Sinus in mari sunt flexuosilitorum antractus, excavati maris in terram recessus, curva litora mare quasi brachius excavatentia, quæ in fluminibus cornua vocantur. *seno*, *golfo*. *Cic. 7. Verr.* Ubi primum ex alto sinus ad urbem a litore inflectitur. *Id. ibid.* Qui sinus quosdam obfediit maritimos, aut aliqua promontoria, aut prærupta saxa tenuisse dicuntur. ¶ Sinus in serpentibus dicuntur volumina, & spiræ sinuati corporis. *Cic. in Arat.* Et dico conficiens sinus et corpore flexos. ¶ Denique sinus ponitur pro latera, & recessu, quo aliquid tegimus. *Tac. 2. hist. c. 92.* Id omnino servilia ingenia corrumpebant, adbitis pecuniis per occultos, & ambrosios sinus. ¶ In illo *Ovid. Heroid. epist. 8. v. 62.* Perque sinum lacrimæ fluminis instat eunt: quidam sinum exponunt oculorum cavitationem; quot similiter facit *Servius* in verbis Virgilii, quæ primo loco attulimus. Verum ea notio hinc exemplis non satis probatur.

Sion, onis, f. collis in parte meridionalis urbis Hierusalem, in quo structa fuit arx David.

Siparium, ii, *σπιρῆταιμα*, velamentum, quo in fenis utebantur mi-

Sic autem dictum est, quia velandi causa obsparetur, sive obijceretur. *Donat. vel alius quispiam in prol. Ter.* Aulæa in scena in terra sternuntur, quod pictus ornatus erat ex Attalica regia Romam usque perlatus, pro quibus siparia ætas posterior accepit. Est autem minutum velum, quod populo obstitit, dum sabbularum actus commutantur. *Cic. de Prov. Conf. c. 6.* Quibuscum jam in orchestra helluatur, antea post siparium solebat.

Siphnius, a, um, ad Siphnon insulam pertinens, ut Siphnius lapis, apud *Plin. l. 36. c. 22.*

Siphnos, t. 2. *Sifano*, inf. maris Ægæi, una Cycladum, cum urbe satis ampla in colle. *Plin. l. 4. c. 12.*

Sipho, onis, m. *cannone*, *canale*, *צינור*, Ger. *eine rohre*, Gal. *tuyau*, Hisp. *aguatocho*, *atenor*, *σιφος*, fistula, seu canalis, unde aqua effluit. *Col. l. 3. c. 10.* Naturali enim spiritu omne alimentum virentis quædam anima per medullam: trunci veluti per siphonem, quem diabetem vocant mechanici, trahitur in summum. *Plin. l. 2. c. 65. de aqua in summis, jugis erumpente.* Quo spiritu acta, & terræ pondere expressa siphonem modo emicat. *Plin. ep. 43. l. 10.* Et alioqui nullus usquam in publico siphno, nulla hama, &c. Loquitur de instrumento adversus incendium comparato, quod altissime in ipsa usque ædium fastigia aquam exprimit & ejaculatur. *Juvenal. Sat. 6. v. 309. de urina longorstræu emissis.* Effugietque Deæ longis siphonibus implent.

Siphunculus, i, m. *σπιφύνκιον*, exigua fistula ex ære, vel marmore, aliave materia, per quam aqua exilit et fonte, dimin. a siphno. *Plin. l. 3. ep. 6.* A siphonio aqua siphunculis effluit. ¶ Legitur & *sipunculus*.

Sipo, as, a. i. jacio, disjicio. *Fest. in Profopia.*

Sipolindrum, i, n. nomen ficti aromatis, joculariter usurpatum a coquo apud *Plaut. Pseud. 3. 2. 43.*

Sipontum, n. 2. *Siponto*, col. & urbs exc. Apuliam Dauniam, in ora lit. ad rad. Gargani M. Condita fuit a Diomede, & everta a Saracenis. *Plin. l. 3. c. 11.* ¶ A *Silio l. 8. v. 636.* dicitur *Sipus*, *untis*. ¶ Sipontinus, i, qui est ex Siponto. Hoc nomine sæpe laudatur Nicolaus Perortus Siponti Episcopus, qui commentarium linguæ Latinæ edidit, titulo *Cornuopie*.

Sipus, V. Sipontum.

Sipyliæus, vel Sipyliæus, a, um, adject. a Sipylo, ut Sipyliæa genitrix, h. e. Niobe, apud *Stat. l. 5. Silv. l. v. 33.* ubi alii legunt *Sipylea*.

Sipylos, vel Sipyllus, mons Phrygiæ, seu Mæoniæ, ubi Niobe in saxum conversa est. *Propert. l. 2. eleg. 20.* Nec tantum Niobe bis sex ad busta superba Sollicito lacrimas depluit et Sipylo. ¶ Apud hunc montem Antiochus ab Romanis ingenti prælio victus est, ut est apud *Liv. l. 37. c. 37.* ¶ Urbs etiam hoc nomine fuit ad hujus montis radices, quæ terræ motu absorpta est. *Plin. l. 2. c. 91.* ¶ Legitur & *Sipulus*.

Siquando, adv. *se qualche volta*, *se una volta*, Ger. *uvan etwann*, Gal. *si quelque fois*, Hisp. *si alguna vez*, *άποτε*, si aliquando, si aliquo tempore. *Cic. de Amic.* Siquando de amicitia, quam nec usu, nec ratione habent cognitam, disputant. *Ter. Eun. 3. l. 14.* Negotii sibi quod odium ceperat. *Liv. l. 8. c. 4.* Siquando unquam usurpanda libertatis tempus optatis.

Siquidem, *poichè*, *perchè*, Ger. *denn*, Gal. *car*, Hisp. *pués*, *ήγα*, *ἀπὸ*, quoniam, enim, quippe, conjunctio causalis. Componitur ex *si*, & *quidem*, ex quibus vocibus fit, cum per se producatur, tamen hic corripitur. Non habet autem significationem partium, ex quibus componitur. *Cic. 1. Tuscl. c. 1.* Nam cum apud Græcos antiquissimum et doctis sit genus Poetarum, siquidem Homerus fuit, & Heliodus ante Romanos conditiam, Archilochus regnante Romulo, &c. *Ovid. l. 11. Metam. v. 279.* nec avi magis ille superbit Nomine, quam foetori: siquidem Jovis esse nepoti, Contigit haud uni, conjux Dea contigit uni. ¶ *Si quidem*, duabus distinctis vocibus, est si certe, si tamen, *se pure*, *se certamente*. *Cic. Catil. 2. c. 4.* O fortunatam rempublicam, si quidem hanc sentinam eiecerit. *Terent. Eun. 3. 1.* Si quidem me amaret, tunc istud prodesset, Gnatho. ¶ Interdum etiam in hac significatione hæ dictiones conjunctæ sunt. *Ovid. 4. Fast. v. 603. de Proserpina:* Hoc quoque tentemus, siquidem jejuna remanet; Sin minus, interni conjugis uxor erit.

Siquis, siqua, siquod, vel siquid, *su alcuno*, Germ. *so einer*, Gall. *si aucun*, Hisp. *si alguno*, *ή τις*, si aliquis, *Cic. l. 1. Fam.* Regis causa si qui sunt, qui velint, qui pauci sunt. *Id. pro Flac.* Siquid cum periculo experiri velis. *Id. Attic. l. 1. ep. 7.* Si quo pacto potes. *Virg. Ecl. 7. v. 4.* Si qua tui Corydonis habet te cura, veniro. *Id. Æn. 9. v. 486.* Siqua tuis unquam pro me pater Hyrtacus aris Dona tulit, siqua ipse meis venatibus auxi. ¶ Interdum conjungitur *aliquis*, qua clausula utitur, cum significare volumus, quæptiam in re aliqua vehementer excellere. *Sueton. in Claud. c. 40.* Siquem alium, & se liberum esse. ¶ Siquando legitur *siqua* neut. plur. pro *siqua*, error potius censendus est, quam probabilis lectio.

Siquo, adv. si in aliquem locum. *Cic. Att. l. 8. ep. 2.* Eas, si quo ille militet, in publico proponant, velim.

Siræum, i, n. *vin costo*. *Plin. l. 14. c. 9.* Siræum, quod nostri sapam appellant. ¶ Legitur & *Syræum*.

Sirāpa, æ, genus condimenti, quod fit ex sampsa, h. e. succo olearum expresso, cui admiscetur sal, carenum, cyminum, semen feniculi, & anisum Ægyptium. ¶ Legitur hæc vox in titulo c. 49. l. 12. apud *Colum.* eo autem capite idem Auctor ejus conficiendæ rationem tradit.

Sircitilla, æ, genus uvæ condituris aptæ. *Col. l. 12. c. 43.*

Sircilla, æ, f. uva, Venicula etiam dicta, quæ in ollis condiebatur, & servabatur. *Harduinus ait Veneticis vocari uva margemina. Plin. l. 14. c. 2.*

Siredones, um, f. *σειρῶνες*, eadem quæ Sirenes. *Auson. Idyl. 11. v. 27.* Tres in Trinacria Siredones omnia terra.

Sirempis, & **Sirempis** (quorum alterum rectus casus videtur, alterum ablativus) vox perantiqua, & obsoleta, quæ significat *feniculus*, *se ipsa*, ut *Festus* exponit. *Plaut. Amph. prol. v. 73.* Sirempis legem iudic esse Jupiter, quali magistratum sibi, alterive ambiverit. h. e. si similem re ipsa legem esse voluit, ac si quis per ambitum magistratum obtinisset. *Sen. ep. 91.* Omnium rerum, quas terra premit, Sirempis lex esto. h. e. eadem lege, & conditione tenentur. *Al. leg. seriam unam esse.* Adde fragmenta duo vet. legum apud *Gruter. pag. 508. & 628.*

Siren, onis, f. *Sirena*, Ger. *ein meer vunder*, Gal. *Sirene*, Hisp. *Sirena*, *σειρήν*, marini monstri genus, quod superiore sui parte virginis formam retinet, inferiore in duas piscis caudas desinit. Quidam deducunt autē τὴν οὐραν, quod delemico cantu attraheret navigantes. Unde & Syrenes per y scribere malunt. Quam opinionem merito damnat *L. Job. Scoppa l. 1. Collect. c. 30.* Nam græce dicuntur *σειρῶνες*, et autem mutatur in j. Sirenes iecundum tabulas tres fororū fuere, sicut Acheloi fluminis, & Calliope Nymphæ, quarum nomina fuerunt Parthenope, Lygia, & Leucosia. Sed secundum *Plautum* nomina fuerunt filie Acheloi flu. & Terlichores Musæ, & quatuor fuere, his nominibus, Aglaosis, vel Aglaope, Thelciope, Pino, Ilyge, seu Lygia. Primo juxta Pelorum prom. Siciliæ, post in Capreis, insulis

maris Tyrreni, Campaniæ adjacentibus, habitaverunt. Harum una voce, altera tibus, alia Iyra, vel cithara canebat, tam blande, ut cantus dulcedine nautas sopiret, fopitos demergere, demersos autem devorarent. Ulysses autem, cum illac ire iter efferet, luciorum aures cetera obturavit, ne infidiosos Sirenum cantus possent exaudire, se ipsum vero malo navis iussit alligari, atque ita periculum tutus evasit. Sirenes itaque, cum se contemni viderent, impatientia doloris se præcipitaverunt in mare. Sed *Ovid. l. 5. Metam.* tradit, has fuisse focias Proferpinae, eamque raptam diu quævisse, quam cum non invenissent, opeavisse in mari vivere, & in marina monstra conversas esse, sursum versus virginea forma, postrema corporis parte pisces. *Cic. l. 5. Fin. dicit*, mulieres fuisse, quæ scientiam multarum rerum proficiantur. *V. aund. ibid. c. 18. Serv. in 5. Æn.* ubi tabulam narravit, hæc addit: Secundum veritatem meretricis fuerunt, quæ transeuntes, quoniam eos perducebant ad egestatem, his fide sunt inferre naufragia. Has Ulysses contemnendo deduxit ad mortem. ¶ Fuerunt, qui & aves quasdam in India esse tradiderint, Sirenas appellatas, cantu homines mulcentes, ut deinde somno gravatos lacrerent, ut narrat *Plin. l. 10. c. 49. Virg. 5. Æn. sub fin.* Jamque adeo scopulos Sirenum advecta subibat. ¶ Translate *Horat. l. 2. sat. 3. v. 14.* Vitanda est improba Siren desidia. ¶ *Suet. de illust. Grammat. c. 11.* narrat, Valerium Catonem propter suavitatem carminum, Latinam Sirenem appellatum fuisse.

Sirenæus, a, um, ad Sirenas pertinens. *Hieronym. ep. 62. c. 2.* Sirenæus cantus obturata aure pertransit.

Sirènes, um, f. 3. genus furorum, ut nymphæ genus apum. *Plin. l. 11. c. 16.* Cætera (apum) turba, cum formam capere cœpit, nymphæ vocantur, ut luci, sirenes, aut cephenes.

Sirenius, a, um, adject. ad Sirenas pertinens. *Gel. l. 16. c. 8.* Tanquam ad Sirenos scopulos confensas.

Sirenusæ, f. *se Sirene*, tres insule velut scopuli in sinu Præstano, apud prom. Sirenuferum, quod sinum prædictum finit, quærum propior Leucosia, sive Leucalia, *la Licofa*, dicitur, altera Parthenope, *J. Pietro*, tertia Liguria, *Gale*, seu *la Galetta*, & alius *il Gallo*. Nomen accipere a Sirenibus, quæ apud illud prom. sepultæ sunt. *Plin. l. 1. c. 30.*

Siriacus, a, um, adject. a Sirio astro. *Avien. in Arat.* Et ceu Siriacus torretur spica calore.

Siriæsis, is, t. *σισαϊσῖς*, morbus ex inflammatione membranarum cerebri cum corporis totius siccitate, qualem vehementis Solis æstus tempore solstitii, aut diebus canicularibus solet asserre, imprimis pueris, quem fortasse solstitium morbum *Plautus* vocat in *Trinummio a. 2. sc. 4.* Est a *σισαϊσῖς*, quod a *σισαϊσῖς*, *Sirius*. *Plin. l. 22. c. 21.* Folia infantium distillationibus, quod siriafin vocant, illita medentur. *Id. l. 30. c. 15.* Ombus in canino fimo inventis adultio infantium, quæ vocatur *Siriafin*, adalligatis emendatur.

Sirim, is, it, V. in Sino.

Siris, m. 3. *Seno*, *Jenno*, fl. Magoræ Græciæ, in Lucania trans Apenninum M. Ortu in lim. Calabriæ cit. Grumentum rigat, & prope opp. Sirim, Torre di S. *Baffio*, in sin. Tarentinum se exonerat. *Plin. l. 3. c. 11.*

Sirium, i, n. herba, alio nomine Artemisia, & Serpyllum majus. *Apul. de herb. c. 10.*

Sirius, ii, m. *σείρη*, stella in ore Canis, quæ cum Sole conjuncta æstus ejus duplicat, mortaliumque corpora nimio calore languida reddit. *Virg. 3. Æn. v. 341.* tum steriles exurere Sirius agros. ¶ Adjectivum ponitur pro nimis fervido, ut *Sirius ardor*, *Virg. 10. Æn. v. 273.* *Sirius vapor*, *Prudent. in hymn. Epiphani. v. 22. V. Canicula.*

Sirmio, ðnis, t. peninsula in lacu Benaco prope Veronam, *Sermionis*. *Caesul. earm. 32.* Peninsulam Sirmio, insularumque ocelle.

Sirpe, is, n. pars quædam silphii, quæ magnæ eximitationis, & pretii erat, vel ipsum laserptium. *Plaut. Rud. 3. 2. 15.* Si speras tibi hoc anno multum futurum sirpe, & laserptium. ¶ Scribitur & *Syrpe*. *Solin. c. 40.* Apud Cyrenenses *Syrpe* gignitur, odoratis radicibus, &c.

Sirpiceus, um, m. idem qui *Sirpices*. *Var. l. 4. de L. L.*

Sirpiceus, vel *Syrpiceus*, a, um, adject. a Sirpe, ut *Sirpiceus lac*, idem quod silphii succus, seu laser. *Solin. c. 40.* Lac *Sirpiceus* usu derivante laser nominatum.

Sirpo, (rectius quam *scirpo*) as, a. t. necto, ligo, vincio. Usus est *Var. l. 4. de L. L.* qui dicit ait dola *Sirpata*, cum alligata sunt.

Sirpus, cum derivatis. V. *Scirpus*.

Siralugus, i, m. animal quoddam, quod nec quale est, nec ubi nasceretur, traditum est ab auctoribus. Ita *Plin. l. 30. c. 15.* ubi *Hardinius* ex *MSS. Subiugus* legit pro *Siralugus*.

Sirus, i, m. spelunca subteranea condendo, & asservando frumento effossa. *Var. l. 1. R. R. c. 57.* Quidam granaria habent sub terris, speluncas, quas vocant *Sirus*, ut in Cappadocia, & Thracia. *Colum. l. 1. c. 6.* Transmarinis quibusdam provinciis puteorum in modum, quos appellant *Sirus*, exhausta humus, editos a se fructus recipit. Adde *Curr. l. 7. c. 4.* ¶ Quidam feribunt *Syrus*, sed minus recte.

Sis, se *vuoi*, si vis. Particula est Comicis familiaris, ac Ciceroni quoque, & aliis usurpata ad imperium leniendum. *Don. in Eun. a. 4. sc. 7.* Quia imperativa verba sunt contumeliosa, addebant veteres *Sis*, quod significat, si vis. *Cic. pro Rosc. Amer. c. 16.* Age nunc refer animum, *Sis*, ad veritatem. *Plaut. Amph. 2. 1. 38.* Jam sequere, *Sis*, herum. *Id. Afron. 3. 3. 89.* Age sis, hunc delude. *Perf. sat. 1. v. 107.* Vide *Sis*, ne majorum tibi sorte *Limina* frigeant. *Id. Caf. 2. 6. 49.* Age sis. Et *Pæn. 1. 2. 15.* Apage sis. ¶ Usurpat interdum simpliciter extra imperativum modum. *Plaut. Afron. 3. 3. 93.* Quælo hercle, Libare, *Sis* herum tuis factis sospitari, da mihi istas viginti minas.

Sis, pro suis, apud vet. *Enn. apud Fest.* Postquam lumina *Sis* oculis bonus Ancus reliquit.

Sisapo, ðnis, f. *Fuente*, *Oveiana*, oppidum Hispaniæ Bœtiæ, ubi præstantissimum minium fodebatur. *Plin. l. 3. c. 1. & l. 33. c. 7.* Hinc *Cic. Phil. 2. c. 19.* Quid erat in terris, ubi in tuo pedem poneret, præter unum *Misenum*, quod cum fociis, tanquam *Sisaponem* tenebas? Ubi *Turneb. l. 10. c. 12.* alludit, inquit, ad miniaria metalla *Sisaponensium*, quæ societates publicanorum exercebant: dicit enim, Antonium non unum possitorem *Miseni* fuisse, sed possessionis focios habuisse multos.

Sisaponensis, se, adject. ad *Sisaponem* pertinens, ut *Sisaponensis regio*. *Plin. l. 33. c. 7.*

Sisara, a, f. herba apibus gratissima, quam & *ericem* vocant. *Plin. l. 11. c. 16.*

Sisenna, a, m. L. *Sisenna* antiquus fuit Romanæ historiæ scriptor, doctus vir, & studiis optimis deditus, bene Latine loquens, non sine lætissis. Ita cum laudat *Cic. in Brut. c. 64.*

Siser, eris, n. 3. *σισαίριον*, herba pastinacæ non dissimilis, quæ hodie vulgo *fernilla*, sive *chervilla* appellatur. *Plin. l. 19. c. 9.* Inter medica dicendum *Siser*, & ipsum *Tiberius* Princeps nobilitavit, flagitans omnibus annis Germaniæ. *Gelduba* appellatur castrum Rheno impostum, ubi generositas præcipua. Inest longitudine nervus, qui decoctis extrahitur, amaritudinis tamen magna parte relicta, quæ multo in cibis tempera-

ta, etiam in gratiam vertitur. *Colum. l. 14. c. 3.* *Pastinaca*, & *Siser*, atque inula convalescunt alte pastinato, & iterato solo. ¶ Usurpat etiam in masculino genere. *Plin. l. 20. c. 5.* *Hicinius* ideo stomacho utile videri dixit, quoniam nemo tres *Sises* edendo continuaret.

Sison agrion, herba caule tanculi, radice magna, nigra, & gravissimi odoris, succo plena, flore nigro, alio nomine *peucedano*, & *pinastellus*. *Apul. de herb. c. 94.*

Sisipes, & *Sisipia*, pro *Solpes*, & *Sospita* dixisse aliquando veteres, probat *Reines. ex Inscrip. vet. pag. 383.* his verbis: Sacerdos Junonis Regine *Sisipite*, &c. & paucis interjectis: Sacerdote Jovi *Sisip. h. e. Sispiti*. Juno *Sisipita* legitur etiam in numo Commodi apud *Vaillant.* & in *Museo Theopoli*.

Sisto, is, sitis, statum, a. 3. *fermare*, *הכניף*, Ger. *Stellen*, Gal. *arrêter*, Hil. *abancar*, detener, *ἵστειμι*, stare facio, coerceo, reprimio, seu retineo, ab *ἵστω*, sive *ἵσταμι*. *Tacit. 12. Ann. c. 39.* Nec ideo tugam *Sistebat*. *Ovid. 7. Metam.* *Sistere* querelas. *Virg. 6. Æn. v. 465.* *Siste* gradum, teque aspectu me subtrahere nostris. ¶ Præteritum habet *Sisti*, non *Sessi*. *Gell. l. 2. c. 12.* In libro veteri M. Catonis, qui inscribitur contra *Tiberium* exulem, scriptum quidem sic erat, Quid si vadimonium capite obvoluto *Sistisses*? Recte ille *Sistisses* scripsit. Sed falsi, & audaces emendatores e scripto, per libros *Sestisses* fecerunt, tanquam *Sistisses* vanum, & nihili verbum esset. Quin potius ipsi nequam, & nihili sunt, qui ignorant *Sistisses* dictum a Catone, quoniam *Sisteteret* vadimonium, non *Sistetur*. *Hæc Gell. Ulp. l. 1. ff. de eo, per quem factum est, &c.* Si reus dolo actoris non *Sisteterit*, non habebit ex hoc edicto adversus eum actionem. *Priscianus* præteritum huius verbi *Sistat* esse exillamavit, quod certe a verbo *Sistat* esse constat, quemadmodum & supinum *Sistatum*. ¶ In supino habet *Sistatum*, non *Sistum*. Patet ex participio passivo *Sistatus*, & ex præterito *Sistatum*. *Ulpian. l. 1. ff. si ex noxali causa.* Non videri in eadem causa *Sistatum*. ¶ Sumitur etiam pro *Sistatere*, constituere, ut *Fana*, vel *templa Sistere*. *Tac. 4. Hist. c. 33.* *Haruspices* monuere, templum isdem vestigiis *Sisteteret*. *Festus*: *Sistere* fana cum in urbe condenda dicitur, significat loca in oppido futurorum sanorum constituere, quod *Antistius Labeo* ait, in commentario quinquagesimo *Juris Pontificii*, fana *Sistere* esse lectissima certis locis, & Diis habere. *Paul. apud Fest.* *Sistere* fana cum dicerent, significabant lectissima certis in fano locis componere. ¶ Item pro confirmare, corroborare, & quasi nutantem tutare. *Virg. 6. Æn. v. 857.* Hic rem Romanam magno turbante tumultu *Sistet* eques. *Plin. in Paneg.* Magnum hoc tuum non erga homines modo, sed erga te facta ipsa meritum *Sistere* ruinas, solitudinem pellere. ¶ Item pro præsentare, & quasi præsentiam corporis exhibere. *Plaut. Curc. 1. 3. 6.* Ubi tu es, qui me libello *Venerio* citasti? ecce me: *Sisto* ego tibi me, & mihi contra itidem ut *Sistas*, suadeo. *Cic. Attic. l. 3. epist. 25.* Ut te ante *Caendas* *Januarias*, ubicunque erimus, *Sistas*. *Ulpian. l. 1. ff. si servus, ff. de ex noxali causa agatur*: Si servum in eadem causa *Sistere* quis promiserit, & liber factus *Sistatur*. *Id. l. 1. ff. de eo per quem, &c.* Qui impedit aliquem iudicio *Sisti*. *Id. ibid.* Verum qui alios quoque rogaverit, ut eum detinerent, vel abducerent, ne in iudicio *Sisteret*. ¶ *Sistere* vadimonium, est, obire, h. e. se in iudicio *Sistere*. *Cic. pro Quint. c. 8.* Venit *Romam* *Quintus*; vadimonium *Sistit*. ¶ Est etiam verbum neutrum, & ponitur pro *consistere*, stare. *Cic. 5. Ver. c. 96.* Qui *Kempul* *Sistere* negat posse, ni, &c. *Virg. 1. Georg.* *Sistunt* annes, terræque debescunt. ¶ Aliqui subintelligunt suos *curfus*. ¶ Usurpatur quoque imperpersonaliter. *Ulpian. l. ult. ff. si quis in jus vocatus, &c.* Cum quis in iudicium *Sisti* promiserit, neque adiecit prænam, si *Sistatum* non esset.

Sistratus, a, um, qui *Sistrum* gerit. *Marcell. l. 12. epig. 29. de Ægyptiis*: *Linigeri* fugunt calvi, *Sistrataque* turba.

Sistrum, stri, n. *σείρητρον*, crepitaculum æneum, quo Ægyptii Sacerdotes in iudis acrisuti solebant, *αὐτὸ τὸ σείρη*, hoc est a quatiendo, propterea quod concussum, argutum, sonorumque ederet tintinum. *Ovid. 2. Amor.* Per tua *Sistra* precor, per *Anubidis* ora verendi. *Marcell. l. 4. epig. 54.* Hæc quatiat tenera *garrula* *Sistra* manu. ¶ Hoc instrumentum apud Ægyptios vicem tubæ exhibebat. *Virg. 8. Æn. v. 696.* Patrio vocat ægina *Sistro*.

Sisurna, a, t. vulgare stragulum, vel tunica ex pellibus. *Ammian. l. 16. c. 6.*

Sisymbrium, ii, n. herba. *Plin. l. 20. c. 22.* *Sisymbrium* silvestre a quibusdam thymbræum appellatur, pedali non amplius altitudine. Quod in riguis nascitur, simile nasturtio est. Quod in sicco ortum, odoratum est, & inferitur coronis. Hæc *Plin. Ovid. 4. Fast. v. 869.* Cumque sua domine date grata *Sisymbria* myrto.

Sisyphides, a, m. patronymicum, *Ulysses* *Sisyphi* filius ex *Autolyca*, quam *Laerte* desponsatam ille violaverat. *Ovid. 3. de arte am. v. 313.* His sua *Sisyphides* auditis pene resolutis Corpora: nam fociis illa cera fuit.

Sisyphus, a, um, adject. a *Sisypho*. *Propert. l. 2. eleg. 20.* Tumque ego *Sisypho* faxa labore geram.

Sisyphus, m. 2. *σισυφῶς*, *Æoli* filius, frater *Crithei*, *Salmonæi*, *Iphiclei*, ætate *Danaï* Regis *Argivorum*, vel certe *Lyncæi* filii *Ægisti*, qui *Danao* successit. Uxorem duxit *Meropem* filiam *Atlantis*. Secundum *Eusebium* condidit *Ephyren* urbem, quæ deinde *Corinthus* appellata est. *Ovid. 4. Fast.* *Sisyphus* alter, filius *Æoli*, regnante *Athenis* *Ægeō*, mortalium omnium suæ ætatis astutissimus. Hic cum *Isthmum* occupavisset inter duo maria *Jonium*, & *Ægeum*, & *Iatrociniis* *Atticam* infestaret, homines, quos in suam potestatem redegerisset, ingentis saxi pondere oppressos interfecit, ut *Lactantius* scripsit, vel, ut *Servius*, eos sibi pedes abluere jubebat, operique intentos calce in mare dejecit. Tandem a *Thefeo* interfectus est. Itaque *Poetæ* fabulantur, *Sisyphum* hunc eo supplicii genere apud *Inferos* plecti, ut saxum ingens in montis cuiusdam verticem cogatur provolvere, quod cum ad summum pene extulisset, repente deorsum relabatur. *Ovid. 3. Metam.* Aut petis, aut urges rediturum *Sisyphum* saxum.

Sisyrrinchum, ii, n. *σισυρῖνον*, genus bulbi. *Plin. l. 19. c. 5.*

Sitanus panis dicitur a *Plin. l. 22. c. 25.* qui conficitur ex quodam tritici genere. V. *Alicastrum*.

Sitarchia. V. dictionem sequentem.

Sitarchia, a, f. *σισαρχία*, viaticum, sive comæatus nauticus, *προβυσσίωνε* di visio per navigare, a *σισαρχία*, *cibus*. Usurpat hanc vocem *Hieronymus* in vita *Malchi* prope *fin.* item *Vetus Juvenalis Scholiast.* in *sat. 12. v. 61.* Sic *Apul. l. 2. Metam.* Hæc enim *sitarchia* navigio *Veneris* indiget sola. Plures tamen hic leg. *sitarchia*, *σισαρχία*, h. e. præfecturam nautici viatici.

Sitella, a, f. *σισαίτιον*, parva situla, dim. Accipitur frequenter pro ea urna, & qua fortes duci consueverunt. *Plaut. Caf. 2. 5. 34.* Conjiciam sortes in *sitellam*, & sortiar tibi, & *Chalino*. *Liv. l. 25. c. 3.* *Tribuni* populum summoverunt: *sitellaque* allata est, ut fortiretur, ubi *Latini* suffragium ferrent. ¶ Item pro vase, in quo suffragia diribenda ponuntur. *Cic. in fragment. oration. pro C. Cornel.* apud *Afron.* Dum *tabellæ* diribentur, dum *sitella* detur.

Sithonia, f. i. regio Thraciæ, apud lim. Macedoniæ, & oram maris Ægei, ubi Sithon M. Hinc
 Sithonius, idis, f. quæ est e Sithonia regione. *Ovid. Heroid. ep. 2. v. 6.* Nec vedit Aletas Sithonius unda rates.
 Sithonius, a, um, adject. a Sithonia, ut Sithoniz nives, apud *Virg. Ecl. 10. v. 66.*
 Sitticines, m. 3. qui apud sitos, idest mortuos, & sepultos, canere soliti erant honoris causa cantus lamentabiles, a *situs*, & *cano*, ut *sitticines* a *situs*, *tubidines* a *tuba*. *Gell. l. 10. c. 2. ex Atteio Capitone.* Ulus est hac voce *Cato* apud eundem *ibid.* & apud *Non. c. 1. n. 268.*
 Siticulosus, a, um, & *σικυλλος*, quod situm affert, vel auget. *Plin. l. 23. c. 6.* Melimela, & reliqua dulcia stomachum, & ventrem solvunt, siticulosa, æstuosa, sed nervos non laxant. Accipitur etiam pro vehementer sitiente, sicco, arido. *Horat. Epod. od. 3.* Nec tantus unquam flicrum infedit vapor Siticulosæ Apuliz. *Col. de arb. c. 16.* Sed si aspera, & siticulosa loca arboribus obferenda sunt.
 Sittens, entis, o. 3. *Sittibondo.* *Cic. in Pisjon. c. 25.* Ipse cum hominibus quindecim male vestitis ad portam Cæmiontanam litens pervenerim. Translate ponitur pro sicco, arido. *Virg. 4. Georg. Jam rapidus torrens sitientes Sirius Indos Ardebat cælo.* *Ovid. l. 1. de Ponto, el. 9.* Et dare, jam sitiens quas bibat hortus aquas. Item pro vehementer cupiente. *Cic. Attic. l. 2. ep. 14.* Proinde, ita, fac venias ad sitientes aures. *Id. pro Planc. c. 5.* Deinde sitientem me virtutis tuæ deseruisti, ac dereliquisti. Sitiens luna dicitur, cum sicca est, non imbriferat. *Plin. l. 17. c. 9.* Fimur miscere terræ plurimum refert Favonio flante, ac luna sitiente. *Id. ibid. mox ficcam lunam* appellat.
 Sittenter, adv. *Σιτικώς*, eum siti, cupide, ardentem. *Cic. 4. Tusc. c. 17.* Nec sittenter quid appetens.
 Sittio, is, ivi, itum, a. 3. *edere sese*, *σικω*, *Ger. duxten*, *Gal. être alteré*, *Hisp. tener sed*, *διδω*, siti laboro, appeto bibere. *Ovid. l. 1. Fast. v. 216.* Quo plus fuit potæ, plus sitiuntur aquæ. *Justin. l. 1. c. 8.* Satis te sanguine, quem sitiisti. Translate etiam ad plantas, agros, & alia, quæ tunc sitire dicuntur, cum æquo sicciora sunt, humoremque desiderant. *Cic. in Or. c. 24.* Siquidem est eorum gemmare vitæ, sitire agros, lætas esse fegeres, luxuriose frumenta. *Virg. 4. Georg. Cum sitiunt herbæ, & pecori jam gratior umbra est.* Item per translationem accipitur pro vehementer cupere. *Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 5.* Nec sitio honores, nec desiderio gloriam. *Id. 5. Phil. c. 7.* Etenim aderat Lucius frater gladiator Asiaticus, qui sanguinem nostrum sitiebat. Site etiam dicuntur, quæ arida sunt, & humore carent. *Plin. l. 17. c. 14. ante med. Oleæ circa media fœcus: inde & furculi: cacumina sitiunt.* Item alia in *Sittens*.
 Sitis, is, f. *sese*, *σικω*, *Ger. durst*, *Gal. soif*, *Hisp. sed*, *διδω*, *σικω*, appetitus bibendi. *Cic. l. 1. Fin. Cum cibo, & potione famis, sitique desulpa esset.* In acc. sing. definit in *im*, in abl. in *i*. Plurales autem numero caret. *Cic. de Sen. Quas quidem sic avidè arripui, quasi diuturnam sitim explere cupiens.* Dicimus autem sitim accendere, reslinguere, extinguere, relevare, expellere, sedare &c. *Cic. Horat. Ovid. & al.* Sic encari siti, *provis di sese*, *Cic. l. 1. Tusc. c. 5.* Cum de solo aliquo usurpat, significat ariditatem, siccitatem. *Virg. 4. Æn. v. 40. de Africa.* Hinc deferta siti regio. Translate ponitur pro nimia aliojuz rei cupiditate. *Cic. Parad. l. 1.* Neque enim unquam expletur, nec satiatur cupiditatis sitis. *Horat. l. 1. ep. 18.* Argenti litis importuna, tamæque. *Juvenal. Sat. 10. v. 140.* Famæ litis.
 Situla ova. V. Schistum.
 Sittive, adverb. *quanto al sito*, quoad situm. *Tertull. advers. Prax. c. 29.* Lieet aqua fontis sitive patiatur in fluvio.
 Sitionia, æ, f. *σικωρια*, cura rei frumentariæ, a *σικω*, frumentum. *Ulpian. l. 2. Dig. de vacat. & immunit.* Sextumdecimum ætatis annum agentem ad munus sitionis vocari non oportet.
 Sittace, es, idem ac Piltace. *Plin. l. 10. c. 42.* India hanc avem mittit; sittacen vocat, viridem toto corpore, &c.
 Sittacene, es, regio Assyrie, quæ & Palæstine dicta est, in qua Sittace oppidum. *Plin. l. 6. c. 27.*
 Sittyba, æ, f. *σικυβα*, membrana, qua libri conteguntur, & a pulvere, tinearum, & temporis injuriis integri conservantur. *Cic. Att. l. 3. ep. 5.* Bibliothecam mihi tui pinxerunt constructione, & sittybis. *Id. ib. ep. 8.* Postquam mihi sittybis libros illustrarunt. Utroque tamen loco magna est lectioinum varietas.
 Situatus, a, um, nom. ex particip. *situato*, *posito*, situs. *Flor. l. 2. c. 18.* Numantia in tumulo apud flumen Durium situata.
 Situla, æ, f. *σικυβα*, *σικυβα*, vas, ad aquam hauriendam. *Paul. l. 40. Dig. de contrahend. empri.* Rota quoque, per quam aqua traheretur, nihil minus ædifici est, quam situla. Est etiam urna, e qua sortes educuntur. *Plaut. Cas. 2. 6. 7.* Addunt quæ imperavisti omnia, uxor, sortes, situla, atque egomet.
 Situlus, m. idem quod situla. *Cato de R. R. c. 10.* Trullas tres, situlum aquarium unum, pelvim unam. *Vitr. l. 10. c. 9.* Situli ærei congiales.
 Sitrus. V. Sino.
 Sitis, us, m. *sito*, *σικω*, *Ger. gelegenheit*, *Gal. afficte*, *His. sitio*, *disposition*, *σικω*, *πεσοδωσια*, qualitas, & positio loci. *Cic. 6. Verr. Nam ipsa Messana, quæ sitis, mœnibus, portuque ornata sit.* *Id. Acad. 4. c. 39.* Qui sint sitis partium, quam vini quæque pars habeat &c. *Ces.* Quia autem res sitæ, ac relicte negliguntur, neglectæque humore, & fordibus obducuntur, inde fit, ut situs metonymice accipitur pro lanugine illa, qua res relicte, imprimis in loco humido, & fordido, obduci solent, *muffa*, *ωχμος*, *εγρος*. *Don. in illud Virg. 7. Æn. Sed te victa sita, &c.* Situs est corruptio ex humore, & diuturnitate contracta, qua deterioris sunt species, uno loco, & prolixo tempore constitutæ. *Serv. in 1. 6. Æn. Situs est lanugo ex humore procreata, qui fit in locis Sole carentibus.* *Virg. ioid.* Per loca fenta situ. *Col. l. 5. c. 24.* Jam vero mufcus, qui more compedis crura vitium, & vineta comprimit, sitique, & veterino macerat, terro ditringendus, & eradendus est. Solot autem in locis situlentis odor quidam teter, & aspernabilis olfacientium nares offendere, qui & ipse situs dicitur, *puzzore*. *Plin. l. 21. c. 6.* Pestimum esse crocum, quod situm redolet. Translate accipitur pro squalore quodam in vultu, capite, totoque corpore, & habitu, cum scilicet cultu omni neglecto corpus horriditatem quandam, & ingratum contrahit odorem, ut in pauperibus, in reis, in iis, qui se mortuori totos dederunt. *Lucan. l. 6.* Fœda situ macies. *Cic. in Tusc. 3. ex Poeta.* Sitis mioris, barba pædore horrida. Item pro torpore, & inertia ex diutino otio. *Virg. 7. Æn. Sed te victa sita, verique effæta fenectus.* Item pro ruditate, hebetudine. *Quintil. l. 1. c. 2.* Excitanda mens, & attollenda semper est, quæ in hujusmodi secretis aut languescit, & quædam veluti in opaco situm ducit, aut contra tumescit inani persuasione.
 Situs, a, um, *posito*, *posso*, *καμεινω*, positus. *Cic. pro Mur. c. 38.* Quamquam hujusce rei potestas omnis in vobis sita est. *Id. l. 1. Fin. Est situm in nobis, ut adversa quasi perpetua oblivione obruamus.* *Liv. l. 30. c.*

24. Et finum ab alto claudit, in quo sita est Carthago. Speciatim fiti dicuntur, qui mortui, & sepulti sunt. Aliqui ita definiunt: Situs dicitur defunctus, qui ad tempus in aliquo loco conditus est, donec alio transferatur, vel iustum ei fiat sepulcrum. *Cic. 2. de Leg. c. 22.* Declarat enim Ennius de Africano, Hic est ille situs. Vere. Nam fiti dicuntur ii, qui conditi sunt. Nec tamen eorum ante sepulcrum est, quam iusta facta, & corpus incensum est. *Liv. l. 26.* Hic fiti sunt A-carnanes, qui adversus vim, atque injuriam Ætolorum pro patria pugnantem mortem occubuerunt. Aliquando situs accipitur pro condito, confucto, ædificato. *Tac. l. 3. Ann. c. 38.* Urbemque Philippopolim a Macelone Philippo sitam.
 Sive, o se, o fia, *σιν*, *Ger. oder*, *Gal. ou*, *His. o*, *σιν*, *σιν*, *σιν*, vel si, aut si, conjunctio disjunctiva conditionalis, quæ modo indicativum regit, modo conjunct. *Ter. Andr. l. 3.* Sive ista uxor, sive amica est, gravis et Pamphilo est. o fia ella moglie, o amica. *Plin. l. 2. ep. 41.* Quæ præstant multarum urbium faciem, sive ipso mari, sive litore utare. *Ovid. in ep. Penelopes*, Sive quis Antiochum narrabat ab Hectore vitium, Antiochus nostris causa timoris erat: Sive Menæciaden talis cecidisse sub armis, Flebam successu posse carere dolos. Interdum sive non geminatur, sed priore loco mittitur, semper tamen subintellegitur. *Hor. l. 1. od. 6.* Cantamus vacui, sive quid urimur, idest sive vacui fumandi. Ponitur etiam pro vel. *V. Vel.* Aliquando vim habet explanandi, seu declarandi. *Quintil. l. 1. c. 6.* Ut Aristarchus, & ætate nostra Palæmon; qui vocabulum, sive appellationem nomini subiecerunt. *Sium*, i, n. *σιν*, herba in aqua nascens, semine copiosa, sapore nasturtii. *Plin. l. 22. c. 22.*
 S A N T E M.
 Smaragdinus, & Smaragdinus, a, um, adject. *smeraldino*, qui est ex smaragdo, vel smaragdi colorem referens, *σμεραγδινος*. *Cels. l. 5. c. 19. n. 5.* Emplastum, quod perviride est, smaragdinum appellatur. *Martian. Capell. l. 1.* Smaragdinea viriditas. *Venant. Fortun. l. 8. carm. 6.* Et smaragdineo janua posse vires.
 Smaragdites, æ, m. dicitur est mons juxta Carchedonem, in quo smaragdi legantur. *Plin. l. 37. c. 5.*
 Smaragdus, i, m. 2. *smeraldo*, *σμεραγδ*, *Ger. smaragd*, *Gal. une émeraude*, *Hisp. la esmeralda*, *σμεραγδ*, gemma viridis, & translucida, tertiam in ordine gemmarum nobilitatem obtinens. *Plin. l. 37. c. 5.* Tertia auctoritas smaragdis perhibetur pluribus de causis. Nullus color aspectu jucundior est, &c. Penultima hujus vocabuli longa est. *Ovid. l. 2. Am. el. 6.* Tu poteris viridis pennis hebetare smaragdos. Sed interdum correpta invenitur. *Martial. l. 5. epigr. 11.* Sardonychas, smaragdos, adamantas, jaspidas uno portat in articulo. Sumitur interdum pro colore viridi. *Phedr. l. 3. fab. 19. de pavone.* Nitor (maragdi collo præfulget tuo. *Auctor carm. de Phenice, qui ab aliquibus Laflantio tribuitur.* Albicat inlignis misto viridante (maragdo).
 Smaris, idis, f. *σμεραγδ*, pisciculus marinus litoralis, qui a *Gefnero* Mœna candida vocatur. *Plin. l. 32. c. 6.*
 Smeclicus, a, um, *σμεκτικος*, quod habet vim abstergendi, & purgandi, idem ac smegeticus. *Plin. l. 30. c. 4.* Omnium quidem cochlearum cinis pissat, calfacit smeclitica vi.
 Smeigma, atis, n. *σμεγμα*, omne medicamentum, quod valet ad emaculandum, & abstergendum, succus ille smeigma fit, quod solent fove-re gangrænas. *Id. l. 24. c. 7.* Mastiche lentifici replicandis palpebris, & ad extendendam cutem in facie, & smeigmata adhibetur. Græce *σμεγμα* significat etiam massam ex variis odoramentis confectam ad abstergendas manus, ut ex *Antiphrano* apud *Athenæum* ostendit *Fulv. Ursin.* in *append. de striclin.*
 Smegeticus, a, um, *σμεγματικός*, quod habet vim detergendi. *Plin. l. 31. c. 7.* Sudorem ciet, alvum solvit in vino, & aqua, acopias, & smegeticis utilis. Alii leg. *smegeticis*.
 Smilax, acis, f. *smilax*, *σμηλαξ*, nomen puellæ cuiusdam, quæ amore Croci pueri capta exauit, & in herbam sui nominis mutata est, ut est apud *Ovid. l. 4. Metam. v. 283.* Hujus autem herbæ, quæ folio est hederæ, rocco, flore candido hlium olente, duo genera referit *Plin. l. 24. c. 10.*
 Smillium, ii, n. *σμηλιον*, nomen collyrii apud *Cels. l. 6. c. 6.*
 Smintheus, i, m. *σμηθος*, Apollinis cognomen, qui apud Myfios, in Phrygia minore, sive in Æolide, in urbe Chryse, colebatur, a *σμηθος*, quonmodo murem vocari, auctor est *Eustathius*, quasi *μυροθυτος*, occisor murium. Huc respiciens *Arnobius l. 3.* Apollinem vocat perniciem murium. Hujus nominis duplicem originem referet *Homeri* Interpretes. Prima est, fuisse in Chryse oppido Crinim Sacerdotem Apollinis, qui Deus iratus immisit in agros illius mures, qui fructus illius vastabant, posteaque ejusdem sacrificii placatus, cum pestem hanc tollere vellet, ad Ordem pastorem illius venit, a quo hospitio acceptus, pollicitusque mali remedium, mures sagittis omnes interfecit, eoque facto iussit, pastorem Crinidi indicare, ipsum Apollinem humana specie apud se divertisse, & ab eo mures occisos: quod audiens Crinis, templum Deo construxit, vocavitque Apollinis Sminthei, quod Æolicæ lingue dialecto mures *σμηθος* vocantur. Altera talis est: Cum Cretenfes aliquando coloniam deducere essent, ab Apolline responsum acceperunt, ut ibi urbem conderent, ubi eis terra geniti ob-sistissent. Venientibus igitur ad Hellepontum, noctu mures clypeorum loro arrosentur. Itaque mane cum id factum viderent memores oraculi urbem posuerunt, eamque Sminthiam appellaverunt, templo etiam Apollini extructo, quem ab eventu Saintheum cognominant. *Ovid. l. 12. Metam.* Talibus intonsum compellat Sminthea dictis. Dicitur etiam *Smintheus*, ii. *Diogenes Cretens. de B. Trojano c. 13. & 47.*
 Smyrna, f. i. *le Smirna*, *Turc. Smyr*, urbs marit. Joniæ, hodie primaria regionis, & sedes Satrapæ Turcarum, partim in monte, partim in planitie, prius condita a Tantalò, deinde amplificata ab Amazonibus anno mundi 3203. vel a Theseo, patria *Homeri*, ad Meletem fl. illam ambientem. Dicta est a Smyrne Amazone. *Plin. l. 5. c. 29.* Græcis hoc nomine etiam myrrha significatur. Hinc *Lucret. l. 2. v. 502.* Hinc contemptus odor *smyrnæ*, mellisque fapores. Hinc poema Cinnæ vatis de Myrrha puella, quæ cum patre concubuit, *Smyraa* dictum est. De eo *Casul. carm. 92. (al. 94.)* Smyrna mei Cinnæ nonam post denique mensem, quam cepta est, nonamque edita post hiemem.
 Smyrnæus, a, um, adject. a Smyrna insula, ut *Smyrnæa* plectra. h. e. *Homeri* carmina, qui *Smyrnæus* fuit, apud *Silium l. 8. v. 595.* Adde *Lucan. l. 9. v. 984.*
 Smyrnium, ii, n. *macerone*, *σμηρηνιον*, herba, quæ & olus atrum dicitur, inde dicta in cacumine umbellam habet odore *smyrnæ*, seu *myrrhæ*. *Plin. l. 27. c. 13.*
 Smyrrhiza, æ, f. herba cicutæ simillima caule, foliis, & flore, minor tamen, & exilior, alio nomine myrrhis. *Plin. l. 24. c. 16.*
 Smayrus, i, m. *σμηρυνος*, piscis genus, apud *Plin. l. 32. c. 11.*
 S A N

Soboles, is, f. *generazione, figliuolanza, stirpe*, סִרְיָה, Germ. *Stamm*, Gal. *engance*, Hisp. *linaje, linaje, linaje*, progenies, propagatio, proles. *Cic. 1. Off. c. 17.* Quæ propagatio, & soboles origo est Rerum publicarum. *Id. 3. de Leg.* Censures populi civitates, soboles, familias, pecuniarumque censent. *Virg. 4. Æn.* sobolem sulcipere. ¶ Dicitur etiam de arboribus, & herbis. *Col. de arborib. c. 16.* Materia, quam inferveris, vel superiores ramos habebit &c. *Pallad. l. 12. tit. 7.* Extirpandæ sunt soboles a radice. ¶ Sunt qui scribendum putant *suboles*, respiciendo ad originem, quæ est *sub*, & *oleo* quia notat crescere: atque hoc modo etiam legitur in quibusdam antiquioribus libris, & lapidibus, teste *Manus. in Orthograph.*

Sobolesco, vel Sobolefco, (de quo V. *Soboles*) is, sine præter. & sup. n. 3. *crefcere*, סָבַר, Ger. *aufschlahen, wachsen*, Gal. *croître*, Hisp. *crecer*, ὑποβλάσσει, subnascor, fucrefco. *Liv. l. 29. c. 3.* Illis Romanam Plebem, illis Latium juventutem præbuisse majorem semper, frequentioremq; pro toto cælis exercitibus subulescentem.

Sobrie, adv. *sobriamente, σωφροδῶς, σωφροῦς*, temperanter. *Cic. 1. Off. c. 30.* Intelligemus quam sit turpe diffuere luxuria, & delicata, ac molliter vivere, quamque honestum parce, continenter, severe, sobrie. ¶ Item caute, prudenter, cum cura, ut temperantes homines solent. *Plaut. Perf. 4. 1. 1.* Si quam rem accures sobrie, atque frugaliter, solet illa recte sub manus succedere. *Id. Captiv. 2. 1. 28.* Cautio est opus, ut hoc sobrie, sine arbitris, accurate agatur, doctè & diligenter.

Sobrietafactus, a, um, non. particip. ad sobrietatem redactus. *Apul. l. 8. Mer.* Sobrietafactus fermeone.

Sobrietas, atis, f. *sobrietatē, σωφροσύνη, σωφροσύνη*, temperantia. *Senec. de Tranquill. c. ult.* Tristis sobrietas removenda paulisper.

Sobrina, æ, f. *cugina*. *Plaut. Pan. 5. 2. 198.* Mihi sobrina tua mater fuit.

Sobrini, orum, in. *cugini, ἀδελφῶν*, filii patruellum, vel consobrinorum, vel amitiorum, quasi fororini. *Cajus l. 3. ff. de grad. & affin.* Item patri magni, amita magna, avunculi magni, materteræ magnæ, nepos, neptis: qui ex fratribus patruellibus, aut consobrinis, aut amittinis undique propagati, proprie sobrini vocantur. Ita eum locum legit *Hottomanus*, & *Obser. l. 1. c. 12. Justinian. l. 3. Instit. tit. 6. de gradibus cognationum*, §. 6. Item sobrini, sobrinæ, ideit qui, quæve ex fratribus, vel fororibus patruellis, vel consobrinis, vel amittinis progenerantur. ¶ Sobrinorum gradus, ut *Trebatius* ait, est ultimus inter gradus cognationum, unde, ut idem addit, sobrinorum liberi se mutuo sobrinus vocant de proximo nomine, quia proprium non habent. Vide *Psallium l. 10. ad finem*, ff. de gradibus: cujus verba emendat idem *Hottomanus*, in *Comment. verb. Juris. Ter. Andr. 4. 6.* Est ne hic Christo sobrinus Chrylides? *Cic. 1. Off. c. 17.* Sequuntur fratrum conjunctiones, post consobrinorum, consobrinorumque. ¶ Sumitur etiam pro quocunque cognato. *Ter. Phorm. 2. 3. 37.* Eho tu, sobrinum tuum non noras? Hunc paulo superius cognatum vocaverat.

Sobrius, a, um, sobrio, Ger. *nuchter*, Gal. *sobre*, Hisp. *templado, sobrio, sobrio*, qui in cibo, & potu temperans est. *Cic. 4. Acad.* Ne vinolentis quidem, quæ faciunt, eadem approbatione faciunt, quam sobrii. ¶ Interdum sobrius dicitur qui sanæ mentis est, frugi, prudens. *Cic. Ver. 5. c. 27.* Homines satis plane frugi, ac sobrii. *Id. 2. de Or. c. 32.* Diligentes, & memores, & sobrii oratores. ¶ Præterea ea sobria dicuntur, per quæ sobrii sumus. *Tibul. l. 1. et. 6.* ipse bibebam Sobria pposita pocula victor aqua. *Claudian. de Il. Consul. Honor. v. 412.* pauperis sobria. Sic sobria rura dicuntur a *Stat. l. 4. Silv. 2.* quæ nullis sunt consista vitibus. ¶ Nox sobria est, quæ sobrie transigitur. *Propert. l. 3. eleg. 17.* ¶ Sobria verba, h. e. prudenter, caute, modeste prolata. *Martial. l. 1. epigr. 28.*

Soccatus, a, um, adject. foccis indutus. *Senec. 2. de Benef. c. 12.* De capite consularis viri foccatus audiebat.

Soccifer, i, m. qui foccos gestat. *Sidon. carm. 9. v. 215.* Socciferi jocos Menandri spectate.

Soccillus, i, m. *ἄρβύλλον*, parvus foccus. *Suet. in Vitel. c. 2.* Detrahiturque focculum dextrum inter togam, tunicaque gestavit assidue. *Plin. l. 9. c. 35.* Cum & pedibus margaritas, nec Crepidarum tantum obstragulis, sed totis focculis addunt.

Soccus, i, m. *ἄρβύλλον, ὑδατοπόδιον*, genus calceamenti, humilioris cothurno, proprium mulierum apud Romanos. Nani si quando viri foccis vii leguntur, ut *Caligula apud Sueton. c. 52.* Cæsar apud *Senec. l. 2. de Benef. c. 12.* iteunque alii apud *Plin. l. 37. c. 2.*, mollitiei damnantur ab iisdem Scriptoribus. *Sueton. loc. cit.* Aliquando cycladatus, modo in speculatoria caliga, nonnumquam focco muliebri. ¶ Apud Græcos tamen foccus virorum etiam fuit. Itaque pallium & foccos iis tribuit *Cicero*, pro *Rabirio Post. c. 10.* ubi narrat P. Rutilium Rulum a Mithridate Mitylenis conquestum ad necem, crudelitatem regis vestitus mutatione vitasse, foccolique & pallium sumplisse. ¶ Porro quia Comædiæ fere Græcæ erant, histrionesque foccati prodibant (ex quo focci comici a *Plin. l. 7. c. 3.* scenici a *Plaut. Pseud. 4. 6. 21.* dicuntur) hinc foccus interdum pro Comædia ponitur, quemadmodum cothurnus pro Tragædia. *Horat. de Ar. poet. v. 90.* Socco digna carmina. Et v. 80. Hunc focci cæpere pedem (jambum) grandæque cothurni.

Socer, eri, m. *ῥαβδῶς, ὄνη*, Ger. *schwager*, Gal. *beau pere*, Hisp. *sugero*, *πατὴρ ἡμετέρος*, uxoris mæx pater. *Cic. 1. Off. c. 35.* Nostro quidem more cum parentibus pueres filii, cum foeris generi non lavantur. ¶ *Socer magnus* est uxoris mæx avus, qui & *profocer* dicitur, cujus relativum est *progener*. *Major socer*, est uxoris mæx proavus. *Madestin. ff. l. 38. tit. 10. leg. 4.* ¶ Viri etiam mei pater, socer dicitur. *Madestin. loc. cit.* Pater viri, uxorisque, socer, mater autem eorum, foerus appellatur; cum apud Græcos proprie viri pater *ἑκαστος*, mater vero *ἑκαστα*, & uxoris pater *πατὴρ ἡμετέρος*, mater vero *μητέρα ἡμετέρα* vocetur.

Socra, æ, f. eadem quæ foerus. *Inscriptio lapidis in Anglia reperti, a pud Gruter. pag. 546. n. 5.* Patri pietissimo, & foeræ tenacissimo. Quæ tamen Inscriptio parva sapit antiquitatem. Adde *pag. 745. n. 9.*

Soceris, i, m. idem ac foer. *Plaut. Men. 5. 5. 54.* Abiit foeris, abiit medicus, nunc solus sum. *Id. Caf. 4. 2. 18.* Meus foeris, compar. commaritus villicus.

Socia, æ, f. *compagnie, ἰσθία*, comes. *Cic. in Brus.* Pacis est comes, otiique socia, & jam bene constituta civitatis quasi alumna quedam eloquentia. *Id. 1. de Or.* Præclaras duas artes constitueres, atque inter se pares, ejusdem socias dignitatis. ¶ Socia toti vel thalami est uxor. *Ovid. 10. Metam. v. 268.* Appellatque tori sociam.

Sociabilis, & le, o. 3. *faciabile*, Ger. *gesellschaft*, Gal. *qui s'accompagne*, Hisp. *compañero*, *συμμετασθῆς*, quod facile coniungitur alteri. *Plin. l. 19. c. 42.* Eadem & curribus maxime sociabilis glutino. ¶ Interdum ponitur pro sociali. *Liv. l. 40. c. 8.* Sociabilem confortionem inter binos Lacedæmoniorum Reges salutare per multa secula ipsis, patriæque.

Sociatis, & le, o. 3. *da compagno*, Ger. *zu den gesellen*, Gal. *social*, Hisp.

social, *sociabile*, ἰσθια, quod est sociorum, ut Amor socialis. idest qualis solet esse inter foccos. *Ovid. 7. Met.* Mutua cura duos, & amor socialis habebat. *Liv. l. 34. c. 56.* Cum qui hostes nunquam fuerint, ad amicitiam sociali fœdere inter se jungendam coeant. ¶ Judicium sociale, quod focorum causa fit. *Cic. 4. Ver.* Primum si ita esset, tamen vos in quæstione de pecuniis repetundis, quæ focorum causa constituta est, lege, judicio sociali, focorum querimonias audire oporteret. ¶ Bellum sociale dictum est, quod a focis Populi Romani in ipsos Romanos commotum est, quod iis jus civitatis R. negassent. *V. Flor. l. 3. c. 18.*

Socialitas, atis, f. *societate, compaignia, affabilitate*. *Plin. in Paneg. c. 49.* Non remissionibus suis eadem frequentia, eademque illa socialitas interefet? **Socialiter**, adverb. *amichevolumente, da compagno*. *Horat. de ar. poet. v. 258.* sede secunda Cederet, aut quarta socialiter.

Sociatrix, icis, f. *συμμετασθῆς*, quæ sociat. *Valt. Flac. l. 5. v. 499.* Sed me nuda fides, sanctique potentia iusti Huc tulit, ac mediis sociatrix gratia Phryxi.

Sociatus, a, um, *συμμετασθῆς, collegato, unito*. *Cic. 1. de Leg.* Quibus ex rebus cum omne genus hominum sociatum inter se esse intelligatur. *Id. in Somn.* Quam conilia, cæculque hominum jure sociati, quæ civitates appellantur. *Id. de An.* Ut quoniam solitaria non possent virtus ad ea, quæ summa sunt, pervenire, conjuncta, & sociata cum altera perveniret. **Socius**, a, um, vel sociennus, idem ac focius, apud Vet. ut ab *alius alienus*. *Plaut. Amph. 1. 1. 228.* Amphitruonis te esse ajebas Sofiam. S. Peccaveram. Nam Amphitruonis focionnum me volui dicere. *Id. Aulul. 4. 4. 31.* Ibo intro, atque illi focionno tuo jam interstringam gulam.

Societas, atis, f. *societate, compaignia, חבר*, Ger. *gesellschaft*, Gal. *societate*, Hisp. *compañaria, compañia*, confociatio, communio, communitas. *Cic. l. 4. Fam.* Me autem non oratio tua solum, & societas pene ægritudinis, sed etiam auctoritas consolatur. *Id. 4. Fin.* Nati sumus ad societatem, communitatemque generis humani. *Id. pro S. Rosc. Amer.* Coire societatem sceleris cum aliquo. *Id. de Fato.* Cum philosophia magnam habere societatem. *Id. pro Quir. c. 3.* Facere societatem cum aliquo. Sic societatem inire, apud *Jeston. in Caf. c. 19.* Ad societatem alicujus se applicare, apud *Nepot. in Aristide. c. 2.* Societatem conficere, apud *Cic. de Arusp. resp. dirimere*, apud *eund. pro Dom. &c.* ¶ Metonymice sumitur pro multitudine hominum, qui inter se aliquo modo conjuncti sunt. *Cic. pro Domo c. 56.* Omnes societates, omnes ordines. *Caf. l. 3. B. C. c. 3.* Magnam pecuniam societates earum provinciarum sibi numerare coegit.

Socio, as, a. 1. *accompagnare, unire, συμμαχῆσαι, συναρχεῖν*, jungo, conjungo, quasi focium focio appono. *Cic. pro Flac. c. 9.* Quid, si testium studium cum accusatore fociatum est? *Id. 3. de Or.* Cum tu summi imperii gubernatione districtus tantam vim rerum cum dicendi exercitatione fociaris. *Liv. l. 39. c. 13.* Eos esse, qui aut conjurare, aut fociarum facinoribus, aut suprum pati noluerint. *Sil. l. 1. Et se participem casus fociarat in omnes.* *Virg. 4. Æn. v. 16.* Sociare se alicui vinculo jugali, *maritari*. *Id. 1. Æn.* Sociare alicquem domo, *viceverto in casa*. *Stat. 1. Theb.* Sociare juvencos aratro imposito, *mittere sotto &c.* *Silius l. 11.* Sociare dextras, *darsi la mano, o la fide*. *Ovid. 11. Mer.* Sociare carmina nervis, *accoppiare il suono al canto*. *Valer. Flac. l. 5. v. 280.* Sociare curas, *communicare i pensieri*. Sic sociare gaudia cum aliquo, apud *Tibul. l. 3. eleg. 3.*

Sociofraudus, i, m. qui focium fallit. *Plaut. Pseud. 1. 3. 128.* Furficer, sociofraude, parricida. Alii leg. *sociofraude*.

Socius, ii, m. *compagno, חבר*, Ger. *mit gefell*, Gal. *compagnon*, Hisp. *compañero, ἰσθια, συμμαχῆς*, qui in aliqua re cum aliquo conjunctus est, confors, particeps, par. *Cic. l. 13. Fam. ep. 71. T.* Augustus & comes meus tui illo miserrimo tempore, & omnium itinerum, navigationum, periculorum meorum focius. *Id. Attic. 11. ep. 14.* Culpæ focius. *Ter. Heaut. 3. 1. 9.* Socius in negotio. *Plaut. Afin. 2. 2. 22.* Socius ad malam rem. *Lucan. l. 1. v. 92.* Regni focius. ¶ Inter negotiatorum focii sunt, qui lucri & damni communionem inierunt. *Cic. pro Rosc. Amer. c. 40.* Titus Roscius non unum rei pecuniarum focium tetellit, sed novem &c. *Id. pro Quir. c. 24.* Edere sibi focium in bonis, *farsi un compagno*. ¶ Hinc pro focia formula juris est, quæ significatur actio persequendi in judicio illum, qui focium fraudaverit, quæ de re titulus est in Digestis, *l. 17. cir. 2.* ubi de societatibus multa. *Cic. pro Flac. c. 18.* Nicomedes & furti, & pro focio damnatus est. *Id. pro Quir. c. 3.* Qua in re ita diligens erat, quasi ii, qui magna fide societatem gerent, arbitrium pro focio, condemnari foherent. *V. Arbitrium. Ulpian. loc. Digest. cir. leg. 31.* Ut sit pro focio actio, societatem intercedere oportet. ¶ Socii in rebus publicis dicebantur, qui toedere aliquo cum Romanis conjuncti erant, *confederati*. *Cic. Fam. 15.* qui fidelissimus focius trans Taurum, amicissimisque Pop. Rom. existimatur. *Liv. l. 41.* Et dena millia pedium focis, nominique Latino, & sexcentos impetrant equites. *V. de his Sigon. l. 1. de antiq. jure Ital.* ¶ Socii navales, qui & classarii, erant milites, qui navibus imponebantur, & non solum ad pugnam, sed etiam remigandum: quare hoc militie genus vilis erat multo, quæque terrestris, tum quia constabat fere ex libertinis colonorum, aut ex iis, qui infimo censu essent, ut ex *Polib.* ostendit *Lipf. de milit. Rom. l. 1. dial. 2.* tum quia plura, quam terestres milites, stipendia facere debebat, antequam millionem impetrare posset, ut est apud *eund. ibid. l. 5. Dial. 19.* *Liv. l. 21. c. 50.* Ut focis navalis affatim instructam classem, ita inopem milite Pænus habebat. *Id. l. 32. c. 23.* Navales focii, relicti nuper classibus, ad ipem honoratoris militiæ transfressi. ¶ Socius, & sodalis differunt in eo, quod sodalis proprie dicitur, qui est ejusdem collegii, ut definit *Cajus l. 4. Dig. de colleg. & corp. focius vero magis latam habet significationem. V. Sodalis.* ¶ Inter comitem quoque, & focium differunt est. *V. comes.*

Socius, a, um, *di compaignia, חבר*, Ger. *gesellschaft*, Gal. *compaignon*, Hisp. *compañer*, *συμμετασθῆς*, comes, confors, particeps. *Cic. pro Marc.* Semper mea consilia pacis, & togæ focia, non belli, atque armorum fuerunt. *Id. 2. Phil. c. 18.* Cum tamen tu nocte focia, hortante libidine, cogente mercede, per tegulas demittere. *col favor della notte.* *Virg. 2. Æn. v. 371.* focia agnina, *truppe alleate*. *Stat. l. 1. Teb. v. 130.* focis que comes discordia regnis. h. e. quæ a pluribus simul tenentur. *Ovid. 2. amor. eleg. 14.* Socius sanguis, *parentela*.

Socordia, (focordia apud *Fest.*) æ, f. *pigrizia, ἀσυνετία, ἄσυνετία, ἀσυνετία*, negligentia, tarditas in consulendo, meditando, prospiciendo, quid faciendum sit. *Ter. Andr. 1. 3.* Enimvero, Dave, nihil loci segnitæ, neque focordie. Ubi vetus Interpres ita monet: Segnitia ad agendum, focordia ad considerandum. *Auct. ad Har. l. 2.* Afferit focordiam, atque delidiam. *Liv. l. 7. c. 35.* Qui delendi omnis exercitus fortuna per focordiam usus non sit. *Tac. l. 2. Ann. c. 38.* Languefcat alicujus industria, intendetur focordia. ¶ Pro stultitia etiam usurpatur a Catone apud *Festum*. Sic *Sueton. in Claud. c. 3.* Si quem focordie argueret, stultiore ajebat filio suo Claudio.

Socorditer, adv. *pigramente, imprudentemente, ἄσυνετος*, sine consilio & pigræ,

pigre, inerte. *Liv. lib. 1. cap. 22.* Ab Albanis focordius res acta: Socors, (vel fecors, apud *Fest.*) dis, o. 3. *senx cervello, di poco senno, suor di mente*, *Ger. unbeherzt*, *Gal. tourdy, lourdeau*, *Hisp. turbido, atornado, turbado*, sine corde, sine animo, sine consilio, ignavus, iners. Est a se, hoc est sine, & cor. *Ter. Adel. 4. 5. 61.* Nolim ceterarum rerum te focordem eodem modo. *Cic. 1. de nat. Deor.* Ut excitaret homines non focordes ad veri investigandi cupiditatem. *Id. in Brut. c. 85.* Ejus aequalem M. Glabronem bene institutum avi Scævole diligentia focors ipsius natura, negligensque tardaverat. *Sidon. l. 5. ep. 7.* Claudius focordior, Nero futurior. *Apul. Apolog.* Socordissimi Scythæ. *Tacit. 3. hist. c. 31.* Miles impuri focors.

Socrætes, is, m. 3. *σοκράτης*, Philoſophus Athenienſis, filius Sophronici ſculptoris, & Phænareæ obſetricis, quem, teſte Laertio, omnium mortalium ſapientiſſimum, oraculi reſponſum judicavit; vixit paulo ante Platonem, cujus etiam præceptor fuit. A *Quintil. l. 1. c. 10.* appellatur omnium philoſophorum ſons; a *Cic. 2. de Fin. c. 1.* Philoſophiæ parens. Primus enim, ut *id. ait 5. Tuſc. c. 4.* Philoſophiam devocavit e cælo, & in urbibus collocavit, & cogit de vita & moribus, rebusque bonis & malis quærare. h. e. philoſophiæ moralis inventor, & inſtitutor fuit. Cum ad præveſtam ætatem perveniſſet, accuſatus, tanquam communes Deos contemeret, & novos introduceret, cum ſe dæmonem familiarem habere dixiſſet, cujus conſilio in rebus gerendis uteretur, capitis damnatus eſt: itaque in carcere ſumpta cicuta interiit. Plebs ſecundum ejus mortem facti pœnitens, accuſatores exilio multavit, eique ſtatum ænem dedicavit. Plura de eo *Plato*, & *Cicero in Academ. de Fin. & Tuſcul.* ¶ Fuit etiam hoc nomine quidam piſtor, de quo *Plin. l. 35. c. 11.*

Socraticæ, adverb. Socratico more, ut Socratice agere in docendo, *Cic. 2. Attic. ep. 3.*

Socraticus, a, um, adject. ad Socratem pertinens, *σοκράτης*, *Cic. 1. Offic. c. 29.* Philoſophi Socratici. *Horat. de ar. poet. v. 310.* Rem tibi Socraticæ poterunt offendere chartæ.

Socrualis, le, adject. di ſuocera, ut ſocrualis munificentia. *Sidon. l. 7. ep. 2.* ſocrualis hæreditas. *Id. l. 8. ep. 9.*

Socrus, us, f. ſuocera, *הויה*, *Ger. ſchwuiger*, *Gal. belle mere*, *Hisp. suegra, suegra, suegrada*, uxoris, aut mariti mater. Nam & ad generum, & ad nurum reſertur. Antiquis, *Priſciano* teſte, ſocrus communis erat generis. Poſtea in ſæminio quidem ſocrus retinere, ſed in mafculino ſocer dixere. *Cic. pro Cluent.* Nubit genero ſocrus, nullis auſpiciis, nullis auctoribus, ſuſceſſit omnibus omnium. V. *Socer.*

Sodalis, is, m. compagno, *εταίρος*, *σώματος*, is, quocum verſari ſuevimus, ac præſertim qui rerum leviorum, lætiorumque cum altero particeps eſt, qualia ſunt convivia, ab *εταίρες*, *aſſueti*. Nam ſodales vocantur, quibuſcum ſuevimus. Vel ſodalis quali ſodalis, quia ſodales crebro aſſident, ut *Festus* ſcribit. *Cic. l. 12. Fam. Qui & familiariffimus, & ſodalis Dolabellæ* eram. *Id. 3. Ver. c. 36.* Nam ille quoque ſodalis iſtiſus erat in hoc morbo, & cupiditate. i. deſt eodem animi vitio tenebatur. ¶ Hinc aliæ quoque res, quæ ſimul eſſe ſolent, ſodales appellantur. *Sic Horat. l. 1. od. 25.* Hebrum frigidiffimum Thraciæ fluvium, hiemis ſodalem appellat; & *l. 3. od. 18.* crateram Veneris ſodalem. ¶ Sodales etiam dicebantur, qui erant ejuſdem collegii. *Caput l. ult. ff. de colleg. & corp.* Sodales ſunt, qui ejuſdem collegii ſunt, quam Græci *εταίρας* vocant. ¶ Item in Comitibus ſodales dicebantur, qui erant ejuſdem factionis, & coitionis. *Cic. pro Plane.* Ego Plancium & ipſum gratioſum eſſe dico, & habuiſſe in petitione multos cupidos ſui, gratioſos, quos tu ſi ſodales vocas, officioſam amicitiam nomine inquinas criminoloſa. ¶ *Sodales Titii* erant Sacerdotes, qui Sabinorum Deorum ſæra curarunt, inſtituti a Tito Tatius Sabinorum Rege Romuli ſocio, unde & nomen habuere. Quidam tradunt, nomen iſus inditum eſſe ab avibus, i. deſt a titis, quomodo columbæ agreſtes vocantur. *Var. l. 4. de L. L. Titii* Sodales, dicti ab titiis avibus, quas in auguriis cæcis obſervare ſolent. ¶ *Sodales Auguſtales* erant Sacerdotes, qui Imperatoribus rem divinam faciebant. *Tac. l. 1. Ann. c. 54.* Idem annus novas cæramonias accepit, addito Sodalium Auguſtialium Sacerdotio, ut quondam T. Tatius retinendis Sabinorum ſæris Sodales Titios inſtituerat. ¶ Adjective *Ovid. de remed. amor. v. 584.* Que relevet luſtus, turba ſodalis aſſeſt.

Sodalitas, atis, f. compagna, *συνωμία*, *φιλαια*, familiaritas, & convicium multorum. *Cic. 3. Ver.* Atque abs te officia tutelæ, ſodalitatis, familiaritatisque flagitet? ¶ Interdum ſumitur pro turba hominum, quæ in Comitibus eadem Candidato ſavebat. *Cic. ad Q. Fr. l. 2. ep. 3.* Senatufconſultum factum eſt, ut ſodalitates, decuriatque diſcederent. ¶ Sodalitates quoque erant cœtus hominum rerum ſacrarum cauſa. *Cic. pro Cal.* Fera quædam ſodalitas, & plane paſtoritia, atque agreſtis germanorum Lupercorum, quorum coitio illa ſylveſtris ante eſt inſtituta, quam humanitas, atque leges. ¶ Item ſodalitates erant cœtus honorum hominum animi cauſa, qui inter ſe convivia celebrabant. *Cic. de ſeneſc. c. 13.* Habui ſemper ſodales: ſodalitates autem, me Quæſtore, inſtitute ſunt, ſæris Idæis Magnæ Matris acceptis. Epulabar igitur cum ſodalibus omnino modice, &c.

Sodalitarius, ii, m. qui in aliquo ſodalitio eſt. Legitur in quadam veteri inſcriptione apud *Fabret. p. 329.*

Sodalitium, ii, n. compagna, *συνωμία*, ſodalium cœtus, vel multitudo, idem quod ſodalitas. *Auſt. ad Her. l. 4. c. 51.* Venit in ædes quædam, in quibus ſodalitium erat eodem die futurum. *Catull. carm. 97. de Calio, & Quint.* Fratrum vere dulce ſodalitium. ¶ Speciatim ſumitur pro coitione aliquorum ejuſdem Tribus ad corruptenda ſuffragia popularia. Ultimus enim præſertim temporibus Romanæ Reipublicæ erant, qui tribules decuriarent, & conſcriberent, ut populum pecunia corrumperent. Quod criminoloſum fuit, & lege Licinia coercitum, Cn. Pompejo, & M. Licinio Craſſo Coll. anno 697. Hæc lex in eos lata fuit, qui ſodalitia, & qui ambitum commiſiſſent. Hujusmodi porro crimen ad ambitum pertinebat, quoniam pecuniæ largitio fiebat: Sed ab eo diſſerebat, quia ambitus in profunda benignitate conſiſtebat, ſodalitium vim continebat, quoniam qui tribules decuriaret, & conſcripſiſſet, multitudine cogere videbatur. Deinde in ſodalitibus per ſodales decuriatos, & conſcriptos res agebatur, in ambitu per ſequeſtres, & diviſores. *Signon. de Judiciis l. 2. c. 30.* Itaque ſcriptum eſt apud Alconium, Milonem anno 698. eodem tempore de ambitu, & de ſodalitibus apud diverſos Quæſtiores, & a diverſis accuſatoribus eſſe poſtulatam. *Cic. pro Plane. c. 15.* In qua tu nomine legis Liciniæ, quæ eſt de ſodalitibus, omnes ambitus leges complexus eſt.

Sodalitius, a, um, adject. di compagna. *Ammian. l. 15. c. 9.* Sodalitius adſtricti confortis.

Sodes, ſe ardeſci, ſe nulla è, che t'impediſca, ſi audes, ut ſis pro ſi vis. *Cic. in Or. c. 45.* Libenter etiam copulando verba jungebant, ut Sodes pro ſi audes, ſis pro ſi vis. *Donat. in Antr. a. 1. ſc. 1.* in illud, *Dic ſodes:* Dic, inquit, imperativum eſt: ideo temperavit injuriam blandimento, ſodes. Eſt autem, ſi audes. Ex quibus *Donati* verbis, atque etiam ex utro colligitur in hac voce aliquid deprecatorium, aut exhortatorium

contineri. *Ter. Antr. 2. 1. ſc. 1.* Rogitabam, heus puer, dic, ſodes, quia heri Chryſidem habuit? *Cic. Att. l. 7. ep. 3.* Tarteſium iſtum tuum mihi excuſanti juhe, ſodes, nummoſ curare. ¶ Integrum ſi audes legitur apud *Plaut.* cujus hæc verba reſert *Ter. Scholiaſt.* ad ſat. 3. Perſii: Dic mihi, ſi audes, quæ eſt, quam ducere vis uxorem?

Sodii, m. pop. Iberiæ. *Plin. l. 6. c. 10.*

Sodinus, m. 2. Gedroſiæ, ſeu Capifiæ reg. navigabilis, qui in Cophem recipitur. *Plin. l. 6. c. 23.*

Sodoma, æ, f. vel Sodomum, i, n. vel Sodoma, orum, n. plur. *Sodoma*, urbs Palæſtiæ, ad lac. Aſphalticæ, quondam maxima, de cælo cum aliis tacta, & a lacu abſorpta, cuius adhuc veſtigia apparent. Hic poma præveniunt aſpectu quidem pulcherrima, ſed levi tactu fumum exhalant, fuliginem ſavillaceam intrinſecus continentia. *Solin. c. 38. de Judæa.* Duo oppida, unum Sodomum, alterum Gomorrum. *Serv. Jul. p. 1. 1. hiſt. ſæcra, c. 6.* Sodoma divinis ignibus conflagravit. *Tertull. in Apolog. c. 40.* Sodoma, & Gomorra ignis imber exuſit.

Sodomii, orum, m. populi Sodomæ. *Tertull. in Carm. de Sodom. c. 4.* Nulquam ſunt Sodomii, nulquam illorum impia ludent Mœnia.

Sodomitæ, arum, m. Sodomii incolæ. Adjective Sodomitæ cinis, apud *Prudent. in Vincent. v. 195.* & Sodomitæ libido, *Id. in Psychoſtich. v. 42.* Sodomitæ enim ob ſædos mafculorum concubitus igne cœlesti abſumpti ſunt.

Sogdiana regio, f. 1. *Zagatay*, ſeu *Usbeck*, regio ampla Aſiæ, pars Tartariæ Aſiaticæ, inter Scythiam intra Imaum ad Bor. Baſtrianam propriam, & Margianam ad Mer. Scythiam extra Imaum ad Or. mare Caſpium ad Occ. Caput eſt Maracanda. *Curt. l. 7. c. 10.* ¶ Sogdiani, ejus regionis populi. *Plin. l. 6. c. 16.*

Sol, olis, m. *Sole*, *ἥλιος*, princeps planetarum, ſeu ſtellarum errantium, qui adventu ſuo diem, & reſcitu noctem efficit. Poetice appellatur *Phœbus*. Solis vox a Sabinis eſt accepta, ut *Varro* innuit, *l. 4. de L. L.* Hi vero Solem vocarunt a *σολας*, *fulgor*, uti *ἥλιος*, ab *ἔλα*, quomodo, ut *Euſtathius*, & alii tradunt, vocatur *ἡ τὸ ἥλιος ἀρχή*, Splendor Solis. *Ciceroni* dictus videtur, quia ſolus: inquit enim *l. 2. de nat. Deor.* Cum Sol dictuſſet, vel quia ſolus ex omnibus eſt tantus, vel quia, cum eſt exortus, obſcuratis omnibus ſolus apparet. *Et l. 3.* Cumque tu Solem, quia ſolus eſſet, appellatum eſſe dicas. *Id. var. 2. de nat. Deor.* Jam Apollinis nomen eſt Græcum, quem Solem eſſe volunt. ¶ Poetæ fabularum filium eſſe Hyperionis, ut eſt apud *Cic. 3. de nat. Deor. Sed Ovid. l. 1. Faſt.* ipſum Solem Hyperionem vocat, dum ait: Placat equo Perſis radiis Hyperiona cinctum, Ne detur celeri victima tarda Deo. ¶ *Adeo* magnus eſt, ut terram cœntes, & quadragies contineat, ut ait *Jof. Blancanus in Coſmog. l. 10. c. 3. n. 4.* *Cicero* de Solis magnitudine ita ſcribit *l. 2. Acad.* Quid poteſt eſſe Sole majus? quem Mathematici amplius duodeviginti partibus confirmant majorem eſſe, quam terram? At *Epicurus* cenſuit, Solem tantum eſſe, quantus videtur, vel paulo at majorem, ut minore. *Cic. 2. Acad. & 1. Fin.* ¶ Sol niger, infaſtum notat. *Hor. l. 1. ſat. 9.* Huncque Solem tam nigrum ſurrexerit mihi? Sic contra Soles candidi, pro diebus felicibus, apud *Catull. carm. 8.* ¶ *Primo Sole*, eſt poſt Solis ortum. *Juven. ſat. 2.* Officium craſſo Primo a Sole mihi peragendum in valle Quirini. ¶ *Sole novo*, eſt oriente die, Sole adhuc recenti, necdum terrenti. *Virg. 1. Georg.* At cum Sole nova terras irrorat Eous. ¶ *Sole*, & *Sole nihil utiliſus*, proverb. apud *Plin. l. 31. c. 9.* ¶ *Nondum omnium dierum Sol occidit*, alterum proverb. apud *Liv. l. 39. c. 26.* quo ſignificatur finem rei nondum apparere, ad quem multus periculis perveniendum ſit. ¶ Metonymice ponitur pro Solis ſplendoribus, vel radiis in num. pl. *Martial. l. 8. ep. 14.* Hybernus obſcra locis ſpecularia puros Admittunt Soles, & ſine lætæ dies. ¶ Item pro æſtibus, vel ardoribus. *Hor. epod. 2.* peruſta Solibus pernicis uxor Apuli. ¶ Item pro diebus. *Virg. 3. Æn. v. 203.* Tres adeo incuſtes cæca caligine Soles Erramus pelago. *Horat. l. 4. od. 2.* & o ſol pulcher, o laudande, canam, recepto Cæſare felix. ¶ Ufurpatur etiam translate. *Cic. Att. l. 9. de aſſiſſia Pompeji fortuna;* Sol (ut eſt in tua quadam epiſtola) exciditſſe mihi e mundo videtur. i. deſt Tænebris ſepulta omnia mihi videntur propter obſcuratam Pompeji gloriam, & dignitatem, cujus ſplendore Reſpublica, ut terra Sole, recrebatur. *Id. 2. de nat. Deor.* Quo quidem anno P. Africanus, Sol alter, extinctus eſt. ¶ Hoc nomen etiam hominibus impoſitum fuit. Hinc multos Soles recententur. *Cic. 3. de nat. Deor.* Cumque tu Solem, quia ſolus eſſet, appellatum eſſe dicas, Soles ipſi quam multi a Theologis proferuntur? Unus eorum Jove natus, nepos Ætheris: alter Hyperione: tertius Vulcanæ Nili filio, cujus urbem Ægyptii volunt eſſe eam, quæ Heliopolis appellatur: quartus is, quem heroicis temporibus Acantho Rhodi peperitſſe dicitur, avum Jalyſii, Camiri, & Lindi: quintus, qui Colchis fertur Ætæam, & Circen procreaviſſe.

Solæo, ginis, f. *girazole*, herba, quæ & heliotropium dicitur. *Apul. de herb. c. 49. & 63.*

Solæmen, inis, n. *ſollievo*, *conſolazione*, *הויה*, *Ger. troſt*, *Gal. ſou lagement*, *Hisp. ſolaz*, *σολαζιον*, ſolatiium. *Virg. 3. Æn. v. 661.* Solæmenque mali de collo ſiſtula pendet.

Solanum, i, n. *ſolano*, *σολανος*, genus herbæ. *Plin. l. 27. c. 13.* Solanum Græci ſtrychnon vocant, ut tradit Cornelius Celſus. Huic vis reprimendi, retrigerandique.

Solanus, ventus dicitur a *Virtuv. l. 1. c. 6.* qui ab Oriente æquinoctiali flat. *vento di Levante.*

Solaris, & re, o. 3. *ſolare*, *da Sole*, *ἡλιακός*, quod eſt Solis. *Ovid. l. 5. Triſt. el. 9.* Dumque (quod o breve fit) lumen ſolare videbo. ¶ Solaris herba, genus herbæ, quod eſt cum Sole circumagere, etiam nublido die, Græciſob eandem cauſam heliotropium dicitur. *Ceſſ. l. 5. c. 27.* Bibere oportet herbæ ſolaris, quam *ἡλιότροπος* Græci vocant, ſemen.

Solarium, ii, n. *orologio da Sole*, *ἡλιακὸν ὄργανον*, inſtrumentum, quo horæ cognofcuntur ad Solem, veruto umbram faciente. *Varro l. 5. de L. L.* Solarium, quia in eo horæ in Sole incipiebantur. *Cic. 2. de nat. Deor.* Aut cum ſolarium, vel ex aqua contemplerem, intelligere declarari horas arte, non caſu. *V. Plin. l. 7. c. 60.* ubi multa de ſolario Romæ primum facta. ¶ Dicitur etiam ſolarium horologium. *Plin. loc. cit.* Solarium horologium ſtatuit ad ædem Quirini. ¶ Solarium præterea dicitur locus editus in domo, in quo veteres ſolebant apricari, nempe quia Soli eſſet expoſitum, *ἡλιαστίειον*. *Plaut. Mil. 2. 4. 25.* Nam certo neque Solarium apud nos, neque hortus ullus, neque teneftra, niſi clatrata. *Ulpian. l. ſi arbor, ff. de ſervit. urb. præd.* Si arbor in heliocamino, vel ſolario Solem adimat, &c. *Macroh. l. 2. Saturn. c. 4.* Cum Auguſtus de Tyrſe purpuræ, quam erui juſſerat, obſcuritate quereretur, dicente venditore, erige altius, ac ſuſcipe, hiſus eſt falſibus, Quid ergo, ut me Populus Romanus dicat bene cultum, in ſolario ambulaturum ſum?

Solarium, ii, n. veltigal, quod pro ſolo penditur, a *ſolum*, quod terra notat. *Ulp. l. 2. Dig. Ne quid in loc. vel itin. publ.* Si tamen obſtet ædificium id publico uſui, utque is, qui operibus publicis procurat, debet id deponere, aut ſi non obſtet, ſolarium ei imponere. Sic enim veltigal hoc appellatur ex eo, quod pro ſolo pendatur. *Adde leg. 39. Dig. de legat. & ſid. 1.*

Solatium, i, n. *ἡμέρα ἀπέρας*, exiguum solatium. *Casul. ad passerem Lesbica*, ep. 2. Ut solatium sui doloris.

Solatium, ii, n. *consolatio*, *ἡμέρα ἀπέρας*, consolatio, solamen. *Cic. l. 7. Fam. ep. 3.* Vacare culpa magnum est solatium. *Id. de clar. Orat. c. 3.* Solatia dare alicui. *Id. Var. 7.* Reportare solatium ex aliqua re. *Id. Fam. 21. ep. 16.* In maximo dolore solatio uti. *Cas. l. 1. B. O. r. 22.* Solatio esse alicui. *Tacit. 3. Ann. c. 24.* Solatio alicquem afficere. *☞ Translate Cic. Agrar. 2.* Vestigal solatio annonæ. *Ulpian. l. 13. ff. com. pred.* Nisi facti consuetudo in illis lapidicinis consistat, ut si quis voluerit ex his cedere, non aliter hoc faciat, nisi prius solitum solatium pro hoc domino præster. h. e. pretium, mercedem. *Acius* hic legit *solatium*.

Solator, oris, m. *consolator*, qui alicquem solatur. *Stat. l. 5. silv. 5. v. 40.* Iugentum mitis solator. *Tibul. l. 1. eleg. 3.* Ipse ego solator, &c.

Solatium, i, n. genus morbi, cum quis nimio solis æstu corrumpitur. *Fest. Solatus*, a, um, *ἡλιώδης*, qui Solis nimio æstu male affectus, corruptusque est, quemadmodum sideratus, qui fidere. *Plin. l. 29. c. 6.* Sic & solatio profant. *☞* Est etiam participium a solor, *chi ha consolato. Virg. 7. Georg. longo cantu solata labore.* *☞* Item a solo, as, pro delatato, *desolato. Senec. Oedip. v. 5.* Propiciet avida peste solatas domos.

Solduris, m. 2. idem ac devoti, idest arctissimum genus amicum, apud Gallos. *Cas. l. 3. B. G. c. 22.* Adcantuanus, qui summam imperii venebat, cum sexcentis devotis, quos illi solduros appellant: quorum hæc est conditio, ut omnibus in vita commodis una cum his fruantur, quorum se amicitia dederunt: siquid iis per vim accidat, aut eundem casum una ferant, aut sibi mortem conficiant. Neque adhuc hominum memoria reperitur esse quisquam, qui eo interfecto, cuius se amicitia devovisset, mori recuset.

Soldus, i, m. 2. idem ac solidus, pro nummo, per Synopem. *Marr. l. 4. ep. 37.* Ex infulis, fundisque tricis soldum, Ex pecore redeunt ter ducenta Parmenii. Ubi *soldum* genitivus pluralis est pro *soldorum*, seu *soldidorum*, ut *sestertium* pro *sestertiorum*.

Soldus, a, um, per Synopem pro solidus. *Horat. l. 1. sat. 2. v. 111.* inane abscondere soldo.

Solea, æ, f. *scarpa*, *ἄβυξ*, Ger. *pansoffel*, Gal. *patin pantouffle*, Hisp. *alcorque*, *chapin*, *ἰαβάς*, *κρητὶς*, calcamenti genus, quo solæ plantarum calces obteguntur, cæteris pedis partibus nudis relictis, anulis tantum quibusdam in superiore parte eonutibus revinctum. *Gal. l. 13. c. 20. ex Castrutia*: Omnia enim terræ id genus, quibus plantarum calces tantum infimæ teguntur, cætera prope nuda, & teretibus habenis vincita sunt, soleas dixerunt, nonnunquam voce Græca crepidulas. *☞* Distinguitur a *calceo*, quod *calceus* calcem munit, unde & nomen, *solea* vero obtegat tantummodo solum, five plantam pedis. *☞* Communis erat viris æque, & mulieribus, sed viri domo tantum, foris vero calceis utebantur. Itaque *Afinius* ad *Cic. l. 10. ep. 32.* inter alia, quæ in Balbo culpat, hoc ponit, quod nudis pedibus is, qui Quæstor erat, obambularit in maxima hominum multitudine, quæ ad spectaculum gladiatorum confluxerat. Apud *Gellium* quoque *loc. c.* habes illa *Castrutii* verba: Soleatos vos Populi Romani Senatores per Urbis vias ingredi nequaquam decorum esse, non hercle vobis minus, quam illi tum fuit, cui hoc M. Tullius pro turpi crimine obiectavit. *Plaut. Truc. 2.8.* Date jam soleas, atque intro me astutum ducite. Ubi meretrix quædam loquitur. *Cic. de Arusp. Resp. P.* Clodius a crocotta, a mitra, a muliebribus soleis, purpureique fasciis, a strophio, &c. *☞* Non solum vero solea dicitur de iis, quæ ex corio, vel ex lana fiunt, sed etiam de iis, quæ ex ferro, vel argento, vel alia materia metallica, quæ pedibus eorum, & aliorum iumentorum subjiciuntur. *Sueton. in Ner. c. 30.* Nonquam carrucis minus mille fecisse iter traditur, soleis mularum argenteis, canufinatis mulionibus. *☞* Dicitur etiam de compedibus, *æppi. Cic. 2. de Invent. Et* statim, quod effugiendi potestas non fuit, lignæ soleæ in pedes inducitur sunt. *☞* Per Metaphoram solea etiam dicitur piscis, nempe a plantis, qua soleam refert, *ῥογλίαι, Βυγλυαίος. Plin. l. 9. c. 20.* Marinorum alii sunt plani, ut rhombi, soleæ, passeræ. *☞* Transfertur & ad alia. *Festus*: Solea, ut ait Verrius, est non solum ea, quæ solo pedis subjicitur, sed etiam materia robusta, super quam paries craticus extruitur. *Paull.* Solea vel ea dicitur quæ solo pedis subjicitur, vel genus piscis, vel materia robusta, super quam paries craticus extruitur. *☞* Imo & est inter instrumenta oleo conficiendo idonea. *Col. l. 12. c. 50.* Oleo autem conficiendo molæ utiliores sunt, quam trapetum, trapetum, quam canalis, & solea.

Solearius, ii, m. *calceolario*, Ger. *solenschuster*, Gal. *cordonnier*, Hisp. *cazapero*, *καλαϊδερῆσις*, sutor solearum. *Plaut. Aul. 3. 5. 40.* Solearii estant, astant molochinarii.

Soleatus, a, um, *καλαϊδερῆσις*, qui soleis indutus est. *Cic. 7. Ver. c. 33.* Stetit soleatus Prætor Populi Romani cum pallio purpureo, tunicaque talari, muliercula nixus, in litore. *Martial. l. 12. ep. 84.* Esti jam lotus, jam soleatus eris.

Solemne, Sollemne, vel Solenne, is, & in plur. numero Solennia, vel Solennia, tum, substant. n. *solemnitas*, *ἱερῆς*, testum, quod singulis annis certo tempore fit, celebritas, ritus, cæremonia. *Cic. de Arusp. Resp.* Omnia solennia, ac iusta ludorum omnibus rebus summa cum cæremonia esse servata. *Virg. 6. Æn. Et* statuent tumulum, & tumulo solennia mittent. *Juven. sat. 10.* Incolumi Troja Priamus venisset ad umbras Aïfaraci magnis solennibus. *Tacit. l. 11. Ann. c. 26.* Cuncta nuptiarum solennia celebrat. *Id. l. 12. Ann. c. ult.* Et funeris solenne perinde, ac Divo Augusto, celebrat. *☞* Sumitur etiam pro instituto, more, consuetudine. *Cic. Attic. l. 7. ep. 6.* Tantum igitur nostrum illud solenne servemus, ut ne quem illuc euntem sine literis dimittamus. *Suet. in Aug. c. 44.* Fœminis ne gladiatores quidem, quos promissive spectari solenne olim erat, nisi ex superiore loco spectare concessit. *☞* *Horat. l. 1. ep. 1. v. 101.* Infansie putas solennia me. h. e. putas miki infansiam esse solennem, & usitatam. *mi sibi un solenne παρρη.*

Solemnus, vel sollemnis, vel solennis, ne, o. 3. *solenne*, Ger. *zöberpfeilich*, Gal. *solemnell*, Hisp. *solemne*, *ἱερῆσις*, quod omnibus, singulæque annis fit. *Fest.* Solennia sacra dicuntur, quæ certis temporibus, annique fieri solent. *☞* Varia asserunt ab Etymologicis hujus vocis origo, ex qua varia quoque nascitur scribendi ratio. Alii enim deducunt a *solus*, & *annus*, & scribunt *solennis*: alii ab *Osco solus*, totus, & l litteram geminant: alii denique a Græco *δῆλος*, totus, & *ἱερῆσις*, augustus, & scribunt *solemnis*. *Manut. in Orsbogr.* duo asserit antiqua monumenta, in quibus *solemnis* legitur, neque tamen eam inscriptionem improbat, quæ unicum l adhibet. Verum utrunque sit de his, ad vocis notionem veniamus. Itaque solenne dicitur, quod statis temporibus cum celebritate, & apparatu fit. *Virg. 5. Æn. v. 53.* Annua vota tamen, sollemnæque ordine pompæ. *Cic. l. 1. Tusc.* Cum enim illam ad solenne, & statum sacrificium curru vehi jus esset. *Apul. l. 11. Metam.* Sollemnissimæ preces. *☞* Quia vero quod solenne est, non fere prætermittitur, nec ullo modo negligitur, inde est, quod solennis ponitur pro confecto, præscripto, legitimo, constituto. *Cic. pro Dom. Si* Tribunus Pl. verbis

non minus pificis, & pene solemnibus bona civis cuiuspiam consecravit. *Id. pro Quinct.* Nullum esse officium tam sanctum, atque solemne, quod non avaritia comminuere, atque violare soleat. Sic *Stat. 8. Theb. v. 174.* sollemnia arma vocat, quæ ob religionem mutari non possunt. *Leg. 21. Dig. qui testam. fac. poss.* Solemnis testium numerus, h. e. lege præscriptus.

Solemnitas, atis, f. *solemnitas*, *ἱερῆς*, Ger. *zeit*, Gal. *solemnität*, Hisp. *solemnidad*, *ἱερῆς* festum, quod omnibus & singulis annis celebratur. *Gal. l. 2. c. 24.* Quo edicto per diem varias solemnitates usque ad duo milia sumptus cænarum propagatus est. *☞* Ponitur etiam pro actu quocunque solemnii, & publico. *Ulp. l. post mortem, ff. de optionibus*: Nec per alium ejusmodi solemnitate peragere potest. *Leg. 25. Dig. de adop.* Solemnitas adoptionis. h. e. legitimus ritus.

Solemniter, adv. *solemnemente*, Ger. *nachstetlichen*, Gal. *solemnemente*, Hisp. *solemnemente*, *ἱερῆσις*, secundum solemnitatem, ex more, ex instituto. *Liv. l. 5. c. 46.* Ibi que omnibus solemniter peractis, eadem revertens, &c. *Plin. l. 8. c. 1.* Ibi que fe purificantes solemniter aqua circumfergi, atque ita salutato sidere in sylvas reverti, &c.

Solemnitus, adv. idem ac solemniter, apud Vet. *Liv. apud Non.* Solemnituseque eum laudet lubens.

Solen, enis, m. *σάλω*, piscis quidam marinus, qui & *δὲραξ* appellatur a Græcis. *Plin. l. 32. c. ult.*

Solens, entis, o. 3. *σολῶς*, partic. a soleo. *Plaut. Amph. 1. 1. 43.* Si diero mendacium, solens meo more fecero. *Id. Cas. 5. 1. 14.* Lubens tecero, & solens.

Solæo, es, solitus sum, n. 2. *solere*, *effere solito*, *לויך*, Ger. *pflegen*, Gal. *accoutumer*, Hisp. *acostumbrar*, *ἑθῶς*, *ἑθισμα*, consuevi, mos meus est. *Cic. l. de Or.* Ipse vero præcepta sic illudere solebat, &c. *Id. de Am.* Si prius, quod maxime reprehendere solitus sit, edixero. *Id. 2. de Or. c. 13.* Quod optimo cuique Athenis accidere solitum est. *☞* Præteritum habet *solitus sum* reperitur tamen etiam *solui*. *Cæc. apud Non. c. 10. n. 35.* Duos, & septuaginta lictores domum deportavisse, qui ductoribus hostium antea soluerint ferris. *Sallust. in fragm. l. 2. Hisp.* Neque subsidis, uti soluerat, compositis. *☞* Solere cum viro, vel muliere, est consuetudinem habere, rem habere, corpora miscere. *Plaut. Cist. 1. 1. 37.* Viris cum suis non solere prædicant. *☞* Urpatur etiam imper. *Cic. 1. de Or.* Ut in conditionibus scribi solet. *Id. pro Cluenc.* Nam quædam in collibus, ut solet, controversia patrum esset orta. ideit ut fieri solet. *☞* Præteritum *solui* usurpatum olim fuit a *Catone*, & *Enn.* teste *Varr. l. 8. de L. L.*

Solers, vel melius sollers, (ut vult *Manut. in Orsbogr.*) ertis, o. 3. *dotto*, *perito*, *הרוי*, Ger. *klug*, Gal. *fin*, *ingenieux*, Hisp. *cuerto*, *fabio*, *ἐξῆς*, *σοφιστικος*, ingeniosus, prudens, sagax. Ducunt Etymologicis ab *Osco sollus*, quod totum notat, & a Latino *avis*. *Rom. l. 4. od. 8.* Parthasius sollers nunc hominem ponere, nunc Deum. *Id. de a. r. post.* Musa lyræ sollers. *Cic. 2. de nat. Deor.* Et hæc omnia esse providæ, solertisque naturæ. *Id. pro R. Com.* Jam quo quique est sollertior, & ingeniosior, hoc docet iracundius, & laboriosius. *Sallust. in Jug. c. 96.* Syl-la sollertissimus omnium tactus est.

Solertes, feu sollertes, adv. *peritamente*, Ger. *geschehlich*, Gal. *subelement*, Hisp. *disseguemente*, *ἀχαριστικῶς*, artificioso, perite, ingenioso. *Cic. 1. de Leg.* Quam imitata ratio res ad vitam necessarias sollertes consecuta est. *Id. 2. de nat. Deor. c. 44.* Præfertim cum multis partibus sint illa perfecta, quam hæc simulata, sollertius. *Id. 6. Verr. c. 35.* Tu illius æris temperationem, tu operum lineamenta sollertissime percipis.

Solertia, vel melius solertia, æ, f. *desprezza*, *præcisa*, *prudenza*, *התכנה*, Ger. *kugheit*, Gal. *adresse*, Hisp. *solercia*, *ἀρχιγυρία*, prudentia, perspicacitas, industria. Sumitur tum in bonam partem, tum in malam. *Cic. de Sen. c. 17.* Mirari se non modo diligentiam, sed etiam solertiam ejus, a quo essent illa dimensa, atque descripta. *Id. 1. Off.* Sic homines, ac multo etiam magis natura congregati adhibent agendi, congregandique solertiam.

Soli, m. 2. Soloe, Pompejopolis, *Palesoli*, *σάλοι*, urbs Ciliciæ, maritima, a Solone condita, patria Arati Poetæ. Apud Solos tons est, qui olei vicem explet. *Plin. l. 31. c. 2.*

Sollar, aris, n. id, quo solium integitur, a *solium*, ut a *torus toral*, ab *aula aular*. *Varro apud Non. us refert Marcinum in voce Solium*: Phrygio qui pulvinar poterat pingere, soliar lævigabat.

Soliaris, re, adject. ad balnei solium pertinens. *Spartian. in Caracalla*, c. 9. Thermarum sellam soliarum architecti negant posse ulla imitatione, qua facta est, fieri.

Solicianus, a, um, adject. qui solus canit. *Marsian. Capel. l. 2.* Musæ nunc solicanæ, nunc concinentes.

Solicitatio, seu sollicitatio, onis, f. *sollicitazione*, *עצב*, Ger. *hemigung*, Gal. *sollicitation*, Hisp. *sollicitacion*, *ἀνίστασις*, incitatio, excitatio, que fit proposita spe, vel incusso metu. *Cic. in Casil. 3. c. 9.* Jam vero illa Allobrogum sollicitatio a Lentulo, cæterisque domesticis hostibus, &c. *☞* Interdum sumitur pro tristitiæ illatione, seu afflictione, quæ fit ab alio, ut ait *Donat. Ter. Andr. 1. 5.* Tot me impediunt curæ, quæ meum animum diverse trahunt, amor, hujus misericordia, nuptiarum sollicitatio.

Solicitator, seu sollicitator, oris, m. *sollicitatore*, *עצבן*, Germ. *anstrenger*, Gall. *sollicitateur*, Hisp. *sollicitador*, *ἐπιεικτής*, qui sollicitat, tentator, ut Sollicitator alienarum nuptiarum, idest qui pudiciorum matronæ conatur labefactare. *Paul. l. 1. ff. de extraordin. crim.* Sollicitatores alienarum nuptiarum, itemque matrimoniorum interpellatores. *Sen. controuv. 15.* Sollicitator matronæ.

Solicitatus, seu sollicitatus, a, um, *sollicitato*, *tenzato*. *Brut. Cic. l. 11. Fam. epist. 3.* Delectibus habitis, & pecuniis imperatis, exercitiis sollicitatus. *Liv. l. 31. c. 5.* Sollicitati milites. *Lucres. l. 2. v. 963.* Corpora sollicitata in suis sedibus. h. e. commota, perturbata.

Solicite, seu sollicitate, adv. *sollicitamente*, Germ. *vorsichtiglich*, Call. *soigneusement*, Hisp. *cuidadosamente*, *ἰμετρώδης*, cum sollicitudine, diligenter, accurate. *Ovid. l. 4. de Pon. eleg. 6.* Qui mala sollicitate nostra levatis. *Plin. l. 1. epist. 19.* Nam sollicitus custodiendus est honor. *Sen. epist. 93.* Minimum est de quo sollicitissime queritur.

Solicito, vel sollicito, as, a. 1. *sollicitare*, *עצב*, Ger. *vorsichtig machen*, Gall. *solliciter*, Hisp. *poner cuidado*, *sollicitar*, *ἀναπειράζειν*, est allicere aliqua spe, vel metu impellere, tentare, ut Sollicitare pudiciorum mulieris, Sollicitare animos militum. In veteribus libris gemino l scribitur, teste *Manut. in Orsbogr. Plin. l. 8. c. 23.* Sollicitare av. ad se. *Cic. pro Cluenc. s. 16.* Cuius servum Diogenem Fabricius ad venenum Habito dandum spe, & pretio sollicitare cepit. *Id. 4. Casil.* Pretio sperantem sollicitari posse animos egentium, atque imperitorum. *Ovid. 3. de Pon. epist. 3.* Sollicitare legitimos toros. *Sen. Controuv. 15.* Sollicitare matronam. *☞* Nonnumquam in bonam partem accipitur. *Plin. l. 4. epist. 13.* Circumplicias præceptores, quos sollicitare possimus. h. e. tentare, an docendi munus suscipere velint. *Sen. 3. de Benef. c. 11.* Sollicitare ad laborem. *☞* Interdum ponitur pro vertere, arare, quam notionem esse in hoc verbo primam, & propriam quidam dicunt, nempe

pe quia a *solum*, & *cito*. *Virg.* 2. *Georgic.* Sollicitanda tamen tellus, pulvisque movendus. *Tibul.* 1. 1. *eleg.* 7. Et teneram terro sollicitavit humum. ¶ Interdum pro navigare. *Claud. in præfat. l. 1. de vapsu Proserp.* Et rudibus remis sollicitavit aquas. h. e. movit, agitavit. ¶ Interdum pro aperire. *Ovid.* 3. *Amor. eleg.* 1. Per me decepto didicit custode Corinna liminis adstricti sollicitare torem. ¶ Accipitur quoque pro curam inicere, angere, inquietare. *Ter. Andr.* 5. 3. Cur meam senectutem hujus sollicitio amentia? *Cic. ad Q. Frat.* 1. 3. *epist.* 3. Sed me illa cura sollicitat, angitque vehementer. *Id.* 1. 16. *Fam. epist.* 17. Valeat tua me valde sollicitat. Sic sollicitare aliquem bello, *Ovid.* 5. *Fast.* ¶ Sollicitare picula dextra, apud *Virg.* 12. *Æn.* v. 403. ubi loquitur de Japide: *Ænæ* vulnus curante, est tractando experiri, an velli possint. ¶ Sollicitare teras arcu, est persequi, venari, *Ovid.* 1. *Amor. eleg.* 7. ¶ Sollicitare flamma pollice docto, apud *Cand.* 11. *Metam.* v. 170. est lyre chordas arte pulsare. ¶ Sollicitare pacem. h. e. turbare quietem. *Liv.* 1. 1. c. 21. & 1. 34. c. 16. in fin.

Sollicitudo, seu sollicitudo, onis, f. sollicitudine, *affanno*, הררר, Germ. *sorgfältigkeit*, Gal. *sollicitudo*, *foin*, Hisp. *cuydado*, *congosa*, *μαίμας*, cura, anxietas, inquietudo, quæ mentibus inhæret. *Cic.* 4. *Tusc.* Sollicitudo, ægritudo cum cogitatione. *Id.* 1. *Fin.* Et quæ ipsas sollicitudines, quibus eorum animi noctes, diesque exeduntur. *Id.* de *clar. Orat.* s. ult. Sollicitudine afficere. *Id.* 8. *Asic. epist.* 17. In sollicitudine esse. *Id.* *Fam.* 9. *epist.* 17. Afferre alicui sollicitudinem. *Id.* 1. *Fin.* Sollicitudinibus exedi. *Terent. Phorm.* 4. 1. 22. Hæc res mihi est sollicitudini. Eodem modo locutus est & *Cic. Fam.* 16. *epist.* 7.

Sollicitus, seu sollicitus, a, um, sollicitio, הררר, Ger. *sorgfältig*, Gal. qui est ea *foicy*, *foignex*, Hisp. *cuydadofo*, *congosofo*, *παιμαίματος*, inquietus, anxius, curis affectus. Construitur vel absolute. *Cic.* 2. *Fin.* Num igitur eum postea cenæs anxio animo, aut sollicito fuisse? *Id.* *Mario* 1. 7. *Fam. epist.* 3. Sollicitum autem te habebat cogitatio cum officii, tum etiam periculi mei. *Liv.* 1. 2. Sollicitumque hostem ad lucem tenere. ¶ Vel cum ablat. sine præp. *Cic.* 1. *Agr.* Sollicitam mihi civitatem suspicione, suspensam metu tradidisti. ¶ Vel cum ablat. & præp. ex. *Ter. Andr.* 1. 1. sc. 5. Labor et dolore, atque ex hoc misera sollicita est, & c. id est propter hoc, propter hanc rem. ¶ Vel cum ablat. & præp. de. *Cic. Tiron.* 1. 16. *epist.* 7. Solliciti eramus de tua valitudine mirum in modum. ¶ Vel cum ablat. & præp. in. *Quintil.* 1. 8. c. 3. Nec sum in hoc sollicitus. ¶ Vel cum ablat. & præp. pro. *Gell.* 1. 19. c. 1. Sollicitus pro anima nequissimi nebulonis. ¶ Vel cum accus. *Virg.* 1. 8. Cum clamor undique ab sollicitis vicem Imperatoris militibus sublati. ¶ Vel cum membro orationis. *Cic. Cat.* 1. 20. *Fam.* Mirifice vult sollicitus, quidnam de provinciis decernatur. ¶ Interdum ponitur pro pleno sollicitudine. *Cic. de Amic.* Omnia semper suspecta, atque sollicita sunt. ¶ Interdum pro agitato, impulsivo. *Virg.* 4. *Georg.* v. 162. Mare sollicitum stridet reudentibus undis. ¶ Interdum ponitur pro timido. *Ovid.* 5. *Fast.* Imbelles capreae, sollicitusque lepus. *Marzial.* 1. 14. *epist.* 111. Peccant securæ nimum, sollicitæque manus. id est dubiæ, & quæ aliquid frangere metuunt. ¶ Sumitur etiam active, pro eo, quod sollicitudinem injicit, sollicitudinem, & curas affert. *Virg.* 10. *Æl.* Sollicitos Galli dicamus amores. *Horat.* 1. 2. *ser. sat.* 6. Nam quis laudat Arelli sollicitas ignarus opes. ¶ Comparat. sollicitior, sup. sollicitissimus. *Plaut.* *Cic.* 1. 10. *Fam. epist.* 18. Sollicitiore certe hominem non suis contractis neminem puto fuisse. *Sen.* 1. de *brev. vitæ.* c. 15. Brevissima, ac sollicitissima ætas.

Solidamentum, i, n. firmamentum, firmitas. *Litæam. de Opif. Dei.* c. 7. Deus igitur solidamenta corporis, quæ ossa dicuntur, &c.

Solidatio, onis, f. *raffoddamento*, *fermezza*, actus solidandi. *Virruv.* 1. 5. c. 3. Solidationes ita erunt faciendæ. Loquitur *Virruv.* de fundamentis ædificiorum, quæ palustri solo extruuntur. Adde 1. 7. c. 1.

Solidatrix, icis, f. quæ solidum reddit. *Arnob.* 1. 4. Cartilago ossium solidatrix.

Solidatus, a, um, nom. ex particip. *raffidato*, firmatus, ut solidati muri, apud *Tacit.* 2. *hist.* c. 19. Facies solidata veneno, *Lucan.* 1. 8. v. 691. h. e. medicamento firmata contra putredinem.

Solide, adve. *intiermentum*, *saipus*, integre, vere, omnibus modis. *Ter. Andr.* 5. 5. Nam hunc scio me solide solum gavifurum gaudia. *Plau. Trinum.* 4. 2. 8. Hic homo solide scyphanta est. *Idem ibid.* v. 47. Id solide scio. ¶ Item firme. *Gell.* 1. 19. c. 5. Aqua solidius, latiusque concreta.

Solidesco, is, sine præt. & sup. *saldares*, רבק, Ger. *seft uverden*, Gal. *se foudet*, Hisp. *foldarse*, *saiposaxi*, solidus fio, consolidor, conglutino, coeo, *Plin.* 1. 11. c. 37. Vesica membrana constat, vulnerata cicatrice non solidescit. *Virruv.* 1. 7. c. 3. Calx solidescit.

Solidipes, edis, o. 3. *saipōtus*, quod solidos habet pedes, non bifurcatus. *Plin.* 1. 10. c. 651. Contra naturam solidipedum, aut bifurcatorum supra cuncta est murum trætus. Adde 1. 11. c. 37.

Soliditas, atis, f. *solidità*, קוק, Ger. *heffte*, Gal. *solidità*, Hisp. *firmesa*, *saipōtus*, perfectio illa, quæ aliquid integrum, & plenum est secundum omnem dimensionem, per longum, latum, & profundum, integritas, firmitas. *Cic.* 1. *Fin.* c. 6. Atomus, id est corpora individua, propter soliditatem censet in infinito inani ita terri, ut &c. *Id.* 1. de *nat. Deor.* c. 37. Speciem Dei percipi cogitatione, nec esse in ea ullam soliditatem. ¶ Ponitur & pro tota aliqua re, quæ græcè *ἀσάτης* dicitur. *Gordian.* leg. 2. (ad. Quo quisque ordine: Quoties duobus non separatim, sed pro indiviso munus inungitur, & ita ut unusquisque eorum periculo soliditatis videatur obstrictus. ¶ Soliditates a *Virruv.* 1. 7. c. 3. accipiuntur pro fundamentis, seu substructionibus calce, & tectorio firmatis, & induratis.

Soldo, as, a. 1. *saldares*, קוק, Ger. *seft machen*, Gal. *fouder*, Hisp. *foldar*, *saipōtus*, solidum, & firmum reddo, roboro, firmo, glutino. *Virg.* 1. *Georg.* v. 179. Et creta solidanda tenaci. *Plin.* 1. 28. c. 16. Lardum elixum solidat ossa tracta. *Virruv.* 1. 7. c. 1. Solum sitionibus solidare. ¶ Solidare rationes, *saldares le parais*, phrasis est *Africanis* in *Verr.* 3. c. 35.

Solidum, adv. idem quod solide, valde. *Apul.* 1. 5. A. A. At Venus irata solidum, exclamavit repente.

Solidus, a, um, *solido*, קוק, Ger. *seft*, Gal. *solide*, Hisp. *firme*, *saipōtus*, quod habet tres dimensiones, longitudinis, latitudinis, & profunditatis, plenum, integrum, nihil concavi, aut vacui habens. *Cic.* 2. de *nat. Deor.* Cumque duæ forinæ præstantes sint, ex solidis globus (sic enim *σφαῖρα* interpretari placet) ex planis autem circulus, aut orbis, qui *κύκλος* græcè dicitur. *Id.* 1. de *Divin.* Annibalæ Cælius scribit, cum columnam auream, quæ esset in tano Junonis Lacinie, auferre vellet, dubitaretque, utrum ea solida esset, an extrinsecus inaurata, perterebravisset. ¶ Sæpe accipitur pro integro, quod neque concavum est, neque ex partibus compositum, sed ex uno, eoque jure constat corpore. Sic columnas dicimus esse ex solido marmore, non quæ marmoreis tectis sunt cruitis, sed quæ ex uno contextæ sunt lapide. *Virg.* 6. *Æneid.* Tum Phæbo, & Trivie solido de marmore templa inilitum. *Id.* 3. *Georg.* In toribus pugam ex auro, solidoque ele-

phanto, Gangaridum faciam. ¶ Interdum ponitur pro duro. *Virg.* 3. *Georg.* solida glacies. *Ovid. Heroid.* *epist.* 12. Solida humus. *Stat.* 8. *Tibul.* v. 408. Solida nix. h. e. grando. *Colum.* 1. 7. c. 8. Solidior caesus. *Virruv.* 1. 1. c. 5. Solidissima structura. ¶ Translate dicitur etiam de rebus incorporeis, pro toto, integro, perfecto, quod omnibus suis partibus constat, cuique nihil est detractum. *Terent.* *Eun.* 5. 2. 32. Ut solidum parem hoc mihi beneficium. *Id. Andr.* 4. 1. 23. Nonne tibi satis esse hoc visum solidum est gaulium? *Horat.* 1. 1. od. 1. Nec partem solido demere de die. *Cic. pro Rab. Posth.* c. 17. Ita bona veniant, ut solidum suum cuique solvatur. h. e. integrum. *Paul.* 1. 26. ff. de *usu*, & *usufr.* &c. Quo extincto solidam proprietatem ad legatarium voluit pertinere. h. e. plenum non deducto usufructu. ¶ Item pro vero, sincero. *Cic.* 1. *Fin.* Nisi nescio quam illam umbram, quod appellant honestum, non tam solido, quam splendido nomine. *Id. ibid.* In quibus nulla solida utilitas, omnique puerilis est delectatio. *Plin.* 1. 7. c. 40. Quo femel recepto, solida felicitas non est. ¶ In solidum aliquid promittere dicuntur plures debitores, fideiussorese, quorum unusquisque se rei totius debitorem, fideiussorem constituit. *Julian.* 1. *res.* ff. de *duobus reis*. Quia non fuerat adjectum, singulos in solidum spondisse. *Ulpian.* 1. *his verbis*, cod. *tit.* Eum, qui absens fuerit, non teneri, præsentem autem in solidum esse obligatum. *Jabot.* 1. 2. od. *tit.* Ipso jure, & singulis in solidum debetur, & singuli debent. ¶ In solido esse, vel locare, est in tuto esse, vel ponere. *Sen.* 3. de *benef.* c. 4. Præsentia bonanondum in solido sunt: potest illa casus aliquis incidere. *Virg.* 11. *Æn.* v. 427. multos alterna revivens Lufit, & in solido rursus fortuna locavit. ¶ Solida rationes, *partite saldate*. *African.* in *Verr.* 3. c. 36.

Solidus, i, m. *ἀδάκρυτος*, nummus aureus, justus, ac sui ponderis, ita dictus, quia integer, ad discrimen aureorum dimidiatorum, & tertiariorum, qui semisses, ac tremisses appellati sunt. *Lamprid.* in *Alexand.* c. 39. Condari eos iussit, & tremisses tantum, solidoque formati. *Psalm.* 1. 47. ff. de *manumissis testam.* Viginti solidos a singulis hominibus interendos esse hæredi.

Soliter, ra, rum, *ἀλίσφατος*, quod Solem fert, sive continet. *Senec. Herc.* *Oer.* v. 159. Aut qui soliteræ suppositus plagæ Vicino Nabathæ vulnera dirigit.

Soliferreum, seu soliferreum, i, n. *ἀδάκρυτος*, genus teli, ab *Osco solus*, id est totus, & a *ferro*, quod totum sit ferreum. *Fest.* in *Solitanilla*: Quia solum *Osce* totum, & solidum significat: Unde tela quædam soliteræ vocantur tela ferrea. *Liv.* 1. 34. c. 14. Ut emissis soliteræis, salaricifque gladios strinxerunt.

Solituga, v. Solipuga.

Soligenæ, v. com. 1. *ἡλιγενής*, qui ex Sole genitus est. *Valer.* 1. 5. *Argon.* v. 317. Nec tanta tellitit, Soligenam Ætem media regnare sub Arcto.

Soliloquium, ii, n. *soliloquio*. *Augustin.* 1. 2. *Soliloq.* c. 7. ad fin. Hujusmodi fermocinationes, quoniam cum solis nobis loquimur, soliloquia vocari, & inscribi volo, novo quidem, & fortasse dæro nomine, sed ad rem demonstrandam satis idoneo.

Solinna, v. f. inf. maris *Ægæi*, in sinu *Pagafico*. *Plin.* 1. 4. c. 12.

Solinates, m. 3. pop. *Italæ*, in Umbria. *Plin.* 1. 3. c. 14.

Solino, as, a. 1. idem ac consulo, apud veteres. *Fest.*

Solinus, i, m. C. *Julius Solinus*, patria *Ægyptius*, ut Eruditus quibusdam videtur (peregrinum certe fuisse, non Romanum, satis indicat affectus ejus stylus, incomptaque locutio) scripsit librum de variis rebus memorabilibus, qui Polyhistor inscribitur, in quo multa ab aliis Scriptoribus excerptis, præsertim a *Plinio*. Extat etiam fragmentum carminis de variis piscibus. Quo tempore vixerit non satis constat. Posteriorem *Alexandro Mammæ* fuisse contendit *Salmasius*, qui luculentam in eum commentaria edidit.

Solipuga, seu Solipunga, v. genus bestiarum maleficæ, id est phalangium cantaridi simile. *Gloss.* vetus *Solipunga*, *ἡλιγενής*, *μαίας εἶδος*, id est heliocentris, muscæ genus, Sphalangium, musca venenata. *Plinius* ait esse genus formicarum. *Solinus* dicit, araneorum formam habere. Invenitur in leguminibus, ut *Nicanter*, & *Plinius* prodidere. *Festus* ita scribit: Solipunga genus bestiarum maleficæ, quod acris, concitatusque fit fervore Solis, a quo nomen traxit. Alii deducunt a *solum*, quæ notat plantam pedis, & a *pungo*. Lexicographi legunt *Solifuga*, definiunt genus formicæ venenatæ, afferunt, dictam esse a fugiendo Sole. *Aufhor* *Thes.* L. L. in *Solpuga* rationem affert. Solpuga, inquit, genus formicarum venenatum, quod a fugiendo Sole solifuga etiam nominatur. Concitatur enim acris fervore Solis, ideoque eum fugit, quantum potest. *Plin.* 1. 22. ad fin. Et leguminibus innalescentur bestiarum venenatæ, quæ manus pangunt, & vitæ periculum afferunt, folipugarum generis. Al. leg. *Solifugarum*. *Id.* 1. 8. c. 29. Citra *Cynamolgos* *Æthiops* late deserta regio est a scorpionibus, & solipugis gente sublatâ. Al. leg. *solpugis*. *Id.* 1. 29. c. 4. Est & formicarum genus venenatum; Solipugas *Cicera* appellat, salpugas *Bætica*.

Solis gemma dicitur quædam colore candido, & ad speciem Solis in orbem fulgentes spargens radios. *Plin.* 1. 37. c. 10.

Solis Fons, *Hammionis Fons*, *Cauzaron* di *Mahoma*, fons intra *Marmaricæ* solitudines, ubi *Jovis Hammionis* oraculum, a Memphis in *Ægypto* itinere 12. dierum. ¶ Item fons in regione *Troglodytarum*, qui circa meridiem dulcis, & frigidus est, circa mediam noctem amarus, & fervens. *Plin.* 1. 2. c. 103.

Solis mensa, *Ital. Paese della Cucagna*, Gall. *pays della Cocagne*, Hisp. *Tierra di Mogolloni*, Bel. *luy Læckerlande*, Ger. *Sebler aussenlands*, locus *Æthiopiæ*, in *Meroe* inf. quem semper novis epulis instructum fabulantur. Proverbialiter dicitur de opulentiorum hominum domibus, quæ omni rerum copia ubertim altitudi, & inopum alimentis expolitæ sunt. *Cal.* *Rad.* 1. 6.

Solilitium, seu solistimum tripodium, dicebatur, cum in auspiciando efcæ ex ore pulli decidebat, quod prosperum auspicius erat. *Cic.* 1. de *Div.* c. 15. Nam nostri quidem Magistratus auspiciis utuntur coactis. Necessè est enim, ossa objecta cadere frustum ex pulli ore, cum pascitur. Quod autem scriptum habetis, avi tripodium fieri, si ex ea quid in solum ceciderit: hoc quoque, quod dixi coactum, tripodium solilitium dicitur. *Id.* 1. 2. c. 34. Cum igitur ossa jam cecidit ex ore pulli, tum auspicianti tripodium solilitium nuntiant. *Liv.* 1. 10. c. 40. Nam cum pulli non pascerentur, pullarius auspicius mentiri ausus, tripodium solilitium Consuli nuntiavit. *Plin.* 1. 10. c. 21. de *gallis galinaceis*. Horum sunt tripodia solistima. ¶ Est hæc vox a *solum*, h. e. terra, ut ex verbis *Ciceronis* allatis colligitur: quidam tamen *Etymologi* malunt deducere ab *Oico sollus*, h. e. totus, atque hac ratione duplici // scribunt.

Solitaneæ cochleæ, genus cochlearum in *Africa*. Fortasse iis nomen est a *solus*, *disicus*, propter magnitudinem. Aliqui censent dictas esse a quodam loco *Atricæ*. *Varr.* 1. 3. de *R. R.* c. 14. Nam & valde amplæ sunt quædam ex *Africa*, quæ vocantur *Solitaneæ*, ita ut earum calices quadrantes octoginta capere possint. *Plin.* 1. 30. c. 6. Laudatissimæ autem sunt cochleæ *Atricæ*, ex his *Solitaneæ*.

Solitanus, a, um', adject. a folitus, folito, confasto. Theod. Priscian. l. 3. c. 1. Solitanum libellum conficere. Marcell. Empir. c. 20. Solitani stomachi dolores.

Solitarus, a, um, folitatio, בורר, Ger. einsam, Gal. folitaire, Hisp. folitario, μωραχης, qui solus vivit, ut Homo solitarius, qui celebratam, hominumque frequentiam odit, solitudineque, & secessu oblectatur. Cic. 2. Off. c. 11. Ergo etiam solitario homini, atque in agro vitam agenti opinio iustitiae necessaria est. ¶ Ponitur etiam pro solus, sine alterius consortio. Cic. 2. de nat. Deor. Omnem enim naturam necesse est, quae non solitaria sit, neque simplex, &c. Id. de Amic. c. 23. Sic natura solitarium nihil amat, temperque ad aliud, tanquam adminiculum, annititur.

Solitas, atis, f. idem ac solitudo, a solus. Aelius apud Non. c. 2. n. 803. Tum solitatem memoras, formidas tibi. Apul. in Apol. Solitatem deligere.

Solitautilia, rum, n. solemaia apud Romanos sacrificia, in quibus tria immolabantur animalia, aries, verres, & taurus, ita dicta ab Olco solus, quod totum significat, & a τωστος, taurus, qua notat δειπν, idest partem illam, quae est inter podicem, & scrotum. Nomen ex eo impositum est, quod his sacrificiis solida, h. e. non castrata hostiae praebentur. Fest. Solitautilia hostiarum trium diversis generis immolationem significant, tauri, arietis, verris, quod omnes ex solida, integreque sunt corporis. Atque harum hostiarum omnium immolati sunt tauri, quae pars scilicet cadit in castratione. Glossae veteres: Solitautilia, Soluta in suis, κατ'ε, & τωστος. ¶ Pro solitautilia legitur & suovetaurilia, composita voce ex suo, ovae, & tauri, ut notat Quintil. l. 1. c. 5. & Var. l. 2. R. R. c. 1. & tortasse illud solisaurilia, quod a festo affertur, ex suovetaurilia depravatum est; quod nonnulli Critici opinati sunt. Liv. l. 1. c. 44. Ibi instructum exercitum omnem suovetaurilibus lustravit: idque conditum lustrum appellatum, quia in censendo finis factus est. Tac. 4. Hist. c. 53. Lustrata suovetaurilibus area, Jovem, Junonem, Minervam precatus &c. Adde 6. Ann. c. 37.

Solite, adv. remotis arbitris, sine socio. Plaut. Amph. 1. r. 131. Ubi sunt isti scortatores, qui solite inveni cubant. Alii solite interpretantur de more. Alii rectius leg. qui suis inveni cubant.

Solito, as, n. σωλις, frequenter soleo. Gel. l. 7. c. 1. Scipionem Africanum solitavisse noctis extremo, priusquam diluculet, in Capitolium ventitare.

Solitudo, inis, f. solitudine, deserto, סוּדוּר, Ger. einede, Gal. desert, Hisp. desierto, soledad, ερημια, locus, ubi unus, vel nullus habitat, locus desertus, recessus, secessus, cui locus frequens opponitur. Cas. l. 6. B. G. c. 22. Civitatibus maxima laus est, quam latissimis circum se vastatis finibus solitudines habere. Cic. 7. Ver. Si in aliqua desertissima solitudine ad saxa, & ad scopulos haec conqueri, & deplorare vellem. Id. 1. Off. Aliter ampla domus dedecori domino saepe fit, si est in ea solitudo. Id. in Brut. c. 63. Quod erat ab Oratoribus quaedam in foro solitudo. ¶ Translate dicitur etiam de personis, pro orphanitate, viduitate, eo statu, in quo aliquis neminem habet, qui se defendat. Cic. 3. Ver. c. 58. Ut illorum solitudo, & pueritia quam firmissimo praesidio munita sit. Id. pro Cae. Qui iandiu Caeniense viduitate, ac solitudine aletur. Idem pro Quintil. Quod si tu iudex nulla praesidio fuisse videre contra vim, & gratiam solitudinis, atque inopiae. ¶ Item pro luctu, & fordibus, quae ex nimia quadam tristitia, & merore, anxietateque contrahuntur. Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 4. Si tuam solitudinem, communemque calamitatem nemo despexerit.

Solitus, a, um, solito, σωλις, σωλις, consuetus, a soleo. Ovid. 1. Fasti. Tertia quae solito tempore bruma retert. ¶ Uirpatur etiam in ablativo sine nomine substantivo, cum nominibus comparativis, & cum adverbis gradus comparativi. Ovid. 2. de Art. Tu neque subiectus, solito neque blandior esto. Liv. l. 25. Keate visus Sol rubere solito magis, sanguineoque similis.

Solivagus, a, um, φιλίππου, σιδερος, qui solus vagatur. Cic. 5. Tusc. c. 13. Alias volucres caelo frui libero: serpentes quasdam, quasdam esse gradientes, earum ipsarum partim solivagas, partim congregatas. Id. de Univ. c. 6. Carolge solivago, & volubili, & in orbem incitato complexus est. idest, quod per se movetur. Id. 1. Off. c. 44. Solivaga cognitio, & jejuna videtur.

Sollum, ii, n. follio, Σπινος, fella regia, in qua Reges jus dicentes sedebant. Virg. 11. Aen. v. 301. Praefatus Divos Sollio rex inhi ab alto. Et 7. Aen. folio medius confedit avito. ¶ Per Synecdochen ponitur pro fella quacunque, ut pro illa, in qua Jurisconsulti jus respondent. Cic. 1. de Leg. c. 3. Quo minus more patrio, sedens in folio, consulentibus responderem. ¶ Hinc Annus sollitalis, idem est ac solaris. Serv. in illud. Aen. VI. 1. & quem dederat cursum fortuna, peregi. Tribus humana vita continetur. Natura, cui ultra centum, & viginti sollitales annos concessum non est, &c. ¶ Herba sollitalis est, quae Solem spectat, cujus plures sunt species, heliotropium, condurdon, &c. Aliqui dicunt autem sollitio, quod respicit sollitia, seu circulos tropicos. Plaut. Pseud. l. 1. 36. Quasi sollitialis herba pauliper fui. Repente exortus fum, repentino occidi. Alludit ad naturam heliotropii, quod Sole exiilente super terram floret, occidente contrahitur. Calvus sollitalem interpretatur vitae brevis, putaque probabilius esse, Plantum univermum herbas intellexisse, vel flores uno tantum perseverantes die, aut spatio profus minimo. Plin. l. 26. c. 5. Condurdon, herba sollitialis, flore rubeo suspensa in collo, comprimere dicitur Strumas.

Sollitium, ii, n. sollitio, Ger. sonnenvuend, Gal. sollitee, Hisp. solliticio, ελη τροπη, Solis statio, idest regio illa caeli, ad quam cum Sol pervenit, nec progreditur, nec regressus; item tempus, quo dies in eadem quantitate consistunt, nec crescent, nec decrescunt. Singulis annis duo sollititia sunt, unum aestivum, alterum hyemale. Sunt enim duo tropici, aestivus, & hybernus. Aestivus est, per quem Sol paulo post Idus Junias, transmittens, ut ajunt, octavam partem Cancris, sollitium aestivum facit, quo tempore remeare incipit ad inferiores circulos. Hybernus est, per quem Sol octavam Capricorni partem transmittens, sollitium hybernum facit, quo tempore altiores incipit circulos petere, paulo post dimidium mensis Decembris. Colum. l. 7. c. 3. Magis ad rem pertinet, ut ante aestivum, quam hybernum sollitium convalescat. ¶ Plerumque sollitii nomine significatur aestivum; hybernum autem sollitium bruma vocatur. Var. l. 5. de L. L. Alter motus Solis est, alter Caeli, quod movetur a bruma ad sollitium. Es paulo post: Cum venit in medium spatium inter brumam, & sollitium. Cic. 2. de nat. Deor. esp. 7. Aut, tot rebus ipsis se immutantibus, Solis accessus, discessusque sollitibus, brumisque cognoscit? Virg. 1. Georg. v. 100. Humida sollititia, atque hyemes orate serenas.

Sollibilis, le, adject. solubile, qui solvi facile potest, ut caro sollibilis, Prudent. in Rom. v. 507. sollibilis pons, Ammian. l. 16. c. 8. ¶ Item qui facile solvit, ut sollibilis aer, apud Cal. Arelarian. Acut. 2. c. 37.

Sollum, i, m. fuole, σωλις, ετινεδου, omne id, quod sustinet, & aliquid rei

nos neque solæcismum, neque barbarismum apud Graecorum idoneos adhuc invenimus. Nam sicut βιβλιος, ita σωλιος dixerunt. Nostri quoque antiquiores solæcismum facile, solæcismum, haud scio, an unquam dixerint. Quod si ita est, neque in Graeco, neque in Latino solæcismum probe dicitur. Quintil. l. 1. c. 5. Solæcismus est in oratione comprehensionis unius sequentium, ac priorum inter se inconveniens positio. ¶ Fit quatuor modis, vel adiectione, ut Scribo cum calamo, pro Scribo calamo: vel detractio, ut Eo forum, pro in forum: vel transmutatione, ut Autem non habuit, pro Non autem habuit: vel immutatione, ut Stulti grave ferunt ves aduersas, pro graviter, V. Grammaticos. ¶ Urbane Juven. fac. 6. Solæcismum liceat tecisse marito. Martial. l. 5. epigr. 99. Unus cum litis, duo, Calliodore, sedetis: Surge, solæcismum, Calliodore, facis.

Solæcista, æ, m. σωλακιστης, qui solæcismos loquitur. Hieronym. l. 3. in Rufin. c. 3. Et te in omnibus nequaquam solæcistam, ac barbarum, sed mendacem, subdolum, impudentem esse convincam.

Solæcum, i, n. idem quod solæcismus. V. Gell. in voce præced.

Solon, onis, m. σωλων, vir Atheniensis, vel, ut alii tradunt, Salaminius, unus ex Sapientibus Graeciae, peritus Politicæ, & Legum ferendarum, qui Atheniensibus leges dedit, post Codri mortem, annumque ordinavit, ac mensis. Pistrato per tyrannidem Athenas occupanti sponte cessit, variaque urbes peragravit, tandemque in Cypro insula mortuus est. Laudatur passim a Scriptoribus tanquam iustissimus. Juven. sat. 10. v. 174. Et Cræsus, quem vox iusti facunda Solonis, &c.

Solor, aris, d. 1. consolare, סולר, Ger. rösteln, Gal. consoler, Hisp. consolar, εγγυασθαι, consolationem affero. Cic. in Vatin. Antonium hac una re miseriam suam solatur. Virg. 5. Aen. Quos bonus Aeneas dicit solatur amicis. Ovid. 2. Fasti. Hinc pater, hinc conjux lacrymas solatur. ¶ Translate usurpatur extra merorem, pro levare, sublevare, recreare. Virg. 1. Georg. v. 159. Concessitque famem in sylvis lolabere quercu. Tacit. An. 16. c. 13. Cladem Lugdunensem quadragies festertio solatus est princeps. ¶ Partic. solandus passiva significatione. Ovid. 5. Trist. eleg. 4. Solandus cum simul ipse foret.

Solox, ocis, f. proprie ovis non tonsa, ab Olco sollus, hoc est totus, folioidus, quia pecudes integræ, ac cum tota lana, utpote intonsæ, sacrificiis afferbantur. Fest. Solox, lana crassa; & pecus, quod passim facitur non tectum. Titinnius in Barathro, Ego ab lana soloci ad purpuram data. Et Lucill. Pascali pecore, ac montano, hirtio, atque soluce. ¶ Sumitur etiam, ut in Festi verbis vidimus, pro lana crassa. Tertull. de Pall. c. 3. Endromidis solocem aliqua multitudo lytheli exstruxit. Symmach. l. 1. ep. 1. Quare elaboratam soloci filio accipie cantilemam.

Solpuga, V. Solipuga.

Solsequium, ii, n. girasole, περισσπικου, herba solaris, ita dicta, quia Solem sequitur, vel quia aestivo solstitio floret. Apul. de herbis, c. 49.

Sollitialis, & le, o. 3. sollitiale, Germ. zur zeit der jennem vrede, Gal. solliticial, Hisp. solliticial, τροπικη, quod ad sollitium pertinet. Cic. 3. de nat. Deor. Cur se Sol reterat, nec longius progreditur sollitii orbem, itemque brumali. h. e. Tropico Cancris, & Capricorni, in quibus sollititia sunt. Id. 1. Tusc. c. 39. Ex his igitur, hora octava, quæ mortua est, procreta ætate mortua est, quæ vero occidente Sole, decrepita, eo magis, si sollitiali die. Plin. l. 2. esp. 11. Item quia circa sollitiale circulum habitantium meridie ad Septentrionem umbræ cadant, ortu vero ad Occasum. Sollitiale circulum vocat il tropico del Cancro, quia in eo sollitium aestivum fit. Vide eund. ib. c. 70. ¶ Sollitialis plaga est ea caeli pars, ubi est ortus aestivus. Nam a sollitium dicitur, sollitium vero est ελη τροπη, idest conversio aestiva, ut Glossæ veteres docent. Solin. c. 38. Qua sollitialis plagæ obvia est. ¶ Morbus sollitialis, idem est ac fibrilis, morbus nimirum ex inflammatione membranarum cerebri cum corporis totius siccitate, quae hujusmodi morbum vehementer Solis ætus tempore sollitii, vel etiam diebus Canicularibus solet afferre imprimis pueris. Aliqui intelligunt morbum subitaneum, qui ex subversione sensuum provenit. Ut enim cum Sol ad primam Cancris partem venit, & sollitium aestivum facit, plurimæ sunt mutationes, ex. gr. ex vino optimo fit vappa, ita etiam tunc hominum sensus nonnullorum avertuntur. Plaut. Trin. a. 2. sc. 4. Nemo extat, qui ibi sex menses vixerit: ita cuncti sollitiali morbo decidunt. ¶ Spina sollitialis, genus spinæ, ita dictum, quia sollitio provenit, vel floret. Colum. l. 2. c. 18. Alias per ver evellamus, ut intuba, ac sollitiales spinas. ¶ Acini sollitiales, qui sollitio pereunt. Plin. l. 14. c. 16. Acinorum labruscæ pars æstu moritur prius, quam reliqui, qui sollitiales dicuntur, univervi nunquam maturefcunt. ¶ Fr- si vero sollitialis a sollitio deducitur, tamen in hac voce saepe Sollis tantum significatio attenditur, & accipitur pro solaris. Liv. lib. 1. Desuntque dies solidi anno, qui sollitiali circumagitur orbe. idest solaris. ¶ Hinc Annus sollitialis, idem est ac solaris. Serv. in illud. Aen. VI. 1. & quem dederat cursum fortuna, peregi. Tribus humana vita continetur. Natura, cui ultra centum, & viginti sollitales annos concessum non est, &c. ¶ Herba sollitialis est, quæ Solem spectat, cujus plures sunt species, heliotropium, condurdon, &c. Aliqui dicunt autem sollitio, quod respicit sollitia, seu circulos tropicos. Plaut. Pseud. l. 1. 36. Quasi sollitialis herba pauliper fui. Repente exortus fum, repentino occidi. Alludit ad naturam heliotropii, quod Sole exiilente super terram floret, occidente contrahitur. Calvus sollitiale interpretatur vitæ brevis, putaque probabilius esse, Plantum univermum herbas intellexisse, vel flores uno tantum perseverantes die, aut spatio profus minimo. Plin. l. 26. c. 5. Condurdon, herba sollitialis, flore rubeo suspensa in collo, comprimere dicitur Strumas.

Sollitium, ii, n. sollitio, Ger. sonnenvuend, Gal. sollitee, Hisp. solliticio, ελη τροπη, Solis statio, idest regio illa caeli, ad quam cum Sol pervenit, nec progreditur, nec regressus; item tempus, quo dies in eadem quantitate consistunt, nec crescent, nec decrescunt. Singulis annis duo sollititia sunt, unum aestivum, alterum hyemale. Sunt enim duo tropici, aestivus, & hybernus. Aestivus est, per quem Sol paulo post Idus Junias, transmittens, ut ajunt, octavam partem Cancris, sollitium aestivum facit, quo tempore remeare incipit ad inferiores circulos. Hybernus est, per quem Sol octavam Capricorni partem transmittens, sollitium hybernum facit, quo tempore altiores incipit circulos petere, paulo post dimidium mensis Decembris. Colum. l. 7. c. 3. Magis ad rem pertinet, ut ante aestivum, quam hybernum sollitium convalescat. ¶ Plerumque sollitii nomine significatur aestivum; hybernum autem sollitium bruma vocatur. Var. l. 5. de L. L. Alter motus Solis est, alter Caeli, quod movetur a bruma ad sollitium. Es paulo post: Cum venit in medium spatium inter brumam, & sollitium. Cic. 2. de nat. Deor. esp. 7. Aut, tot rebus ipsis se immutantibus, Solis accessus, discessusque sollitibus, brumisque cognoscit? Virg. 1. Georg. v. 100. Humida sollititia, atque hyemes orate serenas.

Sollibilis, le, adject. solubile, qui solvi facile potest, ut caro sollibilis, Prudent. in Rom. v. 507. sollibilis pons, Ammian. l. 16. c. 8. ¶ Item qui facile solvit, ut sollibilis aer, apud Cal. Arelarian. Acut. 2. c. 37.

Sollum, i, m. fuole, σωλις, ετινεδου, omne id, quod sustinet, & aliquid rei

Sollum, i, m. fuole, σωλις, ετινεδου, omne id, quod sustinet, & aliquid rei

Sollum, i, m. fuole, σωλις, ετινεδου, omne id, quod sustinet, & aliquid rei

Sollum, i, m. fuole, σωλις, ετινεδου, omne id, quod sustinet, & aliquid rei

Sollum, i, m. fuole, σωλις, ετινεδου, omne id, quod sustinet, & aliquid rei

Sollum, i, m. fuole, σωλις, ετινεδου, omne id, quod sustinet, & aliquid rei

Sollum, i, m. fuole, σωλις, ετινεδου, omne id, quod sustinet, & aliquid rei

Sollum, i, m. fuole, σωλις, ετινεδου, omne id, quod sustinet, & aliquid rei

Sollum, i, m. fuole, σωλις, ετινεδου, omne id, quod sustinet, & aliquid rei

rei subiacet, fundamentum, sustentaculum. *Caf. l. 1. B. G.* Et demonstrant, ubi præter agrum solum nihil esse reliqui. hoc est præter fundum agri. *Id. l. 7.* Fossam pedum viginti latam directis lateribus duxit, ut ejus solum tantundem pateret, quantum summa labra distabant. *Cic. pro Balb.* Vos mutæ regiones impioro, & foia terrarum ultimarum. ¶ Speciatim solum pro terra ponitur. *Cic. in Rull.* Quod solum tam exile, & macrum est, quod aratro perfringi non possit? *Vellej. l. 2. c. 4.* Numantiam solo æquare, *smantellare.* ¶ *Solum vertere,* est exiliu wau-fa domicilium mutare. *Cic. pro Cæc.* Qui volunt pœnam aliquam subterfugere, aut calamitatem, eo solum vertunt. *Liv. l. 3.* Collegæ eorum exiliu causa solum verterunt. ¶ Item pro planta pedis, quam vulgo soleam vocant, quæ callosa sit, & dura discalceatis. *Lucret. l. 1. v. 925.* Avia Pieridum peragro loca nullius ante Trita solo. *Cic. 5. Tusc. c. 32.* Mihi amicus est Scythicum tegmen, calcementum solorum callum, cubile terra. ¶ Item pro solea calcementum est corio. *Plaut. Bacch. a. 2. f. 3.* Qui habeat auro suppacum solum. *Martial. l. 9. ep. 75.* Et mordere luto putre, vetusque solum. ¶ Item pro mensa. *Fig. 7. Æn.* Et Cereale solum pomis agrestibus augent.

Solum, adv. *folamente,* פל, Ger. *pour aller,* Gal. *seulament,* Hisp. *folamente,* פלוס, tantum, tantummodo. *Cic. in Philip. 2. c. 32.* Non nuntiationem solum habemus. *Idem a. de Leg.* De una re solum distident, de cæteris mirifice congruunt. *Id. 2. de Orat.* Tantum incendium non oratione solum, sed multo etiam magis vi, & dolore, & ardore animi concitatur.

Solummodo, adverb. *folamente,* idem quod solum, tantummodo. *Plin. l. 34. c. 8.* Unum solummodo Zenonis statuam. *Quintil. Declam. 274.* Sed non hoc solummodo erit. *Ulpian. l. 9. ff. tit. 2. leg. 23.* Pretii solummodo æstimationem fieri.

Solvio, is, solvi, solutum, a. 3. *sciogliere, slegare,* פל, Ger. *auffbinden, aufheben,* Gal. *saudre, delier,* Hisp. *desater, λύω, διαλύω,* quod ligatum est, a vinculis libero, enodo. *Virg. 7. Æn.* Solvite crinales vittas, capite Orgia mecum. ¶ Solvete etiam dicuntur, qui navi vehuntur, cum solum tunc, quo retinetur, recedunt. In hac vero significatione usurpatur vel absolute. h. e. sine accusat. sed tamen femper accus. *navem,* vel *funem* subintelligitur. *Cic. l. 16. Fam. ep. 9.* Nos eo die cœnati solvimus. *Idem 3. Off.* Si idem fiat, complures mercatores Alexandria solvissent. *Caf. l. 4. B. G.* Naves ex superiori portu leni vento solverunt. ¶ Vel cum accus. *Caf. l. 1. B. C. c. 28.* Pompejus sub noctem naves solvit. ¶ Translate funitur pro liberare quocunque modo, cum ablat. sine præp. ut Solvere obsidione, Solvere animum curis, metu, religione, Solvere legibus. *Virg. 1. Æn.* Solvite corda metu, Teuceri, secludite curas. Aliqui legunt *corde metum.* *Cic. pro Cæc.* Ut religione civitas solvatur. *Idem 11. Phil.* solvi legibus. ¶ Item pro purgare. *Ovid. l. 1. Fast.* Ipsum quoque Pelæa Phoci cæde per Æmonias solvit Acastus aquas. ¶ Item pro auferre, tollere, removere. *Tac. h. 4. Ann. c. 24.* Primo sui ingressu solvit obsidium. ¶ Item pro laxare, relaxare, onere levare. *Plin. l. 14. c. 18.* Thasiam unam Ægyptus vocat apud se prædilectam, quæ solvit alvum. Sic solvere ventrem, apud *Col. l. 9. c. 13.* ¶ Hinc solvere animum, & solvere aliquid, *sollevare, vicecare.* *Mart. l. 9. ep. 28.* Qui spectatorem potui fecisse Catonem; Solvete qui Curios, fabriciorumque graves. *Horat. l. 2. sat. 6.* qui tamen arcum solveter hospitis animum. ¶ Item pro aperire. *Brut. Cic. l. 11. Fam. ep. 10.* Ergastula solvendo, omnemque genus hominum arripiendo, satis inagnum numerum videtur efficisse. *Col. l. 6. c. 14. de vena:* Deinde, cum ad ictum intumuit, cultello solvitur. *Nep. in Annib. c. 11.* Solvete epistolam. ¶ Item pro discutere. *Cels. l. 2. c. 6.* Nisi febris accessit eo tempore, quo ebrietas solvi debet. *Virg. 4. Æn.* Solvete pudorem. ¶ Item pro explanare, diluere, respondere iis, quæ obijciuntur. *Quintil. l. 2. c. 18.* Nec enim positum a se argumentum solvit Orator. ¶ Item pro mollem, & tenerum facere, mitiorem reddere. *Plin. l. 2. c. 39.* humor in liquorem solutus. *Horat. l. 1. od. 4.* Solvitur acris hyems grata vice veris, & Favoni. ¶ Et quoniam qui pecuniam, vel aliud alicui debent, quodammodo obligati sunt creditori, solvere etiam accipiunt pro debitum reddere, debita pecuniam creditori numerare, *pagare.* In hac significatione est tertii ordinis, & præter accusativum pretii, & dativum personæ exigat ablat. rei cum præp. *pro.* Sed tamen interdum aliqui ex his casibus omittitur. *Cef. l. 1. B. G. c. 1.* Militibus pecuniam pro his rebus solvit. Al. *leg. dissolvit.* *Cic. Att. l. 1. ep. 2.* Misimus, qui pro vestura solveret. *Idem in Ver. 5.* Pro quo frumento pecunia soluta non est. ¶ *Solvare ab aliquo,* est a quoquam acceptam pecuniam creditori numerare. *Cic. Att. l. 7. ep. 17.* Frater laborat, ut tibi quod debet, ab Egnatio solvat. ¶ *Solvare aliquem,* est illi satisfacere, pecunia reddita eum dimittere. *Plaut. Bacch. 4. v. 136.* Ego ad forum autem hinc ibo, ut solvam militem. ¶ *Ad denarium solvere,* est ad denarii rationem, seu universo debito ad hanc monetæ (peciem) redactio. *Cic. pro Quintil. c. 4.* Decidis, statuisque tui propter necessitudinem, quæ tibi cum Scapulis est, quid iis ad denarium solveretur. ¶ *Ad diem solvere,* est die statuto. *Cic. Att. l. 16. ep. 16.* Ut pecuniam reliquam Buthroti ad diem solverent. ¶ *Solvendo esse,* vel *non esse,* est posse, vel non posse satisfacere pro ea re, pro qua obligati sumus. *Cic. 2. Phil.* Tu nec solvendo eras. *Id. 2. Off.* Ne videatur non tuisse solvendo. *Vitruv. l. 10. c. 6.* dixit. Ad solvendum non esse. ¶ Sumitur etiam pro satisfacere de quacunque re. *Ter. Adelph. 2. 1.* Neque tui verbis unquam solves, quod mihi re maleceteris. *Cic. pro R. Am. c. 8.* Qui nondum etiam paterno lueri iusta solvisset. *Id. in Phil. 3.* Vota, quæ nunquam solveret, nuncupavit. Sic fidem solvere. *V. Fides.* ¶ Solvi interdum est mori. *Senec. ep. 10.* Nobis solvi, perire est. *Flor. l. 4. c. 11.* Admotis ad venas serpentibus, quali fomno soluta est. *Petron. in Satyr.* Solvi inedia. ¶ Solvere vitam alicui, *amazzare.* *Propert. l. 2. eleg. 10. (al. 7.)* Figit certantes, atque hanc mihi solvite vitam. ¶ Solvi luctu, apud *Virg. 2. Æn.* & solvi in lacrimas, apud *Lucan. l. 8. disrui in pianto.* ¶ Solvi xilu, *indebolis, dal troppo calore.* *Ovid. 2. de ars. am.* ¶ Solvere in Venere corpora, *abbandonarsi alla lussuria, einfachbirsi.* *Virg. 4. Georg.* ¶ Solvere operam, interdum est facere tacere, & solvere rem divinam, quæ debebatur. Operari enim verbum est in sacris frequentissimum. *Afran. apud Non. c. 12.* Solvo operam Dianæ. ¶ A Poetis usurpatur per u vocalem, & syllabis distinctis per Diæren *Tibull. l. 4. cl. 5.* Nulla queat posthac quam soluisse dies.

Solus, a, um, solo, פל, Ger. *allein,* Gal. *seul,* Hisp. *solo, sólo,* unicus, incomitatus. Usurpatur vel absolute. *Cic. 3. Off. c. 10.* Cui cum visum esset utilius solum se, quam cum altero regnare. *Id. 3. Verr.* Quod a nobis novem solis diebus Prima actio sui iudicii transacta sit. ¶ Vel cum gen. aut acc. cum præp. *inter,* aut abl. cum præp. *Cic. 3. de Or. de Stoicis:* Solt ex omnibus eloquentiam virtutem, ac sapientiam esse dixerunt. *Plin. l. 9. c. 17.* Solus omnium accipenter squamis ad os versis, contra aquas natando meat. ¶ Aliquando jungitur cum *unus.* *Cic. de Arusp. resp. c. 7.* Uno illo solo antitide sacrorum diffidente. *Id. in Pison. c. 40.* Cives R. te unum, solum suum deprecatorum

venisse fenerunt. ¶ Interdum ponitur pro solitario, deserta. *Ter. Andr. 2. 4.* Venit melitatus alicunde ex solo loco. *Cic. 1. de Divin.* Cum in locis solis mestus errares. ¶ Genitivum *facit solius,* olim etiam *soli, sole, soli,* quemadmodum & in dativo. *Ter. Eun. 5. 6. 2.* Mihi solæ ridiculo tuit. *Cato in Orig. apud Priscian. l. 6.* Soli Lucii Manlii beneficium gratum tuit.

Solite, adv. *solitamento, liberamente,* Ger. *liederlich,* Gal. *sans souey, librement,* Hisp. *sueltamente, alvamente,* libere. *Cic. 2. de Divin.* ¶ aut furore divino incitatus animus, aut fomno relaxatus solum moveatur, ac libere. *Tacit. Ann. 13. c. 47.* Quo solutus lasciviret. ¶ Translate capitur pro sine disciplina, cura, sollicitudine. *Cic. in Brut. c. 85.* Tam salute egisset, tam leniter, tam oscitanter. ¶ Item pro clare, aperte. *Cic. in Brut. c. 29.* Nisi id queas solute, & suaviter dicere.

Solutilis, le, adject. qui solvi potest, *λυσιμτος, scompaginatio, mal unio.* *Sueton. in Ner. cap. 34.* Solutilem navem, cuius vel naufragio, vel cameræ ruina periret, commentus est.

Solutim, adverb. solute, laxe. *Tertull. de Pall. c. 5.* Tota molitio pallii est opere solutum.

Solutio, onis, f. 3. *scioglimento, λύσις,* actus solvendi. *Cic. 1. de Orat.* Lingue solutio, vocis sonus, latera, vires. *Id. 3. Tuscul. c. 25.* Ipsam ægritudinem *λυρω* Chrysiptus, quasi solutionem totius hominis, appellatam putat. ¶ Item infirmatio, debilitatio, ut Solutio stomachi, cum naturales ejus facultates aut amittit sunt, aut certe imbecilliores reddite. *Plin. l. 20. c. 23.* Cum melle, aut adipe, aut cera ad stomachi solutiones inspersum polentæ modo. ¶ Item pro satisfactione de pecunia, aut alia re debita, *pagamento.* *Cic. 2. Off. c. 24.* Solutio reum creditarum. *Id. Att. l. 15.* Tamen, nisi explicata solutione, non sum discessurus. idest nisi videro esse, unde satisfiat creditoribus meis.

Solutior, oris, m. *pagatore.* *Tertull. lib. 4. advers. Marcion. c. 17.* Solutiori utique pignus restitendum esse.

Solutus, 4, um, soluto, disciolto, *slegato, χαλαρωτός, λυτός,* a vinculo expeditus. *Cic. Attic. l. 1. epist. 13.* Epistola, quam, anchora soluta, de phaselo dedisti. *Plaut. Trucul. 4. 3. 63.* Reus solutus, testes vinciti. *Phædr. lib. 3. fab. 7. v. 20.* Canis solutus catena. *Horat. Epod. 10.* Navis soluta. *sciolta dal lido.* *Ovid. 2. Am. cl. 11. v. 23.* Fumis solutus. *Id. Heroid. c. 11. v. 4.* Charta soluta. *b. e.* explicata, evoluta. *Nepos in Annib. c. 17.* Soluta epistola, *b. e.* aperta. *Plin. l. 10. c. 36.* Solutus volatus. *volo spedito, e libero.* *Cic. l. 1. de Divin. c. 2.* Motus solutus, ac liber. *Propert. l. 4. eleg. 6. v. 31.* Crines in colla soluti. *Horat. l. 1. od. 30.* Gratia zonis solutus. *Ovid. l. 1. de ar. am. v. 41.* Loris solutus ire. *a brigitta alientata.* *Id. 2. de ar. am. v. 47.* Cere soluta igne. *disfisse, liquefasse.* *Id. 3. Amor. eleg. 6. v. 93.* Nives solutæ. *Horat. l. 1. od. 4.* Flos, terræ quem ferunt solutæ. *b. e.* ab hieme & glacie liberæ. *Ovid. 2. de ar. am. v. 137.* Imber cœlesti nube solutus. *Claudian. l. 2. in Rufin. v. 258.* galeaque solutus Humeclat lacrimis. *Quintilian. declam. 9. cap. 7.* Solutus lacrimis. *sciolto in lagrime.* *Scirbon. Larg. compof. 27.* Cicatrices solutæ. *b. e.* resolutæ, diductæ, rursus apertæ, *αναλυμματα.* ¶ *Soluta terra* dicitur, quæ rarior est, & versari facile potest, cui opponitur densa, spissa, & gravis. *Colum. l. 3. c. 14.* Soluta & tacitis terra. *Plin. l. 17. c. 12.* Tenuum, & solum solum. *Frontin. de aqued. arvic. 15.* Solutiores ripæ. *b. e.* quas facile fluens amnis abradit. *Sic Plin. l. 25. c. 9.* Agarion mas spitiore, fœmina solutor. ¶ *Soluta alvus* est cita, lusa, *venire dilussato.* *Plin. l. 13. cap. 18.* Solutam alvum firmare. ¶ Translate est solutus. *Tacit. 4. Ann. cap. 73.* Solutum obsidium. *Juvenal. sat. 9. v. 79.* Solutum coniugium. *Sallust. in Jug. c. 45.* Plebis vis soluta, atque in multitudinem dispersa. *Id. ibid. c. 43. in fi.* Milites, quos, soluto imperio, licentia corrumperat. *Gell. l. 18. c. 2.* Soluta quæstio, *Exc. l. 13.* Soluta captio. ¶ Item liber, expeditus. *Cic. 4. Ver. c. 75.* Animo soluto, & libero esse. *Id. pro Rabir. Post. c. 5. in fi.* Solutus, ac liber lege. *Id. 2. de Orat. c. 6.* Solutus opere. *Id. Agrar. l. c. ult.* Solutus a cupiditatibus, liber a delictis. *Horat. Epod. 2.* Solutus omni tænore. *Id. l. 1. sat. 6. v. 129.* Solutus mala ambitione. *Id. Adil. edicto apud Gell. l. 4. c. 2.* Solutus noxa. *Plin. lib. 22. c. 4.* Senatus cura belli solutus. *Justin. l. 14. c. 2.* Solutus metu mortis. *Id. l. 3. c. 3.* Solutus religione jurisjurandi. *Quintil. l. 5. c. 14.* Anima soluta corpore. *Cic. Fam. 3. epist. 5.* Quo mea ratio facilior & solutior esse possit. *b. e.* expeditior. *Id. l. 1. Fam. ep. 9. ad fin.* Si essent omnia mihi solutissima, tamen in republica non alius essem. *Id. 1. de Fin. c. 10.* Cum soluta nobis est eligendi optio. *Tacit. Ann. 4. c. 35.* Maxime solum, & sine obtratore tuit prode & c. *Cassul. carn. 31. ad Jirmion. v. 7.* O quid solutus est beatus curis! ¶ Cum genitivo, *Harat. l. 3. od. 17.* Famuli soluti operum. ¶ *Rifus solutus* est effusus, liberior, cachinnus. *Virg. 2. Georg. v. 386.* Veribus incomptis ludunt, rifuque solutus. ¶ *Solutus homo,* hoc est a curis liber, atque adeo mente hilaris, serenus, lætus. *Horat. l. 1. ep. 5. v. 19.* Fœcundi calices quem non fecere disertum? Contrafacta quem non in paupertate solutum? ¶ *Solutus gaudii vultus* apud *Petron. in Satyr. c. 91.* est gaudii carens, tristis. *V. integrum locum.* *Soluta oratio* est quæ metro caret, *prosa:* cui opponitur carmen. *Varr. in fin. l. 6. de L. L.* Libri duo de oratione soluta, de poetica unus. *Et insio l. 6.* Ut in soluta oratione, sic in poematis. Adde *Cic. 3. de Or. c. 38.* & *Varr. l. 9. L. L. pag. 157.* & *Gell. l. 7. c. 14.* ¶ Huc pertinent illa *Ovid. 4. Trist. eleg. 10. v. 23.* totoque Helicone relicto, Scribere conabar verba soluta modis. *Tibull. l. 4. eleg. 1. v. 36.* Canere vincito pede, aut soluto. *Stat. l. 5. silv. 3. v. 101.* Sive orsa libebat Aoniis vincire modis, seu voce soluta spargere. *Quintil. l. 10. c. 1.* Historia est quodammodo carmen solutum. ¶ Porro soluta dicitur oratio, non quod numeris & pedibus careat; (sed debet enim, ut belle fluat, & apte cadat, suos numeros habere, qui plane iidem sunt cum iis, quos Poetæ in carminibus adhibent: qua re multa. *Cicero l. 3. de Orat. c. 44. & sequent. & in Orat. c. 56. & sequentib. & Quintil. l. 9. c. 4. & c.)* sed quia ab adstricta illa metrica lege soluta est, & liberius incedit. Est enim elaboratæ verborum compositionis præcipua laus, ut *quævis oratoris numeris vincita sit, tamen soluta videtur possit,* ut *Quintil. ibid.* loquitur. Quare idem *Quintil.* non longe ab initio ejusdem capituli profam orationem in duo genera dividit, ut *alia vincita sit, atque contexta* (qualis est in orationibus) *alia soluta, qualis in sermone, & epistolis.* Quod non eo, inquit, dico, *quia non istud quoque solum habeat suos quosdam, & fortitan difficiore etiam pedes: neque enim aut hinc semper vocalibus, aut desitius temporibus volunt sermo, & epistola: sed non fluunt, nec coherent, nec verba de verbis trahunt: ut potius laxiora in his vincula, quam nulla sint.* & c. ¶ Apud *Horat. lib. 4. od. e. numeri lege soluti* sunt versus ad libitum Poetæ efficti, non quidem line metro, sed modo hac, modo illa metri lege compositi, modo breviores, modo longiores, modo lyrici, modo heroici, & c. ut fit in dithyrambis. ¶ *Solutus in dicendo* est idem, qui expeditus, facilis, copiosus, & verbis ad voluntatem fluentibus, quidquid libuerit, clare explicans. *Cic. in Brut. c. 47.* Philippus lætus creber in inventiendis, solutus in explicandis sententiis. *Id. ibid. c. 48.* Orientium oratorum solutissimus in dicendo. *Et c. 70.* Torquatus a natura

ad dicendum fati solutus, atque expeditus. ¶ *Soluti spiriti* dicuntur a *Siculo Flacc. de condit. agror. p. 23. Gossii*, quorum fines deprehendi non possunt. ¶ *Ponitur etiam solutus* pro languenti, debilitato, fracto. *Justin. l. 9. c. 6. Solutus mero. Virg. 9. Æn. v. 236. Somno, vinoque soluti. Ovid. 8. Metam. v. 712. annis, ævoque soluti. Id. Metam. 11. v. 612. membra languore soluta. Petron. c. 138. Anicula soluta mero, ac libidine. Stat. l. 3. Theb. v. 255. Æquor longa ventorum pace solutum. h. e. tranquillum, quietum. ¶ Et absolute *Petron. c. 140. Lumborum solutorum esse. Lucan. l. 2. v. 559. Solutus, & defectus. ¶ Hinc Solutus stomachus* est, qui cibum non retinet, vel non concoquit, *Stomacho debile*: quem morbum *Cels. l. 4. c. 5. resolutionem stomachi* appellat. *Petron. c. 117. Solutioris stomachi esse. Scribon. Larg. compof. 92. Solutum stomachum habere. ¶ Hinc etiam solutus dicitur de mortuis: Ovid. in Ibin, v. 146. Sive manu facta morte solutus ero. Petron. c. 111. Solutus inedia. morto da fame. Flor. l. 4. c. 11. in fi. Sic morte, quasi somno, soluta est. *Senec. in epigr. super exilio ad Corsicam. Parce relegatis, hoc est iam parce soluti. Al. plerique leg. sepulsi. ¶ Sumitur item pro effeminato, molli, delicato. Cic. de Clar. Or. c. 62. in fi. Solutus, & mollis in gestu. Quinril. l. 11. c. 3. Sinum togæ in dextrum humerum ab imo rejicere, solutum, ac delicatum est. Id. l. 1. c. 2. (al. 3.) Pueri soluti, ac fluentes. ¶ Item pro remisso, negligent. Cic. Castil. 2. c. 12. Mea lenitas si cui solutior visa est. Liv. l. 3. c. 8. Solutiore cura esse. Tacit. Ann. 16. c. 18. Dicta, factaque ejus solutiora, & quamdam sui negligentiam præferentia. Aurel. Viâ. de Cæsar. c. 33. Secundis rebus solutior. Justin. l. 34. c. 2. Apud eos neglecta omnia, & soluta fuere. Plin. l. 2. ep. 11. Sententia solutior. b. e. minus severa. ¶ Item pro immoderato, effræni, & qui nulla re coerceri, & astringi potest, qui modum non servat. Liv. l. 27. c. 31. Quo minus conspectus, eo solutior erat. Id. l. 2. c. 3. Libido solutior. *Senec. de constan. Sap. c. 11. Solutissimæ lingue esse, linguacioso. Suet. in Aug. c. 43. Spectandi solutissimum morem corrigere. Tacit. 2. hist. cap. 99. Nimia fortunæ indulgentia soluti in luxum. Apul. in Apol. Soluta audacia præditus. Eumen. in paneg. ad Constantin. c. 2. Solutam, perditamque disciplinam reformare. Valer. Max. l. 8. c. 9. n. 2. Vita solutior. Justin. l. 3. c. 3. Soluti mores. fregolati. ¶ Denique solutus idem est quod dissolutus, perfolutus, pagano. Cic. Attic. l. 16. ep. 6. Hoc, quod fatidato debeo, peto a te, ut plane expedit, & solutum relinquas. ¶ Urbane, & translate *Virg. 7. Æn. v. 5. Exsequiis rite soluti. Ovid. 5. Fast. v. 452. Iusta soluta Remo, Id. 6. Fast. v. 248. Vota soluta Deæ. ¶ In solutum accipere est accipere ad satisfactorem, aut certe in deductionem debiti, *reverece a conto di debito: & dare in solutum vel pro soluto est transferre aliquid in creditorem, ut in liberationem debiti cedat, dare a conto. Quæ phrasæ leguntur apud Senec. l. 2. de Benef. c. 26. & Ulpian. Dig. l. 42. tit. 15. leg. ult. & l. 46. tit. 3. leg. 45. Sic Hermogenian. Dig. l. 41. tit. 4. qui inscribitur pro soluto, leg. 1. Pro soluto ufucapit, quæ rem debiti causa recepit, & Martell. Dig. l. 46. tit. 3. leg. 48. Pro soluto habere aliquid. Sic Senec. ep. 8. in fi. Hoc non imputo in solutum. nolmetto a conto. ¶ Aliquando solutus dicitur ipse creditor, cui satisfactio est solutione debiti. Paul. Dig. l. 12. tit. 1. leg. 31. Omne, quod habiturus est actor, si litis contestandæ tempore solutus fuisset, restituendum est.******

Solyina, orum, urbs Palæstinæ, quæ postea *Hierosolyma* appellari cœpit. *Martial. l. 11. ep. 95. Solyims quod natus in iplis.*

Solyimi, m. 2. pop. Asiæ, qui postea *Nilyis* appellati sunt, *Lyciis, & Pisidis proximi. Plin. l. 5. c. 27. eisdem cum Pisidis facit. ¶ Item pop. Palæstinæ, quorum urbs Solyma. Tacit. 5. hist. c. 2. Solyimos carminibus Homeri celebratam gentem.*

Solymsus, a, um, adject. ad Solyimos pertinens. *Juvenal. sat. 6. v. 543. Interpres legum Solymarum.*

Somniator, oris, m. qui somniat, vel somniis filiem adhibet. *Senec. l. 3. controverf. Erat autem ex somniatoribus totus; ubicunque illum dedecrat color, somnium narrabat. Te sul. advers. Gnost. c. 2. Ne credatis ferimonibus somniatoris illius.*

Somniculosus, adv. *ὑποκρινόμενος*, negligenter. *Plaut. Capt. 2. l. 31. Haud somniculosus hoc agendum est.*

Somniculosus, a, um, *Somnolento, sonnacebiofo*, *דומם*, Ger. *volschlaff*, Gal. *qui se laisse aller aufommeil*, Hisp. *cargado da sueno, somnolento, ὑποκρινόμενος*, plenus somno, & ignavia. *Cic. de Sen. Quæ vitia sunt non senectutis, sed inertis ignavæ, somniculosæ senectutis. Martial. l. 3. ep. 58. Somniculosi glires.*

Somnifer, ra, rum, *sonnifero, ὑποκρινόμενος*, quod affert somnum. *Plin. l. 18. c. 25. Visque somniferæ etiam sativo papaveri.*

Somnificus, a, um, *υποκρινόμενος*, quod somnum facit, seu inducit. *Plin. l. 37. c. 10. Et viso dracone spargere somnificæ medicamenta.*

Somnio, as, n. *fognare, דומם*, Ger. *traumen*, Gal. *sonner, Hisp. sonar, ὑποκρινόμενος*, pro quietam aliquid quasi vigilans video. *Cic. l. Divin. c. 20. Somniavit, se peperiisse fatyricum. Plin. l. 28. c. 4. Aristoteles, & Fabianus, plurimum somniarii circa veram, & autumnum tradunt. ¶ Sæpe somniare dicuntur, qui aliquid inepte, & sine ratione dicunt, aut faciunt. Cic. l. de Nat. Deor. c. 8. Portenta, & miracula non differentium philosophorum, sed somniantium. Plaut. Caspiv. 4. a. 68. Hic vigilans somniat.*

Somniolus, a, um, *ὑποκρινόμενος*, qui crebris somniis vexatur. *Plin. l. 28. c. 19. Somniosos fieri lepore sumpto in cibis, Cato arbitratur.*

Somnium, ii, n. *fogno, דומם*, Ger. *traum*, Gal. *songe*, Hisp. *sueno, ὑποκρινόμενος*, illusio, quam patimur, cum dormimus; *phantasma, visum. Enn. apud Cic. l. Divin. c. 21. Somnium tacere. Cic. ibid. c. 26. Enarrare somnium. Id. ibid. Admonitio in somniis. ¶ Sæpe somnium pro re inani & vana. Teren. Adelph. 2. l. 50. De argento somnium. Id. Phorm. 5. 6. 35. Somnium: utin' hæc ignoraret suum patrem? ¶ Dicitur etiam de inerte homine. Teren. ib. 3. 4. 31. Tu, quantus quantus, nihil nisi sapientia es; ille tutilis, somnium.*

Somnolentia, æ, f. *somnolentia, Sidon. l. 2. ep. 2. Ubi somnolentiæ cubiculariorum dormiendi locus est.*

Somnolentus, a, um, adject. *somnolento*, somno plenus. *Apul. l. 1. A. A. ad fin. In media verba somnolentum delinere. Solin. c. 33. de elephanto. Somnolentum arbor fultinet.*

Somnorinus. V. *fomnurnus*.

Somnurnus, a, um, *ὑποκρινόμενος*, quod in somno videtur, a *somnus*, ut a *corpilus colurnus* pro *colurnus*. *Varr. apud Non. c. 2. n. 790. Levis mens utquam somnurnas imagines affatur, non umbrantur somno populæ. Alii leg. somnurnas imagines, h. e. per somnium visas. Alii aliter.*

Somnus, i, m. *sonno, שנה*, Ger. *schlaff*, Gal. *sommeil*, Hisp. *sueno, ὑποκρινόμενος*, sopor, actus dormiendi, quies. *Cic. in somn. Scip. Archior somnus me complectitur. Id. ibid. E somno excitare. Id. 4. Tuscul. c. 43. E somno excitare. Id. Attic. 8. ep. 1. Somnum capere. Id. Tuscul. l. c. 47. Dare se somno. Id. 3. de Nat. Deor. c. 29. In somnis videre aliquid. Virg. 6. Æn. v. 510. Somno gravari. Id. 2. Æn. Excuti somno. Id. 9. Æn. Proficere somnum pectore. *ronfare. Sueton. in Aug. c. 16. Archio somno devinci. Tac. de Germ. c. 22. Somnum in diem extrahere. Quinril. l. 9. c. 4. Tom. II.**

Somnum petere, *Ter. Hejus. 3. l. 82. Hac nocte somnum oculis non vidi in eis. Cic. Fam. 7. ep. 31. Fuit mirifica vigilantia, qui toto suo confusulato somnum non viderit. Loquitur de *Carnio*, cujus confusulato tuit paucaurum horarum, ob repentinam mortem. *Plin. l. 26. Cap. 8. Ire in somnum, effere sonnacebiofo, pativ letargo. ¶ Servi ad somnum dicebantur, qui ad cubiculum domini excubantes silentia faciebant, ne eum dormientem quis excitaret. Curr. l. 8. c. 11. Per dispositos, quos ad somnum habebat, omnes procul relegatos, ne femina illa murmurantium sono excitaretur. Sunt qui leg. super somnum. ¶ Transfate somnus ponitur pro torpore, atque ignavia. Tacit. 2. Hist. c. 90. Conficia omni Italia, per quam somno & luxu pudendus inceffrat. *Sallust. in Castil. c. 2. Multi mortales dediti ventri, atque somno. ¶ Poetæ fabulantur, Somnum deum esse filium Erebi, & Noctis, cuius regiam apud Cimimerios positam describit *Ovid. 11. Metam. v. 597. V. Cic. 3. de nat. Deor. 6. 17. Somphus*, i, *σμφος*, cucurbitæ silvestris genus. *Plin. l. 20. c. 3. Sonabilis, & le, o. 4. risonante, ἠχρρς*, quod sonat, sonorum. *Ovid. 9. Met. v. 783. Crepuitque sonabile liltum.****

Sonandus, a, um, *ἠχρρς*, partic. pass. temporis futuri, vel gerundium nominativi. *Ovid. de Arte am. l. 1. v. 205. Et magno nobis ore sonandus eris. idest gravi carminis genere celebrandus.*

Sonans, antis, o-3. *sonante, ἠχρρς*, a verbo *sono. Virg. 3. Æn. Turba sonans prædæ pedibus circumvolat uncis. Ovid. 12. Met. Nocte, dieque patet, tota est ex ære sonanti. Plin. l. 6. ep. 16. Meatus animæ illi gravior, & sonantior erat. ¶ Sonantes luci dicuntur propter murmur fontium, vel fluminum, qui per illos fluere solent. *Virg. Ecl. 10. v. 58. per rupes videtur, luoque sonantes ire. Adde 4. Georg. v. 363. Sic Æn. 7. v. 82. luoque sub alta Consulit Alburnæ, nemorum quæ maxima sacro Fonte sonat. Sonatûrus*, a, um, partic. temporis futuri, a sono. *Hor. l. 1. Jit. 4. Magna sonaturum dies nominis huius honorem.**

Sonax, acris, adject. sonans, sonorus. *Apul. l. 8. Miles. Aper dentibus atrix fonaci spumeus. Ovid. l. Metam. v. 333. Cæruleum Tritona vocat, conchaque fonaci Inspirare jubet.*

Sonchus, i, m. *cicerbita, grispignolo, σίγγης*, herba, intybi quædam species. *Plin. l. 22. c. 21. & l. 26. c. 16.*

Sonipes, edis, m. 3. *σωνίπις*, qui pedibus sonat, *Græc. in Cynege. v. 43. Vix operata suo sacra ad Bubaftia lino Velatur sonipes, festivi turba Canopi. h. e. suppedaneis crepitaculis instructa saltans. ¶ Dicitur etiam de equis, qui currendo pedibus sonant. Virg. 4. Æn. v. 135. Stat sonipes, & fræna terox spumantia mandit.*

Sonitus, as, n. *ἠχρρς*, frequenter sono. *Solin. cap. 8. de Italia. Lorencium cicadæ ultra cæteras sonitat.*

Sonitus, us, m. *suono, strepito, שמה*, Ger. *son*, Gal. *son*, Hisp. *sonido, ἠχρρς*, sonus, crepitus. *Cic. in Somn. Hoc sonitu complexæ atque obfurduerunt. Id. 1. Tusc. Quo sonitu reddito, ridens, Propino, inquit, hoc pulchro Critiæ. Ne pos in Aleib. c. 10. Sonitus flammæ. ¶ Sonitus pro sonitus in genit. usurparunt *Pacuo. & Cæcil. apud Non. c. 8. n. 67.**

Sonivivus, a, um, adject. idem ac sonans. *Augures enim sonivivum tripodium vocabant, cum ex ore pullorum aliquid excidit cum sonitu, seu strepitu. Cic. 6. Fam. ep. 6. Non igitur ex alitis volatu, nec ex tripodibus solistimis, aut sonivivis tibi augur. Festus: Sonivivum tripodium, ut ait Appius Pulcher, quod sonit, cum pullo excidit puls, quadrupedive ex ore.*

Sono, as, ui, itum, n. 1. *suonare, fare strepito, שמה*, Ger. *sonen*, Gal. *soner*, Hisp. *sonar, ἠχρρς*, sonum tacio, sonum edo. *Plaut. Curt. l. 2. 18. Amabo, cuja vox sonat procul? Virg. 2. Æn. v. 113. Totto sonuerunt æthere nimbis. ¶ Com ad instrumentum retetur, ablativum exigit sine præp. ut Sono cithara, fidibus, &c. *Hor. l. 2. od. 13. Et te sonantem pleniùs aureo, Aleæ, plectro. ¶ Aliquando accipitur pro sono referre, representare, effingere, & tunc cum acc. constituitur. Virg. 1. Æn. v. 328. Nec vox hominem sonat. ¶ Item pro loqui, pronuntiare. Cic. pro Arch. c. 8. Ut etiam Cordubæ natis Poetis pingue quiddam sonantibus, atque peregrinum, tamen aures suas dederet. ¶ Item pro significare. Cic. 3. Off. c. 21. Ut hæc duo verba inter se discrepare, sed tamen unum sonare videantur. ¶ Legitur & præteritum *sonavi. Terull. ad Scapul. c. 2. Pristina quid tonitrua sonaverint, sciant qui obduerunt. ¶ Hinc particip. sonaturus, & sonandus V. suis locis. ¶ Palfive Horat. Epod. 17. Sive mendaci lyra voles sonari. h. e. carmine laudari. *Albinovan. eleg. 1. v. 104. quæstus Ad furdas tenui voce sonatur aquas. ¶ Et impersonaliter. Apul. l. 5. Met. Jubet citharam loqui, pfallitur, tibias agere, sonatur. ¶ Est etiam Sono, is, 3. conjugat. *Lucret. l. 3. v. 157. Caligare oculos, sonere aures, succidere artus. Enn. apud Non. c. 10. n. 4. Æs sonit, tranguitur hæstæ.*****

Sonor, oris, m. 3. *strepito, ἠχρρς*, sonus vehementior. *Virg. 7. Æn. Magno veluti cum flamma sonore Virgæ suggestit coftis undantis ahenti. Id. 9. Æn. Et crines albos, & sæva sonoribus arma. Tacitus 14. Ann. c. 36. Ut pernerent sonores barbarorum, & inanes minas.*

Sondre, adv. *ἠχρρς*, cum sonitu. *Gell. l. 4. c. ult. Et in iure stans, clare nimis, ac sonore oscitavit.*

Sonorinus, a, um, adject. *Sonorinæ* imagines dicuntur a *Varrone* apud *Non. c. 2. n. 790. quas sibi sentire videntur ii, qui morbofo aurium tinnitu laborant. Alii tamen aliter leg.*

Sondrus, a, um, *sonoro, strepitoso, שמה*, Germ. *laut tonend*, Gal. *qui rend grand son*, Hisp. *que mucho suena, sonoro, ἠχρρς*, *αυλωχρρς*, *ὑποκρινόμενος*, quod graviter sonat. *Virg. l. Æn. v. 53. Lucifantes ventos, tempestatesque sonoras. Tibull. l. 3. eleg. 4. Sonore citharæ.*

Sons, ontis, o-3. *colpovole, אקס*, Germ. *schuldig*, Gal. *coupable*, Hisp. *culpado, ὑπαινος*, nocens, noxius, criminis alicuius convictus. *Cic. 1. Off. c. 24. Idque est viri magnanimitas rebus agitatis punire fontes, multitudinem conservare. Id. 9. de Leg. Vincula fontium servanto, capitalia vindicanto. Virg. 10. Æn. Omnes pro mortes animam fontem ipse dediffem. Ovid. 13. Met. Immergitque manus, sedatæque sanguine fontis. ¶ Dii fontes dicuntur a *Stat. lib. 5. Thebad. v. 610. qui noxii sunt hominibus, & injurii.**

Sonitætes, m. 3. *Soltz*, pop. & opp. Aquitanicæ, sub Aufciis, in tractu Armeniaco, inter Lactoram ad Occ. & confluentes Tarnis in Garumnat fl. ad *Or. Cæsar de B. G.*

Sonticus, a, um, *nocevole, grave, שמה*, Germ. *schadlich*, Gal. *mechant*, Hisp. *culpado, ἠχρρς*, noxius, gravis, vehemens, a *sons*. Morbus fonticus veteribus dicebatur, qui ita gravis erat, ut solitas functiones impeditet, quem qui pateretur, justam exculpationem habere putabant, quo minus in iudicium vocatus se sistere cogeretur. Idem est, ac *facer*, sive comitalis, qui & morbus maior vocatur. *Vanuleius l. ult. ff. de Edil. editio. Quoties morbus fonticus nominatur, eum significari Cælius ait, qui noceat. Nocere autem intelligi, qui perpetuus fit, non qui tempore finitur. Sed & morbum fonticum videri qui incidit in hominem, postquam is natus fit. Plin. l. 36. c. 19. Gagates deprehendit fonticum morbum, & virginitatem fuffitus. ¶ Sontica causa, est causa morbi fontici, item iusta, legitima, veta, quia morbus fonticus est iusta causa absentis. *Fest. Sontica causa**

causa dicitur a morbo fontico, propter quem, quod est gerendum, a gere deflinitur. M. Porcius *Caio de R. R. Atili*, quid dicam cauze extitisse, timidus ne sis, an impedimento tibi causam fonticam esse? *Tibull. l. 1. el. 8.* Parce, precor, tenero; non illi fontica causa est, sed nimis luteo corpora tingit amor.

Sonus, i, m. *suono*, גערם, Germ. *ton*, Hisp. *son*, אָסן, quicquid aibus percipitur, sive id ab ore animalium proficitur, quod vocem appellamus, sive ex aliorum corporum collisione. *Cic. l. de nat. Deor.* Aure cum sonum recipere debeant. *Id. ibid.* Itaque ad pingendum, ad fingendum, ad scalpendum, ad nervorum eliciendos sonos, ad tibiarum apta manus est. *Id. ibid. de lingua*; Quae sonos vocis distinctos, & pressos efficit. *Id. 4. Acad.* Furere tibi Empedocles videtur, at mihi dignissimum rebus his, de quibus loquitur, sonum tundere. ¶ Sumitur etiam pro profodia, sive accentu. *Cic. in Or.* Cuius quidem e tribus omnino sonis, inflexo, acuto, gravi, tanta sit, & tam suavis varietas, perfecta in cantibus. ¶ Item pro verbis. *Ovid. 6. Fast.* Insimulati fictis insidiosa sonis. ¶ A veteribus interdum per quartam declinationem inflectebatur. *Sisenna l. 4. Hist. apud Non. c. 8. n. 67.* Postquam in sonu signorum praelium magno cum clamore viroorum commisitum est.

Sophene, es, f. i. Sophane, regio Armeniae majoris, in conf. Mesopotamiae, ubi Tigris sub terra conditus post 25. M. P. emergit. *Plin. l. 5. c. 12.* ¶ Populi *Sophene* appellantur. *Lucan. l. 2. v. 593.*

Sophia, s, f. σοφία, sapientia. Hac voce Cicero si quando utitur, Graeci literis scribit. At *Senec. ep. 89.* Sapientia est, inquit, quam Graeci σοφία vocant. Hoc verbo quoque Romani utebantur, sicut philosophia nunc quoque utuntur: quod & togatae tibi antiquae probantur, & inscriptis Dossenni monumento titulus. Hospes resiste, & iophiam Dossenni lege. Hae *Senec. Sic. Marcial. l. 1. ep. 112.* Cum tibi sit iophiae par fama, & cura Deorum. Adde *Afran. apud Gel. l. 13. c. 8.*

Sophianus, a, um, adject. σοφικός, sapiens, doctus. *Corippus l. 4. v. 288.* Et sophianarum siphismata testis novarum.

Sophisma, atis, n. σοφισμα, σοφισμα, genus fallacis argumentationis, conclusio fallax, conimentum, & talia oratio ita composita, ut vera esse videatur. *Cic. 4. Acad. c. 24.* Quorum sunt contorta, & aculeata quaedam sophismata: Sic enim appellantur tallaces conclusiunculae. *Gell. l. 18. c. 13.* Sophisma diluere.

Sophisticus, V. diction. sequentem.

Sophisticum, ii, n. parvum, vel breve sophisma, σοφιστικόν. Legitur in titulo capitis 13. l. 18. *Gellii*, ubi alii leg. *sophisticum* pro *sophismatio*.

Sophista, s, five Sophistes, s, m. σοφιστα, letteratorum, Ger. *Sophist*, Gal. *Sophiste*, Hisp. *Sophista*, σοφιστης, imitator Phisophorum, Phisosophu apprens, qui fictam quandam, & inanem sapientiae speciem jactitat, qui eloquentiam, & sapientiam omnium artium, ostentationis, & quaestus gratia proficitur. Olim enim eloquentia, & sapientia conjunctae erant. Differt ab Oratore, quia Sophista est artifex callidus, & ingeniosus, qui artificiosae orationis delicias affectat. Deinde Orator versatur circa eloquentiam forentem, sed Sophistica circa Epidicticam, seu demonstrativam. *Cic. Acad. 4. c. 23.* At quis est hic? nun Sophistes? sic enim appellantur ii, qui ostentationis, aut quaestus sui causa philosophantur. *Id. de nat. Deor. l. 1. c. 23.* Nam Abderites quidem Protagoras, cujus a te modo mentio facta est, Sophistes tempore subit illic vel max mus, &c. ¶ Sophistarum mos tunc paratos esse subit, & improvisi de quacunque re dicere, & in conventu quaestione poscere. *Cic. 2. Fin.* Eorum erat ille mos, qui tunc Sophistae nominabantur, &c. ¶ Cum Sophistis Socrates bellum perpetuum gessit, ut patet ex Hippia majore Platonis, ex Protagora, & aliis Dialogis. *Cic. 2. Fin. in Bruto*, &c. ¶ Interdum tamen hoc nomen appellati sunt sani eloquentiae doctores, & dicendi periti. *Gell. lib. 17. c. 5.* Rhetoricus quidam sophista, utriusque linguae callens: Sophistas vero & dicendi facultate, & multa praclararum rerum scientia valere arbitror.

Sophistice, adverb. *sophisticamente*, σοφιστικῶς, *Apul. l. 2. de dogm. Plat.* Sophistice imitata juridicalem statum.

Sophisticus, a, um, adject. *sophistico*, σοφιστικῶς, captiosus, cavillatorius, *Gell. l. 7. c. 3.* Res admodum insidiosa, & sophistica. *Id. l. 18. c. 2.* Capitiōnis sophisticae solutio. *Apul. l. 2. de dogm. Plat.* Sophistica ars.

Sophocles, is, m. σοφοκλῆς, filius Sophili, Atheniensis, Colonicæ Tribus, Poeta Tragicus, Graecorum Tragicorum princeps. Natus est Olympiade 73. ante Socratem annis 17. Fuit aequalis Euripidis, & Periclis, cujus etiam quandoque collega tuit in Praetura. *Cic. l. Off. ¶ Sophocles*, & Pericles ab Atheniensibus adversus Spartanos duces electi sunt, qui diviso exercitu & Spartanorum agros vallaverunt, & multas Achajae civitates Atheniensium imperio adiecerunt. *Justin. l. 3.* ¶ Sophocles tanta orationis suavitate tuit, ut vulgo μιλιττα, hoc est *apis* cognominaretur. Primus tragicas contentiones, ac compositiones instituit. Exhibuit fabulas centum viginti tres, & adhuc plures, ut nonnulli volunt. Victorias autem viginti tres reportavit. Usque ad summam senectutem tragodias tuit. Proprie hoc studium cum rem familiarem negligere videretur, a suis in iudicium vocatus est, ut, quemadmodum Romano more male rem gerentibus bonis interdicti solet, sic illum quasi desipientem a re familiaris iudices removerent. Tunc dicitur eam fabulam, quam in manibus habebat, & proxime scriperat, Oedipum Coloneum recitasse iudicibus, quæsiisque, num illud carmen desipientis videretur. Quo recitato sententis iudicium est liberatus. *Cic. de Sen. ¶ Obiit sexto anno post Euripidis mortem, centum prope annos na tus, repente ex insperato gaudio ob victoriam ex tragodia Oedipode Coloneo. ¶ Sophocles alter, superioris nepos, Poeta item Tragicus, qui docuit tragodias quadraginta, vicit octo. *Juid.* ¶ Sophocles item, Grammaticus, minor appellatus. Enarravit Lycophronem, Apollonium, aliosque Poetas. Ejus opera adhuc extant.*

Sophocleus, a, um, σοφοκλεος, quod ad Sophoclem spectat. *Virg. 8. Ecl.* Sola Sophocleō tua carmina dicunt cothurno. *Cic. l. 16. Fam. epist. 18.* An pangis aliquid Sophocleum?

Sophortia, s, f. genus vitis apud *Col. l. 3. c. 2.*

Sophus, adv. ex Graeco σοφῶς, *sapientemente, doctamente*, usurparunt Latini hanc vocem in acclamationibus, quibus aliquid recitantes prosequuntur, quo modo *euge, bene, belle*, &c. *Marsi. l. lib. 6. ep. 48.* Quod tam grande sophos clamet tibi turba togata. *Id. l. 1. ep. 67.* Non sex paratur aut decem sophos nummis.

Sophus, i, m. σοφός, *Sapientia, docto, sapiens.* Ubi sunt aliquando etiam Latini hac Graeca voce. *Ennius apud Cic. 2. de Fin. c. 8.* In quo Laelius clamores Sophus ille solebat edere.

Sopio, is, ivi, itum, a. 4. *addormire*, ג'ו, Germ. *schlafen machen*, Gall. *assoupir*, Hisp. *adormecer*, ἀνομιζω, κομιζω, soporo, toporem aliquid induco. *Liv. l. 24. c. 46.* Lentior dicitur, & qualiorque accidens auribus magnam partem hominum sopivit. *Ovid. 7. Met. v. 213.* Custodemque rudem somno sopivis. Sopira interdum est animo linguidebere, *eramortare*. V. *Sopivus*.

Sopitus, a, um, *addormitatio*, ἀποπνευστικός, qui jam cepit dormire, a sopior. *Virg. l. 1. En. v. 680.* Hunc ego sopitum somno super alta Cythera, aut super Idalium sacrata sede recondam. *Liv. l. 25. c. 9.* Nico ex improviso ad portas sopitas vigiles in cubilibus suis obruncat. ¶ Translate sumitur pro eo, qui sensus amittit, *eramortato, stordito*. *Liv. l. 1. c. 61.* Sopitum fuisse Regem subito ictu, terram haud alte in corpus descendisse. *Id. l. 42. c. 15.* Saxa duo ingentia devolvunt, quorum altero caput ictum est regi, altero humerus sopitus. ¶ Item pro occulta, non apparente. *Virg. 8. En.* Impositum cinerem, & sopitos fuscitatis ignes. Item pro sedato. *Patereul. l. 2. c. 89.* Sopitus ubique armorum furor.

Sopor, oris, m. *sonno*, ג'ו, Ger. *schlaf*, Gal. *sommeil*, Hisp. *sueno*, ג'ו, somnus gravior. *Plin. l. 21. c. 18.* Hujus semine somnum allici, sed modum servandium, ne sopor fiat. ¶ Ponitur tamen frequenter pro somno, simpliciter. *Virg. 6. En.* Tum confanguineus lethi sopor, & mala mentis gaudia. *Cic. 1. de Div.* Cum jam quieti corpus nocturno inspetu dedi, sopore placans artus languidos. ¶ Metonymice ponitur pro poculo soporifero. *Nepos in Dione, cap. 2.* Patri soporem medicos dare coegit. ¶ Ponitur & pro segnitie. *Tacit. 2. Hist. c. 76.* Torpere ultra, & pollendam perendamque Remp. relinquere, sopor & ignavia videretur.

Soporatus, a, um, *addormentato, sopito*, ἀποπνευστικός, *Plin. l. 10. c. 75.* Aquatilia ipsa quiete cernuntur placida, ceu soporata. ¶ Translate sumitur pro sedato, lenito, quod interquievit. *Curt. l. 7. c. 1.* Recruduit soporatus dolor.

Soporifer, ra, rum, ὑπνοποιός, quod soporem inducit. *Virg. 4. En. v. 486.* Spargens humida mella, soporiferumque papaver. *Plin. l. 9. c. 13.* Praeterea dexterae pennae vim soporiferam inesse, somnoque allicere subditam apertit tradunt.

Soporo, as, a. 1. *addormentare*, ג'ו, Ger. *entschlaffen*, Gal. *endormir*, Hisp. *adormecer*, ἀποπνευστικός, soporem induco, supetacio. *Plin. l. 28. c. 8.* Cauda fluminis, & aquarum impetus listi, serpentes soporari. *Jstat. 11. Theb.* Et insuetos angues nimia astra soporant.

Soporus, a, um, ὑπνοποιός, quod somnum inducit, ut Nox sopora. *Lucan. l. 2. v. 236.* Sed nocte sopora Atria cognati pulsant non ampla Catonis. Adde *Virg. 6. En. v. 360.*

Sora, t, i. *Sora*, urbs & col. Latii. *Juvenal. sat. 3. & Sil. l. 8.*

Soracte, is, n. vel Soractes, is, m. 3. *Monte S. Oreste*, & *Monte S. Silvestro*, mons Faliscorum, in Hetruria, apud Tiberim. *Horat. l. 1. od. 9.* alta nive candidum Soracte. *Plin. l. 7. c. 2.* Ad montem Soractem. ¶ In hoc monte templum fuit Apollini dicatum. *Virg. 11. En.*

Soractinus, a, um, adject. ad Soracte pertinet, ut Soractine lapicidinae. *Vitruv. l. 2. c. 7.*

Soracum, i, n. instrumentum, quo ornamenta portantur sceniorum, & teite *Fello*. *Plaut. Pers. 3. l. 64.* Librorum plenum soracum habeo. Quidam leg. *sarracum*.

Soranus, i, m. Ditis, seu Plutonis cognomen, a σορῆς, *loculus, sepulchrum*. Aliqui censent dictum esse a Sora oppido ad Soractem montem sito, quod *Plin. l. 2. c. 20.* tradit, eo in tractu tam peltiteros spiritus exhalari, ut avibus sint lethales, unde videri posse Plutonem dictum esse Soranum non dissimili ratione ab ea, qua Avernum pro Inferis Poetae acceperunt. *Servius*.

Sorbio, es, hui, bitum, vel pfi, ptum, a. 2. *sorbire*, ג'ו, Ger. *suffen*, *sursuffen*, Gal. *humer, avaler*, Hisp. *sorber*, ג'ו, aliquid liquidum deglutio. Factum est vel a vocis sono, quem tacuit, qui sorbet, quod *Varro. l. 5. de L. L.* tradit, vel a Graeco ejusdem significationis verbo *σώβω*. *Plin. l. 7. c. 53.* ap. Sauteris, cum a balneo reversus mulsum bibisset, acumque sorberet. *Id. l. 22. c. 23.* His, qui coagulum lactis forbuert. *Virg. 3. En. de Scylla & Charybdi.* imo harabari ter gurgite vasto sorbet in abruptum fluctus. ¶ Simul flere & sorbere haud facile, proverb. apud *Plaut. Mostel. 3. l. 104.* quo significatur, difficile duas res uno eademque tempore peragi posse. ¶ Translate sorbere sumitur pro avidè desiderare, seu praepropera spe devorare. *Cic. Phil. 11. c. 5.* Quem arguitem, quam voraginem, quid eum non sorbere animo, quid non haurire cogitatione, cujus sanguinem non bibere cenitis? ¶ Item pro pertere. *Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 9.* Ut ejus ista odia non sorbam solum, sed etiam concoquam. ¶ Item pro delere, auferre. *Sil. l. 4. v. 578.* Cruor vestigia sorbet. idest ita replet vestigia, ut non cognoscantur. ¶ Sorberi navigia dicuntur, cum mari remantur. *Senec. ep. 4.* Eodem die, ubi luserunt, navigia sorbentur. ¶ Praetertim sorbi legitur in compositis. *V. Absorbeo.* Sed & in ipsa simplici legi apud Veteres, testis est *Diomed. l. 1. pag. 363. Pufc. & Charif. l. 3. pag. 217.*

Sorbilis, & le, o. 3. γ'ο, quod tacite sorbetur. *Col. l. 8. c. 17.* Quicque sunt cibi sorbilibus proximi, ut mulctra recens caesus. Adde *Cels. l. 4. c. 3.*

Sorbillo, as, a. 1. *bere a zinzinni*, ἀπορροβῶ, minutim, & paulatim sorbeo, parum, sed frequenter sorbeo. *Ter. Adelph. 4. l. 53.* Et cyathos sorbilans, paulatim hunc prodecum diem. *Apul. l. 2.* Sorbillat dulciter.

Sorbillum, i, n. ἀπορροβῶμα, potiuncula sorbitionis apta. *Plaut. Fax. l. 1. 185.* Hem, mihi iam video propter te victitantum sorbillo.

Sorbio, onis, t. γ'ο, sorbeni actus. *Pers. sat. 4. de Socrate.* Sorbitio tollit quem dira cicuta. ¶ Metonymice ponitur pro eo, quod sorbetur, pro jusculo ad sorbendum preparato. *Col. l. 6. c. 10.* Factaque sorbitio pro cornu infunditur. *Cels. l. 4. c. 7.* Ergo primis diebus danda est sorbitio pitanae, vel alicæ, vel orizæ.

Sorbium, ii, n. jusculum sorbendo aptum, sorbillum. *Seren. Sammonic.* Sorbitiuncula, iæ, f. parva sorbitio. Est *Marcelli Empir. c. 10. ante med.*

Sorbium, i, n. *sorba*, ג'ו, sorbi arboris fructus, similis piro, quod etiam malum sorbum appellatur, cui magna vis inest ventrem sitendi. *Ca. 10. c. 7.* Sorba in lupa cum vis condire, vel ficcare, viridia facias. *Col. l. 5. c. 10.* Et mala sorba, pruna, post mediam mensem usque ad Idus Feb. ferito. *Marcial. l. 13. ep. 26.* Sorba sumus molles nimium durantia ventres.

Sorbus, i, f. *sorbo*, ג'ו, genus arboris proceræ. *Plin. l. 16. c. 18.* Aquosus montibus gaudet acer, fraxinus, sorbus, tilia, cerasus.

Sordio, es, n. 2. *effere sordio*, ג'ו, Ger. *verunfluchen*, Gal. *être sale*, Hisp. *ensuzajarse*, ג'ו, sordidus sum. *Marcial. l. 1. ep. 32.* Dum nulla teneri sordet lanugine vultus. ¶ Translate ponitur pro contemni, vilem existimari. *Liv. l. 4. c. 25.* Adeo se suis etiam sordere, nec a Plebe minus, quam a Patribus contemni. *Virg. Ecl. 2.* sordent tibi munera nostra.

Sordes, is, t. 3. *sorcizia, bruttura*, ג'ו, Ger. *verunfluchen*, Gal. *ordure*, Hisp. *suzajada*, immunditia. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 57.* In sordibus aurium tanquam in visco inhæresceret. *Horat. l. 1. ep. 2.* auriculas collectæ sordè dolentes. ¶ Translate dicitur de infima plebe urbis. *Col. Agr. l. 1. ep. 13.* Apud bonos iidem sumus, quos reliquisi, apud sordem urbis, & tæcem multo melius nunc, quam reliquisi. ¶ Item de ægritudine, mœstia, squalore, qualis in lugentibus, & in reis cernitur. *Cic. l. 14. Fam. ep. 2.* Te nunc, mea Terentia, sic vexari, sic

lic jacere in lacrymis, & fordibus. *Quintil. l. 6. c. 2.* At fordes, & squalores, & propinquorum quoque similem habitum scio profuisse. ¶ Item de immoderata parvitas, & de avaritia, minimis etiam rebus luctum captante. *Cic. Q. Fr. l. 1. ep. 1.* Scrutari te omnes fordes, excutere unumquemque eorum. *Id. pro Plac. c. 3.* Nullum huius in privati rebus factum avarum, nullam in re familiari formam posse proferri. *Juven. sat. 1. v. 139.* Sed quis feret istas luxuriae fordes? idest summam prodigalitatem cum insigni avaritia conjunctam. ¶ Per concitium quoque de homine flagitioso, & dedecori pleno haec vox adhibetur. *Cic. in Pison. c. 26.* O tenebrae, o luctum, o fordes, o paterni generis oblite, materni vix memor! ¶ *Sordis* in singulari casu recto usurpavit *D. Ambrosius*.

Sordesco, is, n. 3. *divenire sordido*, סרסר, Ger. *vuust vuerden*, Gal. *devenir ord*, & *sale*, Hisp. *ensuziarse*, *σρζαίνωμαι*, sordidus fio. *Hor. l. 1. ep. 20.* Contractatus ubi manus fordescere vultu cœperis. *Plin. l. 11. c. 12. de mella:* Nunc vero e tanta cadens altitudine, multumque, dum venit, fordescens.

Sordidula, ae, f. parva fordes. *Marcell. Empir. c. 8.*
Sordidatus, a, um, qui vestibus, & corpore sordido est, quales erant rei delati, qui eo tempore, quo nec absoluti, nec damnati erant, & eorum etiam propinqui, & affines, non capillos, aut barbam tondent, non candida, sed obsoleta, triaue veste uti solebant. *Cic. in Pison.* Nec minus lætabor, cum te semper sordidum, quam si paulisper sordidatum viderem. *Sordidum* dixit vilem, & abiectum, ac sine ullo vitæ nitore; *sordidatum* autem, accusatum, & reum. *Id. post red. in Sen.* Cum innumerabilis multitudo bonorum de Capitolio supplex ad eum fordidata venisset. *Plaut. Afric. 2. 4. 99.* Quamquam ego sum sordidatus, frugi tamen sum. ¶ Est etiam idem ac fordisbus maculatus. *Sidon. l. 3. ep. 13.* sordidatissima conscientia.

Sordide, adv. *sordidamēte*, *σρζαίνω*, cum fordisbus, immunde. *Cic. Attic. l. 15. c. 2.* Antonium sordide concionatus. *Lamprid. in Eliogab. c. 33.* Sordidissime pro plateas tractus est. ¶ Translate sumitur pro avaro. *Cic. 2. de Or. Si asperere, si arroganter, si turpiter, si forside, si quoquo animi vitio dictum esse aliqui videatur. Plin. l. 3. ep. 9.* Proconulatum, sed forside, dixerat. ¶ *Sordide* nasci, est humillimis natalibus nasci. *Auctor Dial. de Orat. quem alii Quintil. alii Tacito tribuunt, c. 8.* Quo fordidus, & abiectus nati sunt, quo &c.

Sordido, as, a. 1. *sporcare*, *σρζαίνω*, sordidum facio, *σρζαίνω*. *Lactans. de ira Dei, c. ult.* Templum cordis non fumo, non pulvere, sed malis cogitationibus sordidatur. *Sidon. carm. 23. v. 349.* Moto pulvere fordidus aer.

Sordidulus, a, um, diminut. a fordidus. *Plaut. Pæn. 1. 2. 58.* Servulorum fordidulorum scorta diabolata. *Juvenal. sat. 3. v. 149.* Si toga fordidula est.

Sordidus, a, um, *sordido*, *sporcato*, *σρζαίνω*, Ger. *unstatig*, Gal. *ord*, & *sale*, Hisp. *suzio*, *σρζαίνω*, fordisbus intectus, inquinatus, immundus. *Marcial. l. 1. ep. 104.* Sordidior toga. *Cic. 3. Tusc. c. 23.* Saepe est etiam sub palliolo sordido sapientia. ¶ Translate ponitur pro vili, ignobili, egente. *Liv. l. 21. c. 26.* Unus inventus est suavor legis C. Terentius Varro, qui priore anno Prator fuerat, loco non humili solum, sed etiam sordido ortus. ¶ Item pro turpi, inhonesto, indecoro. *Cic. 1. Off. Illiberales autem, & sordidi quæstus mercenariorum, omniumque, quorum operæ, non quorum artes emuntur. Id. 2. Off. Id cum periculosum ipi est, tum etiam sordidum ad tamam, committere, ut accusator nominare. ¶ Item pro avaro, tenaci, ex rebus vilissimis quæstum captante. Cic. 3. Fin. Quis non odit sordidos, varios, leves, futiles? Hor. l. 2. od. 16. Nec leves somnos timor, aut cupidido sordidus autere, idest avaritia. ¶ Item pro mendaci, impuro, obsceno. *Tibull. l. 3. el. 7.* Aut fasilat blanda sordida lingua fide. ¶ Item pro barbaro inculto, impolitico. *Quintil. l. 8. c. 3.* Quædam habes, fordidæ, jejuna, tristis, ingrata, vilis oratio est. ¶ *Sordidæ* voces appellantur a Grammaticis, quæ a vulgo tantum, & infimis hominibus usurpantur. *Gell. l. 16. c. 7.**

Sordidus, inis, f. *σρζαίνω*, idem ac fordes. *Plaut. Pæn. 5. 2. 10.* Ut mihi absterferent omnem sorditudinem.

Sordulentus, a, um, adject. sordidus. *Tertul. de Pænit. c. 11.* Sordulentus, illoratus.

Sorex, icis, m. *sores*, *σορα*, סרסר, Ger. *Spitzmaus*, Gal. *soavis*, Hisp. *raton*, *μῦς ποικίλος*, & *ἀγροῦ μῦς*, & mus Ponticus, vel sylvestris. Differt a mure domestico magnitudine, & quia clarus strepit. Sed sæpe hæc nomina contumeliantur. *Col. l. 12. c. 31.* Si sperens, aut mus, forexque in multum ceciderit, *Id. l. de arb. c. 15.* Vites, quæ secundum ædificia sunt, a forsicibus, aut muribus infestantur. ¶ *Soricum* occentia auspicia dirimebantur. *Plin. l. 8. c. 57.* ¶ *Sorex* suo indicio perit, proverbialis Metaphora est, qua utimur, quoties significare volumus quem piam a se ipso proditum esse, cui vel imprimis expediebat cautissime latere. *Ter. Eun. 5. 7.* Egomet meo indicio, miser quælibet forex, hodie perii.

Soricinus, a, um, *σορικός*, *σορικός*, quod est forcis. *Plaut. Bacch. 4. 8. 48.* Confoffiore me te faciam soricina nenia. V. *Confoffius*.

Soriculata vestis, videtur fuisse in qua lineæ intextæ repræsentabant quodammodo soricum figuram, a *soriculus*, quod a *sores*. Sane ut a vermis vermiculus, unde opus vermiculatum, sic a *sores* forculus, atque inde analogice vestis forculata. Favet opinioni, quod Plinius jungit veli undulata, cui nomen inde, quod textura undas imitetur. Secundum Becmanum erat vestis variis coloribus conferta. Ita enim vocari conjectat a copia colorum, & plicarum, nempe a Græco *σώρος*, vel *σώροισ*, quo acervus, ac rei alicujus copia signatur. *Turnebus l. 23. c. 19.* testatur, in veteribus libris legi *soriculata*, & *soresolate*, ac vocari ita cenet vestes furis, & latioribus regulis virgatas, ut ita dicantur quasi furo regulatæ, a *furo*, unde *furculus*, & *regula*. Sunt, quibus ita vocari placet vestes ex lino, & sparco confertas, & a conferendo quasi ferulatas dici. *Plin. l. 8. c. 48.* Undulata vestis primo e lautissimis tuit, inde forculata deluxit.

Sorites, æ, m. *σορῖτες*, argumentatio, quæ multas ratiocinationes acervatim convolvit, atque complectitur, a *σώρος*, *acervus*, quia pronuntia multa accumulata. Acervum similiter Perlius appellat *Sar. ult. in fine*. Fuit propria argumentatio Stoicorum, & originem habuit a Chrypsio Philosopho Stoico. *Cic. 2. de Divin. c. 4.* Aut quo modo sortis refutatur, quem, si necesse sit, Latino verbo liceat acervalem appellare. Sed nihil opus est. Ut enim ipsa Philosophia, & multa verba Græcorum, sic sortis fatis Latino sermone tritus est. *Id. 4. Acad. e. 16.* Et primum quidem hoc reprehendendum, quod captiosissimo genere interrogationis utuntur: quod genus minime in Philosophia probari solet, cum aliquod minutatum, & gradatim additur, aut demitur. Soritas hos vocant &c.

Sorix, icis, f. *σώρις*, avis genus, quæ etiam faurix dicitur, ut corus, & taurus, a Græca voce allata. *Marius Victorinus l. 1. extremo cap. de Orsogr.* Sorix, aut faurix, avis tributa Saturno ab Auribus, quia tarditati, & vetustati, & senectuti convenit. Nam & in veteranis maxime veritatur locis, & nocturno est, & noctis maxime primæ, & *Tem. 11.*

quia tempeffatis nuntius, atque index parci Iaris. *Plin. l. 10. c. pen.* Sorices, & ardeolæ invicem fatibus insidiantes. Aptius tamen hoc loco de forsicibus terrestribus intelligitur: nam *Plinius* loquitur de diffiduis avium cum terrestribus animalibus. Itaque hanc vocem plerique Lexicographi merito prætermisunt.

Soror, oris, f. *forella*, סררה, Ger. *schwester*, Gal. *soeur*, *bermana*, אהל-פיה, mulier, quæ ab iisdem genitoribus, a quibus ego, procreata est. *Virg. 2. Geor. Panaque*, Sylvanumque senem, Nymphalique foreres. *Cic. pro Mil. c. 27. de Clodio:* Eum, quem cum forere germana nefarium stuprum fecisse, L. Lucillus juratus fe quæstionibus habitis dicit comperisse. ¶ *Soror*, absolute, vel *foror Phabi*, est Luna, seu Diana. *Ovid. 3. Fast.* Signaque, quæ longo frater percreant Anno, ire per hæc uno mense foreris equos? *Id. 15. Met.* Mota foror Phabi gelidum de corpore fontem fecit. ¶ *Soror* item, est Philomela apud *Ovid. 2. Fast.* Et foror, & Progne, Tereufque duabus iniquis. ¶ *Sorores* doctæ, & novem foreres, sunt Musæ. *Ovid. l. 2. Trist. el. 1.* Doctas odissim jure Sorores. *Id. l. 5. el. 12.* Pace novem liceat vestra dixisse Sorores. ¶ Item *Parce* foreres dicuntur. *Hor. l. 2. ode 3.* Dum res, & ætas, & Sororum filatrum patiuntur atra. *Marcial. l. 6. ep. 58.* Si mihi lanificæ ducunt non pulla Sorores stamina. ¶ Item *Furæ*. *Ovid. 10. Met.* Nec metues atro crinitas angue foretes? ¶ Translate accipitur pro simili, & quasi gemella. *Plin. l. 13. c. 4.* Minus speciosæ, sed saporæ caryotarum foreres, ob hoc adelphides dicitæ. Sic lævam manum dextra forerem appellat *Virg. in Moreto, v. 28.* Et *Plaut. in Pæn. 1. 3. 9. V. Frater.* ¶ Sororum nomine, ut & fratrum, interdum significantur scorta, seu amabæ, quæ turpi conforitione junctæ sunt. V. *Frater*.

Sororella, i, diminut. parva foror. *Plaut. in fragment. Clitellaria.* Germanica mæda fororcula.

Sororicida, æ, com. qui forerem occidit. *Cic. pro Domo, e. 10.* Quid? de me quod tulisse te dicis, parricida, fratricida, fororicida, nonne extra ordinem tulisti?

Sororiculata vestis. V. *Soriculata*.

Sororio, as, n. 1. cresco duarum fororum geminarum instar. *Fest.* Sororiarie mammæ dicuntur pellarum, cum primum tumescunt, ut fratriculare puerorum. *Plautus in Fricularia?* Tum papillæ primum fororiabant: illud volu dicere, fraterculabant. *Plin. l. 35. c. 6.* Mammæ fororiantes, præcordia, maciemque corporis piscinæ magis corrigunt.

Sororius, a, um, quod ad forerem spectat. *Cic. pro Sex.* Qui enim in ejusmodi vita nervi esse poterunt, hominis fraternus in flagitiis, fororitis stupris, omni inaudita libidine intamis? ¶ *Oscula* fororia, idest casta, & pudica, qualia foreres decent. *Ovid. 4. Metam. v. 334.* Pofcenti Nymphæ sine sine fororia saltem Oscula. ¶ *Sororium* tizillum, locus Romæ sacer in honorem Junonis, ubi M. Horatius pug jugum missus, a cade fororis expiatus est. Erat in angiportu, quod ferebat a Carinis deorsum ad Cyprium angiportum, ubi aræ erectæ stabant, & lignum supra eas transversum, duobus parietibus inter fe adversis infixum, quod capiti excentium imminet. *Liv. l. 1. & Festus.* ¶ *Sororia* cœna dicitur a *Plaut. Cursul. 5. 2. 60.* quæ ob repertam soro em celebratur. ¶ *S-quiore* ævo *fororius*, ii, dicitur est maritus fororis mæx, *cognato. Inscrip. apud Gruter. pag. 1052. n. 11.* Cognatus dulcissimus Sororio amatissimo.

Sors, oris, f. *forte*, סררה, Ger. *gluckfall*, Gall. *fort*, Hisp. *suerte*, *αλγος*, fortuitus alicujus rei eventus, id, quod cuique accidit in sortiendo. *Cic. 2. de Divin. c. 41.* Quid enim fors est? Idem propemodum, quod micare, quod talos jacere, quod teleras. Quibus in rebus temeritas, & casus, non ratio, nec consilium valet. Tota res est inventa fallacis, aut ad quæstum, aut ad superstitionem, ut id errore. *Id. Attic. 2. ep. 22.* Quod fors obtulerit, id acturus videatur. *Id. 1. Perr.* Accufavi eum, quicum Quæstor tueram, quicum me fors, consuetudoque majorum, quicum me Deorum, hominumque judicium conjunxerat. *Virg. Ecl. 9.* Sors omnia verfat. ¶ *Inter fortem*, & *fortes* inter est, quia *fortis* est sortitio, *fortes* sunt fortis instrumenta, idest telluræ quædam, seu talcolæ lignæ inscriptæ. *Cic. l. 1. de Div. c. 34.* Simia, quam Rex Molossorum in deliciis habebat, & fortes ipsas, & cætera, quæ erant ad sortem parata, disturbavit, & aliud alio dissipavit. *Id. ib. l. 2. c. 4.* Sortes, quæ pueri manu mifcentur, & tolluntur. V. ibi multa de origine sortium Prænelinarum, & de fortunæ æde Præneste posita. ¶ Usurpatur tamen & in ling. numero fors pro tessella, quæ sorte ducitur. *Cic. pro Ligur. c. 7.* Tuberonis fors coniecta est S. C. cum ipse non adesset. h. e. tabella nomine Tuberonis inscripta in urcum missa est. *Id. Att. 1. ep. 19.* Cum de Confularibus me prima fors exisset. ¶ Sorte ducere aliquem, *trari a sorte. Virg. 2. Æn. v. 205.* Ductus Neptuni forte sacerdos. ¶ Ducere sortem, vel fortes, idem est ac sortiri. *Virg. 6. Æn. v. 22.* Stat ductis fortibus urna. *Id. 9. Æn.* Ducere sortem prædæ. ¶ Conjicere provincias in sortem, *metere illa sorte. Liv. l. 35. c. 1.* Tum prætorum provincia in sortem coniecta. ¶ *Sorte*, in iexto casu, a *forte*, *casuado la forte, Cic. 4. Verr.* Verris forte provincia Sicilia obvenit. *Id. Fam. 11. ep. 20.* Sorte aliquid alicui assignare. *Et Fam. 8. ep. 8.* Sorte in provincias proficisci. ¶ Extra sortem, *senza casu la sorte. Cic. Verr. 4.* Renuntiare extra sortem. ¶ *Poete* usurpant *forti* pro *forte*, quod fit ne ablativus casus, an dativus, an adverbialiter positum, ut vult *Servius*, videntur Grammatici. *Virg. 4. Geor.* Sunt, quibus ad portas cecidit victoria forti. *Silius l. 7. v. 368.* Quis tum cecidit victoria forti. ¶ Saepe fors accipitur pro statu ac conditione cuiusque. *Horat. l. 1. sat. 1.* Sua forte nemo contentus vivit. *Suet. in Aug. c. 19.* Ultima fortis homines. *Horat. l. 4. od. 11.* Telephum, quem tu petis, occupavit non tuæ fortis juvenem puella. ¶ Dicitur etiam de oraculis, seu responfis, seu ymaginibus, in quibus responfa inscripta continebantur. *Valer. Max. l. 1. c. 6.* Retulerunt præcipi fortibus, ut aquam eius lacus emiffam, per agros distunderent. *Virg. 4. Æn. Lycic fortis. h. e. Apollinis oraculum.* ¶ Item de fato, seu fatali necessitate. *Virg. 2. Æn. Hic exitus illum forte tulit. Ovid. l. 5. Trist. el. 3.* Me quoque (si fas est exemplis ire Deorum) terrea fors vitæ, difficillique premit. ¶ Item pro hereditate, patrimonio. *Fest.* Sors & patrimonio significat, unde confortes dicimus, & Dei responsum, & quod cuique accidit in sortiendo. *Liv. l. 1. c. 34.* Puerio in nullam sortem bonorum nato. ¶ Item pro summa, sive capite, & prima pecunia, quæ contetur in societatem, vel fœnori datur, ut inde lucrum fiat, *si capiale. Plaut. Moell. 3. 1. 34.* Qui mihi neque fœnus, neque sortem argenti danunt. *Ulp. l. uxori, ff. de usu, & usufr. leg.* Fœnus quoque sortium, quas deinceps collocavit. ¶ Item pro progenie. *Ovid. 6. Fast. de funane:* Si genus aspexit, Saturnum prima parentem feci, Saturni fors ego prima tui, ¶ *Legitur & fortis* in recto casu pro *fortis. Plaut. Caf. 2. 6. 28.* Vide, ne qua illic inest alia fortis bus aqua.

Sorsum pro forsum quidam auctoritate MSS. legunt apud *Plaut. Epid. 3. 3. 21.* In ædiculam istam forsum concludi volo. Et apud *Caesul. ep. 20. in rapacem viatorem.* Manumque forsum habebis; hoc tibi expedit.

Editi libri plerumque habent *seorsum* : neque obstat ratio carminis nam dæ vocales per *σὺδῶν* in unam coalescent.

Sorticella, æ, f. i. *κληρίδιον*, dimint. a *fortis*. *Suet. in Ner. c. 21.* Sorticulaque in urnam cum cæteris demissa, intravit ordine suo.

Sortilegium, ii, n. *Sortilegio*, *χρησμομαντεία*, rei futuræ per fortes & superstitionis observationes exploratio. Usus *Plinius l. 28. c. 4.* cuius titulus est: De quibusdam sortilegiis, & saliva hominis.

Sortilèges, i, m. *Sortilego*, *fortiere*, *χρησμομαντής*, qui ductis fortibus prædicit futura, sive quæstus sui gratia se prædicere simulat, a *forte* *legenda*. *Cic. i. de Divin. c. 58.* Nunc illa testator, non me sortilegos, neque eos, qui quæstus causa hariolentur, ne ptychomantia quidem, quibus Appius amicus uti solebat, agnoscere. ¶ Adjective *Horat. de art. poet. v. 219.* Sortilèges non discrepuit sententia Delphis.

Sortio, is, a. 4. idem ac fortior. *Varro apud Non. c. 7. n. 22.* Cum venentio Cenores, inter te fortiant. *Plaut. Caf. 2. 6. 43.* Tibi permitto, tute forti.

Sortior, iris, d. 4. *sortire*, *far le sortis*, *cavare a sorte*, *Ger. Iosfen*, *Ioff ueriffen*, *Gal. siver au sure*, *Hisp. sortear*, *καρχαρω*, *κληρω*, fortes duco, sortitionem facio, sorte eligo. Variè constituitur. *Plaut. Caf. 2. 5. 34.* Coniungam fortes in cistellam, & fortiar tibi, & Chalino. *Virg. 3. Æn.* Sternimur optatæ gremio telluris ad undam, sortitii remos. Ubi *Serv.* Sortitii remos, per sortem divisi ad officia remigandi, quis esset prorsuta, qui pedem teneret. *Cic. in Verr. 2.* Cum Prætores designati fortirentur, Q. Metello obtigit, ut is de pecuniis repetundis quæreret. *Id. Att. l. 1. ep. 10.* Prætores nondum sortiti sunt provincias, h. e. provincias inter se sorte diviserunt. *Id. l. 1. Fam. ep. 9.* Se se fortitorem esse cum Collega provinciam. *Id. ad Q. Fr. l. 2.* Sententiam dixit, ut ipse iudices per Prætorum Urbanum fortiretur. h. e. per sortem eigeret. *Id. pro Cluent.* Sortiri ad pœnam, & hominum delictum fortunæ iudicio committere minime Cenforium est. *Id. i. de nat. Deor.* Hoc est non considerare, sed quali fortiri, quid loquere. *Tacit. 2. his. c. 41.* Dum legiones de ordine agminis fortituntur. ¶ Accipitur etiam per sortes aliquid recipere, sorte aliquid consequi, obtinere. *Cic. 6. Phil.* Quorum sua lege, qua cum C. Cæsare Magistratum sortitus est, suffragium fultulit. ¶ Translate usurpatur pro accipere quocunque modo. *Lactant. l. 7.* Unde apparet, hominem, qui eo utitur, immortalem sortitum esse conditionem. *Hor. l. 1. sat. 6.* Sortiri amicum. ¶ Per Catachresim accipitur pro disponere. *Virg. 3. Æn. v. 375.* Sic fata Deum Rex fortitur, volvitque vices. ¶ Item pro substituere, subministrare. *Virg. 3. Georg.* Et fobolem armento fortire quotannis.

Sortis, V. *Sors* in fine.

Sortitio, onis, f. *Sortitione*, *κληρωμακία*, actus fortitendi. *Cic. pro Cluent. c. 46.* Ut, si a multis esset flagitium rei militaris admittum, sortitione in quosdam animadverteretur. *Id. Q. Fr. l. 2. ep. 1.* Sortitionem facere.

Sortitio, adv. a *sorte*, *Ger. durch das loff*, *Gal. en tirant au sort*, *Hisp. fortuando*, *κληρω*, *κατα κληρω*, ex sorte, per sortem. *Cicer. 4. Verr. Quæ in annos singulos Jovis Sacerdotem sortito capi jus erat. Cal. Cic. l. 8. Fam. ep. 8.* Eos sortito in provincias mitti placere. ¶ Interdum accipitur pro naturaliter, vel occulta quadam fati ratione. *Hor. epod. 4. Lupis*, & agnis quanta sortito obtigit, tecum mihi discordia est.

Sortitor, oris, m. *κληρωτήρ*, qui sortitur. *Sen. in Troade v. 982.* Et iniq̄ue ferus sortitor uræ.

Sortitus, us, m. idem ac fortitio. *Cic. pro Domo c. 19.* Quid si etiam pluribus de rebus una sortitio retulisti? *Virg. 3. Æn. v. 323.* Quæ sortitus non pertulit ullos.

Sortitus, a, um, nom. partic. a *sortior*. *Vellei. l. 2. cap. 59.* Sortitus Macedoniam. ¶ Passivè *Amian. l. 18. c. 6.* Morum probitate spectata sortita conjuge, liberisque fuscceptis. *Cic. l. 4. Attic. ep. 16.* Ab his consiliis, quæ erant omnibus sortita. h. e. forte data.

Sory, yos, n. genus Chalchitidis lapidis, quod in Ægypto optimum effoditur, ritu pingui ter nigrescens, & spongiosum, odoremque habens adeo stomacho contrarium, ut quibusdam olfactu modo vomitiones moveat, cæterum curationi oculorum utile. *Plin. l. 34. c. 12.*

Sos, eos, vel suos. *Ennius apud Fest.*

Sosianus, cognomen Apollinis, cuius statua cedrina fuit Romæ, ex Se-leucia advecta: dictum a *σώω*, servo. *Plin. l. 13. c. 5.*

Sospes, itis, com. *fano*, *esalvo*, *שׁוּפֵס*, Germ. *unverletzt*, *Gal. sauve*, *Hisp. salvo*, *σωω*, salvus, incolumus. *Liv. l. 5.* Sospiteque omnes Romam ad propinquos reitituit. *Hor. lib. 1. od. 36.* Vix una sospes navis ab ignibus. ¶ Non solum qui servatur, idest salvus est, sospes dicitur, sed etiam qui servat. Unde *Ennius sospitem pro servatore posuit*, teste *Fest.*

Sospita, æ, f. *σωπυρα*, servatrix. Hinc Juno Sospita apud Lanuvinos. *Cic. i. de nat. Deor. c. 29.* Tam hercle, quam tibi illam vestram Sospitam, quam tu nunquam, ne in somnis quidem vides, nisi cum pelle caprina, cum hasta, cum scutulo, cum calceolis repandis. At non est talis Argiva, nec Romana Juno. *Id. l. 1. de Divin. c. 2.* Quin etiam memoria nostra templum Junonis Sospitæ L. Julius &c.

Sospitalis, & le, o. 3. *σωπυρα*, quod sospitem facit. *Plaut. Pseud. 1. 3. 18.* Quis est, qui moram occupato molestam obtulit? P. Qui tibi sospitalis fuit.

Sospitalitas, aris, f. salus, incolumitas. *Macrob. l. 1. Saturn. c. 7.* Victores Romani ad spectacula Dei sospitalitatis rediit. Al. leg. sospitalis.

Sospitas, atis, f. felicitas, incolumitas, prosperitas. *Macrob. l. 1. Saturn. c. 17.* Apollinem, modo sospitatem, modo pestem significantibus cognominibus adoramus.

Sospitator, oris, m. *σωπῆρ*, servator, a *sospes*. *Apul. l. 9. Metam.* Unus ex his, de cælo scilicet missus mihi sospitator.

Sospitatrix, icis, f. servatrix, ut Dea sospitatrix, *Apul. l. 11. Metam.*

Sospito, as, a. 1. *conferuare sano*, *salvo*, *שׁוּפֵס*, Germ. *gesund erhalten*, *Gal. sauer*, *Hisp. salvar*, *librar*, *σωω*, incolumem servo, salvo. *Liv. l. 1. c. 16.* Uti volens propitius suam semper sospitet progeniem. *Plaut. Aulul. 3. 6. 10.* Diu plus, piusque sospitem istuc quod nunc habes.

Sotades, is, m. *σωπῆδης*, Poeta Maronites, turpissimi illius carminis auctor, in quo omnes nefandarum libidinum referuntur species. Hoc carmen sumpto nomine ex argumento *Cynodis* inscriptum. *Suid.* Frag-menta quædam adhuc leguntur apud *Stobæum*. Hinc *Martial. l. 2. ep. 86.* ipsum Sotadem cinadum appellat.

Sotadeus, a, um, adject. a *Sotade*, ut Sotadeum carmen. *Quintil. l. 1. c. 8. & l. 9. c. 4.* ¶ Quibus autem pedibus hoc carmen conilet, V. *Grammaticos*.

Sotadicus, a, um, adject. Sotadeus, ut Sotadici versus, *Plin. l. 5. ep. 3.*

Soter, eris, m. vox Græca, quæ idem est ac servator, *Σωτήρ*. *Cic. 4. Verr. c. 63.* Eum non solum patronum istius insulæ, sed etiam Sotera inscriptum vidi, &c. is enim nimirum soter, qui salutem dedit.

Soteria, orum, n. pl. munera, a quæ convallescentibus, & a morbo, aut aliquo servatus periculo ab amicis mittebantur. *Martial. l. 12. ep. 56.* Nam quoties surgis, soteria pœsis amicos. ¶ Soteria etiam dicuntur vota, vel sacrificia pro salute amici perfoluta. Unde *Statius l. 2. Jvi. 4.* carmen gratulatorium, quod pro restituta Rutilio

Gallico salute cecinit, inscriptis *Soteris*.

Sotericus, i, m. artifex lignarum valde rudis, unde Soterici lectus ponitur pro impolito, & nulla arte factis. *Senec. in epist. apud Gall. l. 1. c. 2.* Qui hujuscemodi verfas amant, liqueat tibi, eisdem admirari & Soterici lectus.

Sozûfa, æ, *σώσσω*, herba artemisia, seu ferpyllum majus. *Apulei. de herb. cap. 10.*

S A N T E P.

Spacium, V. Spatium.

Spadicarius, ii, m. qui spadice calore inficit. *Jul. Firmic. l. 3. c. 7.*

Spadicum, i, n. idem quod spadix. *Amian. l. 24. c. 3.* Termites, & spadica cernit assidua, quorum ex fructu mellis, & vini conficitur abundantia.

Spadix, icis, m. *σπαδικία*, *σπάδιξ*, proprie significat ramum palmæ cum fructu ab arbore avulsam, teste *Gell. l. 3. c. 9. & l. 2. c. 26.* ¶ Hinc ponitur pro colore fructum eius arboris referente, qui Italis colitur *basjo*, Latinis etiam Phæniceus dicitur. *Gell. l. 2. c. 26.* Rutilus, & spadix phæniceo *σπαδικόν*, qui factus Græce noster est, exuberantiam splendoremque significat ruboris, quales sunt fructus palmæ arboris non admodum sole incocti. *Virg. 3. Georg. v. 81.* de eorum coloribus: honeſi Spadices, glaucique, color deterimus albis. ¶ Est etiam spadix instrumentum quoddam musicum, cuius meminit *Pollux l. 4. c. 10.* sed non describit. *Quintil. l. 10. c. 10.* Pſalteria, & spadices etiam virginitus probris reculanda.

Spado, onis, m. *eunucio*, *כַּרְסִי*, *Ger. verschnittner*, *Gal. chatte*, *Hisp. castrado*, *σπάδων*, ille, cui testes, & cremasteres, hoc est musculi duo, a quibus testes sursum trahuntur, evulsi, extractique sunt, vel distorti, excisi, contusi. *Plin. l. 11. c. 87.* Defluvium capillorum in spadonibus non visum. ¶ Translate spadones dicuntur surculi infrugiteri, seu qui nihil afferunt. *Col. l. 3. c. 10.* Ejusmodi furculos, qui nihil attulerint, spadones appellant.

Spadonatus, us, m. *Eunucibino*, conditio castratorum. *Tertull. l. 2. de cultu fam. c. 9.* Se spadonatus assignant propter regnum Dei.

Spadonius, a, um, quod ad spadonem spectat. Translate sumitur pro sterili. *Plin. l. 15. c. 14.* de piris: A condicione castrati feminis, quæ spadonia appellant Belgæ. *Id. c. 30. de lauro:* Et sine ea spadonia, mira opacitatis patientia.

Spagas, adis, genus piceæ admodum candidæ. *Plin. l. 14. c. 20.*

Spargo, is, si, sum, a. 3. *spargere*, *זרר*, *Ger. apander*, *Hisp. derramar*, *σπάρω*, *σπάρω*, passim aliquid jacto, dissemino, tundo, difundendo. *Col. l. 2. c. 16.* Pulverem stercoreis per segetem spargere. *Plin. l. 4. c. 15.* In quæ effusus Rhenus ab Septentrione in lacus, ab Occidente in amnem Mosam se spargit. *Cic. 2. Catil.* Sed etiam siccas vibrare, & spargere venena didicerant. *Id. Phil. 3.* Qui populo de rostris nummos spargere solebat. *Hor. l. 3. od. 15.* Et stellis nebulam spargere candidis. h. e. nebula stellis obscurare. *Perf. sat. 5.* Totaque impune Suburra permisit sparsisse oculos jam candidus umbo. h. e. libere, & sine metu circumspicere tœcinas in Suburra prostantes. *Virg. 2. Æn.* Hinc spargere voces in vulgus ambiguas. ¶ Metaleptice capitur pro expandere, extendere, dilatare. *Plin. l. 3. c. 9.* Differt, quod in brachia ramorum spargitur. *Id. l. 12. c. 12.* Cacumina in aristas se spargunt. ¶ Item pro sternere. *Virg. 5. Ecl.* Spargite humum foliis. ¶ Item pro macerare. *Lucil. l. 19.* apud *Cic. 1. Tusc.* Latere pendens, saxas spargens tabo, sanie, & sanguine atro. *Virg. 6. Æn.* Corpusque recentis spargit aqua. ¶ Item pro dividere. *Liv. l. 37. c. 20.* Conspersant se toto passim campo. *Plin. l. 21. c. 8.* Genera enim tractamus in species multas se se spargentia. ¶ Spargere se in fuga, dispergi. *Liv. l. 33. c. 15.* in fuga. Ita se in fugam passim sparsferant, ut ab ipsis agrestibus errantes circumvenirentur.

Sparsilis, le, adject. qui spargi potest. *Tertul. de Pudic. c. 2.* Tanta sparsilia eorum, qui Deo adulantur. *Sciopius legit fusilia.*

Sparsim, adv. *sparsamente*, *Ger. hin*, *und her*, *Gal. ca*, & *la*, *pele*, *mele*, *Hisp. acá*, *yaucilla*, *σπάρσιν*, divisim, multis, variisque in locis, hic, & illic. *Plin. l. 36. c. 7.* Augustum undatum crispum in verticibus, Tiberium sparsim convoluta canitie. *Gell. l. 11. c. 2.* Præterea ex eodem libro Catonis hæc etiam sparsim, & interice commeminimus.

Sparsio, onis, f. actus spargendi, *sparsimento*. *Stat. lib. 1. Silv. 6. v. 65.* Jam noctis propioribus sub umbris Dives sparsio quos agit tumultus? Loquitur *Stat.* de Domitiano varia uisilia per ludos populo diripienda spargente.

Sparsivus, a, um, adject. qui spargitur. *Petron. in Satyr.* Pila sparsiva exerceri.

Sparsus, a, um, *sparsus*, *σπάρστος*. *Ter. Heaut. 5. 5. 18.* Rutam ne illam virginem, cæliam, sparsis ore, adunco naso? idest maculoso, lentiginoso. *Virg. 3. Æn.* Sparsatque per æquor Cycladas. h. e. hic, illic existentes. *Lucan. l. 7.* Sparsatque Senatus Corpus, & immensa populos in caede natantes, idest disiectum. *Cic. Att. l. 1. ep. 13.* de *listeris*: Pure loquuntur humanitatis sparsæ sale. h. e. confersæ. *Plin. l. 26. c. 23.* Item selenitium, cuius est minor acinus, sparsior racemus. *Lamprid. in Alex. Severo*, c. 41. Sparsium auro pallium. h. e. distinctum, variegatum. ¶ *Sparsus* particip. pro sparsum. *Virg. Georg. 4.* Prius haustus sparsus aquarum Ora tove. Alii leg. *haustu sparsus aquarum Ora tove*.

Sparta, æ, f. Lacedæmon, *Misera*, *Musera*, urbs Laconicæ, in Peloponneso, ad Eurotam fl. condita a Sparto nepote Inachi. *Plin. l. 4. c. 5.* *Σπάρτα* *Ἰάχης*, *τῆς* *κῆρας*. h. e. *Spartam quam naclius es, banc orna*, proverb. Græcum esse quod eligimus, officiumque nostrum strenue obeundum. ¶ Dicitur & *Sparte*, *es*, præsertim a Poetis. *Quid. 3. Fast. v. 83.* Junonem Sparte, Pelopelidaeque Mycenæ.

Sparticus, ni, 2. *σπάρτικος*, insignis gladiator ex Thracia, non corporis solum robore, sed animi etiam magnitudine præstant. Una cum Chyso, & Oenomao, effracto Lentuli ludo gladiatorio, cum septuaginta gladiatoribus erupit Capua, manuque servorum congregata, quasi iusto exercitu comparato, Cervellum montem in Campania occupavit: ubi cum a Clodio Clabro obsideretur, ejus castra diripuit, & Campaniam populatus, raptis Prætorum fascibus appellatus est Imperator. Inde Lentuli exercitum in Apennino dissipavit: apud Mutinam Cassii castra delevit. Tandem cum de Urbe invadenda deliberaret, a M. Crasso pulsus, fugatusque, cum Brutium angulum occupasset, nec in Siciliam præ navium penuria trahere potuisset, cum suis omnibus fortissime dimicans quasi Imperator occisus est, *Lucan. l. 2.* Ut simili causa caderes, qua Spartacus hostis.

Spartanus, a, um, quod est e Sparta, sive ad Spartam pertinet. *Virg. 1. Æn.* Virginis os, habitumque gerens, & virginis arma Spartana. ¶ *Spartani*, orum, Spartzæ cives, aut incolæ, qui inhæni in terendis plagis patientia tuere, unde & *plagipartidas* eos appellat *Plaut. Captiv. 3. l. 11.* Hinc *Petron. in Satyr.* Tres plagas Spartana nobilitate concoksi.

Spartarius, a, um, adject. Spartarius campus locus est in Hispania prope Car-

leptice capitur pro forma, seu pulchritudine. Nam species est id, quod oculis cernitur, pulchritudo autem in re oculos hominum convertit. *Ovid. 5. Fast.* Et monet ztatis specie, dum moreat, uti. *Juvenal. sat. 10. v. 310.* I nunc, & juvenis specie letare tui. Accipitur quoque pro externo conspectu, simulatione, prætextu, apparenza, *semitianza. Cic. de Am. Specie* quidem blanda, sed re ipsa multis locis repudianda est. *Id. 7. Ver.* Præclara classis in speciem, fed inops, & infirma propter dimissionem propugnationum, atque remigum. *Liv. 1. 9.* Celata morte Tarquinii, per speciem alienæ fungendæ vicissimas opes firmavit. *Id. 1. 40. c. 12.* percussio speciem induit. Interdum species sumuntur pro certis, singulique rebus. *Arcad. 1. ult. Cod. de mun. C. bon. Cura* quoque emendi frumenti, & olei harum specierum curatores creati mos est. *Scevola 1. 19. Dig. de aur. arg. leg.* Mulier testamentum multas species vestis, argenti reliquerat. Hinc de aromatibus etiam dicuntur, *specie.* Nempè lespatiarii species omnes, idest genera omnia aromatum dividunt. *Macrobi. 1. ult. Saturn. c. 8.* Species & acres, & calidæ superficie, cui apponuntur, exulcerant. *Marcian. 1. ult. ff. de Publican.* Species pertinet ad veltigal, cinnamomum, piper longum, piper album, &c. Item de controversia, quæstione, lite. *Ulpian. 1. 18. Dig. de minor.* Divus Severus, & Antoninus non audiverunt restitui desiderantem adversus fratrem post speciem in auditorio eorum finitum.

Speciētas, atis, f. idem ac species. *Fronto Grammar.*
Speciellātus, a, um, adject. *Vopisc. in Probo, c. 4.* Huic igitur dari jubebis tunicas duas, patinam argenteam librario decem speciellata, &c. h. e. quæ habet exculpata crebra parva specula. Quidam leg. *speciellata,* ut sit diminut. a *speculum.*

Specillum, i, n. *taſto,* Ger. *meſſelin,* Gal. *èprouvette, sonde,* Hiſp. *sienta, cala,* & instrumentum, quo utuntur Chirurghi ad scrutationem vulnerum, & bistularum, dim. a *speculum.* *Cic. 3. de nat. Deor. c. 22.* Alcibiades, qui Specillum invenisse dicitur. *Cels. 1. 5. c. 28.* Ante omnia autem specillum dimitti in fistulam convenit. Dicitur etiam de instrumento, quo oculos inungimus. *Varro 1. 5. de L. L.* Hinc quo oculos inungimus, quibus specimus, specillum. *Plin. 1. 7. c. 53.* Super omnes C. Julius medicus, dum inungit, specillum per oculum trahens.

Specimen, inis, a. *moſtra,* Ger. *ſchauſpiel,* Gal. *dèchaniſſion, èpreuve,* Hiſp. *mueſtra, èxèmplo,* exemplar, argumentum, indicium, quale est illud exiguum, quod in mercibus a venditoribus spectandum protulerit, ut ex eo emptores rem totam æstimet, a *specio,* quasi quod spectandum obijcit. *Cic. 3. de Or.* Integri specimen est quoddam transilire ante pedes postea, & alia longe repetita fumere. *Id. 3. de nat. Deor.* Temperantiæ, prudentiæque specimen Pontifex Maximus Q. Scævola. *Id. Ver. 1. c. 8.* Specimen alicujus rei alicui dare. *Id. 1. Tuſc. c. 14.* Specimen virtutis capere ex optima quaque natura.

Specio, is, exi, ectum, a. 3. *vedere,* Ger. *sehen,* Gal. *vior,* Hiſp. *ver,* *èxèmplo,* video, apud vet. *Varro 1. 5. de L. L.* Speciare dictum ab specio antiquo, quo etiam Ennius usus: Vos epulo postquam spexit. *Id. ibid.* Speculum, quod in eo specimus imaginem. *Plaut. Casin. 3. 1. 2.* Nunc specimen spectatur, nunc certamen cernitur.

Specioſe, adv. *èxèmplo, èpulo,* pulchre, ornate, cum ornatu. *Liv. 1. 34. c. 7.* Equus tuus speciosus intratus erit, quam uxor vestita? *Col. 1. 2. c. 2. de bobus:* Quo speciosius ingredientium sublimes, & elatis capitibus. *Quint. 1. 9. c. 4.* Haſta speciosissime contorta.

Specioſitas, atis, f. species, pulchritudo. *Terull. de cultu fam. c. 2.* Naturalis specioſitas.
Specioſoſa, a, um, *viſtoſa, bello,* Ger. *voelgeſtalt,* Gal. *bezu, joly,* Hiſp. *hermoſo, lindo, èpulo,* pulchre, formoſus. *Cels. 1. 2. c. 2.* Si plenior aliquis, & speciosior, & coloratior factus est. *Senec. de benef. 1. 3. c. 7.* Hoc speciosissimum est in beneficio, quod dedimus vel perduri, quod totum permiffimus accipientium arbitrio. Item speciem veri habens, *specioſo.* *Cic. Att. 1. 16.* Reversionis has speciosas causas habeo. *Liv. 1. 1. c. 23.* Sed si vera potius, quam dicta specioſa dicenda sunt. Interdum ponitur pro claro, illustri. *Ulp. 1. specioſas, ff. de verb. ſign.* Speciosas personas accipere debemus clarissimas personas utriusque sexus, etiam eorum, qui ornamentis Senatoriis utuntur.

Specio, as, a. 1. freq. a *specio.* *Plaut. Cist. 1. 1. 92.* Per Dionysia mater pompam me specitatum duxit. Alii leg. *ſpectatum.*

Specium, ii, n. *taſto, èpulo,* instrumentum teres, & parvum, quo Medici ad tentandam vulnerum, ac fistularum viam, & profunditatem utuntur, a *specio.* *Pacuvius:* Ut Medici faciunt, qui prius specio vulnus tentant.

Spectabilis, & le, o. 3. *ſpectabile, riguardevole,* Ger. *achbar,* Gal. *illuſtre,* Hiſp. *illuſtre, èpulo,* dignus, spectatu dignus. *Ovid. 1. 2. de Ponto, el. 2.* Ipse furrer currum placido spectabilis ore. *Tac. in vita Agricole, c. 34.* In quibus pulchram, & spectabilem victoriam ederetis.

Spectabilitas, atis, f. qualitas, qua quis spectabilis, hoc est admiratione, & honore dignus est. *Cod. 1. 12. tit. 26. leg. 1.* In Officio spectabilitatis tuæ. *Adde 1. 9. tit. 27. leg. 5.* Sed hic loquendi modus a latine linguæ puritate, & majestate quam longissime abest.

Spectaculum, i, n. *ſpectaculo, èpulo,* Ger. *ſpectackel, ſchauſpiel,* Gall. *ſpectacle,* Hiſp. *èſpectaculo, èpulo,* quicquid spectatur. *Cic. 3. Verr.* Constituitur in foro Laodiceæ spectaculum acerbum, & miferum, & grave toti Afiz provinciz. *Id. 2. de nat. Deor. c. 57.* Circuitus Solis, & Lunæ spectaculum hominibus præbent. Speciatim dicitur de ludis publicis. *Cic. pro Mur.* Spectacula sunt tributum data. *Id. 5. Pin. c. 18.* Ut pompa, ludis, atque ejusmodi spectaculis teneantur. Aliquando accipitur pro loco, unde spectatur. *Cic. pro Sex.* Excitatus est plausus ex omnibus spectaculis. *Liv. 1. 1. c. 35.* Divisa loca Patribus, Equitibusque, ubi spectacula sibi quique faceret, fori appellati. *Plaut. Curcul. 5. 2. 47.* Exoritur ventus turbo, spectacula ibi ruunt.

Spectamen, inis, n. idem quod specimen, probatio, experimentum. *Plaut. Men. 5. 6. 1.* Spectamen bono servo id est, ut absente hero rem heri diligenter tuteur.

Spectamentum, i, n. spectaculum. *Cornel. Fronto, de differ. voc.* Spectacula loca sunt, unde spectamus; spectamenta, quæ spectantur.

Spectandus, a, um, nom. partic. dignus qui spectetur, spectabilis. *Plin. 1. 10. c. 42.* Nec vulgaris psittaci forma, quamvis non spectanda. *Horat. 1. 4. od. 14.* Spectandus in certamine Martio.

Speciātē, adv. *èpulo,* egregie, feliciter. *Pl. 1. 21. c. 1.* Quæ spectatissime floreat, celerrime marcescere. *Vipſiſſimamente.*
Spectatō, onis, f. 3. *èpulo,* actus spectandi. *Cic. 1. 7. Fam. ep. 1.* Apparatus spectatio tollebat omnem hilaritatem. Ponitur etiam pro probatione pecuniæ. *Cic. 4. Verr.* Primum pro spectatione, & colybo, deinde pro nefcio quo cerario. Item pro consideratione, & respectu. *Flor. 1. 2. c. 7.* Macedonum bellum nomine amplius, quam spectatione gentis fuit.

enim e terra homines non ut incolæ, atque habitatores, sed quasi spectatores superarum rerum, atque cælestium. *Id. 1. de Or.* Quem nunc ineamur ineptiarum testem, & spectatorem fortuna constituit. Speciatim dicitur de iis, qui ad ludos spectandi causa conveniunt. *Cic. de Arusp. Resp.* Quorum ludorum ipsi Dii te spectatorem esse voluerunt. *Plaut. Amph. in fine.* Nunc spectatores clare plaudite. Sumitur etiam pro iudice, probatore. *Tar. Eun. 3. 5.* Cum me ipsum noris, quam elegans formarum spectator siem.

Spectātrix, icis, f. *èpulo,* quæ spectat. *Plaut. 3. 4. 12. de Fortuna:* Divum, atque hominum quæ spectatrix, atque heræ eadem es hominibus. *Lucan. 1. 3. v. 129.* Neque enim tibi turba verenda est Spectatrix scelerum. *Adle Ovid. 1. 2. Amor. eleg. 12. v. 26.*

Spectātus, a, um, *èpulo,* *èpulo,* *èpulo,* *èpulo,* cognitus, & probatus, cujus felicitet plurimum spectata, considerata, & probata virtus est. *Cic. 3. Phil.* Spectata multis, magnique rebus singularis integritas. *Id. 1. Ver.* Ad ineam fidem, quam habent spectatam jam, & diu cognitam, confugunt. *Id. 2. Ver.* Homo in rebus judicandis spectatus, & cognitus. *Gell. 1. 13. c. 20.* Summa vir auctoritate, gravitateque, & a Divo Hadriano in inores, atque literas spectatus. *Rufus Cic. pro R. Am. c. 50.* Cæcilia Balaerici filia, spectatissima lœmina. *Sil. 1. 1. v. 440.* Quo non spectator alter Voce movere lora, atque orando fingere mentes. *Spektatus sum* deponentis forma pro *ſpectavi.* *Var. 1. 2. R. R. c. 4.* In Arcadia fimo esse spectatum suum, quæ præ pinguitudine carnis non modo furgere non posset, sed etiam ut in eius corpore forex exefa carne nidum fecisset, & peperisset mures.

Spectile, V. Spetile.

Specio, onis, f. actus sciendi, seu aspiciendi. Speciatim usurpatur in rebus Auguralibus, in quibus Augures habebant duntaxat spectationem; Magistratus, quippe qui omne jus auspicioium possidebant, & spectationem, & obnuntiationem habebant. Sed tamen specio duplex est: specio avium, fulgurum, &c. & specio, seu consideratio, & iudicium de iis, quæ apparuissent, sineant ne, an impedirent res agendas. Igitur Augures habebant quidem primum genus specionis, sed alterum genus non habebant, quod ad Magistratus pertinebat. Nuntiatis enim ab Augure, quæ visa essent, pertinebat ad Magistratum, ut videret, an iis auspiciis rem gerere vellet. Similiter nuntiatio duplex est: nuntiatio augurii, & nuntiatio avocandæ concionis, quæ tere obnuntiatio vocatur. Augures habebant spectationem, & solum augurii nuntiationem; Magistratus & spectationem, & nuntiationem avocandæ concionis, seu obnuntiationem. *Fest. (us Scaliger corrigiſt)* Specio in Auguralibus ponitur pro aspectione. Specio, & nuntiatio data erat iis Magistratibus, qui omne jus auspicioium habebant, Auguribus specio duntaxat, quorum consilio rem gererent Magistratus, non ut possent impedire nuntiatio, quæcunque viderent. Ad iis specio sine nuntiatione data est, ut ipsi auspicio rem gererent, non ut alios impedirent nuntiatio. *Var. 1. 5. de L. L.* Et quod in auspiciis distributum est, qui habeant spectationem, qui non habeant. *Cic. Phil. 2. c. 32.* Quod te Sacerdotii iure facere posse dixisti, si Augur non esses, & Consul esses, minus tacere potuisses? Vide, ne etiam facilius. Nos enim nuntiationem solum habemus, Consules, & reliqui Magistratus etiam spectationem. Ita leg. Hieronymus Ferrarius, *Manus, & Lambin.* Alii *inspectionem.* Hac Ciceronis verba verbis Festi non repugnant. Sententia enim est. Nos Augures habemus tantum jus nuntiandi Magistratui de eo, quod viderimus, Consules, & reliqui Magistratus habent etiam jus considerandi auguria, & iudicandi, utrum iis res gerendæ impediatur, necne. Igitur secundum Festum Augures habebant duntaxat spectationem, non etiam nuntiationem, idest solum spectationem avium, & fulgurum, & nuntiationem augurii, non etiam nuntiationem avocandæ concionis; Magistratus vero habebant & spectationem, idest iudicium de auguriis, & nuntiationem, idest obnuntiationem ad dissolvenda Comitia. Secundum Ciceronem Augures habebant solum nuntiationem, non etiam spectationem, idest simpliciter jus nuntiandi sua auguria, non vero de iis statuendi; Magistratus autem habebant & spectationem, idest considerationem, & iudicium de auspiciis, & nuntiationem, idest obnuntiationem, qua declarabant Comitia divinitus prohiberi.

Specio, as, a. 1. *guardare, mirare, vedere,* Ger. *ſchauen,* Gal. *regarder,* Hiſp. *mirar, èpulo,* aspicio, intueor, freq. a *specio.* *Varro 1. 5. de L. L.* Speciare dictum a specio antiquo, quo etiam Ennius usus: Vos epulo postquam spexit, &c. Conſtruitur vel absolute. *Cic. in Somn.* Igitur alte spectare si voles, atque hanc sedem, & æternam domum contueri. Vel cum acc. *Cic. 1. Tuſc.* Quodque nunc tacimus, cum laxati curis fumus, ut spectare aliquid velimus, & videre. Vel cum acc. & præp. ad, vel in. *Cicer. de Divin.* Qui ad Meridie spectans in area linea constitit. Translate sumitur pro vergere, verſum esse, e regione esse. *Varro 1. 1. de ver. ruſt. c. 24.* Nisi qui in ventum spectat spectet. *Cel. 1. 5. bel. Gal.* Huius lateris alter angulus, qui est ad Cænitium, ad orientem Solem, inferior ad Meridie spectat. *Cic. 7. Ver.* Quid attinuit, te jubere in ea parte figere, quæ ad tretum spectaret? *Col. 1. 12. c. 16.* Ur obliata ora eorum deorfum spectent. *Plin. 1. 5. c. 1.* Opacus est, & nemorosus, & scatebris tontium rigus, qua spectat Africam. Item pro considerare. *Cic. 1. Phil.* In iudice enim spectari & fortuna debet, & dignitas. *Verg. 3. Ecl.* Si ad vitulam spectes, nihil est, quod pocula laudes. h. e. si vitulæ pretium tecum reputes; vel, ut *Servius* interpretatur, si pocula cum vitula compares. Item pro cogitare, aliquid tanquam finem agendi sibi proponere. *Cic. Att. 1. 9.* Et tamen Græciam spectare potius, quam Hispaniam. *Id. pro R. b.* Ut nihil, nisi sempiternum, spectare videatur. Item pro cavere, etiam atque etiam videre. *Plaut. Men. 4. 1. 33.* Spectandum, ne cuiquam anulum det, neque roget. Item pro tendere, inclinare, pertinere. *Liv. 1. 25. c. 3.* Res ad seditionem spectat. *Cic. 1. 4. Fam. ep. 2.* Omnia utriusque consilia ad concordiam spectaverunt. *Id. 4. Acad.* Quo enim spectat illud, cum artificia tolli quereris a nobis, nisi ut opifices conquirentur? *Id. 1. Tuſc.* Quorfum igitur hæc spectat oratio? *Id. 3. Fin.* Eorum definitiones eodem spectant. *Id. 1. de Or.* Quæ cognitis, penitusque perceptis, & in unum exitum spectantibus, & nunquam talentibus rebus continetur. Item pro spectare, iudicare. *Cic. pro R. ſc.* Nemo enim illum ex trunco corporis spectabat, sed ex artificio comico æstimabat. *Id. ibid.* Quem tu si ex censu spectes, Eques Romanus est, si ex vita, homo clarissimus est, &c. Item pro probare, examinare. *Ovid. 1. 1. Trist. el. 4.* Scilicet ut solum spectatur in ignibus aurum. Item pro rationem alicujus habere. *Cic. 2. Off.* At vero ille tenuis, cum quicquid factum sit, se spectatum, non fortunam putet. Item pro suspicere, admirari. *Horat. 1. 1. ep. 16. v. 57.* Vir bonus, omne forum quem spectat, & omne tribunal. Usurpatur etiam impersonaliter. *Plin. 1. 10. c. 70. de piscibus.* Plausu congregari teros ad cibum, consuetudine spectatur. Item more deponent. *V. Spectatus.*

Spectrum, i, n. *imagine, fantasma,* Ger. *geſpenſt,* Gall. *ſpectre, èpulo,* *èpulo,* simulacrum, idolum, phantasma, imago rei alicujus, quæ oculis se fe offert, vel phantasmæ occurrit, a *specio.*

Specio. Cic. l. 15. Fam. ep. 16. Qui putant etiam εἰσαγορεύειν: εἰσαγορεύειν
specūs Catianis excitari: nam te fugat, Catius Infuber Epicureus,
qui nuper est mortuus, quæ Democritus εἰσαγορεύει, hic specūta nominat.
V. reliqua ejus epistolæ, & Tell. l. 5. c. 17.
Specūs, us, m. idem ac aspectus, apud vet. a *specio. Pacuvius apud Fess.*
Amplius, rubicundus colore, & specūto protervo terox. Apul. l. 3. Met.
Obliquato tamen specūto rem admirationis maxime confpicio.
**Specūla, æ, f. εἰσπίστη, παύα spes, ut recula, exigua resp. Cic. l. 2. Fam.
ep. 15. Et eo magis, quod in communibus miseris hac tamen oblecta-
bar specūla. Plaut. Pers. 2. 5. 9. Est ne quid in te speculæ?
**Specūla, æ, f. i. specula, uδύρα, εἰσπίστη, Ger. schauuburn, Gal. debau-
gustre, Hisp. atalayá, εἰσπίστη, locus editus, & eminens, unde aliquod
eminus videri, & prospici potest. Varro l. 5. de L. L. Speculum, quod
in eo specimus imaginem: Specula, de qua prospicimus. Virg. 3. Æn.
v. 239. Dat signum specula Misenus ab alta. Cic. 7. Per. c. 35. Prædonum
adventum significabat ignis & specula sublatas. Id. l. 4. Fam. ep. 3. Mul-
to ante, tanquam ex aliqua specula, prospexi tempestatem futuram.
 ¶ Sæpe translate sumitur pro vigilia, observatione. *Cic. pro Dejotaro,*
c. 8. Rex semper in speculis fuit, cum a te animo esset alieno.
Specularis, le, a, ject. qui speculari, & confpici potest. *Stat. l. 12.*
Thebaid. v. 624. Linguitur Eois longe speculabile prors Sunion.
Speculabundus, a, um, speculans. Suet. in Tib. c. 65. Apatius enim navi-
bundus ad quæscunque legiones meditatatur fugam, & speculabundus ex al-
tissima rupe identidem.
Speculamēn, inis, n. speculatio. Prudent. in Apotheosi, v. 20. habes in-
uitus speculamēne glauco.
Specular, ris, & in plur. specularia, rium, & riorum, n. res pellucida,
quæ lumen admittit, quales erant quidam lapides, quibus ab antiquis
obducebantur fenestæ ad imminuendum lumen, & ventos excludendos.
Senec. de Provid. c. 4. Quem specularia semper a flatu vindicantur. Id.
ep. 90. Quædam nostra demum prodisse memoria scimus, ut speculatio-
rum usum perlucende testæ clarum transmittentium lumen. Ulpian. l.
quæstium 12. §. si domus, ff. de instructio, vel instrumento legato; Ita-
que neque specularia, neque vela, quæ frigoris, vel umbræ causa in
domo sunt, debent. ¶ In fella quoque hujusmodi specularia usum
habere. Juven. Sat. 4. v. 21. Quæ vitetur clauso latiss specularibus antro.
 ¶ Etiam arbores, uvas, rosas, & aliæque id genus specularibus pro hye-
 mēne custodiebant, quod ex Columella, Palladio, & aliis constat. *Mari-*
us. l. 8. ep. 14. Pallida ne Cilicum timeant pomaria brumam, Mordeat
& tenerum fortior aura nemus, Hybernæ obiecta Notis specularia pur-
ros Admittunt Soles, & sine fuge diem. ¶ Speculare corneum, quod
ex cornu factum est, quali vulgo utimur in lateris. Tertull. de anim.
c. 53. Velut per corneum specular, obfoletur lux rerum est.
Specularis, re, o, 3. περιεσπαστός, quod ad speculum spectat, quod specu-
li vice fungitur. Specularis lapis, erat lapis vari modo translucidus,
qui ex Hispania, Cappadocia, Arabia portabatur, quo in tenues lami-
nas, sive tessellas dissecto utebantur in fenestris loco vitreorum, quæ
nunc in usu. Ita dicebatur, quia esset perspicuus, idest ad speculi si-
mitilitudinem luceret, atque imaginem redderet. Eoque & εἰσπίστη λίθος
Græci appellant. Plin. l. 36. c. 22. Specularis vero (quoniam & hic la-
pis nomen obtinet) faciliore multo natura finditur in quamlibet te-
nes cruſt. Hispania hunc olim citior tantum dabat, nec tota, fed
intra centum millia passuum circa Segobricam urbem. Jam & Cypros
& Cappadocia, & Sicilia, & nuper inventum Atrica, &c. ¶ Specu-
laris significatio est, quæ fit igne & specula offenso. Plin. l. 7. c. 56.
Specularem significationem Troiano bello Sinon invenit.
Speculatio, onis, f. 3. speculatione, θεωρία, εἰσπίστη, actus speculandi,
contemplatio. Ammian. l. 26. c. 10. Speculationibus doctus.
Speculator, oris, m. speculatore, θεωρητικός, εἰσπίστη, qui tacite, & a
longe speculatur, explorator, a speculo. Varro l. 5. de L. L. Speculator,
quem mittimus ante, ut respiciat, quæ volumus. Cæſ. l. 2. B. G. Hac re
Cæſar statim per speculatores cognita, insidias veritus, &c. Cic. 2. de
nat. Deor. Nam oculi tanquam speculatores altissimum locum obtinent.
 ¶ Speculatores etiam dicebantur milites, qui literas, & mandata Impera-
 torum præferbant, quia plerunque ex cohorte speculatores eligebantur.
Sueton. in Calig. c. 44. Magnificas Romam literas misit, moni-
tus speculatoribus, ut vehiculo ad forum usque pertenderent, nec nisi
in æde Martis, ac frequenti Senatu Coss. traderent. Tacit. 2. histor. c. 73.
Vix credibile memoratu est, quantum superbiæ Vitellio adoleverit,
postquam speculatores & Syria, Judæaque, adactum in verba ejus O-
rientem nunciavere. ¶ Item satellites, qui corpus Principis custodie-
bant, qua ratione usurpat Tacit. 1. histor. c. 25. 27. 31. & 35. V. Speculator.
 ¶ Translate ponitur pro contemplatore, consideratore. *Cic. l. de nat. Deor.*
c. 30. Non pudet igitur Phyticum, idest speculatorem, venatoreque natu-
re, ab amicis consuetudine imbutis petere testimonium veritatis?
Speculatorium, ii, n. locus, ex quo speculamur, specula. Apulej. de
Mundo. Nuncij speculatoriorum incensorum affidui. Alii aliter leg.
Speculatorius, a, um, θεωρητικός, quod ad speculandum spectat. Specu-
latoria navigia, quibus in mari speculamur, quid fiat. Cæſ. l. 4. bel.
Gal. c. 26. Item speculatoria navigia militibus compleri iussit. Liv. l. 22.
Inde duobus Massiliensium speculatores præmissis retulerunt, &c.
Speculatrix, icis, f. specularie, εἰσπίστη, quæ speculatur. Cic. 3. de nat.
Deor. c. 18. Furæ Deæ sunt, specularitrices, credo, & vindices & faci-
onorum, & sceleris. Stat. l. 2. silv. 2. Speculatrix villa profundi. h. e.
quæ ad mare spectat.
Speculatus, us, m. idem quod speculatio. Plin. l. 10. c. 73. Feles quam
oculato speculatu in muscolis exiliunt.
Speculatus, a, um, particip. a speculor. Valles. l. 2. c. 120. Non segni
providentia usi, speculatiq; opportunitatem. ¶ Passivè pro speculis
ornato, ut speculatum cubiculum, Auctor vitæ Horatii, quem quidam
Suetonium esse putant.
Speculor, aris, d. i. speculare, guardare, نگاه, Germ. aufspiehem, Gal.
gutter, Hisp. mirar, atalayá, θεωρητικός, prospicio, observo, explo-
ro. Cæſar l. 8. B. Gall. Qui speculandi gratia essent remissi. Cic. l. de
Or. c. 30. Nec insidiando, & speculando assequi potui, ut, quid Crassus
ageret, suspicari liceret. Id. l. Casil. Multorum te etiam oculi, & aures
non sentientes, sicut adhuc fecerunt, speculabantur, atque cu-
stodiunt. ¶ Item pro considerare, contemplari. Virg. 1. Georg. Nec
frustra signorum obtus speculamur, & ortus.
Speculum, i, n. specchio, آئینه, Ger. spiegel, Gal. miroir, Hisp. espejo, εἰ-
σπίστη, instrumentum ex vitto, chalybe, stanno, argento, & simili-
bus, in quo imaginem nostram videmus, a specio. Cicero de Univ. Id
fit, cum speculum levitas hinc, illincque altitudinem assumpsit. O-
vid. l. 3. de Arve. Et speculum consulat ipsa suum. ¶ Speculum
argenteum primum fecit Praxiteles Pompeji Magni ætate. Plin. l. 33. c. 9.
 ¶ De speculis & stanno mentionem facit *Id. l. 34. c. 17. de lapideis specu-*
lis, l. 36. c. 17. & de smaragdo conteſtis, l. 37. c. 5. ¶ Sæpe speculum
translate usurpatur. Cic. in Pison. c. 29. Vitam alicujus in versibus tam-
*quam in speculo intueri. Ter. Adelph. 3. 3. 61. Inspicere tamquam in spe-*****

culum vitas omnium. ¶ Speculum lympharum pro aqua perlicuda,
 quæ imagines reddit, dixit *Phædr. fab. 4. Sic speculum Lunæ, Tersull.*
de resurreſt. carn. c. 9. Quia lumen liliis repercutit. ¶ Speculum pro
parvo specu, usurpavit Paulin. Aquilejens. apud Barb. l. 43. Adversar. c. 11.
Specus, us, masc. vel f. 4. vel 2. speco, idem ac spelunca, a σῆος, quod
idem notat. Accius apud Non. c. 8. n. 31. Quod Dii interdum interam
penitus interpreſſum altis clauſere specis? Ovid. 3. Met. v. 29. Est specus
in medio sylvis, & vimine denſus. Hor. l. 3. Od. 25. Quæ memora, aut
quos agor in specus? Plin. l. 12. c. 1. Cava specus. Gell. l. 5. c. 14. Spe-
cum quandam nactus remotam, latebrosamque, in eam me penetror,
& recondo. ¶ Usurpatur translate. Sil. l. 6. v. 276. Tabificam expirat
faniem specus ultima. Virg. 9. Æn. Reddit specus atri vulneris undam.
h. e. profunditas. ¶ Legitur & specus, ci, n. 2. Virg. 7. Æn. v. 568.
Hic specus horrendum, & sævi miracula Ditis monstrantur.
Spemga, atis, n. æris micæ, seu ramenta, quæ in ærariis officinis, li-
quato jam ære, atque percocto, additis carbonibus, & accensis col-
liquantur, & colliguntur. Plin. l. 34. c. 13.
Spelæum, i, n. σπήλαιον, spelunca, a Græco nomine allato. Virg. 10.
Ecl. Certum est in sylvis inter spelæa ferarum Malepati.
Spelunca, æ, f. spelonca, סְפֵלֶנְכָא, Ger. hille, Gal. caverne, Hisp. cueva,
boyá, σπήλαιον, σπηλιά, αντρον, antrum, montis cavitas, rupes exca-
vata. Virg. 6. Æn. Spelunca alta fuit, valloque immanis hiatus. Cic. 6.
Verr. c. 48. Etenim propter est spelunca quedam, conversa ad Aquilone-
in, infinita altitudine, qua Ditem Patrem terunt cum curru extitisse.
Speluncosus, a, um, adject. pieno di caverne, ut speluncosa loca, Cal.
Aurelianus Auc. 2. c. 37.
Sperabilis, & le, o, 3. sperabile, εἰσπίστης, quod sperari potest. Plaut. Capt.
3. 3. 3. Hic ille est dies, cum nulla vitæ salus sperabilis est mecum.
Speratus, a, um, sperato, εἰσπίστης, partic. a spero, Plaut. Merc. Spem
speratam cum hanc obtulisti mihi, grates ago. Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 1.
Simul & illud cogita, non de re aliqua, & sperata gloria jam laborare,
fed de parta dimicare. ¶ Veteres speratum dicebant sponſum. Afran-
quid Non. c. 2. n. 812. Curre, & nuncia venire, & mecum speratum ad-
duce. Sic speratam sponſam, vel eam, quæ sponſa futura sperabatur.
Hygin. fab. 33. Heicules intervenit, centaurum occidit, & suam speratam
abduxit. Plaut. apud Varron. l. 5. de L. L. Lubenter, mea sperata,
consequor. ¶ Id. Plaut. in Amphitr. Speratam appellat eam quæ jam
nupti, 2. 2. 44. Amphitruo, inquit, uxorem salutat lætus speratam suam.
Sperchias, adis, f. 3. σπερχιάς, patron. læm. a Sperchius. Ovid. 2. Met. v.
250. Æſtuat Alphæus, ripæ Sperchiasæ ardent. Al. leg. Spercheides,
ut sit a recto Sperchæis, idis.
Sperchionides, æ, m. 1. σπερχιονίδης, patron. masc. a Sperchius. Ovid.
5. Met. v. 86. Caucaſeumque Abarim, Sperchionidemque Lycetum. h.
e. habitantem apud fl. Sperchium.
Sperchius, ii, m. Agriamela, al. Selambria, fl. Theſſaliæ, qui ex Pindo
monte oriens rapide in sinum Maliacum labitur. Huic Achilles vove-
rat comas, si redisset & Troja incolumſis. Virg. 2. Georg. v. 487. Sper-
chiusque, & virginibus bacchata Lacænes Taygeta.
Speres, vel speris, is, f. idem ac spes, apud vet. Non. c. 2. n. 788. Sperem
veteres spem dixerunt: unde & prosperè dicitur pro spe. Fess. Speres anti-
qui pluraliter dicebant, ut Ennius l. 2. Et femel effugit speres ita fun-
ditu' nostras. Et libro sexto: sicemio: Spero, si speres quicquam pro-
desse potes sunt. Varro apud Non. loc. cit. Quibus suam deſeſſet ipſe a-
micam, & se se speribus iactet iuris. Eumen. in paneg. ad Constantin. c.
15. Pleni sperum, vacui commodorum.
Sperma, atis, n. seme, σπέρμα, semen. Sulpit. Sev. l. 1. Sperma in ter-
ram effundit.
Spermax, acis, o, 3. σπέρμα, contemptor, Sil. l. 8. v. 465. Ductor Pifo
viros spermaxes mortis agebat.
Spernendus, a, um, ἀσπίτος, sprezzabile. Tac. l. 14. Ann. c. 40. Marcellus
Afinio Pollione proavo clarus, neque morum spernendus habebatur.
Sperno, is, sprevi, spretum, a, 3. sprezzare, rifiutare, סָפַר, Ger. ver-
achten, Gal. méprisier, Hisp. menofpreciar, άράζω, εκφωλιζω, ολιγοψα-
λίστιο, despicio, rejicio, contemno, negligo. Cic. 1. Fin. Qui Enni
Medeam, aut Antioquam Pacuvii spernat, aut rejicit? Id. 2. de nat.
Deor. Veritas auspicioꝝ sperata est, species tantum retenta. ¶ A
veterbis pro separare usurpabatur. Ennius apud Non. c. 4. nu. 435. Me-
lius est virtute jus: Nam sæpe virtutem mali Nanciscuntur; jus, &
atque æquom se a malis spernit procul. Plaut. Captiv. 3. 2. Num spes,
opes, auxiliæque a me segregant, spernuntque se.
Spero, as, a, 1. sperare, avere speranza, סָפַר, Ger. hoffen, Gal. esperer,
Hisp. esperar, εἰσπίζω, fiduciam habeo, aliquid ex voto successurum esse.
Construitur vel absolue. Cic. pro Cluent. Ut neque accusator timere,
neque res sperare debeat. Id. pro Dejot. c. 14. Jubeo, te bene sperare,
& bono animo esse. ¶ Vel cum acc. Cic. pro L. Man. Præterita memini-
ſſe, reliqua sperare videamur. ¶ Vel cum ablat. & præposit. de.
Cic. Att. l. 9. ep. 7. Ita neque de otio nostro spero jam. ¶ Vel cum in-
ſinitivo. Cic. 2. Catil. Si illam meam pristinam lenitatem perpetuam
sperant tuturam. ¶ Aliquando eik existimare, seu confidere, in qua
acceptioe de præterito etiam, & de præſenti usurpatur. Cic. Att. l. 1.
epist. 1. Spero, tibi me causam probasse, cupio quidem certe. Id. ibid.
Cætera spero proluxa esse, his dumtaxat urbanis competitoribus. Mel-
sell. ad Cicer. l. 5. Famil. epist. 1. Te tam mobili in me morosus esse ani-
mo, non sperabam. Terent. Eun. 5. 3. 11. Spero me habere, qui hunc
meo exconſulio malo. ¶ Cum conjunctivo, & utparticula. Q. Cic. de
meo. conful. c. 5. Qui abs te aliquod beneficium aut habent, aut, ut ha-
beant, sperant. ¶ Sperare deos est in deos confidere. Plaut. Caf. 2.
5. 38. Dis sum fretus, Deos sperabimus. Nisi malis Plautum per ellipsis
locutum esse, ut subintelligatur propitios fore, aut quod simile. ¶ Per
Catarchesin ponitur pro timere. Virg. Æn. l. 4. Hunc ego si potui tantum
sperare dolorem. Adde Cic. pro Rosc. Amer. c. 4. & Plaut. Mollit. l. 3. 40.
Spes, ei, f. speranza, סְפֵרָה, Ger. hoffnung, Gal. esperance, Hisp. espe-
ranza, εἰσπίς, expectatio boni, ut Cicero definit 4. Tusc. seu opinio ven-
turi boni, ab antiquo speres. Cæſ. l. 2. B. C. Adulescentem summa spe &
animi ad verſus eos proficiſcitur. Cic. 2. Phil. Adulescentem summa spe &
animi, & ingenii, prædium rei familiaris facultatibus. Quintil. l. 1. c. 1.
nimi, & ingenii, prædium rei familiaris facultatibus. Quintil. l. 1. c. 1.
Spem capere de aliquo. Liv. l. 27. c. 28. Spes affulget. Senec. epist. 8. Spe
spem capere de aliquo. Liv. l. 27. c. 28. Spes affulget. Senec. epist. 8. Spe
decipi. Rufus Cic. 13. Fam. epist. 19. In spe eramus, te facturum &c.
Id. Fam. l. 2. epist. 25. Ingredi in spem. Id. Attic. 2. epist. 22. In spem ad-
duci. Id. 9. Fam. epist. 11. In spem venire. Id. 3. Att. epist. 9. Spe niti. Id.
Agrar. 1. Spe duci. Id. pro Mur. c. 15. Spe infari. Id. 5. Tus. c. 12. Spem
in aliquo reponere. Id. 12. Fam. epist. 27. Spe bona esse. Illa quoque Ci-
ceroanus sunt, Spem alicui afferre, dare, injicere, ostendere, &c. Id. Fam.
12. ep. 1. Republicæ spes omnis in vobis est. Id. 5. Fam. ep. 13. Teneri
aliqua spe. Id. Attic. l. 15. epist. 1. Præter spem. Ter. Andr. 4. 1. 24. Spe
falsa aliquem producere. Tacit. 1. hist. c. 13. Spem concipere. Id. ibid. c.
1. In spem erigi. Id. Ann. 1. c. 8. In spem secundam nepotes pronepo-
tesque (hæredes) scripserat. In secundo luogo: in mancanza de più pro-
pinqui. ¶ Spes interdum dicitur id, in quo aliquid speramus.

3. *Æn.* O lux Dardaniz, spes o fidissima Teucrum. *Id. Ecl. 1. Ge.* welli, spes gregis. ¶ Interdum sumitur pro motu. *Stat. 9. Theb.* Dum spes nulla necis. *Lucean. 1. 5. v. 454.* Naufragi spes omnis alit. ¶ Interdum pro lætitia. *Virg. 1. Æn.* spem vultu simulat, premit alitum corde dolorem. ¶ In num. pl. habet nom. acc. & voc. cæteris casibus caret. *Cic. 3. Catil.* Existimare debetis, omnes Catilinæ copias, omnes spes, atque opes, his depulsis Urbis periculis, eoncidiſſe. ¶ *Salvian.* tamen spes dixit l. 5. de gubernat. ad fin. ¶ *Spes* pretio emere, proverbialiter dicitur pro eo, quod est certum, & præfens detrimentum facere spe incerti lucri. *Ter. Adel. 2. 2. 11.* Spem pretio non emo.

Spettile, vel **Spectile**, i, n. caro infra umbilicum fuis. *Plaut. in fragment. Carbonaria*, interpretate *Paulo apud Fest.*

Speuſippus, i, m. *σπευσιππος*, Philoſophæ Athenienſis, Platonis ex ſore nepos, quem Plato quaſi Philoſophiæ heredem reliquit. Octo annos Platonice ſcholæ præſuit. Compoſuit Dialogos, qui a Diogene commemorantur. Primus inveniit, quo pacto ex gracilioribus lignis fierent vaſa capacia. Ferunt, hunc ſenio conſectum ſibi mortem conſciſiſſe mœrore impuſum. Plutarchus vero ſcribit, illum pediculis efferveſcentibus interſiſſe. *V. Gel. 1. 3. c. 17.*

Speuſticus, a, um, adject. a *σπευſτω*, *feſtino*, ut ſpeuſticus panis, qui celeritate coquitur. *Plin. 1. 18. c. 11.*

Sphaeros, i, *σφαῖρα*, herba ſalvia. *Plin. 1. 23. c. 6.*

Sphæra, *σφαῖρα*, *globo*, *כדור*, *Ger. kugel*, *Gal. ſphæra*, *Hiſp. eſphera*, *σφαῖρα*, globus, corpus ſolidum rotundum unica ſuperficie contentum, in cujus medio punctum eſt, a quo omnes linee rectæ ductæ ad circumferentiam, vel ad ambientem ſuperficiem ſunt æquales. *Cic. 1. 2. de Nat. Deor. c. 18.* Cum duæ forme præſtantes ſint, ex ſolidis globus (ſic enim *σφαῖρα* interpretari placet) ex planis autem circulus, aut orbis. *Id. ibid. c. 21.* Habent ſuam ſphæram ſtellæ errantes, ab ætherea conjunctione ſecretam & liberam. *Id. 3. de Orat. c. 40.* Quamvis ſphæram in ſcenam, ut dicitur, attulerit Ennius, tamen in ſphæra torncis ſimilitudo non poteſt inſeſſe. ¶ *Sphæra* luſus, eſt luſus pilæ, apud *Cal. Avelian. Chronic. 1. 5. c. 11.* ¶ Eſt etiam ſphæra deſcriptio motus ſiderum. Eius plura ſunt genera: alia enim eſt *sphæra Græcænicæ*, alia *Barbaricæ*, alia *Pæſicæ*, alia *Indicæ*. Dicitur *Græcænicæ* illa, in qua explicantur ortus, & occaſus ſiderum, prout a Græcis in ſuo hemiſphærio viſuntur: *Barbaricæ*, quæ accommodata eſt ad climæ Ægyptiorum, & ſic de reliquis. *P. Nigidius* *Χρῆματα* ad inclinationem utriuſque cæli Ægyptiaci, & Græcænicæ ſcripſit: alterum librum vocavit *ſphæram Barbaricam*, alterum *Græcænicam*. Ex utroque fragmenta aliquot afferuntur a *Servio ad 1. Georg. v. 19. & 118.* a *Varr. apud eund. Serv. ad 2. Georg. v. 190.* & a *Probo in 1. Georg. Hæc nos ex Joſ. Scalig. in commentar. ad Manil. ubi plura hæc de re.* ¶ *Jul. Firmic. Barbaricæ ſphære* meminit l. 8. c. 18. & 31. & alibi: ſed videtur eo nomine ſphæram *Græcænicam* intelligere. Perſequitur enim vires, & apotelesmata aſtrorum ſecundum ea nomina, quibus a Græcis vocantur. Porro quemadmodum Græci omnes eos Barbaros vocant, qui exteræ regiones habitant: eadem ratione Latinis licere potuit vel ipſos Græcos vocare *Barbaros*: atque ita *ſphæram* Græcorum potuit *Firmicus* *Barbaricam* appellare.

Sphæralis, le, adject. *sferico*, ad ſphæram pertinens, ut ſphæralis forma, *Macrob. 1. 7. Saturn. c. 16.* Sphæralis globofitas, *Id. 1. 1. in Somn. Scip. c. 11.*

Sphærica. V. **Sphærita**.

Sphæritæ, *σφαῖριται*, nomen collyrii apud *Celf. 1. 6. c. 6.*

Sphæritæ, a, m. *σφαῖριται*, qui pila, vel globus ludit. *Sidon. 1. 2. epiſt. 9.* Ecce huc ſphæriſtarum contrallantium paria inter rotatiles cataſtropharum gyros duplicabantur.

Sphæriſterium, n. 2. *σφαῖρις*, locus pilæ luſui deſtinatus, a *σφαῖρις*, *pila ludo*. Erant ſphæriſteria cubicalia in balineis, in quibus ſe tum aliis rebus, tum pilæ ludis veteres exercebant. *Plin. 1. 5. epiſt. 6.* Apodyterio ſuperpoſitum eſt ſphæriſterium, quod plura genera exercitationis, plureſque circulos capit. *Suſton. in Veſpoſ. c. 20.* Valeridum proſperima uſus eſt, quamvis ad tuendam eam nihil amplius quam tauce cæteraque membra ſibiinet ad numerum in ſphæriſterio deſicicaret.

Sphærita, a, f. *σφαῖριται*, ſupple *ταῦτα*, placentæ genus, in cujus ſolo ſphæraz, ſeu globuli multi poſiti ſunt, a *sphæra*. *Cato c. 85.* Sphæritam ſic facto, ita uti ſpiram, niſi ſic fingito detractis caſeo, melle: ſphæras pugnum altas facto, eas in ſolo composito, denſas eodem modo composito, atque ſpiram, itemque coquito. Sunt qui leg. *Sphæram*.

Sphæroides, is, *globoſo*, *sferico*, ut ſphæroides ſchema, *Virruv. 1. 8. c. 6.*

Sphæromachia, a, f. *σφαῖρομαχία*, certatio quæ fit pila, vel globo. *Stasius in præſar. 1. 4. ſilvar.* Sed & ſphæromachias ſpædamus, & pilaris luſo admittitur.

Sphagittides, um, f. *σφαγιτιδες*, venæ duæ inſignes utrinque ad jugulum apparentes, apud *Celf. 1. 4. c. 1.* ubi tamen græcis literis hanc vocem ſcribit.

Sphagnos, i, *σφαγιτις*, & *σφαγις*, alio nomine bryon, *βρύον*. Hac voce ſignificantur cani arborum villi, quales in quercu maxime videmus, ſed odore præſtantes. *Plin. 1. 12. c. 23. & 1. 24. c. 6.*

Sphingus, ii, m. V. in *Voce* ſequenti.

Sphinx, ngis, f. *σφίγξ*, monſtrum apud Thebas, cujus caput, & manus puellæ, corpus canis, alæ avis, vox hominis, ungues leonis, cauda draconis, *σφίγγος*, *ſringo*, quod in ſcopulo inſidens viæ imminenti ad portam Thebarum ænigmata proponere ſoleret prætercumbitis ita difficilia, ut ſe ſe expedire non poſſent, quod ſi illa ænigmata non diſſolverent, ad eos advolabat, illoſque ad ſe in rupem tractos unguibus lacerabat. *Auſonius Idyll. 11. v. 40.* Terruit Aoniæ volucris, leo, Virgo, triformis Sphinx, volucris pennis, pedibus fera, fronte puella. Hæc in ſubulis. Re vera autem Sphinx erat, quemadmodum ex Socrate tradit Scholiaſtes Euripidis, *εγγυλῖα χηρμαλῖς* *δύο γυνωστὰ μαντιβωμῆν*, vates ejus regionis, quæ reſponſa daret intellectæ difficilia. Indeque a *Sophocle* in *Oedipo tyranno* vocatur *ἡ σφίγγος*, id eſt contextus carminum. Vide, ſis, quæ de Sphingæ notavit *Joſ. Scaliger, Animadv. Euſeb. ad ann. 757. Stat. 1. 1. Theb. v. 66.* Si Sphingis iniquæ Callidus ambages te præmonſtrante relolvit. ¶ Cum Oedipus Thebas ingreſſurus eſſet, Sphinx ænigmata ejusmodi ei propoſuit: Quodnam animal mane quadrupes, meridi bipes, veſperi tripes eſſet. Oedipus ænigmatis nodum diſſolvit, & dixit, hominem eſſe, qui in infantia manibus, & pedibus repens verius, quam incedens, quadrupes eſt: factus vir, ut qui nullo alio, quam pedum adminiculo nititur, bipes: ingravæſcentibus autem annis, aſſumpto ſcapione, tripes. Hanc ſolutionem Sphinx tam ægre tulit, ut ſtatim ſe de ſaxo præcipitaverit. *Plaut. Pan. 1. 3. 34.* Iſti oratione Oedipo opus conjectore eſt, qui Sphingi iſterpres fuit. ¶ Sphinx item animal eſt ex genere ſiumarum, inſigne duabus in maxilla maculis nigricantibus, cauda coloris ſubnigri, oblonga. *Plin. 1. 8. c. 21.* ¶ Dicitur & Sphingus, ii, m. *Id. 1. 10. c. 72.* Et Sphingium, ii, *Id. 1. 6. c. 29.*

Sphondyli, *σφονδύλι*, *orum*, m. *σφονδύλι*, concharum marinarum genus, apud *Colum. 1. 8. c. 16.*

Sphragis, idis, f. *σφραγις*, *ſigillo*, vox Græca. *Scribit Plin. 1. 35. c. 6.* terram Lemniam ſphragidem appellatam, quia non niſi ſignata venun-

dabatur. ¶ *Apud eunt. 1. 37. c. 8.* Sphragides ſunt gemmæ quædam optime ad ſtinandum. ¶ *Apud Celf. 1. 5. c. 20.* Sphragis dicitur paſtilum quoddam ad obſignanda, & glutinanda vulnera utile.

Sphragitis, idis, f. *σφραγιτις*, ſignaculum. *Prudent. Perſiſſep. 10. v. 1076.* Quid ſi ſacrandas accipis ſphragitidas, &c.

Sphyræna, a, f. *σφραῖνα*. V. **Sudis**.

Spica, a, f. *ſpiga*, *שפירא*, *Ger. aber*, *Gal. ſpica*, *Hiſp. eſpiga*, *σπικα*, totum illud in frumento, quo grana continentur, cujus partes ſunt glutina, & ariſtæ. *Var. 1. 1. R. R. c. 48.* Spica in hordeo, & tritico tria habet continentia, granum, glutinam, ariſtam, & etiam primitus, ſpica cum oritur, vaginam. *Cic. de Sen. c. 15.* Culmoque erecta geniculato vaginis jam quaſi pubeſcens includitur, & quibus cum emerit, fundit frugem ſpicæ ordine ſtruſtam, & contra avium minorum morſum muniter vallo ariſtarum. *Ovid. 8. Met. de apio Calydonio*: Et Cererem in ſpiciſ interceptit. ¶ Spica mutica eſt, quæ non habet ariſtas, quaſi cornibus mutilata. *Var. 1. 1. R. R. c. 48.* Spica mutica dicitur, quæ non habet ariſtas. Ex enim quaſi cornua ſunt ſpicarum. ¶ Spicæ vox a frugibus ad alias etiam plantas extenditur. Hinc crocus dicitur a *Poëtis* ſpica Cilicia, nimirum quia filis, ſive capillamentis retetur ariſtas. *Ovid. 1. Faſt.* Et ſonet accenſis ſpica Cilicia focis? *ideſt* crocus adveſtus eſt Cilicia. *Plin. 1. 12. c. 12.* Nardi cacumina in ariſtas ſe ſpargunt, ideo gemina dote nardi ſpicas, ac tollia celebrant. ¶ Dicitur etiam de bulbo herbarum, præteritum vero alii. *Cato R. R. c. 70.* Ulpici ſpicas quatuor. *Colum. 1. 11. c. 3.* Ulpicum habet, velut allium, plures cohærentes ſpicas. ¶ Spicæ tellacæe ſunt, laterculi coctiles, oblongi, & acuminati, quibus pavimenta ſunt. *Virruv. 1. 7. c. 1. V. Spicarius*. ¶ Spica denique eſt ſignum in celo, quod in Virginis parte decima oritur. *Col. 1. 11. c. 2.* Decimoquarto Calendas Octobris ſpica Virginis exoritur.

Spicatus, a, um, *ſpigoſo*, *σπικωτός*, quod habet ſpicas. *Plin. 1. 21. c. 17.* Aliud ruriſ ſpicatum genus herbarum. *Id. 1. 24. c. 15.* Chamæciſſos ſpicae eſt tritici modo, ramis quavis tere folioſa. ¶ Translate ponitur pro omni eo, quod concifum minutatum eſt in modum ſpicæ. *Grævius in Cynegeico*: Spicæque faces terre ad memora alta Dianæ. ¶ Pavimentum ſpicatum eſt, quod factum eſt ex laterculis oblongis, & angulatis ſpicæ figura, a *ſpina di pefe*. *Virr. 1. 4. c. 1. & 1. 7. c. 1. Plin. 1. 36. c. 25.*

Spicæus, a, um, *di ſpica*, *Ger. aberin*, *Gall. d'epie*, *Hiſp. d' eſpiga*, *σπικαῖος*, quod ex ſpiciſ eſt. *Virg. 1. 2. Georg.* Spicæa jam campis cum meſſis inhorruit. *Ovid. 2. Met.* Stabat nuda æſtas, & ſpicae ſerta gerabat.

Spicifer, a, um, *σπικωφόρος*, quod fert ſpicas. *Sen. Herc. Oet. de Cere*: Et ſpiciferæ conceſſa Deæ Attica Myſtas claudit Eleuſis. *Martial. 1. 10. epiſt. 74.* Non Hybla, non me ſpiciter capit Nilus.

Spicilegium, ii, n. *ſpigoſolamentum*, *ſpigoſolazione*, *Ger. nachſtoppelung der aber*, *Gal. amas d'epis*, *Hiſp. cogimient de eſpigas*, *σπικωσυσία*, collectio ſpicarum in agro a meſſoribus præteritarum. *Var. 1. 1. R. R. c. 53.* Meſſe facta ſpicilegium venire oportet.

Spicio, is, exi, ectum, a. 3. *guardare*, *βαῖνα*, video, cerno, intueor. *Plaut. Mil. 3. 1. 100.* Quo ſupercilio ſpicit! *Enn. apud Feſt.* ſpexit de pontibus cellis.

Spiculum, i, n. idem ac ſpiculum, per *Sync. Lucr. 1. 3. v. 199.* At contra lapidum conjectum, ſpiculorumque &c.

Spico, as, n. 1. *ſpigare*, *mandar ſuora* *de ſpigue*, *Ger. ehreſchollen*, *Gal. jester*, *les épis*, *Hiſp. eſpigar*, *σπικωποις*, ſpicas emitto. *Plin. 1. 18. c. 7.* Grana in ſtipula crinito textu ſpicantur. ¶ Spicare quoque eſt concidere aliquod minutatum, ſic, ut aſſulus multis reterat ſpicam cum ariſtis ſuis, vel in modum ſpicæ acere. *Grævius in Cynegeico v. 118.* Quid Macedum immenſos libeat ſi dicere contos, Quam longa exigui ſpicant haſtilia dentes!

Spicula, læ, herba chamæpitys. *Apulej. de herb. c. 26.*

Spiculator, oris, m. *alabardero*, *Ger. trabant*, *Gal. balebardier*, *Hiſp. alabardero*, *δορυφόρος*, ſabellus Principis, carnifex, a *ſpiculum*, quia ſpiculum geſtat. *Tac. 1. hiſt. c. 31.* Dilapſis ſpiculatoibus, cætera cohors non aſpernata concionantem. *Sueton. in Claud. c. 35.* Ut ſpiculatores cum lanceis circumſtarent. Utroque loco alii leg. *ſpeculatores*.

Spiculatus, a, um, adject. acuminatus. *Solin. c. 51.* Cauda veluti ſcorpionis aculeo ſpiculata.

Spiculus, as, a. 1. *aguzza* *la punta*, *ακρωτις*, cuſpidem acuo. *Plin. 1. 11. c. 2. de inſectorum aculeo*: Telum vero perſidendo tergeri quo ſpiculavit ingenio!

Spiculum, li, n. *dardo*, *כדור*, *Ger. glan*, *Gal. javeline*, *Hiſp. lanca*, *ἀόχνη*, *εὐεπίς*, lancea brevis, ſeu (ut *Vegetius* ait l. 2. de re milit. c. 15.) telum miſſile, cujus ferrum eſt triangulum, unciarum novem, haſtilæ pedum quinque, & ſemiſſis. *Cic. in Piſ. L.* Craſſus homo ſapientiſſimus noſtræ civitatis ſpiculus prope ſeruatous eſt Alpes. *Virg. 5. Æn.* Gnoſſia bina dabo levato lucida terro ſpicula. ¶ Accipitur & pro ſagitta. *Virg. 11. Æn.* Spicula converſo fugientia dirigit arcu. ¶ Aliquando pro quacunque cuſpide, & aculeo, ut ſunt ſpicula ſagittarum, & aculei apum. *Curr. 1. 7. c. 6.* Rex ſagitta iſtus eſt, quæ in medio crure reliquerat ſpiculum. *Virg. 4. Georg. v. 237. de apibus*: læſa venenum Moribus inſpirant, & ſpicula cæca relinquunt. ¶ Spicula pro ſolis radiis ponuntur a *Prudent. in bymno ad matutin.* ¶ *Spiculum* per ſyncop. V. ſuo loco.

Spiculus, a, um, adject. in modum ſpiculi factus. *Tertull. de pudic. c. 7.* Non lucernæ ſpiculo lumine, ſed totius ſolis lancea opus eſt. *Schoppius in notis ineditis ad Tertull. legit ſpiculi*.

Spicum, i, n. idem ac ſpica. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 41. de ſigno Virginis*: Spicum illuſtre ferens inſigni corpore virgo. *Varr. apud Non. c. 3. n. 230.* Neque in bona fegete nullum eſt ſpicum nequam, neque in illa non aliquid bonum.

Spicus, ci, m. idem ac ſpica. *Fefſt.* Spicum mafculine antiqui dicebant, ut hunc ſtirpem, & hanc annem.

Spina, a, f. *ſpina*, *קין*, *Ger. dorn*, *Gal. épino*, *Hiſp. eſpina*, *ακρωτις*, aculeus ſentis, vel rubi, quo pungimur. *Virg. 5. Bel.* Carduus, & ſpinis ſurget paliurus acutus. *Col. 1. 11. c. 3.* Ea ſunt varciſſimarum ſpinarum, maximeque rubi, & paliuri, & ejus, quam Græci vocant *κακώβητος*, non ſentem canis appellamus. ¶ Dicitur etiam de herbis. Hinc ſpinam tacere dicitur aparagus, cum percrevit, & ſpinofus ſit. *Col. 1. 21. c. 3.* Deinde cum ſpiam fecerit, collectis feminibus ipſis, &c. ¶ *Spina ſolſtitialis*, eſt frutex, vel herba quæ ſolſtitio provenit, vel floræ. *Col. 1. 2. c. 18.* Alias per ver evellamus, ut intuba, ac ſolſtitiales ſpinas. ¶ Item de beſtiis, pro aculeo, qualis hyſtricus, ſerpentibus, & multis ſpicibus inſit. *Cic. 2. de nat. Deor.* Quarum alæ coriſi tectæ ſunt, alæ villis veſtitæ, alæ ſpinis hirtutæ. *Plin. 1. 8. c. 35.* Hyſtrices general India, & Atrica, ſpina contactas. ¶ Translate ſpina dicitur vertebrarum in quocunque animali contextus inter ſe (quam & Græci *σπονδυλῶν* nominant) qui eſt a collo ad extremum utraque os, & quod ſacrum dicitur. Sic autem appellata eſt, quod ipſæ vertebrae in ſuo contextu proceſſus utrinque oſtendant, ſpinis haud abſimiles. *L'ar. 1. 2. R. R. c. 7.* Scapulis latis, ſpina maxime duplici. *Plin. 1. 11. c. 37.* Spina lumbis oſſæ, ſed tereti ſtructura, per medea foramina a cerebro medul-

medulla descendente. Per translationem item accipitur pro inculo-
to, & horrido dicendi genere, vel pro difficultate. *Cic. 4. Fin. c. ult.*
Quam illorum triftitiam, atque asperitatem fugiens Panætius nec ac-
cerbitatem sententiarum, nec differendi spinas probavit. *Id. 4. Tusc. c.*
5. Spinæ partiendi, & definiendi prætermittuntur.

Spinâlis, & le, o. quod ad spinam pertinet. *Macrob. 1. 7. Saturn. e. 9.*
Animæ per spinalem medullam præbetur effectus.

Spinæa, æ, f. genus vitis, quæ & spinia. *Plin. 1. 14. c. 2.*

Spinæola, æ, f. species rosæ, plurimis sed minutissimis foliis. *Plin. 1. 21. c. 4.*

Spinifco, is, n. 3. spinosus fio. *Martian. Capel. 1. 6. metro ult.* Sentis spine-
nescere membris.

Spinētum, ti, n. luogo piantato di spine, Ger. *dorn gestend*, Gal. *épinaye*,
Hisp. *espinal*, *αἰχμή*, locus spinis abundans, *Virg. 2. Ecl. Nunc virides*
etiam occultant spineta lacertos.

Spinētus, a, um, *αἰχμηδής*, quod e spinis factum est. *Ovid. 2. Met. v.*
789. Quem spinæ tortum Vincula cingebant.

Spinifer, ra, rum, *αἰχμηδής*, quod spinas fert. *Cic. in Arat. 1. 178.*
Spiniferam subter caudam pitricis adhæsit.

Spiniger, a, um, adject. idem quod spinifer. *Prudent. in passione Hippo-
lyti. v. 115.* Spinigeris strigibus hirtus ager.

Spinosulus, a, um, *spinifco*, aliquantum spinosus. *Hieronym. epist. 83.*
ad Ocean. Primum spinosulus noster obmutuit, postea vero, &c.

Spinosus, a, um, *spinifco*, *αἰχμηδής*, spinis abundans. *Var. 1. 2. R. R. c.*
3. Atque in spinosis locis pascuntur. *Plin. 1. 12. c. 15.* Corticem levem
myrrhæ, simileque unedoni, scabrum alii, spinosumque dixere.
¶ Translate sumitur pro duro, aspero, inculo. *Cic. 1. de Or. Sed hæc*
erat spinosa quædam, & exilis oratio, longæque a nostris sensibus ab-
horrebat. *Id. in Orat. c. 32.* Et postea qui Dialectici dicuntur, spinosio-
ra multa pepererunt.

Spinter, sive spinther, *Éris*, n. *ἀρχιέριος*, *βραχιορίστηρ*, fibula in hume-
ris, vel armilla, qua mulieres in summo brachio sinistro utebantur.
Fest. Spinter vocabatur armillæ genus, quod mulieres antiquæ gerere
solebant brachio sinistro sinistro. *Plaut. Men. 3. 3. 4.* Jubeas, spinther
novum reconcinari.

Spintria, æ, com. i. repertor monstrosæ libidinis, novique concubitus,
a *σπινδρία*, *scintilla*, *igniculus*, nempe a monstrosam libidinem ar-
dore. *Suet. in Tib. c. 43.* Monstrosique concubitus repertores, quos spin-
triam appellabat. *Tac. 6. Ann. c. 1.* Tuncque primum ignota ante voca-
bula reperta sunt fellariorum, & spintriarum, ex fœditate loci, &
multiplici patiencia.

Spinturmicus, ii, n. genus avis deformis, & inauspicatæ, diminut. a *spin-
turmic*. *Plaut. Mil. 4. 1. 42.* Pithecium hæc est præ illa, & spinturmicum.

Spinturnix, icis, f. avis quedam deformis & obœcna, ejsdemque cum
bubone ominis. *Plin. 1. 10. c. 13.* & *Festus*.

Spinula, læ, f. *picciola spina*. *Arnob. 1. 2.* Inhærens callo spinula.

Spinus, ni, m. *prugnolo*, *justo salvatico*, Ger. *schiehnbaum*, Gal. *pru-
nus*, Hisp. *ciucelo*, *mones*, *πριμύρα*, agrestis, seu sylvestris prunus.
Serv. in 4. Georg. monet, spinus genere virilis esse arborem prunorum,
at lentes dici spinas in muliebris. rectius tamen in fœm. genere usur-
paveris, sicut cætera arborum vocabula. *Virg. 4. Georg.* Eduramque
pyrum, & spinos jam pruna ferentes.

Spio, us, f. 4. contr. *σπιο*, *Nympha*. filia Nerei, & Doridis, a *σπιο*,
spelunca, quia Nympha in speluncis maris habitare dicuntur. *Virg. 4.*
Æn. Niseeque, Spioque, Thaliaque, Cymodoque.

Spionia, æ, f. vitis species, quæ & spinea quibusdam dicitur. *Plin. 1.*
14. c. 2. Æstum tert spionia, quam quidam spineam vocant.

Spionicus, a, um, quod ad usum spioniam spectat, ut Spionius gustus,
qui est usus spionie. *Col. 1. 3. c. 21.* Sive est ille bituricus, seu basilic-
us, seu spionicus.

Spira, æ, f. *spira*, *revoluzione*, *revolgimento*, *σπείρα*, linea flexuosa fa-
ciens orbem non redeuntes in se, revolutio, sive circulus, qui in se ip-
sum non recurrit. De variis rebus usurpat. *Fest.* Spira dicitur & bas-
is columnæ unius tori, aut duorum, & genus operis pictoris, & funis
nauticus in orbem convolutus: ab eadem omnes similitudine. Pacuvius,
Quid cæstatis focii ejicere spiras parteat? Ennius quidem hominum mul-
titudinem ita appellat, cum ait, Spiras legionibus nexunt. Hæc *Festus*:
Igitur spira sumitur pro basi columnæ unius tori, aut duorum. *Plin. 1.*
36. c. 23. In Ephesæ Dianæ æde primum columnis spiræ subditæ, &
capitella addita. ¶ Item pro genere operis pictoris. *Cato de R. R. c.*
77. Spiram sic facito, quantum voles, pro ratione, ita, uti placenta
fit, eadem omnino facito, &c. ¶ Dicitur & de fasciis galeri sub men-
to stringi solitis. *Juven. sat. 8. v. 208.* De fascibus aurea cum se Porri-
gat, & longo jactetur spira galero. ¶ Item de muliebris capilli orna-
mento. *Plin. 1. 9. c. 37.* Lolliam Paulinam, quæ fuit Caji Principis ma-
trona, nec serio quidem, aut solemnè cæremioniam aliquo apparatus,
sed mediocrium etiam sponfalium cœna, vidi smaragdis, margaritisque
operatam, alterno textu fulgentibus, toto capite, crinibus, spiris, au-
ribus, collo, manibus, digitisque. ¶ Item de sinuosis anguim flexi-
bus. *Virg. 2. Georg.* Nec rapit immensos orbem per humum, neque
tanto Squameus in spiram tractu fe colligit anguis. *Id. 1. 2. Æn.* Spi-
risque ligant ingentibus. ¶ Dicitur etiam de arborum venis, & mo-
dis in orbem convolutis. *Plin. 1. 16. c. 39.* Publicam omnium vitium
vocant spiras, ubi convolvere se venæ, atque nodi.

Spira, *Spira*, Germ. *Speyr*, urbs Germaniæ superioris, in Palatinatu
Inferiori, ad Rhenum, media inter Argentoratam ad Mer. & Mogun-
tiam ad Bor. Dicta est a *spira*, qua globum militarem signat, quia
Constantius Cæsar ibi cohortes Græcas collocarat, de quo *Meckerhus*
lib. de pronunt. Ling. Græcæ. c. 30.

Spirabilis, & le, o. 3. *Spirabile*, *ἰσπυρῶστος*, vitalis, quo spiramus.
Virg. 3. Æn. Per sidera testor, Per superos, atque hoc cæli spirabile
lumen. *Cic. 2. de nat. Deor.* Animum denique ipsum spirabilem, si quis
querat, unde habeamus.

Spiraculum, i, n. *spiracolo*, *πύξ*, Germ. *lofthloch*, Gal. *soupirail*, Hisp.
respiradero, *φωσπύρα*, per quod odor, ærve expiratur, aut exhalat.
Virg. 7. Æn. Hic specus horrendum, & lævi spiracula Ditis monstrantur,
Plin. 1. 2. c. 93. Ut in Sinuesiano agro, & Puteolano sunt, quæ
spiracula vocant, mortierum spiritum exhalantes.

Spiræa, æ, f. *σπείρα*, herba, cujus folia coronamentis apta sunt; qui-
dam eandem esse putant cum illa, quam viburnum vocat Matthiolus.
Plin. 1. 21. c. 9.

Spiræum, n. 2. *Capo Spireo*, prom. Peloponnesi, ad sin. Saronicum, inter
Scyllæum prom. ad Austr. & Cenchreas portum in Bor. ad Isthmum,
apud Epidaurum, & Fanum Æsculapii. *Plin. 1. 4. c. 5.* & 12.

Spiramen, inis, n. *spiragno*, *σπυράτις*, id per quod exit spiritus. *Lucan.*
1. 2. v. 183. Hic aures, alius spiramina naris aduncæ. *Stat. 2. Theb.* Re-
ficit spiramina fossi ignis.

Spiramentum, ti, n. *spiracolo*, *σπυράτις*, id, per quod exit spiritus a
Spiramen. *Virg. 4. Georg.* Nequiquam in tectis certatim tenuia cera
Spiramenta linunt. *Plin. 1. 34. c. 10.* Circumito spiramento in caminis,

donec vasa ipsa percoquantur. *Justin. 1. 4. de Ætna monte*, Ubi acrior
per spiramenta cavernarum ventus incubuit.

Spirans, antis, o. 3. *πυρῶστος*, partic. a *spiro*. *Virg. 4. Georg.* Gravior spi-
rantis copia thymbræ. ¶ Metaleptice, seu metonymice ponitur pro
vivente. *Virg. 4. Æn.* Spirantia consulit exa, h. e. palpitantia, quasi
adhuc viva. *Cic. pro Mil.* Equando ab eo spirante forum potuisset de-
fendi, cujus non resisterit c. daveri curia? ¶ Item ponitur pro vitali,
sive pro eo, quod vitam alit, & conservat, ut *Aura spirans*,
idest qua spiramus, & vivimus. *Virg. 9. Æn.* Ab alto Æthere se mit-
tit, spirantes dimovet auras.

Spiratio, onis, f. *respiro*, actus spirandi. *Scribon. Larg. Composit. 47.* Ne-
que spiratio interpellatur. *Id. Composit. 180.* Opium spirationem impedit.

Spirillum, i, n. barba capræ. *Festus*.

Spiritalis, le, adject. *pneumatico*, *di spirito*, *di fiato*, *o di vento*, *πνευ-
ματικός*. *Vitruv. 1. 10. c. 1.* Genus machinæ spiritale est, cum spiritus
expressivibus impulsus, & plagæ vocæque *σπυρῶστος* exprimuntur.
¶ Item ad spiritum pertinens, & corpori, seu materiæ oppositus, *spi-
rituale*. *Solin. c. 23. (al. 36.) sub fin.* In corporibus nostris commercia
sunt spiritalia. *Tertul. Apolog. c. 22.* Substantiæ spiritalæ. *Prudent. in*
Rom. v. 14. Et spiritali lacte pectus irriget. ¶ Legitur & *Spiritalis*,
quod quidem Grammaticis magis placet, cum sit a *spiritus*; verum
antiquis monumentis non satis confirmatur.

Spiritualiter, adverb. *Spiritualmente*. *Tertul. in exhortat. ad castitat. c. 10.*
Spiritaliter sapit.

Spiritus, us, m. *spiro*, *anima*, *fiato*, *πνεύμα*, Ger. *atem*, *geist*, Gal. *esprit*,
Hisp. *espíritu*, *πνεύμα*, halitus, actus spirandi, spiratio, a *spiro*. *Cic.*
2. de nat. Deor. Tribus rebus animantium vita tenetur, cibo, potione,
spiritu. *Id. ibid.* Excipiatque animam eam, quæ ducta fit spiritu, ean-
demque a pulmonibus respiret, & reddat. *Id. 1. de Or.* Deinde cum spiri-
tus ejus esset angustior. *Et præcis interjectis*, Summa voce versus multos
vno spiritu pronuntiare consuecebat, a *un fiato*. *Id. 1. Cæcil.* Potest
ne hujus vitæ hæc lux, Catilina, aut hujus cæli spiritus esse jucun-
dus? *Id. de Sen.* Quorum usque ad extremum spiritum provecta est pruden-
tia. *Id. 2. Divin.* Spiritum ducere, *respirare*. *Plin. 1. 2. c. 5.* Proximum
spiritus, quem Græci, nostrique eodem vocabulo aera appellant. *Virg.*
in Calice, v. 180. Spiritibus rumpit fauces. h. e. afflatibus, & sibilis, de
angue enim loquitur. ¶ Accipitur aliquando pro vento. *Virg. 2. Æn.*
Boreæ cum spiritus alto insonat *Ægæo*. *Col. 1. 3. c. 19.* Veruntamen præ-
stat eligere fatiōis silentis, vel certe placidi spiritus diem. ¶ Trans-
late sumitur pro animi elatione. *Cic. pro Sylla. c. 9.* Res enim gestæ, credo,
meæ me nimis extulerunt, ac mihi nescio quos spiritus attule-
runt. *Cæf. 1. 3. B. C.* His rebus tantum fiducia, ac spiritus Pompejanis
accessit. *Liv. 1. 36.* Spiritum alicujus frangere. *Curt. 1. 5. c. 8.* Nobilitate
vestra dignos spiritus capiat. *coraggio*. ¶ Interdum spiritus accipitur
pro odore, qui ex aliqua re spirat. *Lucret. 1. 3. v. 223.* Spiritus unguenti
suavis diffugit in auras. *Cæf. 1. 5. c. 26.* Spiritus fœdi odoris. ¶ Item
pro anima. *Cic. pro Marcel.* Vita corpore & spiritu continetur. *Vellej. 1.*
2. c. 87. Spiritum reddere, *morire*. *Id. ibid.* Spiritu privare, *ammazzare*.
Id. ibid. c. 123. Subfectus conspectu & alloquio carissimum spiritus, *di perso-
na a se melto cara*. ¶ Divino spiritu afflari, h. e. Dei afflatu, & in-
stinctu moveri. *Cic. pro Arch.* Poetas divino quodam spiritu afflari.

Spiro, as, n. 1. *spirare*, *esalare*, *πνέω*, spiritum duco, animam attra-
ho, & emitto. *Cic. pro R. Am.* Non modo sine cura quiescere, sed ne
spirare quidem sine metu possunt. *Cæf. 1. 2. c. 4.* Mali morbi testimo-
nium est vehementer, & crebro spirare. ¶ Saepe dicitur de ventis,
pro flare. *Ovid. 11. Met.* Et præcepis spirare valentius Eurus. ¶ I-
tem de floribus, & aliis, pro exhalare, emittere, cum accusat. *Virg.*
1. Æn. Ambrosiæque comæ divinum vertice odorem spirare. *Lucret. 1.*
6. v. 690. Spirat fons dulcis aquai. *Id. 1. 5. v. 29.* Equi spirantes nari-
bus ignem. ¶ Translate *Cic. de clar. Orat. c. 25.* Hanc ob causam vi-
detur Lælii mens spirare etiam in scriptis, Galbæ etiam vis occidisse.
h. e. superflus esse, non secus ac si Lælius adhuc viveret. *Liv. 1. 3. c.*
46. Inquietum hominem, & tribunatum etiam nunc spirantem, locum
seditionis querere. h. e. vim tribunatium representantem. *Senec. in*
Thyest. v. 503. Cum spirat ira sanguinem, nescit regi. h. e. cum concu-
piscit cædem.

Spirula, læ, f. parva placenta in modum spiræ confecta. *Arnob. 1. 2.*
Spirulas, & botulos tacere.

Spissamentum, i, n. *spessereza*, *σπίσιμος*, quod in ungentorum confectio-
nibus, & olivarum, aliorumque id genus fructuum conditur extremum
additur, ne fluat, quod conditum fuerit. *Col. 1. 12. c. 46.* Spissamento
quæcunq; unguento vas pelliculetur. *Senec. ep. 31.* Firmiori
spissamento opus est, quo usum in locis Ulyssæm ferunt.

Spissatio, onis, f. spissamentum, spissitudo. *Senec. ep. 86. sub fin.* Ter-
ram non aggestit tantum, sed calcavit, & pressit: negat quicquam
esse hac, ut ait, spissatione efficacius. Alii leg. *posidione*.

Spissatus, a, um, *condensato*, *inspessito*, *πυκνωθέν*. *Ovid. 15. Met. v. 250.*
Ignis enim densum spissatus in aera transit. *Lucan. 1. 4. v. 77. de nubibus*
Spiratæque fluunt, nec servant fulmina flammæ.

Spisse, adv. *πυκνῶς*, dense, sive ad multam spissitudinem. *Plin. 1. 36. c.*
25. Dein spisse calcatis carbonibus inducitur fabulo, calce, ac favilla
mistis. *Plin. 1. 37. c. 8.* Non translucet molochites spissius virens. *di un*
verde più carico, e più oscurò. ¶ Metaleptice ponitur pro tarde. *Pacuvius*
apud Non. c. 4. n. 422. Habet hoc fenestris in se, cum pigra est ip-
sa, ut spisse omnia videantur confieri. *Cic. in Brut. c. 36.* Cum tamen
spisse, atque vix, ut dudum ad Demosthenem, & Hyperidem, sic
nunc ad Antonium, Craffumque pervenimus.

Spisselco, is, n. 3. *inspessere*, *πυκνωθῆναι*, spissus fio. *Lucret. 1. 6. v. 173.* Fecit,
ut ante, cavam, docuit, spisselcere nubem. *Cæf. 1. 5.* Humor spisselcens.

Spissigradus, a, um, *βραδύπορος*, qui tarde incedit, qui tarso passuum
motu in ambulando utitur. *Plaut. Paen. 3. 1. 3.* Homines spissigradissi-
mos, tardiores multo, quam corbitæ sunt in tranquillo mari.

Spissitas, atis, f. *spessereza*, *πυκνότης*, spissitudo. *Plin. 1. 18. c. 30.* Quo-
niam spissitate sua concalecit.

Spissitudo, inis, f. idem quod spissitas. *Sen. Quæst. Nat. 1. 2. c. 30.* Est
autem nubes spissitudo aeris. *Id.*

Spisso, as, a. 1. *inspessere*, *πυκνῶν*, spissum facio. *Plin. 1. 11. c. 41.* Omne
lac igne spissatur. *Id. 1. 13. c. 4.* Et farinæ modo spissatur in panem.

Spissus, a, um, *spesso*, *denso*, *πυκνός*, densus, cui opponitur *rarus*, a
σπυρῶστος, *densus*, *obscurus*. *Virg. 2. Georg.* Scrobibus superabit terra re-
pletis spissus ager. *Id. 8. Æn.* Interlucetque corona Non tam spissa vi-
ris. *Hor. 1. 1. ep. 19.* Spissis indigna theatris Scripta pudet recitare. h. e.
frequenter. *Plin. 1. 16. c. 40.* Spississima arbor, ideo & gravissima, e-
benuis. *Col. 1. 4. c. 33.* Spissius semen. *Plaut. Epid. 2. 2. 46.* Tunicam ral-
lam, tunicam spissam, h. e. densæ texturæ. ¶ Metaleptice sumitur
pro tarso. Nam res spissa tarde, & cum difficultate penetratur. *Plaut.*
Cist. 1. 1. 77. Spissum istud amanti est verbum, venit, nisi venit. *Cic.*
Att. 1. 10. ep. 18. Sed hoc quoque timide scribo, ita omnia adhuc tar-
da, & spissa. *Id. ad Q. Fr. 1. 2. scribibe illa, quæ dixeram, πάλαι*

sp̄, sp̄ifum sane opus, & operofum.

Spithāma, α, f. *palmus*, αἰθραμῆ, palmus, constans e duodecim digitis. *Plin. l. 7. c. 2.* Supra hæc extrema in parte montium Trispithami Pygmæique narratur, ternas spithamas longitudine non excedentes.

Spithameus, a, um, adiect. *lingua un palmu*, αἰθραμῆος. V. *Trispithami*.

Splanchnoptes, is, m. αἰσχυροπτεῖς, qui ex visceribus victimæ cæcæ futura conjicit, nam αἰσχυροπτεῖς, viscera sunt, & πτεροπτεῖς videre significat. Hoc nomine appellata est statua vernulæ cujusdam Periclis a Stipace Cyprio facta. *Plin. l. 23. c. 17. & l. 34. c. 8.*

Splen, enis, m. *milza*, σπλήν, viscus in sinistra animalis parte situm, succos crassos, & melancholicos in hepate senitos ad se attrahens, quorum parte subtilissima cum se aluerit, quod superest, proprio quodam meatu ad ventriculum remittit, & *iten* dicitur. *Plin. l. 23. c. 1.* Splenem ternis obolis pœta (bryonia nigra) triginta diebus confumit. *Perf. sat. l. v. 12.* Quid faciam? sed fum petulantis splene cachinno. h. e. splene effuso in risum: nam splen risus fedes dicitur.

Splendens, entis, o. 3. μαρμαίρων, lucens, *risplendens*. *Hov. l. 1. od. 19.* Urit me Glyceræ nitor Splendentis Parii marmore purius. *Claudian. de Giganom. 2. v. 77.* Clypeus splendentior igni. ¶ Translate est illu-
stris. *Plin. l. 9. c. 5.* Auctores habeo in equestri ordine splendentes.

Splendō, es, dui, sine sup. *risplendere*, *risplendere*, λειψω, luceo, splendorem emitto. *Virg. 7. Æn.* Splendet tremulo sub lumine pontus. *Martial. l. 3. ep. 79.* Et facies multo splendet alba pilo. ¶ Transferitur etiam ad incorporea. *Cic. pro Sen. c. 28.* Virtus splendetque per se semper, neque alienis unquam foribus obfolescit.

Splendescō, is, n. 3. *risplucente*, λειψυοῦμαι, splendens fio. *Virg. 1. Georg.* Et sulco attritus splendescere vomer. ¶ Eleganter translate usurpatur. *Cic. de Sen.* Omnino canorum illud in voce splendescit etiam, nescio quò pacto, in senectute. *Id. in prof. Parad.* Nihil tam horridum, tam incultum, quod non splendescat oratione, & tanquam excolatur.

Splendico, as, n. 1. splendeo. *Apul. l. 5. A. A.* Splendicant gemmæ. A-
lii leg. *splendidant*.

Splendite, adv. *splendidamente*, λαμπρῶς, cum splendore, lucide, & translate nobilitate, præclare, magnifice. *Cic. 3. Tusc. c. 25.* Et acta ætas honeste, ac splendide tantam assert consolationem, &c. *Id. pro Quint. c. 30.* Magnifice, & splendide ornare convivium. *Id. 1. de Fin. c. 2.* Quid habent, cur Græca antepantur iis, quæ & splendide dicta sint, neque sint conversa de Græcis? h. e. nitide, & eleganter. *Gel. l. 14. c. 1.* Latius ea, & amœnius, & splendidius, & profuentius ex-
sequatur. *Sen. ep. 47.* Splendidissime natus, h. e. illustri genere. *Ho-
rat. l. 3. od. 11.* perjurum fuit in parentem splendide mendax, & in om-
ne virgo Nobilis ævum. h. e. decore, cum virtute, loquitur de Hy-
permetestra, Danaï filia, quæ 49. fororibus jussu patris maritos suos
occiditibus, una Linceo fuo peperit.

Splendidō, das, a. 1. splendidum reddo, polio. *Apul. in Apolog.* Splendi-
dare dentes. ¶ Item splendidum sum. V. *Splendico*.

Splendidus, a, um, *splendide*, *risplendens*, λαμπρῶς, clarus, lucidus, nitidus. *Lucret. l. 2.* Lumina splendida folis. *Horat. l. 3. od. 13.* Fons splendoris vitro. *Cic. in Somn. Scip.* Circulus splendidissimo candore e-
lucens. *Rufus Horat. l. 2. Jan. 3. v. 14.* jussit quod splendida bilis. Ideo
autem bilis splendida dicitur, quia sanguine ipso ejus humor purior
est, liquidior, & magis lucens. ¶ Translate fumitur pro pulchro,
specioso. *Cic. 1. Fin. c. 18.* Quod appellant honestum non tam solido,
quam splendidum nomine. ¶ Item pro magno, excellenti, præstanti,
nobili. *Cic. 1. Off.* Quod in maximis animis, splendidissimisque ingeniis
plerunque existunt honoris, imperii, potentie, gloriæ cupiditates. ¶
Item pro magnifico, lauto, liberali, cui opponitur fordidos. *Cic. ad Q. Fr. l. 2.* Splendidus domi, gratiosus extra domum. *Nepos in Attic. c. 20.* Elegans, non magnificus; splendidus, non sumptuosus, omni di-
ligentia munditium affectabat. ¶ Item pro illustri. *Vellei. l. 2. c. 88.*
Mecænas equestri sed splendido genere natus. ¶ Splendida Minois ar-
bitra dicuntur ab *Horatio. l. 4. od. 7.* h. e. severitatis, & majestatis plena.

Splenditico, as, a. 1. splendidum, & lucidum facio. *Martian. Capell. l. 9.*
Lumina ambrosia splendentem diem.

Splendor, oris, m. *splendore*, *luce*, שֵׁשֶׁב, Ger. *sehern*, Gal. *lueur*, *splende-
ur*, Hisp. *resplendor*, αἰσχυρῆ, lux, nitor, claritas. *Plaut. Merc. 5. 2. 39.*
Cælum ut splendore est plenu, nonne ex adverso vides? *Hor. l. 1. sat. 4.*
Hunc capit argenti splendor, stupet Albius ære. *Lucret. l. 4. v. 211.*
Splendor aq̄. ¶ Per translationem fumitur pro nobilitate, gloria,
dignitate. *Cic. pro L. Man. c. 14.* Nunc imperii nostri splendor illis gen-
tibus lucet. *Id. pro Cluent. c. 69.* Honesti homines, & summo splendore
præditi. ¶ Item pro perfectione, præstantia. *Cic. in Brut.* Actio vero
ejus habebat & in voce magnum splendorem; & in motu summam di-
gnitatem. ¶ Item pro puritate, elegantia. *Cic. in Brut.* Erat in ver-
borum splendore elegans, compositione aptus.

Splendoriter, ra, rum, adiect. splendorem ferens. *Tertul. de Judic. Dom. c. 5.*
Splendoritero qui lumine clarus.

Spleneticus, a, um, *σπληνιτικός*, lienosus, qui ex splene laborat, cui
post inflammationem lien in pristinum non restituitur habitum, sed
tumor permanet. *Plin. l. 20. cap. 9.* Item spleneticus in vino albo per
dies quadraginta.

Spleniatus, a, um, *σπληνωτός*, splenio obvolutus. *Martial. l. 10. ep. 22.*
Cur spleniato sæpe prodeam mento.

Spleneticus, a, um, adiect. idem quod spleneticus. *Plin. l. 21. c. 10.* Polium
medici splenetici propinat ex aceto. Al. leg. *spleneticiis*.

Splentum, ii, n. *σπληνίσιον*, herba, quæ spleni medetur, quæ usitatus
dicitur *asplenium*. *Plin. l. 25. c. 5.* Invenit & Teucer eadem ætate Teu-
crion, quam quidam Hermon vocant, spargentem juncos tenues, fo-
lia parva, aspersis locis nascentem, austero sapore, nunquam floren-
tem. Neque semen gignit. Medetur lienibus. Constatque sic inven-
tam. Cum extra super eam projecta essent, adhæsisse lienem, eumque
exinanisse. Ob id a quibusdam splenion vocatur. Hæc *Plin.* ¶ Est
etiam panniculus, vel fascia medicamentum, aut emplastrum illitas, quæ
fronti, aut oculis aliquo morbo laborantibus imponitur. *Martial. l. 2. epig. 29.* de servo quodam *stigmatiis in fronte notato*, & ad equestrem di-
gnitatem *eveho*. Et numerofa linunt stellantem splenia frontem. Ieno-
tas, quis fit? splenia tolle, leges. ¶ Videtur esse emplastrum ipsum,
quod illinitur, apud *Plin. l. 29. c. 6.* Superimponi oportet splenium e
melle decoctum, lanamque succidam ex oleo, aut vino.

Spodium, ii, n. *σπιδίον*, *σπιδός*, cinis ignitus, seu extinditorum carbo-
num reliquæ, & crassius illud excrementum, quod quidam scortiam
appellant. *Plin. l. 23. c. 4.* Spodiumque et caudiculis vehementius inhibet
rheumatismos. *Et in fine:* Nuclei palmarum cremati in fictili novo, ci-
nere loto spodi vicem efficiunt. ¶ Sumitur etiam pro cinerula, vel
repurgamento, quod ex tornacum parietibus everitur, in quibus æs
Cyprium, aut plumbum, aut aliud metallum decoquitur. *Plin. l. 34. c. ult.* Fit & spodium ex plumbo, eodem modo, quo ex Cyprio ære diximus.

Spodos, f. 2. *σποδός*, idem ac spodium. *Plin. l. 34. c. 13.* Fit & in argenti
tornacibus spodos, quam vocant laureotium: Utilissima autem oculis

affirmatur, quæ fit in aurariis. *Id. l. 35. c. 13.* Etiamnum in ærariis re-
periuntur, quem vocant pompholygem, & spodon. Differentia, quod
pompholyx lotura paratur, spodos illota est.

Spoletinus, a, um, adiect. a Spoletio urbe, ut Spoletinus populus, *Cic. pro Balb. c. 21.* ¶ Vina Spoletina inter optima habita sunt. Unde *Martial. l. 13. ep. 120.* De Spoletinis quæ sunt cariofa lagenis Malueris, quam fit multa Falerna bibas. Adde *l. 14. ep. 116.*

Spoletum, n. 2. Spoletum, *Spoletio*, urbs, & col. Umbriæ, ad Tefinum
fl. *Liv. l. 23. c. 17.*

Spoliarium, ii, n. *spogliatorio*, ἀνοδότηριον, locus arenæ proximus, quo
recipiuntur, & exuebantur gladiatores in arena mortui. Hinc apud
Lampridius in Comm. c. 18. & 19. illa Senatus exclamatio mortuo Commodo,
*Gladiatorem in spoliario, & Gladiatoris cadaver unco trahatur, Gladi-
atoris cadaver in spoliario ponatur.* In eodem sine spe curationis vul-
nerati occidebantur. Unde *Seneca ep. 94.* Nunquid aliquid esse tam cul-
pidum vitæ putas, ut jugulari in spoliario, quam in arena, malit? V.
Jul. Lipsium l. 1. Saturn. c. 18. & de *Amphibestrio c. 21.* ¶ Denique ac-
cipitur pro quocunque loco, in quo quis vestibus, pecunia, aliave re
privatur. *Sen. l. 8. Controu.* Volo nosse illud infantium spoliarium. *Plin. in Paneg. c. 36.* Nunc templum illud, nunc vere Deus, non spoliarium
civium, creuanturque prædaturum sævum receptaculum.

Spoliatio, onis, f. *spogliamento*, *spoglio*, σπύλωσις, spoliatorum detractio.
Generatim fumitur pro privatione cujuscuque rei. *Cic. 4. Ver.* Cum in
legatione oppidorum, sanorumque spoliaciones cogitatur.

Spoliātor, oris, m. *spogliatore*, ἑσπ, Ger. *rauber*, Gal. *voleur*, *pilleur*,
Hisp. *despojar*, σπυλωτής, ληστραγωγός, qui alterum spoliat. *Cic. 6. Ver.*
Neque solum spoliata illa pati, sed etiam spoliatorem, vexa-
toremque eorum defendes?

Spoliātrix, icis, f. *σπυλωτριάς*, quæ spoliat. *Cic. pro Cæl. c. 27.* Tu ne
Venere illam tuam spoliatricem spoliare ornamentis? *Martial. l. 4. e-
pig. 29.* Sic spoliatricem commendat amicam.

Spoliātus, a, um, *spogliato*, σπυλωθείς, privatus quocunque re. *Cic. in Brut. c. 2.* Cum torum P. R. quod tuisset quasi theatrum illius ingenii,
voce erudita, & Romanis, Græcisque auribus digna spoliatum, atque
orbatum videret. *Id. in Pison.* Nunc meam spoliatum fortunam cum
tua florente conferam. *Id. Att. l. 16. ep. 1.* Nihil illo Regno spoliatus,
nihil Rege egentius. *Vellei. l. 2. c. 8.* Vita, rerumque suarum dominium
concessa ei sunt; spoliata, quam tueri non poterat, dignitas.

Spolio, as, a. 1. *spogliare*, ἑσπ, Germ. *aussheben*, Gal. *dépoiller*, Hisp.
despojar, σπυλωθῶ, σπύλω, spolia alicui detracto, vestibus exuo, nudo.
Ter. Hec. 1. 1. Quin spoliis, mutilis, laceres. *Liv. l. 1.* Regemque in
prælio obrunctat, & spoliat. ¶ Translate dicitur etiam de plantis,
Petrus in Satyr. Dentibus folliculis perite spoliat. ¶ Transtertur &
ad quamcunque aliam rem, pro privare, orbare. *Cic. 3. Ver.* Sefeqe
tam seire, spoliatum esse tanum Junonis, & oppidum Sanium. *Id. ibid.*
Nesciebas, ab eo Cn. Carbonem Consullem non imodo relicto, sed etiam
spoliatum auxiliis, pecunia, natarie oppugnatum, & proditum? *Id. 2. Off.*
Spoliare fama probatum hominem. *Virg. 6. Æn.* Spoliare vita. *Cic. pro Cæl. c. 18.* Spoliare alienam pudicitiam. *Id. ibid.* Spoliare dignitatem.

Spoliū, ii, n. *spogliia*, ἑσπ, Ger. *raub*, *bani*, Gal. *prilage*, *dépoislo*,
Hisp. *despojo*, σπύλωσις, exuvie, sive vestis, pellive corporis detracta.
Lucret. l. 3. Cum lubrica serpens exiit in spinis vestem. Nam sæpe vi-
demus illorum spoliis vepreis volitantibus auctas. *Id. l. 5.* Necdum res
igni sciant tractare, neque uti Pellibus, & spolis corpus vestire feram.
¶ Speciatim usurpatur de omni eo, quod hostibus detrahitur.
Cic. pro Rosc. Am. c. 50. Si spoliatorum causa vis homin m occidere, occi-
disti. *Id. pro L. Man.* Cum eum vobis majores vestri exuviis nauticis,
& classium spoliis ornatum reliquissent. ¶ *Spolia opima*, quæ Dux
Duci detrahit, qualia fuerunt, quæ Romulus Regi Cæniennium ma-
nibus suis in acie occiso detrahit, & Jovi Feretrio obiuit. *Liv. l. 1.*
Jupiter Feretri, inquit, hæc tibi victor Romulus Rex regia arma fe-
ro, templumque dedico, sedem opimis spoliis, quæ Regibus, Ducibus-
que hostium cæsis, me auctorem sequentes posteris ferent.

Sponda, æ, f. *lecto*, *sponda*, שֵׁשֶׁב, Ger. *sponbestre*, Gall. *chalis ou ses
cotez*, Hisp. *erida*, *lado de la cama*, αἰσχυρῆ, lectus, vel lecti pars. *Ho-
rat. epod. 3.* Extrema & in sponda cubet. *Virg. 1. Æn.* Aulæis jam se
Regina superbis aurea composuit sponda.

Spondeus, i, seu spondeus, i, m. *σπονδαίος*, seu *σπονδαίος*, pes duabus
syllabis longis constans, ut *omnes*, *Troja*, *posseus*, *a σπονδή*, *libatio*,
quod eo *in τὰς σπονδαίους ἐχῶντο*, idest in libationibus uteretur, ut
scribit Hephæstion Scholias, & Diomedes. *Cicer. in Orat. c. 64.* No
spondeus quidem funditus est repudiandus. ¶ *Spondeum carmen* idem
est ac spondaicum. *Cic. apud Bæth. l. 1. de Mus.* Admonuisse tibicinem,
ut Spondeum caneret, Pythagoras dicitur: quod cum ille fecisset,
tarditate modorum, & gravitate cantus illorum furentem petulantiam
refecidisse.

Spondalia, orum, n. genus quoddam carminis trochaici in sacris adhi-
biti, quo etiam tibicines cum modis tacerent, utebantur. *Cic. 2. de Orat. c. 46.*
Cum ardere oculi hominis viderentur spondalia illa dicentis, &c. Ita legit
Gruter. At Turneb. l. 20. c. 17. mavult *spondaliis*. *Salmastius*
vero *spondalia*, ab αἰσχυρῆ, *sibra*.

Spondaleus versus dicitur, qui vel omnes spondeos habet, vel pro ulti-
mo Daçtylo spondeum. *Diomed. Grammat. l. 3.* & *Terentianus Maurus de
comicis, & tragicis versib.*

Spondō, es, spondendi, sponsum, a. 2. *promettere*, πρῆ, Ger. *fraywillig
verbeissen*, Gal. *promettere*, Hisp. *promettere*, ἀσπυδοῦμαι, promitto, polli-
ceor. *Fest.* Spondere Verrius putat dictum, quod sponte sua, idest vol-
luntate promittatur. *Var. l. 5. de L. L.* Spondet, qui dicit sua sponte
spondeo. *Cic. 14. Phil. c. 9.* Panfa aut morte, aut victoria se satisfactu-
rum Reipub. spondidit. *Id. Len. l. 1. Fam. epist. 9.* Dependendum tibi
est, quod mihi pro illo spondidisti. *Id. ad Trebon. l. 15. epist. 21.* Quod
ego non modo de me tibi spondere possum, sed de te etiam mihi.
¶ Speciatim hoc verbum usurpatur in sponsalibus. nam spondere pœ-
cula alicui dicitur pater, qui eam sponsam ejus futuram pollicetur,
pater vero adolescentis dicitur spondere, cum pro filio suo promittit
ut notat *Donat. ad illud Terent. And. 1. 1. 73.* Ulro ad me venit, uni-
cam gnatum suam cum dote summa filio ut uxorem daret; placuit
despondi. Sic *Plaut. Trinum. 5. 2. 34.* Sponden' ergo tuam gnatum uxorem
mihi? Ch. Spondeo. Verum hoc non semper servatur a Scrip-
toribus. V. Despondeo.

Spondōn, i, *σπονδαίον*, poculum libatorium in sacrificiis adhibitum, i
σπονδή, *libatio*. *Apul. l. 11. Metam.* De penetrati fonte petitum (li-
quorem) spondeo libat.

Spondēus, V. Spondeus.

Spondyle, is, f. *σπονδύλη*, genus serpentis, quæ arborum radices ex-
dit. *Plin. l. 27. c. 13.*

Spondylium, seu sphondylium, ii, n. *σφονδύλιον*, arbor ex genere ferula-
rum, semen habens silicis simile, & in medicina tantum utile. *Plin. l. 12. c. 26. & l. 24. c. 6.*

Spondylus, i, m. *σπονδυλος*, anterior pars conchæ, quæ aliter *τράχηλος*. *Fest.* Trachali appellatur muricum, ac purpuræ superiores partes. *Plin.* l. 32. c. 6. *de ossibus*: Neque in luto capta, neque in arenosis, sed folido vado, spondylo brevi, atque non carnofo, nec fibris laciniofo, ac tota in alvo. Alii per spondylum hic intelligunt partem ostreæ carnofam. ¶ Etiam spondylum dixerunt certum conchæ genus. *Plin.* l. 31. c. 11. Spondylus, smarides, stella, spongia. Pro quo spondylum cum spiritu etiam legas apud *Col.* l. 8. c. 16. item *Macrobi.* l. 3. c. 13. ubi refert Metelli verba ex quarto ejus Indice. Ac similiter *εσπίδουλος* legas apud *Galen.* l. 3. *de alim.* ¶ Sumitur etiam pro nodo, seu vertebra spinæ. Sunt autem in ipsa spina spondyli quatuor, & viginti, quorum septem collum constituunt, duodecim thoracem, quinque alii lumbos. *Plin.* l. 29. c. 4. Primum draconis spondylum aditus potestatum mulcere. *Martial.* l. 7. *epigr.* 19. Rosos repenti spondylos sinu condit, & devorato capite turture truncum, ubi spondylos pro quocunque animalis officulo intelligi commode potest.

Spongia, æ, f. *spongia*, Ger. *schwamm*, Gal. *esponge*, Hisp. *esponia*, *σπγγιον*, quiddam est in natura tertium ordinem habens, ut neque animal, neque frutex, sed tertium quiddam, ac medium inter utrunque genus dici possit, quod Græci *σπγγιον* appellant. Senfum enim iis esse apparet, quia, ubi a rursore sentere, contractæ multo difficilius abstrahuntur, avulsæ relinquunt in petris veluti cruoris vestigium, atque ex his quasi molliores poniculi recrefcunt, teste *Plin.* l. 9. c. 45. l. 11. c. 37. & l. 31. c. 11. ¶ Spongiæ antiqui in deliciis habuerunt, strigillum vice, linteotrompeque illis utentes ad distringenda, & mundanda corpora. Quapropter purpura tingebant eas, alias cura candidas faciebant, tinctas per ætatem salis spuma ad Lunam, & pruinis sternentes inverfas, ut candorem haberent, ut *Plin.* scribit l. 31. c. 11. ¶ Apud antiquos item in usu erant tergendarum mensurarum, adhibebanturque etiam ad obfœcna emundanda. *Cic.* 2. *de nat. Deor.* In pulmonibus autem inest raritas quædam, & assimilis spongiis mollitudo. *Sen.* ep. 70. Unus e Germanis lignum id, quod ad emundanda obfœcna, adhærente spongia positum est totum in gulam farsit. *Martial.* l. 14. *epigr.* 144. Hæc tibi forte datur tergendis spongia mensis utilis, expresso cum levis imbre tumet. ¶ Erant etiam spongiæ in pictorio, & scriptorio instrumento ad delenda ea, quæ mutari oporteret. Hinc Augustus apud *Sueton.* in *ejus vita*, c. 87. cum tragædiam de Ajace composuisset, non succedente stylo, abolevisset, quærentibus amicis, quidnam Ajax ageret? facete respondit, Ajacem suum spongiæ incubuisse. Hinc Spongiam impingere, apud *Auson.* in *præfat.* *Idyl.* 11. *Plin.* quocumque l. 33. c. 10. narrat, Protogenem pictorem celeberrimum, cum spumam in ore canis pingere le posse desperaret, iratusque spongiam in tabulam impigisset, reposuisse illam ablutos colores, casuque factum, quod longa cura non potuerat. ¶ *Spongia retiariorum*, in quibus retiarum in ludis gladiatorum utebantur ad siccandum, & reprimendum vulnere sanguinem. Nam sæpe ulveniebat, ut retiarum, qui cum myrmillonibus depugnabant, vulnerarentur. Neque enim fati adversus parem fulm muniti erant, cum toti in reti jaciendo intenti essent. *Tertull.* *de Spectac.* c. 25. Poterit de misericordia moveri defixus in morsu urforum, & spongiæ retiariorum. ¶ Accipitur etiam spongia pro fungo. *Plin.* l. 19. c. 4. Neque & carnosâ aliqua appellabimus, & spongiæ in humore pratorum enascentes. ¶ Item pro radicibus asparagorum inter se implicatis. *Col.* l. 11. c. 3. Stipes prætractæ angant oculos spongiarum, & quali excæcant, nec patiuntur asparagum emittere. ¶ Pumex etiam lapis, quia cavernis plenus est, spongia dicitur a *Pallad.* l. 1. *tit.* 10.

Spongio, as, a. 1. *σπγγιον*, spongia extergo. *Apic.* l. 1. c. 26. Diligenter spongiare.

Spongiola, æ, f. parva spongia. Ita dicitur quiddam præter naturam in quibusdam truticibus, ut cynorrhodi nascentis, & squamatum compactum spongiolæ cuiusdam modo propendens e ramis, quod alius attentum, alius cacryos dicitur, Officinis *bedegar.* *Plin.* l. 25. c. 2. Alias apud auctores cynorrhodi una medicina erat, spongiolæ, quæ in mediis spinis ejus nascitur, cinere cum melle alopecias capitis expleri. ¶ Item pro radiculis asparagorum inter se implicatis. *Col.* l. 11. c. 3. In quam ita spongiolæ deprimentur, ut facile superposita terra germinet.

Spongiolus, m. genus fungi spongioli. *Apic.* l. 2. c. 1.

Spongiolus, a, um, *spongiolo*, *σπγγιόλος*, quod similitudinem spongiæ habet. *Plin.* l. 11. c. 37. Idcirco pulmo spongiolus.

Spongiæ, æ, *σπγγιτης*, gemma spongiæ similis. *Plin.* l. 37. c. 10.

Spongiæ, as, a. 1. idem ac spongio. *Apic.* l. 7. c. 16. & l. 8. c. 7.

Sponia, æ, f. *sponia*, *ספניא*, Ger. *brut*, Gal. *epoufe*, Hisp. *esponja*, *ספניא*, *ספניא*, mulier, quæ promissa est. *Fest.* Et sponiam ex Græco dictam ait, quod in *σπονδία* interpositis rebis divinis faciant. *Plaut.* *Caf.* a. 1. v. 14. Huc venisti sponiam præreptum meam. *Cic.* *Att.* l. 14. ep. 20. Suam cuique sponiam, mihi meam.

Sponfalia, orum, n. 2. *sponsali*, *sposalizio*, *marisaggio*, Ger. *eheberung*, Gal. *fianchailles*, Hisp. *desposarias*, *μνηστερια*, stipulatio, seu promissio futurarum nuptiarum. *Ulpian.* l. 23. ff. *tit.* l. 1. 2. Sponsalia dicta sunt a spondendo. Nam moris fuit veteribus stipulari, & spondere sibi uxores tuturas. *Juven.* *far.* 6. Conventum tamen, & pactum, & sponsalia nostra tempestate paras. ¶ Sponsalia apud Latinos per stipulationem contrahebantur, idest per interrogationem, & promissionem factas inter eum, qui daturus erat aliquam mulierem in uxorem, & inter eum, qui accepturus erat. *Gel.* l. 4. c. 4. Sponsalia in ea parte Italiae, quæ Latium appellatur, hoc more, atque jure solita fieri, scripsit *Serv.* Sulpitius in libro, quem scripsit de dotibus. Qui uxorem, inquit, ducturus erat, ab eo, unde deducenda erat, stipulabatur, eam in matrimonium ductum iri, qui daturus erat, itidem spondebat. Is contractus stipulationum, sponsonumque dicebatur sponsalia. Tunc quæ promissa erat, sponsa appellabatur, qui sponponderat ducturum, sponsus. *Sueton.* *in Aug.* c. 53. Dies sponsaliorum. ¶ Sponsalia interdum sumuntur pro convivio sponso præberi solito. *Cic.* *ad Q. Frat.* l. 2. ep. 6. Ad viii. id. Ap. Sponsalia Crassipedi præbui. *Id.* ep. præced. scriperat, Tulliam suam Crassipedi esse desponsatam.

Sponsalis, le, adject. ad sponsum, sponsamve pertinens, ut sponsalis largitas, l. 2. *Cod. Theodos.* *de repud.* Adde *Tertull.* *advers.* *Valent.* c. 31.

Sponsalitiis, a, um, adject. ad sponfos, vel sponsalia pertinens, ut sponsalitiis arthæ, de quibus titulus est in *Cod. Julian.* & sponsalitiis donatio, apud *Sidon.* l. 7. ep. 2.

Sponsio, onis, f. *promissione*, *promessa*, *טובב*, Ger. *zugesung*, Gal. *promesse*, Hisp. *fianca*, *ספניא*, promissio, a spondeo. *Paul.* *de verb. signific.* Sponsio appellatur non solum, quæ per sponsi interrogationem fit, sed omnium stipulationum, promissioque. *Cic.* l. 2. *de Leg.* c. 16. Diligentia votorum satis in lege dicta est, ac voti sponso, quia obligam: Deo. ¶ Speciatim sponsio erat contentio, & altercatio, quæ fiebat depositis pignoribus, *scemella*, vel, ut alii definiunt, genus actionis, quod fiebat interposita stipulatione certæ pecuniæ, quam perderet is, qui sponsonem vinceret, & coram Recuperatoribus, aut alio Judice disceptabatur. *Cic.* 3. *Tom.* 11.

Offic. Cum in sponsonem fecisset, nisi vir bonus esset. *Id.* 3. *Vir.* P. R. Rubrius Q. Apronium sponsonem laceffivit, ni Apronium dicitaret, te sibi in decumis esse focium. *Id.* pro *Cæcin.* Vincere sponsonem. *Id.* pro *Quint.* Sponsonem vincere. *Valer. Max.* l. 2. c. 8. n. 2. Sponsonem aliquem provocare. ¶ Concipiebantur autem sponsones modo negativo, per particulam ni, ut apparet ex allatis exemplis, & ex *Briffon.* *de Formul.* *initio* l. 5. Itaque cum ait *Cic.* pro *Cæcin.* c. 16. Sponsonem facere possent, *ni adversus interdictionem Prætoris vis facta esset*; idem est ac si diceret, nisi probaretur vim factam esse. *Valer. Max.* l. 6. c. 1. n. 10. Sponsonis formulam exulit per particulam quod; item l. 7. c. 2. n. 4. cuius verba sunt. A. M. Lutatius judex aditus de sponsonem, quam is cum adversario, quod vir bonus esset, fecerat. ¶ Fiebat hujusmodi sponso plerumque in interdictionibus. *Cic.* pro *Cæ.* P. Dolabella Prætor interdixit, ut est consuetudo de vi, hominibus armatis sine ulla exceptione, tantum, ut, unde deieccisset, restitueret. Restituisse se dicit, sponso facta est, hac de sponsonem vobis judicandum. *Quintil.* l. 7. Ut in sponsonibus, quæ ex interdictionibus fiunt. ¶ Sponso item tuit genus fœderis, de qua V. Fædus. *Liv.* l. 9. Itaque non, ut vulgo credunt, Claudiique etiam scribit, fœdere pax Caudina, sed per sponsonem facta est.

Sponso, as, a. 1. *sponsio*, *σπγγιον*, sponsa'ia contraho. *Paul.* l. 38. ff. *de ritu nupt.* Inde oriundam, vel ibi domicilium habentem uxorem ducere non potest, quamvis sponsoare non prohibeatur.

Sponsor, oris, m. *promissor*, *επιστάτης*, *ספנסר*, Ger. *zusager*, Gal. *fincier*, Hisp. *fiador*, *ספנסר*, qui promittit, qui pro altero spondet. *Cic.* *Att.* l. 1. ep. 8. Tulliola delicæ nostræ tuum manusculum flagitat, & me, ut sponsorem appellat. *Id.* l. 6. *Fam.* ep. 19. De tuo negotio quod sponsor es pro Pompejo, si Galba consponsor tuus redierit. *Id.* pro *Quintil.* Cur ceteri sponsores, & creditores non convenierunt. *Ovid.* ep. 2. v. 33. Promissus focius ubi nunc Hymæneus in annos? Qui mihi conjugii sponsor, & obles erit. ¶ Sponsor voci fœminini generis adjunctum. *Ovid.* *Heroid.* ep. 16. v. 113. comitata Cupidine parvo Sponsor conjugii stat ibi picta sui.

Sponsum, i, n. idem quod sponso. *Cic.* pro *Quintil.* c. 9. Te judicem sumpti, sponso egit. Aliqui legunt *Sponfu*.

Sponsus, us, m. idem ac sponso. *Serv.* *Sulpic.* apud *Gall.* l. 4. *cap.* 4. Si post eas stipulationes uxor non dabatur, qui stipulabatur, ex sponso agebat.

Sponsus, a, um, *promesso* in matrimonio, *μνηστευμένος*, part. a *spondeo*. *Teren.* *Phorm.* 4. 3. 52. Quantum ab hac accipio, quæ sponsa est mihi.

Sponsus, si, m. *sposo*, Ger. *brausgam*, Gal. *époux*, Hisp. *esposo*, *μνηστρ*, cui spondetur puella, sive qui spondit eam le ducturum, a *spondeo*. *Ulpian.* l. 1. *in potestate*, ff. *de sponsal.* In potestate manente sponso, pater sponsi nuntium remittere potest. *Cic.* 2. *de Invent.* c. 26. Soror Horatii sponsi nomen appellans identidem. ¶ Ponitur etiam pro proco. *Horat.* l. 1. ep. 2. v. 28.

Sponsalis, & le, o. 3. idem quod spontaneus; ultroneus. *Apul.* l. 4. *Metam.* Cumque nulli nostrum spontale parricidium fuadens persuadere possit.

Sponsaliter, adv. *spontaneamente*. *Sidon.* l. 8. ep. 9. Id non modo non coactus, verum etiam sponsaliter facio.

Sponsantæ, a, um, *spontaneo*, *volontario*, *αὐθιματος*, *αὐθαίρετος*, voluntarius, naturalis. *Sen.* ep. 121. Agilitas spontaneus motus est. *Macrobi.* l. 2. *in somn.* *Scip.* c. 12. Appetitus spontaneæ mortis. Adde *Solin.* c. 8.

Sponste, *da sua posta*, *di volontà*, *ספנסר*, Ger. *freywillig*, Gal. *de bon gré*, Hisp. *de buena gana*, *αὐθιματος*, ultro, suaute natura, per se. Est nomen anomalum casus ablativi, qui solus in usu est, ab inusitato *spons*. *Cic.* *de Sen.* c. 19. Senes autem, sicut sua sponte, nulla adhibita vi, consumptus ignis extinguitur. *Id.* in *Orat.* c. 33. Sed quia sua sponte squalidiora sunt, adhibendus erit orationis nitor, *per se esse, naturalmente*. *Tac.* 3. *hist.* c. 16. Nec sponte Antonii properatum. *Lucan.* l. 1. v. 99. Paxque fuit non sponte ducum. *Virg.* 2. *Georg.* c. 47. *de arborib.* Sponte sua, quæ se tollunt in luminis auras. *de se, sponte cultura.* *Caf.* l. 1. B. *Gel.* c. 9. Iis cum sua sponte persuadere non possent. *Id.* *de se soli*. ¶ Reperitur tamen & genitivus *sponsis*. *Col.* l. 9. c. 4. Est enim sativa & altera suæ sponstis, itemque semper virens pinus, & minor ilexi. *Cels.* l. 1. c. 1. Sanus homo, qui & bene valet, & suæ sponstis est, nullis obligare fe legibus debet. *Gel.* l. 13. Spontis suæ mortem manet.

Sponsis, V. Sponte.

Sponsivus, a, um, adject. pro *Spontaneo* legitur a *Salmaf.* in c. 2. *Solini*. ubi alii *sponsaneus*.

Sporædes, dum, f. pl. insulæ maris *Ægæi*, sic dicitæ a *σπρινο*, *spargo*, quod sparæ sint, non glomeratæ, ut Cyclades. Eas enumerat, & describit *Plin.* l. 4. c. 12.

Sporta, æ, f. *sporta*, *ספרא*, Ger. *korb*, Gal. *pannier*, *corbeille*, Hisp. *espuerta*, *ספרא*, vasis genus, ex vimine, juncis, aut sparato, aut simili leviori materia. *Sallust.* in *fragm.* l. 2. *Hisp.* E muris canes sportis demittebant. *Car. R. R.* c. 133. Sportæ faciaræ.

Sportella, æ, f. *sportella*, *σπορτέλλα*, exigua sporta, dim. a *sportula*, ut *cistella* a *cistula*. *Cic.* l. 9. *Fam.* ep. 20. Dedicendæ tibi sunt sportellæ, & artolagani tui.

Sportilla, æ, f. 1. *sportella*, *σπορτέλλα*, parva sporta. *Plaut.* *Curc.* 2. 3. 10. Qui incedunt suffarcinati cum libris, cum sportulis. *Id.* *Men.* l. 4. 7. Sportulam cape, atque argentum, ecce nummos tres habes. ¶ Quia vero sportulis cibi, pecuniæque ferri solent, quæ a magnatibus dabantur iis, qui vel officii gratia comitarentur, vel prima lege in atrium salutandi gratia convenirent: inde est, quod per Metonymiam accipi solet pro pecunia, cibive sportula contentis. Atque hinc quoque liquet, quod *sportula* opponatur *cæna recta*, cum sportula non fuerit vera cæna, sed cænam ementiretur. Quippe fordiosiores non dignabantur clientes suos cænam, sed cænae loco affes aliquot dabant, vel cibaria, atque hoc sportulas dicebant: at liberaliores ad cænam clientes vocabant, lautique eos pascebant, quæ idcirco *recta cæna* dicebatur. *Sueton.* in *Dom.* c. 7. Sportulas publicas sustulit, revocata cænarum reclarum consuetudine. *Martial.* l. 8. *epigr.* 50. Promissa est nobis sportula, recta data est. *Juven.* *far.* 3. v. 249. Nonne vides, quanto celebretur sportula fumo? Centum convivæ, sequitur sua quemque culina. ¶ Sportulæ etiam dicitæ sunt largitiones, & distributiones pecuniarum, quæ ab iis fieri solebant, qui vel virilem sumebant togam, vel nuptias celebrabant, vel magistratum inibant. *Trayan.* *ad Plin.* l. 10. ep. 118. Invitatio, quæ singulos ad solemnes sportulas contrahit. *V.* ep. 117. *Plin.* *ad Trayan.*

Spretio, onis, f. *sprezio*, contemptus. *Liv.* l. 40. c. 5. Ex composito sermone ad spretionem Romæorum trahebant. Alii leg. *ad sponem*.

Spretor, oris, m. *spreziatore*, *εὐθραστὴς*, qui spernit, contemptor. *Ovid.* 8. *Metam.* v. 613. Utque Deorum Spretor erat, mentisque serox Ixione natus.

Spretus, a, um, *spreziato*, *αὐθαίρετος*, contemptus, neglectus. *Virg.* 1. *Æn.* Spretæque injuria formæ.

Spretus, us, m. *sprezio*, contemptus. *Apul.* *de Deo Socr.* post *prin.* Inolestissimo spretu Deos negligit. *Sidon.* l. 3. ep. ult. Spretu maximo est iudiciis otiosorum latinæ linguæ proprietas.

Spuma, α , f. *spuma, sciuma, ἀπὸς*, rara quædam fæx, quæ per ebullitionem, aut vehementem agitationem rebus liquidis supernatât. *Cic. 3. de nat. Deor. de Venere*. Altera spuma procreata, ex qua, & Mercurio Cupidinem secundum natum accepimus. *Virg. 1. Æn.* Et spumas falis ære rubeant. *Lucret. 1. 3. v. 490.* fulminis ictu Concidit, & spumas agit, ingemit, & tremat artus.

Spumabundus, α , um, adject. spumans, spumeus. *Apul. in Apol.* Faciem tuam spumabundus conspuisset.

Spumans, α , um, o. 3. *spumante, ἀπὸζω*, partic. a spumo. *Virg. 1. Æn. v. 324.* Aut spumantis apri cursum clamore prementem. *Id. ecl. 5. v. 78.* Pocula spumantia lacte. *Id. Æn. 4. v. 135.* Stat sonipes, & trana feroc spumantia mandit. *Auct. ad Heren. 1. 4. c. 55.* Spumans ex ore scelus, & anhelans crudelitatem.

Spumatus, α , um, *spumato, sciumato, ἀπὸζω*, spuma aspersus. *Cic. 1. de Div. c. 7. ex poeta*: Saxaque cana, falis niveo spumata liquore.

Spumatus, us, m. spumæ ebullitio, vel ipsa spuma, ἀπὸζω. *Stat. 1. 1. Silv. 4. v. 102.* anguis abundat spumatu.

Spumescio, is, n. 3. ἀπὸζω, spumofus fio. *Ovid. ep. 2. v. 87.* At si nostra tuo spumescant æquora remo.

Spumens, α , um, *spumens, ἀπὸζω*, spuma abundans. *Virg. 2. Æn.* Non sic aggeribus ruptis cum spumeus amnis Exit. ¶ Sumitur etiam pro eo, quod spumæ colorem refert. *Plin. 1. 15. c. 28.* Spumeus color malis.

Spumidus, α , um, adject. *spumoso*. *Apul. in Apol.* Humor crassus, & spumidus.

Spumifer, ra, rum, *spumoso, ἀπὸζω*, spumofus. *Stat. lib. 1. Achil. v. 59.* Illi spumiferos glomerant a pectore ductus.

Spumigena, α , um, m. & f. ex spuma natus, ut Cythere spumigena, apud *Marian. Capel.*

Spumiger, ra, rum, idem quod spumifer. *Ovid. 11. Metam. v. 140.* Spumigeroque tuum fonti, qua plurimus exit, Subde caput.

Spumo, as, n. 1. *mandar fuori la spuma, far la spuma, ἀπὸζω*, spumam emitto. *Plin. 1. 32. c. 7.* Et postquam delierit spumare, tepidum infundere. *Virg. 2. Georg. v. 6.* Spumat pennis vindemia labris.

Spumofus, α , um, ἀπὸζω, quod spumam facit. *Virg. 6. Æn.* Inter saxa virum spumofa immerferat unda. *Plin. 1. 12. c. 7.* Lycium aptissimum medicinz, quod est spumofum. *Claudian. de Vl. Consul. Honor. v. 458.* Addua quo scissis spumofum incitat undas.

Spuo, is, spui, sputum, n. 3. *sputare, πτύω*, salivam ejicio, a verbo græco allato. *Virg. 4. Georg. v. 97.* Et terram sicco spuit ore viator Aridus.

Spurcæmen, inis, n. spurcicitas. *Prudent. Catbem. 9. v. 56.* Gregis sulli fordida spurcæmina.

Spurcatus, α , um, *sporcato*. *Catul. in Sicionium, ep. 103.* Siconi, arbitrio populi tua cana fenestris Spurcata impuris moribus intereat.

Spurce, adv. *sporcamente, spurcatis*, fædo, impure. *Cic. 1. de Invent.* Si quid eorum spurce, superbe, crudeliter, malitiose tactum proferetur. *Id. 2. Phil. c. 39.* Qui in illam miseram tam spurce, tam impie dixeris. *Id. Att. 1. 11. ep. 13.* Deinde perferibit spurcissime, quas ob causas fecerit. *Cato apud Plin. 1. 2. c. 1.* Spurcius non quam alios tædant.

Spurcidicus, α , um, ἀπὸζω, qui spurca loquitur. *Plaut. Cape. prol. v. 56.* Neque spurcidici infundit verbus.

Spurcidicus, α , um, *spurcatorius*, qui spurca, & fæda facit. *Plaut. Trin. 4. 1. 7.* Spurcidicum, immanem, intole:andum, vesanum.

Spurcilioquum, ii, n. sermo de rebus turpibus. *Tertull. de resurr. carn. c. 4.* Spurcilioquo experiri in congressibus.

Spurcitia, α , um, *sporcizia, spurchezza, ἀπὸζω*, immunditia. *Colum. 1. 1. c. 5.* Et quodcumque rubiginis, aut spurcitiæ refedit. *Vor. lib. 3. R. R. c. 16.* Spumam, & omnem spurcitiæ eximere.

Spurcitics, ei, t, s. idem ac spurcitia. *Lucret. 1. 6. v. 21.* At contra nobis cæni terrerima cum fit Spurcitics.

Spurco, as, a. 1. *sporcare, lordare, imbrattare, spurcare*, fædo, vitio. *Faul. 1. 1. ff. de extraor. crim.* Si quis fimo corrupto aliquem perfuderit, cæno, iusto obliuierit, aquas spurcaverit, filulas, lacus, quide ad injuriam publicam contaminaverit. *Cels. JCr. apud Ulpian. 1. si servus, ff. ad leg. Aquil.* Cum eo agi posse Aquila, qui vinum spurcavit, vel eudit, vel acetum fecit, vel alio modo vitiauit. *Plaut. Mem. 1. 2. 57.* Nam ex hoc loco spurcarit nasum odore illutibus. Quidam hoc loco putant usurpatis spurcor deponentium more; sed passivè accipi potest. *namque autem accusativus est Græco more positus.*

Spurcus, α , um, *sporcus, lordus, μαρξος, spurcus*, impurus, obscænis, lutulentus. *Colum. in præf. 1. 1.* Quid recufaret collis, quid campestris positio, quid humidus, & graminofus, quid siccus, & spurcus ager. *Plin. lib. 37. c. 2.* Spurcum nubulum. *Gal. 1. 17. c. 9.* Si quid est urina spurcius. ¶ Per Metaphoram de vino dicitur. *Fest.* Spurcum vinum est, quod sacris adhiberi non licet, ut ait Labeo Antistius, cui aqua admixta est, detractumve, aut igne tactum est, multumve, antequam deservereat. ¶ Item de moribus. *Cic. 2. Tusc. ex quodam Poeta*: Samnis spurcus homo, vita illa indigna, locoque, *Id. pro Demo, cap. 10.* Scilicet tu heruoni spurcissimo, prægustatori libidinum tuarum, homini egentissimo, & cinorotissimo Sex. Clodio omnes testamentarias provincias tradidisti. *Non. e. 4. n. 425.* observat, spurcum olim usurpatum pro sævo, aut languinario, & Ciceronem spurcam semperstatem dixisse, h. e. vehementissimam, & asperissimam.

Spurina, α , um, dux Regis Parthorum, qui Craffum interemit. ¶ Item Mathematicus, & vates, qui Cæsari prædixit, ut Martias caveret Idus. *Suet. in Cæs. & Valer. Max.* ¶ Item adolescens egregia forma, qui cum feminas, virosque ad libidinem aspectu decoro invitaret, oris pulchritudinem vulneribus sponte dehonestavit. *Valer. cap. de verecundia.*

Spurtum, ii, n. *σπέρμα*, ea pars, qua sæminæ id sunt, quod sunt, a *σπέρμα, semen*. *Isid. 1. 9. cap. 5. Apul. in Apol.* Sumpta, inquit, de mari spuria, & fuscina. Loquitur Apulejus de rebus marinis idem, quod obscænas partes, nomen fortiss.

Spurius, α , um, *basjardo, סורי*, Ger. *baszare*, Gal. *basard*, Hisp. *basarde*, *סורי*, qui ex certa matre, patre autem incerto natus est, ut definit *Ulpian.* Differt autem a *Norbo*, quia hic proprie dicitur, qui certos parente ostendere potest, sed illegitimo concubitu junctos. *Modest. 1. 23. ff. de stat. hom.* ¶ Spurius etiam appellatur is, qui ex iustis quidem nuptiis est susceptus, nimirum cum uxor cum marito ad hostibus capta, in servitute enixa est, verum sola deinde cum filio reverfa est. *Marian. 1. 25. ff. de capt. & postlim. rev.* ¶ Translate spurii verbus dicitur, qui incerti auctoris sunt. *Auson. ep. 2. v. 29.* Quique notas spuris veribus appofuit. *Id. in præf. 7. Sapient. v. 13.* Pone o-belos igitur, spuriorum flagmata vatum.

Spuriam, inis, n. sputus, sputato. *Prudent. Apotheof. v. 676.* Humeftam sacro spuriamine terram contrectans. Adde *Tertul. adv. Gnost. c. 10.*

Spuriamus, i, n. spuriamen. *Tertul. de Spectac. c. ult.* Spuriamentis decoratus.

Spurtillicus, α , um, *σπυρτυλλικός*, consputatione dignus, levis. *Cic. in Brut. c. 74. de C. Rufio*: Fuit accusator, inquit, vetus, quo accusante Chirtilium, Sicanæ detentens dixit, quædam ejus spurtillica esse crimina.

Tunc C. Rufus, Circumvenior, inquit, Judices nisi subvenies. Si fenna, quid dicas, nefcio: metuo invidias. Spurtillica quid est hoc? sputa quid sit, scio, silica, nefcio. Maximi rufus. Sed ille tamen familiaris meus recte loqui putabat esse, inustate loqui.

Spûtor, oris, m. *σπυρτωρ*, qui frequenter spuit. *Plaut. Mil. 3. 1. 52.* Minime spûtor, & creator fum.

Spûtmis, atis, n. sputus, sputamen. *Vitruv. 1. 7. c. 4.* Quod poculis, & spûtmis effunditur, simul atque cadit, siccescit.

Spûto, as, n. 1. *sputare, σπυρτωρ*, frequenter spuo. *Plaut. Capt. 3. 4. 18.* Nam illic isti, qui spûtor, interdum morbus venit. idest morbus comitialis, quem nominantes solemus despuere. *Id. Merc. 1. 2. 27.* Tua causa rupi ramices, jamdudum spûto languinem.

Spûtum, i, n. spûto, *σπυρμα, πτύω*, saliva. *Martial. 1. 2. epigr. 26.* Inque suos mittit spûta subinde sinus.

Spûtus, i, vel spûtus, us, m. idem ac spûtum. *Laßan. 1. 4.* Et impurato ore expurient venenatos spûtos. *Al. leg. Spûtus. Cal. Aurel. Tard. 4. c. 4.* Cum plurimo spûtu.

S A N T E Q.

Squalda vestis, V. Squalus, α , um.

Squalens, entis, nom. ex partic. idem ac squalidus, horridus, fordidus, incultus. *Virg. Æn. 2. v. 277.* Squalentem barbam. *Lucan. 1. 8. v. 57.* atro squalentes pulvere veites. *Ovid. 5. Fast.* squalentia tela venenis. h. e. atro, & pallido colore tincta, & livida, qualis in succis venenatis esse solet. ¶ Squalens auro vestis dicitur, quæ veluti auratis squamis distincta est: nam squalens a *squams* dicitur. Vide Squalco, & Squalidus. *Virg. Æn. 10.* Per tunicam squalentem auro. *Id. 12. Æn. v. 87.* auro squalentem aboque orichalco Circundat loriam humeris. ¶ Hinc generatim squalens accipitur etiam pro fulgenti, splendido. *Virg. Georg. 4. v. 91.* de rege apum: Alter erit maculis auro squalentibus ardens. Et rutilis clarus squamis. *Id. ib. v. 13.* picti squalentia terga lacerti.

Squalentia, α , f. squalor, sordes. *Tertul. in exhort. ad castit. c. 10.* Ingredi non secundum carnem squalentem concupiscentiam.

Squalens, es, lui, sine sup. n. 2. *effere squalido, effere spurco, סוד*, Ger. *od feyn*, Gal. *ecce plein de crasse, & orduve*, Hisp. *estar suzio, sucio*, fordidus sum, incultus sum. *Festus*: Squalidum, incultum, & fordidum, ait Verrius significare, sic dictum, quod proxime ad similitudinem squamæ piscium accedit, & c. *Gal. 1. 2. c. 6.* Squalere dictum est a squamarum crebritate, asperitateque, quæ in serpente, pisciumque coriis visuntur. *Virg. 3. Georg.* Squalent abductis arva colonis. *Quintil. 1. 10. c. 1.* Neque ergo arma squalere situ, ac rubigine velim. ¶ Sumitur etiam, pro mœtium esse, in luctu esse, quia qui mœsti sunt, sordidati vivunt. *Cic. pro Sext.* Erat igitur in luctu Senatus, squalerat civitas publico consilio veste mutata. *Id. pro Mil. c. 8.* Tota civitas confecta fenio est, squalent municipia, afflictaur colonie.

Squales, is, f. idem ac squalor. *Vor. apud Non. c. 3. n. 231.* Ager derelinqueretur, ac periret squalre, cabreque, illuvie, ac vastitudine.

Squaleseo, is, n. 3. squalidus fio. *Flav. Caper Grammat. pag. 2240. edit. Putschii*: Situ squalerecere.

Squalide, ade. *lordamente*, Ger. *unrahtlich*, Gal. *salement*, Hisp. *fuizamento, spurcatis*, horride, inculte. *Cic. 4. de Fin. c. 3.* Sed vos squalidus; illorum, vides, quam niteat oratio.

Squaliditas, atis, f. neglectus, squalor. *Amian. lib. 26. c. 12.* Squaliditate maxima rerum ordinem implicare.

Squalidus, α , um, *squalido, spurco, lordo, סוד*, Ger. *unsauber*, Gal. *crasseus, sale*, Hisp. *fuizio, sucio*, fordidus, incultus. *Fest.* Squalidum, incultum, & fordidum, ait Verrius, significare, sic dictum, quod proxime ad similitudinem squamæ piscium accedit, utique eorum, qui in profunditatibus abditi paludum squalent maxime. Unde Ennius in Telepho: Quam vestitus squalida septus sola. V. Squalco. *Ter. Eun. 2. 2. 5.* Video sentum, squalidum, ægrum, pannis, annique obitum. *Ovid. 1. 1. Fast.* Squalidaque humanis ossibus albet humus: *Cic. in Orat. c. 33.* Sed quia sua sponte squalidiora sunt, adhibendus erit in his explicandis quidam orationis nitor. ¶ Squalidum aurum dicitur, quod vesti incultum est, instar squamæ, & valde rutilum. Ita enim exponit *Gal. 1. 2. c. 6.* apud quem legitimus hunc Accis verbum: Eius serpentis squamæ squalido auro, & purpura prætextæ. ¶ Sumitur etiam squalidum pro aspero, quia quæ squamata sunt, tactu asperitatem habent. *Lucret. 1. 2. v. 468.* cum squalida consent, Provolveri simul ut possint, & lædere sensus.

Squalitudo, atis, f. *squalidezza*, squalor. *Accius apud Non. c. 3. n. 231.* Nam estis operta squalitate est, luctuque horrificali. *Lucil. ibid.* Squalitate obrutus.

Squalitudo, dinis, f. squalitas. *Accius apud Non. c. 3. n. 231.* Speciem egregiam, indignam clade, & squalitudine.

Squalor, oris, m. *sporebezza, lordura, סוד*, Ger. *unraht*, Gal. *crasse, mias d'ordure*, Hisp. *fuizadad, sucio*, inquinatio, sordes. *Gal. 1. 2. c. 6.* Sic in corporibus incultis, squamosisque alta congeries sordium squalor appellabatur. *Cic. 5. Ver.* Non ut decumanus squaloris piens, ac pulveris, sed unguentis oblitus, vino, vigiliisque languidus. *Liv. 1. 2. c. 23.* Oblita erat squalore vestis, sordes corporis habitus. ¶ Translate dicitur de iis, qui in luctu, & mœrore sunt. *Cic. Terent. 15. Fam. ep. 3.* Nam mihi ante oculos dies, noctesque versatur squalor vester, & mœror. *Metel. Cic. 1. 5.* Itaque in luctu, & squalore sum.

Squalus, i, m. piscis marinus ex genere cartilaginosorum, qui parit circa æquinoctium vernum. Huic pisci ab asperitate nomen impostum videtur. Nempe a *squalus* pro *squalidus*. Squalidum enim, & leve, sive glabrum opponitur a *Lucretio*. *Plin. 1. 9. c. 51.* Sargi, torpedo, squali circa æquinoctium. Meminit ejus piscis etiam *Varr. 1. 3. de R. R. c. 3.* *Ovid. in Halieus, & Col. 1. 8. c. 17.*

Squalus, α , um, idem ac squalidus. *Enn. apud Non. e. 10. n. 2.* Strata teræ lavere lacrymis vestem squalam, & fordidam. *Al. leg. Squalidam*, ut sit per syncopen pro *squalidam*.

Squama, α , f. *squama, scaglia, חשקט*, Ger. *stetschuppen*, Gal. *ecailles*, Hisp. *escamas, asis*, id, quo corium piscis, aut serpentis tegitur. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 47.* Pluma alias, alias squama videmus obductas. *Virg. 11. Æn. v. 754.* Arrectisque horret squamis, & sibilat ore. ¶ Translate a similitudine squamarum in piscibus, & serpentibus locricarum quoque catenulæ squamæ dicuntur, *magis*. *Virg. 9. Æn. v. 707.* Nec duplici squama lorica fidelis, & auro sustinuit. *Id. 1. 11.* Quem pellis æhenis in plumam squamis auro conferta tegebat. ¶ Squama quoque de ære dicitur, idest de scoria, quæ ex ære ictibus excutitur. *Plin. 1. 34. c. 11.* Ibi statu crebriore excutuntur, velut mili squamæ, quas vocant florem. *Et infra*: Differentia hæc est, quod squama excutitur ictibus iisdem partibus, flos cadit sponte. ¶ Sermonis squamam, h. e. inculta orationis rubiginem, asperitatemque dicens dicit *Sidon. 1. 3. ep. 3.*

Squamans, tis, squamas habens squamosus. *Manil. 1. 5. v. 412.* cum se Delphinus in astra Exigit, & squamans bellis imitantibus exit. *Alii leg.*

Squamam, ut *exire squamam* locutio Græca fit, & valeat, squamam emittere, exerere, exhibere.
Squamatum, adv. *λεπίθω δίδωμι*, ad similitudinem squamarum. *Plin. lib. 16. c. 10.* Nucamentum squamatim compacta dependens.
Squamatus, a, um, adject. squamis obductus. *Tertul. in Apol. c. 21.* Squamatus, aut cornutus, aut plumatus amator.
Squamæus, a, um, *σκαγιόσφο*, *λεπίθωτος*, plenus squamis. *Virg. 2. Georg. v. 154.* Neque tantos Squameus in spiram tractu se colligit anguis.
Squamiter, ra, rum, *λεπίθωρος*, quod squamas fert. *Cic. in Arato:* Squamiferi pisces.
Squamiger, ra, rum, quod squamas habet, idem ac *squamifer*. *Lucr. l. 2. v. 162.* E terra possit oriri Squamigerum genus. idest pisces. *Plin. l. 11. c. 37.* Simiis modo squamigeris, atque serpentibus.
Squamifus, a, um, *σκαγιόσφο*, *λεπίθωτος*, squamis plenus. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 44. ex Arat.* Hanc Aries tegit, & squamifus corpore Pisces. *Virg. 4. Georg.* Squamifusque draco, & fulva cervice læna.
Squamula, æ, f. exigua squama. *Cels. lib. 7. c. 26.* In se attrahens quasdam quasi squamulas.
Squarrolus, a, um, *σκαρρόλος*, is, cuius cutis exurgit ob assiduum illum. *Fest.* Squarrolus ab eadem squamarum piscium similitudine ait (Verrius) dictos, quorum cutis exurgit ob assiduum inlunivium. *Lucil. Varronem*, ac rupicum squarrolus incondita rostra.
Squatina, æ, f. *σκαδρό*, *πίσσα*, *πίσσα*, pisces ex genere planorum, quo propter licalorem, hoc est asperitatem cutis, ligna, & eborâ poliuntur. Græce dicitur *πίσσα*, vel *πίρρα*, quia eo res limantur. Nam *πίρρα*, *λίμα*, Gallis vocatur Angelus marinus, quod instar Cherubim alas habeat utrinque expansas. *Plin. lib. 9. c. 12.* Aspera cute, ut squatina, qua linguam, & eborâ poliuntur. *Id. c. 51.* Ex planis squatina sola bis, Autumno, & Vergiliarum occasu parit. *Id. l. 32. c. 11.* Rhina, quem squatinam vocamus. Quædam vetus editio habet *squatium*, quod idem est.
Squatorata, æ, f. pisces ex squatina, & raia natus. *Pisn. l. 9. c. 51.* Piscium diversa genera non cocunt, præter squatinam, & raiam, ex quibus nascitur prioris parte raie similis, & nomen ex utroque compositum apud Græcos trahit.
Squatus, i, m. idem ac Squatina. V. Squatina.
Squilla, æ, f. *σquilla*, *επιδαύς*, bulbus nobilissimus, capæ modo multipliciter tunicatus, qui etiam hodie in Officinis nomen retinet, & aliter *scilla* dicitur. *Pallad. l. 8. tit. 8.* Est præterea squilla, parvus piscis, qui cum pinna pisce comparandi cibi init societatem. Alio nomine pynophylacem, vel pinnoterem vocant. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 48.* Pinna vero (sic enim Græce dicitur) duabus grandibus patula conchis cum parva squilla quasi societatem coit comparandi cibi. Itaque cum pisciculis parvi in concham hiantem innataverunt, tum admodum a squilla pinna morfu comprimit conchas. *Horat. lib. 2. sat. 4.* Tollis marcentem squillis recreabis. Alterius generis videtur esse illa, quæ a *Juvenale* describitur *sat. 5. v. 80.* & inter grandiores, delicatiorisque cibos enumeranda.
Squulanthus, i, *σκιρῶνθος*, genus junci odorati, apud *Pallad. in Octobri tit. 14.*

S A N T E T.

St, zisso, vox silentium indicentis, apud Comicos. *Terent. Phorm. 5. v. 16.* Quid? non is, obsecro, es, quem semper te esse dicitur? C. St. S. Quid has metuis fores? *Vesuv. Poeta apud Var. lib. 5. de L. L. Itis*, & *Harpocrates* digito qui significat st.
Stabiz, f. i. *Castell' a mare*, *Castell' a mare di Stabia*, urbs Campaniæ, in ora sin. Neap. cum portu capaci, ad rad. collis. *Plin. l. 3. c. 5.*
Stabianus, a, um, adject. a Stabiis, ut *Stabianus ager*, apud *Plin. lib. 31. c. 2. & l. 32. c. 1.*
Stabilimen, inis, n. *stabilimento*, סוקר, Ger. *Streckung*, Gal. *affermissio*, Hisp. *firmaca*, *Βεβαιωσις*, firmamentum, corroboratio, id, quod aliquid firmiter retinet. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 27. ex Poeta:* Adde, inquit, huc, quod mihi portento cælestium Pater Prodigium misit Regni stabilimen mei.
Stabilimentum, i, n. idem ac *stabilimen*. *Plaut. Curc. 2. 3. 88.* Hæc sunt ventri stabilimentum, panis, & asia bubula, poculum grande.
Stabillo, is, a. 4. *stabilire*, *firmare*, סקים, Ger. *bestatigen*, Gal. *etabilir*, Hisp. *estabilcer*, *Βεβαιωσις*, stabile tacio, firmo. *Plaut. Amph. l. 1. 39.* Regique Thebano Creonti regnum stabilivit suum. *Cic. 4. de Fin.* Cum alter stabilire Rempub. studuerit, alter evertere. *Plin. lib. 9. c. 18.* Et in fluctibus se velut anchoris stabilium.
Stabilis, le, o. 3. *stabile*, *immutabile*, סבאיך, Ger. *stetif*, Gal. *ferme*, *assuré*, Hisp. *firme*, *Βεβαιος*, aptus ad standum, firmus, & fixus. *Cic. 1. de Orat.* Nihil est enim tam insignè, nec tam ad diuturnitatem memoriam stabile, quam id, in quo aliquid offenderis. *Id. 2. de nat. Deor.* Est enim & Philosophi, & Pontifici, & Cottæ de Diis immortalibus habere non erantem, & vagam, sed stabilem, certamque sententiam. *Plaut. Merc. 3. 4. 68.* Stabilis patria. h. e. in qua quis perpetuo habitat. Verba ejus sunt: Qui finis fugæ? quæ patria, aut domus tibi stabilis esse poterit? *Terent. Adelph. 1. 1. 42.* Errat, qui imperium credit stabilis, vi quod fit, quam quod amicitia adiungitur. *Cato in præf. R. R.* Quæritus stabilissimum, *quod agno securissimo*. *Tacit. Ann. 1. c. 43.* Id stabile ad penitentiam, id fidei vinculum erit, *serâ testimoniis* in penitimento *sincero*, & *durevole*. Est *Mala stabilia*, poma non decidua, & quæ diutius in arbore stant, vel diu maturitatem retinent, neque cito corrumpuntur. *Cato c. 7.* Eo lotium fullium, aut stercus ad radicem eorum addere oportet, ut stabilia mala fiant. Est *Stabile est*, certum, & statutum est. *Plaut. Bacch. 3. 4. 25.* Profecto stabile est, me patri aurum reddere.
Stabilitas, atis, f. *stabilitas*, *fermezza*, סבא, Ger. *festendigkeit*, Gall. *fermeit*, Hisp. *firmaca*, *Βεβαιωσις*, firmitas. *Cels. l. 4. B. G.* Ita nobilitatem equitum, stabilitatem pedum in præliis præstant. *Cic. 5. Tusc. c. 14.* Qui enim poterit aut corporis firmitate, aut fortunæ stabilitate confidere? *Plin. l. 23. c. 3.* Gingivis, & oris ulceribus, dentium stabilitati efficacissime subvenit.
Stabiliter, adv. *stabiliter*, firme. *Virruv. l. 10. c. 14.* Tympanum stabiliter includatur. *Suet. in Claud. c. 20.* Molem stabilis fundare.
Stabilitor, oris, m. qui firmat, & stabilis aliquid. *Sen. l. 4. de benef. c. 7.* Deus, quod stant beneficio ejus omnia, Stator, stabilitorque est. Alii aliter leg.
Stabilitus, a, um, *stabilito*, partic. a stabilior. *Cic. 1. Tusc.* Hoc igitur probe stabilito, & fixo, excutiendum est, &c. *Lucret. l. 3. v. 203.* quo quæque magis cum pondere magno asperata inveniuntur, eo stabilitas magis sunt.
Stabilians, antis, o. 3. partic. a stabulor. *Gel. l. 6. c. 3.* Attilium Consullem in Africa, apud Bagradam flumen, grande fecisse adversus serpentem in illis locis stabulatum prælium. *Sil. l. 3. v. 399.* Tarteissos stabulanti consilia Phæbo. h. e. occidenti.
Stabularia, f. i. *σταβυλῆδες*, mulieres, ut inquit *Augustin. lib. 8. de Ci. Tom. 11.*

Stabularia, f. i. *σταβυλῆδες*, mulieres, ut inquit *Augustin. lib. 8. de Ci. Tom. 11.*
Stabularius, rii, m. *ostiere*, *stallajo*, Ger. *ovire*, Gal. *hœtelier*, *valet d'etablie*, Hisp. *menfenero*, *establerico*, *πασταχός*, caupo viatores pretio recipiens. *Sen. l. 1. de Benef. c. 14.* Nemo se stabularius, aut cauponis hospitem judicat. *Apul. l. A. A.* Sumo farcinulam, & pretio mansionis stabulario perfoluto, capessimus viam. *Ulpian. l. 1. ff. nauæ*, *cauponis*, &c. Cauponis, & stabularios eos quæ accipimus, qui cauponam, & stabulum exercent. Est *Stabularius* item dicitur, qui stabuli, hoc est loci, ubi animalia stant, curam gerit, *famiglio di stalla*. *Var. l. 2. de R. R. c. 10.* In quibus stabularii solent equas abigere. *Col. l. 6. c. 23.* Si velit ex militari disciplina intra stabularii castra manerint.
Stabulatio, onis, f. *stallaggio*, *σταβυλῆδες*, manio in stabulo, seu loco, ubi animalia stabulantur. *Col. l. 6. c. 3.* Itaque hyberna stabulatio eorum præparanda est.
Stabulio, as, a. 1. *alloggiare alla stalla*, Ger. *im stall halten*, in *stall thuren*, Gal. *etabler*, *mettre a l'etablie*, Hisp. *recebir*, *oponer en el establo*, *σταβυλῆς*, in stabulum recipio. *Var. l. 2. de R. R.* Danda opera, ut pabulo vendito alienum pecus in suo fundo pascat, & stabulet. Est etiam verbum neutrum idem significans, quod stabulor, idest in stabulo degere, seu stationem habere. *Virg. 6. Æn. v. 286.* Centauri in foribus stabulant. *Sen. l. 1. Theb.* Geticoque pecus stabulare sub Hemo.
Stabulor, aris, d. i. *σταβυλῶμαι*, in stabulum ago, divertio. *Ovid. 13. Metam. v. 822.* pecudes multæ stabulantur in antris. *Col. l. 6. c. 23.* Curæque fuerit, ut stabulantur sicco in loco. *Var. l. 3. c. 3. R. R.* Villas, in quibus stabulantur turdi, ac pavones.
Stabulum, i, n. *alloggiamento*, *σταβυλῆς*, locus, in quem longo itinere felix succedere solet, quod & diversorium, & hospitium dici solet, a stando. *Ulp. l. ex Cornelia*, *ff. de injur. & fam. libell.* Tantum igitur ad meritiora, vel stabula non pertinet. *Petron. in Satyr.* Nec vim diligenter tenebam, nec quo loco stabulum esset, sciebam. Est Sumitur etiam pro loco, ubi meretrices stare consueverant, seu pro lupanari. *Plaut. Pen. l. 1. 2. 53.* An te ibi vis inter istas verfarier miseram, cæno delibutas, fervilicolas sordidas, quæ tibi olant stabulum, statumque, fellam, & fessibulum merum? Hinc Curio apud *Sueton. in Cæs. c. 49.* Cæsarem pro convicium *Nicomedis stabulum* appellabat, quia credebatur pudicitiam suam Nicomedi subiecisse. Huc etiam pertinet illud *Cic. 2. Phil. c. 28.* Huius in sedibus pro cubilicis stabula, pro tricliniis popine sunt. Est Item pro quacunque statione, seu habitatione. *Salust. in Jug. c. 18. de Getulis.* Cibus erat caro ferina, atque humi stabulum. Est Speciatim stabulum dicitur loci, in quo equi, & alia animalia consistunt, sive sub tecto, sive etiam sub dio, *stalla*, אורר, Ger. *herberg*, Gal. *etablie*, Hisp. *estabio*, *σταβυλῆδες*, qui locus etiam a varietate pecudum varie nominatur. Nam ubi equi tenentur, *equile* dicitur, ubi boves, *bovile*, ubi oves, *ovile*, ubi capræ, *caprile*, ubi sues, *hæra*. *Virg. 7. Æn.* Ardua tecta petit stabuli, & de culmine summo pastorale canit signum. *Id. l. 8.* Quatuor a stabulis præstanti corpore tauros avertit. *Id. l. 6.* Itur in antiquam silvam, stabula alta ferarum. *Col. l. 8. c. 11.* Stabula pavonum. Est Sumitur etiam translate pro sede, seu loco. *Plaut. Most. 2. 2. 3.* Nusquam stabulum est confidentiæ. *Id. Truc. 2. 7. 31.* Ipse quæ sis stabulum flagitii.
Stachys, ys, f. *σταχὺς*, herba marubio similis, sed folia habens longiora, & candidiora. *Plin. l. 24. c. 15.*
Stacta, æ, vel stacte, es, f. i. *σταχθῆς*, oleum ex cinnamomo, & myrrha incisa sudans. *Plin. l. 12. c. 15.* Sudant sponte, prius, quam incidantur, stactem dictam. *Lucret. l. 2. v. 846.* Sicut amaracini blandum stactæque liquorem. *Plaut. Most. l. 1. v. 151.* Vin' unguenta? Ph. Quid opus est? cum stacta accubo. *Col. l. 10.* Sed melior stacte ponatur Achaica myrrha. Ubi Achaicam myrrham vocat Græcam, hoc est, quæ in Cilicia, & Amano monte proveniret.
Stactæus, a, um, *σταχθυῆς*, quod ad stactem spectat, ut myrrha stactea, idest stillatitia, ex qua stacte exprimitur. *Plin. l. 32. cap. 26.* Genera myrrhæ complura, Troglodytica, sylvestrium prima, Erythræa sequens, & Minzæ, in qua stactea, & Atramitica est.
Stacûla, læ, f. genus vitis apud *Plin. l. 14. c. 2.*
Stadialis, le, adject. stadium continens. *Vesuv. auctor Gromaticus apud Rigalt. pag. 298.* Stadialis ager habet passus centum vigintiquinque.
Stadiatus, a, um, adject. *Stadiatæ* porticus, apud *Virruv. l. 5. c. 11.* sunt in quibus, seu tectis stadiis, per hyemem cælo non sereno, athletæ exercerebantur.
Stadiodromus, i, m. *σταδιδρόμος*, qui in stadio cursu certat, qui stadium percurrit. *Firmic. l. 8. c. 8.* Si Mars respexerit leporem cælestem in horoscopo, faciet stadiodromos. Est Sumitur etiam pro loco, in quo ludii, & cursus exercentur. *Plin. l. 34. c. 8.* Qui fecit Radiodromon Aithlon, qui Olympiæ ostenditur.
Stadium, ii, n. *stadio*, Ger. *lanffplatz*, *bst 125. schritt*, Gal. *stade*, Hisp. *stadio*, *carrera*, *σταδῖον*, curriculum, locus in quo cursu, & lucta certabant athletæ, quod erat spatium sexcentorum viginti quinque pedum, sive centum, & viginti quinque passuum, teste *Plin. l. 2. c. 23.* quæ octava pars est milliarii, quippe quod mille continet passibus. *Cic. 3. Off.* Scite Chrysiptus, ut multa: Qui stadium, inquit, currit, eniti, & contendere debet, quam maxime possit, ut vincat: supplantare eum, quicum certet, aut manu depellere, nullo modo debet. *Id. 2. Tusc. c. 23.* Ut in stadio cursores exclamant, quam maxime possunt. Est Stadium ab Hercule institutum tradunt, eumque pedibus suis metatum esse id stadium, quod erat Pisis apud Jovem Olympium, idque fecisse longum pedes sexcentos viginti quinque. Inde postea alia stadia in terris Græciæ ab aliis instituta sunt, quæ similiter fuere pedum 625. fed tamen aliquanto breviora, propter differentiam magnitudinis pedis Herculanæ, & cæterorum hominum. Sed *Gellius l. 1. c. 1.* dicit, stadium Olympicum, & cætera in Græcia fuisse pedum sexcentorum. Est Quia vero locus ille, in quo in cursu se se exercebant, tuit longus 125. passus, hinc factum est, ut stadium usurperet pro hujusmodi mensura in univerfum, diciturque de quibuscunque terræ spatiis, quemadmodum milliarius. *Cic. Art. l. 16.* Cum a Leucopetra profectus (inde enim transmittetam) stadia circiter trecenta processissem. Est Effertur & genere masc. in plurali a *Macrobi. l. 1. in somn. Scip. c. 15.* Ultra trecentos, & sexaginta stadios.
Stagira, orum, n. pl. *Libanovia*, urbs Macedoniae, in prov. Amphixitie, prope Strymonicum sin. patria Aristotelis, qui inde Stagiritæ dictus est.
Stagnans, antis, o. 3. *stagnante*. *Virg. 4. Georg.* Effluis stagnantem flumine Nilum. *Claudian. de Nilo v. 38.* Effluit Ægæo stagnantior.
Stagnatilis, le, adject. *di stagno*, ut stagnatiles pisces. *Plin. Valer. l. 1. c. 42.*
Stagnatum, i, n. genus valis c stanno ad coquendum apti. *Plin. Valer. l. 1. c. 31.* Coquere in stagnato ad ignem.
Stagnatus, a, um, *stagnatus*, aqua stagnante oppletus, paludosus. *Col. l. 10. v. 11.* Nam neque sicca placet, nec quæ stagnata palude. *Ovid. 15. Met. v. 269.* Stagnata paludibus hument.
Stagnæus, a, um, adject. idem quod stanneus, *di stagno*, a *stannum*. *Plaut. in fragment. apud Festum in Narca:* Muriatica autem video in valis sta-

Stagneis. *Scrilas. Larg. compos. 230.* Stagnea pyxis.
 Stagninus, a, um, adject. ut Stagninus color, colore di aqua stagnante, apud *Fronim. de aqueduct. l. 1.*
 Stagnio, as, n. i. *fiar jerno, non scorrere*, Ger. *auffschwellen*, Gal. *fiare étrang*, Hisp. *haxerje éstanque*, *émarázo*, stagnum lacio, & dicitur de mari, aut flumine, cum litora, aut ripas præterfluum, aliquo in loco consistit, ita ut aqua neque effluat, neque forbeat. *Plin. l. 13. c. 11.* Papyrus nascitur in palustribus Ægypti, aut quiescentibus Nili aquis, ubi evagatæ stagnant. ¶ Aliquando active accipitur pro inundare. *Tac. lib. 1. Ann. cap. 76.* Auctus Tiberis plana Urbis stagnaverat. ¶ Sumitur etiam pro aquam continere, nec absorbere, stagnum, vel paludem fieri. *Ovid. l. 1. Met. v. 324.* Jupiter ut liquidis stagnare paludibus orbem, Et superesse videt de tot modo nullibus unum. *Plin. l. 17. c. 26.* Vindemiarum Hispaniarum stagnante solo uvæ demerit.
 Stagnosus, a, um, adject. *pleno di stagni. Annian. l. 17. c. 28. (al. 13.)* Soli natura stagnosa, & retenta salicibus.
 Stagnum, i, n. *stagnio, aqua morta*, DIN, Ger. *see, veyer*, Gal. *étrang*, Hisp. *éstanque*, *éstanque*, locus, ubi aqua manet, & non movetur. *Festus*: Stagnum quidam dici putant, quod in eo aqua perpetuo stet, a Jii, quod is locus a Græcis *στρωγός* dicitur, quia bene contineat aquam. *Virg. 4. Georg.* At liquidi fontes, & stagna virentia musco adsunt. *Cic. l. 1. de Div.* Absurdoque sono fontes, & stagna cietis. ¶ Ponitur interdum pro mari. *Virg. 10. Æn.* Cum pedes incelsit mediis per maxima Nerei stagna viam scindens. ¶ Item pro parte maris profundissima. *Virg. 1. Æn.* Emisamque hycem sensit Neptunus, & imis stagna refusa vadis.
 Stagonias, æ, *σταγονίας*, species thuris stillatim emanantis, a *σταζω*, stillo. *Plin. l. 12. c. 15.*
 Stagonitis, itis, f. *σταγονίτης*, succus stillans resinæ modo ex quadam ferula, qui & galbanum dicitur. *Plin. l. 12. c. 25.*
 Stalagmia, orum, n. in aureas ex bacca pendula, oblongæ, ita dicitur quia guttæ aqueæ pendentes (quæ Græcè *σταλαγμίς*) similitudinem retinent. *Plaut. Mœa. 3. 3. 18.*
 Stalagmias, æ, m. *σταλαγμίς*, stiria seu gutta cujusdam succi stillantis. *Plin. l. 34. c. 12.*
 Stamen, inis, n. *stame, filo*, Ger. *kunkel*, Gal. *etam*, Hisp. *éstambre*, *στέμμο*, filum illud rectum, quod in opere textorio per pectinem transmissum est, cui subtemen, seu subtegmien opponitur, quod stamini transversaliter intertextitur: item illud quod e colo detrahitur, & tuso nequit. *Varro l. 4. de L. L.* Stamen a stando, quod eo stat omne in tela valemunt. Staminis, & subteminis discrimen optime exponit *Salmastius in Tertullianum, de Pallio*, ubi docet, subtemen, quod Græcis *χρόνη*, pretiosius fuisse stamine, quod Græcis *στρίμων*. Mollius quippe, & subtilius subtemen, imo in subfericis vestibus stamen de lino, subtemen de serico, item in auro textilibus stamen ex serico, subtemen ex aureis filis. *Ovid. 6. Met. v. 54.* Et gracili geminas intendunt stamine telas. *Id. 1. de Arte*: Rejice succinctos operoso stamine tufos. *Plin. l. 8. c. 48.* Inde factum, ut nubentes virgines comitarer colos compta, & tufus cum stamine. ¶ Stamina in lya sunt fides, quæ & fila dicuntur. *Ovid. 11. Met. v. 170.* tum stamina docto Pollice sollicitat. ¶ Dicuntur præterea stamina in ligno, vel herbis quædam quali filamenta recta ordine contenta. *Plin. l. 16. cap. 38.* Pulpa mero stamine, & tenui constat. *Id. l. 21. c. 5.* Ita odor, colorque duplex, alius calycis, alius differentia angustia. ¶ Denique stamen pro infula e stamine usurpatur a *Propertio*, ubi *lib. 4. eleg. 9.* alma Sacerdos Puniceo canas stamine vincta comas.
 Staminarius, a, um, adject. a stamine. *Staminaria* titulus est cujusdam Comædæ a Laberio composiitæ, quæ intercidit. *Gell. l. 16. c. 7.* *Laberius in Staminarius*.
 Staminatus, a, um, adject. stamine contextus, ut staminatæ vestes, apud *Petron. in fragment. Tragus*.
 Staminis, a, um, i. *στάμινος*, quod ad stamen spectat. *Propert. l. 3. el. 6. (an. 4.)* Staminea rhombi dicitur illa rota. ¶ Stamineæ venæ in lignis dicuntur, quæ rectæ, & in longum ductæ sunt inter staminis extensio. *Plin. l. 16. c. 43.* Magna glutini ratio, propter ea, quod sectilibus laminis ac in alio genere operantur: staminicam in hoc usu probant vocam &c.
 Stannus, a, um, quod ex stanno factum est. *Plin. l. 29. cap. 2.* Tum in lanca pyxide conatur.
 Stannum, i, n. *stagnio, σταγνόν*, metalli genus, quod in fodinis invenitur cum argento, & in tornace priusquam liquefit. *Plin. l. 34. c. 16.* Plumbo magis origo duplex est. Aut enim sua provenit vena, nec quicquam aliud ex se parit: aut cum argento nascitur, mixtisque venis contrahitur. Ejus, qui prius fluit in tornacibus liquor, stannum appellatur; qui secundus, argentum; quod remansit in tornacibus, galena, quæ porcio est tertia addita venæ. Hæc rursus conflata dat nitrum primum, deductis partibus duabus. *Id. ibid. c. 17.* Stannum illitum æneis vasis saporem gratiore facit, & compescit ærginis virum. ¶ Ex verbis *Plinii* allatis recte notant Eruditi, prave eos sentire qui putant, stannum idem esse cum Græcorum *χαρσίτις*, seu plumbo albo: nam piumbi albi nomine significatur genus quoddam metalli, quod nobis ignotum est. *V. Plin. cit. l. 34. c. 16.*
 Stans, antis, o. 3. *στάσις*, partic. a sto. *Cic. in Catil.* Quod incolomes cives, quod stantem urbem reliquit. *Nor. Satyra 4. l. 1. v. 9. de Lucil.* In hora læpe ducentos Ut magnus verus dicitabat stans pede in uno idest temporis momento. *V. Pes. Ovid. 6. Fast. de strigidus*: Grande caput, stantes oculi, nostra apta rapinæ, idest extantes, vel immobiles. *Id. 7. Met.* Freta stantia, h. e. quæta. *Id. de Pont. eleg. 7.* Vina stantia gelu. h. e. concreta. ¶ In illo *Propertii l. 4. eleg. 5. v. 11.* Quippe & Collinas ad fossam moverit herbas, Stantia currents diluereunt aqua: stantia sunt segetes, frutices, arbores, & quicquid supra terram extat, ac prominere, inquit *Brouckhusius*.
 Staphis, idis, f. *staphis*, *σταφίς*, genus vitis, quæ etiam astaphisagria, & Latinis pituitaria, & pedicularis dicitur. *Plin. l. 23. c. 1.* Astaphisagria, h. e. staphis, quam uvam taminiam aliqui vocant falfo, suum enim genus habet, cauliculis nigris rectis, foliis labruscæ, tert loliculos verius, quam acinos, virides, lumines ciceri, in his nucleum triangulum. Maturisquit cum vindemia, nigrescitque, cum taminiz rubentes nigrum acinos, serisamque illam in apricis nasci, hanc non usi in opacis.
 Staphylegrægia, herba quædam apud *Apl. de herb. c. 74.*
 Staphylinus, i, f. *σταφύλιος*, paltinaca. Duorum generum est, hortenis, quam *σταφύλιος κηράτος* nominat Diofcorides; & agreitis, quam idem *σταφύλιος άγρός* appellat, Romani etiam paltinacæ erraticam. *Col. l. 9. c. 4.* Tum agreitis paltinaca, & ejusdem nominis edonita, quam Græci *σταφύλιος* vocant. ¶ Sed fere hoc nomine paltinaca a greitis vocatur. *Plin. l. 19. c. 5.* Ex his paltinacæ unum genus agreite sponte provenit, staphylinos Græcè dicitur, &c.
 Staphyloedendron, *σταφύλοένδρον*, n. genus arboris, de quo ita *Plin. lib. 16. esp. 16.* Est & trans Alpes arbor simillima aceri albo materia, quæ vocatur staphyloedendron, fert siliquas, & in iis nucleos sapor-

re nucleis avellane.
 Staphylonia, atis, n. *σταφύλιον*, vitium oculi acino uvæ simile. *Piger. l. 2. de re veterin. c. 19.*
 Stapia, æ, f. *stapfa*, instrumentum, in quod pedes ponimus equo sedentes. *V. Inscrip. Romæ.* Equo casu deficiens, pes hæsit stapia, tractus interit. Inscriptio tamen hæc non admodum vetusta videtur, quemadmodum nec ipsa stapia inventio, ut contendit *Galeottus Martius. V. Hieron. Magium Miscell. 2. 14.*
 Stat, abat, statum est, imp. 1. in animo est, certum est, deliberatum est. *Virg. 2. Æn.* Stat casus renovare omnes, omnemque reverti per Trojam. *Cic. 11. l. 3.* Neque adhuc stabat, quo potissimum. *Id. l. 9. Fam. ep. 2.* Modo stet nobis illud, una vivere in studiis nostris. ¶ Ponitur etiam pro cautum esse. *Plin. l. 18. c. 28.* Non stat per me, quominus cælum intelligas, & cœlestia scias.
 Stata Mater, Dea quædam apud Romanos. *Fest.* Statæ Matris simulacrum in foro colebatur. Postquam id collustravit (*Scaliger legit, Cælius stravit*) ne lapides igne corrumpentur, qui plurimus ibi fiebat nocturno tempore, magna pars populi in suos quisque vicus retulerunt ejus Dæe cultum.
 Statantum vinum inter generosiora enumeratur a *Plin. l. 14. c. 6.* provenitque in Campania non longe a Faierno agro.
 Statânus, sive Statulinus, vel Statilius, m. *στατινός*, Deus puerilitatis præses, cui sacrificabant, cum primum pueri inciperent stare, atque ire; ut Fabulinus, cui sacrificabant, cum primum fari inciperent. *Varro apud Non. c. 12. in fine.*
 Stararius, a, um, *fermo, immobilis*, Ger. *stasig*, Gal. *ferme*, Hisp. *firme*, *στάσιος*, *σταδιστος*, fixus, firmus, immobilis. Stataria pugna est, qua collato utrinque pede fici decertatur, ut nemo loco recedat, fed quisque remaneat, ubi steterat. *Amian. l. 14. c. 6.* ¶ Statarius miles, qui in loco suo constanter pugnat. *Liv. l. 9. c. 19.* Statarius uterque miles, ordines servans. ¶ Statarium prandium, quod milites stantes capiunt. *Mamertin. in Paneg. Juliani c. 11.* Qui sæpius statarium prandium ad necessitatem humani corporis capiat. ¶ Stataria comœdia est ea, quæ lenis, tranquillaque, non affectibus æstus. Nam hujusmodi fabulæ a stantibus, non discursantibus, tumultuantibus peraguntur. *Don. in Heaut.* Comœdiæ aut motoriz sunt, aut statariz, aut mixtæ. Motoriz, turbulentæ: statariz, quietiores: mixtæ, ex utroque actu consistentes. *Id. in prolegom. Adelp.* Hujus tabulæ tota actio cum sit mixta ex utroque genere, ut fere Terentianæ omnes, præter Heautontimorumenon, tamen majori ex parte motoria est. Nam statarios locos perpaucos habet. *Id. in prologum Adelp.* Ipsi senes in statario caractere partem aperient, in motorio partem osendent. Nam duo agendi sunt principales modi, motorius, & statarius, ex quibus ille tertius nascitur, qui dicitur *μικτός*. *Ter. Heaut. prol. v. 36.* Date potestatem, mihi statarium agere ut liceat per silentium. ¶ Statariz actores, qui minus actuosi, eoque stataris comœdiis aptiores sunt, quam motoris. *Cic. in Bruto c. 30.* Volo enim, ut in scena, sic etiam in foro, non eos modo ludari, qui celeri motu, & difficili utantur, sed eos etiam, quos stataris appellant, quorum fit illa simplex in agendo veritas, non molesta. *Id. ib. c. 68.* C. deinde Pifo stataris, & sermonis plenus Orator, &c.
 Statera, æ, f. *statera*, *στάριον*, Ger. *balterung*, Gal. *balance*, Hisp. *balanca*, *σταθμής*, *ζυγός*, instrumentum, quo res sine lancibus ponderantur. Est ab *ιστάμινα*, quod interdum est appendo, libro, pondero, unde & *σταθμής*, *μετρίον*, *σταθμής*, *ponderandi* ars. Proprie differt a trutinæ, ut species a genere. Dux enim species trutinæ, libra, quæ binas habet lances; statera, quæ stilo constat punctis distincto, quæ pondera diferimant. *Virruv. l. 10. c. 8.* Id autem ex trutinis, quæ stateræ dicuntur, licet considerare. *Cic. l. 2. de Or. c. 38.* Ad ea probanda, quæ non a sacrificis statera, sed quadam populari trutinæ examinantur. ¶ Erat item statera, vasis genus in argentea supellectili, quod & tympanum, & magida appellant, *Plin. l. 33. c. 11.* Tympana vero he juvenile appellata stateras, & lances, quæ antiqui magidas appellaverant.
 Staticæ, es, f. *στατική*, herba septem caulibus veluti *resm capita* sustinens. *Plin. l. 26. c. 8.*
 Staticillum, i, n. statua, a *statuo*, quia statuitur, sive erigitur, ac defigitur. *Tertull. adv. Gnosticos c. 2.* Commuuetis staticula eorum. ¶ Staticulum item, genus vehiculi, seu gestatorii, sicut effedum, & petorium. *Plin. l. 37. c. 10.* Reddunt species fluminum, nemorum, & iumentorum, & effeda, & staticula, & equorum ornamenta. *Id. l. 34. c. 17.* Ad aurea quoque staticula inanis luxuria pervenit.
 Staticulus, i, m. *στάκιον*, *στάκιον*, saltatio non motoria, sed stataria, qualis erat in choris *στασιμῶν*, ut *Turnebus* docet l. 17. c. 10. & l. 18. c. 4. Hinc staticulos dare, *στακίον*, ballare. *M. Cato apud Macrobius l. 2. Saturn. c. 10.* Descendit de canterio, inde staticulos dare, ridicularia fundere. *Plaut. Pers. 5. 2. 43.* Nequeo, leno quinqu tibi saltem staticulum dem, olim quem Hegea faciebat.
 Statiellenses, & Statielli, vel Statyelli, pop. Liguriæ, inter Apeninnum M. & Tanarum fl. quorum urbes Aquæ Statiellorum, & Alexandria. *Plin. l. 3. c. 5.*
 Statilinus, v. Statanus.
 Statim, adv. *subito*, פראים, Ger. *eins vvege*, Gal. *soudain*, Hisp. *luego*, *ésubito*, *ántes*, cito, illico, continuo, protinus. Usurpatur vel absolute. *Cic. in Or.* Itaque hoc sum aggressus statim Catone absoluto. *Martial. l. 12. ep. 95.* Ridenti domine statim remittit. ¶ Vel cum partic. ut. *Cic. Att. l. 2. ep. 12.* Has literas scripsi statim, ut tuas legeram. *subito che. Id. Att. l. 12. ep. 18.* Nam ut heri me salutavit, statim Romanam profectus est. ¶ Vel cum partic. atque. *Ulp. l. ff. maritus, ff. ad l. Juliam*: Est primum Pomponius putat admitti ad accusationem extraneum posse statim, atque negaverit. ¶ Item cum partic. *quom. Ulp. l. 1. §. habet, ff. usufructuarius quemadmodum cavetur*: Quorum prior statim committitur, quam aliter fuerit usus. ¶ Item cum abl. & præp. a, vel ab. *Plin. l. 27. c. 9.* Sempedalibus ramulis quinis, sensive a radice statim foliosis. ¶ Statim (producta prima syllaba) significat constanter, perseveranter, a stando. *Plaut. Amph. 1. 1. 83.* Nec recedit loco, quin statim rem gerat. Et v. 120. Ita statim stant signa. Ita *Non. c. 4. n. 423.* ¶ Sunt tamen quidam Poetæ qui etiam in prima hujus vocis significatione producerunt. *Avien. in Phœnom. Aras. v. 398.* Tum succisa Ceres statim cum mergite culmi. Adde *Alcim. Avis. l. 2. v. 180.* Qui non videntur imitandi.
 Stata, æ, f. Dea, quæ infantibus stare incipientibus præerat. *Tertull. de Anim. c. 39.* Prima constitutio infantis super terram Statinæ Dæe sacrum est.
 Statinæ, f. i. plur. equæ in Campania, in Pithecusa inf. quæ subito terræmotu natæ sunt. *Plin. l. 2. c. 48. Stat. l. 3. Sylv. car. 5.* Ænæique læcas medicos, Statinæque renatas.
 Statio, onis, f. *confistentia*, *στάσις*, Ger. *stelle*, Gal. *place, bawre, station*, Hisp. *éstanca*, *éstanca*, *στάσις*, actio standi, vel consistendi, commoratio, habitatio. *Cic. Att. l. 6. ep. ult.* Athenis statio mea nunc placet. *Lucret. l. 4. v. 389.* Quæ manet in statione, ea præter creditur ire. *Paiercul.*

cul. l. 2. sub fm. Eique fundo longissima statione mortali destinate succedentes quam ferissimos. idest longissima vita, seu commoratione in hac vita. ¶ Dicitur quoque de stellis errantibus, *Plin. lib. 2. cap. 15.* Postea radiorum eius contactu reguntur & in trquetra a partibus centum viginti, stationes maturitas faciunt, quæ & primæ vocantur, mox in adverso a partibus centum octoginta, exortus vespertinos. Iterumque in centum viginti ab alio latere appropinquante, stationes vespertinas, quas & secundas vocant, donec affequeutus in partibus duodecim occultet illas, qui vespertini occasus appellantur. *Et cap. 16.* Percussæ (stellæ) in qua diximus parte, & triangulo, Solis, radio inhihentur rectum agere cursum, & ignea vi levantur in sublime. Hoc non protinus intelligi potest visu nostro, ideoque existimantur stare, unde & nomen accepit statio. ¶ Metonymice in fluminibus sic vocatur locus, ubi tuto naves stare possunt, ut ait *Ulp. pandect. l. 43. tit. 11. leg. 1.* In mari portus dicitur. Sed tamen etiam de mari statio usurpatur, idest de loco in litore sinuoso, in quo naves ad tempus consistere, minus tamen tuto, quam in portu. *Virg. 4. Georg. Statio tutissima nautis. Id. 2. Æn. v. 23.* Nunc tantum sinus, & statio male fida carinis. *Velley. l. 2. cap. 72.* Exitiale tempestate fugientibus, statio pro portu foret. *Serv. ad loc. cit. 2.* Æn. hanc inter portum, & stationem statuit differentiam, ut statio dicatur locus, ubi naves ad tempus consistunt; portus vero, ubi hiemant. ¶ Appellatur & sic locus, ubi tuto ad tempus milites stant. Hujusmodi loca etiam stativa, & præsidia dicuntur. *Lemul. l. 12. Fam. ep. 15.* Ut etiam a Rhodus urbe, portu, statione, quæ extra urbem est, comætu, aqua denique prohiberentur nostri milites. ¶ Locum item vigilibus ad excubias agendas assignatum, stationem vocamus, quod in eo subsistere cogantur, neque illum sine gravi noxa possint relinquere. *Virg. 9. Æn.* Servantque vices statione relicta. *Cæf. l. 5. B. C.* Et alteras cohortes in statione habere propter hostium multitudinem. *Cic. de senect. c. 29. allegorice:* Vetat Pythagoras injussum Imperatoris, idest Dei, de præsidio, & statione vitæ discedere. ¶ Pericæpe ponitur pro munitibus ipsis, qui in statione dispositi sunt, idest pro militum multitudine. *Liv. l. 5.* Non stationem pro portis excubare, non armatos esse in muris. ¶ Usurpatur quoque de quocunque loco, in quem multi conveniunt, & in quo consistunt, ut de officinis, & de gymnasiis, in quibus artes traduntur, de locis, ubi de jure respondetur, & *Gell. l. 13. c. 13.* Quæritum esse memini in plerisque Romæ stationibus suis publice docentium, aut respondentium. ¶ Item de locis publicis, in quæ post negotia solent cives convenire confabulandi, vel potius desidendi gratia, *pancaccia. Plin. jun. l. 1. ep. 13.* Plerique in stationibus sedent, tempusque audiendi tabulis conterunt. *Juv. sat. 11. v. 3.* omnis Convictus, thermæ, stationes, omne theatrum Deutilo. ¶ Statio jumentorum est stabulum, *Paul. Jctus l. 13. Dig. de usufr.* ¶ Christiani veteres stationes appellaverunt eos conventus, in quibus stantes, non genu flexo in templis orabant; quod diebus Dominicis, jejuniorum, & Paschali tempore servabatur in memoriam Resurrectionis Dominicæ. *Tertull. de orat. sub fm.* Similiter de stationum diebus non putant plerique sacrificiorum orationibus interveniendum, quod statio folvenda sit accepto corpore Domini. Ergo devotum Deo obsequium eucharistia resolvit, an magis Deo obligat? Nonne solemnior erit statio tua, si ad aram Dei steteris? *Et mox.* Si statio de militari exemplo nomen accepit, utique nulla lætitia, sive tristitia obvientiens castris stationes militum rescindit. ¶ Præterea ab idem statio dicta & species quædam jejunii, cum ulque ad vesperam impranshi manebant, de qua V. in *Xerophagia.* Stationalis, & le. o. 3. *στανδαλιος*, quod firmiter stat, vel stare existimatur, a *statio. Plin. l. 2. c. 15. de stela Maris:* Eadem stationalis feris menibus commoratur in lignis, alioqui bimæstris, cum cæteræ utraque statione quaternos mentes non impleant. Stationarius, a, um, quod ad stationem spectat. Stationarii milites sunt prædicatorii, qui in locis hosti finitimis agitant stationes: Item qui in urbibus, aut provinciis tenentur ad populorum quietem tuendam, *Jois. di guarnigione. Ulp. l. 1. §. hoc autem, ff. de fugitivis:* Qua declaratur & Præfides, & Magistratus, & milites stationarios dominum adjuvare debere in inquirendis fugitivis. ¶ Stationarii tabelliones, qui in stationibus cum adiutoribus, ministrisque suis morabantur, & instrumentis subscribebant, quos Justinianus in Novella 44. *Σταθιασταὶ γράφου* appellat, idest contractuum scribas, qui & tabularii dicuntur. *Alicia. l. 6. Paverg. c. 19.* Stativa, orum, n. pl. *στανδαλιός, ἴριος, στρατιωτικός*, loca, in quibus castra habentur, quod ibi milites stent, ac morentur, *campo, quartiere. Liv. l. 6.* Dictator exercitum in stativis tenebat. *Id. l. 3. cap. 2.* In Latino agro stativa habuit, *alloggid, posse quæsiere, s' accamp. Tacit. 1. hist. c. 66.* Ipsa itinerum spatia, & statorum mutationes venditant duce. ¶ *Stativus.* Stativus, a, um, *στανδαλιός*, quod stat, vel quod pertinet ad stationem. Præsidium stativum, quod certis locis custodiæ, & securitatis gratia disponitur. *Cic. l. 2. Pbk. c. 10.* Hac vigilia, hac custodia, hoc prælidium stativum. ¶ *Castra stativa,* quæ & *stativa* absolute, munitiones sunt militares, quibus copiæ sepuntur, ut adversus repentinum hostium incursum tutæ sint. *Cic. 7. Verr. lte* novo quodam ex genere Imperator, pulcherrimo Syracusarum loco, stativa sibi castra faciebat. ¶ *Stativa.* ¶ Aquæ stativæ sunt, quæ non excurrunt, quibus opponuntur aquæ perennes. Prioris generis sunt putei, & lacus, alterius fluvii, & fontes. *Varro apud Non. c. 3. n. 155.* Secundo de stativis aquis, ut sunt lacus, & stagna, & putei, & maria. *Plin. l. 2. c. 88.* In eadem & oppidum haustum profundo, alioque motu terræ stativas emerissæ. Ita recte legit *Scalig. in Conject. ad Varr. Alii leg. stagnum.* Alii *stativus.* Huc pertinere videtur & illud *Cic. Agrar. 2. c. 15.* Numquid caute est, quin omnes agros, urbes, stativa, portus, totam denique Bithyniam decemviri vendiderint? Ubi *stativa* alii interpretantur lacus marinos, piscifcos, qui care venduntur propter piscium copiam: alii intelligunt recessus maris, seu stationes, in quibus naves ad tempus reciperentur, quemadmodum in voce *Statio* notavimus. ¶ Stativa feræ sunt, quæ itatis hixique anni temporibus celebrantur. *Macrobi. l. 1. Saturn. c. 16. V. Feria.* Status, ii, m. Cæcilii Status Poeta Comicus, cui Volcatus Sedigitus primas Comædiæ partes tribuit. Sed a Cicerone nonnquam malus lingua Latine auctor, interdum etiam ferreus scriptor appellatur. *V. Gell. l. 4. in fine.* ¶ Status alter, cognomento Papinius, Poeta Heroicus, Domitiani temporibus, Juvenalis, & Martialis æqualis, cujus multa extant poemata, Sylvarum libri quatuor, Thebaidos libri 12. præterea Achilleidos opus inchoatum, quod morte occupatus absolvere non potuit. Scriptis & Agaven tragediam, quam inopia coactus Paridi hitroni vendidit. *V. juven. sat. 7. v. 83.* Statonia, f. i. *Statonia, στανωρία*, opp. seu pag. Hetruriz, apud oram Austr. inter Saturniam, & Rosetum. Hic vina olim generosa proveniebant. ¶ Populi Statones appellantur a *Plin. lib. 3. c. 5.* Ager vero circa positus, Statoniensis ab *cod. l. 2. c. 95.* Statonicus a *Varr. l. 3. R. c. 12.* Stator, oris, m. *guardiano, custode, שוטר, German. Hattkrecht, Gall. Tom. II.*

huiffet, sergent, Hifp. porte o. alguzel, & λαντις, servus alicuius rei cuius, a stando sic dictus. Auctor Priapeorum, carm. 52. Stator hic libidinofus. h. e. borti cuius. ¶ Præterea stator idem est ac viator, aut tabellarius, qui Magistratui præsto est, ut illius iussu quemlibet accuset, aut literas perferat. *Cic. Fam. 2. ep. 17. ad Cæciliam seu Cæcium proquestorem:* Literas a te mihi stator tuus reddidit Tarfi. *Ulpian. l. 1. Dig. de offic. Proconf. Nemo proconfulum statores suos habere potest, sed vice eorum milites ministerio in provinciis funguntur.* *Rufus Cic. 2. Fam. ep. ult.* Existimavi esse faciendum, ut ad te statores meos, & lictores cum literis mitterem. ¶ Est præterea stator epithetum Jovis apud Romanos, a *stans* impositum illi a Romulo, quod Romanos a Sabinis in tugam verfos stare fecerit. *Græci stator* vertunt, nonnquam etiam *επιστάτορ.* *Liv. l. 1. c. 12.* Deme terrorem, fugamque sædam sisse. Hic ego tibi templum Statori Jovi, quod monumentum fuit posteris, tua præfenti opem servatam urbem esse, voceo. *Ovid. 6. Fast. circa finem:* Tempus idem Stator ædis habet, quam Romulus olim Ante Palatini condidit ora iugi. Statia, æ, f. *stata, στατήρ, Ger. bild, Gal. statua, Hifp. estiva, σταλμα, ἀνδράς*, simulacrum ex ære, aliove metallo, quod alicui vel mortuo, vel etiam viventi antiquitus decernebatur, & in foro, aut alio in loco conspicuo collocabatur, ad alicuius rei bene gestæ memoriam, a *statuo.* Generalius est autem imaginum nomen, quam statuarum, cum pictas etiam tabellas imagines vocemus, ad quas certe statuarum appellatio non extenditur. Imo *Plinius* non temere statuum appellat, nisi ex metallo confectam. Nam quæ ex marmore exculpitur, simulacrum potius, vel imaginem, vel signum appellat. *Plaut. Bacch. 4. 4.* Hunc hominem decet auro expendi, huic decet statuum statui ex auro. *Cic. pro Sext.* Aliquando statua huic ob Remp. interfecto in foro statueretur. *Id. 9. Phil.* Majores quidem nostri statuas multis decreverunt, sepulcra paucis: sed statuas intereunt tempestate, vi, vetustate, sepulcrotorum autem sanctitas in ipso solo est, quod nulla vi moveri, neque deleri potest. *Id. pro Arch. An,* cum statuas, & imagines non animorum simulacra, fed corporum, studiose multi summi homines reliquerint, & *Plin. l. 1. ep. 17.* Neque enim magis decorum est, statuum in foro populi R. habere, quam ponere. ¶ Speciatim statua Romæ dicebatur simulacrum cuiusdam hitronis. *Fest.* Statua est Ludii ejus, qui quondam fulmine ictus in circo, sepultus est in Janiculo, cujus ossa postea ex proterigiis, oraculorumque responsis Senatui decreto intra Urbem relata in Volcani, quod est supra Comitum, obruta sunt, superque ea columna cum ipsis effigie posita est. Statuaria, æ, fæm. i. *επιμαρτυρηθή, ars* statuas conficiendi. Differt a sculptura, quia statuarie nomine intelligitur furoria, quæ ex ære, vel ex alio metallo statuas conficiuntur, sculptura autem est, quæ ex marmore, ebore, ligno, aut alia materia simili, simulacra scalpri exculpuntur. *Plin. l. 35. c. 12.* Laudat & Praxitelem, qui plasticen matrem statuarie, sculpturæque, & cælaturæ esse dixit. *Id. l. 36. c. 5. de sculptura:* Non omittendum, hanc artem tanto vetustiore fuisse, quam picturam, aut statuarum, quarum utraque cum Phidia cæpit 83. Olympiade, post annos circiter 332. Statuarius, ii, masc. *statuarius, scultore, ἀγαλματωρικός, ἀνδραπομορικός*, statuarum artifex, qui ex ære, alioque metallo tutoria arte statuas facit. Celebres statuarii recentiorum Lyppius, Phidias, Praxiteles, Polyctetus, Alcámenes, Myron, & c. *V. Plin. l. 34. c. 7. & 8.* Statuarius, a, um, *ἀγαλματοποιός*, quod ad statuarum conficiendam rationem pertinet. *Plin. l. 34. c. 7.* Fuisse autem statuarum artem familiarem Italiz quoque, & vetustam, indicat Hercules ab Evandro sacratus. Statuliber, ri, a *Festo* dicitur esse is, qui testamento, certa conditione proposita, jubetur esse liber, & si per heredem est, quominus statua liber præstare possit, quod præstare debet, nihilominus liber esse videtur. *Hæc Festus. Adde Paul. Jctura. 2. Dig. tit. 9. leg. ult.* ¶ *Statulibera* in fæm. genere legitur apud *Ulpian. l. 40. ff. tit. 7. leg. 6. & 16.* Statulinus, V. Statulus. Statuaria, æ, f. herba alio nomine proserpinaca, *Apulej. de herb. c. 18.* Statimem, is, n. *στάγιμα*, quicquid ad rem muniendam additur, quo ea stare possit. Hinc dicitur de palo, sive pedamento vitis, *σταγιμα. Col. l. 4. c. 16.* Vehementioribus statuminibus statim impedienda est. ¶ Item de fixis stipitibus cuiusdam machinæ, quæ jumenta clausa curantur. *Col. l. 6. c. 16.* Primis autem duobus statuminibus imponitur firmum jugum, ad quod jumenta capistrantur. ¶ Cæsari quoque statumina sunt, quæ Plinio colzæ, hoc est arretaria ligna, quæ latera navis fuppungunt. Inquit enim *l. 1. B. Civ. c. 54.* Carinæ primum, & statumina ex levi materia fiebant, reliquum corpus navium coriis inregebatur. ¶ Usurpatur etiam pro frato, pro eo, quod alicui rei subsistitur. *Vitr. l. 7. c. 1.* Tunc insuper statuminetur, non minore saxo, quam quod possit manum implere: statuminibus inductis ruderetur. Statuminatio, onis, f. munitio ea in pavementis quæ fit lapidibus, & cementis libralibus, & manualibus sine calce, & arena, cui deinde ruderatio superinducitur, quæ calce, arena, & rudere efficitur. *Vitruv. l. 7. c. 1.* Statuminatione facta, rudis inducatur. Statumino, as, a. i. *sostenere, fortificare, stabilire, ἐπιδο, στανίζω, χαλαροῦ,* statuminibus quibusdam sustinere, fulcro firmo, *Plin. l. 17. c. 22.* Eodem modo vineam statuminato. *Id. l. 18. c. 6.* Ora autem earum (tassarum) binis utrinque lapidibus statuminari, & alio superintegi. *Vitruv. l. 7. c. 1.* Tum insuper statuminetur, non minore saxo, quam quod possit manum implere. Statuncella, æ, f. *Statuetta. Petron. in fragment. Tragar.* Ex hac massa fabri sustulerunt, & fecerunt catilla, paropides, statunculas. Statuo, is, tui, tutum, a. 3. *ponere, ἵστημι, Ger. setzen, Gal. poser, arretet, Hif. establecer, ἵστημι, pono, colloco, figo, extruo. Cic. 2. de Invent. Thebani in sinibus æneum trophæum statuerunt. Virg. 5. Æl. Craterasque duos statuum tibi pinguis olivi. Id. 4. Æn. v. 655.* Urbem præclaram statui. *Liv. l. 1. c. 13.* Equus Curtium in vado statuit. *Terent. Adelph. 3. 2.* Sublimem illum arripserem, & capite in terram statuerem, ut cerebro dispergat viam. *Rurhus Cic. 1. de Or. c. 57.* Statueret aliquid ante oculos. ¶ Significat etiam sistere. *fermare. Plaut. Bacch. 2. 3. 57.* Navem exemplo statuumus. *Arnob. l. 1.* Statuerunt errantes. ¶ Translate sumitur pro judicare, decernere, constituere, *deliberare, stabilire. Cic. 3. Verr. lte* certe statuerat, ac deliberaverat non adesse. *Id. l. 3.* Neque tamen possum statuere, utrum magis mittere, & *Id. Ast. l. 9. ep. 17.* Ex illius sermone statuum, Arpinum ne mihi eundem sit, an alio. *Liv. l. 6. c. 39.* Proinde ipsi primum statuerent apud animos, quid vellent, *deliberasseto seco seffo.* ¶ Item pro damnare, punire. *Cæf. l. 1. B. Gall. Ne* quid gravius in fratrem statueret. *Tac. l. 2. Ann. c. 85.* Satis visum de Vistilia statuere. *Id. l. 12. Ann. c. 54.* Jus statuendi etiam de procuratoribus dederat. ¶ Item pro censere, existimare, prorsus ita opinari. *Cic. 2. Fin. Qui* summum bonum statuit, non dolere. ¶ Item pro præfinire, præscribere, H h 3 affi-

assignare. *Cic. 5. Verr.* Ego in isto reo legem hanc mihi status, vivendum esse, &c. *Id. 6. Fam. ep. 23.* Statuere sibi finem aliquid. *Liv. l. 28. c. 35.* Statuere locum colloquio. *Id. l. 21. c. 44.* Statuere terminos. *Id. l. 1.* Statuere alicui stipendium de publico, assignare. ¶ *Exemplum statuere in homine, vel in hominem, idem est, quod edere exemplum. Cic. 4. Verr.* In quo homine tu statueris exemplum ejusmodi. *Id. 5. Verr.* in quos aliquid exempli Populus R. statui putat oportere. ¶ *Statuere documentum, est idare, tradere. Cic. ad Brutum, 15.* Et in posterum documentum statuere, ne quis talem amentiam vellet imitari. ¶ *Statuere de se, est sibi ipsi mortem afferre, non expectata Judicium, vel Principis damnatione. Tac. 6. Ann. c. 29.* Forum, quid de statuabatur, humabantur corpora, manebant testamenta. ¶ *Usurpatur etiam imperionaliter. Cic. 2. Phil.* Statuatur, ne post M. Brutum Proconsulem sit Creta provincia. **Statūra**, *α, f. statura, נטרי, Germ. die leib maß, Gal. Statuer, Hisp. altura, מלך, & c.* Statu, seu modus, seu quantitas corporis. *Cic. 2. Phil. c. 16.* Velim mihi dicas, mihi molestem est, L. Turfecius qua facta fuerit, qua statura. *Sueton. in Tiber. c. 68.* Corpore fuit amplo, statura, quae iustum excederet, puerché ordinaria. ¶ *Translaté Cal. l. 5. c. 5. de arboribus.* Producat in tantam staturam, quantum permittit agricola. hoc est crassitudinem, & altitudinem. **Statūrus**, *a, um, partic. futuri temporis, a sto, stas. Liv. l. 3. c. 60.* Haud scio, an magno detrimento certamen staturum fuerit, se labragia glis sarebbe costata cara. *Plin. l. 25. c. 13.* Anaxilaus auctor est, mammam a virginitate illitas semper staturas. **Status**, *us, m. stato, lo stat fermo, נטרי, Germ. stat, Gal. etat, Hisp. estado, שטרי, נטרי, actio standi, consistencia. Cic. 3. Fin.* Per se, ut quidam habitus oris, & vultus, ut status, & motus, in quibus sunt praeponenda quadam, & rejicienda. *Id. 1. Off.* Status, incessus, sessio, accubatio. ¶ *Item lo stat in predi. Gell. l. 2. c. 1.* Stare solitus Socrates dicitur pertinaci statu perditus, atque perniox. ¶ *Sumitur etiam pro statura, habitu, & positione corporis, sive, postura, statura. Cic. Attic. l. 6. ep. 1.* Quam statuum esse ejusdem, status, amictus, annulus, imago ipsa declarat. *Id. 3. de Orat.* Hic status est totius mundi atque naturae, rotundum ut caelum, terraque media sit. *Ter. Eun. 3. 5. 49.* Tum equidem illuc os tuum impudens videre nimium vellem, quis esset status, stabellum tenere te alium tantum, che bella figura facevi. *Col. l. 7. c. 9.* Scrofae probantur longissimi status. Hoc sensu spectantur dicitur habitus ille, quo pugiles, gladiatores, milites ad lucandum, & praeliandum se componunt. *Petron. in Satyr. c. 95.* Forza de carnario rapta, statum praestant componit, si pone in ato di combatters. *Plaut. Mil. 4. 9. 12.* In statu stat senex, ut adoriatur moechum. Hinc translate *Cic. in Orat. c. 37.* Quo genere saepe adversarios de statu omni deiecitimus. ¶ *Translate accipitur pro fortunae conditione, ordine, dignitate, loco. Cic. de Arusp. Resp.* Hinc statum, qui nunc est, qualiscunque est, nulla alia re, nisi concordia retinere possumus. *Id. ibid. c. 28.* Deteriore statu esse. *Id. in Pison. c. 2.* Convellera statum Reip. h. e. labefactare, sconvogliare. *Id. Verr. 4. c. 4.* Deducere aliquid de statu vite suae, statlo nautae itineris di via. *Id. Verr. 2. c. 4.* Restituere provinciam in statum pristinum. *Id. Fam. 6. ep. 2.* Statum suum tenere. *Id. 1. Off.* Res acerbas ita ferre, ut nihil a naturae statu discedas. *Liv. l. 32. c. 32. c. 11.* Cum in statu hoc res esset. *Tacit. 3. Ann. c. 28.* Multorum exciti status, & terror omnibus intentabatur. h. e. multis vita adempta, ceptae fortunae, dignitates &c. ¶ *Per Metaphoram item in dejectionibus forensibus status dicitur id, in quo defensor primum insidit ad repugnandum. Cic. in Top. c. 25.* his verbis definit; Retutatio accusationis, in qua est depulso criminis, Graece *σδοι* dicitur, Latine status appellatur, in quo primum insidit quasi ad repugnandum congressa defensio. *Vide eund. l. 1. de Invent.* ubi constitutionem explicat, item Auctorem ad *Her. l. 1.* Alii Rhetores ita describunt, Status est quaevis, quae ex prima causam conditione nascitur. E. g. intentio accusatoris est, *Sylla consurasti cum Catilina*, depulso vero defensoris est, *Non consurasti.* Ex hac conditione nascitur illa quaestio, *Consuraverit ne Sylla cum Catilina*, quam Oratores statum, vel constitutionem appellant. *Quintil. l. 3. c. 5.* **Status**, *a, um, presentato, partic. a sistor. Nevatius l. si procurator, ff. si quis cautionibus:* Tantum ex ea stipulatione non stato ideo, procuratori debeat. ¶ *Ponitur etiam pro constituto, τικυμνισ. Fest.* Status dies vocatur, qui iudicii causa est constitutus cum peregrino. Eius enim generis ab antiquis hostes appellabatur, quod erant pari iure cum Populo Romano, atque hostie ponebatur pro aequare. *Plaut. in Curcul.* Si status conditus cum hoste intercedit dies, tamen est eundem, quo imperat ingratu. *Hæc Fest. Cic. 1. Off.* Inducant enim duodecim tabulae, Aut status dies cum hoste. ¶ *Item pro firmo, stabili, ut Stata Sacra, vel sacrificia, σταται θυσια, quae certis, ac statutis diebus fiebant, quae non mutabantur, sed firma, & stabilia erant, diversa ab illis, quae indicta vocabantur, quae nimirum vel in alia tempora rejici poterant, vel etiam omitti penitus. Fest.* Stata sacrificia sunt, quae certis diebus fieri debent. *Caseo.* Tu, quod in te tuit, sacra stata solemnia, capite sancta deseruisti. *Cic. 1. Tusc.* Cum enim illam ad solemne, & statum sacrificium curru vehi jus esset. *Ovid. 1. Fast.* Quid a Fastis non stata sacra petis? *Plin. l. 18. c. 29.* Jam primum hanc injuriam omnibus annis accidere non posse propter statos siderum cursus. *Plinius alter l. 9. ep. 39.* Stato die. ¶ *Item pro medio, mediocri, temperato, ut Stata forma. Gell. l. 5. c. 11.* Inter enim pulcherrimam taminam, & deformissimam media quaedam forma est, quae a nimia pulchritudinis periculo, & a summo deformitatis odio vacat, qualis a Q. Ennio in Menalippa perquam eleganti vocabulo stata dicitur, quia neque *καρη* futura sit, neque *σινη*: quam formam modicam, & modestam Phavorinus non meretice inficite appellabat uxoriam. Ennius autem in ista, quam dixi, tragedia eas fere feminas ait incolumi pudicitia esse, quae stata forma forent. *Hæc Gell.* **Statutio**, *onis, f. actus statuendi, & collocandi. Virruv. l. 10. c. 5.* Una statutio tigni. **Statutus**, *a, um, statuito, decretato, נטרי, Ger. angesetzt, Gal. ordonne, arreto, Hisp. establecido, τικυμνισ:* constitutus, datus, decretus ex conventione. *Cic. 5. Verr. c. 41.* Cum animo statutum deliberatumque aliquid habere. *Id. l. 12. Fam. ep. 25.* Neque enim statuti quid in tanta perturbatione habere potuisti. *Liv. l. 31. c. 28.* Concilium Aetolorum statuta die, quod Magnætolium vocant, futurum erat. ¶ *Statutus homo dicitur, qui magnæ statutz est. Plaut. Rud. 2. 2. 11.* Recalvum, ac silem senem, statutum, ventriosum. **Statutiles**, *α, στυατις, gemma sic dicta quod sevo similis sit, quod a Graecis στυαρ appellatur. Plin. l. 37. c. 11. **Statutima**, *atis, n. στυατις, tumor foris in corpore apparens, pinguem intus materiam continens, sevo similem, a στυαρ, sevom. Plin. l. 26. c. 14.* Eadem & contra Neatomata efficit. **Stega**, *α, f. castro, στιγη, locus in navi constructus, tabulatum navis, in quo nautae ambulant, a στιγη, sego. Patronius* appellat constructum puppis. Quia ratione & Cicero navem constructam dicit, quae*

Cæsari testā. *Plaut. Bacch. a. 2. sc. 3. v. 44.* Forte affedi in stega. *Id. Stich. 3. 1. 12.* Sine advocatis ibidem in circuro, in stega, in amicitiam, atque gratiam convortimus. **Stegæ** febres dicuntur, quæ cutem aditringunt, ejuisque spiracula præcludunt, impediuntque humorum transpirationem, & *στυγος, confestus. Plin. l. 23. c. 7.* **Stella**, *læ, f. pila lapidea, seu columna. στήλη. Plin. l. 6. c. 28.* Stellæ lapideæ literis ignotis. **Stelephoros**, *1, f. herba ex genere spicatarum, foliis perpetuo virentibus. Plin. l. 21. c. 17. **Stellis**, *idis, f. στήλη: genus visci ex arbore larice defudans. Plin. l. 16. cap. ult.* **Stella**, *α, f. stella, נטרי, Ger. Stern, Gal. étoile, Hisp. estrella, ἀστὴρ, corpus caeleste lucidum, ab ἀστὴρ, per Aphætelin. Latini enim ab obliquis Graecorum rectos suos formare solent. Differunt stellæ a sideribus, quod stellæ singulae sint, sidera vero ex pluribus stellis composita, quæ & signa caelestia vocamus, cuiusmodi sunt Aries, Taurus, &c. V. Jidus. Cic. l. 2. de Div. c. 6.* Ita te nec terræ tremitus, nec cæli discensus, nec lapideus, aut sanguineus imber, nec trajectio stellæ, nec faces visæ terrebunt. *Stella che fémors correte, e cadere. Id. 1. de nat. Deor.* Errantibus etiam stellis divinitatem tribuit. ¶ *Diurna stella, est Lucifer, ut nocturna, seu noctifera, est Hesperus. Plaut. Men. 2. 1. 26.* Inde usque ad diurnam stellam castrinam perpotabimus. ¶ *Interdum ponitur pro sidere, idest signo ex multis stellis compacto. Ovid. l. 3. Fast.* Stella Lycæoniam vergit declivis ad Arcton Milvius. ¶ *Stella signum lætum, & prosperum est. Fest.* Stellani significare ait Atejus Capito lætum, & prosperum, auctoritatem secutus P. Servilii Auguris. ¶ *Est & picus hoc nomine, mire calidi temperamenti, sic, ut urere etiam, quæ congerit, credatur, pefce stella.* Tantam vim habet conqueendi, ut cochleas cum tellis suis totas voret, & comminuat. *Plin. l. 9. c. 60.* ¶ *1-tem figura stellam referens. Colum. l. 4. c. 17.* Vitem in stellam dividere. *Et ibid.* Juzum in stellam decurrere. **Stella Aruntius**, Poeta Patavinus lepidissimus, familia Consulari ortus. Violantillam amavit, puellam Neapolitanam, quam tandem uxorem duxit. Hæc in deliciis habuit columban, avem dicatam Veneri, quam Stella Revit detunctam pulcherrimo carmine, opusque ipsum Columban inscripsit. *Martial. l. 1. ep. 8.* Stellæ delictum mei, columba. **Stellans**, *antis, o. 3. ἀστειζου, stellæ instar micans. Cic. 1. de Div. ex Poeta.* Et subito stellanti nocte perempta est. *Ovid. 1. Met. de pavone.* Et gemmis caudam stellantibus implet. ¶ *Ponitur etiam pro stellis distincto. Cic. 1. de Divin. c. 12. ex Post.* Nam Pater altitonans stellanti nixus Olympo. *Virg. 7. Æn. v. 210.* Stellantis regia cæli. ¶ *Stellans volatus, qui a stella fit. Plin. l. 18. c. 26.* Ita appellant rustici stellantes volatus, Graeci vero lampyridas. **Stellaris**, *re, adject. di stella. Macrobi. l. 1. in Somm. Scip. a. 14.* Anima est scintilla stellaris essentia. **Stellates** ager, Stellates campus, *Campo Maximo*, ager Campaniæ, in territorio Calensi, miræ fertilitatis, in quo 16300. Samnites a Romanis Ap. Claudio Cof. cæsi sunt. *Cic. Agrar. 2.* ¶ *Item ager Hetruriam prope Capenam oppidum. Festus.* **Stellatrina** Tribus rustica fuit in agro Stellate in Hetruria, facta a Centoribus A. U. 369. simul cum Arniensi. *Liv. l. 6. & Festus.* **Stellatūra**, *α, f. lucellum illud, quod confeguebantur Tribuni annonam erogantes, detrahendo militibus aliquid annonæ ab Imperatoribus ipsis assignatz, quod hodie etiam Tribunis, & Prætoribus iniolens non est. Hæd. Junius in Nomenclatore, & plures alii scribunt, stellaturam dici annonam militarem. De etymo valde disceptatur. Præterius in Lexico censet stellaturas fuisse teleras, per quas annonæ species militibus mitterentur, & ita dictas ἀπὸ τῶ στήλλου, hoc est a mittendo. Sed στήλλου etiam notat dimittere. Nec dubium, quin princeps, & honestissima ratio, cur aliquid Tribuni militibus detraherent de stipendio, fuerit ea nomine vocationis, sive dimissionis temporaria. Quare quæ eo potius stellatura dicta sit. Nec minus placet sententia Jo. Baptiste Egnatii, cui id vocabulum factum videtur a vatrie stellionum: unde & stellionatus crimen nomen accepit: Nempe ut stellatura contractum sit ex stellionatura, stellator ex stellionator. Vide præter eos, quos diximus, Cafaubonum, & Salmasium, Notis in Spartanum, *Lamprid. in Alex. c. 15.* Qui per stellaturas militibus aliquid abstulissent. *Spartian. in Pescennio c. 3.* Quos constitit stellaturas accepisse. **Stellatus**, *a, um, stellato, Ger. gestinet, Gal. étoile, Hisp. estrellado, ἀστειζος, stellis distinctus, vel ornatus. Proprie est cæli epitheton, cum est clarum, & serenum. Cic. 5. Tusc. cap. 3.* Nec stellatus Cepheus cum uxore, genero, filia traderetur. ¶ *Transfertur etiam ad alia. Virg. Æn. 4. v. 161.* Olli stellatus jaspide fulva Enis erat. h. e. capulus distinguebatur multa jaspide. *Plin. l. 10. c. 67.* Salamandra animal læcerti figura stellatum. ¶ *Per translationem quoque sumitur pro splendido, magifico, ornato instar cæli, splendente instar stellarum. Claudiān. l. 2. de rapt. Prof. v. 130.* Hæc graditur stellata rolis, hæc alba liquoris. **Stellifer**, *ra, rum, stelliferus, Ger. Sterntragend, Gal. qui porte étoiles, Hisp. que trabe estrellas, ἀστειζου, quod stellas fert. Proprie est cæli epitheton. Cic. in Somm. c. 5.* Quam ob causam summus ille cæli stelliferi cursus, cujus conversio est concitator, acuto, & excitato movetur sono. **Stelliger**, *ra, rum, idem ac stellifer. Stat. 12. Theb. v. 565.* Radios declinat, & horret Stelligeri jubar omne poli. **Stellimicans**, *antis, stellatio, stellis micans. Varro:* Limbus pictus bisseæ signis stellimicantibus. **Stellio**, *onis, m. tarantola, ἀσφαλθωτης, γαλιωτης, animal non di. n. le lacerte, multo tamen minus, tergum habens luccntibus quibusdam guttis depictum ad modum stellarum. Duplex Latine vocis etymon ponit Festus: Stellionem genus ajunt lacertæ, quod Verrius dictum ait, quia virus stillet cibo, potius, quam quod alibi dicit) a stellarum similitudine, quia varium est. Hinc Ovidius l. 5. Met. fab. 7.* Aptumque colorum Nomen habet variis stellatus corpora guttis. Glossæ Latino-Graecæ Phloxoan interpretantur ἀσφαλθωτης. Quam vocem Perotus ait esse a Graeco ἀσφαλθω, circulus, quia, ut ait, circulus quibusdam hoc animal sit depictum. *Donatus ad Eum. Terent.* etiam γαλιωτης vocari scribit: ubi refert, Terentium a quibusdam erroris argui, quod pro Menandro illo γαλιωτης γισω, dicat colore muscellum, cum γαλιωτης quidem mustela sit, sed γαλιωτης stellio. Est & tertia appellatio, γαλιωτης, colotes. *Plinius l. 29. c. 4. al. 4.* Hinc (stellionem) Graeci coloten vocant, & ascalabotes, & galcotes: Rore, & araneis venitur, teste *Plin. l. 11. c. 26.* Morsus ejus raro interimit hominem, tamen semihumidum facit, & varie afficit. *Virg. 4. Georg.* Nam saepe favos ignotus addit Stellio. ¶ *Translate dicitur de homine malo, doloso, fraudulento, invidio, quia hoc animal exiit quotannis cutem, exutatum devorat, inviden. homini commutialis morbi remedium. Plin. l. 30. c. 10.* Operis pretium est ferre, quomodo præripiatur, cum exiit membrana hylci-**

na, alias devoranti eam, quoniam nullum animal fraudulentius invide- re homini tradunt. Inde Stellationem nomen ajunt in maledictum trans- latum. Hæc Plinius, quibus confirmatur interpretatio veteris Glossarii, in quo Stello exponitur *στέλλω*, *στέλλω*. *Apul. l. 5. Mes. Sed* nunc irrilius habita quid *στέλλω* quo me conteram? quibus modis Stellationem istum cohibeam? &c. Ubi Venus irata filium Cupidinem Stellationem vocat. Stellationatus, us, m. criminis genus, cum dolo quod factum est, & ti- tulus criminis deficit, ut si quis rem alienam sciens obliget, vel au- pium pignoratam alii denuo oppigneret, vel in pignore dando pro au- ro *σ* subjecerit, vel sciens ratu liberum dissimulata ejus conditione venderit, vel creditor numeratum iam sibi pecuniam iterum acceperit. *J. Civ. l. 7. §. 1. ff. ad Turpil. l. 1. ff. Stellationarius. l. 35. ff. de pign. act. l. 29. §. pen. ff. mand. l. 9. §. ff. de statu lib. &c.*

Stello, as, a. 1. lucidum instar Stellæ tacio, illustro, orno. *Plin. l. 37. c. 7. de quibusdam gemmis.* Quoniam Stellarum Hyadum & numero, & dispositione Stellantur. *Symmach. l. 3. ep. 2. Oratio verborum Stellatur auro.*

Stemma, atis, n. corona, *ghirlanda*, *סמטה*, Ger. *krantz*, Gal. *guirlande, couronne*, Hisp. *guirnalda*, *στέμμα*, *στέμμα*, corona, sertum, a *στέμνω*, coronare, idest a perf. pass. *στέμμαι*, *Farmic. l. 3. c. 8.* Magnos viros faciet Mercurius, qui sacris, & gloriosis stemmatibus coronentur. *¶* Speciatim accipi solet pro coronis illis, in quarum medio cera expressi erant ma- jorum vultus, lineis discurrentibus ad imagines pictas, & signantibus cognationum gradus. Qua de re v. *Tiraquellum de Nobilitate. c. 6. Plin. l. 35. c. 2.* Expressi cera vultus singulis disponebantur armatiis, ut essent imagines, quæ comitentur gentium tuncra, semperque de- sua dolo aliquo, totus aderat familiaris ejus, qui unquam fuerat populus. Stemmata vero lineis discurrebant ad imagines pictas. Hæc *Plin. Senec. l. 3. de benef. c. 28.* Nomina familiaris multus stemmatum obligata flexuris. *¶* Hinc ponitur pro ferie generis, seu familiaris. *Senec. l. 7. de benef. c. 3.* Totum Regni Persici semina percense. *Martial. l. 4. ep. 40.* Atria Pi- sonum stabant, cum stemmate toto. *Juv. sat. 8.* Stemmata quid taciunt? quid prodest, Pontice, longo sanguine cense? *Just. in Ner. c. 73.* Quod in veteri gentium stemmate C. Cæthi percussoris Cæsaris ima- gines retinuisse. *¶* In illo *Martial. de Spectac. epigr. 16.* Cæsaris atque Jovis conferunt nunc stemma: juvenici Par onus ut tulerint, altius iste tulit. quidam Interpretes stemma exponunt machinam, quæ aliquid sustinet, a Græco *στέμματα*: alii intelligunt de re mire, & præclare gesta: alii denique aliter leg.

Stenocorialis, f. 3. *στενωχόρις*, morbus equorum, cum amissis viribus visus eorum constringitur, & debilitatur. *Veget. l. 2. de re veterin. c. 16.*

Stentor, oris, m. *Στέντωρ*, clamorose ille tubicen apud Homerum, in exercitu Græcorum, qui clamore aliorum quinquaginta immani voce superabat, ut *Id. Iliad. E. v. 786.* ait. Hinc *Juv. sat. 13. v. 112.* Tu mi- ser exclamas, ut Stentora vincere possis.

Stentoreus, a, um, adject. a stentore, ut Stentorea vox pro maxima. *Annob. l. 2.* Infantes sub uberibus matrum stentoreos ediderunt vagitus.

Stephaniscidium, ii, n. nomen proprium diminutivum a *Stephanium*, quod est nomen mulieris. *Plaut. Stich. 5. 4. 57.*

Stephanitæ, vites, idest coronatæ, dicuntur quæ per statumina cala- morum materis ligatis, in orbiculos, gyroloque Æctuntur, & materiis submissis earundem statuminiibus per orbem, & in coronam connectun- tur. *Col. l. 3. c. 2.* Nec folium quæ jucunditate saporis, verum etiam quæ specie commendari possint, censeri debent, ut Stephanitæ, ut tri- pedantæ.

Stephanitis, idis, f. *στέφανιτις*, uva vitis Stephanitæ seu coronariæ. *Plin. l. 13. c. 3.*

Stephanomellis, is, f. herba ita dicta, quod melino colore in coronis placeat. *Plin. l. 26. c. 13.*

Stephanoplocos, m. & f. *στέφανοπλόκος*, *δ*, *καὶ ἡ*, qui, vel quæ ferta textit. Et

Stephanopollis, is, fœm. *στέφανόπολις*, quæ ferta, & coronas vendit. *Plin. l. 35. c. 11.* Glyceram inventricem coronarum pinxit sedentem cum corona, quæ e nobilissimis ejus tabula Stephanoplocos, ab aliis Istephanopolis appellata est, quoniam Glycera coronas venditando sustentave- rat paupertatem.

Stephanos Alexandri, herba, species chamædaphnes, frutice ramofo, folio crassiore, ac molliore, quam lauri. *Plin. l. 15. c. 30.* *¶* Latine dicitur pervinca, & folium victoriæ. *Apulei. de herb. c. 58.* *¶* Stephanos aphroditis, alia herba est, quæ & silybrium. *Apulei. de herb. c. 105.*

Stercorarius, a, um, *καρπικός*, quod ad stercorea pertinet. *Varro l. 1. R. R. c. 22.* Atrata cum vomeribus sex, crates stercorearias quatuor.

Stercorator, nis, f. *il letamare*, Ger. *das missen*, Gal. *sumement de terre*, Hisp. *estercolamiento*, *καρπικός*, stercoreandi actus. *Col. l. 2. c. 16.* Si tamen aliqua causa tempevitam stercoreationem tacere prohibuerit. *Ad- de Plin. l. 17. c. 27. & Varr. l. 1. R. R. c. 38.*

Stercoratus, a, um, *letamato*, *καρπικισμένος*, stercore fecundatus. *Plin. l. 18. c. 23.* Nisi stercoreato feri non oportere. Subaudi agro, ut sit partici- p. absolute positum. *Colum. l. 11. c. 2.* Quam pinguislimo, & novo loco, si minus, quam stercoreatissimo.

Stercoratus, a, um, *καρπικός*, plenus stercore. *Plaut. Mil. 2. 1. 12.* Sterco- reus, plenus perjurii, atque adulterii.

Stercoris, as, a. 1. *letamare*, Ger. *missen*, Gal. *fumer*, *amander la terre*, Hisp. *estercolar*, *καρπίζω*, stercore agros aspergo, sinum agris fecundatis gratia adhibeo. *Plin. l. 18. c. 23.* Ager si non stercoreatur, alget: si nimium stercoreatus est, aduritur. *Cic. de Sen. 6. 15.* Homerus Laertem lenientem desiderium, quod capiebat e filio, colentem agrum, & eum stercoreantem tacit. *¶* Ponitur etiam pro pinguefacere quocunque modo, adhibita alia quavis re, quæ simi vicem supplet. *Col. l. 12. Vic- cia, & faba stercoreare agrum dicuntur.*

Stercorosus, a, um, pleno di sterco, *καρπικός*, plenus stercore. *Col. l. 8. c. 3. de aqua.* Nam stercoreosa pituitam concitat. *Id. l. 9. c. 4.* Villati- cum, quod nascitur in oleribus, & stercoreis herbis. *Cato c. 53. R. R. Locus stercoreosissimus.*

Sterculinum, v. Sterquilinum.

Sterculius, vel Stercutius, dictus est Picumnus Fauni filius, qui primus stercoreandi rationem invenisse dicitur; ob id eo nomine a Romanis cultus. *Laetant. l. 1. c. 20.* Colitur & Sterculius, qui stercoreandi agri ra- tionem primus induxit. *Plin. l. 17. c. 9.* Italia regi suo Stercutio ob hoc inventum immortalitatem tribuit. *Macrob. l. 1. sat. c. 7.* scribit, hoc no- mine Saturnum appellatum esse.

Stercus, oris, n. sterco, *σκατ*, Ger. *dreck*, *mist*, Gal. *fieste*, Hisp. *estercol*, *σκατ*, cibi excrementum. *Cic. l. de Divin. c. 27.* Se inter- fectum in plautrum a caupone esse conjectum, & supra stercus injec- tum. *Col. l. 2. c. 9.* Novalia stercore saturare. *¶* Per Metaphoram usurpatur de homine vitiosissimo, quæ tamen Metaphora vitanda est. *Cic. 3. de Orat. Nolo, stercus Curia dici Glauciam.*

Sterelæitis, itidis, f. spuma argenti durata, & soluta instar pulveris. *Plin. l. 33. c. 6.*

Stereobata, æ, f. fulcimentum e muro extruatum, in quo columna cum sua basi, seu stylobata nititur, a *στέρεος*, *firmus*, *solidus*. A nonnullis architectis Italici vocatur *zocco*. *Petrus. l. 3. c. 3.* Uti firmiora sint in- teriora superioribus, quæ stereobatæ appellantur, nam excipiunt onera. Stergæthron, i, n. *στέργηθρον*, ita nominatur ab aliquibus semperviva her- ba, quia, ut ait *Plin. l. 25. c. 13.* amatorius convenit. *Apul. de herb. c. 123.*

Sterigmus, i, m. *στέργυμύς*, meteoris genus, nempe lux quædam in celo apparens immobilis, ut exponit *Apulei. de Mundo.*

Sterileto, is, anom. 3. *divenit sterile*. *Solin. c. 27.* ubi alii aliter leg.

Sterileto, is, n. 3. *divenit sterile*, Ger. *unfruchtbar werden*, Gal. *devenir sterile*, Hisp. *boluerse esteril*, *στυργίζω*, sterilis fio. *Plin. l. 8. c. 50.* Cap- pre pinguedine sterilecunt. *Id. l. 7. c. 15.* Fruget tactæ sterilecunt.

Steriliçilla, læ, f. vulva portæ virginis. *Petrus. in fragm. Tragur.*

Sterilis, & le, o. 3. apud veteres sterilius, a, um, *sterile*, *στυγ*, Ger. *unfruchtbar*, Gal. *sterile*, Hisp. *esteril*, *ἀστέρως*, infœcundus, fructum non terens, sine prole. *Fest.* Sterilam mulierem appellabant, quam Græci *στέρα* dicunt, quæ non concipit semen genitale. *Lucret. l. 2. v. 844.* Et sonitu sterila, & succo jejuna feruntur. *Virg. 3. Æn. Sterilis æger. Plin. l. 11. c. 39.* Sterilis in gignendo est, seu maculus, seu femina. *Id. l. 16. c. 12.* Arboreo steriliore. *Cassul. de Berecynth. c. 58.* Vir sterilis, *castrato*. *¶* Usurpatur sæpe translate. *Plin. in Pan. c. 56.* Quod momentum, quod imo temporis punctum aut beneficio sterile, aut vacuum laude? *Tacit. l. 1. hist. c. 3.* Sæculum virtutum sterile. *Martial. l. 10. ep. 58.* Sterilis labor. *Plaut. Mil. 3. 1. 15.* Sterilis propefectus, *vedula inamena*. *Perf. sat. 5. v. 75.* Heus steriles veri, quibus una Quiritem vertigo tacit! h. e. nescii, a vero alieni.

Sterilitas, atis, f. *sterilitas*, *סטריות*, Ger. *unfruchtbarkeit*, Gal. *sterilitate*, Hisp. *esterilidad*, *στυργίσις*, infertilitas, infœcunditas. *Cic. l. de Div. c. 57.* Nonnunquam etiam quæ sit vel sterilitas agrorum, vel fertilitas futura. *Plin. l. 10. ep. 24.* Agrorum continuæ sterilitates. *Col. l. 2. c. 10.* Sterilitas annonæ, *carestia*.

Sterilus, V. Sterilis.

Sternax, acis, o. 3. qui sternit, ut Sternax equus, qui sefforem excutit, ac in terram dejicit. *Virg. 12. Æn. v. 344.* Et sternacis equi lapsum cervicæ Thyæteten. *¶* Hac voce etiam usi sunt pro suplice, & hu- mi se sternente. *Sidon. l. 5. ep. 14.* Cervicum humilatarum, & sternax civium suspiriosa contubernia, *Et l. 4. ep. 12.* Respondit ipse, quamquam esset trepidus, & sternax.

Sterno, nis, itravi, stratum, a. 3. *aterrare*, *gettare per terra*, *סטרן*, Ger. *niederwerffen*, Gal. *abbattre*, Hisp. *derribar*, *σπινδω*, in humum dejicio. *Hor. l. 4. ode 14.* Primoque, & extremos metendo, Stravit hu- mi sine clade victor. *Liv. l. 24. c. 38.* Sternite omnia ferro. *Id. l. 31.* Cæde ingenti sterni. *Virg. 12. Æn. Sternere aliquid morti. Id. l. Georg. Pavor stravit mortalia corda, abbattit gli spiriti.* *¶* Sternere se, *cor- ricarsi*. *Virg. 4. Georg. Sternunt se somno diverso in litore phocæ. Liv. l. 27. c. 47.* Felixque aliquot somno, ac vigiliis sternunt corpora passim. *¶* Præterea quia quæ alta sunt, in terram dejiciendo, ipsam terram, vel aliam complanant, sterno etiam notat complanare, æquare, componere. *Virg. 5. Æn. Placidi straverunt æquora venti. hoc est plana fecerunt, quæ prius intumuerant, tranquillum mare reddiderunt. Id. 9. Æn. Et nunc omne tibi stratum silet æquor.* *¶* Item quia sternendo fit, ut id, supra quod sternimus, tegamus, sternere etiam pro tegere sumitur. *Virg. Æn. 9. Sternitur omne solum jaculis. Liv. l. 9. Sternere locum saxis, Avel. Vig. de vir. lib. 3. c. 34.* Viam usque Brun- dum stravit lapidibus. *¶* Denique ponitur pro instruere, appa- rare, ornare. *Cic. 2. Verr. Publice sibi convivia parari, item triclinia etiam in loro jubebat. Id. pro Cluent. Lectum illum geniale, quem biennio ante filix suæ nubenti straverat, in eadem domo sibi orari, & sterni, expulsa, atque exturbata filia, jubet. Sic sternere equos. V. Stratus.* *¶* Sternere sibi viam, *farfi strada*. *Lucret. l. 3. v. 1044.* Xeres ipse viam qui quondam per mare magnum stravit. *Sic Stat. 12. Theb. Fama tibi stravit benignum iter.*

Sternumentum pro sternutamento habent quædam Gellii editiones *l. 12. c. 5. ad fin.*

Sternutio, is, nui, nutum, n. 3. *sternutare*, *sternutire*, *σπινδω*, est flatu- et pectore exurgentem cum capitis concussione emittere. *Plin. l. 7. c. 6.* Oscitatio quidem in exitu lethalis est, sicut sternuisse a coitu a- bortivum. *Col. l. 8. Naribus inseruntur, versanturque, donec sternuat ovis.* *¶* Translate sternuere dicitur lumen lucernæ cum crepitu scintillantis. *Ovid. Heroid. ep. 19. v. 151.* Sternut & lumen: posito nam scri- bimus illo. Sternuit, & nobis prospera signa dedit. *¶* *Sternuere omis* apud *Propert.* est sternutamento omen dare. Sic enim ille *l. 2. eleg. 2. v. 34.* Num tibi nascenti primis, mea vita, diebus Aureus argutus sternut omen Amor? *Macrob. in l. de differenti. Græci, & Lat. ferm. c. de frequenti. legit, Candidus Angustia sternuit omis Amor.* *¶* Ex quo alit emendarunt *augustinus*. Fuit etiam qui legeret, *Aridus augustinus*.

Sternutamentum, i, n. idem ac sternutatio. *Cic. 2. de Div. Pedis offensio nobis & abrupto corrigiæ, & sternutamenta erunt observanda. Plin. l. 20. c. 12.* Semen tritum, & hauritum naribus sternutamenta movet. *¶* Ponitur etiam pro medicamento sternutationem evocante. *Plin. l. 25. c. ult.* Eadem siccata concita sternutamentum est.

Sternutatio, onis, f. *sternuto*, *σπινδω*, actus sternutandi. *Apul. l. 9. Me- tam. Ut est ingenium metalli, crebras et sternutations commovebat. Scribon. Larg. compos. 10.* Sternutationem invitare.

Sternutio, as, n. 1. *sternutare*, *σπινδω*, *σπινδω*, iteq. a Sternuo. *Plin. l. 28. c. 8.* Proboscicidii tactu capitis dolor levatur: efficacius, si & sternutet. *¶* Cur sternutantibus salutem solemus precari (cujus ritus etiam meminere Xenophon, *l. 3. de expeditione Cyri, Plinius, l. 28. c. 2. Apuleius, l. 9.* atque alii) in causa est, quod sternutamenta sint a ca- pite, caput autem cum sit Jovi sacrum, certissima, maximeque divi- pite, hinc omnia proficisci, creditum fuit. Vide hoc de more *Plutarchum, lib. de Homero*, e junioribus *Alexandrum ab Alexandro, l. 2. c. 26.* & *Jan- num Duzam in Petronium, l. 2. c. 4.*

Sterope, es, f. 1. *στέροπη*, filia Atlantis, una Plejadum, quam nonnulli Asteropen vocant. A Marte amata fuit, ex quo Parthenon peperit, qui fuit Rex Calydoniæ. *Ovid. 4. Fast. Nam Steropen Marti concubis- se ferunt.* *¶* Relata est inter alia. *Ovid. l. 1. Trist. el. 10.* Sæpe mi- nax Steropos fidere pontus erat.

Steropes, is, m. filius Neptuni, & Amphitrites, frater Brontis, & Py- racmonis, unus ex Vulcani ministris, a *στέροπη*, *fulgor*, per Aphæ- resin, pro *σπερπη*, *Virg. 8. Æn. Brontique, Steropique, & nudus membra Pyracmon.*

Sterquilinum, ni, n. *fossa da sterco*, *סטרין*, Ger. *mistgub*, Gal. *fumier*, Hisp. *muladar*, *καρπία*, *καρπία*, locus stercoreibus plenus, seu stercoreis receptaculum. *Col. l. 1. c. 6.* Sterquilinia duo sint; unum, quod nova purgamenta recipiat, & in annum conservet: alterum, ex quo vetera vehantur. *¶* Translate usurpatur de homine vili. *Plaut. Persa. 3. 3. 3.* de lenone: Eho lutum lenonium Commissum, eho tu sterquilinum publicum. *¶* Legitur & *Sterculinum* tum in *Vet. Gloss.* tum apud *Marcell.*

stimulis inopinantes induebant. Per Translationem ponitur pro cruciati, & omni eo, a quo vexatur. Cic. 2. Tusc. Non modo stimulos doloris, sed etiam salma fortuna contemnamus, licebit. Item pro incitamento, incitatione. Cic. pro Arch. Quae noctes, & dies animi gloriæ stimulis concitat. Id. pro Sex. c. 5. Quot stimulos admovent homini fortassis studioso victoriæ. Lucan. l. 1. v. 263. Stimulos addere.

Stinguo, is, nxi, nctum, a 3. eslingere, deleo, tollo, extinguo. Cic. in Aras. apud Prifian. l. 10. Neque longa vetustas Intermet flingens præclara insignia cæli. Lucret. l. 2. v. 287. Evanescere paulatim, stinguque colorem.

Stipa, vel styra, æ, f. idem ac stupa. Serv. in 1. Æn. Stipant, densant. Translatio a navibus, in quibus stupa interponitur valis, quam stipam dicunt.

Stipatio, onis, f. actus stipandi. Plin. l. 10. c. 22. Felli (anferes) profertur ad primos; ita cæteri stipatione naturali propellunt eos, collo stitit unis l'un l'altro qui spingono. Quintil. l. 5. c. 14. Agrestionum, & entymematum stipatio, folia di prouve. Cic. Item caterva hominum aliquid comitantium, sequitio, convegio. Cic. pro Syl. c. 23. Eius aspectus, concursatio, stipatio, greges hominum perditorum metum nobis, feditioesque afferbant. Plin. l. 4. ep. 16. Adeundi mihi locus, nisi a tribunali, nisi per ipsos iudices, non fuit, tanta stipatione cætera tenebantur, tanta era la calca.

Stipator, oris, m. chi è di guardia, qui alterum stipat, & ad ejus latus astat tutelæ, seu amicitie causa. Quintil. l. 2. c. 13. Stipator corporis constituit eisdem ministros &c. Id. 2. Offic. c. 7. Præmittebat de stipatoribus suis, qui scrutarentur arculas muliebres. Servus in 2. Æn. scribit, eos etiam stipatores vocari, qui stipam in naves induunt: nam & stipam pro stupa usurpant.

Stipatus, a, um, adject. circumdato, accompagnato, cinto. Cic. pro Mur. c. 24. Catilina stipatus choro juvenutis. Plin. l. 6. ep. 33. Stipatum tribunal, cinto da calca di gente. Liv. l. 33. c. 18. Stipata phalanx, condensata, e unita in se stessa. Sidon. l. 3. ep. 2. Ab omni ordine, sexu, ætate stipatissimus.

Stipendiarius, & le, o, 3. idem ac stipendiarius, ut Fœdus stipendiaria, apud Sidon. Apollin. in carm. post ep. 9. l. 8. confederazione tributaria.

Stipendiarius, a, um, tributarius, Ger. der das Jahrszuegen geben muss, Gal. fermier, Hisp. pechero, υπεταξ; tributarius, vectigalis, qui solvendo stipendio obnoxius est, ut Civitates stipendiariæ, quæ servitute oppreßit aliquid populo victori, ex. gr. Populo Romano, pependunt. Cæf. l. 1. B. G. c. 30. Reliquasque civitates stipendiarias habent. Stipendiarium vectigal est tributum certum, quod nulla habita ratione fertilitatis, vel sterilitatis anni solvitur. Cic. 5. Verr. Quod cæteris aut impositum vectigal est certum, quod stipendiarium dicitur, aut Censoria locatio constituta. Stipendiarii, absolute dicuntur populi, qui stipendia, seu tributa solvunt. Cic. 1. Verr. Socii, stipendiariique Populi R. afflicti, miseri, jam non salutis sperni, sed exitii solatium querunt. Cæf. l. 7. B. G. Ne stipendiarii Hæduorum expugnatis juncta Gallia desceret. Sumitur interdum stipendiarius pro eo qui stipendia accipit, ut stipendiarii milites. Liv. l. 8. c. 8. Clypeis antea Romanis uli sunt: deinde postquam stipendiarii facti sunt, scuta pro clypeis fecere. Apud Veget. l. 1. de re milit. c. 18. Stipendiarii milites dicuntur, qui aliquot jam stipendia fecere, & opponuntur tyronibus. Ejus verba sunt: Non tantum a tyronibus, sed a stipendiariis militibus tantio Equorum diffidit esse semper exacta.

Stipendiatus, a, um, adject. stipendiatus, is cui stipendium alendi causa solvitur. Tertull. l. 3. advers. Marcian. c. 13. de infantibus Ponticis: Pannis armati, & butyro stipendiati.

Stipendior, aris, d. i. servire a stipendio, Ger. versolden, Gal. erre a la soldo, Hisp. merced sueldo, υπεταξ; stipendia facio, vel mereor. Plin. l. 6. c. 19. Regi eorum pedum sexcenta millia, equitum triginta nulla, elephantorum novem pro omnes dies stipendiantur.

Stipendiösus, a, um, adject. qui stipendia facit, ut stipendiösus miles, soldato pagato. Veget. l. 2. c. 25.

Stipendium, ii, n. stipendio, paga, שכר, Ger. lohn, kriegsold, Gal. soldo, gage, Hisp. sueldo, υπεταξ; res militare, seu præmium, quod militibus datur. Ita dicitur quasi stipendium a stipe pendenda. Nam ante nummum signatum Quæstiones stipe militibus appendere solebant, non annuere. Non tamen milites Romani ab initio Urbis stipendium acceperunt, neque eodem anno equites, quo pedites. Peditibus enim datum est anno Urbis 347, Anxure Volscorum oppido capto, ac direpto; equitibus anno 350, bello Veientii. V. Liv. l. 4. & Sigon. de ant. jure C. R. l. 1. c. 15. Stipendium diurnum peditis secundum Polybium erant duo oboli, centurionis duplex, equitis drachma, seu denarius; qui quidem denarius, teste Plinio l. 33. c. 3. decem assis valebat, bello Punico fœdæ. Aliis temporibus stipendium peditis erat denarius, centurionis duplex, equitis tres denarii; imo & pro varietate militiæ varium. Lege Tac. Ann. 1. Cic. pro Cæl. c. 5. Merare stipendia. Id. pro Corn. Balb. c. 27. Victorem exercitum stipendio afficere. Id. Fam. 11. epist. 26. Dare stipendium militibus. Sic stipendium alicui decerere, persolvere, numerare, &c. apud eund. Fam. 1. epist. 7. l. 5. ad Attic. epist. 14. & in Pisos. c. 36. &c. Stipendia alicui constituit. Quintil. l. 3. c. 8. Interdum milites Romani propter ignominiam stipendio privabantur. Atque hi ære diruti appellabantur. Liv. l. 40. Fæst. & Sigon. V. Æs. Metaleptice, seu Metonymice stipendium pro annis militariibus usurpatur. Legitima stipendia Romanis lege Servii Tullii triginta annorum spatium conclusa fuisse, intra annum 16. & 47. ætatis. Intra hoc spatium stipendia ex lege necessario concitanda, equiti decem annorum fuerunt, pediti sex, aut, si Honores petere vellet, decem: sæpe tamen ad senectutem usque in castris detinebantur: quare sub initium Principatus Tiberii suborta hoc nomine feditio in castris Pannonicis, placuit post senadua stipendia milites exauctorari, quatuorve post annos, antequam missionem adipiscerentur, sub vexillis retineri indulgentiore militiæ genere, quo tempore veterani dicebantur. V. Tacit. Annal. l. 1. c. 36. Hinc milites emeritis, vel conscriptis stipendiis. Ita enim dicebantur, qui legitima stipendia contecerant omnia, id est qui annos a lege præscriptos militaverant, & soluti juramento ab exercitu dimittebantur. Cic. pro L. Man. Partem militum, qui jam stipendium collectis erant, dimisit. Id. de Sen. per translationem: Ad illa quanti sunt, animum tanquam emeritis stipendiis libidinis, ambitionis, contentionis, inimicitiarum, cupiditatum omnium secum esse, secumque, ut dicitur, vivere? Liv. l. 39. Ut Ebutio emerita stipendia essent, ne invitum militaret. Tacit. 1. Ann. c. 36. Dare missionem vicena stipendia facturos promittunt, che avrebbero militato con cavalli propri. Id. l. 3. c. 27. Stipendia pedibus tacere, esse soldato di fantasia. Tributum quoque stipendium vocatur, teste Pomponio J. C. Cæf. l. 1. bell. Gall. Stipendium capere jure belli, quod victores vicis imponere consueverunt. Liv. l. 2. Pauperes satis stipendii pendere, si liberos educunt.

Catul. de nupt. P. l. & Theb. v. 173. Indomito nec dira ferens stipendia Tauro. h. e. tributum septem juvenum, & totidem puellarum, quod ab Atheniensibus Minotauro pendebatur. Quæ hinc interdum pro multa, seu pœna usurpatur. Horat. epod. 17. Quæ finis, aut quod me manet stipendium? Effare, jußas cum fide pœnas luam.

Stipes, itis, m. tronco, stipite, κορυβ; truncus, aut validus fußis. Ovid. in Ibin. v. 237. viridi de stipite factas faces admorant. Id. Heroid. epist. 10. v. 101. Maclare aliquem nodoso stipite. Cæf. l. 1. B. Civ. c. 27. Fossus transversas viis perducit, atque ibi fudes, stipiteque præcatus defigit. Per translationem accipitur pro stulto, insulso, & fatuo. Cic. de Arusp. Resp. c. 3. Itaque eum nunquam a me accusandum esse putavi, non plus quam stipitem illum, qui quorum hominum esset, nesciremus, nisi fe Ligurem ipse diceret. Terent. Heaut. 5. 1. 4. Caudex, stipes, alnus.

Stipidiösus, a, um, adject. durus, ligneus, stipitem referens, ut stipidiöfa radix, Apul. de herb. c. 67. Stipidiösus fruticis rami, Id. ibid. c. 74.

Stipo, as, a. 1. riempire lo fissure, επεχω, στενω, πυκνω, calco, condendo, in unum coquo, claudendo coarctato, a στενω, inßpßo, condendo. Unde styppo, sive styppo quidam scribendum existimant, vel a στενω, quod idem tere significat. Virg. 1. Æn. v. 432. Aut cum liquentia niella Stipant, & dulci distendunt nectare cellas. Id. l. 3. Æn. v. 465. Stipatque carinis Ingens argentum, Dodonicoque lebetas. Frequenter ponitur pro circumdato. Sic stipari dicuntur Principes, qui custodiæ causa satellitio cinguntur, item qui amicorum, clientium, & contumæ turba sepuntur. Cic. 3. Phil. c. 12. Senatam stipaverit armatis. Id. pro Mil. c. 4. Non enim corona confessus vester cinctus est, ut solebat, non usitata frequentia stipati sumus. Interdum est adungere. Horat. l. 2. Sat. 3. v. 11. Stipare Platona Menandro. id est tanquam stipatorem, & comitem Platoni Menandrum adungere.

Stips, f. vel stipes, is, asse, moneta, æs, assis, pecunia ex ære. Varro l. 4. L. L. Nam quod asses libra pondo erant, qui acceptant majorem numerum, non in arca ponebant, sed in aliqua cella stipabant, id est componebant, quo minus loci occuparet, a stipando stipe dicere cœperunt. Ulpian. l. 17. ad Edictum: Stipendium a stipe appellatum est, quod per stipes, id est modica æra, colligitur. Fæst. Stipem esse nummum signatum, testimonio est & id quod datur stipendium militi, & cum spondetur pecunia, quod stipulari dicitur. Plin. l. 33. c. 10. Populus R. stipe spargere cœpit Sp. Postumio, C. Marcio Coss. tanta abundantia pecuniæ erat. Liv. l. 38. c. 45. Stipem a tyrannis, castellanice colligere. Fere sumitur pro pecunia, quæ vel medicamentibus dabatur, vel Diis offerebatur. Liv. l. 25. Stipem Apollini conferre. Cic. 2. de Leg. c. 9. ex xii. tab. Stipem cogere. Sueton. in Aug. c. 91. Stipem emendicare a populo. Ovid. Fast. v. 190. de Jano. Stipis adipe causam, Pars mihi de teito ne labet ulla tuo. Auson. Paneg. ad Pison. v. 114. Miferum parva stipe lociat. Item pro pecunia, quæ strena loco offerebatur. Sueton. in Calig. c. 42. Stipem in vestibulo ædium Cal. Januar. ad captandas stipes. Item pro quocunque. Colum. l. 8. c. 1. Villaticæ pastiones, sicut pecuniæ, non minima colono stipe conferunt. Cæteri casus hujus nominis, præter eos, qui in allatis exemplis usurpantur, non sunt in u. u. Affert quidem Charisius Grammat. l. 1. rectam stips, sed nullam affert exemplum. Stipes vero in recto casu singulari usurpat Tertull. de Spectac. c. 17.

Stipticus, a, um, stitico, lazzo, asfringente, στενωπός, quod stipat, sive obstruit, quod habet vim stipandi, seu densandi. Plin. l. 24. c. 13. Inter medicamenta, quæ stiptica vocant, nihil efficacius radice rubi mora terentis. Pallad. l. 3. tit. 31. Quod vinum efficacius quodque proderit, ubi stipticus est utendum. Sunt qui scribunt stypticus, nam a στενω, obstringo, derivant.

Stipula, æ, f. paglia, stoppia, σπ, Ger. Stoppel, Gal. eteul, etouble, Hisp. paja, καλαμ, arundo agrestis, calamus frumenti, puta tritici, hordei, & similibus, quod scilicet continet spicam, cujus internodia genicula dicuntur. Ovid. 4. Fast. Moxque pro ardentis stipulæ crepantibus acervos Trajiciat celeri strenua membra pede. Virg. 1. Georg. Sæpe etiam steriles incendere profuit agros, Atque levem stipulam crepantibus urere flammis. Spicæ etiam, quæ post mesorum terga lequantur, stipulæ vocantur. Cajsul. 30. Dig. de verb. signif. Stipulæ illucæ sunt in messe dejectæ, necdum lectæ, quas sufficit, cum vacaverit, colligunt. Terent. Adelph. 5. 3. 62. Meridie ipso faciam, ut stipulam colligant. Accipi etiam videtur stipula pro parva fistula ex pluribus stipulis cæra compacta. Virg. Ecl. 3. Strident miserum stipula disperdere carmen.

Stipulatio, onis, f. stipulazione, contratto, ἐπιρωτημα, genus contractus, quod verbis obligationem pariebat. Nam contractus alii nominati erant, alii innominati. Nominati alii re pariebant obligationem, alii verbis, alii literis, alii solo, nudoque consensu. Re obligatio contrahebatur, cum ea non nisi re tradita, acceptaque concipiebatur, ut in mutuo, commodato, deposito, pignore. Verbis contrahebatur obligatio per stipulationem, ad quam fidejussio pertinebat. Literarum obligatio ea erat, quæ per scripturam fiebat, neque tamen omnis, sed præcipue ad nomina, quæ in tabulis accepti, & expensi fiebant, contrahebatur: Obligatio ex consensu erat, quæ sine rei traditione, sine stipulatione, sine nominibus, nudo consensu, solaque conventionne contrahebatur, unde & inter absentes, & inter surdos, ac mutos recte fiebat. Erant autem quatuor, emptio, locatio, societates, mandatum. Sigon. de Judiciis, l. 1. c. 5. Stipulationem ita Pomponius definit, l. 5. §. stipulatio, ff. de verb. oblig. Stipulatio est verborum conceptio, quibus is, qui interrogatur, daturum, facturum se, quod interrogatus est, respondet. Hoc nomen rure natum est, & a stipula profectum, ut Isidorus tradit l. 5. c. 24. Causa ex eo esse videtur, quia in contractibus agrariis stipulam manu solerent tenere, quæ agrum integrum repræsentaret. Varro l. 4. de L. L. & Festus in Stipem, dicit putant a stipe, quia impronius sit postulare, quam veteres stipem dixerunt. Ita stipulari sit stipe proposita postulare aliquid sibi promitti, idque verbis conceptis. Alii malunt, ita vocari a firmitate, quod firmandum obligationum causa interponeretur. Nam veteres, quod firmum esset, id a stipite dixerunt stipulum. Ita Paulus, l. 5. Recept. Sentent. Justinianus, in initio Tit. de verb. oblig. & l. 1. §. 10. Orig. Cic. l. 1. de Leg. stipulationum, & judiciorum formulas componam. Id. Art. l. 16. Et si nondum stipulationes legeram. Acceptam facere stipulationem, est eum, qui per stipulationem promittit, obligatione liberare. Ulp. l. Julianus, ff. de doli mali, & de metus exception. Et amplius agendo cum stipulatore confueat, ut mihi acceptam faciat stipulationem.

Stipulatio, a, f. επιρωτημα, parva stipulatio. Cic. 1. de Or. c. 38. Cum in circulo decipere adverteris stipulatio.

Stipulator, oris, m. επιρωτητής, qui stipulatur, seu per interrogationem obligat promissorem. Cæterum sicut judiciorum, & cæterarum actionum forensium, ita & stipulationum certæ erant formulæ, quarum qui periti essent, stipulatores dicebantur, adhibebanturque in iis, ne stipulantes circumvenirentur. Hoc sensu Sueton. in Vitell. c. 14. Genera-

torum, inquit, & stipulatorum vix ulli pepercit. Ubi stipulatores i-
deo cum fœneratoribus conjungit, quia usuræ non nisi ex stipulatione
debeantur. Adde Cic. pro Quinctio. c. 17. ubi tamen alii leg. stipulator.
Stipulator, us, m. idem ac stipulatio. *Quintil. Declam. 12.* Stipulator le-
gati nostri perimus. *Ulp. l. 1. ff. de verb. oblig.* Acquiret ei ex stipulatu
actioem.
Stipulator, a, um, particip. passivæ signif. stipulando promissus. *Cic.
pro Rosc. Com. l. 5.* Hæc pecunia necesse est, aut data, aut expensa la-
ta, aut stipulata sit.
Stipulator, aris, com. 1. fare contracto, interrogare, ἰτερωτά, διαρωτοῦ-
μαι, est certis, & solemnibus quibusdam verbis aliquem interrogare,
an velit a liquid dare, vel facere, quo respondente, & promittente,
oritur legitima obligatio. *V. Stipulatio. Cic. pro Rosc. Com. c. 5.* Stipula-
tus es? ubi? quo tempore? quo præsentē? quis spondidisse imē dicit?
nemo. *Juvenal. sat. 6. v. 165.* Quantum vis, stipulare, & protinus acci-
pe quod vis. Stipulandi formula legitur apud *Plaut. in Pseud. 1. 1.*
ubi Callidorus inquit: *Dabis ne argenti mihi hodie viginti minas?* re-
spondet Pseudolus: *Dabo.* Et *ibid. 4. 6. 14.* Nullum, inquit Simo, peri-
culum est, quod sciam, stipularier, ut concepisti verba: *viginti minas
dabin?* respondet Ballio, *Dabuntur.* Stipulari stipulationem idem
est ac stipulari simpliciter, fare stipulatione. *Ulpian. l. 3. Dig. Judic.
solus.* Dicimus stipulari ad aliquo. *Pompon. l. 9. Dig. rem pupill.
fatu. for.* Pupillus a tutore stipulatur, rem salvam fore. h. e. obligat tu-
torem. Et stipulari alicui. *Ulpian. Dig. l. 46. in. 4. leg. 8. & Paul.
Dig. l. 44. tit. 7. leg. 43.* Priscian. l. 8. pag. 794. *Puseb.* hoc verbum
refert inter communia, quod tam activa significatione, quam passiva us-
urpatur, diciturque stipulari a se, pro interrogo te, & interrogo a te.
Hinc est, ut pro promittere a quibusdam usurpatur, non quia revera
promittere significet, sed quia qui legitime promittit, antea interroga-
tur. *Sueton. apud eund. Priscian. ibid.* Lætoria lex, quæ vetat minorem
xxv. annis stipulari. Stipulo, as, activa forma usurpatum legitimus apud
Symmach. l. 1. epist. 17. juxta quosdam Codices, sed juxta alios aliter.
Stirra, æ, f. goccia, stilla, σαρκαχυδὸς, gutta. Felt. *Stirricidium*, quasi
Stillicidium, cum stilla concretæ frigore cadunt. *Stiria enim principale
est, stilla diminutivum.* *Virg. 3. Georg. v. 366.* Stiriaque impexis indu-
xit horrida barbis. *Martial. l. 7. ep. 36.* Turpis ab invisio pendeat sti-
ria natio. *Plin. l. 34. c. 12.* Quarum & latebris desillantates hyberno gelu
itritas, stalagmias vocant.
Stirra, æ, f. inc. *Steyer*, Ital. *Stiria*, Gall. *Stiria*, prov. Germaniæ, ubi
alias pars Norici, & Pannonia sup. versis Muram, & Dravam fl.
Stiriacus, a, um, adject. stillans, stillatius, a *stiria*, gutta. *Salin. c. 40.*
Pinque rosicidum cum arefactum inolevit, guttis stiriacis legitur.
Stiriacium, ii, n. idem ac stillicidium, *stiria*. Felt. *Stirricidium*, quasi
stillicidium, cum stilla concretæ frigore cadunt.
Stirpescio, is, hinc præc. & sup. ἰσχυρῶτα, in stirpem convertor. *Plin.
l. 9. c. 8. de asparago.* Nam si detringatur, stirpescere, & intermori.
Stirpitus, adver. *stirpale radice*, ἰσχυρῶτα, utque ab ima stirpe, radicibus,
funditus. *Cic. 4. Tusul. c. ult.* Hunc errorem quasi radicem omnium
malorum stirpitis Philosophia se extraxerunt pollicetur.
Stirps, pis, f. *stirpe*, *stirax*, ἰσχυρῶτα, radix, vel truncus arboris. Vox
est dubii generis, nam cum notat arboris partem, in utroque usurpa-
tur; cum de hominibus dicitur, in feminino plerumque effertur. *Virg.
12. Æn. v. 238.* Cum semel in sylvis imo de stirpe recisum. *Hor. l. 3. od.
29.* Stirpescere raptas, & pecus, & domos. Positur etiam pro teru-
la, seu virgulto, quod de radice nascitur. *Col. l. 3. c. 17.* Stirpes arbor-
es dicuntur, quæ sua sponte proveniunt. *Virg. 2. Georg. Inde*, ubi jam
validis amplexæ stirpibus ulmos Excitant. *Cic. 7. Ferr. Ego* naves inanes
fuisse dico, remiges, nautasque dimissos, reliquos stirpibus vixisse pal-
marum. Item pro planta. *Cic. 5. Fin. Aristoteles* animantium omnium
ortus, victus, figuras persecutus est, Theophrastus autem stirpium natu-
ras, omniumque feræ rerum, quæ a terra gignerentur, causas, atque
rationes. *Id. de nat. Deor. l. 2.* Quarundam stirpium, & herbarum utili-
tates longo usu percepimus. Translate dicitur etiam de hominibus,
pro principio, origine, genere, item pro gentis propagatione, agnatione,
sobole, stirpe, progenie, γένος, Ger. *ursprung*, Gal. *race*, Hisp. *linaje*,
yesed. *Virg. 3. Æn.* Quæ vos a stirpe parentum Prima tulit tellus.
Cic. de Am. Qui aliquando propter ignorantiam stirpis, & generis in
famulatu fuerunt. *Id. in Brut. O* generosam, inquit, stirpem, & tan-
quam in unam arborem plura genera, sic in istam domum multorum
insitam sapientiam. *Liv. l. 1. c. 1.* Brevis stirps quoque virilis ex novo
matrimonio fuit. h. e. proles. Hoc sensu etiam in masculino ge-
neris usurparunt Veteres, *Enn. Liv. & alii*, quorum exempla refert *Festus*.
Dicitur item de quocunque principio, vel origine, vel fundamen-
to. *Cic. 3. Tusul. c. 6.* Ita sunt altæ stirpes stultitiæ. *Id. 4. Fin. c. 2.* Di-
fero eam partem, quæ quasi stirps est hujus questionis. *Id. in Catil. 1.*
Extinguetur, atque debilitur non modo hæc tam adulta Reipublicæ
pestis, verum etiam stirps, ac semen malorum omnium.
Stiti præteritum est verbi *stisso*, quod V.

rebus animatis, & de inanimitatis. *Plaut. in prol. Cap. v. 2.* Mi stant hic
ambo, non sedent. *Ter. Eun. Interim*, dum ante ostium sto, notus mi-
hi quidam obvium Venit. *Virg. 8. Æneid.* Stabat acuta flexa. *Cic. 4. A-
cad. c. 39.* Qui adversus vestigiis stent contra nostra vestigia. Ponitur
etiam pro quiescere, morari, consistere. *Plaut. 5. 2. 26.* Sta, Charine.
fermati. Virg. 2. Ed. Cum placidum ventis staret mare. *Id. 3. Æn.* Stare
loco nescit. *Cic. 2. Catil. Hos*, quos video volitare in foro, quos stare
ad curiam. Item pro promittere. *Lucill. apud Non. c. 4. n. 421.* Hi
corpus solidum invenies. hic stare papillas Pectore marmoreo. Item
Iteni pro horrere. *Cælius ibid.* Familiæ fame perant, ager stet senti-
bus. Item pro plenum esse. *Virg. 12. Æn. v. 407.* Jam pulvere cœ-
lum stare vident. Item pro manere, permanere, durare. *Cic. pro
Rab. perd. reo.* Idemque violavit, si in fide non stetit. *Virg. 4. Æn.* Et
bene apud memores veteris stas gratia facti. Item pro manere in
pristino statu. *Cic. 4. Acad.* Ut hodie stas Aia Luculli intilicis servan-
dis, & quasi vestigiis persequendis. *Id. 2. Off. c. 1.* Atque utinam Respu-
blica stetitisset, quod cœperat statu. *Id. l. 13. Fam. ep. 30.* Per quos homi-
nes, ordinisque steterim. Item pro dignitatem, & auctoritatem
suam retinere. *Cic. l. 1. Fam. ep. 4.* Ad 16. Cal. Febr. cum in Senatu pul-
cherrime staremus. Item pro constantem esse, in sententia manere.
Cic. ad Brutum. Qui si steterit idem, inihique paruerit. *Id. Att. 15.* Stas-
mus animis, & quia consilis, ut videmur, bonis utimur, speramus.
Item pro immobile esse, fixum esse. *Ovid. 3. Met. Sic stas* senten-
tia. *Id. 2. Æn. v. 250.* Stat casus renovare omnes. *Liv. l. 21. c. 30.* An-
nibali sententia stetit pergere ire, atque Italiam petere. *Cic. Attic. l.
3. ep. 14. extr.* Nos in Asiam convertemus: neque adhuc stabat, quo pos-
situm: sed scies. Item pro præstitum, prædeterminatum, præ-
finitum esse. *Virgil. 10. Æneid.* Stat sua cuique dies, breve, & irrevoc-
abile tempus Omnibus est vitæ. Item pro possum esse. *Virg. 1.
Æn. v. 650.* Omnis in Ascanio chari stat cura parentis. Item pro
consistere, valere, æstimari, magno pretio emptum esse. *Liv. l. 23. c. 30.*
Multoque sanguine, ac vulneribus ea Pœnis victoria stetit. *Quintil.
Decl. 13.* Quanti steterit mihi, quod semel imperata non feci. *Paterul.
l. 2. c. 64.* Utrique vindicta libertatis morte stetit. *Horat. l. 1. Sat. 2. v.
122.* Magno pretio stare. Item pro favere, tueri causam alicujus,
sequi ejus partes. *Cic. in Bruto:* Ut nemo contra civium perditorum
popularem, turbulentamque demeritiam a Senatu, & a bonorum causa
steterit constantius. *Liv. l. 26.* Ad Dii prope ipsi cum Annibale starent.
Id. l. 38. Pro Juba, atque Afris inimicissimis Populi R. stetit. Item
pro contrarium esse, adversari, resistere. *Cic. in Bruto.* Cum is con-
tra populi studium stetit. Item pro inhærere, persistere, præstare,
observare. *Cic. Att. l. 7.* Omnes cupiebant, Cæsarem stare, abductis
prædiis, conditionibus his, quæ tulisset. *Id. 3. Off.* Facere promissa,
stare conventis, reddere deposita, commutata utilitate sunt inhone-
stæ. *Liv. l. 21. c. 19.* Stare priore federe. *Id. l. 18.* Quo satis certo auctore ste-
tur. h. e. cui inhærere possumus, cui assentiri, credere, &c. *Quintil. l.
7. c. ult.* Verbis ne legis standum sit, an voluntate. Item pro ob-
edere, obtemperare, parere. *Cic. 2. Fin. c. 12.* Sed stare etiam oportet
eo, quod sit judicatum. *Id. Acad. l. 8.* Tuo tamen potius stam judicio,
quam meo. *Id. ibid.* Uterque Consul Genforis opinione standum non put-
avit. Item pro placere. *Ter. in prol. Hæc* Partim sum earum exactus,
partim vix steti. *Ubi* Don. Agitur fabula, cum recitatur; stat,
cum placet. *Sic Horat. l. 2. ep. 1. v. 176.* Securum, cadat, an dextro stet
fabula talo. Est etiam verbum fervorum, & significat præsto esse
ad ministrandum. *Gall. l. 15. c. 12.* Nulla apud me fecit popina, neque
pueri eximia facie stabant. *Sueton. in Cæs. c. 49.* Etiam ad cyathum &
vinum Nicomedis stetit, aver servito di coppiere. Item militan-
tium, pro consistere in loco suo. *Nepos in Epamin. c. ult.* Postquam ad
Cadmeam pugnare cum Lacedæmonis cœpit, in primis stetit, *combasta
nelle prime file.* *Cic. 2. Tusul. c. 23.* Ut sit in prælio, ut ignavus miles
fugiat, quantum possit, & ob eam causam pereat nonnunquam, cum ei
qui steterit, nihil tale evenerit. Item meretricium cum præstant,
& amatores captant. *Horat. l. 1. sat. 2. v. 30.* olenti in fornice stantem.
Juvenal. sat. 10. v. 238. Quod steterat multus in carcere fornicis annis.
Per me non stat, quominus &c. in non impedio. *Terent. Andr. 4. 2. 26.*
Si poterit fieri, ut ne pater per me stetit credat. *Quintil. l. 3. c. 8.*
Non per me stetit, sed per illa. Et cum inbntio, *Scævola in leg.
Pater. Dig. de legat. 3.* Si per eum non stetit parere defuncti voluntati.
In æquo alicui stare, est æquale esse. *Sen. de Benef. l. 2. c. 29.* Quod
infra Deos sumus, quod non in æquo illis sumus, quod non in æquo
illis stetimus. Stare extrema fortuna, est summo in periculo situm
esse. *Cic. vel quisquis est auster in Sallust.* Bis ad subellia attractus ex-
trema fortuna stetit. Usurpatur etiam imperonaliter. *Ter. Eun. 2.
2. 40.* Quid agitur? P. Statur. *Cic. 1. Off.* Jam illis standum non esse
quis non videt, quæ coactis quis metu, quæ deceptis dolo promiserit?
Participia stans, & staturus, V. suis locis. Vide etiam stas, & stabar.
Stoebe, es, t. *σάβη*, genus herbæ spinosæ in folio simum & in caule,
quæ alio nomine pæleos dicitur, nostrisque temporibus incognita est.
Plin. l. 22. c. 15.

Stœcædes, f. 3. *las isles d'Hyeres*, inf. Galliæ Narb. in ora Provinciæ, con-
tra Olbiam, & inter sin. Sambraicitanum ad Or. & Telonem ad Occ.
Tres sunt præcipuæ, eisque adjacent duæ altæ parvæ ahnodum. *Plin.
l. 3. c. 5.* Stœcas, adis, herba quædam est, in insulis proveniens,
hyssopo similis, odorifera, gustu anaro, *stœcade.* *Plin. l. 27. c. 12.*

Stœcas, V. vocem præced.

Stoicæ, adv. *Stoicamente*, *σωμικῶς*, Stoicorum more. *Cic. in prof. Pœnd.*
Stoicæ solet, nullis oratoris ornamentis adhibitis, dicere. *Id. pro Mur.
c. 36.* Agis mecum severe & Stoicæ.

Stoici, m. 2. *Stoici*, *σωμῖται*, genus Philosophorum, qui a Zenone Cittico
originem habuere, ita dicti a *σῶς*, porticus, quod Zeno Athenis in
portico Philosophiam docuit, nempe in portico illa, quæ Pœcile di-
cta est a varietate picturæ, idest a *σωμῖταις*, variis, quam Polygnotus
gratuito pinxit. Deum dicebant esse rationem quandam per omnem
naturam rerum pertinentem, item legem naturalem, recta imperan-
tem, prohibentemque contraria: idem divinitatem tribuebant ætheri,
astris, annis, mensibus, annorumque mutationibus. Nihil bonum ex-
istimabant, nisi honestum. Felicitatem in sola virtute consistebat.
Itaque eorum axiomata fuerunt, solum honestum bonum esse; in quo
virtus sit, ei nihil deesse ad beate vivendum; solum sapientem esse di-
vitem, formosum, regem; omnes stultos servos esse, peccata esse æqualia,
& hujusmodi. Funditus perturbationes animi subulerunt. hoc est vol-
uerunt, sapientem omnino esse sine perturbationibus. Hæc & alia ma-
ta eorum placita passim leges apud Ciceronem. præsertim in libris philo-
sophicis. V. etiam orationem ejus pro Murena, ubi falsè eos ridet in
personâ M. Cætonis, c. 29. & 30.

Stoicida, dæ, m. patronym. idem ac Stoicus, sed per contumeliam, quasi
sit is, qui Stoicus videri velit, & tamen meritis sit omnino contrarius
Stoicæ disciplinæ, & severitati. *Juvenal. sat. 2. v. 64.* Fugerunt trepidi
vera, ac manifesta canentem Stoicidæ. Quidam volunt hanc vocem si-
gnifi-

gnificare virum mollem, & Stoicidam nomen esse femininum de viro dictum, ea ratione, qua apud *Virg. Æneid.* 9. quidam Rutulorum Troianos per convivium sic ridet: O vere Phrygiæ, neque enim Phryges; &c. **Stolicus**, a, um, quod ad Stoicos spectat, ut Philoſophia Stoica, Secta Stoica, Libelli Stoici, &c. *Hor. Epod.* 8. Quid? quod libelli Stoici inter fericos Jacere pulvillus amant? **Stolidus**, f. 3. inf. maris Perfici, apud fretum, seu fauces illius, in qua margaritiæ proveniunt. *Plin.* 1. 6. c. 25. **Stola**, æ, f. *Stola*, 722, *Ger. lang kleid*, Gal. *habillement*, Hiſp. *vestidura eſtola*, *στώλα*, genus vestis utque ad imos pedes demissæ; sic dicitur a *στώλα*, quod inter alia significat *ἐπιέναι*, περιβάλλειν, induere, circumdare: quare a Veteribus de quovis indumento usurpabatur, ut notat *Non. c. 14. n. 6. Ennius apud eand. ibid.* Cedo & caveo veltitus squalida septus stola. Speciatim vero stola fuit vestis peculiaris, qua Græci, & Latini usi sunt. Sed stola Latinis erat vestis muliebris, Græcis etiam virilis. Hinc *Plutarchus* scribit, ab Alexandro cuidam esse permiffum, ut stola Perfica uteretur. Idem in *Dione* narrat, Dionysium maiorem eo diffidenter processisse, ut ne fratrem quidem, aut filium in cubiculum admitteret, nisi prius illi suam stolam posuissent, & aliam sumpsissent. De Latinis vero ita *Ulpianus l. vestis, ff. de auro, & arg. leg. muliebria* sunt, quæ matris familias causa parata sunt, quibus vir non facili uti potest sine vituperatione, velut stolæ, pallia, tunice, &c. *Hor. l. 1. sat. 2. v. 99.* Ad talos demissa stola, & circumdata palla. *Cic. 2. Phil. c. 18.* Sumpſisti virilem togam, quam statim muliebrem stolam reddidisti. *¶* Fuit propria honestarum matronarum. Erat ad imos utque demissa pedes, cujus extremam partem ambiebat infita aſtuta, quæ erat fasciola quædam, sive limbis. *Ovid. l. 2. Trist. Ecquid* ab hac omnes rigidas summovimus artes, Quas stola contingi, vitæque sumpta vetat? *Martial. lib. 3. ep. 93.* Rugosorem cum gestas stola frontem. *¶* Metonymice stola nonnunquam pro ipsa matrona, sive honesta muliere accipitur. *Jrar. l. 1. Sju. 2. v. 235.* Hinc eques, hinc juvenum coetu stola mista laborat. *¶* Stola etiam accipitur pro veste sacerdotali, qua Sacerdotes in rebus sacris utuntur, quæ & orarium vocatur. Hoc sensu vestis longa, sed angusta, in modum fasciæ, quæ in humeris gestatur. *Apul. l. ult. Met.* Processi duodecim sacratus stolis, habitu quidem satis religioso, &c. **Stolatus**, a, um, *στωλάτωρ*, stola ornatus, & quoniam stola honestarum tantummodo matronarum vestis erat, factum est, ut stolatum accipiamus pro matronali, & honesto. *Martial. l. 1. ep. 36.* Quis foraliam vestit, & stolatum Permittit meretricibus pudorem? idest matronalem verecundiam. **Stolide**, adv. *ſolidamente, pazzamente*, *Ger. sorechtig*, Gal. *ſottement*, Hiſp. *locamente, άνοήτως*, ſulte, inepte. *Liv. l. 25. c. 19.* Id non promiffum magis stolide, quam stolide creditum. *Ammian. l. 19. c. 8.* Stolidus erumpentes. *Tacit. 1. Ann. c. 3.* Robore corporis stolide terox. *Plin. l. 15. c. 14.* Pulmonea mala stolide tument. *Juar. di. misura.* **Stoliditas**, atis, f. *ſoliditas, pazzia*, tautitas, ſultitia. *Florus l. 3. c. 3.* Quædam stoliditate barbarica. *Gel. l. 18. c. 4.* Qui ignorat, ejuſdem ſultitiz esse vanitatem, & stoliditatem. **Stolidus**, a, um, *ſolido, pazzo*, 722, *Ger. ſorechtig*, Gal. *ſot, niais*, Hiſp. *bovo, άνοήτο, άνοήτως, μωρός*, excors, ſtultus, fatuus. *Cic. de Divin. l. 2.* Semper fuit, ut apud Ennium est, stolidum genus Æacidarum. *Liv. l. 34.* Ut & stolidam fiduciam hoſti augetet. *Plaut. Mil. 4. 2. 33.* Nullum est hoc stolidius ſaxum. *Ovid. 13. Met. v. 774.* Rūst, & O vatum stolidissime falleris, inquit. **Stole**, onis, m. *μύθος*, id, quod e radicibus circum arbores enaficitur, fruticatio inutilis ex arborum radicibus, a Græco *στέλλω, mitto*, quia emittitur e radicibus, aut caudicis lateribus. *Varro l. 1. de re ruſt. c. 2.* Quod effodiebat circum arbores radices, quæ nascerentur e solo, quos stolones appellabant. *Plin. l. 17. c. 1.* Stolonum Liciniaz genti. Ita enim appellatur in ipsis arboribus fruticatio inutilis. *¶* Metaphorice accipitur pro stolido. Nempe homo imprudens plane inutilis est, eoque optime confertur colliculus istis, qui ex arboribus succrescunt. *Auson. ep. 4. v. 94.* Sed jam non potes, o stolo, doceri. **Stolo**, onis, m. cognomen familiaris Liciniaz. *Varro l. 1. de re ruſt. c. 2.* Nam Stolonis illa lex, quæ vetat plus quingenta jugera habere Civem Romanum, & qui propter diligentiam culturæ Stolonum confirmavit cognomen, quod nullus in ejus tum reperiri poterat stolo, quod effodiebat circum arbores radices, quæ nascerentur e solo, quos stolones appellabant. *Adde Plin. l. 17. c. 1.* **Stomacæce**, es, f. 1. *στωμακική*, vitium genivæ cum dentes decidunt, a *στώμα*, & a *κνήκος*, quod oris vitium est. *Plin. l. 25. c. 3.* In Germania, trans Rhenum caſtris a Germanico Cæsare promotis, maritimo tractu tons erat aquæ dulcis solus, qua pota intra biennium dentes deciderent, compæqueque in genibus solverentur. Stomacacem medici vocabant, & sceloturbem ea mala. **Stomachabundus**, a, um, adject. indignabundus. *Gell. l. 17. c. 8.* Puer atrocibus oculis stomachabundus. **Stomachans**, antis, o. 3. *στωμακων*, partic. a stomachor. *Cic. in Bruto c. 95.* Sæpe videbam cum irridentem, tum etiam irascentem, & stomachantem Philippum. **Stomachanter**, adverb. stomachantis more. *Augustin. de vita beata, circa med.* Quasi stomachanter arridens. **Stomachicus**, a, um, *στωμακικός*, qui ex stomacho laborat. Proprie is dicitur, teste Ægineta, cujus stomachus, sive ventriculus cibum assumptum non retinet. *Plin. l. 25. c. 5. de helioboro.* Medetur ista morbis commitalibus, ut diximus, vertigini, melancholicis, infanientibus, podagricis, hydropticis, incipientibusque tympanicis, stomachicis, spasticis, &c. **Stomachor**, aris, d. 1. *mauseare, abominare*, *μύχο*, *Ger. zornen*, Gal. *ſe dépiter, ſe corrauer*, Hiſp. *enſanarſe, άγχακτιω*, abhorreo, abominor, indignor, perturbor. *Cic. l. 15. Fam. ep. 16.* Si enim stomachabere, & moleſte ferere, plura dicemus. *Id. l. 4. Acad.* Et homo natura leniffimus stomachari tamen cœpit. *Id. Att. l. 13. ep. 21.* Amariorem enim me ſeſectus facit, stomachor omnia. *¶* Vel cum dat. *Cic. l. 10. Fam. ep. 26.* Itaque jucundiffimis tuis literis stomachatus sum in extremo. *¶* Vel cum ablat. & præpoſit. cum. *Cic. 2. de Orat. c. 66.* Illud, quod Scipio, cum stomacharetur cum C. Metello, dixisse dicitur, &c. h. e. C. Metellum abominaretur. *¶* Vel cum membro orationis. *Id. Capitoni, in ep. ad Att. l. 16.* Non dubito, quin mirere, atque etiam stomachere, quod tecum de eadem re agam sæpius. **Stomachole**, adverb. *con ira, idegnofamente*. *Cic. 10. Att. ep. 5.* Refcripsi ei stomachofus. **Stomachofus**, a, um, *ſaſtidioſo, collico*, *μύχο*, *Ger. unvuirſch*, Gal. *depié*, Hiſp. *ſanudo, epíaco*, qui cuncta ſaſtidit, qui facile irascitur, vel indignatur. *Hor. l. 1. ep. 15.* Læva stomachofus habena dicit eques. *Firmic. l. 5. c. 10.* Erunt hi quoque animo malo, & stomachofo. *¶* Ponitur etiam pro eo, quod iram movet, seu indignationem. *Cic. l. 2. de Or.* Me quidem hæcucle valde illa moveat stomachofo, & quæ submorfoſa ridicula, &c. *Id.*

l. 3. Fam. ep. 11. Stomachofiores meas literas quas dicas esse, non intelligo. **Stomichus**, i, m. *ſtomaco*, *Ger. die ſpeiflor, der magén*, Gal. *ſtomac*, Hiſp. *efomago, στώμαχος*, apud Græcos collum, sive cervix cuiusque rei in corpore animalis, quod quasi fistula fe habet. Sane Hippocrates uteri quoque, ac vesicæ cervicem eo nomine appellat, in lib. de aere, aquis, & locis. & lib. de supercætionibus, de sterilibus, & de morbis muliebribus, &c. Dicitur est stomachus, quasi *στένός μύχος*, angusta longitudo. Per excellentiam vero notat œsophagum, sive fistulam, quæ cibum deſert in ventriculum. Hæc significatio fecit, ut vulgo *στώμαχος* dici velint, quasi *στώμα χύω*, quia fit os, ac vestibulum cibum in ventriculum infundens. Hæc significatio non raro utuntur Latini, quam non uno modo. Nam interdum quidem eo nomine quoque signant priorem œsophagi partem, quæ subest faucibus. *Cic. l. 2. de nat. Deor. c. 54.* Linguam autem ad radices ejus hærens excipit stomachus, quo primum ilabuntur ea, quæ accepta sunt ore. Is utraque ex parte tonſillas attingens, palato extremo, atque intimo terminatur. *Cels. l. 4. c. 1.* Deinde duo itinera incipiunt. Alterum asperam arteriam nominant, alterum stomachum. Arteria exterior ad pulmonem, stomachus interior ad ventriculum fertur. *¶* Interdum vero ima solum œsophagi pars eo vocabulo appellatur, sive, ut Medici ajunt, alterum extremum œsophagi, inferum ventriculo, sive orificium ventriculi sinitrum, situm sub cartilagine mucronata, quam ob id natura videtur comparasse, ut ipsius esset propugnaculum. *Plin. l. 2. c. 37.* Summum quæ lauces vocantur, extremum stomachus. *¶* Sæpe autem sumitur stomachus pro ipso ventriculo, in quo cibus concoquitur. *Cic. 2. de natur. Deor.* Eaque, cum stomachi calore concoxerit, evomere. *Horat. l. 2. sat. 2.* Jejunus raro stomachus vulgaris temit. *Cels. l. 4. c. 5.* Vulgatiffimum vero, pessimumque stomachi vitium est resolutio, idest cum cibi non tenax est, soletque deſinere ali corpus, ac sic tabe consumi. *¶* Per metaphoram accipitur stomachus pro ea animi vi, quæ res aut suæ amicæ naturæ amat & appetit, aut inimicæ respuit, ut stomachus cibos. *Plin. l. 2. ep. ult.* Tranquilli me stomachum multa sollicitant, vicinitas urbis, opportunitas viæ, mediocritas villæ. h. e. emendi cupiditate. *Cic. l. 7. Fam. ep. 1.* Ludi apparatusiffimi, sed non tui stomachi non di suo genio. *¶* Item sæpiſſime pro fastidio, odio, ira, indignatione, &c. *Cic. l. 2. Fam. ep. 15.* Ut scires, me tamen in stomacho solere ridere. h. e. in indignatione. *Id. Att. l. 4. ep. 15.* Locus ille animi nostri, stomachus ubi habitabat olim, conculsit. h. e. locus ille, ubi sedes iræ fuit, calorem concepit ad conſequendam, quæ dura sunt. *Id. ad Q. Fr. l. 3.* Superiori epistolæ quid respondeam, nihil est, quæ plena stomachi, & querelarum est. *Id. 4. Tuſc.* Tracta definitionem fortitudinis, intelliges eam stomacho non egere. id est ira. *Id. l. 6. Attic. ep. 3.* Erumpere stomachum in aliequem, *ſfogar la ſua collera*. *¶* Movere stomachum proprie significat turbare, *ſconvolver lo ſtomacho*. *Plin. l. 13. c. 23.* Scybonat Apulum vomitus facit, stomachum & alvum movet. *¶* Translate est ad iram excitare. *Cic. Attic. l. 6. ep. 3.* In quo tamen ille mihi risum magis, quam stomachum movet. Eodem sensu dicimus, stomachum alicui facere. *Id. l. 1. Fam. ep. 9.* Non illi quidem ut mihi stomachum facerent. **Stomatice**, es, f. *στωματική, medicamento per la bocca*, a *στώμα*, *tos*. *Plin. l. 23. c. 6.* Stomatice, quod stomaticæ vocatur, utilisſimum oris vitium, narium, aurium &c. *Id. l. 24. c. 13.* Mora, quæ in his nascuntur, stomaticem efficacioræ præbent. **Stomaticeus**, a, um, *στωματικός*, oris vitio laborans, cui os est exulceratum. *Plin. l. 24. c. 14.* Hujus flos cum melle ephiphoris illinitur, & ignibus sacris, stomaticicæque ex aqua bibendus datur. **Stomodia**, atis, n. *στώδιωμα*, est genus aeræ squamæ subtilius, ex summa scilicet æris lanugine decussum. *Plin. l. 34. c. 11.* **Storax**, acis, v. *Styrax*. **Storea**, æ, f. *ſtora, ſtuaja, Ger. decke, ſteche*, Gal. *nate*, Hiſp. *eflora, storja*, teges vilior, ex juncis, aut stramentis, a *στωρ*, sterno, quia humi sternitur. Apud Cæsarem, Plinium, alios in plerisque manuscriptis est *ſtoria*. *Liv. l. 30. c. 3.* Numidæ præcipue arundine texta, storeaque. *Plin. l. 15. c. 16.* Cadiva separari, stramentis, storeis, paleisve subſterni. *Cels. l. 2. B. Civ. c. 9.* Storeas ex tunibus anchorariis tres fecerunt. **Strabo**, onis, m. *guercio, chi guarda di traverso, ſtralanato, Ger. ſchiele*, Gal. *lanche, bigle*, Hiſp. *viſto, turno, ſtrabés, ſtrabón*, qui oculos habet distortos. Est a *στραβών*, seu *στραβός*, quod a *στραβός*, quia oculus est distortus, ac depravatus. *Cic. 1. de nat. Deor.* Equos si non tam strabones, at pætuſos esse arbitramur: Multi enim, qui limina intrantur integris oculis, strabones sunt facti. *Horat. l. 1. ſat. 3.* strabonem, appellat pœtum pater. *¶* Hinc nata sunt Strabonum cognomina apud Romanos, quia scilicet primi eorum, qui sic vocati sunt, distortis oculis tuere. *Plin. l. 11. c. 37.* **Strabo**, onis, m. vir Ponticus, ex Amaſia urbe Ponti, id, quod ipse de se testatur, & Stephanus prodidit, matre e Gnoffo Cretensi urbe, eruditione Græcus, professione Philoſophus Stoicus, & Geographus. Clarior Romæ temporibus Augusti, & Tiberii. Amicitia usus est Elii Galili, cum quo Nilum navigavit, & totam fere Ægyptum luſtravit, & magnam Africæ partem. Scripsit Commentarios Geographicos, qui etiam hodie omnium manibus teruntur. *V. Foff. de Hiſtor. Græcis, c. 6.* **Strabonus**, a, um, adject. idem quod strabo. *Petron. in fragm. Traxur.* Strabonus est, non curo. **Strabus**, a, um, adject. idem quod strabo. *Nonius c. 1. n. 109.* Strabones sunt, quos strabos nunc dicimus. *Var. apud Priscian. l. 6.* De Venero pæta strabam facit. **Strages**, is, f. *ſtrage, סרס*, *Ger. niderlag*, Gal. *tuerie, deſſaite*, Hiſp. *strago*, *έλεστος*, clades, cum aut vento arbores, aut bello homines, aut alia quapiam de causa res aliquæ sternuntur. *Cic. 3. de Leg. Sed ille que strages edidit? Id. 3. Phil.* Ille ex Mirmillone dux, ex gladiatore imperator quas fecit strages, ubi nunquam poſuit veſtigia? *Silius l. 3. v. 206.* Strages nemorum. *Virg. 12. Æn.* dabit ille (nimbus) ruinas Arboribus, stragemque fatis, ruet omnia late. *Liv. l. 32. c. 17.* Locus strage muri ſemiruti cumulat. *Id. l. 10. c. 34.* Recentibus veſtigis fugæ, ac strage rerum in trepidatione nocturna paſſum relictarum, *vo-be ſparſe, qua, e lã.* *Id. l. 5.* Stragem pœcorum dare. **Stragulum**, i, n. *drappo da coprire, rappezzeria, στώμα, έπιβλημα*, omnibus vestis, quæ sternitur, cujus generis erant imprimis perſtrigata, seu perſtrigata, seu aulæa, seu Attalica, seu Babylonica, quibus aulæa, & triclinia, nonnunquam etiam lecti ſternebantur, item pallia, quæ lectis imponebantur, item vestes illæ, quæ equis injiciuntur, &c. a sterno. *Varro l. 4. de L. L.* Quicquid internebant a sternendo stragulum appellabant, quale est Græcorum pallium. *Cic. 5. Tuſc. c. 21.* Collocari juſſit hominem in aureo lecto, strato pulcherrimo textilis stragulo, magnificis operibus picto. *Plin. l. 13. c. 11.* Et e libro vela, tegeteque, nec non & vestem, atque stragula. *Martial. l. 14. Epigr. 147.* Stragula purpureis lucent villoſa tapetis. **Stragulus**, a, um, quod sternitur, ut Vestis stragula. *Cic. 4. Ver. Dicebat*, Scyphorum paria compluria, hydrias argenteas, pretioſam vestem stragulam, multa mancipia pretioſa Verri data esse. *Id. ibid. Di-*

co, te maximum pondus auri, & argenti, eboris purpuræ, plurimum vestem Melitenensem, plurimam stragulam Syraculis exportasse.

S. ramentum, inis, n. *strame*, *paglia*, Ger. *Stroh*, Gal. *èrrain*, Hisp. *paja de la cama*, *beno*, *χρῆμα*, *χρῆμα*, *χρῆμα*, strupula, vel quidvis aliud, quod solo quiescendi gratia sternitur, ut sunt culmi, qui pecori substernuntur. *Virg. 11. Æn. v. 67.* Hic juvenem sublimem in stramine ponunt. *Ovid. Metam. 5. v. 447.* contectam stramine vidit forte casam.

Stramentarius, a, um, adiect. ut falces Stramentariæ, quibus stramen cæditur, apud *Caton. de R. R. c. 10.*

Stramentatum ire, hoc est, ad stramenta colligenda, ea ratione, qua dicimus *stramentatum ire*, &c. *Hyg. fab. 14.* Idmon apud Lycum cum stramentatum exisset. ¶ Quibusdam tamen Criticis ea lectio suspecta est.

Stramentitius, a, um, *στραμενίτιος*, quod ex stramento fit, ut Tectum stramentitium, tegetes stramentitiz. *Petron. in Satyr.*

Stramentum, i, n. idem ac stramen. *Var. l. 1. de re rust. c. 50.* Tertio modo metitur, ut stramentum medium subsicet, quod manu sinistra summum prehendant, a quo medio mesium dictam puto; infra manum stramentum; quod terræ hæret, postea subsiccatur. *Col. l. 6. B. G. Et* servefacta jacula in casis, quæ more Gallico stramentis erant tectæ, jacere conperunt. *Col. l. 6. c. 3.* Hybernæ stabulationi bonæ præparanda sunt stramenta. ¶ Accipitur etiam pro stragulo. *Caus. Dig. l. ult. sit. pen. l. 16. 233.* Oñius ad Atticum ait, his verbis & vestimenta, & stramenta contineri. Sine his enim neminem vivere posse.

Stramineus, a, um, *di strame*, *χρῆματιος*, quod ex stramine est. *Ovid. l. 2. Am. el. 9.* Stramineis effect nunc quoque densa casis.

Strangia, æ, f. *στραγγίαις*, genus tritici in Græcia. *Plin. l. 18. c. 7.*

Strangulabilis, le adiect. qui strangulari potest. *Tert. de Anim. c. 32.* Anima aleni ferarum fatigabilis, fubmersu picinarum strangulabilis.

Strangulatio, onis, f. *strangulazione*, *כרס*, Ger. *erzwurgung*, Gal. *ètranglement*, Hisp. *ahogacion*, *ahogacion*, *ahogacion*, aclus strangulandi, suffocatio, ut Strangulatio vulvæ, idest compressio, & angustia uteri. *Plin. l. 20. c. 15.* Cuminum sylvestre strangulationis vulvæ potum in vino aperit, tribus drachmis in tribus cyathis vini.

Strangulator, oris, m. qui strangulat. *Spartian. in Severo, c. 14.* Narcisum Commodi strangulatore leonibus obiect.

Strangulatrix, icis, f. quæ strangulat. *Prudent. in Rom. v. 1103.* Manus strangulatrix faucium.

Strangulatus, us, m. idem ac strangulatio. *Plin. l. 20. c. 18.* Datur & olfactandum ex aceto in strangulato vulvæ.

Strangulatus, a, um, *strangulatus*, *strangulato*. *Plin. l. 7. c. 7.* Ut Fabius Senator potio in lactis haustu uno pilo strangulatus.

Strangulo, as, a. *strangulare*, *כרס*, Ger. *erzwungen*, Gal. *ètrangler*, Hisp. *ahogar*, *strangulador*, *ahogar*, *ahogacion*, neco strangendo gulam, a *strangulo*. *Cic. l. 9. Fam. ep. 22.* Nos autem ridicule, si dicimus, ille patrem strangulavit, honorem non præstat. ¶ Translate fumitur pro premere, gravare, molestia afficere. *Juven. sat. 10. v. 12.* Sed plures nimia congesta pecunia cura Strangulat. ¶ Strangulare divitias in arca, est conclui as servare, nec quicquam inde ad suum, aut ad amicum usum depromere, quod tamquam invite, & constructæ retineatur consistat, ut quæ respirare nequeant, & suffocentur. *Stat. l. 2. Sylv. 2. v. 150.* Non tibi sepositas intelix Strangulat arca divitias. ¶ Strangulare fegetes dicitur nimia terræ lætitia, pro pinguedine opprimere. *Quintil. l. 8. in Proam.* Et velut læto gramine facta strangulant. ¶ Strangulare sonitum, est comprimere, & compescere, ne totus exeat. *Plin. l. 2. c. 43.* de tonitru: Spiritum nube cohibuit tonitruo, natura strangulante sonitum.

Stranguria, æ, f. *difficultas d'urina*, *stranguria*, urinae sicilliditium, cum urina per intervalla, & guttatum dicitur, a *stranguria* gutta, & *urina* urina. Hunc morbum periphrasi exprimit *Cato de re rust. c. 156.* Nunc de illis, quibus ægre lotium it, quibusque subtilium est. Differt a dysuria, *δυσουρία*, qua difficulter urina redditur, nec sine dolore excernitur, *Cic. 2. Tusc. Quamvis idem forniculum se in torminibus, & in stranguria sita præbat. Plin. l. 24. c. 13.* Apathatus dicitur strangurias.

Stranguriolus, a, um, adiect. stranguria laborans. *Marcel. Empir. c. 26.*

Strata, æ, V. Stratus, a, um.

Strategema, *veñius quasi* Strategema, atis, n. *στρατηγικόν*, sollers ducis consilium ad hostem circumvenientium, autius rei militaris, facinus consilio potius, quam viribus gestum, a *στρατηγία*, exercitum duco. Sunt qui stratagemata scribant, ac secundum corripiant in versu. Sed obstat, quod Græce per y scribatur. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 6.* Consilium illud Imperatorum fuit, quod Græce *στρατηγικόν* appellant. ¶ Translate dicitur de quocunque ingenio consilio. *Cic. Att. l. 5. ep. 2.* Cum interini Rusio noſter, quod se a Vestario observari videbat, strategemate hominem percussit.

Strategemata, orum, n. *στρατηγικατά*, solertia facta ducum, callida consilia militaria. *Frontin. proam. l. 1. Strategem.*

Strate, adverb. late, diffuse, a terno. *Juvenius l. 3. v. 655.* Strate tendentem diffusa umbracula sicum.

Strateæ, & Strativolæ, f. cognomina sunt, & convicia meretricum apud *Plaut.* referente *Gel. l. 3. c. 3.*

Strategium, i, n. *στρατηγίον*, tabernaculum ducis, prætorium. *Vitruv. l. 5. c. 9.*

Strategia, æ, f. *στρατηγία*, præfectura, seu locus, ubi præfectus jurisdictionem habet. *Plin. l. 6. c. 9. de Armenia*: Dividitur in præfecturas, quas in strategias vocant. *Id. l. 4. c. 11.* Thracia in strategias quinquaginta divisa.

Strategus, i, m. *capitaneo*, dux exercitus, *στρατηγός*, dicitur ἀπὸ τοῦ ἄγειν τὸν στρατόν, a ducendo exercitu. *Plaut. Curcul. 2. 3. 6.* N c strategus, nec tyrannus quisquam. ¶ Pro magistro convivii. *Id. Stich. 5. 4. 20.* Strategum te facio huic convivio. *sopraſtante.*

Stratiolus, is, f. *στρατιόλιος*, herba millefolium, frutex exiguus, palmi altitudine, foliis avicularum pennas imitantibus, brevi admodum, dissecto foliorum exortu. Est & stratiotes aquaticus, sine radice vivens, aquis tantum supernatans, folia habens sempervivo similia, sed majora. *Plin. l. 24. c. 18.* Celebratur autem & a Græcis stratiotis, sed ea in Ægypto tantum, & inundatione Nili nascitur, aizoo similis, ni majora haberet folia. Refrigerat mire, & vulnera sanat, ex aceto illita, &c.

Stratiote, es, f. *στρατιότης*, eadem herba, quæ stratiotis. *Apul. de herb. c. 88.*

Stratioticus, a, um, *στρατιότης*, militaris, a *στρατιότης*, miles. *Plaut. Mm. Gl. a. 4. sc. 8. v. 49.* Muliebres inores discendi, obliviscendi stratiotici. *Id. Pseud. 2. 2. 9.* Stratioticum nuntium advenientem percuciam probe.

Strativole, V. Strateæ.

Strato, onis, m. *στράτων*, Philosophus Lampſacenus, discipulus, & successor Theophrasti, præceptor Ptolemæ Philadelphi, qui ob insignem naturalis Philoſophiæ cognitionem Physicus est cognominatus. Hic omnem vim divinam in natura litam esse censebat, quæ causas gignendi, augendi, minuendique habeat, sed caret omni sensu, & figura. *Cic. l. 2. de nat. Deor.*

Stratonice, es, Ariarathis Cappadocum regis filia, uxor Eumenis regis Pergami, Attalique mater. *Strab. l. 13.* ¶ Item filia Demetrii Poliorcete, uxor Seleuci, quem ille filio Antiocho ex eius amore ærotanti concessit. *Plutarch. in Demetr.*

Stratonicea, æ, f. urbs Cariz, Macedonum colonia. *Livius l. 33. c. 18. Plin. l. 5. c. 29.* ¶ Item urbs Mesopotamiæ ad Babylonem. *Id. l. 6. c. 26.*

Stratonicensis, fe, adiect. ad Stratoniceam urbem pertinens, ut Stratonicensis ager. *Liv. l. 33. c. 18.*

Stratonicus, i, m. quæstor fuit Philippi, deinde Alexandri Macedonum regis, homo ditissimus: atque ob id apud Græcos in proverbium transiit, ut apud Latinos Cræſus. De hoc Stratonico mentionem facit *Plaut. Rud. 4. 2. 127.*

Strator, oris, m. *ἀρσβαλός*, qui equum domini sella infertur, ipsumque in equum sustollit. *Spartianus in Caracalla c. 7.* Cum illum in equum strator suus levaret. *Ulp. de off. Proconf. leg. 4.* Proconful stratores suos habere non potest.

Stratorius, a, um, ad sternendum pertinens. *Paul. l. 3. sentent. tit. 7. de legat.* Vestes stratoriz legato cedunt. *b. e. vestes stragule.*

Stratum, i, subst. n. *strato*, *στρωμα*, id quod stratum est, super quod quiescendum sit, ut culmi, qui equis sternuntur, in quibus dormiant, item lectus, qui homini paratur. *Virg. 3. Æn.* Haud legnis strato surgit Palinurus. *Liv. l. 21. c. 4.* Ea neque molli strato, neque silentio accersita. ¶ Strata item generaliter dicuntur omnia, quæ equis, mulisve infertuntur. *bardata.* *Plin. l. 7. c. 56.* Frenos, & strata equorum Pelethronium invenisse dicunt. *Senec. ep. 81.* Equos empturus solvi jubet stratum. ¶ Apud *Vitruv. l. 10. c. 19.* stratum est tabulatum, seu pavimentum ligneum in machina arietaria.

Stratula, æ, f. aclus sternendi. *Sueton. in Claud. c. 24.* Collegio quæstorum pro stratura viarum gladiatorum munus injunxit.

Stratus, us, m. idem quod stratum, quo equi infertuntur. *Solin. c. 57.* de bucephalo: Accepto regio stratu, neminem unquam alium, quam dominum vehere dignatus est.

Stratus, a, um, *disſto per terra*, *στρωτός*, humi extensus. *Virg. 7. Ecl.* Strata jacent passim sua quæque sub arbore poma. *Id. 1. Æn. v. 700.* Stratoque super discumbitur ostro. *Cic. Attic. l. 10.* Qui non sibi quondam ad pedes stratos ne sublevavit quidem. *Liv. l. 28. c. 14.* Stratus equus, *cavallo bardato.* ¶ Via strata est, in qua lapides strati sunt, ut sunt viæ in urbibus, & olim omnes viæ, quæ ab urbe Roma in alias Italianæ urbes ducebant. *Liv. l. 8.* Facto judicio viva via terram ad portam Collinam dextra via strata destitit scelerato campo. ¶ Strata viarum, idem ac viæ stratæ. *Virg. 1. Æn. v. 422.* Miratur portas, strepitulque, & strata viarum. ¶ Strata, æ, absolute pro via strata, vel pro via simpliciter, a quo Itali *strada*. *Europ. l. 9. c. 9.* Aurelianum interfectus est in itineris medio, quod inter Constantinopolim, & Hæraclæam est stratæ veteris. *Juvenius de Janno Bapt. Sternite jam stratas amplas.*

Strébula, æ, f. seu strebula, orum, n. pl. caro circum coxendices. *Varro l. 6. de L. L. Caro strebula, Opilius scribit, circum coxendices sunt nobis. Id. Græcum est ab huius loci verſura. Feſt. Strebula Umbrico nomine Plautus appellat coxendices hostiarum, quæ Græci *μυρία* dicunt, quæ in altaria imponi solebat, ut Plautus ait in Frivolaria, Strebula agnina. *Arnob. l. 7.* Non enim placet carnem strebulam appellare, quæ taurorum & coxendicibus demitur.*

Strena, æ, f. *mancia*, Ger. *neuvjahrgeſchenek*, Gal. *èstrenes*, Hisp. *estrenas*, *èstrenas*, munus, quod datur die festo, & fere anni initio, boni omnis gratia. De vocis origine hæc scribit *Festus*. Strenam, inquit, vocamus, quæ datur die religioso, omnis boni gratia, a numero, quo significatur, alterum, tertiumque venturum similis commodi, veluti trenam, præposita S litera, ut in loco, & lite solebant antiqui. *Symmach. l. 10. ep. 28.* Ab exortu pene urbis Martiæ strenarum usus adolevit, auditoritate Tatii regis, qui verbenas felices arboris ex luco strenæ anni novi auspices primus accepit. ¶ Hujusmodi strenas solebant donare clientes patronis, civeſque Principibus, quod ultimum quidem sub Augusto cæpit, Tiberius vero prohibuit, sed mox Caligula revocavit; de quo ita *Sueton. in ejus vitæ c. 42.* Edixit, & strenas ineunte anno te recepturum, stetitque in vestibulo ædium Cal. Januar. ad captandas stipes, quas plenis ante eum manibus, ac sinu omnis generis turba fundebat. *V. ovid. in August. c. 57. & in Tiber. c. 34.* ¶ Dabantur autem strenæ boni omnis gratia, ut ex *Festo* diximus. Hinc *strena bona*, bonum omen est. *Plaut. Stich. 5. 2. 24.* Domum redeundi principium placet: bona scæva, strenaque obviam occellit mihi.

Strenia, æ, f. eadem ac Strenua. *Varro de L. L. 4.* Hinc oritur caput scævæ viæ, ab Streniæ facello.

Strenia, æ, f. Dea, quæ strenuum facere credebatur, quæ & *Strenis*. *August. l. 4. de Civ. Dei, c. 16.* Ex huius Deæ luco viris strenuis Kal. Jan. mittebantur verbenæ felices arboris, quæ exinæ strenæ vocatæ videntur ut in *strena* diximus.

Strenue, adv. *fortemente*, *diligentemente*, Ger. *daffertlich*, Gall. *vaillemment*, Hisp. *enforcadamente*, *אַדְרִיבָּוּת*, fortiter, diligenter. *Cic. pro Rab. perd. roe:* Ac si pro illorum laude mihi arma capienda essent, non minus strenue caperem, &c. *Id. Att. l. 16. ep. 6.* Magis commode, quam strenue navigari. *Id. ad Q. Fr. l. 2. ep. 2.* Domus utriusque nostrum edificator strenue. ¶ Sumitur etiam pro celeriter, protinus. *Curr. l. 8. c. 2.* Revocatoque strenue Oxarte, tuturum se in Regia potestate respondit. ¶ Superlat. *strenuissime* habet *Veget. l. 1. c. 17.*

Strenuitas, atis, f. *fortitudo*, *valore*, *diligentia*, נְבוֹרָה, Ger. *strenkheit*, Gal. *vailance*, Hisp. *valencia*, *אַדְרִיבָּוּת*, fortitudo, celeritas, agilitas. *Ovid. 9. Met. v. 320.* Strenuitas antiqua manet.

Strenuus, as, n. 1. strenue me goro. *Plaut. Pseud. 2. 2. 34.* Dum tu strenuas, res erit soluta. Sunt qui hanc lectionem sollicitant.

Strenuus, a, um, *forte*, *valoroſo*, *diligente*, נְבוֹרָה, Ger. *strenig*, Gal. *vailant*, Hisp. *valiente*, *אַדְרִיבָּוּת*, fortis, celer, vigilans, & ad res gerendas promptus. *Cic. 2. Phil. Ut cognosceret te, si minus fortem, at tandem strenuum. Ovid. 9. Met. Una munistrum media de plebe Galanthis, flava comas aderat, facientes strenua jussus. Col. l. 8. Magister peccoris acer, durus, strenuus, laboris patientissimus, alacer, atque audax esse debet. *Plaut. Epid. 3. 4. 10.* Strenuiores deterior si prædicet suas pugnas. *Plin. l. 18. c. 5.* Fortissimi viri, & milites strenuissimi ex agriculis gignuntur, minimeque male cogitantes. *Curr. l. 9. c. 1.* Transibebantque in vehicula strenuo saltu. *Rurſus Plaut. Rud. 2. 2. 8.* Adoleſcentem strenua facie, rubicundum, tortem. *con cierra da gagliari, & ardito.**

Streptio, as, n. 1. *streperare*, *καταστρέφω*, strepitum facio freq. a strepitantibus advolat alis. *Id. ibid. elg. 5.* strepitantia arma.

Streptus, us, m. 4. *streptio*, *mormorio*, נְבוֹרָה, Ger. *gereusch*, Gal. *bruit*, Hisp. *estruendo*, *שִׁבְרָה*, lentor sonitus, murmur, sulurum. *Cic. 2. Ver. c. 15.* Tum vero non strepit, sed maximo clamore suam Populus R. significavit voluntatem. *Ces. l. 4. B. G.* Atque ipso terrore equorum, & strepitum rotarum ordines plerunque perturbant. *Hor. l. 4. od. 3.* O testudinis auræ Dulcem quæ strepitum, fieri, temperas. ¶ Accipitur etiam pro

pro factu, & pompa divitum, a comitantium strepitu dicta. *Quint. 13. Declam.* Hic cum me evocaret subito trepidum, totoque fortunæ suæ strepitu circumsteteret. Antiqui hoc nomen etiam per secundam inflectebant. *Ennius apud Non. c. 8. n. 52.* Quid in castris strepitu est? In strepitu exaudito aliquid, est quod *Plaut. Capt. 5. 4. 27.* dixit quasi per nebulam, h. e. confuse, indistincte. *Cic. l. 13. ep. 46. (al. 48.)* Heri nescio quid in strepitu videret audire, cum diceret te in Tusculanum venturum.

Strepe, is, put, pitum, n. 3. *fare strepito, o rumore*, רעורע, Ger. *raufchen*, Gal. *fare orare*, Hisp. *baxer eftruendo*, רעורעו, pedibus, aut alio quocunque modo strepitum facio, susurro, murmuro. Est a sono, ut *strideo*, & familia. *Cic. 1. de Div. Inter se strepere*, aperteque artem obterere. *Virg. 6. Æn.* Strepit omnis murmure campus. *Liv. l. 22. c. 14.* Strepunt aures clamoribus plorantium sociorum, sæpius nos, quam Deorum invocantium opem. *Plin. l. 11. c. 10.* Cum advesperascit, in alveo strepunt. Strepere aliquid, est submurmurare. *Liv. l. 2. Hæc cum sub ipso vallo, portifque streperet.*

Streplicæros, otis, m. *στυλιχæρος*, animal quoddam transmarinum, cornua habens erecta, & in leve fastigium excacuta, rugarumque ambitu contorta, quemadmodum *Plin. l. 11. cap. 37. parum a princip.* describit. *Capitolin. in Pio, c. 10.* Edidit muneris, in quibus elephantos, & streplicærotas, & crocodilos etiam exhibuit.

Streptos, i, *σπρωτος*, vix genus, ita dicta, quod cum sole circum agitur, a *σπρω*, verto. *Plin. l. 14. c. 3.*

Stria, æ, f. eminentia illa, quæ in columnis est inter canaliculos, sive sulcos: Striæ hoc a strigibus differunt, quod striæ sunt partes eminentiæ, & extuberantes, striges vero sunt partes depressiores, interque strias subfidentes. *Vir. l. 3. cap. ult.* Columnarum striges faciendæ sunt vigintiquatuor, ita excavatæ, ut norma in cavo strigis cum fuerit coniecta, circumacta ita anconibus striarum dextra, ac sinistra angulos tangat, &c. Dicitur etiam de herbis, pro parte emulina, & protuberante. *Plin. l. 22. c. 22.* Quorundam ex his facile nocentur venena, diluto rubore, rancido aspectu, livido intus colore, rimosa striâ, pallido per ambitum labro.

Striatûra, æ, f. *scanalatura*, ipsa forma striata. *Vitruv. l. 4. c. 3.* Perfectionem striaturæ habere. *Sidon. l. 4. epist. 8.* Senis cavari striaturis.

Striatûs, a, um, *scanalato*, quod stris distinctum est. *Plin. l. 21. cap. 5.* Candor ejus eximius, foliis foris striatis, & angustis, in latitudinem paulatim se laxantibus, effigie calathi. *Id. l. 37. cap. 10.* Eurosio nucleo olivæ similis est, striata concharum modo, non adeo candida. Striata frons est rugosa, caperata, qualis est senum. *Apulej. l. 10. A. A.* Senili tristitia striatam gerens frontem.

Stribiligo, inis, f. *solecismo*, *στροβιλισμός*, barbaræ orationis vitium, alias solecismus, a *στροβίλος*, curvus, pravus. *Gel. l. 5. c. 20.* Solecismus a Sinnio Capitone, ejusdemque ætatis alii imparilitas appellatus, vetustioribus Latinis sribiligo dicebatur, a versura scilicet, & pravitate tortuosæ orationis, quasi sribiligo quædam. *Arnob. l. 1.* Stribilignes & vos istas libris illis in maximis, atque admirabilibus non habetis?

Strictæ, adv. *stretamente*, *vigorosamente*, Ger. *engstlich*, Gal. *etroitement*, Hisp. *apertamente*, *serios*, arte. *Cic. de Amic. c. 16.* Nec observare strictæ, ne plus reddat, quam acceperit. *Pallad. l. 1. c. 6.* Post bonam vindemiam strictius, post exiguum latius puta. *Gel. l. 16. c. 3.* Fasciis ventrem strictissime circumligare.

Strictum, adv. *stretamente*, *αυστλως*, strictæ. *Plaut. Capt. 2. 18.* Utrum strictum ne attonforum dicam esse, an per peccatum, nescio, *sin sulla pelle.* Sæpe accipitur pro compressæ, breviter, singula stringendo, quæ sparsa, ac diffusa sunt, breviter, & quasi summatim colligendo. *Cic. pro Cluent. c. 10.* Cum ea, quæ copiosissime dici possunt, breviter a me, strictissime dicuntur.

Strictipellæ, vel strictivellæ dicuntur per conviciam meretrices, quæ pellem stringunt, & rugas vultus complantant, ut amatoris fucum faciant. *Plaut. in frag. apud Gell. l. 3. c. 3.* ubi alii leg. *strivallæ*, quod & ipsum conviciam est in meretrices, & *Var. l. 6. de L. L.* ubi alii respondent *stricabilla*, vel *strisabilla*, quæ voce notari putant eas, quæ prave incedunt, neque planum pedem in vestigio ponunt, sed extremo tantum radunt, & solum veluti stringunt. *Stritaræ enim Var. loc. cit.* exponit, ægre consistere.

Strictivus, a, um, *δυσκωστος*, quod stringitur, ut Strictivæ olivæ, quæ manu colliguntur, ad differentiam caducarum. *Cato c. 146.* Oleæ caducæ modii quinquaginta, strictivæ modii decem.

Strictior, oris, m. qui oleas manu stringit. *Cato de R. R. c. 144.*

Strictûra, æ, f. scintilla erumpens e massa ferri candentis, cum stringitur, & malleo tunditur; ita cum *Nonio c. 1. n. 77.* & c. 12. n. 23. exponunt quidam Lexicographi. *Virg. 8. Æn. v. 421.* Striduntque cavernis stricturæ chalybum, & fornacibus ignis anhelat, *Servius* tamen aptius interpretatur ipsas ferri massas, quæ candendo stringuntur, & malleo denfantur. Nam & *Varro*, quem *idem Serv.* citat, eodem pacto usus est hæc voce, cum scripsit, in Ilva Italiæ insula nasci quidem ferrum, sed in stricturâ non posse cogi. *Plinius* quoque *l. 34. c. 14.* eo nomine massas terræ significat, quæ excoctæ in ferrum transeunt. Sic *Prudens. l. 2. advers. Symmach.* Decoquat in massam fervens strictura leures. Denique *Lucius*, quem *Nonius cit. c. 1.* pro se assert, contra ipsum facit. Inquit enim: Crebræ ut scintillæ in stricturis &c. Est etiam strictura idem quod striatura, canaliculus, incitura. *Petron. in Satyr.* Supercilia utque ad malarum stricturam currentia. Alii leg. *scripturam*, & intelligunt languinem, quæ malas quodammodo inscribit. Alii *juncturam*.

Strictus, a, um, *stretto*, *στυγνός*. *Cic. 2. Phil. c. 9.* Cum tu illum in foro, spectante Populo R. stricto gladio insecutus es? *Cæf. l. 3. B. C. c. 58.* Folia ex arboribus stricta, h. e. manu collecta. Sic *Horat. l. 1. s. ep. 14.* Strictis frondibus explere bovem disjunctum. *Ovid. de remed. Amor. v. 433.* est artis strictissima janua nostræ, angusta, & difficile ad intraviv. Translate sumitur pro parco, avaro. *Firmic. l. 5. c. 2.* Faciet strictos, avaros, fordidos, & qui in omni vita gratiam lætitiæ vident. Item pro eo, qui brevi, & concisa oratione utitur. *Auf. Dial. de Orat. c. 25.* Strictior Calvus, numerosior Asinius. Item pro fevero. *Stat. l. 3. silv. v. 87.* Nulla foro rabies, aut strictæ jurgia legis. Aliquando est leviter vulneratus. *Stat. 8. Theb. v. 534.* fetigeram Lucanæ cuspidæ frontem Strictus aper.

Strictulus, i, m. pro hystriculus. h. e. pilis vestitus, hirsutus. *Arnob. l. 5.* In speciem duri, atque striculi pusionis.

Stridens, entis, o. 3. *στυζων*, partic. a strideo. *Virg. 3. Georg.* Montefque per altos Contenta cervicæ trahunt stridentia plaustra. *Id. 6. Æn.* Ac belua Lernæ Horrendum stridens, flammique armata Chimæra.

Stridens, es, dui, n. *stridore*, *fare stridore, o strepito*, רעורע, Ger. *geigen*, Gal. *crisser*, *bruisse*, Hisp. *tebinar*, *στυζω*, *στυζω*, stridorem, aut strepitum edo, a *στυζω*, quod idem notat, & a sono factum est. *Virg. 1. Æn.* Foribus cardo stridat ahenis. *Id. 4. Georg.* Ut mare sollicitum stridet resluentibus undis. *V. Stridens.*

Strido, is, di, sine sup. idem ac strideo. *Plin. epist. 26. l. 9.* At cum stridunt funes, curvatur arbor, gubernacula gemunt. *Virg. 4. Georg. Li. Tom. 11.*

quæfacta bohm per viscera toto Stridere apes utero, & ruptis effervere colis. *Hor. l. 2. sat. 8. v. 78.* Stridere secreta diverfos aure fuluros.

Stridon, onis, f. *Strigona*, *Strisna*, urbs alias Pannoniæ sup. nunc Striæ, in con. Illyrici, ad Muram fl. Patria fuit D. Hieronymi, qui proinde *Stridonensis* appellatur.

Stridor, oris, m. *stridore*, *strepito*, רעורע, Ger. *geigen*, Gal. *crissement*, Hisp. *ruydo*, *στυζω*, *στυζω*, strepitus, ingratus sonus, qualis in lunibus agitat a ventis, in forium cardinibus, & anguium sibilis, & in curruum rotis male junctis intelligitur. *Virg. 1. Æn. v. 87.* Insequitur clamorque virum, stridorque rudentum. *Cic. 5. Tufc. c. 40.* At vocem citharædi non audiunt; ne stridorem quidem ferræ tum, cum acitur.

Stridulus, a, um, *στρυλλος*, *αργυρος*, quod stridet. *Ovid. l. 3. Trist. el. 12.* Nec, ut ante, per Istrum Stridula Sauromates plaustra bubulcan agit. *Id. 10. Metam. v. 6.* Fax lacrymosa stridula fumo. h. e. crepitans, & scintillans.

Striga, æ, f. fulcus, qui uno ductu peragebatur in longitudinem, ut scammum in latitudinem. Arusticis cum strigæ, tum scamni vocem acceperunt agrimensores. Igitur striga erat mensura, qua agri ita disponebantur, ut in longitudinem longioris esset, sive, quod idem est, ut a Septentrione in Meridiem in longitudinem respicerent, scammum erat mensura, qua agri ita disponebantur, ut longiores essent in latitudinem, hoc est ut respicerent in longitudinem ab Occidente in Orientem. Nam agrimensores in Italia longitudinem accipiebant a Septentrione in Meridiem, latitudinem vero ab Occidente in Orientem. *Hygin. in Gromascis*: Omnem mensuræ hujus quadratum dimidio longiorem, sive latiore tacere debebimus, & quod in latitudinem longius fuerit, scammum appellare, quod in longitudinem, strigium. Interdum striga est vocabulum cæcense, ac significat spatium turmarum, in quo equi stringuntur, & interquefunt ad urinam mittendam, & ut a continuo itinere respirent. *Cæp. de verbis dubiis*: Striga in turma, ubi equi destringuntur. *Charis. l. 1.* Striga cæcense est vocabulum, intervalum turmarum significans, in quo equi stringantur. Est & alia strigæ acceptio, nempe pro ordine rerum inter se continuate collocatarum. *Fest.* Strigæ appellabantur ordines rerum inter se continuate collocatarum, a stringendo dictæ. *Col. l. 2. c. 19.* Utrunque siccatum coarctabimus in strigam, atque ita manipulos vinciemus. Altera lectio habet *striam*. Atque hinc est, quod (ut auctor est *Hyginus libello de castorum mensura*) striga dicitur ordo, & series eorum in cæstris tendentium. Neque enim hæc diversa est significatio ab ea, quam ponit *Festus*, sed tantummodo generalis vocabuli ad rem specialem accommodatio.

Strigatus, a, um, quod strigæ formam habet, ut Ager strigatus. *Aggenus Urbicus. l. 1. Comment. in Julium Frontinum*: Strigatus ager est qui a Septentrione in longitudinem in Meridiem decurrit. Scammatus autem, qui eo modo ab Occidente in Orientem crescit. Et latitudinem hanc secundum idioma artis voluit Frontinus in Orientem intelligi.

Striges. V. Strix.

Strigilis, lis, n. idem ac strigilis. *Non. c. 3. n. 195.* ex *Varro*.

Strigilecula, læ, f. diminut. parva strigilis. Ita eam describit *Apul. l. 1. Florid. (al. 2.)* Prædicabat, fabricatum sibi met honestam strigileculam, recta fastigatione clausulæ, flexa tubulatione ligulæ, ut ex ipsa in manu capulo moraretur, & sudor ex ea rivulo laberetur.

Strigilis, is, *streggibia*, Ger. *strigel*, Gal. *brillo*, Hisp. *almohaca*, *στυγίς*, *στρυγία*, instrumentum dentatum, ex ferro, auro, argento, vel alia materia, quo hominum sordes abrando expoliunt. Nam strigilibus utebantur veteres in balneis ad radendas sordes corporis, sudoremque tergendum, præcipue in frictionibus ante cibum. Est a *stringo*, abjecto N, quomodo ab eodem *striga* dicitur. Figuram strigilis depictam vide, lis, apud Hieron. Mercurialem l. 1. Artis Gymnasticæ c. 8. *Cic. 4. Fin. c. 12.* Si ad illam vitam, quæ cum virtute degatur, ampulla, aut strigilis accedat. *Juven. sat. 3. v. 262.* Sonat unctis strigilibus. *Pers. sat. 5. v. 136.* I puer, & strigiles Crispini ad balnea deter. Interdum accipitur pro instrumento ad radendum lignum apto. *Pallad. l. 5. tit. 4.* Arbor ferrea strigili subrafa. Item pro specillo, sive cystifere oriculario, idest quo medicamentum auribus instillatur. *Scribonius Largus compos. 39.* Prodest herbæ urceolaris, aut cucurbitæ ramentorum succus repens per strigilem in foramen auris dolentis infusus. *Plin. l. 29. c. ult.* Cum opus sit, strigili tepesfacta infundere. Item pro parva massa auri. *Plin. l. 33. c. 3.* Hispania strigiles vocat auri parvulas massas, quod super omnia solum in massa, aut ramento capitur, cum cætera metallis reperta igni perficiuntur. Denique strigilis accipitur pro strigile, idest parte cava in columnis, &c. *Vitruv. l. 4. c. 4.* ut Budæus, & alii leg. nam ab aliis *striges* reponitur.

Strigillum, ii, seu strigillium, ut aliqui scribunt, n. 2. specillum, quo in aures medicamentum infunditur. *Cæf. l. 6. c. 7.* Commodissimeque per strigillum instillatur. Alii leg. *strigilem*.

Strigles, glium, f. idem quod striges, h. e. cavitates in columnis. *Vitruv. l. 4. c. 4.* Striarum, & strigium circuitus. Alii leg. *strigium*.

Strigmentum, ti, o. *στρυγμός*, *στυγμός*, *γλυκός*, sordes, quæ destringuntur, & abstringuntur de corporibus, a *stringendo*. *Cæf. l. 2. c. 6.* Alvus quoque vateria pestifera est, quæ strigmentum, sanguinem, bilem viridem, aliquid modo diversis temporibus, modo simul, & in mistura quadam, discretæ tamen repræsentat. *Plin. l. 9. c. 15.* Anguillæ atterunt se scopulis, ea strigmenta viviscunt. *Id. l. 15. c. 4.* Notum est, Magistratus honoris ejus octogenis sestertis strigmenta olei vendidisse. Ponitur etiam pro quocunque ramento. *Plin. l. 20. c. 3.* de cucurbita *stivestri*: Succus ex strigmentis illius cum rosaceo, & aceto febrium ardores refrigerat. *Val. Max. l. 9. c. 14. n. 3.* Ut candentium juglandum strigmentis barbam sibi, & capillum adurerent. Alii leg. *putaminibus*.

Strigo, as, n. 1. idem quod stringo, & dicitur de equis, & jumentis, cum interquefunt, & destringuntur ad urinam mittendam, aut vires recuperandas. Apud *Phædr. l. 3. fab. 7.* ita loquitur mula ad mucfam fe increpantem: Aufer frivolum insolentiam, nam ubi strigandum, & ubi currendum est, scio. *Plin. l. 18. c. 19.* In arando versum peragi, nec strigare in actu spiritus. h. e. non interquefere, usque dum totus versus agri conficiatur. Ita ex *Codib.* & *Mff.* legit *Harduin*. Quisdam alii *messtrivare in actu sapius*. Translate *Senec. epist. 31.* Rursus ad honesta nitentes, quanto magis inconvenerit, minusque sibi vincit, ac strigare permiserint, admirabor, & clamabo: tanto melior surge, & respira &c.

Strigo, onis, vel strigor, oris, *stregone*, homo maleficus. *Plaut. Bacch. 2. c. 46.* Longum est strigonem maleficum exornari. Ita legit *Muretus l. 12. var. lect. c. 19.* Alii aliter. *Festus*, strigones, vel strigores dicit aut homines denarum virium.

Strigulosus, a, um, *macilente*, Ger. *auffgezehert*, Gal. *élançé*, Hisp. *consumido*, *στυγρός*, macilentus, & dicitur proprie de jumentis, quorum corpora famæ, aut nimis labor stringit, & enectæ reddit. *Col. l. 7. c. 6.* Ut largi sit uberis, & non strigulosi corporis. *Liv. l. 27. c. 47.* Equi strigulosos. *Gel. l. 4. c. 20.* Equum strigolum, & male habitum, sed equi-

equitem ejus uberrimum, & habitiffimum viderunt. ¶ Translate ponitur pro jejunio, nimis parco in dicendo, ut Strigofus Orator. Cic. in Brut. c. 16. Verum est certe genere toto strigofior. h. e. gracilior, tenuior.

Stringo, is, xi, ctum, a. 3. *stringere*, στρίγγω, Ger. *strängen*, Gal. *êtreindre*, Hisp. *apretar*, στρίγγω, arcto, comprimo, a voce Græca allata, quæ idem significat. *Plaut. Pseud. l. 2. 66.* Ita hodie te stringam ad carnarium. *Gell. l. 17. c. 8.* Mare gelu stringi, *agghiacciarsi*. ¶ Sæpe translate fumitur. *Cic. 3. Off.* Nullum vinculum ad stringendam fidem iurejurando majores archius esse voluerunt. ¶ Metaleptice fumitur pro educe, nudare. *Liv. l. 7. c. 5.* Procul inde omnibus abire iussis, cultrum stringit. *Id. ibid.* Prius in me strinxeritis ferrum. ¶ Item pro decerpere, colligere. *Virg. 2. Georg.* Sed tamen & quernas glandes nunc stringere tempus, & lauri baccas. *Id. Ecl. 9.* hic ubi densas Agricolas stringunt frondes. h. e. amputant, decutiunt. ¶ Item pro movere, tangere. *Virg. 10. Æn.* Atque animum patriæ strinxit pietatis imago. ¶ Item pro leviter vulnerare. *Virg. 8. Æn.* Hunc primum levis hasta Themiæ Strinxerat. *Id. 10. Æn.* hasta strinxit aliquid magno de corpore Turni. *Ovid. l. 1. Amor. cl. 7.* Unda stringitur tepida Noto. h. e. Noto leviter flante verberatur, & crispatur. ¶ Item pro cedere, dolare. *Sil. l. 6.* Jam nautica pubes aut Sylvis stringunt remos. ¶ Item pro radere. *Virg. Æn. l. 8.* Pleno quem lumine cernis Stringentem ripas. *Ovid. l. 1. Metam.* Vestigia leporis canis stringit. *Id. 3. Amor. cl. 2.* Stringere metas rota. ¶ Item pro maledicere, obtestare. *Ovid. l. 5. Trist. cl. 7.* Quam tua delictis stringantur pectora nostro. idest maledictis lædæris nostra culpa. ¶ Stringere rem parentis ingluvie, *divorare, consummare il patrimonio.* *Horat. l. 1. sat. 1. v. 8.*

Stringor, oris, m. actus stringendi. *Lucret. l. 3. v. 694.* Morbus ut indicat, & gelidâ stringor aqual. h. e. frigus aqual, quod dentes perstringuntur. de dentibus enim ibi est sermo.

Stringotomium, ii, n. culter anatomicus. *Veget. de re veterin. l. 2. c. 27.* Stringotomio decarnare.

Strio, as, a. 1. *scannare*, strias facio. *Vitr. l. 4. c. 3.* Columnas autem striari viginti striis oportet. ¶ Striare etiam dicuntur boves, cum peracto, aut non peracto priore versu, alius super alium innititur. Hoc autem fieri, dum boves adhuc in priore versu anhelant, non convenit. *Plin. l. 18. c. 19.* In arando versum peragi, nec striare in actus sæpius. *V. Strigo.*

Strix, igit, f. *στέριξ*, canaliculus in columna striata. Nomen ex eo esse videtur, quod strigilis mœre sit fulcata. Nisi potius a Græco *στρίξ*, sive *στρίγγω*. Nam apud *Vitruvium* legimus l. 10. c. 15. Canaliculi, qui Græce *στρίγγω* dicitur, longitudo turaminum XIX. Quomodo a striâ differat, *V. Stricia.* *Vitr. l. 4. c. 4.* Circa strigium cava, & angulus striarum. ¶ Strix item, *στρίξ*, *στρίγγω*, avis est nocturna, vel vespertilio, vel noctua, vel saltem avis noctuæ similis, *Strigo.* *Plin. l. 11. c. 39.* Effe in maledictis jam antiquis strigum convisit; sed quæ sit avium, constare non arbitror. *Serenus Samonicus. c. 59.* putat, striges ubera immulgere labris infantium. Inquit enim: Præterea si forte premit strix atra puellus Virofa immulgens exertis ubera labris. Quod fabulosum est. *Plin. l. 11. c. 39.* Nec lac, nisi animal parienti, volucrum vespertilionum tantum. Fabulosum enim arbitror de strigibus, ubera eas infantium labris immulgere. *Ovidius* autem infantes sine nutricum custodia relicto, a strigibus e cunis rapi tradit, sanguinemque omnem ab illis exforberi. Sic enim scribit *6. Fast.* Sunt avidæ volucres, non quæ Phineæ mensis Cultura fraudabant, sed genus inde trahunt. Grande caput, stantes occurrunt, rostra apta rapinæ, Canities pennis, unguibus hamus inest. Nocte volat, puerofque petunt nutricis egentes, Et vitiant cunis corpora rapta suis. Carpere dicuntur lactentia viscera rostro, Et plenum poto sanguine guttur habent. Est illis strigibus nomen, sed nominis hujus causa, quod horrenda stridere nocte solent. *Plaut. Pseud. 3. 2. 30.* Cum conduant, non condimentis condiunt, sed strigibus, vivis convivis intestina quæ exedunt. ¶ Item strix a veteribus lamia, seu mulier malefica dicebatur, cujus proprium esse credebant infantes fascinare suo contactu, & lactis, munerumque oblatione, *Striga*, Ger. *uule*, Gal. *chevesche*, Hisp. *bruxa*, *στρίγγω*, *λαστρυγία*, *γυνή φαρμακία*. *Festus*. Striges, aves nocturnas, ut ait *Verrius*, Græci *στρίγγω* appellant: a quo maledictis inluteribus nomen inditum est, quas volaticas etiam vocant.

Strobilus, i, m. *στρόβιλος*, nux pinea, quæ etiam Græcis dicitur conus, conarium, coccalus, a *στρόβιλος*, vortex, turbo, trochus. *Ulp. l. ligni, in fine, ff. de legat. 3.* De pinu etiam integri strobili ligni appellatione continetur. ¶ Strobilus quoque est arbor ex pinastrorum genere. *Plin. l. 16. c. 104. de pinastro*: Eadem arboribus alio nomine esse per oram Italiæ, quas strobilos vocant, plerique arbitrantur, &c. Plerique Cod. habent *ribulos*.

Strobilus, i, f. *στροβίλος*, genus arboris odoriferæ. *Plin. l. 12. c. 17.* Petunt & in Carianis arborem strobium ad suffitus, perfusam vino palmeo accendentes. ¶ Sumitur etiam pro ladano, quod est genus odoris, qui fit ex succo lædæ herbæ, & aliorum fructuum odoratorum, qui barbis caprarum innascitur, dum pascuatur, & pulvere glomeratur, ac Sole incoquitur. *Plin. l. 12. c. 17.* Recentiores ex Auctoribus strobion hoc vocant.

Strombus, i, m. *στρόμβος*, concha tortilis in mari, a *στρόμβος*, turbo, trochus, quod idem est, ac *στρόβιλος*. *Plin. l. 32. c. 10.* Strombi in aceto putrefacti lethargicos excitant odores. *Id. ibid. c. 11.* Scepriai, strombus, solen, sive aulos.

Strongyle, f. 1. *Stramboli*, inf. Siciliæ, una Æoliarum, in mari Tyrreno, sic dicta a rotunditate. ¶ Item inf. Cretæ, ante Lyctum opp. Naxi inf. ¶ Item inf. parva Lyciæ. ¶ Item Strongyle, olim Macalla, *Strongoli*, urbs Magnæ Græciæ, in ora, inter Crotonem ad Austr. & Chrimissam ad Bor. ¶ Strongyle quoque, *Pergola*, opp. Naxi, in saxo, ubi rudera templi Baccho olim dicati. *Plin. l. 4. c. 12.*

Strongylos, vel Strongylus, i, f. infula Siciliæ, eadem quæ Strongyle. *Silvius l. 14. v. 260.* perfracta quæ Strongylos Australis.

Stropha, æ, f. *στροφή*, versutia, acumen, tergiverfatio fraudulenta, cunctatio subdola, a *στροφή*, verso. *Plin. l. 1. ep. 18.* Ego aliquam stropham inveniam, agamque causam tuam. *Marcell. l. 3. ep. 7.* Nihil stropharum est, jam salarium dandum est. ¶ Apud *Vitruvium* l. 10. c. 8. Strophae sunt vincula, quibus remi ad scalmos alligantur.

Strophades, f. 3. *Strivali*, duæ infule parvæ maris Jonii, ante Cyparissum prom. ita dictæ a *στροφή*, verso, vel a *στροφή*, conversio, nempe a conversione Calais, & Zethæ, qui Harpyas a Regno Phineæ eiecerunt, & ad has ufque infulas persecuti sunt, ubi admoniti, ut Jovis canes ulterius persequi desisterent, reversi sunt. *Virg. 3. Æn. v. 209.* Strophades Graio sunt nomine dictæ Insulæ Jonio in magno.

Stropharius, ii, m. *στροφαριος*, qui strophia facit. *Plaut. Aul. 3. 5. 42.* Stropharii adstant, adstant femizonarii.

Strophidium, i, n. dim. a strophium. *Plin. l. 21. c. 2. de coronis*, Strophia appellantes, unde nota strophiola.

Strophium, ii, n. *στροφίον*, seu *στροφίον*, fascia pectoralis. *Cassul. Carm. 65.* Non tereti strophio lactantes vincita papillas. *Turpil. apud Non. c. 14. n. 8.* Inter vias epitola excidit mihi, intelix inter tuniculam &

strophium quam collocaram. ¶ Præterea strophium est sertum, seu corona, quæ caput cingitur. *Plin. l. 21. c. 2.* Tenuioribus (coronis) utebantur antiqui, strophia appellantes, unde nata strophiola. *Festus*: Struppus (al. *Stroppus*) est, ut Attejus philologus existimat, quod græce *στροφίον* vocatur, & quod sacerdotes pro insigni habent in capite: quidam coronam esse dicunt, aut quod pro corona insigne in caput imponatur, quale est strophium. ¶ Item vitæ seu fasciæ, quæ flores in ferta necluntur. *Prudent. Carthemer. 3. v. 28.* Sertaque mystica dactyluco liga strophio. ¶ Item vinculum, quod anchora alligatur. *Apulei. l. 11. Metam.* Navis aboluta strophis anchoralibus.

Strophosus, a, um, adject. qui strophii morbo laborat. *Veget. l. 1. c. 27.* Animalia strophosa, quibus venter frequenter dolet.

Strophus, i, m. *στροφός*, intestinorum dolor, cum circa umbilicum intestina torquentur, *στροφός*. *Apul. de herb. c. 26.* Chamæpytis strophii dolorem tollit.

Stroppus V. in Strophium.

Structe, adv. cum apparatu, ornate. *Tertul. de cultu fam. c. 11.* Quæ vobis causa est structius prodeundi.

Structilis, & le, o. *στρουκίλιος*, quod structum est, ut Structiles canales, structiles columnæ, quæ non sunt ex uno lapide, sed ex multis, quibus opponitur solidæ, quæ ex uno, solidoque constant lapide. *Ulp. l. scuti, §. 1. ff. si servitus vindicetur*: Superque cum parietem columnas structiles imponere. *Vitruv. l. 8. c. 7.* Canales structiles. ¶ Lapis structilis, lapis minutior, qui aliis imponitur ad domos frondas. *Ulp. l. est forte, §. modus, ff. si servitus vindicetur*: Forte ut reficiat lapide quadrato, vel lapide structili. ¶ Cæmentum structile, lapis cæmus ad fundamentum sciendum, cui scidicium superstruitur. *Marcell. l. 9. ep. 77.* Non siliæ duro, structilive cæmento. ¶ Sepes structiles, manufactæ, quibus opponitur vivæ. *Col. l. 11. c. 3.* Vetusissimi auctores vivam sepem structili præteruntur.

Structio, onis, f. actus struendi, structura. *Pallad. l. 12. tit. ult.* Petrofelinum sternes inter spatia structiois. *Inscrip. apud Reines. class. 7. n. 16.* Salaris structio.

Structor, oris, m. 3. *στρουκτορας*, *τίκτυρ*, qui aliquid struit. Speciatim ponitur pro ædificatore, & fabro cæmentario, *muratore*. *Cic. ad Q. Fr. l. 2. ep. 5.* A pueris ut discessi, in aream tuam veni: res agebatur multis structoribus. ¶ Item pro eo, qui annonam parat. *Cic. Att. l. 14. ep. 3.* Ecce autem structores nostri ad frumentum profecti, cum inanes redissent, &c. ¶ Item pro eo, cuius cura est mensas extruere, & decoro manuum gestu cibos discerpere, ac præministrare, *scæla*, *Serv. in 1. Æn.* Struere est ordinare, componere: unde & structores dicuntur ferulorum compositores. *Marcell. l. 10. ep. 48.* Et quæ non egeant ferro structoris Otellæ. *Juvenal. sat. 5. v. 120.* Structorem saltantem spectes, & chironomota volanti cultello.

Structorius, a, um, adject. qui struitur, ut opera structoria alicui locare. *Tertul. in Apolo. c. 14.*

Structura, æ, f. *structura*, *fabbrica*, *εργαστήριον*, ratio struendi, ædificatio. *Liv. l. 21. c. 11. de muris Segunni*. Cæmentum non calce durata erant, sed interlita luto, structuræ antiquæ genere. *Vitruv. l. 2. c. 8.* Structurarum genera hæc sunt: reticulatum (opus) quo nunc omnes untuntur, & ætaticum, quod incertum dicitur. ¶ Translate *Cic. de opr. gen. occ. c. 2.* Structura verborum. *Ovid. 4. de Ponto, eleg. 13. v. 4.* Structura carminis. ¶ Ponitur item pro ipsa mole structa. *Vitruv. l. 5. c. 12. de portibus faciendis*: Erit ex una parte statio, ex altera parte structuris, sive aggeribus expeditantur progressus. Ex autem structuræ, quæ in aqua sunt futuræ, videntur sic esse faciendæ, &c.

Structus, a, um, *εργαστηριακός*, *dispositio*, *fabricata*. *Cic. de Sen. Fundit* frugem spicæ ordine structam. *Id. in Or. c. 70.* Si aut compositi Oratoris bene structam collocationem dissolvat permutatione verborum. *Virg. 3. Æn.* Tempia Dei saxo venerabar structa vetusto. *Lucret. l. 4. v. 361.* Saxorum structa, pro *structa saxa*, ut dicimus ardua montium, & strata viarum, &c.

Strues, is, f. *carassa*, *massa*, *congerie*, *γῆ*, Ger. *holzbeige*, Gal. *mass*, *monce*, Hisp. *au hazna*, *monson*, *δύκος*, *σάρος*, *Σαυαίρ*, congeries, seu acervus rerum, a *struo*. *Cic. Att. l. 5. ep. 12.* Strues salinarum apparatus. *Liv. l. 21. c. 27.* Struem ingentem lignorum faciunt. *Plin. l. 14. c. 4.* Cucurritque non nemo ad spectandas uvarum in iis vineis strues. ¶ Speciatim fumitur pro genere libi, quod in sacris antiqui prolibabant. *Fest.* Strues genera liborum sunt, digitorum congiutorum non dissimilia, qui superjecta panicula in transiferum continentur. *Ovid. l. 1. Fast. v. 276.* Hæc adolet flammis cum strue farra suis.

Strufertarij, m. 2. qui ad arbores fulguritas sacrificabant. *Fest.* Strufertarij appellabant antiqui, ut ait *Verrius*, homines conductas mercede, qui ad arbores fulguritas, ut piacularium commissarum causa sacrificia quædam strue, & fertu, solemnibus verbis faciunt, Precor te, Jupiter, ut mihi volens propitius sis. Quod & nullo etiam fiebat adhibito strufertario. Hæc *Festus*.

Struix, icis, f. 3. *κατακόρυφος*, extructio cuiusvis rei, a *struo*. *Fest.* Struices antiqui dicebant extructiones omnium rerum. *Plaut. Men. 1. v. 26.* Cereales cænas dat. Ita mensas extruix. Tantas struices concinat patinarias. Et *Livius*: Quo Castalia pro struices faxæ lapsum accidit. Apud *Nevium* etiam, *Servio* teste, est *Struix malorum*. Imo apud *Solinum* quoque c. 8. & 41. ubi in vulgaribus est *Struem*, & *Struibus*, e veteri codice *Struicem*, & *Struicibus* reponit *Andreas Schotus*, l. 3. *Obse. serv. Human. c. 25.*

Struma, æ, f. *scrofolia*, Ger. *kropff*, Gal. *scrovelles*, *goitre*, Hisp. *puerca*, *lamparon*, *χρῆμα*, tumor cervicem præcipue infestans, cum scilicet circa guttur glandulæ quædam pure, & sanguine plene oriuntur, quamvis & in aliis interdum corporis partibus gignantur, ut in aliis inguinibus, lateribus. *V. Cels. l. 5. c. 28.* Dicitur etiam *scrofula*, *scrophis*, seu *scrofos*, quæ id morbi genus patiuntur, quemadmodum & Græcis eadem de causa *χρῆμα* vocatur. *Cels. l. 1. e. 9.* Frigida aqua Strumas excitat. *Cic. pro Sex. c. 65.* li medentur Reipublicæ, qui execrant pestem aliquam tanquam strumam civitatis. ¶ *Strumam dibapho regere*, proverb. h. e. alicuius turpia facta dignitate aliqua, vel honesto munere tegere & obliterare. *Cic. Att. l. 2. ep. 9.* Denique etiam Vatinius strumam sacerdotii *dibapho* veliant.

Strumatiscus, a, um, idem ac strumofus. *Firmic. lib. 8. cap. 19.* Vicefima tertia pars Arietis in horoscopo fuerit inventa, strumatiscum facit.

Strumæa, vel strumia, æ, f. genus herbæ, quarta ranunculi species, ita dicta a *struma*. *Plin. l. 25. c. ult.* Nostri herbarii strumeam vocant, quoniam medetur strumis, & panis, parte in fumo suspensa. ¶ Hæc herba est, quæ medicantes bene valentes sibi crura, & lacertos dilaniant, quo possint impudentius stipem extorquere, vel hæc impostura pecuniam aucupari. Hinc nonnullis herbariis ulceraria vulgo dicitur, aliis scelerata. *Ruellius*.

Strumella, im, f. parva struma. *Marcell. Empir. c. 15.*

Strumentum, i, n. idem quod instrumentum, a *struo*. *Tertullian. l. 1.*

ad uxore. c. 7. Continencia ad instrumentum æternitatis demonstrata.
 Strumolus, a, um, *στρουμολός*, qui Strumas patitur. *Juven. Sat. 10. v. 239.* Nec prætextatum rapuit Nero loripedem, vel Strumolium, &c.
 Strumus, i, herba eadem que Strychnos, & cucubalium, fopositera. *Apul. de herb. c. 74. & Plin. l. 27. c. 8.*
 Struo, is, xi, ctum, a, 3. *ordinare, mettere in ordine*, בנה, Ger. *stru-ven*, *στρουφέν*, *στρουφέν*, ordino, ordinate apto, compono. *Serv. in 1. Æn. Struere est ordinare, componere: unde & structores dicuntur ferulorum compositores. Cic. 3. de Or. Collocationis eis componere, & struere verba, &c. Ovid. 1. Met. Atque congelitos struxit ad sidera montes.* ¶ Speciatim sumitur pro edificare, facere, efficere. *Hor. l. 2. od. 18. Et sepulchri Immemor, struis domos. Hist. l. 8. E. G. c. 41. E regione eius vineas agere adveit montem, & ageres struere cepit.* ¶ Item pro moliri, machinari, parare. *Ter. Heaut. 3. 2. 3. Num me tellitit, hoicid id struere? Cic. pro Cluens. c. 64. Ut velle, atque optare aliquid calamitatis filio potius, quam id struere, & moliri videretur. Liv. l. 23. Struere invidios infidias. Sic dicimus struere alicui crimina, mortem, &c. Tacit. 11. Annal. c. 12. & l. 4. c. 10.* ¶ Item pro excitare, movere. *Cic. 2. de Or. Atque iidem his ex locis & odium in alios struere discemus, & a nobis, ac nostris dimovere.* ¶ Item pro instruere. *Tac. l. 4. Ann. c. 67. Struebantur, qui moneret perfergere, &c.* ¶ Struere rem, est augere, *far saba. Pers. Sat. 2. v. 34. Rem struere verba: casu bove, Mercuriumque arcellis fibra.*
 Struppus, i, m. Strophium, corona, seu vitia, apud *Fest.* cuius verba V. in *Strophium. Paulus apud eund. Fest.* scribit Struppum fuisse fasciculos de verbis factos, qui *Deorum* capitibus in pulvinariibus imponebantur.
 Struthæa mala, quæ & *Struthiæ* unica voce dicuntur, *στρουθιακά*, mala Cydonia, seu cotonea minima, teste *Plinio l. 15. cap. 11. Fortasse nomen sit ex passerina parvitate. Nam στρουθίς, passer. Plaut. Pers. 1. 3. 7. Commisce mulsum, struthæa, colutheaque appara. Col. l. 5. c. 10. Cydonia, quorum genera tria sunt, struthia, chrysiomeliana, multæa.
 Struthæum, i, n. pars virilis, a *στρουθίς, passer*, quæ avis est salacissima. *Festus: Struthæum in mimis præcipue vocant obscenam partem virilem, a salacitate videlicet passeris, quæ Græce στρουθίς dicitur.*
 Struthio. V. in dictione sequenti.
 Struthiocamelinus, a, um, adject. *di struzzo*, ut struthiocamelinum seivum, apud *Plin. l. 29. c. 5.*
 Struthiocamelus, i, m. *struzzo, στρουθιοκάμηλος*, passer marinus, hoc est trans mare advectus, maxima omnium avium. Antiquiores Græci *στρουθίον μγάλο*, aut *στρουθίον διβύλο* appellaverunt. Dicitur videtur a *στρουθίς*, non quia passerem significat, sed quia generatim pro omni ave accipitur, & a *κάμηλος, camelus*, quia colli, ac crurum longitudine camelo similis est. Hanc avem ita describit *Plin. l. 10. c. 1. Sequitur natura avium, quarum grandifimæ, & pene belliarum generis struthiocameli Africi, vel Æthiopicæ, altitudinem equitis indidentis equo excedunt, celeritate vincunt: ad hoc demum datis pennis, ut currentem adjuvent, cætero non sunt volucres, nec a terra tolluntur. Ungulæ iis cervinis similes, quibus dimicant, bisulcæ, comprehendendis lapidibus utiles, quos in fuga contra sequentes ingerunt pedibus. Concoquendi similes delectu devorata mira natura, sed non minus stoliditas, in tanta reliqui corporis altitudine, cum colla frutice occultaverint, latere se existimantium. Præmia ex iis ova, propter amplitudinem pro quibusdam habita vasis, conoque bellicos, & galeas adornantes pennæ. Hæc *Plin.* Adde *Tertullian. de virg. veland. c. ult.* ¶ Vocatur etiam Struthio, onis, abiecta compositionis parte. *Vopiscus in Firmo ad fin. Sedentem ingentibus struthionibus vestum esse. Lamprid. in Heliog. Sexcentorum struthionum capita una cæna exhibuit.*
 Struthium, ii, n. *στρουθίον*, herba, quæ & radícula, & lanaria appellatur, quia succum habet purgandis, & albicandis lanis aptum. *Plin. l. 19. c. 3.*
 Struthopodes, qui pedes similes struthii habent. *Plin. l. 7. c. 2. Indiæ faciniosas plantas adeo parvas, ut Struthopodes appellentur.*
 Strychnus, i, *στρυχνός*, herba eadem que strumus. *Plin. l. 18. c. 8.*
 Strygis, is, f. *στρυγίς*, genus trumentum vilioris, ingrati in cibis saporis, apud *Hippocratem*. Hinc *Plaut. Pseud. 3. 2. 31. Non condimentis condunt, sed strygis. Alii leg. strygis.*
 Strymon, onis, m. Conozus, *Strymonis*, al. *Rudine*, al. *Radini*, al. *Marmara*, al. *Istbar*, B. Macedonia, qui ex Orbe M. al. ex Scomio M. manat, & per Graecos, & Læos in mare Ægeum fluit, & unum Strymonicum denominat, qui nunc il *Golfo di Costessa. Virg. 4. Georg. delerti ad Strymonis undam.* ¶ Item urbs Thraciæ.
 Strymonius, a, um, adject. ad Strymonem pertinens, ut Strymonis græves, *Virg. l. Georg. v. 120. Strymonis Matres, Ovid. in Ibin.*
 Studæo, es, dui, sine sup. *studiare, procurare, attendere*, *στύδειν*, Ger. *studium*, Gal. *studier*, Hisp. *estudiar*, *στυδίζω*, studium adhibeo, alicui rei operam do. Usurpatur vel absolute. *Quintil. l. 12. c. ult. Nunc conputamus annos, non quibus studiuimus, sed quibus vivimus.* ¶ Vel cum dativo. *Cic. 1. de Or. Ut nemo fere studuisse ei scientiæ vehementius videatur. Id. 4. Fin. Sed quia studebat laudi, & dignitati, multum in virtute procecerat.* ¶ Vel cum accus. & præp. in. *Quintil. l. 10. c. 2. Poetæ, & pictores in id solum student, ut describere tabulas mentiaris, ac lineis sciunt.* ¶ Vel cum abl. & præp. in. *Gell. l. 11. c. 2. ex Castone: Siquis in ea re studebat.* ¶ Vel cum solo accusativo, præfertim communi. *Cic. post redit. in Sen. c. 6. Cum vero literas studere incipit, & heluo immanis cum Græcis philosophari. Meliores tamen codices habent *litteris. Id. 5. de Fin. c. 2. Ut id ipsum quod audit, tacere possit ornatus. Ter. Andr. 1. 1. 31. Horum ille nihil egregie præter cætera studebat.* ¶ Interdum notat conari, curari, & conlruitur cum infinitivo, vel cum membro orationis. *Cic. 1. de Or. Qui studeat omnium rerum vim, naturam, causaque nosse. Idem de Ara. Fieri que studebam eius prudentia doctor.* ¶ Interdum causas agere. *Martial. l. 10. ep. 19. de Plinio juniore: Dum centum studet auribus virorem. h. e. dum causas agit apud Centumviros iudices.* ¶ Accipitur etiam pro favore, alicuius partes sequi. *Sallust. in Catil. inor. Cæfaris: Neque studere, neque odire, sed minime irasci decet. Cic. pro Cal. c. 4. Studuit Catilinæ, cum iam aliquot annos esset in foro, Cælius.* ¶ Item pro curam habere, cum genit. *Cic. 3. de nat. Deor. ex Poeta: Parentem habere avarum, illepidum in liberis, Difficilem, qui te nec amet, nec studeat tui.* ¶ Item pro cupere, fere velle. *Nepos in Pelop. c. 2. Cum tempore ipso, quo studuerant, pervenissent. Cic. Phil. 6. Unum omnes sentitis, unum omnes studetis. Plaut. Mil. sc. ult. Minus has res studeant, &c. In his & similibus loquendi modis quidam volunt ellipticum esse, & subaudiendum aliquod infinitum, ut *habere, consequi, &c.* Aliquando etiam infinitus exprimitur. *Cic. in Partit. Studes, mi pater, Latine ex te audire ea, quæ &c. Ter. Eun. 5. 5. Dum studeo dare verba nobis.* ¶ Usurpatur etiam passivè impersonaliter. *Plin. l. 35. c. 12. Hic & similitudinem reddere instituit; ante eum quam pulcherrimas facere studebat.*
 Studiose, adv. *studiosemente, diligentermente*, Germ. *stetiglich*, Gal. *seignement*, Hisp. *estudiosemente*, *στυδῆ*, cum studio, diligenter. *Cic. Tom. II.*****

2. de Orat. Qui cum studiose pila luderet. *Id. in Brut. Hunc studiose duo adolescentibus ingeniosissimi audire soliti sunt. Plin. l. 4. epist. 26. Libellos studiose comparare. Nep. in Agefil. c. 3. Armari studiose.*
 Studiofus, a, um, *studiofo, diligente, sollicito*, *στυφός*, Ger. *stetig*, Gal. *studiose*, Hisp. *estudiofo*, *στυφός*, diligens, assiduus, perseverans, qui alicui rei deditus, atque addictus est. Usurpatur vel absolute. *Cic. de opt. gen. Or. c. 5. Putavi mihi suscipiendum laborem, utilem studiofus, mihi quidem ipi non necessarium. Id. 4. Acad. Homo & acutus, ut Pænus, & valde studiofus, ac diligens.* ¶ Vel cum genitivo. *Cic. l. 4. Fam. ep. 3. Te autem ab initio memoria teneo summe omnium doctrinarum studiofum fuisse. Id. 1. de Orat. Tamen nemo suaverit studiofus dicendi adolescentibus. Idem 4. Fin. Studiofissimus Philosophiæ.* ¶ Item cum ablat. cum præposit. in. *Id. Fam. 5. ep. 9. Studiofiosem in aliquo colendo esse.* ¶ Repentur & cum dativo. *Plaut. 3. 1. 207. Qui nisi adulterio, studiofus nulli alia rei est.* ¶ Item pro amatore, fautore, benevolo. *Cic. in Brut. c. 16. Habet enim certus sui studiofus, qui, &c. Id. 6. Fam. ep. 8. Viri sunt optimi, & tui simillium studiofus.*
 Studium, ii, n. *studio, diligente, στυδῆ*, Ger. *stetig*, Gal. *etude, soin*, Hisp. *estudio*, *στυδῆ*, diligentia, cura, opera attentior, quæ ad aliquid incumbimus. *Cic. 1. de Inv. c. 25. Studium autem est animi assidua, & vehementis ad aliquam rem applicata magna cum voluntate occupatio, ut Philosophiæ, Poeticæ, Geometriæ, literarum.* ¶ Plus est, quam diligentia. Nam studium cum animo jungitur, diligentia interdum operæ tantum est. *Ces. l. 4. B. G. Non omnes eadem alacritate, ac studio, quo in pedestribus uti præliis consueverunt. Cic. 2. de Div. Quorum studio legendi meum scribendi studium vehementius in dies incitatur. Id. de elar. Orat. Studium in aliqua re collocare.* ¶ Sæpe ponitur pro simplici exercitatione. *Terent. Andr. 1. 1. 29. Ut animum ad aliquod studium adiungant. Virg. 1. Æn. Studiisque asperima belli. Col. in præf. l. 1. Studium agere.* ¶ Sumitur etiam pro voluntate, sententia, ardore animi, &c. *Cic. ad Brut. 14. Quare omni studio a te, mi Brute, contendo, ut Ciceronem meum ne vincas. Id. de Amic. Voluntatum, Auditorum, sententiarum summa consensio. Virg. 2. Æn. v. 39. Scinditur incertum studia in contraria vulgus.* ¶ Item pro cupiditate, desiderio. *Cic. de Sen. Equidem efflor studio patres vestros, quos colui, & dilexi, videndi. Id. 1. Acad. Cum Zenone Arcefilas sibi omne certamen instituit, non pertinacia, aut studio vincendi.* ¶ Item pro amore, favore, officio. *Cic. pro Plane. Comitibus, præfertim Mædiciis, studium esse populi, non iudicium.* ¶ Item pro opera. *Marcian. l. si prægnans, ff. de fideicom. liberi. Si prægnans ancilla inoram non studio manucifixoris, sed fortuito patiatur, ne manumittatur, &c.* ¶ Item significatim pro studio litterarum, & scientiarum. *Quintil. in proem. lib. 1. Studia alicuius ab infantia formare. Sueton. de illust. Grammat. c. 9. Studia leviter attingere. Horat. l. 2. ep. 2. Annos dare studis. Velles. l. 2. c. 59. Apollonium eum in studia miserat.* ¶ Item pro loco, in quem studendi causa convenitur. *Cic. in M. Anton. Philof. c. 16. Apud Ægyptios civem se egit, & philosophum in omnibus studiis, templis, locis. Salmast. legit stadiis.* ¶ Studio in sexto casu significat de industria, data opera, a postea. *Cic. pro Sex. Rose. c. 32. Ut omnes intelligant, me non studio accusare, sed officio defendere.*
 Stulte, adv. *stoltamente, pazzamente*, Ger. *narrisch*, Gal. *stement*, Hisp. *locamente*, *stoutos*, insipienter, imprudenter. *Cic. 2. de Leg. c. 7. Quid est enim verius, quam neminem esse oportere tam stulte arroganter? &c. Id. de nat. Deor. c. 28. Hæc & dicuntur, & creduntur stultissime. Sen. l. 5. Controv. 34. Gargius multo stultius, quam Prometheus Parrasus supplicium pinxisset.*
 Stultesco, is, n. *diventare stulto*. *Plaut. Most. 4. 2. 49. Pucre, præter speciem stultescis. Alii rectius leg. stultes es.*
 Stultiloquentia, æ, f. idem ac stultiloquium. *Plaut. Trin. 1. 2. in fin. Occulsioremque habeant stultiloquentiam.*
 Stultiloquum, ii, n. *μυρολογία*, imprudens sermo. *Plaut. Mil. 2. 3. 25. Ni reprimas tuum stultiloquium.*
 Stultiloquus, a, um, adject. qui stulte loquitur. *Plaut. Pers. 4. 3. 45. Tace stultiloque; necis quid inster boni.*
 Stultitia, æ, f. *pazzia, אורכר*, Ger. *narrheis*, Gall. *folie*, Hisp. *locura*, *μυρολογία*, *amra*, amentia, dementia, imprudentia. *Cic. 2. de Div. c. 43. O delirationem incredibilem! Non enim omnis error stultitia dicenda est. Id. 3. Tusc. c. 30. Est enim proprium stultitiæ aliorum vitia cernere, oblivisci suorum. Plin. l. 11. c. 52. Auricularum magnitudo loquacitatis, & stultitiæ nota est.* ¶ Interdum gravia quædam crimina stultitiæ nomine appellatur, elevandi, & extenuandi causa. *Plaut. Aulul. 4. 10. 22. Tibi ultro supplicatum venio ob stultitiam meam. h. e. ob stuprum filiarum tuarum. Adde *Mostel. 5. 2. 34. & Terent. Heaut. 5. 2. 8.*
 Stultividus, a, um, adject. qui stulte, & prave videt. *Plaut. Mil. 2. 3. 64. Vin' jam faciam, ut stultividum te fatearis!*
 Stultulus, a, um, adject. dimin. a stultus. *Apul. l. 9. Metam. Tu stultule aine, intra terminos pistrini contentus.*
 Stultus, a, um, *stolto, pazzo*, *בבב*, Ger. *narr*, Gal. *fou, sot*, Hisp. *bovo, loco*, *μυρολογία*, *amra*, amentis, imprudens, improvidus, incautus. *Cic. l. 9. Famil. ep. 22. Stultorum plena sunt omnia. Idem pro Mil. Homines stultissimi. Idem Ver. 7. c. 39. Stultum consilium. Idem 3. de Orat. Stulta loquacitas. Plaut. Curcul. 4. 3. 19. Sulto stultior. Ovid. 2. de Pont. eleg. 9. Iultam artem vocat libros suos de arte amandi, quia propter eos in exilium missus fuit. ¶ Differt a fatuo, quia levius est stultum esse, quam fatuum. Fatuus enim dicitur, qui omnino desipit. *Asian. apud Irid. l. 10. Ego stultum me existimo, fatuum esse non opinor. Cic. 3. Phil. c. 9. Ut hominem stultum magis etiam infatuet merce de publica.* ¶ Differt etiam ab infano; nam infanus est, qui abiecta ratione, cum furore, & impetu omnia facit. *Terent. Eun. 2. 2. 23. Hic homines profus ex stultis infanos facit.* ¶ Dies stulti, sunt ætas adulescentiæ. *Tibul. l. 1. eleg. 4. Vidi jam juvenem, premeret cum tenior ætas, Mærentem, stultos præteritæ dies.* ¶ Stultorum feriæ, seu festum, idem dies erat, qui Quirinalia, quo illa sua Fornacalia celebrabant, nempe 18. (al. 17.) Februarii. *Fest. Quirinalia mense Februarii, dies, quo Quirino festi sacra. Idem stultorum feriæ appellatur, quod quidam, qui suorum Fornacalium sacra Romæ ignoraverant, eo potissimum rem divinum faciunt.*
 Stupa, vel Stuppa, æ, f. *stoppa*, *בבב*, Ger. *vvergek*, Gal. *étoupe*, Hisp. *stopa*, *στυπα*, *στυπία*, *στυπία*, pars vilior lini, vel cannabis, quæ cortici proxima est. *Plin. l. 19. c. 1. Quod proximum cortici fuit, stupa appellatur, deterioris lini, lucernarum fere luminibus aptior. Fest. Stuppam linum impolitum appellam Græci Dorii. Liv. l. 1. Id sicut in pilo, quadratum Stuppa circumligabant, linebantque pice.*
 Stuparius, a, um, *στυπιαδης*, quod ad stupam pertinet, ut Stuparius mallearius, quo lina tunduntur, *μαλλια*. *Plin. l. 19. c. 1. Mox artefactæ tunduntur in saxo stupario malleo.*
 Stupetatio, is, feci, factum, a. 3. *stupescere, ἐκστασία*, stupentem reddo. *Liv. l. 5. c. 39. Privatos deinde luctus stupetecit publicus pavor.*
 Stupefactus, a, um, *stupescito*. *Sen. Thyeste: Fratri aspectu stupefactus hæsit.***

hærit. *Cic. 3. de Orat. c. 14.* Stupetanti dicentem intuentur.
 Stupendus, a, um, adject. *Stupendo, amissibile. Nazar. in paneg. Con-
 stant. c. 6.* Venire ad ingentium virtutum stupenda penetrat.
 Stupens, entis, o. 3. *Stupens, partic. a stupere. Plin. 1. 14. c. 21.* Quo-
 niam vini natura non gælat, alias ad frigus stupens tantum, *perden-
 do la sua forza. Curt. 1. 8. c. 4.* Calor stupentia membra commovet. *le
 memoria stupideæ. Id. 1. 6. c. 9.* Attonito stupentique similis hætit.
 Stupēs, es, pui, sine sup. n. 2. *effere stupide, stupis, maravigliarsi, שטם,
 Ger. estumen, Gal. être étonné, Hisp. estar pasmado, εἰς ταραχὴν, est quod-
 dammodo tenum rerum non habere, torpore quodam captum languere
 immobilem, aut inopia consilii, aut aliqua alia re tarditatem injicien-
 te. *Petrus scribit, se in oblongo illo codice, quem delicias suas vocat
 Pomponius Letus, tum item in aliis antiquis Maronis, Horatii, Teren-
 tii, aliorumque Scriptorum libris stipes, & obstupuit invenisse per
 s. Atque hæc scribendi ratio eorum confirmat opinionem, in quibus placet
 & stupere, sive stupere a stipes mutata quantitate dici, quia stiptis,
 vel trunci instar sit, qui stupet. Usurpatur vel absolute. *Cic. 7. Ver.
 Confirmant ipsi se, cum is etiam tum consilium stuperet. Sen. Hip-
 pol. v. 607.* Curæ leves loquuntur, ingentes stupent. *Ovid. 2. Amor. e-
 leg. 6.* Verba stupuerunt ignavo palato. ¶ Vel cum ablat. sine præ-
 pos. *Ovid. 1. 1. Trist. eleg. 2.* Ambigua ars stupet ipsa malis. h. e. na-
 vigandi peritiam propter ventos adversos, & inter se pugnantem stupet,
 incerta quod agat. *Pers. sat. 3.* Sed stupet hic vitio. h. e. infans est
 factus vitio. ¶ Sumitur etiam pro admirari cum quodam stupore,
 cum accus. vel abl. *Horat. lib. 1. sat. 4. v. 28.* Hunc capit argenti splen-
 dor, stupet Albius ære. *Id. ib. sat. 6. v. 15.* Qui stupet in titulis, & im-
 magnibus. *Virg. 2. Æn. Pars stupet innuptæ donum exitiale Minervæ.*
 Stupescō, is, n. 3. *stupescō, εὐλαστῆσαι, stupescō, stupidus fio. Cic.
 3. de Orat. c. 26.* Incidat, aspiciat, admiretur, stupescat.
 Stupēs, vel Stupēus, a, um, di stoppa, quod ex stoppa factum est.
Virg. 2. Æn. Et stoppa vincula collo intendunt. Id. 8. Æn. v. 694. Stupe-
 ra flamma manu spargitur. h. e. fax et stoppa.
 Stupiditas, atis, f. *stupiditas, stupiditas, ἀρῆστος, ἰσχυρὸς, Stupor, Cic.
 2. Phil. c. 32.* In quo primum incredibilem stupiditatem hominis cognoscite.
 Stupido, as, a. r. stupidum facio. *Martian. Capel. l. 1.* Pectore saxificam di-
 cunt horrere Medusam, Quod pavidum stupidet sapiens solertia vulgus.
 Stupidus, a, um, stupido, שטם, Ger. *erstunnt, Gal. étonné, Hisp. pas-
 mado, ἀρῆστος, εὐλαστῆσαι, qui torpore quodam captus languet im-
 mobilis, aut inopia consilii, aut aliqua alia re tarditatem injicien-
 te. *Aul. ad Heren. 1. 4. c. 52.* Omnes stupidi timore obtulerunt. *Cic. de
 Fat. Zopyrus physiognomon stupidum esse Socratem dixit, & bardum.
 Plaut. Epid. 4. 2. 13.* Quid flas stupida? quid taces? *Var. apud Non. c. 4.
 n. 437.* Andromeda vincita, & propoliata ceto non debuit patri suo ho-
 mini stupidissimo in os expuere vitam? hoc est stulto, iniquo ut ipse
 Nonius exponit.
 Stupor, oris, m. *Stupore, שטם, Germ. erstunung, Gal. étonnement, Hisp.
 estupido, ἐκστασις, alienatio quædam sensuum. Cic. pro Dom. Eamque
 animi durtitem, sicut corporis, quod, cum uritur, non sentit, stuporem
 potius, quam virtutem putarem. Id. in Pison. c. 1.* Stupor, debilita-
 tique lingue. *Id. 2. Phil. c. 26.* Tantis igitur te stupor opprædit, ut
 non scias? &c.
 Stuporatus, a, um, adject. stupore affectus. *Tersul. de cult. fam. c. 3.* O-
 mnium gloria vana, & ituporata.
 Stupratio, onis, f. violatio. *Arnob. 1. 3.* Ad oris sacri comparatæ stupra-
 tionem.
 Stuprator, oris, m. *stuprator, violatore, διακοφῆτης, qui stuprat. Sen.
 in Hippol. v. 897.* Hic dicit entis, quem tumultu terribus liquit stu-
 prator. *Quintil. 1. 7. c. 5.* Stuprator an decem millia dare debeat, quæ
 pœna huic crimini constituta est.
 Stupratus, a, um, stupratus. *Cic. 2. Fin. Stupratus pro vim Lucretia a
 Regis filio, testata cives se ipsa interemit.*
 Stupre, adv. *vergognojanente, ἀίχμης, turpiter. Neleus apud Fest.* Fœ-
 de, itupreque castigat cotidie.
 Stupro, as, a. 1. *stuprare, שטם, Ger. huseren, Gal. violer, corrompere,
 Hisp. violar, defurgar, μολοχῆσαι, vitio, stuprum infero. Cic. 5. Fin. Qui
 interficeret filiam, ne stupraretur. *Varin. Cic. 1. 5. Fam. epist. 10.* Qui tot
 ingenuas matremfamilias stupravit. ¶ Sumitur etiam pro tœdare, macu-
 lare, polluere. *Ci. de Arusp. resp. Pulvinar, quod stupratur.*
 Stupratus, a, um, *μολοχῆσθαι, qui ad ituprum propensus est. Val. Max.
 1. 6. cap. de pudicitia, n. 8.* Metellus quoque Celer stuprozæ mentis a-
 cer punitor exitit.
 Stuprum, i, n. *stupro, שטם, Ger. huseren, Gal. violatium, Hisp. violacion,
 μολοχῆσαι, φθορῆσαι, proprie significat illicitum coitum cum virgine,
 vel vidua, ut scribit *Papinian. lib. 6. ff. ad leg. Jul. de adult. Sic Cic. 4.
 Tusc. Stupra dico, & corruptelas, & adulteria, incesta denique. Id.
 3. Offic. c. 19.* Inferre stuprum virgini, ¶ Ponitur tamen & pro adulte-
 rio. *Cic. 5. de Fin. Lucretia per vim oblatum ituprum voluntaria morte
 luit. Id. 3. Offic. Gyges reginæ ituprum intulit. Plaut. Amph. 3. 2.
 1.* Ita me stupri a virgo argutam meo! ¶ Et pro incesto. *Cic. pro Mil.
 Clodius cum fore geramam nefarium ituprum fecit. ¶ Et translate
 pro turpitudine, & dedecore. *Næv. apud Fest. si perire mavolunt ibi-
 dem, quam redire cum itupro ad suos populares.*
 Stura, m. 1. h. Galliz Subalpinæ, qui ex Alpibus Cottis per Marchiam
 Saluciensem fluit, ac apud Calaricum opp. Tanaro congregitur. ¶ I-
 tem Hu. ejusdem Galliz, qui per fines Taurinorum in Padum inter
 Augustam Taurinorum, & Clavallum labitur. *Plin. 1. 3. c. 16.*
 Sturnus, i, m. *stornello, שטף, שטפים, genus avis gregatium volans. Plin.
 1. 10. c. 24.* Sturnorum generi proprium catervatim volare, & quodam
 pilæ orbe circumagi, omnibus in medium agmen tendentibus. *Id. cap.
 42.* Habebant & Cælares juvenes item sturnum, lusciniæ Græco, at-
 que Latino fermeone dociles.
 Stygalis, le, adject. *Stige, idem ac Stygius. Virg. in Cyri, v. 374.*
 Hinc magico venerata Jovi Stygalia sacra.
 Stygius, a, um, *Stigio, infernalis, ad Stygem paludem spectans, infer-
 nalis. Virg. 4. Æn. Sacra Jovi Stygio, quæ rite incepta paravi, &c.*
 idest Diti, seu Plutoni. *Sen. Herc. Fur. Hic lævus umbras terreat Sty-
 gius canis. idest Cerberus. ¶ Aqua Stygia, est aqua Stygis fontis.
 De hac sic *Virg. lib. 8. c. 3.* Est in Arcadia Nonacris nominata, quæ
 habet in montibus stillantes, ex faxo frigidissimos humores. Hæc au-
 tem aqua Stygos hydor appellatur, quam neque argenteum, neque æ-
 neum, neque terreum vas potest sustinere, sed dissilit, ac dissipatur.
 Conservare autem eam, & continere, nisi ungula mulina, nil potest.
 ¶ Interdum Stygius sumitur pro mortifero, venenato. *Ovid. 3. Metam.
 de Jerpente:* Quinque halitus exit Ore niger Stygio, viciatias inficit
 herbas.
 Stylobata, æ, vel Stylobates, æ, m. *pedestalio, στυλοβάτης, basis, sive pes
 columnæ, quia eo στυλοβάτης, columna, differt a stereobata, qua
 stereobata sunt parietes, qui subjunguntur columnis, & onera excipiunt,
 stylobata sunt ea, quæ stereobatis superimponuntur, & super quæ de-********

mun disponuntur columnæ. *Virg. 1. 3. c. 3.* Extractis fundamentis,
 ad libramentum stylobata sunt collocati: supra stylobatas columnæ
 disponende. *Var. 1. 3. R. R. c. 5.* Subter columnarum stylobaten.
 Stylus, V. Stilus.
 Stymma, atis, n. *Stymma, spissamentum, & domitura unguenti ex odo-
 ramentis constans, a styma, stringo, condense. Vulgo marcum vocant.
 Plin. 1. 13. c. 1.* Ratio unguenti facienda duplex, succus, & corpus. Il-
 le olei generibus fere constat, hoc odorem: hæc styminata vocant, il-
 la hedyfymata.
 Stymphalicus, a, um, adject. ad Stymphalum lacum pertinet. *Plaut. Perf.
 2. 1. 4.* Cum avibus Stymphalicis, cum Antæo deluctari mavelim.
 Stymphalides, f. 3. aves in lacu Stymphalo, tantæ magnitudinis, ut
 Solis radios obumbrare dicerentur, omnem Arcadiam devastantes, do-
 nec ab Hercule ænei crepitaculi sonitu pellerentur. *Virg. seu quisvis a-
 lius, qui auctor est carminis de 12. laboribus Herculis:* Stymphalides pe-
 pulit volucres discrimine quinto.
 Stymphalis, idis, f. *Stymphalis, quæ ad montem, seu lacum, seu flu-
 vium Stymphalum spectat, vel quæ est e Stymphalo urbe. Ovid. 2.
 Fast. v. 273.* Tellus erit Pholoe, testes Stymphalides undæ. *Hieron.
 cont. Jovin. Aristocleides Orchomeni tyrannus adamavit virginem Sty-
 phalidem, quæ, &c.*
 Stymphalius, a, um, adject. Stymphalicus. *Catull. carm. 69. ad Mall. v.
 112.* de Hercule: Tempore, quo certa Stymphalia monstra sagitta Per-
 culit imperio deterioris heri.
 Stymphalius, i, m. & Stymphalum, i, n. *Monte Poglisi, mons Pelopon-
 nelli, in Arcadia, altissimus: item lacus, & Avius, qui ex eodem
 monte pro agrum Argivorum fluens, mutato nomine Erasinus dicitur,
 teste Pausania. Item urbs ad radices ejusdem montis posita. Lucan. 1.
 5. v. 31.* unctisque timendæ Unquibus Arcadiæ volucres Stymphala
 colentes. *Stat. 1. 4. Silv. 5. ad fin. de Hercule:* quantumque nivalem Stympha-
 lum, quantumque jugis Erimanthon aequalis Terræris.
 Stypa, V. Stipa.
 Stypteria, æ, f. *stypteria, allume, alumen, a styto, astringo, quia adstrin-
 gendi vim habet. Ulpian. 1. 3. ff. de reb. cor. qui sub tus. Si lapidicinas, vel
 quæ alia metalla pupillus habuerit stypteria, vel alterius materiz.*
 Stypticus, V. Stipticus.
 Styra, acis, f. *stora, styra, arbor cotoneæ malo similis, fructu majore,
 quam vellana, specie candidi pruni. Manat ex ea liquor ejusdem no-
 minis, quem officinæ storacem appellant, coloris flavi, resinosi, albi-
 cantibus fragmentis, odoris perseverantis. Plin. 1. 12. c. 17.* Ex Syria re-
 vehunt styracem, acri odore ejus in focis abigentes liquor fastidium.
Virg. in Cyri, v. 178. Non styrae Idæo fragrantis tincta capillos.
 Styx, ygis, f. *Styx, στυγ, fons Arcadiæ, ex Phæno lacu, & ex Nonacri
 monte manans ex saxo, & in fluvium evadens, tam frigidus, ut ejus aqua
 pota statim enecat, ferrum, & æs erodat, solaque mulæ ungula possit in
 ea contineri, cætera vasâ frigoris vehementia statim dirumpantur. Plin.
 1. 2. c. 109. & 1. 32. c. 2.* ¶ Hoc veneno quidam Alexandrum ab Antipa-
 tro, non sine Aristotelis consilio, putant peremptum. *Thesphastus tradit,
 in Styge pices parvos esse, qui & ipsi lethales sunt, auctore Plin.
 1. 31. c. 2.* ¶ Styx etiam palus est Thehalizæ, teste *Plinio, ex qua Ti-
 tarellus flu. egreditur. ¶ Est & alia palus in Ægypto, juxta Memphim,
 quam veteres Stygem vocaverunt, ambiens Abaton int. ¶ Hæmorus etiam
 fixit, Stygem Inferni esse paludem, cujus tabule occasione cepit ex
 Styge fonte Nonacridis regionis, cujus aqua, ut diximus, tanti frigoris
 est, ut moriantur, qui inde biberint. *Serv. ad Æneid. 6. v. 295.* scribit,
 Stygem paludem ex Acherontis ætuariis nasci. Hanc Superi tanta in-
 veneratione habuerunt, ut per Stygem jurare soliti essent, & nescias du-
 cerent quidam eorum, quæ per Stygem jurassent, non observare: siquis
 autem Deorum hoc jusjurandum violasset, centum annis a nectare ab-
 stineret, & nummis majestate esset privatus. Hac re *Servius* sic scri-
 bit, enarrans illum locum *Virg. 6. Æn. v. 134.* Quod si tantus amor
 menti, si tanta cupido est, Bis Stygios innare lacus, bis nigra videre
 Tartara. Dicitur, *inquit, Victoria Stygis filia bello Gigantum Jovi fa-
 vite: pro cuius remuneratione Jupiter tribuit, ut jurantes Dii per ejus
 matrem, non audeant fallere. Ratio autem hæc est. Styx merorem si-
 gnificat: uode ἀπὸ τοῦ στυγῆς, idest a tristitia, Styx dicta est. Dii au-
 tem læti sunt semper: unde & immortales. Ergo quia merorem non
 sentiunt, jurant per rem suæ nature contrariam, idest tristitiam, quæ
 est æternitatis contraria. Ideo jusjurandum per execrationem habent.
 Hæc *Serv. Hinc Virg. 6. Æneid.* Stygiæque paludem, Dii cuius jurare
 timent, & fallere numen. ¶ Ponitur etiam Styx pro ipsius Inferis. Hinc
 ad Styga mitti, est vita privari. *Martial. 1. 4. epigr. 60.* Cum Tiburti-
 nas damnet Curvatus auras, Inter laudatas ad Styga missus aquas.**

S AN T E U.

Suada, æ, f. 1. *suada, persuasivonis Dea, a suadeo. Ac Græce eodem mo-
 do vocatur Pitho, πῖθος, ἀπὸ τοῦ πείθειν, persuadere. Cic. de Cl. Or.
 Suadeque medulla. Πείθος quam vocant Græci, cujus effector est Ora-
 tor, hanc Suadam appellavit *Ennius:* Ejus autem Cethegum medullam
 fuisse vult, ut quem Deam in Periculis labris scripsit Eupolis sessitavisse,
 hujus hic medullam nostrum Oratorem fuisse dixerit.
 Suadela, æ, fœm. idem ac Suada, Πείθος. Aliqui dicunt, ex *Plutarcho*
 Suadelam nuptiis una cum Venere præfuisse. *Pbarnutus* etiam scribit,
 assidere Veneri Gratas, Suadelam, Mercurium, quod Suadela oratio-
 ne, & gratia amatores pelliciat. *Hor. 1. ep. 6.* Ac bene nummatum
 decorat Suadela, Venufque. ¶ Est etiam idem ac suasio. *Plaut. Ci-
 stell. 2. 3. 24.* Jam perducebam illam ad me suadela mea.
 Suadens, tis, partic. *persuasivo, ut suadentia verba. Stat. Theb. 11. v. 435.*
 Suadenter, adject. *conpersuasivo. Arnob. 1. 1.* Suadenter loqui in litibus.
 Suadēs, es, si, sum, a 2. *persuadere, פרה, Ger. rathen, Gall. exhorter,
 suader, Hisp. induzir, persuadir, πείθειν, accommodatus, & suavis
 verbis aliquem in opinionem meam inducere conor, hortor, moneo,
 auctor sum alicui alicuius rei. Usurpatur vel absolute. *Cic. Att. 1. 8.*
 Quo in suadendo plus auctoritatis haberem. ¶ Vel cum acc. perso-
 næ, per Zeugma, si sit conjunctum alteri verbo petenti accusativum.
Cic. 1. 3. Fam. ep. 4. Hæc, quæ supra scripta sunt, eo spectant, ut te
 hortet, & suadeam: reliqua sunt, quod pertinent ad rogandum. ¶ Vel
 cum acc. rei, ut Suadere legem, quod est populum ad accipiendam
 legem adhortari. *Cic. de Sen. Cum legem Viconiam magna voce,
 & bonis lateribus suassim.* ¶ Vel cum dat. personæ. *Cic. 1. 2. Fam.*
 Nemo est, qui tibi sapientius suadere possit te ipso. ¶ Vel cum acc.
 rei, & dat. personæ. *Cic. 2. Phil. Quibus aliquid contra Cæsarem
 Pompeio suaserim. Id. Att. 1. 8.* Memini, quid mihi tum suaseris per
 Thephanem Culeonem. ¶ Vel cum ablat. & præposit. *de. Quintil.
 1. 3. c. 10.* Suasurus de pace hæc duo præcipue nota esse voluit. ¶ Vel
 cum conjunctivo, & partic. ut. *Cic. de Prov. Conf. Nam postea me,
 ut sibi esset legatus, non solum suavit, verum etiam rogavit. ¶ Vel
 cum ignitivo. Curt. lib. 7. cap. ult.* Cophas admissus suadere cepit**

Arimazo, Petram tradere. ¶ Transfertur & ad res inanimatas, quæ tum suadere dicuntur, cum rei aliquid faciendæ nobis præbet occasionem. *Virg. 2. Æn.* Suadentque cadentia sidera fomnes. *Ovid. lib. 1. Am. eleg. 6.* Nox, & amor, vinumque nihil moderabile suadent. ¶ Suadere silentia digito, id est digito silentium indicare. *Ovid. 9. Met.* ¶ Ufurpatur & passivè. *Plaut. Trinum. 3. 2. 44.* Minus placet, magis quod suadet; quod dissuadet, placet. ¶ Differunt *suadeo*, & *persuadeo*, in eo, quod *suadere* significat hortari, *persuadere* autem est vincere dicendo animum auditoris, & id obtinere, quod contenditur. *Cic. 2. Phil. c. 11.* An C. Trebonio persuasi? cui ne suadere quidem ausus essem. Hoc tamen discrimen perpetuum non est. nam *persuado* usurpantur inventur pro simpliciter *suadeo*. Vide *Persuadeo*.

Suadulidus, V. Suavulidus.

Suadus, a, um, adject. *persuasivus*, suadendi vim habens. *Apul. l. 11. Metam.* Suada majestas. *Symmach. l. 3. ep. 6.* Delenifica, & suada facundia.

Suarfus, ii, m. *porcæso*, *συσφύρις*, custos fœvus, qui sues pascit. *Plin. l. 8. c. 51.* Compertum, agnitam vocem suarii furto abactis (suis) meroque navigio inclinatione lateris unius remeasset. ¶ Item qui carnem suillam vendit. *Inscript. apud Gruter. pag. 361. n. 1.* Corpus suariorum, & confectuariorum.

Suarrius, a, um, quod ad sues pertinet. *Plin. l. 7. cap. 12.* Is erat suarii negotiatoris vile mancipium. *Ulpian. l. 1. §. cura carnis, ff. de Off. Praefecti Urb.* Ideo & forum suarium sub ipsius cura est.

Suasio, onis, f. *persuasione*, *esortazione*, Ger. *rahegeben*, Gal. *suasion*, Hisp. *persuasion*, *παρακλιση*, *παρακλιση*, actus suadendi, adhortatio. *Cic. in Brut.* In suatione legis Scæviliæ fummis ornat Senatam laudibus. *Id. ibid.* Et talium suasionum, qualem Iocrates fecit Panegyricum. *Id. 2. de Orat.* Cur feceramus ea præcepta, quæ de suasionibus tradenda sunt, aut laudationibus.

Suasor, oris, m. *esortator*, *כַּפְרָה*, Germ. *rahegeber*, Gal. *exhortator*, Hisp. *induzidor*, *αποκλιση*, qui suadet. *Cic. 3. Off. c. 30.* Atque huius deditiois ipse Posthumus, qui debebat, suator, & auctor fuit.

Suasorius, a, um, *esortatorio*, *παρακλιση*, *συμβουλευτικος*, quod pertinet ad suadendum, ut *Suasorium munus*, id est officium suadendi; *Suasorium genus cause*, id est genus deliberativum, quo suademus, vel dissuademus. *Quintil. l. 8. in proem.* Suasorius accedere tertiam partem ex coniectura, potest ne ferri, an esset futurum, quod deliberaretur. *Adde l. 3. c. 10.* ¶ Suasoria orationes, quibus aliquid suadet, quales sunt declamationes M. Anniæ Senecæ.

Suasum, i, vel suasus color, genus coloris pulli. *Fest.* Suasum, color appellatur, qui fit ex stitillidico fumo in vestimento albo. *Plautus Truc. 2. 2. 16.* Quia tibi suaso infectis propudiosam pallulam. Quidam autem legunt *insuasum*. Nec desunt, qui dicant, omnem colorem, qui fiat inficiendo, suasum vocari, quod quasi persuadeatur in alium ex alio transire. *Idem:* Insuasum appellabant colorem similem luteo, qui fiebat ex fumo stitillidico. Hæc *Fest.* Suasum, an insuasum colorem dicere oportet, dubitari potest. Et jam olim fuisse dubitatum, patet ex verbis *Festi*. Præterea in Gloss. vet. legas, *Insuasum*, *αἰμα* *δενε* *εὐκαρτερου*. Ubi *Joseph Scaliger* legit, *αἰμα* *δενε* *εὐκαρτερου*. Nempe quia est color iste, quem videmus in trabibus diutino fumo infectis.

Suasus, a, um, partic. *persuasus*, *esortatus*. In *argumento Aulul. Plauti* v. 6. Megadorus a forere suasus ducere uxorem.

Suasus, us, m. idem ac suasio. *Sulpic. Apollinar. in argum. Andr. Terent.* Davi suasu non repugnat Pamphilus. *Ulpian. l. item si obsterix, §. 1. ff. ad leg. Aquil.* Siquis per vim, vel per suasum medicamentum alicui infundit.

Suatim, adv. *da porco*, *σὺα*, ad similitudinem suis. *Nigid. apud Non. c. 2. n. 190.* Sunt etiam adulteranter dicta hæc, canatim, suatim, bovatim, quæ ab animalibus sumuntur.

Suave, V. Suavis.

Suaveolens, tis, di odor *foave*, ut suaveolens amaracus, apud *Catul. carm. 62. v. 7.* ¶ Legitur & *suave olens* livifum.

Suaveolentia, æ, f. odor *foave*. *Sidon. l. 8. ep. 13.* Ad suaveolentiam pudicitæ impellere. *Adde Augustin. l. 8. Confession. c. 6.*

Suaviatio, onis, f. *φιλαρισ*, actus suaviandi, osculatio. *Gal. l. 18. c. 2.* Suavitationes puerorum, & puellarum. *Plaut. Bœch. l. 2. 8.* Suavis suaviatio.

Suavidicus, a, um, adject. suavis, vel suavia dicens, ut suavidici verfus, apud *Lucrer. l. 4. v. 181.*

Suavidus, a, um, adject. suavis. *Theod. Priscian. de dicta, c. 20.* Suavidus fit potio ad bibendum.

Suavillum, vel Savillum, i, n. genus plantæ ex farina, caseo, & ovo, & mille, apud *Cat. de R. R. c. 84.*

Suaviloquus, entis, o. 3. *ἡδυσπῆς*, *ἡδύς*, qui suaviter loquitur. *Cic. in Brut. cap. 15. ex Ennio:* Adhuc Orator Cornelius suaviloquenti ore Cethegus. *Lucrer. l. 1. v. 944.* Suaviloquus carmen.

Suaviloquentia, æ, f. *ἡδυσπῆς*, loquendi suavitas, facultas suaviter loquendi. *Cic. in Brut. c. 15.* Et Oratorem appellat, & suaviloquentiam tribuit.

Suavilocus, a, um, idem ac suaviloquens. *Lurres. lib. 2. v. 528.* Nunc suaviloquis age paucis Versibus ostendam, &c.

Suavitudus, ii, m. qui ludis alios oblectat. *Terent. de Spectac. c. 20. & de cor. mil. c. 6.* Al. leg. *suavitudus*, & exponunt de eo, qui ludum suadet.

Suavio, as, a. 1. idem ac suavior. *Pompon. apud Non. c. 7. n. 49.* Ego illam non amplectar, non suaviem?

Suaviodlum, i, n. *φιλανθροπία*, dicitur a suavium. *Catul. ad Juvenium, carm. 98.* Suaviodlum dulci dulcius ambrosia.

Suavior, aris, seu favior, aris, d. 1. *baizare*, *בַּיֵס*, Ger. *kuessen*, Gal. *baifer*, Hisp. *besar*, *φιλιω*, suavius, dum, cum voluptate, aut præ gudio osculor. *Cic. Att. l. 16. ep. 3.* Atticam nostram cupio suaviari: ita mihi dulcis salus visa est per te mihi ad illa. *Gal. l. 3. c. 15.* Quum ibi cum tres adolescentens amplexi, coronis suis in caput patris positus, suaviarentur. Alii leg. *suaviarentur*. *Catul. ad Veranium.* Lucidum os, oculofoque suaviabor.

Suavis, & ve, o. 3. *foave*, *dolce*, *בְּרִיק*, Ger. *sufs*, Gal. *doux*, *sones*, Hisp. *suave*, *ἡδύς*, dulcis, jucundus. *Cic. pro Corn. Balbo*, *Comit.*, *ἡδονῆς*, faciles, suaves homines esse dicuntur. *Id. l. 13. Fam. ep. 27.* Quam suavis esset inter nos, & quanta conjunctio. *Id. l. 8. Fam.* Suavillimum mihi est tuæ memoriæ dare operam. *Hor. l. 1. sat. 10.* At sermo lingua concinnus utraque suavior. ¶ *Suave* neutrum eleganter adverbii modo ponitur pro suaviter. *Virg. Ecl. 3.* Suave rubens hyacinthus.

Suavitas, atis, f. *suavitudo*, *δολεικῆς*, *ἡδονῆς*, *χαλυπτος*, dulcedo, jucunditas. *Cic. 2. Phil.* Ut quidam morbo aliquo, & sensus (stupore) suavitatem cibi non sentiunt. *Idem Ap. l. 13. Fam. ep. 1.* Charissimum te mihi esse cum propter multas suavitates ingenii, officii, humanitatis tuæ, &c.

Suaviter, adv. *foavemente*, *ἡδύως*, jucunde. *Cic. 4. Acad.* Quam suaviter voluptas sensibus nostris blanditur. *Id. l. 15. Fam. ep. 21.* Nunc ad epistolam venio, cum copiose, & suaviter scriptæ, nihil est, quod multa respondeam. *Id. 4. Fam. ep. 12.* Gratia illa, de qua suavissime quodam in præmio scripsisti. *Horat. lib. 2. sat. 8.* Et leporum avulsos, ut multo suavis armos, Quam si cum lumbis quis edat.

Tom. II.

Suavitudo, inis, fem. idem ac suavitas. *Plaut. Stich. 5. 5. 14.* Age multa mea, suavitudo, salta. *Aurb. ad Her. l. 3. c. 12.* Quoniam igitur res eadem vocis firmitudini, & pronuntiationis suavitudini profuit.

Suavius, ii, seu Savius, u, n. *baicio*, *בַּיֵס*, Ger. *sanfter*, *kaft*, Gal. *baifer*, Hisp. *beso*, *φιλιω*, osculum. Falluntur, qui *Donatum* sequuti, suavius tantum libidinum esse autant. Nam *Cic. l. 16. Att. ep. 11.* Atticæ, inquit, quoniam hilarula est, meis verbis suavius des. ¶ Est a *suavis*, ut *Var. apud Non. c. 4. n. 11.* docet: neque aliter videtur ab osculo differre, quam quod osculum ab ore dicitur, suavius a *suavitatis*, ut *Non. ibid.* notat. *Plaut. Pseud. 4. 1. 38.* Savia super savie. *Id. Caf. 5. 3. 3.* Savius pottere. *Id. Caf. 5. 2. 38.* Savius impingere alicui. *Id. Cure. 1. 1. 56.* Savius pangere. *Id. Afric. 4. 1. 53.* Savius alicui facere. ¶ Est etiam vox blandientis. *Ter. Eun. 3. 2. 3.* Meum suavius quid agitur? ¶ Videtur interdum usurpari pro ipso ore, vel pro ipsis labiis ad suaviandum compositis. *Petru. Poeta apud Gel. l. 19. c. 11.* Dum semihulco favio meum puellum favior. *Plaut. Mil. 2. 1. 16.* Itaque meretrices dum labiis ducunt eum, majorem partem videas valgis suaviis. *Adde Rud. 2. 4. 10.*

Sub, *סוּב*, Ger. *unter*, Gal. *sous*, Hisp. *debaxo*, *סֹבֵר*, subter, præp. ex tis, que interdum abl. interdum acc. ferviunt, ab *סוּב*, ut *ab ex סוּב*. Aliquando denotat motum ad locum, & acc. petit. *Cic. 2. Phil. c. 9.* Nisi ille se sub scalas tabernæ librarie conjiciet. *Id. 3. Fin. c. 18.* Illa sub iudicium sapiens, & delectum cadunt. ¶ Aliquando refertur ad statum in loco, & tunc abl. exigit. *Her. l. 1. od. 1.* Manet sub Jove frigidò Venator teneræ conjugis immemor. *Virg. 8. Æn.* Arma sub adversa posuit radiantia quercu. *Cic. 5. Phil.* Sub nomine pacis bellum lateret. ¶ Translate *Cic. pro Arch. c. 10.* Justit Potæ præmium tribui sub ea conditione, ne quid postea scriberet, con conditione hæc, &c. *Liv. l. 25. c. 40.* sub Annibale magistro omnes belli artes edoctus. *Sueton. in Calig. c. 48.* sub pœna mortis aliquid denunciare. ¶ Aliquando refertur ad tempus, & cum ablat. significat in. *Quintil. l. 7. c. 10.* Sub Alexandro, *in tempore Alexandro*. *Sueton. in Tito, c. 8.* Quædam cum ore fortuita ac tristia acciderunt, *sub suo imperio*. *Flor. l. 2. c. 17.* Cum pari temeritate sub nocte castra confulis adisset, *in tempore noctis*, *o furtiva nocte*. *Cef. l. 1. Bel. Civ. c. 27.* Ne sub ipsa professione milites oppidum irruerunt, *in tempore della partenza*. ¶ Significat etiam paulo ante. *Sueton. in Claud. c. 43.* sub exitu vitæ signa quædam penitentis dedit, *poco avanti di morire*. ¶ Item statim post cum accusat. *Cef. l. 1. B. C. c. 28.* Pompeius sub noctem naves solvit. h. e. incipiente nocte. *Id. l. 2. B. C. c. 33.* Sub vesperum Cæsar portas claudi, militeque ex oppido exire iussit. *Sic Liv. l. 27. c. 15.* Sub ortum lucis, *sub far del giorno*. Eadem constructione significat etiam paulo ante. *Sueton. in Aug. 16.* Sub horam pugne tam arcto repente fomno devinctus est, ut ad dandum signum ab amicis excitaretur. ¶ Item in, vel per. *Liv. l. 1. c. 22.* Utrinque Legati fore sub idem tempus ad res repetendas missi. *Virg. Æn. 1.* Sub noctem cura recurat. ¶ Aliquando ordinem importat, idemque valet, quod *post*, cum acc. vel etiam cum abl. *Cic. l. 10. Fam. ep. 16.* Sub eas literas statim recitatæ sunt tux. *Virg. 5. Æn.* Quo deinde sub ipso Ecce volat, calcemque terit jam calce Diore. ¶ Ponitur etiam pro juxta, cum abl. *Varro l. 1. de R. R. c. 50.* Tertio modo metitur, ut sub urbe Roma, & locis plerisque. ¶ Item pro ante, cum acc. vel abl. *Virg. 2. Æn.* Postetque sub ipso nituntur gradibus. *Cef. de B. C. l. 1. c. 57.* Sub oculis domini suam probare operam. ¶ Sub armis esse, *effert armato*. *Virg. 3. Georg. v. 116.* Sub icu habere aliquid, *esser a vivo, aver a colpo*, prope, seu vicinum habere. *Senec. ep. 73.* ¶ Sub manus, *facilmente*. *Plaut. Mil. 3. 2. in fine.* Lepide hoc succedit sub manus negotium. ¶ Sub manum esse, h. e. in promptu, ad inanum. *Plaut. ad Cic. Fam. 10. ep. 23.* ¶ Jungitur interdum sub cum præposit. *de Flor. l. 2. c. 3.* Si de sub Alpibus, id est de sub ipsis faucibus Italix, &c. ¶ *Sub vos placere*, in precibus idem est ac supplicio vobis. *Fest.*

Subabfurdo, adv. *σπαρτατος*, aliquantum inconvenienter. *Cic. 2. de Or. c. 68.* Quæ a prudentibus, quasi per dissimulationem non intelligendi, & subabfurde, fallacque dicuntur.

Subabfurdis, a, um, *un poco inconveniente*, *σπαρτατος*, aliquantum absurdum. *Cic. 2. de Or. c. 67.* Sunt. nim illa subabfurda, sed eo ipso nomine sepe ridicula, non solum nimis perappata, sed etiam quodammodo nobis.

Subaccuso, as, a. 1. *σπομαριζομαι*, nonnihil, & leviter accuso. *Cic. pro Plane. c. 35.* Quod meum discessum, quem sæpe deheras, nunc quasi reprehendere, & subaccusare voluisti.

Subacidulus, a, um, *acidetto*, aliquantum acidus. Quidam legunt hanc vocem in Catone *R. R. c. 108.* Sed lectio minime certa est.

Subacidus, a, um, *un poco forte*, *o garbo*, *σπῆξ*, aliquantum acidus. *Plin. l. 12. c. 25.* Esse enim debet lenis, non subacidus.

Subactio, onis, f. *σπομαριζομαι*, actus subugendi. *Vieruv. l. 2. c. 4.* Arena suviatica bacillorum (al. *liaculorum*) subactionibus in testorio recipit soliditatem. *Arnob. l. 3.* Subactionibus ciborum dentes tertio generis habere. ¶ Translate *Cic. 2. de Or. c. 30.* Subactio mihi ingenio opus est: subactio autem est usus auditio, lectio, literæ.

Subactor, oris, m. qui subigit, & obsceno sensu qui alterius pudicitiam violat. *Lamprid. in Heliogab. c. 5.* Posterioribus (corporis partibus) eminentibus in subactorem rejectis, & oppositis. *Adde eund. in Commodo, c. 3.*

Subactus, us, m. idem ac subactio. *Plin. l. 18. c. 7.* Quod in subactu congium aquæ capiat.

Subactus, a, um, *foggiogato*, *χαυραδης*, victus, domitus. *Cic. pro Font. Galli* a nostris Imperatoribus subacti, & bello domiti. *Luc. l. 1.* Genereque subactas vix impune feret. ¶ Interdum ponitur pro coacto. *Tac. l. 6. Ann. c. 16.* Multitudine periclitantium subactus. *Id. l. 13. Ann. c. 13.* Donec vi amoris subactus. ¶ Interdum pro molliato. *Col. l. 4. c. 29.* Fissura diligenter subacto luto linitur. ¶ Item pro culto, arato. *Cic. de Sen.* Quæ cum gremio molliato, ac subacto semen sparsum accipit. ¶ Translate sumitur pro exercitato, exulto. *Orc. 2. de Or. c. 30.* Subactio mihi ingenio opus est, ut agro non semel arato, sed novato, & iterato. *Liv. l. 42.* Ipsi a pueris eruditi artibus militiæ, tot subacti, atque durati bellis.

Subadiuva, æ, m. *subto adiuvante*. *Cod. Theodof. leg. 3. de agent. in reb. Ut periculum fe & adiutor, & subadiuvæ subituros esse cognoscant.* *Adde leg. ult. Cod. Justin. tit. eod.*

Subadmoveo, eri, a. 2. aliquantum admoveo, *avvicinare*. *Col. l. 6. c. 36.* Huiusmodi mari sensim magistri subadmoveere debent generis ejusdem feminas.

Suberatus, a, um, *ἡδύχαλυπτος*, quod subter se æs habet, ut *Aurum suberatum*, quod foris quidem aurum ostendit, intus autem æs occultat. *Pers. sat. 5. v. 106.* Nequa suberato mendosum tinniat auro.

Subagitatō, onis, f. actus subagitandi, & rem obscenam perficiendi. *Plaut. Captiv. in fine:* Ad pudicos mores facta hæc fabula est, neque in hac subagitationes sunt, neque ulla amatio. In quibusdam Codicibus leg. *subagitationes*.

Subagitatix, icis, f. quæ subagitat, & cum sui sexus æqualibus obscena

patrat, quæ Græce τράδα; dicitur. *Plaut. Pers.* 1. 2. 45. Ne me attrita, subagitatricem.

Subagito, vel Subigito, as, a. 1. ὑπαγίω, lascive contrecto. *Plaut. Mil.* 3. 1. 57. Neque unquam alienum scortum subagito in convivio. *Id. ib.* 5. 9. Subagitare alienam uxorem. In plerisque *Plauti* Codicibus legitur *subigito* pro *subagito*.

Subagrestis, & ste, o. 3. un poco selvatico, un poco brusco, ὑπαγρησίδης, aliquantum agrestis. *Cic. de clar. Or.* c. 74. Sonabatque contrarium Caltulo, subagreste quiddam, planeque subruticum.

Subalaris, & re, o. 3. ὑπαλαρῖος, quod sub alis est. Unde scribit *Lamprius* in *Helio*, c. 39. Nec cubuit in accubitis facile, nisi iis, quæ pilum leporinum habent, aut plumas perdicum subalares, (sæpe culcitas mutans. h. e. plumas sub alis perdicum: Al. leg. plumas perdicum, subalares culcitas sæpe mutans. h. e. pulvinos, quibus humeri, & brachia cubando tulerunt. *Nep. in Alcib.* c. 10. Familiaris sui subalare telum eripuit. h. e. quod sub alis, seu brachiis gestatur.

Subalbicans, tis, nom. ex partic. idem ac subalbidus. *Var. l. 3. R. R. c. 9. de gallis.* Oculis ravis, ac nigris, palea rubra subalbicante.

Subalbidus, a, um, bianchetto, ὑπαλβιδός, aliquantum albidus. *Plin. l. 21. c. 25.* Ramulos habet candidos, folia subalbida, abrotono similia. Adde *Cels.* l. 5. c. 28.

Subalpinus, a, um, ὑπαλπιῶς, quod est ab alpibus. *Plin. l. 25. c. 7.* Radice lenta, subnigra, sine odore, aquosa, montibus Subalpinis plurima. ¶ Italia Subalpina, pars illa, quæ hodie Pedemontium, seu Pedemontana regio vocatur, *Piemonte.* *Plin. l. 16. cap. 11.* Nisi in paucis locis Subalpinæ Italix.

Subamarus, a, um, amareto, ὑπαμαρῖος, aliquantum amarus, in amaritudinem nonnihil declinans. *Cic. de Fato*, c. 4. Ut alios dulcia, alios subamara delectent. ¶ *Subamarum* adverbii more positum. *Ammian.* l. 8. Subamarum arridens.

Subaperio, is, a. 4. aprire aliquanto. *Arnob. l. 2.* Qui nivem in plumæ, subaperiat cruciulæ. *Apic. l. 8. c. 7.* Subaperies auriculam sub cutem.

Subaquanus, a, um, adject. cbi sta sott'acqua, ὑπακῦος. *Tertul. de anim.* c. 32. Subterraneum, & subaquaneum videntia carent haustu aeris.

Subaquilus, a, um, adject. aliquanto buvo, o fosco, colorem habens ad aquilum accedentem. *Trebel. Poll. in Zenob.* Fuit vultu subaquilo, fusci coloris. *Plaut. Rud.* 2. 4. 9. Eja, corpus cujusmodi! subvoluturium! illud quidem, subaquilum volui dicere.

Subarator, oris, m. qui subarat. *Plin. lib. 17. c. 24.* Vel etiam subarator imprudens luxavit radices.

Subaratus, a, um, partic. a subaro, *Plin. l. 16. c. 28.* Et subarata ocyus nascuntur.

Subarefcens, tis, nom. particip. aliquantum arefcens. *Vitruv. lib. 7. c. 3.* Trullificatione subarefcens.

Subargutus, a, um, aliquantum argutus. *Gel. l. 15. c. 30.* Si forte iidem garruli natura, & subargutuli sunt.

Subarmalis, le, adject. Subarmalis vestis, & subarmale, is, absolute, est genus vestimenti, quod sub armum rejicitur, & complicatur. *Vopisc. in Aurel. c. 13.* Togam pictam subarmalem. *Trebel. Pol. in Claud. c. 14.* Subarmale unum cum purpura Maura. *Spartian. in Sever. c. 6.* Prætoriano cum subarmalibus inermis sibi iussit occurrere. Alii subarmale exponunt vestem, quæ sub armum gestatur.

Subaro, a, a. 1. ὑπαρίω, subter arando terram moveo. *Plin. l. 16. c. 27.* Item quæ suba antur, aut quæ ablaqueantur, celeriora neglectis.

Subarroganter, adv. ὑπαρρογάντως, aliquantum arroganter. *Cic. 4. Acad. c. 36.* Verone subarroganter facias, si tuam dixeris.

Subasper, a, um, adject. aliquantum asper. *Alphestro. Cels. l. 5. c. 28. de virilgine.*

Subatentivus, tis, nom. particip. accordantefi aliquanto. *Quintil. l. 11. c. 3. a med.* Sunt & illi breves gestus, cum manus leviter pandata, parvis intervallis, & tubatentivibus humeris movetur.

Subballi, as, a. 1. cuocere lentamente, lente, vel aliquantum asfo. *Apic. l. 4. c. 2.* Pices curatos subballis.

Subbalto, onis, 1. appetitus in Venerem. *Plin. l. 8. c. 51. de sibus:* Remedium, ne prima tubatione, neque ante flaccidas aures coctus incipiat.

Subaudito, is, a. 4. jottuntendere, *Ascon. in Action. 1. in Per. c. 2.* Senatorio enim bis subauditur, & senatorio ordini, & nomini senatorio. Et ad c. 9. ad illa verba: sed etiam Q. Metellum. Subaudito consulem. *Ulpian. l. 1. in ff. de hered. instituen.* Non putavit valere, quoniam deest aliquid: sed & ipa valetur, subaudito tubeo.

Subausculto, a, a. 1. ascoltare di nascosto, ὑπακροάομαι, leviter, & quasi pære indo ausculto. *Plaut. Mil.* 4. 2. 3. Tace, subauscultemus, e qua de qua me fuit mentio. *Cic. 2. de Orat.* Subauscultando tamen excipere voces eorum, & procul, quid narrent, attendere. *Id. Att. l. 10. ep. 18.* Omnes enim κωνῶντι videntur subauscultare, quæ loquor.

Subausterus, a, um, adject. aliquantum austerus. *Cels. l. 3. c. 6.* Vinum austerum, vel certe subausterum. Adde *l. 6. c. 6.*

Subbalbe, adv. aliquantum balbe. *Spartian. in Getz. c. 5.* Subbalbe canorus.

Subballio, onis, m. Ballionis (quod est servi nomen) vicarius. *Plaut. Pseud. 2. 2. 13.*

Subbalnicianus, a, um, qui sub basilicis versatur, ut *subrostranus*, qui primum obambulat sub rostris. *Plaut. Capt. 4. 2. 35.* Quorum odos subbalnicianos omnes abigit in torum.

Subbibo, is, a. 3. ὑποπιῶ, aliquantum bibo, aliquanto liberalius bibo, & subnebor. *Plaut. Truc. 4. 3. 58.* Qui improbus est, sive subbibit, sive adeo carit temeto, Tamen ab ingenio est improbus. *Suet. in Ner. c. 30.* Si paulum subbibisset.

Subbini, æ, a, adject. idem quod bini. *Manil. l. 4. v. 846.* Ipsa (docet titulus causæ) quæ Ecliptica signa Dixere antiqui, pariter subbina laborant, Nec vicina loco, sed quæ contraria fulgent, due per velsa.

Subblandior, iricus, d. 4. ὑπαερεσκώομαι, paululum, & leviter blandior. *Plaut. Caf. 3. 3. 22.* Non matronarum est officium, sed meretricum viris. Ilenis, Mi vir, subblandierit. ¶ *Subblandibitor, subblandierit*, antiquæ. *Plaut. Bacch. 3. 4. 19.*

Subbævis, ve, adject. aliquantum brevis. *Plin. l. 21. c. 7.* Saliunca folio quod dem subbrevis, & quod necli non possit.

Subcæcitis, te, adject. qui est sub cælo. *Tertul. adv. Valent. c. 31.*

Subcæruleus, a, um, adject. aliquantum cæruleus. *Cels. l. 6. c. 5. ad Plin. Creta tubcærulea.*

Subcandidus, a, um, ὑπαλάκος, aliquantum candidus, ad colorem candidum nonnihil accedens. *l. 27. c. 8.* Folia bovis linguæ similia, minor, subcandida.

Subcavus, a, um, adject. concavo, subter cavus. *Lucret. lib. 6. v. 536.* Ventus per loca subcava terræ collectus.

Subcenturio, onis, m. ὑπαερεσκώομαι, qui centurioni subicitur, seu centurionis vices gerit. *Liv. l. 8. c. 8.* Ut subcenturionem sibi, quem vellet, legeret.

Subcerno, vel Succerno, is, a. 3. passare per straccio, ὑπαερεσκώομαι, idem quod per cribrum cernere. *Plin. l. 18. cap. 11.* Farinatio cribro subcer-

nunt. ¶ Translate *Plaut. Pan.* 3. 1. 10. Iste quidem gradus subceretis (vel succeretis) est cribro pollinario. h. e. valde iardus est, & veluti subfulans, non secus ac si cribro agigaretur. *Sever. in Ætina, v. 403. de mari:* Progreffiens late diffunditur, & subcernens. h. e. fluctus succerentiens, crispans, & exagitant.

Subcilles. V. Subfilles.

Subcingulum. V. Succingulum.

Subcivis. V. Subcivius.

Subcnaçtum, i, n. tegumentis genus ex lana coacta. V. in Coactilia.

Subceno, as, n. 1. cenar di sotto, o di nascosto. *Quintil. l. 6. c. 3.* Et Galba de piscibus, qui cum pridie ex parte adest, & versati postero die appostiti essent, Festinemus, inquit, alii subcenant.

Subcontumeliose, adv. ὑποβλασφημῶς, aliquantum contumeliose. *Cic. Att. l. 2. ep. 7.* Hercule, verum ut loquamur, subcontumeliose ferat noster Publius.

Subcõque, is, a. 3. Est Marcelli Empir. c. 36. a med.

Subcraçsulus, a, um, adject. aliquantum craçsus. *Capitolin. in Gordian. c. 6.* Corporis qualitate subcraçsulus.

Subcretus, vel Succretus, a, um, nom. partic. erivellato, ut calx cribro succreta. *Cato R. R. c. 18.* Testa tusa, & subcreta. *Vitruv. l. 2. c. 5.*

Subcrisfus, a, um, aliquanto crespa, o riccio, qui crines habet aliquantum crispos. *Cic. 4. Verr. c. 44.* Videtis illum subcrisfo capillo nigrum?

Subcrudus, a, um, mezzo cruda, non cotto in salsa, & Ger. erwahart, oder rauch, Gal. encors cru, Hisp. un poco crudo, ὑποκῦος, quod non omnino coctum est. *Car. c. 156.* Coquito paulisper, uti subcruda fiet. *Cels. l. 6. c. 13.* Subcrudum incidendum, ne, si diutius ibi pus permanferit, os lædat.

Subcruentus, a, um, ὑποκῦος, aliquantum cruentus. *Cels. l. 4. cap. 18.* Descendunt autem pituitæ, nucifuge similia, interdum etiam leviter subcruentia; idest cruentum aliquid mistum habentia.

Subcuboneus, i, m. qui alteri subicitur. *Titin. apud Non. c. 3. n. 104.* Ancillarum subcuboneum esse.

Subcultro, as, a. 1. cultro subter incido, seco. *Apic. l. 4. c. 2.* Subcultrare pulpas. Adde *l. 8. c. 8.*

Subcuneatus, a, um, adject. cuneis subter firmatus, & fultus. *Vitruv. l. 6. c. 11.* Subiecti, & subcuneati postes.

Subcurator, oris, m. ὑπακροάομαι, qui curatoris locum tenet. *Julian. l. ex factio. ff. de neg. gest.* Eidemque alium subcuratorem constitutum.

Subcurfor, oris, m. equus cursorius. *Lucret. apud Gel. l. 1. c. 16.* Campanus sonipes subcurfor nullus sequetur.

Subcurvus, a, um, adject. aliquanto curvo. *Ammian. l. 26. c. 27. (al. 9.)* Corpore non indecoro, nec mediocri staturæ, subcurvus.

Subcusosus, odis, com. ὑποκῦος, ἀποκῦος, qui pro alio custode substitutus est. *Plaut. Mil. 3. 2. 54.* Hunc subcusosum suum Foris ablegavit.

Subcutillæ, arum, f. locus in Sabinis, ubi aquæ sunt frigidissimæ, & stomacho utilissimæ. *Cels. l. 4. c. 5.*

Subdealbo, as, a. 1. Var. apud Non. c. 2. n. 28. Leges ruina ne iacentem subdealbe algu danti frigore. *Scaliger* aliter omnino legit, quæ sit autem horum verborum sententia, non ita facile dixeris.

Subdebilis, le, adject. aliquanto debole, ut subdebile femur. *Sueton. in Vitel. c. 17.*

Subdeblitatus, a, um, ὑπεκῦος, aliquantum debilitatus. *Cic. Att. l. 11. ep. 14.* Te subdeblitatum novas rationes tuendi mei quæzere.

Subdefcens, tis, nom. partic. manando a poco a poco. *Curt. l. 7. c. 7.* Hæc quæstia adhuc voce subdefcens, vix proximis extaudientibus dixerat.

Subdialis, & le, o. 3. ὑπαλιός, quod est sub dio, hoc est sub ipso aere, & sine tecto. *Plin. l. 34. c. 12.* Quod illa super terram est subdialis, bus petris cæditur. ¶ Subdialia pavimenta, quibus conteguntur domus, pedali crassitudine, ex contusa testa fistucata. *Plin. l. 36. c. 25.* Subdialia Græci invenere, talibus domos contegentes, &c. ¶ Subdiale deambulationes, quæ sine tecto, sub aperto aere constructæ sunt, quas *Vitruvius* vocat hypæthras. *Plin. l. 14. c. 19.*

Subdifficilis, & le, o. 3. ὑποδύσκαλος, aliquantum difficilis. *Cic. de Amic. c. 19.* Existit autem hoc loco quæstio quædam subdifficilis.

Subdiffido, dis, n. 3. diffidare aliquanto. *Cic. Att. l. 15. ep. 20.* Ego, quo die audivi, subdiffidere corpi.

Subdisjunctivus, a, um, adject. *Proculus Jctus leg. 124. ff. de verb. signif.* Hæc verba, ille, aut ille, non solum disjunctiva sunt, sed etiam subdisjunctiva: disjunctivum est, veluti cum dicimus, Aut dies, aut nox est, quorum posito altero, necesse est tolli alterum: Subdisjunctivi autem genera sunt duo; unum cum ex propositis sibus ita non potest utrunque esse, ut possit neutrum esse, ut, Aut sedet, aut ambulat: alterius generis est, cum ex propositis sibus ita non potest neutrum esse, ut possit esse utrunque, veluti cum dicimus, Orane animal aut facit, aut patitur.

Subdistinctio, onis, est nota interruptionis in legendo, qua pronuntiationis terminus ita suspenditur, ut statim id, quod sequitur, succedere debeat. *Diomed. Grammat. l. 2.*

Subdistingno, is, a. 3. fare una seconda distinzione. *Ascon. Pedian. in Ver. de jurisd. Sicil. ad fin.* Multi subdistingunt, & separatim addunt, &c.

Subditivus, a, um, finto, supposito, ὑποβλημαῖος, ὑποβλητος, suppositivus. *Cic. 7. Ver. c. 17.* Si hunc subditivum archipiratam in eandem custodiam dedisset. *Quintil. l. 1. c. 4.* Et libros, qui falso videntur inscripti, tanquam subditivis summovere familia.

Subditivus, a, um, ὑποβλημαῖος, idem quod subditivus, & in alterius loco positus. *Plaut. Amph. 2. 2. 198.* Namque de illo subditivo Sotia mirum nimis est. *Arnob. lib. 5. advers. Genes. de Allegorisis fabularum:* Sed allegorisis sensibus, & subditivis intelliguntur omnia illa secretis.

Subdito, as, a. 1. frequent. a subda. *Lucret. l. 6. v. 603.* vis ipsa periculi Subdit hunc stimulum quadam de parte timoris. h. e. addit, subdit.

Subditus, a, um, messo sotto, وبتحت, Ger. unvorgelegt, Gal. soumis, fuset, Hisp. subdico, sometido, εὑρητιστομενος, subitus iramibus, partic. a subdor. *Cic. 2. de Nat. Deor. c. 10.* Quæ effervescant subditis ignibus. *Id. 3. Ver.* Quos in eorum locum subditos domi suæ reservavit. ¶ *Judex* subditus dicitur, qui in alterius locum successit est. *Fest.* ¶ *Subditus* partus, est suppositus, hoc est sublatas ab ea muliere, quæ peperit, & alteri apponitur. *Tertul. Heaut. 5. 3. 11.* Subditum se suspicatur. ¶ *Subditus* etiam dicitur, qui alteri subiectus est. *Tibul. l. 4. eleg. 1. v. 67.* interno Plutoni subdita regna. *Pers. sat. 5. v. 124.* unde datum fumis, tot subdit rebus?

Subdium, adv. fra il giorno, ὑποδῖομαι, idem quod die, sive interdiu. *Plaut. Mofell. 3. 2. 78.* Nam subdium Sol agit hic perpetuum diem.

Subdival, lis, n. pars domus superior, quæ sub die est. *Tertul. adv. Jud. c. 11.* Subdival domus.

Subdivalis, le, adject. idem quod subdialis. *Ammian. l. 19. c. 23. (al. 11.)* Nostris pruinis subdivales moras difficile tolerabant. Alii leg. *subdivales*.

Subdivido, is, a. 3. quod divitum est rursus dividit. *Tertul. advers. Jud. c. 11.* Septem dimidiæ hebdomadarum sunt subdivisivæ.

Subdivisio, onis, f. *subdivisione*, alia divisio post primam divisionem.

Vox est cadentis latininitatis, legiturque *Cod. l. 6. tit. 2. leg. 22. & l. 3. tit. 28. leg. 37.*

Subdo, is, diti, ditum, a. 3. *fosstoporre, mester fosse*, וַחַב, Ger. *underelegen*, Gal. *jourmettre*, Hisp. *soneter*, ὑποτάσσειν, suppono, subduco, *Cato de R. R. c. 105.* Ignem subdito: ubi bullabit vinum, ignem subduco. *Plin. l. 9. c. 16.* Subdere leones iugo. *Tacit. 4. Ann. c. 62.* Fundamenta per folium subdere. *Lucret. l. 5. v. 102.* Nec tamen hanc possis oculorum subdere visu. h. e. ante oculos ponere. *visu pro visui positum est. Plaut. Cure. 2. 3. 18.* Et dutores, & tactores omnes subdam sub folium. h. e. humi sternam. ¶ Subdere ignem, ac materiam seditioni, per translationem ponitur pro augere, & fovere seditionem, animoque jam satis incitatos vehementius inflammare. *Liv. l. 8. c. 32.* Ita irritatis militum ammis subdere ignem, ac materiam seditioni, non esse etatis, non prudentiæ ejus. ¶ Subdere equo calcaria, est ventrem equi calcariis pungendo ad cursum incitare, *spronare*, quod & per translationem accipitur pro quovis modo urgere, *incitare. Ovid. l. 2. de Art. v. 732.* Cum mora non tuta est, totis incumbere remis utile, & adinso subdere calcari equo. ¶ Aliquando subdere accipitur pro subducere, sufficere. *Cic. pro Dom. c. 32.* Quis in meum locum iudicem subdit? Sic subdere puerum, est partum supponere, & unum pro alio matri apponere. *Paul. Leg. Qui falsam, Dig. ad leg. Corn. & in Argumento Mercatoris Plaut.* Sic subdere testamentum, apud *Tacit. 14. Ann. c. 40.* est vero testamentum occultato, fictum aliud, & suppositivum ostendere. Et, subdere reos, est falso inculpate. *Id. Ann. 15. c. 44.* Et subdere crimina, *ingere accuse false. Id. 3. Ann. c. 67.* ¶ Item pro suggerere, lupeditare. *Liv. l. 7. Ac sicuti eens, sicuti sua virtus, sicuti etiam majestas, sicuti honores subdere spiritus potuerunt.*

Subdoco, es, a. 2. ὑποδιδάσκω, vicem præceptoris occupo, vel horis subsecivis docen. *Cicer. Assic. l. 8. epist. 4.* Ciceroneque nostris meo potius labore subdoceri, quam me alium vis magistrum querere.

Subdoctor, oris, m. qui post alium docet, *isto maestro. Aulon. in Professoribus. 22. tit.* Victorio subdoctori, sive profcollo.

Subdole, adv. *con inganno, ὑπόλως*, caute, & fraudulenter. *Plaut. Trin. 2. 1. 12.* Eos consolatatur, subdole blanditur, ab re consulit. *Cic. in Brut. c. 9.* Nihil acute inveniri potuit in eis caulis, quas scripsit, nihil, ut ita dicam, subdole, nihil veritate, quod ille non viderit.

Subdulus, a, um, *ingannator, astutus, ἀπατηλός*, fraudulenter, astutus, dolosus, occulte decipiens. *Plaut. Epid. 2. 3. 13.* Quo pacto fiat subdola adversus senem. *Ovid. 1. de art. v. 598.* Fac, tucidit blælo subdola lingua sono. *Martial. l. 3. ep. 58.* Sed tendit avidus rete subdolum turdis.

Subdūmo, as, ui, itum, a. 1. valde domo, subigo. *Plaut. Aïn. 3. 3. 112.* Sic isti solent superbi subdūmani.

Subdubito, as, n. 1. *subitare aliquando, Germ. etivas zuweifeln*, Gall. *se douter acumenten*, Hisp. *dudar un poco, ὑπερδιδίχθη*, nonnihil addubito, parumper dubito. *Cic. l. 2. Fam. ep. 12.* Te subdubitare, qua essem erga illum voluntate. *Id. Att. l. 14. epist. 15.* Jam enim dico meum: antea, crede mihi, subdubitabam.

Subduco, is, xi, ctum, a. 3. *fosstrare*, וְחָב, Ger. *entvenden*, Gal. *fosstrare*, Hisp. *fosstrar*, ὑποβάλλω, subtraho, aufero, eripio, demo, cui contrarium est subdo. *Virg. 3. Ecl. Et succus pecori, & lac subducitur agnis. Cic. 2. Tusc. c. 17.* Subducit unum diem cibum athletæ. *Ovid. l. 1. de Ponto el. 6.* Subducunt oneri colla perusta boves. *Juven. sat. 1. Et nos ergo inanum ferula subducimus.* ¶ Interdum est turrim subtrahere, surari, surripere. *Plaut. Cure. 2. 3. 81.* Cum dormiscit, ego ei subduco annulum. *Martial. l. 12. ep. 29.* Subduxit mappas quatuor Hermogenes. ¶ Subducere se de aliquo loco, vel ex aliqua societate, est lenium, & clandestinum discedere, ita ut nullus videat. *Ter. Eun. 4. 7.* Et cum eo clam subduxit te mihi. *Id. ad Q. Fr. l. 3.* De circulo se subduxit. *Virg. 9. Ecl. Qua se subducere colles incipiunt.* h. e. retrahere, recedere, & vallem latiore facere. ¶ Subducere rationem, summam, calculum, est computare, quod & inire, & habere, & facere rationem dicimus. Nam minor numerus majori in calculatione subtrahitur. *Plaut. Capt. 1. 2. 89.* Ibo intro, atque intus subducam ratiunculam. *Cic. l. 1. Fam. ep. 9.* Rationibus subductis, summam tei cogitationum mearum. *Id. 2. Fin. Voluptatum calculus subductis, prælium ineunt.* *Id. Att. l. 5. ep. 21.* Quid opus est, inquam? rationes conteratis. Adidiunt, subducunt, ad numerum convenit. *Id. ibid.* Recte, inquit Scaptius, sed subducamus summam. ¶ Accipitur etiam pro sursum ducere, levare, extollere, ut *Subducere naves*, idest in terram trahere, quod terra aliorum mari sit, sicut e contrario deducere est e terra in mare ducere. *Virg. 1. Æn. Qualitatem ventis liceat subducere classem. Cels. B. C. l. 3. c. 23.* Naves reliquas, si vellet, subduci, & refici juberet. ¶ Succum subducere spiritui, est sursum trahere. *Plin. l. 20. c. 14.* Recentis fuccus narium vitæ spiritui subductus emendat. ¶ Subducere supercilium, est erigere, quod est ferri hominis, superbi, & despicientis. *Senec. l. 1. de benef. c. 1.* Aut timide negavit, aut promittit, sed difficulter, sed subductis superciliis, sed malignis, & vix excuciantibus verbis. *Sic Propert. l. 2. eleg. 8. (al. 11.)* Nunc volo subduco gravior procedere vultu. ¶ Subducere animam, est anhelum sursum atrahere. *Cato R. R. c. 157.* ¶ Subducere alvum, est ciere, ut excrementa facile egerat, *lubricare. Gel. l. 4. c. 11.* Aristoxenus dicit, nullo sæpius legumento Pythagoram usum, quam fabis, quoniam is cibus & subduceret sensum alvum, & levigaret. *Adde Cels. l. 3. c. 4.* ¶ Subducere pro subduxisse dixit *Varro l. 2. R. R. c. 1.*

Subduclarius, a, um, quo quid subducitur, seu levatur. *Cato R. R. c. 12.* Funes loreo, quinque, subduclarios quinque, medipontos quinque.

Subduclio, onis, f. ὑποδύκω, ὑπεξαγωγὴ, ὑποδύκω, actus subducendi, idest subtrahendi. *Cels. l. 5. B. C. c. 1.* Ad celeritatem onerandi, subductione paulo facit humiliores, quam quibus in nostro mari uti consuevimus. ¶ Item ratio, computus, *fosstrazione. Cic. 2. de Orat. c. 30.* Statim occurrit naturali quadam prudentia, non his subductionibus, quas isti docent.

Subductus, a, um, nom. ex particip. *detratto, computato. Cic. 3. de nat. Deor. c. 29.* Inita subductaque ratione scelera meditantas. ¶ Item *vabato. Horat. l. 1. ep. 17.* subducta viatica ploret. ¶ Item *tratto juuri. Virg. 3. Æn. v. 135.* Subductæ litore puppes. ¶ Item *tristato, sicuro, misse. Plin. l. 2. ep. 17.* Cubiculum subductum omnibus ventis. *Martian. Capel. l. 6.* Concavis subductionis terræ latebris abdere. ¶ Subductus vultus, V. in Subduco.

Subdulcis, & ce, o. 3. *un poco dolce, ὑποδύκω*, nonnihil habens dulcedinis. *Plin. l. 26. c. 8.* Radix subdulcis, in petris nascens, aut sub arboribus vetuitis.

Subdurus, a, um, adject. aliquantum durus, subdifficilis. *Q. Cic. de pe. tit. consul. c. 12.* Hoc probabile est; illud alterum subdūrum tibi homini Platonico suadere.

Subduo, is, edi, ctum, a. 3. *mangiar sotto, ὑποτάσσειν*, subtus edo. *Ovid. 1. Met. v. 783.* Dixit, & e scopulo, quem rauca subfederat unda, Decidit in pontum.

Subdo, is, ivi, vel ii, itum, n. 4. *andar sotto, sotto entrare*, וְחָב, Ger. *darunder geben*, Gal. *entrer*, Hisp. *subir*, ὑποτάσσειν, subtus eo, intro,

ingredior, ascendo. Varie confruitur. *Cels. l. 1. B. C.* Qui intra annos quatuordecim tectum non subissent. *Liv. l. 25.* Ut subeundi sæpe ad mœnia urbis recursum pateret. *Virg. 4. Æn.* Quem subissiis humeris confectum ætate parentem. h. e. parenti humeros supposuisse, parentem humeris gestavisse. *Id. l. 6.* Pars ingenti subiere teretro. *Liv. l. 34. c. 16.* Subire ad portam. *Rufus Virg. Æneid. l. 10. de Laufo.* Jamque assurgentis dextræ, plagamque ferentis Æneæ subit mucronem, ipsumque morando sustinuit. h. e. se supposito ensi Æneæ jam subiato ad plagam intendam, ictumque parma sustinuit. *Hor. l. 1. sat. 9.* Subire onus. ¶ Subire vultum alicujus, est in ejus conspectu venire. *Cic. pro Quir. Denique ipsius inimici vultum superbißimum subit.* ¶ Cum inñitio *Claudian. de consul. Theod. v. 45.* affiduo cum Dorida vicerit usu, Jam clavam totamque subit torquere carinam. ¶ Usurpatur etiam pro scendere, ascendere. *Liv. l. 2.* Quia loco iniquo subeundum erat ad hostes. *Plin. l. 4. c. 11.* Hæmi excelßitas sex millia passuum subit. *Id. l. 31. c. 3.* Nec levitatis in pluvia aqua argumentum est subuisse eam in cœlum. ¶ Item pro succedere. *Liv. l. 27.* Primæ legioni tertia, dextræ alæ sinistra subit. *Ovid. 1. Met. v. 130.* In quorum subiere locum fraudeque, dolique. *Sil. l. 1. v. 566.* Detestis subeant rebus. ¶ Item pro succedere. *Virg. 2. Georg.* Ne subeant heribæ, neu pulvere victa fatiscat. ¶ Item pro aggredi. *Val. Flacc. l. 6. Argos.* Illum ubi congressit subit Gefander iniquo. ¶ Translate sumitur pro suscipere. *Cic. Att. l. 3.* Istos labores, quos nunc in suffragiis suscipis, non subisses. *Id. Verr. c. 71.* Inimicitæ sunt? subeantur. Labores? suscipiantur. ¶ Item pro incurere. *Cic. ad Brut. ep. 18.* Subire tamam temeritatis. *Id. Divin. in Verr. c. 14.* Subire invidiæ orationis, pro invidiam. *Id. Att. l. 11. ep. 6.* Minus sermonis subissim, minus accepissim doloris. h. e. non tantus de me sermo sinister est. ¶ Item pro pati. *Cic. 3. Off.* Qui retinendi officii causa cruciatum subierit voluntarium? ¶ Item pro advenire, venire. *Virg. 3. Georg.* Subeunt morbi, tristifque senectus, &c. *Ovid. l. 4. de Ponto. el. 15.* Ne subeant animo tædia iusta tuo. *Curt. l. 3. c. 2.* Sera prænitentia subit Regem. *Cic. 1. de Orat. c. 33.* Omnes sententiæ, verba omnia sub acumen stili subeant, & succedant necesse est. ¶ Item pro in mentem venire, succurrere. *Liv. l. 36. c. 20.* Subit animum cogitatio. *Plin. l. 7. c. 46.* Subeunt in hac reputatione Delphica oracula. ¶ Subire iudicem, est quodammodo obrepere, & latenter ad id quod volumus, eum inducere. *Quintil. l. 4. c. 5.* Fallendus est iudex, & variis artibus subeundus, ut aliud agi, quam quod nos petimus, putet. ¶ Subire loquentem, est loquenti respondere. *Claudian. de Consul. Mall. Theod. v. 173.* Subit ille loquentem talibus.

Subello, is, quidam exponunt subere detricor, in illo Lucilii apud *Non. c. 2. n. 202.* Rador, subellor, defquamor, pumimor, ornor. Sed alii rectius subvellor legunt.

Suber, eris, n. sovero, *subhero*, Ger. *korck*, *pantoffelholz*, Gal. *liege*, Hisp. *suro*, *alcornoque*, φασκός, arbuscula glandifera, corticem habens præcratium, cui inniti solent, qui natare discunt. *Plin. l. 16. c. 8.* Suberi minima arbor, glans pessima, rara, cortex tantum in fructu præcratius, ac renascens, atque etiam in denos pedes undique explanatus, &c. *Id. c. 25.* Serotino autem germinæ malus, tardissimo suber. Ubi perperam aliqui legebant *ardiffimus*, ut probarent etiam masculini generis esse posse. *Col. l. 4. c. 26.* Nam est præcipua cuneis filia olea, quercus, & suber, & siqua sunt familia robora. *Perf. sat. 1.* Ut ramale vetus vegrandi subere coctum.

Suberectus, a, um, aliquantum erectus. *Marcell. Empir. c. 20.* Artus suberecti, recubantemque. *follevari, e appoggiati.*

Subereus, a, um, adject. *di sovero. Seren. Sammonic. carm. 35.* subereus cortex.

Suberies, ei, f. idem fere quod Suber. definitur enim a *Festo*, genus arboris, ex quo cortex natatorius detrahitur, confirmaturque auctoritate *Lucilii*.

Suberigo, is, exi, ctum, a. 3. subtus erigo. *Silius l. 15. v. 155.* Isthmon curvata sublime suberigit unda. ¶ Hinc suberectus apud *Apul. l. 2. Mer.*

Suberinus, a, um, adject. idem quod subereus, *Sidon. l. 2. ep. 2.* Piscator retia suberinis corticibus extendit.

Suberros, as, n. 1. ὑποβαρύνωμαι, sub aliqua re erro, ut Suberrare montibus, hoc est errare sub montibus. *Claud. de consul. Prob. & Olybr. v. 255.* Indigenas fluvios, Italiam quicumque suberrant Montibus. h. e. sub Italiam montibus fluvios.

Subex. V. Subices.

Subexhibeo, es, a. 2. idem quod exhibeo, vel subtus exhibeo. *Arnob. l. 6.* Præsentiam vobis quamdam his nimum subexhiberi simulacris.

Subexplico, as, a. 1. subtus explico, expando. *Arnob. l. 7.* Æsculapius reptit ut coluber, non pedibus se ferens, neque suas subexplicans itiones, sed ventre nixus, ac peccore.

Subfermentatus, a, um, nom. particip. aliquantum fermentatus. *Terul. advers. Valentinian. c. 17.*

Subfervecio. V. Suffervefacio.

Subflavus, vel Sufflavus, a, um, adject. *gialliccio, biondetto*, aliquantum flavus. *Sueton. in Aug. c. 79.* Capillum leniter inflexum, & subflavum.

Subfrigide adverb. *alquanto freddamente, ὑποψυγής*, aliquantum frigide. *Gel. l. 2. c. 9.* Nimis minute, ac prope etiam subfrigide.

Subtrigidus, a, um, *un poco freddo, ὑποψυγής*, nonnihil frigidus. *Amman. l. 17. c. 22.* Oblatrones argumento subtrigido.

Subgrandis, & de, o. 3. ὑπομεγέλης, grandiusculus, aliquantum grandis. *Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 1. c. 1.* Subgrande cubiculum autem, & hybernum alium valde probavi.

Subgravis, & ve, o. 3. ὑποβαρῦς, aliquantum gravis. *Plin. l. 27. c. 9.* Radice tenui, nigra, subgravi odore. Al. leg. *gravi odore.*

Subgrunda. V. Suggrunda.

Subhæreo, es, fi, sum, n. 2. sub aliqua re hæreo. *Cels. l. 5. c. 28.* At cartilago ubi subhæsit, ipsa sedes docet. *Valer. Max. l. 6. c. 3. n. 10.* In suspensione, & crimine subhæreat necesse est.

Subhastarius, a, um, adject. qui sub hasta, seu auctione ponitur, ut subhastariæ possessiones. *Cod. Theod. l. 3. tit. 6.*

Subhastatio, onis, f. *venta all'incanto. Leg. 2. Cod. de rescind. vendit.* Sub nomine subhastationis publicæ.

Subhasto, as, a. 1. *vendere all'incanto*, Ger. *in auff ruff verkauffen*, Gal. *vendre à l'encant*, Hisp. *vender en almoneda, λατρευτικώδω*, et subhastam mittere, hoc est per auctorem vendere. Solebat enim hasta figi in publicis auctioibus. *Cod. l. 7. tit. 53. l. 5.* Et allegaveris res soli, quæ pigriori datæ sunt, diu subhastatas. *Solin. c. 10. de Thracis:* Nupturæ non parentum arbitrio transeunt ad maritos, sed quæ præ aliis specie valent, subhastari volunt.

Subhorresco, scis, rui, n. 3. nonnihil horresco. *Sifen. apud Non. c. 5. n. m.* V. Subito mare subhorrescere, cæcophage fluetus in se provolvere.

Subhorridus, a, um, ὑποβροχῆς, aliquantum horridus. *Cic. pro Sext. c. 9.* Quia eum tristem semper, quia taciturnum, quia subhorridum, atque incultum videbant.

Subhumidus, a, um, adject. aliquantum humidus. *Cels. l. 3. c. 6.* Subhumidi oculi.

Subiacco, es, cui, n. 2. *giacere, o effor posto sotto, υποκειμαι. Plin. l. 5. ep. 6.* Tuscis Appennino saluberrimo montium subjacent. *Colum. l. 10. v. 195.* Et mater facili mollissima subiacet arvo.

Subiacco, as, a. 1. *trarre in su, lanciare, ἀναρπάζω, sape in altum jacto, ut cum in areis frumenta vanno a paleis feceruntur. Varr. l. 1. R. c. 5.* His vitiis oportet e terra subjactari vallis, aut ventilabris.

Subices pro alto arve, seu pro nubibus posuit *Eru. apud Gell. l. 4. c. 17.* vel a subjiciendo, qua significat in altum tollere, vel quod proxime Diis subjiciantur.

Subicillium, i, n. quod subjiciuntur. Hinc a *Plauto* fubiculum flagri dicitur *μυσταγίας*, qui flagris subjicitur. *In Persa. l. 3. v. 14.* Vir summe, populi flabulum fervitrium, Scortorum liberator, fubiculum flagri, Compedum contritor, pistrinorum civitas.

Subidus, a, um, adject. *Æditi*us vetus poeta *apud Gell. l. 19. c. 9.* Dicere cum conor curam tibi Pampilia cordis, Quid mi abs te queram? verba lahris abeunt: Per pectus miserum manat mihi subido sudor: Sic tacitus, subidus; duplo ideo pereor. *Subidus* videtur esse a *subando*, & significare libidine æquantem, mollem, delicis amorum deditum, minime durum, aut rusticum. Alii interpretantur scientem, videntem, peritum rei amatoriam: unde *insubidus* ponitur pro rudi, rustico, ignaro.

Subiecte, adverb. demissa, humiliter, more hominis subiecti. *Cæsar. l. 1. B. C. c. 84.* Hæc quam potest demississime, atque subiectissime exponit.

Subiectio, onis, f. *il soggiungere, Ger. fustellung, Gal. susjection, Hisp. juccion, ὑποκειναι*, actus subjiciendi. *Auct. ad Her. l. 4.* Illud quoque probandum est genus sententiarum, quod confirmatur subiectione rationis. *Speciatim* accipitur pro suppositione rei adulterinæ pro vera. *Liv. l. 39. c. 19.* Qui talis testimonii, ignis adulterinis, subiectione testamtorum, fraudibus aliis contaminati, eos capitali pœna afficiantur. *Ponitur* quoque pro eo, quod subjicitur, pro basi. *Vitr. l. 10. c. 15. in casapula descriptione:* Subiectio foraminum duodecim. *Subiectio* etiam, Græce Antipophora, est Figura sententiarum, per quam Orator, vel Poeta post interrogationem ipsæ responsum subiungit, ita dicta a *subicio*, qua notat subiungere. *Auct. ad Her. l. 4.* Subiectio est, cum interrogamus adversarios, aut querimus ipsi, quid ab illis, aut quid contra nos dici possit, deinde subicimus id, quod dici oportet, aut quod non oportet, aut nobis adjuvamento futurum sit, aut oblatum illis e contrario. *Intervit* etiam ad explicandum aliud Figuræ genus, nempe Hypotyposis. *Cic. 3. de Or. c. 53.* Rerumque, quasi gerantur, sub aspectum quasi subiectio, quæ & in exponenda re plurimum valet, & ad illustrandum id, quod exponitur.

Subiectivus, a, um, adject. qui subjicitur, seu postponitur. *Tertull. de virg. veland. c. 4.* Subiectivum prius est antecessivo. *Apul. de syllog. c. regorem.* Pars subiectiva nominatur, veluti subdita.

Subiecto, as, a. 1. *lanciare, ἀναρπάζω*, in altum ejaculor. *Virg. 3. Æn. v. 241.* Nigramque alte subiectat arenam. *Ponitur* etiam pro subjicere, seu supponere. *Ovid. 4. Met. de Salmacida Nympha:* Subiectatque manus, invitate pectora tangit. *Hor. l. 2. Sat. 7. v. 94.* Et acres Subiectat lassos stimulos.

Subiectior, oris, m. *ὑποβλάσθε*, qui subjicit, & fere in malam partem accipitur. *Cic. 2. Cass. c. 4.* Quis tota Italia veneficus, quis gladiator, quis latro, quis vicarius, quis parricida, quis testamtorum subiectior &c. h. e. qui falsa testamenta pro veris subjicit.

Subiectus, us, m. 4. idem ac subiectio. *Plin. l. 26. c. 15.* Vulvas quoque procedentes inhibet lotu, vel suffitu, vel subiectu.

Subiectus, a, um, *soggetto, sottoposto, נכבד*, Ger. *unders hon*, Gal. *sujez*, Hisp. *jugeto, suddito, ὑποταχθῆναι*, subditus, alterius imperio parens, obnoxius. *Cic. 2. de nat. Deor.* Nulli naturæ est obediens, aut subiectus Deus. *Id. 4. Tusc.* Tanquam in mare, quod est ventis subiectum. *Id. 5. Tusc.* Sin autem virtus subiecta sub varios, incertoque casus famula fortunæ est. *Virg. 6. Æn.* Parcere subiectis, & debellare superbos. *Hor. l. 2. Sat. 6.* Per totum hoc tempus subiectior in diem, & horam invidiæ. *Item* quod subjicitur in aliquo rerum ordine. *Cic. 4. Tuscul.* Sub metum subiecta sunt pigritia, pudor, terror, timor &c. *Phædr. fab. 19.* Habent insidias hominis blanditiæ mali, quas ut vitemus, verus subiecti monent &c.

Subigito. V. Subagito.

Subigo, is, egi, actum, a. 3. *soggiogare, sottomettere, נכבד*, Ger. *undersich zuwingen*, Gal. *confiner, ὑποτάξω*, subicio, domo, in potestatem, vel ditionem redigo, ex sub, & ago. *Cic. pro Corn. Balbo c. 30.* Quos Gaditanis adiutoribus armis subegimus, atque in ditionem nostram redegitimus. *Plaut. Mostell. 5. 2. 52.* Ego illum verberibus, ut sit quietus, subegero. *Accipitur* etiam pro impellere, sursum agere. *Virg. 1. Georg.* Non aliter, quam qui adverso vix flumine lembum Remigius subigit. *Item* pro cogere. *Tac. l. 14. Ann. c. 24.* Notos quoque equites Romanos operas arenæ promittere subeipit. *Id. 2. Ann. c. 40.* Ue ederet socios, subigi non potuit. *Id. 3. hist. c. 8.* Subigere exercitum ad ditionem. *Item* pro attrahere, agitare, miscere. *Cato c. 74.* Farinam in mortarium indito, aquam paulatim addito, subigitoque pulchre. *Item* pro terere, ut *Gallam subigere*, quod futores faciunt, cum atramentum futurum conficiunt: & translate pro rem habere cum muliere. *Macrob. l. 2. Saturn. c. 3.* Plancus in iudicio forte amici, cum molestum testem destrueret vellet, interrogavit (quia futorem sciebat) quo artificio se teretur: Ille urbane respondit, *Gallam subigo*. Sutorium hoc habetur instrumentum: quod non inlacet in adulteriæ exprobationem ambiguitate convertit. Nam Plancus in Mævia Gallia nupta male audiebat. Hæc *Macrob.* *Item* pro bene arare, bene colere, terram probe versare. *Virg. 1. Georg.* Ante Jovem nulli subigebant arva coloni. *Cic. 2. de nat. Deor.* Quibus cum terræ subigerentur fistione glebarum, &c. *Item* pro ludere. *Virg. 2. Georg.* Aut scrobibus mandet mutata subactis. *Item* pro acure. *Virg. 7. Æn.* Subiguntque in cote secures. *Per translationem* usurpatur de ingenio, pro exercere, translatione sumpta a cultura agrorum. *Cic. 2. de Orat.* Subactio mihi ingenio opus est, ut agro non semel arato, sed novato, & iterato. Subigere aliquem maledictis, est insectari. *Plaut. Trinum. l. 2. 103.*

Subicio, is, jeci, jectum, a. 3. *sottoponere, sottomettere*, Ger. *unterverweisen*, Gal. *soumettre, assujettir*, Hisp. *someter, ὑποτάξω*, suppono. *Cic. 3. Verr. Ligna.* & tarmenta circumdare, ignem subijcere cœperunt. *Id. 2. Off. c. 7.* Subijciunt se homines imperio alterius, & potestati. *Id. ib.* Hastam in foro ponere, & bona civium voci subijcere præconis. *Id. ibid.* Huic verbo omnes, qui ubique sunt, qui Latine sciunt, duas res subijciunt, lætitiæ in animo, commotionem suavem jucunditatis in corpore. h. e. duo significata dicunt esse sub hoc verbo. *Liv. l. 3. c. 69.* Fœdiora his, quæ subijciuntur oculis nuntiantes. *Id. l. 29.* In locum alterius subijcere. *Quintil. l. 8. c. ult.* Nam Translatio promovendis animis plerumque, & lignandis rebus, ac sub oculos subijciendis reperta est. *Subijcere arietem*, est illum pro se immolare. *Fest. ut Scaliger*

corrigit Subjici aries dicitur, quem quis agit, ut pro se cedatur, ut ait Antistius: Quod fit, ut ait Cincius libro de officio Jurisconsulti, ut exemplo Atheniensium, apud quos expandi gratia aries inquit ab eo, qui scelus admisit pœnæ pendendæ loco. *In leg. Numæ:* Pro capite occidi, & natis ejus in concione arietem subijcitur. *Item* pro falsa, seu adulterina pro veris supponere. *Cic. 1. Phil. c. 3.* Testamenta, credo, subijciunt, aut eijciunt vicinos. *Plin. l. 10. c. 9.* Causa subijcendi pullos putatur, quod &c. *Item* pro colere, arare. *Cic. 2. de Leg. Terræ cultum* segniori fupior fore, si ad eam tuendam, ferroque subijciendam superstitionis aliquid accesserit. *Item* pro submittere, fubornare. *Quintil. l. 5. c. 7. de testibus:* Nam frequenter ad adversario subijci solent. *Cæsar. l. 1. B. Civ. c. 33.* Subijcitur L. Metellus, qui hanc rem diftrahat. *Item* pro fuggerere, submonere, in memoriam redigere. *Ter. Phor. 2. 3. 40.* Si meministi, quod olim dictum est, subijce. *Liv. l. 45. c. 18. in fi.* Subijcere consilia certiora. *Cic. Verr. 7.* Cupio mihi ab illo subijci, si quid prætereo. *Item* pro subdere, addere, adiungere. *Cic. 2. de Div.* Et quidem, cur sic opinetur, rationem subijcit. *Id. 7. Verr.* At quæ causa tum subijciatur ab ipso, Judices, hujus tam nefariæ crudelitatis? *Item* pro respondere. *Virg. 3. Æn.* Subijcio, & raris turbatur vocibus hisco. *Item* pro sursum jacere. *Virg. 12. Æn. v. 287.* Et corpora saltu subijcitur in equos. *Id. Ecl. 10.* Quantum verè novo viridis fe subijcit alnus. h. e. fe erigit, & altior fit. *Ovid. 10. Metam. v. 183.* Tollere Tanarides orhem properabat; at illum Dura repercutsum subijcit in aera tellus in vultus, Hyacinthe, tuos. *Item* pro exponere, obijcere. *Liv. l. 28.* Subijcere aliquid calumniæ. *Cic. 1. de Orat.* Subijcere fraudem nocentis odio civium. *Item* pro haste subijcere, venderi all'incanto. *Sueton. in Calig. c. 38.* Auctione propofita, reliquias spectaculorum subijcit, & venditavit.

Subijcio, as, a. 1. *ὑποκρίνω*, frequenter subijcio. *Plaut. Cas. 5. 4. 2.* Nunc tu si venis subijcitur me, proba est occasio. Alii leg. *subigitara.*

Subimpetro, as, a. 1. affertur a quibusdam Lexicographis ex *Tacit. Ann. 4. c. 23.* sed ibi legitur *ubi impetrando, non subimpetrando.*

Subimpudens, entis, o. 3. *alquanto sfacciatto, ὑπαναγκυρωτος*, nonnihl impudens. *Cic. l. 7. Fam. ep. 17.* Interdum timidus in labore militari, sæpe autem etiam subimpudens videbare.

Subinanis, & ne, o. 3. *ὑπόκετος*, nonnihl vacui habens, aut inanitatis. *Cic. ad Att. l. 2. ep. 17.* Quin etiam, quod est subinane in nobis, & non ἀρηγόροτος, &c.

Subinde, adv. *poi, postea, פריע*, Ger. *eins vwegs darauff*, Gal. *incominent apres*, Hisp. *loego, אמת*, deinde, post. *Hor. l. 1. ep. 8.* Si dicit recte, primum gaudere, subinde Præceptum auriculis hoc inflillare memento. *Vell. l. 1. c. 7.* Qui dicit, Capuam ab usdem conditam, ac subinde Nolan. *Ponitur* etiam pro identidem, sive crebro, & per intervalla, *di quando in quando.* *Suet. in Tib. c. 37.* Subinde in objurgando appellans eum lutum a sanguine maceratum. *Plin. l. 2. ep. 7.* Erant ergo pergratum mihi hanc effigiem ejus subinde intæri, subinde respicere.

Subindo, is, a. 3. *soggiungere, aggiungere.* *Avel. Vist. de orig. Rom. c. 3.* Secundum quod nolter cognomento sic intulit *Hanc Janus Pater*, &c. ac subindit *Jantulum huic*, &c.

Subinflatus, a, um, adject. inflatus, superbiens. *Arnob. l. 2.* In opinione scientia subinflati pectoris tumore tolli.

Subinfluo, is, n. 3. *subtus fluo.* *Senec. l. 3. Quæst. nat. c. ult.* Aliæ aquæ subinfluent terras, aliæ circumfluent.

Subinjectus, a, um, particip. a sub, & injectio. *Senec. Controv. 13.* Subinjecta manu fatelles, quid moraris? inquit, jam exposita tormenta sunt. *poste le mani addosso.*

Subinfulsus, a, um, *ὑποβαλως*, aliquantulum infulsus. *Cic. de opt. gen. Or. c. 3.* Est enim vitiosum in sententia, si quid absurdum, aut alienum, aut non acutum, aut subinfulsum est.

Subintrodo, is, *subintrare.* *Arnob. l. 6.* Qui Mars fuerat, subintroire speciem Jovis possit Hammonis. h. e. Jovis personam induere.

Subinvideo, es, n. 2. *ὑποβλέπω*, aliquantulum invideo. *Cic. l. 7. Fam. epist. 10.* Subinvideo tibi ultra te etiam accesserit ab eo.

Subinvisus, a, um, *ὑποβλεπόμενος*, aliquantulum invisus. *Cic. pro Rab. Post. c. 14.* Subinvisum apud malevolos Posthumi nomen propter opinionem pecuniarum nescio quam.

Subinvito, as, a. 1. *ὑποκαλεω*, aliquantulum invito, & provoco. *Cic. l. 7. Fam. epist. 1.* Quod me quadam epistola subinvitaras.

Subirafcor, eris, d. 3. *adirarsi alquanto, ὑπερηχόμενος*, nonnihl irafcor. *Cic. 2. Fin. c. 4.* Et tu satis clemens sum in disputando, tamen interdum soleo subirafci.

Subiratus, a, um, aliquantum iratus. *Cic. 1. de Or. c. 16.* Sed ut solebat C. Lucellius sæpe dicere homo tibi subiratus, mihi propter eam ipsam causam minus, quam volebat, familiaris.

Subis, his, f. avis ex genere picorum, quæ aquilatum nodos infestat, & earum ova frangit. *Plin. l. 10. c. 19.* *Ab Aristotele* vocatur *σπίπτα*, vel ut alii leg. *σπίτα*, sitta.

Subitarus, a, um, idem quod subitus. *Col. l. 1. c. 6.* Si subitaneus imber accesserit.

Subitarius, a, um, idem ac subitus. Subitarii milites, qui subito colliguntur. *Liv. l. 5. c. 4.* Ad eum expellendum Latini, Hernicique, & Colonia Antium dare Quintio subitariis milites (ita tum repentina auxilia appellabant) iussit. *Id. ib. c. 30.* Exercitium subitarium scribere.

Subito, adv. *all'improvviso, פתאום*, Ger. *gestilgen*, Gal. *soudain*, Hisp. *subitamente, ἄμετρος*, repente, confestim, ex tempore. *Cic. pro Pone. c. 15.* Cum tot bella aut nobis necessario suscipiantur, aut subito, atque improvviso nascantur. *Virg. 4. Georg.* Dixit, & ex oculis subito, ceu finnis in auras Commisit tenuis fugit. *Item* reflexivè, præpropere, *alla presta, in prestia.* *Cæsar. l. 2. B. Gall. c. 33.* Scutis ex cortice factis, aut viminibus intextis, quæ subito, ut temporis exiguitas postulat, pellibus inluserant.

Subitus, a, um, *subito, repensino, improvviso, פתאום*, Ger. *schnell*, Gal. *subit, soudain*, Hisp. *subito, αἰσθιδως*, repentinus. *Cic. l. 10. Fam. Neve* in rebus tam subitis, tamque angustis a Senatu consilium petendum putem. *Id. l. 13. ep. 2.* Nam propter opera instituta multa multorum subitus est ei remigrare. *Substantivi* more *Tacit. in Agris. c. 37.* Quatuor equitum alæ ad subita belli retentæ. *Id. 15. Ann. c. 59.* Subitæ etiam fortes viros terrenti.

Subjugalis, & le, o. 3. *ὑποζυγίος*, sub jugo affuetus, domitus. *Prudent. in Rom. v. 333.* Jumentæ, pecuæ, subjugales beluas.

Subjugator, oris, m. *soggiogatore*, ut, malorum subjugator, *Apul. de morib. Philof.*

Subjugatus, a, um, nom. ex partic. *soggiogato*, ut subjugata provincia, *African. in Verin. de præ. urb.* subjugatus exercitus. *Veger. l. 3. de re milit. c. 10.*

Subjugis, & ge, o. 3. *ὑποζυγίος, ὑποζυγίδης*, quod sub jugo est, quod jugo affuevit. *Plin. l. 11. c. 49.* Nero ostentabat hermaphroditas subjuges carpento suo equas. *Al. leg. subjugatas.* *Subjugia* lora, quibus jugum

3. cap. 28. Pustulæ eminent sublivida, aut pallida. Adde r. 16. m. 20.
 Sublivianus, a, um, dell' Aurora, ἀυρολιανός, quod est circa lucem, ut
 antelucanus, quod lucem antecedit. *Plin. l. 11. c. 12.* Venit mel ex ac-
 re, nec omnino prius Vergiliarum exortu, sublivianis temporibus.
 Sublivio, es, n. 2. *risplendere alquanto*, Germ. ein venenigscheinen, Gal.
 enveleure, luire un peu, Hisp. luzir un poco, ὑποσπλαγίω, aliquidan-
 tum luco. *Cic. in Arato*: Hunc retinens Arias sublivet corpore totus.
Orat. 1. Amor. eleg. 3. Qualia sublivent fugiente crepuscula Phæbo. *Id.*
epist. 20. Candida nec misto sublivet ora rubore.
 Sublividus, a, um, adject. *alquanto lucido*, ut sublividus lucus, *Apul.*
l. 6. A. A. post princip.
 Sublivo, as, a. 1. *ragliare, ὑποκλάω*, ramos arborum supputo, & *Festus*:
 Sublivare arbores, est ramos earum supputare, & veluti subtus lucem
 mittere: conlivare autem fecissis arboribus locum implere luce.
 Sublugo, es, a. 2. idem quod lugo. *In Cenotaph. Pisano C. Cæsaris*. Ma-
 tronas, quæ in Colonia nostra sunt, sublugere &c.
 Subludo, is, lui, lutum, a. 3. *lavare di sotto, ὑπολάω*, subtus lavo, ex-
 purgo. *Martial. l. 6. ep. 87.* Inguina sic toto subluis in folio. *Col. l. 6.*
c. 32. Intertrigo bis in die subluitur aqua catida. *Ces. l. 7. B. Gall. c.*
69. Cujus collis radices duo duabus ex partibus flumina sublivebant.
 h. e. subter fluendo alluebant.
 Subluridus, a, um, ὑποκλάω, aliquidantum luridus. *in suppositis*
Amphib. Plauti, scena que incipit, Quis tam vasto in sine. Ut primum
 convit cicatrix rutula, sublurida.
 Sublustris, & stre, o. 3. *alquanto chiaro, ὑπὸ λαμπρος*, idem quod subil-
 lustris, hoc est obcurus quidem, sed tamen lumine aliquo illustratus, ut
 sublustris nox, & sublustris umbra, quæ habet aliquid luminis.
Virg. 9. Æn. Et galea Euryalium sublustris noctis in umbra Prodidit im-
 memorem. *Liv. l. 5. c. 47.* Noctē sublustris cum primo incremi, qui
 tentaret viam, præmississent. ¶ Translate ponitur pro eo, quod ha-
 bet aliquid ornamenti. *Gell. l. 13. c. 24. de Catonis oratione.* Quæ quoniam
 sunt eloquentiæ Latine tunc primum exorientis lumina, verba
 quædam sublustris libitum est ἀγλαυροσύνη.
 Subluteus, a, um, adject. aliquidantum luteus. *Arnob. l. 7.* Color purpu-
 rei luminis offensione subluteus. *Apulei. l. 2. Florid.* Non color lacteus
 ille, vel lividus, vel utrinque subluteus.
 Sublutos, a, um, partic. a subluor. *Martial. l. 2. epist. 42.* Zoile, quid
 solum subluto podice perdis?
 Sublucies, ei, f. 5. *bruttaria, jordanizza, πότρη*, sordes, & immunditiæ,
 quas & illuvium, proluviem vocamus. *Apul. l. 9. Metam.* Via sublucie
 cenosa lubrica. ¶ Est etiam genus morbi in discrimine unguæ ovium
 nascens. *Col. l. 7. c. 5.* Clavi quoque dupliciter insistant ovem, sive
 cum sublucies, atque intertrigo in ipso discrimine unguæ nascitur,
 seu cum idem locus tuberculum habet.
 Submanans, tis, nom. particip. subtus manans. *Vitruv. l. 8. c. 1.* Aquæ
 ex montibus sub terra submanantes.
 Submanus. V. Summanus.
 Submassa. V. Massa.
 Submicio, is, n. 3. subtus micio. *Marcell. Empir. c. 8.*
 Submeilus, li, m. qui in lectulo mingit. *Marcell. Empir. c. 26.*
 Submemoratio, onis, f. ὑπομνήσις, commentarius, scriptura, documen-
 tum, in quo aliquid memorie causa perscribitur. *Modesl. leg. 13. Dig.*
de excusat. tutor. &c. Opportet autem unam testari ante Tribunal, vel
 aliter in submemoratoriibus.
 Submergo, is, si, sum, a. 3. *sommergere, annegare, ὑποβύω*, Ger. *vasser*
das vasser trucken, Gal. *enfoncer*, Hisp. *abogar, anegar, vaxar*, sub
 aquas mergo. *Virg. l. Æn.* Pallas ne exurere classem Argivum, atque
 ipsos potuit submergere ponto?
 Submersio, onis, f. actus submergendi, ut submersio seminum, apud
Arnob. l. 5. h. e. feminum in terram depositio.
 Submersus, a, um, *sommerger*, Βιδιος, ὑποβύσιος, partic. a submergor.
Cic. l. de Div. c. 33. Submersus equus voraginibus non exitit. *Id. 2. de*
nat. Deor. c. 39. Quot genera, quamque disparia partim submersarum,
 partim fluitantium, & innatantium beluarum, partim ad saxa nativis
 testis inhærentes? *Col. l. 12. c. 4.* Ubi non innatent, sed semper sint juve
 submersa. *Claudian. de IV. Consul. Honor. v. 221.* Virtus submersa tenebris.
 Submersus, us, m. *sommerfione*. *Tertull. de anima, c. 32.*
 Submersus, a, um, ὑπὸ κέλευτος, tere merus. *Plaut. Stich. a. 1. ad fin.* Næ ite
 ædepol vium poculo pauxillulo sæpe exantlavit submerum scitissimum.
 Submista, æ, f. velis genus, a minium, propter coloris rubedinem.
Plaut. Epid. a. 2. fr. 2. v. 48. Crocotulam, Supparum, aut submisti-
 am, basilicum, aut exotium.
 Subministratio, onis, i. actus subministrandi. *Tertull. in Apolog. c. 48.*
 Subministratio incorruptibilitatis.
 Subministrator, oris, m. suppeditor, largitor. *Sen. epist. 115.* Submini-
 strator, testisque libidinum, quarum sibi usum capiendo abulit.
 Subministratus, us, m. actus ministrandi. *Mærob. l. 7. Saturn. c. 12.* Ci-
 bus exiguo subministratu paulatim penuriam consolatur.
 Subministratus, as, a. 1. *subministrare, porgere, dare, γῆν*, Ger. *dargeben*,
 Gal. *fourrir*, Hisp. *basfecer, prover, उपपय*, subservio, porrgo, sup-
 pedio. *Ces. l. 1. bell. Gall. c. 40.* Hæc sibi esse curæ, frumentum Sequan-
 os, Leucos, Lingones subministrare. *Cic. l. 1. de Invent.* Qui huic arti
 plurima adjumenta, atque ornamenta subministravit. *Id. pro Cæl. c. 9.*
 Palam in eum tela jacitur, clam subministrantur.
 Submissè, vel summissè, adv. *umilmentè, ταπεινός, ὑψιμαίως*, humiliter,
 demissè. *Cic. pro Planc.* Qui mihi non nimis submissè supplicavit. *Id. 1.*
Offic. c. 26. Submissus se gerere. *Id. 2. de Orat. c. 53.* Submissè dicere
parlar basso.
 Submissum, adv. *con bassa voce*. *Suet. in Aug. c. 74.* Nam & ad commu-
 nicationem sermonis tacentes, etiam submissum labiantes provocabat.
 Submissio, onis, f. *sommissione, abbasione, ταπεινωσις, χυδασις*, a-
 ctus submittendi, depressio. *Cic. 1. Offic. c. 41.* Ex locutione, ex reticen-
 tia, ex contentione vocis, ex submissione, ex cæteris similibus facile
 iudicabimus, quid eorum apte fiat. *Id. in Orat. c. 25.* Submissio oratio-
 nis. *Id. in Top. c. 18.* Parium comparatio nec elationem habet, nec sub-
 missionem: est enim æqualis.
 Submissus, us, m. immissio, inductio. *Tertullian. l. 5. contra Marcian. c.*
16. Ex submissu erroris ulscitur.
 Submissus, a, um, *sommeffo, abbasio, νηλαμαίως*, nom. ex partic. a
 submittor. *Liv. l. 1.* Eam submissas infantibus adeo mitem præbuisse
 mammas. *Id. l. 44. c. 6.* de *sestusie militari*: Stantibus primis, secundis
 submissioribus, postremis etiam genu nixis. ¶ Translate ponitur
 pro humili, non elato, non claro. *Cic. pro Planc.* Submissa voce agam,
 tantum ut iudicos audiant. *Ces. l. 3. bell. Civ.* Submissa oratione loqui
 ad animum, pro vili, & abjecto. *Cic. 1. Offic.* Privatum autem oportet
 æquo, & pari cum civibus jure vivere, neque submissum, & abjectum,
 neque fefferentem. *Id. 4. Tusc.* Nam videndum est in utrisque, ne-
 quid humile, submissum, molle, effœminatam, tractum, abjectumque

faciamus. ¶ Item pro placato. *Stat. 1. Theb. v. 463.* ardentem ten.:
 reverentia cædis Latoilem, tristemetque viro submissum honorem Lar-
 gitor vitæ.
 Submittit, is, si, um, a. 3. *sottomettere, ὑποβάλλω*, Ger. *nieder laffen*, Gal.
soumettre, Hisp. *someter, υποβαλλω*, subdo, subijcio. *Hor. l. 2. epist. 1.* Et
 mihi res, non me rebus submittere conor. ¶ Submittere falces populo,
 vel januæ domus alicuius dicebantur Magistratus, cum transeuntes
 ante populum, vel ad populum concionem habentes, vel alicuius ædes
 ingredientibus, inclinari eos, & deprimi jubebant, & non surrectos
 teneri. *Liv. l. 2. de P. Valerio Poplicola.* Vocato a.1 concionem populo,
 submissis faucibus in concionem ascendit. *Pl. l. 7. c. 30.* Falces licitoris
 januæ submissit is, cui se Oriens, Occidentique submiserat. ¶ Hinc
 falces submittere per Metaphoram est cedere. *Cic. in Brut.* Et cum tibi
 ætas nostra jam cederet, fascesque submitteret. ¶ Submittere factum
 matris est supponere, seu alendum præbere. *Col. l. 7. c. 4.* Singuli a-
 gni bonis matribus submittendi. ¶ Tauros submittere, est subijcere
 iugo ad arandum, domare, subiugare. *Virg. 1. Ecl. Pascite*, ut ante,
 hoves pueri, submittite tauros. Quidam interpretantur, educate, atque
 alite propagande joubolis gratia. ¶ Accipitur etiam pro demittere,
 deorsum mittere, lascivis cadere, lascivis andare, lascivis cecidere, ut Sub-
 mittere capillum, vel barbam, Submittere progeniem, vel pampinum
 vitis, idest non refecare, sed sinere, ut crescat, & uvæ progneret.
Col. l. 3. c. 10. Ideo in refecem submitti, ut prognerare possit. *Id. l. 11.*
c. 2. Submittere prata in sænum. *Plin. l. 7. epist. 27.* Reis moris est sub-
 mittere capillum. ¶ Submittere genua, est hestere, & incurvare.
Plin. l. 8. c. 1. de elephantis: Nam, quod ad docilitatem attinet, Regem
 adorant, genua submittunt, coronas porrigunt. *Id. l. 11. c. 48.* Hæc de
 caufa inter initia pasci, nisi submissis genibus, non possunt. ¶ Sub-
 mittere se, per Translationem, est se humiliare. *Cic. de Am. Quamobrem*
 ut ii, qui superiores sunt, submittere se debent in amicitia,
 sic quodammodo inferiores extollere. *Id. pro Planc.* Appellavi Populum,
 Tribubus submissi me, & supplicavi. ¶ Submittere animum, est ani-
 mum despondere, demittere. *Brutus ad Antonium l. 11. Fam. epist. 2.*
 Neque enim decet, aut convenit nobis periculo ulli submittere animum
 nostrum. *Liv. l. 23. c. 25.* Ne, qui Cannensium ruinæ non succubissent,
 ad minores calamitates animos submitterent. ¶ Vocem submittere,
 est demittere, remittere. *Cic. 1. Verr.* Sæpe illum, qui est secundarium,
 est tertiarium partium, cum possit aliquanto clarius dicere, quam ipse
 primarium, multum submittere, ut ille princeps quam maxime excellat.
 ¶ Usurpatur quoque pro minuere, extenuare. *Plin. l. 29. c. 1.* Sed æ-
 mulli pretia submittunt. ¶ Item pro calanculum, & fartum mittere,
 eos allegare. *Cic. 5. Verr.* Submittat iste Timarehidem, qui moneret
 seos, qui aspernet, ut transigerent. *Ces. l. 4. bell. Gall.* Et quos laboran-
 tes conflexerat, iis subsidia submittitabat. *Suet. in Ces.* Submissis non-
 nunquam licitoribus, atque militibus. ¶ Item pro subornare. *Suet.*
in Ner. c. 28. Submissis Confularibus viris, qui regio genere ortam pe-
 jerant. ¶ Item pro subrogare, vel successorum mittere alicui. *Cic.*
de Prov. Conf. Huic vos non submittetis? hunc diutius manere patie-
 mini? ¶ Item pro substituere. *Ulp. l. verus fuit questio, in fine, ff.*
de usufructu: Debetur ex natis gregem supplere, idest in locum capi-
 tum defunctorum, vel inutilium alia submittere. ¶ Item pro admis-
 sarios facere, alere procreandæ causa sobolis. *Virg. 3. Georg. v. 160.* Et
 quos aut pecori malint submittere habendo. *Id. ibid. v. 73.* Tu modo
 quos in spem status submittere gentis.
 Submulus, a, um, adject. *alquanto mello*, subtristis. *Amman. l. 30. c.*
1. Demisse ambulans, semperque submulus.
 Submolestè, adv. ὑποσφοπός, aliquidantum molestè. *Cic. Att. l. 5. epist. 27.*
 Te non esse Romæ meo tempore pernecessario, submolestè fero.
 Submolestus, a, um, ὑποσφοπός, nonnihil molestus. *Cic. ad Att. l. 16. epist.*
4. Illud est mihi submolestum, quod parum properare Brutus videtur.
 Submondo, es, a. 2. ὑπομυμνέω, latenter, leviter, paucis moneo.
Ter. Eun. 3. 22. Submonuit me Parmeno, quod ego arripit. *Plin. l.*
1. epist. 2. Quoties paulum itinere decedere non intemptivis amoniti-
 vibus submonebamur.
 Submorosus, a, um, ὑποσφοπός, nonnihil morosus. *Cic. 2. de Or. c. 69.*
 Me quidem hercule valde illa movent itomachosa, & quæ submorosa
 ridicula.
 Submōtor, oris, m. qui submovet. *Liv. l. 35. c. 29.* Submotor aditus,
 præco, accensus, infueta omnia oculis, auribusque.
 Submōtus, a, um, *rimosso*. *Cic. pro Flacc.* Quis scisceret Plebs, aut quæ
 Populus juberet submota concione, distributis partibus, &c. *Plin. l. 2.*
epist. 12. Submōtus a proconsulatu.
 Submōtus, vel Summōtus, us, m. actus submovendi. *Plin. l. 8. c. 46. de*
Aspi. Cum se proripuit in cœtus, incedit submōtu licitorum. Sunt,
 qui aliter leg.
 Submōvō, es, vi, tum, a. 2. *rimuovere, ὑποκινώ*, Ger. *dannensschaffen*, Gal.
oter, detuormer, Hisp. *arredrar, αποκινώ*, clam moveo, arceo, depel-
 lo, removeo, amoveo. *Liv. l. 3. c. 48.* I, inquit, licitor, submove tur-
 bam, & da viam domino adprehendum mancipium. *Id. l. 28.* Lic-
 itor apparuit, submōvante eo, incesseunt. ¶ Falces, & fecures præ-
 lator sunt, *scendo egli largo, o strada fra la turba*. *Senec. de Provid.*
 Felix Sylla, quod ei descendenti in foro gladio submōvetur. *Vellei. l.*
2. c. 68. Submōvere a republica. *Rufus Liv. l. 40.* Submōvere aliquos in
 extremam aciem. ¶ Translate sumitur pro cohibere, absterere. *Cic.*
pro R. Am. Ut quos natura ipsa retinere in officio non potuisset, ii ma-
 gnitudine pœnæ maleficio submōverentur. ¶ Item pro separare. *Plin.*
l. 3. c. 10. de Apibus: Germaniam ab Italia submōvent. ¶ *Submōffes*
 pro submōviffes, est *Horatii l. 1. Sat. 9.*
 Submūffo, vel Summūffo, as, n. 1. submissè mūffo. *Accius, & Enn. a-*
post Festum.
 Submūffus, vel Summūffus, i, m. idem ac murmurator. *Nævius apud Festum*.
 Submūffo, vel Summūffo, as, a. 1. *mutare*, aliquid pro alto muto, ὑπαλλάττω.
Cic. in Orat. c. 27. Hanc Hypallagen Rhetores, quia quasi submutan-
 ter verba pro verbis, Metonymiam Grammatici vocant. Respicit *Cic.*
 ad verbum Græcum ὑπαλλάττω.
 Subnascor, eris, d. 3. ὑπογενέσθαι, ultra, & post jam nata nascor, fucere-
 sco. *Plin. l. 11. c. 23.* Atque ita subnasci sui generis palmas. *Id. l. 12. c.*
3. Malus Afsyria omnibus horis pomifera est, aliis cadentibus, aliis ma-
 turefcuntibus, aliis vero subnascuntibus. ¶ Hinc particip. subnatus.
Ovid. in Halieut. v. 90. Num vada subnatis imo viridentur ab herbis.
 Subnātō, as, n. 1. *nuotar forte*. *Silius l. 14. v. 483.* pars subnataz unda
 Membrorum, pars exat aquis.
 Subnecto, is, xui, xuni, a. 3. *attaccare*, Germ. *underbinder*, Gal. *lier*,
noier pardefous, Hisp. *travar por debarro, υπεμπλέω, ὑποβάω*, sub ali-
 qua re necto, subligo, appendo. *Virg. 5. Æn.* Lato quam circum am-
 plectitur auro Baltheus, & tereti subnectit fibula gemma. *Plin. l. 28.*
 c. 1. Duabus literis Græcis P, & A, chartam inscriptam, circumliga-
 tam lino, subnectebat collo. ¶ Translate sumitur pro subijungere,
 adijungere, adscribere. *Plin. l. 24. c. 14.* His subnectemus ea, quæ Græ-

ei communicatione nominum in ambiguo fecere, anne arborum essent. Aliud exemplar habet, *subtexemus*. *Quintil.* l. 3. c. 3. Ita, ut inventio- nis iudicium subnecteret.

Subnēgo, as, a. i. ὑπαρνέμαι, fere, vel quodammodo nego. *Cic.* l. 7. *Pam. ep.* 20. Veruntamen quod prænti tibi prope subnegaram.

Subnervo, as, a. i. *snervare*, nervo cædo, debilito, ἀδερνεῖν. *Tertull.* *advers. Judæos*, c. 10. Subnervare taurum. *Apulej. in Apolog.* Subnervare calumnias.

Subnexus, a, um, partic. a subnector. *Stat.* 5. *Jybu.* 3. v. 115. Specieque comam subnexus utraque.

Subniger, gra, grum, *negressa*, ὑπέρμαλιν, nonnihil habens nigredinis. *Plaut. Merc.* 3.4.55. Bucculentum, breviculum, subnigris oculis, oblongis malis. *Varro* l. 2. de re rust. c. 6. Subnigris labris pecudes.

Subnivalis. V. Subdivalis.

Subnixus, a, um, particip. verbi Subnotor, cuius alia tempora non sunt in usu, *chi s' appoggia*, o *sofferta*, se fulciens, nixus alicui rei. *Manil.* l. 1. v. 376. Axe subnixus mundus. *Virg.* l. 1. *Æn.* Solio subnixâ referdit. ¶ Accipitur interdum pro fidenti. *Liv.* l. 4. c. 42. Subnixus & fidens innocentie animus. *Gell.* l. 17. c. 2. Subnixio animo. h. e. erecto, fiducia pleno. ¶ Et in malam partem pro elato, arrogantia. *Cic.* l. de *Orat.* Hæc quam sit facilis, illi viderint, qui ejus artis arrogantia, quasi difficillima sit, ita subnixi ambulant. *Liv.* l. 25. Qui Annibalem subnixum victoria Cannensis ab Nola repulisset.

Subnoto, as, a. i. *notare*, *offeruare*, ὑποσημαίνω, idem ac noto, observo, animadverto. *Martial.* l. 1. ep. 28. Et non sobria verba subnotasti. *Id.* l. 6. ep. 82. Quidam me modo, Rufe, diligenter inspectum, velut emptor, aut lanista, Cum vultu, digitoque subnotasset. ¶ Ponitur etiam pro subscrivere, *sofferuare*, ὑπογράφω. *Plin.* l. 1. ep. 10. Sedeo pro tribunali, subnoto libellos, conficio tabulas.

Subnuba, æ, f. quæ uxoris loco in domo est, pellex. *Ovid. Heroid. ep.* 6. v. 123. Quod gemit Hypbpylle, lecti quoque subnuba nostri, Alii leg. *succuba*.

Subnubilus, a, um, *oscurato*, ὑποσφαιλος, aliquantum nubilus, subobscurus. *Cæf.* l. 3. *bel. Civ.* c. 54. Et quinque intermissis diebus, alteram noctem subnubilam nactus, tertia inita vigilia, silentio exercitum e-duxit. *Ovid.* 2. de *Rem. Am.* v. 599. Limes erat tenuis longa subnubilus umbra.

Subo, as, n. i. *subdo*, *veneream* libidinem habeo, libidine prurio. Dicitur proprie de subis feminis, ut *furio* de maribus, *Plin.* l. 10. c. 63. Verres sububant audita voce, nisi admittatur, cibum non capit. ¶ Translate dicitur etiam de aliis animalibus, *Apul. in Apol.* Memento de solis piscibus hæc volumina a me conscripta: qui eorum coitu progignantur, qui ex limo coalescant, quoties, & quid anni cuiusque eorum generis formæ subent, mares suriant. *Lucret.* l. 4. v. 1190. Nec ratione alia volucres, armenta, feræque, Et pecudes, & equæ maribus subsidere possent, Si non ipsa quod illorum subat, ardet abunde Natura &c. ¶ Item de hominibus. *Hor. Epod.* 12. Jamque subando Tenta cubilia, tectaque rumpit.

Subobscœnus, a, um, ὑποσφαιλος, non omnino vacans obscœnitate. *Cic.* in *Orat.* c. 26. Ut nec nimis frequentem, ne scurrile sit, nec subobscœno, ne mimicum.

Subobscure, adver. *alquanto oscufamente*. *Gel.* l. 3. c. 14. Subtiliter quidem, sed subobscure explicat.

Subobscurus, a, um, ὑποσφαιλος, aliquantum obscurus, intellectu difficili. *Cic. de Cl. Or.* c. 7. Grandæ erant verbis, crebri sententiis, compressione rerum breves, & ob eam ipsam causam interdum subobscuri.

Subodiosus, a, um, ὑποσφαιλος, aliquantum odiosus. *Cic. Att.* l. 1. ep. 5. Cum eas audire (quod erat subodiosum) leve putassem.

Subodoror, aris, depon. *subodorare*, *presentire*, *penetrare* qualescæ cosa oculta. *Est Ammian.* l. 26. c. 1.

Suboffendo, is, a. 3. ὑποσφαιλω, aliquantum offendo. *Cic. ad Q. Fr.* l. 2. ep. 6. Nam apud Allam perditissimam, atque infamam fœcem populi Pompejus propter Milonem suboffendit.

Suboleo, es, lui, litum, n. 2. ὑποσφαιλω, leviter oleo, idest odorem reddo, & translate presentior, indicium do. *Plaut. Caf.* 2.3.48. Tu ecastor tibi homo malam rem queris. *Fr.* subolet, fentio. *Id. ibid.* v. 59. Subolet jam uxori, quod ego machinor. *Ter. Phorm.* 3. 1.10. Nunquid patri subolet? **Suboleo**. V. **Soboleo**.

Subolfacio, is, a. 3. idem quod olfacio, *Petron. in Satyr.*

Subopisto, onis, inter munera militaria recensetur, & significat eum, qui Tribuno, vel Centurioni, vel alteri cuiuscumque vicariam operam præstat. Legitur in Inscriptiombus apud *Gruter.* pag. 529. n. 8. & apud *Fabret.* p. 345. V. *Optio*.

Suborior, iris, veli eris, ortus sum, ὑποσφαιλω, subnascor, exurgo. *Lucret.* l. 1. v. 1035. Ex infinito suboriri copia posset. *Plin.* l. 2. c. 93. Metallo- rum opulenta tam varia, tam fœcunda, tot sæculis suboriens.

Subornator, oris, m. qui subornat, & instruit. *Ammian.* l. 15. c. 8. Subor- nator, & conficio præfecto prætorii. *Lamprid. in Commod.* c. 19. Servo- rum subornatores.

Subornatus, a, um, *subornato*. *Liv.* l. 39. Itaque ad invidiam ei facien- dam legatos Ambraciacentes subornatos erimibinis in Senatuum introdu- xit, idest clam instructos criminandi materia. *Cic. in Vatini.* c. 1. Accu- satores subornati, & instructi. ¶ Item ornatus, instructus, munitus. *Senec. epist.* 24. Vides hominem non eruditum, nec ullis præceptis con- tra mortem subornatum. *Id.* 3. de *Benef.* c. 28. In militum, & quidem non vulgarem cultum subornati. h. e. vestiti. *Cic.* l. de *leg.* c. 22. Intel- liget, quemadmodum a natura subornatus in vitam venerit, quanta- que instrumenta habeat ad obtinendam sapientiam.

Suborno, as, a. i. ὑποσφαιλω, aliquantum orno, honoro, laudo. *Plautus Cic.* l. 10. *F. m. ep.* 23. Tu Cicero, quod adhuc fecisti, idem præsta ut vigilanter, nervoseque nos, qui stamus in acie, subornes. ¶ Sub- ornare item accipitur pro clam submittere, latenter seducere. *Subor- nare. Cic. pro Dejor.* Medicum indicem subornabit, finget videlicet ali- quod crimen v. neni. *Id. pro Rosc.* Com. c. 17. Falsum subornavit testem Roscius Cluvium. *Id. Phil.* 13. c. 16. Pecunia aliquem subornare.

Subortus, us, m. idem quod ortus, exortus. *Lucret.* l. 5. v. 303. Sic igitur solem, lucem, stellasque putandum Ex alio, atque alio lucem jactare subortu. ¶ Est etiam idem quod occasus; nam quemadmo- dum ortus dicitur cum sidus aliquod supra terras appareat, ita subor- tus cum sub terris oritur. *Manil.* l. 3. v. 324. Stant veri stellarum or- tus, verique subortus.

Subotendo, is, a. 3. idem fere quod ostendo. *Tertullian.* l. 4. *advers. Marcion.* c. 38.

Subpallidus, a, um, *pallidicio*, *pallidesso*, ὑποσφαιλω, ad pallorem accen- dens, vel aliquantum pallidus. *Cæf.* l. 5. c. 28. Alterum est minus super corpus emidens, durum, latum, subviride, pallidum, magis exulceratum. *Adde* l. 2. c. 4.

Subpalpor. V. **Suppalpor**.

Subpatéo, es, ui, a. 2. subus patéo. *Apulej.* l. 8. *Metam.* Delapsus in

proximam foveam, quæ fructibus imis subpatet. *Id.* l. 7. Immitto me campis subpatentibus.

Subperturbo, as, a. 1. aliquantum turbo. *Senec. in apocolocyntib. sub fin.* Pusillum subperturbatur. Sunt qui leg. *subperturbatur*.

Subpingo, is, a. 3. idem quod pingo. *Avien. in prognost. Arat.* v. 132. ignito subpinxerit ora rubore.

Subpinguis, & que, *grassetto*, ὑπόπιον, nonnihil pinguis. *Cæf.* l. 6. c. 4. Pejusest, quod densam cutem, & subpinguem, & ex toto glabram fecit. **Subprefectus**, i, m. *sofroprefecto*. Inscriptio apud *Gruter.* pag. 493. n. 6. & 523. n. 4.

Subprocurator, oris, m. qui sub procuratore rem administrat. *Inscript.* apud *Gruter.* pag. 591. n. 1. *Æliæ Agrippinæ Coniugi Karissimæ Hypati- cus* Augg. Lib. Subproc. XX. benemerenti fecit.

Subpudet. V. **Suppudet**.

Subrado, as, a. 1. irradio, illustro. *Tert. de resurrect. carn.* c. 29.

Subrado, is, subtus rado, vel modice rado. *Cato R. R.* c. 50. In vinea sicus subrado alte.

Subrancidus, a, um, ὑπόσφαιλος, aliquantum rancidus. *Cic. in Pis.* c. 27. Extructa mensa, non conchyliis, aut piscibus, sed multa carne subrancida.

Subraus, a, um, nom. ex particip. aliquantum, vel subtus rarus. *Pal- lad.* l. 5. tit. 4. Arbor ferrea strigili subraus hilarior fiet.

Subraucus, a, um, ὑποσφαιλος, aliquantum raucus. *Cic. de Clar. Or- rae.* c. 38. Omnisque motus cum verbis, sententiisque consentiens, vox permanens, verum subrauca natura.

Subrectio, onis, f. actus erigendi. *Arnob.* l. 5. Phallorum illa, fascino- rumque subrectio, quos ritibus annuis adorat, & concelebrat Græcia.

Subrectus, a, um, particip. a *subrego*, h. e. sustollo, erigo. *Plin.* l. 37. c. 9. de *quadam Obelisco*. Ipse Rex cum subrecturus esset, verereturque, ne machinæ ponderi non sufficienter, &c.

Subrectus, vel **Surrectus**, a, um, ὑποσφαιλος, erectus, elevatus, altus. *Sil.* l. 10. v. 252. Connixus in hastam Iliæ cornipedis subrecta cuspidè transit. *Colum.* l. 7. c. 3. Surrecta & patula cornua. *Senec.* l. 6. *questi- næ.* c. 21. Subrecti montes. *Liv.* l. 7. c. 10. Mucrone surrecto.

Subrefectus, a, um, nom. ex particip. *ristorato aliquanta*. *Vellej.* l. 2. c. 723. Subrefectus aspectu, alioquoque carissimi.

Subregulus, i, m. *picciolo Re*, & ad alteri *soffesto*. *Ammian.* l. 17. c. 27. (al. 12.) Agilimundus subregulus, alique optimates.

Subremaneo, es, n. 2. idem quod remaneo. *Tertullian. de anim.* c. 18. A qua nec in fine subremanet.

Subremigo, as, n. 1. ὑποσφαιλω, subtus remigo. *Plin.* l. 9. c. 20. Brachiis subremigans, media cauda, ut gubernaculo, se regit. *Virg.* 10. *Æn.* Ac læva tacitis subremigat undis.

Subrepro, is, pfi, prum, n. 3. *vampicarsi di nascosto*, ὑπόπιον, latenter repro. *Col.* l. 9. c. 1. Siquidem propter exiguitatem corporis facile cla- thris subrepunt. ¶ Translate sumitur pro ire, subire. *Cic. pro Sext.* c. 59. Emergebat subito, cum sub tabulas subrepererat. ¶ Item pro venire, advenire, accedere. *Tibull.* l. 1. el. 1. Jam subrepet inter ætas, nec amare decebit. *Plin.* l. 2. c. 22. Huic oblivionem cibi subreprepe ajunt. ¶ Item pro paulatim ingredi. *Quintil.* l. 4. c. 1. Intinatio sub- reptat animis, maxime ubi frons causæ non satis honesta est. ¶ *Sub- repleti pro subrepleti*, per syncopen, *Catul. ad Rufum, carm.* 78. (al. 76.) ¶ Scribitur & *surrepa*.

Subreptio, onis, f. ὑποσφαιλω, actus subrependi, fallacia, fraus. *Apulej.* l. 10. *Meram.* Dejerant, nullam se proflus fraudem, nullam subreptio- nem fecitasse. ¶ Elicere, vel impetrare aliquid per subreptionem est obtinere aliquid a superiore pro falsam rei narrationem, vel simulatæ causæ subjectionem, leg. 2. *Cod. de legib. & consuet.* Nec habeat fructum rescripti per subreptionem elicit.

Subreptivus, vel **Surreptivus**, a, um, adject. *surresstizio*, *furtivo*, κλο- πακός, κλοπιμαίος, qui clam surreptus est, a *surripio*. *Plaut. Men. prol.* v. 60. Adoptat illum puerum surreptitium sibi filium. ¶ Item qui elancularius, celatus, a subrepro. *Id. Cureul.* 1. 3. 48. Quousque, quo- so, ad hunc modum inter nos utimur amore subreptio?

Subrepto, as, n. 1. ὑποσφαιλω, freq. a subrepro. *Cato apud Gell.* l. 10. c. 13. In cubiculum subreptavit et convivio.

Subreptivus, a, um, adject. *surresstizio*, *finto*, *falso*, ut, subreptiva de- fensione muniti. *leg. un. Cod. Theodof. de mancipib.*

Subresidéo, es, n. 2. subulso, paulam facio, cello. *Tertullian.* l. 2. *ad uxor.* c. 1.

Subridéo, es, fi, sum, n. 2. *soffridere*, *ghignare*, *soffghignare*, *Ger. lechlen*, *Gal. sourire*, *Hisp. sorrer*, ὑποσφαιλω, latenter rideo, aliquantum, leviter rideo. *Cic. pro R. Com.* c. 8. Qua de causa? subridet Satrius ve- terator, ut sibi videtur. *Virg.* 10. *Æn.* v. 742. Subridens mixta ira.

Subridicille, adv. ὑποσφαιλος, aliquantum ridicule. *Cic. 2. de Orat.* c. 61. At in male olentem. Video me a te circumventum, subridicille Philippus.

Subrigo, vel **Surrigo**, is, rexi, reatum, a. 3. *alzare*, ὑψίζει, *Ger. auffstehen*, *Gal. dresser*, *elever*, *Hisp. ensalzar*, *embellar*, *επισημαίνω*, erigo, in altum elevo. *Virg.* 3. *Æn.* v. 183. Tot lingue, totidem ora sonant, tot subrigit aures. *Plin.* l. 36. c. 9. Subrigit obeliscum. *Id.* l. 10. c. 29. Sub- rigere critam. ¶ *Surg* ex pro *surrigite* per syncopen. *Plaut. in fimo Epidici.* Plaudite, valet, lumbos surgite, atque extollite.

Subriguus, a, um, *alquanto bagnato*, ὑπόσφαιλος, aliqua ex parte riguus, subaquosus. *Plin.* l. 17. c. 18. In crasso, aut humido, aut subriguo, a messe ad brumam.

Subringor, eris, depon. 3. aliquantum ringor, stomachor, irascor. *Cic.* 4. *Attic. epist.* 5. Erimus uberior, si & ille libenter accipiet, & hi subringentur, qui villam me moleste ferunt habere.

Subringo. V. **Surringio**.

Subrogatus, vel **Surrogatus**, a, um, nom. particip. *soffstituto*, suffectus. *Valer. Max.* l. 6. c. 3. n. 2. Magistratus non subrogatus.

Subrōgo, vel **Surrōgo**, as, a. 1. *soffruire*, *Ger. an eine andern Stelleverwehlen*, *Gal. subroger*, *substituer*, ἀντικαθίσταμι, substituto, alterum in demortui locum sufficio. *Cic. ad Brut.* epist. 5. Statim enim collegam sibi subrogas- set. *Liv.* l. 2. c. 7. Quia nec collegam subrogaverat in locum Bruti. ¶ Lex subrogari dicitur, cum ei aliquid adjuicit. *Ulpian. in fragm. tit. 1.* Subrostrāni, m. 2. qui plurimum obambulant sub Rostris, quod faciebant homines otiosi, omniumque rumorum aucupes. *Caes. Cit. l. 8. Fam. ep.* 1. Te ad 9. Cal. Jun. subrostrāni (quod illorum capiti sit) disipant perisse. Alii leg. *Subrostrāni*.

Subrotatus, a, um, adject. Subrotatus aries dicitur a *Vitrav.* l. 10. c. 19. militaris machina, quæ rotis suppositis agitur.

Subrotundus, a, um, adject. *risondesso*, aliquantum rotundus, ut subrotunda radícula, apud *Cæf.* l. 5. c. 28. n. 14.

Sobrubbō, es, n. 2. ὑποσφαιλω, aliquantum rubeo, nonnihil rubeo. *Ovid.* l. 2. de *ar. am.* v. 316. Plenaque purpureo subrubet uva mero.

Subruber, a, um, adject. *alquanto rosso*. *Cæf.* l. 5. c. 28. Subruba caro.

Subrubus, pro subrupe usurpatur a *Nonio Grammatico* c. 19. n. 8. Ostri- na, inquit, ab ostri colore, qui est subrubeus.

Subrubundus, a, um, *rosso*, *υπερρυδης*, rubicundulus, aliquantum rubicundus. *Plin. l. 25. A. 13.* Herba est trixaginis specie, & mollitia, cauliculis subrubicundis. *Senec. 3. de ira, c. 4.* Subrubundus vultus.

Subrufus, a, um, *υπερρυδης*, aliquantum rufus. *Plaut. Capt. 3. 4. 115.* Subrufus aliquantum, crispus, cinnamulus. *Plin. l. 37. c. 10.* Indica gentium suarum habet nomen, subrufo colore, in attritu sudorem purpureum emanat.

Subrumo, as, a. 1. sub mamma submitto, a *ruma*. *Festus*: Subrumari dicitur hœdi, cum ad mammam admoventur, quia ea rumen vocabatur, vel quia rumine trahunt lac fugentes. *Col. l. 7. c. 4.* Ut & suis quotidie matribus, & alienis non amantibus agni subrumantur.

Subrumo, is, upi, uptum, a. 3. *rompere*, idem ac rumpo. *Arnob. l. 2.* Aliorum subrumant, & labeatiam fecit.

Subrumus, a, um, *υπερρυδης*, quod adhuc sub mamma est, a *ruma*, qua mamma notat. *Varro l. 2. de R. R. c. 1.* Si parum habet lactis mater, subiciat sub alterius mamma, qui appellantur subrumi, idest sub mamma. Antiquo enim vocabulo mamma rumis, ut opinor. *Festus*. Mamma autem rumis dicitur. Unde rufici hœdus lactentes subrumos vocabant, qui adhuc sub mamma habentur.

Subruncator, oris, m. Hoc nomine Deum olim invocabat Flamen Cerealis, teste Fabio Pictore *apud Serv. ad Virg. i. Georg.*

Subruncivi, vel Subruncivi limites, *Arado conjortive*, in agris dicuntur, ubi terra runcatur, & a vepribus, sentibusque purgatur, ut iter facientibus expedita transitio sit. Differunt ab actuariis, quia hic omnium iter facientium commodo inserviunt: subruncivi vero finitimum, & mensuræ tantum determinandæ causa sunt constituti. *Higyn. de limitib. pag. 152. edit. Gœlf.*

Subruo, is, rui, rutum, a. 3. *scavare, rovinare*, *רוב*, Ger. *untergraben*, Gal. *ruer deffus deffus*, Hisp. *verrozar, υπορυττω*, fuffidus, vel fuffido fundamentum diruo. *Cæf. l. 2. Bell. Gall. c. 6.* Testudine facta portis succedunt, murumque subruunt. ¶ Translate sumitur pro vincere, domare, subjugare. *Hor. l. 3. od. 16.* Et subruat ænulos Reges muneribus. ¶ Item pro confundere, perturbare, evertere. *Lucr. l. 4. v. 864.* Et omnis subruunt natura.

Subrustice, adverb. aliquantum rustice. *Gell. in prefat. operis, seu l. ult. c. ult.* Incuriose, ac prope subrustice.

Subrusticus, a, um, *rusticulus, villanello, υδραρυδης*, aliquantum rusticus. *Cic. de clar. Or. c. 74.* Sonabatque contrarium Catulo, subagreste quiddam, planeque subrusticum. *Id. 5. Fam. ep. 12.* Pudor quidam pene subrusticus.

Subrutillus, as, n. 1. clarus aliquantum sum, *Claud. Mamert. l. 1. de statu anim. c. 25.* Si purgatæ mentis intendas aciem, subrutulare tibi jam debet, quid sit anima.

Subrutillus, a, um, *rosso*, *υπερρυδης*, in rutilum vergens colorem. *Plin. l. 10. c. 3.* Media magnitudine, colore subrutilo, rarum conspectu.

Subrutus, a, um, nom. particip. *rovinato, dirvocato*. *Liv. l. 21. c. 11.* Subrutit cuniculo muri. *Jes. 4. Theb.* Vestigia subrutata limo fallaci.

Subsalsus, a, um, *υδραρυδης*, quod salis saporem nonnihil refert. *Plin. l. 21. c. 29.* Subsalsus gustanti herba.

Subsanno, as, a. 1. *beffeggiare, ridere di alcuno*, *רוב*, Ger. *verspotten*, Gal. *se woquer*, Hisp. *escarneer, χιδιλλο*, irrideo, a *sanna*, quæ est oratio cum mordacitate aliquem ridens. *Tersull. adverb. Jud. c. 11.*

Subscribendaris, ii, m. qui subscribit. Est nomen officii, de quo aliquoties mentio fit in *Cod. Theodos.*

Subscribo, is, pti, pti, a. 3. *subscribere*, Ger. *unterschreiben*, Gal. *soufcrire*, Hisp. *firmar, υπογραφο*, est sub aliqua re scribere. *Cic. pro Cluent.* Sicut in statuis inauratis, quas posuit ad Juturnæ, quibus subscripsit, Reges a se in gratiam esse reductos. *Trebon. Cic. l. 12. Fam.* Ego tamen nactus in navigatione nostra pubillum laxamentum, concinnavi tibi munusculum ex infilito meo, & tibi infra subscripsi. ¶ Est etiam simpliciter adnotare. *Cic. Verr. 5. c. 51.* Numerus aratorum quotannis apud magistratus subscribitur. *si ad in nota. Quintil. l. 12. c. 8.* Nec sit tanta memoris fiducia, ut subscribere audita pigeat. ¶ Translate ponitur pro favere, adimplari, assentiri. *Ovid. i. Trist. eleg. 2.* Neve, precor, magni subscribite Cæsaris ira. *Cels. l. 3. c. 4.* Ulterioribus diebus cubantibus luxuriam subscripsit, *fadidisse l' appetito dell' inferno*. ¶ Frequens est hujus verbi usus in judiciis. Itaque *subscribere iudicium cum aliquo* est actionem seu iudicium insinuere, iudicio cum aliquo experiri, *piantare una lire*. *Subscribere alicui in aliquem* est accusatorem fere cum aliquo contra alterum profiteri. Qui enim reos deferre, seu accusare parabant, non ante admittebantur, quam eorum, quibus intendebant litem, nomina perscripserint in libro, quem offerrent iudicibus, & perscripserint suum: similiiter qui se contra aliquem accusatores adjungebant, suum nomen cum aliis accusationis locis subscribebant. *Plin. l. 5. ep. 1.* Ille cum cæteris subscripsit centumvirale iudicium, necum non subscripsit. *Er paulo post.* Scis te non subscripsisse mecum, & jam biennium transisse, omniaque me usucapisse. *Cic. pro Cluent. c. 47.* Nam in L. Popillium subscripsit L. Gellius, quod is perquam accepisset. *Id. Q. Fr. l. 3. ep. 3.* Gabinium de ambitu reum fecit P. Sylla, subscribere privigno Memmio. *Nepos in Astic. c. 6.* Neminem neque suo nomine, neque subscribens accusavit. ¶ Hinc *Subscribere dicam alicui* est actionem intentare. *Plaut. Pæn. 3. 6. 5.* Cras subscribam homini dicam. ¶ *Causam subscribere*. est sententiam terre, & suo nomine subfirmare, *subscribere la sentenza*. *Id. pro Cluent. c. 42.* Video, iudices, animadvertisse censores in iudices quosdam illius consilii Juniani, cum istam ipsam causam subscriberent. *Id. ibid. c. 45.* Nam hæc quidem, quæ de iudicio corrupto subscriperint, quis est, qui ab illis satis cognita, & diligenter iudicata arbitretur?

Subscriptio, onis, f. *subscriptio*, Ger. *unterschrift*, Gal. *subscriptio*, Hisp. *firma, υπογραφή*, actus subscribendi, subsignatio. *Cic. Att. l. 6.* At mehercule ego cum in turma araturam equestrum, quas hic Metellus in Capitolio posuit, animadvertissem in Serapionis subscriptione Africanam imaginem. *Vlp. l. 1. ff. de constit. Princip.* Quodcumque igitur Imperator per epistolam, & subscriptionem statuit, &c. *Hottomannus* hoc loco notat, subscriptionem Principum esse constitutiones, quibus respondent præsentibus sese per libellos consulentibus; nam cum absentibus responderent, epistolæ vocari. ¶ Interdum subscriptio epistolæ dicitur non ipsa nominis perscriptio, sed clausula adjecta, qua felicitas optabatur, ad quos mittebatur epistola. Hac ratione (ut docet ex *Dione Casaubonus*) intelligendus est locus ille *Suetonii in Tiber. c. 32.* Cum Rhodiorum magistratus, quod literas publicas sine subscriptione ad se deferant, evocasset, ne verbo quidem insectatus, ac tantummodo iussus subscribere remisit. ¶ Est etiam subscriptio idem quod adnotatio, perscriptio. *Cic. Verr. 5. c. 48.* In Leontino agro iugerum subscriptio, & professio non est plus xxx millium. ¶ In iudiciis subscriptio accipitur pro sententiæ latione, seu pro scriptione, quæ fit ad sententiam ferendam, *giudizio, sentenza*. *Cicer. pro Cluent. c. 43.* Itaque illud ostendam, populi R. suffragis sæpenumero censorias subscriptiones esse delatas. *Etc. 44.* Ne subscriptio censoria non minus

calamitatis civibus, quam illa acerbissima proscriptio possit afferre. ¶ Item pro accusatione. *Quintil. declam. 15.* Numquid inique, iudices, in tanti sceleris subscriptione depolco, ne nominibus reos velitis æstimare, sed moribus? *Senec. l. 3. de Benef. c. 26.* Subscriptionem componere. Alii leg. *proscriptio*. *Cic. Divin. in Verr. c. 15.* Ex illo grege moratorum, qui subscriptionem fidei postularunt. h. e. facultatem subscribendi sui nominis una eum princeps Verris accusatore, & simul cum eo accusandi. V. *Subscribo*.

Subscriptor, oris, m. qui subscribit. Speciatim sumitur pro eo, qui accusatori adiungitur, secundaque obtinet accusationis partes. *Cic. Divin. in Verr. c. 15.* Venit paratus cum subscriptoribus exercitatus, & disertis. Ubi *Aconius*: Subscriptores dicuntur, qui adjuvare accusatorem solent, quos oportebat submissis agere, quam eum, quem secuebantur. *Adde l. 3. Q. Fr. ep. 4.* ¶ Ponitur etiam pro eo, qui eisdem est sententiæ, pro approbatore. *Gell. l. 5. c. 21.* Quos subscriptores, approbatoresque hujus verbi habemus.

Subscus, udis, f. *spranga*, tabella lignea, vel alius materiæ, utrinque in modum caudæ hirundinis succisa, quæ immittitur, ut trabes, & aliæ committat. *Festus*: Subscudes appellantur cuneatæ tabellæ, quibus tabulæ inter se confinguntur, quia quo immittuntur, succiditur. *Plautus in Asinaria*: Terebratus multum sit, & subscudes additæ. ¶ Differt subscus a securicula; quia hæc ex una tantum parte in modum parvæ securis hiruundinæ caudæ formatur, & immittitur, subscus vero ex utraque parte eam figuram habet, & utrinque compingitur; huiusmodi est terrum illud, quod in molendini superiorem molam immisissum, eam sustinet, & versat, quod proinde a *Virruv. l. 10. c. 10.* subscus ferrea appellatur. *Id. Virruv. l. 4. c. 7.* Ex trabes ita sint compactæ subscudibus, & securiculis, ut compactura duorum cubitorum habeat laxationem. ¶ In plur. numero *subscudines* pro subscudes dicit *Augustin. l. 15. de Civ. Dei*.

Subsecivus, vel Subsecivus (a *sub*, & *seco*) vel Subsecivus, vel Succivus (a *sub*, & *cedo*) a, um, adiect. quod succiditur, seu subsecatur. Hinc *subsecivum tempus* est, quod veluti subsecatur & detrahitur a gravioribus, & ordinariis negotiis, & occupationibus, & in aliis res obiter, & quasi sursum impenditur: & *subseciva opera*, quæ tali tempore impenditur. *Gell. l. 18. c. 10.* Quantum temporis habui subsecivi, medicinæ quoque libros attigi. *Plin. in prefat. hist. natur.* Succivus temporibus ista curamus, idest nocturnis, ne quid vestris puteis cæstatum horis. *Cic. 2. de Orat. c. 89.* Quæ ego sero, quæ cursum arripui, quæ subsecivis operis, ut ajunt; iste a puero, summo studio, summis doctoribus. *Gruter.* legit *subsecivus* ex *MSS. Senec. ep. 53.* Exercent philosophia regnum sum; dat tempus, non accipit: non est res subseciva, ordinaria est. h. e. non est obiter, & quasi aliud agendo tractanda, sed primis & ordinariis curis, & serio. *Adde Plin. jun. l. 3. epist. 15. & Cic. l. 1. de Legib. c. 3.* ¶ Subseciva, inquit *vetus auctor de limitib. apud Rigalt. pag. 299.* sunt proprie, quæ futor de materiæ præcidens quasi supervacua abicit: inde *subsecivi agri*, quos in peritica divisos recusant, quasi steriles aut palustres. Præterea, ut idem docet, subseciva in agris dicuntur partes, quæ in divisura agri non efficiuntur centuriam, idest jugera ducenta. Quare generatim subseciva dicuntur portiunculæ agrorum, quæ velut reliquæ in dividendo superfuissent. *Varr. l. 1. R. R. c. 10.* Ab hoc principio mensores nonnunquam dicunt, in subsecivum esse unciam agri, aut sextantem, aut quid aliud, cum ad iugerum pervenerunt. *Sueton. in Domitian. c. 9.* Subseciva, quæ divisus per veteranos agris captum superfuissent, veteribus possessoribus ut usucapta concessit. ¶ Ponitur interdum subsecivus pro interrupto, & mutationi obnoxio. *Apul. de Deo Sacrat.* Cum vivacitas illic æterna, & indefecta sit, hic caduca, & subseciva. ¶ Item pro eo quod reliquum est, quod superest, *residua*: *Apulei. lib. 11. Metam.* Quod subsecivum, quamvis iteratæ jam traditioni remansisset. *Id. l. 3.* Sed una tantum subseciva sollicitudo nobis relicta est.

Subseco, as, cui, ctum, a. 1. *ragliar, רוב*, Ger. *abschneiden*, Gal. *friver, couper, υποτινω*, subtus seco, sefeco, abscondo. *Ovid. 6. Fast. v. 230.* Non unques terro subsecuisse licet. *Varr. l. 1. R. R. c. 50.* Manipulum, ut quemque subsecuerint, ponunt in terra. *Plin. l. 18. c. 17.* Evelluntur e terra, non subsecantur.

Subsectus, a, um, particip. *tagliato, reciso*. *Calum. l. 2. c. 9.* Adultas segetes radicibus subsectis necare.

Subsecundarius, a, um, *υποδευτερευος*, quod secunda tempore advenit subsecivum, seu subsecivum. *Gell. l. 20. c. ult. seu in prefat. op.* Ea omnia subseciva, & subsecundaria tempora ad colligendas hujuscemodî memoriarum diceptatiunculas conferam.

Subsellium, ii, n. *sedis, רוב*, Ger. *gestuel, bank*, Gal. *banç, selege*, Hisp. *silla, טהא, בארוב*, sedes, scammum, a sella. *Varro l. 4. de L. L.* Ut subsistere, quod non plane sapit, sic quod non plane erat sella, subsellium dictum, ubi in ejsmodi duob, bisellium dictum. ¶ Differt a sella, quia non habebat integræ sellæ formam, ut ex *Varrone* appareret. Alii discrimen afferunt, quod subsellium erat inferius, & humilius sella. Unde *Aconius* scribit in *Divin.* subsellia esse Tribunalium, Triumvirorum, Quæstorum, & huiusmodi minora iudicia exercentium, qui non in sellis curulibus, nec in tribunalibus, sed in subselliis consistebant. *Plaut. Stich. 3. 3. 33.* Scis tu me dudum esse imi subselliis virum, idest qui soleam sedere in infimo loco. *Cels. l. 7. c. 26.* Homo resupinus super subsellium, aut lectum est collocandus. ¶ Speciatim dicitur de sedibus, seu pulpitis in teatro, in quibus qui histriones recitantes audiebant, sedere confueverunt. *Suet. in Aug. cap. 44.* Ut, quoties quid spectandi usquam publice ederetur, primus subselliorum ordo vacare Senatoribus. ¶ Item de sedibus in Curia, ubi Senatores sedebant. *Cic. 1. Casil.* Quid, quod ad adventu tuo ista subsellia vacua facta sunt? quid, quod omnes Consulares, qui tibi sæpæ ad cædem constituti fuerunt, simul atque affediti, partem istam subselliorum nudam, atque inanem reliquerunt? ¶ Item de sedibus iudicium, ac præsertim eorum iudicium, qui publicis iudiciis diceptandis operam dabant. *Cic. in Vatin.* Quæro ex te, num quis reus post Urbem conditam in tribunal sui quæstoris ascenderit, eumque vi deturbarit, subsellia dissipavit, &c. Ubi *Bud.* Hoc in loco tribunal Cicero Prætori assignavit, qui iudicibus publicis præerat, & quæstor vocabatur, subsellia vero iudicibus, qui reos sententis suis tabellaribus iudicabant. *Id. pro Cluent.* Accusabat Tribunalibus fuis idem in concionibus, idem ad subsellia. ¶ Item de sedibus, in quibus sedebant rei, accusatores, & testes. *Cic. pro R. Am.* Quodrum alterum sedere in accusatorum subselliis video. ¶ Metonymice subsellia ponuntur pro publicis iudiciis. *Cic. 1. de Or.* Age vero, ne semper forum subsellia, rostra, curiamque mediteris. *Id. in Brut.* Grandiorem, & pleniorum vocem desiderant subsellia. *Id. pro Cluent.* Rem ab subselliis in rostra detulit. h. e. a iudicio iudicium selectorum ad iudicium populi. *Id. Fam. 3. ep. 9.* Longi subselliis iudicatio. h. e. quæ longa inquisitione iudiciali trafigitur. ¶ *Homo a subselliis*, est peritus in causis, negotiisque foren-

fibis. *Cic. Divin. in Perr. c. 15.* ¶ Denique subcellia interdum ponuntur pro ipsis hominibus, qui in subcellis sedent. *Martial. lib. 1. ep. 27.* Sextiliane, bibis quantum subcellia quinque.

Subfentio, is, a. 4. *presentee, aver qualche sentore. Terent. Heaut. 3. 1. 62.* Et si subfentis id quoque, illos tibi esse, & id agere inter se clanculum.

Subsequens, tis, particip. *subsequente, che vien dietro, e dopo. Cic. 2. de Nat. Deor. c. 20.* Stella solem tum antecedens, tum subsequens. *Plin. l. 11. c. 29.* Subsequenti anno, exitu veris emittunt, &c.

Subsequenter, adv. *subsequenter. Messala Corvinus, seu quicumque alicuius auctor est lib. de pragm. August. Nunc ad Reges Romanos, consules, districtores, tribunos militares, & ac plebeos subsequeuter calamum deducam.*

Subsequor, eris, quatus, vel cutus sum, d. 3. *sequere dietro, o dopo, הרקב, Germ. bald nach bin sequor, Gal. suivre de pres, Hisp. seguir despues, εἰπόμενος, statim sequor. Plaut. Bacch. 4. 4. 72.* Cedo manum, ac sublequere propius me ad fores. *Cas. l. 4. B. G. Agmen sublequii iustici. Cl. 3. de Orat.* Omnes autem hos motus sublequii debet gestus. ¶ Translate *Cic. 3. Fam. 3. ep. 1.* Mirifice ipse suo sermone sublequutus est humanitatem tuarum literarum. h. e. predicavit. *Id. in Partec. c. 7.* Quæ omnia plurimum valebunt, si cum orationis genere consentient, etique vim, ac varietatem sublequentur. e s' accorderanno colla di lei forza ec.

Subsericus, a, um, adject. *mexzo di fesa. Lamprid. in Heliog. c. 26.* Primum Romanorum holofera veste usus tertur, cum jam subserica in usu essent.

Subsæro, is, sevi, situm, n. 3. *sotofeminare, sottopiantare, υποφραδω, subtus semio, vel planto. Col. l. 4. c. 15.* Nec mox vineam tum subferi, cum fructus capiendus est. Translate *Amman. l. 16. cap. 10.* Res monuit, de Eleutherio pauca subferere.

Subsertor, a, um, nom. partic. subter insertus. *Apulej. lib. 7. A. A. sub fin.* Subsertis manibus exsolvit sibi faciam.

Subservo, is, n. 4. *servire benissimo, Germ. dienstlich seyn, Gal. servir sous un auste, servir diligemment, Hisp. servir muy bien, υπηρετις, diligenter servio, vel obtempero. Plaut. Men. 5. 2. 16.* Ita istæ solent, quæ viros subservire sibi possulant, fretæ dote feroces. ¶ Subsolvire orationi alicuius, est ea dicere, quæ pertinent ad confirmandam alterius orationem. *Ter. And. 4. 4. 14.* Tu, ut subsolvias Orationi, utcumque opus sit, verbis, vide.

Subsessa, æ, fœm. *insidie, aguati, εναντια, insidiæ, quibus in itinere exercitus imparatus, ac nihil tale suspicans opprimi solet, a subsideo, quod interdum significat delitescere. Veger. l. 3. R. R. milit. c. 6.* Adversarii in iis locis, quæ sibi opportuna intelligunt, subsessas occultius collocant. *Et cap. 22.* Si ab his, qui in subsessa fuerint, observentur. *Serv. ad Æn. 11. v. 268.* Hostium dolos subsessas vocamus.

Subseffor, oris, m. *insidiatore, εναντια, qui delitescens insidiatur. Senec. in Hippolyt. v. 51.* Tu præcipiti clamore feras subseffor ages. *Serv. ad Æn. v. 498.* Subseffores vocantur, qui occidit aliquid delitescunt. ¶ Translate *Valer. Max. l. 7. c. 2. extern. n. 1.* Subseffores alieni matrimonii. *Arnob. 4. 4.* Subsefforis, & adulteri persona.

Subsiccio, as, a. 1. aliquantum sicco. *Colum. l. 6. c. 14.* Tumor cervicis aqua madefactus subsiccatur.

Subsident, entis, o. 3. partic. a subsidio. *Col. l. 6. c. 1.* Dorso recto, planoque, vel etiam subsidente. h. e. aliquantum inflexo, seu curvo.

Subsidentia, æ, f. *depositione, quidquid ex aqua stagnante sordium in fundo subsidit. Vitr. v. l. B. c. 3.* Dissipant quæ ex aquarum subsidentia in corporibus offendentur.

Subsidio, es, edi, etiam, n. 2. *sedere, fermarsi, ישב, Germ. untem sich setzen, Gal. surseoir, Hisp. assentarse, υποκαθίζω, υποβιβατω, subtus sedeo, subsidio, consilio. Cic. Att. l. 5.* Itaque subdidi in ipsa via, dum hæc, quæ longiore desiderant orationem, summam tibi perscriberem. *Cas. l. 6. B. G. c. 36.* Magna præterea multrodo calonum, magna vis jumentorum, quæ in castris subfederat, facta potestate sublequitur. ¶ In aquis quoque, æterique liquoribus subsidere dicuntur, quæ ipsum petierunt fundum, ibique subsiliunt. *Col. l. 11. c. 1.* Villicia debet curam adhibere, ut si quæ læces, aut amurcæ in fundis vasorum subfederint semel, statim emundentur. ¶ Eit etiam subsidere, in aliquo loco latenter subsistere, insidiandi causa. *Cic. pro Ml. c. 19.* Cur neque ante occurrit, ne ille in villa resideret, nec in loco subsidit, quo ille noctu venturus esset? *Virg. 11. Æn. v. 268.* devicta Alia subsidit aduter.

Subsidialis, le, adject. *ausiliario, subsidiarius, ut subsidiales copix, Amman. l. 14. c. 17.* Subsidialis manus. *Id. l. 27. c. 24. (al. 10.)*

Subsidiarius, a, um, ebi socorro, ausiliario, Ger. der zu huffe kompt, Gall. subsidiaire, Hisp. el que ayuda, o socorre, υποβοηθητικος, quod in subsidium datur, aut venit. *Liv. l. 5.* Paulum erat ab dextera editi loci, quem subsidiarius repleri placuit. *Subaudi, militibus. Id. l. 9. c. 27.* Qui subsidiarias cohortes, quæ integræ ad longioris pugnx casus reservabantur, in primam aciem extemplo emisit. ¶ Subsidiarius palmas, idem qui prædiarius, relex, custos, vinarius. *Col. l. 4. cap. 24.*

Subsidiarius, idemque custos in pollicem refecari non debet.

Subsidior, aris, d. 1. venire in socorro, subsidio sum. *Hirc. l. 8. B. G. c. 13.* Sed etiam qui longius subsidiarii consueverant.

Subsidium, ii, n. *subsidio, ayudo, עורה, Ger. hulf, Gall. aide, secours, Hisp. ayuda, socorro, βοηθητικος, συμμαχικος, acies eorum, qui expectabant, ut aliis periclitantibus essent auxilio, a subdando, ut presidiis a presidendo, obfidium ab obfidendo. Festus: Subsidium dicebatur, quando milites subsidebant in extrema acie, labentique acie succurrebant: quod genus militum constabat ex iis, qui emeruerant stipendia, locum tamen retinebant in exercitu, quæ erat tertia acies Triariorum, ut Plautus in Frivolaria: Age nunc, subsidie omnes, quasi solent Triarii. Simili modo dicti prædiarii, ante eos collocati qui erant, aut in alio loco præpositi. ¶ Quomodo a prædio, & auxilio differant, ostendit Cornelius Fronto, & ante eum Varro l. 4. de L. L. his verbis: Pilani, inquit, Triarii quoque dicti, quod in acie tertio ordine extremis subsidio deponabant. Quod hi subsidebant, ab eo subsidium dictum. A quo Plautus: Agite nunc subsidite omnes, quasi solent Triarii. Auxilium appellatur ab auctu, cum accesserant, qui adjuvato essent, alienigenæ. Prædium est dictum, quia extra castra præsidebant in loco aliquo, quo tutior regio esset. *Cic. l. 15. Fam. ep. 4.* His ego subsidia ea sum consecutus, quæ nullis legionibus consecui potuissem. *Cas. l. 2. B. G. c. 6.* Subsidium mittere alicui. ¶ Translate accipitur pro quocunque administrulo, auxilio, opulatione. *Cic. pro L. Man. de vectigalibus: Quibus amissis & pacis ornamenta, & subsidia belli requiritis. Id. 1. de Orat. c. 45.* Subsidium sibi aliquo comparare. *Id. pro Quir. Diligentiam sibi subsidio comparare. Id. Attic. l. 8. ep. 17.* Ire subsidio alicui. *Erl. 6. ep. 5.* Subsidio alicui venire. *Cas. lib. 3. B. Civ. c. 70.* His difficultatibus duæ res erant subsidio. ¶ Accipitur etiam subsidium pro loco, in quo navigia subsidere possunt, & stare, & sustugia habere. Ita subsidium simile quiddam est portui, & stationi, etiam minus. Hæc sub-*

sidia Græci videntur ἰσθμους appellare. *Treit. l. 4. Ann. c. 77.* Quoniam importuosum mare, & vix modicis navigiis pauca subfidia.

Subsido, is, idi, n. 3. *inchinarsi, discedere, calare, 77, Ger. sich nieder lassen, Gal. s' abaisser, Hisp. bajar, abaxer, υποκαθίζω, υποβιβατω, subtus sedeo, descendo, pessum eo. Fit enim cum motu. Virg. 5. Æn. Subsident undæ, tumidumque sub axe tonanti Sternitur æquor aquis. Id. 12. Æn. se collegit in armis, Poplite subsidens. Ovid. 1. Met. Jusfit & extendi campos, subsidere valles. idest depressas effe. *Liv. l. 28.* Subsident Hispani adversus emissa tela ab hoste, inde ad emittenda ipsi confurgunt, *Senec. epist. 108.* In amphora quor turbidum est, subsidit. *Lucan. l. 1.* Subsident urbes, terræque dehiscunt. si subsisteranno. ¶ Ponitur etiam pro commorari, cui opponitur proficisci. *Cic. ad Cæcin. l. 6. Fam. ep. 8.* Quid sim tibi auctor, in Sicilia ne subsidas, an ut ad reliquias Asiaticæ negotiationis proficiscere? ¶ Item pro succumbere, se subicere. *Hor. Epod. od. 16.* Juvet ut tigris subsidere cervis. idest succumbere ad coitum. ¶ Item pro deficere, cessare, minui. *Plin. l. 22. c. 8.* Mulierum menses five subsident, five abudent. *Quint. l. 3. c. 8.* Impetus dicendi subsidit. ¶ Præteritum hujus verbi est subdidi, quamquam frequentius in usu sit subdidi a subdido, ductum. *Claudian. de Vl. Conf. Honor. v. 34.* hic tabeferent solutus Subdidi galea, liquetactaque fulgure cuspis Canduit, & subitis fluxure vaporibus enses.*

Subsidiarius, a, um, adject. in imo subsidens. *Gratius in Cyneget. v. 474.* Subsidiarius fraces, diffusaque Massica.

Subsignanus, a, um, adject. qui sub signis, seu vexillis est: unde subsignanus miles nihil differre videtur a vexillario. Erat autem subsignanus neque legionarius, neque auxiliarius: ita dictus, quod non sub aquila, quæ ad legiones pertinebat, sed sub proprio vexillo, seu signo, militaret. Erat e Romanis copiis, & eadem disciplina merebat, quæ legiones: immo e legionibus sumptus existimatur, & veterani loco habitus, donec assignatis agris, & præmiis militia prorsus solveretur. *Tacit. hist. 1. c. 70.* Subsignanum militem, & grave legionum agmen hibernis adhuc Alpiibus traduxit. *Id. 4. hist. c. 33.* Id solum, ut in tumultu, monuit subsignano milite media firmare: auxilia passim circumfusa sunt.

Subsignatio, onis, f. *sofferizione, actus subsignandi, subscriptio. Paull. l. 39. ff. de verb. sign.* Nam veteres subsignationis verbo pro subscriptione uti solebant. ¶ Apud *Tertull. de penitent. c. 2.* componere aliquem per subsignationem penitentix. h. e. conformare, & comparare aliquem impressa illi, & subsignata penitentia.

Subsignatus, a, um, subscriptus. *Paull. l. 39. ff. de verb. sign.* Subsignatum dicitur, quod ab aliquo subscriptum est. Nam veteres subsignationis verbo pro subscriptione uti solebant.

Subsigno, as, a. 1. *sofferivere, Ger. unterzeichnen, Gal. souffigner, Hisp. poner el sello, firmar, υποσημειω, subscribo, subnoto. Festus: Subsignare pro subscribere utimur. ¶ Subsignare apud ærarium, est in publicas tabulas apud ærarium retere. dar in nota. Cic. pro Flacc. c. 32.* Illud quæro, sint ne ista prædia census censendo: habeant jus civile, sint, necne mancipia: subsignari apud ærarium, apud censorem possint? ¶ Significat etiam obligare, obnoxium reddere. *leg. ult. Cod. de administr. tut. Res, quarum gubernationem gerunt, pro cautela litis subsignare. h. e. quasi in pignus deponere. leg. 5. Dig. de jure immunis.* Ne extenuent facultates eorum, quæ subsignatæ sunt fisco. ¶ Translate *Plin. l. 3. ep. 1.* Igitur eundem mihi cursum, eundem terminum statuo, idque jam nunc apud te subsigno. h. e. polliceor, a cid mi obbligo.

Subsilio, & Suffilio, is, lui, vel livi, sultum, n. 4. *salutare in su, 327, Ger. auffspringen, Gal. vressailir, sauteler, Hisp. saltar de abajo arriba, υποβιβατω, sursum salto. Plaut. Curc. 1. 2. 64.* Subsillite, obsecro, & mittite istanc foras. *Lucr. l. 2. v. 191.* Nec cum subsillunt ignes ad tecta domorum. Legitur & suffillio.

Subsilles, t. 3. idem ac ipsullices, idest bractes in virilem, muliebremque speciem expressæ, seu imagunculæ, quibus Magi utebantur, ut eos, quorum imagines essent, pellicerent in amorem. *Festus, & Voss. in Etymol. in voce Ipsullices.* In quibusdam codicibus. Festi leg. subsilles.

Subsimilis, le, adject. *alquanto simile. Cels. l. 5. c. 26. n. 11.* Mellis albo subsimilis. *Ulpian. l. 1. Dig. Si cui plus quam Græ. Hodie tamen subsimile aliquid fit in fideicommissis.*

Subsimus, a, um, *υποσμιος, aliquantulum simus. Varro l. 2. de R. R. c. 5.* Pilosis auribus, compressis malis, subsimive, gibberibus demissis, &c.

Subsistero, inquit *Var. l. 4. de L. L.* dicitur id, quod non plane sapit.

Subsisto, is, sitis, a. 3. *firmare, erastenero, 777, Ger. bestehen, Gal. subsister, s' arreter, Hisp. sustistir, εἰσιστημι, idem ac sisto, idest stare facio, retineo. Liv. l. 1. c. 4.* Hinc robore corporibus, animisive sumpto, jam non teras tantum subsistere, sed in latrones præda onustos impetum facere, pastoribus rapta dividere. ¶ Est etiam verbum neutrum, pro gradum, seu cursum sistere, remanere, commorari, fermarsi, υποβιβατω. *Cic. pro Mil. c. 19.* Sic Miloni, cum insidiator esset, si illum ad Urbem noctu accesserunt sciebat, subsistendum, atque expectandum fuit. *Virg. 2. Æn. v. 242.* Quater ipso in limine portæ Subsistit. *Liv. l. 4.* An alter ad comitia habenda subsisterit. *Plin. l. 12. c. 25.* Subsistit proceritas balsami intra bina cubita. h. e. altius non procedit. *Rurijus Ovid. heroid. ep. 15. v. 96.* dolor artibus obstat, Ingeniumque meis subsistit omne malis. h. e. defecit, repressum est. ¶ Item pro resistere, stare contra aliquem. *Cas. l. 1. B. Gal. c. 15.* Quo prælio sublato Helvetii, quod quingentis equitibus tantam multitudinem equitum propulerant, audacius subsistere, nonnunquam ex novissimo agmine prælio nostros lacessere cœperunt. *Brutus Cic. l. 11. Fam. epist. 10.* Non, si Varronis thesauros haberem, subsistere sumptibus possem. ¶ Item pro dubitare. *Ulp. l. servum, §. 1. ff. de procur. Et quantum ad filium familias, verum est, in servo vero subsistimus.*

Substitus, a, um, adject. *sisuato sotto. Apul. l. 6. A. A. post princ.* Inter substitus convallis lucum.

Subsolanus, a, um, adject. sub sole positus. *Plin. l. 7. c. 2.* Sunt & satyri subsolanis Indorum montibus perniciosissimum animal. ¶ Subsolanus ventus, & subsolanus, i, absolute, vento di Levante, est qui ab ortu æquinoctiali spirat, ita dictus, quia sub sole nasci videtur, qua ratione a Græcis quoque ἀπηνεως appellatur. *Plin. l. 2. c. 47.* Ab oriente æquinoctiali subsolanus, ab oriente brumali vulturnus: illum apeliotem, hunc Eurum Græci appellant. Eadem omnino scribit *Seneca l. 5. quaest. natur. c. 16.* Quare falsus videtur Phavorinus philosophus apud *Gell. l. 2. c. 22.* qui dicebat subsolanum, Græce apeliotem, eundem esse ac Eurum.

Subsõno, as, n. 1. subtus sono. Translate *Sijenns apud Cbaris. l. 2.* Quanti dantur, tanti inquit Olympias, simul hæc dicens suavius dedit, ut sciebat subsonaret quanti pretii. h. e. clam indicaret.

Subsortior, iris, d. 4. *επιμαχων, υποκαθιστημι, est forte aliquem in rectorum judicum loco substitueret. Electis enim sorte judicibus, qui judicaturi erant, liberum erat accusatori ac reo ex eo numero eos rejicere, qui iniqui sibi futuri putabantur. qua rejectione facta, iterum fortiebantur alios judices, ad legitimum numerum complen-*

Subverbulus, a, um, *συμβουλός*, servus, verbero, a verber, ut a *justus*, ab arbor arbutum, ab *anus anustus*. Secundum Festum dicitur quasi *sub veru uflus*, & pro u posito. Scribit enim: Subverbulum, veribus usam significat Plautus, cum ait, Ulcerofam, compeditam, subverbulam, fordidam. ¶ Opponitur liberali. *Tertull. de Pallio* c. 4. Libertinos in equestribus, subverbulos in liberalibus, deditur in ingenius, rucipes in urbanis, scurras in forensibus, paganos in militaribus.

Subverber, eris, itus sum, d. 2. *Μαλαβήριμα*, aliquantulum veror. *Cic. l. 4. Fam. ep. 10*. Venit enim mihi in mentem subvereri interdum, ne te deleat tarda decessio.

Subversio, onis, f. *subversio*, actus subvertendi. *Arnob. l. 1*. Subversio humani generis. *Estib. 5*. Animorum subversiones.

Subverso, as, a. 1. freq. a subverso. *Plaut. Curc. 4. 1. 23*. Vel qui ipsi voltant, vel qui alios subversandos præbeant. Alii leg. ut *versentur*.

Subversor, oris, m. everlor. *Tacit. Ann. 3. c. 28*. Suarum legum auctor idem, ac subversor.

Subversus, a, um, adject. everfus. *Lucret. l. 5. v. 1135*. Subversa jacebat pristina majestas. *Tacit. 4. hist. c. 42*. Subversæ domus. *Id. Ann. 13. c. 39*. Subversi portarum obices.

Subverto, is, ti, sum, a. 3. *voltare*, *ὑμπεκτείν*, Ger. *umbekeren*, Gal. *renverser*, Hisp. *trasornar*, *επιστρέφω*, est, quod subtus est, supra vertere, ut fit in arando. *Col. l. 11. c. 2*. Idem, qui lupinum stercorandi agri causa ferit, nunc demum aratro subvertit. ¶ Translate dicitur de quacunque re pro destruire, tollere, delere, *subvertire*, *επιστρέφω*. *Jall. in Jug. c. 30*. Probant ne tantum flagitium, an decretum Consulibus subverterent, parum constabat. ¶ Item pro perdere calumnias. *Tacit. l. 3. Ann. c. 25*. Cum omnis domus delatorum interpretationibus subverteretur.

Subversus, ventus est occidental is apud *Vitruv. l. 1. c. 6*.

Subvexus, a, um, *ἀνοστέρης*, devexus. *Liv. lib. 25. c. 36*. Omnia fastigio leni subvexa.

Subvillicus, i, m. *fastastore*, villicus qui est sub alio villico. Legitur in *Inscriptionib. apud Gruter*, non semel.

Subviridis, & de, *verdognolo*, *verdicio*, *επίχλωρος*, aliquantulum viridis. *Plin. l. 25. c. 9*. Therionica triticofo, lolis subviridibus, flore rofeo. *Id. l. 37. c. 10*. Balanitæ genera duo habent, subviridis, & Corinthu æris similitudine.

Subvula, æ, f. *lesina*, Ger. *abl*, Gal. *alene*, Hisp. *alena*, *δρίγυρ*, instrumentum futurum, quo illi calcæos suentes corium perforant, quasi subvula, per Sync. a *suento*. *Martial. l. 3. ep. 16*. Quodque tibi tribuit subvula, sica rapit. *Col. l. 6. c. 1*. Ænea subvula pars auriculæ latissima circumferibitur. ¶ Subvula leonem excipere, proverbio dicuntur illi, qui magis periculis levia adhibent remedia. *Sen. ep. 82. in fine*.

Subvulus, ci, m. *porca*, *ὄστροβδ*, qui soium dux est, vel cui porcorum nutritiorum cura commissa est. *Var. l. 2. R. 1*. Ut vulculus facile circumvici: possit, ne quis porcellus a matre opprimatur. *Col. in pref. 1. 1*. Porculatoris vero, & subvuli diversa profectio, diversæ passiones.

Subvulus, onis, m. *υδαγής*, tibicen. *Fest.* Subvulo Tusce tibicen dicitur. Itaque Ennius: Subvulo quondam marinas propter adstabat plagas. *Varr. l. 6. l. 4. L. Apud Ennium*, Subvulo finitimas propter adstabat aquas. Subvulo dicitur, quod ita dicunt tibicenis Tusci. Quocirca radices ejus in Etruria, non Latio, querendum est. ¶ Subvulones etiam dicuntur cervarum qui habent genus rectis cornibus, & in modum subulæ acuminata, simplicibus, & non ramosis. Gloss. vet. *Subvulus*, *ὄστροβδ*, *ἄγχι*. *Plin. l. 11. cap. 37*. Aliis simplicia tribuit (cornua) ut in eodem genere (ceravorum) tubulonibus ex argumento dicitur. *Id. l. 28. c. 17*. Sunt, & qui suum hini cinerem profectis scriperint in passo, & cervi pulmonem, maxime subvulonis. ¶ Dicitur subvulo dicitur pædico, qui pueros quasi subvula periorat. Ita exponit *Turneb.* locum illum *Ausonii epig. 69*. Perverbera teneris postico vulnere foedor, Lucili vatis subvulo pullipremo.

Subvulus, as, a. 1. *olare* in su, Ger. *auffisgen*, Gal. *voler* *non peu en haut*, Hisp. *volar*, *ὑποίπικη*, sursum volvo. *Cic. 1. Tusc. c. 17*. Sic hæ sursum rellis lucis in cœlestem locum subvulens. *Ovid. 4. Metam.* Numerusque ex ordine major Subvolut, & remos plausis circumvolat alis.

Subvolutus, V. Subvolutus.

Subvolvō, vis, a. 3. *ὑπβαλίω*, sursum volvo. *Virg. 1. Æn. v. 424*. Moli- que arcem, & manibus subvolvete saxa.

Subvura, æ, f. vel Subvura, la Subvura, vicus, & via Romæ, in 2. regione, quæ Cœliomontana vocatur, & vulgo *Riane de Monti*, ubi olim metrices habitabant. Nomen Subvuræ ex eo fortasse est, quod locus is sub urbe foret. Nam muro terreo suberat, ut docet Junius apud *Var. l. 4. L. L.* Verum idem *Varro ibid.* & *Festus* scribere, Subvuram a pago Succulano dictam, hoc vero maxime probari eorum auctoritate, qui ejus ita appellatam & regionem urbis, & tribum, a stativo præfio, quod solium sit succurrere Equilibus, infestantibus eam partem urbis Gaminis, indicioque esse, quod adhuc ea tribus per C literam, non B, scribatur. *Martial. lib. 6.* Famæ non nimium bonæ puellam, Quæ les in media sedent Subvura. *Perf. sat. 5.* Totaque impune Subvura Permissit spæritæ oculos mihi candidus umbo.

Subvuranus, vel Subvuranus, a, um, quod ad Suburam spectat. *Festus*: Subvuranam Tribum antea Succufanam per C appellabant ex nomine regionis. Nam partem illam quoque tradunt fuisse Succufanam dictam. Verrius autem ait, se miratum esse, cur non a nomine pagi Succufani, in quo milites exercebantur. *Hor. Epod. 5.* Senem, quod omnes nuceant, adulterum Latrent Subvuranæ canes.

Suburbanitas, atis, f. *πρωστῆριον*, locorum suburbarum situs, urbis vicinitas. *Cic. 4. Per. de Sicilia. c. 3.* Sic populo Romano jucunda suburhanitas est hujusce provincie.

Suburbanum, ni, subit, n. *πρωστῆριον* *ἢ ἐν τῷ πρωστῆρι χωρίον*, prædium urbi vicinum. *Suet. in Aug.* Nutritiorum ejus ostenditur adhuc locus in avito suburbaro, juxta Velitras permodicus. *Cic. pro Rab. Post. c. 10.* In hortis, aut suburbanis suis.

Suburbanus, a, um, *vicino alla città*, *πρωστῆριος*, *ὁ ἄστυ παρακείμενος*, quod urbi vicinum est. *Cic. 2. de Div.* Ita aqua albana deducta ad utilitatem agri suburbari, non ad arcem, urbemque retinendam. *Id. 1. de Or. c. 21.* Et longe Academie illi, ac Lycio tuum hoc suburbanum gymnasium antepo-nam.

Suburbicatus, a, um, idem ac suburbanus, ut Suburbicariæ regiones, Suburbicariæ partes, *Cod. Theodos. l. 9. deannonis, & tributis*.

Suburbium, ii, n. *πρωστῆριον*, *subborgo*, frequentes extra urbem domus inlita vici urbani adificatæ. *Cic. 12. Phil. c. 10.* Qui Terminalibus super in suburbium, ut eodem die reverteter, ire non ausus sim?

Suburdo, es, a. 2. aliquantum urgeo. *Virg. 5. Æn.* Dum protam ad sagæ suburget.

Suburo, is, fi, sum, a. 3. leviter uto. *Suet. in Aug. c. 68.* Solitiquæ fit cura suburere nuce ardentis.

Subvura, V. Subura.

Subvultio, onis, f. *Leg. 31. Cod. Theodos. de operibus publ.* subvultio, Thermanarum, vocatur, quæ ab *Anniano l. 31. c. 1.* succennio Iasacri dicitur,

hoc est calefactio, quia lavacra ex inferiore loco calebant.

Subvulus, vel Subvulus, a, um, nom. ex particip. *pelato*, *neto da peli*. *Scipio apud Gel. l. 7. c. 12.* Qui barba volva, leminibusque subvulus ambulet.

Subvulturium, a, um, qui tusco colore est instar vulturis. *Plaut. Rud. 2. 4. 9.* Eja corpus cujusmodi subvulturium illud quidem, subvulturium volui dicere.

Succæus, us, m. *il cadere all'ingio*. *Varro apud Non. c. 6. n. 21.* Ventus succæus vehementius fufflare. Alii leg. *suo casu*.

Succedaneus, a, um, *successore*, Ger. *nachfolger*, Gal. *successor*, Hisp. *sucessor*, *διαδοχῆς*, *ἀνταρῆς*, quod alteri succedit, seu quod pro alio subijcitur. *Plaut. Epid. 1. 2. 37.* Ut meum tergum fultitæ tue fubdas succedaneum? *Ulp. l. 3. in fine*, ff. *de administr. tutor.* Nec patitur, ut succedanei sint alieni periculi. *Id. l. 4. ff. de Magistr. conv.* Hæres ipsius, dolo proximæ culpæ succedaneus est. Eoipso modo in *Cod. legas*, succedaneum damni, solutionis, functionis, &c. ¶ Succedanea, seu succedanea hostia dicebatur, quæ in locum alterius succedebat, & mactabatur. *Sen. in 2. Æn. v. 145.* More antiquo hostia si effugisset, effugia dicebatur, quæ autem supposita fuerat, succedanea appellabatur. *Id. l. 4. c. 2.* Si primis hostiis litatum non erat, alia post eadem ductæ hostiæ cedebantur, quæ quasi prioribus iam cæsis, luendi piacui causa subiebantur, & succedebant; ob id succedanea nominatæ. *Apul. l. 8. Metam.* Postquam non cervam pro virgine, sed alium pro homine succedaneum videre. ¶ Disputant Grammatici, & Etymologi, sit ne succidanea hostia a succedendo, an a succidendo, quod scilicet posteriore loco cadatur: hoc acriter defenditur a *Gellio loc. cit.* illud a Mario Visorino, & aliis: sed tota hujusmodi lis nihil ad notionem, usumque verbi facit.

Succedo, is, effi, eilum, n. 3. *andar sotto*, *entrare*, Ger. *undergehen*, Gal. *succeder*, Hisp. *sucesser*, *επιβήμιμα*, subeo, ingredior. *Cic. pro Dom. l. 1.* testum quo imbris vitæ causa succederet, nullum haberet. *Cef. l. 2. B. G.* Testudine tacta portis succedunt, murumque subruunt. *Virg. 3. Æn. Parvæ succedimus urbi. L. v. l. 1.* Nec manere ergo, nec transire aperte ausus, sentim ad montes uccedit. *Sallust. apud Serv. in Ælog. 5.* Cum murum hostium succedisse, pœnas dederat. *Rursus Cic. 1. de Orat. c. 33.* Sub acumen sili subeant, succedant, necesse est. ¶ Sumitur etiam pro in alterius locum venire succedere. *Cef. l. 5. B. G.* Integrique, & recentes delatigatis succederent *Cic. l. 12. Fam. ep. 4.* Dolabella valde vituperabatur ab hominibus non insulsis, quod tibi tam cito succederet. *Id. 3. Off.* Ut veros hæredes noveat, in eorum locum ipse succedat? ¶ Usurpatur etiam imperf. *ic. in Pison.* Cum tu non solum, quod tibi succederetur, sed quod Gbinio non succederetur, exanguis, & mortuus concidisti. *Id. l. 13. Fam. ep. 30.* Qui, cum forte Quæstor Macedoniam obtineret, neque ei succulsum esset. ¶ Est etiam prospere cadere, felicem exitum habere, *av. buon successo*, *andar bene*. Varie constituitur. *Ter. And. 4. 1. 46.* Hæc non succellit, alia egrediemur via. *Cic. Q. Fr. l. 2. ep. 13.* Si ex fententia succellerit, bene erit opera posita. *Plaut. Misl. 3. 2. in fine.* Lepide hæ succedit sub manus negotium. *Liv. l. 21.* Non ita prospere, ubi ad exitum operis ventum est, cæpiis succedebat.

Succendo, is, endi, ensum, a. 3. *accendere*, *ἑρῆν*, Germ. *anzunden*, Gal. *enflammer*, Hisp. *encender*, *επικαίω*, ignem subijcio, accendo, incendio. *Lucan. l. 6. v. 78.* Alterius flamma crinesque, genasque succendit. ¶ Translate enflaccare. *Id. ibid. v. 171.* movit tantum vox illa furorē, Quantumton primo succendit clastica cantu.

Succensio, es, fi, sine sup. *adarsis*, *ἔρη*, Germ. *zornig sein*, Gal. *so marrire*, Hisp. *elajar*, *ἀνυπαξία*, irasci. *Cic. pro Deiot. c. 13.* Non enim jam metu, ne illi succensas: illud vereris, ne tibi illum succensere aliqui suspicere. *Ter. And. 2. 3. 2.* Si id succenset nunc, quia non det tibi morem Chremes. *Gel. l. 16. c. 11.* Pyllos re aquaria defectos, eam iram graviter Austro succensuisse. *Plaut. Bacc. 3. 4. 27.* Ne quid ei succenset mea causa de auro.

Succensio, onis, f. calefactio, ut succensio lavacri, *Ammian. l. 31. c. 1. V. Subulsi*. ¶ Item accensio, illustratio. *Tertull. de rever. carn. c. 25.* Redaccensur enim & stellarum radii, quos matutina succensio extinxerat. ¶ Item indignatio, ira, a *succensio*. *Symmach. l. 5. ep. 35.* Literæ tuæ officii plenitudine memoriam succensiois obtulerant.

Succensus, a, um, nom. particip. *accensio*. *Liv. l. 28.* In succensum rogam injicere corpora. *Cic. in Pison. c. 18.* Succensus ignibus torreris. ¶ Translate *Senec. in off. Fur. v. 779.* Lapithæque multo in bella succensus mero. *Ovid. heroid. ep. 15. v. 197.* Succensus amore. *Silius l. 1. v. 169.* Succensus ira.

Succentivus, a, um, adject. qui cum alio cant. *Var. l. 1. R. c. 2.* Dexterâ tibi alia, quam sinistra, ita ut tamen sit quodammodo conjuncta, quod est altera ejusdem carminis modorum incentiva, altera succentiva *accordata con l'altre*.

Succentor, oris, m. qui succinit, & cantem suum cum alio, sed submissim accomodat: hanc enim eandem significationem habet *succentor*, quæ usit verbale. Translate *Ammian. l. 19. c. 38.* Paulo succentore fularum crudelium. h. e. impulfore. ¶ *Isidorus l. 6. Orig. c. 19.* aliter succentorem definit: ait enim tres esse in cantando gradus, primum succentoris, (h. e. ejus, qui cantum incipit) secundum incentonis, tertium accentoris.

Succenturiatus, a, um, *ὑπερπύραπτο*, qui additus est in supplementum centurie, partic. a succenturior. *Ter. Phorm. a. 1. sc. 4. in fine*: Nunc prior modo tu, ego in insidiis hic ero succenturiatus, liquid deficiet. Ubi sic *Dante*: Tota Metaphora de re militari est. Succenturiati dicuntur, qui splendens centuriæ gratia subijcitur se ad supplementum ordinum.

Succenturio, as, a. 1. *reclutare*, *επιπυραπτο*, est in locum occisorum militum alios substituire, a *centuria*. *Fest.* Succenturiare est expendæ centuriæ gratia supplere, subijcere. Plautus in Saturatione: Succenturiam centum, require, qui te delectet domi. Et Cælius in Triumpho: Nunc meæ malitiæ astutia opus est succenturiata. ¶ Translate dicitur de quacunque re, cum in locum rei, quæ aulterur, alia statim substituitur. *Gel. l. 15. c. 8.* Et alia efca melior, atque amplior succenturietur.

Succerda, V. Sucerda.

Succerno, V. Subcerno.

Succesio, onis, f. *successione*, Ger. *nachveretzung*, Gal. *succession*, Hisp. *sucession*, *διαδοχῆς*, actus succedendi. *Cic. 1. Fin.* Sic in omni re doloris amotio successioem efficit voluptatis. *Cal. Cic. l. 8. Fam. ep. 1.* Quod adhuc nihil retulit de successione provinciarum Galliarum. *Brutus ad Atticum, in epist. ad Brutum, 17.* Si merces Antonii oppressi postitur in Antonii locum successio? ¶ Item successus. *Cic. in fragmen. in Horens. apud Augustin. de vita beata*: Eiusque omne institutum voluntatemque omnem successio prospera consecuta est.

Succesive, adv. *successivamente*, *ἐκ διαδοχῆς*, per successioem. *Spartian. in Carac. c. 8.* In advocatone hîci successive. Ita quidam Lexicographi, sed alii ibi leg. *successisse*.

Succesivus, a, um, adject. *che succede*, qui post alium succedit. *La Font. de epif. Dei. c. 12.* Duobus sexibus maris, ac fœminæ copulatis, successive proles paritur.

Successor, oris, m. *successore*, Ger. *nachfabr*, Gal. *successor*, Hisp. *sucessor*,

Succor, ἰσχυρῶς, qui alteri succedit. *Cic. l. 2. Fam. ep. 17.* Marium quidem succorem tarde video esse venturum. *Ovid. de remed. am. v. 462.* Successore novo tollitur omnis amor. ¶ Successore alicui dare, & imperium ei abrogare, summoovere, exauctorare: utebantur enim eo dicendi modo ad invidiam inmolentiam. *Spartan. in Adrian. c. 11.* Septicio Claro Praefecto, & Suctonio Tranquillo epistolario magistro successoris dedit. *Id. in Pio. c. 5.* Factus imperator nulli eorum, quos Adrianus provexerat, successoris dedit.

Successorius, a, um, adject. ad successionem pertinens. *Ammian. l. 14. c. 8.* Seleucus cum post Alexandrum successorio jure teneret regna Persidis. *Ulpian. l. 1. ff. l. 38. tit. 9.* Successorium edictum idcirco propositum est, ne bona hereditaria vacua sine domino diutius jacerent.

Successus, us, m. *buon successo*, Ger. *uffgang*, Gal. *aventure*, *bonheur*, Hisp. *sucesso*, ἔγχε, eventus prosper. *Virg. 2. Aen.* Atque hic successu exultans, animisque Chorea. *Liv. in pref. operis.* Ut oris tanti operis successus prosperos darent. *Ovid. de remed. amor. v. 624.* Succesum artes non habere mem. *Idem Heroid. ep. 1. v. 18.* Succesum carere. ¶ Sumitur & pro cursu temporis continuo, & succedente. *Justin. l. 1. c. 8.* Cyrus regnavit annos xxx. non initio tantum regni, sed continuo totius temporis successu admirabiliter insignis. ¶ Proprie est actus succedendi, & subeundi, h. e. accessus a loco ad locum. *Cels. l. 2. B. G. c. 20.* Quarum rerum magnam partem temporis brevitatis, & successus, & incurfus hostium impediabant.

Successus, a, um, *buon successo*, quod prospere cessit, partic. pass. a succedo. *Cic. l. 16. Fam. ep. 21.* Nam cum omnia mea causa velles mihi successa, tum etiam tua. ¶ Succesum, i, more subilantivi, *buon successo*. *Ovid. Met. 2. v. 788.* de Invidia: Murrura parva dedit, successorumque Minerva indoluit. Alii leg. *succesurumque*.

Succidantēs, V. Succedaneas.

Succidia, ἄ, f. *carne porcina salata*, Ger. *speck saite*, Gal. *fische de lard*, Hisp. *lardo salado*, *καρνεῖον*, tergem suis, sive massa carnis porcinae sale durata, & in quotidianis usus servata. *Varro l. 4. L. L.* Succidia ab suisbus concidendis. Nam id pecus primum occidere ceperunt domini, & ut servarent, salire. *Id. l. 2. R. R. c. 4.* Ignavum, & sumptuosum esse, qui succidiam suspenderit in carnario potius ab laniano, quam ex domestico fundo. ¶ Translate de aliis rebus usurpatur. *Cic. de Sen. Jam hortum ipsi agricola succidiam alteram appellant. Cato apud Gel. l. 13. c. 24.* Succidias humanas tacere. h. e. homines occidere.

Succido, is, succidi, succisum, a. 3. *tagliare*, גרע, Germ. *abbauen*, Gal. *couper*, Hisp. *corrar*, ὑπολαύω, ὑπολάττω, idem ac cado, vel subtus cado, subseco, a sub, & cado. *Virg. 1. Georg.* At rubicunda Ceres medio succiditur aestu. *Plin. l. 16. c. 12.* Postea tota arbor succiditur, & medulla ejus uritur.

Succido, is, succidi, succisum, n. 3. *cadere sotto*, ὑποπίπτω, subtus cado, sub onere cado. *Plaut. Curc. 2. 3. 32.* Genua media succidunt lassitudine. *Sen. de Prov.* Etiam si succiderit, de genu pugnabit. *Lucret. l. 5. v. 110.* Succidere horrore possi: omnia victa tragore.

Succidus, a, um, o. 1. 2. succido, succidicium, immondo, Ger. *feucht*, Gal. *seveux humide*, Hisp. *sucio*, succi plenus, pinguis, fordidus, a succus, ut Lana succida. *Lans di fresco sojasa, e non purgata. Var. l. 2. R. R. c. 11.* Tonitrua tempus inter æquinoctium verum, & solstitium, cum sudare inceperunt oves: a quo sudore recens lana tonia succida esse appellata. *Martial. l. 1. v. 24.* Vinum, quod succida nolit Lana pati. ¶ Succida mulier, est bene habita, bene valens, succi plena, bene in carne. *Plaut. Mil. 3. 1. 192.* Siccam, succidiam, quam lepidissimam potes, quamque adolescentem maxime.

Succidulus, a, um, *chino*, ὑποπίπτω, pronus ad cadendum, sive ferme cadens. *Ovid. l. 10. Met. v. 358.* At illi Poplite succiduo genua intremuere. *Id. ep. 13.* Succiduo dicor procubuisse genu. *Claud. l. 3. de rap. Prof. v. 153.* Succidui titubant gressus.

Succine, & Succineum, adverb. *succinamente*, breviter. *Claud. Mamert. in prefat.* Succineum, atque uti digito denotare. *Ammian. l. 28. c. 1.* Nec pignabit docere succine. *Sidon. l. 1. ep. 9.* Fabor super his aliqua succineus.

Succinctorium, ii, n. *περίζωμα*, campestre subligar. *August. serm. 10. de verb. Dom. sub fm.*

Succinctorius, a, um, adject. diminut. a succinctus. *Apul. lib. 2. Miles.* Ipsa linea tunica mundule amicta, & rustica, fasciola altiuscule ab ipsas papillas succinctula.

Succinctus, a, um, *succincto*, διαζωμύτος. *Cic. 13. Phil. c. 16.* Galbam eodem pugione succinctum videtis. ¶ Translate ponitur pro agili, & parato. *Quintil. l. 2. cap. 2.* At nunc prouti, atque succincti ad omnem clausulam non exurgunt modo, fed etiam excurrunt. ¶ Item pro circumdato, circumsepto. *Cic. 2. Agr.* Deleta Carthago est, quod cum hominum copiis, tum ipsa natura, ac loco, succincta portibus, armata muris, excurrere est Africa, immiare ita fructuosissimis insulis P. R. videbatur. *Sist. l. 4. silv. 1.* Succincta curis pectora. ¶ *Plin. l. 26. c. 10.* Arborea graciles, succinctioresque, & enodes. hoc est minus ramosa. *meno sparfa.*

Succineus, a, um, *νεκτεράς*, quod est ex succino. *Plin. l. 22. cap. 23.* Succineis novaculis, aut argenteo apparatu comitante.

Succingo, is, inxi, inclum, a. 3. *cingere*, ὑποζώνω, subtus cingo, vestis lacinias cingulo coercere, ut solemus, quo expeditiores simus ad aliquod opus faciendum. *Hor. l. 2. sat. 6.* Veluti succinctus curisat hospes. ¶ Translate fumitur pro circumdare, circumsepire, munire. *Cic. 7. Ferr.* Quod multo se pluribus, & majoribus canibus succinxerat. id est pluribus copiis, majore potentia, ut ait *Budeus*. *Ovid. l. 13. Met. de Scylla:* Illa feris atram canibus succingitur alvum. *Plin. in P. neg. c. 49.* Frustra se terrore succinxerit, qui tepus charitate non fuerit: armis enim arma irritantur.

Succingulum, vel subcingulum, i, n. balteus, a succingo. *Festus:* Succingulum appellabant antiqui balteum. *Plautus (Men. 1. 3. 17.)* Ab Hippolyta Succingulum Hercules æque magno nequitiam abstulit periculo.

Succino, is, cinui, centum, a. 3. *canere dopo*, ὑρῶδο, canendo subsepor, posteriori loco cano, cui opponitur præcino. *Hor. l. 1. ep. 18.* Clamat, Victum date; succinit alter, Et mihi dividuo findetur munere quadra.

Succinum, ni, *ambra*, ἄλεκτρον, idem quod electrum. Succinum vocatur, quia fit arborum succus, ut *Plinius* scribit *l. 37. c. 3.* Siquidem in Septentrionalibus Oceani insulis sudat ex arboribus pinei generis, ac tempore, aut mari induratur, & Oceano intumescente detertur in litus. Merito itaque ab *Ambrosio Hexameron. l. 3. c. 15.* dicitur esse lacryma virgulti. *Plin. lib. 37. cap. 3.* Succina etiam gemmis, quæ suat translucidæ, adulterandis magnum habent locum, &c. Plura de succino V. apud *eund. l. 4. c. 16. & l. 17. tit. 11.*

Succinus, a, um, idem ac succineus. *Martial. lib. 6. c. 15.* Implicuit tenuem succina gutta teram.

Succipio, is, pro succipio quidam putant legi apud *Lucret. lib. 5. v. 403.* sed non est consuetæ & optima scribendi ratione recedendum. *Jem. 11.*

Succisio, onis, f. actus succidendi. *Sidon. l. 1. ep. 2.* Pili infra narium antra fruticantibus quotidiana succisio.

Succisivus, V. Subsecivus.

Succisus, a, um, *tagliato*. *Cels. l. 4. B. G. c. 19.* Omnibus eorum agris vallatis, trumentis succisus.

Succlamatio, onis, *το σφιδάρε*, idem quod acclamatio. *Liv. l. 40. e. 26.* Si ex eo, quod aut inter se loquantur, aut succlamationibus apud concionantem Imperatorem significant, quid sentiant, &c.

Succlamio, as, n. 1. *gridare*, ἰσχυρῶς, idem quod acclamo, sive alterius orationem clamore excipio. *Liv. l. 3. c. 50.* Hæc Virgino vociferanti succlamabat multitudo, nec illius dolori, nec fux libertati se defuturos. ¶ *Ufurpatur & imperf. Brutus Cic. l. 11. Fam. ep. 13.* Succlamatum est & frequenter a militibus. ¶ *Passive Quintil. declam. 19.* Omnium maledictis succlamatus. h. e. exagitatus, oneratus.

Succollatus, a, um, *portato sulle spalle*. *Suet. in Othone, c. 6.* Succollatus, & a præfente comitatu Imperator consalutatus.

Succollo, as, a. 1. *portar su le spalle*, ἰσχυρῶς αἰσῆσαι, in collum attollo, cervicibus portor, quod proprie eorum est, qui aliquem in leætica gefant, a sub, & collum. *Suet. in Claud. c. 10.* Ab his leætica impofitus, & quia servi diffugerant, vicifim succollantur in castra delatus est. *Plin. l. 35. c. 10.* Succollantium specie mulieres labentes, trepidæque feruntur. *Var. l. 3. R. R. c. 16.* Apes Regem suum succollant.

Succonditor, oris, m. qui in factionibus circi, ludicis circensibus subcurrum, & jugum se se condebat, si forte male juncti essent equi, aut loris se impedirent. *In epig. vet. quod affert, & explicat Turneb. lib. 11. Advers. c. 11.* M. Vipfiano tulloni tinctori, M. Vipfiano Mignioni viatori, M. Vipfiano Quartino succonditori, M. Vipfiano Eroti aurigatori.

Succofus, a, um, *succoso*, pieno di succo, ὑπόψυς, plenus succo, succulent. *Plin. l. 12. cap. 31.* Exit & in Pamphylia, sed acrior, minusque succofus. *Colum. l. 4. c. 29.* Stipes succoforis libri. ¶ Ponitur etiam pro eo, quod natura humectum, & irriguum est. *Colum. l. 2. c. 17.* Meliulque habetur fœnum, quod natura succofa gignitur cœlo, quam quod irrigatum aquis elicitur.

Succresco, is, evi, etum, n. 3. *crefcere*, ἰσχυρῶς, Ger. *surhin wachfen*, Gal. *croître peu, a peu*, Hisp. *erocer*, ὑποφύωμαι, idem ac cresco, vel succresco. *Plaut. Trin. 1. 1. 8.* Interim mores mali quasi herba irrigua Succreverunt uberrime. *Ovid. 9. Met.* Succrescit ab imo, Tortaque paulatim lentus premit inguina cortex. *Cic. 3. de Orat. in fine.* Non enim ille mediocris orator vestra quasi succrescit ætati, sol & ingenio peracri, & studio flagranti.

Succretus, V. Subcretus.

Succrotulus, a, um, tenuis, exilis. *Fest.* Succrotula tenuis dicebatur, & alta vox. *Tinnius* Fœminina fabulare succrotula vocula. Afranius in epifolia: Loquebatur succrotula voce serio. *Plautus in describendis mulierum curvibus gracilibus*, Cum extortis talis, cum succrotulis cruculis belle, quæ non pedibus trent. Sed *Festus* ipse verum humi aliter, atque aliter citat. In *Crocotulus* legit, cum *crocotilis cruculis*, sive, ut in manuscripto est, *crocotillis*. In *Todi* vero cum *rodillis cruculis*.

Succuba, æ, m. & f. qui, vel quæ sub aliquo cubat: & speciatim qui in re Venerea se alteri subjicit, ὑποκύνω. Igitur succuba est mulier adultera, quæ in locum legitime uxoris se alteri viro subjicit. *Ovid. Heroid. epist. 6. v. 153.* Lecti quosque succuba nostri Mœreat, & leges sentiat ipsa fuas. *Heinsius* legit *subnuba*. *Apul. l. 5. Metam.* Tunc indignata Venus exclamavit, vel maxime Phycem illam meæ formæ succubam, mei nominis æmulam. h. e. quæ debitum meæ puichritudini cultum intercepti. Adde *l. 10.* ¶ In mascul. gen. *Stolurum succuba*: dixit *Prudent. in Rom. v. 192.* scortum masculum intelligens.

Succubus, as, hui, bitum, n. 1. ὑποκύνω, cubo sub aliqua re. *Apul. l. 1. Metam. post princ.* Humi prostratus lectulo succubans jacet. Et *l. 9. Illum*, qui instar testudinis alveum succubabat, depulso tegmine cautiss palam fecere.

Succubonæus, V. Subcubonæus.

Succudo, is, udi, ubum, a. 3. idem quod cudo, seu cudento fabricor. *Var. l. 4. de L. L. Loricæ* a loris, quod de corio crudo pectoralia faciabant: postea succuderunt Galli et ferro, sub id vocabulum, ex anulis ferream tunicam.

Succulentus, a, um, *succoso*, καλύψωτος, succo plenus. *Apul. l. 10. A. A.* Corium arvinia succulenta moliveram. Et *l. 2.* Inenormis proceritas, succulenta gracilitas.

Succumbo, is, ubui, ubitum, n. 3. *cadere sotto*, ὑποπίπτω, Ger. *under erligen*, Gal. *succomber*, Hisp. *caer*, *ser vencido*, ὑποκύνω, succubere, a sub, subjicor, oneri impar sum. *Liv. l. 6.* Cum succumbere oneri coacta plebes. *Ovid. l. 4. Trist. eleg. 2.* Jam fera Cæsariibus Germania, totas ut orbis, Victa potest flexo succubuisse genu. ¶ Usurpatur etiam pro rem Veneream pati. *Var. l. 2. de R. R. c. 10.* Quibus mos eorum non denegavit, ante nuptias ut succumbere, quibus vellent. ¶ Translate dicitur de animo pro frangi, ac debilitari. *Cic. 2. de Fin.* Turpe esse viro debilitari, dolere, frangi, succumbere. *Idem 2. Tus.* Non quod dolent, animove succumbant. *Id. l. 9. Fam. ep. 11.* Aut fortunæ succumbendum putem. ¶ Item pro subjacere, cedere, dedere se. *Virg. 4. Aen.* Huic uni forsitan potui succumbere culpæ. *Ovid. Heroid. epist. 3.* Succumbere precibus alicujus, *lasciarsi vincere*.

Succurro, is, succurri, ursum, n. 3. *soccorrere*, *sovv venire*, *porgere sals*, *soccorso*, ἰσχυρῶς, Germ. *zu hulf kommen*, Gall. *secourir*, Hisp. *soocar*, *βοηθεῖν*, ἰσχυρῶς, auxilium præsto, suppetias fero, subvenio. *Virg. 1. Aen.* Non ignara mali, miseris succurrere disco. *Cic. 2. Ver.* Sed ut intamæ communi succurrerem. *Id. 3. Ver.* Ut & vitæ patris, & pudicitia fororis succurreret. ¶ Usurpatur etiam pass. impersonaliter. *Liv. l. 3.* Cujus adversæ fortunæ velit succursum. *Cels. l. 8. c. 4.* Os fractum, nisi succursum est, gravibus inflammationibus afficit. ¶ Significat etiam subire, accurrere, *correr sotto*, *sottoporsi*. *Cic. pro Rosc. Amer. c. 11.* Licet hercules omnes in me terrores, periculose impendat omnia, succurrat, atque subibo. ¶ Item in mentem venire, *veniri in mens*: & hac ratione impersonaliter usurpatur. *Virg. 2. Aen.* Pulchrumque mori succurrit in armis. *Cic. in Fam.* Neque enim mihi succurrebant verba, quæ ante discessum a Dolabella audieramus.

Succus, ci, m. 2. *succo*, *umore*, Ger. *safft*, Gal. *suc*, Hisp. *cumo*, *χυλός*, *χυμός*, humor tam in animalium, quam in plantarum corporibus, quo illa aluntur, ita dictus a *sugendo*, ut quidam volunt, quod singula membra, quantum cuique opus est, ex eo exugant, attrahantque. Si gemino scribatur *ee*, erit a lupino *suctum*, s in c. converso. Verum ex *Picrii castig. ad Ecl. 3.* constat in antiquis codicibus, ac iis etiam, quæ geminatione consonantium gaudent, vocem hanc unico scribi e. Ac similiter in Philoxeni Glossis exaratum, *Sucus*, *χυλός*. Ideoque magis verifimile sit esse a præfenti *sugo*, ut ita dicatur quasi *sugur*, ut est apud *Donat. in Eun. 4. 2. sc. 3. Cic. 1. de nat. Deor.* Principio eorum, quæ gignuntur et terra, stirpes & stabiliatentur dant iis, quæ sustinentur, & ex terra succum trahunt, quo alantur ea, quæ radicibus

caibus continentur. *Virg. 3. Ecl.* Et succus pecori, & lac subducitur a-
 cisbus. *Terent. Eun. 2. 3. 36.* Corpus solidum, & succi plenum. Ubi *Do-*
sotus: Succus est humor in corpore, quo abundant bene valentes.
 ¶ Qui rein herbariam ex professo tractandam susceperunt, succum di-
 stinguunt a lacryma, & liquore, ut *lacryma* sit, quæ sponte profuit,
liquor, qui scarificato cortice emanat, *succus*, qui ex planta costufa
 exprimitur. Quæ differentia, ut cognitu digna est, ita a Scriptoribus
 nullo pacto observatur. Nam & *Plinius* succum accipit pro resina, si-
 ve picæ, ex arboribus sponte profluente. Ita enim habet l. 14. c. 20. Ar-
 borum succo manantim, picem, resinasque, aliæ ortæ in Oriente, a-
 hæ in Europa ferunt. ¶ Interdum ponitur pro sapore. *Virg. 2. Georg.*
 Pomaque degenerant succos obliata priores. ¶ Translate usurpatur pro
 ratione, seu substantia cuiuscunque rei, pro plenitudine, copia, vigo-
 re, ducta metaphora a corporibus bene valentibus. *Cic. Att. l. 4. epist.*
 16. Amifimus, mi Pomponi, non omnem modo succum, & sanguinem,
 sed etiam colorem, & speciem pristinam civitatis. *Id. in Brut.* Ut opi-
 nio mea fert, succus ille, & sanguis incorruptus usque ad hanc æta-
 tem Oratorum fuit, in qua naturalis inest, non fucatus nitor. *Quin-*
til. in proam. l. 1. Ebibere omnem ingenii succum, *indebolit l'ingegno.*
 ¶ Succuum in genit. plurali pro succorum habet *Apul. l. 10. A. A.* Sapi-
 difimus succuum intrinsecus condita pulmenta.
 Succusani, m. 2. pop. Latii, Fregellanis finitimi, ad Lirim fl. qui &
 Lirinates dicti sunt. *Plin. l. 3. c. 5.*
 Succusator, oris, m. *cavallo, che trota e sbatte la vita, sbattoris*, e-
 quus, qui duriore gressu sefforem occucit. *Lucil. apud Non. c. 1. n. 55.*
 Succusatoris tardi, rarique caballi.
 Succusatura, s. *sbattimento*, succus equi prave ingredientis. *Non. c. 6.*
 n. 60. Gradarius equus est, molli gradu, & sine succusatura nitens.
 Succusio, onis, f. *sbattimento. Sen. lib. 6. quæst. nar. c. 21.* Succusio est,
 cum terra quatitur, & sursum, ac deorsum movetur.
 Succusso, as, a. 1. *sbattere*, Ger. *auff hostlen*, Gal. *secouer*, Hisp. *facu-*
dir, sbattimento, freq. a succuto, proprieque dicitur de equis, qui du-
 rior gradu incedentes, sefforem succutiunt, ut notat *Non. cap. 1. n. 55.*
Actius ibid. Agite, ac vulnus ne succusset gressus, caute ingredimini.
 Succussor, oris, m. idem ac succusator. *Lucil. apud Non. c. 1. n. 55.* Cam-
 panus fonipes succussor nullus sequetur.
 Succussus, us, m. *sbattimento, di cavallo, che trota, sbattore*, Ger. *erschut-*
lung, Gal. *secousse*, Hisp. *facudimento, sbattimento, sbattimento*, actus
 succutiendi, seu succussandi. *Cic. 2. Tusc. c. 21. ex Poeta*: Pedetentum,
 inquit, ite, & sedato nisu, ne succussu arripiat maior dolor.
 Succussus, a, um, nom. ex partic. *sbattuto*. Translate *Valer. Max. l. 6. c.*
9. extern. n. 5. Semel duntaxat vultum mutavit, perquam brevi tristitæ
 falebra succussum.
 Succuto, is, cussi, cussum, a. 1. *sbattere*, subtus quatio, *sbattere*. *O-*
vid. 2. Met. v. 167. Succutitur alte, similisque est currus inani.
 Succerda, s, f. *stercio di porco*, suillum stercus. *Lucil. apud Non. c. 2. n.*
813. Hic in stercore humi, fabulique fimo, atque succerdis. ¶ *Ti-*
tim. apud Fest. Scribit succerda.
 Suco, onis, m. 3. *Xucar*, f. Hisp. Tarraconensis. Oritur ex eodem monte,
 quo Tagus, in Castellâ nova, & in lim. Aragoniæ, deinde Con-
 cham urb. & Alarconium rigat, hinc ductus fl. *Gabriel, Algarra*, a-
 liisque minoribus, in mare Ibericum, in sinum Sacronensem ab eo di-
 ctum se exonerat, inter Dianium, & Setabim. *Plin. l. 3. c. 3.* ¶ Est
 etiam Suco oppidum in eadem Hispania Tarraconensi, hodie *Succa*.
Plin. ibid.
 Suctus, a, um, adject. *succiato*, emunctus. *Pallad. in Februar. tit. 26.*
 Porca fæ nutrire debet, quia frequentiore numero sucta deficit.
 Suctus, us, m. *succiamento, miltz*, actus sugendi, humoris attractio.
Plin. l. 8. c. 30. Aliis diebus reindunt, ac priorum pedum iustu vivunt.
Id. l. 28. c. 3. Tactu ipso levant percussus, suctuæ medico.
 Súcula, s, f. *porcelletta, sùca, xuculion*, parva porca, dim. a *sus*, qua-
 si, *sucula*, ut *bucula* a bos. *Plaut. Rud. 4. 4. 125.* Post est securicula
 argenteola, & duæ connexæ maniculæ, & fucula. Gr. Quin tu i diere-
 sta cum fucula, & cum porculus. Ubi *Plaut.* alludit ad machinam tra-
 ctoriam, de qua statim dicemus. ¶ Súcule etiam Latini dicuntur
 stellæ in capite Tauri, quæ Græci *stêllai*, Hyades appellantur: quod
 sidus vehemens est, & terra, marique turbidum, tamque in ortu suo,
 quam occasu, pluvias, tempestates, largosque imbres concitat. *Plin. l.*
2. c. 9. & Serv. ad 1. Georg. ¶ Nomen id ex veterum imperitia origi-
 nem cepit. Putarunt enim, quia stêllæ fuculam, sive porcellam
 notat, sidus hoc ita appellatum, quia fuculæ similitudinem referat.
 Sed errorem hunc refellit *Tullius l. 2. de nat. Deor. Tauri*, inquit, cap-
 ut stellis conspersum est frequentibus; Has Græci stellæ stêllas vocare
 fuerunt, a pliendo, *stêllai* enim est plueri. Noltri imperite fuculas,
 quasi a suisbus essent, non ab imbribus nominatæ. Adde *Plin. l.*
8. c. 26. & Gell. l. 13. c. 9. ¶ Est etiam fucullæ appellatio translata ad
 machinas: de qua notatione *Turneb. in Adversariis l. 6. c. 25.* Fuit autem
 machina tractoria, quam ita describit *Budeus*: Súcula est machina tra-
 ctorii generis: conilat autem tereti ligno, duobus, aut pluribus ver-
 tribus trajecto utrinque, æqua extantibus longitudine. Hæc dum ver-
 satur, funis, qui ductarius dicitur, circa eam obvolvitur. Sic vocata
 est a scrophæ similitudine. Nempe quod etiam hæc machina suum
 porculum haberet. Nam in media circiter fucula batillus, aut uncus,
 qui figebatur, ut teneret funem, qui dum verfabatur, fucula circum-
 plicabatur, porculus vocabatur. *Cat. de R. R. c. 19.* Porculus in media
 fucula facito. *Vitr. l. 10. c. 2.* Cum autem funis habet caput ad fucula-
 lam religatum, & veches ducentes eam versant, funis se involvendo
 circa fuculam extenditur; & ita sublevant onera ad altitudinem, &
 operum collocationes.
 Sucleus, a, um, adject. *da porco, bestiale, brutale. Prudent. in proam.*
Hamartig. v. 57. Caro in forem tela mentem dirigit; mens illecebro
 ventilatur ebrio, Ex quo ferores fucleus colligit.
 Súcillus, i, m. *picciolo porcello. Justinian. Institution. de ver. divis. §. 37.*
 Agni, hædi, vituli, equuli, & fuculi.
 Sudabundus, a, um, adject. *pieno di sudore*, sudans. *Auct. Panegy. ad*
Pison. totaque ludus Turba repente suos jam sudabunda relinquit.
 Sudariolum, i, n. dimin. a sudarium. *Apul. in Apol.* Si hodie illud su-
 dariolum tu interceptiss.
 Sudarius, ii, n. *Judario, fazzoletto, פרייה*, Ger. *Schnup tuch, Gal. mou-*
choir, Hisp. *panuelo, sudario, sudario*, linteam, quo sudor fa-
 ciei detergitur, & nares purgantur. *Martial. l. 11. epigr. 40.* Jam mihi
 nigrescunt tonsa sudaria barba. *Sueton. in Nerone, c. 48.* Adaperto ca-
 pite, & ante faciem obtento sudario, equum ascendit quatuor solis
 comitantibus. *Quintil. l. 6. c. 3.* Cum reus, agente in eum Calvo, can-
 dido frontem sudario tergeret.
 Sudarius, ii, m. qui sudat. *Jul. Firmic. l. 3. c. 7.* Faciet ex coitu sudarios.
 Sudatio, onis, f. actus sudandi. *Sen. epist. 87. (al. 86.)* In quas cor-
 pora multa sudatione exinanita demittamus. ¶ Ponitur & pro ipso
 loco in palæstra, vel balneis, in quo sudor elicitur. *Vitr. l. 5. cap.*

11. Concamerata sudatio.
 Sudator, oris, m. *Βρωτήρ*, qui sudat. *Plin. l. 23. c. 1.* Dyfentericis, su-
 datoribus, in longa tussi, in epiphoris, meracum.
 Sudatorium, ii, n. *stufa, luogo da sudare, ὑδρωσάριον*, caldarium, vapo-
 rarium, Laconicum, locus in balneis, testudinis instar constructus,
 aerem plane continens ab igne sine fumo accenso, ita dictum, quia
 ad eliciendum sudorem factum est. *Sen. de vita beata*: Circa balnea,
 & sudatoria, ac loca ædilem mentuientia. *Id. epist. 51. (al. 52.)* Quid
 mihi cum istis calentibus stagnis? quid cum sudationibus? in quæ sicca
 vapor corpora exhausturus includitur.
 Sudatorius, a, um, *ὑδρωσάριον*, quod pertinet ad sudationem. *Plaut. Stich.*
2. 1. 73. Vel unctiones Græcas, sudatorias vel alias malis.
 Sudatrix, icis, f. *Martial. l. 12. epigr. 18.* Dum per limina te potentium
 Sudatrix toza ventilat. h. e. quæ sudorem elicit.
 Sudatus, a, um, *ὑδρωσάριον*, sudore madefactus. *Quintil. l. 11. c. 3.* Et vigi-
 landæ noctes, & iuligo lucubrationum bibenda, & in sudata veste
 durandum. ¶ Interdum ponitur pro eo, quod per sudorem emittit-
 tur, vel in modum sudoris fluit. *Ovid. 10. Metam.* Sudataque ligno
 Thura ferat. ¶ Interdum active pro eo, quod sudorem facit, seu
 pro eo, quod cum sudore fit. *Srat. 5. Theb. v. 189.* Labor gelido fuda-
 tus in *Æmo. Claudian. l. 2. de rapto Proserp. v. 16. de Venere*: illi fuda-
 tata marito Fibula purpureos gemma suspendit amictus. hoc est cum
 sudore, & arte multa elaborata. *Prudent. 2. advers. Symmach. v. 550.*
 Romanum nomen, sudataque bella.
 Sudes, is, f. *persica, bastone, سدر*, Ger. *psaal*, Gal. *pieu*, Hisp. *palo*,
سدر, pertica, contus, vallus. *Virg. Georg. 2. v. 25.* Quadrifida ve (sudes,
 & acuto robore vallos. *Cæf. l. 1. B. Civ.* Atque ibi sudes, sipitesque
 præcucos defixit. *Liv. l. 26. c. 51.* Tertio die sudibus inter se in
 modum iustæ pugnæ concurrerunt.
 Sudertani, m. 2. pop. Hetruriz, quorum opp. Sudertum, *Souretteo*, inter
 Populonium, & Maflam. *Plin. l. 3. c. 5.*
 Sudicium, n. parva sudes, qua fervorum terga subinde cædebantur.
Fest. Sudiculum genus flagelli, quod vapulantes sudantes facit. Alii
 leg. *sediculum*, eodem sensu.
 Sudifficus, a, um, adject. *cho fa sereno*, serenum, seu sudum inducens.
 Affertur hæc vox in Thesuro. L. L. confirmaturque duobus carminibus
 ex *Gel. l. 2. c. 22. & ult.* quæ quidem carmina in Gellio non inveni-
 untur nisi Græca, quæ aliquis forte in Latinum vertens. Græcum
αὐθιγερνός, translulit *sudifficus*.
 Sudis, vel ut *Vossio* placet, Sudes, is, f. *pesca argentino, sfrena, σφραγδα*,
 piscis, insigni magnitudine, & sapore non ingrato. Ita vocatur a sudis
 similitudine. *Plin. l. 33. c. 11. in fin.* Sunt præterea a nullo auctore nomi-
 nati, sudis Latine appellata, a Græcis sphyræna, rostro similis nomine,
 magnitudine inter amplissimos, rarus, sed tamen non degener.
 Sudo, as, n. 1. *sudare*, Ger. *schweizen*, Gall. *suer*, Hisp. *sudar*, *ἰδρῶν*,
 sudorem emitto. Usurpatur vel absolute. *Cic. l. 2. de Orat.* Cum ille diceret,
 se sine causa sudare. *Id. 2. de Divin. c. 27.* Nuntiatum est Senatu-
 i, Deorum sudasse simulacra. *Horat. de Ar. Sudavit*, & alfit. ¶ Vel
 cum ablativo. *Virg. 1. Georg.* Unde cavæ tepido sudant humore lacunæ.
Liv. l. 27. c. 4. Quatuor signa sanguine multo diem, ac noctem sudasse.
 ¶ Vel cum accus. pro exudare, sive sudando producere. *Virg. 4. Ecl.*
 Et duræ quercus sudabant roscida mella. ¶ Metaphorice ponitur pro
 vehementer laborare. Nam magnos labores solet & sudor comitari.
Cic. pro Sex. Sudentum est his pro communibus commodis. *Prudent.*
Peristeph. 2. v. 76. Sudavit impar prælium.
 Sudor, oris, m. *sudore*, *سودر*, Ger. *schweiss*, Gal. *sueur*, Hisp. *sudar*,
ἰδρῶν, excrementum aqueum, per cutem exundans. *Cic. 2. de Divin.* Nec
 enim sanguis nec sudor, nisi e corpore fluo. *Cæf. l. 2. c. 17.* Sudorem
 elicere. *Virg. 2. Æn.* Salsusque per artus sudor it. *Id. l. 3.* Tum gelidus
 toto manabat corpore sudor. ¶ Reperitur etiam pro humore. *Lucrat. l. 2.*
v. 464. Sudor uii maris est. Metonymice ponitur pro labore. *Cic. pro*
Font. c. 1. Multoque ejus sudore, ac labore sub Pop. Rom. imperium,
 ditionemque ceciderunt. *Id. l. 1. de Orat. c. 60.* Ac stylas ille tuus, quem
 tu vere dixisti perfectorem dicendi esse, ac inaspiratum, multi fororis
 est. ¶ In plur. num. *Claudian. in Il. Consul. Sicilic. v. 243.* Sudoribus
 ora Pulverulenta rubent.
 Sudorus, a, um, adject. sudore madens. *Apul. l. 3. Florid.* Sudoro affa-
 tim corpore, diutine obrigui.
 Sudum, i, n. *luogo sereno tra le nuvole, سدر*, Ger. *schon himmel*, Gal.
seraim, Hisp. *sereno, y claro, سدر*, pars serena inter nubes. *Virg. 8.*
Æn. Arma inter nubes cæli in regione serena per sudum rutilare vi-
 dent. ¶ Accipitur etiam pro scititate, sive serenitate, cum scilicet
 nulla est pluvia. *tempo sereno ed asciutto. Plaut. Mil. 1. 1. 1.* Curate, ut
 splendor meo clypeo lit clarior, Quam Solis radii esse olim, cum su-
 dum est, solent. *Cic. l. 16. Fam. epist. 18.* Horologio mittam, & li-
 bro, si erit sudum.
 Sudus, a, um, adject. *sereno, ed asciutto. Virg. 4. Georg. v. 77. de apibus.*
 Ergo ubi ver nactæ sudum, campoque patentes; Erumpunt portis.
Apul. l. 11. Metam. Nudo sudoque luminis splendore.
 Suecia, s, f. inc. *Sueden*, Ital. *Svezia*, Gal. *Suede*, Regnum Europæ,
 versus Septentrionem. Majorem Scandinaviæ partem complectitur.
 Terminatur a Septent. Lapponia Norvegia, a Mer. mari Baltico, ab
 Or. Moscovia, ab Occ. Dania, & Norvegia. Alias Daniæ, & Norve-
 giæ unitum fuit: hodie proprio subest Regi. Totius Regni caput est
 Holmia, *Stockholm*, prope Melerum lacum.
 Suëo, es, evi, etum, n. 2. *essere solito, ἰδρῶν*, soleo. *Lucrer. l. 1. v.*
301. Usurpare oculis, nec voces cernere suemus. Et v. 54. per *Symere-*
sim: Appellare suemus, & hæc eadem usurpare. ¶ Præteritum *suëvi*
 commune est cum *suëco*, ideo quæ pro eo afferri solent, exempla hoc
 congestimus. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 43. ex poets.* Has Græci stellæ, hya-
 das appellare fuerunt. Per syncope. pro *suëverunt*. *Id. l. 15. epist. 8.* A
 te id, quod suëvi, peto. Est autem *suëvi* per syncope. pro *suëvisi*.
Claudian. in Conf. Prob. & Olybr. v. 44. Suëverat innumeras hominum
 ditare catervas.
 Suëra, s, f. caro suilla. Affertur hæc vox *Turnebo l. 22. cap. 6. ex Parr.*
l. 4. de L. l. ubi alii aliter leg.
 Suëco, is, n. 3. *assuescisci*, consuetudinem capio, *ἰδρῶν*. *Tac. 2. Ann.*
c. 44. Drusus in Illyricum missus est, ut suëceret militiæ. ¶ Inter-
 dum active sumitur pro assuetacere. *Id. ibid. c. 52.* Divisusque exerci-
 tus, ut Tacfarinas lectos viros, & Romanum in medium armatos ca-
 stris attineret: disciplina, & imperiis suëceret. Sunt tamen, qui hio
 quæque neutrum esse putant, ut *suëceret* non ad viros, sed ad *Tacfa-*
rinam referatur. ¶ Præteritum *suëvi* V. in Suco.
 Suëffa, s, f. olim Aurunca, *Jessa*, urbs, & col. Campaniæ, agro mire
 fertili, in colle, inter Cajetam, & Capuam. *Sil. l. 8. v. 399.* Suëffa,
 atque a duro Erufino haud imbells aratro. ¶ Fuit patria *Lucilii*,
Hinc Auson. epist. 15. vers. 9. rudes Suëffæ cammas, dixit.
 Suëffiones, m. 3. Suëffones, Suëffones, Vessones, pop. Galliz Belg. quo-
 rum tractus ager Suëffionensis, *le Saissonnois*, & Laudunensis, *le Laon-*

nois, urbs vero Suefones, feu Augusta Sueffonum, *Soiffons*, ampla, & munita. *Plin. l. 4. c. 17.*

Suetonius Tranquillus, Grammaticus, & Rhetor Romanus, scriptor, Vopitici iudicio, emendatissimus, & candidissimus, Plinii junioris amicus, scripti filo eleganti, & erudito duodecim priorum Imperatorum Vitae, librum de illustribus Grammaticis, alterum de claris Rhetoribus; quae omnia extant. Vitae quorundam Poetarum, ut Horatii, Lucani, Juvenalis; libellus item de Viris illustribus, ejusdem Suetonii sint, nec ne, disputant Critici, aliis affirmantibus, aliis negantibus.

Suevus, a, um, *solito*, *avvezo*, *sveto*, solutus, partic. a. sueco. *Virg. 5. Aen.* Quibus acer Eryx in praelia luetus Ferre manum. *Cic. Att. lib. 6.* Ita multae civitates omni aere alieno liberatae, multae valde levatae sunt, omnes suis legibus, & iudiciis suetae, *avvezo* adepta revixerunt. *Liv. l. 5.* Nec secus, quam divino spiritu tactus, cum se in median concione intulisset, abstineret suetus ante talibus consiliis.

Suavi, m. r. pop. Germaniae Sept. sub Vindiliis, valde extensi, sub quibus septem nationes fuerunt, teste Britio, nempe Angli, Varini, Caviones, Deuringi, Eudofes, Huithones, & Suardones, ubi hodie Duc. Megalopolitani, & Pomerania. Gaspar Peucerus credit, Suevos totam illam oram Sept. tenuisse, quam nunc incolunt Gassubii; Poloni ex parte, & Pomerani universi, ad Austrinum litus maris Baltici, quod Suevicum mare ab eis denominatum, ea in parte, ubi & fl. Suevi nomine, *Dne Schvovia*, in mare influit. Inde profecti circa Danubium confederare, & hodie sunt in parte Australi Germaniae, versus fontes Danubii, ubi prov. Suvia dicta. *Lucan. l. 2. v. 51.* Fundat ab extremo flavos aquilone Suevos. *V. Cluver. Germ. antiq. l. 3. c. 24.*

Suevia, f. i. inc. *Schwaben*, Gal. *Souabe*, Ital. *Svevia*, prov. ampla Germaniae, inter Franconiam ad Bor. Helvetios ad Mer. Rhenum ad Occ. quo separatur ab Alsatia, & Bavariam ad Or. *Tacit. de Germ. c. 43. & 45.*

Suevicus, a, um, adiect. &

Suevus, a, um, adiect. ad Suevos pertinens. *Propert. l. 3. eleg. 2.* Suevo perlatus sanguine Rhenus. *Tacit. de Germ. c. 45.* Dextro Suevici maris litore. ¶ Ponitur & pro flavo, seu rutilo, quia Suevorum crines hujus coloris erant. *Silius l. 5. v. 134.* Triplex crista juba effundit crine Suevo.

Suevus, m. a. *Spree*, fl. Germaniae, qui oritur ex montibus Bohemae, per Lusatiam, & Marchiam fluit, mixtusque Havellae in Albim influit. Ortellio est *Pene*, qui medius fluit inter Oderam ad Or. & Havellam ad Occ. ¶ Nisi est Odera, *l. Oder*.

Sufes, vel Suffes, etis, m. summus Magistratus Carthagine. *Festus in seditis Pomponii Livi:* Sufes dictus Paenorum Magistratus, ut Oseotum Mediae tuiticus. *Liv. l. 8. c. 38.* Ad colloquium Suffetes eorum, qui summus Paenis est Magistratus, cum Quaeitore elicit. *Sen. de tranquil. c. 3.* Non vis enim, nisi Consul, aut Prytanes, aut Ceryx, aut Sufes, administrare Rempublicam.

Suffarcinatus, a, um, *caricato*, *aggravato*, *עומק*, Ger. *auffgesulles*, Gal. *chargé de baillions*, Hisp. *chargado*, *querecuducado*, gravatus, oneratus, sarcina quapiam oneratus. *Terent. Andr. 4. 5.* Verum vidi Cantharam Suffarcinatam. *Plaut. Curc. 2. 3. 10.* Qui incedunt suffarcinati cum libris.

Suffarctio, a, m. a. i. *caricare*, *empire*, onero, impleo, a *sub*, & *farcio*. *Apul. l. 9. Metam.* Veteratricem tamen multis exorat precibus, multique suffarcinat maneribus.

Suffarranens, a, um, qui far in castra convehit. *Plin. l. 7. c. 34.* Mulionem castrensem suffarranem fuisse, &c. Notat tamen Harduin. variare MSS.

Suffectio, onis, f. *sostituzione*, substitutio. *Arnob. l. 5.* Putorem temperare suffectione unguentorum.

Suffectura, a, f. idem quod suffectio. *Tertul. l. 1. adv. Marcion. c. 28.*

Suffectus, a, um, *sostituto*, subrogatus, substitutus, partic. a. sufficio. *Liv. l. 2.* Suffectus est in Lucretii locum M. Horatius Pulvillus. ¶ Accipitur etiam pro infecto, maculato, *Virg. 2. Aen.* Ardentesque oculos suffecti sanguine, & igni. *Valer. Flac. l. 2. v. 104.* Et maculis suffecta genas. *Sen. l. 1. Quaest. nat. cap. 5.* Dicitur tibi, nubem Sole esse suffectam. h. e. Solis lumine coloratam, & veluti tinctam. Sunt qui leg. *suffertam*. h. e. lumine oppletam.

Sufferentia, a, f. *sufferenza*, *tolleranza*. *Tertul. de Orat. c. 4.* Et l. 4. *adv. Marcion. c. 14.*

Suffero, ers, a. anom. *suffire*, *sostenero*, *עזר*, Germ. *ertragen*, Gall. *souffrir*, Hisp. *cufrir*, *padecer*, *υποφέρω*, *υποφέρω*, *ταχω*, *υάχω*, *ἀνίσχο*, *υπόσταμαι*, perfero, sustineo, patior. *Terent. Heaut. 3. 1. 4.* Satripes si licet amator, nunquam sustinere ejus sumptus queat. *Virg. 2. Aen.* Nec claustra, nec ipsi Custodes sustinere valent. *Plaut. Merc. 1. 1. 4.* Vix sustinere anhelitum, non posse pio, nisi sentio crepare, verba sunt follicite currentis. *Id. Aen. 3. 1. 10.* Quis me tortior ad sufferendas plagas? ¶ Ponitur etiam pro pati. *Ter. Andr. 5. 3. 17.* pro hujus peccatis ego supplicium ut sustinam? *Cic. Catil. 2. cap. ult.* Ut ne improbus quidem quisquam in hac urbe poenam sui sceleris sufferat.

Suffertus, a, um, *suaviter*, partic. a. suffertor, sicut *refertus* a *refertor*. Significat plenum, densum, spiritum. *Stevon. in Ner. c. 20.* Medicae in orchestra frequenti populo epulatas, si paulum subbibilet, aliquid se suffertus tinniturum, Graeco sermone promittit. h. e. cantaturum se aliquid, quod Graeci dicunt *suaviter*, idest magnum quiddam, & succi plenum, quod auditoris aures implet: vel voce plena, & sonora. *Egnatius legit sufferisum.* Aliud exemplum ex *Seneca in Quaest. nat. V. in Suffectus*.

Suffervetatio, is, a. 3. *scaldare* aliquanto, Ger. *ein vuenig siedig machen*, Gal. *faire un peu bouillir*, Hisp. *hazer poco caliente*, *υποθραύω*, subtervidium reddo. *Plin. l. 18. c. 11.* Vulgo nec suffervetatiunt. ¶ Hinc passivum *suffervetio*, *υποθραύω*. *Id. l. 27. c. 9.* Affirmant lapillos, qui suffervetant, rumpi.

Suffervetatus, a, um, *υερεσθη*, paulum servetatus, partic. e. suffervetio. *Plin. l. 22. c. 25.* In venae vero dolore semencia amyli cum ovo, & passu tribus (uncis) ovus suffervetata a balneo. *Id. lib. 24. c. 7.* Ad mulierum mammas brutia ex vino suffervetata cum polline farraceo.

Suffervetio, V. Suffervetatio.

Suffervo, es, bui, n. 2. *bullire* aliquanto, Ger. *ein vuenig sieden*, Gall. *bouillir un peu*, Hisp. *berus un poco*, *υερεσθη*, aliquantum terveo. *Apul. de her. c. 115.* Rutae calciculos conterito, additis aequae cyathis tribus, & aceti heminis, & sufferveat. ¶ Scribitur & *subservo*.

Suffes, pro Sutes legitur in nonnullis *Livii* codicibus.

Suffibulum, i, n. *Fest.* Suffibulum est vestimentum album, praetextum quadrangulum, oblongum, quod in capite Virgines ventales, cum sacrificant, semper habere solent, idque hula comprehenditur.

Sufficiens, entis, a. 3. *sufficente*, *bastante*. *Liv. l. 2.* Non sufficientibus jam viribus ad Consularia munera obeunda, intra paucos dies moritur. *Curr. lib. 8. c. 4.* Regem sufficientem inalis, quibus ipsi cesserant, deserere erubescabant. h. e. adversus mala constantem. *Leg. ff. de var. ca. l. i.* Sufficientium testium facultatem habere. *Tertul. l. 5. adv. Marcion. c. 3.* Sufficientissima definitio.

Sufficienter, adv. *sufficientemense*, *αρκύτως*, satis. *Ulpian. l. 1. ff. si quid, §. 1. ff. de usufr. & quemadmodum:* Sufficienter autem alere, & vestire debet secundum ordinem, & dignitatem Mancipiorum. *Adde Pallad. l. 1. tit. 5.*

Sufficientia, a, f. *sufficiency*. *Tertul. l. 1. ad uxor. c. 4.*

Sufficio, is, eci, ectum, a. 3. *sostituire*, *υποτίταμαι*, *αποκαθιστάμαι*, substituo. *Virg. 2. Georg.* Atque aliam ex alia generando suffice prolem. *Cic. pro Mur.* Nam ne sufficiatur Consul, non timent. *Vatin. Cic. l. 5. Fam. epist. 10.* Si mehercule Appii os haberem, in cujus locum suffictus sum. ¶ Accipitur etiam pro subministrare, *sumministrare*, *dare*, *porgere*, *επαγειν*. *Virg. 2. Aen.* Ipse Pater Danais animos, virefque secundas sufficit. *Liv. l. 3. c. 61.* Milites excursions sufficere. h. e. subinde mittere. ¶ Item pro maculare. *Cic. in Hort. apud Nov. c. 4. n. 405.* Ut ii, qui combibi purpuram volunt, sufficiunt prius lanam medicamentis quibusdam. ¶ Item neutro more pro satis esse, *esser sufficienter*, *basitare*, *απτεν*. *Curt. l. 9. c. 5.* Adeo resolutus, ut ne ad evellendum quidem telum sufficeret dextera. *Virg. 5. Aen. v. 21.* Nec nos obitii contra, nec tendere tantum sufficimus. *Liv. l. 29. c. 31.* Sufficiebat hic modis abunde alimentis hominum. *Cic. 2. Phil. c. 7.* Nec scribere sufficere, nec tabulae nomina illorum capere poterunt.

Suffigo, is, xi, xum, a. 3. *ficcare*, Ger. *auffkessen*, Gal. *ficber deffous*, Hisp. *hincar*, *παραπέδη*, *παρανήδη*, idem, quod affigo. *Horat. l. 1. Carm. sat. 3.* Si quis eum teruum, patinam qui tollere iussu, Semeles perces, tepidumque ligurierit jus, In cruce suffigat. *Hist. de bel. Afric. c. 60.* Postero die Juba Numidas esse, qui loco amiso fuga se receperat in castra, in cruce omnes suffixit. *Plin. l. 33. c. 3.* Aureis clavibus suffigere crepidas. *Sen. in Theb. a. 1.* novos stimulos dolori suffigere. ¶ Legitur & *suffigo* apud *Jul. Firm. de err. proph. relig. c. 8.*

Suffimen, inis, n. *profumo*, *كافور*, Ger. *beruchung*, Gal. *parfument*, Hisp. *sabumerio*, *δουλαμα*, *δουλασος*, suffitio, suffitus, *Ovid. 4. Fast. v. 731.* I, pete virginea, populus, suffimen ab ara.

Suffimento, as, a. 1. *profumare*. *Veget. l. 3. rei veterin. c. 2.* Suffimentare aliquid.

Suffimentum, i, n. idem ac suffimen. *Fest.* Suffimenta sunt, quae faciunt ex faba, milioque molito, mulso (sparo) : Ea Diis dabuntur eo tempore, quo vix calcatae praelo premebantur. *Cic. 1. de Leg. c. 14.* Nam & iis sine illius suffimentis expiati sumus.

Suffio, is, ivi, vel ii, itum, a. 3. *profumare*, *קפר*, Ger. *bersuchen*, Gal. *parfumer*, Hisp. *sabumar*, *υποδουλαμα*, significat adolere, & suffumigare, ut docent *Serv. in 4. Georg.* & *Glossae veteres* tum *Cyrilli*, ubi *δουλοισω* exponitur *suffio*, tum *Philoxeni*, in quibus est *sufficio*. *υποδουλασος*. *Lucret. l. 2. v. 1096.* Ignibus aetherei terras suffire teraces. *Virg. l. 4. Georg.* At suffire thymo, cerasque recidere inanes Quis dubitet. *Colum. l. 12. c. 18.* Cella quoque vinaria omni serore liberanda, & bonis odoribus suffienda. *Plin. l. 20. c. 12.* Suffire rutam vulvarum causa. *Id. l. 28. c. 8.* Nervis (hyane) a dorso, armisque sufficiendos nervorum dolores.

Sufficus, i, m. faccus, marsupium. *Fest.* Sufficus dicebatur folliculus testium arietinorum, qui celebris usus erat pro marsupio: forsitan dictus sufficus a hici similitudine.

Sufficio, onis, f. *profumo*, *υποδουλασος*, actus sufficendi, suffitus, suffumentum. *Plin. l. 25. c. 22.* Orpheus, & Hesiodus sufficiones commendaverunt. *Col. l. 1. c. 6.* Ne rufus nimia sufficione medicata sint.

Suffitor, oris, m. *υποδουλασος*, qui suffit, seu suffumigat. *Plin. l. 34. c. 8.* Lycus & ipse puerum suffitorem.

Suffitus, us, m. *profumo*, *δουλασος*, suffumigatio, a suffio. *Plin. l. 24. c. 11.* A multis in suffitus pro thore affumitur.

Suffitus, a, um, *profumato*, *υποδουλασος*, suffumigatus. *Plin. l. 20. c. 17.* Animum dolores capitis levat suffitus naribus. *Col. l. 9. c. 14.* Suffitus deinde, & aetivantes apes refrigerare oportet.

Suffixus, a, um, *υποδουλασος*, conficatus, partic. a. suffigor. *Cic. in Pison. An ego, si te, & Gabinium cruci suffixos viderem? &c. Silius l. 1. v. 153.* Erecto suffixus robore.

Sufflabilis, le, adiect. *spirabilis*. *Prudent. in Apothef. v. 842.* Spiramus quotiens animae sufflabilis auras.

Sufflans, inis, n. lignum illud, quo currus in declivibus locis nimio impetu ruentes cohibentur. *Juven. sat. 8. v. 148.* Ipse rotam stringit multo sufflamine Consul. ¶ Accipitur etiam translate pro quocunque retinaculo, impedimento, retardatione. *Juven. sat. 16. v. 50.* Nec res atteritur longo sufflamine litis.

Sufflamino, as, a. 1. ruentem currum sufflamine sistere. *Seneca in Apocolocyntos.* Aliquando Ixionis miseri rotam sufflaminandam. ¶ Per translationem accipitur pro comprimere, retinere, refragare in univerfum. *Sen. in praefat. l. 4. excerpt. controvers.* Tanta illi erit velocitas orationis, ut vitium fieret. Itaque D. Augustus optime dixit, Aterius noster sufflaminandus est. Adeo nedum currere, sed decurrere videbatur, nec verborum tantum illi copia, sed etiam rerum erat.

Sufflammo, as, a. 1. inflammo, accendo. *Sidon. l. 4. ep. 6.* Calumniam plecibili sufflammata invidia.

Sufflatio, onis, f. *υποθραύω*, *εμφύω*, gonfiamento. *Plin. l. 9. c. 7.* Praeterea bullantium aquarum sufflatio, Lunaeque effectu concharum quoque corpora augetcentia.

Sufflatus, a, um, vento inflatus, *enfuso*. *Plin. l. 8. c. 38.* Sufflatae cutis distentis ictus hominum, & morsus canum lynces arcent. ¶ Hinc fumitur pro tumido, superbo. *Var. apud Non. c. 1. n. 27.* Noctae auro, aut genere, aut multiplici scientia inflatus querit Socrates vestigia. ¶ Translate *Auct. ad Heren. l. 4. c. 10.* Nam gravi figurae, quae laudanda est, propinqua est ea, quae fugienda est, quae recte videbitur appellari, si sufflata nominabitur.

Sufflavus, V. Subflavus.

Sufflo, as, a. 1. *sufflare*, *עזר*, Ger. *blasen*, Gal. *soufflar*, Hisp. *soplar*, *quarar*, *πνέω*, est flare in rem aliquam, vel subtus flare, vel flatu excitare. *Plin. l. 34. c. 8.* Buthyreus Lycius Myronis discipulus fuit, qui fecit dignum praetore puerum sufflantem languidos ignes. ¶ Sumitur etiam pro inflare, sive flatu extendere. *Plaut. Stich. 5. 4. 42.* Age tibicen, quando bibisti, refer ad labia tibias, suffla celeriter tibi buccas. ¶ Translate usurpatur pro iramutecere, irasci. *Plaut. Caf. 3. 3. 19.* Hic sodalis tuus, amicus optimus, nescio quid se sufflavit uxori suae. Alii omittunt *se*, & exponunt, nescio quid dixit in aurem.

Suffocabilis, le, adiect. *che soffoca*. *Cal. Aurel. l. 1. Acut. c. 9.* Parvus locus suffocabilis erit aeris paupertate.

Suffocatio, onis, f. *πνέω*, *ακρυω*, actus suffocandi. *Plin. l. 20. c. 5.* Ejus semem contritum, & in vino potum tumentem alium, & suffocationes mulierum, doloresque lenit. Ubi *suffocationes* appellat, cum vulvæ conversatione mulieres animo deficiunt, & pene exanimantur. Quae hujusmodi morbo laborant, *hysterica* vocantur.

Suffocatus, a, um, *suffocato*. *Arator in Act. Apost. c. 15.* ne suffocata, cruore Quae maculantur, edant. *Quintil. l. 11. c. 3.* Vox ultra vires urgenda non est. nam est suffocata saepe, & maiore nisu nimis clara est. *Plin.*

Suffragium, n. 2. Sinapi vulvarum conversione suffocatas (mulieres) excitat odore, *domne isteriche*. V. Suffocatio.

Suffoco, as, a. 1. *suffocare*, *שָׁפַק*, Ger. *ersticken*, Gal. *souffoquez, drauffer*, Hic. *ahogar*, *שָׁפַק*, spiritum proclivis obstrictis taucibus, a *sub*, & *fax*. Au in o abut, quomodo ab *sulla* est *olla*, a *plaudo explodo*. *Lucr. l. 3. v. 905*. Aut in melle sicum suffocari, atque rigere. *Cic. pro Mur. c. 29*. Qui gallum gallinaceum suffocaverit. ¶ Translate sumitur pro quovis modo enecare, opprimere, extinguere. *Cic. Att. lib. 9. ep. 7*. Confilium primum est suffocare Urbem, & Italiam tamen.

Suffoco, as, a. 1. *sub*, & *focus*, significat, igni subicere, idne purgare, & quasi sub focum mittere. *Præter. l. 4. eleg. 8. v. 84*. Dein quemcumque locum externæ tetigere puellæ, Suffocat, & pura limina tergit aqua. Ita cum *Scaliger* plerique. *Beroaldus* leg. *suffit*: quod & *Brouckus* probat.

Suffodio, is, di, flum, a. 3. *cavare fossa*, *שָׁפַק*, Ger. *graben*, Gall. *creuser*, Hic. *cavar por de bazo*, *שָׁפַק*, subtus fodio, ab inferiore parte fodio, excavo. *Col. l. 2. cap. 18*. Neque suem velimus, quoniam nostrum suffodiat, & celsities excitet. ¶ Suffodere equum, est eum contodere, & proprie sub ipso fessore occidere. *Cels. 4. B. G. c. 12*. Suffosique equis, compluribusque nostris dejectis, reliquos in fugam coniecerunt. *ammazzare sotto i cavalli*.

Suffosio, onis, f. *stauamento*, *שָׁפַק*, actus suffodiendi. *Sen. ep. 50. al. 49*. Et ipsum solum suffosionibus tremeret, & cuniculis.

Suffosus, a, um, *שָׁפַק*, partic. a suffodio. *Virg. 11. Æneid.* Quorum alter habenas Suffosus revolutus equo dum colligit. *Cic. de Arusp. Resp. c. 15*. A Sex. Sarrano sanctissima facelia suffosia, incensa, inædificata, oppressa. V. *Suffodio*.

Suffrenatio, vel Suffrenatio, onis, f. colligatio, & arcta structura, quæ lapidem veluti træno retinet. *Plin. l. 36. c. 22*. Sed ad structuram, infidelis, nisi multa suffrenatione devinctus.

Suffragans, antis, o. 3. *suffragante*. *Cic. l. 10. Fam. ep. 5*. Fortuna suffragante videris res maximas consecutus. *Q. Cic. de pet. Conf. c. 7*. Nemo ab ignotis hominibus nullis suffragantibus meritis honore afficitur.

Suffragatio, onis, f. *ballotazione* in favore, *raccomandazione*, *brogio*, *שָׁפַק*, actus suffragandi. *Cic. pro Mur. c. 18*. Tum vero in Consulæ declarando multum etiam apud univèrsam P. R. auctoritatis habet suffragatio militaris. *Id. ibid.* Suffragatio urbana.

Suffragator, oris, m. *שָׁפַק*, qui suffragatur, qui suffragium fert. *Cic. pro Mur. cap. 7*. Tua vero nobilitas, Servi Sulpitii, tametsi summa est, tamen hominibus literatis, & historicis est notior, populo vero, & suffragatoribus obscurior. *Plin. ep. 20. l. 3*. Addebat quosdam ex suffragatoribus, illi graviter, & paucis loquebantur.

Suffragatorius, a, um, *שָׁפַק*, quod pertinet ad suffragatores, vel ad suffragia. *Q. Cic. de pet. Conf. c. 7*. Fore ex eo non brevem, & suffragatoriam, sed himam, & perpetuam amicitiam. h. e. familiam favori, & benevolentie suffragatorum.

Suffraginofus, a, um, cuius suffragines morbo vitiatæ sunt. *Col. l. 6. c. 38. de mula*: Suffraginofæ hordeacea farina imponitur.

Suffragium, ii, n. *suffragio*, *בַּלּוּטָה*, *שָׁפַק*, significatio voluntatis, iudicium nostrum in creandis Magistratibus, legibus sub odis, reis iudicandis, &c. quæ fit vel voce, vel tabella, vel calculis. *Cic. 1. de Leg.* Si hæc suffragiis, aut scitis multitudinis probarentur. *Juven. sat. 8*. Libera ita duntur populo suffragia. quis tam Perditus, ut Senecæ dubitet prætere Neroni? *Vellej. l. 2. cap. 49*. Suffragiis populi se committere. *Rufus Cic. pro Dom. c. 18*. terre suffragium de capite alicuius, *ballotare*. *Id. l. 5. Fam. ep. 12*. Fieri contulim cunctis suffragiis, o *veni voti*. *Horat. l. 2. ep. 2*. captare populi suffragia. *Liv. l. 3. c. 17*. Inire suffragium, *far' una ballotazione*. Populus R. initio suffragia voce tulit; deinde, variis latis hac de re legibus, per tabellas: quæ tabellæ citius deterebantur, & a diribitoribus populo distribuabantur. V. *Hænan. in l. de leg. Rom.* In his tabellis variz inscribentur literæ: A, h. e. antiquo, & *abjولو*: C. *contemno*: N. L. *non liquet*: U. R. *uti rogat* &c. ¶ Suffragium, pro ruina, & casu quidam accipiunt in illo *Ovidii de nuc. v. 119*. Quid nisi suffragium nimbis ruitantibus effem? sed legendum est ex metiorib. codicib. *suffugium nimbo vitantibus*. nam & secunda syllaba in *suffragium* longa est, & ea ratione nimis obscura, & veluti extorta est sententia.

Suffrago, inis, f. *piegatura*, *giuntura*, *gavetta*, Ger. *biegung verknie*, Gall. *les joint desymbes devrées des bbes*, Hic. *quartilla*, *שָׁפַק*, flexura in posterioribus quadrupedum cruribus retrorsum incurvata, quæ in prioribus contrario modo inflexa genu dicitur, sic appellata, quod ibi cruris continuitas divisa, ac quodammodo tracta appareat. *Plin. l. 8. c. 45*. Viclium probatio in vitulo, ut cauda articulum suffraginis contingat. *Id. l. 11. c. 45*. Aves, ut quadrupes, alas in priora curvant, suffragines in posteriora. ¶ Dicitur etiam per Catachresin de quadam vitium sobole. *Col. l. 4. c. 24*. Et, si foboles, quam rusticæ suffragine vocant, radicibus adbareat, diligenter explantanda, terroque evellenda est.

Suffragor, aris, d. 1. *dar la balla in favore*, Ger. *sim geben*, Gall. *donner sa voix*, Hic. *dar su voto*, o *favor*, *שָׁפַק*, suffragium ferendo alicui laevo. Et contrarium *refragor*, quod est adversor. *Cic. pro Mur. l. 3*. nihil erit præter ipsorum suffragium, tenue est, si, ut suffragantur, nihil valent gratia. ¶ Sumitur etiam generatim, pro adjuvare, auxilio esse, favere. *Cic. 7. Verr.* Cui legi cum vestra dignitas vehementer adversaretur, istius spes tallæ, & insignis impudentia inaxime suffragatur. *Idem ad Brut. ep. 18*. suffragari cupiditati alicuius. *Quintil. l. 11. c. 3*. Ornata est pronuntiatio, cui suffragatur vox facilis, magna, beata, flexibilis. V. *Suffragans*.

Suffrenatio. V. *Suffrenatio*.

Suffrendens, tis, partic. infrendens. *Ammian. l. 15. c. 29*. Inflata cervice suffrendens.

Suffrigo, as, cui, flum, a. 1. *sfregare*, *שָׁפַק*, leviter frico. *Col. lib. 12. c. 23*. Et, si quid læcis aut labris valorum, aut lateribus inhælit, eradi, ac suffricari.

Suffringo, is, egi, actum, a. 3. *rompere*, *שָׁפַק*, idem quod frango. *Plaut. Truc. 2. 8. 8*. Ut ego hinc Suffringam talos. *Cic. pro R. Amer. c. 20*. Opinor, iis crura suffringantur.

Suffritio, as, a. 1. *שָׁפַק*, idem quod frico, hoc est, friatum, sive comminutum inspergo. *Col. l. 12. c. 38*. Scopulis aridæ myrti scoria suffricatur. Quidam legunt, *seria suffricatur*.

Suffructam, præter. plusquam pert. a subsum. Felt. *Suffruat*, sub eodem modo fueras.

Suffugio, is, gi, gitum, n. 3. *rifugiare*, *שָׁפַק*, idem ac fugio, vel contugio, vel clam fugio. *Liv. lib. 24. cap. 46*. Imber a nocte media courtus cultodes, vigilesque dilapsoe & stationibus suffugere in tecta coegit. *Lucr. l. 4. v. 361*. Suffugit sensum. h. e. effugit.

Suffugium, ii, n. *rifugio*, *שָׁפַק*, German. *zufucht*, Gall. *refuge*, Hic. *recogida*, *שָׁפַק*, quo quis suffugit, hoc est securitatis causa se se recipit. *Ovid. de Nuc. v. 119*. Quid, nisi suffugium nimbo vitantibus effem? *Tac. de Germ. cap. 16*. Subterranci specus suffugium hiemi,

& receptaculum frugibus.

Suffulcio, is, fi, flum, a. 4. *sostenere*, *שָׁפַק*, Ger. *understutzen*, Gall. *appuyer*, Hic. *sustentare*, *שָׁפַק*, sustento, subtus sustinendo suffulcio. *Plaut. Ml. 1. 2. 34*. Ecce autem ædificat, columnam mento suffulcit suo. *Lucr. l. 4. v. 865*. Propterea capitur cibus, ut suffulciat artus, Et recree vires.

Suffultus, a, um, *שָׁפַק*, *sostenato*. *Varro l. 1. de re rust.* Ut majoribus porticis suffultæ vites auræ non pertimescant. *Lucr. l. 4. v. 428*. Porticus suffulta columnis.

Suffumigo, as, a. *fumigare*, *שָׁפַק*, Ger. *undenauff rauchen*, Gall. *par-fumer*, Hic. *hazer*, *burno*, *שָׁפַק*, idem quod fumigo, vel subtus fumum excito. *Cels. l. 7. c. 20*. Vulva dolens sulphure suffumigari debet. *Id. l. 5. c. 27*. Quidam super prunam eo (scorpione) imposito, vulnus suffumigant.

Suffundatus, a, um, nom. ex partic. subtus fundatus, *posso sotto per fundamento*. *Varro apud Non. c. 1. m. 236*. In domibus lateritiis paululum modo lapidibus suffundatis habitabant.

Suffundo, is, tudi, flum, a. 3. *spargere*, *שָׁפַק*, Ger. *angießen*, Gall. *épandre*, Hic. *derramar*, *שָׁפַק*, effundo, infundo, superfundo. *Plaut. Cure. l. 3. 3*. Mane, suffundam aequalam. *Col. l. 6. Laßz*, & æstanti mulæ ad os in faces demittitur, utrunque in os suffunditur. ¶ Pontur etiam pro spargere generatim, pro dilatare, extendere. Sic suffundi robore faciem dicimus, cum sanguis subter cutem se se disperdit, faciem inficit robore. *Virg. 1. Georg. de Aurora*: At si virgineum suffuderit ore roborem, Ventus erit. *Sen. l. 2. de Clem. c. 6*. Imbecillos oculos esse facis, qui ad alienam lippitudinem suffunduntur. *Id. 2. de Ira*: Suffundere oculos aciem. h. e. turbare. *Stat. 11. Theb.* Suffundi maculis. *Par. l. 2. R. R. c. 8*. Suffundere vires cito animalibus ad feturam, h. e. suppeditare, vires augere.

Suffuror, aris, d. 1. *rubare occultamente*, *שָׁפַק*, Ger. *verstecken*, Gall. *de-rober*, Hic. *hurter*, *שָׁפַק*, clam iuror. *Plaut. Truc. 2. 7. 15*. Hæc cum video fieri, suffuror, suppillo, de præda præjam capio.

Suffusculus, a, um, adject. aliquantum fuscus. *Apulej. l. 2. A. A. Procerus*, & fuscusculus.

Suffucus, & Subfuscus, a, um, adject. aliquanto fosco, obscuro. *Tac. in Agric. c. 12*. Gignit & Oceanus margarita, sed suffuca, & liventia.

Suffusio, onis, f. *suffusione*, *שָׁפַק*, actus suffundendi, aspersio, inspersio. *Plin. l. 21. c. 23*. In tusti, uva, tellis veteri suffusione. ¶ Speciatim suffusio dicitur morbus oculorum, qui fit ex concreto humore inter tunicas ante ipsam pupillam collecto, quo visus ufque adeo impeditur, ut discretas rerum species, & colores apprehendere non possit, *catarracta*. *Plin. l. 21. c. 20*. Habet suas utilitates contra suffusiones oculorum. *Cels. l. 6. c. 6*. Suffusio quoque, quam Græci *שָׁפַק* nominant, interdum oculi potentia, qua cernit, se opponit.

Suffusus, a, um, *asperfo*, *שָׁפַק*, *שָׁפַק*, inspersus, aspersus. *Cic. l. 1. Fam. ep. 9*. Novi animam cum mihi amicum, tum nulla in ceteros malevolentis suffusum. *Id. 2. de nat. Deor.* Nam tenuis, ac perlucentis, & æquali calore suffusus æther non satis aptus ad stellas continendas videtur. *Id. 1. Tusc.* Empelocles animum esse cenlet cordi suffusum sanguinem. *Liv. l. 30. c. 15*. Månile hæc adhaenti non rubor solum suffulsum, sed lacrimæ etiam obtortæ. *Ovid. 2. Trist.* Sales tollæ suffusi, *facere pungenti*. ¶ Comparativum *suffusior* legitur apud *Terul. de anim. c. 38* ubi usurpat pro eo, qui maioris pudoris est.

Sugambri, orum, m. idem qui Sicambri, populi Germanici, Rheni annis accollæ, ubi nunc Westphaliæ ducatus. *Tacit. Ann. 2. c. 26*. Sic Sugambri in dedicationem acceptos. ¶ Adjective *Id. Ann. 4. c. 47*. Recepti subsidio Sugambriæ cohortis.

Suggero, ris, gessi, gessum, a. 3. *dare*, *sumministrare*, *שָׁפַק*, Ger. *unterhalten*, *geben*, Gall. *bailler*, & *fournir*, Hic. *do lo que otro hi menester*, *שָׁפַק*, subministrare, suppeditare. *Cic. 2. de Or.* Singulis generibus argumentorum copiam suggerunt. *Liv. l. 3*. Suggestere materiam criminum. ¶ Pontur etiam pro adjuvare. *Cic. 2. de Or.* Ambiguum explicatur, cum ea verba, quæ desunt, suggesta sunt. ¶ Item pro in locum substituere, sufficere. *Liv. l. 2. Bruto* itam, Horatium suggerunt. ¶ Item pro in memoriam redigere. *Cic. 2. Fin. c. 14*. Ubi si memoria forte detecerit, tuum est, ut suggeras. ¶ Item pro suadere. *Ulp. l. sed et, §. item*, ff. *ex quibus causis maiores*, &c. Unde quoties æquitas restitutionem suggerit. ¶ Item pro exigere, postulare. *Ulp. l. ex factis circa fin. ff. de her. instit.* Quæ res in proposito quoque suggerit, ut Italicum rerum esse credantur eæ res, quæ in Italia testator esse voluit.

Suggestio, onis, *suggestione*, *suggestimento*, actus aliquid consulendi, vel monendi, seu proponendi. *Vopisc. in Aurelian. c. 14*. Hoc igitur quod Nerva in Traiano adoptando, quod Trajanus in Adriano, & cæteri deinceps proposita suggestione fecerunt &c. *Id. ibid. c. 19*. Referimus ad vos, P. C., Pontificum suggestione. *Symmach. l. 9. ep. 22*. Sed plura tribus vel tuo provisio studio, vel illorum suggestione comperta. ¶ Additur a quibusdam locus *Quintil. l. 9. c. 2*. ubi agens de figura Responsionis, inquit: Quod schema quidam per suggestionem vocant. Sed legendum omnino est *subjectionem* optimis quibusque Codicib. ¶ Proprie suggestio significat agitionem, additionem unius rei ad aliam: quo sensu *Cal. Aurel. Tard. 2. 13*. Potus suggestione auctus. h. e. subinde addendo largius datus.

Suggestus, us, m. & Suggestum, i, n. omne id, quod in altum est ægellum, a *suggere*, quod est sursum gerere. *Strabon. l. 1. §. 16. v. 113*. Celsæ procul aspice frontis honorem, Suggestumque comæ. Quo significatur *שָׁפַק*, *שָׁפַק*, id est, tutulus cincinnorum, vel globus capillorum. *Par. l. 3. R. R. c. 5*. Ex suggestu taleris predeunt anates in stagnum. ¶ Speciatim sumitur pro loco editiore, unde ad populum verba fiunt, *pulpito*, *שָׁפַק*, Ger. *cantzel*, *predigstul*, Gall. *chaie*, Hic. *pulpito*, *אֲבָזָאָפּוּ*. *Liv. l. 8. c. 14*. Roftricus enim suggestum in foro exstructum adornari placuit. *Plin. l. 14. c. 5*. Eodemque in Consulatu in suggestu rostra devictis Antiatibus deherat. *Cic. 1. Davin.* Ascendere in suggestum. *Id. 5. Tusc. c. 20*. In suggestis communibus consistere. ¶ Pontur etiam suggestus pro actu suggerendi, *suggestione*. *Ulpian. l. 1. Dig. de Magistr. conven.* Si ex suggestu eorum vel nominibus ab eis acceptis Præses dederit.

Suggillatio, onis, f. *lividura*, *contusio*, *שָׁפַק*, actus suggillantidi. *Plin. l. 32. c. 7*. Reliquæ carnes impositæ suggillatione rapiunt. ¶ Translate sumitur pro contumelia, ignominia. *Plin. l. 7. c. 45*. Juxta hæc Variana clades, & majestatis ejus tæda suggillatio. *Ado Liv. l. 43. c. 14*. Scribitur & Suggillatio.

Suggillatiocula, læ, f. parva suggillatio. *Claudius Momer. l. 2. c. 9*.

Suggillatus, us, m. idem ac suggillatio. *Ter. l. 4. adv. Marcion. c. 34*.

Suggillatus, & Sugillatus, a, um, *livida*, *contuso*, percussus, lividis maculis detorturatus. *Plin. l. 20. c. 6*. Cinis alii ex oleo, & garro illitus suggillata, aut liventia ad colorem reducit. *Id. l. 28. c. 9*. Cafæ recens cum melle suggillata emendat. ¶ Translate est intamia notatus, contumelia affectus. *Liv. l. 4. c. 35*. Viros spectatos primis annis suggillatos, repulos, risu patribus tuisse, deinde postremo præbere ad contumeliam oæ.

Suggillo, vel Sugillo, as, a. 1. *percuotere, machinare*, Germ. *kollfß machen*, Gal. *marquer de coups*, Hisp. *magullar, uramirko*, est ita percutere, ut sub ictu contingant vibices, ac maculæ luridæ. ¶ Translate est alicuius existimationem lædere, contumelia afficere, *infamare, pungeri*. *Ulpian. l. Sed si hac lege. Dig. de in jus voc.* Si famosa actio non sit, & pudorem non fugilet. ¶ Sudant Etymologi in assignanda huius verbi origine: alii putant esse a *sub* & *etium*, ut proprie significet cilium, seu oculum lividum ictu facere: scribuntque duplici eg: alii derivant a *sugo*, & unicum q' appingunt. *V. Voff. in Etymol.*

Suggredior, eris, d. 3. *andare occultamente, accollarsi*, Ger. *bemlich geben*, Gal. *aller en cachette*, Hisp. *andar a escondidas, úrscaivo*, latenter gradior, accedo. *Tacit. Ann. 15. c. 11.* Cæsis qui barbarorum propius suggrediebantur. *Id. 2. Ann. c. 12.* Suggressi propius speculatores.

Suggrunda, & subgrunda, æ, f. *grondaja, γρόσθη, γρόσθη*, pars tecti prominens, qua stitilicidium a pariete arcetur, a *grunda*, quo nomine in *vet. Gloss.* idem significatur, nempe prominentia, & veluti supercilium parietis arcentis pluviis inventum. *Varro l. 3. de R. R. c. 3.* Apes enim subter suggrundas, ab initio villaticæ usq' tecto. *Vitruv. l. 10. cap. 21.* Testudo habet superne suggrundas proclinas.

Suggrundarium, ii, n. sepulcrum infantium, qui nondum excessissent diem quadragessimum. Fulgentius Planciades l. de fermeone pisco. Suggrundaria antiqui dicebant sepulcra infantium, qui necdum quadraginta dies impleverint, quia nec basta dici poterant, quia ossa, quæ computarentur, non erant, nec tanta cadaveris immanitas, qua locus tumefeceret, unde neque tumuli appellari merebantur. Adducit deinde *Rustilius Gemini* locum in *Astynacte*. Melius suggrundarium misero quæretes, quam sepulcrum.

Suggrundatio, vel Subgrundatio, onis, f. *γρόσθησις, γρόσθησις*, suggrundiorum, h. e. prominentium tectorum, structura. *Vitr. l. 3. cap. 2.* Sub tectis si majora spatia sunt, columnen in summo fastigio culminis, unde & columnæ dicuntur, & transtra, & capreoli, si commoda, columnen, & cantherii prominentes ad extremam suggrundationem.

Suggrundum, ii, n. idem ac suggrunda. *Plin. l. 25. cap. 13.* Alii stergethron vocant, quod amatoris conveniat, alii hypogæson, quoniam in suggrundis fere nascitur.

Sugillo, V. Suggillo.

Sugo, is, xi, Æum, a. 3. *suggere, Ger. saugen, Gal. succer, Hisp. chupar, μολίω, μολίω*, succum labris extraho, leu elicio. *Cic. Tusc. 3. c. 1.* Ut pene cum lacte nutricis errorem luxisse videamur. *Id. 2. de nat. Deor. c. 47.* Alia sugunt, alia carpunt, alia vorant, alia mandunt.

Sui, sibi, fe, *de se, iuræ*, pronomen reciprocum primitivum. Est generis omnis, & utriusque numeri. *Cic. 2. Fin. ut sui, & Metrodori* memoria colatur. *Id. Fam. 13. ep. 20.* A te peto, ut des operam, ut intelligat, meam commendationem usui magno sibi fuisse. *Id. in Orat. c. 28.* Ne ipse quidem sua tanta eloquentia mihi persuasisset, ut se dimitterem. *Id. Q. Fr. l. 3. ep. 1.* Cum ad illum scribas, nihil te recordari de se. ¶ Nonnunquam usurpatur extra reciprocum, quemadmodum & *juus*. *Horat. l. 2. Sat. 1.* Grande malum Turius, si quis fe iudice cetero. ¶ Interdum *se* reperitur. *Virg. Ecl. 3.* At mihi sese offert ulro meus ignis Amyntas. ¶ Quando ablativo se adiungitur, præpoit. *cum* semper postponitur. *Cic. de Senect. c. 14.* Secum esse, secumque, ut dicitur, vivere. *uiver' a se seffe*, quod *Perf. Sat. 4. v. 52.* dixit, secum habitare. ¶ Additur sæpe huic pronomini syllabica particula *mer*. *Sil. lib. 13. v. 662.* Ipsa quidem virtus fibimet pulcherrima merces, a *se seffe*. *Liv. lib. 2. c. 12.* Ne, ignorando regem, semet ipse aperiret, quis ellet. *Sueton. de illustr. Grammat. cap. 10.* Philosophus ab semet nominatus. ¶ Interdum sui usurpatur pro *iuus*. *Cic. de Univers. c. 13.* Imitantes genitorem, & effectorem sui. ¶ Dativus sibi eleganter adiectivo *juus* adiungitur. *Terent. Adelph. 5. 8. 36.* Suo sibi hunc jugulo gladio, *col suo proprio coltillo*. *Cic. de Amic. c. 3.* Factus est confusus bis, primum ante tempus, iterum sibi suo tempore. *Col. l. 12. c. 34.* Singula suo sibi iure eluito. *col suo proprio brodo*. ¶ Ire ad se, est ad domum suam. *Plau. Men. 5. 2. 11.* Repente expetit me ut ad sese irem. *Sic Cic. pro Mil. c. 19.* Deverit Clodius ad fe ad Albanum.

Sulle, is, n. *porcile, Ger. seuffal, Gal. drable a porceaux, Hisp. ca barda, σουσαρία, σουφία, σουφία*, stabulum suum, septum, in quo nutriuntur porci. Differt ab hara, quod eo nomine significetur scropharum cubile, cui lingule scrophæ separatum cum suis fuculis includuntur. *Colum. l. 7. cap. 9.* Diligens autem porcolator frequenter fucile convertat, & sæpius haras.

Suillus, a, um, *di porco, porcino, úidos*, dim. est a *suinus*, ejsdem tamen cum illo significacionis. *Luv. l. 22. c. 10.* Ex suillo, o-cillo, capri-nogre. *Plin. l. 8. c. 52.* At in Arabia suillum genus non vivit in ullo genere.

Suinus, a, um, *di porco, úidos*, quod ex sue est. *Parr. lib. 2. c. 4.* Hinc enim conciliator lincæ carnis datur populo. Alii leg. *suille*.

Suiones, m. 3. Svvedt pop. Germaniz, in ora maris Baltici, in Pomerania, inter Lemovios, & Rugios, a quibus *Suvine* tretim, inter Use domiam, & Julinam inf. videtur nominari. *Tacit. de Germ. c. 44. & 45.*

Sulcamen, inis, n. idem quod sulcus. *Apul. l. 6. A. A. Glibz Siculz sulcamina.*

Sulcator, oris, m. *ωλκωτής, qui sulcat*. Translate navigator. *Sil. l. 7. v. 363.* Sulcator navita ponti. *Stat. l. 11. Theb. v. 588.* Nigri sulcator Averni. ¶ Item qui rodit. *Claudian. l. 2. de vapt. Proserp. v. 340.* lateris sulcator opaci vultur. ¶ Proprie adhibuit *Prudent. l. 2. advers. Symmach. v. 939.* Leontini sulcator campii.

Sulcatus, a, um, *ωλκωμένος, sulcato*. *Lucan. l. 1. v. 168.* Et quondam duro sulcata Camilli Vomere.

Sulci, vel Sulci, orum, m. *Solo*, urbs Sardiniz in ora Australi, *Claudian. de B. Gildon. ad fin.* Pars adit antiqua ductos Carthagine Sulcos. ¶ Eius incolæ Sulchitani dicuntur a *Plin. l. 3. c. 7.*

Sulco, as, a. 1. *sulcare, far solechi*, Ger. *furch machen*, Gal. *couper ou are par rayons*, Hisp. *afultcar, ωλκωτής*, sulcos facio, profcindo. *Col. l. 11. c. 2.* In subacta iam terra latiores porcz sulcantur. ¶ Ponitur etiam pro effodere, excavare. *Plin. lib. 9. c. 6.* Satianisque se per complures dies, alveum in valde sulcaverat. ¶ Translate usurpatur pro navigare. *Virg. 10. Æn.* Sulcat maria alta carina. *Ovid. l. 1. de Ponso el. 4.* Nos fragili ligno vastum sulcavimus æquor. Eadem ratione *Propert. l. 4. eleg. 8.* pedibus teneris sulcare pruinis. h. e. ambulando findere. ¶ Item pro corrugare, asperum, & inæqualem facere. *Ovid. 3. Met.* Sulcavitque cutem rugis.

Sulcillus, i, m. *σολκίλλος, ωλκωτής*, parvus sulcus. *Col. l. de Arb. cap. 30.* Sulcillus disponi per sulculos pedales convenit.

Sulcus, ci, m. *solca, δόχ, Ger. furch, Gal. rasyon, Hisp. sulco, ωλκωτής*, fossa oblonga, quæ inter arandum fit vomere. Differt a scrobe, quod sulcus est profcissio terræ in longum producta, scrobs in figuram quadratam, vel circulatam, aut similem. Vel quia sulcus non tantz profunditatis est, quanta scrobs efficitur. *Cic. l. 2. de Divin. c. 23.* Cum terra araretur, & sulcus altius esset imprefcus. *Virg. l. Georg. At si non fue-*

rit tellus fecunda, sub ipsum Arcturum fat erit tenui suspendere sulco. *Id. Ecl. 4.* Telluri infundere iulcos. *Plin. l. 18. c. 19.* Arvum sulcis subigere. ¶ Interdum accipitur pro ipsa aratione. Hinc fit, ut tertio, quarto, quinto sulco ferere dicamus, pro eo, quod est tertia, quarta, aut quinta aratione. *Plin. l. 18. c. 20.* Quarto ferri sulco, Virgilius existimavit voluisse, cum dixit, optimam esse segetem, quæ bis Solem, bis frigora sensisset. *Adde Plin. Jun. l. 5. ep. 6.* ¶ In vitum quoque, cæterarumque arborum plantationibus sulcum appellamus fossam in longum ductam, in qua plantantur semina. *Virg. 2. Geor.* Ausim vel tenui vitem committere sulco. ¶ Translate dicitur de quacunq' re, quæ in longitudinem excavata est, ut de rugis in veste, & in fronte, de vulneribus, & *Claud. l. 3. v. 425. de vapt. Proserp.* Et ora fatiscunt Vulneribus, grandæque rubent in pectore sulci.

Sullur, V. Sulphur.

Sulla, V. Sylla.

Sulmo, onis, m. *Sulmona, Solmona*, urbs parva Pelignorum, in Apertio apud Sarum fl. inter Aquilam & Venatrum, patria Ovidii Poetz. Hinc ille 3. *Trist. eleg. 10.* Sulmo mihi patria est, gelidis ubertibus undis, Millia qui novies distat ab urbe decem. ¶ Conditæ est, & nominatæ a Solymo Phrygio, ut *Idem* docet 4. *Fest. v. 79.*

Sulmonensis, fe, adiect. *di Sulmona*, ad Sulmonem pertinens. *Juvenal. Sat. 6. v. 186.* De Sulmonensi mera Cecropis.

Sulphur, uris, n. *solfo, zolfo, נפרי, Ger. Schwefel, Gal. soufre, Hisp. sulfre, Sulfur*, terræ pinguedo, quæ a *Plinio l. 35. c. 15.* terræ generibus assignatur, ab aliis quibusdam in metallica corpora, seu mineralia enumeratur. *Virg. 3. Georg.* Et fumas miscent argenti, ac sulphura viva. *Id. 2. Æn.* Et late circum loca sulphure fumant. *Plin. l. 35. c. 15.* In terræ autem reliquis generibus, vel maxime mira natur: est sulphuris, quo plurima domantur. Nascitur in insulis Æolis inter Siciliam, & Italiam, quas ardere diximus. Sed nobilissimum in Melo insula. In Italia quoque invenitur in Neapolit: 10, Campanozæ agro, collibus, qui vocantur Leucogæi. Quod est cuniculis effosum, perficitur igni. Hæc *Plin.* ¶ Sulphur sacrum, est fulmen, quia ubi cecidit, sulphureo odore relinquit. *Parf. Sat. 2. v. 25.* oculus illex Sulphure dicitur sacro. ¶ *Vossius in Etymol.* putat rectius scribi *sulfur* quia hæc vox apud Latinos tan um in usu est. At *Manus. in Orthogr.* consuetudinem probat scribendi cum *ph*, additque in quibusdam vet. monumentis legi *sulpur*, quia Veteres, aspirationem parce adhibebant.

Sulphurans, antis, nom. ex particip. idem ac sulphureus, ut aquæ sulphurantes, *Tersul. advers. Valentianum. c. 15.*

Sulphuraria, æ, f. *solfonaria*, sulphuris fodina, vel locus ubi sulphur præparatur. *Leg. 8. Dig. de Penis, & l. 52. Dig. de Furtis.*

Sulphuratio, onis, f. mixtura sulphuris subterranea, sulphuris locus sub terra. *Sen. l. 3. Nat. Quest.* Aut sulphuratio contraxit humorem.

Sulphuratus, a, um, *info forato, Sulfuratus*, quod sulphur habet admixtum. *Martial. l. 10. ep. 3.* Sulphurato empta ramento. *Plin. l. 31. c. 3.* Depressis puteis sulphurata, vel aluminosa occurruntia putearios necant. *Tersul. l. 1. cont. Marcion. c. 28.* Sulphurationi eis gehennam præparabit. ¶ Sulphurata, orum, absolute, sunt ligna exilia, vel fila sulphure imbuta ad ignem accendendum, *sulfanelli*. *Martial. l. 1. ep. 42.* Pallentia sulphurata fractis permutat vitreis. *Plin. l. 36. c. 19.* Scintillæ exceptæ sulphuratis, aut fungis.

Sulphureus, a, um, *sulfureo, Sulfureus*, quod ex sulphure est, sive sulphuris naturam, odorem, colorem refert. *Virg. 7. Æn.* Auduit annis Sulphurea Nar albus aqua. *Plin. l. 36. c. 19.* Cum uritur, odorem sulphureum reddit. ¶ Sulphureus, a, um, adiect. idem ac sulphureus, ut Sulphureus fontes, *Vitruv. l. 8. c. 3.*

Sulpicia, æ, f. poetria Romana nobilis, cujus ingenium, castitatem, fidemque erga maritum laudat *Martial. lib. 10. epigr. 35. & 38.* Extat ejus carmen, fe satyra, qua in Domitiani tempora invenitur. Duos præterea senarios jambicos ex eju carminibus allegat vetus *Juvenalis Scholiastes ad Sat. 6. v. 535.*

Sulpicia, ii, (rectius quam *Sulpitius*, ut ex vet. monum. ostendit *Manus. in Orthogr.*) nomen Romanum multorum illustrium virorum. C. Sulpicus Gallus, P. Sulpicus, & Serv. Sulpicus nobiles eloquentia ture; quos laudat *Cic. in Brut. c. 20. & 55. & de Harusp. resp. c. 19.* ¶ Sulpicus Apollinaris Grammaticus, Pertinacis Imperatoris præceptor, laudatur a *Gal. l. 4. c. 17.* ut vir præstanti literarum scientia. Hic Terentii fabularum perichas jambicis versibus scripsit. ¶ Severus Sulpicus Niobrix Gallus, æqualis D. Hieronymi, scripsit eleganti, & terfo stilo, ut illis temporibus, vitam B. Martini, & duos præterea sacræ historie libros. Hunc *Josephus Scaliger in prolegom. de emendas. temp. Ecclesiasticorum* scriptorum purissimum merito appellat.

Sultis, fe volete, *eidhere*, si vultis, apud veteres, qui eo utebantur ad imperium leniendum. *Pisut. Capt. 2. 3. 96.* Servate istum, sultis, intus servi, ne quoquam pedem efferat sine custode. *Id. Asin. prol. v. 2.* Hoc agite, sultis, ipeatores, nunc jam.

Sum, es, sui, n. anom. *effere, נתי, Ger. seyn, Gal. être, Hisp. ser, çui, úarçay*, habeo essentiam, existo. Putatur esse ab *çui*, sive, ut *Æoles* dicebant, *çui*, vel, ut *Dores*, *çui*, vel a futuro *çorum* per *Aphe* resim, & Apocopen. *er* ab *çis*, *est* ab *çeri*, abjecto *e*. A Grammaticis appellatur verbum substantivum, quod, cum cætera omnia verba actionem importent, aut passionem, solum hoc fit verbum, quod substantiam rei denotet. In hac acceptioe est primi ordinis neutrorum, & constituitur cum nominativo præcedente. *Cic. l. de nat. Deor. De Diis*, neque ut sint, neque ut non sint, habeo dicere. ¶ Vel cum duobus nominativis, uno præcedente, altero subsequente. *Cic. l. de Am. Nihil enim stabile est, quod infidum est.* ¶ Aliquando verbo sum omittitur. *Virg. l. 1. Æn.* Tu ne ille *Æneas*, quem Dardanio Anchizæ, & c. *Id. l. 3.* Nam Polydorus ego. ¶ Accipitur etiam pro vivere. *Cic. Att. l. 12.* Longumque illud tempus, cum non ero. ¶ Item pro manere, commorari. *Cic. l. 4. Fam. ep. 7.* Nonne mavis sine periculo domi tuæ esse, quam cum periculo alienæ? *Id. l. 2. de Or.* Ut hic sitis hodie. ¶ Item pro expositum esse, vergere, *effere a Garumna* flumine ad Pyrenæos montes, & eam partem, quæ est ad Hesperiam. ¶ Item pro solere. *Cic. lib. 12. Fam. epist. 20.* Quod si, ut es, cessabis, lacessam. ¶ Nonnunquam pretium importat, idem fere significans, quod valeo, sive æstimor, in qua significacione genitivum exigit pretii incerti, seu indeterminati, vel ablativum pretii certi, aut determinati. *Ter. Adelph. 5. 9. 20.* Argentum, quanti est, sumito, h. e. quanto pretio valet. *Cic. l. Off. lta fit*, ut considerate agere pluris sit, quam cogitare prudenter. *Id. 3. Verr.* Cum in Sicilia festertis binis tritici modius esset, ad summum ternis. ¶ Usurpatur etiam cum dativo personæ æstimantis. *Cic. l. 15. Fam. ep. 15.* Magni erunt mihi tuæ literæ. ¶ Interdum refertur ad dominium, vel possessionem, & genitivum poscit. *Cic. l. 2. Fam. ep. 13.* Jam me Pompeji totum esse scis. ¶ Interdum ad proprietatem, cum genitivo. *Cic. de Sen.* Ut petulantia, ut libido magis est adolefcentium, quam senum. ¶ Interdum ad convenientiam, congruentiam.

tiam. Cic. 1. de Orat. c. 18. Nitidum quoddam genus est verborum, sed palæstræ magis & olei, quam hujus civilis turbæ atque fori. ¶ Interdum ad opus, munus, officium cum gen. Cic. pro L. Man. Erat igitur humanitatis vestræ magnum eorum civium numerum calamitate prohibere. ¶ Significat etiam habere. Tunc est tertii ordinis. Cic. 3. Off. Nulla enim nobis cum Tyrannici societas, sed potius summa distractio est. Terent. Hecyr. prol. Hecyra est huic nomen fabulæ. Plaut. Amph. prol. v. 19. Nomen Mercurii est mihi. ¶ Item asserere, afficere. Usurpatur cum duobus dativis. Cic. 1. Off. Qui dedecori esse nefas, & vitium iudicandum est. Id. 1. 2. Idque etiam Republicæ est ornamentum, homines externos hoc liberalitatis genere in Urbe nostra non egerit. ¶ In hac acceptione reperitur etiam cum dat. & ablat. Plaut. Mil. 3. 1. 145. Nihil me ponit jam, quanto sumptu fuerim tibi. Sed forte quanto sumptu datus est. Nam datus quartæ declinationis præfixis seculis etiam in u. exibat. Adde, quod eo loco alii leg. sumptui. ¶ Signat quoque aptum esse, cum dativo. Ulpian. l. qui penum legat, ff. de pen. leg. Aristot. notat, etiam quæ elui, potiusque non sunt, contineri legato. ¶ Denotat etiam laudem, vel vituperationem, partem, statum, affectionem corporis, vel animi, vel quid simile. Et usurpatur vel cum gen. vel cum abl. ut neutrum secundi ordinis, vel quinti. Cum quibusdam tamen nominibus usurpatur necessario cum ablativo, ut Esse animo bono, virili, presenti, vacuo, Esse mira alacritate, esse capiti, vel superciliis raris: cum quibusdam alius usurpatur potius in secundo ordine, quam in quinto, ut Esse nullius consilii, Esse ciliis minimi, & fere vulgaris. Cic. pro Sext. Niniuum me timidum, nullius animi, nullius consilii iudice confiteor. Id. 1. 6. Fam. ep. 16. Fac, animo forti, magnoque sis. Id. 4. Verr. c. 35. Esse summo honore. Id. 14. Fam. ep. 3. Esse studio mirifico erga aliquem. Id. de Am. Quin etiam quis ea asperitate est, & immanitate naturæ. Id. 3. de Leg. Quia quisque sit lege, conditione, iocunde. Id. 1. 16. ep. 13. Incredibili sum sollicitudine de tua valetudine. ¶ Significat etiam accidere, evenire. Horat. lib. 3. od. 1. Est, ut vir virio latius ordinat arbuta sulcis. Cic. Attic. l. 5. ep. 21. Si erit, ut volumus. ¶ Item licere, cum infinito. Virg. Æn. 6. v. 595. Nec non & Tityon terræ omniparentis alumnum Cernere erat. Gell. l. 13. c. 24. Est tamen non nunquam invenire, ita scriptisse quoddam. ¶ Esse ab aliquo, & pro aliquo est cum aliquo sentire, ab aliquo stare, alicui favere. Cic. 2. de Orat. c. 38. Critolaus erat ab Aristotele. Id. pro Cluent. Judicia partim nihil contra Habitum valent, partim pro eo sunt. ¶ Esse ab aliquo significat etiam ex alicuius familia, vel domo esse. Terent. Andr. 3. 1. 3. Ab Andria est ancilla hæc. Plaut. Curcul. a. 3. v. 82. Credo, te esse ab illo. ¶ Apud aliquem recte esse, est cum, ejuisque omnia bene se habere. Cic. Att. l. 1. ep. 7. (al. 5.) Apud matrem recte est, eaque nobis curæ est. iusto va bene. Eodem sensu dicimus, bene, vel male esse alicui. Cic. Fam. 16. ep. 22. Spero ex tuis literis, tibi melius esse. Terent. Adelph. 1. 1. 8. Cogitat, tibi bene esse soli, cum sibi sit male. ¶ Esse apud aliquem, vel cum aliquo, interdum ponitur pro cœnare apud aliquem. Ter. Heaut. 1. 1. 210. Dionysia hic sunt: hodie apud me sis, volo. Et 1. 2. 11. Quam vellem Menedemum invitatum, ut nobiscum hodie esset lautius. ¶ Adhibetur interdum eleganti circumlocutione. Terent. Phorm. 5. 8. Sin est, ut velis manere illam apud te. h. e. Sin vis illam manere, &c. Horat. l. 1. ep. 12. non est ut copia major ab Jove donari possit tibi. h. e. non potest tibi donari &c. ¶ Præterea infiniti prope sunt huius verbi usus. Esse in intimis alicuius, esse de præd intrinsicè. Cic. Att. 4. ep. 16. Sic esse in amore, in deliciis, esse in gratia cum aliquo, apud Eund. 6. c. 1. & Attic. 2. ep. 9. ¶ Est mihi in animo. h. e. intentione, hoc stabilito. Id. Attic. 3. ep. 21. ¶ Esse in spe, sperare. Id. Fam. 14. ep. 3. ¶ Esse in mora alicui, impedire, strastenero. Terent. Andr. 2. 5. 13. ¶ Esse in noxa, esse reo. Ter. Phorm. 2. 1. 36. ¶ Est mihi minus cum illo. non son troppo suo confidente. Cic. Famil. 15. epist. 10. ¶ Esse in aliqua re aliquando significat habere, possidere. Cic. Fam. 13. epist. 30. Nullam arbitramur de ea hæreditate controversiam cum habiturum: & eit hodie in bonis. Adde Verr. 6. c. 6. ¶ Esse ad aliquod eit prodesse. Cato R. R. c. 12. Est ad alvum crudam. ¶ Infinitum esse ponitur aliquando pro rei natura, l'essenza, το ήρην. Lucret. l. 4. v. 98. necesse eit Esse in imaginibus misis consistere eorum. ¶ In conjunctivo olium usurpabatur sem, ses, set, pro sim, sis, sit. Cic. Sin Orat. c. 47. Sset plenum est, sit imminutum; licet utare utroque. Ter. Phorm. 5. 4. Sin pæst, in probro stem. Plaut. Amph. l. 1. 54. Sin aliter sicut animati. Et 3. 2. 43. Irata ne lies. ¶ In imperativo secunda persona est, & esto. Terent. Eun. 1. 2. 4. Bono animo esse. Plaut. Afin. 4. 1. 56. Si dixerit, hæc eit multa esto. ¶ Sæpe esto est assentientis, & concedentis, sis cois, disis. Ter. Heaut. 3. 3. 10. At mihi fides apud hunc est, &c. Ch. Esto: at certe concedes, &c. Virg. 7. Æn. Non dabitur regnis, esto, prohibere Latinis. ¶ Participia ens, & futurus V. suis locis.

Sumen, inis, n. σμα, σμῶν, extimus venter suillus infra umbilicum cum ipsis uberibus, summus olim Romæ in deliciis habitus, præcipue si ex primpura excisus esset suo die post factum editum. G. Cyr. ὑποκάλιον, submen, subventrale. Item σμα, σμῶν, sumen. Didum est a jue. Nam suis est abdomen. Vel potius est a fugendo, quasi fugiendum: quæ Nonii sententia est, qui & Lucillium pro mulieris uberibus ufum docet c. 6. n. 54. Lucillii autem verba sunt: Quod si nulla potest mulier tam corpore duro esse, tamen tenero moveat succussa lacerto, Et manus uberior lætanti in fumine sidat. ¶ Proprie tamen est sumen ea pars suilli ventris, qua ubera continetur, ut dictum est. Plin. l. 11. cap. 37. Proxima eiectione est occisæ uno die post partum. Hujus & fumen optimum, si modo factus non hauserit: eiectione deterrimum. Martial. l. 13. dist. 44. Esse putes nondum fumen: sic ubere largo etluit, Et vivo lacte papilla tumet. Alii leg. esse potes nudum fumen. ¶ Translate usurpatur pro pinguedine, ubertate. Varro l. 1. de R. R. cap. 7. Campos Roseæ Italicæ dixit esse fumen, in quo relicta petrica postredie non apparet propter herbas.

Suminatus, a, um, adject. ut fuminata caro, apud Arnob. l. 2. h. e. caro fuminis. ¶ Suminata etiam dicitur scrofa, quæ læctat fuculos. Lamprid. in Alex. Severo. c. 21. Jusit, ne quis fuminatam occideret, ne quis læctantem. h. e. neque scrofam, neque fuculum, seu porcellum. Summa, æ, t. somma, ΣΑΡ, Ger. ein foun, baupfingriff, Gal. somme, abregé, Hisp. suma, κεφαλαίον, collectio, seu quantitas rerum, quæ numerantur. Ita dicitur a summus, quia vere summus est is numerus, quo colligitur totum. Cic. in Hort. apud Non. c. 3. n. 18. Quid tu, inquam? soles, cum rationem a dispensatore accipis, si æra lingua probasti, summam, quæ ex his confecta sit, non probare? Id. 1. Off. cap. 18. Addendo, deducendoque videre, quæ reliqui summa fiat. Id. Attic. 5. ep. 21. Summam subducere, sommare. Sic summam conficere. Id. in Somn. Scip. c. 2. & summam tacere. Id. Verr. 4. cap. 53. Apud Sueton. in Domitian. c. 17. actor summam non dicitur, qui rationibus disponendis præest. Plin. lib. 9. c. 35. Quæ summa quadringentis fectertium colligebat, ascendeva, montava, faveva, &c. ¶ Usurpatur sæpe transla-

te. Quintil. l. 1. c. 1. Majora tamen aliqua dicitur puer eo ipso anno, quo minor didicisset. Hoc per singulos annos prorogatum in summa proficit. h. e. in cumulum excrevit. ¶ Dicitur etiam de capite eufucunque rei. Ovid. 1. Amor. eleg. 9. v. 37. Summa ducum Atrides. h. e. princeps, & caput cæterorum ducum. Cic. l. 13. Fam. ep. 76. Summa est, in quo mihi gratissimum facere possis, si curaveris, &c. quæstio de la conclusion. Id. pro Res. Am. c. 51. Summa Reipublicæ in hujus periculo tentatur. Sen. extrema epist. 40. Summa ergo summorum hæc est: cardiloquum te esse jubeo. Quintil. l. 3. Altero, quo significamus summam illam, in qua causa vertitur. il punto principale. ¶ Summam habere, est primum locum obtinere. Plaut. Trucul. 4. 2. 15. Salus summam habet hic apud nos. Summa rerum, tutte le cose. Liv. l. 1. Qui summæ rerum præessent. Id. l. 3. Venissetque in periculum summa rerum. ¶ Ponitur etiam pro complemento. Quintil. l. 3. c. 2. Huic studium, & incrementum dederit utilitas, summam ratio, & exercitatio. ¶ Ad summam, in somma, ut summam comprehendam, ne plura, breviter. Cic. 1. Off. c. 41. Ad summam, ne agam de singulari, &c. Id. 4. Fin. c. 21. Ad summam ea, quæ Zeno æstimanda, & sumenda, & apta naturæ esse dixit, eadem illi bona appellant. ¶ In summa, idem ac ad summam. Cic. Q. Fr. l. 2. ep. ult. Drusus erat de prævaricatione a tribunis ærariis absolutus, ut summa quatuor sententis, cum senatores, & equites damnassent. Id. ib. l. 3. ep. 5. Et in omni summa me ad otium convertio. in somma delle somme. Adde Plin. l. 1. ep. 22.

Summalls, le, s, adject. qui summam continet, completus. Tertullian. advers. Hermog. c. 31. Summanalla, ium, n. 3. liba farinacea in modum rotæ efficta, ut ait Festus, a Summanus, quia eorum in sacris Summani usive erat. Summano, as, a. 1. omnia rapio, ac devoro, Plutoni, sive Orci inflar, a Summanus. Quidam deducunt a manus, ut sit idem, ac involare, sive manus vola arripere. Verum obstat, quod secunda sit prorecta, ut verus tertius, & quintus ex his, quos infra asserimus, ostendunt. Sunt enim jambici senarii, qui trochæum respuunt. Plaut. Curc. a. 3. v. 43. L. E. Quid tu homo es? CU. Libertus illius, quem omnes Summanum vocant. L. E. Summane, salve. Qui Summanus? fac, sciam. CU. Quia vestimenta, ubi obdormivi ibi ebrui, Summano. O eam rem me omnes Summanum vocant.

Summānus, i, m. Σάνης, Plutonis cognomen, a Manibus, quasi summus Manium, ut scribit Capella l. 2. quanquam Ovid. 6. Fastor. v. 733. tanquam incerti alicujus Dei meminit, & de quo non constat, cum inquit: Reddita, quisquis is est, Summano templa feruntur. Huic Deo nocturna fulgura attribuebantur, sicut Jovi diurna, ut Plin. l. 2. c. 52. docet. Templum habuit Romæ, eodem Plin. teste l. 29. c. 4. non longe ab æde Juventutis. Mentionem eius fecit & Cic. l. 1. Divin. c. 10. & Plaut. Bacch. 4. 8. 34. ubi & Submānus legitur.

Summariū, ium, n. sommario, Ger. aufzug, Gal. sommaire, Hisp. sumario, ερωτησῖον, idem quod breviarium, a summa. Sen. ep. 39. Vide, ne plus profectura sit ordinaria oratio, quam quæ nunc vulgo breviarium dicitur, olim cum Latine loqueremur, summarium dicebatur. Summarius, ii, m. primario, princeps, primarius. Cic. Attic. l. 10. ep. 1. Nisi forte iste summarius ei potest persuadere, ut &c. ita legit Lambinus. Videtur autem Cicero perstringere aliquem ex factione Cæsaris, qui cæteris antecellere vellet, vel etiam ipsi Cæsari, qui summæ rerum imperium affectabat. Verum Critici fere omnes eam lectionem suspectam habent: itaque alii Summanus, alii nummarius, alii Nummānus, alii denique aliquid aliud omnino dissimile substituant.

Summas, atis, com. primæ, principe, primario, ΠΡῆ, Ger. derochst, Gal. primar, Hisp. grande principal, αεας, optimas, primas, princeps civitatis, a summus. Plaut. Pseud. 1. 2. 90. Nunc tibi hæc ego loquor, delicis summatum virum. Apul. l. 11. B. nevolis præceptis summatis Deæ recreatus. h. e. Iñdis Deæ præpotentis. Siden. l. 9. ep. 6. Puella moribus, natalibusque summas.

Summātia, adv. sommariamente, brevemente, Ger. zu oberst, Gal. sommariamente, brief, Hisp. brevemente, κεφαλαιωδῆς, συνοδῶς, ἐν ἑπιτομῇ, in summa, breviter, & omnibus quasi summi comprehensis. Cic. Att. l. 5. ep. 16. Dum hæc, quæ longiorem desiderant orationem, summatis tibi perferberem. Id. l. 10. Fam. ep. 18. Sed illa cognosces ex aliis, a me pauca, & ea summatis. ¶ Aliquando etiam summatis a summus fit, & significat a summa extremitate, per summum. Cal. de arb. l. 3. c. 6. Sin autem eo usque exaruit (scilicet vineæ truncus) ut curvari non possit, primo anno summatis, ita ne radices eruas, aut lædas, ablaqueato.

Summātus, us, m. signoria, κρατικός, ἀρχή, imperium, & rerum summa, principatus. Lucret. l. 5. v. 1141. Imperium sibi cum, ac summatum quique petebat.

Summe, adv. sommamente, Ger. zum besten, Gal. extremement, Hisp. muy grandemente, τις τῶ κρείστων, maxime, excellenterque. Jungitur fere nominibus positivis; raro superlativis. Cic. lib. 13. Fam. epist. 19. Tale enim tuum judicium de homine eo, quem ego unice diligo, non potest mihi non (summe esse) jucundum. Plin. epist. 11. (al. 27.) lib. 10. Habui illum Quæstorem in Consulatu, mei summe observatissimum.

Summergo. V. Submergo. Summittas, atis, f. sommitas, αλτεzza, Σ, Ger. die hohe, Gal. sommet, Hisp. cima, cæpa, vertex, sive fastigium, altitudo. Pallad. l. 1. tit. 6. Ut quatuor pedibus a terra summitas ejus (vitis) infurgat. Macrob. l. 1. Sat. c. 6. Cum duæ summitates duabus interjectionibus vinciantur. Censorin. de die nat. c. 13. Ad terræ summitatem.

Summitto. V. Submitto. Summo, adverb. in fine. Quintil. l. 7. c. 2. Ut putet primo firmum esse ponendum, summo firmissimum, imbecilliora medio; quia & initio movendus sit iudex, & summo impellendus.

Summœnianus, a, um, adject. Summœnianæ dicebantur meretrices, quæ Romæ sub ipsis urbis nignibus in fornicibus habitabant. Martial. l. 3. epigr. 82. Summœnianas cænet inter uxores. Adde l. 11. ep. 62.

Summœnium, ii, n. locus Romæ sub menibus, ubi meretrices probabant. Martial. lib. 1. ep. 35. At meretrix abigit testem velleque, fœraque: Nullaque Summœni) fornice rima patet. Alii leg. si memini.

Summopere, adv. sommamente, τῶς τῶς, Ger. zum bestigsten, Gal. extremement, Hisp. muy grandemente, κρείστων, maxime, vehementissime. Cic. de Invent. l. 1. c. 8. Vitia vero hæc sunt certissima exordiorum, quæ summopere vitare oportebit.

Summoterētis, adverb. fino alla sommità. Apulei. l. 3. Metam. Floribus ceteris terētis, ac florescentibus summotenus.

Summovēo. V. Submovo. Summūla, æ, f. parva summa. Sen. ep. 76. Summulas minutas distribuit stentibus servis. Juvenal. sat. 7. v. 174. Summula ne preat.

Summum, i, n. summa, seu altissima pars, fastigium, vertex. Cic. de Divin. c. 17. Bacillum incurvum, & leviter a summo inflexum. Id. 3. Fin.

Fin. c. 14. Qui demersi sunt in aqua, nibilo magis respirare possunt, si longe non abfunt a fummo, quam etiam si essent in profundo.

Summum, adv. *at più, το μίσιον, το σύμαρον*, ad fummmum. *Cic. 5. Verr.* Duo millia nummum, aut fummmum tria dedisset. *Id. Att. lib. 12. ep. 43.* Scies igitur fortasse cras, fummmum perendie.

Summus, a, um, *summo, supremo*, ὑψιστος, ὑπεριστος, ἕχτος, supremus, altissimus, a supremo per Syncope. *Virg. 4. Æn.* Summoque ulularunt vertice Nymphæ. *Nepos in Annib. c. 9.* Amphoras complet plumbos, summus operit auro. h. e. fummmam amphorarum partem. *Cic. 4. Fin. c. 23.* Ad fummmam aquam appropinquare, a *for d'acqua*. ¶ Ponitur etiam pro extremo, sive ultimo. *Virg. 2. Æn.* Venit fumma dies, & ineluctabile tempus Dardanizæ. *Cic. in Horr. apud Non. c. 5. n. 440.* Vixit ad fummmam senectutem valetudine optima. ¶ Item pro maximo, præstantissimo, amplissimo. *Cic. pro L. Man.* In fummo Imperatore quatuor has res inesse oportere, &c. *Id. ibid.* Omnia fumma in eo sunt. *Id. 3. de Leg. c. 16.* Utinam isto animo, atque virtute nobiscum versari in fumma republica, quam in municipalibus maluisses. h. e. in Romana. ¶ Aliquando pro laudabili, glorioso. *Virg. 9. Æn.* Me ne igitur focium fummis adjungere rebus, Nise, fugis? ¶ Item pro nobili, illustri. *Cic. 2. Fam. ep. 18.* Summo loco natus. *Plaut. Mostell. 5. 2. 20.* Summis nati generibus. ¶ Summa hiems dicitur, cum maxime sævit, *il cuor dell'inverno*. *Cic. 13. Fam. ep. 60.* Quod pro salute mea multa pericula adierit, sæpe fumma hieme navigarit. *Sic Verr. 7. cap. 31.* Summa æstas. ¶ Summa res, est idem quod fumma rerum. *Virg. 2. Æn. v. 322.* Quo res fumma loco, Panthu? *Tacit. hist. 4. c. 71.* Summæ rei periculum facere. ¶ Summus amicus, amico *intimico*. *Ter. Phorm. 1. 1.* Amicus fummus meus, & popularis Geta. ¶ Aliquando fummmis sine substantivo ponitur, sed intelligitur *amicus*. *Ter. Eun. 2. 2.* Plurima salute Parmenonem Summmum suum impertit Gnatho. ¶ Ad fummmum, *al più, al più*. *Cic. pro Mil. Unus*, aut ad fummmum duo inventi sunt, qui Milonem causam non probarent. hoc est non plures, quam unus, aut duo ex omnibus. ¶ A fummo bibere, est quod Græci dicunt *in κάλυ τίναν*, h. e. ab eo convivia, qui fummus, h. e. primo loco accumbit, usque ad imum. *Plaut. Pers. 5. 1. 19.* A fummo letentis cyathis committe hos ludos. *Id. Afin. 5. 2. 41.* Da, puere, ab fummo; tu interibi ab imo da suavius. *V. Accumbo.*

Summifus, as, n. 1. tacite musso. *Ennius apud Festum.* Quintus in occulto summifusabat. *Accus ibid.* Non decet jam summifusare.

Summifusus, i, m. *Festus*: Summifusi dicebantur murmuratores: *Nævius*, odi, inquit, summifusos.

Summuto. V. *Submuto*.

Sumo, is, sumpsi, & sumi, sumptum, & sumtum, a. 3. *pagiare, ἄρπ, Ger. nehmen*, Gal. *prendre*, Hisp. *tomar, λαμβάνω*, capio, accipio, a *sub*, & *mo*, quod antiquis notabat tollere, ut docet *Festus*. *Cic. de Clar. Or. c. 19.* A Nævio sumpsisti multa, si fateris, vel si negas, furripisti. *Id. 2. Agr.* Itaque hoc animo legem sumpsi in manus. *Id. 4. Acad.* Hæc autem, quæ jam dicam, sunt sumpta de primo. ¶ Nonnunquam accipitur pro arrogare sibi, sive attribuere, vendicare. *Cic. pro Planc. c. 2.* Quanquam non tantum mihi fumo, iudices, neque arrogo, ut &c. *Id. Fam. 13. ep. 50.* Sumpsi hoc mihi, ut scriberem. *Id. 2. de Orat. c. 72.* Duo illa mihi pro meo iure fumo. ¶ Item eligere, suscipere. *Horat. 1. 1. ep. 3.* Quis tibi res gestas Augusti scribere sumit? *Cic. Fam. 16. ep. 11.* Sumere regionem aliquam tuendam. *Id. in Vat. c. 11.* Sumere inimicitias. *Id. 1. Acad. c. 2.* Studium aliquod libi tumere. *Tacit. 4. Ann. cap. 3.* Sumitur in conficiantium Eudemus. *viene eletto pro confidense.* ¶ Item pro emere. *Cic. 1. 7. Fam. ep. 23.* Tanti ista quatuor, aut quinque sumpsisti. ¶ Item pro consumere. *Ter. Adolph. 5. 3. 68.* I ergo intro, & cui rei opus est, hilarem hunc fumamus diem. *Id. Heaut. 4. 3. 15.* Frustra operam, opinor, fumo. *perdo il tempo*. ¶ Item impendere, sumptus facere, *spendere*. *Plaut. Trinum. 2. 4. 9.* Minus certe in hiæce rebus sumptum est sex minis. ¶ Est etiam Dialecticorum verbum, & significat ponere aliquid, quod tanquam certum habeas, *supporre*. *Lucres. lib. 1. v. 973.* Alterutrum fatearis enim, sumasque, necesse est. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 32.* Beatos esse Deos, sumpsisti; concedimus. *Id. 2. Divin. c. 49.* Ea fumunt ad concludendum, quorum iis nihil conceditur. ¶ Sumere obsequium animo, est animo obsequi. *Plaut. Bacch. 4. 10. 8.* Ego dare me ludum meo gnato Instrui, ut obsequium animo fumere possit. ¶ Sumere supplicium, est punire. *Cic. 7. Verr. c. 29.* Dixit se, quod seiret sibi crimini datum iri, pecuniam accepisse, neque de vero archiprætoris sumpsisse supplicium, ideo securi non percussisse. *Virg. Æn. 12. in fine.* Poenam inimico ex sanguine fumit. ¶ Sumere prælium, est inire, *far battaglia*. *Sueton. in Caf. c. 60.* Prælia non tantum destinato, sed ex occasione fumebat. ¶ Sumere spiritus, animum, superbiam dignam meritis, *prendre coraggio, inanimité*. *primum est Caf. 1. B. G. alterum Tacit. in Agric. c. 31. tertium Horatius 1. 3. ed. 30.* ¶ Sumere mortem, *darsi la morte*. *Tacit. 4. Ann. c. 22.* Tanquam uxor sponte mortem sumpsisset. ¶ Sumere mutuum, & sumere pecunias mutuas, *tor ad impressio*. *Plaut. Amph. 2. 2. 187. & Cic. 3. Verr. c. 10.*

Sumptifacio, is, a. 3. *fare spesa, spendere, consumare, διακρίω*, facio sumptum. *Plaut. Caf. 3. 7. 1.* Si nunc me suspendam, meam operam luserim, & præter operam restim sumptitecerim.

Sumptio, onis, f. 3. *ἀρχή, ἀρχή*, actus fumendi. *Cato de R. R. c. 152.* Si sumperit, in singulas sumptiones, &c. ¶ Ponitur etiam pro assumptione. *Cic. 2. de Divin. cap. 53.* Sed demus tibi istas duas sumptiones, ea, quæ *ἀρχή* appellant Dialectici, sed nos Latine loqui maluimus.

Sumptio, as, a. 1. freq. a fumo. *Plin. 1. 25. c. 5.* Ut plerique studiorum gratia ad pervidenda acris, quæ commentabantur, sæpius sumptita veniat.

Sumptuarius, vel Sumtuarius, a, um, *διακρητικός*, quod ad sumptum pertinet. *Cic. Att. 1. 13. ep. 7.* Tu, velim, & Pollice cognoscas rationes nostras sumptuarias. ¶ Lex sumptuaria est, quæ de moderandis sumptibus lata est, quam Cato cibariam appellat, quia præcipue de sumptibus cænarum erat. *Cic. Fam. 7. ep. 26.* Lex sumptuaria, quæ videtur *ἀρχή*, (*frugalitatem*) attulisse, ea mihi tradii tuit. ¶ Leges omnes sumptuarias diligenter enumerat *Gell. 1. 2. c. 24.* itemque *Rofin. Antiqui. Roman. 1. 8. c. 13.*

Sumptuose, adv. *sumptuosamente, διακρητικῶς*, cum magno sumptu. *Catull. ep. 144. (al. 48.)* Vos convivia lauta sumptuose De die facitis. *Cic. in Catil. 2. cap. 19.* Qui se inperatis, repentinisq; pecuniis sumptuosius, insolentiusq; jactantur.

Sumptuositas, atis, f. *spesa grande*, magnus sumptus. *Sidon. lib. 9. ep. 6.* Quantum de bonifucalis avitis paternisq; sumptuositas domesticæ charybdis abluisset.

Sumptuosus, vel Sumtuosus, a, um, *sumptuosus, splendido*, Ger. *hofflich*, Gal. *somptueux*, Hisp. *costoso, διακρητικῶς*, qui magnos sumptus facit. *Cic. in Parod.* Venio enim jam ad sumptuosos, relinquo istum quæstuosum. ¶ Sumitur etiam passive, pro eo, in quod magnus sumptus

fit, aut factus est. *di grande spesa*. *Cic. in Pison.* Nihil apud hunc lautum, nihil elegans, nihil exquisitum, ne magnope quidem præter libidines sumptuosum. *Id. Peto. 1. 9. Fam. ep. 23.* Expecta igitur hospitum cum minime edacem, tum inimicum cænis sumptuosus. *Id. Q. Fr. 1. 3. ep. 8.* Ludi sumptuosiores. *Senec. 1. 4. Controv. 25.* Cæna sumtuosissima.

Sumptus, vel Sumtus, us, m. *spesa*, Ger. *kosten*, Gal. *dépense*, Hisp. *gasto, έξαρχή*, impensa, a fumo, quod inter cætera significat impendo, quia sumptus pecunia infumitur, sive impenditur. *Cic. pro Cluent.* Jam ut Romæ vixerint, quibus conviviis, quibus flagitiis, quantis, & quam profusis sumptibus. *Varr. 6. c. 10.* Facere sumptum magnum in prandium. *Id. Attic. 1. 11. ep. 13.* Suppeditare sumptum alicui. *Et 1. 8. ep. 6.* Mutuari ab aliquo in sumptum, *torre ad impressio pro spender.* *Id. 2. de Invent. c. 29.* Dare sumptum alicui, *dare da spendere il suo mantenimento*. (*Terent. Adolph. 3. 3. 17.* dare minam in sumptum dixit.) *Id. Cic. Q. Fr. 1. 3. ep. 1.* Ponere sumptum in aliqua re. *Id. 2. Invent. c. 38.* Infumere sumptum in aliquam rem. Sic impendere sumptum ad incertum casum. *Id. Verr. 5. c. ult.* Et sumptus esse alicui. *Id. Attic. 5. ep. 14.* Et sumptum miuere. *Id. 3. Fam. ep. 8.* *sumitur la spesa*. ¶ Olim in genitivo sumpti dicebant, ut in cæteris nominibus quædam declinationis. *Cato c. 22. R. R.* Eo sumpti opus est. *Adde Plaut. Trinum. 2. 1. 21.*

Sumptus, Sumtus, a, um, *preso, pigliato, ἀρμυίνω*, acceptus, partic. a fumo. *Cic. de Am. c. 1.* Ego autem a patre ita eram deductus ad Scævola sumpta virili toga. *Id. pro Rab. Posth. c. 16.* Vide hos quasi sumptos dies ad labetactandam illius dignitatem.

Sunium, n. 2. *Capo delle Colonne*, prom. Atticæ, inter Piræum portum Athenarum ad Occ. & prom. Leonum Eubææ in Bor. cum oppugn. *Ter. Eun. 1. 2. 35.*

Suno. V. *Simo*.

Suo, is, sui, futum, a. 3. *cuire, ἄρν, Ger. butzen*, Gall. *coudre*, Hisp. *cofer, ἄρνω*, est facere, partes duas vel panni, vel alterius rei invicem conjungere, & colligare. *Gell. 1. 17. c. 3.* Pleraque naves lorris fuebant. *V. Sutus*. ¶ Capiti alicuius fuere aliquod, proverbialis dictio, quæ significat, doli, vel mali aliquid alicui machinari. *Terent. Phorm. 3. 2. 6.*

Suovetaurilla. V. *Solitaurilia*.

Supat, jacit; unde dilipat, disijcit. *Festus*.

Supellecticarius, a, um, quod ad supellectilem spectat, ut supellecticarius servus, cui supellectilis cura commissa est. *Ulpian. 1. 12. Dig. de instr. vel instrum. leg. & supellecticarius*, absolute apud *Petron. in Satyr.*

Supellex, ecclis, f. *suppellex, massarizze, arnesi di casa, mobile di casa, ἔπι, Ger. hauffrath*, Gall. *meubles, menages*, Hisp. *alhaja, αὐτὸς, χρηστέα*, domesticum familiæ instrumentum, quod neque argento, aurove factu, vel vesti adnumeretur, ut definit *Pomponius 1. 1. ff. de supel. leg.* Hoc nomine, ut inquit *Paulus 1. 33. Dig. de 10. leg. 3.* continentur mensæ, trapezophora delphica, subellia, scamna, lecti argentati, culcitæ, toralia, mappæ villosæ, vasa aquaria, pelves, aquiminaria, candelabra, lucernæ, trullæ, vasa ænea vulgaria, id est quæ non proprio sunt loco attributa, præterea capse, armaria, vitra escaria, & potoria. ¶ Originem vocis affert *Laber Apud Celsi ibid. leg. 7.* ex eo, quod olim legatis proficiscentibus locarentur, quæ *sub pelibus* usui forent. h. e. sub tentoriis. *Virg. 1. Georg. Vilisque supellex*, Arbuteæ crates, & myrica vannus Jacchi. *Cic. 4. Verr.* Supellex ex ære elegantior, & Delirica, & Corinthia. ¶ Sæpe translate usurpatur. *Cic. 1. de Or.* In Oratoris vero instrumento tam lautam supellectilem nunquam videram. *Id. de Am. c. 15.* Amicos non parare, optimam, & pulcherrimam vitæ, ut ita dicam supellectilem? ¶ In ablativo æque recte dicitur *supellectile*, & *supellectili*. *Plin. 1. 18. c. 6.* Denas argenti libras in supellectile crimini dabant. *Cic. Agrar. 2. c. 13.* Ornat tabernaculis, centuriis, supellectili. ¶ Veteres dixerunt etiam *supellectilis* in recto casu, teste *Festus*. ¶ In plurali numero quidam dicunt hoc nomen neutra positione usurpari *supellectilia, lium*, sed nullo id idoneo Latino exemplo adhuc probant.

Super, *supra, ὑπὲρ*, Ger. *auff*, Gal. *sur*, Hisp. *sobre, ὑπὲρ*, præpositio ex is, quæ accusativo, vel ablativo intervenit, secundum significationis diversitatem, a voce Græca allata, aspiratione in *f* commutata, & *v* in *u*. Sæpe significat *supra*, cui *subter* opponitur. Quidam hoc discrimen esse voluerunt inter *super*, & *supra*, quod *super* continuitatem, seu contiguitatem importat, ut *Sedo super lapidem*, *supra* dicitur de iis, quæ intersecto spatio immet, ut *Nubes impendens super nos*. Sed hæc differentia perpetua non est, ut satis constat *Livii* testimonio, *1. 44.* ubi sic habet: Ubi citra muros, supra, & subterque terram, per dies vigintiquinque pugnatum est. Item illo *Hor. 1. 2. sat. 8. v. 20.* Nomentanus erat super ipsum, Porcius infra. Item illo *Suet. in Aug. c. 14.* Superque se subellio secundo collocavit. hoc est in loco superiore, & honoratiore. Item illo *Cursii 1. 8. c. 5.* Polyperston, qui cubabat super Regem. *V. Accumbo*. ¶ In hac acceptione accusativum exigit, sive conjungatur cum verbis motus ad locum, sive cum verbis status in loco. *Cic. 1. 1. de Leg.* Demetrius super tumulum noluit quidquam statui. *Id. 2. Fin.* Super eam (apud em) affideret. ¶ A Poetis tamen interdum cum ablativo cum verbis status in loco usurpatur. *Virg. 1. Ecl.* Hic tamen hac mecum poteris requiescere nocte, Fronde super viridi. ¶ Ponitur etiam pro ultra, cum acc. *Virg. 6. Æn.* Super Garamantas, & Indos Proferet Imperium. ¶ Item accipitur pro præter. *Virg. 1. Æn.* O mihi sola mei super Aityanactis imago. h. e. o imago, quæ mihi sola remanet, præter, vel post imaginem mei Aityanactis. Alii explicant, *superest*. *Suet. in Pisill. c. 13.* Famossissima super cæteras fuit cæna ei data adventitia a fratre. Et cum ablat. *Silius 1. 11. v. 142.* His super excisam primori Marte Saguntum, *Olivæ 3. quæse cose*. ¶ Item pro *plusquam*, cum acc. *Suet. in Aug. c. 35.* Erant enim super mille, & quidam indignissimi. *Tac. 1. 13. Ann. c. ult.* Quæ super octingentos, & quadraginta annos Remi, Romulique infantem texerat. ¶ In hac acceptione etiam cum ablativo juncta legitur. *Suet. in Aug. c. 38.* Super triginta cubibus juitos triumphos, &c. ¶ Super formum est servus a cubili. *V. Somnus*. ¶ Ponitur etiam pro *de*, cum ablat. *Virg. 1. Æn.* Multa super Priamo rogitas, super Hectore multa. *Cic. Att. 1. 16. ep. 6.* Hac super te scribam ad te Rhegio. Ubi advertet, aliquando *super* suo casui postponi. *Sic & Tac. 11. Ann. c. 23.* Multus ea super te rumor. ¶ Aliquando notat pro. *Virg. 4. Æn. vers. 133.* Nec super ipse sua molitur laude laborem. ¶ Aliquando in. *Virg. 9. Æn.* Ac veluti pleno lupus insidiatus ovili Nocte super media. Quidam exponunt, ultra mediam noctem. Sic super cænam, est cæna tempore. *Plin. 1. 4. ep. 22.* Et, super vinum & epulas, *Curs. 1. 8. c. 4.* ¶ Super omnia, *sopra tutto, più di tutto, specialmente*. *Virg. 8. Æn. v. 303.* Super omnia Caci speluncam adjiciunt. *Ovid. 6. Met. v. 927.* frustra clamato sæpe parente, sæpe sorore sua, magnis super omnia Divis. ¶ Uirpatur etiam adverbialiter, sine casu; & ponitur pro *desuper*. *Virg. 9. Æn.* Et fuper e vallo prospectant Troes. ¶ Inbar-

dum pro *insuper, amplius*. *Virg. 2. Æn.* Cui neque apud Danaos ufquam locus, & super ipsi Dardanidæ infensi pœnas cum sanguine possunt. Al. leg. *insuper. Cic. pro R. Com.* Satis, superque habere dicit. ¶ Interdum pro *preter*. *Liv. 1. 27. c. 20.* Marcellus etiam adverso rumore esse, super quam quod primo male pugnaverat, *oleret*. *Horat. lib. 1. sat. 2. v. 65.* Pœnas dedit usque superque, quam satis est. *Assis piû del necessario.*

Super, adiect. *superiore, superior, supernus. Lucret. lib. 1. v. 649.* Naturam, quam totus habet super ignis, habent. *Cato R. R. c. 149.* Ubi super, inferque vicinus permittit.

Supera, idem ac supra, apud vet. ut notat *Prisc. lib. 14. Cic. in Arat.* Torvu draco serpit subter, supera que retorquens se se. *Lucr. 1. 1. v. 429.* Id, quod iam supra tibi paulo offendimus ante.

Superabilis, & le, o. 2. *superabile, ὑπερβατός*, quod facile superari potest. *Liv. 1. 25. c. 23.* Humilioremque aliquanto pristina opinione sua, & ceterorum omnium ratus esse, & vel mediocribus scalis superabilem. *Ovid. 1. 5. Trist. el. 8.* Scilicet ut per vim non est superabilis ulli.

Superabilis, is, a. 3. *Avien. in descript. Orbis Terre, v. 881.* Caspinam late terram superabilis unda.

Superabundo, as, n. 1. *soprabbondare, υπερβαίνω*, Germ. *gar uerfuffig seyn*, Gal. *abonder, Hisp. sobrar, rebosar, rebosar*, redundo, superfluo. *Ulp. 1. non solent, ff. de reg. jur.* Non solent, quæ superabundant, vitiare scripturas. Adde *Macrobi. 1. 1. in somn. Scip. c. 14.*

Supercervo, as, a. 1. coacervo, acervum super acervum impono. *Tertul. 1. 2. ad Nation. c. 15.*

Supercarcommoda, as, a. 1. *aggiustare sopra. Celsus 1. 8. c. 10.* Ferulæ superaccommodata sunt, quæ ossa continent.

Superadditus, a, um, *aggiunto sopra. Virg. 3. Ecl.* Lenta quibus torno facili superaddita viti.

Superaddo, is, a. 3. *aggiungere sopra, επιτιθημι*. *Virg. Ecl. 5.* Et tumulum facite, & tumulo superaddite carmen.

Superadductus, is, a. 3. *condare di più. Plaut. Trucul. 2. 6. 53.* Quot ancillæ sunt iam? Quin etiam superadducas, quæ mihi comedint cibum?

Superadjudicio, is, a. 3. *aggiungere, superaddo. Apic. 1. 7. c. 4.* Ubi offella cœtæ fuerint, superadjudicetur his hæc conditura.

Superadmo, is, a. 3. *insuper adimo. Ammian. 1. 14. c. 7.* Post statuas dejectas superadmoda vita.

Superadornatus, a, um, adiect. *ornato di sopra. Senec. 1. 4. quest. nat. c. 2.* Signorum coagmenta solvuntur, nullum materiz superadornatæ matner operimentum.

Superadsto, as, n. 1. *star sopra. Liv. 1. 10. c. 5.* Male densatus agger mole superadstantium in fossam precubuit. *Manil. 1. 1. v. 437.* Vorticibus superadstantem, mediumque secantem Cœlum.

Superaggero, as, a. 1. aggere impleo. *Colum. 1. 12. c. 44.* Scrobs ea humo, quæ fuerat egesta, superaggeratur.

Superago, is, supra aliquid ago, seu duco. *Tribul. 1. 4. eleg. 1. v. 157.* Sed durata riget densum in glaciemque nivemque, Quippe ubi non unquam Titan superegerit ortus. Possis & divisim legere *super egeris*.

Superalligo, as, a. 1. *legar sopra, ἐπιτιθω*, superne alligo. *Plin. 1. 30. c. 6.* Quiddam recentem superalligant.

Superambulo, as, a. 1. *camminar sopra. Sedul. 1. 3. v. 226.* calcatas Dominus superambulat undas.

Superamentum, i, n. quod superat, & superfluum est. *Ulp. 1. ligni, §. Offitium, ff. de legat. & fideicom. 3.* Etiam virgulæ, & cremia, & fœrmenta, & superamenta materiarum, & vitium stirpes, atque radices continentur.

Superans, antis, o. 3. *πρωτων, cbe supra. Virg. 5. Æn. v. 473.* Hic victor superans animis, tauroque superbus. *Lucr. 1. 5. v. 395.* Cum semel in terra fuerit superantior ignis. *Solinus c. 2. (al. 8.) de Italia.* Mons Vetus superantissimus inter juga Alpium.

Superantea, is, a, um, ut superantea ætas. h. e. æta, *est passata, anni trasorsi. Lucret. 1. 2. v. 673.* Cur superantea ætatem meminisse nequimus?

Superargumentans, tis, particip. *insuper argumentans. Tertul. adverb. Hermog. c. 27.*

Superaspergo, is, *spargere sopra*, super spargo. *Apic. 1. 4. cap. 2.* Piperis pulverem superasperges.

Superatio, onis, t. *il superare*, actus superandi. *Vitruv. lib. 3. in prefat.* In ambitione certatiosis contrariorum superatio.

Superator, oris, m. *vincitore. Ovid. 1. Fast. v. 541.* Populi superator Hetruscii.

Superatrix, icis, f. *superatrice. Inscriptis. apud Fabret. pag. 383.* Aureliæ omnium retro temporum caitarum superatrici.

Superatoris, lis, a. 3. *alzar sopra. Plaut. Cas. 4. 4. 1.* Sensim superatolle lichen pedes, nova nupta. h. e. tolle pedes super lichen.

Superatollo, is, a. 3. extollo, sursum traho. *Avien. in Arat. v. 1251.* Argo quod puppim curvis superatrahit oris.

Superatus, a, um, *superato, vinto, επικερατουμενος*. *Ovid. 12. Met.* Bello superatus Amyntor.

Superba, bæ, f. herba, quam & chamæmelon vocant. *Apulei. de herb. c. 23.*

Superbe, adv. *superbamente, alieieramente*, Germ. *hoffsrisiglich*, Gal. *fièrement*, Hisp. *altivamente, υπερβατως*, elate, fastuose. *Liv. 1. 4.* Superbe a Samnitibus, qui Capuam habebant, Cumasque, Legati prohibiti commercio sunt. *Cic. pro Leg. Man. c. 5.* Legati quod erant appellati superbus. *Id. in Pison. c. 27.* Cuius tu superbissime decreta, & preces repudiasti.

Superbia, æ, t. *superbia, ἕκστα*, Germ. *hoffsans*, Gal. *orgueil, fierte*, Hisp. *sobervia, altivez, υπερβατως*, supergrediens elatio, arrogantia, insolentia. *Cic. 1. Off. c. 26.* Atque etiam in rebus prosperis, & ad voluntatem nostram fluentibus superbiam magnopere, fastidium, & ad voluntatem fugiamus. *Id. 1. de Orat.* Quod ego non superbia, atque inhumanitate faciebam. *Horat. 1. 3. od. 10.* Ponere superbiam. *Plaut. Merc. 5. 2. 10.* Abjicere superbiam. ¶ Interdum usurpat in bonam partem. *Horat. lib. 3. od. ult.* Sume superbiam Quæsitam meritis, & mihi Delphica Lauro cinge volens Melpomene comam. *Spiriti generosi.* ¶ Translate *Vitruv. lib. 7. c. 3.* Semper enim album opus, propter superbiam candoris, non modo ex propriis, sed etiam ex alienis ædificiis concipit tumum.

Superbito, is, a. 3. *ἐπιτιθω*, est post cibum, potumque assumptum alium potum superingerere. *Plin. 1. 22. cap. 1.* Aquæ potum interponere utilissimum, itemque jugi superbibere ebrietati.

Superbiticus, a, um, *υπερβωτικός*, quod superbum facit. *Senec. Herc. Fur. v. 58.* Et superbitica manu Atrum per urbes ducit Argolicas canem, hoc est quæ superbum eum facit ob tam multas victorias.

Superbiloquentia, æ, f. *parlar superbo, μεγαλοψυχία*, elatus, atque arrogans sermo. *Cic. 4. Tusc. c. 16.* Impendere apud Inferos saxum Tantalotaciunt ob scelera, animique impotentiam, & superbiloquentiam.

Superbio, is, n. 4. *insuperbio, υπερβαίνω*, Germ. *hoffsseyn*, Gall. *devenir fier, s'enorgueillir, υπερβαίνω*, fastu quodam extollor. *Ovid. 11. Metam.* Nec avi magis ille superbit Nomine, quam feceri. *Plin. 1. 10. c. 63. de equibus.* Comantes enim gloria superbere. *Ssat. 1. 7. Theb. v. 588.* Spo-

liare superbit Oenides. h. e. non dignatur, contemnit. ¶ Accipitur aliquando pro nobilitari, illustrari, celebrari. *Claud. 1. 3. de rasp. Prof. 2. 337.* Phlegæris sylvæ superbit Exuviis. *Plin. 1. 37. c. 7.* Hac (gemma) certe apud Menandrum & Philonem tabulæ superbitum.

Superbiter, adverb. idem ac superbe apud veteres. *Afran. apud Non. c. 11. n. 48.* Ille superbiter imperat. *Nevius ibid.* Superbiter contemnitur centum legionem.

Superbus, a, um, *superbo, alitero, υπερβαίνω*, Ger. *hoffs*, Gal. *fer, orgueilleux*, Hisp. *sobervia, altivo, υπερβαίνω*, elatus, inflatus, arrogans, insolens. *Cic. 6. Ferr.* Superbum est enim, & non ferendum, dicere Prætores in provincia homini honesto, locupleti splendido, Vende mihi vasa cædula. *Id. 7. Fam. ep. 13.* Superbiorem te facit pecunia. *Id. pro Rab. perdull.* Tarquinius rex superbissimus. ¶ Aliquando ponitur pro alto, elato. *Virg. 7. Æn.* Atina potens, Tyburque superbum. hoc est alte ædificatum. *Hor. 1. 1. od. 35.* Vel superbos Vertere fueribus triumphos. *Virg. 1. Æn.* Hinc populum late regem, belloque superbum Venturum excidio Libyæ. ¶ Aliquando pro ornato. *Virg. 2. Æn.* Barbarico postes auro, ipsolisque superbi Procubuerunt. ¶ Aliquando pro iniquo. *Virg. 8. Æn.* Quos illi bello protugos egere superbo. ¶ Quæ *Col. 1. 5. c. 10. ad fin.* pira superba vocat, ideo sic appellantur, quia sunt prima adventu, ocyssima maturitate, decerpique properantia, ut est apud *Plin. in fine c. 14. & c. 15. l. 15.* ¶ Lexicographi quidam addunt, ex *Nonio* antiquos etiam superbum pro mortuo usurpavisse, propter pompam funeris. *Plaut. Amph. 1. 1. 201.* Faciam ego hodie te superbum, ni hinc abis. Ita Mercurius comminatur Sotæ. Sed hic per superbum non intelligit mortuum, quod *Nonius* putavit. *c. 2. n. 748.* sed eum, qui non ambulet pedibus suis, prout divites delicati solent. Divites præ superbia pedibus suis uti nolunt: Sofia si pedibus non isset, eo id futurum erat, quia male multatus ingredi pedibus non posset. Sequitur enim *Plautus*: Aufere, non abibis, si ego iustem fumpsero. ¶ Denique ponitur pro eo, quod superbe, severeque fit. *Cic. de provinc. Consul. c. 3.* Exercitus ille noster superbissimo delectu, & durissima conquisitione collectus omnis interit. *leva rigorosissima.*

Supercælestis, e, adiect. qui supra cælum est. *Tertul. de anim. c. 23.* De supercælestibus fedibus.

Supercalco, as, a. 3. *calcare sopra, υπερβαίνω*, Ger. *zerstassen*, Gal. *fouler aux pieds*, Hisp. *acotos, hollar, υπερβαίνω*. *Col. 1. 12. c. 39.* Ubi unum tabulatum feceris, vinum vetus conspergito, postea alterum supercalcate, & item vinum conspergito.

Supercerno, is, crevi, cretum, a. 3. *ερεκτιρω*, est terram eribro purgatam injicere. *Plin. 1. 17. c. 10.* Terraque eribris supercernitur pollicis crassitudine.

Supercido, is, supercidi, caum, n. 3. *cadere su*, Ger. *oben daruff fallen*, Gal. *choir dessus*, Hisp. *caer sobre, υπερβαίνω*, super rem aliquam cado. *Col. 1. 4. c. 9.* Ne, si transversa fuerit cicatrix, cælestem supercidentem: aquam contineat. Alii leg. *superincidentem.*

Superciliōsus, a, um, *auster, grave, υπερβαίνω, υπερβαίνω*, austerus, & gravis. *Senec. ep. 123.* Tristes, & superciliōsi alienæ vitæ censores. *Martian. Capell. 1. 8.* Me superciliōsior increpabas.

Supercilium, i, n. *cglio, ὄβριμος*, Ger. *augbraue*, Gal. *fourcil*, Hisp. *ceja, sobrecera, ὄβριμος, υπερβαίνω*, pars extrema frontis, quæ super oculos prominens brevis vestitur pilis, ad oculi protectionem adversus ea, quæ superne incidere possent, velut vallum quoddam a natura concessa. *Plin. 1. 11. c. 37.* Supercilia homini & pariter, & alterne mobilia; in iis pars animi: negamus, annuimus, hæc maxime indicant hastum: superbia alibi conceptaculum, sed hic sedem habet; in corde nascitur, hæc subit, hic pendet. *Cic. pro R. Com.* Nonne supercilia illa penitus abrafa olere malitiam, & clamitate calliditatem videntur? ¶ Supercilia in Junonis tutela fuerunt. *Festus*: Supercilia in Junonis tutela esse putant, quod iis protegantur oculi, per quos luce trivium: quam tribuat Juno. Unde ipsa Dea Lucina quoque dicta videtur. ¶ *Supercilium salis*, prov. dicitur, quoties bona quædam spes titillat animum nostrum. Sumptum est a vulgi superstitione, quod futurorum auguria captat ex corporis affectibus, ut si quod membrum pruriat præter evidentem causam, si dexter oculus saliat, si auris dextra tintiat. *Plaut. Pseud. 1. 1. 105.* Unde dicam, nescio, nisi quia futurum est: ita supercilium salit. *V. Erasim. Adag.* ¶ Metonymice, quoniam supercilium annuimus, & negamus, supercilium poni solet pro nutu. *Hor. 1. 3. od. 1.* Reges in ipsos imperium est Jovis Cuncta supercilio moventis. ¶ Item pro gravitate, feveritate, superbia. *Cic. Agr. 2. c. 34.* Hunc Capuz Campano supercilio, ac regio strepitu cum videremus. *Martial. 1. 1. ep. 4.* Terrarum dominum pone supercilium. idest Imperatoriam gravitatem. ¶ Translate etiam dicitur de quacunque re, quæ supereminet, ac propendit, pro rei summatate, & loco eminentiore. *Virg. 1. Georg. v. 108.* Ecce supercilio clivosi tramitis undam Elicat. *Liv. 1. 27.* Ipse expeditos, qui pridie stationes hostium populerant, ad levem armaturam infimo stantem supercilio ducit. Sic supercilia Rheni, supercilia Mosæ, legitur apud *Ammian. 1. 14. c. 32. & 1. 17. c. 18.* pro ripis Rheni, & Mosæ. ¶ Apud Scriptores rei agrariz supercilium usurpatur pro spatio agri devexo, quod paucorum pedum modo æstimatur. *Siculus Flacc. de conditionibus agror. & Hygin. apud Goesium.*

Superc Claudio, is, a. 3. claudio ex parte superiore. *Liv. 1. 3. c. 27.* A continente arcæ feriatæ aditum habet, a mari rupes exelæ fluctibus superclaudunt. Præterque tamen optimæ editiones habent *claudunt*.

Supercompono, is, a. 3. super aliquid compono, colloco. *Apic. 1. 4. c. 2.* Cepas concides in patinam, & pisces supercompones.

Superconcido, is, a. 3. *sagliar sopra. Apic. 1. 5. c. 5.* Coliculorum minutias superconcido.

Supercontego, is, a. 3. superiori parte contego. *Celf. 1. 4. c. 1.* Renes tunicis superconteguntur.

Supercorro, is, n. 5. *cadere sopra, υπερβαίνω*, cado super aliquid. *Val. 1. 5. c. 6. n. 5.* Factaque ingenti strage telis obrutus supercorruit.

Supercresco, is, vi, tum, n. 3. *crefcere di sopra*, Ger. *daruber wachfen*, Gal. *surcroître*, Hisp. *sobercecer, υπερβαίνω*, super aliquid rem cresco, seu innaoer. *Celf. 1. 5. c. 28.* de carcinoma: Si id nimium supercrevit, tentanda squama æris est. Et c. 22. Carnem supercrefcentem excedere.

Supercubo, as, avi, atum, n. *giacere, o star sopra*, Ger. *nuff stovvat liegen*, Gal. *coucher dessus*, Hisp. *estar en cima, υπερβαίνω*, superiaco, superdormio. *Colum. 1. 7. c. 4.* Perforatis tabulis, quibus ovilia consternuntur, ut grex supercubet. *Apul. 1. 6. Metam.* Europam tauro supercubasse.

Supercurro, is, n. 3. *soprabbondare. Plin. 1. 7. ep. 18.* Ager propter id, quod vœtigali large supercurrit, semper dominum, a quo exerceatur, invenit.

Superdico, is, a. 3. *aggiungere, επιτιθω*, subjungo dictis, dico aliquid præter id, quod dictum est. *Cic. 2. de Leg. c. 21.* de liberationis hæredis a seculis.

vebus sacris: Quod si hoc, qui testamentum faciebat, cavere noluisse, admonet Jurisconsultus hic quidem ipse Mutius Pontifex, idem ut minus capiat, quam omnibus hæredibus relinquatur: superdicebat, quicquid cepisset, adstrigere. Alii aliter legunt. *Leg. 13. Dig. de jurejur.* Si quis juraverit in re pecuniaria, & perjurerit, Imperator rescriptit, fustibus eum castigandum dimittere, & ita est superdici: *ὑπερδικῆ μὴ ὄρατος*, petulanter ne jurato. Quidam hic minus recte leg. *Superindici*.
Superdo, as, n. *ὑπερδοῦς*, superimpono. *Cels. l. 7. c. 7.* Superdandum emplastrum, quo id glutinetur. *Id. ib. c. 2.* Glutinantia superdanda.
Superduco, is, a. 3. *ὑπερδύω*, induco. Superducere novercam pater tum dicitur, cum priore uxore mortua filius prioris matrimonii novercam inducit. *Quintil. in argumenta Declam. 181.* Quidam filio superduxit novercam, & ex ea aliam filiam suscepit. *Capitolin. in Marco c. ult.* Concubinam sibi adscivit, ne tot liberis superduceret novercam.
Superductus, a, um, nom. ex particip. inductus. *Donat. in prol. Eun.* Noverca superducta adolescenti. *Sidon. l. 5. ep. 17.* Pampinus superducta texerat.
Supereditus, a, um, adject. *alto*, plus quam editus. *Lucret. l. 5. vers. 707. de Luna.* Atque oriens obitus ejus (Solis) superedita vidit.
Superedo, is, edi, elum, a. 3. *mangiari dopo*, Ger. *darauff essen*, Gal. *manger pres*, d'avanca, Hisp. *sobrecomer*, *ἐπιπίρω*, post cibum assumptum alium superingero, rursus edo. *Plin. l. 19. c. 6.* Menander e Græcis auctor est alium edentibus, betæ radicem in pruna tostam sibi superederint, odorem extingui.
Superestudo, is, n. 3. *soprabbandare*, *esser superfluo*. *Paulin. de obitu Celsi, v. 511.* Quidquid, inique, tibi nullo superestudo usu. ¶ Item supra fluo. *Valer. Flacc. l. 4. Argon. v. 668.* Fluctuque coacto angitur, & clausum scopulo superestudit æquor.
Supererectus, cas, n. 1. ex superiori parte emico. *Sidon. Carm. 15. v. 75.* Hinc fieri ut terram levior supererectus unda.
Supereminens, es, a. 2. *soprasolare*, Ger. *sur auff gegn*, Gal. *apparoivre par dessus*, Hisp. *sobrepasar*, *ὑπερίγω*, supra alios emineo. *Virg. 6. Æn. v. 857.* Victorque viros supereminet omnes. *Col. l. 12. c. 47.* Ut Olivæ premantur, & jus supereminat. *Plin. l. 26. c. 8.* Supereminens extra aquam.
Superenascor, eris, dep. 3. *nascor sopra*. *Plin. l. 19. c. 3.* Superenato caule. Alii leg. *supernato*.
Superenato, as, n. 1. supra nato. *Lucan. l. 4. v. 133.* Tumidum superenatat amnem.
Supererho, is, n. anom. supra gradior. *Lucret. l. 3. v. 1045.* Ac pedibus salatas docuit superere lacunas. Alii leg. *superare*.
Supererectus, a, um, adject. supra erectus. *Ammian. l. 20.* Velut a perpendiculari supererectum gerit solem.
Supererigo, as, a. 1. aliquid supra id quod debeo, ergo, seu largior, aut condono. *Legitur in Cod. Justin. l. 2. tit. 19. l. 14.*
Supererit, idem ac supererit. *Fest.* Supererit, significat supererit. *Ennius*: Dum quidem unus homo Romæ toga supererit.
Supererulo, as, n. 1. supra fluo. *Lucan. l. 3. v. 209.* Arginine nubiferam raptim supererulat Alpem. hoc est celeriter, ac raptim transcendit.
Supereractio, onis, f. exactio ultra debitum. V. titulum *Codicis* de supereractionibus.
Superercurro, is, n. *stendersi sopra qualche cosa*. *Ulpian. l. 1. Dig. de arb. ced. Si arbor ædibus alienis impendat, utrum totam arborem jubeat prætor adimi, an id solum, quod superercurrit.*
Supererexo, is, n. *Idyll. 18. in princ.* Ter binos deciesque novem supererexit in annos. hoc est, procredit ad annos nonaginta sex.
Supererigo, is, a. 3. exigo aliquid supra id, quod debetur. *l. 1. Cod. tit. 55. leg. 4.* Supererigere damna.
Supererextollo, is, a. 3. *alzare sopra gli altri*. *Tertull. de resurrec. carn. cap. 24.*
Supererulto, as, n. 1. vehementer exulto. *Symmac. l. 5. ep. 9.* Ubi tamen alia Codices habent *exulto*.
Superertero, ers, tuli, latum, a. anom. *portare sopra*, Ger. *uber tragen*, oder *schlagen*, Gal. *porter par dessus*, Hisp. *traher porde sobre*, *επιπίρω*, supra aliquid ferri. *Plin. l. 32. c. 10.* Et periclitari partus, si supererterat.
Supererficialis, le, adject. *superfiziiale*. *Tertull. l. 4. advers. Marcion. c. 28.*
Supererficiarius, a, um, *επιπέδικος*, quod ad superficiem referret, ut *Supererficiarius ædes*, quæ in conducto solo positæ sunt, quarum proprietates & civitatis, & naturalis jure ejus est, cuius est solum: *Supererficiaria prædia*, quæ in conducto solo certa pensione annua habentur. *Sen. ep. 89.* Mathematica, ut ita dicam, supererficiaria est, in alieno ædificat. *Ulp. l. 10. ff. famil. ercisc.* Item prædia, quæ nostri patrimonii sunt, sed & vettigalia, vel supererficiaria. Sic, supererficiarius homo dicitur, qui conducti solum, ut in eo ædificaret, & ob id annuam pensionem solvit. *Paul. l. 74. Dig. de rei vindic.*
Supererficius, eis, f. 5. *superficie*, *ὑπερ*, Ger. *oberfläch*, Gal. *superficie*, *superficie*, Hisp. *sobrechaz*, *επιπέδικος*, superior, sive exterior pars cuiusque rei, & facies, quæ exterius oculis cernitur. *Plin. l. 11. c. 49.* Longitudo supererficiem corporum ampliat. *Id. l. 9. c. 10.* Testudines tantæ magnitudinis Indicum mare emittit, ut singularum supererficie habitabiles casus integant. ¶ A Jurisconsultis supererficius dicitur quicquid super soli faciem impositum est, ut: ædes, aræ, vites, arbores, fegetes. Unde est titulus de supererficiibus *l. 43. Digest.* Sed plerumque domus supererficius appellatur, ut *leg. 23. Dig. de Usucapionib.* ubi præterea *Jabolenus* docet, domum duobus constare, solo, & superficie, h. e. solo in quo domus fundatur, & parietibus qui domum constituunt, & a solo disjunguntur non possunt. *Paul. l. Damni insecti. Dig. de damn. inf.* Qui conducto solo supererficiem imposuit. *Cicer. Attic. l. 4. ep. 2.* Nobis supererficiem ædium Consules de consilii sententia æstimaverunt HS vicies.
Supererficio, is, n. 3. supererfium, resto, redundo, supererfio, a. *super*, & *facio*. *Ulp. l. 1. ff. de aqua: Et aquæ pluvie arænde.* Iidem ajunt, a quam pluviam in quo retinere, vel supererficiem ex vicini in suum derivare. Aliqui legunt *supererficiem*.
Supererficium, ii, n. idem ac supererficius. *Leg. 1. Dig. de supererficiib. leg. 32. Dig. de iure Dor. & l. si arca. Dig. de legat. 2.* Ita legitur in Pandectis Florentinis, & aliis quibusdam codicibus, in aliis vero *supererficius*. Adde *inceptiones* apud *Gruter. pag. 183. in mense Febr. & pag. 608. n. 8.* in quibus sine controversia *supererficium* legitur.
Supererfio, is, n. pass. anom. supra fluo, vel supererfium, redundo, supererfio, resto. *Col. l. 12. c. 1.* Tum separare, quæ consumenda sunt, & quæ supererfieri possunt, custodiare, ne sumptus annuus menstruus fiat. *Auson. epigr. 8.* Incipit: Dimidium facti est cœpisse: supererfio Dimidium: rursus hoc incipit, perferies. *Plaut. Stich. 4. 2. 12.* te vocem libenter, si supererfiat locus.
Supererfixus, a, um, adject. supra aliquid fixus. *Trebell. Poll. in Claud. c. 3.* Ilii in Rostris posita est columna cum palmata statua supererfixa. *Liv. l. 42. c. 60.* Supererfixa (habitis) capita hostium portantes.
Supererflexus, a, um, a superiori parte flexus, curvatus. *Sidon. l. 8. ep. 12.* Supererflexa crate.
Supererfresco, i, a. 3. *επιπέδικος*, part alium fresco. *Plin. l. 19. c. 5.*

Particulatim cucumis floret, sibi ipse supererfrescoens.
Supererfide, adverb. *supererfluamente*. *Marsian. Capell. l. 3. & Symmach. l. 10. ep. 72.*
Supererfluas, atis, f. *supererfluita*, *נירר*, Ger. *uberfluff*, Gal. *supererfluité*, Hisp. *demasia*, *supererfluidad*, *περσπρωξ*, abundantia. *Plin. l. 14. c. 1.* A-lia improbo reptatu, pampinorumque supererfluitate atria complentes.
Supererfluo, is, xi, xum, n. 3. *scorrere di sopra*, *ἐπιπίρω*, supra ripas fluo. *Plin. l. 31. c. 4.* Apolloniæ in Ponto tons juxta mare ætate tantum supererfluit, & maxime Canis ortu: parcius, si frigidior sit æstas. ¶ Translate sumitur pro abundare, *soprabbondare*, *נירר*, Ger. *uberfließen*, Gal. *abonder erre supererfluo*, Hisp. *subrar*, *abondar*, *περσπρωξ*. *Plin. l. 36. c. 15.* Reportatis, quæ supererfluebant, quotidiani usus delictis. *Cic. de Clar. Orat. c. 91.* Ut nimis redundantes nos, & supererfluentes juvenili quadam dicendi impunitate reprimeret. *Senec. 1. de benef. c. 11.* Pecunia non supererfluens, sed ad sanum modum habendi parata.
Supererfluo, adverb. idem quod supererfluo. *l. 7. Cod. tit. 34. l. 2. & l. 5. tit. 53. leg. 6. & Augustin. epist. 28. Casull. Carm. 29. in Mamur. v. 7.* Et ille nunc supererbus, & supererfluens Perambulabit omnium cubilia. h. e. pecunia, vel libidine affluens.
Supererfluum, i, n. supererfluitas. *Papin. l. deducta, §. ult. ff. ad S. C. Trebell.* Hæres ejus, qui bonorum supererfluum post mortem suam restitueret fuerat rogatus.
Supererfluum, a, um, *supererfluo*, *נירר*, Ger. *uberfluffig*, Gal. *supererflu*, Hisp. *demajado*, *supererfluo*, *περσπρωξ*, redundans, abundans. *Plin. in Pan. c. 81.* Quibus moris est eadem illa nunc rigentia gelu flumina, aut campis supererflua, nunc liquida, ac deterentia lustrare navigiis. ¶ Translate dicitur de quacunque re abundantis. *Papin. l. deducta, §. ult. ff. ad S. C. Trebell.* Fructus supererfluos restitueret non videtur rogatus.
Supererfuo, as, n. 1. *concepere sopra*, Ger. *noch empfangen*, Gal. *concevoir apres erre grosse*, Hisp. *empenarse sobre preñez*, *επιπίρω*, superiori lætationi alteram addo, quod accidere solet quibusdam animalibus, quæ post unum lætum ex coitu conceptum, rursus alium concipiunt a priore, unoque, aut altero die, vel etiam pluribus post primum emissum suo tempore enituntur. *Plin. l. 8. c. 55.* Lepus omnium prædæ nascens, solus præter dasypodem supererfuo, aliud educans, aliud in utero pilis vestitum, aliud implume, aliud inchoatum gerens pariter. *Id. l. 10. c. 63.* Dasypodem supererfuo, sicut lepores.
Supererforatus, a, um, adject. *Symmach. l. 3. epist. 48.* Supererforanei laboris est, commendare supererfluos. h. e. otiosi, supererflui.
Supererforatus, a, um, adject. *forato dalla parte superiore*. *Scrib. Larg. compos. 84.* Si utris supererforatus casu fuerit. ¶ Editio tamen celebrissima *Joan. Rhodii* in duas voces dividit.
Supererfo. V. Supererfium.
Supererfructio, as, n. 1. denuo pullulo. *Tertull. advers. Valensin. c. 39.* Talia ingenia supererfructant apud illos ex materni feminis redundantia.
Supererfugio, is, n. 3. super aliquam rem fugio. *Valer. Flacc. l. 3. v. 554.* intactas levis ipse supererfugit undas.
Supererfulgo, es, n. 2. *επιπελαξω*, deluper affulgeo. *Stat. 1. Sylv. 1. v. 33.* Templa supererfulges, & prospere videris.
Supererfundo, is, udi, ufum, a. 3. *spargere sopra*, Ger. *drauff gieffen*, Gal. *verser dessus*, Hisp. *sobre derramar*, *επιπίρω*, supererfundo. *Col. l. 12. c. 57.* Hanc misturam cum in catillo composueris, oleum supererfundendo. *Tacit. in Agric. c. 36.* Supererfundere magnam vim telorum. *Id. 5. histor. c. 14.* Annis objectu molis revolutus campis adjacentibus supererfunditur. ¶ Translate *Id. 3. histor. c. 2.* Sexdecim alarum conjuncta signa pulsu sonitue, & nube ipsa operient ac supererfundent obitos præliorum equites, equosque. *sopraggeranno Liv. l. 5. c. 7.* Supererfundenti se lætavit vix temperatum est, *allegrezza strabocante. Senec. de strav. quill. c. 8.* Habiliora sunt corpora pusilla, quæ in arma sua contrahi possunt, quam quæ supererfunduntur. h. e. quæ vasta sunt, & veluti extra arma sparguntur.
Supererfundo, onis, f. actus supererfundendi. *Pallad. l. 1. R. R. c. 17.* Solum testacei pavimenti supererfundo levigetur.
Supererfusus, a, um, *sperso sopra*, inondante. *Liv. l. 7. c. 3.* Quin etiam cum medios forte ludos Circus Tiberi supererfuso irrigatus impedisset. h. e. inundante. ¶ Sæpe translate usurpatur. *Plin. l. 6. c. 13.* Hægens supererfusa montibus Caucasais ad Cyrum amnem Armenicæ confinium, atque Iberiæ descendit. h. e. sparsa per montes Caucasos. ¶ Est etiam supererfusa aqua inundatus, *allagato*, ut supererfusa insula, apud *Senec.*
Supererfuturus. V. Supererfium.
Superergeto, is, gessi, gestum, a. 3. *gettare sopra*, Ger. *drauff tragen*, Gal. *porter*, ou *jetter dessus*, Hisp. *traher*, o *poner en cima*, *επιπίρω*, supererjacio, & quasi aggeratim supererimpono. *Col. l. 11. c. 3.* Ut non nimium superergeta terra senuna spinarum, quæ in hærent toris funiculo-rum, enasci possint.
Superergetor, eris, d. 3. *camminare di sopra*, *υπερβαλλω*, *υπερβαλλω*, superer aliquid gestum facio, transeo, supero. *Plin. l. 28. c. 7.* Aut si omnino prægnans superergetiatur. ¶ Translate sumitur pro excellere. *Quintil. l. 6. in Proem.* Superergeto omnem laudem. ¶ Activa forma usurpavit *Apulejus*, cum inquit *l. 10. Metam. circa princip.* Filius, qui jam duodecimum ætatis annum superergeterat.
Superergressus, a, um, particip. a superergetor. *Tacit. 13. Ann. c. 45.* Ætatis suæ tæminis pulcritudine superergressus, *supererans in bellezza*. &c. *Sueton. in Claud. c. 14.* Legitimam pœnam superergressus, *excedendo nel gastigare le pene stabilite dalle leggi*. ¶ Passive *Pallad. l. 12. tit. 4.* Aggendum prius, ut altitudine animalium superergressa, modus transcendatur injuriz.
Superergressus, us, m. sublevatio, *υπερβαλλω*. *Tertull. de resurrec. carn. c. 40.* Quod ad præsens est temporale & leve perfuræ nostræ, per superergressum æternum gloriæ pondus perficit in nobis.
Supererhabdo, es, a. 2. *ocer sopra*, tener sopra. *Cels. l. 7. c. 20.* Eodem vero tempore supererhabendum cataplasmata ex lini semine. ¶ Divisum etiam legitur in aliquibus Editionibus.
Supererhorum, orum, subst. m. pl. *celestis*, *οὐρανοῦ*, *επιπρωτος*, cœlites, cœlestes, qui cœlum incolunt, quibus opponunt inferi, idest Dæmones, & manes, qui sunt in terræ centro. *Virg. 5. Æn.* Supererhorum precati Trinacrii, Teucrique viri. *Ovid. 1. Met.* Talia quærentes (sibi enim torere cœtera curæ) Rex supererhorum trepidare vetat. ¶ Superer etiam dicuntur homines vivi, qui supra terram degunt, quippe qui manibus, seu mortuis superiores sunt. *Sen. Herc. Fur.* Effragit ecce limen inferni Jovis, & opima victi Regis ad superos refert. *Vallej. l. 2. c. 48. de Pompejo*: Quam apud superos habuit magnitudinem, illibatam detulisset ad inferos.
Supererjacdo, es, n. 2. *giacer sopra*. *Celsus l. 8. c. 9.* Cataplasmata interdium supererjacabit.
Supererjacio, is, jeci, jactum, a. 3. *gettare sopra*, *soprapponere*, Ger. *drauff werffen*, Gal. *jetter dessus*, Hisp. *sobreponer*, *arrojar sobre*, *επιπίρω*, superer-

superpono, vel superextendo. Col. 1. 2. c. 1. Quaque temporibus autum-
ni fructu, & arboribus delapsa folia superiaciebantur. Virg. 11. Æn.
Scopuloque superiacit undam Pontus. ¶ Translate fumitur pro adde-
re. Liv. 1. 10. c. 30. Sed superjecere quidam augendo fidem.

Superjacto, as, a. 1. *gettare sopra qualche cosa*. Valer. Max. 1. 9. c. 2. n. 4.
Infantes alias in conspectu parentum humo infligi, alios superjactatos
pilis excipi jussit. Plin. 1. 9. c. 15. Mugiles tam præcipue velocitatis,
ut transire fa navigia superjacent. h. e. jacent se super navigia,
& transcendant.

Superjactus, a, um, nomi. particip. a superjacio, *gettato sopra*. Tacit. 5.
bistor. c. 6. de *12u Alphaisite*: Superjacta velut folido feruntur.

Superjectio, onis, i. actus superjaciendi, addendi, & augendi, & sumit-
ur pro Hyperbole; quia augendo rerum veritatem transcendit. *Quin-*
tilii. 1. 8. c. ult. Est hæc eminens superjectio. Alii legunt, *emittens*.

Superjectus, a, um, idem quod superjactus, quin & frequentius. Col.
1. 6. c. 36. Seminibus superjectis. Celsus 1. 7. c. 13. Tunicâ superjecta.
Horat. 1. 1. od. 2. Et superjecto pavida natarum æquore damæ. h. e. su-
perfusio.

Superjectus, us, m. *ὑπερβήτης*, saltus supra rem aliquam. Col. 1. 6. c.
36. Cum mas etiam superjectu eblanditus est.

Superilligo, as, a. 1. *legere sopra*, Germ. *daruff binden*, Gall. *lièr par*
deffus, Hisp. *atar por de sobre*, *ὑπερβίω*, idem quod superligo. Plin. 1.
29. c. 3. Eadem cum oleo trita ignes sacros leniunt, betæ foliis superil-
ligatis. Id. 1. 30. c. 6. Quidam recentem superilligant. Alii leg. *superal-*
ligant.

Superillino, is, lini, vel levi, itum, a. 3. *ungere*, Ger. *daruff streichen*,
Gal. *oindre par deffus*, Hisp. *untor por de sobre*, *ὑπερβίω*, supra linio,
idest ungo. Celsus 1. 3. c. 20. Totum corpus superillinendum est.

Superillitus, a, um, partic. a superillino. Plin. 1. 30. c. 12. Superillito
butyro ovillo cum melle.

Superimmindo, es, n. 2. *esser sopra, o addosso*. Virg. 12. Æn. v. 306. Ense
sequens nudo superimminet. ¶ Legitur etiam divisum in duas voces.

Superimmitto, is, a. 3. *gettare sopra*. Apic. 1. 3. c. 1.

Superimpendeo, es, n. 2. *pendere sopra, ὑπερβίωμι*, impendeo supra
rem aliquam. Catull. Argon. v. 286. Tempe, quæ sylvæ cingunt super-
impendentes.

Superimpōno, is, sui, situm, a. 3. *ὑπερβίωμι*, idem quod impono
soprapporre. Liv. 1. 21. c. 1. Et Sardiniam inter motum Atricæ fraude
Romanorum, stipendio etiam superimposito, interceptam. Col. 1. 8. c.
3. Vimineos qualos superimponunt.

Superincendo, is, a. 3. valde incendo, infūgo. Valer. Flacc. 1. 2. v. 126.
Hanc superincendit Venus.

Superincido, is, incidi, incasum, n. 3. *cadere sopra, ὑπερβίωμι*, desuper
in rem aliquam incido. Liv. 1. 2. Multisque superincidentibus telis,
incolumis ad suos tranavit. Id. 1. 23. c. 15. Ruina superincidentium vir-
torum.

Superincrefco, is, n. 3. super aliquam rem crefco. Cels. 1. 8. c. 10. Super-
increvit nimius callus.

Superincubans, antis, particip. a *super*, & *incubo*, supra jacens, supe-
rincubens. Liv. 1. 22. c. 51. Substratus Numida mortuo superincubanti
Romano vivus.

Superincumbens, tis, particip. supra incumbens. Ovid. epist. 11. v. 57.

Superincurvatus, a, um, adject. curvatus super aliquid. Apulej. 1. 9. A.
A. Inclinatam uxorem superincurvatus secure dedolabat.

Superindico. V. Superdico.

Superindictio, onis, f. &
Superindictum, i, n. Voces sunt Jurisconsultorum, quibus significatur
extraordinarium munus impositum ultra solitam collationem, augmen-
tum indictionis, seu vectigalis quod solvendum indicitur pro aliqua
necessitate. *gravezza straordinaria*. Leg. 1. Cod. de indictionib. & h. i. Cod.
de superindict.

Superinduco, is, xi, ctum, a. 3. *soprammettere, ἐπιβάωμι*, superinjicio.
Plin. 1. 15. c. 17. Dum pedum terra superinducta. Tertullian. advers. Her-
mog. c. 26. Dispositionem ejus superinducit.

Superinductio, onis, f. *scritto posto sopra, o fra altro scritto*. Leg. 1.
Dig. de his, quæ in testam. delentur. Si novissime testamento fuerit ad-
scriptum: lituras, inductiones, superinductiones ipse feci.

Superinductivus, a, um, adject. substitutivus, fictivus. Tertull. 1. 5. adv.
Marcion. c. 2. Quos propterea falsos, & superinductivos fratres appellat.

Superinductus, a, um, superinjectus. Quinsil. 1. 5. c. 8. Nervis illis, qui-
bus causa continetur, adjiciunt superinducti corporis speciem.

Superindumentum, i, n. *sopraveste*. Tertullian. de resurr. carn. c. 42.

Superinduo, is, dui, datum, a. 3. *ὑπερβίωμι*, super cætera vestimenta in-
duo. Suet. in Ner. c. 48. Peulam obsoleto coloris superinduit.

Superinfundo, is, a. 3. *sparger sopra*. Cels. 1. B. c. 4. Mel superinfunden-
dum. ¶ Scribitur & divisum *super infundo*.

Superingero, is, gessi, gestum, a. 3. *ὑπερβίωμι*, aggregatim superimpono.
Plin. 1. 18. c. 30. sub fin. Sunt, qui legumnum acervos superingerant.

Superinjicio, a, um, particip. a superinjicio. Ovid. 5. Fast. Tuum su-
perinjicte texere madentia terra.

Superinjicio, is, jeci, ectum, a. 3. *gettare sopra, ὑπερβίωμι*, desuper
injicio. Virg. 4. Georg. Raras superinjicte frondes. Plin. 1. 18. c. 9. Fari-
ne vice cribus superinjici.

Superinsæto, is, a. 3. Virg. in Moreto. niças superinsæto herbas. Alii
leg. *superingerit*.

Superinsideo, es, n. 2. idem quod insideo, immoror. Lucret. 1. 3. v. 915.
Jam deuderium retum superinsidet una.

Superinspicio, is, a. 3. curam habeo, inspicio. Sidon. 1. 9. ep. 3. Ecclesiæ
sacra superinspicere.

Superinfrano, is, a. 3. super frano. Liv. 1. 30. c. 10. Tabulas superinfravit.
Superinfratus, a, um, superiore parte fratus. Silius 1. 7. v. 288. Super-
infranti tori pelle leonis.

Superinfructus, a, um, nomen ex particip. a *super*, & *instruo*. Columell.
1. 9. c. 7. Ordines vasorum superinfructos in altitudinem tres esse,
abunde est. *disposti uno sopra l'altro*.

Superinfrudo, is, a. 3. *fabbricar sopra*, Imp. Sev. & Antonin. 1. 8. Cod.
tit. 10. leg. 1. Superinstruere concameratis.

Superinfulto, as, n. 1. *insultare stando sopra*. Claudian. in Giza. tomach.
v. 83. Dum superinfultans avidus languentia curru Membra terit.

Superinvergo, is, texti, textum, a. 3. *coprire sopra*, Germ. *oben dar auff*
decker, Gal. *couver par deffus*, Hisp. *cubrir en cima*, & *ὑπερβίωμι*,
superne intego. Plin. 1. 18. c. 6. in fin. Ora utrinque lapidibus statumari-
nari, & alio superintegi.

Superintendo, as, n. 1. *ὑπερβίωμι*, desuper tono. Virg. 9. Æn. v. 709. Dat
telus gemium, & clypeum superintonat ingens.

Superinverto, is, a. 3. *portare sopra*. Avien. in Arat. v. 1159. Fluctigeni
speciem monstri superinvehit Auster.

Superinvergo, is, a. 3. *versare sopra*. Ovid. 7. Metam. v. 264. Superinver-
gens liquidi carchædia vini. ¶ Legitur & divisum.

Superinundo, as, n. 1. *inondare*. Translate Tertull. de resurr. carn. cap.
63. Eiusmodi eloquiis superinundare.

Superinungo, is, a. 3. *ὑπερβίωμι*, supra inungo. Cels. 1. 7. c. 7. Ex bis a-
liquo, quo lippientes oculi superinunguntur.

Superior, & us, com. 3. *superiore*, Ger. *ober*, Gal. *superieur*, Hisp. *su-*
perior, *ὑπερβίωμι*, *ὑπερβίωμι*, altior, sublimior, editor, qui magis su-
pra est, com. a *superus*. Cic. Ass. 1. 12. Tota domus superior vacat,
ut scis. ¶ Superior accumbere in cæna quis dicitur, diximus in *Ac-*
umbro. ¶ Translate fumitur pro majore, potentiore, excellentiore.
Cic. 1. Offic. c. 26. Ut, quanto superiores fumus, tanto nos summiffius
geramus. Id. Valerio, 1. 13. Fam. ep. 5. Graviffimum autem est, cum
superior factus sit ordine, inferiorum esse fortuna. ¶ Item pro eo,
qui alium vincit. Cels. 1. 5. bell. Gall. Ita tamen, ut nostri omnibus
partibus superiores fuerint. ¶ Refertur quoque ad tempus, & dicitur
de iis, qui ante nos vixerunt, qui etiam majores appelluntur, de
tempore, quod præcessit, de vita, quæ ante acta est, &c. Varr. 2. R.
R. c. 4. Itaque proavus, ac superiores de Tremelliis nemo appellatus
Scrota. Cic. 4. Acad. Non modo opinionem vicit omnium, quæ de vir-
tute ejus erat, sed etiam gloriam superiorum. Id. Sextio, 1. 5. Fam. ep.
17. Superioribus temporibus nullas ad te literas misi. Id. de Sen. Quale
cuiusque studium in superiore vita fuit. Id. 1. Catil. c. 1. Quid proxima,
quid superiore nocte egeris, *la notte passata, e la notte innanzi*.
Id. 5. Tuscul. Superior Africanus. h. e. senior. Sic, superior Dionysius,
apud Nepot. 10. c. 1.

Superjumentarius, ii, m. qui jumentariis præest. Sueton. in Claud. c. 2.
Quem barbarum, & olim superjumentarium ex industria sibi apposi-
tum, &c.

Superius, adverb. *dalla parte superiore, di sopra*, ex superiore parte.
Pallad. 1. 1. vit. 44. Si fons desit, imprimendus est puteus, aut si ne-
queas hoc, piscina superius construenda est. Senec. 1. 5. quæst. natur. c.
8. Cum fol. proceffit, alia superius rapiuntur, alia diffunduntur tempore,
h. e. in sublimia attrahuntur. ¶ Superius dixi, superius pos-
tius, *ho detto di sopra*, modus loquendi est a quibusdam Eruditis im-
probatus; habet tamen suos auctores. Capitolin. in Maximis. jun. c. 1.
De cuius genere superius dictum est. Phedr. 1. 4. fab. 24. Quantum va-
lerent inter homines literæ, dixi superius. Adde Macrob. 1. 1. in Somn.
Scip. c. 6. & Scribonii Largi loca plura, quæ in ejus Lexico congerit
Joan. Rhodius.

Superlābor, eris, depon. 3. *scorrere sopra*. Senec. epist. 90. In aperto ja-
centes sidera superlābebantur.

Superlacrymo, as, n. 1. *lagrimare sopra, ὑπερβίωμι*, lacrymando irrigo.
Col. 1. 4. c. 24. Ne, ut jam ante diximus, superlacrymet, & gemman-
tem cæcet oculum.

Superlatio, onis, f. *iperbole, ὑπερβίωσις, ὑπερβολή*, oratio superans veritate,
alicujusve causa, minuendive causa, ut Aulbar ad Herenn. 1. 4.
c. 33. definit. Cic. 3. de Orat. c. 53. Tum augendi, minuendive causa,
veritatis superlatio, atque trajectio. Quinsil. 1. 1. c. 10. Per comparationes,
& superlationes. ¶ A Grammaticis ponitur etiam pro gradu nomi-
num superlativo. Charisius 1. 1. c. de gradib. Ipsa superlatio per se
prælationem omnium significat. ¶ Interdum ponitur pro insigni cog-
nominæ a ter aliqua sumpto, ut cum aliquis per excellentiam sapiens
vocatur. Valer. Max. 1. 6. e. 9. n. 12. Crasso nonne pecunia magnitudo
locupletis nomen dedit? sed eidem postea inopia turpem decoctoris su-
perlationem injunxit.

Superlātus, a, um, *superlativo, ὑπερβίωτος*, quod superat, vel quod
eminentiam denotat. Nomen superlativum illud est, quod rem ad
summum gradum attollit, vel deprimit ad infimum, ut *doctissimus*,
indoctissimus, *fortissimus*. Charisius 1. 1. Priscian. 1. 3.

Superlatus, a, um, *ὑπερβίωτος*, fursum elatus, elevatus, partic. a su-
perlato. Val. Max. 1. 8. c. 6. Ad auxilium fervorum pileo superlato con-
fugit. ¶ Superlata nomina, aut verba dicuntur, quæ augendi causa
in oratione proferuntur. Cic. in Paris. c. 15. Illuftris autem oratio est,
si & verba gravitate delecta ponuntur, ac translata, & superlata, &
ad nomen adjuncta, & duplicata. Intelligere videtur Cic. voces hyper-
bolicas. Nonnulli interpretantur nomina superlativa.

Superliminare, is, n. *foglia di sopra*, Ger. *oberschwelle*, Gal. *le linteau*,
Hisp. *umbral*, *ὑπερβίωτος*, limen ostii supernum, hoc est lignum, sive
lapis, qui postibus superincumbens, jugi formam efficit. Plin. 1. 29. c.
4. Privatique ovilibus circumlatum toties, & pedibus suspensum sar-
fum in superliminari.

Superlino, is, a. 3. *unger di sopra*. Pallad. in Jun. tit. 5. Tupe luto su-
perlino, & liberam gemmam relinques. Id. in Octobr. tit. 14. Superli-
nes dolium. Soridon. Larg. Composit. 253. Deinde hoc medicamentum
superlinitur.

Superlitus, a, um, *unto dalla parte superiore*, nom. ex particip. a su-
per, & lino. Plin. 1. 22. c. 23. Visco superlitum, ut hæreat.

Supermando, is, a. 3. *rimasticare, ὑπερβίωμι*, post rem aliquam man-
sam, aliam mandendo superingero. Plin. 1. 31. c. 6. Raphanos superman-
di ex multo aceto jubent.

Supermōdo, as, n. 1. *ὑπερβίωμι*, superfluo, sive superlabor. Plin. 1. 2. c. 103.
Quædam vero (aquæ) etiam dulces inter se supermeant alias, ut in
Fucino lacu.

Supermettor, iris, ensusum, dep. 4. Tertull. de anim. c. 38. Secundæ post
diluviu genituræ supermensus est. h. e. magis contulit, majore libe-
ralitate mensus est alimenta hominibus.

Supermīto, as, n. 1. supra mīto. Translate Senec. 3. de benef. c. 31. Etiam-
si quæ retuli exempla, nondum satis faciunt, nec beneficia parentum
superficiant. h. e. superant, magis illustria, & insignia sunt. Lippius
ex Vet. codicib. legit *superinjiciunt*. Proprie Avien. in Phænono. Arat. v.
846. Tepidumque supermicat astrum.

Supermitto, is, a. 3. *sopraggiungere, soprapporre*. Apic. 1. a. c. 1. Et sic
supermittes jecur. Er. 1. 5. c. 3. Pila supermittes.

Supermundialis, le, adject. qui supra mundum est, cælestis, ut super-
mundiales substantiæ. Tertull. de anim. c. 18.

Supermunio, is, a. 4. a superiori parte munio. Colum. 1. 9. c. 7. Convenit,
alvearia porticibus supermuniri.

Supernas, atis, o. 3. *ὑπερβίωμι*, quod est supra, ut Abies supernas, quæ
ad mare superum, hoc est Adriaticum, nata est, & contra infernas,
quæ nata est ad mare inferum, sive Tyrrhenum. Plin. 1. 16. c. 39. Ideo
Romæ infernas abies supernati præfertur. Id. 1. 15. c. 112. Supernatica Per-
fica e Sabinis veniunt. ¶ Supernas ventus apud Virruv. 1. 1. c. 6. est
qui a dextra Aquilonis parte Orientem versus flat. Greco *verso Levante*.

Supernatio, as, n. 1. *sopranotiere, ὑπερβίωμι*, in aquæ, alteriusve liquo-
ris superficie fluito. Col. 1. 12. c. 9. Deinde arido spissamento fœniculi
sic comprimi, ut jus supernatet. Plin. 1. 28. c. 9. Quod supernatat, bu-
tyrum est. Id. 1. 7. c. 15. Supernatans bitumen.

Supernatus, a, um, *ὑπερβίωμι*, post, vel supra alios natus, præter alias
natus. Plin. 1. 19. c. 3. Supernato caule, quem maydarum vocantur.
Alii leg. *supernato*. Prudent. in Aposheos. v. 253. Sive supernatus fuerit
sibi

sibi &c. *Celf. l. 8. c. 2.* Supernatis gravibus ulceribus, aut fistulis.
 Superne, adv. di sopra, Ger. oben erab, Gall. d'en haut, Hisp. de alto, *foberanante*, ἀνωθεν, defuper, de parte superiore. *Virg. 6. Æn. v. 658.* Unde superne Plurimus Eridani per sylvam labitur amnis. *Liv. l. 2. Male* sustinenti arma gladium superne jugulo dehit. ¶ Ponitur etiam pro supra. *Plin. l. 33. c. 6.* Argentum superne innatit, ut oleum aquis. ¶ Item pro furtum. *Plin. l. 19. c. 5.* Solum enim hoc genus superne tendit, non ut cætera, in terram.
 Supernitas, atis, f. *alceza*, *Tertullian. adversus Valentian. c. 7.* supernitate supernitatum, dixit.
 Superno, as, n. 1. idem quod supernato *Macrob. l. 7. Saturn. c. 12.* Mellis pars, quæ in imo est, utique præstat pondere, & ideo supernante pretiosior. Alii leg. *superante*. *Gell. l. 9. c. 9.* Gaudia pigra, & levia, & cunctantia, & quasi in summo pectore supernantia.
 Supernominio, as, a. 1. dar' il soprannome. *Tertull. Apolog. c. 18.* Ptolemaeorum eruditissimus, quem Philadelphum supernominant.
 Supernumerarius, a, um, adject. *soprannumerario*. *Veget. l. 2. c. 19.* Accensu, hoc est postea additi, quem fuisse legio completa, quos nunc supernumerarios vocant.
 Supernus, a, um, di sopra, ὑπὲρ, Ger. das von oben ist, Gal. qui est d'en haut, *foverain*, Hisp. *foberano*, ὑπερπερ, quod est supra. *Plin. l. 11. c. 37.* Dentes similes aspidi, & serpentibus, sed duo in superna parte dextra, lævaque longissimi. *Stat. 8. Theb. Crines* a fronte superni.
 Supp̄ro, as, a. 1. superare, ascendere, ὑψίζω, Ger. übersteigen, Gall. *fourmonter*, Hisp. *foberujar*, ὑπερβαίω, transcendo, subeo, supergredior, a *superus*. *Cic. l. 1. Tusc.* Quam regionem cum superavit animus, &c. *Virg. l. 3. Georg.* Superant montes, & flumina tranant. ¶ Per translationem ponitur pro vincere, antecellere, præstare. *Virg. 5. Ecl. Quid*, si idem cenget Phæbum superare canendo? *Cic. 7. Verr.* Si cum aliorum improbitate certet, longe omnes, multumque superabit. *Id. l. 1. Tusc.* Doctrina Græcia nos, & omni literarum genere superabat. *Id. 4. Fin.* Superare injurias fortunæ. ¶ Item pro excedere. *Varr. l. 1. R. R. c. 53.* Ne in ea re sumptus fructum superet. ¶ Item pro superesse, restare, suppetere, more neutrorum. *Liv. l. 29.* Multa die superante, accessit. *Virg. Ecl. 9.* Superet modo Mantua nobis. *Plin. l. 8. c. 16.* Quoniam ad persequendas feras vires non superant. ¶ Item pro abundare, superfluum esse, *soprabbondare*, *avanzare*. *Cic. in Parad. 6. c. 3.* Uter igitur est ditior? cui deest, an cui superat? qui eget, an qui abundat? *Id. 5. Fin. c. 15.* Deque eo, quod ipsi superat, aliis gratificari volunt. ¶ Ponitur etiam pro superfluitate esse, supervivere. *Virg. 3. Æn. v. 339.* Quid puer Ascanius? superat ne, & velicitur aura Ætherea? *Id. 2. Æn. v. 643.* Captæ superavimus urbi. ¶ Interdum etiam pro extolli, *alzarsi*. *Plaut. Stich. 2. 3. 41.* Radiosus ecce sol superabat ex mari. *Alui leg. se fe sol superabat ex mari.*
 Superobritus, is, rui, rutum, a. 3. ὑπερβροχίω, re aliqua injecta operio. *Propert. l. 4. eleg. 4.* Dixit, & ingentis comitum superobruit armis.
 Superobrutus, a, um, nom. ex particip. obrutus, coopertus. *Auson. epigraph. 25.* Hic Hecuba injectis perii superobruta faxis.
 Superoccidit, is, n. 3. supra aliquem occido, *tramonar sopra*. *Macrob. l. 1. in Somn. Scip. c. 18.* Postquam sol demersus est, Luna Cæli marginem tenet, antecedenti superoccidens.
 Superpendit, es, n. 2. *soprappendere*, Ger. *bienilber bängen*, Gal. *pendre par dessus*, Hisp. *estar colgado encima*, ὑπερβραχίω, suprapendo. *Liv. l. 37. c. 27.* Ita, ut quibusdam locis superpendentia saxa plus in altum, quam quæ in statione sunt naves, promineant.
 Superpictus, a, um, nom. ex particip. *disputo di sopra*. *Solin. c. 21.* Pantheræ minutis orbiculis superpictæ.
 Superpingo, is, a. 3. *dingere sopra*, Ger. *noch darzu mahlen*, Gal. *peindre par dessus*, Hisp. *pinzar par de sobre*, ὑπερβραχίω. *Avien. in Phæn. Arat. v. 907.* Cuncta superpingunt rutilam sua sidera noctem. ¶ Quod *quædam* Lexicographi addunt ex *Plin. l. 35. c. 11.* mendosum est.
 Superplaudo, is, n. 3. *Solin. c. 22.* de avibus in Diomedis insula juxta *Apuliam*: Pennulis superplaudunt.
 Superpondum, ii, n. *soprappeso*, Ger. *Auffschlag*, Gall. *surpoids*, Hisp. *sobrepeso*, ὑπερβαρῶς, pondus auctiarum, quod legitime sarcinæ adjuccit. *Apul. l. 7.* Exiguum scilicet & illud tantæ molis superpondum.
 Superpono, is, fut, situm, a. 3. *soprapporre*, Germ. *darauß legen*, Gall. *mettre dessus*, Hisp. *poner en cima*, ὑπερβραχίω, super aliquid colloco. *Plin. l. 29. c. 2.* Tantumque pollutent, ut medicamentis quoque superponantur. *Col. l. 1. c. 5.* Et loci salubritas, editiorque situs ripæ permittit superponere villam profluenti.
 Superpositus, a, um, *soprapposto*. *Ovid. Heroid. ep. 21. v. 190.* Ægra superposita membra tovere manu.
 Superquam. V. Super in fine.
 Superquatio, is, a. 3. super concutio. *Avien. in Phæn. Arat. v. 1207.* Superquatio ira, furorque.
 Superratus, a, um, particip. a super, & vado, *vado di sopra*. *Plin. l. 22. c. 23.* Clavis pedum superratis.
 Superritio, is, n. 3. *ceder sopra qualche cosa*. *Apulej. l. 1. A. A.* Atque ego de alto decedens, Socratem supererruo. *Id. l. 2.* Ecce uxor flens introrupit, & statim corpori supererruens, &c.
 Superfapio, is, n. 3. valde sapio. *Tertull. de anim. c. 18.* Plato illum ait superfapere, qui mente maxime sapiat.
 Superfascio, is, a. 3. *andare sopra*, ὑπερβαίω, sursum ascendo. *Col. l. 11. c. 3.* Quam superfasciant fentes utriusque sulci. *Liv. l. 7. c. 36.* Superfasciendans vigillum strata somno corpora miles.
 Superferio, is, a. 3. *scrivere sopra*, ὑπερβραχίω, supra scribo. *Gell. l. 20. c. 6.* Vestrum obleverat, & vestri superferipterunt. *Modest. l. 4. Dig. de operib. publ.* Nec prælidis quidem nomen licebit superferibere.
 Superferiptus, a, um, nom. ex particip. *scricto sopra*. *Sutton. in Ner. l. 1.* multa & deleta, & inducta, & superferipta inerant.
 Superfido, es, edi, eßum, n. 2. *feder sopra*, ὑπερβραχίω, super aliquid fideo. *Sutton. in Aug. c. 96.* Aquila tentorio eius super sedens, duos corvos hinc & inde instantes afflitit. ¶ Sæpissime ponitur pro a re aliqua cessare, rem institutam omittere, *sopraffedere*, *cessare da far qualche cosa*, & constituitur tere cum ablativo. *Celf. l. 1. B. Gall. Et* propter multitudine hostium, & propter eximiam opinionem virtutis, prælio superfedere statuit. *Cic. l. 4. Fam. ep. 2.* Superfedes hoc labore itineris. *Id. l. 1. de Inv. c. 21.* Quod cum acciderit, omnino narratione superfedendum est. ¶ Vel cum dativo. *Hirt. de B. Afric. c. 75.* Postquam satis, diuque adversarios a se ad dimicandum invitatos superfedere puenæ animadverterit. ¶ Vel cum acc. *Gell. l. 2. c. 29.* Cognati, & affines operam, quam dare rogati sunt, superfederunt. Sed subintelligi potest, dare *superfedens*. Vel figurate *Gellius* locutus est, figura Anastrophe, *super fedens*, *veltra est*, pro *quam urbem statuo*. Vel scriptis, *opera*. ¶ Vel cum infinitivo. *Liv. l. 21. c. 40.* Superfedisse loqui apud vos. *Suet. in Aug. c. 93.* In peragranda Ægypto paulo deflectere ad visendum Apin superfedit. ¶ Repetitur etiam passivè. *Aust. ad Her. l. 2. c. 17.* Hæc causa judicium

lis fieri non potest, sed quod potest vel ad Senatum, vel ad consilium venire, non visa est superfedenda. ¶ Usurpatur etiam impersonaliter. *Cic. l. de Invent. c. 40.* Sunt autem, qui putant nonnunquam posse complexione superfederi. ¶ Superfedere etiam ponitur pro manere, perseverare, quæsi in voluntate, & consilio federe. Ita exponit *Nonius c. 1. n. 187.* illud *Turpili*: Ut ille hac se abstineret, ego superfederem nuptiis.
 Superfeminator, oris, m. qui superfeminat. *Tertull. de anim. c. 16.*
 Superfeminio, as, a. 1. *soprafeminare*. *Tertull. advers. Praxeam, c. 1.*
 Superfessus, a, um, particip. passiv. *ommeso*, *trallasiato*. *Apulej. l. 4. Florid.* post princip. Sed omnibus istis superfessis, nihil amplius spectari debet, quam &c.
 Superfido, es, n. 2. *feder sopra*. *Ammia. l. 25. c. 25.* Superfidentes utribus.
 Superfiliens, entis, particip. a super, & fallo. *Colum. l. 8. c. 3.* Perticæ dolantur in quadrum, ne teres lævitas earum superfilientem volucrem non recipiat.
 Superfargo, is, si, sum, a. 3. *spargere sopra*, ἑπιρῶω, inpergo, aspergo. *Cato c. 54. R. R.* Quæ herbosissima erunt, in recto condito & sale superfargito.
 Superferus, a, um, nom. ex particip. *asperfo*. *Solin. c. 27. (al. 40.)* Gemma viridi colore, stellis punicis superfersa. *Er c. 30. (al. 43.)* de *camelopardali*: Candidis maculis superfersa.
 Superflagno, as, n. 1. *allagare di sopra*, ἐπιπλάω, restagno, redundo. *Tacit. l. 1. Annal. c. 79.* Si amnis Nar in rivus deductus superfagnavisset.
 Superflans, antis, o. 3. *che sta sopra*. *Virg. 10. Æn.* Quem congressus agit campo, lapsumque superflans immolat. *Liv. l. 10. c. 6.* Etedis carrique superflans hostis armatus, ingenti sonitu equorum, rotarumque advenit. *Suet. in Galba c. ult.* Statuam ei decreverat rostratæ columnæ superfiantem.
 Superstatumino, as, a. 1. statumine supra firmo. *Pallad. l. 1. tit. 9.* Superstatuminare rudus.
 Supersterno, is, stravi, stratum, a. 3. *distendere sopra*, ὑπερστῆνωμι, superextendo. *Col. l. 1. c. 6.* Simili modo pavimenta testacea supersternuntur. *Liv. l. 10. c. 29.* Obrutum (corpus Consulis) superstratis Gallorum cumulis erat.
 Superstes, stitis, o. 3. *vivo*, *superstite*, ὑστὶς, Germ. *noch uberig*, Gal. *servivant*, Hisp. *que sobrevive*, περὶγενέσθαι, qui suis jam fato functis, supervivit, & generatum qui post aliquod malum superest. *Ter. Heaut. 4. 4. 7.* Ita mihi, atque huic his superstes. *Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 3.* Utinam te non solum vitæ, sed etiam dignitatis meæ superfitem reliquisset. *Ovid. l. 3. Trist. el. 7.* Me tamen extincto lama superstes erit. *Id. l. 3. Amor. eleg. 14.* Post me manfurum tacta superstes opus. ¶ Sumitur etiam pro salvo, & incolumi, absolute. *Ter. Andr. 3. 2. 7.* Deos quæso, ut sit superstes. ¶ Superstes olim dicebantur testes præsentis. *Fest.* Superstes, testes præsentis significat. Cujus rei testimonium est, quod superstitibus præsentibus ii, inter quos controversia est, vindicias sumere jubentur. *Plautus in Artemonei.* Nunc mihi licet quidvis loqui, nemo hic adest superstes. *Cic. pro Mur. c. 12.* Et quoque carmen compositum est cum cæteris rebus abstrudum, tum vero nulli usui: utriusque superstitibus præsentibus istam viam dico: inite vitam.
 Superstillo, as, a. 1. *cessar sopra a goccia*, a goccia. *Apic. l. 8. c. 7.* Superstillabilis oleum, piper alperges.
 Superstitione, onis, f. *superstitione*, Ger. *aberglaub*, Gal. *superstition*, Hisp. *superstición*, διαπίστωση, εὐλαστῆρικῆ, religio quæcumque delira, & anilis, in qua incit timor inanissimus Deorum, ut ait *Cic. l. 1. de nat. Deor. c. 32.* Unde manarit nominis ratio, docet *Id. ibid. l. 2. c. 28.* his verbis. Non enim Philosophi solum, verum etiam majores nostri superstitionem a religione separaverunt. Nam qui totos dies precabantur, & immolabant, ut sui liberi sibi superstites essent, superstitionis sunt appellati: quod nomen postea latius patuit. *Er c. 72.* Superstitio hominum imbecillitatem occupavit. *Id. l. de Leg. c. 11.* Superstitione conficiari. *Id. l. de Fin. c. 18.* Superstitione imbutus. *Id. l. Div. c. 4.* Anili superstitione obvari. *Liv. l. 26.* Superstitione captus. *Quintil. l. 4. c. 4.* Superstitiones novas inducere. ¶ Interdum in bonam partem sumitur, pro religione. *Justin. l. 39. c. 3.* His tot necessitatibus sanquini adjuccit superstitionem templi, quo abditæ protulerit, *Er l. 41. c. 3.* In superstitionibus atque cura deorum, præcipua amibus veneratio est.
 Superstitiose, adverb. *superstiziosamente*, cum superstitione. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 39.* Neque id dicitis superstitionose, & aniliter, sed physica constantique ratione. ¶ Item nimis sollicite, & diligeret. *Quintil. l. 1. c. 1.* Non tamen hoc adeo superstitionose velim fieri, ut diu tantum loquatur Græce, aut discat, sicut plerisque moris est.
 Superstitiosus, a, um, *superstiziofo*, Ger. *aberglaubig*, Gal. *superstiteux*, Hisp. *supersticioso*, διαπίστωτος, superstitione imbutus. *Cic. 2. de Divin. c. 39.* Imbecilli animi facile superstitiosa ista concipiunt. *Nigidius apud Gell. l. 4. c. 9.* Superstitiosa religio se fe alligare. *Tertull. in Scorp. c. 2.* Superstitiosissimum sæculum. ¶ Superstitiosus proprie qui dicantur V. in Superstitio. ¶ Interdum m superstitionis homo dicitur, qui aliquid divinat. *Plaut. Curcul. a. 3. v. 27.* Superstitiosus hic quidem est, vera prædicat. *Id. Rud. 4. 4. 95.* Quid si ista aut superstitionosa, aut ariola est, atque omnia, quidquid inquit, vera dicit? *Cic. l. Divina. c. 31. ex poetâ.* Mistâ lum superstitionis ariolationibus.
 Superstio, is, x, i, cum, a. 3. *sopra fabbricare*, ἐπιπλάω, superstes, & incolumis sum, superflum, freq. a superito. *Antiqu. Persa 3. 1. 3.* Ut mihi superstiti, superet, ac superstitet. ¶ Antiqui hoc verbo usi sunt pro servare, sive incolumem præstare. *En. Menalip. apud Non. c. 1. n. 776.* Regnumque vestrum ut sospitem superfitebantur.
 Supersto, as, stiti, statum, n. 1. *har sopra*, ἑπιπλάω, supra aliquid sto. *Liv. l. 40. c. 2.* Atrox cum vento tempestas signa in circo maximo cum columinis, quibus superstitabant, evertit. V. *Superstans*.
 Superstrictus, a, um, particip. a superstringo. *Apulej. l. 11. A. N.* Nam compressis in arcum feminibus, & superstrictis accurate manibus, velemento me naturali probe muniveram.
 Superstringo, is, a. 3. supra stringo, constringo. *Sidon. l. 4. ep. 20.* Balteis superstringerant clausa latera.
 Superstruo, is, xi, cum, a. 3. *sopra fabbricare*, ἐπιπλάω, superstes, & incolumis sum, superflum, freq. a superito. *Antiqu. Persa 3. 1. 3.* Ut mihi superstiti, superet, ac superstitet. ¶ Antiqui hoc verbo usi sunt pro servare, sive incolumem præstare. *En. Menalip. apud Non. c. 1. n. 776.* Regnumque vestrum ut sospitem superfitebantur.
 Supersto, as, stiti, statum, n. 1. *har sopra*, ἑπιπλάω, supra aliquid sto. *Liv. l. 40. c. 2.* Atrox cum vento tempestas signa in circo maximo cum columinis, quibus superstitabant, evertit. V. *Superstans*.
 Superstrictus, a, um, particip. a superstringo. *Apulej. l. 11. A. N.* Nam compressis in arcum feminibus, & superstrictis accurate manibus, velemento me naturali probe muniveram.
 Superstringo, is, a. 3. supra stringo, constringo. *Sidon. l. 4. ep. 20.* Balteis superstringerant clausa latera.
 Superstruo, is, xi, cum, a. 3. *sopra fabbricare*, ἐπιπλάω, superstes, & incolumis sum, superflum, freq. a superito. *Antiqu. Persa 3. 1. 3.* Ut mihi superstiti, superet, ac superstitet. ¶ Antiqui hoc verbo usi sunt pro servare, sive incolumem præstare. *En. Menalip. apud Non. c. 1. n. 776.* Regnumque vestrum ut sospitem superfitebantur.
 Supersto, as, stiti, statum, n. 1. *har sopra*, ἑπιπλάω, supra aliquid sto. *Liv. l. 40. c. 2.* Atrox cum vento tempestas signa in circo maximo cum columinis, quibus superstitabant, evertit. V. *Superstans*.
 Superstrictus, a, um, particip. a superstringo. *Apulej. l. 11. A. N.* Nam compressis in arcum feminibus, & superstrictis accurate manibus, velemento me naturali probe muniveram.
 Superstringo, is, a. 3. supra stringo, constringo. *Sidon. l. 4. ep. 20.* Balteis superstringerant clausa latera.
 Superstruo, is, xi, cum, a. 3. *sopra fabbricare*, ἐπιπλάω, superstes, & incolumis sum, superflum, freq. a superito. *Antiqu. Persa 3. 1. 3.* Ut mihi superstiti, superet, ac superstitet. ¶ Antiqui hoc verbo usi sunt pro servare, sive incolumem præstare. *En. Menalip. apud Non. c. 1. n. 776.* Regnumque vestrum ut sospitem superfitebantur.
 Supersto, as, stiti, statum, n. 1. *har sopra*, ἑπιπλάω, supra aliquid sto. *Liv. l. 40. c. 2.* Atrox cum vento tempestas signa in circo maximo cum columinis, quibus superstitabant, evertit. V. *Superstans*.
 Superstrictus, a, um, particip. a superstringo. *Apulej. l. 11. A. N.* Nam compressis in arcum feminibus, & superstrictis accurate manibus, velemento me naturali probe muniveram.
 Superstringo, is, a. 3. supra stringo, constringo. *Sidon. l. 4. ep. 20.* Balteis superstringerant clausa latera.
 Superstruo, is, xi, cum, a. 3. *sopra fabbricare*, ἐπιπλάω, superstes, & incolumis sum, superflum, freq. a superito. *Antiqu. Persa 3. 1. 3.* Ut mihi superstiti, superet, ac superstitet. ¶ Antiqui hoc verbo usi sunt pro servare, sive incolumem præstare. *En. Menalip. apud Non. c. 1. n. 776.* Regnumque vestrum ut sospitem superfitebantur.
 Supersto, as, stiti, statum, n. 1. *har sopra*, ἑπιπλάω, supra aliquid sto. *Liv. l. 40. c. 2.* Atrox cum vento tempestas signa in circo maximo cum columinis, quibus superstitabant, evertit. V. *Superstans*.
 Superstrictus, a, um, particip. a superstringo. *Apulej. l. 11. A. N.* Nam compressis in arcum feminibus, & superstrictis accurate manibus, velemento me naturali probe muniveram.
 Superstringo, is, a. 3. supra stringo, constringo. *Sidon. l. 4. ep. 20.* Balteis superstringerant clausa latera.
 Superstruo, is, xi, cum, a. 3. *sopra fabbricare*, ἐπιπλάω, superstes, & incolumis sum, superflum, freq. a superito. *Antiqu. Persa 3. 1. 3.* Ut mihi superstiti, superet, ac superstitet. ¶ Antiqui hoc verbo usi sunt pro servare, sive incolumem præstare. *En. Menalip. apud Non. c. 1. n. 776.* Regnumque vestrum ut sospitem superfitebantur.
 Supersto, as, stiti, statum, n. 1. *har sopra*, ἑπιπλάω, supra aliquid sto. *Liv. l. 40. c. 2.* Atrox cum vento tempestas signa in circo maximo cum columinis, quibus superstitabant, evertit. V. *Superstans*.
 Superstrictus, a, um, particip. a superstringo. *Apulej. l. 11. A. N.* Nam compressis in arcum feminibus, & superstrictis accurate manibus, velemento me naturali probe muniveram.
 Superstringo, is, a. 3. supra stringo, constringo. *Sidon. l. 4. ep. 20.* Balteis superstringerant clausa latera.
 Superstruo, is, xi, cum, a. 3. *sopra fabbricare*, ἐπιπλάω, superstes, & incolumis sum, superflum, freq. a superito. *Antiqu. Persa 3. 1. 3.* Ut mihi superstiti, superet, ac superstitet. ¶ Antiqui hoc verbo usi sunt pro servare, sive incolumem præstare. *En. Menalip. apud Non. c. 1. n. 776.* Regnumque vestrum ut sospitem superfitebantur.
 Supersto, as, stiti, statum, n. 1. *har sopra*, ἑπιπλάω, supra aliquid sto. *Liv. l. 40. c. 2.* Atrox cum vento tempestas signa in circo maximo cum columinis, quibus superstitabant, evertit. V. *Superstans*.
 Superstrictus, a, um, particip. a superstringo. *Apulej. l. 11. A. N.* Nam compressis in arcum feminibus, & superstrictis accurate manibus, velemento me naturali probe muniveram.
 Superstringo, is, a. 3. supra stringo, constringo. *Sidon. l. 4. ep. 20.* Balteis superstringerant clausa latera.
 Superstruo, is, xi, cum, a. 3. *sopra fabbricare*, ἐπιπλάω, superstes, & incolumis sum, superflum, freq. a superito. *Antiqu. Persa 3. 1. 3.* Ut mihi superstiti, superet, ac superstitet. ¶ Antiqui hoc verbo usi sunt pro servare, sive incolumem præstare. *En. Menalip. apud Non. c. 1. n. 776.* Regnumque vestrum ut sospitem superfitebantur.
 Supersto, as, stiti, statum, n. 1. *har sopra*, ἑπιπλάω, supra aliquid sto. *Liv. l. 40. c. 2.* Atrox cum vento tempestas signa in circo maximo cum columinis, quibus superstitabant, evertit. V. *Superstans*.
 Superstrictus, a, um, particip. a superstringo. *Apulej. l. 11. A. N.* Nam compressis in arcum feminibus, & superstrictis accurate manibus, velemento me naturali probe muniveram.
 Superstringo, is, a. 3. supra stringo, constringo. *Sidon. l. 4. ep. 20.* Balteis superstringerant clausa latera.
 Superstruo, is, xi, cum, a. 3. *sopra fabbricare*, ἐπιπλάω, superstes, & incolumis sum, superflum, freq. a superito. *Antiqu. Persa 3. 1. 3.* Ut mihi superstiti, superet, ac superstitet. ¶ Antiqui hoc verbo usi sunt pro servare, sive incolumem præstare. *En. Menalip. apud Non. c. 1. n. 776.* Regnumque vestrum ut sospitem superfitebantur.
 Supersto, as, stiti, statum, n. 1. *har sopra*, ἑπιπλάω, supra aliquid sto. *Liv. l. 40. c. 2.* Atrox cum vento tempestas signa in circo maximo cum columinis, quibus superstitabant, evertit. V. *Superstans*.
 Superstrictus, a, um, particip. a superstringo. *Apulej. l. 11. A. N.* Nam compressis in arcum feminibus, & superstrictis accurate manibus, velemento me naturali probe muniveram.
 Superstringo, is, a. 3. supra stringo, constringo. *Sidon. l. 4. ep. 20.* Balteis superstringerant clausa latera.
 Superstruo, is, xi, cum, a. 3. *sopra fabbricare*, ἐπιπλάω, superstes, & incolumis sum, superflum, freq. a superito. *Antiqu. Persa 3. 1. 3.* Ut mihi superstiti, superet, ac superstitet. ¶ Antiqui hoc verbo usi sunt pro servare, sive incolumem præstare. *En. Menalip. apud Non. c. 1. n. 776.* Regnumque vestrum ut sospitem superfitebantur.
 Supersto, as, stiti, statum, n. 1. *har sopra*, ἑπιπλάω, supra aliquid sto. *Liv. l. 40. c. 2.* Atrox cum vento tempestas signa in circo maximo cum columinis, quibus superstitabant, evertit. V. *Superstans*.
 Superstrictus, a, um, particip. a superstringo. *Apulej. l. 11. A. N.* Nam compressis in arcum feminibus, & superstrictis accurate manibus, velemento me naturali probe muniveram.
 Superstringo, is, a. 3. supra stringo, constringo. *Sidon. l. 4. ep. 20.* Balteis superstringerant clausa latera.
 Superstruo, is, xi, cum, a. 3. *sopra fabbricare*, ἐπιπλάω, superstes, & incolumis sum, superflum, freq. a superito. *Antiqu. Persa 3. 1. 3.* Ut mihi superstiti, superet, ac superstitet. ¶ Antiqui hoc verbo usi sunt pro servare, sive incolumem præstare. *En. Menalip. apud Non. c. 1. n. 776.* Regnumque vestrum ut sospitem superfitebantur.
 Supersto, as, stiti, statum, n. 1. *har sopra*, ἑπιπλάω, supra aliquid sto. *Liv. l. 40. c. 2.* Atrox cum vento tempestas signa in circo maximo cum columinis, quibus superstitabant, evertit. V. *Superstans*.
 Superstrictus, a, um, particip. a superstringo. *Apulej. l. 11. A. N.* Nam compressis in arcum feminibus, & superstrictis accurate manibus, velemento me naturali probe muniveram.
 Superstringo, is, a. 3. supra stringo, constringo. *Sidon. l. 4. ep. 20.* Balteis superstringerant clausa latera.
 Superstruo, is, xi, cum, a. 3. *sopra fabbricare*, ἐπιπλάω, superstes, & incolumis sum, superflum, freq. a superito. *Antiqu. Persa 3. 1. 3.* Ut mihi superstiti, superet, ac superstitet. ¶ Antiqui hoc verbo usi sunt pro servare, sive incolumem præstare. *En. Menalip. apud Non. c. 1. n. 776.* Regnumque vestrum ut sospitem superfitebantur.
 Supersto, as, stiti, statum, n. 1. *har sopra*, ἑπιπλάω, supra aliquid sto. *Liv. l. 40. c. 2.* Atrox cum vento tempestas signa in circo maximo cum columinis, quibus superstitabant, evertit. V. *Superstans*.
 Superstrictus, a, um, particip. a superstringo. *Apulej. l. 11. A. N.* Nam compressis in arcum feminibus, & superstrictis accurate manibus, velemento me naturali probe muniveram.
 Superstringo, is, a. 3. supra stringo, constringo. *Sidon. l. 4. ep. 20.* Balteis superstringerant clausa latera.
 Superstruo, is, xi, cum, a. 3. *sopra fabbricare*, ἐπιπλάω, superstes, & incolumis sum, superflum, freq. a superito. *Antiqu. Persa 3. 1. 3.* Ut mihi superstiti, superet, ac superstitet. ¶ Antiqui hoc verbo usi sunt pro servare, sive incolumem præstare. *En. Menalip. apud Non. c. 1. n. 776.* Regnumque vestrum ut sospitem superfitebantur.
 Supersto, as, stiti, statum, n. 1. *har sopra*, ἑπιπλάω, supra aliquid sto. *Liv. l. 40. c. 2.* Atrox cum vento tempestas signa in circo maximo cum columinis, quibus superstitabant, evertit. V. *Superstans*.
 Superstrictus, a, um, particip. a superstringo. *Apulej. l. 11. A. N.* Nam compressis in arcum feminibus, & superstrictis accurate manibus, velemento me naturali probe muniveram.
 Superstringo, is, a. 3. supra stringo, constringo. *Sidon. l. 4. ep. 20.* Balteis superstringerant clausa latera.
 Superstruo, is, xi, cum, a. 3. *sopra fabbricare*, ἐπιπλάω, superstes, & incolumis sum, superflum, freq. a superito. *Antiqu. Persa 3. 1. 3.* Ut mihi superstiti, superet, ac superstitet. ¶ Antiqui hoc verbo usi sunt pro servare, sive incolumem præstare. *En. Menalip. apud Non. c. 1. n. 776.* Regnumque vestrum ut sospitem superfitebantur.
 Supersto, as, stiti, statum, n. 1. *har sopra*, ἑπιπλάω, supra aliquid sto. *Liv. l. 40. c. 2.* Atrox cum vento tempestas signa in circo maximo cum columinis, quibus superstitabant, evertit. V. *Superstans*.
 Superstrictus, a, um, particip. a superstringo. *Apulej. l. 11. A. N.* Nam compressis in arcum feminibus, & superstrictis accurate manibus, velemento me naturali probe muniveram.
 Superstringo, is, a. 3. supra stringo, constringo. *Sidon. l. 4. ep. 20.* Balteis superstringerant clausa latera.
 Superstruo, is, xi, cum, a. 3. *sopra fabbricare*, ἐπιπλάω, superstes, & incolumis sum, superflum, freq. a superito. *Antiqu. Persa 3. 1. 3.* Ut mihi superstiti, superet, ac superstitet. ¶ Antiqui hoc verbo usi sunt pro servare, sive incolumem præstare. *En. Menalip. apud Non. c. 1. n. 776.* Regnumque vestrum ut sospitem superfitebantur.
 Supersto, as, stiti, statum, n. 1. *har sopra*, ἑπιπλάω, supra aliquid sto. *Liv. l. 40. c. 2.* Atrox cum vento tempestas signa in circo maximo cum columinis, quibus superstitabant, evertit. V. *Superstans*.
 Superstrictus, a, um, particip. a superstringo. *Apulej. l. 11. A. N.* Nam compressis in arcum feminibus, & superstrictis accurate manibus, velemento me naturali probe muniveram.
 Superstringo, is, a. 3. supra stringo, constringo. *Sidon. l. 4. ep. 20.* Balteis superstringerant clausa latera.
 Superstruo, is, xi, cum, a. 3. *sopra fabbricare*, ἐπιπλάω, superstes, & incolumis sum, superflum, freq. a superito. *Antiqu. Persa 3. 1. 3.* Ut mihi superstiti, superet, ac superstitet. ¶ Antiqui hoc verbo usi sunt pro servare, sive incolumem præstare. *En. Menalip. apud Non. c. 1. n. 776.* Regnumque vestrum ut sospitem superfitebantur.
 Supersto, as, stiti, statum, n. 1. *har sopra*, ἑπιπλάω, supra aliquid sto. *Liv. l. 40. c. 2.* Atrox cum vento tempestas signa in circo maximo cum columinis, quibus superstitabant, evertit. V. *Superstans*.
 Superstrictus, a, um, particip. a superstringo. *Apulej. l. 11. A. N.* Nam compressis in arcum feminibus, & superstrictis accurate manibus, velemento me naturali probe muniveram.
 Superstringo, is, a. 3. supra stringo, constringo. *Sidon. l. 4. ep. 20.* Balteis superstringerant clausa latera.
 Superstruo, is, xi, cum, a. 3. *sopra fabbricare*, ἐπιπλάω, superstes, & incolumis sum, superflum, freq. a superito. *Antiqu. Persa 3. 1. 3.* Ut mihi superstiti, superet, ac superstitet. ¶ Antiqui hoc verbo usi sunt pro servare, sive incolumem præstare. *En. Menalip. apud Non. c. 1. n. 776.* Regnumque vestrum ut sospitem superfitebantur.
 Supersto, as, stiti, statum, n. 1. *har sopra*, ἑπιπλάω, supra aliquid sto. *Liv. l. 40. c. 2.* Atrox cum vento tempestas signa in circo maximo cum columinis, quibus superstitabant, evertit. V. *Superstans*.
 Superstrictus, a, um, particip. a superstringo. *Apulej. l. 11. A. N.* Nam compressis in arcum feminibus, & superstrictis accurate manibus, velemento me naturali probe muniveram.
 Superstringo, is, a. 3. supra stringo, constringo. *Sidon. l. 4. ep. 20.* Balteis superstringerant clausa latera.
 Superstruo, is, xi, cum, a. 3. *sopra fabbricare*, ἐπιπλάω, superstes, & incolumis sum, superflum, freq. a superito.

peritur patri, bonorum omnium hæres. *It. im redundare, abundare, affluere. Id. 2. de Orat. c. 25. Vis eius rei, quam definitas, sic exprimitur, ut neque adit quicquam, neque superfit. Id. 13. Fam. ep. 63. Ne mihi superesse verba putas, quæ dixeram detutura.* ¶ Item excellere, superiorem esse. *Cic. de republ. apud Gall. l. 1. c. 22. Nec vero scientia juris maioribus suis Q. Tubero deluit, doctrina etiam superstit. Virg. 3. Georg. superesse labori, vincit la facia. Denique ponitur interdum pro interesse, adesse; cum ferre esset de presentia in iudiciis, & litibus a patrono, vel procuratore exhibenda. Augustus apud Sueton. in eius vita c. 56. Cunctari se, ne si superesset, eriperet legibus reum; sin desset, deliturare, & pradamnare amicum videretur. Gell. loc. cit. Cum is qui verba faciebat, reclamasset, ego illi supersum; & respondisse prætorum festiviter, tu plane superes, non ades. Ulpian. l. 1. Dig. de procuratorib. Usus rationis perquam necessarius est, ut qui rebus suis ipsi superesse vel nolunt, vel non possunt, saltem per alios possint vel agere, vel conveniri. Adde aut. leg. 5. Dig. de postulando. Hanc tamen loquendi rationem ipse Gellius ibid. merito improbat, tanquam a propria huius verbi notione maxime alienam. ¶ Aliquando hoc verbum per Tmesim dividitur, interjecta aia dictione. Plaut. Cure. 1. 1. 85. si quid super illi fuerit, id nobis fat est. Superiectus, a, um, nom. particip. idem quod lectus, caperso. Justin. l. 43. c. 4. Plures frondibus super tectos induci vehiculis iubet. Superiogo, is, a, 3. coprire, idemquod tegero, vel ex superiori parte tegero. Apulei. l. 11. A. A. Impigre superiorem exutus tunicam superextit me celeriter. Colum. 9. c. 14. Et quamvis porticum protecta vasa, nihil minus congestu culmorum, & frondium supertegimus. Adde Pallad. in Mart. tit. 9. Superterrens, a, um, adject. qui supra terram est. Tertull. de resurrex. carn. c. 49. Supervacaneus, a, um, superfluo, περισσεύς, superfluo, non necessarius. Cic. l. 3. Fam. ep. 5. Et re vera, confirmata amicitia, & perfecta fide, commemoratio officiorum supervacanea est. Liv. l. 10. c. 24. Quin alter Consul pro supervacaneo, atque inutili habeatur? Sallust. in Catil. c. 51. De timore supervacaneum est differere. ¶ Supervacaneum opus dicitur illud, quod horis subsecivis animi causa fit, cum scilicet a ferriis operibus, & magis necessariis vacamus, ut aucupium, venatio. Cic. de Senect. c. 16. Conditiora tacit hæc supervacaneis operibus, atque venatio. supervacaneus hac ratione in bonam partem accipitur, diversissimo. Lambinus legit supervacaneis operibus. Supervacuo, as, n. 1. supervacaneus, aut superfluo sum. Gell. l. 1. c. 22. Superesse ita dixerunt, ut eo verbo significarent superfluere, & supervacare, atque esse supra necessarium modum. Supervacue, adverb. & Supervacuo, adverb. superfluum, in vano, superfluo, inanis. Ulpian. l. 14. Dig. de relig. & iur. p. fun. Quod si supervacuo fuerit tacitum. Paulus l. 3. recept. sententiar. tit. 3. sentent. 20. Libertas supervacue data videtur. Quintil. declam. 16. Supervacuo hoc vos in matris cauta movet, quæ caeca est. Supervacuos, a, um, supervacuo, superfluo, vano, περισσεύς, άργός, quod non est necessarium, neque aliquid usus, superfluum, præter rem. Ovid. l. 2. de Ponto el. 7. Sed me timor ipse malorum sæpe supervacuos cogit habere metus. Colum. de arborib. c. 26. Itaque supervacuum est hoc loco repetere jam traditam rationem tebrationis. Et c. 11. Quidquid supervacui ascendere tuerit, tollito. Supervado, is, n. 3. ascendere, superare, Ger. uberhin gehen, Gal. aller outre, ou par dessus, Hisp. subir en cima, υπερβαίνω, super aliquid ascendendo, supero, supergredior. Sall. in Jug. c. 75. Omnes alperitates supervadere, ac naturam loci etiam vincere aggreditur. Liv. l. 32. c. 24. Ruinas muri supervadebant. Supervaganeus, a, um, adject. Festus: Supervaganea avis vocatur ab auguribus, quæ ex summo cacumine vocem emittit, quia quasi in altissimis, superque omnia vagatur, appellata. Supervagor, aris, esset troppo vagante, υπερπεριεργάζω, est præter justum, & æquum vagari, superfluere. Col. l. 4. c. 21. Vinæ non est alia putatio, quam ut figuretur, quemadmodum supra institutum, neve supervagetur. h. e. superfluos ramos habeat. Id. ib. c. 22. Supervagatam partem recidere. Supervecto, as, a, 1. portare supra. Tertull. de baptis. c. 3. Dei spiritus ab initio supervectabatur. Supervectus, a, um, portato supra. Gell. l. 16. c. 11. Eoque universos, cumulis, montibusque arenarum supervectis, operuisse. Supervenio, is, xi, ctum, a, 3. υπερβαίνω, super aliquid veho. Catull. epigr. 61. Al. 66. de com. Beren. v. 44. Quem maximum in ois Progenies Patriæ clara supervenchit. Supervenio, is, ni, entum, n. 4. venire supra, ascendere, υπερβαίνω, ascendendo, superflando, succedo. Ovid. 10. Met. Nam crura loquentis Terra supervenit. Col. l. 6. c. 24. Taurus ubi juveneam supervenit. Plin. l. 9. c. 51. Plani picium, quibus cauda non est, aculeatique, ut testudines, in costis superveniunt. ¶ Ponitur etiam pro ex inopinato venire, sopravvenire, venire all' improvviso, Ger. unverschenlich dar zukommen, Gal. juvenire, Hisp. sobrevener. υπερβήσθαι. Hor. l. 1. ep. 4. Grata supervenit, quæ non sperabitur, hora. Liv. l. 24. Muniticium supervenit Marcellus. Justin. l. 2. c. 11. Dum nox occasionem daret, securis & lætus superveniendum. Græcius in Cyneg. v. 185. Sic canis illa suos taciturna supervenit hostes. ¶ Item pro celeriter tempore debito advenire. Sæp. 1. Achil. Nescio quid magnum (nec me patria omnia fallunt) Vis testina parat, teneoique supervenit annos. ¶ Item pro innasci, adungi. Cels. l. 5. c. 28. id & per se nascitur, & interdum ulcere ex alia causa factu supervenit. Superventores, m. 3. apud Ammian. l. 18. c. penult. quidam militum ordo est, qui superventores appellantur, & cum præventoribus conjunguntur. Superventus, us, m. venuta supra, sopravvenimento, υπερβαίνω, superveniendi actus. Pl. l. 7. c. 15. Aelcunt superventu multa, iterilescunt tæctæ truges. Veget. l. 1. c. 21. Nocturno superventu equitum exercitum affligere. affalto improvviso. Supervento, is, a, 4. vestir supra, coprire, περιβαίνω. Plin. l. 16. c. 33. Imagines rerum tenui ionio, brevique, & virente superventiens. Harduin. legit semper vestiens. Supervincio, is, a, 3. vincum, supero. Tertull. advers. Gnost. c. 13. ex Paulo Apostolo. Supervivo, is, xi, ctum, n. 3. sopravvivere, περιβίω, superites sum. Plin. l. 2. ep. 1. Triginta annis gloriæ suæ supervixit. Flor. l. 2. c. 2. Expeditioni supervixit, & supervixit. Justin. l. 27. c. 3. Olympias non diu natus supervixit. Supervinctus, a, um, particip. a superungor. Scribon. Larg. Compos. 29. Hoc etiam supervinctum ad puerorum epiphoras tacit. Superungo, is, xi, ctum, a, 3. ungere di sopra, υπερβαίνω, supra ungo, superillino. Cels. l. 7. c. 7. Deinde superungi collirio debet ex his aliquo, quo lippentes oculi superunguntur. Alii legunt superi-*

ungi, & superunguntur. Supervolito, as, n. 1. υπερβαίνω, freq. a supervolo. Virg. 6. Ecl. Et quibus ante Intelix sua tecta supervolaverit ales. Supervolo, as, n. 1. volare supra, υπερβαίνω, supra aliquid volatu teror. Ovid. 4. Met. v. 623. Despectat terras, totumque supervolat orbem. Plin. l. 7. c. 14. Supervolantes alte alites. Supervolvo, is, volvi, volutum, a, 3. voltare di sopra, περιβαίνω, supra volvo. Avic. in Aras. v. 971. Quinque supervolvit se partibus. Supervolatus, a, um, voltato sopra. Colum. l. 11. c. 3. Incrementum ejus supervoluto cylindro coerceat. Supervomo, is, a, 3. vomitare sopra. Silius l. 10. c. 183. supervomit ille calentem Sanguinis effluens per hiantia viscera rivum. Superurgō, es, a, 2. supra urgeo. Tacit. 2. Ann. c. 23. Sarcinæ præcipitantur, quo levantur alvei manantes per latera, & fluctu superurgente. Superus, a, um, sopra, superius, Ger. ober, Gal. souverain, Hisp. soberano, de arriba, άνω, superius, qui supra est, qui inferius opponitur, a super. Virg. 6. Æn Sed revocare gradum, superasque evadere ad auras, hoc opus, hic labor est. Cic. 2. de nat. Deor. c. 56. Sed quasi spectatores superarum rerum, atque cœlestium. ¶ Superum mare, idem atque Adæmaticum, five Jonium, ita dictum, quod Italiani supra, hoc est ab Ortu alluat, quemadmodum mare Tyrrhenum ab Occasu, quod ideo Interum appellatur. Cic. 3. de Or. c. 19. Ut Philosophi tanquam in Superum mare Jonium defluerent, Græcum quiddam, & portuosum, Oratores autem in inferum hoc Thulicum, & barbarum, scopulosum, atque intemum laborerent, in quo etiam ipse Ulysses errasset. ¶ Superi absolute sunt cœlestes. V. Superi, orum, idem ac cœlum. Virg. 6. Æn. v. 787. Omnes cœlicolas, omnes supra alta tenentes. Supinatus, a, um, volto all' insù, υπερκαμύσθω. Virg. 2. Georg. Ante supinatas Aquiloni ostendere glebas. Quintil. l. 11. c. ult. Aut eadem manu supinata in superiora jactetur. Supino, adv. negligenter. Sen. 2. de Benef. c. 24. Alii beneficia supine accipiunt. Supinitas, atis, f. lo star supino. Quintilian. l. 11. c. 3. a med. Pectus ac venter ne projiciantur, observandum: pandant enim posteriora; & est omnis odiosa supinitas. Solin. c. 3. Planitia de facie supinitatis sic vocata. Supino, as, a, 1. voltare all' insù, υπερκαμύσθω, supinum colloco. Hor. l. 2. Serm. sat. 7. Nafum nidore supinor. h. e. naso erigit in sublime, quod ferre solent ii, qui aliquo odore vehementer desiciantur. Est autem Græca constructio sumiis illi, apud Virg. 7. Æn. Lorica induitur. Stat. l. 6. Theb. v. 786. Præcipitatio retro juvenem, atque in terga supinat. ¶ Translate sumitur pro planum facere, complanare, extendere, ut cernimus in his, qui supini jacent. Stat. l. 12. Theb. v. 244. Jamque Supinantur tellus, lateque fatiscunt Pentheis dexera jugi. ¶ Item pro erigere in arrogantiam. Solent enim arrogantes incidere superbi. Senec. l. 2. de benef. c. 13. Ostendis, te non agnosces ista bona, quibus tantum inflaris: quidquid das, corrumpis. libet itaque interrogare, quid tantopere te supinet. Supinum, i, n. pars verbi, duas habet terminationes in u, & um, ut, amatum, auditum, amatu, auditu, quæ participalia appellantur a Quintil. l. 1. c. 4. a ceteris vero Grammaticis supina. Charis. l. 2. Priscian. l. 4. ¶ Diomedes l. 2. hoc nomine etiam gerundia complectitur: Priscianus hoc. cit. etiam participia passiva, a quibus ipsa supina nomen accepisse dicit, quia a participiis passivis oriuntur. Supinus, a, um, supino, col ventre in su, Ger. ruckling, Gal. couche le ventre en bas, super. straltrando, pando, υπερκαμύσθω, υπερβαίνω, qui jacet ventre in cœlum verso, qui dorso incumbit, ab antiquo suppus, five supus. Cic. 1. de Divin. c. 43. Nam si omne animal, ut vult, ita utitur motu sui corporis, prono, obliquo, supino. Juven. sat. 3. v. 280. Cubat in faciem, mox deinde supinus. ¶ Dicitur etiam de quacunque re, quæ cœlum spectat, seu cœlum versus elevata est. Virg. 3. Æn. Tendoque supinas ad cœlum cum voce manus. Liv. l. 3. c. 10. Ex cœlestibus Præstana pleraque, utpote supino jactu, tela in locum superiorem mistabant. ¶ Accipitur quoque pro acclivi, five montoso. Hor. l. 3. od. 4. Seu mihi frigidum Præneste, seu Tybur supinum. Hæc enim urbs in ascensu montis tuit constituta, five in latere montis. ¶ Item pro eo, quod retro fit. Ovid. l. 4. de Ponto, el. 5. Fluminæque in fontes cursu reditura supino. Sic apud Martial. l. 2. ep. 86. Supinum carmen dicitur, quod in se ipsum recurrit, & ab utra parte incipias, recte conitat. ¶ Metonymice, quoniam supinus ille recubitus indicium est hominis soluti, & otiosi, factum est, ut supinus pro molli, otioso, & negligenti ponamus. Juven. Sat. 1. v. 66. Et multum retereus de Mœcenate supino. Martial. l. 6. epigr. 42. Supina aure audire aliquid. Id. l. 2. epigr. 6. Delicæ supiniores. h. e. quæ magis reddunt ignavos, & molles. ¶ Ignorantia supina dicitur, quæ quis ea ignorat, quæ nosse facili negotio posset, quæ vulgo crassa dicitur. Ulpian. l. Nec supina, dig. de juris & facti ignor. Nec supina ignorantia terenda est factum ignorantis. ¶ Ponitur etiam pro superbo, arroganti, nam hujusmodi homines erecta facie, & veris in altum oculis incidere solent. Pers. sat. 1. v. 129. Ita loquod honore supinus, Fregerit beminas Areti ædilis. Suppactus, vel Subpactus, a, um, folato, nom. ex partic. a suppingo. Plaut. Bacch. 2. 3. 98. Qui sociis habeat auro suppactum solum. h. e. qui aurum in lamellas extenuum sub foelis gestat. Suppætuius, a, um, aliquantum patus. Varr. apud Non. c. 6. n. 43. Oculi suppætui nigellis pupulis. Suppalpo, as, a, 1. leniter palpo, adolor. Symmach. l. 1. ep. 99. Non difcam dolo, utpote suppalpandi neficium. Suppalpor, vel subpalpor, aris, dep. 1. adolor, blandior, gratifcor. Plaut. Mil. 2. 1. 28. Occipit ejus matri suppaipariter, vino, ornamentis, opipariisque oblonis. Suppar, aris, quasi uguale, Ger. estiber massen gleich, Gal. presque pareil, Hisp. casi yguale, παράμοις, propemodum æqualis, ex sub, & par. Cic. de Clar. Orat. c. 7. Huic ætati supparres Alcibiades, Critias, Theramenes. Supparasitor, aris, compiacere, secundare, υπερκαμύσθω, subservio, obsequor, tanquam parasitus. Plaut. Amph. 3. 4. 10. Accedam atque hanc appellabo, & supparatitabor patri. Supparo, as, a, 1. apparo, accommodo, adjungo. Tertull. de cultu fam. c. 7. Ne exuvias alieni capitis sancto, & Christiano capiti supparatis. Id. de Anim. c. 25. Labem corpori, & anime supparare. ¶ Est item similem reddere, a par. Tertull. adv. Valent. c. 4. Lupæ faminæ formam quotidie supparare, soleme est. Supparum, i, n. vel supparus, i, m. περιβαίνω, omne velum ex lino. Festus: Velum omne, quod ex lino est, dicitur supparum. ¶ Speciatum id nomen variis rebus aptatum est. Primum vestimentis. Nam, ut Festus inquit, Supparus dicebatur puellare vestimentum lincum, quod & subucula appellabatur. Additque, ita usum Pomponium, & Afranium. Verum non puellare solum, sed & matronale supparum fuit. Lucan. l. 2. v. 363. de Marcia Catonis uxore: humerisque hærentia primis Suppara mulatos circum angustia lacertos. ¶ Sed & alia vesti-

vestibus aptatum, etiam virilibus. Nam ut idem Festus ait, Punicum vestimentum ita vocat Nævius de bello Punico. Et in nautis vocat Neptuno vestem consecratam supparum. Ad vestimenta mascula referret & hæc Nonii verba, c. 14. n. 20. Supparum est linteum femorale, utque ad talos pendens, dictum, quod subitus appareat. De mascula etiam veste Varro apud eund. 16. Hic indutus supparum, Coronam ex auro, & gemmis fulgentem gerit. ¶ Nec de veste solum usi, sed etiam de navium velis, non quibusvis, sed minoribus, ut docet Fest. quæ summo malo, favente vento, pandi solent. Lucan. l. 5. v. 429. Summaque pandes suppara velorum, perituras colligit auras. Stat. l. 3. Sylv. 2. v. 27. Vos fummis annectite suppara velis. Sen. epist. 77. Solis enim licet supparum intendere, quod in alto omnes habent naves.

Suppedamentum, i, scabellum, quod pedibus supponitur. Inscrisp. apud Gruter. pag. 1076.

Suppedaneum, i, n. idem quod suppedamentum. Laſſant. l. 4. c. 12. verba Psalmi 109. ὑπαρξάντων τῶν ποδῶν αὐ, vertit; suppedaneum pedum tuorum.

Suppedatio, onis, f. abundantia, affluentia. Cic. 1. de nat. Deor. c. 40. Quæ ergo vita? Suppedatio, inquis, bonorum, nullo malorum interventus.

Suppedatio, a, um, particip. somministrato. Cic. 4. Verr. c. 2. Suppedatio frumento exercitus maximos alere. Id. Verr. 7. c. 51. Remigi rem frumentariam esse suppedatam.

Suppedito, as, a. 1. somministrare, dare, porgere, לָרַח, Ger. darreichen, Gal. fournir, Hisp. administrar, χορηγία, ὑπαρχία, suggero, ministro, præbco. Cic. 2. de leg. Quæ terra fruges terre, & ut mater cibos suppedare possit. Id. 2. Fin. Suppeditat nobis Atticus de thesauris suis. Id. Ast. l. 11. Unde nobis suppeditentur sumptus necessarii. Id. pro Rob. Perduell. c. 11. Fustibus aqua suppeditabatur templis. Id. 2. Agrar. c. 13. Sumptum haurit ex erario, suppeditat a focis. h. e. a focis mutuatus subministrat. Terent. Heaut. 5. l. 57. Nam si illi pergo suppeditare sumptibus. h. e. subministrare quod infumatur. ¶ Addunt hic quidam Lexicographi, usurpari etiam passive cum nominativo personæ, & ablat. rei. Afferuntque illud Cic. Catil. 2. c. 11. Omnis his rebus omnibus, quibus nos suppeditamur, ille eget. Verum alii recte leg. suppedisamus. h. e. abundamus, de qua significatione mox dicemus. Pro calcare, pedibus subjicere, Inscrispito quædam apud Reines. in Var. pag. 503. Mors omnia calcat, suppeditat, rapit. ¶ Sæpiissime effertur neutrorum more, & significat satis esse, sufficere, parem esse. Plaut. Aſin. 2. 4. 17. Labori non quo suppeditare. Cic. 1. Offic. c. 4. Parare ea, quæ suppeditent ad cultum, & ad victum. ¶ Ponitur item, eadem constructione, pro abundare, suppetere. Tacit. Ann. 15. c. 16. Cæterum oblectis adeo suppeditavisse rem frumentariam constitit, ut horreis ignem injicerent. Cic. de clar. Orat. c. 70. Cujus etiam pater, si vita suppeditavisset, consilium fasset. Id. 3. de Orat. c. 31. In hoc campo facile suppeditat omnis apparatus, ornatuque dicendi. ¶ Videtur etiam usurpari deponitium more. Cic. Attic. l. 14. ep. 18. De Patulcano nomine quod mihi suppeditatus est, gratissimum est. Verum hæc lectio plerisque suspecta est.

Suppedito, is, n. 3. idem quod pedo, statum ventris emitto. Cic. 9. Fam. epist. 22. Suppedito, fugitium est: jam erit nudus in balneo, non reprehendes. Alii aliter legunt.

Suppendens, es, n. 1. fubter pendeo. Col. l. 4. c. 26. Ita colligare, ut solo vimine suppendeat. Quidam leg. suppendez. h. e. supra pendeat.

Suppernatus, a, um, adject. a sub, & perna, in modum perne succusis. Catull. carm. 17. v. 18. ad Colomiam. sed velut alnus In fossa Liguri jacet suppernata securi. Alii aliter leg. Festus: Suppernati dicuntur quibus femina sunt succisa in modum perne fuillæ.

Suppes, edis, qui sub pedibus jacet. Person. in fragment. Securus.

Suppetitæ, arum, f. 1. ajuo, יָדוּ, Ger. hulff, Gal. aide, fragor, Hisp. socorro, ayuda, ὑπαρχία, subidium, quod fertur laboranti, quod mittatur ad rem sustentandam, ne labatur, aut pereat, Calla auxilium interpretatur. Plautus tamen in Epid. 5. 2. 12. diversa esse ostendit, cum ait, Auxilia mihi, & Suppetitæ junct domi. Si enim idem essent suppetitæ, & auxilium, alterum vacare. Rectius itaque auxilii nomine intelligimus, quod augenda virium causa alicui submittitur, suppetitæ vero eas dicimus, quæ jam laboranti, & periclitanti feruntur, quod & subsidium dicimus. Habet autem hoc nomen solum nominativum, & accusativum numeri pluralis. Hirr. de B. Afric. c. 5. Et nuntiabantur auxilia magna equitatus oppidanis suppetitæ venire. Id. ibid. c. 25. Suis finibus oppidisque suppetitæ profectus est. Et c. 39. Suis fugientibus suppetitæ ire contendit. Plaut. Epid. 5. l. 52. Suppetitæ alicui ferre. Id. Men. 5. 7. 31. Suppetitæ advenire alicui.

Suppetiatus, us, m. auxilium, suppetitæ. Usurpat a Nonio c. 2. n. 47. in voce Auxiliatus.

Suppetitor, aris, dep. 1. soccorrere, dar'ajuto, αἰνῶν. Apulej. l. 8. A. A. Pastorem illum suppetiatum dicit. Et infra: Facile est suppetitari miserimo seni. Et l. 7. Omnem viciniam suppetiatum convocans.

Suppetit, ebat, imp. 3. efferre in prono, ὑπαρχίζουσα, adsum, in promptum, occurro, venio in mentem. Cic. 3. Verr. Vererer, ne mihi criminata non suppeteret, ne oratio deesset. Id. 2. Off. Sed tamen sicut hæc suppetant, adjuvant aliquantum tum ad cætera, tum ad amicitias comparandas. & Liv. l. 4. c. 48. Non suppetit consilium. non so che paritio prendere. ¶ Ponitur etiam pro sufficere, satis esse. Cic. 5. Tusc. Ut amori, ut ambitioni, ut quotidianis sumptibus copiam suppetant. Liv. l. 2. Rudis in militari homine lingua non suppetebat liberata, animoque. ¶ Item pro superesse, superfluere, abundare. Plaut. Trin. 1. 2. 19. Deofque oro, ut vitæ superstes suppetat. h. e. post te vivat. Cic. 1. Fin. c. 4. Et scribentur fortasse plura, si vita suppetet. Singularis est hujus verbi usus apud Plaut. Pseud. 1. 1. 106. Utinam quæ dicitis, dictis facta suppetant. h. e. congruant, respondeant.

Suppetium, ii, n. idem quod suppetitæ. Commodian. instruct. 43. Suppetium nullum erit. Et instruct. 70. Petit suppetium.

Suppetto, is, ivi, itum, a. 3. ὑπαρχίζω, est latenter, seu per fraudem petere. Ulp. si quis uxori, ff. de furtis. Furti actionem adversus eum, qui suppetit, legitimo competere, non mihi.

Suppilator, oris, m. qui suppilat. Laber. apud Non. c. 8. n. 56. Quæ deliratas res suppilatores fecit?

Suppilo, as, a. 1. rapire, rubare, ὄρῳ, Germ. stehlen, Gal. piller, Hisp. saltear, burcar, ὑπερχίζω, furor, suffuror, rapio, furtipio, a pilo prima producta, quod vel densare notat, vel furari. Plaut. Truc. 2. 7. 15. Hæc cum video fieri, suffuror, suppilo, & de præda prædam facio. Id. Aſin. c. 2. 38. Ille ecastor suppilabat me, quod ancillas meas suspicabar. h. e. furabatur a me, quod ego suspicabar fieri ab ancillis. Sic ibid. 4. 2. 6. Suppiles clam domi uxorem tuam. h. e. furtipias uxori tuæ.

Suppingo, is, a. 3. a sub, & pango, subter compingo, ataccar fatto. Plaut. Trinum. 3. 2. 94. Fulmentas jubeam suppingi focis. ¶ Suppingo a pingo. V. Subpingo.

Suppinguis. V. Subpinguis.

Supplanto, as, a. 1. fare il gambetto, soppiantare, ὑποσκαλίζω, pede supposito in terram dejicio, a sub, & planto, qua pedem notat. Cic. 3. Off. Qui stadium currit, supplantare eum, quicum certat, aut manu depellere nullo modo debet. ¶ Supplantare verba, est supprimere, & veluti strangulata voce efferre, quo suavior videantur. Perf. Jar. l. v. 35. tenero supplantat verba palato. ¶ Est & supplantare, compositum a verbo planto, idem significans, quod sub re quippiam plantare. Plin. l. 17. c. 23. Supplantare in terram vites.

Supplantatus, a, um, fatto cadere. Senec. epist. 13. Qui supplantatum adversarium toto tulit corpore.

Supplaudum, is, n. 3. idem quod plaudo, vel tacite plaudo. Terent. de Idolol. c. 12. Male nobis supplaudimus. Idem de Pudic. c. 19. Nescio quid dixerit parti supplaudere videtur.

Supplausio, onis, f. supposito. Auſtor ad Herenn. l. 3. c. 15. Pedis dextera supplausione uti oportebit.

Supplementum, ti, n. suppletione, aggiunta, סִדּוּרָה, Germ. ersollung, Gal. supplement, Hisp. suplinamento, παράγωγα, quod suppletur, quod ad suppleendum rei alicuius numerum submittitur, ut Militum, & remigum supplementa, quæ ad justum numerum explendum succenturiantur. reclus. Cic. l. 3. Fam. ep. 3. Censebant omnes fere, ut in Italia supplemeatum meis, & Bibuli legionibus scriberetur. Liv. l. 1. c. 30. Legiones veteres supplemento explevit. Id. l. 22. c. 36. Decem militia numerum militum scripta in supplementum. Colum. l. 9. c. 13. de apum morbis. Nimio fatigatæ opere plurimæ pereunt, nec ullis juvenutis supplementis frequentatæ novissime reliquæ intereunt.

Suppleo, es, evi, etum, a. 2. supplere, empiere, aggiungere, סִדּוּרָה, Ger. ersullen, Gal. suppleer, Hisp. suplir, παράγωγα, in deficientis locum aliquid substituit. Virg. 3. Æn. Remigium supplet, socios simul instruit armis. Cic. ad Q. Fr. l. 2. epist. 4. De bibliotheca tua Græca suppenda, libris commutandis, Latinis comparandis, valde velim ista confici. Liv. l. 29. c. 24. Supplevitque ita eas legiones. reclus. ¶ Accipitur etiam pro subiungere, adjungere. Cic. pro Placc. Supplet enim ille nefcio quis, & privatim dicit se dedisse. Id. 2. de Or. Ut referendis præteritis verbis id scriptum, quodcuque detendimus, suppleatur. ¶ Aliquando pro implere. Cato de R. R. c. 88. Ibi fuscillam cum sale popularem suspendito, & quassato, suppletioque identidem Ovid. 4. Metam. v. 140. Vulnere supplevit lacrymis.

Suppletus, a, um, particip. supposito, reclusato. Cic. Phil. 8. c. 9. Legionibus suppletis ex D. Bruti exercitu.

Supplex, icis, o. 3. supplicare, supplichevole, סִדּוּרָה, Germ. bittend, Gal. supplicans, Hisp. humilde, léntes, iniques, qui alteri abjecte, demisse, & humiliter supplicat ad eius pedes se prosternens, & genua flectens. Cic. 3. Tusc. c. 32. Cum se Alcibiades afflicteret, lacrymansque Socrati supplex fore, ut ad te supplex veniret. Id. ante Exil. c. 11. Quibus sigillatim sæpe supplex ad pedes jacui. Id. pro Mur. Vellei est supplex, Judices, vestrum idem obsecratur. Virg. 8. Æn. Iramque, minaque Supplicibus supera votis. ¶ Libelli supplices, memoriali. Martial. l. 8. epist. 31. Sed jam supplicibus dominum lassare libellis Desine.

Supplicamentum, i, n. idem quod supplicatio. Apul. l. 1. A. A. Supplicamenta solemnia. Et infra: Quantoque sumpto debereu procurare supplicamentis. Arnob. l. 7. Supplicamenta Diis præstare.

Supplicanter, adverb. supplichevolmente. Sedul. l. 1. Pasch. Op.

Supplicatio, onis, f. supplica, pubblica preghiera, סִדּוּרָה, Ger. bitt demittige, Gal. requête, supplication, ἱκεσία, supplicandi actus, precatio. Frequentissime ponitur pro Dei adoratione, & gratiarum actione pro re aliqua, quæ prospere evenit. Sic apud Romanos supplicationes dicebantur, quando re feliciter gesta, et Senatoconsulto, templa aperiiebantur, Divorumque simulacra in lectulis collocabantur, populo certatim ad pulvinaria conflente, Diisque suis pro eorum in Rempublicam meritis supplicante, gratiasque agente. Cic. in Catil. 3. c. 6. Atque etiam supplicatio Diis immortalibus pro singulari eorum merito meo nomine decreta est. Id. de Prov. Consul. c. 11. Decem dierum supplicatio decreta Cn. Pompejo. Id. Phil. 14. c. ult. Prætor urbanus supplicationes per dies quinquaginta ad omnia pulvinaria constituit. Cæf. l. 7. B. G. c. ult. Supplicationem indicere. ¶ Hic honor supplicationis datur imperatoribus tanquam prærogativa quædam triumphi, ut ait Cic. 15. Fam. epist. 5. & l. 7. ad Attic. epist. 1. Nam supplicatione decernenda declarabatur, adeo insignem fuisse victoriam, ut pro ea Diis gratulari, gratiaque agere dignum esset. Id. Cic. pro Syll. c. 30. Cui uni togato supplicationem senatus decreverit. Loquitur Cic. de se ipso, gloriaturque, eum honorem, qui solummodo propter militares victorias haberi civibus solebat, se sine armis ob detectam Catilinæ conjurationem fuisse consecutum.

Supplicator, oris, m. suppletæ. Prudent. in passione martyri. Calagavis. v. 14. Lætus hinc terribis revertit supplicator æstibus.

Supplices, adv. suppliciter. Varr. l. 6. L. L. pag. 76. Divum exta cante, divum deo supplicite cante.

Suppliciter, adv. supplichevolmente, ἱκεσίως, cum supplicatione, humiliter, demisse, abjecte. Cic. pro Flac. c. 27. Cumque defensor suppliciter, demissèque responderet. Cæf. l. 1. B. G. c. 27. Suppliciterque locuti, fentes pacem petissent.

Suppliciter, pro suppliciter quidam Lexicographi afferunt ex Justin. l. 14. sed ibi suppliciter legitur.

Supplicium, ii, n. supplicazione, ἱκεσία, idem quod supplicatio. Sallust. in Catil. c. 52. Non votis, neque supplicibus muliebribus Deorum auxilia parantur. Id. in Jug. c. 55. Itaque Senatus ob ea feliciter acta Diis immortalibus supplicia decernere, & Tac. l. 3. Ann. c. 64. Sed tum supplicia Diis, ludique magni a Senatu decernuntur. Hinc a Plauto supplicia usurpatur pro munere, quod alicui datur placandi causa, & gratiæ conciliandæ, Trucul. a. 5. v. 8. Ego, inquit, mea voluptas, si quid peccavi prius, supplicium ad te hanc minam tero auri. Plautum imitatur Apulej. l. 11. Tunc cuncti populi vannon onustas aromatatis, & hujusmodi supplicis certatim congerunt. ¶ Dicitur etiam de scæptis, seu insignibus Caduceatorum, seu Fecialium, seu Legatorum. Fest. Supplicia sunt, quæ caduceatores portant. Ea fumebantur ex verbenis felicis arboris. Nec enim ex alia supplicia fas erat, quam de verbenis fumi. ¶ Item de sacrificio illo, quod faciebant, cum vellent aliquem fontem publice interficere, quo Diis supplicabant, & deprecabantur vo velle, id est precabantur, ne sibi culpæ verteretur, quod interficerent civem. Festus: Sinius Capito ait, cum civis necaretur, institutum fuisse, ut Semoniæ res sacra ferret vervece bidentæ, ut eo sacrificio pœna solutis civibus, caput ipsum dammati, patrimoniumque, cui delibatum esset, id fieret sacrum Deo, (sive, ut Scaliger emendat) cujus causa id fieret, sacrum Divis Manibus esset. Indequ fuisse solitum, ut, quia tunc in forum supplicandi causa prodiret Rex Sacrorum, id vocaretur supplicium, hoc vero semper elatum a multis. Quo exemplo docet, supplicia dici supplicamenta. Nunc fere supplicia pro pœnis dicuntur. ¶ Quia vero, cum civem publi-

publice interfecuri essent, sacrificio Diis supplicabant, & expiationem precabantur, hinc supplicium dici ceptum est pro pena capitali, *supplicio, pena*, *supplicium*, Ger. *leibstraff*, Gal. *supplicare*, Hisp. *tormento*, *pena*, *supplicio*, *supplicio*. Cic. 7. *Verr.* Includuntur in carcerem condemnati, supplicium constituitur in illos. *Id. l. 3. de nat. Deor.* Summo cruciatu, supplicioque Q. Varius homo importunissimus perit. *Id. 2. de Orat.* Rapi ad supplicium. *Id. Verr. 4.* Supplicio aliquem afficere. *Id. 2. Invent.* Sumere supplicium de aliquo. h. e. supplicio afficere. *Nepeis in Paulian. c. ult.* Dare aliquem ad supplicium. *Ter. Eun. 1. 1. 23.* Supplicium alicui dare. *Justin. l. 2. c. 5.* Supplicia luere, *pagar il fio*. Sic, supplicium ferre, apud *Cæsar. l. 1. B. C. c. 84.*

Supplico, as, avi, atum, n. 1. *supplicare, pregar vivaciter*, *התחנן*, Ger. *demütiglich bitten*, Gal. *supplicar*, Hisp. *supplicar*, *לחנן*, humiliter, & demissive precor, a *placo*. Nam qui humiliter precatur, manibus, pedibusque complicitis orant. *Cic. l. 6. Fam. ep. 14.* Neque Cæsarium solum, sed etiam amicis ejus omnibus, quos mihi amicissimos esse cognovi, pro te, sicut adfuit feci, libentissime supplicabo. *Id. pro Font.* Præfertim cum tot res sint, quæ vestris animis pro hujus innocentis salute supplicent. ¶ Ponitur sæpe pro adorare. *Plaut. Cure. 4. 2. 41.* Volo hic in fano supplicare. *Suet. in Aug. c. 93.* Quod Judæam prætervehens apud Hierosolimam non supplicasset. ¶ Usurpatur & imperf. *Plin. l. 13. c. 1.* Illius temporibus non supplicabatur thure. ¶ *Supplicastis*, pro supplicaveris, *Plaut. Afsn. 2. 4. 61.* Verbo cave supplicastis.

Supplicite, adv. idem quod suppliciter. *Apulej. l. 11. Metam. sub fin.* Pro meo modulo supplicite gratis perfolutus. *Et l. 9.* Hortulanus supplicite respondit.

Supplodo, is, si, sum, a. 3. *battere con li piedi*, *כבס*, Germ. *mit den fußen klopfen*, Gal. *frapper du pied contre terre*, Hisp. *patear*, *χτυπαίνω*, *παταίνω*, pedibus terræ illius sonitum tacito, plerunquæ fieri solebat in dolore, indignatione, contemptu. *Cic. 1. de Or. c. 53.* Pedem nemo in illo judicio supplotit, credo, ne Stoicis renuntiaretur.

Supplodio, onis, f. *ὑπερδωδία*, actus supplodendi. *Cic. in fragm. apud Quintil. l. 11. c. 3. a. med.* Supplodio pedis in contentionebus aut incipientibus, aut finiendis. *Adde l. 3. de Orat. c. 12.*

Supponēt, ebat, imp. 2. *ὑπομνησκῶ*, est aliquantulum, vel propemodum pœnitet. *Cic. Att. l. 7. ep. 13.* Nam & illum furoris, & hunc nostrum copiarum supponēt.

Suppolltor, oris, m, qui alienam mulierem subagitat. *Laber. apud Non. c. 8. n. 56.* Quæ deliratas vos, suppolltores, facit cum cano eugio puellitarius?

Suppono, is, sui, sum, a. 3. *sotporre*, *metter sotto*, Ger. *underlegen*, Gal. *suppor*, *sumere*, Hisp. *poner de baxo*, *ὑποτίθημι*, subtus pono, submitto. *Cic. 2. de nat. Deor.* Quin etiam anatum ova gallinis sæpe supponimus. *Ovid. l. 3. am. eleg. 9.* Prima jugs tauros supponere co'la coegit. *Id. 5. Fast.* Cervicem Cælo supponitur Atlas. ¶ *Supponere cultros*, est sub collo, & jugulo victimæ ponere, hoc est jugulare. Sed jugulare, in sacris ne dicent, cavebant, quod ominis mali verbum esset, ne sacra vitarent inauspicata voce. *Turneb. Virg. Æn. 6. v. 178.* Supponunt alii cultros, tepidumque cruorem Excipiunt patris. ¶ Interdum est substituere. *Cic. pro R. Am.* In his operæ nostræ vicaria fides amicorum supponitur. ¶ Interdum subjicere. *Cic. l. 1. de Invent.* Nam ei tres partes, quas ante diximus, supponemus, judiciale, deliberativam, demonstrativam. ¶ Interdum adulterinum loco veri subjicere, ut *supponere testamenta*, id est falsa testamenta supposita persona obsignare. *Ter. Eun. 5. 3.* Qui referam illi sacrilego gratiam, qui hunc suppolluit nobis? *Cic. pro Cluent. c. 34.* Qui suppollita persona falsum testamentum obsignandum curavit. *Id. l. 1. de Leg.* Jus esset latrocinari, jus adulterare, jus testamenta falsa supponere. ¶ *Suppollui*, in præterito pro *suppollui* habet *Plaut. Trucul. 2. 5. 9. & 4. 3. 30.*

Supporto, as, a. 1. *portar*, *condurre*, *ὑπάγω*, subveho, importo. *Cæ. l. 1. B. G.* Aut rem frumentariam, ut satis comode supportari possit, timere dicebant. *Cassius l. 12. Fam. ep. 13.* Nisi quid navibus Laodiceorum supportarit.

Suppositio, onis, f. actus supponendi, *ὑποθεσις*. *Plaut. Truc. 2. 4. 83.* Suppositionem pueri mihi credidit, lo scambiamiento d'un fanciullo per un altro. *Colum. l. 8. c. 5. de ovib. supponendis*: Nam & ipsa suppositio per hos tere dies comodiissima.

Suppositivus, a, um, *ὑποθετικὸς*, *ὑποθηματικός*, quod suppositum est, & alterius loco pro vero, & nativo, positum. *Var. l. 2. R. R. c. 8.* Matri suppositivæ quoque infervunt. ¶ Gladiator suppositivus est, qui altero interfecto, vel fessio subjucitur, & certamina succedit. *Marc. l. 5. ep. 25. de Hermese præstantissimo gladiatore*: Hermes suppositivus sibiipſi, h. e. qui nunquam pugnam delatator, nec successore indiget.

Suppositorius, a, um, adject. Cella suppositoria in balneis eadem est, quæ tepidaria, ita dicta quia trigridaræ supposita erat. tres enim erant balnearum cellæ, frigidiaria, tepidaria, & caldaria: aqua per frigidiarium primum, deinde per tepidarium, infuebat in caldarium. *Propisc. in l. hærin. c. 17.* Balneis ita trigridis usus est, ut solent esse cellæ suppositoriæ. *V. ibi Cæsar. & Salmast.*

Suppositus, a, um, *supposito*, *supposito*, *ὑποβιβημένος*, sub aliqua re positus, partic. a supponor. *Liv. l. 29.* Tegentibus tumulis, qui peropportune circa viæ flexus suppositi erant. ¶ Interdum ponitur pro fraudulenter positio. *Cic. 7. Verr. c. 27.* Ut ille suppositus facile, & libenter se illum, qui non erat, esse simulet.

Suppositor, oris, m. Suppositores enumerantur inter opifices monetæ conficiendæ in quadam *Inscript. apud Salmast. in Solin. pag. 277.*

Suppositrix, icis, f. quæ supponit, præcipuum quæ alienos pueros aliis tanquam suos nutriendos clam præbet. *Plaut. Truc. 4. 2. 50.* Venefica Suppositrix puerum.

Suppositus, a, um, idem ac suppositus, per *Syncl. Virg. 6. Æn. v. 24.* Hic crudelis amor tauri, suppositaque turto Pasiphææ.

Suppræfectus, i, qui est sub præfecto, vicique eius gerit. *Inscript. apud Gruter. pag. 523. n. 4.* Atenus Firmus cornicularius Suppræf. Vigil. B. M. Iccit.

Suppreſſe. V. Represse.

Suppreſſio, onis, f. *suppreſſione*, *ἀπαγόρευσις*, actus suppreſſendi. *Cic. pro Cluent. c. 25.* Statuit ad eandem sibi prædas, ac suppreſſiones judiciales revertendum. h. e. iniustas detentiones pecuniæ sibi ad corrupdendos iudices oblatæ, & in usus proprios convertæ. V. integrum Ciceronis locum. ¶ Suppreſſiones nocturnæ dicuntur, quoties per fomnum spiritus suppreſſitur, aut etiam ipsa vox, ut incerta, indiscretæque edatur, quemadmodum in eo morbo accidere solet, qui Græcis *Ephialtes*, Latinis *Inebus* dicitur. *Pl. l. 27. c. 10.* Grana nigra auxiliantur & suppreſſionibus nocturnis, in vino pota, quo dictum est numero.

Suppreſſor, oris, m. qui suppreſſit, hoc est occultat alienum servum. *Call. l. 6. Dig. ad leg. Fav. de piag.* Apud quem unus aut alter tuerit fugitivus inventus, qui operas suas locaverit, ut pasceretur, & utique si idem antea apud alios fecerit, hunc non iure quis suppreſſorem dixerit.

Suppreſſus, a, um, *suppreſſo*, *ἀπαγορευμένος*, partic. a suppreſſor. *Ovid. l. 3. Trist. eleg. 3.* Si iam deficiam, suppreſſaque lingua palato. ¶ *Fuga* suppreſſa, est retenta, cohibita. *Ov. 11. Met.* Cum vita suppreſſa fugæ est. ¶ *Navis suppreſſa*, est depreſſa, sive submersa. *Justin. l. 2. c. 9.* Visti Perſæ in naves contulerunt, ex quibus multæ suppreſſæ, multæ captæ. ¶ *Mentum suppreſſum*, est contractum, non oblongum, sed breve potius. *Var. l. 2. R. R. c. 9. de canibus*: Mento suppreſſo, & ex eo enatis duobus dentibus, dextra, & sinistra. ¶ *Vox suppreſſa*, est summissa. *Cic. pro Syll. c. 10.* Qui cum suppreſſa voce de scelere P. Lentuli, de audacia conjuratorum omnium dixisset. *Id. in Orat. c. 25.* Erit enim, ut voce, sic etiam oratione suppreſſior.

Suppreſſio, is, effi, eſum, a. 3. *suppreſſere*, *reprimere*, *רשך*, Ger. *verrucken*, Gal. *suppreſſer*, Hisp. *suppreſſir*, *ἐπιχω*, *καταπίλω*, reprimor, cohibeo, compesco. *Cic. 3. Tusc.* Hæc igitur officia sunt consolantium, tollere ægritudinem funditus, aut fedare, aut detrudere quam plurimum, aut suppreſſere, nec pati manare longius, aut ad aliam traducere. *Cæ. l. 1. B. C. c. 45.* Hostem insolenter insequentem suppreſſimit. ¶ *Ponitur etiam pro opprimere*. *Plin. l. 11. c. 39.* Animus cibus suppreſſimit. ¶ Sæpe est occultare, dissimulare se habere, dolo malo retinere. *Cic. pro Cluent. c. 25.* Sexcentis millibus nummum se iudicium corrupturum esse dixerat, quæ cum accepisset a pupillo, suppreſſit. *Liv. l. 5. c. 1.* Suppreſſere famam alicuius rei. ¶ *Suppreſſere iter*, est retrahere se ab itinere. *Cæ. l. 1. B. C.* Iter suppreſſum, copiasque in castris continens.

Suppreſſio, is, pſi, ptum, a. 3. *ὑπὸ χειρὶ ζῶμα*, idem fere, quod promo. *Plaut. Mil. 3. 2. 12.* Eho tu scelestè, qui illi suppreſſomis, eho tu. Alii leg. *qui illi suppreſſomis es*.

Suppreſſomus, i, m. *sotto diſpenſere*, *ὑποταμίαις*, secundus promus, sive qui promo substituitur. *Plaut. Mil. 3. 2. 24.* Bono suppreſſomo, & promo cellam creditam.

Suppudet, ebat, duit, imp. 2. aliquantulum pudet. *Cic. l. 9. Fam. ep. 1.* Sed quod eorum me suppedebat. *Id. l. 15. epist. 16.* Puto, te jam suppedere, cum hæc tertia jam epistola ante te oppreſſit, quam tu schedam, aut literam.

Suppuratio, onis, f. *suppurazione*, *ἰμμήσις*, *ἰμμήσιμα*, generatio puris. *Col. l. 6. c. 12.* Et cum maturaverit suppuratio, recinditur ferro. *Plin. l. 20. c. 3.* Clavis pedum, & suppuracionibus, quæ Græci vocant apostemata.

Suppuratorius, a, um, *ἰμμησιακός*, quod ad suppuracionem pertinet, vel quod suppurare facit. *Plin. l. 28. c. 4. ad fin.* Efficaciara ad eadem strigmenta a balneis, & ideo miscetur suppuratorius medicamentis.

Suppuratum, i, n. *ἰμμήσιμα*, apostema. *Plin. l. 20. c. 4.* Strumisque vel suppuratis alligat.

Suppuratus, a, um, partic. a suppuror. *Plin. l. 21. c. 25.* Suppuratis triticea farina lenior. ¶ *Translate sumitur pro impuro, permisso aliqua re mala*. *Sen. ep. 81.* Horum, qui felices vocantur, aut sicla hilaritas est, aut gravis, & suppurata tristitia. h. e. remissa, & diminuta, quemadmodum pure emissio dolor vulneris remittitur.

Suppuro, as, n. 1. *apostemarsi*, *convertisſi in marcia*, Ger. *eyerschwarten*, Gal. *apostumer*, *bouer*, Hisp. *apostemar*, *ἰμμήσιμα*, in pus convertor. *Col. l. 6. c. 12.* Hic idem sanguis, nisi emissus fuerit, sanicm creabit, qui, si suppuraverit, tarde procuratur. *Plin. l. 25. c. 11.* Oſſa fracta e capite extrahit, aut si quid in corpore suppurat.

Suppus, a, um, vel supus (veteres enim non geminabant consonas) *suppino*, *ὑπὸ σῆτος*, idem ac supinus. Est a *supare*, quod est jacere, a Græco *ὑπνος*, ejectione τ. *Fest.* Suppus antiqui dicebant, quem nunc supinum dicimus, ex Græco, videlicet pro aspiratione ponentes literam, ut cum idem *bas* dicunt, & nos *ſylvas*, item *ſex*, & *ſeptem*.

Supputarij, a, um, adject. *che ſerve a computare*. *Tertul. in Apolog. c. 19.* Supputarij digitorum gæliculi. Alii leg. *supputatioſius* eodem sensu.

Supputatio, onis, f. *computo*. *Vitruv. l. 3. c. 1.* Cum ad supputationem creſcat.

Supputator, oris, m. *computiſta*. *Firmic. l. 3. c. 8.* Boni erunt supputatores, arithmetici, geometræ.

Supputatorſus. V. Supputarij.

Supputo, as, a. 1. *ſagliare*, *וכר*, Ger. *befchneiden*, Gal. *emonder*, Hisp. *podar*, *ὑπεκλάδω*, subtus puto, leviter, & aliquantulum puto, subſeco, ſarmenta, vel ramos inutiles subſeco. *Plin. l. 27. c. 10.* Præterea ſemina ipſa triticantia ſupputare. ¶ Aliquantum ponitur pro computare, vel calculum ſubducere. *Plaut. Aul. 3. 5.* Supputatur ratio cum argentario. Sed alii leg. *itur*, *putatur*, &c.

Supra, ſupra, *ὑπὲρ*, Ger. *ob*, Gal. *ſur*, *par deſſus*, Hisp. *ſobre*, *ὑπὲρ*, præpoſitio accuſativo caſui ſerviatis, a *ſupera* per ſyncope. *Cic. in Somn.* Omnia ſupra Lunam ſunt æterna. *Id. 2. de nat. Deor.* Nec tamen exiſtent unquam ſupra terram. ¶ Sæpe ponitur pro ultra, pluſquam. *Cic. de Leg.* Hæc commemoratio, veræ, ne ſupra hominis fortunam eſſe videatur. *Liv. l. 30. c. 35.* Cæſar eo die ſupra millia viginti. *Col. l. 4. c. 27.* Si ſupra modum ſe numerus eorum proſuderit. ¶ Item pro præter. *Plin. l. 21. c. 3. ad fin.* De Horibus, ſupra dictos, ſcripſere Theophrastus, &c. ¶ *Supra capus*, modus eſt loquendi, ſignificans rem, quæ valde urgeat, & imminet. *Cic. ad Qu. Fr. l. 1. ep. 2.* Ecce ſupra caput homo levis, ac fordidoſus, ſed tamen equeſtri cenſu Catienuſ. *Salluſt. in Caſil.* Dux hoſtium cum exercitu ſupra caput eſt. ¶ *Supra* aliquem accumbere. *Cic. Fam. 9. ep. 26.* Supra me Atticus, infra Verrius. *V. Accumbo*. ¶ Eſt etiam adverbium, & ſine caſu ponitur. *Cic. 3. de Or. c. 5.* Omnia hæc, quæ ſupra, & ſubter ſunt, unum eſſe. ¶ *Cum* adverbium eſt, ſæpe valet *ſuperius*, locum connotando. *Cic. 2. de nat. Deor.* Paulo ſupra, quam ad linguam ſtomachus annexitur. ¶ Item ante, ſuperioribus verbis. *Cic. pro Cæc. Ille*, quem ſupra deſormavi. ¶ Item magis, pluſ, amplius. *Cic. Att. l. 1. ep. 19.* Eos confeci, & abſolvii, neſcio, quam bene, ſed ita accurate, ut nihil poſſet ſupra. *Salluſt. in Caſil.* Corpus patiens inedia, algoris, & vigiliæ, ſupra quam cuique credibile eſt.

Supradictus, a, um, *ſopradetto*. *Pallad. Jan. ſic. 13.* Præter raphanum ſemina ſupradicta deponunt. *Id. in Februar. ſic. 33.* Supradictis potionibus merſa ferventur. *Propisc. in Aurelian. c. 9.* Supradictio viro.

Supradico, is, a. 3. *ſupra ſupra*. *Valer. Probus Grammat.* (cujus vitam ſcribit *Sueton. de illuſtr. Grammat. c. ult.*) de motis numerorum: Quilibet figura, ſi ei jacens recta linea ſupraducatur, tot ſignificabit millenarios, quot per ſe ſignificat unitates.

Supranatans, tis, partic. *galleſiane*, ut, ſupranatans bitumen in lacu Aphaltite. *Vitruv. l. 8. c. 3.*

Suprapoſitus, a, um, *ſovrappoſito*. *Cæ. l. 6. c. 18.* Capialpama ſuprapoſitum. *Suprapoſitum*, is, a. 3. *ſaltr ſupra*. *Liv. l. 1. c. 32.* Cum ſines ſuprapoſcandit.

Supraſcribo, is, ſcriber ſupra. *Cic. Fam. 6. epist. 10.* Tibi polliceor, quæ ſupraſcripi. ¶ *Legitur & diviſum*.

Supraſcriptus, a, um, *ſupraſcripto*. *Vitruv. l. 2. c. 8.* Fons ſupraſcriptus. h. e. de quo ſupra ſcriptum eſt. *Adde Cæſar. in Pifan. C. Cæſar. ſub fin.* Supræme adverb. ſupremum. *Priſcian. l. 15.* teſtatur a Veteribus uſurpatum fuiſſe.

Supremitas, atis, f. supremum tempus, mors, *Ammian. l. 31. c. 39.* Nec Valentem sepulturam, qui suprematis honor est, contigit. ¶ Item summa dignitas, *Claud. Mamert. l. 2. c. 13.* Supremitates, & præminētias adire.

Suprēmo, adv. *ultimamente*, ἀγάρτος, novissime. *Plin. l. 11. c. 53.* Eadem combebat, ab eo recens abduca, exitura supremo, & sola ex omnibus perfutura.

Suprēmum, adv. idem ac supremo. *Plin. l. 11. c. 37.* Ut neque ab homine supremum eos (oculos) spectari fas sit.

Suprēmus, a, um, *supremo, somno*, שׁוּמְרָן, Ger. *aberist, leszt*, Gal. *le plus haut*, Hisp. *soberano*, ὑψίστος, ἀριστος, altissimus, a *super*. *Pauli. apud Fesl.* Supremum modo significat summum, modo extremum, modo maximum. *Virg. 4. Georg.* At chorus æqualis Dryadum clamore supremos implerunt montes. ¶ Ponitur etiam pro maximo. *Plaut. Capt. 5. 2. 22.* Serva me supreme Jupiter. ¶ Item pro extremo, ultimo. *Cic. de Sen.* Quæ Socrates supremo vitæ die de immortalitate animorum differuisset. *Mor. l. 1. ep. 5.* Supremo te Sole domi, Torquate, manebo. h. e. occidente. *Tac. l. 5.* Quod supremis in matrem officiis detulisset. Ubi *suprema officia* sunt, quæ morienti exhibentur. ¶ Hoc sensu absolute etiam usurpatur in plurali numero. *Id. 3. Ann.* Celebre carmen, quo Germanici suprema desseverat. *Id. l. 1. Ann.* Solvere suprema militibus, *far f. esequi. Plin. l. 16. c. 44.* Circa suprema Neronis Principis. h. e. ultimus eius vitæ annis. ¶ Supremum dicere alicui, *dar l'ultimo addio*, h. e. supremum vale, *Plaut. Afin. 3. 3. 4.* Mater supremum mihi tua dixit.

Supus. V. Suppus.

Sura, æ, f. *la polpa della gamba*, Ger. *vvaden*, Gal. *le mollet*, Hisp. *panzorilla, γαστρονομία*, pulpa tibie carnosa, & ventricosa. *Plin. l. 11. c. 45.* Suræ homini tantum, & crura carnosa. ¶ Ponitur & pro toto crure. *Virg. 1. Æn.* Purpureoque alte furas vincire cothurno. ¶ Item pro osse posteriori, & minori ipsius cruris, *Cels. l. 8. c. 1.* ¶ Fuit etiam furta cognomen apud Romanos. Primus sic vocatus est P. Cornelius Lentulus Catilinæ socius, nempe quia is, cum Sylla rationem ab eo posceret pecuniæ publicæ, quam Quæstor tractaverat, dixerat, se non posse rationem reddere, sed præbituram furam: ut pueri solent, qui, si in pilæ ludo deliquerint, pila furam præbent percipientem. *Plutarch. in Cicrone.*

Surcellus, i, m. idem quod furculus. *Apul. l. 4. c. 2.*

Surculo, as, a. 1. per syncope. pro *furculo*, as, est furculo connectere, ligare. *Apic. l. 4. c. 5. & l. 7. c. 4.*

Surculla, læ, f. idem quod furculus. *Apic. l. 4. c. 7. & l. 7. c. 2.*

Surculaceus, a, um, *φυρκακός*, quod est simile furculo. *Plin. l. 19. c. 7.* Surculacea in folliculo fuit raphano, sinapi, rapo. Subaudi, *femina*.

Surcularis, & re, o. 3. *φυρκαλός*, quod furculos generat. *Colum. l. 3. r. 11.* Considerandum est, antequam pastinemus, surcularis, nec ne sit terra.

Surcularius, a, um, *φυρκαλιός*, quod ad furculos spectat, ut Surcularia cicada, quæ in surculari vivit, vel eo tempore apparet, quo arbores furculos emittunt. *Plin. l. 11. c. 26.* Quidam duo alia genera faciunt earum: surculariam, quæ sit grandior, frumentariam, quam alii avenariam vocant. Apparet enim simul cum trumentis arefcentibus. ¶ *Surcularius ager*, qui furculis conlitis est. *Var. l. 1. R. R. c. 2.* Colonus in agro surculari ne capra natum pascat.

Surculo, as, a. 1. *tagliare*, Ger. *brechen, bawen*, Gal. *couper*, Hisp. *corrar*, *φύραίνω*, est furculos ramis adimere, ut altius crescant, & uberior a terra nutrimentum accipiant. *Col. l. 5. c. 9.* Ac primo surculari debent, ita, ut simplex stylus altitudinem maximi serobis excedat.

Surculose, adv. *φυρκαλώς*, per singulos furculos, sensim, paulatim. *Plin. l. 18. c. 16.* Arefcit surculose.

Surculosus, a, um, *φυρκαλός*, furculis abundans. *Plin. l. 18. c. 7.* Reliqua legumina surculosa sunt.

Surcullus, i, m. *germoglio d'albero, marza, η'λο*, Ger. *schoff*, Gal. *jetson*, Hisp. *renuevo, κλάδος*, *φύλλον*, quod in ramis simplex oritur, & frondes gerit, detrahaturque interdum, & selegatur ex arbore ad alias rursus produendas. Est diminutivum a *surus*, quem *Festus* interpretatur palium, *Enniumque* eo usum docet. *V. r. l. 1. R. R. c. 40.* Ex arbore, e qua quis vult habere furculum. *Cic. 2. de Orat. c. 69.* Armabo te, inquit, da mihi ex ista arbore, quo feram furculos. ¶ *Surculum defringere*, ex veterum Juris consultorum inducta consuetudine, dicebantur, qui possessionem aliquam arboribus consistam sibi vindicabant: eam enim ingressi ramulorum ex aliqua arbore deceperant, eumque in eis delerentes, in eo tanquam in tota possessione jus suum persequerantur. Ita quoque si possessio arboribus careret, glebam fumebant, ut in voce *Conferius* adnotatum est. *Cic. 3. de Orat. c. 28.* Non ut recuperare amissam possessionem, sed ut ex jure civili, furculo defringendo, usurpare videantur.

Surdadones, m. 3. pop. Hisp. cit. in Catalonia, in fin. Ceretanorum, quorum tractus *Campos de Cerdana*. *Plin. l. 3. c. 3.*

Surdaster, a, um, *mezzo sordo*, Ger. *halb dummer*, Gal. *sourdaut*, Hisp. *un poco sordo, ὑδαυδης*, non plane surdus, surdulus, qui parum surdus est. *Cic. 5. Tusc. c. 40.* Erat surdaster M. Crassus, sed aliud molestius, quod male audiebat, etiam, ut mihi videbatur, injuria.

Surde, adverb. *sordamente*. Surde audire dicitur is, qui alterum loquentem parum attendit, sive vecordia animi, sive quod cogitatione alia in re versetur. *Africanus apud Charis.* Amentes, quibus animi non sunt integri, surde audiunt.

Surdigo, gnis, f. *sordis*. *Marcell. Empir. c. 9.* Surdignis molestiam pati.

Surditas, atis, f. *sordis*, Ger. *dumbeis*, Gel. *sourdise*, Hisp. *sordedad, κηφωσις*, privatio sensus audiendi. *Cic. 5. Tusc. c. 40.* In surditate vero quidnam est mali?

Surdus, a, um, *sordo*, שׁוּרְדָּה, Ger. *taub*, Gal. *sourd*, Hisp. *sordo, κωφός, κηφωσις*, sensu auditus spoliatus. *Ter. Andr. 3. 1.* Utinam aut hic surdus, aut hæc muta facta sit. *Cic. 5. Tusc.* In illis linguis, quas non intelligimus, quæ sunt innumerabiles, furdi protecto fumus. ¶ Reperitur & cum genitivo. *Col. l. 3. c. 10.* Idque nobis Poeta velut surdis veritatis indulget. ¶ Comparativum *furdior*. *Ovid. 1. Amor. eleg. 6. ad sanitorum*: O foribus furdior ipse tuis. Superlat. *furdissimus*. *Augustin. epist. 39. (al. 41.)* Durissime, immanissime, furdissime. ¶ Surdo narrare tabulam, proverbialiter dicitur is, qui operam apud aliquem inludit, quocum nihil est profecturus. *Terent. Heaut. 2. 1. 10.* Ne ille haud scit, quam mihi haud furdo narrat tabulam. ¶ Translate furdus dicitur, qui nulla re, non precibus, non muneribus, non misericordia flectitur. *Ovid. heroid. epist. 7.* Ad munera furdus. *Id. 9. Metam. v. 946.* furdumque adhibent folatia menti. *Sil. l. 11. v. 354.* Surdis timori. ¶ Sumitur etiam passive, pro eo, quod non auditur. *Juven. sat. 7. v. 71.* Surda nihil emeret grave buccina. Sic etiam *vois furda* dicimus, quæ non exaudiantur. *Perf. Jar. 6.* ¶ Item dicitur de loco, in quo non facie auditur. *Vitr. l. 5. c. 3.* Diligenter est animadvertendum, ne sit locus furdus. *Var. l. 8. de L. L.* Surdum theatrum.

¶ Transfertur quoque ad visum, & ad ejus objectum, ut *Surdus color*. *Plin. l. 37. c. 5.* Ad hoc quibusdam intercurrit umbra, furdusque sit color, qui improbat etiam diluitor. *colore ottuso, ammassato*. Item ad olfactum. Sic dicitur surdum, cuius odor non sentitur. *Perf. Jar. 6.* Nec spirant cinnama furdum. ¶ Item ad linguam. *Ovid. l. 2. de Pont. el. 6.* Non erit officii gratia furda tui. h. e. non tacebitur a me. ¶ Denique translate sumitur pro ignobili, vili, cuius nomen sæpe non auditur. *Plin. l. 22. c. 2.* Quæ quanta debeatur etiam furdis, hoc est ignobilibus herbis, perhibebitur.

Surena, æ, f. nomen piscis est apud *Varron. l. 4. de L. L.* ¶ Surena item apud Parthos nomen erat summi magistratus post Regem, cui ex officio obtingebat novum regem diademate coronare. *Tacit. Annal. 6. c. 42.* Surgite pro furrigite V. vocem sequentem.

Surgo, is, rexi, reatum, a. 3. *alzare*, idem ac *furrigo*, per Syncope. *Plaut. Epid. v. ult.* Plaudite, valete, lumbor surgite, atque extollite.

Surgo, is, rexi, reatum, n. 3. *levarti su, sorgere*, DP, Ger. *auflieben*, Gal. *se lever*, Hisp. *levantarse, avisnar*, erigo; a *furrigo*, eliso i, & abiecto altero r, quod dicitur pro *subrigo*, etique a *rego*. *Cic. 3. Off.* Surrexit e lectulo, remotisque arbitris, ad se adolescentem iussit venire. *Id. 2. de Inv.* Ille multo ante lucem surrexit. *Virg. 3. Æn.* Haud segnis strato surgit Palinurus. *Horat. l. 2. sat. 2.* Surgere de cœna. ¶ Translate dicitur de ventis, cum veluti se erigentes flare incipiunt. *Virg. 3. Æn.* Et tando surgentes demoror Austros? ¶ Item de astris, cum in nostrum hemisphærium ascendunt. *Horat. l. 1. sat. 4. v. 29.* Hic mutat merces surgente a sole ad eum, quo Vespertina tepet regio. h. e. ab Oriente ad Occidentem. *Id. l. 2. od. 9.* Vespere surgente. ¶ Item de ædificiis, cum paulatim a fundamento ad tecti fastigium elevantur, vel cum sensim eminent, & in altum attolluntur. *Virg. 1. Æn.* Surgentemque novæ Carthaginis arcem. ¶ Item per translationem ponitur pro oriri, nasci. *Virg. 1. Æn.* Quæ nunc animo sententia surgit? *Id. 9. Æn.* pugna aperta surgit. *Tacit. 2. hist. c. 42.* Rumor surrexit. ¶ Item pro crescere, augeri. *Virg. 4. Æn.* Alcanium surgentem, & spes hæredis Juli Respicie. *Id. 4. Georg.* Surgentes aterat herbas. *Ovid. 15. Metam.* Mare surgit. *si goshia*. ¶ Item pro profinum statum, seu fortunam recuperare. *Cic. 12. Phil.* Semel cecidi sciens, ut honestissime surgere possem. ¶ Usurpatur etiam imperf. *Juven. sat. 4.* Surgitur, & misso proceres exire iubentur Concilio. ¶ Item active cum accus. *Arnob. l. 5. pag. 169.* Surrexisse se Deos, & nervis obriguisset divinis. ¶ Surrexere pro surrexisse, *Hor. l. 1. sat. 9. v. 72.* hancine solem tam nigrum surrexere mihi?

Suria, æ, pro Syria, ex prisorum Latinorum consuetudine græcum v in u mutans. *Plaut. Truc. 2. 6. 49.* Ancillam adduxi ex Suria duas. ¶ Hinc & Surdus pro Syrus. *Id. ibid. v. 60.* Abduca has e conspectu Suras.

Surlo, is, n. 4. libidine prurio, subo, & dicitur proprie de subus. *Festus in voce Sus*. Et translate de piscibus. *Apul. in Apolog.* ita distinguunt, ut *subare* de fœminis dicatur, furire de masculis. Quoties, inquit, & quid anni cuiusque eorum generis (piscium) fœminæ subent, mares furiant.

Surptus, V. Surreptus.

Surpui, per syncope pro *surrupui*. V. in *Surrupio*.

Surrectio, as, n. 1. sæpe surgo. *Cato apud Gell. l. 10. c. 13.* In cubiculum surrectavit e convivio. Alii leg. *subrepsitavit*. h. e. sæpe in cubiculum clam irrepit.

Surrectus, a, um, partic. temporis futuri a surgo. *Col. l. 6. c. 13.* Et sentibus ultiis fruticem surrecturum in altitudinem compositis.

Surrectus, V. Subrectus.

Surrêgo, is, a. 3. idem ac surgo, apud *Vet. Fesl.* Surregit, & fortius antiqui ponebant pro surgit, & ejus participio quasi surrectus, quibus Livillus frequenter usus est.

Surremo, is, emi, vel empti, emptum, a. 3. est sursum emere, ideoque suscipere, sumere, ab *emo*, quod antiquis etiam tollere signabat. *Fesl.* Surremit, fumpit: Inque manum surremit hastam.

Surrentinus, a, um, adject. ad Surrentum pertinens, ut Surrentini colles, *Colum. l. 3. c. 2.* Surrentina vina, *Horat. l. 2. sat. 4.* quæ celebrantur a Scriptoribus inter generosiora, propter vicinitatem Mæstici montis.

Surrentum, n. *Surrento, Sorrento, Sorriento*, urbs Picientinorum, maritima, A. inter Neapolim, & prom. Minervæ.

Surrepo. V. Subrepro.

Surreptitius, V. Subreptitius.

Surreptus, a, um, nom. ex particip. *rapito, rubato*, a *surrupio*. *Cic. Phil. 14. c. 4.* Qua in urbe tam immanis Hannibal capta, quam in Parma surrepta Antonius? *Plaut. Pæn. prol. v. 109.* Rogitat, unde sit, capta ne, an surrepta sit. ¶ *Surptus* dicitur per syncope. pro *surreptus*. *Plaut. Pæn. 4. 2. 80. & 5. 2. 98.* ubi tamen alii *surreptus* substituunt; alii *surrupius* eodem sensu, ex verbis, quibusdam codicibus.

Surrexe. V. Surgo.

Surrigo. V. Subrigo.

Surrupio, is, ripui, reptum, a. 3. *tagliare nascostamente, rubare*, 323, Ger. *verzuwecken*, Gal. *empoter, Hil. burstar de secreto, ὑφαρσιω*, latenter capio, clam aufero, furor. Variè constructur. *Cic. de clar. Orat. c. 19.* Tu qui a Nævio vel sumptibus multa, si fateris; vel, si negas, furrupisti. *Id. pro Dom. c. 25.* Qui ex ejus custodia per insidias regis amici filium furrupisset. *Id. Attic. l. 5. ep. 16.* Surrepisse aliquid spatii ad scribendum, *rubar' un poco di tempo*. *Id. Parad. 6.* Quanti est estimanda virtus, quæ nec eripi, nec furrupii potest unquam? *Ovid. ep. 11.* Criminalis sunt oculis furrupienda patris. Id est cavendum est, ne pater hæc resciat. ¶ Surrepisse se alicui, est subducere se ab ejus conspectu. *Plaut. Men. 3. 2. 26.* Ut furrupisti te mihi dudum de foro. ¶ Usurpatur a Poëtis cum Syncope. *Hor. l. 2. sat. 3.* Unum me surpisse mortis. *Id. l. 4. od. 13.* Quæ spirabat amores, Quæ me surpuerat mihi.

Surrôgo. V. Subrogo.

Surruncivi. V. Subruncivi.

Surrupus, V. Surreptus.

Sursum, adv. *in su, in alto*, שׁוּרְרָם, Germ. *ob'sich*, Gal. *en haut*, Hisp. *arriba, אוו*, superam partem versus, cui opponitur *deorsum*. Est compositum a *versum*, quasi *supraversum*, vel *superversum*. *Ter. Adel. 4. 2.* Præterito hac recta platea sursum. *Id. Eun. 2. 2. 47.* Nec sursum deorsumve curstis. *Cic. 2. de nat. Deor.* Itemque nares, eo quod omnis odor ad superiora fertur, recte sursum sunt. ¶ *Sursum versus*, aut *versus* est versus superiorum locum, aut partem aeris, vel loci. *Cic. in Partis.* Et idem quasi sursum versus, retroque dicitur. *Id. in Orat. c. 39.* Cum gradatim sursum versus reditur.

Surus, i, m. palus, a quo diminutive sit furculus, *Enn. apud Fesl.* ¶ *Surus pro Syrus* V. in *Suria*.

Sus, is, com. 3. *porco, o porca*, שׁוּרְרָם, Ger. *sebuvein*, Gal. *porc*, Hisp. *puerca, sus, sus* porcus, vel porca, & dicitur tam de feris, quam de domesticis, *Var. l. 2. de R. R. c. 4.* Sus græce dicitur ὕς, olim thyfus ab illo verbo, quod dicunt θύω, quod est immolare. Ab suislo enim genere pecoris immolandi insum primum sumptum videtur: cuius vesti-

vestigia, quod initiis Ceteris porci immolantur, & quod initiis pacis laudis cum feritur, porcus occiditur: & quod nuptiarum initio antiqui Reges, ac sublimes viri in Hetruria in conjunctione nuptiali, nova nupta, & novus maritus primum porcum immolant. *Ovid. l. 4. Fast.* A bove nuncti cultros removete ministri, Bos aret, ignavam sacrificare suem. *Cic. 2. de nat. Deor.* Sus vero quid habet præter escam? cui quidem, ne putresceret, animam ipsam pro sale datam dicit esse Chrysiptus. Sues Veneri invisi fuerunt. *Fest. in Sullum:* Sullum genus inivum Veneri proderunt Poetæ, ob interfectum ab Apro Adonim, quem diligebat Dea: quidam autem, quod immundissimi sint sues esse omni manifesto pecore, & ardentissimi libidinibus, ita ut opprobrium mulieribus inde tractum sit, cum fubare, & surire dicuntur. *Sus Minervam docet,* est, indoctus docet sapientem. *Fest.* Sus Minervam, in proverbio est, ubi quis id docet alterum, cuius ipse infcius est. *Cic. 1. Acad.* Nam etli non sus Minervam, ut ajunt, tamen inepte quisque Minervam docet. *Id. 2. de Orat. c. 57.* Docebo sus (ut ajunt) oratorem eum, quem &c. *Sidon. in ep. 17. l. 7. ad Volusian.* Rura paludicosa terminis populosa Ravenæ, Et quæ lanigero de sue nomen habet. h. e. Mediolani agrum. Cum enim Gallis consilium esset eam urbem condendi, solum effodientibus ferunt inventam suem dimidio lanatam, a quo portento ductum Mediolani nomen. *V. l. 15. Orig. c. 1.* In recto casu reperitur etiam suis. *Prudent. l. 2. contra Symmach. v. 813.* Spurca suis nostro amne natat.

Sufque, deque fero, ara, & xgra, proprie est sursum, & deorsum, sed translate usurpatum, *sufque, deque ferre, vel susque, deque habere,* est æquo animo ferre, nihil penit habere, sursum, an deorsum hoc eat, non magni facere, non magni pendere, non curarsi, *lasciar corere, adisposia. Cic. 14. ad Attic. ep. 6.* Nam de Octavio susque deque. *Labeo. apud Gel. l. 16. c. 9.* Nunc tu lentus es: nunc tu susque deque fers. *Plaut. Amph. 3. 2. 5.* Atque id me susque deque esse habituram putat. *Susque deque esse* significat nihili esse, nihili fieri, ad nihil valere. *M. Var. apud Gel. loc. cit.* Quod si non horum omnium similia essent principia, ac postprincipia, susque deque esset. *Lucil. ibid.* Verum hæc ludus ibi, susque omnia deque fuerunt: susque & deque tuere, inquam, omnia ludu'jocufque. Alii legunt *sufque hæc deque fuere inquam* &c. ut tollatur, & quod videtur superfluum.

Sufa, orum, n. pl. *Sufa, Sufa, Sufa,* urbs ampla Asiæ, in Regno Persarum, Sufianæ regionis caput, & regia, ad Eulzum fl. versus montes, inter Seleuciam magnam, & Persepolim. Hæc urbs a Memnone condita fuit. Sed *Straboni* placet, originem habuisse a Tithone Memnonis patre. *Plin. l. 6. c. 27.* scribit, conditorem fuisse Darium Hyttaspis filium. Etymologus, & Stephanus nomen ajunt accepisse a Sufa, quod lingua Punicæ, ac Phrygia idem est, ac *Σουφω,* seu *Σουφω* liliolum, ob liliorum illis locis crescentium copiam. In hac urbe tuis nobiliss illa Cyria regia, candido, varioque marmore, columnis aureis, magnaque gemmarum copia exornata, cœli in lacunaribus habens simulacrum, stellis micantibus insignitum. *Propert. l. 2. eleg. 13.* Non tot Achæmenis armantur Sufa fagitius.

Sufceptio, onis, f. *intraprendimento, ὑποδέξειν, ὑποδοχῆ,* actus suscipiendi. *Cic. 3. Fin. c. 9.* Sic ead, quæ proficiuntur a virtute, susceptione prima, non perfectione recta sunt judicanda. *Id. pro Mur. c. 1.* Atque etiam ipsa susceptione causæ reprehensa est.

Sufceptio, as, a. i. frequentativum a *sufceptio,* sed ejusdem fere significatio. *Apul. l. 2. Met. sub fin.* Vicariam pro me lanientam susceperat.

Sufceptor, oris, m. *ὑποδέκτης, ὑποδοχῆς,* qui suscipit. *Afcon. in Ver. de Præ. Urb.* Extraordinarium pecuniæ ruro susceptor. Speciatim dicitur de eo, qui lutoribus domi suæ ludendi dat locum. *Ulpian. l. 1. ff. de alear. Prætor* susceptorum verberatum quidem, & damnium passum, ubicunque, & quodocunque non vindicat. *Item* pro eo, qui aliquid faciendum conducit, redemptor. *Justinus l. 8. c. 3.* Mittit, qui opinionem ferentem, regem Philippum magna pecunia locare & multos per civitates, & sana, & templa facienda, & ut per præcones susceptores sollicitarent. *¶* Susceptores præterea dicuntur, qui annonis, & tributis ærarii recipiendis præpositi sunt. V. titulum *codicis de susceptoribus.*

Sufceptum, i, n. *impresfa, δέδοται, ἑγχομένη, ἔργον,* res suscepta, inceptum tacinus. *Ovid. 11. Met.* Susceptaque magna labore Crescere difficiili.

Sufceptus, a, um, *δέδοται, ἑγχομένη,* partic. a *sufceptor.* *Cic. pro Quinct. Transigere* susceptum negotium. *Idem post red. ad Quir.* Sempternam pœnam sustinerem mea voluntate susceptam. *Justin. l. 11. c. 10.* A captiva susceptum puerum Herculeum vocavit. *¶* Suscepti etiam dicebantur clientes. *Serv. ad illud Æn. 6. v. 609.* Est fraus innexa clientium: Vult, inquit, intelligi prævaricatores, qui patroni sunt clientium, quos nunc susceptos vocamus. Adde *Ammian. l. 17. c. 20.*

Sufcito, is, a. 3. *sapere, ἴσχειν,* idem quod scio, sive cognosco. *Plaut. Men. 2. 3. 78.* Quid negotii est suscitari? quid eo opus est? Alii aliter leg.

Sufcipio, is, eptum, a. 3. *pagiare, intrap endere, ἵσχειν,* Ger. *nehmen,* Gal. *prendre, recevoir,* Hisp. *recibir, tomar, αἰσθῆναι, capio,* fumo. Est a *sursum,* & *capio,* quod *Priscianus* scribit l. 1. vel a *sub,* & *capio,* ut dicitur quasi *sufcipio.* Sane *Pierius* in 1. Æn. scribit, *sufcipit* in veteribus aliquot libris inveniri. Tam ad animum, quam ad corpus refertur. *Cic. 1. de Fin.* Sed ut omittam pericula, labores, dolorem etiam, quem optimus quisque pro patria, & pro suis suscipit. *Id. pro Clæno.* Neque mihi quidquam oneris suscepi. *Id. Fam. 12. ep. 24.* Suscipere alicujus causam. *Id. 2. Offic. Æs* alienum amicum suscipere, *obligari a pagari debiti degli amici.* *Id. Attic. l. 14.* Suscipere cogitationem, quidnam sit agendum, pensare. *Idem 2. de nat. Deor. c. 24.* Suscepit autem vita hominum, consuetudoque communis, ut &c. *in valse. Id. pro Font.* Ne qua insignis huic imperio macula, atque ignominia suscipiatur, *acciocebbi queff' impero non riceva c. Id. pro Mur.* Suscipere personam viri boni, *volver comparare per dabbene. Id. pro Clæno.* Suscipere parricidium. *commettere. Vellei. l. 2. c. 48.* Suscipere vota pro salute alicujus, *far de voti.* *¶* Suscipere liberos, est tollere. h. e. educare, nutrire. *V. Tollo. Cic. Att. l. 11. ep. 9.* Hæc ad te die natali meo scripsi: quo utinam susceptus non essem! *¶* Usurpatur etiam simpliciter pro liberos generare, vel habere. *Cic. Fam. 5. ep. 16.* Cum beatissimi illi sint, qui liberos non susceperunt. *Id. 3. Phil. c. 6.* Ipse ex libertini filia suscepit liberos. *Id. 5. Ver.* Susceperas enim liberos non solum tibi, sed etiam patriæ. *¶* Suscipi in lucem, est nasci. *Cic. de Arusp. resp.* Eodem enim tempore & suscipimur in lucem, & hoc cælesti spiritui agimur. *¶* Accipitur item suscipere pro eo, quod est sermonem excipere, & in vicem respondendi succedere. *Virg. 6. Æn.* suscipit Anchises, atque ordine singula pandit. *¶* Item pro fulcire, & ab imo munire aliquid, ne ruat. *Plin. l. 10. ep. 48. de Theatro Nicææ* ruina proximo: Nam fulturæ, ac substructiones, quibus subinde suscipitur, non tam firmæ mihi, quam sumptuosæ videntur. *¶* Est etiam verbum disputantium, & ponitur pro assentiri, admittere. *Cic. 1. Tusc. c. 32.* Istos vero, qui, quod in hac causa difficillimum est, suscipiant, posse animo manere corpore vacanti.

Sufcitabulum, n. 2. *suscitamento, incitamento, ἑκτικαμυ, ἰμπεραμυ,*

ἰμπεραμυ, incitamentum. *Var. apud Non. c. 1. n. 846.* Phonicus adum vocis suscitabulum.

Sufcitatio, onis, f. ad vitam revocatio. *Tertul. de car. Chr. c. 23.*

Sufcitator, oris, m. *chi visuscita altrui. Tertul. advers. Praxam, c. 28.*

Sufcito, as, a. 1. *eccitare, deflare, ἰσχειν, Ger. auffwecken, Gal. susciter, Hisp. suscitar, ἰσχειν, excito, a sursum, & cito. Plaut. Most. 3. 1. 95.* Quæ me somno suscitavit. *Cic. 4. Tusc. c. 19.* Quærentibus respondēbat, Milciadis trophæis se e somno suscitari. *¶* Translate sumitur pro adhortari, impellere, incitare. *Virg. 1. Æn.* Æneas acuit Martem, & se suscitavit ira. *Cic. pro Rosc. Com.* Suscitare testem contra aliquem.

¶ Item pro rem extinctam renovare, rem, quæ jam elangueret, vigori suo restituere. *Brut. Cic. l. 11. Fam. epist. 3.* Ut bellum civile suscitare vellemus. *Virg. 5. Æn.* Acrior ad pugnam redit, & vim suscitavit iræ.

Sufsiōne, es, f. *Suffian, Cuffian, Elaran,* regio Asiæ, in Regno Persarum, a ista dicta a Sufis urbe metropolitana. Habet ab Occ. Assyriam, ab Or. Persidem, a Sept. Mediam, a Mer. suam Persicum. *Plin. l. 6. c. 23.* Flumen Granus per Sufianem fluit.

Sufsiāni, orum, m. Sufianæ regionis populi. *Plin. l. 6. c. 27.*

Susinus, a, um, *συσίνος,* quod ex liliis contextum est, ut Susinura oleum, quod & lirinum dicitur, a *συσίνω,* quod lingua Punicæ, ac Phrygia idem est, ac *Σουφω,* idest liliolum. Persicum quoque esse, docet *Stephanus περὶ πάπων. Plin. l. 13. c. 1. de unguentis:* Susinum tenuissimum omnium est. Constat ex liliis, balano, calamo, melle, cinnamomo, croco, myrrha, aspalatho.

Sufis, aris, adiect. tæm. ad Sufianen pertinens. *Sidon. l. 7. epist. 17. in carmine:* Elapfus regi truculento Sufidis oræ.

Sufsuspecto, onis, f. *sospecto. Cic. 1. de Invent. c. 16.* Si aliquis mirus honestas susceptiones iniectas diluemus. Ita legit *Græv.* ex quodam codice. Alii *suspicionis.*

Sufsuspectio, onis, f. idem ac suspcio. *Ter. Andr. 3. 2. 21.* Nam qui isæc tibi incidit suspesctio? Alii leg. *suspicio. Paulin. ad Aufon. epist. 2. v. 15.* Duceret in sanctum suspesctio falsa parentem. *Aufon. ad Paulin. epist. 24. v. 8.* Concinnat verisimilis suspesctio culpam. Quidam hic quoque leg. *suspicio. V. Suspcio* in fine.

Sufpecto, as, a. 1. *guardar in su, שׁוּדָר, Ger. aufsehen, Gal. regarder en haut, Hisp. mirar arriba, ὑποβλέπω, ἀσβλέπω,* sursum specto, freq. a suspcio. *Plin. l. 8. c. 16.* Leo suspesctans. h. e. sursum spectans. *Id. l. 11. c. 29.* Sollicito suspesctantibus populis (locustas volantes) ne suam operiant terram. *¶* Est etiam suspcicari, suspesctum habere, *sospectare, aver' in sospecto. Tacit. 3. hist. c. 82.* Omnem prolationem, ut inimicam victoriæ, suspesctabant. *Id. 4. Ann. c. 3.* Pellit domo Sejanus uxorem, ne pellici suspesctaretur, *per non rerdens' sospecto alla concubina.*

Sufpector, oris, m. *miratore. Sidon. l. 3. ep. 5.* Morum vestrorum suspector, veneratorque.

Sufpector, aris, dep. 1. idem quod suspccto. *Ammian. l. 28.* Impetrarunt, ut hi, quos suspcctati sunt, compingerentur in vincula.

Sufsuspcctus, us, m. *ἀσβλέσιμος, actus suspciciendi, idest. sursum aspiciendi. Virg. 9. Æn.* Turris erat vasto suspcctu, & pontibus altis. *Plin. l. 9. c. 38.* Laus ei summa color sanguinis concreti, nigricans aspectu, idemque suspcctu retulgens. *¶* Ponitur etiam pro altitudine. *Virg. 6. Æn.* Quantus ad æthereum cæli suspcctus Olympum. *¶* Item pro admiratione. *Ovid. 5. Fast.* Protinus intravit mentes suspcctus honorum. *Sen. de Benef. l. 2. c. 25.* Videndum est, quid maxime faciat ingratos, aut nimis sui suspcctus, & instum mortalitati vitium se, suaque mirandi, aut aviditatis, aut invidia.

Sufsuspcctus, a, um, partic. a *sufpcior,* vel etiam a *sufpcior,* quemadmodum a *confpcior* est *confpcctus.* *Fest.* Suspcctus est diversæ significacionis. A suspcior enim, & suspcio partium venit. Itaque non mirum, si non una significatio dari potest. *¶* Fere tamen accipitur pro eo, de quo est suspcio, in quo subest suspcio alicujus rei, *sospecto, ὑποπτος, ὑποψία.* Usurpatur vel absolute. *Cic. de Amic.* Omnia tempore suspccta atque sollicita sunt. *Id. 2. Offic. c. 9.* Quo quis versutior, & callidior est, hoc invisior, & suspcctor. *Virg. 3. Æn.* Grajugenumque domos, suspcctaque iniquimus arva. *Liv. l. 24.* Quia & ipsum ut ambigæ fidei virum suspcctum jam pridem habebat. *¶* Vel cum dativo personæ. *Cic. 1. Catil. Si* meis civibus tam graviter suspcctum, atque insensum viderem. *Sueton. in Tit. c. 6.* Suspcctissimum quenque sibi haud cunctanter oppressit. *¶* Vel etiam cum ablat. rei, & præpos. *de. Cic. 3. Offic.* Cum filius patri suspcctus esset de noverca. *¶* Vel cum ablat. & præpos. *in. Suet. de clar. Grammat. c. 16.* Suspcctus in aliqua virgine. *¶* Vel cum ablat. & præpos. *super. Salsuli. in Jugur. c. 71.* Suspcctus super aliquo scelere. *¶* Vel cum ablat. sine præpos. *Cur. l. 8. c. 8.* In Callisthenem olim contumacia suspcctum perversioris iræ fuit. *Tac. hist. 1. c. 46.* Licinius intima familiaritate suspcctus contilia ejus fovisse. *¶* Vel cum genit. *Tac. 3. Ann. c. 29.* Suspcctus nimis (pei Sejanus). *¶* Ponitur interdum, sed raro, pro suspcioso, *sospectoso. Cic. in distich.* Suspcctus cave sis, ne sis miser omnibus horis. uan timidis, & suspcctis aptissima mors est.

Sufspendeo, V. Suspendeo.

Sufspendiosus, a, um, *appiccato, ἀνεστρωμένος,* qui laqueo nexili strangulatus est. *Plin. l. 28. c. 4.* Cardinibus oflorum aceto affusus, lutum fronti illitum capiti: dolorem fedare, item laqueum suspensiosus circumdatum temporibus.

Sufspendium, ii, n. *appiccamenta, κρῖμοσι, ἀνεστρωσισ,* suspensio. *Cic. 5. Ferr.* Ut homines injuriæ tuæ remedium morte, ac suspensio quaerent. *Martial. l. 1. epigr. 116.* Jam suspensia læva cogitabas. *Sueton. in Aug. c. 65.* Suspendio vitam finivit.

Sufspendo, is, endi, ensum, a. 1. *sospendere, ἵσχειν, Ger. aufhengen, Gal. pendre, Hisp. ahorcar, κρεμῶν, ἀσπῶν,* sursum pendo, appendo, aliquid sursum ligo, ut pendeat. *Virg. 4. Georg.* tignis nidum suspensat hirundo. *¶* Sumitur etiam pro sublevare, sustollere, *alzare. Apul. l. 6. Metam.* Cum deberet manum porrigere, capistro suspendere, cauda sublevare, nullum mihi terebat auxilium. *¶* Suspendere ædificium, vel parietem, est in fornacem sublituere, *fabbricar su volte, o archi. Cic. in Top. c. 4.* Non ejus vitio, qui demolitus est, damnium factum est, sed ejus operis vitio, quod ita ædificatum est, ut suspensio non possit. *¶* Est etiam suspensio intermere, strangulare. *appiccare.* Et construitur vel cum simplici accus. *Cic. 5. Ferr.* Centuripionum Dioclem, hominem locupletem, suspensio esse constat. *¶* Vel cum dat. *Cic. pro Rab. post. reo:* Caput onubito, infelici arbori suspensio. *¶* Vel cum ablat. & præpos. *in. Cic. 5. Ferr.* Hominem corripit, ac suspensio jussit in oleastro quodam. *¶* Vel cum ablat. & præpos. *de. Cic. de Orat. l. 2. c. 69.* Quod diceret, uxorem suam suspensio se de ficu. *¶* Vel cum accus. & præpos. *in. Ulpian. l. sacrilegis, §. 1. ff. ad leg. Juliam peculatus:* Et scio, multos etiam ad bestias damnate sacrilegos, nonnullos & vivos exussisse, alios vero in furcas suspensio.

¶ Item fulcire, *puntellare. Senec. l. 6. de benef. c. 15. sub fin.* Agentem ex imo rimas infamam incredibili arce suspensio. *¶* Metonymice, seu metaleptice ponitur pro arare. Nempe quia terra, dum profcinditur, sursum

furfum elevatur. *Virg. 1. Georg. Tellurem teui suspendere sulco. Sert. l. 1. Tbeb. 4. Litora vomere suspendere.* ¶ Translate accipitur pro interrumpere, differre. *Liv. 1. 39. c. 29. Movit aliquantulum oratio Regis legatos. itaque medio responso rem suspenderit. Ovid. 4. Fast. Dat tamen exequias, nec jam suspendere fletum Sufinet. Quintil. 1. c. 8. de lectione pueri: Sciat, ubi suspendere spiritum debeat, quo loco verum distinguere, pigrius fiat, far pauca.* ¶ Item pro cohibere, sistere. *Plin. 1. 28. c. 7. Misto præterea ovorum candido liquore, madidaque lana frontibus impositum fluxionem oculorum suspendit.* ¶ Item pro incertum reddere, suspensum habere, tenere *fossepo. Curt. 1. 9. c. 7. Ea ipsa res omnium animos expectatione suspenderat. Sueton. in Tiber. cap. 23. Nunc precantem Senatium, & procumbentem sibi ad genua ambiguis responsis, & callida cunctatione suspendens.* ¶ *Suspendere de paxillo*, translate est parare, novum aliquid instituire, ducta translatione a supellectile, quam, ubi emimus, domi suspendere solemus. *Var. apud Non. c. 2. n. 649. Ubi dicitur primus Zeno novam hærefim novo paxillo suspendisse. Ita exponit Turneb. l. 15. Adversar. c. 4. ¶ Suspendere naso. V. Nasus.*

Suspensio, onis, f. *fabricata a volta*, opus fornicatum. *Viruv. 1. 5. c. 10. de fornice hypocausti: Ipsa per se ita flamma facilius pervagabitur sub suspensione.* ¶ Translate sumitur pro animi incertitudine. *Hirt. de bel. Afric. c. 48. Exercitus ejus magis suspensione animi ante adventum Jubæ commovebatur. Plerique leg. suspensioe animo.*

Suspensura, æ, f. opus a terra elevatum, & suspensum. *Viruv. 1. 5. c. 10. de balneis: Suspensuræ caldarium ita sunt faciendæ, &c. Senec. ep. 90. (al. 91.)* Quædam nostrâ prodidiisse memoria scimus, ut suspensuras balnearum, & impressos parietibus tubos, per quos circumfunderetur calor. h. e. balnea a terra subfructibus & pilis elevata, ut ficciora sint, & facilius calorem concipiant. Horum structuram describit *Pal-lad. 1. 1. tit. 40. ubi quædam invenies locum Viruvii citatum illustrantia. Plinius 1. 26. c. 3. hujusmodi balneos pensiles vocat.*

Suspensus, a, um, *fossepo*, elevato, *ἀναστρεφόμενος, μετακλιτός*, partic. a suspensor, *Cic. 2. Agrar. Romam in montibus postam, & convallibus, cœnaculis sublatam, atque suspensam, &c. Horat. 1. 2. sat. 8. Interea suspensa graves aulæa ruinas in patinam tecere. Terent. Phorm. 5. 6. Suspensio gradu placide ire, camminar in punta di piedi. Liv. 1. 8. Suspensus recte manibus se demisit. Plin. 1. 20. c. 20. Radicem ejus folio suspensam in collo gerere. Sen. 1. de Benef. 4. c. 12. Et suspensus amici bonis libellum dejicio. Ubi suspensa bona dixit proscripta, quæ vanaalia pendunt in tabula. Alii leg. *suspensum amici bonis libellum. Colum. 1. 12. c. 52. Suspensa mola olivani trangito. idest non vehementer, & toto pondere conterente quod subditum est. Id. 1. 3. c. 13. Neque enim parum retet suspensissimum esse pailatum, & si fieri possit, vestigio quoque involatum. h. e. terram probe pallinatam, & non conculcatam, qualis est, quæ recens arata, & subacta est.* ¶ Est etiam cohibitus. *Ovid. 1. Amor. eleg. 7. Suspensus diu lacrymæ fluxure, strattente.* ¶ Translate sumitur pro incerto, ac dubio. *Virg. 6. Æn. Dicam equidem, nec te suspensum nate tenebo. Cic. ad Consules, l. 15. Fam. epist. 1. Esti intelligebam, locios infirme animatos esse, & novarum rerum expectatione suspensos. Tac. 1. Ann. c. 11. Suspensa verba. ambigue paxole. Plin. 1. 6. epist. 12. ad Fabatam: Tu vero non debes suspensa manu commendare mihi, quos tuendos putas. h. e. dubitanter, & timide. Id. 1. 10. epist. 40. In suspensio relinquire. ¶ Item pro sollicito, anxio. Liv. 1. 8. c. 13. Inter spem, metumque suspensus animi habetis. Hirt. de bel. Afric. c. 48. Suspensioe animo commoveri. Propert. 1. 3. e. leg. 5. Suspensus auribus ista bibam, con orechi atenti. ¶ Suspensus somnus dicitur pro levi, inquieto, in quo mens curis est fatigata, cui contrarius est profundus somnus. *Cic. 1. Tusc. ex poetis: Mater, te appello, tu, quæ curam somno suspensio levat.***

Suspiciabilis, le, adject. *pieno di sospetto, o dubbio. Arnob. 1. 1. medicinam vocat artem suspiciabilem.*

Suspiciatrix, icis, f. *sospettofa. Var. 1. 6. de L. L.*

Suspiciax, acis, o, 3. idem quod suspiciofus. *Liv. 1. 40. c. 14. Minime malus, ac suspiciax trater. Tac. 1. 1. Ann. c. 14. Etiam Q. Haterius, & Mamercus Scaurus suspiciacem animum perstrinxere. Id. 1. 3. Ann. c. 11. Iis haud alias intentioni populus plus sibi in Principem occultæ vocis, aut suspiciacis silentii permisit.*

Suspicio, is, exi, eçum, a, 3. *guardare in su, ἀναβλέπω*, fursum aspicio. *Cic. 3. Tusc. c. 25. Et alia suspeximus, tum ea, quæ sunt infixa certis locis, tum illa non re, sed vocabulo errantia. Idem in Somn. Aliquantoque post suspexit in cœlum.* ¶ Translate sumitur pro admirari, venerari, quali supra nos aspiciamus illum esse collocatum, quem admiramur. *Cic. 2. Offic. Itaque eos viros suspiciunt, maximisque effertur laudibus. Id. in Orat. de eloquentia: Quam suspicerent omnes, quam admirarentur, quam se æsequi posse didicerent.* ¶ Suspiciere etiam significat suspectum habere. *Sallust. in Jugur. ut refert Non. c. 4. n. 438. Per idem tempus Bomilcar suspectus Regi, & ipse cum suspiciens, novas res cupere, ad perniciem ejus dolum quætere.*

Suspicio, onis, *sospizione, fossepo*, Ger. *argovvon*, Gal. *suspçon*, Hisp. *sospicha, ὑποβία*, actus suspiciandus. *Plaut. Pseud. 1. 5. 149. Suspicio mihi non est, vos suspiciariet, &c. Cic. 1. Fin. Plerumque improborum facta primo suspicio insequitur, deinde sermo, atque fama, tum accusator, tum iudex. Id. 7. Att. ep. 8. Suspicionem afferre. Id. pro Cluent. c. 38. Suspicionem injicere alicujus rei. Id. pro Cal. c. 4. Dare locum suspicioni. Id. 2. Fam. epist. 16. Movere suspicionem alicui, dar sospetto. Id. Ver. 7. c. 4. Vocare in suspicionem. Id. in Vatin. c. 1. In suspicionem venire. Id. de Arusp. resp. c. 17. Multi sunt, in quos hujus maleficii suspicio cadat. *Aufl. ad Heren. 1. 4. c. 27. Facere suspicionem. Rursus Cic. pro Cluent. c. 35. Ponere aliquem in suspicionem. Id. pro Cal. c. 10. A suspensione abesse. Id. pro Rosc. Am. c. 10. In ea re nulla subest suspicio. ¶ Habere suspicionem, est in suspicione esse. Cic. Att. 1. 16. epist. 4. Navigatio habet suspicionem periculi. Nep. in Epamin. c. 6. Habebat Menelides suspicionem adulteri. ¶ Significat etiam suspicari, fosseparare. Cic. 23 Pompei. l. 8. Attic. post epist. 11. Cum ad te litteras misissem, suspensionem nullam habebam, te reip. causa mare transiturum. ¶ Ponitur interdum suspicio pro levi cognitione, opinione, conjectura. Cic. 1. de nat. Deor. c. 23. Effc gentes sic immanitate effertatas, ut apud eas nulla suspicio deorum sit. Id. 3. de nat. Deor. c. 25. Istam intelligentiam non modo comprehendere animo, sed ne suspensione quidem possum attingere. ¶ Habet hoc verbum antepenultimam longam. Ratio hujus moduli est, quod per Synopen factum est ex suspiciario. *Marzial. 1. 11. epig. 46. Oblinuit, minuzne siqua est suspicio rimæ. Reperitur tamen etiam penult. brevis in verbis Cornelio Nepoti falso tribuitis: Suspicionem, Paris, ne credito, ludimur, inquit.***

Suspiciofus, a, um, *fosseposo*, Ger. *argovvönig*, Gal. *suspçonieux*, Hisp. *sospichoso, ὑποβλητικός*, qui pronus est ad suspensionem, qui multis di-

strahitur suspicionibus. *Cic. 7. Ver. An te, id, quod fieri solet, conscientia timidam, suspiciofumque faciebat? Id. pro Flac. In tam suspiciosa, ac maledica civitate sermoni obtrahitorum non reliquit.* ¶ Sumitur etiam passive pro eo, qui suspectus est, seu de quo suspicio habetur. *Cic. pro Rosc. Amer. Verum id, quod adhuc est suspiciofum, nisi perpicuum res ipsa fecerit, hunc affinem culpæ judicatore. Id. pro Flac. c. 3. Suspiciofissimum negotium.* ¶ Suspiciosa mula, quæ necdum quæ semper suspicatur, & timet, *ombrosa. Col. 1. 6. c. 38. Suspiciosa mulæ sanguis detrahitur. Alii legunt suspiciose.*

Suspiciet, adv. *con fossepo*. Usurpatur a *Non. c. 4. n. 337.* **Suspicio**, as, n. 1. idem quod suspicior. *Plaut. Caf. 2. 6. 42. Ne memores, aut suspices. Alii leg. suspicere. Adde Mem. 5. 9. 22. sed ibi quoque dubia est lectio:*

Suspicio, aris, d. 1. *fosseparare*, Ger. *argovvonnen*, Gal. *soupçonner*, Hisp. *sospichar, ὑποβία, ὑποβλητικός*, suspensionem habeo, puto, opinor. Est a *sub*, & *specio*. *Cic. 3. Ver. Holpes janitor, qui nihil suspicatur. Id. Att. 1. 7. Scribe, non modo si quid scies, aut audieris, sed etiam siquid suspicabere. Id. in Brut. Licet aliquid etiam de M. Populii ingenio suspicari. Id. 1. de nat. Deor. In quo neque figuram divinam, neque sentium quicumque suspicari potest. *Cæf. l. 8. B. G. Tamen id consilium cum fugæ causa initum suspicatur?**

Suspiratio, onis, f. actus suspirandi. *Sen. 1. 7. de ira. Sentiet itaque suspirationes quædam, & umbras affectuum. Plin. in prof. Inde illa nobilis M. Ciceronis suspiratio: O te felicem, M. Porci. h. e. exclamatio.* **Suspiratus**, us, idem quod suspirium. h. e. actus ipse suspirandi. *Ovid. 14. Met. v. 129. Respicit hunc vates, & suspiratus hausit, Nec Dea sum, dixit.* **Suspiratus**, a, um, adject. *invocato con sospiri. Sil. 1. 15. v. 82. Quid suspiratos magno in discrimine nautis Ledæos reteram fratres.*

Suspirabile, adv. *con asma. Colum. 1. 7. c. 5. de ovibus. Suspiriose laborantibus auriculæ ferro rescindendæ.* **Suspiriofus**, a, um, *aspiratio, ἀσπυριστός*, qui spirandi difficultatem patitur. *Plin. 1. 23. c. 7. Siccæ fici utiles anhelantibus, & suspiriofus.*

Suspiritus, us, m. *fospiro*, Gal. *souffler*, Gal. *soupir*, Hisp. *sospirato, ὑποβία, ὑποβλητικός*, suspiratio, hoc est ab imo pectore spiratio, quæ plerumque doloris, & curarum signum est. *Cic. Tusc. 3. c. 34. Sine sollicitudine, sine desiderio, sine cura, sine suspirio. Ovid. 10. Met. Myrrha, patre audit, suspiria duxit ab imo Pectore. Col. 1. 6. c. 14. Interdum tumore palati cibos respuit, crebrum suspirium facit. ¶ Est etiam morbi quoddam genus respirationem infestans, *asma, difficultas de respiro. Senec. ep. 54. Unui morbo quasi assignatum sum, quem quæ Græco nomine appellem, nefcio: satis enim apte dici suspirium potest. V. Hieron. Mercurial. 1. 6. var. lect. c. 16.**

Suspiro, as, n. 1. *fosspirare*, Gal. *souffler*, Gal. *soupirer*, Hisp. *sospirar, ὑποβία*, spiritum ab imo pectore traho, quod sollicitudinis, aut doloris argumentum est. *Cic. Att. 1. 1. epist. 18. Repetere ex magna turbâ neminem possumus, quicum aut joculari libere, aut suspirare familiariter possumus. Ovid. epist. 10. Ingemit, & tacito suspirat pectore. ¶ Per translationem accipitur pro desiderare, & sic lere accusativo jungitur. *Juven. sat. 11. Suspirant longo non visam tempore matrem. Tibul. 1. 4. eleg. 5. Quod si forte alios jam nunc suspirat amores. ¶ Vel acc. cum præp. in. Ovid. 1. Fast. Hanc cupit, hanc optat, solam suspirat in illam. ¶ Suspirare, etiam est fursum expirare, exhalare, emittere. *Lucan. 1. 6. Quique nec humentes nebulas, nec rore madentem Aera, nec ventos tenues suspirat Anauros, Adde Sil. 1. 12. v. 136.***

Sufque, V. supra post Sus.

Suffilio, V. Subfilio.

Suffulto, V. Subfulto.

Sustendo, dis, a, 3. Sustendere infidias. h. e. clam tendere, quidam legunt apud *Sallust. in Jugur. c. 113. ubi alii rectius tendere.* **Sustentaculum**, i, n. *softenacolo, ὑποβία*, fulcimentum, quod aliquid sustinet. *Tacit. 2. histor. c. 28. Sin victoriæ sanitas, sustentaculum, columen in Italia verteretur, &c.*

Sustentatio, onis, f. *dilatatione*, dilatio. *Cic. 2. de Invent. c. 49. Utrum statim fieri necesse sit; utrum habeat aliquam moram, & sustentationem.* ¶ Est etiam Rhetoricum schema, Græcè *παράδειγμα. Quintil. 1. 9. c. 2. Sed nonnunquam communicantes aliquid inexpectatum subjungimus, quod & per se schema est, ut in Verrem Cicero: quid deinde? quid censetis? furtum fortasse, aut prædam aliquam? deinde cum diu suspenderit iudicium animos, subject quod multo esset improbus. hoc Celsus sustentationem vocat. Est autem duplex, &c. V. ibi cætera.*

Sustentatus, us, ni. actus sustentandi. *Apulei. in Apolog. Levia sustentatus, gravia demersus. Aufon. in pericly. 5. Odyff. Honeri. Cujus ille sustentatus ad usque Phæacum litus evadit.*

Sustentatus, a, um, *softenato*, partic. a sustentor. *Cic. pro Mur. Cui Respublica a me uno traditur sustinentia, magnis meis laboribus sustentata. Lucret. 1. 5. v. 95. multoque per annos Sustentata ruet mole, & machina mundi.*

Sustento, as, a, 1. *softenare, softenere*, Gal. *auffenhalten, softenir, softenen*, Hisp. *softenar, ἀνίσχο*, crebro, multumque sustineo, ulcio, conservo, a *fursum*, & *tenco*. *Virg. 10. Æn. Huic trater subit Alcanor, fratremque ruentem sustentat dextra. Cic. 2. Offic. c. 24. Sed :aletudo sustentatur notitia sui corporis, & observatione earum rerum, quæ res aut prodesse soleant, aut obesse. ¶ Sustentare se, est fortim animum in rebus adversis gerere, & fortunæ non succumbere. *Cic. 1. 14. Fam. ep. 4. Quod reliquum est, sustenta te, mea Terentia, ut potes. Id. Att. 1. 3. Me vix, misereque sustento. ¶ Speciatim ponitur pro alere, seu reficere, & egestatem alicujus sublevare. *Terent. Adelph. 3. 4. 36. Silus omnem familiam sustentat. Cic. de provinc. consul. c. 5. Qui se etiam nunc subsidiis patrimoniis, aut amicorum liberalitate sustentant. ¶ Item pro consolari, recreare, reficere. *Cic. Att. 1. 3. Terentiam unam omnium ærummosissimam sustentens tuis officiis. Id. Att. 1. 10. ep. 4. præclara conscientia sustentor, & recreor. ¶ Item pro tolerare, pertere, patienter ferre. *Cic. in Pison. Cum sustentare vix potes mæroreum tuum, doloreque decessionis. Cæf. 1. 7. B. G. c. 17. Et pecore & longinquioribus vicis adacto extremam tamen sustentarent. ¶ Item pro differre. *Cic. ad Q. Fr. 1. 2. ep. 7. Ælificationem Arcani ad tuum adventum sustentari placebat. Sic sustentare aciem, est cohibere ne ad pugnam progrediatur, & certamen differre. Hirt. de Bello Afric. c. 82. Dubitante Cæsare, sibi que eruptione pugnarî non placere, clamitante, & etiam atque etiam aciem sustentante, subito dextro cornu, tubicen a militibus coactus canere cepit. ¶ Significat etiam pugnantibus in acie milites adhortari, confirmare. *Tacit. 1. Ann. c. 65. Cæcina dum sustentat aciem, suffulto equo delapsus circumveniebatur.*******

Sustinto, es, nui, entum, a, 2. *softenere*, Gal. *auffenhalten*, Gal. *soften-*

souvenir, endurere, Hisp. *sostenere*. *συστήνω*, *συστήνω*, *συστήνω*, sustento, sulcio, tuor, confervo, a *sursum*, & *seno*. *Cic. 2. de nat. Deor.* Ex quo concluditur, cum omnes mundi partes sustineantur calore, &c. *Plin. l. 12. c. 25.* Vincæ sine adminiculis se ipsæ sustinent. *Ovid. 2. de ar. am. v. 486.* Sustinet immundum sima capella marem. h. e. incendentes se ad coitum patitur. ¶ Sæpe translate fumitur pro tueri, defendere. *conferre*. *Cic. 4. Acad. Philo* e sustinere vix poterat, quæ contra Academicorum pertinaciam dicebantur. *Id. 7. Verr.* Videbat illis monarchæ testibus tantum hoc crimen sustinere se nullo modo posse. *Id. pro Dom.* Qui non solum consiliis suis, sed specie sua dignitatem Reipublicæ sustinent. *Id. pro Rab. Posth.* Labentem excepit, corruere non sinit, fulsit, & sustinuit, re, fortuna, re, hodieque sustinet. ¶ Item pro alicui rei parem esse, rei se congruenter gerere. *Cic. post red. in Sen.* Quorum mentes angustæ, humiles, prævaræ, oppletæ tenebris, ac fordibus nomen ipsum Consulatus, magnitudinem tantæ imperii nec intueri, nec sustinere, nec capere poterunt. ¶ Item pro exercere, exhibere, representare. *Cic. 2. de Or.* Tres personas unus solus sustineo summa animi æquitate, meam, adversarii, iudicis. ¶ Per translationem quoque usurpatur pro non cedere alicui in quacunque re, resistere. *Cic. 3. Off.* Cum Perlarum impetum nullo modo possent sustinere. *Id. Cassio, l. 15. Fam. ep. 14.* Abiens hominum sermones facilius sustinebis. *Ovid. 5. Fasti. v. 75.* Et Numitor dixisse potest: Na, Romule, menssem Hunc fenibus, nec avum sustinuisse nepos. h. e. resistisse ejus voluntati, ejus postulata negavisse. ¶ Item pro tolerare, ferre, perferre. *Cic. 3. Phil.* O Diu immortales, quis huius potentiam poterit sustinere? *Brutus Cic. l. 11. Fam. ep. 10.* Non, si Varronis thesauros haberem, sustinere sumptum possem. *Plin. l. 1. ep. 12.* Et cur, inquit, me putas hos tantos dolores tamdiu sustinere? ¶ Item pro alere, recingere, egestatem sublevare. *Virg. 2. Georg.* Hinc patriam, parvofque nepotes sustinet. *Liv. l. 39. c. 9.* Meretriculæ munificencia sustinebatur. ¶ Item pro reprimere, cohibere, compescere, retinere. *Cas. l. 4. B. G.* Ut in declivi, ac præcipiti loco incitato equos sustinere, & brevi moderari, ac hætere didicerint. *Cic. 4. Acad.* Cum se a respondendo, ut aut approbat, aut reprobat quid, sustineat, ut neque neget aliquid, neque aiat. *Id. ibid.* Sustinentia est potius omnis assensio, ne præcipitet, si temere processerit. *Liv. l. 41.* Sustinebant tela, ne in permixtos hostibus suos conciderent. *Tacit. 3. Hist. c. 23.* Sustinuit labentem aciem Antonius. h. e. retinuit, ne fugæ se daret. ¶ Item pro differre. *Liv. l. 5.* Compressique a Centurione, quem sibi met ipsi præceperant, rem in noctem sustinere. *Id. l. 3. c. 60.* Sustinuit consilio bellum. ¶ Item pro posse, audere. *Ovid. 4. Fasti.* Nec jam suspendere ætium sustinet. *Suet. in Calig. c. 30.* Hanc ut crudelissimam eadem & deservit edito, & eos, qui ipse sustinuerunt, execratus est. **Sustollo**, is, sustulsi, sublatum, a 3. *sollevare*, *alzare*, *רָוַץ*, Ger. *auffheben*, Gal. *elever en haut*, Hisp. *alzar*, *αυξίπο*, *αυξία*, sursum tollo, attollo, in altum erigo. Ferè usurpatur in præteritis, quæ communia sunt cum verbo *tollo*, quod V. non desunt tamen etiam aliorum temporum exempla. *Plaut. Pæz. l. 2. 136.* Age, sustolle hoc amiculum. *Id. ibid. 5. 3. 45.* Græcæ sunt hæ columnæ, sustolli solent. *Caull. in Argon. seu de nupt. Pel. & Thec. v. 235.* Candidaque intorti sustollant vela rudentes. *Cic. pro Dejos. c. 10.* Deiotarum cum plures in equum sustulissent. *Virg. 2. Æn. v. 153.* Sustulit exutas vinclis ad sidera palmas. ¶ Ponitur etiam pro suscipere, tollere (V. *Tollo*) ut cum dicimus quempiam ex uxore liberum sustulisse. Nam quemadmodum mater dicitur peperisse, ita pater sustulisse. *Cic. Phil. 13. c. 10.* Qui ex Fadia sustulerit liberos. ¶ Nonnumquam pro educare. *Cic. 3. Tuscul. c. 13.* Ego cum genui, tum morituros civi, & ei rei sustuli. *Virg. 9. Æn.* Mænonio Regi quem serva Lycimnia furtim sustulerat. ¶ Nonnumquam pro necare, auferre de medio, perdere, subvertere. *Cic. de Divin. l. 1. c. 3.* Xenophanes divinationem funditus sustulit. *Id. l. Off.* Majores nostri Carthaginem funditus sustulerunt. *Id. Att. l. 15. ep. 12.* Eam rem Servilia sublatam ex senatus consulto se esse dicebat. *Sueton. in Nerone, c. 39.* ex Poeta. Quis neget Æneæ magna de stirpe Nerone? Sustulit hic matrem, sustulit ille patrem. Priori loco fumitur pro necare, posteriori pro portare. ¶ Item pro efferre, attollere. *Liv. l. 28. e. 5.* Sustulerant animos Ætoli post Atiali adventum. **Sutum**, item ac sursum. apud vet. *Caro c. 157. R. R.* Ita subduco sursum animam, quam plurimum poteris. Legitur etiam apud *Plautum non semel in quibusdam MSS. teste *Pævo in Lex. Cris.* **Sufur** amen, inis, n. sufurratio. *Apulej. l. 1. Miles. sub inis.* Mægico sufur amine amnes agiles reverti. *Martian. Capel. l. 7.* Hilario sufurramine respondere. **Sufurratio**, adverb. *con voce bassa.* *Martian. Capel. l. 6.* Alicui sufurratim decenter ardire. **Sufurratio**, onis, f. *secretæ mormorazione*, *συσφυσία*, actus sufurrandi. *Cal. Cic. l. 8. Fam. ep. 1.* Quod ad Cæsarem attinet, crebris, & non bellis de eo rumore: sed sufurrationes duntaxat veniunt. h. e. secreta inter paucos de Cæsare obreftationes, & colloquia. Alii leg. *sufurratores*. **Sufurrator**, V. dictionem præcedentem. **Sufurro**, onis, m. *sufurratore*, *mormoratore*, *συσφυσία*, *συσφυσία*, qui occulte maledicendo odium in aliquem, ut diffensionem molitur, obreftator, delator. Causam nomin. præbuit, quod delatores, ne exaudiri possint, in aures soleant susurrare. *Sidon. l. 5. ep. 7.* Aures mariti susurrone hæc completas opportunitate falli sermonis eruderat. **Sufurro**, as, n. 1. *sufurrare*, *mormorare*, *συσφυσίζω*, lenem, & submissum strepitum edo, qualis est aut apium murmur, aut aquæ mollior defluentis, aut venti leviter spirantis. *Virg. in Culsce*: Ima sufurrantis repetebant ad vada lymphæ. *Id. 4. Georg. v. 260.* *de apibus*: tractilique susurrant. ¶ Sumitur etiam pro submissa voce loqui, pro clanculum dicere, *parlare sotto voce*, *הַרְשָׁוּת*, Germ. *pfifsen*, Gal. *murmure entre ses dents*, Hisp. *cumbar*, *murmurar*, *συσφυσίζω*. *Ter. Andr. 4. 5.* Jam sufurrari audio, siveam Atticam esse hanc. *Ovid. epist. 18.* Aut ego cum chæra de te nutrice susurro. **Sufurru**, i, n. idem ac susurrus. *Ovid. 7. Met. v. 825.* Procrin adit, linguaque refert audita susurra. **Sufurru**, ri, m. *sufurro*, *mormorazione*, *mormorio*, *רָוַץ*, Ger. *gereusch*, Hal. *bruit*, *murmure*, Hisp. *cunido*, *συσφυσία*, parvum, & submissum murmur. *Cic. 4. Tuscul.* Leviculus sane noster Demosthenes, qui illo susurro delectari se dicebat aquam ferentis mulierculæ, ut mos in Græcia est, insufurrantisque alteri, &c. *Hor. l. 1. od. 9.* Lenesque sub noctem susurri. ¶ Sumitur interdum pro clandestina obreftatione, seu delatione. *Plin. in Paneg. c. 62.* Ne relesperis clandestinas existimationes, nullisque *ragis*, quam audientibus insidiosos susurros. ¶ In quatuor declinatione effert *Apulej. l. 3. Florid.* Vox, inquit, hominis & fistula susurru jucundior, & buccina significatu longinquior. **Sutates**, m. 3. idem ac futores, quali continue fuentes, vel stantes in sutrina. *Plaut. Aut. 3. v. 39.* Calceolarij, futates, diabathararij. Sic est in quibusdam MSS. Editi libri perique habent futores. **Sutæla**, æ, f. *συσφυσία*, dolosa astutia, techna calide consuata, a *suo*,*

per Metaphoram, ut *causela a causo*, *suadela a suadeo*, quemadmodum Græci dicunt *συσφυσία*, & *συσφυσία* δόλος, imo & *Plautus* confuere dolos. *Fest.* Sutæla, dolosa astutia, a similitudine fontium dicta sunt. *Plaut. Capt. 3. v. 35.* Atque ob futelas tuas te morti misero. **Suterna**, V. Sutrina. **Suttilis**, & le, o. 3. *cucito*, *vappexxio*, *unio insieme*, *βυρτός*, quod confutum est, a *suo*, *Virg. 6. Æn.* Gemuit sub pondere cymba Suttilis. *Id. l. 12.* Teritur qua suttilis albo Balteus. *Martial. l. 9. ep. 95.* Suttilis aptetur decies rosa crinibus. h. e. in modum coronæ compacta. **Sutor**, oris, m. *calzolaio*, *βάρτης*, qui calceos sinit. *Cic. pro Flacco e. 7.* Se velle dixit; id futores, & zonarii conclamarunt. *Plin. l. 35. c. 10.* *de Apelle*: Feruntque a futore reprehensum, quod in crepidis una inustus pauciores fecisset ansas; eodem postero die superbo emendatione pristina admonitionis cavillante circa crur, indignatum prospexisse, denuntiantem, ne supra crepidam futus iudicaret: quod & ipsum in proverbium venit. **Sutoritius**, a, um, adject. idem ac futorius, ut futoritium atramentum, *Marcell. Empir. c. 8.* **Sutorius**, a, um, *βυρτός*, quod ad futorem pertinet. *Cic. Att. l. 6. ep. 1.* Nostri enim, credo, graves habent Turpionem futorium, & Vectium mancipem. ¶ Atramentum futorium, *χαλκανθός*, *χαλκός*, idem ac chalcanthum, quod vulgo vitriolum dicimus, a perspicuitate vitrea. *Plin. l. 34. c. 12.* Græci cognationem æris nomine fecerunt & atramento futorio: Appellat enim chalcanthum. *Celsus l. 5. c. 1.* Atramentum futorium quod Græci *χαλκανθός* appellant. *V. Plin. l. c. Cic. l. 9. Fam. ep. 21.* Jam pater ejus accusatus a M. Antonio, futorio atramento absolutus putatur. *Paulus Manutius* absolvi atramento futorio putat idem esse, quod voluntaria morte a damnationis iudicio liberari. Nam *Galenus l. 13. Meth. c. 20.* nominat chalcanthum inter ea, quæ habent *δύραμα* *φάρμακον*, id est vim corrumpendi. *Erasmo* id proverbium visum est, ac putabat idem esse, quod iudicium corrumpere, quia, ut obscuræ sunt literæ atramento futorio scriptæ, sic in iudicio Carboniano obscuræ de eo fuerint iudicium sententiæ. *Turnebus l. 6. c. 1.* sententiam esse vult, ut futorium atramentum nigras dicit maculas, sic eum maculoso, & infami iudicio a corruptis iudiciis absolutum esse. **Sutriballus**, i, m. futor, qui ruptos calceos reconcinat. *Vetus Juvenalis Scholiast. ad sat. 3.* Confuto vulnere: a futriballo futus. **Sutrina**, æ, f. *bottega da calzolaio*, Ger. *schuster merckstas*, Gal. *bourique de cordonnier*, Hisp. *tienda de capatero*, *συντήρα*, officina futoris, in qua calcei fiunt. *Plin. l. 35. c. 10.* Tonstrinas, futrinaque pinxit, & asellos, & oblonia, ac similia. ¶ Adjective *Tacit. 15. Ann. c. 34.* Tabernæ sutrinæ alumnus. *Sic Plin. l. 7. c. 56.* Fulloniam artem Nicias, (invenit) sutrinam Boethius. ¶ Videtur etiam pro ipsa futoris arte absolute poni. *Varro apud Non. c. 2. n. 760.* Qui sutrinus facere inscius, nihil homo agis. Est qui legit *sutrinus* eodem sensu. **Sutrinum**, i, n. 2. ars sutrina. *Sen. ep. 91. (al. 90.)* Quin futrinum quoque inventum a sapientibus diceret. **Sutrinus**, a, um, adject. V. in *Sutrinæ*. **Sutrium**, n. 2. *Sutri*, col. & urbs Hetruriz, ad *B. Pozzolo*, rupibus undique cincta. Cum Sutri a Romanis defecissent, ad eos compescendos Camillus missus est, qui ut celeritate eos opprimeret, iussit, milites trium dierum comineatum secum terre. *Liv. l. 6.* Hinc prope *Quasi Sutrium esse*, apud *Plaut. in Cas. 3. l. 10.* & apud *Fest.* cum quid celeriter fit, & infructe. **Sutrinus**, a, um, adject. ad Sutrium urbem pertinet. *Silius l. 8. v. 491.* Sabatia quique stagna tenent, Ciminique lacum, qui Sutria tecta. **Suttra**, æ, f. *cucitura*, *βάρη*, *βάρη*, actus fuendi. *Liv. l. 38. c. 29.* Sed triplex fœtiale crebris futuris duratum. *Cas. l. 5.* Sutura oras junxit, quæ æ ipsæ quidem inter se contingere ex toto debent. ¶ Translatè etiam de aliis rebus dicitur, pro commiffura, qua partes junguntur. *Cels. l. 8. c. 1.* Raro calvaria solida lina suturis est, & id eorum firmissimum, atque a dolore tutissimum est: ex cæteris quo pauciores sunt suturæ, eo capitis valetudo commodior est. **Sutus**, a, um, *cucito*, partic. a fuor. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 60.* Cultus dico agrorum, extructionesque tectorum, tegumenta corporum vel tecta, vel suta, omnemque fabricam æris, & ferri. *Virg. 4. Georg. v. 33.* Seu corticibus suta, seu vimine tecta alvearia. **Suus**, a, uum, *suo*, Ger. *sein*, Gal. *sujo*, Hisp. *sujo*, *sujo*, *sujo*, *sujo*, *sujo*, pronomen reciprocum derivativum. Olim erat *su*, *su*, *su*, ut est apud *Fest.* *Cic. 5. Tuscul. de bestiis*: Nonne pro suo partu ita propugnant, ut vulnera excipiant, nullos impetus, nullos ictus retormident? *Id. pro Quir. c. 7.* Alphenus utebatur populo sane suo. h. e. sibi favente. *Id. Attic. l. 14. ep. 12.* Octavius, quem sui Cæsarem salutant, i sui favori. *Horat. l. 1. od. 9.* Ventisiturus non suis. h. e. non secundis. *Rurfs Cic. 2. Agrar.* Petere consulatum anno suo. h. e. tempore legitimo. *Id. 5. Verr. c. 40.* Scandilius dicit, se suo tempore rediturum. *a suo tempo.* *Modest. l. 26. Dig. de negot. gest.* Ex duobus fratribus uno quidem suæ ætatis, alio vero minore annis. h. e. majore 25. annis, quæ ætas legitima dicitur. *Rurfs Cic. de clar. Orat. c. 1.* Hortensius cessit e vita suo magis, quam suorum civium tempore, quanto a se, maturo; *ma troppo presto per i suoi cittadini.* *Id. 4. de Fin. c. 4.* Qui sciet, ubi quidem positum sit, is etiam si quid obrutum erit, poterit eruere, semperque esse in disputando suis. h. e. sibi constans. *Plaut. Pers. 4. 3. 3.* Ancilla mea quæ fuit hodie, sua nunc est. h. e. sui juris, *libera.* *Ulpian. l. 7. Dig. quibus ex caus.* Furiosus hanc venditionem pati non potest, quia non se occultat, qui suus non est. h. e. compos mentis. *chi è suar di se stesso.* ¶ Interdum e additur *sibi*, nulla necessitate, sed tantum veluti cuiusdam festivitatis gratia. *V. Sui.* ¶ Eodem modo jungitur interdum cum *proprius*. *Liv. l. 3. c. 70.* Ni suo proprio enim prælio exceptum equites reitruissent. ¶ Usurpatur in neutro gen. more substantivi. *Cic. Att. l. 6.* Sed illi suum tam diligenter tenent, quem ego, aut tu. h. e. suam rem, suas opes. *Id. pro Quir. 2.* Ut ad suum quique quamprimum sine cuiusquam dedecore, intamiatique perveniat. h. e. quod ad se pertinet. ¶ Reperitur quoque pro *ejus*. *Cic. Att. l. 6. ep. 2.* Non desisti rogare, & petere mea causa, suadere, & hortari sua. *Id. eid. l. 10. ep. 11.* Indulisti illi quidem suus pater semper. *Adde pro Quir. c. 17.* ¶ Item pro *sui*. *Plaut. Afin. 2. 4. 40.* Jam hic me abegerit suo odio. Alii tamen exponunt *sui iracundia*. ¶ Alii quando fumitur pro proprio. *Perf. sat. 5. v. 52.* Velle suum cuique est. *Cic. pro Rose. Am.* Sua quemque fraus, & suus terror maxime vexat, suum quemque scelus agitat. ¶ Componitur sæpe cum *pre*, & significat suum ipsius, seu proprium. *Plaut. Merc. 5. 4. 9.* Supte culpa. *In argum. Rudensis.* Supte patris. *Cic. 1. Tuscul.* Ut terrena, & hunida suoapte nutu, & suo pondere in terram, & in mare ferantur. *Liv. l. 1. Suapte ingenio.* ¶ Item cum *met*, & idem notat. *Tac. l. 14.* Suomet ipsi metu conflictabantur. *Sall. in Jug.* Necessè est suomet ipsi more præcipites eant. ¶ *Suum* pro suorum. *Terent. Adelph. 3. 3. 57.* Est similes majorum suum.

Syæros, *Cap. Faalhad*, seu *Cap. Sabalar*, prom. Arabiz Fel. in ora maris Rubri ad Or. inter fauces sin. Arabici & sin. Persici. *Plin. l. 6. c. 23.*

Sybaris, is, m. *Sabaro*, *Cosibe*, fl. Magnæ Græciæ. Oritur ex finibus Brutiorum, apud Muranum, al. ex Appennino monte, in Calabria citiore, ac in sinum Tarentinum non longe a Crathii se se exonerat. Eius aqua oves, & boves nigros facit, sicut contra Crathis albos, teste *Plinio l. 31. c. 2.* Facit etiam bibentes sternutare, ut *Strabo narrat l. 6.* ¶ Præterea Sybaris, *σὺβαρίς*, urbs est Magnæ Græciæ, in ora sinu Tarentini, ad ostia Sybaris, al. inter ostia Sybaris, & Crathis fl. juxta Thurium post illius excidium exædificatum. Conditâ fuit a Træzenis, teste *Solino*. Alii scribunt ab Achivis confecto bello Trojano fuisse conditam. Quondam clarissima fuit, & tam potens, ut quatuor gentibus vicinis imperaret, & viginti quinque urbibus. *Ovid. 15. Met. Præterit & Sybarim*, Salentinumque Neæthum.

Sybaritæ, arum, m. *σὺβαριται*, cives urbis Sybaris in Magna Græcia. Deliciis dediti fuere præ omnibus aliis populis, erantque ingeniosissimi omnium voluptatum architecti. *Quintil. l. 3. c. 9.* Frugalitas apud Sybaritas forsitam odio foret. ¶ Traditur hæc fuisse consuetudo, ut convivias in proximum annum invitarent, ne spatium interim deesset, aut convivatori conquisitis terra, marique deliciis epulas exstruendi, aut convivis ipsi corpus auro, gemmisque exornandi. Hinc *Menæsybaritica* in proverbium abiit, sicut & *Syruæfina*, ut *Suidas* auctor est. Idem instituerunt, Suida reterente, ut equi ad tibias tantum saltare conficerent. Sic otio, & deliciis operam dabant, ut nullas artes, quæ sonum ederent, nulloque gallos in urbe esse vellent. Fuere etiam summe fastuosi. Hinc adagium, *Sybarite per plateas apud Erasum*. Hi postremo adversus Crotoniatas bello suscepto, cum trecenta hominum millia in aciem eduxissent, turpissime tamen victi, unaque cum urbe sua sunt deleti. Unde ortum est proverbium, *Sybaritica calamitas*, ut *Stephanus* scribit: qua de re & *Athenæus l. 12.* verba facit.

Sybaritanus, a, um, *σὺβαριτανός*, quod ad Sybaritas spectat. *Plin. l. 8. c. 42.* Docilitas tanta est, ut universis Sybaritani exercitus equitatus ad symphonizæ tantum saltationem quadam moveri solitus invenitur.

Sybariticus, a, um, adject. idem quod Sybaritanus. Sybaritici libelli dicuntur, qui lascivis rebus pleni sunt, & obscœni argumenti. *Marzial. l. 12. ep. 97.* Musæi patheticissimos libellos, qui certant Sybariticis libellis. ¶ Sybaritica mensa. V. Sybaritæ.

Sybaritis, idis, f. *σὺβαριτις*, opus Hemitheonis cujusdam cynædi de generibus voluptatum, & obscœnarum deliciarum, a Sybaritis populis. *Ovid. de Tristib. l. 2. v. 17.* Nec qui composuisti nuper Sybaritida, fugit.

Sybota, orum, n. pl. *Σιβότα*, port. & opp. Epiri. ¶ Item inf. apud Leucimnam prom. Corcyræ inf. in ora Or. *Cic. 5. Asiæ. ep. 9.* ¶ Item inf. ante Leucadiam, apud quam ingens pugna navalis inter Corinthios olim, & Corcyræos fuit.

Syðtes, æ, m. *πορταίο*, *σὺδῆτες*, subulcus. *Manil. l. 5. v. 126.* Et fidem Laertiædæ genere Syboten. Ita leg. *Scalig.* alii: *Et fidem in terris alium genere Booten.* *Hygin. fab. 126.* Ulysses pervenit ad quandam caam suam, ubi erat nomine Eumæus syboten.

Sycaminon, n. urbs exæ. Phœnicis, in cont. Palæstinæ, media inter Ptolemaidem & Cæsaræam. Locus nunc *Carmelo* dicitur. Pop. Sycamini.

Sycaminus, i, f. *σὺκαμίνος*, morus, arbor. *Cels. l. 3. c. 18.* Græci morum sycaminum appellant. ¶ Hoc arboris genere utuntur Ægyptii in aggeribus Nili, per quos incrementa ejus dispendantur, & coercentur. *Ulp. l. 7. ff. de extraord. crim.* Sed & metallo quidem secundum suam dignitatem, siquis arborem sycaminon exciderit. Nam & hæc res vincidicatur extra ordinem non levi pœna, idcirco, quod hæc arbores colligunt aggeres Niloticos, per quos incrementa Nili dispendantur, & diminutiones æque coercentur.

Syce, es, fœm. 1. inf. parva Joniæ, ante Ephesum. *Plin. l. 5. c. 31.*

Sycion agrion, herba, quæ & cucumis anguinus dicitur. *Apulej. de herb. cap. 113.*

Sycites, æ, m. *σὺκίτης*, gemma, a fici colore dicta. *Plin. l. 37. c. 11.* Melites mali coloris, chalcites æris, sycites fici. ¶ Est item sycites genus vini facti ex fico. *Plin. l. 14. c. 16.* Sic fit & sycites e fico, quem alii palmiprimum, alii catorchites vocant.

Sycolatronidæ, arum, m. vox ficta joculariter a *Plaut. Mil. l. 1. 1. 43.* ad quandam Gentem designanda.

Sycomorus, i, f. *σὺκομῶρος*, *σικωμῶρος*, arbor mediæ naturæ inter ficum, & morum. *Dioscor. l. 1. c. 182.* *Σὺκομῶρος δένδρον μέγα, ὀμιον τῆ σὺκῆ, ποδικῶρον σφῆρα, τὸς Φύλλοις εὐκὸς μαρίφ, Sycomorus*, arbor magna, similis fico, frondosa valde, foliis morum referens. Atque hæc causa nominis. Nam *σὺκῆ*, *ficus*, *μαρίφ*, *morus*. Quanquam aliam avertit *Dioscorides*. Vult enim sic dici διὰ τὸ ἀπὸρον τῆς γῆς ἄσπετος, propter quod insum inefficacem. Quasi fatuam ficum dixeris. Quod asperius est, si *σὺκομῶρος* scribatur per ω, qua ratione producenda esset penultima. In Græcis Codicibus D. Lucæ c. 19. varie hæc vox exaratur. legitur enim *σὺκομῶρος*, *σικωμῶρος*, *σὺκομῶρος*, & *σὺκομῶρος*. ¶ *Celsus l. 3. c. 18.* inverbis vocibus, e quibus id nomen constat, *morosifcus* in Ægypto appellari ait, quasi dicas *morosifcum*. Nonnulli ficum Ægyptiam vocant, *Theophrastus* Ægyptiam morum. Fructum fert ter, quaterque quotannis, non ramis, ut ficus, sed caudice ipso, caprificis similem, necorum grosulis dulciorem, & qui in interiore tracto nulla, qualia in fico sunt, frumenta habeat, nec nisi ferro, unguibusve scalpatur, maturescemtem. Nascitur præcipue in Rhodo, & Caria, aliisque locis frumentis non admodum feracibus, populisque in annonæ penuria pro pane, frumentoque satisfacit. *Ruellius*.

Sycophanta, æ, m. *καλumniatore*, *כזב*, Ger. *bolshipter*, Gal. *calumniator*, Hiip. *calumniator*, *σὺκοφαντής*, delator, calumniator, a *σὺκος*, *ficus*, & *φῶνος*, pro *ἐγκλά*, *accusatio*. Lege olim apud Athenienses cautum erat, nequis ficus Athenis exportaret. Qui deferebat adversus legem eam peccantes, ex re dicti funt *σὺκοφανται*. Et quia minuta est hæc accusatio, ideoque parum honesta, ea de causa calumniatoribus id nomen tributum fuit. Aliam etiam nominis causam avertit *Festus* his verbis. Sycophantas quidam ex hoc dictos putant. Atticos quondam juvenes solitos in hortos quorundam irrumpere, ficosque deligere, quam ob causam legem factam, qui id tecisset, capitali efficit ei, quam penam qui persequerentur ob parvula detrimenta, sycophantas appellatos. Hæc *Festus*. Alii nominis hujus etymon ad bujufmodi referunt tabulam, quam & Maximus Planudes in vita Æsopi refert. Cum Xanti Phiophi servus ficus domino ex agro allatos absumpsisset, ejus rei culpam in Æsopum conservum suum conjecit. Qui, ut domino innocentiam suam probaret, aquam tepidam ebibit, eandemque puram, ut hæuserat, evomuit. Quod cum jubente hero alter quoque fecisset, una cum aqua ficuum quoque frustra ejecit. Ea ratione prodo calumniatore tactum est, ut sycophantam dicamus, qui infonem falso crimine calumniatur. Vide & *Aristophanis Scoliasten*, ac *Ætymologicis Magni Aulæorem*. ¶ A Latinis Comicis hos nomen fere u-

surpatur pro quovis fallaci homine, fraudulento, mendaci, doloso, improbo, furbo, bugiardo, ingannatore. *Plaut. Pam. 5. 2. 72.* At hercle te hominem & sycophantam, & subdolum, qui venisti nos captatum, &c. *Terent. Andr. 4. 5. 20.* Clamitent, me sycophantam hæreditates persequi. ¶ Interdum etiam pro adulatoro, & callide blandiente. *Plaut. Amph. 1. 3. 8.* Nimis hic scitus est sycophanta, qui quidem meus fit pater. Observatote, quam blande mulieri palpabitur. *Id. Menæch. 2. 1. 34.* Sycophantæ, & palpatores plurimi in urbe hac habitant.

Sycophantia, æ, f. *fallacia*, *inganno*, *כזב*, Germ. *lefferung*, Gal. *calomnie*, Hiip. *calumniæ*, *σὺκοφαντία*, mendacium, fallacia. *Plaut. Afin. 1. 1. 56.* Per fallaciam, quam amabat, abduxit a lenone mulierem, neque puduit id ætatis sycophantias struere. *Id. ibid. 3. 2. 1.* Perfidiæ laudes, gratiasque habemus merito Diis magnas, Cum nostris sycophantiis, dolis, astutiisque, scapularum confidentia, &c.

Sycophantiolæ, adv. *con inganni*, *σὺκοφαντικῶς*, dolose, seu per calumniam. *Plaut. Pseud. 4. 7. 113.* Ego nec sycophantiolæ quicquam ago, nec malefice.

Sycophantor, aris, d. 1. *ingannare*, *evattare* *furbe* *sciente*, *σὺκοφαντῆς*, sycophantias struo, falso accuso. *Plaut. Trin. 3. 3. 57.* Quanquam hos me ætatis sycophantari pudet.

Sycophyllon, *σὺκοφύλλον* herba foliis fico similibus, alio nomine hibiscus. *Apulej. de herb. c. 38.*

Sycosis, f. *σὺκωσις*, ulcus nascens in iis corporis partibus, quæ pilis contigentur, ita dictum a fici similitudine, qui *σὺκος* Græce appellatur. Est enim carnis quædam excrefcentia ulcus vel durum & rotundum profersens, vel humidum & inæquale; quæ hujus vitii duo genera sunt. Ita *Celsus l. 6. c. 3.* qui tamen ipsam vocem Græcis literis scribit.

Sycsfa, fœm. 1. Sycsfa, inf. parva maris Ægæi, ante Ephesum urb. *Plin. l. 31. c. 5.*

Sydu cum derivatis V. *Sidas*.

Syene, es, fœm. 1. *Asna*, o *Isas*, urbs Ægypti superioris in conf. Æthiopiæ, in Præfectura Girgii. Hic nullas solstitii æstivi tempore umbras Sol facere dicitur circa meridiem tempus, quia urbs vult ipso Cancri tropico sita est. Hinc *Lucret. l. 2. vers. 586.* calida medius mihi cognitus axis Ægypto, atque umbras nunquam recitente Syene.

Syenites, æ, com. 1. qui est ex Syene urbe. *Ovid. Metam. 5. v. 74.* Ecce Syenites genitus Methione Phorbas. Sic Syenites marmor. *Plin. l. 36. c. 8.*

Sygæros, f. a. *Chifose*, inf. sinus Arabici, in qua nulli sunt canes, illati que moriuntur. *Plin. l. 6. c. 28.*

Syla, m. 1. mons Lucaniæ, sylvam habens ejusdem nominis, crebris latrocinis infamem, unde & nomen accepisse videtur, nempe a *σὺλα*, *spolio*, *praedor*. *Virg. 12. Æn. Ac* velut ingenti Sylva, summove Taburnum, cum duo, &c.

Syllaba, æ, f. *syllaba*, Ger. *syllben*, Gal. *syllabe*, Hiip. *syllaba*, *συλλαβή*, comprehensio literarum, vel unius vocalis enuntiatio temporum capax. Dicta est a *σὺλλαμβάνω*, *comprehendo*, ut proprie hoc nomine vocetur id, quod ex pluribus literis constat; quod autem una vocali perficitur, abusive syllaba vocatur. *Cic. Parad. 3.* Si versus pronuntiatus est syllaba una brevior, aut longior. *Senec. ep. 48.* Tu mihi verba distorques, & syllabas dixeris. ¶ Per Synecdochen ponitur pro quilibet oratoria poetica seriptione. *Marzial. l. 1. ep. 29. de Catullo:* Verona docti syllabas amat vatis, Marone telix Mantua est.

Syllabatim, adv. *syllaba per syllaba*, *κατὰ συλλαβὰς*, per singulas syllabas. *Cic. Att. l. 13. ep. 25.* Ergo ego ne Tironi quidem didisti, qui totas *περιουχὰς* persequi solet, sed Spintheri syllabatim. *Id. 4. Acad. c. 38.* Cum enim tuus iste Stoicus sapiens syllabatim tibi ista dixerit.

Syllacæus color. V. *Silaceus*.

Syllæ, m. 1. *σὺλλαι*, familia Patricia Romæ ex gente Corneliorum Rufinorum, quasi *ἄλλαι*, ab ἄλλος, *fulcra*, *porcellus*, quasi ab ὄς, *sus*. Ergo simie fere cognomen est, ac *Porcii*, & *Sullii*. Si credimus *Macrobio*, l. 1. *Sæturn. c. 17.* Sylla contractum est ex Sibylla. Scribit enim, Cornelium Rufinum Decemvirum bello Annibalicò, inspectis libris Sibyllinis, primo Sibyllam, ac post Syllam cognominatum, atque id cognomen in posteritate ejus retentum. Verum dissentit Plutarchus in vita Marii, ubi L. Cornelium Syllam nomen habere docet ab horrendo faciei rubore candori mixto. Unde Atticus quidam subfannator eum vocabat morum farina conspersum. Ex hac familia fuit L. Cornelius Sylla, ille, qui bello civili Republicam perturbavit. Puer literis Græcis, ac Latinis eruditus fuit. In adolescentia omnibus flagitiis inquinatam vitam egit, usque ad Quæsturam, quam sub Mario adeptus est, in qua vitam omnem penitus commutavit. Erat astutus, facundus, acer, sui securus, gloriæ cupidus, pecuniæ maximus largitor, animo grandis, adeo ut de illo dubitari potuerit, inquit Sallustius, fortior ne, an felicior esset. Misus a Mario ad Bocchum Regem Legatus, Jugurtham vincitum retulit. Mithridatem Asiæ crudelissime vastantem compescuit. Socialis belli lucus repressit. Cinnæ dominationem fregit. Certavit bello civili cum C. Mario, eoque oppresso, Urbem infesto exercitu ingressus quatuor millia edocitorum, qui Marianorum partium fuerant, in campo Martio interfici jussit, ad portam vero Collinam septuaginta amplius millia. Ea cæde peracta celebrem illam proscriptionis tabulam proposuit, in qua ex ipso Equestris, & Senatorii ordinis flore duo millia ad mortem designabantur, quorum admodum pauci ultimum supplicium effugerunt. Dictator effectus ita Republicam oppressit, ut teste *Cicerone* in *Ver. 5. c. 35.* nemo illo invito nec bona, nec patriam, nec vitam retinere possent. Postremo Republica constituta Dictaturam deposuit, & privatus Puteolos concessit, ubi pediculi morbo periit. Quapropter C. Julius Cæsar dicere consuevit, Syllam literas nescivisse, quia Dictaturam deposuerat, ut scribit *Tranquillus* in ejus vita, c. 77. V. *Flor. l. 3. c. 21.* ¶ Scribitur & *Sulla*, ex consuetudine scilicet Romanorum Græcum u in u vertentium, atque ita exaratum legitur in lapidibus Capitolinis, quos avertit *Manut. in Orthograph.* Cæterum ætate Ciceronis, cum Græcæ literæ in magno honore esse cepissent, Græca u recepta fuit, & frequentius usurpata, ut *Manut. ibid.* notat. quare *Sylla* potius, quam *Sulla* scribendum videtur.

Syllanus, a, um, *συλλανής*, quod ad Syllam pertinet. *Cic. Att. l. 10. ep. 7.* Non fuisset & illa nox tam acerba Africano sapientissimo viro, non tam dirus dies ille Syllanus calidissimo viro C. Mario.

Syllaturio, is, n. 4. est Syllam, ejusque mores, crudelitatem, & proscriptionem imitari. *Cic. Att. l. 9. ep. 10.* Hoc turpe Cneus noster biennio ante cogitavit: ita syllaturit animus ejus, & proscripuit jam diu.

Syllepthes, f. 3. *συλλεπθῆς*, Figura verborum, per quam ponitur aliquod verbum vel in principio, vel in medio, vel in fine, quod alia etiam membra ejusdem periodi regere, & sustentare debeat, sed in iis affirmatur cum aliqua mutatione vel generis, vel numeri, vel alius accidentis, ut in illo *Virg. 9. Æn. Vos, o Calliope, precor*, aspirate cadenti. h. e. tu, o Calliope, vosque cæteræ Musæ. Et in illo *Cic. 1. de Or. Quamobrem hoc vos docebo*, Sulpitii. Ubi intelligitur etiam Cotta.

Cotta. ¶ Est Græca vox, ducta a συλλυβίζω, comprehendendo. Charif. 1. Diomed. 1. 2.

Syllogisticus, a, um, adject. syllogismus constans, ut syllogisticum Aristotelis verbiq; loquimur, Fulgent. 1. 1. Myrbal.

Syllogismus, i, m. *syllogisma, συλλογισμός*, collectio, quæ ratiocinando fit, genus argumentationis ex tribus propositionibus constans, quæ sunt propositio, assumptio, complexio, seu, ut Logici loquuntur, maior, minor, conclusio, ut *Omne bonum est amandum: atqui virtus est bona: igitur virtus est amanda*. Est a συλλογίζω, colligo, ratiocinor. *Quintil. 1. 3. c. 7*. In syllogismo tota ratiocinatio ab eo est, qui intendit. *Plin. 1. 2. ep. 3*. Crebri syllogismi, circumscripti, & effecti. h. e. breves, & elaborati.

Syllogisticus, a, um, adject. ad syllogismum pertinens. *Quintil. 1. 3. c. 10*. Cicero statum syllogisticum ratiocinativum appellat.

Sylva cum derivatis V. Sylva.

Symæthus. V. Simæthus.

Symbari, m. 2. populi feri, inter Arabiz montes, Nilum incolentes, qui elephantorum venatu vitabantur. *Plin. 1. 6. c. 30*.

Symbola, æ, f. collatio, pœcunia, quæ ab iis, qui communis sumptu cœnantur sunt, confertur, a συμβάλλω, conjicio, confero. Symbola, & symbolum in eo differunt, quod symbola erat collatio erantistæ ad convivium, idest ejus, qui cœna collatiis cœnatorum erat: symbolum vero, ut Casaubonus docet ad Athenæi 1. 3. c. 31. erat anulus, vel ajiud, quod arrhæ loco ei dabatur, qui convivium parabat. Crebro autem in symbolæ voce peccantur librarii, qui symbolum pro symbola scripserunt. *Ter. Andr. 1. 1*. Symbolam dedit, cœnavit. Ubi vulgo perperam *symbolum*. Nam *symbolam* in antiquis codicibus legi, testantur *Georgius Fabricius*, & *Gabriel Faenius*, Iuseque hanc lectionem probat *H. Stephani*, libello de abusu linguæ Græcæ. *Id. Eun. 3. 4. 2*. In hunc diem ut de symbolis essem. Etiam hic est a recto *symbola*, non a *symbolum*. *Plaut. Stich. 3. 1. 35*. Eadem symbolam dabo, & jubebo, apud Sanganium cœnæm coqui. *Id. Cure. a. 4. sc. 1. v. 7*. Symbolarum collatores, apud forum picariur.

Symbolicæ, adverb. *symbolicamēte*, sotto allegoria, a συμβολικῶς. *Gell. 1. 4. c. 11*. Testiculos vero Pythagoræ oportet, etque symbolicæ κωμῶς appellatos, quia sint αἰς, τὸ κῶμῶν ἄνθρωποι καὶ ὅτι τὸ κῶμῶν.

Symbolum, & li, n. *contrafægne*, ἰσχυρίο, συμβόλιον, Græcæ ponitur pro quocunque signo, indicio, nota a συμβάλλω, conjicio. Latinis symbolum usurparunt pro anulo, quia eo pro signo utebantur ad literas, & vasa obfignanda, &c. *Plin. 1. 33. c. 1*. Græci anulum a digitis appellavere, apud nos præfixi unguum vocabant, postea & Græci, & nostri symbolum. V. *Symbola*. ¶ Item tessera, qua loco synographæ utebantur in contractibus. *Plaut. Pseud. 1. 1. 53*. Miles hic reliquit symbolum, expressam in cera ex anulo suo imaginem. Sæpiissime hanc eandem vocem repetit *Plautus* in eadem Fabula, & fere in gen. inausculino usurpat. V. *vocem seq.*

Symbólus, i, m. *συμβόλιον*, idem quod symbolum, idest anulus, tessera, chirographum, &c. *Plaut. Bæch. 2. 3. 29*. Eo præfente homini extemplo ostendit symbolum, Quem tute dederas ad eum, ut ferret filio. *N. Quid?* ubi ei ostendit symbolum? C. Infit dice: adulterinum, & non eum esse symbolum. *Id. Pseud. 2. 2. 57*. Dato eum symbolum illi. *Justin. 1. 2. c. 12*. Sollicitare inquietos in partes suas statuit, & cum colloquendi copiam non haberet, quo applicari erant, symbolos proponi, & saxis proferri curat, &c. Quo in loco *symbolus* videtur appellare notas, quas Themistocles proposuerat, ut Jones his notis procul admouiti eo naves appellerent, & verba legerent, quæ in saxis proferri curaret.

Symmachus, i, m. *σύμμαχος*, Orator Romanus, qui missus fuit a Senatu Constantinopolim ad Theodosii liberos, rogatum, ut Vestales a Christianis destrui minime pateretur. Cujus rei gratia putabant se adversa multa a Diis esse passos. Eius orationem & Prudentius, & Ambrosius, qui hujus meminerunt, acerrime consularunt. Extant ejus epistolæ, viris tamen magis, qui sana a corruptis possunt discernere, quam adolescentulis legendæ. ¶ Fuit & Symmachus, factorum librorum interpres, doctrinæ parum syncræ, ejus meminit Eusebius.

Symmetria, æ, f. *proporzioe, simmetria*, Ger. *gleichförmigkeit*, *proporzioe*, Gal. *symmetrie*, Hisp. *simetria*, *συμμετρία*, commensuratio, convenientia mensurarum, apta membrorum, & partium omnium proporzio, quæ quibus adest, *symmetria*, *σύμμετρον* dicuntur. *Vitruv. 1. 1. c. 2*. Symmetria est ex ipsius operis membri conveniens consensus, ex partibus separatis, ad universæ figuræ speciem, ratæ partis responsus. *Plin. 1. 34. c. 8*. De Myrone statuario: Numerosior in arte, quam Polycletus, & symmetria diligenter. *Id. ibid.* dicit, symmetriam non habere Latinum nomen; quam tamen alii scriptores variis vocabulis exprimeret conati sunt, nam *Plin. jun. 1. 2. ep. 5*. congruentiam, & æqualitatem appellat; *Sueton. in Augusti. c. 79*. commoditatem; *Gell. 1. 1. c. 1*. competentiam; *Vitruv. etiam 1. 3. c. 1*. commensum.

Symmetrus, a, um, adject. congruens, *proporzionato*. *Vitruv. 1. 1. c. 2*.

Symmonianum, trifolium, vel (ut Ruellio placet) symmoniacum, herba genus. *Col. 1. 6. c. 17*. Plus enim ejusdem radix confusa prodest, vel symmonianum trifolium, quod invenitur contragofis locis, & efficacissimum traditur, odoris gravis, neque abfimilis bitumini, & idcirco Græci eam ἀσφάλιον appellant, nostri autem propter figuram vocant acutum trifolium. Nam longis, & hirsutis tolis viret, caulemque robustiorem facit, quam pratense.

Symmylta, æ, m. ejusdem Dei, vel collegii sacerdos. *Apulej. in Apolog. Unius Liberi patris symmylta*, qui adest.

Sympasma, ætis, n. *σύνπασις*, hoc est aspergo, seu id, quod asperguntur: a σύν, cum, & πασις, aspergo, confpergo. *Sympasmata* vocant Medici medicamenta, quæ corpori insperguntur. *Gal. Aurel. Acut. 1. 2. c. 38*.

Sympathia, æ, f. *simpatia, inclinazione naturale*, Ger. *mitleidung*, Gal. *sympathie*, Hisp. *sympathia*, *συμπαθεια*, compatio, naturalis consensus, & convenientia, qualis est maris cum Lunæ natura, & heliotropii cum natura Solis. Græca vox est, & Græcis perpetuo literis scribitur a Cicerone, quem quidam Lexicographi afferunt ad ejus usum confirmandum. Ulus est tamen Latine. *Vitruv. 1. 1. c. 1*. ubi ait: Similiter cum Astrologis, & Musicis est disputatio de sympathia stellarum. Item *Var. apud Non. c. 6. n. 57*. Quam sympathiam lumini ad oculos habentur.

Symphonia, æ, f. *sinfonia, concenno musicale*, Ger. *zusammen stimmung*, Gal. *symphonie*, Hisp. *sinfonia*, *συμφωνία*, consonantia, & musicus contentus, *αὐτὸ τὸ συμφωνῶν*, quod est consonare, live concinere. *Norat. de ar. poët. v. 374*. Ut gratas inter mensas symphonia discors ostendit. *Senec. ep. 12*. Ad symphonicam canere. *Cic. Fer. 5. c. 44*. Cum in eis conviviis symphonia caneret, maximisque poculis ministraretur. *Id. pro Cæl. c. 15*. Bujis æta convivia, comissiones, cantus, symphonias &c. ¶ Sumitur etiam pro organo musico. *Id. 1. 3. c. 21*. Symphonia vulgo appellatur lignum cavum ex utraque parte, pelle extensa, quam virgulis hinc, & inde Musici feriunt, fitque in ea ex concordia gravis, & acuti suavissimus cantus. Id vero *Isidorus* cum nullo exemplo confirmet, non facile usurpandum videtur. ¶ *Symphonia* item genus herbæ est,

quæ & gomphena dicitur. *Apulejo* eadem est, ac Apollinaris, Gve hyrciamus. *Plin. 1. 25. c. 7*. Symphonia, vel gomphena alterius viridibus, roseisque per caulem foliis, in posca sanguinem rejicientibus videtur.

Symphonicus, a, um, adject. *sinfonicæ*, ad symphoniam pertinens. Symphoniaci homines, servi, vel pueri, *sonatori, musici, συμφωνιακοί*, sunt qui ad modulationes musicas concentulque conficiendos comparantur. *Cic. pro Mil. c. 21*. Milo tum casu symphoniacos pueros uxoris ducebat. *Id. Divin. Ver. c. 17*. Ab hac præfectus Antonii quidam symphoniacos feros abducebat per injurias, quibus vel in classe tili vel dicebat. *Acon. Pedian.* ad hunc locum notat, adhibitos fuisse etiam in navibus symphoniacos, qui remigantibus celestium canerent, vel per assam vocem, hoc est ore proliant, vel per citharam, ut in Argo navi. ¶ *Symphonica* herba, eadem ac symphonia. *Pallad. 1. 9. tit. 12*. Si cerasus æstu canicularum fatigetur, herbam symphoniacam circa arboris truncum torquebimus in coronam, vel ex ea juxta imum caudicem cubile faciemus.

Symphreatides, dum, m. 3. vel potius symphreatidæ, arum, m. 1. *συμφρηάτιδες*, qui iidem utuntur puteis, & per Metaphoram, qui sunt ejusdem patriæ, seu civitatis. *Cic. 1. 2. de Leg. c. 2*. Ut vestri Attici, priusquam Theſeus eos demigrare ex agris, & in asly quod appellatur, omnes fe conferre jusfit, & symphreatidas ex Atticis fieri. Alii aliter legunt.

Symphyton, n. *συμφύτων*, genus herbæ. Duplex est. Unum dicitur symphyton petræum, estque herba in faxis nascens, origani similis. aut cunilæ bubulæ, ramis tenuibus, & parvis, tribus, aut quatuor a radice, capitulis thymi, furculosa tota, odorata, gustu dulcis, salivam ciens, longa radice, subruſa, digiti crassitudine. Alterum dicitur symphyton majus, quod caule nascitur duorum cubitorum, aut majore, anguloso, inani, ut sonchus, & crasso, qui per brevia intervalla circumdatur foliis lanuginosis, oblongis, &c. Officinæ nomen symphyti retinuerunt. Herbaris, & vulgo *consolida major* vocatur, *consolida maggio*, *rigaligo*. *Plin. 1. 26. c. 8*. Symphyti radix illita enterocolas cohibet.

Symplectos, pes est metricus constans duabus longis syllabis, & tribus brevibus. *Diomed. Grammatic. 1. 3*.

Symplegædes, dum, f. 3. *Je Pavonæ*, *συμπλεγῆδες*, infusæ duæ sunt, vel potius scopuli maris Euxini, apud os Bospori Thracii, inde 13. M. P. al. mille, & quingentis passibus ab Europa distant, quæ alias Cyaneæ, item Planetæ dicuntur, quod errare videantur. Diflat sunt a *συμπλεγῆδες*, quod est connecti, conjungi. Nam Poetæ fabulæ sunt, olim eas inter se concurrisse. Fabulæ occasione præbuit, quia tam modico vultu inter se difcretet intervallo, ut ex adverso quidem intrantibus geminæ cernantur, paulum vero deflexa acie, coeuntium speciem præbeant. *Plin. 1. 4. c. 13*. & *1. 4. c. 12*. *Ovid. 15. Met.* Timuit concursibus Argo Undarum sparsas Symplegades elisarum, Quæ nunc imotæ persant, ventisque resistunt. *Id. 1. 1. Trist. el. 9*. Altera namque parat Symplegades ire per altis. ¶ Poetæ etiam in nomina singulari Symplegades dicunt, quali una tantum infusa sit. *Claud. in Europ. 1. 2. v. 30*. Vitant instabilem rursus Symplegada nautæ. *Lucev. 1. 2*. Vanaque percussit pontum Symplegas inanem. ¶ Usurpatur etiam hoc nomen translate. *Martial. 1. 11. ep. 100*. Si consingantur gemina Symplegade culi, Et Minyas intrant, Cyaneaque nates. Ubi per geminam *symplegadem* nates intelligit, simulque alludit ad Symplegades infusas, quas inter Minyæ navi Argo prætervecti sunt.

Symplegas. V. *vocem præcedentem*.

Symplegma, atis, n. *συμπλεγμα*, amplexus, complicatio. *Martial. 1. 12. ep. 4*. Quo symplegmate quinq; copulenter. *Plin. 1. 36. c. 5*. Cephifodori Praxitelis filii laudatum est Pergami symplegma, signum nobile, digitis corpori verius, quam marmoris impressis.

Symphosiacus, a, um, adject. *ad convivio, συμποσιακός*, convivialis, ad symposium, seu convivium pertinens. In titulo *c. 13. l. 6. A. Gellij* ita legitur: De quæstionibus apud Taurum philosophum in convivio agitatæ, quæ symposiacæ vocantur. ¶ Notatur etiam hoc adjectivo liber Platonis, & Plutarchi, quod Symposium inscribitur, quia scilicet hujusmodi quæstiones continet. *Gel. 1. 4. c. 11*. Plutarchus in Symposiacis dicit. *Id. 1. 17. c. 11*. Plutarchus in libro Symposiacorum.

Symposium, ii, n. *convivio, συμπόσιον*, Ger. *zeste*, Gal. *festin*, *banquet*, Hisp. *comiite*, *συμπόσιον*, compositio, convivium, a *σύν*, simul, & *τις*, *bibio*. *Cic. 1. 9. Fam. ep. 24*. Ut sapientius nostri, quam Græci: illi *συμπόσια*, aut *σύνδηπια*, idest computationes, aut conationes, nos convivivia, quod tum maxime simul vivitur. ¶ Hoc nomine inscriptus est Platonis liber *περί ἔρωτος*, h. e. de amore, in quo Alcibiadem cum aliis inducit in convivio disputantem. *Gel. 1. 1. c. 9*. A Symposium Platonis incipere gestit, propter Alcibiadis comissionem. *Nepos in Alcib. c. 2*. De quo mentionem facit Plato in Symposium.

Sympvium. V. *Simpvium*.

Synada. V. *Synnada*.

Synæthesis, f. 3. *συνῆσις*, contractio, Figura, qua duæ syllabæ in unum contrahuntur, nullo sublato elemento, quæ etiam *Epiphylaphe*, & *Synephephesis* vocatur, cui contraria est *Dieresis*, seu *Dialysis*, qua una syllaba in duas dividitur. a *σύν*, simul, & *αἰσις*, capio. *Virg. Æn. 1. 6*. Ferreque Eumenidum thalami. ¶ Vox Græca est, & Græcæ scribenda.

Synagoga, æ, f. *sinagoga, congregazione, συναγωγή*, congregatio, cœtus, a *συνάγω*, *congrego*. Hoc nomine præcipue Hebræorum Ecclesia, sive societatis in rebus sacris appellata est. *Tersul. advers. Jud. c. 8. & 13. & 1. 3. advers. Marcion. c. 22*.

Synalopæ, es, f. 1. *συναλοπή*, Figura Poetica, qua ultima vocalis, aut diphthongus præcedentis dictionis a prima vocali, vel diphthongus sequentis excipitur, & quodammodo absorbetur, a *σύν*, simul, & *αἰσις*, pressio, vel *αὐτὸ τὸ συναλλοφῶν*, hoc est a conglutinando, propterea quod per eam duæ syllabæ in unam coalescant. *Virg. 1. Æn. Conticire omnes*, intenteque ante tenebant. V. *Grammaticos Charif. 1. 4. Diomed. 1. 2. & alios*. ¶ Vox ipsa Græca est, & græcæ scribenda.

Synanche, es, f. *σύνανχια, σινάγχη*, morbus acutus, quo fauces tumescunt, & spiritus intercluditur: Græca vox ab ἄγχω, strangulo, Latine *angina* dicitur. ¶ Cum Mileſii oratores Athenas venissent petritum auxilium, Demosthenes acriter contendit apud populum, ut eis negaretur. Re in postero diem dilata, noctu Mileſii Demosthenem adierunt, multaque postea pecunia obtinuerunt, ut postero die contra fe dicere abſtineret. Postridie Demosthenes lana multa collum fauceque convolutas habens in concionem prodit, & quod contra Mileſios non diceret, synanches morbum excusavit. Tum unus e populo, qui rem totam forte noverat, exclamavit, *non synanche Demosthenem, sed argynanche laborare*, hoc est argenti angina, quia pecunia corruptus fuerat. Rein narrat *Gel. 1. 11. c. 9*.

Synanchicus, a, um, adject. *chi pistico di scaranzia*. *Apulej. de herb. c. 109*. Synanchica patio. *Theod. Priscian. 1. 1. c. 17*. Synanchicos efficeret.

Synapothnefcontes, *συναποθνεσκοντες*, simul morientes, commorientes; titulus cuiusdam Græcæ Comædiæ. *Plaut. in fragm. apud Priscian.* Synapothnefcontes Diphili est Comædia: Eam Commorientes Plautus fecit fabulam.

Synaristifæ, arum, *συναριστίσαι*, mulieres simul epulantes, quas representavit in fabula quadam Menander, quæ ideo hoc nomine appellatur. *Plin. l. 23. c. 9. de jamine myrsi*. Apud Menandrum Synaristifæ hoc edunt.

Synathræmus, i, m. *συναθρημῖς*, Figura, qua multa simul coacervantur, *ἀπὸ τοῦ συναθροίζω*, quod est congerere, seu congregare. Potest autem & singulis verbis, & plurium verborum conjunctione fieri. Singulis verbis, ut apud *Terent. Heaut. l. 2. 53*. Mea est, procax, potens, magnifica, sumptuosa, nobilis. Plurium verborum conjunctione, ut apud *Callist. in Casil. c. 5*. Audax animus, cuiuslibet rei simulator, alieni appetens, sui profusus, ardens in cupiditatibus &c. ¶ Ipsa vox Græca est, & Græce scribenda.

Synceraftum, i, n. *συνκράστω*, Græce est rerum commixtio, quasi contempteratum, a *συνκράσσω*, *commisco*, *contempo*. Per Synecdochen ponitur pro omni edulio. *Varro l. 6. de L. L. Pacuvius* in Phagone, Honos syncerafto perit. Synceraftum est omne edulium antiquo vocabulo Græco.

Synceraftus, i, m. nomen servi, apud *Plautum in Pænulo*, a cibo sic dictum. *Beroaldo* ita dicit videtur quasi medulla plenus, & pinguis.

Syncerus cum derivatis. V. *finctus*.

Synchysis, f. 3. *σύνχυσις*, Græce est confusio, turbatio ordinis, a *σύνχυνω*, seu *συνχύνω*, *confundo*. A Grammaticis accipitur pro Hyperbato obscuro, seu transgressionem confusa, & perturbata, idest pro vitio Grammaticali, quo verba inter se longius permiscuntur, & contunduntur, quam æquum sit, ut apud *Hor. l. 1. Serm. Sat. 5*. Namque pila lippis inimicum, & ludere crudis. Reftus ordo erat: Namque pila ludere inimicum est lippis, & crudis. V. *Charifium l. 4. & alios*. ¶ Vox Græce scribenda.

Syncopa, æ, vel Syncope, es, f. 1. *σύνκωπη*, conficis, Figura Poetica, per quam litera, vel syllaba de medio dictionis subtrahitur, a *σύνκωπτω*, *cedo*, *abscindo*, ut *periculis*, pro *periculis, vixit pro vixisset*, cui contraria est Epenthesis. *Virg. 4. Æn.* Cum genere extinxim, memet super ipsa dedim. ¶ Ulitata etiam est Oratoribus, aliisque Scriptoribus in quibusdam vocabulis. *Cic. in Or.* Atque etiam a quibusdam sero jam emendatur antiquitas, qui hæc reprehendunt. Nam *Pio Drum* atque *boninum fidem*, *Deorum* ajunt. Ita credo, hoc illi nesciebant, an dabat hanc licentiam confuetudo? Itaque idem Poeta, qui iniustitias contraxerat; *Patris mei meum factum pudet, pro meorum factorum*, & *Textitur existam examen rapit, pro existiorum*, non dicit *liberum*, ut plerique loquuntur, cum *Cupidos liberum*, aut *la liberum loco* dicitur, sed, ut isti volunt, *Neque suum usquam in gremium extollas liberorum ex te genus*. &c. Hæc *Cicero*. V. *eund. ibid. c. 45. & 46.* ubi multa ad hanc rem. ¶ Vox ipsa Græca est, & Græce scribitur a plerisque antiquis Grammaticis, *Charif. l. 4. Dioned. l. 2. & aliis*. ¶ A Medicis ponitur Synocopa pro animi subita deteptione, *deliquio*. Sed neque hoc sensu Latini usum habet.

Synocopa, as, n. 1. Synopare dicuntur jumenta, quæ subita virium deteptione in itinere corruunt. *Veget. l. 1. de ve. c. 56.*

Synocritus, f. 3. Figura, eadem quæ Antithesis, qua res, atque personæ contrariæ inter se comparantur, ut apud *Cic. pro Mur. cap. 9*. Vigilas tu de nocte, ut consultius tuis respondeas, ille, ut mature, quo intendis, cum exercitu perveniat, te gallorum cantus, illum buccinarum strepitus excitat. ¶ Vox Græca est, a *σύνκωπη*, *simul iudicio*, *compro*.

Syndicus, i, m. *Syndico*, *representante de quælibet università, collegio, o Citta, o viciis*, qui ab aliquo collegio vel civitate ad causas ipsius agendam, eiuque iura tuenda electus est. A *Cic. in Divina. Ver.* actor dicitur. *Hermogenian. l. 1. Dig. de numeris. & honoris.* Munerum civilium quædam sunt patroniis, alia personarum; personalia sunt civilia munera, defensio civitatis, idest ut Syndicus fiat, ut &c. *Arcadius leg. ult. c. 17. tit. Defensores* quoque, quos Græci *συνδικας* appellant, qui ad certam causam agendam vel defendendam eliguntur. *Cajus Dig. l. 3. tit. 4. leg. 1.* Quibus autem permiffum est corpus habere, collegii, foecitatis, live cuiuscunque alterius nomine, eorum proprium est, ad exemplum reip. habere res communes, arcam communem, & actorem, live syndicum, per quem tanquam quod communiter agi, fieri oporteat, agatur, fiat.

Synecdoche, es, f. 1. *συνεκδοχή*, Comprehensive, Intellectio, Tropus, per quem totum pro parte, vel vice versa, vel antecedenentia pro consequentibus usurpantur. Hæc definitio completitur octo illos modos, quibus Synecdoche fit. V. *Quintil. l. 8. c. 6.* ubi interdum Græcis, interdum Latinis literis hanc vocem scribit. ¶ Est etiam Figura verborum per detractionem, per quam aliquod vocabulum præmittitur, quod facile ex cæteris intelligitur. Hæc Figura ab Auctore ad Heron agnoscitur, vel cum Apophoræ contunditur. Huiusmodi est illa apud *Cic. Att. l. 16*. Ego, si Tiro ad me, cogito in Tufculanum. h. e. si Tiro ad me venerit, cogito proficisci in Tufculanum.

Synecphondis, f. *συνεκφώνησις*, figura metrica, eadem quæ Synæresis, Græce originis, atque usus. *Mar. Victorin. Grammat. l. 1.*

Synedrüs, m. 2. *συνεδρῖς*, confessor, adfessor, consiliarius. *Liv. l. 45. c. 32. de Macedonibus*: Senatores, quos Synedros vocant, legendos esse, quorum consilio Republica administraretur.

Synemmenon, i, *συνήμενον*, adiunctum, connexum, uti explicat *Gell. l. 16. c. 8.* ubi ostendit quid sit *συνήμενον ἀξιωμα* apud Græcos. ¶ *Neque synemmenon, trite synemmenon, parante synemmenon* nomina sunt chordarum musicarum apud *Vitruv. l. 5. c. 4.* quarum prior *trite synemmenon*, h. e. ultima conjuncturam, respondere videtur ei, quæ a recentioribus Musicis dicitur *D la sol.* altera *parante synemmenon*, h. e. penultima conjuncturam, *C sol fa.* tertia *trite synemmenon*, h. e. tertia conjuncturam, *B fa b mi.*

Synephebi, m. 2. *συνεφεβῖαι* adolescentes, simul pubescentes. Quod nomen inditum est comædiæ Statii Cæcili. *Cic. l. de Fin.* Synephebos ego, inquit, potius Cæcili, ut Andriam Terentii, quam utranque Menandri legam? *Id. de Sen. c. 7.* Ait Statius in Synephebis.

Synephtes, æ, m. *συνεφθῆς*, gemma lactei coloris, alio nomine galactites. *Plin. l. vit. cap. 10.* Galactites est uno colore lactis est. Eandem dicitur leucogemam, & leucogrophiam, appellant, & synephten, tritam lactis succo, & sapore notabilem.

Synestus, ii, m. *συνεστος*, Philofophus Christianus, & Pentapoli Africæ. Præful Ptolemæidis tactus, scripsit Græce libros in Grammatica, & Philofophia, Panegyricos, Epistolas, & alia. *Suid.*

Syngrapha, æ, f. *scriptura, cautio, obligo in scripto*, Ger. *handfchreff*, Gal. *cedula*, Hisp. *cedula*, *συνγραφή*, scriptura, sive schedula, quæ sit propria manu contrahentium ad pactorum fidem, & ab utroque subscribitur, ac ab utraque parte servatur, a *συνγράω*, *confcribo*, *simul scribo*. Differt a chirographo, ut ostendunt hæc *Ajconii verba* in 3. *Ferr.* Inter syngraphas, & cætera chirographa hoc interest, quod in cæteris tantum, quæ gesta sunt, scribi solent, in syngraphis etiam contra fidem veritatis pacto venit, & non numerata quoque pecunia, aut non integre numerata, pro temporaria voluntate hominum scribi solent more, institutoque Græcorum: & cæteræ tabulæ ab una parte scribuntur.

vari solent, syngraphæ signatæ utriusque manu, utriusque parti servandæ traduntur. Hæc *Ajconius. Cicero. l. 7. Fam. ep. 17.* Tamquam enim syngrapham ad Imperatorem, non epistolam attulisses, licet pecunia ablata, domum redire properabas. *Id. de Arusp. resp. c. 13.* Alterum putabo regem, si habuerit, unde tibi solvat, quod ei per syngrapham creditur. *Id. pro Dom. c. 50.* Facere syngraphas cum aliquo. *Id. pro Mur. c. 17.* Agere ex syngrapha, *servite populi una cautio, o scriptura. Id. Attic. l. 5. ep. 21.* Postulare aliquid ex syngrapha. *pretendere in vigor d'una scrittura d'obbligo.*

Syngraphus, i, m. idem ac syngrapha. *Plaut. Afn. 4. t. 1.* Age, istum ostende, quem conscripsi, syngraphum Inter me, & amicum, & lenam. ¶ Idem Plautus syngraphum posuit etiam pro chirographo, quod belli tempore datur, ut liber tranquillus quoquo sit, *passaporto, salvocondotto*. Sic enim ait *Captiv. 2. 3. 90.* Eadem opera a Prætoribus sumam syngraphum, quem hic terat secum ad legionem, hinc ire huic ut liceat domum.

Synizëlis, is, t. *συνίζησις* a *σύν*, *simul*, & *ίζω*, *sedeo*: figura est apud Grammaticos, cum duæ vocales, aut vocalis, & diphthongus, in unam syllabam quasi confunduntur, ut in illo *Virg. Æn. l. v. 702.* Aurea comantur (ponda, mediamque locavit: & *Lucret. l. 1. v. 306.* Uvscunt: eadem dispanfit in sole ferebant: & apud Græcos *Πηγάδες Αχλῆς*. *Servius ibid.*

Synada, æ, f. & Synada, orum, n. 2. Synada, *Sinada*, urbs Phrygiæ Magnæ, hodie pene jacens, apud Juliolopolim, & Emmentiam, marmore clara. *Cic. l. 3. Fam. ep. 8.* Iisdem diebus meus conventus erat Apamæ, Synnadis, Phtiomeli; tuus Tarfi. *Plin. l. 5. c. 29.* Alter conventus Synnada accipit nomen.

Synnadenis, se, adject. ad Synnada urbem pertinet, ut *Synnadenis forum*, *Cic. Att. l. 5. ep. 21.*

Synnadicus, 2, um, adject. idem quod Synnadenis, ut *Synnadicus lapsus*, apud *Plin. l. 35. c. 1.* ¶ Legitur & *Synnadicus*.

Synanas, vel Synas, vel Sinas, adis, (tot enim modis scriptum invenitur) f. urbs Phrygiæ, eadem quæ Synnada, marmoribus pulvere maculosis celebris. *Stat. l. 1. silv. 5. v. 36.* Sola nitet flavis Nomadum decisa metallis Purpura, sola cavo Phrygiæ quam Synnados antro Ipsæ creuant vitæ maculis lucentibus Atys. *Id. l. 2. silv. 2. v. 87.* Synnade quot mœtia Phrygiæ fodere secures.

Synochitis, idis, f. *Συνωχίτις*, gemma, qua Magi umbras inferorum evocatis teneri asserunt. *Plin. l. ult. c. 11.* Ananchitide in hydromantia dicunt evocari imagines Deorum, synochitide umbras inferorum evocatis teneri.

Synodia, æ, f. *Συνωδία*, *congresso*, *colloquio*, congressus, colloquium, a *σύν*, *simul*, & *ὄδω*, *via*. *Cic. Att. l. 10. ep. 7.* Injecta autem mihi spes quedam est, velle mecum Servium Sulpicium colloqui: Si vir esse vollet, præclara synodia: Sin autem, erimus nos, qui solemus. Pleraque editiones habent *συνωδία* Græcis literis exaratum.

Synodicus, a, um, adject. in itinere conjunctus. Synodica Luna dicitur a *Jul. Firmic. l. 3. c. 6.* cum est in conjunctione cum sole, quo scilicet tempore lumine omnino caret.

Synoditæ, arum, m. *Συνωδίται*, videntur esse monachorum comites in itinere, solent enim Monachi iter facientes aliquem ex collegii sui inferiori ordine comitem eligere, huiusmodi monachos nunc Itali vocant Laici, aut *Conversj. Acad. & Honor. l. 7. Cod. de episcop. audiens.* Addictos supplicio nulli clericorum, vel monachorum, eorum etiam, quos Synodatas vocant, liceat vindicare.

Synodontes, *συνωδόντες*, pisces, qui & synagrides dicuntur. *Plin. l. 37. c. 10. Ovid. in Halieus. v. 107.*

Synodontites, m. 1. *συνωδόντις*, gemma ex cerebro synodontis piscis. *Plin. l. ult. c. 10.* Synodontites et cetero piscium est, qui synodontes vocantur.

Synodulus, di, f. 2. *synodo*, *congresso*, *σύνωδος*, conventus, live cætes Ecclesiasticæ religionis causa collectus. Scribitur & *Synodus*. est enim ab *ὄδω*, *via*. *Leg. 23. Cod. de episc. & cler.* A suæ Diocælesis synodis audiantur. *Ammian. l. 15. c. 7.* Synodus, ut appellant, removit (Athanasium) a sacramento quod obtinebat.

Synœciis, i, f. 3. *συναικίσις*, Figura verhorum per detractionem, per quam duæ res inter se diversæ in oratione conjunguntur. Dicta est a *σύν*, *simul*, & *οἶκος*, *domus*. Nam res diversas in unam fedem orationis congregat. Habet magnam vim, ut ait *Rustilius Lupus*, vel ex laude vitium, vel ex vitio laudem exprimendi. Huiusmodi est tritum illud: *Tam deest avario, quod habet, quam quod non habet.* *Quintil. l. 9. c. 3.* ubi tamen Græcis literis scribit.

Synœcium, ii, n. contubernium, cohæbitatio, a *σύν*, *simul*, & *οἶκος*, *domus*. *Petron. in Satyr. pag. 26.* Aliquis ex his, qui in eodem synœcio potant. Alii leg. *synœcio*, seu *synœcio*.

Synœctium, i, n. *συναικίσις*, publica specierum comparatio, quæ in commune fit, ut trumentis, vestium, armorum, & limitium rerum ad publicum usum conquiruntur. *l. 1. Cod. Theodos. de publ. comparat.*

Synonymia, æ, f. *συναγωγία*, Figura verborum per adjectionem, per quam plura verba eiusdem significationis in oratione ponuntur, quæ Latine dicitur Interpretatio, a *simul*, *σύν*, & *ὄνομα*, *nomen*, quasi nomen cum alio in significatione communio. *Cic. 1. Casil.* Hic tu qua læticia perfrueret? quibus gaudis exultabis? quanta in voluptate bacchabere? *Id. 2. Casil.* Abiit, exceitit, evasit, erupit. *V. Quintil. l. 8. c. 3.* ubi hanc vocem Græce scriptam ulurpat.

Synope. V. *Sinope*.

Synopsis, is, f. *compendio*, *ristretto*, *σύνωψις*, a *σύν*, *simul*, & *ἵπταμαι*, *video*. Usurpatur passim pro compendio multarum rerum sub uno aspectu positarum: sed hoc sensu caret idoneo latini scriptoris exemplo. ¶ Est item Ital. *inventario*, per scriptio compendiaris bonorum, ut simul omnia conspici possint. *Ulpian. l. 5. Dig. de reb. cor. qui sub tur. &c.* Si nemo invenitur, aut suspecti sunt, qui inveniuntur, iubere edirationes, itemque synopsis bonorum pupillarum, advocatumque pupillo dare. *Atii leg. itemque*, si opus sit, pupillarum bonorum advocatum pupillo dare. ¶ Apud *Jul. Frontin.* Synopsis vocatur descriptio ædificii. *disegno*, *modello*.

Synoris, idis, f. un *pago*, par duarum rerum: a *συνωρίς*, biga. *Hieronym. epist. 7. ad Demetriad.* A sancta Christi synoride virgini traditum. *Al. aliter leg.*

Syntagma, atis, n. *tractato*, tractatus, documentum, *σύνταγμα*. Habet hanc vocem *Cic. l. Fam. 8. epist. 3. l. 12. ad Attic. epist. 45. & l. 16. epist. 3.* Sed ubique Græce scribit: est autem a *σύν*, *cum*, & *τάξις*, *ordo*, *compono*.

Syntaxis, is, f. ordo, compositio, *σύνταξις*, a *συντάττω*, *ordino*, *compono*. Cicero habet hanc vocem ad *Att. l. 13. ep. 16. & l. 15. ep. 14.* sed græcis literis scribit. ¶ Adhibetur etiam a Grammaticis pro ordinatione, seu constructione partium orationis. *V. Priscian. l. 17. in princip.*

Syntecticus, 2, um, *συντεκτικός*, qui syntecti frequenter corripitur, & animi deliquio laborat, vel cuius corpus longo morbo exhaucatum est, & colliquatus. *Plin. l. 22. c. 23.* Præcordiorum vitis, syntecti-

Sicis, comitialibus in vino, in aqua mulla linguæ paralyti.
Syntexis, l. 3. *σύντηξις*, colligatio, & tabes corporis ex diturno morbo, extenuatio præ macie, item, defectio, & animi deliquium, quæ alias fyncope dicitur, a *σύντηξις*, quod est liqueferi. *Plin. l. 22. c. 25.* Tali forbitonibus genere emendantur syntexes.
Synthetis, is, f. *σύνθεσις*, compositio, rerum quarumvis congetio, ac constructio, a *σύνθεσις*, compono, *constituo*. *Seren. Samonic. c. 60. de venenis prohibendis.* Antidotus vero multis Mithridatica tertur Coniociata modis: sed Magnus serena regis (*Mithridatis*) cum raperet victor, vilem deprehendit in illis Synthetis, & vulgata fatis medicamina risit. *ingrediens diu potu valore, e virtute.* Speciatim fit vocatur vestium variarum copia in arca constructa, & asseruata. *Scævola l. 38. Dig. de iur. arg. leg.* Quæro, an ex universa veste, id est an ex lynthetis tunicis singularis, & palliis Sempronia eligere possit. ¶ Eadem ratione vasorum congeries synthetis dicitur. *Stat. lib. 4. silv. v. 44.* Aut unam dare lynthetis quid horres Alborum calcium, unum *servizio di bicchieri*. *Martial. l. 4. ep. 46.* Et crasso figuli polita cæno Septemaria synthetis Saguntis. ¶ Sæpiissime accipitur pro veste quadam cænotia, cujus usus erat domi in cœna, foris vero Saturnalium tempore. Erat autem veluti linteum pallium, quo cæteris vestibus depositis involvebantur cœnatori, itemque in Saturnalibus eo amicti probabant, quia eo tempore crebrius convivia agitabant. Extra hæc tempora synthetis indutum prodire, mollietate dabatur, & probo: hinc reprehendit Neronem *Suetonius in eius vita c. 51.* quod tali cultu incederet. *Martial. l. 5. ep. 80.* Undecies una furrexiti, Zoile, cæna, & mutata tibi est lynthetis undecies. *Id. l. 14. ep. 1. de Saturnalium celebratione:* Synthetibus dum gaudet eques, dominusque senatus: Dumque decent nostrum pilea sumpta Jovem. ¶ Denique synthetis est figura syntaxeos, ubi constructio non ad verba, sed ad verborum sensum refertur: estque duplex: alia, cum nomini collectivo singularis numeri verbum plurale subijcitur, ut in illo *Virg. Æn. l. 1. v. 216. Pars in frangula fecant:* Alia, cum altero substantivo nomineposito, alterum subintelligitur, & cum illo adiectivum concordat, ut in illo *Virg. Æn. l. 12. v. 899.* Vix illud lecti bis fex cervicæ fubrent, Qualia nunc hominum producit corpora tellus. *corpora enim possit, sed solum lecti ad homines, quod in mente habebat retulit.* Utrumque syntaxeos genus est in illo *Strab. Theb. 7. v. 605.* Subeant Tegeæa juvenuts Auxilio tardi.
Synthetismus, a, um, adject. a synthetis. *Sueton. in N. r. c. 51.* Plerumque lynthetiam indutus. *fubaudi vestium. h. e. lynthetiam.*
Syntonus, a, um, adject. *σύντονος*. *Quantil. l. 9. c. 4. prope fin.* Quotidie magis lascivimus, lynthetia modis fluctitantes. Ubi *lynthetia* videtur esse musica quædam scabella, quæ pedibus pulsata symphoniam quandam, & ejusdemque semper tenoris sonum edebant moderandæ voci aptum. Alii tamen leg. *Syrbarium*.
Syntrophium, ii, n. *σύντροφον*, herba, quæ rubus, seu erucus dicitur. *Apulej. de herb. c. 8.*
Syphax, acis, m. *σύνφαξ*, Numidix Rex, qui cum Scipioni per Lælium fuisset conciliatus, bellique societatem cum eo iniisset, postea violata fide Annibali adhaerit. Tandem victus a Masinissa, vivus in Scipionis manus perductus est, a quo in triumphum ductus, & deinde in carcerem inclusus veneno, vel inedia vitam finit, ut Polybius narrat. *Nam Liv. l. 30. c. ult. dicit.* eum mortuum fuisse Tybure ante triumphum. Regnum eius Masinissa concessum est. Ejus regia fuit Siga urbs. *Plin. l. 5. cap. 2.* In obliquis pensulimam longam habet. *Ovid. 6. Fast. v. 769.* Postera lux melior vincit Masinissa Syphacem. Reperitur tamen correpta. *Claud. de bello Gild. v. 91.* Haurit venena Compulsi- mus dirum Syphacem, fractumque Metello, & c.
Syracusus, V. *Syracusa*.
Syracuse, arum, l. 1. *Syracusa*, *Saragosa*, *συνταξία*, urbs Sicilia, quatuor urbibus constans, Neapoli, Achradina, Tyche, & Insula, teste *Cicerone 6. Verr. Diodoro, & Livio*; ambitu supra 22. M. P. Est in ora orientali Vallis Neetina, ubi fons Arethusa, inter Catinam & Pachynum prom. Prius Ortigia dicebatur. Conditâ fuit ab Archia Corinthio, teste Stephano. Fuit pulcherrima, & potentissima. Genuit multos magnos viros, in his Archimedeum summum illum Mathematicum, Theocritum, qui Bucolica scripsit, Epicharmum, & Demolchem ejus filium insignem Comicum Olympiade 73. Philemonem novæ Comædiæ scriptorem, ætate Alexandri Magni, qui anno 90. nimio ritu obiit, Phocionem item Comicum sub Gelone Tyranno. Vino etiam celebris est. *Solinus in Polyhistoro* scribit, in Sicilia primum Comædiam inventam fuisse. *Ovid. 4. Fast. Utque Syracusas Arethudidas abstulit armis Claudius, & bello te quoque cepit, Eryx.*
Syracusani, orum, m. pl. cives Syracusarum, qui & Syracusii, & Arethufii. Divitissimi erant. Eo divitiarum pervenire, teste *Serabone l. 6.* ut proverbio diceretur, *Ne decima quidem Syracusanorum pars*, in eos, qui se divites vendiderunt. Ut autem olim erant opibus florentissimi, sic fuere & voluptatibus addictissimi, ut propterea *Menfa Syracusana*, proverbio fati vulgato, apud Aristophanem, Athenis, & alios, de menta laudissima diceretur. Olim longum bellum cum Catanienfibus gessere. *Justin. l. 4. c. 3. & 4.*
Syracusani, & Syracusii, & Syracusanus, a, um, adject. *Syracusano*, ad Syracusas pertinens. *Claud. in epiogr. de sphaera Archimedis:* Ecce Syracusius tranfiliit arte senex. *Ovid. 6. Fast. Arte Syracusia suspensus in aere clauso stat globus. h. e. arte Archimedis.* Alii leg. *Syracosa*, *l. l. salbin.* Utque Syracosio perstricta fauce Poetæ. h. e. Philemoni, qui Syracusius fuit. *Virg. Ecl. 5.* Syraculo versu ludere. h. e. bucolico, quale fuit carmen Theocriti Syracusii. Hic quoque alii leg. *Syracosa*. *Plaut. Men. 5. v. 10.* Siculus sum Syracusanus.
Syræum, V. *Syræum*.
Syri, orum, m. pl. pop. Syriæ, qui etiam in Cappadocia sunt, teste Strabone, qui & Leucosyri *Plinio, & Ptolemæo. Cic. 2. de Or.* Nostros homines similes esse Syrorum venalium, ut quisque optime Græce sciret, ita esse nequissimum. ¶ Fortunam colere. Pices etiam venerati sunt, quibus vesci nefas putabant. Causam *Ovidius 2. Fast.* affert, quia, cum olim Venus una cum Cupidine Typhonem fugeret, bello Gigantum, & in Euphratem cannarum strepitu perterrita profuissiet, duo pices accurrere, qui eos trans flumen incolentes vixerunt, qui etiam eo merito in cœlum a Poetis translati fuisse finguntur. ¶ Horrorum cultores fuisse feruntur, ut *Multa Syrorum olera*, apud *Plinium l. 20. c. 5.* vice proverbii habeatur in eos, qui in rebus plus voluptatis, quam utilitatis afferentibus occupantur. ¶ Callidi, & fraudulentissimi sunt. Hinc *Syri ætæus Phanicæ* apud *Suidam* proverbium est in versipelles, & fraudulentos mutuo, qui hoc agant, ut dolis se mutuo circumveniant, quales erant inter se Syri, & Phœnicæ. Nisi dicamus, hoc proverbium in maleficos proferri, quales Syros fuisse tradunt. ¶ Plurimi Syrorum servi erant apud Romanos: unde *Syrus* servile nomen est apud Comicos. *Juven. Sat. 6.* Quam, quæ longorum vehitur cervicæ Syrorum.
Syria, æ, l. *Joria*, Turcis *Souristan*, *συρία*, prov. Asiæ. Ejus fines sunt

a Sept. Amninus mons, quo a Cappadocia, & Armenia separatur, a Mer. Arabia Petræa, & Ægyptus, ab Occ. eisdem Arabia Petræa pars, & mare Syriacum, & Phœnicum, usque in Ægyptum, & Amanus mons, quo a Cilicia submovetur, ab Or. Euphrates amnis, quo discernitur a Mesopotamia, usque ad Thapfacum opp. atque inde Arabia deserta. ¶ Differt ab Assyria. Nam Assyria est ultra Mesopotamiam, & trans Tigrim fl. Mediam, & Susianam versus. Cæterum multi hæc nomina contundunt, ut *Herodotus*, qui Syros a Græcis dictos, Assyrios a Barbaris dici scribit, & illis Chaldæos annumerat. *Aeron* quoque, & *Porphyrus* infignes Grammatici, apud Horatium, eam, quæ nunc Syria dicitur, olim Assyriam dictam, addita syllaba, scribunt. Ammianus Marcellinus similiter *l. 23.* scribit, quæ olim Assyria dicebatur, nunc omnem Syriam appellari.
Syriacus, a, um, *συριακός*, quod ad Syriam pertinet, ut Boves Syriaci, id est qui sunt in Syria. *Plin. l. 8. c. 45.* Syriaci non sunt palæaria. ¶ Syriacus Prætor, qui Syriam regit. *Cic. Q. Fr. l. 1. ep. 2.* Nam si te interioribus vicinis tuis, Ciliciensis, & Syriaco anteponis. ¶ Syriacum, vel Syrium mare, Phœnicum *Plinio*, Sidonium Eustathio, Judaicum *Tacito, Mare di Joria*, mare apud Syriam, quod Phœnicum, Palæstinumque alluit. ¶ Radix Syria, idem ac silphium, quod Latini laferitium vocant, quia, ut inquit Dioscorides, ex Syria, & Media optima hujusmodi radix afferebatur. Vulgus nostrum hanc herbam, ut inquit Ruellius, pariter & radicem ab auctoritate, & nobilitate Angelicam, & radicem S. Spiritus, & Imperatoriam appellat. *Col. l. 11. c. 13.* Nec minus, si verum, & æstivum fructum voles habere, Syriacæ radicis, & rapi, nappique semina obrues. ¶ Syriacus ros, *εσσυριακός*, cœli sudor, sive aeris se fe expurgantis succus, in foliis stirpium concretus, præcipue in Syria, iuxta Libanum montem, unde & nomen accepit. Arabes manna appellant: quo nomine utuntur & Officinæ. Quidam accipiunt pro succo radicis silphii, qui Græcis *ὄσος κρηναῖος* etiam dicitur, hoc est succus Cyrenaicus, quod in Cyrenaica provincia, quemadmodum & in Syria, optimus nasceretur in silphio. *Col. l. 9. c. 13.* Vel uvæ passæ cum rore Syriaco cum pari mensura pinisite. ¶ Syriacus raphanus, species raphani cæteris raphani speciebus suavior, & tenerior, & patientior hœmisi. A Syria, unde primum advectus fuit, nomen retinuit. *Plin. l. 19. c. 5.* Alterum rapi figura, quod vocant Syriacum, suavissimum fere, ac tenerissimum, hœmisi que patiens: Præcipuum tamen est, quod e Syria non pridem advectum apparet, quoniam apud Auctores non reperitur: id autem tota hœmæ durat. ¶ Lapis Syriacus, idem ac teololithus, qui calculus renem frangit, qui alias Judaicus vocatur, ut Aetius auctor est. Causa utriusque nominis est, quia nascatur in Judæa, sive Syria Palæstina. Meminit & *Solinus*, & alii.
Syriaticus, a, um, adject. idem quod Syriacus. *Florus l. 2. c. 9.* Syriatico bello succellit, ut debebat, Ætolicum. *Salmastus* notat, in antiquis colicibus frequentius reperiri *Syriaticum*, quam *Syriacum*. Alii tamen in loco Fiori allato leg. *Syriaco*.
Syriacæ, m. l. *συριακή*, pop. inter Nomades Indiæ. *Plin. l. 7. c. 2.* Megasthenes gentem inter Nomadas Indos narium loco foramina tantum habentem, anguim modo loripedem, vocari Syriacæ.
Syrifcus, a, um, adject. idem quod Syriacus, ut Syrica mala. *Colum. l. 5. c. 10.* Syricum atramentum. *Plin. l. 35. c. 6.* fandi docet, ita vocari colorem quandam factitium ex sinopide, & sabylicæ mixtis, quo minium adulteratur.
Syringatus, a, um, adject. excavatus in modum fistulæ, intus inanis factus. Hædus syringatus dicitur ab *Apic. l. 8. c. 6.* cujus intestina probe expurgata, omni emissâ tæce, & vacua facta sunt, ut condimentis farciri possint, quibus postea confusis, integrum coquitur, & menta interitur.
Syringia, æ, f. genus calami, qui totus concavus est, utilissimus fistulis, quoniam nihil est ei cartilaginis atque carnis. *Plin. l. 16. c. 36.*
Syringites, æ, m. l. *συνγίτης*, gemmæ genus, a *σύνγυξ*, fistula. *Plin. l. 37. c. 10.* Syringites fistulæ internodio similis, perpetua fistula cavatur.
Syrinx, gis, f. Nympha Arcadiæ, quæ cum Panos vim effugere non posset, miseratione Deorum mutata est in palustris calamos. *Ovid. 1. Met.* Inter Hamadryadas celeberrima Nonacrinus Najas una fuit, Nymphæ Syringa vocabatur. ¶ Ex iis calamis idem Pan concinnavit fistulam, quam sæpe instabat ad Nymphæ desiderium levandum, eodemque nomine *σύνγυξ* appellavit, quæ vox Græce calamus, seu fistulam pastoritiam significat: item canaliculum, seu cavitatem in caputula. *Vitruv. l. 10. c. 15.* Canaliculi, qui Græce *σύνγυξ* dicitur, longitudo &c. Alii leg. *σύνγυξ*. ¶ Sunt etiam syringes cavitates subterraneæ. *Amian. l. 22. c. 39.* Sunt & syringes subterraneæ quidam, & flexuosi fecerunt. *Id. l. 17. c. 15.* Aut in cavernis minutis terrarum, quas syringas vocamus.
Syrifcus, i, adject. diminut. a *Syrus*, *Συρίσκος*. Apud *Terent. Ateiph. 5. 1.* ita appellatur Syrus servus blandiendi causa.
Syriffa, æ, f. *σύνγυξ*, mulier e Syria, a *Syrus*, ut Libyssa a Libys, Cutila a Cilix. *Virg. in Copi, v. 1.* Copi Syriffa, caput Graja redimita mitella.
Syrize, es, f. l. inf. Jonizæ, apud Ephesum, quæ nunc mediterranea effusa est. *Plin. l. 2. c. 89.*
Syrites, æ, m. l. *σύνγυξ*, genus lapidis. *Plin. lib. 11. c. 37.* In vesica lupi lapillus, qui syrites appellatur.
Syrîum, ii, n. *σύνγυξ*, oleum, seu succus lilii expressus. *Plin. l. 21. c. 19. c. l. 23. c. 4.*
Syrîus, a, um, *σύνγυξ*, quod est ex Syria. *Virg. 2. Georg.* Crustumis, Syriusque pyris, gravibusque volemis. *Col. l. 5. c. 10.* Ea sunt Crustumina regia, Signina, Tarentina, quæ Syria dicuntur. ¶ Syriam minus unguentum e Syria. *Prop. l. 2. el. 11.* Cum habuit Syriam manere plenus onyx. ¶ Syria Dea, eadem videtur esse quæ Cybele Deum inater, ut probat *Selden.* in libro de Diis Syris. Alii Venerem esse voluerunt, alii Junonem. *Flor. l. 3. c. 19.* Syrus quidam, fanatico turbine simulato, dum Syriæ Deæ comas jactat, ad libertatem servos concitavit.
Syrma, atis, n. *σύνγυξ*, genus vestis longæ, humum verrens, a *σύνγυξ*, traho. *Donar. sive alius prolegom. in Ter.* Syrmata dicta sunt ab eo, quod trahuntur, quæ res ab Icenica luxuria instituta est. Nempesyrma vestis erat oblonga: unde *profundum* appellat *Sidonius l. 8. ep. 11.* Hoc vestis genere in tragædiis utebantur, teste Polluce, quo pertionæ heroum, vel heroinarum viderentur proceriores. *Valer. in Phormione, apud Priscian. l. 6.* Quid hic cum tragicis vestibus, & syrma facis? Ubi syrma antequam usurpat pro *syrmate*. *Juven. Sat. 8. v. 229.* Longum tu pone Thyetice syrma, vel Antigones. Quo ex loco patet, syrmas ad utrunque sexum pertinuisse. *Prudent. in Psephomachia v. 365.* Ut teger inaccessus vestigia syrmae verrat. ¶ Metonymice ponitur pro tragædia, pro stylo tragico. *Martial. l. 4. epiogr. 49.* Mula nec infans syrmae nostra tunet. id est stylo tragico. *Id. l. 12. ep. 96.* Aptasti longum tu quoque syrma tibi. h. e. tu quoque te ad tragicædian contulisti.
Syrmaticus, a, um, adject. ut syrmatium jumentum, apud *Viger. l. 3.*

Rei veter. e. 22. h. e. claudicans, & dolore aliquo covam trahens.
Syrna, f. i. Συρνα, opp. in Cherroneo Cariz adhzrente, & Podalyrio conditum, & a nomine Syrnæ uxoris eius ita appellatum. Ferunt enim, Podalyrium, cum in Cariam efferet ejetus, & caprario quodam fuisse servatum, & ad Damæthum regem deductum, cujus filiam de tecto delapsam cum detracto ex utroque brachio sanguine fervasset, admiratus hominis ingenium Damæthus, filiam, ejus beneficio servatam, ei uxorem tradidit, Cherroneo illi in dotem attributa: in qua Podalyrius duas urbes condidit traditur, quarum alteri uxoris, alteri patris nomen indidit. *Steph.*

Syrobatæ, m. i. pop. Æthiopicæ, altitudinis octo cubitorum, ad Arahum fl. inter Nomades. *Plin. l. 6. c. 30. l. 7. c. 2.*

Syrophœnicia, æ, f. regio Phœniciz proxima Syriz maritimæ.

Syrophœnicus, icus, com. 3. qui est ex Syrophœnicæ, idem ac Phœnicus.

Juvén. sat. 8. Obvius affiduo Syrophœnicus udus amomo.

Syros, i, f. Syra, insula maris Ægæi, una ex Cycladibus, patria Phercydis. *Plin. l. 4. c. 12.*

Syrpe. V. Sirpe.

Syrpticus, a, um, adject. ad Syrtim pertinens. *Senec. de vitæ best. c. 14.*

Deprehensî in mari syrtico, modo in sicco relinquuntur, modo torrente unda fluctuantur. *Id. epist. 90. Gentes Syrticæ. ¶ Ponitur & generatim pro arenoso, sterili. Lucan. l. 10. c. 38. Syrticus Ammon. Sîdon. l. 8. ep. 12. Syrticus ager, & vagum solum.*

Syrtis, is, vel idis, f. *syrtis, solum, locus arenosus in mari, & Σύρτις, trabo, quasi sypis, tractus.* Etymon id approbat Sallustius in Jugurtha, ubi a tractu Syrtis Africæ nominatas ait. Ac respexit eodem Festus Avenius, cum ait, Late trahit æquora Syrtis. *Virg. 10. Æn.* In Syrtis, in faxa volans vos Turnus adoro. Ubi Syrtis accuatiivus pluralis est per contractionem pro *Syrtis, vel Syrtis* more Græcorum. ¶ Speciatim, per excellentiam, dicitur de mari vadolo, & scopulo Africæ, inter Byzacenam ad Occ. & Cyrenaicam ad Or. longe, lateque diffuso, *le secche di Barbaria*, quod apud Senecam mare Syrticum. In magnam, & parvam dividitur. Magna, vel major sinus est magnus maris Mediterrænei in ora Africæ, inter Septim magnam ad Occ. & Berenice urb. Cyrenaicæ ad Or. vulgo *Golfo di Solocho, & Golfo di Palo, al. Golfo di Sidi.* Syrtis parva, seu minor est sinus maris Mediterrænei in ora Africæ, inter Taphuras ad Occ. & Zetham prom. ad Or. apud Septim magnam, *Golfo di Caps Ortelio, & Golfo di Beriso Fazello.* Utraque Syrtis navigantibus est periculossima, quod mare ibi vadofum fit, arenæ vehens cumulos, qui loci faciem vicissim immutant, dorfaque, & brevia in alia, atque alia loca transferunt. *Sallust. in Jug. c. 78.* Duo sunt sinus prope in extrema Africa, imparis magnitudine, pares tamen nitura, quorum proxima terris perla sunt, cæterum, uti forsulit, alta, alias tempestate vadofa. Nam ubi mire magnum esse, & ventis sœvire cœpit, limum, arenamque, & faxa ingenia fuctus trahunt: ita facies locorum cum ventis simul mutatur. *Virg. 4. Æn.* Et Numidæ intræni cingant, & inhospita Syrtis. ¶ Aliz quoque celebres Syrtis sunt, ut in America Septentrionali, in mari Æthiopico, &c. de quibus V. Geographos. ¶ Translate Syrtis patriomonii; h. e. vorago: quam tamen metaphoram minus probat *Cicero l. 3. de Orat. c. 41. & scopulum aptius esse scribit.*

Syrtites, æ, gemma, ita dicta quod circa Syrtis Libyæ permixta arenis, fluctibus expulsa fervente fredo reperitur. *Plin. l. 27. c. 10.*

Syrus, i, scrobus subterranea. V. Sirus.

Syrus, a, um, adject. idem quod Syrius, & Syriacus, ut Syra lagena.

Martial. l. 4. epigr. 46. Syra vina. Horat. l. 1. od. 31. ¶ Syri, populi Syriz, V. sup. a Syri.

Syistema, matris, n. sistema, σύστημα, compages, constructio. Solet adhiberi pro rerum dispositione, quo sensu nonnum vilium idoneum Latini scriptoris exemplum. ¶ Transfertur ad explicanda genera multorum tonorum musicalium, qua de re V. *Mast. Capellam l. 9. sit. quid sit systema.*

Systole, es, f. i. σύστωλη, Figura Poetica, per quam syllaba natura longa corripitur. *Virg. 6. Æn.* Ille autem, paribus quam fulgere cernis in armis. ¶ Lœcum etiam habet, cum syllaba longa positione, altera consonante extrita, brevis fit. *Lucan. lib. 8.* Cur obicis Magno tumulum, Maneque vagantes? V. *Diomed. l. 2. & Charif. lib. 4.* qui tamen Græce semper hanc vocem usurpant.

Systylos, i, σύστυλος, species ædium columnas habens rariore pycnostylo, crebriores autem distylo, ita ut inter unam alteramque columnam duarum columnarum crassitudo interjaceat. *Vitruv. l. 3. c. 2.*

Syzygia, vel Syzygia, σύζυγία, conjugatio, conjunctio, a σύζ, & ζύγῳ, copulo, iungo. Figura est Poetica, quæ fit variorum pedum, velut in unum pedem collecta conclusione, ut definit *Sergius Grammaticus. in Donat. pag. 1832. editionis Putschii.* ut si v. g. dictio aliqua quatuor syllabarum numerum excedens, in duas partes, aut tres dividatur, hæc partes syzygiæ appellantur, ut *edificatio* nullum per se pedem efficit, at si dividatur hoc modo *edifi-catio*, duos dactylios facit; si hoc modo *edifica-tio*, choriambum, & pyrrhichium.

DE L I T E R A T.

Litera consonans muta, cognationem quandam habet cum d, ut ait *Quintilian. l. 1. c. 4.* Veteres namque *Alexander, & Cassandra* olim scripsere, quod postea *Alexander, & Cassandra.* ¶ In veteribus Senatus consultis litera T subscripta significabat, illud Senatusconsultum a tribunis pl. quoque approbatum fuisse. *Valer. Max. l. 2. c. 2.* ¶ In prænominibus T significat *Titus*, ut T. Livius, T. Manlius.

T A N T E A.

Tæutes, Deus apud Phœnices, ut Saturnus apud Latinos. *Varr. l. 4. de L. L. Principes dei Cœlum, & Terra, hi iidem, qui in Ægypto Serapis, & Ius, qui sunt Tæutes, & Astarte apud Phœnices.*

Tabanus, i, m. 2. tafano, Ger. brame, Gal. taon, Hil. ταυνο, μέσος, vel μέσος, prout Glossæ Cyr. interpretantur, muscæ genus, quod & alium Latini nominant, in ore aculeum habens, quo armenta maxime infestat. Unde Poetæ fingunt, Jo puellam, tabano a Junone immisso, verlam fuisse in infamiam. *Varro l. 2. de R. R. c. 5.* Itaque quod eas zitate tabani concitare solent, & bestiole quedam minutz sub cauda. *Plin. l. 11. c. 28.* Reliquorum quibusdam aculeus in ore, ut asilo, sive tabanum dici placet, item culicibus, & quibusdam muscis.

Tabetaclus, a, um, nom. particip. liquefacto. *Solin. c. 8.* Tabetaclus nivibus, & liquentibus.

Tabella, æ, f. ταβέλλα, τινάκιον, parva tabula. *Plin. lib. 16. c. 39.* Lignum tabellis pictorum immortale. *Cicero. 7. Fam. ep. 32.* Exhedria ta-

bellis ornare, di quæ. *Martial. l. 11. ep. 32.* Pistor multiplices struit tabellas. h. e. placetas in modum tabellarum. ¶ Dicitur etiam de codicillo, in quo scribebant, *scriptura, lettera. Fest.* Tabellis pro chartis utebantur antiqui, quibus ultro, citrove, sive privatim, sive publice opus erat, certiores absentes faciebant. Unde adhuc tabellarii dicuntur, & tabellæ missæ ab Imperatoribus. Hæc *Fest.* Fiebant tabellæ itæ & tago, abiete, buxo, tiliæ, sive phylira, acere citro, ebore. His vero cera inducebatur: unde *ceras tabellas* legimus, & *ceram* simpliciter pro *tabellis*. Hæc tabellas postquam scripserant, lino obizabant, & ceram anulo pro obizabant. Hinc *Plaut. Pseud. 2. i. sc. 1. v. 39.* Phœnicium Callidoro amatori fuo Per ceram, & lino, literaque interpretes Salutem mittit. Et *Bæch. 4. 4. sc. 4. v. 96.* Cedo tu ceram, ac lino acutum, æge, oblige, oblige cito. Et *Cicero. 3. Catil. c. 5.* Tabellas proterri julianus, quæ & quoque dicebantur datæ. Primum ostendimus Cethego, signum cognovit. Nos lino incidimus, legimus: erat scriptum ipsius manu, &c. *Rurhus Plaut. Curo. 2. 3. 86.* Tabellas obzignare, sigillare. *Juvenal. sat. 6. v. 199.* Si tibi legitimus patetam, junctamque tabellis Non es amaturos. h. e. uxorem ductam rite, & secundum leges, conventionem matrimonialium in tabellis perscripta. Tabellis obzignatis cum aliquo agere, est suo illum scripto convincere. *Cic. 5. Tusc. c. 11.* Tu quidem tabellis obzignatis agis mecum, & testificaris, quid aliquando dixerim, aut scripserim. ¶ Tabellæ item dicebantur, in quibus populus suffragium, aut iudices sententiam perscribebant, *voti. Cic. in Pis. Me universa civitas non prius tabella, quam voce priorem Consulem declaravit. Id. 1. Verr. Ceratam unicuique tabellam dari cera legitima, non illa intami, ac nefaria. ¶ In Comitibus de legibus diribitores duo tabellarum genera populo distribuiebant, unum, in quo duæ literæ U. R. scriptæ erant, idest *Uti rogat, Uti tu, qui legem fers, nos rogat, ita solumus*, alterum, in quo litera A, quæ significabat *Antiquo*, idest *legem respicimus*. Si igitur cives legem acciperent, punctum scribebant in tabellis, in quibus erant literæ U. R. illoque puncto significabant, se velle, sicuti interrogabantur: si improbant, punctum scribebant in tabellis, in quibus erat litera A, & eo puncto significabant, se antiqua velle, legemque illam repudiare. *Sigon. de Judiciis, l. 3. c. 15.* In Comitibus de reis ternæ tabellæ dabantur, si e iudicium a Populo, sive a Iudicibus fieret, quarum in una scriptum erat A, idest *Abfolvo*; in altera C, idest *Condemno*; in tertia N. L. idest *Non liquet, h. e. causam plane non intelligo, quare neque absolvo, neque condemno.* Igitur cives, in qua veient tabella, punctum scribebant, quemadmodum cuique videretur. *Sigon. de Judiciis, l. 2. c. 22.**

Tabellarius, ii, m. corriero, portalestere, ταβηταριος, Ger. briefträger, Gal. courrier, Hisp. correo, γραμματεὸς, qui tabellas, idest literas pertert. *Cic. 2. Phil. c. 31.* Janitor, quis tu? a Marco tabellarius. *Id. l. 14. Fam. ep. 22.* Nos quotidie tabellarios vestros expectamus. ¶ Accipitur item pro eo, qui rationes conficit, & data, acceptaque in tabulas refert, *compusista. Sîdon. l. 4. ep. 11.* Sed & ille suscipiebat hunc granditer, habens in eo consularium in iudiciis, vicarium in ecclesiis, procuratorem in negotiis, villicum in prædiis, tabellarium in tributis, in lectionibus comitem, in expositionibus interpretem, in itineribus contubernalem. Alii leg. *tabularius.*

Tabellarius, a, um, ταβηταριος, quod ad tabellas pertinet. Lex tabellaria fuit, ne suffragia posthæc a Populo voce, sed tabella, idest ne palam, & aperte, sed clam, & occulte ferrentur. Hac lege constitutum fuit genus illud libertatis Civium Romanorum, quo Civium suorum gratiæ non erant obnoxii; qui enim palam alicui repugnare non audebant, per tabellas quidvis poterant efficere sine ullius offensione. Huius generis leges quatuor fuere. Prima Gabinia, lata a Gabinio, ut populus in creandis Magistratibus suffragium non, ut antea, voce, sed per tabellas ferret: altera Cassia, lata a L. Cassio Longino, ut in iudiciis quoque tabellæ adhiberentur, excepto perduellionis crimine. Tertia Papiria, lata a C. Papirio Carbone, oratore illo eloquentissimo, ut leges etiam per tabellas iuberentur, aut vetarentur: quarta denique Cælia, lata a quodam Cælio trib. pl. qua sanxit, ut etiam in iudiciis perduellionis usus tabellarum esset: atque his quatuor legibus complexi sunt ea omnia, quæ suffragis ferendis tranzigi poterant. *Cicero. 3. de Legib. c. 15.* Quis autem non sentit, auctoritatem omnem optimatium tabellariam legem abtulisse? quam populus liber nunquam desideravit: idem oppressus dominatu, ac potentia principum flagitavit. *V. eund. lib. 4. c. 16.* ubi de hac res multa, *Plin. l. 3. ep. 20. & l. 4. ep. 15.* ¶ Tabellariæ naves sunt, quæ præmitti solent, & nuntiare secuturæ classis adentum. *Senec. ep. 77. (al. 78.) initio.*

Tabellio, onis, m. notario, γραμματεὸς, notarius, qui tabulas, hoc est testamenta, & publicas scripturas conficit. *Farrus. l. 4. c. 5.* Tabelliones publicos facit, & qui ex literis querant vitæ subidia. *Capitolin. in Maximo, c. 4.* Venator primo, mox etiam tabellio. ¶ Utrum idem notarius dici possit, V. *Notarius.*

Tabæo, es, bui, sine sup. n. 3. liquefacti, τήκωμαι, languero, deficio, confusior. *Ovid. 7. Met. v. 541.* Lanæque cadunt, & corpora tabent. ¶ *Virg. 1. Æn. v. 172.* Sale tabentes artus in litore ponunt. h. e. fessos, & languidos incommodis navigationis, & nauca.

Taberna, æ, f. i. bottega, Ger. Laden, Gal. boutique, logis, Hisp. tienda, venta, τῆραςήσιον, dicta est quasi *tabulæna* per syncop. a *tabula* nam proprie significat ædificum, seu casam ex tabulis constructam, ut ait *Ulpian. l. 183. Dig. de Verb. sign.* quo sensu fortasse usurpavit *Horat. l. 1. od. 4.* Pallida mors æquo pulsat pede pauperum tabernas, regumque turres, quamquam & de loco, ubi merces venduntur, commode accipi potest. Differt ab officina, quia in hac res abopificibus efficiuntur, in taberna vero venduntur. *Cic. 2. Philipp. c. 9.* Taberna libraria. *Id. pro Cluent. c. 63.* Instructa, & ornata taberna medicinz exercendæ causa, una *Speziera. Varr. l. 7. de L. L.* Taberna vinaria. *Plaut. Men. 3. 2. 81.* Taberna diversoria. *offeris. Cic. 2. de Invent. c. 4.* Divertere in tabernam, *andar all' offeris. Liv. l. 26. c. 11.* Taberna argentaria, *bottega da orefice.* ¶ Romæ in foro plures erant tabernæ, præcipue argentariæ, apud quas auctiones fieri solebant, ut ex *Cic. pro ac. & Quintil. l. 6.* colligitur. Alij veteres dicebantur, aliq novæ, quarum mentio fit a *Plaut. in Curcul. 4. 1. 19. & Liv. l. 26. c. 27.* ¶ Pro officina *Juvenal. sat. 13. v. 45.* & jam siccatu nectare tergens Brachia Vulcanus Lipargæ nigra taberna.

Tabernacularius, ii, m. qui tabernas conficit. *Inscript. apud Græcor. pag. 612. n. 8.* Collegium tabernaculorum.

Tabernaculum, li, n. tabernacolo, alloggiamento, padiglione, ταβη, Ger. bussen, Gall. tabernacle, Hisp. tienda delienzo, o stable, oxirugy, subitarium quoddam tectum frondibus, aut stragulis operatum, aditus Solis, tempestatisque injuriam, cuiusmodi sunt, quæ in castris excitantur, & modo huc, modo illuc transferuntur, a taberna quod veluti taberna quedam sit. *Cæf. l. 6. bell. Gall.* Hic, dicitur fuz, a comium saluti, inermis ex tabernaculis prodit. *Cic. in Pison. c. 25.* Donum mihi biduo ante conduxerat, quæ si vacua non fuisset, in campo Martio nisi tabernaculum

lum collocasset. F: translate. *Id. 3. de Orat. c. 20.* Qui in una philo-
sophia quali tabernaculum vitæ suæ collocarunt. Capere taberna-
culum augures dicebantur, cum ad augurium captandum locum eligent,
tabernaculumque statuebant, ex quo de cælo fervarent. *Cic. 1.*
1. Divin. c. 17. Cum tabernaculum vitio cepisset imprudens. *Id. ib. l. 2.*
c. 35. Tabernaculo recte capto.

Tabernarius, ii, m. *boitegaio*, טברני, Ger. *kramer*, Gal. *tavernier*, Hisp.
tendero, o *mejorero*, τραπεζογράφος, κερματός, infitor, qui in taberna
merces suas venales habet, & qui rebus minutatim vendendis præest.
Cic. pro Placco c. 8. Opifices, & tabernarios, atque illam omnem scem
civitatum, quid esset negotii concitare? Sumitur etiam pro eo, qui
præest curandis tabernis, ut aquarum, & aquæductuum
curatore. *Cal. Cic. l. 8. Fam. ep. 6.* Nisi ego cum tabernariis, & aquariis
pugnarem, veteribus civitatem occupasset. Tabernarios *Calius* hic vocat
non omnes omnium mercium infitores, verum eos omnes, quorum
in tabernis homines cibi gratia conveniunt, h. e. caupones. *V. Manut.*
ad hunc loc. Adjective tabernarias blanditias dixit *Apuley.*
in Apolog. hoc est, rusticas, plebeias, viliores, quales adhiberi solent
ab hominibus cauponas frequentantibus, vel ab ipsis cauponibus ad
hospites alliciendis.

Tabernula, æ, f. *picciola bottega. Apulei lib. 7. Met.* Nocte tabernulam
quandam, vitatus maris fluctibus, incubabat.

Tabes, is, f. *liquefazione, liqueore*, τήξις, colligatio, liquefactio, liquor,
a Dorico τήξω pro τήξω, idest liquo, liquefactio. *Ovid. 9. Met. de Hercu-
le in Oeta monte:* Ambulique sonant nervi, cæcæque medullis Tabes li-
quefactis, &c. *Id. 3. de Pont. eleg. 1.* Tinctæque mortifera tabe sagitta madet.
Liv. l. 21. c. 36. Fluentem tabem liquefactis nivis. *Plin. l. 9. c. 35.*
de Cleopatra. Cujus (aceti) vis in tabem margaritas resolvit. Item
sæpe pro corporis humani colligatione ex morbi diuturnitate, vel ni-
mia extenuatione ex cura, animique ægritudine procedente, pro mor-
bo, quo corpus consumitur, *sifica, sifchezza*, Ger. *schwinducht*, Gal.
siste, Hisp. *sifca*, τήξις, φθίσις, ἀσθία, ὑγρὰσις, ὑγρασις, quia, ut
calor ignis metalla, sic morbus is corporis soliditatem liquefacit, & sol-
vit. Hujus tres sunt species. Una, cum corpus non alitur, & ita sum-
ma oritur macies, quæ, nisi occurrat, occidit; ἀσθία dicitur a
Græcis, & qui hoc malo laborant, ἀσθη. Altera, ubi malus corpo-
ris habitus est, ideoque omnia alimenta corrumpuntur. Hanc Græci
ἄσθησις nominant. Tertia, quam Græci φθίσις vocant, ἀσθία τῆ φθί-
σεως, quod est consumi, & tabescere, cum in pulmonem descendit a
capite pituita, & frequens tussis oritur, cum exulceratione. Ex hac
febricula levis fit, ex qua frequens tussis est, unde pus excreat. Hæc
Celf. l. 3. c. 22. Cic. 3. Tusc. Habet ardorem libido, levitatem lætitiæ
genuas, humilitatem metus, sed ægritudo majora quædam, tabem, cru-
ciatum, afflictionem, &c. *Virg. 6. Æn.* Hic quos durus amor crudeli
tabe peredit. Ubi *S. r. v.* Tabes, corpore deficiente paulatim. Eadem
ratione tabes in arboribus dicitur, cum inareferunt, & paulatim defi-
ciunt. *Plin. l. 17. c. 24.* Sicuti tabes cum invaserit arborem, aut ure-
do. Translate ponitur pro corruptela, pernicie. *Sallust. in Catil.*
apud Fest. Uti tabes plerosque civium animos invaserat. *Tacit. Ann.*
11. c. 6. Ut quomodo vis morborum pretia medentibus, sic tori tabes
pecuniam advocatis ferat. h. e. litium contagio.

Tabesco, is, bui, n. 3. *liquefari*, τήσασθαι, liqueho, in humorem dissol-
vor, a *tabeo*. *Celf. l. 6. c. 15.* In aeris aceti heminam frictum saltem con-
juncti, donec tabescere desinat. *Cicer. 2. de Nat. Deor. c. 10.* Itaque &
Aquilonibus, reliquique frigidibus adjectis, durefcit humor, & idem vi-
cissim mollitur tepetactis, & tabescit calore. Translate sumitur
pro consumi, deficere, languere. *Plaut. Capt. 1. 2. 31.* Ego, qui tuo
merore maceror, macesco, confinesco, & tabesco miser. *Cic. Att. l. 2.*
ep. 14. Otio tabescere. *Id. 2. Catil. cap. 4.* Desiderio alicujus tabescere.
Rurhus Plaut. Stich. 5. 1. 8. Dies quasi senex tabescit. h. e. occasui proxi-
mus est. Eodem modo locutus est *Lucret. l. 5. v. 679.*

Tabidus, & **Tabidus**, a, um, adject. idem ac tabidus. *Tertull. in Ap-*
olog. c. 13. Enecta, & tabidosa, & scabiosa quæque maculatis. *Id. de*
Pudic. c. 14. Cadaver tabidum.

Tabidulus, a, um, adject. diminutivum a *tabidus*. *Virg. in Ciris, v. 182.*
Tabidulamque videt labi per viscera mortem.

Tabidus, a, um, adject. *liquefacto*, συντηκτός, quod colliquefcit, seu solvitur.
Liv. l. 21. c. 36. Itaque in levi tantum glacie, tabidaque nive volutaban-
tur jumenta. Translate accipitur pro eo, quod quovis modo cor-
rumpitur. *Ovid. l. 1. de Pont. el. 1.* Si mens mea tabida facta, De nive
manantis more liquefcit aquæ. Sumitur etiam active, pro tabifi-
co, quod corruptum. *Ovid. l. 4. de Pont. el. 8.* Tabida consumit ferrum,
lapidemque vetustas. *Martial. l. 1. ep. 79.* Indignas premeret pestis eum
tabida fauces.

Tabificabilis, & **le**, o. 3. idem ac tabificus. *Accius apud Non. c. 2. num.*
852. Pari neci orbifcor liberorum letho tabificabili.

Tabificus, a, um, *liquefactivo*, φθισικός, quod liquefacit. *Lucr. l. 6. v.*
737. Albas decedere nungues Tabificus subigit radis Sol omnia lustrans.
Translate sumitur pro omni eo, quod vim habet corrumpendi. *Cic.*
4. Tusc. c. 16. Atque ut hæc tabificæ mentis perturbationes sunt, ægritu-
dinem dico, & metum. *Lucan. l. 5.* Tabificus aer. *infesto*.

Tabifluis, a, um, adject. tabe fluens. *Prudentius in Apothecis, v. 890.*
corpus vocat hospitium cratis tabifluis.

Tabidus. V. **Tabidus**.

Tabis, m. 3. *Tabim*, prom. Scythiæ, in ora maris Eoi, al. inter Seres,
& Scythas. *Plin. l. 6. c. 17.*

Tabitudo, inis, f. idem quod *tabes*. *Plin. l. 22. c. 25. de alica:* Peculiariter
tamem ad tabitudinem longo morbo redactis subvenit.

Tablinum, i, n. *archivio*, γραμματοθήκαιον, γραφοθήκαιον, tabularium,
locus, in quo tabulæ, & instrumenta, monumentaque rerum gestarum
asservabantur. Factum est per Syncopen ex *tabulnum*, quod a *tabula*,
quomodo & a *figulo* figulum dicitur, pro figulino. *Fest.*
ex Scaligeri restitutione: Tablinum proxime atrium locus dicitur, publi-
carum rationum causa factus, quod antiqui Magistratus in suo impo-
sitas tabulas rationum ibi habebant. *Plin. l. 35. c. 2.* Tablina edicibus
implebantur, & monumentis rerum in Magistratu gestarum. Accipitur
etiam pro loco, in quo tabulæ pictæ, & signa disponuntur orna-
tus causa, *galleria*, πινακοθήκαι. *Apulei lib. ult. Florid.* Medici cum
intraverint ad ægrum, uti visant, nemo eorum quod perpulcra tabli-
na in ædibus visant, & lacunaria auro oblita, &c. *Varro* etiam tor-
tasse hoc sensu usurpavit apud *Non. c. 2. n. 112.* Ad focum hyeme cœ-
nitabant, æstivo tempore in propatulo, rure in corte, in urbe in tabli-
no, quod *Menianum* postsumus intelligere. Legitur & *tabulinum*
præfertim in adductis *Varronis*, & *Apulei* locis.

Tabo. V. **Tabum**.

Tabarca, f. 1. *Tabarca*, col. & urbs Africa, in ora maris Medit. in R.
Algeris, & Constantina prov. cum portu capaci. *Juv. sat. 10. & Sil. l. 3.*

Tabula, æ, f. *ιστοια*, τῆβη, Ger. *tafel*, Gall. *table*, Hisp. *tabla*, *plavak*,
πλάξ, asser, pars arboris, quæ in longitudinem secta est, varia crassitu-

dine. *Cic. 3. Off. c. 23.* Si tabulam de naufragio stultus arripuerit.
Quoniam vero tabulis ad multas, & varias res antiqui usi sunt,
hinc tabula speciatim varie accipitur. Nam tabula dicebatur instrumen-
tum, quo telluris, seu talis ludebant, quæ *in iuryia tabula* vocabatur, &
larruncularia, item *alveus*, & *alveolus*, in quo pyrrus erat, seu turris,
in quam tali coniciebantur. *Senec. de tranquill. anim. c. 14.* Lufite tu
Canium in illa tabula putas? illufit. Item sumitur pro pictura,
quæ: nam veteres in tabulis ligneis pinxerunt. *Cic. 5. de Fin. c. 1.* Epi-
curi imaginem in tabulis habent. *Propert. l. 1. eleg. 2.* Qualis Apelleis est
color in tabulis. Item usurpabatur pro instrumento, in quo scribe-
bant, & metonymice pro quacunque scriptura. Nam scribebant plerun-
que in tabulis ligneis cera obductis, interdum etiam in tabulis ex ære. Igi-
tur tabula primum liber erat, quem sibi quisque privati facere consue-
vit, quasi quoddam memoriz promptuarium eorum, quæ agebat, idest
ephemeris, seu diarium actionum suarum. *Liv. l. 4.* Constitutum est
eam domum unicuique nostrum debere existimari, ubi quis sedes, &
tabulas haberet, suarumque rerum constitutionem fecisset. Hinc *tabu-
la accipit*, & *expensæ*, idest codices, in quibus describebant pecuniam,
quam accipiebant, & expendebant. *Cic. pro R. Com.* Si tabulas C. Fani-
us accipit, & expensæ proferat suas in suam rem suo arbitratu scrip-
tas. *Id. 6. Attic. epist. 2.* Tabulæ Diczæaræ. h. e. liber de Geogra-
phia. Item tabulæ erant codices, in quibus via testamenta scribe-
bant, quo nomine & ipsa testamenta vocabantur. *Ulp. l. 1. ff. de bonor.
poss. secund. tabul.* Tabulas testamenti accipere debemus omnem matre-
riæ figuram. Sive igitur tabulæ sint lignæ, sive cuiuscunque alterius
materiz, sive chartæ, sive membranz sint, vel si corium alicujus ani-
malis, tabulæ recte dicuntur. *Cic. pro Calp. Cælius* tabulas nullas
fecit. *Martial. l. 5. epigr. 33.* Quadrantem Crispus tabulis, Faustine,
supremis Non dedit uxori. Cui dedit ergo? sibi. Literæ item, &
syngraphæ omnes tabularum nomine appellabantur. *Cic. pro Flac.* Tri-
duo lex ad Prætores deterræ, iudicum signis obfignari jubet. Trige-
simo die vix deterrunt. Non corrupti tabulæ facile possint, idcirco lex
obligatas in publico poni voluit. *Plaut. Afin. 4. 1. 18.* Ne epistola qui-
dem ulla fit in ædibus, nec cerata adeo tabula. Erant etiam tabu-
læ autionariæ, in quibus argentarii, quarum rerum auctio tunc ef-
fect, præscribebant. Hinc metonymice *tabula* pro autione ponitur.
Cic. pro Cæc. Adest ad tabulam, licetor Ehatius. *Id. l. 14. Fam. ep. 2.*
Quemadmodum a Vestæ ad tabulam Valerium ducta esses, h. e. a tem-
plo Vestæ ad tabulam, in qua scripta erat lex Valeria de venditione
bonorum proscriptorum, & protugorum, ut & tu ipsa bona nostra ven-
dere cogeres. Alii explicant, ad tabulam Valeriam, h. e. ad tabernam
Valerii argentarii. nam ad hujusmodi tabernas auctio fieri perferre-
bantur, & præsertim autiones. Hujusmodi autem fuit *tabula Sextæ*,
de qua idem *Cic. pro Quint. c. 6.* Tabulæ quoque in comitiis, & in iu-
diciis locum habuerunt. *V. Tabella.* *Cic. in Piscon.* Cui primam comi-
tius tuis dederas tabulam prærogativæ, quem in Senatu sententiam ro-
gabas tertium. Deum in tabulis ex ære leges scribebantur, deinde
in foro pro Rostris illæ tabulæ figebantur, ut ab omnibus legi possent.
Unde per Metonymiam tabula etiam legem lignat. *Cic. 12. Phil.* Num
figetur rursus hæc tabulæ, quas vos decretis vestris reffixistis? *Id. l. 12.*
Fam. ep. 1. Tabulæ nuntiar, immunitates dantur. Tabulæ novæ
erant lex de ære alieno plebis creditoribus invitis relaxando. *Sigon. de ans.
jure C. R. l. 1. c. 6.* Alii ita definiunt: Tabulæ novæ appellatur, quando
debitores creditas pecunias cum usuris perfolvere non coguntur ipsis ere-
ditoribus, & abolitis prioribus debitis, novæ tabulæ conficiuntur. Hanc
legem ut nemo unquam nisi perturbatis Reipublicæ cupidus pronun-
ciavit, hoc optimus semper quisque, & otit amantissimus repudiavit. *Cic.*
2. Off. c. 23. Tabulæ vero novæ quid habent argumenti, nisi ut emas mea
pecunia fundum, & eum tu habeas, ego non habeam pecuniam? *Sallust.*
in Catil. Tunc Catilina polliceri cœpit tabulas novas, proscriptio-
nem locupletum. Duodecim tabulæ, idem est, ac leges duodecim ta-
bularum, quæ erant leges Romanorum, ab Atheniensibus, aliisque Græ-
corum civitatibus, quæ sapientissimæ tunc habebantur, acceptæ. Cum
enim ob crebras plebis contentiones cum Patribus, ob nexorum inju-
rias a tenerandis, ob legem agrariam ferendam, ob alterum Consul-
lem de plebe creandum, aliisque de causis maxime turbaretur Respub-
licæ communes quasdam leges ferri, quibus æque omnes teneren-
tur. Itaque illis in Græciam tribus Legatis, descriptæ sunt inde var-
iæ leges, ex quibus a Decemviris optimæ quæque selectæ, & in duo-
decim Tabulis perscriptæ sunt, circa annum Urbis 302. æque popu-
lo promulgatæ centuriatis Comitiis perlatæ sunt. His legibus quan-
tum auctoritatis tributum sit, docet *Cic.* apud quem *Craffus l. 1. de Or-*
ator. c. 44. Fremant, inquit, omnes licet; dicam quod sentio: biblio-
thecas mehercule omnium philosophorum unus mihi videtur XII. Ta-
bularum libellus, si quis legum fontes & capita viderit, & auctoritas
ponderare, & utilitatis ubertate superare. Vide *Rofin. l. 8. antiq. Rom.*
c. 6. ubi hæc leges collectæ habentur & explicatæ. Apud rei ruti-
cæ Scriptores tabula sumitur pro agrorum mensura. *Pallad. l. 3. tit. 9.*
Nonnulli ternos pedes inter singulas vites dimitunt: sed hoc genere
divisionis in jugerali tabula pangentur tria millia. quod si duos semis
pedes inter vites relinquitur placuerit, in eadem tabula ponentur vites
quatuor millia. *jugeralis tabula* est idem ac *jugerum*.

Tabulamentum, i, n. *ιστολιστο*, tabularum, seu afferum colligatio.
Frontin. l. 1. stratag. c. 1. Junxit dolia, contravitque tabulamentis.

Tabularia, æ, f. idem quod tabularium, ut *Tabulariæ publicæ*, *Claud.*
apud Non. c. 3. n. 110.

Tabularis, & **re**, o. 3. *πινακικός*, quod ad tabulas pertinet, ut *Temper-*
atura æris tabularis, quæ accommodatissima erat consociendis æreis ta-
bulis, quibus ea incidebantur, quorum memoriam posteritati traditam
volebant. *Plin. l. 34. c. 9.* Æs omne frigore magno melius fundi, se-
quentisque temperatura statuaris est, eademque tabularis, hoc modo
massa confatur, &c. Substantive *tabularis*, *rium*, dicuntur laminæ
æreæ igne candentes, quæ reis torquendis admovebantur. *Senec. 3. de*
Tra. c. 19. Fidiculis, tabularibus, equileo, igne torquere. Alii leg-
tribularibus.

Tabularium, ii, n. *archivio*, *cancellaria*, γραμματοθήκαιον, locus, in
quo tabulæ, hoc est instrumenta, & literæ, & acta publica, reponun-
tur. *Virg. 2. Georg. v. 502.* Nec terrea jura, insanumque forum, aut
populi tabularia vidit. *Cic. pro Arch. c. 4.* Hic tu tabulas desideras He-
raclensium publicas, quas Italico bello, incendio tabulario, interitisse
scimus omnes.

Tabularius, rii, m. ratiocinator, supputator. *Senec. epist. 88.* Non esse
feliciorem, cujus patrimonium tabularius lassat, imo quam superva-
cua possideat, qui infelicissimus futurus est, si quantum habet, per
se computare cogatur. *Ulp. l. ult. ff. mensur. falsum modum dixerit.* Ego
& adversus tabularium puto actiones dandas, qui in computatione fe-
ellit. Dicitur etiam de tabellionibus, qui Magistratus in publicis,
aut privatis negotiis cautiones, acta, & rationes conscribebant, *notari pub-*
lici: quo munere ante Arcadii constitutionem, servi publici fungebantur.

Differunt tamen tabularii a tabellionibus, quod his rationum tabulæ nullæ committuntur. *Arad. l. ult. ff. de mun. & honor. Logographi, vel tabularii. Ulpian. l. 3. ff. de tab. exhib. Si cuñodiam tabularum ædituus, vel tabularius suscepit.*

Tabularius, adverb. a *misura di savole*, dispositione per tabulas jugerales facta. *Pallad. l. 3. tit. 9. Maxime expedit genera (armentorum) tabularum disponi.*

Tabulatio, onis, f. 3. *ταβυλιωσις*, tabularum compositio, & textura. *Cef. l. 2. B. C. c. 9. Ne aut tela tormentis missa tabulationem perfringerent.*

Tabulatum, i, n. *solatio, palco*, Germ. *Suffafel*, Gall. *plancher*, Hisp. *jabrado, αταβου*, solarium, idest plana superficies, tabulis constrata. *Cato. l. 3. R. R. Si in terra, vel tabulato olea nimium diu erit, putrefcet. Cef. l. 6. B. G. c. 28. In extremo ponte turrim tabulatorum quatuor constituit. ¶ Rursus tabulata dicuntur rami extenti in arboribus in plana tendentes, non in altiora crescentes. Col. l. 5. c. 6. Cum deinde adolefcere incipient ulmi, falce formandæ sunt, & tabulata instituentur: Hoc enim nomine usurpat agricolæ ramos, truncosque prominentes: eos vel propius ferro compescunt, vel longius promittunt, ut vites laxius diffundantur. *Virg. 2. Georg. v. 361. summaque sequi tabulata per ulmos.**

Tabulatus, a, um, adject. tabulis constratus. *Plin. l. 2. ep. 17. Adhæret dormitorium membrum transitu interjacente, qui suspensus, & tabulatus conceptum vaporem salubri temperamento huc illuc digerit, & ministrat.*

Tabulinum. V. Tablinum.

Tabum, i, n. corruptus sanguis, juxta Servium, vel *αταβουσις*, sanguis mortuus, ut Philoxeni Glossæ interpretantur, a *tabes*, vel a *ταβω*: Dorico, pro *τακω*, *liquo, liquefacio*. Est nomen diptoton, idest duorum tantum casuum, genitivi, & ablativi. *Virg. 3. Æn. Et terram tabo maculant. Ovid. 2. Met. v. 760. Protinus Invidiæ nigro squalentia tabo Tecta petit. Cic. 1. Tusc. ex Pœta: Saxa spargens tabo, Sanie, & sanguine atro. Lucan. l. 6. v. 537. Stillantis tibi sanieum, virtusque coactum. ¶ Tabus m. g. Senec. in *Herc. Oes. v. 520. Tabum fluentem vulneris dextra excipit, Traditque nobis unguis infertum fuz. Al. leg. tabem infertam.**

Taburnus, m. 2. *Taburo*, mons Campaniæ, in conf. Samni, apud Caudium, inter Capuam, & Nolam, Cafertæ urbi finitimus, olivis inter alios abundans. *Virg. 2. Georg. v. 28.*

Tacæpe, f. 1. *Capet, Caps*, col. & urb. Africæ, ad Syrtim parvam, & ostia Tritonis, inter Thezæis & Zetham promi. Hic ager fertilissimus, & vites biteræ. *Plin. l. 18. c. 22.*

Tacapensis, e, adjectiv. a Tacapu, ut Tacapensis ager, apud *Plin. l. 16. c. 27.*

Tacæ, es, cui, citum, a. 2. *tacere, flar cheto*, Ger. *schweigen*, Gall. *se taire*, Hisp. *callar, αταβω, αταβω*, nihil loquor, silio, obmutesco. Usurpat vel absolute. *Cic. 3. Agr. Si illa locum anciret, quæ a Sylla essent data, tacereum. ¶ Vel cum acc. Cic. 1. de Or. c. 26. Enuntiabo apud homines familiarissimos, quod adhuc semper tacui, & tacendum putavi. ¶ Vel cum abl. & præp. de. Cic. Att. l. 1. ep. 19. Nimis diu de rebus alicujus tacere. ¶ Usurpat & impetionaliter. *Ter. Adel. 3. 4. 28. Ignotum est, tacitum est, creditum est. Cic. 3. Agr. Ut doceam Rullum posthac in his saltem tacere rebus, in quibus de se, & de suis factis taceri velit. ¶ Translate etiam dicitur de iis, quæ sine voce sunt, pro quiescere. Sic agrum, & mare tacere dicimus, in quo nullus auditur strepitus. *Virg. 3. Æd. Cum tacet omnis ager. Ovid. heroid. epist. 21. Plestra dolore tacent. ¶ Quoniam vero, cum aliquid laude dignum est, laudamus, & e contrario malefacta non laudamus, tacitum est, ut tacenda non laudanda, & non tacenda laudanda dicantur, per Metalepsin. *Ovid. l. 2. de art. v. 603. Eximia est virtus præitare silentia rebus, At contra gravis est culpa, tacenda loqui. Martial. l. 1. ep. 90. Vir Celtiberis non tacende genibus.****

Tacitabundus, a, um, adject. tacens. *Donat. in vita Virgilii: Quare ille sæpe tacitabundus discedebat.*

Tacite, adv. *tacitamente, αταβω, αταβω*, cum silentio, secreta, submissè. *Plaut. Pæn. prol. v. 32. Matronæ tacite spectent, tacite rideant. Liv. l. 42. c. 16. Et nunquam dissimulare, & tacite habere id, patique constituerat. Cic. pro Leg. Man. c. 5. Tacite rogare.*

Tacito, adv. idem quod tacite. *Justin. l. 18. c. 4. Mitigato interim vultu, fugam tacito molitur.*

Tacitulus, a, um, adject. diminutivum a *tacitus*. *Varro apud Non. c. 1. n. 234. Novus maritus tacitulus taxim uxoris solvebat cingulum.*

Taciturnus, i, n. *secreto, res arcana*. *Ovid. 3. amor. eleg. 7. v. 51. Taciti vulgator. Senec. epist. 54. Et, qui solent ebrius fieri, non dari tacitum. ¶ Per tacitum, est per silentium. *Senec. in Thyest. v. 396. Nullis nota Quiritibus ætas per tacitum fluat. Tacitum terre. Cic. Attic. l. 2. ep. 3. & Liv. l. 3. c. 45.**

Taciturnio, is, n. 4. tacere cupio. *Sidon. l. 8. ep. 16. Et si tacere nondum cœpimus, certe taciturnie jam deliberavimus.*

Taciturnitas, atis, f. *taciturnitas, αταβω, αταβω*, actus tacendi, silentium. *Cic. l. 1. Fam. ep. 5. Sed noli hominis taciturnitatem, & taciturnitatem. Id. Att. l. 7. ep. 8. Suspicionem mihi majorem tua taciturnitas attulerat.*

Taciturnus, a, um, *taciturno*, Ger. *still*, Gall. *taciturne*, Hisp. *taciturno, αταβω, αταβω, αταβω*, qui natura tacite tacet, qui paucorum est verborum, & minime garrulus. *Cic. pro Sext. c. 9. Quia tristissemper, quia taciturnum, quia subhorridum, atque incutum videbant. Horat. l. 2. epist. 2. v. 83. Ingenium statua taciturnus. ¶ Translate sumitur pro quieto, in quo nullus auditur strepitus. *Hor. l. 2. ode 29. Carete Ripa vagis taciturna ventis. ¶ Superlat. Plaut. Cure. l. 1. 20. Valet ne otium? PH. Bellissimum hercle vidi, & taciturnissimum.**

Tacitus, a, um, *taçito*, Ger. *stillschweigend*, Gall. *taçite, quoy*, Hisp. *taçito, αταβω, αταβω*, qui tacet. *Cic. 4. Verr. c. 73. Cum id quoque constabat, vos jam me tacito intelligetis. ¶ Tacitum os alicui præbere, est nihil proferri respondere. *Cic. 1. Verr. Qui testes priore actione interrogare nolueris, & iis tacitum os præbere malueris, &c. ¶ Aliquando passivè sumitur, pro eo, quod tacetur. *Virg. 6. Æn. Quis te, magne Cato, tacitum, aut te, Coffe, relinquat? Cic. l. 3. Fam. epist. 8. Sed prima duo capita epistolæ tuæ tacita mihi quodammodo relinquenda sunt. ¶ Tacitæ induciæ sunt, quæ verbis non exprimitur. *Liv. l. 2. Intercessere pauci dies, velut tacitis induciis utrimque quiete sumpta. ¶ Tacitum terre aliquid dicitur is, de quo tacetur aliquid, quod taceri maxime cupit. *Liv. l. 3. c. 45. Ferro hinc tibi summovendus sum, Appi, ut tacitum terras, quod celari vis. Cic. Attic. l. 2. epist. 3. Cætera si reprehenderis, non tacitum teres. non la parvæ suæi senectudè io mi resista. ¶ Metonymice ponitur pro eo, quod tacere tacit, vel cum taciturnitate conjunctum est. *Cic. pro Cluent. Vocat me alio jandudum tacita vestra expectatio. Liv. l. 1. Sed silicium triste, ac tacita nescitia ista debuit omnium animis. ¶ Translate sumitur pro quieto, quod sine strepitu fit. *Ovid. l. 6. Fast. Tacitisque senescimus annis. h. e. qui fluunt absque eo, quod sentiamus. Stat. 2. Jpiv. 2. Timide primum*******

vestigia jungit Accessu tacito. ¶ Item pro occulto. *Cic. Att. l. 4. ep. 16. Senatus decrevit, ut tacitum iudicium ante comitia fieret.*

Tactus, prænomine Cornelius, Orator clarissimus, æqualis, ac familiaris Plinii junioris, sub Vespasianis, Domitiano, Nerva, Traiano, Hadriano. A Vespasianis, & aliis ad honores evectus est. Galliae Bellicæ rationes procuravit. Historiam Principum conscripsit ab Augusto usque ad Hadrianum, quæ ad nos haud integra pervenit. Scripsit & de claris Oratoribus: præterea vitam Agricæ & Cæciliæ scripsit. Scripsit quoque de moribus, ac situ Germanorum: atque hec omnia stilo sub. ni, pressò, arguto, & sententioso. *Flavius Vopiscus* tradit hunc doctorem tanquam e suis progenitoribus, Tacitum Imp. quotannis decies describit, ac hoc periret, eumque in omnibus bibliothecis apponi iussisse.

Tactilis, & le, o. 3. quod tangi potest. *Lucr. l. 5. v. 159. Tactile nil nobis quod sit, contingere debet.*

Tactio, on s, f. *toccamento, tactus*, actus tangendi. *Cic. 4. Tusc. c. 9. Et qualis est hæc aurium, tales sunt oculorum, & tactionum, & cooracionum, & saporum. Plaut. Aulul. 4. 10. 14. Quid tibi ergo meam me invito tactio est? h. e. quid meam rem tangis?*

Tactus, us, m. *tacto*, Ger. *berührung*, Gall. *touchement*, Hisp. *tacto, tacto*, tangendi actus. *Virg. 2. Æn. Tacuere innoxia molli Lambere flammam comas. ¶ Tactus item est usus ex quinque corporis sensibus a cerebro per nervos in totum corpus diffusus. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 56. Tactus autem in toto corpore æquabiliter usus est, ut omnis scitus, omnique nimio, & trigroris, & calor appulsus sentire possimus. Plin. l. 10. c. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactu, demumque gustus: reliquis superatur a multis.**

Tactus, a, um, *toccato, tactus*, partic. a tangor. *Cic. pro Cæc. c. 13. Verum ita est, ut dicis, te deiectione dæbeo intelligere, etiam si tactus non sis. Id. post red. c. 3. Tribuni sanctissimum corpus non solum tactum, ac violatum minui, sed etiam vultu neratum ferro, confectumque vidistis. Item 2. de Orat. c. 10. Illud tertium, quod & a Crasso tactum est, *toccato brevemente, accennato. Manil. l. 3. el. 22. Tacta loqui, esse vere, e come torcate con mano. ¶ Tactus de celo, idem est ac fulmine percussus. *Cic. 2. de nat. Deor. Natæ statua de celo tacta. Plin. l. 36. c. 4. Sima icrum et cælo tactum. ¶ Translate accipitur pro commoto, incitato. *Ovid. 4. Trist. eleg. 5. Tactus cupidine laudis.****

Tæda, æ, f. *face, facella*, Ger. *tallen, silken*, Gall. *torche*, Hisp. *tea, tea, dæda*, tax ex arbore, quæ picea tert. Est a *daus*, siue *daus*, quod faculam, vel lampadum signat. Ab accusativo *daedæ* est *tæda*, ut ab *δεδαι* dicimus *τῶ δεδαι*, unde *hebiomada* dicunt Latini. *Cef. l. 3. B. G. M. gno vento, & secundo completas on rarias naves tæda, & pice, & lupæ, reliquique rebus, quæ sunt ad incendia, in Pomponianam classem immittit. Cicero pro Roje. Anec. c. 24. Agitari, ac perterriti turiarum tædis ardentibus. ¶ Per Synecdochem, Latini tædam usurpant etiam pro ipsa arbore. *Juvenal. sat. 12. v. 57. I nunc, & ventis animam committe, dolato Confusus ligno, digitis a morte reinotus Quatuor, aut septem, si sit latissima tæda. h. e. tabula ex pinu, vel picea, ex qua navis componitur. Adde *Plin. l. 16. c. 10. ¶ Per Metonymiam dicitur de mo ho arborum, qui ex abundantia succi, & ubertate larga luxuriantis naturæ proferunt. *Plin. l. 17. c. 24. Alique vero & obelites, ut omnia, quæ retinam ferunt, nimia pinguedine in tædam mutantur. ¶ Item de nuptiis. Mos enim antiquiorum erat, ut in nuptiis taces, & tædæ semper prærent, quod antea non nisi per noctem nubentes ducebantur a sponsis, ut *Varro* inquit. *Virg. 4. Æn. v. 18. Si non pertædam thalami, tædæque fuisset. Sen. in Agamem. v. 259. Nec regna socium tædæ, nec tædæ sciunt. Stat. l. 3. Jpiv. 4. Jungere tædas. ¶ Scribitur & *tæda* sine diphthongo.*****

Tædescit, ebat, imperf. 3. idem quod tædet. *Manut. Fl. in Othav. Quos prius tædescit impudicitia suæ, quam pudicitia.*

Tædet, ebat, tæsum est, imp. 2. *vincere, infastidire*, Ger. *verdruff haben*, Gall. *s'ennuyer*, Hisp. *enojarse, αταβω, αταβω*, idest tædium, idest satietatem, & fastidium capere. Con dicitur a parte anteriore cum genitivo, vel infinitivo, a posteriore cum accusativo, vel expresse, vel tacite. *Terent. Eun. l. 1. Et tædet, & amore ardeo. Id. Phorm. 3. 2. At enim tædet jam audire eadem milites. Cic. Att. l. 5. Quid quæris? tædet omnes nos vitæ. Id. 2. Verr. Quo libidinis, infamiaeque (suz neque pudeat, neque tædeat. *Plaut. Moli. l. 3. 5. Convivii, sermionisque tæsum est. Alii leg. perire, quod e te est usitatum. ¶ Reperitur etiam præteritum tæsum. *Sidon. 8. epist. 15. Cœperam scribere, sed operis arrepti tæce perspeto tæsum incitasse.***

Tæditer, a, um, *ταδω*, qui tædam tert. *Tæditer* dea est Ceres, quæ dicitur tædas ad ignem Ætnæ inthalamæ, cum investigare vellet filiam Proserpinam a Plutone raptam: cuius etiam sacra nocturne fiebant, in quibus Sacerdotes Deam imitati taces delerebant. *Ovid. 2. epist. v. 42. Et per tæditeræ myrica sacra Deæ.*

Tædio, as, n. 1. *tediaris*, tædio affecor, fastidio. *Lamprid. in Alexand. Severo, c. 29. Si necessitas cogeret, ante lucem actis operam dabat, & in longam horam producebat, neque unquam tædiavit, aut morosus, aut iratus secedit. Adde *Veget. l. 3. res veterem. c. 2. ¶ IJaci Casaubonus* iudicio verbum hoc elegantissimum est, at nostro corruptam potius Latinitatem sapit.*

Tædiöse, adv. Tribuitur *Apul. de Deo Sacrat. sed varia ibi lectio.*

Tædiösus, a, um, *tedioso*, quod tædiu plenum est. *Firmic. l. 1. c. 3. Ille invidius longam, ac tædiolam lucis sustinet sarcinam.*

Tædium, ii, n. *tedio, fastidio, noia*, Ger. *verdruff*, Gall. *ennuy*, Hisp. *enjoy, αταβω, αταβω*, tædium, satietas. *Ovid. 9. Metam. Nec tædia cœpi Ulla mei c. prim. Juvenal. sat. 7. Tædia tunc subeunt animos. Quintil. l. 2. c. 12. Lectiois tædium vicibus levare. Liv. l. 34. c. 34. Tædium afferre. Id. l. 8. c. 2. Cepit cum tædium belli. Plin. l. 30. c. 15. Tædium addecre.*

Tædiulus, a, um. *Feft. Tædiulum antiqui interdum pro fastidioso, interdum quod omnibus tædio esset, ponere soliti sunt.*

Tænariæ, æ, m. qui est ex Laconia. *Ovid. 10. Metam. v. 183. Tollere Tænariæ orbem properabat. Loquitur Ovidius de Hyacintho ab Apolline adamato.*

Tænarius, idis, adject. f. ad Tænarum, seu Laconiam pertinens. *Ovid. Heroid. epist. 17. v. 6. Excepti portu Tænaris ora suo.*

Tænarius, a, um, adject. ad Tænarum pertinens; nam Lacedæmonius. *Virg. 4. Georg. 2. 487. Tænarias etiam tauces, alta otia Ditis, Plin. l. 36. c. 2. Tænarius lapis. h. e. qui circa Tænariæ promontorium effoditur. *Ovid. Heroid. epist. 13. v. 45. Tænariæ cœcum culpa te maritæ. h. e. Helenæ Menelæi Lacedæmoniorum regis uxoris.**

Tænarius, is, f. & Tænarium, i, n. *ταναρ*, & *ταναρ*, *Capo de Manzan*, alius, *Capo Manzan*, promontorium Peloponnesi in Laconia, dividens sinum Mæliæiacum a Laconico, cum rapido corromine, abundantum tamen ditante, quod hodie dicitur *Manzan*, & *ape delle Quaghe* a copia cuturcum, quæ illis est. Hoc loco specus horrendum, & pro-

fundissimo hiatu cernitur: propter quod ibi descensum esse ad inferos olim existimatum est, tabularumque Poetae hac extractum Canem Cerberum ab Hercule fuisse, ut est apud *Senec. in Herc. Fur. v. 806. & Segg.* Quare Poetice interdum pro ipsi Ineris ponitur. Celebre etiam fuit viridi marmore, quod Tænarius lapis a *Plinio* dicitur. *Plin. l. 4. c. 5.* Opida (a Laconiz) Tænarium, Amyclæ, Phæzæ, Leuctra. *Lucan. l. 9. v. 36.* Dorida tunc Maleam, & apertam Tænaron umbris, Inde Cythera petit. *Horat. l. 1. od. 33.* Styx, & iuvili horrida Tænari fedes.

Tænias, æ, f. *tænias*, fascia, & speciatim vitta, infula, item vittæ extremitas. *Festus ita scribit:* Tænias Græcæ vocem sic interpretatur Verrius, ut dicat ornamentum esse laneum capitis honorati, ut sic apud *Cæcilium in Androgyne*, Sepulcrum plenum tæniarum. Et alias, Dumtæniam, qui vulnus vinciret, petit. *Ennius in Alexandro*, Volans de cælo cum corona, & tæniis. *Artius in Neoptolemo*, Decorare est satius, quam urbem tæniis. Hæc *Festus*. Sed in primo Cæcilii versu non accipitur pro capitis ornamento, verum pro fasciis, quibus mortui involvi solent a Græcis, quas *ιψικεφίαι* appellant. Palliatam enim comœdiami, non togatam scripsit. Cæterum si Romano more interpretaris, eorundem sepulcræ intelliguntur: & ita locum habebit sententia *Verrii*. Ad sepulchra enim lane cum frondibus, atque floribus afficiebantur. *Jos. Scal. Castig. ad Fest. Græcæ est tæniæ*, quod a *τῆνας*, *extensus*, a *τείνω*, *extendo*. *Virg. 5. Æn.* Puniceis ibant evincti tempora tæniis. Ita *Vossius* legit. Pes ultimus spondus est per Synæresin. Alii legunt *tænis*, & dicunt esse a *tæna*, non a *tænias*, nam & *tæna*, & *tænias* dici, testatur *Serv. l. 1. lib. 7.* Fit tortile collo Aurum, ingens coluber, fit longæ tæniæ vittæ. *Plin. l. 13. c. 12. de chrytra:* Deprehenditur & lentigo oculis, sed inferta mediis glutinamentis tæniæ, fungo, papyro bibula, vix nisi litera fundente se, tantum inest fraudis. ¶ Tænias præterea dicitur lapides sub aquis candicantes, in longum porrectos, a fasciarum similitudine. *Plin. in Præfat. lib. 3.* Frequentes quippe teniz candicantes vadi carinas terrant. ¶ Est & tæniæ, piciculi genus, a fragilitate, & longitudine dictum *tænias*. *Plin. l. 32. c. 7.* Idem tæniæ jecur siccatum cum oleo cedrino perunctis pilis novem mensibus. ¶ Item dicitur de lumbicis ventris, quod initar fasciarum sint lati, ac longi. *Plin. lib. 11. c. 33.* Sicut intra hominem tæniæ tricennum pedum, aliquando & plurimum longitudine. ¶ In architectura tæniæ dicitur pars epistylii Dorici, in modum regulæ ducta, epistylio sub triglyphis adpacta, & triglyphis ipsi perpetuum quodammodo Galli efficiens: hanc quidam Italice *libbia*, alii *corrente* appellant. Galli *plastebande*. *Vitruv. l. 4. c. 3.*

Tænioda, æ, f. *tæniodon*, parva tæniæ. *Colum. lib. 11. c. 3.* Ita, ut radix ejus liquido fimo illita, & involuta tribus algæ tæniolis pangatur. h. e. quibusdam quasi fasciis.

Tæpocōn, inquit *Festus*, appellatur Græci genus scribendi deorum versus, ut nunc dextrorsum scribimus.

Tæter, V. Teter.

Tagaste, f. i. Tagastha, Tagastense oppidum, *Tagasta*, urbs Africae, in Numidia, in medietate in Reg. Algeri, & prov. Conitantina, patria D. Augustini, inter Hipponem Regium ad Bor. & Siccam Veneriam in Mer.

Tagax, acis, o. 3. turunculus, ab antiquo *tago*, quod idem est ac tango. Nempe ab ea tangendi significatione, qua pro furari accipitur. *Festus*. Tagax, turunculus, a tangendo dictus, ejus vocabuli Lucillius meminit: Et mutonis manum pericribere posse tagacem. *Cic. Att. l. 6. epist. 3.* Quæstor levis, libidinolosus, tagax. Sic eum locum corrigi *Cassianus*: Alii leg. *fagax*.

Tagenia, orum, n. pices quidam, qui *ταγηνιαίαι*, Græcè appellantur. *Plaut. in fragm. Fest. in Navica.* Bonam maritam, & camarum, & tagenia. Vide *Athenæum*.

Tagis, is, m. 3. *ταγίς*, filius Terræ, vel, ut aliis placet, filius Geniis, & nepos Jovis, qui Etrurizæ populos harupicinam traditur docuisse. *Festus*. Tagis nomine, Genii filius, nepos Jovis, puer dicitur disciplinam aruspicum dedisse duodecim populis Etrurizæ. *Ovid. 15. Met. v. 558.* Indigenæ dixerunt Tagem, qui primus Etruscum Edocuit gentem calus aperire luturos. V. *Cic. l. 2. de Divin. c. 23.*

Tago, is, a. 3. idem ac tango, apud vet. ut *frago* dixere pro *frango*. *Plaut. apud Festus*. Ut ego, si quis me tagit, & tagam.

Tagus, m. 2. Tagus, Monte di *Sintra*, mons Lusitaniz, apud ostia Tagi fl. quod Cascajum opp. & Sintram. Ibi equus vento concipere tradunt *Varro*, & *Columella*. Aliis est *Monte Juncto*.

Tagus, in 2. mc. *Tais*, Ital. *Tago*, Gal. *Tagæ*, Il. Hispaniz. Oritur in Castellâ nova, & in ipso limite Aragoniz, prope fontes Sucronis, & Turizæ, deinde per Castellam novam fluens, auctus aliquot fluviis minoris notæ, juxta Toletum, & Talaveram labitur: hinc rigatis Nubæ, Cæfarea, & aliquot oppidis Extremaduræ prov. per Portugalliam fluit, ubi receptis aliquot fluviis, æquarium amplum efficit, & intra Ulyssiponem Oceano miscetur. Aureas arenas trahit. Circa hunc fluvium, si *Plinio* credimus, equæ planti Favonio oberfæ animaleem spiritum concipiunt, eoqueque gignunt perniciosissimas, sed qui tertium vitæ annum non excedant. *Ovid. 1. Amor. eleg. 15.* auriteri ripa beata *Tagi*.

Talaionides, æ, m. Adrastus Talai filius. *Stat. Theb. 5. v. 18.* Dux Talaionides.

Talæon, onis, m. 3. five Talæus, i, m. 2. *ταλαίων*, filius Jasi, & nepos Abantis, frater Amphionis, & Atalantzæ, qui Argis regnavit. Filios habuit Eurydicem, Phlegemon, Adrastum. *Ovid. in Ibm:* Quam Talai, Tyndareique gener. *idest* Orpheus, qui duxit Eurydicem filiam Talai, & Menciaus, qui Helenam filiam Tyndari.

Talaria, ium, n. pl. *τῆλια*, calcamenta alata, qualia Mercurio tribuuntur, a *talas*, quia talis annexerentur. *Virg. 4. Æn.* Pedibus talaria necitæ Aurea. ¶ *Talaria induere*, proverbialis Allegoria, pro eo, quod est fugam adornare, quasque velle quopiam avolare. *Cic. l. 1. lib. 24. epist. 23.* Nemo est istorum, qui otium non timeat: quare talaria induamus. ¶ *Talaria* quoque dicuntur, quæcumque ad talos spectant, ut tumores, quos in talis generat podagra. *Senec. epist. 54.* Dubio, & incipiente morbo quæritur nomen, qui ut cœperit talaria intendere, necesse est fateri podagram.

Talaris, & re, o. 3. *τῆλιος*, quod ad talos pertinet, ut *Vossius talaris*, quæ ad talos usque descendit. *Cic. 7. Verr. c. 13.* Sicuti soleat Prætor Populi Romani cum pallio purpureo, tunicaque talaris, muliercula nixus, in hore. ¶ *Talaris ludus*, id est ludus talorum. *Quintil. l. 11. c. 3.* Ipsam fore sanctitatem ludorum talarium licentia solvere.

Talaris, a, um, *τῆλιος*, quod pertinet ad talos, ut *Talaris ludus*, id est ludus talorum. *Cic. 1. Offic. c. 42.* Adde his, si placet, unguentarios, saltatores, totumque ludum talarium. ¶ Lex talaria erat de talorum ludo recte, & sine fraude exercendo in conviviis, cum talorum jactu convivii magistrum lortiebantur. Hinc ambigue apud *Plaut. Mitr. 2. 1. in princ.* cum Periplectomenes jussisset, talos defringi omnibus, quicunque in suas regulas ascendissent: atque adeo, inquit, ut ne legi tradem faciant talarizæ, accuratote, ut sine talis domi agitent convivium. Ubi & ad talos pedis contractos, & ad lufo-

rios lepide alludit.

Talasio, seu Talasio, onis, m. vel Talaffus, i, seu Talaffus, ii, vox quadam, qua apud Romanos sponsa (sponsi domum ingrediente magna voce clamabatur, quemadmodum in inare tres illi prætextati pueri, a quibus deducebatur, respondentibus vicissim pueris puellisque, clara voce concinebant, *Hymen*, o *Hymenæe*. *Sigon. l. 1. de ant. jur. C. R. c. 9.* Quidam Lexicographi dicunt, Talasionem apud Romanos carmen nuptiale fuisse, & Deum ipsum nuptiarum prælidem, quem Græci vocant *Hymenæum*. Ab alius scriptum est, fuisse Deum virginitatis. De nominis causa sic *Liv. l. 1.* quo loco de *raptu Sabinarum virginum tractat*: Unam longe ante alias specie, ac puritudine insignem a globo Talalii cujusdam raptam ferunt, multisque seiscitantibus, cumnam eam ferrent, identidem, nequis eam violaret, Talasio terri clamitatum: inde nuptialem hanc vocem factam. At *Servius* ea de re sic scribit, *ad 1. Æn.* Hinc etiam apud Romanos Talasio invocatur. Cum enim in raptu Sabinarum Plebejus quidam raptam pulcherrimam duceret, ne ei auferretur ab aliis, Talassionis eam ducis nobilis esse simularit: cuius nomine tuit puellæ tuta virginitas. Non abisimilem historiam narrat *Plutarch. in Romulo*, & *Quæst. Rom.* Sed in his alteram quoque adducit nominis causam, ut nempe sit a Iansicio, quia Græci τῆς τῆλασίου, hoc est calathos, sive quasillos, quibus lana contineretur, τῆλασίου: quoque appellarent, in nuptiis autem eam vocem usurpatam, ut novæ nuptæ ad opera, & labores, ac Iansicia imprimis excitarentur. Eadem *Varronis* sententia tuit, & *Festus*. Ab antiquis omnibus recedit in *Originibus suis Boemianus*. Censet enim, quia falso stimulet Venere, unde & Venus e mari orta fingitur, hinc Talasionem, seu Talassionem, vel potius Thalasionem, appellatum a *Θάλασσα*, hoc est nauare. *Martial. l. 1. epigr. 36.* Quid si me jubeas Talasionem Verbis decere non Talasionem? *Id. l. 12. epigr. 42.* Nunc tua defuerunt verba, Talafese, tibi. *Catul. carm. 72.* Lubet jam scribere Talasio.

Talæus, V. Talaus.

Talæa, æ, f. *tagla*, *piantar*, *ἡ τῆς*, Ger. *zwelzig*, Gal. *scion*, *plantal*, Hisp. *estaca para plantar*, *εὐλακων*, *θαλίς*, *θαλίνα*, id, quod ab arbore reciditur, ut in solo deponatur, ac plantetur, furculus præcisus ex utraque parte, ut in terra inferatur, quemadmodum illud, quod inferitur ramo, calamus, & testæa, seu tessella vocatur. Præcisus enim lignis vel pedali, vel cubitali magnitudine nonnullæ arbores feruntur. *Non. c. 4. n. 473.* exponit scissiones lignorum, vel præsemina. *Var. l. 1. de R. R. c. 40.* Demum in oleaginis feminibus a botes videndum, ut sit de tenero ramo ex utraque parte æquabiliter præcisum, quas alii clavolas, alii taleas appellant. *Plin. l. 17. c. 17.* Myrtus & taleis ferunt, morus talea tantum, quoniam ramo eam ferri regio fulgurum prohibet. Quapropter de talearum fatis nunc dicendum est. Servandam in eo ante omnia, ut taleæ ex feracibus fiant arboribus, ne curvæ, ne scabræ, aut bifurcæ, neve tenuiores, quam ut innum impieant, ne minores pedibus, ut illibato cortice, atque ut sectura interior ponatur semper, & quod erit ab radice, accumulaturque germinatio terra, donec robo planta capiat. Hæc *Plin.* ¶ Accipitur etiam pro lude, seu pallo oblongo. *Cef. l. 7. B. G. c. 73.* Ante hæc taleæ pedem longæ ferreæ hamis infixis totæ in terram detodiebantur. ¶ In Architectura taleæ sunt graciliores trabes, quibus murorum compages intus connectuntur. Ita vero dicuntur, quia talearum instar sunt rectæ, & teretes. *Vitruv. lib. 1. c. 5.*

Talentiarius, a, um, adject. a *talentum*. Talentiariæ balistæ dicuntur, quæ pondera jaciunt pondere talenti, h. e. 60. librarum. *Sifen. apud Non. c. 18. n. 22.* Balistæ quatuor talentarias.

Talentum, i, n. *talento*, *טלנט*, Ger. *talent*, Gall. *talent*, Hisp. *talento*. *τῆλαντον*, nummus imaginarius apud veteres, qui continebat sexaginta minas, seu libras, h. e. sex millia drachmarum, sive denariorum. Si ad pecuniaz Venetæ æstimationem redigas, valebat fere mille ducatos argenteos. Nam drachma Attica ejusdem valoris fuit, ac denarius Romanus, denarius autem idem fere erat, ac libella Veneta. Ex uncia enim argenti olim Romæ septem percussere denarios, deinde octo terri cœperunt. Secundum monetam Gallicam valebat sexcentos coronatos, singulis coronatis solidis Turonenibus triginta quincque æstimatis, ut *Budeus*, & alii *Scriptores Galli* tradiderunt. *Cic. 5. Tusul.* Cum legati ab Alexandro quinquaginta talenta attulissent, quæ erat pecunia temporibus illis, Athenis præsertim, maxima. ¶ Porro plura talentorum genera fere secundum gentium varietatem, *Atticum*, *Ægineticum*, *Euboicum*, *Hebraicum*, *Babylonium*, *Ptolemæicum*, *Syrium*, *Tyrium*, *Antiochicum*, &c. Hæc talenta in hoc inter se conveniebant, quod omnia ex sexaginta sui generis minis constarent, sed omnia fere inter se diversa erant pondere, & pretio, quod minæ illæ in quibusdam civitatibus majores erant, in aliis minores, quæ similiter minarum diversitas ex varietate drachmarum nata est, quæ apud alios populos majoris erant pretii, & ponderis, quam apud alios. Talentum Atticum continebat sexaginta minas Atticas, seu sex millia Atticarum drachmarum. *Rhezanus Favianus*: Cecropium superest post hæc docuisse talentum, Sexaginta minas, seu vis, sex millia drachmas, Quod summum doctis perhibetur pondus Athenis. ¶ Fuit & alterum talenti Attici genus, quod talentum magnum vocant, quod ad minus talentum sesquicertium habebat proportionem. Nam cum talentum minus sexaginta tantum haberet minas, magnum talentum minas habebat octoginta. Utrunque autem talenti genus Atticum erat. Neque mirum videri debet, Atheniensibus duplici talento fuisse usos, cum etiam duplex apud eos fuerit mina, major, & minor, quæ eandem inter se proportionem habebant, quam talentum majus, & minus. Erat enim mina Attica major centum drachmarum, cum minor septuaginta quincque tantum haberet drachmas. Antiqui etiam Græci uti sunt talento centum, & viginti minarum, teste *Vossio*. Denique Atheniensibus in usu fuit etiam talentum minarum triginta, ut idem *Vossius* tradit. *Talentum Ægineticum* erat centum minarum Atticarum, seu decem mille drachmarum Atticarum. Habebat enim se talento Atticum ad Ægineticum ut 6. ad 10. *Talentum Hebraicum* quintuplex fuit. Unumquodque autem dividebatur in mille siclos, qui quidem sicli in quintuplici fere differentia. Siclus duas drachmas valebat. *Talentum publicum minus* tantumdem valebat, ac *Talentum Atticum*. *Talentum sacrarum* Hebræis erat altera parte majus, quam Atticum, id est valebat 120. minas, seu duodecim millia drachmarum. Ac tuit hoc talentum omnium longe antiquissimum, quo & Abrahami, Isaaci, & Jacobi tempore Hebræi utebantur, quanquam necdum sacrarum talentum dici potuerit. Imo, ut diximus, & antiquis Græcis hujusmodi talentum in usu fuit, quod ex *Dionysio Halicarnassensi*, *Vitruvio*, & *Herfychio* probari potest. *Talentum regium*, hoc est quo Judæi sub Regibus uti sunt, habuit se ad talentum sacrarum, ut dodrans ad as, hoc est ut novem ad duodecim; continebat enim nonaginta minas, seu novem millia drachmarum. *Talentum numismaticum*, prout *Suidas* in voce *obolus* vocat, se ad talentum Atticum habuit, ut scmidis, ad talentum vero sacrarum, ut quadrans, sive tris unciz. Valebat igitur triginta minas, seu tria millia drachmarum. *Vossius* scripsit, Lo.

hoc talentum fuisse ad talentum sacrarii ut unciam. Athenienfibus quoque, ut supra diximus, in usu fuit. *Talentum publicum majus* ad sacrarii talentum se habuit, ut dextans ad as, h. e. ut decem ad duodecim, valuit enim centum minas Atticas, seu decem millia drachmarum. *Talentum Babylonium* fuit septuaginta Atticarum minarum, seu septem millium drachmarum, coque se ad Hebraicum talentum sacrarii habuit, ut septuagint ad as. *Ælian. l. 1. c. 22. de var. hist.* scribit, talentum Babylonium fuisse septuaginta duarum minarum Atticarum, idest septem millium, & ducentarum drachmarum: *Herodotus* vero scribit, fuisse septuaginta minarum Euboicarum. *Euboicum talentum* fuit sexaginta minarum Euboicarum, seu sex mille drachmarum Euboicarum. Septuaginta minæ Euboicæ æstimabantur septuaginta duabus Atticis. Eadem proportio erat in drachmis, sive denariis. Ex. gr. triginta quinque drachmæ Euboicæ triginta sex drachmas Atticas valebant. Quare talentum Euboicum æstimabatur drachmis Atticis centum, & septuaginta supra sex millia. *Syrium talentum* valebat drachmas Atticas mille & quingentas. *Fest.* Talentorum non unum genus. Atticum est sex millium denarium. Rhodium, & Cistophorum quatuor millium quingentorum denarium. Alexandrinum duodecim millium denarium. Neapolitanum sex millium denarium. Syracusanum trium millium denarium, &c. *V. Gronov. de pecun. vet. l. 3. c. 3.* Ceterum quoties apud Scriptores talenti mentio occurrit, nisi aliud addatur, de minore talento Attico tere intelligimus, quod fuit minarum sexaginta, quæ quidem minæ singulæ drachmas Atticas centum continebant. *Virg. 5. Æn. v. 248.* Et argenti magnum dat terre talentum.

Taleola, æ, f. *Ευλαία*, parva talea. *Col. l. 3. c. 17.* Complures taleolas terræ mandaverunt.

Talis, æ, f. *Ιολιεύς* cepæ. *Festus*.
Talio, onis, f. *ταλίων*, *pena æquivalente*, *ἀμοιβή*, æqualis retributio, vindicta, hoilimentum. Sumitur in malam partem, & dicitur a *talio* quod nempe aliquis tale quid patitur, quale fecit, e. g. si quis manum alicui amputavit, illi etiam manus amputatur, si quis alicui oculum eruit, ipsi quoque oculus eruitur. *Fest.* Talionis mentionem fieri in duodecim ait *Verrius*, hoc modo. Si membrum raperit (alii corrigunt *ruperit*, vel *rupit*,) ni cum eo pacit, talio esto. Neque id quid significet, indicat. Puto, quia notum est. Permittit enim lex paræm vindictam. *Plin. l. 7. c. 54.* Sicut in Cornelia familia nemo ante Syllam Dictatorem tradit crematus: idque voluisse, veritum talionem, erudit C. Marii cadavere. *Gal. l. 21. c. 1.* Taliones illæ tuz reciproce argutores profecto, quem veriores luerunt.

Talipedo, as, n. 1. *scappucciare, sdruciolare, σκαπυζήματα*, pedibus vacillo, & quoti supra talos inhit. *Fest.* Talipedare antiqui dicebant pro vacillare pedibus lassitudine, quasi trahat pedes, ut talis videatur inhitere, aut identidem tollere pedes. *Lucr. l. 3. v. 505.* Tum quasi talipedans primum confurgit. Alii leg. *veillans*.

Talis, & le, o. 3. *ταλε*, *Γαλ. Gal. sel*, *Hisp. tal*, *ταλίνος*, æquusmodi, ejus generis. *Virg. l. Æn. Haud equidem tali me dignor honore. Cic. 2. Off. c. 13.* Quales sumus, tales esse videamur. *Id. pro Quinct. c. 13.* Tot, taleque viri. *Id. Fam. 15. ep. 4.* Tale, ac tantum iusturandum. *Id. Attic. 16. ep. 8.* Tale aliquid putavi fore, *qualche cosa di simile.* *Id. l. Leg. c. 5.* Talibus quibusdam argumentis docent, *con tali*, o simili argumentis. *Liv. l. 5. c. 1.* Tale quid dicunt referre. ¶ Jungitur æquanter cum participiis, *ac, atque, us, qui.* *Cicer. in Vatin. c. 4.* Honos talis paucis est delatus, ac mihi. *Id. l. Off. c. 26.* Tales enim tunc nos esse putamus, ut jure laudemur. *Id. Fam. 10. ep. 6.* Talem te esse oportet, qui te ab impiorum societate sejungas. *Ter. Phorm. 5. 8. 39.* Tali, atque hic est, infortunio.

Taliscumque, lecumque, idem ac talis. *Auct. Priapeor. carm. 5. (al. 28.)* Taliscumque puer dominus florentis agelli Imposuit mensæ, nude Priape, tuz. V. integrum epigramma.

Taliter, adv. *ταλιν*, *Γαλ. Gal. solter gestalt*, *Gal. sellement*, *Hisp. en tal manera*, *ταλινος*, tali modo. *Cic. Att. l. 10.* Etiam audieram nemini taliter licere. Alii rectius leg. *aliter.* *Plin. l. 35. c. 11.* Nec cameras ante eum taliter adornari mos fuit. Adde *Marital. l. 5. ep. 7.* Talitrum, i, n. *buffetto, κολλητομας*, ictus digiti altero digito contorti, & vibrati. *Sueton. in Tiber. c. 68.* Articulis ita firmis, ut caput pueri, vel etiam adolescentis talitro vulnereat.

Talla, vel Thalla, æ, f. cortex sex folliculis cæpæ. *Lucill. apud Non. c. 3. n. 67.* Lucrymoleque ordine tallæ.

Talpa, æ, f. & m. *talpa*, *תולדה*, *Ger. Maulwurf*, *Gal. saupe*, *Hisp. topo*, *ασπιδας*, animal mu i simile, nigri coloris, captum oculis, quod arva, & hortos suffodit. *Virg. 1. Georg. v. 183.* Aut oculis capti fodere cubila talpæ. Ubi *Servius*: mutatit genus. nam hæc talpa dicitur. *Cic. 4. Acad. c. 25.* Quid? talpam nun desiderare lumen putas?

Talpanus, a, um, adject. Talpana vitis, apud *Plin. l. 14. c. 3.* fortasse dicta est, quia multum colore talpæ tert.

Talpius, a, um, di talpa, ad talpam pertinens. *Cassiodor. l. 9. Variaz. epist. 3.* Talpinum animal imitantes itinera fodiunt, quæ nullis ante patuerunt.

Talphybius, m. 2. *ταλφύβιος*, præco Agamemnonis in Græcorum exercitu, qui una cum Eurybate ab Agamemnone missus est ad Achillis castra, ut Briseidem ab eo abduceret. *Ovid. in epist. Briseid. 3. v. 6.* Nam simul Eurybates, me, Talphybiusque vocarunt, Eurybati data sum, Talphybioque comes.

Talus, i, m. prænomen apud Sabinos. *Fest.* Talus in Sabinorum nominibus prænominis loco videtur fuisse.

Talus, li, m. *sallone*, *תולדה*, *Ger. die versen*, *Gal. talon*, *Hisp. carnalis*, *ἀσπιδας*, os in articulo pedis animalium bifurcorum, extuberans, concava vertebra ligatum, quadratum forma, altera parte concavam, altera tere planum. Tali proprie homini non sunt, neque animalibus digitos, aut solidas habentibus unguas, sed tantum (ut diximus) bifurcis. *Plin. l. 11. c. 46.* Talos asinus Indicus ungu solipedum habet. Hominem qui exilitantur habere, facile convicti. Lynx tantum digitos habentium simile quiddam talo habet. Leo etiamnum tortuosus. Talus autem rectus est in articulo pedis ventre emicans, concava in vertebra ligatus. Hæc *Plin.* ¶ Per Catachresin tamen talos quoque in homine dicimus pro ima parte cruris. *Cic. pro Cluent. c. 40.* Purpura usque ad talos demissa. *Horat. l. 2. epist. 2.* talos a vertice pulcher ad imos, *da capo a piedi.* Translate *Id. l. 2. ep. 1. v. 176.* cadat, an recto stet tabula talo. h. e. placeat, an explodatur; ducta a talo pedis translatione. *Perf. sat. 5. v. 105.* recto vivere talo. h. e. celfo, & erecto gradu in via virtutis incedere, honeste vivere. ¶ Tali item dicebantur officula quædam quadrilatera, quibus olim luditabant, quæ similiter Græcis *ἀσπιδας* vocabantur. Differrebat a cubis, sive tesseris, quia tesserae lapsus fex habebant, tali quatuor duntaxat. Est enim fex essent tali latera, tamen quatuor tantum in usu ludentium erant. Nam duo erant ita incurva, ut illis talus vix posset consistere. Proinde sciendum, in talo binarium, & quinarium, qui duo numeri sunt in tessera oppoiti, desiderari. Talis autem quatuor ludebant, coque

coniciebant fere in orcam, seu pyrgum, seu turriculam, unde agitati in abacum, seu tabulam lusoriam cadebant, ad evitandas hominum fraudes, qui subdola manu uti vellent. *Cic. de Sen. Ex multis lusionibus nobis talos relinquunt, & tesseras. Id. 3. de Or. Ut si velim ego talis optime ludere, aut pilæ studio teneat. Id. 2. de Div. Quid est tam incertum, quam talorum jactus? Senec. in Apocolocynt. Talos mittere.* ¶ Ex tali partibus, præter incurvas, una supra dicebatur, & tertio, quæ ternarii vices obibat, altera prona, & quaternio, quæ quaternarii, tertio Cubus, & xous, idest canis, vel canicula, quæ significabat unitatem, quarta xous, & *ἔξτερος*, Latine *Cous*, & senio, quæ sex continebat. Omnes autem casus talorum ex consuetudine ludentium annumerati quinque, & triginta erant, ut ait *Eufestibus*, nempe quatuor simplices eadem omnes facie, duodeviginti geminati, duodecim triplices, unus quadriformis, ultimus omnium, quippe quo nullus numerosus accrevit. Quidam ex his a Divs, alii ab Heroibus, alii a claris hominibus, aut a meretricibus nomen accipiebant, nonnulli ab eventibus, qui cum laude, aut probo acciderant. Inter eos enim casus quidam *Venus* dicebatur, aut *casus Venereus*. Non enim Venus unius tali facies fuit, ut canis, & semio, sed Venus dicebatur, quoties tali quatuor ita excidebant, ut diversa esset omnibus facies: qui jactus inter triginta quinque ultimus numerabatur, quod *Marialis* significat *l. 14.* his verbis: Cum steterit nullus vultu tibi talus eodem, Munera me dices magna dedisse tibi. Item casus quidam erat, qui dicebatur *Sesechurius*, octonarum significans, quod sepulcrum Stelichori, quod erat in Himera urbe Siciliæ, ostio fuerit angulorum. Item alius, qui *Euripidius*, qui quadraginta significabat. Nam Euripides unius fuisse traditur et quadraginta Præfectis post triginta Tyrannos Athenis expulso. Qui canem, sive unitatem jecerat, nummum unum deponebat. Hinc damnosus vocabatur. *Perf. sat. 3. v. 49.* Damnofa canicula quantum raderet. Senio dexter, sive felix erat, quia qui eum jecerat, quatuor nummos auretbat. Aliqui dicunt, senionem significavisse quaternarium, quod qui jecerat duos seniones, ille quatuor nummos lucrabatur. *Perf. sat. 3. v. 48.* Quid dexter senio ferret, Scire erat in voto. Erat tamen & ludi quædam ratio, in qua senio æque damnosus erat, atque canis. *Aug. in epist. ad Tib. apud Suet.* Talis enim jactatus, ut quisque canem, aut senionem miserat, in singulos talos singulos denarios conferebat in medium, quos tollebat universos, qui Venereum jecerat. ¶ Venereus jactus felicissimus erat. Nam qui Venereum jecerat, sex nummos lucrabatur, & quicquid caniculæ jactu amiserat. *Cic. l. de Div. c. 13.* Quatuor tali jacti casu Venereum efficiunt. Num etiam centum Venereos, si ecce talos jeceris, casu futuros putas? *Id. l. 2. c. 59.* Tamen nemo est, quin sæpe jactans, Venereum aliquando jaciatur, nonnunquam etiam iterum, ac tertium. *Propert. l. 4. eleg. 9.* Me quoque per talos Venereum quærentem secundos, Semper damnosi sublihere canes. ¶ Talorum jactu Venereus, quod lætissimus foret, in computatione principatum fortiebantur veteres, seu, quod idem est, creabant Symposiarum, seu Regem convivii, seu arbitrum bibendi. *Horat. l. 1. od. 4.* Nec regna vini fortiere talis. *Id. l. 2. od. 7.* Quem Venus arbitrum dicit bibendi?

Tam, adv. *santo*, *Ger. ulso*, *Gal. tant*, *si*, *Hisp. tanto*, *ταύτον*, tantum, adeo, ita. Fere cum nominibus positivis usurpatur, subsequente, vel præcedente adv. *quam.* *Cic. l. de Or. Nemo Orator tam multa ne in Græco quidem otio scripsit, quam multa sunt nostra.* ¶ Usurpatur etiam cum diminutivis. *Ter. Adelph. 2. 4. 10.* Tam ob parvulum rem. ¶ Interdum adverb. *quam* subintelligitur. *Cic. de Am. Nihil est enim tam naturæ aptum, tam conveniens ad res vel secundas, vel ad vicias.* ¶ Interdum pro adv. *quam* adiungitur particula *atque*, vel *ut*, vel relativum *qui*, *que*, *quod.* *Plaut. Amph. 1. 1. 287.* Tam confamilis est, atque ego. *Cic. de Am. Quæ enim domus tam stabilis, quæ tam firma civitas est, quæ non odus, atque dissidiis funditus possit everti? Id. 6. Fam. ep. 1.* Neque tam eramus amantes, ut explorata nobis esset victoria. ¶ Reperitur etiam cum comparativis. *Cic. pro Dejot. Per dexteram te istam oro, istam, inquam, dexteram non tam in bellis, & præliis, quam in promissis, & fide firmiorem.* *Virg. 7. Æn. v. 787.* Tam magis illa tremens, & tristibus effera flammis, Quam magis effuso crudescunt sanguine pugæ. ¶ Item cum superlativis. *Ter. Hæcur. 5. 2. 44.* Namque adolescentis quam minima in spe situs erit, Tam facilitate patris pacem in leges conficiet suas. ¶ Cum superlativis etiam separatim sine adv. *quam* reperitur. *Cic. 12. Phil. Nondum erat veltis tam gravissimis, tamque multis judiciis, ignominisque concisus.* ¶ Usurpatur quoque cum nominibus substantivis. *Cic. in Brut. Utinam non tam tratri pietatem, quam patriæ præstare voluisset.* ¶ Item cum pronominiis. *Cic. l. 5. Fam. ep. 2.* Tam enim sum amicus Republicæ, quam qui maxime. *Id. 13. Fam. ep. 3.* Tam mihi gratum id erit, quam quod gratissimum. ¶ Item cum verbis. *Cic. 1. Offic. Nihil est autem, quod tam deceat, quam in omni re gerenda, consilioque capiendo fervare constantiam.* ¶ Item cum adverbis. *Cic. 1. Verr. Equis unquam tam palam de honore, tam vehementer de salute sua contendit, quam ille, atque illius amici, ut ne hæc mihi delatio detur?* ¶ Aliquando cum adverbis superlativis. *Sall. in Jug. c. 31.* Quam quique pessime fecit, tam maxime tuse est. ¶ Veteres etiam pro *tamen* uti sunt. *Nonius apud Festum: Qui, si taceat, dum videat, tam etiam sciat, quid scriptum sit. Titinius ibid.* Quanquam estis nihili, tam simul vobis consului.

Tama, æ, f. genus tumoris. *Fest.* Tama dicitur, cum labore vix sanguis in crura descendit, & tumorem facit. Lucullus, Inguen ne exilit, papulæ, tama, ne boa noxit.

Tamarici, m. 2. pop. Gallicæ, per quos Tamaris fl. excurrit, in quorum peninsula Aræ Sestianæ Augusto dicitur. *Plin. l. 4. c. 21.*

Tamarici fontes, tres fontes in Gallicæ, octonis pedibus distantes, & in unum alveum magno amne coeunt, qui singulis diebus duodecies, & aliquando vices fluctant. *Plin. l. 31. c. 2.*

Tamæris, m. 2. *Tamar*, *Tambre*, fl. Hupaniæ, in Callacis, sive in Gallicæ, qui in Oceanum Atlanticum cadit prope opp. *Muros.*

Tamariscus, i, f. idem quod Tamarix. *Pallad. in Novembr. tit. 8.* Apes ex tamaricis floribus mella conficiunt.

Tamaritæ, m. 1. pop. Atiz Hyrcanis finitimi, qui Bacchum ex India victoriam redeuntem summo honore excipientes, illi sacra tempore vindemice constituerunt, choreas circum torcularia multo desumptantia agentes.

Tamarix, icis, f. *tamarice*, *ταμρίς*, humilis frutex, Amerinz ramis, folio angusto, carnoso, & tere pinnato, qui alter myrica dicitur. Duo ejus sunt genera, unum sylvestre, omnino sterile, unde & intellix lignum appellatur: alterum fructiferum, quod in Ægypto altissimas æquat arbores, ramis ex herbeo, sulvoque varietatis, ligno fructu, galla majore, in quo semen gustu asperum, ejusdem effectus cum galla. *Lucan. l. 9. v. 97.* Et tamarix non læta comis. *Plin. l. 24. c. 9.* Myricen, quam & tamaricem vocat Lenæus, similem scopis Amerinz dicit. *Et paulo post:* Vulgus intellixem arborem appellat, ut diximus, quoniam nihil ferat, nec feratur unquam. Corinthus, & quæ circa

est regium, bryonium vocat; ejusque duo genera facit, sylvestrem plane sterilem, alteram mitiorem. Hæc fert in Ægypto, Syriacæ etiam abundanter lignosum fructum, majorem galla, asperum gustu, quo Medici utuntur vice gallæ, & in compositionibus, quas antheras vocant. Hæc *Plin.*

Tamde, idem quod *tam* antique. *Lucil. apud Fest.* Tamde mihi infestus, quam &c.

Tamen, *nientedimeno, nulladimeno, nondimeno, tuastavoi, puro*, &c., Ger. *jedoch*, Gal. *nequamom*, Hisp. *empero, èpuro, mètro*, nihilominus, conjunctio adverbativa. Respondet particule, *quamquam, quamvis, licet, etsi, tametsi, etiamsi*. *Cic. 1. Off.* Et quamquam omnis virtus nos ad se allicet, tamen justitia, & liberalitas id maxime efficit. *Id. 1. 3.* Quod turpe est, id quamvis occultetur, tamen honestum fieri nullo modo potest. Adde *eund. Cic. ad Att. 9. ep. 9. pro Rosc. Amer. c. 20. & Fam. 4. epist. 12.* Ururpatur interdum sine illis particulis. *Cic. Attic. 1. 6. ep. 2.* Pro Appio nos hic omnia facimus, honeste tamen. *Id. Attic. 1. 3. ep. 2.* Me quidam boni nuntii, non optimis tamen auctoribus, adhuc Theflalonice tenebant. Interdum ponitur in principio orationis, ubi alteri responderetur, & ad aliam orationem referri potest. *Cic. 9. Fam. epist. 19.* Tamen a malitia non discedis. Tamen ne, & interdum solum *tamen* ponitur in interrogationibus. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 29.* Tamen ne ista tam absurda defendes? *Id. Divin. Verr. c. 6.* Tamen his invictissimis te offeres? tamen in aliena causa loquere? tamen eos defendes? &c. *¶ Si tamen, & nisi tamen* servit correctioni. *Ovid. 3. Trist. eleg. ult.* Nunc incursum populi pervenit in ora, in populi quidquam si tamen ore meum. *Plin. in Paneg. c. 93.* Ullam ne tibi pro beneficiis referre gratiam parem possumus, nisi tamen illam, ut semper nos meminerimus consules fuisse? *Id. 1. 8. ep. 17.* Parvulum differt, patiens adversa, an expectes; nisi quod tamen &c.

Tamenestis, *benchi*, idem quod etiamsi, quamvis. *Poll. Afn. ad Cic. 1. 10. Fam. ep. 33.* Tamenestis tantam calamitatem Reip. quam tardissime audio optandum est. *Cic. 3. de Orat. c. 42. ex poeta:* At Romanus homo, tamenestis res bene gesta est, Corde suo trepidat. *Id. 5. Attic. ep. 17.* Tamenestis hoc te audire ex aliis malo.

Tames, m. 3. prom. Indiæ, inter Iadum, & Gangem, quod Taurus M. attollit. *Mela 1. 3. c. 7.*

Tameti, *benchi, febbene, quantunque*, Ger. *obwohl*, Gal. *bien que*, Hisp. *aunque, quando, como, et si*, etiamsi, quamquam, quamvis. Fædum est per syncope ex *tamenestis*. In principio periodi indicativo gaudet. *Cic. 4. Verr.* Id tametsi priore actione ex Heraclii Syracusani testimonio cognovistis, tamen vobis alio loco demonstrabitur. Cæteris in locis non respicit conjunctivum. *Ter. Eun. 2. 1. 10.* Memini, tametsi nullus moneas. *¶ Ururpatur eleganter cum interrogatione. Cic. 6. Verr.* Tametsi quæ est ista laudatio, cum laudator interrogatus lædat, necesse est? Reperitur etiam pro tamen. *Ter. And. 5. 2. 23.* Ego jam te commotum reddam. D. Tametsi hoc verum est. Alii legunt: *est*.

Tamiacus, a, um, adject. unde prædia tamiaca, h. e. possessiones proprie patrimonii principis, ita dictæ, quod earum reditus cellario Principis, quod proprie *tamiaci* dicitur, deputati essent: neque solum prædia, sed coloni, & inquilini, & servi, qui in eis erant, tamiaci dicebantur. *Jug. 1. c. 2. Cod. de prædiis tamiac. c. 6.*

Tamina, vel Taminia uva, genus uvæ, acinos habens rubentes. *Plin. 1. 23. c. 1.* Aflaphis agria, sive flaphis, quam uvam taminiam aliqui vocant falso (suum enim genus habet) cauliculis nigris, foliis labrufcæ, fert folliculos verius, quam acinos, virides, similes ciceri, in his nucleum triangulum. Maturescit cum vindemia, nigrescitque, cum taminia rubentes norimus acinos, sciamusque illam in apricis nasci, hanc non nisi in opacis.

Tamne? *tanto? a tal segno?* adeo ne? *Afran. apud Fest.* Tamne arcuata tu. plena est araneorum?

Tanquer, gri. m. *il Negro*, fl. Lucanæ, qui oritur prope lacum Nigrum, in lim. Basilicatæ prov. ad rad. Apennini, deinde in Br. Itendens, rigatis Actina, Auleta, aliisque oppidulis, in Silarum fl. se exonerat, receptus prius aliquot fluviis minoribus, & nominatim *la Botta*, qui prope Picernum oritur. *Virg. 3. Georg. v. 151.*

Tanagra, æ, t. *Anatoria*, oppidum Bœotici, ubi galli gallinæci nascuntur ad prælia afflicta nobiles. *Plin. 1. 10. c. 21.*

Tanagræus, a, um, adject. a Tanagra. *Stat. 9. Theb. v. 745.* Prima Tanagræum turbavit arundo Choræbum.

Tanagræus, a, um, adject. ad Tanagram pertinens, ut Tanagræci galli, apud *Varr. 1. 3. R. R. c. 9.* Tanagræicum gallinarum genus, apud *Col. 1. 8. c. 2.*

Tanais, m. 3. inc. *Don*, Ital. *Tanai, la Tana*, fl. Sarmatiæ Europææ, in Moscovia, antiquus limes inter Asiam, & Europam. In Rezan Ostra oritur, ex lacu *Juvanovo Lezero*, & primum recta per Tartarorum Precopentium agros versus Or. labitur, & haud longo a Volga fl. intervallo, & Sanisæ opp. cubito se flectens, atque aliquot aliis amnisbus actus, in Mœotidem psl. prope Tanaim urb. se exonerat. *Horat. 1. 3. od. 10.* Extremum Tanaim h. biberes, Lyce.

Tanaitæ, m. 1. Tanais fl. accolæ, qui a Sautis, Anchetis, & Satarnis deleti sunt. *Plin. 1. 6. c. 7. Ammian. 1. 31. c. 8. (21. 3.)*

Tanaiticus, a, um, adject. ad Tanaitas pertinens. *Sidon. carm. 11. v. 479.* Scythicæ poter Tanaiticus undæ. *Id. idem. 11. v. 96.* Strinxit hyperboreis Tanaitica crustra pruinis.

Tanquil, is, f. Tarquinii Prisci uxor, magni animi mulier, Hetruscæ disciplinæ peritissima, cujus opera, interfecto Prisco, Servus Tullius Regnum Romanorum occupavit. *Dionys. Halic. 1. 3. & 4. Rom. Ant. Liv. 1. 1. c. 34. & seq.* Ponitur & pro quavis uxore viro imperante. *Auson. ep. 23. v. 31.* Tanauqui tua nesciat istud.

Tanrux, m. 2. *Tanaro*, fl. Liguriæ, navigabilis, qui ex Apennino M. oritur, & in Padum apud Augustam Batienorum influit, irrigatis Ceba, Alba Pompeja, Afla, & Alexandria, quam intereat.

Tandem, adv. *finalmente, alla fine, ultimamente*, באחרונה, Ger. *endlich*, Gal. *enfin*, Hisp. *ultimadamente, a la postre, postè, τέλος, τέλος, τέλος*, postremo, postremo, denique, ad extremum, post longam moram. *Fest.* Tandem cum significet aliquando, interdum tamen ex supervacuo ponitur, ut apud Terentium in Phormione, cum ait: Ita ne tandem uxorem duxit Antipho injussu meo? non enim hic tempus ullum significat: At Cicero verum duplicat temporalem significationem, cum ait: Tandem aliquando. *Virg. Æn. 1. 5.* Jam tandem Italæ fugientis prendimus oras. *Cic. 1. Cassil.* Ibis tandem aliquando, quo te jam pridem tua ista cupiditas effrenata, ac furiosa ræpebat. *Id. pro Quinct. cap. 30.* Aliquando tandem posse consistere. Sæpe est particula expletiva, quæ tamen vim quandam addit orationi. *Cic. 1. Cassil.* Quouque tandem abutere, Catilina, patientia nostra? *sino a quando mar?* *Id. 1. de na. Deor.* Hoc per Deos ipsos, de quibus loquimur, quare tandem est? *Ter. Ad. Iph. 4. 5.* In qua civitate tandem te arbitrare vivere? Tandem tandem, reverentia quædam est cum abrupto sermone, nonnihil ornatus habens. *Plaut. Cur. 1. 1. 7.* At tandem tandem. PH. Tandem

es odiosus mihi. Tandem denique per pleonasmum dixit *Apulej. 1. 4. Metam.*

Tandiu, & Tandiu, adv. *tanto tempo*, Ger. *so lang*, Gal. *si long vems*, Hisp. *tanto tiempo, en tanto tiempo, en tanto tiempo*, tanto tempore. *Cic. 7. Verr.* Nam tandiu tuit in carcere Apollonius. Sæpe ei responderet quandiu, vel una ex his particulis *quoad, quam, dum, donec*. *Cic. 7. Verr.* Ignominia autem illa gravis tandiu in illo homine fuit, quandiu iste in provincia mansit. *Id. 1. Off.* Et dices, quandiu voles, tandiu autem velle debebis, quoad te, quantum proficias, non pœnitebit. *Id. 1. 2.* Tibi enim Gracchus P. F. tandiu laudabitur, dum memoria rerum Romanarum manebit. *Id. in Brut.* Vixitque tandiu, quam licuit in civitate bene, beateque vivere. *Col. 1. 12. c. 12.* Itaque subinde alium saltem tandiu ingeret, donec in totum permaneat integer.

Tangibilis, le, adject. qui tangi potest. *LaFont. 1. 7. c. 11.* Manu tangibilis. *Id. ibi. c. 12.* Corpus tangibile, & vitibile.

Tango, is, tetigi, tactum, a. 3. *toccare*, 223, Ger. *anrühren*, Gal. *toucher*, Hisp. *tocar, aptar*, tactus sensu investigo, seu deprehendo, manu apprehendo, a *τῆγο*, aut *τῆγομαι*, quod idem notat. *Lucr. 1. 1. v. 304.* Tangere enim & tangi, nisi corpus, nulla potest res. *Cic. 2. Fam. ep. 17.* De præda mea teruncium nec attigit, nec tacturus est quiquam. Translate accipitur pro contiguum esse. *Cic. pro R. Am. c. 7.* Fundos decem, & tres reliquit, qui Thiberim tere omnes tangunt. Item pro pervenire. *Cic. 3. Verr.* Verres simul, ac tetigit provinciam, statim Melsanam literas dedit. Item pro commovere, perturbare, quia tangendo quodam modo moveri videntur ea, quæ tanguntur. *Cic. Attic. lib. 2. epist. 19.* Cætera in magnis rebus, minæ Clodii, contentioneque, quæ mihi proponuntur, modice me tangunt. *Virg. 1. Æn.* Sunt lacrymæ rerum, & mentem mortalia tangunt. Item pro describere, mentionem facere, obiter attingere. *Cic. pro R. Am. c. 30.* Tametsi neque omnia dicam, & leviter unumquodque tangam. *Id. 4. Acad.* Sed ubi Socrates, ubi Aristoteles ista tetigit? Item pro pungere acri dicto. *Terent. Eun. 3. 1. 30.* Quo pacto Rhodium tetigerim in convivio. Item pro clam aliquid attrahere, furari. *Plaut. Mil. 3. 2. 10.* Tetigit calicem clanculum. h. e. exhausti. *Id. Epid. 5. 2. 40.* Istis adeo te tetigi tringinta minis. h. e. tibi per fraudem furrupii. *Id. Pæn. 5. 5. 7.* Ære militari tetigero leniculum. Quo loco notat *Muretus*, verbum *tango* hic usurpari ad inveniendum invidiam, quæ figura *μῦθος* dicitur, h. e. imminutio. Huc pertinet & illud *Plauti Pseud. 1. 1. 118.* Tuum tangam patrem. h. e. decipiam, circumveniam. Item pro percutere. *Horat. 1. 3. od. 26.* Sublimi flagello tangæ Chloem. Hinc, de celo tangere est fulmine icere. *V. Tacitus.* Tangere mulierem, est cum ea rem habere. *Horat. 1. 1. sat. 2.* matronam nullam ego tango. Tangere plantam fimo bibulo, est linere, tingere, *Pallad. 1. 2. sir. 16.* Tangere rem acu, *toccar in punto, indovinare*, *Plaut. Rud. 5. 2. 19.* Tangere rem acu, *ritoccar la piaga, rinvovarsi dolore*. *Terent. Phorm. 4. 4. 9.*

Tangomenz. V. Tiagomenz.

Tani, is, f. *Tanis*, civitas Ægypti, cui proximum quoddam Nilii ofium Taniticum appellatur. *Plin. 1. 5. c. 10.*

Tanos, m. 2. gemmæ genus, *Plin. 1. 37. c. 5.* Inferitur smaragdus, & quæ vocatur tanos, e Persis veniens gemma, ingrate viridis, atque intus fordida.

Tanquam, & Tanquam, adv. *come*, 223, Ger. *als, ob*, Gall. *comme, ainsi, que*, Hisp. *como, óquasi, como*, veluti, sicut, quemadmodum. Sub eodem verbo casum antecedenti similem expocit. *Cic. in Bruto c. 74.* Etatis illius ista fuit laus, tanquam innocentæ. Interdum tamen vocabulorum proprietates aliud exigunt, ut in statu, & motu locali. *Cic. 1. 13. Fam. ep. 76.* Apud eum sic fui, tanquam domi mez. Admittit etiam partic. sic, vel ante, vel post. *Cic. ad Q. Fr. 1. 1. ep. 1.* Neve te obrui tanquam fluctu, sic magnitudine negotii finas. *Id. post redit. ad Q. Cur. c. 1.* Sed tanquam bona valetudo jucundior est eis, qui et gravi morbu recreati sunt; sic ea omnia desiderata, magis, quam aliquid percepta, delectant. Jungitur etiam verbus. *Plin. 1. 2. c. 63.* Tanquam nesciamus, hanc esse solum, quæ nunquam irascitur homini. Quando cum verbis constituitur, sæpe flagitat partic. sic. *Cic. 1. 2. Fam. ep. 15.* De Dolabella quod scripsi, suadeo, videas, tanquam si tua res agatur. *Id. 1. 12. Fam. ep. 9.* Tanquam enim si clausa sit Asia, sic nihil perfertur ad nos. Interdum ei additur syllabica particula *met*, quæ emphasim quandam addit sententiæ. *Plaut. Mil. 5. 2. 29.* Tanquammet genium meum.

Tantalæus, a, um, *τῆνταλῆος*, quod ad Tantalum spectat. *Prop. 1. 2. el. 1. v. 68.* Tantalæa poterit tradere poma manu. *¶ Tantalæus*, i, pro *Tantalus*. *Propert. 1. 4. eleg. 1.* Silyphæ mole vaces; taceant Ixionis orbes; Fallax Tantalæo corripere liquor. Ductum est a Græco *τῆνταλῆος*, pro *τῆνταλῆος*.

Tantalicus, a, um, *τῆνταλῆος*, quod spectat ad Tantalum, seu Tantalii proprium est. *Claud. de varis Profersp. 1. 2. v. 336.* Non aqua Tantalicus lubricatur invida curis. Alii leg. *Tantalæus*.

Tantalidæ, arum, m. pl. Atreus, & Thyestes, filii Pelopis, nepotes Tantalii. *Ovid. 2. Fast. v. 627.* Tantalidæ fratres absint, & Jalonis uxor.

Tantalidæ, æ, m. 1. Pelops filius Tantalii. *Ovid. in Ibin.* Tantalides tu sis, Threjiacique puer. *Id. 1. 2. Trist. eleg. 1.* Quid? non Tantalides agitante cupidine currus Pizæam Phrygiis vexit eburnus equis? Item Thyestes filius Pelopis, nepos Tantalii. *Ovid. 1. 4. de Ponto, el. ult.* Trinacriusque suæ Perseidos auctor, & actor, Tantalidæ reducis, Tyndaridæque Lupus. Item Agamemnon filius Atrei, vel potius Pliithenis, pronepos Tantalii. *Ovid. 12. Met. in Ibin.* A se Tantalidos onus, invidiamque renovit. *Id. 1. 5. Fast.* Respicit Tantaliden: eadem Dea telio tenebat, &c.

Tantalus, idis, f. *τῆνταλῆος*, Niobe filia Tantalii. *Ovid. 6. Met. v. 210.* Diro convicia tacto Tantalus adject.

Tantulus, i, m. *τῆνταλῆος*, filius Jovis secundi, antiquissimus Rex Corinthiorum. Poetæ fabulantur, hunc propter pietatem mensis Deorum dignatum fuisse. Fabula fortalite originem traxit a turris Corinthiæ altitudine, in quam aquis ascendisset, videbatur in celum ascendere, & cum Diis esse. *Boet. 1. 5. Gen. Dior.* Tantulus alter, filius Jovis tertii ex Plote Nympha, pater Pelopis, & Niobes, avus Atrei, Thyestis, Pliithenis, & Lydidæ, proavus Agamemnonis, & Menelai, Rex Phrygiæ. Scelestissimus tuit. Nam hic Jupiter ille fuisse dicitur, qui Ganymedem Trois Regis Dardaniæ filium rapuit, qua de causa etiam illi cum Troe bellum fuit, teste *Eusebio*. Hic præterea, cum Deos convivio excepsisset, ut eorum divinitatem experiretur, Pelopem filium, membratim discerptum, coctumque iis apposuit comedendum. Illi vero, cum abhorruissent a cibo, non solum abstinuere, sed collectis in unum membris puerum in formam pristinam reducere, & revocata per Mercurium anima, eam illi restituerunt. Sed cum adverterent, humerum deesse puero, quem devoraverat Ceres, loco consumpti, eburneum refecere. Tantalum autem ad Interos detruserunt, ubi perpetua fame & siti torqueretur, in puteo immersus, in quo poma capiti imminerent,

vent, quæ cum carpere vellet, eleventur, aquæ vero ad mentum ufque afcenderent, quæ cum fe inclinans vellet bibere, delaberentur. *Cic. 1. Tufc. c. 5.* Mento iumam aquam attingens fiti enectus Tantalus. ¶ Sunt, qui dicant, hoc tormenti genus Tantalus inditum eſſe, quod Deorum ſecreta mortalibus revelaverit. *Quid. l. 2. Amor. cl. 2.* Quærit aquas in aquis, & poma fugacia captat Tantalus, hoc illi garrula lingua dedit. Secundum *Platonem in Cratyllo* dicitur eſſe Tantalus quaſi τῶν ἀνθρώπων, id eſt intellictiſſimus, quod videnti aduſt adverſa plurima, & gravia contingerent, tandemque patria eius omnis ſubverſa eſt, & deſuncto autem ſaxum in caput ſuſpenſum eſt, & ipſi ſuſpendit. *Cic. 1. 4. Tufc. quaſt. c. 16.* Cui miſeræ proximus eſt iſ, qui appropinquans aliquid malum metuat, exanimatusque pendet animi: quam vim mali ſignificant Poetæ, impendere apud Interos ſaxum Tantalus faciunt, ob ſcelera, animique impotentiam, & ſuperbiloquium. ¶ Tantalus alter, filius Thyefæ ex Merope uxore Atrei filius fratris, qui una cum Priſthene, & Harpagide fratribus ab Atreo interfectus eſt, & ap-poſitus eſca patri. *Sen. in Thyef.*

Tanti, *perſanto*, *πεπρωσάντω*, gen. pretii, & jungitur cum verbis æſtimandi. *Ter. Adelph. 2. 1. 49.* Ubi me dixerò dare tanti. *Plaut. Merc. 2. 4. 22.* Tanti quanti poſcit, vin' tanti illam emi? *Cic. de Amic. c. 16.* Ut quanti quique fe ipſe faciat, tanti ſat ab amicis, *santo ſiſtimato dagli amici*, quanto *Cic.* ¶ Aliquid eſſe tanti, eſt tanti æſtimari, levi dignum eſſe, ob quod aliquid fiat. *Cal. ad Cic. l. 8. Fam. ep. 14.* Tanti non ſuit Arfacem capere, Seleuciam expugnare, ut earum rerum, quæ hic geſtæ ſunt, ſpectaculo careres, non pagò *la ſpeſa*. *Cic. 2. Catil. c. 7.* Eſt mihi tanti, Quiritis, huius invidiæ tempeſtatem ſubire, dummodo a vobis belli periculum depellatur.

Tantidem, *alreſtando*, tanti etiam, æque magno pretio. *Cic. 5. Verr. Tantidem* frumentum emerunt, quanti, &c. *Id. ibid.* Coegit Segeſtanenſes a Docimo tantidem publice accipere. *Enn. apud Var. l. 6. de L. L.* Tantidem quaſi tanta canes line dentibus? latrat.

Tantillus, a, um, *santo picciolo*, *santo poco*, dim. a tantulus, quod a tantus. *Ter. Adelph. 4. 2.* Quem ego modo puerum tantillum in manibus geſtavi meis. *Catull. ad Juventium, 9.* Nec poſſum ſtitibus ullis Tantillum veſtræ demere ſævitæ. ¶ *Tantillum* accuſativus adverbii more poſitus. *Plaut. Rud. 4. 4. 106.* Si hercle tantillum peccaſſis.

Tantiſper, adv. *santo tempo*, *Ger. ſo lang*, *Gal. ſandis que*, *Hiſp. entre tanto que*, *μικρὸν*, *μικρὸν ὄν*, tandiu, a tantus, & per, ubi per eſt paratcon, ut ab *ὄν*. Poſtulat poſt fe dum, & quoad. *Cic. 1. 2. de Inv.* Deinde eſt in carcerem deductus, ut ibi eſſet tantiſper, dum culeus, in quem dejectus in profluente deterritur, compararetur. *Ulp. l. 3. §. hoc autem, ff. de inſtr. ad l. que privas.* Qui vult ire, agere tantiſper, quoad deſervitue conſiſt. ¶ Uſurpatur etiam ſine prædicitis particulis, pro aliquanto tempore. *Plaut. Aul. 4. 5. 6.* Tantiſper hic ego ad januam conceſſero. *Cic. Att. l. 12. ep. 13.* Totos dies ſcribo, non quo proficiam quid, ſed tantiſper impediatur. ¶ Interdum notat interea. *Cic. 5. Tufc.* Sed videro, quid efficiat: tantiſper hoc ipſum miagni æſtimo, quod pollicetur. *Liv. l. 1. c. 3.* Tantiſper tutela muliebris res Latina, & regnum avitum, paternumque puerò ſtetit.

Tanto adv. *santo*, *ποσῶν*, *ποσῶν*, idem ac tantum, niſi quod cum comparativus uſurpatur. *Cic. 5. Verr.* Reperietis, quinquies tanto, Iudices, amplius iſtum, quam quantum ei in cellam ſumere licitum ſit, civitatibus imperaſſe. *Suet. in Tib.* Tanto magis, quoad ab Urbe egrediens, &c. *Plin. l. 9. c. 38.* Quippe major vis tanto, quanto recentior. ¶ Con-jungitur etiam cum ante. *Cic. 7. Verr.* Quod ſi Cleomenes non tanto ante fuſiſſet. ¶ Uſurpatur etiam pro tanto. *Plin. l. 12. c. 18.* Tanto nobis delicæ, & tæminæ conſtant. Niſi malis, adjectivum eſſe, & ſubaudiri pretio. ¶ *Tanto melior* formula eſt laudantis, & approban-tis. *Plaut. Perf. 2. 5. 25.* Omnes lycophantias comparavi, quo pacto ab lenone auferam hoc argentum. Sa. Tanto melior, *beniſſimo*, *santo melio*. *Id. Trucul. a. 5. v. 60.* Hem tibi talentum argenti, Philippicum eſt, tene tibi. Ph. Tanto melior: noſter eſto. *Ter. Heaut. 3. 2. 36.* Et omni quo pacto id fieri ſoleat, calleo. Ch. Tanto melior. *Adde Phædr. l. 3. fab. 5.* ¶ Conjungitur etiam cum ſuperlativo. *Catull. epiſt. 50.* Tanto peſſimum omnium poeta, quanto tu optimus omnium patronus.

Tantopere, adv. *santo*, *il grandemente*, *Ger. ſo heſſig*, *Gall. ſi forte*, *Hiſp. ſi grandemente*, *τῶν ἀνθρώπων*, tantum, tam vehementer, uſque adeo, ex tantus, & abl. opere. Itaque dividit *Plautus Caſt. 3. 2. 2.* Hoc erat Ecaltor, quod me tanto vir opere orabat meus. *Cic. pro Mur.* Iſtud nescio quid, quod tantopere didicisti. *Id. 1. de Orat.* Neque enim tantopere hanc a Craſſo diſputationem deſiderabam, quantopere eius in cauſis oratione delector.

Tantulum, adv. *un tantino*, tam parum, dim. a tantum. *Cic. 7. Verr. c. 68.* De omnibus nobis ſiquis tantulum de recta regione deflexerit. *Id. ibid. c. 71.* Si tantulum oculos deiecerimus, præſto eſſe inſidias.

Tantulus, a, um, *il picciolo*, *il poco*, tam parvus, dim. a tantus. *Cic. de Sen.* Quæ ex ſici tantulo grano, aut ex acino vinaceo, aut ex cætere-rum frugum, ac ſtripum minutiſſimis feminibus tantos truncos, ramoſque procreat. *Id. Att. l. 4. Dices*, tantula ne in cauſa? *Id. pro R. Am.* Deinde cur tantulo venierint. Subintelligitur pretio. ¶ Uſurpatur etiam ſubſtantive, ut cætera adjectiva. *Cic. 4. Verr.* Et vendidiſſet, ſi tantulum moræ fuſiſſet, quominus ei pecunia illa numeraretur. *Id. pro R. Am.* Si ex eo negotio tantulum in rem ſuam convertiſſet.

Tantum, adv. *santo*, *ποσῶν*, tantopere, tam vehementer, uſque adeo: cui reſpondet quantum. *Plaut. Moſt. l. 2. 94.* Tu, ut occipiſti, tantum, quantum quis, fuſe. *Virg. 4. Georg. v. 101.* Nec tantum dulcia, quantum Et liquida. *Cic. Att. l. 12. ep. 1.* De ſano illo tantum, quantum me amas, velim, cogites. ¶ *Tantum abeſſe*, eſt tam longe diſtare. *Cic. 1. Off.* Id autem tantum abeſt ab officio, ut nihil magis officio poſſit eſſe contrarium, *santo è lontano*, *che anzi Cic. Id. 4. Acad.* Tantum abeſſe dicebat, ut id contentaneum, eſſet, ut maxime etiam repugna-ret. ¶ Ponitur etiam pro ſolum. *Cic. pro Mur.* Nihil dicam arrogan-tius, tantum dicam, &c. ¶ *Tantum non*, eſt ſolum non, locutio uſitata de re non plane peracta, pro tere, ferme, propemodum, *quaſi*, *poco meno che*. *Liv. l. 4. c. 2.* Et cum hoſtes tantum non accerſierint. *Suet. in Tib. c. 11.* Tantum non adverſis tempeſtatibus Rhodum enavigavit. ¶ *Tantum quoad*, eſt vix dum. *Suet. in Aug. c. 96.* Navis Alaxandrina, quæ tantum quoad appulerat, eſt ſolum allora. *Cic. Fam. 7. ep. 13.* Tantum quod ex Arpinatu veneram, cum mihi a te literæ red-dite ſunt, *appena io era ſtornato*, *che Cic.* ¶ Significat etiam ſolum quoad. *Cic. 3. Verr. c. 45.* Tantum quod hominem non nominat, cauſam quidem totam perſcribit. *Id. Verr. 5. c. 53.* Tantum quod aratoribus Metellus obſides non dedit. Alii hic leg. *tantum non*.

Tantummodo, adv. *ſolamente*, *μόνον*, *μόνος*, ſolum. *Cic. 3. de Orat.* Neque eum oratorem tantummodo, ſed hominem non putant. *Idem pro Jyl.* Quæ omnia ſuppreſſa voce dixit, tantummodo ut vos, qui ea probabitis, poſſetis exaudire.

Tantundem. V. Tantuſdem.

Tantus, a, um, *santo*, *coſt grande*, *Ger. ſe groſſ*, *Gall. ſi grand*,

Hiſp. tanto grande, *ποσῶν*, *τῶν ἀνθρώπων*, tam magnus, vel tam parvus, a tam, converſo m in n, euphoniæ cauſa. *Cic. 2. de Divin.* Sol major ne, quam terra ſit, an tantus, quantus videatur. ¶ Sæpe abſolute ponitur, ſine relativo *quantus*, quod tamen facile poteſt intelligi. *Plaut. Bacch. 1. 2. 36.* Tantus natu Deorum nescis nomina. *coſt verbio*. *Cic. 2. de nat. Deor.* Hi tanti ignes, tamque multi. *Id. 3. de nat. Deor.* Urbs tanta, atque talis. ¶ Sæpe conjunctionum regit cum partic. ut. *Cal. Cic. l. 8. Fam. ep. 10.* Sin autem aut non erit illic bellum, aut tantum erit, ut vos, aut puſcellores parvis additis copiis ſuſtinere poſſint. *h. e. tam parvum.* ¶ Putet aliquis, aſſumere poſt fe etiam particulam quod; ex illo *Cic. pro Cal. c. 1.* Miretur protecto, quæ ſit tanta atrocitas huius cauſæ, quod diebus ſeſſis, ludificis publicis hoc iudicium exerceatur. Sed illud quod, ſi recte attendas, ab adject. *tanta* minime pendet. ¶ Uſurpatur etiam ſubſtantive, ut cætera adjectiva. *Caſ. l. 6. B. G.* Præſidii tantum eſt, ut eſſetæ moriantur, *santo ſpeſſo*, *che Cic.* ¶ *Tantum eſt* elegans formula, cum ſignificamus, nihil amplius reſtare. *Terent. Eun. 5. 5. 26.* Numquid eſt aliud mali reliquum? Pa. Tantum eſt, *santo*, *enon più*. *Plaut. Merc. 1. 2. 12.* Numquid amplius? Ly. tantum eſt. ¶ *Tantus pro tam*. *Plaut. Amph. 5. 1. 5.* Tanta mira facta ſunt in ædibus. ¶ *Tanti pro tot*. *Plaut. Pſeud. 2. 2. 37.* Quæſi mihi non ſexcenta tanta ſoleant credere. *Cajus l. 64. Dig. de legat. 1.* Quod ſi minus, in tantos quanti inveniantur. *Valer. Flac. l. 5. v. 635.* quid tanta cœtant in prælia gentes?

Tantuſdem, tantadem, tantundem, *alreſtando*, *ποσῶν*, *ποσῶν*, *ποσῶν*, æque tantus, æque multus. *Ulp. l. ſi pro parte*, *ff. de in rem verſo*. Si decem in rem domini verterit, & poſtea tantundem ſummam a domino mutuatus ſit. ¶ Fere uſurpatur ſubſtantive. *Cic. 2. de Leg. c. 19.* Quæ morte, teſtamentoque eius tantundem capiat, quantum omnes heredes. *Id. 1. Tufc. c. 43.* Undique enim ad Interos tantundem viæ eſt. *Plaut. Perf. 4. 4. 36.* Si tibi ſubiti nihil eſt, tantundem eſt mihi.

Taos, m. 2. gemmæ genus, a ταός, *ταός*, quia pavoni ſimilis eſt. *Plin. l. 37. c. 11.* Taos pavoni eſt ſimilis, item aſpidi, quam vocari chelidonium invenio.

Tapanta, τῶν πάντων, omnia Græca vox latinis literis ſcripta legitur apud *Petron. in Satyr.* Trimalchionis tapanta eſt. Loquitur *Petron.* de uxore cujuſdam divitis, quæ viri animum ita ſibi ſubegerat, ut in omnibus imperaret. V. internum locum in voce *Quare*.

Tapes, etis, m. *sapeſe*, *Ger. ſapich*, *Gal. ſapis*, *Hiſp. albomora*, *sapeſe*, *τάπησ*, *τάπησ*, idem ac aularum, h. e. veſtis ſtragula, variis coloribus intexta, qua aularum parietes, pavimento, menſæ, nonnunquam etiam læti ſternuntur. *Virg. 9. Æn. v. 358.* Crateraſque ſimul, pulchroſque tapetas, *Id. l. 10.* Qui forte tapetibus altis Extructus toto perſabat pectore fomnum. ¶ Rectus caſus *sapes* non eſt in uſu.

Tapetes, is, n. idem ac tapes. *Plaut. Pſeud. 1. 2. 14.* Neque Alexandrina belluata conchylata tapetia. *Ubi ſapetia belluata* vocat, ut Græci ζῶντῶν, hoc eſt in quibus ζῶν, five belluæ ſunt accipiunt.

Tapetum, i, n. idem ac tapes. *Virg. 7. Æn. v. 277.* Inſtratos oſtro alipe-des, piſticheſque tapetis.

Tapinoma, atis, n. *umilità*, *baſſezza di dire*, dictio humilis, *ταπεινότης*. *Sidon. l. 4. ep. 3.* O eloquium non exilis, ſed ſubtilis ingenii, quod nec per ſcuturiginis hyperbolicas intumefcit, nec per tapinomata depreſſa tenuatur.

Tapinophroneſis, *ταπεινοφρονείης*, vox Græca, quæ animi demiffionem, ſive abiectionem ſignificat, *umiltà*, *o baſſezza d'animo*, a *ταπεινός*, *humilis*, & *φρόνεις*, *ſapio*, *ſentio*. Uſurpatur a *Ter. aduſc. Pſych. c. 12.*

Tapinolis, eos, f. 3. *ταπεινότης*, umiliatio, a *ταπεινός*, *humilis*. Hoc nomine appellatur vitium Grammaticale, cum rei magnitudo, vel dignitas ve bi humilitate deprimitur, ſeu minuitur, ut inquis paritiam vocet hominem nequam. *Virg. 1. Æn.* Apparent rari nantes in gurgite vaſto. *Ubi Servius*: In gurgite vaſto, Tapinolis eſt, id eſt rei magnæ humilis expoſitio. Prudenter tamen Virgilius humilitatem ſermonis epitheto pierunque ſublevat, ut hoc loco *vaſto* addidit.

Taprobana, ſeu Taprobane, f. 1. *Ceylon*, *Ceylon*, *Zeilan*, inc. *Tenariſin*, id eſt terra deliciarum, inſ. amplis Aſiæ, & Indiæ intra Gangem, in mari Indico, in ora ſinus Gangeticæ, prope prom. Commurium, & partem Auſtralem peninſulæ Indiæ cis Gangem, a qua tantam dirimitur freto *Manaar*. Nobilis eſt felici aromatum proventus. Adhuc margaritis, & etiam gemmis, ac zuro, maxime apud Palægonos pop. Lucet ibi Canopus, ſidus clarum, & ampliffimum. Homines corporum magnitudine alios antecellunt, cœruleis oculis, atroci viſu, terrifico ſono vocis. Vivunt ultra centum annos. *Aſien. in periæſe. v. 777.* Inſula Taprobane gignit tetros elephantos, Et ſup-er aſtriteri torretur ſidere cancri. *Plin. l. 7. c. 2.* In Taprobana inſula longiffimam vitam ſine ullo corporis languore tradit. *V. eum l. 6. c. 22.*

Tapulla, lex quædam convivalis ſiſto nomine, & jocoſo carmine conſcripta a Valerio Valentino. *Lucil. apud Peſt.*

Tarandus, m. 2. *ταρῶνδος*, animal apud Scythas. *Plin. l. 8. c. 34.* Mutat colores Scytharum tarandus, nec alud ex iis, quæ pilo veſtiuntur, niſi in Indi. lycaon, cui jubata traditur cervix. *Et paucis interſectis*: Tarando magnitudo, quæ bovi, caput majus cervino, nec abſimile, cornua ramola, unguæ biſſæ, villus magnitudine urſorum. Sed cum libuit ſui coloris eſſe, aſſini ſimilis eſt. Tergori tanta duritia, ut thoraces ex eo faciant. Colorem omnium arborum, fructuum, ſorum, locorumque reddit metuens, in quibus latet, ideoque raro capitur. Mirum eſſet, habitum tam multiplicem dari, mirabilis & villo.

Tarānis, m. 3. dicebatur Jupiter a Gallis, cui humano ſanguine litabant. *Lucan. l. 1. v. 446.* Et Taranis Scythiz non mitior ara Dianæ.

Taras, antis, m. *ταράς*, filius Neptuni, qui primus Tarentum condidiſſe creditur, & a nomine ſuo appellat. Græce enim Tarentum *ταράς* dicitur. *Bocc. l. 10. Gen.*

Taras, antis, m. *Tara*, fl. Magnæ Græciæ, qui oritur apud Maſſaſtram opp. & in ſin. Tarentinum apud Tarentum urb. cui nomen dedit, inſ. *Strab. l. 1. ſiv. 1. v. 103.*

Taratalia. *Martial. l. 1. ep. 51.* Si tibi Miſſyllus cocus, Æmiliane, vocatur, Dicitur quare non Taratalia mihi? Horum veritum hæc eſt ſententia: Æmilianus quidam coquum ſuum Miſſyllum vocabat, ducto fortæ nomine ab illo *Homeri verſu Illiad. l. 1. μίϋσλλον τ' ἄρα τ' ἄλλῃ*. h. e. ſecabat autem & alias res. Cur non liceat, inquit *Martialis*, quemadmodum tibi a primo verbo illius carminis, ita mihi a ſequenti-bus nomen coquo imponere, & *Taratalia* appellare? *Tarantalra*, f. 1. *tox tubæ*: ab Ennio ſicla. *Serv. in g. Æn.* in eum verſum. At tuba terribilem ſonitum procul ære ſonoro. *Hemithichium*, *enquus*, *Ennii*. Nam ſequentia iſte mutavit. Ille enim ad experiendum tubæ ſonum ait *tarantalra*. Et multa huiusmodi *Virgilius*, cum

cum aspera invenerit, mutat.
Tarcho, & **Tarchon**, ontis, m. *ἄρχων*, dux, & *ἀρχὴ* pex Hetruriz, qui *Æneæ* supplicat tulit adversus *Turnum*, & *Rutulos*. *Virg. 8. Æn. v. 603.* *Hiad* procul hinc *Tarcho*, & *Tyrreni* tuta tenebant *Castra* locis. *Id. 10. Æn. v. 299.* Effusus *Tarchon* fucit confurgere tonitruis, &c. *Id. 11. Æn. v. 717.* *Tarchontem* in prælia læva, &c.
Tardabilis, le, adject. tardus, torpescens, ut *tardabilis* rigor, *Tertull. de anim. c. 43.*
Tardatus, a, um, *tardato*, *risardato*, *βραδύτης*; particip. a *tardor*. *Virg. 5. Æn.* At non *tardatus* casu, neque *territus* heros *Acrior* ad pugnam redit. *Cic. ad Brut.* Si ea, quæ ex tempore suscepta sunt, ut agerentur, non *tardata*, & *procrastinata* sunt. *Plin. l. 8. c. 8.* Ac præcuncta bipenni hoc e. cure *tardato*. h. e. debilitato.
Tarde, adv. *tardamente*, *tardi*, Ger. *langsamlich*, Gall. *tard*, *lentement*, Hisp. *tardamente*, *δὲ*, *βραδύτης*, lente, pigre, cunctanter. *Cic. l. 14. Fam. ep. 15.* Cum sane *adversus* ventus uhi *effensus*, *tardeque*, & *incommodè* navigavimus. ¶ Accipitur aliquando pro *fero*, hoc est *vesperino*, vel *nocturno* tempore. *Cic. pro Mil.* Videte nunc illum *primum* egredientem e villa subito. Cur *vesperi*? quid *nece* est *tarde*? ¶ *Comp. tardius*, sup. *tardissime*. *Cic. 4. Acad.* Inimicorum *calumniam* *trienno* *tardius*, quam *debuerat*, triumphavit. *Id. l. 2. Fam.* Quo & *propter* *longinquitatem*, & *propter* *latrocinia* *tardissime* omnia *perferuntur*.
Tardelco, is, n. 3. *divenire* *tardo*, *επαύρωμα*, tardus sive. *Lucret. l. 3. v. 480.* *Tardelco* lingua, *madet* mens.
Tardigemulus, la, um, adject. *tarde*, & *lente* *gemens*. *Nevius apud Gell. l. 19. c. 7.* *Tardigemulo* *senio* *oppressus*. Alii leg. *tardigenulo*, ut sit a *tardus*, & *genu*, & *idem* *significet* *quod* *tardigradus*.
Tardigradus, a, um, *chi* vs *tardo*, *βραδύτης*, qui *tarde* *graditur*. *Cic. 2. de Div. c. 64. ex Pacuro.* *Quadrupes* *tardigrada*, *agrestis*, *humilis*, *aspera*.
Tardiocus, a, um, *βραδύκωρος*, qui *tarde* *loquitur*. *Sen. ep. 40.* *Summa* *summarum* *hæc* *erit*, *tardioculus* *te* *esse* *jubeo*.
Tardipes, edis, o. 3. *επαύτως*, qui *tarde* *incedit*, aut *claudicat*, epithetum *Vulcani*, qui *claudus* *esse* *dicitur*. *Catull. in annales Volvsi 34. 2.* *Electissima* *pestifera* *Poetæ* *scripta* *tardipedi* *Deo* *daturum*. *idest* *igni*. *Col. l. 10. circa fin.* *Quin* & *tardipedi* *sacris* *jami* *rite* *solutus*.
Tarditas, atis, f. *tarditas*, *ἰσχυρ*, Ger. *langsamkeit*, Gall. *tardivité*, Hisp. *tardancia*, *βραδύτης*, qualitas *celeritatis* *contraria*, *pigritia*, *cunctatio*, *moræ*. *Cic. pro Rebr. perd. reo. c. 7.* Non *ad* *insequendum* *sibi* *tarditate* *pedum*, *sed* *ad* *tugendum* *impedimento* *fore* *putabat*. *Idem de Univ. c. 68.* *Tarditas* *ingenii*, *ingegno* *non* *pronto*.
Tardities, ei, f. *idem* *ac* *tarditas*, *apud* *vet.* *Accius apud Non. c. 2. n. 866.* *Multa* *amittuntur* *tardities*, & *scordia*.
Tarditudo, inis, f. *idem* *ac* *tarditas*, *apud* *vet.* *Plaut. Pæn. 3. 1. 29.* *Podagrosi* *estis*, *ac* *vicissis* *cochleam* *tarditudine*.
Tardiuculus, a, um, *ὄψ-βραδύς*, *aliquantum* *tardus*, *dim.* a *tardus*. *Ter. Heaut. 3. 2.* *Est* *ille* *Clintia* *servus* *tardiuculus*.
Tardo, as, a. 1. *retardare*, *ἰσχυρ*, Ger. *aufhalten*, *saumen*, Gall. *retarder*, Hisp. *deceler*, *retardar*, *βραδύτης*, *moror*, *temoror*, *moram* *alicui* *inicio*, *tarditatem* *affero*. *Ufurpatur* *cum* *acc.* *Cæf. l. 5. B. G.* *Arque* *ut* *eorum* *auxilia* *tardare*. *Cic. l. 7. Fam. ep. 5.* *Mea* *quidem* *tibi* *non* *ignota* *debat* *ut* *impedire* *protectionem* *meam* *videbatur*, *aut* *certe* *tardare*. *Id. 11. Phil. Vereor*, *n.* *exercitio* *quoque* *nostris* *tardentur* *animis*. ¶ *Vel* *cum* *infinitivo*. *Cæf. l. 2. B. C. c. 42.* *Reliqui* *hoc* *timore* *propius* *adire* *tardarentur*. ¶ *Translate* *ponitur* *pro* *reprimere*. *Cæf. l. 1. B. C. Quo* *faciliter* *impetum* *Cæfari* *tardaret*. ¶ *Est* *etiam* *neutrum* *abfolutum*, & *significat* *moram* *trahere*. *Cic. ad Brut. ep. 18.* *An* *tardare*, & *commorari* *te* *melius* *est* *tibi*.
Tardus, a, um, *tardo*, *ἰσχυρ*, Ger. *langsam*, Gall. *tardif*, Hisp. *tardo*, *βραδύς*, *cunctator*, *cunctabundus*, *serus*, *remissus*, *piger*, *iners*, *Cic. 1. de Inv.* *Formosus*, *an* *deterioris*, *velox*, *an* *tardus* *sit*. *Id. de cla. Orr. c. 59.* *Facilium* *esse* *in* *cogitando*. *Id. 1. Off.* *Ad* *injuriam* *tardiores*. *Qu. 8. Mart. n.* *Tardu* *estate*. *Plin. l. 9. c. 42.* *Tardissimi* *pisicium*. ¶ *Cum* *in* *nostris*. *Id. l. 3. v. 233.* *docilis* *talendi*, & *nectere* *textos* *non* *quam* *ta* *do* *do* *los*. ¶ *Tardus* *noctæ* *dicitur* *hibernæ* *a* *Virg. 2. Georg. v. 482.* & *Æn. v. 752.* *quæ* *die* *super* *terras* *morantur*, & *tarde* *recedunt*. *Contra* *tardus* *mens*, *relivus* *appellat*, *Georg. v. 1. 32.* *qui* *dies* *habent* *longiores*. ¶ *Per* *translationem* *ad* *animi*, *vel* *ingenii* *tarditatem* *revertitur*, & *accipitur* *pro* *hebeti*, *qui* *ingenium* *non* *est* *promptum*. *C. c. 1. de nat. Dem. c. 5.* *Sed* *quia* *nimis* *indociles* *quidam*, *tardique* *sunt*. *Id. 3. Agr.* *Se* *l* *quem* *vestrum* *tam* *tardum* *ingenio* *fore* *putavit*, &c. ¶ *Item* *pro* *difficili*. *Plin. l. 23. c. 1.* *Quippe* *cum* *si* *tardum* *dictu*, *pluribus* *proli*, *an* *noceat*. ¶ *Quandocumque* *ponitur* *pro* *perseverantia*, & *diuturno*. *Virg. 2. Georg.* *Media* *feri* *tristes* *succos*, *tardumque* *saporem* *Fencis* *mali*. *Sic* *Nonius Servius* *vero* *interpretatur* *saporem* *tardum*, *vix* *seniabilem*. ¶ *Quandocumque* *pro* *denso*, *ac* *crasso*. *Virg. 5. Æn.* *Udo* *lub* *robore* *vivit* *Stupa* *vomens* *tardum* *fumum*.
Tarentinus, a, um, *Tarentino*, *τάρωνος*, quod *ad* *Tarentum* *spectat*, *vel* *ex* *Tarento* *est*, *vel* *in* *Tarentinis* *agris* *crevit*. ¶ *Tarentini equites*, qui *longe* *jaculari* *conferuerunt*. *Ælian. non longo a principio libri de instruendis aciebus*: *Tarentinorum* *duo* *sunt* *genera*. *Nam* *alii* *longius* *jaculantur*, & *ob* *am* *rem* *equites* *jaculatores* *dicitur*, & *Tarentini* *speciali* *vocabulo*: *alii*, *cum* *semel*, *ast* *bis* *jaculum* *miserint*, *quo* *leviori* *utuntur*, *manus* *de* *cætero* *cum* *adversario* *conferunt*, & *cominus* *pugnare* *incipiunt*, *non* *fecus*, *quam* *quos* *hafatos* *appellari* *retulimus*. *Leves* *hos* *nominari* *solitum* *est*. *Ergo* *Tarentinorum* *alii* *Tarentini* *nominè* *suo* *vocantur*, *qui* *de* *longe* *jaculari* *conferuerunt*, *alii*, *Leves*, *qui* *pugnare* *cominus* *lubent*. *Cic. Att. l. 5. ep. 19.* *Quæ* *de* *Tarentinis* *in* *militia* *laboravi*, *ea* *tibi* *grata* *esse* *gaudeo*. *Liv. l. 37.* *Dein* *Cretenses*, *auxiliares*, & *quos* *Tarentinos* *vocabant* *equites*, *binos* *secum* *trahentes* *equos*. *Et* *infra*, *Luce* *orta*, *Cretensium* *levis* *armatura*, & *Tarentii* *equites* *super* *torrentem* *prælium* *commiserunt*. ¶ *Tarentinus* *sinus*, *Golfo* *di* *Taranto*, *sinus* *Magnæ* *Græciæ*, *pars* *maris* *Joni*, *inter* *duo* *promontoria*, *Japygium* *ad* *Bor.* & *Lacinium* *ad* *Aut.* & *inter* *Calabrian* *citeriorein*, *Basilicatam* & *Terram* *Hydruntinam*, *prov.* *Regni* *Neapolitani*. *Sic* *dicitur* *a* *Tarento* *urbe* *in* *ejus* *intimo* *recessu*. ¶ *Bellum* *Tarentinum*, *quod* *Romani* *cum* *Tarentinis* *gestarunt*, *anno* *Urbis* *472.* *cum* *illi* *classem* *Romanam* *diripiissent*, & *Ligatos* *Romanorum*, *qui* *ea* *de* *re* *mihi* *tuertant* *questum*, *contumeliosis* *effecissent*. ¶ *Tarentinis* *nux*, *quæ* *in* *agro* *Tarentino* *nascitur*. *Est* *et* *juglandum* *genere*, *adon* *fragili* *putamine*, & *ita* *mollis*, *ut* *vix* *attracta* *rumpatur*. *Sed* *tamen* *Tarentinarum* *nucum*, *duo* *genera* *sunt*, *unum* *fragili* *putamine*, *alterum* *duro*. *Plin. l. 15. c. 22.* ¶ *Sunt* *etiam* *nuces* *piceæ* *Tarentinæ*. *Plin. l. 15. c. 10.* *Hurum* *genus* *alterum* *Tarentinum*, *digitis* *fragili* *putamine*, *aviumque* *ferus* *in* *arbore*. ¶ *Similiter* *Tarentinæ* *callææ*, *Tarentina* *pyra*, *Tarentinæ* *ficus*, *Tarentina* *vina*, *Tarentinæ* *myrr.* *Tarentinæ* *cyperni*, &c. *quæ* *in* *agro* *Tarentino* *proveniunt*. *Plin. l. 15. c. 23.* *Id. l. 15. c. 17.* *Colum. l. 5. c. 10.* ¶ *Venenum* *Tarentinum*, *est* *purpura* *Tarentina*, *quæ* *rubedinis* *pluvis-*

lum *habet*. *Horat. l. 2. ep. 1.* *Lana* *Tarentino* *violæ* *imitata* *veneno*.
Tarentum, i, n. *Taranto*, *τάρων*; *urbs* *ampla* *Magnæ* *Græciæ*, *in* *Messapia*, *seu* *Calabria* *prov.* *in* *Salentinorum* *confinio*, *olim* *clarissima* *Reipublica*, *quæ* *cum* *Romanis* *bellum* *gerere* *ausa* *fuit*, *cum* *æne* *per-* *munita*, & *portu* *olim* *capacissimo*. *Conditâ* *fuit*, & *nominata* *a* *Tarante* *filio* *Neptuni*. *Deinde* *est* *amplificata*, *expulsi* *incolis*, *a* *Spartanis*, *idest* *a* *Partthenis*, *anno* *U. C. 45.* *seu* *4.* *duce* *Phalanto*, *vel* *Palanto*, *quod* *idem* *proditum* *est* *a* *Justinol. 3. & 20.* & *Virgilius* *significat* *l. 3. Æn.* *dum* *ait*: *Hic* *sinus* *Hercules* *(si* *vera* *est* *fama)* *Tarentis* *cernitur*, *hoc* *est*, *a* *Spartanis* *aucti*, & *habitati*, *ex* *quorum* *gente* *Hercules* *fuit*. *Quidam* *putant* *hic* *appellari* *a* *Sabina* *voce* *sarentum*, *quæ* *illis* *molle* *significat*, *propterea* *quod* *in* *agro* *Tarentino* & *nuces* *juglandes*, & *nuces* *piceæ*, & *lanæ* *mollissimæ* *proveniunt*. *Hinc* *Horat. l. 2. sat. 4.* *Pestibus* *patulis* *jectat* *se* *molle* *Tarentum*. *Ex* *hac* *urbe* *ortum* *traxerunt* *cives* *illustres*, *Aristoxenus* *Musicus*, *Aristotelis* *familia-* *ris*, *Rinthon* *Tragicus*, & *Comicus*, *Iecus* *Medicus*, & *Archyta* *sum-* *mus* *Mathematicus*. *Tarenti* *obit* *M. Pacuvius* *Tragædographus*, *patria* *Brundulinus*. ¶ *Ceterum* *eius* *incolæ* *ferè* *molles* *fuere*, & *delici-* *is* *dediti*. *Hinc* *imbelle* *Tarentum* *dicitur* *est* *ab* *Horat. l. 1. ep. 7.* ¶ *Tarentus* *fem. genere*, *Sidon. Carm. 5. v. 435.* *lpaque*, *quæ* *petiit*, *trepidaverat* *uncta* *Tarentus*.
Tarinates, m. 3. *Taranates*, *pop.* *Sabinorum*, *quorum* *opp.* *Tarauum*, *Tarano*, *ad* *Himelam* *fl.* *apud* *montem* *Severum*, & *Cures*.
Tarnes, itis, m. *vermis* *genus*, *a* *τάρων*, præterito *verbi* *τάρω*, *tero*; *ex* *edit* *carnes*, *ut* *ait* *Festus*, *item* *lignum*, *ut* *ex* *his* *Plauti* *verbis* *colligitur* *Mossell. 3. 2. 140.* *Potes* *ambo* *ab* *infimo* *tarnes* *fecat*.
Tarpeia, æ, f. 1. *Tarpeia*, *virgo* *Romana*, *filia* *Sp. Tarpeii*, *regnante* *Romulo*. *Cum* *Sabini* *propter* *raptas* *virgines* *bellum* *Romanis* *intulisset*, *duce* *T. Tatius* *Rege*, & *castra* *inter* *Quirinalem*, & *Saturnium*, *seu* *Capitolium* *collem* *pulsissent*, *sequenti* *die* *præteriere* *radices* *Capitolii*, *ut* *explorarent*, *si* *qua* *forte* *collis* *pars* *vel* *clam*, *vel* *vi* *aperta* *capii* *posset*. *Hos* *Tarpeia*, *cujus* *partis* *loci* *illius* *custodia* *man-* *data* *erat*, *de* *sublimi* *aspicebat*; *quam*, *ut* *Fabius*, & *Cincius* *scri-* *bunt*, *cupido* *cepit* *armillarum*, *quas* *in* *sinistris* *brachiis* *illi* *gesta-* *bant*, & *anulorum*, *quos* *in* *digitis* *tefebant*. *Sed*, *ut* *L. Piso* *tradit*, *virginem* *præclari* *facinoris* *cupido* *incellit*, *ut* *hostes* *armis* *denudatos* *suis* *civibus* *objiceret*. *Itaque* *per* *occultum* *colloquium* *cum* *Sabinis* *facta*, *prodituram* *se* *arces*, *si* *pro* *mercede*, *quidquid* *in* *sinistro* *brachio* *gestabat*, *sibi* *dedidit*, *aperta* *clanculum* *portula*, *noctu* *eos* *recepit*; *cumque* *pro* *armillis* & *auro*, *eorum* *scuta* *ex* *pacto* *poposcisset*, *irati* *Sabini* *scutis* *in* *eam* *iniecitis* *obruere*. *Liv. l. 1. c. 11.* *paulo* *aliter* *rein* *narrat*. *Ovid. 14. Metam. v. 678.* *arcifque* *vix* *Tarpeia* *recliva*, *Digna* *animam* *pœna* *congenis* *exiit* *arces*.
Tarpeius *mons*, *Rupes* *Tarpeia*, *Tarpeium* *saxum*, *τάρωνος ὄρος*, *mons* *Romæ*, *idem*, *qui* *antea* *Saturnius*, & *postea* *Capitolinus*, *ita* *dicitur* *a* *Tarpeia* *filia* *Sp. Tarpeii*, *quæ* *cum* *Sabinis* *arces* *in* *eo* *edificatam* *prodidisset*, *eorum* *scutis* *obruta*, *isdem* *sepulta* *est*. *Virg. 8. Æn.* *Hinc* *ad* *Tarpeiam* *sedem*, & *Capitola* *ducit*, *aurea* *nunc*, *olim* *fulvibri-* *bus* *horrida* *dumis*. *Propert. l. 4. eleg. 1.* *Tarpeius* *pater*. *h. e.* *Jupiter*. ¶ *Tarpeia* *coronæ* *sunt*, *quas* *obinebant* *ibi*, *qui* *victores* *in* *ludis* *Jovi* *Capitolino* *dicitis* *fuissent*. *Martial. l. 9. ep. 41.* *Si* *Tarpeia* *quercus*. *h. e.* *coronæ* *e* *quercu*. *Id. l. 4. ep. 54.* ¶ *De* *Tarpeia* *lege*, *cujus* *meminit* *Fest. in voce* *Peculatus*, *diximus* *in* *Asteria*.
Tarquinius, & *se*, o. 3. *quod* *ad* *Tarquinius* *urbem*, *spectat*, *ut* *Ager* *Tarquiniensis*. *Plin. l. 7. c. 52.* *Qui* *in* *Tarquiniensi* *feras* *paciferæ* *inliru-* *erunt*. ¶ *Tarquiniensis* *lacus*, *idem* *qui* *Sabatius*, *sive* *Sabatius*, *sive* *Sabatinius*, *ita* *dicitur* *a* *Tarquinius* *urbe* *vicina*. *Plin. l. 2. c. 95.* *In* *Tarquiniensi* *lacu* *magno* *Italiz* *duo* *memora* *circumferuntur*, *nunc* *tri-* *quetram* *figuram* *edentia*, *nunc* *rotundam* *complexu*, *ventis* *impellentibus*, *quadratam* *nunquam*.
Tarquinius, orum, m. pl. *familia* *Romæ* *Regalis*, *ex* *qua* *fuere* *L. Tarquinius* *Priscus* *Rex*, *L. Tarquinius* *Superbus* *Rex*, *L. Tarquinius* *Collatinus*, &c. *Virg. 6. Æn.* *Vis* & *Tarquinius* *Reges*, *animamque* *superbam* *Ultoris* *Bruti*.
Tarquinius, orum, m. pl. *Tarquiniæ* *Polzæmæ*, *Tarquiniæ* *Antonino*, *olim* *Tarchona*, *seu* *Tarcona*, *Tarquæna*, *seu* *in* *Tarquiniis*; *vulgo* *la* *Turchi-* *na*, *τάρωνος*, *colonia*, & *urbs* *Hetruriz*, *ultra* *lacum* *Sabatianum*, *quæ* *a* *Tarquiniensis* *dicitur* *est*. *Conditâ* *fuit* *hæc* *urbs* *a* *Tarchonte*, *qui* *Æneæ* *opem* *contra* *Turnum* *tulit*, & *Tarchona* *ab* *illo* *nominata*. *Pro-* *gressu* *temporis* *dicitur* *est* *Tarquina*, & *Tarquini*. *Aliqui* *scribunt* *Tarquiniam* *esse* *appellatam* *a* *Tarquino* *Prisco* *Rege*. *Sed* *potius* *Rex* *ab* *urbe* *nomen* *accepit*, *ut* *Collatinus* *a* *Collatia*.
Tarquinius, a, um, *adject.* *a* *Tarquini* *familia* *Romana*, *ut* *Tarquiniæ* *scalz*, *quas* *Tarquinius* *superbus* *lccerat*. *Festus*. *Alii* *leg.* *Tarquiniæ* *coact.* *sentu*.
Tarracina, æ, f. *oppidum* *Vulturnorum*, *idem* *quod* *Anxur*. *Plin. l. 3. c. 5.* ¶ *Apud* *Liv. l. 4. c. 59.* *est* *Tarracina*, *arum*. ¶

υγι τριμυς, ταπεινός. Idem, Tartarus hic a frigore appellatus est. Atque id offendit quoque Hesiodus, dicens, tartarum aerofum, five obfcurem. Et qui horrore concutiuntur, ac tremunt, dicuntur tartari- zari. ¶ Etiam Tartarus fluvius Italiz in regione Veronenfi, *il Tartaro*, qui ex Atheti in Padum decurrit, ex quo unum ex Padi offus Tartarum a *Plin. l. 3. c. 16.* vocatur. *Tacit. l. 3. hift. c. 11.*

Tartefiacus, a, um, adject. a Tarteio urbe. *Sil. l. 16. v. 94.* Ad Tarte- fiacus tendis per litora portus.

Tartefiacus, a, um, adject. Tartefiacus. *Ovid. 14. Metam. v. 416.* Preffer- rat occiduis Tartefia litora Phœbus.

Tartefius, f. 2. *Tartiffa*, urbs Hifp. Bæticæ in ora freti Herculei, contra Mauritaniam Ting. alio nomine *Careya*. Ibi feles maximæ signantur, ut *Felis Tarteffia* fit in proverbium deducta, de copia. ¶ Poetæ ufur- pant in occasus huius descriptione. *Silius l. 3. v. 399.* Tarteffius itabulan- ti conficia Phœbo. ¶ Etiam Gadium infula Tarteffus dicta est. *Plin. l. 4. c. penult.*

Tarvifani montes, qui prope Tarvifum sunt a parte Septentrionali, ex quibus *Plinius* feribit *l. 3. c. 18.* Silim fluvium oriri.

Tarvifium, ii, n. Tarvifus Venantio Fortunato, olim Taurifium, *Trevi- fo*, *Trevizi*, *τρυφός*, urbs Venetiæ, Marchiz Tarvifinæ caput, ad Silim fl. Nomen accepit a tauro bestia, quod indigenæ illi, qui ab Antenore ex fais sedibus exturbati sunt, ubi ille Patavium condere sta- tuit, taurum quandam terum dimiferunt, ut ubi ille confisteret, ur- bem sibi novam conftruerent, quod & fecerunt. Pop. Tarvifini. *Fortuna- tus in vita S. Martini. l. 4.* Qua mea Tarvifus refidet, fimoliter intrans.

Tarus, m. 2. *il Tarò*, fl. rapidiffimus Galliz *Tozatz*, qui ex Apennino M. in Padum per Æmiliam, & agrum Parmenfiem decurrit, Æmiliam fecans. *Plin. l. 3. c. 16.*

Talconium, ii, n. terra alba fimilis argillæ, ex qua catini fiunt, in quibus coquitur aurum. *Plin. l. 33. c. 4.* Catini fiunt ex talconio. Hæc est terra alba fimilis argillæ. Neque enim alia afflatum, ignemque, & ardentem materiam tolerat.

Tar. V. Tatæ.

Tata, æ, m. pater, vox puerorum, qua illi utuntur, cum patrem vocant, ut mamam appellant matrem. *Varro apud Non. c. 2. n. 97.* Cum cibum, ac potionem buas, ac papas vocent, & matrem mamam, patrem taram. *Martial. l. 1. ep. 101.* Mammas, atque tatas habet Atra, sed ipfa tatarum Dici, & mammarum maxima manna potest. ¶ Pon- tur & pro nutritore, educatore. *Inscript. apud Babret. p. 142.* Saturnino pater, & Phœbus tata fecerunt. *Alia apud Gruter. p. 662. n. 6.* Elpidius Pamphilus Platoni tatæ suo bene merenti fecit.

Tatæ, interiectio est admirantis. *Plaut. Trucul. 3. 1. 18.* Tatæ! æquis est? Alii leg. *Tar.* quæ vox legitur & apud *Charif. l. 2. ex Nev.* quem- admodum & *stas*: quæ omnes undem fenfum haere videntur, sunt tamen perantiquæ, ut idem *Charif.* ibidem notat. ¶ Et etiam tatæ particula exultantis, & joculariter exclamantis. *Id. Scic. 5. 7. 3.* Fac tu hoc modo. St. at tu hoc modo, Sa. habet! St. tatæ! Sa. papa! St. pax! Describit *Plautus* saltantium fervorum *Jocos.*

Tatienfes, ium, m. 3. una ex tribus Tribubus Populi Romani regnante Romulo, idest Sabini illi, qui T. Tatii Regis ductu bellum Romanis propter virginum raptum intulerunt, deinde fœdere percusso domici- lium Roman transtulerunt, Dicitur sunt a T. Tatío. *Varro l. 4. de L. L. Peditan. in 3. Verr.* ¶ Aliqui dicunt fuisse secundam Equitum centuriam, quæ ex centum Sabinis equitibus constabat. *Liv. l. 1. & Aurel. Victor. de Vir. Illust. Ovid. 3. Fast.* Quam etiam partes totidem Tatien- sibus ille, Quoque vocant Ramnes, Luceribusque dedit.

Tatius, m. 2. Sabinorum Rex, qui ob Sabinarum Virginum raptum, bellum Romanis intulit. Proditione Tarpejæ virginis Capitolio capto, ex superiore loco adversus Romanos in aciem descendit. Cum aliquan- dum acerrime, sed vana victoria pugnantem esset, tandem dirempto inter- ventu Sabinarum mulierum prælio, pax ita convenit, ut Sabinii in urbem, Tatius in Regni partem acciperetur. Regnavit in montibus Capitolio, & Quirinali, ut Romulus in Palatino, & Cœlio. Sed breve imperium obtinuit. Nam cum ejus propinqui Legatos Laurentium pul- sissent, eamque injuriam ille insultant reliquisset, illorum pœnam in se convertit. Cum Lavinium ad solemne sacrificium venisset, concursu oppidanorum factus, est interfectus. *Dionys. Hal. Ant. l. 2. & Liv. l. 1. Virg. 8. Æn.* Subitoque novum consurgere bellum Romulidis, Tatiaoque feni, Curibusque feveris.

Tattæus, a, um, *τατταίος*, quod ad Tattam lacum Phrygiæ Magnæ spectat, ut *Tattæus* sal, qui & Phrygius, oculis præcipue utilis. *Plin. l. 31. c. 7.*

Tau, V. A.

Taura, æ, f. *vacca sterile*, Ger. *unfruchtbare kueh*, Gal. *vache taureliere*, Hifp. *maceborra*, *ταύρα*, vacca sterilis. *Varro l. 2. de re rust. c. 5.* Quæ sterilius est vacca, taura appellatur. *Fest.* Tauras vaccas feriles appella- bant, ait Verrius, quæ non magis pariant, quam tauri: Sed vero simi- lius sit, ex Græco dictas, quia Græci vaccas *ταύρας* appellant. *Col. l. 62. c. 22.* Et utique auræ, quæ locum occupant secundarium, ablegandæ.

Tauræa, æ, f. 1. *nervo di buæ*, Ger. *peisch*, Gal. *nerf de boeuf*, Hifp. *ner- vio de buey*, *ταύρια*, *ταύριον*, scutica e corio bubulo confecta, a *ταύρος*, *taurus*. *Juven. sat. 6. v. 491.* tauræa punit Continuo flexi crimen, facin- uleque javelli. *Tertull. l. ad Martyres c. ult.* Alii inter venatorum tauræas particuliffimis scapulis inambulaverunt.

Tauræus, a, um, *di toro*. *Ovid. 4. Fast. v. 342.* Et feriant molles tauræa terga manus.

Tauri, m. 2. Tauro-Scythæ pop. Scythiæ parvæ, in Sarmatia Europæa, qui Tauricam Cherfonefium incolere, uti & Bromum Achillis penins. & tractum inter Carcinitem sin. ad Or. & Borythen. oft. ad Occ. Fu- erunt omnino inhospitales, moribusque immaniffimis. Hospites omnes Diane solebant immolare, cujus sacrificii primus auctor Theos fuisse perhibetur, unde & Diana ipfa Thoante dicitur. *Herodotus cæmenl. 4.* auctor est, non Dianam esse, sed Iphigeniam Agamemnonis filiam, cui Tauri humanas victimas solebant immolare, naufragos præfertim, & Græcos, quovis casu illic delatos, quorum post preces præcætas cap- ta clava feriebant, truncum de rupe detrudebant, caput cruci affige- bant. Hostibus autem in bello captis, aut prælio occisus capita præci- debant, & perticæ suffixa, quam maxime sublimia supra fumarium itatuebant, existimantes hoc ad totius domus tutelam, custodiamque pertinere.

Taurica Cherfonefus, olim Gazaria, *Saraboni* Scythica Cherfonefus, *Ap- piano* Cherfonefus Pontica, *Plinio* Peninsula Taurorum. *Tartaria mi- nore*, *Gazaria*, inc. *Crimski*, al. *Prezropska*, *ταυρικὴ χερσονήσος*, pen- ins. in hinc Europæa, ita dicta a Tauris pop. qui eam incoluerunt, vel quia sita est sub Tauro fidere. Stephanus vocatam scribit, quod ibi Offinis tauros junxerit ad arandum terram.

Tauricornis, ne, adject. *chi ha le corna di toro*. *Prudent. in Rom. v. 222.* Saltat Tonantem tauricornem ludius. h. e. Jovem in taurum verfum ad rapiendam Europen.

Taurificus, a, um, *ταυρικός*, quod ad Tauros spectat. *Ovid. lib. 1. de Pon-*

to, el. 2. Cultaque Oretheæ Taurica terra Deæ. *Id. 4. Trist. el. 4.* Nec procul a nobis locus est, ubi Taurica dira Cæde phœnistræ pacifitur ara Deæ. *V. Tauri.*

Taurifer, a, um, *ταυροφόρος*, quod magnum taurorum habet proventum, ut Campi tauriferi, in quibus magna taurorum pacifitur copia. *Lucan. l. 1. v. 473.* Tauriferis ubi se Mevania campis Explicat.

Tauriformis, & me, o. 3. *che ho forma di toro*, *ταυροειδής*, formam tauri habens. *Hor. l. 4. od. 14.* Sic tauriformis volvitur Aufidus. *Tauriformis* appellat, vel quia tumida taurinis cornibus pinguntur, ut ait *Ser- vius*, vel quia in modum ruentis tauri exundat, & ripas urget: vel quia murmur labentium aquarum mugitus taurorum imitatur: vel denique quia ripæ fluminum pierumque tortuosæ sunt inftar cornuum taurinorum.

Taurigenus, a, um, quod ex tauro genitum est. *Accius apud Macrobi. l. 6. Saturn. c. 5.* Taurigeno femine ortum fuisse, ac humano.

Taurii, masc. 2. *ταυρίδια*, *Βουρίαι*, ludi apud Romanos, in circo Flaminio, in honorem Deorum interorum. *Fest.* Taurii ludi infirriti Diis iniensis ex hac causa videntur. Tarquinio (superbo) regnante cum magna incidisset peccitentia in mulieres gravidas, earum lætus iniecti sunt ex carne divendita populo taurorum immolatorum. Ob hoc ludi Tauri appellati sunt, & fiunt in circo Flaminio, ne intra inu. os evocentur Dii ineri. Sed Taurios ludos Florio ait vocari, quod eis ludis discipulum pendens a doctore in crudo corio tauri foliatus sit im- pelli, atque utque eo inibi cogi docere, quoad confiteret, & sola vir- tute talorum constaret pedum bruitas. Hæc *Festus*.

Taurilia, um, n. 3. ludi Romani, idem qui Taurii. *Liv. l. 39. c. 22.* Per eos dies ludi Taurilia per biduum facti religionis causa. ¶ Est etiam Taurilia vicus in montibus Euganeis non longe ab Apno. *V. Euganiæ colles.*

Taurini, m. 2. pop. Italiz, in Gallia Subalpina, ad radices Alpium Cot- tianum inter Segufinos, Salaffos, Libicos, Vagiennos, & Brigantios, a Suerris remotiores, in eo tractu, ubi nunc pars propria Pedemontii, versus Taurinum, & pars Bor. Marchionatus Salutarium.

Taurinum, n. 2. Augusta Taurinorum, Tauralia, Taurania, Colonia Taurina, *Turino*, urbs Galliz subalpinæ, tantisper a Pado fl. in planitie tertili admodum, & rigua, ubi Duria in Padum cadit, permunita, quæ in dies evadit amplior, & splendidior, cum arce firmiffima, ac pulcherrima, sedes Principis Pedemontani, Ducis Sabaudæ, ac regio- nis totius Pedemontanæ conventus juridicus.

Taurinus, a, um, adject. ad Taurinos populos pertinens. *Silius lib. 3. v. 646.* Taurinis ductor statuit tentoria campis.

Taurinus, a, um, *di toro*, Ger. *von hier, oder ochfen*, Gall. *de taureau*, Hifp. *de toro*, *ταυρικός*, quod ex tauro est, ut Tergum taurinum, idest corium tauro detractum. *Virg. 1. Æn.* Taurino possent quantum circundare tergo. *Plin. l. 20. c. 13.* Item vitiligines, verrucas, & frumas, & similia cum hircino, & adipe fuillo, ac taurino fevo.

Taurisci, m. 2. pop. Pannoniz sup. quorum regio *Steyrmark*, pars Sti- riaz Or. in conf. Hungariz, ubi urbes Pætovia, Variana Caftra, Bon- lentium. ¶ Item pop. Alpini, in sin. Helvetiorum, apud Alpes Lum- mas, & ortum Rhodani, quorum urbs *Uren*, ita dicta ab uris, qui sunt genus taurorum, primus Helvetiorum conventus, qui ex Italia in Helvetiam proficifcentibus occurrit, inter Adulam M. & Lucernam urb. ¶ Sint & Taurisci, pop. Norici, Alpini, inter Vacorum, seu Villa- cum, & Salisburgum, Alpes Noricas incolentes, in plures tractus di- vifi, *krumter Taurin*, alibi *Feiber Taurin*, & alibi *karn. Taurin*. ¶ Carni quoque Taurisci Plinio dicuntur, qui Carnicas alpes incolunt. *Plin. l. 3. c. 20. & 25.*

Taurobelita, æ, f. Dianæ cognomen inde ductum, quod a Tauris Scy- thizæ populis humano sanguine ei sacrificaretur. *Inscript. apud Gruter. pag. 309. n. 2.*

Tauroboliatus, a, um, particip. deponentis forma a *taurobolio*, *aris*, h. e. qui taurobolion fecit. *Lamprid. in Heliogab. c. 7.* Matris Deum sacra accepit, & tauroboliatus est, ut typum eriperet, & alia sacra, quæ penitus habentur condita.

Taurobolium, ii, n. *ταυροβάσιον*, sacrificium taurorum, qui in sacris Matris Deum Cybeles immolabantur, quemadmodum Criobolium, sacrifi- cium arietum. Hinc taurobolium (vel *tauropolium*: nam & hoc modo legitur in *vet. inscriptionib.*) *facere* apud *Gruter. in inscript. pag. 30. & 31.* & *Taurobolium accipere*, h. e. in sacris Matris Deum initiari. Qui taurobolium accipiebat, & consecrandus erat, in fœrorem profun- dum demittebatur. Deinde fœrobs ipfa tabulis sternebatur, quæ multis foraminibus pertusæ erant: super has tabulas taurus auratis cornibus immolabatur, cujus sanguis per foramina defluens, oculis, naribus, capite, toto denique corpore a subiecto homine excipiebatur, qui ex- piari hac ratione dicebatur, lustrarique adeo, ut viginti totos annos purus mundusque esse diceretur. *V. Salmat. in Lamprid. in Heliogab. c. 7.*

Taurominitæus, a, um, adject. a Taurominio, ut Taurominitana, *Cic. 4. Verr. c. 66.*

Taurominium, n. 2. Tauromenium, *Taurmina*, urbs Siciliz, cum portu in ora Or. in valle Demonæ, in planitie. Mare ibi adjacens euripum facit sæpius die ac nocte reciprocans, quam aliis in locis. *Plin. l. 2. c. 97.* Hinc Taurominitanam charybdim nominat *Lucan. l. 4. v. 461.* ¶ Ager circa hanc urbem fertilis est vini inter generosiora enumerati ab eodem *Plin. l. 14. c. 2. & 6.*

Tauropolium. *V. Taurobolium.*

Taurubula, arum, f. ita appellatur a *Tras. l. 3. Silv. v. 129.* via Hercu- lea septem stadiorum apud Lucrinum traducendorum boum causa deducta.

Taurulus, i, m. *picciol toro*. *Petron. in fragment. Tragar.*

Taurinum, urbs Pannoniz int. in conf. Mætiæ a confluentia Savi in Danubium 3. M. P. ex cuius ruinis crevit in vicinis urbs Alba Græ- ca, Hungaris antiquis Alba Bulgaria, recentioribus *Nandor Alba*. Ger. *Griechi Vuiffabar*, Ital. *Belgravia*, Gal. *Belgrade*, Slavus *Biograd*, in Servia regione, ad rad. collis, permunita, ampla, cum arce valida. Anno 1717. a Principe Eugenio expugnata est, & in Caroli VI. Imperatoris ditionem redacta.

Taurus, i, m. *toro*, *bue*, *טור*, Germ. *stier*, Gall. *taureau*, Hifp. *toro*, *ταύρος*, mas in genere bubulo, & vaccarum admiffarius. *Virg. 3. Georg.* Atque ideo tauros procul, atque in sola relegant Pæcua. ¶ Accipitur & pro quocunque forti bove. *Virg. 1. Georg.* Ergo age, terræ Pingvæ solum primis extemplo a menibus anni Fortes iaventant tauri. ¶ Item pro statua, seu simulacro, aut imagine bouis, qualis taur taurus ille, quem Perillus effecit, quemque Phalaridi Tyranno Agriguntinorum in Sicilia dono dedit, ut eo ad homines torquendos uteretur, quem cruciatum ipse Perillus Tyranni iussu primum expertus est. *Cec. 6. M. 1.* Ille nobilis taurus, quem Phalaris habuisse dicitur. *Ovid. l. 5. Fast. v. 12.* Utque dedit iustas tauri fabricator aheni, Sic ego tuo patre ar- bus ipse meis. ¶ Taurus item est signum Zodiaci, constans ex septem tribus stellis. Hic est taurus ille, cujus imagine Jupiter Egeum rapuit, & ex Phœnice in Cretam tranfexit. *Virg. 1. Georg.* Taurus auratis aperit cum cornibus annum Taurus. ¶ In cauda tauri sunt

Tellæ illæ, quæ appellantur Vergiliæ, in fronte Hyades, vel Súcule. *Plin. l. 2. c. 41.* Accipitur quoque pro radice arboris. *Quintil. l. 8. c. 2.* Sicut in his, quæ homonyma dicuntur, ut taurus animal ne sit, an mons, an signum in cælo, an nomen hominis, an radix arboris, nisi distinctum non intelligitur. Item pro avicula genere carduelium, ita dicta, quod taurorum mugitus imitetur, præsertim in agro Arelateni. *Plin. l. 10. c. 42.* Est quæ boum mugitus imitetur, in Arelateni agro, taurus appellata, alioquin parva. Item dicitur de scarabeis terrestribus. *Plin. l. 30. c. 5.* Tauri vocantur scarabei terrestris ricino similes, nomen corniculæ dedere. Alii pediculos terræ vocant. Item taurus, & Græce ταύρος significat ὄφιον, idest partem illam, quæ est inter pedicem, & scrotum, quomodo exponit Eustathius, vel τὸ ἀδελφόν τῷ ἀδελφῷ idest membrum pudendum viri, prout interpretatur Suidas: unde apud Aristophanem ἀδελφῶν dicitur virgo intacta. *Diomed. l. 2. c. de amphibol.* Cum taurum, nec scias, utrum de armento, an obsecram corporis partem, an montem, qui est in Cilicia, an qui est in sideribus, taurum dicamus. Fæst. in *Solstitiauris.* Atque harum horiarum omnium (puta tauri, arctis, verris) immolati sunt tauri, quæ pars scilicet caditur in castratione. Item fæta farinacea. *Fæst. sive Paull.* Tauri verbenæque in commentario sacrorum significat fæta farinacea.

Taurus, i, m. *Taurus*, vir Berytius, Philoſophus Platonius. A. Gellii familiaris. Floruit sub Antonio Pio. Scriptit de differentia scætarum Platonis, & Aristotelis, de corporeis, & incorporeis, & alia. Laudatur sæpe ab eod. *Gell. in noctib. Atticis.*

Taurus, m. 2. *Taurus*, κερῶντιος, mons maximus Asiæ, qui a Lycia ad Oec. usque ad extremos Seres in Or. perducitur, pater multorum montium per Asiam ad Boream, & ad Austrum vergentium, quos utrinque velut ramenta emittit. Varia pro locorum diversitate nomina assumit. Nam in Lycia Gragus dicitur, in Pamphylia Coracæsius, & Sarpedon, in Cilicia Taurus, vulgo *Caraman*, in Armenia min. Antitaurus, inc. *Montezarrum*, in Syria Amanus, in Mesopotamia Chaboras, in Mesopotamiæ, & Armeniæ majoris confinio Niphates, in Armenia majore Pariedrus, & Gordizus, ac Mofchicus in Colchide Coracicus, in Iberia, & Albania, & Caucasus, in Media Zagrus, in conf. Assyriæ ult. Orontes, Jalonius, Coronus, & Choatras, in Parthia Parachoatras ad Mer. in Carmania Stroylos, in Hircania Coronus, in Margiana Sarriphus, in Bactriana Paropamisus, in Scythia Imaus, inter Scythiam, & Indiam Emodus. In Cilicia adeo nivibus obruitur, ut ante mensum Junium, telle *Cic. l. 5. ad Att. ep. ult.* transiri nequeat. Item mons Germaniæ, in sin. Carnorum. Item mons Sarmatiæ Europææ, juxta Mæotidem pal. Item mons Tauricæ Cherſonefi, unde Tauri pop. & ipsa penins. Taurica. Item *et Tor*, mons Arabiæ Petrææ, ad sin. Arabicum, cum opp. cogn.

Tautologia, æ, f. ταυτολογία, Græce est ejusdem rei eloquium, ejusdem sententiæ per a.ia, atque alia verba repetitio: Figura apud Poetas frequens, qua res eadem multis verbis idem significantibus explicatur. Hujusmodi est illa apud *Virg. l. 1. Æn.* Quem si fata virum servant, si veterit aura Æthera, neque adhuc crudelibus occubat umbris.

Taus, m. 2. *Tavus*, Tava, inc. *Tay*, al. *Surbetsk*, al. *Sour-Eskl*, fl. amnis Scythiæ, illam bitarium fecans, nempe in Septentrionalem, seu Taurum Taanam, & in Meridionalem, seu Cis Taanam. Oritur in Albania prov. ex Grampio M. & Lacum Tavum efficit, deinde in Atholia prov. aliquot auctus fluvius, per Perthiam prov. fluit, tandem rigata Abernethæa, in Oceanum Germ. se exonerat.

Tax, tax, vox activa, strepitum verberum exprimit. *Plaut. Persa, a. 2. sc. 3. v. 12.* Tax, tax tergo meo erit, Monent critici, in quibusdam MSS. legi. *tax tax.*

Taxa, æ, f. lauri quædam species. *Plin. l. 15. c. 30.*

Taxatio, onis, f. tassazione, stima, τιμωσις, actus taxandi. *Plin. l. 9. c. 35.* At illa corollarium id esse, consumpturamque se ea in cœna taxationem confirmans, &c. *Id. l. 13. c. 15.* Interit nuper incendio a Cethegis descendens. H. S. q. iatordecim permutata, latifundii taxatione, si quis prædia tanti mercari malit.

Taxator, oris, m. qui aliquem maledictis tangit. *Fæst. in Taxis.*

Taxatus, a, um, non part. *tassato, stimato, Sueton. in Calig. c. 38.* Cognoscebat de talibus causis, taxato prius modo summæ. *Flor. l. 2. c. 6.* Modu duo anulorum Carthaginensium missi: dignitas equestris taxata mensura.

Taxæ, æ, f. lardo, laridum apud Gallos. *Afran. apud Isid. l. 20. c. 1.*

Taxus, a, um, adject. qui est e taxo arbore, ut taxa silva, *Strab. l. 5. Sitv. 5. v. 24.*

Taxicus, a, um, adject. ad taxum arborem pertinens, ut *taxica venena*, quæ quidam eadem fuisse putarunt, quæ nunc toxica, telle *Plin. l. 16. c. 10.*

Taxila, orum, n. pl. urbs maxima Indiæ cit. inter Indum, & Hydaspem, forte *Cambaja*, in Regno Cambajo, vel interiori *Citor*. In hac urbe, telle Philostrato, Apollonius invenit elephantem, quem vitius, & myrtes coronis indigenæ ornabant. Eum autem regionis illius homines esse dicebant, qui pro Rege Poro contra Alexandrum pugnaverat: quem idcirco Alexander Soli dicavit, torques aureos circa cornua adaptans, Pop. *Taxilæ. Plin. l. 6. c. 20.*

Taxillus, i, m. idem ac talus, apud vet. unde nomen talus per Syncope factum est. *Cre. in Or. c. 43.* Quam literam etiam e maxillis, e taxillis, & vexillo, & pavillo confuctudo elegans Latini sermonis evellit.

Taxim, is, it, a. 3. terigero, vel terigerim, futurum subjunctivi, apud veteres, ab antiquo *targo*, pro *tango*, ut *faxim*, pro *fecero*, vel *fecerim. Varro apud Non. c. 2. n. 816.* Ne meum taxis liberum.

Taxim, adv. *pian piano*, sentim, & quasi tangendo sæpius, apud vet. *Pompon. apud Non. c. 2. n. 810.* Adoptatu clandestino tacitus taxim perspicivavi peracutum. Adde *Varr. ibid. c. 1. n. 234.*

Taxo, as, a. 1. *ἄλαξας*, pressius, crebriusque quicquam tango, a *tango* pro *tango*, ut *vexo* a *veho*. *Gell. l. 2. c. 6. Macrobi. l. 6. c. 7. & Fæstus.* Translate sumitur pro notare, reprehendere, vituperare. *Suet. in Aug.* Sed etiam ut nomenclarii nepotem sic taxat Augustum. *Plin. l. 15. c. 15.* Eadem causa in piris taxatur superbiæ cognomine. Metaphorice accipitur pro *stimulare, rassare*, ῥησι, Germ. *voirdigen*, Gal. *saxe*, Hisp. *sassar, puzar*, Id inde est, quia ad stimmandum, ponderandumque ciebro tactu, ac tractatu opus sit. *Plin. l. 17. c. 1.* Illos, qui frugiferas tanti taxaverant. *Id. l. 35. c. 11.* Talentum Atticum XVI. M. taxat Varro. *Senec. de consol. ad Marc. c. 19.* Tanti quodque malum est, quanti illud taxavimus.

Taxus, xi, f. *αβλαξ*, arbor abieti similis, baccaque ferens, quibus lethale venenum incit, præcipue in Hispania, & Arcadia. *Virg. 9. Æl.* Sic tu... taxas lugiant ex omnia taxos. *Pl. l. 16. c. 10.* (Similis abieti sc. & picæ) etiamnum spectu est, nequid prætereatu, taxus, minus virens, & acillique, & tristis, ac dira, nullo succo, ex omnibus sola venenosa. Mas noxio fructu. Lethale quippe baccis, in Hispania præcipue, venen. incit. Vasa etiam viatoria ex ea vinit in Gallia tacta, mortis a tulle compertum est. Hanc Sextius smilacem a Græcis vocari dixit, & esse in Arcadia tam præsentis venenæ, ut qui obdormit sub

sub ea, cibumve capiant, moriantur. Sunt qui & *toxica* hinc appellata dicant venena, quæ nunc *toxica* dicimus, quibus sagittæ tinguntur. Reper. um innoxiam fieri, si in ipsam arborem clavus æreus adigatur. Obnoxiam vim inter ferale habetur, ideoque Inferis tribuitur. *Sit. l. 13. v. 595.* Vasta comas, nemorosaque brachia fundit Taxus, Coccyti nigra frondosior umbra. *Lucan. lib. 6. v. 645. de Disc.* Phæbo non pervia taxus opacat.

Taygete, es, vel Taygeta, æ, f. 1. *Ταῦγετῆς*, filia Agenoris, ex qua Jupiter Lacedæmonem genuit urbis sibi cognominis conditorum, esse sint, qui Taygetæ filæ Atlantis, idem qui Semeles filium faciant. *Bocc. l. 2. Gen. Deor.* Taygete altera, filia Atlantis, & Plejones, una Plejadum. *Ovid. 4. Fast. Virg. 4. Georg. v. 232.* Taygete simul os terris ostendit honestum Plejas, &c.

Taygētus, & m. Taygeta, orum, mons Laconicæ, apud Eurotam fl. & Spartam urb. Amyclis imminens, unde Amyclæus dicitur, non ille quidem admodum magnus, sed tamen excelsus, & erectus, facer Libero Patri, ut tradit *Servius in 2. Geor.* item Castori, & Polluci, qui in ejus radicibus nati dicuntur, quod & Homerus asserit in Hymnis. *Virg. 2. Georg. O ubi campi, Sperchiusque, & virginibus baccha Lacænis Taygeta. Claudian. de bello Getico.* Culmina Taygeti trepidæ vidisti Amyclæ. *Lucan. l. 4.* Gelidique inculta juvenus Taygeti. Hujus montis bona pars cum terræ motu corruisset, Spartam oppressit. *Cic. 1. de Divin. & Plin. l. 2. c. 79.*

T A N T E E.

Te, syllabica adjectio, quæ extra compositionem nihil significat, in compositione autem aliquod addit significationem dictionis, cum qua componitur, ut *Tuse id fecisti*, idest tu ipse per te, & non per alium. *Cic. l. 1. Fam.* Ut tute mihi præcepisti.

Teānum, & Theanum, i, n. cognomento Sidicinum, *Tiano*, col. & urbs Campaniæ, in colle, inter Cales & Sueffam. Teanum alterum, Apulum cognomine, *Tiano*, al. *Civitate*, urbs Apulij Daunici, apud Frentanorum fines, in monte Apeunino, inter Luceriam ad Or. & Latium in Corum.

Tearus, m. 2. fl. Thraciæ, qui ex 38. fontibus manat, partim calidis, partim frigidis, & in Contadefum amnem influit, qui in Agrianem illabitur, & cum eo in Hebrum. Ad hunc fluvium cum pervenisset Darius I. Hytaspis filius, aquis ejus delectatus, triduum ibi commoratus est, columnamque erexit cum elogio ejus laudes continente. *Herod. l. 4.*

Teate, n. 3. *Chiesi*, urbs Marrucinorum caput, in Aprutio cit. in lim. ulterioris, ad Aternum fl. in colle, media inter Anxanum ad Eur. & Atrium ad Bor. *Sil. l. 17. v. 454.* Marrucina domus, clarumque Theate ferebat.

Teatini, orum, n. populi Marrucinorum Teates incolæ. *Plin. l. 3. c. 12.*

Teba, æ, f. colle, collis, Sabinorum lingua. *Varr. l. 3. R. R. c. 2.*

Techna, æ, f. *arce, artificio, furberia*, ἡ τέχνη, Germ. *betrug*, Gal. *fineuse*, Hisp. *arte para enganar, τέχνη*, Græca vox est, quam Latine artem, seu artificium interpretari possumus. Utuntur hac voce & Latini, sed fere in deteriore partem, pro dolo, astutia, impostura, fraude, sive fallacia. *Ter. Heaut. 3. l. 62.* Falli te finas technis per servulum. Adde *Piaut. Mostell. 3. l. 19.*

Techneus, a, um, *τεχνικός*, artificiosus. *Quintil. l. 2. c. 3. sub finem.* Et velut decretis technicorum tutos putent. h. e. eorum, qui omnino artem sequuntur.

Technopægnion, ii, *τεχνοπαιγνιον*, ludus artificiosus, a *τέχνη, ars*, & *παιγνιον, ludus.* *Ausonius* hoc nomine inscripsit carmen suum, quod est *Idyll. 12.* in cuius præfatione ad Pacatum Proconf. Technopægnion, inquit, nomen dedi, ne aut ludum laboranti, aut artem crederes de fuisse ludenti. Continet autem illud carmen versus monosyllaba finitos, & interduum etiam inceptos, omnesque multa arte compositos.

Technophyon, n. 2. *τεχνόφυον*, artium officina, *παρὰ τὸ εὖρον τὰς τέχνας*, h. e. a producendis artibus. *Suet. in Aug. c. 72.* Erat illi locus in edito singularis, quem Syracusas, & technophyon vocabat.

Tecoliffus, i, gemma nucleo olivæ similis. *Solin. c. 50.*

Tecte, adv. *occultamente, oscuremente, copertamente, κρυφίως*, latenter, occulte, cui contrarium est aperte. *Cic. Att. l. 3. ep. 14.* Et tamen ab illo aperte, teste quicquid est datum, liberet accipi. *Id. l. 9. Fam. ep. 22.* Quod tu in epistola appellas suo nomine, ille tectius penem.

Tectonicus, a, um, adject. ad ædificia, vel ad ædificandum pertinens, a Græco *τέκτων, fabricans.* *Auson. in Mostell. v. 298.* Quis potis innumeros cultus, habitusque locorum Pandere, tectonicas per singula prædia formas. *i. disegni delle fabbriche.*

Tector, oris, m. *chi imbianca, o incrosta, i muri*, Germ. *vergißer*, Gal. *qui enduit les parois*, Hisp. *encalador, enyessador, koviatris*, qui opus tectorium parietis inducit. *Var. l. 3. de re rust. c. 2.* Quam nec pictor, nec tector vidit unquam. *Tertul. de Idolol. c. 8.* Albarius tector, imbiancator.

Tectoriolum, ii, n. parvum tectorium. *Cic. l. 9. Fam. ep. 22.* Bella tectoriola: dic ergo etiam pavimenta isto modo: non potes.

Tectorium, ii, n. *intonacato, o intonacato, intonaco, koviatris*, operimentum parietum, vel foli, a tegendo, quia eo parietes, ac solum lætarearent, ut loquitur *Varro l. 1. de R. R.* Constabat tectorium opere albario, arenato, & marmorato. Albarium fiebat ex gypso, aut pura calce: arenatum dicebatur arena cum calce, marmoratum arena cum marmore tulo. Inductio tectorii *trullifatio* dicebatur, quia feret trulla. Plura de his vide apud *Vitruvium*, & ad eum *Philandrium l. 7. c. 3.* & *Budæum in Pind. ad l. quod si servus, §. 1. ff. de in rem verso. Cic. 3. Verr. c. 55.* Dico esse, ex qua tantum tectorium vetus deletum sit, & novum inductum. *Id. Attic. l. 1. epist. 6.* Quos in tectorio atrioſi possim includere. *Plin. l. 36. c. 23.* Tectorium, nihil ter arenato, & bis marmorato inductum est, non satis splendoris habet. *Vitruv. loc. cit.* Tectorio udo colores induere, *dispingere a muro fresco.* Qui sumitur etiam pro teco, quo mulieres lacrimis illinunt. *Juven. sat. 6. v. 466.* Tandem aperit vultum, & tectoria prima reponit. Translate tectorium linguæ ponitur pro sermone simulato. *Perf. sat. 5. v. 25.* Pulfu dignolere cautus, Quid solumum crepet, & puctæ tectoria linguæ.

Tectorius, a, um, *koviatris, koviatris*, quod ad tegendum pertinet. *Cic. 2. de Leg. c. 26.* Neque id opere tectorio exornari, nec Hermas hos, quos vocant, licebat imponi, *intonacare.* *Plaut. Mil. l. 1. 18.* Tectorius penicillus. h. e. penicillus, quo parietes dealbantur.

Tectofages, m. *Tectofagæ*, pop. Germaniæ, juxta Hercyniam sylvam, quorum adhuc extat vestigium arx *Teck*, in Duc. Vvirtembergensi. Tectofages item, & Tectofagi pop. Galliæ Narb. verius Germanum fl. inter Volcas Arecomicos, Heleuteros, Conſoranos, & Auscius, ubi hodie pars Orientalis, seu superior Occitanicæ, quorum urbes fuerunt Narbo, Tolosa, Carcaſſo, Biterreg, Agatha, Nemaufus. Hi olim Gallorum omnium fortissimi habitus sunt, qui cum domo multitudine abundarent, relicti sedibus, per Græciam tunc gentium victricem, in Asiam penetrarunt, & supra Phrygiam in uberrimis Cappadociæ campis con-

confederant. ¶ Igitur Teofolages, populi etiam Galatiz in Asia fuerunt, quorum urbes Ancyra, Olenus, Corbeuntus.

Teofidum, li, n. parvum teofum. Hieronymus epist. 47. ad matr. et fil. a. med. Ne maledicti homines sub uno teofulo vos manentes, lectulum quoque criminantur habere commune.

Teofum, et, n. sesso, coperto, casa, ¶ Ger. dach, Gal. rois, Hisp. tejado, ἑσπῆς, summa pars domus, qua ceteræ teguntur, a teofum supino verbi teo. Cic. in Brutus. Sed Atheniensium quoque plus interitui firma teofa in domiciliis habere, quam Mineræ signum ex ebore pulcherrimum. ¶ Per Synecdotum ponitur pro domo. Cic. ad Lepianum, l. 6. Fam. Si modo teofici facti est ad comitatum nostrum recipiendum. Virg. 1. Æn. Quare agite, o teofis juvenes succedite nostris.

Teofura, æ, f. teoforium, crufta calcis marmoris contuiti, aut alterius materiæ, quæ parietibus superinducitur. Palladius l. 1. tit. 15. Parietum teofura sic fiet fortis, & nitida. Adde ibid. tit. 17.

Teofus, a, um, coperto, ἑσπῆς, Ger. bedeckt, Gal. couvert, Hisp. cobierro, κερχλομῆνους, operis, partiæ, a teofo. Cic. 2. de nat. Deor. Quarum alicæ quibus teofæ sunt, alicæ villis vestitæ. Et infra: Ut teofis, ut vestiti, ut salvi esse possemus. ¶ Teofæ oves, eadem, quæ a patria Tarentinæ, sive Græcæ dicebantur, quæ, quod mollissimum ferrent lanam, pellibus teofæ pascantur, ne vellera aut conspurcarentur, aut dumis adhærescerent. Quæ de re vide Col. l. 7. c. 4. Plin. l. 8. c. 47. Ovium summa genera duo, & teofum, & colonicum: illud mollius, hoc in pascuis delicatius. ¶ Sæpe translate sumitur pro defenso, protecto, Cic. pro L. Man. Propterea, quod pericula facile, ut hominem præstare oportet, innocentia teofis pellemus. ¶ Item pro secreto, occulto, obscuro. Cic. l. 9. Fam. ep. 22. Itaque teofis verbis ea ad te scripsi, quæ apertissimis agunt Stoici. Id. pro R. Am. c. 36. Huc accedit, quod paulo tamen occultior, atque teofior vestra ista cupiditas esset. Id. 2. de Orat. c. 73. Unum te in dicendo videri teofissimum, id est prudentissimum, quæ tua consilia maxime tegetes; vel minime apertum vulneribus adversarii, & qui minime detegeres id, quod in causa lateret malis. Id. pro Dejot. c. 6. Quis consideratio illo? quis teofior? quis prudentior?

Tecum. V. Tu.

Teda. V. Tæda.

Tedanum, n. 2. Tedanius, Zermagns, al. Odria, fl. Liburniæ, qui Liburniam ab Japidia separat, & in mare Adriaticum inter Seniam ad Occ. & Vegiam ad Or. influunt.

Tedignoloquides, vox a Plauto ficta Perf. 2. 6. 22. significat, loquens digna de te.

Tegea, l. 1. & Tegeum, i, n. secundum Strabonem, Muclis, Muclis, urbs Peloponnesi, in Arcadia, ubi Olla Orestis gigantis Olympiadæ 58. inventa fuit. Tegeæ floruit Aristarchus Poeta, Euripidis contemporaneus, qui tragedias scripsit 70. vixitque annos 80. ¶ Tegea altera, Tege, opp. medit. Africæ, apud fin. Numidicum.

Tegeus, & Tegeus, a, um, adject. a Tegea, ponitur pro Arcadico. Virg. 1. Georg. v. 18. de Pane. Adhuc o Tegece favens. Id. 5. Æn. v. 299. Alter ab Arcadia, Tegeæ de sanguine gentis.

Tegeates, um, m. 3. Tegeæ oppidi incolæ. Steph.

Tegeaticus, a, um, adject. a Tegea oppido, idem est quod Arcadius. Stat. l. 1. Silv. 2. v. 18. Et de Mænalia volucer Tegeaticus umbra. h. e. Mercurius, qui in Arcadia natus est.

Tegeaticis, idis, adject. foemininum, quæ est ex Tegea Arcadiæ urbe, vel ex Arcadia Silius l. 13. v. 329. cæfa Tegeaticæ capra.

Tegetes, etis, f. ἑσπῆς, ἑσπῆς, straguli genus, quam & stoream appellant, ex ulva, sive scirpo, aut sparto, in lodicis similitudinem, quo viliores utuntur, a teofo. Varro de R. R. l. 1. c. 22. Sicque fiunt de canabæ, hno, junco, palmo, scirpo, ut funes, restes, tegetes. Plin. l. 21. c. 18. Similia præcipit & de junco, quem marifcon appellant, ad texendas tegetes. Col. lib. 5. c. 3. Sub ortum Ganiculæ palmes tegetibus vineas adumbrabat. Id. l. 12. c. 50. Cannæ tegetes, quibus oliva excipitur. Juv. sat. 6. v. 117. Aula Palatino tegetem prætere cubili.

Tegeticula, æ, f. ἑσπῆς, parva teges. Varro l. 3. de R. R. c. 8. Sed pro columbariis in pariete multos, aut palos in ordinem, supra quoque tegeticulæ cannabæ sint impostæ. Id. l. 2. c. 11. Diligentiores tegeticulis subjicit oves tondere solent, ne flocci intendant.

Tegeus, a, um, V. Tegeæus.

Tegele, lis, n. tegmen, velamen. Apuleius l. 9. Metam. Exiguo tegili tantummodo pubem injecti. Alii leg. tegillo.

Tegillum, i, n. ἑσπῆς, parvum tegmen, & speciatim cucullus, vel petasus et scirpis factus, vestis vilis, & plebeja, ut ex Festo, ac Nonio constat, dim. a tegulum, quod a teofum, qua vestem signat, ut a recta, quod item vestis genus, regilla. Fest. Tegillum, cucullinuculum ex scirpo factum. Plaut. Rud. a. 2. sc. 7. v. 18. Tegillum ecicillum mihi unum arefuit, id, si vis, dabo. Varro apud Non. cap. 2. n. 846. Ob aquam et nubibus tortam, indicat fore, ut tegillum pastor sibi sumat.

Tegimen, inis, n. idem ac tegmen, a teofo, ut tegimen a teofo. Virg. 3. Æn. Confertum tegimen spinis. Et lib. 7. Tegimen habet capiti. Ita in antiquis codicibus legitur, ut prima sede sit proceleumaticus, ut alibi in parietibus, & ariste. Ovid. 3. Met. v. 52. Tegimen cui tulva leonis Pellis erat. Sen. Herc. Fur. Quoniam abiit tegimen meum? Ita habent utroque quædam vetustæ editiones, pro quo vulgati codices tegmen expresse.

Tegmen, inis, n. coprimto, coperta, copercio, ἑσπῆς, Germ. decke, Gal. couverture, couvertele, Hisp. cobertura, τρεβλῆ, κίπρασυ, κερχλομῆς, quod aliquem tegit, a tegimen, per Synecpoc. Virg. 1. Ecl. Tityre tu patulæ recubans sub tegmine tasi. Cic. 5. Tusc. c. 32. Mihi amicum Scythicum tegmen, calcamentum solorum callum, cubile terra. Liv. l. 5. Magna strages facta est, multosque imperitos nandi, aut invalidos, graves lorices, alicuque tegminibus, hauserunt gurgites. ¶ Pro teofa, æde, domo, Stat. lib. 1. Theb. v. 406. subit uno tegmine, cuius Fufus nuno gelida partem prior hostis agebat.

Tegmentum, i, n. tegmen. Cas. l. 3. B. C. cap. 44. in fin. Ex centonibus, aut coriis tunicas, aut tegmenta facere. Plin. Valerian. l. 2. c. 50. Tegmentum teofidum.

Tego, is, xi, etum, a. 4. coprire, ἑσπῆς, Ger. decken, Gal. couvrir, Hisp. cubrir, κερχλομῆς, operio, a ἑσπῆς, abjecto σ. Ovid. l. 1. de Art. Æquore quot pisces, tronde teguntur aves. Plin. l. 13. c. 18. Radicem lotosæ hæc habet operam nigro cortice, qualis & caitaneas tegit. ¶ Per translationem accipitur pro celare, occultare. Cic. pro Rab. Post. Tum, cum etiam feræ latibus se tegant. Id. pro Rab. perd. reo. c. 7. Ignaviam suam tenebrarum, ac parietum custodiis tegebat. Id. in Pison. Triumphum nomine tegebat, ac velabat cupiditate suam. ¶ Metaleptice capitur pro tueri, defendere, conservare. Cic. pro Cæc. Arma esse suis nominibus, alia ad tegendum, alia ad nocendum. Id. pro Planc. Quod is meam salutem, atque vitam sua benevolentia, præsidio, custodiaque texisset. ¶ Tegere latus alicui esse eum honoris causa comitari, & exterioriorem partem comitandam tenere apud Horat. l. 2. Sat. 5. v. 18. quo sensu tegeve absolute usurpat Stat. l. 5. Silv. 1. v. 26. atque omnis pariter matertera vatem, Omnis Apollineus tegeter; Bacchique sacerdos.

Tegula, æ, f. tegola, coppo, Ger. ziegel, Gal. tuille, Hisp. teja, τεγυλα; τειγυλα; teltæ genus, quo domus teguntur, a teofo, ut tegula a teofo. Ter. Eun. 3. 5. v. 40. Deum fete in hominem convertisse, atque per alienas tegulas Venisse clanculum per impluvium, fucum factum mulieri. Plaut. Mil. 2. 6. 23. Quod meas contrefigti imbrices, & tegulas. V. Imbrex. Cic. 2. Phil. c. 18. Cum tamen tu nocte socia, hortante libidine, cogente mercede, per tegulas demitterere. ¶ Abie a quantitate verbi sui. Ovid. 6. Fast. v. 316. Strataque erat trepidio tegula quassa solo. ¶ Extrema tegula stare, prover. quod valet, lapsivi vicinum esse. Senec. epist. 12.

Tegulitius, a, um, adject. tegulis contextus. Inscript. apud Gruter. pag. 54. n. 11. Deo Mercurio Altegiam tegulitium ex voto posuit.

Tegulum, li, n. idem quod tegumen. Plin. l. 16. c. 36. Tegulo enim a quaticarum arundinum domos suas Septentrionales populi operiunt. Et cap. 37. Scirpi fragiles ad tegulum, tegetetque.

Tegumen, inis, n. idem ac tegmen. Liv. l. 1. c. 20. Et super tunicam æneum pectori tegumen, caelestiaque arma, quæ ancilia appellantur, ferre. Id. l. 36. c. 32. Tefudo collecta in fuum tegumen.

Tegumentum, i, n. idem ac tegmen. Cic. 2. de nat. Deor. c. 11. ex poeta. Palpebræque, quæ sunt tegumenta oculorum. Id. 5. Fin. c. 57. Pennarumque contextu corpori tegumenta faciebat. Sueton. in Calig. c. 55. Tegumentum eorum, bardelle. Plaut. Trinum. 2. 2. 31. Tegumentum ætati meæ. h. e. præsidium. ¶ In Pandect. Florent. legitur tegumentum.

Tegus, tegeoris, pro tergus, oris, quidam legunt apud Varron. l. 4. de L. & apud Plaut. Capt. 4. 3. 2. ubi alii tergus. Turneb. l. 22. c. 6.

Tejum, n. τειγυλα; opp. Paphlagoniæ, in ora maris Euxini. Patria Anacreontis Poetæ fuisse creditur. Sed aliis patria eius est Tejos, vel Teos Urbs Joniæ. V. Teos.

Tejus, a, um, adject. a Tejo oppido, τειγυλα; ut Anacreon Tejus apud Horat. epod. 14. Sic Teia Muia tenis, apud Ovid. 2. Trist. v. 364.

Tela, æ, f. tela, γυλα; Ger. geuvelle, Gal. toile, Hisp. tela, ἱστῆ, quod texendo conficitur, ab antiquo textula, quod a teofo. Virg. 1. Georg. v. 294. Percurrere pectine telas. Id. Æn. 4. v. 264. Tenui telas discreverat auro. ¶ Tela jugalis, jugo impolita, in quo textitur ad aliarum telarum discrimen, quæ pinguntur acu, textuntur radio, pectine aut alio genere, sine jugo tamen. Cato de R. R. cap. 10. Pilam ligneam unam, telam jugalem unam, pias duas. ¶ Videtur interdum tela sumi pro instrumento ipso, quo textitur. Virg. 1. Georg. v. 285. & licia telæ addere. Tibul. l. 2. el. 1. v. 66. Atque aliqua assidue tetrica operata Minervam, Cantat, & appulo tela sonat latere. ¶ Sæpe translate usurpatur. Cic. 3. de Orat. c. 60. Quamquam ea tela textitur, & ea incitatur in civitate vivendi, ac potestati ostenditur, ut &c. ¶ Item proverbialiter, ut Telam exordiri, quod est rem aliquam incipere, & aggredi. Plaut. Bacch. 2. 3. 116. Exorfa hæc tela non male est omnino mihi. ¶ Penelope telam retexere, est rem incertam interrompere, & ad principium redire. Cic. 4. Acad. c. 29. Quid quod eadem illa ars (dialectica) quasi Penelope telam retexens, tollit ad extremum superiora? V. Penelope.

Telamon, onis, m. τελαμων, filius Æaci, frater Pelei, pater Ajaxis, qui ab eo Telamonius dictus. Regnavit in Salamine inf. Valer. Flacc. l. 1. v. 353.

Telamon, i, f. 3. Talamon, Talsmone, opp. parvum Hetruriæ, in maritima parte agri Senensis, cum portu utcumque capaci, in ora maris Tyrreni, prope ostia Almania fl. Conditum dicitur, & nominatum a Telamone Trojano, vel a Telamone Argonauta. Plin. l. 3. c. 5.

Telamones, um, m. pl. Ἀτλαντι, ἄτλαντες, hominum simulacra, gibbosa fere figura, quæ in ædificiis multos, vel coronas fulcrant, Atlantem imitant, quem suis humeris cælum fulcire propter Astrologiæ scientiam Poetæ fabulati sunt. Dicti sunt ἀπὸ τῆ ἄτλαντος, quod est sustinere, sustentare, & a Græcis atlantes etiam dicuntur, eadem origine. Virg. l. 6. c. 10. Item siqua virtus figura signa multos, aut coronas sustinent, nostri telamones appellant, cujus rationes, quid ita, aut quare, ex historiis non inveniuntur: Græci vero eos ἄτλαντας vocitant. Adde Ennium apud Serv. in 1. Æn.

Telamonides, æ, m. Ajax filius Telamonis. Ovid. Metam. 13. v. 231. Nec Telamoniades etiam aunc hifere quidquam aunc.

Telamonius, a, um, adject. a Telamone, ut Telamonius vir, h. e. Ajax Telamonis filius. Ovid. l. 13. Metam. v. 194.

Telandros, f. 2. τήλανδρος, opp. Lyciæ. Plin. l. 5. cap. 27. ¶ Item ias. in mari Lycio. Plin. l. 5. c. 31.

Telchin, inis, seu Telchinis, is, f. 3. Rhodos inf. ita dicta a Telchinibus. Telchines, um, m. pl. τελχίνες, filii Solis, & Mineræ, vel Saturni, & Aliopes, ut alii volunt, assessores Matris Idææ, seu Cybeles, in Creta, qui etiam Idæi, Curetes, Corybantes, Dactyli dicti sunt. Hi profecti sunt in Rhodum insulam, ac Jalyium urbem incoluerunt. Tandem cum omnia aspectu suo in pejus commutarent, a Jove sunt submersi. Ovid. 7. Met. Pæneamque Rhodon, & Jalyios Telchinas, Quorum oculos ipso mutantes omnia visu Jupiter exofus fraternis subdidit undis. ¶ Sunt, qui memorent, Telchines in Rhodo novem fuisse Rhææ comites in Cretam, qui quoniam Jovis alendi curam gesserunt, Curetes nominati sunt.

Telchius, ii, m. τελχίος, auriga Castoris, & Pollucis. Plin. l. 6. c. 5. de Diofcuride urbe Colchorum: Sunt, qui conditam eam ab Amphitro, & Telchio, Castoris, ac Pollucis aurigis putent, a quibus ortam Heniochorum gentem feram constat.

Teledææ, arum, m. 1. seu Teleboes, um, m. 3. τελεβῆαι, pop. Ætoliæ, seu Arcanariæ, latrocinio famosi. Arist. in Polit. & Plaut. Amph. prol. & a. 1. sc. 1. ¶ Item pop. insulæ Caprearum, in mari Tyrrenico. Virg. 7. Æn. Telebom Capreae cum Regna teneret Jam senior.

Teledæas, ancis, m. τελεβῆαι; filius Ixonis, & Nabis, unus ex Centauris. Ovid. Metam. 12. v. 441. Clithonios quoque, Theleboasque Entæe jacent nostro.

Teledæoides insulæ, eadem quæ Taphiæ, in Jonio mari. Plin. l. 4. c. 12.

Teledæon, i, m. τελεδῆων; filius Ulyffis ex Circe. Hic patrem, cum grandis jam natu esset, videre cupiens, eum incognitum in Ithaca interfecit, cum & ipse incognitus a patre hospitio probreretur. Eum autem occidit rostro piscis illius, qui xipha dicitur, quod est instar laminæ magni ensis, ut scribit Oppianus de piscibus, quod genus ensis a matre accepit. Inde in Italiam rediens, Tibur condidit, al. Tufculum. Ovid. 3. Fast. Factaque Telegoni mœnia cæla manu. Id. l. 4. Et jam Telegoni, jam mœnia Tiburis udi Scabant.

Telemachus, i, m. τελεμάχος; filius Ulyffis ex Penelope, quem ad Trojam proficiscens apud matrem reliquit. Ovid. in ep. Penelope: Tres sumus imbelles numero, sine viribus uxor, & Laertesque senex, & Telemachusque puer.

Telémus, i, m. τήλεμος, filius Eurydi, teste Homero in Odyffæa, & Theocrito in Bucolicis. Vocatus lib. 10. Gen. Deor. scribit, filium tuisse Neptuni ex matre incerta, fortass. ex Euryome. Inter Cyclopos annuincratatus est. Fuit vates egregius, qui Polyphemum p. ædixit, quæcunque ab Ulyff-

Ulysses passus est. *Ovid. 15. Met.* Telemus Euremydes, quem nulla fecerat ales, Terribilem Polyphemum adit, lumenque, quod unum Fronte geris media, rapit tibi, dixit, Ulysses. *Id. in Ibin.* Pastor ut Aetneus, cui casus ante futuros Telemus Eurymedes vaticinatus erat.

Telèphi Fons, fons Lyciæ, in quo Telephus vulnera abluit, unde turbidus effectus est.

Telephum, ii, n. herba portulacæ similis caule, & foliis, quæ crassa sunt, & carnosæ: nascitur in cultis, & maxime inter vites: alio nomine *sempervivum sylvestre* dicitur. *Plin. l. 27. c. 13.*

Telèphus, i, m. τῆλεφος, Hercules filius ex Auge Nympha, al. ex Augæa filia Alcæi Arcadiæ Regis. Hic avi iustus expositus in sylvis a cervâ nutritus est, deinde dono datus Regi Myiæ pro filio educatus ei successit in Regno Myiæ, seu Lyciæ. Cum Græcos ad expeditionem Troianam proficiscentes prohibere vellet, ne per Mysiam transirent, ab Achille vulneratus est. Huic plagæ remedium nullum inveniebatur. Tandem Apollinis oraculum consuluit, qui respondit, eum sanari non posse, nisi ab eadem herba, qua percussus fuerat. Igitur supplex medicinam ab Achille petiit. Achille assensiente Ulysses ex hæstæ illius rubigine malagma effecit, & vulneri imposuit, quod sanatum est. *Ovid. 13. Met.* Opusque mæx bis fenit Telephus hæstæ. *Id. l. 5. Trist. el. 2.* Telephus æterna consumptus tabe perisset, Si non, quæ nocuit, dextra tulisset opem. ¶ Telephus alter Pergamensis Grammaticus. Scripsit fere omnia, quæ ad Grammaticam pertinent, inter cætera collationes epithetorum eidem rei congruentium ad copiam parandam elocutionis. *Suid.*

Teletæ, æ, f. τελετæ, sacrificium, expiatio per sacrificium. *Apulej. l. 11. Metam.* Quæ torrent ad usum teletæ necessaria, *Est infra.* Cogor tertium teletam suscipere.

Teletheia, æ, f. uxor Ligdi Cretenensis ex Phæsto urbe, cui gravidæ vir præcepit, ut, si puellam peperisset, illam necaret. Cum ei huius noctu apparuisset, & iussisset educere, quicquid natum esset, se enim illi opem allaturam, Teletheia puellam peperit, & puerum mentita, nutricia alendam dedit. A patre Iphis appellata est, quod avi nomen fuerat. Ad decimum tertium ætatis annum Iphis pervenerat, cum Ligdus pater ei despondit Janthem filiam Teletæ. Adventante igitur nuptiarum die, mater Iphidis opem in ejus templo imploravit, quæ puellam in puerum convertit. *Ovid. 9. Metam.*

Telicardios, m. 2. gemma colore cordis. *Plin. lib. 37. c. 10.* Telicardios colore cordis Persas, apud quos gignitur, magnopere delectat, maculam quæ appellat.

Teliger, æ, um, adjecti, qui tela fert, *Ελατίζεις.* *Senec. Hercul. Oct. v. 533.* Timende matri teliger sæve puer. h. e. Cupido.

Tellinum, τῆλενον, ænus unguenti pretiosissimi, ita dictum, quia præcipuum eorum, ex quibus componitur, est sænum Græcum, quod Græcis τῆλενον. Unde similitur τῆλενον ἀλδρον dicunt Græci larinam ex læno Græco confectam. *Plin. l. 13. c. 1.* Tellinum fit ex oleo recenti, cypero, selamo, melioto, læno Græco, melle, melino, maro, amaraco. *Terull. l. de Pallia, c. 4.* Quod apud Omphalen balsamo, aut telino spero factum.

Tellinæ tricæ dicuntur sunt ut videtur, a quodam Tellino inepto poeta, & implicatas absurdasque res carminibus persequente, de quo *Erst. in Adag. Anob. l. 5. pag. 176.* Jam dudum me fateor hæsitare, circumfescere, tergiversari, tricæ, quemadmodum dicitur, conducipicæ telenas.

Tellum, onis, m. Deus terræ, a tellus. *Voss. in Tellus.*

Tellus, uris, f. Dea terræ. *Cic. 3. de nat. Deor.* Jam si est Ceres a gerendo, ita enim dicebas, terra ipsa Dea est, & ita habetur. Quæ est enim alia Tellus, nisi terra? *Id. ad Qu. Fr. l. 3.* In qua de æde Telluris, & de porticu Catuli me admones; ¶ Non raro tamen Tellurem pro ipsa accipimus terra, quemadmodum Ceterem pro ipsis frugibus. *Cic. in Somn. Scip. Nam ea, quæ est media, & nona tellus, neque movetur, & infima est. Virg. l. 1. Æn.* Ac magno telluris amore Egredi optata potiuntur Troes arena. Ubi Servius: Tellurem pro terra posuit, cum Tellurem Deam dicamus, terram elementum, ut plerunque Vulcanum ponimus pro igne. *Plin. l. 2. cap. 5.* Cujus vi suspensam, cum quarto aquarum elemento, librari medio spatio tellurem.

Telo, onis, m. 3. Telo Martius, *Tolon, Toulon,* urbs Galliz Narb. in Provincia, in ora maris Medit. in planitie, munita, probe culta, cum armamentario instructissimo, & portu capacissimo.

Telonarius, ii, m. gabellivæ, vestigialibus exigendis præpositus, a τελέων, *telonium,* quod significat locum, ubi publicani sedent, & vestigial exigunt. *Cod. Theodos. de indulgent. debet. leg. 3. & Novus c. 1. n. 65.* ubi in quibusdam codicib. legitur *telonearius:* quod magis ad analogiam *telonis* accedit.

Telonium, ii, n. banco de gabellivæ, publicanorum mensa, *τελώνιον, Tertull. de Idolol. c. 12. & de Baptis. c. 11.*

Telos, i, infula una ex Sporadibus, unguento nobiliss, a Callimacho Agathussa appellata. *Plin. l. 4. c. 12.*

Telum, i, n. dardo, arma da lanciare, *ῥατῆρ,* Ger. *geschofs,* Gal. *flèche, dard, Hil. flecha, dard, δίαις, τῆλεμα,* omne, quod manu jaci potest, quod nomine lignum, ferrum, plumbum, lapis, & alia continentur. *Fest.* Tela proprie dici videntur ea, quæ missilia sunt, ex Græco videlicet eorum nomine, quia illi τῆλεμα missa dicunt, quæ non eminus. *Servius ad illud 8. Æn.* Desuper Alcides telis premic: Omne, inquit, quod jaci potest, telum vocatur, dictum ἀπὸ τῆ τῆλεμα. Unde addidit, Omniaque arma advocat. Et in illud *lib. 9.* Telorum estundere contra Omne genus Teucris: Offendit (inquit) telum vocari omne, quod jacitur. Græci τῆλεμα ἀπὸ τῆ εἰδέναι, sicut Latini telum ἀπὸ τῆ τῆλεμα idest longe. *Cajus in l. si calvisur, ff. de verb. signifi.* Telum vulgo quidem id appellatur, quod ab arcu mittitur, sed nunc omne significatur, quod mittitur manu: Ita sequitur, ut & lapis, & lignum, & ferrum, hoc nomine continentur. Diciturque ab eo, quod in longinquum mittitur, Græca voce figuratum, ἀπὸ τῆ τῆλεμα. *Cic. 6. Ferr.* Qui non illa nocte eo nuntio excitatus surrexerit, telumque, quod cuique fors offerebat, arripuerit. ¶ Interdum teli vox ita late accipitur, ut pro quovis ense sumatur. Auctor ad *Her. lib. 1.* Ajax in Sylva, postquam rescivit, quæ fecisset per infaniam, gladio incubuit. Ulysses intervenit. Occisum conficitur, & corpore cruentum telum educit. *Cic. in Catil. 1.* Omnes sciunt, te stertisse in Comitio cum telo. ¶ Sæpe translate sumitur. *Cic. in Pison.* In me de corpore Reipublicæ tuorum scelus tela revellentem. *Id. de Am. cap. 17.* Nec mediocriter telum ad res gerendas existimare oportet benevolentiam civium. h. e. stimulum. ¶ Ponitur etiam pro quovis icu. *Virg. Æneid. 5. v. 438.* de Entello castibus pugnant. Corpore tela modo, atque oculis vigilantibus exit. ¶ Præterea dicitur de radiis Solis. *Lucr. lib. 1. v. 147.* Non radii Solis, non lucida tela diei. ¶ Metaphorice quoque telum vocatur morbi genus. *Iul. l. 4. Orig. c. 6.* Telum lateris dolor est. Dicitur etiam autem ita a Medicis, quod dolore corpus transverberet, quasi gladius. *Serenus Sammon. c. de securis, & lateris vitii vendendis.* Est vis morbi, quod telum commemoratur, Cum subito turor insanus tur incitus icu.

maximum in Sicilia fuit prope Syracusas, in loco, qui Temenos dicebatur. *Sueton. in Tiber. c. 74.*

Temerarie, adverb. temerariamente, temere. *Tert. de virgin. veland. 3. & Cod. Justin. l. 9. tit. 1. leg. 18.*

Temerarius, a, um, temerario, inconsiderato, *ῥη,* Ger. *frevel,* Gall. *temerarie,* Hisp. *desafinado, ἀβαστος,* inconfultus, nullius consilii, qui facile aliquid suscipit, conatur, credit. *Cic. pro Cæc. c. 12.* Ea sunt & turbulenta, & temeraria, & periculosa. *Ovid. 8. Met. v. 407.* Licet erubuit esse Fortibus, Ancaeo nocuit temeraria virtus. *Liv. l. 25.* Ad consilium prima specie temerarium magis, quam audent, annuum adject. *Plaut. Afric. 2. l. 14.* Sed quid hoc, quod pines ulmum tundit? haud temerarium est. h. e. non casu hoc, & sine ratione fit, sed aliquid portendit. ¶ Ponitur interdum pro incerto, non stabili. *Festus in Navulio scriba.* Columariorum quæstus temerarius, incertusque. ¶ Tributum temerarium quod fit, V. in *Tributum.*

Temerator, oris, m. violator, corruptore, qui temerat, *β. βλατῆρ.* *Stat. Theb. 11. v. 12.* Quantus Apollinæ temerator matris Averno tenditur. h. e. Tityon qui Latonam corrumpere tentavit. *Leg. 2. Cod. de apparitione.* Temerator legis. ¶ Item falsarius, falsificatore. *Leg. 29. Dig. ad leg. Cornel. de falsi.* Si accusatus fuerit, poenam temeratoris luit: perinde enim punitur, atque si falsum fecerit.

Temeratus, a, um, *β. βλατῆρ, violatus.* *Ovid. ep. 16.* Ausus es hospitii temeratis advena sacris Legitimam nuptæ sollicitare fidem? *Liv. l. 26. cap. 13.* Sepulcra majorum vulsa, temerata, ac violata. *Tacit. 1. Ann. c. 30.* Castra infauista, temerataque.

Temere, adv. temerariamente, inconsideratamente, stoltamente, *senza ragione,* Ger. *unmegerlich,* Gal. *à la volée,* Hisp. *ofadamente, ἀπὸ ἀπειρίας, ἀβαστος,* inconfulte, imprudenter. *Virg. 9. Æn.* Temere inter tela jacentes. *Cic. 1. de Invent.* Domus ea, quæ ratione regitur, omnibus instructor est reus, & apparator, quam ea, quæ temere, & nullo consilio administratur. ¶ Notat enim sine causa. *Ter. Phorm. 5. 9.* Non pot. temere est, quod tu tam times. h. e. non abs re est. *Auct. ad Her. l. 2. c. 8.* Non temere fama nasci solet. ¶ Item sine periculo. *Plaut. Bacch. 1. 2. 52.* Rapidus fluvius est, non hac temere transiri potest. ¶ Item fere. *Cic. ad Qu. Fr. l. 1. ep. 1.* Qui hoc non in beneficium loco, sed in laboris, ac muneris, non temere, nisi libertis suis deserebat. *Liv. l. 30. c. 30.* Non temere incerta casuum reputat, quem fortuna nunquam decipit. *Quintil. l. 1. c. 4.* Illud ingeniorum ve ut præcox genus haud temere unquam pervenit ad frugem. ¶ Item vulgo, passim. *Hor. l. 1. od. 12.* Unde vocalem temere insecutus Orphæa sylva. *Liv. l. 22.* Argentum temere per vias, velut objectum ad prædam. ¶ Comp. temerius. *Accius apud Non. c. 2. n. 841.* Seu Euripidis, qui choros temerius in fabulis, &c. Alii leg. temerus.

Temeritas, atis, f. temeritas, *ῥη,* Ger. *freveltheit,* Gal. *temerité,* Hisp. *temeridad, περιτῆτης, ἀβαστος,* imprudentia, inconsiderantia. *Cic. pro M. Marcello.* Nunquam enim temeritas cum sapientia committitur, nec ad consilium casus admittitur. *Id. 1. Off. c. 15.* Multi enim faciunt multa, temeritate quadam, sine iudicio, vel modo. *Id. 1. de Div. c. 4.* Omnibus in rebus temeritas in assentiendo, & errore turpis est.

Temeriter, adv. idem ac temere. *Accius apud Non. cap. 11. num. 54.* Hoc in re est, quod tu tam temeriter meam benevolentiam interisse es ratus.

Temeritudo, inis, f. idem ac temeritas. *Pacuvius apud Non. c. 2. n. 867.* Egon? tyranni novi temeritudinem?

Temero, as, a. 1. machiare, contaminare, violare, *ῥη,* Ger. *schanden,* Gall. *gâter, souiller,* Hisp. *manchar, ensuziar, β. βλάττω,* corrumpo, contamino. *Festus:* Temerare, violare sacra, & contaminare, dictum videlicet a temeritate. *Ovid. 15. Met.* Parcite mortales dapibus temerare nefandis Corpora. *Id. 1. Met.* Temerare fluvios venenis. *Tas. l. 1. Ann. c. 53.* Eandem Juliam in matrimonio M. Agrippæ temeraverat.

Temiosus, a, um, adjecti. temerarius. *Accius apud Non. c. 2. n. 841.* V. *Temere* in fine.

Temio, i, f. urbs fuit ampla Brutiorum ære celebris, in Calabria cit. in ora maris Tyrrenhi, prope sin. Hipponateum, cujus rudera hodie dicuntur *Torre Loppa.* Alii credunt esse *S. Lucido,* castr. prope oram maris Tyrrenhi. Alii videtur esse *Maiuro,* opp. inter Montem alium, & Marcopolim. Alii indignant *Longo buco,* apud Cirellus, in ora. *Stat. 1. Achil. v. 413.* Æra domant Temio.

Temiozus, a, um, quod ad Temesam urb. spectat. *Ovid. 5. Fast. v. 441.* Rursus aquam tangit, Temiozæque concrepat æra. ¶ *Temiozus Geniux,* prov. Græcum de pæna res sacras violantibus imminente. Nam juxta Temesam fuit sacellum Politæ, uni ex Ulyssis comitibus sacrum, quod a barbaris violatum graves in eos exercuit pænas. *Pausanias* rem aliter narrat: Politam ab incolis propter supratam virginem interfectum, larvas illius, nisi quotannis oblata virgine placarentur, gratiari in illos, atque omni sexu perniciem afferre solitas fuisse, sicque Genium Temiozæum in proverbium transtulisse. Gravia enim mala alicui minantes, dicere solebant. *Advers. Temiozus Geniux.*

Temetum, i, n. vino, vocabulum priscum, quod vinum significatur, ex articulo τῆ, & μέθυ, vinum, vel μέθυ, ebrietas. *Donat. ad Terent. Andr. 1. 4. 2. & Non. c. 1. n. 14.* sic dicit putant, quod tementem, h. e. labefactet. *Gell. lib. 10. c. 23.* Qui de victu populi R. terperant, mulieres ætatem abitemia egisse dicunt, hoc est vino semper, quod temetum prisca lingua appellabatur, abstinuisse dicunt. *Plin. l. 14. c. 13.* Cato ideo propinquos feminis osculum dare iussit, ut scirent, an temetum olerant: hoc tum vino nomen erat: unde & temulentia appellata. *Horat. l. 2. ep. 2. v. 163.* Pullos ova, cadum temeti, nempe modo isto. *Juvenal. Sat. 15. v. 25.* De Corcyra temetum duxerat urna. ¶ Sunt qui scribunt temetum a vino sic distingui, ut vinum nomen generale sit, temetum vero significet vinum purum, & nulla aqua admixtum: afferuntque hunc locum *Cic. ex l. 4. de Republ. apud Non. loc. cit.* Carent temeto omnes mulieres, non vino. Verum in optimis quibusdam Codicib. quos vidimus, ultima verba non vino desunt.

Temenites, m. 3. τῆμενίτης, qui est ex Temno urbe. *Cic. pro Flacc. Heracles ille Temenites homo ineptus, & loquax.*

Temno, is, pli, ptum, a. 3. *σπρῆζαντε, ἄπ. τῆσπονίω,* sperno. *Virgil. 1. Æn.* Si genus humanum, & mortalia temenitis arma. *Hor. l. 2. Sat. 2.* Jejunus raro stomachus vulgaria temnit.

Temnos, t. 2. urbs Æolis, inedit. ultra Herum fl. cum monte cogn. patria Hermozæ Rhetoris. *Plin. l. 5. c. 30.*

Temo, onis, m. *simone,* Ger. *deijchfel,* Gal. *simon,* Hisp. *simon,* *ῥη,* lignum longum, & extentum in aratro, vel curru, ad quod jugum ligatur. *Cic. 2. de nat. Deor. ex Poeta:* Quod quasi temone adjunctum præ te quatit Arctum. *Ovid. l. 2. Met.* Aureus axis erat, temo aureus, aurea summe Curvatura rotæ. ¶ Dicitur etiam de stiptibus, sive iginis transverberatis, & longioribus. *Col. l. 6. c. 19.* Omneque transversilis sex temonibus, quali vaceræ inter seligantur. ¶ Temones in *Cod. leg. 13. de excoj. mun.* reteruntur inter præstationes, & munera iordica: horum nomine præstantur equi, tyrones ad militiam, & pecunia

ro propter sermonis delectationem tempestivis quoque conviviis delectator, nec cum æqualibus solum, sed cum vestra etiam ætate. *Id. Ast. l. 9. ep. 1.* Multa à me tempestivis conviviis disputantur. *Id. Verr. 5. c. 25.* Statuitur Lollius in illo tempestivo gladiatorum convivio. *Curt. l. 8. c. 1.* Jamque iter parare in posterum jussus, solemnè & tempestivo adhibetur convivio. Hujusmodi convivia in tempestiva etiam dicebantur eodem profus sensu. nam qui ita tempestiva ab intempestivis distinguunt, ut illa essent quæ solito maturius inciperentur, hæc quæ tardius, & multa nocte finirentur, nullo id idoneo exemplo conficere nobis videntur. Quamquam est aliquid discriminis. nam tempestiva nobis vicia & in bonam, & in malam partem accipi possunt, ut ex allatis exemplis apparet; intempestiva vero in malam tantummodo partem usurpantur. *Curt. l. 6. c. 2.* Intempestiva convivia, & perpotandi pervigilandi que infana dulcedo, ludique, & greges pellicum, omnia in externum lapsa sunt morem. *Et infra:* Cum intempestivis conviviis dies pariter noctesque confumeret. Adhuc solet etiam locus *Ciceronis pro Mur. c. 6.* ubi tamen optimæ quædam Editiones ex quamplurimis Mss. habent *tempestiva*, quod idem dicendum est de alio *Suetonii* loco in *Calig. c. 45.*

Tempestivus, a, um, adject. *ἄνεμος*, procellosus. *Sidon. l. 4. ep. 6.* Ad tempestuosos hostium incursum trepidare. Tempestus, a, um, adject. idem quod tempestivus. *Festus.* Tempicus, a, um, adject. *τιμικός*, a Tempe, ut Tempicus ager, *Theodor. Ptolemaic. l. 1.*

Templatum, adverb. per templa, ut vicatim, per vicos. *Tertull. in Apolog. c. 42.* Plus nostra misericordia insumit vicatum, quam vestra religio templatum.

Templum, i, n. *templa*, *היכל*. Ger. *kirch*, Gal. *eglise*, *templa*, Hisp. *iglesia*, *templo*, *ναός*, *ἱερόν*, locus qui ab omni parte aspicitur, vel ex quo omnis pars videri potest. *Fest.* Contemplari dictum est a templo, idest loco, qui ab omni parte aspicitur, vel ex quo omnis pars videri potest, quem antiqui templum nominabant. *Varr. etiam l. 6. de L. L.* a tuendo sic dicitur, idest ab aspiciendo, quia quæ tuemur, templum est. Templum tritarius dicitur, a natura in cælo, ab auspicio in terris, a similitudine sub terra. Igitur primum templum de cælo dicitur: cujus quatuor partes erant secundum Augures, qui spectabant converſi a Sept. in Aust. sinistra ab Oriente, dextera ab Occasu, antica ad Meridiem, postica ad Septentrionem. *Ennius:* Contremuit templum magni Jovis altionantis. *Ter. Eun. 3. 5. 42.* Qui templa cæli summa sonitu concutit. Præcipue vero templum accipi solet pro regione in terris, ut agros, qui certo carmine ab Augure lituo finitus, & notatus, consecratique esset, unde in omnes cæli partes liber erat aspectus. Sane Augures interdum ea, quorum altitudo impediret, quominus liber quoquoque aspectus foret, demoliri jubebant: ac C. Marius Honoris ædem eo summiorem fecit, ne, si forte publicis obesset auspiciis, Augures eam demoliri juberent. Atque hinc lucem capit illud *Cic. ro. 1. 2. de Leg.* Urbemque, agros, & templa libera, & effata habent. *Liv. l. 1. c. 7.* Palatinum Romulus Aventinum Remus ad inaugurandum templa capunt. Nec vero solum hæc vox de regionibus aptis, & sub dio usurpata est, sed etiam de locis septis, & tectis, cujusmodi erant loca, in quibus Senatus habebatur. Nam in loco per Augures consecrato Senatum haberi necesse erat, alioquin Senatusconsulta non erant iusta. Porro Senatus habebatur vel in templo simpliciter per Augures consecrato, ut in Curia Hostilia, vel Pompeja, vel Julia, vel in æde alicui Deo sacra, ut in æde Jovis, Apollinis, Martis, Bellonæ, Castoris, Concordiæ, Virtutis, Fidei, &c. *Cic. pro Dom.* Curia est sedes, ac templum publici consilii. Item templi vox de ædibus, quæ diis consecrata fuerunt, usurpatur. *Cic. 6. Verr.* Hercules templum est apud Agrigentinos non longe a foro, sane sanctum apud illos, & religiosum. Ponitur videri etiam pro sepulchro. *Virg. 4. Æn.* Præterea fuit in templis de marmore templum Conjugis antiqui. Transfertur quoque ad multas res, ut *Templum mentis*, pro interioris animi secretis: *Templum lingua*, idest pars, seu locus. *Lucr. l. 4. v. 625.* Lingue fundantia templa. *Id. l. 5. v. 104.* Mentis templa. In architectura templa vocantur tigna minoræ transversim collocata super cantherios, seu tigna majora, quæ tectum domus sustinent; super hujusmodi templa asferes deinde compinguntur, qui tegulas superpositas habent. *Vitr. l. 4. c. 2.* Supra cantherios templa, deinde insuper sub tegulas asferes. *Id. ib. c. 7.* Supra id fastigium columnen, cantherii, templa ita sunt collocanda &c. Festus etiam hujus notiois meminit, cum scripsit, templum dici etiam tignum, quod in ædificiis transversim ponitur.

Temporalis, le, o. 3. *temporalis*, *καιρός*, quod ad tempus durat. *Quintil. l. 6. c. 2.* Adjiciunt quidam peritorum, *καιρός* temporale esse: opponitur enim æterno. *Hermag. l. de injuria: 45. ff. de injur. et fam. libell.* Cæteri autem vel exilio temporalis, vel interdictione rei certæ coercentur. *Tacit. in Agric. c. 46.* Temporalibus laudibus decorare. Temporalia verba apud *Varr. l. 7. c. 8. de L. L.* sunt, quæ per tempora declinantur.

Temporalitas, atis, f. ratio temporis. *Tertul. de Pal. c. 1.* Et si quid præterea conditio, vel dignitas, vel temporalitas veltit. *Is moda.*

Temporaliter, adv. ad tempus. *Tertul. advers. Jud. c. 2.* Lex temporaliter observata.

Temporarius, a, um, *πρόκαιρος*, quod non est perpetuum, sed ad tempus durans. *Plin. l. 16. c. 33.* Temporaria vis imbrum. *Curt. l. 5. c. 5.* Ut sunt Græcorum temporaria ingenia. h. e. pro temporum varietate mutabilia. *Nepos in Attic. cap. 11.* Temporaria liberalitas. *Senec. ep. 9.* Temporariæ amicitia.

Temporatum, adverb. pro temporum ratione, per tempora. *Tertul. de pall. c. 1.* Terra temporatim vestiri amans. *Id. de anim. c. 28.* Per naturas nominatum, temporatimque digerere.

Temporis, adv. a tempo, a suo tempo, a buon'ora, *ἐν καιρῷ*, *καιρίως*, *κατὰ καιρόν*, tempestive, ad tempus, suo tempore. *Cato R. R. c. 2.* Roget, quid operis fiet factum, satisne temporis opera fient confecta. *Plaut. Rud. 4. 2.* Vigilare oportet hominem, qui vult sua temporis conficere officia. Dicitur & temporis eodem sensu. *Plaut. Cas. 4. 6. 60.* Malo, Chaline, tibi cavendum cenſeo. Ch. Tempori: postquam oppugnatum est os. *Idem Pers. 5. 1. 16.* Mihi istuc tempori fore est. Temporius, & temperris comparativum est, *più presto*, *più a tempo*. *Colum. l. 8. c. 4.* Ut propter cibem sibi temporis ad officinam redeant. *Quid. 4. Mer. v. 197.* modo furgis Eoo Temporius cælo, modo serius incidis undis. *Cic. 9. Fam. ep. 16.* Memini te mihi Phameæ cœnam narrare: temperris fiat; cætera eodem modo.

Temporo, as, a. 1. *Tertul. de resurr. carn. c. 61.* Accepisti dentes ad pulvis linguæ temporandos. Alii leg. *temperandos*. nam hoc idem significare videtur.

Temporis, m. 3. cacumen Tmoli M. in Lydia, tam insigni acris tempe-rie, ut incolæ supra 150. annos vivant, auctore Mutiano, ut refert *Plinius l. 7. c. 48.*

Tempor, vel t. mtor, oris, m. *sprezzatore*, qui temnit. *Senec. in Agamem. v. 595.* Solus tempor levium deorum. Alii leg. *contempor*.

Tempus, oris, n. tempo, *χρόνος*, intervallum, quo aliquid corpus movetur, vel aliqua res fit. *Cic. l. 1. de Invent. c. 26.* Tempus autem est id, quo nunc utimur (nam ipsum quidem generaliter definire difficile est) pars quædam æternitatis cum alicujus anni, mensuri, diurni, nocturnive spatii certa significatione. In hoc & quæ præterierunt, considerantur, & c. item quæ insunt in presentia, & quæ maxime fiunt, & quæ consequantur. *Et de Univ. c. 9.* Itaque æscitum, hos sidentur errores id ipsum esse, quod rite dicitur tempus, multitudine inſidera, varietate admirabili præditos. Ad constructionem quod attinet, sere in ablativo effertur sine præpositione, interdum etiam cum præposit. in, interdum in accusativo sine præposit. sæpe cum per; regit etiam infinitum, & gerundium, aliisque particulis jungitur, ut in subjectis exemplis vide-re est. *Cic. l. de Or. Ac tui quidem tempus illud, cum mihi, &c. Id. l. 2.* Tempus esset jam de ordine argumentorum, & de collocatione a-litudo dicere. *Id. 3. Fam. ep. 10.* De qua alienum tempus est mihi tecum expoſtulan- di. *Id. l. 3. Fam. ep. 4.* Nam cum te ipsum, ex quo tempore tu me diligere coepisti, quotidie pluris teci. *Id. l. 5. ep. 17.* Superioribus temporibus ad te nullas literas misi. *Id. l. Offic. c. 2.* Cum ita-tuissim hoc tempore ad te scribere. *Id. ibid. c. 37.* Neque enim omnes iſdem rebus, nec in omni tempore, nec similiter delectamur. *Id. pro Cluent. c. 5.* Quasi ego potuerim illud, quod tam populare esset, in illo tempore præterite, in quella occasione. *Id. 5. Fam. ep. 15.* Omne tempus una fuissim. *Id. in Brut. c. 83.* Duo fuerunt per idem tempus distimiles inter se. *Id. l. Catil. c. 4.* Quos ego ad me id temporis venturos esse prædixeram. Plurimi quoque sunt in hac voce loquendi modi: Dicimus enim, tempus ponere, consumere, insumere in aliqua re; consummare, impiegare itempo in qualche cosa, *Cic. sepe.* Tempus terere, coaterere, perderi itempo, *Id. Phil. 5. & pro Rosc. Com.* Tempus traduce-re, passer itempo, *Id. 4. Fam. ep. 6.* Tempus studii impendere, *Plin. l. 6. ep. 20.* Constituere tempus alicui rei, assignare, fissare, determinare itempo per far qualche cosa, *Cæſ. l. 3. B. C.* Tempus alicui dare, dar tempo, *Cic. pro Quint. &c.* Aliquando tempus accipitur pro parte anni, vel diei. *Cic. Fam. 7. ep. 1.* Matutina tempora lectiunculis consumere, *l'ore d'ila mattina. Ter. Heaut. 1. 2. 38.* Sed ut diei tempus est, vide sis, ne quo hinc abeat longius. *Liv. l. 22. c. 32.* Erat tunc autumnii tempus. *Hirt. de B. Alex. c. 43.* Hiberno tempore anni. Item pro cœli plaga. *Varr. l. 2. R. R. c. 2.* Quæ spectant magis ad orientem, quam ad meridiam tempus. Item pro opportunitate, occasione. *Nepos in Alcib. c. 8.* Tempus rei gerendæ non dimisit. *Valley. l. 2. c. 21.* Invidiari temporibus. *Cic. Fam. 11. ep. 16.* Observare tempus faciendi a-litudo. Item pro temporis conditione. *Cic. l. Catil. O tempora, o mores!* *Ter. Heaut. 4. 1. 54.* Nunc ita tempus est mihi, ut cupiam si-lium. h. e. rerum mearum status. Item pro periculo, calamitate. *Cic. pro L. Man. c. 1.* Omne meum tempus amicorum temporibus trans-mittendum putavi. *Id. Phil. 5. c. 14.* In illo tempore civitatis, quod post mortem Cæsaris consecutum est. Item pro necessitate. *Cic. pro Planc.* Non solum quid cuique debeam, sed etiam quid a me cuiusque tempus poscat. *Id. Fam. 4. ep. 9.* Primum temporis cedere, idest necessitati parere, semper sapientis est habitum; deinde &c. Item pro commo-do temporario. *Cic. pro Cluent. c. 50.* Et illa oratio potius temporis mei, quam iudicii, & auctoritatis tuit, idest ita dixi in oratio-ne illa, quia intererat eius rei, quam tum deindebam. *Id. ibid.* Omnes illæ orationes cauſarum, & temporum sunt, non hominum ipsorum, ac patronorum. Ad tempus, sumitur pro tempore constituto. *Cic. Att. l. 13.* Ut Puteolos excurrere possem, & ad tempus redire. Vel pro brevi temporis spatio. *Cic. l. Off.* Utrum perturbatione aliqua anni, quæ plerumque brevis est, & ad tempus. Vel pro com-mo-de, opportuno. *Cic. pro Cæl. Vos tempe, dum illi placere vultis, ad tempus est mendacium vestrum accommodavit.* Vel pro re nata, sive ut temporis ratio postulat. *Planc. Cic. l. 10. Fam.* Sin autem in itinere meo se opposuerit, ad tempus consilium capiam. Tempore, idem est, ac ad tempus, idest suo tempore, tempestive. *Plaut. Trin. 3. 3. 143.* Ut tempore, opportunoque atuliffis. *Cic. 4. Ver. Satis putabat fe ad comitia tempore venturum, si pridie venisset.* Ex tempore, est statim, illico, sine præmeditatione. *Cic. 3. de Or.* Quod si Antipater ille Sidonius solitus est versus hexametros, alioque variis modis, atque numeris fundere ex tempore. Interdum ex tempore sig-nificat pro re nata, sive ut tempus exigit. *Cic. 2. Off.* Expedit rem, & consilium ex tempore capere posse. In tempore, est opportuno, commo-de. *Brut. Cic. l. 11. Fam.* Satis in tempore ad eos accedemus, ubi, quid valeant, scierimus. *Ter. Andr. 3. 2. 52.* Atque adeo in ipso tempore eorum ipsum obviam. In tempus, est apte ad tempus, seu ad rem præsentem. *Cic. Attic. l. 2. ep. 19.* Eiusmodi sunt isti versus, ut in tempus ab imitico Pompeji scripti esse videantur. *fatis a postea pro-nare, & tocicare la coſi preſenti.* In omne tempus, per sempre, in per-petuo. *Cic. Fam. 5. ep. 15.* Gratus, & optatus, dicerem, jucundus, nisi id verbum in omne tempus perdidissem. Suo tempore, est apto tempore, a suo tempo, in tempo proprio. *Cic. 2. de clar. Orat. c. 1.* Horten-sius celsitæ vita suo magis, quam suorum civium tempore. *Plaut. Rud. prof. v. 4.* Signum, quod semper tempore exoritur suo. Pro tempore, & pro re capere. *Sallust. in Jug. c. 57.* Pro tempore, & loco paratis rebus. Per tempus, a tempo, opportunamente. *Plaut. Trucul. 1. 2. 84.* Per tempus subveniſtis. In temporibus illis, come portuozzo quei tempi, prout tunc erant tempora. *Cic. in Brut. c. 28.* Erat cum literis Latinis, tum etiam Græcis, ut temporibus illis, satis eruditus. Apud Grammaticos tempus in verbis dicitur inflexio verbi tempus ali-quod designans, ut amo præſens tempus signat, sui præteritum, dabo futurum, &c. *Varr. l. 7. de L. L.* In verborum genere, quæ tempora ad-significant, quod ea erant tria, præteritum, præſens, futurum, decli-natio facienda fuit triplex, ut saluto, salutabam, salutabo. In pe-dibus quoque oratoris, vel poetis tempus est quantitas syllabæ longæ, vel brevis, quæ pedem componit. *Cic. in Orat. c. 57.* Quod idem facit in trochæo, qui temporibus & intervallis est par jumbo.

Tempus, oris, & in plurali num. Tempora, rum, n. *tempia*, *tempie*, *αἰθρη*, pars faciei inter oculum, & auream. *Virg. 5. Æn.* Tempori-bus geminis canebat sparsa senectus. *Id. Æn. 9.* ita haita Tago per tem-pus utrumque. *Auct. ad Her. l. 4. circ. fin.* Et dubitanti Graccho, quid esset, neque tamen locum, in quo conſiterat, relinquenti percucit tem-pus. Scriptum est etiam *tempora* hæc notione ab antiquis, quod se vi-disse in quodam Urſini codice Virgiliano testatur *Hercules Cioſanus*.

Temulenter, adv. da ubbriſco, *μεθυσμένος*, ebric. *Col. l. 8. c. 8.* Jam nunc Gangeticas, & Ægyptias avē temulenter eructant.

Temulentia, æ, f. *ubbriahezza*, *μεθυσμα*, ebrietas, a temetum. *Plin. l. 14. c. 13.* Cato, ideo propinquos tæminis oculum dare, ut scirent, an temetum olerent. Hoc tum nomen vino erat, unde & temulentia ap-pellata. *Id. ibid. c. 2.* Siquidem temulentiam sola non facit.

Temulentus, a, um, *ubbrisco*, *μεθυστος*, vinolentus, ebriosus. *Ter. Eun. 4. 3.* Temulenta es. *Cic. pro Sext.* Qui non modo temulentum tuert

Impendentem temulentus, sed ne lucem quidem infelicitam possit. Id. post. red. in Sen. c. 6. Vini, somni, stupri plenus, gravibus oculis, fluentibus buccis, pressa voce, & temulenta. Sidon. lib. 3. ep. 13. Putidior, temulentior. Apulei. l. 5. Metam. Cæsaries ambrosia temulenta. mollis e stillante.

Ten', pro te ne? Plaut. Afin. 3. 3. 79. Ten' osculetur, verbero? cba egli ei basi bricoine? Id. ib. v. 107. Ten' complectatur, carnufex?

Tenacia, æ, f. i. perseverantia, aut duritia. Ennius apud Non. c. 1. n. 5. de equis: Cujus tenacia infrenari minis nequit.

Tenacitas, atis, f. tenacitas, ἰσχυρὸς, Ger. zähigkeit, Gal. tenacitas, chibebel, Hisp. tenacidad, γαλιχρότης, firmitas, & perseverantia aliquid retinendi. Cic. 2. de nat. Deor. c. 47. Cibusque partim oris hiatus, & dentibus ipsis capessunt, partim unguum tenacitate arripunt, partim aduncitate rostrorum. ¶ Sæpe ponitur pro parsimonia, avaritia, sordidus. Liv. l. 34. c. 7. Sed in purpura, quæ teritur, absumiturque, injustam quidem, sed aliquam tamen causam tenacitatis video.

Tenaciter, adv. tenacemente, ofsinatamente, ἀσπίς, cum tenacitate. Ovid. Heroid. ep. 3. An miseris tristis fortuna tenaciter urget? Apul. l. 5. Metam. Tenacissime diffimulare. ¶ Comparativum tenacius legitur apud Macrobi. l. 7. Satur. c. 3. & Solin. c. 52.

Tenaculum, i, n. retinaculum, vinculum, quo aliquid tenetur. Terentian. Maurus in prefat. v. 29.

Tenasmus. V. Tenefimus.

Tenax, acis, o. 3. tenace, Ger. zäh, Gal. chiche, qui sient, fort, Hisp. tenax, avariento, γαλιχρός, qui quiddid attingit, facile retinet, a teneo. Ovid. 11. Met. Uive tenax durado manat tellure bitumen. Liv. l. 39. Tenax equus, cavallu duro di bocca. ¶ Translate ponitur pro stabili, constanti, firmo. Hor. l. 3. od. 3. Justum, & tenacem propofiti virum. Virg. 4. Æn. Tam fidi, pravique tenax, quam nuntia veri. ¶ Memoria tenax, est conitans, firma, quidvis optime tenens. Quintil. l. 1. c. 1. Tenacissima memoria. ¶ Morbus tenax, est contumax, molestus, quique difficulter propulsatur. Juvon. in Claud. e. 2. Infans autem relictus a patre, ac per omne fere pueritiz, atque adolescentiæ tempus variis, ac tenacibus morbis conflictatus est. ¶ Metonymice ponitur pro avaro, parco, fordido. Nam tenacitas effectus est avaritiz. Ter. Adel. 5. 4. Ego ille agrestis, sævus, tristis, parcus, truculentus, tenax. Cic. pro Cal. Illum filium familias patre parco, ac tenaci habere tuis copis devinctum non potes.

Tendicula, æ, f. laccio, πικυβίον, laqueus, quem avibus, sive feris tendimus. Hinc translate Tendiculæ literarum sunt captiones ex literis, & syllabis, cum non rei æquitati, sed tummo juri iustitiam, ipsifque voculis adversariam irretire conamur. Cic. pro Cæc. c. 23. Tum aucupia verborum, & literarum tendiculis in invidiam vocant. ¶ Sunt etiam tendiculæ longæ perticæ, quibus fullones vestimenta distendunt. Sen. l. 1. Quæst. nar. c. 3. Idem videbis accidere, si quando volueris observare fullonem, cum os aqua implevit, & vestimenta tendiculis ducta leviter aspergit. Alii tamen leg. ridiculis a ridicula, æ.

Tendo, is, tetendi, tensum, & tentum, a. 3. distendere, effendere, טוהר, Gal. extendre, tendre, Hisp. estender, τένω, dilato, explico, extendo, ab antiquo tendo, quod est a teno, vel ab Æolico τένω, quod idem notat. Antiquos autem tenere usurpavisse, videmus apud Terent. Phorm. 2. 2. Quia non rete accipitri tennitur, neque milvio. Ita enim legendum esse constat ex Donato. Cic. de Univ. c. 6. Animum autem, ut in ejus medio collocavit, ita per totum tendit. Id. pro Font. cap. 17. Tendit ad vos virgo Vefalis manus supplices eadem, quas pro vobis Diis immortalibus tendere confuevit. Virg. 3. Æn. v. 268. Tendunt vela Noti. Ovid. 1. de Ar. Scit bene venator, cervis ubi retia tendat. ¶ Speciatim sumitur pro tentoria, sive tabernacula figere, & habitare. Extenduntur enim tentoria, dum ponuntur. Virg. 3. Æn. v. 29. Hic Dolopum manus, hic sævus tendebat Achilles. Curt. l. 7. c. 2. in fi. Hanc seorsim cohortem tendere ignominiz causa jubet. ¶ Metalpice, seu metonymice capitur pro offerre, porrigere, quia pretendendo manum id fieri solet. Virg. 2. Æn. Parvumque patri tendebat Julum. ¶ Item pro vergere, inclinatum esse. Plin. l. 11. cap. 37. Tendit gula ad stomachum, deinde in ventrem. ¶ Item pro iter instituere, proficisci, pergere. Nam ambulando iter, vel gressus, seu pedes extendimus. Virg. 3. Æn. v. 204. Per varios casus, per tot discrimina rerum Tendimus in Latium. Et infra: Gressumque ad moenia tendit. Cic. Att. l. 16. epist. 5. Itaque dubito, an Venusiam tendam, & ibi expectem. ¶ Item pro eonari. Nam qui conantur, brachia, pedes, & omnia membra extendunt. Virg. 2. Æn. Ille simul manibus tendit divellere nodos. ¶ Per translationem insidias tendere, est parare, fruere. Sumptum est a retibus, vel laqueis, qui avibus, & feris extenduntur. Cic. pro Rosc. Com. Ex perfidia, & malitia, per quam insidias tenduntur alicui. Sallust. in Catil. c. 27. Interea Romæ multa simul moliri, Consuli insidias tendere. ¶ Item tendere translate sumitur pro obijcere, proponere, exhibere, porro innanzi, offerre. Cic. pro Font. Se Pop. Rom. non metum belli, fed spem triumphi tendere. Id. 1. de Orat. Et prope cunctis civibus lucem ingenii, & consilii sui porrigentem, atque tendentem. ¶ Item pro spectare, respicere, aliquid tanquam scopum sibi præfigere. Cic. ad Brut. ep. 17. Atqui eo tendit, id agit, ad eum exitum properat vir optimus, ut sit illi Octavium propitius. Liv. lib. 4. Ipse, ut est animus humanus insatiabilis, eo quo fortuna spondet, paulatim ad altiora, & non concessa tendit. ¶ Item pro operam dare, sludere, incumbere in aliquam rem. Ovid. l. 4. Trist. eleg. 9. Frater ad eloquium viridi tendebat ab ævo. Cic. 2. de Divin. Ad reliqua acri tendebamus animo. ¶ Item pro resistere. Liv. l. 4. cap. 8. Tribuni magis necessariam, quam speciosi ministerii procuracionem intuentes, ne parvis quoque rebus incommoda adverterentur, haud fane tendere. Adde l. 10. c. 6. ad fin. ¶ Item pro contendere. Liv. ibid. c. 7. Tribunorum militum comitia ut habeantur, tendunt. ¶ Participia Tensus, & Tentus V. intra suis locis.

Tendro, oris, m. tensio, extensio. Apul. lib. 4. A. A. Faucium tendore delatigata.

Tenebellæ, arum, f. parvæ tenebræ. Claud. Mamert. l. 2. de flat. anim. c. 9. Eruentur ex abditis tenebellarum.

Tenebræ, arum, f. 1. tenebræ, obscuritas, חשך, Ger. finsternuff, Gal. tenebres, Hisp. tinieblas, σκοτος, privatio luminis, a teneo, ut a verso est vertebra, a falso salebra, quod homines in tenebris quasi teneantur, nec libere se commovere audeant, metuentes, ne vel impingant ulpiam, vel e locis sublimioribus decendant. Cic. 2. de nat. Deor. Nos autem tenebras cogitemus tantas, quantæ quondam eruptione Ætnæorum ignum finitimas regiones obscuravisse dicuntur. Id. 4. Acad. c. 19. Oltundere tenebras alicui rei. Et cap. 5. Obducere tenebras rebus clarissimis. Liv. l. 31. c. 23. Primis tenebris movit, fullo primo ore della notte. Cic. Phil. 2. Prima luce, non tenebris dicitur rediisse, non di nocte. ¶ Secundum fabulas sunt filiz Erebi, & Noctis. Cic. 3. de nat. Deor. Quod si ita est, Cœli quoque parentes Dii habendi sunt, Æther, & Dies, eorumque fratres, & foreores, qui & genealogis antiquis sic nominantur. Tem. U.

tur, Amor, Dolus, Metus, Labor, Invidentia, Fatum, Senectus, Mors, Tenebræ, Miseria, Querela, Gratia, Fraus, Pertinacia, Parcæ, Hesperides, Somnia, quos omnes Erebo, & Nocte natus ferunt. ¶ Translate hoc nomen sumitur pro cujuscuque rei obscuritate, pro miseris, ærumois. Cic. pro Archia poeta: Quæ jacerent in tenebris omnia, nisi literarum lux accederet. Id. post. red. in Sen. Ex superioris anni caligine, & tenebris lucem in Republ. Cal. Jan. despiciere cœpistis. Virg. Æn. 2. v. 92. Afflictus vitam in tenebris læstuque trahebam.

Tenebrarius, a, um, adjectiv. obscuro, ignoro, ut tenebrarius homo. Vopisc. in Firmo, c. 2.

Tenebratio, onis, f. ostenebrazione, ofuscamento, ut tenebratio visus. Cal. Aurel. Tard. l. c. 2.

Tenebrico, as, n. i. ostenebrarifi. Tertul. adverb. Jud. c. 13. Sol media die tenebricavit.

Tenebricositas, atis, f. caligo, tenebræ. Cal. Aurel. Tard. l. c. 4. Tenebricositate vexari.

Tenebricosus, a, um, tenebroso, obscuro, ἄσκη, Ger. finstereich, Gal. tenebreux, Hisp. lleno de tinieblas, σκοτώδης, obtusus tenebris, ofusus tenebris, obscurus. Cic. 4. Acad. Esse sentus quidem nec obscuro dicit, nec tenebricosos. Id. in Pisan. c. 8. Tu ex tenebricosa popina Consul extractus, cum illa saltatrice conla. Id. in Varin. c. 5. Illud tenebricosissimum tempus ætatis tuæ patiar latere.

Tenebricus, a, um, idem ac tenebricosus, apud Poetas. Cic. 2. Tuscul. e. 9. ex Poeta: Hæc a tartarea tenebrica abstractum plaga Tricipitem exurit Hydra generatum canem. Tertul. de Pal. c. 4. Tenebrica vestis. h. e. atra.

Tenebriones, m. 3. qui tenebras sectantur, seu in tenebris delitescunt, qui etiam lucifugæ dicuntur, vel qui mendacis, & fraudibus suis tenebras ob oculum hominum obijciunt. Var. apud Non. c. 1. n. 67. Si accusator, & reus erunt tenebriones, uterque utrunque vituperato.

Tenebro, as, a. r. ostenebrare, tenebras induco. Apul. l. 8. Metam. Jam vespera semitam tenebrante. Laßant. l. 4. c. 19. Tenebrabitur dies lucis.

Tenebrorûs, a, um, tenebroso, obscuro, ἄσκη, Germ. voll finstere, Gall. tenebreux, Hisp. obscuro, σκοτώδης, quod tenebris plenum est. Var. l. 3. de R. R. c. 9. de gallinis: Eas includunt in locum tepidum, & angustum, & tenebrosium. Virg. 6. Æn. v. 107. Quando hic inferni janua Regis dicitur, & tenebrosa palus Acheroente refuso. Ovid. 5. Met. Hanc metuens cladem, tenebrosa sede Tyrannus Exierat. Tertul. de anim. c. 1. Tenebrorior carcer. Cod. Justin. l. 6. tit. 43. leg. 3. Tenebroriffimus error.

Tenedius, a, um, tendidid, quod ad Tenedum inf. spectat. Tenedius vir, prov. de judice severo, teste Eustathio. Tenedia securis, prover. pro expedita, & severa justitia. Hæc proverbial inde nata sunt, quod Tenedi causas citissime terminabant. Duas enim, auctore Suida, securis suspensas in judicio tenebant, quarum altera juxta judicem parata erat: Nam Tenes Rex legem tulerat, ut a tergo judicis astaret aliquis securim manu tenens, paratus percutere eum, vel qui falsum jurasset. Cic. ad Q. Fr. l. 2. ep. 9. Tenediorum igitur libertas securi Tenedia præcisa est, cum eos, præter me, & Bibulum, & Calidum, & Favonium, nemo defenderet. ¶ Tenedius fidicem, prov. pro calumniatore, & falso teste. Tractum ab eo, quod Philonome tibicenem suum dicitur subornasse, qui apud Cygnum testatur, ipsam a Tene de stupro fuisse interpellatam. V. Brasim. Chislad. ¶ Tenedii, Tenedi incolæ. Cic. 3. Ver. c. 19.

Tenedos, seu Tenedus, f. 2. olim Leucophrys, item Calydna, nonnullis etiam Phenice, & Lyrnessos, Tenedo, Τηρέος, inf. parva, sed amœna Æthiæ in mari Ægæo, sive Helleponto, contra Sigeum prom. Troadis. In hanc ex Troade navigavit cum novis colonis Tenes Cyni filius, conditaque urbe de nomine suo, Tenedon em vocavit, a qua & insula denominata est. Sacra fuit Apollini, qui ibi præcipue colebatur. Ante bellum Trojanum florentissima fuit in qua Græci supremas illas, quibus Troja periit, insidias fruentes, se se occultarunt. Et adjacent ad Austr. Calydnæ, insulæ duæ. Cic. 3. Ver. c. 19. Tenedo Tenem ipsum, qui apud Tenedios sanctissimus Deus habetur, qui illam urbem dicitur condidisse, cujus ex nomine Tenedus nominatur, hunc ipsum, inquam, Tenem pulcherrime factum, quem quondam in Comitibus vidistis, abstulit magno cum gemitu civitatis. Adde Virg. 2. Æn. v. 22.

Tenellulus, a, um, diminut. a tenellus. Catul. ep. 17. Ut puella tenellulo delicatior hædo.

Tenellus, a, um, tenello, λαον ἀπαλός, ἀπαλότης, dimin. a tener. Plaut. Cuf. a. 1. v. 20. Bellam, & tenellam Calinam. Var. l. 3. de R. R. cap. 41. Aqua recenti inuito inimica, tenellum enim cito facit putre.

Tendo, es, nui, ntum, a. 2. tenere, ἔχω, ἐκτελαβένω, apprehendo, possideo, occupo. Virg. 1. Æn. Aut portum tenet, aut pleno subit ostia vido. h. e. portum occupat. Cic. 1. Tuscul. Et cum pene in manu jam mortiferum illud teneret poculum. h. e. haberet. Id. 2. Off. Propterea quod jam longo spatio multa hæreditatibus, multa emptioibus, multa dotibus tenebantur. h. e. possidebantur. Id. pro Leg. Man. Quam provinciam tenuissis a prædonibus liberam pro hocce annos? ¶ Sæpe notat habitare. Virg. 4. Georg. Quæ gurgitis hujus Ima tenes. Liv. l. 1. c. 5. Qui ex eo genere Arcadium multis ante tempestatibus ea tenuerat loca. ¶ Item detinere. Cic. Att. l. 11. Nunc quidem, nisi quid te tenuit, suspicor te esse in suburbano. Id. l. 11. Fam. Non tenebo te pluribus, non si trasserid pià a lungo. Id. l. 16. ep. 2. Septimum jam diem Corycæ tenebamur. ¶ Item includere, continere. Virg. 2. Georg. Texendæ sepes etiam, & pecus omne tenendum. ¶ Item fervare, tueri, defendere. Virg. 8. Æn. Stabat pro templo, & Capitolia celsa tenebat. Cef. l. 4. B. G. Sabinus interior omnibus rebus, loco fe, & castris tenebat. h. e. salutem suam castrorum vallo tuebatur. Cic. 2. de nat. Deor. Cum tribus rebus animantium vita teneatur, cibo, potione, spiritu. Id. 1. Phil. Si consuetudinem meam, quam semper in Repub. habui, teneuro. Id. pro Cæc. Ut per interdictum meum jus teneam, atque injuriam tuam persequar. ¶ Item dirigere. Virg. 1. Æn. Sed vos qui tandem? quibus aut venistis ab oris? Quo ve tenetis iter? Cic. 3. de nat. Deor. Isque cum secundissimo vento cursum teneret. ¶ Item tegere. Virg. 1. Georg. Et obducto late tenet omnia limo. ¶ Translate sumitur pro intelligere, Terent. Heaut. 4. 3. Tenes, quid dicam? Id. Andr. 3. 2. Teneo, quid erret. Cic. in Orat. Quam eti non cernimus, tamen animo tenere posuimus. ¶ Item pro scire. Cic. 1. de Divin. c. 15. Quæ a Romanis auguribus ignorantur, a Cilicibus tenentur. ¶ Item pro meminisse, reminisci. Virg. 9. Æl. Numeros memini, si verba teneum. Martial. l. 4. epigr. 37. Et teneo melius, ista quam meum nomen. ¶ Item pro coercere, cohibere, habere aliquem suis consiliis obtemperantem. Cic. 7. Ver. Paulo ante, Judices, lacrymas in morte misera navarchorum non tenebamus. Id. d. e. ar. Or. Somnum illo loco vix tenebamus. Id. 4. Acad. Nec se tenuit, quin contra seum.

e. 9.) f. urbs Ægypti in insula cognomine, ubi crocodilorum copia. Tentyrite, m. 2. *τεντυριται*, pop. inf. Tentyridis in Ægypto. Accipitrem pro Deo colebant, serpentes olfactu fugabant, tanto terrori erant crocodilis, ut vel vocem eorum expavescerent, neque audita protinus diffugerent, *Plin. l. 8. c. 25.*

Tenuabilis, le, adiect. *estenuante, scitiglanze. Cal. Aurel. Acut. 3. 4.* Unctioes tenuabiles, & apertibiles.

Tenuatim, adverb. *fortissime. Apic. l. 2. c. 4.* Intestinum perquam tenuatim productum.

Tenuatus, a, um, *estenuato, λεπτομας*, partic. a tenuor. *Hor. l. 2. sat. 2.* Seu recreare voles tenuatum corpus, &c. *Ovid. 3. Met. Tenuata vox.*

Tenuescens, tis, qui tenuatur. *Conform. in fragment. quod ei tribuitur, c. 3.* Crescente luna pubescunt, tenuescunt tenuantur.

Tenuarius, ii, m. qui vestes tenues conficit. Legitur in duabus Inscriptionibus apud Gruter. pag. 650. n. 8. & 1067. n. 8. & apud Voss. l. 2. de vit. ferm. c. 52.

Tenuiculus, a, um, *affai tenue, περιβλεπ*, dim. 2. tenuis. *Cic. l. 9. Fam. epist. 19.* Tenuiculo apparatus significat Baibum fuisse contentum.

Tenuis, & nue, o. 3. *fortille, tenue, πη, ηγ*, Germ. *dunn*, Gal. *mince, delie*, Hisp. *delgado, sutil, λεπτος*, subtilis, exilis, gracilis, cujus antitheton esse *crassus*. Est a *τενω*, quod est tendere. Ut proprie sit idem, quod *τεταρος, extentus, exortectus*. Nam quæ extenduntur, ea attenuantur, ut liquet in pannis, laminis, atque aliis. *Virg. 4. Æn.* Et tenui telas discreverat auro. *Cic. de Par. Athenis tenue cœlum*, ex quo etiam acutiores putantur Attici; *crassum Thebis*, itaque pingues Thebani, ac valentes, *arsa fortile. Id. 2. de nat. Deor.* Tenuissimæ membranæ. ¶ Sumitur etiam pro parvo, exiguo. *Cic. 4. Verr. Bidis oppidum est, tenuiter non longe a Syraculis.* ¶ Sæpe translate sumitur. *Cic. pro Cœc.* Qui metu, ac tenui sæpe suspitione periculi tugerunt. ¶ Aliquando usurpat pro parco. *Horat. in Arr.* In verbis etiam tenuis, cautifido ferendus. *Cic. 5. Tusc. Nezat*, ullam in sapiente vim esse fortunæ, teneum victum antefert copioso. ¶ Item pro humili, ut *Stylus tenuis. Cic. in Orat.* Et contra tenues, acuti, omnia docentes, & dilucidiora, non ampliora, facientes. ¶ Item pro paupere. *Cic. in Partis.* Si obscuro testes erunt, aut tenues, dicendum erit, non esse ex tortuna fidem ponderandam. *Id. 3. de Leg.* Quo tenuiores cum principibus æquari se putant. ¶ Item pro imbecillo. *Cæf. l. 5. B. G. c. 40.* Ipse Cicero cum tenuissima valetudine esset. ¶ Item pro acri, ingenio. *Cic. 4. Acad. c. 14.* Tenuis, & acuta distinctio. ¶ Poetæ metri causa syllabam in hac voce consonantem faciunt, & se producant. *Virg. 2. Georg. Tenuis ubi argilla, & dumofis calculus arvis. Id. ibid. l. 1.* Tenuia nec lanæ per cœlum vellera ferri.

Tenuitas, atis, *tenuis, scitiglanze, λεπτοτης*, gracilitas, subtilitas. *Cic. 1. Tusc.* Casurus ne in conspectum videatur animus, an tanta sit eius tenuitas, ut fugiat aciem. *Plin. l. 8. c. 33. de chameleonte:* Cauda przlonga in tenuitatem desinens. ¶ Translate dicitur de oratione. *Cic. 3. Fin. c. 12.* Propter limatam quandam & rerum, & verborum tenuitatem. ¶ Item per translationem ponitur pro paupertate, rei familiaris angustia. *Cic. 2. Off. Propter æriarii tenuitatem. Id. l. 16. Fam. ep. 21.* Ut postum, ex ineis angustis illius sustento tenuitatem.

Tenuiter, adv. *fortissime, λεπτως*, graciliter, subtiliter. *Cæf. l. 3. bel. Gall. c. 13.* Pelles pro velis, alutæque tenuiter confectæ. ¶ Sæpe translate sumitur. *Cic. 4. Verr. Jamdudum enim mihi nimium tenuiter Siculorum erga te voluntatis argumenta colligere videor. Id. 2. de Inv. c. 16.* Sed ille tenuis, & acutus, & subtilis tractantur, hi autem gravis, & ornati. *Id. 6. Verr. cap. 16.* Jusfit Timarchidem æstimare argentum, quo modo? quo qui unquam tenuissime in donatione histrionum æstimavit.

Tenuo, as, a. 1. *scitiglanze, estenuare, ηηη*, Germ. *dun machen*, Gall. *amenuifer*, Hisp. *amenguar, λεπτορω*, tenuem, subtilem, macrum, debilem facio. *Virg. 3. Georg. Ipsa autem macie tenuant armenta volentes. Ovid. 2. de Pont. ep. 7.* Vomere tenuatur ab usu, h. e. minuitur, teritur. *Quint. l. 2. c. 10.* Ita sibi quoque tenuandos adipos. ¶ Translate *Horat. l. 3. od. 3.* Magna modis tenuare parvis. h. e. elevare, minorare facere.

Tenus, oris, n. *laccio*, laqueus qui tenditur ad aves captandas. *Plaut. Bæch. 6. 12.* apud Non. c. 1. n. 17. Ab tranfenna hic turdus lumbricum petit: pendebit hodie pulcre. ita intendi tenus. ¶ *Seruius in 6. Æn. v. 62.* Tenus dici ait extremam arcus partem, ubi nervus colligatur.

Tenus, sino, ηγ, Ger. *biffan*, Gal. *iusques*, Hisp. *basta, μαχη*, usque ad præpositio ex iis, quæ ablativo, vel genitivo serviunt, & in oratione semper postponitur. Usurpatur autem vel absolute. *Hor. l. 1. ep. 1.* Est quadam prodire tenus, si non datur ultra. *sino a qualche segno. V. Quadantenus.* ¶ Vel cum ablativo, si cum nomine numeri singularis jungatur. *Cic. pro Deor. c. 13.* Antiochus a Scipione devictus Taurus tenus regnare jussus est. *Id. de Off.* Sunt quidam homines non re, sed nomine tenus. *solo di nome. Id. 3. de Leg. c. 6.* Nam veteres verbo tenus acute illi quidem, sed non ad hunc usum popularem atque civilem de republica differrebant. h. e. disputandi tantum gratia. *in Speculatione.* ¶ Reperitur etiam cum accusativo. *Flacc. l. 1. v. 448.* Et Tannam tenus immenso descendit ab Euro. ¶ Vel cum genitivo cum nominibus numeri pluralis. *Virg. 3. Georg. 53.* Et crurum tenus a mento palearia pendet. *Cic. in Fam. 8. ep. 1.* Illi rumores de Comitibus Cumam tenus caluerunt. ¶ Cum nominibus numeri pluralis etiam cum ablativo reperitur. *Cæf. l. 1. c. 3.* Demittere se in quibus tenus in aquam calidam.

Teos, f. 2. Teios, *Sufor*, urbs, & portus Joniæ, in ora lit. inter Erythras ad Bor. & Colophonem ad Austr. patria Anacreontis, & Erinææ poetrix. *V. Teium.* ¶ Item inf. Joniæ. ¶ Item urbs Scythiæ, ad paludem piscibus refertam, cui sereno tempore oleum innatat tanta copia, ut in vafa colligi possit, & necessariis usibus adhiberi. *Jsep.*

Tepefacto, is, eci, actum, a. 3. *far tepido, riscaldare alquanto*, Germ. *lavy machen*, Gall. *sieder, faire tiède*, Hisp. *entibiar, ड्यग्माइन*, tepidum reddo. *Cic. 2. de Nat. Deor. c. 15. de Sole.* Is ejus tactus est, non ut tepefacit solum, sed etiam sæpe comburat. *Hor. l. 2. sat. 3.* In matris jugulo lerrum tepefacit acutum.

Tepefactus, a, um, *farso tepida*, partic. a tepesio. *Virg. 9. Æn.* Atro tepefacta crure Terra. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 10.* Frigoribus adfectis duret humor, & idem vicissim mollitur tepefactus, & tabescit calore.

Tepesio, is, factus sum, n. pass. anom. *farfi tepido, χλιαρισμος*, tepidus fio. *Plin. l. 11. c. 6.* Mature tepesunt.

Tepens, entis, o. 3. *tepido, χλιαρισμος*, partic. a tepesio. *Virg. 3. Georg. Zephyrtique tepentibus aëris Laxant arva linus.*

Tepes, es, pui, sine sup. affert tepido, Germ. *lavyfeyn*, Gal. *evre tiède*, Hisp. *ver tibio, ensibarfe*, *χλιαρισμα*, *χλιαρη ειμα*, *αδειζω*, tepidus sum. *Caso de teust. c. 69.* Ubi temperata tepit, tum cuminum indito. *Plin. l. 29. c. 4.* Carnibus gallinaceorum, ita ut repeant avulsæ, appositis, venena serpentium domantur. ¶ Translate tepere aliquo, est amoris ignem concipere erga aliquem, *ianamorarsi. Horat. l. 1. od. 4.*

Nec tenerum Lycidam mirabere, quo calet juvenus, & mox virgines tepent. ¶ Interdum significat, in amore remissum esse. *Ovid. 2. Amor. eleg. 2. ad Jun.* Seu tepet, indicium securas prodis ad aures; Sive amat, officio fit miser ille tuo.

Tepesico, as, n. 3. *farfi tepido*, Ger. *lavy wuerden*, Gall. *devenir tiède*, Hisp. *ensibarfe, χλιαρισμα*, tepidus fio. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 10.* Atque etiam maria agitata ventis ita tepescunt, ut intelligi facile possit, in tantis illis humoribus esse inclusum calorem. *Virg. 9. Æn.* Et fixo sermone in pulmone tepescit. ¶ Ponitur etiam pro calore remittere, deterere, *intepidisti.* Translate *Lucan. l. 4. v. 283.* Paulatim cadit ira ferox, menteque tepescunt.

Tephria, æ, f. marmoris genus coloris cinerei, a *τηφρα, cinis. Plin. l. 36. c. 7.* Contra serpentes autem a quibusdam laudatur præcipue ex his, quem tephriam appellant, a colore cineris.

Tephritis, f. *τηφρις*, gemma, quæ novæ Lunæ speciem habet, in cornua curvatæ, cinerei tamen coloris, unde & nomen habet, nempe a *τηφρα, cinis. Plin. l. 37. c. 10.* Tephritis novæ Lunæ speciem habet curvatæ in cornua, quamvis cinerei coloris.

Tepidarium, ii, n. *χλιαρη λυτρον*, locus in balneis, in quo tepida aqua lavabantur, quemadmodum *caldarium*, in quo calida lavabantur, & *frigidarium*, in quo frigida. *Viruv. l. 5. c. 10.* Ipsa caldaria, tepidariaque lumen habeant ab occidente hyberno. ¶ Ponitur etiam pro vase, in quo aqua tepida continetur. *Id. ibid.* Supra hypocaustum athena tria sunt componenda, unum caldarium, alterum tepidarium, tertium frigidarium; & ita collocanda, uti ex tepidario in caldarium, quantum, aquæ caldæ exierit, inhuat; de frigidario in tepidarium ad eundem modum.

Tepide, adverb. *χλιαρης, tepidissime. Plin. l. 5. ep. 6.* Si natate latius, aut tepidus velis, in area piscina est. ¶ Translate *Augustin. l. 8. Confess. c. 11.* Jam tepidissime hoc dicebat.

Tepido, as, a, 1. *far tepido*, Ger. *lavy*, Gal. *tiède*, Hisp. *tibio, χλιαρω*, tepidum facio. *Plin. l. 17. c. 26.* In eodem agro bruma, tanto magis si nives jaceant, gelentve, ne frigus vites adurat, circumtundunt riguis, quod ibi tepidare vocant, memorabili natura in amne folo.

Tepidus, a, um, *tepido, χλιαρος*, quod est medium inter calidum, & frigidum, seu quod calido, & frigidum temperatum est. *Plin. l. 12. c. 25.* Præterea sinceri densantur in tepida aqua. *Ovid. l. 2. de Arte. v. 445.* Tepidamque recalface mentem. ¶ *Tepidum* adverbialiter positum. *Ovid. 4. de Pont. epist. 10. v. 43.* At Notus, adverso tepidum qui spirat ab axe. Alii leg. *tepidus.*

Tepor, oris, m. *tepedezza*, Ger. *lavybickis*, Gal. *tièdur*, Hisp. *sibioca χλιαριστος, δεια*, media qualitas inter calorem, & rigus, *Cic. 2. de nat. Deor. c. 10.* Nec enim ille eternus, & adventitius habendus est tepor. *Id. de Sen. c. 15.* Vestitaque pampinus nec nudico tepore caret, & nimios Solis defendit ardores.

Teporatus, a, um, *farso tepido, χλιαριστος*, tepidus factus. *Plin. l. 36. c. 26.* Fragmenta teporata agglutinantur tantum.

Teporus, a, um, adiect. idem quod tepidus. *Sidon. l. 9. epist. 15.* Teporus flatus. *Auson. Idyll. 23.* Teporum veris æquinoctium.

Tepulus, a, um, adiect. tepor, tepidus, ut tepulæ aquæ, *Frontin. de aquaeduct. arvic. 8.*

Ter, adv. *tre volte*, *תריסר ואלו*, Ger. *drey mahl*, Gal. *trois fois*, Hisp. *tres veces*, *tris* tribus vicibus, a *tris*, per Metathesin, vel a *tres. Cic. pro R. Am. c. 46.* Unde vix ter in anno audire nuntium possunt. *Horat. l. 1. od. 31.* Ter, quater anno. ¶ Aliquando non tam numerum significat, quam augmentum, ut Ter maximus, ter beatus. *Virg. 1. Æn. v. 94.* O terque, quaterque beati. *Horat. l. 2. od. 14.* Ter amplus Geryon. *Ovid. 8. Metam. Ter felix.*

Terapnæ, v. Therapnæ.

Tercenteni, æ, a, *trecento, τριακοντοι*, trecenti. *Martial. l. 2. epigr. 1.* Tercentena quidem poteras epigrammata terre.

Tercenti, æ, a, *trecento, τριακοντοι*, idem ac trecenti. *Martial. l. 4. ep. 37.* *Plaut. Perf. 3. 3. 6. Cic. 3. Phil. c. 4.* quibus tamen locis al. leg. *trecenti.*

Tercentum, *trecento*, idem ac trecenti, sed incl. *Virg. l. Geor. Tercentum nivei tondent dumeta juvenci. Id. 8. Æn.* Maxima tercentum totam delubra per urbem Lætitiæ, ludisq; viæ, plauferunt fremebant.

Terdecies, adverb. *tredecim volte*, ter & decies. *Viruv. l. 9. c. 4.* Quem circulum luna terdecies in duodecim mensibus percurrit. *Cic. Verr. 5. c. 80.* Sestertium terdecies. Al. leg. *tredecies. Ausonius epist. 7. v. 31.* Binas terdecies, semel quaternas. h. e. triginta. ¶ Scribitur & *ter decies* separatis vocibus.

Terdeni, æ, a, *treinta, τριακοντα*, triginta. *Virg. 8. Æn. v. 47.* Ex quo terdenis urbem redeuntibus annis Afcianus clari condet cognominis Alban.

Terebinthina, a, um, quod est ex terebintho, ut Refina terebinthina, *stremantina. Plin. l. 24. c. 6.* In arborum differentia placet terebinthina, odoratissima, atque levissima. *Adde Cæf. l. 5. c. 26.*

Terebinthifera, æ, nomen gemmæ sic dictæ, quod terebinthiæ resinæ colorem refert. *Plin. l. 37. c. 8.*

Terebinthus, i, f. *τερεβινθος, terebinto*, arbor materia lenta, & nigra, radice valida, in profundum acta, lauri pene folio, olæ flore, sed puniceo, baccis primum herbacis, mox rubris, & cum maturaverint, nigricantibus, magnitudine fabæ, resinosis, & sulphureis. Circa Idam, Macedoniamque est brevis, fruticosa, & contorta, in Syria vero magna, & copiosa. Duo terebinthi sunt genera, sexu distincta, ex quibus mas sterilis est, teste Theophrasto. *Virg. 10. Æn. v. 156.* Inclusum buxo, aut Oricia terebintho. *Plin. in l. 13. c. 6.* Syria & terebinthum habet. Ex his mascula est sine fructu. Fœminarum duo genera, alteri fructus rubet lentis magnitudine, alteri pallidus, &c.

Terebra, æ, f. *trivella*, Ger. *borer*, Gal. *trivore*, Hisp. *barrena, τέρετρον, τριπρωρον*, instrumentum, quo ligna perforantur, a *trivendo. Col. l. 4. c. 29.* Nam antiqua terebra, quam solam veteres agricolæ novebant, scobem faciebant, perurebatur eam partem, quam perforaverat.

Terebramen, inis, n. foramen terebra factum. *Pulgent. l. 2. Mytol. Furfucca tinearum terebramina.*

Terebratio, onis, f. *τριπρωρον*, actus terebrandi. *Col. l. 4. c. 29.* In illa autem, quæ fit per terebrationem, &c. ¶ Item foramen ipsum terebra factum. *Viruv. l. 9. c. 9.* Translate ex terebratione in terebrationem.

Terebratus, us, m. idem ac terebratio. *Scrivon. Lyrurg. compoist. 206.* De industria a Medicis cum terebratu exciditur, quod læthi eam os.

Terebratus, a, um, *forato. Ovid. 6. Fast. v. 697.* Prima, terebrato per rara foramina buxo, Ut daret, effeci, tibia longa sonos.

Terebro, as, a. 1. *trivellare, forare, ηηη*, Ger. *boren*, Gal. *percer*, Hisp. *barrenar, τριπρωρον*, terebra perforo. *Virg. 2. Æn. v. 38.* Aut terebrare, cavas uteri & tentare latebras. *Col. l. 5. c. 9.* Eas terebrare Gallica terebra convenit. ¶ Translate, terebrare aliquem, apud *Plaut. Bæch. 5. 2. 82.* est blandis dictis alicujus animum pervincere, & exorare.

Teredo, inis, f. *τερεδω* vermis, qui in ligno nascitur, illudque rodit, a *tero*. Quidam etiam deducunt a sono, quem edit in rodendo. Proprie de iis vermibus dicitur, qui in mari ligna terebrant. *Plin. l. 16. c. 41.*

Teredines tantum in mari sentiuntur: nec aliam putant teredinem proprie dici. Terrestres, tinea vocant: culicibus vero similes thripas. ¶ Interdum tamen generatim de terrestribus quoque usurpatur. *Virg. l. 5. c. 12.* imo *Plinius* ipse vestium vermes sic appellat *l. 8. c. 48.* ubi de prætexit *Servii Tullii* inquit: Mirumque fuit, nec defluxisse eas, nec teredinum injurias sensisse annis quingentis sexaginta.

Terentis, is, f. Dca frugibus terendis prædens. *Arnob. l. 4.*

Terentia, æ, f. M. T. Ciceronis uxor, quam a Cicerone post reditum ab exilio repudiatam *Sallustius* uxorem duxit, ut inimici sui arcana certius posset discere ex ea, quæ omnium ejus consiliorum particeps fuerat, & sociæ. Centum, decem, & septem annos vixisse dicitur. *Plin. l. 7. c. 48.*

Terentiānus, a, um, *τερεντιανός*, quod ad Terentium spectat. *Quintil. l. 6. c. 3.* Nec minus niger, inquit, nec minus confidens, quam ille Terentianus est *Phormio*. h. e. ab Terentio inductus in *Comædia*, quæ *Phormio* inscribitur. *Cic. de Amic. c. 24.* Terentiano verbis libenter utimur.

Terentiānus Maurus, Grammaticus, natione Afer, scripsit poema vario carminum genere, de literis, syllabis, pedibus, metris, multiplici carminum genere. Hunc *Suavius* grammaticorum appellat *Muretus*. Est Scriptor ætatis incertæ, sed tamen paulo post *Martialis* tempora floruisse videtur.

Terentianus, a, um, quod ad Terentium spectat, ut *Ludi Terentini*, qui alio nomine secularis vocantur, qui centesimo quoque anno tribus diebus continuis, tribusque noctibus celebrabantur, tamen postea ambitione Principum minore interjecto spatio aliquoties fuerint celebrati. *Auson. in Ternario*: Trina Terentio celebrata trinoclia ludo. *V. Secularis*. ¶ Terentina Tribus, una ex Tribubus Populi R. Erat in Sabinis. Denominata est a Terento, loco in Campo Martio. Facta est anno U. C. 452. M. Fulvio Patre, T. Manlio Torquato Coss. a P. Sempronio Sopho, & P. Sulpitio Saverione Censoribus, quo anno etiam Anienis addita est. *Liv. l. 10. c. 9. in fin. & Cic. pro Planc.*

Terentius, ii, m. 2. *τερεντιος*, Poeta Comicus, natione Ater, patria Carthaginensis, Libertus tuit *Romæ* Terentii *Lucani*: a quo ob liberale ingenium optimis literis eruditus, in hominum nobilissimum amicitiam pervenit, præcipue *Scipionis*, & *Lælii*: quorum etiam opera adjucium creditur in scribendo, ob sermone elegantiam, ut testatur *Cicero ad Att. l. 7. ep. 3.* Scripsit tabulas sex, quæ omnium manibus tenentur. Postnac vitendarum Athenarum cupiditate ductus, ex quo navim conscendit, nusquam deinde conspectus est. Quo fit, ut naufragio ædudat perierit. Latius exequitur hujus vitam *Donatus in Prolegomenis Andria. Hor. l. 1. ep. 1.* Vincere Cæcilius gravitate, Terentius arte.

Terentius Scaurus, Grammaticus, quem *Gellius l. 11. c. 15.* dicit floruisse *Adriani* temporibus, librum de Cæcili Vindicii Grammatici erroribus scripsit.

Terentus, m. 2. locus apud Romanos in extremo Campo Martio, haud procul a Capitolio, ubi templum *Plutonis*, & *Conii*, araque sub terra *Dius inferis* dicata, quæ ludis tantum secula ibus effossa terra ostendebatur, usque peractis rursus clauderetur. In hoc loco, ut ait *Stephanus in Thez. L. L.* omnium, qui nascerentur, aut morerentur, nomina scribi solebant, quoties civitas lustrabatur. *Festus in scribis de eorum*: Terentum in Campo Martio locum *Verrius* ita per d. dicendum fuisse, quod terendus fit per ludos seculares *Ditis Patris*, & ita leviter teratur ab equis quadrigaribus, ut eorum levis agilitas equiparet motus rapidus velocis *Luce*: quod quam aniliter relatum sit, cuius manifestum est. *Paulus vero* fit: Terentum, locus in Campo Martio dicitur, quod eo loco ara *Ditis Patris* in terra occultaretur. *Marcell. l. 4. ep. 1.* Hic colat ingenti reduntia secula lustris, Et que *Romuleus* sacra Terentus habet. *Id. l. 10. ep. 63.* Bis mea Romano spectata est vita Terentio. h. e. binos spectavi ludos seculares.

Teret, ætis, o. 3. *lungo, e rotando, τριτον, Ger. lant, und rund*, Gall. *ronde, en long*, *Hisp. vallizo, εγγυλας, κληροδοτι*, quod in oblongo est rotundum; *Fest.* Teres in longitudine rotundatus, quales aseres natura ministrat. *Virg. 8. Ecl.* Incumbens tereti *Damon* sic quæsit olive. *Liv. l. 25. c. 8.* Telum hastili tereti. ¶ Cum de corpore usurpatur, notat membrorum bonam habitudinem, decentemque pinguedinem, quæ tam in ad obestatem non accedit. *Horat. Epod. 11.* Teres puer. *Id. l. 2. od. 4.* Teretes suræ. *Lucret. l. 1. v. 36.* Teres cervix. ¶ Translate sumitur pro bono, æquali, & constanti. *Hor. l. 2. sat. 7. v. 68.* Fortis, & in se ipso totus teres, atque rotundus. ¶ Teres oratio dicitur, quæ æqualis, & veluti rotunda est. *Cic. 3. de Or. c. 52.* Sed si habitum etiam orationis, & quasi colorem aliquem requirit, est plena quædam, & tamen teres. ¶ Hoc tere sensu *Gellius* usurpat comparativum *teretius*, cum ait *l. 13. c. 20.* *Ciceroni* mollius teretiusque vifum est *fretu* scribere, quam *fretu*. In quosdam tamen *MSS.* legitur *retiusque*. ¶ Teretes aures dicitur, quæ recte dispositæ, & acri sensu præditæ sunt. *Cic. de opt. gen. Orat. c. 4.* Si teretes aures habent, intelligentque iudicium.

Teretus, i, m. dissyllabum, *τερετος*, Rex *Thracum*, *Martis* ex *Bistonide* *Nymphæ* filius, qui cum *Progen*, *Pandionis* Athenarum Regis filiam in uxorem duxisset, & post aliquantum tempus ab ea rogaretur, ut sibi *Philomelam* sororem videndam accereret, protectus *Athenas*, dum adducit puellam, eam vitaviat in itinere, & e linguam, ne facinus indicaret, abscondit, & seruo in carcere custodiendam tradidit, uxori reterens, *Philomelam* in mari naufragia perierit. *Philomela* tamen scelus Tereti acu in lintea tela depictum ad sororem transmisit. Eo scelere cognito, *Progne* ad carcerem protecta est in *Orgiis Bacchi*, *thyrsis*, & *pellibus* pro more instructa, sororem eodem indutam habitu ad regiam duxit. Hic communicato consilio, veluti furis agitata, ut sororem ulciceretur, *Ityn* filium interecit, & patri epulandum apposuit. Prolo deinde capite, cum pater, se uxoris dolo filium in sua viscera condidisse agnosceret, & ad ultionem properaret, *Progne* mutata est in hirundinem, *Philomela* in avem sui nominis, *Teretus* in upupam, *Itys* in phasianum. *Ovid. 6. Met. fab. 7.* ¶ Hoc nomen in vocativo *Teretu* facit dissyllab. *Ovid. loc. cit. v. 497.* Ut voluere ambæ: voluisti tu quoque, *Teretu*. ¶ In reliquis casibus est etiam trissyllabum. *Id. ibid. v. 615.* Artificem & mediis immittam *Terea* flammis.

Tereminus, a, um, *τριπλις, triplis, τριπλοος, triplex*. *Liv. l. 6.* Modo tereminae victorie triplicem triumphum ex his ipsis *Volscis*, & *Æquis*, & ex *Hetruria* egit. *Ovid. 4. Trist. eleg. 6.* Tereminumque virum, tereminumque canem. *Virg. 4. Æn. v. 511.* Teremina *Hecate*. h. e. quæ tribus nominibus appellatur, *Luna* in Cælo, *Diana* in terris, apud inferos *Proserpina*, ex quo & *Tritormis* dicitur. *Horat. l. 1. od. 1.* Teremini honores, h. e. tres præcipui, *Ædilitas*, *Prætura*, *Consulatus*. Alii intelligunt sextuplices, additis nimirum *Quæstura*, *Tribunatu plebis*, & *Censura*. Alii tereminos exponunt amplos, plurimos, maximos: quo sane sensu *Marcell. l. 3. ep. 46.* Tereminum mugiet ille *sophos*. h. e. plausu maximo prosequetur. ¶ Teremini fratres, ere fratelli nati ad un parto. *Plin. l. 7. c. 5.* Tereminos nati cer-

tum est, *Horatorum*, *Curatorumque* exemplo.

Tergæus, eners, n. quod est trium generum. *Auson. in Griphe, v. 49.*

Tergenus omnigenum, genitor, genitrix, generatum. h. e. omne quod genitur, trium generum est.

Tergo, es, si, sum, a. 2. idem ac tergo. *Cato c. 3.* Per ferias vero fossas veteres tergeri, viam publicam inuniri, vepres cocti. *Juv. sat. 14. v. 62.* Vasa aspersa tergeat alter. *Liv. l. 26. cult.* Curare & tergere arma.

Tergeste, is, n. *Trieste*, urbs alias *Carnorum*, nunc *Istriae*, in ora maris *Hadriatici*, & in intimo recessu sinus *Tergestini* ab ea dicti, cum portu capaci, cui adjacet castrum *Zuebi* dictum. Apud Romanos tuit in *Tribu Populia*. *Plin. l. 3. c. 18.*

Tergestinus, a, um, adject. ad *Tergeste* pertinens, ut *Tergestinus sinus*, *Golfo di Trieste*. *Plin. l. 3. c. 18.*

Tergilla, læ, f. cutis suis crassa, cum sua pulpa, seu adipe: diminutiv. a *tergus*, oris. *Apic. l. 4. c. 3.* Spatulam porcinam coctam tessellatim concides cum suæ *tergilla*.

Terginum, i, n. *stafie di cuajo*, lorum ex tergo, seu corio: revera adjectivum est, & subintelligitur *lorum*: eo cædebantur cervi nocentes. *Plaut. Pseud. s. 2. 21.* Nunquam ædopol vestrum durius tergom erit, quam tergom meum.

Tergiverfians, antis, o. 3. partic. a *tergiverfor*. *Cic. pro R. Com.* Fannium invitum, & huc, atque illic *tergiverfiantem* testimonium contra se dicere cogo.

Tergiverfianter, adv. cum aversione, cum detractione. *Patercul. l. 1. c. 9.* Filium ejus *Paulli*, qui ad *Cannas* cum *tergiverfianter* perniciosam *Recipub.* pugnam intrat, tam fortiter in ea mortem obierat.

Tergiverfatio, onis, f. *υατισμος, τὸ νότον σπασθῆ*, subterfugium, detractione. *Cic. pro Mil. c. 20.* Quid ergo erat *moræ*, & *tergiverfationis*?

Tergiversator, oris, m. *υατιστής, περιεμπτης*, qui tergiversatur, cunctator. *Gell. l. 11. c. 7.* Non enim *Lucilium* legisi, qui tergiversatorem *bovianorem* dicit. *Arnob. l. 7.* Tergiversatorem in obsequio esse.

Tergiverfor, aris, d. 1. postergare, voltare le spallo, schivare, fuggire, *Ger. aufstuecht suchen*, *Gall. vesuler*, *Hisp. boluet las espaldas, volizá, ερριζουα, ανατλλημα*, proprie est tergom obvertere, & subterfugere. Unde in *Glossis* apte exponitur *υατισμορπιον*. *Cic. 3. Tusc. c. 28.* Itaque eam tergiversari non sinit, secumque rapient ad tormenta. *Id. Attic. l. 7. ep. 1.* Non est locus ad tergiversandum contra *Cæsam*. ¶ Transtertur etiam ad iudicia. *Martian. l. 1. ff. ad S. C. Turpillian.* Tergiversari, in univervum ab accusatione desistere. *Cic. pro Planc. c. 19.* Quid taces? quid distimulas? quid tergiversaris? *Id. pro Flaco, c. 20.* Hunc æstuantem, & tergiversantem iudicio ille persequitur. ¶ Item ad disputationes, controversias, & cætera hujusmodi, quæ verborum contentationem habent, pro fallere, & dicta mutare, ut inquit *Nonius*. *Cic. 3. Tusc. c. 18.* Quid tergiversamur, *Epicure*, nec fatemur, eam nos dicere voluptatem, &c. idem distimulamus, & subterfugimus. *Id. 3. Off. c. 11.* In his tribus generibus non inamicide tergiversantur.

Tergo, is, si, sum, a. 3. *nestare, forbire, כרס, Ger. wuschchen*, *Gall. nettoyer*, *Hisp. alimpiar, εμψυγω*, mundo, nitidum facio. *Cic. in Parad. 5. c. 2.* Ut in familia, qui tractant ista, qui tergunt, qui spargunt, non honestissimum locum servitutis tenent. *Ovid. 13. Met.* Manuque simul veluti lacrymantia terfit *Lumina*.

Tergoro, as, a. 1. tergus facio, trego. *Plin. l. 8. c. 52.* Indurantes attritu arborum costas, lutoque se tergorantes. h. e. quasi tergus novum e luto sibi inducentes.

Tergu, u, n. 4. idem ac tergom, apud vet. *Lær. l. 2. v. 87.* Neque quicquam a tergibus oblet. Alii leg. *tergis*, ut versus spondiacus sit.

Tergum, gi, n. *doffo, schiena, כס, Ger. der rugk*, *Gall. dos*, *Hisp. jor-naco, vates, dorsum*. *Cic. l. de nat. Deor.* Tuus autem *Deus* non digito uno redundat, sed capite, collo, cervicibus, lateribus, alvo, tergo, poplitis. *Id. 3. Phil.* Antonius a tergo, a fronte, a lateribus tenetur. *Asin. Cic. l. 10. Fam. ep. 32.* Cum quidem prantus, nudis pedibus, tunica soluta, manibus ad tergom rejectis inambulet. ¶ Terga vertere, seu terga dare, est fugere. *Cæf. l. 3. bell. Gall.* Ut ne unum quidem nostrorum impetum ferrent, ac statim terga verterent. *Quintil. l. 2. c. 13.* Nonnunquam terga etiam dedisse, simulata fuga, prædicit. Eodem sensu, præterare terga, dixit *Tacit. in Agric. c. 37.* Hinc tergom absolute pro fuga militum, quemadmodum *peñus* pro constantia in acie, & victoria ponitur. *Ovid. 1. Amor. v. 209.* Tergaque *Parthorum*, *Romanaque* pectora dicam. ¶ Non solum tergom de animalibus, verum etiam de rebus inanimatis dicitur. Unde librum in tergo *divides* scriptum dicimus, idest a posteriori parte chartæ, vel membranz. *Juven. sat. 1. v. 6.* Scriptus & in tergo, necdum finitus *Orestes*. Sic tergom collis, *la parte di dietro dal colle*, apud *Liv. l. 25.* ¶ Tergum aquæ, seu maris est superior ejus superficies, qua naves vehit, translatione ducta ab animalibus, quæ tergo gestant onera: qua notione & dorsum usurpatur. *Ovid. 1. de Pun. ep. 2.* Dura meant celeri terga per annis equo. *Asin. in Perieg. v. 88.* *Ægæi* per terga sali. ¶ Tergus, & tergom lato discrimine differunt: nam tergom notat dorsum animalis; tergus vero cutem, pellem, corium. Interdum tamen tergom, a Poetis præsertim, pro tergo ponitur. *Virg. Æn. 1. v. 348.* Taurino quantum posset circumdare tergo. Hinc & pro scuto; quia scuta olim animalium tergoribus tegebantur. *Id. Æn. 10. v. 718.* Et tergo decutit hastas.

Tergus, i, m. idem ac tergom, i. 2. 52. Habeo, opinor, familiarem tergom, ne quæram foris. Adde *Non. c. 3. n. 243.*

Tergus, oris, n. pelle, *καρπος, βύρα, λιμα, corium*, & proprie crassior illa pars, qua tergom, idest dorsum tegitur. *Varro l. 4. de L. L.* deducit a tergendo. Hinc est quod & segus legitur pro tergo. *V. Tergus. Virg. 1. Æn. vers. 21.* Tergora diripiunt costas, & viscera nudant. *Plin. l. 8. c. 10.* Durissimum dorso tergom, ventres molles, fetarum nullum tegumentum.

Terias, æ, m. *Tyrias*, *Fiume di S. Leonardo*, fl. *Siciliæ*, qui vix mille pass. a *Leontinis* labitur in valle *Neetina*, & postea in mare *Jonium* se exonerat. *Plin. l. 3. c. 8.*

Terina, æ, f. *Nocera*, opp. *Brutiorum*, in *Calabria* cit. ad fin. *Hipponiae*, tuit, qui & *Terinzus* ab eo denominatur, nunc *Golfo di S. Eufemia*, apud ost. *Ocinari*, sive *Sabbati* fl. *Plin. l. 3. c. 5.*

Terinzus, a, um, adject. qui est ex *Terina* oppido. *Cic. Tuscul. 1. c. 48.*

Terinzus sinus, *Plin. l. 3. c. 5. V. Terina*.

Termin, inis, n. pro terminus, i, dixit *Asius*, teste *Varro l. 4. de L. L.* *Termentarium*, ii, n. linteum, a terendo, pro *termentarium*. *Varro l. 4. de L. L.* Hinc linteum, quod teritur corpore, *termentarium*.

Termentum, is, n. detrimentum, danno, idem quod detrimentum. *Plaut. Bæch. a. 4. sc. 9. v. 5.* Non *Pelides* termento tuit, præut ego herum expugnabo meum. In *MSS.* plerisque habetur tormento, teste *Pareo*.

Termes, itis, m. ramo d' albero, ramus cujuscumque arboris cum foliis, ut docet *Festus*. *Horat. Epod. 16.* Germinat & nunquam fallentis termes olive. *Grævius in Cyneg. v. 132.* de arbore thursifera: *Termes* at *Eois* defendent virga *Sabæis* *Mæter* odorati multum pulcherrima thuris. *Gell. l. 2. c. 26.* *Spadica* enim *Dorici* vocant avullum e palma *termitum* cui

cum fructu. * *Vetus Scholiast. Horatii ad Epod. loc. cit.* notat, terminem proprie significare ramum oleæ, deinde & ad alias arbores extendi.

Terminæ, m. 1. *τίμαρι*, pop. Lycæ, e Creta oriundi, quos Sarpedon Minois, & Rhadamanthi fratres colonos ex Creta duxit, ac Terminas nominavit, cum prius Minyæ, & Solymi vocarentur, ut *Herodotus* refert. Postea Lycius Pandionis filius eodem a se Lycios appellavit. Quæ profecto ratio Lycios, ac Solymos eodem esse ostendit, quamquam *Homerus* eos videtur separare.

Terminalia, orum, n. 2. & Terminalia, ium, n. 3. festa in honorem Dei Termini. Fiebant die vigesimo tertio Februarii, quo nempe ita annum quoque terminare viderentur. Nam Februarius ultimus anni mensis fuit, ac, cum intercalaretur, quinque dies de viginti octo Februarii diebus demebantur, ut remaneret viginti tres. *Varro l. 5. L. L.* Terminalia, quod is dies anni extremus constitutus. Duodecim enim fuit mensis Februarii, & cum intercalatur, inferiores quinque dies demuntur mensi. Hæc *Varr.* Non semper tamen Terminalia hunc in diem incidebant. Quippe cum mensis Macedonius tantum esset dierum viginti duorum, tum Terminalia temp. Kal. iusti Februarii. Vide hæc de *re Jos. Scaligerum l. 2. de Emend. Temp.* Hæc festa celebrabantur die immediate præcedente Regitugium, ut cernere est in veteri Calendario. *Cic. 12. Phil. cap. 10.* Qui Terminalibus nuper in suburbium, ut eodem die reverteret, ire ausus non fuit? *Liv. 1. 23.* Tertio die post Terminalia calendæ intercalare fuerunt. *Macrob. 1. 1. Saturn. c. 13. ad fin. de intercalandis ratione.* Dummodo cum (diem) in medio Terminaliorum locarent.

Terminalis, & le, o. 3. *ἄπιος*, quod ad terminum spectat, ut Terminalis lapis, idest terminus lapideus, apud *Ammian. 1. 18. c. 4.* Sic terminalis palos figere, apud *Tertull. de jejun. c. 11.* ¶ Terminalia festa, celebrata in honorem Dei Termini. *Horat. epod. 2. V.* vocem præcedentem. ¶ Terminalis sententia, h. e. quæ rem definit, *sententia definitiva. l. ult. Cod. de compositionibus.* Litem terminali sententia componere.

Terminatio, onis, i. *ἄριστος*, actus terminandi, definitio, distinctio, discretio. *Cic. 5. Fin. cap. 10.* Exposita igitur, inquit, rerum expectandam terminatione, eur ista se res ita habeat, deinceps demonstrandum est. *Id. in Orat. c. 54.* Ut igitur Poetica, & versus inventus est terminatione auri, observazione prudentium. *Id. ibid. c. 59.* Terminatione aliquid concludere.

Terminatús, a, um, *finis*, *determinatio*, *ἄριστος*, partic. a terminor. *Cic. 1. Fin. c. 13.* Propterea, quod ipsa natura divitias, quibus contenta sit, & parables, & terminatas habet.

Terminatús, i, m. idem quod terminus. Usurpatur, a *Frontin. de aqua duclib. pag. 262.* Legitur etiam in quodam fragmento Legis Mamiliæ, quod asserit a *Voff. l. 3. de ver. term. c. 52.*

Termino, as, a. 1. *terminare*, *mittere in termini*, *לָקַח*, Ger. *ausszählen*, Gall. *borner*, *limiter*, Hisp. *acabar*, *deslindar*, *ἐπιζῶ*, terminos constituto, certis finibus circumscribo, finio. *Cic. 1. Off. Illorum fines, quos ipsi dixerant, terminavit, in medio relicto quod erat, Populo Romano adjudicavit. Id. 3. Cassil.* Quorum alter fines vestri imperii, non terræ, sed cæli regionibus terminaret. Translate. *Id. 1. de Fin.* Omnia autem privatione doloris putat Epicurus terminari summam voluptatem. h. e. summam esse voluptatem privari doloribus. ¶ Sumitur etiam pro abolere, finem imponere. *Cic. Att. l. 9. ep. 22.* Sed ut sententiam aliquando terminemus. *Id. pro Marc. c. 11.* Sed, ut unde est orsa, in eodem terminetur oratio mea.

Terminus, ni, m. *terminus*, *finis*, *לָקַח*, Ger. *zielstein*, Gall. *terme*, *borne*, Hisp. *termino*, *ἄπες*, limes, qui agrum ab agro dividit, a Græco *τίμαρι*, *τίμαρος*. *Cic. 4. Acad. c. 43.* Est inter eos non de terminis, sed de possessione contentio. ¶ Sæpe sumitur pro quocunque fine. *Cic. 4. Cassil.* Cujus res gestæ, atque virtutes iisdem, quibus Solis cursus, regionibus, ac terminis continentur. *Id. de Orat.* Crassus mihi visus est Oratoris facultatem, non illius artis terminis, sed ingenii sui finibus immensus describere. *Id. pro Quir.* Certos mihi fines, terminosque constitutam. *Id. pro Rab. c. 10.* Terminus contentioem. ¶ Cæcis nationibus & terminorum Deus eras, qui & ipse dictus est Terminus, ac sub figura termini, hoc est rudis, & informis lapidis, colebatur, ut est apud *Lactantium, l. 1. de falsa religione, c. 20.* cuius testum Terminalia. Termino autem, ut ait *Festus*, sacrificabant, quod in eius tutela fines agrorum esse putabant. Hinc qui agri terminum aliquem aut exarsisset, aut effodisset, is, & ejus boves sacri habebantur, teste eodem *Festo*, vel saltem ad metalla damnabatur, si servus, aut in insulam deportabatur, si liber fuisset, amissa tertia bonorum parte, ut ex *Paulo Jcto lib. 5. sententiar.* ostendit *Siculus Flaccus*. De huius sacris *Ovidius scripsit l. 2. Fast.* ¶ Narrant, cum templum Jovis Capitolini a L. Tarquinio Superbo ædificaretur in honorem Jovis, Junonis, & Mineræ, cæteros Deos cæsisse, Terminus, & Juventem restitisse, quod fuit augurium firmitatis, & prosperitatis Imperii Romani. Multæ enim in monte Tarpeo erant aræ Deorum, & Geniorum parvo spatio inter se distantes, a T. Tatius dedicatæ, quas alio transferre oportebat, & totam aream templo, quod tribus illis Diis ædificandum erat, liberam relinquere. *Liv. l. 1.*

Termitæus, a, um, adject. a *termes*, itis. *Græc. in Cynege. v. 446.* Emicat ipse manu ramum pallente Sacerdos Termitæum quatens. h. e. ramum oleaginum.

Termino, onis, m. idem ac terminus, apud *vet. Ennius apud Fest.* Ingenti vadit cursu, qua redditus termino est. *Et idem:* Hortatore bono prius, quam jam finibus termino est.

Terminus, a, um, *ἄριστος*, quod tria continet. *Colum. l. 11. c. 2. de serbibus:* Eorum quaternarii, hoc est quocuoq; versum pedum quatuor, & est commodum Terminus, quatuordecim ab uno sunt, ternarii autem duodeviginti.

Terminidni, æ, a, adject. distributivum, *tredecim*, terni & deni. *Plin. l. 18. c. 26.* Ternadena ova subijctio æstate tota, hieme pauciora, non tamen infra novena, *tredecim per vasa.* Sunt qui putant ternadena ova esse triginta, non tredecim, quorum sententia vel ex eo retellitur, quod ex ejusdem *Plinii* præcepto *l. 10. c. 54.* ova impari semper numero supponenda sunt.

Ternio, onis, m. numero ternario, numerus tria continens, *τριάς*. *Gell. l. 1. c. 20.* Numerus ternio, qui Græce dicitur *τριάς*.

Ternus, a, um, *tre*, *τρίων*, nomen numerale distributivum. Fere pluraliter usurpatur, ut cætera ejusdem generis. *Cic. l. 9. Fam. ep. 22.* Cum loquimur terni, nihil flagitii dicimus, at cum bini, obsecrum est. *Idem Verr. 5. cap. 48.* Terna medicina in singula jugera exigere. ¶ Interdum usurpatur loco numeri cardinalis. *Horat. l. 3. od. 19.* Ternos ter cyathos attonitus petet. *Id. l. 2. sat. 4. v. 76.* Immane est vitium dare iullia terna macello.

Tero, is, trivi, tritium, a. 3. *trivare*, *compere*, *consummare*, *logorare*, *לָקַח*, Ger. *reiben*, Gal. *brayer*, *piler*, *hollare*, *strillar*, *קרְבֹּב*, consumo, imminuo. *Plaut. Aïn. 1. 1. 18.* Num me illuc ducis, ubi lapis lapidem terit, *Virg. 4. Georg.* Ipse labore manum duro terat. *Plin. l.*

36. c. 26. Jam vero & in Vulturno mari Italiz arena alba nascens, quæ mollissima est, pila, molaque teritur, idest tunditur, comminuitur. *Id. l. 34. c. 18.* Dein refrigeratum teritur in tarinum. ¶ Sæpe translate accipitur pro consumere. *Cic. 5. Phil. c. 11.* Teretur interea tempus, belli apparatus refrigeret. *Liv. l. 1. c. 57.* Regii quidem juvenes interdum otium conviviis, comestationibusque inter se terebant. *Rufus Cic. 3. de Orat. c. 51.* Terere ætatem in rebus discedis. ¶ Quoniam vero res novas, quibus sæpius utimur, terminus, seu consumimus, ut patet in vestibus, & aliis, hinc metonymice terere accipitur pro usitatum, seu vulgare facere. *Cic. 4. Acad. c. 6.* Jam enim hoc verbum satis heisterno sermone trivimus. *Id. 3. Fin. c. 4.* Nam cum in Græco sermone hæc ipsa quondam rerum nomina novarum nova videbantur, quæ nunc consuetudo diuturna trivit. ¶ Similiter metonymice, iter terere, est iter facere, quia via, per quam ambulamus, teritur, seu consumitur. *Virg. 1. Æn. Sæpius e tectis penetralibus extulit ova Augurium formica terens iter.* ¶ Reperitur etiam pro perdere, seu interimere, Græcorum imitatione, qui *ἐκτερίζω* sic usurpant. *Nævius apud Priscianum:* Ut illum Diu terant, qui primum otium capam protulit. ¶ Præteritum *terai* prostrivit, afferri lolet ex illo *Plauti Pseud. 3. 2. 29.* Priusquam tererunt, oculos ut extillent, facit. Similiter atteritur pro *aterrivi*, ab *aterra*, ex *Tibull. l. 1. eleg. 4. v. 42.* Aut operi infuetas atteruisse manus. Et pro priore quidem loco additur auctoritas *Prisciani*, qui *l. 6. pag. 682.* *Putsch.* dicitur probare *ut tererunt.* *Putsch.* tamen odidit *triverunt*, quod & in *Plauto* plures admittunt. Ad locum *Tibulli* quod attinet, ibi quoque incerta admodum lectio est: quamquam illud *aterruisse*, multis deiciuntur a *Brouckus*. Et quod quidam intruferunt *attenuasse*, omnino improbat.

Terpsichore, æ, f. 1. *Ἐρψιχόρη*, una novem Mularum, quæ choris, & cætibus præest. Dicta est a *τίμα*, *delector*, & *χορὸς*, *chorus*, *tripudium*, quod choreis, & tripudiis delectetur, vel, ut *Plutarchus* ait, quod maxima vitæ pars hæc rebus delectetur, & gaudeat. Huic quidam citharæ inventionem tribuunt. ¶ Ponitur translate pro omni poetico studio. *Juven. sat. 7. v. 35.* tunc seque, suanique Terpsichoren odit tacunda & nuda senectus.

Terra, æ, f. *terra*, *ἄρα*, Ger. *erd*, Gall. *terre*, Hisp. *tierra*, *γῆ*, *γαια*, *χθών*, elementum frigidum, & siccum, quod, quoniam reliqua omnia gravitate exuperat, infimum sibi inter ea locum vendicavit. *Varro l. 4. de L. L.* dictam ait, juxta Ælium Stilonem, quod pedibus teratur, suamque sententiam eo confirmat, quod in Augustum libris *terra* scribatur unico R *Cic. 2. de nat. Deor.* Ac principio terra univerfa cernatur, locata in media mundi sede, solida, & gibbosa, & undique ipsa in sese nutibus suis conglobata, vestita floribus, herbis, arboribus, frugibus. *Id. 1. Tusc.* Perfluadent enim Mathematici, terram in medio mundo sitam ad universi cæli complexum quasi puncti instar obtinere, quod *κέντρον* illi vocant. ¶ Hæc vox variis modis accipitur. *Varro l. 1. de R. R. c. 9.* Terra tribus modis dicitur, communi, proprio, & misto. Communi, ut cum dicimus, orbem terræ, & terram Italianam, cum & lapis, & arena, & cætera ejus generis sint in nominando comprehensa. Altero modo dicitur terra proprio nomine, quæ nullo alio vocabulo, neque cognomine adjectivo appellatur. Tertio modo dicitur terra, quæ est mista, in qua feri quid potest, & nasci, ut argillosa, aut lapidosa. Hæc *Varro*, quæ quidem omnia confirmari etiam possunt exemplis ex *Cicer.* petitis, *Lucret. Vitruv. Liv. & aliis.* ¶ Sunt, qui velint, hoc nomine in singulari numero totum elementum significari, in plurali aliquot ejus regiones. *Virg. 1. Æn.* Multum ille & terris jactatus, & alto. *Cic. 1. Cassil.* Dubitas, si hic morari æquo animo non potes, abire in aliquas terras? Sed hæc differentia aut talia est, aut certe non perpetua. Nam & terram frequentissime pro una qualibet regione legimus, & terras pro toto orbe. *Cic. de Amic.* Eorum, qui in hac terra fuerunt, Magnamque Græciam, quæ tum florebat, & c. *Virg. 4. Æn.* Et nunc magna mei sub terras ibit imago. Dicimus etiam, terra Italia, Terra Græcia, pro regione Italiz, Græciæ, & c. *Callistrat. lib. 3. Dig. de Abigeis.* Ut extra terram Italianam decem annis relegitur. ¶ Terra iter facere, *andar per terra*, sive pedibus, sive equo eatur. *Cic. pro Planc. c. 40.* ¶ Sternere terræ, *gestare a terra.* *Stat. 7. Theb. v. 755.* Sic terræ procumbere, *gestarsi a terra.* *Ovid. 2. Metam. v. 346.* Sic læpe Poetæ terra in dativo usurpant pro *terra*, vel in *terram*. ¶ *Terra ortus*, *Terra filius* tam in bonam, quam in malam partem adhiberi potest, tum quia terra orti dicuntur, quorum antiquissimum genus est, & in ipsa vetustate sepultum; tum quia etiam ita appellantur ignobilis homines, qui patrem & avum ciere non possunt. *Quintil. l. 3. c. 9.* Multum auctoritatis affert vetustas, ut iis, qui terra dicuntur orti. *Cic. l. 1. Assic. ep. 13.* Huic terræ filio nescio qui committere epistolam tantis de rebus non audeo. ¶ Terram videre, vel in terra esse dicuntur, qui ad molesti, prolixique laboris finem propemodum pervenerunt. Sumptum a navigantibus. *Plaut. Merc. 1. 2. 84.* Equidem jam me censebam esse in terra. *Cic. pro Mur. c. 2.* Quo tandem animo me esse oportet prope jam ex magna jactatione terram videntem? ¶ *Terra, marique*, vel *aut terra*, *aut mari*, est in omnibus locis, vel quacunque ratione. *Plaut. Pseud. 1. 3. 83.* Ego in hoc triduo aut terra, aut mari alacunde evolvam id argentum tibi. *Cic. 5. Fin. c. 4.* Ut nulla pars cælo, mari, terra, ut poetice loquar, prætermissa sit. *Vatin. Cic. l. 5. Fam. ep. 9.* Ego tamen, terra, marique, ut conquireretur, præmandavici. ¶ *Percontari a terra ad cælum*, proverbialis locutio est, quæ significat minute exquirere, & ab initio ad finem usque rem totam sciscitari. *Plaut. Perf. 4. 54. 3.* Volo hanc ego percontari. Sa. A terra ad cælum, quidlibet. ¶ Genitivus pluralis *terrarum* eleganter jungitur cum quibusdam adverbis loci, & vim quandam addit orationi. *Cic. Verr. 7.* Ubicumque terrarum, & gentium. *Id. Assic. l. 5. ep. 10.* Nesciebam, ubi terrarum esses, *in qual paese mai fossi.* ¶ A Veteribus terra Dea habita est, variis nominibus appellata, Tellus, Vesta, Ceres, Mater, Cybele, & c. *Cic. l. 1. & 3. de nat. Deor. Plin. l. 2. c. 63. & Ovid. 6. Fast. v. 450.* Fabulantur autem esse eam filiam Demogorgonis, quæ ex incertis patribus Noctem pepererit, Tartarum, Famam, Tagem, Antæum, *Boccac. l. 1. Genial. Deor.*

Terracina, v. Tarracina.

Terræmōtus, v. *m. terremoto*, *stremuoto*, *טָרַח*, Ger. *erdbeben*, Gal. *stremblement de terre*, Hisp. *terremoto*, *temblor de tierra*, *γῆς σεισμός*, terræ convulsio, quæ a spiritibus terræ inclusis, & exitum sibi molientibus, fieri videtur. *Cic. 1. de Div.* Tantos terræmotus in Liguriis, Gallia, compluribusque insulis, totaque in Italia factos esse. *Id. ibid.* Apuliae quæ maximis terræmotibus conquassata esset. ¶ Dividitur hæc vox interdum, verbo aliquo interposito. *Plin. l. 3. c. 84.* Maximus terræ memoria mortalium extitit motus Tiberti principatu.

Terrænium, ni, subst. n. *terreno*, *טָרַח*, Ger. *erfeld*, Gall. *terreid*, Hisp. *terreno*, *γῆ*, terra cultui idonea. *Colum. l. 2. c. 2.* Callidissimi rusticarum rerum genera terreni tria esse dixerunt, campestre, collinum, montanum.

Terrēnus, a, um, *terreno*, *di terra*, Ger. *irrdisch*, Gall. *de terre*, Hisp. *terrenal*, *χρηματις*, quod in terra natum est, vel in terra vivit, *v. 2.*

vel aliquid eum terra commune habet, vel denique ad terram pertinet. *Cic. 1. de nat. Deor.* Belliarum autem terrenæ sunt aliæ, partim aquatiles, aliæ quasi accipies, in utraque sede viventes. *Col. 1. 11. c. 2.* Per hos quoque dies abstinent terrenis operibus. ¶ Sumitur etiam pro terreo, idest pro eo, quod ex terra est. *Cic. 1. Tusc.* Corpora nostra terreno principiorum genere confecta, ardore animi concalescunt. *Virg. 11. Æn. v. 850.* terreno ex aggero bustum. *Plin. 1. 6. c. 17.* Terrenum iter. h. e. quod terra fit, non mari, aut amni, *viaggio per terra. Id. 1. 35. c. 12.* Terrena vasa. h. e. fictilia.

Terrè, es, rui, itum, n. 2. *spaventare*, טרר, Ger. *einschrecken*, Gal. *epouanter*, Hisp. *espantar*, פּוֹרֵס, timore alicui incutit, metum injicio. *Cic. 1. 2. Fam. ep. 15.* Nec me ista terrent, quæ mihi ad timorem proponuntur. *Id. pro Cluent.* Non mediocri ab eo ceteri profertionis, & mortis metu terrebantur. *Id. de Arusp. resp. c. 4.* Omnia cæde, incendiisque terrene.

Terrestris, (& aliquando Terrestre in mascul.) *terrestre*, di terra, *χρηστικός*, *επίγειος*, *γαιήδης*, quod ad terram spectat. *Cic. 6. Verr.* Illud Flaminium ita ex æde sua sustulit, ut in Capitolio, hoc est, in terrestri domicilio Jovis poneret. *Liv. 1. 1.* Audi Jupiter, & tu Juno, Quirineque, Dique omnes cœlestes, vosque terrestres, vosque inferi audite. *Id. 1. 3.* Consignata omnia ad Senatum itinere terrestri misit. *Flor. 1. 2. c. 2.* Pastorius ille populus, verque terrester. ¶ Terrestris cœna dicitur, in qua nihil nisi terra natum apponitur, ut olera, poma. *Plaut. Capt. 1. 2. 86.* Terrestris cœna est multis oleribus. ¶ Terrestris avis dicitur a *Plin. 1. 10. c. 23.* quæ non alte volat, sed prope terram.

Terrēs, a, um, di terra, *γῆριος*, quod ex terra est. *Col. 1. 1. c. 6.* Horreum, camera confectum, cuius solum terreum, priusquam confertur, perfosum. Alii leg. *terrenum. Cæs. 1. 1. bell. Gall. c. 43.* Planities erat magna, & in ea tumulus terreus fatis grandis. *Varr. 1. 4. de L. L.* Terreus murus.

Terribilis, le, o. 3. *terribile*, *orrendo*, טרר, Germ. *erschrecklich*, Gal. *terrible*, Hisp. *terrible*, *espanto*, פּוֹרֵס, formidabilis, horrendus. *Cic. pro Sext. c. 8.* Alter, o Dii boni, quam teter incedebat, quam truculentus, quam terribilis aspectu. *Id. in Parad. 1.* Mors terribilis est illis, quorum cum vita omnia extinguuntur. *Virg. 6. Æn. v. 277.* Terribiles visu formæ, lethumque, laborque. *Liv. 1. 4. c. 26.* Alia aliis terribiliora afferebantur.

Terribiliter, adverb. *terribilmente. Arnob. 1. 2.* Sonus cœli terribiliter concrepantis.

Terricola, æ, com. 1. *ἐπιγῆιος*, qui terram habitat. *Apulej. de Deo Socrat.* Inter terricolas, cœlicolasque.

Terricula, æ, f. idem ac terriculum. *Senec. de vemed. forustor.* (sunt hæc excerpta quædam ex *Seneca* libris, quæ in fine suæ Editionis *Lipsius* collegit, neque tamen *Seneca* esse putat, quod idem plerique alii Critici sentiunt) *circa princip.* Sic ergo te forma, ut si quis tibi malam mortem minctur, omnes terriculas ejus deludas. *Lactan. de mort. persecut.* Terriculas tyrannicæ potestatis profigate. Adde *Minuc. Fel. in Octav.*

Terriculamentum, i, n. *spauracchio*, *spaventacchio*, *larva*, *fantasma*, *μαρμακῆστος*, phantasma, spectrum terrorem incutiens. *Apulej. in Apolog.* Noctium occurfacula, bustorum formidamina, sepulcorum terriculamenta. *Sidon. 1. 7. ep. 1.* Prodigiorum terriculamenta.

Terriculum, i, n. *spavento*, Ger. *Schreckbild*, Gall. *epouantail*, Hisp. *espantajo*, פּוֹרֵס, quod injicit terrorem. *Actius apud Non. c. 3. n. 244.* Proinde istæ hæc tua aufer terricula, atque animum iratum comprime. *Liv. 1. 5. c. 9.* Gauderentque Patres, sine Tribunatuz potestatis terriculis inventam esse aliam vim majorem ad coercendos Magistratus.

Terrificatio, onis, f. terriculamentum. Vox est *Noni. c. 2. n. 513.*

Terrifico, as, a. 1. *spaventare*, idem ac terreo. *Lucr. 1. 1. v. 133.* Et quæ res nobis vigilantibus obvia mentes Terrificet. *Virg. 4. Æn. v. 210.* Cœcique in nubibus ignes Terrificant animos.

Terrificus, a, um, *terribile*, פּוֹרֵס, terrorem incutiens, terribilis, formidabilis. *Virg. 5. Æn. v. 524.* Seraque terrifici cecinerunt omina vates. *Id. 1. 8.* Fulgores nunc terrificos, sonitumque, metumque Miscebant operi.

Terrigena, æ, com. 1. *nato dalla terra*, *γεννητός*, ex terra genitus. *Cic. 2. de Divin.* Terrigenam, tardigradam, domoportam, sanguine cassam potius, quam hominum more coholeam dicere. *Ovid. 1. 2.* Donec terrigenæ, facinus mirabile, fratres In se constrictas conferuere manus.

Terrigenus, a, um, adject. e terra genitus. *Terull. 1. 2. cont. Marcion. c. 12.* Aquigena & terrigena animalia.

Terriloquus, a, um, *δευκαλόγος*, qui terrorem afferentia loquitur. *Lucr. 1. 1. v. 101.* Terriloquus victus dictis desicere querens.

Terripavium,) V. Tripudium.
Terripudium,)

Terrisonus, a, um, *δευκαλόγος*, quod sono terret. *Claud. 1. 1. de laudib. Silite. v. 109.* Nec te terrisonos stridor venientis Alani.

Territio, onis, f. *spavento*, *paura*, terrendi actio, terror. *Ulpian. Dig. 1. 47. tit. 10. leg. 15.* Nuda ergo interrogatio, vel levis territio non pertinet ad hoc edictum.

Territio, as, a. 1. *spaventare*, *δευκαλόγος*, frequenter terreo. *Virg. 4. Æn. v. 187.* Et magnas terreat urbes. *Liv. 1. 8. c. 28.* Dein, postquam aspernabantur flagitium aures, minis terreat, atque identidem admonere fortunæ.

Territorialis, le, adject. ad territorium pertinens, ut territoriales termini, *Agens in Frontin. de limitib. p. 47.*

Territorium, rii, n. *territorio*, פּוֹרֵס, Germ. *Landtschaft*, Gall. *terroir*, Hisp. *territorio*, *אֵרֶץ*, *אֵשֶׁר*, intra quos fines iuris dicendi jus esset, prout lib. de agrorum conditionibus definit *Sculus Flaccus*, juxta emendationem *Barnabæ Brissonii*. Nam in vulgatis vox *juris* omittitur. Consentit *Pomponius, D. 1. 50. tit. 16. l. 239.* a quo dicitur: universitas agrorum intra fines ejusque civitatis. *Varro etiam 1. 4. de L. L.* Territorium, inquit, est locus communis, qui circa oppidum relinquatur. *Cic. 2. Phil. c. 40.* Ut horentis colonie territorium minueretur. *Plin. 1. 29. c. 6.* Extra territorium id abire.

Territus, a, um, adject. *spaventato*. *Vellej. 1. 2. c. 70.* Denunciatus territis. *Ovid. 4. Metam. v. 232.* Inopino territa visu.

Terror, oris, m. *terrore*, *spavento*, *paura*, פּוֹרֵס, Ger. *schrecken*, Gal. *frayer*, Hisp. *espanto*, פּוֹרֵס, timor, qui hominem concutit. *Cic. 4. Tusc.* Quæ autem subjecti sunt sub metu, ea sic definiunt, pigritiam metum consequentes laboris, terrorem metum concutientem: Ex quo fit, ut puerem rubor, terrorem pallor, & tremor, & dentium crepitus consequatur. *Id. 5. Fin. c. 11.* Qui sibi injecto terrore mortis horrescunt. *Id. Att. 1. 2. c. 23.* Sed non est consanguineus non mediocres terrores jacit, atque ducuntur. *Id. 1. 1. 6. ep. 8.* Terrorem alicui afferre. *Liv. 1. 3. c. 4.* Terro m incutere. *Id. 1. 34. c. 28.* Terrori esse. *Id. ibid.* In terro em conjicere. *Nepos in Attic. c. 9.* Magnis terroribus vexari. *Tacit. 4. histor. c. 33.* Terrorem lacere. ¶ *Servius* inter terrorem, & metum sic distinguit, quod *terror* proprie fit, qui aliis inturret, unde & *terri-*

bilis dicitur, *metus*, quem habent timentes. Sed hæc differentia non observatur. *Virg. 11. Æn.* Quod si tantus habet mentes, & pectora terror.

Terrōsus, a, um, adject. *terroso*, *pieno di terra*, ut arena *terrosa*, *Virruv. 1. 2. c. 4.*

Terrōtia, læ, f. parva terra. *Leg. an. Cod. de thesaur.* In alienis terrulis opes abditas percurtari.

Terrulente, adverb. terrene modo. *Prudent. in Rom. v. 378.* Rem spiritalem terrentente querere.

Terrulentus, a, um, adject. *terrenus*. *Prudent. Perisepth. 2. vers. 195.* Quod terrentulum ac fordidum, flammis necesse est decoqui.

Terulus, a, um, *terfo*, *meto*, mundatus, purus, nitidus. *Ovid. 2. Met. v. 736.* Ut terulis nitent talaria plantis. ¶ *Translate Stat. in præfat. 1. 2. Situar.* Vir optime, nec minus in judicio literarum, quam in omni vitæ colore terulime. *Plin. 1. 2. ep. 3.* Teræ præfationes. ¶ *Terf dies*, h. e. feci, sereni, *Festus*.

Terlus, sus, m. *il forbire*, *o nettare*. *Apul. 1. 1. A. A. E* promptuario oleum, unctui, lintea terlui profer. *Id. in Apolog.* Petere aliquid terfui dentium.

Tertia, æ, f. V. Tertius.

Tertiānus, a, um, *terziano*, *τρίτηνος*, quod tertio quoque die recurrit, quod tertio ordine dispositum est. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 10.* Ne tertianus quidem febres, & quartanas divinas esse dicendum sit. Et absolute *Plin. 1. 10. c. 14.* Xenocrates pulegii ramum lana involutum in tertianis, ante accessione olfactandum dari, &c. ¶ *Tertiani, orum*, sunt tertie legionis milites. *Tacit. 3. hist. c. 24. & 13. Ann. c. 38.*

Tertiarius, rii, n. *quattro oncie*, *τριταριος*, idem quod triens, hoc est uncie quatuor, & tam de pondere, quam de mensura dicitur. In ponderibus enim, teste *Budæo*, libræ tertiam partem significat: in mensuris autem tertiam partem congi. *Cato de re rust. c. 95.* Postea sumito bituminis tertiarium, & sulphuris quartarium. *Apud Virruv. 1. 3. c. 1.* tertiarium quid sit, V. in fine vocis *As*.

Tertiarius, a, um, quod tertiam rei alicuius partem recipit. *Plin. 1. 34. c. 17. de stanno.* Idem & tertiarium vocant, in quo duz nigri portiones sunt, & tertia albi.

Tertiatio, onis, f. *τρίτησις*, tertia operis repetitio. *Col. 1. 12. c. 50. de secunda*, & *tertia olei pressura*: Nam plurimum refert non miscere iterationem, multoque minus tertiationem.

Tertiatio, adverb. *Cato apud Charisium, 1. 2.* Tertiatio, & quartato verba dicere præ metu. h. e. ter, & quater repetendo. V. *Tertiacus*.

Tertiatus, a, um, tertio repetitus. V. *Tertio*. *Col. 1. 2. c. 4.* Iteratos esse oportebit, ac deinde circa Septembris calendis tertiatos. ¶ Tertiatia verba dicuntur, in quibus tertio quid repetitur, quod in perturbatione loquentes facere solemus, alii tertiatia verba ea esse dicunt, quæ ita confuse profertur, ut vix tertia eorum pars intelligatur, quod item in perturbatione sufenit. *Apulej. lib. 5. Met.* Tremens, & tertiatia verba hystrepens sic ad illas ait.

Terticepsos. V. Bicepsos.

Tertio, as, a. 1. *τρίτηνος*, tertio itero, opus aliquod tertio repeto, ut Tertiare agrum, est tertio profcindere. *Col. 1. 2. c. 4.* Nam commode profcinditur duabus, una iteratur, tertiatitur dodrante, in liram redigitur quadrante operæ.

Tertio, & Tertium, adv. *la terza volta*, τὸ τρίτον, tertia vice. *Ter. Eun.* Non hercle veniam tertio. *Col. 1. 3. c. 13.* Sarrurium selquopera, iterum sarrurium una opera, & tertio una. *Cic. 2. de Divin. v. 59.* Tamen nemo est, quin sæpe jactans, Venerem jactat aliquando, nonnumquam etiam iterum, ac tertium. ¶ Tertium Consul esse dicitur, qui duobus jam perfunctus Consulatus, tertium gerit. *Liv. 1. 3. c. 22.* Consulatus creati Q. Fabius Vibulanus tertium, & L. Cornelius. *Inscript.* apud *Gruter. pag. 1. n. 1.* M. Agrippa L. F. Cof. tertium fecit. ¶ Inter tertium & tertio discrimen aliquod esse putant Grammatici, nimirum quod tertio ad locum, & ordium referatur, tertiam ad tempus; quod idem dicendum de quarto, & quattum, quinto, & quintum, & similibus. Verum hæc differentia non videtur cognita fuisse optimis Scriptoribus. Narrat enim Tiro Ciceronis libertus apud *Gell. 1. 10. c. 1.* cum Pompejus ædem Victoriz dedicaturus esset, suumque nomen, & honores inscribi vellet, dubitatum fuisse, scribendum ne esset *Consul tertio*, an *tertium*: ea de re interrogatum ipsum Ciceronem persuasisse, quoniam sibi non satis liqueret, utrum rectius esset *tertium*, an *tertio*, ut *Tert.* præferberetur, quo res quidem satis demonstratur, sed dictio tamen ambigua verbi lateret. V. *Gell. loc. cit.* ubi hæc super re plura.

Tertium, adverb. V. in voce præcedenti.

Tertius, a, um, *terzo*, *שליש*, Ger. *der drit*, Gal. *troisième*, Hisp. *tercero*, *τρίτος*, ultimus, sive unus ex tribus, a ter, vel ab Æolico *τρίτος*, pro *τρίτος*, ad ogni terza parola. *Id. 2. Tusc. c. 10.* Tertio quoque die. *Cic. pro Rab. Posth.* Modo vobis inspectantibus in iudicio Gabinii tertio quoque verbo excitabatur. *Plin. jun. 1. 4. ep. 27.* Tertius dies est, quod audiui recitatem Sentium Augurinum cum summa mea voluptate. *Gell. 1. 9. c. 4.* Cibum capere diebus tertius, medio abstinere. *ogni vredi.* ¶ *Tertie note herba*, tertio loco adscribenda, vel tertiam dignitatem post alias sortita. *Col. 1. 9. c. 4.* Tertix notæ, sed adhuc generosæ marinus ros, & nostras cumula, quam dixi satureiam. ¶ Ad tertias decoquere, est usque eo decoquere, dum una ex tribus partibus absumatur. *Plin. 1. 20. c. 4.* ¶ *Tertia*, æ, nomen muliebre est. mos enim fuit Romanis priores quam duas filias habentibus, ut eam, quæ primo loco nascebatur, primam, quæ secundo, secundam, quæ tertio, tertiam vocarent, & sic de reliquis, adjecto proprio nomine, ut *Livia prima*, *secunda*, &c. si vero duæ tantum essent, altera *major*, altera *minor* dicebatur. *Macrob. 1. 1. Saturn. c. 2.* Filia Serviliz erat Junia Tertia. ¶ Hinc est *Tertulla* nomen deductum a *Tertia* per diminutionem, quod legitur apud *Cic. 1. 14. Attic. ep. 20.*

Tertulla. V. In dictione præcedenti.

Tertullianus, i, *Τερτυλλιανός*, Scriptor Ecclesiasticus, patria Carthaginiensis, multa scriptis, quæ extant, stylo aspero, & ut ita dicani, salebroso, novatis insolenti deductione verbis, & phrasi sæpe impedita, & obscura; non tamen sine veteris, probæque eruditionis ornamentis. Floruit sub Severo, & Caracalla.

Terus, a, um, idem ac terlus, apud vet. *Varro apud Non. c. 2. n. 84.* Atri tertia nitet galea. *Id. ibid.* Alii terti circumtonsi, & terti, atque unctuli, ut mangonis esse videtur servuli.

Terveneticus, m. maxime veneticus. *Plaut. Bacch. 4. 7. 15.* Ut pergræcetur tecum, terveneticus.

Teruncius, ii, m. *τετρακταριος*, *τρίγχιος*, nummus perexiguus ejusdem pretii, ac quadrans, quomodo vocatur quarta pars assis, nisi quod teruncius erat argenteus, sed quadrans erat æreus. Ergo habet se teruncius ad femissem, ut quadrans ad fembellam, hoc est dimidiam libellam: item ad assem, ut quadrans ad libellam. Nam materia, non pretio differunt. Dicitur esse a tribus uncis, quæ sunt quarta pars assis, seu libellæ. *Varrol. 4. de L. L.* Teruncius a tribus uncis dicitur. *Cic. 1. 2. Fam. ep. 16.* De præda itea teruncium non attingi quisquam.

¶ Teruncii aliquem facere, est parvi æstimare. *Plaut. Cap. 3. 1. 17.* Neque ridiculos jam teruncii faciunt.

Telqua, & Telca, orum, n. pl. loca augurio designata, juxta *Verrium*, vel loca consecrata ad augurandum, ut *Opilius*, *Aurelius* tradidit apud *Festum*. Sæpius vero hoc nomine significatur loca edita, aspera, & inculta, ipso situ atque silentio religionem quandam, & horrorem incunctantia. *Hor. l. 1. ep. 14.* Nam quæ deserta, & inhospita telqua *Credis*, amœna vocat, mecum qui lentit, & odit, Quæ tu pulchra vocas. *Lucan. l. 6. v. 41.* Magnoque recurso Amplexus fines, saltus, & nemorosaque telqua. ¶ Apud *Festum* fere legitur *tesca*.

Teffella, æ, f. *saffellu*, quævis res formam habens quadratam, cujusmodi sunt laterculi, sive lapides quadrati, quibus pavimenta sternuntur, dim. a *teffera*. *Plin. l. 37. c. 10.* Andromadas argenti nitorem habet, ut adamas figura quadrata, & semper tessellis similis. *Id. l. 17. c. 11.* Exempta cortice tessella. *Senec. l. 6. quæst. nat. c. 31.* Balneum tessellis stratum.

Teffellatim, adverb. tessellatim modo, ut tessellatim concidere, *Apic. l. 4. c. 3. & l. 7. c. 9.*

Teffellatus, a, um, *scaccato*, quod tessellis, idest parvis quadratis lapillis est compositum, ut *Pavimentum tessellatum*, quod etiam *scibile* dicitur, quoniam in particulis scetum est. *Suet. de Caf. c. 46.* Munditiarum, lautitiarumque studiosissimum multi prodiderunt, quamvis tenuem adhuc, & obæratum, in expeditionibus tessellata, & scetilia pavimenta circumtulisse.

Telstra, æ, f. *κύβος*, figura Geometrica constans sex lateribus, seu superficiebus æqualibus, ex omni parte quadrata, quæ etiam *cubus* dicitur, ex *trioropa*, hoc est quatuor. Na in Jonice *trioropes* dicitur pro *trioropes*. Ita vocatur, non quia quatuor latera habeat (funt enim sex) sed quia est undique quadrata. *Macrobi. l. 1. in Somn. Scip. c. 5.* Fit enim tribus dimensionibus impletis corpus solidum, quod *επιπέδον* vocatur, qualis est *teffera*, quæ *cubus* vocatur. Item numerus Arithmeticus, qui ex omni parte quadratus est, cujus generis est viginti quatuor. *Martian. in Arithmetica. l. 7.* Si *teffera* *tefferam* metitur. ¶ *Teffera* item dicitur officia, quibus in alveolo ludimus, quæ punctis quibusdam distincta sunt, & quamcumque incubuerit partem, immotam stabilitatem habent. *daði. Terent. Adelph. 4. 7.* *Teffera* ludere. ¶ In hac acceptione *teffera* differt a *talo*. Nam *talus* quidem sex latera habebat, sed quatuor tantum in usu ludentium erant, quia duo ita erant incurva, ut illis *talus* vix posset consistere, *teffera* autem cum sex casus, sexque aspectus haberet, hi omnes in usu erant. *Cic. de Div. c. 41.* Quid enim est fors? idem propinodum, quod micare, quod talos jacere, quod *tefferas*, quibus in rebus temeritas, & casus, non ratio, nec consilium valet. *Id. de Senct. c. 16.* Senib' talos relinquunt & *tefferas*. ¶ In militia etiam *teffera* dicebatur *sympolum*, quo socii ab hostibus, & exploratoribus dignoscantur. *segno, contra segno*. Ea erat tabella, vel taleola lata, interdum inscripta literis, interdum omni nota vacua, quæ militibus distribuebatur confusionis evitandæ causa, vel ad obeundam vigiliam nocturnas (qua de re V. supra in voce *Signum*) vel ad significanda Imperatoris iussa, expeditiones, prælia, & hujusmodi militaria munera, & hæc vocabatur *teffera muta*, quia sine voce eo symbolo Imperatoris voluntas innotebat: alia autem erat *teffera vocalis*, quæ una, duabus, aut pluribus vocibus constabat ab Imperatore prolatis, & iis, ad quos spectabat iussa exequi, enunciatis. *Virg. Æn. 7.* *Clasica* jamque sonant, in bello *teffera* signum. *Silius l. 15. v. 475.* Tacitum dat *teffera* signum. *Sueton. in Galb. c. 6.* Data *teffera*, ut manus penulis continerent. *Liv. l. 7. c. 35.* Cæteris omnibus *tefferam* dari jubet, ubi fecundæ vigiliæ buccinadatum signum esset, armati cum silentio ad se venient. Item *teffera* est belli, & pacis futuræ signum. *Pompon. de orig. juris l. 2.* Deinde Q. Fabius, qui ad Carthaginenses missus legatus, cum essent duæ *teffera* posite, una pacis, altera belli, arbitrio sibi dato, utram vellet, referret Romam, utramque fustulit, & ait, Carthaginenses potere debere, utram mallem accipere. ¶ Pontur nonnunquam pro signo frumentario, quod exhibitio, unusquisque frumentum pro portione accipiebat a præfecto annonæ, sicut Patavii fieri solet ab his, qui pauperum curam habent. Nam erogantur signa quadam plumbea, quibus exhibitio, sigillatim accipiunt certam mensuram tarinæ, vel panis. *Suet. in Aug. c. 40.* Ac plebs frumentationum causa frequentius a negotiis avocaretur, ter in annum quaternorum mensium *tefferas* dare destinavit. *Juv. sat. 7. v. 1-4.* Summula ne pereat, qua vilis *teffera* venit Frumenti. ¶ Sic etiam dicuntur *teffera nummaria*, quibus exhibitio summa nummum præscripta repensari solet. *Suet. in Aug. c. 41.* Frumentum quoque in annonæ difficultatibus sæpe levissimo, interdum nullo pretio admensum est, *tefferasque* nummarias duplicavit. ¶ Item sumitur pro signo hospitalitatis, quæ *teffera hospitalis* dicebatur. Fuit antiqui moris *teffera* dari hospitibus dimidiatam, quam quicumque attulisset ad hospitium, continuo agnosci posset, & hospitio accipi tanquam amicus, & vetus hospes. Hoc autem jus necessitudinis ad posteros traniebat. Propterea *teffera* hospitalem diligenter aservabant. *Plaut. Pen. 5. 2. 86.* Ego sum ipseus, quem tu queris. P. Hem quid audio? A. Antidamæ me gnatum esse. P. Si ita est, *tefferam* contere si vis hospitalem, eccam attuli. A. Age dum huc ostende. est par probe: nam habeo domi. ¶ *Teffera* hospitalem contregisse dicebatur, qui jus hospitii violabat, hoc est, ut ait *Erasmus*, qui sibi reditum in domum aliquam præcluserat. *Plaut. Cist. 2. 1. 27.* Hic apud nos jam Alcimarche contregisti *tefferam*. ¶ Contregisse cum aliquo, pro hospitalia jungere, amicitiam colere, dixit *T. vull. alverf. Hæretic. c. 36.*

¶ In vestibus item figuræ quædam quadratæ, & *teffera* dicebantur, unde & vestes ipse dicitur sunt *tessellatæ*. *Plin. l. 35. c. 9. de Zeuxide p. Are.* Opes quoque tantas acquisivit, ut in ostentatione earum Olympiæ aureis literis in palliorum tessellis intextum nomen suum ostentaret. ¶ Denique *teffera* dicitur de lapillis, quibus pavimenta insternuntur, & conspiciuntur. *Plin. l. 37. c. 25.* Tum nucleo crasso sex digitos induci, & ex *teffera* grandi non minus alta duos digitos strui. V. *Tessilli*.

Tellerarius, ii, m. qui militibus tribuit *tefferas*. Glossæ Γραμματικός, scriba *tefferarius*. *Tac. l. hist. c. 25.* A quo Barbiurum Proculum *tefferarium* spiculatorum, & Veturium optionem. Inscrip. apud *Gruter. pag. 550. n. 2.* *Tellerarius* in Leg. III.

Tellerarius, a, um, *κωνικός*, quod ad *tefferas* pertinet, ut *tefferaria ars*, apud *Ammian. l. 14. h. c.* ars *tefferas* in pavimentis disponendi.

Tellerula, æ, f. *συνδραστήριον*, parva *teffera*. Spicatum dicitur de tabella suffragiorum. *Varro. l. 3. de R. R. c. 5.* Quendam deprehensum tessellulas concipientem in loculum, eum ad Consullem trahentem a lautoribus competitorum. ¶ Item de symbolo, seu signo frumentario, quod qui ad Præfectum annonæ referebant, certam frumenti accipiebant mensuram. *Perf. sat. 9.* Scabiosum *teffera* lar Possidet. ¶ *Tellerula* item dicebatur exigui quidam, & quadrati lapilli, ex quibus elegantiora pavimenta sternebantur, quæ ab antiquis *tessellariis* dicebantur. *Cic. in Orat. c. 44. ex Lucilio.* Quam lepide lexis compositæ, ut *teffera*

læ omnes Arte pavimento, atque emblemate vermiculato!

Testa, æ, f. *σέστο*, vaso di terra, טרר, Ger. *gebrannter krug*, Gal. *coquillo*, *vaissieu de terre cuise*, Hisp. *vajo de barro*, *teja*, o *ladrillo*. *αίψα*, omnis res fictilis cocta, cujusmodi sunt vasa escaria, & vinaria, lucernæ, tegulæ, lateres, *teffera*, in quibus Athenienses, & alii suffragia scribebant, quæ iis *ἄψα* dicebantur, & alia innumera. *Virg. l. Georg. Testa* cum ardente videntur Scintillare oleum, & putres conficere fungos. *Hor. l. 1. epist. 1.* Quo semel est imbuta recens, servabit odorem Testa diu. *Auct. ad Her. l. 4. c. 6.* Prometheus, cum mortalibus ignem dividere vellet, ipse si a vicinis cum *testa* ambulans carbonuculos corrogaret, non ridiculum videretur? ¶ Hoc quoque nomine appellatum fuit genus celerrimum naviculæ, nempe quia fictile erat, vel quia *testæ* formam habebat. *Cic. Att. l. 16. ep. 4.* Tam enim arbitror esse commodius tarde navigare, quam omnino non navigare, & si cum procefferimus, exploratoria videbuntur, & teitis utemur. *Juvenal. Sat. 15. de Egyptiis*: Hac fœvit rabie imbelles, & inutile vulgus, Parvula fictilibus solitum dare vela phæelis, & brevibus picthæ remis incumbere *teffæ*. ¶ Item genus quoddam crotalorum fictilium, vel e testis piscium, quæ in quibusdam saltationibus pulsabantur. *Juvenal. Sat. 11. v. 170.* Audiat ille *teffarum* crepitus, &c. Huc pertinet illud *Aristophanis in Ranis*. Πάστρον ἢ τῆς δασυτάτης αὐτῆς κρητῆρα; Hinc ad hujusmodi crotalorum similitudinem *Teffæ* dicitur videntur quidam plausores, quos Nero, ut sibi cantanti tarent, clam submittere in theatrum solitus fuit. *Sueton. in Ner. c. 20.* Adolescentulos equestris ordinis, & quinque amplius millia e plebe robustissimæ juventutis undique elegit, qui plausuum genera condicerent (bombox, & imbrices, & *teffas* vocabant) operamque navarent cantanti sibi. ¶ Quin & ipsa fragmenta fictilium vasorum *teffæ* dicuntur. *Plin. l. 36. c. 25.* Necessarium binas per diversum costationes subterni, capita earum præni, ne torqueantur, & ruderi novo tertiam partem *teffæ* tuffæ addi. ¶ *Testa* item dicitur tegmen cujuslibet rei durum, & fragile, quod Græci *δοτράκιον* vocant, ut in piscibus omnibus, qui duriore velintur cortice, qui a Græcis *δοτράκιον* appellantur. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 39.* Quot genera, quamque disparia partium submersarum, partim fluitantium, & innatantium belluarum, partim ad faxa nativis testis inhaerentium! ¶ Item cranium capitis, *cranio*. *Cal. Aurelian. l. 2. Tard. c. 1. ad fin.* Anatresim *teffæ* faciendam. Adde *l. 1. c. 1. & Aufon. epigr. 72.* ¶ Item fragmentum ossis, *Cels. l. 7. c. 12.* Ergo speculio conquirenda est *testa*, quæ recessit, & volfella protrahenda est. Si non sequitur, incidi gingiva debet, donec labans ossis *testa* recipiatur. ¶ Metonymice usurpatur de oitreis, aliisve id genus piscibus duriore cortice contectis. *Hor. l. 2. sat. 4.* Sed non omne mare est generosè fertile *testæ*. *Hygin. Poet. Astron. l. 2. c. 23.* *Testa* Cancris.

Testabilis, le, adject. *chi può esse testimonia*, qui jus habet testimonii dicendi. *Gell. l. 6. c. 7.* Jus testimonii dicendi ei tribuitur, *testabilisque* una omnium terminarum ut sit, datur.

Testaceus, a, um, *δοτράκιον*, *δοτράκιον*, quod ex *testa* est, sive quod *testæ* duritiam imitatur. *Plin. l. 11. c. 37.* Infectorum omnium, & quibus *testacea* operimenta, oculi moventur. *Plin. Jun. epist. 46. l. 10.* Quia sint cemento mediis tarti, nec *testaceo* opere præcincti. ¶ Item quod *testæ* colorem habet, ut *Testacea* pira, quæ etiam *Signina* dicebantur. *Plin. l. 15. c. 15.* *Signina*, quæ alii colore *testacea* appellant.

Testamen, inis, n. *testimonio*, idem quod testimonium. *Tertull. carn. advers. Marcion. 4. c. 4.* Hoc *testamen* erat virtutis.

Testamentarius, ii, m. *chi fa testamenti falli, fudupys*, qui testamenta falsa conficit. *Cic. l. 3. Off. c. 18.* Non de scariis, veneficiis, testamentariis, furibus, peculatoribus hoc loco differendum est. ¶ Posteriore seculo hoc nomen usurpare ceperunt pro notario, contectore, & scriptore testamentorum. *Paul. ad l. Cornel. de Fals. l. impuberem*: Si testamentarius servo fideicommissarium libertatem dederit, videamus, ne id extra poenam sit. Adde *l. 6. Dig. de hered. institut.*

Testamentarius, a, um, *testamentario*, quod ad testamentum spectat, ut *Alopius testamentaria*, qua quis per testamentum sibi filium adoptat. *Plin. l. 35. c. 2.* Cum Scipionis Africani transfisset atrium, vidissetque adoptionem testamentaria Salutionis (hoc enim fuerat cognomen) Africanorum dedecore notam irrepentem Scipionum nomini.

Testamentum, i, n. *testamento*, *dischis*, declaratio ultimæ nostræ voluntatis. *Ulpian. l. 1. ff. qui testam. facere poss.* Testamentum est voluntatis nostræ iuxta sententia de eo, quod post mortem nostram fieri voluerimus. *Est a testam*, quod a *testor*, ut a *monco monum*, unde *monumentum*, a *doco* *documen*, unde *documentum*, & similia, in quibus semper *mentum* est vocis productio. Quare merito *Gell. l. 6. c. 12.* Servium Sulpitium J. C. reprehendit, quod testamentum compositum dixerit a mentis contectatione. Quid, inquit *Gell.* calcamentum, quid paludamentum, quid pavimentum, quid vestimentum, quid alia mille per hujusmodi forinam producta? etiam ne ita composita dicemus? *Cic. l. Ver. c. 43.* Testamentum facere. *Id. de Arusp. resp. c. 20.* Testamentum conscribere. *Id. pro Cluent. c. 11.* Testamentum mutare. *Id. 2. Phil. c. 42.* Testamentum irritum facere. *Id. 1. de Orat. c. 57.* Testamenta rumpere. *Id. Att. 15. ep. 15.* testamentum obignare. *Id. Phil. 14. c. 3.* Subicere testamenta, *falsificare*, & *Parad. 6. c. 1.* testamentum supponere; eodem sensu. *Horat. l. 1. epist. 7.* Testamenta resignare, *aprire*. *Nep. in Att. c. 5.* Testamentum aliquem adoptare. *Rursus Cic. 3. Off. c. 24.* Testamentum aliqui alicui relinquere. *Id. 2. de Fin. c. 31.* Testamentum cavere aliquid, *ordinare*, o *prohibere qualche cosa*. *Plin. l. 13. c. 12.* Testamentum nuncupare. V. *Nuncupo*. ¶ Etiam testamentum ad Civis Romani iura pertinet. Hoc inde intelligi potest, quod neque testamentum facere legibus Romanis, neque aliquid testamento a cive accipere, nisi Civis Romanus potuit. *Signon. l. 1. de ant. iure C. R. c. 12.* Itaque *Cicero*, cum Archiam in iure Civium veritatem esse contenderet, ea maxime ratione nisus est, quod eum testamentum legibus Romanis, iis præsertim temporibus, quæ accusator criminabatur, fecisse affirmaret: & in *Or. pro Domo*, cum sui etiam in exilio ut Civis habitam esse rationem, rogatione *Cloelia* neglecta, ostendere vellet, dixit: Quis in locum meum iudicem subdidit? quis meorum amicorum testamentum discessu meo fecit, qui mihi non idem tribuerit, quod & si adessem? ¶ Porro apud Romanos tria olim testamentorum genera fuere, ut *Gell. docet. l. 15. c. 27.* unum, quod calatis comitis, in populi concione fiebat: alterum in prociectu: tertium pro familiaris emancipationem, cui æs, & libra adhibebatur. Testamentum calatis comitis erat illud, quod convocato ad comitia populo scribebatur ab eo qui *testari* volebat, ipso teste populo adhibito; eaque ratione testamentum publicum erat, & publica auctoritate munium. Testamentum in prociectu erat illud, quod fiebat a militibus jam jam pugnaturis. nam acie jam instructa, & prociensa, h. e. ad prælium parata, antequam scuta caperent, tribus aut quatuor adhibitis testibus, sine scriptis testamenta faciebant, atque hæredes nominabant. *Velles. l. 2. c. 5.* Facientibusque omnibus in prociectu testamenta, velut ad certam mortem eundum foret. Denique testamentum per familiaris emancipationem dicebatur, cum pater familias, &

qui testari volebat, emancipatione, hoc est imaginaria quadam venditione res omnes suas, universumque familiæ jus vendebat illi, quem volebat successorem relinquere. Itaque quinque vocabantur testes, & libripens, omnes cives R. & puberes, atque iis presentibus is, qui familiæ emptor dicebatur, æneum nummum manu tenens, hujusmodi solemnem formulam proferebat: *hujus ego familiam, quæ mihi empta est hoc ære, emancipam libris, sive Quiritium meam esse aio*: nummo deinde libram percussit, illum dabat ei, a quo hæreditatem expectabat, quasi loco pretii. Porro Venditor nihil emptori tradebat, sed hæredem eum ita constituere, ut post suam mortem jure possit hæreditatem adire. Facta hac familiæ emancipatione, tum venditor ordinabat, quid post mortem suam fieri vellet: dicebat enim emptori, seu successori: huic volo dari fundum, illi domum, alii centum solidos &c. quod ab *Ulpiano* testamenti nuncupatio dicitur. Hujusmodi hæredis declaratio dicebatur etiam *testamentum per nexum*: Nexum enim, inquit *Gallus Felix apud Fest.* dicitur id omne, quod per æs & libram fit; idque neci dicitur. Quo in genere fuit hæc testamenti factio, nextatio, nexti liberatio. Tria hæc testamentorum genera paulatim in desuetudinem abiere, & prius quidem illud, quod calatis comitiis, progressu deinde temporum etiam reliqua, obtinuit tandem, ut qui testamenta conderent, suam voluntatem in tabulis perferberent, adhibitisque legitimis testibus obsequerent, de quo quidem testamento, ejusque variis divisionibus consule *J.Cros*, quorum est talia enucleate describere.

Testans, antis, o. 3. testator, testamenti conditor. *Ulp. l. cum res, ff. de leg. Nisi alia mens fuerit testantis.*
Testatim, adv. *minutamente, ὀσπρῶδῶς*, minutim, apud veteres, tractum a testatur natura, quæ in exigua fragmenta solent contrahi. *Pomp. apud Non. c. 2. n. 842.* Jam istam colaphis comminuisse testatim tibi.
Testatio, onis, f. *testimonio*, תְּשׁוּבָה, Ger. *bezeugung*, Gall. *reinoignage*, Hisp. *testimonio*, μαρτυρία, idem, quod testimonium. *Liv. l. 8.* Sicut in fœderum ruptorum testationem ingenti fragore cœli procellam effusam. *Quintil. l. 5. c. 13.* Si quid ab adversario testationibus comprehensum. Sumitur etiam pro tabula, seu scriptura consignata, quæ testificandæ alicujus rei causa fit, *scriptura. Quint. l. 5. c. 7.* Sape inter fe collidi solent inde testatio, hinc testis: hæc enim fe pars jurjurando, illa consensus signantium tuetur. *Paulus l. Lucius Titius. Dig. de his qui nor. infam. Atque in eam rem testimonem apud præfectum Prætorio recitavit. Ulpian. l. 9. Dig. de pæn. Testationem consignare.*

Testatio, adv. *con testimonio*, testibus adhibitis. *Sævol. l. 122. Dig. de verb. oblig. Post paucos dies testato creditori dixit, paratum fe esse Romæ eam (pecuniam) numerare. ¶ Item expresse, aperte. Ulp. l. 1. Dig. de peric. & comm. rei vend. Priusquam testato denunciaret emptori, ut &c. ¶ Item testamento facto, ut testato decedere, morire fatto il suo testamento. Ulpian. l. 45. Dig. de jure fisci. Sive testato, Dig. lib. 49. tit. 14. leg. 45. live intellato decesserunt.*

Testator, oris, m. *testatore, δικάστηρος*; testamenti conditor. *Sueton. in Ner. c. 17.* Cautum, ut in testamentis primæ duæ ceræ, testatorum modo nomine inscripto, vacuæ signaturis ostenderent.

Testatrix, icis, *testatrice*, quæ testamentum fecit. *Modest. l. 35. in fine Dig. de legat. 2.* Nihil prohibet propter voluntatem testatricis fideicommissum peti.

Testatus, a, um, *διδάκτωρ*, qui testamentum condidit, partic. a testor, cujus contrarium est *intestatus, ἀδιδάκτωρ*, qui testamentum non condidit. *Ulpian. l. 1. Dig. de suis, & legit. hered. Intestati appellantur, qui cum possent testamentum facere, testati non sunt. ¶ Item qui testes vocavit. Virg. l. 12. Æn. Multa Jovem, & læli testatus fœderis aras. ¶ Item qui testimonium dedit. Horat. l. 2. od. 28. clypeo Trojana refixo tempora testatus. ¶ In significatione passiva testatus *μαρτυρημένος*, dicitur apertus, vulgatus, ab omnibus cognitus, quod id quasi omnes testentur certo, provato, confesso. *Cic. 4. Verr. Ut res quam maxime clara, atque testata esse possit, in jus ad Metellum Carpinatum voco, tabulæque societatis in forum dero. Id pro Cel. c. 36.* Ut & comprehendi Licinius facile possit, & res multorum oculis esset testator. ¶ Superlativum *testatissimus* habet *August. l. 8. Confes. c. 6.* ¶ Testato abl. absolutus, ut *composito, cognito, &c. Plin. l. 3. c. 36. ad fin. Cerebro veneficium inesse Hispaniæ credunt, occisorumque in spectacula capta cremant: testato, quoniam potum in ursum rabiem agat.**

Testis, a, um, adjct. *di terra costa*, fideiis, *Macrob. l. 7. Saturn. c. 15.* Medicinæ ratio est cum testis, terrenique corporibus.

Testiculatus, a, um, adjct. testiculis præditus. *Veget. l. 1. v. cernin. c. 7.*
Testiculor, aris, d. 1. ad coitum bestias admitto, a *testiculus, Vell. l. 7. Paul.* Testiculari est jumentis maribus tœminas, vel mares tœminis admovere, licet alii dicant testilari. ¶ Pro testem esse, testimonium dicere, legitur apud *Plaut. Amph. 2. 2. 194.* Mihi quoque adsunt testes. Al. Qui testes? quid testicular? &c. qui tamen versus una cum sequenti a Criticis passim tanquam suppositivus rejicitur.

Testiculor, li, m. dim. *testiculo, ὀφθαλμῶν*, dim. a *testis*, cum pro teleo accipitur. *Aul. ad Her. l. 3. c. 20.* Medicus testiculos arietinos canes. *Juven. sat. 11. v. 157.* Nec pugillares desert in balnea raucus Testiculos.

Testificatio, onis, f. *testificatio, μαρτυρία*, actus testificandi, probatio per testes. *Cic. 6. Ver. c. 42.* Si ejus rei testificatio tolleretur, cautumque esset, eos testimonium non esse dicturos. *Id. de clar. Orat. c. 80.* Sæpeque chirographa, testificationes, indicia, quæstiones, rem manifestam deterere dicerent. ¶ Interdum idem est, quod declaratio, assertio, protestio, *testimoniarum. Cic. l. 1. Fam. ep. 1.* Sic egit causam tuam, ut neque eloquentia majore quisquam, nec gravitate, nec studio, nec contentione agere potuerit cum summa testificatione tuorum in se officiorum.

Testificatus, a, um, particip. *chi ha chiamato in testimonio*, testatus. *Ovid. Heroid. ep. 21. v. 134.* Lingua præsentem testificata Deam. ¶ Sumitur etiam passive, quemadmodum & *testatus*, & significat certum, manifestatum, probatum, *μαρτυρημένος. Idem 4. Fastor. v. 336.* testificata loquor. *Cic. Att. l. 1. ep. 12.* Mihi nota fuit, abs te aliquando testificata tua voluntas omittente provinciam.

Testificor, aris, d. 1. *testificare, testimoniare*, תְּשׁוּבָה, Germ. *bezeugen*, Hisp. *reinoignar*, μαρτυρέω, testor, testimonium dico, notum facio. *Cic. 3. de Or. Quod eo læpius testificor, ut auctoribus laudandis ineptiarum nomen effugiam. Id. Att. l. 8. ep. 9.* Testificor me expertem belli fuisse. ¶ Significat etiam testari, & in testimonium invocare. *Cel. ad Cic. l. 8. Fam. ep. 16.* Nam Deos, hominesque, amicitiamque nostram testificor, me tibi prædixisse, &c.

Testimonialis, le, adjct. ad testimonium pertinens, ut testimonialis comparatio. *Tertul. advers. Pysch. c. 16.* ¶ Testimoniales in *l. pen. Cod. Theodof. de veter. & titul. de testim. exhib.* sunt milionis honestæ epistolæ. *Veget. l. 2. de re milit. Contubernales, completis stipendiis, per testimoniales ex more dimittis.*

Testimonium, ii, n. *testimonio, testimonianza*, תְּשׁוּבָה, Germ. *zeugniss*, Gal. *reinoignage*, Hisp. *testimonio*, dicho, μαρτυρία, testium depositio, quæ & testatio dicitur. Proprie absentium est, cum dicta testium, quæ alibi deposuerunt, apud judicem in scriptis proferuntur, quod

genus Græci *μαρτυρία* vocant. *Callistr. l. testium fides, 3. ff. de testibus.* Idem D. Hadrianus Rufino Proconfuli Macedoniæ rescriptis, testibus se, non testimonio crediturum. *Et infra:* Caninio quoque Maximino hæc verba idem Princeps rescriptis: Alia est auctoritas presentium testimonium, alia testimoniorum, quæ recitari solent. *Idem pro Mil. c. 17.* Legite testimonia testium vestrorum. *Id. pro Flacc.* Testimoniorum religionem, & fidem nunquam ista ratio coluit. ¶ Testimonium duplex est, manifestum, & cæcum. Manifestum est, quod certos testes, & presentes habet. Cæcum, in quo multitudinem, aut civitatem dicimus scire, ut *Cicero:* *Testis est tota Sicilia.* Est etiam in cæco testimonio jurjurandum, tabulæ, absentisque personæ. Hæc *Donatus in Terent. And. 5. 4. 28.* ¶ Dicimus etiam, testimonium in aliquem, & contra aliquem dicere, *Cic. pro Syll. c. 27. & 3. de nar. Deor. c. 34.* testimonium alicui dare, *Id. pro Rosc. Amer. c. 6.* & testimonium reddere, *Quintil. l. 11. c. 1.* eodem sensu. Dicere aliquid pro testimonio, *Cic. Att. l. 1. ep. 13. dire in testimonianza.* ¶ Accipitur etiam latius testimonii vocabulum, pro omni eo, quod ab aliqua re externa sumitur ad faciendam fidem. *Cic. in Partit. c. 2.* Testimoniorum duo sunt genera, divinum, & humanum. Divinum, ut oracula, auspicia, vaticinationes, & responsa Sacerdotum, Aruspicum coniecturæ. Humanum quod spectatur ex auctoritate, & ex voluntate, & ex oratione, aut libera, aut expressa, in quo insunt scripta, pacta, promissa, jurata, quæstia. *Id. Att. l. 8. ep. 19.* Cui rei testimonio sunt literæ, quas *Bulfenius* ad me misit. ¶ Sumitur quoque aliquando pro elogio, quo sententiam nostram de re quæritur declaramus. *Cic. 3. de Leg. Quandoquidem tam præclarum mihi dedisti iudicii tui testimonium.*

Testis, is, com. *testimonio*, τῆς, Ger. *zeug*, Gal. *reinoign*, Hisp. *testigo*, μαρτυρῆς, qui, quæve testimonium dicit, vel testimonio est, live in iudicio, sive extra iudicium. Usurpatur vel absolute. *Cic. 3. Off.* Cum vero jurato sententia dicenda sit, meminerit, Deum fe habere testem. *Ovid. 3. ex Pont. ep. ult. v. 50.* Atque incorruptæ pondera testis habet. *Sueton. in Claud. c. 40.* Inducta teste in Senatum, &c. ¶ Vel cum genitivo, dativo. *Cic. l. 1. Fam. ep. 7.* Præterea quidem de Consulibus nemini possum aut studii erga te, aut officii, aut amici animi esse testis. ¶ Vel cum abl. & præp. de. *Cic. de Prov. Conf. An.* Pompejus idem mihi testis de voluntate Cæsaris, & sponfor est illi de mea. ¶ Vel cum acc. & præp. in. *Cic. 3. Ver.* Satis multos ex illa calamitate Arimeneasum testes nobis in hanc rem reliquos esse. ¶ Vel cum infinitivo. *Cic. l. 3. Fam.* Atque in eo me non perseverasse, testes sunt rationes civitatum. ¶ Vel cum membro orationis. *Cic. l. 5. Fam.* Meus in te animus quam singulari officio fuerit, & Senatus, & populus R. testis est. ¶ *Testis locuples*, est testis fidei integræ, non mercenarius, aut qui pecunia, vel pretio accepto corrupti possit. *Cic. pro Flacc.* Ut qui locuples testis doloris, & sanguinis sui non fuerit. *Id. in Brut.* Ex qua, siquando opus esset, ab interis locupletissimos testes excitaret. ¶ *Classicus testis*, est testis gravis auctoritatis, omni exceptione major, quales in testamentis signandis adhibebantur, ducta translatione a civibus Romanis primæ classis, qui per excellentiam clarissimi dicebantur, cum reliqui infra classem vocarentur. *Fest.* Classici testes dicebantur, qui signandis testamentis adhibebantur. ¶ *Testibus presentibus aliquid facere*, est aperte, cui contrarium est clam, sursum, sine arbitris. *Plaut. Curc. 1. 1. 31.* Quod amas, ama testibus presentibus. ¶ Testes producere, adhibere, citare testes in rem aliquam, testes refutare, habere, testibus uti, &c. apud *Ciceronem* passim leguntur, præsertim in Oratoribus.

Testis, is, m. *testiculo, ὄρχη, διδομος*, unum ex membris virilibus. Nomen inde est, quod duo hæc membra testes sunt *ἀδιδάκτωρ*, idest virilitatis. *Auctor Priapei.* Magnis testibus ista res agetur. *Plin. l. 12. c. 49.* Testes pecori, armentoque ad cura decidui.

Testularius, a, um, adjct. qui testes, h. e. testiculos trahit, epithetum est arietis apud *Tertul. de pall. c. 1. ex Libanio*, quia aries ab testiculorum magnitudine eos trahere videtur potius, quam portare.

Testo, as, pro Testor, aris, scribit *Priapean. l. 8.* usurpatum fuisse a vetustissimis quibusdam scriptoribus.

Testor, aris, d. 1. *testificare, testimoniare*, תְּשׁוּבָה, Germ. *bezeugen*, Hisp. *reinoignar*, μαρτυρέω, testimonio sum, fidem facio, ostendo. *Cic. 2. de nar. Deor. de venis, & arteriis*, Utræque autem crebræ, multaque toto corpore intextæ, vim quandam incredibilem artificiosius operis, divinique testantur. ¶ Accipitur quoque pro testem advocare, alterius implorato testimonio aliquid asserere, & confirmare. *Virg. 2. Æn.* Vos æterni ignes, & non violabile vestrum Testor numen, ait. *Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 3.* Sed testor omnes Deos, me hac una voce a morte esse revocatum. *Id. pro Cluent.* Quibus illa Deos immortales de suo scelere testatur. *Plaut. Rud. 5. 2. 51.* Testem testor mihi. ¶ Interdum est simpliciter affirmare, profiteri, palam dicere. *Cic. pro Mur. c. 37.* Ego, quod facio, omnium vestrum causa me facere clamo, atque testor. *Suet. in Claud.* Testatus quondam per edictum, tanto impenius ptere se, &c. ¶ Accipitur item testari, pro testamentum condere. *Cic. 2. de Inv. c. 21.* Postne quisquam de filii pupilli re testari. *Liv. l. 1. c. 34.* V. qui ignorans, nurum ventrem terre, immemor in testando nepotis decessisset.

Testu, u, n. *copercio, testu*, operculum fictile, quod ad tegendas ollas, & alia culinaria vasa adhibetur. *Charis. l. 1.* Sunt quedam tantum monopota, ut genu, testu. *Caio de R. R. c. 84.* In catinum inditum, catinum testu operito. *Id. ib. c. 75.* In loco calido sub testu coquit leniter. *Ovid. 5. Fast. v. 510.* Stant calices: minor inde tabas, olus alter habebat: & tumant testu pressus uterque suo. ¶ Quidam putant esse *testus, us*, m. quibus opponimus auctoritatem *Charilli* allatam.

Testuatum, ii, n. *κλιβαντες*, libi, vel panis delicatioris genus, quod in testa coquebatur. *Varro. l. 4. de L. L.* Libum, quod libaretur, prius, quam esset coctum: testuatum, quod in testa calida coquebatur, ut etiam nunc Matralibus id faciunt matronæ.

Testudineatus, & **Testudinatus**, a, um, adjct. *fatto in forma di testudine, o a volta, κλιβαντες*, fornicatus, concameratus, & incurvus testudine more. *Col. l. 12. c. 15.* Et inter fe accives testudineato testu more turgurium inarcentem ficum a rore, & interdum a pluvia defendant. *Vieruv. l. 6. c. 3. de cavis ædium.* Testudinata vero sunt, ubi non sunt impetus magni.

Testudineus, a, um, quod est testudinis. *Plaut. Amph. in suppositis, scena, que incipit: Dii vestrum fidem v. 62.* Sive grillatorius, sive testudineus (gradus) fuerit, certum est mihi nunc scellestem perdere. *passo lento, passo di tartaruga.* ¶ Item quod ex testudine lactum est. *Propert. l. 4. eleg. 6.* Testudinea lyra. *Martial. l. 9. epigr. 60.* Testudineum hexaclinon.

Testudo, inis, f. *testudine*, Ger. *schildkrote*, Gal. *torvue*, Hisp. *gelspago*, χελώνη, genus animalis ita dictum a testa, quod testa prædura est tectum hoc animal, ut ait *Var. l. 4. de L. L.* Earum genera sunt marinæ, palustres, terrestres, & lutariæ, quæ in dulci aqua diversantur. *Cic. 3. de nar. Deor.* Testudines autem, & crocodilos dicunt, cum in terra partum edide-

ediderint, obruere ova, deinde discedere: Ita & nascuntur, & educantur ipsa per se. *Plin. l. 9. c. 10.* Testudines tantæ magnitudinis Indicum mare emittit, ut singularum superficie habitabiles casus integant, atque inter infulas Rubri præcipue maris navigent cymbis. In terram egressæ, in herbis parant ova, avium ovis similia, ad centena numero. Eaque detossa extra aquas, & cooperta terra, ac pavita pectore, & complanata, incubant noctibus. Educant fetus annuo spatio. ¶ Ab ea notione fluxere aliæ tres, una in Architectura, altera in Musica, tertia in re militari. In Architectura notat opus concameratum, *voluta & cupola. Non. c. 1. n. 286.* Testudines sunt loca in ædificiis camerata, ad similitudinem aqualium testudinum, quæ duris tergioribus sunt, & incurvis. *Cic. ad Q. Fr. lib. 3. ep. 1.* Nunc quo vel honestate testudinis, vel valde bonum ædificium locum obtinebit. ¶ Altera transitio est, cum pro instrumentum musico accipitur, quod Græcis similiter *χίλυς*. V. Chelys. *Cic. 2. de nat. Deor. Quocirca & in fidibus testudine sonatur, aut cornu. Virg. 4. Georg. Ipse cava solans ægrum testudine amorem.* ¶ Denique, uti diximus, hæc vox ad militiam translata est. In militia notat, quod Græci vocant *συνασπισμὸς*, quasi dicas *conspirationem*, cum nempe corpora jungunt milites, clypeosque capitibus superimpositos ita condensant, ut satis firmum munimentum sint adversus impetum lapidum, aliorumque telorum desuper incidendum. *Cæf. lib. 5. B. G. At milites legionis septimæ testudine facta, & aggere ad munitiones adjecto locum cepertunt. Liv. l. 34. c. 30.* Sublatis super capita scutis, continuatque ita inter se, testudine facta substant. ¶ Similiter in militia testudo vocabatur machina contegendi caufa fabricata, sub qua a militibus fossæ, aliæque fiebant ad urbium oppugnationem. Hæc tabulatis contexta erat, & crudo corio, aut ciliicinis centonibus contexta, aliæ materia, quæ difficulter possit excuri. Intus autem habebat trabem funibus suspensam, quæ si unco præmuniretur ferreo, falx dicebatur, si vero incurvata esset eum in ufum, ut lapides e muro evellet; eo quod terro bifurco caput haberet munitum, aries dicebatur, sive quod arietis in morem retrorsum cederet, ut majori cum impetu ferret; sive quod geminis cornibus capitibus arietinis similitudinem referret. Testudo autem dicebatur, quod modo caput exereret, modo subduceret, vivæ testudinis ritu. *Cæf. lib. 4. B. G. Reliquisque diebus turres ad altitudinem valli, falces testudineque parare, ac facere cœperunt.* ¶ *Testudo volat*, proverb. de re impossibili, apud *Claudian. l. 1. in Eustrop. v. 352.*

Testula, æ, f. *δρακίον*, parva testis, vel testæ fragmentum. *Col. l. 11. c. 3. de porris capitatis:* Tum testulæ, vel conchæ quasi icles in lingulis subiectæ seminibus adobruentur, ut fiant capita latioris incrementi. ¶ Testulis in comitiis ferebantur suffragia. Hinc testula collabeferi, apud *Nepot. in Aristide. c. 1.* est damnavi.

Testum, i, n. idem quod testu, ex fictili, aliave materia. *Plin. l. 32. c. 7.* Kanarum corda in olei veteris sextario sub æneo testo discocere. ¶ Item testacea maria, qualis est lateum, & regularum. *Sever. Sulpic. l. 2. histor. sac. c. 2. de Batua Nabuchodonosoris:* Sed ferrum, atque testum inter se confutum coire non poterat.

Testus, us, V. Testu.

Tetanici, m. 2. *τετανικοί*, qui tetano laborant. *Plin. lib. 23. c. 7.* Datur tetanicis, & spasticis.

Tetanothrum, i, n. *τετανόθρον*, medicamentum, quo rugæ tolluntur, & cutis faciei extenditur, quod etiam a *τετανός*, *extensus*, quia efficit *δέρμα τετανόθρον*, idest cutem extensam, planamque. Differt a piliostro. Nam piliosthris ad pilos vellendos, tetanothris ad extendendam in facie cutem utebantur. *Plin. l. 32. c. 7. de ichthyocolle:* Utilem eam in capitis doloribus affirmant, & tetanothris.

Tetanus, i, m. *τέτανος*, omnis convulsio, & rigiditas corporis, vel membrorum, cuiusmodi est rigor, & immobilitas cervicis, cum spinæ nervi, & musculi utrinque ex æquo obriguerunt, ita, ut cervicis vertebrae neutram in partem flecti permittant, a *τένω*, *extendo*. *Scribon. Larg. 101.* Facit & hoc medicamentum ad eos, quorum musculi maxillares cum maximo dolore teni sunt adeo, ut aperire os nullo modo possint. Tetanon hoc vitium Græci dicunt. *Cæf. lib. 2. c. 1.* Frigus modo nervorum distensionem, modo rigorem infert: illud *σπασμὸς*, hoc *τέτανος* Græce nominatur.

Tetartæum, i, n. *τετάρτης*, tetras, sive numerus quaternarius. *Col. l. 3. c. 20.* Quodque ætenuis velut lecturam quodam contenti simus tetartæo.

Tetartemorian, n. 2. *τετάρτημοριον*, quadrans, ac speciatim quarta pars zodiaci, hoc est tria signa. *Plin. lib. 7. c. 49.* Durat & ea ratio, quam Ptolemaeus, ac Neepfos tradiderunt, & tetartemorian appellant, a trium signorum portione, qua posse in Italæ tractu cxxvi. annos vite contingere apparet.

Teter, tra, tram, *molesto, castivo, tetro, orrido*, טטר, Ger. *grulich*, Gal. *cruel méchant*, Hæp. *feo, cruel, δυσάδης*, molestus, tædus, malus. Quidam a *sæder* deducunt, unde & *teter* scribendum coniectant, quasi cuius tædeat. Ac latent huc sententiæ aliquot vetera monumenta, quæ affert *Manur. in Orsthor. Petrosi* dici placuit ab *ater*, quia tetrum est, quod nigrum, ac tenebrosissimum. *Virg. 3. Æn. Tum vox tetrum dira inter odorem. Col. l. 7. cap. 5.* Et spumam quandam tenuem tetri odoris exipuit. ¶ Translate fumitur pro malo, doro, crudeli. *Cic. 4. Tusc. Ipsam ægritudinem, quam nos ut tetræm, & immanem beluam fugendam esse diximus. Hor. l. 1. sat. 2.* Nam simul, ac venas inflavit tetræ libido, idest obscœna. *Sulpic. Cic. l. 4. ep. 12.* Ita vir clarissimus ab homine teterissimo accerbissima morte est affectus. *Id. l. 3. ep. 15.* tetericima hiems. *Cic. 2. Offic. c. 22.* Nullum vitium teterius, quam avaritia. *Id. 1. Tuscul. c. 40.* Teterimus in aliquem. ¶ *Tetræm* adverbii more *Prudent. Cathem. 4. v. 22.* Tetræm flagrat enim vapore casto Horror conficius æstivante culpa.

Tethaliamonem vinum, h. e. marina aqua mixtum, a *Θηταίω*, mare. *Plin. l. 14. c. 8.*

Tethys, os, f. 3. *θηθύς*, Cœli, & Væstæ filia, soror Saturni, & Titanii, uxor Neptuni, sive Oceani, mater Auviorum, & Nympharum. *Hesiod. in Theog. Boec. lib. 3. Gen. Deor. Ovid. 5. Fast. Duxerat Oceanus quondam Titanida Tethyn. Qui terram liquidus, qua patet, ambit aquis. h. e. Titanii fororem. Id. infra. de Hyadibus:* Pars Bacchum nutritrile putat, pars credit esse Tethyos has neptes, Oceanique senis. ¶ Hæc Tethys magna, seu major, & a Poëtis cana cognominatur. Quidam causam afferunt, ut distinguatur a filia Nerci, & matre Achillis. Sed hujus nomen scribitur *Thetis*, cum aspiratione in prima syllaba, & litera i in secunda. *Ovid. 2. Fast. Canamque petit Saturnia Tethyn. Catull. de coma Beren. Luce tamen canæ Tethyi restitua.* ¶ Interdum ponitur pro mari. *Lucan. l. 1. v. 414.* Tethyos unda vagæ lumaribus ætuit horis.

Tethæa, æ, f. piscis quidam marinus, qui in foliis marinis plerunque degit exurgens, qui tamen, secundum *Plin. l. 32. c. 9.* fungus potius, quam piscis dicitur est.

Tetinèrium, is, it, antiquum præteritum pro *tenuerim*, is, is, & *tetinisse* pro *tenuisse* olim usurpatum *Accius, & Pacuv.* apud *Non. c. 2. n. 834.*

Tetini præteritum aatiquum verbi *tenuo*, pro tenui. *Paul. apud Feft.*

Tetrachordon, i, n. & Tetrachordos, i, m. & f. *τετραχόρδον*, & *τετραχόρδος*, quatuor chordas, seu quatuor sonos habens. Ab antiquis Musicis tetrachordon dicebatur quatuor in ordine positum sonorum congruens fidaque concordia, ut *Martian. Capella* definit, h. e. quod dicunt recentiores Musicis una *quarta*. In toto veterum musicarum vocum systemate quinque tetrachorda constituebantur, quibus universa modulationum varietas continebatur; ita tamen ut dissimiles essent dispositiones, & intervalla tonorum, & hemitoniorum in tetrachordis diatonici generis, chromatici, & harmonici, ut explicat, quamvis satis obscure more suo, *Vitruv. l. 4. c. 4.* & *Tullius*, apertiusque *Kircherus l. 3. Musurgia univers. c. 8. & 13. & l. 7. cap. 8.* quem consule. V. etiam *Philantrum in Vitruv. loc. cit.* ¶ Tetrachordos machina dicitur ab eod. *Vitruv. l. 10. c. 13.* organum hydraulicum, quod quatuor sonorum differentias habet, organo di quattro registri. ¶ Translate anni tetrachordon dixit *Varro apud Non. c. 2. n. 22.* quatuor anni tempora significans. *le quattro stagioni.*

Tetracolon, i, n. periodus quatuor membris constans, *τετρακόλον*. *Senec. l. 4. controvers. 25.* Myrrhædus dixit illud tetracolon: Serviate forum cubiculo, prætor meretrici, carcer convivio, dies nocti. ¶ Translate ponitur pro numero quaternario cuiuscunque rei. *Id. in præfat. l. 5. Controvers. de Capitone declamatorie:* Nulli non post primum tetracolum præferendus, primum tetracolum quorum faciam, queritis? Latronis. Fucis, Albuti, Gallionis.

Tetraddors, i, m. & f. *τετράδωρος*, quatuor palmarum magnitudinem habens. *Plin. l. 35. c. 14.*

Tetradrachmum, i, n. *τετράδραχμον*, nummus quaternas valens drachimas. *Cassius Cic. l. 12. Fam. ep. 13.* Nam jam ternis tetradrachmis tritium apud Dolabelliam est. *Liv. l. 37. c. 58.* Tetradrachma Attica triginta quatuor nulla septingenta, *Id. l. 34. c. 52.* Signati argenti octoginta quatuor millia fuere Atticorum, tetradrachmum vocant &c. quidam hic leg. *sestadrachmam*, ut sit tæminium generis.

Tetragnathus, ii, m. genus aranei, a *τέτραγνα*, *quatuor*, & *γνάθος*, *maxilla*, propter multitudinem maxillarum. *Plin. l. 29. c. 4.* Tetragnathus duo genera habens, pejor medium caput distinguente linea alba, & transversa altera.

Tetraگونim, i, n. *τετραγωνον tetragono*, *aspetto quadrato*, *aspetto quadrangulari* alicujus aut i, apud Astrologos. *Auson. in Eclogar. de statione puerperæ mæuri*, seu *Idyll. 12. v. 21.* Fulgor tetragono aspectu vitale coruscant. *Et in fine.* Tetragono absolvit dubiarum vincula morarum. A lili priore loco leg. *tetragono aspectu*, ut sit *sestagonus*, a, um, adject. Cæterum nimia hic licentia penultima corripitur ab *Aufonio*, cum natura producenda sit.

Tetrameter, a, um, adject. *τετραμέτρος*. Versus tetrameter dicitur qui quatuor pedibus sonat, cuiusmodi est illud carmen, quod in exemplum adducitur a *Dioned. l. 3.* Fulminis nubibus obvia torques. Sunc tamen alia multa tetrametrorum genera, quæ V. apud *Grammaticos*. & præsertim *Dioned. l. 3. Terentianus Mæurus de metris* usurpat *sestametris*, in recto casu, quod magis accedit ad Græcam vocem.

Tetrans, cis, quarta alicujus rei pars, quadrans, *τετρασημοριον*. *Vitruv. l. 4. c. 2. & 3. qui l. 4. c. 3.* dixit etiam *Vitruvianorum* pro *tetrantiis*, velut si esset *tetrantius*, i, quod quidem *Vitruvianum* condonandum.

Tetrão, onis, *τετράων*, avis quædam ex genere anserum, olim in deliciis habita, quæ a quibusdam Gallus unus esse creditur. *Plin. l. 10. c. 22. & Sueron. in Aug. c. 22.*

Tetrapharmacum, i, n. emplastrum quoddam quatuor rebus constans, nempe cera, pice, resina, sevo taurino, aut, si hoc desit, vitulino; valet autem ad pus movendum. *Cæf. l. 5. c. 19. & 26.*

Tetraphori, V. Hexaphori.

Tetrapolis, lis, f. *τετραπλις*, sic dicta est Antiochiæ regio, in qua quatuor insignia oppida tuerunt. *Strab. lib. 16.* ¶ Item ob eandem rationem, regio Atticæ.

Tetraptita, *τετραπλιτα*, nomina dicuntur, quæ quatuor tantum casus habent. *Præferat l. 5.*

Tetrápus, *τετράπους*, quadrupes. hoc nomine inscriptus est liber octavus Apicii, eo quod in eo agitur de quadrupedum animalium opsoniis & condituris.

Tetrarcha, æ, seu Tetrarches, æ, m. *Tetrarca*, *Signore della quarta parte d'un Regno*, *τετράρχης*, qui quartam Regni partem obtinet, a Græco nomine allato. Ita vocatur non solum qui cum aliis tribus regnum aliquod occupat, sed etiam qui post tetrarchas imperium adeptus est, licet plures sint, vel etiam pauciores: item qui solus eam regionem tenet, quæ aliquando a quatuor tetrarchis possessa fuit. *Hirt. de bello Alexandrino c. 67.* Dejotarus Tetrarches Gallogræciæ tunc quidem pene totius, quod ei neque legibus, neque moribus concessum esse cæteri Tetrarchæ contendeant, &c. *Cic. Att. l. 2. ep. 9.* Qui Regna, qui prædicia Tetrarchis, qui immanes pecunias paucis deleterunt. *Hor. l. 1. sat. 3. v. 12.* Habebat sæpe ducentos, Sæpe decem fervos, modo Reges, atque Tetrarchas. *Lucan. l. 7. v. 226.* Sicci fedem plurima campi Tetrarchæ, Regesque tenent, magnique Tyranni.

Tetrarchia, æ, f. *τετράρχια*, principatus quartæ partis alicujus regionis. *Cic. l. 2. de Div. c. 15.* Quod posteaquam a Cæsare Tetrarchiæ Regno, pecuniarum multatatus est. *Id. pro Dejot. c. ult.* Negat, unquam se a te in Dejotari Tetrarchia pedem discessisse.

Tetrar, adis, f. numerus quaternarius. *Tersullian. advers. Valentin. c. 7. & 8.*

Tetrasticon, n. *τετραστιχον*, carmen quatuor versibus sententiam concludens, ut *distichon*, quod duobus versibus sonat, a *τέτρας*, *quatuor*, & *στιχος*, *versus*. *Martial. l. 7. epigr. 84.* Quod non insulse scribis tetrasticha quædam. ¶ Adjective Tetrasticha porticus apud *Tersill. Poët. in Gallien. c. 18.* est, quæ quatuor columnarum ordinem habet.

Tetrastylus, *τετραστήλυος*, quatuor columnarum ordines habens, ut tetrastylas ædes, *Vitruv. l. 3. c. 2.* tetrastylia cava ædium, *Id. l. 6. c. 3.*

Tetre, adv. *λυπηρὸς, βλασφημὸς*, moleste, dire, fœde. *Cic. 1. de Divin. c. 29.* Multaque facere impure ac tetre, cum temeritate, & impudèntia. *Id. pro Domino c. 39.* Quod severe de religione decerneret, impudèntissime, teterissime violasti? *Claudian. de laud. Sullie. l. 2. v. 35.* Blanda quidem vultu, sed qua non tetrus ultra Ultrices fucata genas.

Tetrica, æ, f. Tetrica rupes, Tetricus mons, *Monte S. Giovanni*, mons Sabinorum asperissimus in Piceno. In tres montes dividitur, quorum unus hodie dicitur *Monte di S. Giovanni*, alter *Monte Severo*, reliquus *Monte Nero*. Fortasse nomen ab aperitate loci, vel quod eum montem homines tetrici & severi incolerent, quales Sabini fuere. *Virg. Æn. v. 713.* Qui Tetricæ horrentes rupes, montemque Severum, Caspernamque colunt. *Sil. l. 8. v. 419.* Tetrica comitantur rupe cohortes. *Serv. in Æn. loc. cit.* Tetricus mons Sabinorum, unde tristes homines tetricos dicitur.

Tetricitas, atis, f. *συνδυαστικὸς*, gravitas, severitas. *Ovid. vel Lucan. in paneg. ad Pison. v. 91.* Qualem nec dicere mæstum, nec fluidum,

dum, laeta sed tetricitate decorum.
Tetricus, a, um, *severo*, תַּרְסוּס, Ger. *raube*, *unfrentlich*, Gall. *rudes*, *apre*, Hisp. *aspero*, *riguroso*, οὐκ ἐπαρξίς, tristis, severus, asper, a *ter*, ut *civicus* a *civis*, *modicus* a *modus*. *Ovid. l. 1. de Arte v. 721*. Hoc aditu vidi tetricæ dicta verba puellæ. *Col. l. 8. c. 11*. Pavonum educationis magis urbanis patris familiæ, quam tetrici rustici curam poscit. *Liv. l. 1. cap. 18*. Tetrica & tristis disciplina Sabinorum. ¶ *Servius in Æn. 7. v. 713*. scribit tetricum hominem sic dici a Tetrico monte in Sabinis, de quo V. *Tetrica*.
Tetrinno, is, n. a. verbum scilicet ad exprimendam anatum vocem. *Audor. carm. de philom. v. 22*. In Ruvitque natans forte tetrinno avis.
Tetrüdido, inis, f. idem ac tetricitas. *Accius apud Non. c. 2. n. 854*. Ne hæc aspernabilem tetrüdido mea in oculo faxit.
Tetro, as, a. 1. *macchire*, ἀμαρτυρῶ, tædo, conspurco, horridum, obsecrumve facio. *Pæuvius apud Non. c. 2. n. 837*. Beluarum, ac ferarum adventus ne tetro loca.
Tettigomëtra, f. 1. τερτιγόμετρα, cicadarum matrix, idest involucrem, ex quo cicadæ oriuntur, a τέρτις, *cicada*, & μέτρα, *matrix*, *uterus*. *Plin. l. 11. c. 26*. Fit primo vermiculus, dein ex eo quæ vocatur tettigometra, cuius cortice rupto circa solstitia evolvant, noctu semper.
Tettigonia, æ, f. *picciola cisala*, cicadæ minoris genus. *Plin. l. 11. c. 26*.
Tetuli, præterit. antiquum verbi *fero*, pro *tuli*, V. *Fero* in fine.
Teucer, eri, m. filius Scamandri nobilis Cretensis, regnante Minoe. Filium nomine Bateam in uxorem dedit Dardano filio Corythi Regis Hætrurizæ, & Electræ, filizæ Atlantis Regis Arcadiæ. Navigavit in Phrygiam, & habitavit circa Hellepontum. Ab hoc regio Teucritia appellari cœpit, quæ postea Troas dicta est. Hinc Teucros campos, adjective dixit *Jstat. l. 1. Achill. v. 86*. pro *campis Trojæ*. ¶ Teucer alter, fil. Telamonis Regis Salaminis, quæ est insula sinus Saronici inter Peloponnesum, & Atticam, cum urbe cognomine, ex Hesiione filia Laomedonnis Regis Trojanorum. Post bellum Trojanum in patriam reversus, a patre in exilium eiectus est, quod Ajax fratris sui mortem ultus non esset, qui in concertatione cum Ulyssæ de armis Achillis, cum arma Ulythi adjudicata fuissent, in sylva gladio incumbens sibi ipse mortem confecerat. Igitur cum sociis iterum navem conscendens in Cyprium navigavit, ibique urbem in ora Or. condidit, quam ex patris nomine Salaminem appellavit, quæ postea Constantia dicta est. *Hor. l. 1. ode 7. & Justin. l. 44*.
Teuchites, æ, m. τούχτις, junci odorati species laudatissima, ita dicta a loco, in quo nascitur. *Plin. l. 12. cap. 16*. Laudatissimus ex Nabathæa juncus cognomine Teuchites, proximus Babylonius, pessimus ex Africa, ac sine odore, &c.
Teucri, orum, m. idem qui Trojani. *Virg. Æn. 1. O. 5*.
Teucritia, æ, f. regio Troadis, vel ipsa Troja, sic dicta a Teucro filio Scamandri. *Virg. Æn. 2. v. 26*. Ergo omnis longo scindit se Teucritia luctu.
Teuctron, is, n. herba quædam, alio nomine trifrago, & splenion, tenuis juncos spargens, folia parva, asperis locis nascens, sapore austero, sine flore, ita dicta a Teucro Salaminis filio, qui eam invenisse traditur. *Plin. l. 25. c. 5*.
Teucris, idis, f. regio, & urbs Troadis. *Steph.* ¶ Item Batea Teucritia filia, Dardani uxor. ¶ Item mulier aliqua Trojana. Hinc illud *Cic. l. 1. Attic. ep. 10*. *Teucris illa, lentum negotium*: quod ænigma esse videtur, putatque *Turneb. l. 9. adverb. c. 3*. Teucris nomine significari C. Antonium, qui, quemadmodum Cassandra illa Teucris multa vaticinabatur, & promittebat, quæ tamen nunquam evenire videbantur, sic ipsi promissam Ciceroni pecuniam nunquam solvebat. Alii autem sic exponunt: C. Antonium olim cum Catilina ita conjunctus, ut illi regnum consul, non aliter quam Teucritia filia Batea Dardano, comparare possit crederetur: ita porro libidinosus, ut Teucris, non Teucer appellandus sit. Verum hæc explicatio longius petita videtur.
Teumæsus, V. *Theumæsus*.
Teutas, æ, m. Deus Gallorum, qui ab iis colebatur humana hostia. *Lactans. l. 1. Divin. insis. c. 21*.
Teutates, is, m. idem qui Teutas. *Lucan. l. 1. v. 444*. Et quibus immittitur placatur sanguine dno Teutates.
Teuthalis, idis, f. τούθηλις, herba, quæ & polygonon, & sanguinaria dicitur. *Plin. l. 27. c. 12*.
Teuthrania, æ, f. regio supra Æolida, quam olim Myfi tenuere. *Plin. l. 5. c. 3*.
Teuthranteus, a, um, adject. ad Teuthrantiam pertinens. Ea est regio Myziæ, in qua Caicus amnis oritur. *A. Plin. l. 5. c. 30*. dicitur Teuthranta, τούθηραντις, nomenque habet a Teuthrante Dionisio filio, Myziæ rege. *Ovid. 2. Met. v. 243*. Peneusque fenex, Teuthranteusque Caicus.
Teuthrantius, a, um, adject. a Teuthranto Atticæ oppido. *Ovid. Heroid. ep. 9. v. 51*. Non tibi crimen erunt Teuthranta turba sorores. h. e. quinquaginta Thepiti Attici filizæ, ab Hercule compressæ: ejus rei historia picta Teuthranti visebatur. Alii hoc quoque adjectivum a Teuthrante Myziæ rege deducunt, quem Thepiti patrem faciunt.
Teuthrantium, i, Atticæ oppidum. V. vocem præcedentem.
Teuthras, antis, m. rex Myziæ, a quo Teuthranta regio dicta est.
Teutoni, orum, populi Germani prope Cimbris, in inferiore Saxonia, a quibus postea Germani, ab Italis *Tedeschi* appellati sunt. *Cic. pro leg. Manil. c. 20. ad fin.* Idem cum Cimbris, idem cum Teutonibus bellum administraret. *Cæs. l. 1. B. G. cap. 33*. Ut ante Cimbris, Teutonique testifent. *Plin. l. 4. c. 14*. Cimbris, Teutoni, ac Chaucorum gentes. Adde *Tacit. 4. histor. c. 73*. ¶ In singulari num. *Lucan. l. 6. v. 259*. Cantaber exiguis, aut longis Teutonius armis.
Teutoniscus, a, um, quod ad Teutonios spectat. *Martial. lib. 14. ep. 26*. Caustica Teutonicos accendit spuma capillos. *Propert. l. 3. eleg. 3*. Teutonias Roma retringat opes.
Teutria, f. 1. S. *Domino*, vel S. *Domo*, inf. Apulizæ Daunizæ adjacens, una Diomedearum. *Plin. l. 3. c. ult.*
Tevo, is, xui, textum, a. 3. *teffere*, תָּוּ, Ger. *vebeu*, Gal. *siere*, Hisp. *tever*, ὑβανω, telam conficere. Est a *tego*, ea forma, qua *tevo* a *vebo*. *Tibul. lib. 2. el. 3*. Illa gerat vestes tenues, quas fœmina Coa Tevuit. *Cic. 3. de Or.* Quamquam ea tela tevitur, & ea incitatur in civitate ratio vivendi, ac posteritati ostenditur. V. *Tela*. ¶ Per translationem usurpatur pro struere, construere, componere, ex quacunque materia. *Virg. 10. Ecl.* Dum sedet, & gracili ficeallam textit hibisco. *Id. 11. Æn.* Bis denas Italo texamus robore naves. *Cic. Att. lib. 4. ep. 1*. Paulus in medio foro basilicam jam pene tevit isdem antiquis columnis. *Id. 4. Acad.* Quas plagas ipsi contra se Stoici texuerunt. *Propert. l. 3. eleg. 7. v. 5*. Texere caulas lethi. ¶ Item pro scribere, colligere. *Cic. lib. 9. Fam. ep. 21*. Epistolas vero quotidianis verbis texere solemus. *Id. ad Q. Fr. l. 3*. Sane tevebatur velu luculente.
Textera, æ, f. taberna, vel officina textoris, *Apulej. l. 2. Florid.*
Textile, is, fubst. n. 3. opus texendo factum. *Liv. l. 45. c. 35*. Navi regia onerata Macedonicis spolis, non infingium tantum armorum, sed etiam regionum textilium. *Propert. l. 1. el. 14*. Variis serica textilibus.

Textilis, le, o. 3. *seffuso*, Ger. *das gewebenist*, Gall. *tissu*, Hisp. *tevl-do*, ὑφαντός, quod texendo factum est. *Virg. 3. Æn.* Textilibusque onerat donis, ac talia satur. *Cic. 5. Tusc. c. 21*. Collocari iussit hominem in aureo lecto strato pulcherrime, textili stragulo magnificis operibus picto. ¶ Vestem textilem Ægyptii invenerunt. *Plin. l. 7. c. 56*. ¶ Ante inventionem vestis textilis, nexiis in usu fuit. *Lucr. l. 5. v. 1349*. Nexiis ante fuit vestis, quam textile tegmen. ¶ Textilis pictura, quæ in tapetibus fieri, aut tela solet. *Cic. 6. Verr.* Nego ullam picturam, neque in tabulis, neque textilem fuisse, quin quæfherit, infpexerit, &c. ¶ Textilis umbra palmatis quæ multis palmatibus intertextis fit. *Martial. l. 12. ep. 31*. Hæc textilis umbra lupinis Palmatis. ¶ Textilem pestem vocat. *Cic. 2. Tusc. c. 8. ex poeta*, vestem Nesti Centauri infectam sanguine, qua indutus Hercules perit.
Textor, oris, m. *seffore*, *seffore*, תָּוּ, Gal. *sifferand*, Hisp. *teador*, ὑφαντής, *placans*, qui textit. *Cic. 7. o. Planc. c. 25*. Si pro fabro, aut textore emimus. *Juv. sat. 9. v. 30*. Et male percussas textoris pectine Galli.
Textorius, a, um, adject. textus, contextus. *Senec. epist. 113*. Textorium totum istud est, quod cum maxime agitur.
Textricidula, æ, f. *seffrella*, ὑφαντίδα, dimin. a textrix. Hinc textriculas puellas dixit *Arnob. l. 5*.
Textrina, næ, f. & Textrinum, i, n. locus, seu officina textoris, *Isidor. orig. c. 6. Verr. c. 26*. Nulla domus in Sicilia locuples tuit, ubi iste textrinam non instituerit. Alii leg. *textrinum*. Item ipsa texendi ars. *Plin. l. 11. cap. 24*. Ipsa per se pertinax ratio textrix. Alii leg. *trama*. ¶ Item navale, ubi naves texuntur, *arsenalæ*. *Ennius apud Serv. in illud Virg. Æn. 11. v. 326*. Italo texamus robore naves. Idem, inquit, campus habet textrinum navibus longis. Adde *Serv. Daniel. ad illud 2. Æn.* Scætaque intexunt abiete costas.
Textrinus, a, um, adject. textorius, quod ad texendum pertinet. *Cic. 6. Verr. c. 45*. Quod tamen oppidum isti textrinam ad conficiendam muliebrem vestem fuit. *Firmic. de err. proph. relig. c. 17*. Textrina ars.
Textrix, icis, f. *seffrice*, ὑφαντίς, mulier textoriæ artis perita. *Tibul. l. 2. el. 1. v. 65*. Atque aliqua assidue textrix operata Minervam Cantat.
Textum, ti, n. *seffimento*, ὑφαντός, quicquid ex quavis materia contextitur, aut componitur. *Virg. 8. Æn. v. 625*. Hastamque, & clypei non enarrabile textum. *Martial. l. 3. ep. 58*. Et dona matrum vimineo ferunt textu. *Catull. carm. 54. texta carinz*. ¶ Textum orationis, est stilus, seu genus dicendi. *Quintil. l. 9. c. 4*. Neque illud in Lydia dicendi textum tenue, atque rasum lætioribus numeris erat corrumpendum.
Textura, æ, f. *seffitura*, Germ. *vwebung*, Gal. *tiffure*, Hisp. *tevedura*, ὑφαντός, *συντακτική*, actus texendi, vel etiam opus texendo factum. *Lucr. l. 3. v. 211*. Quam tenui consistit textura, quamque loco se Continet parvo. *Propert. l. 4. eleg. 5*. Coæ textura Minervæ.
Textus, us, m. idem, ac textura. *Plin. l. 9. c. 35*. Alterno textu fulgentibus toto capite crinibus. *Id. l. 18. c. 7*. Grana in stipula crinito textu spicantur. ¶ Translate ponitur interdum pro contextu orationis, seu pro verbis alicujus auctoris. *testo*. *Ammian. l. 15. c. 7*. Rem brevi textu percurram. h. e. paucis verbis. *Id. ib. c. 8*. Ut ostendit textus superior. *Id. l. 27. c. ult.* Quod contra fœderum textum jurentur Armeniz. *Manil. l. 3*. quarum ratio manifesta per artem Collecta est, venietque suo per carmina textu. *orditura*.
Textus, a, um, *seffuto*, ὑφαντός, partic. a *texor*. *Virg. 2. Æn.* Hanc tamen immensam Calchas atollere molem Roboribus textis, cœloque educere iussit. *Id. 5. Æn.* Parietibus cœcis textum iter. *Cic. 2. de nat. Deor.* Tegumenta corporum vel texta, vel futa.

T A N T E H.

Thabor, m. 3. *Tabor*, mons Palæstinæ, in Galilæa, apud campum Efdrelion. ¶ Item mons Palæstinæ, in Tribu Nephthali versus Dan.
Thais, idis, f. *Θαΐς*, nobilis meretrix Alexandrina, quæ Atticam juventutem in sui amorem pellexit. Hanc suis carminibus celebravit Menander, Comicus Poeta Græcus, unde & Menandrez epitheto a Poetis insignitur. *Propert. l. 2. eleg. 6*. Turba Menandrez fuerat nec Thuidos olim Tanta, in qua populus luiti Erichonibus.
Thalamæus, i, *Θαλαμῶν*, navis deliciarum magis causa, quam belli ornata, thalamis, & cubiculis instructa, pretiosisque obducta velis, aliisque regis ornamentis; videturque ita dicta *ταεινὸν ἄγρον τὸν Θαλαμῶν*, h. e. quia thalamos habet, & cubacula. *Sueton. in Cæs. c. 52. de Cæsare*, & *Cleopatra*: Eadem nave thalameo pene Æthiopia tenuis Ægyptum penetrauit. *Seneca l. 7. de benef.* hujus generis naves *cubicalas* vocat, *Plinius vero l. 7. c. 30*. vittatas.
Thalamus, mi, m. *camera degli spofi*, תָּבַר, Germ. *die schiffkammer de-redeut*, Gal. *chambre a coucher*, Hisp. *salamo*, *θάλαμος*, cubiculum nuptiale. *Vitruv. l. 6. c. 10*. In proœdis, dextra ac sinistra cubacula sunt collocata, quorum unum thalamus, alterum amphithalamus dicitur. *Virg. 6. Æn.* Hic thalamum invasit natæ, vitætofo Hymenæos. ¶ Translate ponitur pro nuptiis, matrimonio, jure connubii. *Virg. 4. Æn.* Non licuit thalami expertem sine crimine vitam Degere more teræ? *Ovid. l. 1. Am. el. 8*. Hæc sibi proposuit thalamos violare pudicos. *Stat. 5. Thebaid.* Thalami coacti, noxæ forsæ. ¶ Item pro quovis habitaculo. *Virg. 6. Æn. v. 280*. Ferreque Eumenidum thalami. *Id. 4. Georg. de apibus*: ubi jam thalamis se composuere, siletur.
Thalassa, *Θαλασσα*, mare: Græca vox, qua inscribitur liber nonus Apicii auctoris culinarii, quia in eo libro de piscibus marinis condiciendis, & de salamentis agitur.
Thalassiscus, a, um, *Θαλασσις*, idem ac thalassimus, *Plaut. Mil. 4. 4. 43*. palliolum habens ferrugineum, nam is coios thalassicus 'it. *Id. ib. 4. 6. 67*. Nescio, quis tecum iacedit, ornatu quidem thalassico. *con-abito marinarefco*.
Thalassinus, a, um, *Θαλασσίτης*, marinus, ut *Thalassinus color*, idest cœruleus, qui est similis fluctibus maris, a *Θαλασσα*, *mare*. *Lucret. l. 4. v. 1120*. teriturque thalassina vestis Alfidue.
Thalassio. V. *Talassius*.
Thalassites vinum dicitur, quod cum vasis suis in mare demergitur, ut ejus præcocior his vetustas, inquit *Plin. l. 14. c. 8*. Est autem vox a Græco *Θαλασσα*, *mare*.
Thalassomeli, n. *Θαλασσομέλι*, decoctum ex aqua marina, pluvia, & melle. *Plin. l. 31. c. 6*.
Thales, etis, & Thales, is, m. *Θαλῆς*, *Θάλης*, unus ex septem Græciæ Sapientibus, qui eodem tempore in Græciâ floruerunt. Natus est, ut ex Apollodori sententia tradit Laertius, anno primo 35 Olympiadis. Fuit primus Philosophiz inventor, id est Physicæ, Astronomiz, Geometriæ, & hujus generis disciplinarum. Solis & Lunæ eclipsis primus prædixit. *Sidon. carm. 15. v. 79*. Disseruit de Uria minore, ut ait Callimachus. Aquam dixit esse initium rerum, Deum autem eam mentem, quæ ex aqua cuncta fingeret. Interrogatus, quid in rerum natura diffucillimum existimaret, se ipsum, inquit, noxæ. Eum alii Sapientes omnium sapientissimi.

ritum esse decreverunt, quippe qui ad eum tripodem auream, de qua inter piscatores ex Co inf. & Milesios lis fuerat, communi consensu miserunt, cum Apollo consultus respondisset, donum illud illius ætatis sapientium debere. Discipulum habuit Anaximandrum, cuius auditor Anaximenes, & Hecateus Historici. A Thaletæ Jonica fluxit disciplina, sicut a Pythagora Italica. Vixit annos, ut Socrates tradit, nonaginta, ut alii septuaginta. Obiit Olympiade 58, cum certamen spectaret, æstu, ac siti fatigatus. *Valer. Max. l. 4. c. 1. extern. n. 7.* Milesii Thaleti mensam dederunt. *Plaut. Capt. 2. 24.* Thalem talento non emam Milesium. ¶ Thales alter, Poeta Lyricus Cretenfis, quem e Creta Solon Spartam misit, cuius odis, ac poesi Spartani delinuti animorum feritatem nimiam ex Lycurgi legibus imbutam mitigarent. *Plut. in Solone.*

Thaleticus, a, um, adject. a Thalete. *Sidon. carm. 15. v. 89.* Quartus Anaxagoras Thaletica dogmata servat.

Thalia, æ, f. Ἑλλάς, una Musarum, dicta a Ἑλλάς, quia semper vicebat Poetarum gloria. Græce est Ἑλλάς unde Latinum Thalia, et in s longum convertio. *Servius ad Ecl. 6.* ait Thales per e Latine dici debere, ut in *Cytherea*, & *Medea*. Et sane in Romano codice sic scribi monet *Pierius*. Non tamen Maronem sic scripsisse verisimile est, quando *Servius* ipse agnoscit, eum propter euphoniā Thalia per s maluisse. Et sane utrunque rectum est, cum e nunc abeat in s, nunc in e longum. *Virg. 6. Ecl.* Noltra nec erubuit sylva habitare Thalia. ¶ Est etiam una Gratiarum. Hæ enim tres sunt, *Aglæ, Thalia, Euphrosyne*. V. *Gratiæ*. ¶ Item Nymphæ nomen in Sicilia, juxta Symæthum II. *Virg. 5. Æn.*

Thaliætrum, i, n. ἑλάστρον, herba folio coriandri, sed paulo pinguiore, caule papaveris, in campestribus præcipue nascens, utilis contra ulcera. *Plin. l. 27. c. 13.*

Thallus, li, m. *gamba della cipolla*, ἑλάδος, caulis cæpæ, qui ejus capitulum sustinet, a ἑλάδος, *virgo, pullulo*. *Colum. l. 11. c. 3. ad fin.* Nec patiendum est, ut perarefat (semen cæparum) aut totum decidat, verum integri thalli vellendi sunt. *Pallad. in Febr. 111. 24.* Vellendi sunt thalli adhuc semifici cum semine. ¶ Item furculus, seu ramus olivæ. *Virg. in Ciri, v. 376.* Pergit Amiclor spargens aitaria thallo.

Thannus, vel Thannus, i, f. ἑλάστρον, fruticis quædam species. *Colum. l. 12. c. 7.* Asparagi, rufci, thamni (al. thanni) digitelli, puleii, &c.

Thamyras, æ, m. ἑλάστρον, ἑλάστρον, Poeta ex Thracia, prætantillimus in canendo. *Ovid. l. 3. de Ars am. v. 399.* Tu licet & Thamyram superes, & Amœba cantu. ¶ Cum omnes pulchritudine præcelleret, initio mares dilexit, deinde mutata consuetudine Musas amavit, cum quibus de cantu certavit hisce conditionibus, ut, si vinceret, earum complexu potiretur, sin succumberet, ab illis pateretur, quicquid eis videretur. Superatus & lyra, & oculis privatus est. Hinc manavit Græcum proverbium in eos, qui præter ingenium proprium aliquid agunt, *ἑλάστρον μύριον, Thamyras insans. Suid. & Erasim.*

Thapsia, æ, f. ἑλάστρον, frutex quidam foliis læniculi, caule inani, nec excedente baculi longitudinem, femine terulæ, radice candida: incisâ lacteo succo manat: vim autem habet venenatam, quippe quæ etiam effodientibus nocet: remedium autem est cæra corpus prius obducere. Dicta est a Thaplo insula, in qua primum inventa creditur. Habet a liquos usus in medicina. V. *Plin. l. 13. c. 22.*

Thasius, sive Thasius, a, um, quod ad Thasum inf. spectat. *Virg. 2. Georg. 2.* Sunt Thasie vites, sunt & Mareotides uvæ. *Senec. ep. 86.* Thasius lapis: hoc est marmor quod optimum in ea insula effodiebatur. ¶ Thasium vinum laudatissimum est, apud *Apuleium in Apol. & alios*. Unde prodit adagium, *Thasium insudis*, apud *Aristophanem in Plut.* ubi quis vinum temperat, non aqua, sed alio vino potientiore.

Thasus, Thasus, Thafos, i, *Tasso*, inf. Thraciæ, in mari Ægæo, prope ostia Nesti fl. & versus Strymonicum sin. Habet opp. cogn. a Patris conditum. Miræ fertilitatis est, & auri etiam mineras habet, quod inde effoditur maxima copia. Hinc Callistratus Orator, ut *Zenodorus* scribit, Atheniensibus persuadere conatus est, ut regionem illam occuparent, tanquam terracillam, & quæ auri etiam venas haberet, & tandem orationem concludens, dixit, *Summa Thasus bonorum est*. Quod in proverbium receptum est de bonis splendidis, quæ quis pollicetur. ¶ Nobili etiam marmore illustris fuit. *Hinc Stat. l. 1. Silv. 5. v. 34.* Non huc admittæ Thafos, aut undosa Carystos. hoc est hic non visuntur marmora Thasi, & Carysti.

Thaumantæus, a, um, adject. ut Thaumatæa virgo, eadem quæ Thaumantias. *Ovid. 14. Met. prope fin.* Romuleos cum virgine Thaumantæa Ingredditur colles.

Thaumantias, adis, f. ἑλάστρον, Iris, id est arcus cælestis, filia Thaumantis ex Electra filia Oceani, nuntia Deorum: Cæterum ex admiratione hoc nomen accepit, nempe a ἑλάστρον, *miraculum*, quia arcum cælestem apparentem admirari solemus, præcipue propter colorum varietatem. *Virg. 9. Æn.* Ad quem sic roseo Thaumantias ore locuta est. Thaumantias, idis, f. ἑλάστρον, idem quod Thaumantias. *Stat. 3. Sylv. 3. v. 80.* summi Jovis aliger Arcas Nuntius, imbriferâ potitur Thaumantide Juno.

Thauris, f. 3. inf. Illyrici, lissæ proxima, ubi inter Vatium, & Oslavium navali prælio pugnatum est, & victoria penes Vatium fuit. *Hirt. de bello Alex.*

Theætetus, i, ἑλάστρον, titulus est unius ex Dialogis Platonis, in quo disputat adversus talis jactatam a Sophistis sciensæ comparandæ rationem. *Gell. l. 13. c. 18.*

Theagenes, is, m. ἑλάστρον, vir Atheniensis, qui de Homero scripsit. *Suid.* ¶ Theagenes alter, itidem Atheniensis, qui κερξ, id est *summus*, est cognominatus, quod multa promittens, nihil præstaret. Pauper enim erat, ac dives videri volebat. *Suid.* ¶ Theagenes tertius, vir potens, ac dives Athenis, qui liberalitate, ac beneficentia publicæ, ac privatim multa digna laude gessit. ¶ Theagenes quoque, athleta celebris, patria Thasius, qui centum quadraginta coronas ex certaminibus retulit.

Theamædes, is, lapis est in Æthiopiæ montibus nascens, contrarius magneti, quippe qui ferrum sibi appositum statim abigit. *Plin. l. 36. c. 16.* Theanum. V. Teanum.

Theatralis, le, o. 3. *teatralis, di teatro*, Germ. *des schauvauß*, Gal. *de theatre*, Hisp. *de teatro*, *teatralis*, ad theatrum pertinens, *Cic. pro Sext.* Theatralis, gladiatorique confessus dicuntur omnino solere levitate nonnullorum eruptoris plausus exiles, & raras excitare. *Tac. l. 1. Ann. cap. 16.* Erat in castris Percennius quidam, dux olim theatralium operum. *Id. Ann. 11. c. 13.* Theatralis lascivia. *Sidon. lib. 3. ep. 11.* Theatralis sermones. h. e. obsceni. *Plin. l. 7. c. 30.* Theatralis lex. h. e. de ordine sedendi in Theatro. V. *Rofcia*.

Theatridion, n. 2. ἑλάστρον, *pietiol teatro*, parvum theatrum. *Varro l. 3. de R. R. c. 5.* Inter hæc, & exteriores gradatim substruunt, ut theatridion avium. ¶ Plerunque tamen Græcis literis scribitur.

Theatrum, tri, n. teatro, Germ. *schauvauß*, Gal. *theatre*, Hisp. *teatro*, ἑλάστρον, ædificium in hemicyclii speciem factum, ad videnda spectacula

idoneum, a ἑλάστρον, *specto, video*. *Cic. 3. Fin.* Sed quemadmodum, theatrum cum commune sit, recte tamen dici potest, ejus esse locum locum, quem quisque occupat. *Ovid. l. 2. Am. el. 7.* Sive ego marmorei respexi summa theatri. ¶ Sero Roma theatrum vidit: ferius probavit, nec, nisi cum a prisca severitate multum degenerasset. Docet hoc cum *Livius l. 48.* & *Velleius l. 2.* tum *Valerius Maximus, l. 2. c. 4.* cuius verba sunt: Theatra inchoata quidem sunt a Messalla, & Cassio Centoribus (anno U. C. 599.) cæterum auctore P. Scipione Nafica omnem apparatus operis eorum subjectum hæc venire placuit. Atque etiam S. C. cautum est, nequis in Urbe, propiusve passus mille subfella posuisset, sedense ludos spectare vellet, ut scilicet remissioni animorum juncta standi virilitas, propria Romanæ gentis nota esset. Hæc *Val. Max. Postea L. Mummius* ludis, quos in triumpho fecit, theatrum extruxit, sed temporarium. Imprimis autem celebratur theatrum, quod in Ædilitate fecit M. Scaurus, de quo operæ pretium est legere *Plinium l. 36. c. 15.* At mansurum theatrum primum ex lapide quadrato extruxit Pompeius, idque ad ejus exemplum, quod Mitylenis viderat bello Mithridatico; eique Veneris ædem superposuit, teste *Tersullio de spect. c. 10.* Theatrum hoc igne fortuito haurit, scribit *Tacitus, l. 3. Annal.* ¶ Forma theatri cujusque erat hemicyclii. Qua in re differat ab amphiteatro, quod ex eo nomen habet, quod e duobus constaret theatris. Nam cum theatrum forma esset hemicyclii, ac ante se haberet scenam, quæ ab uno theatri cornu ad alterum porrigebatur, amphitheatrum scena hæc (nomine eo profcenium quoque, & postscenium comprehendendo) carebat, sedibusque continenter dispositis procurrabat in orbem. Non tamen amphitheatrum plane circuli hæbit figuram, sed ovi, quemadmodum scribit *Cassiodorus l. 5. ep. 42.* Rescripsit huc *Calpurnius in Ecl. de venatione Casini*. Et geminis medium se molibus alligat ovum. Nam vult, duas moles, hoc est duo theatra, in ovi speciem coniungi. Nec figura tantum, sed & usu theatrum, & amphitheatrum differebat. Nam in teatro ludi scenici, in amphitheatro gladiatorii fiebant, ac circenses. Itaque illud Veneti, hoc Marti sacrum fuit. V. *Lipsium comm. de amphitheatro*. ¶ Partes theatri hæc sunt. Primo erant *sedilia*, cum porticibus, & scalis, quorum ordines *cunei* dicti sunt. Deinde erant *orchestræ*, quæ erat locus in medio theatro, hoc est interior pars, quæ concava: a qua theatrum ipsum *cavea* dicebatur, quæ vox postea transit ad amphitheatrum. In orchestra apud Græcos chorus saltabat, apud Romanos Senatores fudebant. In orchestra erat locus editor, qui *thyrsus* vocabatur, id est ara, & erat pulpitum, in quo musicis instrumentis interiebatur scenæ. Orchestra proximum erat *proscenium*, id est locus a cornu uno theatri ad alterum porrectus, interque orchestra, & scenam constitutus, scena quidem depressior, orchestra autem altior, in medio sui pulpiti habens, qui agentium, ac loquentium locus erat. Dictum est, quia ante scenam esset. Proxima erat *scena*, in qua latere soliti actores, prius quidem tecti aulæ, postea vero supparis, sive sipariis. Denique ultimum fuit *postscenium*, id est locus post scenam, in quo multa occulte fiebant, quæ ab auditoribus audiebantur, non videbantur. In postscenio statuit Pollux *βουτταριον*, in quo calculus compluribus in utres conjectis, perque æra versatis tonitru similitudo reterebar. Fuere & aliæ theatri partes: sed præcipuas tantum commemorare animus fuit. Quare de cæteris, si voles, vide e veteribus quidem *Vitruvium l. 5. c. 5.* & *seq. Pollucem l. 4. esp. 29.* *Cassiodorum lib. 4. Var. ep. ult. Iuliodorum l. 18. Orig. c. 39.* e junioribus autem *Bædæum annot. prior. in Paræ. Calium Rhodiginum l. 5. c. 8.* *Lilium Grysalum dial. 6. Hist. Poetarum, Julium Scaligerum l. 1. de Re Poetica c. 21.* *Calliæb. de mim. & pantom.* ¶ De ordine sedendi in Theatris. V. in voce *Rofcia*. ¶ Sæpe translate sumitur pro loco conspicuo ante omnium oculos. *Cic. 2. Tus. esp. 26.* Omnia enim beneficia in luce collocari volunt, sed tamen nullum theatrum virtuti conscientia majus est. *Id. l. 12. Fam. ep. 28.* Etenim magno theatro spectata est tum, cum est ab A. Gabinio Consule relegatus, quod libere, & fortiter salutem meam defendisset. ¶ Metonymice ponitur pro spectaculo. *Cic. l. 13. Fam. ep. 64.* Magnum theatrum habet ista provincia, non ut hæc nostra, adolescentis nobilis, ingenio, abfinitis commendationem, atque gloriam. ¶ Item pro spectatoribus, seu pro multitudine spectante. *Cic. 3. de Or. c. 50.* Si in his paulum modo offensum est, theatra tota reclamant. ¶ Apud Græcos Theatra Curiæ vicem præbebant: ibi enim conveniebant de republica consulturi. *Auson. de 7. Sapientib. in prol.* & Atticus quoque, quibus theatrum curiæ præbet vicem. *Nepos in Timoleont.* Veniebant autem in Theatrum, cura ibi consilium populi haberetur. Adde *Tacit. 2. hist. c. 80.*

Theba, æ, f. ἑλάστρον, idem ac Thebæ, arum. *Stat. l. 8. Theb.* Vive superbes, ait, diræque ad mœnia Thebæ Solus abi.

Thebæ, arum, f. pl. *Strives, Sibes, Tibus*, urbs Boeotiæ, ad Ismenum fl. Condita fuit a Cadmo filio Agenoris Regis Phœnicis, ut est in tabulis, ope quinque virorum, qui ex dentibus draconis ab ipso interfecti in terra satis exorti sunt. Unde & urbs Draconigera, & incolæ civis Ophionii sunt appellati. *Varro tamen l. 3. de re rust.* scribit, hanc urbem ab Ogyge ædificatam. Ejus mœnia deinde Amphion cithara canens construxisse dicitur, cum ad citharæ sonitum saxa congregarentur, & invicem copularentur. Quod de ejus eloquentia intelligendum est, qua effecit, ut cives concordēs inter se viverent, eaque concordia ipsi fuæ urbi pro mœnibus essent. Verisimile tamen est, Amphionem & eloquentem tuisse, & re vera urbem mœnibus munivisse. Eadem dicta fuit Heptapyllos, quia septem portas habuit. Vocata etiam est *Diræa*, a Dirce vicino fonte. Fuit patria Bacchi, & Hercules. Inclata etiam fuit duobus ducibus, Epaminonda, & Pelopida, item Pindaro Poeta. Everfa fuit ab Alexandro Magno. Hodie vero in vicum redacta est. Istic hirundines non nidificant, sicut Athenis cornices non videntur, teste *Plinio l. 10. c. 24.* quoniam urbs illa æpius capta fit, ut *ibid.* subdit. *Juvenal. Sat. 13. v. 26.* Rari quippe boni: numero vix sunt totidem, quot Thebarum portæ, vel divitis ostia Nilii. ¶ Ursurpar & in singulari numero. V. *Thebe, & Theba*. ¶ Thebæ altera, Hecatompyllos, Diopolis, *Thebes, Minio*, urbs Ægypti sup. condita a Bufiris Rege, quondam clarissima, & potentissima, caput, & metropolis Thebæidis reg. Fuit insignis hæc urbs centum portis, ut docet *Plin. lib. 5. cap. 9.* unde & *Hecatompyllos* appellata est, aliisque publicis, privatisque ædificiis. Fuit tota penilis, adeo ut Reges vel maximos exercitus solerent educere nullo oppidanorum id sentiente, ut ait *Plin. l. 36. cap. 14. Juvenal. Sat. 13. v. 6.* Atque vetus Thebes centum jacet obruta portis. ¶ Thebæ quoque, *Ziton*, urbs Phthiotidis, in Tessalia, ad In. Maliacum. ¶ Item Thebæ, postea Thebesis, urbs Africa, condita a Baccho, sive Libero Patre. *Hieron. epist. ad Galatas*. ¶ Item urbs Cilicæ, patria Andromaches uxoris Hectoris. *Ovid. in Ibin.* ¶ Item urbs exc. Coricæ. ¶ Item Thebes cognominæ Lucaniæ, *Is Luzzæ*, opp. Brutorum, medit. conditum ab Aoniis colonis, in Calabria cit. apud Crathim fl. *Plin. l. 3. c. 11.*

Thebaicus, a, um, adject. idem quod Thebanus, ut Thebaicus lapis, *Plin. l. 36. c. 22.* ¶ De illo *Statius lib. 4. Silv. ult. v. 46.* Chartz The-

baicæve, &c. V. in *Caricus*.
 Thebais, idis, & idos, *Θεβαις*, adject. femin. quæ est ex Thebis. *Stat. l. 2. silv. 2. v. 60.* Jam Methymnæ vatis manus, & chelys una Thebais, & Getici cedat tibi gloria plectri. *b. c. cithara Amphionis Thebani.* ¶ Thebais dicitur ab *Ovid. 3. de ar. am. v. 778.* Andromache uxor Hectoris, filia Ætionis regis Thebarum Ciliciæ. ¶ Thebais etiam inscriptum est insigne poema Papini Statii, in quo canit bellum Argivorum contra Thebas. ¶ Est præterea hoc nomine regio Ægypti, Æthiopiæ contemina, ita appellata a Thebis urbe ejus regionis capite. *Plin. l. 5. c. 9.* ¶ Item appellata Lydiæ, qui Tralles alluit. *Id. l. 5. c. 29.* ¶ In quinto casu, *Stat. ad fin. Thebaidos.* O mihi bisulenos multum vigilata per annos Thebai.
 Thebanus, a, um, adject. ad Thebas pertinens, præsertimque ad eas, quæ in Bœotia, ut Thebani, orum, ejus urbis incolæ, *Cic. 1. de Fato, & 2. de Invent. Thebana agmina, Stat. l. 9. Thebaid.* Thebana arx, *Horat. de ar. poet.*
 Thebe, es, t. Nympha, a qua Thebarum urbs cognominata est: adjecta fuisse dicitur in tabulis ab Alope fluvio Bœotiæ, atque ex eo quinquæ filias suscepisse. *Ovid. 3. Amor. eleg. 6.* Quid reteram Alopeon? quem cepit Martia Thebe, Natarum Thebe quinque futura parens. *Martia* dicitur, vel quia ipsa urbs Thebæ bellicosa admodum fuit; seu quia ex eadem nympha Mars etiam filiam suscepisse dicitur. ¶ Ipsa quoque urbs Thebe dicitur in singulari num. *Stat. l. 10. Theb. perituraque Thebe, si taceam. Id. ib. lib. 9.* premit agmina Thebes Hippomedon. ¶ Est præterea Thebe nomen virginis, e cujus gremio geninæ columbæ, ut est in tabulis, cum evolant, altera ad Hammonis fontem tendit, & ibidem responsa dedit, altera ad sylvam Dodonæam, ubi futura mortalibus præcinit.
 Theca, æ, t. *borja, guaina, fodero, ٧١٧*, Germ. *trucken*, Gall. *etuy*, Hisp. *esluche, ٧١٧*, repositorium, vagina, locus, in quo aliquid recondimus. *Varro l. 1. de R. R. c. 48.* Proinde ut grani theca sit gluma, & apex arilla. *Cic. 6. Ver. c. 23.* Efferrî line thecis vasa, extorqueri alia de manibus mulierum. *Id. Ast. l. 4. ep. 8.* Quare in hoc thecam numariam ne retereris. *Martial. l. 14. epigr. 19.* Sortitus thecam calamis armare momento. *il pennaiuolo, qui a Suetonio in Claud. c. 35.* dicitur theca calamaria.
 Thecûla, læ, t. parva theca. Quidam hanc vocem legi putant apud *Cic. Attic. l. 9. ep. 6.* ubi optimus quique codex habet *tegula*.
 Thedo, onis, m. pisciculus quidam line spinis. *Auson. in Mosella.* Et nullo spinæ nociturus acumine Thedo. In variis Codicibus legitur *Tedo, Redo, & Rbedo*.
 Thecatus, a, um, adject. theca inclusus. *Sidon. l. 1. ep. 2.* Thecatum arcum gestare.
 Thelygdonon, i, n. *Θηλυγδωνος*, herba semine milii, quod cratægono (quæ item herba est) est admodum simile, gustu tamen leniore. *Plin. l. 27. c. 8.*
 Thelyphdonon, i, n. *Θηλυφδωνος*, herba, quæ & scorpion dicitur, quia ejus tactu scorpiones moriuntur. *Plin. l. 25. c. 10.*
 Thelyptæris, idis, t. *θελυπτæρις*, filix femina, multos ex se ramos producens. *Plin. l. 17. c. 9.*
 Thema, atis, n. *θημα*, positio, id, quod positum est. Speciatim sumitur pro politura cœli, lidere natalitio, affectione cœli natalitia, horoscopo. *Suet. in Aug. c. 94.* Tantam mox fiduciam fari habuit, ut thema suum vulgaverit. ¶ Item pro argumento controversiæ declamanda, pro quaestione, quæ pro fundamento dissertationis ponitur, *rem.* *Quintil. l. 7. c. 2.* Nam in schola certa sunt, & pauca, & ante declamationem exponuntur, quæ themata Græci vocant, Cicero propositi. *Senec. l. 3. controver. 20.* Thema controversiæ.
 Themis, idis, t. *Θημις*, filia Cœli, & Terræ, soror Jovis secundi, quæ ejus nuptias fugiens, ab eo in Macedonia compressa fuit, ex quo concubitu Minervam natam esse narrat. Hanc veteres coluere ut Deam præsidem iusti, & honesti, & consiliorum. *Fest.* Themis Deam putabant esse, quæ præciperet hominibus id petere, quod fas esset, eamque id esse existimabant, quod & fas est. Est autem *Themis* Græcus accusativus, *Θημις*. ¶ *Ammian. l. 21. c. 1.* scribit, Themis vaticiniorum Deam fuisse: unde & fatidica dicta est. Habuit templum in Bœotia juxta Cephus amnem, ad cuius oraculum accessit Deucalion cum Pyrrha uxore post diluvium pro conilio recuperandi humani generis. *Ovid. 1. Met. v. 320.* Corycidas Nymphas, & numina montis adorat, Fatidicamque Themis, quæ tunc oracula tenebat. *Claud. l. 1. in Ruf. in prof.* Ad Themidis coeunt antra severa Deæ.
 Themiscyra, f. 1. *Themis, Themisera*, al. *Livio*, al. *Fanagoria*, urbs Cappadocis maritima, in conf. Ponti Galatici, & Polemoniæ, apud Thermooentem fl. & ostia Iridis. Regio circa eam sita eodem nomine gaudet. *Plin. l. 6. c. 3.*
 Themista, æ, t. mulier quædam Epicuri ætate, philosophiæ apripme dedita, & sapientissima habita illis temporibus. Hinc *Themista sapiensior*, proverbium est apud *Cic. in Pison. c. 26.* ubi alii Themistam eandem esse putant ac Themis; alii denique aliter legunt.
 Themistius, m. 3. Philosophus temporibus Juliani Apostatæ, cujus etiam Præfectus Prætorio fuit Constantinopoli. Scripsit Paraphrasin Aristotelis Physica lib. octo, in Analytica posteriora libris duobus. Præterea edidit sua, videlicet de intentione, & inscriptione Prædicamentorum, disputationes etiam quasdam. Hic Valentinus Imp. quotidie sapientem in Orthodoxos auctoritate sua, & epistolis reddidit mitiorem. *Suid.*
 Themistocles, is, m. *Θημιστοκλῆς*, filius Neoclis Atheniensis. Prodigus, ac lascivus prima juventute, postea dux electus res inclutas gessit. Piræum munivit bello maritimo. Perlas apud Salaminem vicit. Cum ab ingrata patria exul factus esset, ad Xerxem se contulit, a quo princeps exercitus adversus Athenienses magno cum honore creatus, cum videret, patriæ suæ ingentis cladis periculum imminere, hausto tauri sanguine se ipse interemit, ne aut Regi de se merito fidelis non edet non pugnando videretur, aut patriæ suæ hostis, atque oppugnator videretur. *Plutarch. & Nepos in vitæ Themist.*
 Themistocleus, a, um, adject. ad Themistoclem pertinens, ut Themistocleum exilium, *Cic. Att. l. 10. ep. 8.*
 Thentæ. V. Tenæ.
 Theocrines, is, m. *Θηοκρίνης*, nomen cujusdam Atheniensis, qui primum tragœdiarum actor fuit, deinde calumniator, & scyphanta. Unde & Demosthenes, in or. pro Ctesiphonte, Æchinem tragicum Theocrinem vocat. *Erasm. in Ciliad.* Christiani etiam olim per convicium hoc nomine appellabantur a Gentilibus, tunc *D. Hieronymo in epist. ad Furiam de viduitate.*
 Theocritus, m. 2. *Θηοκρίτος*, Poeta Syracusanus, Praxagoræ, qui cognominatus est Sunchides, sive, ut alii malunt, Symmachi, & Philinæ filius, qui sub Ptolemæo Lagi filio floruit. Alii Coum fuisse volunt, sed admodum juvenem Syracusanum commergat. Appellatus fuit Mosehus. Scripsit Doricæ lingua Lydia, in genere bucolico, quæ etiam hodie

omnium manibus teruntur. *Suid.* ¶ Theocritus alter, Chius patris, unde & Theopompus fuit Historicus, ejus æqualis, & in administratione Reipublicæ emulus. Scripsit Historiam Libycam, & epistolas quasdam. *Suid.* Occisus fuit ab Antigono Rege propter secomia de eo dictum, etiam post juramentum de illi percendo. *Macrobi. l. 7. Satur. c. 3.*
 Theodamantus, a, um, adject. ad Theodamantem pertinens, *Θηοδαμαντης*. *Proper. l. 1. eleg. 20.* Theodamanteo proximus ardor Hylæ.
 Theodamas, antis, m. *Θηοδαμας*, & *Θηοδαμης*, Rex Dryopidis in Epuro, pater Hylæ. Cum Herculi una cum uxore Dejanira, & filio Hylæ in Dryopes (al. Dejiopes, al. Deiojes) venienti post occisum Oenei pincernam in Calydonia, æsuriensque puero cibum petenti denegasset, ille arreptum unum ex bobus Theodamantis mactavit, atque coxit. Quapropter Theodamas convocatis popularibus arma adversus Herculem movit. Ferunt, in eo certamine ita ab hostibus pressum fuisse Herculem, ut etiam Dejaniram uxorem armaret, quæ & in manilla vulnerata est. Hercules tamen victoriam obtinens, Theodamantem occidit, filiumque ejus Hylæ secum abduxit, quem charissimum habuit. ¶ Theodamas alius, filius Melampus, divinandi arte insignis, quem Adrastus, alique duces, qui Thebas obsidebant, in locum Amphiarai, postquam hic terræ hiatu interit, fuissecerunt. *Bocc. l. 13. Gen. Deor.*
 Theodectes, is, m. *Θηοδῆκτης*, Orator, Cilix genere, discipulus Platonis, Ilocratis, & Aristotelis, qui ei suos de Rhetorica libros dedicavit: Converterus deinde in tragœdus, scripsit tabulas 50. Scripsit & versibus artem Rhetoricam. Laudavit & virum Artemisæ Mausolum, una cum claris eo tempore Oratoribus. Decessit Atheis anno ætatis quadragesimo primo. *Suid. & Cic. in Or.* ¶ Theodectes alter, superioris filius, similiter Orator. Scripsit encomium Alexandri Regis Epirotarum, commentarios historicos, artem Rhetoricam libris 7. aliaque complura. *Suid.*
 Theodoræus, a, um, *Θηοδῶραος*, ad Theodorum pertinens. *Quintil. l. 2. cap. 11.* Percunctanti Theodoreus, an Apollodoreus esset, &c. *Id. lib. 4. cap. 2. ante med.* Theodori quoque solam relinquunt ultimam partem, &c. V. Theodorus.
 Theodorus, m. 2. *Θηοδωρος*, Byzantius Sophista, a Platone vocatus *λογωδιδάσκας*, idest Dædalus ieromonum. Fuit subtilior Lyfia in arte dicendi, sed in orationibus jejanius. Scripsit contra Thrasylbulum, & Andocidem, & alia multa. *Suid. & Cic. in Brut.* ¶ Theodorus alter, Philosophus Cyrenaicus, Athenis fuit. *Cic. 1. de nat. Deor.* ¶ Theodorus alius, nobilis Orator ex Gadara Syriæ urbe, non longe ab Afcalone. Verum ipse dici maluit Rhodius, teste Strabone, cujus tempore fuit. Ejus discipuli Theodori sunt dicti, inter quos fuit Hermagoras, qui de arte Rhetorica scripsit. Tiberius Imperator, cum secessisset Rhodium, eum studiose audivit, ut *Quintil. l. 3. c. 1.* tradit.
 Theodosia, f. 1. *Tusla*, al. *Cassa*, urbs Tauricæ Chersonesi, & Regni Boiphoranæ, ad ost. Iliarianæ fl. caput Tartaricæ min. hodie sedes Satrapæ Turcarum, cum portu in ora Ponti Euxini. *Plin. lib. 4. cap. 12.*
 Theodosianus, a, um, adject. a Theodosio, ut *Theodosianus Codex*, ita dictus a Theodosio juniore, qui vixit sæculo Christi V. completiturque Christianorum Principum constitutiones. Sic *Theodosiana leges*, apud *Sidonium lib. 2. epist. 1.*
 Theodosiopolis, f. 3. *Εἰδρον*, al. *Erzerum*, urbs Armeniæ majoris, ad Euphratem fl. ¶ Item urbs Phrygiæ Pacatianæ. ¶ Item urbs Syriæ. ¶ Item urbs Mesopotamiæ. ¶ Theodosiopolis etiam, ante Apros, urbs Thraciæ, ita dicta in honorem Theodosii Imp.
 Theodosius, ii, nomen trium Imperatorum Magni, Junioris, & Adramyrceni.
 Theognis, idis, m. Poeta Siculus, Megaris natus, qui lectu dignas Pæneles conscripsit, fœdis tamen anoribus palli aiperis contaminatas.
 Theogonia, æ, f. *Θηογονία*, Deorum origo. Hoc nomine extat opus Hesiodi, in quo Deorum genealogias explicat. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 14.* Cum vero Hesiodi theogoniam interpretatur, tollit omnino infitas, perceptualque cognitiones Deorum.
 Theologia, æ, t. *Teologia*, Germ. *verstand der schrift Gottes*, Gall. *theologie*, Hisp. *teologia*, *θεολογία*, scientia, quæ agit de Deo, & de rebus, quæ ad Deum proxime referuntur, ut de Angelis, de mundi origine, & similibus. *Danæus in Lex. ad usum Deiph.* roborat vocem hanc Varronis auctoritate.
 Theologicus, a, um, adject. *teologico*, ad theologiam pertinens, *Θηολογικος*, ut doctrina theologica, *Ammian. l. 16. c. 6.*
 Theologus, i, m. *Teologo*, Ger. *gelehret der schrift Gottes*, Gal. *theologien*, Hisp. *teologo*, *θεολογος*, qui circa Dei, & rerum divinarum contemplationem versatur. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 21.* Principio Joves tres numerant ii, qui Theologi nominantur.
 Theon, onis, m. *Θηων*, pictor Samius. *Quintil. l. 12.* ¶ Theon alter, insignis sculptor, unus ex illis quinque, qui Mausoleum cœlavere. *Plin. l. 35. c. 11.* ¶ Theon alius, Philosophus Stoicus Antiochenus. Scripsit Apologiam Socratis. ¶ Theon alius, Philosophus Stoicus, Alexandrinus, qui ætate Augusti post Arrium Philosophum emicuit. Scripsit in Phylæicam, & in artem Rhetoricam, & alia. ¶ Theon alius, Mathematicus Alexandrinus, sub Theodosio seniore. Scripsit de Astrologia, commentarioque in Ptolemæum, & Astrologium parvum, & alia. ¶ Theon alius, Philosophus Smirnezus. ¶ Theon alius, Sophista Alexandrinus, qui Ælius cognominatus est. Scripsit in Arte Rhetorica. ¶ Theon alius, Sophista Sidonius, tempore Constantii II. Præcepit in patria. ¶ Theon quoque Grammaticus, interpres Apollonii Rhodii. ¶ Theon item, Poeta quidam rabiosæ loquacitatis, petulantissimæque maledicentiæ. Unde tactum est, ut Theonino dente rodi eum dicamus, qui conviciis laceflitur. *Aeron. in Hor. l. 1. ep. 18.*
 Theoninus, a, um, *Θηωνινος*, quod ad Theonem maledicum Poetam spectat, ut dente Theonino rodere, idest conviciis, & maledictis laceflere. *Hor. l. 1. ep. 18 v. 82.* qui Dente Theonino cum circumoditur.
 Theophanes, is, m. *Θηοφανης*, Historicus Mitylenæus, scriptor rerum Pompeji Magni. *Cic. pro Arch. c. 10.*
 Theophrastus, m. 2. *Θηοφραστος*, Philosophus ex Erefo Lesbii oppido. Prius Tyrantus appellatus est, deinde Euphrastus, & postremo Theophrastus, a *Θηος*, *Deus*, & *φραστος*, *elocutio*, ob oris, & eloquentiæ suavitatem quatuor divinum, teste *Cic. in Orat. c. 19.* Fuit discipulus Aristotelis, & in schola successit. Lectitavit Platonem, audivit & Demosthenem. Vixit Athenis, ibique scripsit de vegetabilibus, idest de plantis: Item de legibus omnium civitatum: Item librum de beata vita, in quo negat sapientem in tormentis beatum esse: Item de Rhetorica: Extant hodie tantum libri de plantis, conversi a Theodoro Gaza, & parva quædam opuscula. Habuit discipulos ad duo millia, excessitque admodum senex. Ejus meminit sæpissime Cicero in libris de Philosophia, & in Oratoriis.

Theopölis, f. 3. urbs Syriæ, ad Orontem fl. eadem, quæ Antiochia Magna, ita appellata a Justiniano Imp. idest urbs Dei, cum post ingentem terræmotum servata esset. *Steph.*

Theopompus, vel Theopompus, a, um, adject. ad Theopompum pertinens. *Cic. Attic. lib. 2. ep. 7.* Itaque *diadema*, quæ tibi uni legamus, Theopompino genere, aut etiam aperiore multo pangentur. Alii legunt *Theopompio*, a Græco *Θεοπομπῆς*: alii *Theopompro*. Adde *in Orat. c. 61.*

Theopompus, i, *Θεοπομπῆς*, orator, & historicus, patria Gnidius, post Thucydidem & Herodotum gravissimus, idemque & maiedicissimus. Eius meminerit *Nepos in Alcib. c. 11.* & *Quintil. l. 10. c. 1.*

Theorēna, atis, n. *Θεωρημα*, & speculatio, propositio speculativa, perceptio. Vox Græca est, & Græce usurpatur a *Cic. de Fato, c. 6.* at Latine a *Gell. l. 1. cap. 2.* ubi ait: Se in theorematibus tantum nugalibus oblectantes.

Theorematicus, ii, n. diminutivum, parvum, seu breve theoremata. *Gell. l. 1. c. 13.* Instructus deliberatiusque tore arbitramur theorematicum hoc.

Theoreticæ, vel Theoretica ars, *la speculativa*, *Θεωρητικῆ*, ars est, quæ posita est in sola rerum inspectione, & contemplatione rerum, nullumque præterea actum exigit, qualis est Astrologia. Ita definit *Quintil. l. 2. c. 18. (at. 21.)* sed ipsam vocem Græcis literis scribit.

Theotocos, t. *Θεοτοκος*, quæ Deum peperit: Græca vox a *θεός*, Deus, & *τοκος*, pario: dicitur de una Maria Virgine. *Imp. Justinian. l. 1. Cod. us. l. 1. leg. 6.* Semper Virgo Maria, theotocos, seu Deipara.

Thera, f. 1. *Θερα*, inf. maris Ægei, apud Cretam, quæ, ut primum enata est, Calliste appellata fuit, teste *Plin. l. 2. c. 89.* iuxta Diam, a qua Therasia postea avulsa est, proxima Anaphe. ¶ Thera item *Ansimio*, inf. maris Ægei, apud Eubœam, & apud Melon, Callimachi Poætæ patria.

Theramenes, is, m. Philoſophus Atheniensis, unus ex triginta Tyrannibus, cum collegis multos infantes supplicio affici videret, ea de re conquerens, cum cæterorum omnium, tum præcipue Critæ cuiusdam, qui reliquos ut potentia, ita & immanitate antecederat, odium in se concitavit, tandemque per calumniam circumventus, & innocens capitis damnatus est. Cum cicutam avide hauisset, quod reliquum erat, & poculo efficiens, Propino, inquit, hoc pulchro Critæ. *V. Cic. l. 1. Tusc. c. 40.*

Theramæ, f. 1. opp. Sabinorum, ex quo Appius Clausus, qui postea Claudius dictus est, originem habuit. ¶ Item oppidum Laconicæ, quod & Therapne dictum est. *Plin. l. 4. c. 5.*

Theramæus, a, um, adject. a Theramæ. *Sil. l. 8. v. 413.* Theramæno a sanguine Clausi Exultat rapidis Nero non imitabilis ausis. Loquitur *Silius* de Claudia familia, quæ originem habuit a Sabinis, qui cum Laconibus permixti erant.

Therapnæ, vel Therapnæ, arum, & Terapnæ, es, opp. Laconicæ, apud Eurotam fl. proximum Spartæ urbi, ubi Diana primum coli cœpit, teste *Solin.* patria Helenæ, Clytemnestræ, Castoris, & Pollucis. *Sil. l. 6. v. 303.* Misit Agenoreis ductorem animosâ Therapnæ. *Stat. l. 3. Theb. Apollinæque Therapnas.*

Therapnæus, vel Therapnæus, a, um, adject. ad Therapnas pertinens. *Ovid. epist. 16. v. 196.* Rure Therapnæo nata puella h. e. Helena. Penultima hujus vocis interdum a Poëtis corripitur more Græcorum, apud quos etiam n. liquida est. *Silius l. 13. v. 43.* Non inquam affirmat Therapnæus Ilium armis Cæſurum.

Therasta, f. 1. *Θερασται*, inf. Græciæ, in mari Ægeo, una Sporadum, circuitu 30. M. P. cum aliquot castris, & vicis, a paucis habitata. *Plin. l. 2. c. 87.*

Theriaca, æ, vel theriace, es, f. *ovriaca*, *urriaca*, *vriaca*, *θηριακά*, Germ. *theriack*, Gal. *theriacque*, Hisp. *atriaca*, *θηριακόν*, *θηριακός*, genus medicamenti compositi ex multis simplicibus adversus venena. Dicta est a *θηρίον*, quod est univèrse notet feram, tamen & speciatim accipitur pro serpente, sive quia e viperæ carne fiat, sive quod remedium sit adversus serpentes, & generatim adversus venena. *Plin. l. 20. c. ult.* Serpilli duum denariorum pondus, opponit, & milii tantumdem singulorum, trifolii pondus denarii, anethi, & fœniculi seminis, & anisi, & ammi, & apii denariorum senum singulis generibus, ervi tari-næ duodecim: hæc tusa, cribrataque vino, quam possit, excellenti digeruntur in pastillos, victoriati pondere. Ex his singuli dantur ex vini mixti cyathis ternis. Hac theriaca magnus Antiochus Rex adversus omnia venena usus traditur. Adde *l. 29. c. 1. & 4.* ¶ Theriace item, genus vitis in Thasso, seu Thaso insula Thraciæ in mari Ægeo, cujus vinum venenis resistit. *Plin. l. 14. c. 18.* Apud eodem vitis theriace vocatur, cujus & vinum, & uva contra serpentium ictus medetur.

Theriacus, a, um, adject. a theriaca, ut theriaci pastilli, apud *Plin. l. 29. c. 4.*

Theridoma, atis, n. *Θηριδίωμα*, genus quoddam ulceris, quod interdum per se nascitur, interdum ulceri ex alia quâpiam causa facto supervenit, colorem habet lividum, vel nigrum odorem foetum, humoreque manat muco simili. *Cels. l. 5. c. 28. n. 3.*

Therionarca, & *θηριονάρκα*, herba torporem afferens serpentibus. *Plin. lib. 24. c. 17. & l. 25. c. 9.*

Theriotrophium, *θηριότροφιον*, locus ubi feræ conclusæ aluntur. Vox Græca & Græce usurpata a *Varronel. 3. R. R. c. 13.*

Theristrium, i, n. *Θηριστήριον*, veils muliebris ætiva, teste *Polluce, l. 7. c. 13.* & *Isidor. l. 19. c. 25.* a *θηρίον*, æstatem *transigo*, quod a *θηρῆς*, æstas, qui contrarium *θηρῆς*, *vestis hyemalis*, & *χημαῖος*, *hymus*, *tempestas*, ut idem eopse docet capite. *Terull. de Pallio, c. 5.* Qualis ille Hercules in theristrio Omphales.

Thermæ, arum, f. pl. *bagni*, *stufe*, Ger. *warme bader non natur*, Gal. *bains*, Hisp. *banos*, *θερμάς*, loca, quæ aquis sponte calentibus ad lavandum, aut sudorem provocandum apta erant, ut in Bais, & in Apioni fonte. Hinc Thermæ vocantur quædam oppida prope istiusmodi calidas aquas sita, ut Thermæ in Sicilia in ora Meridionali inter Argentum, & Lilybæum, hodie *Sacca*, vel *Xacca*: item Termæ alteræ in eadem regione, in Ora occidentali, ad Himeram fluvium, hodie *Termine*. ¶ Sæpe usurpatur de balneis fructibus, in quibus calescit aqua fornacibus. *Martial. lib. 7. ep. 33.* Thermæ Neronianæ, h. e. extructæ a Nerone.

Thermæus sinus, idem qui Thermaicus. *Tacit. 5. Ann. c. 10.*

Thermaicus sinus, *Golfo di Salonichi*, sinus maris Ægei, in Macedoniam extensus, in cuius intimo recessu ad Bor. Theſſalonica urbs sita est, ubi antea Therna. Extenditur a Mer. in Sept. & in eum se exonerant Axius, Peneus, Chabrius, Haliacmon, & aliquot alii fluvii. *Plin. lib. 4. c. 10.*

Thermanticus, a, um, adject. calefaciendi vim habens, a *θερμαίνω*, *calescio*. *Apul. de herb. c. 120.* Menta virtutem habet thermanticam.

Thermapala ova, *θερμαπάλα οἶα*, ova calida, & mollia. *Theodor. Priscian. l. 2. c. 10.*

Thermefacjo, is, feci, factum, a. 3. est in therma calefacere, vel sim-

pliciter calefacere. *Plaut. Stich. 1. 3. 97. (al. 2. 1. 97.)* Jam ne exta cocta sunt, quod thermelecerat? Ita est in quibusdam Lexicis. At optimæ editiones sic habent: *Jam ne exta cocta sunt? quos agnis fecerat?*

Thermīnus, a, um, adject. ut Thermīnum album, quod e lupinis lactum est, qui Thermīni a Dioſcoride appellantur. *Plin. l. 23. c. 4.*

Thermītanus, a, um, adject. ad Thermas Siciliæ oppidum pertinens. *Cic. Verr. 4. c. 33. & 34.*

Thermōdon, ontis, m. *Θερμόδων*, fl. Cappadociæ, qui in mare Euxinum inter Themiscyram ad Occ. & Polemonium ad Or. prolabitur. Eum Amazones incoluere. *Virg. 11. Æn. v. 659.* Quales Threji-cæ cum lumina Thermodontus Pullant, & pictis bellantur Amazones armis. Quidam putant legendum *Thermodoontis* a recto *Thermodoon*, quod tamen minus placet, cum in Græco tere semper legatur *Θερμόδων*, trisyllabum. *Ovid. 4. de Pont. eleg. 10.* Et tu fœminæ Thermodonton cognite turmæ.

Thermodontēus, a, um, quod ad Thermodontem spectat. *Prop. l. 3. eleg. 13.* Thermodontēis turba lavatur aquis. ¶ Legitur & Thermodontæus per æ diphthongum.

Thermodonticus, a, um, adject. Thermodontæus. *Ovid. 9. Metam. v. 189.* Thermodontiaco cælatus baltheus auro.

Thermodontius, a, um, adject. Thermodontæus. *Senec. Herc. Fur. v. 245.* Thermodontia gens. *Id. in Herc. Oer. v. 21.* Hoflis Thermodontia.

Thermopolium, ii, n. *Θερμοπόλιον*, *caupona*, ubi calida notoria venduntur, a *θερμός*, calidus, & *πόλιον*, *vendo*. Nam calida olim in deliciis erant. Qua de re vide, quæ fufe notavit *Fulvius Ursinus*, *Append. de Triclinio*, & *Lipſius l. 1. El. c. 4. Hieron. Mercurial. lib. 1. Var. Lect. cap. 8.* & alii. *Plaut. Cure. a. 2. sc. 3. v. 13.* Tum isti Græci palliati, capite aperto qui ambulat, semper vides bibentes in thermopolio. Ubi tamen in *Hermopolio* legi possit. Nam id in codico veteri reſcribitur *Cæmariarius*, qui & suspicatur, *Ερμού*, sive Mercurium, cum prælit mercibus, cauponarium quoque Deum fuisse, ac fortasse effigiem ejus cauponis præponi solere, indeque dicta *Hermopolis*. *Id. Trinum. 4. 3. 6.* Satin' in thermopolio condalium es oblitus, postquam thermopotasti gutturem? Adde *Rud. 2. 6. 45.*

Thermopōtio, as, a. 1. calida bibo. *Plaut. Trin. 4. 3. 6.* Postquam thermopotasti gutturem. h. e. calida potione gulam oblectasti.

Thermopōlæ, arum, f. pl. *Bocca di Lupo*, al. *Terramoto*, angustæ Octæ M. in Thessalia, ubi ex Phthiotide in Phocidem transitus est, 25. pedum tantum spatio, prope sin. Oetæum, seu Mahæcum. Dictæ sunt a *θερμός*, calidus, & *πόλιον*, porta, quia ibi sunt calidæ Herculi consecratæ. Juxta has erat conventus frequens totius Græciæ stans diebus. Ibi Leonidas Spartanorum Rex cum quatuor milibus militum partim ex Spartanis, partim ex fociis, adversus quingenta millia, & amplius Persarum duce Xerxe triduum dimicavit, quarta die, dimissis fociis, cum sexcentis spartanorum in hostium castra irrupit, per omnia castra victor vagatus est, cecidit, stravit omnia, tandem cum suis inter ingentes stragorum hostium catervas interit. *Cic. 1. Tusc. & Justin. l. 2. c. 11.*

Thermopōdium, ii, n. *Θερμοπόδιον*, vas cinere calido plenum, in quo deponuntur ea, quæ trageferi nolumus. *Apic. l. 4. cap. 2.* In Thermopōdo apponere.

Thermūlæ, arum, f. parvæ thermæ. *Martial. l. 6. ep. 42.* Etrusci nisi thermulæ laveris.

Therodamas, antis, Scythiæ rex fuit, qui ne per insidias occideretur, leones humano faginas sanguine in sui corporis custodia alebat, quo faviores eos haberet, si quando opus esset. Ejus meminit *Ovid. 1. de Pont. eleg. 2.*

Therodamantiæus, vel Theromedonteus, a, um, adject. a Therodamante, vel Theromedonte. *Ovid. in Ibin v. 383.* Therodamanteos ut qui fenere leones.

Thersites, æ, m. *Θερσίτης*, Græcorum omnium fœdissimus, quem Achilles sibi procaciter conviciantem pugni ictu interfecit. Hujus insignis deformitas ab *Homero l. 2. Iliad.* graphicè expressa efficit, ut cum hominem vehementer tædum significare velimus, *Θερσίτης* *ἐλάμα*, idest Thersitæ faciem, cum habere dicamus. *Juven. sat. 8.* Maio, pater tibi sit Thersites, dummodo tu sis Æacidæ similis. ¶ Apud *Senec. l. 3. de ira c. 23.* Thersites pro homine conviciatore, & maledico ponitur.

Thesaurarius, a, um, *θησαυράριος*, quod ad thesaurum spectat. *Plaut. Aut. 2. 8. 25.* Conſige ſagittis fures thesaurarios.

Thesaurēnis, is, m. thesaurorum custos, unus ex officialibus præſidis thesaurorum. *l. 2. Cod. de palat. sac. largit.*

Thesaurοcryptonochryſides, *θησαυροκρυπτονοχρυσίδης*, fictum a *Plaut. Capt. 2. 2. 35.* nomen ad notandum prædicitum, & avarum hominem: conſtatum est autem a vocibus *θησαυρός*, *thesaurus*, *κρυπτός*, *abſcondo*, *δούξ*, *unguis*, & *χρυσός*, *aurum*, quasi eum significet, qui thesaurum auri unguibus, & turando congerit, & abscondit.

Thesaurus, i, m. *tesoro*, *θησαυρός*, Ger. *schatz*, Gal. *thesor*, Hisp. *tesoro*, *θησαυρός*, aurum, vel argentum aliquo loco reconditum. *Cic. de Divin. l. 3. c. 65.* Respondit conjector, thesaurum defosum esse sub lecto. *Virg. l. 1. Æn. Veteres tellure claudunt thesauros, ignotum argenti pondus, & auri.* ¶ Sæpe accipitur pro repositoio, seu conditorio cuiuscunque rei. *Vitruv. l. 5. c. 9. ad fin.* In his operibus thesauri sunt civitatibus in necessariis rebus a majoribus constituti. *magazzen*. *Cic. 1. de Or. c. 5.* Quid dicam de thesauro rerum omnium memoria? *Id. in Parisit.* Qui illos locos tantquam thesauros aliquos argumentorum notatos habebat. *Plin. l. 10. c. 72.* Condit in thesauris maxillarum cibum. ¶ Sumitur etiam in malam partem, pro copia, & abundantia. *Plaut. Merc. 1. 2. 5.* Tu quidem thesaurum huc apporastis mali. *Id. in supposit. Amph. scena, que incipit:* Quis tam vasto, v. 13. *Et afferunt a Non. c. 6. n. 46.* Hunc qui domi uxorem meam impudicicia impetivit, per quem teneo thesaurum stupri, h. e. per quem supra multa sunt in domo mea.

Thesēis, idis, *Θησεΐς*, poema Theſei gesta complectens. *Juven. sat. 1.* Vexatus toties rauci Theſeide Codri.

Thesūus, i, dissyllabum, *θησεύς*, filius Ægei Regis Athenarum, & Æthreæ, nepos Pandionis. In fabulis est, filium tuisse Neptuni. Dum esset adolescens, opera Medæe nocere pene veneno perit. Sed post mortem patris ad Regnum evectus, tam multa digna memoratu pregeit, ut inter plures Hercules unus connumeretur. Debellavit Amazones una cum Hercule, earumque Regiam Hippolytem cepit, quam in Græciam duxit, & accepit in uxorem, ex qua Hippolytum genuit. Creontem Regem Thebarum Argivos in bello cæſos sepeliri prohibentem interfecit. Oppreſſit terribilem taurum in Attica, apud Marathonem, idest eum, quem Hercules in Creta domuerat, & in Græciam adductum Atticæ immiserat. Minotaurum in labyrintho occidit, & incolu-mus ex eo evadens Ariadnæ Minois filiz opera, quæ ei fili glomerem dederat, quo vias signaret, eam, sororemque ejus Phædrum secum abduxit, sed relicta Ariadna in Chio inf. sibi coniugio Phædrum copulavit. Debellavit Centauros. Scyronem, Procrusten, & Schinin latrones Atticæ neci dedit. Thebas domuit. Pirithoum præcipua coluit amici-

tia, quocum descendit ad Inferos, idest in Molossiam reg. Epiri, ad rapiendam Proserpinam, sed occiso Pirithoo, ipse captus est, & aliquandiu in vinculis a Plutone detentus, donec ab Hercule, qui illum summa prosequatur benevolentia, liberaretur. Primus instituit Athenis Panathæna, hoc est communem celebritatem in honorem Minervæ, quæ Græcè αἰθῶν, nominatur. Idem in Iliho funebres ludos instituit. Tres illi optiones Neptunus dedit, ille autem diversis temporibus optavit, ut Minotaurum conficeret, ut sibi ad Interos daretur aditus, ut Hypolytum filium, qui a Phædra noverca eius amore capta, & rejecta falso accusatus fuerat, quod se de stupro interpellasset, ulcisceretur. Igitur optavit interitum filii sibi de noverca suspecti, & promissum a Neptuno exegit. Sed filii interitum impetrato in maximos ludos incidit. Postremo jam senior, tot, tantisque rebus gestis, Regno, patriâque pulsus, in insulam Scyrum navigavit, ubi perit, interemptus a Lycomedæ (al. a Nicomedæ) vel ex loco edito post cenam deambulando delapsus, ut quidam volunt. Apud Inferos eo pœnæ genere cruciari traditur, ut saxo affixus perpetuo sedeat, nec relevare se possit. *Virg. Æn. 6.* Sedet, æternumque sedebit Infelix Theseus. ¶ In genitivo singulari *Theseos* Græcæ positione dicitur *Ovid. 8. Metam. v. 168.*

Theseus, a, um, adject. ad Theseum pertinens. *Ovid. 1. Trist. eleg. 3. v. 66.* O mihi Thesea pectora iuncta fide! h. e. antiqua, firma, qualis tuit Thesei in Pirithoo: cæterum Theseus *perfidus* etiam dicitur ob desertam Ariadnam, quam se ducturum promiserat. ¶ Thesei favi, usurpantur a *Martiale* pro melle Attico celebris notæ, *l. 4. epigr. 13.*

Thesidæ, arum, m. pl. Athenienses, ita dicti a Theseo Rege. *Virg. 2. Georg. v. 383.* Præmiaque ingentes pagos, & compita circum Theseidæ posuere.

Thesides, æ, m. *Thesidus*, Hypolytus Thesei filius. *Ovid. ep. 4. v. 65.*

Thesides, Thesulque duas rapere sorores.

Thesis, is, f. *Thesis*, positio. Græcæ vox est, Græcisque litteris plerumque scribitur. Apud Rhetores sumitur pro quæstione, sine argumento disputationis, quod etiam thema dicitur, *quæstione*. Sed per excellentiam sic nominatur quæstio infinita, idest incerta, indeterminata, universalis, in qua aliquid generatim queritur sine designatione personarum, temporum, & aliarum circumstantiarum, cuiusmodi sunt, An animi hominum sint immortales, An studia Eloquentiæ permittenda sint, An res urbanæ bellicis rebus dignitate antecellant, &c. Differt ab Hypothesi, quæ Latine causa, vel controversia vocatur, quia hypothesi est quæstio finita, sive certa, determinata, particularis, quæ versatur circa certas personas, tempora, loca, actiones, negotia, cuiusmodi sunt, quæ in foro, & in senatu aguntur, e. g. an Milo Clodium iuste occiderit, Placeat ne a Carthaginensibus captivos nostros, redditus suis, recuperari, &c. *Cic. in Top.* Quæstionum duo sunt genera, alterum infinitum, alterum definitum. Definitum est, quod *ὁρισμένη* Græci, nos causam. Infinitum, quod *ἄσπετος* illi appellant, nos propositum potius nominare. Causa certis personis, locis, temporibus, actionibus, negotiis cernitur, aut in omnibus, aut in plerisque eorum. Propositum aut in aliquo eorum, aut in pluribus nec tamen in maximis. Itaque propositum pars causæ est. *Senec. in præm. lib. 1. controv.* Controversiæ, quas theses vocabant. ¶ Præterea thesis appellatur Figura, quæ distinguit sentus orationis per commata, idest subdistinctiones, quas nos virgula signamus, per cola, idest membra, quæ nos signamus duobus punctis, per periodos, sive circuitus, qui finita sententia puncto notantur. Dicta est thesis, seu positio, seu politura, ut ajunt, quia punctis positis convenienter denotat sententium partes, vel quia ibi vox pro intervallo dictionis deponitur. *Donatus.*

Thesmophoria, orum, n. *Θεσμοφῶρεια*, sacra Cereris, quæ Græcè dicitur *Thesmophora*, quasi legitera, seu legitimatrix. Prima enim Ceres leges invenisse prodicitur, quia ante frumentum a Cerere inventum homines sine lege vagabantur, ex agrorum autem divisione primo nata sunt jura, uti docent *Macrobi. 1. 3. Saturn. c. ult. & Serv. ad Æn. 4. v. 58.* qui & vocem ipsam usurpant. ¶ Aliter dicuntur Græcè *Mysteria Magna*. & Latine *Initia Magna*. Instituta sunt ab Erechtheo Rege. Fiebant in Eleusine, mense Boedromione, idest Augusto. *Arnob. 1. 5. adv. Gentes. & Sigon. de Rep. Athen. l. 1. c. 4.* ¶ Fuere & *Thesmophoria*, sive *Mysteria*, sive *Initia parva*, quæ postea Theseus instituit, ut in Hercule, tum forte hospitem suum, initiaret. Hæc celebrantur mense Antheltherione, idest Novembre, al. Aprilii.

Thespiacus, & **Thespius**, a, um, adject. ad Thespias pertinens, ut *Thespiæ maenia*, *Valer. Flacc. l. 1. v. 477.* & *maenia Thespiaca*, *Id. ibid. v. 93.*

Thespiades, dum, f. *θεσπιᾶδες*, Musæ, seu Nymphæ, a *Thespiis* opp. Bœotiz, quod incolabant. *Varr. l. 6. L. L. & Valer. Flacc. l. 2. v. 368.*

Thespiæ, arum, f. *Thespiæ*, *Τεσπε*, *Ἰσθμίου*, urbs Bœotiz, in lim. Phocidis, prope Heliconem M. ad Austr. Crizæum sinum versus, satis ampla, media fere inter Copaidem lac. ad Bor. & Corinthiacum sin. ad Mer. Ibi fons est, qui mulieribus conceptus representat, teste *Plin. l. 31. c. 2.* Fuit etiam ibi celebre Cupidinis signum a Praxitele factum, *Thespiensibus* dono datum a Glyceria eorum cive. *Cic. 6. Verr. cap. 60.* ¶ *Thespiæ* item, opp. Magnetz prov. Thessaliæ. *Plin. l. 4. c. 9.*

Thespienses, ium, *Thespiarum* incolæ. *Cic. 6. Verr. c. 60.*

Thespius, m. 3. primus Poeta tragicus apud Athenienses. *Hor. in Arte. v. 276.* Ignotum tragicæ genus invenisse Camænz dicitur, & plaustris vestisse poemata *Thespiis*.

Thespius. V. *Thespiacus*.

Thesproti, m. 2. pop. *Thesprotiz*. *Lucan. l. 3. v. 179.* *Thesproti*, Dryopelice ruunt, quercusque silentes.

Thesprotiæ, æ, f. *Thesprotiz*, *Vasilezia*, regio Epiri, Chaoniz proxima, apud oram lit. contra Coicyram inf. cuius urbs Buthrotum. *Plin. in præm. l. 4.*

Thesprotius, a, um, adject. ad Thesprotiam pertinens. ut *Thesprotius sinus*, apud *Liv. l. 8. c. 24.* qui hodie dicitur *Golfo di Butrinto*.

Thesstalis, m. 2. pop. *Thesstaliæ*. *Cic. pro Cluent.* ¶ *Thesstalis* addidit fuisse, a Medea superstitiones, & veneficia edocti, traduntur. Hinc *Plautus Amph. 4. 3. 9.* veneficum appellat *Thesstalum*: & *Thesstala* vox pro incantamento accipitur ab *Horat. Epod. 5.*

Thessalia, æ, f. *Thessalia*, *Janna*, *Cenomelitari*, *Tumenestia*, *Lamina*, pars ampla Regni Macedoniz, quanquam distincta a Macedonia propria, ad sin. Pelagium, & Maliacum. Habet a Sept. Pierium M. quo se jungitur a Macedonia, a Mer. Helladem, sive Græciam proprie dictam, idest reg. Bœotiam, ab Occ. Epirum, ab Or. mare Ægæum. Ora Thessaliæ inter Penei fl. ostia ad Bor. & Thermopylas ad Austr. continetur. Montibus Olympo, Ossa, Pelio, Pierio ad Bor. Othry, & Oeta ad Mer. Pindo ad Occ. cingitur. Dicta est a *Thesulo Æmonis*, vel *Jalonis*, & *M Jæ filio*. Plura etiam alia habuit nomina apud veteres, semper - Regibus cognominata. Dicta enim est *Æmonia*, & *Æstionis*, *Pelagija*, *A gos Pelagium*, *Hellas*, *Dryopis*. Olim etiam *Pyrthæa* dicta est, teste *Strabone*, *l. 10.* a *Pyrthæa* Deucalionis uxore. ¶ In Thessalia montes 24. sunt, quorum nobilissimus *Pierius*, parens, domusque *Mularum*, *Olympus*, *Pelion*, *Ossa*, Gigantum bello memorati, *Pindos*, & *Othrys*, *Lapitharum* sedes. ¶ Flumina in ea, ut scribit *Hero-*

dorus, sunt, *Apidanus*, *Enipeus*, *Onochonus*, *Pamifus*, *Peneus*, *Phœnix*. ¶ In ea diluvium sub Deucalione contigit, stagnante Peneo fl. quod majorem partem populorum Thessaliæ absumpsit, paucis, qui ad montium culmina se se receperant, conservatis, inter quos Deucalion cum uxore *Pyrthæa* Parnasum petierat, ratibusque ad se confugientes per summa Parnali juga benigne lovebat, propter quod dictus est genus humanum reparasse. ¶ Herbas veneficas producit. ¶ His primum equi domari creperunt. De his omnibus V. *Plin. l. 4. c. 7. & 8.*

Thessalicus, & **Thessalius**, a, um, adject. ad Thessaliam pertinens, ut *Thessalica clades*, *Lucan. l. 6. v. 62.* h. e. qua Pompeius in campis Thessaliciæ a Cæiare est afflictus. *Thessalium decus*, *Grævius in Cyneget. v. 128.*

Thessalis, idis, f. eadem quæ *Thessalia*. *Lucan. l. 6.* ¶ Item regio *Hellesponti*. *Plin. l. 5. c. ult.* ¶ Est etiam adiectivum fœmininum, idem ac *Thessala*. *Ovid. 12. Met. v. 290.* *Thessalidum* virgo pulcherrima. *Id. Heroid. epist. 13. v. 112.* *Thessalis ara*.

Thessallus. V. *Thessalicus*.

Thessalonica, æ, f. *Salonicus*, urbs Macedoniz, in intimo recessu sinus *Thermaici*, etiamnum ampla, populosa, dives, emporium amplum, cum portu capacissimo, ad ostia *Echedori fl.* Primum a *Cassandro* condita dicitur, & *Hestia* appellata. *Thessaloniciæ* autem nomen a *Philippo Amyntæ* filio accepit, cum ille in eus agr. Thessalos ingenti clade profugisset. *Plin. l. 4. c. 10.* *Claudian. l. 2. in Rufin. v. 279.* *Murofque* subibat, *Thessalonica*, tuos.

Thessalonicensis, ium, *Thessaloniciæ* incolæ. *Cic. de provin. Consul. c. 2.*

Thesstidæ, um, m. *Thesstii* filii *Thoxeus*, & *Plexippus*. *Ovid. 8. Met. v. 434.* *Thesstidæ* clamant.

Thesstias, dum, f. *Thesstias*, quinquaginta *Thesstii* filiz ab Hercule una nocte compressæ: quarum natu maxima, & minima geminos pepererunt, cæteræ singulæ marem. *Suid. & Pausan.*

Thesstias, adis, patronym. fœmin. *Althæa* *Thesstii* filia, & *Meleagri* mater. *Ovid. 1. Trist. eleg. 6.* cremasse suum fertur sub sspite natum *Thesstias*.

Thesstius, ii, m. filius *Parthaonis* ex *Calydonia Nympha*, al. ex *Althæa*, pater *Thoxei*, & *Plexippi*. *Bocc. l. 9. Gen. c. 13.* ¶ Alius hoc nomine fuit *Erichtei*, vel ut alii volunt, *Teuthrantis* filius, cuius quinquaginta filias *Hercules* una nocte gravidas fecit. *Diodor. l. 5.*

Thesitor, oris, m. *Thesitor*, vir *Trojanus*, pater *Calchantis*.

Thesstoridis, æ, m. 1. *Calchas* filius *Thesstoris*. *Ovid. 12. Metam. v. 18.* At veri providus augur *Thesstoridis*, *Vincemus*, ait.

Theta, n. 1. *Θητα*, nomen literæ Græcæ, quæ apud nos valet *th* aspiratum. Hæc in Græcorum j. dicitis nota erat condemnationis, quemadmodum apud Latinos C, quod ea sit prima litera in dictione *Θάνατος*, mors. Huc allusit *Perfusus* *Jar. 4. v. 13.* Et potis es vitio nigrum præferre theta.

Thetis, tis, & *tidis*, f. filia *Nerei* Dei marini, uxor *Pelei* regis *Thessaliæ*, mater *Achillis*. *Horat. l. 4. od. 6.* Filius quamvis *Thetidis* marinez. *Plaut. Epid. 1. 1. 33.* Tum ille prognatus *Theti*, sine, perdat, *Scar. 1. Achill. v. 80.* Ne pte *Dardaniam* frustra, *Theti*, mergere clafsem. *Metonymice* ponitur pro mari. *Virg. Ecl. 4. v. 32.* Tante *Thetin* ardua. ¶ Alia est *Thetis* (quæ rectius *Tethys* scribitur) *Cœli* & *Veitæ* filia, uxor *Saturni*, nempe hujus avia, mater *Doridis*, quæ *Thetin* genuit. De utraque est locus *Crullii*, ubi etiam differentem syllabarum quantitatem videre est, *carm. 64. de nupt. Pel. & Thes. v. 28.* Tene *Thetis* tenuit pulcherrima *Neptunine*? Te ne suam *Tethys* concessit ducere neptem.

Thumeusius, & **Teumefius**, a, um, adject. a *Thumeo* monte, & ponitur pro *Thebano*, ut *Thumeusius juvenis*. h. e. *Polynices* *Thebanus*, *Scar. l. 1. Theb. v. 331.* ¶ *Thumeusius* amnis est *Ismenus*, qui prope eum montem fluit. *Id. 9. Theb. v. 452.*

Thumeusius, seu **Teumefius**, m. 2. mons *Bœotiz*, in *Helladæ*, seu *Græciæ* proprie dicta, apud *Thebas*, ubi *Hercules* *leonem* interfecit, quemadmodum & alium in *Argia* regione *Peloponnesii*, in *sylva Nemzæ*. ¶ Item fl. *Thessaliæ*, cum *Thumeiia* opp.

Teuton. V. *Teutoni*.

Thia, æ, *Θία*, insula in mari *Cretico*, una *Sporadum*, quam suo tempore emeruisse scribit *Plin. l. 2. c. 88. & l. 4. c. 12.*

Thicis, m. 3. vel *Tichis*, *Tec*, *Tech*, *Theta*, *Ter*, *Tera*, fl. Hispaniz *Tar.* in *Catalonia*, qui ex *Pyrenæis* montibus ortus, in *Mer.* labitur versus *Ausam*, deinde in *Or.* tendans, *Gerundam* rigat, & in mare *Medit.* se exonerat, ¶ Item *le Tech*, fl. *Galliæ* *Narb.* in *Com. Ruscinonensi*. Oritur ex *Pyrenæis* montibus, in *lim.* *Ceretaniæ*, *Ceretumque* rigat, & paulo infra *Helenam* mari *Med.* miscetur.

Thisbe, es, f. 1. *Hyantus*, *Ozygia*, *Janizj*, opp. *medit. Bœotiz*, sub *Helicone* M. haud procul ab ora *sinus Crizæi*, & a *Thespiis*, inter *Creusam*, & *Thespias*. Ibi colubærum copia. *Plin. l. 4. c. 7.*

Thisbeus, a, um, adject. ut *Thisbeæ* columbæ. *Ovid. 11. Met. v. 306.*

Thlasiz, arum, m. *spadones*, quibus non evulsi, sed fracti sunt testiculi, *Θλασις*, a *Θάλα*, frango. *l. 128. Dig. de verb. signif.* ¶ In singulari numero est *Thlasias*, æ, Græcè *Θλασις*. ¶ Dicitur & *Thlasiaz*, nam & Græcè *Θλασις* legitur.

Thlaspe, vel *Thlaspi*, n. indeclin. *Θλασπι*, herba est duorum generum: unum angustis foliis digitali longitudine, cauliculo semipedalis, peltatarum specie, semine incluso lenticulæ effigie, nisi quod infringitur, unde & nomen (nempe a *θάλα* frango) flore albicanti: alterum latis foliis radice magna. *Plin. l. 27. c. 13.*

Thibias, æ, m. *Θιβίας*, *spado*, qui attriti sunt testes, a *θαίβω*, tero. *l. 128. ff. de verb. signif.*

Thoantis, a, um, adject. a *Thoante*, ut *Diana Thoantes* apud *Valer. Flacc. l. 8. v. 208.* id est *Taurica*, cui hostiis humanis sacrificabant.

Thoantias, adis, f. *Hyppolyte* filia *Thoantis*. *Ovid. Heroid. ep. 6. in fine.* Hæc ego conjugio fraudata *Thoantias* oro.

Thoas, antis, m. *Θῶας*, Rex *Tauricæ* *Chersonesæ*, ad quem delata est *Iphigenia* *Agamemnonis* filia, & ab eodem *Diaxæ* *Tauricæ* sacris præfecta. Hunc postea occidit *Orestes*, a forore adjuvus, cum illum quoque *Thoas* *Dianæ* aræ destinasset. *Ovid. l. 3. de Ponn. eleg. 2.* Regna *Thoas* habuit *Mœotide* clarus in ora, Nec fuit *Euxinis* notior alter aquis. ¶ *Thoas* alter, filius *Liberi* *Patris* ex *Ariadne* *Minois* filia, pater *Hypolytes*, Rex *Lemni* inf. Cum cæteræ omnes *Lemni* mulieres viros suos, & parentes trucidarent, solus a filia servatus est, & clam navi impositus, in *Chium* inf. pervenit. *Ovid. 7. Met. ¶ Thoas* item, filius *Jalonis* ex *Hyppolyte* filia *Thoantis* Regis *Lemni*, trater *Eunei*. Profectus est ad bellum *Trojanum*, cum *Adrasto* Rege. *Bocc. l. 13. Gen. c. 27.*

Thoes, m. 3. *Θῶες*, genus luporum. *Plin. l. 8. c. 34.* Nam thoes (luporum id genus est procerius longitudine, brevitate crurum dissimile, velox saltu, venatu vivens, innocuum homini) habitum, non colorem mutant, per hymes hirti, ætate nudi. ¶ Sunt, qui inter *lupos* cervarios numerant. *Gloff. vet. Lupus cervarius.* *Θῶες*. Sed *Plinius* de thoe, & lupo cervario distinctus agit locus. Alii pantheris accensent. Sane *Scholastes* *Homeri* in *10. & 13. Iliad.* *Θῶες* exponit *πανθηρας*, quasi dicas, *minus pantheras*. *Varrinus* utrumque animal junxit. Nam ei *Θῶες*

δ Απολλωνίου. Et favet Oppianus, qui thoem ex coitu lupi, & pardalis nasci ait. Hefychius, voce θωός, ait, generari ex hyena, & lupo. Ac similiter Suidas in θωός: Nam per o scribit. Apud Poetas tamen non aliter, quam per ω, reperias.

Tholus, m. 2. θόλος, testudo ædificii, opus testudinatum, umbilicus testudinis in templis, ex quo donaria suspendi solebant. Servius ad illud Virg. 9. Æn. v. 408. Si qua tuis unquam pro me pater Hyrtacus aris Dona tulit, si qua ipse meis venatibus auxi, Suspende tholo, aut sacra ad fastigia fixi: Tholus, inquit, proprie est veluti scutum breve, quod in medio tecto est, in quo trabes coeunt, ad quod dona suspendi consueverant. Alii tholum ædium sacrarum dicunt genus tabricæ Vestæ, & Panthei. Alii tholum sine parietibus columnis subnitum. Ædes autem rotundas tribus Diis dicunt fieri debere, Vestæ, Dianæ, Herculi, vel Mercurio. Hæc Serv. Pro genere ædis rotundo, & curvo tecto, quod Itali cupola dicunt, usurpare videtur Ovid. 6. Fast. v. 282. de rotundo Vestæ Templo: Par facies templi: nullus occurrit in illo Angelus: a pluvio vendicant imbre tholus. Et v. 296. Mox didici, curvo nulla subeste tholo. Apud Varron. quoque l. 3. R. R. c. 5. tholus dicitur tectum hemicyclii figura curvatum, columnisque pro parietibus sustentatum. Adde Vitruv. l. 4. c. 7. & ibi Bald. in Lex.

Thomix, icis, f. θώμιξ, Græco nomine, inquit Festus, appellatur restes ex cannabè impolita, & sparto leviter torto. Lucil. ibid. Indimus ei thomices cannabina. Pulvilli quoque, quos in collo habent, qui hujusmodi restes ferunt, ne lædantur, thomices dicuntur. Opilius Aurelius ibid.

Thoracæus, a, um, θωρακώδης, qui thorace indutus est. Plin. l. 35. c. 10. Parrhasius pinxit navarchum thoracatum. Id. l. 37. c. 9. Formataque inde effigiem Neronis thoracatum.

Thorax, acis, m. θώραξ, pectus, Ger. brust, Gal. poitrine, Hisp. bucco, pecho, θώραξ, pectus, totum illud circumspatium, quod duodecim costis utrinque circumferbitur, & pertinet anteriore quidem parte ad pectorale os, & septum transversum, declinat vero posterio re ad spinam duodecim vertebra circumscriptam. Plin. l. 27. c. 7. Absynthium thoracem purgat cum iride sumptum. Accipitur item pro quavis munimento pectus tegente, sive illud laneum sit, sive sericum, sive ex alia materia confectum, coracæa, pectorale. Virg. 10. Æn. v. 337. Thoracæ simul cum pectore rupit. Juven. de Aug. c. 82. Hymæ quateris cum pingui toga tunicis, & subuculæ thorace laneæ, & femoralibus, & tibialibus muniebatur.

Thos, is. V. Thoes.

Thot, nomen Jovis quinti apud Ægyptios, a quo & primum suum mensuram appellaverunt. Cic. 3. de nat. Deor. c. 22.

Thous, i, θώς, nomen canis apud Ovid. 3. Met. v. 220. a θώς, curro, vel a θώς, velox.

Thracia, æ, f. idem ac Thracia, θράκη, Virg. 12. Æn. Gemit ultima pulsu Thracia pedum. Adjective pro Thracia. Valer. Flacc. l. 2. v. 204. qua primus Athos, & Pontus, & ingens Thracia palus.

Thrace, es, f. eadem quæ Thracia, θράκη, Horat. l. 3. od. 25. Hebrum prospiciens, & nive candidam Thracem.

Thracæ. V. Thrax.

Thracia, æ, f. Thracia, Romanis, Rumelia, regio ampla Europæ. Terminatur a Sept. Hæmo M. quo a Mœsis sejungitur, a Mæ. mari Ægeæ, ab Occ. Strymon fl. quo fecerunt a Macedonia, ab Or. Ponto Euxino, Bosphoro Thracio, Propontide, & Hellesponto. Dicitur est a Thrace Martis filio. Aliqui putant dictam esse ab asperitate, nempe a θραξίς, asper, durus, agrestis. Est enim regio, ut Pomponius scribit, nec cræda, nec solo tractabilis, & nisi qua mari propior est, infœcunda, frigidaque. Habet item feros homines, aspero cultu. Olim dividebatur in duas partes, in Thraciam cis Rhodopen, & in Thraciam trans Rhodopen. Postea divisa fuit in quatuor provincias, Thraciam proprie dictam ab Occ. Hæmimontum ad Bor. Rhodopen ad Mer. & Europam ad Or. versus Constantinopolim. Olim etiam divisa fuit in quinquaginta strategias, ut auctor est Plinius. V. Cluver. l. 4. c. 13. Quæ Fluvii celebres sunt, Nessus, seu Nessus, Hebrus, Athyras, Bathynias. Cluver. ib. c. 14. In montibus Hæmus, Rhodope, & Orbelus principatum tenent. Id. ibid. In ea Mars ubique colebatur, sicut & apud Getas, unde Odyssus dicitur est.

Thracius, a, um, quod est ex Thracia. Virg. 5. Æn. v. 65. Quem Thracius albis Portat equis bicolor maculis. Plin. l. 4. c. 12. Thracius Bosphorus.

Thracias, æ, m. θρακίαι, & θρακίαι, mæstro Tramoniana, ventus flans inter septentrionem, & occasum solstitialem. Plin. l. 2. c. 47. Caret autem latino nomine, ut notat Senec. l. 5. quaest. nat. c. 16.

Thrasiménus. V. Trasimenus.

Thrafo, onis, θράφος, nomen gloriosi militis apud Terent. in Eun. a θραψ, insolentia, jalectans, audacia.

Thrafontianus, a, um, ad Thrafontem pertinens. Sidon. l. 1. epist. 9. ad fin. Volo paginam glorioso, idem quasi Thrafontiano sine concludere.

Thrax, acis, m. Thrax, qui est ex Thracia, Thraciæ incolæ. Virg. 3. Æn. Terra procul vastis colitur Mavortia campis, Thracæ arant. Claudian. de VI. Consul. Honor. v. 583. Thrax erat; hic Thracum dominator &c. Thraces, vel ut in plerisque codicibus legitur, Threces, erant genus quoddam gladiatorum, qui parma armati (quæ Thracum propria fuit) & brevi gladio, seu sica pugnabant, & plerumque cum Myrmillonibus committebantur. Paul. apud Fest. Threces gladiatores a similitudine parmarum Thraciarum. Ascon. in Monosyll. Quis Myrmillonis componitur æquimanus? Thrax. Alii leg. Threx. Horat. l. 2. Juv. 6. Thrax est Gallina Syro par. Hic quoque alii leg. Threx. est autem Gallina nomen gladiatoris proprium.

Threce, es, f. eadem quæ Thracia, seu Thracia. Ov. 2. de ar. am. v. 588. Mars Threces occupat, illa Paphon.

Threcedicus, a, um, adject. idem quod Thracius, ut Threcedicus gladius, apud Auson. de Commodo Cæs. Threcedica etiam dicuntur arma, quibus utuntur gladiatores ii, qui Threces, seu Thracæ vocantur. Cic. Phil. 7. c. 6. Cum ornasset Threcedicus comitem & familiare suum.

Threcedius, &

Threcedius, a, um, adject. idem qui Thracius. Horat. l. 1. od. 24. Threcedius Orpheus. Ovid. 1. Amor. eleg. 14. Threcedia Bacche.

Threissa, & Thressa, æ, adject. quæ est ex Thracia. Virg. Æn. l. 1. v. 320. qualis equos Threissa fatigat Harpalice. Horat. l. 3. od. 9. Me nunc Threissa Cloe regit.

Threx, cis, m. idem quod Thrax. De Threbus gladiatoribus V. in Thrax.

Thrips, ipis, m. θρίψ, vermiculus, seu tinea culicis admodum similis, quæ arbores erodit. Plin. l. 16. c. 41.

Thronus, i, m. θρόνος, sedes, solium, quasi θρόνος, h. e. sedes. In quadam epigr. apud Sueton. in Aug. c. 70. Fugit & auratos Jupiter ipse thronos. In Perugii. Ven. v. 7. Cras Dione jura dicit, fulta sublimi throno. Prudent. in prefat. Hamarig. v. 10. Vox summo perculsa throno.

Thucydides, is, m. Θουκυδίδης, historicus Atheniensis, filius Olori, sive Holori, summo loco natus, liquidem a Miltiade, & Cimone ducibus

ortum trahebat, qui genus suum ad Æacum Jovis filium referabant: nobilior fuit ingenii laude. Scripsit enim historiam belli Atheniensium cum Peloponnesibus tanta styli excellentia, tantis sententiarum luminibus, ut teste Cicero. in Orat. c. 9. post Herodotum omnes dicendi artificii in eo genere facile vicerit. Ejus tamen stylus ad eloquentiam aptus non est, ut idem Cicero docet in Orat. c. 9. & alibi. Nihilominus Demosthenes, teste Dionysio Halicarnasso, adeo probavit, ut ejus libros omnes sua manu descripserit, totosque tere edidicerit.

Thucydidus, a, um, qui Thucydidem imitatur. Cic. in Or. c. 9. Ecce autem aliqui fe Thucydidus profiterentur, novum quoddam imperitorem & inauditum genus.

Thule, es, f. 1. vel Thyle, Danis Islandt, Gal. Islande, Hisp. & Ital. Islanda, inf. perampla maris Septentrionalis, omnium Borealissima, extensa majore parte ab Or. in Occ. Hæc extrema fuit earum, quæ in Septentrionali Oceano Romanis fuerunt cognitæ. Ortelius existimat, Thulen esse Thulemarck, tractum Norvegiæ, cui convenit latitudo Thules, teste Ptolemæo; Cambdenus autem opinatur, Thulen esse Schetlandiam inf. Oceani Deucalidonii, quæ etiamnum a nautis Thulenfeld vocatur. Sed prior interpretatio de Islanda magis probatur. Thule tantam piscium copiam habet, ut illis exsiccatis lignorum loco ad ignem nutriendum utantur, præsertim osibus: Adeo sunt ingentes. Virg. 1. Georg. Numina sola colant, tibi serviat ultima Thule.

Thunnus. V. Thyunnus.

Thurarius, ii, qui thura tractant, ac vendit. Firmic. l. 8. c. 25. Vicefima septima pars Libræ si in horoscopo fuerit inventa, thurarios faciet, vel pigmentarios, seu pharmacopolas. Adde Terr. de Idolol. c. 11.

Thureus, a, um, ἰθυρία, quod est thuris. Virg. 2. Georg. Sola India nigrum Fert hebenum, folis est thurea virga Sabæis. Id. 6. Æn. v. 225. Congesta cremantur Thurea dona. Col. l. 3. Jam thuream plantam mature ampliatam, florentesque hortos myrrha, & croco. Scribitur & rureus abjecta aspiratione,

Tauria, æ, f. & Thurium, ii, n. oppidum Messeniæ, nunc Calamata. urbs Calabriæ, & Sybaris dicta.

Thuribulum, i, n. profumiera, suribile, θυμιατήριον, vas, in quo thus adoletur. Cic. 6. Ver. c. 21. Num etiam de L. Papyrio viro primario, locuplete, honestoque Equite Romano thuribulum emittit? Liv. l. 29. c. 14. Ex per manus succedentes, deinde aliz aliis, omni effusa civitate obviam, thuribus ante januas positus, qua perferebatur, atque accento ture precantibus. Est etiam Thuribulum signum cælestis. V. Ara.

Thuricremus, a, um, quod thus cremat, vel in quo thus crematur. Virg. 4. Æn. v. 433. Thuricremis cum dona imponeret aris. Ovid. 2. epist. v. 18. Saepe Deos supplex, ut tu scelerate valeres, Sum prece thuricremis deventerata locus.

Thurifer, ra, rum, ἰθυρίαφόρος, quod thus fert, seu producit. Ovid. 3. Fast. Et domitas gentes thurifer Indæ tuas. Plin. l. 12. c. 14. Ut illo modo, cum devicisset thuriferas gentes, supplicaret.

Thurificator, oris, m. qui thus adolet Diis. Legitur non semel apud August. l. 2. cons. litter. Petil. c. 103.

Thurilægus, a, um, qui thus colligit. Ovid. 4. Fast. v. 569. Nam modo thurilægus Arabas, modo despicit Indos.

Thuringia, æ, f. inc. Thuringen, Ital. Turingia, Gal. Thuringe, prov. Germaniæ, in Saxonia superiore, Landgraviatus titulo insignita. Terminatur ab Or. Misnia, ab Occ. Hafia, & a Sept. Principatu Anhaltino, & Ducatu Brunsvicensi, a Mer. Franconia, & Principatu Hennebergensi. Alias amplior fuit. Olim Reges habuit proprios, tempore primæ stirpis Regum Franciæ. Nunc subest partim Duci Electori Saxonie, & partim Ducibus V. Veimariensibus, & Comitibus Mansfeldiæ. Totius provinciæ caput est Erfordia, Erford, quæ subest Electori Moguntino.

Thurinus, a, um, V. in Thurium.

Thurium, ii, n. & Thurii, orum, m. oppidum magnæ Græciæ, a Philoctete conditum, non longe a loco, ubi Sybaris antea fuerat. Ejus populi Thurii. Signus Thurinus, qui Tarentini pars est. De quo Ovid. 15. Met. v. 52. Thurinofque sinus, &c.

Thus, uris, seu tus, ut alii scribunt, ἰθυσ, lacryma exigua arboris in Arabia, cujus usus est in sacrificiis, a θώς, quod idem est ac θυμίαμα, sufficitur. Nec obstat, quod in antiquis codicibus tus legatur absque aspiratione, ut Pierius quoque agnoscit ad 2. Georg. Nam soliti fuere Latini voces a Græcis acceptas, aut deductas ita conformare, atque immutare, ut origine quoque Latine viderentur. Ita scribere siva, non sylvia, licet sit ab ὕλη, lacryma, non lacryma; etsi sit a θύσσω; scena, non scena, etsi sit a σκηνή, idemque in sexcentis aliis tactum. Serv. ad 1. Geor. dicit scripsit a sun tendo, ut sic dicitur quasi esum, nempe a glebis tuis, sive tuisis. Virg. 1. Georg. v. 57. India mittit ebur, molles sua thura Sabæi. Perf. 3r. 5. Sed nullo thure litabis. Thus masculinum, genus thuris, ita dictum, ut putatur, quod testium speciem habeat. Plin. l. 12. c. 14. Quod ex eorunditate guttæ pependit, masculinum vocamus, cum alias non fere mas vocetur, ubi non sit femina. Religioni tributum, ne sexus alter usurparetur. Masculinum aliqui putant specie testium dictum. Thus terræ, genus herbæ. Plin. l. 24. c. 6. Chamæpitys, Latine abiga vocatur propter abortus, ab aliis thus terræ, cubitalibus ramis, flore pinus, & odore.

Thuscana, æ, f. olim Salumbrona, postea Tyrrenia, Thuscia, seu Tuscia, & Thuscana, seu Tuscana, Toscanella, urbs Etruriæ, prope Tarquinios, ad Martham fl. inter Castrum ad Occ. & Vitergium ad Or. ac inter Montem Physconem ad Bor. & Cornuetum ad Austr. Conditæ dicuntur ab Af. anio Æneæ filio.

Thuscanicus, a, um, adject. idem quod Tuscanus, ut Thuscanicæ opera. Vitruv. l. 3. c. 7. Thuscanicæ statuz. Quintil. l. 12. c. 10. Thuscanicæ columnæ. Plin. l. 36. c. 23. V. Tuscanus.

Thuscianenses, m. 3. populi Etruriæ, quorum urbs Thusciana. Plin. l. 3. c. 5. Thuscianus, a, um, & Tuscanus sine aspiratione, adject. ad Thucos pertinens. Thuscianæ dispositiones dicuntur a Vitruv. l. 4. c. 6. in fine, ædificia, & quælibet opera architectonica, quæ ratione a Thucis inventa, & usurpata efficiuntur: quæ quidem ratio erit omnium simplicissima, præsertim in columnis, quæ constabant solida basi, scapo simplici, capitulo item, & coronide, sine ullis ornamentis, sine scamillis in stylobata, sine volutis in epistylis, &c. omnimodum Philander exhibitis figuris docet ad c. 2. l. 3. ejusd. Vitruv. De Thuscianis vero ædibus loquitur ipse Vitruv. l. 4. c. 7.

Thuce, adverb. Thucorum more. Var. apud Gel. l. 2. c. 25. Cum dicamus ab Ofco, Thuceo, Græco, Ofce, Thuce, Græce.

Thucii, m. 2. Tufci, Etruscii, Etrufci, Thyrrheni, Toscani, pop. antiquissimi Italiæ, quorum regio Thuscia, sive Tuscia, sive Etruria, sive Etruria, sive Thyrrhenia. Ita dicti sunt ob peritiam sacrorum ministeriorum, & divini cultus, qua in re cæteris sunt excellentiores. Olim enim Romani rem ipsam domine accuratius experimentes Thucios, ut Græci, vocabant. Dionys. Halicarn. Rom. Ant. l. 1. Θουκυδίδης autem

autem notat aruspices, qui intellexit ea, quæ per ignita sacrificia significabantur, a *Sûos*, sacrificium, & *xiu* Jonice pro *xiu*, intelligit, vel a *Sûos*, & *xiu*, idest, *xiu*, quod sacra adolet. Alii Tuscos dictos ajunt a Tulco Rege Herculis filio. *Festus*.

Thufcûlum, li, n. diminutivum, parvum, seu potius paucum thus. *Plaut. Aulul. 2. 8. 15.* Nunc thufcûlum emi, & hæc coronas flores: hæc imponitur in loco nostro Latr.

Thufcus, seu Tufcus, a, um, *Tofco*, *Tofcano*, *tufo*, quod ad Thufciam spectat. *Virg. 10. Æn. Quæ manus interea Thufcis comitetur ab oris. Cic. 3. de Orat. Mare Thufcum. Juvenal. sat. 11. v. 109.* Catiuum Thufcum. b. e. fictile. Multa enim fictilia in Thufcia fiebant. Hinc *Thufcum fictile*, apud *Perf. sat. 2. v. 60.* ¶ *Thufca modo dosem quereere*, est vitariare artibus meretriciis. nam Thufci filias suas exponere solebant, ut corpore quæstum facerent, teste *Herodoto*. Legitur hoc proverbium apud *Plaut. Cist. 2. 3. 20.* ¶ Thufcus vicus, unus ex vicis urbis Romæ, ita dictus a Thufcis illis, qui duce Lucumone, sive Lucretino suppetas Romulo adversus T. Tatium, & Sabinos bellum gerenti tulerint, & Romæ domicilium figentes ibi habitaverint. Ex *Sigon. l. 1. de ant. jur. C. R. c. 3.* Sed *Varro. l. 4. de L. L.* hunc ducem Cælem Vibennum appellat. Scribit enim, Cælium montem a Cæle Vibenno Thufco dictum, qui Komulo auxilio fuit contra Sabinum Regem, eos, qui cum eo venerunt, Romæ remanisse, & post ejus obitum, quod nimis munita loca tenere dicerentur, deductos esse in planum, & ab eis esse dictum vicum Thufcum. Aliqui dicunt nominatum fuisse a quibusdam Thufcis ex exercitu Porſenæ Regis Hetruriz, qui Romæ Rege ab obſidione difcedente remanferint, ex quibus poſtea Cæles, & Vibenna Venientes ejeçti urbe ſint, quod novis rebus ſtudentes, Tarquinium reducere tentaverint. *Fest.*

Thuffagetzæ. V. Thyragetzæ.

Thya, æ, f. arbor odorata, radicem habens admodum criſpam, multis operibus utilem, in Cyrenaica interiore naſcens, & circa Ammonis delubrum. *Plin. l. 13. c. 16.*

Thyamis, is, f. fluvius Theſprotizæ in Epiro, hodie *Calama*. *Cic. Att. l. 7. ep. 2.*

Thyas, adis, f. Ita dictæ ſunt Bacchi ſacrificulæ, quæ & Bacchæ, & Menades, & Baſtarides. Rationem hujus nominis quidam referunt ad Thyan quamdam Cephifii filiam, quæ prima omnium Dionyſio initiata, Orgia ejus celebravit, Bacchicoque furore correptis nomen reliquit, ut ab ea Thyades dicerentur. Alii hanc non Cephifi, ſed Caſtalis cujuſdam indigenæ filiam fuiſſe volunt. *Virg. 4. Æn. v. 302.* qualis commotis excita ſacris Thyas, ubi audito ſtimulant trieterica Baccho. *Horat. l. 2. od. 19.* Pervicaces Thyadas.

Thyſus, i, m. *ballo*, *Thyſus*, ſaltatio, ſive chorea, quæ Baccho exhibebatur, a *thiſto*, *Orgia celebra*. *Virg. 5. Ecl. Inſtituit Daphnis Thyſus inducere Baccho.*

Thyatira, f. i. *Tyre*, *Tiro*, urbs Lydiæ, ad Hillum amnem, prope Hermodum fluv. ¶ Thyatira quoque, inſula parva maris Joni, apud Echinadæ, imo una Echinadum, teſte *Plin. l. 4. c. 12.* Pop. Thyatireni. *Id. l. 5. c. 30.*

Thyella, f. i. Hyella, *Ayello*, opp. Brutiorum, ob Oenotriis habitatum, in Calabria cit. apud Amantiam urb. Sed Barrio eſt *Thyeto*, ſeu *Gineſto*, opp. ejuſdem tractus.

Thyene, es, f. *Thyene*, una ex Hyadibus, quæ & Tyche dicitur. *Ovid. 6. Faſt. v. 710.* Tertia nox veniet, qua tu, Dodoni Thyene, ſtabis Agenorei fronte videnda bovis.

Thyestes, is, vel Thyestes, æ, m. *Thyestes*, filius Pelopis, & Hippodamiz, nepos Tantali, frater Atrei, qui, cum fratri, cui peſſime cupiebat, aliter nocere non poſſet, uxorem eiſ per adulterium polluit. Propter hujusmodi flagitium Atreus eum in exilium ejeçit, deinde revocavit ab exilio, ejuſque filios illi epulandos appoſuit. Tunc Sol retro tuſſe fertur, ne ſcclera illa cernens pollueretur. *Bacch. l. 12. Gen. c. 5. & 7. V. Atreus: Thyestes Apollinem conſulit, quanam ratione fratrem ulciſci poſſet: qui reſpondit, ex illo, & ejus filia Pelopia exoriri poſſe eorum ſcclerum ultorem. Igitur ſe ſe cum filia commiſcuit, ex eaque Ægiſthum procreavit, qui Atreum primo interfecit, deinde cum Clitæmneltra adulterium patravit, tandem Agamemnonem fulſit. *Perf. ſat. 5.* aut ſi quibus olla Thyestæ Fervebit. *Cic. 3. Tuſc. c. 12.* Tu te, Thyeſta, damnabis, &c. *Marc. l. 5. ep. 54.* quid ſcribis, amice, Thyeſten? h. e. tragediam de Thyeſte.*

Thyestæus, a, um, *Thyestæus*, quod ad Thyeſten ſpectat. *Ovid. 15. Met. v. 462.* Neve Thyeſtes cumulemus viſcera menſis. *Cic. in Piſon. c. 19.* Thyeſta excretatio.

Thyestias, adis, m. Ægyſthus Thyeſtis filius. *Ovid. 2. de ar. amon. v. 407.* Inde Thyeſtiaden thalamoque, animoque recepit.

Thyle, V. Thule.

Thymbra, æ, f. herba eadem quæ cunila, & ſatureia, teſte *Plin. l. 19. c. 8. ad fin.* quamquam *Col. l. 10. v. 233.* ſatureiam ſapore tantum thymbræ ſimilem ſcribit. *Stat. l. 1. ſilv. 2. v. 21.* Olenſi ſpargere thymbra. ¶ Hoc nomine appellatus eſt etiam campus Troadis, per quem Thymbrius huius in Scamandrum inſiuit, nempe a copia hujus herbæ ibi feliciffime provenientis.

Thymbræus, a, um, *Thymbræus*, quod eſt ex Thymbra, vel ad Thymbram ſpectat, ut Apollo Thymbræus, ita dictus a Thymbra campo, ſylva, oppido Troadis, ubi colebatur, & ubi templum habuit, quod *Serabo* in ea parte fuiſſe tradit, qua Thymbrius fluv. in Scamandrum inſiuit, Hoc in templo ſerunt Achillem a Paride fuiſſe interemptum. Inde factus locus ſabulæ, ut Achilles Apollinis ſagittis diceretur eſſe interfectus. *Virg. 3. Æn. v. 81.* Da propria Thymbrææ domum.

Thymbre, es, f. i. Thymbrium, opp. Troadis conditum a Dardano apud Trojam, ſive Ilium urb. *Plin. l. 5. c. 30.*

Thymèle, es, f. i. *Thymèle*, Græcè ſignat aram, a *Thymèle*, ſacrificare, ut *Suidas* ſcribit. Ita etiam vocatur locus editior in orchestra, id eſt pulpituſ illud, in quo muſicis instrumentis inſerviebat ſcenz. V. Theatrum. Quidam putarunt hoc ſenſu uſurpari hanc vocem apud *Martial. l. 1. epigr. 5.* Quo thymelen ſpectas, deriſoremore Latinum, illa fronte, precor, caſmina noſtra legas. id eſt ludos ſcenicos. Sed aptius hic accipias pro nomine proprio mulieris ſaltatrici, quam ita appellat etiam *Juven. ſat. 1. v. 36. & ſat. 8. v. 197.* ¶ Pro ſaltatione videtur hanc vocem poſuiſſe *Sidon. in carm. 2. epiſt. 13. l. 9.* ubi ait: Bimari remittat urbe Thymelen, palemque doctas Cithariſtrias Corinthi. Quod ſi quis hic quoque *Thymelem*, *Palemque* nomina propria eſſe dicat, non valde repugnaverim.

Thymelicus, a, um, adject. *Thymelicus*. Thymelici dicebantur citharædi, & tibicines, qui in thymele caneant, *ſuonatori di Teatro. Iſid. l. 18. c. 47.* Thymelici erant muſici ſcencici, qui in organis, & liris, & citharis præcinebant. Et dicti thymelici, quod olim in orchestra ſtantes cantabant ſuper pulpituſ, quod thymele vocabatur. ¶ Diversi erant a ſcencici. *Scencici* enim dicebantur hiſtriones, qui in ſcena fabulam agebant, *thymelici* vero, qui perſonam ex tabula non habentes, ante

ſcenam in orchestra muſicis instrumentis, ſcenz ſubſerviebant. *Vitruv. l. 5. c. 8.* Itaque ex eo ſcencici, & thymelici Græcè ſeparatim nominantur. *Ulpian. l. Athletas, ff. de bis, qui not. inſam.* Neque thymelici, qui certaminibus ſacris delervunt, ignominioſi habentur. ¶ Ponitur interdum Thymelicus generatim pro ſcencico. *Apul. in Apol.* Thymelicum choragium, *apparato da ſcena*.

Thymiama, atis, n. *Thymiama*, genus ſuffimenti odorati ex variis aromatisbus compoſitum, ut ex ſtacte, galbano, & ex majori parte thure, quod incenditur ad ſuffitum, a *Thymiama*, odores incendio. *Celf. l. 5. c. 28. n. 11.*

Thymiânæ oves, apud *Plaut. Bacch. 5. 2. 1.* videntur dictæ eſſe a thymo. h. e. thymum amantes. Sed alii aliter leg. ex variis MSS. & coniecturis.

Thymînus, a, um, *Thymînus*, quod ex thymo factum eſt. *Col. l. 6. c. 33.* Cum melle Attico, vel, ſi id non eſt, utique thymino celeriter levatur.

Thymion, ii, n. *Thymion*, ulcus quoddam ſcabrum, & aliquando ſanguine manans, quod ſupra corpus quaſi verrucula eminet, modicum tamen, quia raro fabæ magnitudinem excedit: ita autem appellatur, quia ſummum colorem floris thymi repræſentat. Hæc *Celf. l. 5. c. 28. n. 13.* Ad *Plin. l. 32. c. 10.*

Thymites, æ, ni. *Thymites*, vinum ex thymo confectum. *Col. l. 12. c. 35.* Vinum abſynthiten, & hyſſopiten, & abrotoniten, & thymiten, & marathren, &c.

Thymofus, a, um, *Thymofus*, quod thymo abundans, vel ex thymo eſt. *Plin. l. 11. c. 15.* Thymofum mel non coit.

Thymum, i, n. frequentivus, quam thymus, i, m. *ſimo*, Germ. *bienen kraut*, Gal. *thym*, Hiſp. *tomillo*, *Thymus*, *Thymus*, frutex humilis odoratus, apibus gratiffimus, a *Thymo*, *ſuffo*, quia odorem exhalat. *Virg. 3. Ecl.* Dumque thymo palcentur apes, dum rore cicadæ. *Horat. l. 4. od. 2.* apus Matinz Grata carpentis thyma. *Æmil. Macer.* Si deſit thymus, pro thymo ponere thymbram Præcipit Medici. ¶ Duplex eſt, album, & nigrum: *Plin. l. 21. c. 21.* Thymum colligi oportet in flore, & in umbra ſiccari. Duo autem ſunt genera ejus, candidum, radice lignoſa, in collibus naſcens, quod & præfertur: alterum nigrum, ſtortioque nigri, &c. ¶ Thymus quoque dicitur parva verruca in corpore, quæ & *Thymion* dicitur quod V. ſupra. *Plin. l. 23. c. 7.* Crudæ groſſi verrucas, & thymos tollunt.

Thymus, V. vocem præced.

Thyni, m. 2. pop. Thraciz, ex adverſo Bithyniz. *Plin. l. 5. c. ult.*

Thyniacus, a, um, adject. ad Thyniam Thraciz promontorium pertinens, ut Thyniacus linus, *Ovid. 1. Triſt. eleg. 9. v. 35.*

Thynias, æ, m. *Capo Tenia*, promontorium Thraciz in ora maris Euxini. *Plin. l. 4. c. 11.*

Thynias, adis, f. *Sagora*, oppid. Thraciz, in ora maris Euxini, ad Thyniam prom. apud Apolloniam. Gent. Thyniacus, a, um, ut Thyniacus ſinus, *Golfo di Sagora*.

Thynnarius, a, um, adject. ad thynnum pertinens, ut thynnaria piſcatio, *leg. 13. ff. commun. præd.*

Thynnus, ſive thunnus, i, m. *tonno*, *Thynnus*, Ger. *thunnus*, Gall. *thon*, Hiſp. *atum*, *Thynnus*, *Thynnus*, *Thynnus*, genus piſcis marini, forte ab Hebræo *Thynnus*, quod ingentem piſcem notat. Capitur copioſiſſime menſe Majo, in freto Gaditano. Nam id temporis ex Oceano Atlantico in mare Mediterraneum irumpit, non parvo Gaditanorum quaſtu, qui inſinitam eorum multitudinem retibus extrahunt, cæteriſque interunt, ſcilicetque, membratimque diſſectos, & in cadis aſſervatos celebri mercionio per omnem Europam diſſundunt. *Ovid. in Hiſtuc. fragmen.* Et pavidi magno fugientes æquore thunni. *Horat. l. 2. ſat. 5.* Plures aduabunt thynni. ¶ Inſeminio gen. *Plin. l. 9. c. 13.* Thynnus facta.

Thynus, i, *Thynus*, oppidum Ciliciz. *Plin. l. 5. c. 27.* Hinc

Thynus, a, um, adject. idem quod Cilicius. *Horat. l. 3. od. 7.* Thyna meate beatus.

Thyone, es, uxor Niſi, & mater Bacchi. *Euſtath. Cic. l. 3. de nat. Deor. cap. 23.*

Thyōneus, m. 3. per tres ſyllabas, *Thyōneus*, cognomen Bacchi, a *Thyōne*, *Thyone*, quæ eadem ac Semele Bacchi mater. *Suidas.* Quidam a *Thyōne*, ſacrificio, deductum putant, quod illi adhuc inter homines verſanti ſacrificaretur. *Ovid. 4. Metam.* Additus hiſ Nyſeus, indetonſuſque Thyōneus. *Horat. l. 1. od. 17.* Semeleius Thyōneus.

Thyonianus, i, m. ad Thyoneum pertinens. *Catull. carm. 27.* hinc abite lymphæ Vini pernicies, & ad ſeveros Migrate: hic merus eſt Thyonianus. h. e. hoc vinum omnino ſeverum eſt, & quod Bacchus deat.

Thyræi, m. 2. pop. Salentinorum, inter Tarentum, & Brundiuſium, quorum opp. *Turi*, in ſin. Apuliz Peucetiz.

Thyre, es, n. plur. *Thyre*, opp. Meſſeniorum. Cum de Thyreate agro bellum eſſet inter Argivos, & Lacedæmonios, res pugnz 200. militum utrinque commiſſa eſt, quibus omnibus interfectis, Othryades Spartanus, qui ſolus evaſerat, ſe interemit, & aliis ſe comitem dedit. *Stat. l. 4. Theb. v. 48.* Et Lacedæmonium Thyre lectura croemem.

Thyreæ, f. i. inf. Peloponneſi, apud Hermionem. Gent. Thyreaticus, a, um, ut Sinus Thyreaticus, qui & Hermionicus. ¶ Thyreæ item, Thyræa, Thyræum, *Burdagna*, opp. medit. Peloponneſi, in conf. Argivorum, & Spartanorum eadem quæ Thyre.

Thyreaticus, idis, adject. fœmin. ad Thyre oppidum pertinens. *Ovid. 2. Faſt. v. 664. de Deo Termino.* Si tu ſignafſes quondam Thyreatida terram, corpora non leto miſſa trecenta torent. V. Thyre.

Thyrōma, atis, n. *Thyrōma*, oſtium, janua. *Vitruv. l. 4. c. 6.*

Thyragetzæ, (Thyſagetzæ, *Plin. l. 3. c. 12. & l. 6. c. 7.*) pop. Sarmatiz, apud Meoticam pal. finitimi Gelonis, Turcis, Budinis, Baſternis, qui ſylvas incolunt, victumque ſibi venatu comparant. *Valer. Flac. 6. Argon.* Non ego ſanguineſeſtante tympana bellis Thyrageten, cinctumque vagis poſt terga ſiſleho Pellibus.

Thyrificûlus, li, m. parvus thyruſ. *Apul. de herb. c. 68.* Thyrificuli purpurei.

Thyrifiger, ra, rum, qui thyruſum gerit. Speciatim Bacchi cognomen eſt, quia thyruſum geſtare ſolitus fuit. *Sen. in Med. v. 110.* Candida Thyriſigeri proles generoſa Lyzi.

Thyrifus, i, m. *Thyrifus*, *Thyrifus*, Græcè ſignificat quicquid ſic conſurgit, ut in graditatem attenuetur, ut arbores coniferæ, conii piçæ, &c. *Heſych. Kûnos, c. Thyrifus, igitur o ſpûmûnûn, & o ſpûmûnûn.* ¶ Speciatim thyruſus dicitur de caule, id eſt de eo in herbis, quod virgulæ in modum, vel teli reſtitudinem conſurgit. *Serv. in 12. Æn.* Caulcm autem medium fructis, qui vulgo thyruſus dicitur. *Plin. l. 19. c. 8.* Inventum omnes thyruſos, vel folia lactucarum prorogare urceis conditos, ac recentes in patinis coquere. ¶ Eſt præterea thyruſus haſta aculeata, hederis obſecta, quam Bacchus geſtare ſolitus fuit, & Bacchæ in Orgiis quatiebant. Sane *Macrobius* ait, Liberum Patrem tenere thyruſum, quod eſt latens telum, cuius mucro hedera lambente protegitur. Et *Diodorus* ſcribit, Dionyſium in exercitu habuiſſe mulieres thyruſis armatas. *Horat. l. 2. od. 19.* Liber gravi metuende thyruſo. ¶ Metonymice ſumitur pro turore, ardore, timulo, inſinctu. *Lucret. l. 1. v. 921.* Percuſſa thyruſo laudis ſpes magna memm cor. *Ovid. 4. Triſt. eleg. 1.* Sic ubi moſta calent ſacro mea pectora thyruſo.

Thyrus, m. 2. Thorus, *Torso*, *Torso*, fl. Sardinæ, præcipuus totius insulæ, qui oritur in parte Boreali, deinde per mediam inf. fluens, in mare Sarduou se exonerat.

Thyflagetæ, V. Thyflagetæ.

T A N T E I.

Tiara, æ, f. & tiaras, æ, m. *tiara*, *tiara*, טיארן, Ger. *uueiberzierde*, *ader bischoffs hut*, Gal. *tiare*, Hisp. *tiara*, δ *tiaras*, ἡ *tiara*, capitium ornamentum apud Persas. Verum Reges eorum recta soli tiara utebantur, & cum acuminè; cæteri sine apice, teste *Hesych.* & *Senec. l. 3. de benef. c. 31.* ¶ Etiam apud Phrygas tiaræ usus erat, sed eam Sacerdotes tantum adhibebant, teste *Serv. in 7. Æn.* Et reges, teste *Juv. sat. 10. v. 267.* ubi eam Priamo tribuit. De ejus forma ita scribit *Hæron ad Fabiolam*: Quartum est genus vestimenti rotundum pileolum, quasi sphaera media lit̄ diuisa, & pars latera ponatur in capite. Hoc Græci, & nostri *tiaræ*, nonnulli galerum vocant: Non habet acumen in summo, nec totum usque ad comas tegit, sed tertiam partem a fronte inopertam relinquit, atque ita in occipitio vitta conlittitum est, ut non facile labatur ex capite. *Virg. 7. Æn. v. 247.* Scepturumque, facerque tiaræ. *Juv. sat. 6. v. 515.* Et Phrygia vestitur bucca tiara. Tiarantus, m. 2. *Sereb.*, fl. Scythiæ Europææ, qui per Dacæ fines, seu per Moldaviam, ubi opp. cogn. alluit, in Istrum influit.

Tiaratus, a, um, adject. tiara ornatus. *Sidon. l. 8. ep. 3.* Inter satrapas regum tiaratum.

Tiäre, es, f. *tiäre*, oppidum Teuthranis, quæ est regio Asiæ supra Æoliden, & partem Troadis. *Plin. l. 5. c. 30.*

Tibarëni, m. 2. *tiarëni*, pop. Cappadociæ, apud Chalybes, intra montes, inter Chalybes, ad Or. & eos, qui Cotyorum incolunt, ad Occ. in Armeniæ majoris confinio. Felicitatem in lusu, & risu collocabant. Tenacissimi erant iustitiæ, ut qui, nisi ante denunciatio die, hostem non adorerent. De his memoriæ prodidit *Nymphodorus*, muliere partu soluta virum in lecto decumbere, & tanquam partus auctorem ab uxore puerpera curari. Hi etiam, teste *Hieronymo*, quos dilexerant, fenes suspēdant in patibulis. De Tibarenis scripsit etiam *Mela l. 1. c. 21.* & *Plin. l. 6. c. 4.*

Tibe pro sibi dixere Veteres, legiturque in quibusdam Edition. apud *Var. l. 3. R. R. c. 16.*

Tiberiacum, n. *Bagnacavallo*, castr. Italiæ, in ditione Pontificia, & in Ducatu Ferrentiensi, sed in Romandiola tere inferiunt, ad Senum flu. Tiberiadis lacus, mare Tiberiadis, stagnum Tiberiadis, mare Galilææ, Genesara, *Lago di Genesareth*, lacus Terræ Sanctæ, seu Palæstine, in confinio Galilææ, per quem Jordanis labitur a Septent. in Mer. per 15. M. P. Extenditur inter Tribus Zabulon, & Itchar ad Occ. & dimidiat Tribum Manasse ad Or. Dicitur: est lacus Iherididis ab urbe Cæsariæ, quæ ab Herode Tetrarcha amplata, in honorem Tiberii Cæsaris sic appellata est; mare Galilææ a Galilæa regione vicinâ. *V. Plin. l. 5. c. 15.*

Tiberianus, a, um, adject. ad Tiberium pertinens, ut Tiberianus principatus, & Tiberiana tempora, apud *Tertul. l. 4. cor. Marcion. c. 6 & 7.* ¶ Tiberiana etiam dicta sunt quædam pyra, quæ maxime Tiberio principi placuer. *Plin. l. 15. c. 15.*

Tiberias, adis, f. ante Genesara, seu Genesareth, *Taboris*, urbs Palæstine, in Galilæa, in Tribu Zabulon, in ora occidentali maris Galilææ, seu Tiberiadis ab ea dicti. Amplificata tuit ab Herode Tetrarcha, & sic vocata in honorem Tiberii Cæsaris. Inde ortum traxit Iustus, qui Judaicarum rerum scripsit historiam. Ob serpentiū multitudinem habitatoribus plane vacua est. *Plin. l. 5. c. 15.*

Tiberinus, idis, f. *tiarënis*, quæ Tiberim incolit, vel ad Tiberim habitat. *Ovid. 2. Fast. v. 197.* Dixerat. Annuerant omnes Tiberidenis udx, h. e. Nymphæ Tiberis.

Tiberinus, i, m. *tiarënis*, nonus Rex Albanorum. Patrem habuit Calpetum, seu Capetum, seu Carpentum. Regnavit octo annos. Hunc prælio juxta flumen Albulam commisso perisse ferunt, cumque abreptus fuisset aquæ currentis impetu, flumen deinceps ab eo Tiberim cepisse appellari. *Dion. l. 1. Sed Liv. & Ovid. 14. Metam.* prælii n. comminere, scribunt simpliciter, Tiberinum in luminis transitu esse submersum. *Servius* dicit, Albulam Tiberis nomen accepisse a Thybri antiquissimo Hetruriz Rege, qui Latium latrociniiis infestabat, ac tandem juxta hoc flumen interfectus est. Filium reliquit nomine Agrippam. *Dionys. & Liv. l. 1. Sed Ovid. l. 14. Met.* scripsit, Tiberino duos filios fuisse, Remulum, & Acrotam: *Idem l. 4. Fast.* narrat, Tiberinum ante mortem vidisse filium Agrippam, & nepotem Remulum. ¶ Tiberinus item a superstitionis antiquitate creditus est Deus esse Tiberis fluvii præfes, cuius monitu Æneas Evandri sibi auxilia acievit. *Virg. 8. Æn.* Huic Deus ipse loci fluvio Tiberinus amœno Populeus inter senior se attollere frondes Vifus, &c. ¶ Quin & ipse fluvius in sacris dicitur esse Tiberinus, teste *Servio.*

Tiberinus, a, um, *tiarënis*, quod ad Tiberim spectat. *Virg. 1. Æn.* Italiam contra, Tiberinaque longe Oltia. *Cic. pro Leg. Man.* Qui modo ante ostium Tiberinum classem hostium videbatis. ¶ Tiberina insula, al. Æsculapii insula, & Lycaonia, *Ipsa di S. Berotholomæo*, insula in urbe Roma, quam Tiberis fl. efficit, inter duos pontes. In ea tuit templum Æsculapii, ubi nunc cænobium Monialium. Ibi etiam Jupiter colebatur, qui propterea Lycaonius cognominabatur. ¶ Dicitur & Tiberinus pro Tiberinus per Lycopen. *Claudian. de laud. Serenæ, v. 17.* rediensque per undas Claudia Tibrinas.

Tiberiopolis, f. 3. urbs Phrygiæ Magnæ, apud ortum Caystri fl. Dumæniæ, & Sibio proxima. ¶ Item *Tarant*, urbs Thraciæ, in conf. Nymphæ inf. inter Anchialum ad Mer. & Tomos ad Br. Aliis est *Seramis*, vel *Seramis*. Sed Strummeza, aut Strumitza, teste *Nicæta Gregora l. 8.* oppidulum est Triballorum, a Barna diversum, in fin. Macedonia, inter Strymonem, & Axium fl. in monte prærupto, ac saxoso.

Tibris, & Tiberis, rectius quam Tyberis, & Tybris (ut ex vet. Inscript. probat *Mann. in Orbigo.*) ante Albulâ, *Tevere*, *tiarënis*, s. u. Italiæ, qui Hetruriam ab Umbria, Sabinia, & Latio distinguit, & Romam interluit. Oritur ex Apennino, & ex monte *Falsterna* juxta vicinum *Monte Corvino* dictum, in agro Florentino, & in limite Romandioliæ. Hinc in Meridiem tendens, Burgum S. Sepulcri rigat; Deinde per ditionem Pontificiam fluens, juxta Tifernum Tiberinum labitur, uti prope Persium. Postea recipit Tintim, & Tudertum rigat. Hinc auctus fluvius Palia, Nare, & Aniene, Romam interluit, & 12. M. P. intra in mare Tyrrhenum se exonerat. Ex ejus duobus ostiis hodie finitum ostium minime subiri potest, sed dextrum tantum, quod vulgo *Fiumicino* vocant; ideoque portum immenso sumptu, & opere ad hoc ostium præfici Cæsares construxerunt, & nunc in ejusdem ostii conservatione multum laborant Summi Pontifices. Dicitur est a Tiberino Rege Albanorum, qui in eo submersus interit. *Liv. l. 1. Ovid. 14. Met. & 2. Fast.* Aliqui dictum tradunt a Tiberino Rege

Thuscorum, qui piraticam exercens juxta eum in bello perit. Quod etiam fensisse videtur *Virg. 8. Æn.* cum inquit, Asperque immani corpore Tybris, A quo post Itali fluvium cognomine Tybrim Diximus, amixit verum vetus Albula nomen. Sunt, qui hoc nomen trahant a Græco *tiarënis*, *injuria*. Ajunt enim, hunc eundem Thuscorum Regem circa hujus fluvii ripas latrocinari consuevisse, & transeuntes crebris afficere injuriis, inde Thybrim cognominatum fuisse, quasi esset fluvius *tiarënis*, id est injuriæ. Ex qua ratione, cum *Virg.* aliquid dicitur, Thybrim quoque cum aspiratione scribi voluit. Alius placet, advenas de Sicilia venisse, & Tybrim dixisse, ad similitudinem fossæ Syraculanæ, quam tegerunt Atri, & Atheniensis juxta urbis murum: quod vero *Dionysius*, *Livius*, & alii scripsere, ab Albano Rege Tiberim dictum, talium esse, quia etiam ante Albam urbem conditam Tybris dicitur inventur. Igitur incertum est, quænam sit vera ratio hujus nominis scribendi, quia verum incertum est. Alii per *i*, alii per *y* tribunt. A *Stephano de Urbibus & Sijmâris*, & *tiarënis* appellatur. Præterea secundum *Servium* hic fluvius in sacris dicitur *Tiberinus*, in communi sermone *Tiberis*, & in Poemate *Tybris*, *is*, vel *idis*. Antea ab aquarum colore dicitur est *Albula*. Tiberis, auctore *Plinio*, lupum inter pifces gignit, ut Ravenna rhombum, Rhodus elopem, Sicilia murænam. *Horat. l. 1. carm. ad. 2.* Vidimus fluvium Tiberim retortis Litore Hetrusco vioienter undis Ire dejectum monumenta Regis, Templeaque Vestæ. *Cic. Att. l. 12. ep. 19.* Cogito interdum trans Tiberim hos alios aliquos parare. ¶ Tiberis etiam, seu Tybris, seu Tybris appellatus est Deus præfes flum. Tiberis. *Virg. 8. Æn.* Tuque, o Tybri, tuo genitorum cum flumine sancto.

Tiberius, m. 2. *tiarënis*, filius Tib. Claudii Neronis, & Liviz Drusillæ frater Drusi Neronis Germanici, illius, qui in Germania mortuus est. privignus Augusti, ejusdemque in Imperio successor. Fuit Imperator callidissimus, idemque omni genere avaritiæ, libidinis, crudelitatis contaminatissimus. *V. Sueton. in ejus vita.*

Tibia, æ, f. l. *osso anteriore della gamba*, *finco*, טיב, Ger. *Schreinbein*, Gal. *l'os de la jambe*, Hisp. *espinilla*, *קטקט*, proprie os cruris in animali, suræ oppositum. *Cels. l. 8. c. 1.* ¶ Ab animali hoc nomen translatum est ad organum musicum ex arundine, aut buxo, aut oliva, vel ex tibiis gruum, interdum cervo un, & anorum, nonnunquam ex auro, orichalco, ære, aut alia ductili materia factum, *flauto*. Est igitur tibia, *טיב*, *דברגי*, *פיוא*, instrumentum musicum, oblongum, teres, & foraminosum, quod inflatum, & digitis modo adductis, imo reductis temperatum, non injucundam reddit symphoniam. *Horat. de Ar. v. 202.* Tibia, non ut nunc orichalco vincita, tubæque Ænula, sed tenuis, simplexque toramne paucis. *Cic. 1. Tusc.* Non intelligo, quid metuat, cum tam bonos septenarios fundat ad tibiam. *Id. de clar. Orat.* Si tibiæ inflatæ non referant sonum, & abiciendas eas esse tibiæ putet. *Quintil. l. 1. c. 10.* Tibiis canere. ¶ Præcipuus tibiæ usus erat in scenis, ubi histiones eas per tibiæ adhibebant: (quamquam in conviviis quoque, in nuptiis, in funeribus, in triumphis, in bello, &c. tibiis canere mos fuit, ut ex *Plauti Cas. 4. 3. Arch. ad Mer. l. 4. c. 33. Cic. 2. de Leg. c. 23. & 24. Sæc. 4. Thib.* & aliis constat. *V. Rofin. Antiq. Rom. l. 3. c. 31. & 33.* Hinc illa, *tibiis dextris*, & *sinistris modos ficere*; item *tibiis paribus*, & *imparibus*, & *tibiis Sarranis*, quæ leguntur in titulis Comædiarum *Terentii*, &c. ostendunt diversitatem tibiæ in iis tabulis inflatarum. Tibia enim dextra dicebatur, quæ acutum sonum reddebat; sinistra quæ gravem, ita tamen quod essent ambæ quodammodo conjunctæ, quod dextra erat ejusdem carminis incentiva, sinistra succentiva, ut ait *Var. l. 1. R. R. c. 2.* Scribit autem *Plin. l. 16. c. 36.* sinistras tibiæ ex arundinis parte fieri solitas, quæ proxima terræ nascitur, quia latus toramen habet, & aptius ad gravem sonum reddendum; dextras autem ex superiori arundinis parte, ubi toramen angustius acutum vocem emittit. Cur autem una dextra diceretur, altera sinistra, ea ratio est, quod cum simul inflarentur, una quidem dextra parte oris, manaque dextra tenebatur, altera vero sinistra: nisi malis dicere, ita nuncupatis tibiæ ab ipso loco, ubi tibiæ canentes consistebant. *V. Mann. te quæsit. per epist. par. 3. epist. 4.* ¶ Tibiæ pares, & impares ita dicte sunt, ut putat *Festus* in voce *Impares*, a pari, vel impari toram num numero. ¶ Fuerunt & *Sarranis tibiæ*, de quibus *V. Sarranus*. Cæterum de universa tibiæ ratione librum condidit *Caspar Barolin.* quem consule. ¶ Tibiæ apertæ vocantur, quæ apertis toraminibus sonant clarius. Hinc *apertis tibiis dicere* apud *Quintil. l. 11. c. 3.* est clarissima voce dicere. ¶ Differt tibia a flûta, quod hæc ex multis calamis componitur, sinzulis unum tantum toramen habentibus; tibia vero multa habet toramina, & uno tantum calamo constat. *Plin. l. 16. c. 36.* Calamus alius totus concavus, quem Syringiam vocant, utilisimus flûtilis, quoniam nihil est ei cartilaginis, atque carnis: Orchonienus est continuo toramne percussus, quem auleticum vocant: hic tibiis utilisior, ille flûtilis. ¶ Tibiæ inventrix fuisse traditur Pallas, quam inflando cum nimium buccas deformare sibi videretur, abiecit; eamque postea a Satyro susceptam, & usurpantam. Ita refert *Ov. 6. Fast. v. 497.* ¶ Olim tibia usurpabatur in gen. m. *Var. apud Non. c. 3. n. 256.* Quare meas libidines, ac tibiis biluozis.

Tibiæ, is, o. 3. *טיב*, *סכסכס*, Germ. *Strumpf*, Gall. *bas de jambe*, Hisp. *medias*, *περσικαίς*, velamentum tibiæ, seu cruris. *Suet. in Aug. c. 82.* Hyeme quaternis cum pinguis toga tunicis, & subulcæ thorace lanco, & reminalibus, & tibialibus muniebatur. ¶ Dicitur etiam de ocreis, sive a-mis, quibus crura muniuntur, *gambiere*. *Paul. l. qui comæsus. ff. de remilit.* Si tibiale, vel humerale miles alienavit. *V. Feminalia. Plin. l. 16. c. 36.* Tertia arundo est tibialis calami, quem auleticos dicebant.

¶ Aura tibialis est, quæ inflando per tibiæ tranit, & s. unum edit. *Sidon. in carm. l. 9. epist. 13.* Date ravalus choraulas. Quibus antra per palati, Cregulis retlanda buccis Gemit aura tibialis.

Tibiatiū, adverb. a tibia, qua crus notat. *Tittm. apud F. f.* Jam cum mulleis te ostendiiti, quos tibiatiū calceas. Ita reliquit corruptum locum *Jof. Scalig.*

Tibicen, isis, m. *τιβικης*, qui tibia canit, a *tibia*, & *canē*, ut fidicen, cornicen, lyricen. Præter aliorum morem penultimum producit, propter *Crasin*, sive Synæzetem. Nam est contractum ex *tibicen*. *Cic. 2. de Orat.* Tibicen sine tibiis canere non potest. *Idem 2. de Leg. c. 24.* Ad cantum, & tibicenem proiequit laudes doctorum virorum. *Horat. l. 2. epist. 1.* Nunc tibiicibus, nunc est gavisus tragædis. ¶ Tibicines item, *τιβικιδης*, pilæ dicuntur, sive columellæ, quibus rusticæ testæ sua tulore solent, a similitudine tibiæ canentium. Nam ut qui tibiæ canunt, cantantes sustinent, ita hujusmodi columellæ lignæ sustinent testam, inquit *Fest. Juven. sat. 3. v. 193.* Nos urbem incolimus tenui tibiicene tultam Magna parte sui. Nam hic labentibus oblat Villicu. *Ovid. 4. Fast. v. 695.* Hæc modo verberat stantem tibiicene villam. Translate *Arnob. l. 2.* Post Atlantem gestatorem, bajulum, tibiicinem illum, ac deânam cœli.

Tibicida, v. Cibicida.
 Tibicina, f. *ἰβικίνη*, mulier tibia canens. *Martial. lib. 14. epigr. 64.*
 Ebrina nos madidis rumpit tibicina buccis. *Gell. l. 4. c. 13.* Fœminas etiam tibicinas in exercitu habuit. *Hor. l. 1. ep. 14.* Peritrix tibicina.
 Tibicinum, n. n. ars tibicinis. *Apulej. lib. 1. Florid. pœt. inis.* Marlyas cum in artificio patriaræ tibi cinu.
 Tibicino, as, tibi cano. *Fulgens. lib. 3. Mystol. c. 9.* Ordo tibicinantium.
 ¶ Item tibicine, seu columella tulleo, sustento. *Tertul. de anim. c. 38.* Dissiderat inquilinus profutura domui, toto inquilinatus sui tempore, non ut ipse substruendus, nec ut ipse tibicinandus, sed tantummodo continendus.
 Tibiscus, m. 2. (Pathissus *Plin. l. 4. c. 12.*) *Tyssa, Teissa*, Hungariz. Oritur ex Carpatho M. in ipso limo. Russiz nigra, & Transylvaniz, deinde in Occ. tendens, auctus Zamo, Thura, & plurimis rivis, Tochum rigat, recipitq. Bodrocom, & Tarczacum fl. deinde in Mer. fluens, Zagivam recipit ad Zolnochium, chrylium ad Czongradium, Marisum ad Segedinum, tandemque auctus fl. *Temer*, paulo infra Tibiscum opp. in Danubium se exonerat, supra Taurunum 4. l. infra Petrovaradinum vix 2.
 Tibiscus, a, um, adiect. ad Tibiscum pertinens, ut Tibifena ostia, *Val. Flacc. l. 6. v. 51.*
 Tibiscus, is, fluvius Scythiz ex Hæmo monte nascens, & Septentrionem versus in Istrum influens. *Herodot. l. 4.*
 Tibiscola, a, m. qui prope Tiberim habitat, Romanus. *Prudent. peristeph. 11. v. 174.* Pœsit item sanctis Tibiscolas dapibus.
 Tiberinus. V. Tiberinus.
 Tiberis, & Tybris, is, & idis, m. idem qui Tiberis. *Claudian. de Consul. Probi & Olybr. v. 226.* Est in Romuleo promontibus insula Tibri. *Virg. 7. Æn. v. 333.* opata conduntur Tibridis alveo.
 Tibilla, f. *Castell' Aragonese*, urbs munita Sardiniz, in ejus parte Boreali, & in Occidentali, contra Herculis insulam. Aliis est *Loasarda*.
 Tibullus, m. 2. prænominis Albius, Poeta elegiographus. Natus est Romæ, C. Vibio Pania, A. Hortio Coll. anno U. C. 710. eodem anno, quo Ovidius Nolo. Parentes habuit ex Equestri Ordine. Quod ingenio facili, & egregia forma torcet, nobiliores civitatis sibi conciliavit, in quorum numero fuit Messala Corvinus. Familiariter dilexit Horatium, Ovidium, & Macrum Poetas. In amores, & delicias paulo proclivior fuit, ut qui Marathum, & Cherinthum pueros maximo affectu dilexerit, sicut Deliam, Sulpitiam, Neram, seu Nearam, & Nemesiam. Libros quatuor Elegiarum, sive Amorum composuit. Obiit virenti adhuc ætate, dum pergeret cum Messala in Phæciam. Eum ut elegantem, & terfium commendat *Quintil. l. 10. c. 1.* cultum vocat *Ovid. l. 1. de art. am. v. 764.*
 Tibullus, l, f. arbor eadem, quæ pinafer. *Plin. l. 16. c. 10.*
 Tibur, & Tybur, uris, n. *Tivoli, Tiburis, Tibura, Tibis*, urbs alias Latii, nunc Campaniz Romanæ, in conf. Sabinorum, in colle, ubi cataractæ Anienis. Conditæ fuit a Catullo Arcade clasiss. Evantri præfecto, ante Romam, ut *Cæsar, Silius*, & alii quidam prodiderunt. Sed *Sextus* Græcus historicus scripsit, Catullum Amphiarai filium, post patris apud Thebas ante bellum Trojanum interitum, in Italiam venisse, & in Italia tres liberos procreasse, Tyburtum, Coracem, & Catullum, qui expulsus ex oppido haud longe ab urbe Roma postea veteribus Sicaniis, & nomine *Tybusti*, qui ex tribus maximus natus erat, *Tybur* appellavisse. Hic maxima pomorum copia, & crebri fontis. *Hor. l. 1. od. 18.* Circa mite folium Tiburis. *Virg. 7. Æn. v. 630.* Atina potens, Tiburque superbum. h. e. vel quia nobile, vel quia in monte situm.
 Tiburnus, i, m. idem quod Tibur. *Horat. l. 1. od. 7.* Et præceps Anio, & Tiburni lucus.
 Tiburs, urtis, adiect. *ἰβυρσίνος*, quod est ex Tibure. *Hor. l. 2. sat. 4.* Picenis cedunt pomis Tiburta succo. *Cic. 2. de Or. c. 65.* Villam in Tiburte habes. *Subaudi 230.* *Gell. l. 19. c. 5.* In Tiburte rus concesseram. *Et infra.* Promit e bibliotheca Tiburti. ¶ Tiburtes, tum, populi sunt Tiburis incolæ. *Plin. l. 3. c. 12.* *Virg. Æn. 11.* prædam Tiburtum ex agmine Tarchon portat ovens. *Tacit. 14. Ann. c. 22.* Tiburtum fines. ¶ In recto casu singulari est *Tiburs*. *Inscript. apud Gruter. p. 346. n. 3.* Sex. Oppio Prisco patrono incomparabili S. P. Q. Tiburs ob merita ejus.
 Tiburtinus, a, um, adiect. *ἰβυρτίνος*, ad Tibur pertinens. *Mart. l. 4. ep. 57.* Tiburtina tricolor. *Propert. l. 4. el. 7.* Tiburtini terra. ¶ Tiburtina, i, villa fuit Pompeji in Tiburtino agro. *Cic. 5. Phil. c. 7.*
 Tichobates, æ, m. qui super erectis muros graditur, at *ἰχθυόων*, murus, & *ἰχθυόων*, gradior, quemadmodum *scenobates* est, qui per tunem ambulat. *Vopisc. in Carin. c. 18.* Exhibuit Tichobatem, qui per parietem eluso urfo cucurrit.
 Ticida, æ, m. Poeta quidam, qui de Perilla puella ab se adamata Elegias scripsit. *Ovid. 2. Trist. v. 433.*
 Ticinum, i, n. postea Flavia Pavia, & Pavia, *Pavia*, urbs Insubriz, ad Ticinum fl. olim regia Longobardorum, condita e Liguriis, Levis, & Maricis ante Mediolanum. *Plin. l. 3. c. 17.*
 Ticinus, m. 2. *Ticino*, fl. Insubriz navigabilis. Erumpit ex Adula M. in conf. Helvetiorum, ac per lacum Verbanum excurrans, Ticiniquæ urbis, nunc *Pavia*, mœnia radens, in Padum excipitur, aquas suas perpicuas ad 10. M. P. immixtas aquis Padu turbulis conservans. Aliebus arenas aureas habet. Thymalum piscem gignit. *Claudian. in 6. Consul. Honor. v. 195.* Colla levant pulcher Ticinus, & Addua visu. *V. Plin. l. 2. c. 103. & l. 3. c. 19.* ¶ Ticinus alter, *Ticino*, fl. Piceni non procul a ripa Tranfona.
 Titata, m. Tiphata, *Monti di Capoa*, & *di Caserta*, mons Campaniz, cum opp. olim cogn. inter Capuam, & Nolam extensus, qui Campaniam a Samnio determinat. *Plin. l. 3. c. 5.*
 Tifernates, tum, oppidi Tiferini incolæ, duplicis sunt generis, alii cognomine Tiberini, alii Metaurenfes appellati. *Plin. l. 3. c. 14.*
 Tifernum, Tiberinum cogn. urbs Umbriæ, caput regionis cogn. ad Tiberim fl. ¶ Tifernum Metaurum, seu Metaurense, *S. Angulo in Vado*, urbs Umbriæ, ubi Duc. Urbini, versus fontes Metauri fl. a Tiferino Tiberino 16. M. P. in Bor.
 Tiferonus, m. *Tiferus*, fl. Frentanorum, qui oritur ex Appennino M. Frentanos ab Apulis Daunis dividit, & in mare Adriaticum per Larinum ad Thermulas influit, medius inter Frentonem ad Or. & Trinum ad Occ. *Plin. l. 3. c. 11.*
 Tigillum, i, n. *travicello*, Germ. *bocke*, Gall. *soliveau*, Hisp. *vigita*, *zaidos*, pertica, sive longurium. Est a *tignum*, ut *sigillum a signum*. *Liv. l. 1. c. 26.* Transmissio per viam tigillo, capite adaperto, velut sub jugum misit juvenem. *Tibul. l. 2. eleg. 1.* Illic compositis primum docuere tigillis Exiguam viridi fronde operire domum. ¶ Generatim etiam pro quovis ligno accipitur. *Plaut. Aut. 2. 4. 22.* De suo tigillo sumus siqua exit toras. Ita habent veteres manuscripti, & excusi, non *sigillo*, quod *Laminius Bosius*, & alii quidam probant, ut ligil-

lum sit a lignum ex forma, qua duo illa priora.
 Tignarius, a, um, quod ad tignum spectat, ut Faber tignarius, quo nomine intelligitur non solum is, qui tigna dolat, sed etiam qui solaria lignea facit, hoc est trabes, & cætera ad tabulata domus utilia, denique omnis, qui ædificat. *Cic. in Brut. c. 73.* Tamen ego me Phidiam esse mallem, quam vel optimum tabrum tignarium. *Inscript. apud Gruter. pag. 194. n. 2.* Colleg. Fabr. tignarior.
 Tignum, n. 2. *S. Maria in Giorgio*, opp. Piceni, in colle, medium fere inter Firmum, & Tolentinum.
 Tignum, i, n. *trave*, *ἰγνίς*, Ger. *latrin*, Gall. *solive*, Hisp. *viga*, *boite*, *boite*, *ἰγνίς*, lignum ædificis. *Cajus Dig. l. 50. tit. 16. leg. 62.* Tigni appellatio in lege 12. Tabularum omne genus materiz, ex qua ædificia constant, significatur. Dicitur autem a *segendo*, ut est apud *Ulp. tit. 3. ff. l. 47. leg. 1.* Differt a trabe, quia trabs, teste *Festo*, sunt duo tigna ædificii gratia simul coaptata. *Lucret. l. 2. v. 191.* Nec cum subsiliunt ignes ad testa domorum, Et celeri flamma degustant tigna, trabesque. *Cæf. l. 4. B. G.* Tigna bina sequipedalia ab imo præcæta, dimensa ad altitudinem fluminis. *Hor. de Arte v. 279.* Et modicis intravit pulpita tignis. ¶ Tigna etiam dicuntur in vineis *peritrix*, & pedamenta posita ad vites fullinendas. *Ulpian. l. 1. ff. tit. 3. de tign. juncto.* ¶ Masculino gen. *Liv. l. 44. c. 5.* Longi duo validi afferes deſigebantur: in eos tranſverſi incumbentes tigni, ad tricenos longi pedes, ut pons eſſet, injungebantur.
 Tigrænes, is, m. Rex Armeniz majoris, qui auxilium ferens Mithridati Rezi, victus est primo a Lucullo, deinde a Pompejo Magno. Eum Pompejus in deditioem accepit, eique ad genua sibi procumbenti, ademptis Syria, Phœnicæ, Cilicia, Regnum Armeniz reliquit. *Lucan. l. 2. v. 637.* Tigrænicum meum, nec Pharnacis arma relinquas.
 Tigranocerta, f. i. *Bilis*, urbs Armeniz majoris, ad Nymphæum fl. ad ad Nicephorium fl. versus confinia Assyriæ, in Turcomania, munita, inter Arthemitam ad Cæc. & Amidam ad Afr. Nonnullis est *Sultania*, al. *Sava*. Sed hæc urbes in Media sunt, apud conf. Parthorum. Conditæ fuit a Tigrane, unde & nomen accepit, quali Tigranis civitas. Nam *cæri* Parthorum lingua urbem sonat. *Steph.*
 Tigrifer, a, um, adiect. tigris ferens. *Sidon. carn. 1. v. 444.* tigriferi pharetrata per arva Niphatis.
 Tigrinus, a, um, *tygris*, quod ad tigrim spectat, ut Menzæ tigrinz, quæ longis macularum notis referunt virgatas, ut Poetæ vocant, tigrines, quomodo etiam ab intorto macularum discursu dictæ sunt menzæ pantherinz. *Plin. l. 13. c. 15.* Menis præcipua dos in vena crispis, vel (sic recte Dalecampius emendat) in vortices parvos: illud oblongo evenit discursu, ideoque tigrinz appellantur: hoc intorto, & ideo tales pantherinz vocantur.
 Tigris, is, & idis, f. *tigre*, Ger. *tigerrbir*, Gall. *tygre*, Hisp. *tigre*, *tygre*, fera fœvissima, & velocissima, in Hircania maxime abundans. De vocis origine ita *Varrol. 4. de L. L.* Tigris, qui est ut leo varius, qui vivus capi adhuc non potuit; vocabulum e lingua Armenia. Nam ibi & sagitta, & quod vehementissimum flumen, dicitur Tigris. *Plin. l. 6. c. 27.* De Tigris fluvio: A celeritate Tigris incipit vocari: Ita appellat Medi sagittam. *Virg. 4. Æn.* Hircanæque admorunt ubera tigris. *Ovid. Heroid. ep. 10. v. 86.* Quis scit, an hæc fœvas tigridas insula habet? *Id. Metam. 7. v. 92.* tum me de tigride natum, Tum ferrum, & scopulos gestare in corde fatebor. *Horat. de Ar. Poet. v. 393.* lenire tigris. *Stat. 6. Theb. v. 72.* Talæ victori tigrin inanem &c. ¶ Est etiam nomen cani venatorio impositum ob velocitatem. *Id. 3. Mer. v. 217.*
 Tigris, is, & idis, m. *Tigre*, *Tegil*, f. *Ahæ*, percelebris, sic dictus a velocitate, quasi sagitta. Nam sagitta ab Armenis tigris dicitur. *Varrol. 4. de L. L. Plin. l. 6. c. 27.* Oritur ex montibus Ararat, sive Armenia, & inter Assyriam, Meopotamiamque fluens, & Chaldeam, sive Babyloniam interfecans, Euphrate recepto, labitur in sin. Persicum, Arabiam inter, & Persidem, prope Teredonem. *Virg. Ecl. 1. v. 63.* Aut Ararim Parthus bibet, aut Germania Tigrim. *Lucan. l. 3. v. 256.* Quaque caput rapido tollit cum Tigride magnus Euphrates.
 Tigullii, m. 2. *ἰγυλλίαι*, pop. Liguriæ, quorum urbes Tigullia, & Segesta. *Plin. l. 3. c. 5.*
 Tigullia, f. i. Tigulia, opp. Liguriæ, in ora lit. ad Or. medium inter Genuam ad Occ. & Erycis portum ad Or. Plerique *Sestri* indignant. Sed *Sestri* dicitur Segesta, quæ in mediterraneis est.
 Tigrinus, m. 2. *ἰγυρινίαι*, pop. inter Helvetios, Limagi fl. accolæ. *Cæf. l. 1. B. G. c. 12.*
 Tilia, æ, f. *tiglio*, *ἰλιγία*, arbor folio hederaceo, molliore & in angulum acutiorem rotundiore, & prolixiore in orbem lenite crispo, atque serrato, flore tantisper, dum calyculo continetur, herbaceo, dum emerit, flavo, fructu magnitudine tabæ, simili acinis hederæ, in quo semen præternue, quantum atriplicis, omnibus animalibus ingratum, cum tonorum pabulo maxime ducitur. *Virg. 2. Georg. Nec tiliz leves, nec torno rasilæ buxum.* *Ovid. 10. Metam. Nec tiliz molles, nec fagus, & innuba laurus.* ¶ Tiliz item dicuntur vincula ex arboris huius, vel etiam aliarum membranis tenuissimis, quæ inter corticem, & lignum sitæ sunt. *Plin. l. 16. c. 14.* Inter cortices, & lignum tenues tunicas multiplices membrana, e quibus vincula tiliz vocantur: Tenuissimæ earum philyræ coronarum lemnicis celebres, antiquorumque honore.
 Tiliaceus, a, um, *ἰλιγίος*, quod ex tilia confectum est. *Jul. Capitol. de Antonino Pio:* Cum senex, & longus eſſet, incurvareturque, tiliaceis tabulis in pectore fasciabat. *Col. l. 12. c. 45.* Arculæ tigrinæ, vel etiam tiliacæ, quales sunt, in quibus vestimenta forosia conduntur, &c.
 Tiliaris, re, adiectiv. idem quod Tiliaceus, ut Tiliaris tabula, *Cal. Aurelian. Tard. 4. c. 1.*
 Tilos, v. Tylos.
 Timavus, m. 2. *ἰμῆρος*, fl. maximus Carnorum, sed brevissimi decurrit. Oritur apud Fanum Diomedis, vulgo *S. Giovanni*, ex vicino monte, novem fontibus erumpens, quibus confluentibus vix ad 2. M. P. latissimus Adriaticum mare petit, ultra Aquilejam 7. M. P. Tergeste versus. *Plin. l. 3. c. 14.* Carnorum hæc regio, junctaque Japidum: annis Timavus. *Pomp. Mela l. 2. c. 4.* Proxima est a Tergeste Concordia: interfuit Timavus novem capitibus exurgens. *Virgilius* tamen 1. *Æn. v. 248.* ita de Timavo locutus est, ut cum non procul Patavio collocare videatur: cum enim Antenoris iter describeret per medios Græcos, per sinus Illyricos, per regna Liburnorum, per fontem Timavi, ea sive licentia, sive incuria, qua Poetæ de rebus Geographicis loquuntur, cum præsertim longinqua describunt, statim subdit, hic tamen ille urbem Patavi, sedesque locavit Teucrorum. Hinc *Lucanus l. 7. v. 192.* Timavum appellavit *Antenoreum*, & *Martial. l. 13. ep. 89.* dixit *Euganeum*, quamvis idem *Martial. l. 4. ep. 25.* habeat: Et tu Ledgo felix Aquileja Timavo. Unde orta est aliquorum opinio, duos esse Timavos, alterum in finibus Patavinorum, alterum in finibus Carnorum. Nos putamus, & *Lucanum*, & *Marsialem* citatis locis, & præ-

præterea Statium l. 4. silv. 7. & insuper nonnullos posterioris ætatis Scriptores, Virgiliis carminibus deceptos Patavino Meduaco Timavi nomen dedisse.

Timæfactus, a, um, adject. *intimidato, impaurito*. Lucret. l. 2. v. 43. His tibi cum rebus timæfactæ religionis Effugiunt animo. Cic. 2. Off. c. 7. timæfacta libertas. Alii leg. *temæfacta*.

Timendus, a, um, adject. *terribile, dasemerfi*. Ovid. Heroid. epist. 4. v. 104. Dente timendus aper. Id. 14. Metam. v. 256. Urba timenda. Horat. epod. 6. Voce timenda complere nemus.

Tinens, tis, nom. ex particip. *timido, pauroso*. Ovid. Metam. 14. v. 215. Mortem tinens. Lucret. l. 7. v. 1237. vitæ nimium cupidi, mortisque timentes. Virg. Æn. 2. v. 729. Comitibus.

Timēo, es, mui, sine sup. a. 2. *semere, aver paura*, טרר, Ger. *furchten*, Gal. *craindre*, Hisp. *temer, φθιδωμαι*, metuo, horreo, formido, veteor. Construitur vel absolute. Cic. l. 1. Fam. ep. 9. Magis etiam reprehendendi, qui se timere simulantur. ¶ Vel cum accus. Cic. l. 1. Fam. ep. 5. Quamquam omnia sunt timenda, nihil magis, quam perdidam timemus. Martial. l. 11. ep. 19. Colono Tanquam cum Galydonius timentur. ¶ Vel etiam cum dativo, præsertim cum de amicis sermo est, & tunc significat vereri, ne quid mali alicui accidat. Ter. Heaut. 3. 2. 20. Syre, tibi timui male. Id. And. 1. 3. Si illum relinquo, ejus vitæ timeo. Quintil. l. 4. c. 1. Religiosus judex libenter cum audit, quem justitiæ suæ minime timeat. idest ne suæ justitiæ infidietur. ¶ Vel etiam cum abl. & præp. a, vel ab. Cic. pro Syll. c. 20. A quo quidem genere, Judices, ego nunquam timui. ¶ Vel cum abl. & præp. de. Cic. Att. l. 7. ep. 6. De republica valde timeo. ¶ Vel cum abl. & præp. pro. Gell. l. 19. c. 1. Ipsum autem pro Aristippi anima timere. ¶ Vel cum membro orationis. Cic. l. 1. Ver. Jam nunc timeo, quidnam pro offensione hominum, & expectatione omnium, & magnitudine rerum dignum eloqui possim. Id. Att. l. 2. ep. 20. Hæc quo sint eruptura, timeo. Brut. Cic. l. 11. ep. 10. Timeo, quemadmodum hæc explicari possint. ¶ Vel cum conjunctivo, & particula ne in iis, quæ nolumus, vel ut in iis, quæ volumus, seu cupimus fieri. Ter. Andr. 1. 5. Tum autem hoc timeat, ne deferat se. Cic. Att. l. 9. ep. 6. Sed timeo, ne non impetrem. idest ut impetrem. Id. l. 14. Fam. ep. 2. Omnes labores te excipere video: timeo, ut suffulcas. ¶ Vel cum infinito. Curt. l. 9. c. 6. Eloqui timeo. Id. l. 4. c. 1. Si te committere nobis times, dabis fidem, impune venturum. ¶ Interdum significat averfari. Horat. l. 1. ep. 5. Nec modica cœnare times olus omne patella.

Timefco, is, n. 3. idem fere quod timeo. Ammian. lib. 31. c. 4. Athanaricus parumper timefcent.

Timide, adverb. *simidamente, φοβερῶς*, pavide, verecunde, minus audacter. Cic. 5. Fin. Tum ille timide, vel potius verecunde, Facio, inquit, equidem. Id. 2. Tusc. 23. Nequid abjecte, nequid timide, nequid ignave, nequid serviliter, muliebriterve faciamus. Quintil. l. 11. c. 1. Timidissime dicendum est. Cic. l. 1. B. C. c. 19. Omnia trepidantibus, timidiusque agere.

Timiditas, atis, f. *simiditas, חררה*, Ger. *furchtsamkeit*, Gall. *timidité*, Hisp. *temor*, *αλαχία*, proclivitas ad timorem, angustus, & parvus animus. Cic. 4. de Fin. Ex rebus enim timiditas, non ex vocabulis nascitur. Idem 2. Philip. c. 29. Cur ei bello propter timiditatem defuisti?

Timidule, adv. *con aliquanto timore*. Apul. l. 4. A. A. Timidule per balneæ reptare.

Timidus, a, um, o. 1. 2. *timido, pauroso, di poco animo*, טרר; Germ. *furchtsam*, Gal. *crainctif*, Hisp. *medroso, δειλός, φοβερῶς, εὐεθής*, pavidus, metuculosus, qui est angustus animus. Cic. 1. Offic. Ne imbecilles, atque timidi videamur. Id. l. 3. Quæ timido animo, humili, demisso, fractoque fiant. Id. pro Marc. Si in alterutro peccandum sit, malum videri nimis timidus, quam parum prudens. Id. Agrar. Liberi a delictis, cauti in periculis, non timidi in concionibus. Id. de Fin. l. 2. c. 20. Ita non timidus ad mortem, ut in acie sit ob Republicanam interfectus. Horat. l. 3. ad 19. Codrus pro patria non timidus mori. Sen. de vit. beat. c. 21. Nocturna animalia abundant in aliquas rimas, timida lucis. Cæf. l. 8. B. G. Ut vix judicari possit, utrum secundis rebus infolentiores, an adversis timidiores essent. Ovid. l. 1. de Ar. v. 117. Ut fugiant aquilas timidissima turba columbæ.

Timidulus, V. Tmolus.

Timor, oris, m. *timore paura*, חררה, Germ. *furcht*, Gall. *evainte*, Hisp. *miedo*, *φῆμος*, metus, opinio mali impendens. Cic. 4. Tusc. c. 8. Terrorem metum concutientem, ex quo fit, ut pudorem rubor, terrorem pallor, & tremor, & dentium crepitus consequatur; timorem metum mali appropinquantis, pavorem metum mentem loco moventem, ex quo illud Ennius: Tum pavor sapientiam mihi omnem ex animo expectator. Brut. Anton. l. 13. Fam. ep. 2. Maximo timore de donis afficiuntur amici nostri. Rursum Cic. Att. l. 5. epist. 20. Injicere timorem alicui. Id. Fam. 2. epist. 10. Magno in timore esse. Id. ibid. l. 10. epist. 18. Timorem alicui facere. Id. Attic. l. 5. epist. 14. Magno timore esse. b. e. valde timere. Lucian. l. 3. v. 82. Magno timori esse populus. b. e. esse valde terribile. Dicitur etiam, timoremmittere, deponere, abicere, &c. Cic. Jape, & Ovid. Sic timore percussus, timore perterritus, Cic. ad Brut. epist. 3. & Divin. cap. 28. ¶ Cæcis genitior timor fuit in numero Deorum filius Erebi, & Noctis. Cic. 3. de nat. Deor.

Tina, æ, f. 1. *tino, τινος*, vas vinarium, ex eorum genere, quæ in mensam interferunt. Var. l. 1. de vit. P. R. apud Non. c. 15. n. 7. Antiquissimi in convivium utres vini primo, postea tinas ponebant. Ex his Varronis verbis satis apparet hoc vas sine minus, & omnino diversum ab eo, quod apud nos sub hoc vocabulo habetur. His namque vasis ex ligno fabricatis nostri excipiunt mustum, & cum vinaceis ebullire solent.

Tinca, æ, f. *tinca*, piscis palustris, & fluviatilis sine squamis. Aufon. in Mosil. v. 125. Quis non & virides vulgi solatia tincas norit?

Tinctilis, & le, o. 3. *tinso, טכיל*, Ger. *sunckig*, Gal. *seine*, Hisp. *seuido*, *βαντός*, quod intinctum est. Ovid. l. 3. Trist. eleg. 10. c. 64. Nam volueri ferro tinctile vis inest.

Tinctorium, & } V. Cinctorium.

Tinctorius, a, um, }

Tinctura, æ, f. *tintura*, Ger. *sunckung*, Gall. *teinture*, Hisp. *tenidura*, *βαντός*, infectio, imbutio coloris. Plin. l. 37. c. 9. Adulteratur maxime tinctura.

Tinctus, us, m. idem ac tinctura. Plin. l. 10. c. 48. Et alia eodem nomine croceo tinctus.

Tinctus, a, um, *tinto, εμδνός, βαντός*, immersus, madefactus, infectus. Cæf. l. 8. c. 4. Spongia tincta in aceto. Cic. 3. de nat. Deor. Cum ei tunicam sanguine Centauri tinctam dedit. ¶ Sæpe translate sumitur pro ornato, imbuto. Cic. in Brut. c. 58. Ergo illam patris elegantia tinctam vidimus. Id. 2. de Or. c. 20. Sit enim mihi tinctus literis, audierit aliquid, legerit, &c. Quintil. l. 4. c. 2. Verba tincta sensu. h. e. non vana, & ad ornatum tusa, led significativa. Martial. l. 10. epigr. 33. viridi tinctos æruginè versus. h. e. mordaces, maledicos.

Tinca, æ, f. *signata, τιν*, Ger. *sebab*, Gal. *seigne*, Hisp. *pollisa, σή*, vermiculus, qui veites, aut libros abrodit. Ita vocatur ob similitudinem qualemcunque a lumbrici genere, quod Græcis τινία, Hor. l. 1. epist. 21. ad librum suum: Aut tinea palces taciturnus inertes, Id. l. 2. sat. 3. v. 119. Stragula veitis Blattarum, & tinearum epulæ putrefact in arca. ¶ Item tinea sunt vermes in alvearibus apibus noxii. Colum. l. 9. c. 14. Præterea ut tinea, si apparuerint, everrantur, papilionisque enecentur, qui plerunque inter alveos morantes, apibus exitio sunt. Nam & ceras erodunt, & stercore suo vermes progenerant, quos alveorum tinea appellamus.

Tineosus, a, um, *εμπυρῶδης*, plenus tinea, ut alvei tineosi, apud Colum. l. 9. c. 14.

Tingens, entis, o. 3. *tintore, βάρτω*. Plin. l. 9. c. 38. Sed id tingentium officina ignorant.

Tingo, is, tinxit, tinctum, a. 3. *tingere, bagnare, βανω*, Ger. *suncken*, Gal. *teindre*, Hisp. *senir, βαννω, χρωσω*, indetaccio, inficco, humore, vel colore imbuo. Virg. 3. Georg. Ac vix suppositi tinguntur sanguine cultri. Martial. l. 1. epigr. 78. Tingit cutem Carinus, & tamen pallet. Horat. l. 4. od. 12. Tingere aliquem poculis, *dargli da bere*. ¶ Poëticè, tingi Oceano dicuntur astra, cum occidunt. Virg. 1. Æn. Quid tantum Oceano properet se tingere soles hyberni. Id. 1. Georg. Arctos Oceani meuentes æquore tingi. ¶ In veteribus libris sæpe legitur *tinguo* pro *tingo*, teste Manut. in Ortkogr.

Tingi, n. 2. Tingis, *Tanger, Tangeri*, *Tangari*, urbs Africae, caput Mauritaniae Ting. in ora freti Herculei, cum portu capaci. Condita fuit ab Antæo, quem Hercules vicit.

Tingitana, f. 1. *μυγιστάνη*, extrema Mauritaniae pars, quam nunc duo Regna, *Fez*, & *Marocco*, occupant. Dicta est ab urbe Tingi. Ante vocata est Bogudiana, a Rege Bogud. Oppida in ea, Tingi, caput provinciae, Julia Constantia, Zilis, Volubilis, Lixus, ubi regia Antæi, & certamen cum Hercule, & Hesperidum horti. Cluver. l. 6. c. 7.

Tingomæna, arum, f. *compotationes, heluonum immodica convivia, & crapulæ*, in quibus merum ita large suppeditatur, ut & pavimenta tingantur, juxta illud Horat. l. 2. od. 14. Abstinet hæres Cæcuba dignior servata centum clavibus, & niero tinget pavimentum superbo. In fragment. Tragur. Petron. legitur tingomæna facere, ubi alii quidam ediderunt *tangomæna*.

Tinnimentum, i, n. *κωδωνομαχία*, idem quod tinnitus; Plaut. Rud. 3. 5. 26. Illud quidem zepol tinnimentum est auribus.

Tinnio, is, n. 4. *suonare, far suono, squillare, τινω*, Ger. *klingen*, Gall. *tinier*, Hisp. *resonar, ηχησω, κωδωνίζω*, fono. Proprie dicitur de metallis, cum pulsata sonum edunt. Tinnit enim aurum, argentum, æs, ferrum, stannum, orichalcum, & hujusmodi. Var. l. 3. R. R. cap. 16. de apibus: Jaciendū in eas pulverem, & circum tinniendo ære. ¶ Tinnire quoque dicitur auris, cum incluis subules, & leves vapores, interdum per membranam illam, quæ in auribus est, emergunt, & sonum illum fictitium edunt. Cæf. ad Lejb. epigr. 48. (al. 51.) Sonitu suoque tinnunt aures. Voss. Scalig. leg. *tinniant*. ¶ Sumitur etiam translate pro garrire, acute clamare. Plaut. Cæf. 2. 3. 32. Ohe, jam satis uxor est: comprime te: nimium tinnis, relinque aliquantum orationis. Suet. in N. r. c. 20. Si paullum subbississet, aliquid se suffertit tinniturum promittit. h. e. cantaturum. Cic. Att. l. 14. epist. 12. Expecto maxime, equid Dolabella tinniat. hoc est quid loquatur.

Tinnito, as, n. frequentativum a tinnio. Aul. Carm. de phil. v. 9. Parus enim quavis per noctem tinnat omnem. Alii leg. *tinniar*. Commediæ. *ἀστρουφ*. 64. Nec enim dico, ut in trivio tinnites. h. e. captandæ plebeculæ causa cum tinninabulo incedas.

Tinnitus, us, m. *tinnio, squilla*, Germ. *dasklingen*, Gall. *sintement*, Hisp. *resinse*, *κωδωνομαχία*, metalli sonitus, Virg. 4. Georg. Tinnitusque cie, & Matris quate cymbala circum. Plin. lib. 28. cap. 2. Tinnitu aurium præsentire. Ovid. 4. Fast. v. 207. resona tinnitibus Ide.

Tinnulus, a, um, *rissonante, ηχῶν, αγγυρῶν*, idem ac tinniens, idest quod sonum edit. Ov. 4. Met. v. 393. Tinnulaque æra sonant, & olent myrrhæque, crocique. Cæf. in epist. Julis 56. Nuptialia continens Voce carmina tinnula. ¶ Translate Quintil. l. 2. c. 3. Nam & tumidos, & corruptos, & tinnulos, & quocunque alio cacozeliæ genere peccantes, certum habeo, non virium, sed infirmitatis vitio laborare.

Tinnunculus, i, masc. *gheppio*, genus accipitris, quod in ædificiis nidificare solet, & libenter cum columbis versitur, ætque ab aliorum accipitrum injuriis defendit. Plin. l. 10. c. 37. & Colum. l. 8. c. 8.

Tintinnabulatus, a, um, qui tintinnabulum habet. Sidon. l. 2. ep. 2. argumentale camænam, quam nostrorum montium Tityri exercent inter greges tintinnabulatos. Al. leg. *tinnibulatos*, eodem sensu.

Tintinnabulum, i, n. *campanello, campana, squilla, κρόταλον, κώδων*, instrumentum, plerunque æneum, interdum etiam ex stanno, argento, plumbo, aut ex omnibus his una admixtis conflatum, quod percussum tinnitum edit, fere sonitum, a *tintinno*. Ejus usus fuit apud antiquos in balneis; eo enim lavaturi convocabantur, & qui in balneo essent evocabantur, ut alius locum darent. Hinc Mart. l. 14. epigr. 173. Redde pilam: sonat æs thermurum: ludere pergis? &c. ¶ In domibus tintinnubuli sonitu familia excitabatur, janitores præsertim, ut indicat Suet. in Aug. c. 91. ¶ In sacrificiis quoque adhibebantur tintinnabula. V. Plaut. Pscul. l. 3. 93. & seq. ¶ Alios præterea usus tintinnabulorum recensuit Hæcon. Magius in libello hac de re confcripto, quem V.

Tintinnacii, orum, m. pl. *κροταλιζοτες*, flagratores, lorarii, carnifices, a *tintinno*, quia cædendo loris corpora tinnitum quandam excitabant. Plaut. Truc. 4. 3. 8. Nisi ad tintinnaculos vultis vos educi viros. Turneb. l. 11. c. 21. scribit, tintinnaculos dictos fuisse carnifices, qui tintinnabula habebant, quibus utebantur in sumendis supplicis, nam qui ad supplicium ducebantur, tintinnabula gerebant, teste Zonara.

Tintinnio, is, & Tintinno, is, Tintinno, & Tintinno, as, n. *rissonante*, tinnitum edo, tinnio, *κωδωνίζω*, Afran. apud Fest. Oflarij impedimentum tintinnire audio. Nev. ibid. Tintinnabant compedes. Nigid. apud Non. c. 1. n. 188. Itaque ex ære in Saliaribus Altanus tintinnat.

Tintino, as, n. idem quod tinnio. V. Tinnio.

Tiphys, m. 3. *τίφος*, vir arte carpentaria celebris, qui primus gubernandi naves adminicula inffituit, Argonautarumque Colchicæ expeditionis gubernator fuit. Virg. eelog. 4. Alter erit tum Tiphys, & altera, quæ vehat Argo Delectos heroas. Ovid. Heroid. epist. 6. v. 48. Quid tibi cum patria, navita Tiphys, mea?

Tipula, & Tippula, æ, f. genus insecti, quod in fontibus, ac rivis vititur, summa celeritate superficiem aquæ percurrens. Fest. Tippula bestiozæ genus sex pedes habentis, sed tantæ levitatis, ut super aquam currens non decidat. Plautus Perf. 2. 2. 62. Neque tipulæ levius podus h't, quam fides lenonia.

Tiresias, æ, m. *τιρσησις*, vir Thebanus, filius Heveri, al. Peneti, insignis vates. Cum aliquando in Cithærone M. vidisset duos dracones coeuntes, observata forma ex iis, occidit illam, quo facto in feminam & ipse mutatus est. Deinde cum rursus post septem annos eodem pacto

pacto & marem draconem interfecisset, in pristinam formam rediit. Contigit igitur aliquando, certantibus inter se Jove, & Junone, viri ne, an feminae majorem ex Venere voluptatem caperent, ut ille iudex sit adhibitus, ut qui utrumque fuisset sexum expertus. Tiresias autem pro Jove sententiam tulit, afferens, multo plus voluptatis ex coitu feminas percipere. Ob huiusmodi iudicium a Junone execratus est. Jupiter autem in solatium visus amicum, divinationem illi dedit. Alii propterea execratus dicunt, quod Palladem nudam in fonte conspexerit. *Strabo l. 9.* auctor est, Tiresiam fulcrum fuisse sub Tilphosio M. Bœotiae, juxta fontem Tilphosiam, ubi profugus diem suum obiit, cum jam senex gelidissimam illius aquam hauisset. Ibi Thebani cives sepulcro divinos honores tribuere. Fuit Tiresiae filia fatidica nomine Manto, quae in Italiam venit, & ex Tiberi filium peperit Ocnus, qui in Cisalpinia Gallia oppidum condidit, & a nomine matris Mantuum appellavit. *Strab. l. 10. Theb.* Sibi callidus ista Tiresias, natæque canat. ¶ A Poetis usurpatur pro homine caeco. *Juv. sat. 13. v. 248.* Nec surdum, nec Tiresiam quonquam esse Deorum.

Tiro, onis, m. *tirone*, *seclata novello*, *vires* *εραπίτης*, miles novus, & fortis ad militiam exercendum. Scribitur non per *y*, sed per *i*, ut est in *Pand. Flor.* imo & in antiqua inscriptione: in quo perperam sententiam mutat *Manutius*, falsa inscriptione deceptus. Nec enim veram esse, satis ostendit *Antonius Augustinus, dial. 11.* teste *Voss. in Etymol. Cic. 2. Tull.* Aetas tironum plerumque melior, sed ferre labore, contemnere vulnus, consuetudo docet. *Liv. l. 40.* Veteribus militibus tirones misceantur. Adjectivi more, *tiro exercitus* dicitur, qui ex tironibus constat. *Cic. l. 7. Fam. epist. 3.* Signa tironum, & collectio exercitu cum legionibus robustissimis contulit. ¶ Per translationem tironem appellamus, qui prima in quacunque arte ponit rudimenta, *novicia*, *πρωτεργασίας*. *Cic. 1. de Orat. c. 50.* Fateor enim, callidum quendam hunc, & nulla in re tironem, ac rudem, nec peregrinum, atque hospitem in agendo esse debere.

Tiro, onis, m. libertus Ciceronis, cognomine Tullius, in omni literarum genere exercitissimus, qui ipsi Ciceroni in literis, & studii adiutor fuit. In libris complures de usu, atque ratione linguæ Latinæ, item de variis, atque proficuis questionibus composuit. Ad cum multæ Ciceronis epistolæ extant. *Gell. l. 7. c. 3. & l. 13. c. 9.*

Tirocinium, ii, n. *tirocinio*, *novicia*, *πρωτεργασίας*, *πρωτης*, primum rudimentum, seu experimentum militiæ. Hinc tirocinium ponere, aut deponere, est, primum experimentum militiæ dare, & stipendia mereri incipere. *Justin. l. 12. c. 4.* Constatiores futuri, si non solum tirocinia, verum & incunabula in ipsiis castris possuissent. *Id. l. 9. c. 1.* Ut sub militia patris tirocinii rudimenta deponeret. ¶ Translate ponitur pro prima actione in quacunque arte, seu pro primis artibus jus rudimentis. *Plin. l. 7. c. 48.* Luceja in scenam producta fuerat tirocinio, a M. Pomponio Aedii Plebis. *Venulej. l. animi, ff. de edil. edict.* Novitium autem non tirocinio animi, sed conditione servitutis intelligi. ¶ *Tirocinium fori*, dicebatur, cum in forum primum adolecentes deducebantur, ut publice verari, & agere cum populo inciperent, & *tirocinium Oratorum* vocabatur, cum Orautores futuri in forum deducti quasi Oratoriarum arti, & agendis causis initiabantur. Hoc tirocinii die posita prætexita togam virilem fumebant. *Juston. in Tiber. c. 54.* Nerone, & Drufum Patribus commendavit, diemque utriusque tirocinii congiario Plebi dato celebravit. *Id. in Calig. c. 10.* Uno eodemque die togam sumpsit, barbaramque posuit, sine ullo honore, qualis contingerat tirocinio fratrum ejus. ¶ *Tirocinium navium*, cum primum mari committuntur naves, & veluti in Neptuni militiam conferuntur. *Plin. l. 24. c. 7.* Optima hæc a tirocinio navium. ¶ Tirocinio ætatis labi, h. e. simplicitate, inficitia. *Declam. in Sallust. s. 5.*

Tirolis, seu Tyrolis, f. 3. Ital. *Tirolo*, Gall. *le Tivol*, regio Germaniæ Meridionalis, partem Orientalem Rhætiæ propriæ antiquæ tantum complectens. Terminatur a Sept. Bavariz Ducatu, a Mer. ditione Veneta, ab Or. Dioecesi Salisburgensi, & Carinthia, ab Occ. Rhætiæ, & Helvetiis. Sic dicitur a Teriolo, hodie *Tivol*, tenui castro ad Athesium, prope Meranum. Ab Alpibus Tridentinis fere bifariam scinditur. Rigatur Athesi, & Oeno fl.

Tironatus, us, m. tirocinium. *l. 7. Cod. Theodos. tit. 13.* Tempore tironatus eorum procuratores præsententur.

Tironianus, a, um, quod ad Tironem Ciceronis libertum spectat. *Gell. l. 1. c. 7.* In oratione Ciceronis 5. in Verrem, libro spectatæ fidei, Tironiana cura, atque disciplina facta.

Tiruncilla, æ, fœm. quæ in arte aliqua adhuc rudis est, nova, & adolescens. *Col. l. 7. c. 12. de cane.* Quoniam tiruncula nec recte nutrit, & educatio totius habitus aulæ incrementum.

Tirunculus, i, m. parvus tiro, juvenculus, qui prima in arte aliqua cœpit ponere rudimenta. *Plin. l. 3. ep. 6.* Quod me quancquam tirunculum sollicitavit ad emendum. id est rudem in cognitione signorum. *Juv. sat. 11. v. 142.* Nec latus Aphræ Novit avis noster tirunculus.

Tyrinthius, v. Tyrinthus.

Tis, sũ, genitivus singular. pronominis sũ, apud vet. *Plaut. Mil. 2. 4. 42.* Tis egeat, qui te crearet.

Tisiphonia, es, f. *τισιφονία*, una ex Furiis, a *τισις*, ultio, & *φόνος*, cædes, quia cædibus plæctendis præest. *Hor. l. 1. sat. 8.* Hecaten vocat altera lævam, altera Tisiphonem.

Tisiphonius, a, um, *Τισιφώνιος*, ad Tisiphonem pertinens. *Ovid. 4. Trist. eleg. 9. v. 6.* cupiasque evadere vitæ Tempora, si possis, Tisiphonea tuæ. *h. e.* noxia, maligna, invida.

Titan, anis, vel Titanus, i, m. *τιτάν*, filius cæli, & Vestæ, frater Saturni. Sex filios ex Titea uxore suscepit, qui ab eo *Titanes* sunt appellati. Cum esset major natu, & patri succedere vellet, tamen animadvertens, matrem, & sorores Saturno magis favere, Regnum ipsi concessit, hæc tamen lege, ne Saturnus prolem masculam aleret, ut Regnum ad suos filios perveniret. Igitur Saturnus liberos suos devorare cœpit, statim ac nati essent. Sed Ops, sive Rhea Saturni uxorem Jovem, Neptunum, Plutonem nutriendos clam ablegavit, marito autem lapides, quos se peperisse dicebat, devorandos obtulit. Id cum Titan cognovisset, cum filijs suis bellum gessit adversus Saturnum, & Opim, quod conventioni non stantibus, eosque captos mulo includit, qui postea a Jove filio victis Titanibus liberati sunt. *Bocc. l. 4. c. 1.* ¶ Ponitur etiam pro Sole. Nam Sol secundus filius fuit Hyperionis, teste *Cic. 3. de nat. Deor.* Hyperionem vero Titanis. Aliqui dicunt, Hyperionem Solis, ac Lunæ, stellarumque motus primum observasse, atque demonstrasse, ideo Solis parentem, & astrorum fingi. *Cic. in Arato.* Quem cum perpetuo vestivit lumine Titan.

Titanes, um, m. pl. vel etiam Titani, orum, filii Titanis, & Titeæ. Sed aliqui dicunt ex Terra ortos esse absque patre. *Servius in 6. Æn.* Terra primum Titanas contra Saturnum genuit, Gigantes postea contra Jovem. Et serunt fabulæ, Titanas ab irata contra Deos Terra ad ejus ultionem creatos. Unde & Titanes dicti sunt *αὐτὸς τῆς γῆς*, id est ab ultione. *Cic. 3. de Leg.* Nostrum vero Plato Titanum e genere

statuit eos, qui, ut illi Cœlestibus, sic hi adversentur Magistratibus. *Id. 2. de nat. Deor.* Sed etiam, ut cum Titanis, ut cum Gigantibus, propria belia gesserunt.

Titania, æ, f. Diana, seu Luna, filia Hyperionis, neptis Titanis. *Ov. 3. Met.* Dumque ibi perlucit solita Titania lympha.

Titanicus, a, um, idem ac Titanus. *Ovid. 7. Met. v. 399.* Hinc Titanicus, ablata draconibus intrat Palladias arces.

Titānis, idis, *τιτάνης*, adject. fœmin. quæ ad Titanem, vel Titanas pertinet. *Ovid. 6. Metam. v. 185.* Latonam Titanida. *Id. 5. Fast. v. 81.* Titanida Thetin. *Juvenal. sat. 8. v. 132.* Titanida pugnam.

Titanus, a, um, quod ad Titanes spectat. *Virg. 6. Æn.* Hic genus antiquum terræ, Titania pubes, Fulmine dejecti tundo volvuntur in imo. *Id. ibid.* Lucentemque globum Lunæ, Titanique alitra. ¶ Substantive Titanium pro Sole posuit *Avien. in Arat. v. 127.*

Titānus, i, m. Ruvius, & oppidum Myzæ, seu Æolidis. *Plin. l. 5. c. 30.* Titarellus, m. 2. Titarellus, Titarellus, *Titarefo*, H. Thessaliæ, qui oritur ex Titano M. fuit apud Pharsalum urb. & in Peneum labitur. *Lucan. l. 6. v. 376.*

Tithonæus, a, um, adject. ad Tithonum pertinens, ut Memnon Tithonæus, h. e. Tithoni filius. *Avien. in perieg. v. 368.*

Tithonius, a, um, adject. ad Tithonum pertinens, ut Tithonia conjux, h. e. Aurora, *Ovid. 3. Fast. v. 403.* quæ & *Tithonia* absolute dicitur a *Val. Flacc. l. 1. v. 311.*

Tithonus, m. 2. *τιθωνός*, filius Laomedontis, frater Priami. Cum juvenis esset, & decorus, ab Aurora, ut fabulæ ferunt, dilectus, & raptus fuit, ex qua Memnonem genuit. *Virg. Æn. 4. vers. 585.* Tithoni crocum linquens Aurora cubile. ¶ Immortalitate impetravit a Diis, non tamen caruit infelici fenestra. *Hor. l. 2. od. 16.* Longa Tithonum minuit fenestra. ¶ Audita Memnonis filii morte, in cicadam versus est. *Hor. l. 1. ode 28.* Tithonufque remotus in auris.

Tithoræa, f. i. urbs Phocidis, in cacumine Parnassi M. a Tithoræa Nympha. Ibi Zetus, & Amphion conditi sunt. *Pausan. l. 6.*

Tithymalus, m. & Tithymalon, n. *τιθυμάλιον*, *τιθυμάλιον*, *πιδύμαλον*, (*Juidas πιδύμαλλος* scriptus) herba folio lævi, albo, capite labæ magnitudine, cujus septem species Dioscorides enumerat. *Plin. l. 20. c. 19.*

Titia lex dicta est a L. Titio, qui eam tulit, cavique, ne quis ob orandam causam munera aut pecuniam a cliente acciperet. *Auson. epigr. 88.* ¶ De alia Titia lege V. in *Asilia*.

Titæ aves. V. Titus.

Titianus, a, um, ad Titium aliquem pertinens, ut Titianus fundus, *African. Digest. lib. 23. tit. 3. leg. 50.*

Titius, sis, idem qui Tattenus. *Proper. lib. 4. eleg. 1.* Hinc Titienus, Rhamesis viri, Lucereque coloni.

Titienus tribus a prænomeno Tati Regis appellata videtur, ait *Festus*, siveque una ex illis tribus, in quas primum Romulus popululum Romanum divisit, quæ a *Varrone l. 4. de L. L.* Tatiensis appellatur.

Titii Sodales, Sacerdotes Apollinis, qui extra Urbem in tuguriis certa auguria observabant, a *titis* seu *titius* avibus, quæ sunt palumbes, seu columbæ agreites. *Varr. l. 4. de L. L.* Titii Sodales dicti ab *titis* avibus, quas in auguriis certis observare solent. *Lucan. l. 1. v. 602.* Septemvirque epulis testis, Titique Sodales.

Titillamentum, i, n. idem quod titillatio. *Fulgens. l. 2. Mythol.* Tantalus, cui fallax aqua plosis labia titillamentum attingit.

Titillatio, onis, f. *titillatio*, *γαργαλισμός*, actus titillandi. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 40.* At hæc leviores ducis voluptates, quibus quasi titillatio (Epicuri enim hoc verbum) sensibus alihbetur. *Id. de Sen. c. 14.* At non est voluptatum tanta quasi titillatio in sensibus.

Titillatus, us, m. idem ac titillatio. *Plin. l. 11. c. 37.* Quod titillatu maxime intelligitur alarum, quas subit.

Titillatus, 2, um, partic. a titillor. *Auson. in Epigr. 108.* Titillata brevi cum jam sub sine voluptas.

Titillo, as, a. i. *titillare*, *follicicare*, *dilescicare*, *γαργαλιζω*, est levi attræctione alarum, aliarumque mollium corporis partium rîsum cuiuspiam movere. Factum est e *τίλλω*, *vello*, seu *vellico*, geminatione primæ syllabæ. Nam ex levi villicatione, sive tractione provenit titillatio. Hoc sensu usurpatur *titillatus* nomen a *Plinio. V. Titillatus, us.* ¶ Per translationem accipitur pro commovere, provocare, blandiri. *Hor. l. 2. sat. 3.* Præterea ne vos titilli gloria. *Cic. 1. de Fin. c. 11.* Nam si ea sola voluptas esset, quæ quasi titillaret sensus, ut ita dicam, & ad eos cum suavitæ adheret.

Titillus, li, m. titillatio. *leg. 8. Cod. Theodos. tit. 5.* Flagrum, cujus in cuspidè brevis aculeus pigrescentes artus innoxio titillo poterit admonere.

Titinnus, ii, m. vetus quidam Poeta, cujus multa loca refert *Nonius* in suo opere de propriet. serm.

Titio, onis, *τιτίζω*, *τίττω*, Germ. *brand*, Gall. *tison*, Hisp. *tizón*, *δαλός*, illigum adustum, quod ab igne extrahitur, torris. *Cels. l. 3. c. 12.* Maximeque involutus testis, & extinctis titionibus.

Titivilitium, ii, n. *cofa sua nulla*, significat rem vilem, & nullius pretii. *Plaut. Cas. 2. 5. 39.* Non ego isthuc verbum emissem titivilitium. ¶ *Festus* scribit vocem hanc esse nullius significationis, ut *βαλτιζα*, & *καυτιζα* apud Græcos. *Fulgens. Plæc. de Prisco serm. n. 20.* ait, titivilitia dici si a putrida, quæ de tela cadunt, *le filiccia*.

Titius, ii, m. poeta quidam Lyricus, cujus meminit *Horat. l. 1. ep. 3.* ¶ Titius etiam nomen fuit quisdam incompositæ saltationis, & gestulationis, de qua ita *Cic. de clar. Orat. c. 62.* Sextus Titius, inquit, homo loquax sane, & satis acutus, sed tam solutus, & mollis in gestu, ut saltatio quædam nasceretur, cui saltationi Titius nomen esset. ¶ Est præterea Titius Romanum nomen, ut L. Titius, P. Titius.

Titubans, antis, o. 3. *τιταβέμενος*, partic. a titubo. *Cic. pro Dom. c. 54.* Nedium valeat id, quod imperitus adolefens, mente, ac lingua titubante fecisse dicatur. *Ovid. 4. Met.* Quoties senex ferula titubantes ebribus artus susinet. idest Silenus.

Titubanter, adv. *inconstanter*, *παράφοβος*, *φαλαίρις*, inconstanter. *Cic. pro Cæl. c. 7.* Possuistis enim, atque id tamen titubanter, & stricium, conjurationis hunc propter amicitiam Catilinæ participem fuisse. *Auf. ad Herenn. l. 4. c. 41.* Titubanter loqui.

Titubantia, æ, f. idem ac titubatio. *Suet. in Virel. c. 6.* Ac de hac quæque liberos utriusque sexus tulit, sed matrem titubantia oris prope mutum, & elinguem. *Id. in Claud. cap. 30.* Titubantia linguæ.

Titubatio, onis, f. *titubatio*, *vacillamento*, *δυσστασία*, *συναλλήθης*, actus titubandi. *Auf. ad Her. l. 2. c. 8.* Ut ne parvula quidem titubatione aut offensione impediremur. *Macrob. l. 7. Saturn. c. 6.* Titubatio linguæ.

Titubatus, a, um, *vacillans*, *συναλλήθης*, partic. pass. a neutro titubo. *Virg. 5. Æn. v. 331.* Hic juvenis jam victor ovans vestigia pressio Haud tenuit titubata solo.

Titubo, as, n. i. *titubare*, *vacillare*, *τιττω*, Ger. *schwancken*, Gal. *chanceler*, Hisp. *bambalearse*, *πεταφύρμα*, *συναλλήθης*, vacillo, instabilis sum, insillere nequeo, & proprie de lingua, ac pedibus dicitur. *Ovid. 3. Met.* Ille mero, formoque gravis titubare videtur. *Id. l. 1. Trist.*

Trist. el. 1. Hæc ubi fum furtim lingua titubante locutus. * Transferatur ad animum, quoties ab animo verba differunt, quod inconstantia, ac levitatis signum esse dicitur. *Cic. pro Flac.* Una ex domo procedunt: si verbotitubant, quo revertantur, non habent. *Hor. l. 1. ep. 13.* Cave ne titubet, mandataque frangas. * Usurpatur etiam imperfo-maliter. *Plaut. Mil. 3. 69.* Cogitate, nequid, ubi miles venerit, titubetur. *Cic. 3. de Or. c. 50.* Nam versus æque prima, & media, & extrema pars attenditur, qui debilitatur, in quacunq; fit parte titubatur.

Titulo, as, a. 1. *initolare, chiamare*, titulum seu nomen indere. *Tertul. advers. Jud. c. 9.* Magos quoque Samaritanorum appellatione titulavit. *Id. de anim. c. 13.* Animæ nomine totius hominis mentio titulata est.

Titulus, i, m. *titolo, dignitat, כִּתוּב, Ger. titel, Gal. titre, Hisp. titulo, titulu* dignitas, honor, nomen, a *titos, honoratus*, quod *arō titos, honorare*. Si *Varronem* audimus, & *Festum*, dicitur a *tusando*, quasi *tusulus*. Nam *Festus* & milites ait dici titulos, quia patriam tuerentur. Si a *tusando*, seu a *tusendo*, titulum dici placet, causa nominis fuerit, quia hominem magnis fulgentem honoribus, seu dignitatis tueri solemus, idest intueri, aspicere, admirari. *Cic. in Pison. c. 10.* Sustinere titulum Consulatus. *Ovid. 2. Fast. v. 15.* At tua prosequimur studio pectore, Cæsar, Nomina, per titulos ingredimurque tuos. * Præterea titulus notat inscriptionem cuiuscuq; operis, brevem scripturam, id, quod operi superscribitur, vel inscribitur, ut rem statim, aut tempe, aut artificem noscamus, cuiusmodi sunt literæ in statuis, & picturis; vel item inscriptio illa, quæ cuiusq; libri initio fit, qua materia ejus libri sub aspectu subiicitur una cum nomine Auctoris; stem inscriptio, quæ singulis libri capitibus præfigitur, quam *Juriconsulti* rubricam vocant, ætque summa rerum, seu brevis complexio ejus materię, quæ tractanda est. *Hor. l. 1. sat. 6.* Qui stupet in titulis, & imaginibus. *Ovid. l. 1. de Rem. Am.* Legerat hujus Amor titulum, non-nemque libelli. *Mart. l. 27. ep. ult.* Primus ubi est, inquis, cum sit liber iste secundus? Quid faciam, si plus ille pudoris habet? Tu tamen hunc fieri si mavis, Regule, primum, Unum de titulo tollere jota potes. *Suet. in Domit. c. 5.* Plurima, & amplissima opera incendio consumpta restituit, sed omnia sub titulo tantum suo, ac sine ulla pristini auctoris memoria. * Sumitur quoque pro capite libri, videlicet pro omni eo, quod in textu, seu, ut Jurisconsulti loquuntur, in nigro explicatur. Sic in libris legalibus tituli nomine, non rubrica, si ve inscriptio, sed totum capitulum, sive textus vocatur. Nam inscriptio *επιγραφαι* dicitur. * Item pro programme, seu inscriptione, qua significatur, domum aliquam esse venalem, vel locandam. Hinc, sub titulum ire domus dicitur, quæ venalis fit. *Tribul. l. 2. eleg. 4.* Ite sub imperium, sub titulumque lares. Sic, sub titulum mittere, est venalem tacere. *Ovid. de remed. amor. v. 302.* Sub titulum nostrum mittit avara lares. * Insuper titulus ponitur pro prætextu, & causa. *Liv. l. 37. c. 54.* Et meminisse, quem titulum præterderitis prius adversus Philippum, nunc adversus Antiochum belli. *Sueton. in Aug. c. 32.* Plurimæ factiones titulo collegii novi, ad nullius non facinoris societatem coibant. *fosso pretesto*.

Titus, vel titulus, m. 2. genus avis, idem ac palumbus, seu columba agrestis. *Iphor. l. 12. Ovig. c. 5.* ait, palumbes appellari titos a moribus castis, quia amisso corporali confortio solitaria incedant, nec carnealem copiam ultra requirant. *Cornutus in Pers. sat. 1. v. 20.* contrarium scribit, has aves ardere libidine, & ab his titos appellari a membri virilis magnitudine, qui ad libidinem fuit proni. *Varr. l. 4. de L. L.* Titus Sodalitas dicitur ab titiis avibus, quas in auzuriis certis observare solent.

Titus, m. 2. *titos*, prænomen Romanis familiare, quasi *titos, honoratus*, quod a *titos, honore*. Sed *Festus* a *tusando* derivat, his verbis. Tituli milites appellantur, quasi tituli, quod patriam tuerentur. Unde & Titi prænomen ortum est. Ac *Cornutus*, vel quisquis interpres ille *Persii*, qui nomen illud præfert, quo loco exponit istud Poetæ sat. 1. v. 20. *Ingenere trepidare Titos*, ait, Titos a membri virilis magnitudine vocari eos, qui ad libidinem fuit proni, sicut aves, quibus comparatur, titi.

Titus, m. 2. cognomine Vespasiani, filius Flavii, frater Domitiani, Imperator Romanorum, circa ann. Christi 81. Optimus Princeps fuit, Populoque Romano adeo charus, ut vulgo orbis amor, & delicæ humani generis diceretur. V. ejus vitam apud *Sueton.*

Tityus, m. 2. *titos*, filius Jovis ex Elara filia Orchestæni, quam prægnantem Jupiter, timens Junonis iram, occultavit in terram: ex quo factum est, ut nascens puer, ex terra natus videretur. Cum ad integrum ætatem pervenisset, tantæ magnitudinis gigas evasit, ut jacens novem jugera occuparet. Aliquando captus amore Latonæ Apollinis matris, eam de supro interpellavit. Quamobrem Apollo iratus, fagittis ipsum confodit, & apud Inferos relegavit, ejuisque jecur vulturibus lancinandum apposuit, hac lege, ut consumptum renasceret illico, & sic nunquam vultures a discernendo cessarent, nec ipse a patiendo. *Virg. 6. Æn. v. 590.* Nec non & Tityon terræ omniparentis aliumq; Cernere erat. *Ovid. lib. 1. de Pont. eleg. 2.* Sic inconsumptum Tityi, semperque renascens Non perit, ut possit sæpe perire, jecur. *Tribul. lib. 1. eleg. 4.* Porrectusque novem Tityus per jugera terræ Assiduas atro viscere pascit aves.

T A N T E M .

Tmesis, f. 3. *τμήσις*, species Hyperbati, qua aliqua vox, præsertim composita, dividitur, & inter utranque partem alia vox interponitur. *Virg. 1. Georg.* Septem subjecta trioni, pro Septentrioni. *Id. 5. Æn.* Et multo nebulæ circum Dea fudit amictu, pro circumdedit. Ubi *Servius*: Figura Tmesis est, quæ fit, cum secundo uno sermone aliquid interponimus. Sed hoc tolerabile est in sermone composito: cæterum in simplicibus nimis est asperum, quod tamen faciebant antiquitas, ut Saxo cere comminuit brum. * Oratores etiam hac figura utuntur. *Cic. pro Sext. c. 31.* quod judicium cumque subierat, damnabatur.

Tmolius, a, um, adject. ad Tmolium pertinens. *Ovid. 4. de Pont. epist. 15.* Africa quot segetes, quot Tmolia terra racemos.

Tmolus, & Timolus, li, m. *Tomalitzæ*, mons Phrygiæ Magnæ, in conf. Lydiæ, ad fl. cogn. in agro Trallesi, & Sardeni, vitibus confitus. Inter alia crocum plurimum gignit. Ex eo Pactolus amnis profluit, aureas arenas ferens. *Ovid. 5. Met. Riget arduus alto Tmolus in ascensu, clivogue extensus utroque Sardibus hinc, parvis illinc finitur Hypæpis. Id. l. 6. v. 15.* Deferuere sui Nymphæ vineta Tmolii. *Plin. l. 4. c. 20.* Celebratur Lydia maxime Sardibus in latere Tmolii montis, qui ante Tmolus dicebatur.

Tmolus, m. 2. fl. Phrygiæ Magnæ, in confin. Lydiæ, qui ex ejusdem nominis monte profluit, & in Mæandrum per Sardes, quas alluit, influit. In eo senticula invenitur auro explorando utilis. *Plin. l. 33. c. 8.*

Toculso, vel Tocullio, onis, m. *τρυλλιας*, sœnerator, a *τρυς*, usura. *Cic. lib. 2. At. epist. 1.* Neque enim ista tua negotia provincialia esse putabam, neque te in toculionibus habebam. h. e. non putabam te esse in iis, qui usuram exercent, pecuniam cum sœnore exigentes a provincialibus. Utitur autem *Cicero* Græco verbo, quia ad Atticum scribit Græcæ linguæ studiosissimum. In quibusdam libris legitur *decurionibus*, quod sane mendosum videtur.

Todi, & Todilli, orum, m. parvæ quædam aves, quarum meminit *Plautus in Syro*, cum ait: Cum extritis talis, cum todillis cruculis. Hæc *Festus*. Quo tamen loco multiplex est lectiois varietas.

Tofaceus, & Tophaceus, a, um, *τῳφῶς*, quod ex tofo est. *Plin. l. 17. c. 7.* Est alba, rufa, columbina, argillacea, totacea, arenacea.

Toficus, & Thophicus, a, um, adject. & Tofinus, & Tophinus, a, um, adject. *Id. tofo*, qui est ex tofo, *τῳφῶς. Capitolin. in Maxim. c. 6.* Lapidis toficus triare. *Suet. in Claud. c. 21.* Circo marmoreis carceribus, auraticque metis, quæ utraq; & tofina, ac lignea ante fuerant, exculto.

Tofidus, & Tophofus, a, um, adject. idem quod Tofaceus. *Sidon. l. 3. ep. 13.* Verruca humore tofosa.

Tofus, m. 2. *tufo, τῳψος*, lapis cavernosus, & scaber, qui facile in arenam resolvitur. Pro eo etiam *tophus* scribitur, quasi plane Græcum sit. *Virg. 2. Georg. v. 214.* Et totus scaber, & nigris exefa chelydriis. *Plin. l. 17. c. 4.* Nam totus scaber naroca.

Toga, æ, f. *toga, כִּתוּב, Ger. burgerrock, Gal. robe longue, Hisp. toga, τῳβῆρος, τῳβῆρα*, exterior vestis communis omnium Romanorum, tum nobilium, tum ignobilium, tum locupletum, tum inopum. Unde *togata gentem* pro Romanis posuit *Virg. 1. Æn. v. 286.* * Dicitur est a *tegendo*, tum quia totum tegebatur corpus, tum quia aliis interioribus vestibus superinjiciebatur: tum etiam quia olim straguli vere lectos esse sternerant, teste *Varrone* apud *Non. c. 14. n. 25.* Hinc est, ut togam pro tecto etiam usurpaverit *Tertullianus* apud *eund. Non. c. 1. n. 3.* quæ tamen notio jam obsolevit. Igitur toga vestis tuit rotunda, & usque ad pedes demissa, clausa, & sine manicis, quæ uno conjuncto totum corpus, & utrumque brachium operiebat. Ea in superiori parte, qua ad cervicem sedebat, ita laxè aperiebatur, ut dextrum brachium commode exeri, imo & totus humerus ostendi posset: brachium vero sinistrum non per eundem hiatus exerebatur, sed ex inferiori parte sub ipsa toga extensam extremam oram in rugas, plicatasque contractam colligebat, subducebatque ad sinistrum latus, læva manu extante. Rugas eas, & plicaturas, quæ superne a dextra cervicis parte cadentes exerto brachio colligebantur ad pectus, atque oblique ad sinistrum humerum infra balteum decurrebant, *sinum togæ* appellabant. Neque tam in semper, neque omnibus idem mos fuit togæ gestandæ. nam antiquissimis temporibus nulli sinus fuit, tum quia brachium sub toga tunc tenere solebant, quod præter cæteros disterte notat *Quintil. l. 11. c. 3.* tum quia ipsa toga angustior illis fuit, & magis corpori adstricta: poitea tuisior, laxiorque adhiberi cœpta est, maxime vero ab iis, qui molli vestitu gauderent, ex qua majores sinus fiebant, adeo ut interdum a dextera parte totum humerum usque ad lumbos detegerent, ad ostendendam pretiosam tunicam, vel latum clavum in ea intextum, a sinistra vero laciniam in humerum usque rejicerent. Præterea adolescentes cum primum virilem togam fumbant, solebant priore illo anno brachium (dextrum) intellige; nam sinistrum semper collectam togæ laciniam sustinendo quodammodo impeditum erat) non exerere, præsertim si forensia stipendia auspicarentur, ut loquitur *M. Sen. in excerpt. controvers. l. 5. conrov. 6.* qui tamen mos etiam temporibus Ciceronis exoleverat, ut ex ipsius oratione *pro Cel. c. 5.* colligitur. Candidati quoque in honorum petitionibus brachium continebant, & tunc solum exerebant, cum presandi causa manus porrigenda esset: quod videtur esse quibusdam *trans pondera dextram porrigere* apud *Hor. l. 1. ep. 6. v. 49. h. e.* dexteram togæ pondere cohibitam exerere, & extendere. * Cum Romanis mos esset aperto semper capite, præsertim in Urbe, incedere (extra Urbem enim in itinere pileos, petasos, aut alid tegumentis genus contra aeris injurias adhibebant) facile tamen erat, si opus esset, caput toga operire, quod fiebat partem superiorem togæ sub dextrum humerum dejectæ revocando, & supra caput adducendo: atque ea positione toga super utrumque humerum æqualiter sedebat, & nihilominus satis adhuc patebat ante pectus ad brachium extendendum: hac ratione caputolvebant sacra facturi: quod videre est in icone veteris lapidis apud *Ferrar. de re vestiar. l. 1. c. 10.* Cæsar quoque a conjurationis impetibus eodem modo caput obnupsit, ut est apud *Suet. in ejus vit. c. 82.* Verum tamen est, aliquando non superiorem oram, sed inferiorem laciniam ad caput tegendum fuisse adhibitam, quod *Lippus* apud eundem *Ferrar. l. c.* multis ostendit. * An toga cingeretur, quæstio est apud Eruditos. Affirmat *Macrobius*, quem satis refellit *Ferrar. l. 2. c. 12. At Manus. de quest. per epist. de tunica Macrobius*, non de toga locutum fuisse putat. Sane in omnibus togatorum hominum imaginibus, quas affert idem *Ferrar.* nullus cinctus apparet, sed toga partim sinistro humero, partim sinistro brachio fulta sustinetur. * Materia togæ fuit lana coacta, quæ si longiore pilo esset, *toga pæxa* dicebatur, scilicet ob villorum densitatem: hinc *vivam togam pæxa* opponit *Martial. l. 2. epigr. 44. & l. 3. epigr. 36.* * *Toga rasa* dicebatur, quæ ex lana inimice villosa confecta erat, eratque apta æstivo tempori, sicut *pæxa* hiemali, *Id. l. 2. ep. 85.* * A texture etiam & lanæ genere togæ dicebantur *valle, dense, &c.* * Color togæ albus fuit. h. e. natusus albæ lanæ, qui nonnihil ad fuscum accedit: propterea ut non alba solum, sed etiam candida esset, amplius adhuc dealbatur, creta adhibita ad id apta; quam ob rem *cretasum ambrosianum* dixit *Pers. sat. 5. v. 177.* candidatos intelligens. * Toga vero atrata, seu pulla adhibebatur in privato luctu. V. *Pal-lus.* Nam in luctu publico, togis depositis, saga fumbant. *Cic. Phil. 12. c. 14.* * Toga palmata dicebatur, quæ palmas intextas habebat. V. *Palmaris.* * Toga picta. h. e. acu elaborata. V. *Præstus.* * Alia præterea fuisse togarum genera, *Prætexta*, de qua V. suo loco, *Pura*, quæ prætextæ opponitur, quia scilicet nullo purpuræ prætextu distincta, quam fumbantur adolescentes, cum prætextam depo-nebant. *Cic. 9. Att. epist. 6.* Ciceroni meo togam puram cum dare Ar-pini vellem. Eadem dicebatur *virilis*, quia virilitatis initium indicabat: *libera*, quia initium quoddam erat libertatis, ut ait *Ovid. 3. Fast.* Quo autem die fumbatur, is dies celebrabatur magna propinquorum, amicorumque frequentia, ascendebantque in Capitolium, religionis, & boni ominis causa, teste *Val. Max. l. 5. c. 4.* Atque hoc est, quod *Plin. l. 1. epist. 9.* vocat officium togæ virilis, & *Tertul. de Idolol. c. 16.* solemnitates togæ. * Toga purpurea fuit inter regum insignia, ut patet ex *Liv. lib. 31. cap. 11.* * Quod ad usum togæ attinet, certum est

est ex testimonio *Varron. apud Non. c. 14. n. 25.* virorum æque, & mulierum communem fuisse, postea vero istolis uti matronæ cœpere, togas relinquere meretricibus, quod præter alia satis ostendit illud *Horat. lib. 1. sat. 2. v. 62.* quid interest, in matrona, ancilla, peccave togata? Viri vero omnium ordinum promiscue togis uti sunt, tenuiores etiam, modo sumptus ad eam coemendam suppeteret: præcipue vero clientes, qui patronorum, & potentiorum lumina frequentabant, togati huc illic circumbant salutatori, sportulæque accepturi. quæ de *Septimio Marcialibus*, qui propterea *l. 10. epigr. 47.* inter ea, quæ vitam faciunt beatiorum, togam *varam* enumerat. h. e. rara officia salutationum; & *epigr. 18.* togas ipsas usurpat pro clientibus salutationum officia obeuntibus. V. etiam *Togatus*. Plura de toga dicenda essent, an extra Urbem adhiberetur, an in castris, in conviviis, &c. de quibus ex professo, & luculenter *Ferrari. de vestiar.* neque enim nobis omnia complecti in animo fuit. ¶ Translate toga pro pace accipitur. hinc tritum illud *Cicer. carmen in Præf. c. 36.* Cedant arma togæ. h. e. pacis artibus. *Id. 3. de Orat. c. 42.* Vir omnibus belli, ac togæ dotibus eminentissimus. *Tertull. de Pall. c. 5.* Plus lætere tempulicam togæ, quam lorice.

Togatarus, n, m, qui fabulas conscribit, quæ *togare* appellantur. *Sueton. in Augusti. c. 43.*

Togatulus, a, um, pauperculus, dim. a *togatus*, qua dicitur de tenuioribus, qui principes civitatis officia gratis in forum deducebant, ac deinde domum reducebant ad sportulam captandam. *Marcial. l. 10. ep. 74.* Quandi saluator Anteanbulones, & togatulos inter Centum mebor plumbeos die toto?

Togatus, a, um, *togato*, Ger. *mit langen starlichen rocken bekleidet*, Gal. *veste de robe longue*, Hisp. *togado*, *τὸ βερροῦσθῆναι*, toga indutus. Togati Romani appellati sunt, quoniam usus togæ proprius Romanorum fuit, ut Græci dicebantur palliati, quod pallio uterentur. *Virg. l. 1. Æn. v. 286.* Romanos rerum dominos, gentemque togatam. *Cic. 5. Phil. c. 5.* Græculus iudex modo palliatus, modo togatus. ¶ Interdum spectatum togati dicti sunt homines tenuiores, qui principes civitatis officia gratis in forum deducebant, ac deinde domum reducebant: Togis enim amicti erant, non tunicis tantum, ut turba forensis. *Juven. sat. 1.* Sportula primo Limine parva fedet turbæ rapienda togatæ. *Id. sat. 7.* An tibi servi Octo, decem comites post te, an sit sella, togati Antepedes. ¶ Interdum togatus accipitur pro urbano, cui fagatus, idest militaris opponitur. Nam toga pacis, fagum belli insigne fuit. *Cic. pro Syl.* Cui uni togato Senatus supplicationem decrevit. idest civilem Magistratum gerenti. ¶ *Fabule togatæ* erant, in quibus Romani inducebantur, ut *palliata*, in quibus Græci. Ita dictæ sunt ab habitu. Nam velis propria Romanorum fuit toga, Græcorum pallium. *Cic. pro Sext. c. 55.* Togatam agere. *Vellej. l. 2. c. 9.* Clara etiam fuere ingenia in Togatis Afranii, &c. Hujusmodi fabulæ mediæ erant inter Comædias, & Tragedias. *Senec. ep. 8.* Non attingam Tragicos, aut Togatas nostras: habent enim hæc quoque aliquid feveritatis, & sunt inter Comædias, & Tragedias mediæ. ¶ *Opera togata*, dicebatur officium togatorum, idest hominum tenuiorum, qui deducebant, & deducebant Magistratus, & eos, qui dignitate, & opibus præcellerant. *Marcial. l. 3. ep. 46.* Exigis a nobis operam sine fine togatam. ¶ Togata etiam dicta est ea Galliz pars, quæ togis Romano more utebatur. *V. Gallia. Mela l. 2. c. 4. Plin. l. 3. c. 4.*

Togula, æ, f. *τὸ βέρρον*, parva toga. *Cic. in Pison.* Togulæ lictoribus ad portam præsto fuerunt. *Marcial. l. 4. ep. 26.* ignosce, togulam, posthume, pluris erit.

Tolentinum, n. *Tolentino*, col. & urbs Piceni, apud Chientum fl. parva, sed satis culta, inter Maceratam & Camerinum. Pop. Tolentinates. *Plin. l. 3. c. 13.*

Tolenus, m. 2. Telenus, Thelonus, fl. Marforum, in Lirim labens, ubi Rutinus cum octo millibus Romanorum a Martis cæsus est.

Tolerabilis, & le, o. 3. *tolerabile*, ἀνεκτός, ἀνέχτος, τλήτος, φέρητος, quod tolerari potest. *Cic. 1. de Orat.* Cum boni perquam nulli, vix autem singulis ætatis singuli tolerabiles Orotores invenirentur. *Id. de Sen. c. 3.* Moderati enim, & nec difficiles, nec inhumani fenes tolerabilem ægunt senectutem. *Id. 12. Att. ep. 18.* Nihil habeo tolerabilius, quam solitudinem. *Paulus Jdicius l. 28. Dig. tit. 5. leg. 18.* Haec esse tolerabilissimum sententiam puto.

Tolerabiliter, adv. *tolerabiliter*, ἀνεκτῶς, cum tolerantia, patienter, facile, sine discrimine. *Col. l. 1. c. 2.* Quas Græci *συζυγίας, ἐρασιματίας*, nos discordantium comparationes tolerabiliter dixerimus. *Cic. Fam. 15. ep. 20.* Quo tolerabilius igniculum desiderii tui teramus.

Tolerandus, a, um, adject. *da tollerarsi*. *Stat. 1. Theb. v. 193.* Toleranda nullis aspera fors populis.

Tolerans, antis, o. 3. *paziente*, τλής, χηπιεῖναι, patiens. *Col. lib. 8. c. 16.* Piscium genera dulcis aquæ tolerantia. *Id. l. 7. c. 10.* Tum imprudentis custodis negligentiam fortissime sustinet, plagarum, & penuriz tolerantissimus.

Toleranter, adv. *pazientemente*, χηπιεῖναι, tolerabiliter, patienter. *Cic. l. 4. ep. 6.* Et cum frangerem jam ipse me, cogereque illa ferre toleranter. *Plin. l. 8. c. 45.* At nunc annicula ad læcunditatem poscuntur, tolerantius tamen bimæ.

Tolerantia, æ, f. *tolleranza, pazienza*, χηπιεῖναι, ἀνεχθῆναι, ὑπομονή, τλήσις, patientia. *Cic. in Parad. c. 1.* Sapientis animus magnitudine consilii, tolerantia rerum humanarum, contempione fortunæ, virtutibus denique omnibus ut mœnibus septus, vincetur, & expugnabitur. *Quint. l. 1. c. 2.* Tolerantia tamen doloris laude sua non carebit.

Toleratio, onis, f. *soffrimento, ἀνεχσις*, actus tolerandi. *Cic. 2. Fin. c. 29.* Quædam alia toleratio est verior, qua uti vos non potestis.

Toleratus, a, um, adject. *Tacit. Ann. 12. c. 11.* Clementiam ac justitiam, quanto ignara Barbaris, tanto toleratioa capesseret. Al. leg. *tollerantiora*.

Tolero, as, a. 1. *tollerare, patire, supportare, soffrire*, ὑπο, Ger. *erdulden*, Gal. *endurer*, Hisp. *cufrir*, ὑπομονή, ἀνεχθῆναι, patienter ferre, perferre, patior, sustineo. *Cic. 2. Catil.* Nihil idcirco se facilius hyemem toleraturos putant. *Id. in Fam. 7. ep. 18.* Forti animo istam tolera militiam. *Id. 2. Tusc. cap. 7.* Res ad patiendum tolerandumque difficilis. ¶ Accipitur etiam pro optulari, adjuvare. *Plaut. Trin. 2. v. 57.* Quia sine omni malitia est, tolerare ejus egestatem volo. Et v. 77. Cujus egestatem tolerare vis? ¶ Item pro sustinere, sustentare, alere. *Cæf. lib. 3. B. C. c. 58.* Erat summa inopia, adeo ut foliis ex arboribus stricis, & teneris arborum radicibus contusis equos alerent, & cogerentur his rationibus equitatum tolerare. *Ulp. l. in lege censoria, 203. ff. de verb. sign. f.* Ex quibus agris pater famulus fructus caperet, quibus se toleraret. *Plin. l. 33. c. 20.* Oclona millia equitum (sua pecunia toleravit). *Tacit. Ann. 15. c. 45.* Simpliciter victu vitam tolerare. ¶ Tolerare absolute pro tolerare vitam. *Tacit. Ann. 4. c. 40.* Possit Liviam ipsam statueret, nubendum post Drusum, an in penatibus iisdem tolerandum haberet. ¶ *Toleror*, pro tolero, deponentium forma adest

ex antiquorum usu *Piscian. l. 8.*
Toles, ium, f. inflammatio faucium. *Fest.* Toles, tumor in faucibus, quæ per diminutionem tonilliz dicuntur.

Toletanus, a, um, ad Toletum pertinens. Toletani, orum, ejus urbis cives. *Liv. l. 35. c. 22. Plin. l. 3. c. 3.*

Toletum, *Toledo*, Τολέτος, col. & urbs Hisp. Tarr. alius caput Carpetanorum, postea regia Gothorum, & Maurorum, hodie caput Castellæ Novæ, & antea Regum sedes, ampla, & elegans, cum arce antiqua in colle, ad Tagum fl. circumfluentem, in umbilico Hispaniæ, incolæ Toletani dicuntur. *Plin. l. c. 3.*

Tolleno, onis, m. genus machinæ, quo trahitur aqua, alteram partem prægravante pondere, dictus a tollendo. Ita describit *Festus*, ex cuius verbis non obscure colligitur, tollentem esse cum trabi in terram defixæ superne connectitur altera transversa, quæ nunc suffultur, nunc deorsum agit, cuius rei exemplum videmus in quibusdam puteis. Hujusmodi machinis Archimedes in obsidione Syraculanorum Romanas naves ferrea manu in proram injecta extollebat, & in puppim statuebat, gravi ex altera parte plumbi libramento ad solum recellente, ut legere est apud *Liv. l. 24. c. 34.* qui tollentis meminit etiam *l. 38. c. 5.*

Tollo, onis, m. idem ac tolleno. *Plaut. Rud. 2. v. 24.* Heus hic tolloni gratia? cape hanc urnam tibi. Plerique tamen Codices aliter omnino habent.

Tollo, lis, sustuli, sublatus, a. 3. *levare, alzare, ἔλθε*, Ger. *erheben*, Gal. *élever*, Hisp. *alevar, quitar, alzar, αὐξάνω*, elevo, sursum erigo. *Cic. de Arusp. Resp.* Tollam altius tectum, non ut ego te despiciam, &c. *Id. 3. de nat. Deor.* An ut Sol, in currum cum Phaethontem filium sustulit? *Id. 3. Off.* Optavit, ut in currum patris tolleretur: sublatus est. ¶ Interdum notat capere. *Cic. pro Cæc. c. 21.* Qui saxa jacerent, quæ de terra ipsi tollerent. *Horat. l. 1. ep. 7.* At tu quantumvis tolle. ¶ Interdum assumere. *Cic. ad Q. Fr. l. 2. ep. 10.* Mea factum est veredicia, ut te proficiens non tollerem. idest alumerem socium itineris. *Id. pro Rosc. Amer.* Fide, sapientiaque vestra fretus plus oneris sustuli, quam terre me posse intelligo. ¶ Interdum gignere. *Cic. 13. Phil.* Is autem humilitatem despiciere audeat cujusquam, qui ex eadem sustulerit liberos. *Suet. in Ner. c. 5.* Decessitque Pyrgis morbo aquæ intercutis, sublato filio Nerone ex Agrippina. ¶ Interdum nutrire, quod e moribus, & institutis veterum sumptum est, qui, si infantes alii volebant, depositos humi tollebant, unde & Dea quædam *Levana* dicebatur, ut scribit *Augustinus*, si nobiles alii, jubebant exponi. *Ter. Andr. 1. 3. 14.* Quicquid peperisset, decreverunt tollere. *Id. Adelph. 5. 3. 23.* Tu illos duos olim pro re tollebas tua, quod satis putabas tua bona ambobus fore. ¶ Interdum auferre, remove, *sogliere*. *Cic. 1. Ver.* Quod eorum simulacra sanctissima C. Verres ex delubris religiosissimis sustulisset. *Id. de Am. c. 13.* Solem enim de mundo tollere videntur, qui amicitiam e vita tollunt. *Id. pro Font.* Noluere ii, qui judicabant, banc patere inimicitias viam, quem quisque odisset, ut eum testimonio posset tollere. idest de medio auferre, private vita, vel urbe. *Id. 1. Fin.* Tu quidem, inquit, totum Epicurum pene e Philosophorum choro sustulisti. Huc pertinet tollere metum, suspitionem, dubitationem, &c. apud *Cic. sape*, & alios. ¶ Interdum occidere. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 33.* Sed quia Drufum ferro, Metellum veneno sustulerat. *Id. pro R. Am. cap. 7.* Perfacile hunc hominem incautum, & rusticum, & Romæ ignotum de medio tolli posse. ¶ Interdum destruere, delere, abolere. *Cic. 1. Off.* Majores nostri Carthaginem, & Numantiam funditus sustulerunt. *Id. in Phil.* Dicituram funditus de Republica sustulit. ¶ *Animos tollere*, est superbire, audaciore esse. *Ter. Hec. 3. 5.* Quia paulum vobis accessit pecuniæ, sublatis animi sunt. *Prop. l. 3. el. 18.* I nunc, tolle animos, & tecum finge triumphos. ¶ *Cachinnum tollere*, est risum augere, in elatum, & immoderatum risum solvi. *Cic. de Faso cap. 5.* In quo Alcibiades cachinnum dicitur sustulisse. ¶ *Clamorem tollere*, est fummopere clamare. *Cic. 6. Ver. c. 43.* Clamor a vigilibus, fanique custodibus tollitur. ¶ *In cælum*, vel ad ætra tollere, est fummis laudibus celebrare, & quantum fieri potest, cœlestibus æqualem facere. *Cic. pro Arch.* In cælum hujus proavus Cato tollitur. *Id. Att. l. 2. ep. 25.* At hercule alter tuus familiaris Hortensius, quam plena manu, quam ingenue, quam ornate nostras laudes in ætra sustulit! ¶ *Gradum tollere*, est ambulare. *Plaut. Bœch. 3. 6. 6.* Is est, adibo contra, & tollam gradum. ¶ *Legem tollere*, est abrogare, antiquare, corrumpere. *Cic. 2. de Leg.* Quid? leges non jure rogatas tollere, &c. ¶ *Manus tollere*, est manus ad cælum elevare, quod interdum signum est admirationis, interdum lætitiæ, & gratias agentis. *Cic. 4. Acad. c. 19.* Hortensius autem vehementer admirans, quod quidem perpetuo Lucullo loquente fecerat, ut etiam manus sæpe tolleret. *Id. l. 7. Fam. ep. 5.* Sustulimus manus & ego, & Balbus. ¶ *Minas tollere*, est minari, timorem incutere. *Virg. 3. Georg.* Tollentemque minas, & sibi colla tumentem. ¶ *Oculos tollere*, est recreari, lætari. *Cic. l. 16. Fam. ep. 10.* Hac tamen epistola, quam Acastus attulit, oculos paulum sustulerunt. ¶ *Tollere se a terra*, est crescere, & de herbis, arboribus dicitur. *Cic. 5. Tusc. cap. 13.* Neque se tollere a terra altius possunt. ¶ *Tollo pro differo, prolongare*, afferri solet ex *Plaut. Pan. 2. v. 52.* sed ibi legendum extollo.

Tolosa, æ, f. cognomina Palladia, apud *Marcial. l. 9. epigr. 101.* quod ibi per ea tempora florebat literæ, *Tolosa*, Τόλωσα, col. & urbs Galliæ Narb. in ipso limite Aquitaniæ, ad Garumnam fl. præmpla, caput Occitanicæ prov. ¶ *Tolosa* item, olim Ituriga, *Tolosa*, urbs Hispaniæ, in Guipuscoa prov. prope Orium fl. ad rad. Pyrenæorum M. satis culta.

Tolosanus, a, um, adject. ad Tolosam pertinens, ut Tolosana cathedra, *Sidon. in eam. l. 9. ep. 16.* ¶ *Tolosanum aurum* proverbio dicitur de re calamitosa, & possidenti noxia. Nam cum oppidum Tolosanum in terra Gallia Qu. Cæpio consul diripiisset, multumque auri in ejus oppidi templis fuisset, quisquis ex ea direptione aurum attingit, misera, cruciabilique exitu perit. *Gell. l. 3. c. 9. & Justin. l. 32. c. 3.* ¶ *Tolosani*, orum, incolæ sunt Tolosæ. *Plin. l. 3. c. 4. & l. 4. c. 19.*

Tolosa, atis, m. qui est e Tolosa, ut Tolosæ calesus, apud *Marr. l. 12. ep. 32.* ¶ *Tolosates*, tium, populi circa Tolosam Galliæ incolentes. *Cæf. l. 1. B. G. c. 10.* Qui non longe a Tolosatium finibus abfunt.

Tolofensis, se, Tolofanus. *Justin. l. 32. c. 3.* Tolofensis lacus.

Tolus, i, nomen viri, cuius caput in ponendis Urbis Romæ fundamentis reperitur Capitolio nomen dedit. *Arnob. l. 6.*

Tolutarius equus, *cauallo, cho va di portante, ἰκνωδορῆς, ὑδρρομας*. Dicitur a *tolosare*, quia tollit alterno glomerato pedes. Aliqui volunt, dictum esse a pedum volubilitate, quasi *volutarium*. Hujus generis equi etiam *gradarii* dicuntur, quia gradu non vulgari incedant, sed alternis crura molliter explicantes, commodam seffori præbent vestationem, citra ullam succussionis molestiam. *Senec. ep. 87.* Ita non omnibus obediis mannis, & affurconibus, & tolutariis præterres unicum illum equum a Catone defricium?

Tolutilis, le, adject. ut *tolutiis gradus*, *Var. apud Non. c. 1. w. 60.* h. e. *tolutim incedens*.

Tolutiloquentia, *z*, f. linguæ volubilitas, a *tolutim*, & loquendo. *Neuius apud Non. c. 1. n. 12.* O peltifera, trux tolutiloquentia.

Tolutim, adv. *επιτοχάζων*, *ἀδύρως*, de portante, pedes molliter tollendo, quod proprie ad equorum gradiorum incessum attinet, qui alternis crura molliter explicantes, commodissimam fessori præbent vestationem, quod genus equorum a Polluce *ἀδύρως* appellantur. *Var. apud Non. c. 1. n. 11.* Ut equus, qui ad vehendum est natus, tamen traditur magistro, ut equis doceat tolutim incedere. *Plin. l. 8. c. 42.* In eadem Hispania Callaica gens, & Asturica equi generis, quos Thiedones vocamus, minori forma, appellatos asturcones gignunt, quibus non vulgaris in cursu gradus, sed mollis alterno crurum explicatu glomeratio, unde equis tolutim carere incurfus traditur arte.

Tomacina, *z*, f. idem ac tomaculum, nempe a *τομά*, quia est segmentum carnis, & imprimis porcine. *Var. l. 2. de R. R. c. 4.* Quotannis e Gallia apportantur Romam percinæ, tomacine, & tomacæ, & petalones.

Tomaculum, *i*, n. vel per fyncopen tomaculum, *τομασάδα, mortadella*, *ἀλλας*, *κίμας*, genus edulium, quod fere fit ex jecore, abdomine, testiculis, & vulvis suum minutim concisis & jam semicoctis, infusis ovis crudis, & caeco optimo, & liquamine, pipere, aniso, gingibere, tegiturque omento fuallo. *Juvenal. sat. 10. v. 355.* Exta, & candidi divina tomacula porci. *Martial. l. 1. ep. 42.* Fumantia tomacula.

Tome, f. fectio, incisio, *τομή*, a *τομω*, feco. *Auson. ep. 5. v. 88.* Tum quod bucolice tome relinquit. h. e. cætura quæ in bucolicis versibus adhibetur, nempe cum verbus hexametri pes quartus est dactylus dictionem finiens, ut in illo *Virg. Ecl. 2.* Sæpe tener nostris ab ovilibus imbuet agnus.

Tomentum, *i*, n. *γυράλλος*, lana brevis, ac concisa, quæ ex vellibus a fulgore poliendo detrahitur, & quicquid farcinis ex quacunque re, sive ex fœno, aut palca, sive ex pluma fuerit, quo calcitræ inferciuntur. *Var. l. 4. de L. L.* Postquam transferunt ad culcitas, quod in eas fagos, aut tomentum, aliudve quid calcabant, ab inculcando culcita dicta. *Suet. in Trib. c. 54.* Adeo alimenta a Druso subducta, ut tomentum ex culcita tentaverit mandere. ¶ Tomentorum plura genera fuerunt. Primo loco numerantur Leuconica, & Lingonica, quæ erant e lanæ ræfæ floccis, & erant ditiorum hominum. Ut Lingonicum dixere tomentum a Lingonibus Cætarum populo, cuius Cæsar, & alii meminere, sic idem Leuconicum vocantur a Leuconibus, sive Leucones idem, ac Lingones, sive potius idem, ac Leuci, quos Lingonibus vicinos facit Ptolemæus. Hinc *Plin. l. 8. c. 46.* dicit, suo tempore tomenta Gallicis discerni nominibus. ¶ Fuit & tomentum circense, quod fiebat ex arundinibus concisis, unde a Martiale concita palus dicitur. Circense dictum est, quia in circo veniret, & fuit proprium pauperum. *Martial. l. 14. ep. 160.* Tomentum concita palus circense vocatur. Hæc pro Leuconico stramina pauper emit. *Seneca, de vita beata, c. 25.* Nihil miserius ero, si lasca cervix mea in manipulo teni acquiescit, si super circense tomentum per futuras veteris linteæ effluens incubabo. Fiebat quoque tomentum ex gnaphalio herba. Nempe gnaphalium dicta est, quia inde fieret gnaphalium, hoc est tomentum. *Plin. l. 27. c. 10.*

Tomex, sive tomitis, *icis*, f. *τῶμαξ*, rellis ex cannabi impolito, & sparto leviter tortis, vel alia materia, ex qua funes fiunt. Scribitur a nonnullis *thæmex* cum aspiratione, secutus Græcam vocem. *Col. l. 1. c. 32.* Deinde fasciculos tomice palmea, aut juncea ligato. *Vitr. l. 7. c. 3.* Tomice ex sparto Hispanico religuntur. *Pallad. l. 1. c. 13.* Et binas inter eas perticas erigemus, tomicibus alligatis.

Tomitæ, arum, m. Tomi oppidi incolæ. *Ovid. l. 1. Trist. eleg. 2.*

Tomitanus, a, um, adject. ad Tomum oppidum, seu Tomitas pertinet, ut Tomitana terra, *Ovid. l. 1. de Ponto, eleg. 1.*

Tomos, seu Tomus, f. *κιωία*, urb. Mæfiz int. in Bulgaria reg. in ora Ponti Euxini, Odesso proxima, celebris exilio P. Ovidii Nalonis. Dicta est a *τομή*, *sectio*, vel a *τομω*, h. e. frustum sectione ablatum, quia ibi Medea, cum fugeret ex Colchide una cum Jafone, Abyrtum fratrem secum adductum in membra discepsit, & eaque variis in locis sparfit, ut patrem persequenter in filii membris colligendis occupatum retardaret. *Ovid. l. 3. Trist. eleg. 9.* Inde Tomos dictus locus hic, quia fertur in illo Membra soror fratris consecuisse sui. ¶ Conditia fuit a Miletis. *Ovid. l. 1. Trist. l.* A quibus adveniat Miletida sospes ad urbem, Offensi quo me contulit ira Dei.

Tomus, *i*, m. Græce est sectio, pars, *τομω*. Speciatim sic appellatur chartæ sectio, ex qua convoluta volumen efficitur, *in pæro di cæva. Martial. l. 1. epigr. 67.* Erras, meorum fur avare librorum, Fieri poetam posse qui putas tanti, Scriptura quanti constat, & tomus vilis.

Tomyris, f. *τῶμυρις*, Regina nobilis Massagetarum in Scythia, quæ Cyrum Perfarum Regem, qui Scythias bellum intulerat, ejusque filium cum tertia copiarum parte per infidias occiderat, & ipsa ad angustias perductum, compositisque infidiis in montibus, cum ducentis Perfarum milibus trucidavit. Neque hoc eventu victoriæ contenta fuit, aut emollita animi rabies. Caput Cyri amputatum in utrem humano sanguine repletum conjici jussit, his verbis insultans: Satia te sanguine, quem sustiti, cuiusque infatigabilis semper fuit. *V. Justin. c. 8. Tibull. l. 4. eleg. 1. v. 143.* Nec qua regna vago Tomyris hñvit Araxe.

Tonans, antis, o. *3. tonante*, *βροντῶν*, partic. a tono, sive a tonat. *Cic. 2. de Divin. Jove tonante*, fulgurante comitia haberi nefas. *Plin. l. 15. c. 30.* Tiberium principem tonanti cælo ea coronari solitum ferunt contra fulminum metum. ¶ Tonans, tis, absolute dicitur Jupiter. *Sen. in Herc. Fur.* Soror Tonantis, hoc enim solum mihi nomen relictum est, &c.

Tonatio, onis, f. *suono*, actus tonandi. *Sen. l. 2. Nat. Quæst. c. 12.* Fulguratio ostendit ignem, fulminatio emittit, illa, ut ita dicam, comminatio est, & tonatio sine ictu, ista jaculatio cum ictu.

Tondéo, es, tondendi, tonfium, a. *2. tofare*, *τῶν*, Ger. *sheeren*, Gal. *tonde*, Hisp. *trafquillar*, *κείρω*, *ἐξίρω*, *τίκω*, est lanam, capillos, & hujusmodi incidere, a *τομω*, *secare*. *Cic. 5. Tusc. c. 20.* Tondebant barbam, & capillum patris. *Virg. 3. Georg. v. 312.* Nec minus interea barbas, incaque menta Cinyphii tondent hirci, setasque comantes. Ubi quidam Interpretes *tondent* pro *tonduntur* positum putant: sed ut hoc loco se res habeat, *tondere* certe dicitur non solum qui tondet, sed etiam qui tondetur: qua ratione & *lavo* sæpe usurpatum legitur. *Sueton. in August. c. 74.* In capite comendo tam incuriosus, ut raptim compluribus tonforibus operam daret, ac modo tonderet, modo raderet barbam. *Cæsar. l. 6. c. 6. n. 8.* Tonderi ad cutem, *fin sulla pelle*. ¶ *Tonfus* est pro *tondendi*, *Joan. c. 14. (al. 9.)* Crines tonfus est, & mæorem vultu publicavit. ¶ Translate sumitur pro *secare*, *demetere*. *Virg. 1. Georg. Arida prata tondentur*. ¶ Item pro *depascere*. *Virg. 1. Georg. Ter centum nivei tondent dumeta juvenci*. ¶ Item pro *spoliare*, *privare*. *Plaut. Bacch. 2. 3. 8.* Tondebo auro usque ad vivam cutem. *b. c. totum aurum emungam.*

Tonfeco, is, n. *3. idem* ac tono. *Varro apud Non. c. 2. n. 858.* Tunc repente cælitum altum tonitribus templum tonfescit.

Tonitruilis, & le, o. *3. tonitruilis*, in quo fit tonitru. *Lucr. l. 1. v. 1096.* Neve ruant cæli tonitrua templa superne.

Tom. II.

Tonitruilis, se, adject. qui tonitrua immittit, h. e. Jupiter. *Apulej de Mundo.* Dicitur (Jupiter) & fulgurator, & tonitrualis, & fulminator.

Tonitruo, as, n. tonitrua edo. *Commodian. instruat. 6.* Inlupiens Jovem tonitruare tu credis.

Tonitrus, us, m. in ablat. singulari Tonitru, & in dat. plurali Tonitribus, item Tonitruum, *i*, n. & in plurali Tonitrua, *suono*, *טון*, Ger. *das tonnen*, Gal. *tonnere*, Hisp. *tronido*, *βροντῶ*, *βρονω*, sonus nubes ictæ, tra-gor ille, qui fit inter nubes, a *tono*. *Virg. 4. Æn.* Ton tru cælum omne ciebo. *Cic. l. 2. de Div. c. 18.* Nonne perspicuum est ex prima admiratione hominum, quod tonitrua, & jactuque fulminum extimuisse, credidisse ea efficere rerum omnium præpotentem Jovm? *Liv. l. 1. c. 16.* Sublica coorta tempestas cum magno fragore, tonitribusque tam denso Regem operuit nimbo, &c. *Juven. sat. 5.* Facient optatas tonitrua cœnas. h. e. optatas propter tubera, quæ erant in deliciis ciborum, & dic-bantur crescere tempore crebrorum tonitruum. *Festus in voce Claudiana tonitrua.* Uti veri tonitrus similitudinem imitaretur. *Plin. l. 8. c. 37.* Tonitrus solitariis ovis abortus inferunt. *Senec. 2. quæst. nat. c. 56.* Hæc antiqui *fulgera* dicebant, *tonitrus* nos pluraliter dicimus: antiqui aut *tonitruum* dixerunt, aut *tonum*. *Trebel. Pol. in Gallien. c. 5.* Audium præterea tonitruum, terra mugiente, non Jove tonante. ¶ Genitivus plur. sumitur sæpius a *tonitrus*, quam a *tonitruum*. *Cælius ad Cic. l. 8. Fam. ep. 2.* Clamor tonitruum, & rudentium sibilus. ¶ Reperitur etiam *tonitruus*, *i*, m. *Hieronym. ep. 61. ad Pammach. c. 4.* Tonitruus Gentium, flumen eloquentiæ Christianæ. ¶ Assertur a quibusdam Lexicographis, & a *Cbarif. Grammat. l. 1. tonitru*, n. 4. sed hujus positionis nullum adhuc exemplum vidimus.

Tono, as, nui, n. *suonare*, *טון*, Ger. *tonnen*, Gall. *tonner*, Hisp. *tronar*, *βροντῶ*, strepo, & proprie dicitur de nubibus. *Virg. 9. Æn.* Cælum tonat omne fragore. *Cic. 2. de Divin. Si fulserit, si tonerit, si tactum aliquid erit de cælo. Id. ibid.* Cum tonuit lævum bene tempestate serena. ¶ Translate sumitur pro *resonare*. *Martial. l. 9. epigr. 72.* Murmure j'm lævo, verberibusque tonas. ¶ Tonare laudes aliquid, est magnopere efferre. *Plin. in præf. l. 3.* Quanto tu ore laudes patris tonas. ¶ Tonare etiam dicuntur magni Oratores. *Cic. in Orat. c. 9.* Pericles ab Aristophane poeta, fulgurare, tonare, permiscere Græciam dictus est. *Col. in præf. l. 1.* Neque enim ipse Cicero tertius cesserat tonantibus Demostheni, Platoniq. ¶ Legitur & *tono*, nis. *Pullar. apud Non. c. 1. n. 245.* Tympana non inani sonitu tonimus. h. e. pulsamus, sonamus.

Tonor, oris, m. ita dictus est ab antiquis tenor, hoc est accentus, teste *Quintil. l. 1. c. 5.*

Tonoticus, a, um, adject. vim intendendi habens. *Theodor. Priscian. de dicta, c. 9.* Mælix intus cathartica, foris tonotica.

Tonfa, *z*, & Tonfæ, arum, f. *ἐπιτομή*, inæ remorum partes, quibus aqua tunditur. *Festus* deducit a *tondendo*, his verbis: Tonfam *Ennius* significat remum, quod quasi tondeatur ferro, cum ait *libro Septimo*, Post recumbite, vertaque pectora pellite tonfis. *Item*, Pone petunt, exin referunt ad pectora tonfas. *Et in Asora*, Alius in mari vult magno tenero tonfam. *Virg. 3. Æn. v. 28.* Et in lento luctantur marmore tonfæ. *Stat. 5. Theb. v. 340.* Ast ubi suspensis siluerunt æquora tonfis.

Tonillis, & le, o. *3. tofato*, *κεκκοιῖς*, quod tonfium est, a *tondeo*, ut *Tonfile nemus*, cujus rami eminentiores selecti sunt; *Tonfilis corona*, seu *tonfile sertum*, ubi folia parum tantummodo eminent; & *Tonfilis sapetes*, idest sine villis. *Martial. l. 6. ep. 80.* Tonfilibus fertis omne rubebat iter. *Plin. l. 12. c. 2.* Primus C. Marius memora tonfilia invenit. *Idem l. 8. c. 50.* Villo tonfilii vestiuntur.

Tonfilla, *z*, f. palus, ad quem naves ligantur, dim. a *tonsa*. *Fest.* Tonfillam ait esse *Verrius* palum dolatum in acumen, & cuspidæ præferatium, ut existimat, quem congigi in litore navis religandæ causa. *Pacuvius in Medo*: Accessi ad eam, & tonfillam pegi lævo in litore.

Tonfillæ, arum, f. *σπασμωδία*, glandulæ faucium, item illarum glandularum morbus, dum vel inflammantur, vel ob affluxum materiæ aqueæ, & pituitosæ intumescunt, vel etiam quando ob defectum humiditatis nimium resiccantur, & ita deglutitionem quovis modo impediunt. *Fest.* Toles, tumor in faucibus, quæ per diminutionem tonfillæ dicitur. *Plin. l. 11. c. 37.* Tonfillæ in homine in sue glandulæ. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 54.* Linguam autem ad radices ejus hærens excipit stomachus, quo primum illabuntur ea, quæ accepta sunt ore: is utraque ex parte tonfillas attingens palato extremo, atque intimo terminatur.

Tonfio, nis, f. actus tondendi. *Cato R. R. c. 2. ad fin.* Pecus consideret tonfionem uti faciat. Ita Editio A. 1472. *Alizæ ad Finem.*

Tonfio, as, a. *1. freq.* a tonfo. *Plaut. Bacch. 5. 2. 9.* Retin' ter in anno tu has tonfiant?

Tonfor, oris, m. *barbierre*, *τῶν*, Ger. *scherer*, Gall. *barbier*, Hisp. *barbero*, *καστῶρ*, qui barbam, & capillos tondet, vel ad ud quippiam. *Varro l. 2. de R. R. c. 11.* Omnino tonfores in Italiam primum venisse ex Sicilia dicuntur post Romam conditam anno 454. ut scriptum in publico Ardeæ in literis extat, eosque adduxisse P. Ticinium Menam. *Cic. 5. Tusc. c. 20.* Dionysius, ne tonfori collum committeret, tondere filias suas docuit. *Hor. l. 1. sat. 7.* Omnis & lippis notum, & tonforibus esse. h. e. rem apud omnes jam esse pervulgatam. ¶ Tonfor inæqualiter dicitur ab eod. *Horat. l. 1. ep. 1. ad fin.* qui inæqualiter tondet.

Tonforius, a, um, *καστῶρ*, quod ad tonduendum pertinet, ut *Culter tonforius. Cic. 2. Off. c. 7.* Qui cultros metuens tonforis, candente carbone sibi adurebat capillum.

Tonftricula, *z*, f. *καστῶρ*, dim. tonftrix. *Cic. 5. Tusc. c. 20.* Regiæ virgines ut tonftriculæ tondebant barbam, & capillum patris.

Tonftrina, *z*, f. *barberia*, Ger. *scherstube*, Gal. *barberie*, Hisp. *barberia*, *καστῶρ*, officina tonforis. *Ter. Phorm. l. 2. 39.* E advorium eî loco tonftrina erat quedam. *Plin. l. 29. c. 6.* Hæc & vulneribus tonftrinarum sanguinem sistit.

Tonftrix, icis, f. *barbiera*, *τῶν*, Ger. *schererin*, Gal. *barbierre*, Hisp. *barbera*, *καστῶρ*, quæ tondet, mulier tonforis officio fungens. *Plaut. Trucul. 2. 4. 51.* Tonftricem Syram novisti nostram.

Tonfura, *z*, f. *tonfura*, *τοστύρα*, *καστῶρ*, tondendi actus. *Col. l. 11. c. 1.* Oves Tarentinæ radice lanaria lavari debent, ut tonfuræ præparentur. *Plin. l. 17. c. 27.* Vitis tantum tonfuram annum quærit, alternam myrtus, punice, oleæ.

Tonfus, us, m. *4. idem* ac tonfura. *Plaut. Amph. 1. 1. 288.* Sura, pes, statura, tonfus, oculi, nasus, vel labra. *Accius apud Non. c. 2. n. 850.* Sed quænam hæc est mulier, funeRa veste, tonfu lugubri?

Tonfus, a, um, *tofaro*, Ger. *beschoren*, Gal. *tondu*, Hisp. *trafquillado*, *καστῶρ*, *καστῶρ*, cui lana, vel barba, vel coma abscissa est. *Cic. in Pis. c. 8.* Cum illa saltatrice tonsa. *Martial. l. 11. epigr. 40.* Jam mihi nigrescunt tonfa sudaria barba. *Virg. 5. Æn.* Ipse caput tonfæ foliis evincte olivæ. Ubi sic *Servius*, Tonfæ olivæ, minutis foliis compositæ: Habiturum se autem coronam tonsilem dixit. Quibus ex verbis clare liquet, tonsilem coronam, & tonfam idem notare, nempe minutis foliis compositam. ¶ Aliquando pro privato, ut *Tonfi montes*, & *tonfa Palles*, quæ

na, ßn. prope Toronen opp. Macedoniz.

Torſus, a, um, qui pulpam carnis muſculoſam habet, in qua eſt robur, & tortitudo; a *torus*, qua notat partem in animali extantem carnoſam. *Col. l. 6. c. 13.* Boves parandi ſunt novelli, cervicæ longa, & toroſa. *Perſ. ſar. 3. v. 86.* multanque toroſa juvenis. ¶ Per Me- taphoram dicitur etiam de herbis. *Plin. l. 19. c. 5.* Brevior eſt, ſed toroſior, amariorque inula.

Torpedō, inis, f. pigrizia, ſegnities, ſupor. *Salluſt. in fragmen. lib. 1. Riſt.* Hæc ſibi placent, ſi tanta torpedō animos oppreſſit. *Caro apud Gel. l. 11. c. 2.* Torpedo plus detrimenti facit, quam exercitatio. ¶ Hoc nomine appellatur etiam piſcis genus, qui limo merſus occultat ſe, & piſces ſupra natantes torpentes facit, & poſtquam obtorpere de- vorat, a *torpeo*, quia torpedinem facit. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 50.* Cor- nibus tauri, apri dentibus, morſu leones, aliæ fuga ſe, aliæ occultatione tutantur, atramenti effuſione ſepiæ, torpore torpedines. *Plin. lib. 9. c. 42.* Novit torpedo viam ſuam, ipſa non torpens, merſaque in limo ſe occultat, piſcium, qui ſecuri ſupernatantes obtorpere, corrip- tiens. Adde eund. l. 32. c. 1.

Torpeſcō, is, a. 3. torporem induco, torpidum reddo. Uſus eſt *No- mius* in voce *Torporaviſ*, c. 2. n. 870.

Torpeō, es, pui, ſine ſup. eſſer pigræ, eſſer languido, טרד, Germ. *ſaul*, unde *laſſ feyn*, Gall. *être engourdy*, ou *endormy*, Hiſp. *entoma ceſe*, *vaſpido*, *αποκρίσις*, ἀποκρίσις τῆς, ſegnīs ſum, piger, remiſſus, lan- guidus. *Virg. 1. Georg.* Nec torpere gravi paſſus ſua Regna vetero. *Cic. 1. de nat. Deor.* Deum ſic feriatum volumus ceſſatione torpere. *Liv. l. 28.* Torpere metu. *Id. lib. 6.* Conſilia torpent. *Stat. 4. Theb.* annis torpens. h. e. curſu impeditus.

Torpeſco, is, n. 3. *impigriviſ*, *αποκρίσις*, torpidus ſiō, pigreſco. *Sall. in Jug. c. 2.* Cæterum ingenium, quo neque melius, neque amplius in natura mortalium eſt, inculat, atque ſocordia torpeſcere ſiunt. ¶ Translate ſumitur pro ſpeciem, ſeu pulchritudinem amittere, *Plin. l. 9. cap. 35. de margaritis*: Flaveſcit tamen & illæ ſeneſca, rugique torpeſcunt.

Torpidus, a, um, piger, iſtupidio, טרד, Germ. *ſaul*, Gal. *engourdy*, Hiſp. *entomacido*, *αποκρίσις*, torpens, piger, ſegnīs, iſtupens. *Liv. l. 25. c. 38.* Tum inter torpidos ſomno, paventeſque ad nec opinatum mul- tum, & inermes in cubilibus ſuis oppreſſos illa cædes edatur. *Id. l. 22. c. 53.* ſtupore, & miraculo torpidi.

Torpor, oris, m. pigrizia, *αποκρίσις*, טרד, Ger. *ſaul*, Gall. *engour- diſſement*, Hiſp. *entomacimento*, *αποκρίσις*, *αποκρίσις*, pigrizia, ſegnities, iſtupor. *Cic. 2. de nat. Deor. cap. 50.* Atramenti effuſione ſepiæ, torpore torpedines. *Virg. 12. Æn. v. 867.* Illi membra novus ſolvit for- midine torpor.

Torporatus, a, um, adject. torpidus factus, ſtupefactus. *Laſſan. l. 2. c. 8.* Humida nimis rigoribus torporata concrevit.

Torpoſo, as, a. 1. torpoſo, torporem induco, torpeſcō. *Turpil. apud Non. c. 2. n. 870.* Stupidus aſſat, ita ejus aſpectus repens cor torpora- vit hominis amore.

Torquatus, a, um, *σπυροειδής*, torque ornatus. *Ovid. ep. 2.* Aſſuit A- lecto brevis torqueata culubris. ¶ *Milites torquati* erant, qui torque aureo ab Imperatore donati erant, ob rem itrenue geſtam, qui duorum generum tuere, ſimplares, & duplares, ex quibus illi unam annonam præter laudem, hi duas conſequebantur. *Veget. lib. 2. cap. 7.* Torquati duplares, torquati ſimplares erant, quibus torquis aureus ſo- lidus virtutis præmium fuit: quem qui meruiſſet, præter laudem in- terdum duas conſequebatur annonas, duplares, duas, ſimplares, unam. *Primus* tamen *lib. 33. c. 2.* Auctor eſt, priſcis Romanorum temporibus auxiliares tantum, & externos aureis torquibus donari ſolitos, at ci- viles non niſi argenteis. ¶ *Palumbus torquatus*, cujus collum circulo quodam penarum alterius coloris, veluti torque cingitur. Ariſtoteles *φάρμακον* appellat. *Martial. l. 13. ep. 62.* Inguina torquati tardant, hebetantque palumbi.

Torquatus, i, m. cognomen T. Manlii, a torque impoſitum, quem occi- do ad Anienem Gallo detrahit. *V. Gel. l. 9. c. 13.*

Torqueo, es, ſi, ſum, & tum, a. 2. *torcere*, *volgere*, טרד, Ger. *vuinden*, Gal. *sordre*, Hiſ. *torcer*, *σπρωγω*, *κράττω*, *πυλάω*, *κωλύω*, ſlecto, in- ſlecto, curvo, in orbem ago. *Cic. de Univ. c. 7.* Deinde in orbem torſit, ut & ipſæ ſecum, & inter ſe ex commiſſura, quæ ex regione eſſet, jun- gerentur. *Virg. 2. Georg. v. 448.* Ilyreos taxi torquentur in arcus. *Id. 1. Æn.* At illum ter ſtūctus ibidem torqueo agens circum, ideſt in orbem agit, gyro celeri rotat. *Id. 6. Æn.* Torquetque ſonantia faxa. h. e. ſecum abripit. ¶ Torquere tuſum prægnantem ſtamens, *ſilare*, *Juven. ſar. 2. v. 55.* & torquere ſtamina pollice, eod. ſenſu, *Ovid. 12. Met.* ¶ Torquere comam igne, h. e. in cincinnos ſlectere, criſpare, *Ovid. 2. de ar. am. v. 304.* ¶ Torquere iter, *voſtare ſtrada*, *Str. 12. Theb.* Sic, torquere veſtigia ad ſonitum vocis, apud *Virg. 3. Æneid.* ¶ Torquere autem ab obſcenis ſermonibus, h. e. avertere, *Horat. l. 2. ep. 1.* ¶ Sæpe ſumitur pro torquendo jacere, jaculari, *lanciare*. *Virg. 5. Æn.* In medios telum torſiſti primus Achivos. *Hor. l. 2. ep. 2.* Tor- quet nunc lapidem, nunc ingens machina tignum. ¶ Item pro gu- bernare. *Virg. 4. Æn.* Cælum, & terras qui numine torquet. h. e. regit, in orbem agendo. ¶ Aliquando pro ſuſtineri. *Virg. 6. Æn.* Ubi maximus Atlas Axem humero torquet. Nam cælum, quod Atlantis humeris innititur, perpetua converſione in orbem movetur. ¶ Præ- terea, torquere sæpe ſumitur pro cruciatibus in aliquem ſævire. Nam multis in tormentis, ut in euleo, in rota, & aliis, miſerorum mem- bra ſlectuntur, & curvantur. *Cic. 3. Fin. cap. 13.* Non poſſe ſapientem beatum eſſe, cum euleo torqueatur? ¶ Tranſfertur & ad animum, pro adligere, vexare, moleſtiam afferre. *Cic. 3. de Orat.* Aliquando me- jor in verbis, quam in ſententiis eligendis labor, & cura torquet. *Id. Att. l. 8. ep. 14.* Quia quidem expectatio torqueor. *Id. eidem. l. 7. ep. 9.* Equidem dies nocteſque torqueor. ¶ Denique per tranſlationem dicitur de quacunque re pro evertere, pervertere. *Cic. pro Cæc. cap. 72.* Juris retinere ſententiam, & æquitatem, plurimum valere oportere, verbo, ac litera jus omne torqueri.

Torques, & torquis, quis, m. *collans*, *collare*, טרד, Ger. *halsband*, Gal. *torquan*, *collier*, Hiſ. *collar*, *σπρωγός*, *ἀγχιον*, aureus, vel argenteus cir- culus, sæpe gemmis ornatus, qui pro colli, & ſummi pectoris ornamen- to geſtatur, a *torqueo*, quia intortus, flexuolus eſt. Unde & Græcis dicitur *σπρωγός*, a *σπρωγω*, ſlecto. *Cic. 3. Off. c. 31.* Atque hic Manlius is eſt, qui ad Anienem Gallo, quem ab eo provocatus occiderat, torque detractō, Torquati cognomen invenit. *Id. 5. Ver. c. 80.* Torque aliquem donare. *Stat. 10. Theb. v. 517.* Verba ſolo, vultuſque cadunt, colloque decorus Torquis in hoſtibus cecidit pro vulnus arenas. ¶ Reperitur & in homin. genere. *Claud. Quadrigar. ſpat. Non. l. 9. c. 13.* Torquens de- traxit, eamque languinolentam libi in collum impoſit. *Propert. lib. 4. eleg. 10. v. 44.* (al. eleg. 11.) Torquis ab incaſa decidit unca gula.

Torretatio, is, a. 3. *arroſtatio*, *טורד*, German. *dorren*, Gall. *rotir*, *ſei- cher*, Hiſpan. *ſeſhar*, *quemar*, *εἶρησις*, torridum reddo, arretatio, ad ignem, ſolemve ſiccō. *Col. lib. 6. c. 7.* Quidam vinaceorum duas libras

torrefaciunt, & ita conterunt.

Torrefactus, a, um, *ſeccato*, *abbruciato*, *arroſtato*. *Col. l. 2. c. 21.* Et ſubinde opportunis ſolibus torrefacta proteritur. *Arnob. l. 7.* Torrefacta carbonibus.

Torrens, entis, m. *torrente*, טורד, Germ. *vvalduvaſſer*, Gall. *torrent*, Hiſp. *chorro*, *corriente*, *χρημαππος*, *χρημαππος*, fluvius temporarius, qui non de fonte, neque de viva aqua, ſed a pluviis conſertus de mon- tibus deſcendit, & brevi temporis intervallo ſiccatur præſertim æſta- tis ſiccitatibus, a *torreo*, quia cito torrefcit, ideſt exſiccatur, aucto- re *Fefſo*. Vel torrens dicitur, quod unda rapido impetu æſtuat, qua ratione & *torrens fretum* dixit *Juſtinus* l. 4. c. 1. hoc eſt *æſtuans*. Natura quippe ſua adjectivum eſt. *Virg. 2. Æn.* Aut rapidus montano flumine torrens Sternit agros, ſternit fata læta, boumq; labores. *Cic. 2. Fin. c. 1.* Cum enim tertur quaſi torrens oratio, quamvis multa cu- cuſque modi rapiat, &c. ¶ Sumitur etiam tranſlate. *Quintil. l. 10. c. 7.* Id potius, quam ſe inani verborum torrenti dare quali tempe- ſtatibus, quo vellent, auferendum.

Torrens, entis, o. 3. urens, æſtuans, exurens, adject. *Virg. 4. Georg.* Jam rapidus torrens ſitientes Sirius Indos. *Hor. l. 3. ode 1.* Nunc tor- rentia agros Sidera, nunc hyemes iniquas. *Stat. l. 3. Silv. l. v. 52.* cœ- li cum torrentillimus axis Incumbit terris. *Claudian. in Feſcenn. v. 20.* Torrentior Sirius. ¶ Interdum idem eſt, quod deſluens cum impetu, exundans, concitatus, rapidus. *Virg. Ecl. 7.* Torrentia flumina. *Stat. l. 1. Silv. 2. v. 97.* Torrentes ſanguine campi. *Id. 7. Theb. v. 316.* abruptis cum torrentiſſimis exit pontibus. *Plin. l. 3. c. 16. de Palo flumine*: Augetur ad Canis ortus liquatis nivibus, agris, quam navigius torrentior. ¶ Translate *Quint. l. 3. c. 8.* Torrens oratio. h. e. vehemens, concitata. *Juven. ſar. 3. v. 74.* fermo promptus, & iſto torrentior. *Lucan. l. 7.* Abſtulit ingentes lato torrente minas. h. e. urgente.

Torrenter, adv. *precipitoſamente*, a *guſſa di torrente*. *Claudian. l. 2. de rapto Prof. v. 198.* torrentius amne Hiberno, tortaque ruunt pernicus hæta.

Torro, es, rui, toſtum, a. 2. *ſeccare*, *abbruſſolare*, *εἶρησις*, ad ignem, Solemve ſiccō, arretatio, ab oboleto torrus, h. e. torridus, aridus. *Fefſus*. Torrore a torro deductum, proprie ſignificat ſiccare, atque a- retare: Sed uſurpatum eſt jam pro eo, quod ſit torro igne urere. *Plautus in Caſſin.* Una eadem opera in furnum calidum condito, atque ibi torro. *Cic. in Som. Scip. c. 6.* Torrerī ardore ſolis. *Propert. l. 4. e- leg. 10.* Sitis torret ora. ¶ Neque ſolum torrore de calore dicitur, verum etiam de frigore. *Varro apud Non. c. 6. n. 23.* Ante lucem ſuſcit- at, frigore torret. ¶ Ponitur etiam pro aſſare, ideſt ſine aqua ad ignem coquere, *arroſtere*. *Virg. 5. Æn.* Subiiciunt verubus prunas, & vitæra torrent. *Cic. in Piſon. c. 18.* Sapientem in Phalaridis tauro in- cluſum ſuccenſis ignibus torrerī. ¶ Translate *Horat. l. 3. ode 9.* Me torret face mutua Thurini Calais filius Ornithi. h. e. amoris flamma me adurit, & ego illum viciffim.

Torroſco, is, n. 3. *abbruſſioſiſ*, *arroſtiſi*. *Lucret. l. 1. v. 903.* Ignibus impoſitum calidis torrefcere Hammiſ.

Torridatus, a, um, adject. *abbruſſioſo*. *Martian. Capel. l. 6.* Anhelis præ- toribus torridatus.

Torrido, as, a. 1. comburo, aduro. Uſurpatur a *Nonio* in voce *Torris*, c. 1. n. 51.

Torridus, a, um, *ſecco*, *arido*, *εἶρησις*, *εἶρησις*, aridus, exuſtus, a igne vel Sole torrefactus, ut *Zona torrida*, quæ inter duos Tropicos ſita æſtuoſa æſtu torretur. *Virg. 1. Georg.* Quinque temper cælum Zone, quarum una coruſco Semper Sole rubens, & torrida tenent eſt igne. *Id. Ecl. 7.* Torrida æſtas. ¶ Dicitur etiam de iſis rebus, quæ frigore, vel alia cauſa arefactæ ſunt. *Cic. Agr. 2. c. 34.* Quem hominem ut grandi ma- cie torridum Romæ, contemptum, abiectum videbamus. *Liv. l. 21. c. 32.* Pecora, jumentaque torrida frigore. *Id. l. 4. c. 30.* Torridi fontes.

Torris, is, m. *δός*, *δαδός*, *δαδός*, ſive, ut *Æſchylus* vocat, *αἶμαξ πυ- ριφαικτος*, ſipes ſemiuſtus, & adhuc ardens, aut ſaltem ignitus, a *torreo*. Lexicographi quidam aſſerunt, torrem dici de ligno tereti, cum ardet, titione de ligno extincto. Verum hoc diſcrimen nullum eſt. Nam *Celfus* titionem extinguit l. 3. c. 12. & l. 2. c. 17. dixit. *Virg. 2. Æn.* Obvius ambuſtum torrem Cherineus ab ara Corripit. *Ovid. 8. Met. v. 512.* Funerem torrem medios conjecit in ignes.

Torris. V. in Torreo.

Torſio, onis, f. 3. *torſione*, *σπρωγός*, actus torquendi, tormentum. *Plin. l. 20. c. 17.* Privatim ejus uſus contra torſiones ſtomachi in tepida aqua, & cruditates. ideſt tormina ab humoribus acribus provenientia.

Torte, adv. *εἰς τριμύνητος*, *πονεωſamente*, oblique, tranſverſe. *Lucret. l. 4. v. 306.* Quamvis torte, penituſque remota Omnia.

Tortilis, & le, o. 3. *torſio*, *σπρωγός*, quod retortum, & replicatum eſt. *Ovid. in epith. 16. v. 252.* Tortilis a digitis excidit anſa meis. *Lucan. l. 6.* Hunc aut tortilibus vibrata phalarica nervis Obruat. *Plin. l. 9. c. 52.* Polyſi pariunt vere ova tortili vibrata pampino.

Tortio, onis, f. idem ac torſio. *Sene. l. 1. Controv. 4.* Cum oculorum ca- liginem, animi deſectionem, membrorum omnium tortionem deſcripſiſſet.

Tortivus, a, um, quod eſt noviffime expreſſum, ut *Milium tortivum*. *Col. l. 12. c. 36.* Tortivum muſtum dicitur, quod poſt primam preſſuram vinaceorum circuncio pede exprimitur. *Coſo de re ruſt. c. 23.* Tortivum muſtum circuncidaneum ſuo cum dolio dividit.

Torto, as, a. 1. *torcere bene*, *Βαρυζίζω*, iterum atque iterum torqueo, freq. a *torqueo*. *Pompon. apud Non. c. 2. n. 872.* Et ubi inſlusi in co- chlearum equuleum, ubi tolitum tortor. ¶ Item torquere, cruciare. *Arnob. l. 3. v. 662.* Recenti vulnere tortari. h. e. cruciari, torqueri.

Tortor, oris, m. qui cruciati, ſive ad eruendam veritatem, ſive ad puniendum crimen, ſive ob immanitatem, & crudelitatem, *torrore*, *tormentator*, *carneſice*, Ger. *peiniger*, Gal. *bourreau*, Hiſp. *tormentador*, *Βαρυζίζω*. *Cic. pro Cluent. c. 63.* Cum jam tortor, atque ideſt tor- menta ipſa deſeſſa. *Hor. l. 3. ode 5.* Atqui ſciebat, quæ ſibi barbarus Tor- tor pararet. ¶ Apollo cognomine *Tortor* ſtatuum Romæ habuit, quæ fortæſſe quia poſita erat in vico ubi torquebantur fontes, occasioneſſe dedit vocabulo. *Sueton. in Aug. c. 70.* *V. Martial. l. 2. ep. 17.*

Tortum, i, n. Funis extenſus ad torquendum. *Pacuv. apud Non. c. 2. v. 847.* Nam te in tenebras ſæpe lacerabo fame clauſum, & fatigans ar- tus torto diſtraham.

Tortuſo, adv. *torruoſamente*. *Tertull. adverſ. Valentin. c. 3.* Per an- fractuſa ſeriem ſuam evolvat, tortuſoſe procedat.

Tortuoſitas, atis, f. *torruoſitas*, *inviluppo*. *Tertull. l. 4. conſ. Marcion. c. ult. & de Carne Chriſti, c. 20.*

Tortuoſus, a, um, *torruoſo*, *torro*, *εἰρημαππος*, obliquus, anfractu- ſus, multis flexibus ſinuofus. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 54. de alvo*: Eſt autem multiplex, & toruoſa. *Id. ibid. c. 57. de ſonis*: Ex eo tortuoſis, & incluſis locis referuntur ampliores. *Plin. l. 11. c. 46.* Lynx tantum digitos habentium, ſimile quiddam talo habet: leo etiam tam tortuoſus. *Auguſtin. l. 2. Confefſion. c. ult.* Tortuoſiſſima nodofiſſa. ¶ Trans- late *Cic. 4. Acad. 6. 31.* Tortuoſum genus diſputandi. h. e. quod longe

petit principia, & quasi per anfractus quosdam procedit. *Id. de Anic. c. 18.* Ingenium multiplex, & tortuosum. *simulatore, coperto, doppio.*
Tortus, a, um, *torto*, *δυσπραγίας*, flexuosus, obliquus. *Martial. l. 1. de Spect. ep. 3.* Crines torti in nodum. *Virg. 4. Æn. Torti funes. Id. 8. Æn. Tres imbris torti radios, tres nubes aquosæ.* hoc est grandinis. Translate *Plaut. Men. 4. 2. 25.* Conditiones tetuli tortas, contragofas. h. e. obfuscas, perplexas. ¶ Sumitur etiam pro cruciatio, *Βασανισμός. Cic. in Top. c. 20.* Nam & verberibus torti, & igne fatigati quæ dicunt, ea veritas videtur ipsa dicere. *Hor. l. 1. ep. 19.* Communiunq; teges & vino tortus, & ira. *Spirito dal vino.*
Tortus, us, m. *torcimento*, idem ac tortio. *Cic. 2. Tusc. c. 9.* ex Poeta: Tortu multiplicabili Draco. *Virg. 5. Æn. v. 276.* Nequiquam longos fugiens dat corpore tortus.
Torva, acc. pl. adverbialiter postus, pro torve, ut etiam *torvum* in sing. loco adverbii ponitur. *Virg. 6. Æn. v. 467.* Talibus Æneas ardentem, & torva tuentem Lenibat dicitis.
Torve, adv. *δυσπρεπ*, fervere, terribiliter. *Plaut. Amph. 4. 2. 8.* Quid me torve aspectas? Alii leg. *folide.*
Torvitas, atis, f. *ὀρσπραγία*, severitas. *Fest.* Torvitas a ferocia tauro- rum dicta est. *Plin. l. 7. c. 19.* Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quandam, torvitatemque naturæ. ¶ Sæpius significat torvum aspectum, *guardatura fera, e bieca. Tacit. 2. hist. c. 9.* Corpus insignè oculis, comaque, & torvitate vultus. *Plin. l. 8. c. 17.* Capitis torvitas. *Ammian. l. 31. c. 7.* Oculorum torvitas.
Torviter, adv. idem ac torve. *Enn. apud Non. c. 11. n. 57.* Quem nunc tu tam torviter increpavisti.
Torulus, i, m. *cordovino, γαρύριον*, funiculus, dim. a *torus*, quod proprie funem notat. *Plaut. Amph. prol. v. 144.* Tum meo patri autem torulus inerat aureus sub petalo. *Ammian. Marcell. l. 29. c. 7.* Toruloque capite circumflexo. Sunt, qui his locis *torulum* interpretantur parvum conum in capite ex capillis contortis factum, quod ornamentum præcipue mulierum est, ut legitur apud *Varron. lib. 4. de L. L.* Torulus in mulieris capite ornatus. Et ad *Plautum* quidem quod attinet, putant respexisse eum ad morem Athenienium, qui ut se *ωρσπράγος*, h. e. antiquissimæ originis, & terræ filios declararent, capillos torquebant in conum, aurealique cicadas innectebant: nam cicadz a terra procreari credebantur. Non desunt tamen qui *Plauti* & *Varronis* loca aliter omnino legunt. V. *Taubman. ad Plaut. loc. cit.* ¶ Toruli in animalibus sunt parvi tori, hoc est partes carnosæ, seu pulposz. *Apu- lej. l. 7. Metam.* Terga pulposis torulis obfca. ¶ Hinc apud *Vitruv. l. 2. c. 9.* torulus accipitur pro ea ligni parte, circa medullam quæ inagis albescit, tenerior quoque est, & teredinibus & putredini magis obnoxia, quæ idcirco rejici jubetur, cum ad aliquod intestinum opus lignum secatur. Verba *Vitruvii* sunt: *Ima autem (pars arboris) cum excisa quadrilivibus dispartatur, ejecto torulo ex eadem arbore ad intestina opeta comparatur.*
Torus, i, m. *ιστο*, *ιστάς*, lectus. Ita dicitur per Metonymiam, quis lecti tendebantur toris, idest tunibus. Id eam Latinis olim *torus*, quo modo usus *Cato* apud *Scalig. in Compend. ad Varron. de L. L. pag. 73.* ¶ Grammaticis *torus* a toro herba dici videtur. *Serv. ad 1. Æn. Torus* dicitur est, quia veteres super herbam tortam vel sedebant, vel discumbant, ut 5. Æn. v. 388. Viriditate toro confederat herbæ. *Plin. l. 8. c. 48.* Antiquis enim torus e stramento erat, qualiter etiam nunc in castris galizæ. *Juvenal. sat. 6.* Sylvestrem montana torum cum sterneret uxor Fronibus, & culmo, vicinarumque ferarum Pellibus. *Virg. 6. Æn. Riparumque toros, & pata recentia rivis Incolimus.* Hæc, & alia multa quæ adduci possunt exempla, etymon illud *Servi* probant. ¶ Cæterum torum generatim pro quovis lecto accipitur. *Virg. 1. Æn. toro pater Æneas hic ortus ab alto. Stat. l. 3. Silv. 1.* Signis torus asper eburnis. ¶ Sæpe etiam translate pro nuptiarum, seu matrimonii vinculo. *Ovid. 1. Met. v. 319.* Cum consorte tori parva rate vectus adhæsit. *Id. l. 10.* Appellatque tori focum. ¶ Tori quoque dicuntur in animalibus partes extantes carnosæ, seu pulpæ carnis musculosæ, in quibus est robur, & fortitudo, ut sunt partes membrorum nervosæ, calliozque, & in se propemodum collectæ, cujusmodi in brachiis cernuntur: nempe vel ob rotunditatem, vel quia musculosæ illæ partes nervis quasi toris, seu tunibus sint compactæ. *Virg. 3. Georg. v. 81. de equis:* Luxuriatque toris animolum pectus. *Cic. 2. Tusc. O pectora, terga, o lacterorum tori.* ¶ De venis quoque dicitur, cum varicum in morem quibusdam in locis turgescunt. *Cels. l. 7. c. 18.* Ac per ipsos venarum toros inæquale est. ¶ Per Metaphoram etiam transferuntur ad arbores, in quibus prominentes partium calli, & in se pulparum modo collecti, tori nuncupantur. *Col. de arb. c. 16.* Arbutivam vitem, quam putare, tam alligare diligenter oportet. Nam in eo fructus inmaxime vis consistit, diutiusque perennat, quæ firmis toris, & idoneis locis religata est. Itaque omnibus annis convenit subsequi putationem, ita ut tori renoventur, & vitis per idoneos ramos disponatur. Hæc *Columella.* Aliqui suspicantur *toros* hic accipi pro vinculis: quemadmodum & in *ilio ejusd. l. 5. c. 6.* Vitis novella tribus toris ad arborem alligetur. ¶ Præterea sic appellatur tunniculus, ex quo triplicato, & intorto fit funis. *Cato R. R. c. 135.* Funicem exordiri oportet longum pedes LXXII, toros III. habeat, lora in toros singulos IX., lata digitos duos. ¶ Translate *Cic. in Or. c. 6.* de Oratore mediocri. Addit aliquos, ut in corona, toros, omnemque orationem ornamentis modicis verborum, sententiarumque distinguit. Sensus est. In coronis sunt eminentiæ quædam, quæ tori vocantur ad similitudinem tororum in animalibus, aut vitibus: ita etiam in mediocri oratione nonnunquam, sed leniter, decet affurgere, ita ut modica verborum, & sententiarum ornamenta appareant.
Torum, adv. idem ac torve, per Enallagen. *Virg. 7. Æn. v. 399.* Torvum repente Clamat, Jo matres audite ubi quæque Latinz.
Torus, a, um, *torvo*, *terribilis*, *feroce*, *orribile*, *αγχιωπός*, *γοργωνός*, vel *αυθιπρός*, specie ipsa terrociam præ se ferens, aspectu terribibilis, terribilis. *Fest.* placet esse a *torvus*, quia animal hoc torus, & torvum. Vel *torvus* a *torquendo*, quali torto vultu. *Virg. 3. Georg. v. 51.* Optima torus Forma bovis, cui turpe caput, cui plurima cervix. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 42. ex Poeta:* Torvu' draco serpit fubter, fur- darque revolvens se. *Ovid. 5. Met. v. 92.* Torvis oculis tueri, *guarda bieca. Anob. l. 6.* Leonis torvis vifima facies. ¶ Translate sumitur pro aspero, inmuti, indomito. *Plin. l. 17. c. 23.* Cultura quoque torva sunt vina. *Carul. de cona Berem.* Prælia torva. *Apujey. in Apolog.* Tuba rudoze torvior.
Tostus, a, um, adject. ex participio a torreo, *abbrustolito, seccato, arrostito.* *Cic. 3. Tusc. c. 19. ex poeta:* Fama flamma dilagrata: tolli alti flant parietes. *Ovid. 2. Met. v. 283.* Tostus en aspicæ crines, Inque oculis lumum. *Id. 2. Met. v. 155.* Tosta caro. *Colum. lib. 12. c. 5.* Tostum hordeum.
Tot, nomen numerale, indeclinabile, *tanti*, *כָּנָה*, Ger. *so vil*, Gal. *sant.* *Hisp. tanto*, *ποσῶντος*, tam multi. Et respondet nomen *quot* vel expresse, vel tacite. *Cic. l. 2. de Orat. c. 31.* Quot homines, tot causæ. *Id. 5.*

Tusc. In his tot, & tanti, atque etiam, quæ plura possunt accidere. *Virg. 1. Æn.* Quidve dolens Regina Deum tot volvere casus Insignem pietate virum, tot adire labores Impulserit. ¶ Tot pro tam pauci. *Albinovan. eleg. 1. v. 339.* Vix credent tantum rerum cepisse tot annos. **Totaliter**, adv. *totalmente*, omnino. *Laßant. l. 6.* Totaliter cavere. **Totidem**, nomen numerale indeclinabile, *altrestanti*, Germ. *eben so vil*, Gall. *tout autant*, *Hisp. error tantos*, *toros*, *ισάριθμοι*, æque multi, nec plures, nec pauciores, a *tot*, & *dem*, ut *santundem*, & *santum*, & *dem.* *Virg. 3. Æn.* Tres adeo incertos cæca caligine soles Erramus pre- lago, totidem line fidere noctes. *Cic. Ast. l. 6. ep. 2.* litum ego locum totidem verbis a Diczarcho transtuli, a parola per parola. *Id. de clar. Orat. c. 96.* Totidem, quod dixit, ut aiunt, scripta verbis oratio. *Id. 2. Divin. c. 43.* Procles, & Eurysthene gemini fratres fuerunt, nec totidem annos vixerunt: anno enim Procli vita brevior fuit. *tanti anni per uno.*
Toties, adv. *sante volte*, *ποσῶντος*, *ποσάκις*, tot vicibus, a *tot*, ut *quoties* a *quot*. Pro *toties*, & *quoties* in veteribus libris legitur *totiens*, & *quotiens*, cum n, approbantibus id *Vulgarioris*, & *Capro*, qui ita disertim scribere jubent. *Virg. 4. Æn.* Quos ego jam toties sum designata maritos. *Cic. Ast. l. 7. ep. 12.* Interim velim, mihi ignoscas, quod ad te scribo tam multa toties. *Id. 1. de Or.* Quam toties, quoties præ- scribitur, Pæanem, aut Munionem citarimus. *Id. pro Cluent. c. 18.* Quotiescunq; dico, toties mihi videor in iudicium venire.
Totiugiis, & **Totiugus**, a, um, adject. idem ac tantus, vel tam magnus. *Apulei. l. 2. Metam.* In qua (domo) totiugiis jam diebus ne Tu- mus quidem visus est ullus. ¶ Item tam varius. *Id. l. 2. Florid.* Totiugi scientia magnificus.
Totus, a, um, genit. totius, *tutto*, *ἅς*, Germ. *gantz*, Gall. *tout*, *Hisp. todo*, *ἅς*, integer, univertus, solidus. *Plaut. Maj. 1. 1. 36.* Adificiantur ædes totg denuo. idest integræ. *Terent. Eun. 2. 2. 46.* Sex ego te totos men- ses quietum reddam. *Cic. Ast. l. 12. ep. 15.* Totos dies scribo. *Id. ad Q. Fr. l. 2. ep. 1.* Plancius totus est noster. *Id. 1. de Leg. c. 18.* Ubi illa sancta amicitia, si non ipse amicus per se amatur toto pectore, ut dicitur? ¶ *Toto corpore, atque omnibus unguis*, proverbialis locutio, pro toto conatu. *Cic. 2. Tusc. c. 24.* Toto corpore, atque omnibus unguis, ut dicitur, contentioni vocis afferunt. ¶ Totus in aliqua re esse dicitur, qui in unam rem aliquam incumbit, & nihil præterea curat. *Terent. Adelph. 4. 2. 51.* Totus in amore est. ¶ In totum, *del tutto*, *totalmente*. *Plin. l. 2. c. 9. de Luna:* Siquidem in totum mu- tuata ab eo (sole) luce fulgere. ¶ *Ex toto*, eandem habet signifi- cationem. *Cels. l. 3. c. 4.* Antequam ex toto integer fiat, *totalmente sano.* *Id. l. 7. c. 4. n. 3.* Id non ex toto ita se habet. ¶ *Totus*, & *omnis* in eo differunt, quod *totus* ad quantitatem refertur, *omnis* ad numerum: *totus* partium, *omnis* numeri denotat plenitudinem. Ali- quando tamen *totus* pro *omnis* usurpatur. *Stat. 1. Theb. v. 81.* Totos in pœnam ordire nepotes. *Apulei. l. 6. Metam.* Accumbebat cum sua Junone Jupiter, ac deinde per ordinem toti Di. ¶ *Torum*, *τι*, ab- solute, *il tutto*, id quod integrum est. *Cic. l. 1. Acad.* Corporis bona alia pœnabit esse in toto, alia in partibus. *Id. ad Q. Fr. l. 3. ep. 1. c. 1.* Totum in eo est, rectorum ut concinnum sit. *tutto sta che &c. qui sta il tutto, che &c.* ¶ Totus, penultima correpta, idem est ac tantus, *ποσῶντος*, cui respondet *quotus*. *Manil. l. 3. v. 447.* Detrahitur summæ tota pars, quota demit utrinque &c. ¶ Hoc nomen in dativo singulari habet *toti* in omnibus generibus. reperitur tamen etiam *toto*, & *totis*. *Cels. l. 4. c. 12.* Calida cataplasmata toto ventri- ponere. *Plaut. apud Varr. l. 6. de L. L.* Gannit odiosus omni totæ fami- liæ. ¶ *Toti* etiam pro *totius* dixit *Africanus* apud *Priestian. l. 6.*
Toxicum, ci, n. *τοξικο*, *veleno*, *ΣΑΤ*, Ger. *gift*, Gal. *poisson*, *Hisp. pon- con*, *ποξικον*, venenum, a *τοξον*, quo nomine Græci tum arcum, tum sagittam vocant, ut docent Homeri enarratores. *Plinius l. 16. c. 10.* Sunt, qui & toxica hinc appellata dicant venena, quæ nunc toxica dicimus, quibus sagittæ tiugantur. *Festus:* Toxicum dicitur cervarium venenum, quo quidam perungere sagittas soliti sunt. *Plaut. Merc. 2. 4. 4.* Certum est, ibo ad medicum, atque ibi me toxico morti dabo. *Ovid. l. 4. de Ponto, el. 7.* Aspicias, & mitti sub adunco toxica ferro, Et telum cau- fas mortis habere duas. *Id. 2. Amor. el. 2.* Miscere toxica.

T A N T E R.

Trabalis, & **le**, o. 3. *della grossezza d'un trave*, *גורל*, Germ. *stramig*, Gal. *de la grosseur d'une poirre*, *Hisp. de la grosseza d'una viga*, *ἰσχυρὸς*, magnus, & pene ad trabis magnitudinem accedens, ingens inlar trabis. *Virg. 12. Æn.* Teloque orantem multa trabali Desuper altus e- quo graviter terit. *Stat. 4. Theb. v. 6.* Dextraque trabalem Hastam instorfit agens. *Hor. l. 2. ode 35.* Te semper antea sæva necessitas, Clavo trabales, & cuneos manu Geitans. *chiodi da trave.* Hinc, *clavo trabale aliquid figere*, proverbialiter dicitur pro firmum & perpetuum facere. *Cic. 7. Ver. c. 21.* Ut hoc beneficium, quemadmodum dicitur, trabali clavo figeret.
Trabea, æ, f. *trabea*, *ἀνδρῆς*, *τίβηρα*, *πικρόπυλον*, vestis Romanorum, segmentata trabibus purpura expretis. Ejus tria genera recenset *Suetonius in lib. de vestimentis*, apud *Servium ad Æn. 7. v. 187.* Trabeam, inquit, tria genera: unum quod Diis sacratum, & est totum purpureum: alterum, quod est regum, quod dicitur purpureum, sed habet aliquid albi: tertium Augurum, purpura, & cocco mixtum. Hæc *Suetonius*. De trabea regia testis est etiam *Plin. l. 8. c. 48.* Trabeis, inquit, usus accipio reges. *Idem l. 9. c. 39.* scribit, Romulum primo purpuram in trabea habuisse. *Virg. 11. Æn.* Et fellam regni, trabeamque iniugina nostri. Verba sunt Latini regis. Cæterum regio hoc trabeæ genere, quod non totum ex purpura, sed ex purpureis fasciis, veluti trabibus (unde & nomen) intextis fuit, ut sunt etiam Romani Consules non quidem tempore, sed quibusdam solemnioribus diebus. *Virg. Æn. 7. v. 187.* Ipse Quirinali trabea, cinctuque Gabino Insignis referat Iridentia li- mina Consul. *Claudian. l. 2. in I. Consul. Siliic. v. 4.* Quo tandem flexus trabeas auctore rogantes Induerit, fastidique suum concesserit annum. ¶ Item Equites Romani, quo die transfectionem faciebant, (V. *Trans- vectio*) & alii etiam temporibus ex peculiari instituto. *Tacit. Ann. 3. c. 2. de funere Germanici:* Attrata plebs, trabeati equites, pro opibus loci, vestitu, odores, aliaque funerum solemnia cremabant. *Suet. in Do- mit. c. 14.* Oblatum a Senatu novum honorem recusavit; quo decretum erat, ut quoties gereret consulatum, Equites R. quibus fors obtigisset, trabeati, & cum hastis militaribus præcederent eum, inter hictores apparitorisque. ¶ Forma trabeæ eadem fuit, quæ togæ, nisi quod Gabino ritu præcingebatur, ut est in verbis Virgilii allatis: ex quo quidam putant, trabeam militarem vestem fuisse, præsertim quia apud *Liv. l. 32. c. 6.* legitur, Consulem trabeatum in hostes exercitum duxisse. quamquam ibi pro *trabeatum* quædam optime Editio habent *trajectum*. Sed de his, & aliis multis, quæ de trabea dici possunt, & de quibus pugnant inter se Eruditi, V. *Fernar. de re vesti. p. 1. l. 2. c. 5. & 6.*

Manus. de quæ per epist. p. 1. ep. 3. Lips. ad l. 3. Ann. Taciti, & alios.
Trabæa, æ, m. τραπεζία, nomen Poetæ, cui inter Comicos octavus locus assignatur. *Cic. 4. Tus.*
Trabæalis, le, adject. ad trabæam pertinens. *Sidon. Carm. 2. v. 2.* Effulgens trabæalis mole metalli Annum pande novum Consul vetus. *Trabæale metallum* vocat aurum, quod posterioribus Imperatorum temporibus affuit trabæis mo fuit.
Trabæatus, a, um, τραπεζαίωτος, qui trabæa indutus est. *Ov. 1. Fast. v. 37.* Hoc igitur vidit trabæati cura Quirini. *Tacit. Ann. 3. c. 2.* Trabæati equites. ¶ Trabæatæ etiam dictæ sunt quædam Fabulæ a C. Melisso Grammatico conscriptæ, in quibus inducebantur personæ trabæis indutæ. *Sueton. de illust. Grammat. c. 21.*
Trabæculla, læ, f. *travicello*, parva trabis. *Vitruv. 1. 10. c. 21.* Habuerat mediæ contabulationem supra trabeculas.
Trabicus, a, um, adject. a trabæ, ut *Trabica navis*. h. e. trabibus confixa. *Fest. ex Pacuv.*
Trabs, & **Trabes**, bis, f. *trave*, תרבה, Germ. *tröm*, Gal. *poutre*, Hisp. *viga*, ἰσκιος, δοκίς, lignum duplex ex duobus compactum tignis, edificii gratia. Nam cum simplex est, non trabs, sed tignum dicitur, teste *Festo*, quamvis abusive de uno ligno quandoque dicitur. *Cels. 1. 3. bel. Gal.* Transira ex pedibus in altitudinem trabibus, confixa clavis ferreis, digiti pollicis crassitudine. *Virg. 2. Æn.* Aurataque trabes veterum decora alta parentum Devolvunt. ¶ Interdum trabs dicitur de ipsi arboribus. *Virg. 9. Æn.* Lucus in arce fuit summa, quo sacra terebant, Nigranti picea, trabibusq; obfuscus acernis. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 29. ex Ennio.* Cælia cecidisset abiegna ad terram trabes. ¶ Nec solum ex ligno, sed etiam ex marmore trabes fiunt. *Plin. 1. 36. c. 8.* Circa Syenen vero Thebaidis Syenites, quem anie pyropætionem vocabant: Trabes ex eo fecere Reges quodam certamine, obeliscos vocantes. ¶ Per Synecdochen accipitur pro navi. *Hor. 1. 1. ode 1.* Ut trabæ Cypria Myrtorum pavidus nauta secet mare. *Ovid. 1. de Ponto, ep. 3.* Quo duce trabs Colcha sacra currat aqua. h. e. Argo navis. ¶ Item pro tecto, seu domo. *Horat. 1. 3. ode 2.* Sub istem sit trabibus. ¶ Et pro arbore. *Ovid. 14. Met. v. 360.* densum trabibus nemus. *Et 1. 8. v. 329.* Silva frequens trabibus, quam nulla ceciderat ætas.
Trachali, m. 2. partes superiores muricum, & purpurarum. *Festus:* Trachali appellantur muricum, ac purpuræ superiores partes. Unde Ariminenfes martium homines cognomen traxerunt Trachali.
Trachallus, m. 2. Orator Domitiani temporibus, magna vocis, pronuntiationisque felicitate. *Quintil. 1. 10. c. 1. l. 12. c. 5.*
Trachælus, i, τραπεζαίωτος, Græce collum significat. Itaque hoc nomine *Vitruv. 1. 10. c. 15.* partem quandam capitulæ appellat, & colli similitudine. *V. Bald. in Lex. Vitruv.*
Trachæus, itis, f. τραπεζαίωτος, ita dicitur a *Plin. 1. 5. c. 27.* Seleucia urbs, quia in ipsa Ciliciæ parte aspera, & montana, quæ Trachæa dicitur, sita est.
Trachin, V. **Trachyn**.
Trachinia, f. 1. regiuncula Phthiotidis, in ora sinus Maliaci, ubi Heraclea urbs cogn. *Trachin*, & montes, seu petræ Trachiniæ.
Trachonitis, idis, *Bæzar*, regio Palæstinæ, in Cœlefyria, inter Aquas Meron, & montem Hermon, ac inter terram Hus, & Regnum Bafan Borealius. *Plin. 1. 5. c. 18.*
Trachyn, ynus, & **Trachin**, inis, f. urbs Theffaliæ in Phthiotide, ad sinum Maliacum sub Oeta monte, ab Hercule confita, unde & Herculeia dicitur. *Jenck. in Herc. Oet. v. 194.* R. fonetque malis aspera Trachyn. *Ovid. 11. Metam. v. 634.* Herculeam Trachyna jube sub imagine regis Halyconem adeant. ¶ Nomen est etiam tragœdiæ Sophoclis. *Cic. 2. Tuscul. c. 8.*
Trachynus, & **Thrachynius**, &
Trachynus, & **Trachinus**, a, um, adject. a Trachine urbe, ut *Trachina tellus*, *Ov. 11. Met. v. 269.* Trachyna saxa, *Jenck. in Herc. Oet. v. 135.*
Tracta, æ, f. & **Tracta**, orum, n. *massa di lana filata*, o *pettinata*, manipulus lanæ, qui circa folum involvitur, postquam tractus, hoc est netus est: nam trahere lanam, est nere. *Tibul. 1. 1. eleg. 7. v. 86.* Firmaque conductis annectit licia textis, Tractaque de niveo vellere ducta putat. ¶ In panificio tracta dicuntur partes farinæ manibus bene agitate, subactæ, & in longum tractæ in modum membranarum, ut ea agitatione melius fermententur. nam trahere panem apud *Plin. 1. 18. c. 15.* est subigere. *Id. ibid.* Eum (panem) novem diebus macerant, decimo ad speciem tractæ subigunt uæ passæ succo. *Cato c. 76.* R. R. Alicam in aquam infundito: ubi bene mollis erit, in mortarium purum indito, siccatque bene: deinde manibus deposito: ubi bene subactum erit, farinæ libras quatuor paulatim addito, id utrumque tracta facito. *Ex infra:* Placentam fingito: tracta singula in totum folum primum ponito, deinde de mortario tracta linito, tracta addito singulatim, &c. ¶ Apud *Apicium* tracta est genus quoddam placentæ in modum membranæ factæ, deinde concisæ: unde pullus tractogalatus dicitur *ibid. 1. 6. c. 9.* qui tracta, & lacte conditur. *Sic 1. 5. c. 1.* Pulvis tractogalatzæ. *Sic 1. 8. c. 7.* Porcellus tractomelitus. h. e. ex melle & tracta conditus.
Tractabilis, & le, o. 3. *tractabile*, *δυσπραξιμος*, quod tractari potest, *Cic. de Univ. c. 4.* Corporeum autem, & aspeclabile, itemque tractabile, omne necesse est esse, quod natum est. *Vitruv. 1. 2. c. 9.* Materies earum (arborum) tractabilis ad intellinum opus. *facile de laborare.* ¶ Translate sumitur pro mansuetu, pacato, facili. *Cic. de Am. c. 13. de virtute:* Quæ quidem est tum multis in rebus, tum in amicitia tenera, atque tractabilis. *Virg. 4. Æn.* Quasatæque rates, & non tractabile cœlum. id est procellosum, inquietum, impacatum. *Rurfus Cic. Act. 1. 10. ep. 11.* Nihil est enim eo tractabilis.
Tractabilitas, atis, f. qualitas, qua aliquid tractari potest. *Vitruv. 1. 2. c. 9.* Populus, salix, tilia in sculpturis commodam præstant tractabilitatem. *sono facili da lavorari.*
Tractabiliter, adverb. faciliter. *Gel. 1. 6. c. 2.* Omnem illam vim, quæ de fato extrinsecus ingruit, inoffensivum, tractabilisque transmittunt.
Tractatio, onis, f. *maneggio*, *impresa*, *μεταχίσις*, actus tractandi, exercitio. *Cic. 3. de Or. c. 52.* Ut ii, qui in armorum tractatione versantur. *Id. 2. de Divin. c. 3.* Neque vero qui tibiis, aut siliibus uti volunt, ab Arupicibus accipiunt earum tractationem, sed a Mulicis. ¶ Translate sumitur pro compositione, concinnatione. *Cic. in Or. c. 59.* Est enim in utroque & materia, & tractatio, materia in verbis, tractatio in collocacone verborum. ¶ Item pro studio. *Cic. 4. Acad. c. 2. de Philisophia:* Profecto ejus tractatio optima, atque amplissimo quoque dignissima est. ¶ Item pro ratione, qua quis alium secum verantem tractat, excipit, *trattamento*. *Quintil. 1. 4. c. 2.* Quæ zelotypum malæ tractationis accusat. *Id. 1. 7. c. 5.* Causæ abdicationis, dementiæ, malæ tractationis.
Tractor, oris, m. qui tractat. Speciatim tractatores dicebantur, qui manu membra tractabant, & leniter fricabant. *Sen. ep. 66.* Quid ni ego feliciorum putem Mutium, qui lic tentavit ignem, quin ii ma-

num illam tractori præstitisset? Tractor etiam dicitur, qui de aliqua re differit, scribit, disputat. *Sidon. 1. 4. ep. 11. in Carm. Orator*, dialecticus, poeta, Tractor, geometra, musiculque.
Tractorium, ii, n. locus in quo causæ, & aliæ res aguntur. *Sidon. 1. 1. ep. 7.* It in tractorium frequens senatus.
Tractatrix, icis, f. quæ tractat, id est corpus alicujus manu tractat, & leniter fricat. *Nivialis. 1. 3. ep. 82.* Percurrit agili corpus arte tractatrix.
Tractatus, us, m. *toccamento*, *μεταχίσις*, actus tractandi, contractatio. *Plin. 1. 8. c. 54. de simiis.* Tractatuque gaudent, similes gratulationem intelligentis. Alii legunt *tractari*. ¶ Translate sumitur pro studio. *Cic. 3. de Or. c. 23.* Qui ipsarum artium tractatu delectati, nihil in vita aliud agunt. ¶ Item pro descriptione, *trattato*. *Quintil. 1. 3. c. 9.* Ante hominem patria, ac parentes, majoresque erunt, quorum duplex tractatus est. *Id. in proom. 1. 8.* Asperiorum tractatu rerum attentuntur ingenia. ¶ Item pro libri parte, in qua aliquid describitur. *Plin. 1. 14. c. 4.* Tractatu toto separatim sententia ejus indicanda est.
Tractatus, a, um, *trastinato*, *διαπραξις*, raptatus, partic. a tractor, quod a trahor. *Ovid. Met. 13. v. 410.* Tractata comis antilila Phœbi. ¶ Item contractatus, *roccato*, *maneggiato*. *Horat. 1. 2. ep. 1.* Tractata notam, labemque remittunt atram. nta. ¶ Translate sumitur pro exercitio, agitato. *Cic. pro Arch. c. 2.* Persona propter otium, ac studium minime in judiciis, periculolique tractata est. ¶ Item pro exceptio, accepto, *trattato*, *διαπραξις*. *Cic. pro Cæl. c. 2.* Pater parum pie tractatus a filio. ¶ Item actus, transactus. *Auctor ad Herenn. 1. 4. c. 24.* An ad suam revertetur antiquam vitam alicubi honeste tractatam? **Tractum**, adv. *continuatamente*, *ἀεὶ*, longo tractu, diutine, line intermissione. *Virg. 4. Georg. v. 260.* Tum sonus auditur gravior, tractumque susurrant. ¶ Tractum tangere, est leniter, & leviter tangere, manum trahendo, ut cum canes, felesque demulcemus tracta a capite ad caudam manu, & ut nutrices biandiuntur in antibus, ut somnum eis concilient, vultum eorum suaviter contingendo. Hinc per ironiam *Plaut. Amph. 1. 1. 157.* Quid ii ego illum tractum tangam, ut dormiat? So. servaveris; nam continuus has tres noctes pervigilavi. Alii hunc locum ita exponunt: Quid si ego illum ita tangam, ut trahendo ad terram illidam, & humi affligendo ita obtundam, ut dormire videatur? nam supra v. 148. dixerat: *quatuor homines in soporem collocatis.*
Tractitius, a, um, adject. qui trahitur, *Aurel. Viti. in Epitom. c. 23.* scribit, Hellogabalum, quia post mortem tractus per vias, & in Tiberim projectus fuit, *tractitium*, & *Tiberinum* pro contemptum tussis appellatum.
Tracto, as, a. 1. *trahere a lungo*, *ἐκτε*, sæpe traho, in longum traho, freq. a traho. *Lucr. 1. 5. v. 930.* Volgivaço vitam tractabant more ferarum. ¶ Sæpius sumitur pro frequenter tangere, manu versare. *Cic. 5. Tusul. c. 1.* Ut ea, quæ gustimus, olitacium, tractemus, audiamus, in ea ipsa, ubi tenuimus, parte versetur. *Col. 1. 6. c. 2.* Talis notus vitulos oportet, dum adhuc teneri sunt, consuecere manu tractari. *Plaut. Mil. 2. 6. 30.* Tractavit hospitam ante ædes meas, h. e. attraxisti. ¶ Item pro lacerare. *Lucr. 1. 3. v. 903.* Morfuque ferarum tractari. ¶ Translate ponitur pro exercere. *Ter. in prol. Phorm. v. 17.* Qui artem tractant Musicam. ¶ Item pro administrare, curam habere, procurare, *maneggiare*. *Cic. 2. Verr. Eras enim tu Quæstor; pecuniam publicam tu tractabas.* *Id. 1. 13. Fam. ep. 78.* Dionysius servus meus, qui meam bibliothecam multorum numerum tractavit. ¶ Item pro gubernare, regere. *Cic. pro Sex. Quis clavum tanti imperii tenere, & gubernacula Respublicæ tractare in maximo cursu, ac fluctibus eum posse arbitrat? ¶ Item pro gerere.* *Cic. 1. 13. Fam. ep. 14.* Quo in munere ita se tractavit, ut acceptis ab eo beneficiis videretur, non dedisset. id est ita se gerit. ¶ Item pro agere cum aliquo, accipere, suscipere, *trattare*, *טראַטן*, Germ. *handeln*, Gal. *trattier*, Hisp. *tratar*, *ὑποχρησθαι*, *διαπραξιδαν*. *Cic. 1. 1. Fam. ep. 3.* Omnibusque rebus eum ita tractes, ut intelligat meam commendationem non vulgare fuisse. *Id. 1. 13. Fam. ep. 27.* Nec liberalius, nec honorificentius potuisse tractari nec se præsentem, nec rem familiarem absentis patroni sui. *Id. ad Q. Fr. lib. 1. ep. 3.* Me summa simulatione amoris, summaque assiduitate quotidiana sceleratissime, insidiosissimeque tractavit. ¶ Item pro differere, deferre, operam dare. *Cic. 1. de Or. Quis unquam res præter hunc tragæcas pene comice, tristes remisse, severas hilare, forenses scenica prope venulitate tractavit? Id. 1. Acad. A quibus hæc jandiu tractantur.* *Plin. 1. 2. c. 46.* Scrupulosius tractabo ventos. h. e. de ventis differam. ¶ Tractare causam est agere. *Cic. 1. 3. Fam. ep. 12.* Nunquam enim mihi videor tractasse causam diffiditorem. ¶ Interdum ponitur pro consultare, deliberare. *Tacit. Ann. 1. c. 13.* Augustus supremis sermonibus cum tractaret, quinam adipsi principem locum abnuerent aut vellent. *Sueton. in August. c. 35.* De negotiis ad Senatuum referendis tractare. ¶ *Tractare animos*, est afficere, versare, *Cic. in Oras. c. 28.* Eloquentiæ est tractare animos, & permovere.
Tractogalatus, &)
Tractomelitus) V. in *Tracta*.
Tractorius, a, um, *ἐκτροπικός*, quod spectat ad trahendum, ut *Tractoriæ machinæ*, quibus graviora onera furulo trahuntur. *Vitruv. 1. 10. c. 1.* ¶ *Tractoriæ literæ*, de quibus titulus est in *cod. 1. 12.* sunt quæ dantur a Principe us, qui ab eo mistuntur aliquo, vel evocantur, ut eis necessaria itineri publice præbeantur, adscriptis etiam italicis, id est diversioris, seu manthonibus, ubi excipi debeant, & vecturæ, & victicii copia eis suppeduntur.
Tractum, i, V. *Tracta*.
Tractuofus, a, um, adject. *viscoso*, glutinosus, *Cel. Aurel. Acut. 2. c. 32.* Sudor crassus, & tractuofus.
Tractus, us, m. *tratto*, *ἐκτροπικός*, *ἐκτροπικός*, actus trahendi. *Plin. 1. 9. c. 46.* Dextra apprehensio itilo in pugna est: inodius alias tractus. *con poca fatica si tira.* ¶ Translate ponitur pro cursu, fluxu, continuatione. *Cic. 2. de Or. c. 50.* Qui timor! quæ dubitatio! quanta hæsitatio, tractuque verborum! *Id. a. de Or. Neque verborum collocacone, & tractu orationis levi, & æquabili perpolvit illud opus.* ¶ Item pro inflexione, declinatione, derivatione. *Quintil. 1. 8. c. 4.* In tractu, & declinatione talia sunt, qualia apud Ciceronem beatitas, & beatus. ¶ Per Metonymiam, & Metaphoram simul ponitur pro longitudine, serie, ordine in longum ducto. *Virg. 1. Georg. Nactique per umbras Flammarum longos a tergo albescere tractus.* *Liv. 1. 3.* Contemplatus, qui tractus castrorum, quæque forma esset. ¶ Item pro via, itinere, spatio. *Ovid. 2. Meta. Longoque per aera tractu Fertur.* ¶ Item pro circulato serpentium progressu, qui Græcis *συνίσις* dicitur. *Virg. 2. Georg. Squameus in spiram tractu fe colligit anquis.* ¶ Item pro regione, plaga, climate, spatio alicujus magnitudinis, ut cæli, vel terræ, *tratto*, *spazio*, *regione*, *ἄκρος*, Germ. *Strich*, *tratt*, *contree*, Hisp. *verbo*, *χώρα*, *κλίμα*. *Cic. pro Plane.* Totus ille tractus celeberrimus Venetianus, Ahtanus, tota denique nostra illa aspera, & montosa regio. *Virg. 2. Georg. Indicio est tractu fulgens oleaster eodem.* ¶ Item pro spatio temporis. *Pet. 1. 2. c. 9.* Eodem tractu temporum nituerunt Oratores Scipio, & Lælius.

Tractus, a, um, *ἄκτιστος*, ductus, part. a trahor. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 55.* Qui, sicut *venæ*, & *arteriæ* a corde tractæ, & profectæ, in omne corpus ducuntur. *Id. Phil. 11. c. 2.* Reliquum corpus tractum, & laceratum abiecit in mare. *Strabon. c. 11.* Oratio tracta eadem est, quæ *tesa*, seu continuata, & *extensa*. *Cic. 2. de Or. c. 15.* Genus orationis fufum, atque tractum, & cum lenitate quadam æquabili profuens, sine hac judiciali asperitate, & sine sententiarum forensium aculeis prosequendum est. *Id. in Orat. c. 20.* Tracta quædam & fluens expetitur, non hæc contorta, & acris oratio.

Traditio, onis, f. *παράδοσις*, actus tradendi. *Cic. in Top. cap. 5.* Abalienatio est ejus rei, quæ mancipi est, aut traditio alteri nexu, & in jure cæso, inter quos ea jure civili fieri possunt. ¶ Translate sumitur pro documento, doctrina, *insegnamento*. *Gell. 1. 13. c. 22.* Sed eam quoque traditionem fuisse, ut Nerio a quibusdam uxor esse Martis diceretur. *Quintil. 1. 3. c. 1.* Jejunia, atque arida præceptorum traditio.

Traditor, oris, m. qui tradit. *Arnob. 1. 3. pag. 113.* Neque enim traditor alicujus esse scientiæ potius est, ut non ejus, quod tradit, rationem teneat. ¶ Item proditor, *traditore*. *Tacit. 4. hist. c. 24.* Quin potius interfecto traditore, virtutem suam malo omine exsolvent. *Ursinus & Acidalius* mallent *proditoris*, quod certe est magis Latinum. *Sedul. 1. 5. v. 61.* Traditor immitis, tere proditor, impie latro.

Traditus, a, um, noim. particip. *dato*, *insegnato*. *Cic. 6. Fam. ep. 27.* A sapientissimis viris tradita memoria, & scientia comprehendere. *Cef. 1. 3. B. Civ. c. 57.* Traditus & commendatus. *Tacit. 1. 1. hist. c. 32.* Traditio more quamcumque principem adulandi. *effendo passio in costume.*

Trado, is, didi, ditum, a. 3. *dare*, *תתן*, Germ. *geben*, Gall. *bailler*, Hisp. *dar*, *παράδομαι*, *επιχειρέω*, idem ac do, seu porrigo, *ex tranjido*, & quo infra suo loco. *Cef. 1. 1. bell. Civ. Saxa multis locis prærupta iter impediabant, ut arma per manus necessario traderentur. Id. 1. 2. Pecuniam ex publico tradunt.* ¶ Sæpe ponitur pro dedere, dare in manus, sive in potestatem. *Cef. 1. 8. bell. Civ.* Itaque necessitate coacti se tradiderunt, *arresero*. *Cic. ad Q. Fr. 1. 1. ep. 2.* In custodiam tradere aliquem. *Id. de Prov. Conf.* Tradere in servitutum aliquem alicui. *Id. pro Dom. Tradere aliquem alicui ad supplicium. Id. ibi.* Provinciam ad ripiendam tradere. ¶ Item, pro committere, commendare, *consegnare*. *Cic. 1. 7. Fam. ep. 5.* Totum denique hominem tibi trado de manu, ut ajunt, in manum tuam istam & victoria, & fide præstantem. *Id. 2. Phil. c. 2.* At enim te in disciplinam meam tradideras. *Id. 1. 16. Fam. ep. 1.* Ei te totum trade. ¶ Item pro transmittere, relinquere. *Anton. ad Cic. post ep. 13. l. 14. ad Att.* Non esse tradendas posteris inimicitias. *Plin. in l. 1. ep. 12.* Nam plerunque morbi quoque per successiones quasdam, ut alia, traduntur. ¶ Item pro adijcere, applicare, operam dare. *Cic. 1. de Divin.* Qui salubri, & moderato cultu, atque victu quieti se tradiderit. *Id. 1. de Invenr.* Quali ex aliqua turbida tempestate in portum, sic ex seditiosa, & tumultuosa vita se in studium aliquod traderent quietum. ¶ Item pro præstare, efficere. *Cic. 3. Ferr.* Quæsit, quis adem Caltois sartam tectam deberet tradere. ¶ Item pro docere. *Cef. 1. 6. bell. Gall. c. 13.* De Deorum immortalium vi, ac potestate disputant, & juvenuti tradunt. *Cic. pro Flacc.* Et qui se artem docendi traditurum etiam cæteris profitebatur. Item pro dicere, referre, narrare. *Cic. 1. Tusc.* Nam Galbam, Africanum, Lælium doctos fuisse tradunt. *Id. 5. Tusc.* Traditum est etiam, Homerum cæcum fuisse. *Plin. 1. 13. c. 1.* Unguenta quis primus invenit, non traditur. ¶ *Tradere memoria* est memoriam mandare, *mittere a mente*. *Cic. in Somn. Scip.* Et quæ dicam, trade memoriam. Item scriptum relinquere, *lasciare scripto alla memoria de posteris*. *Id. 1. 2. de Invent. c. 1.* Quarum nomina multi poetæ memoriam tradiderunt. ¶ Tradere scriptis, *lasciare scripto*. *Cic. 3. de Or.* Cujus ingenium, varioque sermones scriptis suis Plato tradidit. ¶ Tradere pro prodere, *tradire*, rarum est. *Sedul. in Arosibich. v. 74.* Tunc ille Judas carnitex ausus magistrum tradere. ¶ Tradere confuctudini Latine, h. e. in Latinum sermonem vertere. *Columell. in præm. l. 12.* Hæc in Oeconomico Xenophon, & deinde Cicero, qui eum confuctudini Latine tradidit. ¶ Tradere se trinitia, *darsi alta malinconia*. *Cic. Fam. 5. ep. 14.*

Traditio, is, xi, ctum, a. 3. *tradere*, *trasportare*, *תתן*, Ger. *hindurch fuhren*, Gal. *tradere*, Hisp. *traspassar*, *μεταγω*, per locum aliquem duco, vel de loco in locum duco, transfero, a *trans*, & *duco*. *Cef. 1. 1. bell. Gall. c. 11.* Helvetii per angustias, & fines Sequanorum suas copias traderant. *Virg. Ecl. 8.* Atque fatas alio vidi traducere menses. *Cic. pro Cluent. c. 48.* Traducere equum. *passar banda*, *a passai*, *innanzi col cavallo*. ¶ Interdum est trajicere, hoc est in litus, vel ripam alteram tranfvehere, *tragetare*. *Cef. 1. 1. B. Gall. c. 12. Id. ibid.* Tres jam copiarum partes Helvetios id flumen transfduxisse. *Id. ibi.* Ab eo postulat, nequam multitudinem hominum amplius trans Rhenum in Galliam traderet. *Id. ibi. l. 2. c. 5.* Flumen Axionam exercitum traducere maturavit. *Cic. 1. 2. de Invent.* Fluvius ita magnus factus est, ut eo viciniam traduci non possent. ¶ Interdum transmittere, seu de loco, in quo quid natum est, alio mittere. *Juven. sat. 7.* Altera vos nudo traducit Gallia talo. ¶ Translate sumitur pro transferre ex uno ordine in alium. *Cic. Att. 1. 1. ep. 18. (al. 16.)* Is ad Plebem P. Clodium traducit. id est ex Patricio Plebejum facit. ¶ Item pro abducere, avertere, & alio convertere, aut trahere. *Cic. 1. Fam. ep. 2.* Mihi videret animum hominis ab omni alia cogitatione ad tuam dignitatem tuendam traducere. *Id. de Clar. Orat. c. 93.* Judicium animos a severitate ad hilaritatem, risumque traducere. ¶ Item impellere, trahere. *Id. pro Cluent. c. 52.* Traduxit me ad suam sententiam. ¶ Item inllectere, convertere. *Id. 2. de Or. c. 48.* Tum omnem orationem traduxi, & converti in increpandam Cæpionis fugam. ¶ Item pro transfigere, terere, consumere, *menare*, *passare*, *consumare*, *Cic. de Sen. c. 23.* Ut vitam otiosam, & quietam sine ullo dolore, & contentione traducamus. *Id. 1. 4. Fam. ep. 6.* Qua ratione nobis traducendum sit hoc tempus. ¶ Item pro acculare, sinistrâ famam de aliquo spargere, infamia afficere, deridere, quasi sit ducere per vicus, & plateas ad deridendum. *Martial. 1. 1. ep. 54.* Quæ tua traducit manifesto carmina furto. hoc est arguit turpi, intamat, convincit. *Liv. 1. 2. c. 38.* Vestras conjuges, vestros liberos traducos pro ora hominum? ¶ In imperativo est *traduc*. *Ter. Adel. 7. 7. 12.* Traduc familiam omnem ad nos. Legitur tamen & *traduce* in quibusdam Editionib. apud *Valer. Max. 1. 4. c. 1.* ¶ *Traduxi* pro *traduxisti* per syncopen legitur apud *Plaut. Caf. 3. 3. 16.*

Traductio, onis, f. actus traducendi, seu ex uno in alium locum transferendi. *Auson. in gratian. act. c. 4.* Traductio captorum. *Cic. pro Sex. c. 7.* Traductio ad plebem furibundi hominis. h. e. translatio Clodii ex Patricio ad Plebejum ordinem. *Id. 3. de Or. c. 43.* Traductio, atque immutatio in verbo. h. e. translatio ab uno ad alium sensum. ¶ Item cursus, fluxus. *Cic. 5. Divin. c. 56.* Traductio temporis, nihil novi efficiens, & primum quidem replicans. ¶ Item irrisio, derisio. *Senec. 1. 1. de ira, c. 6.* Cum dedecore, & traductione vitam exigere.

¶ Denique traductio est figura rhetorica, quæ facit, ut cum idem verbum crebrius ponatur, non modo non offendat animum, sed etiam concinniore orationem reddat, hoc pacto: Qui nihil habet in vita jucundius vita, is cum virtute vitam non potest colere. Item, Eum tu hominem appellas, qui si fuisset homo, numquam tam crudeliter vitam hominis petisset. Hæc ex *Aul. ad Heron. 1. 4. c. 14.*

Traductor, oris, m. qui traducit, seu transferit. *Cic. Att. 1. 2. ep. 9.* Sciat hic nos Hierosolymarius traductor ad plebem. h. e. Pompejus Hierosolymorum excisor, qui Clodium a Patricio ordine ad Plebejum transferat. **Traductus**, a, um, adiect. ex particip. *virato* a *luogo all' altro*, *trasferito*. *Varr. 1. de R. R. c. 8.* Ex arboribus in arbores traductis vitibus vinea fit. ¶ Item actus, transactio. *Cic. pro Planc. c. 12.* O adolescentium traductam elegantem.

Traductus, us, m. *transfuso*, locus, per quem aliquid traduci potest. *Ammian. 1. 9.* Præsidium per eos traductus agentes.

Tradox, ucis, m. & f. ramulculus vitis, vel alterius arboris, qui in alium arborem traducitur, seu transferitur. *Varr. 1. de re rust. c. 8.* Quarum pedamentum est nativum ejus generis, ubi ex arboribus in arbores traductis vitibus vinea fit, quos traduces, quidam rumpos appellant. *Col. 1. 5. c. 7.* Novi traduces omnibus annis inter se ex arboribus proximis connectantur: Si tradux traducem non contingit, media virga inter eas deligetur. *Id. 1. 4. c. 29. de infusione:* Ex qua velut traducem in hærentem matri, palmitem attrahas, & per foramen transmittas. *Tacit. 2. hist. c. 25.* Vincæ nexu traduce impeditæ. ¶ Translate *Sever. in Asta, v. 567.* Sacra marmora resque vetustas traduce materia. h. e. adea firma, ut opera ex illa facta ad posteros usque traduxerit. ducta metaphora vitibus, quæ traducum ope conservantur. *Prudent. in Apotheos. v. 983.* Ne traduce carnis Transundi in fobolem credatur fons animarum. h. e. mediante carne, quæ ab uno in alium quasi tradux propagatur.

Tragacantha, es, f. *τραγάκινθα*, frutex in Creta Insula maxime proveniens, spinæ albæ radice, ex qua lacryma manat aliquot usus in medicina habens. *Plin. 1. 13. c. 21.* ¶ Dicitur & tragacantha, æ, ab eodem *Plin. 1. 26. c. 24.*

Tragæcus porcellus est hircosus, hoc est hircum pilo, & habitu corporis quodammodo referens. *Apic. 1. 8. c. 7.*

Tragelaphus, i, m. *τραγέλαφος*, *tracocerus*, animal juxta Phasin armenæ nascens, barba, & armorum promissio villo hircosimile; cætera cervo: unde & nomen sortitus est, nam *τράγος* hircum, *ἄλφος*, cervum significat. *Plin. 1. 8. c. 33.*

Tragemæta, um, n. *trægges*, *τραγήμετα*, bellaria, h. e. omne genus cibi delicatioris, quod secundis mensis inferitur. Græca tamen vox est, & Græce usurpata tum a *Gellio 1. 13. c. 1.* tum ab ejus excerptore *Macrob. 1. 2. Saturn. c. 8.*

Tragia, f. i. Tragias, *Tragæta*, inf. parva maris *Ægei*, apud Samum, patria Theopitoni Philosophi Peripatetici. *Plin. 1. 4. c. 12.* ¶ Item opp. Naxi inf. ubi Apollo colebatur, unde *Tragæus* dicitur est. *Strabo 1. 14.*

Tragicæ, adv. *tragicamente*, *τραγικῶς*, more tragico, ritu tragicorum. Translate, seu metaleptice sumitur pro graviter, sublimiter, illo gravi, verbis grandibus, quibus tragici utuntur. *Cic. in Bruto c. 11.* Hanc enim morem rhetoricæ, & tragicæ ornare poterunt.

Tragicomœdia, æ, f. genus fabulæ ex *Tragœdia* & *Comœdia* mixtæ, qualis est *Amphitruo* *Plauti*, eodem teste *ibid. in Prof. v. 59. & 63.* ibi enim & *Dii*, qui *Tragicæ* personæ sunt, & servi, qui *Comicæ*, inducuntur. **Tragicus**, a, um, adiect. *tragicus*, *τραγικῶς*, quod ad tragicædium spectat. *Cic. 1. de nat. Deor.* Ut tragici poetæ, cum explicare argumenti exitum non potestis, confugitis ad Deum. *Id. in Bruto c. 55.* Fuit enim Sulpitius vel maxime omnium, quos quidem ego audiverim, grandis, & ut ita dicam, tragicus Orator. ¶ Metaleptice sumitur pro tristi, crudeli, scelerato. Nam talia tere solent esse tragicædium argumenta. *Liv. 1. 1. c. 46.* Telit enim & Romana Regia sceleris tragici exemplum. ¶ *Tragicum* adverbii more positum. *Horat. 1. 2. ep. 1.* Nam tragicum spirat satis, & feliciter audet. h. e. tragico & sublimi stilo scribit. ¶ *Tragicus*, i, absolute pro tragico Poeta. *Horat. de ar. poet.* Et *Tragicus* plerumque dolet sermone pedestri.

Tragœdia, æ, f. *tragedia*, Ger. *tragedt*, Gall. *tragedie*, Hisp. *tragedia*, *τραγῳδία*, poematis gravissimii genus, quo Regum, Principumve, aut eorum, qui in aulis Regum versantur calamitates depinguntur, tristissimum feri habens exitum. Dicta est a *τράγος*, hircus, & *ὄδῆ*, cantus, quia præmium ejus, qui tragœdia vicisset, hircus erat, quem ille *Baccho* sacrificabat. Unde *Horat. in Arte:* Carmine qui tragico vilem certavit ob hircum. ¶ Differt a comœdia, quod in hac humiles, & privatæ personæ introducuntur, in tragœdia Reges, Principes, Duces, nonnunquam etiam Heroes, & *Dii*. Ad hæc comœdia a turbulentioribus fere rebus initium sumens, tranquillum, lætumque fortiter exitum, tragœdia autem totum quidem argumentum habet luctuosum, exitum autem tristissimum. *Cic. de Sen.* Sophocles ad summam senectutem tragœdias fecit. ¶ Translate sumitur pro magnificentia, magniloquentia, re ingenti. *Cic. 1. de Or.* Neque vero istis tragœdiis tuis, quibus uti Philosophi maxime solent, crasse, perturbator. ¶ *Tragœdiaz*, *agere*, *move*, *excitare*, est gravi dicendi genere uti, amplificare, exaggerare, interdum etiam tumultum commovere, seditionem concitare. *Cic. 1. 2. de Or.* Ne aut irrisione, aut odio digni putemur, si aut tragœdias agamus in nugis, &c. *Id. pro Mil. c. 7.* Quantas tragœdias excitat! *Quintil. 1. 6. c. de peroratione.* Nam in parvis litibus has tragœdias movere tale est, quasi si personam *Herculis*, & cothurnos aptare intantibus velis.

Tragœdus, m. 2. *colui*, *che recita tragedie*, *τραγῳδῆς*, actor tragœdiæ. *Cic. 1. de Or.* Vox tragœdorum, gelitus pene summos actorum est requirendus. *Hor. 1. 2. ep. 2.* Qui se credebatur audire tragœdos. ¶ Fuit hoc nomine Romæ vicus, in quo quia Jovis statua ab Augusto dedicata fuit, ut est apud *Suet. in Aug. c. 57.* is Jupiter Tragœdus appellatus est. Alii putant sic dictum Jovem, quod apud *Plautum* in *Amphitr.* inducitur historicam faciens: nam ea fabula mixta est ex *Tragœdia*, & *Comœdia*.

Tragopanas, adis, f. avis aquila major, cornua curva in temporibus habens, colore ferrugineo, capite plæniceo. *Plin. 1. 10. c. 49.* qui tamen inter fabulosas recenset.

Tragopogon, onis, f. *barba di becco*, herba hircinæ barbæ similis, a *τράγος*, hircus, & *πώγων*, barba. *Plin. 1. 21. c. 5.*

Tragula, æ, f. *traxia*, *traxia*, *traxia*, aliter teli similitudine hæc. A *traxi*endo dicitur *Varr. 1. 4. de L. L.* Aliter vero *Festus:* *Tragula*, inquit, genus teli, dicta, quod ex scuto infixâ trahatur. Unde *Scaliger* *trahulam* dicendum putabat, quasi diminutivum sit a *traha*. Ab eadem etymologia id genus teli hamatum fuisse, suspicantur *Lipfius 1. 4. Poliorcetic. c. 4. Liv. 1. 23. c. 42.* Cn. Scipionis femur tragula confectum erat. ¶ *Tragula* item, *traxta*, *αυτίβλαστον*, verriculum, sive rete piscatorum, quod subere innatat, ita dictum a *trahendo*. Nempe quod per undas, & ex undis trahatur. *Plin. 1. 16. c. 8.* Uius suberis anchorilibus maxime navium, piscantiumque tragulis, & cadourum obturamentis. ¶ Translate *Plaut. Epid. 5. 1. 24.* Tragulam in te injicere ador-

adornat. h. e. dolum, infidias tibi machinatur. *Id. Caf. 2. a. 18.* Ego pol istam jam aliquorum fragulam decido, nam si nihil in petrare potero, saltem fortiar. h. e. aliquo modo telum istud securo, remque hanc expediam, ducta translatione a tragula, quæ infixæ corpori, non nisi laxato vulnere evelli potest: vel deducta metaphora a tragula rete, quam, ut evadas, aliquo loco cedere oportet.

Tragum, i, n. genus pulvis ex tritici femine, hoc est ex zea factum, quod inter cibos non nimium acres, cum pitana, & lenticula recensetur a *Cels. l. 4. c. 4.* Adde *Plin. l. 18. c. 7.*

Tragurium, n. **Tragurum**, *Trau*, urbs Dalmatiæ, in insula parva cogn. ponte juncta continenti, contra Bubuum, seu Boam inf. cui etiam ponte jungitur. *Plin. l. 3. c. 21.*

Tragus, vel Græco more *Tragos*, i, *τραγός*, herba semipede alta, fructuosa, sine foliis, pufillis racemis rubentibus, grano tritici acuto acumine, in maritimis nascens, quæ alio nomine scorpis dicitur. *Plin. l. 27. c. 13.* ¶ Est item genus piscis, qui & hircus latino vocabulo appellatur. *Plin. l. 9. c. 45.* Apud *Festum* legitur, Tragum esse genus conchæ mali saporis. ¶ Præterea sic dicitur fetor alarum in hominibus. *Martial. l. 11. epigr. 23.* Inde *tragus*, cereleque pili, mirandaque matri barba. ¶ Denique tragus genus est spongiarum sciffum, prædurum, & asperum. *Plin. l. 9. c. 45.*

Traha, æ, f. *streggia*, Germ. *Schlitten*, Gal. *stenoir*, Hisp. *rastra*, *ταχάρα*, genus vehiculi sine rotis, quo coloni utuntur, a *traho*, ut movent *Servius*. Nam quia rotas non habet, non volvit, sed trahitur. *Col. l. 2. c. 21.* Si pauca rota sunt, adicere tribulam, & traham possis. ¶ Pro *traha* Poetæ per Epenthesin dicitur, *trabea*, ut navita pro navita. *Virg. l. Georg. v. 164.* Tribulam, traheaque, & iniquo pondere rastri.

Traharius, ii, m. qui traham ducit, vel traha vehit. *Sidon. l. 6. ep. 1.*

Traharios recentiter calones, & lizas, qui sunt in impedimentis exercitus.

Trahax, acis, o. *rappa*, *ραπα*, Ger. *zugig*, Gal. *astrayant*, Hisp. *quetrae*, *ταχάρα*, qui omnia ad se trahit, rapax, avidus. *Plaut. Pers. 3.* Procax, rapax: trecentis verbis tuas impuritas loqui nemo potest.

Trahæa. V. *Traha*.

Trabo, his, traxi, tractum, a. 3. *træere*, *trivare*, *stascinare*, *trascinare*, *τρασιν*, Ger. *ziehen*, Gal. *attiver*, Hisp. *træer*, *llevar*, *σέρω*, *ταχω*, per vim ducio. Trahimur enim inviti, ducimur volentes. *Senec. ep. 107.* Percum volentem fata, nolentem trahunt. *Aul. Declam. anteq. Cic. iret in exil. c. 7.* Trahi ad supplicium. ¶ Hinc *trahere* absolute, pro ad supplicium trahere, quemadmodum & *ducere* eodem modo usurpatur. *Sall. in Casil. c. 51.* Paulo post ipsi traherantur. ¶ Non semper tamen est per vim ducere, sed sæpe amore ducere, sympathia ducere. *Cic. l. 1. de Divin. Magnæ lapis est, qui ferrum ad se allicit, & trahit. Virg. 2. Ecl. Trahit sua quemque voluptas.* ¶ Ponitur etiam pro reptare, id est ita aliquid ducere, vel gestare, ut tamen humo non attollatur, quod dicitur de iis, quæ non ambulat, aut vix possunt ambulare. *Plaut. Cist. l. 1. 117.* Amiculum hoc sustolle saltem. S. Sine trahi, cum egomet trahor. ¶ Item pro haurire, educere. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 9.* Atque etiam ex puteis jugibus aquam calidam trahi. *Plaut. Trucul. 2. 7. 41.* Trahit ex intimo ventre suspirium. *Virg. l. 2. Æn. Operumque laborem Partibus æquabat iustus, aut forte traheret. Senec. 3. de ira, c. 10.* Navigium aquam trahit. h. e. per rimam admittit, *fa aquo*. Huc etiam pertinet, trahere pocula, h. e. bibere, *Hor. Epod. 14.* Trahere odorem naribus, h. e. haurire, *Pædr. l. 3. fab. 2.* ¶ Item pro nere. *Hor. l. 2. Od. 10.* Nec Laconicas mihi Trahant honeræ purpuræ eliceæ. ¶ Translate fumitur pro impellere, incitare, cogere. *Cic. 1. Off. c. 6.* Omnes enim trahimur, & ducimur ad cognitionis, & scientiæ cupiditatem. *Id. pro Arch. c. 11.* Trahimur omnes laudis studio, & optimus quisque maxime gloria ducitur. *Id. pro leg. Manil. c. 7.* Trahere alterum in eandem calamitatem. *Liv. l. 38. c. 56.* Multa alia me in diversum trahunt. h. e. dubium, incertumque faciunt, ut quam potissimum sequar opinionem, nesciam. *Id. l. 25.* Trahere aliquem ad defectionem. ¶ Item pro derivare, arcessere. *Plin. l. 6. c. 28.* A rege Cræte Minoe, ut existimant, originem trahentes. ¶ Item pro capere. *Sall. in Jug.* Tum Marius ex copia rerum consilia trahit. ¶ Item pro accipere, fuscipere, acquirere. *Cic. pro Corn. Balb. Anne de nobis trahere spolia fœderatis licebit, de hostibus non licebit? Id. 3. Phil. c. 6.* Qui propter hæsitantiam linguæ, stuporemque cordis cognomen ex contumelia traxerit. *Id. 6. Phil.* Aliquid salis ab uxore mima trahere poterat. *Plin. l. 7. a. 19.* Candorem trahunt quodam medicamine. ¶ Item pro prorogare, procrastinare, in longum ducere. *Cic. Ant. l. 10. ep. 8.* Necessè est enim, aut id, quod maxime velim, pelli ipsum ab Hispania, aut trahi id bellum. ¶ Item pro terere, consumere. *Virg. l. 1. Æn. Nec non & vario noctem sermone traheret Infelix Dido.* ¶ Item pro remorari, detinere. *Val. Max. l. 4. c. 1.* Trahit eam sermone, quouoque & schola redirent liberi. ¶ Item pro durare. *Flor. l. 4. c. 2.* Decem annos traxit ista dominatio. *Celsus:* Si quis in eo morbo diutius traxit. ¶ Item pro cogitare, reputare, agitare. *Sall. in Jug.* Marius multis diebus, & laboribus consumptis, anxius trahere cum animo suo, omitteret ne inceptum, an fortunam opperiretur. *Id. ibid.* Alia hujuscemodi animis traherant. *Id. ibid.* Et dubium belli, atque pacis rationes trahere. ¶ Item pro interpretari, explicare, narrare. *Cicer. 4. Acad.* Non quæro rationes eas, quæ ex conjectura pendunt, quæ disputationibus huc, & illuc trahuntur. *Liv. l. 25. c. 11.* In diversum trahunt auctores. *id est* diversa sentiunt. ¶ Trahere animam, *vespirare*, *vivere*. *Plin. l. 11. c. 3. & Tacit. 2. Annal.* ¶ Trahere vultum, *mostrar visio severo*. *Ovid. 2. Amor. eleg. 2. v. 33.* Cum bene vir traxit vultum, rugasque coegit. ¶ Trahere stipendia, *traxit la paga*. *Juven. l. 1. c. 4.*

Trajanus, le, adject. a Trajano, legitur in *Inscript. apud Fabret. pag. 454.* Phœbus VI. vir Augustal. Trajanal. & Hadrial. IIII. Vir.

Trajanus, a, um, adject. ad Trajanum Imp. R. pertinens, ut Trajanus Thermæ, in *Inscript. apud Fabret. pag. 677.* ¶ De Trajana aqua V. in *Aurelius*, a, um.

Trajectio, onis, f. *olstraffare da un luogo all' altro*, *διαβιβασίς*, actus trahendi, translatio. *Cic. 1. de Divin. c. 1.* Trajectiones, motusque stellarum observaverunt. *Id. 3. de Or. c. 53.* Augendi, minuende causa veritatis superlatio, atque trajectio. ¶ Speciatim fumitur pro transtretatione, transvectione, *strageto*, *stragisto*, *διασπράξις*. *Cic. l. 1. Tusc. c. 5.* Dic quæso, num te illa terrent, triceps apud inferos Cerberus, Cocytus fremitus, trajectio Acherontis? Alii leg. *tranfrectio*. *Id. Ant. l. 8. ep. 15.* Cautior certe est mansio, honestior existimatur trajectio. ¶ Dicitur etiam de verborum transpositione, translatione de suo loco in alienum, quæ etiam in literis, & syllabis dicitur *Metastasis*, in vocabis appellatur *Hyperbatum*. *Cic. Or. c. 69.* Et utitur ea trajectione verborum. ¶ Reperitur etiam pro contextu orationis, quia uique ad clausulam transeundum est, antequam habeamus sensum integrum. *Quintil. l. 8. c. 2.* Quare nec sermo tam sit longus, ut eum profequi non possit intentio, nec trajectione tam tardus, ut in Hyperbatoo finis ejus differatur.

Trajectitius, a, um, adject. quod alio trajectitur. *Ulpian. l. 3. Dig. de pecul. Trajectitia pecunia. h. e. quæ in alium locum periculo creditoris transferitur.*

Trajecto, as, a. 1. *trappaffare*, freq. a trajectio. *Cels. l. 7. c. 14.* A quibusdam ad imum acu trajectatur.

Trajector, oris, m. qui trajectit. *Prudens. in Hamartig. v. 875.* Ignis trajector nubium.

Trajectura, æ, f. *spotto*. *Vitruv. l. 4. c. 7.* Supra trabes, & supra parietes trajecturæ mutulorum projiciuntur.

Trajectus, us, m. *strageto*, *stragisto*, *διασπράξις*, actus trahendi, transfretatio. *Cels. l. 5. bel. Gal.* Quo ex portu commodissimum in Britanniam trajectum esse cognoverat. *Liv. l. 1. c. 3.* Qui in trajectu Albulæ amnis submersus celebre ad posteros nomen flumini dedit. *Rur. vs. Caf. l. 2. Bel. Civ. c. 20.* Ne itinere aut trajectu intercluderetur. Quædam Edition. hic habent *strangictus*, quæ scribendi ratio usurpari etiam a nonnullis solet, sed altera usitator est.

Trajectus, a, um, o. 1. 2. *stragettato*, *stragistato*, *διασπράξις*, transvectionis, partic. a trajectio. *Cic. post red. ad Quir. c. 8.* Cum parva navicula trajectus in Africam. ¶ Sumitur etiam pro tranfrectu. *Hor. l. 2. sat. 3.* In cor trajecto lateris miseri, capitique dolore. ¶ Item pro ducto, deducto. *Ulp. l. quemadmodum, §. 1. ff. ad l. Aquilian.* Per cujus domum trajectus erat aqueductus. ¶ Item pro transfixo, *trappaffato*. *Ovid. 5. Met.* Trajecti summovit vulnere cruris. *Plin. l. 11. c. 37.* Ob hoc in præliis, gladiatorumque spectaculis mortem cum risu trajecta præcordia attulerant.

Trajecto, is, jecti, jectum, a. 3. *trappaffare da un luogo all' altro*, transfecto, *διασπράξις*, *διασπράξις*. *Liv. l. 30.* Trajicere de nave in nave malos, & antennas. *Lucret. l. 4. v. 425.* Et quocumque oculos trajectimus, omnia ferri. *dovunque voltammo gli occhi.* ¶ Speciatim fumitur pro transvehere, transferre trans mare, flumen, montes, &c. *trappaffare*, *stragettare*, *העביר*, *העביר*, Ger. *überfahren*, Gal. *passer*, *traverser*, Hisp. *pasar*, *παρὰ μέρους*, *διασπράξις*. In hac actione duos fere habet accusativos, unum communem verbis omnibus activis, alterum vi præpositionis, vel hujus vice adverbium motus ad locum. *Planc. Cic. l. 10. Fam. ep. 9.* Exercitum ad Calendas Majas Rhodanum trajecti. *Et ep. 21.* Exercitum huc trahendum quam primum cures. *Brutus Cic. l. 11. ep. 9.* Si fe Alpes Antonius traherit. ¶ Sæpe alter accusativus omittitur, qui tamen facile subintelligitur. *Cic. Ant. l. 7. ep. 21.* Et, si terra quidem, qui possum? mari, quo trajectiam? *Brutus Cic. l. 11. ep. 13.* Noque ex Italia tam celeriter exercitum trajecti posse credebant. *Liv. l. 22.* Annem vado trajecti. *Plin. l. 8. c. 32.* Trajicere Cyprum. *passar in Cipro.* ¶ Accipitur quoque pro fundere. *Varro l. 1. de verul. c. 64.* Trajicere in alia vasa. ¶ Item pro transigere, transfodere, *trappaffare*, *διασπράξις*. *Cic. 4. Fin.* Si Annibal ad portas venisset, murumque jaculo trajectisset. *Cels. l. 5. B. Gal. c. 35.* Utrumque femur tragula trajectitur. ¶ Translate dicitur de vocabis pro transponere, de suo loco in alienum transferre. *Cic. in Or. c. 69.* Ne verba trajectiamus aperte, quo melius aut cadat, aut volvatur oratio. *Id. ibid.* Ut neque verbum ita trajectiat, ut id de industria factum intelligatur. ¶ Item de criminibus, pro transferre, convertere, imponere, *rivolvare*, *addossare*. *Cic. l. 1. Ver.* Et ex illius invidia deonerare aliquid, & in te trajectore cæperit. ¶ Item pro rejicere, *rimettere*. *Ovid. 12. Met.* Et arbitrium litis trajecti in omnes. *Liv. l. 2.* Trajicere rem ad novos Magistratus.

Tralatio. V. *Translatio*.

Trallianus, a, um, ad Tralles pertinens. *Cic. in Orat. c. 70.* Quasi vero Trallianus fuerit Demosthenes.

Tralles, f. 3. num. pl. vel Trallis, num. sing. *Coræ*, urbs Asiæ min. in Lydia, inter Magnesiæ, & Meandrum fl. ad Mer. & Caystrum fl. ad Bor. *Plin. l. 5. c. 29.* Trallis, eadem Evanthis, & Seleucia, & Antiochia dicta. *Juvenal. Sat. 3. v. 7.* Hic Andro, ille Samo, hic Trallibus, aut Alabandis.

Traliquor, eris, dep. 3. rem omnem enarro, a principio ad finem usque rem loquor. *Plaut. Pers. 3. 3. 7.* Trecentis verbis tuas impuritas traloqui nemo potest. *dirle tutte.*

Traluco. V. *Trasluceo*.

Trama, æ, f. 1. *trama*, *טרי*, Ger. *eintrag*, Gal. *trame*, Hisp. *trama*, *κρίση*, filum, quod intra stamen currit, seu quod stamini ex transverso intertextitur. *Plin. l. 11. c. 24.* Quam non ad hoc videtur pertinere cribratæ pexitas telæ, & quadam polituræ arte, ipsa per se tenax ratio tramæ. ¶ Translate *trame pures* ponuntur pro re nullius pretii. *Plaut. Rud. 5. 2. 36.* Quid dare velis, qui isthæc tibi indicet? I. a. nummos trecentos. Gr. tricæ. La. quadringentos. Gr. tramas putridas. La. quingentos. Gr. cassam glandem. ¶ Trama apud *Varron. l. 5. de L. L.* videtur esse genus vestimenti tenui textura, & rara. Trama, inquit, quod trameat frigus id genus vestimenti. Hinc translate *trama figure* ponitur pro extenuatissimo corporis habitu umbram potius hominis, quam hominem referente. *Pers. Sat. 6. v. 73.* Mihi trama figure Sit reliqua: ast illi tremat omento popa venter.

Tramæo. V. *Tranfmæo*.

Trames, itis, m. *sentiero transversale*, *טרי*, Ger. *kramer fussteig*, Gal. *sentier*, Hisp. *senda*, *σένδα*, *σένδα*, semita transversa, a *trameo*, seu *trameo*, quia transversus scindit viam rectam. Ita *Var. l. 6. de L. L.* Sed generatim accipitur pro angusta semita, & a majori via remotiori, minusque trita. *Cic. Phil. 13. c. 9.* Egredus est non viis, sed tramitibus. ¶ Ponitur etiam pro quavis via. *Prop. l. 3. el. 16.* Qua facit assiduo tramite vulgus iter. ¶ Trames quoque est *υαλάς*, sive convallis, ac generatim locus saluosus, virgultisque obditus. *Serv.* Tramites sunt convalles, quæ de lateribus utriusque perviæ imitant montes: quæ solent etiam saltus nuncupari. *Prop. l. 3. eleg. 13.* Si forte meo tramite quæris avem.

Tramito. V. *Tranfmitto*.

Trano. V. *Tranfmio*.

Tranquillatus, a, um, particip. *tranquillato*, *acquietato*. *Nepos 25. c. 4.* Tranquillatis rebus Romanis remigravit Romanus.

Tranquille, adverb. *tranquillamente*, *γερηνός*, leniter, placide, citra motum, & perturbationem. *Cic. 3. Tusc. c. 11.* Si volumus hoc, quod datum est, vitæ tranquille, placideque traducere. *Id. in Or. c. 28.* Qui enim nihil potest tranquille, nihil leniter, nihil partite, definite, distincte, facete dicere. *Senec. ep. 71.* Animus tranquillissimus inter divina mansurus. *Sueton. in Aug. c. 2.* Tranquillissime tenuit.

Tranquillitas, atis, f. *tranquillitas*, *טריק*, Germ. *stille*, Gal. *tranquillité*, Hisp. *sofiso*, *γερηνός*, *γερηνότης*, quies maris tempestatis expertis, ut serenitas est status quietus cæli. *Cic. 4. Proficisci probo navigio, bono gubernatore, ac tranquillitate. Id. Ant. l. 6. ep. 8.* Nos longis navibus tranquillitates aucupari eramus. ¶ Per translationem accipitur pro quavis quiete, ut *tranquillitas vite*, & *animi*, hoc est securitas motuum omnium, & perturbationum expertis. *Cic. l. 2. de Or. c. 1.* Nam qui locus quietis, & tranquillitatis plenissimus fore videbatur. *Id. l. Off. Ut tranquillitas animi, & securitas addit. Id. pro Mur. c. 27.* Qui remoti a flu-

a studio ambitionis, otium, ac tranquillitatem vitæ secuti sunt.

Tranquillo, as, a. 1. *tranquillare, vendere tranquillam, abhonnare, far bonaccia, calmare*, רַחֵקוּת, Ger. *ruhig machen*, Gall. *appaiser*, Hisp. *jossagar*, יָסַגְסַג, tranquillum facio, tempestates fedo. *Plin. l. 2. c. 103.* Mare tranquillatur oleo. ¶ Translate sumitur pro sedare, lenire, liberare a perturbationibus, cui opponitur *perturbare*. *Cic. l. 1. Fin. c. 16.* Semper alit aliquid, quod tum visus, atque natura tranquillat animos. *Plaut. Capt. l. 2. 21.* Vultum alicujus tranquillare.

Tranquillo, advrb. V. in *Tranquillus*.

Tranquillo, a, um, *tranquillo*, טָרַקוּל, Germ. *still*, Gall. *tranquille*, Hisp. *jossagado*, יָסַגְסַג, quietus, placidus, propitius de mari dicitur, quando nulla exagitatur tempestas, ut *serenus* de celo. *Cic. pro Cluent. c. 49.* Ut mare, quod sua natura tranquillum sit, ventorum vi agitari, atque turbari. *Plaut. Cas. prol. 2. 26.* Tranquillum est, Alcedonia sunt circum forum. ¶ Translate sumitur pro peccato, leni, experite perturbationum. *Plaut. Cist. a. 3. v. 21.* Si possum tranquillum facere ex irato mihi. *Ter. Phorm. 3. 1. 15.* Tranquilla res est. *Cic. de Sen. c. 20.* Sine qua meditatione tranquillo esse animo nemo potest. *Id. in Bruto.* Ut in transferendis, faciendisque verbis tranquillior, sic in ipis numeris sedatior. *Id. Ast. l. 7. ep. 7.* Tranquillissimum autem animus meus, qui totum istud æqui boni tacit. ¶ *Tranquillo* (supple *maxi*) eleganter more adverbii usurpatur. *Plin. l. 9. c. 7.* Picium tranquillo officiatore. *Senec. ep. 85.* Tranquillo, ut ajunt, quilibet gubernator est.

Trans, *oltre, oltra, di là*, טַרַס, Germ. *inesfert*, Gal. *oultre*, Hisp. *allende*, אַלְעַנְדֵּה, אַלְעַנְדֵּה, ultra, præp. ex iis, quæ accusativo serviunt, & jungitur tam motus verbis, quam quietis. *Cic. Ast. l. 12. ep. 19.* Cogito interdum trans Tiberim hortos alios parare. *Id. pro Quinct. c. 3.* Et trans Alpes usque transfertur. *Horat. l. 1. ep. 11.* Cælum, non animum mutant, qui trans mare currunt.

Transfatio, nis, i, viti, n. anom. *passare, dirigitur*, per aliquem locum, sive rem abeo, ultra eo. *Val. Flacc. l. 4. Argon. v. 510.* Turbine sic rabido populos, atque æquora longe Transfabit. *Sext. l. 6. Theb. v. 509.* Transfabiere fuga. *Id. l. 9. v. 126.* trabs medium Politen transfabit.

Transfactio, onis, f. *aggiustamento*, pactio non gratuita de re dubia, & controversa, cuiusmodi est, siquis paciscatur cum alio, se ei centum nummos aureos daturum, ut lite abstat, & jus omne, quod in re litigiosa præterit, sibi cedat, l. 3. 7. 8. *Gr. ff. de transactionibus. V. Transigo.* ¶ Alio sensu *Terul. de anim. c. 55.* Cum transactione mundi referabuntur regna cælorum. h. e. cum consumptione, destructione, sine rerum.

Transfactor, oris, m. *διαπρακτωρ*, qui transigit, cujus ministerio ad rei alicujus transactionem utitur. *Cic. d. Ver. c. 28.* Qui est rerum hujusmodi omnium transfactor, & administrator.

Transfactus, *fatto, finito, διαπραχται*, peractus, perfectus, absolutus, particip. a transigo. *Ter. Adelph. 2. 4.* Ego jam re transfacta convorsam me domum cum obsonio. *Cic. 2. de Orat.* Quod transfactis jam meis partibus ad Antonium audiendum venisti. ¶ *Facta, transfacta omnis*, proverbium est, inquit *Donatus*, quo utitur cum volumus significare, nihil diligentius prætermisissim, nihilque reliquum esse ad agendum. *Ter. Andr. 1. 5.* Contemptus, spretus, facta, transfacta omnia. ¶ Sæpe transfactus accipitur pro præterito, antecedenti, præcedenti. *Cic. 4. Tulc.* Quid, cum in rebus jam transfactis, & præteritis oratione scribimus, num irati scribimus? *Aul. ad Her. l. 1.* In consequenti tempore spectabitur, num quid re transfacta relictum sit.

Transfagid, is, egi, actum, a. 3. *trappassare, διαπραξω*, trajicio. *Virg. 9. Æn.* Sed viribus enis adactus Transfagidit colles, & candida pectora rumpit. *Apuley. l. 8. Metam.* Ferro sub papilla transfagidat.

Transago, is, a. 3. idem quod transfagid. *Lucan. l. 10. v. 523.* Terribilem juito transfagit Achillea ferro.

Transalpinus, a, um, *di là dalle Alpi, Oltremontano, υπερἀλτιν*, quod trans Alpes situm est, vel sit, ut Gallia Transalpina. V. *Gallia, Cic. l. 9. Fam. ep. 15.* Nunc vero etiam braccatis, & Transalpinis nationibus. *Id. 2. Off.* Sine qua numquam nostri Imperatores ex Transalpinis bellis triumpharunt.

Transapenninus, a, um, *postò di là dell' Appennino*, ut Transapennina Italia, apud *Caton. in Asiquitatib.* ut retet *Budeus*.

Transaustrinus, a, um, *advect. postò di là dall' Austro. Marrian. Capel. l. 6. de zonis.* Altera regio transaustrini habitu desertione contrahitur.

Transibho, bis, a. 3. idem quod Libo, ut dare aliquid transibidendo, apud *Cel. Aurelian. l. 4. Taid. c. 7. & 8.*

Transcædo, V. *Transfido*.

Transcædo, is, endi, ensum, n. 3. *ascendere di là*, טַרַס, Germ. *hinuer steigen*, Gall. *passer, outre*, Hisp. *subir allende*, υπερβαίνω, supero, ascendendo transgredior, a *trans*, & *scando*. *Cic. 4. Casil. c. 3.* Latius opinione disteminatum est hoc malum, manavit non solum per Italiam, verum etiam transcædit Alpes. *Cas. l. 3. B. G.* In naves inimicorum transcædere. *Liv. l. 28. c. 42.* Cum Afrudral in Italiam transcæderet. h. e. transretaret, trajiceret.

Transcensus, us, m. actus transcædendi. *Amman. l. 19.* Occurrere multitudini transcensu scalarum jam propugnacula ipsa præstanti.

Transcindo, is, scidi, scissum, a. 3. *lacerare, υπερσείρω*, omnino scindo, scindendo, lacerando. *Plaut. Pers. l. 4. 8. 1.* Transcidi lovis omnes adventus domi. ¶ Hoc præteritum potest etiam duci a *trans*, & *cedo*, quod plerisque Criticis magis placet.

Transcribo, is, a. 3. *transcrivere, copiare, ricopiare*, רַחֵקוּת, Germ. *hüberschreiben*, Gall. *transcrire*, Hisp. *translatar*, μεταγράφω, ἀρχαγγέλω, exscribo, sive ab exemplari describo. *Cic. d. nat. Deor. l. 3. c. 30.* Qui transcripserit tabulas publicas. *Aul. ad Her. l. 4. c. 4.* Si vestra manu fabulas, & orationes totas transcripseritis. *Plin. l. 14. c. 2.* Gracianus, qui aliqui Cornelium Celsum transcripsit. ¶ Interdum venale proscribere. *Quintil. Decl. 12.* Quomodo satis accusabo vendentem? Spiritus nostros transcribis, salutem nostram exponis. ¶ Interdum scribere in coloniam. *Virg. 5. Æn. v. 750.* Transcribitur urbi matres, idest ad urbem. Ubi *Servius*: Romani moris verbum est: Transcripsi enim in colonias deducebantur. ¶ Interdum per scripturam, aut instrumentum rem nostram in alterius dominium transferre. *Proculus l. 12. ff. de præscriptis verbis*: Ut eos fundos, si ipse vellet, eodem pretio mulier transferebat viro. idest jure cello traderet, ait *Budeus*. Sic in libris censuibus transcribere est rem censualem ab uno nomine in aliud transferre; & in rationibus transcriptio fieri dicitur, cum id, quod mihi expensum latum est, in aliud nomen transfertur, & nomen meum ex rationibus eximitur. *Liv. l. 35. c. 7.* Cum multis tenebris legibus conficta avaritia esset, via fraudis inita erat, ut in focios, qui non tenerentur iis legibus, nomina transferebant. *Caius l. 12. ff. ad S. C. Vellejanum*: Si hæreditatem emerit, & æs alienum hæreditarium in se transferebat. ¶ Translate sumitur pro transferre, tradere, tribuere. *Virg. 7. Æn.* Turne tot incalum fufos patere labores, Et tua Dardaniis transcribi scepra colatus? Ubi *Servius*: Transcribi, tradi, Ser-

mo autem hic tractus est de pecunia. nam scribi est dari. *Sen. Thyeste v. 13.* In quod malum transcribor? *Sen. ep. 4.* Cum puerilem animum depofueris, & te in virum Philosphia transcriberit.

Transcriptio, onis, f. excusatio, prætextus. *Quintil. Decl. 13.* Jam privati veneni transcriptio est.

Transcriptus, a, um, *copiato*. *Cic. pro Cluent. c. 14.* Testamentum transcriptum in alias tabulas. ¶ Transcriptum prædium apud *Justin. l. ult. c. de præd. navicul.* est prædium ab uno nomine ad aliud translatum. *ceduo ad alvri*.

Transcurro, is, tranfurri, & tranfurcurri, tranfurcursum, n. 3. *trascorrere, passare, γῆ*, Ger. *hinüber laufen*, Gal. *courrir, passer outre*, Hisp. *correre allende*, μετατρέχω, cursum me aliquo confero. *Ter. Eun. 4. 6. 25.* Tu abi, atque obfera ostium intus, ego dum hinc tranfurro ad forum. *Liv. l. 25. c. 39.* Captis prioribus castris, in altera tranfurcursum castra ab Romanis est. *Plin. l. 2. c. 26.* Præter ora populi tranfurcurrit. ¶ Aliquando est cursum conficere, vel potius ultra debiti cursum nem tam progredi. *Cic. in Bruto c. 81.* Dum Cyri, & Alexandri similis esse voluit, qui cursum suum tranfurcurerant. ¶ Aliquando excurrere, evagari. *Aul. ad Her. l. 4. c. 34.* Ne sine delectu tenere, & cupide videatur in diffimilem tranfurcurisse. *Plin. l. 9. c. 36.* Quod si hactenus tranfurcurrat expositio, fraudatam se protinus luxuria credat. ¶ Translate ponitur pro perstringere, cursim, & breviter persequi. *Quintil. l. 4. c. 2.* In narratione tranfurcurram subtiles nimium divisiones quorundam.

Transcurro, onis, f. *iltraffurcare. Cod. Justinian. l. 6. tit. 23. l. 27.* Decennii tranfurcurfione evanescere.

Transcurfus, us, υπερβηθῶς, μεταβηθῶς, actus tranfurcurrendi. In tranfurcurfu aliquid facere, est obiter facere, quasi inter tranfurcurrendum. *Plin. l. 18. c. 13.* In tranfurcurfu æs attingere nostri, paulo diligentius Græci. *Vellej. l. 2. c. 55.* Admonet promissæ brevitatis fides, quanto omnia tranfurcurfu dicenda sint. *con quanta brevità. &c.*

Transcurfus, a, um, *oltrèpassato, trasforfo*. *Amman. l. 21. c. 14.* Euphrate ponte navali tranfurcurfo. *Terent. Heyr. 3. 4. 17.* Tranfurcurfo in arcem opus est. h. e. tranfurcurrendum est in arcem: quemadmodum dicimus, *fatto opus est &c.*

Transdanubianus, a, um, *advect. postò di là del Danubio*, ut Transdanubiana regio, *Liv. l. 40. c. 58.*

Transditus, a, um, *particip. consegnato*, traditus. *Cæsar. l. 7. B. Gall. c. 12.* Parte jam obsidum transdita.

Transdio, is, a. 3. idem ac tradito. *Ter. prol. Phorm. 2.* Retrahere a studio, & transfere hominem in otium. Ubi *Donatus*, *Transfere*, inquit, veteres sonantius, quod nos dicimus *trahere*. *Quod. l. 2. B. Civ. c. 22.* Pecuniam ex publico transdunt. *Id. ib. c. 20.* Cæd penes eum est pecunia, transdit, *Hirt. de B. Gall. l. 8. c. 43.* Necessitate coacti se transdiderunt. *s' arrendettero.*

Transduco, is, xi, Ætum, a. 3. *trasportare, condurre di là*, traduco. *Cic. 6. Verr.* Ut conare clientelam tam illustrem, tam splendidæ provincie tranfurcurere ad te. *Sen. l. 2. de Ira, c. 13.* Transduci mali in melius dicuntur, idest converti. *Col. l. 3. c. 9.* Tranfurcurere arbores. idest transplantare. ¶ Ubique tamen non defunt editiones, quæ *traduco* resposuerunt. Occurrit passim hoc verbum in Cæsaribus commentariis, ut *l. 1. B. Civ. c. 30. 42. 54. 61. 63. 64. &c.* ut sine ulla dubitatione usurpari possit. ¶ Cum accus. sine præposit. quæ inest in ipso verbo. *Hirt. de B. Alexandr. c. 60.* Legiones Bætim transducit.

Transfenna, æ, f. *ferrata, raffello, gelasia, κρυλλίς*, opus cancellatum, sive reticulatum, atque, ut Græci vocant, *δίκτυον*, cancelli ferrei, vel lignei, sive viminei, qui fenestris, aut etiam mercibus oppositi visui pervii sunt. Appellatio ex eo videtur esse, vel quia aspectu transeat, contra quam sit in corpore solido, vel quia peticæ, unde transfenna fit, se transeant mutuo, ut quæ lignis consistunt tranferbis. *Nonius c. 2. n. 859.* interpretatur fenestram. *Per transfennam aspiceret* proverbialis locutio est, qua significatur non propius, neque ligillatim, sed procul, obiter, & summam impicere; tractaque videtur a mercatoribus, qui mercibus, quos contractari nolunt, cancellos obijciunt, ut prætereuntibus procul modo contemplari liceat, nec explicant eas nisi licitatori idoneo. *Cic. de Orat. c. 35.* Similiter nunc petis a Crasso, ut eam copiam ornamentorum suorum, quam constructam uno in loco, quasi per transfennam prætereuntis strictim apeximus, in lucem proferat, & suo quidque loco collocet. Sunt qui putant, locum hunc Ciceronis corruptum esse, itaque legi debere, ut verba illa *per transfennam* delenda sint, tanquam a librariis per impertitiam intrusa; quorum sententiæ, seu potius conjecturæ, quia celeberrimæ quæque Ciceronis editiones repugnant, acquiescere non possumus. ¶ Cæterum hæc vox alias quoque habet notiones: nam significat etiam rete ex funiculis cancellatis tactum ad fruendas avibus insidias. *Plaut. Bacch. 4. 6. 22.* Nunc ab transfenna hic turdus lumbricum petis: pendebit hodie pulchre; ita intendi tenus. h. e. per transfennam hic turdus procedit ad capiendum lumbricum, sed irretitus non lebet. ¶ Translate vero ponitur pro insidia dolo, fallacia. *Plaut. Rud. 4. 7. 10.* In ætate hominum plurimæ sunt transfennæ, ubi decipiuntur dolis: atque ædopel in eas plerumque esca imponitur &c. *Id. Pers. 4. 3. 11.* Hunc ego hominem hodie in transfennam doctis ducam dolis. ¶ Præterea significat funem extensum, ducta fortasse similitudine a transfenna, qua rete significat, quæ funibus extensis tendebatur. *Sallust. in fragment. l. 2. bislor.* Transfenna dimidium Victoriam simulacrum cum machinato strepitu coronam capiti imponebat. *Nonius loc. cit.* hunc locum affert, ut suam probet interpretationem, qua dixit, transfennam significare fenestram, & fortasse non aberravit a veritate, verum de hac significatione miræ sunt lites apud Criticos.

Transgo, is, ivi, & ii, itum, n. anom. *passare, trappassare, γῆ*, Germ. *drüber gehen*, Gall. *passer*, Hisp. *passar*, μεταβῆναι, διόδω, διαβαίνω, ultra eo, transgredior, trajicio, transmitto. *Cicer. 1. de nat. Deor. Cum Gracchus pomerium tranfurret, auspiciari est oblitus. Id. in Pison. Cum mare vastissimum hyeme transibas. Nepos in Alcib. c. 9.* Ad Pharnabazum in Asiam tranfit. ¶ Tranfire dicitur cibus, qui facile in stomacho concoquitur, & egeritur. *Varr. l. 2. R. c. 11.* Ex hoc lacte casei qui sunt, maximi cibi, sunt bubuli, & qui difficillime transeant sumpti; secundo ovilli, minimi cibi, & qui facile deciantur. ¶ Aliquando tranfire nihil aliud est, quam ire, aut se recipere. *Plaut. in Sæch. 4. 2. 43.* Deos salutato modo, postea ad te continuo tranfeo. ¶ Aliquando penetrare. *Cic. 4. Acad.* Quod quædam animalis intelligentia per omnia æa permeet, & transeat. ¶ Aliquando superare, antere. *Virg. l. 2. Æn. v. 719.* Tranfire cursu equum. ¶ Metaleptice ponitur pro defecere, idest se ad hostes conferre. *Cic. 3. Verr.* Repente relinquo, deteras, ad adversarios transeas? ¶ Translate sumitur pro præterire, elabi. *Cic. Ast. l. 2. ep. 7.* Quid? ergo exercitum retinentis, cum legis dies tranferit rationem haberi placet? ¶ Item pro excedere. *Cic. 1. Off.* Hi sine dubio finem, & modum transeunt. ¶ Item pro superare, non curare. *Cic. l. 9. Fam. ep. 1.* Vitor sperare debere, si te viderim, & ea, quæ præmant, & ea, quæ impendant, me facile tranfurcurum. ¶ Item pro mutari, converti.

verti. *Plin. l. 11. c. 37.* Vituli marini, & hyenæ in mille colores transeunt subinde. ¶ Item pro paucis dicere, percurrere, cursum attingere. *Cic. pro R. Am.* Sed in amico est leviter transire, ac tantummodo perstrigare unquamque rem. ¶ Item pro omittere, prætermittere, tacere. *Cic. Att. l. 2. ep. 19.* Equidem maiorem, quod erat susceptum ab illis, silentio transire. *Cal. ad Cic. l. 8. Fam. ep. 11.* Multa transi, in primis ludorum expositiones, & tuncum &c. *Plin. jun. ep. 3. l. 5.* Transio enim Nerone. ¶ Item pro gradum facere ad aliam rem. *far passaggio ad un'altra cosa. Cic. 1. de Invent.* Deinceps ad partitionem transeamus. ¶ Item pro transcurrere. *Gell. l. 9. c. 4.* ¶ Transire cursum volumina. ¶ Transire in alia omnia. *V. Omnis.* ¶ Transire in sententiam alicuius. *Liv. l. 34. sequere il parere.* ¶ Transire vitam, *passer la vita*, vivere. *Sallust. in Casil. in princ.* Omnes homines, qui se student præstare cæteris, summa ope niti decet, ne vitam silentio transeant. al. tamen leg. *transigant.* ¶ Usurpatur & superpersonaliter. *Cic. 2. Fin.* Cumque similitudine perspecta in formarum specie a dignitate transitum est ad honestatem dîctorum, atque factorum. ¶ Item passive. *Paul. l. ult. ff. de sero. rust. præd.* Si flumen aut vado transiri potest, aut pontem habet. *Martial. l. 4. v. 398.* Totus transibitur orbis. ¶ *Transiet pro transibit. Tibul. l. 1. eleg. 4. v. 23.* Ah, si tardus eris, errabis, transiet ætas.

Transiō, is, a. 3. *transipantare. Caso. c. 133. R. R.* Calicem pertusum summo, aut quatuoribus; per eum ramulum tranferito. *Transfeunter*, adverb. *di passaggio*, in transitu, obiter. *Amian. l. 28. c. 4.* *Transfeunter* iudiciorum hîe discussa, supplicio lethali damnavit. *Transfertus*, a, um, nom. partic. a *trans*, & *fero*, *transipantato*, μεταφέρω. *Stat. l. 2. Silv. l. 1. v. 101.* Vidi ego transertos alieno in corpore Ramos Altius ire luis.

Transfēro, fers, tuli, latum, a. anom. *trasportare*, רתך, Ger. *hinüber tragen*, Gal. *transportar*, Hîf. *llevar allende*, μεταφέρειω, de uno loco in alium fero. *Cef. l. 3. bell. Civ.* Cæsar paulo ultra eum locum castra transtulit. *Cic. 3. Phil.* Ad ve omnia ex his ornamenta transtulerit. ¶ Cum accusativo sine præposit. quæ inest in ipso verbo. *Hirs. de B. Alexan. c. 60. ad fin.* Castra Bætiæ transtert. *di là*, &c. ¶ Per translationem sumitur pro mittere. *Cic. pro Quinct.* Tollitur ab atriis Licinîis, atque a præconum confessu Nævius, & trans Alpes usque transtertur. ¶ Item pro adicere, convertere, dare operam. *Cic. pro Mur.* Cum te de curriculo petitionis deduxisses, animumque ad accusandum transtulisses. *Id. 4. Acad.* Cur non te transtulit ad alios, & maxime ad Stoicos? ¶ Item pro conferre, attribere, adscribere. *Cic. pro Sext.* Gracchum illum suum transtendens in nos criminis causa occidere cogitarint. *Id. 3. Verr.* Te hujus circumfessionis tuæ causam, & culpam in alios transtulisse? ¶ Item pro disferre, prorogare. *Cal. Cic. l. 8. ep. 6.* Ut video, causa hæc integra in proximum annum transtertur. ¶ Item pro transcribere. *Cic. 4. Verr.* Literæ, lituræque omnes assimulata, expressæ de tabulis in libros transtertur. *Id. pro R. Com.* Qui tabulas conficiunt, mensuras pene rationes in tabulas transtertunt. ¶ Item pro vertere, convertere. *Cic. 1. de Or. c. 29.* Si placet, fermone alio transtertamus. ¶ Item pro vertere de una lingua in aliam, *tradurre. Cic. Att. l. 6. ep. 2.* Istum ego locum totidem verbis a Diczæcho transtuli. *Plin. l. 18. c. 3.* Ut, cum Regulis Africæ bibliothecas donaret, unius ejus duodetriginta volumina conferet in Latinam linguam transtendenda. *Quint. l. 10. c. 5.* Græcos Auctores transtertre. *Sueton. in Cef. c. 30.* Transtertre ad verbum. ¶ Item pro aptare, accommodare. *Cic. 1. Off.* Quod ab Ennio positum in una re, transtertiri in multas potest. *Id. 4. Acad.* Nam illa definitio potest in aliam rem transtertiri quambet. ¶ Denique transtertiri vocabula dicuntur, cum a significatione propria propter aliquam similitudinem ad minus propriam transtuntur. *Cic. in Or.* Intextunt fabulas, verba apertius transtertunt. *Id. ibid.* Cum verbum aliquid aut transtertur, idque in oratione humiliter ponitur, quod idem in alia deceret. *V. Translatio.*

Transfigō, is, xi, xum, a. 3. *transfiggere, traspassare*, רקר, Ger. *durchstehen*, Gal. *percer*, Hîp. *luricar*, διεκείνω, διακείρω, per medium figo, transfigio, trajicio. *Liv. l. 1. c. 26.* Stricho itaque gladio, simul verbis increpans, transfigit puellam. *Id. l. 2. c. 46.* Ex his Q. Fabium principem in confertos Vejentes euntem, gladio per pectus transfixit. *Transfigurabilis*, le, adject. qui transfigurari potest. *Tertull. de carne Crispi. c. 6.* Angeli in carnem humanam transfigurabiles. *Transfiguratio*, onis, f. *transfigurazione, trasformazione, μεταμορφωσις*, actus transfigurandi, transformatio. *Plin. l. 7. c. 55.* Alias immortalitatem animæ, alias transfigurationem, alias sensum inferis danto. *Transfigurator*, oris, qui transfiguratur. *Tertull. l. 5. adverb. Marcion. c. 12.* Dolosi transfiguratores sui. *Transfiguratus*, a, um, adject. *trasfigurato. Ulp. l. quid tamen, ff. quibus modis usufructus amittatur.* Ornamentum dissolutum, aut transfiguratum extinguit ufum fructum. *Transfiguro*, as, a. 1. *trasfigurare, trasformare*, Ger. *verstellen*, Gal. *transfigurer*, Hîf. *transfigurav*, μεταμορφώω, in aliam figuram verto. *Suet. in Nerone, c. 28.* Puerum Sporum exfectis testibus etiam in muliebrem naturam transfigurare conatus est. *Plin. l. 17. c. 24.* Transfigurantur amygdalæ ex dulcibus in amaras. *Quint. l. 6. c. 2.* Animos iudicium in eum, quem volumus, habitum formare, & velut transfigurare. *Transfixus*, a, um, *trasfiso, διαπεραμένος*. *Cic. 2. Fin.* Evelli iussit eam, qua erat transfixus, hastam. *Virg. 1. Æn.* Illum expirantem transfixo pectore flammam Turbine corripuit.

Transfūō, is, xi, xum, n. 3. *μεταφέρειω*, ultra fluo, effluo. *Plin. l. 11. c. 38.* Sanguinem multis non transfluere transfossis evenit. *Claudian. in epist. ad Probin. v. 5.* Transfluxere dies. h. e. præteriere. *Transfodio*, is, di, sum, a. 3. *traspassare*, Ger. *durchgraben*, Gal. *percer*, *outrre*, Hîp. *traspassar*, διαρπύω, διεκείνω, διακείρω, perforo, trajicio, transfigo. *Ovid. 2. Met.* Gemino transodit vulnere pectus. *Liv. l. 39. c. 42.* Deinde fugienti, fidemque eorum, qui aderant, imploranti latus transfodisse. *Transformatio*, onis, f. *trasformazione*, quæ vox Senecæ tribuitur in Lexico Danetii. *D. Augustini l. 15. de Trin. c. 8.* auctoritate confirmatur in Theodoro Bas. Fabri. *Transformatus*, a, um, *trasformato. Ovid. Met. 14. v. 73.* Sylla in scopolum transformata. *Transformatis*, & me, o. 3. *μεταμορφώσις*, quod in formas diversas transformatur. *Ovid. 8. Met. v. 871.* Ast ubi habere suam transformatia corpora sensit. *Id. 1. Fast. v. 373.* Ille sua faciem transformatis adulterat arte. *Transformato*, as, a. 1. *trasformare*, Ger. *verstellen*, Gal. *transformer*, Hîf. *trasformatar*, μεταμορφώω, in aliam formam muto. *Virg. 4. Georg. v. 441.* Omnia transformat sese in miracula rerum. *Ov. 3. Amor. cl. 11.* Jupiter aut in aves, aut se transformat in aurum. *Transfōrō*, as, a. 1. transfigo, trajicio. *Sen. l. 2. de Benef. c. 6.* Gladius item & stringit, & transforat. *Transfossus*, a, um, *passato da parte a parte. Val. Flacc. l. 6. Arg. v. 222.* Cadit impiger una Inguine transfosso clari Taulantis alumnus.

Virg. 9. Æn. v. 544. Duro transtossi ligno. *Transfretānus*, a, um, adject. *Olivamarino*, transmarinus. *Tertull. in Apolog. c. 52.* *Transfretatio*, onis, f. *passaggio di uno stretto di mare. Gell. l. 10. c. 26.* Negant, apud idoneum scriptorem reperiri posse pro transfretatione transgressum. *Transfrēto*, as, n. *διεπαρθεμένον*, fretum trajicio, eo transfretam, *passare uno stretto di mare. Sueton. in Cef. c. 34.* Brundisium tetenci, quo Consules confugerant quam primum transfretatari. ¶ Activa constructio. *Amian. l. 22. c. 8. (al. 6.)* Ne quis transfretare auderet Ægyptum. *Transfuga*, æ, com. 1. *fuggitivo, difensore*, απεργάτης, απήλυτος, qui transfugit, & ad hostes deficit. *Paul. l. postliminium, ff. de captivis.* Transfuga autem non is solus accipiendus est, qui aut ad hostes, aut in bello transfugit, sed & qui per induciarum tempus ad eos, cum quibus nulla amicitia est, fide suscepta transtugit. *Cic. 1. de Divin.* Non omnia illum transfugam ausum esse Senatui dicere. *Tacit. de Germ. c. 12.* Transfugas arboribus suspensunt.

Transfugio, is, gi, gitum, n. 3. *fuggire*, נפל, Ger. *hinüber stiehn*, Gal. *s'ensuyr*, Hîp. *buyr*, απομαλίο, διαφύγω, de loco ad locum, vel de homine ad hominem fugio. *Cic. pro Quinct. c. 30.* Fatetur, se non belle dicere, non ad voluntatem loqui posse, non ab affectu amicitia transfugere, atque ad florentem aliam devolare. ¶ Speciatim ponitur pro ad hostes defecere, *desertare. Liv. l. 2.* Magna clientium comitatus manu transfugit. *Plaut. Epid. l. 1. 28.* Transfugere ad hostes. *Transfugium*, ii, n. *ἀπόστασις, ἀπομαλία*, detectio ad hostes. *Liv. l. 22. c. 43.* Simul, ut, quo longius ab holle recessisset, transfugia impeditiora levibus ingenis essent. *Tac. l. 2. hist. c. 34.* Nihil eorum Vitellianis falletur, crebris, ut in civili bello, transfugiis. *Transfissio*, as, n. 1. *ἐκτόμωσις*, lumi modo transeo. *Stat. 6. Theb. v. 399.* Claustraque compressæ transtam anhelitus iræ. *Transfunctorius*, a, um, adject. id, quod leviter, remisse, & perfunctorie fit, ut transfunctoria præcepta. *Tertull. l. 1. adverb. Marcion. c. 27.* *Transfunctoria* expugnatione, *Id. adverb. Valentin. c. 6.* *Transfundo*, is, fudi, fufum, a. 3. *μεταφέρω*, de vase in vas fundo. *Col. l. 12. c. 12.* Deinde cum sapiam eam in alia vasa transtunderunt. ¶ *Transulate* sumitur pro transferre. *Cic. l. 9. Fam. ep. 14.* Libentius omnes meas (si modo sint alique meæ laudes) ad te transtunderim. *Id. Phil. 2. c. 31.* Omnem se amorem abiecit illinc, atque in hanc transtulidit. *Transfusio*, onis, f. *spargimento, μεταφοράσις*, actus transtundendi, translatio. *Plin. l. 34. c. 18.* Lavatur in linteis raris, in aqua cœlesti, separatimque terrenum transfusione, cribratumque teritur. *Transfusus*, a, um, nom. ex particip. *trasfuso, travafato. Celf. l. 1. in præf. Transfusus* in arterias sanguis.

Transfūō, is, a. 3. *trasportare*, *transfervo*. *Plin. l. 10. c. 33.* Ova transtergunt alio. Ita *Harduin.* Alii leg. *transfertunt.* *Transglutō*, is, a. 4. *inghiottire*, voro. Est *Marcelli Empir. c. 16.* *Transgredior*, eris, gressus sum, d. 3. *passare oltre, passare di là*, פָּרַח, Ger. *über gehen*, Gal. *passer outre*, Hîf. *passar allende*, διαπεραίνω, μεταβαίνω, υπερέρχομαι, gradior trans aliquid locum, transeo. *Cic. 1. de Divin.* Quod inauspicato pomerium transgressus esset. *Brutus Cic. l. 11. Fam. ep. 20.* Prius ut Alpes transgrededer, quam, quid istic ageretur, scirem. *Tacit. hist. c. 66.* *Transgredior* ad vos, seu me ducem, seu militem vultis. *Plin. l. 2. c. 83.* In contrarias fedes transgressus. ¶ Dicitur etiam de iis, qui navi trajiciunt. *Tacit. in Agric. c. 18.* Hunc Britannia statum media ætate transgressus Agricola invenit. Adde *Sallust. in fragm. l. 1. hist. apud Gell. l. 10. c. 26.* ¶ *Translate* sumitur pro superare. *Plin. l. 7. c. 25.* Solus M. Marcellum transgressus, qui undequadragesimæ dimicaverat.

Transgressio, onis, f. *trasgressione, passaggio, διάβασις, μετάβασις*, actus transgrediendi, transitio, transitus. *Cic. in Pison. c. 32.* Cujus ego imperio non Alpium vallum contra ascensum, transgressionemque Gallorum, &c. ¶ *Transgressio* item est Tropus, alio nomine Hyperbatum. *Auct. ad Her. l. 4. c. 32.* *Transgressio* est, quæ verborum perturbat ordinem perversione, aut transiectione. Perversione sic: Hoc vobis Deos immortales arbitror dedisse virtute pro vestra. *Transiectione* hoc modo: Instabilis in istum plurimum fortuna valet, &c. *Transgressus*, us, m. *passaggio*, idem quod *transfretatio. Sallust. in fragm. l. 1. hist. apud Gell. l. 10. c. 26.* Nactus obscuram noctem, æstu secundo, vitare prælium in transgressu conatus est. *Tacit. Ann. 15. c. 7.* *Transgressu* Euphratis.

Transjacio, is, jeci, jactum, a. 3. *jacio* trans aliquid rem. *Solin. c. 65. (al. 52.)* Indorum nemora in tam proceram sublimantur excellentiam, ut transjaci ne sagittis quidem possint. *Transjunctio*, onis, f. 3. *trasposizione, υπερβασις*, Hyperbatum, trajectio, transpositio. *Auct. ad Her. l. 4. c. 32.* Hujusmodi transjunctio, quæ rem non reddit obscuram, multum proderit ad continuationes. *Transjunctus*, us, *trajisto, passaggio*, trajectus. *Cef. l. 4. B. Gall. cap. 21.* Inde erat brevissimus in Britanniam transjunctus. *Id. ibid. lib. 5. cap. 2.* Quo ex portu commodissimum in Britanniam transjunctum esse cognoverat. *V. Trajectus.*

Transjunctus, a, um, *διαπεραμένος*, transfixus, perforatus, perterebratus, partic. a transjicior, seu transjaciator. *Cic. de Univ. c. 10.* Jam vero terram altricem nostram, quæ transjuncto axi sustinetur. *Transjigo*, is, egi, actum, a. 3. *passare da parte a parte*, transfigere, trajicere, penetrare. *Sil. l. 4.* Transegit pectora mucro. *Tac. l. 14. Ann. c. 37.* Gladio se ipsum transiegit. ¶ *Transfigere* item est peragere, perficere, absolovere, *spedire, finire*, השלים, Ger. *ausschreiben*, Gal. *passifere, achever*, *parfaire*, Hîp. *passar*, *cumplir, acabar*, διακρίνω, διακείνω. *Ter. Andr. 5. 6.* Intus tranfigetur, si quid est, quod restet. *Cic. 6. Verr. c. 13.* Quod verbo tranfigere possum. *posso sbrigarmente in due parole. Id. Verr. 3. c. 60.* Prima actio a nobis octo diebus tranfacta est. *Id. pro Rofe. Amer. c. 38.* Recede de medio: per alium tranfigam. *Id. Verr. 6. c. 24.* Ut eo celerius de isto tranfigamus. ¶ Item degere, ducere. *Sall. in proam. Casil.* Multi mortales dediti ventri, atque somno, indociti, incultique, vitam sicuti peregrinantes transtergere. *Sueton. in Tiber. c. 5.* Adolescentiam omnem per hæc tere transtergit. ¶ *I*-tem controversiam mutuo consentu dirimere, convenire, pacifici, *arcondarsi, aggiustarsi, venire a passi, inclino τοῦ λογ.* *Cic. 5. Ferr.* Qui moneret eos, si saperent, ut transtergent. *Id. Verr. 3. 54.* Quod erat vix H. S. quadringentorum millium, transtergit H. S. ducentis millibus. *Id. ib.* Rofcium pro sua parte cum Flavio transtergisse. *Id. pro Quinct.* Ut quam primum tota res transtergatur. ¶ *D*ifferunt autem *transfigere*, & *pacifere* in eo, quod is qui transtergit, quasi de re dubia, & lite incerta, neque finita transtergit; qui vero pacifitur, donationis causa rem certam, & indubitam liberalitate remittit. Ita habetur *leg. 1. Dig. de tranfact.* ¶ *Translate* *Apule. l. 8. Metam.* Cum luce jam transtegerat. h. e. cum vita deciderat tanquam debitor cum creditore, ut luci solveret totum, quod debebat. ¶ *U*surpatur etiam impersonaliter. *Cic. Attic. l. 4. ep. 15.* Cum privatis non poterat transtergi minore pecunia.

Transicio, scis, a. 2. idem quod *trajicio*. *Caf. l. 3. B. Civ. c. ult.* Ad Achillam se ex regia transiecit. *Hist. de B. Mex. c. 51.* Cum in Mauritianiam transiecit. *Id. de B. Afric. c. 88.* Ferrum in cubiculum tulit, atque ita se transiecit.

Transillo, is, livi, vel lui, litum, n. 4. *salvatore*, τὸν, Ger. *hinder springen*, Gal. *sautez outre*, Hisp. *salzar allende*, περιπατεῖν, ultra salio, a *trans*, & *salio*, *Liv. l. 1.* Vulgator fama est, ludibrio fratris Remum novos transilluisse viros. *Suet. in Caf. c. 68.* Acilius transiit in navem. ¶ Per translationem ponitur pro navigare, præterlabi, prætervehi. *Hor. l. 1. od. 3.* Si tamen impie Non tangenda rates transiunt vada. ¶ Item pro excedere. *Hor. l. 1. od. 18.* At nequis modici transiliat munera Libri. idest nimium bibat. ¶ Item pro negligere, omittere. *Cic. 3. de Or. c. 60.* Vel quod ingenii specimen est quoddam transilire ante pedes posita, & alia longe repetita sumere. *Id. 3. de Fin.* Cum ad summum bonum volent pervenire, transiliunt omnia. ¶ Item pro tacere, silentio præterire. *Cic. 2. Phil. Sed ne forte ex multis rebus gestis M. Antonii rem unam pulcherrimam transiliat oratio. Plin. in Pan.* Non transilivi P. C. Principis nostri Consulatum, sed eundem in locum, &c. ¶ Item pro transire, mutari. *Plin. l. 37. c. 6.* Onyx in gemmam transiit.

Transilis, & le, o. 2. *ὑπερβαίνει*, quod transit, transiliens, ut Palmes transilis, idest relictus, qui alios transiit. *Plin. l. 17. c. 23.* Oneratis enim vetustate melius donare tempus, ut transilem faciant.

Transitans, antis, particip. *ubi passus*. *Cic. Attic. l. 5. ep. 21.* Tullius legatus, cæteroquin abliniens, fed Julia lege transitans. Alii leg. *transita*. V. ibi *Manus*.

Transitio, onis, f. *passaggio*, διαβασις, actus transiendi. *Cic. in Brut.* Falli triumphi, plures Consulatus, genera etiam falsa, & ad Plebem transitiones. *Liv. l. 2. c. 25.* Si qua nocturna transitio prodicione fieri possit. ¶ Metaleptice fumitur pro delectatione. *Liv. l. 25. c. 15.* Qui ante in exigua spe vocati sæpe ad transitionem ab hostibus per colloquia erant. *Id. l. 34.* Numidici, qui intra portas, seu præsidia Carthaginensium essent, ad transitionem perlicerent. ¶ Translate usurpatur pro Figura Rhetorica. *Auct. ad Her. l. 4. c. 26.* Transitio vocatur, quæ cum offendit breviter, quod dictum sit, proponit item brevi, quod consequatur, ut, in Patriam cujusmodi fuerit, habetis: nunc in parentes qualis extiterit, considerate.

Transitor, oris, m. *passaggiere*, qui transit. *Amm. l. 15. c. 2.* Ut subterraneus serpens foramen subdians occultum, a saltu subito transitores observans incescit.

Transitorius, a, um, per quod transitur. *Suet. in Ner. c. 31.* Domum a Palatio Esquilias usque fecit, quam primo transitoriam, mox incendio absumptam, restituiturque, auream nominavit. *Transitoriam* vocat, quia per eam factam erat a Palatio in Esquilias transitus.

Transitus, us, m. 4. *transito*, *passaggio*, μεταβασις, μεταστροφῆς, τὸ πρὸς ἄλλο, actus transiendi, iter, via. *Cic. 5. Tusc.* Eiusque totæ transitum topiculo ligneo conjunxit. *Plin. l. 12. c. 15.* Petunt myrrham a Troglodytis Sabæi transitu maris. *Id. l. 11. c. 36.* Transitus in alias figuras, *euangilium*. *Id. l. 6. c. 14.* Angustus transitus, *passo stretto*. *Liv. l. 21. esp. 20.* dare transitum alicui per aliquem locum, *conceder il passo*. ¶ *Transitæ Parr. l. 9. L. pag. 153.* Reliquas declinationes ab huiusmodi transitibus habebit. ¶ *In transitu* ponitur pro obiter, breviter, cursim. *Quintil. l. 6. c. 3.* Eorum non simplex natura, nec in transitu tractanda. ¶ In pictura transitus dicitur ubi unus color finitur, & alius incipit. *Ovid. Metam. 6. v. 66.* de *lride*: diversi niteant cum mille colores, Transitus ipse tamen spectantia lumina fallit.

Transitus, a, um, *passato*, partic. pass. a transeo. *Liv. l. 21.* A tergo Alpes urgent vix integris vobis, ac videntibus transitæ. *Manil. l. 2. v. 367.* Alterius ductus locus est per transtia signa. V. *Transitans*.

Transiungo, is, xi, &um, a. 3. *μεταδύνομαι*, est, teste *Budæo*, in quadriga locum veteris mutare, ut mulam temonariam facere, quæ præcedere solita sit, vel dextram, quæ sinistra esse solebat. *Ulp. l. Ediles, ff. de Edil. edit.* Si mula talis sit, ut transiungi non possit.

Transiplus, a, um, particip. a *trans*, & *labor*. *Claudian. l. 1. in Eusebio. v. 376.* rapit cæli per inania cursum Diva potens, unoque Padum transiplusa volatu &c. h. e. prætervolans.

Translatio, onis, f. 3. *traslazione*, *trasporto*, μεταφορά, μετακίνησις, actus transterendi. *Don. ad Ter. Phor. in prol. v. 2.* Transfere veteres dixerunt tonantius, quod nos lenius tradere nunc dicimus, ut *Tralatum*, non *translatum* e contrario. *Cic. 1. Off.* Quare L. Syllæ, & C. Cæsaris pecuniarum translatio a iustis dominis ad alienos non debet libenter videri. *Plin. l. 21. c. 4.* Translatio quoque, ut vitis, optime, ocyllisque provenit. *col transplantari*. Rursum *Cic. Ver. 6. c. 43.* Translatio criminis, *l'addossar ad alteri una colpa*. ¶ Apud Rhetores Translatio fumitur pro mutatione verbi, vel sermonis a propria significatione in aliam, sed speciatim pro ea Tropi specie, quæ *Metaphora* a Grecis dicitur, estque Tropus, per quem aliqua vox a sua re, cuius est propria, ad aliam rem diversi generis, vel speciei cum similitudine transfertur, ut Prata rident, herbæ luxuriantur. *Cic. 3. de Or. c. 38.* Ergo hæc translationes quasi mutationes sunt, cum, quod non habebas, aliunde sumas. *Et infra c. 39.* Nonnunquam etiam brevitatis translatione conficitur, ut illud: Si telum manu tugit.

Translativæ. V. *Translative*.

Translativus, a, um, *traslativo*, μετακίνητος, quod transfertur, vel translatum est. *Afcon. in Verr. 3. c. 45.* Translativæ dicuntur, quæ nova non sunt, nec nuper inventa, sed aliunde translata. Ex hac *Afconii* explicatione satis apparet, translaticum usurpari pro communi, usitato, noto, exquisito. *Cic. loc. cit.* Sed in re tam usitata satis est ostendere, omnes antea jus ita dixisse, & hoc vetus edicium translaticum esse. *Id. Fam. 3. ep. 8.* Hoc vero, ex quo suspicio nata est, me exquisisse aliquid, in quo te offenderem, translaticum est: h. e. commune, non callide conquisitum. *Suet. in Aug. c. 10.* Ac ne publicum quidem, & translaticum jus ulla in re sibi sine pactione gravissimæ mercedis impertiente. *Id. in Nerone c. 7.* Celeberrimis patronis non translaticas, & breves, sed maximas, plurimasque postulationes certatim ingerentibus. *Plin. l. 7. c. 5.* Translaticum in Ægypto est. h. e. usitatum, & minime novum. Aliqui legunt *translativum*. *Plin. un. l. 9. ep. 4.* Nec tuz naturæ est translaticia hæc, & quasi publica officia a familiaribus amicis contra ipsorum commodum exigere. Nonnulli hic quoque legunt *translativa*. ¶ Scribitur & *traslativus*.

Translative, adv. *μετακίνητως*, pertransitorie, negligenter, remisse, languide. *Ulp. l. 1. de iure patron.* Patronorum querelas adversus libertos Prædiles audire, & non translative exquiri debent. *Martian. l. 1. Dig. ad J. C. Turpill.* Prævaricatorum esse cum ostendimus, qui coludat cum reo, & translative munere accusandi fungitur. Alii utrobique legunt *translativæ* eodem sensu: quibus accedit & *Halzander*. Pandectæ quoque Florentinæ sic habent.

Translativus, vel *tralativus*, a, um, o. 1. 2. *μετακίνητος*, quod trans-

fertur, vel transferri potest, aut folet. Quæstio, seu constitutio translative est illa, in qua queritur de translatione, vel commutatione actionis, seu, quod idem est, constitutio translative est illa, in qua causa pendet, quod actio non sit iis circumstantiis, quibus factenda est, ac proinde indiget transactionis, & commutationis, e. g. Utrum Populus Romanus, an Centum viri de hac re iudicare debeant, Utrum cum eo, qui vasa argentea publica de loco privato sustulerit, furti, an peculatus agi oporteat. *Cic. 1. de Invent. c. 10.* At cum causa ex eo pendet, quod non aut is agere videtur, quem oportet, aut non cum eo, quicum oportet, aut non apud quos, quo tempore, qua lege, quo crimine, qua pœna oportet, translative dicitur constitutio, quia actio translationis, & commutationis indigere videtur. *Id. l. 2. c. 19.* Cum autem actio translationis, aut commutationis indigere videtur, quod non aut is agit, quem oportet, aut cum eo, quicum oportet, aut apud quos, qua lege, qua pœna, quo crimine, quo tempore oportet, constitutio translative appellatur. ¶ *Translativus* etiam ponitur pro vulgari, communi, ordinatio. V. *Translativus*.

Translator, oris, m. *μετακίνητης*, qui transfert. *Cic. 7. Verr. esp. 58.* Verres ille vetus proditor Consulibus, translator Quæsturz, averfor pecuniaz publicæ.

Translatus, a, um, *trasferito*, *trasportato*, μετακίνηθεις. *Cic. 1. Verr.* Accusandi voluntas ad viros fortes, spectatores homines translata. *Id. Att. l. 16. ep. 3.* Hunc tu translatum in macrocollum lege in Arcano convivis tuis. ¶ *Translata* verba, seu vocabula sunt, quæ ab iis rebus, quarum propria sunt, ad alias cum similitudine transferuntur. *Cic. in Or. c. 27.* Tum illustrant eam, quasi stellæ quædam, translata verba, atque immutata. Translata e dico, ut sæpe jam, quæ per similitudinem ab alia re aut suavitate, aut inopie causa transferuntur: mutata, in quibus pro verbo proprio subicitur aliud, quod idem significet, sumptum ex re aliqua consequenti. ¶ *Translatum* eorumdem est illud, quod aliud conficit, quam causæ genus postulat, ut si quis docilem faciat auditorem, cum benevolentiam causa desiderat, aut si principio utatur, cum insinuationem res postulat. *Cic. l. 1. de Invent. c. 18.* ¶ Scribitur & *tralatuz*.

Translatus, us, ui, m. actus transferendi. Usurpatur a *Charif. Grammatico l. 2. c. de adverb.*

Translægo, is, a. 3. *trasferere leggendo*, Ger. *durchlesen*, Gal. *lire tout, lire en courant*, Hisp. *trasferrer leyendo*, διακρίνω, perlego, sive legendo: transcurro. *Plaut. Afin. 4. 1. 5.* Age, quælo, mi hercle translægo.

Translucēdo, & *Traluco*, es, n. *traluere*, *trasparire*, Ger. *durchsichtig*, Gal. *luisse a traquerer*, Hisp. *trasluzir*, διαφανω, pelluceo. *Ovid. l. 4. Met. v. 354.* In liquidis translucet aquis, ut eburnea si quis Signa tegat claro, vel candida lilia vitro. *Plin. l. 6. c. 17.* de serico: Tara multiplici opere, tam longinquo orbe petitur, ut in publico matrona translucet. *Id. l. 37. c. 22.* Gemmæ translucentes. *trasparire*. ¶ *Lycet. l. 4. v. 308.* Ulique adeo e speculo in speculum tralucet imago. h. e. de speculo in speculum transit.

Translucēdo, a, um, *trasparere*, διαφανω, quod adeo lucet, ut per illud aliquid aliud liceat aspicere; quod vitis per medium sui transitum præbet; quod pellucidum est. *Plin. l. 36. c. 8.* Probantur quam maxime meliei coloris, in vertice maculosi, atque non translucidi. ¶ *Translatè* fumitur pro nimium ornato. *Quintil. l. 8. in præam.* Similiter illa translucida, & verlicolor quorundam elocutio res ipsas efforminat.

Transmarinus, a, um, *oltra mare*, *oltramarino*, Ger. *inseit dem meer her*, Gal. *d'oustermer*, Hisp. *de allende el mar*, υπερβαλάνιος, quod trans mare est, vel petitur. *Plaut. Most. 2. 2. 66.* Ergo transmarinus hospes fuit Diapionitus. *Cic. 7. Verr. c. 18.* Privatim autem nec proficisci quoquam potes, nec accedere res transmarinas ex iis locis, in quibus tibi habere, mercari mihi licet. *Id. 3. de Or. Quid enim M. Antoni præter hanc politissimam doctrinam transmarinam, atque adventitiam defuit? h. e. præter Jurisprudentiam.* Nam Romani petivere leges trans mare per tres legatos a civitatibus Græciæ, ut patet ex historiarum legum 12. Tabularum.

Transmeabilis, le, adiect. qui transmeari potest. *Auson. in gratiar. adh. ad fin.* Spatio non transmeabili.

Transmeatorius, a, um, adiect. ad transmeandum aptus. *Tertull. advers. Valent. c. 27.* Transmeatorio potius, quam generatorio more.

Transinēdo, as, n. 1. *passare*, μεταβαίνω, ultra meo, transeo. *Plin. l. 10. c. 19.* Ad quem ciconiz non transineant. *Id. l. 30. c. 11.* Sole transmeante. ¶ Legitur & *trameo*, as. *Lucret. l. 4. v. 604.* Qualia sunt vitri (*foramina*) species quæ trameat omnes. Adde *Parr. l. 4. de L. L.*

Transmigratio, onis, f. *congiamento di paese*. *Prudent. in Hamartig. v. 448.* Hæc illa est Babylon, hæc transmigratio nostræ Gentis.

Transmigro, as, n. *mutar paese*, נָחַ, Ger. *auffdem lande zieden*, Gal. *changer de demeure*, Hisp. *mdar posada*, μετακίω, est in longinquo loci domicilium habitationemve migrare, domicilium, seu habitationem commutare, transire. *Liv. l. 5.* Hanc eandem rem actam esse, ut Vejus transmigraretur. *Suet. in Tib. c. 15.* E. Carinis, ac domo Pompeiana Esquilias in hortos Mecænatianos transmigravit.

Transmissio, onis, f. *tragisio per mare da un luogo all'altro*, navigatio, trajectus. *Cic. Att. l. 4. ep. 17.* O navigationem amandam, quam mehercule ego valde timebam, recordans superioris tuz transmissiois. *Id. 1. Phil. c. 2.* Quod ab urbe ea transmissio in Græciam laudabatur.

Transmissus, us, m. trajectus, sive trajectiendi spatium. *Cef. l. 5. B. G. c. 13.* Pari spatio transmissus, atque est a Gallia in Britanniam.

Transmissus, a, um, partic. a *transmittere*. *Virg. 3. Æn. v. 403.* Quin ubi transmissæ steterint trans æquora classes. idest navigatione percursa.

Transmitto, is, si, ssum, a. 3. *transmandare*, *trasmettere*, *trasportare*, τρέψω, Ger. *hindurch lassen*, Gal. *transmettre*, Hisp. *embiar allende*, διακίω, ultra de loco ad locum mitto, per medium mitto. *Cic. Att. l. 9. ep. 3.* Nunc nihil potest, nisi supero (*marri*) transmitti quo iter inclutum est. *Liv. l. 21.* Reguli Gallorum capti donis cum bona pace exercitum per fines suos præter Cicononem oppidum transmittunt. *Id. ibid. c. 20.* Transmittere bellum in Italiam. *Plin. l. 13. c. 12.* de *casta bibula*: Ad hoc transmittens literas lituræ metum afferrebat adversis. *Id. l. 9. c. 22.* Latus Benacus Mincium annem transmittens. h. e. ex se effundens. *Plaut. Mil. l. 1. 30.* Perque os elephanto brachium transmittentes. *Plaut. Epid. 3. 4. 27.* Mihi illam ut transmittas. Sic habent pleræque Edition. ¶ Aliquando traicere, perforare. *Sil. l. 7. v. 658.* Transmittit cuspidè pectus. ¶ Aliquando transcondere, transire, percurrere. *Virg. 4. Æn.* Alia de parte patentes Transmittunt cursu campos. *Plin. l. 28. c. 4.* Cum quis teclum, in quo sit grvida, transmisit lapide, vel missili. idest lapidem, vel missile ultra teclum coniecit. ¶ Frequenter etiam usurpatur pro transnavigare, aut transire in aliquam regionem, ut *Transmisere mare*, quasi mittere se trans mare. Usurpatur autem vel absolute, vel cum casu præ-

postionis. Cic. Att. l. 8. ep. 11. Lentulum ante puto transfisurum, quam potuerit conveniri. Id. ibid. l. 16. ep. 6. Duo sinus fuerunt, quos transmitti oportet. utrunque pedibus, & equis transmissum. Id. ad Q. Pr. l. 2. ep. 5. Eoſdem ajebant nuntiare, te prima navigatione transmissurum. Liv. l. 28. Ni cum reliquis quinque navibus Adherbal velis in Africam transmississet. ¶ Translate sumitur pro tribuere, demandare, impertiri. Cic. pro L. Man. c. 1. Omne meum tempus amicorum temporibus transmittendum putavi. Id. infra c. 14. Et quicumque dubitabit, quin huic tantum bellum hoc transmittendum sit? idest danda provincia belli administrandi. ¶ Item pro ducere, transigere, consumere. Sen. ep. 15. Transmittere vitam pro obſcurum. idest vivere sine fama Plin. junior l. 9. ep. 6. Transmittere tempus inter pugillares, & libellos. Stat. 3. Theb. Operi transmittere noctes. idest totas noctes operari. ¶ Item pro praterire, tacere. Sil. l. 7. Haud fas, Bacche, tuos tacitum transmittere honores. Tacit. 4. hystor. c. 9. Eam sententiam molestissimus quisque, deinde oblivio transmittit. ¶ Dicitur & tramitto, quod praterquamquod veteribus in usu fuisse testatur Donatus, legitur etiam in quibusdam Editionibus. Ciceroſus, Gellius, & Tacitus. Transmontanus, a, um, oltramontano, Germ. ienſeit, dem berge, Gall. pede la les monts, Hiſp. de allende los montes, & perierit, qui ultra montes habitat. Liv. l. 39. c. 2. Subactis eis Apenninum omnibus tum transmontanos adortus. Transmōtus, a, um, μετακινήσις, partic. a transmoveor. Tac. l. 13. Ann. c. 35. Quippe Syria transmōtæ legiones. viſitate dalla ſoria. Transmōvō, es, vi, tum, a. 2. μετακινῶ, de loco in alium locum moveo, transfero. Ter. Eun. 3. 1. Labore alieno magnam partem gloriam Verbis ſæpe in te transmovit, & c. h. e. ſibi attribuit. Transmutatio, onis, f. actus transmutandi. Quintil. l. 1. c. 5. Duos in uno nomine faciebant barbari mos, Tinca Placentinus, præculam pro pergula dicens & immutatione, cum e pro g uteretur, & transmutatione, cum v præponeret e antecedenti. Transmūtō, as, a. 1. transmutare, μεταλλάττω, idem ac simplex mutō. Hor. l. 3. ode 29. de Fortuna: Transmutat incertos honores, Nunc mihi, nunc aliis benigna. Lucres. l. 2. v. 487. Transmutans dextera lævis. Quidam Codices habent tramutans, quemadmodum etiam tramisso pro transmissio legitur. Transnāto, as, n. 1. nuotare oltra, διακράσσει, ultra nato, natando tranſeo. Liv. l. 21. c. 27. Ipsi cetris superpositis incubantes humen transnatavere. Alii leg. transnare a trano. Plin. l. 6. c. 27. Sicut nec e Tigri pices in lacum transnātant. Adde Cæſar. l. 1. B. G. ¶ Passive Hygin. fa. 257. Flumen ita crevit, ut transnātari non posset. Transnātus, vel Transatus, a, um, nom. partic. passivo nuotando. Frontin. l. 1. Stratagem. c. 7. Transnato statim humine. Et l. 3. c. 13. Transnato Tiberi. Transnavigo, as, passare navigando. Frontin. l. 1. Stratagem. c. 4. Angustias maris transnavigare. Pomp. Mela. l. 2. c. 3. Athos a Xerſe transnavigatus. Transno, & Trano, as, n. 1. nuotare oltra, Ger. hinüber schwimmen, Gal. nager oltre, Hiſp. paſſar natando, διακράσσει, διακράσσει, no ultra flumen, vel fretum, nando tranſeo. Hor. l. 2. ſat. 1. Ter uncti Transnanto Tiberim ſomno quibus est opus alio. Virg. 3. Georg. Superant montes, & flumina trant. ¶ Sumitur etiam pro transire, transferri. Virg. 10. Æn. grues æthera trant. Lucres. l. 4. v. 602. foramina trant. Transnominō, as, a. 1. mutar nome, μετανομάζω, nomen commutō seu immutō, vel invertō. Suet. de Clar. Grammat. c. 18. L. Craſſitum, genere Tarentinus, ordinis libertini, cognomine Paſides, mox Panfam te transnominavit. Transnūmō, as, a. 1. υπερβαίνω, ultra numero. Auſt. ad Her. l. 4. c. 50. Tu illo plures mittas, oportet, inquit, ſi hodie vis transnumerari. Transpadanus, a, um, υπερπαδανός, trans Padum habitans. Cic. ad Caff. l. 12. Fam. ep. 5. Tuos clientes Transpadanos etiam mirifice conjunctos cum causa habebamus. Plin. l. 3. c. 17. Transpadana regio. Transpēctus, us, m. veduta, διόρασις, actus transpiciendi, viſus. Lucr. l. 4. v. 271. Janua cum per te transpēctum præbet apertum. Transpicio, is, exi, eſtum, a. 3. guardare oltra, Ger. hindurchſehen, Gal. voir a travers, Hiſp. mirar allende, διακρίνω, ultra aspicio, prospicio. Lucr. l. 4. v. 271. Quod genus illa foris, quæ fere transpiciuntur. Laſſan. de opif. Doi. c. 8. Per eas igitur membranas ſenſus ille, qui dicitur mens, ea, quæ sunt foris, transpiciunt. Transpōno, is, fui, ſitum, a. 3. trasportare, transfero, μετακίνησις. Gell. l. 4. c. 5. Illam ſtatuum fuaserunt in inferiorem locum transponi. ¶ Sæpius usurpatur pro trans flumen, vel mare vehere, trajicere, & agitare. Juſtin. l. 23. c. 3. Victorem exercitum transponere in Italiam. Tacit. 3. Ann. c. 8. Claiſis Amifæ relicta, lævo anſe transpōuit militem dextras in terras iturum. Plin. l. 10. ep. 69. Transponere moneta in flumen. Transportatio, onis, f. trasportazione, actus transportandi. Sen. de conſol. ad matrem c. 6. Iſæ popularum transportationes quid aliud, quam publica exilia sunt? Transporto, as, a. 1. trasportare, הביא, Germ. hinüber tragen, Gall. transporter, Hiſp. llevar aliende, διακρίνω, de loco in locum portare, traducere, transmittere, transvehere, navi trans mare, vel flumen vehere. Virg. 6. Æn. Nec ripas datur horrendas, nec rauca fluenta Transportare prius, quam ſedibus oſſa quierunt. Cic. in Pison. c. 20. In quam tantum exercitum transportaſtes. Id. Att. l. 7. ep. 16. De pueris in Græciam transportandis tum cogitabam. Id. eidem l. 8. ep. 17. Et inde navibus Dyrrachium transportarentur. Cæſar. l. 4. B. G. Exercitum modo Rhenum transportaret. Liv. l. 29. Eum exercitum Puteolis in naves impositum Nero in Hispaniam transportavit. ¶ Item pro deportare in exilium. Suet. in Aug. c. 65. Agrippam nihilo tractabiliorem, imo in dies amentioſorem in inſulam transportavit. Transpoſitus, a, um, trasportato. Gell. l. 12. c. 1. Arborem in locum alium transpoſitum. Transquietus, pro valde quietus quidam Lexicographi afferunt ex Plauto in Mercar. 5. 2. ſo. ſed ibi optimæ Edition. habent tranquillus. Transpoſitivus, a, um, adject. qui transponit. Quintil. l. 3. c. 6. Μετακίνησις, quam nos varie translative, transumptivam, transpoſitivam vocamus. Transrhenanus, a, um, di là dal Reno, qui trans Rhenum incolit. Cæſar. l. 5. B. Gall. Germanique Transrhenanos ſolicitare dicebantur. Adde l. 4. c. 16. Transrhiberinus, a, um, oltre il Tevere, υπερταβερνός, trans Tiberim incolens. Martial. l. 1. ep. 42. Hoc, quod Transrhiberinus ambulator. Transrigitanus, a, um, adject. di là dal Tigris, trans Tigrim Armeniæ fluvium ſitus. Sextus Rufus Itinerar., c. 25. Transrigitanæ regiones. Adde Ammian. l. 17. c. 22. Transrilla, orum, n. parva tranſtra, h. e. parvæ trabes tranſverſim poſitæ. Pſuv. l. 5. c. 11. Deinde inter eas ex tranſillis inferior pars ſub aqua exquanda & purganda. Aliæ editiones omittunt ly ex tranſillis. Transrindo, es, a. 2. Plaur. Nil. l. 5. 58. Nivis beat, quod comæatus tranſinet trans parietem. h. e. comæatus ſeu tranſitus trans parie-

tem patet: paries nobis pervius est. Tranſtrum, n. 2. ζυγός, σέλας, ἄρσενον, locus, vel tabula, ſuper quam ſedent remiges, ſedile remigum in navibus. ζυγός, σέλας, ἄρσενον, ἄρσενον, ἄρσενον. Feſt. Tranſtra, & tabulæ navium dicuntur, & tigna, quæ ex pariete in parietem porriguntur. ¶ Eſt a tranſeo, unde tranſtrum perſyncopen, quali tranſferum. Vel ita dicitur quafi tranſverſim ſtratam. Uſurpatur autem fere in num. plurali. Virg. 5. Æn. Furit immiſſis Vulcanus habenis Tranſtra per, & remos, & pictas abjete puppes. Ovid. 14. Met. Et incurvæ ſumabant tranſtra carinz. In ſingulari num. Perſ. ſat. 5. v. 147. Tu mare tranſiſſus? tibi tortâ canabæ ſulto Cœna ſit in tranſtro? Adde Flor. epit. l. 89. ¶ Tranſtra item, in ædificio, ut vidimus ex Feſto, ſunt trabes tranſverſæ. Vitruv. l. 4. c. 2. Trabes etiam ſupra columnas, & præſtatas, & antes ponuntur in contignationibus, tigna, & axes ſub tectis, ſi majora ſpatia ſunt, & tranſtra, & capreoli, ſi commoda, columnen, & canterii, & c. Tranſvehcio, onis, fragiſto, διακρίσις, actus tranſvehendi, tranſportatio. Cic. 1. Tuſc. c. 5. Dic, quæſo, num te illa terrent, triceps apud inferos Cerberus, Cocytii fremitus, tranſvehcio Acherontis, mento ſummam aquam attingens ſiti eneuctus Tantalus? ¶ Tranſvehcio item dicebatur recenſio, ſeu recognitio, moſtra, cum equites ſolemniter recenſebantur, & ante oculos Cenſorum, vel Principis equis prætervehantur. Fiebat autem hoc maxime modo. Idibus Quinctil. ex inſtituto Q. Fabii, ut reſert Liv. l. 9. in fine, equites trabati equis inſidentes, corona ornati oleaginea, ab Honoris, ſive Martis templo in Capitolium tranſvehantur. Si ſine culpa eſſent, abibant, ſin aliter, ſiſtebant, & equum vendere jubebantur. Sueton. in Aug. c. 38. Equitum turmas frequenter recognovit, poſt longam intercapedinem reducto more tranſvehcionis. ¶ In MSS. quibusdam Codicibus legitur tranſvehcio, teſte Parco. Tranſvehctus. V. Tranſvehor. Tranſvehō, is, exi, eſtum, a. 3. trasportare, transfero, tranſporto, tranſduco. Sueton. in Cæſ. c. 59. Neque exercitum in Britanniam tranſvehxit, niſi ante portus, & navigationem exploraveſſet. Flor. lib. 2. cap. 12. de triumpho Æmilii Pauli. Primum dies ſigna, tabulaſque, ſequens arma pecuniaſque tranſvehit. Ulpian. Dig. lib. 47. tit. 13. leg. 3. Qui corpus deſuncti in itinere per vicos, aut oppidum tranſvehxerunt. Silius lib. 4. v. 488. pons qui Dardanium tranſvehxerat agmen. ¶ Uſurpatur etiam pro tranſire, trajicere, perforare, paſſare. Cæſar. lib. 7. c. 7. n. 8. Acus ſub ipsis pilorum radicibus angulo immittenda eſt, ut ea tertiam partem palpebræ tranſvehat. Al. leg. tranſuat. Varr. lib. 2. R. R. c. 7. Si cum flumen tranſvehendum eſt, gregi in primis prægreditur. Al. leg. tranſvehendum, quod idem eſt. Editio Jenſon. A. 1472. & Aldina habent trajicendum. Tranſvehōr, eris, eſtus, ſum, paſſare, paſſar' oltra, ultra vehor, ſive paſſivum ſit, ſive deponens, ut quidam Grammatici docent. Cic. 5. de Fin. c. 18. ex poeta: Nemo hæc unquam eſt tranſvehctus æquora curſu. Plin. l. 8. c. 6. Tranſvehcti ratiſus. Claudian. in l. Conſul. Stilich. v. 273. Tranſvehitur Tuſcos. Tacit. in Agric. c. 37. Tranſvehctæ a fronte pugnantium alæ averſam hoſium aciem invaſerunt. Saluſt. in Jug. c. 18. Armenii navibus in Africam tranſvehcti. ¶ Tranſvehcti dicebantur Romani equites, cum ſolemniter recenſebantur. Liv. l. 9. in fine. Ad eodem inſtitutum dicitur, ut equites idibus Quinctilibus tranſvehentur. Sueton. in Aug. cap. 38. Neque detrahi quemquam in tranſvehendo ab accuſatore paſſus eſt; quod fieri ſolebat; & ſenio, vel aliqua corporis labe inſignibus permiſſit, præmiſſo in ordine equo, ad reſpondendum pedibus venire. V. Tranſvehctio. ¶ Tranſvehctus eſt tempus, quo poſſe videri conſpicue. Tranſvehctus, es, m. hoſpes, qui ex longinqua regione tranſiens ad nos pervenit. Tertull. de ſpectac. c. 5. Traditur, Lydos ex Aſia tranſvehctus in Etruria conſediſſe. Tranſvento, is, n. 3. ex aliquo loco tranſeundo advenio. Tertull. de anim. c. 23. Anima inde (h. e. a Deo) tranſvenit. Tranſverberatus, a, um, nom. partic. paſſivo da parte a parte. Liv. l. 38. c. 22. Tranſverberatis ſcutis quidam intra fe conſerti hærebant. Tacit. 1. hiſt. c. 42. Tranſverberatus in utrunque latus. Tranſverberō, as, a. 1. trasportare, Ger. hindurch, ſreiben, in Gall. tranſpercer, Hiſp. trasportar, διακρίνω, tranſigo, trajicio. Cic. l. 7. Fam. ep. 1. Aut præclara beſtia venabulo tranſverberat? Virg. 11. Æn. Cujus apertum Adverſi longa tranſverberat abiete pectus. Tranſverſa, acc. pl. loco adverbii tranſverſe, ſeu oblique. Virg. 3. Ecl. Novimus & qui te, tranſverſa tuentibus hircis. Idem 5. Æn. v. 19. Mutati tranſverſa tremunt venti. Tranſverſarius, a, um, tranſverſale, quod in tranſverſum ponitur. Cæſar. l. 7. B. Civ. c. 18. Tranſverſaria tigna injiciuntur, quæ firmamento eſſe poſſunt. Tranſverſe, adverb. a tranſverſo, obliquamente. Vitruv. l. 9. c. 9. In columna horæ tranſverſe deſcribantur. Tranſverſim, adverb. idem quod tranſverſe. Tertull. de baptiſm. c. 8. Manibus tranſverſim obliquatis. Plin. l. 3. c. 1. Ad Gallicum Oceanum Iberico a mari tranſverſim ſe pandens terra. Alii leg. tranſverſa. Tranſverſus, a, um, tranſverſale, poſto a tranſverſo, obliquo, ὑπερταβερνός, Ger. uberzuerch, Gal. qui eſt a travers, Hiſp. atraveſado, ὑπερταβερνός, obliquus, lateralis, ut Linea tranſverſa, quæ rectam lineam decuſſat, ut, ſi linea recta, verbi gratia, ab Ortu ducatur in Occiduum, tranſverſa dicitur, quæ a Septentrione ducta in Meridiem eandem medium diſſecat. Hor. de Arte v. 446. Incomptis illinet atrum Tranſverſo calamo ſignum. Liv. l. 7. c. 7. Tranſverſis itineribus in Tuſculanos colles tranſire. Cic. 3. de Or. c. 33. Manilius tranſverſo ambulans foro. ¶ Sæpe translate uſurpatur, pro adverſo, contrario. Cic. in Bruo c. ult. Cujus in adoleſcentiam per medias laudes quali quadrigis vehentem tranſverſa incurrit miſeræ fortuna Republicæ. ¶ Tranſverſus agi dicitur, qui vi, & impetu quodam ab inſtituto deſectur. Senec. ep. 8. Tranſverſus agit felicitas. ¶ Ex, & de tranſverſo ire, venire, venir per tranſverſo, occurrere alicui, nec opinanti ſupervenire, ductum ab us, qui tranſverſis itineribus incidunt in eos, qui recta via eunt. Cic. Plaut. Pſeud. 4. 1. 45. Ex tranſverſo cedit, quali cancer ſolet. Cic. Att. l. 15. ep. 4. Ecce autem de tranſverſo (quidam legunt tranſverſo, quemadmodum ſtralatus pro ſtranſlatus dicitur) L. Cæſar, ut veniam ad te rogat. Auſt. ad Herenn. l. 3. c. 10. Ecce ibi iſte de tranſverſo, Heur; inquit, puer & c. ¶ Tranſverſum digitum, vel unguem dicere, proverbialis Hyperbole eſt, pro minimo ſpatio. Plaut. Aul. l. 1. 1. 18. si hercle tu ex iſto loco Digitum tranſverſum, aut unguem ſatum exceſſeris. Cic. 4. Acad. c. 18. Ad hac regula mihi non licet tranſverſum, ut ajunt, digitum diſcedere. Id. Att. l. 13. ep. 23. In omni vita ſua quæque a recta conſcientia tranſverſum unguem non oportet diſcedere. Tranſverto, is, ti, ſum, a. 3. in obliquum verto, huc & illuc verto, perverto. Firmic. l. 6. c. 15. Eorumque conſilia hac, atque illac varia cogitatione tranſvertet. Arnob. lib. 7. Præſtare quæ bona ſunt, quæ inimicis tranſvertere. Tranſulto, as, n. 1. μετακρίνω, υπερτάλλωμι, tranſilio, ex trans, &

falco. Liv. 1. 23. e. 29. Sed quibus, defultorum in modum binos trahentibus equos inter acerrimam saepe pugnam in recentem equum ex festo armatis transulare mos erat.

Transūmo, is, pfi, ptum, a. 3. *tagliare aleronde*, Germ. *auff die ander sette nechmen*, Gal. *prendre d'un autre*, Hisp. *comar de otro*, *μετακομίζω*, ex alio fumo. *Star. 3. Theb. v. 292.* *Haflam læva tranfūmit*, & alto (haud mora) diffūlit curru.

Tranfūptio, onis, f. figura Rhetorica, Græce *μετάληψις*, quæ ex alio in aliud veluti viam præstat: tropus & rariffimus, & maxime improprie, Græcis tamen frequentior, qui Centaurum Chirona, & *ἄρως ὄρεος ὄρεος* dicunt: nos quis ferat, i. Verrem suem, aut Lælium doctum nominemus? est enim hæc in Metalepsi natura, ut inter id, quod transferitur, sit medius quidam gradus nihil ipse significans, sed præbens tranſitum. Hæc *Quintil. l. 8. c. 6.*

Tranfūptivus, a, um, qui tranſūmit. *Quintil. l. 3. c. 6. μετάληψις*, quam nos varie tranſūptivam, tranſūptivam, & tranſpolitivam vocamus.

Tranfūſio, is, fui, futum, a. 3. *cucire*, *trapaſſare*, Germ. *dureſticken*, Gal. *percer en coufant*, Hisp. *paſſar conſiendo*, *διαπάρω*, ſuo, perforo. *Gal. percer en coufant*, Hisp. *paſſar conſiendo*, *διαπάρω*, ſuo, perforo. *Celf. l. 7. c. 7.* Cum toties acus tranſuevit. *Id. l. 7. c. 24.* Cutis acro filum ducente tranſuevit. *Col. l. 6. c. 5.* Media pars deſcripti orbiculi eadem ſubula tranſuevit.

Tranfūſio, as, n. 1. idem quod tranſvolvo. *Lutret. l. 1. v. 355.* Inter ſepta meat voces, & clauſtra domorum tranſvolant.

Tranfūſio, as, n. 1. *δραπέτυμα*, volando prætereo. *Plin. l. 10. c. 20.* Perdices non tranſvolant Bœotice fines in Attica. *Id. l. 9. c. 8. de delphinis*: Tantaque vi exiliunt, ut plerunque vela navium tranſvolent.

¶ Translate ponitur pro tranſire. *Aſin. Cic. l. 10. Fam. ep. 31.* Num etiam Alpes poteram tranſvolare? ¶ Item pro tranſcurrere, celeriter ire. *Liv. l. 3.* Tranſolat inde in partem alteram ſuis victoriæ nuntius. ¶ Item pro tranſtugere. *Plaut. Epid. l. 1. 33.* Tranſvolaverunt ad hoſtes. ¶ Legitur & *travolo*, præſertim in loco *Plauti* adducto, & apud *Varron. l. 4. de L. L.*

Tranfvolvo, is, a. 3. evolvo, revolvo. *Prudent. hymno in nat. Dom. v. 29.* Donec rotata annulum tranſvolverent millia.

Tranfvorō, as, a. 1. *divorare*, vehementer voro. *Arnob. l. 1.* Beluarum ritu comminutis cum oſibus tranſvorare. *Apuley, in Apolog.* Suavi uxori meæ, cujus jam univerſas opes tranſvoraram.

Trapetum, i, n. & Trapetus, i, & in plur. numero Trapetes, tum, m. *inſtantioſo*, *macinatoſo*, *τράπητος*, inola olearia, qua teruntur, ſeu premuntur olivæ, *ἑλαιότριβον*. *Virg. 2. Georg. v. 519.* teritur, Sicyonia bacca trapetis. *Cato R. R. c. 22.* Trapetus emptus nummis quadringentis. *Id. ib. c. 18.* Trapetibus locum dextra. *Leg. 19. ff. Locati*: Prælium, & trapetum inſtructa fundibus.

Trapētia, æ, m. *banchiere*, Ger. *wechſler*, Gal. *changeur*, *banquier*, Hisp. *cambiador*, *τραπεζίτης*, menſarius, argentarius, nummularius, apud quem pecunia ponitur vel culodizæ, vel tænoris cauſa. *Plaut. Capt. l. 2. in fine.* Quantillum argenti mihi apud trapetitam ſiet.

Trapēzophōrum, i, n. vel trapēzophorus, i, m. *τραπεζοφωρος*, *τραπεζοφωρος*, menſa, in qua pocula reponuntur, ut deſinit *Julius Pollux l. 10.* vel ſtatua, quæ poculorum menſam ſuſtinet, ut *Cælius l. 1. c. 12. cenſet*. *Cic. l. 7. Fam. ep. 23.* Quod tibi deſtinatas trapēzophoron, ſi te delectat, habebis. *Paul. l. 3. ff. de ſupell. leg.* Supelleciliæ legata hæc continentur, menſæ, trapēzophora, delphica, ſubiellia, &c.

Trapēzus, untis, f. Sinopenſium Colonia, *Τραπεζοῦς*, Ital. *Trabifonda*, & *Trebifonda*, Turc. *Tarabofin*, urbs Aſiæ min. in Cappadocia, in ora Ponti Euxini, ampla cum portu capaci, aliquando etiam Imperatorum Græcorum ſedes. *Plin. l. 6. c. 4.*

Trāfymēnicus, a, um, adject. ut *Trāfymēnica ſtrages*, apud *Sidon. Carm. 9. v. 248.* qua ſcilicet Romani ab Annibale attriſti ſunt.

Trāfymēnus, i, m. *Trāfymēnus*, *Thraſymēnus*, *Thraſymēnus*, *Lago di Perugia*, *Lago di Praſſignano*, *Lago di Caſtiglione*, lacus Hetrurizæ, inter Peruſiam & Cortonam. Dicitur eſſe a *Trāfymēno* puero, quem Argylla Nympħa rapuiſſe dicitur. Hic Romani cum Flaminiō Conſule ab Hannibale inſenti ſtrage cæſi. *Liv. l. 22. c. 4.*

Trāvio, as, n. 1. *trapaſſare*, tranſire, pro tranſivio, a *trans*, & *via*, ut ſit *trans*, ſive per alia corpora ſibi viam facere. *Lucr. l. 4. v. 604.* Qualia ſunt, vitri ſpecies quæ tranſivit omnis. *Id. l. 6. v. 348.* Integra tranſit Multa, foraminibus liquidis, quia traviat ignis. Alii legunt utrobique *travies*.

Trāvēhor. V. *Trāfvehor*.

Trāulizi, *τραυλιζα*, balbutit, magna difficultate loquitur, vox Græca, a *τραυλις*, balbus, blæſus. *Lucret. l. 4. v. 1157.* Balba loqui non quæ, traulizi, muta, pudens eſt.

Trāvōlo. V. *Trāfvolvo*.

Treba, f. 1. *Trevi*, opp. Latii, apud ortum Anienis fl. ubi montes Trebani. Inde aqua Romam perducta adhuc nomen habet *Fonte di Trevi*. ¶ *Trebani* dicuntur ejus incolæ. *Plin. l. 3. c. 5. & 12.*

Trebaciter, adv. callide, aſtute, *Sidon. l. 9. ep. 11.* Malui fructum conſiteri ſimpliciter, quam trebaciter diffiteri.

Trebax, cis, adject. in rebus gerendis exercitatus, rerum peritus, atque adeo callidus, altutus, *chi ſa il viver del mondo*, videturque ductum a Græco *τρεβᾶξ*, quod idem ſignificat. *Sidon. lib. 1. ep. ult.* Colligit trebaciffimus fenex. *Paulo ante Aſexas*: homo litium, temporumque varietatibus exercitatus.

Trebellium vinum, genus vini generoſum in Campania. *Plin. l. 14. c. 6.*

Trebellius, lii, m. nomen Romanum, ut M. Trebellius, L. Trebellius, apud *Cic. pro Quint. c. 5. & Phil. 6. c. 4.* ¶ Trebellius Pollio ſcriptor hiftoricus temporibus Conſtantii Imperatoris, vel certe Conſtantini ejus filii, ſcripſit vitas quorundam Imperatorum, quæ adhuc exiſtant.

Trebia, m. 1. *la Trebia*, *τρεβια*, fl. Galliz Togatzæ, qui oritur ex Apennino M. Æmyliam ſinit, & a Liguria ſeparat, Bobium urb. alluit, & in Padum apud Placentiam influit. In plures alveos, cum ex nivibus, aut imbribus intumefcit, dividitur, difficultique eſt ad trajiciendum. Juxta hunc Hannibal Romanos maxima clade affectit. *Lucan. l. 2.* Quod non in Punica nati Tempora Cannarum fluvius, Trebiæque juventus.

Trebia, æ, f. Mutuſcæ, *Trevi*, urbs Umbrizæ, in colle, inter Fulginium 6. M. P. & Spoletium 9.

Trebiatēs, m. 3. pop. Umbrizæ, in quarta Italizæ regione, quorum urbs *Trebia*. *Plin. l. 3. c. 14.*

Trebia, æ, f. inſtrumentum ruſticum, fortaſſe dictum pro *tribla* per ſyncop. a *Tribula*. *Cato R. R. c. 135.* Ploſtra, treblæ albæ &c.

Trebulā, æ, f. 1. *Monte Leone*, olim urbs Aboriginum, nunc oppidulum, in Sabinis, paullo cis Podium S. Laurentii, ubi ad Eccleſiam S. Victriz inſignes exiſt Trebulanorum inſcriptiones, cum veſtigiiſ theatri, aliarumque antiquitatum. Ibi præſantiſſimi ſiebat caſci. *Marſial. l. 23. ep. 30.* Trebula nos genuit, commendat gratia duplex. ¶ *Trebula Sufſena*, opp. item in Sabinis, quod nunc Montorium creditur, paulo ſupra Nerulam. ¶ *Trebula quoque*, opp. Campanizæ, inter Capuam, & Suedulam, ubi villa Trebulanum.

Trebulanus, a, um, adject. ad Trebulam pertinens, ut *Trebulanus ager*, *Cic. 2. Agrar. c. 25.* ¶ *Trebulani, orum*, *Trebulæ incolæ*, *Plin. l. 3. c. 12.*

Trecæſſes, m. 3. *Tricæſes*, *Tricaffi*, *Tricaffini*, pop. Galliz Celticæ, in cont. Galliz Belgicæ, quorum urbs Trecæſſes, *Trecæ*, *Urbs Trecæſſium*, Auguſta Trecarum, Auguſtobona, Auguſtomanæ, *Troyes*, ampla, & culta, caput Campanizæ, ad Albulam in Occ.

Trecenarius, a, um, adject. *Inſcripſit. apud Fabret. pag. 634.* legitur: *Numiſtenſis Gallus Trecenarius*: qui ita dictus fuiſſe videtur, quod trecentorum militum ductor eſſet.

Trecēni, æ, a, *trecento*, *τρεκατόν*, idem ac trecenteni, per Syncope. *Liv. l. 8. c. 8.* Scribebantur autem quatuor fere legiones quinis millibus peditum, equitibus in ſingulas legiones trecentis. *Id. l. 31.* Attalus trecentos tantum milites in præſidium, Rhodii quadringentum nam ex claſſe, cum ad Tenedum Raret, miſerunt. Quidam legunt *tricenis*, & *tricenon*. Sed *tricenon* eſt triginta.

Trecēntēni, æ, a, adject. *trecento*. *Colum. l. 5. c. 2.* Duo millia trecentēni, & quadraginta. Alii leg. *tricentēni*.

Trecēteſimus, a, um, adjectiv. *trecentēſimo*, qui trecenta continet. *Valer. Max. l. 8. c. 13. n. 6. extern.* Trecentēſimum annum cumulare. *Liv. l. 4. c. 7.* Anno trecentēſimo decimo, quam urbs Roma condita erat.

Trecēti, æ, a, adject. *trecento*, *τρεκατόν*, *Virg. 10. Æn.* Sexcentis illi dederat Populonia mater Expertos belli juvenes, æſt Iſta trecentos.

Trecētes, adver. *trecento volte*, *τρεκατοῦτάς*, trecentis vicibus. *Caſul. in Jul. Caſ. c. 30.* Ut illa veſtra diſſoluta mentula Ducenties comieſſet, aut trecenties. Aliqui legunt *trecenties*. Perperam. Nam congruum eſt, ut etiam ultimus iſte verſus ſit jambicus trimeter, ſeu ſenarius acatalecticus ſincerus, ut alii præcedentes.

Trechēdipna, orum, m. *τρεχιδίπνα*, a *τρέχω*, curro, & *ἵππον*, cæna, ita dicitur a *Juvenale* toga curſoria, qua induti ad cænam, ſeu ſportulam accipienda civis Romani curſitabant. notat autem hac voce civitatis mores ad Græca vitia ſimul cum lingua ipſa degenerantes: *ſat. 3. v. 67.* Ruſticus ille tuus fumit trechedipna, Quirine. ¶ Qui legunt *Rechedipna*, nulla ratione probant.

Tredēces, adverb. *tredecim volte*, *τρεκακίδεκάς*. *Cic. Ver. 5. c. 80.* Seſtertium tredecies. Alii leg. *terdecies*: utrumque enim paſſim recte legitur, & uſurpatur.

Tredēcim, adverb. *tredecim*, *τρεκακίδεκάς*, ter & decem vices. *Liv. l. 36. c. 45.* Tredecim captis navibus. *Tacit. 5. hiſt. c. 19.* Centum tredecim Treverorum ſenatores. ¶ Dividitur etiam, & invertitur. *Cic. pro Roſe. Amer. c. 7.* Fundos decem & tres reliquit.

Tredēcimo, a, um, adject. *decimotercio*. *Plin. l. 1. nat. hiſt. qui exterorum index eſt*: Libro tredecimo continetur de unguentis &c.

Treis, idem ac tres, apud veteres, Græcorum more, qui *τρεῖς*, per *ε* dicunt. *Virg. 8. Æn.* Treis imbris torti radios, treis nubes aquoſæ Addeſiderant.

Tremebundus, a, um, *tremante*, *הררר*, Ger. *zitterend*, Gal. *tremblant*, Hisp. *temblante*, *περίτρυμος*, tremens. *Auſt. ad Heren. l. 3.* Sin erit ſermo in jocatione leviter, & tremebunda voce, cum parva verbiſiſtantibus, poſtemque tremebunda manu tetigit. *Col. l. 10. v. 396.* eſſeta tremebundior ubere porcæ.

Tremefaciō, is, feci, factum, a. 3. *ſar tremare*, *ἐκτρέψω*, tremorem incutio. *Virg. 6. Æn. v. 803.* Et Lernam tremefecerit arcu. *Id. lib. 9.* Annuit, & totum nutu tremefecit Olympum. *Cic. 2. de Divin. ex Poeta*: At quam ſe gravido tremefecit corpore tellus.

Tremefactus, a, um, *impaurito*. *Virg. 2. Æn.* Num vero tremefacta novus per peſtora cunctis Inſinuat pavor. ¶ Translate ponitur pro concuſſo, proſtrato, ſublato. *Cic. 2. Off.* Quamvis enim demerſæ ſint leges alicujus opibus, quamvis tremefacta libertas. Alii leg. *timefacta*.

Tremendus, a, um, *terribile*, *φειδής*, *φειδής*, terribilis, metuendus, propter quem quæ tremere debet. *Virg. 4. Æn.* Manetque adit, Regemque tremendum. *Id. l. 8.* Matrifque egere tremenda Carmentis Nympħæ monita.

Tremens, entis, o. 3. *tremante*, *τρίμων*, partic. a tremo. *Cic. 4. Tuſc.* Ut ipſum Hæctorum, quemadmodum eſt apud Homerum, toto peſtore trementem provocaffe ad pugnam pæniteret. *Id. ad Q. Fr. l. 3. ep. 2.* Et nie trementi voce exulem appellavit.

Tremipes, edis, adject. qui pedibus tremit. *Varr. apud Non. c. 6. n. 65.* Nec quaſſagipennas anates, tremipedes. Alii leg. *tremipedas*, ut ſit a recto *tremipedus*: quod quidem minus placet. Alii *rimipedes* reponunt.

Tremiſco, is, ſine præ. & ſup. *tremare*, *τρίσκω*, tremore concutior. *Virg. 5. Æn.* Tonitruque tremiſcunt Ardua terrarum, & campi. ¶ Sumitur etiam pro timere. *Virg. 3. Æn. v. 648.* Sonitumque pedum, vocemque tremiſco.

Tremillis, is, m. nummus valens tertiam ſolidi aurei partem. *Lamprid. in Alex. Sev. c. 39.* Tunc etiam, cum ad tertiam partem auri veſtigial decidiffet, tremillis aureorum formati ſunt.

Tromo, is, mui, ſine ſup. n. 3. *tremare*, *τρῶμι*, Ger. *zittern*, Gal. *trembler*, Hisp. *temblar*, *τρίσκω*, *τρίσκω*, commoveo, agitor, tremore concutior, a Græco verbo allato. *Virg. 1. Georg.* Terra tremit, fugere feræ. *Id. l. 3.* Stare loco neſcit, micat auribus, & tremit artus. Ubi artus eſt accuſativus partis pro ablativo *artibus*. *Cic. 2. Acad.* Ut ſi qui tremere, & exalbefcerent. *Id. 2. de Or.* Locus eſt familiaris, Sapiens, ſi algebis, tremes. ¶ Metonymice ponitur pro timere. Nam timorem ſæpe tremor conſequitur. *Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 1. c. 1.* Quid? ſi tibi bellum aliquid magnum, & periculoſum adminiſtranti prorogatum imperium viderem, tremere animo. *Liv. l. 22.* In ea civitate, in qua Magiſtrum equitum, virgas, ac ſecures Dictatoris tremere, atque horrere ſoliti ſunt.

Tremor, oris, m. *tremore*, *τρίμων*, Germ. *das zittern*, Gall. *tremblement*, Hisp. *temblamento*, *τρίσκω*, *σασμός*, corporis ſolidi motus, quo in ſuo loco ſtans movetur, cujus generis eſt motus terræ, cum ventis, ſeu ignibus incluſis concutitur, item motus in hominibus frigentibus, timentibus, febricitantibus. *Virg. 2. Georg.* Unde tremor terris, qua vir maria alta tumefcant Obſcibus ruptis. *Cic. 4. Tuſc. c. 8.* Ex quo ſit, ut pudorem rubor, ſic terrorem pallor, & tremor, & dentium crepitus conſequatur. *Id. pro Flac. c. 4.* Tamen id, quod dixit, quanto cum pudore, quo tremore, & pallore dixit!

Tremulo, adv. *tremolando*, *Apuley. l. 5. Metam.* Extimæ plumulæ tremule reſultantes inquiete laſcivunt.

Tremulus, a, um, *tremante*, *τρίμων*, *τρίμων*, qui tremit. *Cic. 1. de Div. ex Poeta*: Haud modicos tremulo fundens & gutture cantus. *Virg. 8. Ecl.* Aſpicæ, corripuit tremulis altaria flammis Sponte ſua. *Plin. l. 20. c. 9.* Ideo paralyticis, & tremulis dari jubet. ¶ Metonymice ponitur pro tremefacite, ſeu pro eo, quod tremere facit. *Cic. in Aratoro*: Dum fixum tremulo quatitur frigore corpus.

Trepidans, antis, o. 3. *tremante*, *trepidante*, *σασμός*, *Virg. 4. Georg.* Et trepidantia bello Corda licet longe præſciſcere. *Liv. l. 23. c. 7. ad fin.* Trepidantia tota civitate ad excipiendum Annibalem, viſendumque. ideſt feſtinante, tumultuante præ feſtinatione.

Trepidanter, *τρεπιδαντες*, timide. *Suet. in Claud. c. 49.* Quod ut fenfit, trepidanter effatus, &c. *Cef. l. 1. B. C. c. 19.* Trepidantius, timidiusque omnia agere.

Trepidarii equi dicuntur, qui trepidantibus, hoc est crebiter salientibus pedibus incedunt, qui brevi, sed festino gradu ambulant. *Veget. l. 2. rei veterin. c. 56.* Equi, quos vulgo trepidarios, militari verbo guttonarios vocant.

Trepidatio, onis, f. *simore, paura, τρεπιδο*, actus trepidandi. *Cic. pro Dejot. Num quæ trepidatio? num qui tumultus? Liv. lib. 3. c. 3.* Nec opinata etiam res plus trepidationis fecit.

Trepide, adverb. *com. presens, e simore, e τρεπιδως. Liv. l. 22. cap. 31.* Clafsis a litoribus hostium plenis trepide soluta in Siciliam cursum tenuit.

Trepido, as, n. 1. *trémare, τρέμω, τρέμμα, τρέπτω*, tremo, paveo, timéo, a sono corporum, qui ex motibus contrariis oritur. *Festus* putavit, esse a *τρεπω*, *verbo*. Sic enim scribit: Trepit, vertit; Unde trepido, & trepidatio, quia turbatione mens vertitur. *Ter. Eum. 5. 6. 8.* Quid est, quod trepidas? satis ne falvæ? dic mihi. *Cef. l. 5. B. G.* Tum demum Titurios, uti qui nihil ante providisset, trepidare, & concurrere. *Cic. 3. de Orat. c. 42. ex Poeta;* At Romanus homo, tamen res bene gesta est, Corde suo trepidat. ¶ Cum accusativo, *Juven. sat. 10. v. 21.* Et motæ ad lunam trepidabis arundinis umbram. *Et sat. 8. v. 152.* Et occursum nufquam trepidabit amici. ¶ Cum ne, & conjunctivo, *Id. sat. 14. v. 64.* Ergo miser trepidas, ne stercore tæta canino Atria displiceant. Adde *sat. 1. v. 97.* ¶ Et quoniam a timentibus omnia præpropere aguntur, tactum est, ut trepidare accipiatur pro festinare. *Virg. 4. Æn. v. 121.* Dum trepidant alæ, saltuque indagine cingunt. *Hor. l. 2. ode 4.* Gujus octavum trepidavit ætas Claudere lustum. ¶ Usurpatur & impersonaliter. *Ter. Heec. 3. v. 35.* Trepidari sentio, curari sursum profum.

Trepididulus, a, um, *υπερτρεπιδο*, dim. a trepidus. *Gel. l. 3. c. 39.* Atque ubi rediit castita, pulli trepiduli circumstrepere, orareque matrem, &c.

Trepidus, a, um, *timido, paurefo, τρεπιδο*, *πριφοδο*, pavidus, metuens, timens. *Liv. l. 2. c. 24.* At vero curia mœsta, ac trepida accipiti metu. ¶ Ponitur etiam pro incerto, dubio. *Virg. 12. Æn. v. 589.* Illæ intus trepidæ rerum, per cerea castra Difcuntur. *Liv. l. 1. c. 27.* Tullius in re trepida duodecim vocit Salios, fanaque Pallori, & Favori. idest dubia, & ob hoc timorem inducente. *Id. l. 3. c. 3.* Messenii trepidi rerum suarum. ¶ Item pro festino, quod qui timent, festinant gressus. *Virg. 3. Æn. Hic me, dum trepidi crudelia limina linquunt, Immemores focii vasto Cyclopiis in antro Deseruer.*

Trepondo, n. ind. *τριπονον*, trium librarum pondus. *Quint. l. 1. c. 9.* Nam dua, & tre, & pondo diverforum generum sunt barbarissimi. At duapondo, & trepondo usque ad nostram ætatem ab omnibus dictum est, & recte dici Messala confirmat.

Tres, & tria, o. 3. *tre, τρεῖς, τρις*, nomen numerale cardinale, a vocibus Græcis allatis. *Virg. 5. Æn. Tres equitum numero turmæ, ternocibus vagantur Ducfores. Id. 8. Ecl. Nefte tribus nodis ternos, Amarylli, colores. ¶ Trium litterarum homo. V. Litera. ¶ Tribus verbis, est breviter. *Plaut. Mil. 4. 2. 29.* Brevin', an longinquo sermone? M. Tribus verbis. *Id. Trin. 4. 2. 121.* Pax! te tribus verbis volo.*

Treffis, & fle, o. 3. *vile, τρεψιλο*, quod est trium assium, vile, minimi pretii. *Perf. sat. 5. v. 76.* Non treffis agaso.

Trefviri, m. 2. iidem qui Triumviri. *Plaut. Amph. 1. 1. 3.* Quid faciam nunc, si Trefviri me in carcerem compegerint? *Cic. 2. de Or. c. 19.* Trefviri Epulones.

Treventianæ, m. 3. pop. Samnii, in conf. Frentanorum, quorum urbs Treventinum. *Plin. l. 3. c. 12.*

Trevericus, a, um, adject. ad Treviros urbem pertinens, ut Trevericus ager. *Plin. l. 18. c. 20.*

Trevir, iri, qui est ex Trevirorum urbe. *Lucan. l. 1. v. 441.* Tu quoque lætatus converti prælia Trevir.

Treviri, Treveri, pop. Gallie Belgicæ, versus Mosellam fl. extensî, inter Rhenum fl. ad Or. quo separabantur a Germania magna, Remos, Tungrofosque ad Occ. Mediomaticos, & Virodunos ad Mer. & Ubios ad Bor. ubi nunc Trevirensis ditio, & pars Australis Duc. Luxemburgici, ubi erant Cæresî sub ipsis contenti. Eorum urbs est Treviri, seu Augusta Trevirorum, Ger. *Trier*, Gall. *Treves*, Ital. *Treviri*, ampla, & præclara, ad Mosellam fl. ubi recipit Saravum. ¶ Sunt etiam *Treviri* iidem qui *Tresviri*, hnc est triumviri. *Cic. Fam. 7. Epist. 13.* ubi in ambiguo hujus vocis ludit.

Triambi, m. 2. qui terni in profœcio loquebantur. *Fest. Jambi* vocabantur, qui singuli ex profœcio loquebantur, triambi, qui terni.

Triangularis, & re, *triangularis, τριγωνος*, quod trianguli formam refert. *Col. l. 5. c. 2.* Triangularis agri forma.

Triangulum, i, n. *triangolo, τριγωνον*, figura tres angulos habens, feu superficies plana tribus lineis rectis comprehensa. *Cic. 2. de Nat. Deor. c. 49.* Grues, cum loca calidiora petentes maria transmittunt, trianguli tormam efficere. *Id. 2. de Div. c. 42.* Ea triangula illi, & quadrata nominant.

Triangulus, a, um, *sviangolare, τριγωνος*, quod triangularem figuram habet. *Col. l. 5. c. 2.* Est ager triangulus pedum quoquoque versus trecentorum. *Plin. l. 13. c. 11.* Latera triangula.

Triarii, orum, m. 2. milites veterani spectatæ virtutis, qui in tertio acie loco collocabantur, pilis armati. Qui sint, & unde dicantur, docet hic locus *Varronis l. 4. de L. L.* Hastati dicti, qui primi hastis pugnant, Pilani, qui pilis, Principes, qui a principio gladiis. Pilani, Triarii quoque dicti, quod in acie tertio ordine extremis subsidio deponabantur. Quod illi subsidebant, ab eo subsidium dictum. A quo Plautus: Agite nunc, subsidete omnes, quasi solent Triarii. *Hæc Varr. l. 22.* Nova de integro pugna exorta est, non illa ordinata per Principes, Hastatosque, ac Triarios, &c. ¶ Tertio loco prælium imitant post profigatos Hastatos, qui primo loco, & Principes, qui secundo loco pugnam capeffebant. Hinc tactus est locus proverbii, ut, cum in re aliqua laboratur, eoque res adducta est, ut extremo conatu, summiffique viribus sit enitendum, rem ad Triarios redisse dicamus, ut docet *Liv. l. 8. c. 8.* ubi omnem pugnantem apud Romanos ordinem luculenter describit.

Triatrus, tertius dies post Idus. *Paulus ex Festo:* Quinquatrus festivus dies dictus, quod post diem quintam iduum celebraretur, ut triatrus, & sextatrus, & septimatrus, & decimatrus.

Tribacca margarita est inauris tribus baccis seu unionibus constans. *Perizon. in Satyr.* Quo margarita cara tribacca Indica? Alii leg. *cara tribacca Indica.*

Tribades, dum, f. 3. mulieres frictices, quæ in sexum suum libidinem exercent, a *τριβω*, *terro, frico*. Hoc nomine male audit Sappho, quod innuit Ovidius in ep. ipsius ad Phaonem. *Phædrus l. 4. fab. 14.* Roga vit alter, tribades, & molles mares quæ ratio procreavit.

Triballis, m. 2. *Bulgari, τριβαλλοι*, pop. Mæsiæ inf. quorum regio *Bulgaria*, urbs primaria *Ternaoba*, seu *Sophia*. in *Triballis* populi *te-*

runtur fuisse, qui visu fascinoabant, & interimebant, quos irati diutius, & fixis oculis aspexissent, teste *Plinio l. 7. c. 2.*

Tribon, onis, m. *τριβων, vestis logora*, pallium tritum. *Auson. epigr. 53.* Pera, polenta, tribon, baculus, scyphus, arca supellex.

Tribonianus, i, celebris Jurisconsultus, quætor fuit Justiniani Imperatoris, eique operam præbuit in libro Novellarum componendo: Cæterum multis vitiis insignis, affectatione, fraudulencia, avaritia, omnibus religionis contemptor, præsertimque Christianæ. *Suidas.*

Tribraeus, & tribrachys, m. *τριβραχος*, pe. metricus ex tribus syllabis brevibus constans, a *τρεῖς, tres*, & *βραχυς, brevis*, ut *Dominus, loqueris, agimus. Diomed. Grammat. l. 3. Quinsil. l. 9. c. ult.*

Tribraëvis, is, adject. A *Diomed. Grammat. l. 3. cap. de pedibus* ita appellatur pes tribrachys, qui e tribus syllabis brevibus constat.

Tribuaris, a, um, adject. ad Tribum pertinens. *Cic. pro Planc. c. 19.* Ita quæ hæsitantem te in hoc fodalitiorum tribuario crimine ad communem ambitus causam contulisti. h. e. in crimine corumpendum tribuum in petitione alicujus honoris.

Tribula, æ, f. *erebbia*, idem ac tribulum. *Col. l. 2. c. 21.* Et, si pauca juga sunt, adjicere tribulam, & traham possis, quæ res utraque culmos facillime comminuit.

Tribularia, ium, n. 3. instrumentum tribulis, hoc est ferreis acuminibus contextum, quo utebantur in torquendo & cruciando. *Senec. 3. de Ira, c. 19.* Torserat per omnia, quæ in rerum natura tristissima sunt, fideiculis, tribularibus, equuleo, igne. Alii leg. *tabularibus*.

Tribularium, ii, n. locus ad trituram frumenti aptus, vel ut alii explicant, locus in quo tribulæ, & similia instrumenta reponuntur. Affertur a Lexicographis quibusdam ex *Columella*, sed cum neque locum, neque verba citent, adhuc fides est penes ipsos.

Tribulatio, onis, f. 3. *tribulazione, θλιψις*, afflictio, oppressio, angustia. Habent hanc vocem *Tertullianus advers. Judæos*, *cap. 11.* ubi dicit *tribulationis* ponit pro die extremi divini judicii, & *Jul. Firmicus de prof. relig. verbis ex Psalmo* desumptis: oblivisceris inopiam nostram, & tribulationem.

Tribulatus, a, um, adjectiv. acuminatus, in modum tribuli. *Palladius lib. 1. tit. 43.* Falciculas brevissimas tribulatas, quibus silicem solemus abscindere.

Tribullis, & le, o. 3. *θυλίτης, φράτης, φράτος*, qui ex eadem Tribu est. *Cic. l. 13. Fam. epist. 24.* L. Collinio amico, & tribuli tuo valde familiariter utor. *Liv. l. 2.* Vetus Claudia Tribus, additis postea novis tribulibus, qui ex eo venient agro, appellata. ¶ Interdum accipitur pro non divite, ut *Tribus* pro pauperibus. *Hor. l. 1. ep. 13.* Ut cum pileolo soleas conviva tribulis. *Martial. l. 9. epigr. 50. de toga trica:* Nunc anus, & tremulo vix accipienda tribuli.

Tribullo, as, a. 1. *erebbiare, baster fuori il grano, θλιβω*, est tribulo, ut alio quocunque instrumento comminueret. *Cl. Cyr. θλιβω, tribulo, pressio, premo. θλιβω, ἡ σφιγξ, pressura, tribulatio. Cato R. R. c. 23.* Si indideris detrutum, aut marmor, aut resinam, dies viginti permiscendo crebro, tribulatoque quotidie.

Tribulosus, a, um, adject. asper, spinosus, tribulis plenus. *Sidon. l. 3. ep. 2.* Viarum voragines tribulosæ. ¶ Translate *Id. l. 1. ep. 7.* Tribulosissima diffimulatio.

Tribulum, i, n. *erebbia, τριβω*, Ger. *trofschuwagen*, Gal. *traine*, Hisp. *trillo, τριβωλον*, rusticum instrumentum, quo trumenta in area teruntur. *Var. l. 3. de L. L.* Hinc in messe tritura, quod tum frumentum teritur, & tribulum, quod teritur. *Id. l. 1. de R. R. c. 52.* E spicis in aream excuti grana, quod fit apud alios jumentis junctis, ac tribulo. Id fit et tabula lapidibus, aut terro asperata, quæ imposita auriga, aut pondere grandi trahitur jumentis junctis, ut discutiatur et spica grana. *Plin. l. 18. c. 30.* Messis alibi tribulis in area, alibi equorum gressibus exteritur. *Virg. l. 1. Georg. Tribulaque, traheque, & iniquo pondere rastri.*

Tribulus, i, m. *tribolo, τριβωλον*, Ger. *svaffernus*, Gal. *chardon, chussio trape*, Hisp. *abrojo, τριβωλον*, genus spinæ, herba foliis ad portulacæ effigiem accidentibus, tenuioribus viticulis, in terra stratis, spinis secundum folia rigidis, & præduris. *Virg. l. 1. Georg. v. 153.* Lappæque, tribulique, interque nitentia culta Infelix lolium, & steriles dominantur avenæ. *Plin. l. 21. c. 15.* Aliqua & secundum spinam habent folium, ut tribulus, & ononis. ¶ Est et alterum tribuli genus aquaticum, non nisi in amnibus nascens, coma duntaxat aquis extante, folio ultimi effigie. *Plin. l. 21. c. 16.* Tribulus non nisi in palustribus nascitur: dira res alibi, juxta Nilum, & Strymonem amnes excipitur in cibis, inclinat in vadum, folio ad effigiem ulmi, pediculo longo, &c. ¶ Per Metaphoram Græcis *τριβωλον*, Latinis tribuli dicuntur simuli illi terre, qui aliter vocantur murices, quos spargere moris erat in bello contra camelos, aut quadrigas falcatas, ut oppidanorum eruptionem. Nempe ita dicti sunt a triquetra figura, & ob eminentes cuspides. Extat vox hujus significationis apud *Vegetium l. 3. c. 24.*

Tribunal, alis, n. *tribunale, כנס, Ger. richterstul, Gal. tribunal, Hisp. tribunal, δικαστηριον, βημα*, locus excelsus arcuata figura, in quo reidebat, aut qui civibus, aut peregrinis reddebat, a *Tribunus*. Nam proprie est sedes Tribuni, ut *Papias* exponit, hoc est locus sublimior, ubi is jus dicit: sed per Synecdochen fumitur pro quovis loco, ubi jus redditur. *Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 1.* Nullius inopiam, ac solitudinem non modo illo populari accessu, ac tribunali, sed ne domo quidem, & cubiculo esse exclusam. ¶ Apud Romanos tribunal fuit suggestus edictor, unde conspicit Magistratus ab omnibus poterat, multorum hominum capax, in quo sella curulis, jurisdictionis insigne locata erat, ubi sedens Prætor cognoscebat, & pronuntiabat. Fuisse locum multorum hominum capace, indicat *Cicero in Bruto c. 48.* dum inquit: Volo, hoc Oratori contingat, ut, cum auditum sit, eum esse dicturum, locus in subfelliis occupetur, compleatur tribunal, &c. *Et l. 1. de Or. c. 37.* Nobis in tribunali Q. Pompeij Prætoris Urbani sedentibus. *Et Tacitus l. 1. c. 75.* Tiberius assidebat in cornu tribunalis, ne Prætorum curuli depelleret. ¶ Sella curulis meminit *Cic. Verin. 4. c. 38.* Palam, inquit, de sella, ac tribunali pronuntiat: si quis &c. ¶ Forma tribunali fuit arcuata. *Vstr. l. 5. c. 1.* de Basilica Julia, quam ipse architectatus fuerat. Item tribunal est in ea sede hemicycli schematicis minore curvatura formatum. Ejus autem hemicycli in fronte est intervallum pedum quadraginta sex, introrsus curvatura pedum quindecim; uti eos, qui apud Magistratus starent, negotiantes in Basilica ne impedirent. ¶ Pro, vel de *tribunali* idem est ac in tribunali, quemadmodum dicimus pro *rostris. Cic. 3. Fam. ep. 8.* Idque pro tribunali cum aliquid ageretur, intelligi potuisse. *Id. in Proton. c. 5.* Pro Aurelio tribunali delectus servorum habebatur. *Sic Citare* aliquem de tribunali, h. e. sedendo in tribunali, *Cic. Ver. 7.* ¶ De tribunali porro ut tanquam Magistratus jus dixere, qui sellam curulem habebant, ut Consules, Prætores, Ædiles, Præfides in provinciis, & Proconsules: nam Tribuni, Quæstiores, Triumviri, & alii pro subfelliis sedebant, ut scribit *Affonius*. ¶ In cæcis quoque erat tribunal, ex quo Imperator jus dicebat, aut milites alloquebatur, quod olim de cæpite extruebatur.

Tacit. histor. 3. c. 10. Sensit ludibrium miles, disiectisque qui tribunatuebantur, &c. *Id. ib. l. 4. c. 25.* Concedit tribunatū Vocula, reprehensumque militem duci iussit. ¶ *Tribunatū nūmularium* dicitur, in quo qui sedet, pecunia corrumpi se patitur. *Senec. l. 1. de benef. c. 9.*

Tribunatus, us, m. *4. Tribunatus*, *ἑκαστοῦ*, *ἐκαστοῦ*, Magistratus, seu dignitas Tribunorum. Aliud fuit Tribunatus, aliud Tribunitia potestas. Nam Sylla Tribunatum non fultulit, sed Tribunitiam potestatem. Rursus Romani Imperatores Tribunatum non gessere, sed Tribunitiam potestatem sumperunt, ut *Dio* auctor est. Nam cum Plebeis fas esset solis Tribunatum gerere, religio Imperatoribus fuit Tribunatum sibi vindicare, cum Patricii essent: cum vero Tribuni Pl. sacrosancti essent, Imperatores sibi potestatem Tribunitiam usurpare, ut & ipsi sacrosancti essent, & inviolabiles. *Cic. de Am. De C. Gracchi autem Tribunatu quid expectem, non libet augurari. Id. 1. de Orat. c. 7.* Tribunatum petere. *Id. 11. Attic. ep. 9.* Inire tribunatum.

Tribunitius, a, um, *Tribunitia*, *ἐκαστοῦ*, quod ad Tribunos pertinet. *Cic. 2. de Or.* Cum Tribunitia potestas esset constituta. (de Tribunitia potestate V. in voce præced.) *Id. l. 2. Q. Fr. ep. 14.* Tribunitii candidati. *Id. pro Cluent. Spiritus Tribunitii.* ¶ Tribunitius dicitur qui Tribunatum gessit, quemadmodum Consulatus, qui Consulatum, Ædilitius, qui Ædilitatem. *Cic. 13. Phil. c. 14.* Qui Ædilitii? qui Tribunitii? qui Quæstori?

Tribunus, i, m. *Tribunus*, *ἑκαστοῦ*, Magistratus apud Romanos, inde dictus, quod qui primum hoc nomine appellati sunt, præerat Tribubus, qua ratione Curiones vocati, qui præerat Curis, hoc est decimæ Tribus cuiusque parti, teste *Africanus* in 3. *Verr. P. Pompeianus l. 2. de orig. juris*, §. 2. ita scribit: Dicti Tribuni, quod olim in tres partes populus divisis erat, & ex singulis singuli creabantur, vel quia Tribuum suffragio creabantur. ¶ Nomen Tribunorum antiquissimum est, atque una pene cum Urbe natum. Nam Romulus primum univertum populum in tres partes divisit, quas appellavit Tribus, & singulis partibus suos duces dedit, eosque Tribunos vocavit: deinde singulas Tribus in decem partes fecit, & effecit 30. partes minores, easque vocavit Curias, quibus assignavit suos Duces, nomine Curionum: tertio distribuit singulas Curias in decem partes, quas nuncupavit Decurias, singulis duces attribuit, iisque nomen Decurionum indidit. ¶ Tribunorum varia fuerunt genera, *Tribuni Celerum*, *Tribuni militum Consulari potestate*, *Tribuni ærarii*, *Tribuni Plebis*. De singulis habes infra.

Tribuni Celerum, *Capitani del corpo di guardia*, Magistratus quidam in Monarchia, qui præerat trecentis illis Celeribus Equitibus, qui Regis corpus custodiebant, & rem militarem cum Regibus curabant. Fuit antiquissimus omnium Magistratus. Nam ab ipso Romulo institutus est. *Pompon. de orig. juris, l. 1. Dig. tit. 2. l. 2.* Iisdem temporibus & Tribunum Celerum fuisse constat. Is autem Equitibus præerat, & veluti secundum locum a Regibus obtinebat; quo in numero fuit Junius Brutus, qui auctor fuit Regis ejiciendi. ¶ Diversus erat a cæteris Tribunis. Nam cæteri, qui tres erant, Tribubus præerat, unus Ramenibus, alter Tatiensibus, tertius Luceribus, sed hic tribus Centuriis Equitum, qui Celeres vocabantur, imperabat. Dicitur esse a similitudine aliorum Tribunorum. Ut enim duces Tribuum dicti Tribuni, quod præerat Tribubus, quæ tres erant, ita Tribunus Celerum ita appellatus, quod tribus Equitum Centuriis præerat. Hoc nomen retentum est usque ad institutionem Consulum. Nam postea Magistratus iste pro Tribuno dictus est Magister Equitum, & postremo Præfectus Prætorio. *Pompon. loc. cit.*

Tribuni Militares, duces legionum, qui peditibus legionum, non item equitibus, præerat. Dicti sunt Tribuni, auctore *Varrone*, quod ab initio terni essent, tum, cum legio ex tribus millibus consiciebatur, ex ternis, quæ tum erant, Tribubus, Ramium, Tatiensium, & Lucerum sumpti. ¶ Initio terni fuerunt, qui singuli mille peditibus præerat. Postea ut numerus peditum in legione auctus est, sic etiam Tribunorum militarium, ita ut a tribus ad quatuor, atque ab his ad sex pervenerint. Progressu temporis duodecim legi cæperunt, terni in singulas legiones, quæ quatuor erant. Deinde anno 441. quaterni in singulas legiones creati sunt, ut essent sexdecim. Interjectis inde temporibus, cum legio ex quinque millibus conscribi jam esset cæpta, ut sua factum ætate scribit *Polybius l. 6.* & postremo cum ex sex millibus, Tribuni militum ad quatuor legiones viginti quatuor, in singulas feni, lecti sunt. ¶ Ut Tribunorum militum numerus, sic eorum electio varia fuit. Modo enim ab exercitu Imperatore, modo populi suffragio creati sunt: quæ variata usque ad extrema Reip. tempora perduravit. Nam C. Cæsar, & M. Cato Tribunatum militum a populo obtinuerunt, teste *Suetonio*, & *Plutarcho*. Per eadem vero fere tempora Proconsul *Cicero* Tribunatum militum alteri dedit, & pro altero petiit, ut ipse scribit *ad Atticum*: Scaptius cum a me Tribunatum accepisset, quem ego ex Brutis literis ei detulisset, postea scripsit ad me, se uti nolle eo Tribunatum; & ad Cæsaarem: Huic ego neque Tribunatum, neque Præfecturam peto, benevolentiam tuam peto. ¶ Quoniam autem legiones scribi quotannis quatuor erant solite, quæ Consulibus ad bella prope quotidiana proficiscentibus traderentur, factum est, ut, quemadmodum quatuor legiones primæ cæteris, quæ post ad eas adjunctæ sunt, clariore fuerunt, sic qui his legionibus præerant, omnes aliarum duces honore antecesserint. Hi *Tribuni militum quatuor legionibus primis* sunt appellati. Propterea igitur præ cæteris celebrantur, quia maiore, quam cæteri, non quidem potestate, sed dignitate fuerunt. Unde *Tr. Mil. l. 11. primis* in veteribus quibusdam æneis legum tabulis legitur, teste *Sigon.* ¶ Tribuni militum fauces non præterere, quod ostendit *Livius* in seditione militari Scipionis apud Sucronem: Fugatis ex castris Tribunis, ad milites gregarios duos delatum omnium consensu imperium: qui nequam Tribunitius contenti ornamentis, insignia etiam summi imperii fauces, secureisque attricare ausi. *Appianus* Tribunos militares aureo anulo usos scribit, cum cæteri ferreo uterentur. ¶ Officium Tribunorum militarium erat in castris milites continere, & ad exercitacionem producere, vigiliis circuire, rei frumentariæ præesse, querelas commilitonum audire, valetudinarios inspicere, denique & dare, & observare castris omnia. ¶ Dividebantur in *Rufulos*, sive *Rutulos*, & *Comitiarios*. *Rufuli* erant, qui ab Imperatoribus in exercitu lecti fuerant, ita dicti a *Rutilio Ruso*, qui legem tulit de jure Tribunorum, quia Consulibus essent facti. *Comitiarii* dicebantur, qui a populo in Comitibus creati essent. *Africanus. Pædian. in Divin.* Tribunorum militarium duo sunt genera, primum eorum, qui Rutuli dicuntur. Hi in exercitu creati solent. Alii sunt Comitiarii, qui Romæ Comitibus designantur. *Festus. Pompeius*: Rufuli Tribuni militum appellabantur, quos Consules tacebant, non populus: de quorum jure quod *Rutilius Rufus* legem tulerat, qua eis cavebatur multis modis (sic enim elevarant eorum jus, at tunc elevarant, qui populi suffragio creabantur) *Rutuli* a cognomine *Rutilii*, ac post *Rutuli* appellati sunt.

Tribuni militum Consulari potestate, Magistratus Romæ, qui Consularem imperium obtinebant, & Consulum loco Rempublicam administrabant.

Eorum hæc origo narratur. Crebris seditionibus Plebis, quibus Consules de suo quoque corpore creati petebat, externis etiam bellis ingruentibus, Plebeque ipsa delectum pati negante, coacti tandem Patres sunt, ut aut civibus, aut hostibus de victoria concederent. Ab eorum sententia, qui Tribunos Plebis exde violandas putabant, primores Patrum abhorrebant. Per hæc consilia eo res deducta est, sententia C. Claudii, & T. Genutii fratris M. Genutii Consulibus, ut sex Tribuni militum, tres ex Patribus, & tres ex Plebe, Consulari potestate præditi crearentur, de Consulibus nihil immutaretur. Igitur anno U. C. 310. tres Tribuni militares creati sunt, qui Consularem potestatem haberent, & quidem ex Patribus, contentente Plebe. Plebs enim eoduntaxat contenta fuit, quod ejus ratio habita esse videretur. Progressu temporis modo tres, modo quatuor, modo sex, aliquando ex solis Patribus, aliquando ex Patribus, & Plebe fuerunt. Eandem habebant auctoritatem, quam Consules, & usque ad annum U. C. 396. perduraverunt. *Liv. l. 4.*

Tribuni Plebis, Magistratus Romæ, ex genere Magistratum minorum, & ordinariorum, non distimiliis iis, qui apud Lacedæmonios *Ephori* dicebantur, cujus officium erat injuriam omnem intercessione sua prohibere, & commoda Plebis adversus Patres tueri. ¶ Hic Magistratus hanc habuit originem. Plebs obfœneratorum avaritiam ære alieno oppressa sæpe postulavit a Patribus, ut contractuum obligationibus liberaretur, & impennero decepta, tandem A. U. 261. conspiravit, ne amplius patricos in bello, neque ulla alia in re adjuvaret: itaque fecisset in Montem sacrum, neque reduci inde potuit, priusquam ea obtineret, quæ jamdiu concupierat: inter quæ illud præcipuum fuit, ut Magistratus quotannis crearetur, qui Plebis jura defenderet, cæteris Magistratibus intercederet, & ne ipsi quidem supremo Consulari imperio parere teneretur. Qui in eum Magistratum lecti sunt, *Tribuni plebis* appellati. *V. Liv. l. 2.* ubi universam de secessione, & Tribunorum origine historiam pluribus narrat. ¶ Præcipua Tribunorum potestas fuit in intercessionibus. Intercedere autem nihil aliud erat, nisi prohibere, ne vis a cæteris Magistratibus Plebi fieret, vel ne aliqua lex ferretur Plebi inuisa. ¶ Tribunorum tanta fuit auctoritas, ut quicquid Senatus decrevisset, ita demum ratum haberetur, si Tribuni approbassent. Stabant ergo, politis subselliis, in vestibulo Curiæ, ubi habebatur Senatus, quia templum ingredi non licebat, & quæcumque Senatores decrevisset, Tribunis animadvertenda perferrebantur, ut, si pro Republica fore viderentur, approbarent, cætera ad arbitrium rejicerent. Si Senatusconsultum approbassent, T literam in tergo subscribebant, qua nota significabatur, ita Tribunos quoque censuisse. *Val. Max. l. 2. c. 2. n. 7.* ¶ Illud etiam observatum est inter Tribunos, ut, si cæteri omnes unam rem probassent, unus vero prohibuisset, plus cæteris omnibus polleret, eoique impedire possit. ¶ Ne vero unquam eorum potestas minui, aut violari a quocumque posset, statutum est, ut sacrosancti haberentur, ita ut qui vis injuriam intulisset, sacer esset, qua de re V. in *Sacrosanctus*. ¶ Nihilominus hanc potestatem L. Sylla Dictator debilitavit, iratus Plebi, quod contra se pro C. Mario bello civili stetit. Tulit enim, ne Tribunis Pl. legum ferendarum jus esset, neve iis, qui Tribuni Pl. fuissent, alios postea Magistratus capere liceret, ut scriptum est in *Appiani* historia. Tribunorum tamen jura post restituta sunt partim a Cotta, partim a Pompejo, & C. Cæso. ¶ Tempore Monarchiæ Cæsaeres Tribunitiam potestatem sibi assumere consueverunt. Nempe ut sacrosancti a populo haberentur, ideoque impune violari non possent. *Suet. in Aug. Tac. l. 3. Annal.* ¶ Si plura de Tribunis Pl. scire voles, cum eos adi, qui scripserunt de Magistratibus veteris populi Romani, tum imprimis Onuphrii Panvini commentarios in 1. Fast. & l. 2. commentariorum Reip. Rom.

Tribuni Ærarii, ordo quidam eorum, qui stipendium militare Quæstori Imperatoris perfollebant. Sic vocati sunt, non quia publicas pecunias conquirent (hoc enim, ut testatur *Varro l. 4. de L. L.* Quæstorium munus fuit) sed quod iis, ut ibidem *Varro* ait, a Quæstore ex ærario pecunia tribueretur, quam in stipendium militum erogarent. ¶ Horum ordo tuit perantiquus. Ejus enim neminit etiam *Cato apud Gell. l. 7. c. 10. Cic. 4. Catil.* Pari studio defendenda: Reipublicæ convicisse video Tribunos ærarios, scribas item universos.

Tribus, is, bui, butum, a. 3. *dare*, *ἑκαστοῦ*, Germ. *geben*, Gal. *ailler*, Hisp. *dar*, *δίδωμι*, do, largior, impertior, a *Tribus*. Tribus enim proprie dicitur, quod tributum exigitur, & in publicum confertur. Admittit quemcumque accusativum. *Cic. 1. Off. c. 5.* Suum cuique tribue. *Id. pro Mil. c. 34.* Tribuere misericordiam tortissimo viro, *aver compassionem*. *Id. pro Cæl. c. 12.* Tribuere silentium orationi alcuius, *prester silentio*. *Id. 2. de Orat. c. 11.* Tribuere honorem alcui, *pro onore*. *Id. 4. Fin. c. 6.* Tribuere gratiam inventoribus artium, *asperne grado, conoseeris obligatio*. ¶ Significat etiam deferre, æstimare. *Cic. 4. Acad. c. 4.* Quibus ille secundum fratrem plurimum tribuebat. *Id. 4. Fam. ep. 1.* Tantum tibi tribuo, quantum mihi arrego. ¶ Item concedere, permittere. *Id. 1. Tuscul. c. ult.* Hoc valetudini ejus tribuendum est. ¶ Item dividere, partiri. *Cic. de Orat. c. 4.* Rem in partes tribuere. Adde *de Clar. Or. c. 41. & 2. de Fin. c. 6.*

Tribus, us, l. *Tribus*, *τὴν*, una ex partibus maioribus Populi Romani. Dixi ex partibus maioribus, ut a Curia fecerent, quæ erat pars minor Populi. Nam Romulus primum divisit populum in tres Tribus, quæ alio nomine Centuriæ Equitum appellantur a *Livio l. 1.* deinde singulas tribus in decem partes distribuit, quas vocavit Curias: has vero rursus in decem partes, quas decurias appellavit. Itaque primo Tribus tres fuere, quarum una Ramenium, altera Tatiensium, tertia Lucerum fuit, ut legitur apud *Varron. l. 4. de L. L. & Africanus. Pædian. in 3. Verrin.* Et fortasse ab hoc ternario numero ductenda est etymologia hujus vocis: quamquam *Plinius*, & *Livius* censent dictam esse Tribum a tributis, quæ a populo Romano in Tribus divisio contebatur. ¶ Progressu temporis crescente civium numero, multisque aliis populis in civitatem Romanam allectis, aliæ subinde Tribus additæ sunt. Tarquinius enim Pricus sex fecit, Servius Tullus decem & novem, omnemque divisit in *Urbanas*, & *Rusticas*, illas ita appellando, quod in urbe essent, has quod in agro Romano. Postea vero Tribuum numerus usque ad triginta quinque auctus est, quarum nomina fuerunt, *Æmylia*, *Anienensis*, *Armenensis*, *Claudia*, *Collina*, *Cornelia*, *Crustumina*, *Esquiliana*, *Fabia*, *Falerina*, *Galeria*, *Læmonia*, *Mæcia*, *Menenia*, *Orculaniana*, *Palatina*, *Papiria*, *Pollia*, *Pomptina*, *Populicia*, *Pupinia*, *Quirina*, *Romilia*, *Sabarina*, *Scaptia*, *Sergia*, *Stellatina*, *Suburana*, *Terentina*, *Tromentina*, *Vejentina*, *Velina*, *Veturia*, *Uentina*, *Volturnia*. *Sigon. de ant. jur. Civ. R. l. 1.* At *Panvinius* pro *Orculaniana* Horatium substituit, dicens, *Orculanam* fuisse extra numerum. *P. Manlius* omnem substituit *Orculanam*, & *Veturiam*, adjungit *Papiam*, distinguit *Populiam* a *Popillia*, pro *Menenia* ponit *Mentianam*, pro *Vejentina* *Vejentanam*. Idem *Panvinius* recenset alias Tribus extra numerum 35. & sunt, *Ælia*, *Camilla*, *Cestia*, *Cluentia*, *Cluvia*, *Flavia*, *Julia*, *Minu-*

Minucia, Oericulana, Papi, Pinaris, Pumi, Sappinia, Tauria, Ulpia, Voturia, vel Veturia. Et addit, has decem, Æliam, Camillam, Cestiam, Cluentiam, Cluviam, Minuciam, Papiam, Pumi, Tauriam, Voturiam additas fuisse focali bello. Sed *Sigonius* dicit, multas tribus ex 35. duo habere nomina, & in lapidibus, ac veteribus libris appellari interdum nomine loci, interdum nomine gentis, vel familie. ¶ Hujusmodi nomina partim ducta sunt a locis ubi Tribus conlitatebant, ut *Suburana* a Subura regione urbis, *Palatina* a Palatio, *Lemonia* a pago *Lemonio* &c. partim ab iis, a quibus sunt institutæ, ut *Ulpia* a Trajano, qui fuit ex gente Ulpia, *Julia* ab Augusto, qui fuit ex gente Julia &c. partim denique ab illustrioribus quibusdam familiis, ut *Claudia*, *Papiria*, *Pavia* &c. De his omnibus nominibus singillatim mentio fit etiam fuis locis. ¶ Postquam Tribus censoribus permittit sunt, rusticæ honestiores urbanis esse cœperunt. Causa est, partim quia agrestium vita, quæ laboriosa est, vitæ urbanorum, quæ est plena otii, ac desidii, antelaboratur, partim quia Censores urbanas Tribus omni fordissimorum hominum genere, id est non solum artificibus, & turba forensi, sed etiam libertinis inquinaverant. Igitur a nobilibus, & ingenuis, non solum qui ruri vitam agebant, sed etiam qui urbem incolebant, in rusticas commigratum est. Eos enim pudebat numerari cum negotiatoribus, cum artificibus, cum turba forensi, cum libertinis. Hinc Censores, & cum novos homines in Tribus referrent, & cum aliquem ex veteribus civibus vellent honore afficere, in Tribus rusticas transferebant. Fuerunt autem Urbane tribus quatuor tantummodo, *Palatina*, *Æquilina*, *Collina*, & *Suburana*; reliquæ omnes rusticæ. *Plin. l. 18. cap. 3.* ¶ In Tribus referre jus Censorum fuit, postquam instituti sunt. hi enim poterant novas Tribus addere, & Cives de una in aliam transferre. Atque huc pertinet *Tribu movere*, h. e. ex Tribu nobiliori in ignobiliorem transmittere ignominie causa. *Cic. 2. de Orat. c. 67.* Africanus Censor tribu movebat cum centurionem, qui in Pauli pugna non affuerat. ¶ Quotiescumque ad nomen alicujus Civis R. Tribus etiam adscribitur, ejus nomen ponitur in ablativo sine præpositione, & fere cognomini præponitur. *Cic. in Ver. act. 1. c. 8.* Inventum tamen esse ex eadem familia Q. Verrem Ramilia, qui id se perfecturum polliceretur. h. e. ex Tribu Romilia. *Id. Phil. 9. c. ult. Ser. Sulpicius Q. F. Læmonia Rufus V. ipsum Cic. l. 8. Fam. ep. 8. & ibi Manut.* ubi multa habebis hujusve constructionis exempla. ¶ *Tribus explorare* est Tribuum tot suffragia obtinere, quot satis sunt ad honorem aliquem obtinendum. *Liv. l. 3. c. 64.* Cum præ studiis aperte petentium novem tribunorum alii candidati tribus non explerent, concilium dimisit. **Tributarius**, a, um, *tributarius*, ὑποθηκῶν, ὑποστρατής, solvendo tributo obnoxius. *Justin. l. 1. c. 7.* Sed civitates, quæ Medorum tributariæ fuerant. *Plin. l. 12. c. 1.* Et jam ad Morinos utique pervecta, ad tributarium etiam pertinens solum. ¶ *Tributaria necessitas*, est necessitas tributi conferendi. *Justin. l. 31. c. 2.* Antiochus sub specie tributaria necessitatis nocte temptum Elymæi Jovis aggreditur. **Tributum**, adv. ὑποθηκῶν, per singulas Tribus. *Cic. Att. l. 4. ep. 16.* Populo tributum domi suæ satisfecerat. *Horat. l. 2. sat. 1.* Primores populi arripuit, populumque tributum. **Tributus**, onis, f. distributio, divisio, partitio. *Ulpian. l. Procurat. ff. de tribut. ad Tributo* autem fieri debet pro rata ejus, quod cuique debetur. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 19.* Hanc ἰσσημίαν appellat Epicurus hoc est æquabilem tributionem. **Tributor**, onis, m. *datores*, qui tributum. *Apul. ad Aslep.* Mundus præstitor est, & tributor omnium, quæ mortalibus videntur bona. **Tributorius**, a, um, adject. ad tribuendum pertinens. Hinc tributoria actio apud *Jctos*, de quo *leg. 1. & passim toto tit. l. 14. ff.* **Tributum**, i, n. *tributum*, ἰμpositῶνε, ἐναυεσσα, εἰσφορά, τίλη, φόρος, pecunia, quæ a privatis Republicæ, aut Principi penditur. Quomodo differat a vectigali, V. in Vectigal. Apud Romanos triplex fuit tributum, secundum capita, secundum censum, & extra ordinem, seu temerarium, auctore *Festo*. Tributum secundum capita dicebatur, quod a singulis patribus, vel matribus familias tam pauperibus, quam divitibus equaliter conferebatur secundum numerum liberorum, quos in sua potestate habebant. Tributum ex censu erat, quod imperabatur a singulis familiis, habita ratione fortunarum. Tributum extra ordinem, quod & temerarium dicebatur, erat, cum propter periculi magnitudinem, qui habebant, quæcumque haberent, in commune conferebant, cujus generis fuit, quod collatum est statim post captam a Gallis urbem. Dicitur et temerarium, quia temere, hoc est nec cum ordine Tribuum, & familiarum, nec cum proportionem ad divitias conferebatur. ¶ *Ultero tributum*, quid sit, V. post vocem ultro. ¶ *Dicimus tributum conferre, pagar tributum.* *Cic. 2. Off. c. 21.* Tributum indicare. *Liv. l. 4.* Tributum imponere, irrogare, imperare, &c. *Ces. l. 3. B. C. Civ. Ver. 7. Plin. in Paneg. & al.* **Tributus**, i, m. idem ac tributum. *Plaut. Epid. 2. 2. 43.* Tributus major penditur. **Tributus**, a, um, adject. a Tribu, Tributa Comitia erant genus Comitiorum, quibus Cives Romani suffragium ferebant secundum Tribus, in quas distributi erant. Hæc vero Concilia verius, quam Comitia dicebantur, quod ex plebe tantum constabant, exclusis Patribus. Hinc *Liv. l. 2.* Insignem, inquit, annum maxime tributa comitia faciunt, res major victoria suscepti certaminis, quam usu: plus enim dignitatis comitiis ipsis detractum est, patribus ex concilio fummovendis, quam virum atto plebi additum, aut demptum Patribus. ¶ Hiscæ comitiis post annum U. C. 282. creabantur omnes magistratus minores, hoc est Tribuni plebis, Ædiles plebis, & Curules, Quæstores, Triumviri, itemque aliqui ex Sacerdotibus. Vide *Sigon. de ant. jur. C. R. l. 1. c. 17. & Panv. de Comit. Trib. &c.* **Tributus**, a, um, partic. a tribuo, is, *dato.* *Cic. 2. de Orat. cap. 11.* Honor mulieri tributus. ¶ Item divisus, distributus. *Id. 2. de Fin. c. 6.* Omnis vis loquendi in duas tributa partes. **Trica**, f. i. urbs Apulie Dauniz, eversa a Diomede una cum Atina. Hæc urbes in proverbium abiit pro nugis, rebuque futilibus, quod ignobilitates fuerint, nulloque negotio eversæ sint. *Plin. l. 3. c. 11.* V. voc. feq. **Tricæ**, arum, f. *triche*, φουζέλαι, λήρη, nugæ, res nugatoriz, ac frivolæ, res nihili, a *Trica* oppido ignobili Apuliz, vel ex eo, quod tricæ, si *Novio* credimus *cap. 1. n. 26.* sunt pili pedibus pulorum gallinaceorum involuti. *Plaut. Rud. 5. 2. 36.* L.A. Nummos trecentos. GR. **Tricas**. ¶ *Apine, tricæque*, proverbialiter usurpatur pro rebu futilibus, & nugatoriis, a duobus ignobilibus Apulorum oppidis, quæ Diomedes nullo negotio evertit, ut *Plin. l. 3. c. 11.* narrat. *Martial. l. 14. epigr. 1.* Sunt apinæ, tricæque, & si quid vilius istis. ¶ Translate tricæ dicuntur tum quævis res viles, tum impedimenta, sive quia res nugatoriæ, ac frivolæ impediunt negotia seria, sive quia translatio fit a pilis pulorum gallinaceorum pedes involventibus. *Plaut. Perf. a. l. 1. 2.* Ut me in tricas conjecisti! *Tuppi. apud Non. loc. cit. J. dicitur, lites, turbas, tricas, contentiones maximas. Cic. Att. l. 10. ep. 8.* Quomodo illa fert publicam cladem, quomodo domesticas tricas? *Tom. 11.*

Tricameratus. V. Bicameratus. **Tricæffes**, ium, m. populi Galliz Celticæ. V. Trecaffes. **Tricæstini**, m. populi Galliz Narbonensis, quorum tractus dicitur *le Tricæstin*, in provincia Delphinatus, versus Rhodanum fluvium. Eorum urbs est Augusta Tricæstina, *Saint Paul. Plin. l. 3. c. 4.* Hinc adjectivum *Silius l. 3. v. 466.* Jamque Tricæstinis incedit finibus agmen. **Tricca**, t. 1. *Tricca, Tricæla*, urbs Theſſaliæ, alias in Æthiote, ad Penæum fl. Gonno, & Pindo M. vicina. Dicitur esse a Tricca Penæi filia. Hic templum Æſculapii fuit. *Plin. l. 4. c. 8.* **Tricæzæ**, a, um, adject. ad Tricæam urbem pertinens. *Avien. in Arat. v. 206.* Tricæzi fidus stat nominis. **Tricæzæ**, a, um, τρεκαζαῖος, quod triginta continet, vel producit. *Var. l. 1. R. R. c. 2.* Nonne item in agro Faventino, a quo ibi tricæzæ appellatur vites, quod jegerum tricenas amphoras reddat? *Arnob. l. 2.* Quot vultis annos agens? vultis vicenarius? vultis tricenarius, Triceni, a, a, *trenta*, תריס, Ger. *je dreysſig*, Gal. *trente*, Hisp. *treinta*, τρεκαζαῖος, triginta, nomen numerale distributivum. *Auct. ad Her. l. 3.* Intervals locorum mediocria placet esse fere paulo plus aut minus pedum tricenum. *Horat. l. 2. od. 14.* Non si tricenis, quotquot eunt dies, Amice, places illacrymabilem Plutona tauris. Alii legunt *trecenis*. Sed *treceni* idem est ac *trecentesi*. *Plin. l. 9. c. 36.* Latent sicut murices circa Canis exortum tricenis diebus. **Tricennalia**, ium, n. solemnitas tricenisimo quoque anno celebrata. *Orosius l. 7. c. 28.* Instantinus tricennalibus suis Delmatium Cæsarem legit. **Tricennium**, ii, n. *spazio di trent'anni.* *Cod. Justinian. l. 7. tit. 3. leg. 1.* Possessio connumeretur in decennium, vel viginti annorum spatium, vel tricennium. **Tricenteni**. V. Trecenteni. **Tricentes**, adv. idem ac trecenties. *Martial. l. 3. epigr. 22.* Dederas, Apici, bis tricentes ventri. **Triceps**, iptis, o. 3. τρικέφαλος, quod habet tria capita, a *tricapitis*, per Synopen, ut *biceps bicapitis*. *Cic. in Orat. c. 48.* Quid in verbis junctis, quam scite insipientem, non insipientem, iniquum non iniquum, tricitem, non tricitem? *Id. 1. Tusc. c. 5.* Dic, quæso, num te illa terrent, triceps apud interos Cerberus? &c. *Ovid. 8. Met.* Tuque triceps Hecate. **Tricesimus**, a, um, *trigesimo*, τριακῶς δς, ultimus est triginta. *Cicer. Att. l. 6. epist. 1.* Tricesimo quoque die. *Horat. l. 1. sat. 9.* Hodie tricenisima sabbata. *Plin. l. 17. c. 23.* Ante tricenisimum sextum mensem attingit falce venturum. **Tricellus**, is, adject. valens tres decusses, hoc est asses triginta. *Var. l. 4. de L. L.* **Trichalcum**, i, n. τριχάλκον, moneta valens quartam oboli partem. *Vitruv. l. 3. c. 1.* **Trichias**, a, m. τριχία, genus piscis, quod *Gesner* putat esse idem ac *ſardella*. *Plin. l. 9. c. 15.* Intransitum Pontum soli non remeant trichiaz. **Trichila**, a, f. *pergola*. Ita dicuntur pergula compluviatæ vitium cucurbitarum, cucumerum, quas vulgo umbellas, & umbracula appellant, a *trichilis*, hoc est densus, sive spissus. Has describit *Sidon. l. 5. ep. 17.* cum ait: Sub umbra palmitis adulti, quam stipitibus allatis, cancellatimque pendentibus pampinus superducta tæxerat. *Virg. in Cops.* Et trichila umbriferis frigida arundinibus. *Colum. l. 10. v. 304.* At qui sub trichila manantem repit ad undam. **Trichillum**, li, n. τριχίλλον, vas tria habens labra, unde aqua effundi potest. Penultimam habet natura longam, quæ tamen corripit etiam possit, si altera ex diphongo α vocalis abjiciatur, quod *Poetis*, Græcis præsertim, est familiare. *Colum. l. 10. v. 378.* Tum modo pendens trichila, modo more cylindri Intortus cucumis. **Trichinus**, a, um, τριχίνος, pilis densus, & quasi impeditus, a *trixes*, quomodo Græcis pili appellantur. Generatim notat densum, sive spissum, quod ex eo conjicere est, quia pergulis indidire nemus trichilarum, quia *δασύφυλλοι*, id est densæ foliis. *Voss. in Trichile. Var. apud Non. c. 2. n. 864.* Quod nunc quæstus trichinus erat, nunc est uber, ut quæstus sit magnus. *Nonius* interpretatur tardum, & quasi impeditum, & siccum, vel sine succo, ut sunt capilli. **Trichitis**, is, f. τριχίτης, genus aluminis. *Plin. l. 35. c. 15.* Concreti aluminis uam genus schiuton appellant Græci, in capillamenta quædam canentia dehiscens. Unde quidam trichitin potius appellaverunt. Hoc fit e lapide, ex quo & chalcitin vocant, ut sit sudor quidam ejus lapidis in spumam coagulatus, &c. **Trichomânes**, n. τριχίμανός, herba capillamentis abundans, adianto similis, exilior modo, & nigrior, foliis lenticulæ amaris, & adversis inter se. *Plin. l. 17. c. 13.* **Trichordis**, de, adject. tres chordas habens. *Sidon. l. 5. ep. 5.* Novus Amphion in citharis trichordibus temperandis. **Trichorum**, i, n. *casa distincta in tre appartamenti*, τριχωρον, domus tripartita. *Stat. l. 1. silv. 3.* quid nunc ingentia mirer, Aut quid partitis distantia tecta trichoris? *Spartian. in Pescen. Nigr. c. 12.* Domus ejus hodie Romæ vistor, quæ appellatur Pescenniana, in qua simulacrum ejus in trichoro constituit. h. e. in uno ex trichoris ejus domus, ut quidem explicat *Cassaubon.* At *Salmasius* scribit, Trichora esse fastigia domorum acuminata, triangulari forma: veterum enim tecta omnia plana fuisse: deorum vero templa, itemque Imperatorum ædes honoris causa fastigiata fuisse, & simulacris insuper impostis ornata. *Trichorum* autem idem esse, quod *trichomânes*, hoc est triangulari forma factum: quæ quidem interpretatio non omnibus Eruditis placet. **Trichrus**, i, τριχίρως, lapis quidam in Africa. *Plin. l. 37. c. 10.* Trichrus ex Africa nigra est, sed tres succos reddit, a radice nigrum, medio sanguineum, summo candidum. **Tricies**, adv. *trenta volte*, τριακῶντάς, triginta vices. *Cic. 3. Ver. c. 38.* His nominibus folis Cn. Dolabellæ H. S. ad tricies litem esse æstimatam. *Liv. l. 28. c. 9.* Pecuniaz in ærarium tulerunt festertium tricies octoginta millia æris. **Tricinium**, ii, n. *canto di tre voci.* *Symmach. l. 1. epist. 47.* Tricinium femivolucrum puellarum. h. e. trium Sirenum cantus. **Triclinarius**, V. Triclinarius. **Triclinarches**, & **Triclinarcha**, a, m. τρικλιναρχος, servus convivio præpositus, & totius tricliniaris ministeri curator. *Petron. in Satyr. c. 22.* Jam triclinarches expectectus lucernis occidentibus oleum intulerat. Adde *Inscript. apud Gruter. pag. 474. n. 4.* **Tricliniâris**, & te, o. 3. τρικλιναῖος, quod ad triclinium spectat. *Plin. l. 37. c. 2.* Lectos tricliniâres tres, vasa ex auro, & gemmis abacorum novem. *Var. apud Non. c. 15. n. 14.* Apothecæ tricliniâres. **Tricliniarius**, a, um, adject. idem quod *Tricliniâris*, ut *Tricliniaria stragula*, *operte de lecto*, quibus tricliniâres lecti Ænebantur. *Plin. l. 8. c. 48.* Metellus Scipio, tricliniaria Babylonica H. S. octingentis millibus veniit, posuit in Capitonis criminibus. *Id. l. 9. c. 39.* Quæ purpura (dibapha Tyria) quis non jam tricliniaria facit? Hoc loco quidam non stragula, sed vestimenta cœnatoria intelligunt. Utrobique autem alii leg-

trichlinaria, quod idem est. *Inscrip. apud Gruter pag. 576. n. 6.* Trichlinaria fervens. ¶ Trichlinaria, absolute sunt loca in ædibus ad cœnandum apta. *Var. l. 1. R. r. c. 13.* Hi laborant, ut spectent sua æstiva trichlinaria ad frigus orientis. Hic quoque alii *trichlinaria*.
 Triclinium, n. *trichlinio, τριχλινιον*, lecti, & reliquus apparatus ad cœnandum. Nomen triclinio legitur numerus τὸν κλιῶν, h. e. lectorum, quia Romani pransuri, vel cœnaturi τρεῖς κλιῶν, hoc est tres lectos sternerent, quibus incubantes cibos sumerent. *Horat. l. 1. ferm. sat. 5.* Sepe tribus lectis videas cœnare quateros. *Juven. sat. 5.* Tertia non vacuo cessare culectia lecto. *Serv. in l. Æn. v. 698.* Antiqui stibadia non habebant, sed fratris tribus lectis epulabantur. Unde & triclinium sterni dicitur. Sic *Cicero*: Sterni triclinia & in foro jubebat. Unde apparet errare eos, qui triclinium dicunt ipsam basilicam, vel cœnationem: Hæc *Servius*, qui tamen fallitur, cum negat pro loco domus cœnatorio accipi, ut infra videbimus. *Par. de R. R. l. 3. c. 13.* Erat locus celsus, ubi triclinio posito, cœnabamus. *Petr. l. 10. c. 6.* In eis tricliniis quatuor fratris. ¶ Nonnunquam tamen duo tantum lecti erant. Unde biclinii nomen apud *Pisum*, ex Latino bis, & Græco κλίη. V. suo loco. ¶ Porro hi lecti, si unum tantum hominem caperent, dicebantur scimpodia. V. *Scimpodium*. Interdum & duos capiebant, quales non pauci cœnauerunt Romæ in lapidibus antiquis, in quibus maritus, & conjux arcumbentes cœnant. Erant & qui tres, quatuor, quinque caperent. Postquam autem mentæ citreæ, quæ rotundæ, in honore magno apud omnes esse cœperunt, pro tribus lectis usi stibadio sunt, quod & signa appellabatur. V. *Stibadium*, & *Signa*. Metonymice triclinium accipitur etiam pro conclavi discubitorio, seu loco, in quo discumbent, & cœnabant. *Cic. Att. l. 13. epist. ult.* Villa ita completa multibus est, ut vix triclinium, ubi cœnaturus ipse Cæsar esset, vacaret. *Manil. l. 5.* Nunc iam luxuriz pars, & triclinia emittit. Concertant. *Quintil. l. 11. c. 2.* Vix eo limen egresso, triclinium illud supra convivas corrui. ¶ Cætera de triclinio, & convivorum apud veteres ritu vide apud *Philandri*, in *Utruv. Hieronym. Mercurialis. l. 1. de Gymnast. c. 11.* & *Cicconianis*, ac *Fulvium in tract. de triclinio*, item *Juul. Lipium, lib. 3. antiq. lecti.* & *Struckium, in convulvibus*.
 Trico, onis, m. *contenziojo litigatore, epist. 8.* contentiosus, litium, vel rixarum amans. *Non. c. 1. n. 86.* interpretatur morosus, & durum ad reddendum. *Lucil. apud Non. ibid.* Luciu' Cotta senex, Crassi pater huju' Panati Magnus trico tui nummarii, solvere nulli Lentus. *Jul. Capitol. in Vero, c. 4.* Et commiseratur cum triconibus, & committeret rixas.
 Tricoccus, i, m. *τελικωκω, girasole*, heliotropium majus, apud *Plin. l. 22. c. 21.* A *Dioscorido* vocatur scorpiuron, quia semen fert scorpionis caudæ non dissimile.
 Tricolum, n. *τριχλωρ*, periodus tribus membris constans. *Sen. l. 2. controv. 12.* Hanc controversiam cum declamaret Maximus, dixit quasi tricolum tale, qualia sunt, quæ basilicam in eitant. Adde *h. q. controv. 25.*
 Triconis, ii, m. cognomen Novelli Torquati Mediolanensis, tribus congis vini epotis, spectante Tiberio principe. *Plin. l. 14. c. 22.*
 Tricor, aris, d. n. *cianciare*, Ger. *zyler*, Gal. *caqueter*, Hisp. *desvariaz*, *Αρριω, Φλαρρω*, nugar, nuzas ago. Alii exponunt perplexe, & involute loqui. *Cic. Att. l. 14. ep. 19.* Publii tunc tecum tricatus est. *Id. eist. l. 15. ep. 13.* Tricatur scilicet ut homo talis.
 Tricorniger, a, um, adject. tria cornua gerens. *Auson. in Technopagn.* Furca tricornigera specie nec ultima sum.
 Tricornis, & ne, o. 3. *di tre corni, τρικερον*, quod tria habet cornua. *Plin. l. 8. c. 21.* Indicos boves unicornes, tricornesque.
 Tricorpor, oris, o. 3. *τρικορω*, quod tria habet corpora. *Virg. 6. Æn. v. 289.* Et forma tricorporis umbræ, idest Geryonis. *Sil. l. 3. v. 422.* Geryonis petere cum longa tricorporis arva.
 Tricofus, a, um, adject. fallax, tergiversator, qui tricator. *Lucil. apud Non. c. 2. n. 84.* Hic tricofus, bovinatorque, ore improbu' duro.
 Tricuspis, idis, adject. *tricuspidate, τριχλωρον*, quod tres habet cuspides. *Ovid. 1. Met. v. 330.* Positoque tricuspide telo Mulcet aquas rector pelagi.
 Tridacna, orum, n. pl. genus ostreorum, a *tris, ser*, & *δακνω, mordere*. *Plin. l. 32. c. 6.* Nepon inter nos nepotis cuiusdam nomenclator tridacna appellavit, tantæ amplitudinis intelligi cupiens, ut ter mordenda essent.
 Tridens, entis, m. *tridente, forcione, טרידנט, Germ. drey zinken bar*, Gal. *a trois dents*, Hisp. *de tres dientes, τριδων*, ferramentum tres habens dentes, sive cuspides. *Plin. l. 9. c. 15.* Thyoni a gubernaculis non separantur, ne tridente quidem in eo læpius iactò terenti. ¶ Ab hac forma Poetæ peculiariter Neptuni sceptrum tridentem appellarunt. *Virg. 1. Georg. v. 13.* Cui prima frementem Fudit equum magno telus percussa tridente. ¶ Adjective *Valer. Flac. l. 1. v. 687.* Volat immixtis cava pinnus habentis, Infunditque salum, & spumas vomit ære tridenti.
 Tridentifer, ra, tum, *τριδεντης*, qui tridentem fert, quo nomine Neptunus cognominatur a Poetis. *Ovid. 8. Met. v. 596.* O proxima terræ Regna vagæ, dixi, fortite Tridentiter undæ.
 Tridentiger, ra, tum, idem ac tridentifer. *Ovid. 11. Metam. v. 203.* Cumque Tridentigero tumidi Genitore profundi, idest Neptuno.
 Tridentinus, a, um, adject. ad Tridentum pertinens, ut Tridentinæ Alpes, apud *Plin. l. 3. c. 16.* ¶ Tridentini, orum, Tridenti incolæ. *Plin. l. 3. c. 19.*
 Tridentipotens, entis, qui tridente potest; esseque epitheton Neptuni. *Sil. l. 15. v. 159.* Dive tridentipotens, cuius maria ire per alta Ordinur.
 Tridentum, n. 2. Tridente. Ital. *Trento*, Ger. *Trient*, Gal. *Trente*, urbs Genomanorum Venetiæ, in Rhætia propria, in Comitatu Tyrolensi, ad Athesim fl. in valle, inter altissimos montes. Ibi Concilium Oecumenicum indictum est anno salutis 1545. anno 4. Olympiadis 580. sub Pio IV. Pop. Tridentini.
 Triduanus, a, um, *di tre giorni, τριημερος*, quod est trium dierum. *Apul. l. 10. A. A.* Munus gladiatorum triduani spectaculi pollicitus.
 Triduum, i, n. *spazio di tre giorni, τριημερος*, spatium trium dierum. *Terent. Andr. 2. 6. 9.* Nihil hercle, aut ii adeo, bidui, aut tridui est hæc sollicitudo. *Cic. 2. de Leg. Cotta* cenat habendas triduum ferias, & porco foemina piaculum pati. *Id. pro Mil.* Clodius respondit, triduo illum, ad summum quadriduo periturum.
 Triennium, ii, n. *triennio, τριετια*, spatium trium annorum. *Cic. 4. Verr.* Triennium provinciam obtinuit. *Id. ad Q. Frat. l. 1. ep. 1.* Præclarum est enim summo cum imperio fuisse in Aïa triennium. ¶ Interdum dicitur de festis triennialibus, quæ Græcis trieterica. *Ovid. 9. Met. Iliariz* celebrant repetita triennia Bacchæ.
 Triens, entis, m. *τριημερος*, genus nummi, tertiam partem assis valens, idest quatuor uncias. *Juven. sat. 3.* Nec habet intelix, quem porrigat ore trientem. ¶ Sumitur etiam pro tertia parte cuiuslibet rei, ex. gr. hæreditatis, imperii, &c. Nam veteres universam hæreditatem ex duodecim partibus, assis instar, consistare volebant, eamque assim appellabant. *Cic. Att. l. 7. ep. 8.* Dolabellam video Li-

væ testamento cum duobus cohærentibus esse in triente. ¶ Item pro tertia parte iugeri, seu uncis quatuor. Dividebatur enim iugerum, ut as, in uncias duodecim. *V. Col. l. 5. c. 1.* ¶ Item pro tertia parte, idest quatuor uncis, seu pollicibus. Nam in mensuris, teste *Budæo*, uncia accipitur pro pollicibus, duodecim autem pollices constituunt pedem. Unde trientialis materia dicitur, quæ est crassitudine tertie partis pedis, seu quatuor unciarum, seu quatuor pollicum. V. Trientalis. ¶ Item pro calice quatuor continente cyathos. *Propert. l. 3. eleg. 10.* Cum fuerit multi exacta trientibus hora. *Martial. lib. 10. epigr. 49.* Cum potes Ametylitinos trientes.
 Triental, alis, n. poculum tertiam partem sextarii capiens, ita dictum, quod esset trientis capax, idest quatuor cyathorum. *Perf. sat. 3. v. 100.* Calidumque triental Excudit e manibus. Al. leg. *trien em*.
 Trientalis, & le, o. 3. *τριημερος*, quod trientem continet, ut Herba trientalis, quæ altitudinè æquat tertiam partem pedis, h. e. pollices quatuor. *Plin. l. 27. c. 5.* Plenum sunt, qui hemionem vocant, foliis trientalibus multis, radice liuosa, &c. *Utruv. l. 10. c. 6.* De materia trientali scapos quatuor compegit.
 Trientarius, a, um, adject. qui trientem continet, ut Trientariæ usuræ, quibus quaterna annua pro centum penduntur, pro di quattuor per cento. *Capitolin. in Pio, c. 2.* Fœnus trientarium, hoc est minimis usuris exercuit, ut patrimonio suo plurimos adjuvaret. Adde *Lamprid. in Alex. Sever. c. 21.*
 Trientius ager dictus est, qui pro tertia parte pecuniæ venditus est. *Liv. l. 31. c. 13.*
 Trietarchus, i, m. *τριηταρχης*, Præfessus trientis, a *τριης, trientis*, & *αρχη, principatus*. *Cic. 3. Ver. c. 20.* Se se, cum esset Trietarchus, &c. *Tac. 2. hist. c. 16.* Trietarchum Liburnicum navium interfici iubet.
 Trietris, is, f. idem quod trientis, *τριητης*. Neptus in *Alciadi. c. 4.* In trientem, quæ ad eum deportandum erat missa, ascendit. Pierique legunt *trivremis*.
 Trietericus, a, um, *di tre anni, τριεταεις*, quod est triennale, vel quod tertio quoque anno fit, a *τρις, tres*, & *ετος, annus*, ut Nox trieterica. *Sat. 2. Theb.* Nox est trieterica vobis, Non patrio de more venit. ¶ Trieterica sacra, sive Trieterica Orgia, fuere sacra Bacchi, quæ tertio quoque anno sumptuosior: annus ejus Orgis agitabantur. Inlicita sunt, cum ex India victor Liber Pater redisset, & appellata a triennio, quo peregrinatus est. *Virg. 4. Æn. v. 302.* Thyas, ubi audito stimulant trieterica Baccho Orgia, nocturnusque vocat clamore Cithæron. *Ovid. 6. Met.* Tempus erat, quo sacra solent trieterica Bacchi Sithoniz celebrare nurus.
 Trietris, idis, f. *spazio di tre anni, τριεταεις*, spatium trium annorum. *Martial. l. 6. epigr. 38.* Aspicias, ut parvus, nec a thuc trieteride plena Regulus auditum laudet & ipse patrem. ¶ Sumitur etiam pro lecto, quod tertio quoque anno celebratur. *Cic. 3. de nar. Don. c. 23.* de *Baccho*: Quintum Niso natum, & Thione, a quo trieterides constitutæ putantur. *Sat. l. 4. Theb.* Ludus, & atra sacrum recolet trietris Ophestem.
 Trifarlam, adv. *in tre parti, o modi, τριμερος*, tribus partibus tribus modis. *Liv. l. 3. c. 22.* Ita trifariam adortus castra circumvenit. *Il. l. 5. c. 26.* Trifarlam Roman muniebant. *Sueton. in Vitel. c. 13.* Sed vel præcipue luxuriæ, lævitateque deditus, cupulas trifariam semper, interdum quadrariam disperthebat.
 Trifarrie, adv. idem quod trifariam, usurpatur a *Diomed. Grammat. l. 1. sub fin. cap. de declin. mascul.* & præterea legitur in quodam libello de progenie *Augusti*, quem quidam putant *Messale Corvini* esse.
 Trifarrius, a, um, adject. *di tre font, o manere*. *Solin. c. 27.* (al. 40.) Quorum trifarium genus scinditur. Ita codices quidam, sed alii *trifarum*. *Cassiod. l. 5. var. epist. 40.* Instructus trifarius linguis. hoc est trifarius.
 Trifaticus, a, um, adject. *Auson. in Gryppo, v. 35.* Trifaticæ Sibyllæ. *Trifaticas* appellat, quia Veteribus tres præcipue cognite fuerunt, Cumæa, Erythraea, & Cumina. A ii tamen leg. *tr s fatidice*.
 Trifaucis, ucis, o. 3. *τριφυκτος*, tres fauces habens. *Virg. 6. Æn. v. 417.* Cerberus hæc ingens latratu regna trifauci Persuot.
 Trifur, acis, telum longitudinis trium cubitorum, quod c. tapulta mittitur. *Enn. apud Fest.* Parius percussus trifurci.
 Trifer, a, um, *τριφυς*, quod ter quotannis fructuum producit. *P. n. l. 16. c. 27.* Vites quidem & triteræ sunt, quæ ob id infanas dicunt, quoniam in iis alia maturescunt, alia turgescunt, alia florent. *Col. l. 5. c. 10.* Omnes etiam biferæ, & triferæ.
 Trifidus, a, um, *τριφυλος*, quod in tres partes dividi potest, ut *Hæsta trifida*, *Cuspid trifida* Neptuni, idest tridens: *Flamma trifida*, idest fulmen trifidum, ab antiquo *fido* pro *fido*. *Ovid. 2. Met. v. 325.* Najades Hesperiz trifida fumantia flamma Corpora dant tumulo. *Claudian. l. 2. de expt. Proserp. v. 181.* Trifida cuspid Neptuni.
 Trifilis, l: adject. tria fila habens. *Martial. l. 6. epigr. 74.* Medio recumbit imus ille qui in lecto, Calvam trifilem segmentatus argento. h. e. calvam tria tantum fila, seu capillos, vel admodum paucos capillos habentem.
 Trihnum, ii, n. *τριηνη*, ubi trium agrorum terminus est. *Siculus Flac. de condit. agr. pag. 16.*
 Trifidulus, le, adject. qui tripliciter finditur, trifidus. *Auson. epig. 128.* (al. 120.) ¶ Dicit esse: nam trifidulus forma est.
 Trifolinus, seu Tripholinus, m. 2. *Monte di S. Martino*, mons Campaniæ, Neapol' imminens, sic dictus a trifido copia. Ibi optimum vinum provenit.
 Trifolinus, a, um, quod ad Trifolinum M. spectat. *Juvenal. sat. 9. v. 56.* Te Trioi ius ager fœcundis vitibus implet. *Martial. l. 13. epigr. 114.* Non sum de primo, fateor, Trifolina Lyæo, Inter vina tamen septima vitis ero.
 Trifollium, ii, n. *trifoglio, τριφυλλον*, herbæ genus, ita dictum a tribus foliis, quibus constat. *Plin. l. 21. c. 9.* folio coronat, & trifolium. Tria ejus genera, minyanthes vocant Græci, alii asphalion, majore folio, quo utuntur coronarii, alterum acuto, oxytriphylon, tertium ex omnibus minutissimum, &c.
 Triformis, & me, o. 3. *triforme, τριμορφος*, quod tres habet formas, ut *Canis triformis*, idest Cerberus; *Des triformis*, idest Hecate, sive Diana, sive Luna, sive Lucina. *Horat. l. 3. od. 22.* Quæ laborantes utero puellas Ter vocata audis, admissique letho Diva triformis.
 Trifur, uris, m. *τριφυρ*, maximus fur, insignis fur, plus quam fur. Nam *τρης*, hoc est *tres*, in compositione augendi vim habet, & accipitur pro *valde*. *Plaut. Aut. 4. 4. 6.* Non fur, sed tritru.
 Trifurcifer, a, um, maximus furcifer, insignis furcifer, plus quam furcifer. *Plaut. Rud. 3. 4. 29.* Tun' trifurciter mihi audes inclementer dicere?
 Trifarciū, ii, n. quod in modum trigeminæ furcæ erigitur. *Apul. de herb. c. 77.* Gramen, quod in se trifurcium habet.
 Trifurcus, a, um, *trifurcatus, τριφυρος, τριφυρος*, quod tria acumina habet. *Coluv. l. 5. c. 10.* Trifurcum maxime ponito, ea extet minime tribus pedibus. *Id. ib. c. 11.* Surculi sint bifurci, vel trifurci. ¶ Sumitur etiam pro eo, quod in tres partes divisum est. *Coluv. de arb. c. 25.* Sumi-

Semina trifurca maxime pavito, ea extent supra terram trinis pedibus. Triga, α , f. *carro da tre cavalli*, Ger. *voggen fur der man drey roß spannen*, Gall. *chariot a trois chevaux*, Hisp. *carro de tres cavallos*, *τριπυρος*, vehiculi genus, quod a tribus equis trahitur, quasi trijuga. *Id. l. 18. c. 36.* Quadrige, & binæ, trique, sejuge, ab eorum numero, & juxta dicitur. *Ulpian. l. Ediles ajunt, ff. de edil. edict.* Et, si triga venierit, reddenda erit tota.

Trigamus, α , um, qui tres uxores duxit. *Hieronym. l. 1. adverb. Jovian. c. 11.*

Trigarium, ii, n. *τριπυρος*, locus, ubi curule certamen trigis fit, qualis fuit juxta Campum Martium apud Romanos. *Plin. l. ult. c. 13.* Ne equis quidem in trigariis præteri ullos vernaculis animadverto. ¶ Translate fumitur pro quacunq; societate trium rerum. *Martian. Capel. l. 9.* Trigariis supplicantis semper germinatis adveniat.

Trigarus, ii, m. *τριπυρατος*, trigarum agitator. *Plin. l. 28. c. 17.* Feruntque & Nerone principem hac potione recreari solitum, cum sic quoque se trigario approbare vellet.

Trigemini, α , α , *τριδυμοι*, tres uno partu editi, qui etiam *tergemini* dicuntur, ut fuerit tres illi fratres Horatii apud Romanos, & illi tres Curiatii apud Albanos, regnante Tullo Hostilio, quorum certamen controversiam illam finivit, Albani ne, an Romani imperare deberent. *Liv. l. 1. c. 24.* Forte in duobus tum exercitiis erant trigemini fratres, nec ætate, nec viribus difpare. Horatius Curatioque fuisse fati constat. *Col. l. 7. c. 6. de capella:* Parit autem, si est generosa proles, frequenter duos, nonnunquam trigeminos.

Trigeminus, α , um, *triplex*, triplex. *Plin. l. 15. cap. 28.* Quorundam natura trigemina est, corpus, deinde lignum, rursumque semen in ligno, ut persicis. ¶ Trigemina porta, *Porta di S. Paolo*, una ex portis urbis Romæ, eadem quæ Oiliensis, ita dicta, quia per eam trigemini fratres Horatii ad decertandum cum Curiatii de imperio exierunt. *Liv. lib. 35. c. 10.*

Trigemmis, & me, o. 3. *τριμμις*, *τριμμις*, quod tres habet gemmas. *Colum. l. 3. cap. 19.* Vallis, & uliginosi campu situ serimus etiam trigemmem (scilicet malleolum) qui est paulo minor dodrante, longior utique semipede, isque non ab eo trigemmis dictus est, quod omnino trium oculorum est, cum fere circa plagam, qua matris abscissus est, plenus sit gemmarum, sed quod nisi exceptis, quibus est frequens in ipso capite, tres deinceps articulos, totidemque gemmas habet. *Plin. l. 17. cap. 21.* Idem cum decisi, nec intorti trigemmes.

Trigesies, adverb. *trema volte*. *Virruv.*

Trigesimus, α , um, *trigesimo*, *τριγεςμοσ*, ultimus est triginta. *Cic. de Sen. c. 6.* Cuius a morte jam tertius, & trigessimus est annus.

Triginta, *treinta*, *שלושים*, Ger. *dreyzig*, Gal. *treinte*, Hisp. *treynza*, *τριακοντα*, ter decem, nomen numerale cardinale indeclinabile. *Virg. 3. Æn.* Triginta caputum tæctus enixa jacebit. *Plin. l. 4. c. 12.*

Triglyphus, i, m. *τριγλυφος*, vox est Architectorum, qua significatur pars quædam Zophori in ordine Dorico, tribus canaliculis, seu cavitatibus in longum ductis ornata, *lavoro fatto a canaletti nel fregio*. *Virruv. l. 1. c. 2. & l. 4. c. 1.*

Trigon, onis, m. *τριγων*, genus pilæ minime dura, & firmo pilo plene, qua ludebatur in Thermis, sic balnei exercitationis gratia. Nomen inde ductum, quod a tribus ludentibus jactabatur, & ita dispositis, ut trigoni, seu trianguli figuram efficerent, vel quod locus huic ludo dedicatus triangularis formæ fuit. *Martial. l. 4. epigr. 19.* Seu lentum cetera teris, tepidumque trigona, Sive harpasta manu pulverulenta rapis. *Id. l. 7. epigr. 71.* Sic palmam tibi de trigona nudo Unctæ det favor arbor coronæ. *Trigonum nudum* dixit, quia nudi, & uncti eo exercebantur.

Trigonalis, le, adject. Trigonalis pila (quod legitur in titulo *epigr. 46. l. 14. apud Martial.*) eadem est quæ Trigon.

Trigonicus, & Trigonicus, α , um, adject. *triangolare*. *Jul. Firmic. l. 2. c. 12.* Trigonica radiatio. ¶ Trigonicus legitur apud *Hygin.* ut testatur *Danetius in Diction. ad usum Delph.*

Trigōnum, i, n. vel Trigonus, i, m. *triangolo*, *τριγωνος*, & *τριγωνον*. *Virruv. l. 9. c. 2.* Regulæ schema habentes trigoni. *Manil. l. 2.* Quin ad verba meant etianque trigona trigonis. ¶ Hæc vox bis corripitur in penultima ab *Ausonio*, sed nimis licenter, cum natura longa sit. ¶ Est etiam genus marini piscis, quod alio nomine *pastrinaca* marina nuncupatur. *Plaut. Capt. 4. 2. 71.* Scombrum, & trigonum, & cetum, & mollem caseum.

Trigonus, α , um, *τριγωνος*, triangularis. *Manil. l. 2. c. 6.* Et quæcumque tamen dicuntur signa trigona.

Trihorium, ii, n. *tempo di tre ore*. *Auson. in Moscl. v. 87.* post bina trihoria.

Trijūgus, α , um, adject. *Apul. l. 6. Metam. de Cerbero:* Canis prægrandis trijugo, & fatis amplo capite præditus. hoc est triplici capite.

Trilibris, & bre, o. 3. *di tre libbre*, *τριλιβρος*, quod est trium librarum. *Hor. l. 2. sat. 2.* Laudas insane trilibrum nullum.

Trilinguis, & que, o. 3. *di tre lingue*, Ger. *der drey zungen hat*, Gall. *quia a trois langues*, Hisp. *de tres lenguas*, *τριγλωσσος*, qui tres linguas habet. *Horat. l. 3. od. 11. de Cerbero.* Quamvis furiale centum Muntiant angues caput ejus, atque Spiritus teter, saniesque manet Ore trilinguis. ¶ *Var. apud Id. l. 15. c. 1.* Phocentes *trilingues*, vocat, quæ Græcæ, Latine, & Gallicæ loquebantur.

Trilix, icis, o. 3. *τριλιχος*, quod ex tribus constat licibus, a *licium*, nempe a numero liciorum, hoc est filicem. *Virg. 3. Æn. v. 467.* Lorican confertam hamis, auroque trilicem. *Valer. Flac. 3. Argon.* Per clypei cedentis opus, parteinque trilicem.

Trilioris, re, adject. Trilioris vestis dicitur, quæ tria aurata segmenta in modum loti intexta habet. *Vopisc. in Aurelian. c. 46.* Aliis dedit vestes monolores, alius dolores, triliores aliis. V. ibi *Salmast.*

Trimacrus, i, *τριμακρος*, pes metricus tribus syllabis longis constans, ut *virtutes*. V. *Grammaticos.*

Trimatus, us, m. *τριητας*, trium annorum ætas. *Plin. l. 8. c. 43.* Partus a trigesimo mense ocyllimus, sed a trimatu legitimus. *Colum. l. 8. c. 5.* Summovebimus autem veteres, idest quæ trimatum excefferunt.

Trimembri, s, adject. *trimembre*, triplicia habens membra. *Hygin. fabula 30. de Hercule.* Geryonem Chrysaoris filium trimembrem uno telo interfecit.

Trimētus, f. 2. Trimetus, Tremerus, Teutria, Diomedæa, *S. Maria di Tremetis*, inf. maris Adriatici, major Diomedæarum, ante Garganum M.

Trimetrus, & tre, o. 3. *di tre metri*, *τριμετρος*, *τριμετρος*, quod est trium metrum. *Plin. l. 7. c. 15.* Et hoc tale, tantumque omnibus tricenis diebus malum in muliere exiit, & trimestri spatio largius. *Id. l. 10. c. 25.* Trimestres aves, & turdi.

Trimēter verus, tribus metris constans, cujus plures sunt species. V. *Diomed. l. 3.*

Trimetrius, α , um, adject. fenarius constans. *Auson. epist. 16. v. 78.* Ætopiam trimetriam, quam ventis exili stilo. b. c. Ætopi fabulas trimetris verbibus constans. ¶ *Trimetria*, α , carmen trimetrum. *Sidon. l. 9. epist. 15. in carm.*

Trinetron, n. 2. *τριμετρον*, carminis genus tribus constans mensuris majoribus, idest pedibus sex. Unde senarii jambici trimetri appellati. *Horat. de ar. poet. v. 252.* Unde etiam trimetris accrescere jussit Nomen jambis, cum fenos redderet ictus.

Trimodia, α , f. vas, quod tres modios continet, quæ mensura fatoria vocatur, quoniam ex ea fatoes femina jaciunt in fatione feminum. *Colum. l. 2. c. 9.* Nonnulli pelle hyænz fatorium trimodiam vestiunt, atque ita ex ea femina jaciunt. *Id. l. 11. c. 50.* Tum scalæ, & costulæ, decemmodiæ, trimodiæ fatoriæ, quibus districta bacca suscipitur.

Trimodius, ii, n. *τριμωδιος*, *τριμωδιος*, mensura trium modiorum. *Plaut. Men.* Nunc argumentum vobis demenfum dabo. Non modio, neque trimodio, verum ipso horreo. *Plin. l. 33. c. 1.* Neque enim aliter potuissent trimodia illa anulorum Carthaginem ab Hannibale mitti.

Trimulus, α , um, *τριμυλος*, dim. a *trimus*. Usurpamus hanc vocem, cum de pueris loquimur. *Sueton. in Ner. c. 6.* Trimulus patrem amifit.

Trimus, α , um, *di tre anni*, Ger. *dreyjerig*, Gal. *de trois ans*, Hisp. *de tres años*, *τριετος*, *τριετις*, quod est trium annorum. *Plaut. Rud. 3. 4. 39.* Trima quæ perit mihi, jam tanta esset, si vivit, scio. *Var. l. 2. de R. R. c. 7.* Videndum, ne sint minores trimæ, majores decem annorum. *Plin. l. 17. c. 11.* Arborem nec minorem bima, nec majorem trima transferri quidam præcipiunt.

Trinacria, α , f. *Sicilia*, *τριναξια*, inf. maris Tryrrheni, eadem quæ Sicilia, a *τρι*, tres, & *αξια*, *summitas*, promontorium, nempe a tribus promontoriis, Peloro, Pachyno, & Lilybeo. *Virg. 3. Æn.* Trinacria fines Italos mittere relicta. ¶ Rhodus etiam hoc nomine quondam dicta est, teste *Plin. l. 5. c. 31.*

Trinacrius, idis, f. *τριναξιος*, quæ ad Trinacriam spectat, Sicelis. *Ovid. 4. Fast. v. 419.* Terra tribus scopulis vastum procurrit in æquor Trinacris, a posito nomen adepta loci.

Trinacrius, α , um, *Siciliano*, *τριναξιος*, Siculus. *Virg. 3. Æn.* Præstat Trinacrii metas lustrare Pachyni.

Trinæpōs, otis, m. *τρινηπος*, filius abnepotis, ita dictus, quod tertius a nepote. Ejus correlativum est *trinaepus*. *Paul. ff. de grad. Trinæpos*, trinæptis, hi sunt filii, filizæ abnepotis, abnepotis.

Trinæptis, is, f. V. diction. præced.

Trinitas, atis, f. numero *ternario*, numerus tria continens. *Tertul. adv. Valentin. c. 17.* Facta exinde trinitas generum est ex trinitate causarum. ¶ Antonomastice Trinitatis nomen significatur tres Divinæ Personæ, de quibus *Tertull. adverb. Prax. & alibi sæpe*, et quibus præterea rei Christianæ Scriptores.

Trinium, n. 2. *Trigno*, flu. Frentanorum, in Aprutio, cum oppido cognomi. qui profuit ex Appennino M. ubi is Majella appellatur, ac inter Tifernum ad Or. & Sarum ad Occ. ad Histonium oppidum in mare Adriaticum labitur, Trivento urbe, & Trinio oppido irrigatur. *Plin. l. 3. c. 12.*

Trinoctialis, & le, o. 3. *τρινοκτιος*, quod est trium noctium. *Martial. l. 12. epigr. 78.* Trinoctiali Affecit domicænio clientem.

Trinoctium, ii, n. *τρινοκτιον*, spatium trium noctium. *Gel. l. 3. c. 2.* Non enim posse impleri trinoctium, quod abesse a viro usurpandi causa ex xii. Tabulis deberet. *Fabius Pictor apud eund. l. 10. 15.* De eo lecto trinoctium continuum non decubat.

Trinōdis, & de, o. 3. *τρινοδισ*, quod tres nodos habet. *Ovid. epist. 4. v. 115.* Osa mei fratris clava pertracta trinodi.

Trinummus, vel Trinumus, i, nomen est Plautinæ Comædiæ, inde ductum, quia Sycophanta quidam inducitur operam suam tribus nummis locans ad artes nugatorias, ut ibi legitur *n. 4. sc. 2. vers. 1.*

Trinuundinum, i, n. tres nundinæ, spatium trium nundinarum, h. e. 27. dierum. *Cic. l. 16. Fam. epist. 11.* Se præfentem trinundinum petiturum. *Id. Phil. 5. c. 3.* Ubi promulgatio trinundinum? Subaudi per. ¶ Legitur & divisum. V. Nundinæ. ¶ Adjective *Macrob. l. 1. Saturn. c. 16.* Scita, atque consultata, trinundino die proposita. *Et max.* Inde mos tractus, ut leges trinundino die promulgarentur.

Trinus, α , um, *trino*, *tre*, & *τρις*, nomen numerale distributum, idem ac ternus. *Sueton. in Ner. c. 56.* Trinis in die sacrificiis colere perferaverat, *tre al giorno*. ¶ Usurpatur sæpe extra distributionem. *Cic. Att. l. 11. epist. 17.* Tullia mea litteras reddidit trinas. *Cæf. l. 7. B. G.* Eamque transgressi trinis castris potiuntur. *Plin. l. 2. c. 31.* Trinos Soles antiqui sæpius videre.

Triobolus, i, m. *τριβολος*, nummus tres obolos valens, alio nomine hemidrachmium. Senos enim obolos drachma efficit, ut ajunt *Plinius, Pollux*, & alii, Trioboli nota ab altera parte effigiem Jovis, ab altera noctuam habebat. V. Obolus. *Plaut. Bacch. 2. 3. 26.* Negare, se se debere tibi triobolus. ¶ *Homo trioboli*, est homo nequam, & nullius pretii. *Plaut. Pan. 1. 2. 168.* Non ego homo trioboli sum.

Triocla, l. 1. Triocla, Tricala, Tricalum, urbs Sicilia, apud oraem Austr. in monte, versus oram maris Africæ, excisa a Romanis post bellum fervile. *Sil. l. 4. v. 271.* Et mox fervili vastata Triocla bello.

Triōnes, um, m. 3. *בנרים*, *bovi*, Ger. *offogochsen*, Gal. *boeuff*, Hisp. *bueyes*, *boes*, boves. *Var. l. 6. de L. L.* Triones etiam nunc boves appellantur a bubulcis, maxime cum terram arant : e quibus valentiores dicti glebarii, quod facile glebas proficiant. Sic omnes, qui terram arant, a terra terriones. Unde triones ut dicerentur, detritum. Adde *Gel. l. 2. c. 21.* ¶ Triones item dicuntur duo Arcti, seu duæ Ursæ, major, & minor, quæ sunt duo signa cælestia prope Aquilonem, & Circulum hyemalem sita, quia utriusque signi stellæ plaustrum, & boves junctos referunt. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 41.* Altera dicitur esse Helice, cujus quidem clarifimas stellas totis noctibus certum, Quas nostri septem soliti vocitar triones. *Virg. l. 1. Æn.* Arcurum, pluviasque Hyadas, geminasque triones.

Trionymus, α , um, *di tre nomi*, tria habens nomina. *Sulpic. Sev. l. 2. hist. sacr. c. 42.* Trionyma solitarii Dei unio. h. e. unus Deus tria habens nomina.

Triophthalmus, i, m. gemmæ genus in Sicyonia, quod trium oculorum effigiem præ se fert. *Plin. l. 37. c. 11.* Triophthalmus cum onyche nascitur, tres homines oculos simul exprimens.

Triorches, is, m. *τριορχης*, avis ex accipitrum genere, a *τρις*, tres, & *ορχης*, *testiculus*, quia tres testiculos habet. *Plin. l. 10. c. 8.* Triorches a numero testium, qui principatum in Auguris Phæmonoe dedit : buteonem hunc appellant Romani. ¶ Triorches item dicitur tertium genus centaurei herbæ. *Plin. l. 25. c. 6.* Tertia est centaureis, cognomine triorches. Qui eam secat, rarum est, ut non vulneret se se. Hæc succum sanguineum mittit. Theophrastus defendi eam, impugnatique colligentes tradidit a triorches accipitrum genere, a quo & nomen accepit.

Tripalis, & le, o. 3. quod tribus palis sustinetur. *Varro apud Non. c. 3. n. 171.* Quid tu? non vides, in vineis, quod tria pala habeant, triपालes dici?

Triparcus, α , um, adject. *troppo parco*, nimis parcus, sordidus, tenax. *Plaut. Pers. 2. 3. 14.* Tripa.cos homines, vetulos, avidos, aridos.

Tripertito, adverb. *in tre parti*, τριμερῶς. Cic. 5. *Tusc.* c. 14. Bona tripartito dividere. Liv. l. 21. c. 7. Urbem tripartito aggredi.

Tripertitus, a, um, adject. *diviso in tre parti*, τριμερῶς. Cic. 3. *Off.* c. 2. Diviso tripartita. Id. 3. *Ver.* c. 5. Causa tripartita. Legitur & *tripertitus*.

Tripatum, ni, n. *conventus di tre portate*, trium terculorum epulæ. Plin. l. 35. c. 2. Tripatinum, inquit Fenestella, appellabatur summa cœnarum lautitia: una erat murænarum, altera Iuporum, tertia myconis piscis.

Tripedibus, a, um, τριπῆδος, tria habens pectora. Lucret. l. 5. v. 28. Quidve tripectora tergemini vis Geryonai?

Tripedalis, & le, o. 3. τριπῆδαιος, quod tres pedes longitudinis, seu latitudinis, seu profunditatis habet. Plin. l. 24. c. 12. Medion folia habet iris fativæ, caulem tripedalem. Liv. l. 38. c. 21. Parma tripedalis.

Tripedanus, a, um, idem ac tripedalis. Caro c. 45. Taleas oleaginas, quas in scrobe faturus eris, tripedaneas decidit. Colum. l. 3. c. 2. Tripedaneæ vites.

Tripertitus. V. Tripartitus.

Tripes, edis, o. 3. *di tre piedi*, Ger. *dreyfüßig*, Gall. *qui a trois pies*, Hisp. *que tiene tres pies*, τριπῆς, quod habet tres pedes. Hor. l. 1. *sat.* 3. Modo sit mihi mensa tripes. Martial. l. 12. ep. 32. Ibat tripes grabatus, & bipes mensa. Liv. l. 40. Quod tripedem mulum Reate natum, nuntiaturum erat.

Tripetia, f, f. *flagno di tre piedi*. Ita vocabatur a Gallis rusticis cathedra tribus pedibus sulca, teste Serv. *Sulpic. dial.* 2. c. 1. *de vita B. Martini*.

Tripallus, i, m. cognomen Priapi, & significat eum, qui magnum phallum, h. e. penem habet. nam tri in compositione auget. *Auctor priap. carm.* 83. v. 6. ubi tamen alii aliter leg.

Triphylia, f. 1. Triphyllis, Triphilia, regnicula Elidis, in Peloponneso, quam Stephanus eandem ac Elidem facit, ita dicta a Triphyle Clytiae matre, vel a tribus portis, quasi Triphyle. Per eam Alpheus fl. decurrit. In ea est Pylos urbs, ad Schollm M. patria Nestoris, quæ Triphylia cognominatur, ad alterius Pyli differentiam, quæ est in ora Messeniæ, apud Coryphalium prom. Hinc Jupiter, qui a Triphylis colebatur, Triphylus cognominatus est. *Paleph.* l. 1.

Triplicis, a, um, adject. *Prudent. Apothef.* v. 381. *de titulo crucis Christi*: Pilatus jubet ignorans: i, scriba, tripliciter Digere versiculis, quæ sit suffixa potestas. h. e. tripliciter descriptis.

Tripularis, re, adject. Tripularis numerus est, cum de duobus numeris minor ter in majore numeratur, ut sunt tria ad unum, quindecim ad quinque, viginti septem ad novem. Hæc *Macrob.* l. 2. in *Sonn. Scip.* c. 1. qui hac voce utitur etiam l. 1. c. 6. & 19.

Triplex, icis, o. 3. *triplice*, *triplicato*, טריפל, Germ. *dreyfach*, Gall. *triple*, Hisp. *triple*, τριπλῆς, τριπλάσιος, quod est trium plicatum. Hor. l. 1. *Carm. ode* 3. Illi robur, & æs triplex Circa pectus erat. Poniitur etiam pro terno, seu trino. Cic. l. *Acad.* c. 5. Fuit ergo jam accepta a Platone philofophandi ratio triplex. Id. l. *Tusc.* c. 10. Plato triplicem finit animam. *Ovid.* 9. *Met.* Nec me pastoris Iberi Forma trip ex, nec forma triplex tua, Cerbero, movit. Interdum absolute usurpatur sine substantivo, quod tamen facile intelligitur. *Scrib. Largus*: Olei autem veteris triplex adjectur. idem triplex pondus.

Triplacibile, le, a, adject. *triplex*. *Sedul.* l. 1. *sub fin. de SS. Trinitate*: Quod simplex, tripliciter, quodque est triplicabile, simplex.

Triplacatio, onis, f. actus triplicandi. *Jul. Firmic.* l. 2. c. 26. Nulla vel duplicatione, vel triplicatione. Apud Jctos triplicatio est secunda actoris defensionis contra eam triplicationem opposita, seu triplicatio est id quod tertio loco post actionem refertur, atque in iudicio obijcitur. l. *Conjilio Dig. de curat. juris.* c. & §. 1. *Instit. de replectis*.

Triplacatus, a, um, nom. ex particip. *triplicato*, triplex effectus. Plin. l. 7. c. 48. Cornici novem nostras tribuit ætates Hesiodus, quadruplum ejus cervis, id triplicatum cervis.

Triplices, ium, m. 3. libelli, vel tabellæ ceratæ trium foliorum, in quibus res leviores scribi solebant, sicut graviore in quintuplicibus. *Martial.* l. 14. ep. 6. Tunc triplices nostros non vilia dona putabis, Cum se venturam scribet amica tibi.

Triplisco, as, a. 1. *triplicare*, τριπλασιάζω, tribus vicibus multiplico. *Macrob.* l. 1. in *Sonn. Scip.* c. 20. Triplicabis septem, & faciunt viginti unum. *Manil.* l. 3. v. 574. triplicabit Aequarius annos. *Gell.* l. 1. c. 20. Idem ipse numerus triplicatur.

Triplinthus, a, um, adject. ut murus lateritius plinthius. *muro di tre pietre*, murus crassitudinem habens trium plinthorum, h. e. laterum cottilium. *Vitruv.* l. 2. c. 8.

Triplus, a, um, idem ac triplex. Cic. *de Univ.* c. 7. Deinde tertiam, quæ esset secundæ sequialtera, primæ tripla.

Tripodis, is, V. Tripus.

Tripolis, is, f. *Tripoli di Soria*, Turc. *Tarapolo*, al. *Trabelos*, urbs maritima Phœnicæ. Sic vocata est, quod tribus urbibus itadio inter se distantibus olim constaret, seu quod trium urbium esset colonia, hoc est Aradi, Tyri, & Sidonis, teste *Stephano*, Plin. l. 5. c. 20. Tripolis item, nomen est duarum urbium Africæ, in ora maris Mediterranci, quarum altera Tripolis vetus, altera Tripolis nova dicitur. Tripolis vetus, *Tripoli vecchio*, urbs Africæ, in ora maris Medit. in reg. Tripolitana, ubi alias Sabrata, media inter Leptim magnam ad Or. & Tacapum ad Occ. cum portu capaci. Tripolis nova, *Tripoli*, *Tripoli di Barbaris*, urbs ampla Africæ, ubi alias Oea urbs, caput Regni Tripolitani, cum portu capaci, & munito, sed piratica infamis, apud Syrtim parvam. Etant aliæ hujus nominis urbes, una in Thessalia, teste *Livio*, alia in Caria, *Stephano*, alia in Lydia, *Plinio*.

Tripolitanus, a, um, adject. a Tripoli urbe, ut Tripolitana provincia, *Eurotop.* l. 8. c. 10. Tripolitani, orum, ejus oppidi incolæ, *Plin.* l. 5. c. 29.

Tripodium, ii, n. pondus trium alium, seu librarum. *Influs. de her. red. insititend.* §. *si plures*.

Tripotentia, orum, n. magna portenta. *Pæuv. apud Varr.* l. 6. de L. L.

Tripotentinus, m. 2. τριπῆδαιος, filius Celei, Regis Eleuſinis, & Menalinx, qui primus in Græcia agriculturæ rationem creditur invenisse. Cum ejus pater Cererem filiam quererent liberalissime hospitio suscipisset, illa pro remuneratione ostendit ei omne genus agriculturæ, filium etiam ejus Tripotentem recens natum per noctem igne fovit, per diem divino lacte nutrit, & eum alatis serpentibus superpositum, per totum orbem misit ad ufum frumentorum hominibus indicandum. *Auct. ad Her.* l. 4. Si Tripotentus, cum omnibus semen largiretur, ipse ab aliis hominibus id mutaretur.

Tripotus, a, um, adject. τριπῆτος. Apud Grammaticos nomen tripotus dicitur illud, quod per tres tantum casus declinatur. *Palemon Grammat.* *Isid.* l. 1. c. 6. & *Martini. Capell.* l. 3.

Tripudium, as, n. 1. *ballare*, & *tripler*, Ger. *danzgen*, Gall. *dancer*, Hisp. *dauçar*, & *tripler*, saltatio, pedibus terram pavio. Cic. *pro Sext.* c. 41. Sed illum tot jam in luneribus Reipublicæ exultantem, ac tripudiantem legum, si posset, laqueis constringeret.

Tripudium, ii, n. *tripudium*, *ballo*, כחול, Germ. *danz*, Gall. *dance*,

Hisp. *dance*, χορῆς, χορμία, saltatio, quasi terrapavium, h. e. terræ percussio, quæ pede fit. Cic. 2. *Divin.* c. 34. & *Festus*. Hinc Liv. l. 1. c. 20. Ac per Urbem ire canentes carmina cum tripudiis, solemnicum saltatu jusfit. *Caull. de Beræ.* 58. (al. 64.) Quo nos decet citatis celebrare tripudiis. Eit & Auguralis vox. Nam tripudium erat auspicium ex pullorum passu, cum pullis vescentibus aliqua offa particula illis ex ore in terram excidebat. Cic. l. 2. *Divin.* c. 34. Sed quia cum pascuntur, necesse est aliquid ex ore cadere, & terram pavire, terrapavium primo, post tripudium dictum est. Hoc quidem jam tripudium dicitur. Cum igitur offa jam cecidit ex ore pulli, tum auspicianti tripudium solitimum nuntiant. Ergo hoc auspicium divini quicquam habere potest, quod tam sit coactum, & expressum? Quo antiquissimos Augures non esse usos, argumento est, quod decretum collegii vetus habemus, Omnem avem tripudium facere posse. Hæc *Cicero*. Hoc genus auspicii fuit proprium rerum gerendarum, idest Imperatoris in bello: eique Consules, Prætores, Dictatoresque paruerunt, qui foris rem gesserunt. Hujus hæc fuit consuetudo: singulis Magistratibus, qui imperium haberent, pullarii præsto erant, hi iustu eorum, antequam prælium inciperetur, eturientes pullos & cæva emittebant, usque offam objiciebant, & diligenter spectabant, an pascerentur, & quomodo pascerentur, atque rei eventum ex eorum passu conjiciebant. Nam si offa objecta aliquid & pullorum pascuntium ore in terram cecidisset, auspicium proferum habebatur, sin minus, infausum. Faustissimum vero erat, si integer offe ex pullis caderent, quo significabatur universum hostium exercitum prostratum iri: infausum, si nihil caderet, infausissimum, si pulli non pascerentur. Liv. l. 10. c. 40. Tertia vigilia noctis Papirius silentio furgit, & pullarium in auspicium mittit. Cum pulli non pascerentur, auspicium mentiri jussum, tripudium solitimum Consuli nuntiat. Consul lætus auspicium egregium esse, ac Deis auctoribus rem gesturos pronuntiat, signumque pugne proponit. Denique hoc auspicium fuit proprium eorum Imperatorum, qui in Consulatu, Prætura, Dictatura provinciam lege Curia obtinuerunt, hi non nisi addicentibus pullis rem ullam aggrediebantur: at Proconsules, & Proprætores, qui ex privatis provinciis, & bella plebiscito, & Comitibus Tribuitis obtinuerant, tripudium non observabant. Cic. 2. *de Div. cap.* 36. Quam multi anni sunt, cum bella a Proprætoribus, & Proconsulibus administrantur, qui auspicia non habent? itaque nec amnes transeunt auspicio, nec tripudio aufpiciantur.

Tripus, odis, m. *di tre piedi*, τριπῆς, quod habet tres pedes, ut est mensa, sella, & omne id, quod tribus pedibus sustinetur, cujusmodi fuit sella illa in templo Apollinis Delphici, in qua Phœbas, que mulier Sacerdos Apollinis sedebat, & responsa dabat. Cic. 3. *de nat. Deor.* Ex eo igitur, & Lisyto est is Hercules, quem concertavit cum Apolline de tripode acceptimus. Plin. l. 34. c. 3. Ex ære fastitavere & cortinas tripodum nomine Delphicas, quoniam donis maxime Apollinis Delphici dicantur. *Sidon. lib.* 4. ep. 22. Tripodes sellæ. Græci fortes viros tripodibus donabant, quia non facile succumbant. *Virg.* 5. *Æn.* Munera principio ante oculos, circoque locantur. In medio, sacri tripodes, viridique coronæ. Hor. l. 4. *ode* 8. Donarem tripodas præmia fortium Grajorum.

Triquetra, æ, f. Sicilia, ita dicta, quia forma est triangulari, teste *Plin.* l. 3. c. 8. *Quintil.* l. 1. c. 6. ait dictam esse Triquetram, quasi Triquedram, a tribus sedibus.

Triquetrum, i, n. *triquetrum*, triangulum, figura triangularis. Plin. l. 2. c. 15. Postea radiorum ejus contactu teguntur, & in triquetra a partibus centum viginti stationes matutinas faciunt.

Triquetrus, a, um, τριγωνος, triangularis. *Cæf.* l. 5. *bell. Gall.* c. 13. Infula natura triquetra, cujus unum latus est contra Galliam. Col. l. 5. c. 2. Omnis ager aut quadratus, aut longus, aut cuneatus, aut triquetrus.

Triquetrus, a, um, Sicular, ad Siciliam spectans. Hor. l. 2. *sat.* 6. Quid? militibus promissa Triquetra Prædia Cælar, an est Itala tellure daturus? *Jil.* l. 5. Nunc Ætnæa cohors, Triquetris quam miserat oris.

Tirēmis, is, f. *navis di tre ordini di remi*, Ger. *Schiff mist drey ruderer*, Gall. *trireme*, Hisp. *galera*, τριρης, navis infrustra tribus remorum ordinibus, uno super alium dispositis: imus enim ordo erat propior aquæ, superior propior foris navis, medius inter imum, & superum. Remiges imi *ἑκακίτηται* vocabantur, medii *ὑγίτηται*, summi *ἑκακίτηται*. Cic. 7. *Verr.* c. 17. Navem vero Cybeam, maximam tirēmis infat, pulcherrimam, atque ornatissimam. *Cæf.* l. 2. *bell. Civ.* Appulsaque ad proquimum litus tirēme. Liv. l. 21. Quinquaginta quinquereemes, quadringentes duæ, tirēmes quinque. Adjective *Nepos in Themist.* c. 2. Totidem naves tirēmes. Tirēmem primus fecit Aminocles Corinthius. Plin. l. 7. c. 56.

Tris, tris, tres, vetere scribendi more. *Virg.* l. 1. *Æn.* Tris Notus abreptas in saxa latentia torquet. Cic. 4. *Acad.* c. 45. Testatur (æpe Chryſippus, tris solas esse sententias, quæ defendi possint de finibus. Non est tamen ubique constans lectio.

Trischœnus, um, tres schœnos, hoc est 180. Radia continens, ut Trischœna mensura, apud *Plin.* l. 5. c. 24.

Triscurria, orum, n. *grandi buffonerie*, res admodum scurriles, & libero homine indignæ, quales fuisse ait *Juvenalis* Patriciorum Romanorum exercitationes in arena, & in scenis gladiatorum, & mimorum vices subeuntium, particula *tris* hoc loco auget, quemadmodum in *trifurcifer*. Verba *Juvenal.* sunt *sat.* 8. v. 190. populi frons durior hujus, Qui sedet, & spectat trifurciorum patriciorum, Planipedes audit Fabios, ridere potest qui Mamercorum alapas. *Scaliger* legit *trifurciorum*, h. e. excursions in arena: Alii *trifurcia*, h. e. indignam patriciorum curam. Alii denique alia hujusmodi multa comminiscuntur.

Trisclisēnex, qui tria secla vixit. Epithetum est Nestoris usurpatum a *Levio* apud *Gell.* l. 19. c. 7.

Trismegistus, m. 2. *Trismegisto*, τριμεγιστος, h. e. ter maximus. Hoc cognomine appellatus est Hermes, sive Mercurius quartus filius Nili, Rex Ægyptiorum; et alii dicunt, Trismegistum fuisse nepotem majoris Mercurii, quem Poetæ fabulantur fuisse filium Nili. Ita vero cognominatus est, quod summus Sacerdos esset, sapientissimus Philofophus, Rex potentissimus. Conſueverunt enim Ægyptii ex omni Philofophorum numero Sacerdotes, ac rursus ex Sacerdotibus Regem eligere. Hic autem & Philofophos sapientia, & religione Sacerdotes, & in imperio administrando superiores omnes Reges superavit. Primus a Phisicis ad divinatorum speculationem se crexit. Primus de majestate Dei, de Dæmonum ordine, animarumque mutationibus disputavit. Scripsit multa volumina, quibus arcana mysteria, & oracula panduntur. Non enim ut Philofophus solum, sed etiam ut Propheta futura fæpe prædixit. *Diod. Sicul.* Hunc etiam asserunt occidisse Argum, urbem condidisse, & a se Hermopolin nominavisse, Ægyptiis leges, literasque tradidisse, sed literarum characteres animalium, arborumque figuræ habuisse. Cic. l. 3. *de nat. Deor.* hæc tribuit Mercurio quinto, quem Ægyptii Thoyth, sive Theuth appellant.

Tripastos, i, genus machinationis tractoriæ, quod per tres orbiculos cir-

circumvolvitur, a τρεῖς tres, & ἄσπετος, traho. *Varr. l. 10. c. 3.*
 Trifithāmi, orum, m. τριπίθιαμι, populi ultra Indiæ fines siti, qui tres spithamas longitudine non excedere dicuntur. *Plin. l. 7. c. 2.* Super hos in extrema parte montium Trifithāmi, Pygmæique narrantur, teras spithamas longitudine, hoc est ternos doctantes non excedentes. Ita legit *Harduinus*. Alii *Spithamei Pygmei*.
 Trifisāgo, & Trisāgo, ginis, f. herba, quæ & chamædrysis dicitur, foliis magnitudine mentæ, colore, & diversiva quercus æmilibus, flore pene purpureo. *Plin. l. 24. c. 15. Cels. l. 8. c. 3.*
 Triflo, as, n. verbum fictum a voce hirundinis. *Auflor carm. de Philom. v. 26.* Triflat hirundo vaga.
 Triste, neutrum substantivi more positum. *Virg. Ecl. 3.* Triste lupus fabulis. h. e. res tristes, & noxia.
 Tristēga, orum, n. τριστηγά, tres contignationes, vel ædes, quæ habet tres contignationes. *Hieronym. in c. 41. Ezech. & Alcim. Avst. l. 4. v. 245.*
 Tristifūlus, a, um, aliquanto malinconico, ὑποθρηνητός, subtristis, aliquantum tristis. *Cic. 1. de Divin. c. 46.* Filiolam suam Tertiam, quæ tum erat admodum parva, animadvertit tristifūlam.
 Tristifūcus, a, um, ὑποθρηνητός, quod tristitiam afferit. *Cic. 4. de Divin. c. 7. ex Poeta.* Tristifūcus certant Neptuno reddere voces.
 Tristimonium, ii, n. tristitia. *Petron. in fragment. Tragur.* Cum nos in tristimonio essemus.
 Tristis, & ste, o. 3. *tristo, misto, di mala voglia, gramo, meschino*, τριστη, Germ. *traurig*, Gall. *triste*, Hisp. *triste*, λυπηρός, σκυθρωπός, mæstus. *Cic. 1. de Divin.* Quærerem ex te, quid tristis esses. *Liv. l. 24.* Lacus Tristimenus, & Cannæ, triste ad recordationem exemplar. *Id. l. 5. c. 51.* Tristissimi exitus solatium. Quoniam vero tristitia in fronte hominis gravitatis, difficultatis, studii, iræ, minarum, crudelitatis indicium est, sit, ut tristis accipiat aliquando pro gravi. *Cic. l. 6. de Rep. apud Non. c. 4. n. 455.* Qui numero optimatum, & principum obtulit his vocibus, & gravitatis suæ liquit illum tristem, & plenum dignitatis sonum. *Id. 2. Ver. Judex tristis, ac integer.*
 Aliquando pro difficili. *Ovid. l. 1. de Rem. Am.* Janua nostræ artis est tristissima, h. e. maxima difficultas est in prima statim curatione.
 Aliquando pro irato. *Plaut. Caf. 3. 14.* Eja mea Juno, non decet te esse tam tristem tuo Jovi. *Afran. apud Non. loc. cit.* Mihi erit tristior. Aliquando pro minaci. *Virg. 2. Æneid.* Isque adytis hæc tristitia dicta reportat. Aliquando pro crudeli, sævo. *Virg. 2. Æn.* Illi mea tristitia facta, Degeneremque Neoptolemem narrare memento. *Id. ib.* Quo tristis Erinnyis, quo iremitus vocant. Aliquando pro horrido, aspero. *Cic. in Or.* Quod ipsum alii aspera, tristis, horrida oratione, neque perfecta, neque conclusa. Aliquando pro amaro. *Virg. 1. Georg.* Tristisque lupini Sustuleris fragiles calames. *Id. 2. Georg.* Media tert tristes succos, tardumque saporem Felicis mali. Aliquando pro infauso, infelici, pro eo, quod tristes facit. *Perf. Jar. 2. v. 27.* Triste jaces lucis, evitandumque bidental. *Cic. Att. l. 2. ep. 25.* Tristes litteræ. h. e. quæ tristitia nunciant. Sic clades tristis, apud *Horat. l. 3. od. 3.* Hinc titulus librorum Ovidii de *Tristibus*, quia ibi de tuo exilio, & ærumnis queritur.
 Tristitas, atis, f. tristitæza. *Pacuv. apud Non. c. 2. n. 869.* Vultum aligat quæ tristitas? Alii aliter leg.
 Tristitia, æ, f. tristitæza, τριστη, Ger. *traurigkeit*, Gall. *tristesse*, Hisp. *tristeca*, ἄσπετος, ἀσπία, ἀσπία, mæstitia, ægritudo. *Cic. 2. de Or.* Judex tum ad tristitiam, tum ad lætitiæ est contrahendus, *Id. 2. de nat. Deor.* Quarum intervallo tum quasi tristitia quædam contrahit terram, & c. *Lucius apud Cic. l. 5. Fam. ep. 14.* Tristitæze se tradere. Sepe fumitur pro gravitate, severitate. *Cic. in Brut.* Homo non liberalitate, ut alii, sed ipsa tristitia, & severitate popularis. Cum arrogantia tristitiam coniungit *Tac. in Agric. c. 9.* & cum malignitate *Sueton. in Ner. c. 22.* Quibus locis tristitia pro nimia severitate, aut crudelitate ponitur. Accipitur etiam pro acerbitate, aut calamitate. *Cic. 3. Offic.* Levitate verbi tristitiam rei mitigante. *Id. Attic. l. 2. ep. 39.* Hilaritatem illam, qua hæc tristitiam temporum condebamus. *temp. calamitosi.*
 Tristitæze, ei, f. idem quod tristitia, apud *Apulej. l. 6. & 9. Metam.*
 Tristitudo, inis, f. tristitudo, malinconia. *Sidon. l. 8. ep. 11.* Animus tristitudinis gravis. *Apulej. l. 3. Metam.* Tristitudinem pectore mittere.
 Tristitudo, adv. comp. ἀδυσώτερον, majore tristitia. *Cic. de Sen. c. 19.* Facilius in morbos incidunt adolescentem, gravius ægrotant, tristis curantur, idest difficilius. *Id. Figulo, l. 4. Fam. ep. 13.* Quo facilius, quibus est irator, responderet tristis possit. h. e. asperius.
 Tristor, aris, depon. 1. *astristaris*, mœreore afficior, tristis sum, λυπη. *Senec. l. 2. de Ira c. 7.* Concitari, tristarique ob scelera. *Id. de Provid. c. 2.* Nunquam flere, nunquam tristari. *Cornel. Gall. ad August. de morte Virg.* Temporibus lætis tristitaur.
 Trisulcus, a, um, τρισούλιον, chiba strepante, quod tres acies habet, & a tribus partibus scindit, trisidus. *Virg. 3. Georg. v. 439.* Linguis micat ore trisulcis. *Ovid. 2. Met.* Cui dextra trisulcis Ignibus armata est.
 Trisyllabus, a, um, adject. diresyllabe, tribus constans syllabis. *Varr. l. 8. de L. L.* A focer fit trisyllabus foceri.
 Tritavus, m. quintavolo, τριπταυος, pater atavi, h. e. quintus ante patrem meum. *Paulus leg. ult. Digest. de Gradibus, & Affinitatib.* Parentes usque ad tritavum apud Romanos proprio vocabulo nominantur: posteriores, qui non habent speciale nomen, majores appellantur: item liberi usque ad trinepotem, ultra his posteriores vocantur. *Plaut. Persa. a. 1. sc. 2. 5.* Pater, avus, proavus, abavus, atavus, tritavus, quali mures semper edere alienum cibum.
 Tritæ, tritæ, h. e. tertia. Apud *Varr. l. 5. c. 4.* usurpatur ad significandum tertiam chordam, fere tonum in scala Musica.
 Tritales, lis, f. herba, sic dicta, quod ter in anno floret, a τρις, germen. *Plin. l. 25. c. 13.*
 Triticæus, a, um, σπικος, quod ad triticum spectat. *Virg. 1. Georg.* At si triticæam in messem, robustaque farra Exercebis humum. *Ovid. 1. Fast.* Triticæos fœtus, passuraque farra bis ignem.
 Triticiarius, a, um, adject. a tritico ductum. Apud *Jctos* conditio triticaria dicitur actio personalis, per quam res omnis, excepta pecunia numerata, condicitor, hoc est denunciatur, & repetitur, sive mobilis sit, sive immobilis, sive numero constet, sive mensura, ut habetur *l. 1. Dig. de condic. tritic.* Unde autem hujusmodi denominatio ducta sit, nondum repetitur est, ait *Acutus*.
 Triticinus, a, um, qui est ex tritico, ut Triticinum amyllum, apud *Plin. Valerian. l. 5. c. 31.*
 Triticum, i, n. formenno, תריסר, Ger. *vseitzen*, Gall. *froment, blé*, Hisp. *trigo*, ὑψηλόν, σπικος, optimum frumenti genus radicibus multis, ac pretenubus, tollo uno, internodiis, seu geniculis quaternis, aut etiam quintis, culmine altiore, quam hordei. Ita dictum putat *Larr. l. 4. de L. L. a serendo*, quod & spicis teratur. *Plin. l. 18. c. 7.* Tritici genere plura, quæ fecere gentes. Italico nullum equidem comparaverim can-

dore, ac pondere, montanis modo comparetur Italiæ agris, & c. *Cic. 1. de Divin.* Midæ illi Phrygiæ, cum puer esset, dormienti formicæ in os tritici grana congesserunt.
 Triton, onis, m. Deus marinus, filius Neptuni, & Salaciæ Nymphæ mariniæ, quem Poetæ fingunt Neptuni tubicinem esse. *Ovid. 2. Met.* Cæruleos habet unda Deos, Tritona canorum, Proteaque ambiguum.
 Triton, onis, m. *Rio di Caps*, fl. Africæ, qui ex Tritonide palude, quæ & Pallantia, teste *Plinio l. 5. c. 4.* a Pallade dicitur, in mare Atlanticum apud Tacapen urb. ex qua hodie nominatur, influit, proximus horis Hesperidum. Item fl. Bœotici parvus, apud quem Minervæ natam, educatamque ferunt. Verum hoc alii ad Tritonem fl. Africæ, alii ad Tritonem fl. Cretæ referunt.
 Tritonia, æ, f. τριτωνία, cognomen Minervæ ita dictæ, quod temporibus Ogygis Regis ad fl. Tritonem in Bœotia, vel, ut alii placet, ad lacum Tritonidem in Africa, ex quo Triton fl. erumpit, vel, ut alii, ad Tritonem fl. Cretæ, virginali primum habitu apparuerit. *Herodotus* ait, ad lacum Tritonidem virgines annis singulis inter se pugitare solitas lapidibus, & fulguribus in venerationem Palladis.
 Tritoniæcus, a, um, adject. a Tritonia pertinens. *Ovid. 6. Met. v. 384.* exitium satyri reminiscitur alter, Quem Tritoniaca Latous arundine victum Affecit pona. h. e. tibia a Pallade inventa. *Id. 15. Metam. v. 357.* Cum Tritoniacam novies subire paludem.
 Tritonice, es, f. 1. opp. lit. Misæ inf. inter Calatem, & Tristim. *Pomp. Melal. 2. c. 2.*
 Tritōnis, idis, patronym. fœmin. *Virg. 2. Æn. v. 226.* sævæ Tritonidis arces. h. e. Palladis. *Silius l. 3. v. 322.* Hinc qui flagna colunt Tritonidos alta paludis. *V. Trison.*
 Tritoniū, a, um, adject. a Tritone palude. *Virg. Æn. 2.* summas arces Tritonia Pallas infedit. *Id. Æn. 11.* Armipotens belli præfes Tritonia virgo.
 Tritor, oris, m. τριτορος, qui terendo aliquid macerat. *Plaut. Persa. 5. 2. 17.* Quid ais tu crux, stimulorum tritor? *Plin. l. 35. c. 11.* Nanque Erigonis tritor colorum Nealce pictoris in tantum ipse profecit, & c.
 Tritura, æ, f. trebbiatura, ἀλθουσι, actus triturandi, vel tempus triturandi, a supino tritum verbi tero. *Varro l. 4. de L. L.* Hinc in messe tritura, quod tum frumentum teritur. *Virg. 3. Georg.* Magnaque cum magno veniet tritura calore.
 Trituro, as, a. 1. triturare, trebbiare, ἀλθουσι, frumentum spicis excutio. *Translate Sidon. l. 7. ep. 6.* Triturari variis passionum flagellis.
 Tritus, us, m. τριψις, actus terendi. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 9.* Nam & lapidum conflictu, atque tritu elici ignem videmus, & recenti fossione.
 Tritus, a, um, trito, pesto, logorato, τριψις, τριψις, consumptus, vel tunfus. *Marzial. l. 1. ep. 93.* Cereæ si pendet lumbis, & trita lacerna. *Ovid. l. 4. Trist. el. 6.* Ut patria careo, bis frugibus area trita est. Metonymice ponitur pro calcato, celebrato, frequenter. *Cic. 1. Phil. c. 3.* Cum Brundisium, interque illud, quod tritum in Græciam est, non sine causa vitavissim. *Sen. de vita beæ. c. 1.* Tritifima quæque via, ac celeberrima. Translate *Cic. 1. Off. c. 10.* Ex quo illud, Summum jus summa injuria, factum est jam tritum ferme proverbium. *Id. 1. Acad. c. 7.* Faciamus enim tractando usitatus hoc verbum, & tritius.
 Trivenesica, æ, f. τριπαραμυδιτριά, insignis venefica. *Plaut. Aul. 1. 2. B. Mircum*, quin tua nunc me causa faciat Jupiter Philippum Regem, aut Darium, trivenesica.
 Trivæ, æ, f. τριδιε, Diana, quod in triviis ejus simulacrum poneretur, vel quod eadem sit, ac Luna, quæ tres vias percurrit, cælestem, terrestrem, infernalem. *Var. l. 6. L. L. Virg. 6. Æn.* Atque una Phœbi, Trivizque Sacerdos. *Ovid. l. 3. de Pontio el. 2.* Protinus immitte Triviz ducuntur ad aram.
 Trivæ lacus, Dianæ lacus, Stagnum Dianæ, Lacus Hippolyti, Lacus Nemorensis, Speculum Dianæ, *Lago di Nemi, Lago di Janfano*, vel *Lenfano*, lacus parvus Latii, circuitu 6. M. P. circiter, sic hodie dictus a castro Nemo ei adjacente. *Virg. 7. Æn.* Audiit & Triviz longe lacus, audit amnis, & c.
 Trivialis, & le, o. 3. triviale, vulgare, ἑχθελος, quod in trivio fit, vel quo in triviis utebantur. Unde Grammatica dicitur a *Quintil. l. 1. c. 4.* trivialis scientia, quia in triviis docebatur. Metaleptice accipitur pro vulgari, & minime exquisito, ut Verba trivialia, inculta, parum elegantia. *Suet. de Cl. Rhet. c. 6.* Tantummodo verbis trivialibus egit. *Juven. sat. 7. v. 55.* nec qui Communi teriat carmen triviale moneta. *Adde Nemesian. Ecl. 4. v. 10. & Arnob. l. 1. pag. 36.*
 Trivialiter, adv. trivialmente, passim, per triviam. *Arnob. l. 7.* Infantes, parvuli trivialiter & populariter instituti. *Adde Solin. c. 11.*
 Triviātium, adv. per triviam, ut Triviātium discurrere, *Martian. Capel. l. 1.*
 Trivium, ii, n. luogo di tre strade, טריק, Germ. *ein orth an wuelchem drey vweg zusammen stossen*, Gall. *carrefour*, Hisp. *encrucejada*, τριβος, locus, in quem tres viæ conveniunt, ut bivium, in quem duas, quadrivium, in quem quatuor. *Cic. 1. de Divin. c. 54.* Ut ventum est in trivium, eadem qua cæteri, fugere noluit. Sumitur tamen sæpe pro quocunque loco frequenti, quo homines convenire solent. *Cic. 1. Agr. c. 3.* Ut in atrii auctionariis potius, quam in triviis, aut in comitis auctionentur. Trivia, ut etiam quadrivia, erat rusticorum sacris attributa. Nam ibi oves cædebant, & fœta appendebant. *Tibul. el. 1. l. 1.* Nam veneror, seu fides habet delertus in agris, Seu vetus in trivio florida fœta lapis. Arripere maledictum ex trivio. h. e. verba contumeliosa ex tæce plebis in triviis commorantis. *Cic. pro Mur. c. 6.*
 Triumphālis, & le, o. 3. trionfale, Ger. *ovaz zum triumph geboret*, Gall. *trionphal*, Hisp. *trionfal*, τριωνφάλιος, quod ad triumphum pertinet. *Plin. l. 22. c. 3.* Triumphales coronæ, h. e. quibus triumphantes utebantur. *Quintil. l. 10. c. 12.* Habitus triumphalis. Vir triumphalis, qui triumphavit, sicut Consulatus, qui consul fuit. *Suet. de Aug. c. 25.* Solos triumphales, quamquam & locos expeditionum, & participes victoriarum suarum nunquam donis impertientes putavit. *Vellej. l. 2. c. 6.* Consulatus, ac triumphalis vir. Triumphalis provincia, qua devicta Imperator triumphum reportavit. *Cic. in Pison. c. 19.* Ex ea provincia, quæ fuerit ex omnibus una maxime triumphalis. Currus triumphalis, quo vehebantur triumphantes. *Plin. l. 7. c. 25.* Curru triumphali reverius est. Corona triumphalis, qua Imperator in triumpho coronabatur. Hæc coronæ primum ex lauro fieri solebant, postea ex purissimo auro confectæ sunt, quod inde aurum coronarium appellabatur. *Zon. l. 2. Sigon. de Prov. c. 10. Plin. l. 22. c. 3.* Porta triumphalis, porta urbis Romæ, per quam triumphi agebantur, hoc est Imperatores triumphantes in Urbem deducebantur. Hæc alio nomine Capena porta dicebatur, & Appia, quod ad viam Appiam sita erat. Hodie D. Sebastiani porta vocatur. *Cic. in Pison. c. 23.* Vestes triumphales luere, quibus Imperatores induti triumphabant, idest tunica purpurea, palmata, & toga non solum purpura, sed cocco etiam, auroque distincta. *Sigon. de Prov. l. 2. c. 20. & de Judic. l. 3. c. 18. Plin. l. 8. c. 48.* Triumphales causæ sunt, in quibus agitur de triumpho alicui decer-

nendo. *Sueton. in Calig. cap. 3.* Oravit & triumphales causas. ¶ *Aurum triumphale*, est, quod vestibus triumphalibus inferitur. *Plin. l. 9. cap. 36. de purpurae succo, seu colore purpureo*: Diis advocatur, placandis, omnemque vestem illuminat, in triumphali mifcetur auro. ¶ *Cornu triumphalis*, convivium, quod Imperator triumphans factio sacrificio in Capitolio celebrabat. *Plin. l. 9. c. 55.* Cornu triumphalibus Cæfaris Dictatoris sex millia numero murænarum mutuo appendit. ¶ *Stratus triumphalis*, quæ habitus triumphantis facta est. *Plin. l. 2. ep. 3.* Hæri a Senatu Vestricio Spurrinæ, Principe auctore, triumphalis statua decreta est. ¶ *Triumphalis ornamenta*, erant insignia, quibus triumphantes olim uti solebant; quæ postea favore Principum concedebantur interdum iis quoque, qui non triumphassent. *Sueton. in Aug. c. 38.* Super triginta duobus iustos triumphos, & aliquanto pluribus triumphalia ornamenta decernenda curavit. ¶ Hujusmodi ornamenta erant corona aurea, patera aurea, equi albi, toga picta, tunica palmata, sella curulis, & scipio eburneus: quæ omnia interdum triumphalia absolute appellatur. *Tacit. 4. hist. c. 4.* Muciano triumphalia de bello civili data. *Vellej. l. 2. c. 116.* Triumphalia adipisci. *V. Sueton. in Claud. c. 24. & in Ner. c. 15.*

Triumphandus, a, um, partic. vel gerund. a triumpho. *Aurel. Vict. de Vir. Illust. de Metello Numidico*: Achæos bis prælio fudit, triumphandus Mummio tradidit.

Triumphator, oris, m. *Τριυμπατωρ*, qui triumphat. *Apulej. in Apolog. Ille vir de Sabinis*, deque Samnitibus triumphator.

Triumphatorius, a, um, adject. idem quod triumphalis. *Tereul. l. 5. advers. Marcion. c. 10.* Verbum triumphatorium, & insultatorium.

Triumphatus, us, m. *τριυμψατος*, triumphatio. *Plin.* Ne triumphatu suo nimis superbiat Antonius. Ita referunt plerique Lexicographi: sed loci hujus fides adhuc est penes ipsos.

Triumphatus, a, um, *τριυμψατος*, de quo triumphatum est, *Virg. 4. Georg.* Bisque triumphatas utroque ab litore gentes. *Ovid. l. 1. Am. el. 15.* Roma triumphati dum caput orbis erit. *Plin. l. 5. e. 5.* Omnia armis superata, & triumphata.

Triumpho, as, n. *τριυμψαση*, Ger. *seghaffrig ein reiten, triumphieren*, Gall. *triumpher*, Hisp. *trionfar*, *Τριυμψαση*, triumphum ago. Urspatur vel absolute. *Cic. 2. Fin.* Bella magna gesserat is, bis Consul fuerat, triumphat. ¶ Vel cum abl. & præp. de, vel ex. *Cic. de Sen. M.* Curius cum de Samnitibus triumphasset. *Id. in Pison. c. 23.* Triumphare ex Macedonia. ¶ Vel cum accusativo. *V. triumphandus. La-Ham. l. 6. c. 23.* Hic terram triumphabit, hic erit confimilis Deo. ¶ Translate fumitur pro exultare, sibi placere. *Cic. Att. l. 9. ep. 16.* Atque ego cum ex ipsa re magnam capio voluptatem, tum meum factum probari abs te triumpho, & gaudeo. *Id. pro Cluent. 6. 5.* Tum vero illa egregia, ac præclara mater palam exultare lætitia, ac triumphare gaudio cœpit. *Id. 2. Casii.* Quin in hoc ipso, in quo exultat, & triumphat oratio mea, me vehementer accuset. ¶ Usurpatur & passive. *Liv. l. 3.* Tum primum sine auctoritate Senatus, Populi iussu triumphatum est. *Tacit. Annal. 12. c. 19.* Pro Mitridate non regnum precari, sed ne triumpharetur. h. e. ne in triumphum duceretur.

Triumphus, is, m. *τριυμψος*, genus honoris, qui haberi solitus est iis, qui imperium a Populo acceptum summa cum virtute, ac felicitate administrassent, nimirum ut domum redeuntes magna cum celebritate, & pompa in Urbem ingrederentur: ductum a voce Græca alata, ut *Varro. l. 5. de L. L.* docet. *Cic. in Verr. 7.* Triumphum agere de aliquo. *Id. pro Balb.* Triumphum habere. h. e. triumphare. *Id. Verr. 7.* Per triumphum aliquid ducere, *menar' in trionfo.* *Plin. l. 9. c. 43.* Ducere aliquid in triumpho. ¶ Translate *Cic. Fam. 3. ep. 10.* Agere triumphum iustissimum ex inimicis. ¶ Triumphus honorum omnium amplissimus fuit, qui suffragio, aut studio civium deferrentur. Ut autem imperium mandatum est Consulibus, Prætoribus, Dictatoribus, & privatis hominibus, iisque item omnibus prorogatum est, sic Consules, Dictatores, Prætores primum, deinde etiam reliqui triumpharunt. Igitur si qui de triumpho postulando cogitarent, aliquandiu ad Urbem manebant, licitores, tascisque laureatos habebant; Senatu in eadem Bellonæ evocato, res a se gestas exponente: denique triumphum petebant. Decreto inde a Senatu triumpho, quoniam sine imperio triumphare nemo poterat, qui sine Magistratu Urbem triumphii causa iniri erant, eis legem de imperio ferre necesse erat, id est ut eo die, quo Urbem inirent, cum imperio essent. ¶ Conditiones de triumpho varæ fuerunt. Prima fuit, *Nequis triumpharet, nisi quinque milia hostium una acie cecidisset.* Unde lex extitit, quam L. Marius, & M. Cato Tribuni Pl. tulerunt, qua pœnam Imperatoribus minati sunt, qui aut hostium occisorum in prælio, aut amissorum civium saluum numerum ad Senatum scripissent, & iusserunt, eos, cum primum ad Urbem accessissent, apud Quæstores urbanos jurare, de utroque numero vere se ad Senatum scripisse. Altera fuit, *Ne qui pro altero rem gessisset, sed is, cujus auspiciis res gesta esset, triumpharet.* Quod exemplo Q. Valerii Prætoris, & Q. Luatii Consulis, bello Punico primo, confirmatur. Tertia, quæ more potius retenta, quam lege observata videtur, *Ne pro recuperato, sed pro aucto imperio triumpharetur.* Hinc Q. Fulvio Consuli de Capua recepta, & L. Opimio Prætori de Fregellis in ditionem reductis triumphus negatus est. Quarta, *Ut de externis hostibus, non de civibus triumphus ageretur.* Quo factum est, ut neque L. Sylla de inimicis suis, neque Q. Catulus Consul de M. Lepido, neque C. Antonius de L. Catilina, quamquam illi adversus Rempublicam steterant, atque arma tulerant, triumpharint. ¶ Pompa triumphii, quamquam alia aliis temporibus pro rerum, ac victoriarum conditione fuit, tamen in hoc vere fuit semper eadem, ut senatus, qui ad portam obviam prodierat, ante iret: tum spolia de hostibus capta, & præda omnis auri, atque argenti, & oppidorum captorum simulacra, & captivorum hostium duces victi subsisterent: tum Imperator auratis quadrigis, laurea coronatus, dextra lauri ramum tenens, os minio illitus, bulla ornatus, vestibus triumphalibus indutus, idest tunica palmata, & toga picta, veheretur: currum vero Legati, & Tribuni militum in equis, & pedibus exercitus omnis victor laureatus cum cantu, & clamore affectaretur. Hanc vero pompam Imperator ex Urbem in Capitolium ducebat, ibique taurum immolabat, ac splendidum convivium apparabat. Ad vesperam positus imperii insignibus domum omnino privatus se referebat, tibiis, & fistulis præcinentibus. *Cic. in Pison.* Differis de triumpho. Quid tandem habet iste currus? quid vincit ante currum duces? quid simulacra oppidorum? quid aurum? quid argentum? quid Legati, & Tribuni in equis? quid clamor militum? quid tota illa pompa? quid vehi per Urbem? *Liv. l. 33. de Flaminiis triumpho Macedonico*: Triduum triumphavit. Die primo arma, tela, signaque ærea, & marmorea transtulit: secundo aurum, argentumque factum, insectumque, & signatum: tertio die coronæ aureæ, dona civitatum, translate 114. & hostiæ duæ, & ante currum multi nobiles captivi, obsideque, inter quos Demetrius Regis Philippi filius fuit. Ipse deinde Quinctius in Urbem est investus, milites lecti cur-

rum frequentes, ut ex omni provincia exercitu deportato. His ducenti quinqueviginti æris in pedes divisi, duplex centurioni, triplex equiti. ¶ Fuit & aliud triumphii genus, quod speciali nomine *Ovario* appellabatur, de quo V. suo loco. De utroque autem plura V. apud *Sigon. l. 1. de jure ant. Civ. R. c. 22. & de ant. jure Provin. l. 2. c. 10. & Manu. de legib. Rom.*

Triumvir, iri, m. 2. *Τριυμυρο*, *δεις των τριων αρχων*, unus ex Triumviratu. Romæ Triumviri multiplices fuerunt, Triumviri Epulones, Triumviri capitales, Triumviri mensarii, seu monetales, Triumviri nocturni, Triumviri agrarii, seu Coloniarum deducendæ, Triumviri Reipublicæ constituendæ.

Triumviri Epulones, qui postea Quinquéviri, ac ultimo Septemviri, fuerunt Sacerdotes, qui Jovi, cæterisque Diis epulas instruebant. *V. Epulones. Liv. l. 33. c. 42.* Romæ eo primum anno (idest 557.) Triumviri Epulones facti, C. Licinius Lucullus, T. Romulejus, qui legem de creandis his tulerat, & L. Porcius Lecca: His Triumviri item, ut Pontifici, lege datum togæ prætextæ habendæ jus.

Triumviri capitales, erant tres viri Magistratu ornati, qui carceris custodiam habebant, ut, cum animadverti oporteret, interventu eorum fieret. Creati sunt post Prætorum Peregrinum, eo tempore, quo Centumviri litibus judicandis, Quatuorviri curandarum viarum, Triumviri monetales. *Pompon. l. 1. Digest. tit. 2. l. 1.* Meminit etiam *Sigonius l. 1. de ant. jure C. R. c. 20.* Sunt, qui hunc Magistratum eundem esse censent, atque Magistratum Duumvirorum capitalium, qui a Tullo Hostilio originem habuere. Sed differebant. Nam Duumviri semper binario numero creati sunt, deinde exercebant iudicium de perduellione, denique rarissime creati sunt, idest in causa P. Horatii, in iudicio M. Manlii, in iudicio C. Rabirii, ac postremo vetustate evanuerunt, ut docet *Sigonius l. 2. de ant. jure C. R. c. 18.* at vero Triumviri capitales tres semper fuerunt, nullum iudicium exercere, sed tantum carceri præerant, denique perpetui erant in Republica. *Cic. in Or. c. 46.* Plaque *Duorum virorum iudicium*, aut *Trium virorum capitalium*, aut *Decemvirorum litibus judicandis* dico nunquam. Sententia est, in genitivo plurali usitatus dici *Duumvirum*, *Triumvirum*, *Decemvirum*, per Syncope. *Val. l. 5. e. 4. n. 7.* Sanguinis ingenui mulierem Prætor apud tribunal suum, capitali crimine damnatam, Triumviro in carcere necandam tradidit. *Et infra.* Quæ tam admirabilis spectaculi novitas ab ipso ad Triumvirum, a Triumviro ad Prætorum, a Prætorum ad concilium iudicum perlata remissionem pœnæ mulieri impetravit.

Triumviri mensarii, seu monetales, fuerunt tres viri Magistratu præditi, æris, argenti, auri fautores, quorum erat diligentia numismata ære, argento, auro fabricari. Instituti sunt eodem tempore, quo Triumviri capitales. *Pompon. l. 1. Dig. tit. 2. l. 2.* Meminit & *Sigonius l. 1. de ant. jure C. R. c. 20.* Diversi erant a Magistratu Quinquévirorum mensariorum. Nam Quinquéviri mensarii quinque viri erant, hi tres, deinde Triumviri monetales pecuniæ conflandæ, & percipiendæ præerant. Quinque viri mensarii creati sunt ad æs alienum Plebis Romanæ dissolvendum, quo illa pene obruta erat improbitate feneratorum: dictique sunt, eo quod ad mensas federent, & pecuniam dispenfarent. Sed alii ferunt, Triumviros mensarios & numularios, & monetæ omnis generis, ac formæ curibus præfuisse. Inscribebantur his notis, A. A. F. F. hoc est, auro, argento, ære stando, feriundo. *Liv. l. 23.* Et Romæ quoque propter penuriam argenti Triumviri mensarii rogatione Minucii Tribuni Plebis facti, L. Æmilius Papus, qui Consul, Censorque fuerat, & M. Attilius Regulus, qui bis Consul fuerat, & L. Scribonius Libo, qui tum Tribunus Plebis erat.

Triumviri nocturni, fuerunt qui Urbis curam nocte gererant. Non multo tempore post rogationem Duumvirorum classis restituentæ, quæ facta est eo anno, quo App. Claudius Cæcus Censuram gessit, M. Valerius, & P. Decio Cofs. creati sunt, ut ab iis, diffideli bellorum, & civilium seditionum tempore, muri, custodiisque portarum per milites stationarios munirentur. Id etiam eorum curæ injunctum est, ut & nocturnas seditiones a civibus arcerent, & quies Urbi fervaretur. Hujus Magistratus partes in officium Præfecti Vigilum demum traductæ sunt. *Pompon. l. 1. Dig. tit. 15. leg. 1. & Liv. l. 9. e. ult.*

Triumviri agrarii, seu Coloniarum deducendæ, dicti sunt, qui Plebem Romanam in agros hostibus ereptos, cum eo Colonias mitti placeret, deducebant. Sed modo Triumviri, modo Quinquéviri, modo Septemviri, modo Decemviri, modo Vingtiviri agris dandis, vel Coloniarum deducendæ creati sunt. *V. Sigon. l. 2. de ant. jure Ital. c. 2.* Creabantur Comitibus Tributis, omnibus Tribubus advocatis. Quæ Rullo vitio vertit *Cicero 2. Agr.* quod Decemviro suos per decem, & septem Tribus forte educas crearet. Atque his quidem Comitibus Magistratum tantum, id est potestatem, ac jurisdictionem accipiebant, imperium vero, id est belli gerendi facultatem, Curiatibus. Imperio autem opus fuit, quod sub vexillo colonos, tanquam exercitum, deducerent. ¶ Pertinebat ad hujus Magistratus officium, ut & agros novis Colonis dividèrent, & urbes designarent, & ædificare volentibus areas partirentur, & commodis regionibus urbem distingerent, & legibus, Magistratibusque civitatem fisterent, & ad precipium optimi gubernaculi Rempublicam effingerent. *Liv. l. 3.* Triumviros agro dando creant T. Quintium, A. Virginium, P. Furium.

Triumviri Coloniarum, qui fere Duumviri, interdum Quatuorviri, erant Magistratus prope Consulatus, aut Prætorum compar, qui Colonias gerebant. Hi etiam Triumviri, aut Duumviri, aut Quatuorviri iure dicendo appellabantur. Horum Triumvirorum mentio fit in quibusdam veteribus lapidibus, quos asserit *Sigon. l. 2. de ant. jure Ital. c. 4.*

Triumviri Reipublicæ constituendæ fuerunt C. Octavius, M. Antonius, & M. Lepidus, hoc enim nomine dominationis suæ confilia regebant. *Nepon in Att. c. 12.* M. Antonius triumvir Reipublicæ constituendæ.

Triumviralis, & le, o, 3. quod ad Triumviros spectat. *Hor. Ep. 4.* Sectus flagellis hic Triumviralibus Præconis ad fastidium. h. e. Triumvirorum capitalium. *Senec. 2. de Benef. c. 11.* Triumviralis proferio.

Triumviratus, us, m. *αρχη των τριων*, Magistratus, quem tres collegæ administrant. *Cic. in Brut.* Qui quidem in Triumviratu judicaverit contra P. Africanum avunculi sui testimonium. *Liv. l. 9. c. ult.* Tribunatu ante gestio, Triumviratibusque, nocturno altero, altero coloniarum deducendæ.

Triuncis, is, m. *τριάκοντα, τετρακοντα*, nummus æreus, qui postea quadrans dictus est. Nam tres uncie sunt quarta pars assis. *Plin. l. 33. c. 3.* Quadrans antea triuncis vocabatur a tribus uncis.

Trifago. V. Triflago.

Troas, adis, f. *τροαδ*, regio Asiæ minoris, in Phrygia, quæ postea a Phrygiis occupata, Phrygia minor dicta fuit. Alii Mysiæ tribunt. Adjacet Helleponto, Homerus ab Æsopo usque ad Cayci fl. ostia ejus fines produxit. Sed *Plinius*, cæterique recentiores Lecto promeam ab Æolide dividunt. *Homerus* videtur sumptissime pro Regno Trojanorum. In ea annium nobilissimus Scamandrus. Metropolis Ilium, seu Troja, quæ a Græcis post decennale obsidionem capta, & incensa est. Inde novum Ilium triginta stadiis a veteri distans: item Alexandri Troas, quæ & Alexandria. *V. Plin. l. 5. c. 30.* ¶ Adjective Nepon

in *Pausan.* c. 3. Colonus, qui locus in agro Troade est, se contulerat. Troas Alexandri, Alexandria, Turcis *Eski Sramboul*, urbs Afiz minoris, in Phrygia, ab Alexandro Magno exstructa in ora litorali maris *Ægæi*, paucis tantum milliariibus in Austrum a Trojæ ruderibus, a ped. Leclum prom. *Plin.* l. 5. c. 30.

Troas, adis, f. mulier ex Troade, patronymicum, seu gentile. *Virg.* 5. *Æn.* v. 613. At procul in sola secreta Troades acta Amisum Anchisen flebant. idest Trojanæ mulieres. *Ovid. Heroid.* ep. 13. v. 137. Troasin invideo. ubi *Troasin* datus pluralis est Græco more deductus pro *Troadibus*.

Trochæus, i, m. *τροχῆος*, pedis nomen in arte metrica, idem ac choreus, a *τροχῶ*, *curro*, quia chorei, ubi usitatus est, agilius moventur in morem currentium. Hoc nomine veteres appellaverunt & tribrachyn, idest pedem ex tribus brevibus constantem, & pedem illum, qui jambum contrarius est, idest constat ex prima longa, secunda brevi. *Quintil.* l. 9. c. 4. Jambo contrarius e longa, & brevi, hunc choreum nos, ut alii trochæum, nominemus. *Est paucis post:* Tres breves, trochæum, quem tribrachyn dici volunt, qui choreo trochæi nomen imponunt. *Cic.* 3. de *Or.* c. 47. Nam cum sint numeri plures, jambum, & trochæum frequentem segregat ab Oratore Aristoteles.

Trochæus, a, um, adject. trochæis constans, ut Trochæicum metrum, *Diomed. Grammat.* l. 3.

Trochilifcus, i, m. parvus trochilus. Hac voce usum putat *Casaubonus* Poetam eum, cuius jambicos dimetros in Apologia adducit *Apulejus*. Sed alii aliter legunt.

Trochilus, i, m. *veatino*, *sericiolo*, *lud*, *foraseste*, *τροχιλος*, avicula quædam, quæ etiam rex avium, & regulus tum a Græcis, tum a Latinis appellatur, eoque nomine cum Aquila pugnare dicitur. *Plin.* l. 8. c. 25. de *crocodilo*: Hunc fatuum cibo piscium, & semper esculentore ore, in litore somno datum, parva avis, quæ trochilos ibi vocatur, rex avium in Italia, invitat ad hiandum pabuli sui gratia, &c. *Id.* l. 10. c. 74. de *avisibus inter se dissidentibus*: Aquilæ & trochilus, si credimus, quoniam rex appellatur avium. ¶ Dicitur etiam trochilus esse parvus quidam torulus in apophyibus columnarum: atque hoc nomine putatur *Columella* l. 10. appellasse cucumerem longum & terebentem: sed alii ibi aliter legunt.

Trochileus, i, m. *trocisco*, *τροχισκος*, parvus trochus, seu parva rota. Trochifici dicuntur compositiones quædam Medicorum in formam rotulæ, seu globuli, quas Latini pilillos vocant. *Cels.* l. 5. c. 17. ¶ Est etiam hoc nomine piscis quidam, seu verius belua marina. *Plin.* l. 9. c. 52.

Trochlea, æ, f. *saglia*, *carrucola*, *τροχῆς*, *τροχιλος*, machina tractoria ad sublevanda & demittenda onera, continens rotulam æneam, lineamve (cui proprie nomen *trochlea* competit) axiculum per eam rotulam tractum, & funem, qui circa rotulam currit. Exemplum ejus in puteis habemus. Ad aliquibus *recham* dicitur. *Vitr.* l. 10. c. 2. Alligatur in summo trochlea, quam etiam nonnulli *recham* dicunt. *Callius Rhodiginus* l. 26. c. 29. *Recham* dicitur *ἀπὸ τῶν τροχῶν*, idest scissura, quia nempe truncus, in quem orbiculi inferuntur, excavatur, & quædammodo scinditur. *Lucr.* l. 4. v. 903. Multaque per trochleas, & tympana pondere magno Commovet, atque levi fustollit machina nisu. ¶ *Trochleis pituitam adducere*, translate dicitur pro difficultate expuere. *Quintil.* l. 11. c. 3. de *pronuntiatione*: Jam tussire, & expuere crebro, & ab imo pulmone pituitam trochleis adducere, etsi non utique vocis sunt vitia, quia tamen propter vocem accidunt, potissimum huic loco subsiciantur.

Trochleatim, adv. per trochleam. *Sidon.* l. 5. ep. 17. Trochleatim errolo sunt.

Trochilus, i, m. *τροχιλος*, parvus trochus. *Plaut. Amph. prol.* v. 144. Tum meo patri autem trochilus inerat aureus sub petaso. Alii leg. *torulus*.

Trochus, i, m. *παλῶν*, *fastora*, *τροχῶν*, circulus seu rota ferrea, quæ ludi causa a pueris ferreo manubrio, quod clavus dicebatur, impulsamittebatur: habebat autem circum infixos parvos anulos, qui, dum jaceretur, tintinnu, & sonum reddebant. Differt a turbine, quia turbo erat ligneus, vel etiam fortasse ex alia materia, sed non circularis, & at in modum metæ factus. Trochus Græcorum inventum fuit. hinc *Horat.* l. 3. od. 24. græcum appellat; videtur autem dictus esse a *τροχῶ*, *curro*. *Propert.* lib. 3. eleg. 12. Increpat & versis clavus adunca trochi. *Martial.* l. 14. epigr. 188. Inducenda rota est: das nobis utile munus: Iste trochus pueris, at mihi cantus erit. *Et Epigr. seq.* Garulus in laxo cur anulus ore vagatur? Cedat ut argutis obvia turba trochis. Adde l. 11. epigr. 22. ¶ Trochi figuram exhibet *Hicronym.* *Mercurial.* l. 3. de arte *gymn.* c. 8.

Troes, m. 3. Trojani. *Virg.* 2. *Æn.* Fuimus Troes, fuit Ilium, & ingens Gloria Teucrorum.

Troæna, entis, f. Troæne, Træzæna, Posidonia, Anthia, Hyperia, Saronia, Apollonia, Aphrodisias, Træzæna, al. *Damala*, al. *Pleida*, *τροιζῶν*, urbs Peloponnesi, in ora Argiæ, ad sin. Argolicum, inter Corinthum, & Scyllæum prora. Sic dicta a Troæne filio Pelopis. *Ovid.* 2. *Fast.* Altaque Troæne, Parthasiæque nives. ¶ In hac regnavit Pittheus *Ætræ* pater, & avus maternus Thefei. Unde Pitthea cognominata est. *Ovid.* 15. *Met.* Est prope Pittheam tumulus Troæzæna sine ullis Arduis arboribus. ¶ Item *Troæzæna*, opp. medii. Messeniæ, ab Ithoma in Or. supra 15. M. P. Apud Troæzænem portus est, qui Barba nominatus, teste Eustathio. Unde Græcum prov. *Troæzænem navigas*, in eos, qui cum imberbis sint, pilis tamen apposititis barbam sibi effingunt. ¶ Troæzænis aquæ pedibus noxiæ sunt, omnia fere vitia illis inferentes, præsertim podagram, quam aquæ Cydni in Cilicia tollunt, auctore *Plin.* l. 31. c. 2. ¶ Item urbs parva Afiz minoris, circa Cariz regionem, in conventu Alabandarum. *Plin.* l. 5. c. 29.

Troæzænis, a, um, adjectiv. a Troæzæne, ut Troæzænis heros, apud *Ovid. Metam.* 8. v. 566. hoc est Lelex, qui Troæzænis habitavit.

Trogyllum, n. 2. Trogyllium, Mycale, *Capo Tigrus*, al. *Gasondi*, *τρογυλλίον*, prom. Joniæ, in ora, inter Ephesum, & ostia Mæandri fl. contra Samum inf.

Troglodyte, m. 1. *τρογλοδυτῆς*, pop. Africæ, in Æthiopia sub Ægypto, ita dicti a *τρογῶν*, *foverna*, & *δύω*, vel *δύω*, *subeo*, hoc est a specubus, in quibus habitabant. Serpenticos vivunt, venationibus dediti, velocissimi, ab uxore, & colloquio alieni. Abundant margaritis, & myrrha. Eorum regio Troglodytica dicta fuit, in ora Occ. sinus Arabici, nempe a Ptolemaide Ferarum ad Aromata prom. Nunc autem dicitur Ora Abexia, seu Abyssina, *la Costa degli Abissini*, quod sit pars Orientalis Imperii Abyssinorum. Aliis dicitur *Sirbia*. *Plin.* l. 5. c. 8.

Troglodytæ, es, f. 1. *τρογλοδυτῆς*, regio Æthiopiæ sub Ægypto, in qua Septentriones, si *Plinio* l. 2. cap. 70. credimus, conspici non possunt. V. *Troglodyta*.

Troglodytæ sinus, *Golfo di Melinda*, idem ac sinus Barbaricum, ad mare Barbaricum, & Aferum, quod Æthiopiæ sub Ægypto alluit.

Trogus Pompeius, natione Gallus, Philosopher ac Historicus disertissimus: floruit sub Augusto, scriptitque quatuor & quadraginta vo-

luminibus universi Orbis, sed præcipue Græcorum historiam, quam Justinus in epitomen redegit. Trogi vero libri non extant.

Troja, æ, f. Ilium, *Troia*, Turc. *Carafsa*, *τροία*, urbs Afiz minoris, in Phrygia, apud Idam M. ab ora litorali 3. M. P. ita dicta a Troe Rege. Dicta etiam fuit Dardania a Dardano, Teucra a Teucro, Ilium ab Ilio. Ejus membra secundum fabulas ab Apolline, & Neptuno Laomedontis Regis rogatu constructa fuere. Bis versa fuit, primum ab Hercule ob Laomedontis perfidiam, deinde ab Agamemnone, & aliis Græcæ Principibus propter Helenæ raptum. ¶ Decem annorum oblidionem passa est. Cum Græci in Asidem congregati, de bello deliberaturi, legatos Delphos ad Apollinem Patroclum, & Palamedem misissent, responsum retuleret, Græcos Trojæ potituros post decem annos, sed minime potituros sine Achille, Ulyssæ, sagittis Herculis, & nisi Rheus equos abduxissent antequam herbam Troadis gustassent, & de Xanthi fl. aqua bibissent. Similiter Priamus legatos ad Apollinem Delphicum misit, qui de belli eventu Oraculum illud consulenter. Eis responsum est, Trojæ fatum hisce in rebus consistere, in Palladio, & cineribus Laomedontis, in vita Hectoris, Troili, Paridis. Ad bellum Trojanum septem, & quadraginta Principes mille, & ducentis navibus protecti sunt. Capti sunt a Græcis prodione Æneæ, propter odium in Paridem, quod ejus causa ab omnibus Sacerdotum honoribus excluderetur, ut Menecrates Xanthius monumentis prodidit. *Dionys. Halic. Rom. Antiq.* l. 1. Nonnulli scribere, proditam fuisse a Thymete, quem alii filium Priami ex Arisbæ dixerunt, alii nobilem Trojanum virum Arisbæ. *Virgilius*, & alii fabulati sunt, captam fuisse ope cujusdam equi lignei, misit pleni, in urbem introducti, quem Græci, restit in patriam simulato, quasi munus placandæ Palladi construxerint. V. 2. *lib. Æneid.* ¶ Troja quaque urbs alia ejusdem regionis, in ora lit. maris *Ægæi*, paucis milliariibus a veteris Trojæ ruderibus. V. *Tross Alexandri*: Hæc etiam hodie in ruinis jacet. ¶ Troja item, cogn. parva, urbs med. Epiri, in Chaonia, & Cestria reg. ¶ Item Troja, olim *Æce*, & Urbs *Æcana*, *Troja*, urbs Apulizæ Daunizæ, ad Chilarum fl. & rad. Apennini. ¶ Troja etiam, opp. exc. Latii, in agro Laurenti extructum ab Æneæ, initio sui adventus in Italiam, antequam Lavinium conderet. *Dionys.* l. 5. & *Liv.* lib. 1. ¶ Item opp. exc. ad initium maris Adriatici situm, ab Antenore Trojano, & Henetis conditum. *Liv.* l. 1.

Troja, æ, f. sive Trojanus ludus, erat equestris puerorum ludus apud Romanos, in circo agi solitus. Nomen ex eo sortitus est, quod a Trojanis eum accepissent Romani, ut quem Æneas primus inhituerit in Sicilia ad filii Afcanii, puerorumque cæterorum exercitacionem. V. *Servium* in 5. *Æn.* qui ait, originem ejus ludi a Suetonio Tranquillo expressam esse in libro, quem scripserat de puerorum ludibus. *Virg.* 5. *Æn.* v. 96. Hunc morem, hos cursus, atque hæc cæramina primus Afcanius, longam muris cum cingeret Albam, Rettulit, & pricos doctum celebrare Latinos, Quo puer ipse modo, secum quo Troja pubes, Albani docuere suos: hinc maxima porro Accepit Roma, & patrium servavit honorem; Troiaque nunc pueri Trojanum dicitur agmen. *Sueton.* in *Aug.* c. 47. Sed & Trojæ ludum edidit frequentissime majorum, minorumque puerorum delictu.

Trojani, orum, m. *Trojanus*, pop. Afiz minoris in Phrygia, apud Hellepontum, quorum Reges ex Teucro nobili Cretenfi, & ex Dardano filio Corythi Regis Hetrurizæ, & Electæ filizæ Atlantis Regis Arcadiæ originem trahabant.

Trojanus, a, um, *Troiano*, *τροϊανός*, quod ad Trojam spectat. *Virg.* 2. *Æn.* Trojanas ut opes, & lamentabile Regnum Erucrit Danaï. *Horat.* de *Art.* Nec gemino bellum Trojanum orditur ab ovo. ¶ *Equus Trojanus* proverbiali Metaphora pro clandestinis insidiis accipitur, & latentis periculo, tractum a fabula equi lignei, cujus fraude Græci Trojæ potiti esse dicuntur. *Cic. pro Mur.* c. 37. Intus, intus, inquam, est equus Trojanus, a quo nunquam me Consule dormientes opprimebant. ¶ *Porcus Trojanus*, dicebatur aper, qui integer torrebatur, minutioribus animalculis veluti gravidus, quemadmodum & equus ille armatus hominibus gravidus fuit. *Macrob.* l. 3. *Saturn.* c. 13.

Troicus, a, um, *τροϊκός*, Trojanus. *Cic. de Cl. Or.* esp. 10. Neque enim jam Troicis temporibus tantum laudis in dicendo Ulyssii tribuisset Homerus. *Virg.* 11. *Æn.* Troica castra. ¶ Troicum ignem appellat *Strabon.* l. 1. *lib.* 1. v. 35. ignem perpetuum, qui Romæ servabatur in templo Vestæ, quia ejus Deus sacra ex Troja Æneæ in Italiam adveherat.

Troilus, *τροϊλος*, filius Priami, & Hecubæ, cujus vita inter Trojanorum fata numerabatur. Nam eo vivo Troja capi non poterat. Puer post Hectoris interitum ad prælium cum Græcis egressus est. Ad propriam virtutem etiam Hectoris fortitudinem videbatur adjunxisse. Nemo erat, qui Troilo resistere posset. Nunquam cavavit, quin victoriam referret. Quo tempore Achilles Polyxæne amore captus armis abstinebat, Græciz Principes eum precati sunt, ut, si ipse congressi non vellet, saltem suos Myrmidones bellum gerere sineret. Sed Troilus Myrmidones quoque ingenti strage fudit. Tandem Achilles arma sumpsi, primoque prælio a Troilo vulneratus, incredibile est, quanta ira exarsit. Igitur paucis post diebus e castris exivit, eo animo, ut vel morte occumberet, vel hostem ulcisceretur. Troilus post longam certamen arma amisit, eorum tamen pernicitate incolumis evasit. Ad extremum tertio prælio Troilus ex equo decertavit. Ei equus confusus est, a quo incertum. Igitur Achilles nactus Troilum peditem, aggressus est, & interfecit. *Virg.* 1. *Æn.* v. 478. Parte alia fugiens amisit Troilus armis, Infelix puer, atque impar congressus Achilli, Fertur equis, curruque hæret repupinus inani, Lora tenens tamen, huic cervixque, comæque trahunt per terram, & versa vulvis inferibitur hasta. Trojughæna, æ, com. gen. *Trojano*, *τροϊανός*, Trojanus, quasi in Troia seu Troade genitus, ea forma, qua Græcos vocamus *Γραικούς*, quasi genitos in Græcia. *Virg.* 8. *Æn.* Trojughenas; & tela vides nimica Latinis.

Trofus, a, um, per tres syllabas, *τροΰς*, Trojanus. *Virg.* 1. *Æn.* Et Troia gaza per undas.

Tromentina Tribus Romana, una ex Rusticis, appellata est ab agro Tromentino in Hetruria, ubi constituta est A. U. 369. una cum Stellatina, Sabatina, & Arnenfi. *Festus*.

Tropæus, a, um, adject. tropæo ornatus. *Ammian.* l. 23. c. 5. (al. 14.) Trajanus, & Verus hinc sunt digressi victores, & tropæati.

Tropæi, m. 2. *τροπαι*, venti Aliani, qui in terra geniti, cum mare perfrangerent, redeunt ad continentem, ita dicti *ἀπὸ τῆς τροπῆς*, h. e. a conversione. Idem, cum in mare tendunt. *Apogei* vocantur, quod a terra proficiantur. *Plin.* l. 2. c. 34. Namque & e huminibus, & e nivibus, & e mari videmus, etiam tranquillo, & alios, quos vocant Altanos, & terra confurgere, qui cum e mari redeunt, Tropæi vocantur, si pergant, Apogæi. ¶ Tropæi item dicuntur in certo lufus genere, qui alios vellicant, infestantque, & ne depredandant, convertunt se. *Suet.* in *Claudio Casare*, c. 8. Et quoties post cibum obdormisceret, quod ei fere accidebat, olearum, ac palmarum ossibus ineffebatur, interdum ferula, flagrove velat per ludum excitabatur a tropæis. Alii leg. *copreis*.

Tropæphorus, i, ἰσοφυεῖς, tropæus referens. *Apulej. de Mundo, sub finem.* Triumphator, propagator, & tropæophorus.

Tropæum, i, seu tropæum, n. *trofeo*, נִצְחָה, Germ. *siegszeichen*, Gal. *trophée*, Hisp. *trofeo*, τρῆπαιον, monumentum a victore erectum eo in loco, ubi hostes in fugam convertit. Hæc vox in antiquis codicibus, ac monumentis recte scribitur sine aspiratione, quemadmodum *Pierius* monuit ad 3. *Georg.* & 10. *Æn.* quidquid dicat *Marcellus Donatus*, qui in notis ad *Sueton. in Caf. c. 11.* multis conatur ostendere, aspirationem appingendam esse, nam *trophæum* est a prava consuetudine, qua nimis inducebatur aspirationis usus, adeo ut dicerent quoque *chironas*, *chenturio*, & similia. Etymon quoque repugnat. Nam Græce est τρῆπαιον, a τρῆπαι, quo significatur fuga hostium. Prima tropæa ex arboribus confecta sunt, qua amputatis ramis hostium spoliis decorabant. Deinde etiam cæpta sunt fieri ex lapide, & in montibus, & locis eminentioribus collocari. Hinc *Sallustius* de Pompejo ait, eum devictis Hispanis tropæa in jugis Pyrenæi montis posuisse. Et Romæ in arcubus figebantur ex marmore ædificatis. De tropæis vide *Cæsarem Bullingerum c. 3. libri de spoliis bellicis. Virg. 11. Æn.* Mezentii ducis exuvias tibi magne tropæum Bellipotens aptat, rorantes sanguine cristas, Telaque trunca viri, & bis hex thoraca petunt, Perlossumque locis, clypeumque ex ære sinistra Subligat, atque ensalem colom suspendit eburnum. *Auß. ad Her. l. 4.* Ponere tropæa in aliquo loco. *Plin. l. 6. c. 28.* Statuere tropæa Jovi. ¶ Accipitur & pro victoria, seu pro spoliis, quæ victoria parantur. *Hor. l. 2. ode 9. nova Cantemus Augusti tropæa.* ¶ Sumitur & translate. *Cic. 4. Verr.* Signum cupiditatis, tropæum necessitudinis, indicium amoris.

Trophonius, a, um, adject. a Trophonio, ut Trophoniana Chæronis narratio, apud *Cic. l. 7. Attic. ep. 2. h. e.* de Trophonii antro.

Trophonius, m. 2. τρῆφῶνιος, insignis architectus, qui subterraneum fanum in Lebada Bœotig regione construxit, quod ab ipso Trophonio antrum cognominatum est. Ibi cum aliquandiu oracula reddidisset, atque tandem fame interiret, ferunt Genium quandam antrum hoc subivisse, atque ex eo oracula reddidisse. Qui hinc oracula sciscitabantur, nudi in aditu specus federe soliti sunt, atque inde flatu quodam fusc terram abripiebantur. Gestabant autem semper placentas, quas Lemuribus, serpentibusque occurrentibus objecerent. Deinde accepto oraculo, rursus per alium hiatum in terram resituebantur. Creditum est, quotquot in hoc antrum descendissent, nunquam postea risisse. Hinc lætus est locus Græco p overbio, ut homines tristes, & titrici in Trophonii antro vaticinari dicantur. V. *Adagia Erasmi.* Meminit hujus Trophonii *Cic. l. 1. de Divin. c. 34.* itemque *Plin. l. 34. c. 8.*

Tropicus, a, um, adject. quali dicas converſivus, a τρέπω, verto. Signa tropica sunt quatuor, Libra, Capricornus, Aries, & Cancer, ita dicta, quod Sol cum ad ea in Zodiaco pervenerit, conversionem cursus sui, & anni mutationem facit: nam cum est in signo Canceri, quo tempore dies longissimi sunt, solstitium æstivum facit, paulatimque revertitur, descenditque usque ad Capricornum, ubi solstitium hyemale efficit, diesque brevissimi; Similiter cum est in signo Arietis, noctes diebus æquales reddit, & Ver inducit; eum vero Libram ingressus est, tunc quoque dies æquat noctibus, & fertur Autumnum. *Manil. l. 3. v. 614.* Sed tamen in primis memori sunt mente notanda, Partibus adversis quæ surgunt condita signa, Divisumque tenent æquo discrimine Cælum; quæ Tropica appellant, quod in illis quatuor anni Tempora vertuntur signis, nodoque resolvunt, Totumque emittunt converso cardine mundum, Inducuntque novas operum, rerumque figuras. Sequitur inde *Manilius* quatuor horum signorum effectus explicare. V. ibi reliqua. ¶ Apud Aitronomos Tropici sunt duo circuli in sphaera, quorum alter Zodiacum in signo Canceri fecat, alter in signo Capricorni, quia nimirum Sol cum ea signa tetigit, revertitur, ut dictum est. *Hygin. l. 1. Astron. c. 6.* Hos *Plinius l. 2. c. 70.* Solstitiales, & brumalem vocat. ¶ Tropica, absolute, h. e. mutationes, conversiones. *Petron. in Satyr. pag. 21.* Cæpi causam desidiæ præsentis excutere, cur pulcherrimæ artes perisissent: tum ille, pecuniæ, inquit, cupiditas hæc tropica influit. *Questus mutazioni, a stravagantiæ.* ¶ Tropica locutio. *parlar figurato. Augustin.*

Tropis, is, f. τρέπις, Græce sentinam navis significat: translate sumitur pro fundo lagenæ, atque hinc pro vino vapido, quod in fundo lagenæ est. hujusmodi vino utebantur veteres in balneo vel ad lavanda corpora, vel ad vomitum provocandum. *Martial. l. 12. ep. 84.* Fumosa feret ipse tropim de fæce lagenæ.

Tropologicæ, adverb. tropologico more. *Hieron. in Sophon. c. 1.* Tropologicæ exponere aliquid.

Tropologicus, a, um, adject. figurato, τροπολογικός, per tropos expressus. *Sidon. l. 9. ep. 3.* Tropologicus genus, & figuratum. *Hieronym. ep. 61. ad Pammarth. c. 3.* Tropologica interpositione aliquid subvertere.

Tropus, i, m. Τροπος, τρῆπος, mutatio vocis, vel sermonis, a significatione propria in aliam, cum similitudine. Dixi vocis, vel sermonis, quia aliqui Tropi in uno vocabulo positi sunt, ut *Mesaphora*, alii in oratione, seu pluribus vocibus, ut *Allegoria*. Hoc nomen factum est a τρέπω, verto. Quare Latine Inversio, seu Immutatio dici potest. *Cic. in Bruto, c. 17.* Ornari orationem Græci putant, si verborum immutationibus utantur, quos appellant τρῆπαι, & sententiarum, orationique formis, quæ vocantur χηρῆται. *Quintil. l. 8. c. 6.* Tropus est verbi, vel sermonis a propria significatione in aliam cum virtute mutatio. ¶ Differunt tropi a figuris in eo, quod tropi in verbis a proprio sensu translatis sunt; figuræ vero in rebus ipsis; ideoque & propriis verbis & ordine collocatis figura fieri potest, ut notat *Quintil. l. 9. c. 1.*

Tros, ois, m. τρῶς, filius Erichthonii, nepos Dardani, Rex Trojanorum. Filios procreavit, Ilium, Asfaracum, Ganymedem. *Ovid. 4. Fast. Virg. 3. Georg.* Demissæque ab Jove gentis Nomina, Trojæque parens, & Trojæ Cynthius auctor.

Tros, ois, m. τρῶς, Trojanus. *Virg. 1. Æn. v. 573.* Tros, Tyriusque mihi nullo discrimine agetur. ¶ Troes in plurali V. suo loco.

Trosilli, m. Equites apud Romanos, qui sub Romulo *Celeres*, & postea *Fleximines* appellati fuerant, ita dicti, quod Troisulium opp. Hetruriz sine pedibus expugnarent. *Fast.* Troisuli equites dicti, quod oppidum Tuscorum Troisulium sine opera peditum ceperint. Idem narrat *Plin. l. 32. c. 2. Nonius c. 1. n. 240.* scripsit, Troisulos quasi torosulos dictos, hoc est bene habitos, & musculorum toris prævalidos. Eum induxit, ut ita scriberet, altera hujus vocis significatio, qua dici cepit de eis, qui cultu, & vitæ delicatioris genere aliis antecellunt. *Varr. apud Non. loc. cit.* Nunc emunt Troisuli nardo nitidi vulgo Attico talento equum. *Pers. sat. 1.* Unde situd dedecus, in quo Troisulus exultat tibi per subsillia lævis. ¶ Quia autem Troisuli vox in malam partem accipi cepit, hinc factum videtur, ut Equites nominis hujus puderet, eos præsertim, qui veram nominis causam ignorarent, ut scribit *Plin. loc. cit.*

Trosulium, n. opp. medit. Thusciz, exc. inter Volſinos 9. M. P. Ferentinos 8. ac inter Balnæoregium, & Hortanum, apud Meonium opp. Locus adhuc dicitur Troisulo, vel Troislo, & vicina fossa, si vado di Troislo.

Ex eo Equites Romani Troisuli dicti. *Plin. l. 33. c. 2.*

Trua, f. τρῶν, cochlear, quo cibis in ollis inter coquendum agitur. *Tinnius apud Non. c. 1. n. 68.* Cocus magnum ahenum, quando fervit, paulla confutat trua. ¶ A Varrone ita definitur, ut videatur esse genus vasis, vel potius canalis ad aquam transferendam. Scribit enim *L. L. Trua*, quæ a culina in lavatrinam aquam fundunt. Additque *ibid.* vocis originem. Trua, inquit, quod travolat ea aqua.

Trucidatio, onis, f. *trucidamento*, τρῶν, σφάξιν, cædes crudelis. *Cic. 4. Phil. c. 5.* Nullus est ludus videtur esse jucundior, quam crucis, quam cædes, quam ante oculos trucidatio civium.

Trucidat, as, a. 1. *trucidare, tagliare a pezzi*, טרף, Ger. *gruvulich tödten*, Gal. *massacrer*, Hisp. *matar cruelmente*, טרף, טרף, crudeliter neco. Est a *trux*. Ac forte non est derivatum simplex, sed compositum a *truciter*, & *cedo*. *Virt. 2. Æn. v. 494.* Rapiunt auditus, primoque trucidant. *Cic. 1. Catil. c. 4.* Et quos ferro trucidari oportebat, eos nondum voce vulnero. ¶ Usurpatur etiam translate. *Cic. pro Cal. c. 18.* Ne effundat patrimonium, ne tæneore trucidetur.

Truculentus, adv. *crudelmente*, ἀσπῆτος, crudeliter. *Cic. 2. Agr. c. 5.* Truculentius se gerebat, quam cæteri. *Quintil. l. 6. c. 1.* Aspiciere aliquem truculentissime.

Truculentia, æ, f. crudelitas. *Plaut. Trucul. 3. 2. 7.* Tuam expecto truculentiam.

Truculentus, a, um, *crudele*, טרף, Ger. *Scheutzilich*, Gal. *fer*, *cruel*, Hisp. *eruel*, ἀσπῆτος, qui vultu crudelitate præ se fert, alioque terret. *Cic. pro Sex. c. 8.* Alter, o Dii boni, quam teter incedebat, quam truculentus, quam terribilis aspectu! *Ovid. 14. Metam. v. 804.* Facta truculentior urſa. *Auß. ad Heren. l. 4.* Truculentissimum facinus. ¶ Invenitur dativo junctum. *Plin. l. 8. c. 4.* Sic & Tigris etiam feris cæteris truculenta. ¶ Usurpatur etiam pro rustico, agreſſi, & a communibus voluptatibus abhorrente. *Senec. Hippolyt. v. 469.* Truculentus, & silvester, & vitæ incius tristem juventam, Venere deserta, colis. ¶ *Truculentus* titulus est *Plautini* comediz, in qua inducitur quidam sevo ingenio, & inimico voluptatum.

Trudes, f. 3. τρῦδες, contus præcata cuspidis, quo naves, aliaque repelluntur, a *trudo*. *Id. l. 18. c. 7. Virg. 5. Æn. v. 208.* Ferratasque trudes. Ita est in antiquis quibusdam codicibus manuscriptis, & ita *Isidorus* legit, ubi, vulgo *fudes*. Nec obstat, quod prior in *trudo* producatur, cum & a *duco*, quod priorem habet longam, *duces* dicantur non servata quantitate primigenii. *Tac. l. 3. Ann. c. 46.* Quidam trudibus, aut turcis intertem molem proferrere.

Trudo, is, si, sum, a. 3. *spingere, fospingere, cacciare*, טרר, Germ. *stossen*, Gall. *pouffer*, Hisp. *empuxar*, τρῦδω, τρῦδω, impello, propello. *Cic. 1. Tusc. c. 29.* Ut non ad mortem trudi, verum in cælum videretur ascendere. *Plaut. Aſin. 3. 1. 30.* Trudere aliquem foras. *Trucit. 1. Ann. c. 63.* Trudere cohortes in paludem. *Hor. l. 2. od. 18.* Trudatur dies die. *un di segue, e caccia l'altro.* *Terent. Andr. 4. 4. 40.* Fallacia alia aliam trudit, proverbium est, cui respondet vulgatum illud, *un diavolo scaccia l'altro.*

Truentinus, a, um, adject. a Truento. *Silius l. 8. v. 434.* Quinque Truentinas servant cum humine turres.

Truentum, n. 2. seu melius Truentus, Ptolemæo Truentinum, *Truento*, fl. Piceni. Oritur ex Appennino M. in ipſo limite Umbriæ, deinde per Picenum fluens, recepto ad Aſculum Castellano amne aliquot milliariibus intra, prope vicum, *Porto Astoli*, in Hadriaticum se exonerat, dividitque Mirchiam Anconitanam ab Aprutio ulteriore. *Plin. l. 3. c. 13.*

Trulla, æ, f. τρῦλλῶν, diminutivum a *trua*, ut docet *Varr. l. 4. de L. L.* vas potorium scypho minus profundum, manubriatum, ex auro, aut ære, aliaque quapiam materia, τρῦλλῶν, o boccale. *Cic. 6. Ver. c. 27.* Erat vas vinarium, ex una gemina prægrandi trulla excavata cum manubrio auro. *Id. ibid.* Mittit etiam trullam gemmeam rogatum, velle eam se diligentius considerare. *Hor. l. 2. sat. 4. v. 144.* Qui Veientanum festis potare diebus Campana solitus trulla, idest vase fictili, qualia in Campaniaangebantur. Alii exponunt pro vase æneo, *secchio*. ¶ *Acron* interpres Horatii scribit, trullam esse calicem deformem, & rusticum. Sane *Cato de R. R. cap. 10.* inter vasa etiam rustica enumerat, dum inquit: Villicum habere oportet urnam quinquagenariam unam, trullas tres. *Et cap. 13.* In cellam oleariam hæc opus sunt, trullæ æneæ tres &c. *Et infra*: Urceos fictiles duos, trullas ligneas duas. *Turnebus l. 7. c. 22.* His locis ait trullam esse vas aquarium, quo aqua hauritur de fistulis, ahenis, aut labris, & in alia vasa transfunditur; τρῦλλῶν dicitur a vulgo Italarum. ¶ Videtur etiam sumi pro vase, in quod ventris onis deponitur. *Plin. l. 34. c. 2.* Sunt ergo vasa tantum Corinthia, quæ isti elegantiores modo in esculenta transferunt, modo in lucernas, modo in trullas, nullo munditiarum delectu. *Harduinus* legit *trulleos*. h. e. vasa ad lavandas manus. V. *Trulleum*. Addi solet in hanc sententiam locus *Martial. l. 9. epigr. 98.* Clinicus Herodes trullam subduxerat ægro. Deprensus dixit, stulte quid ergo bibis? item locus *Juvenal. sat. 3. v. 108.* Si trulla inverso crepitum dedit aurea fundo. Verum his locis commodius fortasse pro potiorio vase trulla accipitur. ¶ Denique trulla putatur esse instrumentum, quo fabri murarii tectoris inducendis, & poliendis utuntur, *cazzuola*. *Pallad. l. 1. tit. 15.* prima trullis frequentetur inductio. Adde tit. 13. & *Isidor. l. 19. c. 18.* Cujus auctoritas in Latina lingua pene nullius est momenti. Hinc factum est verbum *trulliffare*, quod a *Vitruv.* usurpatur.

Trullæus, i, n. *basino*, vasis genus, quo manus perluntur, χερσίνων. *Varro l. 4. de L. L.* Ab eodem est appellatum trulleum. Simile enim figura, nisi quod latius concipit aquam, & quod manubrium cavum non est. *Varro l. 1. de vita P. R. apud Non. c. 15. n. 32.* Itaque ea sibi modo ponere, ac suspendere, quæ utilitas postularer, trulleum, matelionem, pelvim, nasternam. ¶ *Trulleus*, i, m. idem quod *trulleum*, legitur ab *Harduino* apud *Plin. l. 34. c. 2.*

Trullifatio, onis, f. actus trullifandi, inductio tectoris. *Vitr. l. 7. c. 3.* Postea autem supra trullifatione subsarſcente deformatur directione arenati.

Trulliffo, as, a. 1. *incrostare, instancare un muro, oppure lisciarlo con la cazzuola*, τρῦλλῶν, τρῦλλῶν, trulla tectorum induco. *Vitr. l. 7. c. 3.* Coronis explicatis parietes quam æperime trullifentur. *Id. ibid.* Interior pars testa cum calce trullifetur.

Truncatus, a, um, *trancato*. *Claudian. de bello Ger. vers. 89.* Manibus truncatus, & armis. *Plin. l. 9. ep. pen.* Quia antiquum illud e ligno quibusdam sui partibus truncatum est.

Trunco, as, a. 1. *troncare, tagliare*, μολιζω, ἀποκόνω, τῖμνω, aliquid truncum reddo, mutilo, amputo, in partes scindo. *Val. l. 6. Argon. v. 568.* Nec in medio truncantem marmore cervos. ¶ Hoc verbum rari est usus, frequentiusque usurpantur ejus composita *de-trunco, ob-trunco, &c.*

Trunculus, i, m. ἀκροκόμῳ, στελεχάειον, parvus truncus. *Cels. l. 2. c. 19.* Præcipue tamen in ungulis, trunculisque suum in petiolis capitulum.

lifque hædorum. h. e. frustis carnis.
 Truncus, i, m. tronco, 𐌹𐌺𐌰, Germ. *Stock*, Gall. *trone*, Hisp. *trunco*, *trunco*, *trunco*, pars arboris crassior, e qua rami amputati sunt. *Cic. 3. de Or. c. 46.* Quid in arboribus, in quibus non truncus, non rami, non folia sunt denique, nisi ad suam retinendam, conservandamque naturam? *Virg. 3. Georg. Arboris omnibus truncus.* Truncus item dicitur cadaver capite præciso. *Virg. 2. Æn. v. 557.* Jacet ingens litore truncus, Avulsamque humeris caput, & sine nomine corpus. ¶ Dicitur etiam de statura corporis. *Cic. pro R. Com. c. 10.* Nemo enim illum ex trunco corporis præcibat, sed ex artificio comico æstimabat. ¶ Truncus columnæ est, ipse columnæ scapus sine basi, & epistylia. *Vitr. 1. 4. c. 1.* ¶ Translate truncus usurpatur de homine stupidus. *Cic. in Pison. c. 9.* Sed qui tanquam truncus, atque stipes, si stetit modo, potuisset tamen sustinere titulum Consulatus. *Id. 1. de nat. Deor. c. 30.* Qui potest esse in ejusmodi trunco sapientia? ¶ Item de parte præcipua cujusvis rei, principio, radice, stirpe. *Cic. 3. Tusc. Stirpes sunt ægritudinis quam multæ, quæ amaræ, quæ ipso trunco versuto omnes elidendis sunt. Id. in Or. Non ad numerum articulorum cadens, trunco magis toto se ipse moderans. h. e. tota periodo, seu textu, & structura orationis.*

Truncus, a, um, troncato, tagliato, 𐌹𐌺𐌰, Germ. *gestumlet*, Gal. *coupe*, Hisp. *corcote*, *descabecado*, *καρπός*, truncatus, mutilus. *Virg. 3. Æn. v. 659.* Trunca manum pinus regit, & vestigia firmat. *Id. 1. 6. v. 497.* Et truncas inhonesto vulnere nares. *Id. 4. Georg. Animalia trunca pedum. h. e. pedibus carentia.* ¶ Trunci dicuntur homines, qui aliquo membro debiles aut manci sunt. *Plin. 1. 7. c. 11. in sp.* Jam illa vulgata, varie ex integris truncos gigni, ex truncis integros, eademque parte truncos. ¶ Translate *Stat. 12. Theb. Sermo truncus. h. e. inarticulatus, parola tronche.*

Truo, onis, m. 𐌹𐌺𐌰, avis cygno similis, quæ supra rostrum nares habet valde prominentes, & in faucibus ipsis capacissimum ventriculum, quo omnia convertit, donec perfecta rapina, sensum inde in ore reddita in veram alvum ruminantis modo referat. *Festus.* ¶ Truo item dicitur, qui enormem habet nasum. *Cæcil. apud eund. Fest. Proh Dii immortales! unde prorepit truo?*

Truo, as, a. i. 𐌹𐌺𐌰, trua moveo, misceo. *Festus in voce Antroare.*
 Trufatilis, & le, o. 3. 𐌹𐌺𐌰, quod truditur, a sup. *trufum* verbi *trudo*, ut *Mola trufatilis*, quæ manibus protruditur, unde & manualis vocatur. *Cato R. R. c. 10.* Molas asinarias duas, trufatiles unas. *Gal. 1. 3. c. 3. de Plauto:* Ob querendum victum ad circumagendas molas, quæ trufatiles appellantur, operam pilori locafet.

Trusito, as, a. i. frequentat. a truso. *Phadr. fab. 38. v. 7.* Subito latrones ex insidiis advolant, interque cadem ferro mulum trusitant. h. e. verberando, & vulnerando impellunt.

Truso, as, a. i. frequentat. a trudo. *Catuf. carm. 56.* Deprendi modo pupulum puellæ trufantem. h. e. obscene eam urgentem.

Trusus, a, um, cacciato, spinto, particip. a trudo, is. *Tacit. 1. 5. histor. c. 25.* Proceres in arma trufos.

Trutina, æ, f. statera, bilancia, 𐌹𐌺𐌰, Germ. *goldsvage*, Gal. *balance*, Hisp. *heclio*, *trudina*, *πλάστιγγη*, *ζυγός*, *σκαμνός*, itatera. Vetus Persii Interpres, idest Conotatus, ad illud *fat. 1. v. 10.* Examine improbum in illa Castigis trutina, monet trutinam esse foramen, intra quod est lingula, de qua examinatio est, quod alii æquamentum, alii libramentum, alii æquilibrium vocant. Sed pro ita æra manifeste accipit *Vitruvius 1. 10. c. 8.* Similiterque usi Cicero, Juvenalis, & alii. *Vir. Ioc. cit.* Id autem ex trutinis, quæ stateræ dicuntur, licet considerare. ¶ Sæpe translate fumitur pro judicio, examine, æstimatione. *Cic. 2. de Or. Ad ea probanda, quæ non aurificis statera, sed populari quadam trutina examinantur. Hor. 1. 1. sat. 3.* In trutina ponetur eadem.

Trutinatus, a, um, pestato, esaminato, particip. signif. passivæ. *Sidon. 1. 7. ep. 9. in cancione:* Statu fatis superque trutinato.

Trutinator, aris, dep. 1. *pestare, esaminare*, pondero, examino, *σκαμνός*. *Perf. fat. 3. v. 82.* Eporecto trutinatur verba labello.

Trux, ucis, o. 3. torvus, feroce, severo, 𐌹𐌺𐌰, Germ. *grausam*, Gal. *cruel*, Hisp. *cruel*, *ἀγρὸς*, *αἰσὶς*, torvus, ferox, severus, ab *atrox*, per Aphæresin. *Cic. 2. de Divin. c. 64. ex Poeta:* Capite brevi, cervicæ anguina, aspectu truci. *Id. 2. de nat. Deor. c. 42. ex Poeta:* E trucebifuge oculis duo fervida lumina flagrant. *Id. 2. Agr. Horridus, & trux tribunus plebis. Tac. 1. 4. Annal. c. 34.* Et Cæsar truci vultu defensionem accipiens, &c. *Plin. 1. 22. c. 6. sub fin.* Herbæ taedum truces. *pungenti.* ¶ Cum infinito. *Sil. 1. 3. v. 120.* Trux audere. ¶ Usurpatur etiam pro verendo. *Claud. de laud. Silic. 1. 1. v. 230.* Lucosque vetusta religione truces.

Tryblum, ii, n. 𐌹𐌺𐌰, catinus, paropsis, patina. *Plaut. Stich. 5. 4. 8.* Pro opibus nostris satis commode nucibus, fabulis, ficibus, olea in tryblis, &c.

Tryga antiqui vinum appellabant, teste *Festo*; nempe a *τρυγή*, quod Autumnalem fructuum omnium vindemiam significat. Hinc est *trygetus* apud eund. *ibid.* hoc est vindemiarum, *τρυγητής*.

Tryginon, i, n. genus atramenti et vinaceis facti, a *τρυξ*, *υγός*, *vinis feces*. *Plin. 1. 35. c. 6.*

Trygon, ðnis, m. *τρυγών*, piscis quidam venenatus. *Auson. ep. 4. v. 58.* Lethalis trygon.

Trylla, æ, f. idem quod trulla. *Digest. 1. 34. tit. 2. leg. 19. in Edit. Torrentini.*
 Tryxalis, is, *τρυχάλις*, animal simile locustæ, sine pennis, quod aliqui arbitrantur esse illud, quod gryllus vocatur. Ita *Plin. 1. 30. c. 6.*

T A N T E U.

Tu, tui, tu, 𐌹𐌺𐌰, Germ. *du*, Gal. *tu*, *toy*, Hisp. *tu*, *tu*, pronomen primitivum, a Dorico *τῷ*. Dores enim mutant c in τ. Itaque & pro *tu*, dicunt *teus*, unde Latinum *tuus*. *Cic. pro Rab. Tu mihi etiam legis Porciz*, tu C. Gracchi, tu horum libertatis, tu cuiusquam denique hominis popularis mentionem facis. *Plaut. Mercat. 1. 1. 71.* Tibi aras, tibi occas, tibi feris, tibi eidem metis. *Terent. Eun. 4. 7.* Miseret me tui. ¶ Quando jungitur particula *cum*, ea fere postponitur. *Cic. 4. de Fin. Quid si tecum ita loquantur?* ¶ Interdum tecum ponitur pro te in accusativo: quod genus pleonasmî Comiorum est. *Terent. Hecyr. 4. 4. 64.* Oravi tecum, uxorem ut duceres. *Plaut. Bacch. 3. 90.* Mnefiloche, hoc tecum oro, ut illius animum regas. ¶ Item pro tibi positum aliquando videtur, sicut *me pro mihi*: de quo V. in Ego. Itaque quod dixit *Terent. Hecyr. 5. 2. 35. To indulgebam*, fortasse hac ratione accipiendum est: quamquam non defunt exempla, in quibus *indulgeo* cum accusativo junctum legitur. V. ¶ Interdum tu jungitur cum syllabica adjectione *re*, & *met*, & significat *tu ipse*. *Plaut. Epid. 1. 1. 76.* Nili quid tibi in tete auxiliis est. *Cic. 1. Fam. ep. 8.* Ut tute mihi præcepisti. *Virgil. Ecl. 3.* Tute ipse tateberet. *Senec. Hippolyt. v. 1217.* Nunc tibimet ipse supplicia irroga. *Lucret. 1. 4. v. 913.* Tutemet in Tom. II.

culpa cum sis, nec cernere possis. ¶ Tu interdum vox est blandientis. *Ter. Eun. 3. 21.* Tam infandum facinus, mea tu, ne audivi quidem. Tuatim, adv. tuo more, prout soles, a *tuus*. *Plaut. Amph. 2. 1. 4.* Ecce rem jam tuatim facis.

Tuba, æ, f. tromba, 𐌹𐌺𐌰, Ger. *trommet*, Gal. *trompetee*, Hisp. *trompeta*, *anafil*, *σάλπιγγις*, instrumentum incurvum ex ære, argento, vel alia materia ustatum præcipue in bello, cuius sonitu milites, equique ad prælium inflammantur, ita dictum quia tubum refert, idest caulem teretem, ac concavum, quo aqua ducitur. *Cic. 2. Catil. c. 6.* Cum tubas, cum signa militaria, cum aquilam illam argenteam scire esse præmissam. *Aust. ad Her. 1. 4.* In concione de virtute loqueris, in prælio pro ignavia tubæ sonitum pertere non potes. ¶ Tuba ænea inventa fuit a Piseo Tyrreno. *Plin. 1. 7. c. 56.* ¶ Translate *Cic. Fam. 6. ep. 13.* Tuba belli civilis. h. e. auctor, concitator. ¶ Poetice tuba ponitur pro poesi, & carminibus, præsertim heroicis. *Prudent. hymn. ante cib. v. 8.* Quæ veterum tuba, quæve lyra. *Manial. 1. 8. epigr. 3.* Dum tua multorum vincat avena tubas. ¶ Item pro oratorum grandiloquentia. *Sidon. 1. 4. ep. 3.* Tuam tubam totus orbis jure venerabit. ¶ De discrimine inter tubam, & buccinam, V. *Buccina*.

Tubantes, m. 3. pop. Germanicæ, ubi hodie Ducatus Vve. phalix ex parte, tempore Cæsaris, & postea Maris juncti, aut parum discreti sedibus, quorum opp. Benthemum, *Benthem*. Secundum *Pyramium*, & *Ferrarium* eorum regio fuit *Tuwend*, in Transsylvana, apud *Friulæ*, & *Vve. phalix* confinia, in qua *Almelo*, & *Ghuria* opp. una cum *Saliis* veteribus, & *Maris*.

Tubarius, ii, m. qui tubas facit, *σάλπιγγιστοίς*. *1. 6. Dig. de jure immunit.* Tubarii, cornuarii, arcuarii.

Tuber, eris, n. tumore, gonfiamento, 𐌹𐌺𐌰, tumor, sive callus in quocunque corpore eminens, a *tumeo*, ut *faber a facio*. *Ter. Adelph. 2. 2.* Præterea colaphis tuber est totum caput. Quidam putant, hic adjectivum esse. Sed falluntur. Sententia enim est: caput est totum tumor. *Plin. 1. 8. c. 18.* Tubera bina in dorso habent cameli. ¶ Translate *Horat. 1. 1. sat. 3. v. 73.* Qui ne tuberibus propriis offendat amicum, Postulat, ignoscat verrucis illius, h. e. majoribus vitiiis. ¶ Nec folium tuber dicitur de tumore in corpore animalium, fed etiam de callo præduro in arboribus eminente, de duritie illa in arboribus extante ad nodi similitudinem. *Plin. 1. 16. c. 16.* Reperitur & in alno tuber tanto deterius, quanto ab acere alnus ipsa ditat. ¶ Tuber quoque dicitur callus quidam terræ, seu fructus, qui sub terra nascitur, siccis in locis, sine ullo caule proveniens, nullisque radicis nixus capillamentis, vulgo *sarsuffo*, seu *sarsuffolo*, 𐌹𐌺𐌰, Ger. *hohe*, Gal. *trouffes*, *boffe*, Hisp. *torondon*, *úvva*. *Plin. 1. 19. c. 2.* Tubera hæc vocantur, undique terra circumdata, nullisque fibris nixa, aut saltem capillamentis nec utique extuberante loco, in quo gignuntur, aut rimas agente; neque ipsa terræ cohærent. Siccis hæc fere, & sabulosis locis, fructuosissime nascuntur. Excedunt sæpe magnitudinem mali cotonei, etiam librali pondere, &c. *Id. c. 3.* De tuberibus hæc traduntur peculiariter, cum fuerint imbres autumnales, ac tonitrua crebra, tunc nasci, & maxime e tonitribus, nec ultra annum durare, tenerima autem verno esse, &c. ¶ Hoc cibi genus in deliciis cœnarum fuit apud veteres, præsertim quod ex Africa advehebatur. *Juven. sat. 5. v. 116.* post hunc radentur tubera, si ver Tunc erit, & facient optata tonitrua cœnas Majores: tibi habet frumentum, Alledius inquit, O Libye: disjunge boves, dum tubera mittas.

Tuber, eris, f. arbor ex malorum genere. *Col. 1. 11. c. 2.* Possunt etiam his diebus cerasi, & tuberes, & armeniæ, atque amygdala, cæteræque arbores, quæ primæ florent, inseri commode. *Plin. 1. 15. c. 14.* Peregrina sunt *ziciphæ*, & tuberes, quæ & ipsa non pridem venere in Italiam. Hæc ex Africa, illa ex Syria.

Tuber, eris, m. fructus tuberis arboris. *Suet. in Dom. c. 16.* Oblatos tuberes servare iussit in crastinum. *Plin. 1. 15. c. 14.* Tuberum duo genera: candidum, & a colore sericum dictum: Pene peregrina sunt in uno Italix agro Veronenis nascencia, quæ lanata appellantur, &c.

Tuber terræ, *καλλάρμιον*, herba folia habens minima, quam hederæ, nigrioraque, & tenuiora, sine angulis, in quibus albicant maculæ. Caulis exiguo, inani, floribus purpureis, radice lata, ut rapum videri possit, cortice nigro. Nascitur in umbrosis. *Plin. 1. 25. c. 9.*

Tuberans, antis, partic. protuberante, tuber faciens. *Apulej. 1. 2. Metam.* Rosa soluta in sinu tuberante.

Tuberculum, i, n. *picciola protuberanza*, *θύκιδιον*, exiguum tuber. *Plin. 1. 11. c. 11.* Apes regis extruunt tuberculo eminentes. *Col. 1. 7. c. 5.* Seu cum idem locus tuberculum habet.

Tuberofus, a, um, adject. protuberante, pleno di tumori. *Varr. 1. 1. R. R. c. 49.* Tuberofus campus. *Petron. in Satyr. Calvus tuberofissimæ frontis.*

Tubicen, inis, m. *trombessere*, *trombetta*, *σάλπιγγις*, qui tuba canit. Tubicinum usus fuit præcipue in militia. Hi enim ad prælium vocabantur milites, & rursum receptui canentes, revocabant. *Veger. 1. 2. c. 7.* Tubicines, cornicines, & buccinatores, qui tuba vel æreo cornu, vel buccina committere prælium solent. *Sen. ep. 79.* Nec tubicen prædicationis nominis nostri silentium faciens. ¶ In funeribus quoque adhibiti sunt tubicines, qui canerent. Hinc de eo, qui desperatæ salutis sit, proverbio dicimus, *licet ad tubicines mittas*. h. e. sanus tuum parare tibi potes, jam jam moriturus. *Petron. in Satyr. c. 85.* Si idem trigus genua, manusque tentaverit tuas, licet ad tubicines mittas. ¶ De discrimine inter tubicinem, & cornicinem, V. in *Æneator*. ¶ Tubicines item fuerunt Sacerdotes, qui tubis lustrandis sacrificabant. *Festus:* Tubicines etiam ii appellantur, qui Sacerdotes viri speciosi publice sacra faciunt tubarum lustrandarum gratia.

Tubilustrum, ii, n. festum, quo tubarum lustratio fiebat. *Varro 1. 5. de LL. Tubilustrum*, quod eo die in atrio futorio sacrorum tubæ lustrabantur. Adde *Festum*. Fiebat autem ea lustratio agna, ut ex *Festo* colligitur, idque 10. Cal. Aprilis, idest die 23. Martii, & 10. Junii, id est die 23. Maii. Id cernere est in Calendario. Item e *Faldis* cognoscitur. *Quid. 3. Fast.* Summa dies e quinque tubas lustrare canoras Admonet, & forti sacrificare *Dez. Id. 1. 5. v. 725.* Proxima Vulcani lux est, tubilustria dicunt, Lustrantur puræ, quas facit illa, tubæ.

Tubularius, ii, m. qui tubulos facit. *Ammian. 1. 28. c. 1.* Obscurissime natus est pater tubulario. Alii leg. *tubulario*.

Tubulatio, onis, f. dispositio alicuius rei in modum tubali, excavatio. *Apulej. 1. 2. Florid. post inis.* Fixa tubulatione ligulæ.

Tubulatus, a, um, cavatus ad effigiem tubuli. *Plin. 1. 9. c. 36.* Alterum purpura vocatur cuniculatum procurrente rostro, & cuniculi lateris introversus tubulato, qua protulerit lingua.

Tubulus, i, m. *canaleto*, Ger. *scuchelin*, Gal. *peit ruyau*, Hisp. *araorillo*, *σπίριον*, *σκαλιόνα*, canalculus, seu fistula minor, dim. a *tubus*. *Varro 1. 1. de re rust. c. 8.* Inde enim aliquot colligatas libris demittunt in tubulos fistiles cum fundo pertuso, quos cuspidis appellant, qua humor adventitius tranire possit. ¶ Tubuli olim in patri-

rietibus fibant, quibus calor ignis ex fornace ascendens primum parietem, deinde & locum vicinum calfaciebat. *P. ocul. l. 13. Dig. de Jerv. v. 175.* Non licet tubulos habere admotos ad parietem communem, quod per eos flamma torretur paries.

Tuburc-nabundus, a, um, adject. avide comedens, vorax. Vox est *Catonis*, & tanquam nimis vestita, rejicitur a *Quintil. l. 1. c. 6.*

Tuburcinatus, a, um, eius, devotus, partic. a *tuburcinor. Apul. 6. Met. Prandio raptum tuburcinato.*

Tuburcinor, aris, d. 1. *ἄφρονας*, raptim comedo, ut *Non. c. 2. n. 851. interpretatur. Titim. ibid.* Tuburcinari sine me vultus reliquias. *Plaut. Pers. l. 1. 3. 42.* Tuburcinari de suo, liquid est domi.

Tubus, i, m. *canna, cannone, doctione, ΠΥΣ*, Ger. *teubel*, Gal. *tuyau*, Hisp. *atanor, αἰφύρα, σωλῶν*, canalis teres, & concavus, seu fitula maior, qua aqua ducitur. *Plin. l. 16. c. 42.* Piceæ, alni ad aquarum ductus in tubos cavantur. *Translate Martialis. l. 11. ep. 62.* Modo qui per omnes viscerum tubos ibat.

Tucca, m. 1. vir eruditus, Augusti temporibus, Virgilio amicissimus, & ex parte testamenti heres, cui Augustus una cum Vario, & Plotio Æneidem, quam cremari Poeta testamento iusserat, ea lege dedit emendamam, ut nihil adderet. *Servius.*

Tucetum, i, n. genus tarciminis ex suillis extis, vel carnibus minutatum concitis, & omento, vel reticulo vestitis, factum coctumque in fartagine ex oleo, vel butyro. *Vetus Perlii Scholiastes*, tuceta, aut, esse carnes bubulas crassiss. condimentis conditas, quas toto anno servant Galli Cisalpini. *Vetus Glossa.* Tucetum, ζωμας, παχῆς, *Fulgentius de Prisc. ferm.* etas regias dicit. Ex qua scriptorum varietate colligere possumus, varii generis tuceta esse, pauperiorum quidem vulgaris, & ex vili conditura, ditiorum vero, & guliosiorum magis exquisita. *Pers. Sat. 2. v. 43.* Grandæ patinæ, tucetaque crassa. *Apulej. l. 2. A. A.* Tucetum perquam lapidissimum.

Tuder, tis, n. *Todi*, col. & urbs Umbræ, in colle, apud Tiberim fl. media inter Perusiam, & Narniam 20. M. P. patria S. Martini Papæ. *Sil. l. 6. vers. 642.* Excelso summum qua vertice montis Devezum lateri pendet Tuder, atque ubi latis &c. Adde *Plin. l. 3. c. 14.*

Tuders, tis, adject. qui est ex Tuderti oppido. *Silius l. 4. v. 222.* Et Gradivicolam cello de colle Tudertem. *Id. lib. 8. v. 463.* haud parci Martem coluisse Tudertes.

Tudes, itis, m. *στυξ*, malleus, ab antiquo *tudo* pro *tundo*, quomodo & *frago*, pro *frango*, & *pago* pro *propago* dicebant veteres. *Festus*: Tudites malleos appellabant antiqui a tundendo. Inde Arterjus Capito existimavit Tuditano cognomen inditum, quod caput malleoli simile habuerit.

Tudicula, æ, f. machina lignea, qua tunduntur oleæ, a *tudo* pro *tundo*. *Col. l. 12. c. 50.* Est & organum erectæ tribulæ similis, quod tudicula vocatur, idque non incommode opus efficit, nisi quod frequenter vitatur, & si baccæ pulvisculum inieceris, impeditur.

Tudicillo, as, a. 1. commovere, misceo, agito, ductum a tudicula, quæ in *verberib. Gloss.* exponitur cochlear, quo cibi in cacabis miscentur. *Varr. apud Non. c. 2. n. 844.* Hæcine nobis tibi tudiculasse. *Apic. l. 5. c. 2.* Cum bene teriberit, tudiculasse, & in mortario teres.

Tuditanius, i, m. cognomen M. Sempromii, qui tuit Consul cum C. Claudio Centhone anno U. C. 513. Dicitur tuit a *ides*, quod caput malleoli simile habuerit, ut scribit *Festus*. Ab illo deinceps Sempromii dicti sunt Tuditani.

Tuditio, as, a. 1. proprie est malleolo impellere, ac protrudere, sed generatim notat propellere, protrudere, ac extundere, a *rudes*. *Festus*: Tuditantes, tundentes negotium significat aut *Cincius*, ide i agentes. Ennius libro secundo. Hæc inter se tota vi tuditantes. *Lucr. l. 3. v. 295.* Et quantis intervallis tuditantia possint Concurrere, coire, & discurrere vicium. Adde *eund. l. 2. v. 1141.*

Tuendus, a, um, *ἀμυντός*, particip. vel gerund. passivæ significationis a *tuor*. *Cic. l. 1. Fam. ep. 5.* Totus est nunc ab iis, a quibus tuendus fuerat, derelictus. *Id. 3. Verr. Ædem Castoris P. Junius habuit tuendam.*

Tuens, entis, m. 3. partic. a *tuor*. *Cic. 2. de Leg. Sed æquatis illius cœlum*, atque terras tuentis, & regentis Dei. *Virg. Ecl. 3.* transverta tuentibus hircis.

Tuëo, es, a. 2. idem quod tuor, defendo. *Inferiæ. apud Fabrest. pag. 498.* Rogo per superos, qui estis, ossa mea tuentis.

Tuëor, eris, tuitus sum, d. 2. *guardare, vedere*, *ΠΣ*, Ger. *schirmen*, Gal. *garder*, Hisp. *guardar, órdo, εἰρησι*, proprie, ac primo notat videre. *Virg. l. Æn. v. 717.* ardescitque tuendo. *Id. 4. Æn. v. 362.* Talia dicentem iandudum averfa tuetur. *Quoniam vero quæ aspiciuntur, ea sæpe asservamur, & quæ asservere volumus, ea jugiter aspiciuntur, hinc metonymice, seu metaleptice ponitur pro servare, conservare, defendere. Cic. pro Dejot. c. 8.* Sed quibus fines suos ab excursionibus hostium, latrocinis tueretur. *Liv. l. 5. c. 4.* Tueri familiam, *mantere. Quintil. Declam. 1.* Tuitus sum adolescens miserissimi caulam. *Nepos in Ast. c. 21.* Valetudinem tueri. *Id. in Phoc. c. 1.* Tueri paternam gloriam. *Interdum est alere. Scavola l. ult. ff. de in rem verso.* Sine quibus aut se tueri, aut servos paterno, exhibere non possent. *Reperitur etiam passive. Cypri l. consilio. ff. de curatoribus furioso dandis.* Consilio, & opera curatoris tueri debet non solum patrimonium, sed & corpus, & salus tuos. *Varr. l. 3. R. R. c. 1.* In pace a rusticis Romani alebantur, & in bello ab eis tuebantur.

Tufa, æ, f. genus vexilli militaris. *Veget. l. 3. c. 5.* Aquilæ, dracones, vexilla, & mullæ, tute. Al. leg. *vufæ*, alii *subæ*, ut notat *Lipf. l. 4. de milit. Rom. Dial. 5.*

Tuguriolum, i, n. *χαλύβιον*, parvum tugurium. *Apul. lib. 4. Miles.* Perfractum tuguriolo.

Tugurius, ii, n. *tugurio, capanna, כוכ, Ger. bravuren*, Gal. *buste*, Hisp. *choca, χαλύβη*, cava rustica, ex leviori materia excitata, arundine, aut alva palustris, aut palea tecta. *Pompon. de verb. sign. l. 180.* Tugurii applicatio omne adficium, quod rusticæ magis custodiæ convenit, quam urbanis ædibus, significatur. *Virg. Ecl. 1.* Pauperis & tuguri congestum cespite culmen. *Col. l. 12. c. 15.* Eligantur inter se acclives tenuissime tecto, mox tuguriorum.

Tuguriunculum, i, n. tuguriolum. *Hieronym. in vita Hilarian.* Tuguriunculum, quod juncus, & carice tegerat.

Tuitio, onis, f. *diffidat, conservazione. Cic. in Top. c. 23.* Natura partes habet duas, tuitionem fusi, & ulsiccandi jus.

Tuitus, partic. a *tuor*. V. *Tuor*.

Tulinæ, m. 2. pop. Germanicæ sup. versus fontes Danubii, & Nicri fl. inter Brigantium lac. & Abnobam M. ubiodie Comitatus Nellenburgensis, & Furstenbergensis, in Suevia Meridionali, Rauracis, & Latobricis. finitimi, quorum opp. *Stulingen*, ad Danubium. *Cluverius* eos ponit inter geminos Rheno-um confluentes, supra Curiam, & lac. Brigantium, ubi hodie pars Rhætorum.

Tullia, æ, f. nomen muliebri Romanum. Tullia filia Ser. Tullii, uxor tuit Tarquinii superbi, quæ super interfecti patris corpus carpento vehi non dubitavit. *Liv. l. 1. c. 46.* *Tullia*, filia M. Tullii Cicero-

nis, de qua sæpe in *epist. Fam.* Hanc blandicendi causa sæpe etiam Tulliolam appellat.

Tullia lex, lata a M. Tullio Cicerone duplex fuit, altera de legationibus liberis, h. e. ut earum tempus non indefinitum, ut antea, sed annuum esset: altera de ambitu, ne scilicet quis munus gladiatorum biennio, quo magistratum petebat, ederet, nisi ex testamento præstituta die; ut senatoribus de ambitu damnatis aqua & igni interdiceretur; ut reis morbum excusantibus pœna certa esset &c. V. *Cic. pro Mur. pro Sext. & in Vatin. Dio. l. 37.*

Tullianæ, adv. Tulliano more. Agnoscitur a *Diomed. l. 1. pag. 397. Putsch.* Tullianum, i, s. subit. n. locus Romæ in carcere, & noxiorum supplicio destinatus, ita dictus a Servio Tullio, qui hanc carceris partem adiecit. *Fest.* Tullianum quod dicitur, pars quedam carceris, Ser. Tullium Regem ædificasse ajunt. *Sallust. in Cassil. c. 55.* Est locus in carcere, quod Tullianum appellatur.

Tullianus, a, um, adject. a Tullio, ut Tullianum caput. *Cic. Att. l. 15. ep. 27.*

Tulliola V. *Tullia*, æ.

Tullius, ii, m. tubus, fitula aqueductus, vel fontis, saliens, filanus, rivus, a *tulo*, seu *tullo* pro *tolo*, vel *tollo*, unde *teruli*, & *tuli*. Nempe qua in altum aquam attollat, unde & saliens vocatur. *Enn. apud Festum.*

Tullius, ii, m. τῦλλος, nomen gentilitium apud Romanos. Hinc Serv. Tullius Rex Sextus, & M. Tullius Cicero eloquentiæ Latine princeps.

Tullus Hostilius, tertius Rex Romanorum, qui Numæ successit. *Liv. l. 1. c. 26.*

Tulo, is, a. 3. *portare*, usurpatum est a veteribus, teste *Priscian. l. 8. & 10. & Diomed. l. 1.* a quo remanit *tuli* in præterito verbi *Fero*.

Tum, *cois, ma, si, de, ῥηδης δὲ*, conjunctio, quæ in oratione plerumque subsequitur conjunctionem *cum*, ejusdem fere significationis, nisi quod *tum* majus quiddam in se continet, aut specialius. Nam si membra ambo ejusdem sint ponderis, magis utitur *tum* geminato. Usurpatum cum verbis. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 1.* Cum multæ res in Philosophia nequaquam satis adhuc explicatæ sunt, tum perdifficilis, Brute, quod tu minime ignoras, & perobscura quæstio est de natura Deorum. *Vel cum nominibus. Cic. 4. Tusc. c. 1.* Cum multis locis nostrorum hominum ingenia, virtutesque, Brute, solco mirari, tum maxime iis in studiis, quæ fere admodum experta in hanc civitatem & Græcia transferuntur. V. *Cum*. *In rebus paucis, ut dixi, tum geminatur. Cic. 4. Verr. Tum tempus, tum in his ipsis rebus. Id. Att. 9. ep. 3.* Dissero in utraque partem tum Græcæ, tum Latine, *ora in Greco, ora in Latino.* *Sæpe conjungitur cum auserm, pro sum etiam. Cic. 2. de nat. c. 39.* Ique tum tulus, & extenuatus sublimis ferretur, tum auserm concretus in nubes cogitur. *Item cum vero, etiam sine particula cum præcedente, pro tum etiam. Cic. 1. de Or. Ex his enim & dignitatem maxime expectandam videmus, tum vero iustus, atque honestus labor honoribus, præmiis, atque splendore decoratur. *Accipitur etiam pro &, præsertim si sæ us reperatur. Cic. 2. de nat. Deor. Quia tum occultantur, tum rursus aperuntur, tum abeunt, tum recedunt, tum antecedunt, tum autem subsequuntur, tum celerius moventur, tum tardius. Est etiam adverbium, & accipitur pro deinde, vel præterea, in alio, de ipi. Virg. 6. Æn. Aeneas matri Eumenidum, manente forori Enie terit, et silemque tibi Proserpina vaccam, Tum Stygio Regi nocturnas inchoat aras. Terent. Andr. 1. 5. Laborat et dolore, atque ex hoc misera sollicita est, tum autem hoc timet, Ne deseras se. Id. Eun. 3. 7. 8. Quid tum postea? che farà poi? Cic. 2. Phil. c. 8. Cedant arma togæ: quid tum? nonne cessaverit? che seguit poi? Sic, tum præterea, in alio, de ipi. Cic. Att. 1. in Verr. c. ult. Item pro tunc. Cic. Att. l. 7. ep. 6. Nisi forte hæc illi tum arma dedimus, ut nunc cum bene parato pugnaveremus. *In hac acceptione similiter conjungitur elevarum cum vero, vel auserm. Virg. 1. Æn. Tum vero ingentem geminum dact pectore abimo. Item cum denique, vel demum. Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 1. Tum denique teor beatas Republicas putavit, si aut docti, aut sapientes homines eas regere cõpissent. Liv. l. 2. c. 20. Tum demum impulsu Latini, perculsive inclinavit acies, allora finalmente: allora fu che.***

Tumefactio, is, feci, factum, a. 3. *enfiare, הריבה, Ger. aufblähen*, Gal. *enfler*, Hisp. *hinchar, εὐχαινω*, tumidum facio. *Ovid. 15. Met. v. 303.* Extentam tumefecit humum.

Tumefactus, a, um, partic. a *tumefo*. *Martialis. l. 4. epigr. 11.* Dum nimium vano tumefactus nomine gaudes.

Tumens, entis, o. 3. *οὐδαρ, gonfio. Virg. 2. Æn. Pedes tumentes.* *Translate Cic. 3. Tusc. c. 9.* Sic igitur inflatus, ac tumens animus in vitio est, idest superbiens. *Tacit. 1. hist. c. 16.* Nero longa Cæsarum ferie tumens.

Tumêo, es, muî, sine sup. *effere gonfio, טעב, Germ. blasig seyn*, Gal. *s'enfler*, Hisp. *hinchar, οὐδα, οὐδαρ, εὐχαινω*, tumidus sum, inflatus sum. *Virg. 2. Georg. v. 324.* Vere tumens terræ, & genitalia semina poscunt. *Ovid. 3. Met. Igne micant oculi, corpus tumet omne veneno. Tibull. l. 1. eleg. 8.* Et tua jam fletu lumina fissa tumet. *Translate ponitur pro superbiere, quoniam inflati quodam modo superbiunt animi videntur. Cic. 3. Tusc. Sapientis autem animus semper vacat vitio, nunquam turgescit, nunquam tumet. Hor. l. 1. ep. 1. Laudis amorem tumens. Tumere alicui, est alicui iratum esse, nam qui irascuntur, illis secur bile tumet, ut Hor. l. 1. od. 13. loquitur. Stat. l. 2. Silv. 1. v. 58. Accensum quis bile teret? famulique tumement Leniet? *Hinc tumere etiam dicuntur, qui irritati sunt, & seditiosus, bellum meditantur. Tacit. 2. hist. c. 32.* Quoniam Gallie tumeamt. *Plin. in Paneg. c. 80.* Tumentes populos non imperio magis, quam ratione compescere. *Huc pertinet & illud Cic. Attic. l. 14. ep. 4.* At ego te istic quotidie aliquid novi suspicor: tument negotia. h. e. in eo statu sunt, ut in tumultum, aut bellum erumpant.*

Tumefo, is, n. 3. *enflar, εὐχαινω, εὐχαινω*, tumidus fio, inflor. *Virg. 1. Georg. Continuo ventus surgentibus aut freta ponti Incipiunt tumescere. Id. 2. Georg. Maria alta tumescunt. Translate est irritari, superbiere, gliscere. Virg. 1. Georg. v. 165. operta tumescere bella. Claudian. 1. in Eutrop. v. 176. atqueque tumentur serviles animi.*

Tumide, adv. *superbamente. Plaut. Aïn. 3. 3. 115.* Ut tumide is! Ita *Meursius*. Alii ut *tincedis! Senec. Suasor. 1. in fine*: Ut sententiam adjectione supervacanea, atque tumide perderet. Al. leg. *tumids. Id. l. 4. Controvers. 25.* Tumidissime dixit Murrhedius.

Tumiditas, atis, f. idem ac tumor. *Firmic. l. 8. c. 29.* Qui ventris tumiditate correpti hac ex causa moriantur.

Tumidifolus, a, um, adject. tumidus, tumens, ut Tumidifolus colles, *Ammian. l. 21. c. 10.* Al. leg. *tumulofo*.

Tumidulus, a, um, adject. diminut. *tumidetto*, ut tumidulæ gingivæ, *Apulej. in Apolog.*

Tumidus, a, um, o. 1. 2. *gonfio, enflato, tumido, טעב, Ger. geschwollen*, Gall. *enflé*, Hisp. *hinchade, εὐχαινω*, inflatus. *Cic. 3. Tusc. Num aliquid quodpiam membrum tumidum, ac turgidum non vitiofe*

tiose se habet? *Virg. 3. Æn. v. 157.* Nos tumidum sub te permens
 classibus æquor. *Cels. l. 2. c. 6.* Tumidiores oculi. ¶ Tumidæ terræ
 dicuntur, quæ in colles surgunt. *Tacit. 2. Annal. c. 23.* ¶ Per transla-
 tionem accipitur pro superbo. *Ovid. 8. Met. v. 495.* Vivuque, & vi-
 ctor, & ipso Successu tumidus Regnum Calydonis habebit? ¶ Item
 pro magno, ingenti. *Hor. l. 2. Sat. 5.* Urge, & Crescentem tumidis infla
 fermobus utrem. h. e. magnis laudibus.

Tumor, oris, m. gonfiatura, enfugione, enfiamento, ארש, Germ. *ges-
 chwulst,* Gal. *enfure,* Hisp. *bincazon, oideza, oideis, oidezo,* & in-
 flatio. *Cic. 4. Tusc. Citiusque repentinus oculorum tumor sanatur,*
 quam diuturna lippido depellitur. *Cels. l. 4. c. 28.* Donec aliquid ex
 tumore minuisse, coloremve ulceri magis naturalem reddidisse videat-
 ur. ¶ Tumores terræ dicuntur colles, & tumuli, *Frontin. de colon.
 pag. 126.* ¶ Translate ponitur pro perturbatione animi, præcipue pro
 superbia, & ira. *Cic. 3. Tusc. Et quidem inveterato malo, cum tu-
 mor animi refedisset.* ¶ Item pro verum commotione, & eruptione.
Cic. Att. l. 14. ep. 5. Ne deserere viderer hunc rerum tumorem.

Tumulâmen, inis, n. *sepolero,* tumulus. Vetus quoddam epitaphium ap-
 ud *Padret. pag. 634.* Ipse meis quod constitui tumulamina membris.

Tumulâtus, a, um, *sepolio.* *Martial. l. 11. ep. 92.* Æolidon Canace jacet
 hoc tumulata sepulcro.

Tumulo, as, a. 1. *seppellire, sosterrare,* כרך, Ger. *begraben,* Gall. *en-
 terrer,* Hisp. *sepultar, סארו,* sepelio, in tumulo condo. *Caesul. Argon.
 39. al. 65.* Nec injecta tumulabor mortua terra. *Ovid. 8. Met. v. 710.*
 Neu sim tumulandus ab illa.

Tumulosus, a, um, adject. *pieno di colline, o tumuli.* *Sallust. in Jug. c.
 91.* Pervenit in locum tumulosum.

Tumuluarie, adv. *in freta, in tū παρατυχίως,* cum tumultu, festi-
 nanter. *Amian. l. 24. c. 8.* His raptim, ac tumultuarie actis. *Spartian.
 in Caracal. c. 6.* Tumultuarie cum Parthorum Satrapis manum contulit.

Tumuluaris, a, um, *Σορβαμαχικός,* quod in tumultu factum est, ut
tumuluaris milites, qui in tumultu evocabantur, idest in bello Itali-
 co, & Gallico. Hi milites fiebant per conjurationem. Nam quia sin-
 gulos interrogare non vacabat propter præsens periculum, qui fuerat
 ducturus exercitum, ibat ad Capitolium, & exinde proterens duo ve-
 xilla, unum roseum, quo pedes evocabat, alterum cæruleum, quo
 equites, dicebat, *Qui vult salvam Rompublicam, me sequatur,* & qui
 convenissent, simul jurabant. Unde dicebatur ista militia conjuratio.
Serv. in 8. Æn. Sigon. l. 1. de ant. jure C. R. c. 15. Liv. l. 5. c. 37. Quippe
 quibus velut tumultuario exercitu raptim ducto ægre ad undecimum
 lapidem occursum est. *Id. l. 38.* Mens ea Senatus fuit, ut in Hispania
 tumultuarii milites legerentur. ¶ Translate sumitur pro omni eo,
 quod sine præmeditatione, & subito factum est, *falso in freta, παρα-
 τυχίως,* ut Tumultuarium opus, tumultuaria oratio, &c. Nam in tu-
 multu omnia præpropere administrari publice, privatimque solita fue-
 re, cum bellum urgens, & quasi muris imminens solemnem actum non
 admitteret. *Quintil. l. 10. c. 7.* Sed nec tumultuarii, nec fortuiti ser-
 monis contextum mirabor unquam.

Tumuluatim, adverb. *properanter, temere.* *Sidon. l. 4. ep. 11.* Non tu-
 muluatim doctrinæ suæ opes erogaturus.

Tumuluatio, onis, f. *δυνατότης,* actus tumultuandi. *Liv. l. 38. c. 2.* Hæc
 tumultuatio Regem cupientem, si sequebantur, raptim evadere angus-
 tias, revocare primos, & eadem, qua venerat, via referre coegit
 regna.

Tumultuatio, as, n. 1. *fare tumulto, Σορβία, Σορβίσιμα,* in tumultu sum,
 in perturbatione sum. *Plaut. Rud. 3. 2. 29.* Ut mihi istud dicere negotii
 quid sit, quod tumultuosus. *Cels. l. 7. B. G. c. 61.* Uno tere tempore sub
 lucem hostibus nuntiat, in castris Romanorum præter consuetudi-
 nem tumultuari.

Tumultuor, aris, d. 1. idem ac tumultuo. *Cic. 2. Agr. c. 37.* Ego is
 Consul, qui condonem metuum? qui Tribunos Plebis perhorrescam?
 qui sæpe, & sine causa tumultuet? *Id. pro Calp. c. 15.* Quod tumultua-
 ris foror? quid infans? *Auct. ad Her. l. 4. c. 15.* In otio tumultuarii,
 in tumultu solus es otiosus.

Tumultuose, adv. *Σορβασίως,* cum tumultu. *Liv. l. 2.* Adeo tumultuo-
 se excepta est clamoribus undique, & indignatione Patrum. *Cels. l. 7.
 bell. Gall. c. 45.* Iis imperat, ut paulo tumultuosius omnibus in locis
 pervagarentur. *Liv. l. 1. c. 40.* In vestibulo regis, quam potere tu-
 multuosissime specie rixæ in se omnes apparitores regios convertunt.

Tumultuosus, a, um, *tumuluaris, sedicioso,* qui turbas excitare solitus
 est. *Liv. l. 4. c. 28.* In otio tumultuosus, in bello legens. ¶ Sumit-
 ur etiam passive, pro eo, qui est plenus tumultus, *confuso, Σορβί-
 σίως.* *Plaut. Trin. 5. 2. 52.* Quis homo Tam tumultuosus sonitu me exci-
 vit subito foras? *Cic. de Invent. c. 3.* Si exeditiosa, ac tumultuosa vita
 se in studium aliquid traherent quietum. *Hor. l. 3. ode 1.* Neque tu-
 multuosum sollicitat mare, *tempestivo.* *Liv. l. 2. c. 10.* Tumultuosissi-
 mum genus pugne. *Vellei. l. 2. c. 72.* Italia tumultuosior.

Tumultus, us, m. *tumulto, תוררה,* Ger. *auffruhr,* Gal. *trouble, mutine-
 rie,* Hisp. *alboroto, Σορβία.* Ita dicebatur a Rom. bellum aliquod
 subitum, quod ob periculi magnitudinem, hostiumque vicinitatem ma-
 gnam Urbi trepidationem incutiebat. Proprie autem tumultum dice-
 bant bellum Gallicum, aut Italicum. *Cic. 8. Phil. Belli nomen ponend-
 um in sententia quidam non putabant, tumultum appellare male-
 bant, ignari non modo rerum, sed etiam verborum. Potest esse bellum
 sine tumultu, tumultus esse sine bello non potest. Quid est aliud tu-
 multus, nisi perturbatio tanta, ut major timor (al. amor) oriatur,
 unde etiam nomen ductum est tumultus? Itaque majores nostri tu-
 multum Italicum, quod erat domesticum, tumultum Gallicum, quod
 erat Italicæ finitimus, præterea nullum tumultum nominabant. Gra-
 vius autem esse tumultum, quam bellum, hinc intelligi licet, quod
 bello vacationes valent, tumultu non valent. Hæc *Cic. qui Phil. 5. c. 12.*
 Rem, inquit, administrandam arbitrator sine ulla mora, & confestim
 gerendam censeo, tumultum decerni, justitium indici, saga sumi dico
 oportere, delectum haberi sublati vacationibus in Urbe, & in Italia.
 Hisce verbis *Cicero* omnia tumultus signa expressit, quibus apparet,
 omnia in tumultu præpropere administrari publice, privatimque solita
 esse, cum bellum urgens, & quasi muris imminens solemnem actum non
 admitteret. *Liv. l. 7.* Dictator cum tumultus Gallici causa justitium
 edixisset, omnes juniores sacramento adiegit. ¶ Translate ponitur
 generatim pro omni perturbatione, trepidatione, metu. *Virg. 2. Æn.
 hic Ithacus vatem magno Calchanta tumultu Protrahit in medios.*
*Cels. l. 1. B. Civ. Hanc enim initio tumultus evocaverat, reliquæ non-
 dum convenerant.* *Cic. 2. Catil. Mihi, ut Urbi sine vestro metu, ac
 sine ullo tumultu satis esset præsidii, &c. Sallust. in Jugur. c. 53.* Tu-
 multum facere. *Tacit. 4. Hist. c. 16.* Tumultum comprimere. *Liv. l. 25.
 Præbere tumultum civitati.* ¶ Reperitur etiam genitivus *tumultus,* ut
 sit 2. declinat. *Plaut. Cas. 3. 5. 22.* Quid intus tumultu fuit? *Ter. Andr.
 2. 2. 28.* Nil ornati, nihil tumultu.*

Tumulus, i, m. *monticello, היל,* Ger. *hugel,* Gal. *tette, monceau,* Hisp.
cerro, ארש, colliculus e terra nonnihil eminens, a *tumeo.* *Cels. l. 1.
 B. G. c. 43.* Planities erat magna, & in ea tumulus terreus satis grandis.
Virg. 2. Æn. v. 713. Est urbe egressis tumulus. ¶ Aliquando ponitur
 pro sepulcro, quia ibi coacervari terra consuevit. *Virg. 3. Æn. v. 328.*
 O felix una ante alias Priameia virgo Hostilem ad tumulum Troæ
 sub menibus altis iussa mori. *Cic. pro Arch. Cum Alexander in Sicili-
 a ad Achilles tumulum astitisset.* ¶ *Tumulus honorarius,* est cenota-
 phium, hoc est vacuum sepulcrum, quod in mari submerso, eique,
 cujus corpus haberi non poterat, erigi solebat. *Suet. in Claud. c. 1.*
 Cæterum exercitus ei honorarium tumulum excitavit, circa quem, &
 Tun? pro Tune. *Ter. Eun. l. 1. 2. 6.* Hem, tun' eras? *eri forse tu?*
 Tunc, *allora, τότε,* eo tempore. Dicitur de futuro, & præterito tem-
 pore. *Virg. 4. Æn. Tunc decuit, cum scepra dabas.* *Cic. 7. Phil. Sed
 erat tunc excusatio oppressis, misera illa quidem, sed tamen justa*
 nunc nulla est. *Horat. de ar. Poet. v. 103.* tunc tua me intortuolant.
 ¶ Interdum ei additur genitivus temporis. *Justin. l. 1. c. 4.* Sed de gente
 obscura tunc temporis Perfarum Cambysii mediocri viro in matrimonio
 tradidit. ¶ Cum verbo præteritis temporis, *Stat. 5. Theb. v. 81.* nam
 me tunc libera curis Virginitas, annique tegunt.

Tundo, is, tutudi, tufum, & tunsum, a. 3. *percussere, battere, pestare,*
 כרש, Ger. *stampfen,* Gal. *frapper, brayer,* Hisp. *tundir, χτυπω, αδαω,
 αδαρω,* percutio, pulso, ab antiquo *tudo,* unde *tuder,* & *suditare.*
*Diomedes docet, hoc verbum habere duplex præteritum, & duplex su-
 pinum, scil. tusedi, tufum, tunsis, tunsum. Tusedi* avertit etiam a
*Varr. l. 8. de L. L. cujus quidem penultima plerumque brevis est, ut ex
 compositis patet; produxit tamen Ennius apud Priscian. l. 10. in Con-
 sudiis. Plaut. Asin. 2. 1. 14.* Sed quid hoc, quod quis ulum tundit?
Cic. 7. Verr. c. 54. Cum illi nihilominus jacenti latera tunderentur, ut
 aliquando sponder se diceret. *Ovid. l. de ar. v. 535.* Tundere pestus.
 ¶ Translate dicitur de verbis, pro iterare, sæpius idem repetere. Et
 est translatio sumpta a malleo farorum sæpe percussente. *Ter. He-
 1. 2.* Tundendo, atque odio denique effecit senex. ¶ *Tundere assidue*
eandem incudem, proverbialiter dicitur, pro indefatigabili assidue
 in operis alicujus studio perseverare, Metaphora ducta a fabris, cre-
 bris ictibus incudem ferientibus, atque ita tandem aliquando ferri ri-
 gorem perpetuo labore vincuntibus. *Cic. 2. de Or. c. 39.* Ego autem fi-
 gorem nunc plane rudem institui ad dicendum velim, his potius tra-
 dam assiduis, uno opere eandem incudem diem, noctemque tundentibus.
 ¶ *Tundere aures,* est obtundere, sæpe idem repetendo. *Plaut. Pen. 1. 3.
 25.* Pergin' aures tundere? Participia *tunsus, & tusus V. suis locis.*

Tunica, as, f. *tonica, tonaca, תרונה,* Ger. *underrock,* Gal. *tunique, saye,*
 Hisp. *sayo, habirol, טרונה,* velis interior, apud Romanos, cui toga
 superinduebatur, qua tum viri, tum mulieres utebantur, responde-
 que ei quæ ab Italis dicitur *fort' abito, camiciuola, fossana.* *Varr. l. 4.
 de L. L. cenet esse vel a tuendo, vel ab inducendo.* Inquit enim:
 Tunica ab tuendo corpore: tunica ut induca. *Cic. 2. de Orat. Dilorica-
 care tunicam, & judicibus cicatrices adversas offendere.* ¶ Tunica
 angustior, & brevior, quam toga, fuit, ac primum sine manicis, de-
 inde manicata, ac cinctu constricta est: de ejus longitudine ita *Quintil.
 l. 11. c. 3.* Cui laticlavi jus non erit, ita cingatur, ut tunica priori-
 bus oris infra genua paululum, posterioribus ad medios poplites usque
 perveniat. Nam infra mulierum est, supra ceterorum. ¶ Tunica
 manicata, & talares, idest usque ad talos demissa, fuere mulierum
 propriæ: in viris semper probro objectæ sunt. *Gell. l. 7. c. 12.* Tunicis
 uti virum prolixis ultra brachia, & usque in primores manus, ac
 prope in digitos Romæ, atque omni in Latio, indecorum fuit. Eas
 tunicas Græco vocabulo nostri *χαρπύριος* appellaverunt: Fœminisque
 solis vestem longe, lateque diffusam decere existimaverunt ad unas,
 cruræque adversus oculos protegenda. Viri autem Romani primo quid-
 em sine tunicis toga sola amicti fuerunt, postea substrictas, breves
 tunicas citra humerum deficientes habebant. Quod genus Græci dicunt
ἰσχυρίδης. Hac antiquitate inductus P. Africanus Pauli filius P. Sulpitio
 Gallo homini delicato inter pleraque alia, quæ oblectabat, id quoque
 probro dedit, quod tunicis uteretur manus totas operientibus. *Ha-
 ctenus Gell. in Catil. c. 20.* Quos pexo capillo nitidos, aut imberbes,
 aut barbatos videtis, manicatis, & talaribus tunicis, velis amictos,
 non togis. *Virg. 9. Æn. Et tunica manicata, & habet redimicula mitræ.*
 ¶ Romani diu tunica caruerunt, sola toga amicti, ut apparet ex *Gellii*
 verbis. Postquam vero tunica introducta est, eam tere semper, & ubi-
 que gestabant, una cum toga. Sed in exercitationibus togam ponebant,
 tunicam retinebant. *Plutarchus* scribit, Catonem majorem per hyemem
 tunica exomide sumpta, per æstatem nudum opus in agro perterritis.
 Dixi *sepe semper.* Nam tunicam multi & privati, & in Magistratu omiserunt.
 Tertius est Acro, qui rationem reddens, cur *Horatius* Cethegos
 cinctus dixerit, sic inquit: Cincti Cethegi tunicas non gerebant,
 sed pro tunica cinctum, vel campêtre ab umblico ad pedes, reliquo
 corpore exerto, & nudo, niti toga tegeteretur. Etiam Candidati sine tu-
 nica cum toga candida præstant, ut *Plutarchus* scripsit in *Coriolano.*
Pedanius Catonem jus dixisse, cum esset Prætor, sine tunica, campêtre
 sub toga cinctum, notavit, eumque morem repetisse ex statu Romuli,
 & Camilli ætate factis. Contra plebecula, præsertim turba forensis (i-
 tem rustici in agris) tunica usa est sine toga, aut pallio. *Hinc Hora-
 tius l. 1. ep. 7.* populum tunicatum vocat: Villa vendentem tunicato
 scruta popello. ¶ Tunica duplex fuit, *vestis, & clavata.* Recta tunica
 dicebatur, quæ erat sine clavis. Inventa est a Tananque uxore Tar-
 quinii Prisci, teste *Plin. l. 8. c. 48.* Tunica clavata fuit, quæ clavos
 purpureos intextos habuit. Hæc rursus duplex erat: alia clavos purpu-
 reos latos intextos habebat, alia angustus, illa dicebatur *latus clavus,*
 & *tunica lani clavi,* hæc *angustus clavus, & tunica angustii clavi.* Tu-
 nica lani clavi habuit originem a Tullo Hostilio, ut est apud *Plin. l.
 9. c. 39.* Hujusmodi tunicarum varietas Ordines C. R. distinguit. Nam
 Senatores, & Equites tunicam clavatam induerunt, Plebs rectam,
 & sine clavis: deinde latus clavus fuit Senatorum, atque amplissimi
 Ordinis insignis, angustus clavus fuit proprius Equitum Romanorum.
 Itaque *Ovidius* ostendens sibi defuisse Senatoriam dignitatem, inquit
4. Trist. ed. 10. v. 35. Curia restabat, clavi mensura coacta est. *Lam-
 prid. in Alexandro:* Tum satis esse constituit, ut Equites Romani a
 Senatoribus clavi qualitate discernerentur. Hinc Senatores *laticlavii,*
 Equites Romani *angustielavii* dicti. V. *Clavus.* ¶ Etiam Sacertotes
 tunica lani clavi utebantur. Imo & præcones hanc tunicam
 ultimis temporibus induerunt, ut scribit *Plin. l. 33. c. 1.* ¶ Postquam
 Romani plures tunicas adhibere cœperunt, ea proprie tunica dicta
 est, quæ sub toga induebatur, nam quæ carni adhærebatur, indusium,
 & subucula vocabatur; & indusium quidem muliebres, subucula vero
 virilium, ut notant *Manus, & Ferrar.* locis infra citandis ex *Varr. Non.
 & alius;* quamquam interdum omnes vestes, quæ sub toga sunt,
 tunica nomine veniunt, ut ex *Ovid. l. 1. & 3. de cre. am. constat.*

Tunica porro earni adhærens (tunica enim vocatur ab eodem Ov. 2. *Fast.* v. 247.) ex lino facta, estque eadem cum ea, quæ *camisica* Italiane dicitur. Legitur autem linea tunica apud *Lampr. in Alex. & Popsic. in Aurel.* Plura de tunica V. apud *Manut. de quaest. per epist. par. 1. ep. 2. & Ferrar. 1010 l. 3. par. 1. de re vestiar.* ¶ Tunica palmata dicta est, quæ palmas habebat intextas, fuitque propria victorum, & triumphantium. *Liv. l. 30. c. 15.* Massiliensis toga picta, & palmata tunica donat. V. *Manut. loc. cit.* Eadem dicitur *Tunica Jovis a Juvenal. sat. 10. v. 38.* tum quia tali habitu Jupiter Capitolinus indutus erat, tum quia triumphatori eam ex Capitolio fovebant. V. *Pistus.* ¶ De tunica molienda V. *Molesius.* ¶ *Tunica pallio propior*, proverbium est, quo significatur, ex amicis alios esse nobis magis devinctos, quorum major habenda ratio sit, quemadmodum tunica propior est corpori, quam pallium, quod tunicæ superinducitur. *Plaut. Trinum. 5. 2. 30.* Hunc priorem æquum est me habere: tunica pallio propior. ¶ Translate tunica ponitur pro membrana. *Plin. l. 11. c. 37. de oculis:* Tenuibus membranis eos natura composuit, callosis contra frigora caloreque in textu tunicis, quas subinde purificant lacrimationum falvis. Sic testicularum tunicæ, apud *Cels. lib. 7. c. 24.* ¶ In arboribus tunica dicitur liber interior post corticem. *Virg. 2. Georg. v. 75. de gemmis arborum:* Et tenues rumpunt tunicas. Eodem modo tunica lupini, est folliculus lupinum involvens apud *Juvenal. sat. 14. v. 153.* ¶ Denique tunica usurpatur pro velamento abcessus, seu tumoris in aliqua corporis parte. *Cels. l. 7. cap. 2.*

Tunicatus, a, um, *χτυρωτός*, qui sola indutus est tunica, hoc est qui nullam tunicam superinduit togam, cui opponitur *togatus*, quales fuere pauperiores apud Romanos, præsertim tula forensis, denique etiam divites, cum se se exercebant. *Cic. pro Cael. c. 5.* Ut exercitatione, ludoque campestri tunicati uterentur. *Hor. l. 1. ep. 7.* Villia vendentem tunicato serua popello. ¶ Metaphrice sumitur pro indocto, imperito. Sic *Tacitus in Dial. de Or. c. 7.* vulgus imperitum appellat populum tunicatum. ¶ Translate *tunicatum sepe dixit Pers. Sat. 4. v. 3. h. e.* multa involucre, velut tunicas habens. ¶ Tunicata quies est, quæ habetur ruri, ubi togis depositis, tunicati homines liberius vivunt. *Martial. l. 10. epigr. 51.* O soles! o tunicata quies!

Tunico, as, a. i. *vestire, χτυρωζο*, tunica aliquem induo. *Varro apud Non. c. 2. n. 873.* Hæc lanigeras detonderi docuit, tunicareque homulum.

Tunicula, læ, f. parva tunica. *Plaut. Rud. 2. 6. 65.* Reductus sum ad hanc usque unam tuniculam. ¶ Translate *Plin. l. 26. c. 12.* Morbum regium in oculis præcipue mirari est, tenuitatem illam tunicularum felle subeunte. h. e. membranarum.

Tunus, a, um, nom. particip. a tundo, *battuto, percosso, pestato.* *Virg. l. 1. Æn. v. 481.* Et tunæ pectora palmis. *Id. 4. Georg. v. 266.* Proderit & tunum gallæ admiscere saporem.

Tuntobriga, f. i. urbs Callaïcorum Braccariorum in Hispania Tarr. in Portugallia, in prov. Transmontana, in ruinis jacens, cujus manet tantum vicus *Bargua de Regoa*, ad Tuelam fl.

Tuor, eris, tuitus sum, d. 3. *vedere, תור, Germ. sehen, Gall. voir, Hisp. mirar, orar,* idem ac tuere, apud veteres, quod proprie notat aspiciere, contemplari, & metonymice servare, defendere. *Festus:* Tuor video, tuor defendo, in usu olim fuit: Sed jam promiscue utuntur, & ponitur tuor pro video, & contueor pro defendo.

Tuor, oris, m. *visita. Apulej. de Deo Socrat.* Fila tenuia usque adeo, ut radios nostri tuoris raritate transmittant.

Turba, æ, f. turba, turbamento, *תורב, Germ. unordnung, Gal. trouble, bruit, Hisp. turba, תורב,* perturbatio cæcus, sive multitudo, ut rixa duorum. *Ul. l. Pætor ait. ff. vi bonorum raptorum, C. de turba:* Turba autem ex quo numero admittitur? Si duo rixam commiserint, utique non accipiuntur in turba id factum, quia duo turba non proprie dicuntur. Eum vero si plures fuerint, decem putat, aut quiddecim homines, turba dicitur. Quid ergo, si tres, aut quatuor? turba utique non erit. Et rectissime Labeo inter turbam, & rixam multum interesse ait. Namque turbam multitudinis hominum: esseurbationem, & cætum, ad rixam duorum. *Hæctenus Ulpianus*, cujus doctrina non semper vera est; nam turba ponitur etiam pro quacunqueurbatione, sive paucorum sit, sive multorum. *Ter. Heaut. 1. 1. 16.* Propter eam hæc turba, atque abitio venit. *Cic. l. 6. Fam. ep. 6.* Quanta in turba, quantaque in confusione rerum omnium videremus. *Quintil. l. 2. c. 16.* Excitare turbas. *Ter. in Eun.* Turbas dare. h. e.urbationes afferre. ¶ Metonymice, quia multitudo fere non vacat perturbatione, turba accipitur pro multitudine. *Cic. 2. Verr. Videt ad ipsum Fornicem Fabianum in turba Verrem*, appellat hominem, & ei voce maxima victoriam gratulatur. *Ovid. l. 1. Am. el. 7.* Quæque tuos currus comitantur turba sequetur. *Nepos in Dertam. c. 6.* In turbam exire. *divulgari.* ¶ *Turbam* de duobus tantum usurpat *Ovid. 2. Fast.* ubi loquens de Tito, & Arunte Tarquinii superbi filius matrem osculantibus, inquit v. 715. Oculi quisque suæ matri properata tulere, Non intellecto credula turba Deo. ¶ Translate usurpatur de quacunque multitudine. *Cic. 1. de nat. Deor.* Magnam turbam congregat ignotorum Deorum. *Id. in Bruto c. 32.* Præclare, inquit Brutus, teneo, qui istam turbam voluminum effecerit. *Lucan. l. 4. v. 251.* Turba scelerum. *Plin. l. 9. ep. 25.* Turba negotiorum. ¶ *Nonius c. 12. n. 26.* discrimen affert inter turbam, & turbas, ut turbadicatur de multitudine hominum, turba de perturbationibus: sed hæc differentia nulla est, nam turbam facere apud *Terent. Eun. 4. 1. 2.* est idem ac turbas excitare.

Turbamentum, i, n. *turbazione, תורב, Germ. unrube, Gall. troublement, Hisp. turbamiento, תורבוס,* idem ac turbatio. *Sallust. in oratione Lepidi ad Populum R. Maxima turbamenta Republicæ, atque exitia probate. Tac. l. 1. hist. c. 23.* Quæque alia turbamenta vulgi.

Turbasso, is, it, futurum conjunctivi pro turbavero, apud veteres. *Cic. 3. de Leg. c. 4. ex leg. XII. Tab.* Ast qui turbassit in agendo, fraus auctoris est. Alii leg. turbassit.

Turbate, adv. *turbatamente, Germ. unordentlich, Gal. avec trouble, Hisp. turbamiento, תורבוס,* confuse, turbulente. *Cæf. l. 1. B. C. c. 5.* His de causis aguntur omnia raptim, atque turbate.

Turbatio, onis, f. *turbazione, Florus l. 4. c. 6.* Divitiarum spes exurbatione Republicæ. *Gell. l. 19. r. 1.* Coloris, & vultus turbatio.

Turbator, oris, m. *turbatore, תורב, Germ. betruber, Gal. breillon, troubleur, Hisp. perturbador, תורבוס,* qui turbat. *Liv. l. 2. c. 16.* Cum pacis ipse auctor a turbatoribus belli piemeretur. Adde *Tacit. Ann. 1. c. 30.*

Turbatrix, icis, f. *turbatrice, quæ turbat. Prudent. Psephom. v. 669.* claudis turbatrix invida pacis. *Sez. 4. Theb. v. 369.* Accumulat crebris turbatrix lama pavores.

Turbatus, a, um, *turbato, תורבוס,* confusus, commotus. *Cæf. l. 2. B. Civ.* Turbatus ex inopinato malo. *Cic. pro Planc. c. 14.* Ferre modice populi voluntates, allicere alienas, retinere partas, placare turbatas. *Virg. 8. Æn. v. 435.* turbatæ Palladis arma. h. e. vel concitatae & iratæ, vel turbantis, inquit *Servius. Senec. l. 2. de Ira, c. 35.* Facies turbator. *Sueton. in Tiber. c. 69.* Turbatiore caelo.

Turbella, æ, f. *תורבילון*, parva turba, parva perturbatio. *Plaut. Pseud. 1. r. turbellas dare.* ¶ Legitur & *turbela* unico l.

Turben, V. Turbo, inis.

Turbidatus, a, um, adject. *torbidato, torbido. Marsian. Capell. l. 1.* Aer ex calore supero, madoreque infero turbidatus.

Turbide, adv. *torbidamente, θορβιδως,* confuse, turbulente. *Cic. 4. Tusc. c. 10.* Intelligatur igitur, perturbationem jaclantibus se opinionibus inconstanter, & turbide in motu esse semper. *Tacit. 3. Ann. c. 12.* Turbide, & feditiose.

Turbido, as, a. i. *intorbidare, turbare. Sidon. l. 6. ep. 2.* Animæ serenitatem secularium versutiarum flatibus turbidare. Adde *Marsian. Capell. l. 1.*

Turbidulus, a, um, adject. *torbidetto, aliquanto turbato. Prudent. Apotheos. v. 8.* Turbidulus sensus, & litigiola argumenta.

Turbidus, a, um, *torbido, turbato, תורב, Germ. besurber, Gal. trouble, trouble, Hisp. turbis, θορβιδως, οχληρος,* confusus, commotus, conturbatus, a turba. Dicitur de omnibus rebus corporeis. *Cic. 5. Tusc. c. 34.* Darius in toga, cum aquam turbidam, & cadaveribus inquinatam bibisset, negavit unquam se bibisse jucundum. *Id. 1. de Invent.* Quasi ex turbida tempestate in portum, &c. ¶ Translate ponitur pro confuso, pleno perturbationum. *Cic. 1. Tusc. c. 33.* Quæ omni turbido motu semper vacet. *Id. 6. Fam. ep. 14.* Si turbidissima sapienter terebas, tranquilliora late feras. *Ovid. 1. Trist. eleg. 10.* Pectora sunt iplo turbidiora mari. *Tac. l. 4. hist. c. 48.* Mox C. Cæsar turbidus animi, &c. *Id. 1. hist. c. 21.* Omne in turbido consilium. *ogni passio aeva le sue confusioni.* ¶ Item pro elato, arroganti tumente. *Virg. 10. Æn.* Atque animo spem turbidus hausit inanem. ¶ Item pro terribili. *Virg. 11. Æn.* Et Venulo adversum se turbidus interit. ¶ Item pro eo qui turbas molitur, & tumultum. *Tacit. 1. Ann. c. 38.* Reduxit in hyberna turbidos, & nihil ausos. ¶ *Turbidum* adverbialiter pro turbido. *Horat. l. 2. od. 19.* recenti mens trepidat metu, Plenoque Bacchi pectorum turbidum lætatur. ¶ Cum genitivo, turbidus ausi, *Sil. l. 13. v. 214.*

Turbinatio, onis, f. *επιρροισις,* actus turbinandi. *Plin. l. 15. c. 21.* Aliis rotunditas mali, aliis turbinatio pyri, aliis ovata species.

Turbinatus, a, um, *κωροσθης,* quod in figuram turbinis definit. *Plin. l. 1. c. 37.* Cor homini infra lævam papillam turbinato mucrone in priora eminens. *Id. l. 37. c. 4.* Et laterum sexangulo lævore turbinatus in mucrone. *Id. l. 15. c. 15.* Turbinatio pyris figura, quam malis.

Turbinus, a, um, quod est in modum turbinis. *Ovid. 8. Met. v. 556.* Corpora turbine juvenilia vortice mersit, h. e. aquis in modum turbinis præcipiti cursu inundantibus. de torrente enim loquitur.

Turbo, inis, m. *turbine, תורב, Germ. windbraut, Gal. tour bilion, Hisp. torvellino, τολκωλ, τωβωρ,* ventus vorticosus, & validissimus, qui obvia quæque deturbat, & profrenit. *Cic. 3. de nat. Deor.* Ergo imbres, nimbi, procellæ, turbines sunt Dii putandi. *Id. l. 12. Fam. ep. 25.* Ut Minerva nostra, custos Urbis, quam turbo dejecerat, restitueret. *Plaut. Cure. 5. 2. 47.* Exoritur ventus turbo. ¶ Sæpe translate usurpatur pro turbatore. *Cic. pro Domo c. 53.* Tu procella patriz, turbo, & tempestas pacis, & otii. ¶ Item pro calamitate, ærumna. *Cic. in Pison.* Ut, qui maximis turbinibus, ac fluctibus Republicæ navem gubernassent. ¶ Quoniam vero ventus iste in gyrum flat, metonymice turbo ponitur pro gyro, orbe, circulo, conversione in orbem. *Virg. 12. Æn.* Præcipientem scopulo, atque ingentis turbine saxi Excutit. *Sil. l. 3.* Alter lethifero iſtridebat turbine serpens. *idell. gyro, spira.* ¶ Item pro vortice aquarum. *Stat. 4. Theb.* Hos turbo rapax, hoc lubrica fallunt Saxa. ¶ Est & turbo genus instrumenti lusorii, quod a pueris scutica in gyrum circumagitur, *paleo, fattore, ερζιλος, βιμυδξ.* V. *Trachus. Virg. Æn.* Ceu quondam torto volitans sub verberè turbo, Quem pueri magno in gyro vacua atria circum Intenti ludo exercent, ille actus habena Curvatus tertur spatibus: Stupet incisa turba, Impubescit manus, mirata volubile buxum. Dant animos plagæ. *Tibull. l. 1. el. 5.* Namque agor, ut per plana citus sola verberè turbo, Quem ceter adfeta verfat ab arte puer. *Chasifus Grammatic. l. 1. & Serv. in loc. Virg. cit.* legunt hic, turben, neutro genere. ¶ Ad hujus instrumenti similitudinem turbo dicitur, *Græce τωβος,* quicquid formam habet in imo acutam, in summo latiore, seu ex lato paulatim definit in acutum. *Cic. de Fato c. 18.* Sed revertitur ad cylindrum, & turbinem suum, quæ moveri incipere, nisi pulsa, non possunt. *Ovid. 1. Met. v. 335.* Cava buccina fumitur illi, Tortilis in latum, quæ turbine crescit ad imo. ¶ Turbo etiam eadem ratione dicitur quoddam instrumentum ad nendum aptum. V. *Rhomus.* Hoc utebantur venefice in incantationibus. *Horat. epod. 17. v. 6.* Candida parce vocibus tandem sacris, Citumque retro solve,olve turbinem.

Turbo, onis, m. *τωβωρ,* nomen proprium gladiatoris. *Hor. l. 2. sat. 3. v. 310.* Corpore majorem rides Turbonis in armis.

Turbo, as, a. i. *turbare, תורב, Germ. betruben, Gall. trombler, Hisp. turbar, תורבילון, תורבוס, תורבוס,* turbas facio, commoveo, contundo, & dicitur de quacunque re, sive corporea, sive incorporea. *Cic. pro Cluent.* Mare, quod sua natura tranquillum est, ventorum vi agitur, atque turbatur. *Id. ad Q. Fr. l. 3. ep. 1.* Simul, ne quid ille turbet, vide. *Id. ib. ep. 9.* Ad te ne hæc quidem scribo, quæ turbantur in Republica. *Id. 1. de nat. Deor. c. 14.* Aristoteles quoque in tertio de Philoſophia libro multa turbat, a magistro Platone diffentiens. *Tac. l. 3. Ann. c. 47.* Si una, alterave civitas turbet, h. e. tumultum aut seditionem moveat. ¶ Dicitur etiam de animo pro commovere, perturbationem aliquam in eo excitare. *Virg. 1. Æn.* Sed res animos incognita turbat. ¶ Usurpatur & impersonaliter. *Cic. pro Sylla:* Utrum quo facilius Romæ ea, quæ conabatur, efficeret, si in Hispania turbatum esset. *Virg. Ecl. 1.* totis usque adeo turbatur agris.

Turbor, oris, m. turba, perturbatio. *Cal. Aurel. Tard. l. 4.* Turbor spiritus. *Et ibid.* Turborem magnum facere, atque stomachum vexare.

Turbilla, læ, f. *picciola turba. Apulej. l. 11. Metam.* Dimotis turbulis. *Et infra.* Turbulæ complent totas plateas.

Turbulens, tis, adject. turbulentes. *Callistrat. lib. 48. Dig. tit. 19. leg. 28.* In quibusdam civitatibus turbulentes.

Turbulente, adv. *confusamente, ταραχιδως,* confuse. *Cic. pro Domo c. 26.* Omnia contra leges, moreque majorum temere, turbulente, per vim, per furorem esse gesta. *Id. in Partic. c. 30.* Turbulentius agere. *Sidon. l. 2. ep. 13.* Turbulentissime regere.

Turbulenter, adv. idem ac turbulente. *Cic. l. 2. ep. 16.* Extremum illud erit, nos nihil turbulenter, nihil temere faciemus.

Turbulentia, æ, f. confusio, turba, perturbatio. *Tertullian. advers. Hermog. c. 41.*

Turbulento, as, a. i. *επιρροισις,* perturbor. *Apul. l. 9. A. Me strepitu turbulento.* *Id. ib. l. 2.* Hopes totam civitatem turbulenter.

Turbulentus, a, um, *turbolento, confuso, θορβιδως, ταραχιδως,* plenus confusiois, ac perturbationis, turbidus. *Cic. 7. Verr. c. 10.* Ut nullus unquam dies tam magna, turbulenteque tempestate fuerit, quoniam tempore Solem ejus dici homines viderent. *Phadr. fab. 1. v. 12.* Turbulenta aqua, *torbida.* ¶ Sumitur etiam pro amante turbarum, seu fedi-

seditionum. *Cic. 2. de Or.* Ut mihi necesse fuit in Sex. Titium seditionum civem, & turbulentum. ¶ Item pro eo, quod cum seditione conjunctum est, seu quod turbulente fit. *Cic. Att. l. 4. ep. 3.* Conciones turbulentæ Metelli, temerariæ Appii, furiosissimæ Publii. ¶ Translate dicitur de animo pro commoto, perturbato. *Cic. 1. Fin.* Et quemadmodum temeritas, & libido, & ignavia temper animum ex cruciant, & semper sollicitant, turbulentæque sunt, sic si cuius in mente injustitia confedit, hoc ipso quod adest, turbulenta non potest non fieri. ¶ Item de re ad animum pertinente, pro eo, quod confusiois plenum est. *Cic. 2. de nat. Deor.* Quæ res genuit falsas opiniones, errorumque turbulentos. ¶ Denique de quibuscumque rebus, pro perturbato, calamitoso, ærumoso. *Cic. pro Cæc.* Ea sunt & turbulenta, & temeraria, & periculosa. *Id. in Pison. c. 15.* Meum turbulentissimum tempus tuo tranquillissimo præstat. *Liv. l. 2. c. 61.* Turbulentior inde annus excepit L. Valerio, T. Emilio Cost.

Turcæ, arum, m. pl. Ital. *Turchi*, *Musulmani*, Hisp. *los Turcos*, Gal. *les Turcs*, pop. Scythiæ, seu Sarmatiæ Asiæ, qui Caucasios montes inter Pontum Euxinum, & Caspium mare incolebant, & suis sedibus egressi imperium suum longe lateque per Asiam, Europam, & Africam armis propagarunt, ac demum sedem Regni Byzantii, & Constantinopoli constituerunt. Hi se ipsos Musulmanos, id est fideles, nominant. Eorum Monarchia initium accepit anno Christi 1300. in Europam trajecterunt anno 1361. & Hadrianopoli confederunt, Amurathe Rege. Constantinopoli potius initio anno 1453. Mahumete II. Rege, P. O. II. Pont. Max. ¶ De iis meminere *Pompon. Met. lib. 1. in fine*, & *Plin. l. 6. c. 1.* & cum Thyssagetis conjungunt. Verba Plinii sunt: Dandari, Thyssagetæ, Turcæ. *Pomponii* vero: juxta Thyssagetæ, Turcæque vastas silvas occupant, alunturque venando. Ex quibus locis dicitur, falli eos, qui Latine æferunt *Turci*, *orum*, imitati Græcos Scriptores rerum Constantinopolitanarum, qui τούροι, & τούροι usurpant.

Turda, æ, V. Turdus.

Turdarius, vel Turdarium. *Varr. subinis. l. 5. de L. L.* Qui omnes verba ex verbis ita declinari scribunt, ut verba litteras alia assumant, alia amittant, alia commutent, ut fit in turdo, in turdario, in turdelice.

Turdellix, icis, f. turdus exiguus. *Varr. lib. 5. l. L.* Verba ex verbis ita declinari, ut litteras alia adsumant, alia amittant, alia commutent, ut fit in turdo, turdario, turdelice.

Turdetani, m. *los Algarve*, pop. Hispaniæ, partim in Lusitania Australi, ubi hodie Algarbiæ Regnum, cum portu Portugaliæ, partim in Bætica, ubi Hispaniense territorium, & Ducatus Mediæ Sidoniz in Vandalitia prov. teste *Brietio*. Facete *Plaut. Capt. 1. 2. 60.* cum dixisset, multis militibus opus esse, inter eos enumerat *panitos, placentinos, turdetanos*, ludens nimirum in ambiguo. nam *Turdetani* & *populi* sunt, & significare possunt eos qui turdos faginant, & vendunt: qui jocus in aliis quoque nominibus, qui ibidem leguntur, latet.

Turdillus, i, m. parvus turdus. Legitur a quibusdam apud *Senec. ep. 96. in fine*, ubi alii aliter.

Turdili, lorum, m. populi Hispaniæ Beticæ ubi nunc pars regni Granatensis, & Andalusis. *Varr. l. 2. R. c. 10.* scribit, neque Basculos, neque Turdulos esse ad pecuariam rem idoneos: fortasse quia ea natio nimis mollis fuit.

Turdus, i, m. *tordo*, κίχλα, κίχλα, genus avis. A sono accepit nomen, quomodo juxta *Varr. l. 4. de L. L.* a suis vocibus nomen impositum upuræ, cuculo, corvo, pavoni, anseri, buboni, aliique. Aliter *Isid. l. 12. c. 7.* Turdi, inquit, a tarditate dicitur: huius enim confinio se reterunt, hoc est in fine autumnii. *Hor. l. 1. ep. 15.* Nil melius turdo, nil vulva pulchrius ampla. *Martial. l. 13. epigr. 92.* Inter aves turdus, siquis me iudice certet, inter quadrupes gloria prima lepus. ¶ Quæritur, an dicatur & turda. Negat *Varr. l. 8. de L. L.* ubi clare ait, Dicitur corvum, turdum, non dicit corvam, turdam. Adde *lib. 3. R. c. 5.* Sed omnes Perlii codices, ac membranæ, Casaubono attestante, *far. 6. v. 24.* habent: Sollers turdum nosse salivam. ¶ Est & turdus piscis, quem & ipsum κίχλα vocant Græci. A colore turdi avis nomen habet, ut indicat *Varr. l. 4. de L. L. Quintilianus* quoque *l. 8. c. 2.* inter ea, quæ a similitudine nomen habent, & soleam, & turdum piscem ponit. *Plin. l. 32. c. 11.* Turdus inter saxatiles nobilis.

Turus, V. Thureus.

Turgens, entis, o. g. αἰδῶναρ, gonfio. *Plin. l. 20. cap. 13.* Imponunt & mammis turgentibus decoctam rutam, & pituitæ.

Turgens, es, gonfiaris, enfiaris, טורג, Ger. *barzen*, Gal. *s'enfler*, Hisp. *hincharse*, *ογκώμας*, οἰδῶ, inflor, tumeo. *Virg. 7. Ecl.* Jam læto turgens in palmite gemmæ. ¶ Translate sumitur pro commoveri, irasci. *Plaut. Caf. 2. 5. 17.* Nunc in fermento tota est, ita turget mihi. *Id. Mest. 3. 2. 10.* Tota mihi turget uxor nunc domi. ¶ Item per translationem dicitur de oratione. *Auct. ad Her. l. 4. c. 10.* Ita gravis oratio sæpe imperitis videtur ea, quæ turget, & inflata est.

Turgescens, entis, o. 3. partic. a turgesco. *Plin. l. 8. cap. 50.* Novembri mense, ut Martio pariant capræ turgescitibus virgultis.

Turgesco, is, n. 3. gonfiaris, enfiaris, טורג, Germ. *sich aufblähen*, Gal. *s'enfler*, Hisp. *hincharse*, *ογκώμας*, turgidus fio, intumescio. *Cic. 3. Tusc. c. 9. ex Poeta:* Corque meum penitus turgescit tristibus iris. *Varr. 3. de R. R. c. 9.* Et, ne tum denique in eorum corpore turgescat aqua, prohibendum.

Turgidulus, a, um, dim. a turgidus. *Casull. Carm. 3.* Flendo turgiduli rubent ocelli.

Turgidus, a, um, gonfio, טורג, Ger. *barzend*, Gal. *enfler*, Hisp. *hincharse*, *ογκώμας*, inflatus, tumidus, tumens. *Plaut. Mil. 4. 3. 15.* Cubare in navi lippam, atque oculis turgidis. *Cic. 5. Tusc.* Num aliquod quippiam membrum tumidum, ac turgidum non vitiose se habet? *Hor. l. 3. ode 13.* Cras donaberis hædo, cui frons turgida cornibus.

Turgor, oris, m. gonfiamento. *Marsian. Capella lib. 2. pag. 35.* Disertus magno cum turgore.

Turia, æ, f. 1. *Albarazin*, urbs Hisp. Tarr. alius Celtiberorum, nunc Aragoniæ, in colle, a fontibus Turis fl. extructa ab Aefonibus pop. Italæ anno U. C. 640. Aliis videtur potius *Tervel*, urbs finitima in R. Aragonio.

Turias, æ, m. Thurias, Durias, Turium, Turulis, *Guadalavivæ*, fl. Hispaniæ Tarraconensis. Oritur una leuca a fontibus Tagi, supra Lobetum, hinc per Aragoniam fluens, ad Terulum recipit Alhambra fl. deinde per R. Valentiam labitur, & paulo intra Valentiam urb. in mare Mediterraneum, & sinum Sacronensem se exonerat.

Turifer, V. Thurifer.

Turii, m. 2. Thurii, Thurium, opp. & urbs exc. Magnæ Græciæ, apud oram sinus Tarentini, & ostia Chrathis, & Sybaris fl. ¶ Turii stem, vel Thurii, Turii, opp. Apuliæ Peucetiae, inter Cuperlanum, & Aquam vivam ad 6. M. P.

Turio, onis, m. *versucula*, tenuis omnis ramusculus, quales maxime in summis arboribus. *Col. l. 12. c. 48.* Lauri turiones in hoc usu mittito, ut olivas depriment.

Turma, æ, f. *turma*, *torma*, *compagnia di soldati cavallo*, טור, Ger. *geschwader reuter*, Gal. *bande de gens d'armes*, Hisp. *vanda, esquadra*, Ita, agmen triginta equitum, five cum tribus Decurionibus triginta trium. Nam *Varr. l. 4. de L. L.* disertum scribit, suo etiam tempore tres fuisse in turma Decuriones. Festus autem ita de Decurionibus: Decuriones appellatur, qui decem equitibus præstant. Postea res mutata est. Nam turma facta est triginta duorum equitum, & unus totæ turmæ est præpositus, qui quamquam triginta duobus equitibus præstat, tamen pristino retento nomine, & ipse Decurio vocabatur. Clare id ostendit *Vegetius l. 2. c. 14.* Quemadmodum, inquit, inter pedites centuria, vel manipulus appellatur, ita inter equites turma dicitur. Et habet una turma equites XXXII. Huius qui præest, Decurio nominatur. Ut enim centum, & decem pedites ab uno Centurione sub uno vexillo gubernantur, similiter XXXII. equites ab uno Decurione sub uno vexillo reguntur. ¶ De origine vocis ita *Varr. 4. de L. L.* Turma terna est, quod terdeni equites ex tribus Tribubus, Gatiensium, Rannium, & Lucernum fiebant. Itaque primi singularum decuriam Decuriones dicti, qui ab eo in singulari turmis tum etiam nunc terni. Hæc *Varr. Cic. pro Marc.* Nihil tibi ex ista laude Centurio, nihil Præfectus, nihil cohors, nihil turma decerpit. ¶ Translate usurpatur pro quacunq; multitudine. *Hor. l. 3. ode 4.* Divofque mortalesque turmas Imperio regit unus æquo.

Turmalis, & le, o. 3. *τάρμας*, quod eisdem turmæ est, quod est in eadem turma. *Liv. l. 5.* Manlius Consul filius supra castra hostium cum suis turmalibus evasit. ¶ Item quod ad turmam spectat. *Claudian. de bell. Gild. v. 447.* Excitet incestos turmalis buccina somnos. *Stat. 4. Theb. v. 10.* Bellona Turmale tremens. h. e. turmale clasticum canens; vel generatim, ad arma excitans. *Id. l. 2. v. 14.* non sanguine cretus turmalis, trabeaque Remi. h. e. non natus ex equestris ordine, sed ex senatorio, ut sequentia carmina declarant. ¶ Translate sumitur pro gregali, pro eo, quod est simul cum multis aliis. *Cic. de Or. c. 65.* Ex translatione utem, ut cum Scipio ille major Corinthiis statuum pollicentibus eo loco, ubi aliorum essent Imperatorum, turmales dixit displicere.

Turmarius, a, um, adjct. idem ac turmalis. *Cod. Theodof. l. 6. tit. 35.* Turmariorum, quos capitularios vocant, curam subire.

Turmatim, adv. *a schiera*, Ger. *mit scharen*, Gal. *par bandes*, Hisp. *de vanda*, en vanda, *ταξία*, per turmas. *Hist. l. 8. B. G. c. 18.* Turmatim in eum locum venerunt. *Liv. l. 5.* Mox ululatus, cantusque difonos, vagantibus circa mœnia turmatim barbaris, audiebant.

Turnus, m. 2. nobilis juvenis inter Laurentes, Latino regnante, conforbrinus Amatæ Reginæ. Hic cum Latino bellum gessit ob Laviniam ejus filiam, quam cum ipse cuperet, Latinus maluit Æneæ Trojano in matrimonium collocare. *V. Dionysium Halic. Rom. Ant. l. 1. Livium l. 1. c. 2. & Virgilium l. 12. Æn.*

Turonis, m. 3. pop. Galliæ Lugdunensis, quorum tractus hodie Turonia dicitur, la Touraine, urbs vero Turones, Turo, Turonica urbs, Casarodunum, ad Ligerim fl. ubi ponte lapideo oblongo, & pulcherrimo jungitur, ex altera parte alluitur Cari fl. ampla, elegans, culta, emporium celebre in regione perferaci, & rigua inter Aurellanos, & Andegavos. *Lucan. l. 1. v. 437.* Inhabiles Turones circumfusa castra coercent.

Turonicus, a, um, adjct. ad Turones pertinens, ut Turonica Ecclesia, *Sulpic. Sever. de vita B. Mart. c. 9.*

Turpatus, a, um, adjct. *imbrattato*. *Stat. 4. Theb. v. 106.* Herculea turpatus gymnædo vultus Amnis.

Turpicillus, a, um, *τυρπιλλος*, subturpis, dim. a turpis. *Cic. 2. de Or. c. 61.* Tantum interest, quod gravitas honestis in rebus severe, jocus in turpiculis, & quasi detormibus ponitur. *Casull. Carm. 43.* turpiculo puella naso.

Turpido, inis, idem quod turpitude. *Tertall. de cor. Mil. c. 14.* Turpido, & dedecoratio.

Turpificatus, a, um, nom. partic. turpis factus, *refo deforme, laido, turpe*. *Cic. 3. Off. c. 29.* Quanta læditas turpificati animi debet videri.

Turpitas, us, u, m. vetus poeta comicus, cujus multa carmina afferunt. *Nonius, & Priscianus.*

Turpiluricupidus, i, *chi brama guadagno turpe, & disonesto, αἰχμηρῆς*. *Plaut. Trin. 1. 2. 63.* Turpiluricupidum te vocant cives tui.

Turpio Ambivius, actor comædiarum, ætate Terentii.

Turpis, & pe, o. 3. *bruto, deforme*, טור, Ger. *ungefalt*, Gal. *laido*, Hisp. *feo*, *αἰχμῆς*, *δυσωδῆς*, detormis, cui pulcher opponitur. *Ter. Phorm. 1. 2.* Lacrumæ, vestis turpis. *Virg. 3. Georg.* Optima torvæ Forma bovis, cui turpe caput. h. e. valde magnum, ideoque deforme. Eadem ratione *Id. ib. l. 4.* turpes Focas dixit. ¶ Transferitur etiam ad animum pro inhonesto, infami, indecenti. *Ter. Hesut. 5. 4.* Pudet Dicere hac præsentem verbum turpe. *Cic. 1. Off.* Luxuria vero cum omni ætati turpis, tum senectuti fœdissima est. *Id. 8. Fam. ep. 11.* Iste omnium turpissimus, & fordidissimus. *Ovid. 1. Amor. eleg. 13.* Fabula non cælo turpior ulla foret. ¶ Turpe neutrum interdum Poëticè pro turpiter ponitur. *Casull. Carm. 43. v. 8.* Turpe incedere. *Stat. l. 3. Theb. v. 335.* Turpe gemens. Adde *Claudian. l. 2. in Eurpore v. 446.*

Turpiter, adverb. *bruttamente, indecentemente, vergognosamente*, Germ. *schandlich*, Gal. *villenement*, Hisp. *deshonestamente, αἰχμῆς*, fœde, indecore. *Ces. l. 3. B. Civ.* Reliquos turpiter fugere coegerunt. *Cic. l. 1. de nar. Deor. c. 12.* Empedocles turpissime labitur. *Ovid. l. 5. Trist. eleg. 6.* Turpius ejicitur, quam non admittitur hospes.

Turpitude, inis, f. *surpitudine, bruttezza*, טור, Germ. *schant*, Gal. *laidite*, Hisp. *fealdad, αἰχμῆς, αἰχμηρῆς*, detormitas. *Cic. pro Domo* a Sex. Serrano sanctissima sacella suffoila, incensa, inædificata, oppressa, summa denique turpitudine esse tædeta nescimus? ¶ Translate sumitur pro vitio, labe, seu macula animi, vel alterius rei incorporeæ. *Cic. 2. de Or. c. 59.* Verborum turpitudinem, & rerum obscœnitatem vitare. *Auct. ad Heren. l. 1. c. 6.* Si causa turpitudinem habebit, exordiri poterimus his rationibus, &c.

Turpo, as, a. 1. *bruttare, αἰχμῆς*, turpitudine afficio, fœdo. *Cic. 1. Tusc. ex Poeta*, Jovis aram sanguine turpari. *Hor. l. 1. sat. 5.* At illi fœcia cicatrix Setosam lævi trontem turpaverat oris.

Turricula, æ, f. *torrcella*, parva turris. *Vitruv. l. 10. c. 19.* supra medium tecti fastigium turricula. ¶ Accipitur etiam pro vase illo in modum turris factio, per quod tali in alveolum mitti solent, & alio nomine *pyrgus* dicitur. *Martial. l. 14. ep. 17.* cuius titulus est, *Turricula*. Quæritur compositos manus improba mittere talos: Si per me misit, nil nisi vasa facit.

Turris, ra, rum, *συργυροειδής*, quod turres fert. *Ovid. 4. Fast. v. 219.* At cur turrisera caput est onerata corona? Alii leg. *turrisa*.

Turriger, ra, rum, *συργυροειδής*, quod turres gerit. *Virg. 10. Æn. v. 253.* Turrigeræ urbes. *Plin. l. 11. c. 2.* Sed turrigeros elephantorum mirantur humeros. ¶ Dea, five Mater turrigera, Tellus, Ops, Cybele, Berecynthia, Mater Idæa. *Ovid. 4. Fast. Phryx* puer in sylvis facie

facie spectabilis altis Turrigeram casto junxit amore Deam.
 Turris, is, f. torre, טור, Germ. turn, Gal. tour, Hisp. torre, τῦρῶν, ædificium in magna altitudine protentum. Juxta Varonem l. 4. de L. L. dicta est a torrens, quod hæc profpicitur ante alios. Secundum Isidorum l. 15. c. 11. turres dicuntur, quod teretes sint, & longæ. Quippe vel rotundæ sunt, vel saltem procul videntibus rotundæ existimantur. Cic. 5. Tus. Dionysius concionari ex turri alta solebat. Virg. 10. Æn. Miseri tantis turribus altis Nequidquam. ¶ Turris item fuit machina bellica ambulatoria, nempe ligneum ædificium in magna altitudine erectum, subjectisque rotis huc illuc mobile, in imo habens arietem ad muros subruendos, in medio pontem super eodem muros immittendum, in superioribus autem partibus milites conis, & sagittis armatos, qui hostes a munitione deturbarent. Cic. 15. Fam. epist. 4. Aggere, vineis, turribus urbem oppugnare. V. Veget. l. 4. c. 17.
 Turrilus, a, um, fornicato con torri, τῦρῶν, ἑστῦρῶν, turribus instructus, turribus plenus. Ovid. l. 3. Amor. el. 7. Quid tibi turrilis incingere mœnibus urbes? ¶ Accipitur quoque pro eo, cui turris superponitur, vel quod turres gestat. Plin. l. 8. c. 7. de elephantis. Iterum totidem turrili cum sexagenis propugnatoribus. ¶ Item pro eo, quod turrim capite tanquam coronam gerit, ut pro Cybele, seu Berecynthia, seu Matre Deorum, quæ turrita fingitur, quia terra est, quæ urbes sustinet. Virg. 6. Æn. Qualis Berecynthia Mater Læta Deum partu Phrygiæ turrita per uberes Invehitur curru. ¶ Item pro alto, sublimi, excello, turris instar edito, tacto ad turris similitudinem. Virg. 3. Æn. Gemino demittunt brachia muro Turrili scopuli.
 Turrus, m. 2. Torre, Turri, f. Carnorum, qui apud Forum Julium decurrit, & in mare Adriaticum apud Aquilejam influit. Plin. l. 3. c. 18.
 Tursio, onis, m. Suppur, piscis delphino similis, suavissimus, & laudatissimus. Plin. l. 9. c. 9.
 Turtur, uris, m. τῦρῶν, avis ex genere columbarum, a sono, quem edit. Plaut. Most. l. 1. 44. Tu tibi istos habes turtures, pisces, aves. Cic. 2. Fin. Turtures & cursu, & peregrinatione lætantur. Virg. 1. Ecl. Nec gemere acria cessabit turtur ab ulmo.
 Turturilla, æ, f. parvus turtur, quia turtures molles sunt, & lascivi, præsertim fœminæ, quæ si mare desistantur, dicuntur se mutuo concendere: ideo Senec. ep. 96. Hi, inquit, qui expeditiones periculosissimas obeunt, sortes viri sunt, primoresque castrorum: isti, quos publica quies, aliis laborantibus, molliter habet, turturillæ sunt, turti contumeliæ causa. h. e. imbecilles homines, delicati, effœminati. Isidorus, eumque secutus Lipsius, turturillam ajunt dici locum, in quo corruptelæ fiebant, ducta itidem a turturibus denominatione. Alii in Seneca loco aliter leg.
 Turunda, æ, f. tronda, τῦρῶν, ἑστῦρῶν, ossa, vel quid simile, cuiusmodi sunt, quibus fariuntur altilia ad faginam, a terendo, ut merenda a merendo, præbenda a præbendo. Cato c. 89. Polline, vel farina hordeacea conferta turundas faciat. Varro l. 3. de R. R. c. 9. Fariuntur turundis hordeaceis, partim admixtis ex farina loliaceæ, aut femine lini ex aqua dulci. ¶ Ponitur etiam pro linamento illo ex filis, quod in ulcus immitti a Medico solet, tasta. Cato c. 157. Et, si fistula erit, turundam intro trudit: si turundam non recipiet, diluito, succum exprimito.
 Tus. V. Thus.
 Tuscania. V. Thuceania.
 Tuscæ. V. Thucæ.
 Tusculanensis, e, adject. a Tusculano, ut Tusculanensis dies, h. e. in Tusculano rure tractati. Cic. 9. Fam. ep. 6.
 Tusculanum, i, n. Grotta Ferrata, s. Marsa di Grotta Ferrata, villa Ciceronis in agro Tusculano. Nunc ibi cœnobium insignis Monachorum. Cic. Att. l. 1. ep. 9. Nos Tusculano ita delectamur, ut nobismet ipsis tum denique, cum illo venimus, placeamus.
 Tusculanus, a, um, τῦρῶν, quod ad Tusculum spectat, ut Ager Tusculanus, in quo erat villa Ciceronis celebratissima, Quæstiones, seu disputationes Tusculanae, quæ in agro Tusculano in villa Ciceronis habitæ sunt. Cic. 2. de Div. Totidem subsecuti libri Tusculanarum disputationum res ad bene vivendum maxime necessarias aperuerunt.
 Tusculum, n. Frascati, col. & urbs Latii, in Campania Romana, ad rad. collis, inter urbem Romam, & Labicum, & ubi plurimæ villæ, & palatia Principum Romanorum. Conditum existimatur a Telegono Ulyssis, & Circes filio, qui, cum patre imprudens occidisset, in ea se fe loca recepit. Sed Baudrandus dicit, vetus Tusculum omnino fuisse, ubi nunc est, in Frascati planitie, non in summo montis jugo, in quo rudera, & vestigia maximorum ædificiorum conspiciuntur, in eodem jugo villam privatam, non oppidum fuisse. Cic. pro Font. & Horat. Epod. 1.
 Tuscillus, ia, um, adject. ad Tusculum pertinens, ut Tuscula tellus, Tibul. l. 1. eleg. 8. v. 57.
 Tuscus. V. Thucus.
 Tussedo, inis, f. idem ac tussis. Apul. l. 9. Metam. Assiduo pulsu tussedinis hucili.
 Tussicilla, æ, f. tussilla, θυγγῶν, parva tussis. Plin. l. 5. ep. 19. Veteris infirmitatis tussicula admonitus, rursus sanguinem reddidit.
 Tussicularis, re, adject. utilis ad tussim, ut tussicularia medicamenta, Cal. Aurelian. Atus. 2. 13.
 Tussiculofus, a, um, adject. tussi laborans. Cal. Aurelian. Atus. 2. c. 13.
 Tussiculosa, & frigida senilis est ætas.
 Tussicus, a, um, qui multum tussit. Firmic. l. 5. c. 16. Luna alios tussicos, alios splenicis efficit. Adde Marcell. Empir. c. 20.
 Tussis, entis, o. g. partic. a tussio. Plin. l. 20. c. 2. Semen eorum cum cumino tritum, potumque in vino tussientibus auxiliatur.
 Tussilago, inis, f. ungula cavallina, herba ad tussim apprime faciens, unde & nomen habet, ætque duplicis generis. Officinæ unguam caballi appellant. Plin. l. 26. c. 6.
 Tussio, is, n. 4. tussio, Ger. husten, Gal. toussir, Hisp. toffer, ἄττω, tussim patior. Plaut. Asin. 4. 1. 50. Forte si tussire coepit, ne lice tussiat, Ut cuiquam linguam in tussiendo proferat. Hor. l. 2. Sat. 5. v. 107. Si quis Forte cohæredum senior male tussiet.
 Tussis, is, f. sasse, Ger. husten, Gal. toux, Hisp. toffe, βῆξ, est vehementissima quædam afflatio, qua plurimus simul, celerrimeque foras æas spiritus, sive aer attrahit, propellitque una secum suo impetu æas, quæ vias suas obstruunt. Ter. Heaut. 2. 3. 132. Gemitus, screatus, tussis, rufus abstinere. Virg. 3. Georg. Et quatit ægros Tussis anhelæ fues. Catull. ep. 41. Malamque pectore expulsi tussim.
 Tusus, a, um, nom. partic. a tundo, pesto, ut tusa testa. Virruv. l. 2. c. 5. Tusa herba, Apulej. de herb. c. 28.
 Tutaculum, i, n. idem quod tutamentum, munimentum. Prudent. l. 2. advers. Symmach. v. 387. fida ut tutacula nudis, Invaldidque parent.
 Tutamen, inis, n. difesa, ἵπῶν, Ger. schirm, Gal. defense, Hisp. defension, ἀσφάλεια, ὄχυρον, munimentum, defensio, defenfaculum.

Virg. 5. Æn. v. 262. Donat habere viro decus, & tutamen in armis.
 Tutamentum, i, n. idem ac tutamen, unde factum est. Liv. l. 27. c. 61. Ut ea sola ignibus aliquoties coniectis ab hoste etiam tutamentum fuerit.
 Tutanus, i, m. Deus apud Romanos, idem, ut putant, atque Hercules, cui ara fuit extra portam Capenam, a tustela, quod adversus Annibalem tutatus esset Populum Romanum. Alius igitur fuit a Tutono, vel Tutino, qui idem ac Priapus. Var. apud Non. c. 1. n. 143. Hercules tuam fidem, Noctu Annibalis cum fugavi exercitum, Tutanus hoc, Tutanus Romæ nuncupor, Hæc propter omnes qui laborant, invocant.
 Tutatio, onis, f. Jul. Firmic. l. 4. c. 7. Qui regias opes, thesaurisque fidei tutatione custodiunt.
 Tutor, oris, m. idem quod tutor. Apulej. de Deo Sacras. Dubiis præmonitor, periculosus tutorator, egenis opitulatur.
 Tutatus, a, um, partic. a tutor, depon. cbi ha difesa. Ovid. 5. Trist. eleg. 6. v. 15. Nil nisi me solum primo tutatus es. ¶ Passiva significatione Symmach. l. 9. epist. 11. Ut auxilio tuo tutata possessio a molestis vindicaretur.
 Tute, pronomen. V. Tu.
 Tute, adverb. sicuramente, ἀσφαλῶς, ἀσφάλεια, secure, sine periculo. Auf. ad Her. l. 3. c. 5. Eum tute vivere, qui honeste vivat. Cæ. Pomp. Cic. in ep. ad Att. l. 8. post epist. 11. Nam te hic tutissime fore puto. Pallad. l. 1. tit. 6. Semina tutius in agris, quam in horreis servantur.
 Tutela, æ, f. tutela, difesa, ἐπιτροπή, ἀσφάλεια, defensio, a tutor. Cic. 3. Fin. de Jove: Hoc intelligi volumus, salutem hominum in ejus esse tutela. Senec. de Consol. ad Helv. c. 9. Terra vix ad tutelam recolentium fertilis. al. mantententio di cbi la coltura. ¶ Tutela navis est signum seu simulacrum alicujus Numinis, quod in puppe constituitur, & ejus navis tutelam habet. Ovid. 1. Trist. eleg. 9. Est mihi, sitque præcor flavæ tutela Minervæ Navis, & picta casside nomen habet. Valer. Flac. l. 1. v. 301. Vifa coronatæ tulgens tutela carinæ Vocibus his inflare deci, ¶ Hinc & Genius alicujus loci tutela dicitur. Petron. in fragm. Tragar. Ita tutelam huius loci habeam protipiam. Sic Horat. l. 4. ad Aug. Augustum: O tutela præsens Italiæ, dominæque Romæ. ¶ Speciatim, a puppe Jurisconsulto tutela, ut Servius definit, teste Paulo l. 1. ff. de tutelis, est vis, ac potestas in capite libero constituta ad tuendum eum qui per ætatem sua sponte se defendere nequit, jure civili data, ac permessa. Cic. 1. de Or. c. 53. Commendare filios suos tutelæ alicujus. Id. 2. de Or. c. 46. Tradere alicui tutelam in tutelam. Id. 4. Fin. c. 14. Subjicere alicuius tutelæ. Alii leg. tutelis in plur. numero. Id. pro Rosc. Com. c. 6. Pervenire in tutelam alicujus. ¶ Venire in tutelam suam, est te tutoris potestate exire, & juris sui fieri, ut dicitur tutelæ. Cic. in Top. c. 11. Si filius mortuus esset prius, quam in suam tutelam venisset. Eodem sensu dicimus, tutelam recipere, quod legitur apud Sueton. in Claud. c. 2. ¶ Tutela sua esse esse sui juris. Senec. epist. 33. Adijce, quod isti numquam tutelæ suæ fiunt.
 Tutela, æ, f. Tutela, urbs Hisp. Tarr. in finibus Vasconum, in R. Narvarræ, ad Iberum fl. ubi recipit annum Quæiles. ¶ Tutela altera, Tutela de Duero, opp. Castellæ veteris, ad Durium fl. ¶ Tutela etiam, seu Tutella, Tutle, urbs Galliæ, in Aquitania prima, & Lemovicensis prov. ad Curretiam fl. & Solanam torrentem, caput prov. Lemovicensis.
 Tutelaris, & re, o. 3. tutelare, che difendo, ἐπιτροπικός, quod tuetur, quod quippiam in sua habet tutela, ut Diis tutelares, in quorum tutela urbes putabantur, qui in oppugnatione urbium certo carminis genere solebant evocari, ne cum ipsis etiam Diis bellum susceptum videretur, & ut urbes Deorum opo desititæ facilius caperentur. Arnob. l. 3. Macrobi. l. 3. Saturn. c. 9. ¶ Sumitur item pro eo, quod quacunque ratione ad tutelam pertinet. Ulp. l. videamus, ff. de iur. iurando: Videamus, in tutelari causa quis jurare, & adversus quem possit. Paul. l. hæredes, ff. de fidejussoribus, & nominatoribus, & hæredibus tuscorum: Non excusetur hæres, si dicat, se instrumenta tutelaria non invenisse. ¶ Tutelari Prætor est, ad quem pertinet pupillis tutores dare, quem primus instituit M. Antoninus Philosophus, cum antea ea res ad Consules pertineret, teste Jul. Capitolin. in ejus vita c. 10.
 Tutelarius, ii, m. ἐπιτροπικός, ἐφορτῆς, custos, qui ædes publicas, & sacras suo periculo tuetur. Plin. l. 34. c. 7. Capite Tutelarios cavere pro eo, instituti publici fuit.
 Tutelina, & Tutulina, æ, f. Dea, a tutando sic appellata, quod fruges præcipue in ejus tutela essent. Var. apud Non. c. 1. n. 243. Tuam fidem, Tutelina, invoco. ¶ Ejus simulacrum erat in Circo positum, in columna collocatum, quæ & ipsa Tutelina dicta est. Tertul. de spectac. c. 8. ¶ Apud Macrobi. l. 1. Saturn. c. 16. legitur Tutuliana pro Tutulina.
 Tuto, as, a. 1. idem ac tutor. Plaut. Merc. 5. 2. 25. Invoco vos Lares Diales, ut me tutetis. Alia exempla ex Nevio, Pompon. & Pæuv. asfert Non. c. 7. n. 70.
 Tuto, adv. sicuramente, Ger. sicher, Gal. seurement, Hisp. seguramento, ἀσφαλῶς, sine periculo, impune. Plaut. Amph. l. 2. 3. Petri ut liceat tuto illam amplexari. Cic. 4. Verr. Qua vix tuto transire posse videamur. Id. l. 14. Fam. ep. 3. Ut tuto sim, quod laboras, id mihi nunc facillimum est. h. e. in tuto sim. Id. 8. Attic. ep. 1. Non me quæreret, ubi tutissimum essem. Ita cum Charis. l. 1. legitur Victorius, Gruter. & Græv. alii tutissime. V. Tute.
 Tutor, aris, d. 1. defendere, ἵπῶν, Ger. schirmen, Gal. defendre, Hisp. defender, ἀσφαλῶς, defendo, diligenter defendo, protego. Ter. prol. Hec. v. 42. Ego interea meum non potui tutari locum. Cic. pro Sylla: Hunc patronum, defensore, custodem illius colonie, per vos tutari, conservareque cupiunt. Hor. l. 2. ep. 1. Res Italas armis tuteris, moribus ornes. Plin. in præf. l. 7. Truncos etiam, arboreque cortice interdum gemino a frigoribus, & calore tutata est. ¶ Usurpatur etiam passive. Plaut. Amph. 2. 2. 20. Patria, & prognati tutantur, servantur.
 Tutor, oris, m. tutor, defensor, ἐπιτροπος, qui tuetur, defensor. Hor. Epod. 2. Et te pater Sylvane tutor finium. ¶ Speciatim sumitur pro pupilli defensore, pro eo, qui jus, & potestatem habet in capite libero, ad tutandum eum, qui se per ætatem nondum tutari potest. Hæc autem ætas est usque ad pubertatem, id est usque ad decimum quartum annum. Nam inde usque ad vigesimum quintum dantur curatores, qui etiam furiosus, & mente captis toto vitæ cursu dari solent. Paul. l. 1. ff. de tutelis: Tutores autem sunt, qui eam vim, ac potestatem habent, exque re ipsa nomen acceperunt. Itaque appellantur tutores, quasi tutores, atque defensores, sicut æditui dicuntur, qui ædes tuentur. Liv. l. 1. Postremo tutor etiam liberis Regis testamento institueretur. Perf. fast. 3. v. 96. Tutorem esse alicui. Modest. l. Caus. ff. de excusationib. Dare alicui tutorem. ¶ Sumitur etiam translatè. Cic. in Brut. c. 96. Nos autem, Brute, quoniam post Hortensii clarissimi Oratoris mortem orbæ Eloquentiæ quasi tutores relicti sumus.
 Tutorius, a, um, adject. di tutore. Justin. l. 30. c. 3. Mittitur, qui tutorio nomine regnum pupilli administrat.
 Tutrix, icis, f. tutrice. Cod. Justin. l. 5. tit. 35. leg. 3. Filiorum suorum

tutricem eam existere faciunt.

Tutulatus, a, um, qui tutulum gestat, *Varro l. 6. de L. L.* Tutulati dicitur hi, qui in sacris capitibus (*Scaliger leg. apicibus*, id est Hammeis) habere solent ut metam. Id tutulum appellatur ab eo, quod matres familias crines convolutos ad verticem capitis, quos habent uti velatos (*Scal.* elatos) dicunt tutulos, sive ab eo, quod tuendi causa capilli fiebant, sive ab eo, quod altissimum in urbe quod est, ea res tutissima tutulus vocatur.

Tutulus, i, m. 3. *καρμύλον, κορμύλη*, capillorum in conum congestus, in feminis, quem *Lucanus* nominat turritam frontis coronam, *Statius* celsos frontis honores, suggestuque comæ. *V. Tutulatus. Terull. l. de Pallio c. 4.* Tunc certissime supra omnes exuvias angusta veitis, superque omnes apices, ac tutulos sacer suggestus deducit oculos. *In scriptis. apud Gruter. pag. 579. n. 5.* Apone Succesæ a tutul: Ornati. *C. Bationis Epigonis Atrienfis, conciaeste.* ¶ Ponitur etiam pro apice flammæ, hoc est fumio fastigio pilei, quo Flamen utebatur. *Fest.* Tutulum vocari ajunt Flaminicarum capitis ornamentum, quod fiat vitæ purpurea innexa crinibus, & extructum in altitudinem: Quidam pileum laotum forma metalli figuratum, quo Flamines, ac Pontifices utuntur, eodem nomine vocari.

Tutulus, i, prima producta, secunda correpta, m. *ἀκρότης*, altissima pars in urbe. *Varro l. 6. de L. L. V.* Tutulatus.

Tutulus, i, m. Deus idem, qui Priapus hortorum tutor. *Arnob. l. 4.*

Tutus, a, um, *secure*, *Ger. sisher*, *Gal. seur*, *Hisp. seguro*, *ἀσφαλῆς, ἀκιδάωτος*, qui est extra periculum, tectus, munitus, incolumis, salvus, a *tuere*. Construitur vel absolute, *Cic. l. de Fin.* Tutor vita, & voluptas plenior. *Id. pro L. Man.* Quis locus tam firmum habuit prædium, ut tutus esset? ¶ Vel cum ablat. & præpos. *ad. l. Cir. 2. de nar. Deor.* Ut sint a frigidibus, & a caloribus tutores. *Afin. Cic. l. 10. Fam. epist. 31.* In quibus plane tutum me ab insidiis inimici sciebam non futurum. ¶ Vel cum acc. & præp. *contra, & adversus. Cic. 7. Verr.* Nullius res tua, nullius domus clausa, nullius vita septa, nullius pudicitia munita contra tuam cupiditatem, & audaciam posset esse. *Cels. l. 5. c. 23.* Mithridates adversus venenorum pericula tutum corpus dicitur reddidisse. ¶ Vel cum acc. & præp. *ad. Liv. l. 36. c. 32.* Cæterum sicut testudinem, ubi collecta in suum tegimen est, tutam ad omnes ictus video esse. ¶ Vel cum ablat. causæ, seu instrumenti. *Dolabella Cic. l. 9. Fam. ep. 9.* Animadvertis, Cæ. Pompejum nec nominis sui, nec rerum gestarum gloria, nec etiam Regum, ac nationum esse tutum. *Virg. 1. Æn.* Auxilio tutos dimittam, opibusque juvabo. ¶ Sumitur etiam pro sano, cauto, provido, nam qui sapit & cavet, tutus est. *Horat. l. 2. Sat. 3.* ex quo est habitus male tutæ mentis *Orthes. Id. de ar. poet.* fertur humi tutus nimium, timidusque procellæ. ¶ *In tuto esse, vel collocare*, est in statu, vel loco tuto. *Cic. de Arusp. Resp. Cum Dii immortales moment de optumatum discordiis, in tuto collocant Clodium. Terent. Heaut. 4. 3. 30.* Nam qui ille poterit esse in tuto?

Tutus, a, um, *suo*, *Ger. dein*, *Gal. sien*, *Hisp. suyo*, *οὐδὲ, σφουίτηρ*, quod ad se pertinet, pronomen possessivum. Est a *Dorico τοῦς*, pro *οὐδὲ*. Nisi simpliciter dici dicere, ut a me est meus, sic a tu esse tuus. *Plaut. Pers. 4. 4. 37.* Tua merx est, tua indicatio est. *Cic. Fam. 13. e. pist. 17.* Qui & in bello tuorum fuisse, & propter memoriam Crassi de tuis unus esset. h. e. unus tuorum amicorum. *Ter. And. fr. ult. v. 11.* Me in tuis secundis respice: tuus est nunc Chremes. h. e. tuus amicus, tibi obsequens. *Plaut. Trinum. 2. v. 46.* Bene volo illi facere, si tu non vis. Ph. nempse de tuo, *del tuo*. ¶ Interdum ponitur pro eo, quod est alicui accommodatum, opportunum, utile. *Marzial. l. 10. epigr. 19.* Sed ne tempore non tuo disertam pulses ebria januam memento. *Et post:* Hæc hora est tua, dum furit *Lyæus*. ¶ *Tuum est*, idem est, atque tui officii, vel negotii est, ad te spectat, tua interest. *Ter. Andr. 4. 1. 54.* Tuum est, si quid præter spem evenit, mihi ignoscere. *Plaut. Stich. 5. 4. 36.* Haud tuum istuc est te vereri. *non à tuo costume*. ¶ In ablativo singulari admittit syllabicas particulas *pre*, & *mer*, & significat tuo, vel tua ipsius. *Plaut. Mil. 3. 1. 21.* Tibi tuopte consilio occludunt linguam. *Id. Trin. 3. 2. 40.* Tuapte sponte.

T A N T E Y.

Tyana, f. i. *Tiana*, urbs A Cappadocæ, ad rad. Tauri M. inter Sasima & Faustiniopolim, media tere inter Cæsaream ad Bor. & Tarsum urb. Cilicæ ad Mer. patria Apollonii. *Plin. l. 5. c. 29.*

Tyaneus, a, um, quod ad Tyanam urb. spectat. *Ovid. 8. Met. v. 719.* O. Bendit adhuc Tyaneus illic Incola de gemino vicinis corpore truncos.

Tyberis. V. Tiberis.

Tybur. V. Tibur.

Tyche, es, f. i. una ex quatuor partibus urbis Syracusanæ, a *τύχη, fortuna*, propter nobile in ea Fortunæ Deæ templum. *Cic. 6. Verr. c. 53.* Tertia est urbs, quæ, quod in ea parte Fortunæ sanum antiquum fuit, Tyche nominata est: in qua & gymnasiū amplissimum fuit, & complures mæles sacre: coliturque ea pars, & habitatur frequentissime.

Tychius, ii, m. *τύχιος*, faber celeberrimus apud *Homer. Iliad. 7.* qui Ajax clypeum fabricavit. *Ovid. 3. Fast. v. 823.* sit Tychio doctior ille licet.

Tyde, es, f. i. Tu de, *Tuy*, urbs Hispaniæ Tarr. in Callaïcis, seu in Gallæcia, ad Minium fl. supra ejus ostia 6. l. in Cæc. Conditæ fuit a Diomede, & de patris nomine dicta. *Sil. l. 3.* Oenæ miseræ domus, Ætolaque Tyde.

Tydeus, i, per duas syllabas, m. *τύδης*, filius Oenei Regis Calydoniæ ex Euryboæ, vel, ut aliis placet, ex Althææ. Cum fratrem suum Menalippum infans occidisset, ad Adrastum Regem Argivorum se contulit, cujus filiam Deiphilen in conjugem sumpsit. Postea a Polynice, qui & ipse ibi exulabat, & alteram Adrastræ filiam Argiam nomine in uxorem habebat, legatus ad Eteoclem Regem Thebarum, fratrem ejusdem Polynicis, missus est, ut pacis memor fratri Regnum redderet. Ad quem cum venisset, & legatione functus esset, Eteocles negavit, se Regno cessurum esse. Quo responso Tydeus vehementer commotus est, ita ut non sit veritus & hostis, & solus Thebanos omnes, quotquot tum forte cum Eteocle essent in convivio, ad quodlibet certaminis genus provocare. Atque ut animose provocavit, ita omnes (sic illi Pallas propitia erat) strenue vicit. Quam ob rem Thebani dolore, ac indignatione accensi, reverfuro infidias tenderunt, collocatis ad opportunitatem locum, qua Tydeus transfuratus erat, quinquaginta juvenibus cum duobus ducibus, Mæone filio Æmonis, & Lycophonte filio Autopboni. Sed eos omnes Tydeus ad ipsum locum occurrentes stravit, occiditque, fretus Deorum, qui ubi ministrabant, auguriis, unitantum Mæoni parcens, quem acceptæ cladis nuntium ad Eteoclem remiit. Reverfuro ad Adrastrum consuit, bellum Eteocli inferendum esse. Collectis igitur undique copiis, cum Adrasto, & Polynice, reliquisque Græcis Principibus, ad bellum Thebanum profectus est, in quo post multas res præclarissime gestas a Menalippo quodam Thebano lethali ter vulneratus occubuit. Filium reliquit Diomedem. *Virg.*

6. Æn. Hic illi occurrit Tydeus, hic inclutus armis Parthenopæus.

Tydidēs, æ, *τύδιδης*, Diomedes filius Tydei. *Virg. 1. Æn.* O Danaum totissime gentis Tydide. *Hor. l. 1. ode 6.* Tydidem Superis parem.

Tylos, seu Tyllus, Tylus, f. 2. oomen duarum insularum in mari Rubro, in sinu Persico. Abundant unioibus, & margaritis, item oleis, ficibus, palmis, vitibus, variique pomorum generibus. *Priscian. de situ orbis:* Hic Tylos est superans vastæ miracula terræ. Vide *Plin. l. 6. c. 28.*

Tympania, orum, n. margaritæ genus superne rotundæ, ab inferiore parte planæ. *Plin. l. 9. c. 35.*

Tympanicus, a, um, *τυμπανικός*, qui tympanite laborat. *Plin. l. 25. c. 5.* Hydropsicis, incipientibusque tympanicis, stomachicis, &c.

Tympaniolum, li, n. parvum tympanum. *Arnob. l. 6. sub fin.* Tympaniolum, tibiæ, psalteria.

Tympanista, æ, m. *samburino, τυμπανιστής*, qui tympana pulsat. *Apul. de Deo Sacras.*

Tympanistrā, æ, f. *τυμπανίστρια*, quæ tympanum pulsat. *Sidon. l. 1. ep. 2.* Tympanistrā, psalteria canit.

Tympanites, æ, m. *τυμπανίτης*, species hydropsis sicca, in qua flatus totam abdominis, interdum & thoracis regionem tumentem faciunt. Nomen ex eo est, quia venter ita distentus sonum reddit tympani, si pulsetur. *Plin. Valer. l. 3. c. 12. & Cas. Aurel. Chronicon. l. 3. c. 8.* Nam *Cels. l. 3. c. 21.* Græce usurpat.

Tympaniticus, a, um, adject. tympanite laborans. *Veget. l. 3. c. 27.*

Tympanitico, as, n. 1. *τυμπανίτικον*, tympanum pulso. *Suer. in Aug. c. 68.* Et assensu maximo comprobavit verum in scena pronuntiatum de Gallo Matris Deum tympanizante: Videtur, ut cinxerit orbem digito temperet?

Tympanotriba, æ, m. *samburino, τυμπανωτής*, Germ. *strummenfchlager*, *Gal. joueur de tambourin*, *Hisp. aduforo*, *sancador de atabal, τυμπανιστής*, qui tympanum terit, id est pulsat. *Plaut. Truc. 2. 4. 9.* Tympanotribam amas, hominem non nauci. h. e. mollem, & effæminatam, quales erant Cybeles sacerdotes tympana pulfantes. *Turnebus credit*, a Plautot vocari eum, qui æpe in tympano per tormenta cruciatus sit. Nam in tympano apud Græcos homines torquebantur.

Tympnum, i, m. *simpano, samburo*, *קטן*, *Ger. strummen*, *Gal. sambourines*, *Hif. atabal, pandero, τυμπανον*, instrumentum ex una parte planum, intus vacuum, membrana extensa clausum, quod baculo, vel etiam manibus pulsatur, quo gentes uti solebant in sacrificiis Cybeles, seu Matris Deorum. *Juvenal. sat. 3. v. 64.* Jampridem Syrus in Tiberim deflexit Orontes, Et linguam, & mores, & cum tibiæ chordas Obliquas, nec non gentilia tympana secum Vexit, & ad circum iussas prostare puellas. *Virg. 9. Æn.* Tympana vos, buxulque vocat Berecynthia Matris Idææ. ¶ Est & tympanum vehiculi lignum tectum, ut inquit *Servius*, quia ad modum pellis in vehiculo, supra vehiculum afferes lati, & subtiles extenduntur, alii dicunt esse testudinem radorium in rotis, hoc est lignum illud rotundum, quod canthos, seu circulum rotæ efficit: alii denique, atque, ut opinor, rectius, tympanum esse ajunt rotam ex folido ligno factam. *Virg. 2. Georg. v. 444.* Hinc radios trivere rotas, hinc tympana plauris. ¶ Etiam tympanum ad rem architectonicam transfertur. Est autem machina rotunda ad rotæ similitudinem, qua a calcantibus hominibus versata subvehuntur pondera, vel demittuntur. Hujusmodi etiam tympana in portibus videmus ad exonerandas naves accommodata. *Lucr. l. 4. v. 903.* Multaque per trochæas, & tympana pondere magno Commovet, atque leve sustollit machina nisu. ¶ Præterea tympanum est pars fastigii anterior in summis coronis columnarum, triangulari plerumque figura, quæ intra ipsius fastigii coronas clauditur. *Io spondato del frontispizio. Vitruv. l. 3. c. 3.* ¶ Item rota ad hauriendam aquam accommodata, quæ dum ab hominibus calcantibus versatur, aquam modiolis exceptam extollit, & versat in castellum, seu vas ad id paratum. *Id. l. 10. c. 9.* ¶ Item rotæ molendini interiores ad perpendicularium collocatæ, dentibusque infixis aliæ aliam versantes, tympana dicuntur. *Id. ibid. c. 10. V. Bald. in Lex. Vitruv.* ¶ Denique tympana olim appellari consueverunt planas, & rotundas lances, quæ in mensis imponerentur, scribit *Plin. l. 33. c. 11.*

Tymphe, es, f. i. mons Epiri, in Thesprotia reg. gyppo abundans.

Tympheî, m. 2. pop. Ætolizæ, al. Thesfaliæ, al. Macedoniæ, inter Epirum ad Occ. & Thesfaliam ad Or. quorum oppida Tympea, & Æginum. *Plin. l. 4. c. 2.*

Tyndaræus, m. 2. *Τυνδαρης*, idem ac Tyndarus. *Ovid. in epist.* Me tibi Tyndareus vita gravis auctor, & annis creditur.

Tyndaræus, a, um, *τυνδαρηος*, quod ad Tyndarum spectat, ut Puer Tyndareus. *Valer. Flacc. l. 1. v. 167.* Tyndareusque puer. h. e. Castor, aut Pollux.

Tyndaridæ, arum, m. 1. Pollux, & Castor filii Tyndari. Secundum *Servium in 2. Æn.* etiam Pollux Tyndarides dicitur est, est ex Jove, & Leda fuerit procreatus, quemadmodum Poetæ Herculeum Jovis filium appellent Amphitryonidem. *Ovid. 5. Fast.* Abiulerant raptas Phæben, Phæbellæ forem Tyndaridæ fratres.

Tyndaris, idis, f. *τυνδαρίς*, Helena, vel Clitæmnestra filia Tyndari, & Lædæ, cum qua Jupiter adulterium patravit. *Virg. 2. Æn.* Non tibi Tyndaridis facies invisâ Lacææ.

Tyndaris, idis, f. Tyndarium, *Io Tindaro, S. Maria di Tindaro*, col. & urbs Siciliæ, in ora litorali, condita, & nominata a Tyndaro Lacedæmonio patre Helenæ, nunc excisa, seu potius mari absorpta. *Plin. l. 2. c. 91.*

Tyndaritanî, orum, m. Tyndaridis oppidi incolæ. *Cic. Verr. 5. c. 47.*

Tyndarus, i, m. five Tyndareus, *τυνδαρηος*, filius Oebali, Rex Oebaliæ, seu Laconizæ, id est regionis Laconizæ. Habuit uxorem formosissimam Ledam, cum qua Jupiter adulterium patravit. Sucepit duos filios, Pollucem, & Castorem, & duas filias, Helenam, & Clitæmnestram. *Bocc. l. 5. Gen. c. 40.*

Typhæus, m. 2. per tres syllabas, *τύφως*, unus e Gigantibus, filius Titani, & Terræ, quem illa Jovi irata, ad perniciem cælestium fertur edidisse. Hic, cum in ingentem corporis molem adolevisset, eo recordiæ provectus est, ut Jovem ad certamen de Regno provocaret, eumque de Cæli possessione deicere conaretur. Quapropter a Jove fulmine ictus est. Aliqui, ut Pindarus, & eum secuti *Ovidius 5. Met. & Strabo l. 13.* fabulantur, in Sicilia sub monte Ætna sepultum fuisse, alii, ut *Homerus* in Catalogo, quem *Virgilius l. 9. Æn. & Lucanus l. 5.* sequuntur, detrusum esse sub Inarimem inf. Campanizæ. *Virg. 9. Æneid.* Inarime Jovis imperiis imposta Typhæo. *Lucan. l. 5.* Conditur Inarimes æterna mole Typhæus.

Typhæus, a, um, per quatuor syllabas, *τύφως*, quod ad Typhoeum spectat. *Virg. 1. Æn. v. 665.* Nate, Patris summi qui tela Typhœa temnis. id est quibus Typhoeum gigantem percussit.

Typhæus, a, um, adjectiv. idem quod Typhæus. *Claudian. l. 3. de rapte. Prof. v. 183.* ruptine Typhæia cervix Inarimem?

Typhon, onis, m. *τύφων*, idem qui Typhæus. *Ovid. 2. Fast.* Terribilem quondam fugiens Typhona Dione. ¶ Typhon item, frater Oïridis, Regis Ægypti, qui ipsum clam necavit, & in viginti quinque partes corpus

corpus eius discerpit. Tandem ab Iride Regina sorore & uxore Osi-
 tidis in bello est interemptus, cum iis, qui cædis fuerant confecti, au-
 xilio filii, cui Orus nomen erat. *Diad. Syll. l. 1. c. 2.*
 Typhon, onis, m. τῆφω, vortex funigans, sed sine igne, ratus, seu
 ventus vorticofus mira velocitate, sed sine igne, e nube erumpens, a
 τῆφω, fumigo. *Lucan. l. 7.* Et trabibus mistis avidos typhonas aquarum
 Detulit. *Plin. l. 2. c. 48.* Sin vero depresso sinu ætius rotati effregerint,
 sine igne, hoc est sine fulmine, vorticem faciem, qui typhon vocatur,
 id est vibratus ecephias: desert hic fecum aliquid abruptum e
 nube gelida, convolvens, versansque, & ruinam suo illo pondere ag-
 gravans, & locum ex loco mutans rapida vertigine: præcipua navigan-
 tium pestis, non antennis modo, verum ipsa navigia contorta frangens.
 Typhus, i, m. τῆφος, Græce est fumus, a τῆφω, fumigo. Per Meta-
 phoram sumitur pro fastu, arrogantia, superbia, elatione, jactantia.
Arnob. l. 2. Typhum, superciliumque deponere. *Es infra:* Typhum
 arrogantiamque frangere.
 Typhus, a, um, adject. *Figurativo, che adombra, o significa.* Usurpant
Sedulius l. 3. v. 208. & *Arator in Acta Apostol. c. 13.*
 Typus, i, m. forma, figura, τῆπος, τύπος, Ger. *vorbild*, Gal. *type*, Hisp.
molde, τύπος, torina alicujus rei, figura, imago, exemplar, umbra
 quedam, & adumbratio rudis. *Plin. l. 35. c. 12.* Umbram ex facie ejus
 ad lucernam in pariete lineis circumscripsit, quibus pater ejus impre-
 sa argilla typum fecit. ¶ Non solum vero typi dicuntur formæ illæ,
 ex quibus res efformantur, sed etiam insculptæ variarum rerum effi-
 gies, & formæ, quarum distincta varietate in testoriis delectabantur,
 ita ut variaz quadræ, & crustæ variis cælatæ speciebus viderentur.
Cicero. Att. l. 1. ep. 9. Prætere typos tibi mando, quos in testoriolo
 atrioli possis includere. V. ibi *Manus.*
 Tyra. V. Tyras.
 Tyragita, m. 1. Tyrageta, Tyrigete, Tyritæ, pop. Sarmatiz Euro-
 pæ, in illo tractu, ubi hodie Podolia interior, prov. Mer. R. Polo-
 niaz, versus Tyram fl. *Plin. l. 4. c. 12.*
 Tyranna, æ, fem. tyrannas, mulier quæ tyrannidem occupat. *Trebell.*
Poll. in XXX. Tyrann. c. 31. Nemo dicturus est, me feminas inter tyran-
 nos cum risu & joco, tyrannas videlicet & tyrannidas, ut ipsi de me
 solent jactare, posuisse.
 Tyrannice, adv. tyrannicamente, Ger. *tyrannischer weise*, Gal. *tyrannique-
 ment*, Hisp. *crualmente*, τυραννικῶς, tyrannorum more, crudeliter,
 violenter. *Cic. 5. Ver. c. 48.* Nunc ut hoc tempore ea, quæ regie, seu
 potius tyrannice statuit in aratoris Apronius, prætermittam.
 Tyrannicida, æ, com. *uccisore del tiranno*, τυραννοκτόνος, qui tyrannum
 occidit. *Plin. l. 7. c. 23.* Quæ torta non indicavit Harmodum, & Ari-
 stogitonem tyrannicidas. *Suet. in Tiber. c. 4.* Pænia tyrannicidarum.
 Adde *Quintil. l. 5. c. 10.* ¶ *Cicero* pro hac voce utitur circumlocutio-
 ne, inquit enim pro *Mil. c. 29.* Græci deorum honores tribuunt iis vi-
 ris, qui tyrannos necaverunt.
 Tyrannicidium, ii, n. τυραννοκτομία, actus tyranni occidendi. *Quintil.*
l. 7. c. 4. Tyrannicidium est occidere tyrannum.
 Tyrannicus, a, um, *tyrannico*, Ger. *tyrannisch*, Gal. *tyrannique*, Hisp.
tyrannico, τυραννικός, quod est tyranni, hoc est crudele, & superbum.
Auf. ad Heren. l. 2. c. 30. Tetrum, crudele, tyrannicum Focinus. *Cic.*
1. de Leg. c. 15. Aut si omnes Athenienses delectarentur tyrannicus legi-
 bus, num idcirco hæc leges jura haberent?
 Tyrannus, idis, f. *tyrannus*, tyrannia, Ger. *tyranney*, Gal. *tyrannie*, Hisp.
tyrania, τυραννία, tyranni dominio, imperium sævum, ac violentum.
Cic. 3. Off. c. 23. Quid, si tyrannidem occupare, si patriam prædere con-
 abitur pater? *Id. Att. l. 14. epist. 9.* O Dii boni, vivit tyrannus, ty-
 rannus occidit. *Id. ibid. epist. 14.* Sublato tyranno, tyrannida manere vido-
 co. *Juvenal. Sat. 8.* Quid Nero tam sæva, crudaque tyrannide fecit?
 Tyrannoctonus, i, m. τυραννοκτόνος, idem ac tyrannicida, a τυραννῶ,
 tyrannus, & κτείνω, interficere. *Cic. Att. l. 16. ep. 15.* Eum modo non
 inimicum tyrannoctonus, verum etiam amicem fore.
 Tyrannopolita, æ, m. civis ejus urbis, in qua tyrannus imperat. *Sidon.*
l. 5. ep. 8. Vicia nostrorum tyrannopolitarum.
 Tyrannus, i, m. *tyranno*, *signore*, טיראן, Ger. *tyran*, Gal. *tyran*, Hisp.
tyrano, τυραννός, rex, seu monarcha, qui plenam habet in subiectos
 potestatem. N-m primo tyrannus in bonam partem pro rege, seu prin-
 cipe accipi consuevit. *Virg. 7. Æn.* Pars mihi pacis erit dextram terti-
 gisse tyranni. h. e. Æneæ. Adde *Naposem in Militiæ sub fin.* ubi docet
 ab incolis Cherfonei tyrannos dici, qui perpetua dominatione utun-
 tur. ¶ Progressu temporis, crescente malitia, cum superbi reges re-
 gnare cœperint, ad illos tantum hoc nomen restrictum est, qui per
 insolentiam viribus imperii abutebantur, non jure, & æquis legibus,
 sed vi, & quadam animi libidine dominabantur. *Cic. de Am. c. 15.* Hæc
 est enim tyrannorum vita, nimirum in qua nulla fides, nulla chari-
 tas, nulla stabilis benevolentiz potest esse fiducia, omnia semper sus-
 pectia, atque sollicita sunt, nullus locus est amicitiz. *Id. 2. Off.* Nec
 vero huius tyranni solum, quem armis oppressa pertulit civitas, &c.
 ¶ Translate sumitur pro quocunque moderatore. *Hor. l. 2. od. 17.* Seu
 tyrannus Hesperiaz Capricivus undæ. ¶ Vetus quidam interpretis,
 cujus verba adducit *Cassiodorus ad Trebell. Pollion. in XXX. Tyrannic.*
31. itemque *Servius ad Virg. 7. Æn.* scribit Tyrannus esse communis
 generis, ita ut etiam in hominibus euvre usurpari possit, sed ad hoc
 confirmandum deest adhuc idonei Scriptoris exemplum.
 Tyras, æ, m. & Tyra, Naperis, *Tyra, Turla, Nießer*, flu. Germano
 Sarmatiz, nunc Poloniz. Oritur ex lacu parvo in Russia nigra prov.
 a Premissia 9. l. Pol. in Or. a Leopoli 4. in Mer. hinc in Ortum tendens,
 rigataque Pocutia tractu, Podoliam superiorem, & inferiorem a Mol-
 davia separat, & in Bessarabia tractu in Pontum Euxinum se exonerat
 intra Bialograd, ab ostio Istri 60. M. P. in Bor. *Plin. l. 4. c. 12.*
 Tyras. 1. *Moncastrò, Biologrod, Akerman*, urbs Sarmatiz Europæ, ad
 ostia Tyræ fl. vix 5. M. P. supra ostia fl. caput Bessarabiz. *Plin. l. 4. c. 12.*
 Tyrianthinus, a, um, *color misto di porporino, e violetto*, τυρανθίνος,
 quod est colore facto ex ianthino, hoc est violaceo, rursus Tyria pur-
 pura inebriat, ut Vestes Tyrianthinæ, quæ colore huiusmodi sunt in-
 tectæ. *Marrisl. l. 1. epigr. 54.* Sic interpositus vili contaminat unco
 Urbica Lingonica Tyrianthina bardocucullus. Adde *Pl. l. 9. c. 41.*
 Tyridates, is, m. τυριδάτης, frater Vologesis Parthorum Regis, qui Ne-
 cropolis principatu Romam venit, & Regni Armeniz diademata ab eo ac-
 cepit. *Tac. l. 6. c. 7. Ann.*
 Tyris, & Tyris, this, t. Τύρις, ἱσθμῶς, urbs Peloponnesi, Argis vi-
 cina, in qua Hercules educatus traditur. *Plin. l. 4. c. 5.*
 Tyrianthus, ii, m. Hercules, a Tyrintha urbe, in qua educatus est. *Virg.*
7. Æn. Postquam Laurentia victor Geryone extincto Tyrianthus attigit
 arva. *Sil. l. 8. v. 318.* Tyrianthus heros. ¶ Scribitur & *Tyrinthius*.
 Tyrisse, m. 2. pop. Macedoniz, in Emathia, inter Cyrrhellas, & Pel-
 lam urb. quorum urbs Tyrisia. *Plin. l. 4. c. 10.*
 Tyristis, f. 3. Tyristas, *Peristaji*, urbs Cherfonei Thraciz, in ora ad
 Propontidem. *Plin. l. 4. c. 11.*

Tirithæe, es, f. urbs Colchorum, in ripa Phasidis fl. a Phaside urbe in-
 trorsum distans in mediterraneis. *Plin. l. 6. c. 4.*
 Tyrium, ii, n. purpura Tyria. *Tersul. de panis. c. 11.* Num in coccino,
 & Tyrio pro delictis supplicare nos concedet?
 Tyrius, a, um, τύριος, quod spectat ad Tyrum urb. *Virg. 1. Æneid.* Nec
 tam avertis equos Tyria Sol jungit ab urbe. ¶ Tyria puella, Euro-
 pa filia Agenoris Regis Tyri, & totius Phœniciz. *Ovid. 5. Fast.* Præbuit
 ut taurus Tyriz sua terga puellæ Jupiter. ¶ Metonymice, quoniam
 in urbe Tyro laudatissima tingebatur purpura, factum est, ut Tyrium
 dicamus pro purpureo. *Ovid. l. 2. de Ar. v. 297.* Sive eris in Tyriis, Ty-
 rios laudabis amictus. *Stat. l. 1. silv. 2. v. 151.* Tyrium ahenum. V. *A-
 benum*. ¶ *Tyria maria*, prov. dicebatur de re admodum tumultuosa,
 periculique plena: & *Tyria maria excitare*, pro ingentes tumultus com-
 movere. Inde natum est, quod Pœni Tyro oriundi adeo potentes in
 mari fuerunt, ut omnia maria infestantes navigationem redderet per-
 culosam. *Africanus apud Fest.* ¶ Tyrii, orum, Tyri incolæ. *Virg. 1. Æn.*
 ¶ Dicitur etiam de Thebanis, quia Thebas Cadmus Tyri in
 Phœnicia natus condidit. *Stat. 3. Theb. v. 406.* Tyrius exul. h. e. Poly-
 nicus filius Oedipodis Thebarum regis. *Id. l. 3. silv. 1. v. 16.* Tyrium
 plestrum. h. e. Amphionis, qui Thebarum muros cantu extruxit. *Id.*
12. Theb. v. 693. Tyrii montes. h. e. qui sunt circa Thebas.
 Tyro cum derivatis, V. Tyro.
 Tyropatina, æ, f. h. e. piceata ia modum casei confecta ex lacte, o-
 vis, & melle. *Apic. l. 7. c. 2.*
 Tyros, V. Tyrus.
 Tyrotarchus, i, m. τυροταρχος, genus obsonii ex caseo, & falfamentis
 confecti, a τυρός, caseus, & τάρχηος, falfamentum. Quidam volunt esse
 jus ex caseo salito expressum, quo in condimentis usi sunt Veteres. *Cic.*
Att. l. 4. epist. 8. hac voce utitur, & *l. 9. Famil. ep. 16.* ¶ Patella tyro-
 taricha apud *Apic. l. 4. c. 2.* est placenta ex tyrotaricho confecta, & con-
 dita, aliis præterea adhibitis condimentis, quæ ibidem enumerat.
 Tyrrhæni, Hetrusci, Thucii, *Toscani, τυρρηνοί*, pop. Italiæ, quorum re-
 gio Tyrrhenia, sive Hetruria, sive Thucia. Hos quidam indigenas Ita-
 liæ, alii advenas fuisse dicunt. Qui indigenas censent, hoc nomen ipsis
 inditum ajunt ab ædificiis munitis, quæ in urbium mœnibus erigi so-
 lent, quæ Græce τύρρηες, Latine turres appellantur, quod primi om-
 nium in Italia turres extruxerint, in iisque habitarent, quemadmodum
 Mæsyæci pop. Asiæ appellati sunt a μέσῳ, turris, quod habitarent
 in ædificiis ligneis munitis, & turrim inflat excelsis. Sunt qui
 dicunt, eos alienigenas esse, alii ajunt, Lydos, sive sponte, sive ob
 agri fertilitatem, patria relicta, in Italiam navigasse, Tyrrhenum col-
 oniaz ducem fuisse, gentique nomen a se inposuisse. Hunc vero Tyrrhe-
 num alii dicunt filium fuisse Atyos ex Callitheæ, alii Herculis ex
 Omphale. Sed *Xanthus Lydus* nullam de hac re mentionem facit. Al-
 lii dicunt, Tyrrhenos a Mythis ortum trahere, & ita appellatos esse a
 Tyrrheno Telephi filio, qui post Trojæ incendium in Italiam venerit.
Hellanicus Lesbicus dicit, Tyrrhenos eisdem fuisse, atque Pelagos,
 hos, postquam in Italia cœperunt habitare, Tyrrhenorum nomen as-
 sumpsisse, condidisse Tyrrheniam urbem. Sed ab hoc *Mythius* dissen-
 tiens ait, Tyrrhenos post patriam relictam, in ipsis suæ professionis
 erroribus mutato nomine Pelagos appellatos ob quandam similitudi-
 nem avium, quæ pelagi, idest ciconiæ, vocantur, quod gregatum &
 per Græciam, & per multas alias regiones diu vagati fuerint. In hac
 sententiarum varietate censemus, Tyrrhenos potius indigenas fuisse,
 quam Lydos, aut Pelagos: non Pelagos, quia lingua diversa tuere, non
 Lydos, quia nec eandem linguam habebant, neque eosdem Deos
 colabant, nec legibus, nec vitæ studiis similibus utebantur, sed in
 hisce rebus etiam plus a Lydis, quam a Pelagis, differabant. *Dionys.*
Halicarn. Rom. Antiq. l. 1. Virg. 11. Æn. Tyrrheni, quæ tanta animis i-
 gnavia veitris? ¶ Tyrrheni quoque, pop. insulares maris Ægei,
 Lemnum, Imbrum, & alias insulas oræ Thraciæ incolentes, a quibus
 Tyrrhenicus sinus dictus est.
 Tyrrhenia, æ, f. Hetruria, Thucia, *la Toscana*, regio Italiæ. Vide
Hetruria. Ovid. 14. Met. Concurrat Latio Tyrrhenia tota, dique, & Æ.
 Tyrrhenum mare, Thuscum, Inferum, Notium, *il mare di Toscana, τυρ-
 ρηνική θάλασσα*, pars ampla maris Mediterranei. Extenditur a Macra flu-
 via ad Siculum fretum, inter Thusciam, Ditionem Pontificiam, Re-
 gnum Neapolitanum, Siciliam, Sardiniam, & Corsicam, in ora Italiæ,
 ejusque partes sunt Sinus Formianus, Neapolitanus, Salernitanus, Ta-
 laus, Terineus. De etymo sic *Servius in 1. Æn.* Tyrrhenum mare dictum
 est, vel quod Thusciam alluit, id est Tyrrhamam, vel a Tyrrhenis nau-
 tis, qui se in hoc mare præcipitaverunt. Namque hoc habet tabula,
 dormientem in litore Liberum Patrem puerum nautas abstulisse Tyrrhe-
 nos, qui cum esset exspectus in navi, quo dederetur, interrogavit.
 Responderunt illi, quo vellet. Liber ait, ad Naxum insulam sibi sa-
 cratam. Sed cum alio vela deflecterent, iratum Numen tigris sibi sacra-
 tas visibus eorum objecit: quo terrore se illi in buctus dedere præci-
 pites. Hæc *Servius. Ovidius* quoque hanc eandem narrat tabulam, *Metam.*
3. fab. 10. additque, Tyrrhenos hocce nautas in Delphinis fuisse conver-
 sos. *Virg. 1. Æn. v. 67.* Gens inimica mihi Tyrrhenum navigat æquor.
 Tyrrhænus, m. 2. vir Lydus, filius Atyos ex Callitheæ, quintus a Jove. Nam
 ex Jove, & Terra genitus est Mafnes, qui primus in Mæonia, quæ postea
 Lydia dicta est, regnavit, ex hoc, & Callithoe Oceani filia procreatus
 Cotys, Cotyi vero, qui uxorem duxit filiam Tulli Terrigenæ Halien,
 duo fuere filii, Avies, & Atyos, ex Aty, & Callithoe Choræ filia Lydus,
 & Tyrrhænus nati sunt. Ex his duobus Lydus paternum regnum accepit,
 & a se regionem illam Lydiam appellavit, Tyrrhænus vero cum coloni-
 a in Italiam venit, magnamque partem in suam potestatem redegit, &
 focis suis Tyrrhenorum nomen imposuit. Sed *Herodotus* ait, Tyrrhenum
 quidem fuisse filium Atyos, sed Atyon Mafnez, & Mæonas non sponte,
 sed ob agri fertilitatem e suis sedibus migrasse, Atyon universum popu-
 lum in duas partes divisisse, fortique rem commisisse, ut altera pars,
 & alter filius remaneret, altera pars, & alter filius discederet, itaque
 Lydum ibi remansisse, Tyrrhenum discesse. Quidam dixerunt, Tyrrhe-
 num Herculis fuisse filium ex Omphale Lyda prognatum, hunc in I-
 taliam profectum, Pelagos eiecisse e suis urbibus, non omnibus, sed
 iis tantum, quæ trans Tiberim erant, & quæ ad Septentriones specta-
 bant. Alii Tyrrhenum Telephi filium fuisse tradunt, & post Trojam
 captam in Italiam venisse. *Dionys. Halicarn. Roman. Antiq. l. 1.*
 Tyrrhænus, a, um, adject. ad Tyrrhenos pertinens. *Ovid. 15. Met. v.*
527. Gens Tyrrhena. *Virg. 1. Æn. v. 67.* Tyrrhenum æquor. *Stat. 1. Achil.*
v. 56. Tyrrhæni greges. h. e. delphini. cujus rei rationem V. in
 Tyrrhenum mare. ¶ *Tyrrhenus murmur*, apud *Stat. 6. Theb. v. 404.*
 est sonus tubæ, quam Tyrrhenus Hercules filius primus invenisse dicitur
 a *Plin. l. 7. c. 56.* & *Hygino fab. 274.* Hinc *Virg. 8. Æn. v. 526.* Tyrrhe-
 nusque tubæ mugire per æthera clangor.
 Tyrrhida, arum, m. 2. filii Tyrrhi pastoris. *Virg. 7. Æn. v. 483.* Tyrrhi-
 dae pueri, quem matris ab ubere raptum Nutribant.
 Tyrrhus, m. 2. τῆρῆς, pastor in agro Laurenti, amicus Latini Regis, &

ad quem in sylvas Lavinia post mortem Æneæ, timens sibi aliquam calamitatem ab Afranio, fugit, ubi etiam Sylvium peperit. *Dionys. Rom. Ant. l. 1. & Serv. in 7. Æn.*
 Tyros, l. 2. Tyros, *Sarra, Sar, Tyros*, urbs Syriæ, in Phœnicia, in ora maris Mediterraneæ, apud Palæstyrium, inde 30. stad. ampla olim, & munita, in saxo undique prærupto, cum portu capaci, una ex iis, quæ Tripolim efficiebant, inter Sidonem ad Bor. 24. M. P. & Ptolemaïdem ad Austr. 32. Ab Agenore Phœnicæ Rege ortum habuissè traditur, sicuti Sidon a Sichene. Olim insula tuit, septingentis passibus ab alto mari divisa, sed Alexandri Magni eam oppugnantis operibus continuo juncta est. *Plin. l. 5. c. 19. Curs. l. 4.* ¶ A Tyro variz coloniz ortum habuere, ut Leptis, Utica, & illa Romani Imperii æmula Carthago. *Lucan. lib. 3.* Et Tyros instabilis, pretiosaque murice Sidon. ¶ Circa Tyrium mare optima conchyliis, & purpuræ capiuntur, tingendis vestibus aptissime nobiles, ut est apud *Plin. l. 4. c. 19. & l. 35. c. 6.* hinc *Tyria vestes, Tyrius murex*, & sc. pro excellenti purpura ponuntur, quin & ipsa Tyros pro purpureo colore usurpatur. *Martial. l. 2. epigr. 29.* Quæque Tyron toties epotavere lacernæ. *Idem lib. 6. epigr. 2.* Te Cædmea Tyros, me pinguis Gallia vestit.
 Tzani, m. 2. idem qui Sanni, qui sunt populi Themiscyraz ultra Trapezuntem, ut est apud *Plin. lib. 6. cap. 4.* Ita vocabatur ætate Eulisthii.

DE LITERA V.

V Litera vocalium ultima, quæ tamen etiam consonantis vice fungitur, quoties alteri vocali imminet, eamque comprimit, ut *vates, vox, vultus*. Poetæ interdum eam dissolvunt metri causa, ut *Horat. Epod. 13.* Niveful deducunt Jovem: nunc mare, nunc siluz, &c. ubi *siluz* trisyllabum est. ¶ Aliquando in o converfa legitur. Olim enim dixere *hecoba, notrix, probaverant, dederont*, pro *hecuba, nutrix*; &c. teste *Quintil. l. 1. c. 4.* At contra scribebant *Pulxena, & Chulcides*, pro *Chalcides, & Polyxena*. *Id. ibid.* Ponebatur etiam pro *u*, ut *libens, & carnufex, pro libens, & carnifex*. ¶ Latini sæpe Græcam *v* in *u* vertebant, quod in voce *Sylla* adnotavimus. ¶ In numeris *V*. valet quinque.

V A N T E A.

Vacans, antis, o. *aziasto, privo d'affari, vacanzur*, qui otiatur. *Cal. Cic. l. 8. Fam. ep. 3.* Hoc mihi certum, & jucundissimum vacanti negotium erat tecum id totius tempus consumere, *Ovid. 9. Met. v. 611.* Nec petiit horamque, animumque vacantem. *Virg. 3. Georg. v. 477.* Saltus longe lateque vacantes. h. e. armentis, pecoribusque desertos. ¶ Milites vacantes erant supernumerarii, ad commoda solum participanda in numeros relati, quos *Sueton. in Claud. c. 25.* supra numerum appellat. *Lampid. in Alexand. Sev. c. 25.* ¶ *Vacans* mulier, hoc est vidua, *Martian. leg. 5. ff. de vi public.* ¶ *Bona vacantia* dicuntur, quorum nullus est hæres. *Leg. 1. Cod. de bon. vacant.*

Vacanter, adv. in vano, *κενός*, supervacue, inaniter, frustra. *Gell. l. 17. c. 10.* Vacanter hoc etiam accumulavit, & inaniter.

Vacat, avit, imp. 1. *aver tempus, σπαρῆν ἔστι*, otium, vel tempus vacuum est. Et tertii ordinis. Sed tamen non semper datus exprimitur. *Virg. 2. Æn.* Et vacat annales nostrorum audire laborum. *Ovid. 2. Trist. v. 216.* Non vacat exiguis rebus adesse Jovi. *Juv. sat. 1.* Si vacat, & placidi rationem admittitis, edam. ¶ Quandoque ponitur pro curæ esse, placere. *Quintil. l. 11. c. 1.* Cui esse diserto vacet.

Vacatio, onis, f. *vacanza, esenzione, vacati*, cessatio ab opere, immunitas. *Cic. Fam. 9. epist. 6.* Quæ studia vacationem habent publici munitas. *Id. l. de Leg. c. 4.* Nullam tibi a causis vacationem dari video. *Id. de clar. Orat. c. 31.* Vacationem augures, quo minus juriis operam darent, non habere. *Id. 7. Per. c. 22.* Uti vacatione, *servitii del privilegio di esenzione*. ¶ *Vacatio militiæ* dicitur, cum milites vel propter expletium stipendiorum tempus, vel propter ætatem, vel alia quapiam de causa militare non coguntur. *Cæf. l. 6. B. G. c. 14.* Druides militiæ vacationem, omniumque rerum habent immunitatem. *Nep. in Attic. c. 9.* Incidit bellum civile, cum haberet annos LX, usus est ætatis vacatione. *Cic. 5. Phil. c. 12.* Tumultum decerni, delectum haberi, sublati vacationibus. *Id. ibid. c. ult.* Militibus veteranis, liberisque eorum vacationem esse, Senatui placere. ¶ Hujusmodi militares vacationes interdum pretio emebantur: hinc *vacatio* ponitur etiam pro ipso pretio. *Tac. 1. hist. c. 46.* Otho promissit, ex hîco suo vacationes annuas exsolviturum. h. e. pecuniam, qua soluta, liceret annum a militia abesse.

Vacca, æ, f. *vacca*, Ger. *kah*, Gal. *vache*, Hisp. *vaca, vaca*, bos fœminâ, *Var. l. 2. de R. r. c. 5.* Discernuntur in prima vitulus, & vitula, in secunda juvenca, & juvenca, in tertia, & quarta taurus, & vacca. *Cic. 1. de nat. Deor.* Cur non gessiret taurus eque contrectatione, equus vacæ?

Vacca, m. 1. Vacua, Vacuus, Baccia, *Vouga*, f. Hispaniz Lusitanicæ, cum oppido, seu pago cognom. qui inter Durium ad Bor. & Mundam ad Austr. fluit, & in Oceanum Occid. fere medius decurrit inter Labricam, & Portum. *Plin. l. 4. c. 21.*

Vacca, æ, f. urbs Africæ, proxima Uzitæ, quæ se Cæsari dedit. *Hirt. de B. Afr. Pop. Vaccentis.*

Vaccæi, m. 2. pop. Hisp. Tarrac. per quos Durus labitur, Arevacis ad Or. Vettonibus ad Austr. & ad Occ. Asturibus ad Arctos finitimi, quorum Regio *Regno di Leon* dici potest, tametsi hoc Regnum magis patet. *Plin. l. 3. c. 3.*

Vaccinium, n. 2. flos purpurei coloris, apud Romanos, idem qui hyacinthus, cujus herba cæpa agrestis dicitur, a quadam cæpæ similitudine. Habet enim, *Dioscoride* teste, folia bulbi, & radicem bulbeacem, caulem vero dodrantalem, minimo digitu tenuiorem, comam procumbentem, incurvamque, purpureorum florum plenam. Itaque Vaccinium hyacinthum esse, *Dioscor. Ruell. Matthiol. Dodonæus*, alique censent. Favent his Glossæ *Phlox*, in quibus est *Vaccinium*, *αρχαία, ὑάκινθος*. Similiterque Glossæ *Cyr. Τάκινθος, ἀκρίδος, vaccinium*. Pleriqueque volunt, hunc florem eundem esse, atque violam, at viola dicta sit quasi vitula, propterea, quod Poetæ fabulantur, florem hunc in pabulum suo puellæ jam in vitulam conversæ et terra fuisse effusum, quomodo & Græcis similiter a puellæ nomine *ἴον* appellatur, ita hac ipsa occasione eundem florem vaccinium appellari, ut a vacca sit vaccinium, quomodo a mucro est mucinum. Sane vaccinia violas esse scripsit *Serv. ad illud 2. Virg. Eclog.* Alba ligustrâ cadunt, vaccinia nigra leguntur. Ac similiter Glossæ *Phil.* ubi legas, *ἴον ἁλάν, ligustrum; ἴον μέλας, vaccinium; ἴον ἁλάν, viola, vaccinium*. Verum talis hocce, indicat *istud Eccl. 10. εἰς δὲ ἴον*. Quid tum, si fuscus Amyntas? Et nigre violæ sunt, & vaccinia nigra. Ubi manifeste distinguit. *Idem facit Virg. l. 7. c. 17.* Tricrôtes cum volunt sibi Atticum imitari, violam aridam

conjicientes in vas cum aqua confervecere faciunt ad ignem, &c. *Æs. mox*: Eadem ratione vaccinium temperantes, & lac miscentes, purpuram faciunt elegantem. Quamquam non defunt, qui ut hanc tuncantur sententiam, dicant, violarum esse plura genera, & inter ea esse vaccinium. Quicquid tamen sit, illud certum est, vaccinium esse florem colore cæruleo ad nigrum accedente, d'azurro carico, o violetto carico. Hinc *Virg.* nigra vaccinia dixit *Ecl. 10.* eodem modo, quo violas nigras. Et tamen violæ nigre non sunt, sed valde nigricantes. ¶ *Plin. l. 16. c. 18.* Scribit, vaccinia in Gallia esse purpurea, & ad servitiorum vestes tingendas apta (quod & *Vitruv.* inquit in verbis citatis) in Italia vero mancipis feri, hoc est, ut exponit *Turneb. l. 4. c. 16.* feri a mangonibus, & adhiberi ad fricanda, & illinenda corpora mancipiorum venalium, quoniam iis pubertas tardetur, quod hujusmodi mercatoribus valde est utile. Addit hic *Harduinus*, duplex ex *Plinii* verbis colligi esse vaccinium, alterum Gallicum purpureum, alterum Italicum, quod idem sit ac hyacinthus, ut dictum est. ¶ Scribitur & *Vaccinium uniceo*. Vaccinus, a, um, di *vacca, vacca*, quod est ex vacca. *Plin. l. 24. c. 3.* Cortex illinitur decoctus lacte vaccino serpentis plagæ.

Vaccûla, æ, f. *Coitior*, parva vacca. *Virg. in Diris, v. 132.* Vaccula nonnumquam secreta cubilia captans. Uti sunt præterea hac voce *Apul. l. 7. & Arnob. l. 9.*

Vaccio, is, n. anom. *vacarfi*, vacuum fio. *Lucret. l. 6. v. 1003.* multufque vacat in medio locus. Adde *v. 1015.*

Vaccera, æ, f. *palu, یر, Ger. psal, Gall. cloison, Hisp. estaca, vacera*, proprie est stipes, ad quem equi religantur, etfi generatim ita dicitur quicunque stipes, seu palus humi defixus, ad castra munienda, hortos claudendos, & hujusmodi, per *Metaphoram* vero homo stupidus, qua ratione, & idem *stipes* vocatur. Ita de hujus vocis significationibus scribit *Fest. & Ælii*, Atque *Lexiv* auctoritatibus confirmat. *Col. l. 6. c. 19.* Omnesque transeveris fex temonibus quasi vaccere inter se ligantur. *Id. l. 9. c. 1. de vivariis claudendis*: Ubi vero neutrum patrifamiliz conducit, ratio postulat vaccaris includi. Sic enim appellatur genus clathrorum, idque fabricatur ex robore, quercu, vel subere. **Vaccerrôsus**, a, um, insanis corruptus, cœritus. Hoc nomen nove formatum fuit ab *Augusto*, teste *Suet. in ejus vit. c. 87.*

Vacillans, antis, o. *vacillante. Cic. l. 16. Fam. ep. 13.* Accipi tuam epistolam vacillantibus literulis. hoc est non recte præ valetudine scriptis. *Id. 3. Phil.* In Galliam mutilatum ducit exercitum cum una legione, & ea vacillante.

Vacillatio, onis, f. *vacillamento, واکانگی*, actus vacillandi. *Quint. l. 11. c. ult.* Est & illa indecora in dextrum, ac lævum latus vacillatio, & alternis pedibus insistentium.

Vacillo, as, n. 1. *vacillare, non essere costante, vacillar*, Germ. *schwanken*, Gal. *vaciller*, Hisp. *bambancar, vacilar*, est proprie inconstantem esse, & quasi alternatim modo huc, modo illic inclinari, nutare, fluctuare. *Nonium* si audimus *c. 3. n. 148.* a baculo venit, quo se lassit, & infirmi sustentant. *Cic. in Brut. c. 60.* Cum ex eo in utranque partem toto corpore vacillante quævisit, quis loqueretur e lentre. *Quintil. l. 8. c. 3.* Vacillare ex vino. ¶ Item tremere, nutare. *Lucret. l. 5. v. 1235.* sub pedibus tellus cum tota vacillat. *Id. ibid. v. 1095.* arbor ventis pulsa vacillans. ¶ Translate accipitur pro inconstantem, seu instabilem esse quacunque in re. *Cic. Att. l. 12. ep. 1.* Sed quod scribis ingenuicum matutinum, *επιμνηστικόν*, est memoria vacillare. *Id. 3. Offic.* Justitia vacillat, vel jacet potius. ¶ Sic etiam vacillare testis dicitur, qui in dicendo testimonio sibi non constat, & modo affirmat, modo negat. *Modestini. l. 2. ff. de testib.* Testes, qui adversus fidem testationis vacillant, audiendi non sunt. ¶ Prima in hoc verbo syllaba corripitur *Lucret.* præter adducta loca etiam *l. 4. v. 1121. & l. 5. v. 195.* productur tamen ab *cod. l. 3. v. 505.* Tum quasi vacillans primum confurgit, & omnis, &c. Ex quo quidam duplici e scribendum putarunt, quemadmodum & in quibusdam Felti MSS. exaratum cernitur.

Vacive, adv. per otium, cum vacat. *Phædr. in pref. l. 5.* Quartum libellum dum vacive perleges, nell' ore ozioso.

Vacivitas, atis, f. *vacuidis, vacuitas. Plaut. Curcul. 2. 3. 40.* Ita cibi vacivitate venio laxis lactibus. *Brut. ad Cic. l. 11. Fam. ep. 10.* Quantam cupiditate hominibus iniicitur vacivitas. Alii perlego leg. *vacuitas*.

Vacivus, a, um, adject. *vacuo, disoccupato, vacuus. Plaut. Trinum. prol. v. 11.* Date vacivas aures, dum eloquor. *Id. Caf. 3. 4. 6.* Vacivas vides fecit mihi. *Id. Bæch. 1. 2. 45.* Valde afficit me vacivum virium. h. e. sine viribus, invalidum.

Vaco, as, n. 1. *essere voto, vacare, Ger. obigen, Gall. vaquer, Hisp. dar obra, vacar, vacar*, vacuum sum. Usurpatur vel absolute. *Cic. Att. l. 12. ep. 11.* Tota domus superior vacat, ut scis. *Plin. l. 10. ep. 14.* Rogo, dignitatis, ad quam me provexit indulgentia tua, vel auguratum, vel septemviratum, quia vacat, adijcere digneris, sono *vacanti*. ¶ Vel cum ablat. sine præp. *Virg. 3. Æn.* Hofte vacare domos, sedefere altare relictas. ¶ Vel cum præp. a, vel ab. *Cæf. l. 3. B. C. c. 25.* Hæc a custodiis classium loca maxime vacabant. ¶ *Vacare pecunia* dicitur, quæ non est occupata, *danso morto. Paul. Dig. l. 26. sit. 7. l. 11.* ¶ Translate dicitur de quacunque re, pro carere, expertem esse, liberum esse. Usurpatur cum ablat. sine præp. *Cic. l. 7. ep. 3.* Vacare culpa magnum est solatium. *Id. l. Off. cap. 19.* Nullum est tempus, quod iustitia vacare debeat. *idest* in quo iustitiam administrare non oporteat. ¶ Vel cum ablat. & præp. a, vel ab. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 1.* An ab omni curatione, & administratione rerum vacent. *Liv. l. 7. c. 1.* Ne quando a metu, ac periculo vacent. ¶ Vel cum ablat. partis, ut *Vacare animo*, quod est curis solutum esse. *Cic. 1. Div. c. 6.* Si vacas animo, neque habes aliquid, quod huic sermoni prævertendum putes. ¶ Quoniam vero qui negotiis caret, vitam otiosam agunt, metaleptice notat otiosum esse, cessare, nihil agere, *σπαρῆν*. Tunc similiter usurpatur vel absolute. *Cic. l. 12. Fam. ep. 29.* Aut, si ne tu quidem vacas, noli impudens esse, nec mihi molestiam exhibere. *Cæf. l. 4. B. G. c. 8.* Itaque una ex parte a Suevis circiter nullia passuum sexcenta agri vacare dicuntur. *idest*, non excoli, non arari. ¶ Vel cum ablat. & præp. a, vel ab. *Cic. in Brut. c. 78.* Nullum tempus illi unquam vacabat aut a forensi ditione, aut a commentatione domesticâ, aut a scribendo, aut a cogitando. ¶ Per *Metalepsin* quoque, quoniam qui nullis negotiis impediuntur, attentius solent applicare animum ad aliquid, capitur pro dare operam, animum adijcere, studere. In hac acceptione constituitur cum dativo. *Plin. ep. 9. l. 1.* Quod evenit mihi, postquam in Laurentino meo aut lego aliquid, aut scribo, aut etiam corpori vaco. *idest* corpus curo. *Curs. l. 6. c. 7.* Ille non vacasse sermoni suo Regem causatus est, *cha il Re non aveva avuto agio d'ascoltarlo*. ¶ Interdum reperitur cum accusat. & præp. in, vel ad. *Ovid. l. 3. de Pont. eleg. 3.* In nullum mea mens grande vacavit opus. ¶ *Vacare imperforaliter* V. supra in *Vacat*. ¶ Cum infinitivo, *Stat. 8. Theb. v. 186.* Tu Tyrias acies, adversaque signa vacati sternere. **Vacuatus**, a, um, *vacato, vacuo. Colum. l. 12. c. 50.* Vacuata dolia. *Aurel. Vitr. in Epitom. c. 43.* Sanguine vacuatus.

Vacare, adv. inaniter, futitler. *Arnob. l. 3. Inaniter, vacue, & sine ulla substantia constituta sunt omnia.*
 Vacuefactio, is, feci, factum, a. 3. idem ac vacuo, *vosare. Nepos in Cimon. v. 2. Scrym quom eo tempore Dolopes incolebant, vacuefecit. Macrob. J. 7. Satyr. c. 12. Venas inedia vacuefacere. Apud Lañant. l. 4. c. 17. Vacuefacere circuncisiones, est tollere, & abrogare.*
 Vacuefactus, a, um, partic. *vosato. Cic. Catil. l. c. 7. Quid quod advenit tuo ista subfellia vacuefacta sunt? Al. leg. vacua facta. Nepos in Timol. c. 3. Novis civibus bello vacuefactas possessiones dividit. h. e. desertas, bello vastatas.*
 Vacuitas, atis, f. *privatio, κατάρσις, κενωσις, inanitas, privatio, absentia. Cic. l. Fin. c. 10. Ipsa liberatione, & vacuitate omnis molestiæ gaudemus. Id. l. Offic. c. 21. Adhibenda est vacuitas ab angoribus. Virg. l. 2. c. 9. Interveniuntur vacuitates ignis occupans. h. e. loca vacua.*
 Vacuina, æ, f. Dea vacantium, sive otiosorum, a vaco. *Vetus Interpres Horatius in l. 1. ep. 10. Vacuina apud Sabinos plurimum colitur: quidam Dianam, nonnulli & Cererem esse dixerunt, alii Venerem, alii Victoriæ, Deam vacationis, quod faciat vacare curis. Sed Varro primo rerum divinarum Minervam dicit, quod ea maxime hi gaudent, qui sapientie vacant. Hæc ille. Huic agricolæ, cum a laboribus ruris vacarent, ut post perceptos fructus requiescerent, per hyemem vota solabant, & sacrificabant. Ovid. 6. Fast. v. 307. Nam quoque cum sunt antiquæ sacra Vacuina, Ante Vacuinales stantque, sedentque locos.*
 Vacuina Fanum, *Vacuone*, pagus Sabinorum, ubi Vacuina Dea colebatur. *Horat. l. 1. epist. 10. in fine. hoc fanum putre vocat, quia vetustate colapsum erat.*
 Vacuinalis, le, adjectiv. ad Vacuam pertinens. *Ovid. 6. Fast. v. 308. Ante Vacuinales stantque, sedentque locos.*
 Vacuo, as, a. 1. *vosare, ריק, Germ. laren, Gall. ruider, Hisp. vaciar, κενω, vacuum reddo, vacuefacio. Martial. l. 11. epigr. 6. Elysiun liceat si vacuare nemus. Colum. l. 3. c. 13. Qui ripam erigi jubeat, sulcumque vacuare.*
 Vacuus, a, um, *vacuo, voro, κενός, inanis, non occupatus, nihil continens, a vaco. Ufurpatur vel absolute. Virg. 3. Georg. Jamque elati sublimi ventura Aera per vacuum ferri. Liv. l. 27. Vacuus paulo post equus, errans per urbem cognitus, &c. idest sine fessore. Id. l. 39. c. 14. Partem ædium vacuum tacere. Vel cum abl. sine præp. Cic. de U. niu. Nihil igni vacuum videri potest. Vel cum ablat. & præp. a, vel ab. Cic. 5. Tusci. Maximeque, quod is locus ab omni turba id temporis vacuum esset. Metaleptice sumitur pro spatioso, vasto, ingenti. Virg. 3. Georg. v. 143. Saltibus in vacuis pascant, & plena secundum Flumina. Translate accipitur pro experte cujuscuque rei, seu libero a quacunque re, & constituitur vel absolute. Cic. pro R. Am. Cum ille confirmaret, sese prædia vacua filio traditurum. Id. Att. l. 2. ep. 23. Cum vacui temporis nihil haberem. Id. in Brut. c. 5. Nunc vero, inquit, si es animo vacuo, expone nobis quod querimus. Vel cum ablat. sine præp. Cic. Att. l. 10. ep. 18. Consilium nostrum spero vacuum periculo fore. Id. 2. Fin. Cum vacui curis, etiam quid in cælo fiat, scire avemus. Vel cum abl. & præp. a, vel ab. Cic. ad Q. Fr. l. 1. ep. 3. Si eris ab isto periculo vacuus. Id. 3. Verr. Hora nulla vacua a furto, a scelere, a crudelitate, a flagitio reperitur. Reperitur etiam cum gen. Ter. Heaut. 1. 1. 38. Vacuum tempus ne quod dem mihi laboris. Al. leg. *vacuum. Hor. l. 2. sat. 2. ad fin. Vacuus operum, sbrigato dalle facende. Translate ponitur pro otioso, quia qui nullis curis occupatus, nullis negotiis irretitus est, is otiosus est. Cic. in Brut. c. 5. Itaque hunc elegimus diem, cum te sciremus esse vacuum. Ovid. 3. de Pont. eleg. 1. v. 121. Nec rursus jubeo, dum sit vacuissima, quaeras. Vacuum mihi est, tempus mihi suppetit, vacat, bo tempore. Sallust. apud Gell. l. 9. c. 12. Postquam remoto metu Punico, simulatas exercere vacuum tuit. Tacit. 2. hist. c. 38. Ubi subacta orbe, & æmulis urbibus, securas opes concupiscere vacuum tuit. Vacua pecunia dicitur, quæ nullum scenus parit. Leg. 28. Dig. Depositi. Vacua mulier, sine marito. Tacit. 13. Ann. c. 44. Vacua possessio est, quæ nullum habet dominum, vel quam dominus libere alteri cedit. Leg. penult. Dig. de acqu. possess. & leg. 52. Dig. de Verb. oblig. Hinc venire in vacuum est hereditatem vacantem adire. Horat. l. 2. sat. 5. v. 48. ut scribare secundus hæres, & si quis casus puerum egerit Orco, In vacuum venias. In vacuum pendere dicitur de iis, qui cum æri alieno solvendo non sint, eorum bona venaliter exponuntur in tabula suspensa in publicis locis, tanquam si vacua sint, h. e. a nullo possessa. Suet. in Claud. c. 9. Ad eas rei familiaris angustias decidit, ut cum obligatam ærario fidei liberare non posset, in vacuum lege prædatoria venalis penderet sub edicto prætorum. Vertex vacuus, *capo vano, scemo, vora di cervello. Horat. l. 1. od. 18. Attoilens vacuum plus nimio gloria verticem.***

comparere in iudicio ad diem præstitutum, per se, vel per advocatum. *Cic. 5. Verr. Statuit iste, ut arator decumano, quo vellet decumano, vadimonium promitteret. Vadimonium constituere, est diem statueret, quo quis in iudicio comparere debeat. Cic. de Sen. Omnia, quæ curant, meminerunt, vadimonia constituta, qui sibi, cui ipsi debeant. Differre vadimonium, est differre diem contentionsis, quo reus in iudicio comparere promiserat. Cic. Att. l. 2. ep. 7. In hominem ire cupiebam, non mehercule ut differrem cum eo vadimonium. Plin. l. 7. c. 53. Bebius judex, dum vadimonium differri iubet. Vadimonium deferre, est non comparere in iudicio ad diem præstitutum, eadem in contumacia. Cic. pro Quincti. Non dubitavit, inquit, cum vadimonium desertum esset, bona proscribere. Plin. in Pref. Inscriptioes, propter quas vadimonium deferri potest. h. e. inscriptiones librorum promittentes multa adeo festiva, & magna, ut propter eorum librorum lectionem vadimonium deferri posset. Vadimonium missum facere, est vadimonii obligationem remittere, condonareque. Cic. pro Quincti. c. 14. Qui postea quoque vadimonium missum tegerit.*

Vado, das, a. 1. *guadare, passare a guado, vado trajicio. Afferunt a Lexicographis quibusdam locus Papiniani JCI l. ult. Dig. de servit. præd. rust. ubi tamen alii aliter legunt. Item locus ex Solino, quem non nondum invenire potuimus.*
 Vado, dis, si, sum, n. 3. *andare, camminare, גרר, Germ. geben, Gal. aller, Hisp. yr, באדיל, eo, iter facio. Virg. 2. Æn. Per tela, per hostes Vadimus haud dubiam in mortem. Cic. Att. l. 4. ep. 10. Ad eum postfridie mane vadebam, cum hæc scripsi. Id. eid. l. 14. ep. 11. Lentulus Spinther hodie vadit me: cras mane vadit, si parer. Transfertur ad flumina, pro fluere. Plin. l. 5. c. 26. Et parte lava in Melopotamiam vadit per ipsam Seleuciam. Præteritum vadi legitur apud Terentium. Pall. c. 3. Et præterea locum habet in compositis evado, pervado.*

Vador, aris, atus sum, dep. 1. *citare in iudicio con siccari, est alicui denunciare, ut in jus veniat, usque rei vades, seu sponsores ab eo postulare, ne fallat, κενωσις. Plaut. Pers. act. 2. sc. 4. v. 18. Vadatur hic me P.Æ. Utinam vades desint, in carcere ut sis. Cic. pro Quincti. c. 19. Debere tibi dicit Quinctium, procurator negat: vadari vis, promittit: in jus vocas, sequitur; iudicium postulas, non recusat. Id. ibid. c. 6. Se jam neque vadari amplius, neque vadimonium promittere: siquid agere secum velit Quinctius, non recusare. Hic, cum rem Gallicanam cuperet revivere, hominem in presentia non vadatur. Ita sine vadimonio disceditur. Liv. l. 3. c. 13. Tot vadibus accusator vadatus est reum. Ovid. de remed. amor. v. 675. Jamque vadaturus lectica prodeat, inquit, &c. Sumitur & passivè, ut docet Priscian. l. 8. est enim, ut ipse ait, verbum commune. V. Vadatus.*

Vadofus, a, um, *guadato, pieno di guadi, διαβατός, παρόδος, qui frequentia habet vada, quæ transiri pedibus possunt. Cæf. l. 1. B. c. c. 25. Quod his locis vadofus mare erat. Liv. l. 37. c. 14. Quod in fluminis modum longum, & angustum, & vadofus omnium portus fit. Solin. c. 22. (al. 65.) Ganges, ubi vadofissimus est. Pomp. Mela, l. 2. c. 5. Atax ex Pyreneo monte digressus, vadofusque est. Quidam hic leg. vadus eodem sensu.*

Vadum, i, n. vel vadus, i, m. *guado, guazzo, acqua bassa, טבר, Ger. furt, Gal. gué, Hisp. baja, vado, παρόδος, τὰ βραχέα, locus in flumine, mari, vel lacu, tam parvè profunditatis, ut pedibus transiri possit. Liv. l. 38. c. 18. Pontem, quia vado nunquam transitur erat facere insituit. Sumitur etiam pro mari. Vir. 5. Æn. Sulcant vada falsa carinæ. Catull. Argon. carm. 65. Ausi sunt vada falsa decurrere puppi. Item pro fundo. Plin. l. 31. c. 3. de puteis: Ut illa vado exiliat vena, non e lateribus. Translate, & proverbialiter Res est in vado, significat in tuto esse, quia, ut in profundo periculum, ita in vado securitas. Ter. Andr. 5. 2. Omnis res in vado est. Plaut. Aul. 4. 10. 73. Hæc propemodum jam esse in vado salutis res videtur. Emergere & vado, est maximam rei alicujus difficultatem superare; usque de travaglio, tractum a navigantibus, qui non sine maximo discrimine inter breviam, & loca vadofa navigant. Cic. pro Cluent. c. 21. Sed quoniam emerisse jam e vadis, & convulos prætervesta videtur oratione mea. Tentare vadum, est aggredi negotium aliquod. Ovid. l. 3. de Arte, v. 469. Verba vadam tentent abiignis scripta tabellis. Vadus in mascul. genere usurpatur a Sallust. l. 1. hist. apud Non. c. 3. v. 265. & a Varr. l. 1. de oru. maritima, apud Serv. in 1. Æn.*

Væ, guai, vâ, interjectio male inanimatis, vel abominantis, a Græca voce allata. Ter. Andr. 2. 1. 2. Væ misero mihi. Virg. 9. Ecl. Mantua væ misere nimium vicina Cremonæ. Martial. l. 5. epigr. 34. Si sciero, væ tibi, caudicide. Cum accusativo, Senec. in apologeth. med. Væ me: puto, concacavi me. Singularis est hujus particule usus apud Liv. l. 5. c. 48. Audita, inquit, intoleranda Romanis vox, væ victis esse, cæsi vincti non si debbono aspettare se non disgrazie. Invenitur etiam scriptum væ addita aspiratione.

Vadus, a, um, V. Vadofus.

Væneo, V. Veneco.

Væsellus, a, um, adject. *astutello, furbetto. Festus in voce Astellus. Sicut fit diminutive a macro macellus, a vasto vassellus, ita ab alterno altellus.*

Vater, tra, frum, *fortile, astuto, פרוץ, Ger. geschaid, Gal. fin, rusè, Hisp. recatado, astuto, δολος, παρρηγο, subtilis, callidus, astutus. Contractum videtur ex vasifer, quasi qui varia semper afferre norit, quibus se, vel alios possit extricare. Cic. 3. de Rep. apud Non. c. 1. n. 70. Non sunt in disputatione vatri, non veteratores, non malitiosissimi. Hor. l. 2. sat. 2. Illum aut nequities, aut vatri inficitia juris Postreum expellet. idest subtilis, vel in quo multi subtiliter versantur. Rufus Cic. 1. de nat. Deor. c. 15. Jam vero Chysippus, qui Stoicorum somniorum vaterissimus habetur interpres, &c. Comparativum vatrior est apud Hieronym. epist. 23. ad Marcel.*

Vatramentum, i, n. *astuzia, calliditas. Fal. Max. l. 7. c. 3. Quantum imperium quam parvo interceptum est vatramento!*

Vaire, adv. *fortilimente, astutamente, παρρηγο, subtiliter, astute, callide. Cic. 4. Verr. c. 53. Nihil sane vatre, nec malitiosè facere conatus est.*

Vastrius, aut Vastrius, æ, f. *fozzigliezza, acutezza, calliditas, acumen. Senec. epist. 49. Non vacat mihi verba dubie cadentia consecrari, & vatriam in illis meam experiri.*

Vagabundus, a, um, *vagabondo, ἀλλυτος, παλιδος, qui sedem stabilem nullam habet, sed modo huc, modo illuc aberrat, vagus, erro, errabundus. Sen. de vita beata c. 12. Ille effusus in voluptates, ac vagabundus semper, & ebrius. Alii legunt reptabundus, alii vactabundus, Gronovius etiam lapsabundus. habet tamen Augustin. l. 5. Confess. c. 6. & l. 13. c. 5.*

Vagans, antis, o. *περιπαιμνος, vagante. Cic. 2. de Div. c. 38. Quæ est igitur natura, quæ volucres huc, & illuc passim vagantes afficiat, ut significant aliquid? Hor. l. 4. od. 15. Et vaganti fræna licentia Injicit.*

Vagatio, onis, f. *il vagare suo, e là, παλιδ, περιπαρ, πει, actus vagandi. Liv. l. 5. c. 8. Neglectum Anxuri præsidium vagationibus militum,*

tum, & Volcos mercatores vulgo receptando, proditis repente portarum custodiibus oppreffum eit.

Vage, adv. *quæ e. d.*, *πλάσιος*, *sparsim*. *Auct. ad Her. l. 4. c. 2.* Quas idcirco non vage disperferim, sed a superioribus separaviimus. *Liv. l. 26. c. 39.* Qui vage effufus per agros, palantefque adortus, &c.

Vagedrúfa, m. 1. Ions Siciliæ, idem qui Arethufa, apud Syracufas. *Sil. l. 14. v. 230.* Qui fontes, Vagedrúfa, tuos, & pauperis alvei Hypaten.

Vagienni, m. 2. Vagenni, Batienni, Bacienni, Bacienni, pop. Liguriæ montanæ, feu Gallie Subalpinæ, prope fontes Padi fl. ubi hodie Marchionatus Salutarium, ad rad. Alpium. Horum primaria urbs erat Augusta Vagiennorum, quæ a multis creditur eadem, ac Salinæ, *Saluzæ*, circa ortum Padi. *Plin. l. 3. c. 5. & 20. Sil. l. 8. v. 606.* Tumpernix Ligus, & sparsim per faxa Vagenni.

Vagina, *æ, f. i. fodero, guaina*, *γυνή*, *Ger. scheindensuter*, *Gal. fourreau*, *Hisp. vaina*, *καλός*, *ἐπίστυλιον*, theca gladii. *Cic. in Catil. l. 1. c. 2.* Veruntamen inclufum in tabulis, tanquam gladium in vagina reconditum. *Id. l. Invent. c. 4.* Gladium e vagina educere. *Virg. 4. Æn. Dixit*, vaginaque eripit ensem Fulmineum. ¶ Translate dicitur de folliculo frumenti, quo spica etiamnum pubescens, necdum plane apprens circumvolvitur. *Cic. de Sen. c. 15.* Culmoque erecta geniculato vaginis jam quasi pubescens includitur. ¶ Item de theca cufuseque rei. *Plin. l. 8. c. 15.* Mirum, pardos, pantheras, leones, & similia condito in corporis vaginis unguis inucrone, ne refringantur, hebetenturque, ingredi. *Id. l. 11. c. 37.* Omnia quidem principalia viscera membranis propriis, ac velut vaginis inclufis providens natura.

Vaginûla, *æ, f. καλός*, parva vagina. *Plin. l. 18. c. 7.* Et far in vaginuis fervant ad fatus.

Vagio, is, ivi, itum, n. 4. *vagire*, *βαβαζέω*, *μιμνήσκω*, *κνύζωμαι*, ploro, proprium infantium, cum fletum emittunt. Est vox a sono facta. *Varro apud Gell. l. 16. c. 17.* Iccircoque vagire dicitur experimente verbo sonum vocis recentis. *Cic. de Sen. c. 23.* Quod si quis Deus mihi largiatur, ut ex hac ætate repuerasam, & in cunis vagiam. ¶ Translate vagire tribuitur hædis a *Varrone l. 6. de L. L.* & leporibus ab auctore *carm. de Philom. v. 60.* ubi etiam primam syllabam corripit præter communem usum.

Vagitanus. V. Vaticanus.

Vagito, as, n. 1. *βαβάζωμαι*, frequenter vagio. *Stat. 4. Sylv. 8. v. 35.* Cumque tibi vagitet tertius infans. Alii legunt *vagivet*.

Vagitus, us, m. *vagito*, *βαβάζωμαι*, *κλυθμυρισμός*, fletus infantium. *Virg. 6. Æn. Continuo auditæ voces, vagitus & ingens, &c. Quintil. l. 1. c. 1.* Edere vagitus. ¶ Dicitur etiam de quocunque ejulatu. *Celf. l. 7. in præox.* Chirurgus perinde faciet omnia, ac si nullus ex vagitibus alterius affectus oriretur.

Vago, as, n. 1. idem ac vagor, *vagare*. *Plaut. Mil. 2. 3. 14.* Te alloquor vitii, probrique plena, Quæ circum vicinos vagas. Ita legit *Nonius*. Alii *vaga es*. *Varr. apud Non. c. 7. n. 2.* Puellæ cum choro pari vagantur. *Prædicit. hymn. ante somn. v. 29.* Liber vagat per auras Rapido vigore lenfus.

Vagor, aris, d. 1. *vagare*, *andare* *vagando*, *ἀλάζωμαι*, *πλανάζωμαι*, *περιερίπαμαι*, huc, illuc oherito, huc, atque illuc feror, ex *ve*, idest *valde*, & *agor*, hoc est feror. Usurpatur vel absolute. *Cic. Att. l. 8. ep. 2.* Vagatur egentes cum conjugibus, & liberis. ¶ Vel cum acc. & præp. per, vel circum. *Ovid. l. 1. Fast. vagantur* Incestodite læta per arva boves. *Suet. in Ner. c. 26.* Circum vicinos vagabatur ludibundus. ¶ Vel cum abl. & præp. in. *Cic. l. de Invent. c. 2.* Nam tuit quoddam tempus, cum in agris homines passim bestiarum more vagabantur. ¶ Vel cum abl. sine præp. loco acc. *Cic. pro Font. l. 1.* Contra vagantur læti, atque erecti passim toto foro. ¶ Vel cum adverbis, *huc, illic, quocunque, quocunque*. *Cic. 2. Agr. Quocunque* velint, summo cum imperio, vagari ut liceat, conceditur. *Id. de Divin. l. 2. c. 38.* Aves huc, & illuc passim vagantes. ¶ Sæpe translate usurpatur. Sic animus vagari dicitur, cum aberrat ab ea re, quam agere coperat, item cum inconstans est, instabilis. *Cic. 2. Off. c. 2.* Non enim fumus ii, quorum vagetur animus errore, nec habeat unquam, quid sequatur. ¶ Transfertur etiam ad alia, pro effluere, excurrere. *Cic. pro Marc. Vagabitur* modo nomen tuum longe, atque late. *Id. l. de Or. Ne* vagari, & errare cogatur oratio.

Vagorûm, n. 2. Sessui, Sagium, *Secc.*, urbs Sessuorum caput, in Gallia Lugdunensi, in Normannia prov. ad fontes Olinæ fl. Aliis est *Vagion*, olim opp. Gallie Celticæ, nunc pag. in Britannia min. apud oram Bor.

Vagulatîo, onis, f. actus vociferandi. *Fest.* Vagulatîo in lege 12. Tabularum significat questionem cum convicio.

Vagus, a, um, *vago*, *vagante*, *vagabondo*, *γ*, *Ger. umbschweifig*, *Gall. vagabond*, *Hisp. errado*, *πλάσιος*, *πλάσιος*, *πλανήτης*, qui huc, illuc vagatur, seu errat. *Cic. Att. l. 7. ep. 21.* Itaque vagus esse cogitabam. *Id. pro Cluent. c. 62.* Cum vagus, & exul erraret. *Hor. l. 4. od. 4.* Vagæ aves. ¶ Sumitur etiam pro fluente. *Hor. l. 1. od. 34.* Quod bruta tellus, & vaga flumina, &c. ¶ Metonymice usurpatur etiam extra personam. *Cic. pro Mil. c. 26.* Vide, quam sit varia vitæ, commutabilisque ratio, quam vaga, volubilisque fortuna. *Id. 5. Fin. de bestis, Motusque* solutos, & vagos a natura sibi tributos requirunt. *Martial. l. 11. epigr. 38.* Discursus varios, vagumque mane. h. e. matutina huc illuc vagatio salutandi gratia. ¶ Translate fumitur pro amplo, copioso. *Cic. 2. de Orat. Sed* si illam quoque partem questionum Oratori volumus adjungere vagam, & liberam, & late patenter. ¶ Item pro communi multis rebus. *Plin. l. 27. cap. 4.* Ambrosia vagi nominis est, & circa alias herbas fluctuati. hoc est ambrosiæ nomen multis herbis est commune. ¶ Item pro libero a nominibus. *Cicer. in Orat. Solutum* quiddam sit, nec vagum tamen, ut ingredi libere, non ut licenter videatur errare. ¶ Item pro instabili, inconstanti, incerto. *Cic. 2. de nat. Deor. Est* enim & philosophi, & Pontificis, & Cottæ de Diis immortalibus habere, non errantem, & vagam, ut Academicis, sed, ut nostris, stabilem, certamque sententiam.

Vah, vah, *φ*, interjectio insultantis. *Hieron. ad Damasum.* Sicuti non in lingua Latina habemus interjectiones quodam, ut in insultando dicimus *vah*, & in admirando *pape*, & in dolendo *hei*, ita & Hebræi inter reliquas proprietates linguæ suæ habent interjectionem, &c. *Priestianus l. 1. c. de numero litterarum, & l. 2. c. de syllaba*, scribit, factum esse per Apocopen ex *vaha*. *Plaut. Mof. l. 3. 99.* Vah, quid illa potest peius quidquam muliere memorari? ¶ Interdum est interjectio admirantis. *Plaut. Curc. a. 3. v. 79.* Subiegit solus intra viginti dies. *LU. Vah. C. Quid* mirare? ¶ Aliquando exultantis. *Plaut. Bæsch. 4. 8. 39.* Vah, salus mea servasti me.

Vaha, interjectio exultantis, vel ridentis. *Plaut. Caf. 4. 4. 25.* Vaha. S. Quid negotii est?

Valachia, f. 1. *la Valochia*, pars antiqui Regni Hungariæ, ubi alias pars Daciæ: Terminatur a Sept. Transylvania, a Mer. Istro fl. & partim Bulgaria, ab Occ. Hungaria, ab Or. Moldavia. Ejus caput est Tergovifcum, *Taruis*.

Valdænus, m. 2. *Valpe*, fl. Pannoniæ inf qui Valpium opp. Hungariæ alluit, ac in Danubium ad Valcum inira Dravum fl. inluit. *Plin. l. 3. c. 25.*

Valde, adv. *multo, grandemente, jomamente*, *λίαν*, *μῦλλον*, *σφόδρα*, multum, vehementer, majorem in modum, ex *valide*, per Syncope, ut *Priestianus* monet l. 15. Jungitur nominibus positivis. *Cic. l. 15. Fam. De* Hispania novi nihil, sed expectatio valde magna. ¶ Interdum verbis. *Cic. ad Tiron. l. 16. epist. 19. Fam. Literas* tuas valde expecto. *Id. l. 14. epist. 1. ad Att. Quidquid* vult, valde vult. ¶ Item adverbis. *Cic. Att. l. 1. epist. 17.* Qui primum illud valde graviter tulerunt. *Id. l. 1. Fam. ep. 8.* Valde bene rem gerere. *Id. l. 14. Att. ep. 1.* Valde vehementer dicere. ¶ Etiam adv. *totis, & quam*. *Cic. 2. de Divin. c. 39.* Nihil est tam valde vulgare, quam nihil sapere. ¶ Dicitur & *valdequam*, sicut *facnequam*, & *perquam*. *D. Brut. ad Cic. l. 11. epist. 13.* Nam tuos valde quam paucos habet. ¶ Comparativum est *valdius*, *πιῦ*, *maggiormente*: superlat. *valdissime*, *affissimo*. *Horat. de ar. poet. v. 321.* Valdius oblectat populum. *Id. l. 1. ep. 9.* novit me valdius. *Senec. de brev. vitæ, c. 8.* Dicere solent eis, quos valdissime diligunt. Ita legi in veteribus libris suis, testatur *Muretus*; alii *validissime*. ¶ Interdum valde est adverbium affirmantis, & ponitur pro *ita, facne*. *Plaut. Pseud. l. 3. 110.* Meam amicum tu vendidisti? Ba. valde viginti minis.

Valdius. V. Valde.

Vale, *ita sano, ita bene, addio, ὑμῖνος*, *ὑγιῆς*, *χαρῆς*, sanus, sive incolumis esto, secunda persona numeri singuli. temporis præteritis modi imperativi verbi *valeo*. Hac voce utitur in discessu, vel cum remanentes respondemus abeunt. *Ter. Eun. l. 2.* In hoc biduum, Thais, vale. *Virg. 3. Æl. Et* longum formose vale, vale, inquit, iola. ¶ Item in calce, seu fine epistolarum. *Cic. ad Q. Fr. l. 2. epist. 6.* Mi tratre vale. *Id. Att. l. 5. epist. 20.* Etiam, atque etiam vale. *Id. l. 24. Fam. ep. 2.* Valet, mea desideria, valet. ¶ Differt a *salve*, quod *salve* majus quiddam significare videtur, vel quod *vale* ad corpus reteratur, *salve* ad pericula, & mala externa. *Cic. l. 16. Fam. epist. 6.* Vale, mi Tiro, vale, & salve. Quiddam hoc discrimen afferunt, quod *salve* dicent in salutatione matutina, *vale*, cum discedebant. Alii ita distinguunt, ut *salve* usurpatur in accessu, vel in literarum principio. Fatentur tamen hæc discrimina non esse perpetua. *V. Salve*. ¶ *Vale facere*, est valere jubere, vale dicere. *Apulej. l. 4. A. A. Vale* factio discessimus. ¶ *Vale*, & *salve* item tere verba postrema, quibus olim mortuos affabantur. *Varro apud Servium*: Vale, & salve, cum ad mortuos referuntur, non id dictum est, quod aut valere, aut salvi esse possint, sed quod ab his recedimus, eos nunquam visuri. *Virg. 11. Æn. Salve* æternum mihi, maxime Palla, Æternumque vale.

Valedico, is, n. 3. *salutare, dire addio*. Hoc verbum duabus vocibus *vale*, & *dico* constat, & tere divisæ usurpantur a Scripatoribus: conjunxit tamen *Ovidius*, nam secundam in *vale* corripuit, quæ alioquin longa est, sed vi compositionis corripitur potest, ut docent Grammatici: *l. 1. Trist. eleg. 7. v. 21.* Idque quod ignoti faciunt valedicere saltem.

Valens, entis, o. g. *valere, sano, gagliardo, ἰσχυρός*, *ἰσχυρῆς*, *ὑγιῆς*, sanus, incolumis, firmus. *Cic. l. 16. Fam. ep. 9.* Sed tamen Aclapio medicus plane confirmat, propediem te valentem fore. ¶ Metaleptice ponitur pro potenti, robusto, *ισχυρῆς, ἰσχυρός*; cui opponitur *imbecillus*. *Cic. Att. l. 7. ep. 3.* Qui, mallem, tantas ei vires non dedisset, quam nunc tam valenti resisteret. *Id. in Or.* Valentiorum hæc laterum sunt, nec ab eo, quem informamus, aut expectanda, aut postulanda. *Id. 7. Verr. c. 54.* Hæc cum maxime loqueretur, sex lictores circumstant valentissimi. ¶ Item pro efficaci, utili, *giovoleve, efficace*. *Plin. l. 20. c. 18.* Silvestri papaveri longum ac pusillum caput, & ad omnes effectus valentius. *Celf. l. 4. c. 15.* Valens est etiam adversus ulcera intellinorum minii gleba cum salis hemina contrita.

Valenter, adv. *valerosamente, potestemente, ἰσχυρῆς*, potenter, fortiter, robuste. *Col. l. 1. c. 5.* Quippe quæ ab imo præstructa valenter resistent contra ea, quæ postmodum superposita incumbunt. *Ovid. 11. Met. v. 481.* Et præceptis spirare valentius Euris.

Valentiâ, *æ, f. valore, potenzia, gagliardezza, βίαια*, *δυναστία*, potentia, firmitas, fortitudo, robur, cui *invaleantia* opponitur. *Titian. apud Non. c. 1. n. 68.* Sapientia gubernatoris navem torquet, non valentia.

Valentia, *æ, f. opp. Latii*, in monte Palatino, quod postea *Roma* appellatur, est ab Evandro. *Solin. c. 2.* Sunt, qui videri velint Romæ vocabulum ab Evandro primum datum, cum oppidum ibi offendisset quod extructum antea Valentiani dixerat juvenus Latina, servataque significatione impositi prius nominis Græce *βίαια*, Valentiam Latine nominatam. ¶ Valentia item, Ital. *Valenza*, *Hisp. Valensia*, urbs Hisp. Tarr. alias Castellænorum, ad Turiam fl. qui paulo infra in sinum Sacronensem, nunc Valentinum dictum, se exonerat, ampla, nobilis, elegans, caput Regni Valentini, & totius Regni Conventus juridicus. *Plin. l. 3. c. 3.* ¶ Valentia quoque, *Valencia de Miño*, seu *Valencia al Meno*, opp. Hisp. Tarrac. in conf. Bracarum, & Callaïcorum, in R. Portugalizæ, in ipso limite Galliciæ, ad Minium fl. parvum. ¶ Sunt prætere. aliz urbes hoc nomine nuncupatæ, de quibus V. Geographos. ¶ Hinc fit adiect. *Valentinus*, nam Valentini populos memorat *Plin. l. 3.* non femel.

Valentulus, a, um, aliquantum valens. *Plaut. Caf. 4. 4. 26.* Obsecro, ut valentula est, Pene exposuisti cubito.

Valè, es, lui, litum, n. *effere sano, gagliardo, robusto, ὑγιῆς*, *ἰσχυρῆς*, sanus sum. *Plaut. Amph. 2. 1. 34.* Equidem valeo, & sanus sum recte, Amphitruo. *Id. Persa 2. 5. 8.* Quid agitur? ut valeatur? *Cic. de Fin. Ut* inter optime valere, & gravissime ægrotare nihil prorsus dicent interesse. *Juvenal. sat. 6.* Valere stomacho. *Rurjus Plaut. Mil. 4. 8. 8.* Matri oculi si valerent, mecum venisset. ¶ *Valere a morbo, ab oculis*, & ejusmodi, est morbo liberatum esse. *Plaut. Epid. 1. 2. 26.* A morbo valui, ab animo æger tui. *Gell. l. 13. c. ult.* Cum valebo ab oculis, revise ad me. ¶ *Ne valeam*, est juramentum imprecatorium. *Martial. l. 2. epigr. 5.* Ne valeam, si non totis, Deciane, diebus, Et tecum totis noctibus esse velim. ¶ *Ursurpamus* etiam hoc verbum, cum discedimus, & in fine epistolarum, quo alicui bonam valetudinem precamur. *V. Vale*. Et quoniam abeuntes per hæc verba salutare solemus, *Vale*, & *salve*, invaluit consuetudo, ut hæc fumantur pro discedere, quod vel illi a nobis, vel quod nos ab illis, quibus sic loquimur, vale dicendo recedamus. *Cic. Att. l. 5. ep. 2.* Postea jam jussi valere, cum me spectans et sua villa, num quid vellem rogasset. *Suet. in Aug. c. 53.* Et discedens eo modo sedentibus valere dicebat. ¶ Alii leg. *vale dicebat*. ¶ Atque etiam hoc verbo utimur, cum stomacho, & indignatione commoti aliquem abire jubemus, & res suas sibi habere, *andarsene, assendere a se stesso*. *Ter. Adelph. 4. 4. 13.* Valeas, habeas illam, quæ placet. *Id. Andr. 4. 2. 14.* Valeant, qui inter nos distidium volunt. *Cic. 1. de nat. Deor. Si* maxime talis est Deus, ut nulla gratia, nulla hominum charitate teneatur, valeat. ¶ Sæpe translate fumitur. *Plaut. Aut. 2. 9.* Ain tu, vale- re te? E. Pol ego haud a pecunia perbene. *non isid troppo bene di denari.* ¶ Metaleptice usurpatur pro posse, pollere, vim sive auctoritatem

tatem habere, *valere, potere, avere virtutē. ἰχθυόω, δύνασθαι.* In hac acceptione usurparat vel absolute. *Ter. Eun. 5. 2. 41.* Neque tam imperita, ut, quid amor valeat, nesciam. *Cic. in Brut.* Ubi plurimum perficere, & valere possent. *Id. post redit. in Sen. Lex valet.* h. e. servatur, vim suam obtinet. ¶ Vel cum abl. instrumenti, ut *Valere equo, viribus, opibus, potentia, auctoritate, voluntate, amicis, &c. Cic. pro Dom.* Quasi ego in illo genere omnino quicquam aut curatione, aut potestate valerem. *Id. l. 1. Fam. ep. 7.* Qui plus opibus, armis, potentia valent. ¶ *Valere gratia* dicitur apud eos, quibus ipsi praeliamus, aut quibus grati sumus. *Liv. l. 31.* Apud magnam partem Senatus & magnitudine rerum gestarum, & gratia valebat. ¶ Vel cum abl. & præp. in. *Martial. l. 3. ep. 64.* Siquid habes animi, quid in arte valet. ¶ Vel cum abl. & præp. pro. *Plin. l. 20. c. 13.* Quæcunque autem ruta & per se pro antidoto valet, foliis tritis, & ex vino sumptis. ¶ Vel cum dativo. *Gell. l. 5. c. 12.* Nam & augendæ rei, & minuendæ parum valet. ¶ Vel cum dat. commodi. *Cic. l. 6. Fam. ep. 7.* Quicquid valebo vel auctoritate, vel gratia, valebo tibi. ¶ Vel cum acc. & præp. ad. *Cic. l. 3. de Or.* Hoc valet ad agendum. *Id. 3. de Div.* Affectio astrorum valet ad quædam res. ¶ Vel cum acc. & præp. in. *Cic. 2. Tusc. c. 26.* Ut in vulgus insipientium opinio valeat honestatis. *Quintil. l. 4. c. 5.* Quædam tamen, et ipsa dura sunt, in id tamen valent, quod scio. ¶ Vel cum acc. & præp. apud. Sic valere apud aliquem, est gratiosum esse, & posse ab eo aliquid facile obtinere. *Cæf. l. 1. B. G. c. 17.* Quorum auctoritas apud Plebem plurimum valeat. *Cic. l. 3. de Or.* Nam neque auctoritate quicquam apud me plus valere potest, neque voluntate. ¶ Vel cum acc. & præp. contra. *Cic. Fam. 11. ep. 27.* Non vereor, ne me vitæ modestia parum valitura sit contra falsos rumores. *Id. 4. Acad. c. 27.* Hoc valet contra te. *Id. contra de te.* ¶ Vel cum infinitivo. *Plin. l. 34. c. ult.* Sandaracha valet purgare, sistere, exalcescere, perrodere. *Id. virtutē de purgare &c.* ¶ Sumitur etiam pro significare, quasi sit vim, & potentiam habere. *Cic. 2. Off.* Hoc verbum quid valeat, non videtur. *Suet. in Vitel. c. ult.* Cui Tolozæ nato cognomen in pueritia Becco fuerat: id valet gallinæ rostrum. *Nepos in Themistocle.* Hoc eo valebat, ut ingrati ad depugnandum omnes cogenterent. ¶ Refertur quoque ad pretium, & æstimationem, pro æquale esse, continere, æstimari, *valere, ἰχθυόω.* Hæc significatio ducta est ex illa translative, seu metaleptica, qua notat posse vim habere. In hac notione usurpat vel cum genitivis pretii incerti, ut *santi, quanti, pluris, minoris. Paul. l. si servum meum, ff. ad leg. Aquiliam:* Si servum meum occidisti, non affectionem æstimandam esse puto, sed quanti omnibus valet. h. e. omnium opinio, & æstimatione. ¶ Vel cum abl. pretii itidem incerti, *magno, parvo, plurimo, maximo, minimo. Ulpian. l. 13. ff. de actionibus empti.* Quibus subtrahitis, quia minime valerent hæreditas. id est nullius fere, aut exigui pretii esset. ¶ Si vero pretium certum exprimitur, exigit accusativum. *Varro l. 4. de L. L. ad fin.* Denarii, quod denos æris valebant, quinarii, quod quinos. ¶ Vel ablativum. *Plin. l. 33. c. 3.* Aureus nummus post annum 62. percussus est, quam argenteus, ita, ut scrupulum valerent ferretissimi vicenis. **Valeria, æ, f. prov. Pannoniæ inf. inter Danubium, & Dravum fl. magis versus Danubium extensa, al. regio Pannoniæ sup. inter Draum, & Saum, ultra Drzum extensa, circa Solvam, & Statuas Colofas, ubi hodie pars Hungariæ inf. longe a Stiria in Or. Alias dicitur Pannonia Interamnia, & Ripariensis. Ammian. l. 19. c. 11. scribit ita nominatam esse a Valeria Diocletiani filia. ¶ Valeria quoque regio Latii, juxta lacum Fucinum, cujus urbes Valeria, sive Marfi, Carteoli, Amiternum, Furconium, Reate. ¶ Item Valeria, Colonia Julia Valeria, Castrum Altum, Valeria, olim col. & urbs Celtiberorum, nunc pag. Hisp. Tarr. in Castella nova, in mediet. apud Suconem fl. Ejus incolæ *Valerenses* dicuntur. *Plin. l. 3. c. 1.***

Valeria via, una ex viis urbis Romæ, quæ ex porta Asinaria, per Tybur urb. in Marfos ducebat, ita dicta, quod per eam in Valeriam regionem Marforum iter erat. *Onophr. Panvin. & Rosin. l. 1. antiq. Rom. c. 13.*

Valeria aquila, t. genus aquilæ omnium minimæ, sed viribus præcipuæ, quæ Græcè *παραπυρρίτος* dicitur, colore nigricanti, sine clangore, & sine murmuratione, ut scribit *Plin. l. 10. c. 3.*

Valerianus, a, um, ad Valerium pertinens, ut Valeriani milites, Liv. l. 6. c. 13. h. e. P. Valerii trib. militum consulari potestate.

Valerientes, ium, populi Hispaniæ Tarraconensis, quorum urbs Valeria. Plin. l. 3. c. 3.

Valerius, m. 2. gens Patricia apud Romanos; olim *Valesii* dicti, ut testatur *Quintil. l. 1. c. 4.* Ejus autem nominis originem multis narrat *Rosin. l. 5. Ant. Rom. c. 21.* ex *Zosimo*, itemque *Angelus Politian. miscellan. c. 58.* ¶ In Valeriorum familia multi celebres viri fere, quorum primus P. Valerius, cognomento Publicola, qui quater consul fuit. *V. Publicola.*

Valerius Maximus, C. R. historicus, tempore Tiberii Imp. Militavit sub Sexto Pompejo, ut ipse de memorat, ubi de institutis antiquis loquitur. Scripsit facta, & dicta memorabilia, ad eundem Tiberium. Eum legisse se ostendit *Gell. l. 12. c. 7.*

Valerius Antias historicus Romanus scripsit annalium grande opus. nam *Priscian. l. 9.* citat ejus libros LXXXV. *Gellius* autem *l. 7. c. 9.* LXXXV. qui tamen omnes perierunt. Ejus meminere etiam *Cenforinus, Afcion, & Macrobi.*

C. Valerius Flaccus e Setia Campaniæ urbe ortus, Poeta non ignobilis, scripsit heroico carmine libros octo Argonauticon (quamquam ultimus mutilus ad nos pervenit) Fl. Vespasiano nuncupatos, cujus tempore vixit. Paupere sorte usus est, & ædmodum juvenis decessit Patavii sub Domitiano. Eum quidam Patavinum fuisse putant, quia multo tempore in hac urbe domicilium habuit. Hinc a *Martial. l. 1. epigr. 62.* vocatur spes & Alumnus Antenoræ Iaris. Ejus mortem desit *Quintil. l. 10. c. 1.* multumque laudat.

Valerius, a, um, adject. ad Valerios pertinens, ut Valeria gens. Cic. pro Flacc. c. 1. & 11. ¶ Valerius tabula, h. e. Valerii cuiusdam argentarii, qui officinam in foro habebat, ad quam acta quædam forensia fieri solebant. *V. Cic. in Vat. c. 9. & Fam. 14. ep. 2.*

Valefcio, is, n. 3. divenire gagliardo, ἰσχυρόω, validus fio, a valeo. Lucr. l. 1. v. 940. Sed potius talis factio recreata valefcit. Tac. l. 1. histor. c. 32. Bona consilia mora valefcunt.

Valetudinarium, ii, n. infirmeria, νοσοκομῆιον, locus, in quo valetudinarii, & infirmi curantur, ut valetudinem malam bona permittunt. *Sen. ad Lucill. ep. 27.* Tanquam in eodem valetudinario jaceam. *Col. l. 2. c. 11.* Sive alter languidior est, in valetudinarium contestum deducat.

Valetudinaris, a, um, mal sano, malaticcio, νοσώδης, νοσώδης, qui frequenter ærotat. Cels. præf. l. 1. versus fin. Qui valetudinarios non triunt, &c. Adde *Senec. de benef. l. 1. c. 11. & de ira l. 3. c. 33.* ¶ Sumitur etiam active. Hinc valetudinarius medicus est, qui valetudine affectos curat, vel potius qui ministerio fungitur in valetudinario. *Leg. ult. Dig. de jure immun.* Quibusdam aliquam vacationem

munerem graviorum conditio tribuit, ut sunt meniores, options, valetudinarii, medici, capfarii, &c.

Valetudo, inis, f. diffeccione, flato, δὴδερν: habitu corporis in animalibus, ab antiquo *supino valetum verbi valeo.* Cum enim non valetudo modo, sed & valetudo dicitur per longum, plane verisimile est, quemadmodum veteres dixerunt *olimus, & oletum*, sic eisdem dixisse *valitum, & valetum*, & ab illo quidem esse *valetudo*, ab hoc *valetudo*. Vocabulum est medium, quo modo sanitas significatur, modo morbus. Igitur primum pro sanitate accipitur, *sanitas, gagliardexza, franberexza, & xexza, & xexza, xexza, xexza.* *Cic. 2. Off. circa fin.* Valetudo sustentatur notitia sui corporis, & observatione earum rerum, quæ res aut prodesse soleant, aut obesse, & continentia in victu omni, atque cultu, corporis tuendi causa, & prætermittendis voluptatibus, postremo arte eorum, quorum ad scientiam hæc pertinent. *Hor. l. 1. epist. 4.* Et cui Gratia, fama, valetudo contingat abunde? ¶ Accipitur item in deteriori parte, pro morbo, *malattia, oççioçia, xexza.* *Cic. 2. de Divin. Esculapius potest præferbere per somnium curationem valetudinis. Id. l. 4. Fam. ep. 1.* Molestique te ferre, quod me propter valetudinem tuam, cum ad urbem accessissem, non vidisses. ¶ Sæpe confusionis tollendæ causa addimus epithetum, quo significationem ejus restringimus, dicimusque de sanitate *valetudinem bonam, firmam, commodam, integram, &c.* de morbo *valetudinem acerbam, adversam, agram, difficilem, duram, extremam, imbecillam, incommodam, insensam, infirmam, ingravescentem, longam, malam, perditam, pessimam, tenuem, &c.* *Cic. 2. Fin.* Ut enim medicorum scientiam, non ipsius artis, sed valetudinis causa probamus. *Id. 4. Tusc.* Ii sunt ejusmodi constituti, quasi mala valetudine animi, sanabiles tamen. *Id. in Brut.* Is semper infirma, atque etiam ægra valetudo fuit. *Id. Att. l. 5. ep. 8.* Me incommoda valetudo tenebat jam duodecimum diem Brundisii. *Suet. in Tiber. c. 68.* Valetudine proferperrima tu. *Plin. l. 21. c. 27.* Valetudo calculorum, *mal d' calculi.* *Cic. 14. Fam. ep. 4.* Valetudo oculorum, *mal d' oçchi.* ¶ Urturpat etiam in plurali numero. *Tacit. 4. Ann. c. 50.* Valetudines principis regere solitus. *Suet. in Aug. c. 80.* Graves, & periculosas valetudines expertus est. ¶ Translate *Cic. Tusc. c. 37.* Mala valetudo animi. *Suet. in Calig. c. 50.* Valetudo mentis, *strensa, pazza.*

Valgiolum, V. Valgium.

Valgiter, adverb. valgo modo. Petron. in Satyr. Commovebat valgiter labra, & me tanquam turtivis subinde oculis verberabat. *Id. ibid.* Oborto valgiter labello.

Valgium, ii, n. instrumentum quoddam rusticum ad areas complanandas, a *valgus.* In Campania sane habetur genus id tali specie, quasi furæ duæ in diversum collocatæ, quo ut cylindro supplanantur aræ. *Plin. l. 17. c. 10.* Scitur mense Aprili, aræ æquata cylindris, aut valgio, alias dentum. *Harduinus* tamen ex melioribus lib. & M. S. legit aut *valgiolis densum.* Alii *volgolis.* *Valgiolum* autem idem significat. ¶ *Valgia* a *Fulgent. de prisce. ferm. n. 47.* exponuntur labellorum obtortiones in supinato one aut subactione peractæ.

Valgus, a, um, βαλγός, qui furas habet extrorsum intortas, & in diversum actas, qui, ut *Petronius* loquitur, crura in orbem pandit; quales pedes cancri habent, & lacerti, quorum videlicet pars intra conditur, pars extra procedit, fer priora genua post curvantur, posteriora in priorem partem, ut *Plinius* loquitur *l. 11. c. 45.* cui *varus* opponitur, *βαλγός, qui introrsum pedes, vel crura obtorta gerit, h. e. pedes habet incurvos, & in se contractos, cuiusmodi spadones, & calistratos videmus. Fests. Valgos Opilii Aurelius, aliique complures ajunt dici, qui diversas furas habeant, & qui talos vitiosos habeant. Plaut. Mil. 3. 1. 128. Ne uxor mihi ignifitos pueros pariat postea, aut varum, aut valgum, aut compernem, aut pætum, aut bronchum filium. Cels. l. 8. c. 20. Crus longius altero, & valgus est. ¶ Trans. late dicitur de aliis etiam rebus, ut *Suavia valga,* idest oscula obtorta, seu quæ alicui dantur obtorto ore, seu labiis, ut cum meretricis osculantur aliquem labia obtorto ore deffensionem. *Plaut. Mil. 2. 1. 16.* Majorem partem videas valgus fuaviis.*

Valide, adv. assai, fortemente, ἰσχυρῶς, τάρω, potenter, vehementer, majorem in modum. Plaut. Merc. prol. v. 42. Amare valide cœpi hic meretricem. Cal. Cic. l. 8. Fam. ep. 2. Quin ego, cum pro amicitia validissime faverem ei, &c. *Quintil. l. 10. c. 2.* Nec promptum est dicere, ut rotes peccare validius putem. *Plin. l. 9. ep. 35.* Validissime cupere.

Validitas, atis, f. validitas, robustezza, forza. Apul. in Asclep. Membra & validitate, & tenuitate diversa.

Validus, a, um, sano, gagliardo, ἰσχυρός, valens, sanus, firmus, a *valleo.* *Ter. Hec. 3. 5. 7.* Atque adeo, quod maximum est, sanum, atque validum. *Liv. l. 3.* Necdum ex morbo satis validus. ¶ Translate sumitur pro forti, robusto, potenti. *Plaut. Amph. 1. 1. 8.* Ita quasi incudem, me miserum homines octo validi cædant. *Liv. l. 1. c. 15.* Urbs valida murti. *Id. l. 2. c. 39.* Ducibus validior, quam exercitu, res Romana. *Tacit. 15. Ann. c. 53.* Validus animi, *uomo di grande spirito.* *Plin. in paneg. c. 9.* Validissimum præsidium. *Id. l. 3. ep. 9.* Validus facundia.

Valitibus particip. V. in Valeo.

Vallaris, & re, o. 3. quod ad vallum spectat, ut *Vallaris corona,* qua donari solebat is, qui primus vallum hostium fuisset ingressus. *Liv. l. 10. c. 46.* Multæ civiæ coronæ, vallaresque, ac murales conspiciunt. *Id. l. 30. c. 28.* Qui Imperatores, qui Consules Romanos sua manu occidissent muralibus, vallaribusque insignes coronis.

Vallatus, a, um, fortificato di palizzate. Plin. l. 15. c. 18. Non castra Punicæ ad tertium lapidem vallata. ¶ Sæpe translate sumitur pro munito, stipato, circumdato quacunque ratione. *Cic. pro Mur. c. 24.* Catulinam interea alacrem, atque lætum, stipatum choro juventutis, vallatum indicibus, atque sicariis.

Vallefactus, a, um, crivellato. Fests. juxta emendationem *Salmassi.* Valli folliculi fabæ, quasi vallivoli, quia vallefacti excutiantur. Ubi perperam vulgo, *vallifasti pro vallefacti.*

Vallefici, est perire, interprete *Fests.* quia quæ vallo, hoc est cribro efficiuntur, neglecta pereunt. Idem tamen *Fests* dicit a vallo militari, quod qui extra vallum expelluntur, facile pereunt. Alii pro *valliferi* legunt *vallistere* eodem sensu.

Vallenses, m. 3. Valiniani, Ital. *Vallesiani,* Ger. *Vallisserlands,* pop. Galliæ, cis Rhodanum, ubi Seduni, & Veragri, Helvetiis fœderati, inter Allobroges ad Occ. & Lepontios ad Or. quorum regio Vallinæ, seu Valinæ, opp. Sedunum.

Vallefcere. V. Valliferi.

Vallista, f. 1. Valesia, regio Galliæ Belgicæ, Allobrogibus, & Helvetiæ finitima, ubi pop. Vallisti, seu Valesii, olim Sedunii, tametsi Valesii magis Sedunis patent, sic dicta a vallibus longis, vel multis, per quam Rhodanus fl. inter ortum suum, & Lemanum lac. decurrit, ubi Sedunum urbs primaria. ¶ Est & Vallisia, seu Valesia, *Valois,* regio Galliæ Belg. inter Picardiam, & Campaniam, in qua Sylvanectum urbs.

Valliculæ, æ, f. picciola valle. Fests in voce *Convallii.*

Vallis, is, seu valles, is, f. *valle*, *βάλλος*, *βάλανος*, *βάλανος*, planities a duobus lateribus inclusa. *Fest.* Convallis est planities ex omni parte comprehensa montibus, collibusve: Vallis duobus lateribus inclusa planities. *Virg. 2. Georg.* Complentur vallesque cavæ, saltusque profundus. *Ovid. 8. Metam.* Concava vallis erat, quo se demittere rivi &c. Translate *vallis alarum* est concava pars brachii, qua humero innectitur. *Caesul. Carm. 68. in Rufum:* Tibi fertur Valle sub alarum trux habitare caper. ¶ *Totis vallibus fluere* est longe lateque extendi, & expansari dicendo. *Quintil. 1. 5. c. ult. de eloquentia:* Feratur non semitis, sed campis, non uti fontes angustis fistulis colliguntur, sed ut latissimi amnes, totis vallibus fluat. ¶ *Valles* in recto casu singularis numeri legitur apud *Virg. Æn. 11. v. 522.* Est curvo anfractu valles ecommoda fraudi. Ubi *Metri*, inquit *Servius*, necessitate compellimur, ut *vallis* dicamus. Sunt tamen, qui hoc legunt *vallis*; atque ita ultimam syllabam produci putant ratione casus, cujus apud *Virgilium* plurima sunt exempla, quæ V. apud *Emmanuel. Alu. 1. 3. cap. 6. præcepto 3.*

Vallo, as, a. 1. *fortificare, circumdare, fornire*, *περιβάλλωμι*, *περιτοφράωμι*, *περιτοφράωμι*, vallo, ambitio, & firmo. *Luc. 1. 4. v. 24.* Nulli valarent oppida muris. *Hirr. de B. Alex. c. 30.* Vallare castra. ¶ Sæpe translate sumitur pro munire, quacunq; ratione circumdare, stipare. *Val. Placc. 1. 1. Argon.* Ac inopem nullis vallaverit armis. ¶ *Vallare a liquid ratione differendi*, est Dialecticis argumentis confirmare. *Cic. 1. de Leg. cap. 24.* Atque hæc omnia quasi sepimento aliquo vallabit differendi ratione.

Vallum, i, n. *bastione, baloardo, fortificatione*, *χάραξ*, *παραχωμα*, *ἔρανος*, murus e terra ad tollæ oram aggestus, crebris fudibus, sive palis munitus, nunitio castrorum, quæ ex terra, & vallis fit. Itaque duæ ejus partes sunt, agger, & pali. *Veget. 1. 3. c. 8.* Primum in unius ordinis transibit, & itineris occupatione leviori cum sublati cespites ordinantur, & aggerem faciunt, supra quem valli, hoc est fudes, vel tribuli lignei, pro ordinem digeruntur. *Cic. 1. 15. Fam. ep. 4.* Vallo, & fossa circumdedit, sex castellis, castrisque maximis sepii. *Id. 5. Att. ep. 20.* Vallo & fossa urbem cingere. ¶ Vallum cacum quid sit, V. *Cæsur.* ¶ Sæpe translate usurpatur. *Cic. in Pison.* Cujus ego imperio non Alpium vallum obijcio. *Idem de Sen.* Contra avium minorum morum munitur vallo aristarum.

Vallus, i, m. *palo*, *χάραξ*, fudes, seu palus, cujusmodi est, cui vitis alligatur, & quo castra munitur. *Servius in illud 2. Georgic.* Quadrifidaque fudes, & acuto robore vallos: Bis, inquit, idem dixit. Nam & valli, & fudes idem sunt. *Virg. 1. Georg. v. 264.* Excacunt alii vallos turcesque bicornes. ¶ Accipitur interdum pro ipso castrorum aggere, quod usitatus vallum neutro genere dicitur. *Cæf. 1. 3. B. C. c. 63.* Erat eo loco fossa pedum quidecim, & vallus contra hostem in altitudinem pedum denuum. *Tibull. 1. 1. el. 2.* Non arces, non vallus erat. *Hirr. de B. Alex. c. 2.* Triplicem vallum obducere. ¶ Habet & aliam significationem, qua sumitur pro exiguo vanno, *crivello.* *Varro 1. 1. de R. R. c. 52.* Iis traxis, oportet e terra subjacti vallis, aut ventilabris, eum ventus spirat lenis: Ita fit, ut, quod levissimum est in eo, atque appellatur acus, evanescat toras extra aream, ac frumentum, quod est ponderosum, purum veniat ad corbeum.

Valor, oris, m. *prezzo, valore*, *ἄξιον*, Ger. *vuchre*, Gal. *prix*, Hisp. *valor*, *ἄξιον*, pretium, a *valere*. *Plin.* Victoriati valore redimi potest. *Id.* referunt Lexicographi plerique; sed ea Plinii verba merito suspecta esse debent, cum adhuc inveniri non poterint.

Valvæ, arum, f. *impollæ, porte*, *ἄνοιξι*, *ἐκλάδεις*, januæ, quæ geminas habent partes in se coeantes, ita dictæ quasi volvæ, quia introsum revolvuntur. *Cic. 1. de Div.* In templo Herculis valvæ clauvæ repagulis subito se ipsæ aperuerunt. *Id. 6. Verr. c. 56.* Valvas magnificentiores ex aureo, atque ebore perfectiores nullas unquam ullo tempore fuisse. *Ovid. 2. Met.* Argenti bifores radiabant lumine valvæ. ¶ Valvæ dicuntur etiam ipsæ januæ, quæ valvas habent. *Plin. 1. 2. epist. 17.* Triclinium undique valvas aut fenestras non minores valvis habet, atque ita, a lateribus, a fronte quasi tria maria prospectat.

Valvatus, a, um, adject. valvas habens, ut Lumina fenestrarum valvata, apud *Virruv. 1. 6. c. 6.*

Valvulus, & Valvulus, i, m. *storsz, guscio*, Ger. *schelffen*, Gal. *coorse, gouffe*, Hisp. *bollejo, λαβός*, folliculus leguminum, & præsertim tabæ. *Festus:* Valvuli folliculi fabæ appellati sunt, quasi vallivoli, quia vallo facti (lege fracti) excutiantur. *Col. 1. 6. c. 10.* Lentæ quoque valvulis exemptæ, & minute molitæ miscuntur aquæ calidæ. *Id. 1. 7. c. 4. de ovibus scitis:* Singula capita per hyemem recte pascuntur ad præsepia, tribus hordei, vel fræse cum suis valvulis fabæ.

Vana, m. 1. fl. Indix navigabilis, quem Ganges excipit. *Plin. 1. 6. cap. 18.*

Vandali, m. 2. Venedi, Fenni, Sclavi, pop. Septentrionales, qui olim tenuere Germaniam ad oram maris Baltici, ubi Ducatus Megalopolitanae est, Vandalia olim dictus, deinde per Pomeraniam, Poloniam, Slesiam, Bohemiam, Russiam, Dalmatiam effusi sunt, postea progressi sunt in Galliam, inde in Hispaniam, ibique sedes in Bætica locarunt, quæ propterea Vandalia, seu Vandalaria magna ex parte nominata est, nunc *Andaluzia*, inde in Africam trajicientes, illam occuparunt, diuque tenuerunt, sicuti & Sardiniam, sub Geinserico Rege. Alii Vandalos a Vanda Regina dictos tradunt, & primo in Polonia circa Vituliam fl. habitasse. Alii ex Berofo dictos malunt a Vandalo filio Tuisconis, nepote Manni Vandalorum. ¶ *Tacit. de Germ. c. 2.* Gent. *Vandalicus, a, um*, ut *Vandalica arma*, *Prosper Agustan. 1. de provid. in præfas.*

Vane, adverb. *vanamente*, futiliter, frustra. *Tertul. in Apolog. c. 49.* Vultus vane de nostra vexatione gaudet. *Id. de Pudic. c. 1.* Præcavendo vanissime quibus parcunt, & parcendo ineptissime quibus præcavent. *Apulej. in Apolog.* Multo vanius, & nequius excogitatum.

Vanesco, is, *vanire*, *διαλύωμι*, *ἀναϊσχυμι*, vanus fio, in nihilum redigo. *Cic. 2. de Leg. c. 9.* Animi labes nec diuturnitate vanescere, nec manibus ullis elui potest. *Ovid. 1. 3. Am. el. 6.* Carmine læsa Ceres steriles vanescit in herbas. *Tac. 5. hist. c. 7.* In cinerem vanescere.

Vanga, æ, f. *vanga*, instrumentum rusticum, quo vepreta persequimur, ut docet *Pallad. 1. 1. tit. ult.*

Vangiones, masc. 3. populi Germanicæ sup. ad Rhenum, in Gallia Belgica, nunc la *Diocesi di Magonez, e di VVormes.* *Plin. 1. 4. c. 17. Luc. 1. 1. v. 430.* Et qui te laxis imitantur, Sarmata, braccis Vangiones.

Vanidicus, a, um, *vano, bugiardo*, *ἰσως*, Ger. *großsprecher*, Gal. *vain parleur*, Hisp. *el que habla vanidades*, *ματαφωδός*, qui vana dicit, vaniloquus, mendax. *Plaut. Trinum. 2. in fine:* Cum probus potius, quam cum improbis vivere vanidicus.

Vaniloquentia, æ, f. *parlar vano*, *ἰσως*, Ger. *eisel geschwætz*, Gall. *vain parler*, Hisp. *habla vana*, *αἰσιμολογία*, vana, & inanis blateratio. *Liv. 1. 34. c. 24.* Hac vaniloquentia primum Arithenum Prætorem Achæorum excitavit. *Tac. lib. 3. Annal. cap. 49.* Id Clutorius in domo

P. Petronii, cotru ejus Vitellia coram, multique illustribus fœminis per vaniloquentiam legerat.

Vaniloquidorsus, masc. vox hybrida ficta a *Plaut. Perf. 4. 6. 20.* & conflata ex latinis vocibus *vanius*, & *loquor*, & ex græca *δῶρον* donum, significat eum qui vana verba donat, seu dat, qui vana venditat.

Vaniloquus, a, um, *bugiardo, αἰσιμολόγος*, qui vana loquitur, mendax. *Plaut. Amph. 1. 1. 223.* Ergo illic magis, quia vaniloquus, vanipolus. *Liv. 1. 35. c. 28.* Is, ut plerique, quos opes regæ alunt, vaniloquus, maria, terraque inani sonitu verborum complevit.

Vanitas, atis, f. *vanité, ἰσως*, Ger. *eitelkeit*, Gal. *vanité*, Hisp. *vanidad*, *ματαιότης*, levitas, inconstantia. *Cic. 2. de nat. Deor.* Nulla in cælo nec fortuna, nec temeritas, nec erratio, nec vanitas inest. ¶ Sæpe ponitur pro mendacio, fallacia. *Cic. 3. Off.* Quod si vituperandi, qui reticuerunt, quid de iis existimandum est, qui orationis vanitatem adhibuerunt? *Id. 3. Tusc. c. 1.* Ut vanitati veritas, & opinioni confirmatæ natura ipsa cedat. ¶ Item pro elatione, & iactantia. *Tac. in Agric. c. 18.* Nec prosperitate rerum in vanitate utentis.

Vanities, ei, f. idem quod vanitas. *Ammian. 1. 29. c. 3.* Ad extollendam ejus vanities. *Apulej. 2. Metam.* Vanities plebeja.

Vanitudo, inis, f. idem ac vanitas. *Plaut. Capt. 3. 4. 38.* Poi ego, ut rem video, tu inventus vero, vanitudine qui convincas. h. e. vanis dictis, & mendacis. *Pacuv. apud Non. c. 2. n. 886.* Turpare vanitudine ætatem suam.

Vanno, is, a. 3. *vagliare, crivellare*, *ἀλεξιόν*, est vanno fruges aut legumina movere, ac ventilare, acus, vel paleas, & trumento, vel legumine vannis expurgare, a *vannus*. *Lucil. apud Non. c. 1. n. 69.* Criffatura, ut si frumentum clunibus vannat. *Id. id. obsceno sensu:* Hunc molere, illam autem ut frumentum vannere cunnis.

Vannus, i, f. *vaglio, crivello, ἀλεξιόν*, cribrum cereale, instrumentum latum ex vimine, aliave materia, quo acus, paleaque post trituram a frumento, aut legumine ventilando, & in sublime ejaculando excernuntur. *Virg. 1. Georg. v. 166.* Et mytica vannus Jacchi. Ubi *Servius:* Mytica, quod Liberi Patris sacra ad purgationem animæ pertinebant; & sic homines ejus mysteris purgabantur, sicut vannis frumenta purgantur. *Joh. Pevius* testatur, in optimo illo Romano codice legi, *Et mystica vallus Jacchi. Col. 1. 2. c. 21.* Ipse autem spicæ melius fustibus tunduntur, vannis expurgantur.

Vano, as, a. 1. *απαρη*, fallo, apud veter. *Accius apud Non. c. 2. n. 885.* Sic illum vanans in angiportum deduxit.

Vanus, a, um, *vano*, *ἄρη*, Ger. *lar*, Gal. *vain*, Hisp. *vano*, *κενός*, instabilis, caducus, facile elabens, & interiens. *Cic. pro Planc.* Cum tibi vicilanti, assidenti, mœrenti, vana quedam miser, atque inania talia fore inluctu pollicebat. ¶ Sumitur etiam pro vacuo, inani. *Virg. 1. Georg. v. 226.* Sud illos Expectata leges vanis eluist avenis. ¶ Item pro raro, non denso, aut spisso, *vano*. *Liv. 1. 2. c. 47.* Vanior jam erat hostium acies, dum abundante multitudine freti, subtracta subsidia mittunt ad castra oppugnanda. ¶ Item pro stulto, quasi mente vacuo, & qui in rebus inanibus studium collocat. *Juven. sat. 3.* Sic libitum vano, qui non distinxit, Othoni. *Sallust. apud Gell. 1. 18. c. 4.* Percertunt stolidior, an vanior. ¶ Item pro mentiente, levia, inaniaque pro gravibus, & veris astutissime componente, *fallace, filio.* *Virg. 1. Æn. N1* frustra augurium vani docuere parentes. *Plin. 1. 28. c. 7.* Maguror artes vanissimum gerere. *Cic. pro Quir. c. 6.* Si veritate amicitia colitur, qui amicum spoliare conatus est, vanum se esse fateatur. ¶ Poetæ usurpant *vana*, neutrum plurale loco adverbii, pro inaniter, frustra. *Virg. 11. Æn.* Ut vidit fulgentem armis, ac vana tumentem: Præterea vanus dicitur, qui aliqua re frustratus est, & genitivo jungitur a Poetis. *Silius 1. 12. vers. 261.* Nec forsitan voti vanus foret, *nè serebbe andato fallito il suo desiderio, se &c.* *Virg. Æn. 10. v. 631.* Aut ego veri vana feror. *o io vo lontana dal vero.*

Vapide, adverb. *Vapide se habere* pro male se habere dicebat Augustus, ut in ejus vita testatur *Sueton. c. 87.*

Vapidus, a, um, adject. *vaporoso, insipido, guasto, ἀπυλός*, qui vaporem emittit, & proprie dicitur de vino, quod insipidum, nulliusque virtutis factum est. *Col. 1. 12. c. 5.* In vini vapidi, ut acre fiat, sextarius duodequinguaingenta. *Perf. sat. 5. v. 148.* Vejetanumque rebellum Exhalet vapida læsum pice sessilis obba. h. e. pice quæ vinarii vasis illita vinum insipidum facit. ¶ Translate *Id. ib. v. 117.* Astutam vapido feruas sub pectore vulpem. h. e. vitium corrupto.

Vapor, seu vapos, oris, m. *vapore*, *ἄρα*, Ger. *dampff*, Gal. *vapeur*, Hisp. *vapor, ατμός, ατμός*, tenuis exhalatio alicujus humoris. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 10.* Aquarum enim quasi vapor quidam aer habendus est. ¶ Ponitur aliquando pro calore. *Virg. 5. Æn. v. 683.* Lentuque carinas Est vapor, & toto descendit corpore pestis. *Plin. 1. 9. c. 10.* Ut Solis vapore ferato cortice non queant mergi. *Lucres. 1. 6. v. 952.* Pervolitans permanet odos, frigusque vaposque. Adde *Hor. Epod. 3.*

Vaporarium, ii, n. *stufa*, Ger. *dampffloch*, Gal. *cheminee*, Hisp. *chimeneas*, *ατμοθήκη*, locus in balneis, testudinis instar constructus, aerem plane continens ab igne sine fumo accenso, qui aliter *hypocaustum, caldarium, & tepidarium* vocatur. *Cic. ad Q. Fr. 1. 3. ep. 1.* In balneariis assa in alterum apodyterii anguli promovi, propterea quod ita erant posita, ut eorum vaporarium, ex quo ignis erumpit, esset subjectum cubiculis.

Vaporâte, adverb. cum vapore, aut calore. *Ammian. 1. 24. c. 4.* Effervescente vaporatius sole.

Vaporatio, onis, f. *suaporamento, ὑμιασμο, ἀναθυμιασμο*, vaporandi actus, vaporis excitatio. *Plin. 1. 28. c. 4.* Pertundere caput aqua calida ante balnearium vaporationem, & postea frigida saluberrimum intelligitur. *Gell. 1. 19. c. 5.* Cum aqua frigore aeris duratur, & coit, necessum est fieri vaporationem, & quandam quasi auram tenuissimam exprimi ex ea, & emanare. *Senec. 1. 6. Quæst. nat. c. 11.* Vaporatio inundantium aquarum.

Vaporatus, a, um, calidus, vel calido vapore plenus. *Col. 1. 1. c. 5.* Cum plerique amnes æstate vaporatis, hyeme frigidis nebulis caligent. *Id. 1. 2. c. 16.* Glebæ solibus æstivis vaporatæ. h. e. excafcatæ, & arefactæ. ¶ Item in modum vaporis emissus. *Apul. de Mundo,* Nebula est exhalatio vaporata. ¶ Translate *Perf. sat. 1. v. 126.* Inde vaporata lectore mihi ferveat aure. h. e. purgata, & audiendum præparata: vel aure calefacta, & accensa ex lectione sanorum librorum.

Vaporosus, a, um, adject. *caldo, opieno di caldo vapore.* *Arnob. 1. 6.* Illud in rigoribus algidum, hoc vaporem. Alii leg. *vaporum.*

Vaporiter, vel vaporiter (neque enim de recto casu adhuc constat) a, um, *che suapora, ατμοφόρος, ατμώδης*, quod vaporem emittit. *Strat. 3. Sitv. 5. v. 96.* Sive vaporiteras blandissima litora Bajas. *Id. 1. 1. Sitv. 3. v. 45.* Vaporiteræ fornaces.

Vaporo, as, n. 1. *suaporare, mandar vapore, ατμίζω*, vaporem emitto. *Plin. 1. 31. c. 2. de differentiis aquarum:* Vaporant & in mari ipso, quem Licinius Craffi fuisse. ¶ Est etiam verbum activum, & pro suffire ponitur. *Virg. 5. Æn. v. 481.* Succedunt matres, & templum thure vaporant.

tant. *Plin. l. 28. c. 11.* Et dum coquantur, oculos vaporari præcipiunt. ¶ Item pro calore temperare. *Hor. l. 1. ep. 16.* Sol discedens curru tu gigante vaporet. ¶ Item pro arfacere. *V. Vaporatus.*

Vaporosus, a, um, adject. pleno di vaporis. *Apulei. l. 6. A. A. Balnearum vaporosi fontes. Id. ib. l. 9.* Vaporosa caligo.

Vapores, a, um, idem quod vaporosus, ut vaporosus ardor, apud *Prudent. Peristephe. 6. v. 115.*

Vappa, æ, f. vino suavit, εὐχνης, ἐκτροπίας, ἕξερκνης αἰσθη, vinum insipidum, & nullius virtutis, postquam omnis odor, saporque optimus evaporavit. *Plin. l. 14. c. 20.* Vitiumque musto, quibusdam in locis, iterum sponte fervere, qua calamitate, cum deterbit, deperit sapor, vappæque accipit nomen, probrofitum etiam hominum, cum degeneravit animus. *Hor. l. 2. sat. 3. v. 144.* Qui Veientanum testis potare diebus Campana solitus trullia, vappamque profectis. ¶ Per Metaphoram Latinis vappæ vocantur ἀρρηστοί, idest inutiles, ac nihili homines, ignavi, viles, nugatores, in quibus nihil est solertie, nihil prudentie, ut iam patet ex loco *Plinii. Hor. l. 1. sat. 1. v. 103.* Non ego avatum cum veto te ferri, vappam jubeo, aut nebulonem. Obicænus quoque Deus de se in *lithypico carmine 13. Priap. ait:* Nos vappæ fumus, & pusilla culti Kuris numina.

Vapularis, & re, o. 3. ὑγρύλας, qui vapulat, verbero. *Jocose Plaut. Pers. l. 1. v. 22.* Fui præferratus apud molas tribunos vapularis.

Vapulo, as, n. pass. 1. *esser battuto*, בָּרַח, Ger. schlagen vverden, Gal. *ere battu*, Hisp. *ser acotado*, πῆτομα, ὑγρύδουμα, verberor, cædor. *Terent. Adelph. 2. 2. 5.* Ego vapulando, ille verberando amoque delecti sumus. *Cal. ad Cic. l. 8. Fam. ep. 1.* Suffratores veniunt, alius equitem perdidisse, alius septimam legionem vapulasse. h. e. cæsam esse. *Plaut. Asin. 3. 3. 9.* Coctum, non vapulatum conductus tui. *Quintil. l. 9. c. 2.* Testis in reum rogatus, an ab eo fustibus vapulasset. *Scioppius in Minero. Sancti. l. 3. c. 3.* ex quodam vetusto Rhetore ita legendum ait: rogatus ab reo, nunc fustibus vapulasset. *Senec. in Apocolocynt. in fine.* P. odicit testes, qui illum viderant ab illo flagris, terulis, colaphis vapulantem. ¶ A Comici usurpatur sæpe in contemptu, nam cum quis significare vult, aliquem se nihili facere, & spernere, jubet eum vapulare. *Plaut. Pers. 2. 3. 16.* Quid faciet mihi? verberibus cædi iusserit, comedes imponi? vapule; ne sibi me credat supplicem fore. *Id. Cur. 4. 4. 10.* Vapulare ego te vehementer jubeo; ne me terres. *Id. Asin. 2. 4. 72.* Tun' libero homini male feryus loquere? Le. vapula. Huc pertinet illud proverbium, *Vapula Papiria*, ortum a quadam ancilla, quæ libertate donata a Papiria hera sua, patronam innox contemptis, & cum eam salutare deberet, se ipsam salutabat, heræ autem auguriabat, ut instat feryæ vapularet. *Festus ex Siano Capitone docet*, tunc hoc proverbium dici solitum, cum vellint minantibus significare, se eos negligere, & non curare, fretos jure libertatis. Addit etiam locum *Plauti* his verbis: Ideo dico, liberta salve, vapula Papiria. ubi *Ælius* ait: vapula positum esse pro *dole*; *Varro* autem pro *peri*, teste eodem *Festus*: quod quidem pro eorum sententia facit, qui vapulo ab ἀπολύω, pevo deducunt: ex quibus est *Scioppius*, qui loco citato contendit hoc præteritum fundamentum nixus, hoc verbum non usurpari cum ablat. personæ agentis, & præposit. a, ab, & si quando usurpetur, ea ratione usurpari, qua dicimus *perire ab aliquo*. ¶ Translate *Cic. Att. 2. ep. 14.* Cum se omnium sermone sentiet vapulare. h. e. sibi obrectari. *Plaut. Sicc. 5. 5. 10.* Vapulat peculum. h. e. dissipatur.

Vara, æ, f. un travertis, lignum tranversarium in aliqua lignea machina alia lignis arrectaribus impositum, & compactum, ut aliquid sustineat. *Vitruv. l. 10. c. 18.* De materia primum basim subjectis totis fecit, supraque compexit arrectariis & jugis varas. Ita *Philander* hoc loco, & *Baldus* explicant; quorum sententia tamen in eo discrepat, quod ille varas rectas esse dicit, hic autem curvas. *V. Bald. in Lex. ubi* conem etiam exhibet. ¶ *Sequitur vara vibiam*, proverbium est usurpatum ab *Auson. in prom. Technopægn.* h. e. cadente vibia (quæ est lignum erectum & varam sustinet) varam etiam cadere necesse est, quippe vibia ipsa stante sustinetur. usurpatum autem de iis, qui cum uni vitio indulserint, abjecto omni pudore ad alia præcipites teruntur: vel de iis, qui aliquem errorem committunt, ex quo alii necessario errores sequuntur. ¶ In quibusdam Glossis, quas refert *Scalig. l. 1. lect. Auson. c. 18.* contraria ratione hoc proverbium refertur: legitur enim *Varam vibia*: ex quo fit, ut contraria quoque his duobus vocibus notio tribuenda videatur, ut nimirum vel *vara* lit lignum erectum, *vibia* tranversum, ut idem *Scalig.* exponit; vel quod ambe erectæ sint: additur enim in eisdem Glossis: Perticæ duæ sunt inter se colligatæ, quæ asserem sustinent, unde proverbium, *Vibia varam* sequitur. Sane apud *Lucan. l. 4. v. 429.* varæ sunt turcillæ bicornes erectæ, quibus retia ad accupium tenduntur. *Veiba Lucani* sunt. Aut dum dispositis atcollat retia. aris Venator. Hæc duo loca hæc ratione satis apte videntur explicari; quæ tamen si cum verbis *Vitruvii* aialitis componantur, veretur, ut conciliari possint. neminem enim ambigere puto, quin *vara* apud *Vitruv.* lignum tranversum sit. ¶ Illud denique admoneo, tum apud *Vitruv.* tum apud *Auson.* non deesse codices, in quibus aliter legitur. nam apud *Vitruv.* quidem pro *æ jugis varas*, quidam habent *æ jugis varis*: apud *Auson.* vero substituntur nonnulli *Sequitur ver hiemem*.

Varamus, m. 2. *Varamo*, fl. Venetiz, qui in Anallum, sive Plavem apud Belunum urb. influit. *Leander Clavro* dicit scribit. *Plin. l. 3. c. 18.*

Vardilli, m. pop. Hispaniz Tarr. sub Cantabris, ab Oceano ad Iberum fl. extensis, inter Vascones ad Or. & Austrigones ad Occ. ubi hodie I-pulcoæ prov. cum Major parte Atavæ tractus. Eorum caput fuit Tolosa urbs. *Plin. l. 3. c. 3.*

Varia, æ, f. παρδάρις, panthera, ita dicta a macularum varietate, quibus est spectabilis. Nam pantheræ diversicolorem, in maculofamque pellem habent. *Plin. l. 8. c. 17.* Panthera, & tigris macularum varietate propæ solæ bestiarum spectantur, cæteris unus, ac suus cuiusque generis color est. *Et mox:* Nunc varias, & pardos, qui mares sunt, appellat in eo omni genere. *Et paulo post.* Primus autem Scaurus ædilitate sua varias CL univervas misit. Alludit huc *Plautus Epid. a. 1. sc. 2. v. 15.* ubi, cum Epidicus dixisset, varie se valuisse, respondet *Theprio:* Qui varie valent, Caprigeum hominum non placet mihi, neque pantherinum genus.

Variabilis, le, adject. variabile, qui variatur, seu mutatur. *Apul. de Mundo:* Aer interior natura variabilis.

Varians, antis, o. 3. παρδάρις, ebe varia. *Plin. l. 14. c. 2.* Vix ulla magis tam denso uvarum partu impatiens variantis cæli. h. e. inconstantis, modo hoc, modo illo modo se habentis. *Col. l. 4. c. 20.* Variantibus adhuc, & acerbis uvis. idest nondum nigris, sed colore adhuc vario.

Variantia, æ, t. idem ac varietas. *Lucret. l. 1. v. 653.* nedom variantia rerum tanta queat densis, rarisque ex ignibus esse. *Adde l. 3. v. 319.*

Varianus, a, um, adjectivum a Quintilio Varo deductum, ut Variana clades, *Sucton. in Aug. c. 23.*

Variatim, adv. variamente, Germ. *anderst, und anderst*, Gal. *en diversis, fortes*, Hispan. *en diversas maneras*, πεποιθημένος, diversimode.

Gell. l. 5. c. 12. Ve enim particula, quæ in aliis, atque aliis vocabulis variatim per has duas litteras, cum a littera media immissa dicitur. Sunt qui legunt *varia, sum*.

Variatio, onis, f. variazione, ποικιλία, παραλλαγή, actus variandi, varietas, diversitas. *Liv. l. 24. c. 9.* Cæteræ centuriz sine variatione ulla Confules eodem dixerunt.

Variatus, a, um, variato, vario, ποικιλιμένος. *Cic. pro Mil. c. 3.* Eum, qui patris ulciscendi causa matrem necavisset, variatis hominum sententis non solum humana, sed etiam Deæ sapientissimæ sententia liberatum. *Catul. carm. 65. v. 50.* Etiam hominum variata figuris. *Apul. l. 3. Florid. l. 1.* Lyra concentu variator.

Varicator, oris, m. qui variatur. *Ulpian. l. 4. Dig. de bis, qui not. inf.* Prævaricator est quasi varicator, qui diversam partem adjuvat, prodiata causa sua.

Varices, V. Varix.

Varicitus, V. Varitus.

Variçs, as, avi, atum, a. 1. διακρίνω, vel διακρίνω τῆ σκίλη, sto pedibus introfium retortis, a varus, id est qui crura habet introfium retorta. *Quintil. l. 11. c. 3.* de gestu pedum: Variare supra modum in stando detorme est, & accedente motu prope obsecum.

Variçsle, adverb. Festus in voce Multi Marione: Milites in furca variçsle onera sua portare consueverant. h. e. majores varices contrahendo ex onerum bajulatione.

Variçsulus, a, um, qui varices habet. *Juven. sat. 6. v. 396.* Variçsulus fiet arsupex. Ubi sic vetus Interpres: variçsulus fiet multum flansio, dum Deos, aut eba consulit. Sic *Sidonius l. 5. ep. 5.* vocat Ciceronem *variçsulum Arpinatem*, qua de re V. in *Varis*.

Variçsula, æ, f. κριçsίδιος, exigua varix. *Cels. l. 5. c. 26.* de curatione ulcers: Si varicula intus est excidenda.

Variçsus, a, um, quod est variçs, ac dissepissis cruribus, more eorum, qui grandibus ambulat passibus, a varus. *Ovid. l. 3. de Arte, v. 203.* Illa velut conjux Umbri rubicunda mariti Ambulat, ingentes varicæ fertque gradus.

Variçs, adv. variamente, in variis modi, ποικίλως, ποικιμερῶς, variis modis, diversimode. *Cic. 2. de Divina.* Eamque vim varie moveri ab iis fideribus, quæ vocantur errantia. *Id. Acad. 1. c. 4.* Qui ab iis, qui illum audierunt, perscripti varie, copioseque sunt. *Id. l. 16. Fam. ep. 6.* Varie sum affectus tuis litteris. *Plaut. Epid. 1. 1. 14.* Varie valui. *ora bene, ora male.*

Variçsatus, a, um, adject. variato, variato, serpeggiato, diviso, varie ornatus, ποικίλος. *Apul. l. 11. Metem.* Navis picturis variis variegata. *Id. l. 2. Florid. Vellis* picturis variegata.

Variçsigo, as, a. 1. ποικιλίζω, ornatus varietate distinguo. *Auson. in epist. præmissa Idyllio 13.* Figuras alius alio scientius variegat. ¶ *Apul. l. 1. Florid.* neutrorum more usurpat, cum inquit: Lyra auro fulgurat, eburne candidat, geminis variegat.

Variçsitas, atis, f. varietas, Ger. unterstehet, Gal. *ovariet*, Hisp. *variedad*, ποικιλία, ποικιλίως, variatio, & dissimilitudo colorum. *V. Varius. Plin. l. 8. c. 30.* Oculis mille varietates esse, colorumque mutationes. ¶ Translate dicitur de quacunque dissimilitudine seu diversitate. *Cic. 1. Off.* Ut in corporibus magnæ dissimilitudines sunt, sic in animis existunt majores etiam varietates. *Id. pro Font. c. 2.* Varietas gentium. *Quintil. l. 1. c. 12.* Reficit animos, ac reparat varietas. ¶ Ponitur etiam pro inconstantia. *Planc. ad Cic. l. 10. Fam. ep. 18.* Extremescens varietatem, atque infidelitatem exercituum ejus.

Varini, & Varrini, pop. Germaniz, in Saxonia inf. ubi nunc pars Ducatus Megalopolitani. Ibi etiamnum fl. *Uvarne*, & opp. alias *Varinum*, nunc *Uvaren*. *Uvilliehus* eos collocat in Saxonia superiore, in nova Marchia Brandeburgensi, in cont. Poloniz, *Lazius* cenfet, fuisse in Suevia, ubi opp. *Veringen*. *Plin. l. 4. c. 14.*

Vario, as, a. 1. variare, fare vario, e diversa, ἄνω, Ger. *abvuelthelut*, Gal. *varior*, Hisp. *diversificar*, ποικιλίζω, ἀποκρίνω, ἀλλάττω, varium, seu diversum facio, distinguo, mutuo. Dicitur proprie de coloribus. *Virg. 1. Georg. de Sole v. 441.* Ille ubi nascentem maculis varievit ortum. *Plaut. Pen. prol. v. 26.* Variari virgins, & lotis. h. e. ita cædi, ut cutis lividuris, & vibicibus varia fit. ¶ Item de uvis maturefcentibus. *Colum. l. 12. c. 50.* & de arborib. c. 12. ¶ Translate sumitur pro diversum facere quacunque ratione. *Cic. 2. de Or.* Oratoris est formare orationem, eamque variare, & distinguere quasi quibusdam verborum, sententiarumque insignibus. *Id. in Orat. c. 18.* Variare vocem. *Virg. 9. Æn. v. 164.* Discurrunt, variantque voces, fustique per herbam Indulgent vino. *Plin. l. 8. ep. 8.* Laborem otio, otium labore variare. *Liv. l. 2. c. 57.* Sententiam variavit timor. *fecit mutar parere.* ¶ Ponitur aliquando pro varia tradere. *Liv. l. 27. c. 27.* Si, quæ de morte Marcelli variat Auctores, omnia exequi velim. ¶ Est etiam verbum neutrum, pro sibi dissimile esse, & modo hæc, modo illa ratione se habere. *Cels. l. 3.* Non in iis solum, in quibus semper ita se habet, sed in iis quoque, in quibus variat. ¶ Item pro ambiguum esse. *Liv. l. 1.* Ibi li variaret, quod raro incidebat, ut secundæ clisus vocarentur. ¶ Usurpatur etiam imperforaliter. *Liv. l. 22. c. 60.* Ibi cum sententis variaretur. *Vellei. l. 2. c. 51.* Variatum est præliis. *s'ebbe diversa sorte.*

Variçsus, adverb. ἰσθῶς, cruribus divaricatis, divisiçsque, quod fieri solet a tæmina jam mictura. Est a varus, ut a primo primitur. *Apul. 1. Met.* His editis ab imo remoto grabatulo variçsus super faciem meam resident, velicam exonerant. Ubi vulgo editum *variçsus*, repugnante analogia. Aliqui etiam *variçsus* legunt, quod a varicibus esset.

Variçsus, a, um, vario, ποικίλος, Ger. *mancherley*, Gal. *bigare*, *divors*, Hisp. *de diversos colores*, ποικίλος, ποικιλίως, quod est diversicoloris, *Cic. l. 2. de Fin. c. 3.* Varietas enim Latinum verbum est, idque proprie quidem in disparibus coloribus dicitur: sed transfertur in multa disparia: Varium poema, varia oratio, vari mores, varia fortuna; voluptas varia etiam dici solet, cum percipitur ex multis dissimilibus rebus, dissimiliter efficientibus voluptates. Hæc *Cicero. Cata. c. 73.* Ubi vix variæ cæperint fieri, bubus medicamentum dato quotannis, uti valeant. *quando l'pua comincia a vareggiare.* ¶ Translate sumitur generatim pro dissimili, multiplici, multiformi. *Cic. 2. de nat. Deor. Quæ vero, & quam varia genera bestiarum vel cicurum, vel ferarum? Id. 1. Acad. Platonis autem auctoritate, qui varius, multiplex, & copiosus fuit. Virg. 8. Æn. Gentes variæ linguis. di diversis linguagge.* ¶ Cum dativo *Horat. l. 2. sat. 3. v. 56.* Alterum & huic varium, & nihil sapientium. ¶ Item pro inconstanti, instabili, commutabili. *Virg. 4. Æn. v. 569.* Varium, & mutabile semper Fœmina. *Liv. l. 2.* Ibi varia victoria, & velut æquo Marte pugnatum est. *Sallust. de Casil. c. 5.* Animus audax, subdolos, varius. Huc pertinet jocus Ciceronis in *Isauricum apud Quintil. l. 6. c. 3.* Miror, inquit, quid sit, quod pater tuus homo constantissimus te nobis varium reliquit. Ut simul alludat ad ejus faciem variis, seu maculis distinctam.

L. Varius, Poeta Latinus in numero Epicorum, & Tragicorum, tem-

poribus Augusti, cui fuit charissimus. De eo scribit *Horat. l. 1. od. 6. & Tacit. in dist. de Orat. c. 12.*

Varix, icis, m. *varice*, *vena gonfia*, *κίρσις*, vena scæculo sanguine tumefacta, quales in temporibus, ventre, & cruribus imprimis oboriri solent. *Cic. 2. Tusc. cap. 15.* Cum varices scabatur C. Mario, dolebat. *Cels. l. 2. c. 8.* Varix ortus infamiam tollit. *Sen. ep. 78.* Dum varices ex nimio labore, bajulis ufuventi, atque diuturna statione. Unde *Juven. sat. 16. ver. 395.* Varicosus fiet aruspex. Ubi sic vetus Interpres: Varicosus fiet multum stans, dum Deos, aut exta consulit. Idem ex nimio viæ labore contingit. *Varro apud Non. cap. 1. n. 104.* Nam si tuam rheadam non habuiffem, haberem varices. ¶ Atque hinc scomma capavit Vatinius in Tullium, ut *Macrob. narrat l. 2. Saturn. c. 3.* Cum enim Cicero gloriaretur, se humeris Reipublicæ ab exilio reportatum, Unde ergo, inquit, tibi varices? Varices enim habebat Tullius. Unde *Sidonius eundem l. 5. ep. 5.* vocat *varicolum Arpinatem.*

Varrini. V. Varini.

Varro, seu Varo, onis, m. homo durus, & asper. Hæc vox & uno R, & duobus scripta invenitur, quomodo & *varri*, & *varri* legitur *Lucill. apud Fest. in Squarrosus*, Varro nam ac rupicum squarrosia incondita rostra. *Perf. Sat. 5. v. 138.* Varo regultatum digito terere balinum Contentus peraget. Alii leg. *Baro*, quod idem fere sonat.

Varrones, familia plebeja apud Romanos. Ita dicti sunt a varo, seu varro, quod notat hominem durum, asperumque. Sed de hoc aliter ipse *Terentius Varro apud Servium in 11. Æn.* his verbis: Est & alia hujus rei historia. Varro enim, cum de suo cognomine disputaret, ait, eum, qui primus varro sit appellatus, in Illyrico hostem, Varro nem nomine, quod rapuerat, & ad nos portaverat, ex insigne factu meruisse. Ubi deest videtur *Varronis cognomen.* Nili cum *Salmastio* legas, insigne ex factu meruisse. Nam insigne, & signum dicebant pro cognomine, ut ad historiam Augustam idem *Salm.* annotavit.

M. Terentius Varro. Μάρκος Βάρρων, Civis Romanus, Ciceronis ætate, Romanorum omnium eruditissimus, ut *Quintilianus* asserit. Plurimos, doctissimisque scripsit libros de Lingua Latina, de vita Populi Romani, de re rustica, de liberis educandis, quem librum *Catonem* appellavit, &c. Scripsit etiam satyras. *Quintil. l. 10. c. 1.* ¶ De Varrone altero *Atacino*, V. *Atacinus.*

Varronianus, a, um, ad Varronem pertinens, *Varroniani milites* apud *Liv. l. 23. c. 38. h. e.* qui sub Varrone consule militaverant.

Varus, i, est macula, sive tuberculum exiguum, & durum in facie, quod a Græcis τρυφός appellatur. *Plin. l. 32. c. 4.* Oleum amygdalinum purgat, mollit corpora, cutem erugat, nitorem commendat, varos cum melle tollit e facie. *Id. l. 28. c. 8.* Lentigines tollit, ac varos, omnemque maculas. Adde *Cels. l. 9. c. 5.*

Varus, i, m. *il Varo*, Gall. *le Var*, h. Galliz Narb. Oritur ex Acema M. in Alpibus maritimis, Giannatevamque rigat. Hinc ductus aliquot amnibus, per Provinciam labitur, deinde ipsam separat a Comitatu Nicænsi, & prope Nicæam in mare Mediterraneum se exonerat. *Plin. l. 3. c. 4.*

Varus, m. 2. *Quintilius prænomine C. R.* qui ab Augusto præfectus Germanico exercitui, circa saltum Teutoburgensem, hodie *Teuteberg*, a Germanis, Arminio duce, dolo circumventus, cum tribus legionibus interfectus est. Hujus mortem dehet *Varrus l. 1. Carm.* Ejus etiam meminit *Maro 6. & 9. Ecl.* ¶ Hoc nomen varus ductum est a cruribus raris, ut docet *Plin. l. 11. c. 45.*

Varus, a, um, *strambo*, *stiletto*, *varo*, *βασίς*, qui introrsum pedes, seu crura obtorta gerit, cui opponitur *valgus*, *ελαγίς*, qui habet crura incurvata extrorsum, cui in exteriori parte crura, pedesve fluctuant. Ita *Arion Horatii* interpres ad *sat. 3. l. 1.* eumque fecutus *Vossius* in *Eymol.* in voce *Varus*. *Nonius cap. 1. n. 794.* generatim exponit *distortis cruribus*: & *Festus*, *incurva crura habens*. *Horat. lib. 1. sat. 3. v. 47.* Hunc varum distortis cruribus, illum Balbutit scæurum pravus tultum male talis. ¶ Sumitur etiam generatim pro obtorto, incurvo. *Ovid. 9. Metam. fab. 1.* Brachiaque opposui, tenuique a pectore varas In statione manus. i. e. incurvas, intlexas ad corripendum antagonistam.

Vas, adis, comm. g. *secundis*, *malleolare*, *εγγυρίς*, qui promittit, suo se periculo aliquid iudicio siturum. Proprieque vas erat in re capitali, ut *Festus* docet, & hi *Ausonii* versus indicant, quibus inter vadem, & prædem differentiam ponit: Quis subit in pœnam capitali iudicio? Vas. Quid, si lis fuerit nummaria? quis dabitur? Præs. *Cic. 3. Off. c. 10. de Damone*, & *Pythia*: Vas factus sit alter ejus sistendi, ut si ille non revertisset ad diem, moriendum esset ipsi. *Id. 2. Fin. c. 24.* Vadem te ad mortem Tyranno dabis pro amico, ut *Pythagoreus* ille fecit Siculo Tyranno? *Id. ad Brut. epist. 18.* Vades accipere. *Liv. l. 39. r. 41. in fin.* Vades deserere.

Vas, vasis, n. *vaso*, *ἄσος*, Ger. *geschibe*, Gal. *vaissieu*, Hisp. *vaso*, *αγγος*, *αγγος*, *ασος*, instrumentum capieundum ad aliquid cadendum. In numero plurali est secundæ declinationis, & intlectitur *vasa*, *vasorum*, *vasis*. Nani veteres etiam *vasum* dixerunt, quod V. infra suo loco. *Cic. 1. Tusc. Nam corpus quidem quasi vas est, aut aliquod animi receptaculum. Id. pro Mur.* Ad ille expositus vasa Samia. *Lucr. l. 6. v. 230.* vasis integris vina repente defugiant. ¶ Hoc nomen interdum generale notionem habet, & significat non solum ea instrumenta, quæ aliquid in se recipiunt edendi bibendique causa paratum, sed ea etiam quæ aliquid sustinent, ut scutelas, vel promulsidaria, ut docet *Ulp. l. cum aurum. Dig. de aur. arg. &c.* ¶ Quin & omnis generis supellex nonnunquam vasorum nomine venit. *Senec. 1. de benef. c. 1.* Diligenter in patrimonio & vasa debitoris inquirimus. Sic *Ulpian. l. 7. Dig. de instr. vel instrum. leg.* vasa utilia culturæ appellat ea instrumenta, quæ ad colendum agrum apta sunt. Hinc in re militaria vasa sunt omnis generis impedienda, *il bagaglio*, ex quo illæ locutiones, *conclamare vasa*, & *vasa colligere*, cum scilicet movenda sunt castra, & alio transferenda. *Cic. 6. Verr. c. 19.* Ille ex Sicilia iam castra moverat, & vasa collegerat. *Cels. l. 1. B. C. c. 66.* Signum dari jubet, & vasa militari more conclamari. *Intimar la marchia*. ¶ *Jocose Plautus* vasa ponit pro virilibus: nam ea sunt præcipua supellex, quæ viri nonnunquam. *Pæn. 4. 2. 41.* Facio quod manifesto mæchi haud terne solent; retero vasa salva. Adde *Aul. Præp. arm. 69.*

Vasarium, ii, n. *utenfile*, *ασος*, supellex omnis, ac instrumenta cuncta, quibus Magistratus, cum in provinciam iret, instruebatur, ut *vasa*, equi, muli, viaticum, & *vasis*. *Cic. in Pison. cap. 35.* Nonne H. S. centies, & octogies, quod quasi vasarium nomine in venditione mei capitis adscripseras, ex æratio tibi attributum Romæ in quaestu reliquisti? *Vitruv. lib. 1. c. 10.* vasaria appellat vasa balnearum, caldarum, tepidarium, & frigidarium. ¶ Translate *Plin. l. 7. c. 49.* Nec sunt omnia vasaria excutienda: mediz tantum partis inter Apponnum, Padumque ponemus exempla.

Vasates, um, m. pop. Gallie in Aquitania, inter Nitiobriges ad Or. & Bituriges Vibiscos in Occ. prope Garumnam fl. Horum tractus hodie *le Bazadois* dicitur.

Vasaticus, a, um, adject. ad Vasates pertinens, ut *Vasatica rheada*, *Auson. ep. 7. v. 18.*

Vascellus, li, m. *picciolo vaso*. *Inscript. apud Gruter. pag. 1108.* Filius in vascello, & massa repositus. Ubi *vascellus* videtur esse urnula, in qua cineres conduntur.

Vascones, m. 3. po. Hisp. Tarr. ad Pyrenæorum M. rad. in conf. Aquitaniz, inter Iberum fl. & Pyrenæos montes, ut inter Cantabros, Celtiberos, & Illegetes, ubi hodie Regnum Navarræ. Eorum caput fuit Pompeo. Hi a Metello Romanorum duce obfessi, in tantam famem compulsi sunt, ut humana carne vescerent. *Juven. sat. 15. v. 93.* Vascones, ut fama est, alimentis talibus usi. ¶ Vascones quoque, *Guasconi*, pop. Galliz Aquitanicæ, oriundi a Vasconibus Hispaniæ, qui aliquando montes Pyrenæos transgressi in Aquitania confedere, quorum regio Vasconia, Ital. *la Guascona*, inter dictos montes, Garumnam fl. & Oceanum Aquitanicum. ¶ Adjective *Paulin. Nolan. ad Auson. carm. 10. v. 212.* Vasconum saltu. h. e. Pyrenæo.

Vasconia, æ, f. Vasconum regio. *Paulin. Nolan. ad Auson. carm. 10. v. 203.* Vasconia saltus, & nungida Pyrenæi Obicis hospitia.

Vasconicus, a, um, adject. ad Vascones pertinens. *Paulin. Nolan. ad Auson. carm. 10. v. 218.* Ac si Vasconicus mihi vita fuisset in oris.

Vascularius, ii, m. *chi fa vasi*, Ger. *goldschmid*, Gal. *saiseur de vaisselle*, Hisp. *platero*, *ασכולαρις*, qui scyphos, aliaque ex auro, vel argenteo vascula facit. *Cic. 6. Verr. c. 24.* In regiam maximam pallam artifices omnes, cælatores, ac vasculares convocari jubet. *Ulp. l. 20. Dig. de præscriptis verbis*: Si cum emere argentum velles, vasculares ad te detulerit.

Vasculum, i, n. *vasello*, *vasetto*, *αγγυδριον*, vas exiguum. *Cato c. 11.* Vasculum facito, de materia hederacea. *Quintil. l. 1. c. 2.* Nam ut vascula oris angustii supertusam humoris copiam respuunt.

Vasus, a, um, adject. vacuus, inanis, levis, quemadmodum in *Glossis* exponitur. *Vitr. l. 3. c. 4. in fin.* Venustatem persequitur visus, cuius si non blandimur voluptati proportione, & modulorum adjectionibus, ut id, in quo fallitur, temperatione augeatur, vasus, & inventus conspiciuntur remittitur aspectus. *vista troppo spaziosa, e sproportionata.* ¶ *Vasca* tibia, si *Salmastium* audimus in notis ad *Fl. Vopisc.* est ea que *μαλακτὸς αὐλὸς*, in *Glossis* dicitur. h. e. tibiz quoddam genus curvum, & obliquum, soni levioris, & acutioris, qua præcipue tibicines inflandi artem edicere, & meditari consueverant. *Solin. c. 5.* Insula arundinum ferax, quæ accomodatissimæ sunt in omnem sonum tibiaum, seu prætorias facias, quarum locus est ad pulvinaria præconum; seu *vascas*, quæ foraminum numeris prætorias antecedunt. ¶ Sunt qui tum apud *Vitruv.* tum apud *Solin.* legunt *vasus*, invitis perisicæ Criticis.

Vasio, onis, f. Vasion, Vassionensis Urbs, Forum Vocationum, *Vasion*, urbs Galliz Narb. in Provincia, in Com. Vinlaxino, ad fl. *Lovvuse*, in colle.

Vastabundus, a, um, adject. vastans, *Ammian. l. 31. c. 8.* Vastabundi omnnes per latitudines Thraciz pandebantur impune.

Vastatio, onis, f. *devastazione*, *rovina*, *καταστροφή*, depopulatio. *Liv. l. 7.* Vastatio Romani agri. *Cic. 10. Fam. ep. 15.* Italiam a vastatione defendere.

Vastator, oris, m. *saccheggatore*, *κατακτητής*. *Ovid. 11. Metam. v. 405.* de *Iupp.* vastatoremque cruento ore terum. *Stat. 2. Achill. v. 318.* Trojæ vastator Achilles.

Vastatorius, a, um, adject. qui vastat. *Ammian. l. 18. c. 13.* Hostium vastatoria manus. *Id. l. 19. c. 19.* Vastatorius globus.

Vastatrix, icis, f. quæ vastat. *Senec. ep. 95.* Luxuria terrarum marisque vastatrix.

Vastatus, a, um, adject. *saccheggato*, *devastato*. *Hor. l. 4. od. 4.* Vastata impio tumultu tana. *Cic. pro Sext. c. 24.* Vastatum, ac relictum forum. *reso deserto.*

Vaste, adv. *vastamente*, *αυτως*, cum vastitate. *Cic. 3. de Orat. c. 12.* Non asperè, ut ille, quem dixi, non vaste, non rustice, non huicè, sed presse, & æqualiter, & leniter. h. e. nimis aperiendo os. *Idem ib. c. 43.* Ut neve asperè concurrant, neque vastus diducantur.

Vasteco, is, n. 3. *distrugetsi*, *καταστροφικος*, vastus fio, inhorresco, desero. *Accius apud Non. c. 2. n. 892.* Ne scelerè tuo Thebani vastecati agri.

Vastificus, a, um, *καταστροφικός*, quod vastitatem asfert. *Cic. 2. Tusc. c. 9. ex Poeta*: Erymanthiam hæc vastificam abiecit beluam.

Vastitas, atis, f. *ampiezza*, *επιπληξία*, *ἀμετρία*, nimia magnitudo. *Col. l. 5. c. 1.* Non aserveraveram, quæ vastitas ejus scientiæ contineret, cuncta me dicturum. *Id. l. 3. c. 8.* Pari vastitate belus progengerari, quis neget? *di equal ampiezza di corpo.* *Col. l. 1. c. 9. sub init.* Vastitas vocis. ¶ Frequenter sumitur pro solitudine, eremo, statu illo aliquid provinciz, qui est sine incolis, vel sine incolarum frequentia. *Cic. 1. Cæcil. c. 5.* Tæteta Urbis, vitam civium, Italiam denique totam ad exitium, & vastitatem vocas. *Id. in Pison. c. 35.* Efficere vastitatem. ¶ Item pro vastatione, depopulatione. *Accius apud Non. c. 4. n. 482.* Propterea tot, tantisque habemus vastitates funerum. ¶ Translate sumitur pro quacunque inanitate, seu privatione. *Cic. in Bruto c. 6.* Teque Bruti dolentem vicem, quasi deservisse iudiciorum vastitatem, & fori.

Vastities, ei, f. idem ac vastitas, hoc est destructio, separatio. *Plaut. Pseud. 1. 1. 68.* Harum mihi voluptatum omnium, atque identidem tibi Distractio, dissidium, vastities venit.

Vastitudo, inis, f. idem ac vastitas. *Cato c. 141. R. R.* Uti in morbos visos, & visofque viduitatem, vastitudinemque, calamitates, intemperiatque prohibebis.

Vasto, as, a. 1. *quasi vire*, *saccheggare*, *distruere*, *rovinare*, *שר*, Ger. *verwastet*, Gal. *gâte*, Hisp. *yerma*, *καταστροφικος*, populor, depopulor, destruo, perdo. *Virg. 8. Æn.* Vastant cultoribus agros. h. e. abducendo cultores, & desertos vastos, & desertos efficiunt, inquit *Servius*. *Tibull. l. 4. eleg. 1.* Atque dum (zone cœli) gelido vastantur frigore semper. *sono sibilante pe'l troppo freddo.* ¶ Significat etiam incultum, ac desertum reddere. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 39.* Homines cultores terræ constituti non patiuntur eam nec immanitate beluarum efferari, nec stirpium asperitate vastari.

Vastulus, la, lum, adject. *alquanto grande*. *Apul. l. 2. Metam. in fine.* Vastulus corporibus tores nostras irruentes.

Vastus, a, um, *vaslo*, *ampio*, *immenso*, *ἄ*, Ger. *vucit*, Gal. *extremement grand*, ou *large*, Hisp. *grande*, y *espazioso*, *ακαρὸς*, *ἀμετρία*, valde magnus, iuste magnitudinis, & amplitudinis modum excedens, immensus. *Virg. 1. Æn.* Hic vasto Rege Æolos antro. *Id. 5. Æn.* Vasti ictus. *Cic. 1. de Divin. c. 24.* Tum visam beinam vastam, & immanem, circumplicatam serpenibus, &c. *Id. in Pison. c. 24.* Cum mare vastissimum hieme transibas. *Liv. l. 31. c. 1.* In vastiore altitudine inveni. ¶ *Vassa liera* dicitur, quæ magnum habet sonum. *Cic. in Or. c. 45.* Quomodo enim vester *axilla*, *ala* talis est, nisi fuga literæ vastioris? ¶ *Vzlla oratio* est, quæ propter crebrum vocalium concursum huius, nimisque aperta est. *Aul. ad Herenn. lib. 4. cap. 12.* Crebræ vocalium concursiones, quæ vastam & hiantem orationem reddunt.

¶ *Vastus animus* translate dicitur, qui immoderate aliquid cupit. *Sall. de Catil. c. 5.* Vastus animus immoderata, incredibilia semper cupiebat. Vasti præterea dicuntur homines aegres, insulsi, invenusti. *Gell. lib. 19. c. 9.* Sed ne nos tanquam profecto vastos quosdam, & infubidos ἀνευστύχους (invenustis) condemnemus. *Salmast. in exercit. Plin. legit vastos. Cic. 1. de Or. c. 25.* Sunt quidam ita lingua hæsitantes, aut ita voce absoni, aut ita vultu motuque corporis vasti atque aegres, ut &c. ¶ Sumitur etiam vastus pro deserto, vacuo, inani. *Plaut. Bacch. 4. 9. 130.* Fit vasta Troja: sciuntur proceres Pergamum. *Cic. 2. Agrar. c. 26.* Alterum genus agrorum propter sterilitatem incultum, propter pessimum vultum, atque desertum emetur ab iis, qui eos vident sibi esse relinquendos.

Vasum, i, n. idem, ac vas. *Plaut. Truc. 1. 1. 33.* Aut aliquid vasum argenteum. *Cato apud Gell. l. 13. c. 22.* Neque mihi ædificatio, neque vasum, neque vestimentum ullum est in manu pretiosum.

Vates, is, com. profeta, indovino, נביא, Ger. vweyffager, Gal. devin, Hisp. adevino, נביא, propheta, homo divinus, seu fatidicus, qui res futuras præsentit, ac prædicit. *Plaut. Mil. 2. 3. 37.* Bonus vates poteras esse, cum quæ sunt futura, videas. *Virg. 6. Æn. Tuque o sanctissima vates, præscia futuri. Cic. 2. de Leg. Alterum, quod interpretatur fatidicorum, & vatium effata incognita. ¶ Usurpatur etiam pro Poeta, quia Poetæ divino instinctu afflari dicuntur. Cic. 1. de Divin. ex Poeta: Verfus, quos olim Fauni, vatesque cænebant. Col. in Præf. lib. 30.* Ex voluntate vatis maxime memorandi, idest *Virgili.* ¶ Præterea vates dicitur, qui in aliqua arte excellentissimus est, velut qui tanquam a Diis edoctus secreta ejus artis interpretari optime novit. *Valer. Max. l. 8. c. 12. n. 1. Q. Scævola legum clarissimus, & certissimus vates. Plin. l. 11. c. 37. sub jpn.* Arteriarum pulsus descriptus est ab Herophilo medicinæ vate miranda arte.

Vatia, æ, comm. g. idem ac vatius. *Varro l. 8. de L. L.* Cum idem faciat, ac siquis puerorum per delicias pedes male ponere atque imitari vatius cœperit, hos corripit oportere concedat; contra siquis in consuetudine ambulandi jam factus sit vatia, aut compernis, si eum corrigi non concedat. ¶ Numeratur & inter cognomina Romanorum, quod qui primus in Vatia familia id cognominis sortitus est, pedibus fuerit vatius. *Plin. lib. 11. c. 45.* Namque & hinc cognomina inventa Planci, Plauti, Scauri, Panæ: sicut a cruribus Vari, Vatiæ, Vatini.

Vatica, æ, f. species herbæ, quæ aliter bellonaria vocatur, ita dicta a vates, quia qui eam ederent, Deo pleni videbantur, & vaticinabantur, ut est apud *Apul. in Herbario c. 74.*

Vaticanus, i, m. Deus, qui præesse credebatur primæ voci infantium, quæ *Vagitanus*, a vagiendo. *Gell. l. 16. c. 17.* Et agrum Vaticanum, & eisdem agrum præsidem appellatum acceperamus a vaticiniis, quæ vi, atque instinctu ejus Dei in eo agro fieri solita essent. Sed præter hanc causam M. Varro, in libris Rerum Divinarum, aliam esse tradit itius nominis rationem. Nam sicut Aius, inquit, Deus appellatus, araque ei statuta est, quæ est in infima nova via, quod in eo loco divinitus vox edita erat: ita Vaticanus Deus nominatus, penes quem essent vocis humanæ initia, quoniam pueri, simul atque partu sunt, eam primam vocem edunt, quæ prima in Vaticano syllaba est: accidit eo vagire dicitur, exprimente verbo sonum vocis recentis. Hæc *Gellius.* In quibusdam *Augustini* verbocibus l. 4. de Civ. Dei cap. 11. legitur *Vagitanus* propter rationem a Varrone allatam.

Vaticanus Mons, i, m. *Vaticano*, Βατικανόν όρος, unus ex decem montibus urbis Romæ, interminibus Janiculum, non procul a Tiberi, non longe a theatro Pompeii, supra molem Hadriani, ubi S. Petri Basilica, & palatium Pontificum amplissimum. Ita dictus est a Vaticano Deo, penes quem erat vox humanæ initia, qui ibi colebatur. V. Vocem præcedentem. ¶ Prima, & tertia syllaba hujus nominis semper producuntur, secunda variatur. *Hor. l. 1. ode 20.* Simul & jocosa Redderet laudes tibi Vaticani Montis imago. *Juven. sat. 6. v. 343.* Et Vaticano fragiles de monte patellas.

Vaticanus, a, um, adject. ad Vaticanum montem pertinens, ut Vaticanæ vallis. *Tacit. Ann. 14. c. 14.* Vaticanus ager. *Cic. Agrar. 2. c. 35.*

Vaticinans, antis, o, g. *ei prædicere, Σπασιζω*, partic. a vaticinor. *Cic. 1. de Divin.* Quod & somniantibus sæpe contingit, & nonnumquam vaticinantibus per turorem. *Liv. l. 2. Virginium Consulium in concionibus veluti vaticinantem audiverat.*

Vaticinatio, onis, f. *indovinazione, predizione, μαγικη*, actus vaticinandi, divinitio, futurorum prædictio. *Cic. Att. lib. 8. ep. 12.* Quarum vaticinationem falsam esse cupio. *Id. 2. de nat. Deor. c. 3.* Multa ex Sibyllinis vaticinationibus, multa ex Arupicum responis commemorare possum, &c.

Vaticinator, oris, m. *indovino, χρησµατής*, qui vaticinatur, vates. *Ovid. l. 1. de Ponto, el. 1. v. 42.* Unde tamen vivat, vaticinator habet.

Vaticinium, ii, n. *vaticinio, predizione, μαγικη*, oraculum, divinitio, prædictio futuri. *Plin. l. 7. c. 52.* Plena est vita his vaticiniis, sed non contentia, cum sæpe falsa sint.

Vaticinor, aris, d. *profetizzare, indovinare, נביא*, Germ. vweyffagen, Gal. deviner, Hisp. adevinar, נביא, χρησµατής, προφητης, μαγικη, divino, futura præsentio, ac prænuntio, a vates. *Cic. 1. de Div. Illud, quod volumus, expressum est, ut vaticinari furor vera solet. ¶ Aliquando accipitur pro delirare, sive ariolari, quæ significatio indetrata est, quod Sacerdotes oracula eduntur turore quodam soleant corripit. Cic. pro Sen. c. 10.* Eos autem, qui dicentur, dignitati esse servendum, &c. vaticinari, atque insanire dicebat. ¶ Interdum etiam pro canere, dicere, asserere. *Cic. de Am. Agrigentinum quidem doctum quendam virum carminibus Græcis vaticinationum terunt, quæ in rerum natura, totoque mundo consistant, quæque moverentur, ea contrahere amicitiam, dissipare discordiam. Plaut. Pseud. 1. 3. 128.* Vetera vaticinamini. *voï die cose rancide.*

Vaticinus, a, um, *μαγικη*, quod ad vaticinium pertinet. *Liv. l. 25. c. 1.* Et edixit, ut quicumque libros vaticinos, præcationesve, aut artem sacrificandi conferret haberet, &c. *Ovid. 2. Met. v. 644.* Hæc ubi vaticinos concepit mente furor.

Vatienus, a, um, idem, ac vatius, seu vatia. Ita docet Nebrissenfis. Nempe secutus est antiquos *Plinii* codices, apud quem l. 11. c. 45. pro *Vatiniis Vatieni* legitur in antiqua *Parmentii* editione anni 1476. V. *Vatia.*

Vatillum, i, n. parvum vas. Legit hanc vocem *Salmast. in Trebell. Poll. in Claud. c. 14.* ubi ait, Cœtilium vatilla quatuor. *Alii basilla.*

Vatinianus, a, um, adject. ad Vatinium pertinens. *Caull. Carm. 14.* Odiſſem te odio Vatiniano. V. *Vatinius. Id. Carm. 54.* Vatiniana crimina.

P. Vatinus, Civis Rom. contaminatissimæ vitæ. Pudoris adeo prolapsus fuit, ut non invenit dixerit Seneca, Vatinium assiduo convicio depudere didicisse. In hunc, cum adversus reum, quem Cicero in judicio defendebat, productus esset tellis, tam acerbe Cicero invehit eum, ut patet factus ejus flagitium in summum Romani Populi odium pervenerit. Hinc factus locus proverbio, ut *Vatinianum odium* pro capitali, & implacabili odio accipiatur. ¶ Vatinus alter Beneventa-

nus, futor fuit difforti corporis, ijemque faber calicum vitreorum, qui quatuor rostra instat nasorum protenta habebat. *Martial. l. 14. ep. 96.* Vilia futoris calicem Monumenta Vatini accipe. V. *Tacit. 15. Ann. c. 34.* ¶ Hinc ipsi calices Vatini dicti sunt. *Martial. l. 10. ep. 3.* Vatiniorum proxeneta tractorum.

Vatius, a, um, *Bavardus*, idem ac valgus, idest qui crura extrorsum obtorta habet. *Varro. l. 2. de R. R. c. 9. de canibus:* Sint cruribus rectis, ac potius varis, quam vatius. *Ulp. l. 10. Dig. de Ædit. ed. Quæsitum est, an balbus, & blæsus, & atypus, isque, qui tardius loquitur, & varus, & vatius, sanus sit.*

Vatraz, & Vatricofus dicitur, qui vitiosus est pedibus. Ita *Nonius c. 1. n. 99.* ubi alii leg. *Vatiaz, & Vatricofus.*

Vatrenus, 2. Vatrenus, *Janterno*, fl. *Æmiliz*, qui oritur ex Apennino M. supra Florentiam opp. penes Forum Cornelii decurrit, & in Padum intra Lucum opp. inter Ravennam, & Argentam 15. M. P. influit. *Plin. l. 3. c. 16.*

U A N T E B.

Ubbæ, æ, f. genus populi, quod & obbæ dicitur. Ita *Non. c. 2. n. 597.*

Uber, eris, n. *mammella, 𐤀𐤁𐤁*, Ger. *dute*, Gal. *mammelle*, Hisp. *teza*, *ἄδρα*, *mamina*. Nonnullorum sententia proprie ubera videntur dici interiora mammarum, mammæ vero uberum eminentiæ. *Virg. 3. Ecl. Binos alit ubere lætus. Cic. 1. de Divin. ex Poeta:* Martia, quæ parvos Mavortis femine natos Uberibus gravidis vitali rore rigabat. ¶ Sumitur etiam pro ubertate, sæcunditate soli, fertilitate. *Tacit. 3. hist. c. 34.* Cremona numero colonorum, ubere agri adolevit, Horitumque. *Virg. 2. Georg. Quique frequens herbis, & fertilis ubere campus. Pallad. l. 1. c. 33.* Pratis vero recentia sterora sufficiunt ad uber herbarum. ¶ Reperitur etiam pro globo, ut *Uber apum*, idest globus novi examinis ex ramo pendens, mammæ similis. *Pallad. in Junio c. 7.* Si unius uberis educatione pendebunt.

Uber, eris, o, 3. *fertile, secondo, 𐤀𐤁𐤁*, fertilis, copiosus, pinguis. Est ab uber subit. quæ notat mammam. Nam quia rufus in soli commendatione illud subinde uber soli vocabant, hinc factum suspicamus, ut uberes agri dici cœperint, quia fecundi essent, ac pingues, postea etiam ad alia translata hæc vox sit. *Cato apud Priscian. l. 5. pag. 647.* *Presech.* Ita res uber fuit. *Cic. 5. Fin. Ne feces quidem spicis uberibus, & crebris esse potest, si avenam usquam videris. Id. 2. de Agr. Deor. Uberissimi vitium fructus. ¶ Non solum de terra, & agris, vel iis, quæ ad agros pertinent, sed etiam de aliis rebus corporeis dicitur. *Caull. ad Q. Fr. l. 3. ep. 1. c. 3.* Ego locum æstate umbroſiorem vidi nunquam, permultis locis aquam profluentem, & eam uberem. *Gell. l. 4. c. ult.* Eques uberissimus, & habitissimus. *grassissimo.* ¶ Translate etiam dicitur. *Cic. 1. de Or. Ut animi, atque ingenii motus quidam esse debent, qui ad excogitandum acuti, & ad explicandum, ornandumque sint uberes. Id. in Brut. Nemo plenior, & uberior ad dicendum fuit. Id. in Pison. c. 14.* Uberissima triumphis provincia. ¶ In ablativo casu facit, *ubere, & uberi.* *Plaut. Rud. 4. 2. 6.* Piscatu me uberi comptivit.*

Uberatus, a, um, *abundante*, uber, abundans. *Pallad. in Febr. sis. 17.* Surtulli, qui inferendi sunt, sint gemmis pluribus uberati.

Uberius, *più abbondantemente*, fecundius, copiosius, adv. com. sine positivo. *Cic. l. 3. Fam. ep. 11.* Non solum quia planius loquebantur, & uberius, quam vulgi sermo. *Id. l. 2. de nat. Deor. c. 7.* Hæc cum uberius disputantur, & fulus.

Ubbio, as, a. 1. *far fertile, e secondo, 𐤀𐤁𐤁*, Ger. *fruchtbar macher*, Gal. *rendre fertile*, Hisp. *bazer fertile*, *ἄδρα*, uberem facio, fecundo, lætifico. *Plin. in Paneg. c. 32.* Et cœlo quidem nunquam benignitas tanta, ut simul omnes terras uberet, fovæteque. *Pallad. l. 11. c. 8.* Hoc velut coitu steriles arbores uberantur. ¶ Est etiam verbum neutrum, & notat uberem, seu fecundum esse. *Col. l. 5. c. 9.* Neque enim olea continentur biennio uberati.

Ubberrime, *abundantissimamente*, fecundissime, copiosissime, adv. sup. sine positivo. *Cic. 2. de Div. c. 1.* Magnus locus Philoſophicæ proprius a Platone, Aristotele, Theophrasto, totaque Peripateticorum familia tractatus uberrime.

Ubertas, atis, f. *fertilitas, abbondanza, 𐤀𐤁𐤁*, Ger. *fruchtbarkeit*, Gal. *fertilitat*, Hisp. *fertilitad*, *ἄδρα*, fertilitas, sæcunditas, copia, abundantia. *Cic. 2. de nat. Deor. Nuper nati mammæ appetunt, earumque ubertate saturantur. Id. 5. Ver. Si ubertas in percipiendis fructibus fuit, consequitur utilitas in vendendis. ¶ Translate usurpatur pro quacunque copia, sive affluentia. *Cic. 1. de Or. Aut qui discernes eorum, quos nominavi, ubertatem in dicendo, & copiam, &c. Id. pro Dom. c. 26.* Ne quis oriretur aliquando in tanta ubertate improborum, qui &c.*

Ubertim, adv. *copiosamente*, Ger. *überflüssigklich*, Gal. *abundamente*, Hisp. *fertil y copiosamente*, *ἄδρα*, copiose, affluenter. *Caull. de comæ Bero-nicis c. 65.* Ubertim thalami quas intra limina fundunt. *Claudian. de laud. Serene v. 214.* Quantæque cadebant Ubertim lacrymæ!

Ubertus, a, um, *fertile, copioso, abbondante, 𐤀𐤁𐤁*, Ger. *fruchtbar*, Gal. *fertile*, Hisp. *fertil*, *ἄδρα*, fertis, copiosus, affluens. *Gell. l. 7. c. 14.* Sed ea ipsa genera dicendi jam antiquitus tradita ab Homero sunt tria in tribus, magnificum in Ulyſſe, & ubertum, subtile in Menelao, & cohibatum, miltum, moderatumque in Nestore. *Solin. c. 34.* Solum planum, & ubertum.

Ubi, *dove, in che luogo, 𐤀𐤁*, Ger. *wo*, Gal. *ou*, Hisp. *adone*, *𐤀𐤁*, *𐤀𐤁*, *𐤀𐤁*, *𐤀𐤁*, in quo loco, adv. status in loco, ab *𐤀𐤁*, vel *𐤀𐤁*. Interdum interrogativum est. *Cic. 2. de Or. Ubi sunt, qui Antonium Græce negant scire? ¶ Interdum relativum. Cic. Fam. l. 1. ep. ult. Ut ibi malis esse, quam isic, ubi solus sapere videare. Plin. l. 12. c. 14. Alexandria, ubi thura interpolantur. ¶ Dicitur etiam de aliis rebus, pro in quo, vel in qua. *Ter. Eun. 2. 3. 20.* Sive adeo digna res est, ubi tu nervos intendas tuos. *Cic. 5. Tufc. c. 8.* Est, ubi id isto modo valeat. *Id. pro Quinct. c. 9.* Neque nobis adhuc præter te quisquam fuit, ubi nostrum jus contra illos obtineremus. h. e. apud quem. ¶ Ponitur etiam pro postquam. *Virg. Æn. 2. v. 790.* Hæc ubi dicta dedit. *Cic. pro Rab. Post. c. 13.* Ubi semel quis pejeraverit, ei credi postea, etiam pro plures Deos juret, non oportet. ¶ Item pro quando. *Ter. Andr. 5. 2. 7.* Ubi voles, acerſce. *Cic. in Pison. c. 27.* Ubi galli cantum audivit, avum suum revixisse putat, mensam tolli jubet. *Liv. l. 7. c. 45.* Ubi primum in conspectum ventum est, arma agnovere, subito cæc. ¶ Conjungitur quoque cum genitivis *gentium, terrarum, loci, locorum*. Sed genitivi illi significationi nihil addunt, ornatus tantum gratia ponuntur. *Plaut. Capt. 5. 2. 5.* Propemodum ubi loci tum fortunæ sint, facile intelligis, idest in quo statu. *Cic. Att. l. 5. ep. 10.* Quia, quid ageres, ubi terrarum esses, ne suspicabar quidem. *Plin. l. 7. c. 24. ad fin.* Ut inanis mens quærat, ubi sit loci.*

Ubiunque, adv. *in qualunque luogo, dovunque, 𐤀𐤁 𐤀𐤁*, *𐤀𐤁 𐤀𐤁*, quocunque in loco, ab *ubi*, ea forma, qua a quo est *quocunque*. *Cic. Att.*

Att. l. 7. ep. 25. Ut te ante Calendas Januarias, ubicunque erimus, fistas. Id. 7. Ferr. c. 67. Omnes hoc loco cives Romani, & qui adfunt, & ubicunque sunt, vestram feveritatem desiderant. ¶ Coniungitur etiam cum gen. genium, & terrarum. Cic. 1. de nat. Deor. c. 44. Ubicumque erit gentium, a nobis diligeretur. Id. 2. Phil. c. 44. Qui ubicunque terrarum sunt, ibi est omne Reipublicæ præsidium. ¶ Secunda huius vocis syllaba anceps est. Ovid. 7. Metam. v. 736. uni Servor, ubicunque est, uni mea gaudia servo. Id. 3. Amor. eleg. 10. v. 5. Te, Dea, munificam gentes ubicunque loquuntur.

Ubilibet, dovunque su vuot, ubicunque. Senec. de Tranquill. animi, c. 1. ante med. Cibis parabilis facillique, ubilibet non defuturus. Ubinam, adv. in quale luogo, πῦ χῆρος, πῦ γῆς, in quoniam loco. Interrogativum, vel infinitivum est. Coniungitur eleganter cum gen. gentium. Cic. 1. Catil. c. 4. O Dii immortales, ubinam gentium fumus? Id. 1. de nat. Deor. c. 10. In quo non video, ubinam mens constans potest insistere. ¶ Servius ad Æn. v. 116. docet penultimam huius vocis corripi quidem posse, sed ex usu producti.

Ubiquaque, adverb. idem quod ubique. Apul. de Mundo. Omnia ubiqueque generentur, otacustarum delatione dicebat. Alii rectius leg. omnia quecunque ibi.

Ubique, adv. in ogni luogo, Ger. allenthalben, Gal. par tout, Hisp. en todo lugar, πανταχῶ, in omni loco. Virg. 2. Æn. Crudelis ubique Luctus, ubique pavor. Cic. pro Leg. Manil. c. 12. Omnes qui ubique prædones sunt, capti sunt. ¶ Ubique itineris est omnibus itineribus. Apul. l. 1. A. A. Nihil istarum rerum, quæ itineris ubique nos comitantur, indigemus. ¶ Interdum ponitur pro ubicunque. Jvalen. leg. 77. Dig. de contr. empr. In lege fundi vendundi lapidicinæ in eo fundo, ubique essent, exceptæ fuerunt. ¶ Item pro quando. Horat. l. 2. sat. 2. v. 85. ubique Accedent anni, & tractari mollius ætas Imbecilla vollet. Sed alii aliter legunt, & interpretantur.

Ubifici. V. Vibifici. Ubiubi, adv. ovunque, οὔν αἰ, ἔνθ αἰ, ubicunque. Cic. 2. Tusc. c. 29. Nunc ubiubi sit animus, certe quidem in te est. Liv. l. 42. c. 57. Sperantes facile ubiubi essent, se conversuros aciem. ¶ Scribitur & divisum ubi ubi.

Ubiuis, adv. in qual si voglia luogo, οποσοῦν, πανταχῶ, quolibet in loco, quasi ubi tu vis. Cic. l. 6. Fam. ep. 1. Nemo est, quin ubiuis, quam ibi, ubi est, esse malit. Id. Att. l. 14. ep. ult. Qui mihi videntur ubiuis rutiis, quam in fenatu fore. Terent. Hecyr. 3. 1. 4. Quanto fuerat præstabilius, ubiuis gentium agere ætatem! ¶ Penultima syllaba incipit quantitatis est. Communi quidem consuetudine producuntur; at Horat. corripit l. 1. sat. 4. v. 74. Non ubiuis, coramve quibuslibet; in medio qui &c.

U A N T E C.

Ucalëgon, ontis, m. ὑκαλέγων, nobilis Trojanus, qui tempore Trojani belli o fenium abstinere armis. Hom. 3. Iliad. Virg. 2. Æn. Jam proximus ardet Ucalegon, h. e. domus Ucalegonis per Metonymiam.

U A N T E D.

Udo, ontis, m. calciamenti genus ex hircinis pilis confectum, ab ἕδος, id est pavimentum, solum, quod eo calcatur. Ulp. l. argumento, ff. de auro, argento mundo legato: Alia causa est udonum (Alii leg. odonum) quia usum calciamentorum præstant. Ubi male Basilius legit hadorum. Extat & apud Marcial. lib. 14. ep. 140. ubi lemma est Udones Cilicii, distictione vero tale. Non hos lana dedit, sed olentis lana mariti. Cyniphio poterit planta latere sinu.

Udo, as, a. 1. udum, seu humidum facio, humecto. Macrobi. lib. 7. Saturn. cap. 12. Quæ udanda sunt corporis, vino loventur, quæ siccanda sunt, melle deterguntur.

Udor, ontis, m. umiditas, umore, mador, humor, ὑγρασία. Par. lib. 4. de L. L. Udor quivis deorum in terram imber. Alii leg. sudor.

Udus, a, um, umido, ὑγῶ, Germ. feuchts, Gal. humide, Hisp. humedo, mojado, ὑγρός, humidus, ab Æolico ὑδός, pro ὑδωρ, aqua. Quidam ab ὑδός deducunt, eoque hudus scribunt, quos merito improbat Camerarius in Orthographia. Virg. 3. Georg. v. 388. Nigra subeist udo tantum cur lingua palato. Marcial. l. 5. ep. ult. Ædilem rogat udo aleator. h. e. vino madens. ¶ Latet obfensus sensus in illo eusd. lib. 11. epigr. 17. Uda puella leges, sis Patavina licet. ¶ Udor colore illinere apud Plin. l. 35. c. 7. est quod Itali dicimus, dipinger a fresco.

V A N T E E.

Ve, ouvero, ἢ, Ger. oder, Gal. ou, Hisp. o, ἢ, vel, aut, conjunctio disjunctiva, & enclitica, quæ dictionibus semper postponitur, ut Purpure, idest vel puer. Cic. Phil. 5. c. ult. Uti C. Panfa, A. Hirtius consules, alter ambove cognoscerent. Id. lib. 1. ep. 9. Peto a te, ut id a me neve in hoc reo, neve in aliis requiras. ¶ Ponitur interdum pro an. Cic. 2. Phil. c. 16. Qui, albus, atterve fueris, ignorans, fratris filium præterit. Horat. l. 1. sat. 2. Quid inter-Eit, in matrona, ancilla, peccave togata. Nepos in Iphicr. cap. 3. Interrogatus, utrum pluris patrem, matremve faceret. Alii leg. matrem. ¶ Est etiam particula, quæ tantum conjuncta verbis & præposita usurpatur, habetque vim modo augendi, ut in vehemens; modo minuendi, aut privandi, ut in vecors. Hoc sensu etiam ve scriptum invenitur.

Veca, æ, Villa viciosa, oppidum Hispaniæ Tarraconensis cum portu in ora Asturum. Plin. l. 4. c. 22.

Vecordia, æ, f. παρξία, ἀνοία, παραρροσύνη, infania, desipientia. Ter. Andr. 4. 1. 2. Hoccine credibil' est, aut memorabile, tanta vecordia in nata cuiquam ut fiet, &c.? Ovid. 12. Met. Quæ te vecordia, Theseus, Euryte, pulfat, ait?

Vecors, ordis, o. pazzo, sciocco, ἄλλ, Germ. unfsinnig, insensè, Hisp. bovo, áns, ἀνοήτος, παράρως, excors, infanus, insipientis, a ve, quæ particula hic minuit, & cor. Vecordem enim dicimus, quasi expertem cordis, hoc est sanæ mentis parum habentem. Cic. 1. Tusc. Aliis cor ipsum animus videtur, ex quo excordes, vecordes, concordedeque dicuntur. Paul. apud Fest. Vecors est turbati, ac mali cordis. Liv. l. 4. cap. 49. Audita vox ejus in concione stollida, & prope vecors. Rursus Cic. pro Dom. cap. 55. Istius vecordissimi mentem cura metuque terrebant.

Vecstabilis, le, adject. mobile, qui vehi potest. Senec. l. 3. quest. nat. c. 5. Ipsius insule materia vecstabilis. Quidam leg. vecstabilis eodem sensu.

Vecstabilum, i, n. carro, ὄχημα. Gel. l. 20. c. 1. Jumentum quoque non id solum significat, quod nunc dicitur, sed vecstabilum etiam, quod adjunctis pecoribus trahabatur.

Vecstaculum, i, n. id, quod aliquid vehitur. Tertul. de baptis. c. 3. & de anim. c. 53.

Tom. II.

Vecstarius, a, um, ὑκαρῆς, quod vehit, vel aptum est ad vehendum. Var. l. 2. R. R. c. 7. de equis: Neque idem, qui vecstarius facere vult, neque eodem modo parantur ad ephippium, ut ad prædam.

Vecstatio, ontis, f. verbale a vecsto, sed usurpatur passiva significatione. Senec. de tranquill. c. ult. Vecstatio, & iter reficiunt animum, l' andare a cavallo, o in cocchio. Sueton. in Calig. c. 3. Gracilitas crurum paulatim repleta assidua equi vecstatione post cibum.

Vecstatus, a, um, particip. deponenti forma, & significatione activa. Plaut. Merc. prol. v. 74. Agrum se vendidisse, atque ea pecunia navim parasse, atque easpe merces vecstatum undique. h. e. vectavisse.

Vecstarius, ii, m. qui premendo vecstum machinam commovet. Vitruvius l. 6. c. 9. Ipsum autem torcular, si non cochleis torquetur, sed vecstibus, & prelo premitur, si minus longum pedes quadraginta constituatur: Ita enim erit vecstario spatium expeditum.

Vecstibilis. V. Vecstabilis.

Vecsticularius, a, um, τειχοβορῆς, quod ad vecsticulas, sive ad vecstes pertinet. Fest. Vecsticularia vitia dicitur eorum, qui vecstibus parietes alienos perfodiunt turandi gratia. Casso: Vecsticulariam vitam vivere, repente largiter habere, repente nihil.

Vecstigal, alis, n. gabella, δαξιο, γῆρα, Ger. zoll, Gal. peage, gabelle, Hisp. alcavala, ἄρῆδος, pecunia, quæ solvitur Reipublicæ fisco, sive ætario, earum rerum causa, quæ vehuntur. Dicitur esse a vehendo, quia proprie pro vectura penditur. Differt a tributo, quod hoc secundum capita, & opes mobiles solvitur, vecstigal autem secundum agros, & res immobiles: præterea ex tributo stipendia militibus pendebantur, ex vecstigali sustinebantur cæteræ Reip. necessitates, ea enim de causa primum infinitum fuit. Atque hæc intelligenda sunt de vecstigali secundum propriam ejus nominis vim, & sententiam: nam præterquamquod promiscue interdum a Scriptoribus vecstigal, & tributum usurpantur, ut videre est apud Sueton. in Calig. c. 40. ubi quod vecstigal initio appellat, paulo post tributum dicit; ad alios quoque publicos redditus significandos vecstigal fœssissime transferunt. Itaque triplex potissimum vecstigal apud Romanos fuit, ex portu (quod proprie eo nomine venit) ex decumis, & ex scriptura. Cic. pro leg. Manil. c. 6. Nam cum hostium copie non longe abfunt, etiamsi irruptio nulla facta sit, tamen pecora relinquuntur, agri cultura deseritur, mercatorum navigatio conquiescit; ita neque ex portu, neque ex decumis, neque ex scriptura vecstigal conservari potest. ¶ Vecstigal ex portu (quod & portorium dicitur) erat quod capiebatur ex rerum venalium importatione & exportatione. Decuma erat decima pars frumenti, & quinta aliarum frugum, quæ solvebatur ab iis, qui agros publicos possidebant. Scriptura erat ea pecunia, quæ pendebatur ab iis, qui pecora armentave in publicis silvis, & pascuis habebant: causa autem appellationis est, quia hi numerum pecudum profitebantur apud Publicanos, qui cum numerum in commentariis perferiebant. V. Sigon. lib. 1. de antiqu. jur. Civ. Rom. cap. 16. & Lips. lib. 2. de magnitud. Rom. c. 2. ¶ Erant præterea alii publici redditus, qui vecstigalia vocabantur, & a variis Principibus pro varia temporum necessitate, vel etiam pro infans eorum sumptibus, aut avaritia instituti sunt, ut centesimæ rerum venalium, bona damnatorum, vigesimæ legatorum, & hæreditarum, &c. item quod super urina commentus est Vespasianus, & alia innumera. Sueton. in Aug. c. 49. Ætarium militare cum vecstigalibus novis instituit. Id. ibid. c. ult. Quantum pecuniz esset in ætario, & fisco, & vecstigaliorum redditus, ubi notandus genitivus vecstigaliorum pro vecstigalium. quod & in Calig. c. 16. idem Auctor usurpat. Cic. pro Leg. Manil. c. 2. Exercere vecstigalia, levare i dazi, far il gabelliere. Id. Q. Fr. l. 1. ep. 1. cap. 11. Vecstigalia exigere. Id. ibid. Vecstigal pendere. Id. de clar. Orat. c. 36. Levare agrum vecstigali. Id. Agrar. 2. c. 21. Vecstigal agro imponere.

¶ Interdum vecstigalia dicuntur ipsi agri vecstigalibus obnoxii. Salsust. in orat. Philippi contra Lepidum. Mithridates in latere vecstigalium nostrorum, quibus adhuc sustentantur, diem bello circumspicit. ¶ Neque vero publici tantum redditus, sed & privati, quos quisque ex suis prædiis percipit, vecstigalis nomine significantur. Cic. Parad. 6. c. 3. Ex meo tenui vecstigali, detractis sumptibus cupiditatis, aliquid etiam redundabit. Id. ibid. Non intelligunt homines, quam magnam vecstigal sit parsimonia. Id. 2. Offic. c. 25. Vecstigalia urbana rusticis anteponantur.

Vecstigaliter, ii, m. gabelliere, qui vecstigalia exigit. Jul. Firmic. l. 3. c. 13. Publicani, aut vecstigalarii.

Vecstigalis, & le, o. 3. tributario, soggetto a pubbliche gravanze, ὑποτέλης, τελειόφορος, quod vecstigal pendit, cui immunis opponitur. Sic provinciz, civitates, agri, & homines, qui vecstigalia perfolvunt, vecstigales dicuntur. Cas. l. 4. B. G. c. 3. Hos tamen vecstigales sibi fecerunt. Cic. 5. Ver. c. 33. Vecstigalis civitas. Id. ib. c. 43. Agri vecstigales. ¶ Sumitur etiam pro eo, quod ex vecstigalibus colligitur. Sic Pecunia vecstigalis erat, quæ ex re frumentaria, ex portoria, ex cæteris vecstigalibus, quæ Publicani exercebant, exigebatur. Cic. 3. Ver. c. 35. Decem enim naves iustu L. Murænzæ Populus Mileficus ex pecunia vecstigali populi Romani fecerat. ¶ Item pro eo, quod domino suo pecuniam meret, vel acquirit. Cic. 2. Phil. c. 25. Tum existimavit se suo jure cum Hippia vivere, & equos vecstigales Sergio mimo tradere. h. e. ex quibus quantum faceret, ait Manut. nam alii aliter explicant. Col. in pref. l. 1. Ex mercenariis aliqueam jam reculantem quotidianum illud tributum, qui vecstigalis esse non possit.

Vecstio, ontis, f. ὄχησις, actus vehendi. Cic. 2. de nat. Deor. c. 60. Efficiamus etiam domitu nostro quadrupedum vecstiones.

Vecstis, is, m. leva, lieva, ἄρ, ἄρῆδος, palus e ferro, vel ligno, grandior, rusticis, tabris cæmentariis, & aliis necessariis ad onera promovenda, & alia multa facienda, cujusmodi sunt iustus illi, qui navibus subducuntur, cum attrahuntur ad pelagus, vel cum ad litora subducuntur. Cas. l. 2. B. C. c. 11. Saxa, quam maxime possunt, vecstibus promovent, præcipitataque in msculum devolvunt. ¶ Dicitur quoque in torculari de baculis validis per mediam machinam tractatis, quibus manu ductis machina dum veratur, funem ductarium advolvit. Hinc vecstarii. Virr. l. 6. c. 9. Ipsum autem torcular, si non cochleis torquetur, sed vecstibus, & prælo premitur. ¶ Rustici vecstes sunt instrumenta accommodata ad aliquid subvertendum, evertendum, effringendum. Hor. l. 3. ode 26. Hic hic ponite lucida Funalia, & vecstes, & arcus Oppositis toribus minaces. Cic. Ferr. 6. c. 43. Demoliri lignum, ac vecstibus labefactare conantur. ¶ Præterea vecstis est instrumentum ex ferro, aliave materia, quo ostium clausum adversus vini munitur, catenaccio, chiausisello. Virg. 7. Æn. Centum ærei claudunt vecstes, æternaque ferri Robora. Hujusmodi vecstem invenit Cynira Agriopæ filius, teste Plin. lib. 7. cap. 36. ¶ Denique vecstis est etiam lignum, seu fustis teres quo bajuli onera ferunt, stanga. Claud. de quarto Consul. Honor. v. 571. hic Numina Memphis In vulgus proterre solet: penetrabilis exit Effigies, brevis illa quidem, sed plurime infra Liniger imposito fuscipat vecste sacerdos, Testatus fudore Deum. Loquitur Claudian. de more Ægyptiorum,

qui Deorum suorum effigies solemnī pompa circumferebant. Vectis, is, f. *Viecht*, insula est Angliæ in Britannico mari. *Sueton. in Vespas. c. 4.*
 Vectitor, aris, frequentativum a vecto. *Arnob. lib. 5.* Curru quadriiugo vectitatus.
 Vectio, as, a. 1. *portare, ôxiu*, freq. a veho. *Virg. 6. Æn. v. 391.* Corpora viva nefas Stygia vectare carina. *Hor. Epod. ode ult.* Vectator bumperis tunc ego inimicis eques. *Gel. l. 16. c. 19.* Dorso super fluctus edito vectavisse. ¶ Particip. *vehtus* V. supra suo loco.
 Vectōnes, seu Vectones, m. 3. pop. Lusitaniz, inter Durium ad Bor. & Tagum ad Mer. ubi hodie pars Meridionalis Regni Legionis, & pars Bor. Extremaduræ Castellanz. *Lucan. l. 4. v. 9.* Vectoneque leves, protigique a gente vetuita Gallorum.
 Vector, oris, m. *chi porta*, qui vehit. *Ovid. 1. Fast.* Ecce rudens rauco Sileni vector asellus intemptivus edidit ore fonos. ¶ Frequenter passivè accipitur pro eo, qui in aliena navi, vel equo, vel plaustrum vehitur pretio, *navigante*, כוּכָו, Ger. *der gefubret vuirdt*, Gal. *passager*, Hisp. *passagero*, *επιβάτης*. *Cic. 7. Phil. c. ult.* Et summi gubernatores in magnis tempestatibus a vectoribus admoneri solent. *Virg. 4. Ecl. Cedet* & ipse mari vector. ¶ Translate etiam dicitur. *Cic. Att. l. 2. ep. 10.* Male vehi malo alio gubernante, quam tam ingrativ vectoribus bene gubernare.
 Vectorius, a, um, adject. *da trasportto, da carica*, ut vectoria navis, a *pu* *Cef. l. 5. B. G. c. 8.* & *Suston. in Cef. c. 63.*
 Vectura, æ, f. *veitura, άγωγη, φορη*, vectio. *Varr. l. 2. R. R. c. 7. de equis.* Quod alii sunt idonei ad rem militare, alii ad vecturam, alii ad administram, &c. *Cic. Att. lib. 1. ep. 2.* Missimus, qui pro vectura solveret. *Cef. l. 5. B. C. Remiges*, arma, tormenta, vecturæ imperabantur. ¶ *Facere vecturam*, est vehendo parare sibi lucrum. *Quintil. declam. 12.* Clafis nostra vecturam facit, & vicinarum civitatum copias introducit. ¶ Sumitur etiam pro mercede, quæ pro vectura solvitur. *Plaut. Most. fcl. 3. 2. 138.* Tres minas pro istis præter vecturam dedi.
 Vecturarius, ii, m. qui vecturis præest. *Cod. Theodof. l. 14. tit. 6.* Vecturarios præcipuum trecentos boves dare.
 Vectus, a, um, *portato, άχημιος*, partic. a vehor. *Virg. 1. Æn.* Diversa per æquora vecti. *Nepos in Cæbr. c. ult.* Navem relinquere, in qua fuerat vectus. *Veiles. l. 5. c. 59.* Nunquam alio vectus vehiculo.
 Vediantii, m. 2. Vediantii, pop. Galliz Narb. inter Alpes maritimas ad Or. & Varum fl. ad Occ. ubi hodie Comitatus Nicægenis. Eorum caput fuit Cemenelum, ex cuius ruderibus crevit Nicæa in vicinis, in ora maris Medit. longe a Sanctio in Or. licet aliqui eorum urb. Sanitium, *Jenes*, fuisse scripserint. *Plin. l. 3. c. 5.*
 Vedius, m. 2. idem ac Vejovis, vel Dis Pater, seu Pluto, apud *Capellam. l. 2.* Nam ut dicitur *sub Jove*, & *sub Dio*, itidem dixere *Vejovis*, & *Vedius*. Significat ergo malum Diuum, h. e. malum Jovem. nam Pluto cacodæmonum maximus est.
 Vegēo, es, qui, sine sup. n. 2. *effere sano, e vegeto, εββα, εββαρω*, vegetus, & incolumis sum, valeo, quasi vi ago. *Varr. apud Non. c. 2. n. 876.* Nec natus est, nec morietur, vigeat, veget utpote plurimum. ¶ Sæpius sumitur active pro vegetum facere, excitare, commovere, impellere. *Pompon. apud Non. loc. cit.* Animus Venus veget voluptatibus. *Lucret. l. 5. v. 1297.* Et moderatier hunc (equum) tranis, dextraque vegere.
 Veges, etis, o. g. idem ac vegetus. *Liv. l. 21. c. 43.* A tergo Alpes urgent, vix integris vobis, ac vegetibus transitæ. Ita quidam Lexicographi: sed plerique Critici, qui locum corruptum putant, substituant *vegetatibus*.
 Vegetabilis, is, n. adject. *vegetabile*, qui vegetari potest, ut radix vegetabilis. *Aman. l. 22. c. 8.*
 Vegetandi, vis, n. vegetandi vis, vegetatio. *Prudent. Hamartig. v. 75.* Sunt tuta nempe simal, lux, & calor, & vegetamen. *Er v. 298.* nostræ vegetamina vitæ.
 Vegetatio, onis, f. actus vegetandi. *Apul. de Afino l. 1.* Ut etiam fatigationem sedentariam incessus vegetazione discuterem.
 Vegetator, oris, m. qui vegetat. *In orat. ad Deum, que habetur in Ephemericis. Aufon. 1. & a quibusdam Paulino Nolano tribuitur.* Irrequies, cum ita ipse movens, vegetator inertum.
 Vegetatus, a, um, adject. vegetus factus. *Prudent. Cathem. 10. v. 7.* Elementa tibi dum vegetata cohærent.
 Vegetus, in. 2. cognomen Flavii Renati Comitis Constantinopolitani, Valentini Principis tempore. Scripsit ad Valentianum libros quatuor, epinonum videlicet institutionum rei militaris, de commentariis Catonis, Augusti, Trajani, & Hadriani Principum, ac Frontini. ¶ Extant etiam libri quatuor rei Veterinariæ, seu Mulomedicinz cum eisdem Vegetii nomine; sed dubitant Eruditi eisdem ne sint, an alterius qui idem forte nomen habuerit.
 Vegēto, as, a. 1. *far crevere, rinforsare, rievicare*, כוּכָו, Ger. *erfrischen*, Gal. *renforcer*, Hisp. *recrear*, *βουναμι*, *δευαλι ποια*, vegetum facio, recreo, roboro. *Gell. l. 17. cap. 2.* Memoriz vegetandæ gratia. *Apul. de Mundo.* Spiritus ille, qui animalia omnia vegetat. *Prudent. Hamartig. v. 846.* anima structum vegetaverat Adam.
 Vegētus, a, um, *vegeto, vigoroso, sano, gagliardo*, כוּכָו, Ger. *frisch*, Gal. *vigorous*, Hisp. *vezo*, y *fuerte*, *υετος*, *ευρωτος*, *ευκλιτος*; incolumis, vividus, agilis, & ad obviandas actiones idoneus, a *vego*. Proprie dicitur de corpore. *Cic. Att. l. 10. ep. 16.* Tu, quoniam quartana cures, & non modo morbum removisti, sed etiam gravedinem, te vegetum nobis in Græcia sisse, & literarum aliquid interea. *Suet. in Cef. c. 45.* Nigris, vegetisque oculis, valetudine prospera. *occhi vivi. Col. l. 6. c. 20.* Torva facies, vegetior aspectus. *Plin. l. 18. c. 26.* Hoc intervallum temporis vegetissimum agricolis, maximeque operosum est. h. e. quod veluti vegetes, & actuosos facit multitudine rerum agendam. ¶ Translate etiam de animo usurpatur, pro vivo, acri, integro. *Cic. 1. Tusc. c. 18.* Nec tam vegeta mens aut in corde, cerebrove, aut in Empedocleo sanguine demersa jacet. *Id. 1. de Div. c. 29.* Ut illa tertia pars rationis, & mentis luceat, & se vegetam ad somniamdam, acremque præbeat. *Liv. lib. 6.* Sed vegetum ingenium in vivo pectore vigeat, virebatque integris sensibus.
 Vegrandis, de, adject. *malamente grande, δυσωξητος*, male grandis, parvus, minutus, gracilis, a præposit. *ve*, quæ tum minuendi, tum augendi vim habet. *Varr. lib. 2. R. R. c. 2.* de ovibus: Quæ postea concipiunt, sunt vegrandis, & imbecillæ. *Ovid. 3. Fast. v. 445.* vegrandia terra colonæ, Quæ male creverunt, velcque parva vocant. *Plaut. in Cestel. apud Festum:* Quod nisi sic iteres, nimium is vegrandi gradu. ¶ Sumitur etiam pro valde grandi. *Lucil. apud Non. c. 2. n. 884.* Non iccirco exollitur, & vitæ vegrandi datur. *Perf. Jar. 1. v. 97.* Ut ramalet vetus vegrandi subre coctum. Alii leg. *pregrandi*.
 Veha, æ, f. idem ac via, a vehendo. *Varr. l. 1. R. R. c. 2.* Rustici etiam nunc quoque viam veham appellant, propter vecturas, & vellam, non villam, quo vehunt, & unde vehunt.
 Vehatio, onis, f. actus vehendi, vectura. *Cod. Theod. l. 3. de calcis colliorib.*

Vehela, læ, f. plaustrum, vehiculum. *Capitol. in Maxim. s. 13.* Alios Scythicis vehelis exhiberet, alios in custodia detineret. Al. leg. *vehetilis*.
 Vehemens, entis, o. g. *veemente, grande*, ძიქ, Ger. *heftig*, Gal. *vehement*, Hisp. *vehemente*. *σφοδρος, δυνας, βιας*, magnus, gravis, acer, ductum a *vi*, h. e. impetu mentis, ut ait *Fronto*: ut a *ve* intensiva, & *mens*, inserta aspiratione, ut sonus sit firmior, vegetiorque. *V. Gel. l. 16. c. 5. Ter. Andr. l. 1. 122.* Ne hæc quidem satis vehemens causa ad oburgandum. *Cic. in Brut.* Ex quo significabat, illum non in agendo solum, sed etiam in meditando vehementem, atque incensum fuisse. *Auct. ad Herem. l. 4.* Hoc genus & acrimonia habet in se, & est vehementissimum. *Liv. l. 3. c. 19.* In plebe coercenda vehementior. ¶ Sumitur etiam in malam partem, pro aspero, duro, difficili. *Cic. in Vatin. Nilium est vehemens, ferocis natura.* *Id. pro Syll. Itaque idem ego illum, qui vehemens in alios, qui inexorabilis in cæteros esse visus sum.* ¶ Transfertur etiam ad plantas, & notat luxuriantem, exuberantem. *Col. l. 3. c. 1.* Terræ denzæ dabit vehementem vitem, multaque materia frondentem. ¶ Per translationem etiam dicitur de oratione, vel stylo orationis. *Cic. 2. de Or. c. 49.* Tunc admiscere huic generi orationis vehementi, atque atroci genus illud alterum, de quo ante disputavi, lenitatis, & mansuetudinis copii. *Cic. 6. Ver.* Litteræ mittuntur isti a patre vehementes, ab amicis item, videret quid ægeret. h. e. acres. ¶ Poeticè etiam *vehens* dicitur. *Lucret. l. 3. v. 153.* Verum ubi vementi magis est commota metu mens.
 Vehementer, adv. *vehementemente, con veemenza, σφοδρα, δυνας, άγας*, acriter, valde, impense. *Cic. 8. Phil. c. 5.* Vehementer me agere taceo, iracunde nego. *Id. l. 11. Fam. ep. 15.* Litteras tuas vehementer expecto. *Id. 1. de Or. c. 33.* Vehementissime se exercere in aliqua re. *Cef. l. 2. B. C. c. 4.* Vehementius exterreri. ¶ Sæpe sumitur in malam partem, pro severe, aspere, acerbè. *Cic. 4. Ver.* Nilii restitissent statuas, vehementer ius minatur. *Id. Att. l. 10. ep. 7.* Quintum puerum accepi vehementer.
 Vehementefco, is, n. 3. *faris veemente. Col. Aurel. Tard. 1. c. 3.* Vehementefcit hæc passio hieme. *Er l. 4. c. 6.* Cum viderint, fluorem vehementefcere.
 Vehementia, æ, f. *veemenza, σφοδρότης, δυνατης*, gravitas, acritudo. *Plin. l. 13. c. 8.* Flore candido cum vehementia odoris.
 Vehens, tis, *chi porta*, qui vehit, *βασαζω, ôxiu*. *Gell. l. 16. in fin.* Delphinus vehens, & homo infans. *Id. l. 20. c. 1.* Jumentum tergo vehens. ¶ Sæpe sumitur passivè pro eo, qui vehitur equo, currui, vel navi. *Id. l. 2. c. 2. ex Claud. Quadrigar.* Ei consuli pater proconful in equo vehens venit. *Id. l. 5. c. 6.* Eum qui ovaret, introire solitum equo vehentem. *Cic. in Brut. cap. ult.* In te intuens, Brute, doleo, cujus in adolescentiam per medias laudes quæ quadrigis vehentem, transversa incurrit misera fortuna Reipublicæ.
 Vehes, is, f. *veggia, carro, ôχιος*, plaustrum, vel tantum fœni, stercoreis, alteriusve materiæ, quantum in plaustrum, vel alio instrumento vehi una vectura potest. *Plin. l. 36. c. 15.* Amplitudinem cavis eam fecisse proditur, ut vehem fœni large onustam transmitteret. *Col. l. 11. c. 2. versus fin.* Satis erat in singula juera vehes stercoreis comportare numero decem, & octo: vehes autem stercoreis habet modios octoginta, dieciocto earrete. ¶ Dicitur & vehis in recto casu. *Col. lac. cir. circa princ.* Materies si roborea erit, ab uno labro dolari ad unguem per quadrata debet pedum viginti: hæc erit vehis una: pinus autem quinque, & viginti pedum æque ab uno expeditur, quæ & ipsa vehis dicitur. Hoc loco *Columella* vehem nominat operam fabri lignarii, quæ uno die confici potest: ut quemadmodum vehes significat mensuram stercoreis, quæ una vectura vehi potest, ita per quandam similitudinem vehis dicitur etiam opus, quod uno die fit. Sequitur enim idem auctor: Nec minus ulmus & fraxinus pedum triginta, cupressus autem pedum quadraginta, tum etiam sexagenam pedum abies, atque populus singulis operis ad unguem quadrantur, atque omnes hæ mensuræ similiter vehes appellantur, &c.
 Vehia, æ, f. plaustrum, a vehendo. *Paull. apud Fest.* Vehia apud Osicos dicebatur plaustrum. Unde vehiarii suptes in plaustris, & vectura, vehitura. In vulgatis est *veja, vejaris, veitura*, sine aspiratione.
 Vehicularis, re, idem quod vehicularius, ut Vehicularis cursus, *Arcaid. Dig. lib. 50. tit. 4. leg. 18.*
 Vehicularius, a, um, adject. ad vehiculum pertinens. *Capitolin. in Max. & Balb. c. 5.* Vehicularius fabricator. h. e. qui vehicula facit. ¶ *Vehicularis cursus* institutus est ab Augusto, ut in ejus vita c. 49. testatur *Suetonius*. Is enim, quo celerius scire posset, quid in quaque provincia gereretur, juvenes primo modicis intervallis per vias militares, (*corruis, postigiani*) dehinc vehicula, (*sedie da postia*) disposuit, quibus nuntii vecti, & subinde ea mutantis brevissimo tempore magna itinerrum spatia conficiebant. Atque horum vehicularum expensæ solvebantur tere a provincialibus pro rata parte. Aliquando tamen ex quorundam Principum liberalitate in sumptus suppeditabantur ex fisco, *Capitolin. in Anton. Pia. c. 12.* Vehicularium cursum summa diligentia sublevavit. *Amnian. l. 14. c. 11.* Vehicularia res. *V. Salmas. in Spartiani Adrian. c. 7.* ubi hac de re multa.
 Vehiculatio, onis, f. cura, & munus vehicularii cursus, h. e. onus, quod habebat Provinciz alendi jumenta, & publici per vehicula cursus conservandi. *Vet. nummus apud Spanhem. p. 800.* Vehiculatioe Italiz remissa. *V. vocem præced.*
 Vehiculum, i, n. *carro, carriaggia, כוּכָו*, Ger. *svagen*, Gal. *chariot*, Hisp. *carro, ôχιος, ôχιος*, currus, vel plaustrum ad vehendum aptus. Est autem nomen generale, sub quo continentur omnia instrumenta, quibus aliquid vehitur. *Cic. Verr. 7. c. ult.* Omnes Dii, qui vehiculis thenfarum solemnes cætus ludorum initiis. *Id. ib. c. 23.* Illi tibi furtorum vehiculum comparaverunt. ubi *Cic.* navem intelligit, ad apprehenda Romam ex Sicilia furta Verris, a Mamertinis paratam. ¶ Præcipue tamen sic appellatur currus ad iter faciendum aptus, *sedia, caleffo*. *Suet. in Calig. c. 39.* Comprehensis ad deportandum meritaris quoque vehiculis. *sedia da nolo. Cic. in Pison. c. 25.* Triumphalia vehicula. h. e. quibus triumphantes per Urbem vehantur. *Id. Att. l. 10. ep. 12.* Ego vero vehiculo, si navis non erit, eripiam me ex istorum periculo. ¶ Servus ab *vehiculis*, & a *commentariis vehicularum* fuit inter officia domus Augustæ. *Inscrip. apud Gruter. pag. 592. n. 4.* Vehicula quatuor rotarum Phryges dicuntur invenisse, ut ait *Plin. l. 7. c. 56.*
 Vehis, V. Vehes.
 Veho, is, xi, cum, a. 3. *portare, condurre, menare*, כוּכָו, Germ. *subven*, Gal. *porter*, Hisp. *llevar*, *ôxiu, κουλζω, βασαζω*, est ope alicujus instrumenti portare, ut navis, plaustris, jumentis, & constructur cum abl. cum vel sine præposit. in. *Cic. 1. Tusc.* Cum enim illam ad solemem, & statutum sacrificium curru vehi jusset. *Id. 2. de Div. c. 68.* Equus, in quo vehabar, mecum una demersus rursus apparuit. *Id. in Pison. c. 25.* Vehi per urbem. *Id. 2. Phil. c. 24.* Vehi in esedo. *Id. 3. de nat. Deor. cap. 37.* Vehi in aliqua navi. *Ovid. 3. de ar. am. v. 797.* Vehi equo. ¶ Hoc sensu etiam passiva significatione usurpatur. *Lamprid. in Heliogab. c. 4.* Quæ earum carpento, quæ equo veheret. Alii leg. *veh-*

Velitaris, & re, o. 3. γυμνασιεύς, quod ad Velites pertinet, ut Haſta velitaris, quam Polybius vocat γυμνασιεύς, qua ſi utebantur. *Liv. l. 16. c. 4.* Et ſeptena jacula quaterſum longa pedes data, præfixa ferro, quale haſtis velitaribus inæſt. *Salluſt. in Jugur. c. 105.* Præterea iere ſagittarii, & cohors Peligna cum velitaribus armis, itineris properandi cauſa; neque id ſecus, atque aliiſ armis adverſum tela hoſtium, quod ea levia ſunt, muniti erant.

Vellicatim, V. Vellicatim.

Velitatio, onis, f. *ſcarumucia*, ἀντιβολισμός, ἀντιβολισμός, actus velitandi, levis pugna. *Plaut. Rud. 2. 6. 41.* Equidem meam velitationem exerceo. Nam omnia coruſca præ tremore fabulor. ¶ Translate ſumitur pro mutua probrorum obſeſione, λογιμαχία. *Festus.* Velitatio dicta eſt utro, citroque probrorum obſeſione, ab exemplo velitaris pugne. *Plaut. Aſin. 2. 2. 31.* Verbis velitationem fieri compendio volo.

Veliternus, a, um, adject. ad Velitras pertinens, ut Veliternus ager, *Plin. l. 16. c. 45.* Veliternus populus, *Liv. l. 8. c. 12.* ¶ Veliterni, o-rum, Velitrarum incolæ, *Liv. l. 8. c. 14.*

Velites, m. 3. *ſoldatis armatis alla leggiera*, ἀλιμαχοί, milites levis armaturæ, nullis, aut exiguis militaribus velibus tecti, ut expeditiores eſſent, qui funda tantum, & miſſilibus pugnabant, præliumque auſpicabantur, qui etiam *vorales*, & *expediti* dicebantur, item *ſerventis*, & *acerſi*. Erant in genere peditem. Quare male ab aliquibus Veleſ exponitur *caval leggiero*. Dicitur velites videntur, quali *Volites*, quia hac illac volare illis licet, quod cataphracti non poſſunt ob armorum pondus. *Fest.* Advelitatio, jactatio quædam verborum, figurata ab haſtis velitaribus. Velites dicuntur expediti milites, quali volites, ideſt volantes. *Ovid. in Ibin. v. 46.* Utque petit primo plenum flaventis arenæ Nondum caſſaſſi Velitis haſta ſolum. *Liv. l. 26.* Et ubi ad con-jectum teli ventum eſt, ſigno dato Velites deſiliunt. ¶ Cum autem quatuor fuerint peditem genera in militia Romana, Velites, Haſtati, Principes, Triarii, viſiſſimi eorum Velites erant. Nam inter Velites nulli militabant, niſi & armis tirones, & opum ratione pauperes, atque imarum claſſium. Nam ſi pauperes, ſed uſu veteres eſſent, in Triarios transferri ſolebant: ſi divites, ſed tirones, inter Haſtatos militabant. ¶ Erant Velitum arma gladius, haſta, palma. Haſta autem eorum erant jaculatoriæ, non ſtabiles, quales Haſtatorum. ¶ Per Translationem Velites dicuntur homines leves, inconſtantes, & qui plus ſatis jocis utuntur. *Cic. l. 9. Fam. ep. 20.* Me autem a te, ut ſcurram Velitem malis oneratum eſſe, non moleſte tuli. ¶ Reſtus caſus ſingularis *Voles* aſſertur a quibusdam Lexicographis, & Grammaticis, ſed ſine exemplo.

Velito, as, pro Velitor uſurpatur ab antiquis teſtatur *Præſian. l. 8.*

Velitor, aris, d. 1. eſt uſurarius, altercari, rixari, verbis contendere, λογιμαχία, ductum a Velitibus pugnam levi, & decurſorio prælio incipientibus. Nam a verbis plerumque ad manus ſolet deveniri, ſicut a Velitibus ad milites gravis armaturæ. *Plaut. Men. 5. 2. 28.* Neſcio quid velitati eſtis inter vos duos. *Gel. l. 6. c. 11.* Cum iniquiſſimis hominibus non eſt convicio decertandum, neque inaledictiſ adverſum impudentes, & improbos velitandum.

Velitræ, f. 1. Vælitræ, Belitra. *Veletri*, *Belivri*, m. & urbs Volſcorum, in Latio, in Campania Romana, in via Appia, in clivo, lepida, & culta. *Sil. l. 8. v. 378.* Setia, & incelebri miſerunt valle Velitræ.

Velivolans, antis, o. quod velis volat. *Cic. l. 1. de Div. c. 31. ex Poeta:* Advenit, & fera velivolantibus Navibus complevit manus litora.

Velivolans, a, um, quod velis volat. Eſt navis epitheton, quia ut aves aliis, ita naves velis voltare videntur. *Ovid. l. 4. de Pon. eleg. 5.* Et fre-ta velivolans non habitura rates. ¶ Sumitur etiam paſſive pro eo, per quod velis volatur, ideſt navigatur. *Virg. l. 1. Æn. v. 224.* Deſipientes mare velivolam, terræque jacentes.

Vella, æ, f. 1. idem ac villa, a vella, ideſt via. *Var. l. 1. de R. R. c. 2.* A quo ruſtici etiam nunc quoque viam vellam appellant, propter veteras, & vellam, non villam, quod vehunt, & unde vehunt.

Vellatæ, m. 3. populi Aquitanicæ, inter Saſſuminos, Tornates, & Conſorannos. *Plin. l. 4. c. 19.* Eorum oppidum *Brigale* a nonnullis putatur.

Vellatæra, æ, f. ἀμαρτυρία, περιφύειν, exercitium, vel quæſitus veſturæ, a vella, ideſt villa. Vella autem eſt a vella, ideſt via. Vella a *vehendo*. *Var. l. 4. de L. L.* Velabrum dicitur a vehendo. Vellaturam facere etiam nunc dicuntur, qui id mercede faciunt. *Id. l. 1. de R. R. c. 2.* Ruſtici etiam nunc quoque viam vellam appellant, propter veteras, & vellam, non villam, quod vehunt, & unde vehunt. Item dicuntur, qui veſtibus vivunt, vellaturam facere. ¶ Quidam ſcribunt ſimplici l. Unde in Onomaſtico, *Vellatura*, περιφύειν.

Velleda. V. Velleda.

Velleſus Paterculius eques Romanus, prænomine Marcus, vel, ut alii volunt, Publius, variis muneribus ſunctus, denique a Tiberio Prætor factus, ſcripſit duobus libris hiſtoriam compendiariam de rebus Romanis uſque ad exceſſum Liviz conjugis Auguſti, ſtylo plane Latino, & eleganti. Cum in Seiani amicitiam receptus eſſet, ab eodem Tiberio quinqueagenarius occiſus eſt.

Velleræus, a, um, adject. vellere conſtans, laneus. *Aſcon. in Divin. Ver. Crumenæ & velleræ,* & cortæ.

Vellicatim, adv. μεμαχίαι, ἀντιβολισμός, hinc illinc aliquid decerpendo, carptim, ſparſim, non continue. *Sifen. l. 1. Hiſt. apud Non. c. 2. n. 811.* Nos una æſtate in Aſia, & Græcia geſta idcirco continetia literis mandavimus, ne vellicatim, aut ſaltuatiim ſcribendo leſorum animos impediremus. Aliqui apud *Gel. l. 12. c. ult.* ubi hæc eadem verba referuntur, legunt *velitatum*, quod deducunt a Velites, & interpretantur per ſaltus, & intervalia, quod Velites pugnando ſaltibus utantur.

Vellicatio, onis, f. πημῆς, actus vellicandi. *Sen. de vic. beat. c. 5.* Cum non tantum lacerationes, ſed etiam vellicaciones eſſugerit. ¶ Translate accipitur pro obſteſtatione. *Sen. l. 3. de Ira c. 43.* Detrimenta, injurias, convicia, vellicaciones contemnimus.

Vellicatus, us, m. actus vellicandi. *Plin. l. 28. c. 6.* Extremitates corporis, vel aurium vellicatibus perſtringi. Veſtium exemplar omittit *vellicatibus*.

Vellico, as, a. 1. *pelare*, *picciare*, *mordere*, הפריע, Ger. *aſterzen*, Gal. *pincer*, *arracher*, Hiſp. *peçilgar*, הפריע, frequenter vello, quod proprie fit, cum extremas corporis partes digitis vellimus, & preſſando inſectamus. *Plauſt. Moſt. 3. 2. 142.* Cornix altat: ea voltuſius duo viciffim vellat. *Quintil. l. 6. c. 1. de puero ſuente:* Ex pedagogo fe vellitari reſpondit. ¶ Per translationem ponitur pro criminari, quod criminari ſit quodammodo mordere, ac lacerare. *Horat. l. 1. ſerm. fat. 10. v. 79.* an crucior, quod Vellat abſentem Demetrius. *Cic. pro Corn. Balb.* More hominum invident, in conviviis rodunt, in circulis vellitant.

Vellimen, inis, n. idem quod vellus. *Var. l. 2. R. R. c. 21.* Lanam demtam, & ac conglobatam alii vellera, alii vellimina appellant. Alii leg. *vellimins*, alii *vellimnia* eodem ſenſu.

Vello, is, velli, & vulſi, vulſum, a. 3. *ſvellere*, *ſtirpare*, *pelare*, הפס,

Ger. *ruffen*, Gal. *arracher*, Hiſp. *arrancar*, πῆλλω, μὲνῶν, extirp-, videturque eſſe a πῆλλω, quod idem ſignificat. *Cic. 6. Verr. c. 24.* Tum illa (emblemata) ex patellis, & thuribulis quæ vellera, ita ſcite in aureis poculis illigabat, &c. *Suet. de Caf. c. 45.* Circa corporis curam morolor, ut non ſolum tonderetur diligenter, ac raderetur, ſed velleretur etiam. hoc eſt pilum ſibi ad radicem velli juberet. *Col. l. 11. c. 3.* Vellere radicibus. ¶ Sumitur etiam translate pro eruere, evertere. *Liv. l. 26. Aræ, foci,* Demum delubra, ſepulchra majorum vulſa, temerata, ac violata. ¶ Item pro extrahere. *Horat. l. 2. ſat. 3.* Tu piſces hyberno ex æquore vellis. ¶ Item pro lacerare, torquere. *Stat. 5. Syl. 2.* Velluntur ſecreto pectora morſu. h. e. tacita torquor moeſtitia. *Barbam vellere*, proverbium eſt, quo ſummum contemptum, ac ludibrium ſignificamus. *Horat. l. 1. ſat. 3.* Barbam tibi vellunt laſcivi pueri. ¶ *Aurem vellere*, eſt admonere. *Virg. Ecl. 6. v. 3.* Cinthius aurem vellit, & admonuit. *Calpurn. Ecl. 4. v. 155.* Vellit nam ſæpius aurem Invidia paupertas, & dicit: vilia cura. ¶ Præteritum vulſi aſſertur a *Diomed. l. 1.* probaturque ex compositis *revulſi*, & *prævulſi*, quorum illud apud *Ovid.* legi quidam putant. (V. *Revello*) hoc a *Liberio* uſurpatum ſuit; præterea teſtatur *Voff. de Grammat. l. 5. c. 28.* non ſemel vulſi uſurpatum fuiſſe a *Lucano*; nec tamen ullum locum aſſignat; cæterum *velli* uſitatus eſt.

Vellus, eris, n. lana, 13. Ger. *vwole*, Gal. *toifon*, Hiſp. *vello*, μαλλός, πῆλα, κῆβητ, lana ex ove dempta, & conglobata, a *velleno*, quod ante inventam tonſendi rationem lana ſoleret evelli, teſte *Var. l. 4. de L. L. & l. 2. R. R. c. ult.* itemque *Plin. l. 8. c. 48.* ¶ Ponitur frequenter pro lana nondum detonta, ſed adhuc in ipſis hærente pecudibus. *Virg. 3. Ecl.* Ipſe aaris etiam nunc vellera ſiccata. *Id. 3. Georg.* Rejice, ne maculis intuſcet vellera pullis Naſcentum. ¶ Nonnunquam etiam pro ipſis pellibus una cum lana ovibus detractis. *Virg. 7. Æn.* Centum lanigeras maſtabat rite bidentes, Atque harum eſſultus tergo, ſtratiſtque jacebat vellereibus. *Col. l. 7. c. 4.* Pelles eorum propter pulchritudinem lanæ, majore pretio, quam alia vellera, mercatoribus traduntur. ¶ Vellus etiam propter ſimilitudinem ponitur pro lana, quæ apud Seres Scythiæ populus ex arborum trondbibus deſpicitur, ut veteres crediderit. *Virg. 2. Georg.* Velleraque ut foliis deſpectant tenuia Seres. ¶ Quin etiam ipſas arborum frondes vellera interdum invenimus appellata, quod iſi veſtiantur arbores, quemadmodum vellereibus oves. *Ovid. de Nuce, v. 131.* At ſimul induimus noſtris ſua vera ramis. Alii leg. *munera*. ¶ Item tenues nubes, & in modum vellorum cælo ſparſas. *Virg. 1. Georg. v. 397.* Tenuia nec lanæ per cælum vellera ferri. *Lucan. l. 4. v. 123.* iam clarior aer, & par Phœbus aquis denſas in vellera nubes ſparſerat. ¶ Item nives cædentes. *Martial. l. 4. epigr. 3.* Aſpice, quam denſum tacitarum vellus aquarum deſluat in vultus Cæſaris, inque ſinus.

Velo, as, a. 1. *velare*, *coprire*, פקע, Ger. *bedecken*, Gal. *voiler*, Hiſp. *cu-brir con velo*, σκεπάω, teqo, operio, a *velum*. *Virg. 3. Æn.* Et capita ante aras Phrygiæ velamur amictu. ¶ Nonnunquam ponitur pro veſtire, induere. *Ovid. 3. Met.* Et velat maculoſo vellere corpus. ¶ Interdum pro ornare. *Virg. 2. Æn.* Nos delubra Deum, miſeri, quibus ultimum eſt ille dies, feſta velamus fronde per urbem. ¶ Interdum pro ligare. *Pompon. apud Non. c. 4. n. 479.* Reſtus eſt vilis, velet galam. ¶ Translate accipitur pro abſcondere, celare, diſſimulare. *Plin. in Pa-neg. c. 56.* Agentibus tibi gratias niſi velandum eſt, nihil omittendum. *Senec. in Hippol. v. 271.* Scelus ſcelere velare.

Velocitas, atis, f. *velocitas*, ταχύτης, celeritas, a *velox*, & proprie dicitur de celeritate corporis. *Cic. 4. Tuſc. c. 13.* Velocitas autem corporis, celeritas appellatur, quæ eadem ingenii laus habetur propter animi multarum rerum brevi tempore percuſſionem. *Id. 1. Off. c. 30.* Videmus alios velocitate ad curſum, alios viribus ad lucandum valere. *Liv. l. 25.* Quos in expeditione velocitate corporum, ac levitate armorum aptiſſimos eſſe ratus eſt. ¶ Translate dicitur de celeritate animi. *Plin. l. 7. c. 12.* Quoniam velocitas cogitationum, animique celeritas, & ingenii varietas multiformes notas imprimi.

Velociter, adv. *velocemente*, ταχέως, celeriter. *Cic. in Somn. Scip. c. 9.* Quibus agitur, & exercitatus animus velocius in hanc ſedem, & domum ſuam pervolat. *Id. de Univ.* Quæ velociffime moventur, ea celeritate vinci a tardioribus, & cum ſuperabant, ſuperari videbantur. *Ovid. 4. Faſt. v. 445.* Hanc videt, & viſam patruus velociter auferit.

Velox, ocis, o. g. *veloce*, *preſto*, פקע, Ger. *ſchnell*, Gal. *leger*, Hiſp. *li-gero*, ταχίς, celer. *Virg. 5. Æn.* Veloces jaculo cervos, curſuque fatigat. *Cic. 1. Tuſc. c. 19.* Nihil eſt animo velocius. *Caf. l. 1. B. G. c. 48.* Velociffimi pedites. *Plin. l. 8. c. 34.* Velox ſaltu. *Quintil. l. 6. c. 4.* Ingenium velox, ac mobile. ¶ Cum infinito, *Stat. 6. Tbeb. v. 797.* nec jam hic abſistere velox.

Velum, i, n. *vella*, פרוכר, Ger. *ſchiffſegel*, Gal. *voile*, Hiſp. *vella*, ὑπόπλο, linteum navis, quod circa malum expanſum ventum excipit, & ipſam navem impellit. Factum eſt, teſte *Cic. in Or. c. 45.* per Synocpen a *ve-xillum*, ac ratione, qua ab *axilla* eſt *ala*, a *maxilla mala*, fuga literæ v. ſuſioris. *Virg. 1. Æn.* Talia jaſtanti ſtridens Aquilone procella Velum ad erſa ferit. *Id. 3. Æn.* Interea claſſem velis aptare jubebat Anchieſ. ¶ Sæpe translate uſurpatur. *Cicer. pro Dom.* Quid tandem? ſi tu, quæ in illis Reipublicæ tenebris, cæciſque nubibus, & procellis, cum Senatum a gubernaculis deieciſſes, populum e navis exturbaffes, ipſe archipirata cum grege prædonum impuriſſimo pleniffimis velis navigaffes, &c. ¶ Metaleptice, quoniam velum circum malum involvitur, eumque tegit, uſurpatur extra rem nauticam pro involuero, ſeu integumento, quo quid velatur, *velo*. *Cic. 2. Catil.* Quos pexo capillo nitidos, aut imberbes, aut bene barbatos videtis, manicatis, & talaribus tunicis, velis amictos, non togis. *Id. ad Q. Fr. l. 1. ep. 1.* Multis enim ſimulationum involucriſ tegitur, & quali velis quibusdam obtenditur uniuſcujuſque natura. ¶ *Vela facere*, eſt expedire, explicare, *ſar vela*. *Cic. 7. Ver. c. 34.* Princeps Cleomenes in quadritremi Centuripina malum erigi, vela fieri, præcidi anchoras imperavit. ¶ Per translationem *vella facere*, accipitur pro toto conatu rem aliquam aggredi. *Cic. 4. Tuſc.* Utrum igitur maxis? ſtatim ne nos vela facere, an quaſi e porto egredientes paululum remigare? ¶ *Dare vela*, eſt ventis ſe committere, & navigare, *ſar vela*. *Virg. 1. Æn.* Vela dabant læti, & ſpumæ ſalis ære ruebant. *Id. l. 4.* Et ventis dare vela jubeho. ¶ Metaphorice ſumitur pro augere, celebrem facere. *Martial. l. 8. epigr. 70.* Periam tenui frontem redimire corona Contentus, tamæ nec dare vela luz. ¶ *Dare vela retroſum*, metaphorice eſt in diverſum mutare ſententiam, vitæque inſtitutum, ſumpta Metaphora a navigantibus, qui curſus errorem verſus velis corrigunt. *Hor. l. 1. od. 34.* Nunc retroſum Vela dare, atque iterare curſus Cogor relictoſ. ¶ *Vellis*, *equiſque*, eſt, omnibus nervis, omni conatu, omni ingenio, omni diligentia, & celeritate. *Cic. 1. Off. c. 33.* Cum his velis, equiſque, ut dicitur, ſi honeſtatem tueri, ac retinere ſententia eſt, deſertandum eſt. ¶ *Remis*, *velisque*, idem ſignificat, quod *velis*, *equiſque*, inde translatum, quod, cum navis ſimul & remigio, & velo impellitur,

pellitur, fumus est nautarum conatus. *Plaut. Aſin. 1. 3. 5.* Remigio, veloque, quantumque poteris, ſefina, & fuge. *Cic. 3. Tuſc. c. 11.* Terra enim res eſt, miſera, deſpectabilis, omni contentione, velis, ut ita dicam, remiſque fugienda. ¶ Eſt etiam velum pannus, qui cubiculorum januis obtenditur. *Martial. 1. 1. epigr. 35.* At meretrix abiigit teſtem veloque, ſeraque. *Lampid. in Alex. Sev. c. 4.* Salutaretur vero, patente velo, admiſionalibus remotis. *a portiera alzata.*

Velut, adv. *ſiccione*, מִיָּבֵשׁ, Ger. *gleich wvie*, Gal. *comme, ainſi comme*, Hiſp. *aſſi, como, eior, wntep*, ſicut, quemadmodum, ex vel, & ut, quomodocumque *ſicut ex ſic*, & ut. *Cic. 2. de Fin. Non* elogia monumentorum id ſignificant, velut hoc ad portam. *Id. de Aruſp. reſp. c. 4.* Ejus conatum reſutato velut beſterno die. *Col. 1. 3. c. 95.* Nos quoque pari ratione velut Olympiarum equarum, ita fortificamur Aminearum vitium feminibus electis largæ vindemiz ſpem capiamus.

Veluti, adv. idem, ac velut, ex vel, & uti, quomodocumque *ſicuti*, ex ſic, & uti. *Cic. 2. de nat. Deor.* Beſtiz, quæ gignuntur in terra, veluti crocodili. *Virg. 1. Æn.* Ac veluti magno in populo cum læpe coorta eſt Seditio.

Vena, *z*, f. *vena*, Ger. *blutader*, Gal. *veine*, Hiſp. *vena, פאיג, פוס*, vas ſanguinem ad cor reſſuum continens. *Venzæ*, & arteriz differunt. Nam *venzæ* ſunt vaſa ſanguinis, arteriz ſpiritus. Deinde arteriz ſunt infra *venas*, ſuper arterias locantur *venzæ*, præterquam in dorſo, in quo magna arteria, quæ trachea dicitur, & poſita ſuper *venam*. Præterea *venzæ* ſuapte vi immobiles ſunt, & ſanguinis tantum dimittendi gratia explorantur, arteriz motu, atque pulſu ſuo habitum, & modum febrim demonſtrant. *Cel. 1. 18. c. 10.* Vena eſt conceptaculum ſanguinis, quod ἀγγειον Medici vocant, miſti, conſuſique cum ſpiritu naturali, in quo plus ſanguinis eſt, minus ſpiritus. Arteria eſt conceptaculum ſpiritus naturalis miſti, conſuſique cum ſanguine, in quo plus ſpiritus eſt, minus ſanguinis. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 8.* Jam vero *venzæ*, & arteriz micare non deſiunt quaſi quodam igneo motu. *Id. ibid. c. 55.* Eoque modo ex his partibus, & ſanguis per *venas* in omne corpus diffunditur, & ſpiritus per arterias. *Plin. 1. 11. c. 37. cir. fin.* Ubi ſunt nervi, interiores conducunt membra, ſuperiores revocant: Inter hos latent arteriz, & idem ſpiritus ſemitæ: His innant *venzæ*, idem ſanguinis rivi, &c. ¶ Vena tamen pro arteria quandoque ponitur. *Cic. de Fat.* Si cui *venzæ* ſic moventur, ſi habet febrim, &c. *Celſ. 1. 2. c. 6.* Venis enim credimus fallaciſſimæ rei, quia læpe iſtæ leviores, celerioresque ſunt & ætate, & ſexu, & corporum natura. ¶ *Venzæ* primariæ tres numerantur: *vena pulmonalis*, per pulmonis parenchyma diſſuſa: *vena cava*, quæ per totum corpus ramos ſuos diſpergit, & *vena portæ*, quæ ſaltem per organa tertii, vel infimi ventris, ſive abdominis diſſuſa eſt. V. *Anatomicos. Cic. 2. de nat. Deor.* Cui ſimilis alter adjuñctus eſt, in quem ſanguis a jecore per *venam* illam eavam inſluit. ¶ *Venzæ* concidere dicuntur, quando deſiunt vires, & arteriarum pulſus languidus fit. *Celſ. 1. 3. c. 5.* Si proxius *venzæ* conciderunt. ¶ Venam incidere, eſt ſcalpello *venam* aperire, *ſalſaffare. Cic. in Piſon.* Medico, quem tecum eduxeras, imperati, ut *venas* hominis incidere. *Id. de Aruſp. reſp.* Et Medicum inſtruxiſti ſuum; qui legato, ſocio, amico, libero lædiſſime, & crudeliſſime *venas* incidere. ¶ Translate *venzæ* etiam de arboribus dicuntur. *Plin. 1. 16. c. 38.* In quarundam arborum carnis pulpz, *venzæ* que ſunt. ¶ Item de marmore, de ſilice, & aliis lapidibus. *Strab. 1. ſylv. 3.* Picturata lucentia marmora *vena*. *Virg. 1. Georg. Venzæ* ſilicis. ¶ Item ſic vocantur ſubterranei meatus, per quos unda manat, aut alius liquor. *Hirt. 1. 4. B. Alex.* Omnia enim litora naturaliter aque dulcis habere *venas*. ¶ Item loca illa ſubterranea in metallifodinis ubi ipſa minera metallica habetur continuata. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 60.* Nos æris, argenti, auri *venas* penitus abditas invenimus. *Juven. ſat. 9. v. 31.* Accipimus tenuè argentum, *venzæ* que ſecundæ, *diſſiſſa lega*. ¶ Per translationem quoque *vena* uſurpatur pro natura. *Cic. 1. de Orat. c. 52.* Teneat, oportet, *venas* cujuſque generis, ætatis, ordinis. ¶ Item pro ingenio hominis ad aliquid agendum apto, pro àndole, & vi genuina ingenii, translatione ducta a fontibus, quorum alii anguſtiorè *vena* manant, alii tanta, ut flumen ingens efficiant, vel a metallis, quorum etiam *venzæ* non genere tantum, ſed & copia differunt. *Horat. 1. 2. od. 18.* At fides, & ingeni Benigna *vena* eſt, pauperemque dives me petit. *Id. de Art. v. 409.* Ego nec ſtudium ſine divite *vena*, Nec rure quid proſit, video, ingenium. *Juven. ſat. 7. v. 53.* Sed vatem egregium, cui non fit publica *vena*. h. e. ingenium vulgare, & rude, commune cum aliis. ¶ Denique per Metalepſin pro virili inguine reperitur. *Martial. 1. 11. epigr. 17.* O quoties rigida pulſibus pallia *vena*.

Venabulum, li, n. *ſpiedo da caccia*, Germ. *ſchweinspieß*, Gal. *epieu*, Hiſp. *venablo*, *ωροβόλον*, *ωροδ*, telum, quo venantes utuntur aciei longiſſimæ. *Cic. 1. 7. Fam. ep. 1.* Aut præclara beſtia venabulo tranſverberatur? *Martial. 1. 14. epigr. 31.* Longo venabulo roſtro. *Virg. 4. Æn. lato* venabula terro.

Venafrano, a, um, quod ad Venafrum ſpectat. *Hor. 1. 3. od. 5.* Tendens Venafrano in agros. *Juven. ſat. 5. v. 86.* Venafrano piſcem perſundit; ad hic, qui Pallidus aſſertur miſero tibi caulis, olebit Laternam. h. e. optimo oleo. V. *Venafrum*.

Venafrum, n. 2. *Venaſro*, urbs alias Campaniz, in confin. Samnii, nunc in R. Neapolitano, in prov. Terræ Laboris, in colle, a Vulturno fl. nonnihil diſtans, a Liri fl. 10. M. P. in Or. Olei terax. *Hor. 1. 2. carm. od. 6.* Viridique certat bacca Venaſro. *Martial. 1. 13. epigr. 98.* Hoc tibi Campani fudabit bacca Venaſri.

Venalis, & le, o. 3. *venale*, da vendere, *ωραριμος*, *ωρος*, *ωρητος*, quod vendendum eſt, vel venditioni expoſitum eſt. *Cic. 3. Off. c. 14.* Venales quidem hortos ſe non habere dixit. ¶ Aliquando ponitur pro avaro, ſordido, qui pecuniæ, aut obſonii gratia ſe ipſum venderet, nihilque facere recuſaret. *Saluſt. in Jugur. c. 35. de urbe Roma:* O urbem *venalem*, & cito perituram, ſi emptorem inveniat. *Martial. epigr. 60. l. 3.* Cum vocor ad cenam non tam *venalis*, ut ante. *Cic. pro Dom. c. 19.* Denique ille novitiuſ Ligur, *venaliſ* aſcriptor, & ſubſcriptor tuſ. *Id. Ver. 3.* Habere fidem, juſurandum, veritatem, officium, religionem, *venalem*. ¶ Interdum *venalis* ſine ſubſtantivo ponitur, quod tamen facile ſubauditur. Igitur *venales*, ſi nihil addas, ſervi intelliguntur, qui ad vendendum ſunt expoſiti, & proprie novitii. Servorum enim alii novitii ſunt, alii veteratores. *Quintil. 1. 8. c. 2.* Item quod commune eſt & aliis nomen, intelligetur alicui rei peculiariter tributum, ut urbem, Romam accipimus, & *venales*, novitios, & Corinthia, æra, cum ſint urbes aliæ quoque, & *venalia* multa, & tam aurum, & argentum, quam æs Corinthium.

Venaltas, atis, *venaltas*, conditio alicujus rei, qua vendibilis eſt. *Sidon. 1. 5. ep. 13.* & *Cod. Juſtin. 1. 4. tit. 59. leg. 1.*

Venaliter, adv. *venaliter*, *ωραριως*, more vendentium, & ementium. *Sen. de Benef. 1. 2. c. 11.* Ut moleſte extenuemus, idque non *venaliter*. Alii leg. *venaliter*.

Venaliarius, ii, m. *ωραριος*, mango, ſervorum negotiator. *Leg.*

107. ff. de F. J. Mercis appellatione homines non contineri, Mela ait, & ob eam rem mangones non mercatores, ſed venalitiarios appellari ait, & recte. *Ulpian. 1. 7. ff. de legat. 3.* Vi venalitiarium artem exercebat.

Venalitium, ii, n. *ωραριος*, locus, ubi mancipia venalia proſtant. *Venul. de ædific. lib. 1. ult.* Nam quoniam ex venalicio novitiorum emptus alicui miniſterio præpoſitus fit.

Venalitius, ii, m. *ωραριος*, idem ac venalitiarius, qui ſcilicet greges mancipiorum venales habet. *Cic. in Orat. c. 70.* Neque me divitiæ movent, quibus omnes Africanos, & Lælios multi venaliti, mercatoreſque ſuperarunt.

Venalitius, a, um, da vendere, *ωραριος*, idem ac venalis, & de ſervis dicitur. *Plin. 1. 35. c. 18.* Hoc eſt inſigne venalitiis gregibus, opprobriumque inſolentis fortunæ. *Pompon. 1. 4. ff.* Quod ſi familiam domeſticam uxoris, aut venalitiæ paravit. *Sueton. in Agg. c. 42.* Venalitiæ, & lanifuræ familias urbes expellere.

Venami, m. 2. pop. Aquitaniz, ad ſaltum Pyrenæum, inter Cocofates, & Onobriſates. *Plin. 1. 4. c. 19.*

Venantius Fortunatus poeta Chriſtianus, Epicoſopus Pictaviensis, ſcripſit libros quatuor carminum de Vita S. Martini, & alia quædam, obitque ante ſæculum Chriſti V.

Venaticus, a, um, *venatico*, che appartiene alla caccia, *θηρῶτικος, κυνηγετικός*, quod ad venationem ſpectat, ut *caes venatici*, quibus teras perſequimur. *Varr. 1. 2. R. R. c. 9.* Canum duo genera, unum venaticum, & pertinet ad teras beſtias, ac ſylveſtres, alterum, quod cuſtod e causa paratur. *Cic. 6. Ver.* Mirandum in modum canes venaticos dices, ita odorabantur omnia, & perveſtigabant. ¶ Canum venaticorum elegantiffime excogitata nomina habes apud *Ovid. 3. Metam.* ¶ Sumitur etiam translate. *Plaut. Capt. 1. 1. 17.* Proliſis rebus paraſiti venatici ſumus.

Venatio, onis, f. *caccia*, *θηρα*, *κυνηγία*, *κυνηγετία*, terarum perſecutio. *Cic. 2. Fin. c. 8.* Piſcatu, accipio, venatione, his omnibus exquiſitis vitantibus cruditate. ¶ Sumitur etiam pro ſpectaculo venatorio. Nam ad populi voluptatem ſervi & inter ſe pugnant, qui dicebantur gladiatores, & cum beſtiis, unde beſtarii appellati ſunt. *Cic. 1. 7. Fam. ep. 1.* Reliquæ ſunt venationes, binæ per dies quinque, magnificæ, nemo negat. Sed quæ poteſt eſſe homini politico delectatio, cum aut homo imbecillus a valentiſſima beſtia lanietur, aut præclara beſtia venabulo tranſverberatur? *Sueton. in Claud. c. 21.* Circeſes frequenter etiam in Vaticano commiſit, nonnunquam interjecta per quinos miſſus venatione. h. e. quintuplici terarum immuſione edita. ¶ Item pro ipſa præda venatione parata, & quædam pro carne terina, quia teras tantummodo beſtias venari ſolemus, *ſalvaſſicini. Liv. 1. 35. c. 49.* Cum miraremur, unde illi eo tempore anni tam multa, & varia venatio; homo renidens, condimentis, ait, varietatem illam & ſpeciem ferinæ carnis eſt manueto ſue factam. *Celſ. 1. 5. c. 26.* Et avis, & venatio, & ſuilla elixa dari poteſt.

Venaticus, a, um, adject. *di caccia*, ut venaticia præda. *Ammian. 1. 29. c. 18.* & *1. 30. c. 3.*

Venator, oris, m. *cacciator*, *θηρῶτης*, *θηρῶτης*, *κυνηγέτης*, qui venatur, qui feras perſequitur. *Cic. 2. Tuſc. c. 17.* Pernocant venatores in nive, in montibus uri ſe patiuntur. *Hor. 1. 1. ode 1.* Manet ſub Jove frigido Venator teneræ conjugis immemor. ¶ Sumitur etiam translate. *Plaut. Mil. 3. 1. 14.* Venator adeſt noſtris conſiliis cum auritis plagis. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 30.* Speculator, venatorque natura.

Venatorius, a, um, da caccia, *θηρῶτικος*, quod ad venatorem ſpectat. *Plin. ep. 19. 1. 3.* Ineſt huic computationi ſumptus ſupellectilii, ſumptus atrienſium, topiariorum, laborum, atque etiam venatoriis inſtrumentis. *Nepos in Datam. c. 3.* Gerens in capite galeam venatoriam.

Venatrix, icis, f. *cacciatrix*, *κυνηγίτρα*, quæ venatur. *Virg. 1. Æn. v. 319.* Nanque humeris de more habilem ſuſpenderat arcum Venatrix. ¶ Dicitur etiam de regione, in qua venatio fit. *Virg. 9. Æn.* Comitæ *Ænez* quem miſerat Ida Venatrix, jaculo celerem, levibuſque fagittis.

Venatrix, rz, f. *cacciagione*, idem ac venatio. Translate *Plaut. Mil. 4. 1. 43.* Viden'tu illam oculis venaturam facere, atque accupium auribus? h. e. ſermones noſtros, & facta clam indagare.

Venatus, us, m. idem ac venatio. *Cic. 6. Tuſc.* Labor in venatu, ſudor, curſus ab Eurota, fames, ſitis. *Ovid. ep. 5.* Quis tibi monſtrabat ſaltus venatibus aptos? ¶ Sumitur etiam translate. *Plaut. Rud. 4. 3. 31.* Hunc qui cepi in venatu meo. h. e. piſcatu.

Vendax, acis, o. g. *φιλωπάτης*, qui facile, ſeu libenter vendit. *Caſo R. c. 2.* Patrem familias vendacem, & non emacem eſſe oportet.

Vendibilis, & le, o. 3. *vendibile*, Ger. *verkaufflich*, Gal. *vendible*, Hiſp. *vendible*, *πωλητός*, *ωρητος*, quod facile vendi poteſt. *Cicer. 2. Agr.* Adjungitur etiam illa vendibilis Herculeana, multarum deliciarum, & magna pecuniæ. *Hor. 1. 1. ep. 17.* Et fundus nec vendibilis, nec paſcere firmus. *Varr. 1. 1. R. R. c. 4.* Arbuſta, atque oliveta vendibiliorum agrum faciunt. ¶ Translate ſumitur pro populari, pro eo, quod vulgo gratum eſt. *Cic. de Am. c. 25.* Tamen illius vendibilem orationem religio Deorum immortalium nobis defendentibus facile vincebat. h. e. favorem populi captantem. ¶ Item pro vulgari. *Cic. in Brut. c. 47.* Horum ætati prope conjunctus L. Gellius non tam vendibilis O-rator, quam ut neſcires, quid ei deſſet.

Vendico, V. Vendico.

Venditarius, a, um, *venale*, *πωραριος*, quod venale eſt, ſeu quod vendere cupimus. *Plaut. Stich. 2. 1. 3.* Præter unam linguam quoque etiam venditarius.

Venditatio, onis, f. *oſtentazione*, *πωλησις*, *αλιζωσις*, actus vendendi, oſtentatio. *Cic. 2. Tuſc. c. 26.* Quin etiam mihi quidem laudabiliora videntur omnia, quæ ſine venditione, & ſine populo teſte ſunt. *Id. de Amic. c. 32.* A multis virtus contemnitur, & venditatio quædam, atque oſtentatio eſſe dicitur.

Venditator, oris, m. *oſtentator*, qui aliquid oſtentat, & jaçtat. *Tacit. 1. hiſt. c. 49.* Famæ nec incurioſus, nec venditator.

Venditio, onis, f. *vendizione*, *vendita*, *πωλη*, *πωλησις*, actus vendendi. *Cic. pro R. Am. c. 38.* Oſtendit, ſi ſublata ſit venditio bonorum, illum pecuniam grandem amiſſurum. *Id. ibid. c. 44.* Quam ad diem proſcriptiones, venditioneſque ſiant.

Venditio, as, i. *deſiderare di vendere*, *φιλωπάω*, vendere cupio, venale propono. Non enim frequentativum eſt, ſed deſiderativum. *Cic. Att. 1. 1. ep. 14.* Tuſculanum venditatur, ut ſi poſſit, emat Pacilianam domum. *Plin. 1. 2. ep. 24.* Tranquillus vult emere agellum, quem venditare amicus tuus dicitur. ¶ Sed tamen interdum reperitur pro ſæpe, frequenter, continue vendere. *Plin. 1. 22. c. 22.* Hæc eſt, quam Ariſtophanes Euripidi Poetæ objicit ſoculiter, matrem ejus ne olus quidem legitimum venditade, ſed jancidicem. *Colum. 1. 8. c. 18.* Cato tutor Luculli grandi ære piſcinas venditabat. ¶ Item pro paſſim vendere. *Cic. 4. Verr.* Iſtius omnia decreta, imperia, literas peritiſſime, & callidiſſime venditabat. ¶ Translate ſumitur pro oſtentare, tracta ab inſtitutoribus Metaphora, qui merces ſuas oſtentare præcupide ſolent. *Auſt. ad Her.*

Vener. 1. a. c. 35. Venditare ingenium, & ostentare memoriam turpe est. Liv. 1. 3. In foro volitare, per illos te plebi venditare.

Venditor, oris, m. *venditor*, πωλητής, πρῆτης; qui vendit. Cic. 3. Off. c. 12. Ut ne quid omnino, quod venditor norit, emptor ignoret. *post red. in Sen. c. 4.* Mercatores provinciarum ii sunt, ac venditores nostræ dignitatis.

Venditrix, icis, f. *venditrix*, quæ vendit. *Scavola l. 8. Dig. de lege com. m. for.* Testatur est, defuisse venditricem.

Venditur, a, um, nom. ex partic. *venduto*. Colum. 1. 8. c. 1. Venditorum animalium pretium. *Martial. l. 12. epigr. ult.* Merx vendita sæpe. *Senec. 6. de benef. c. 38.* Constat negotiato ex empto, & vendito.

Vendo, is, didi, ditum, a. 3. *vendere*, πωρῶ, Ger. *verkauffen*, Gal. *vendre*, Hisp. *vender*, πωλοῦ, est aliquid alicui accepto pretio tradere, alienare, abalienare, venditionem facere. Contractum est ex integro *venundo*, quod dicitur quasi *venum do*. Construitur cum accusat. & dativo, itemque cum genitivis *vanti*, *quanti*, &c. & cum ablativis, *magno*, *parvo*, &c. Cic. 1. Agrar. Silvam vero tu Scantiam vendas, nobis Consulibus? *Id. 3. Offic. l. 12.* Vendo meum non pluris, quam cæteri, fortasse etiam minoris. *Id. 5. Verr. c. 53.* Quanti cuiusque decumas venderit. *Id. ibid.* Cur non ita magno vendidisti? ¶ Item cum ablativo pretii determinati. *Id. pro Sext.* Id illi grandi pecunia vendidit. *Plaut. Merc. 2. 3. 93.* Viginti minis opinor posse me illam vendere. ¶ Translate sumitur pro laudare, commendare; ductum a mercatoribus: nam laudat venales, qui vult extrudere, merces, ut *Horat. l. 1. 2. ep. 2.* loquitur. *Cic. Att. l. 13. ep. 12.* Ligarianam præclare vendidisti: posthac quidquid scripsero, tibi præconium deleram.

Venedi, m. 2. *veneda*, pop. Germano-Sarmatiz, valde extensi inter Sarmatiam Europæam ad Or. Germaniam ad Occ. Ætiazos ad Bor. & Bactarnas, Peucinosque ad Mer. ubi nunc magnus Ducatus Lithuaniz, in R. Poloniz, longe a Finnonia in Austr. sub quibus erant Venedi proprii, Carpini, Phinni, Galindæ, Sudeni, Cæltobogi, Igiliones, & alii quæ alii minoris nominis. *Plin. l. 4. c. 13.*

Venefica, æ, *venefica*, *strega*, Φαρμακία, Φαρμακεία, quæ venenum conficit. *Tacit. Ann. 13. c. 15.* de Locusta venenorum celebri artificie. Nero lenti sceleris impatiens iubere supplicium veneficæ. ¶ Ponitur etiam pro ea, quæ magicam artem exercet, & incantationibus nocet. *Ovid. ep. 6. v. 18.* Barbara narratur venifæ veneficæ tecum. *Id. 3. Amor. el. 7. v. 79.* Venefica Circe. ¶ Usurpatur et in maledictis. *Plaut. Epid. 2. 2. 37.* Viden veneficam! *Ter. Eun. 5. 1. 9.* Quid ais, venefica?

Veneficium, ii, n. *veneficium*, Φαρμακεία, crimen illud, quo quis alterum veneno necat. *Cic. pro Cluent.* Altera tantummodo consuetudinis causa timide, & diffidenter attingere rationem veneficii criminum. *Tac. l. 12. Ann. 66.* Deliquit artifex talium, vocabulo Locusta, nuper venefici damnata. ¶ Per Synecdochen sumitur pro arte malefica, incantatione magica. *Cic. in Brut. c. 60.* Idque veneficis, & cantionibus Titinæ factum esse dicebat. ¶ Apud Romanos fuit crimen publicum. Hoc autem nomine appellabatur tum istud scelus, quo homines veneno, tum istud, quo magicis incantationibus interficiebantur, idque lege Cornelia, eratque capitale, ut patet ex damnatione Oppianici. *Cic. pro Cluent. & Fulminian. l. 4. Infit.* ¶ Leges ad verus veneficium multæ fuerunt. Prima lata est anno U. C. 422. C. Valerio Flacco, M. Claudio Marcello Coss. qua in matronas, quæ viros suos veneno de medio tollebat, quæstio fuit, & centum, ac septuaginta damnatæ sunt. *Liv. l. 8.* Postea aliæ quædam leges consecutæ sunt, ut Cornelia L. Syllæ Dictatoris, & Julia C. Julii Cæsaris. Lex Cornelia omnes homines cuiuscumque conditionis, viros, mulieres, liberos, servos complectebatur, extendebaturque non modo ad eos, qui veneno aliquem suffulissent, sed etiam magicis incantationibus, item ad eos, qui mala medicamenta publice vendidissent. Permittit autem res, ut sententiæ a Iudicibus ex eius voluntate, vel clam, vel palam ferrentur. *Cic. pro Cluent.* ¶ De hoc crimine iudicium exercebatur ab uno ex Prætoribus quæstionum perpetuarum. Sed tamen interdum etiam a Iudice quæstionis habebatur. *Manus. de legib. Romanis.*

Veneficus, i, m. *veneficus*, *incantator*, Ger. *giffist*, Gal. *qui empoisonne*, Hisp. *poncojo*, Φαρμακός, qui venenum in cibo, aut potu dat, & peculiariter qui animas sepulcro evocat, atque incantationibus nocet. *Ammian. l. 10.* Siquis pro monumentum transisse vespere argueretur ut ven fucus, sepulcorumque horrores, & errantium ibidem animum ludibria colligens, reus capitis interibat. *Cic. 3. Off.* Neque enim de scicariis veneficis, testamentariis, scribis, peculatoribus hoc loco differendum est. *Id. 2. Catil.* quis tota Italia veneficus? quis gladiator? &c. ¶ Usurpatur interdum in maledictis. *Plaut. Per. 2. 4. 7.* Etiamne dicis, ubi fit, venefice? *Terent. Eun. 4. 3. 6.* Ut ego unguibus illi in oculos involvem venefico.

Veneficus, a, um, *venefico*, Φαρμακικός, quod veneno inficit. *Plin. l. 28. c. 3.* Hominum monitricas naturas, & veneficos aspectus plenus diximus. *Solin. 25.* Veneficus vermis.

Venenarius, rii, m. *venenator di veneni*, Φαρμακιστής, qui parat, vel conficit, aut vendit venena. *Suet. in Ner. c. 33.* Quod acceptum a quadam Locusta venenariorum indice, cum opinione tardius cederet, &c. ¶ Adjective, venenarius calix, h. e. veneno temperatus, legitur apud *Terent. de resurr. carn. c. 16.*

Venenatus, a, um, *avvenenato*, *atossicato*, Φαρμακός, Φαρμακικός, *τωδης*, veneno infectus. *Cic. 2. de nat. Deor.* Auditum est, pantheras, quæ in Barbaria venenata carne caperentur, remedium quoddam habere. *Id. 2. de Divin.* Telum venenatum. ¶ Sæpe sumitur pro venenoso, pro eo, quod naturaliter in se venenum habet. *Plin. l. 8. c. 58.* In Italia muribus ataneis venenatus est morsus. *Id. l. 32. c. 2.* Nihil venenarius, quam in mari pascinaca. *Terent. de Bapstism. c. 1.* Vipera venenatissima. ¶ Accipitur etiam pro magica arte incantato. *Ovid. 14. Met.* Illa paventem Ora venenata tetigit mirantia virga. ¶ Significat etiam tinctum, colore imbutum. Hinc venenatum dictum est pallium Flaminiæ, quod flammeo colore tinctum erat. *Serv. in illud Virg. 4. Æn.* Sidoniam picto chlamydem circumdata limbo. Veteri, inquit, cæremiariarum iure præceptum est, ut Flaminiæ venenato aperta sit. Opena autem cum dicitur, pallium significatur. Venenatum autem, insectum, quod ipse ait in Bucolicis. *Alba nec Assyrio fucatur lana veneno.* Et mox: Flaminiacum habere præcipitur arculum, ricam, venenatum, fibulam. *Idem ad illud Æn. 7.* Purpureos moritura manu didicidit amictus: Rem, inquit, quæ Flaminiæ competit, transtulit ad Regnam. Flaminiæ enim venenato operari debet. Nam cum amictum dicit, operant dicit, quæ res ad pallium refertur. Hæc *Servius*.

Veneni, m. 2. pop. Ligurum, citra Alpes. *Plin. l. 3. c. 5.*

Veneniter, ra, um, *venenoso*, Φαρμακιστήρ, veneficus, venenosus, venenum afferens. *Ovid. 3. Met. v. 85.* Jamque venenifero sanguis manare palato cœperat.

Veneno, as, a. 1. *avvenenare*, Φαρμακίω, veneno inficia, corumpo. *Lucr. l. 6. v. 820.* de *Averno*: Ut spatium cæli quadam de parte venenet. ¶ Usurpatur etiam pro colore tingere. *Cn. Marius apud Gellium l. 20.*

A. 9. Jam tonsiles tapetes ebrii fuce, Quos conchæ purpura imbuens venenavit.

Venenosus, a, um, adject. *venenoso*. *Varr. l. 1. R. R. c. 2.* Venenosæ istæ capræ, ex enim novella (sata carpento) corruptunt. Alii leg. *veneco*, ut *iste capre*, &c. *Theodor. Priscian. c. 10.* Venenosæ potiones. *Augustin. de Genes. ad lit. l. 8. c. 13.* Venenosa herba.

Venenum, ni, n. *veneno*, *toffico*, *שאר*, Ger. *giff*, Gal. *poison*, Hisp. *poncojo*, Φαρμακός, pharmaci genus, quo animalia necantur. Vix media est, & tam in bonam, quam in malam partem sumi potest: est enim venenum proprie quilibet succus, aut liquor medicatus, qui vel nocendi, vel medendi vim habet. *Cajus l. 236. Dig. de V. S.* Qui venenum dicit, adicere debet, utrum malum an bonum &c. *Cic. pro Cluent. c. 54.* Qui venenum malum fecit, fecerit. *Prudent. in Hamarig. v. 230.* Quid loquar herbarum fibras medicante veneno Tinctas, lethiferi fudisse pericula fucci. Ubi *venenum medicans* pro sano medicamine posuit, ut ex sequentibus apparet. ¶ Sæpissime tamen accipitur pro pharmaco noxio. *Cic. pro Cluent.* Omnia præterea, quæ solent esse indicia, & vestigia veneni, in illius mortuæ corpore fuerunt. *Id. 2. Catil.* Hi pueri tam lepidi, ac delicati ficas vibrare, & spargere venena didicerunt. *Id. Phil. 11. c. 6.* Venenum alicui infundere. *Id. pro Cluent. c. 60.* Veneno aliquid tingitur. ¶ Usurpatur quoque pro succo, seu colore quo aliquid tingitur. *Virg. 2. Georg.* Alba nec Assyrio fucatur lana veneno. h. e. purpura. *Ovid. de remed. Amor. v. 352.* Tum quoque, cum positus sua collinet ora venenis, Ad dominz cultus, nec pudor obfist, eas; Pyxidias invenies, & rerum mille volutes, &c. ¶ Item pro medicamento, siue unguento, quale est oleum cedrinum, myrrha, aloë, & humodum aromata, quibus cadavera perfunduntur, ne putrefcant. *Lucan. l. 8. de capite Pompeii exco.* Et infuso facies solidata veneno est. ¶ Item pro arte magica, vel alia malefica. *Cic. in Or. c. 37.* Cum sibi venenis ereptam memoriam diceret. *Horat. epod. 5.* Venena inagnum fas nescique non queunt convertere humanam vicem. ¶ Translate ponitur pro peste, pernicie. *Carull. carn. 78.* in Rufum: heu nostræ crudele venenum vitæ! *Afran. apud Non. c. 1. n. 1.* Ætas, & corpus tenerum, & morigeratio, hæc sunt venena formosorum mulierum. h. e. hæc vitæ artes, & delinimenta, quibus viros in perniciem trahunt.

Venno, is, ivi, vel ii, sine sup. n. pass. anom. *effere veneno*, πωρῶ, Ger. *verkaufft vvenden*, Gal. *erre vendu*, Hisp. *ser vendido*, πωλοῦμαι, vendor. Dicitur quali *venum co*, ut bene censet *Perottus*. Scribitur sine diphthongo, quod & *Manus*. probat in *Orthograph.* Et si aliqui per æ diphthongum scribendum putent, ut differat a *venio*. *Plaut. Men.* Quibus hic pretis porci venent? *Cic. pro Ros. Amer. c. 43.* Primum hoc videamus, ejus hominis bona qua ratione venierunt, aut quo modo venire potuerunt. *Id. de Arusp. Resp.* Atque ei se fe, cui totus venierat, etiam vobis inspectantibus venditaret. *Id. Marro l. 7. Fam. ep. 21.* Sed homo acutus ei mandatis potissimum, cui expediret illud venire quam plurimo. *Quintil. l. 12. c. 1.* Ab hoste veniet. *Nepos in fragm. c. 8.* Purpuræ libra denariis centum venibat.

Vener, oris, pass. anom. idem ac *venno*, apud veteres. *Plaut. apud Diomed. l. 1. c. de Specieb. præteriti perfecti*: Ego ne illi venear?

Venerabilis, & le, o. 3. *venerabile*, πωρῶ, Ger. *shrvvündig*, Gal. *venerabile*, Hisp. *venerable*, *σεβαστός*, *σέβας*, qui cultu, & veneratione dignus est. *Virg. 6. Æn.* Ille admirans venerabile donum Fatalis virgæ longo post tempore vitæ. *Liv. l. 1. c. 7.* Venerabilis viri miraculo literarum, rei novæ inter rudes artium homines; venerabilior divinitate credita Carmentæ matris. *Hor. l. 2. sat. 5.* Antè laurem gustet venerabilior lare divæ. ¶ Sumitur interdum active pro eo, qui alterum veneratur. *Val. Max. l. 1. c. 1. n. 15.* Senatus nostræ civitatis venerabilior in Deum. *Adde l. 2. c. 4. n. 4.*

Venerabiliter, adv. *venerabilmente*, cum veneratione. *Macrobi. l. 7. Saturn. c. 11.* Servius his dictis venerabiliter assensus, obtulit. *Valer. Max. l. 5. c. 1. n. 5.* Victorem venerabiliter exceperunt.

Venerabundus, a, um, *viverente*, *con riverente*, *σεβίμως*, cum veneratione aliquid faciens. *Liv. l. 5. c. 41.* Haud secus quam venerabundum intuebantur in ædium vestibulis sedentes viros. *C. c. 22.* Venerabundum templum iniere.

Venerandus, a, um, *venerando*, *venerabile*, *reverendo*, *σεβώς*, venerabilis, partic. vel gerund. a veneror. *Cic. 2. Agr.* Non eos in Deorum immortalium numero venerandos a nobis, & colendos putatis? *Virg. 9. Æn.* Te vero, inea quem spatii propioribus ætas Insequitur, venerandum puer, iam pectore toto Accipio. ¶ Cum genitivo interdum Græca constructione jungitur. *Silius l. 16. v. 249.* O sceptri venerande Syphax.

Veneranter, adv. *viverentemente*, *venerabilmente*, *οὐν ἀδῶ*, cum veneratione. *Terent. carn. de Judio Dom.* Submissique omnibus genibus veneranter adorant.

Venerarii, orum, m. qui parant pocula amatoria, vel magicis artibus amorem conciliant. *Terent. de pudic. c. 5.* ubi plerique alii leg. *venenarii*.

Veneratio, onis, f. *venerazione*, *viverenza*, *σεβασμός*, *ἀδῶσις*, actus venerandi, cultus, honor. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 17.* Habet enim venerationem iustam, quicquid excellit. *Plin. l. 8. c. 11.* Solis, ac Lunæ veneratio. ¶ Secundum tabulas Veneratio Dea quædam est, filia Plutonis, uxor Honoris, ex quo Majestatem peperit. *Bocc. l. 8. Gen. Deor. c. 7.*

Venerator, oris, m. *σεβαστής*, qui veneratur, cultor. *Ovid. l. 2. de Pont. el. 2.* Ille domus vestræ primis venerator ab annis.

Veneratus, a, um, *σεβαστός*, partic. a veneror. *Tibul. l. 1. el. 5.* Et tantum venerata virum hunc sedula cures. ¶ Sumitur etiam passive pro rogato, adorato, *onorato*, *adorato*, *pregato*. *Horat. l. 1. sat. 2.* Ac venerata Ceres, ut culmo surgeret alto.

Venerus, & Venerius, a, um, adjectiv. *venereo*, *ἀρροδισιακός*, quod ad Venerem pertinet. *Cic. de Sen. c. 14.* Bene Sophocles, cum ex eo quidam jam affecto ætate quæreret, uteretur ne rebus Veneris: Dii meliora, inquit. *Id. 4. Tusc. c. 32.* Et, ut turpes sunt, qui essent se lætitia tum, cum fruuntur Veneris voluptatibus. ¶ Sumitur etiam pro eo, qui Veneris cultui addictus est. *Plaut. Rud. 2. 3. 20.* Sacerdos Veneria. *Cic. pro Cluent. c. 15.* Ut in Sicilia perinulti Venerii sunt. *Id. Verr. 7. c. 54.* Ille aut homo Venerius, & affluens omni lepore, & venustate, de bonis illius in æde Veneris argenteum Cupidinem posuit. ¶ Item pro Veneris voluptatibus dedito, pro salaci, libidinoso. *Gell. l. 7. c. 8.* Delphinos venereos esse, & amalos, non modo historiz veteres, sed recentes quoque memoriæ declarant. ¶ *Jactus venereus*, jactus Veneris in ludo talorum, qui erat felicissimus. *Cic. 1. de Divin. c. 13.* Quatuor tali jactu casu Venerem afflicti. Num etiam cum Veneris, si quadringentos talos jeceris, casu futuros putas? *V. Venus.* ¶ *Pira Venereæ*, genus pirorum. *Plin. l. 15. c. 15.* Incerta nominum causa est barbaricis, Venerisque, quæ colorata dicunt. *Adde Col. l. 5. c. 10. & l. 12. c. 10.*

Venerivagus, a, um, adject. qui modo cum hoc, modo cum illo scorto venereim exercet. *Varr. apud Non. c. 1. n. 223.* Eviravit omnes Venerivaga pueros.

Veneris Portus, Veneris, Pyrenæus Portus, *Pors Venderis*, portus peramplus Gallie Narb. in Com. Rulcinonensi, ad rad. Pyrenæorum M. in ora maris Med. in ipso limite Hispaniæ, & Cataionæ, prope Caucaliberim. *Pomp. Me. 1. 2.* ¶ Item *Porto Veneris*, oppidulum Oræ Ligusticæ, cum arce, contra Portum Ericis opp. ab r. s. Macræ 5. M. P. in Occ. quanta est latitudo Portus Lunensis, Genuam versus 55. Venero, as, n. 1. Venerem exerceo, coco. *Hygin. fab. 7. 5.* Pastor dicitur dracones venerantes baculo percussisse. ¶ *Venero* pro *veneror* V. in dictione sequenti.

Veneror, aris, d. i. *venerare, riverire, onorare, adorare*, כבד, Ger. *vereben*, Gal. *venerer*, His. *acatar, εὐδοκῆσαι, ἀγαπᾶσθαι, ἀδίσκῆσαι*, colo, honoro, cultu, & observantia profector. Videtur esse a *veneror*, iudice Feilo. Non absurde etiam deduxeris a *venia*, ut venerari sit veniam a Diis exposcere. *Cic. 6. Verr. e. 43.* Quod in precibus, & gratulationibus non solum id venerari, verum etiam osculari solent. *Id. 1. Tus. c. 21.* Ejusque inventori, & principi gratias exultantes agunt, cumque venerantur ut Deum. *Tacit. Ann. 16. c. 3.* Flexus genu cætum illum manu veneratus. *Sueton. in Claud. c. 12.* Voce, manique venerari. Est autem manu venerari, manum ori admove, & osculari, deinde demittere honoris causa. venerari voce est verba dicere venerationem testantia. ¶ Interdum venerari est enixe precari, optare, vehementer cupere. *Plaut. Aulul. prol. v. 7.* Venerans me, ut id servarem tibi. *Horat. 1. 2. sat. 6. v. 8.* Si veneror fultus nihil horum. ¶ *Venero*, a-ctiva forma quidam leg. apud *Plaut. Bacch. 2. 1. 4.* ubi tamen alii *veneror* reponunt. Eadem lectiois varietas est *Trucul. 2. 5. 23.*

Veneti, m. 2. *Veneti, ἱερωὶ*, pop. Italiæ, in Gallia Transpadana, supra Cenomanos, & infra Carnos, quorum regio Venetia, ita dicti ab Hænetis pop. Paphlagoniæ, aspirantione H in V consonantem mutata. Nam Troja eversa Hæneti, & magna pars Trojanorum, duce Antenore, in intium maris Adriatici sinum pervenerunt, pulsisque Eugæis, qui inter Alpes, & mare incolebant, eas occuparunt terras, & ubi primum egressi ex navibus sunt, oppidum considerunt, quod de nomine reli-ctæ patriæ appellatur Trojam. *Signon. de antiq. jur. Ital. 1. 1. c. 25.* Sed alii teste eodem Signonio censent, Venetos esse Transalpina Gallia, ab ultimis Oceani partibus, in Italiam venisse. Quicquid agri ab Occ. Athesi, ab Or. sinu Adriatico, a Sept. Natifone fl. a Mer. Pado est comprehensum, id totum fuit Venetorum. Erant igitur, ubi hodie Marchia Tarvisina, pars Occidentalis Fori Julii, agri Vicentinus, & Patavinus, Ducatus Venetus, & minima pars Ferrariensis. ¶ Quo tempore Veneti a Romanis victi, aut omnino bello ullo petiti sint, incertum est. Cum nullo se aut Cenomanorum, aut Carnorum finitimum bello implicaverint, verisimile est, sponte se fidei, ac potestati Romanorum permisisse. Sane Romani, & Veneti juxta communem opinionem ejusdem gentis erant. Societatem vero cum Romanis injere ante Hannibalis in Italiam adventum, ut Polybius tradit: quam amicitiam nulla occasione, vel nullo potius rerum Italiæ motu violarunt, sed in perpetuum coluerunt. Paruerunt tamen & ipsi Prætori, qui Galliam Transalpinam cum imperio obtinebat, id est in provinciæ formam redacti fuerunt. Civitatem Romanam adpti sunt anno U. C. 664. lege Pompeja. *Signon. de antiq. jur. Ital. 1. 1. c. 4.* ¶ Veneti i-tem, pop. Gallie Lugdunensis, sive Celticæ, in Britannia minore, ubi nunc Diocæsis Venetensis, *le Diocèse de Vannes*, inferiore in parte Britannicæ min. versus Oceanum Aquitanicum, quorum caput Venetiæ, seu Darioirigum Venetorum. *Plin. 1. 4. c. 18.*

Venetia, z, f. 1. *Marca Trevigiana*, regio ampla Italiæ. *Plin. 1. 3. c. 18.* Terminatur ab Occ. Adria fl. quo ab Infubria separatur, ab Or. Timavo fl. quo ab Istriis dividitur, a Sept. Alpibus Rhæticis, & Julius, quibus secernitur a Rætia, & Norico, a Mer. Pado fl. quo a Gallia Togata sejungitur. Olim quidem Athusis fl. Thuficos per Gallie Cisalpinæ partem istam spais separabat a Venetiis, sed Thufcis per Gallos ejus-ctis factus est limes Venetiæ, & Gallie Cispadanæ alveus citius padi, vulgo *il Po d'Argenta*. Quare a *Propertio* Eridanus Venetus nominatur. Olim etiam ab Istriis Veneti separati sunt fluvio Timavo, postea a Carnis Tilavepto fl. Sed p. ocedente tempore factum est, ut Carni Venetis, quorum nomen late pitebat, attributi eorum etiam sibi nomen aciverint, & Venetiæ regionem usque ad Istriam sibi finitimum propagarint. ¶ Quod video sine dubio intellexisse Catonem in Epitomis Italicarum Originum, cum Venetiæ scripsit ab Isthia usque ad Padi ostia pertinere. *Signon. de antiq. jur. Ital. 1. 1. c. 25.* Hodie in tres partes dividitur. Pars Occidua inter Adduam, & Athesim fl. *Lombardia* nominatur, seu sub Longobardia continetur. Longobardia enim latius patet, Infubres, & alios populos continens. Inter Athesim, & Liguantiam fl. quorum hic Venetos proprios dividit a Carnis, dicitur *Marca Trevigiana*. Reliquum, in quo Carni, & Forojulienfes sunt, usque ad Timavum, *Friuli*, & *la Patria* nominatur.

Venetis, arum, f. 1. Ital. *Venezia, Venezia*, Gal. *Venise*, Angl. *Venice*, Ger. *Venedig, İstria*, urbs Italiæ, inter flagna Adriaticæ, condita eo tempore, quo Attila Rex Hunnorum Aquilejam evertit, caput Reipublicæ Venetæ, emporium maximum ab omnibus nationibus frequentatum, cum armamentario, & portu percelebri. ¶ Venetiæ etiam, Venetia, Darioirigum Venetorum, *Vannes*, urbs Gallie Lugdu. prope ætuanum *le Morbihan*, cum castro antiquo, *l'Hermine* dicto, ab Oceano vix 2. l. in Bor.

Venetiani, m. 2. homines factionis Venetæ, in Circo; vel qui ei factioni favent. *Inscript. apud Gruter. pag. 1075. n. 9.* Victoria Venetianorum. *Capitolin. in Vera, c. 6.* Multas a Venetianis est passus injurias, quod turpissime contra eos taveret.

Venetis insulæ, dicuntur insulæ quamplurimæ in mari in ora Australi Britannicæ minoris, quarum caput. *Belle Isle, ἡ Βέλλη*, *Plin. 1. 4. c. 19.* ¶ Ita autem appellantur, quia sunt proximæ Venetis populis Gallie. Venetis, a, um, o. 1. 2. *Veneto, ἱερωὶ*, quod ad Venetos spectat. *Propert. 1. 1. el. 11.* Quantum Hispanis Veneto diffidet Eridano. ¶ *Venetus* color, *verde marino, verdaccio*, idem ac callicus, seu coruleus, color similis maris ductibus, quem vulgo dicimus viridem marinum. Probat *Vegeris* auctoritate, qui *1. 4. c. 37.* ait, nautas colore Veneto debere indui, & veia exploratoriarum navium debere ejusdem esse coloris, quo similitudine coloris marini facilius lateant, hostilesque oculos fallant. Item *Lampridii in Heliog. c. 24.* ubi ait, Heliogabalus voluisse pisces coqui conditura Veneta, quo non alio colore mensis inferrentur, quam quo in aquis essent vivi. Quidam eundem censent esse, atque thalassinum, seu thalassinum, & cumatlem. Sane thalassinus dicitur a Græco θάλασσα, id est mare. Et cumatilis est ἀτὰρ τῶν κρυμμένων, hoc est a ductibus. Sed non idcirco hoc omnes colores eundem esse putandum est. Namque alius color maris in litore, alius in profundo, item alius placidi, alius turbidi maris. Igitur color *Veneris* est color maris placidi in litore, *thalassinus* maris placidi in profundo, *cumatilis* maris turbidi. Nam color thalassinus idem est, ac ferrugineus, ut constat ex illo *Plauti Mil. a. 5. sc. 4.* Palliolium habeas ferrugineum, nam is colos thalassinus fl. Ferrugineus autem color constat

ex mîstura nigri, & rubri, & est vicinus purpuræ subnigræ. Sunt, qui censent, colorem Venetum eundem esse, ac vitreum. Unde & apud Lampridium vulgare lectonem immutatum eunt, quia is in Heliogabalo Venetum, & vitreum, ut diversis conjungat. Sed affines sunt colores, idem non sunt, quia vitreus est Veneto remissior, clariorque. *Lamprid. loc. cit. c. 19.* Æliiva convivia coloribus exhibuit, ut hodie prafinum, vitreum, alia die venetum, & sic deinceps exhiberet. ¶ Hinc Veneta dicta est una ex quatuor factionibus aurigantium (V. *Factio*) quia Veneto colore utebatur. *Suet. in Vitell. c. 14.* Quosdam, quod Venetæ factioni maledixerant, interemit.

Venia, z, f. *facoltà, licenza, ἔξουσία*, facultas, permissio, indulgentia, beneficium. *Aufst. ad Her. 1. 4. c. 14.* Veniam ad vos, si mihi Senatus det veniam. *Cic. 1. de Or. Date nobis hanc veniam, ut ea, quæ fecistis de omni genere dicendi, subtiliter persequamini. h. e. date hoc beneficium, concedite.* *Plin. 1. 5. ep. 8.* Ideoque interim veniam (ne a torensis verbis recedam) advocandi peto. h. e. ut liceat ab advocacione cessare. ¶ *Bona venia*, vel *bona cum venia*, est liberali permissione, æquo animo, aliquo permittente. *Cic. 1. de nat. Deor.* Ut molle ferreum tantum ingenium (bona venia me audies) in tam leves, ne dicam in tam ineptas sententias incidisse. *Id. 3. de Leg. Quare, frater, bona tua venia dixerim, ista sententia maxime & tallit imperitos, & obest cæpissime Reipublicæ.* *Id. pro R. Am. Vos oro, ut attente, bonaque cum venia mea verba audiat.* *Plin. 1. 5. ep. 6. in fine.* Venia dicto fit. *mi si permissa sit dila.* ¶ Sæpe sumitur pro remissione culpæ, condonatione erroris, *perdonno, pardonanza, remissione*, חסד, Ger. *verzeibung*, Gal. *pardon*, His. *perdon, συγγνώμη*. *Cic. pro Lig. Cum a te non solum liberationem culpæ, sed errati veniam impetravissent. Id. in Pison.* Cui non apud Senatum, non apud ullum Ordinem, &c. non in Italia maximorum (seculum venia ulla ad ignoscendum dari possit. ¶ *Cum venia legere*, est excusare, siquid minus probabile occurrit, non nimium rigide examinare, sed inter legendum ad quædam connivere. *Quintil. 1. 10. c. 1.* Habent alii quoque Comici, si cum venia legatur, quædam quæ possis decerpere. Veniabilis, le, adject. idem quod venialis. *Sidon. 1. 9. ep. 1.* Nescio, qualiter fieri veniabile queat. *Prudent. Hamantig. v. 935.* Spem capio, fore quidquid ago, veniabile apud te.

Venialis, le, o. 3. *veniale, συγγνώμη ἄξιον*, quod venia dignum est. *Macrobi. 1. 7. Saturn. c. ult.* Si venialis erit ita translatio. *Ammian. 1. 28. c. 27.* Veniale pacem poscere. *Sidon. 1. 8. ep. 13.* Venialibus erratis implicari.

Venicula, z, f. species uvæ, inter optime deiorescentes enumerata a *Plin. 1. 14. c. 2.*

Veniens entis, o. g. *ἔρχομαι*, partic. a venio. *Cic. ad Q. Fr. 1. 3. ep. 4.* Non enim sumus omnino sine cura venientis anni. id est consequentis. *Virg. 5. Æn. Grator & pulchro veniens in corpore virtus. id est crescens, ut ait Servius. Ovid. 6. Fast. v. 639.* Veniens ætas. h. e. posteritas.

Venilla, z, f. maris accessus, & incrementum, sicut *Salacia* est recessus & decrementum. V. *Salacia*. ¶ Est etiam hoc nomine Nympha, vel Dea maris, Fauni uxor, soror Amate Latini regis conjugis, & Turni mater. *Virg. 10. Æn. v. 76.* Indignum est, patria Turnum consistere terra, Cui Pileumnus avus, cui diva Venilia mater.

Venio, is, ni, ventum, n. 4. *venire, ἔλθω*, Ger. *kommen*, Gal. *venir*, His. *venir, ἔρχομαι, ἔλθω*, est ire locum illum versus, ubi aliquis existit, a *venire, eo, incedo*. Ullurpatur vel absolute, *Cic. 1. 2. Fam. ep. 11.* Ne hofpes plane veniam. *Id. 1. 4. ep. 10.* Cura igitur, ut quam primum venias. ¶ Vel cum acc. aut cum adv. motus ad locum. *Cic. 1. 3. Fam. ep. 5.* Tralles veni ad 6. Cal. Sextilis. *Id. Fam. ep. 5.* Qui valetudinis causa in hæc loca veniant. *Id. 1. 16. ep. 3.* Me quam primum ad urbem venire. *Id. ad spion. post epist. 1. 16. ad Att.* Nunquam putavi fore, ut supplex ad te venirem. ¶ Poetæ interdum in his præpositionem omittunt. *Virg. Ecl. 1. v. 66.* rapidum Cretæ venientem Oævum. *Id. 2. Æn. v. 642.* tumulum antiquæ Cereris, sedemque sacratam venimus. ¶ Vel cum abl. motus de loco. *Plaut. Amph. prol. v. 40.* Nunc hodie Amphitruo venit huc ab exercitu. *Cic. Att. 1. 5. ep. 12.* Sexto die Delum Athenis venimus. ¶ Vel cum dativo, qui resoluti potest in accusativum mediante præpositione in vel ad. *Virg. 1. Æn.* Hinc populum late regem, belloque superbum Venturum excidio Lybie. id est ad excidium vel in excidium. *Sic Liv. 1. 9. c. 43.* Auxilio venire alicui. ¶ Vel cum accus. *iram.* *Cic. 3. Phil.* Quis, qui nescierit, venisse em tot dierum tibi viam gratulatum est. ¶ Vel cum infinito. *Plaut. Bacch. 4. 3. 17.* Parastus modo venerat aurum petere. ¶ Interdum ponitur pro ire, quemadmodum eo pro venire. *Ter. Andr. 2. 5. 3.* Propiterea nunc hunc venientem sequor. *Cic. 1. 1. Fam. epist. ult.* Nam, illo si veneris, tanquam Ulyffes cognosces tuorum neminem. ¶ Translate sumitur pro afferri, deferri. *Cic. ad Brutum 1. 11. epist. 24.* Quod scribis, in Italia te moraturum, dum tibi litteræ meæ veniant. *Plin. 1. 35. c. 6.* Eius, quæ ex Africa venit, octoni affes. ¶ Item pro crescere, provenire *Virg. 1. Georg.* de arboribus, Namque aliz, nullis hominum cogentibus, ipzæ Sponte sua veniunt. *Idem ibid.* Hic segetes, illic veniunt felicius uvæ. ¶ Item pro accidere, venire, contingere. *Cic. 1. 16. Fam. ep. 21.* Emisse te prædium, vehementer gaudeo, feliciterque rem tibi istam venire cupio. Alii plerique leg. *evenire.* *Cels. 1. 7. c. 27.* Solet vero sub ejusmodi viclu venire, ut alvus non reddatur. ¶ Item pro ingredi, ad compositionem aptum esse. *Quintil. 1. 9. c. 4.* Horum pedum nullus non in orationem venit. ¶ Item pro devolvi, referri, pervenire. *Cic. 3. de nat. Deor.* Ad quem dolor veniat, ad eundem necesse est interitum venire. *Id. 3. Verr. c. 10.* Hæreditas mihi venit a patre. *Id. 1. Invent. c. 45.* Res mihi venit hæreditate. ¶ Item pro incidere & adduci. *Cic. Verr. 1.* Venire in discrimen existimationis. *Id. pro Quirino* Non in eam turpitudinem venisses, ut &c. *Id. 2. de Finib. c. 24.* Ne in odium veniam, si amicum desitero tueri. ¶ Item pro cadere. *Id. 2. de Orat. c. 87.* Venire sub aspectum. ¶ Item pro esse, adesse. *Tibull. 1. 1. eleg. 2.* cum flctu noctu vigilanda venit. h. e. vigilanda est. *Senec. Med. v. 686.* Quærens, quibus mortifera veniat. ¶ Denique infinitas prope admittit translationes, & significat secundum casum, qui ei adjungitur. Igitur ad arma venire, est rem eo usque progredi, ut pugna, vel bellum ex ea emergat. *Cic. 6. Verr.* Propter æ alienum venire ad arma. ¶ *In buccam venire*, proverbialiter est occurrere, in mentem venire. *Cic. Attic. 1. 1. epist. 10.* Si rem nullam habebis, quod in buccam venerit, scribito. ¶ *In cognitionem venire*, est cognosci. *Quintil. 1. 7. c. 3.* Potest hoc genus in cognitionem venire Senatus. ¶ *In consilium venire*, est notum, & manifestum esse. *Plin. epist. 85. 1. 10.* Ut necesse sit in ea re, quæ & in consilium venit, & exemplis defenditur, deliberare. ¶ *In consilium alicujus venire*, est una cum eo deliberare. *Cic. Attic. 1. 10. epist. 1.* Veniendum ne sit in consilium tyranni, si is aliqua de re bona deliberaturus sit. ¶ *In crimen venire*, est accusari. *Ter. Hec. 3. 1. 55.* Hæc in crimen venit, ego vero in magnum malum. ¶ *Venire in fidem alicujus*, est sese dedere. *Liv. 1. 26.* Proditæ brevi sunt viginti oppida, sex vi capta, voluntaria deditione in fidem venerunt ad quadraginta. ¶ *Ad manus venire*, est venire ad arma. *Cic. 7. Verr.* Nonnunquam etiam red ad manus, atque

nis, pro lepore, sive gratia dicendi, & Venere, *χαρμεναιος*. Cic. 1. de Or. c. 57. Dicendi vis egregia, summa festivitate, & venustate conjuncta, profuit. *Id. Ferr. cap. 54.* Affluens omni lepore, & venustate. ¶ Interdum etiam pro felicitate. *Ter. Eun. 5. 4. 8.* Quis me fortunatior, venustatque aduo plenior?

Venuſte, adv. *grazofamente, con garbo*, Germ. *lieblich*, Gall. *joliment*, Hisp. *indamante, χαρμεναιος*, cum venustate, lepore. *Cal. Cic. l. 8. Fam. ep. 4.* Qua in re mihi videtur illud per quem venuste cecidisse. *Quintil. l. 6. c. 3.* Omnia venustissime finxit. *Senec. l. 1. Controv. 1.* Hispanus hunc colorem venustus, supple adhibuit.

Venuſto, a, 2. i. ornare, Ger. *zieren*, Gal. *vendrejol*, Hisp. *hazer hermoso*, *αγαλλυα*, orno. *Nepus* apud Fulgent. *Planciad. c. 43.* Myrpolia affatum mihi unguentum largitus est, quo me venustare.

Venuſtulus, a, um, *grazofitto, υπεσπασος*, aliquantulum venustus. *Plaut. Afin. 3. 70.* Compellendo blanditer, Osculando, oratione vinnula, vinnula.

Venuſtus, a, um, *grazoso, galante, ψ*, Ger. *schon*, Gal. *jo ly*, Hisp. *lindo, εραφιδιτος, χαρμεναιος*, venustatem habens, pulcher, formosus, a *Venus*. *Ter. Andr. 1. 1. 93.* Est vultu, Sofia, adeo modesto, adeo venusto, ut nihil supra, *Suet. in Ner. cap. 52.* Sufflavo capillo, vultu pulchro magis, quam venusto. *Id. in Aug. c. 79.* Forma per omnes aetates venustissima fuit. *Cic. l. 15. Att. ep. 16.* Venusta loca. ¶ Translate usurpatur pro gratioso in quacunque re ad oculos spectante. *Cic. in Bruto c. 55.* Gestus, & motus corporis ita venustus, ut tamen ad forum, non ad scenam inflitutus videretur. ¶ Item pro decente, elegante, ornato in oratione. In ea venustus, & lepidus differunt. *Quintil. l. 6. c. 4.* Lepidus, & venustus ita inter se differunt, quod venustum vocamus, quod cum gratia quadam, & Venere dicitur, lepidum, quod rotunditate quadam, & brevitate, atque acumine verborum delectat. *Cic. in Bruto.* Unum sententiosum, & argutum, sententis non tam gravibus, & feveris, quam concinnis, & venustis. *Caecil. Carm. 3.* Lugete, o Veneres, Cupidineque, Et quantum est hominum venustiorum. *Plin. l. 3. ep. 9.* Pleuragum dolor etiam venustus facit. h. e. facetos. ¶ Venustus quoque fortunatum significat, ut invenustus non solum deformem, sed & infortunatum Græcis similiter *εραφιδιτος*, pro fortunato accipitur.

Vepallidus, a, um, valde pallidus. *Horat. lib. 1. sat. 2.* Vepallida lecto desiliat mulier. Alii leg. *vel pallidus.*

Vepēnis, is, m. parvum penem habens, h. e. pūſio, puer. *V. Pifannus.*

Veprecūlla, a, f. *αξιφιδιτος*, dim. a *vepres*. *Cic. pro Sext. c. 33.* Ut illa ex vepreculis extracta nitidula Rempublicam conaretur arrodere. ¶ Est & vetus adagium, apud Pomponium, Poetam antiquum, *Viperam est in veprecula*, de is, qui subito possunt afferre malum. *Voff. in Etymol. in voce Vepres.*

Vepres, is, m. *spina, ψ*, Germ. *dorn*, Gal. *epine*, Hisp. *espinas, αχιφιδιτος*, spina, rubus. *Probus* vult esse generis masculini, *Priferianus* feminini. *Cic. 5. Tufc. c. 23.* Septum undique, & velitum vepribus, & dumetis indagavi sepulcrum. *Virg. 8. Æn. Spari* torabant sanguine vepres. *Stat. l. 5. silv. 2. v. 44.* Tot veprum nemorumque moras. ¶ Per Synecdochen accipitur pro spinarum sepe, sepe, vepreto. *Ovid. 5. Metam. v. 628.* Aut leporis, qui vepre latens hostilia cernit Ora canum.

Vepreſta, a, f. idem ac vepretum. *Ufus est Varro lib. 1. de R. R. c. 29.* ut Scaliger putat. Similiter myrteta pro myrtetum dixit *Plautus in Vidularia*, ut *Prifcianus* docet, l. 4.

Vepreſtum, i, n. *prunajo, αχιφιδιτος*, locus vepribus plenus. *Colum. l. 4. cap. 32.* Fluminum ripis, & limitibus, ac vepretis commodius, quam medietis agris, deponitur.

Ver, eris, n. *primavera*, Ger. *der freuling*, Gal. *printemps*, Hisp. *verano, εαρ*, anni pars, quæ hyemem sequitur, ab Æolico *εαρ* pro *ver*, quod e *εαρ*. *Varro l. 4. de L. L.* Tempus secundum ver, quod tum videre incipiunt virgulta, ac vertere se tempus anni, nisi quod Jones dicitur *εαρ*. *Cic. 6. Ver. c. 10.* Cum autem ver esse coeperat, cujus initium iste non a Favonio, neque ab aliquo astro notabat, sed cum roſam viderat, tum incipere ver arbitrabatur. ¶ Dividitur autem ver, ut cæteræ anni partes, in tres portiones, in ver novum, sive primum, & adultum, & præcept. Nam cum verum tempus sit trimeſtre, primum mensis primo, sive novo veri assignatur, secundus adulto tribuitur, tertius præcipiti, sive cadenti. Ita docet *Servius* ad illud *Virg. l. Georg. Vere novo*, gelidus canis cum montibus humor Liquitur. *Plin. l. 10. c. 20.* Lusciniæ pariunt vere primo, cum plurimum fena ova. *Tacit. Ann. 13. c. 36.* Donec ver adoleſceret. ¶ Secundum Latinos agricolas veteres, veris initium erat VII. id. Febr. ut *Var. lib. 1. R. R. c. 28.* docet, & snis VII. id. Maji, quo die ætatis initium ponebant, ut in *Æſtas* dictum est. ¶ *Ver sacrum*, dicebantur res, quæ vere natæ, & Diis consecratæ essent, & *Ver sacrum facere*, erat vovere Diis, sive iis consecrare, quæcumque vere proximo nasceretur. *Paul. apud Feſt.* Ver sacrum vovendi mos fuit Italis. Magnis enim periculis adducti vovebant, quæcumque proximo vere nata essent apud se animalia, immolaturus. Sed cum crudele videretur pueros, ac puellas innocentes interficere, perductos in adultam ætatem velabant, atque ita extra fines suos exigebant. *Hæſtenus Paulus.* Hanc vero consuetudinem a Sabinis ortam tradunt. Nam Sabini cum adversus Umbrōs aliquoties infeliciter pugnaſſent, Marti votum fecerunt, si victoria potiri contingeret, se illi consecraturus, quicquid proximo vere apud ipsos nasceretur. Quare cum re bene gesta in patriam essent reversi, omnem pecoris proventum Marti immolarunt, liberos vero eo vere natos, quoniam crudele videbatur occidere, Marti ministerio consecraturus, posteaque adultos, velato capite, ad quærendas sibi novas terras, extra fines suos exegerunt. *Sifenna* apud *Non. c. 12. n. 18.* Quondam Sabini teruntur vovisse, si res communis melioribus locis conſtitisset, se ver sacrum facturos. *Liv. l. 34. c. 44.* Ver sacrum factum erat priore anno. *Es mox*: Ver sacrum videri pecus, quod natum esset inter Cal. Martias, & pridie Cal. Majas. *Id. l. 22. cap. 10.* docet veris sacri nomine contineri, quod ver attulerit ex suillo, ovillo, caprino, bovillo grege. *Justin. l. 24. c. 4.* Galli abundantius multitudinem, cum eos non capeant terræ, quæ genuerant, trecenta milia hominum ad sedes novas quærendas velut ver sacrum miserunt. ¶ Translate *ver atatis*, est adoleſcentia. *Cic. de senect. c. 19. & Ovid. l. Met.*

Veraciter, adv. *veracemense*, vere, cum veritate. *Prifcian. l. 15.* testatur, usurpatum a *Plauto*, sed neque locum, neque verba indicat. Usurpatur etiam a *Hieronymo*, & *Augustino*.

Veracūlus, i, m. præſtigator, divinus, circulator, qui vanis prædictionibus plebem allicit, dum vera se dicere de futuris rebus jactat. *Sueton. in Vitel. c. 14.* Nullis tamen offensor, quam veraculis, & mathematicis. Alii leg. *vernaculis*.

Veragrāni, m. 2. Veregrani, pop. Piceni, quorum opp. *Monte Fano*, inter Auximum urb. ad Bor. 5. M. P. & Trajanam opp. ad Auſtr. 7. Vel eorum oppidum fuit *Monte Granario*, caſtr. proximum. *Plin. l. 3. c. 13.*

Veragri, m. 2. pop. Gallæ Lugdunenſis, juxta Rhodanum fl. ubi nunc

Valeſia inf. fed tantisper a Caballico tractu in Or. diffiſi. Ab aliis Inocantur in Gallia Narb. apud Rhodanum, inter Allobroges ad Occ. & Sedunos ad Or. eisque tractus attribuitur pars Valeſiæ, *Pays de Gavois*, sed ab aliis *Cabalais*, opp. vero Octodorus, *Martenach*.

Verātrix, icis, f. *gaza*, a verbo *vero*, as, quod a *verus*. Ut a *victrum* est *victrix*, ab *ultrum* *ultrix*, sic a *veratum* *veratrix*. Extat apud *Apul. 9. Miles.* Scaliger tamen, in Cirin, mavult apud *Apulejum* legere *Veteratricem*.

Verātrum, tri, n. *elleboro*, Ger. *niefwuritz*, Gal. *veratre*, Hisp. *vedegambre, ελλιβροπος*, genus herbæ, alio nomine helleborum, vehementer habens vim purgandi, educendique humores noxios, principis animæ facultatum sedem infestans. Unde melancholicis, & furiosis dari solet, & comitiali morbo laborantibus. Duplex est, album, & nigrum, utrunque radice fibrata caparum modo. Habet, ut dixi, vim purgandi. Notum de Carneade, qui solitus veratro purgari, quoties illi negotium erat futurum cum Zenone Stoico. *Perf. Jar. 3.* Non hic est Ilias Acci, Ebria veratro. Iliadem Acci dicit veratro plenam, quasi eam non scripserit naturæ munere, quod felicius Poetæ erat, sed ad scriptionem ejus indigerit multa veratri potione. De veratro *Binius* scribit *l. 25. c. 5. & 11.*

Verax, cis, o. g. *verace*, *αληθης*, qui vera loqui solet. *Cic. 1. de Div. c. 19.* Multis seculis verax fuit id oraculum. *Id. ib. c. 29.* Tum ei vifa quietis occurrent tranquilla, atque veracia. *Id. ib. l. 2. c. 56.* Herodotum cur veraciorem dicam Ennio?

Verbalis, le, adject. in verbis consistens. *Fulgent. l. 1. Mysthol.* Mulierum verbalibus undis & caudicis cedant. ¶ A Grammaticis verbalia dicuntur voces, seu nomina, quæ a verbis descendunt. *Sofp. Chryſ. l. 2. cap. de nomine.* Sunt etiam, quæ ab his *ρηματις*, dicuntur, nos non absurde verbalia dicimus, ut a verbo lego lectio, & dico dictio &c.

Verbānus Lacus, *Lago maggiore*, lacus Infubriæ, & longitudinem ad 40. M. P. extensus, 5. aut 6. latus, a Lario 24. eo minor, licet *major* appelleretur pro comparationem cum lacubus circumstantibus. In eo insula est malis Medicis cōſta, apud Palantium. *Plin. l. 3. c. 19.*

Verbalcum, n. 2. *raffobarbasso, φλωμος*, genus herbæ. *Plin. l. 25. c. 10.* Verbalcum Græci phlomon vocant: Genera habet prima duo, album, in quo mas intelligitur, alterum nigrum, in quo fœmina. Tertium genus non nisi in sylvis invenitur, &c.

Verbena, a, f. *verbena*, Ger. *arfenkraut*, Gal. *vervaine*, Hisp. *verbena, εραφιδιτος*, omnis herba ex puro loco decerpata, item ramus, virga, frons omnis arborum sacrarum, ut lauri, olivæ, myrti. *Serv. ad illud 12. Æn.* Verbena tempora vincti: verbena, inquit, proprie est herba sacra, ros marinus, ut multi volunt, idest *λιθωμοις*, sumpta de loco sacro Capitolii, qua coronabantur Feciales, & Pater Patratus fœdera facturi, vel bella indicturi. Abusive tamen verbenas jam vocamus omnes frondes sacratas, ut est laurus, oliva, vel myrtus. *Terentius Andr. 4. 4. 5.* Ex ara fume hinc verbenas. Nam myrtum fuisse Menander testatur, de quo Terentius tranſiit. *Id. ad illud Ecl. 8. Verbenasque adole pingues*: Verbenæ, inquit, dicuntur virgulta, quæ semper virent, jucundi odoris. Alii verbenas virgulta religioni apta. Alii proprie olivarum ramos. Nam ideo & pingues ait, quamvis hoc & de palma, & de lauro dici possit. Alii rorem marinum dicunt. Omnia tamen hæc a viriditate verbenæ appellatur. *Hæſtenus Servius.* Ex posteriore hoc loco discimus, veteres ipsos Grammaticos maxime digladiatos esse super verbenæ voce. Id non alia de causa factum est, quam quod videntur, vocem eam ab antiquis tribus rebus diversis. Sed revera nullus inter nos est dissentus, quia late adeo vox hæc patet, ut ramos, virgas, frondesque omnes sacrarum arborum, ut lauri, olivæ, myrti, atque adeo herbas omnes ex puro loco decerpatis complectatur. Quare etiam de myrti frondibus usurpet *Terentius*, non dubitat tamen *Plinius* dicere, id esse sacri graminis genus. Ita enim ille *l. 22. c. 2.* Non aliunde sagmina in remediis publicis tuere, & in sacris, legationibusque verbenæ. Certe utroque nomine idem significatur, hoc est gramen ex arce cum sua terra evulsum: ac semper & legati, cum ad hostes, clarigatumque mitterentur, idest res raptas clare repetitum, unus utique verbenarius vocabatur. ¶ Ad etymon quod attinet, verbenam dictam est, quasi herbena. *Don. ad Andr. 1. 4. sc. 3.* Verbenæ, quasi herbene, redimicula sunt ararum. *Acro ad Hor. l. 4. od. 11.* Verbenæ sunt omnes herbæ frondesque festæ ad aras coronandas, dictæ quasi herbene. Nempè spiritus asper mutatur in v consonam, quomodo pro *Henetis Venetor*, & *από τὸ εαρις* vespertum dicimus. *Servius* verbenas a *viriditate* sic dici ait, ut supra vidimus. ¶ *Ufus* primarius verbenarum fuit in fœderibus percutiendis, & in legationibus, ut constat ex *Liv. l. 1. & Plin. c. 2. & l. 25. c. 9.* ¶ Præterea verbenis aras coronabant, ut liquet ex *Donato loc. cit.* ¶ Infuper Dcorum mensas verrebant, & domos purgabant, quod *Plin. l. 25. c. 9.* tradit. *Plaut. Truc.* Fer huc verbenam mihi, thus, & bellaria. *Cic. 6. Verr. c. 50.* Dies ille, quo ego Ennam cum venissem, præſto mihi Sacerdotes Cereis cum intulis, ac verbenis fuerunt. *Liv. l. 1. c. 24.* Fecialis erat M. Valerius: Is Patrem Patratum Sp. Fulvium fecit, verbenam caput, capilloſoque tangens.

Verbenāta, a, f. idem ac verbenam. *Turnebus* tamen putat rectum esse *verbenata*. *Plin. l. 25. c. 9.* Nulla tamen Romanæ nobilitatis plus habet, quam hierobotane. Aliqui peristereon, nostri verbenacum vocant. Hæc est, quam legatos terre ad hostes indicavimus. Hac Jovis mensa veritur, domus purgantur, luſtranturque. Genera ejus duo sunt, foliosa, quam fœminam putant, mas rarioribus foliis. Ramuli utriusque plures, tenues, cubitales, anguloſi. Folia minora, quam quercus, angustioraque, divifuris majoribus, flos glaucus, radix longa, tenuis. Nasctur ubique in planis aquosis, &c. *Hæc Plin.*

Verbenarius, ii, m. qui verbenam fert. *Plin. l. 22. c. 2.* Legati cum ad hostes, clarigatumque mitterentur, idest res raptas clare repetitum, unus utique verbenarius vocabatur.

Verbenātus, a, um, verbenam coronatus. *Suet. in Calig. c. 27.* Alterum, qui se periturum ea de causa voverat, conculantem pueris tradidit verbenatum, infultatumque.

Verber, eris, n. *bastone, verga, bacchetta, ψ*, Ger. *ſtech*, Gal. *foves*, Hisp. *vara, ηρατις, αρατομα*, instrumentum verberandi, qualis est virga, fultis, flagellum, ferula, & si quid est simile. item ipse verberum ictus. *Ovid. Metam. 14. v. 820.* ictu verberis increpuit. *Ter. Andr. 1. 2. 27.* Verberibus caſum te in pistrinum. *Dave*, dedam usque ad necem. *Virg. 3. Georg. v. 106.* Illi intant verbere torto. *Cic. 3. de Leg. c. 3.* Coercere aliquem verberibus. ¶ *Verbera fundæ* sunt funiculi, quibus fundæ torquetur. *Virg. l. Georg. v. 309.* Stuppa torquentem Balaeris verbera fundæ. *Sil. l. 1. v. 314.* Hic crebram fundit Balaeri verbere glandem. ¶ Sæpe translate usurpatur. *Lucr. l. 1. v. 955.* Verbera ventorum. h. e. impetus. *Horat. l. 3. ode 12.* Aut examinari metuentes patruz verbera linguæ. idest objurgationes. ¶ Reperitur etiam pro verbo. *Prifcianus in Periegeſi*: Piſittacus hic viridis, decoratus torque rubenti Nasctur, humanæ simulat qui verbera linguæ.

Verberabilis, & le, o. 3. *degno di sferzate, μαστηριος*, verberibus dignus. *Plaut.*

Plaut. Aul. 4. 4. 6. Verberatissime, etiam rogatus, non fur, sed trifur? Verberatio, onis, f. *sferzata*, μαστρογυρισ, *ισβδία*, actus verberandi. Translate *Q. Cic. Trion. 1. 16. Fam. ep. ult.* Mirificam mihi verberationem cestationis epistola dedidit. h. e. reprehensionem.

Verberator, oris, m. qui verberat. *Prudent. in pass. Cassiani, v. 38.* Donetur ipsis verberator parvulis.

Verberatus, us, m. idem ac verberatio. *Plin. l. 31. c. 3.* Si etiam expressa in altum, aut e sublimi dejecta, verberatu corripit aera.

Verberatus, a, um, adject. *battuto*, *ictus*. *Horat. l. 3. od. 1.* Vineæ verberatae grandine. *Tacit. in Agr. c. 41.* Verberata aures fermonibus.

Verberatus, a, um, *degno di bastonate*, *μροστυμιας*, verberibus dignus. *Plaut. Pseud. 4. 1. 7.* Sed eum video verberem statum. *Id. Pers. 2. 2. 2.* Ain' vero verberem caput? Adde *Captiv. 5. 1. 31.*

Verberatus, as, a. 1. *μροστυμιας*, saepe verbero. *Plaut. apud Fest.* Verberitare idem Cato frequentative ab eo, quod est verbero, dixit.

Verbero, onis, m. *uomo da bastone*, *μροστυμιας*, verbere dignus. *Plaut. Amph. 1. 1. 128.* Ain' vero verbero? *Id. Pseud. 4. 7. 63.* Ædepol hominem verberonem!

Verbero, as, a. 1. *battere*, *sferzare*, *כדד*, Ger. *schlagen*, Gall. *battre*, Hisp. *acotar*, *μροστυμιας*, *τύπτω*, verbere cædo, pulso, petcutio, ferio. Videtur esse discrimen aliquid (quamquam non perpetuum) inter verbero, & pulso. nam ut ait *Officius l. 5. Dig. de injur. verberare* est cum dolore cædere, *pulsare* sine dolore. Alii ita distinguunt, ut *verberare* proprium sit virgarum, & flagrorum, *pulsare* autem generalius sit, & ad quodvis ictus genus significandum pertineat. *Cic. 7. Verr. c. 54.* Sex licetores valentissimi, & ad pulsandos verberandosque homines exercitativissimi. *Id. Verr. 5. e. 26.* Videtis pendere alios ex arbore, pulsari autem alios, & verberari. *Id. 7. Verr. c. 43.* Quæ cum apud te diceret, virgisi oculi verberabantur. ¶ Accipitur etiam pro petcutere quacunque ratione. *Cic. 8. Phil. Ante Consules*, oculofoque Legatorum tormentis Mutinam verberavit. *Virg. 3. Æn. v. 423.* fluctus sidera verberat unda. *Id. 11. Æn. v. 756.* Aquila æthera verberat alis. *Plaut. Trucul. 4. 3. 3.* Mihi vox aures verberat. *Plin. l. 14. c. 21.* Verberari Sole, Luna, imbre, ventis. ¶ Translate etiam de verbis dicitur pro oburgare, conviciari, lacessere. *Plaut. Truc. 1. 2. 17.* Me illis quidem hæc verberat verbis. *Cic. in Pison. c. 26.* Os tuum terreum Senatus convicio verberari noluit. ¶ *Verberare lapidem* proverbium. *Plaut. Cur. 1. 3. 41.* Noli, amabo, verberare lapidem, ne perdas manum.

Verberificatio, onis, f. *discorso*, *parlare*, sermo de re aliqua. *Cæcilius apud Donat. in Terent. Eun.* Qui tibi de meo amore verberificatio est patri?

Verbigæna, æ, m. *Prudentius Cathem. 3. v. 2.* hoc nomine vocat Christum, quia ex Virgine Maria sine virili semine, folaque divini Verbi potentia Verbum caro factum est.

Verbigero, as, n. 1. *scienciare*, *cicalare*, *διδάσκω*, verba facio. *Apul. in Apol.* Quandiū, & quoties inter nos verbigeratum sit.

Verbilivus, æ, adject. *leggero nel parlare*, qui levis, & inconstans in loquendo est. *Propert. lib. 2. eleg. 4. v. 28.* Cinthia formipotens, Cinthia verbilevis. Alii aliter leg.

Verbofæ, adv. *con molte parole*, *πολυλόγως*, multis verbis. *Cic. pro Mur. c. 12.* Satis verbofæ: Sed quid postea? *Id. l. 7. Fam. 3.* Hæc ad te scripsi verbofius.

Verbofitas, atis, f. verborum affluentia. *Firmic. l. 6. c. 11.* Therites fuit debilis, ridiculus, & garrula verbofitate semper impatiens. *Prudent. in Rom. v. 551.* Verbofittatis ipse rumpatur locus. Adde *Symmach. lib. 8. ep. 48.*

Verbofius, a, um, *pieno di parole*, *πολυλόγως*, *πολυμυθός*, qui verbis abundat, multiloquus, garrulus, locutulejus. *Cic. pro Mur. c. 14.* Prælis promulgatis tollitur e medio non solum ista vitia verbofita simulatio prudentie, sed etiam ipsa illa domina rerum sapientia. *Id. l. 7. Fam. ep. 3.* Habes epistola verbofiosiora fortasse, quam velles. *Quintil. l. 2. c. 4.* Ut quidam sententiarum gratia verbofiosissimos locos arceffunt.

Verbum, bi, n. *parola*, *כדד*, Germ. *wort*, Gal. *mot*, *parolef*, Hisp. *palabra*, *λέξις*, dictio, vox, vocabulum. Quanquam enim anguste fere accipitur, ut nonini opponatur, tæpe natura sua latius patet, ut & nomen, & pronomen, & cæteras orationis partes complectatur. Imo de ipsa oratione usurpatur. *Ter. Eun. 1. 2. 8.* De exclusione verbum nullum. *Cic. 2. de Or. c. 30.* Neque enim quoties verbum aliquid est scribendum nobis, toties ejus verbi literæ sunt cogitatione conquiritæ. *Horat. l. 1. ep. 1. v. 34.* Sunt verba & voces, quibus hunc lenire dolorem possis. *V. Vox.* ¶ *Publica verba* dicuntur, quæ in communi sunt consuetudine, & usu. *Cic. l. Acad. Dialecticorum* vero verba nulla sunt publica, suis utuntur. *Ovid. 3. de Arte.* Munda, sed e medio, consuetaque verba puellæ Scribite, sermonis publica verba placent. ¶ Verba Prætoris, quibus ejus jurisdictio continebatur, tria erant, *Do, Dico, Adicio.* *Ovid. 1. Fast. v. 47.* Ille nefarius erit, per quem tria verba silentur. *Est infra: v. 52.* Verbaque honoratus libera Prætor habet. ¶ Aliquando speciatim ponitur pro una ex octo partibus orationis, in qua omnis vis orationis est, *verbo*, *ῥήμας*. In hæc acceptioe verbum est pars orationis declinabilis, quæ modos, & tempora habet, ut *Amo, amabam, amarem*, &c. *Cic. 3. de Or. cap. 49.* Consuetudo modo illa fit scribendi, atque dicendi, ut sententiæ verbis finiantur, eorumque verborum junctio nascatur a proceris numeris, ac liberis. *Quintil. l. 9. c. 4.* Verbo sensum claudere, si compositio patitur, optimum est. ¶ Nec singulas tantum dictiones verbi nomine Latini appellant, verum etiam contextam, & solidam orationem, ut diximus. *Ter. Hec.* Verbis dici non potest Tantum, quam re ipsa navigare incommodum est. *Id. Andr. 1. 5. 6.* Miseram me! quod verbum audio? ¶ Hinc usurpatum reperitur pro sententia, sive enuntiatione. *Ter. Eun. 1. 2. 95.* Utinam istuc verbum ex animo, ac vere diceret. ¶ Item pro sententia aliqua insigni, quæ Græcis *ἀξιωμα* dicitur. *Ter. Adelph. 5. 8. 29.* Postremo illud non meum verbum facio, quod Mitio bene, & sapienter dixit. ¶ Item pro proverbio, sive aliquo vulgari dicto. *Ter. Adelph. 5. 3. 17.* Nam vetus verbum hoc quidem est, communia esse amicorum inter se omnia. Adde *Plaut. Trucul. 4. 3. 2.* & *5. v. 30.* ¶ Interdum verbum accipitur, ut rei oppositum, idest pro vocabulo inani. *Cic. l. de Or. c. 12.* Quid est enim tam furiosum, quam verborum vel optimorum, atque ornatissimorum sonitus inanis nulla subjecta sententia, nec scientia? *Id. in Pison. c. 27.* Dolor enim est malum, ut disputas, exilimatio, dedecus, intamia verba sunt, atque ineptiæ. ¶ Interdum ut tacto opponitur, sive pro inani promissione. Hinc *verba dare* est decipere, circumvenire. *Ter. Andr. 1. 3.* Cui verba dare difficile est. *Cic. Att. l. 15. ep. 16.* Vel verba mihi dari facile patior in hoc, meque liberentur pisebo credulum. *Id. 3. Phil.* Scilicet verba dedimus, decerpimus. ¶ Interdum ut scripto opponitur, pro viva voce. *Cic. l. 7. Fam.* Plura illi mandata verbo, quam scripto, dedi. *più in voce, che in iscritto.* ¶ Interdum quoque ut rei, & veritatis opponitur. *Nepos in Phocion. c. 3.* Causam apud Philippum regem verbo, re ipsa apud Polypercontem dicere justus est, *in apparenza a vanti a Filippo, in realtà Gr. Cic. Ver. 3. cap. 58.* Cum hoc verbo &

simulatione Apronio, etiam tibi obiectum esset. ¶ *Verbi causa*, & *verbi gratia* idem est ac exempli causa, *per ragion d' esempio*, *verbi gratia*. *Cic. de Fato c. 6.* Si quis, verbi causa, oriente Canticula natus est, is in mari non morietur. *Id. 5. Fin. c. 11.* Verbi gratia, propter voluptatem nos amemus. ¶ *Uno verbo* est paucis verbis, *in una parola*, *per dir breve*. *Cato R. R. c. 157.* ¶ *Bona verba quæso*, formula est, qua aliquem iratum placare studemus. *Terens. Andr. 1. 2. 33.* Ubivis facilis passus sim, quam in hac re me deludier. Da bona verba quæso, *di grazia non v'adirate, piano di grazia, colle buone.* ¶ *Verbum*, & *Verba facere*, est loqui, disserere, orationem habere. *Cic. in Bruto c. 78.* Qui nunquam verbum in publico fecerunt. *Id. Verr. 6. c. 66.* In senatu verba facere. *Id. Att. l. 16. ep. 16.* Verba facere pro aliquo. ¶ *Verba facere mortuo*, est ei velle aliquid persuadere, qui aut non audiat, aut nolit audire, sive operam ludere. *Ter. Phorm. 5. 8. 26.* Verba sunt mortuo. ¶ *Verba habere*, idem ac verba facere. *Cic. in Somn. Scip.* Multis verbis ultro, citroque habitis, ille nobis consumptus est dies. ¶ *Verbum de verbo exprimere*, est ad verbum transterre. *Ter. in prol. Adelph.* Verbum de verbo expressum extulit. ¶ *Verbum verbo reddere*, seu pro verbo reddere, idem est, ac verbum de verbo exprimere. *Hor. in Arte:* Nec verbum verbo curabis reddere fidus Interpres. *Cic. de opt. gen. Or. c. 5.* In quibus non verbum pro verbo habui necesse reddere, sed genus omnium verborum, vimque servavi. ¶ *Totidem verbis transferre*, idem *Cic. Att. l. 6. ep. 2.* Itaque istum ego locum totidem verbis a Diczarcho transfuli. Eodem fere dicimus *ad verbum edificare*, *exprimere*, &c. *Id. l. Fin. c. 2. & l. de Or. c. 34.* ¶ *Meis verbis*, est meo nomine, *da mia parte*. *Plaut. Bacch. 4. 7. 79.* Scribe salutarum tuo patri verbis meis. *Cic. Att. l. 16. ep. 11.* Atticæ, quoniam hilatura est, meis verbis suavius des.

Vercellæ, f. 1. *Vercelli*, urbs Lybcorum, in Pedemontio, ad Sessitem fl. in confinio Insuorum, & Salaffiorum, cum arce valida. *Plin. l. 3. cap. 17.*

Vercellenfis, se, adject. ad Vercellas pertinens, ut Vercellenfis ager, *Plin. l. 23. c. 7.*

Verculum, i, n. diminutiv. quasi parvum ver, adhibetur in blanditiis. *Plaut. Casin. 4. 4. 15.* Meum corculum, melliculum verculum.

Vere, adv. *veramente*, *con verità*, *ἀληθῶς*, sincere, non false. *Ter. Heaut. 1. 1. 102.* Hoc ibi fit, ubi non vere vivitur. *Cic. Off. 3. c. 3.* Honestum, quod proprie, vereque dicitur, id sapientibus est folis. *Id. Att. l. 5. ep. 21.* Non *υπερβολικῶς*, sed verissime loquitur. *Id. pro Mil. c. 29.* Ne libentius hæc in illum vomere videat, quam verius. ¶ Est etiam, bene, recte, iuste. *Nepos in Themist. c. 1.* De infantibus verissime judicabat, & de tuturis callidissime conciciebat. *Liv. l. 35. c. 8.* Cum verius esset imperium habenti tradi exercitum, quam legato.

Verecundans, antis, o. g. partic. a verecundor. *Cic. 3. de Or. c. 9.* Alterum cunctantem, & quasi verecundantem incitabat.

Verecunde, adv. *vergognosamente*, *con verecondia*, Ger. *schamhaftig*, *klich*, Gal. *avec honte*, Hisp. *con verguena*, *αἰσχύνως*, cum verecundia. *Cic. 5. Fin.* Tum ille timide, vel potius verecunde, Facio, inquit, equidem. *Id. 2. Fin.* Cyrenaici quidem non reculant, vestri hæc verecundius, illi fortasse constantius.

Verecundia, æ, f. *verecondia*, *vergogna*, *כושר*, Germ. *scham*, Gal. *honte*, Hisp. *vergüencia*, *αἰδώς*, *αἰσχύνη*, modestia contraria arrogantia, metus iustæ reprehensionis. Differunt verecundia, & timor. Nam veretur liber, metu it servus, ut scribit *Donatus Andr. a. 3. fe. 2.* Seu, quod idem est, verecundia ingenuitatis cuiusdam est, & modestiæ, unde & in laude ponitur, timor vero est animi sibi male conscii ob scelus aliquod perpetratum. *Cic. in Paritr. c. 23.* Custos vero virtutum omnium, & dedecus tujens, laudemque maxime consequens, verecundia est. *Liv. l. 1.* In eam verecundiam adducti sunt, ut civitatem totam in cultum verum Deorum violari, ducerent nefas. ¶ Interdum fumitur pro modestia, seu moderatione. *Plin. l. 2. ep. 7.* Causas summa fide, pari constantia, nec verecundia minore defendit. ¶ Item pro naturali rubore sanguinis in vultu suffusi. *Sueton. in Domit. c. 18.* Commendari se verecundia oris adeo sentiebat, ut &c.

Verecunditer, adv. idem quod verecunde. *Pompon. apud Non. c. 11. n. 59.*

Verecundor, aris, d. 1. *vergognarsi*, *כושר*, Germ. *sich schamen*, Gal. *avoir honte*, Hisp. *tener vergüencia*, *αἰσχύνεσθαι*, verecundia teneor, *Plaut. Trin. 2. 4. 77.* Verecundor neminem apud mensam decet. *Cic. in Hort. apud Non. c. 7. n. 101.* Hi nostri amici verecundantur capti splendore virtutis.

Verecundus, a, um, *vergognoso*, *rispettoso*, *modesto*, *כושר*, Germ. *schamhaftig*, Gal. *honteux*, Hisp. *vergüencoso*, *αἰδύμω*, qui verecundia tenetur, qui pudens est, a *vercor*. *Plaut. Asin. 5. 1. 6.* Decet verecundum esse adolescentem. *Cic. 1. de Leg.* Innocentes ergo, & verecundi sunt, ut bene audiunt. ¶ Translate fumitur pro parco, moderato. *Cic. in Orat.* Nec in faciendis verbis erit auidax, & in transferendis verecundus, & parcus. *Id. l. 16. Fam. ep. 17.* Verecunda translatio. *Id. Phil. 12. c. 5.* Verecundiorum esse in postulando. *Vellei. l. 2. c. 33.* De Pompejo: In gerendis honoribus verecundissimus. *Quintil. l. 10. c. 1.* Verba verecunda. ¶ Verecundus color est rubor, quo facies suffunditur, cum verecundamur. *Horat. epod. 17.* Fugit juvenutus, & verecundus color.

Verecarius, ii, m. *carriero*, *postiglione*, nuntius publicus, qui equis certo loco postis maxima quam celerrime itinera conficit, quem Itali, Celtæ, Belgæ Hispani *postam* appellant, a *veredes*. Gl. vet. *Veredarii* dicuntur a vehendo, quia festinanter in equis currunt, nec descendunt de equis, antequam sua responsa liberent. Habent pennas in capite, unde intelligitur festinatio itineris, daturque eis semper equus paratus. Non manducant, nisi super equis, quando proficiuntur. Ubi notandus ritus antiquus, quo nuntios ait pennas gestavisse, in quo illi imitati Mercurium Deorum nuntium. Hujusmodi nuntios *παραφύπυς* quoque appellat Plutarchus in vita Othonis. *Sidon. Apollin. l. 5. ep. 7.* Hi sunt, qui invident tunicis otia, stipendia paludatis, viciacia veredarius, mercatoribus nundinas. *Jul. Firmic. Mathes. l. 3.* Regum nuntios, veredariofo reddent. Hinc jocus *Paulini* initio *ep. 9. (al. 18.) ad Sever.* Vector epistolularum nostrarum veredarius pedes, aut bipes veredes.

Vereðus, i, m. *cavallo da posta*, *πρωτο παχυρροπος*, equus cursus publici. Equus iste olim vehicularis fuit: unde & veredo nomen. Nam constatum est ex Latino *veho*, & Gallico *veda*, sive rheda: quomodo & *verhedus* cum spiritu scribitur in *Pand. Flor. l. ult. ff. de mun.* Ethymon hoc veredi affert *Festus*. *Veredes*, *inquit*, antiqui dixerunt, quod verherent rhedas, idest ducerent. Quæ quidem *Festus* sententia etiam ex eo vera offenditur, quod antiquis curforibus cursus publicus erat vehicularis, ut constat ex *Sueton. in Augusto, c. 49. V. Vehicularis*. Hinc patet eorum error, qui putarunt, veredum fuisse equum sine vehiculo, eoque veredum non quasi *veheredum*, sed quasi *vehedum* dictum videri. Nempe in errore hunc eos duxit, quod postiorore ævo etiam equis singulis ad publicum cursum uti tolerent: quæ

res fecit, ut his etiam veredorum nomen sit tributum. *Auson. ep. 11.* Ut celerem manum, vel ruptum terga veredum Conscendas, prope dummodo iam venias. *Id. ep. 17.* Sed cunior, aut pigrum cautos conscende veredum: Non tibi sit rhex, non anor: acris equi. ¶ Per Catachresin usurpatur de quocunque equo cursus velocissimi, quilibet antiqui utebantur in venatione. *Martial. l. 12. ep. 14. ad Priscum venatorum:* Parcus utaris, moneo, rapiente veredo, Prisce, nec in lepores tam violentus eas. Szpe satisfacit prædæ venator, & accri Decidit excelsus, nec rediturus equo. *Id. l. 14. ep. 86.* Stragula fuscincti venator fume veredi.

Verenda, o. um, n. pl. *partii vergognose, τὴ ἀιδολα*, corporis partes pudende, quæ sine verecunda nominari, aut ostendi non possunt. *Plin. l. 3. ep. 14.* Et ventrem, atque etiam, sædum dictu, verenda contundit.

Verendus, a, um, *verendo, ἀδίστημος, ἀλαδίστημος*, partic. a vereor. *Ovid. 4. Met.* Majestatemque verendam imposuit. *Id. l. 3. de Ponto cl. 1.* Curia cum Patribus fuerit stipata verendis.

Verens, entis, o. g. timens; partic. a vereor. *Cic. de Sen.* Vos tamen Deo verentis, qui hanc omnem pulchritudinem tuentur, & regunt, memo iam nostri pie, inviolateque servabitis. *Id. l. 9. Fam. ep. 16.* Qui te ad scribendum incitavit, verentem, ne Silius tuo nuntio aliquid mihi sollicitudinis attulisset. *Col. l. 6. c. 2.* Sed non inertes hujus pecudis mores, qui sunt verentes plagatum, & acclamationis.

Verenter, adv. cum reverentia, & respectu. *Sedul. in proaemio operis.* sanctoque verenter stare choro.

Verēor, eris, itus sum, *l. 2. avere riverenza, rispettare, temere, Νῆγ, Ger. forchten, Gal. craindre, Hisp. temer, ἀλαδίστημος, ἀδίστημος*, est cum observantia quadam, & ingenio pudore meture. D. ferunt vereri, & temere. Est enim vereri proprie liberorum, qui honestatis gratia moventur, temere autem fervorum, qui formidine poenæ aliquid aut faciunt, aut omittunt, ut docet Donatus ad *Terent. Andr. 3. 2. 16.* Hinc *Cic. de Sen. l. c. 11.* Metuebant eum servi, verebantur liberi. *Id. in Phil. 12. c. ult.* Quid? veteranos non veremur; nam timeri se ne ipsi quidem volunt. Conjungit hæc duo *Plaut. in prol. Amph. v. 22.* Quippe qui intellexerat Vereri vos se, & meture, ita, ut æquum est, Jovem. Nempē vereri ut patrem, meture, ut maximum & potentissimum. Item *Livius. l. 39.* Veremur quidem vos, Romani, & si ita cultus, etiam timemus. Sed plus veremur, & timemus Deos immortales. Tamen hæc differentia non ubique observatur, sed verēor frequentissime idem plane est, quod timeo, nec solum de hominibus, sed etiam de rebus usurpatur. Construitur autem cum accusativo. *Cic. ad Q. Fr. lib. 1. ep. 3.* Quem meus Cicero & amat ut fratrem, & iam ut majorem fratrem verebatur. *Id. in Or. c. 1.* Veretur reprehensionem doctorum, atque prudentium. *Id. Att. l. 14. ep. 4.* Vereor Gallica bella. ¶ Vel cum dativo personæ, cui timemus. *Cic. 4. Acad. c. 45.* Vos autem mihi veremini, ne labor ad opinionem. ¶ Vel cum abl. personæ, a qua timemus, cum præp. a, vel ab. *Ter. Andr. 3. 4.* Quo didum non nihil veritus sum, Dave, abs te, ne faceres idem, &c. *Aut. ad Her. l. 2. c. 19.* Ergo & metus periculi hortabatur eum interimere, a quo supplicium verebatur. ¶ Vel cum abl. & præp. de. *Cic. de Sen. de Caribagine:* De qua non ante vereri desinam, quam illam excisam esse cognovero. ¶ R. peritur & cum genitivo. *Afran. apud Non. c. 9. n. 3.* Optandum uxorem quæ non vereatur viri. *Ter. Phorm. 5. n. 78.* Neque hujus sit veritus tæminæ primariæ. ¶ Item cum infinitivo. *Cic. l. 6. Fam. ep. 6.* Veritus sum deesse Pompeji salutis, cum ille aliquando non delitesceret meæ. *Terent. Andr. 2. 1. 23.* Vereor dicere. ¶ Et impersonaliter. *Cic. l. 2. de Fin. c. 13.* Quos non est veritum in voluptate summum bonum ponere. ¶ Et absolute pro verecundiam habere. *Plaut. Bacch. 1. 2. 50.* Hic vereri perdidit, ha perduto il roffore. ¶ Passive *Afran. apud Gell. l. 13. c. 13.* Ubi malunt metui, quam vereri se ab suis. ¶ Præterea construitur cum subjunctivo, & conjunctione ut, in iis, quæ fieri volumus, vel ne, in iis, quæ nolumus. *Cic. Fam. l. 12. ep. 19.* Non enim dubitabam, quin eas libenter lecturus es, verebar, ut redderentur. *Id. l. de Or. c. 55.* Veritus es, nisi istam artem oratione exaggerasset, ne operam perdidisses. ¶ Interdum tamen ne reperitur in iis, quæ optabilia sunt, pro ut. *Cic. l. 6. Fam. ep. 1.* Cujus tanti mali, quamvis docti viri multa dicant, tamen vereor, ne consolatio ulla possit vera reperiri præter illam, &c. *Id. pro Marc. c. 4.* Vereor, ne hoc, quod dicam, perinde intelligi auditu possit, atque ego ipse cogitans sentio. Ita est in Aldina: Sed aliæ pleræque editiones habent ut. ¶ Vel cum duabus negativis particulis ne non, quæ idem valent, quod ut. *Cic. Fam. lib. 14. ep. 5.* Quibus literis intellexi te vereri, ne superiores mihi reddite non essent. ¶ Vel cum tribus negationibus pro certum esse, omni metu liberum esse. *Cic. 6. Ferr. cap. 38.* Non vereor, ne hoc officium meum P. Servilio non probem. ¶ Accipitur etiam pro dubit. e. *Ter. Andr. 1. 4.* Sed quidnam Pamphilum Exanimatum video? vereor, quid fiet. *Cic. Att. lib. 7. ep. 7.* Et quod scribis in urbem intruisse, vereor, quid sit. ¶ In hac acceptione usurpatur cum adverb. num, quorūvis, quovis, & similibus. *Ter. Andr. 1. 2.* Verebar, quorūvis evaderet. *Cic. in Fam. 8. ep. 10.* Vereor, quomodo hoc homines accipiant. ¶ *aus l. 1. postior, ff. qui postior in pigra. hab. Sed* vereor, num hic alud sit dicendum.

Veretilla, æ, f. parvum veretrum. Item genus pitcis. *Apul. Apolog.* Duo hæc marina, veretillam, & virginal, &c. Sermo est de piscibus idem nomen habentibus, quod in homine partes, quibus sexus discernitur. Alii leg. *veretillum*, ut sit neutrius generis.

Veretillopōtæ, f. i. pocula veretri figura, quæ etiam appellatur drillopotæ, phallopotæ, phallovitroboli, seu phalloveretroboli. Vetus Scholasticus in *Juven. sat. 2* ad illa verba: Vitreo bibit ille Priapo: In vitreum, inquit, penem, quos appellant veretillopotæ. Ita legendum Cafabonus censet, ubi vulgo drillopotæ: quanquam nec phallopotæ improbat. Sed *Vasius* vulgatam lectionem retinendam putat. Nam *δριλλοτ* est Priapus, sive veretrum.

Veretrastinus, m. 2. cuius inguen est ut veretrum asinorum, a veretrum, & asinus. Extat hæc vox apud *Capitolinum, in Marco*, si recta est correctio *Isaaci Cafaboni*, ubi vulgo *veretrastinus*. Inde *dyot, & aselli* impuri istiusmodi homines apud Juvenalem, & alios vocantur.

Veretricūm, i, n. parvum veretrum. *Peiron. in Satyr.*

Veretrum, i, n. membro virile, כְּבוֹשִׁים, Germ. *das mennlich glied*, Gal. *le membre*, Hisp. *miembro viril*, *πίος, ἀνδρῶν*, membrum virile, penis, mentula, a verēor, h. e. a supino veritum. Nempē penem ea ratione veretrum dixere, qua & verenda nominamus. *Suet. in Tib. c. 62.* Excogitaverat autem inter genera cruciatu etiam, ut larga meri portatione per fallaciam oneratos repente veretris deligatis, ficitulatum simul, urinzque tormento distenderet. ¶ In Gloffis veretrum generaliter exponitur τὸ ἀδίστηρον, pudendum. Hinc *Cal. Aurelian. Tard. 5. c. 8.* veretrum muliebri dixit pro cunno.

Veretrum, n. 2. opp. exc. Salentinorum, apud Japygium prom. cuius locus adhuc *S. Maria di Pereto* nominatur, ab Uxento, & Leuc. *4. M. P.* Diverfum est ab Ureto, quod aliis est *Ujano*, aliis *Oria*.

Vergæ, f. postea Vergianum. *Roziano*, opp. inedit. Brutiorum, in Cala-

bria cit. apud Isaurum fl. inter Eabiam, & Besidianum, a Baibia ro. M. P. a Malvito, & Torano 4. Vergellus, m. 2. Gellus, *Fiume di Canne*, fl. Apulizæ, qui fluit apud Cannas, & in Ausidum labitur. Hunc Hannibal ponte ex Romanorum interfectorum cadaveribus trajecit.

Vergens, entis, o. g. *che piega verso qualche cosa, σμυρτίζω*, inclinatus. *Cic. 2. de nar. Deor.* Ut omnibus ejus partibus in medium vergentibus (id autem medium, infimum in sphaera est) nihil interruptum. *Suet. in Orbone, c. 7.* Vergente jam die ingressus Senatum, verso la fora. *Lucan. l. 2.* Illyris Jonias vergens Epidaurus in undas. *Id. l. 1. v. 130.* Anni vergentes in senium. *Tacit. Ann. 13. c. 19.* Vergens annis tæmina, d' età avanzata. *Id. Ann. 4. c. 41.* Vergente jam senecta. età decrepita.

Vergilizæ, V. Virgilizæ.

Vergivium mare, Vergivium, mare Hibernicum, Britannis antiquis *Mor Poveridh*, Hibernis *Ferisfi*, Anglis *The Irish sea*, Gallis *la mer d' Irlande*, Italis *Mare Ibernico*: mare inter Albionem, & Hiberniam interjectum, quod Hiberniam, Walliam, & partem Anglizæ Occidentalis interluit. A quibusdam extenditur ad Bolerium prom.

Vergo, is, sine præter. & sup. n. 3. *volgere, piegare, נָסַב*, Germ. *sich neigen*, Gal. *tourner, pincher*, Hisp. *inclinat, fero, inclinar, τωρτίζω*, propendo, inclino, & declino, & specio. Caret præterito, & supino, ut diximus. Nonnulli tamen ei attribunt *verfi, versum, Diomedes verxi, verxum*, sed exempla nemō affert. Usurpatur cum accus. & præp. in, vel ad, vel cum adv. motus ad locum. *Cæs. l. 1. B. G.* Vergit ad Septentriones. *Id. l. 1. B. C. c. 45.* Ab oppido declivi fastigio vergebat in longitudinem passuum circiter quadringentorum. *Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 1.* Id nunc honeste vergit in tectum interiores porticus. *Id. 11. Phil. N. 8.* Bruti auxilium ad Italiam vergere, quam ad Asiam, maluissent. *Liv. l. 37.* Duos in utranque partem verfos portus tutissimos habet, qui in Meridie vergunt. ¶ Ex his & aliis similibus exemplis videtur hoc verbum inter neutra collocandum; sed revera activum est, & cum dicimus *regio vergit ad Septentrionem*, facile subauditur accusativus se: præterea passivè etiam usurpatur. *Lucan. l. 1.* Et polus adversi calidus qua vergitur Austri. *Lucret. lib. 2. v. 212.* In terras igitur Solis quoque vergitur ardor. ¶ In sacris etiam est aliquis hujus verbi usus: ponitur enim pro fundere, infundere, spargere. *Servius* ad illud *Virg. 6. Æn. frontique invergit vina sacerdos*, Fundere, inquit, est supina manu libare, quod fit in sacris supernis: vergere autem est conversa in sinistram partem manu ita fundere, ut patera convertatur, quod in internis sacris fit. Hæc *Serv.* Hinc *Sat. 6. Theb. v. 211.* Spumantesque mero patæz verguntur. ¶ Extra sacra etiam *Lucretius* pro fundere, se miscere posuit, *l. 5. v. 1008.* Illi imprudentes ipsi sibi sæpe venena vergebant. ¶ Translate *Tacit. Ann. 2. c. 43.* Nam suam ætatem vergere, Germanici nondum satis adolevisse. *avanzarsi, accostarsi alla vecchiezza.* *Curt. lib. 4. c. 7.* Nox vergit ad lucem, s' avvicina al dì. V. etiam *Vergens*. ¶ Præteritum *verfi* quidam putant illo *Ovidii* carmine, *lib. de Pont. epist. 9. v. 52.* in gelidos verfit amonia sinus. Sed alii *fudis* alii *verisit* reponunt.

Vericōla, æ, qui, vel quæ verum colit. *Tersul. in carm. ad senat. conv. vers. v. 2.* cum vericolæ penetraveris ostia legis.

Veridice, adv. veridicamēte. *Ammian. lib. 31. cap. 1.* Veridice prædicere.

Veridicus, a, um, *veridico, vero, ἀληθῆς*, qui vera dicit, verus. *Lucret. l. 6. v. 6.* Omnia veridico qui quodam ex ore profudit. *Cic. pro Flacc. c. 32.* Veridicas adjungis causas inimicitiarum. *Martial. l. 5. epigr. 1.* Seu tua veridicæ discunt responsa forores.

Veriloquium, ii, n. sumitur pro etymologia, seu origine vocis. *Cic. in Top. c. 8.* Multa enim ex notatione sumuntur. Ea est autem, cum ex vi nominis argumentum elicitur, quam *ετυμολογία* vocant, id est verbum ex verbo, veriloquium; nos autem novitatem verbi non satis apti fugientes, genus hoc notationem appellamus, quia sunt verba rerum notæ. Ex his *Ciceronis* verbis satis apparet, vocem hanc non esse latino scriptori facile usurpandam.

Verimonos, æ, f. idem ac veritas, apud veteres. *Plaut. Truc. 1. 2. 65.* Istuna ad amicam verius verimonos retere. Ita quidem referunt nonnulli Lexicographi, sed sanior, probatiorque ejus loci lectio sic se habet. *istuc ad amicam veras verimonias referre.*

Verisimilis, le, o. 3. *verisimile, πιθανός, αἰώς*, id, quod licet non sit verum, veri tamen similitudinem habet, probabile. *Cic. 2. de Or. c. 19.* Narrationem jubent verisimilem esse, & apertam, & brevem. *Id. 1. Inven.* Verisimilimum mihi videtur, quodam tempore, &c. *Plin. l. 5. c. 22.* Quod est verisimilius, quam quod &c. ¶ Frequenter usurpatur substantive, & in genere neutro, ut multa adjectiva. *Cic. pro Rosc. Am. c. 20.* Etiam tum, cum verisimile erit aliquam commisso, in suspitione latratote. *Id. ibid. c. 41.* Non est ita profecto, Judices, non est verisimile, ut Chrysofonus horum literas adamarit, aut humanitatem. *Id. in Brus. c. 17.* Non verisimile est, quam sit in utroque genere & creber, & distinctus *Caro. non si pud credere, quanto &c. Ter. Andr. 1. 3. 20.* Nihil quidem non fit verisimile. non posso credere. ¶ Usurpatur etiam divisim, per Tmesin. *Cic. 1. de nar. Deor.* Hæc ego nunc Phyciorum oracula fundo, vera, an falsa, nescio, sed veri tamen similia, quam vestra. *Id. Fam. 12. ep. 5.* Simile vero videbatur.

Verisimiliter, adv. *verisimilimente, πιθανῶς*, cum aliqua similitudine veritatis. *Apuley. in Apolog.* Verisimiliter fingere. *Id. in Apolog.* Verisimilium confingere.

Verisimilitudo, inis, f. *verisimilitudine, probabilit.* *Cic. 4. Acad. c. 33.* Sine offensione ipsam verisimilitudinem non impediam sequi. *Sen. 4. de benef. c. 33.* Ee ire, qua ducit verisimilitudo. Adde *Plin. l. 34. c. 7.* ¶ In quibusdam optimis Exemplaribus horum trium Scriptorum, quos attulimus, legitur divisa vox in duas *verisimilitudo*. quin *Cicero* ipse in *Parisionib. c. 11.* & de *Univerf. c. 3.* transpositis verbis *similitudinem* dixit: ex quo patet, rectius divisim hanc vocem usurpari. neque enim Latina lingua præsertim aureæ ætatis istiusmodi duarum vocum *συναγωγῆς* magnopere amat.

Veritas, atis, f. *veritas, πίστις, Ger. wahrheit, Gal. verité, Hisp. veridad, ἀλήθεια*, vera ratio, res vera, verum. *Cic. l. 2. de Inv. c. 54.* Veritas est, per quam immutata ea, quæ sunt, aut ante fuerunt, aut futura sunt, dicuntur. *Id. 1. de Or. c. 34.* Proferre aliquid in lucem veritatis. *Quintil. l. 6. c. 1.* Non admittit hoc idem veritas fori. ¶ Interdum ponitur pro iustitia, seu æquitate. *Cic. pro Dejot.* Quæ mihi ad spem obtinendæ veritatis gravissima sunt. *Id. pro Quintil.* Tot, tantisque difficultatibus affectus, atque afflictus in tuam, C. Aquili, fidem, veritatem, misericordiam P. Quinctius confugit. ¶ Item pro veritate. *Plin. in Paneg. c. 84.* Ut in illa tua simplicitas, tua veritas, tuus candor agnoscutur.

Veritus, a, um, V. Vereor.
 Veriverbium, ii, n. *verro parare*, ἀλλοθολογία, verus sermo. *Plaut. Capt.* 3. 4. 34. Tu reperitus, Philocratem qui superes veriverbio.
 Vermiculatē, adverb. tessellatim, vermiculato opere. *Quintil. l. 9. c. 4.* Tessellatē struere, & vermiculatē inter lexes committere.
 Vermiculatio, onis, f. *σκαλωθρία*, vitium arborum, aliarumque plantarum, item fructuum, & segetum, cum vermiculis, & bestiolis infestantur. *Plin. l. 17. c. 12.* Neque vermiculationi obnoxium.
 Vermiculatus, a, um, *σκαλωθρός*, *σκαλωθρός*, quod quandam vermiculorum effigiem imitatur. Hinc vermiculata dicuntur opera tessellata, quia minutis tessellis, quasi vermiculis, sint variegata, distinctaque. *Lucill. apud Cic. 3. de Or. c. 43.* Quam lepide lexis compositæ, ut tessellatē omnes Arte pavimento, atque emblemate vermiculato! *Plin. l. 35. c. 7.* Vermiculatis ad effigies, atque, & animalium crustis.
 Vermiculor, aris, d. i. *far vermi*, *ου*, Ger. *voluum*, *uwerden*, Gal. *faire de vers*, Hisp. *eriar gusanos*, *vermifol*, *σκαλωθρία*, *σκαλωθρία*, vermiculos gigno, vermiculis infestor, quod vitium non modo lignis, & arboribus, verum & aliis plantis, & fructibus solet accidere, ex quibus vermiculi nascuntur. *Plin. l. 17. c. 24.* Vermiculatur magis minutæ quædam arbores, omnes tamen fere, idque aves cavi corticis sono experiantur.
 Vermiculofus, a, um, adject. vermibus plenus. *Pallad. l. 12. tit. 7. de pruno*: Ne poma cadauca, & vermiculofa nascantur.
 Vermicululus, i, m. *vermicello*, *σκαλωθρίον*, exiguus vermis, *Lucr. l. 2. v. 898.* Et tamen hæc cum sunt quasi putretacta, per imbres Vermiculos pariunt. *Plin. l. 10. c. 65.* Jam obituris muribus vermiculum in capite signi tradunt.
 Vermina, um, n. pl. *dolor di ventre*, *σφρα*, idem ac tormina. *Fest.* Vermina dicuntur dolores corporis cum quodam minuto motu, quasi a vermibus scindatur: Hic dolor Græce *σφρα* dicitur. Vermina igitur signat *Cornelius Celsus*, cum *l. 2. c. 7.* de lignis aquæ intercutis loquens, ait; Eiusdem morbi nota est, ubi circa umbilicum intestina torquentur (*σφρα* Græci vocant) coæque dolores manent. Ex quibus *Celsus* verbis patet, cur eundem morbum *Plinius*, & alii appellent tormina. *Lucr. l. 5. v. 995.* Vermina læva.
 Vermians, tis, particip. vermina, seu dolores ventris afferens. *Arnob. l. 1.* Verbo Christus percussit verminantium morborum cruces.
 Verminatio, onis, f. *σκαλωθρία*, vitium in iumentis, cum a verme infestantur. *Plin. l. 28. c. 11.* Isdem sanari demissis in fauces iumentorum verminationis notione est. ¶ Sumitur etiam generatim pro cruciatu, tormento, vexatione. *Sen. ep. 78.* Sic podagra, & chiragra, & omnis vertebrarum dolor, nervorumque interquiescit, cum illa, quæ torquebat, hebetatur: omnium istorum prima verminatio vexat, impetum mora extinguitur, & finis dolendi est obtorpuisse. *Id. ep. 95.* Cerebri æstuantis verminationes.
 Vermio, as, n. i. *avere vermi*, *fare vermi*, *σκαλωθρίω*, vermibus infestor. *Sen. l. 2. Nar. Quæst. c. 31.* In venenatis corporibus vermis non nascitur, Fulmine icta intra paucos dies verminant. ¶ Interdum accipitur generatim pro torqueri, ac cruciari. *Martial. l. 14. ep. 23.* Si tibi morosa prurigne verminat auris.
 Vermior, aris, d. i. *σφρα*, ventris torminibus vexor, & generatim torqueor. *Pompon. apud Non. c. 1. n. 189.* Decimo demum turgens verminat, parturit.
 Vermiofus, a, um, *σκαλωθρός*, quod vermes habet. *Plin. l. 20. c. 14.* Succo auribus vermiofus inflillatur.
 Vermis, is, m. *verme*, *רמ*, Ger. *worm*, Gall. *ver*, Hisp. *gusano*, *σκαλωθ*, genus insecti, quod in animalium corpore, & in stercore gignitur. *Lucr. l. 2. v. 870.* Quippe videtur licet vivos existere vermes stercore detro. *Plin. l. 18. c. 17.* Vulgo vero, si dulcedo noceat, & vermes radicibus inhærent, remedium est amurca pura.
 Verma, æ, com. g. *servo nativo di casa*, *וירי*, *וירי*, Ger. *leibeygner*, Gal. *de une servus domestique*, Hisp. *servo nacido en casa*, *οικουρ*, *οικουρ*, servus domi nostræ, vel etiam in terra nostræ natus. *Plaut. Mil. 3. l. 103.* Quid, natrici non mihius quicquam, quæ vernas alit? *Cal. Cic. l. 9. ep. 15.* Bellienus verna demetrii, qui ibi cum præsidio erat, &c. ¶ Deterior autem vernæ conditio est, quam servi, quia verna nascitur servus. *Plaut. Amph. 1. 1. 24.* Sattius est me queri illo modo servitutum, hodie Qui fuerim liber, cum nunc potivt pater Servitutis: hic, qui verna natus est, queritur. *Valer. Max. l. 3. c. 4.* Vernam huic urbi natum Regem danto. ¶ Vernarum nomen apud antiquos pro concivio habebatur. Causa est, ut quidam dicunt (inter quos est *Non. c. 1. n. 206.*) quod eo nomine primum dicti fuerint ii, qui sacro vere nati essent. *Plaut. Amph. 4. 2. 13.* Cum cruciatu tuo, isthac hodie, verna, verba lunditas. ¶ Servos vernas ad contumeliosas argutias erudiebant. *Seneca de Provid. c. 1.* Cogita filiorum nos modestia delectari, vernularum licentia, illos tristori disciplina contineri, horum ali audaciam. *Martial. l. 1. ep. 42.* Urbanus tibi Cæcili videtur: Non es, crede mihi: quid ergo? verna es. b. c. furra impudens, & procax. *V. Vernilias.* ¶ Adjective ponitur pro vernaculo. *Martial. l. 1. ep. 50.* vernas aptos, Leporemque forti callidum rumpes equo. *Id. l. 13. ep. 43.* Lecta suburbanis mittuntur aprina ramis, Et vernæ tuberes: quid tibi cum Libycis? ¶ Jungitur ætiam cum nominibus neutris generis, ut *verna mancipium*, teste *Valer. Probo initio l. 2. V. dicta in Aduena.*
 Vernaculus, i, m. verna procax, & maledicus *Martial. l. 10. ep. 3.* Vernaculorum dicta, sordidum dentem. *V. Vernilias.*
 Vernaculus, a, um, *domesticus*, *nativo*, *οικουρ*, *επιχωρ*, quod nostra in regione natum est, vel quod illi proprium est, & peculiare. *Varro l. 4. de L. L. A*quatilium vocabula animalium partim sunt vernacula, partim peregrina. *Cic. l. 9. Fam. ep. 15.* In quo passim imaginem antique, & vernaculæ festivitatis agnoscere. *Plin. l. 14. c. 2.* Potissima nobilitas datur uvis peculiaribus, atque vernaculis Italiæ. *Id. l. 17. c. 22.* Vernacula putatio deiecit per ramos vitium crinibus circumvestit arborem, crinesque ipsos uvis. idest propria regionis. *Plaut. Pæn. 4. 2. 105.* Consilium vernaculum. h. e. a nobis excogitatum. ¶ Ponitur etiam pro domestico, pro eo, quod a nobis domestica consuetudine usurpatur. *Cic. in Brut. Nescio*, quo sapore vernaculo. *Id. 6. Ver.* Non ut solemus interdum in defensionibus dicere crimen domesticum, ac vernaculum. ¶ Vernacula multitudo a *Tacit. Ann. 1. c. 31.* dicitur, quæ vernis, libertinis, similibque sepe plebis consistat.
 Vernalis, le, adject. ad vernam pertinet. *V. Vernilias.* ¶ Item ad ver pertinens, vernus. *Mansl. l. 3. v. 28.* Tunc angusta dies vernales fertur in horas.
 Vernaliter, atis, f. scurriliter, vernarum procaxitas. *V. Vernilias.*
 Vernalter, adverb. *da servus*, vernæ more. *Horat. l. 2. sat. 3. v. 108.* nec non vernalter ipis tungitur officis. ¶ Item urbane, sed urbanitate non ingenua, sed affectata, & servo digna. *Senec. l. 2. de benef. c. 11.* Et hæc ipsa non vernalter, nec ea figura, qua &c. *V. integrum Senecæ locum*, ubi alii leg. *vernalter*, quod idem est.
 Vernans, tis, adject. veris tempore germinans, pullulans. *Plin. l. 12. c. 22.* Vernantes arbores. *Senec. Herc. Oct. v. 380.* vernantes silvæ. *Rur-Tom. II.*

fuls. *Plin. l. 7. c. 2.* Salubri caelo, semperque vernante. h. e. tam grata temperie aeris, & loci amenitate, ac si semper ver esset.
 Vernatio, onis, f. actus serpentis corium Vere novo (interdum & Autumno, ut *Aristoteles* testatur) exuentis. *Plin. l. 29. c. 5.* Membrana, sive senectus anguini vernatione exuta, cum cancro masculo trita. *Id. l. 30. c. 3.* Anguini vernationis membrana cum oleo, & tædæque refina calefacta. ¶ Sumitur etiam pro ipso corio serpentis, quod alias senectus, Græcis *λεβερ*, & *σφρα*, dicitur, *spoglia del serpente*. *Plin. l. 29. c. 6.* Lendes tolluntur adipe canino, vel anguibus in cibum sumptis anguillarum modo, aut vernatione, quam exuunt, pota.
 Vernicomus, a, um, vernans. *Martial. initio l. 6.* Hinc jam vernicomæ frondent tibi munera olivæ.
 Vernilis, le, o. 3. *servile*, *οικουρ*, servilis, a verna. *Tac. l. 2. hist. c. 59.* Quamvis odium Vitellius vernilibus blanditiis velaret. h. e. servilibus, & adulatoriis liberoque homine indignis. Est qui legit *vernalis*, sed *vernibus* usitatus est. *Quintil. declam. 19. c. 12.* Adhibere quæstionem vernilibus corporibus. ¶ Metaphice sumitur pro scurrili, quia servos vernas ad contumeliosas argutias erudiebant. *Tacit. l. 3. hist. c. 32.* Vernile dictum omnem invidiam in eum vertit, tanquam signum incendendæ Cremonæ dedisset, quæ iam flagrabat. *V. Vernilias.*
 Vernilitas, atis, f. urbanitas quædam affectata, & non ingenua, nec libero homine digna. *Sen. epist. 95.* (al. 96.) Interdum obnixè petimus id, quod recufaremus, si quis offerret, hæc sive levitas, sive vernilitas, puniendæ est promittenti facilitate. ¶ Hoc nomine significatur etiam facili procacitas, & distortorum impudentes sales, qui in vernis maxime placebant. nam huiusmodi præditi dicacitate quærebantur, qua si carerent, dabatur a dominis opera, ut docerentur, quo gratiores evaderent, dictisque etiam contumeliosis dominum oblectarent. *Sen. de constant. Sap. c. 11.* Eadem causa est, cur nos mancipiorum nostrorum urbanitas in dominos contumeliosa delectet, quorum audacia ita demum sibi in convivas jus facit, si cepit a domino. Pueros quidam in hoc mercatorum procaxes, & eorum impudentiam acunt, & sub magistro habent, qui probra meditate effundant: nec eas contumelias vocamus, sed argutias. *Quintil. l. 1. c. 11.* Nec vitia ebrietatis effingat, nec servili vernilitate imbutur. *Plin. l. 34. c. 8.* Puerum subdolus, ac fucate vernilitatis.
 Verniliter, adv. *οικουρ*, serviliter, scurriliter, adulatorie, a *vernibus*. *Cæcil. apud Non. c. 1. n. 203.* Credo, minus tandem hoc fit verniliter. Alii leg. *vernalter*.
 Verno, as, n. i. *pullulare*, *germogliare*, *επι*, *αναβλασταν*, verno tempore flores, frondelive emitto, pullulo, germino. *Ovid. 7. Met. v. 284.* Vernat humus, floresque, & mollia pabula surgunt. *Mart. l. 9. epigr. 55.* arguo passere vernat ager. *V. Vernans.* ¶ *Vernas*, ver est. *Plin. l. 2. c. 50.* Ætate nimbofa, semper quodammodo vernat, vel autumnat. ¶ *Vernare* etiam dicuntur angues, cum vere exuvias ponunt, & cutem renovant. *Plin. l. 8. c. 27.* Anguis hiberno sive membrana corpori obducta, sceniculis fucco impedimentum illud exuit, nitidusque vernat. Hinc *Vernatio*, quod V. ¶ Aves quoque, quæ primo vere canere incipiunt, itemque apes parientes novos factus, & mellis opus tunc influentes vernare dicimus. *Ovid. 3. Trist. el. 12.* Indocilique loquax gutture vernat avis. *Colum. l. 9. c. 9.* Apes curam postulant diligentiorum cum vernant, & exundant novis factibus. ¶ Translate *Martial. l. 2. epigr. 61.* Cum tibi vernarent dubia lanugine malæ. h. e. pilos emittere inciperent, & tenera lanugine ætatis ver præferrent.
 Vernula, æ, com. g. dim. a verna. *Juven. sat. 10.* Quem sequitur custos angustæ vernula capræ. *Plin. l. 22. c. 17.* Vernula charus Pericli Athenienium principii.
 Vernum, i, idem ac ver. Suapte tamen natura adjectivum est, cum tempus intelligatur. *Plin. l. 19. c. 5.* In hoc mirum, imas ejus radices crescere hyeme, verno, aut cum apparuerit viola, minus, ac contrahi. *Vernus*, a, um, *di primavera*, *εαρινός*, quod est veris, a ver. *Cic. 5. Tusc. c. 13.* Alia verno tempore tepescit frondescunt. *Ovid. l. 3. Trist. At mihi sentitur vix verno Sole soluta. Plin. l. 10. c. 31.* Ofcines non tenere factus faciunt ante æquinoctium vernum. *Tibul. l. 2. eleg. 1.* Verni flores. *Proper. l. 3. eleg. 5.* Rola verna.
 Vero, as, n. i. *dire il vero*, *αληθίνως*, verum dico. *Enn. apud Cæll. l. 18. c. 2.* Satiin' vates verant ætate in agunda?
 Vero, onis, m. idem ac verum, h. e. telum. *Apud Aurel. Viç. de Cæsar. c. 17.* verones plumbei dicuntur, quibus utebantur gladiatores cum Commodò Imperatore pugna ludrica batuentes, ne cum ictu vulnerarent, qui contra acuto ferro congredebatur, multoque etiam per summam feritatem consuebat.
 Vero, adv. *veramente*, *in veritã*, idem ac vere, adverbium est assentiendi, seu affirmandi, & ponitur pro ce-to, sane, plane, certamente, *certo sì*. *μὴν*, *ἴ*, *μὴν*, *γένοι*. *Cic. 2. Tusc. c. 11.* Fuisi sæpe, credo, in scholis philosophorum. A. vero, & libenter quidem. *Id. in Brut. c. 87.* Sed tu, inquit, orationes nobis veteres explicabes? Vero, inquam, Brute. *Id. l. Divin. c. 46.* Puellam defatigatam petiisse a matertera, ut sibi concederet paulisper, ut in ejus sella sederet, illam autem dixisse, vero tibi concedo. *Idem pro Marcel. c. 1.* Est vero fortunatus ille, &c. *Id. ad Q. Frat. l. 1. ep. 1.* Tibi & tuit hoc semper facillimum, & vero esse debuit. ¶ Junctum cum adverbio *minime*, negationi vim addit. *Cic. 3. Off. c. 6.* Nonne igitur sapientis? minime vero. *no certamente.* ¶ In hac affirmandi notione jungitur sæpe cum particulis enim (V. enimvero suo loco) *aut*, *neque*, &c. *Cic. 1. de Or. c. 17.* Si quis eslet, aut si etiam unquam fuisset, aut vero esse posset. *Id. pro Sex. c. 16.* Neque huic vestro tanto studio audiendi, neque vero huic tantæ multitudini decro. *Id. pro Cæll. c. 30.* Cælio neque proprium quæstionis crimen obicitur, nec vero niquid ejusmodi, quod sit a lege sejunctum. ¶ *Non vero pro nec vero* admodum rarum est. *Cic. de Senec. c. 9.* Non vero tam isti, quam tu ipse nugator. ¶ *Eiegarum vero* usurpatur in ironiis. *Cic. Phil. 13.* Turpem vero actionem, qua defenditur amplissimi auctoritas ordinis contra crudelissimi gladiatoris amentiam. *Virg. 4. Æn. v. 93.* Egregiam vero laudem, & spolia ampla referitis Tuque, puerque tuus. Adde *Ter. in Phorm. 2. l. 57.* ¶ Est etiam conjunctio adverbialia, idem valens, quod *sed*, *autem*. *Cic. pro Arch. c. 8.* Homerum Colophonii civem esse dicunt fuisse, Chii suum vendicant, Salamini repetunt, Smyrnæi vero suum esse confirmant. ¶ Sæpe conjungitur cum particulis *age*, *at*, *quæ*, *neque*, *ne*, &c. *Cic. pro Leg. Man. c. 14.* Age vero, ceteris in rebus qualis Pompejus sit temperantia, considerate, *ora mo*, *ora poi*. *Cic. pro Marcel. c. 4.* At vero hæc tua justitia hoc-ecet quotidie magis. *Id. 2. Phil. c. 8.* Nec vero tibi de verbis respondebo. *Id. l. de Orat. c. 53.* Neque vero hoc solum dixit, sed & fecit. ¶ *Jamvero V. suo loco.*
 Verodunum, n. 3. Virodunum, Veredunum, Verduna, *Verdum*, urbs Galliæ Belgicæ, intra fines Lotharingiæ inserta, sed tamen Gallici juris cum toto tractu adjacente, in conf. Campaniæ ad Mosam fl. ampla, & probe munita cum arce recenti.
 Veromandii, m. 2. Viromandii, populi Gallici Belgicæ in Picardia prov.

animo secum verfare. ¶ Item pro mutare. Cic. 4. Fin. Homo igitur acutus, causam non obtinens repugnante natura verba verfare cepit. Id. pro Cal. c. 6. Verfare suam naturam, & regere ad tempus, & huc, & illuc torquere. ¶ Item pro moliri, machinari, tractare. Virg. 2. Æn. v. 62. Seu verfare dolos, seu certæ occumbere morti.

Verfor, aris, passiv. 1. *verforari*, *girari*, verfor, convertor, ἀναστρέφωμαι, Cic. in Somn. Scip. Orbes, qui versantur retro contrario motu, atque cœlum. Id. 1. de nat. Deor. Versari circum axem cœli admirabili celeritate.

Verfor, aris, atus sum, d. 1. *verfare*, *convertere*, *practicare*, *vivere*, *trastenerere*, וירא, Ger. *uvohnen*, Gal. *banser*, *practiquer*, Hisp. *vivir*, *ymorar*, *σμιφωμαι*, *διδωμι*, *διδασκω*, frequens sum, dego, moram traho, & sup. *versum verso*. Est enim proprie verbum metaphoricum, inde tractum, quod qui in aliquo loco, aut re immoratur, quodammodo in ea huc, & illuc se se verfat, seu in illa volutatur. Cic. 7. Ver. Versabatur in Sicilia longo intervallo altare Phalaris. Id. pro Mil. c. 20. Quo in tundo propter insanas illas substructiones facile mille hominum versabatur valentium. ¶ Sæpe ponitur pro vivere cum aliquo, confuescere. Cic. 1. Catil. c. 5. Nobiscum versari jam diutius non potes. Id. Att. l. 10. ep. 8. Nec versari inter eos sine delectore poteris. Nepos 9. c. 2. Apud præfectos regis versabatur. ¶ Item pro esse. Ter. Andr. Nescis, quantis in malis verser miser. Cic. 1. Offic. c. 23. Temere in acie versari, & manu cum hoste confingere. Id. 2. Offic. c. 13. In clarissima luce versari. ¶ Item pro exercere, agere. Cic. 1. Offic. Opificesque omnes in sordida arte versantur. ¶ Item pro studere, operam dare. Cic. 1. 4. Fam. ep. 3. Servius quidem tuus in omnibus ingenius artibus, in primisque in hac, in qua ego me scripsi acquiescere, ita versatur, ut excellat. ¶ Item pro se gerere. *Quintil. in proem. l. 1.* Præclarissime in consiliis, ac administratione Reipublicæ versari. ¶ Item pro occurrere, apparere. Cic. 7. Ver. Nunquam tibi Populi Romani absentis dignitas, nunquam species ipsa huiusmodi multitudinis in oculis, animoque versata est? Id. l. 14. Fam. ep. 2. Nam mihi ante oculos dies, noctesque versaris. Id. pro Sex. Mihi ob oculos versabantur. ¶ Item pro considerare, contemplari, occupatum esse. Cic. 1. Offic. Quæ omnes artes in veri investigatione versantur. *Quintil. l. 2. c. 16.* Versatur circa res omnes Rhetoricæ. ¶ Item pro inhærere, adhærere. Cic. pro Cæc. In verborum errore versari.

Verforia, vel Vorforia, æ, f. pes veli, hoc est funiculus, quo extremus veli angulus religatur. *Verforiam* dixere, quia prout hæc manu teneatur, ita velum profertur, vertiturque. Alii *verforiam* dicunt simpliciter esse conversionem, *ποπύλω*. Sed utique sit de veri vocis origine, quæ non satis nota est, certum est translate dici *verforiam capere*, pro reverti, sententiam mutare, ab aliqua re desistere. *Plaut. Merc. 5. 2. 34.* Huc ventus secundus est, cape modo vorforiam. Id. *Trinum. 4. 3. 19.* Quin tu quod perit, perisse ducis? cape vorforiam, recipe te ad herum.

Verfum, præp. vel adv. idem ac versus. *Plaut. Epid. 2. 2. 63.* Cæpi rursum verfum illas pauxillatim accedere. ¶ Et addita alia præpositione. *Sallust. in Jug.* Fugam ad se verfum fieri.

Versura, æ, f. *conversione*, *στροφή*, conversio, a vertendo. *Varr. l. 1. R. R. c. 46.* Quod ex quibusdam foliis propter eorum versuram, quod sit, anni tempus, dici possit, ut olea, & populus, & salix: horum enim folia cum convertunt se, solstitium dicitur reverti. ¶ Item versura dicitur locus, ad quem cum quis pervenerit, revertitur. Sic in agricultura versura vocatur, ubi sulcus unus desinit, alterque incipit, a boum conversione, quod boves in arando post peractum legitimum sulcum circumaguntur, vertunturque. Græci eodem modo *βυστρον* vocant. *Col. l. 2. c. 2.* Cum ventum erit ad versuram, in priorem partem jugum propellat, & boves inhibeat. ¶ In architectura quoque versuræ vox usurpatur, & sic dicitur exterior angulorum in parietibus flexus. Græci *κρημνώ* vocant. *Ulus Vitruv. l. 3. c. 1. Id. l. 5. c. 6.* Versuras in theatris nominat porticus a scena ductas ad theatri cornua. ¶ Item usurpatur in mercatura, estque mutatio creditoris, *volutura*, *μεταλλάξις τῶ δανειῆς*. Unde *versuram facere*, *πλῶν ἐπιποιῶ*, dicuntur, qui pecuniam sænori accipiunt, ut aliud æs alienum dissolvant. Ita dicta est a vertendo creditore, quod debitor creditorem commutat, ut pluribus docet *Donatus ad Ter. Phorm. 5. 2. in fine.* Cic. pro Flacc. c. 20. Negavit, se se omnino versuram ullam fecisse Romæ. Id. pro Font. A quibus versuras tantarum pecuniarum tactas esse dicunt? Id. 4. Ver. Quæ significabant, multis nominibus eos homines versuram a Carpinatio fecisse, qui pecuniam Verri desierunt. h. e. multis de causis pecuniam fœneratitiam fuisse. ¶ Translate *Senec. ep. 19.* Ab Epicuro versura facienda est. h. e. sumendum est præceptum aliquid ab Epicuro, quod tibi communicem. V. integrum locum. ¶ Per translationem item *versuram solvere*, seu *versura solvere* dicimus eos, qui ita se presentibus explicant incommodis, ut aliis gravioribus impediantur. *Ter. Phorm. a. 5. sc. 2.* In eodem luto hæsitas: Versuram solves, Geta: præfens, quod fuerat malum, in diem abiit: plagæ crescent, Nisi propiciis. h. e. debitas tandem pœnas dabis etiam cum fœnore: simili conditione, atque illi solent, qui ut syngraham unam dissolvant, & una cautione se liberent, pecuniam mutuam majore fœnore iterum accipiunt. In dies enim deteriorum conditionem suam faciunt. *Cic. 5. Att. ep. 15.* Vereor, ne illud quod tecum permutavi, versura mihi solvendum sit. ¶ Sunt, qui etiam in *Tertullianii* verbis *versura solves* legunt: quod sane valde placet.

Verfus, us, m. *versus*, *viga*, *Ger. verff*, Gal. *vers*, Hisp. *verso*, *στίχης*, *ἴσος*, *μέτρον*, linea illa, quam in scribendo ducimus, & spectatim carmen poeticum. Nam versus nomen natura sua non minus solutæ quam ligatæ orationi convenit. Est a *vertendo*. Cujus ratio ex agricultura optime intelligitur. Quemadmodum enim agricolæ vomere vertunt terram, ac sulcum faciunt: ita in ceris quoque stilo sulcabant scribentes. Igitur singuli scripturæ sulci ex eo versus nomen accepere, quod, ut agricola vomere solum, sic scriptor stilo ceram vertit, ac, ut ille in terra sulco uno absolutus, vertit aratrum, aliumque sulcum efficit, sic qui scribit, stilo sinistrorsum versus, prolatoque, novum in cera sulcum ducit. Sed quia Poetæ versus suos certo absolvent pedum numero, hinc factum, ut si sibi versus nomen prope fecerit peculiare. Primum itaque versus generatim accipitur pro illo ducto vocum, qui fit a sinistra in dexteram, vel a dextra in sinistram, vel a summo ad imum, secundum diversam diversarum gentium scribendi rationem. *Cic. Att. l. 2. ep. 16.* Nam ita deplorat primis versibus mansionem suam, ut quemvis movere possit. *Plin. l. 4. ep. 11.* Non paginas tantum epistolæ, sed etiam versus, syllabæque numerabæ. Tangit hic *Plin.* antiquum morem, quo solebant veteres versus inire numerum, ut de libri magnitudine constaret. *Nepos in Epamin. c. 4.* Uno hoc volumine vitas excellentium virorum concludere statuimus, quorum separatim multis millibus versus complures scriptores ante nos explicarunt. Adde *Quintil. l. 10. c. 1.* ¶ Speciatim accipitur pro carmine. *Cic. pro Arch. c. 10.* Nam siquis minorem tractum gloriæ putat ex Græcis versibus percipi, quam ex Latini-

nis, vehementer errat. Id. 3. de Or. c. 50. In versus se mente, ac voluntate conijcere, *pori di proposito a far verbi.* *Hor. l. 2. ep. 2. v. 51.* Verfus tacere. *Virg. Ecl. 5.* Dicere versus. ¶ Interdum pro cantu. *Plin. l. 10. c. 29. de Juscinis.* Meditantur aliæ juniores, versusque, quos imitentur, accipiunt. ¶ Notat etiam ductum in arando, sive sulcum; quæ notio principalis est, & magis propria, ut dictum est. *Col. l. 2. c. 2.* Bubulcum autem pro proficissum ingredi oportet, alternisque versus obliquum tenere aratrum. *Plin. l. 18. c. 19.* In arando versus peragi, non frigare in actu sapius. ¶ Item mensuram agri. *Varr. l. 1. R. R. c. 10.* In Hispania ulteriore metiuntur jugis, in Campania versibus, apud nos in agro Romano, ac Latino jueris. Jugum vocant, quod juncti boves uno die exarare possunt. V. rium dicunt centum pedes quoquo versus quadratum, Jugerum, quod quadratum duos actus habet. ¶ Item significat ordinem, seu tractum. *Virg. 4. Georg. v. 144.* Ille etiam feras in versus dultuitulos. *Id. 5. Æn. v. 119.* Triplici pubes quam Dardana versus impellunt. *Id. 8. triplici ordine remorum.* *Id. l. 15. c. 29. de Myrto:* Tarentinam locis innoto nostratam patulo, exotica densissimo, fenis totiorum finibus. ¶ Item speciem quandam motus, sive saltus. *Plaut. Scch. 5. 7. 2.* Si isthoc versus me viceris, alio me provocato. Ubi *versus* est pro *versu*, antiquo scribendi more.

Versus, a, um, *volto*: *ολεσω*, *ῥηρη*, Ger. *gekchre*, Gal. *tourne*, Hisp. *bucio*, *εστραμωλεω*, conversus, mutatus in contrariam partem, part. a. *versor*. *Virg. 1. Æn.* Et versa pulvis inscribitur hasta. *Id. l. 5. v. 141.* Spumant freta versa lacertis. idest undæ, quas brachia remis invertunt. Hoc loco quidam putant, esse participium a *verror*. ¶ Sumitur etiam pro converso, idest spectante in aliquam partem. *Virg. 3. Georg.* Versaque in obnixo urgentur cornua vasto Cum gemitu. ¶ Translate dicitur de quacunque re, pro mutato, quacunque ratione mutatio facta sit. *Cic. pro R. A.* Videte nunc, quam versa, & mutata in peiorem partem sint omnia. *Tac. l. 1. An. c. 4.* Igitur versus civitatis statu. *Plaut. Caf. 2. 5. 35.* Necessum est vorlis gladiis depugnarier. h. e. aliis armis, aliis artibus. ¶ Item pro proposito. *Liv. l. 40. c. 5.* Totus in Persæ versus pater, cum eo cogitationes ejus rei dies, ac noctes agitabat, hoc est omni benevolentia in Persem transiata. ¶ Interdum migrat in nomen, ut multa alia participia, & reperitur cum genitivo animi, quemadmodum etiam dicimus, *mutatus animi*, *subversus animi*, *erectus animi*. *Tac. 4. hist. c. 84.* Qui versus animi modo numen pavescere, modo minis adversantis populi terreri. Alii tamen rectius legunt *diversus*. ¶ *Versa* (seu *versa* antiquo more) *oratio* eadem est, quæ metro ligata, quia in carmine naturalis verborum ordo maxime invertitur, quemadmodum *prosa*, quæ est soluta. *Apulej. l. 4. Florid.* Jam & prosa, & versa facundia illum veneratus sum. ¶ In rem versus aliquid dicitur a Jctis, quod aliqua ex parte res, seu facultates domini amplificavit. V. *titulum* De in rem verso, *Dig. l. 15. ff. 3.*

Versus, a, um, *scopato*, *purgato*, *σκαπαίωρος*, scopis mundatus, partic. a *verror*. *Plaut. Pseud. a. 1. sc. 2. v. 31.* Versa, ipsa, terla, itrata, lauta, costaque omnia ut sient. Ita *Diomed.* præconante, corrigit *Vallens Acidalius*. Similiter *Seneca dial. de Superstit.* dixit, *versa sempla*, ut *Diomedes* testis est.

Versus, verso, *ωρῆς*, præp. ex iis, quæ accusativo inserviunt, & suo casui fere postponitur. *Cic. Fam. l. 11. ep. 27.* Cum Brundisium versus irei ad Cæsarem. ¶ Quandoque loco accusativi habet adverbium, ut *Sursum versus*, *deorsum versus*, *quoquo versus*, &c. *Caes. c. 156.* Postea ubi deorsum versus ibit. *Cic. in Or. c. 39.* Cum gradatim sursum versus reditur. *Id. in Partis.* Et idem quasi sursum versus, retroque dicitur. *Cæf. l. 7. B. Gall.* Dimitti quoquo versus legationes. *Gell. l. 5. c. 12.* Ut quædam vocabula, quibus particula ista præponitur, ambigua sint, & utroque versus dicantur. h. e. in utraque partem. *Id. l. 12. c. 13.* Cum vero omnes terras omnifariam, & undique versus circumfluat, nihil citra eum est. ¶ Habet etiam quandoque adjunctam aliam præpositionem. *Sulpit. ad Cic. l. 4. Fam. ep. 12.* Ille in Italiam versus navigaturus erat. V. *Versum*. Alia multa huiusmodi exempla congruit *Pareus* in *Lex. Cris.*

Versute, adv. *astutamente*, *πανύργως*, astute, callide. *Cic. in Bruto, c. 9.* Nihil, ut ita dicam, subdole, nihil versute, quod ille non viderit.

Versutulosus, a, um, *κερβαλέωλος*, qui versute loquitur. *Cic. 3. de Or. c. 38.* Vel coniungendis verbis, ut hæc (ex *Ennio*) Tum pavor sapientiam mihi omnem ex animo expectorat, Num non vis huius me versutulosas malitias? Videtis enim & versutulosas, & expectorat ex conjunctione facta esse verba non nata. *Id. in Or. c. 49.* Imo vero ista sequamur, asperitateque fugiamus: *Habeo istam ego perterritivæpam.* Idemque: *Versutulosas malitias.*

Versutus, a, um, *εγκενησθη*, *σπερδαῖς*, *στροφάεις*, *παλιντροπικ*, ingeniosus, promptus, qui facile mentem in quantilibet partem versat. *Tullius l. 3. de nat. Deor. c. 10.* Versutos eos appello, quorum celeriter mens versatur. *Id. 3. de nat. Deor.* Et Chrylippus tibi acute dicere videbatur, homo sine dubio versutus, & callidus. *Id. 3. de Fin.* Versuti in differendo. ¶ Frequenter in malam partem accipitur pro astuto, callido, qui mentem crebro ad malitiam vertit, qui modo hoc, modo illud, ut visum fuerit, simulat, & se in omnes vertit species, *Festus*. Versuti dicuntur, quorum mentes crebro ad malitiam vertuntur. *Cic. 2. de Fin.* Sed omnia callide referentem ad utilitatem, acutum, versutum, veteratorem, &c. *Id. post red. in Sen.* Cum eum præter simulatam, versutatorem tristitiam nulla res commendaret. *Plaut. Epid. 3. 2. 35.* Versutior es, quam rota figularis. *Vellej. l. 2. c. 118.* Illi in summa teritate versutissimi. ¶ Reperitur & cum gen. *Plin. l. 7. c. 13.* Respondit versutus ingenii mango ob id ipsum se tanti vendidisse.

Vertagus, i, m. *bracco*, genus canis venatici, ita dictus, ut quidem multis videtur, a *verro*, & *ago*, quia agendo feras, sæpe vertitur & huc illuc discurret. *Martialis. l. 14. ep. 200.* Non sibi, sed domino venatur vertagus acer Illæsum leporem qui tibi dente teret. *Jul. Firmic. l. 5. Astron. c. 8.* Equorum nutritores, accipiunt, falconum, cæterarumque avium quæ ad aucupia pertinent, similiter & canum, Molossorum, vertagorum, & qui sunt ad venationes accommodati.

Vertebra, arum, f. 1. *vertebræ*, *μεσασαυ*, *σπονδυλοι*, *σπονδυλ*, spinæ ossa in cæphores quosdam nodos conglobata, & in medio sibi concava, ut spinali medullæ transitum præbeant, firmissimi autem vinculis colligata, quorum beneficio interiores nodi cohærescunt. Harum munus est, ut corpori flectendi se, incurvandique præbeant facultatem, quod sine illis proflus rigidum esset, & inflexibile. Igitur dictæ sunt a *vertendo*, quia earum beneficio homo se vertere, flectereque potest. *Cels. l. 8. c. 1.* Spina constat ex vertebra quatuor & vigintri. ¶ Translate per quandam similitudinem in insectis vertebrae appellantur eæ partes, quæ circa ipsam sitæ incurvantur, corpori flexum præbeant. *Plin. l. 11. c. 1.* Imbricatis flexilibus vertebra. ¶ Usurpatur hæc vox etiam in singulari numero, ut legere est apud *Cels. loc. cit.*

Vertebratus, a, um, *σπονδυλωδής*, in modum vertebrae factus. *Plin. l. 11. c. 37.* Sed quibus cervix e multis, vertebraeque orbiculatum offibus, flexilibus ad circumpectum, articuloz nodis jungitur.

Vertens, entis, o. g. *ἐλσος*, partic. a *verto*. *Virg. R. Æn.* Gorgona defecto vertentem lumina collo. ¶ *Annus vertens, Mensis vertens* est totius anni, vel mensis vertentis, seu procedentis, & delabentis cursus, *il corso*, o. lo spazio d'un anno, o d'un mese. *Cic. pro Quir.* c. 12. Si debuit *sextis*, *Sexte*, petitis statim; si non statim, paulo quidem post; si non paulo post, at aliquando: sex quidem illis mensibus protecto; anno vertente sine controversia, *dentro lo spazio d'un anno*. *Nepos in Agestil.* c. 4. Tanta usus est celeritate, ut quod Xerxes anno vertente conlecerat, hic tranierit triginta diebus. *Plaut. Pers.* 4. 4. 76. Nunquam hercle hunc vicentem vertentem servibit tibi. ¶ Alia ratione *vertens annus* dicitur a *Cic. in Somn. Scip.* c. 7. Ibi enim annum illum intelligit, qui a *Macrobi.* l. 2. in *Sonn. Scip.* c. 11. vocatur *annus mundanus*, & a *Platone* dictus est *magnus*, h. e. spatium multorum annorum, quorum cursu expleto sidera, stellæque omnes ad eam cœli positionem redeant, in qua initio Mundi fuerunt; quæ quidem positio post 15. millia annorum contingere putabatur, ut *Iato* dicit. *Macrobi.* docet: Et iure *annus vertens* dictus est, quia, ut *Macrobi* verbis utar, conversione plenæ universalitatis efficitur. Homines, inquit *Cic. loc. cit.* populariter annum tantummodo solus, id est anni astris reditu metiuntur; cum autem ad idem, unde semel profecta sunt, Astra redierint, eandemque totius cœli descriptionem longis intervallis retulerint, tum ille vere annus vertens appellari potest. V. plura apud *Macrobi. loc. cit.*

Vertex, icis, m. *ὄψις*, id quod vertitur, vel circa quod conversio fit. Speciatim iunitor pro altissimis cœli partibus, quas Græce polos vocamus, id est pro partibus extremis axis, circa quem cœlum vertitur. *il polo.* *Cic. 2. de nat. Deor.* c. 41. ex *Poeta*: Extremumque adeo duplici de cardine vertitur Dicitur esse polos. *Virg. 1. Georg.* v. 142. Hic vertex nobis semper sublimis, at illum Sub pedibus Styx atra videt, Manesque profundi. ¶ Item *vertex*, seu *vortex* accipitur pro vento contorto, ac rotato, qui aliter typhon vocatur, id est pro flatu repentini genere, qui e sicca nube erumpit sine igne, ejusque partem abruptum secum rapit, eamque convolvit, & in nigrum turbamem versat, ac pondere illo ruina suam aggravat, & locum ex loco mutans rapida vertigine non antennis modo, sed & navigia contorta frangit, ut *Plin.* l. 2. c. 48. docet. Hinc ponitur pro quocunque vento, qui in æyrum movetur. *Lucan.* l. 3. v. 631. Vicinum involvens contorto vertice pontum. *Jen.* l. 5. Q. nat. c. 13. Ventus aliquo promontorio repercutus, atque in se volutus facit vortexem, qui circumactus, & eundem ambiens locum, ac in se ipse vertigine concitans, vertigo vocatur. ¶ Item accipitur pro aquis in se contortis, quod nempe vertantur in æyrum. *Quint.* l. 1. 8. c. 2. Secundo modo dicitur proprium inter plura, quæ sunt ejusdem nominis, id, unde cætera ducta sunt: ut vertex est contorta in se aqua, vel quicquid aliud similiter vertitur: inde propter flexum capillorum, pars est summa capitis, & ex hoc, quod est in montibus eminentissimum. Recte, inquam, dixeris hæc omnia vertex, proprie tamen, unde initium sumptum est. *Horat.* l. 2. ad. 9. Flumen minores volvit vertices. *Virg.* 1. *Æn.* v. 117. Rapidus vortex. ¶ Item hoc vocabulum accommodatur capillis, propter eorum flexum. Sed Metonymice accipitur pro parte summa capitis, propter flexum cavillorum, ut vidimus in verbis *Quintissiani, la cima del capo.* *Cic. pro R. Com. c. 7.* Non ab imis unguibus usque ad verticem summum ex fraude, fallaciis, mendaciis confilare totus videtur? *da capo a piedi.* *Plin.* l. 11. c. 37. Vertices bini homini tantum, aliquibus capitis ossa plana. Intelligit verticem a parte anteriore, & alterum a parte posteriore. ¶ In eodem homine usurpatur etiam de vertigine, & rotatione, quæ in doloribus circumagitur, lancinatque præcordia. *Cic. 2. Tusc. ex Poeta.* Nunc nunc dolorum anxileri torquent vertexes. ¶ Ab hominis capite hæc vox translata est ad montium cacumina. Igitur a similitudine capitis humani, quod in montibus eminentissimum est, vertex appellatur, *cima, κορυφή.* *Cic. 6. Ferr.* c. 48. Dicitur inflammasse tædas ex his ignibus, qui ex *Ætnæ* vertice erumpunt. ¶ Denique dicitur de parte altissima cujusvis rei, ut turris, arboris, &c. *Plin.* l. 12. c. 1. Arbor nemorosio vertice & se vallis protegens ramis. *Lucr.* l. 6. v. 750. Arcis in ipso vertice. ¶ Translate *Modest.* *Dig.* l. 27. tit. 1. leg. 13. Sævola, Paulus, & Ulpianus vertex legum prudentem. *capit de Giureconsulti.*

Vertebulum, i, n. idem ac vertebra. *Laëz.* de *opifi.* c. 5. Summas ossium partes crassioribus nodis congloravit, ut verti tutius possent, unde sunt vertebula nominata.

Verticillatus, a, um, *σφαιροειδής*, rotundus, vertebratus. *Cels.* l. 8. c. 1. Superius autem humeri caput rotundius, quam cætera ossa, verticillatis scapula-um ossibus inseritur. Alii leg. *verticillatis*, alii *vertibulatis*, eodem sensu.

Verticillus, i, m. *σφαιροειδής*, instrumentum, quod fuso adhibetur, ut facilius vertatur. *Plin.* l. 37. c. 2. In Syria quoque feminas verticillos inde facere.

Verticordia, æ, f. 1. Veneris cognomen, de quo ita *Ovid.* l. 4. *Fast.* Roma pudicitia proavorum tempore lapsa est: Cumzæm veteres consueverunt animum. Tempora jubet heri Veneri: quibus ordine factis, inde Venus verso nomina corde tenet. *Val. Max.* l. 8. c. 15. Ut Veneris Verticordæ simulacrum consecraretur, quo facilius virginum, mulierumque mentes a libidine ad pudicitiam converterentur.

Verticofus, seu reclusus Verticofus, a, um, *ἀντικύμδης*, contortus, complicatus. *Liv.* l. 21. c. 5. Quidam verticofus anni delati in hostes, ab elephantis obtritus fuit.

Verticulus, arum, *γιουρτε*, articuli, a *verto*. *Fest.* Verticulas cum dixit Lucilius, articulos intelligi voluit. ¶ Non tamen soli isti articuli dicuntur, sed etiam spondyli spinæ, h. e. vertebrae. *Lucil.* apud *Non.* c. 3. n. 103. Hæret verticulus adixum in posteriore Parte, atque articulis, ut nobis talu', genueque. ¶ Translate verticulus in machinis dicuntur vincula quædam lignæ, vel ferreæ, vel ex quavis alia materia, quibus pars una machinæ alteri adiungitur, ita tamen ut flexi, & verti possint. *Vitruv.* l. 10. c. 13.

Vertigino, as, n. *γυρῆσι*, circumteror, a *vertigo*. *Tertull.* c. 3. de *Pollio.* Ocelli, immo luminis puncta vertiginant.

Vertiginosus, a, um, adject. *chi passio vertigini.* *Plin.* l. 23. c. 2. Accutum vertiginolis perquam utile.

Vertigo, inis, f. *gyro, vertigine, ἰατρῆ, περιστάσις*, conversio, rotatio, a *verto*. *Plin.* l. 2. c. 3. Tantæ molis rotatæ vertigine assidua. *Pers.* *Fast.* v. 76. Quibus una Quiritem Vertigo facit. Alludit ad morem Romanorum in manumittendo, qui servum alapa percutiebant, deinde dextera ejus apprehensa ipsum circumagebant, atque ita de manu mittebant. *Sigon.* de *ant. jure C. R.* l. 1. c. 6. ¶ Ita etiam vocatur morbus capitis, qui ex trisidus, & lentis humoribus sursum ex verticulo commoventibus oritur, quo affecti occasione parva succidunt, a *vertendo*, quia omnia circumagi videntur, quæ quoniam ob oculos eorum, qui tali morbo laborant, verticofa quædam, & rotantia circumagi videntur. Græci vocant *σπίνθη*. *Plin.* l. 7. c. 6. A conceptu decimo die dolores capitis, oculorum vertigines, tenebraeque. *Juven.*

far. 6. v. 303. Cum bibitur concha, cum jam vertigine testum Ambulata, & geminis exturgit mensa lucernis.

Verto, is, verti, versum, a. 3. *volgere, voltare, mutare, τρέψω, στρέψω*, torqueo, converto. *Cic. Attic.* l. 16. ep. 10. Verti me a Minturnis Arpinum versus. *Id.* 3. de *nat. Deor.* Terra in aquam se vertit. *Liv.* l. 23. c. 47. Vertere arma adversus alium. *Id.* l. 7. Vertere in se omnium oculos. h. e. omnium admirationem de se movere. *Virg.* 10. *Æn.* Vertere sententiam. *mutar parere.* *Id.* 1. *Æn.* Quæ te sententia vertit? *Cæsar.* l. 1. B. Civ. c. 8. Vertere aliquid in contumeliam suam, *far viddande in sua vergogna, e smacco.* *Propert.* l. 2. eleg. 19. Et Deus, & durus vertitur ipse dies. h. e. & Dei voluntas, & calamitatum series aliquando mutatur. ¶ Atque hæc est præcipua & latior hujus verbi significatio, ad quam etiam illa pertinent, Vertere terga, *dar le spalle, porsi in fuga.* *Liv.* l. 1. c. 15. Vertere hostes in fugam, *cacciar' in fuga.* *Id.* l. 30. c. 33. ¶ *Vertere solum* est patriam mutare, *andar' in bando*; de quo *V. Solum.* Sic *vertere solum.* *V. Solum.* ¶ Præterea in hac, quam diximus, significatione sæpe hoc verbum ita usurpatur, ut neutrorum naturam videatur inducere. *Liv.* l. 3. Aliquandiu æquatus inter omnes terror fuit, paulatim totus vertere in plebem cepit. *Id.* l. 5. Jam verterat fortuna, *avea mutato factus*: sed in his & similibus aliis facile subintelligi potest aliquis accusativus, ita ut opus non sit in neutrorum ordinem hoc verbum conjicere. ¶ Sed permulti sunt præterea, & valde diversi hujus verbi usus. f. sumitur enim interdum pro gyrum agere. *Virg.* 2. *Æneid.* Vertitur interea cœlum, & ruit Oceano nox. ¶ Item pro transferre de una in aliam linguam, *tradurre.* *Cic.* 1. *Fin.* Quamquam si plane sic verterem Platonem, ut Aristotelem, ut verterunt nostri Poætæ fabulas. *Id.* 2. *Tusc.* Verti enim multa de Græcis. ¶ Item pro evertere, destruere. *Cic.* 1. *Offic.* c. 24. Ut Callicratidas, qui cum Lacedæmoniorum dux fuisset Peloponnesiaco bello, multaque fecisset egregie, vertit ad extremum omnia. *Manil.* l. 4. v. 80. Fuit alter amore, Et Pontum tranare potest, & vertere Trojam. Loquitur de Paride, qui ob raptam Helenam in causa fuit excidii Trojanorum. ¶ Item pro convertere, redigere, *rivolgere, applicare.* *Plin.* l. 15. c. 4. Usum olei ad luxuriam vertere Græci. *Cic.* 1. *Verrin.* Ex illa pecunia magnam partem ad se vertit. *tenne per se.* ¶ Item pro contugere, amplecti, suscipere. *Ter. Eun.* 5. 1. Redundam, redigam, ut, quo se vertat, nesciat, *che non saprà a che appigliarsi.* *Cic.* 5. *Verr.* Quo enim le verteret non habebat. *Id.* 2. de *Divin.* Superstitio, quocunque te verteris, persequitur. ¶ Item pro considerare, volvere, agitare. *Liv.* l. 39. Vertebatur, utrum manerent in Concilio Lacedæmonii. h. e. discerebatur. *Plaut. Mostell.* 5. 1. 10. Ubi ego video, rem verti in meo foro. h. e. agitari, disputari. ¶ Item pro tribuere, dare, *scrivere*, cum duobus dativis. *Cic.* l. 7. *Fam.* ep. 6. Ne illæ sibi vitio verterent, quod abesse a patria. Vel cum accus. & præposit. *in.* *Liv.* l. 48. c. 11. Causas secundorum & adversorum vertere in Deos. ¶ Item pro verari, esse. *Liv.* l. 6. c. 36. Res in discrimine vertitur. *Plaut. Mostell.* 3. 1. 109. Jam homo in mercatura vertitur. *l'impiega.* ¶ *Verti in aliqua re* est in ea consistere, summam rei in ea esse. *Liv.* l. 37. c. 7. Totum id vertitur in voluntate Philippi. *tutto sta nel volere di Filippo.* *Cic.* 2. *Verr.* c. 7. In unius potestate ac moderatione vertuntur omnia. ¶ Item evenire, succedere, cum adverbis *bene*, aut *male.* *Plaut. Pers.* 4. 1. 5. Si malus est, male res vertunt, quas agit; si autem frugi, eveniunt frugaliter. *Id.* *Aulul.* 4. 10. 57. Quæ res tibi bene, feliciterque vertat. *Liv.* l. 1. c. 28. Tullus Mettium benigne alloquitur: quod bene verat, castra Albanos Romanis castris jungere jubet.

Vertumnalia, seu Vortumnalia, orum, n. 2. vel ium, n. 3. Vertumni festa, quæ fiebant mense Octobri. *Varr.* l. 5. de *L. L.*

Vertumnus, seu Vertunnus, i, m. Deus quidam apud Romanos, qui in omnigenas se se formas vertebat, ut Proteus apud Græcos. *Ovid.* 14. *Met.* Prop. l. 4. el. 2. Sed alii de eo scribunt. Quidam tradunt, a Romanis habitum esse Deum, in cuius tutela arborum fructus essent, cæteraque, quæ autumnii tempore maturefunt, ita dictum, quod autumnii tempora perciperet. Alii docent, Vertumnum fuisse Deum, qui præfuit rebus contrahendis, ac permittendis, dictum autem a *verto*, quia mercatorum verbum est. *Afon.* in 3. *Verr.* c. 59. Vertumnus, Deum invertendarum rerum, id est mercaturæ. Alii ajunt, fuisse Deum humanarum cogitationum præsidem, ideoque multiformem fingi, & inconstantem, quemadmodum & illæ variz sunt, & mutabiles, hinc in quo Vertumno natos esse dici, qui cogitationes suas regere non possint. *Acon.* in illud *Horat.* l. 2. *sat.* 7. v. 14. *Vertumnus, quotquot sunt, natus iniquis.* Nec desunt, qui inde Vertumnus dictum putent, quod Tiberim fl. a foro Romano longe averterit. *Propert.* l. c. Alii scribunt, quod Curtium lacum in Tiberim averterit. Nam hic lacus fuit, ubi postea forum Romanum. Quam opinionem tangit & *Ovidius* l. 6. *Fast.* v. 410. ¶ Hic Deus Pomonam Nympham tertur adamasse, & ubi fubi ejus saltem conspectu trui liceret, in nullas non formas se transmutasset. *Ovid.* 14. *Met.* ¶ Simulacrum habuit in foro, in ultimo vico thurario, sub basilicæ angulo flectentibus se ad postremam dexteram partem, teste *Afon.* in illud *Cic.* in *Verr.* 2. c. 50. Qui a signo Vertumni in circum maximum venit.

Veru, u, n. 4. *spiedo*, Ger. *braspiess*, Gal. *baotche*, Hisp. *assador, ὄβελος*, instrumentum terreum, oblongum, cum cuspidè, quo carnes ad ignem torrentur. *Varro* l. 4. de *L. L.* a versando sic dici scribit. Nam ad ignem jugiter versatur. In singulari numero indeclinabile est, in plurali inflectitur *verua, veruum, verubus.* *Virg.* 1. *Æn.* v. 212. Pars in trista secant, verubusque tremantia figunt. ¶ Etiam ob similitudinem sic dixerit jaculi genus. *Virg.* 7. *Æn.* v. 665. Et tereti pugnant mucrone, veruque Sabello. *Sidon.* *Carm.* 5. v. 418. Equo ruit acide fossus ille, veruque alius. ¶ *Verum pro veru* in nominativo, & accusativo singulari dixit *Plaut.* *Rud.* 5. 2. 15. & 17.

Vervactor, oris, m. Deus vervacti prætes. In Flaminis Cerealis redagatione, cum sacra taceret Cereri, ac Telluri; Vervactor, Redagator, Imporcitor. Hæc ex *Serv.* in l. 1. *Georg.*

Vervacum, i, n. *νιανθῶ, νιάνθῶ*, ager vere proficissus, deindeque quiescens utque ad sequentem autumnum, quo fementis fit, qui alio nomine, *novalis* dicitur, cui opponitur ager *resibilis*, qui nempe restat, novali quiescente. *Plin.* l. 18. c. 19. Quidam utique ab æquinoctio veru proficidit volunt. Quod vere semel aratum est, a temporis argumento vervacum vocatur. Hoc in novali, atque requieto necessarium est. *Varro* l. 1. de *R. R.* c. 44. Illud quoque multum interit in rudi terra, an in ea feras, quæ quotannis obita sit, quæ vocatur resibilis, an in vervaclo, quæ interdum requiritur. Adde *Col.* l. 2. c. 10.

Verucini, m. 2. *le villara d'Arene*, pop. Galliz Narb. in Provincia, supra Suelteros. *Plin.* l. 3. c. 4.

Veruculum, i, n. *ὄβελος*, exiguum veru. Speciatim sic dicitur instrumentum terreum, quo metallorum expurgatores spumam eximunt a reliqua materia. *Plin.* lib. 33. cap. 6. E superiori catino defluens in inferiorem, & ex eo subliata veruculis terreis, atque in ipsa flam-

na convoluta veruculo, ut fit modici ponderis.
Vervecus, a, um, *de castione*, $\alpha\lambda\upsilon\mu\epsilon\lambda\epsilon\tau\omicron$, factus ad similitudinem vervecis, ut vervecus Jupiter, apud *Arnob. l. 5. h. e. Jovis signum vervecis forma cultum sub Ammonis nomine.* ¶ Quod addi solet ex *Plaut. Capt. 5. l. 31.* Vervecia statua, rectius in opt. Codicib. habetur *verberes*.
Vervecinus, a, um, *de castione*, quod ex vervece est. *Lamprid. in Commodo, c. 1.* Vervecina pellis.
Vervex, ecis, *m. castione*, *castrato*, $\chi\epsilon\lambda\epsilon\iota\varsigma$, $\epsilon\lambda\epsilon\tau\tau\mu\alpha\iota\omicron\varsigma$, mas inter oves, qui inversi, sive adepti sunt testiculos. Nam qui ad generandum sobolem integer tenetur, *aries* dicitur. *Cic. 2. de Leg. c. 22.* Quod genus sacrificii lare vervecibus fiat. *Plaut. Capt. 4. 2. 40.* Qui petroni nomen induunt verveci sectari. *V. Petro.* ¶ Translate dicitur de homine stupido, folido, ignavo. *Juvenal. Sat. 10. v. 50.* Vervecum in patria, crassoque sub aere nasci. *Plaut. Merc. 3. 3. 6.* Ibane vero, vervex, intro eas?
Veruina, æ, f. i. idem, ac verutum, a veru. Unde patet, vocem em quatuor, non tribus syllabis enuntiarī debere. *Fulg. Planciades, n. 33.* Veruina jaculi genus longum, quod aliqui verutum nominant. *Galibus Bassus Satira:* Veruina confodiendo, non te nauci facio. *Plautus Bacch. 4. 8. 46.* Si tibi est machætra, & nobis veruina est domi, Qua quidem te faciam, si tu me irritaveris, Consofiofem fornicia nenia.
Verulāni, m. 2. pop. Latii, quorum urbs Verulum. *Plin. l. 3. c. 5.*
Verulium, n. 2. Verulæ, *Veroli*, col. & urbs Latii in Herculicis, apud Cosam fl. Fraffinoni finitima, media fere inter Anagninam ad Occ. & Soram ad Or. 9. aut 10. M. P. *Livius.*
Verum, i, n. 2. *vero*, *verid*, $\alpha\lambda\theta\epsilon\iota\varsigma$, id, quod verum est, res vera, veritas. *Cic. 4. Acad. Quæ ista regula est veri, & falsi, si notionem veri, & falsi, propterea, quod ea non possunt interfosci, nullam habemus?* *Id. l. 12. Fam. ep. 5. Id autem eo facilius credebatur, quia simile vero videbatur.* *Perf. Sat. 1. v. 107.* Sed quid opus teneras mordaci raderet vero Auricularis? Ubi verum mordax est veritas libera, male sibi conficiunt aures offendens. ¶ Aliquando verum accipitur pro æquitate, pro eo, quod est æquum, justum, par, conveniens, bonum, utile, $\delta\iota\kappa\alpha\iota\upsilon\varsigma$, $\epsilon\pi\iota\kappa\alpha\iota\varsigma$. *Hor. l. 1. ep. 7. v. 98.* Metiri fe quenque suo modulo, ac pede verum est. *Cic. pro Domo, c. 8.* Sed quid ad te, qui neges esse verum, quenquam ulli Republicæ extra ordinem præfici? *Cæsar l. 4. B. Gall. c. 8.* Neque verum esse, qui suos fines tuos non poterunt, alienos invadere.
Verum, adverb. *id. veramente*, *certo che id*, $\mu\epsilon\lambda\iota\sigma\tau\alpha$, $\alpha\lambda\theta\epsilon\iota\varsigma$, vere, vero, & usurpatur in responsonibus cum aliquid affirmare volumus. *Terent. Heaut. 5. 3. 10.* Facies? Ch. Verum. *Id. Adelph. 4. 2. 4.* Men' quæris? Sy. Verum. ¶ Sæpius est conjunctio adverbativa, & significat sed, *ma*, *anxi*, $\alpha\lambda\lambda\alpha$, $\kappa\alpha\iota\omicron\tau\iota$, *j. Cic. pro Mur.* Ea sunt omnia non a natura, verum a magistro. *Id. 5. Phil. Expectabantur, Calendis Jan. fortasse non recte. Verum præterita omitimus. Id. pro Cæl. c. 19.* Non modo agendo, verum etiam cogitando. ¶ *Verum enimvero* majorem habet adverbandi vim, quam solum *verum*, *ma nondimeno*. *Liv. l. 4. c. 4.* Nemo invitum pactationem nuptialem quemquam facere cogessit. verum enim vero lege id prohiberi, id demum contumeliosum est. *Adde Cic. Verr. 5. c. 84.* ¶ *Verum enim* idem fere significat, quod *verum*. *Terent. Adelph. 2. 1. 47.* Verum enim, quando bene promeruit, fiat. *ma pure*, *tustavia*. ¶ *Verum vero* idem est quod *verum enim*. *Caro apud Gell. l. 13. c. 17.* Verum vero inter offam, atque herbam ibi vero longum intervallum est. Veteres quædam Editiones habent *verum inter offam* &c. omisso *vero*.
Verum pro Veru, V. supra in *Veru*.
Veruntamen, *ma*, *nondimeno*, $\mu\epsilon\lambda\iota\sigma\tau\alpha$ $\delta\epsilon$, $\mu\epsilon\lambda\iota\sigma\tau\alpha$ $\alpha\upsilon\tau\iota$, sed tamen. *Cic. 7. Verr. c. 39.* Consilium capio primo stultum, veruntamen clemens. *Id. 12. Fam. ep. ult.* Non dubitabam equidem, veruntamen multo mihi notiofem amorem tuum effecit Cherippus.
Verus, a, um, *vero*, $\alpha\lambda\theta\epsilon\iota\varsigma$, sincerus, solidus, non falsus. *Cic. 6. Verr. Inter hunc, & illum Numidicum verum, & germanum metallum intereffe.* *Id. 4. Acad. c. 4.* Causa mihi videtur esse verissima. *Aufhor de elamas. anteq. ives in exil. c. 2.* Neque majus est, neque verius. *Virg. 12. Æn. Duce, puer, virtutem ex me, verumque laborem, Fortunam ex alius. Laßans. l. 1. c. 11.* Illud in vero est, quod, &c. *b. e.* illud verum est. ¶ Aliquando fumitur pro veridico, *veritiero*, $\epsilon\pi\iota\mu\omicron\lambda\omicron\gamma\omicron\varsigma$, sicut contra falsus pro fallaci. *Ter. And. 2. 5. 12.* Sum verus. ¶ Interdum pro nativo, non adulterato, *naturale*, *proprio*. *Ter. Eun. 2. 3. 26.* Color verus, corpus solidum. ¶ Nonnunquam pro æquo, iusto, bono. *V. verum*.
Verutum, i, n. $\sigma\alpha\upsilon\tau\iota\omicron\varsigma$, $\delta\theta\iota\lambda\epsilon\iota\varsigma$, genus jaculi, id est hafile, quod veru præfixum habet, & etiam veru dicitur, *Fest.* Veruta, pila dicuntur, quod veluti verua habeant præfixa. *Cæf. l. 5. B. G.* Transfigitur scutum Pulsoni, & verutum in balteo defigitur. *Virgilius 2. Georg. v. 168.* Afuetumque malo Ligurem, Volfofoque veruto. Alii leg. *verutos*. h. e. veru armatos, ut fit adjectivum.
Verutus, a, um, adject. *V. Verutum*.
Vesania, æ, f. $\rho\epsilon\alpha\tau\iota\alpha$, $\sigma\tau\epsilon\phi\alpha\tau\iota\omicron\varsigma$, $\mu\epsilon\gamma\iota\varsigma$, vecordia, amentia, stultitia. *Hor. l. 1. Sat. 3.* Ne vos ageret vesania discors. *Plin. l. 35. c. 11.* Ulyffes simulata vesania bovem cum equo jungens.
Vesaniens, tis, particip. *infurioso*, $\iota\mu\pi\alpha\epsilon\tau\tau\omicron$, insaniens, furens. *Caull. Carm. 25. in Tballum:* velut minuta magno Deprensa navis in mari, vesaniante vento.
Vesanus, a, um, *paçzo*, *furioso*, $\pi\alpha\tau\alpha\phi\omega\iota\varsigma$, $\mu\epsilon\gamma\iota\omega\delta\eta\varsigma$, insanus, demens, furiosus, a *ve*, quæ particula hic minuit, & *sanus*. *Cic. pro Domo, c. 21.* Hæc furiosa vis vesani Tribuni Plebis. *Id. ibid.* Ac primum illud a te homine vesano, & furioso requiro. ¶ Metonymice dicitur etiam de eo, quod vesaniam efficit. *Virg. 9. Æn. Suadet enim vesana fames. Caull. Carm. 95.* Cum vesana meas torreret flamma medullas.
Vescendus, a, um, particip. passivæ significationis, *da mangiare*. *Plin. l. 20. c. 5.* Dyfentericus vescendus dederet.
Vescens, tis, particip. qui vescitur. *Virg. 6. Æn. v. 656.* Conspicit ecce alios dextra lævaque per herbas vescentes. *Plin. l. 9. c. 13.* Delphinus vescens ex hominum manibus.
Vesco, is, activa forma pro vescor. *Terull. de jejuni. c. 5.* Quis nos vescet carne? h. e. pascet. Hinc quidam passivæ accipiunt illud *Plin. l. 8. c. 50.* Caprinum jecur si vescatur, restituit vespertinam aciem his, quos Nyctalopas vocant. Alii leg. *vescantur*.
Vescor, etis, sine præf. *d. 3. mangiare*, $\epsilon\delta\omega$, $\epsilon\delta\omega\mu\alpha$, $\tau\epsilon\phi\omega\mu\alpha$, $\sigma\tau\epsilon\mu\alpha$, edo, cibo utor, pascor. Constitruitur cum nom. & abl. sine præf. *Cic. in Or.* Quæ est autem in hominibus tanta perversitas, ut inventis frugibus glande vescantur? *Id. 2. de Nat. Deor. c. 23.* Dii nec escis, nec portionibus vescuntur. ¶ Inventitur etiam constructum cum accusativo. *Plin. l. 8. c. 50.* Sic caprinum jecur vescantur. *Tacit. in Agric. c. 28.* Eo inopie venere, ut infirmisimos suorum forte ductos vescerentur. *Adde Acc. apud Non. c. 4. n. 478.* ¶ *Vescendo esse*, est esui aptum esse, *essere buono da mangiare*. *Plin. l. 21. c. 16.* Radix ejus vescendo est decocita. *Sic ad vescendum aptum esse*, eodem sensu apud *Cic. 2. de Nat. Deor. c. 64.* ¶ *Vesci ex manu hominis*, est ex manu hominis escam

capere. *Plin. l. 9. c. 8.* Simili modo ex hominum manibus vescens, fenèrique fe tractandum. ¶ Translate, vel per Catachresin fumitur pro uti, frui. *Virg. 1. Æn.* Quod si fata virum fervant, si vescitur aura Ætherea. *Cic. 5. de Fin. c. 20.* Vesci voluptatibus paratissimis. ¶ Item pro videre. *Accius apud Non. c. 4. n. 477.* Priusquam infans effes, facinus tui oculi vescuntur.
Vescellus, a, um, *foffile*, *debole*, *macilente*, $\lambda\epsilon\pi\theta\epsilon$, $\iota\chi\theta\epsilon$, $\mu\epsilon\tau\theta\gamma\alpha\mu\mu\omicron\varsigma$, aliquantum gracilis, macilentus, male curatus, dim. a *vescus*. *Fest.* Vesculi, male curati, & graciles homines. *Ve* enim syllabam rei parvæ præponebant, unde *Vesovum* parvum Jovem, & *veglabam* fabam minutam dicebant.
Vescus, a, um, *buons da mangiare*, $\epsilon\delta\omega\delta\iota\mu\omicron\varsigma$, edulis, sive esui aptus. *Virg. 3. Georg. v. 175.* Nec vescas salicum frondes, uvamque paluitrem. *Id. l. 4. Verbenasque premens, vescumque papaver.* ¶ Accipitur etiam pro parvo, minuto, gracili. *Ovid. 3. Fast. v. 445.* Vegrandia farra coloni, Quæ male creverunt, parvaque vesca vocant. *Plin. l. 7. c. 20.* Corpore vesco, sed eximii viribus Tritanum. ¶ *Servius in 3. Georg. scribit*, vescum proprie significare teneum, levem, atque illud quod ibidem v. 175. legitur *vescas salicum frondes*, interpretatur teneras, & siccas.
Vesuvius, i, m. idem ac Vesuvius, apud Poetas. *Virg. 2. Georg. v. 224.* Talem dives arat Capua, & vicina Vesuvo Ora jugo. *Servius* Vesuvium d'verium esse putat a Vesuvio, atque illum quidem in Liguria, hunc in Campania situm esse. Sed fallitur. Constat enim celeberrimum Scriptorum testimonium, Ligusticum montem *Vesulum*, non *Vesuvium* esse appellatum.
Vesica, æ, f. *vesicica*, $\kappa\upsilon\sigma\tau\iota\varsigma$, $\kappa\upsilon\sigma\tau\eta$, $\phi\upsilon\sigma\eta$, urinæ receptaculum in corpore animalis, folliculus, in quo urina colligitur infra alvum a priorè parte. *Cic. 2. Fin. c. 30.* Tanti autem morbi aderant vesicæ, & torminum. *Hor. l. 1. Sat. 8.* Displora sonat quantum vesica, pedepi. *Apulej. l. 1. Metam.* Vesicam exonerare. ¶ Ponitur & pro muliebri inguine. *Juvenal. Sat. 1. v. 38.* Quæ testamenta merentur nobiscum, In cælum quos evehit optima summi Nunc via processit, vetula vesica beata.
Velicaria, æ, f. $\alpha\lambda\iota\kappa\iota\gamma\alpha\beta\omicron\varsigma$, herba, quæ vesicæ medetur. *Plin. l. 21. c. 31. de Syrybano:* quorum alterum, qui acini coccine, & granosi folliculi, halicacabum vocant, & alii callion, nostri autem vesicariam, quoniam vesicæ, & calculus proficit, &c.
Vesicarius, a, um, adject. ad vesicam pertinens, ut vesicaria aqua, *Marcell. Empir. c. 26.*
Vesicula, æ, *vesicichetta*, $\kappa\upsilon\sigma\tau\iota\delta\iota\omicron\upsilon\varsigma$, parva vesica. In herbis quibusdam vesiculæ dicuntur folliculi, quibus semen includitur. *Cic. 2. de Divin. c. 14.* Et pulejum aridum florescere brumali ipso die, & inflatas rumpi vesiculas, & semina malorum, quæ in his mediis inclusa sint, in contrarias partes se fe vertere.
Vesiculosus, a, um, adject. vesicis, seu tuberculis plenus. *Cal. Aurelian. Acus. 3. c. 17.*
Vespa, æ, f. *vespa*, $\sigma\phi\delta\epsilon$, $\alpha\delta\epsilon\phi\alpha\lambda\eta$, insectum volucre aculeatum, api simile. *Cic. l. 5. de Fin. c. 15.* Cornibus uti videmus boves, vespas aculeas, &c. De vespis *Plinius* scribit l. 11. c. 21. ¶ *Vespa* quoque vocantur, qui aliter dicuntur vespillones, idest qui cadavera efferebant, & incendebant. *Fest.* Vespa, & Vespillones dicuntur qui funerandis corporibus officium gerunt, non a minutis illis volucris, sed quia vesperino tempore eos effertur, qui funebri pompa duci propter inopiam nequeunt.
V. Vespasianus, decimus Romanorum Imperator. Suscepit Imperium anno Christi 70. vel 71. Multis virtutibus insignis fuit, sed eas omnes uno avaritiae crimine lædavit. ¶ *Titus Vespasianus*, Flavij filius, & in Imperio successor, anno Christi 81. Fuit omnibus hominibus a deo carus, ut amor mundi, & delicæ humani generis cognominaretur. *V. Suetonium.*
Vesper, is, & *Vesperus*, i, m. $\epsilon\sigma\pi\epsilon\tau\tau\omicron\varsigma$, una stellarum errantium, eadem, quæ Venus, quæ etiam Græco nomine *Hesperus* dicitur, medium inter Solis, & Mercurij sphaeras situm obtinens, a Græco nomine allato, converso spiritu aspero in v consonum. *Plin. l. 2. c. 8.* Infra Solem ambit ingens sidus, appellatum Veneris, alterno meatu vagum, ipsique cognominibus æmulum Solis, ac Lunæ. Præveniens quippe, & ante matutinum exoriens, Luciferi nomen accipit, ut Sol alter, diem maturans: contra ab occasu refulgens, nuncupatur *Vesper*, ut protergens lucem, vicemque Lunæ reddens. *Virg. l. 1. Georg. Illuc fera rubens accendit luminam Vesper.* *Horat. l. 2. od. 9.* Vespere surgente. ¶ Sumitur aliquando pro ipso vesperino tempore. *Cæf. l. 2. B. C. c. 43.* Magistris imperat navium, ut primo vespere omnes scaphas ad litus appulsas habeant. *Cic. 3. Phil.* Atque ibi fe occultans perpotavit usque ad vesperum. *Virg. 3. Georg. Solis ad occasum cum frigidus aera vesper Temperat, & saltus reficit jam rosida Luna.* *Ovid. l. 1. Trist. el. 2.* Nunc Zephyrus fero vesperè missus adest. ¶ *Nescis quid serus vesper vehas*, titulus est, quo a Varrone inscripta fuit una ex Iatyris Menippeis, ut auctor est *Gellius l. 13. c. 11.* & ex eo *Macrob. l. 1. c. 7.* Proverbialis est, sicut sunt & alii perijque, quod salubriter adtemeretur, ne præsentium successuum prosperitate sublati futuri curam abijciamus, neque ulla de re securi simus, prius, quam exitum viderimus. Nec dubium, quin eodem respexerit *Maro*, cum 1. *Georg. de Solis prognosticis tractans* ait: Denique quid vesper serus vehat. Et *Livius l. 45. c. 8.* qui scripsit. In secundis rebus nihil in quenquam superbe, ac violenter consilium decet, nec præsentis credere fortunæ, cum quid vesper ferat, incertum sit.
Vesper, ra, rum, $\iota\alpha\sigma\epsilon\tau\tau\omicron\varsigma$, vesperinus. *Plin. l. 10. c. 12.* His horæ rigandi matutina, atque vespera. ¶ *De vesperi suo vivere*, proverb. apud *Plaut. Mil. 4. 2. 5. h. e.* turris luis, *vivere delle sue ladre fastiche*.
Vespra, æ, f. *fera*, $\iota\alpha\sigma\epsilon\tau\tau\omicron\varsigma$, extrema diei pars, & Græca voce allata. *Cic. 2. Cassil. c. 4.* Si accelerare volent, ad vesperam consequentur. *Id. 3. Fin. Heri*, inquam, ludis commissis ex Urbe profectus veni ad vesperam. *Tac. l. 3. hist. c. 19.* Insuperbrante vespera univèrsam Flavianij exercitus robur advenit. ¶ *Vespera* ablat. absolute. h. e. vesperino tempore. *Apulej. l. 1. & 9. Metam.*
Vesperalis, & le, o. 3. vesperinus, occidentalis. *Solin. c. 14. (al. 9.)* Igitur Macedonia præcingit Thracius limes, meridiana Theffalix Epirotæ tenent, a vesperali plaga Dardani sunt, & Illyrii, &c.
Vesperascens, entis, o. g. part. a *vesperasci*, $\nu\epsilon\pi\tau\iota\varsigma$ in *Pelopid. c. 2.* Ut vesperascente cælo Thebas possent pervenire. *Tacit. 16. Ann. cap. 34.* Vesperascente jam die.
Vesperascit, ebat, imp. 3. *farsi sera*, $\eta\sigma\tau\epsilon\tau\tau\omicron\varsigma$, Germ. *es vuirdeabend*, *oder spat*, Gall. *il vient sur le tard*, Hisp. *anochace*, $\iota\alpha\sigma\epsilon\tau\tau\omicron\varsigma$ $\gamma\iota\upsilon\tau\epsilon\tau\tau\omicron\varsigma$, $\iota\alpha\sigma\epsilon\tau\tau\omicron\varsigma$, serum diei fit. *Ter. Heaut. 2. 3. 8.* Et vesperascit, & non verunt viam.
Vesperat, abat, imp. 1. *farsi sera*, $\iota\alpha\sigma\epsilon\tau\tau\omicron\varsigma$, vespera fit. *Gell. l. 17. c. 8.* Taurus Philofofus accipiebat nos Athenis cæna plerunque ad id diei, ubi jam vesperaverat.
Vesperatus, a, um, adject. ad vesperam perductus. *Salin. c. 16.* Dei jam vesperato.

Vespere, *la sera, di sera, ἑσπέρη, ἡσπέρη*, abl. sing. qui adverbialiter ponitur. *Cic. Att. l. 11. ep. 12.* Cephalio mihi a te literas reddidit ad octavam Idus Martii vespere.

Vesperti, *adv. di sera, ἑσπέρη, ἡσπέρη*, vespertino tempore, principio adventantis noctis. *Cic. l. 11. Fam. ep. 27.* Nam cum in Tufculanum vesperti venissem. *Id. de Or. Cum ad me in Tufculanum, inquit, beati vesperti venisset. Id. de Tufculano suo. Id. 1. Acad. c. 1.* Nuntiatum est nobis a M. Varrone, venisse eum Roma pridie vesperti.

Vespericus, *f. 5. opp. Vardulorum in Hisp. Tarr. inter Menofcam, & portam Amanum. Plin. l. 4. c. 20.*

Vesperna. *V. Cœna.*

Vespertilio, *onis, m. pipistrello, nottola, ἡσπέρη, Ger. Stadernauß, Gal. oiseau-souris, Hisp. morciegalo, vespertilio*, animal volatile, incertæ naturæ. Est enim medicæ cuspidam inter avem, & murem speciei, ut mus alatus dici possit. Volat enim pinnatis alis, sed inter volucres non est habendus, quod quatuor pedibus graditur, pullosque parit, non ova, quos & lacte nutrit. *Varro apud Non. c. 1. n. 228.* Factus sum vespertilio, neque in muribus plantæ, neque in volucris sum. ¶ Nomen habet a vespere, quod vespere se ad volatum proterat. *Ovid. l. 3. Met. vs. 12.* Lucenque perose nocte volant, seroque tenent a vespere nomen. ¶ Translate vespertilionis Jurisconsultus vocatur, qui *Seneca, & Apulejo* lucifugæ, hoc est qui noctu demum vespertilionum more prodeunt in publicum, ne forte in dominos, notove incidant. Hujusmodi sunt etiam, qui ære alieno obruti interdum domi delectant, metu creditorum. *Lipian. l. 31. Dig. de evition. ubi tamen alii aliter loquunt.*

Vespertinus, *a, um, di sera, ἑσπέρη*, quod ad vespem spectat, ferum, tardum. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 20.* Tum vespertinus temporibus delectescendo, tum matutinis tursum fe aperiendo. *Hor. l. 1. ep. 6.* Gnavus mane forum, & vespertinus pete tectum. ¶ Vespertinæ literæ dicuntur, quæ vesperti scriptæ, aut reddite sunt. *Cic. Att. l. 13. ep. 23.* Antemeridianis literis heri statim rescripti, nunc respondebo vespertinis. ¶ Ponitur etiam pro occidentali, ad vespem sito, *occidentale. Horat. l. 1. sat. 4. v. 29.* surgente sole ad eum, quo Vespertina tepet regio.

Vesperugo, *inis, f. ἑσπερίδα, stella, eadem quæ Vesper, Hesperus, Lucifer, Venus. Vitr. l. 9. c. 2.* Veniens stella, post occasum solis apparens in caelo, Vesperugo vocatur, aliis autem temporibus eam antecurrens, & oriens ante lucem Lucifer appellatur. *Plautus Amphit. l. 1. v. 319.* Nec Jugula, neque Vesperugo, neque Vergilæ occidunt. *Gl.* ¶ Ursupatur etiam pro vespertione. *Tertul. l. de Anima, c. 32.* Item contraria lumini, quæ cæca in totum, vel solis tenebris habent oculos, talpas, vespertiginas, noctuas.

Vesperus. *V. Vesper.*

Vespices dicuntur fructu denfa a similitudine vestis. *Paul. apud Fest.*

Vespillo, *onis, m. becchero, becchino, Ger. sodengreber, Gal. fossoyeur, Hisp. boyador, vespillero, funerario, funerarius, sendapilarius. Fest.* Vespæ, & vespillonis dicuntur, qui funerandis corporibus officium gerunt, non a minutis illis volucris, sed quia vespertino tempore eos efferunt, qui funebri pompa duci propter inopiam nqueunt. Ubi in manuscripto pro vespillonis etiam vespitiones legas. *Martial. l. 1. ep. 48.* Qui fuerat medicus, nunc est vespillo Diavulus. *Sueton. in Domit. c. 17.* Corpus eius populari sandapila pro vespitione exportatum.

Vesta, *a, f. ἑστία, filia Demogoroni, uxor Cæli, mater Saturni, quæ aliis nominibus Ops, Terra, Tellus, Cybele, Berecynthia, Rhea, Mater Magna, Mater Deorum, Mater Idæa, Mater Phrygia appellatur. Cic. 1. de nat. Deor. c. 27.* Nam Vestæ nomen a Græcis. Ea est enim, quæ ab illis ἑστία dicitur. Nempè terra & ipsa immobilis est, & cæteris causis est cæteris, ἡστία, id est status, mansioinque. *Ovid. l. 6. Fast. v. 299.* Stat vi terra sua, vi stando Vesta vocatur. ¶ Vesta altera, neptis Vestæ superioris, filia Saturni ex Ope. Nam Ops duæ nominantur, quarum prima mater fuit Saturni, eadem quæ Terra, secunda uxor dicitur Iustæ. Secundam hanc Vestam ajunt esse ignem. Sed *Cicero, & Ovidius* duas has Vestas confundunt. *Cic. Inc. est.* Nam Vestæ nomen a Græcis. Ea est enim, quæ ab illis ἑστία dicitur. Vis autem ejus ad aras, & focos pertinet. Itaque in ea Dea, quæ est rerum custos intimarum, omnis & precatio, & sacrificatio externa est. Alii legunt *evestem. Ovid. 6. Fast. v. 267.* Vesta calcem est, quæ terra: subest vigil ignis utriusque. Significant sedem terra, focusque terra. *V. ibi plura. Dionysius Halic. Rom. ant. l. 2. tit.* Vestam terram esse, ei autem ignem dicatum esse, ovia terra est ignem æthereum gignit. ¶ Vesta fingitur virgo permanisse, quia Vesta ignis est, ignis autem nihil gignit. Et quoniam erat virgo, ei etiam serviebant virgines, quæ Vestales vocabantur, quarum munus erat sempiternum ignis publici focus in urbe custodire, ut ex *Ovidio loc. cit.* percipiuntur est, quod etiam apud *Dionysium legas l. c.* ¶ Hanc Deam pro Trojani coluere, ut est apud *Virg. 2. Æn. de Hæore.* Sic ait, & ininibus vitas, & Vamque potentem, æternumque adytis essent penetrabilibus ignem. In Italiam Vestalem ignem Æneas de Troja cum Penatibus tulisse dicitur, conditque Lavinio Vestæ ædem sacravit. Postea Aicanus ædificata Alba Longa templum Vestæ extruxit in montis Albanii parte, cui suberat locus, in quo illa mater Romuli, & Romi a Marte compressa fuit. Tandem Numa Pompilius Romæ Vestæ templum sacravit anno 40. ab Urbe condita, & virgines, quæ ejus sacra custodirent, Vestas dicitur. Vide *Ovid. in fine l. 4. Fast. & loc. cit.* ¶ Hoc templum fuit in eo spatio, quod est medium inter Palatum, & Capitolium, in foro. *Dionys. l. c. Cic. 1. de Dru.* Nam non multo ante urbem eaptam exaudita vox est a luco Vulsæ, qui a Palatii radice in novam viam devexus est, &c. ¶ In eo templo servabatur perpetuus ignis, quia Vesta nihil aliud est, quam purus ignis. Sunt etiam, qui dicant, præter illum ignem alia quædam sacra in Dez sano fuisse, solis Pontificibus, & Virgibus nota, vulgo incognita. ¶ Vestalia sacra die 9. Junii celebrantur. Eo die Virgines Vestales sacrificabant, alii Floribus coronati per urbem circumdecebantur, molæ etiam fertis, & floribus ornabantur. *Ovid. 3. Fast.* ¶ Calendis Martii nova lauro Vestæ ornabatur. *Ovid. 3. Fast.* ¶ Die 15. Junii steruus ex æde Vestæ in Tiberim deterebatur. *Ovid. 6. Fast.*

Vestales, *ium, f. 3. ἑστιάδαι, virgines apud Trojanos, Albanos, & Romanos, quæ Vestæ dicatæ erant, & ignem sacrum publicum totiusurbis, & populi custodiebant. Cic. 2. de Leg. Virginesque Vestales in urbe custodiunt ignem loci publici sempiternum. ¶ Romæ institutæ sunt a Numa Pompilio, similesque fuerunt Canephoris, seu Cantharis apud Græcos. *Dionys. l. 2. Ovid. 6. Fast.* ¶ Intro quatuor fuerunt, postea ad senarium numerum auctæ, in quo numero usque ad extrema Republicæ tempora permanerunt. *Dionys. l. c. Duz* illæ, quæ additæ sunt, additæ dicuntur a Ser. Tullio, Prima, quæ lecta fuit, Amata nomine fuisse traditur. Ideo cum virgo egeretur in Vestalem Sacerdotem, hoc nomen ei imponebatur. Sed ab aliis hæc quatuor primarum virginum nomina recentur. Gegania, Berenia, Camilla, Tarpeja. ¶ Conditiones necessariæ, ut aliqua Virgo Vestæ ministerio*

dicaretur, hæc erant. Primo nobilissimæ quæque virgines eligebantur: quod etiam apud Albanos usitatum fuit, & perhonoratum habebatur. Eligi non poterat, cujus parentes, ambo, vel alter, servitutem servissent, aut in negotiis fordibus versarentur. Deinde eligi non poterat ejus filia, qui domicilium in Italia non haberet. Tertio oportebat, puellam patriam, & matrem esse. Quarto videndum erat, ne lingua debili, & aurium sensu diminuta esset, aliæque corporis labæ inquinata. Quinto eligi non poterat neque minor sex annis, neque major decem. ¶ Excultationem merebatur ea, cujus foror ad id sacerdotium lecta fuisset: item filia ejus, qui liberos tres haberet: item cuius pater Flamen, vel Augur, vel Decemvir sacris faciundis, vel Septemvir Epulorum, vel Salus esset: item filia Regis sacrorum: item Pontifica Pontificis. ¶ Vestalium optandarum jus penes ipsos Reges erat, ex Numa instituto. Exactis Regibus eligebatur a Pontifice Maximo. Maris fuit virginem a Pontifice Max. capi, idest manu prehensam ab iis parentibus, in quorum potestate erat, quasi bello captam abduci, velut ab hostibus. Verba, quibus tunc Pontifex utebatur, hæc sunt: Sacerdotem Vestalem sacra facere, quæ iussi, pro Populo Romano Quiritibusque, uti optima lege fit, ita te, Amata, capio. Amata enim nomine, ut diximus, appellari omnes confueverunt, quod ea, quæ prima capta est a Numa Rege, fuisse hoc nomine perhibetur. *V. Gell. l. 1. c. 12.* ¶ Oportebat, has virgines puras a nuptiis manere per integros triginta annos, sacra facientes, & reliquis cæremoniis de more peragentes. Quo tempore decem primis annis mysteria discabant, decem sequentibus sacra faciebant, reliquis annis alia docebant. Expleto autem triginta annorum tempore, nihil illis impedimento erat, quominus infulis, & reliquis Sacerdotii insignibus depositis, eæ, quæ vellet, nuberent. Hoc autem perpetuæ fecerunt, quibus vitæ finis non optandus, neque admodum felix contigit. Itaque reliquæ earum causum pro ominoso accipientes, virgines usque ad mortem apud Deam manebant. ¶ Honores autem illis a civitate delati sunt multi, & insignes, quorum causa neque liberorum, neque nuptiarum desiderium eas subibat. Igitur simul atque virgo capta, atque in ædem Vestæ deducta erat, illico sine emancipatione, aut capitis diminutione exhibit patriam potestatem, & jus testamenti facienti adspicebatur. Præterea Vestales juramento immunes erant. ¶ Graves pœnæ statutæ erant in Vestalium delicta, quorum quæsitores, & vindices ex legibus erant ipsi Pontifices. Si Vestalis alicujus negligentia torte sanctus ignis relictus esset, flagris a Pontifice Maximo cædi jubebatur. Hoc enim malum extincti ignis Romani maxime omnium formidabant, rati, id excidium civitati portendere, quomodocunque id accidisset, magnifque delinquentis, & curationibus placantes ipsum, retenebant in templum. Præterea virgo cædebat, quia cum ex multis aliis iudiciis cognosci poterat, an Sacerdos sancte, ac pie rei sacræ operam navasset, tum vero præcipue, si ignis extinctus esset. Ignem vero extinctum nequaquam alio ex igne reparare fas erat, sed accensa per fomites ex Sole flamma purus, & cœlestis eliciebatur. ¶ Eam vero, quæ corpus stuprum polluisset, lex antiqua jubebat virginitatem necari, & ipsius prolem in fluvio profuentem projici. Postea introductum est, ut quæ stuprum passæ fuerant, lædissimo, & miserissimo mortis genere necarentur. Vitæ enim in lecto non aliter, quam mortuæ, funebri pompa efferebantur, eas defunctibus, & prosequentibus amicis, & cognatis. Delatæ autem usque ad portam Collinam, intra mœnia, in cella subterranea ad id parata cum omnibus funereis ornamentis sepeliabantur, sine ullis monumentis, sine parentatione, denique sine iis omnibus rebus, quæ defunctorum Manibus dari solebant. *Dionys. l. 2.* Aliorum descriptione, si virgo Vestalis incesta fuisset, vincita efferbatur in sandapila per medium torum usque ad portam Collinam, ubi tumulus impudicæ Vestalium inter muros eminebat, in quo erat parva caverna subterranea, ad quam per foramen scalis descendebatur, in qua erat stratus lectulus, & lucerna ardens, & panis, lac, oleum, ne fame interiret, hoc loco deponcebatur Vestalis, solvebatur vinculis, capite velato in supplicium ducebatur, Pontifex, cum arcana quædam pronuntiavisset, cum Sacerdotibus terga vertebat, & statim impudica Vestalis in cavernam demittebatur; inde tota tellure replebatur usque ad operculum. Ea die silentium, & mœstitia in tota urbe erat. *V. Dionys. Halic. l. 2. antiq. Rom.*

Vestalis, *le, adject. ad Vestam pertinens, ut Vestalis ara. Lucan. l. 1. v. 549.* Vestales foci. *Id. ibid. v. 199.* ¶ Vestalis virgo, h. e. Vestæ cultui dicata. *V. dictionem præced. quæ Vestalis absolute sæpe dicitur. Liv. l. 1. c. 4.* Vi compressa Vestalis cum geminum partum edidisset, &c. ¶ Vestalis, *ium, absolute sunt Vestæ dicata. Arr. l. 5. de L. L.*

Vester, *tra, strum, vestro, Ger. ewer, Gal. veste, Hisp. vestro. V. m. tipes, quod ad vos pertinet. Prius fuit vester, ut ex Comiciis imprimis liquet. Est enim a vos, ut nosfer a nos. Virg. 3. Æl. Pierides vitulam lectori pacifice vestro. Cic. pro L. Man. Majores vestri sæpe, mercatoribus, ac navigatoribus injuriis tractatis, bella gesserunt.*

Vestiarium, *ii, n. ἱμασιόφυλον, ἱμασιόφυλον, locus, in quo vestes servantur, vel venduntur. Plin. l. 15. c. 8.* Vestiarium etiam contra teredines, ac noxia animalia amura aspergi. ¶ Aliquando vestiarium nomine vestitus intelligitur. *Col. l. 1. c. 8.* Tantoque curiosior inquisitiis patrisfamilias debet esse pro tali genere Romæ, ne aut in vestiarium, aut in cæteris præbitis injuriis tractentur. *Scævola l. annua, ff. de ann. leg. Et per hoc neque vestiarium, neque cibaria his debeantur.*

Vestiarium, *a, um, ἱμασιόφυλον, quod ad vestes pertinet, ut Vestiarium arca, in qua vestes seponuntur, & conservantur. Cato c. 11.*

Vestiarium, *ii, m. ἱμασιόφυλον, qui vestiarium præest, aut vestes vendit. Ulp. l. quæcumque, §. 2. ff. de inst. off. Quibus vestiarium, vel lintearium dant vestem circumterendam, & distrahendam.*

Vestibulum, *i, vestibolo, ingresso, πρόθυρον, πρόθυρον, τριπόδιον, locus ante ædium januam, inter ædes ipsas, & viam relictus, eum in usum, ut qui ædium dominum salutatum venissent, neque in via starent, neque in ipsis essent ædibus. Gell. l. 16. c. 5.* Animadvertit, quoddam haudquaquam indoctos viros opinari, vestibulum esse partem domus priorem, quam vulgus atrium vocat. Cæcilius (*Aquilus*) Gallus in lib. de significatione verborum, quæ ad jus civile pertinent secundo, vestibulum esse dicit, non in ipsis ædibus, neque partem ædium, sed locum ante januam domus vacuum, per quem a via aditus accessusque ad ædes est, cum dextra, sinistraque inter januam, tectaque, quæ sunt viæ juncta, spatium relinquunt, atque ipsa janua procul a via est, area vacanti interita. ¶ Diversum tuit ab atrio, ut clare satis patet ex loco Gellii adducto, & manifeste distinguit *Vitr. l. 5. c. 7.* His, qui communi sunt fortuna, non necessaria magnifica vestibula, nec tablinæ, neque atria, quod hi aliis officia præstant ambiundo, quæ ab aliis ambiuntur. ¶ Dicitur est a *Vesta.* Nempè quod ignis, qui est in Vestæ potestate, in vestibulo antiquitus accenderetur. *Ovid. l. 6. Fast. v. 301.* At focus a flammis, & quod lovet omnia dicitur, Qui tamen in primis ædibus ante fuit. Hinc quoque vestibulum dicit reor: inde precando Dicimus, o Vesta, quæ loca prima tenes. *V. Gell. loc. cit.*

est. ubi aliud quoque etymon affert. *Plaut. Mostell. 3. 2. 130.* Viden vestibulum ante ades hoc, & ambulacrum cuiusmodi? *Cic. 2. Verr. c. 66.* Vestibulum curiæ. ¶ Translate ponitur pro ingressu, aditu. *Cic. 7. Verr. c. 66.* In conspectu Italicæ, vestibulo Siciliæ, &c. *Id. in Orat. c. 15.* Vestibula nimirum honesta, aditusque ad causam taciet illustres.

Vesticeps, ipis, o. g. *γυμναστής*, qui iam pubescit, qui ad pubertatem pervenit, hoc est qui major est 14. annis, quod pube vestiri incipiat: Cui opponitur *investitus*. *Gell. 1. 5. c. 19.* Sed arrogari non potest, nisi iam vesticeps. ¶ Metonymice significat corruptum, seu qui rerum Venerearum corruptionem habet. *Apul. in Apol.* Investem a nobis accepti, vesticem illico reddidisti.

Vesticontubernium, ii, n. concubitus eorum, qui sub eadem veste cubant. *Petron. in Satyr. 2. 11.* Quid vesticontubernium facis? *Lucian. in Bion. præsom.* Κάθ' ὑπὸ τῶν ἰσχυρῶν μοι περικλυώμεται, ἀύστη αὐτῶν λεγόντων, μὲν δὲ ὑπ' ἐμῶ δυνάει περικλυώμεται, &c.

Vesticula, læ, f. *vesticuliola*, parva vestis. *Paul. Dig. 1. 33. leg. 18. tit. 7.* Cum in diem mortis ibi libros, & vitreamina, & vesticulam habuerit.

Vestifex, icis, m. *fartor*, qui vestes facit. *Inscrips. apud Gruter. p. 578.*

Vestifica, æ, f. quæ vestes conficit. *Inscrips. apud Reines. class. 9. n. 70.*

Vestificina, æ, f. vestium confectio, vel conficiendum vestium ars. *Tertull. de Pall. c. 3.*

Vestificus, i, m. qui vestes conficit. *Inscrips. apud Gruter. pag. 578. n. 7.*

Vestificus Cæsaris a veste scenica.

Vestifidus, a, um, adiect. qui fluentibus, laxisque vestibus utitur. *Petron. in Satyr. c. 93.* Quem Lydus adorat vestifidus. *Auson. in Technopagn. c. de hist. v. 25.* Vellera depeclit memorabilia vestifidus Ser.

Vestigatio, onis, f. investigatio, inquisitio. *Cic. Offic. 1. c. 6.* Quæ omnes artes in veri vestigatione versantur. Alii leg. *investigatione*, & quidem rectius. *Apulej. 1. 6. Metam.* Psyche dies noctesque mariti vestigationibus inquietata.

Vestigator, oris, m. *cacciatore*, *investigatore*, qui vestigat, & venatur. *Varr. 1. 4. L. L.* Vestigator a vestigis lerarum, quas indagatur. *Col. 1. 9. c. 8.* de apibus capiendis: Nam statim sono territum (examen) vel in frutice, vel in editore silvæ fronde confidet, & a vestigatore preparato vase reconditur. *Senec. 3. de benef. c. 27.* Quod factum simul & Maro ex notis illius temporis vestigatoribus notavit.

Vestigium, ii, n. *vestigio*, *pedata*, כַּרְוִי, Ger. *suffstapff*, Gal. *tracce*, *marque du pied*, Hisp. *pisada*, *ixtas*, *oribos*, pedis impressio, idest signum, quod a pede relinquitur. Videtur esse a *vestis*. Nam olim non tenui modo, sed viri etiam longis utebantur vestibus, eoque non modo pedum, sed vestis etiam indicium relinquebatur ab incidentibus. Hæc causa, cur, etsi imprimis pedum relinqueretur signum, rei tamen a vestibus nomen daretur. *Plaut. Cist. 4. 2. 29.* Sed is hac, aut hac, socii video vestigium in pulvere. *Cic. 3. Phil. c. 12.* Ille autem ex mirmillone dux, ex gladiatore imperator, quas fecit strages, ubicunque posuit vestigia! *Auct. ad Heren. c. 15. l. 3.* Stare in vestigio, non mutare sito col pede. *Cic. pro Cæc. c. 14.* Facere vestigium in possessionem. h. e. ingredi. *Idem 1. de Orat. c. 23.* Persequi alicuius vestigia, *sequere le sue pedate*, & translate imitare. *Idem de clar. Orat. c. 90.* Ipsius vestigiis persequi alicquem, eodem sensu. Sic, alicuius vestigiis ingredi, h. e. eo modo procedere, quo ipse, & translate imitari, apud *Cic. in Somn. Scip. ¶ Metonymice ponitur pro ima parte pedis. Virg. 5. Æn. v. 566.* Vestigia primi Alba pedis, frontemque ostentans arduus albam. *Cic. 4. Acad. c. 39.* Qui adversis vestigiis stent contra nostra vestigia, quos Antipodas vocatis. *Cic. 6. Verr. c. 14.* Leviter presso vestigio alicquem persequi, *camminando in punta di piede.* ¶ Item pro solea ferrea equi. *Plin. 1. 28. c. 20.* Vestigium equi excussum ungula, ut solet plerunque, siquis collectum reponat, singulus remedium esse recordantibus, quoniam loco id reposerunt. ¶ Per Synecdochen usurpatur pro quacunque impressione corporis, vel partis corporis. *Cic. 5. Verr. Præsertim cum in lectulo decumantæ mulieris vestigia viderent recentia. Id. 3. de Or. c. 2.* Post ejus interitum veniebamus in curiam, ut vestigium illud ipsum, in quo ille postremum institisset, contueremur. ¶ Per Metaphoram ponitur pro quocunque rei geste monumento, indicio, signo. *Cic. pro Ponz. c. 1.* Unæ tabule proferantur, in quibus vestigium sit aliquod, quod significet pecuniam Fonteio datam. *Id. pro Mur. c. 9.* Relinquit vestigiis avaritiæ. *Id. pro R. Amer. c. 22.* Extant vestigia sceleris. ¶ Item pro momento, seu puncto temporis, translatione sumpta a vestigium facientis celeritate, quod scilicet nihil pene citius fiat, quam vestigium. *Cæf. 1. 1. B. C. c. 26.* Eodemque tempore vis magna pulveris cernebatur, & vestigio temporis primum agmen erat in conspectu. *Cic. in Pison.* Atque eodem in templo, eodem & loci vestigio, & temporis, arbitria non mei solum, sed patriæ funeris abstulisti. ¶ Hinc a *vestigio*, est confestim, extemplo, maxima celeritate. *Cic. 1. Verr. Repente e vestigio ex homine tanquam aliquo Circeæ poculo factus est verres. Servius Cic. 1. 4. Fam. E vestigio eo sum profectus prima luce.*

Vestigio, as, i. *investigare*, *careare*, כַּרְוִי, Ger. *nachsuchen*, Gal. *tracer*, Hisp. *buzcar*, *ixpido*, est quasi per vestigia inquirere. *Virg. 6. Æn. Ergo alte vestigia oculis, & rite repertum Carpe manu. Cic. post red. in Sen. c. 6.* Hi voluptates omnes vestigant, atque odorantur. *Id. 2. de Or. c. 39.* Nam & conjuncta queremus, & causas rerum vestigabimus. ¶ Item invenire, *trouare. Liv. 1. 31. c. 19.* Fugitivos, quos inquirendo vestigare poterant, reddidisse.

Vestimentum, i, n. *vestimento*, *ἐπίβλημα*, idem ac vestis. *Cic. pro Mil. c. 10.* Milo autem, cum in Senatu fuisset eo die, quoad Senatus dimissus est, domum venit, calcæos, & vestimenta mutavit. *Hor. 1. 1. ep. 18.* Vestimenta dabat pretiosa, &c.

Vestini, m. 2. *vestinios*, pop. Italicæ sub Samnitibus, a Sept. Matrino fl. divisi a Piceno, a Mer. Aterno fl. a Pelignis, & Marrucinis, ab Occ. eodem Aterno a Maris, ab Or. Supero mari irrigati, ubi hodie pars Aprutii ult. inter fl. Aternum, & fl. *Piomba*. Eorum caput fuit Aquila, cæteræ urbes numentur Aminternum, Aternum, & Pinna, Apud hos laudatissimi febant casei. *Plin. 1. 3. c. 5.*

Vestinus, a, um, quod ad Vestinos spectat. *Martial. 1. 13. ep. 28. de caeso.* Hæc tibi Vestino de grege massa venit.

Vestis, is, ivi, itum, a. 4. *vestire*, *ἔσθην*, Ger. *kleyden*, Gal. *habiller*, Hisp. *vestir*, *ἰματίζω*, *ἔσθω*, veste induo. Usurpatur vel cum nom. & acc. *Ter. Heaut. 1. 1.* Ancillæ tu meo vestiant? *Cic. pro R. Am. c. 50.* Quasi vero nescias, hunc ali, & vestiri a Cælia. ¶ Vel etiam cum abl. sine præp. *Cic. 2. de nat. Deor.* Quarum alie coriis textæ sunt, alie villis vestitæ, &c. ¶ Sæpe translate sumitur pro velare, ornare, munire quacunque re. *Cic. 6. Verr. c. 55.* His autem tabulis interiores templi parietes vestiebantur. *Id. in Brut.* Reconditas, exquisitæque sententias mollis, & pellucens vestiebat oratio. *Liv. 1. 32.* Ipsi montes Epiri vestiti frequentibus sylvis sunt. *Col. 1. 8. c. 5.* Per vicenos undique pedes gramine ripæ vestiantur.

Vestiplæca, æ, f. ancilla, quæ vestes plicat & servat. *Quintil. declam. 363.* Vestiplæcam dominæ habitu mihi. *Et rursus.* Adulter cum uxore jocus per vestiplæcam.

Vestiplæcus, ci, m. famulus, qui vestes plicat, & custodit. *Inscrips. apud Reines. class. 1. 9. n. 64. & class. 1. n. 90.*

Vestis, is, f. *veste*, *ἔσθης*, *ἰδύμα*, *ἰγύμων*, *περσολή*, id, quo corpus tegimus. Et est generale nomen, quodvis significans indumentum, tam virile, quam muliebre, quo continentur omnia lanæ, lineæ, ferica, bombycina, quæ induendi, præcingendi, tegendi, amictiendi, insternendi, accubandique causa apprata sunt, & quæ accessibus iure cedunt, quæ sunt institæ, picturæ, clavique, quæ vestibus insuntur. *Cic. 7. Verr. c. 56.* Illi ad deprecandum periculum proferebant alii purpuram Tyriam, thus alii, atque odores, vestemque lineam, gemmas alii, & margaritas. *Id. 2. Phil. c. 27.* Maximus vini numerus fuit, permagnum optimi pondus argenti, pretiosa vestis, multa, & lauta supellex, & magnifica multis in locis. *Virg. 9. Æn. Dives equum, dives pictæ vestis, & auri.* Servus a veste, & ad vestem, inter officia domus Augustæ, est qui vestem principis curat. *Inscrips. apud Gruter. pag. 578. n. 2. 4. & 7.* ¶ Sumitur etiam pro barba, & pro lanugine, quæ malas, & inguina vestit. *Virg. 8. Æn. v. 659. de Gallis:* Aurea cæsaries oullis, atque aurea vestis. Ubi vestem de barba dici, cum *Nonius* innuit, tum *Servius* clare docet. *Lucret. 1. 5. v. 672.* Nec minus in certo dentes cadere imperat ætas Tempore, & impubem molli pubescere veste. b. e. pube, lanugine. ¶ *Id. 1. 3. v. 386.* vestis araneæ. *sela di ragno.*

Vestispica, æ, f. *ἰματηράριον*, ancilla, quæ custodit vestes. *Afran. apud Non. c. 1. n. 41.* Novi non inciam ancillulam vespere, & vestispicam. Adde *Paul. Dig. 1. 33. tit. 7. leg. 18. in fin.*

Vestispicus, ci, m. *ἰματηράριος*, servus custodiens vestes, a *vestis*, & *specio*, quod frequenter diligentia vestes inspiciat. *Plaut. Trin. 2. 1. 22.* Ducitur familia tota, Vestispici, auctor, auri custos. Alii leg. *vestispice*, a *foeminino vestispica*.

Vestitor, oris, m. qui facit vestes, *fartor*. *Lamprid. in Alex. Sev. c. 41.* Dignitates acciperent fullones, & vestitores.

Vestitus, us, m. *vestimento*, *veste*, *ἰματηράριον*, *στολισμός*, *ἰδύμα*, vestimentum, vestis. *Cic. Att. 1. 1. ep. 10.* Vir indutus muliebri vestitu. *Ter. Adel. 1. 1. 38.* Vestitu numio indulgere, *spender troppo in vestirsi*, ubi *vestitus* est pro *vestitus*. ¶ Sæpe translate usurpatur pro integumento. *Cic. 2. de nat. Deor.* Adde huc fontium gelidas perennitates, liquores perlucidos amnium, riparum vestitus viridissimos. ¶ Item pro ornamento. *Cic. de Cl. Or.* Concinnitas illa, crebrietasque sententiarum pristina manebat, sed ea vestitu illo orationis, quo confueverat, ornata non erat.

Vestitus, a, um, nom. particip. *vestito*, indutus. *Nepos in Cim. c. 4.* Cum aliquem videret minus bene vestitum. ¶ Translate est tectus, ornatus. *Liv. 1. 32. c. 13.* Montes vestiti silvis. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 39.* Terra vestita floribus, arboribus, frugibus. *Colum. 1. 7. c. 3.* Id pedes quamvis ex omnibus animalibus vestitissimum est, frigidis tamen impatientissimum est.

Vestras, atis, o. g. quod spectat ad vestram gentem, patriam, festam, &c. ab antiquo *vestrasis*, quod a *vos*, ut *cujas*, *Arpinas*, *Sarfinas* ex *euzatis*, *Arpinatis*, *Sarfinatis*. *Priscian. 1. 17.*

Vestulus, i, m. *Monviso*, *βέουλος*, mons Liguricæ, pars Alpium Cottiarum, inter Galliam, & Italiam, seu inter Marchionatum Salutinae, um ad Or. & Delphinatum ad Occ. In ejus jugo planities est, unde *Padus*, & *Druentia* fl. manant. *Virg. 10. Æn. v. 708.* Ac velut ille canum morfu de montibus altis Actus aper, multos Vestulus quos piniter annos Defendit.

Vestuvius, a, um, idem ac *Vesuvius*. Poëticè. *Colum. 1. 10. v. 133.* Fontibus & Stabiz celebres, & *Vesuvia* rura.

Vesuvius, a, um, quod ad *Vesuvium* spectat. *Stat. 1. 2. silv. 6. v. 62.* Ruclastent dices *Vesuvina* incendia *Locros*.

Vesuvius, ii, m. Poëtis etiam *Vesevus*, & *Vesvius*, *Monte di Somma*, *ἄβυθος*, *ἄβυθος*, mons Campaniæ, in prov. Terræ Laboris, ignivomus, agros habens miræ fertilitatis, præterquam in solo cacumine, ubi plantitium habet magnam fructuum omnino nullum ferentem, alias vitibus magna ex parte constitus, & peramœnus, nunc omni ex parte incultus, propter crebra incendia. Constat, hunc montem olim sæpius arsisse, nunquam tamen vehementius, quam imperante Tito, quo tempore erumpens ex eo ignis vicinas regiones latissime populatus est. Anno etiam 1632. sic æstuavit, ut calamitatem ultimam Neapolis expectaret: quod etiam postea pluries accidit, sed minore impetu. De ejus variis incendiis scripsit *Recupitus*. Dicitur *Plinius Naturalis Historiæ scriptorem*, qui cognoscendi cupiditate eo se contulerat, fumo, flammisque encavisse; qua de re vide epistolam *Plinii junioris* ad *Cotelum Tacitum*, quæ *Naturalis Historiæ* est præfixa. *Martial. 1. 4. ep. 44.* Hic est pampineis viridis *Vesuvius* umbris. *Valer. Flac. 1. 3. v. 209.* *Vesuvius* attonitas acer cum suscitatur urbes.

Veter, eris, m. *vecchio*, *antico*, *γῆραιος*, *παλαιός*, *ἀρχαῖος*, senex, vetustus. *Ennius apud Priscian. 1. 3.* Cum veter occubit *Priamus* sub *Marte* *Pelago*. ¶ Comp. *vetior*, sup. *veterrimus*. *Plaut. Bacch. 5. 2. 51.* Senem illum ego tibi dedo veteriorem, lepide ut lenitum reddas. *Virg. 2. Æn. v. 513.* Ingens ara fuit, iuxtaque veterissima laurus. *Cic. de Am. Veterrima* quæque, ut ea vina, quæ vetustatem ferunt, esse debent suavissima. *Tac. 1. 6. Ann. c. 31.* Arfacem liberorum suorum veterimum imposuit. idest maximum natu. ¶ *V. Verus*.

Veteramentarius, a, um, ut veteramentarius (sutor, *ciabattino*, *ciabattiere*, *scarpinello*, *παλαιωμῆκος* *ἰάτης*), calcæarius, qui veteres calcæos reficit, a *vetus* ea forma, quæ ab armento *armentarius*, a *fermento* *fermentarius*. *Suet. in Vitell. c. 2.* *Cassius Severus* nec minus alii, eundem & futorem veteramentarium proderunt.

Veteranum, i, n. apotheca, horreum, sive locus, ubi quid in vetustate reponitur, ac servatur. *Senec. epist. 113.* Aspice veterana nostra, & plena multorum seculorum vindemis horrea. *Lipsius* hoc loco notat, etiam veterem *Horatii scholastæ* eo verbo utum esse. Plerique tamen in verbis *Senecæ* legunt *veteraria*.

Veteranus, a, um, *veterano*, *vecchio*, *πρεβύτης*, vetus, vetustus, antiquus, a *vetus*. Veterani milites, *παλαιοστρατιῶται*, sunt qui legitima stipendia vel omnia, vel certe plurima contulerant. *Sigon. de ant. jure C. R. l. 1. c. 15.* *Budeus in l. de asse*, ex auctoritate *Taciti* ostendit, eos proprie dictos esse veteranos, qui stipendia quidem legitima contulerant, adhuc tamen sub vexillo continebantur, quoad militiæ præmia, coloniasque acciperent, ab omni interitu onere immunes, præterquam propulsi hostis. *V. Stipendium*. Ii opponuntur *trones*. Nam *trones* sunt qui nuper militate cœperunt, veterani, qui multis annis stipendia fecerunt, & diuturno usu in re militari sunt exercitati. *Cæf. 1. 1. bell. Gall.* Ipse interim in colle medio triplicem aciem instruxit legionum quatuor veteranorum. *Cic. 3. Phil. c. 2.* Comparate firmissimum exercitum invicto genere veteranorum militum. *Lucan. 1. 1. v. 345.* Quæ sedes erit emeritis? quæ rura dabuntur, Quæ nos veteranus aret? ¶ Tribuitur *veteranus* etiam aliis rebus, ut veterana vitis, *Columell. 1. 3. c. 15.* Veteranum pecus, *Id. 1. 6. c. 2.* Veteranus hostis. *Liv. 1. 21. c. 16.* Sic veterana mancipia dicuntur a *Martiano 1. ult. Dig. de Public. & vestig.* quæ anno continuo in urbe servierunt, sicut novitia

novitia quæ annuum servitutis nondum compleverunt.
 Veterarium, n, n. locus in quo quid reponitur servandi causa. V. *Poteranum*.
 Veterasco, is, veteravi, n. 3. *invecchiarsi, invecchiare, παλαιωθῆναι, vetus fieri, vetulitate contrahere. Colum. l. 2. c. 15.* Aptior est tamen sicutus hominis urina, quam fex mensibus pessus fueris veterascere, si vitibus, aut pomorum arboribus adhibeas. *Cels. l. 3. c. 13. de febrilibus.* In accessionum, & recessionum vicibus, ubi veteraverunt. *Cic. in fragment. arist. apud Non. c. 5. n. 63.* Veterascens ad gloriam.
 Veterator, oris, m. *astuto, pratico, παλιμαλάς, παλιπτερός, τριβυαίς, ἀπατερός*, qui in aliqua re callidus est, a *vetus*, quali vetus in astutia, ut scribunt *Festus*, & *Donatus*, nempe a multarum rerum gerendarum vetustate, & usurpatur tam in bonam, quam in malam partem. *Terent. Andr. 2. 6. 24.* Quid hic vult veterator sibi? *Cic. 2. Fin. Acutum, versutum, veteratorem, facile ut excogitet, quomodo occulte sine teste, sine ullo consilio latet. Gall. l. 3. c. 1.* Videbatur esse in literis veterator. *Id. l. 1. c. 7. Rufus Cic. de clar. Orat. c. 48.* Ejus æqualis P. Cethegus in causis publicis nihil, in privatis satis veterator habebatur. ¶ Speciatim veterator dicitur de servo, qui diuturna servitute, ac sæpius fortassis commutata, astutus, ac vafer evasit. Itaque veteratores, & novitii opponuntur, ut offendunt verba *Venuleji l. ult. Dig. de Ædil. edict. Servum tam veteratorem, quam novitium dici posse: novitium autem non tirocinio animi, sed conditione servitutis intelligi, ac veteratorem item non spatio annorum, sed genere, & causa æstimandum.* Hoc genus servorum olim minore erat in pretio, quam novitiorum. Unde ab Ædilibus præceptum erat, ne veterator pro novitio veniret. *Ulp. l. præcipiente, ff. de Ædil. ed. Præcipiunt Ædiles, ne veterator pro novitio veniat.*
 Veteratorie, adv. *astutissime, πανόργως*, astute, callide. *Cic. in Or. 628.* Ille enim summifus, quod acute, & veteratorie dicit, &c.
 Veterarius, a, um, *astutus, παρηγορικός*, subdolos, astutus, vafer. *Cic. 7. Verr. c. 54.* Nihil ab isto tectum, nihil veteratorum expectaveritis: omnia aperta, omnia perspicua reperuntur.
 Veteratrix, icis, f. *astuta, πανόργως*, fœmina in astutiis & fraudibus exercitissima. *Apulej. l. 9. Metam. Veteratrix quædam, fœmina, quæ devotionibus & maleficiis quibus efflicere posse credebatur.*
 Veteratus, a, um, *invecchiato, vecchio*, ut veteratus caseus, apud *Scribon. Larg. compos. 140.*
 Vetères. V. *Vetus*.
 Veterinaris, ii, m. *vetturiero, κτηνίατρος*, qui veterinorum curam gerit, & veterina ducit, qui consuevit etiam illa locanda domi nutricare ad quæstum, unde equos, mulos, asinos meritorios vocamus. *Col. l. 11. c. 1.* Nam & arator reperitur aliquis bonus, & optimus toissor, aut torni sector, nec minus arborator, & vinitor, tum etiam veterinarius, & probus pastor. ¶ Veterinarij item medici vult veterinorum, *μανισκαλβί, ιππίατρος. Col. l. 6. c. 8.* Solent etiam fastidia cibo afferre vitiosa incrementa lingue, quas ranas veterinarij vocant.
 Veterinarijus, a, um, *κτηνίατρος*, quod ad veterinarium, vel ad Veterina spectat, ut Veterinaria medicina, quæ & mulomedicina, ac Græcis *ιππίατρον* vocatur. *Col. l. 7. c. 3.* Quare veterinariæ medicinæ prudens esse debet pecoris magister.
 Veterinus, a, um, *adject. da vettura, da portare*, a veho, quasi *vehetinus*, ut veterinum animal, *κτῆνος*, quod ad vecturam idoneum est, ut equi, muli, asini. *Plin. l. 11. c. 46.* Unguæ veterino tantum generi renascuntur. *Lucret. l. 5. v. 888.* Veterinum semen eorum.
 Veterositas, atis, f. veteri vitium, seu morbus. *Fulgent. l. 3. Mythol. c. 4.* torpidæ veterositas senio alere.
 Veterosus, a, um, *lathargo, λήθαργος, κηθάργος*, qui veterno, seu lethargo laborat. *Plin. l. 20. c. 4.* Livori vero recenti corticem cum melle, veterositas autem quam acerrimos mandere. ¶ Per translationem fumitur pro summe lento, ac seigni. *Ter. Eun. 4. 4. 21.* Hic est vetus, vietus, veterosus fenex. Quo in loco *Terentius* vocat *veterosum*, quod tardus esset, & segnis, ac si veterum pateretur. *Senec. epist. 82.* Ego non redigo ista ad legem dialecticam, & ad illos artificij veterosissimi nodos. h. e. admodum languidi, & nihil conficientis. ¶ Item pro hydropico. *Festus*: Cato veterosum hydropicum intelligi voluit, cum ait: Veterosus quain plurimum bibit, tam maxime sitit.
 Veterosus, i, m. *lathargo, λήθαργος, κηθάργος*, morbus ex iis, qui cerebrum infestant, qui memoriam simul, & rationem tollit, inevitabilemque dormiendi necessitatem inlicit. Est a *vetus*, juxta *Priscianum, in sine l. 2. §. Donat. in Terent. Eun. 4. 4. 21.* quia labes est inveterata. *Plaut. Men. 5. 4. 3.* Num cum veterosus, aut aqua intercus tenet? ¶ Quandoque pro nimia dormitione accipitur. *Plin. l. 8. c. 36.* Primis diebus bis septenis tam gravi somno urgi premuntur, ut ne vulneribus quidem excitari queant. Tunc mirum in modum vetero pinguescunt. ¶ Et quia hic morbus pigros homines facit, & ad negotia inutilis, quemdiu quomodo senectus, ideo veterosus quandoque pro pigritia, socordia, ignavia ponitur. *Virg. 1. Geor. Nec torpere gravi passus sua regna vetero. Cal. Cic. l. 8. Fam. ep. 6.* Nisi ego cum tabernavijs, & aquarijs pugnam, veterosus civitatem occupasset. *Cic. 2. Fam. ep. 13.* Erat in illa epistola veterosus civitatis.
 Vettero, V. *Veterasco*.
 Veticum, i, n. *cosa proibita, κολαυθία*, id quod prohibetur. *Virg. 10. Æn. Quæ contra vetrum discordia? Ovid. l. 3. Amor. el. 4.* Nitimur in veticum semper, cupimusque negata.
 Veticus, a, um, *vietato, proibito, κολαυθίος*, partic. a vetor. *Virg. 6. Æn. Hic thalamum invasit natæ, veticoque hymenæos. Hor. l. 1. o. de 3. Audax omnia perpeti Gens humana ruit per veticum netas.*
 Veto, as, tui, titum, a. 1. *vietare, proibire, ἑνῆ, Ger. verbieten*, Gal. *descendre*, Hisp. *vetar, κολῶ, καθυγγίλλω*, prohibeo, impero, ne quid fiat. Antiqui pro eo *voto* dixerunt. Unde *varia* pro *vetita*, apud *Plautum Æn. 4. 1. 24.* *Cornutus apud Cassiod. de Orthog.* Voira olim ita per o, hodie per e, ut adversum, adversum, pervorsum, perversum, votare, vetare. Differunt inter se, ut alicui dicunt, *arcere, proibere, inhibere, abigere, & vetare.* Nam *arcere* est procul pulsare, vel obfistere, ne adversarius nocere prope queat. *Prohibere* est de loco, vel de re aliqua detrudere, vel amovere dicto sive facto, ne quis obtineat, quod vult. *Inhibere* est aliquid concessum, vel permissum revocare, vel inceptum vetare, ne progrediatur. *Abigere* est de loco tugare, vel pecora, & hujusmodi abducere. *Vetare* est præcipere, vel minari, vel factu prohibere, nequid fecus dicatur, aut fiat. Construitur cum accusativo personæ, & cum infinitivo. *Ter. Phor. 4. 4. 28.* Arupex vetuit ante brumam aliquid novi negotij incipere. *Cic. 5. Ver. Vetat te Volcatus meritionem mancipis facere. Id. de Amic. c. 22.* Acta agimus, quod vetatur veteri proverbio. *Virg. 1. Æn. v. 39.* Quippe vector fatis. *Horat. l. 1. sat. 1. v. 24.* Ridentem dicere verum Quid vetat? ¶ Reperitur etiam præteritum *vetavi, Perf. sat. 5. v. 90.* Excepto si quid Masuri rubrica vetavit. quod quia quidam Grammatici decoquere non possunt, *nosavus* per nimiam licentiam reponunt.

Vettonenses, m. 3. *Vettonenses, pop. Umbriæ, quorum opp. Bistonis. Plin. l. 3. c. 14.*
 Vettōnes. V. *Vettones*.
 Vetonica, V. *Betonica*.
 Vetula, æ, f. *vecchieta, γραις, γραιά, γραιώτισ*, ancilla, dim. a *vetus*. *Plaut. Most. 1. 3. 118.* Vetule edentule, quæ vetiæ corporis fuce occultant. *Javen. sat. 6.* Dile porro Filiolam turpi vetula producere turpem.
 Vetulonia, æ, f. *Vetulia, Βετουλονία*, opp. olim Hetrurizæ, apud Populonium, caput cæterarum urbium, cum Mæonii Hetruriam obtineant, ubi sylva Vetulonia, nunc *Silva Vestera. Sil. l. 8. v. 484.* Mæonizque decus quondam Vetulonia gentis Bis fenos hæc prima dedit præcedere fasses.
 Vetulonienfes, m. 3. cives Vetuloniæ urbis. *Plin. l. 3. c. 5.*
 Vetulonius, orum, m. idem qui Vetulonienfes, *Plin. l. 2. c. 103.*
 Vetulūs, i, m. *vecchiato, γειρόπων*, dimin. a *vetus* pro *fenue*. *Plaut. Epid. 2. 2. 3.* Quales volo vetulos duos. *Cic. l. 7. Fam. ep. 16.* Tu tamen, mi vetule, non fero, primum quia illas rabiofulas (at fatuas dedisti), &c.
 Vetūlus, a, um, *alquanto vecchio, subvetulus, subantiquus. Cic. Attic. l. 13. ep. 29.* Se scire ajebar, ab eo nuper petitam Cornificiam Quinti filiam, vetulam sane, & multarum nuptiarum. *Id. de Am. c. 19.* Num quando amici digni amicitia veteribus sint antepondi, ut equis vetulis teneros anteponeere solemus. *Catull. carm. 24. (al. 27.)* Minister vetuli puer Falerni.
 Vetus, eris, o. g. *vecchio, antico, ἄντι, Ger. alt, Gal. vieil, Hisp. viejo, γραιός, παλαιός, ἀρχαίος*, antiquus, priscus, multi temporis. *Ter. Adel. 5. 3. 17.* Nam vetus verbum hoc quidem est, Communia esse amicum inter se omnia. *Cic. de Univ. c. 11.* Credendum nimirum est veteribus, & priscis, ut ajunt, viris, qui se progeniem Deorum esse dicebant. *Plaut. Truc. 2. 2. 50.* Vetus est inaceria. *Id. Pseud. 1. 3. 129.* Vetera vaticinari, h. e. frivola, trita, esse *vanide*. ¶ Jungitur aliquando cum genitivo. *Silius l. 4. v. 532.* gnarus belli, veteresque laborum. *vecchi, ed affusati nelle fatiche. Tacit. 6. Ann. c. 44.* Sensit vetus regnandi, fallos in amore odia non fingere. ¶ *Id. 4. hist. c. 20.* Illi veteres militiæ, congregantur in cuneos. ¶ Et cum infinito, *Sil. l. 5. v. 505.* Hinc Fadum petit, & veterem bellare Labicum. ¶ *Veteres* absolute sunt majores, & omnes qui longo ante nos tempore vixerunt. *Plin. l. 36. c. 7.* Onychen in Arabiæ montibus, nec usquam alibi fasci putavere veteres nostri. ¶ Inter veteres, fenes, & antiquos hoc statuit dicitrimen *Valla l. 4. c. 5.* quod *sanus* vocantur, quantum ad privatum ipsorum ætatem, quam ulque ad senectutem perduxerunt, *veteres*, quantum ad publicum tempus. quod alia ætate vixerunt, licet fortasse ad senium non pervenerint: *antiqui* utrique dicuntur, sed magis veteres, quam fenes. ¶ Veteres tamen dicuntur etiam, qui grandes natu sunt, & fenes. *Sallust. in fragment. l. 2. hist. apud Non.* Quibus rebus aliquantam partem gloriæ dempserat, præcipue apud veteres, & sanctos viros, &c. *Liv. l. 42. c. 47.* Veteres, & moris antiqui memoris. *Favro l. 2. R. R. c. ult. de agnis.* Lac melius est a valentibus, & ab iis, quæ nondum veteres sunt. ¶ Interdum vetera appellantur etiam ea, quæ paulo ante fuerunt. *Sueton. in Vespas. c. 8.* Consulatus octo veteri addidit. *Nepos in Attic. c. 9.* Veteri instituto vitæ effugit nova pericula. ¶ *Gradus veterior, veterissimus.* V. supra in *Veter*. ¶ *Sub Veteribus*, subaudi *tabernis*, pars erat tabernarum in Romano foro: nam earum aliz veteres erant, aliz novæ, ita dictæ a tempore, quo constructæ fuerunt. *Plaut. Cure. 4. 1. 19.* Sub Veteribus ibi tui qui dant, quique accipiunt tenore. Adde *Sueton. in Aug. c. 100.* ¶ Sic contra *Virg. l. 5. de L. L. Sub Novis*, pars dicta in foro ædificiorum.
 Vetusculus, a, um, *adject. antichetto*, ut vetuscula dictio, apud *Sidon. l. 8. ep. 15.*
 Vetusitas, atis, f. *antichità, קדמה, Ger. alte, Gal. vieillesse, ancienne-té, Hisp. viejez, αρχαιότης*, antiquitas. *Cic. de Am. c. 19.* Magna est vis vetustatis, & consuetudinis. *Virg. 3. Æn.* Tantum ævi longinqua potest mutare vetustas. *Liv. l. 10.* Nec quid quoque anno actum sit, in tanta vetustate non rerum modo, sed etiam auditorum, digere possis. ¶ Ponitur etiam pro senectute, *vecchiezza. Ovid. Metam. 12. v. 182.* Tum senior: quamvis obstat mihi tarda vetustas &c. ¶ Item pro veteris amicorum inter se consuetudine, & longa notitia. *Cic. Fam. 11. ep. 16. L. Lamia præturam petit: hoc ego utor uno omnium plurimum: magna vetustas, magna consuetudo intercedit. à gran tempo che si conoscono. Id. 10. Fam. ep. 10.* Inter nos amore sumus, officijs, vetustate conjuncti. ¶ Item pro diuturnitate futuri temporis. *Cic. 14. Attic. ep. 9.* Hæc mihi videntur habitura vetustatem, *che siano per durare lungo tempo. Colum. l. 12. c. 44.* Poma in vetulitate reponere. *Plin. l. 23. c. 1.* Vetulitate uvæ induunt. *si conservano lungo tempo. Col. l. 3. c. 2.* Vinum vetulitate patitur, h. e. vetustate non corrumpitur, sed diu durat.
 Vetusite, adverb. *anticamente, all' antica*, more veterum. *Aston. Pedian.* ¶ Item ex longo tempore. *Plin. l. 27. c. 7.* Vetusissime in usu est. *à gran tempo, che s'adopera.*
 Vetusisco, is, n. 3. *invecchiarsi, בלה, Ger. alt. uverden, Gal. s'envieillir*, Hisp. *envejecerse, παλαιωθῆναι*, inveterasco, vetusitum acquirō. *Col. l. 1. c. 6.* Quoniam vina celerius vetuscescunt, quæ sumi quodam genere præconco matoritate trahunt.
 Vetusiscus, is, n. 3. idem quod vetusisco. *Nigid. apud Non. c. 5. n. 63.* Dicemus, quæ vetustate deteriora sunt, vetusiscere, veterascere, quæ meliora.
 Vetusus, a, um, *vecchio, anticho, קריק, Germ. alt, Gal. vieil, Hisp. viejo, anciano, αρχαίος, παλαιός*, vetus, antiquus. *Cic. l. 13. Fam. ep. 36.* Cum Demetrio Mega mihi vetustum hospitium est. *Virgil. 2. Æn. v. 713.* Est urbe egressis tumulus, templumque vetustum Delertæ Cere. *Rurjus Cic. in Bruto de Leio:* Sed multo tamen vetustior, & horridior ille, quam Scipio. *Tac. l. 2. Ann. c. 2.* Qui Voonem vetustissimum liberorum eius accirent, h. e. maximum natu.
 Vexabilis, le, adject. qui molestiam affert. *Cal. Aurelian. l. 2. Acus. c. 13. & 14.*
 Vexabiliter, adverb. molestiam afferendo. *Cal. Aurelian. 2. Acus. c. 9.*
 Vexāmen, finis, n. vexatio, molestia, concussio. *Lucret. l. 5. v. 351.* Aut cecidisse urbes magno vexamine mundi.
 Vexatio, onis, f. *veffazione, affizione, molestia, קנייה, Ger. plagung, Gal. vexation, Hisp. enojio, ενόχλησις, γκακωσις*, actus vexandi, afflictio, infestatio. *Liv. l. 38. c. 59.* Per vexationem, & contumelias inimicum petere. *Cic. 1. Catil. c. 7.* Vexatio, direptione locorum.
 Vexatīvus, a, um, *adject. qui vexat, & affigit. Cal. Aurel. Acus. 2. 29. & Tard. 3. 4.*
 Vexātor, oris, m. *chi molestia, קנייה, Ger. planger, Gal. vexeur, Hisp. el que da enojio, γκακωσις*, qui vexat, infestator. *Cic. de Arusp. resp. c. 22.* Tam crudelis mei, tam sceleratus Reipublicæ vexator esse potuisset? *Id. pro Sex. c. 8.* Veteres vexatores ætatuæ lux desipientis. h. e. qui se perum impudice sectati fuerant.

Vexatrix, icē, f. qm̄ vexat, & molestiam affert. Prudent. in Psychomach. v. 58. & Laſant. l. 3. c. 29.

Vexatus, a, um, afflicto, moleſtato, vexatus, partic. a vexor. Cic. pro Quinſ. ult. Multis vexatus contumeliis, plurimis jactatus injuriis, non turpis ad te, ſed miſer conſugit. Velle. l. 2. c. 79. Claſſis tempeſtate vexata. Nepos. 20. c. 1. Sicilia bello vexata. Propert. l. 2. eleg. 28. Vexata vita multa per pericula.

Vexillarius, ii, m. aſſero, σημαίνων, ſignifer, qui vexillum fert. Liv. l. 8. c. 8. Ordo ſexagenos milites, duos centuriones, vexillarium unum habet. Adde Tacit. l. 1. hiſt. c. 41. Præterea vexillarii dicti ſunt milites, qui ſumpti, & lecti ex legionibus, & ab eis diviſi militabant. Ratio autem appellationis eſt, quia ſeparatim a legionibus auxiliis, & cohortium ſignis, ſub proprio vexillo erant, atque ob eam cauſam vexilla a cohortibus, quæ in legionibus erant, Tacit. l. 1. hiſt. c. 70. aperte diſtinguit. Id. 2. hiſt. c. 83. Legio ſexta, & tredecim vexillarium millia ingenti agmine ſequentur. Id. ib. c. 18. Tres prætorias cohortes, & mille vexillarios veterano exercitui obijcitur.

Vexillatio, onis, f. gonſalonata, ſquadra, ala equitum. Veger. l. 2. c. 1. Equitum alæ dicuntur ab eo, quod ad ſimilitudinem alarum ab utraque parte protegant acies, quæ nunc vexillationes vocantur, a velo, quia velis, hoc eſt ſtammulis utuntur. Suet. in Galba, c. 20. Illud mirum admodum fuerit, neque præſentium quæquam opem Imperatori ferre conatum, & omnes, qui accerſerentur, ſpreviſſe nuntium, excepta Germanicorum vexillatione.

Vexillifer, a, um, adject. vexillum ferens. Prudent. in Psychom. v. 19. Hunc vexilliferæ quoniam fors obtulit iſtum, de ſobrietate loquitur.

Vexillum, i, n. bandiera, бѣга, Ger. ſeldzeichen, Gal. banniere, Hiſp. wandera, σημαίον, ſignum militare. Tacit. l. 1. Ann. c. 20. Manipuli poſtquam turbatum in caſtris accepere, vexilla convellunt. Flor. l. 3. c. 20. Servis ad vexillum vocatis. h. e. ut nomina militiæ darent. Submittere vexilla, abbaſſar l'infegne. Translate Stat. l. 4. ſilv. 2. v. 41. Submittere vexilla fortune ſuz. h. e. humiliter ſe gerere, de maieſtate ſua aliquid demere civilitatis cauſa. ducta eſt translatio a militiâ, in qua victi vexilla ſua ante victores demittere ſolent. Per antonomiaſiam vexillum dicitur velum illud, quod imperator proponi jubet, cum certaminis tempus imminet. Caſ. l. 2. B. G. c. 20. Cæſari omnia uno tempore erant agenda: vexillum proponendum, quod erat inſigne, cum ad arma concurrere oporteret; ſignum tuba dandum; ab opere revocandi milites, &c. Hirt. de Bello Hiſp. c. 28. Renuntiatum eſt ab ſpeculatoribus Pompejum in acie ſteſiſſe: hoc nuncio allato, vexillum propoſuit. Id. de B. Alex. c. 45. Vexillo ſublato, quo pugnandi dabit ſignum. Præterea vexillum ponitur interdum pro manu militum ſub uno vexillo. Squadra. Stat. l. 12. Theb. v. 782. Accedunt utrinque pio vexilla tumultu, Permiſcentque manus. Et ſpeciatiim pro manu vexilliariorum. Tacit. l. 1. hiſt. c. 70. Præmiſſis Gallorum, Luſitanorum, Britannorumque cohortibus, & Germanorum vexillis. V. Vexillarius.

Vexo, as, a, 1. moleſtare, infeſtare, affligere, πω, Ger. plagen, Gal. vexer, Hiſp. enojar, ενοχλῆσαι, ενοχῶ, moleſto, perturbo, infeſto. Servius ad illud Maronis Ecl. 6. Dulcibus vexaſſe rates: Probus, inquit, vult hac ratione defendere, dicens vexaſſe venire ab eo, quod eſt veho, veſto, vexo, ut vexaſſe ſit poſtaſſe, & ſine dubio pro arbitrio ſuo evertiſſe. Non enim ſui potens eſt, qui vehitur. Bene ergo, inclinatum verbum eſt. Nam qui fertur, & raptatur, & huc, atque illic diſtrahitur, vexari proprie dicitur. Hæc Servius, cui aſſentiantur Gell. l. 2. c. 6. & Macrobi. l. 6. Saturn. c. 7. Cic. 2. Verr. de Sicilia: Quam iſte per triennium ita vexavit, ac perdidit, ut ea reſtitui in antiquum ſtatum nullo modo poſſit. Id. pro Flac. c. 20. Splendidiffimum, atque ornatiffimum civitatis ſuz probris omnibus, maledictiſſique vexat. Dicitur etiam de animo, pro jactare, diſtorquere. Cic. pro Dom. Quæ te tanta pœna tuorum ſcelerum, flagitiorumque vexet. Saluſt. in Caſil. At me honoris cupido eadem, quæ cæteros, fama atque invidia vexabant.

U A N T E F.

Uſens, ſive Oufens, entis, m. l'auſente, il Portatore, Baldino, Baudino, ſ. Latii, qui naſcitur ad diverſorium vulgo Caſe Nove 2. M. P. ab Setia, in Campania Romana, & juxta Privernum fluit, marique Tyrheno excipitur apud Terracina urb. Virg. Æn. 7. v. 802.

Uſentinus, ſive Oufentinus, a, um, quod ad Uſentem agr. ſpectat, ut Tribus Uſentina. Feſtus: Oufentinz Tribus initio cauſa fuit nomen luminis Oufens, quod eſt in agro Privernate inter mare, & Terracina. Poſtea deinde a Cenſoribus alii quoque diverſarum civitatum eidem Tribui ſunt adſcripti. Tribus Uſentina addita eſt una cum Falerina, anno U. C. 435. M. Foffio Flacinator, L. Plautio Venno Coſſ. Liv. l. 9. c. 20.

V A N T E I.

Via, æ, f. via, ſtrada, γῆγ, Ger. vveg, Braſſ, Gal. voye, Hiſp. camino, calle, βῆς, locus, qua vehiculum ire poſteſt: ita dicta a vehendo quaſi vehis. Varr. l. 1. R. R. c. 2. Villicus agri colendi cauſa conſtitutus, atque appellatus a villa, villa ab eo, quod in eam convehuntur fruſtus, & evehuntur, cum veniunt. A quo ruſticæ etiam nunc quoque viam, veham appellat, propter vectoras. Id. l. 4. de L. L. Ut quo agebant, actus, ſic qua vehabant, viæ dictæ. Differunt iter, actus, via, quod iter hominis eſt, actus hominis, & jumentis, via hominis, jumentis, & vehiculi. Unde conſequitur, iter eſſe anguſtius actum, actum via. Nam anguſtiore ſpatio it homo, quam armentum, ac armentum anguſtius ſpatium requirit, quam vehiculum. Iter duorum pedum latitudine deſignatur, quantum requiritur, ut tranſire poſſint occurrentes: actus eſt iter quatuor pedes latum, ut Feſtus ſcribit in voce Actus: at viæ latitudo lege XII. Tab. in porrectum pedes habet octo, in anfractu, ideſt ubi flexum eſt, pedes duodecim. Hæc trium harumque vocum proprietates eſt, quando de ſervitute agrorum loquimur. Nam alias via accipitur pro quovis loco, per quem ire omnibus licet. Nativam vocum vim ſpectavit quoque Pomponius, cum in l. ſi eam, l. 3. ff. de ſervit. ait: Si tam anguſti loci demonſtratione facta, via conceſſa fuerit, ut neque vehiculum, neque jumentum ea inire poſſit, iter magis, quam via, ut actus acquiſitus videbitur. Sed ſi jumentum ea duci poterit, non etiam vehiculum, actus videbitur acquiſitus. Ad quem locum provocamus, ſi quis nobis opponere velit verba Ulpiani, qui lib. 1. de ſervit. ruſſ. ait, Actus eſt jus agendi vel jumentum, vel vehiculum. Ubi, ſi proprietatem vocis ſpectaſſet, ſcribere debuiffet, Actus eſt jus agendi jumentum, non etiam vehiculum. Sed popularem loquendi conſuetudinem, non nativam vocabuli vim, ſpectavit Ulpianus: uti & Paulus, cum l. 7. tit. cod. Qui actum habet, & plauſtrum ducere, & jumenta agere poſteſt: item Modestiſſimus, l. 12. Tom. II.

Actus eſt, ubi & armenta trajicere, & vehiculum ducere liceat. Quia ratione nihil inter viam, actumque intereſſet, quia utrumque tum agendi pecoris, tum vehiculi ducendi juſs contineret. Ceterum frequentiffime via latiore ſignificatione uſurpatur pro quovis loco, per quem ire licet, ut dictum eſt. Ter. Eun. 3. 2. Haud convenit una ire amicam cum Imperatore in via. Cic. 12. Phil. Tres ergo viæ, a ſupremo mari Flaminia, ab infero Aurelia, media Caſſia. Hor. l. 1. ſat. 9. Ibam forte via ſacra, ſicut meus eſt mos. (V. Sacer) Tac. l. 3. hiſt. c. 82. Per anguſta, & lubrica viarum flexerat. Via inepta, aut deterrima eſt difficilis, ſalebrosa, ſtrata caſtut. Cic. Att. l. 9. ep. 11. Curſare huc illuc via deterrima. Id. ib. l. 16. ep. 15. Longulum ſane iter, & via inepta. Dare ſe in viam, interſeſi in viaggio, Id. l. 14. Fam. ep. 12. Sic committere ſe viæ, eodem ſenſu, Id. ib. l. 16. ep. 4. Dare viam alicui per fundum ſuum, Id. pro Cæc. c. 10. laſciario paſſare, dar gli ſtrada. Decedere de via eſt aberrare, fallar la ſtrada. Sueton. in Caſ. a. 31. Et cum luminibus exſtinctis decēſſet via, diu erabundus &c. Translate Cic. pro Cal. c. 16. Se nulla cupiditate inductum de via decēſſiſſe, h. e. ab honeſtatis, & virtutis tramite declinaſſe. Præterea decedere de via eſt alicui obviam venienti honoris cauſa locum dare, dar la ſtrada. Sueton. in Tiber. c. 32. Cum palam eſſet, ipſum quoque eis abſurgere, & decedere via. Hoc ſenſu Seneca ep. 64. dixit ſemita cedere. Tota errare via eſt vehementer errare, errare di gran lunga. Ter. Eun. 2. 2. 14. Viarum aliz private ſunt, aliz publicæ, aliz vicinales. Et private quidem ſunt, quæ per privatos agros ducuntur; publicæ vero, per quas omnibus, & in quemcumque publicum locum ire licet; quæ ſunt in ſolo publico, publice manuntur, & curatores habent. Vicinales ſunt, quæ per vicos, aut in vicos ſerunt, quæ & ipſæ publicæ ſunt, ſi non ex collatione privatorum ſunt conſtitutz; nam ſi ex privatorum collatione reſciuntur, utique ſunt private, ut docet Ulpian. l. 2. ff. ne quis in loc. vel itin. publ. Publicæ viæ nunc Militares, nunc Conſulares, nunc Prætoriz vocantur, Græcis βασιλικῆς, ſtrada regie, ſtrada mæſtre; & a publica auctoritate, & uſu nomen fortiuntur. Ulpian. loc. cit. Publicas vias dicimus, quas Græci βασιλικῆς, noſtri Prætorias, alii Conſulares vias appellant. Id. leg. 3. ff. de loc. & itin. public. Viæ militares exitum ad mare, aut in urbes, aut ad flumina publica, aut ad aliam viam militarem habent: vicinalium autem viarum diſſimilis eſt conditio; nam pars earum in militares vias exitum habet, pars ſine ullo exitu intermoritur. Hæc Ulpian. Cæterum quod ad alias appellationes pertinet, viæ hæ publicæ dictæ ſunt etiam Conſulares, & Prætoriz ad ſignificandum publicum earum uſum: nam Prætor erat ſummus Urbis miniſtratus, Conſul Reipublicæ: legimus etiam multas publicas vias a Conſulibus, nonnullas a Prætoribus aut deductas, aut ſtratas fuiſſe. Viæ publicæ a Romanis admirabili magnificencia non in Urbe ſolum, ſed etiam tota Italia factæ, & ſtratz fuerunt: nulla enim gens fuit, quæ publicæ civium commoditatis, & ornamenti tum urbis, tum agrî ſtudioſior extiterit. Eis faciendis, vel reſciendis primarij cives præpoſiti erant, & primo quidem Cenſores, deinde hiſiſi alii in rebus occupati, creati ſunt proprii Magiſtratus, qui viarum Curandaram, & Curatores viarum vocabantur. In viis conſtitutz fuere columnæ lapideæ, quæ ſingulis intervallis poſitz ſignum milliarium præzerebant. V. Lapis. Nomina viarum a variis ſignibus impoſita ſunt: aliz enim ab Ulpianibus appellatz ſunt, ut Flaminia a C. Flaminio Conſ. ſtrata; aliz ab urbiſus, ad quas ferebant: ut Collatina; aliz a Provinciis, ut Campana; aliz a diverſis eventibus, ut Triumphalis, Fornicata, &c. Metonymice via ſumitur pro ipſo actu eundi, viaggio. Cic. 1. Phil. De via languere, eſſe ſtanco dal viaggio. Id. 1. Div. Multorum diurnam viam progredi, far un viaggio di molte giornate. Id. pro Plane. Pergere aliquot diurnam viam. Id. Fam. 14. ep. 12. Dare ſe in viam, metterſi in viaggio. Inter vias idem eſt ac in via, eundo, per iſtrada. Plaut. Pæn. 5. 3. 43. Ne inter vias præterbitam, metuo. Ter. Eun. 4. 2. 1. Cæpi mecum inter vias aliam rem ex alia cogitare. Iſta perpetuum veteres optabant inimicis ſuis, quos maximo habebant odio, cum aliqui illi profecturi eſſent, quibus verbis a Diis petebant, ut nunquam in ea loca redirent, ſed quanto magis iter facere pergerent, tanto magis e conſpectu ſe eriperent. Cic. in Piſon. An quod tibi proficenti evenit, ut omnes exerarentur, male precarentur, unam tibi illam viam, & perpetuum eſſe vellent. Translate ſumitur pro tranſitu, canali, vehiculo. Cic. 2. de nat. Deor. c. 55. Succus is, quo alimur, permanat ad jecur per quadam a medio inteſtino uſque ad portas jecoris ductas, & directas vias. Item pro ratione, & modo aliquid faciendi. Virg. 6. Æn. Aut tu, ſi qua via eſt, ſiquam tibi Diva creatrix Oſtendit. Cic. 2. Ver. Habeo autem certam viam, atque rationem, qua omnes illorum conatus inveſtigare, & conſequi poſſim. Id. 1. de Leg. Et qui aliter juſ civile tradunt, non tam juſtitiz, quam litigandi, tradunt vias. Item pro methodo, ſive ordine ſcribendi, vel dicendi. Cic. in Brut. Nam antea neminem ſolium via, nec arte, fed accurate tamen, & de ſcripto pleroſque dicere. Ingreſſi viam dicuntur, qui vera, non falſa, & aliena narrant. Plane. Amph. 2. 1. 273. Ingreſſus eſt viam. Sic Id. Afen. 1. 1. 39. Reclam inflas viam: ea res eſt. v. dicit bene.

Vialis, le, adject. ad viam pertinens. Lares viales, qui & præſtites dicti, erant ii quorum imagines in viis, & campis ſtatebantur, ut iis præſent, & tutas omnibus præſtarent. Plaut. Merc. 5. 2. 24. Invo-co vos, Lares viales, ut me bene juvetis.

Vians, antis, nom. particip. viandante, iter faciens, viator. Solin. c. 42. Submovere accessus viantium. Prudent. Ham. rrig. v. 208. Incautum ſpoliare viantem. Apulej. initio Floidor. Religioſi viantium. h. e. religioſi viatores: Græca phraſis, ſen imitanda.

Viarus, a, um, odiaſe, quod ad viam ſpectat. Cel. Cic. l. 8. Fam. ep. 9. Leviſſime enim, quia de intercalando non obtinuerat, tranſgunt ad populum, & pro Cæſare loqui cæpit, legemque viariam non diſſimilem agrariæ Rullii, & alimentariam, quas jubet Ædiles metiri, jactavit. h. e. de viis muniendis, vel faciendis.

Viaticus, a, um, proviſto per il viaggio, εἰς δὸς ἰατρῆς, ἐπιτιςτοπιμῆς, viatico inſtructus. Plaut. Men. 2. 1. 29. Cum inſpicio marſupium, viaticati hercle admodum æſtve ſumus. h. e. levi admodum viatico ſummiſtri inſtructi. Nam æſtate qui iter faciunt, paucioribus diebus, quo volunt, perveniunt. Turneb. l. 18. c. 15.

Viaticum, i, n. exiguum viaticum. Ulpian. l. ſi longus, in fine, ff. de ſummiſſis: Et egeſtate Romæ labore, viaticulo ſuo non recepto, quod ad ſumptum pater ei deſtinavit. Apul. l. 7. de Aſino: Viaticulum mihi corraſi.

Viaticum, i, n. viatico, ναιτοναγλία, ἐπιτιςτοπιμῆς, quicquid iter agendi cauſa neceſſarium eſt, ſive cibus ſit, ſive pecunia ad vicium expendenda. Plaut. Capr. 2. 3. 89. Sequere me, viaticum ut dem a trapezita tibi. Cic. Att. l. 12. ep. 31. Velim, videas, & quid viatici, & quid inſtrumenti ſatis ſit. Translate ad aliarum quoque rerum apparatus traductur. Claud. in Annal. apud Gel. l. 17. c. 7. ſimul forma, tactiſi eloquentia, dignitate, acrimonia, confidentia pariter præcelebant, ut facile intelligeretur magnum viaticum ex ſe, atque in ſe ad rempubl. evertendam habere.

Viaticus, a, um, quod vias interfert, ut Viatica cœna, *δοικόνειον*, quæ datur abito, vel peregre adventienti: quæ & *advencia* dicta est. *Plaut. Bacch. 1. 1. 61.* Ego forori meæ cœnam hodie dare volo viaticam.

Viatum, adverb. per vias. *Diomed. Grammatic. l. 1.*

Viator, oris, m. *viatore*, *viandante*, *δίων*, *διδωρπος*, qui iter facit. *Cic. pro Mil. c. 21.* Quia non semper viator a latrone, nonnunquam etiam latro a viatore occiditur. *Id. de Fato. c. 15.* Hoc modo viator quoque bene vestitus causa grassatori fuisse diceretur, cur ab eo spoliaretur.

¶ **Speciatim** usurpatur pro apparitore, seu ministro publico. **Viatores** igitur, *fantii*, erant ministri publici Magistratuum, qui se se itineri committentibus, quotiescunque aliquis Romam a Magistratu vocaretur vel ex pagis agri Romani, vel ex aliis regionibus extra Urbem. Itaque dicti sunt a *via*. *Cic. de Sen. c. 16.* A villa in Senatam arceffebantur **Curius**, & cæteri senes, ex quo qui eos arceffebant, viatores nominati sunt. ¶ **Viatores** alii a *licitoribus* fuerunt. Argumento est antiqua *urorumque* origo. *Lictor enim a ligando, viator a vis* est appellatus. *Signon. de ans. jur. C. 1. 2. c. 15.* Valgius tamen eisdem fere viatores, ac *lictores*, existimavit, ut est apud *Gellium l. 12. c. 3.* *Lictorem enim dicit a ligando appellatum esse, quod, cum Magistratus Populi Romani virgis quempiam verberari iussissent, crura ejus, & manus ligari, vinciturque a viatore solita sint, ique, qui ex collegio viatorum officium ligandi haberet, licitor sit appellatus. Sed viatoribus Romani usi sunt vocandi, & nuntiandi causa, non ligandi. Liv. l. 23.* Consul viatorem misit, qui patri nuntiaret, ut sine *licitoribus* ad Consulem veniret.

¶ **Viatoribus** ii Magistratus utebantur, quorum potestas potius, quam imperium extitit, quales fuerunt *Censores*, & *Tribuni Plebis*: i. e. soli viatores, absque *licitoribus*, erant proprii eorum Magistratus, qui potius potestatem, quam imperium, habent. Nam Magistratus, qui imperio præditi erant, non solum viatoribus, sed etiam *licitoribus* utebantur. Ex *Valgii* sententia dici potest, apparitores Magistratum, qui potestatem præ se ferrent, fuisse duntaxat viatores, id est habuisse solum munus vocandi absentes, non autem ligandi: apparitores autem eorum Magistratus, qui habent imperium, simul & *lictores*, & viatores fuisse, i. e. exercuisse tum munus vocandi, tum officium ligandi, quemadmodum ipsi imperatum esset. ¶ **Tribuni Pl.** utebantur viatoribus, non ad vocandum, ut *Consules*, sed adprehendum. Non enim vocationem habebant. Minime vero utebantur viatoribus ad ligandum. Nam aliud est apprehendere, aut ligare. Prehendimus aliquem manibus, vel veste, ligamus funibus, vel aliis vinculis. *Varr. l. 2. Rer. hum. apud Gell. lib. 13. c. 12.* In Magistratu habeat alii vocationem, alii prehensionem, alii neutrum: vocationem, ut *Consules*, & cæteri, qui habent imperium: prehensionem, ut *Tribuni Pl.* & alii, qui habent viatorem: neque vocationem, neque prehensionem, ut *Quæstiores*, & cæteri, qui neque *lictores* habent, neque viatorem. Qui vocationem habent, iidem apprehendere, tenere, abducere possunt, & hæc omnia, siue adfunt, quos vocant, siue acciri iusserunt. *Tribuni Pl.* vocationem habent nullam, & *Liv. lib. 2.* Ardens itaque ira *Tribunus viatorem* mittit ad *Consulem*, *Consul licitorem* ad *Tribunum*.

Viatorius, a, um, da *viaggio*, *δοικονομικός*, quod ad viam pertinet, ut *Viatorius vas*, quo iter agentes terendi potus gratia utuntur. *Plin. l. 16. c. 10. de saxo:* Vasa viatoria ex ea vitis in Gallia facta, mortifera fuisse comperit est. *Leg. 40. ff. de iur. arg.* Aurum viatorum.

Viatrix, icis, f. quæ iter facit. *Blasian. Capell. l. 6.* Viatrix infatigata. *Inferrip. apud Gruet. pag. 745. n. 5.* Aquila viatrix. Sed hic videtur esse nomen proprium.

Vibali, m. 2. *Bibali*, pop. *Hisp. Tarr. Callaicus*, & *Bracharis finitimi*, quorum opp. *Forum Bibalorum. Plin. l. 3. c. 3.*

Vibex, icis, f. *piaga*, *lividezza*, *lividura*, *הכורה*, *Ger. Striemenen*, *Gal. marque*, *frangées*, *Hisp. rancha*, *jenal*, *μυρωδ*, *αελιδωυα*, signum verberis in corpore remanens. *Plin. l. 30. c. 13.* Verberum vulnera, atque vibices, pellibus ovium recentibus impositis, obliterantur. *Perf. Jas. 4. v. 48.* Si pulex multa cautus vibice flagellis.

Vibila, æ, f. lignum, seu pertica erecta. *V. Vara.*

Vibilia, æ, f. Dea præles viarum. *Arnob. l. 4.* Ab erroribus viarum Dea Vibilia liberat. Ita emendat *Gelenius*, pro quo in aliis libris *Upibilia*.

Vibisci, m. 2. *Bituriges*, *Vibisci*, *Ubisci*, pop. Gallie *Aquitanicæ*, circa *Burdegalam. Plin. l. 4. c. 19.*

Vibo, onis, f. 3. *Vibo* *Valentia*, *Hippo*, *Hipponium*, *Bivona*, *Bibona*, *ὐπώνιον*, olim urbs *Locorum* in *Bruttis*, in ora sin. *Hipponiatis*, qui & *Vibonensis* a *Plin. l. 3. cap. 5.* dicitur. *Strabo* *Hipponem* a *Loerentibus* conditum, atque *Bruttis* a *Romanis* ademptum *Vibonem* *Valentiam* nominatum prodit. ¶ *Eo* *Romani* *coloniam* miserunt anno *U. C. 562.*

M. Acilio, *P. Cornelio* *Coff. Signon. de antiq. jur. Ital. l. 2. c. 5.*

Vibones, m. 3. *hæres herbe Britannicæ*, qui devorati ante tonitrua a *tuimbinis* securos reddere existimantur, teste *Plin. l. 25. c. 3.*

Vibrabilis, le, adject. qui vibrari potest. *Auson. epist. 24. v. 108.* Si tendi facilis cuiquam fuit arcus *Ulyssi*, Aut præter dominum *vibrabilis* ornus *Achilli*.

Vibrabundus, a, um, adject. vibrans. *Marsian. Capell. l. 7.*

Vibrâmen, inis, n. vibratio, crispato. *Apul. l. 6. Met.* Trifalca vibrâmina draconum.

Vibrans, antis, o. g. *πάλλων*, partic. a *vibro*, quod neutram significationem habet, & ponitur pro celerrime agitato, vibrato. *Virg. l. 2. Æn. v. 211.* *Sibila* lambebant linguas vibrantibus ora. *Ovid. 12. Met.* Contentientemque suis vibrantia tela lacertis. *Vsl. l. 8. Argon.* Cum subito ingentem media inter nubila flammam conspiciat, & sæva vibrantes luce tenebras. ¶ *Translate Cic. in Brut. c. 95.* Et erat oratio cum incitata, & vibrans, tum etiam accurata, & polita, *disorso vehementi*, & *di grand' impressione. Quintil. lib. 10. c. 1.* Breves, vibrantesque sententiae, acutæ, & penetrans. *Plin. l. 10. c. 29.* Sonus *lucimæ* vibrans. *h. e. tremulus, onso con gorgia.*

Vibratio, onis, f. *vibrazione*, actus vibrandi. *Festus in voce Gradivus.* *Gradivus* *Mars* appellatus est a vibratione hæzæ, quod *Græci* dicunt *κρδαιών*. *Vopisc. in Caro, c. 8.* *Tonitruum* continuata vibratio.

Vibratus, a, um, vibrato, *gestato*, *πεπαιμένος*, partic. a *vibro*. *Virg. l. 8. Æn.* Namque improvviso vibratus ab æthere fulgor. Cum fonitu venit. *Ovid. 8. Met.* Vibrata per auras spicula. ¶ *Somitur etiam pro crispo, seu crispato. Virg. 12. Æn.* Et fœdare in pulvere crines *Vibratos* calido terro, *myrrhaque* madentes. *Plin. l. 2. c. 78.* *Barba*, & *capillo* vibrato.

Vibrissæ, arum, f. 1. *peli delle nasci*, *τελχες βίβος*, ut exponunt *Glossæ veteres*, *pili* in *naribus* hominum. *Festus:* *Vibrissæ* *pili* in *naribus* hominum dicti, quod his evulsis caput vibratur.

Vibrissio, as, a. 1. sæpe *vibro*. *Speciatim* de voce dicitur, quando flectitur, & crispatur in canendo. *Fest.* *Vibrissare* *est* *voce* in *cantando* *crispare. Titianus:* Si erit tibi *cantandum*, *facito*, usque *exvibrisses.*

Vibro, as, a. 1. *vibrare*, *movere*, *collare*, *ויר*, *Ger. schusten*, *Gal. jester*, *durder*, *Hisp. lancar*, *κρδαιών*, *σείω*, *πάλλω*, *φραπιδών*,

moveo eum tremore, quatio, concutio. *Ovid. ep. 11. v. 77.* Sic mea vibrari pallentia membra videres. *h. e. tremere.* ¶ *Sæpe* *ponitur* *pro* *movere* *simpliciter*, *agitare*, *non*, *ut* *aliqui* *consent*, *pro* *jacere*, *promovere*, *jaculari. Cic. 1. de Or. c. 80.* Atque *ejusmodi* *illa* *profusio* *debet* *esse*, *non* *ut* *Samnitum*, qui vibrant hætas ante pugnam, quibus in pugnano nihil utuntur. *Virg. 11. Æn.* *Hæstique* *reductis* *Protendunt* *longe* *dextris*, & *spicula* *vibrant.* ¶ *Est* *etiam* *verbum* *neutrum*, *pro* *tremere*, *micare. Cic. 4. Acad. c. 33. de mori.* Quodque nunc, quia a *Sole* *colleget*, *albescit*, & *vibrat*, *disimulique* *est* *proximo* *ei* *continenti. Plin. l. 2. c. 8. de terra motu:* Nec simplici modo quatitur unquam, sed tremat, vibratque. ¶ *Translate Cic. in Or. c. 70.* *Demosthenes*, *cujus* *non* *tum* *vibrare* *fulmina* *illa*, *nisi* *numerus* *contorta* *terrentur. h. e.* *non* *tum* *est* *ejus* *incitata* *oratio*, & *vehemens*, *nisi* & *c. Catul. carm. 37. (st. 36.)* *Defissem* *truces* *vibrare* *jambos.*

Viburnum, i, n. *viburno*, genus fructicis, lentum imprimis, & flexibile. *Dictum est a vico*, quia ad vicum, hoc est ligandum, idoneum est. Vel ab *ισβω*, *cado*, *verbero*, quod virgultum hoc aptum fit ad cædendum. *Virg. 1. Ecl.* Verum hæc tantum alias inter caput extulit urbem. Quantum lenta solent inter viburna cupressi.

Vica, t. idem quod *victoria* apud *Veteres*, ut testatur *Isidor. l. 10.* & probari quodammodo potest ex sequenti vocabulo.

Vica Potæ, *Dea* *vincendi* *potens. Cic. 2. de Leg. c. 11.* Quod si fingenda nomina *Vicæ* *Potæ*, id est *potis* *vincendi*, atque *potentiæ*, si funderique cognomina *Statoris*, & *invicti* *Jovis. Seneca Apocolocyntis.* Proximus rogatur *sententiam* *Diespiter*, *Vicæ* *Potæ* *filius.*

Vicani, *κωμῆται*, qui *vicos* *ruflicos* habitant. *Cic. 1. Divin. c. 58. ex Poeta:* Non habeo denique *nauci* *Marfum* *Augurem*, *Non* *vicanos* *Arufpices*, *non* *de* *circo* *Astrologos. h. e.* *qui* *quærit* *causa* *per* *vicos* *vagantur. Liv. l. 38. c. 30.* *Vicani*, quique *ibi* *exules* *habitarant.*

Vicarianus, a, um, adject. *di Vicario. Sidon. l. 1. ep. 3.* *Civium* *desidiam* *Vicariano* *apice* *transcendit. h. e.* *honore*, & *dignitate* *Vicarii.*

Vicarius, a, um, *che*, *fa*, *le* *altrui* *veci*, *ἀντιβῆτος*, quod *vicem* *alicujus* *gerit. Cic. pro R. Am. c. 38.* Propterea, quod quibus in rebus ipsi interesse non possumus, in his operæ nostræ *vicaria* *fides* *amicorum* *supponitur. Quintil. Declam. 9.* *Vicarias* *manus* *polliceri. Id. ib.* *Vitam* *alterius* *vicaria* *morte* *redimere.*

Vicarius, ii, m. *vicario*, *Ger. Statthalter*, *Gal. vicaire*, *Hisp. vicario*, *ἀντιβῆτος*, qui *vicem* *alterius* *obtinet*, *cujusmodi* *sunt* *Prætorum* *substituti*, & *locum* *tenentes*, ut *vulgo* *vocant. Cic. c. 5. Ver.* *Hic* *Diongetus*, *qui* *ex* *publicis* *vestigalibus* *tanta* *luera* *facit*, *vicarium* *nullum* *habet. Id. 6. Ver.* *Succedam* *ego* *vicarius* *tuo* *muni. Id. pro Mur.* *Nolite* *mihi* *subtrahere* *vicarium* *diligentæ* *meæ. Id. pro Scylla.* *An* *hoc* *Regnum* *appellabitur*, *cujus* *vicarius* *qui* *velit* *esse*, *inveniri* *nemo* *potest. Id. l. 16. Fam. ep. 22.* Itaque te do *vicarium*: tu cum *obferabis.* ¶ *Speciatim* *vocabatur* *vicarius*, *qui* *in* *familia* *atriensis* *servo*, *id est* *majori* *serviret*, *δ τῷ αἰετῷ αἰετῆρι*, ut interpretatur *Theophilus. Hor. l. 2. sat. 7.* *Sive* *vicarius* *est*, *qui* *servo* *paret*, *ut* *mos* *Vester*, *ait*, *seu* *conservus. Martial. l. 2. ep. 18.* *Esse* *sat* *est* *servum*, *jama* *nolo* *vicarius* *esse. Paul. l. si in re, 19. ff. de noxal. ad.* *Si* *servus* *tuus* *navem* *exercuerit*, *ejusque* *vicarius* *&* *idem* *nauta* *in* *eadem* *nave* *damnum* *dederit.* ¶ *Opponuntur* *autem* *vicarius*, & *servus* *ordinarius*, ac *ille* *in* *huius* *quasi* *domini* *peculio* *est. Ulp. l. 17. ff. de pecul.* *Si* *servus* *meus* *ordinarius* *vicarius* *habeat*, *id*, quod *vicarii* *mihi* *debeat*, *an* *deducam* *ex* *peculio* *servi* *ordinarii?*

Vicatum, adv. *κατὰ κώμης*, *sparsim* *per* *vicos* *urbis. Cic. pro Dom. c. 50.* *Servorum* *omnium* *vicatum* *celebratur* *tota* *urbe* *descriptio.* ¶ *Significat* *etiam* *per* *pagos. Plin. l. 6. c. 26.* *Meopotamia* *tota* *Arsyriorum* *fuit* *vicatum* *dispersa*, præter *Babylona*, & *Ninum*.

Vicellenses, m. 3. pop. Latii, qui cum *Velienibus*, *Sicanis*, & aliis multis interiere. *Plin. l. 3. c. 5.*

Vicem. *V. Vicis.*

Vicennarius, a, um, *di venti*, *ἀννενάρης*, quod in se continet viginti. *Quidam* *scribunt* *vicennaria* *duplici* *nn*, ut *fit* *ab* *annus*, *potius* *quam* *a* *viginti. Plaut. Pseud. 1. 3. 69.* *Tum* *lex* *me* *perdit* *quinta* *vicennaria*, *omnes* *metuunt* *credere. id est* *lex* *lata* *in* *minores* *viginti* *quinque* *annis. Macedonum* *enim* *Senatusconsulto* *cautum* *fuit*, *ne* *quid* *minorè* *25.* *annis* *credetur*, *si* *contra* *heret*, *ejus* *rei* *nulla* *esset* *actio*, *nisi* *forte* *in* *rem* *minoris* *esset* *conversâ.*

Viceni, æ, a, *venti*, *וויצטי*, *Ger. zventzig*, *Gal. vings*, *Hisp. veynete*, *ἀννῆτος*, *nomen* *numerales* *distributivum*, quod tamen sæpe pro *cardinali* *viginti* *reperitur. Liv. l. 22.* *Vicena* *quinta* *millia* *æris. Plin. l. 6. c. 23.* *Circa* *has* *hydri* *marini* *vicenum* *cubitorum* *adnatantes* *terruere* *clafsem. Col. l. 3. c. 3.* *Vicenas* *amphoras* *percipiunt.*

Vicennalia, n. plur. *ludi* *vicicimo* *quoque* *anno* *celebrari* *soliti. Laflano. de morr. persequ. c. 17.* *Diocletianus* *perrexit* *Romam*, *ut* *illic* *vicennalia* *diem* *celebraret.* ¶ *In* *nummo* *Constantini* *apud* *Carol. du Fresno Famil. Byzant. pag. 27.* legitur *vicennaliorum* *in* *genit. plurali.*

Vicennium, ii, n. *spæzio di vent' anni*, *viginti* *annorum* *tempus. Modest. l. 8. ff. de administr. rer. ad civit. pertinens.* *Calcularii* *erroris* *retractatio* *etiam* *post* *vicenni* *tempora* *admittitur.*

Vicentia, f. 1. *Vicenza*, *urbs* *Italicæ*, *alias* *in* *Venetia*, *hodie* *in* *Lombardia*, *ad* *Reronis*, & *Medoaci* *minoris* *confluentiam*, *scorpio* *figura* *performis*, *caput* *agri* *Vicentini.* ¶ *Conditâ* *fuit* *a* *Gallis. Justin. l. 20.* *Obtinuit* *civitatem* *Romanam* *una* *cum* *aliis* *Venetis*, *anno* *U. C. 664.* *Cn. Pompejo* *Strabone* *patre* *Pompeji* *Magi*, & *L. Porcio* *Catone* *Coff.* *lege* *ipsum* *Cn. Pompeji* *Strabonis*, *mortuo* *collega*, *fuit*, *quo* *in* *Tribu* *Menencia. Signon. de ans. jur. Ital. l. 3. c. 2.* *In* *castigationibus* *Codicibus. Tac. 3. hist. c. 8. & Plin. l. 3. c. 19.* *legitur* *Vicentia*, *quemadmodum* *&* *in* *aliis* *antiquis* *libris*, & *lapidibus*, *quos* *æfert* *Manue. in Orthogr.*

Vicentinus, & *rectius* *Vicetinus*, a, um, adject. *Vicentino. Inscripti. apud Manue. in Orthogr.* *Inter* *Athefinos*, & *Vicetinos* *terminos* *statuit.*

Vicetianura, æ, f. *carica del Inogotenense*, *o* *vicario del Queltore. Ascum. Pedian.*

Vices. *V. Vicis.*

Vicesima, quæ, f. *ventesima*, *εικοστή*, *genus* *vestigalis*, *quo* *in* *centenas* *libras* *quæ* *exigebantur* *ex* *servis*, & *libertis*: *nam* *cum* *servus* *veneret*, *vestigal* *illud* *pro* *eo* *emptor*, *cum* *manumitteretur*, *herus* *solvebat. Liv. l. 7.* *Cn. Manlius* *Consul* *legem* *novo* *exemplo* *ad* *Sutrium*, *in* *castris* *tributum* *de* *vicesima* *eorum*, *qui* *manumittuntur*, *tulit. Patres*, *quia* *ea* *lege* *haud* *parvum* *vestigal* *inopi* *æratio* *additum* *esset*, *auctores* *fuerunt.* ¶ *Sublatis* *cæteris* *vestigalibus* *retenta* *est. Cic. Att. l. 2. ep. 2.* *Et* *eo* *magis*, *quod* *portoris* *Italicæ* *sublatis*, *agro* *Campano* *diviso*, *quod* *vestigal* *superest* *domesticum*, *præter* *vicesimam?* ¶ *Alia* *fuit* *vicesima* *hereditatum*, & *legatorum* *ab* *Augusto* *imposita* *illis*, *qui* *in* *testamento* *aliquid* *acquisivissent. Dio. l. 55. & Plin. in Paneg. c. 37.* ¶ *Legitur* *&* *vigesima.*

Vicesimani, orum, m. *milites* *legionis* *vicesimæ. Tac. 1. Annal. c. 51. & 64.*

Vicesimarum, a, um, *εικοσῆτος*, quod ad *vicesimam* *spectat. Liv. l. 27. c. 10.*

10. Cætera expedientibus, quæ ad bellum opus erant, Consulibus, aurum vicissimum, quod in sanctiore ætate ad ultimos casus servabatur, promi placuit. hoc est aurum, quod ex vicissima collectum fuerat.

Vicissimatio, onis, f. supplicium militare, quo vicissimos quisque puniebatur. *Capitolin. in Macrin. c. 12.* Quando eos centesimaret, qui digni essent decumatione, atque vicissimatio.

Vicissimus (usitatus quam Vigessimus) a, um, adject. *vicissimo, ventesimo, ultimus ex viginti. Cic. pro Leg. Manil. c. 3.* Annum jam tertium & vicissimum regnat. *Idem Fam. 11. ep. 25.* Altero & vicissimo die. *Varr. l. 3. R. c. 9.* Ut vicissimus dies, & primus sit par.

Vicissis, viginti asses. *V. Biceffis.*

Vicia, æ, f. *veccia, Germ. vuseken, Gal. vesce, Hisp. arveja, Bœtia, εὐρακων, κύμα,* leguminis genus, jumentorum pabulo aobilissimum, cubitali altitudine, foliis fere petrofolini, amplioribus tamen, minutis, nigrantibusque in siliqua granis. *Plin. l. 18. cap. 15.* Et vicia pinguescent arva, nec ipsa agricolis operosa: uno sulco fata, non sarritur, non sterocatur, nec aliud, quam deocatur.

Vicia, æ, f. continentia. *Fest. viciam dicebant continentiam. Al. leg. vinciam.*

Viciarium, ii, n. locus viciis condendis aptus. *Col. lib. 11. c. 2.* ubi alii leg. *vittaria*, nempe a *vittibus*.

Viciarius, a, um, *di veccia, Cœnæus*, quod ad viciam pertinet, ut Cribrum vicarium, quo vicia expurgatur a frumento. *Col. lib. 8. c. 5.* Cribro vicario, vel etiam loliario, qui jam fuerit in usu, pulli superponantur, deinde pulegii furculis fumigantur.

Vicies, adv. *venti volte*, Germ. *zwanzig mahl*, Gal. *vingt fois*, Hisp. *veinte vezes, εικοσάκις*, viginti vices, seu vicibus. *Plin. l. 7. c. 28.* Centies vices præliatus, octies ex provocatione victor, &c. *Col. l. 5. c. 2.* Ita, ut paulo ante dixi, latitudinis pedes cum longitudinis pedibus si multiplicabis, centies vices ducenti quadragesimi sunt viginti octo milia, & odlingenti.

Vicinialis, & le, o. 3. *consortivo*, Ger. *nachbavurschafft*, Gall. *du voisinage*, Hisp. *de veindad, γειτονία*, quod ad viciniam spectat. *Paul. l. 1. ff. de sac. & iis. publ. Vix vicinales*, quæ ex agris privatorum collatis factæ sunt, quarum memoria non extat, publicarum viarum numero sunt. *V. Via. Liv. l. 21. cap. 26.* Itaque ingens coacta vis navium est, linteriumque temere ad vicinalem ufum paratarum. h. e. ad ufum vicinæ, seu vicinorum.

Vicina, æ, f. idem ac vicinitas. Quidam Grammatici distinguunt vicinia a vicinitate, quod *vicinia* dicatur de locis propinquis, *vicinitas* de conjunctione hominum inter se. *Corn. Fronto*: Vicinia vicorum conjunctio, vicinitas hominum conversatio est. Sed hæc differentia non observatur. *Cic. l. Tusc. c. 16.* Inde in vicinia nostra Averni lacus. *Col. l. 7. c. 3.* Summitti in vicinia urbis quandoque oportebit. ¶ Metonymice sumitur pro ipsis vicinis. *Horat. l. 2. Sat. 5.* Funus egregie factum laudet vicinia. *Id. l. 1. ep. 16.* Sed videt hunc omnis domus, & vicinia tota. ¶ Translate ponitur pro conjunctione cuiuscunque rei, similitudine, *Quintil. l. 8. cap. 3.* Est tamen diversarum rerum quædam vicinia. *Plin. l. 31. c. 3.* Aqua ad viciniam lætis accedens.

Vicinias, atis, f. *vicinitas, vicinanzza, קרבה*, Ger. *nachbavurschafft*, Gall. *voisinage*, Hisp. *veindad, γειτονία*, vicorum conjunctio, vicinorum inter se propinquitas. *Terent. Heaut. 1. 1. 4.* Tamen vel virtus tua me, vel vicinitas facit, ut te audacter moneam, & familiariter. *Cic. pro Cluent.* Pater huicque, Judices, homo non solum municipii Latinatis, ex quo erat, sed etiam regionis illius, & vicinitatis virtute, æstimatione, nobilitate facile princeps. ¶ Usurpatur etiam generatim pro quacunque locorum propinquitate. *Plin. l. 4. c. 16.* Triginta prope jam annis notitiam ejus Romanorum armis non ultra viciniam sylvæ Calydoniæ propagantibus. ¶ Metonymice ponitur pro vicinorum multitudine. *Cic. 6. Ver. Signum*, quod notum erat vicinitati, buccina datur. ¶ Translate usurpatur de quacunque propinquitate, seu conjunctione. *Cic. 2. de nat. Deor.* Itemque naves, eo quod omnis odor ad superiora fertur, recte sursum sunt, & quod cibi, & potionis judicium magnum earum est, non sine causa viciniam oris secutus sunt. *Idem in Brut.* Quod & equalitas vestra, & pares honorum gradus, & artium, studiorumque quasi finitima vicinitas tantum abest ab oblectatione, & invidia. *Id. post red. ad Quir. cap. 1.* Amicitia, & consuetudines, vicinitates. *Plin. lib. 21. cap. 18.* Multi vero non discernunt a Cypro vicinate nominis. *Quintil. lib. 3. cap. 6.* Virtutibus, ac vitis vicinitas quædam est.

Vicinities, adv. *da vicino. Cod. Theod. l. 15. tit. 1.* Omnes intra centum pedes vicinitus, quantum ad horrea pertinent, arceantur.

Vicinium, ii, n. *vicinanzza*, vicinitas. *Sen. de brev. vit. c. 15.* In vicinio veritatis invidia, simplicius longe posita miramur. *Plin. lib. 2. cap. 16.* Quandiu in vicinio fuit terra. Utroque tamen loco optimi plerique Codices habent *vicino*.

Vicinus, aris, *esser vicino*, vicinus sum. *Sidon. l. 2. ep. 11.* Si nobis pro situ, spatioso regionum vicinaremur. *Id. l. 8. ep. 9.* Vicinabatur festinata correctio.

Vicinus, i, m. 2. *vicino, שכני, Ger. nahe, Gal. voisin, Hisp. cercano, γειτον*, qui in eodem vico, aut certe non procul ab ædibus nostris habitat. *Cic. Att. l. 2. ep. 14.* C. Arrius proximus est vicinus, imo ille quidem jam contubernalis. *Horat. l. 2. ep. 2.* Cætera qui vitæ servaret munia recto More, bonus sane vicinus, amabilis hospes, Comis in uxorem, &c.

Vicinus, a, um, *vicino, ἑγγυς, πλησιέστερος*, propinquus, proximus, conjunctus. *Cic. 3. Ver. c. 18.* Latona ad parientium vicina. *Virg. 1. Georg. in fin.* Vicinæ ruptis inter se legibus urbes Arma terunt. *Ovid. 6. Fast. v. 275.* Ni convexa foret, parti vicinior esset. ¶ Regit interdum dativum, interdum genitivum. *Ovid. 3. Trist. eleg. 4.* Terra vicinia mihi. *Cic. 3. Offic. cap. 29.* Fides, quam in Capitolio vicinam Jovis Optimi Maximi majores nostri esse voluerunt. ¶ In *vicino*, est prope, *da vicino. Vellei. lib. 2. cap. 70.* Cum in vicino efflet agmen. *V. Vicinium.* ¶ Translate ponitur pro simili. *Cic. in Orat. c. 32.* Esse igitur perfecte eloquentis puto non eam solum facultatem habere, quæ sit ejus propria, luce, lateque dicendi, sed etiam vicinam ejus, atque finitimam Dialecticorum scientiam assumere.

Vicis, i, 3. *vicenda, mutazione, ὄψις, Ger. streis, Gal. fois, tour, Hisp. vez, vicinia, μεταβολή*, alternatio, vicissitudo. Habet omnis casus præter nominat. singul. & genit. plur. *Horat. l. 1. od. 4.* Solvitur acris hyems grata vice Veris, & Favoni. *Plin. l. 3. 4. cap. 8.* Per vices, a *vicenda, l' un dopo l' altro. Col. l. 3. c. 2.* Alterna vice annorum vites multi plus minus asserunt, un anno più, un anno meno. *Quintil. lib. 6. c. 5.* Judices, vel prædicates Magistratus appellandi sunt frequenter, ut loquendi vices servantur. ¶ Quoniam vero plurima alternatim fiunt, hinc plures, & varias notiones præciatim habet. Sæpe accipitur pro loco. *Cic. l. 2. de Leg.* Nulla est enim persona, quæ ad vicem ejus, qui a vita emigravit, propius accedat, quam hæres. *Plin. lib. 8. c. 46.* *Qui Tom. II.*

in Ægypto etiam numinis vice colitur. *Inscript. apud Gruter. pag. 193. n. 10.* Vice sacra judicare. h. e. loco Cæsaris. *Plin. in Pæneg. c. 80.* Vice Dei fungi erga omne hominum genus. *Cels. l. 4.* Sumere pitianam in vicem vini, in vice di vino. ¶ Item pro munere, officio. Unde vice alterius fungi, *far le altrui veci, ἀν' ἄλλοῦ ἀνὰ*, dicimus eum, qui alterius locum supplet, absentisque munere fungitur. *Liv. l. 1. c. 20.* Ne sacra Regiæ vicis defererentur, Flaminem Jovi aîduum Saerdotem creavit. *Id. ib. c. 41.* Itaque per aliquot dies, cum jam expirasset Tarquinus, celata morte, per speciem alienæ fungendæ vicis suas opes firmavit. *Plin. l. 5. ep. 6.* Hypocaustum, si dies nubilus est, immisso vapore vicem Solis supplet. *Plin. alter. l. 2. c. 8.* *de Stella Venetis*: Prorogans lucem, vicemque lunæ reddens. ¶ In hac, & superiore acceptione, pro ablativo accusativus a veteribus usurpatus est, per Enallagen, & Hellenismum. *Plaut. Rud. 3. 5. 34.* Si appellabit quampiam, vos respondetote istinc istarum vicem, idest pro istis. *Cic. l. 1. Fam. ep. 9.* Quoniam ille perennis inimicus amicorum suorum nostram vicem ultus est ipse per se. *idest se se pœna afficiendo occupavit officium nostrum. Liv. l. 34. c. 32.* Remittimus hoc tibi, no vicem nostram irascaris. ¶ Sumitur quoque pro tempore, vel actione, quæ sit in tempore. *Horat. l. 4. od. 14.* Et arces Alpibus impositas tremendis Dejecit acer plus vice simplici, idest plus implici clade, clade duplo majore illa, quæ cæteri despicissent. Alii exponunt, plus quam semel, *più d' una volta*. Et sane hoc sensu *Pallad. l. 1. tit. 30.* Tribus, inquit, per diem vicibus potu adjuvant, *tre volte al giorno*. Et *l. 10. tit. 7.* Prima vice agros proficindemus, *per la prima volta*. *Capitol. in M. Anton. Philos. c. 7.* Diversis vicibus, in diversis temporibus. ¶ Item pro modo, ratione. *Liv. l. 1. ita duo deinceps Reges alius alta vice, ille bello, hic pace civitatem auverunt*: Sed vetas exemplar legit *alta via*. Nonnulli vero exponunt alio tempore. ¶ Item pro similitudine, instar. *Cic. Att. l. 10. ep. 11.* Nisi forte me Sardanapali vice in suo lectulo mori malo censueris, quam exilio Themistocles. Adde *Plin. l. 9. c. 45.* ¶ Item pro recompensatione, retributione, *vicompensa, pariglia. Plin. l. 2. ep. 6.* Reddam vicem, si reposes. *Tac. 4. hist. c. 3.* Tanto proclivius est injuriæ, quam beneficio vicem exsolvere, quia gratia oneri, ultio in quæstu habetur. ¶ Reperitur quoque pro pugna, periculo. Nam per vicissitudinem pugnatur. *Virg. 2. Æn. v. 432.* Nec tela, nec ulla Vitavisse vices Danaum. ¶ Item pro pœna, incommodo, damno. *Cic. pro Dom. c. 4.* Mihi uno necesse & meam, & aliorum vicem pertimescere. *Ter. Heaut. 4. 5.* Ita me Di amabunt, ut nunc Menedemi vicem Miseret me. ¶ *Vice versa*, seu potius *versa* vice significat contraria ratione, per lo contrario. *Apulei. l. 4. Florid.* Prima (vini) cratera ad sitim pertinet, secunda ad hilaritatem, tertia ad voluptatem, quarta ad insaniam: verum enimvero Musarum cratera versa vice quanto crebrior, tanto prior ad animi sanitatem. *Gel. l. 16. c. 13.* Primos municipes sine suffragii jure Cærites esse factos accepimus: hinc tabulæ Cærites appellatæ versa vice, in quas Censores referri jubebant, quos notæ causa suffragiis privabant. ¶ *Vicium* in genitivo plurali *Danet.* affert ex *Quintil.*

Vicissatim, adv. idem ac vicissim. *Plaut. Pæn. prol. v. 46.* Ad argumentum nunc vicissatim volo remigrare. *Id. Rud. 4. v. 27.* Nolmet oneremus vicissatim voluptatibus.

Vicissim, adv. *a vicenda, vicendevolmente, scambievolmente, גלגלית, Ger. hergegen, Gal. a son sour, Hisp. a vezes, ἀλλήλοῦ*, per vices, alternatim. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 1.* Quod si habere aliquid, quod liqueret, tamen te audire vicissim vellem, cum ipse tam multa dixissem. *Id. ib. c. 7.* Terra uno tempore Horere, deinde vicissim horrere potest. ¶ Quandoque significat secundo loco, sive similiter, sive ex altera parte. *Ter. Heaut. 4. 3. 10.* Sed nunc, Clinia, da te mihi vicissim. nam amici quoque res est videnda. *Cic. 3. Fam. ep. 6.* Hoc ego nunc facto delector; nihil enim potuit feri amicis, confidera nunc vicissim tuum. *Virg. 5. Ecl.* Nos tamen hæc quocunque modo tibi nostrâ vicissim Dicemus.

Vicissitas, atis, f. idem ac vicissitudo, apud veteres. *Acc. apud Non. c. 2. n. 893.* Vicissitatemque imperandi tradit.

Vicissitudo, inis, f. *vicissitudine, mutazione, vicenda, גלגלית, Ger. veränderung, Gal. tour, changement, Hisp. mudanza, μεταβολή, μεταβολή*, alternatio, mutatio ex alio in aliud. *Terent. Eun. 2. 2. 45.* Omnium rerum vicissitudo est. *Cic. 5. Tusc. c. 24.* Quæ vita, quis interitus, quæque ex alio in aliud vicissitudo, atque mutatio. *Id. l. 5. Fam. ep. 12.* Nihil est enim aptius ad delectationem lectoris, quam temporum varietates, fortunæque vicissitudines. *Id. 2. de Leg. c. 7.* Vicissitudines dierum, ac noctium. ¶ Idem est aliquando ac remuneratio, *corrispondenza. Cic. de Amic. c. 14.* Nihil est enim remuneratio benevolentis, nihil vicissitudine studiorum, officiorumque jucundius.

Vicomagister, tri, *capo di contrads*, præfectus alicui vico. *V. Vico. & P. Vicioris.*

Victa, æ, f. Dea victus. *Arnob. l. 3.* Victa, & Potua sanctissimæ, victui, potuique procurant.

Victimæ, æ, f. *victima, Ger. schlachtopfer, Gal. sacrifice, Hisp. sacrificio, ἱεράριον, θυσις*, animal sacrificio destinatum. Dicta est a victis hostibus. *Ovid. 1. Fast. v. 335.* Victimæ, quæ cecidit dextra victrice vocatur, Hostibus a domitis hostia nomen habet. *Fest.* triplicem etymologiam adducit. Victimam, inquit, Ælius Stilo ait esse vitulum, ob eius vigorem: alii autem, quæ vincita ducatur ad altare: aut quæ ob hostes victos immolaretur. ¶ Differunt *victimæ*, & *hostia* trifariam. Primo *hostia* a quovis Sacerdote immolabatur, *victimæ* ejus tantum manu, qui nosem ipse vicisset, ut patet ex loco allato *Ovidii*. Atque hinc alterum quoque discrimen consequitur. Nam si *victimæ* victoris unius dextra mactabatur, non potuit victimæ cædi, nisi hostibus victis: at *hostia* quoque esse poterat, quæ, cum iretur in hostes, cædebat. *Serv. in 1. Æn.* Hostiæ dicuntur sacrificia, quæ ab his sunt, qui in hostem pergunt: victimæ vero sacrificia, quæ post victoriam sunt. Sed hæc licenter confundit auctoritas. Tertium discrimen est, quod *victimæ* est major, ut vitulus, *hostia* minor, ut agnus. Itaque *Cornel. Fronto* his verbis differentiarum libellum claudit: Victimæ major est, hostia minor. Hinc *Plaut. Pseud. a. 1. sc. 3.* Nolo victimas, minimis hæc dextris Placari volo. *Horat. l. 3. od. 23.* Victimæ Pontificum fecures Cervicæ tinget. ¶ Sæpe victimæ ponitur pro hostia, ut hostia pro victimæ, neglectis illis discrimenibus, quæ attulimus. *Cic. Att. l. 1.* Ego enim te arbitror, cæsis apud Amaltheam tuam vicimis, statim esse ad Sicyonem oppugnandum profectum. ¶ Sumitur quoque translate. *Cic. pro L. Flacc. c. 38.* Quam potestis P. Lentulo mactare victimam gratiore, quam si L. Flacci sanguine illius nefarium in vos odium saturaveritis?

Victimarius, rii, m. *λεπομέτρος*, sacrorum minister, qui victimam ligabat, & cultrum, aquam, & molam parabat, & reliqua, quæ sacris erant necessaria. *Valer. Max. l. 1. c. 1.* Libros Petilius Prætor urbani ex auctoritate Senatus, per victimarios factis igne, in conspectu populi cremavit. *Liv. l. 40. c. 29.* Libri in comitio, igne a victimariis

riis factis, in conspectu populi cremati sunt.

Victimo, as, n. 1. sacrificio. *Apul. l. 7. A. A. Hircum Marti victimant.*

Victio, as, n. alimentariis, mantentibus, vivere, *επιτομα*, victu utor, a vor, vefcor. *Ter. Eun. 5. 8. 44.* Et libenter vivis, etenim bene libenter victitas. *Plaut. Truc. 2. 3. 26.* Victitare parce.

Victo, as, n. 1. freq. a vivo. *Plaut. Capt. 1. 1. 15.* In occulto miseri victant suco fuo. Al. leg. *victitant.*

Victor, oris, m. vincitore, *ויקטור*, Germ. *überwinder*, Gall. *vainquer*, Hisp. *vencedor*, *viktoris*, qui in certamine superior evasit. *Cic. l. 9. Fam. ep. 9.* Multa enim victori eorum arbitrio, per quos victi, etiam invito faciendi sunt. *Idem in Pison.* Neque resistentem Cn. Pompejo omnium gentium victore, &c. *Plin. l. 7. c. 28.* L. Sicinius Dentatus centies vicies præliatus, octies ex provocatione victor. *Stat. l. 9. Theb. v. 324.* Victor belli, h. e. in bello. ¶ Adjective *Nepos in Agesil. c. 4.* Victor exercitus. *Ovid. 4. Trist. el. 2. v. 47.* Victor currus. h. e. triumphalis, in quo victor fedat. ¶ Præterea victor significat etiam eum, qui opus aliquod ad optatum finem perduxit, & qui voti compos factus est. *Virgil. 2. Æn. v. 329.* Victorque Sinon incendia miscet. *Horat. l. 1. ep. 13.* Victor propositi simul ac perveneris illuc.

Victoria, æ, f. *victoria*, *νικη*, Ger. *steg*, Gal. *victoire*, Hisp. *victoria*, *vikta*, hostium superatio, a *vencendo*. *Cic. pro M. Marc. c. 3.* Victoria, quæ natura insolens, atque superba est. *Hor. l. 1. serm. 1st. 1.* Quid enim? concurrunt, horæ momento cita mors venit, aut victoria læta. *Sallust. in Catil. c. 58.* Victoria cruenta. h. e. in qua magna cædes etiam victorum fit. *Id. in Jugur.* Eripere alicui victoriam. *Liv. l. 4. c. 50.* Victoria penes patres fuit. *Id. l. 30. c. 30.* Habere victoriam in manibus. *Cic. pro Cæli. Consequi victoriam. Id. pro L. Man. Reportare victoriam.* ¶ Apud Romanos Victoria Deæ nomen erat, cuius simulacrum effingebatur lauro coronatum, altera manu palmæ, altera oleæ ramum præterens. Pinnata etiam, & aligera pingebatur, ut e caelo devolans ad eos, quos suis ornare successibus vellet, pexo crine, nudo pede suspensa, strophio revincta, sinu vestis fluitante. *Var. l. 4. de L. Turneb. l. 13. c. 12. & l. 27. c. 2. & 5.* ¶ Poetæ tabulantur, fuisse filiam Acherontis ex Styge, affuisse Jovi in bello adversus Gigantes, Jovem illi pro munere dedisse, ut Dii per Stygem ejus matrem jurarent, si quis eorum juramento non stetit, quoddam temporis spatium neclare abiret. *Cic. 2. de nar. Deor. Quid Opis? quid Salutis? quid Concordiæ? Libertatis? Victoriæ? quorum omnium rerum quia vis erat tanta, ut sine Deo regi non posset, ipsa res Deorum nomen obtinuit.*

Victorialis, le, adject. ad victoriam pertinens, ut victorialis dies, quo victoria aliqua celebratur. *Trebell. Poll. in Gallien. cap. 2.* populorum quasi victorialis diebus ad festivitatem, ac plausum vocavit.

Victoriatus, (subaudi *nummus*) *νικηφόρος*, nummus argenteus Lege Clodia percussus, qui alteram denarii partem pondere, & precio exæquabat, ut docet *Var. l. 9. l. 9. & Volus. Mucian. de ponderibus*. Causa nominis est, quod signatus erat Victoria, ut docet *Plinius l. 33. c. 3.* Valebat autem quinque asibus; hinc & quinarius dictus est, ut *Var. l. 4. de L. l. indicat. Cic. pro Font. Itaque Titurium Tolosæ quaternos denarios in singulas vini amphoras portorii nomine exegisse, Cordum Porcum, & Murnium ternos victoriatos, Vulchalone feræ umbinos, & victoriatos mille. Quintil. l. 6. c. 4.* Dicente quodam, victoriatio se uno in Sicilia quinque pedes longam murrinam emisse. *Liv. l. 41. c. 13.* Tulit in eo triumpho victoriatum LXXXV. millia.

Victoriola, æ, f. parvum Victoriæ Deæ simulacrum. *Cic. 3. de nar. Deor. c. 34.* Idem Victoriolas aureas, & pateras, coronasque, quæ simulacrum porrectis manibus sustinebantur, sine dubitatione tollebat.

Victoriosus, a, um, *νικηρός*, vincere assuetus, seu qui plures, & varias victorias reportavit. Vox est *Catonis*, ut *Gel. l. 4. cap. 9.* testatur. *In Numio Probi, apud Spanhem. Victorioso semper. Sidon. lib. 5. ep. 6.* Victoriosissimo viro.

Victrix, icis, *vincitrice*, *ויקטרה*, Germ. *überwinderin*, Gal. *vainqueresse*, Hisp. *vencedora*, *viktrixa*, quæ vicit, quæ certamine superior evasit. *Cic. ad Brut. ep. 10.* Erat victrix Respublica, cæsis Antonii copiis, ipso expulso. *Id. l. Tusc. c. 48.* Oraculum erat datum, si Rex interfectus esset, victoribus Athenas ire. *Id. pro Cluent. cap. 5.* Victrix filix, non libidinis. ¶ *Victrices literæ*, dicuntur victoriam nuntiantes. *Cic. Att. lib. 5. ep. 22.* Quod autem die Cassii literæ victrices in Senatu recitatae sunt. ¶ Interdum *victrix* sumitur pro voti compote. *Virg. 7. Æn. Junonem victrix affatur voce superba.* ¶ Est etiam adject. quod cum neutris etiam conjungitur. *Claudian. de VI. Consul. Honor. v. 24.* & certius omnia surgunt Victrici concepta solo. *Virg. Æn. 3. v. 54.* Res Agamemnonias, victricaque arma secutus. *Justin. l. ult. in fin. Victoria ad eos arma transfudit.* ¶ *Serv. in loc. Virgil. citat.* docet, nomina fœminina in ix in plurali tantum numero neutra fieri, sed Claudiani verba etiam in singulari id fieri posse ostendunt.

Victualis, le, adject. *appartenens ad vitto*, ut victualis ministerium, *Apul. de dogm. Platon.*

Victus, V. victus, us.

Victurus, a, um, *νικησων*, partic. futuri temporis a vinco. *Gell. l. 14. c. 1.* Pyrrhus rex, an M. Curius prælio victurus esset. ¶ Est etiam partic. verbi vivo, *Bibbæ. Cic. de Sen. Nemo est tam senex, qui se annum non putet victurum.*

Victus, us, m. *νιστος*, Ger. *nahrung*, Gal. *le vivre*, Hisp. *mantenimiento*, *νικησων*, *επιτομα*, omne illud, quo vivimus. *Ulpian. l. 43. § 44. de verb. signif.* Victus verbo continentur, quæ esui, potui, cultusque corporis, quæque ad vivendum homini sunt necessaria. *Cic. de Amic. c. 23.* Multi divitias despiciunt, quos parvo contentos tenuis victus, cultusque delectat. *Ovid. 6. Fast. Nunc inopes, victus, ignavaque fata timentes, &c. Colum. in præfat. l. 10.* Tolerare victum lacte. *Cels. l. 1. c. 10.* Mutare aliquid ex consuetudine victus. ¶ In plurali numero. *Plaut. Mil. 3. l. 144.* Meæ domi accipiam benigne, lepide, & lepidis victibus. ¶ Translato ponitur pro vivendi ratione. *Nep. in Dion. c. 4.* Namque appetitū erant cultodes, qui cum a pristino victu deducere. ¶ Veteres in genit. sing. dicebant etiam *victus*. *Var. apud Non. c. 8. n. 88.* Primum de re familiari, secundo de victus consuetudine differam. ¶ Item dicebant *victi*. *Plaut. Capt. 4. 2. 75.* Proin tu tu quotidiani victi ventrem ad me afferas. ¶ Repertur etiam *victu* pro *victus* in dativo. *Gell. l. 4. c. 16. ex Lucil. Quod sumptum, atque epulas victu præponis honesto.*

Victus, a, um, *vincto*, *superato*, *νικηθείς*, certamine superatus, partic. a vincor. *Cic. pro Font. Ut velint isti aut quiescere, id quod victi, ac subacti solent. Horat. Epod. od. 9.* Terra, marique victus hostis, Punico Lugubre mutavit sagum. ¶ Dicitur & de aliis rebus extra bellum. *Horat. Epod. Victus prece. Ovid. l. de Pons. ep. 17.* Ira victa per preces. *Id. l. Fast. v. 422.* Corpora victa sopore. *Tacit. 4. Ann. c. 8.* Victo gemitu, *compreso si gemitu. Id. l. Ann. c. 57.* Neque victa in lacrimas. h. e. non eousque depressa, ut mitteret lacrimas. *Id. l. 11. Ann. c. 2.* Victo silentio, *vorso il silenzio.* ¶ Ponitur aliquando pro voti impote, *επιπονη*, quemadmodum contra *victor* pro voti compote, *νικησων*. *Virg. 9. Ecl. Nunc victi tristes, quoniam fors omnia versat.* ¶ I-

tem pro eo qui a proposito pristino recedit. *Virg. 2. Æn. Hic vero victus genitor se tollit ad auras.*

Viculus, i, m. *νικηλιον*, parvus vicus. *Liv. l. 21. c. 33.* Castellum, viculoque circumiectos capit.

Vicus, i, m. *contrada*, *borgo*, Ger. *gasse*, Gal. *conté*, Hisp. *barrio*, *vicus*, *βίχον*, multa domus junctæ. Est ab *Æolico βίχων*, vel *βίχων*, pro *οίκος*. Dissert a pago. Nam pagus de rure tantum dicitur, vicus de rure, & de urbe. Deinde vicus est pars pagi. *Tacit. de morib. Germ. c. 12.* Eliguntur in eisdem comitiis & principes, qui jura per pagos, vicofque reddant. ¶ Vicorum, ut innotuit, alii sunt urbani, alii pagani. Vicus urbanus est pars minor urbis, quæ ex multiplicatis domibus constat, ut Romæ *vicus Cyprius*, *vicus Africanus*, *vicus sceleratus*, &c. Vicus paganus, seu rusticus, sunt plures villæ, seu domus rusticæ conjunctæ, in aliquo pago, aliquo spatio remotæ ab urbe, nullisque mœnibus cinctæ. Nam ædificia urbi contigua, suburbia dicuntur, quæ mœnibus clauduntur, appellantur castella. *Cic. l. 14. Fam. ep. 1. de vico rusti.* Quod ad me, mea Terentia, scribis, te vicum venditurum, quid obsecro te, me miserum, quid futurum est? *Horat. l. 2. epist. 1. de vico urban.* Deserit in vicum vendentem thus, & odores. *Ovid. 6. Fast. Certa fides facti, dictus sceleratus ab illa Vicus, & æterna res ea pressa nota.* ¶ Singulis Romæ vicis quatuor præficiebantur viri, qui *Magistri vicorum*, & etiam *Vicomagistri* dicebantur, quorum munus erat vicis tuari, rixas, seditionesque sedare, incendia extinguenda curare, & familia. Infructi sunt ab Augusto, ut in *ejus vit. c. 30.* scribit *Sæton.* Addit *Africanus in Pisonisæ Orationsis c. 4.* Ludos Compitalitios ab illorum vicorum magistris, prætexta in eo munere indutus, celebratos fuisse.

Vicus Æquensis, Æquana, Æqua, *Vico di Sorrento*, urbs alias Picentinarum, nunc prov. Terræ Laboris, in R. Neapolitano, in ora sin. Neapol. ad Rad. collis, parva admodum.

Vicus Varronis, *Vicovarro*, *Vicovarro*, opp. Sabinorum, ad Anienem fl. prope Nomentum urb. exc. in colle.

Videllcet, adv. *certamento*, *veramente*, Ger. *nemlich*, *freyllich*, Gal. *certes*, *c'est a savoir*, Hisp. *ciertamente*, *conviene a saber*, *δισταλτι*, *δαρσιν*, certe, quidem, vere, nimirum. Est adverbium confirmandi, teste *Donato*, in *Adelph. a. 3. st. 4.* Constatum est ex videre, & licet, quomodo *scilicet*, ex *scire*, & licet. *Terent. Adelph. 3. 4. 4.* Videlicet de psalteria hæc audivi. *Id. Heaut. 2. 3. 22.* Hic de nostris verbis hic errat videlicet, quæ hic fumus locuti. ¶ Interdum *vix* originis casum retinet. *Plaut. Truc. 4. 1. 4.* Videlicet, parcum illum fuisse senem. *si pud ben vedere, che &c. Idem ib. v. 51.* Videlicet, illum fuisse nequam adolescentem. ¶ Eleganter usurpatur in Ironia, sine irrisione. *Cic. 2. Phil. c. 6.* Tuus videlicet salutaris consulatus, perniciosus meus. *Idem 2. Catil. c. 6.* Homo enim videlicet timidus, & permodeste vocem consulis ferre non potuit. ¶ Est etiam adverbium explanandi, pro *scilicet*, nempe, *ciò*. *Cic. pro Sex. Venisse tempus iis, qui in timore fuissent, conjuratos videlicet dicebat, ulciscendis. Idem pro Cluent. c. 46.* Ut metus videlicet ad omnes, pœna ad paucos perveniret. *Id. 2. de Leg. c. 10.* Caste lex jubet adire ad Deos, animo videlicet. ¶ Eleganter locum habet in responsionibus. *Id. pro Cæcili. c. 15.* Quid metuebant? vim videlicet. *Id. Ver. 4. c. 33.* Quid horum fe negat fecisse; illud videlicet unum, quod necesse est, pecuniam accepisse.

Viden? pro *vides ne?* *Virg. Eun. 2. 2. 10.* Viden? me ex eodem ortum loco?

Videndus, a, um, particip. passiv. verbi videre. *Ovid. 3. Amor. eleg. 14.* Si fuerint oculis probra videnda meis. *Id. 3. Trist. eleg. 4.* sint animo cuncta videnda meo.

Videns, tis, particip. *chi vede*, *veggente*. *Virg. Ecl. 1. mea regna videns mirabor.* ¶ Eleganter jungitur cum *vivus*, & significat vigilantem, & optime cernentem ea quæ sunt. *Terent. Eun. 1. 1. 28.* Prudens, & sciens, vivus, vidensque pereo. *Cic. pro Quint. c. 15.* Huic acerbissimum vivo videntique tunus ducitur. *Idem pro Sex. c. 27.* Vivus, ut ajunt, & videns cum victu & vestitu suo publicatus.

Vidēō, es, di, sum, a. 2. *vedere*, *ναι*, Ger. *sehen*, Gal. *voir*, Hisp. *verer*, *ελεω*, *δραω*, oculorum sensu aliquid percipio, cerno, spectro, perspicio. Est ab *εἶδω*, ut docet *Macrobi. l. 1. sat. c. 15.* *εἶδω*, autem eandem sere habet significationem. An differant *cerno*, & *video* V. in cerno. Construitur cum acc. *Cic. 7. Ver. Jam hoc ipso ifum vestitu Siculi, Civesque Romani sæpe viderunt.* ¶ Vel etiam cum abl. instrumenti. *Ter. Adel. 3. 2.* Certe hinc oculis egomet vidi. *Cic. 3. Catil. Ut eos pene oculis videre possemus.* ¶ Per Metalepsim accipitur pro vigilare. *Virg. 6. Ecloga. Jamque videnti Sanguineis frontem moris, & tempora pingit.* V. *Videns.* ¶ Item pro convenire, una esse. *Cic. Att. l. 6. ep. 2.* Ego, ut spero, propediem te videbo. ¶ Item pro alloqui, congedi. *Cic. Att. l. 3.* Graviter te acturum cum Aquilio confirmavi. Videbis ergo hominem. *Plin. l. 1. ep. 5.* Rogo, mane videas Plinium domi. h. e. visas. ¶ Translate sumitur pro agere, capere, habere. *Cic. Curio. l. 7. Fam. epist. 30.* Fuit enim mirifica vigilantia, qui suo toto Consulatu somnum non viderit. Loquitur de Capinio, qui paucas horas Consul vixit. ¶ Item pro consequi, adipisci. *Cic. lib. 14. Famil. ep. 1.* Quem ego diem si video, & si in vestrum complexum venero. ¶ Transferitur etiam ad animum, pro cernere, intueri, ut fit in somniis. *Cic. 4. Acad. Et, si nunc, aut si etiam dormientes, aliquid animo videre videamur. Tac. l. 2. Ann. c. 14.* Nox eadem lætam Germanico quietem tulit, viditque se operatum. ¶ Translate frequenter sumitur pro intelligere, cognoscere. *Cic. 2. Agr. Sed videte vim legis Agrariæ.* ¶ Item pro prævidere, prænoscere. *Liv. l. 6. c. 12.* Vates in futurum vident. *Cic. l. 4. Fam. An tu non videbas mecum simul, quam illa crudelis esset futura victoria? Id. l. 6. ep. 3.* Summa tamen eadem est, & idem exitus, quem ego tam video animo, quam ea, quæ oculis cernimus. ¶ Item pro animadvertere, cogitare, considerare, ut *Vide quid agas*, quæ est trita quædam clausula, qua eos monemus, qui magna agerentur: quæ tamen non terrentis est, sed excitantis, ut inquit *Donatus. Ter. Poorm. 2. 2. 32.* Vide, quid agas, prima coitio est acerrima. *Id. 7. Ferr. Videas etiam, atque etiam, & consideres, quid agas, quo progrediare, &c.* Hoc sensu usurpatur etiam impersonaliter, & passiva terminatione. *Plaut. Aæn. 3. 3. 95.* Da isti viginti minas: vides me amantem egere. Li. Videbitur. *si vedrà, si penserà.* ¶ Item pro curare, efficere. *Ter. Adelph. Ego istuc video. Id. And. 2. 6. 25.* Ego, hæc ut recte fiant, video. *Cic. Att. l. 2.* Tu ista omnia vide, & guberna. *Id. Att. l. 5. ep. 1.* Antecesserat Staius, ut prandium nobis videret. h. e. pararet, curaret. Item pro cavere. *Cic. 4. Acad. Vide quæso, etiam, atque etiam, ne illarum quoque rerum pulcherrimarum a te ipso minuatur auctoritas. Pompejus ad Domit. inter epist. Cic. ad Att. l. 8. post ep. 12.* Diligentius nobis est videndum, ne distracti pares esse adversario non possumus. ¶ Item pro confulere, providere. *Terent. Poorm. 1. 4. 12.* Recte mihi vidissem, & senis essem ultus iracundiam. ¶ Item pro fidere, credere. Hinc *Me vide*, phrasis est comica, pro eo, *in me recipio*. *Ter. And. 2. 2. 13.* Atqui istuc ipsum nihil periculi est: me vide. *Plaut. Trinum. 3. 3. 78.* Nihil est de signo quod verare: me vide. *Ita nulla min fode.* ¶ *Vide* interdum uluc-

ufurpatur, cum in lignamur, aut stomachamur. *P. J. J. Jul. l. 1. 7.* Vide, ut incedit! *Terent. P. J. J. 2. 3.* Avaritia vide quid faciat. *Virg. Aeneid. 12, 11, &c.* eleganter ufurpamus, cum alicujus rei curam aliis relinquimus. *Cic. 6. Verr.* Compono hoc, quod postulo, de argento: de reliquo videtur. *Id. pro Quint. c. 17.* Quid mihi, inquit, cum ista summa fantomonia? viderint ista officia viri boni. *Id. 3. de nat. Deor. c. 4.* Quam simile sit istud, tu videris. *Id. de Amic. c. 3.* Quam id recte faciam, viderint sapientes. *¶* Interdum per catærefin hoc verbum ufurpatur de aliis fenfibus præter oculos. *Virg. Aen. 4.* magire videbis sub pedibus terram. *Plaut. Mil. 4. 6. 44.* Nafo hac quidem videt plus, quam oculis. *¶* Videre diem, est vivere. *Ovid. 5. Trist. el. 5. v. 44.* Sive diem videat, five tegatur humo. *¶* *Vifo opus est* pro videndum est. *Plaut. Capt. 2. l. 29.* Vifo opus est, cauto opus est, ut accurate hoc agatur. **Videor**, eris, visus sum, pass. 2. *effere veduto, βλέπομαι, ὄραμαι, cernor, confpicio.* *Virg. 4. Ecl.* Divitque videbit Permittos Heroas, & ipse videbitur illis. *Varr. l. 1. R. R. c. 2.* **Videor**, eris, visus sum, d. 2. *parere, fembrare, δαίω, φανερμαί,* opinionem, seu imbecillam affectionem in alicujus animo infundere, præ me fero. Ufurpatur semper personaliter ut deponens absolutum, & quidem, si solum est, & ufurpatur cum duobus nominativis, uno ante, altero post, si autem coniungitur cum infinitis verborum personalium, interdum cum duobus nominativis, interdum cum uno ufurpatur. Frequentissime tamen ufurpatur etiam in tertio ordine, idest cum dativo personæ. *Cic. 1. Off.* Nunquam omnino periculi fuga committendum est, ut imbelles, timidique videamur. *Id. Att. l. 2. ep. 1.* Illa tua horridula mihi, atque incompta visa sunt. *Id. 2. Fin. c. 13.* Quæ Aristoni, & Pyrrhoni omnino visa sunt pro nihilo. h. e. nihili ab eis æstimata sunt. *Id. 4. Cæcil.* Videor enim mihi hanc urbem videre lucem orbis terrarum, atque arcem omnium gentium subito uno incendio coincidentem. *Cic. l. 16. Fam. ep. 21.* Videor videre eminentem te rusticus res. *¶* Reperitur ufurpatum & impersonaliter. Sed hujuscæ constructionis unicuique exemplum apud veteres Scriptores extat. *Cic. 5. Tus. c. 5.* Non mihi videtur ad beate vivendum satis posse virtutem. *¶* Significat etiam firmum animi placitum, & ufurpatur pro placere, censere, statuere. In hac acceptione semper impersonaliter construitur, & cum infinitivo vel expresse, vel occulte. *Cic. de Sen.* Nunc autem mihi visum est de senectute aliquid ad te scribere. *Id. l. 14. Fam. ep. 7.* Si tibi videbitur, villis iis utere, quæ longissime aberunt a militibus. *¶* Atque hac ratione sæpe in decretis, & Senatus consultis adhibebatur. *Cæf. l. 1. B. C. c. 2.* Uti ante certam diem Cæsar exercitum dimitteret: si non faciat, cum adversus rempublicam facturum, videri. *¶* Hujus verbi usus apud Ciceronem adeo frequens est, ut nonnunquam ab eo per pleonasmum tantummodo ufurpetur, ita tamen, ut non sine quadam vi, & elegantia. *Pro leg. Manil. cap. 10.* Satis multa verba scripsit videor, quare hoc bellum legem genere ipso necessarium, magnitudine periculofum; restat, ut de Imperatore ad id bellum deligendo, actantis rebus prædicandum dicendum esse videatur. **Vide sis.** *V. Sis.* **Vidua**, f. i. *vedova, אִלְמָנָה, Ger. wittwe, Hal. veufue, Hisp. niuda, χήρα, Læti, mulier viro orbata:* dicta est, quasi a viro idua, hoc est divisa. iduare enim erat olim idem ac dividere. Ita scribit *Macrobi. l. 1. Saturn. c. 15.* *¶* Revera adjectivum est, & subintelligitur mulier. *Plaut. Trucio. l. 1. 2.* Quæ tandiu vidua viro suo caruit. *Hor. l. 1. ep. 1. v. 78.* Sunt, qui Fruitis, & pomis viduas venentur avaras. *¶* *Labeo l. 2. Dig. de Verb. signif. docet,* viduam dici non solum eam, quæ maritum habuit, sed etiam eam, quæ nulli nupsit, qua ratione videtur *Propert. l. 2. eleg. 22.* dixisse. Quidve tibi prodest viduas dormire puellas? *Et Liv. l. 1. c. 46. ad fin.* Et, se rectius viduam, & illum cælibem futurum fuisse, contendere. **Viduatus**, a, um, nom. particip. *privato, spogliato. Virg. 4. Georg. v. 518.* Arva nunquam viduata prunis. *Cic. in Præfat. l. 10.* Materia viduata corpore. *Sil. lib. 3. v. 601.* de *Tartaro:* Viduata lumine regna. *¶* Cum genitivo *Lucret. l. 5. v. 838.* Viduata manuum. *¶* Absolute *viduata* pro viro orbata. *Sueton. in Galb. c. 5.* Agrippina viduata morte Donitii, *restata vedova.* **Viduatus**, us, m. *stato vedovile. Terent. de Virg. veland. c. 9.* **Viducasses**, m. 2. *Viducasses, Biducasses,* pop. Gallicæ Celt. inter Le-xovios ad Or. & Unelos ad Occ. in Normannia inferiore, ubi nunc tractus le *Bessin*, quorum caput Julobona, seu Bajocum. Alii eos collocant in reg. la *Beauve.* **Viduatus**, atis, f. *calamita, σουδαρά, calamitas, apud veteres. Paul. apud Fest.* Viduatas calamitas dicta, quod viduet bonis. *Caro de R. R. c. 141.* Uti tu morbos viros, invisofque, viduatum, vastitudinemque, calamitates, intemperiesque prohibefis. **Viduatus**, atis, f. *vita vedovile, χήρα, χήρα, vita cælebs post nuptias. Cic. pro Cæc. c. 5.* Ebutius iste, qui jam diu Cæfennis viduatae, ac solitudine aleretur. *Liv. l. 40. c. 4.* In viduitate relicta filia singulos parvos filios habentes. *¶* Sumitur etiam pro privatione, inopia. *Plaut. Rud. 3. 3.* Nunc demum est, cum omnium copiarum, atque opum, auxilii, præfidii viduitas nos tenet. **Vidularia**, æ, f. nomen unius ex amiffis Plauti Comædiis, cujus fragmenta aliquot afferunt *Nonius & Prifcianus.* Dicta est a vidulo; sed cuius præcipue argumenti fuerit, ignoratur. **Vidulus**, i, m. *bolgia, valigia, אֲבָרָה, Germ. bulgen, Gal. bougette, valize, Hisp. bolsa, Φαλαγγήσιον, ἄβρα, facculus, quo pecunia, vel aliud quidpiam itineris causa reponitur. Plaut. Rud. 4. 4. 88.* Est ne hic vidulus, ubi cistellam tuam inesse ajebas? *Id. Met. 5. 7. 47.* Recte obignatum in vidulo est marfupium. **Vidulo**, as, a. 1. *privare, ὀχεύω, Germ. berubben, Gal. priver, Hisp. privar, χήρην, ἀποστερεῖν,* orbo, privo. *Virg. 8. Æn.* Tot ferro sæva didisset Funera, tam multis viduafset civibus urbem. *Hor. lib. 2. ode 29.* Et foliis viduantur orni. **Viduvium**, ii, n. *stato vedovile. Sidonius l. 3. ep. 2.* **Viduus**, a, uum, *vedovo, privato, privo, χήρος, expers, privatus, orbatus, defertus.* Proprie dicitur de ea re, vel loco, vel tempore, in quo alter conjugum mortuus est. *Ovid. 1. Fast.* Per totidem menses a funere conjugis uxor Sustinet in vidua tristitia signa domo. *Id. ep. 18.* Cur ego tot viduas exegi frigidæ noctes? *¶* Translate de quacunque re ufurpatur, pro experte, vacuo, privato. *Hor. l. 1. od. 10.* Voce dum terret, viduus phætra Risit Apollo. *Id. lib. 4. od. 5.* Et vitem viduas ducit ad arbores. *¶* Cum genitivo *Avien. in Perieg. v. 939.* Cefpes herbæ viduus. *Silvius l. 2. v. 247.* Viduus teli. *¶* Et cum ablat. & præposit. *as, vel ab. Virg. in Calice prope fin.* Ditis opacos cogor adire læcus viduos a lumine Phæbi. **Vienna**, æ, f. *Vienna, Ala Flaviana, Vindobona, inc. Vioen, Ital. Vienna, Gal. Vienne, urbs Pannoniæ sup. apud fines Hungariæ, ad Danubium fl. ubi recipit Vion æmnen, unde nomen urbi, cum ponte, ampla, culta, munita, caput Austriæ, sedes Imperatoris a multis annis. ¶* Vienna altera, Gall. *Vienne, Ital. Vienna, col. & urbs Gallicæ Tom. II.*

Narb. in Delphinatu, ad Rhodanum fl. cum ponte, ubi recipit Geram, ad rad. collis, oliu celeberrima, & ex Gallicæ præcipuis, valde ampla, nunc angustior. Conditam ferunt Helicæ Prophetæ temporibus, Lycurgo gubernante apud Spartanos, Romulo Sylvio Rege Romanorum. In ea Pîlatu exulavit. In ea celebratum fuit Concilium Viennense univerfale XV. anno 1311. a Clemente V. Pont. Max. *¶* Ab ea tractus adjacens dicitur Viennensis, *le Viennois.* **Vico**, es, evi, etum, a. 2. *legere, λογίζω, est inflectere, vincire, ligare. Varr. l. 4. de L. L.* Vizez est vincire: unde apud *Ennium:* Ibat vizez Veneri corollam. *Id. l. 2. R. R. c. 23.* Ut habeas vimina, unde viedo quid facias. **Victor**, V. Vitor. **Viētus**, a, um, *molle, languido, di poche forze, μετρο, παρρησι, μαλακός, mollis, languidus, flaccidus, a vico, quod est inflectere, vincire, ligare. Don. ad illud Eum. a. 4. sc. 4. v. 21.* Hic est vetus, vietus, veterinosus fenex: Vietus, *inquit,* mollis flaccidusque, & flexibilis corpore, unde & vimina, & vinenta, & vites, & vietores dicitur: & vizez, religare dicitur: quia vietis virgis magis religare possimum quidlibet. *Lucret. l. 3. v. 386. de tela aranei:* Nec supra caput eiusdem cecidisse vietam Veitem sentimus. id est putrem. *Cic. 2. de Divin. c. 16.* Vel fufpicari contractum aliquo morbo bovis exile, & exiguum, & vietum cor, & diffimile cordis fuisse. *Col. l. 12. c. 15.* Ficus porro neque nimium vieta, neque immatura legi debet. *¶* Inventur & penultima corrupta, ut quidam censent. *Hor. epod. 12.* Qui sudor vietis, & quam malus undique membris Crescat odor. Dici tamen potest, duas hic syllabas per Synæresim in unam contrahi. **Vigens**, entis, o. g. *force, vigoroso, ἀκμάζων, ἀκμαῖος,* fortis, vegetus. *Cic. 2. Fin. c. 14.* Homines enim est multus alii, tamen hoc uno a bestis plurimum differunt, quod rationem habeant a natura, mentemque datam & acrem, & vigentem. *Lucret. l. 2. v. 361.* Herbæ rore vigentes. *Sueton. in Ner. c. 20.* Terpnem citharædum vigentem tum præter alios accessit. h. e. florentem, præter alios in sua arte peritum. *¶* *Non. c. 5. n. 44.* hoc interesse ait inter *vegetum* & *vigentem*, quod *vegetus* sit incolumis, *vigens* fortis: *vegetum* corporis, *vigentem* animi etiam dici potest: quæ quidem differentia non usquequaque vera est. **Vigēo**, es, gui, sine sup. n. 2. *effere in vigore, vivere, valere, ὑπαίω, ἀκμάζω, floreo, potens sum, polleo.* Est a *vi.* Imo fortasse non simplex est derivatum, sed compositum, quasi *vi ago*, ut *Fellus* censet. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 33.* Quod si ea, quæ a terra stirpibus continentur, arte natura vivunt, & vigent. *Id. Att. l. 4. ep. 3.* Nos animo duntaxat vigemus etiam magis, quam cum florebamus. *Id. pro Cal. c. 5.* Vigent studia rei militaris. *Id. 2. de Or. c. 87.* Vigere memoria. *Virg. Æn. l. 4.* Fama malum, quo non aliud velocius ullum Mobilitate viget, vireique acquirit eundo. *Nepos in fragment. c. 8.* Vigebat violacea purpura. h. e. erat in pretio. *Id. in Alcib. c. 5.* Qui paulo ante victores vigeant. h. e. floerant. **Vigefco**, is, n. 3. *ἐπιμακίζω, vigere incipio. Catul. ad se ipsum, 43. (al. 47.)* Jam læti studio pedes vigefcunt. **Vigefies**, *venti volte. Apulei. de dogm. Plat.* **Vigēni**, æ, a, adject. *venti, vitem ac vicini. Col. l. 4. c. 30.* Viminalium singula jugera sufficere possunt quinque & vigenis jugeribus ligandæ vineæ. **Vigefimus**, V. Vicefimus. **Vigeflis**, viginti assibus, ut *offuffis, octo assibus. Martial. l. 12. epigr. 77.* Amphora vigeflis, modius datur ære quaterno. h. e. viginti assibus venditur. **Vigēs**, adverb. idem quod vicies. *Martian. Capel. l. 6.* Umbra vigēs quater complicata. **Vigil**, is, com. g. *vigilante, γρηγορότερος, ἑγρηγορός, ἀγρυπνῶν,* vigilans, hoc est qui non est torpens, quales sunt dormientes, fed in vigore, & actû suo est, a *vigeo. Virg. 4. Æn. v. 182.* Monstrum horrendum, ingens, cui quot sunt corpore plumæ, Tot vigiles oculi. *Horat. l. 3. od. 16.* Canum vigilum excubiæ. *¶* Vigil etiam dicitur, qui vigilare facit. *Ovid. 3. Met. v. 396.* Curæ vigiles. h. e. quæ nocturno quoque tempore mordent, & somnum impediunt. *Horat. l. 3. od. 8.* Vigiles lucernas perfer in lucem. h. e. ad quas vigilatur. *Stat. l. 1. Sil. 2. v. 196.* Vigiles questus. h. e. qui per noctem vigilando emittuntur. *¶* *Tacit. 4. Ann. c. 48.* Noctem vigilem capessere. h. e. vigiliis agendo. *¶* Ignis vigil dicitur, qui nunquam extinguitur. *Virg. 4. Æn.* vigilemque sacraerat ignem, Excubias divum æternas. *¶* Auris vigil, est attenta. *Stat. l. 2. Achil. ¶* *Vigiles, lum,* absolute, sunt excubiatores, nocturnique custodæ, *guardie, fentinelle nocturne, Φρησι. Plaut. Amph. l. 1. 195.* Rex Creon vigiles nocturnos singulos semper locat. *Cic. 6. Ver. c. 43.* Clamor a vigilibus, fanique custodibus tollitur. *¶* Translate *Lucret. l. 5. v. 1435.* Solem & Lunam mundi vigiles dixit. **Vigilabilis**, le, adject. vigilatus. *Var. in fragment. Sisyra Menipp.* Dormitio vigilabilis, quæ me puellum impubere cepit. **Vigilandus**, a, um, *γρηγορότερος,* part. vel ger. a *vigilo*, sine somno transigendus. *Tibull. l. 1. el. 2.* Cum flexu mox vigilanda venit. *Quintil. l. 11. c. 5.* Et vigilandæ noctes, & fuligo lucubrationum bibenda. *¶* Aliquando sumitur pro eo, quod est vigilanter providendum, vel magno studio, diligentiaque conficiendum. *Virg. 1. Georg.* Atque ubi jam breviorque dies, & mollior æstas, Quæ vigilanda viris. **Vigilans**, antis, o. g. *vigilante, ἀγρυπνῶν,* particip. a *vigilo. Ter. And. 5. 6. 8.* Num ille somniat Ea, quæ vigilans voluit? *Hic vigilans somniat,* proverbium est apud *Plaut. Captiv. 4. 2. 68.* quod dicitur de iis, qui multa sibi bona, & gaudia fingunt, & in votis suis sibi valde blandiuntur. *Vigilans dormire* proverbialiter dicitur ab eodem *Plaut. Pseud. l. 3. 105.* qui in re aliqua segnis, remissus, & socors est. *¶* Sæpe nomen est, & significat diligentem, providum, intentum. *Cic. pro R. Am. Unum hoc dico, nostri isti nobiles, nisi vigilantes, & boni, & fortes, & misere icordes erunt. Id. 2. Ver. c. 11.* Perficiam, ut nemo unquam post hominum memoriam paratior, vigilantior, compositior ad iudicium venisse videatur. *Trebell. Poll. in Gallien. c. 14.* Vigilantissimus Cæsar. **Vigilanter**, adv. *vigilantem, attentem, con diligenter, ἐγρηγορότως, ἐπιμακίζως,* cum vigilantia, & sollicitudine. *Cic. 6. Ver.* Quod vigilantanter provinciam administrasset, hujus omnes vigiliis in stupris constat, adulterisque esse consumptas. *Id. pro Mur. c. 15.* Quem L. Murena pater hujuscæ vehementissime, vigilantissimeque vexatum, repressum magna ex parte, non oppressum reliquit. *Idem in Somn. Scip. c. 8.* Enitar multo vigilantius. **Vigilantia**, æ, f. *vigilantia, (omni parcitas, ἀγρυπνία. Plin. l. 3. ep. 5. de avunculo suo:* Erat incredibile studium, summa vigilantia: lucubrare a Vulcanibus incipiebat, &c. *¶* Translate ponitur pro diligentia. *Terent. Adelph. 3. 3. 44.* Vigilantiam tuam tu mihi narras? *Cic. Attic. l. 8. ep. 9.* Horribili vigilantia, celeritate, diligentia est. **Vigilarium**, ii, n. *luogo della fentinella,* locus in quo nocturnæ excubiæ aguntur. *Senec. ep. 57.* Quid interesse, utrum super aliquam vigilarium ruat, an mons, aut turris? Alii leg. *vigilarium* in masculinum genere, & intelligunt militem nocturnas excubias agentem: integrum autem locum

5. 2. 11. Interea in angulum aliquo abeam, atque edormiscam hoc vil-
li. *questo poco di vino e' ho bevuto.*
Villus, i, m. *focco, peli messi insieme*, ἄλκυ Ger. *harlock*, Gal. *poil*,
Hisp. *vello*, *ἄλκυ*, *ἄλκυ*, *ἄλκυ*, non proprie pilus est, sed potius
multorum pilorum collectio, & quidam quasi foccus, quales in júbis
leonum, & luporum, & nonnullorum etiam canum separatos videmus
propendere, quales item sunt in vestibus focci illi prominentes, qui
nodie etiam ornatus causa arte fullonia pannis inducuntur. Est a *vinus*,
idest cinnus, molliter flexus, ut *Isidorus* exponit l. 3. c. 19.
Vel est a *vellendo*, qua ratione ab eodem *vellus* venit. *Cic. 2. de nat.*
Deor. c. 47. Animantium vero quanta varietas est, quarum aliz coriis
tecta sunt, aliz villis vestite, aliz spinis hirsute, &c. *Virg. 3. Georg.*
Udisque aries in gurgite villis Merlatur. *Mart. l. 1. 4. ep. 136.* Calfaciunt
villi pallia nostra mei.
Vimen, inis, n. 3. *vimine, vincto, venco, stroppa*, Ger. *korbweiff*, Gal.
verge, Hisp. *vello*, *οὐσῶν*, *ἰψ*, *ἄλκυ*, omne virgultum lentum, sed
molle, flexile, & aptum ad viendum, idest ligandum. *Varro l. 1. de*
R. R. Ut habeas vimina, unde viendo quid facias. Fessl. Viere, alligare,
unde vimina, & vasa viminea. ¶ Fiunt autem vimina ex virgibus
populi, ulmi, sanguinei fruticis, betulæ, coryli, vitis, & salicis,
quæ principatum obtinet. *Caf. l. 1. B. Civ. Reliquum corpus navium*
viminibus contextum coriis integebatur. *Col. l. 4. c. 40.* Nec refert,
cujus generis vimen feras, dum sit lentissimum.
Vimentum, i, n. idem quod vimen. *Tacit. 12. Ann. c. 16.* Mænia non fa-
xo, sed cratibus, & vimentis, ac media humo, adversus irrupentes
invalida erant.
Viminalis, & le, o. 3. *εισιμαλῆς*, quod ad vimina pertinet. Viminalis
arbor est, ex qua vimina fiunt. *Plin. l. 17. c. 20.* Salicis viminalis
singula jugera sufficienti viginti quinque vineæ jugeribus. *Col. l. 4. c.*
30. Quare salices viminalis, atque arundinetæ, vulgaresque sylvæ, vel
consulto consistit & castaneis prius faciendæ sunt. ¶ *Viminalia* abso-
lute sunt arbores, quæ vimina ferunt. *Plin. loc. cit.* Hæc est viminalia
cultura. ¶ Viminalis collis, unus ex septem urbis Romæ colli-
bus, in tertia urbis regione, ita dictus a vimumin sylvæ in eo ena-
ta circa aram Jovis, unde & Jupiter ipse Viminæus cognominatur.
Varro l. 4. de L. L. ¶ Viminalis porta, Porta de S. Agnefe, una ex
portis urbis Romæ, inter Salariam, & Exquilinam, ita dicta, quod
in Viminale colle duceret. Eadem vocata est *Inter aggeres, No-*
mentana, Ficulensis.
Viminētum, ti, n. *vincbero*, locus viminibus confitus. *l'ar. l. 4. de L. L.*
Viminēus, a, um, d. *vimini, εισιμαλῆς, ἄλκυ*, quod est ex vimine.
Plaut. Epid. 1. 1. 26. Viminæi falces virgarum. *Caf. l. 3. bell. Civ. c. 63.*
Multum autem ab icu lapidum viminea tegumenta galeis imposita
defendebant. *Virg. 1. Georg. v. 95.* Viminæque trahit crates.
Vin' est vis ne? *Plaut. Pæn. 5. 2. 155.* Vin' eam videre?
Vinacea, æ, f. *vinaccia, γλυκιστήριον*, acini, seu grana uvæ jam pressæ.
Col. l. de Arb. c. 4. Præterea post hæc vinacæ heminan uvæ albæ in
nigra, uvæ nigra in alba ponito. *Plin. l. 17. c. 22.* Circum capita ad-
ditum stercora, paleas, vinacæ, aut aliquid horumce.
Vinaceus, & vinaceus, i, n. & m. *vinaciuculo, Ger. treber*, Gal. *mare,*
pepin, Hisp. *granillo de uva, γλυκιστήριον*, granulum illud lignosum, quod
in uvæ acino nascitur. Fere usurpatur in numero plurali. *Col. l. 3. c. 11.*
Humido loco sciet non recte mandari fructus teneri, & amplioris aci-
ni, sed callosi, & angusti, frequentisque vinacæ. *Id. l. 11. c. 2.* Naturalis
autem maturitas est, si, cum expresseris vinacæ, quæ acinis celantur,
jam intuscatæ, & nonnulla propemodum nigra fuerint. ¶ Nonnun-
quam tamen vinacæ, *vinacice*, dicitur inveniuntur pro totis uvæ expressæ
reliquiis, hoc est non solum pro hisce granulis, verum etiam pro
ipsis folliculis, qui Græcæ *σπυρρα*. *Col. l. 12. c. 36.* Tortivum mustum
dicimus quod post imprimam pressuram vinaceorum, circunciso pede ex-
primitur. *Id. l. 6. c. 3.* Licet etiam, si sit leguminum inopia, & eluta,
& siccata vinacæ, quæ de lora eximuntur, cum paleis miscere. *Ca-*
ro. c. 25. Vinacæ quotidie recentes succernunt. *Varro l. 3. de R. R. c. 11.*
Pabulum his datur triticum hordeum, vinacæ uvæ.
Vinacæus, a, um, quod ad vineam, sive uvam, sive vinum spectat.
Cic. de Jen. c. 15. Omitto enim vim ipsam omnium, quæ generantur et
terra, quæ ex fici tantulo grano, aut ex acino vinaceo, aut ex cætera
multum frugum, aut stirpium minutissimis seminibus tantos truncos, tan-
toque procreat. Alii rectius legunt *ex acinis vinaceo*.
Vinalia, orum, vel ium, quemadmodum dicimus *Saturnalia*, & *io-*
rum, n. *ἡμεροῦν*, dies, quo vinum novum Jovi libabant. *Festus*:
Vinalia diem festum habebant, quo die vinum novum degustabant,
& Jovi libabant. Duplicia erant: prima celebrabantur 9. Cal. Maji, seu
die 23. Aprilis, altera 13. Cal. Septembris, seu die 20. Augusti. *Plin.*
l. 18. c. 29. Vinalia priora, quæ ante hos dies sunt 9. Cal. Maji degu-
standis vinis instituta, nihil ad fructus attinent. *Et infra*: Extra has
causas sunt Vinalia altera, quæ aguntur ad 13. Cal. Septembris. *Ad-*
de Ovid. 4. Fast. v. 898.
Vinalis, le, adject. ad vinum pertinens. *Macrob. l. 7. Saturn. c. 7.* Si qua
vinalis fortitudo in homine refedit. *Spirito, e forza del vino bevuto.*
Vinaria, orum, n. vasa ad vinum continentium apta, ut sunt dolia,
cadi, cupæ, testæ, &c. *Horat. l. 2. sat. 8. v. 39.* Invertunt Aliphanis
vinaria tota Vibidius, Balatroque.
Vinaris, rii, m. *venditor vini, vinastiere, εισπωλῆς*, vini venditor.
Plaut. Afn. 2. 4. 30. Sed vina, quæ heri vendidi vinario. *Suet. de Clau-*
dio, c. 40. Cum de laniis, aut vinaris ageretur, exclamavit in curia.
¶ Ponitur aliquando pro vino, ac obvio. *Ulp. in l. 4. ff. de Edil.*
ed. Item aleatores & vinaris non contineri edicto, quosdam respon-
diffe, Pomponius ait. *Adde eund. ibid. leg. 25.*
Vinaris, a, um, *εισιμαλῆς*, quod ad vinum pertinet, ut *Cella vinaris*,
apotheca, in qua vinum ailveratur, *lacus vinaris*, in quem mustum
defluit, *Taberna vinaris*, in qua venditur vinum; *Vas vinarium*, in
quo vinum apponitur. *Cic. 6. Verr. c. 27.* Erat etiam vas vinarium ex
una gemma prægrandi. *Plin. l. 12. c. 13.* In quibus erant claves vinaris
cellæ. *Col. l. 12. c. 18.* Tum lacus vinaris, & torcularis, & tora, omnia-
que vasa eluenda sunt. ¶ Crimen vinarium, quod veritatur circa vi-
num. *Cic. pro Font. c. 5.* Cognoscite nunc de crimine vinario, quod il-
li invidiosissimum, & maximum esse voluerunt. Loquitur de portorio,
idest vectigali vini exportandi gratia solvendo, quod a Fontejo con-
stitutum in Gallia fuisse, accusator ejus dicebat.
Vinca, æ, f. seu Vinca pervinca, *pervinca, κλαυθῆς, ἀρραβιδῆς, χαμα-*
δάρα, herba topiaria, perpetuo virens, lauris tollis geniculatum vestita,
humi serpens, & in modum funiculi se se porrigens, tenuibus sarmen-
tibus obvia quæque vinciens, veteribus inopiam dorum supplere solita,
quæ etiam centunculus, clematis, & chamædaphne appellatur, ita
dicta, quia semper vireat, aerisque injurias vincat, & pervincat. Di-
citur chamædaphne, quia humilis laurus, propter foliorum similitu-
dinem. *Plin. l. 21. c. 11.* Nam vinca pervinca semper viret, in modum
linæ foliis geniculatum circumdata: Topiaria herba: inopiam tamca

forum aliquando supplet. Hæc a Græcis chamædaphne vocatur. *Id.*
ibid. c. 27. Et vinca pervinca, sive chamædaphne, arida tusa hydropi-
cis datur in aqua, &c.
Vicentia, æ. V. Vicentia.
Vincens, a, um, adject. ad vincendum aptus. *Jocose Plaut. Scic. 4. 2.*
56. Nam mihi intus potione vincea ornabo gulam. h. e. laqueo me
vinciendo gulam frangam.
Vincibilis, le, n. 3. *vincibile, νικητός*, qui vinci potest, superabilis.
Col. l. 3. c. 12. Gravem terram, vix ulla cultura vincibilem. *Ter. Phorm.*
1. 4. 48. Justam illam causam, facilem, vincibilem, optumam. h. e.
quæ obtineri potest.
Vincto, is, vincti, vinctum, a. 4. *legare, νικῶ*, Ger. *binden*, Gal. *lier*,
Hisp. *atar, déo*, ligo, constringo. *Virg. 1. Æn.* Purpureoque alte suras
vincere coturno. *Horat. lib. 4. od. 1.* Vincere novis tempora floribus.
¶ Translate *Cic. pro Marcello. c. 8.* Omnia quæ delapsa jam fluxerunt,
severis legibus vincienda sunt. *Id. 3. de Orat. c. 49.* Membra orationis
vincere numeris. *Id. Attic. l. 7. ep. 17.* Loca occupare, vincere præditiis.
h. e. munire. *Propert. l. 3. eleg. 4.* Vincere mentem multo Lyæo. h. e.
impedire, opprimere. *Id. ibid. eleg. 19.* Vincere lectum certo tædere.
Vincto, is, vici, vinctum, a. 3. *vincere, superare, farsi superiore, νικῶ*,
Ger. *überwinden*, Gal. *vincere, Hisp. vencer, κερταίο, νικῶ*, supero,
ex certamine superior evado, victoriam reporto, proprie dicitur de
hostibus, & in bello. *Cic. pro L. Manii.* Nos, quorum majores Antio-
chum Regem classe, Perseque superant, omnibus navalibus pugnis
Carthaginenses, homines in maritimis rebus exercitissimos paratissi-
mosque vicerunt. ¶ Translate sumitur pro superare quodcumque ge-
nus hominum, & quamcumque rem, quacumque ratione. *Cic. 3. Catil.*
Mihi vivendum est cum illis, quos vici, ac subegi. *Id. 1. Off.* Non est
contentanum, qui invictum se a labore præstiterit, vinci a voluptate.
Id. 1. de Orat. Eloquentia cæteros vinceret. ¶ Speciatim vero per
translationem ponitur pro obtinere, probare. *Cic. pro Cluent. c. 44.* Vin-
ce deinde, virum bonum fuisse Oppianicum. *Plaut. Mostell. 1. 2. 12.*
Protecto ita esse, ut prædico, vero vincam. *Rurfs (sic pro Rofc. Com.*
c. 18. Vincere judicio aliquid, ostendere per via iudicijaria. *Id. pro Dejot.*
c. 8. Vincere causam. ¶ Item pro exprimere, quasi difficultatem rei
dicendo superare. *Virg. 3. Georg.* Nec sum animi dubius, verbis ea vin-
cere magnum Quam sit. ¶ Item pro animi competent fieri. *Propert.*
l. 1. eleg. 8. Rumpantur iniqui: Vicimus; assiduas non tulit ille pre-
ces. *Ovid. 3. Trist. eleg. 9.* Vicimus, inquit: Hic mihi morte sua causa
salutis erit. *V. Vitor.* ¶ Item pro concoquere, digerere. *Plin. l. 11.*
c. 53. in fine: Pervigilio quidem præcipue vincuntur cibi. ¶ *Expe-*
ctationem vincere, est facere præter expectationem, & spem aliorum,
& plus, quam quisquam speraverat. *Cic. 7. Verr. c. 55.* Expectate facin-
dos, quam vultis improbum, vincam tamen expectationem omnium.
¶ *Vincere sua facta*, est diutius, quam naturalis ordo fert, vivere.
Virg. 11. Æn. Contra ego vivendo vici mea fata, superstes Restarem ut
dignor. ¶ Vincere sponsonem, & vincere sponsonem, *vincere, o qua-*
dammodo la scommessa. *Cic. pro Quint. c. 27.* Num quid est cause, quin-
di, si iste ex edicto non possederit, ego sponsonem vicerim? *Id. pro Cæcin.*
c. 31. Ostendo eum, qui fateatur se deiecit, vincere sponsonem. Ali-
li hic quoque reponunt sponsonem.
Vinctio, onis, f. actus vincendi. *Arnob. l. 2. adv. gentes.* Neque esse om-
nino dissolutionis expertes, sed voluntate Dei regis, ac principis
vinctioe in perpetua contineri. *Id. l. 6.* Vinctioeque vi colligari. *Cic.*
1. Tuscul. c. 29. Quæ ante interitum vinctioe aliqua tenebantur. Alii
multo rectius *junctione*.
Vinctor, oris, m. *chi lega.* *Arnob. l. 6.* Phidias sciebat, aurum fuisse,
lapides atque ossa informia, seque horum omnium congregatorem,
atque vinctorem.
Vinctura, æ, f. *legamento, δέσις*, actus vincendi. *Plin. l. 16. c. 37.* Pa-
riuntque baltheo corticis vincula, & aliz virgas sequacis ad vinctur-
tas lentitæ. *Caf. l. 8. c. 22.* Ne vinctura talum ledat.
Vinctus, us, m. *legame, δεσμός*, ligamen. *Varro l. 1. de re rust. c. 8.* Ex
vindemia facta, denique dicitur pendere in palmam aut tuniculo, aut
vincto, quod antiqui vocabant cesum.
Vinctus, a, um, *legato, νικῶ*, Ger. *gebunden*, Gal. *lié*, Hisp. *asado, 2e-*
deués, partic. a vincior. *Ter. Eun. 2. 3. 22.* Quas matres student Em-
miffis humeris esse, vincto pectore, ut graciles fient. *Cic. 6. Verr.* Ut
cujus ad statum Siculi te Prætor alligabatur, ejus religioni te eun-
dem vinctum, astrictumque dedamus. ¶ Metaleptice accipitur pro
captive, seu servo. Compeditus enim vincti servi in ergastulis opera
faciebant, vel ruri agriculturam exercebant. *Plin. l. 3. ep. 19.* Nec ipse
usquam vinctus habeo. ¶ Item pro coacto. *Horat. l. 2. sat. 7.* Ac vel-
ut usque Vinctus eas, ita te felicem dicis.
Vinctulatus, a, um, adject. vinctulis confectus, vinctus. *Martian. Cap-*
pell. l. 1. Rofæ decussatum vinctulatus. *Cal. Aurelian. Tard. 4. c. 8.* Mutuo
amplexu vinctulati.
Vinctulum, i, (& per syncop. *Vinctum* apud Poetas) n. *legame, νικῶ*, Ger.
band, Gal. *lien*, Hisp. *laco, asadura, δεσμός*, ligamen, a vinciendo.
Cic. 1. de Orat. Si corpora capta sint armis, aut conficta vinctulis.
Virg. 2. Æn. Nam teneras arebant vincula palmas. ¶ Metaleptice su-
mitur pro carcere, quia homines olim fere non carcere solum, sed et-
iam in carcere vinctulis coercerantur. *Venulejus l. 224. ff. de verb. sig-*
nis. Vinculorum appellatione vel privata, vel publica vincula signifi-
cantur. *Cic. Verr. 5. c. 6.* Conjicere in vincula. *Liv. l. 29. c. 19.* Ex vin-
culis causam dicere, *far le vize disse in prigione.* *Plin. l. 7. c. 34.* Esse
in vinculis. *Quintil. l. 7. c. 4.* In vinculis aliquem habere. ¶ Frequen-
tissime translate usurpatur, pro omni eo, quod vim habet conjuen-
gendi, ac obstringendi. *Cic. 3. Off. c. 31.* Nullum enim vinculum ad strin-
gendam fidem jurejurando majores archius esse voluerunt. *Id. Att. l. 6.*
ep. 2. Vinculum amoris. *Virg. 5. Æn.* Ne cui me vincio vellem sociare
jugali. idest conjugio. *Quintil. l. 5. c. 10.* Vincula legum. ¶ Item
pro negotio. *Hor. l. 1. ep. 7. v. 67.* Ille Pivindelo Excusare labore, &
mercenaria vincla.
Vindelici, orum, m. pl. *ἰνδελικῶν*, pop. Vendelicæ, qui hodie Germa-
nis annumerantur. *Hor. l. 4. Carm. ode 4.* Videre Rhæti bella sub Alpi-
bus Druum gerentem, & Vindelici.
Vindelicia, æ, f. inc. *Bayren, Ital. Baviera, ἰνδελικῆς*, regio Europæ,
alias pars Illyrici, nunc Germaniæ, ubi hodie Ducatus Bavariz, &
pars Auftriaz Sueviæ prov. Terminos habebat a Sept. Danubium, &
pars Auftriaz, Lico fl. determinante, ab Occ. Brigantium lac. ab
Or. Oenum fl. & Noricum. Nomen accepit a Vinda, & Lico fl. Ho-
die Bavariz dicitur. Sed Bavariz multo latius patet, partem Norici
ultra Oenum complectens, ubi Salisburgensis tractus. Vindeliciæ cap-
ut fuit Augusta Vindelicorum, *Augsburg*, vel *Augsburg*.
Vindelicus, a, um, adject. ad Vindelicos pertinens. *Martial. l. 9. ep. 86.*
Me tibi Vindelici raptum narrabat in oris.
Vindemia, æ, f. *vendemmia, νινδῆ*, Ger. *der berbst*, Gal. *vendange*, Hisp.
vendimia, τρυγητός, collectio utarum, a vino demendo. *Varro l. 4. de*
L. L.

L. L. Vindemia, quod est vini demia, vel vitis demia. *Cato l. 1. de re rust. c. 54.* In vinctis uva cum erit matura, vindemiam ita fieri oportet. *Plin. l. 9. ep. 20.* Ipse cum maxime vindemias graciles quidem, ubiores tamen quam expectaveramus, colligo. ¶ Nonnunquam accipitur pro ipsis uvis. *Virg. 2. Georg.* Non eadem arboribus pendet vindemia nostris, *Id. l. 3.* Mitis in apricis coquitur vindemia saxis. ¶ Transferitur & ad aliarum rerum collectionem, *varcolas. Plin. l. 15. c. 1.* Oleatum vindemia. *Id. l. 11. c. 14. & Colum. l. 9. c. 15.* Vindemia mellis. Vindemiālis, le, adject. ad vindemiam pertinens, ut Vindemiāles fructus, *Macrob. l. 7. Saturn. c. 7.* Vindemiales feriae, *Minut. Fel. in Octav.* Vindemiator, oris, m. vendemiator, וַיְמַד, Ger. *leser in herbst*, Gall. *vendangeur*, Hisp. *vendimador*, τρυγητής, qui vindemiam peragit. *Larvo l. 4. de L. L.* Vindemiator, vel quod vinum legere dicitur, vel quod de vite id demit. *Hor. l. 1. sat. 7.* Durus vindemiator, & invidius, cui sæpe viator Cessisset, &c. Ubi ita per Synzesein in unam syllabam conprehantur. ¶ Vindemiator quoque est signum cœlestis. Hic fuit Amphelios puer filius Satyri, & Nympha, natus in Ismaro in monte Thraciæ, apud Hebrum fl. & Maroneam urbem, Baccho charissimus, cui Bacchus vitam tradidit. Cum uvas colligeret, ex ulmo decidit. Extinctum Bacchus in Cœlum transtulit. Dicitur est a Græca voce ἀμπελον, vitis. De ejus sideris ortu alia dicunt. Secundum *Ovidium 3. Fast. v. 407.* oritur 3. Non. Martii, idest die quinta, secundum *Colum. l. 11. c. 2. 7.* Cal. Septembris, secundum *Plinium l. 18. c. 31. 11.* Cal. Sept. sed *Affyriz 5. Cal. Ægypti* Nonis. Vindemiatorius, a, um, τρυγητικός, quod ad vindemiam pertinet. *Var. l. 3. de re rust. c. 2.* Nihil magis torcula, vasa vindemiatoria, aut ferias olearias, aut trapeta. Vindemiō, as, a. 1. vendemiarius, וַיְמַד, Ger. *herpsten*, Gall. *vendanger*, Hisp. *vendimiar*, τρυγητός, uvas colligo. *Plin. l. 14. c. 2.* Vindemiare uvas. *Columell. l. 12. c. 33.* Vindemiare vinum. Vindemiola, æ, f. τρυγητιόλα, parva vindemia; & translate dicitur de fructu studiorum. *Cic. Att. l. 1. ep. 10.* Ego omnes meas vindemiolas eo reservo, ut illud subsidium senectuti parem. Vindemitor, oris, m. idem ac vindemiator. *Ovid. 3. Fast. v. 407.* Mergitur, visus effugietque tuos. At non effugiet Vindemitor. Vindex, icis, com. g. vendicator, οὐκ, Ger. *recher*, Gall. *uengeur*, Hisp. *uengador*, πμωρδός, ἰκτικόν, ultor, vel ultrix injuriæ, a vindico. *Cic. l. 5. Fam. ep. 6.* Sed partim odio inducitur me excludunt, & aperte vindicem conjunctionis oderunt. *Id. 3. de nat. Deor. c. 18.* Furiz Dæz sunt, specularitrices, eredo, & vindices facinorum, & sceleris. ¶ Accipitur item pro assertore, seu defensore. *Cic. Att. l. 2. ep. 1.* Nisi quod me illum ipsum vindicem æris alieni, ære non Corinthio, sed hoc circumferano obruerunt. idest defensorum, & servatorem creditorum adversus Catilinam, & alios conjuratos, qui æs alienum solvi volebant. *Id. 3. de Leg. c. 18.* Habeat fane populus tabellam quasi vindicem libertatis. ¶ Vindex speciatim appellatus est, qui, cum cuiuspiam esset injecta manus, ut ad Prætozem, Judicemve duceretur, eum liberabat. *Fest. Vindex* ab eo, quod vindicat, quo minus is, qui prensus est, ab aliquo teneatur. Atque ita usurpatur in *leg. 12. Tab.* Affiduo vindex affiduo esto: proletario qui volet, vindex esto. Sententia est, homini affiduo, sive locupletis solum locupletem fieri posse vindicem, seu sponsorem, at proletario, ac nullius classis homini, quisquis velit, hoc est non locupletem tantum, utpote meliorem, sed etiam proletarium tanquam parem. Hæc interpretatio colligitur ex *Festo* in voce *Assiduos*, & *Gell. l. 16. c. 10.* ¶ Vindex honorum dicitur a *Plaut.* is, qui aliorum honores contaminat, violat ac tollit. hæc autem locutio ducta est ab iis qui aliquid vindicant, & suum afferunt, proindeque alteri auferunt. *Plaut. Trinum. 3. 2. 16.* Ita ne tandem majores famam traderent tibi tui, ut virtute eorum anteparta per flagitium perderes; atque honori posterorum tuorum vindex ut fieres? ¶ Interdum hæc vox adjectivi more usurpatur. *Ovid. Heroid. ep. 9. v. 13.* Vindicibus pacatus viribus Orbis. *Carull. eam. 65. v. 191.* Facta multantes vindice pœna. Vindex, icis, nom. propr. cuiusdam servi Romani (qui & *Vindicus*) qui cum detexisset coniurationem quorundam nobilium adolescentum de recipiendis in Urbem Tarquinis jam a Bruto expulsis, libertatem in præmium, civitatemque Romanam consequutus est. *V. Liv. l. 2. c. 4. & 5.* Ex eo ortum quidam putant, ut servi qui in libertatem a Prætoze afferbantur, virga eorum capitibus a licitore imposta & circumacta, *vindicta liberati* dicerentur. *V. Vindicta.* Huc certe allussit *Claudiam. in 17. Consul. Honor. v. 612.* Te fastos inente quater solemniam ludit Omnia libertas. deductum, Vindicem morem Lex celebrat; famulatusque jugo laxatus herili Ducitur, & grato remeat securior ictu: Tristis conditio, pulsata fronte, recedit. Vindicatio, onis, f. vendetta, ἰκδικήσις, actus vindicandi. *Cic. 2. de Invent. c. 22.* Vindicatio est, per quam vis, & injuria, & omnino omne, quod obfurgatum est, defendendo, aut ulciscendo propulsatur. ¶ Est etiam apud JCtos assertio alicujus rei, & probatio, qua ostenditur, rem illam esse ejus, a quo assertitur, *protesta su qualebe cosa. Ulpian. l. 43. Dig. de actionib. Et obligatorib.* Actionum duo sunt genera, in rem que dicitur vindicatio, & in personam, quæ conditio appellatur. Vindicatus, a, um, nom. particip. vendicatio, puniso. *Cic. Ver. 3. c. 83.* Improbium facinus in nullo vindicatum. ¶ Item assertus, defensus. *Fel. l. 1. 2. c. 73.* Vindicatum armis mare. *Curr. l. 3. c. 12.* Vindicatum jus. Vindicatæ, arum, ἰκδικήσις, sunt sententiæ, sive assertiones, seu adjudicationes, quæ a Prætoze fiunt de re aliqua, de qua controversia est. nam lis vindicatarum ea dicitur, qua controversæ rei possessionem petimus, non quidem justam, & absolutam, sed fiduciariam, & veluti depositariam rei, & fructibus reddendis obnoxiam, dum lis de re ipsa, aut de possessione ejus disceptatur. Nam eum de re aliqua inter duos, aut plures apud Prætozem controversa est, & incertum est, uter litigatorum, pendente lite, rei controversæ possessor esse debeat, uterque a Prætoze vindicias postulat, h. e. ejus rei possessionem. Dat autem iudex, cui æquum esse videatur. Ille, cui dederit, satisfat adversario suo fe nihil in re, de qua lis est, deterius facturum: adversarius vero pollicetur certam pecuniam, aut æstimationem, quam amittat, nisi ea res, de qua contendit, sua sit. *Cic. 3. Ver. c. 45.* Aut prædes litis vindicatarum cum satis accepisset, sponsonem faceret. *V. hic Astonium.* Alii legunt *pro præde.* *Id. pro Mil. c. 27.* Qui non calumnia litium, non injustis vindiciis, ac sacramentis alienos fundos, sed castris, exercituum, signis inferendis petebat. ¶ Vindicatæ secundum libertatem dicuntur, quæ sunt a servitute in libertatem: *vindicatæ secundum servitutem* vocantur, quæ sunt a libertate in servitutem. Unde Prætor dicitur decernere vindicias secundum libertatem, quando aliquem in libertatem afferit, idem dicitur dare vindicias secundum servitutem, quando pronuntiat, eum servi loco habendum, donec, dicta causa, de statu confiterit. Igitur utrique vindiciæ proprie dantur, pendente lite. *Liv. l. 3. c. 44.* Neque cederet secundum libertatem postulantihs vindicias. *Et infra c. 47.* Decresse vindicias secundum servitutem. *Id. ibid. c. 51.* Proin-

de ut ille iterum ac sæpius provocet, sic se iterum ac sæpius iudicem illi ferre, ut (*Appius*) vindicias ab libertate in servitutem dederit. *h. e.* ni constet, Appium in servitutem caput liberum duci iussisse. Erat enim hæc sponso quædam, qua Virginius Appio provocanti iudicem ferrebat, ni probaret, cum contra leges dedisset vindicias in servitutem. *V. Sponso, & Juxta.* ¶ Vindicatæ dicere, est vindicias pronuntiare de re aliqua controversa. *Levius lib. cit. c. 56. de eodem Appio:* Vox una vindicæ libertatis ex eo missa ore, quo vindiciæ nuper ab libertate dictæ erant. ¶ Vindicatæ ferre, est sententia, decretoque obtinere rem. Dicebat enim vindicias jure, ferrebat vindicias, qui rem obtinebat. *Lex XII. Tabul. apud Festum.* Si vindiciam falsam tulit rei, sive litis. Ubi notandum singularis numeri visus, qui invenitur etiam apud *Gell. l. ult. c. 10.* ¶ Olim ipse quoque res quarum possessio per vindicias petitur, vindiciæ dicebantur, ut habet *Ser. Sulpis. apud Festum.* Hinc vindiciæ etiam appellabantur glebæ, quæ ex fundo sumptæ in jus afferbantur, ut in iis velut in ipso fundo, vindicias Prætor daret. *Cincius apud eund. Fest.* Vindicō, as, a. 1. vendicare, punire, οὐκ, Ger. *rachen*, Gall. *uenger*, Hisp. *uengar*, ἰκδικῆσις, πμωρδός, ultor, idest ulcisci, punire; item defendere, sibi assumere, &c. Geminam hanc notionem *Diomedis* asserit *lib. 1.* Hoc verbum non pro defendo veteres dicebant, sed pro animadverto, & punio, ut *Sallustius in Jug. c. 36.* Nisi vindicatum fuerit in noxios. *Et Castina c. 9.* Vindicatum in eos, qui contra imperium pugnaverant. Multi duo verba distinguunt, *vindico*, & *vendico*, & origine differre volunt. Nam, ut iudico *Varroni l. 4. de L. L.* est a *jus*, & *dico*, ita vindico esse a *vim*, & *dico*, sed vendico esse a *venum*, unde & *veneo*, ac *venundo*, & eoque vendicare proprie dici de dominio, quod emptioe nobis acquirimus. Nos semper *vindico* dicendum censemus, quomodo & ea vox scribitur in Pandectis Florentinis, & lapidibus antiquis, quos asserit *Manut. in Orthograph.* Sumitur igitur primo pro ulcisci, seu punire. *Cic. 5. Ver.* Omnia que vindicaris in altero, tibi ipsi vehementer fugienda sunt. *Id. pro Dejor.* Præsertim cum is unus esset, qui posset de absente fe vindicare. *Id. de Am. c. 12.* Talis improborum consensio non modo excusatione amicitie tegenda non est, sed potius omni supplicio vindicanda est, *Sen. de Benef. l. 6. c. 5.* Utrum & beneficium illi reddere debeam, & me ab illo nihilominus vindicare. ¶ Accipitur quoque pro sibi assumere, rei alicujus sibi dominium, seu jus afferere, *assumere*, *assurpassi*, *far suo*, *βιωσιμίζω*, *πρασιμίζω*, *ἀνταναζίνω*, *Cic. 1. Off. c. 1.* Si id mihi amicum, videor id meo iure quodammodo vindicare. *Id. infra.* Non nobis solum nati sumus, ortusque nostri partem patriam vindicat, partem amici. *Id. pro Arb. c. 8.* Homerum Colophonii civem esse dicunt suum, Chii suum vindicant. ¶ Item pro defendere ab injuria, liberare, eripere, *defendere*, *ἀπαλλάττω*. *Cic. 1. de Fin.* Sapientiamque esse solani, quæ nos a libidinum impetu, & formidinum terrore vindicat. *Liv. l. 3. c. 56.* A cuius crudelitate vosmetipsos armis vindicatis. ¶ Vindicare in libertatem, est afferere in libertatem, eripere & servitutem, *mettere in libertà*, *liberare*. *Cic. l. 1. B. C. Ut se*, & Populum Romanum paucorum factione oppressum in libertatem vindicaret. ¶ Vindicare libertatem, est tueri. *Cic. l. 7. B. G.* ¶ Vindicare fe ad suos. *h. e.* incolumem fe recipere. *Cic. pro Rab. Post. c. 9.* ¶ Vindicare fe existimationem hominum, *h. e.* suam apud homines bonam existimationem tueri. *Cic. Ver. 5. c. 58.* Ubi tamen alii leg. *vendicare*. ¶ Vindicari aliquis dicitur, qui vindicias fert alicujus rei, *h. e.* ejus possessionem obtinet. *Liv. l. 3. c. 46.* Se a M. Claudio petiturum, ut decederet iure suo, vindicarique puellam in postero diem pateretur. *h. e.* usque ad postero diem in possessione suæ libertatis permanere. *Et mox:* Ita vindicatur Virginia, spondentibus propinquis. Vindico, is, a. 3. idem ac vindico, as. *Lucr. l. 3. v. 895.* Ipse ubi miseret, neque enim fe vindicet hilum. Vindicola, æ, m. & f. Naiades Vindicolæ a *Var.* apud *Non. c. 4. n. 50.* dictæ videntur, quod locum aliquem incolerent, qui Vindus, vel Vindus appellaretur. Vindicula, æ, f. vendetta, νῆκη, Ger. *rach*, Gall. *vengeance*, Hisp. *uenganca*, ἰκδικήσις, libeήσις, ultio, vel animadversio pro delicto. *Juvonal. sat. 13. v. 180.* At vindicta bonum vita jucundius ipsa. ¶ Vindicula etiam erat virgula quædam, quam licitor manumittendi servi capiti imponens, eundem servum in libertatem vindicabat, dicens quædam verba solemnia. Nam libertatem donandi tres sunt species. Una, cum quis servum consentiente populo, vel jubente domino, nomen detulisset in censum; tunc enim civis Romanus fiebat, & servitutis vinculo solvebatur. Altera per virgam, quæ vindicta vocabatur, cum Prætoris Urbani iussu licitor manumittendi servi capiti virgam imponens, eundem in libertatem vindicabat, dicens quædam verba solemnia. Tertia, si qui suprema voluntate in testamenti serie servum liberum scripsisset. Vindicatæ rationem intulisse fertur P. Valerius Poplicola, cum ad populum tulisset de præmiis Vindicis servi, qui patefecit nobilium adolescentum de reducendo Tarquinio coniurationem: qua lege Vindex & libertate, & civitate donatus est. *Liv. l. 2. c. 5.* Secundum pœnam noentium, ut in utranque partem arcendis sceleribus exemplum nobile esset, præmium indici pecunia ex ærario, libertas, & civitas data. Ille primum dicitur vindicta liberatus. Quidam vindictæ quoque nomen tractum ab illo putant, Vindicio ipsi nomen fuisse. Post illum observatum, ut qui ita liberati essent, in civitatem accepti viderentur. Hæc *Liv.* Quo loco pro Vindicio legendum Vindici, ut ex *Plusarcho*, & *Dionysio* constat. Verba solemnia, ut ex Constantino Armenopulo constat, hæc erant: *Profitemur hunc præsentem hominem esse liberum, Et civem Romanum:* Græca Armenopuli verba sunt, *Φάμαι τον παρτητον ἀνδρωπον εντα ελδύθερον & πολιτνω Ρωμαιορον.* Hæc potestas primo Consulatum fuit, post ab iis ad Prætozem Urbanum est translata. *Cic. in Top. c. 2.* Si neque censu, neque vindicta, nec testamento liber factus est, non est liber. *Hor. l. 2. sat. 6.* Quem ter vindicta, quaterque Imposita haud unquam misera formidine privet. *Perf. sat. 5. v. 88.* Vindicatæ postquam meus a Prætoze recessi. ¶ Hinc sæpe sumitur pro assertione, defensione. *Vell. l. 2. c. 64.* Utrique vindicta libertatis morte Actit. *Ovid. 4. de Pont. eleg. 6.* Cum sibi suscepta est legis vindicta severæ. Vinea, æ, f. vigne, vignale, οὐκ, *vveingarten*, Gal. *vigne*, Hisp. *vina*, ἀμπελων, οὐκ, locus vitibus confitus, vel multitudo vitium simul confitarum. *Cic. de Sen.* Nec vero fegetibus solum, & pratis, & vineis, & arbutis res rusticæ lætæ sunt. *Virg. 2. Georg.* Hinc omnis longo pubescit vinea factu. ¶ Vinearum quinque sunt genera, unum sparsis palmitibus humi repens, alterum ptdatum simpliciter adminiculo sustentatum, tertium jugatum, quartum compluviatum, quintum arbutivum. *V. Plinium l. 17. c. 22.* ¶ Est etiam vinea instrumentum bellicum, ex lignis compactum, latum pedibus octo, altum septem, longum sexdecim, testum duplici ligno, cratibusque contextum, cuius latera quoque vimine sepuntur, ne saxorum, ac telorum impetu perfringantur, extrinsecus, ne crementur, crudis, ac recentibus cortis integuntur, sub quo oppugnantis tutius ad muros subruendos pu-

gnant, *galleria*. Cum plures fuerint, junguntur ordine. *Plaus. Mil.* 2. 2. 111. Ad eum vineas, pluteoque agam. *Cic. l. 15. Fam. ep. 4.* Agger, vineis, turribus oppugnavi.

Vinealis, & le, o. 3. *di vigna*, Ger. *des rebgarten*, Gal. *de vigne*, Hisp. *de vino*, *αμπελιος*, quod est aptum ad vineam. *Col. l. 3. c. 12.* Ad quam posita est limitatio terræ vinealis.

Vinearius, a, um, da *vigna*, Ger. *du rebackers*, Gal. *de vigne*, Hisp. *de vino*, *αμπελιος*, quod est vineæ, vel quod ad vineam pertinet. *Col. l. 5. c. 5.* Validam vitem in ramos diducere censeo, & traducibus dispergere, atque diradire, cæteroque vinearios coles præcipitare.

Vineaticus, a, um, da *vigna*, *αμπελιος*, quod ad vineam pertinet. *Var. l. 1. R. R. c. 22.* Sic alia quoque nonnulla genera species habent plures, ut falces: nam dicuntur ab eodem Scriptore vineaticæ opus esse sex. *Col. l. 4. c. 1.* Quippe feminibus vineaticis nimium me profundos censuisse heri scrobes.

Vineola, læ, f. *picciola vigna*. *Vet. Inscript. apud Fabret. pag. 223.* Huic monumento cedit cum vineola sola &c.

Vinetum, ti, n. 2. *vigna*, *vignale*, Ger. *rebackers*, Gal. *vignoble*, Hisp. *vinado*, *αμπελιος*, locus, ubi multitudo vitium consistit est, locus vineis abundans. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 66.* Nec vero ita refellendum est, ut, si fegetibus, aut vinetis cuiuspiam tempestas nocuerit, &c. *Virg. 2. Georg.* Optima vinetis fatio est cum vere rubenti. *Col. l. 3. c. 4.* Cui vineata fecere cordi elis, faciat vitiarium, ex quo possit agrum vineis vestire.

Vinūs, a, um, adject. *di vino*, ut vineus latex, *Solin. c. 5.*

Vinifer, a, um, adject. *abundante di vino*, vini ferax, ut vinifera vitis. *Apul. de herb. c. 66.*

Vinipotor, oris, m. *bevisor di vino*, *εισιποτης*, potor vini. *Plin. l. 14. c. 54.* Scitum de quodam vinipotore reperitur, Syracusan tandem potare solitum, donec ab eo cooperta in terra ova lætum ederent.

Vinitor, oris, m. *vignator*, *וינור*, Ger. *vigneron*, Gal. *vigneron*, Hisp. *vinadero*, *αμπελιος*, rusticus vinearum cultor. *Cic. 5. de Fin. An ea, quæ per vinitorum antea consequbatur, etiam per seipsam curabit?* *Virg. 10. Ecl.* vestrique fuissent Aut custos gregis, aut maturæ vitator vix.

Vinitorius, a, um, *αμπελιος*, quod est vinitoris. *Col. l. 4. c. 25.* Ux autem sic deposita vinitoria alcis figura.

Vinivora, acis, vini avidus potor. *Commodian. Instruct. 18.*

Vinnulus, a, um, significat flexuosum inflat vini, hoc est cincinnis, metaphorice autem dicitur de oratione flaviter inflexa, & molli, qualis est in minutionibus cætus, sive in chromatica Musica, prout Boetius appellat. *Plaus. Afr. 1. 3. 70.* Compellando blanditer. Osculando oratione vinnula, vensuflula. Ita legit *Jam. Duza*, & ita interpretatur. Sed alii aliter. *Paulus apud Festum* interpretatur mollem, his verbis: Vinnulus dicitur molliter fe gerens, & minime quid viriliter faciens. Plautus: Oratione vinnula, ac vensuflula. Sunt qui legunt *vinulus* unico n, & vocem derivant a *vinum*, accipiuntque pro blando, venusto, illecebrosos, & ad sensus permanente, ut vinum in venas. ¶ Additur etiam a quibusdam locus *Cic. Att. l. 4. epist. 16.* Profecto rem aves vinnulam. Sed alii *vinnulam*, alii plerique *nullam* reponunt.

Vinolenta, æ, f. *ubriacæ*, *μεθη*, *ειροθυλεια*, ebrietas, vitium ebrietatis. *Cic. in Top. c. 20.* Cuius etiam generis illa sunt, ex quibus verum nonnunquam in enitur, pueritia, somnus, imprudentia, vinolentia, infania. *Id. 2. Phil. c. 39.* Quod turriofam vinolentiam tuam proferam?

Vinolentus, a, um, *ubriacæ*, *εβριος*, *παισιος*, ebriofus, vino fe ingurgitans. *Cic. 1. Agr. c. 1.* Hæc per Deos immortales utrum esse vobis consilia fecerum, an vinolentorum fomina, & utrum cogitata sapientum, an optata furiosorum videntur? *Id. l. 12. Fam. ep. 25.* Omnemque suum vinolentum furorem in me unum effunderet. ¶ Medicamenta vinolenta sunt, in quibus potior pars vinum est. *Cic. in Pison. c. 6.* Meministi ne, cum isto ore feritido terrerrimam nobis popinam inbalhas, excufatione te uti valetudinis, quod diceris, vinolentis te quibusdam medicamentis solere curari?

Vinositas, atis, f. succus vinofus. *Tertull. de jejun. c. 1.* Siccatens cibum ab omni iurulentia, ne quid vinositas vel edamus, vel potemus.

Vinosus, a, um, *vago del vino*, *וינש*, Ger. *voinjuebig*, Gal. *yrrogne*, Hisp. *embrago*, *οινωδης*, qui vini cupidus est. *Horat. l. 2. epist. 19.* Laudibus arguitur vini vinosus Homerus. *Ovid. 3. Fast. v. 765.* Cur anus hoc faciat quæris? vinofoz ætas hæc erat. *Plaus. Curcul. l. 1. 79.* Vinofiffima est. ¶ Item qui est bene potus, ebrius. *Liv. l. 41. c. 4.* Iftorum pauci, qui modice vinofo erant, memores fugæ tuerunt. ¶ Sumitur etiam pro eo, quod vini saporem refert. *Plin. l. 23. c. 6. de malis Punicis;* Quæ vero ab his sapore proxima vinofa diximus, parvum nucleum habentia, utiliora paulo intelliguntur.

Vinnulus, V. Vinnulus.

Vinum, i, n. *vino*, *ויין*, Ger. *vwein*, Gal. *vin*, Hisp. *vino*, *οινος*, liquor ex uvis expressus, videturque esse a voce Græca allata, præmissio v, & addita Latina terminatione. *Cic. de Sen. c. 18.* Ut enim non omne vinum, sic non omnis ætas vetustate coacalescit. *Ovid. 6. Fastor. v. 673.* Nox erat, & visus oculique, animique natabant. *Cels. l. 3. c. 19.* Vinum nullarum virium. *Id. ibid.* Vinum multarum virium. ¶ Qualitates viti sunt asperum, austerum, dulcimum, lenè, molle, novum, vetus, me rum, purum, tenue, vapidum, &c. quæ omnia vini epitheta leguntur apud *Cels. Cic. Plin. Columell. Virg. & alios.* ¶ Vinum lugiens dicitur, quod brevi tempore corrumpitur. *Cic. 3. Offic. c. 23.* ¶ *Vino madre* est ebrium esse. *Plaus. Trucul. 4. 2.* ¶ Simili ratione deponere *vino alique* apud *eund. Aulul. 3. 6. 38.* est ebrium reddere. Et *vino percusi* apud *eund. Caf. 3. 5. 16.* Et *vino fuciari* apud *Iustin. l. 1.* ¶ Metonymice vinum ponitur pro poculo. *Virg. 1. Æn. Crateras magnos statuant, & vina coronant.* ¶ Item pro uvis. *Plaus. Trinum. 2. 4. 135.* Tum vinum, priusquam coactum sit, pendet putridum. ¶ *In vino*, est inter bibendum, in convivio. *Ter. Heaut. 3. 3. 7.* Vel heri in vino quam immodestus fuisti! Alii leg. *in convivio*. *Cic. 5. Verr. Nisi forte existimatis, eum in vino ac luce non rississe, qui nunc in periculo, ac exitio.*

Vio, as, n. 1. *camminare*, iter facio, eo, a via. *Plaus. Truc. l. 1. 18.* Quot illic iracundiz sunt? quot pericula vianda? hoc est adeunda. Alii aliter leg. *V. Taubman.* Uturpant etiam *Prudent. l. 2. 25. vers. Symmach. v. 772. & Ammian. l. 20. c. 23.* ¶ *Quintil. l. 8. c. 6.* reponit hoc verbum inter infelicis ficta: ex quo apparet, argentea quoque ætate in usu fuisse, sed non omnibus probatum.

Viococcus, i, m. *chi ba cura delle strade*, viarum curator. *Varr. l. 4. de L. L. Quis non videt, unde ærifodinz, & viococcus?* Alii aliter leg.

Viola, æ, f. *viola*, Ger. *violen*, Gal. *violetta*, Hisp. *violeta*, *τορ*, fosculus purpurei coloris, cuius planta folium hederæ non diffimile habet, nigrius tamen, & tenuius, cauliculum autem a media radice profilientem; videturque esse a voce Græca allata. *Cic. l. 5. Tusc. An tu me in viola putabas, aut in rosa dicere?* *Horat. l. 3. od. 10.* Tinctus viola pallor amantium. ¶ Violarum tria sunt genera, purpurea, lutea, alba. *Plin. l. 21. c. 6.* Violarum plura genera, purpureæ, luteæ, albæ. Ex iis vero, quæ sponte apricis, & macris locis proveniant,

purpureæ, latiore folio, statim ab radice carnofa exeunt, folzque Græco nomine a cæteris discernuntur appellata læ, ut ab his lanthina veris. *Id. ibid. c. 11.* Florum prima ver nuntiantium viola alba, Tepidioribus vero locis etiam hyeme emicat. Postea quæ appellatur purpura. Proxime flammea, quæ & phlox vocatur, sylvestris duntaxat.

Violabilis, & le, o. 3. *violabile*, *βλαβιμος*, qui aptus est, ut violetur. *Virg. 2. Æn. Vos æterni ignes, & non violabile vestrum Tector nomen, ait. Scet. 5. Theb. v. 258.* nullis violabilis armis. h. e. invulnerabilis.

Violacæus, a, um, *violato*, *di color di viola*, Ger. *viol farb*, Gal. *violet*, Hisp. *de color de violetas*, *violado*, *ιωδης*, *ιαδης*, violæ colorem referens. *Plin. l. 9. c. 39.* Nepos Cornelius, qui Divi Augusti principatu obiit, Me, inquit, juvene violacæ purpura vigeabat. *Id. l. 35. c. 16.* Et quod, si æra præducatur, violaceum reddit colorem.

Violacium, ii, n. succus violarum, vel vinum violarum succo conditum. *Apic. l. 1. c. 1. & 4.*

Violarium, ii, n. *violajo*, Ger. *ost da viol violen vrabesen*, Gal. *violier*, Hisp. *violar*, *ιωρ*, locus, ubi nascuntur violæ. *Virg. 4. Georg. v. 32.* Irriguumque bibant violaria fontem. *Ovid. 4. Fast. v. 435.* Ille legit calthas, huic sunt violaria curæ.

Violarius, rii, m. *sinore di pavonazzo*, *ιωβιτης*, violacæ coloris infector. *Plaus. Aul. 3. 5. 36.* Flammearii, violarii, carinarii.

Violatio, onis, f. *violazione*, *חילוי*, Ger. *verletzung*, Gal. *violence*, Hisp. *corruption*, *βλαβη*, *εβρισημα*, actus violandi, violentiæ illatio, profanatio, corruptio. *Liv. l. 29. c. 8.* Tum quoque alio genere claudis eadem illa pecunia omnibus contactis ea violatione templi furorem iniecit. *Senec. epist. 104.* Violatio religionum. *Valley. l. 2. c. 1.* Violatio fidei.

Violator, oris, m. *violatore*, *βλαβης*, qui violat, violentiæ illator, ruptor, corruptor. *Ovid. l. 2. de Pont. el. 2.* Confugit interdum templi violator ad aram. *Liv. l. 4. c. 19.* Hicine est, inquit, ruptor tæderis humani, violatorque gentium juris? *Tacit. 1. Ann. c. 58.* Violator tæderis.

Violatus, a, um, *violato*, *offeso*, *βεβλαμμενος*, *βλαβης*. *Cic. post red. in Sen. Fortissimi, atque optimi viri Tribuni Pl. sanctissimum corpus non solum tactum, ac violatum manu, sed vulneratum ferro, contentumque vidistis, Id. 2. de Leg. c. 9.* Violatum jus. *Ovid. l. 3. de Pont. el. 5.* Ipse quidem Getico peram violatus ab arcu.

Violens, entis, o. g. *violento*, *βλαος*, idem ac violentus, a vis. *Hor. l. 3. od. ult.* Dicar, qua violens obstrept Ausidus.

Violente, adverb. idem ac violenter. *Sen. in Med. v. 605.* Rumpe nec sancti violente mundi Frædera sacra. *Ovid. 9. Met. v. 121.* quo te fiducia, clamat, Vana pedum violente rapit? Potest tamen utroque loco esse vocativus casus a *violentus*.

Violenter, adv. *violentemene*, *βραως*, per vim, cum violentia, injuriose. *Liv. l. 5.* Quia solemnia ludorum, quos intermissi netas est, violenter diremisset. *Colum. l. 7. c. 3.* Rivalem violentissime persequi. Interdum sumitur pro ægre, & invite. *Ter. Phorm. 5. 1. 4.* Ita patrem adolefcentis facta hæc tolerare audio violenter. ¶ Interdum pro crudeliter. *Plin. l. 3. c. 9.* Proconfulatum violenter gerere. *Sueton. in Tito, c. 6.* Violentius agere.

Violentia, æ, f. *violencia*, *βλαη*, Ger. *gewalt*, Gal. *violence*, Hisp. *violencia*, *βλας*, vis major, impetus. *Cic. 12. Phil. Novi hominis furorem, novi effrenatam violentiam. Plin. l. 2. c. 38.* Quoniam & tonitruum, & fulminum iactus horum (ventorum) violentiæ plerique assignant. *Lucret. l. 3. v. 483.* Vehemens viis violentia conturbare animam consuevit.

Violentus, a, um, *violento*, *βραως*, Ger. *gewaltig*, Gal. *violens*, Hisp. *violento*, *βλαος*, qui vim facit, a vis. *Cic. 1. Phil. Non opes violentas, & Populi R. minime terendam potentiam, fed charitatem civium, & gloriam concupisse. Virg. 2. Georg. Aut ubi navigiis violentior incidit Euræus.* ¶ Violenti homines dicuntur, qui proni sunt ad iracundiam, sævi, intractabiles, & nihil indulgentes. *Liv. l. 34. c. 32.* Violentissimus tyrannus. *Cic. 5. Phil. homo vehemens, & violentus.*

Violo, as, a. 1. *violare*, *βλαω*, Ger. *northzwingen*, Gal. *violier*, Hisp. *corromper pro fuerca*, *βλαβησαι*, vim infero, lædo, corrumpto, a vis. *Cic. 3. de nat. Deor.* Quæ patrem dicitur interemisse, virginitatem suam violare conantem. *Id. pro C. Rab. perd. c. 2.* Nisi sit de locis religiosis, ac delubris, quos ab hoc violatos esse dixisti, pluribus verbis tibi respondendum putas. ¶ Dicimus etiam violare parentes, hospites, Republicam, Deos, sacra, leges, jura, amicitiam, dignitatem, existimationem, fidem, lædus, famam, &c. *Cic. 3. Fin. Ut peccatum est patriam prodere, parentes violare, fana depeculari, &c. Id. 3. Verr. c. 32.* Cum apud exteras nationes imperii, nominisque nostri famam tuis probis, flagitiosque violaris. *Id. l. 13. Fam. ep. 73.* Nisi quid existimas in ea re violari existimationem tuam. *Virgil. 4. Æn. Violare pudorem. Cels. l. 6. B. G. c. 22.* Violare hospites. *Plin. l. 10. c. 34.* Violare fidem connubii. *Liv. l. 28. c. 44.* Violare foedus. ¶ Violare aliquid voce, aut verbo, est, dicitis lædere. *Tibull. l. 1. eleg. 2. & Cic. pro Dom. & pro Leg. Manil. ¶ Violare silvam securi. h. e. ejus arbores antea integras, & intactas lædere. Ovid. 3. Met. ¶ Virg. Æn. 12. v. 67.* Indum sanguineo veluti violaverit ostro si quis ebur. h. e. maculaverit, intecerit. *Servius* hic affert illud *Homeri*, *ὄδ' ἐτε τις τ' ἐπέφρατα γυρή φοίνικι μίμηρ*. Sic *Cædian. de Aleffo, l. 1. in Rufin. v. 63.* Et statu violare dicit.

Vipera, æ, f. 1. *vipera*, *βίβρα*, Ger. *natter*, Gal. *viper*, Hisp. *bibora*, *ixis*, *εχιδνα*, serpentis genus. Dicitur esse, quia latere solet in vepre. Nam *vipre* pro *vepre* crebro invenias in codicibus manuscriptis. Vel dicitur quasi *vivipara*, quia sola e serpentina genere dicitur parere vivum animal. *Virg. 3. Georg. Sæpe sub immotis præsepibus aut mala tactu Vipera delituit. Ovid. 2. de Rem. Am. v. 421.* Parva necat morsu spatiosum vipera taurum. ¶ Translate *Cic. de Arusp. Resp. c. 24.* Etiam ne in sinu, atque in deliciis quidam optimi viri viperam illam venerant, atque pestiferam habere potuerunt? Hinc ut scribit *Donatus ad Ter. Eun. 5. 2. 6.* usurpatur in conviciis præcipue ancillarum moleste loquacium, & iracundiarum.

Viperælis herba dicitur ab *Apul. de herb. c. 89.* ruta hortensis, quod advenfus viperarum morsus valet.

Viperæus, a, um, idem ac viperinus. *Virg. 7. Æn. Viperæam inspirans animam. Ovid. 2. Met. Videt intus edentem Viperæas carnes vitiorum alimenta suorum Invidiam.*

Viperinus, a, um, *di vipera*, *εχιδνας*, *εχιδνας*, quod ad viperam spectat. *Cic. 2. Fin. ex Poeta.* Cui viperino morsu venæ viscerum Venero imbutæ tetros cruciatu cident. *Horat. Epod. 3.* Quid hoc veneni sævit in præcordiis? Num viperinus hic cruor Incoctus herbis me fetelicit? ¶ Viperina, æ, f. est herba eadem, quæ serpentaria. *Apul. de herb. c. 5.*

Vipto, onis, m. *gue minore*, *γερπυς*, minor grus. *Plin. l. 10. c. 49.* Ibi (in Balcaribus insulis) & buteo accipitur generis in honore menfarum est, item vipiones. Sic enim vocant minorem gruem.

Vir, viri, m. *uomo*, *ויט*, Ger. *mann*, Gal. *homme*, Hisp. *varon*, *bombro*, *αδης*, masculus in genere hominum, a vi, quod major in eo vis est, quam in femina. Unde & a viro virtus nomen accepit. *Plin. l. 11. c. 63.* Viros avidiores Veneris hitemo, fœminas ætate Hebidus proclit.

¶ Sæpe non tam sexum notat, quam fortitudinem, & virtutem. *Cic. ad Q. Frat. l. 2. epist. 11.* Sed cum veneris, virum te putabo: si Sallustii Empedoclea legeris, hominum non putabo. *Id. 2. Tusc. l. 1.* Ita & tui dolorem ut vir, & ut homo majorem ferre sine causa necessaria noleat. *Id. pro Cel. Cum is jam se corroboravisset, ac vir inter viros esset. Ovid. Fast. 6. v. 594.* Si vir es, indicas exige dotis opes. ¶ Interdum refertur ad ætatem. *Ovid. Metam. 13. v. 397.* Litera communis mediis pueroque, viroque inscripta est tollis. ¶ Nonnunquam ad conjugium, & ponitur pro marito, atque ita usurpatum læpissime fuisse a veteribus, *Festus* auctor est. *Terent. Andr. 3. 3.* Tibi generum firmum, & filie invenies virum. *Virg. Ecl. 8.* O digno conjuncta viro. ¶ Neque solum de hominibus, sed etiam de brutis dicitur. *Virg. Ecl. 7.* Vir gregis ipse caper deerraverat. ¶ Viros etiam eos dicimus, qui muliebria pati maxime refugiunt. Ita *Vespasianus*, ut *Mucianum* impudicum hominem argueret, mordereque, dicere solebat: Ego tamen vir sum, ut refert *Suet. in ejus vit. c. 13.* Huc pertinet & illud *Ovid. 1. de art. am. v. 536.* Et si quis male vir querit habere virum. ¶ Reperitur etiam pro virilitate, idest pro virtute generandi, aut pro partibus genitalibus. *Catull. Arg. 58. (al. 64.) de Atty:* Itaque ut relicta sentit libi membra sine viro. *Plaut. Afin. a. 1. sc. 3.* Quin si tu voles, domi servi qui fuit, castrato viros. ¶ Interdum viri nomen in oratione ponitur elegantæ causa loco pronominis ille, aut is. *Virg. 4. Æn. v. 3.* Multa viri virtus animo, multaque recurat Gentis honos. *Cic. 9. Att. ep. penult. de Pompejo:* Vidisti igitur virum, ut scripseras? ¶ *Viris, e-* quisque decerere, proverbialis locutio est, qua significatur inmaximam in aliqua re conatus. *Cic. 3. Offic. c. ult.* Cum his viris equisque, ut dicitur, si honestatem tuam, ac retinere sententiam est, decertandum est, con suto lo sforzo. ¶ Viri boni dicuntur, qui bonis, honestisque sunt moribus: sed speciatim sic vocari solebant læneratores. *Cic. Att. l. 9. epist. 12.* Prætores jus dicunt, Ædiles ludos parant, viri boni usuras perhibent. *Id. 2. Offic. c. ult.* Sed de toto hoc genere, de quaerenda, de collocanda pecunia commodis optimis viris ad medium Janum sedentibus, quam ab ullis philosophis disputat. *Id. 8. Att. epist. 1.* Eundem, ut quemcunque tors tulerit casum, fubeam potius cum vis, qui dicuntur esse boni, quam videam a bonis dissentire: est propediem video bonorum, idest lautorum, & locupletum, urbem referam fore. ¶ Candi dati etiam, publico, & civili vocabulo, viri boni dicebantur. *Sen. ep. 3.* Sic illum amicum vocasti, quomodo omnes Candidatos bonos viros dicimus. ¶ In militia vir virum legere dicebatur, cum in acie instruenda duces potestatem faciebant militibus, ut sibi quisque socium notum sibi, & spectatæ virtutis adjungeret, a quo latus ille tegeatur, vicissimque is ejus tegeat, accenderenturque ambo proprio exemplo ad acris pugnam: quod fieri maxime solebat, cum periculum aliquid majus instabat, & cum fortissimo hoste erat congregiendum. *Liv. l. 9. c. 39.* Etrusci coacto exercitu, cum vir virum legisset, quantis nunquam antea simul copis, simul animis dimicaverunt. Huc alludit *Cic. pro Arch. c. 21.* ubi de comitatu Clodii loquens, Ille, inquit, qui semper secum scorta, semper exoletos, semper lupas dicebat, tum neminem, nisi ut virum a viro lectum esse diceret. Apud *Virgil.* quoque hic mos innuitur *l. 1. Æn. v. 631.* ubi tamen videtur significari, non tam socium sibi a milite, comitemque in pugna lectum fuisse, quam delectum, destinatumque oculis, & ictibus hostem, in quem irrueret. Verba *Virgilii* sunt: Tertia sed postquam progressi in prælia, totas implicuere inter fe acies, legitique virum vir. In Senatu etiam legendi hic mos est aliquando usurpatum, ut Senator Senatorum eligeret. *Suet. in Aug. c. 35.* Senatorum affluentem numerum ad modum præstitium redegit duabus lectionibus; prima ipsorum arbitrato, quo vir virum legit. **Vira**, *♀*, f. fœmina, apud veteres, a vir. *Festus:* Querquetulanæ viræ putantur significari nymphæ prædentes querqueo virecentis: quod genus sylvæ indicant fuisse intra portam, quæ ab eo dicta sit Querquetulana. Sed fœminas antiqui quas nunc dicimus, viras appellabant. Unde adhuc permanent virgines, & viragines. Hæc *Festus*. **Virago**, inis, f. donna d'animo virile, e *maschio*, ἀρρενωπός, ἀρπάρη, fœmina, quæ animo, & robore virum refert, mulier tortis, quæ viro similis sit, & virilia opera faciat. *Plaut. Merc. 2. 3. 79.* Recte ego emero matris tuæ Ancillam viraginem aliquam, non malam forma mala. *Ovid. 2. Met. v. 765.* Huc ubi pervenit bello metuenda virago. h. e. Pallas, quæ sæpe a Poëtis hoc nomine indigitatur, ut ab eodem *Ovid. Met. 6. v. 130. a Sess. l. 4. silv. v. 23. & 11. Theb. v. 414. &c.* **Viratus**, a, um, adject. virile, *maschio*, virili animo præditus. *Varr. apud Non. c. 2. n. 97.* Si non malit vir viratam uxorem Atalantam. Al. leg. *viratiam* eodem sensu. **Viratus**, us, m. virtus, constantia virilis, officium, quod a hono viro præstari solet. *Sidon. in conc. quæ est post epist. 9. l. 7.* Bono viratu æmulis suis magis prodesse cupiens, quam placere. **Viribus**, ii, m. idem qui Hippolytus, filius Tnetæ, & Hippolytæ Amazonis, qui, cum a Phædra novebra per calumniam apud patrem delatus esset, quod ipsi stuprum intere voluisset, patris iram veritus, concessio curru fugam arripuit, cumque juxta maris litus pervenisset, incusso a Neptuno pavore, ab equis conternatis, implicatus habenis, dilaceratus est: cujus vicem miserata Diana, eum opera Æsculapii filii Apollinis ad vitam revocavit, & in Aricino nemore, in Italia collocatum, pro Hippolyto Virbium appellavit. *V. Ovid. 15. Met. v. 544.* **Virectum**, V. Vit etum. **Virens**, entis, o. *verdeggiante*, χαλκίζων, partit. a viro. *Virgil. 4. Georg. v. 18.* At liquidi fontes, & ignava virentia musco. *Horat. in Art. v. 117.* Mercatorne vagus, cultorve virentis agelli. ¶ Translate ponitur pro florenti, ac vegeto. *Sil. l. 1. Ævi flore virens. Justin. l. 43. c. 5.* Virium gloria virente florere. *Horat. Epod. 17.* Virens in Ætna flamma. h. e. nunquam intermoriens, sed perpetuis virens ignibus. Al. leg. *virens*, al. *vibrans*, al. *furens*. **Virgo**, es, vi, sine supino, *essere verde*, *verdeggiare*, צרור, Ger. *grun- seyn*, Gal. *verdoyer*, Hisp. *enverdecer*, *βάλω*, χαλκίζω, viridis sum, a vi, seu *vigore*. Nam viris plantæ, quæ necdum aruerunt, sed in suo fuit vigore. *Cic. 5. Tusc. c. 13.* Itaque & arbores, & vites, & ea, quæ sunt humiliora, neque se tollere a terra altius possunt, alia semper virent, alia hyeme nudata, verno tempore tepetacta frondecunt. *Ovid. 2. Metam. v. 777.* Pectora telle virent, lingua est suffusa veneno. ¶ Translate est vigere, pollere, in vigore esse. *Horat. Epod. 13.* Dum virent genua. *Flor. l. 1. c. 22.* Hæc est secunda ætas populi Romani, & quasi adolescentia, qua maxime viruit, & quodam more virtutis exarsit. ¶ *Virere oculis* dicuntur illius, qui bile tument. *Plaut. Men. 5. 2. 76.* Vident tui illi oculos virere? Al. aliter leg. *V. Taubmann*. **Virgo**, onis, m. avis, quæ & viridia dicitur, & Græcæ *χλωρίς*. *Plin. l. 18. c. 29.* **Vires**, rium, f. *forza*, *αλκή*, *ἰσχύς*, *δύναμις*, robur, fortitudo, potentia, facultas, *vis*. Quiddam existimant, *vis*, & *vires* idem nomen esse, illud numeri singul. hoc plur. Sed si idem nomen est, *vis* in obliquis numeri singularis pro *vis*, *vis*, *vis*, *vis*, haberet, *visis*, *visis*, *vires*,

vire. *Cic. de Sen. c. 6.* Non enim viribus, aut velocitatibus, aut celeritate corporum res magnæ geruntur, sed consilio, auctoritate, sententia. *Id. ibid.* Munus est laterum, & virium. *Id. 1. de Orat. c. 45.* Cum me deficiere vires cœpissent. *Quintil. in proem. l. 4.* Defici viribus. *Kurfus Cic. de Sen. c. 9.* Agere pro viribus, quanto comportano le forze, sur quello che si può. *Id. 1. de Orat. c. 33.* Exercere vires in aliqua re. *Id. 3. Tusc. c. 3.* Omnibus opibus, viribusque elaborare, ut &c. ¶ Translate *Tacit. in Agric. c. 38.* Præfecto classis circumvehi Britanniam præcepit: datæ ad id vires. h. e. militum copię, quæ vires sunt Republicæ. *Juven. Sat. 12. v. 41.* egregius tons occultis viribus, *de occulta, a vera virtù.* *Cic. in Orat. c. 23.* Oratio carens maximis viribus. **Virelos**, is, n. *verdeggiare*, צרור, Ger. *gru vuerden*, Gal. *se renverdir*, Hisp. *enverdecerse*, *βάλω*, *βάλω*, viridis fio. *Virgil. 1. Georg. v. 55.* Arborei fœtus alibi, atque iniussa virefcunt Gramina. *Col. l. 11. c. 2.* Quiddam cum vidissent, partem aliquam uvarum virefcere. **Virelos**, is, n. 3. vires acquiri. *Fur. in Poem. apud Non. c. 2. n. 912.* Hinc crescent animi, virefcit vulnere virtus. Adde *Gell. l. 18. c. 11.* ubi hæc eadem verba refert, nec omnino improbat. **Virêtum**, ii, n. *luogo di verdura*, צרור, Ger. *gruner platz*, Gal. *verger*, Hisp. *vergero*, *παράβρω*, locus herbarum, arborumve viriditate amœnus. *Virg. 6. Æn. v. 638.* Devenere locos lætos, & amœna vireta Fortunatorum nemorum. ¶ Legitur & *virellum*. **Virga**, *♀*, f. *virga*, *bacchetta*, צרור, Ger. *rut*, Gal. *verge*, Hisp. *vira*, *βάλω*, vimen, bacillum tenue, vel aliud quidvis, quo ad ligandum, verberandumque utimur. *Virg. 1. Georg.* Nunc facilis rubea texatur fœcina virga. *Cic. pro Rab. perd. reo, c. 4.* Porcia lex virgas ab omnium civium Romanorum corpore amovit, hic misericos flagella retulit. *Id. 5. Verr. c. 29.* Cædere virgis usque ad necem. h. e. bacillis colligatis in fascibus Consulatum. *V. Falcis.* ¶ Virgam tribuebant veteres Mercurio, qua animas ad inferos deduceret, & inde reduceret; somnum induceret, & excitaret, &c. *Virg. 4. Æn.* Tum virgam capit, hæc animas ille evocat Orco Pallentes, alias sub tristitia Tartara mittit, Dat fomnos, admittique, & lumina morte resignat. ¶ *Virga sanguinea*, quarum usus erat in cædendis patriciis. *Turnebus* censet vel fuisse ex fruticibus sanguineis, vel ad horrorem fuisse cruentatas, quomodo Bellona fingitur cum sanguine flagello, & Fœciales hæstis sanguine tinctis bellum indicabant. *V. Sanguineus.* ¶ *Virga censoria* fuit obeliscus, ut *Quintiliani Interpretis* ait, idest parvus obeliscus, seu brevis linea, qua altius nomen ex libro Senatorum, Equitum, Plebeji Ordinis, styli ductu, debebant. Proverbialiter usurpatum pro severo judicio de quacunque re. Censores enim Civium Rom. moribus præerant, in eosque severissime animadvertebant, in Senatores, eis Senatoriam dignitatem adimendo; in Equites, præcipiendo, ut equum publicum venderent; in Plebejos, eos transfereudo in tabulas Cæritum, quod erat suffragii jure spoliare. *Quintil. l. 1. c. 5.* Quo quidem ita sunt severe usi veteres Grammatici, ut non versus modo Censoria quadam virga notare, &c. ¶ In Cælo virga dicitur tractus varii coloris inftar Iridis, sed recta extensus, juxta solem apparet. *Senec. l. 1. quest. natur. c. 9. & 10.* **Virgator**, oris, m. *βάλω*, qui virgis cædit. *Plaut. Afin. 3. 3. 19.* Ubi sæpe causam dixeris pendens adversus octo audaces viros, valentes virgatores. **Virgatus**, a, um, *vergato*, *drusifato*, *vario*, virgarum in modum distinctus, & quibusdam variegatus lineis, quas Græci *παριζως* vocant, ut ex *Polluce* discimus, Ger. *gasbrist*, Gal. *vergè*, Hisp. *vergado*, *βάλω*, *βάλω*. *Virg. 8. Æn. v. 660.* Aurea cæsaries ollis, atque aurea vestis, Virgatis lucent sagulis. *Sil. l. 5. v. 148.* Corpore virgato tigris. *Id. l. 4. v. 155.* Auro virgatæ velles. *Valer. Flac. l. 2. v. 160.* Virgata nurus. h. e. Barbarica veste, varisque distincta lineis induta. **Virgætum**, ii, n. *βάλω*, locus virgis confusus ad alligandas vites. *Cic. 2. de Leg. c. 8.* Sacerdotes vineta, virgætaque, & salutum populi inaugurantur. **Virgus**, a, um, *di verga*, *βάλω*, quod ex virgis factum est. *Virg. 1. Georg. v. 165.* Virgæ præterea Celei, vilisque supellex. idest vasa ex vimine facta. *Id. 7. Æn. v. 463.* Magno veluti cum flamma sonore Virgæ fuggitur coltis undantis aheni. h. e. ex virgis accensis facta, ut sit validior, inquit *Serv. Col. l. 1. c. 6.* Superpositis virgis cratibus regunt. **Virgimæ**, V. **Virgindemia**. **Virgilis**, seu **Vergilis**, f. i. *παρθένος*, septem stellæ ante genua Tauri, eadem quæ Plejades. Ex diversa, quæ affertur, etymologia orta est varietas descriptionis: nam quibusdam inde dicitæ videntur, quod virgulæ more porriganur. Sane Græcis itidem a figura *βίρω* quoque appellantur. *Festo* tamen, & *Isid. l. 3. c. 70.* magis placet, ita dici a vere, quod extremo vere oriantur, ita ut earum ortu ver definit, æstas incipiat. Alii dicunt, eas circa æquinoctium verno matutino tempore oriri. *V. Plejades. Cic. 2. de nat. Deor. c. 44.* Vergilias tenui cum luce videbis. **Virgilianus**, a, um, *βιργιλιανός*, quod ad Virgilium spectat. *Plin. in præf.* Non illa Virgiliana virtute ut certaret. *Quintil. l. 1. c. 3.* Habendumque in animo semper illud Virgilianum: *Supple carmen, vel dictum*. **Virgilius**, ii, m. *Virgilio*, *βιργιλιο*, *βιργιλιο*. Poeta Mantuanus, filius Maronis, & *Major*. De nominis hujus scriptura diversi diversa sentiunt, alius primam ejus syllabam secunda vocali, alius tertia scribentibus. Quorum utriusque suis quibusdam nituntur rationibus. *Donatus* putat scribendum per *i*, cum in ejus vita tradit, e *virgo* nomen accepisse, quam mater ejus ea nocte, quæ partum antecessit, in somnio sibi visa esse parere, tanta altitudine asurgentem, ut cælum contingeret. In eadem sententia fuit & *Priscianus*. Hisce suffragatur & *Calvis* illud: *Id Vates*, cui Virga dedit memorabile nomen *Laurea*. In Græcis quoque codicibus (si id quippiam ad rem facit) *βιργιλιος*, scriptum legimus. Alii, & imprimis *Pollitianus*, a *Vergiliarum* sidere nomen hoc deducunt, ideoque per *e* scribere malunt, quam sententiam vetustiorum aliquot marmorum testimoniis confirmant. Quibus illud accedit, quod apud *Eustathium* quoque in navium Catalogo, & apud *Suidam* *βιργιλιος* legitur. Sed ad Vergilias stellas quod attinet, dubium est, quomodo hoc ipsum nomen scribendum sit. *Nam Isidorus, & Festus*, qui a Vere deducunt, *Vergilia* scribunt, sed *Vossius* mavult *Virgilia*, quod virgulæ more porriganur. Vide hæc de re prolixiorum disputationem in annotationibus *Petris in Virgilium in se. Georg.* ¶ Primum apud Latinos inter Poetas obtinet locum. *Horat. l. 1. sat. 6.* Optimus olim Virgilius, post hunc Varius dixere, quis esset. ¶ Scripti Bucolica, Georgica, Æneidem, & alia quadam opuscula. Scripti etiam tragœdias, ut est in commentariis *Servio* tributis in 3. *Ecl.* **Virginal**, lis, n. 3. pendendum muliebre. *Apul. in Apol. Solin. c. 4. & Prudent. in passione Agnet. v. 8.* **Virginialis**, & le, o. 3. *virginale*, di *virgine*, Ger. *jungfraulich*, Gal. *virginal*, Hisp. *virginal*, *παρθενικός*, quod est dignum virgine, aut quod ad virginem pertinet. *Cic. 1. de Div. c. 31.* Ubi illa paulo ante sapiens virginalis modestia? *Id. 6. Ver. c. 3.* Erant ænea præterea duo signa, non maxima, verum eximia venustate, virginali habitu, atque vestitu.

vestitu. *Id. pro Quint. c. 11.* Virginali verecundia homo.

Virginarius, a, um, adject. ad virginem pertinens. *Plaut. Perf. 4. 9. 14.* Sequere hac celesta feles virginaria. V. Feles.

Virgindemia, vel Virgindemia, ἄ, f. ἄβελλογία, demptio, decerptio, collectio, aut apparatus virgarum verberandi, vinciendique gratia, quasi vindemia virgarum. *Plaut. Rud. 3. 2. 22.* Tergumque obtestor xum, ut tibi uberem ulmeam esse speres virgindemiam. *Varro apud Non. c. 2. n. 906.* Quid tristitorem video te esse? an ideo, quia scapulæ metuunt virgindemiam?

Virginiensis, vel Virginiensis, is, f. Dea, quæ in Gentilium connubiis præerat zonæ prima nocte novæ nuptæ a marito solvendæ. *Augustin. l. 6. de Civ. Dei, c. 9.*

Virginus, a, um, *virginale*, Ger. *jungfrauulich*, Gal. *virginal*, Hisp. *de virgen*, παρθένοια, quod est virginis, aut quod virginem decet. *Virg. l. 1. Georg. v. 430.* At si virginum suffuderit ore ruborem. *Plin. l. 28. c. 7.* Si purgatio illa post virginitatem prima sit, aut in virginea ætate spontanea. ¶ *Aqua virginea, & liquor virgineus*, fons ille, cujus aqua Virgines Vestales utebantur ad sacrificia. *Ovid. l. 1. Fast. Hic, ubi virginea campus obitur aqua. Id. l. 1. de Pon. eleg. 9.* Stagnaque, & euripi, virgineusque liquor. ¶ Virgineæ volucres dicuntur Harpyæ. *Ovid. l. 7. Met. v. 4.* quia virgineos vultus habere dicuntur, teste *Virg. 3. Æn. v. 216.* ¶ Annum virgineum vocat. *Martial. l. 9. epigr. 24.* ex quo fiebat corona in ludis celebratis in honorem Minervæ.

Virginiſvendoniðs, vox ficta a *Plau. Perf. 4. 6. 20.* quia significatur aliquis virgines vendens.

Virginitas, atis, f. *virginitas*, בְּרִיּוּת, Ger. *jungfrauſchaft*, Gal. *virginité*, Hisp. *virginidad*, παρθερία, κατή, castitas virginis, cui nullum fuit cum viro commercium. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 23.* Quæ patrem dicitur interemisse virginitatem suam violare conantem. *Virg. 12. Æn.* Hunc illi Rex ætheris altus honorem Jupiter erepta pro virginitate sacrauit. *Plin. l. 24. c. 3.* Anaxilax auctor est, mammæ a virginitate illitas semper staturas.

Virginor, aris, virginem me esse profiteor, virginem me præbeo. *Tertul. de virgin. velan. c. 12.* Virginari volunt sola capitis nuditate, uno habitu negantes, quod toto suggestu profitentur.

Virgo, inis, com. g. *virgine*, בְּרִיּוּת, Ger. *jungfrau* ov, Gall. *vierge*, Hisp. *virgen*, παρθέρος, κόρη, mulier, quæ incorrupta est, & virum non experta, cui opponitur mulier, quæ cum viro habuit commercium. Est a *virga* ex *Festis* sententia. Inquit enim in *Querquetulana virgine*: Sed tæminas antiqui quas nunc dicimus, viras appellabant. Unde adhuc permanent virgines, & viragines. *Serv. ad Ecl. 6.* a viridi tate dicta videtur. Unde hanc is causam esse autumat, cur *Maro Ecl. 6.* virginem appellat *Pasiphaen*, quæ jam mater erat *Phædræ*, *Ariadnes*, & *Androgei*. Sed proprie dicitur hæc vox de iis, quæ non cognoverunt virum. *Maro* autem usus est per *Catachresin*, ut *Vossius in Oratoris* dicit. *Cic. 3. Catil.* Qui esset decimus annus post virginum abſolutionem. idest virginum Vestalium. *Quintil. l. 6. c. 4.* Cicero oburgantibus quod sexagenarius Popiliam virginem duxisset, Cras mulier, inquit, erit. *Gell. l. 12. c. 7.* Virginem habens jam maturam viro. ¶ *Ecclesiastici* Scriptores etiam viris hoc nomen tribuunt Venerem non expertis. *Tertul. 8. de velan. virgin. c. 5. de Eva*: Ex viro suo sumpta est, & ipſo adhuc virgine. ¶ Bruta etiam animalia, quæ marem nondum admiserunt, virgines dicuntur. *Plin. l. 28. c. 9.* Quin & sanguis equorum septimum vim habet, item equarum, præterquam virginum erodit, emarginat, ulceat. ¶ Per translationem virginis vocabulum etiam aliis rebus communicatur, quas incorruptas significare volumus. *Cic. in Orat. c. 19. de Oratore Philoſophorum*: Casta, verecunda, virgo incorrupta quodammodo. *Tertul. de jejun. c. 6.* Saliva virgo, h. e. oris jejuni. *Inscript. apud Fabrum. pag. 53.* Locus virgo. h. e. in quo nullus adhuc sepultus fuit. ¶ Virgo item est signum Zodiaci constans ex vigintifex stellis. Hæc est *Erigone* filia *Icaris*, seu *Icaris* filii *Oebali* *Laconum* Regis, quæ secundum fabulas ob insignem pietatem in cælum translata fuit. Ferunt enim *Icarum* a *Baccho* utrem vini accepisse, ut ejus usum mortalibus communicaret. Quare cum rusticus quoddam ad bibendum invitasset, illi potus suavitatis capti æquo largius hauserunt. Qua ex re cum crapulæ incommodum sentirent, malum sibi medicamentum datum rati, *Icarum* interfecerunt. Erat *Icaro* canis, cujus ductu *Erigone* ad patrem pervenit, quem cum mortuum invenisset, doloris magnitudine contabuit. Aliqui narrant, eam se suspendisse. Igitur *Jovis* miseratione inter astra est translata. Vide *Virg. 2. Georg. & Ovid. 10. Met.* Hujus simulacrum virginis habitu fingebatur, spicas aliquot manu tenentis: unde quidam eandem putaverunt cum *Cerere*. *Cic. de nat. Deor. l. 2. c. 42.* Spicum illustre gerens insigni corpore virgo. ¶ *Astræa* quoque justitiæ præses, virgo dicitur. *Virg. Ecl. 4.* Jam redit & *Virgo*, redeunt Saturnia regna. ¶ Denique fons quidam, qui per *Aquæductum* *Romæ* prænestina viam deducebatur, & *Campum Martium* alluebat, virgo dictus est: causa autem appellatiõnis est, quia cum prope eum fontem rivus quidam sit, qui *Herculeus* vocitatur, veluti refugiens cum eo misceri, avertente cursum longo diverticulo visus est. Ita *Plin. l. 31. c. 3.* Alii dictum putant a *Virginitis* Vestalibus, quia non longe a templo Vestæ decurrebat. *Martial. l. 6. epigr. 42.* Cruda virgine, *Martia* quoque mergi.

Virgõſus, a, um, adject. virgis abundans. *Pallad. l. 1. tit. 24.* Frutex virgõſus.

Virgûla, æ, f. *verghesta*, ἄβελλον, parva virga. *Cic. 8. Phil. c. 8.* Cum tempus ille differret, virgula stantem circumſcripsit. *Colum. l. 3. c. 13.* In cujus latere virgula prominens ad eam altitudinem. ¶ *Virgula divina*, proverbii speciem habet, quo utitur, quoties aliquid non humana ope, sed numinis alicujus favore contigisse volumus significare. Antiquitas enim existimavit, quemadmodum in anulis, ita & in virgine ferendis aliquam fatalem, vel magicam ineffe virtutem: Adagium autem natum videri potest possimum ab illa virga, quam *Homerus* *Palladi* tribuit, adeo celebri, ut de ea *Antisthenes* *Cynicæ* sectæ conditor librum conscripserit, eam cum suo baculo confensens. *Cic. 1. Offic. c. 44.* Quod si omnia nobis, quæ ad victum, cultumque pertinent, quasi virgula divina, ut ajunt, suppeditarentur. ¶ Citatur aliquoties & apud *Nonium* *Marcellum* *Varro* in *virgula divina*, ut appareat, hunc fuisse titulum alicujus ex *Menæpeis*.

Virgultus, a, um, adject. virgulis distinctus, virgatus. *Plin. l. 9. c. 33. de concharum generibus*, Jam distinctione virgultata, crinita, crispata, &c.

Virgultum, i, n. virgultus, דְּרִימ, Ger. *sengeſteub*, Gal. *arbrisseau*, Hisp. *matas*, ἄβελλον, φυτόγονον, multitudo virgarum pullulantium. a *virgula*, quasi virguleto, simili Syncope, ut a *carice*, dicitur caruleto, a *salice* salicetum. *Caf. l. 3. B. G.* Sarmensis, virgultisque collectis, quibus fossas Romanorum compleant, ad castra pergunt. *Virg. 1. Georg. Quæcumque præmes virgulta per agros, sadferat fimo pingui.* ¶ Sumitur & translate. *Cic. pro Cal. c. 18.* Ergo hæc deserta via, & inculta, atque interclusa jam fronsibus, & virgultis relinquatur.

Virguncula, æ, f. *vergindia*, παρθενογόνος, parva virgo. *Juven. Sat.*

13. v. 40. Tunc cum virguncula Juno. *Sen. l. 1. Quest. nat. c. 17.* Libertinorum virgunculæ. Adde *Petron. in Satyr.*

Virta, æ, f. *braccialetto*, ἄβελλον, παρθενογόνος, ornamentum brachii, armilla ex ebore, auro, & gemmis, vel alia quapiam pretiosa materia, proprium virorum gestamen, quomquam & tæminis tributum legitur. *Tertull. de Pall. c. 4.* Sicuti vestigia cæstum viria occupavit, ita & endromidis solocem aliqua multitia synthesi extruxit. Al. leg. *Viriola. Plin. l. 33. c. 3.* Viriolæ Celticæ dicuntur, viriz Celticæ.

Viriatinus, a, um, adject. a Viriato, ut Viriatinum bellum. *Sueton. in Galb. c. 3.*

Viriatius, i, m. *Viriatius*, vir Lustanus, calliditatis acerrimæ. Ex venatore latro, ex latrone subito dux, atque Imperator factus, universam Lusitaniam occupavit. *V. Flor. l. 2. c. 17. & Val. Max. l. 6. c. 4. n. 2.*

Viriatius, a, um, potente, di gran forze, κραταιός, ἄδερής, validus, homo magnarum virium. *Lucil. apud Non. c. 2. n. 903.* Contra flagitium, nefcire bello vinci a barbaro viriato Annibale.

Virica, æ, f. genus teli. *Massurius Sabinus apud Gell. l. 10. c. 15.* Virica furculum de arbore felici habet. Loquitur de *Flaminica* *Diali*, atque eam in telo, quod gestat, habere furculum, seu ramulum de arbore felici. Ita interpretari videntur, qui ita legunt, nam alii aliter.

Viricillæ, æ, f. *fergette*, picciole forze, vires infirmæ, & extenuatæ, dim. a vires. *Apul. l. 11. Met.* Nam & viriculas patrimonii peregrinationes attraverant. h. e. tenues facultates.

Viricillum, i, n. *bulino*, videtur esse genus scalpelli, aut alterius feramenti ad insculpendum, aut excavandum apti. *Plin. l. 35. c. 11.* Encaulfo pingendi duo fuisse antiquitus genera constat, cera, & in ebore cæstro, idest viriculo, donec classes pingi cõpere.

Viridans, antis, o. g. *verdeggiante*, χλωροῦσιν, idem ac virens, seu viridis. *Virg. 5. Æn. v. 539.* Sic latus cingit viridanti tempora lauro. *Id. ibid. v. 388.* Proximus ut viridante toto confederat herbæ. *Plin. l. 37. c. 8.* Viridantium & alia plura sunt genera.

Viridarii, m. 2. *ortolani*, servi, qui viridiorum curæ præpositi sunt. *Ulpian. Jctus.*

Viridarium, ii, n. orto, giardino, כֶּרֶם, Ger. *garten*, Gal. *verger*, Hisp. *yardin*, ἀλωή, pratium, locus virentibus arboribus, herbiq; amœnus. *Suet. in Tib. c. 60.* Militem Prætorianum, ob surreptum et viridario pavonem, capite punivit. *Plin. l. 18. c. 2.* Quo fervos paulo ante Principis *Neronis*, contemptis hujus spatii viridariis, piscinas juvat habere majores. ¶ Legitur & *viridarium*.

Viride, adv. di color verde. *Plin. l. 37. c. 8.* Callais viride pallens. *Id. l. 17. c. 5.* Nihil omnino viridius comparatum illis viret.

Viridifia, um, n. 3. idem ac viridaria, idest prata, & arboreta. In genitivo plurali melius dicimus viridiorum, quam viridium. Sane *Macrob. l. 1. Saturn. c. 4.* docet viridia, cum epitheton est, veluti cum dicimus viridia prata, habere in genitivo viridium: at quando non pro epitheto sumitur, ut cum ipsam loci viriditatem significare volumus, habere viridiorum, ut cum dicimus formosa facies viridiorum. *Sen. ep. 86.* Cisternam ædificis, ac viridibus subditam, quæ sufficere in usum vel exercitus possit. *Vitr. l. 6. c. 6.* Ubi viridia per spatia fenestrarum prospiciantur. *Plin. l. 5. ep. 6.* Ambulatio pressis, varietque tonis viridibus inclusa. ¶ Pro herbis viridibus *Colum. l. 12. c. ult.* Cum viridia, quæ supra dicta sunt, contriveris. Supra autem enumeraverat. *Columel.* satuiream, mentam, rutam, lactucam, thymum, &c.

Viridifianus, i, m. *Deus* *Narniensium*. *Tertul. in Apol. c. 24.*

Viridiarium, V. Viridarium.

Viridifcans, tis, adject. idem quod viridans. *Tertul. de Pudic. c. 20.* Viridifcantes, & rubescentes.

Viridifcatus, a, um, idem quod viridis. *Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 1. c. 2.* Equidem hoc, quod melius intelligo, affirmo mirifica suavitare villam habiturum, piscina, & salientibus additis, palæstra, & sylva viridicata.

Viridis, & de, o. 3. verde, רִיבֵן, Ger. *grun*, Gal. *verd*, Hisp. *verde*, χλωπός, quod est herbacei coloris. *Cic. 1. de Leg. In viridi*, opacaque rapis inambulantes. *Virg. 2. Georg.* Quæque suo viridi semper se gramine velit. *Cic. 5. Verr. c. 18.* Viridillium colles. ¶ Viride calum dicitur a *Plin. l. 17. c. 10.* cum sudum serenumque est, quia tunc maxime ad viridem colorem accedit. ¶ Dicitur etiam de iis rebus, quæ succum habent suum, vigoremque, licet viridia quandoque non sint. *Cic. Verr. 3. c. 17.* Ignem ex lignis viridibus, & humidis fieri justit. *Colum. l. 7. c. 8.* Cæsus si tenui liquore conficitur, quam celerrime vendendus est, dum adhuc viridis succum retinet. ¶ Per translationem accipitur pro eo, quod habet vigorem, robur, firmitatem, ac integritatem. *Virg. 5. Æn. v. 295.* Euryalus forma insignis, viridique juventa. *Id. l. 6.* Jam senior, sed cruda Deo, viridisque senectus. *Sil. l. 5. v. 569.* Ille quidem cruda mente, & viridissimus iræibat, sed vani frigentem in Marte senescam Prodebant ictus. ¶ Hinc viridis absolute ponitur pro juvene. *Senec. l. 4. excerpt. contravers. in præfat.* Audivi illum & viridem, & postea jam senem. ¶ *Gell. l. 2. c. 3.* H literam inferebant veteres plebriſque vocibus, ut sonus earum esset viridior, vegetiorque. h. e. sonantior, & quasi succi, vigorisque plenior. ¶ Viridis sapor olivæ apud *Colum. l. 12. c. 47. ad fin.* Est sapor olivæ viridis. ¶ Virides *Amyclis* dixit *Strab. l. 9. Theb. v. 769.* propter colorem viridem, quo optimo lanæ *Amyclis* *Laconicæ* urbe tingebantur. Quamquam alii non viridem, sed purpureum eum colorem fuisse putant: sed & color purpureus aliquando a Latinis ita concipitur, ut ad viridem quam proximè accedit. *Sic Cic. Acad. c. 33.* mare purpureum dixit; & *Propert. l. 2. eleg. 20. v. 5.* purpureis agitatum fluctibus Hellen. Contra *Ovid. 2. de ar. am. v. 92.* virides aquas maris appellavit.

Viriditas, atis, f. verdura, color verde, רִיבֵן, Ger. *grune*, Gal. *verdure*, Hisp. *verdura*, χλωπότης, color viridis. *Cic. de Sen. c. 15.* Terra semen tepesactum vapore, & complexu suo diffundit, & elicit herbescentem ex eo viriditatem. *Id. ibid. c. 16.* Pratorum viriditas. *Plin. l. 37. c. 5.* Viriditas maris. ¶ Per translationem accipitur pro fortitudine, & flore illo ætatis, quam ἀκμή vocant Græci. *Cic. 3. Tufc. c. 31.* Sed quando in illo opinato malo vis quædam inſit, & vigeat, & habeat quandam viriditatem, tandiu appelletur recens. *Id. de Am. c. 3.* Senectus aufert eam viriditatem, in qua etiam tunc erat Scipio.

Virido, as, a. 1. viridem facio. *Ovid. in Halieus. v. 90.* Num vada subnaties ium viridentur ab herbis.

Virilla, ium, n. 3. parti vergognose, כְּבוֹשִׁים, Ger. *die mannliche ſcham*, Gal. *les parties honteuses*, Hisp. *las verguenças*, τὸ ἀνδρῶν, verenda, seu pudenda viri, quomodo mulieris natura muliebris appellatur. *Plin. l. 21. c. 27.* Et in totum ad virilla cauliculis ejus vino, & aceto tritis, nihil utilis putant. *Petron. in Satyr.* Ad virilla sua admovit novaculam inſestam.

Virillis, & le, o. 3. virile, Ger. *mannlich*, Gal. *viril*, Hisp. *varonil*, ἀνδρῶν, ἀνδρῶν, quod est viri. *Virg. 7. Æn.* Filius huic fato Divum, prolesque virilis Nulla fuit. *Liv. l. 1.* Brevi stirps quoque virilis ex novo matrimonio fuit. *Vitruv. l. 6. c. 10.* Convivia virilia. h. e. ad quæ soli viri admittuntur. *Lamprid. in Heliogab. c. 8.* Diligenter curatum est, ut ex tota urbe monobelos quærenter: sic eos appellabant, qui virilio-

res videbantur. h. e. qui majora virilia habebant. ¶ *Virilis toga* dicebatur, quam fuscabant adolefcentes post annum 16. vel ut alii volunt, post 15. deposita prætecta: dictaque est virilis, quia dabatur pueris virilem, & firmam ætatem ingredientibus, & incipientibus inter viros versari, cum ante illud tempus non contineri solerent, aut sub pædagogorum cura esse. *Cic. Philop. 2. c. 18.* Sumpsi virilem togam, quam statim muliebrem stulam reddidisti. ¶ Per translationem accipitur pro forti, & magnanimo, & minime effeminato. *Cic. Att. 1. 14. ep. a. 1.* Acta enim illa res est animo virili, consilio puerili. *Id. 2. Fin. c. 14.* Vereturque quicquam aut facere, aut loqui, quod parum virile videatur. *Salust. in orat. Marci Trib. pl. ad pleb.* Vocare aliquem ad virilia. h. e. ad res viro dignas. ¶ *Pars virilis* est idem, ac virile officium. *Cic. Verr. 5. c. 3.* Qui plusquam, quam pars virilis posulat, oneris ac munus fuscipere debeam. *più di quello, che a me s' aspetta, o le mie forze comportano. Id. 6. Verr. c. 37.* Est aliqua mea pars virilis, quod ejus civitatis sum, quam ille amplam, claramque reddidit, *ho qualche debito ancor' io, tocca anche a me in qualche modo. Horat. de ar. poet. v. 175.* n. forte seniles Mandentur juveni partes, pueroque viriles. ¶ Hinc pro virili parte, per quanto si può, *secondo le forze*, pro viribus. *Cic. pro Sext. c. 66.* Hæc qui pro virili parte delendunt, optimatæ sunt. *Id. Phil. 13. c. 4.* Me ejus beneficio plus quam pro virili parte obligatum puto. ¶ *Pro virili portione* eodem sensu dicitur: *Tacit. in Agric. c. 45.* Tanquam pro virili portione innocentiam principi donares. Virilitas, atis, *l. virilitatis, partu virili, tu avoia, d'esperituz*, idem quod virilia, seu viri pendenda. *Marzial. l. 9. ep. 7.* Non puer avari festus arte mangonis virilitatis damna moreret ereptæ. *Quintil. l. 5. c. 12.* Mancipiorum negotiatoris forma puerorum, virilitate excita, lenocinantur. Viriliter, adv. *viriliter, fortiter, av' avoia, fortiter*, & magno animo. *Cic. 2. Tusc. c. ult.* Itaque barbari quidam, & immanes ferro decerant acerrime possunt, ægrotare viriliter non queunt. *Id. 1. Off. c. 28.* Quod enim viriliter, animoque magno fit, id dignum viro, & decorum videtur. *Senec. de brev. vite, c. 6.* Omnes isti (avari, iracundi, &c.) viriliter peccant; in ventrem, ac libidinem projectorum inhonesta labes est. Viriola, æ, f. exigua viria, idest parva armillæ. *Poison. l. 14. ff. de contr. emp. v. 129.* aut coheredes viriolam, quæ pura dicebatur, pro effe confuso isto hæredi vendidissent, eaque juventa esset magna ex parte ænea. *Sevola Dig. l. 34. tit. 2. leg. ult.* Funerari me arbitrio viri mei volo, & inferri mihi, quæcumque sepulturae meæ causa feram ex ornamentis, lineas duas ex margaritis, & viriolas ex smaragdus. Viriosè, adv. a viribus deductum, significat fortiter, valide. *Tertull. de anim. c. 19.* Ultra ambibit, & quidem viriosus de suo ingenio. Viriosus, a, um, adject. *forte, robusto, viribus validus, δυναμικος. Tertull. adv. Valent. c. 16.* Vitia usu viriosa. ¶ Item venenatus, exitialis, a virus. *Apul. l. 7. Spinæ ponsu venenato viriosæ. Alii leg. virosæ.* Viriosus, a, um, adject. libidinosus, virum appetens. *Apulej. l. 9. A. A. Sæva, ebriosa, viriosa, perversa.* Viriplacæ, æ, f. Dea apud Romanos, quæ præerat jurgiis, & litibus sedandis inter virum, & uxorem. *Valer. Max. l. 2. c. 1. n. 6.* Quoties inter virum & uxorem aliquid jurgii intercesserat, in sacellum Deæ Viriplacæ, quod est in Palatio, veniebant; & ibi invicem locuti, quæ viderant, contentione animorum deposita concordæ revertebantur. Dea nomen hoc a placandis viris fertur adscuta. Viripotens, entis, o. g. *de marito, δυναμικός, nubilus, viro matura. Læcia l. 65. ff. de donat. inter virum & uxorem.* Quod vir est, quæ non dum viripotens nupserit, donaverit, ratum futurum existimo. *Papinian. l. 101. ff. de confic. & demonstr.* Cum ea, priusquam viripotens fideret, vita decesserit. Viripotens, entis, o. g. qui viribus potens est. *Plaut. Perf. 2. 3. 1.* Jovi opulento, in clyto, Ope gnato, supremo, valido, viripotenti. Viritanus, a, um, adject. viritum distributus, ut viritanus ager, apud *Fest.* Viritum, adverb. *vir' av' avoia*, per singulos viros, per singula capita. *Cic. in Brut. c. 14.* Dicitur etiam C. Flaminius is, qui Tribunus Pl. legem de agro Gallico, & Piceno viritum dividendo tulit, &c. *Id. 3. Tusc. c. 20.* Nolim, inquit, mea bona, Gracche, tibi viritum dividere liceat, sed, si facias, partem petam. *Jucron. in Tiber. c. 76.* Dedit & legita plerisque, plebi Romanæ viritum, & separatim vicorum magistris. ¶ Interdum accipitur pro separatim, seorsum. *Hor. l. 2. ep. 1.* Aut quid haberet, Quod legeret, tereretque viritum publicus usus. *Sen. Nat. Quæst. l. 5. c. 7.* De ventis in universum diximus, nunc viritum incipimus illos discutere. *Curt. l. 7. c. 4.* Si quis viritum dimicare vellet, provocavit ad bellum. Viror, oris, m. *verdura, color verde, virilitas, color viridis, χλωρότης. Pallad. in Jun. tit. 12.* Hordeum seminatuum, cui adhuc superest aliquid de virore, per manipulos ligabis. *Papise. in Prob. c. 19.* Circus ad silvæ consitus speciem gratia novi viroris effronduit. *Apulej. l. 2. Flovid. Pratorum viroses.* Virrosus, a, um, & *λαρδαίος, viri appetens, sicut mulierosus, mulieris appetens. Lucill. apud Non. c. 1. n. 80.* Vetulam, atque viriosam Uxorem exiam potius, quam castrem egomet me. *Afran. ibid.* Viriosa non fum. & , si sim, non desunt mihi, qui ultra dent, ætas integra est, formæ fatis. Virrosus, a, um, *fatido, puzolente, δυναίος, frætidus, graveolens, qui est mali odoris, vel mali saporis, a virus, quod modo venænum, modo ingratum odorem significat. Cato c. 157.* Et, si mulier eo lotio locos fovebit, nunquam virrosi fient. *Scribon. Larg. compos. 103.* Virrosissimum adversus stomachum medicamentum. *Id. compos. 163.* Virrosi odoris sordes. *Cels. l. 2. c. 21.* Virrosi pices. *Virg. 1. Georg. v. 58.* At Chalybes nudi ferrum, virosaque Pontus Castorea. Constat enim castoreum sædi, & excreandi odoris esse, adeo ut prægnantes ejus olfactu ejiciant sætum. *Servius* tamen ibi interpretatur venenata. Alii exponunt medicamentosa, medicinalia, qua ratione etiam *Nemesian.* videtur usurpasse in *Cyæget. v. 233.* Disce igitur virtus medicos, curamque salubrem. Tunc virosi tibi fumes, multumque domabis Castorea, atritu silicis lente feco cogens. quamquam nihil vetat, hoc quoque loco pro sætido accipere. ¶ Translate *Sidon. l. 5. ep. 7.* Aure virosæ susurronum hæc completæ. Virrosus, adv. *virrosamente*, cum virtute. *Inscript. apud Græter. pag. 807. n. 3.* Quæ multis cum sudoribus mixta ætate vixit virtuosè. Hanc tamen Inscript. Eruditi figuram existimant. Virrosus, utis, f. *vir' av' avoia*. Ger. *zugend*, Gal. *vertu*, Hisp. *virtad*, *av' av' avoia*, cuiusque rei vigor, bonave dispositio, quæ rem, cui inest, in suo genere bonam, perfectamve, ejusque operationem excellentem reddit. *Cicero* sic definit *l. 2. de Invent. c. 53.* Virtus est animi habitus naturæ modo rationi contentanens. *Id. l. 1. de Leg. Eff.* autem virtus nihil aliud, quam in fe perfecta, & ad summum perducta natura. *Et l. 1. Acad. Quod autem absolutum, id est virtus, quasi perfectio naturæ. De ejus origine ita Cic. 2. Tusc. l. 18.* Atqui vide, ne, cum omnes rectæ animi affectiones virtutes appellatur, non sit hoc proprium nomen omnium, sed ab ea una, quæ cæteris excellat, omnes nominatæ sint. Appellata est enim a viro virtus. viri autem propria maxime est for-

titudo, cuius munera duo in maxima sunt, mortis, dolorisque contemptio. ¶ Differt autem plurimum a probitate. Unde *Ovidius* probitatem in uxore agnoscit, at requirit virtutem, quia non audeat pro marito apud Augustum, aut Liviam intercedere. Ita enim scribit *l. 3. de Ponto* et. 1. Nota tua est probitas, testataque tempus in omne, Sic virtus etiam non probitate minor. ¶ Sæpe etiam accipitur pro fortitudine militari, & latius pro animi constantia in periculis, & rebus adversis. *Ces. l. 1. bell. Gall.* Perfacile esse, cum virtute omnibus præstant, totius Galliarum imperio potiri. *Cic. l. 10. Fam. ep. 3.* Omnia summa confectus es virtute duce, comite fortuna. ¶ Per Synecdochen usurpatur de quacunque hominis perfectione, tam corporis, quam animi, sed præcipue animi. *Cic. 5. Fin.* Ita fiet, ut animi virtus corporis virtuti anteponat. *Id. 4. Phil.* Omnia alia falsa, incerta sunt, caduca, mobilia, virtus est una altissimis defixa radicibus, quæ nunquam ulla vi labefactari potest, nunquam dimoveri loco. ¶ In hac acceptione virtutes animi sive mentis varie dividuntur, sed de his *V. Philosophos.* ¶ Per Catachresin dicitur etiam de bestis, de plantis, de lapidibus, & aliis rebus, pro ea vi, qua res, cuius est virtus, perfecta redditur, pro vi, facultate, proprietate rei unicuique inrita. *Cic. 1. de Leg. c. 16.* Nam nec arboris, nec equi virtus (in quo abutimur nomine) in opinione sita est. *Quintil. l. 4. c. 2.* Sunt quidem hæc, quas supra retuli, virtutes aliarum quoque partium. *Plaut. Mil. 3. 1. 133.* Sicuti meræ pretium statui, pro virtute ut veniat. ¶ Aliquando etiam accipitur pro ope, auxilio. *Plaut. Mil. 3. 1. 82.* Deum virtute eundem hospitio accipiam. ¶ Nonnunquam pro merito, seu præstantia. *Plaut. Most. 1. 3. 17.* Virtute formæ id event, te ut deceat, quicquid habes. ¶ Ab antiquis virtus Dea putata est, cui templum dedicaverunt. Virtutis autem templum cum æde Honoris conjunctum fuit, ita, ut in hanc non nisi per illud pateret aditus. Quo commento hoc significare voluerunt, *per unamque parandi honoris viam esse virtutem. Cic. 2. de nat. Deor.* Vides Virtutis templum, vides a M. Marcello renovatum, quod multis ante annis erat bello Ligustico a Q. Maximo dedicatum. *Et infra:* Ob eamque causam majorum institutus Mens, Fides, Virtus, Concordia consecratæ, & publice dedicatæ sunt. Virulentia, æ, f. idem ac virus, hoc est nativus cuiusque rei, vitalisque succus, aut humor. *Tertull. in Apolog. c. 8.* Panis quo sanguinis virulentiam colligas. Alii leg. *virulentiam*. ¶ Item fætor, graveolentia. *Sidon. l. 8. ep. 14.* Hircorum vos obtulisse virulentiam Christus sibi computat. Virulentus, a, um, *venenoso, iav' avoia*, qui est plenus veneno. *Gell. l. 16. c. 11.* Ut serpulum virulentorum dimotores sint. Virus, i, n. *jugos, umore, liquore*, succus natus & vitalis cuiusque rei, estque vox medice significationis, ut notat *Servius* ad *Virg. Æn. 1.* hoc est tam in bonam, quam in malam partem usurpari potest, quemadmodum *venenum*, quod eandem fere habet significationem. *Servius* loc. cit. ait, esse indeclinabile nomen: sed habet tamen genitivum *vir' is*, & ablativum *viro*. *Plin. l. 9. c. 50. de piscibus:* Nec satis effe generationis, nisi editis ovibus, inter fe versando vitale asperferunt virus. *Id. l. 8. c. 11.* Virus verrinum et Scropha a coitu exceptum. h. e. humor et genitalibus fluens. *Stat. l. 1. sil. 4. v. 104.* Jungam ipse manus, atque omne benigne Virus, odoriferis Arabum quod doctus in oris, Aut Amphrysiaco pastor de gramine carpsi. h. e. succum herbarum, aliarumque rerum salubrem. *Lucret. l. 2. v. 852. de olea Jucea:* Quam minime ut possit mixtos in corpore odores, Concoctoque suo contactos perdere viro. ¶ In malam partem ponitur pro veneno interdum absolute, sæpius tamen cum addito, ut malum virus, noxium virus, *veleno, iav' avoia, Apulej. l. 3. Georg.* Aut testæ asietus coluber succedere, & umbæ, Pestis acerba boum, pecorique aspergere virus. *Id. 1. Georg. v. 129.* Ille malum virus serpentibus addidit atris. *Plin. l. 8. c. 22.* Amatorum virus. h. e. medicamentum amorem inducens. Translate *Cic. de Amic. c. 23.* Ut non inquirat aliquem, apud quem evomat virus acerbissimum. ¶ Item pro fætoze, graveolentia, *puzza, mal' odore, δυναίος. Coluvel. l. 1. c. 5.* Nec paludem vicinam esse oportet ædificiis, quia caloribus noxium virus eructat. *Plin. l. 35. c. 15.* Prodest & ad virus alarum. *Id. l. 12. c. 12. de nardo:* Alterum ejus genus damnat in totum, virus redolens. ¶ Item pro malo, asperoque sapore, ut de maris falsedine. *Lucret. l. 2. v. 475.* Lingui enim supera tetri primordia viri aspera. Et de viribus ac spiritu vini. *Plin. l. 14. c. 20.* Ubi pigra lentas torpeat, virus addit. Vis, vis, vim, vi, f. *vir' av' avoia, forza, possanza, ισχύς, δύναμις*, robur, virtus, fortitudo, potentia, facultas, & tum proprie, tum per translationem usurpatur. *Cic. pro Domo c. 55.* Magna vis est in Deorum immortalium numine. *Id. 2. Off. c. 6.* Magnam vim esse in fortuna in utranque partem, vel secundas ad res, vel adversas, quis ignorat? *Ter. Adelph. 3. 4. 47.* Summa vi hanc defendam, atque illum mortuum. *Plin. l. 4. ep. 7.* Hanc ille vim (sive quo alio nomine vocanda est intentio quidquid velit obtinendi) si ad potiora vertisset, quantum boni efficeret potuisset. *Quintil. l. 1. c. 10.* Ambitus habet apertam vim. h. e. aperter geritur, manifestus est. *Rufus Cic. de Amic. c. 4.* Vis amicitie est in animorum consensione, *l' amicizia consiste &c. Id. ibid. c. 38.* Vis ingenii. *Id. in Orat. c. 32.* Vis & natura verborum. *Id. Fam. 5. ep. 8.* Hæc literæ habent vim fæderis, *vagliano, come se fossero una confederazione. Id. 1. Divin. c. 33.* Quod ostentum habuit hanc vim, ut Dionysius paucis posse diebus regnare cœperit, *l' effetto, che produsse quel prodigio, fu, che ec. Id. in Top. c. 8.* Ex vi nominis argumentum elicere. *Id. pro Rab. Posth. c. 15.* Vis frigorum, *la violenza del freddo.* ¶ Vires in plurali numero, quod Grammaticorum alii a vis esse ajunt, alii negant, V. supra suo loco. ¶ Sæpe notat multitudinem, copiam. *Cic. pro L. Man. c. 9.* Sic Mithridates fugiens maximam vim auri, atque argenti, pulcherrimarumque rerum omnium reliquit. *Id. Q. Fr. l. 3. ep. 7.* Magna vis aquez. *Liv. l. 29. c. 36.* Vis frumenti ingens. ¶ Notat quoque injuriam, violentiam; quæ duplex est, alia a cælo venit, alia ab hominibus: deinde injuria cælestis duplex item est, alia in tempestatibus posita est, quæ dicitur *vis major*, alia, quæ fit silente cælo, quæ *vis minor. Plin. l. 18. c. 28.* Ante omnia autem duo genera esse cælestis injuriæ meminisse debemus. Unum, quod tempestates vocamus, in quibus grandines, procellæ, cæteraque similia intelliguntur, quæ cum acciderint, vis major appellatur. Hæc ab horridis sideribus exeunt, ut sæpius diximus, velut Arcturo, Orione, Hædis. Alia sunt illa, quæ silente cælo, serenique noctibus fiunt, nullo sentiente, nisi cum tacta sunt. Publica hæc, & magnæ differentie a prioribus, aliis rubiginem, aliis uridinem, aliis carbunculum appellantis, omnibus vero sterilitatem. Hæc *Plin.* ex cuius verbis apparet, vim majorem esse, quam *Ulpianus* tempestatem calamitosam appellat, *l. ex conducto, ff. loc. & cond. Col. l. 1. c. 7.* Nam ubi sedulo colitur ager, plerunque compendium nunquam, nisi si cæli major vis, aut prædonis incesit, detrimentum affert. ¶ Frequentius accipitur pro violentia, seu injuria cum impetu facta ab hominibus. *Virg. 2. Æn.* Fit via vi, rumpunt aditus. *Cic. pro Sex. 17.* Quos homines, si vi, armisque superastem, non verebar, ne quis aut

aut vim vi repulsum reprehendere, aut &c. *Id. pro Mil. c. 4.* Vim vi defendere. *Id. Ast. l. 4. ep. 2.* Vim alicui facere. *Id. Casil. l. c. 8.* Vim alicui adhibere. *Id. Ast. l. 9. ep. 14.* Vim & manus alicui inferre. *Idem 2. Pam. ep. 9.* Vim afferre alicui. *Vellet. l. 2. c. 45. ad fin.* Interre vim vitæ suæ. *darisla morte. Cic. 2. de Fin. c. 20.* Stupratur aliquem per vim, per forza. ¶ Hæc quoque vis, quæ ab hominibus provenit, duplex est, a-lia privata, alia publica: privata vis ea censetur, quæ a privato alio-quo, & sine armis inferitur: publica vero, quæ cum armis: ideo autem hæc quæ cum armis fit, publica dicitur, quia armorum usus lege Julia tum in Urbe, tum in agro privatis hominibus interdictus erat, excep-ta venationis, vel itineris causa: proinde qui in vi facienda arma ad-hibuerit, non pro privato, sed pro publico homine se gessisse cen-satur. *Jussian. Institut. de interd. l. 5. 6. V. Manur. de legib. Rom. ubi varias enumerat leges, quæ de vi diversis temporibus late sunt. Cic. Ast. l. 2. ep. 24.* Reus erat apud Craffum Vettius de vi. ¶ *Vis* in genitivo, & dativo singulari, itemque in accusativo plurali parum est in usu; non caret tamen exemplis. *Auctor dialogi de causis corrupt. eloquent. c. 26.* Cum in magna parte librorum suorum plus vis habeat, quam sanguis. *Laeret. l. 2. v. 586.* multas vis possidet in se. *Sallust. 3. hist. apud Præfian. l. 6.* Male affectum ad omnes vis controversiarum. *Hirt. de B. Afric. c. 69.* Equitibus suis hostium vis opposuit. ¶ In Fabulis Vis seu Violentia est dea Stygis filia, apud *Hesiod. in Theogon.* Item Juno soror Jovis, & conjux. *Auson. in Technopagn. de deis.* Et soror, & conjux fratris, regina deum Vis. *Virg. 7. Æn. v. 432.* picta quæ exure carinas: Cœlestium vis magna jubet. Ubi *Servius:* Juno est vis deorum. **Viscatus**, a, um, *invischato*, visco oblitus. *Varro l. 3. de R. R. c. 7.* Quos columbarii interficere solent, duabus virgibus viscatis defixis in terram, inter se curvatis. *Ovid. l. 1. de arte am. v. 391.* Non avis utiliter viscata fugit alis. ¶ Sumitur etiam translate, ut viscata, & hamata munera, quibus majora attrahuntur, quam quæ dantur. *Plin. ep. 30. l. 9.* Hos ego viscatis, hamatisque muneribus non fua promere puto, sed aliena corripere. **Viscera**, viscus, eris. **Viscellatus**, a, um, *visceller.* ex visceribus avium pisciumque conditus, aut confectus. *Plin. Vales. l. 1. c. 24.* Pisces viscellati. *Est l. 2. a. 17.* Viscellatum pullus. ¶ Alii utroque loco corruptam lectionem putant. **Visceratum**, adv. *απαλαγγα*, per singula viscera. *Enn. apud Non. c. 2. n. 880.* Andromeda, dissipat visceratum membra. **Visceratio**, onis, f. *κρεοδαγία*, epulum, quod sebat ex visceribus, sive carnis immolatis, quæ distribuebantur inter eos, qui solemnii alicui sacrificio adessent, præcipue in Latinis feris, vel in funere alicujus excellentis viri. Nam olim quoties victimam mactabant, vel convivium celebrare moris erat, vel e victima partem ad amicos mittere. Dicta est a visceribus, quod nomine non solum intestina, sed etiam totam carnem veteres intelligebant. *Servius in 1. Æn. Viscera non tantum intestina dicimus, sed quicquid sub corio: ut in Latinis visceratio dabatur, idest caro.* Hujusmodi epulum describit *Maro l. 8. Æn.* Tunc lecti juvenes certatum, atque Sacros Viscera tosta ferunt taurorum *&c.* *Cic. 2. Off. c. 16.* Prodigii, qui epulis, & viscerationibus, & gladiatorum muneribus, ludorum, venationumque apparatu, pecuniis profundunt. *Sen. ep. 19.* Sine amico visceratio, leonis, ac lupi vita est. *Liv. l. 8. c. 22.* Et populo visceratio data a M. Flavio in funere matris. **Visceratus**, a, um, adject. viscera habens. *Prudent. in Apotheos. v. 1095.* Cum vas componeret arvo nondum viscerato. Loquitur de prima hominis e limo compositione, & viscerato arvom intelligere videtur terram nondum vitalibus præditam visceribus, nec animatam. **Viscidus**, a, um, idem ac viscosus. *Theodor. Præfian. l. 1. c. 2.* Viscidum acetum. *Id. de dieta, c. 18.* Viscidiores cibi. **Visciosus**, a, um, *viscoso*, tenace, *γλωσσός, ἱξίος*, quod est tenax, & glutinosum. *Pallad. l. 1. vit. 14.* Si quod asceæ adhæret, fuerit molle, atque viscosum, constat albaris operibus coadvenire. **Viscum**, i, n. *vischio*, Germ. *vagelleim*, Gal. *glu*, Hisp. *liga*, *murdago, ἱξός, γλωσός*, gluten aucupum, glutinum, quod aves capiuntur, ab Æolico *ἱξός*, seu *βισχός*, pro *ἱξός*, quod idem significat. *Cic. 2. de nar. Deor. cap. 57.* Provisum etiam, ut, si qua minima bestiola conaretur irumpere, in foribus aurium, tanquam in visco, inbæ-re-sceret. *Plin. l. 16. cap. 44.* Hoc est viscum pennis avium tactu ligandis, juglandis oleo subactum, cum libeat insidias moliri. ¶ Est & viscum frutex, qui ex turdorum potissimum tæce super arborum quorundam ramos delapsa, & a Sole cum humiditate quadam terrefacta nascitur, & viret per hyemem. *Virg. 6. Æn. v. 295.* Quale solet sylvis brumali frigore viscum Fronde virere nova, quod non sua seminat arbor. *Plin. l. 16. cap. 44.* Quædam enim in terra gigni non possunt, & in arboribus nascuntur. Namque cum suam sedem non habeant, in aliena vivunt, sicut viscum. ¶ Druidæ viscum venerati sunt. *Plin. l. 16. cap. 44.* Non est omittenda in ea re & Galliarum admiratio. Nihil habent Druidæ (ita suos appellant Magos) visco, & arbore, in qua gignatur, si modo sit robur, sacratius, &c. ¶ Translate viscum etiam antiqui rete vocabant, teste *Nonio c. 6. n. 20.* nempe a tenacitate. *Varro ibid.* Lepusculi timentes hoc quadrangulum, dedunt se in rete, sic fugere viscum nequiverunt, lineam que compedem. Huc trahi posse videtur & illud *Virg. 1. Georg. Tum laqueis captare feras, & fallere visco Inventum, & magnos canibus circumdare maledum.* **Viscus**, i, m. idem ac viscum. *Plaut. Bacch. 1. 1. 16.* Viscus merus vestra blanditia est. **Viscus**, eris, n. *viscera*, carne, *ἄντρον*, Ger. *ein geveuid*, Gal. *entrailles*, Hisp. *entrans*, *απαλαγγα*, intestinum, ut cor, iecur, pulmo, &c. Sed generatim accipitur pro carne, quæ est inter ossa, & cutem. *Servius in 1. Æn.* Viscera non tantum intestina dicimus, sed quicquid sub corio, ut in Latinis visceratio dabatur, idest caro. Et autem nomi-nativus, hoc viscus, hujus visceris: ut *Lucret. l. 1. v. 837.* Viscus gigni, sanguenque creati. *Id. in 9. Æn.* Viscus, quicquid sub cute. *Cic. 2. Tusc.* Spartæ vero pueri ad aram sic verberibus accipiuntur, ut multis e visceribus sanguis exeat, nonnunquam etiam, ut, cum ibi essem, audiebam, ad necem: quorum non modo nemo exclamavit unquam, sed ne ingemuit quidem. *Ovid. 15. Met.* De putri viscere passim Florilegæ nascuntur apes. *Suet. in Vitellio, c. 13.* Quin inter altaria ibidem statim viscus, & terra pene rapta e foco manderet. ¶ Per Synecdochen ponitur pro toto animali, ac præsertim pro filio. *Ovid. ep. 11.* Diripiunt avidæ viscera nostra terræ. *Id. l. 2. Am. st. 14.* Vestra quid estoditis subjectis viscera telis? In illas quæ abortivos faciunt. ¶ Trans late dicitur de terra, pro partibus penioribus, seu interioribus. *Ovid. Met. 1. v. 138.* Nec tantum segetes, alimentaque debita dives Poscebatur humus, sed itum est in viscera terræ. *Virg. 3. Æn.* Interdum scopulos, avulsaque viscera montis Erigit erectam. ¶ Denique de quacunque parte intrinseca. *Cic. 1. Casil. c. 13.* Periculum autem recubebit, & eric inclum penitus in venis, atque in visceribus Reipublicæ. *Id. Tom. II.*

2. *de Orat. c. 78.* Hæc in dicendo non extrinsecus alicunde querenda, sed ex ipsis visceribus cause sumenda sunt. *Id. pro Dom. c. 47.* Villam extruxit visceribus ærarii. *b. e. ex recondita ærarii pecunia.* *Id. Ast. l. 6. ep. 1. ante med.* *Εγχελοδωματα* illa tua mihi in visceribus hærent. **Vifendus**, a, um, *degno d'esser veduto, ἐπιτιμητός*, partic. vel gerund. a viso. *Cic. in Var. c. 13.* Epulum omni apparatu, ornatumque visendo. *Plin. l. 16. c. 43.* Vicina luco est ilex, & ipsa nobilis, 35. pedum ambitu caudicis, decem arbores metiens singulas, magnitudinis vifendæ. *h. e. dignæ videri, spectabilis, admirandæ.* **Vifibilis**, & le, o. 3. *vifibile*, *ἄσπαστος*, Ger. *sichtbar*, Gal. *visible*, Hisp. *visibile*, *ἀσπαστος, ἴσαστος*, quod sub aspectum cadit, quod sub aspectum venit, quod videri potest, aspectabile. ¶ Ponitur etiam pro videnti, aut, quod Philosophi vocant, visivo. *Plin. l. 11. c. 37.* Oculi, ceu vasa quædam, visibilem animi partem accipiunt, atque transmittunt. **Vifibilitas**, atis, ratio, qua aliquid videri potest, *vifibilitas.* *Tersul. do carne Christi, c. 12.* **Visto**, onis, f. *il vedere, vista, ὄψις*, actus videndi. *Cic. 4. Acad. c. 11.* Nec potest is, cui est visio veri, falsique communis, ullum habere judicium, aut ullam omnino veritatis notam. *Id. 2. de nar. Deor.* Neque visionem, neque auditum, neque sonum sine aere fieri posse. ¶ Metonymice dicitur de rebus ipsis, quæ videntur, ac præsertim de earum imaginibus, seu spectris, quæ a Græcis *φαντασία*, & *φαντασμα* appellatur. *vifione.* *Quint. l. 6. c. 2.* Tentabo etiam de hoc dicere, quæ *φαντασίας* Græci vocant, nos sane visiones appellemus, per quas imagines rerum absentium ita repræsentantur animo, ut eas cernere oculis, ac præsertim habere videamur. *Cic. 2. de Div. c. 58.* Utrum igitur censemus, dormientium animos per se ipsos in somniando moveri, an externa & adventitia visione pulsari? *Macrobi. in Somn. Scip. l. 1. c. 3.* Omnium, quæ videri sibi dormientes videntur, quinque sunt principales & diversitates, & nomina. Aut enim est *ὄρασις* secundum Græcos, quod Latini somnium vocant, aut *ὄραμα*, quod visio recte appellatur, aut *χαρματισμός*, quod oraculum nuncupatur, aut est *ἐπιτίμιον*, quod infomnium dicitur, aut est *θαύρασμα*, quod Cicero, quoties opus hoc nomine fuit, visum vocavit. **Visio**, is, n. 4. statum ventris emitto, sed sine crepitu. Confirmant quidam hoc verbum auctoritate *Luclii, apud Non. c. 11. n. 46.* ubi valde dubia lectio est. **Visitato**, onis, f. *apparizione, il farsi vedere*, apparitio, actus quo quis fo visibilem facit. *Viruv. l. 9. c. 4. ad fin.* Luna quoniam cum sole est, nova vocatur, postero autem die, quo numeratur secunda, præteritis a sole, visitationem facit tenuem extremæ rotundationis. ¶ Item actus visitandi alicquem, *visita.* *Tersul. advers. Jud. c. 13. ad fin.* Nec intellexissent Christum in tempore suæ visitationis inveniendum. **Visitatus**, a, um, nom. partic. *veduto*, conspectus. *Viruv. l. 9. c. 4.* Omnia visitata, & invisitata temporum necessitudine sunt constituta. *Apul. l. 4. Metam.* Immani forma tantæ bestię, noctu præsertim, visitata. *Id. de Deo Socrati.* Formam Dæmonis Socrati visitatam. **Visito**, as, a. 2. *visitare*, *ἰσπε*, Ger. *offt besuchen*, Gal. *visitor*, Hisp. *visitar*, *ἰσπεῖν, ἰσπεῖν*, freq. *c. 31.* Is cum arderet podagra doloribus, visitassetque hominem Carneades Epicuri præfamiliaris. ¶ Aliquando visitare positum legitimus pro sæpe videri. *Plaut. Curc. 2. 3. 4.* Ibi me interrogat, Ecquem in Epidaurio Lyconem trapezitam novem? dico me novisse: quid lenonem Cappadocem? annuo visitasse. *Id. Epid. 4. v. 12.* Dii boni, visitavi antehac, certe ea est. **Visitor**, oris, m. *visitatore*, qui sæpe invisit. *Apul. in Apolog.* Ipse domi tue rector, familiaris dominus, magister in convivio, in ludo quoque gladiatorio frequens visitor. Alii rectius leg. *visitor*. **Viso**, is, i, sum, a. 3. *andar, a venir a vedere*, *ἰσπε*, Ger. *sehen*, Gal. *allev voir*, Hisp. *byr a veer*, *ἐπισκεῖν, ἰσπεῖν*, eo ad videndum, venio ad videndum. *Ter. Andr. 3. 3. 3.* Id viso, tu ne, an illi insaniant. *Id. Eun. 3. 4. 7.* Visam, si domi est. *Cic. l. 9. Fam. ep. 23.* Tamen constitui ad te venire, ut & viderem te, & viserem, & cœnarem etiam. *Donat. ad Terent. Heeyr. 1. 2. 114.* notat videre esse quærentis alicquem, *vifere* officii. *Rursus Cic. 6. Ver. c. 2.* Cupidinem fecit illum, qui est Thepiss, propter quem Thepiss vifantur. *Id. l. Off. c. 39.* Domus Cn. Octavii vulgo vifebatur. ¶ Interdum regit accusativum cum præposit. *ad. Gel. l. 26.* Cum Phavorinus ad F. ontionem pedibus ægrum viferet. *Lucret. l. 6. v. 1236.* Nam quicunque suos fugitabant vifere ad ægros. *Tertens. Heeyr. 3. 1. 4.* Nunc ad eam vifam. ¶ Non raro tamen accipitur pro primitivo vifendo, præsertim si conjungatur cum verbis *eo*, *U venio*. *Plaut. Rud. 1. 2. 6.* Nunc huc ad Veneris sanum venio vifere; rem divinam facturum se dixerat. *Ter. Heeyr. 1. 2. 114.* Postquam accesserit sæpius, ægram simulat mulierem, nostra illico vifere ad eam: admittit nemo. ¶ Idem usu venit, quando jungitur his ablativis *gratia, causa, studio*, & hujusmodi. *Virg. 2. Æn. v. 63.* Undique vifendi studio Trojana juvenis Circumsufa ruit. *Cic. 5. Tusc.* Qui nec plausum, nec lucrum quærerent, sed vifendi causa venirent. *Sallust. in Casil.* Multi qui e castris vifendi, aut spoliandi gratia processerant. ¶ Particip. *vifendus* V. supra suo loco. **Visor**, oris, m. 3. *ὄρατής*, inspector, explorator. *Tac. l. 16. Ann. c. 2.* Nec inmissi visoribus, per quos nosceret, an vera assererentur. **Vispello**, V. Bispello. **Visualitas**, atis, f. *vista.* *Tersul. de anim. c. 29.* Contrarietates visualitatis, & cœcitatatis. **Visula**, æ, f. genus vitis. Forma vocis videtur diminutiva, & Scriptore exiguas tribuunt vires. Quare fortasse contractum est ex *visicula*, T in S abeunte, ut sæpe. *Col. l. 3. c. 2.* Visula deinde ab his, & minor Argitis terræ m-diocritate latantur. Nam in pingui nimis viribus luxuriant, in macra tenues, & vacuæ fructu veniunt. *Er paucis inverte-tilis:* Visula brevem materiam, & latum folium exigit, cujus amplitudine fructus suos optime adversus grandinem tectur; qui tamen nisi primo quoque tempore mature legantur, ad terram decidunt, humoribus etiam priusquam defuant, putrescunt. ¶ Est etiam idem flumen quod *Vitula.* *Pomp. Melal. 3. c. 4.* **Visum**, i, n. *vifione, fantasia*, *ἄσπαστος*, Ger. *geseht*, Gal. *ce qui est veu*, Hisp. *cosa vista*, *ὄραμα, φάσμα*, species illa alicujus rei, quæ oculis nostris, diurno tempore dum vigilamus, vel phantasiæ in somniis ob-jicitur. *Cic. 1. Acad. c. 11.* In qua primum de sensibus ipsis quadam dixit nova, quos junctos esse censuit & quadam quali impulsione obla-ta extrinsecus, quam illi *φαντασίαν*, nos visum appellemus. *Id. Acad. l. 4. c. 6.* Cum enim ita negaret, quicquam esse, quod comprehendere potest (id enim volumus esse *ἀσπαστήν*) si illud esse, sicut Zeno defini-ret, tale visum (jam enim hoc pro *φαντασία* verbum satis heherno sermone trivimus) visum igitur impressum, effectumque ex eo, quod esset, a Zenone definitum rectissime dicimus. *Er infra c. 14.* Quare igitur visum? tum illum ita definitivisse, ex eo, quod esset, sicut esset, impressum, & signatum, & effectum. *Id. 1. Tusc. c. 41.* Qui nonnunquam etiam sine visis somniorum placatissimam quietem asfert. *Virg. 4. Æn. v. 456.* Hoc visum nulli, non ipsi estata forori est. ¶ *Er visio*, & *ex visio*, per *vifione avata*, sæpe occurrit in veterib. lapidib. teste *Phil. a Tur.*

Turre in Dissert. de Diis Aqueles. pag. 301. Hinc ex viso dedicare aliquid legitur in quadam Inscript. apud Fontanin. de antiq. Horae lib. 1. cap. 6. Accipitur etiam pro spectaculo, hoc est pro re quavis, & quae spectanda proponitur. Prop. lib. 2. eleg. 6. v. 29. Quae manus obsecrans depinxit prima tabellas, Et posuit casta turpia visa domo.

Vifurgis, m. 3. Vifurgis, Bisfurgis, Iturgis, & ingens Germaniae. Primum Verra dicitur, *Vesetz*, oriturque in confinio Franconiae, non procul a Cheruscis ex Meliboco M. deinde per Hassiam fluens, prope Smalcaldum, & Isenacum labitur. Sed recepto ad Mindam opp. Fulda fl. tunc Vifurgis dicitur, & in Arctos tendens iuxta Ducatum Brunsvicensem, ibi Hamelam rigat, ut Corbiam, Mindam, Neoburgum, & Hoytgam urbes Westphaliae, hinc recepto Allera fl. paulo infra Vardan, labitur iuxta Bremam, & tandem Oceano Germanico immiscetur, inter Ducatum Bremensem, & Comitatum Oldenburgensem. V. annotat. Vadiani in lib. 3. Pomp. Melz. ¶ Vifurgis alter, *Veser*, *Vesfe*, fl. parvus Belgii. Oritur in Ducatu Limburgensi, & in conf. Juliensis, deinde Limburgum rigans, postea in Urtum cadit, & cum ipso paulo post in Mosam fl. supra Leodium.

Visurus, a, um, *visurus*, partic. temporis futuri a video. Virg. 2. Georg. Abies vedus vitula marinos.

Vilus, a, um, *veduto*, *visurus*, partic. passiv. a video. Virg. 2. Aen. Infelix simulacrum, atque ipsius umbra Creusae Visa mihi ante occurrit, & nota major imago. Idem lib. 6. Viscuque canes uiulare per umbram. Hor. l. 1. od. 15. Vilum lupum fugere.

Vilus, us, in. 4. *visla*, *vis*, Ger. *geficht*, Gal. *veue*, Hisp. *visla*, *vis*, *vis*, *vis*, potentia visiva, sensus, & actus videndi. Quintil. l. 10. c. 1. Qualis est terri fulgor, quo mens simul, visusque perstringuntur. Plin. l. 9. c. 50. Pisces atrium ventrium coeunt, tanta celeritate, ut visum saliant. Id. l. 8. c. 2. Luporum visus noxius esse creditur. Lucret. l. 5. v. 102. Nec tamen hanc possis oculorum subdere visu. Ubi visu pro visui positum est, quemadmodum Terent. Adolph. l. 1. 38. dixit vestitu indulgens. Stat. 6. Theb. v. 277. Spectat in occiduis stellatum visibus Argum. h. e. oculis semper apertis. ¶ Interdum pro eo, quod videtur, sive per diem, sive in somniis, visione. Virg. 2. Aen. Rite secundarent visus, omneque levantur. Hor. l. 1. sat. 5. immundo somnia visus Nocturnam vestem maculant. Tacit. Ann. 12. c. 13. Qua silvas pererraverit, nocturno visu demonstrat. ¶ Interdum pro specie. Cic. 1. de nat. Deor. c. 5. Ex quo existit & illud, multa esse probabilia, quae quamquam non perciperentur, tamen quia visum quandam habent insignem, & illustrem, his sapientis vita regetur.

Vita, a, um, *vita*, *vita*, Ger. *daseben*, Gal. *vie*, Hisp. *vita*, *vis*, *vis*, *vis*, *vis*, actus vivendi, animae & corporis conjunctio, quemadmodum contra eorumdem dissolutio mors est. Cic. 1. de nat. Deor. c. 53. Tribus rebus animantium vita tenetur, cibo, potu, spiritu. Id. 2. Phil. c. 3. Quod est aliud beneficium latronum, quam ut commemorare possint, his se vitam dedisse, quibus non ademerint? Id. Attic. l. 5. ep. 20. Ego in vita mea nulla unquam voluptate tanta sum affectus, in tanta laetitia vita. Id. pro Rab. perducl. c. 10. Vita curriculum. Id. Phil. c. 7. Agere vitam honestissime. Id. pro Syll. c. 27. Degere vitam miserrime. Id. Phil. 14. c. 11. Vitam pro aliquo profundero. Id. 2. Fam. ep. 2. Discedere e vita. Id. l. 5. Fam. ep. 15. Manere in vita. Id. Q. Fr. l. 1. ep. 3. Diutius in vita esse. Id. pro Rosc. Amer. c. 11. Per summum dedecus vitam amittere. Id. 4. Casil. c. 4. Vita trui. Id. de Senect. c. 18. Perducere vitam ad annum centesimum. Id. 1. de Fin. c. 4. Si vita suppetet. Id. Fam. 10. ep. 24. Si mihi vita contigerit. Id. pro Mur. c. 16. Vita aliquid expellere, amazzare. Id. de Senect. c. 19. Vitam aliquid auferre. Id. 3. de Orat. c. 3. Vita se privare. ¶ Vivere vitam, seu vita, est idem ac vivere. Cic. 4. Ferr. c. 47. Vivere vitam tutam. Plaut. Pers. 4. 3. 19. Faciam ut mei memineris, dum vita vivas. Id. Mil. 3. 1. 34. Tam ne tibi diu videor vita vivere? Utroque tamen loco, itemque aliis, qui afferuntur a Pareo in Lex. Cris. alii reponunt vitam. ¶ Ponitur etiam pro ipsa vi, quae res vivunt, i. e. pro anima. Virg. 6. Aen. Tenuis sine corpore vita. ¶ Item pro ipsis hominibus viventibus. Plin. l. 8. c. 16. Verum falsum ne sit, vita non decrevit. ¶ Item pro alimento, seu victu. Plaut. Stich. 3. 2. 9. Repere sibi vitam. Adde Trin. 2. 4. 76. ¶ Item pro infirmo, & ratione vivendi. Cic. de Am. Serpiti enim, nescio quo modo, pro omnium vitas amicitia. Id. pro R. Ag. c. 17. Vita rustica honestissima, atque suavissima. Plin. l. 18. c. 7. Panem ex hordeo antiquis usitatum vita damnavit, quadrupedumque tradidit refectibus. ¶ Item pro moribus. Ter. Adolph. 3. 3. 61. Denique inspicere, tanquam in speculum, vitas omnium lubeo. Auct. ad Her. l. 2. Deinde vita hominis ex ante actis spectabitur. ¶ Mea vita, *vita mia*, *visum*, blandientis vox est. Cic. lib. 14. Fam. ep. 2. Obfecro te, mea vita. Plaut. Trucul. 2. 4. 37. Quapropter o mea vita?

Vitabilis, le, adiect. *da scibisaf*, vitandus. Corncl. Gall. eleg. 6. quodque est vitabile nulli. Ovid. 4. de Pont. eleg. 14. v. 31. Eset perpetuo sua quam vitabilis Aera. Arnob. l. 5. Vitabilis, & tugiendus.

Vitabundus, a, um, *δολοβυμνος*, idem quod vitans. Sallust. in Jugurth. l. 101. Marius vitabundus classem hostium, ad oppidum pervenit. Liv. l. 25. c. 13. Hanno ex Brutiis profectus cum exercitu, vitabundus castra hostium, Confulesque qui in Samnio erant, cum Benevento jam appropinquaret, tria passuum millia ab ipsa urbe loco edito castra posuit. Tacit. 3. hist. c. 37. Suspendus, & vitabundus.

Vitalia, ium, n. 3. *partii vitalis*, partes vitales, ut cor, jecur, pulmo, & cerebrum, in quibus quatuor vitae summa consistit. Lucan. l. 1. Pulmonis anhelii Fibra latet, parvulusque fecat vitalia limes. Plin. l. 8. c. 7. Pilum sub oculum adactum, in vitalia capitis venerat.

Vitalis, & le, o. 3. *vitale*, *che pud vivere*, o *che fa vivere*, *חיים*, Ger. *leblich*, Gall. *vital*, Hisp. *que puede vivir*, *επιωπιος*, quod vita praeditum est, quod vivere potest, vel cui diuturnior vita sperari potest. Cic. de Am. c. 61. Principio qui potest esse vita vitalis, ut ait Ennius, qui non in amica mutua benevolentia conquiescat? Hor. l. 2. sat. 1. v. 60. O puer, ut sis Vitalis, metuo. Plaut. Bacch. 4. 9. 75. O pater, ductentem philippo, quaezo Chryfalo da, si esse salvum me vis, ut valem tibi. ¶ Interdum significat, quod vita dignum est. Laetant. l. 6. Unum est enim sapientis, & iusti, & vitalis viri opus divitias suas in sola iustitia collocare. ¶ Accipitur etiam active pro eo, quo vivimus, quodque vitam aut avertit, aut conservat. Virg. 1. Aen. v. 391. Quisquis es, haud credo, invivus caelestibus auras Vitales carpis. Cic. 2. de nat. Deor. c. 9. Caloris natura vim habet in se vitalem. Ovid. 2. Mer. v. 828. Vitale lumen.

Vitalitas, atis, f. *vita*, *το ζωτικόν*, *ζωτικόν*, vis, & potentia vitalis. Plin. l. 11. c. 37. Caeteris corruptis vitalitas in corde durat. Id. ibid. c. 48. de genibus: Hæc ut aras adorant, fortasse quia inest vis vitalis.

Vitaliter, adv. *ζωτικῶς*, cum vita. Lucr. l. 5. v. 145. Quandoquidem nequeunt vitaliter esse animata.

Vitatio, onis, f. *scifisamento*, *δολοβυμνος*, *εμφυλις*, actus vitandi, declinatio. Cic. 5. Fin. cap. 7. Ne vitatationem quidem doloris ipsam per se quiquam in rebus expetendis putavit, ne si etiam evitare possent.

Id. Phil. 3. e. 10. Quae vitatio oculorum, lucis, urbis, fori?

Vitatu, lupinum pass. verbi vitor. Hor. l. 1. sat. 4. v. 115. Sapiens vitatur, quidque petit Sit melius, causas reddet tibi.

Vitellianum, n. 2. *Viadana*, opp. amplum Cenomanorum in Gallia Transpadana, ad Padum, e regione Brixell. in Duc. Mantuano. inde 20. M. P. Parmam versus 10. Dicitur creditur a Vitellio Imp.

Vitellianus, a, um, adiect. a *Vitellio*, ut Vitellianæ partes, Tac. 1. hist. c. 84. Vitelliani milites, *Id. ib. c. 85.* ¶ Vitelliani, orum, absolute dicti sunt pugillares lutei, vitello illiti, in quibus res lascivæ & amatoris scribebantur. Quidam ita dictos putant, quod a Vitellio Imp. inventi sint. *Marzial. l. 2. ep. 6.* Hæc sunt quæ relegente me solebas Rapta scribere, sed Vitellianis. *Id. l. 14. ep. 8.* Nondum legerit hos licet puella, Novit, quid cupiant Vitelliani.

Vitellinus, a, um, adiect. a *vitellus*, qua parvum vitulum significat, ut Vitellina caro, apud Plaut. in fragment. ubi tamen alii aliter leg. *Apic.* tamen sine ulla dubitatione *bubulam* & *vitellinam* carnem dixit l. 8. c. 5. fed eodem c. etiam *vitulinam*.

Vitellus, m. 2. *Βεττιλλος*, novus Romanorum Imperator, ventri, gulaeque additissimus, qui superato ad Bebricacum Othone, Imperium arripuit, quod non multo post, deficientibus ad Vespasianum militibus, una cum vita exiit. V. Sueton. ¶ Adjective Vitellia via (de qua Sueton. in Vitell. c. 1.) ita dicta est quæ a Vitelliorum gente vel deducta, vel strata fuit; tendebatque ab Janiculo usque ad mare.

Vitellum, i, n. idem quod vitellus, h. e. ovi pars lutea. *Apic. l. 4. c. 1.* Mel, acetum, liquamen, ovorum vitella.

Vitellus, i, m. 2. dimin. a *vitulus*, ut agnellus ab *agnus*. Plaut. *Afin. 3. 3. 77.* Agnellus, hædillum me tuum die esse, vel vitellum.

Vitellus, li, m. *τοσσο δι ονο*, *tuorlo*, *הרתיך*, Germ. *eyerdoster*, Gall. *mayas*, Hisp. *yema*, *λελυθος*, *το αρχον τῆ ωῆ*, ovi pars lutea. Cic. 2. de Div. c. 65. Tum ille, Nihil ne, inquit, de vitello? Id enim ex ovo videbatur aurum declarare, reliquum argentum. Hor. l. 2. sat. 4. Longa quibus facies ovis erit, illa memento, Ut succi melioris, & ut magis alba, rotundis Ponere. Namque marem cohibent callosa vitellum.

Vitèus, a, um, *ἀμπελον*, quod est ex vite. Virg. 3. Georg. v. 380. Et pocula læti Fermento, atque acidis imitantur vitea forbis. Ubi *pocula vitea* per Periphrasin pro vino posuit. *Varr. l. 1. R. R. c. 67.* Coliculus viteus intortus.

Vitex, icis, f. *vetrice*, *ἄγρος*, frutex in arborem affurgens, ramis prælongis, lentisque, foliis olivæ, sed mollioribus, in fluminum ripis, & torrentium alveis nascens, a *viendo*, quia nempe ramuli viticis sunt lenti, & flexibiles, eoque ad viendum apti Græci *ἀγρος* vocant, quod nobis castum sonat, propterea quod matronæ in Tescmophis Atheniensium castitatem servant, ex foliis vis cubitum sibi sternebant. Vulgus herbariorum agnum castum appellat. V. Plin. l. 24. c. 9.

Vitiabilis, le, adiect. qui vitari potest. *Prudent. in Apotheof. v. 1059.* (*at. 1114.*) Ne jam vitiabilis esset.

Vitiarium, ii, n. *ἀμπελων*, *ἀμπελοφυτον*, seminarium vitium, seu locus vitium plantis confitus. *Varr. l. 1. de R. R.* Ideo in vituario, primitivum cum exit vitis, tota refecari solet, ut firmiore sarmento et terra exeat. *Col. l. 3. c. 5.* Cui vineta facere cordi est, præcipue caveat, ne alienæ potius curæ, quam suæ, credere velit, neve mercetur viridicem, sed genus furculi probatissimum domi conserat, faciatque vitarium, ex quo possit agrum vineis vestire.

Vitiatio, onis, f. *corruzione*, *φθορά*, *διαφθορά*, actus vitandi. *Sen. Controu. 23. l. 3.* Antea legem vitiationis evertere conatus est, nunc transferre vult.

Vitiator, oris, m. *corruptore*, *φθοραστής*, qui vitiat. *Sen. l. 3. Contr. 23.* Vitiatorem dimisisti, virum occides?

Vitiatus, a, um, *corroto*, *guastato*, partic. a vitior. *Cic. pro Sext. c. 54.* Coniutorum, & concionum significationes interdum veræ sunt, nonnunquam vitiatæ, & corruptæ. *Ovid. 3. Met. v. 76.* Quique halitus exit Ore niger Stygio, vitiatas incit auras. *Cels. l. 8. c. 2.* Vitiata ofsa. *Terent. Eun. 4. 4. 37.* Vitiata virgo.

Viticarpifera, forcipes sunt, quæ ad vites carpendas, seu putandas aptæ sunt. *Varr. apud. Prisc. l. 9.* Detonderunt forcipibus viticarpiferis.

Viticella, æ, f. genus herbæ. *Id. l. 17. c. 9.* Viticella herba appellata, quod, sicut vitis, quicquid proximum fuerit, apprehendat corymbis, quos anulos appellamus.

Viticella, læ, m. & f. qui vitem colit. *Sil. l. 6. v. 196.* Viticellæ nomen pervulgatura falerni.

Viticæmus, a, um, adiect. qui comas pampinis intextas habet; estque epitheton Bacchi. *Avien. in Aras. v. 70.* Et cum viticæmo crinem tondere Lyæo. ¶ Dicitur etiam de ulmo, quæ vitem sustinet. *Sidon. Carm. 2. v. 328.* Viticæmo retinens baculi vice flectit ad ulmum.

Viticella, æ, f. *viticella*, *ἀμπελις*, exigua vitis. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 35.* At enim minima Dii negligunt, neque agellos singulorum, nec viticellas persequuntur. ¶ Per Metaphoram viticellæ, *ἀμπελις*, in herbis dicuntur flagella quadam, quæ vitium palmites imitantia longe lateque proferunt, & obvia quæque prehendant, & amplectuntur, iisque quasi pedaminibus abutuntur, cuiusmodi videre est in cucurbitis, cucumeribus, aliisque nonnullis id genus. *Plin. l. 24. c. 11.* Frutex est folio hederæ, molliore tamen, & minus longis viticulis. *Pallad. in Marzio c. 9.* Aliqui florem cucumeris cum viticellæ suæ capite canæ inferunt.

Vitifer, ra, rum, *vitifera*, *ἀμπελοφυρος*, quod fert vites, seu in quo vitis proveniunt. *Marzial. l. 13. epigr. 107.* Hæc de vitifera venisse picta Vienna, Ne dubites, misit Romulus ipse mihi. *Plin. l. 3. c. 5.* Colles vitiferi.

Vitiginus, a, um, *di vite*, *ἀμπελον*, quod est ex vite. *Col. l. 12. c. 16.* Alii foliis vitiginis, nonnulli plataninis semivietas uvas contingunt. *Plin. l. 30. c. 6.* Pulmo vulturinus vitiginis lignis combustus.

Vitiginus, a, um, idem ac vitiginosus, ut Vitiginus liquor, h. e. vinum apud Lucret. l. 5. v. 15. Vitiginis latices. *Id. l. 6. v. 1090.*

Vitilena, æ, f. vitiosa, & pessima lena. *Plaut. Mostel. 1. 3. 56.* Illa hanc corruptit mulierem malefudata vitilena.

Vitilla, ium, n. 3. *vinchi*, *stroppe*, *λύγρι*, vimina, quibus vites religantur, a *viere*. *Plin. l. 24. c. 9.* Non multum a falice vitillum usu distat vitex.

Vitiligo, inis, *morfea*, *αλφες*, *μύλας*, *αδύκη*, diversi coloris maculæ per omnia membra dispersæ, lætus cutis color ex malo corporis habitu proveniens, qui nutrimentum recte peragere non potest. *Fassus* sic definit, & etymologiam deducit: Vitiligo in corpore hominis, macula alba, quam Græci *αλφες* vocant, a quo nos albus, sive a vitio dicta, etiam non lædit, sive a vitulo, propter ejus membranæ candorem, qua nascitur involutus. *Lucillus*: Hæc odiosa mihi vitiligo est, non dolet, inquit. *Plin. l. 10. c. 15.* Ferunt, eos, qui quotidie edunt capparim, paralyti non periclitari, nec lienis doloribus. Radix ejus vitilignes albas tollit. ¶ Triplex est. *Cels. l. 5. in fin.* Vitiligo, quamvis per se nullum periculum avertit, tamen foeda est, &

ex malo corporis habitu fit. Ejus tres species sunt. Alphos vocatur, ubi color albus est tere subasper, & non continuus, ut quaedam quasi guttae dispersae esse videantur. Melas colore ab hoc differt, quia niger est, & umbrae similis: cetera eadem sunt. Leuce habet quiddam simile alphi, sed magis albida est, & altius descendit, in eaque albi pili sunt, & lanugini similes. Omnia haec serpunt, sed in aliis tardius. Hæc Cels.

Vitilis, & le, o. 3. Lentus, flexibilis, ad vivendum, h. e. ligandum aptus. Plin. l. 19. c. 5. Cucurbita omnino fastigiatur, vaginis maxime vitilibus. Vitile etiam dicitur id, quod ex vimine, aut aliqua alia re vitili contextum est, πλεκτός. Plin. l. 4. c. 16. Vitilia navigia corio circumfuta. Cato R. R. c. 11. Vitilia cola.

Vitiligator, oris, m. calumniatore, beccalite, ורנגל, Ger. zankgiriger, Gall. calumniateur, Hisp. pica pleytos, αμαρτωλός, qui sola pravitate contentionem querit, cui studium est lites e litibus ferere, et quae aliena omnia anxie observat, ideoque calumniandi anam captat, vitiosus litigator, calumniator, obtricator, a vitilligo, quod a vitium, & a litigo. Plin. in præf. histor. natur. Ergo securi etiam contra vitiligatores, quos Cato eleganter ex vitibus, & litigatoribus composuit (quid enim illi aliud, quam litigant, aut litem querunt?) exsequeretur reliqua propositi.

Vitilligo, as, a. 1. litigare, accusare, riprendere, ורנגל, Ger. leichtfertig haben, Gal. blamer, legerement, endurer fausement, Hisp. pleytar, con mal pleyto, αμαρτωλός, est vitio litigare, & per Metaphoram calumniari, carpere, criminari, damnare, reprehendere, a vitium, & a litigo. Plin. in præf. histor. natur. Scio ego, quæ scripta sunt, hæc si palam proferantur, multos fore, qui vitilligent.

Vitiagistratus, magistratus vitio creatus. Sallust. in fragment. l. 3. histor. ubi alii aliter leg.

Vitineus, a, um, adject. di vite, quod ex vite est. Flor. l. 3. c. 10. Vitineis vinculis delapsi. Alii perique rectius leg. vitiginis.

Vitio, as, a. 1. guastare, corrumpere, ורנגל, Ger. verderben, Gal. corrompre, Hisp. corromper, αμαρτωλός, depravo, deterius reddo, sædo, corrumpro, destruo. Plaut. in Prolog. Aul. v. 5. Ejus filiam Lyconides vitiat. Ovid. l. 3. Met. v. 545. Vitiatur odoribus auræ. Cels. l. 8. c. 2. Os, ubi injuria accessit, vitiat. Cic. Attic. 1. ep. 13. Vitiare alterius uxorem.

Vitiose, adv. vitiosamente, αμαρτωλός, cum vitio, male. Cic. 4. Acad. Si recte conclusit, teneo, sin vitiose, minam Diogenes reddet. Cic. de Senect. c. 8. Illud vero idem Cæcilius vitiosus, supple dixit. Colum. l. 4. c. 24. Quod etiam usurpari vitiosissime, animadverto. Vitiose se habere aliquod membrum dicitur, quod vitio aliquo affectum est. Cic. 3. Tusc. c. 9. Aut non aliquid quippiam membrum tumidum, ac turgidum non vitiose se habet?

Vitiositas, atis, f. vitiositas, vitio, αμαρτωλός, vitium, pravitas. Cic. 4. Tusc. c. 13. Vitiositas autem est habitus, aut affectio in tota vita inconstans, & a se ipsa dissentiens. Id. infra c. 15. Hujus igitur virtutis contraria est vitiositas. Sic enim malo, quam malitia appellare eam, quam Græci αμαρτωλός appellant. Nam malitia certi cujusdam vitii nomen est, vitiositas omnium. Sumitur etiam generatim pro quacunque corruptione. Macrobi. l. 7. Sat. c. 10. Ille humor, qui aut de ætatis frigore nascitur, aut cujuslibet vitiositatis occasione contrahitur, ut superfluis, ita & noxius est.

Vitiosus, a, um, vitiosus, castivus, ורנגל, Ger. lasterhaff, Gal. vicieux, Hisp. vicioso, αμαρτωλός, vitius plenus, corruptus, depravatus. Dicitur non solum de animo, & moribus, sed etiam de quibuscunque rebus, quæ incolumes, integræ, sinceræ non sunt. Plaut. Mil. 2. 3. 45. Non ego emam nunc vitium tuam vitiosa nuce. Cic. 3. de Leg. cap. 15. Vitiosum suffragium. Auct. ad Her. l. 2. c. 29. Vitiosum exemplum. Col. l. 7. c. 3. Vitiosa ovis. h. e. morbo infecta. Horat. l. 3. od. 6. Progenies vitiosior. Rursus Cic. 3. de Orat. c. 26. Vitiosissimus orator. Vitiosus Magistratus dicebatur, qui vitio creati erant, cum ex legitimis auspiciis, cæterisve solemnitatibus aliquid esset omisum, aut cum in campo aliquid vitii intervenisset, quo ex Augurum disciplina solebant dirimi comitia, ut si quis interim comitibus morbo fuisset correptus, aut si fulmen esset visum, aut tonitru auditum, vel aliud quippiam esset obnuntiatum, quod inauspita futura illa comitia portenderet. Tunc enim vitiosa comitia dicebantur, & Magistratus vitiosus, vel vitio creati, cogebanturque, qui designati essent, se Magistratu abdicare. Cic. Phil. 5. cap. 4. Cum eo collega tulit, quem ipse fecit sua nuntiatione vitiosum.

Vitis, is, f. vite, ורנגל, Ger. weinreb, Gal. vigne, Hisp. via. αμπελον, genus arboris, quod uvam producit. Est ejusdem originis, ac vimen, ut ait Donatus in Eun. 4. 4. nempe a vitere, quod Festus alligare, Nonius interpretatur vincire, & inflectere. Sane vitis lenta est, facileque flectitur. Varro l. 4. de L. L. gemino loco scribit dictam esse a vinum. Id. l. 1. de R. R. c. 31. deducit ab invitando, his verbis: Et vitis eo, quod invitet ad uvas percipiendas, dicta primo videtur. Cic. de Sen. c. 15. Cujus quidem non utilitas me solum, sed etiam cultura, & ipsa natura delectat, religio, propagatio vitium, &c. Vitis erat Centurionum insigne, quo milites cædebant, ut virgæ lictorum. Plin. l. 4. c. 1. in fine. Quid, quod infertæ castris summam rerum, imperiumque continent? Centurionum in manu vitis, & opimo præmio tardos ordines ad lentas percutit aquilas, atque etiam in delictis poenam ipsam honorat. Juven. sat. 8. v. 247. Nodosam post hæc frangebat vertice vitem, Si lentus pigra muniret castra dolabra. Vitis etiam fuit machina bellica, eadem quæ vinea. Hinc sub vito præliari milites dicebantur, cum sub vinea militari pugnant. Lucil. apud Fest. in voce Sub. Neque prodire in altum, præliari procul sub vite. Sub vitem hastas jacere dicitur veles, cum eas sub manu sursum mittit. Lucil. apud Fest. Ut veles bona, sub vitem qui subijcit hastas. Vitis alba herba est, quæ Græci αμπελαλκικη dicitur, Italiane vite bianca, & seferia, fermenta habens longa, & exilibus intermediis geniculata, folia pampinosa ad magnitudinem hederæ, & quæ, ut folia vitium, dividuntur; radicem albam, grandem, & initio raphano similem, ex qua caules exeunt, apparatus similitudine. Plin. l. 23. c. 1. Vitis nigra differt ab alba colore, & præterea quibusdam in medicina usibus. Id. ibid. Vitis cana item herba est, eadem quæ saxifraga. Apulej. de herb. c. 97.

Vitis, m. 3. Utens, Monsione, al. Rozone, & apud Ravennam A. quodosto, il. parvus Æmilie. Oritur ex Appennino M. deinde prope Forum Livii labens, prope, & intra Ravennam in mare Adriaticum se exonerat.

Vitisor, oris, m. αμπελοφύτης, qui vites ferit. Quo nomine dictus est Saturnus, qui primus ferendarum vitium usum in Italiam attulit. Virg. l. 7. Æn. v. 179. Vitisor curvam servans fuvum imagine falcem.

Vitium, li, n. vitio, ורנגל, Ger. laster, Gal. vice, Hisp. sacha, αμαρτωλός, pravitas, seu corruptio cujuscunque rei, quod in quaque re malum est. De etymo vid. Cic. 3. de Fin. c. 12. Quod vituperabile est per seipsum, id eo ipso vitium nominatum puto: vel etiam a vitio dictum vituperari. Virg. l. 6. Georg. Sane illis omne per ignem Excoquitur vitium, Tom. II.

atque exudat inutilis humor. Cic. l. 9. Fam. ep. 15. Si enim nihil est in parietibus, aut in tectis vitii, cætera mihi probabuntur. Vitium facere dicuntur ædificia, dum aliqua sui parte labefactantur, dum rimas agunt, & ruinam minantur. Cic. in Top. c. 3. Si sedes ex corrue-runt, vitiumque fecerunt. Vitium dicitur de corpore, pro perpetuo impedimento. In eo enim morbus, & vitium differunt. Nam morbus est totius corporis, ut febris, vitium est partis, ut cæcitas, claudicatio, &c. deinde morbus est temporalis, ut ait Gellius l. 4. c. 2. est cum accessu, & effluquo, vitium vero est perpetuum corporis impedimentum. Potest tamen qui morbus est, etiam vitiosus dici, sed non e contrario. Equus mordax & calcitrosus, vitiosus, non morbosus est: claudus vero & morbosus, & vitiosus dici potest. Cic. 4. Tusc. c. 13. Quomodo autem est in corpore morbus, ægrotatio, & vitium, sic in animo. Morbum appellant totius corporis corruptionem, ægrotationem morbum cum imbecillitate, vitium, cum partes corporis inter se dissident, ex quo pravitas membrorum, distortio, deformitas. Itaque illa duo morbus, & ægrotatio ex totius valetudinis corporis inconvassatione, & perturbatione gignuntur, vitium autem, integra valetudine, ipsum ex se cernitur. Sed in animo tantummodo cogitatione possumus morbum ab ægrotatione sejungere. Vitiositas autem est habitus, aut affectio in tota vita inconstans, & a se ipsa dissentiens. Ita fit, ut in altera, corruptione opinionum morbus efficiatur, & ægrotatio, in altera, inconstantia, & repugnantia. Non enim omne vitium partes habet dissentientes. Ut eorum, qui non longe a sapientia abunt, affectio est illa quidem discrepans a se ipsa, dum est inspiens, sed non distorta, nec prava. Morbi autem, & ægrotationes partes sunt vitiositatis. Sed Massurius Sabinus (V. Gell. loc. cit.) posuit morbum & in toto corpore, & in parte, distinxit autem morbum a vitio, quod morbus pravitas major sit, & cum corruptione, vitium imperfectio quædam levior sit sine læsione organi, seu instrumenti. Ulpian. l. 1. ff. de Edil. edic. Si intelligatur vitium, morbusque mancipii, ut plerunque signis quibusdam demonstrari solent vitia, potest dici edictum cessare. Hoc enim tantum intuemum est, ne emptor decipiatur. Sed sciendum est, morbum apud Sabinum se definitum esse, habitum cuiusque corporis contra naturam, qui usum ejus ad id faciat deteriorum, conus causa natura nobis ejus corporis sanitatem dedit, id autem alias in toto corpore, alias in parte accidere. Nanque totius corporis morbum esse, puta Φθίσις, febrem: partis, veluti cæcitate, licet homo ita quoque natus sit. Vitiumque a morbo multum differre, ut puta, si quis balbus sit, nam hunc vitiosum esse magis, quam morbosum. Id. l. 38. ff. de Edil. edic. Ediles ajunt, qui jumenta vendunt, palam recte dicunt, quid in unoquoque eorum morbi, vitii sit. Per excellentiam dicitur de pravitate animi, cui virtus opponitur. Cic. pro Cluent. Nullam quidem ob turpitudinem, nullum ob totius vitæ non dicam vitium, sed erratum. Id. pro Cal. c. 19. Vitium ventris & gutturis non modo non minuit ætas hominibus, sed etiam auget. Id. l. 1. de Orat. c. 58. Legibus & præmia proposita sunt virtutibus, & supplicia vitibus. Hor. l. 1. ep. 1. Virtus est vitium fugere. Usurpatur præterea de injuria, quæ virgini inferitur, ei virginitatem adimendo. Hinc offerre, vel afferre vitium virgini, est eam supprare. Ter. Adelph. 3. 1. 9. Cui miseræ indignæ per vim vitium obtulerat. Plaut. Epid. 1. 2. 7. Pudicitia ejus nunquam nec vim, nec vitium attuli. Id. Amph. 2. 2. 179. vitium alicui addere, dixit eodem sensu. Univerfim dicitur de quavis deprivatione animi, ut de loquacitate senum, de deformitate gestus in Oratore, de erroribus in dicendo, de culpa in disputando, &c. Cic. de Sen. Et senectus est natura loquacior, ne ab omnibus eam vitium videat vindicare. Id. l. 1. de Orat. Adest enim fere nemo, quin acutus, atque acrius vitia in dicente, quam recta videat. Id. 2. Phil. c. 18. Quamvis quis fortunæ vitio, non suo decoxisset, per cagione della castiva fortuna, non per sua colpa. Id. 1. Off. c. 7. In vitio esse. Id. c. 16. l. 4. Acad. Huc si perveneris, meum vitium fuerit, avrd fallas' io. Vitio alicui dare, vertere. Aferre a culpa, imputare. Cic. Fam. 7. ep. 6. Ne sibi vitio verteret, quod abesset a patria. Id. Fam. 11. ep. 28. Vitio mihi dant, quod mortem hominis necessarij graviter fero. Denique usurpabatur etiam in auguriis, & auspiciis, pro impedimento, malo auspicio. Cic. 2. Phil. Id igitur obvenit vitium, quod tu iam Cal. Jan. futurum esse prævideras, & tanto ante prædixeras. Id. 1. de Div. c. 16. Ut P. Clodius Ap. Cæci filius, ejusque collega L. Junius classes maximas perdidit, cum vitio navigasset. h. e. neglecta auspicioum religione. Id. 2. de nat. Deor. c. 4. Recordatum esse, vitio sibi tabernaculum captum fuisse. h. e. quod auspiciari esset oblitus, ut ibidem addit. Id. ib. Vitio creatos consules esse.

Vito, as, a. 1. schifare, quartarsi, fuggire, ורנגל, Ger. flieben, Gal. eviter, Hisp. esquivar, ελαβίωμαι, φάγω, εκκλίω, fugio, effugio, declino. Cic. 3. Ver. Nam eum, qui palam est adversarius, facile cavendo vitare possis. Virg. 2. Æn. Testor, in occasu vestro, nec tela, nec ulla Vitavisse vices Danaum. Quæ seipsum vitare, est non sibi constare, vel sibi displicere propter scelus conscientiam. Hor. l. 2. sat. 7. Teque ipsum vitans, fugitivus ut erro. Non femel Plautus hoc verbum dativo jungit, ut Caf. 2. 2. 35. Semper tu huic verbo vitato abs tuo viro. h. e. cave, ne aliquando a viro tuo tibi dicatur hoc verbum. Id. Curcul. 2. 3. 19. Proinde domi se continente, vitent infortunio. Sic usurpatur & verbum caveo. Id. Rud. 3. 5. 48. Cave sis infortunio. V. Caveo.

Vitor, & rectius Vistor, oris, m. cerchiao, αυτιστής, qui vasa vinaria religat, stipatque, viendo, hoc est vinciendo, ligando, ut sustor a suendo. Ulpian. Dig. l. 9. tit. 2. leg. 27. in fi. Item si victori locaveris lacum vino plenum curandum. Sic Arnobius l. 2. pag. 70. dixit serpiaturo vitores, ut est in manucripto Regie bibliothecæ in Gallis.

Vitratius. V. Vitriarius.

Vitreæ, orum, n. vassi di vetro, vasa vitrea, supellex, seu instrumentum vitreum. Plin. l. 12. c. 19. Contra revehunt vitrea, & ahena, vestes, fibulæque. Martial. l. 1. ep. 42. Qui pallentia sulphurata fractis permutat vitreis. Translate vitres fractæ ponuntur pro sententiis, frivolis, & nugatoriis. Petron. in Satyr. An videlicet audirem sententias, hoc est vitrea tracta, & somniorum interpretamenta.

Vitreamina, um, n. vassi di vetro. Paul. l. 33. Dig. tit. 7. leg. 18. in fi. Cum in diem mortis ibi libros, & vitreamina, & vesticulam habuerit.

Vitreatus, a, um, adject. pellucidus in morem vitri. Lucrer. l. 3. v. 410. cernendis vitreata potestas. Sed alii plerique leg. vitata.

Vitresus, a, um, di vetro, αυτιστής, quod ex vitro est. Ovid. 2. de Arte: Sive Iatrociniis vim imagine calculus ibit, Fac, pœreat vitreo milites ab hoste tuos. Col. l. 12. c. 4. Vasa autem scitilia, vel vitrea plura potius, quam ampla. Sumitur etiam pro eo, quod vitri colorum refert. Valer. Max. ut Fons vitreus, hoc est clarus, & pellucidus. Virg. l. 7. Æn. Te nemus Angitæ, vitrea te Fucinus unda, Te liquidi serere lacus. Plin. l. 9. c. 31. Nec omnibus idem vitreus color. Petron. Sat. 3. v. 8. turgescit vitrea bilis. h. e. splendida. V. Splendidus. Metaleptice sumitur pro pertenui, & perlicido. Varro, apud Non. cap. 6. num. 4.

Quam istorum vitæzæ totæ ostentant tunicæ clavos. ¶ Item pro fragili, inconstante, inflabili. *Hor. l. 2. sat. 3. v. 222.* Et furiosus erit, quem cepit vitrea fama. idest fragilis, ut *Acron* exponit. *Porphyrius* splendiam interpretatur. *Publ. Syrus.* Fortuna vitrea est, dum splendet, frangitur.

Vitriaria, æ, f. herba eadem quæ parietaria. *Apulej. de herb. cap. 81.*

Vitriarius, ii, m. *vetraio, maestro di lavasar vetri, זכאריה,* vitri conficiendi artifex. *Sen. ep. 91. (al. 90.)* Cuperem Possidonio vitriarium ostendere, qui spiritu vitrum in plurimos habitus format. Alii legunt *vitriarium*, alii *vitriarium*.

Vitricus, i, m. *parrigro, Ger. Heffwasser, Gal. beau pere, Hisp. radastro, זכאריה,* matris nixæ maritus, cui respondet relativum privignus, ita dictus, quasi *patrius*, seu *πατριος*, quia in patris locum succedit, ac privignum, ut pater filium, amare debet. *Cic. Att. l. 15. ep. 12.* Vitricus quidem nihil censebat, quem Asturæ vidimus. *Ovid. 1. Amor. eleg. 2. v. 24. ad Cupedinem:* Necte comam myrto, maternas junge columbas, qui decaant currus, vitricus ipse dabo. Vulcanum intelligit alterum maritum Veneris, postquam ex Jove Cupidinem pepererat.

Vitrix, icis, f. quæ ligat, quasi *vetrix*, a viendo. *Plin. l. 35. c. 11.* Amavit Glyceram vitricem coronarum. Ita quidem legit *Salmast. in exercit. Plin.* sed improbat merito *Harduin.* & reponit *invenicem*.

Vitrum, tri, n. *vetro, וכוזיה, Ger. glass, Gal. verre, Hisp. vidria, זכאריה,* materia translucida, quæ ex arena splendenti, vel ex calculis pellucidis admixto nitro percoctis, & in liquorem fusis conficitur. *Lege Plin. l. 36. c. 26.* ubi pluribus vitri originem, & eius conficiendi rationem describit. *Cic. pro Rab. Posth.* Ductæ naves Posthumii Puteolis sunt auditæ, visaque, merces fallaces quidem, & fucosæ, chartis, & linteis, & vitro delatæ. *Har. l. 3. ode 13.* O tons Blandusæ splendor vitri. ¶ Vitrum Obsidianum est vitrum nigri coloris, ita dictum ab Obsidio Cive Romano. *Plin. l. 36. cap. 26.* In genere vitri & Obsidiana numerantur, ad similitudinem lapidis, quem in Æthiopia inventit Obsidius, nigerrimi coloris, aliquando & translucidus, crassiore visu, atque in speculis parietum pro imagine umbras reddente. ¶ Vitrum etiam genus herbarum est, sic dictæ, quia tingit colore vitri, hoc est hyalino, seu viridi. Græci hanc herbam vocant *ισαριον*, teste *Vitruvio l. 7. c. 14.* Sed vitri vox hac significatione crebro est corrupta, dum nunc *uisio* pro ea nunc aliud substituant, ut docet *Turneb. l. 6. c. 17. Cap. l. 4. B. Civ.* Omnes vero se Britannii vitro inscunt. Alii leg. *glasso. Vitruv. loc. cit.* Item propter inopiam coloris Indici cretas Selinusiam, aut anulariam vitro, quod Græci istam appellant, inscunt, imitationem faciunt coloris Indici. Alii aliter legunt.

M. Vitruvius Pollio peritissimus architectonicæ artis, de ea scriptis libros decem ad Augustum Imp. cum ætate jam provecus esset, floruisse sub Jul. Cæsare. Eius stilus plebejus subinde est, & illa Latine lingua ætate fere indignus, nec tamen propter antiquitatem contemnendus: habet præterea loca quamplurima intellectu maxime difficilia, circa quæ plurimi celebres Viri cum magnopere defudarint, non modo assequi veram eorum sententiam hæcenus non potuerunt, sed ne spem quidem ullam reliquisse videntur fore aliquando, ut intelligi a quoquam possint; quod tamen non tam scriptoris vitio vertendum est, quam doledum, neminem ex antiquis, qui de architectura scripserit, præter unum *Vitruvium* ad nos pervenisse, cujus adjumento illustrari ille multo facilius potuisset.

Vitta, æ, f. *benda, פריה, Ger. hauben, Gal. bando, Hisp. venda, זכאריה,* ligamentum capitis, hoc est fascia, qua antiqui vel crines, vel ferta, aut flores, aut quidvis aliud religabant. *Virg. 2. Æn.* Et falsæ truges, & circum tempora vittæ. Ubi *Servius:* Vittæ, quibus viciniam coronabantur. *Ovid. 2. Met.* Vittæ coercuerat neglectos alba capillos. *Lucan. l. 5.* Tum torta priores Stringit vitta comas. ¶ Vittæ aliz fuerunt virginales, aliz matronales, quod alio virgines cultu capitis, & ornatu, quam nuptæ matronæ uterentur. *Valer. Flac. l. 8. v. 6. de Medea:* Ultima virgines tum flens dedit oscula vittis. Erat enim mox nuptura. *Prop. l. 4. eleg. 11. v. 34.* Cinxit & acceptas altera vitta comas. idest postquam nupti.

Vittatus, a, um, *παιηθευεις*, vitta redimitus. *Ovid. lib. 1. Am. el. 7.* Sic, nisi vittatus quod erat Cassandra capillis. Procuibit templo, casta Minerva, tuo. *Lucan. l. 1. v. 595.* Vitætemque chorum ducit vittata Sacerdos. *Plin. l. 7. c. 30.* Vittatum navem Dionysius Tyrannus Platoni misit obviam. *V. Thalesius.*

Vitula, æ, f. Dea hilaritatis præles. *Macrob. lib. 3. Saturn. cap. 2. V. vitulorum.*

Vitulla, æ, f. *v. vitella, זכאריה, Ger. Kald, Gal. genisse, Hisp. bezerra, זכאריה, זכאריה,* vacca, quæ annum primum ætatis nondum explevit: nam post primum annum juvenca dici incipit. *V. vitulus.* ¶ Aliquando tamen pro juvenca, vel vacca novella, seu viridioris ætatis accipitur. *Virg. 3. Ecl.* Ego hanc vitulam (ne forte recuses; Bis venit ad mulctram, binos alit ubere factus) Depono.

Vitularia via. De ea meminit *Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 1. c. 2.*

Vitulatio, onis, f. V. Vitulor.

Vitulifcus, a, um, *di vitella, זכאריה, זכאריה,* quod ex vitulo est. *Cic. 2. de Divin. c. 24.* An tu, inquit, caruncule vitulinæ mavis, quam Imperatori veteri, credere? *Cels. lib. 5. c. 19.* Sevum vitulinum. *Plaut. Aulul. 2. 8. 5.* Caro bubula, vitulina.

Vitulor, aris, d. *v. allegariss, vivere in allegrezza, זכאריה,* lator. De hoc verbo ita *Macrob. l. 3. Saturn. c. 2.* Primo Pontifici juris libro apud *Pistorem* verbum hoc positum est *vitulari*. De cuius verbi significato *Titus* ita retulit: *Vitulari est voce letari.* Varro etiam in libro *quintodecimo rerum divinarum* ita refert, quod Pontifex in sacris quibusdam vitulari soleat, quod Græci *παιηθειν* vocant. Has tot interpretationis ambages quam paucis verbis docta eloquentia *Maronis* expressit: *Letumque choro parva cæmentes.* Nam si *vitulari* est *voce letari*, quod est *παιηθειν*, nonne in cantu læti *παιηθειν* enarratio verbi perfecta servata est? Et ut huic vocabulo diutius immoremur. *Hyllus* lib. quem de Diis composuit, ait, *Vitulam* vocari Deam, quæ lætitiæ præest. *Piso* ait, *Vitulam* victoriam nominari. Cujus rei hoc argumentum profert, quod postredie Nonas Julius re bene gesta, cum pridie Populus a Thucis in fugam versus sit, unde *Populifugia* vocantur, post victoriam certis sacrificiis fiat vitulatio: quidam nomen eius animadversum putant, quod potens sit vitæ tolerandæ. Hæcenus *Macrob.* ¶ De verbi etymo alii aliter. *Festus* enim, & *Varr. l. 6. de L. L.* deducunt a *vitulus*. At *Nonius c. 1. n. 47. a vita.* Cæterum vitulari generatim sumitur pro lætum, lubentemque esse, gaudio effertur, lubentis diffuere, esse pieno de contentere. *Nonius loc. cit.* Vitulantes Veteres gaudentes dixerunt: a bono vitæ commodo; sicuti qui nunc est in summa lætitia, vivere eum dicimus. A fert deinde auctoritatem *Nævii, Festus.* Vitulans, lætans gaudio, ut in prato vitulus. *Enn. apud Fest.* Habet is coronam vitulans victoria. *Plaut. Pers. 2. 3. 1.* Jovi apulento, inclyto, opes, spes, bonas copias commodanti lubens meri-

toque vitulor. h. e. summa cum voluptate, & gaudio gratias ago.

Vitulus, i, m. *vitello, זכאריה, Germ. kalb, Gal. veau, Hisp. bezerra, זכאריה,* foetus masculinus in bubulo genere, qui primum ætatis annum nondum explevit. Nam deinde juveneus vocari incipit. Est igitur nomen ætatis. *Var. de R. R. l. 2. cap. 5.* Primum in bubulo genere ætatis gradus dicuntur quatuor, prima vitulorum, secunda juvenconum, tertia boum novellorum, quarta vetulorum. Diferuntur in prima vitulus, & vitula, in secunda juveneus, & juvenca, in tertia, & quarta taurus, & vacca. *Ovid. 10. Met. v. 227.* Lactentes vituli. ¶ Non semper tamen dilticrimen id observatur, ut argumento est, quod etiam post partum juvenca appelletur vitula. *Virg. Ecl. 3.* Ego hanc vitulam (ne forte recuses, Bis venit ad mulctram, binos alit ubere factus) Depono. *Id. 4. Georg.* Tum vitulus bina curvas jam cornua fronte. ¶ Transfertur vituli vox etiam ad foetus eorum, elephantorum, aliorumque quadrupedum, imo etiam balænarum. *Virg. 3. Georg. de equis.* Jam vitulos hortare, viamque infiste domandi. *Plin. l. 8. c. 1. de elephantis.* Atque ita salutato sidere in sylvas revertuntur, vitulorum fatigatos præ se ferentes. *Id. l. 9. c. 6. de balenis:* Irrumpunt orca in secreta, & vitulos eorum, ac foetus, vel etiam gravidas lanciant morfu. ¶ Speciatim vero in mari hoc nomine vocatur bellua quædam corio, & pilis tecta, ex genere amphibiolorum, idest tam in terra, quam in mari vitam agentium, quæ & phoca dicitur, *vecchiomario. Plin. l. 19. c. 13.* Quæ pilo vestiuntur, animal pariunt, ut prius, balena, vitulus. Hic parit in terra pecudum more: secundas partu reddit. Initu canum modo coheret. Et parit nunquam geminis plures. Educatur mammis foetum. Non ante duodecimum diem deducit in mare, ex eo subinde assuescens. Interficiuntur difficulter, nisi capite eliso. Ipsius in somno mœjitus, undò nomen vituli. Accipiunt tamen disciplinam, voceque pariter, & visu populum salutant, incondito fremitu: nomine vocati respondent. Nul- lum animal graviore somno premitur, &c. *Hæc. Plin.*

Vitunus, & Vitunus, m. Deus apud veteres, qui credebatur vitam largiri, ut *Sentinus* sensum. *Cat. Rhod. l. 25. c. 30. & Augustin. l. 2. de Civ. Dei.*

Vituperabilis, & le, o. *v. vituperabile, זכאריה,* vituperatione dignus. *Cic. 3. de Fin. c. 12.* Quod vituperabile est per seipsum, id eo ipso vitium nominatum puto.

Vituperatio, onis, f. *biafimo, זכאריה, Ger. scheltung, Gal. blame, Hisp. vitupero, זכאריה, זכאריה,* vituperandi actus, reprehensio, cui oppositum laus, sive laudatio. *Cic. ult. l. 8. c. 18.* Nunc non modo te hoc crimine non arguo, sed ne illa quidem communi vituperatione reprehendo. *Quintil. in proam. l. 8.* His adiciebamus, demonstrativum laude, & vituperatione constare. ¶ Sumitur etiam passive, præsertim si jungatur cum verbis *venio, cedo, subeo, viso, effugio, adduco,* & similibus. Igitur *venire in vituperationem* est vituperari, & reprehensio- nis obnoxium fieri. *Cic. 6. Ver.* Ut propter eum in sermonem nominari, atque in tantam vituperationem veniret. ¶ *Essi alicui vituperationi,* est ad dedecus, & infamiam ejus pertinere. *Cic. l. 13. Fam. ep. 74.* Sed mihi ita persuadeo, eam rem laudi tibi potius, quam vituperationi fore.

Vituperator, oris, m. *ripenfore, זכאריה, Ger. scheltor, Gal. mepreifeur, Hisp. vituperador, זכאריה,* qui vituperat, qui proclivis est ad vituperandum, reprehensor. *Cic. 1. de Fin. c. 1.* Quanquam Philosphiz quidem vituperatoribus satis responsum est eo libro, quo a nobis Philosphia defensa, & collaudata est, cum esset accusata, & vituperata ab Hortensio.

Vituperium, ii, n. *visuperio, זכאריה,* vituperatio, dedecus, infamia. *Cic. 3. Fin. c. 12.* Quod enim vituperabile est per se ipsum, id eo ipso vitium nominatum puto, vel etiam a vitio dictum vituperium. Sed emendatiores codices habent *visuperari*.

Vitupero, as, a. *v. vituperare, biafimare, זכאריה, Ger. abel schelten, Gal. vituperer, Hisp. menosprecar, זכאריה,* vitio do, reprehendo, improbo, de dignitate alicujus, vel auctoritate detraho. *Auct. ad Herem. l. 2. c. 27.* Vitiosum est artem, aut scientiam, aut studium quodpiam vituperare vituper eorum vitia, qui in eo studio sunt, veluti qui Rhetoricam vituperat propter alicujus Oratoris vituperandam vitam. *Cic. pro Mur. c. 28.* Ego tum consilium, Cato, propter singulare aniqi mei de tua virtute iudicium, vituperare non audeo. ¶ Jungitur aliquando cum dativo. *Plaut. Caf. 2. 6. 58.* Cur omine mihi vituperat malo? Alii aliter leg. ¶ *Vituperare cælum* proverbialiter illi dicuntur, qui ut soli sapere videantur, ea etiam damnant, quæ ab omnibus probantur. *Phædr. l. 4. fab. 6. (al. fab. 64.)* Hoc illis dictum est, si qui nulli nauscant, Et ut putent sapere, cælum vituperant.

Vitupero, onis, m. *biafimatore, זכאריה,* vituperator, momus, in reprehensionem proclivis, a *vituperando*, ut *epulo* ab epulando, *manduco* a manducando. *Gell. l. 19. c. 7.* Lævius vituperones suos, subducti fupercillii captiores appellavit. Adde *Sidon. l. 4. ep. 22. & l. 8. ep. 1.*

Vivacitas, atis, f. *vivacitas, זכאריה, זכאריה,* naturalis vigor, ac robur, vitæ diuturnitas. *Col. l. 11. c. 3.* Multis etiam locis vivacitatem suam usque in annos decem prorogant. *Quintil. in proam. l. 6.* Hanc impiam vivacitatem novis insuper curis fatigare. ¶ Translate *Arnob. l. 5. pag. 179.* Istæ omnes huiusmodi mysteria in se continent sancta, rationesque miras atque altas, nec quas facile quisvis possit ingenii vivacitate peroscere.

Vivaciter, adverb. *con vigore, franchezza, e spirito. Fulgent. l. 1. Mystol.* Res mysticas vivaciter pertrahere. *Prudent. l. 2. adver. Symmach. v. 332.* vivacius abdita solers Quætere, & æternæ tandem invigilare salutis.

Vivarium, rii, n. *vivajo, parco, Ger. thiergarten, Gal. para vivier, Hisp. vivar, זכאריה, זכאריה,* locus, in quo feræ pascuntur, idest quadrupedes, aves, pisces, sive ad quæstum, sive ad venationem, ac voluptatem, a *vivendo*, quod ibi feræ vitæ detineantur. Quemadmodum autem a vivis teris vivaria dicta, ita & a *Varrone* leporaria vocata a leporibus, & a Scipione roboraria, quia septa et robare essent. Sed *Gallius l. 2. c. 20.* dicit, vivarium in hac acceptione vocabulum novum esse, veteres appellavisse vivaria, quæ Græci *οὐβιαιον*, idest viridaria, hortos; septa autem loca, in quibus feræ vitæ pascuntur, *N. Varronem l. 3. de re rustica* scribere, appellata fuisse leporaria, quæ tamen vox non invenitur apud ullum veterem Scriptorem; apud Scipionem, qui omnium ætatis fuz purissime locutus est, legi roboraria, hanc vocem id significare, quod nos vivaria dicimus, ita appellata esse a tabulis roboris, quibus septa esset. Cæterum ferarum vivaria habent etiam fua nomina propria. Sic loca, in quibus pisces continentur, dicuntur *pisces*, in quibus aves, *ornithones*, in quibus apes, *apiaria*, mellifones, mellaria, &c. *Plin. l. 8. c. 52.* Vivaria aprorum, cæterorumque sylvestrium, primus togati generis invenit Fulvius Hirpinus, qui in Tarquinienis feras pascere instituit. *Id. l. 9. c. 54.* Ostreorum vivaria primus Sergius Orata in Bajano invenit. *Juv. sat. 4.* Non dubitaturi fugitivum dicere piscem, depasumque diu vivaria Cæsaris. ¶ De vivario, quod Romæ pone Castrum Prætorium extra Urbis mœnia, inter portam Nomentanam, & Tibur-

tinam erat, scriptit Onuphrius Panvinius l. 2. de *Lutis Circei* c. 6. & Vivarius, a, um, adject. ut vivaria navis, quæ vivos pisces servat. *Macrob. l. 2. Saturn. c. 12.* Incredibilem scarorum multitudinem vivarius navibus huc advectam. In vetust. editionib. legebatur in *varis navibus*.

Vivatus, a, um, adject. *vivax, vegeto, vigen, vegetus, vividus. Lucr. l. 3. v. 559.* Denique corporis, atque animi vivata potestas. V. etiam *Vitreatus*.

Vivax, acis, o. g. *vivace, vigoroso, μακρής, diu vivens, longævus, vitæ diuturnioris. Virg. 2. Georg. Palladia gaudet sylvæ vivacis olivæ. Hor. l. 1. od. 36.* Ne vivax apium, neu breve lilium. *Id. l. 2. sat. 2. v. 132.* Postremo expellet certe vivacior hæres. ¶ Translate *Horat. de ar. poet. v. 69.* honos, & gratia vivax. *Ovid. 4. de Pont. eleg. 8.* vivax virtus, experge sepulchri. ¶ Ponitur etiam pro valido, vigenti, *vigoroso. Gell. l. 5. c. 2.* Bucephalus e mediis hostibus Regem vivacissimo cursu retulit. *Id. l. 9. c. 4.* Homines vivacissimæ pernicitatis.

Vive, adverb. vivide, valide. *Plaut. Epid. 2. v. 28.* Vive sapis! & placet.

Vivens, entis, o. g. *εὐκταῖος, partic. a vivo. Hor. l. 1. ep. 14. v. 10.* Rure ego viventem, tu dicis in urbe beatum. *Petron. in Satyr. Quam male est extra legem viventibus.* ¶ Translate *Stat. l. 9. Theb. v. 573.* Flumen vivens. *Ovid. 4. Fast. v. 553.* Vivens focus.

Viventani, m. 2. pop. Umbriæ, proximi Vettonensibus, qui cum Vindinatis interiere. *Plin. l. 3. c. 14.*

Viverra, æ, f. *γυρῆ, fens, animalculum exiguum ex genere mustelarum, quo venatores utuntur ad cuniculos ex antris expellendos, mistela rustica, quæ candidior est. Nam eam, quæ sub ventre rufescit, martem appellant. Plin. l. 8. c. 55. de cuniculis: Magna propter venatum eorum viverris gratia est: incipiunt eas in specus, qui sunt multiformes in terra, unde & nomen animalis, atque ita ejectos superne capiunt.*

Vivisco. V. Vivisco.

Vivicomburium, n. 2. supplicium, quo homines vivi comburantur, a vivus, & comburo. *Tertull. lib. de anima c. 1.* Sed de patibulo, & vivicomburio per omne ingenium crudelitatis exhauriat.

Vivide, adv. vigorose, valide, *vigorosamente, con ispirito. Gel. l. 7. c. 3.* Omnia distinctius, numerosiusque, ac comptius tortasse dici potuerunt, fortius, atque vividius potuisse dici non videntur.

Vividulus, a, um, adject. diminut. a vividus. *Catal. de coma Beren. arm. 65. v. 63.* Vividulo a statu. *Al. leg. vividus, h. e. aliquantum humido.*

Vividas, a, um, vivo, *vigoroso, ἰσχυρῶς, Gal. fort. viv, H. sp. vivo, y vigoroso, ζωτικός, vivus, vivens, vigen, Propert. l. 2. eleg. 21. v. 8.* Quatuor artificis vivida signa boves. Ubi signa vivida dixit, quasi vivientia, idque hyperbolice, quemadmodum Virgilius *Spirantis æsa, h. o. tanta arte confecta, ut vivere, & spirare videantur.* ¶ Sæpe usurpatur pro robusto, ac pleno vigoris. *axuōs. Virg. 5. Æn. v. 754.* Exiguu numero, sed bello vivida virtus. *Plin. in Paneg. cap. 44.* Amas constantiam civium, rectoque, ac vividos animos. *Valer. Max. l. 1. c. 1. extern. n. 1.* Spiritu vividore. ¶ Merum vividum, idem ac meratum, quod Græce ζυμῶν, hoc est, ἀσπράς, non mistum, vino *spiritoso. Martial. l. 7.* Hic scyphus est, in quo misceri iussit amicis Largius Æacides, vividiusque merum.

Vivificatio, onis, f. actus vivificandi. *Tertul. de resur. carn. cap. 28. & l. 5. advers. Marcion. c. 9.*

Vivificator, oris, m. qui vivificat. *Tertul. de resur. carn. c. 37. & l. 2. adv. Marcion. c. 9.*

Vivifico, as, a. 1. vivificare, dare spiritum, vivum facio, vitam, & vigorremque do, ζωοποιῶ. *Apul. in Asclep. Spiritus permixtus cunctis cuncta vivificat. Aven. in Atar. v. 500. de Aganippe fonte: Acreas Jonec vagargurgite valles vivificet. Corn. Gall. eleg. 5. v. 84.* Meque cupit flammis vivificare suis.

Vivificus, a, um, vivifico, vivum faciens. *Amian. l. 21. c. 1.* Vivificus vigor. *Apul. in Asclep. Quod sursum versus tertur vivificum.*

Viviparus, a, um, adject. qui vivos foetus parit, cui opponitur is, qui ovum educit. *Apul. in Apol. Diferentia natura viviparos, & oviparos.*

Viviradix, icis, f. *μυρῶμα, planta, quæ cum radice fertur, quasi vivam radicem habens, ad differentiam malleoli, & talearum. Plin. l. 17. c. 22.* In arido solo viviradix quoque frutira feritur. *Col. l. 3. c. 14.* Sationis autem duo sunt genera, malleoli, vel viviradicis, quod utrunque ab agrico lis usurpatur, & in provinciis magis malleoli. Neque enim seminarius student, nec usum habent faciendæ viviradicis. *Adde Cic. de Sen. c. 15.*

Vivisco, & vivisco, is, n. *fasti vivo, ζυμῶν, vivus fo. Plin. l. 9. c. 51.* Anguillæ atterunt se scopulis; ea strigmenta viviscunt, nec alia est eorum procreatio. *Prudent. in Apothosi. v. 907.* Rudem fecit viviscere limum. ¶ Per translationem accipitur pro invalescere, vigorem acquirere, *ingagliardirsi. Lucr. l. 4. v. 1131.* Quod cupido affixum cordi viviscit, ut ignis. Et paulo post, v. 1061. Ulcus enim viviscit, & inveterascit alendo. ¶ In omnibus fere his locis aliæ Editiones habent *vivisco, alia vivisco.*

Vivo, is, xi, tum, n. 3. *vivere, ἰσχυρῶς, Gal. vivere, Hi. vivit, vivo, in vita sum, vita, & communi spiritu fruor. Est a vivo, βίω in v converso. Usurpatur vel absolute. Cic. pro Planc. Si autem Plancius ita vixit, ut offenderet sciens neminem. Virgil. 1. Æn. v. 449.* lic nam fore bello Egregiam, & facilem victu per sæcula gentem. h. e. quæ facile per sæcula victura foret. ¶ Vel cum accusativo sum significationis. *Terent. Adelph. 5. 4.* Nam ego vitam duram quam vixi utque adhuc, prope iam excurso spatio mitto. V. Vita. Vel cum acc. aut abl. temporis. *Cic. de Sen. c. 7.* Nemo est tam senex, qui se annum non putet posse vivere. *Plin. l. 7. c. 48.* In Timoli montis cacumine, quod vocat Tempion, 150. annis vivere, Mutianus auctor est. ¶ Vel cum abl. instrumenti. *Cic. l. 13. Fam. epist. 29.* Tum studia illa nostra, quibus antea delectabamur, nunc etiam vivimus. *Hor. l. 2. ep. 1.* Vivit si quis, & pane secundo. ¶ Vel cum abl. modi. *Cic. pro Flac. Septingentos jam annos amplius unis moribus, & nunquam mutatis legibus vivunt.* ¶ Vel cum dat. commodi. *Cic. ad Octav. Quibus ille septus omnia miseret, nulli parceret, sibi viveret.* ¶ Vel cum casibus præpositionum. *Cic. 3. Fin. Ut e natura vivat. h. e. secundum naturam. Id. 3. Off. Ita qui in maxima celebritate, in oculis civium quondam vivimus: idest publicam vitam duximus, non privatam. Hor. l. 1. sat. 6.* Dum licet, in rebus jucundis vive beatas, Vive memor, quam sis ævi brevis. ¶ Vel impersonaliter. *Plaut. Perf. 1. 2. 17.* Quid agitur? T. vivitur. *Ter. Heaut. Hoc ibi fit, ubi non vere vivitur. Ovid. 12. Met. v. 188.* Nunc tertia vivitur ætas. *Hor. l. 2. od. 26.* Vivitur parvo bene. ¶ *Vivere in diem* dicuntur, quos Græci vocant *ζωοβίους*, qui quotidie parant nova cibaria, nullum habentes penum reconditum, omnemque curam ita abijcunt, ac si eo solum die victuri essent; notanturque hoc loquendi genere flagitiosos homines, & perditos, qui nullo consilio vitam degunt, divina, humanaque omnia nihil pensi habent, nullaque de re solliciti sunt. *Cic. 5. Tusc. c. 71.* Nos in diem vivimus. *Id. 2. Phil. c. 34.* Cum perditissimis latronibus non solum de die, sed etiam in diem vivere. Quod autem *Cic. dicit de die*, significat voluptuose: luxurioso itaque *de die vivere*, est genio *Tom. 11.*

indulgere, ductum a convivis, quæ de die, h. e. ante solitam cœnæ horam incipiuntur. hoc enim luxuriosiorum hominum erat, & gulæ nimis deditorum. *Manut. de die* exponit in media luce, palam, omnibus viventibus. ¶ *Vivere in horam*, idem est ac in diem vivere. *Cic. 5. Phil. c. 9.* ¶ *Ita vivam* affirmantis particula est. *Cic. l. 16. Fam. ep. 12.* Sollicitat, ita vivam, me tua, mi Tiro, vultetudo. ¶ *Ne vivam*, est particula imprecantis, pro moriar, ne sim salvus, dispercam, *postquam moriar. Cic. Att. l. 4. ep. 16.* Quid poteris, inquires, pro iis dicere? ne vivam, si scio. ¶ Interdum vivere est lætam vitam agere, & voluptatibus indulgere, *ἡδονῶν. Catul. carm. 5.* Vivamus, mea Lesbia, atque amemus. *Petron. in Sat. Ergo vivamus, dum licet, effugue bene. Cic. Q. Frat. l. 3. ep. 1.* Quod me hortaris ad laborem, tamen equidem, sed quando vivemus? quando avremo noi un' ora di bene? *Vivas, vivite*, utimur cum iis, quibus renunciamus. *Virg. Ecl. 8.* Omnia vel medium fiant mare: vivite silvæ, addio selve, io vis læticio. *Catul. carm. 11.* Cum suis vivat, valeatque mœchis, *sen vada.* ¶ *Vivere cum aliquo*, honesta locutione dicitur mulier, quæ cum aliquo turpem habet consuetudinem. *Nep. in Alcib. c. 10.* Mulier, quæ cum eo vivere consueverat. ¶ Est etiam interdum cum aliquo esse parvo aliquo tempore. *Cic. l. 14. ad Attic. ep. 20. ad fin.* Cum Panfa vixi in Pompejano. Is plane mihi probabat, se bene sentire, & cupere pacem. ¶ *Vixit*, dicebant veteres de eo, qui mortuus esset, eoque verbo libenter utebantur, ut ominosa mortis, & mortendi verba evitarent. Itaque *Plaut. in Cic. narrat*, Ciceronem, cum renunciaisset Senatui, necatos esse principes conjurationis, ea voce usum fuisse, *vixerunt*: quo spectat & illud *Plauti Bœceb. l. 2. 43.* Vixisse nimium plus fatius est jam, quam vivere. h. e. fatius est mortuum esse. Et *Moffel. 4. 3. 9.* Unum vidi mortuum effertor toras: modo eum vixisse aiebant. Translate vivere dicuntur ea omnia, quæ quomodocunque extant, durant, aut sunt. *Stat. l. 12. Theb. odia improba vivunt. Virg. 3. Georg. Vitium alitur, vivitque tegendo. Cic. pro Sext. Vivit exemplum defendendæ Reipublicæ. Vixit pro vixisset. Est *Virgilius Æn. 11. v. 118.**

Vivus, a, um, vivo, ἰσχυρῶς, Gal. viv, H. sp. vivo, ζωός, vita præditus, animatus, spirans. *Cic. pro Quinct. c. 15.* Is non modo ex numero virorum exturbatur, sed, si fieri potest, infra etiam mortuos amandatur. *Id. Att. l. 4. ep. 15.* Cato tamen affirmat, se vivo, illum non triumphare. *Id. pro Quinct. c. 15.* Vivus, videntque. V. Videns. ¶ *Viva* sepes dicitur, quæ non palis contextitur, sed constat rubis in eo loco natis, vel insitis, virentibus, non præcisis. *Col. l. 11. c. 3.* Vetusissimi Austores vivam spem structibus præterulerunt, quia non solum minore impensam desideraret, verum etiam diuturnior inmensis temporibus permaneret. ¶ *Ad vivum refecare*, est utique ad cutem. *Col. l. 6. c. 12.* Si sanguis in inferiore parte unguis est, extrema pars ipsius unguis ad vivum refecatur, & ita emittitur. ¶ Sumitur etiam translate pro rem exactius, & accuratius excutere, seu examinare, *sumpta Metaphora a tonforibus capillos, aut unguis refecantibus, qui sæpe molesti sunt, dum nimium diligenter esse student. Cic. de Anic. c. 5.* Nec id ad vivum refeco, ut si, qui hæc subtilius differunt. ¶ *De vivo aliquid detrachere, vel refecare*, est de ipso rei corpore. h. e. de summa, non de lucro, *dat capitale. Cic. pro Flac. c. 37.* Dat de lucro, nihil detrahit de vivo; minus igitur lucri facit. *Id. 5. Ver. c. 50.* De vivo igitur erat aliquid refecandum, ut esset, unde Apronio ad illos fructus arationum hoc corollarium nummorum adderetur. ¶ Quandoque fimitur pro naturali, & non artificiali. *Var. l. 1. de R. R. c. 11.* Si omnino aqua non est viva, cisternæ faciendæ sub tectis, & lacus sub dio, ex altero loco ut homines, ex altero ut pecus uti possit. h. e. naturalis, & ex eo loco nata. *Virg. 2. Georg. Speluncæ, vivique lacus, & frigida Tempe. Id. 1. Æn. Intus atque dulces, vivoque sedilia saxo.* ¶ Quandoque pro valido, vehementi, quod vim aliquam habet. *Virg. 1. Æn. Paullaim abolere Sæchæum Incipit, & tentat vivo prævertere amore.* ¶ *Lapis vivus, τρυφῆς*, est lapis ex omni pyritarum genere ponderosissimus, ex quo ignis excutitur. *Plin. l. 6. c. 19.* Pyritarum etiamnum aliqui genus unum faciunt plurimum habens ignis, quos vivos appellamus, & ponderosissimi sunt. ¶ *Vivæ lucernæ* h. e. ardentes. *Horat. l. 3. od. 21.*

Vix, adverb. *appena, difficiliter, Ger. kaum, Gal. 1. peine, H. sp. a penas, μόγης, μόλις, χαλῶς, difficile, difficulter, ægre. Cic. 2. de nat. Deor. Aut vix, aut nullo modo corrumpitur. Id. l. 9. Fam. ep. 8.* Mihi vero cum his ipsis vix, his autem detractis, ne vix quidem. *Liv. l. 34. c. 20.* Vix clamorem eorum, nedum impetum Sueffanis tulere. *African. l. tusor. ff. ad S. C. Velle.* Quando vix fit, ut aliqua apud eundem pro eo ipso interfecisse intelligi possit. ¶ Aliquando refertur ad tempus, pro vix dum. *Virg. 1. Æn. Vixæ conspectu Siculæ telluris in altum Vela dabant læti.* ¶ *Vix dum*, est vix adhuc. *Cic. l. 12. Fam. ep. 4.* Quod tibi tam scito succederet, quam tu vix dum triginta dies in Syria fuisses. ¶ *Vix tandem*, est post multum tempus. *Cic. l. 3. Fam. ep. 9.* Vix tandem legi literas dignas Appio Claudio, plenas humanitatis, officii, diligentię. ¶ *Vix saltem* idem fere est quod vix, aliquam modo vim addens. *Quintil. l. 6. c. 5.* Illud vix saltem præcipiendum videtur. Simile est huic illud *Plaut. Pæn. 1. 2. 27.* Vix ægre amatorculos invenimus. Alii leg. vix, ægreque, sed utroque modo pleonasmus est, quamquam non inægens.

Vixet, per Synocem pro vixisset dixit *Virg. 1. Æn.*

U A N T E L.

Ulcerastra, herba eadem quæ marrubium. *Apul. de herb. c. 45.*

Ulcerastris, onis, f. *l' impiagare, ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς, actus ulcerandi. Celf. l. 5. c. 28.* Myrmecia latissimis radicibus inhaerent, ideoque us excidii quidem sine ulceratione magna possunt. ¶ Item ipsum ulcus, *piaga. Senec. de constant. Sapien. c. 6.* Dolores, damna, ulcerationes. *Plin. l. 34. c. 11.* Oris ulceratio.

Ulcerastris, a, um, *impiagato. Cic. de Fat. c. 16.* Nondum enim ulcerato serpentis morfu Philoëteta, quæ causa in rerum natura continetur, fore, ut is in insula Lemno inqueretur?

Ulcero, as, a. 1. *impiagare, ἰσχυρῶς, Gal. ulcerer, H. sp. ulcereray, ἰσχυρῶς, ulcerosum facio. Horat. l. 1. sat. 6. v. 106.* Mantica cui lumbos onere ulceret, atque equos armos. *Plin. l. 18. c. 9.* Item equarum (sanguis) præterquam virginum erodit, emarginat, ulcerat.

Ulcerosus, a, um, adject. *ulceroso, ἰσχυρῶς, ulceribus plenus. Tac. Ann. 4. c. 57.* Ulcerosa facies, ac plerumque medicaminibus interfecta. ¶ Translate dicitur etiam de arboribus. *Plin. l. 17. c. 14.* Ante omnia gemmantes nitere conveniet, nihii usquam ulcerosum esse, aut retorridum. ¶ Per translationem quoque accipitur pro pleno perturbacionibus. *Horat. l. 1. od. 25.* Cum tibi hagrans amor, & libido, Quæ solet matres furiare equorum, & sæviet circa jecur ulcerosum non sine quæstia.

Ulcifico, V. in sequenti dictione.

Ulciflor, eris, ultus sum, d. 3. *venticare, vendicari, far vendetta, ἰσχυρῶς, Ger. ruchen, Gal. venger, H. sp. vengar, ἰσχυρῶς, πωπιῶν, vindico, punio, animadverto in aliquem. Usurpatur cum accus. personæ. Cic. Att. l. 9. ep. 14.* Odi hominem, & odeo. Uti nam ulciflori possem. Sed illum

illum ulciferent mores sui. *Id. ad Brut. epist. 3.* Quos quidem ego omnibus sententiis ulcifer, & persequor omnibus bonis approbantibus. *Id. pro Sex. Rosc. c. 24.* Patris ulciferis causa supplicium de matre fovere. ¶ Vel cum acc. rei. *Cic. pro Rab. c. 5.* Tu ulciferis patrii mortem, atque ille persequeret fratris tui? *Id. 3. Ver. Putavit, non oportere esse ne in ulciferanda quidem injuria cuiquam occidendi hominis potestatem.* ¶ Vel etiam cum abl. & præp. 2, vel ab. *Plin. l. 34. c. 14.* A ferro tangens humanis fe ulciferur. ¶ Vel cum abl. & præpof. *pro. Teren. Eun. 5. 4.* Ego pol te pro istis dictis, & factis, scelus ulcifer. ¶ Vel cum abl. modii. *Cic. 2. de Invent. c. 27.* Deinde hoc si constitutum sit, ut peccata homines peccatis, & injurias injuriis ulciferantur, quantum incommodorum consequatur. ¶ Vel cum abl. instrumenti. *Ovid. 7. Metam. Androgeique necem justis ulciferur armis.* ¶ *Ulcum ire* supinum pro ulcisci. *Sallust. in Jugur. c. 68.* Cum maxima cura ultum ire injurias fessinat. *Tac. 4. Ann. c. 73.* Neque dux Romanus ultum iit. ¶ Reperitur & ulcisco, is, activa positione. *Enn. apud Non. c. 4. n. 155.* Nisi patrem materno sanguine exanilando ulciferem. ¶ Hinc passive *Sallust. in Jug. c. 34.* Quidquid sine sanguine civium ulcisci nequitur.

Ulcus, eris, n. *ulcera, ulcere, piaga, פצע, פצע.* Ger. *ulcer, Gal. ulcere,* His. *Ulcus, פצע,* sanies intra cutem latitans, & tumescens. Differt a vulnere, quia vulnus est hians, patenque apertura aliquo ictu facta. *Virg. 9. Georg. v. 454.* Non tamen ulla magis præfrens fortuna laborum est. Quam si quis læro potuit rescindere summum Ulcus os. ¶ Sæpe translatè sumitur. *Cic. pro Dom. Quid, si utrunque fuit, & ut tames stimolante homines, & tu in hoc ulcere tanquam unguis existeres?* *Marzial. l. 1. epigr. 62.* Pulchrior est Chione, sed Phlogis ulcus habet. h. e. Venus sensum, artemque, pruriginem. ¶ *Ulcus tangere,* proverbiali Metaphora dicitur pro eo, quod est movere dolorem, & rei aliquid, quæ nos magno opere urat, mentionem facere. *Ter. Phorm. 4. 9.* Quid minus utile fuit, quam hoc ulcus tangere, Aut nominare uxorem? *Cic. 2. de nat. Deor. c. 37.* Quæquid horum attigeris, ulcus est: ita male infuita ratio exitum reperire non potest. h. e. quidquid horum dixeris, absurdum est. **Ulcusculum, i, n. piaguicula, פצעית, exiguus ulcus.** *Plin. l. 28. c. 19.* Lien vituli in vino decoctus, tritusque, & illitus ulcuscula oris. Subaudi, *sanas.* Adde *Cels. l. 5. c. 28. & Senec. epist. 72.*

Ulex, icis, m. frutex rotamirino similis, sed alperior, qui retinendi auri gratia sterni solet in fossis, canalibusque ad id fieri solitis. *Plin. l. 33. cap. 4.* Ulex succatus uritur, & cinis ejus lavatur substrato cespite herbofo, ut sidat aurum. Vicena millia pondus ad hunc modum annis singulis Asturiam, atque Gallaciam, & Lusitaniam præstare quidam tradiderunt, ita ut plurimum Asturia gignat. Neque in alia parte terrarum tot sæculis hæc fertilitas.

Uliginosus, a, um, o. 1. 2. *uliginoso, umido, למחמד, uligine plenus, humidus. Vetus quidam Grammas. apud Rigalt. pag. 299.* Scribit argum uliginosum dici eum, qui semper humidus est, humidum autem, qui ficcari aliquando possit. *Var. l. 4. de L. L. Ager uliginosus, humidissimus. Plin. l. 17. c. 5.* Uliginosa terra. *Colum. lib. 2. c. 4.* Uliginosos campos profcindere.

Uligo, inis, f. *uligint, umore, לרר, Ger. naturliche feuchtigkeit derenden, Gal. moiffeur, Hisp. humedad de la tierra, למד, terræ humor naturalis, ex ea nunquam recedens, ut ait Servius in 2. Georg. Varro. l. 2. R. R. c. 2.* Solum oportet esse eruderatum, & proclivium, ut everri facile possit, ac fieri purum. Non enim solum ea uligo lanam corumpit ovium, sed etiam unguas scabras fieri cogit. *Virg. 2. Georg. v. 184.* At quæ pinguis homus, dulcique uligine læta. *Sil. lib. 8. v. 380.* Et quos pestifera Pontini uligine campi.

Ulixes, m. 3. idem ac Ulysses, ut est in quibusdam veteribus libris, quomodo ab Αἰχμησος dixerit etiam *Aegyptus, a στόμα, σίπο, a σπιγο frigo. Voss. in Etymol. in voce Sipse.*

Ullo, ultus fuero, perdidit, futurum subjunctivi ab obsoleto *ulloo, vel ulloco, per Syncope. Accius apud Non. c. 2. n. 894.* Qui nisi genitorem ullo, nullum meis dat finem miseris. Alii leg. *ulso,* quod majorem sane habet analogiam ad particip. *ultus fuero.*

Ullus, a, um, *alcuno, Ger. einiger, Gal. aucun, Hisp. alguno, ու, idem quod aliquis, sed in modo usurpandi ab eo differens: non enim eo utimur affirmative, neque dicimus, Sunt ulli, qui studia amplectantur, sicut Sunt aliqui; sed vel negative, ut Non est ullus, qui publica commoda privatis rationibus præferat, vel interrogative, ut Est ne ullus, qui legum meo solutus ab injuria temperet? vel infinite, ut Nescio, an ullus sit, qui non maiorem opibus, quam virtutis honorem deserat, vel subjunctive, seu conditionate, ut Si ullus me vocabit, statim veniam. *Cic. 2. Phil. Omnino ullius rei nemo fuit eraptor, cui defuerit hic venditor. Id. 6. Verr. Nullum, inquam, horum reliquit, neque aliud ullum tamen, præter unum pervetus ligneum. Id. Verr. 4. c. 24.* Debebat ullum nummum nemini. *Id. Verr. 7. cap. 3.* Sine ulla facultate navium. *Ter. Hecyr. 4. 102.* Si ullo modo est, ut possit. ¶ Aliquando tamen usurpatur affirmative, eodem modo, quo aliquis. *Virg. 3. Georg. v. 428. de angue Calabro: Qui, dum argues ulli rumpuntur fontibus, & dum Vere madent udo terræ, ac pluvialibus Austris, Stagna colit, & ripisque habitat &c. Quintil. declam. 5.* Obijcit mihi, quod ullum de liberis meis potuerim læcere discrimen. ¶ Ponitur interdum pro alteruter. *Cic. Verr. 7. c. 3.* Durum hoc fortasse videatur; neque ego ullam in partem disputo. ¶ *Ullus* in genitivo penultimam apud Poetas habet communem. *Virgil. 11. Æn. v. 354.* nec te ullius violentia vincat. *Horat. l. 1. epist. 18. v. 37.* Arcanum neque tu scrutaberis ullius unquam. ¶ *Ulli* pro *ullius.* *Plaut. Trucul. 2. 2. 38.* Quali vero corpori reliqueris tu potestatem coloris ulli capienti.*

Ulmartum, ii, n. *ulmar, ulmorum* ferinarium, loco ulmis confitus. *Plin. l. 18. c. 11.* Differendæ ex arearum venis post annum in ulmaria, intervallo pedali in unanquamque partem.

Ulmæus, a, um, *di ulmo, פלמון, quod ex ulmo est. Col. l. 6. c. 3.* Probarique maxime ulmea frons. *Plaut. Epid. 5. 1. 20.* Quem Apelles Zeuxifque duo pingent pigmentis ulmeis. h. e. virgis ex ulmo cædent. *Id. Afsnar. 2. 2. 95.* Interminatus est nos futuros ulmeos, nisi &c. *V. Ulmus.*

Ulmistriba, æ, com. g. *פלאסטרבוס, αμστρίβος, qui assidue ulmeis virgibus cæditur, quasi ulmi attritor. Plaut. in Perf. 2. 4. 7.* Nescio, inquam ulmistriba tu.

Ulmus, mi, f. *ulmo, Ger. vimenbaum, Gall. orme, Hisp. olmo, פלמון, arbor propter raritatem foliorum maritandis vitibus maxime idonea. Virg. 4. Georg. Quo sidere terram Vertere, Mecrænas, ulmisque adjungere vites Conveniat. Juvenal. sat. 8. v. 78.* Stratus humi palmes viduas desiderat ulmos. h. e. vite carentes, quas fulciat. ¶ Ex ulmo fere erant virgæ, quibus servi cædebantur. *Plaut. Amph. 4. 2. 9.* Verbero, etiam quis ego sim, me rogitas? ulmorum Acheruus! h. e. in cuius tergo ulmeæ virgæ quasi moriuntur; vel, cuius tergom ulmeas virgas vorat, ut Acheron animas. His adde & illa ejusdem Plauti passim, *ulmistriba, ulmei styli, ulmea pigmenta, virgidemia ulmea,* quæ omnia ostendunt, ulmeis bacillis servos cædi, morem fuisse.

Ulna, æ, f. *braccio, gomito, כרף, Ger. derarm, Gal. aune, Hisp. ana,*

*vara, זרע, eubitus, brachium; item quantum spatii utraque manus extensa complectitur. Ulna enim bitariam sumitur. Interdum sumitur pro cubito; unde exponitur πῦγος. Interdum pro extensione utriusque manus; unde Glossæ, ὄργυρα, ulna. Nam ὄργυρα ἴσται ἀμφοτέρων χειρῶν ἰσπερς, ut Hesychius ait, idest ambarum manuum extensio. Serr. ad illud Ecl. 3. Dic, quibus in terris (& eris mihi magnus Apollo) Tres pateat cæli spatium non amplius ulnas: Ulna, inquit, proprie est spatium, in quantum utraque extenditur manus. Dicta ulna ἀπὸ τῶν ὤμων, hoc est a brachiis. Unde & ἀρκαίος ἴπυ dicitur, licet Suetonius ulnam cubitum velit esse tantummodo. *Id. ad illud 3. Georg. Septemque assurgit in ulnas, Ulna, inquit, secundum alios utriusque manus extensio est, secundum alios cubitus: quod magis verum est, quia Græce ὤμων dicitur cubitus. Pro cubito, seu brachio. Plin. l. 11. c. 43.* Terrestrium uni homini juguli, humeri, cæteris armis, uni ulnæ. *Cassull. epigr. 17.* Nec sapit pueri instar Bimuli, tremula patris dormientis in ulna. *Ovid. 7. Met. v. 847.* Ulnis mollibus attollere alicui. ¶ Pro mensura. *Hor. Epod. 4.* Vides ne, sacram metiente te viam Cum bis ter ulnarum toga, &c.? *Plin. l. 16. c. 40.* Arboris ejus crassitudo quatuor hominum ulnas complectentium implebat.*

Ulophònum, n. 2. *ἀλόφονον, genus herbæ, chamæleontis species, ita dictum, quasi ἄλον φρονέω, hoc est totum exitale. Fertur enim a juvenicis gustatum, veluti angina quadam eos interficere. Plerique etiam vocant, ab ἔξω, viscum, quod quibusdam in locis viscum gignat sub alis foliorum, maxime sub Canis exortum, quo mulieres in Græta præ masticæ utuntur. Plin. l. 22. c. 18.*

Ulpianus, m. Jurisconsultus, patria Tyrius. Floruit Hadriani temporibus, cujus scrinis præfuit. Cum Gallias administraret, seditione oborta interfectus est. Scriptis multa ad jus pertinentia, quæ passim in libris Pandectarum inserta sunt.

Ulpicum, i, *upiglio, ἀρρακάρδορον, genus alii grandius, præcipue in Africa inter pulmentaria ruris, unde & Punicum allium a quibusdam appellatur. Plaut. Pæn. 5. 5. 35.* Aman' tu tamen plenior alii ulpici, quam sint Romani remiges? *Col. l. 11. c. 3.* Ulpicum, quod quidam allium Punicum vocant, Græci autem ἀρρακάρδορον appellant, longe majoris est incrementi, quam allium, &c.

Uls, oltre, *πίρα, idem ac ultra, apud veteres. Prius fuit ulsis, unde ultra, ut eis a citis, unde citra. Fest. Uls Cato pro ultra posuit. Pompon. l. 1. ff. tit. 2. l. 2.* Quinqueviri constituti sunt cis Tyberim, & uls Tyberim, qui possent pro Magistratibusungi. Alii leg. *ulsi Tyberim.*

Ulter, a, um, adject. qui est ultra aliquem locum: *Salmast. in exercit. Plija. pag. 721.* conatur hanc vocem intrudere in *Plin. & Apulej.* sed utroque loco alii aliter. ¶ In usu tamen est ejus comparativum.

Ulterior, us, o. 3. *ulterior, cbi ὀ διὰ, προωπίος, ὀ πίρα, compar. ab antiquo ulter, vel ulterius, quod ab ultra. Ter. Phorm. 4. 2. 10.* Sed eccum ipsum, quis est ulterior? *Cic. de Prov. Conf. c. 15.* Quorum alter ulteriores Galliam decernit cum Syria, alter citiorem. h. e. Transalpinam. *V. Gallia. Velley. l. 2. c. 107.* Ulterior ripa. *Tacit. 4. hist. c. 77.* Mosellæ pons, qui ulteriores colonias annectit, *la passe di là. Id. de Germ. c. 17.* Proximi ripæ negligenter, ulteriores exquisitius, *quei, cbe abranopi in là. Id. 4. hist. c. 8.* Ulteriora mirari, præsentia sequi, *la case passate.*

Ulterior, *pud alere, ἑτάκων, περιπίρο, adv. compar. ab ultra. Ovid. 2. Met. v. 875.* Inde abit ulterius, mediæque per æquora ponti Fere prædam. *Id. 6. Met. Quotiesque rogabat Ulterius julto, Progenem ita velle ferebat, h. e. præter honestatem, supra quam honestum foret. Sen. ep. 103.* Et ulterius si licuisset, juvabit de immortalitate animorum quærere, imo credere.

Ultime, adverb. *afremamente. Apulej. l. 1. Met. Tandem evado, & utpote ultime affectus, ad quandam cauponam devorto. vidioso ali' estrema miseria. 13. l. 10.* Nudam flagris ultime verberat. h. e. ad extremum pene supplicium. *ἄρχατος μαρτυρο.*

Ultimo, adv. *ultimamente, ἄρχατος, postremo, ad extremum, denique. Suet. in Ner. c. 32.* Ultimo temporis compluribus dona detraxit, simulacraque ex auro, vel argento fabricata conflavit.

Ultimo, as, n. 1. in ultima parte sum, ad extremum perveni. *Tertull. de Pall. c. 1.* Cum ultimare tempora Patriæ.

Ultimum, adverb. *l'ultima volta, ὀ ἄρχατος, postremum. Liv. l. 1. c. 29.* Nunc erabundat domos suas ultimum illas visuri pervagantur. *Curt. l. 5. c. 12.* Darius Artabazum ultimum illum visurus amplectitur.

Ultimus, a, um, *ulmo, אחרון, Ger. derletz, Gal. dernier, Hisp. poßtero, ὀστατος, ἄρχατος, postremus, extremus, summus, ad inusitatum ulter, vel ultimus, quod ab ultra. Cic. 2. de nat. Deor. Luna, quæ omnium ultima est. Id. 2. de Div. Cælium ipsum, quod extremum, atque ultimum muandi est. Ter. Phorm. 1. 4. 38.* Senex, quem video in ultima platea. h. e. in ultima plateæ parte. *Id. l. 30. c. 30.* Non in ultimis laudum hoc tibi fuerit. h. e. in infima laude. *Velley. l. 1. c. 11. de Pseudophilippo.* Qui se regis stirpis ferebat, cum esset ultime. h. e. vilißimæ. *Curt. l. 5. c. 12.* Ultimum scelus. h. e. maxime detestabile. *Apulej. l. 9. Met. Ultima illa piloris uxor. h. e. deterima. Justin. l. 24. c. 2.* Inauditus, ultimique execrationibus aliquid adjuvare. *co' pud obbliganti scogivari.* ¶ Dicitur vero non solum respectu finis, sed etiam respectu principii. Igitur accipitur etiam pro primo. *Virg. Æn. 7. v. 49. de Saturno primo Lazini Regis progenitor: Tu sanguinis ultimus auctor. Cic. 1. de Fin. Quod quam magnum sit, sicæ veterum fabulæ declarant, in quibus tam multis, tamque variis ab ultima antiquitate repetitis tria vix amicorum paria inveniuntur. Id. pro Arch. c. 1.* Ab ultima pueritia. *Liv. l. 40. c. 6.* Ultima origo. *Auf. ad Her. l. 1.* Si non ab ultimo initio repetere volumus. *Ser. in Ætina, v. 17.* Ultima quis tacuit juvenum certamina Colchos? ¶ Usurpatur etiam substantive, ut cætera adjectiva. *Cels. l. 7. c. 7.* Igitur ibi ultima experiri statutum est. idest ultima remedia. *Curt. l. 3. c. 1.* Ultima Orientis subigere. h. e. extremas regiones. *Aurel. Viti. de Caf. c. 40.* Ultima vitæ agere. h. e. morti proximum esse.

Ultio, onis, f. *vendetta, ἑδωκασ, τιμωρία, actus ulciscendi. Plin. l. 11. c. 28.* Illis etiam ultionis causa datum est. *Tac. l. 2. Ann. c. 13.* Simul perdidit, & ruptores pacis ultioni, & gloriæ macandos. *Id. 13. Ann. c. 21.* Ultionem in aliquem obtinere.

Ultis, V. Uls.

Ultio, V. Uls.

Ultor, oris, m. *vendicatore, τιμωρ, ἑδωκας, qui injuriam illatam ulciscitur. Cic. pro Syll. c. 30.* Ego ille conjunctionis investigator, atque ultor certe non detenderem Syllam, si conjurasse arbitrator. *Virg. 4. Æn. Exoriare aliquis nostis ex oßibus ultor. Silius l. 2. v. 495.* Statque dies ausis olim tam tristibus ultor.

Ultorius, a, um, adject. ad ulciscendum pertinens. *Tertullian. lib. 2. adv. Marc. c. 24.* Deus immittit mala non peccatoriæ, sed ultioræ. *Utra, oltre, alra, di là, ותר, Ger. daruber, Gal. outre, Hisp. allende, πίρα, وراء, ἄρρη, ὑπερ, ἑδωκασ, præter, trans, præp. ex iis, quæ accusativo servantur, videturque esse ab uls, ut cetera a eis. Cic. Att. l. 12. ep. 27.* Ultra Silanam viliam est, quam puto tibi nocam esse. *Id. 4. Tufc.*

e. 17. Sed adhibent modum quemdam, quem ultra progredi non oporteat. Flor. l. 2. c. 7. Ultra jus victoriæ sævire, *più di quello, che la vittoria permette*. Id. *ibid.* Vulnere ingentibus pilis, nec minoribus adacta gladius ultra mortem patebant, *più ancora di quello, che bastava per dar morte*. Vellei. l. 2. c. 118. Ultra barbarum promptum ingenio. h. e. supra barbari indolem. Id. *ibid.* c. 88. Otio ac mollitibus pene ultra fœminam fluens. h. e. plus quam fœmina. Alii leg. *ultra famam*. h. e. plus quam fama prædicaret, aut homines crederent. ¶ Est etiam adverbium, cum sine causa ponitur, idem significans, quod præterea, vel amplius, *oltre a ciò, di più, d'avvantaggio*. Cic. de Univ. c. 3. Ut, si probabilita dicentur, nil ultra requiratur. Idem l. 1. de Invent. c. 49. Remotum est, quod ultra, quam satis est, petitur. Liv. l. 2. c. 19. Non ultra dilatum bellum est. Rursus Cic. Attic. l. 15. ep. 1. Oratio scripta elegantissime, ut nihil possit ultra. Sueton. in August. c. 67. Cœsum servum gravissime de se opinantem non ultra quam compedibus coercuit. *non gli fece altro, che metterlo in ceppi*.

Ultramundanus, a, um, adject. qui ultra mundum est. Apulei. l. 1. de dogm. Plat. Deus ille summus, ultramundanus.

Ultratus, a, um, adject. ultra positus, ulterior, ut ultrata regio, Hygin. de limis. pag. 156.

Ultrix, icis, f. *vendicatrice, ἀντίστα, πικρική*, quæ ulciscitur. Cic. pro Domo, c. 45. Hæc ultrix afflicta civitatis, Reipublicæ spoliis ornabitur? ¶ Ursurpatur etiam adjective, & in plurali num. habet ultricia in neutro genere, quemadmodum *ultrix* habet *ultricia*. Virg. 4. Æn. v. 473. Ultricæque sedent in limine Diræ. Sil. l. 2. v. 423. Ultricia bella.

Ultrō, adv. spontaneam, *ἑκόντι, ἐκ προαιρέσεως*, sponte, nemine rogante, aut cogente. Virg. 5. Æn. Entellus vires in ventum effudit, & ultrō ipse graviter, graviterque ad terram pondere vasto Concidit. idest nullo impellente, ut *Donatus* interpretatur. Cic. l. 4. Fam. ep. 13. Nec mihi quicquam tali tempore in mentem venit optare, quod non ultrō mihi Cæsar detulerit. ¶ Interdum significat prius. Ter. Adelph. 4. 3. Nisi si me in illo credidisti esse hominum numero, qui ita putant, Sibi fieri injuriam, si quam fecere ipsi, ultrō exposulant. Et ultrō accusant. h. e. ipsi priores accusant, non expectata querela eorum, qui injuria sunt affecti. Aliqui explicant, perverse, vice versa. Id. Phorm. 2. 3. 13. O audaciam! etiam me ultrō accusatum advenit. ¶ Interdum imo, vel e contrario. Cic. pro Quir. c. 23. Sextus Nævius, qui cum ipse ultro deberet, cupidissime contenderet &c. Plaut. Aulul. 3. 5. 55. Ubi disputata est ratio cum argentario, etiam plus ipsius ultro debet argentario. ¶ Interdum procul. Plaut. Amph. 1. 1. 164. Ultrō istunc, qui exoffat homines. Id. Captiv. 3. 4. 19. Ultrō istum a me. ¶ Interdum insuper, ultra, præterea. Virg. 2. Æn. v. 145. His lacrymis vitam damus, & miserelcimus ultro. Ita Serv. exponit. Ter. Eun. 5. 2. 21. Etiam ultro derisum advenit. Cic. pro Flacc. c. 19. Cum pro frumento pecuniam accepisset, celavit cives suos, ultrōque iis sumptum intulit. ¶ Ultrō, citroque, *di là, e di qua*, V. Citro.

Ultrō tributum, & duabus conjunctis vocibus Ultrōtributum, n. sumptus est operum publicorum, *εργασια*: ita autem appellatur, quia qui opera publica faciendi, vel rescindendi redimebant, de pecunia sua impensas omnes faciebant, ut re concessa, id ipsi ex ærario solverent, in quod locatione convenerant. Differt a vectigali, quia qui vectigal conducebat, pecuniam prius colligebat, deinde vero ærario interebat, qui vero ultrōtributa, prius pecuniam ultro erogabat, deinde ex ærario, quod sibi debebatur, accipiebat. Liv. l. 39. c. 44. Censores vectigalia summis pretiis, ultro tributa infimis locaverunt. Id. l. 43. c. 16. Quæ vectigalia, ultro tributa C. Claudius, & T. Sempronius locaverunt. ¶ Translate *Senec. l. 4. de benef. c. 1.* Virtus sæpius in ultrōtributis est. h. e. cum duo sint actus virtutis, v. gr. liberalitatis, impendere, & accipere, sæpius est in impendendo, quam in accipiendo; ideoque similior est ultrōtributis, quam vectigalibus.

Ultroneus, a, um, *spontaneo, ἑκόντι, ἐκόν*, spontaneus, voluntarius. Sen. l. 2. Nat. Quæst. c. 59. Quid interest ad mortem, jussi eam, an ultronei?

Ultus, a, um, particip. ab ulciscor, *εβι s'è vendicatio*. Sallust. in Castil. c. 33. Ulti sanguinem nostrum. V. Ulterior.

Ulva, æ, f. *alga, alga*, herba palustris, quæ in fluvio, ac palude nascitur, ut *alga*, quæ in mari. Virg. 2. Æn. v. 135. Limosque lacu per noctem obsecrus in ulva Delitui. Id. l. 6. v. 417. Tandem trans fluvium incolumes vatemque, virumque infirmi limo, glaucaeque exponit in ulva.

Ulubræ, arum, f. opp. exc. seu pagus desertus Latii, apud Velitras urb. ubi Octavianus Augustus Imp. educatus fuit, teste *Plin. l. 3. e. 5. Hor. l. 1. ep. 2.* Est Ulubris, animus si te non deficit æquus. *Juvenal. sat. 10. v. 102.* Vasa minora Frangere pannosus vacuis Ædilis Ulubris.

Ulubrænis, a, um, adject. ad Ulubras pertinens, ut Ulubrænis populus. Cic. Fam. 7. ep. 12.

Ulubrensis, se, adject. ab Ulubris. Apud *Plin. l. 3. c. 4.* Ulubrenses sunt Ulubratum incolæ.

Ulucus. V. Alucus

Ulula, æ, f. *aloca, Ger. eul, Gal. cheueche, Hisp. antillo, ὄλαλυών, αὐλαῖον*, avis nocturna ex genere noctuarum, ab *ululando*, uti Græci ei nomen ab *ὄλαλυών*. Virg. 8. Ecl. Centert & cygnis ululæ, sit Tityrus Orpheus. *Plin. l. 10. c. 12.* Uncos unguis & nocturnæ aves habent, ut noctuæ, bubo, ululæ.

Ululabilis, le, adject. ululans, ululatu plenus; ut ululabilis plangor, apud *Apul. l. 4. Mæcam*. Ululabilis clamor, apud *Ammon. l. 24. c. 2.*

Ululâmen, inis, n. idem quod ululatus. *Prudent. in hymn. exsequiar. v. 114.* Turba clangens ululamina miscet.

Ululans, antis, o. g. *ὄλαλυών, part. ab ululo*. Cic. in Or. c. 6. Cum vero iacinated, ululante voce, more Asiatico, canere cœpisset, quis eum ferret? *Virg. l. Georg. v. 486.* Ululantes lupi. *Sil. l. 6. v. 563.* Ululante dolore.

Ululatus, us, m. *ululatio, ullo, ὄλαλυμός, ὄλαλυή*, actus ululandi, clamor clarus, sed inconditus. *Cæsi. 5. bell. Gall. c. 37.* Tum vero suo more victoriam conclamant, atque ululatum tollunt. *Virgil. 4. Æn. v. 667.* Lamentis, gemituque, & fœmineo ululatu Tecla fremunt. *Ovid. Metam. 3. v. 528.* Liber abest, festique fremunt ululatis agri.

Ululatus, a, um, particip. ululatus conclamatus. *Stat. l. 9. Theb. v. 726.* Tu dulces litus, ululataque prelia gaudes. *Virgil. 4. Æn. v. 609.* Nocturnusque Hecate trivius ululata per urbes, h. e. ululantibus invocata. *Rursus Stat. l. 1. silv. 3. v. 85.* Jura Circes Dulichiis ululata lupis. h. e. ululatis completa. Sic *Claudian. de IV. Conf. Honor. v. 139.* Ululata verendis aula puerperis.

Ululo, as, n. 1. *ululare, ὄλαλυέω, ἄβηλεμ, & mœstum sonum edo*, proprium luporum, & canum, teste *Servio*, a verbo Græcæ allato, vel ab *ἄλαλυό*, latro. *Virg. 6. Æn. v. 257.* Viscæ canes ululare per umbram. ¶ Transfertur & ad alia. *Virg. 2. Æn. v. 488.* Penitusque cavæ plangoribus ædes Fœmiciis ululant. *Id. l. 4.* Summoque ululant vertice Nymphæ.

Ulysses, is, & Ulyseus, Ulyssæi, vel Ulysi, m. *Ulyffe, Ὀδυσσεύς*, filius Laertæ, a quo & Laertius cognominatus est, ex Anticlea, nepos Arcefilii, pronepos Jovis tertii, idest Jovis Cretenfis filii Saturni, Rex Ithacæ, & Dulichiū infularum maris Jonii, a quibus modo Ithacus, modo Dulichius appellatur. *Ovid. 13. Met.* Sed Servius tradit, Ulyssæm filium fuisse Sisyphi sceleratissimi latronis, filii Æoli; Anticleam enim Ulyssæis matrem, antequam aueretur, cum Sisypho concubuisse, ex quo Ulyssæm peperit. Idem Theodotus affirmat, qui ait, Anticleam prius Sisypho nupsisse, deinde ab eo discessisse, & jam prægnantem nupsisse Laertæ, ex primis autem nuptiis Ulyssæm peperisse. Idem asserit Leontius, qui narrat, Anticleam quidem primum Laertæ nupsisse, sed, cum ad Apollinis oraculum pergeret consultura, a Sisypho latrone captam, & confutatam fuisse, ex eo stupro Ulyssæm esse genitum. Atque hanc originem Ajax Telamonius filius Ulyssæi obicit in certamine de armis Achillis, apud *Ovid. 13. Metam. v. 31.* Fingitur ab Homero vir multa præditus facultia, vafer consilio, magna experientia, egregius bello, laborum patientissimus. Uxorem habuit Penelopem Icarii filiam, ex qua Telemachus filium suscepit: eamque tantopere adamavit, ut reliquis Græcorum principibus ad bellum Trojanum proficiscentibus, ipse infaniam simulaverit, futurum sperans, ut tanquam bello inutilis domi relinquereetur. Junctis itaque duobus diversis generis animalibus litus proficindebat, & fugum loco saltem ferebat. Sed Palamedem virum prudentissimum, cui demandatum fuerat, ut juventutis delectum haberet, cum in Ithacam venisset, fallere non potuit, qui ut technam Ulyssæi detegeret, aranti illi Telemachus filium in sulco obiecit: quem Ulysses conspicatus, ne læderet, aratrum in aliam partem inflexit. Eo argumento Palamedes facile deprehendit, non veram illam, sed simulatam esse infaniam. Itaque cum ad bellum Trojanum pertraxit. In eo bello strenuam, utilissimamque Græcis operam navavit. Inventit Hercules sagittas, quæ erant apud Philoctetem, easque in Troadem pertulit. Achillem in Lycomedis Regis Scyri aula inter mulieres virginali habitu latitante detexit, & ad bellum perduxit. Sæpe mendicium habitu Ilium explorandi gratia ingressus est, neglectis Iliensium contumeliis, ubi etiam ab Helena cognitus fuisse dicitur. Sæpe etiam legatione ad Priamum functus est. Græcis diffusit, ne propter Agamemnonis somnium ex Troade discederent. Una cum Diomede, eugamemnonis erat, cineres Laomedontis, qui super Scamæ portam Ilii ferebantur, clam suscipit. Palladium quoque una cum eodem Diomede ex arce cæcis custodibus rapuit. Helenum etiam vatem Priami filium dicitur rapuisse. Missus quoque explorator cum Diomede, quando Rheus Thraciæ Rex veniret, eum occidit, & equos ejus abduxit, priusquam Troadis herbas degustassent, & de Xanthi aqua bibissent. Erant autem hæc omnia in Trojanorum fati, sine quibus Troja expugnari non poterat. Cum Palamede gravissimas inimicitias exercuit, quæ potissimum occasione frumentationis exarserunt, eumque tandem per calumniam circumventum lapidibus obruendum curavit. Occiso Achille, contendit de illius armis cum Ajace Telamonio, in quo judicio fortissimè illi viro prælatum est. Effecit, ut Ilium proditione caperetur, familiaritate cum Ænea, Antenore, Thymete, vel, ut est in tabulis, opera Sinonis, & per equum ligneum. Capta Urbe, Orilochum Idomenæ Cretenis Regis filium obstantem, ne legitima pars prædæ sibi decerneretur, exorta rixa interemit. Polyxenam ad Achillis tumulum jugulavit. Ait্যানctem Heclois filium e turri præcipitavit. Cum navem confendisset in patriam rediturus, pœnam suis dolis, & sceleribus dignam persolvit. Decem enim annos, & amplius per diversa maria erravit, novis semper jactatus tempestatibus. Hinc *Ulyssæi errores* in proverbium abierunt. Ab Homero separatim a bello Trojano descripti tuere, ingenti volumine, quod *Odyssæa* inscribitur. Tandem in patriam pervenit, & Penelopis uxoris suæ proco: occidit. De ejus morte ita narrat. Post varia, & horribilia somnia oraculum Apollinis consulit, ex quo didicit, se a filio interemptum iri. Quare in locis abditis vivere decrevit. Sed Telegonus filius ex Circe susceptus, patrem suum videre cupiens, in Ithacam profectus est: ubi cum in cognitus a domo patris prohiberetur, orta contentione patrem incognitum spina venosâ trigonis piscis transfixit. *Virg. 3. Æn. Et terram altricem Iævi execratur Ulyssæi.* Alii leg. *Ulyssæi*. *Id. l. 3. Pelias & vulnere tardus Ulyssæi.* *Horat. epod. 17.* Laborios remiges Ulyssæi. *Martial. l. 14. epigr. 184.* Priami regnis inimicus Ulyssæus. *Ovid. Heroid. epist. 1.* Hanc tu Penelope lento tibi mittit, Ulyssæ. *Id. ibid.* Penelope conjux semper Ulyssæi ero. ¶ Legitur & *Ulixes* in multis antiquis codicibus, quod & supra suo loco adnotavimus.

Ulyssipō, & Olyssipō, vel Ulyssippo, onis, f. *Lisbona*, oppidum Lusitanie, quod regum Portugallensium hodie sedes est, ita dictum quod ab Ulyssæ conditum creditur. *Plin. l. 8. c. 42.*

Ulyssiponenis, se, adject. ad Ulyssiponenem pertinens, ut Ulyssiponenæ promontorium. *Plin. l. 4. c. 21.*

U A N T E M.

Umbella, f. 1. *ombrella, parasole*, instrumentum, quo Solem a facie arcemus. *Juven. sat. 9. v. 50.* Et cui tu viridem umbellam, cui fuccina mittas Grandia.

Umbra, bra, brum, *ὑμβρα*, qui est ex Umbria. *Catull. in Egnatium 37.* Aut parvus Umbra, aut obesus Hetruscus. *Horat. l. 2. sat. 4. v. 40.* Umbra aper. ¶ Dicitur etiam de cane ex Umbria. *Virg. 12. Æn. v. 753.* at vividus umbra hæret hians.

Umbilicâris, re, adject. ad umbilicum pertinens, ut umbilicaris nervus, apud *Tertul. de carn. Christi*, c. 20.

Umbilicatus, a, um, *ὀμφαλῶδης*, quod ad umbilici similitudinem factum est. *Plin. l. 13. c. 4.* Et in alvo media plerisque umbilicatum.

Umbilicus, i, m. *ombellico, bellico, ὀμφαλῆς*, media regio abdominis, cavitate quadam prædita, ligamentum intestinorum, quod mediam ferre ventris planitie obtinet, ad hoc factum, ut per illud factus, dum est in utero matris, nutriatur. *Liv. l. 26.* Adeo nudaverat vada, ut a libi umbilico tenuis aqua esset. *Cæsi. l. 6. c. 17.* Ad umbilicos prominentes ne manu, ferroque utendum sit, ante tendendum est. ¶ Per Metaphoram ponitur pro media cuiusque rei parte. *Plaut. Men. 1. 1. 45.* Dies ad umbilicum jam est. *Cic. 6. Verr. c. 48.* Qui locus, quod in media est infula situs, umbilicus Sicilia nominatur. *Liv. l. 35. c. 18.* Ætoli umbilicus Græciæ. ¶ In libris quoque sic dixere ossa, vel eburnea, vel lignea ornamenta in medio integumentis extantia, quæ voluminibus absolutis addita soebant. Sic autem dicti sunt, quod umbilici humani formam imitarentur. Alii umbilicos fuisse ajunt bacillos cedriobis, vel buxos, circa quos membræ involvebantur, quibus quidem membræ in volumen complicatis in medio utrinque ibi bacilli apparebant, & ideo dicebantur similitudine quadam umbilici. Quæ sententia ideo verior esse videtur, quia apud Veteres non colligabantur libri ex multis plagulis unam post aliam assutis, sed ex membranis convolutis fiebant, unde volumine. Alii denique umbilicos intelligunt.

gunt extremitates bacillorum, quæ & cornua dicebantur, quia iis affigebantur clavicali quidam ex ebone, aut ligno aliquo pretioso in modum umbilici. Quænam ex his sententis verior sit, iudicent eruditi. *Mars. l. 3. ep. 2. ad librum suum*: Cedro (h. e. oleo expresso ex cedro) nunc licet ambules perunctus, Et frontis gemino decens in honore Pictis luxurians umbilicis. *Id. l. 5. epigr. 6.* Quæ cedro decorata purpuraque nigra pagina crevit umbilicis. *Id. l. 2. ep. 6.* Quid prodest mihi tam macer libellus, Nullo crassior ut sit umbilico? ¶ Quia vero huiusmodi bacilli, seu bacillorum ornamenta non affigebantur membranis, nisi post finitum volumen, seu librum, hinc pervenire ad umbilicum, est ad finem libri accedere, & ad umbilicum pervenire est librum absolvere. *Mars. l. 4. ep. ult.* Ohe jam satis est, obe libelle; Jam pervenimus utque ad umbilicos. *Horat. Epod. 14.* Deus me vetat Inceptos olim promissum carmen jambos Ad umbilicum ducere. ¶ Dicitur præterea umbilicus in anulo, vel monili, ea pars, quam alio nomine paleam vocamus, cui scilicet gemma, vel margarita illigatur. *Plin. l. 36. c. 5. de margaritis*: Et alios convenit non oportere perforari, quorum fit absoluta bonitas umbilicis tantum ex auro capita comprehendebantur. ¶ Item parvus circulus in terra descriptus ad cognoscendos ventos ad humani umbilici similitudinem umbilicus dicitur. *Plin. l. 18. c. 33.* Per huiusmodi longitudinem duci farculo fulcum, vel cinere lineam, v. gr. pedem 20. convenit, mediâque mensuram, hoc est in decimo pede circumscribi circulo parvo, qui vocatur umbilicus. ¶ Item gnomon, hoc est stylus, ex quo Solis umbræ dignoscuntur, & ex iis horæ. *Plin. l. 6. c. 34.* In hoc cæli circumflexu æquinocti die media, umbilicus, quem gnomonen vocant, septem pedes longus, umbram non amplius quatuor pedes longam reddit. *Et max.* Umbilicus æquinoctio tringinta quinque pedum, umbram viginti quatuor pedes longam facit. ¶ Etiam ita dicebatur cochlea marina, quæ Aristoteli fere *ὀμφακός*. *Cic. 2. de Orat. c. 6. de Scipione*. *Emiliano*, & *C. Lelio*: Non audeo dicere de talibus viris, fed tamen ita solet narrare Scævola, conchas eos, & umbilicos ad Cajetam, & Laurentum legere consuevit. *Valerius Maximus l. 8. c. 8. n. 1.* Constat namque eos Cajetæ, & Laurenti vagas littoribus conchulas, & umbilicos lectitasse. Errare igitur videntur ii, qui umbilicos his locis parvos, rotundosque lapillos, seu calculos interpretantur. Nam etiam *Aurel. Vili. de Casario. c. 3.* cum narrasset, iussas a Caligula legiones, conchas, & umbilicos in ora maris legere; subdit deinde; *busjufmodi* pisces Græcæ Nympharum lumina appellantur, ex quo intelligimus, pisces esse, aut certe marinas conchulas, aut cochleas, quæ a maris fluctibus subinde eieciuntur.

Umbilicus Veneris, ὀμφακίς, herba est in officinis nomen retinens, folio in acetabuli formam tornato, brevi in medio cauliculo, in quo semen inest, radice olivæ modo rotunda. Est & alterum ejusdem generis, cymbalatum aliqui vocant, pinguis foliis, latioribus, ligularum modo densis, circa radicem medium oculi ambitum descriptentibus, ut in majore semper vivo, astringentis gustus, cauliculo tenui, in quo flores, & femina hyperici, radice majuscula. *Apul. de herb. c. 42.*

Umbo, onis, m. ὄμβρος, ὀμφακίς, quicquid in plano extat, ac protuberat figura rotunda, vel conica. Speciatim sic dicitur media pars clypei eminentior. Et per Synecdochen pro clypeo sumitur. *Virg. 9. Æn. v. 810.* Nec sufficit umbo istibus. *Liv. l. 5.* Gallum umbone ictum deturbat. ¶ Dicitur etiam de parte magis exstante in gemmis. *Plin. l. 37. c. 6.* Arabicæ excellunt candore circuli præcludio, atque non gracili, neque in recessu gemmæ, aut in dejectu renitente, sed in ipsis umbonibus nitente, præterea substrato nigerrimi coloris. ¶ Item de editione montis, aut scopuli parte. *Senec. l. 1. Achil. v. 408.* Undisonæ quos circuit umbo Maleæ. *Id. l. 2. silv. v. 110.* Contra riget umbo maligni montis. ¶ In toga etiam umbones dicuntur sinus, & rugæ in modum umbonis seu clypei complicatæ, & sinistro brachio collectæ, præsertim in ditionibus, & lautionibus, qui laxas admodum togas adhibebant. *Perf. sat. 5. v. 32.* Totaque impune Suburea permisit sparsisse oculos iam candidus umbo. ¶ Apud *Martial. l. 3. epigr. 46.* Umbo poni videtur pro brachio, quo tanquam umbone confertam turbam incedente repellimus. Verba sunt: In turbam inceditis, cunctos umbone repellet. Invalidum est nobis, ingenuumque latus.

Umbra, æ, f. ὄνδρα, ὄνδρα, Ger. schatten, Gal. ombre, Hisp. sombra, οὐσῆ, οὐσῆ, aer carens Sole, quod fit alicuius corporis objectu, ut nubium, arborum, parietum. *Cic. 1. de Or. c. 7.* Nam in hæc tua placatus: admonuit, quæ non minus ad opacandum hunc locum patulis est diffusa ramis, quam illa, cuius umbram fecutus est Socrates. *Id. l. 1. Tuscul. c. 45.* Gloria virtutein, tanquam umbra sequitur. ¶ Metonymice umbræ quoque Latine dicebantur tabernacula, sive tentoria in urbis visis, aut locis suburbanis compacta ad excipiendos peregrinos, qui undique vel ad spectandos ludos, vel ad vendendas merces convenirent. *Fest.* Umbræ vocabantur Neptunalibus casæ frondæ pro tabernaculis. ¶ Item ædificia omnia, ut sunt scholæ, in quibus Grammatica, Rhetorica, & aliæ artes traduntur. *Juven. sat. 7. v. 173.* Ad pugnam qui Rhetorica descendit ab umbra, id est a declamationibus, quæ sunt in scholis, ad verum certamen. *Tacit. Ann. 14. c. 53.* Studia in umbra educata. ¶ Per Metaphoram appellatur umbræ, quas faciunt pictores, ut imagines, quæ planæ sunt, solidæ videantur, *Cic. 4. Acad. c. 7.* Quam multa vident pictores in umbris, & eminentia, quæ nos non videmus! ¶ Ita quoque per Translationem vocantur mortuorum animæ. Causa appellationis est, quia putantur, cum nobis apparent, corpus æreum assumere, tenue, & nigri coloris, instar umbræ, quod momento evanescit. *Virg. 6. Æn.* Umbrarum hic locus est, & fœmi, noctisque soporæ, &c. *Suet. in Calig. c. 59.* Satis confiat, custodes hortorum umbris inquietatos. *V. Serv. ad illud Æn. 4.* Et nunc magna mei sub terras ibit imago. ¶ Umbra item translate dicitur, qui venit ad convivium non vocatus, sed illius, qui vocatus est, comes. Nam sic vocatum sequitur, veluti umbra corpus. *Hor. l. 1. ep. 5.* Brutum tibi, Septimumque, Et nisi cœna prior, potiorque puella Sabinum Detinet, assumam. Locus est & pluribus umbris. *Id. l. 2. sat. 8.* Cum Servilio Balatone Ubidius, quos Mæcenas adduxerat umbras. ¶ Præterea metaphorice umbra accipitur pro specie, signo, vestigio alicuius rei. *Cic. 3. Off. c. 17.* Sed nos veri juris, germanæque iustitiæ solidam, & expressam effigiem nullam tenemus, umbra, & imaginibus utimur. *Id. pro Mur. c. 6.* In quo ipsam luxuriam reperire non potes, in eo te umbram luxuriæ reperitum putas? *Id. At. l. 7. ep. 11.* O hominem amentem, & miserum, qui ne umbram quidem unquam tuæ salutis viderit. *Id. in Pison. c. 24.* Umbras falsæ gloriæ consecrari. ¶ *Timere umbras* proverbialiter locutione dicitur is, qui ad species etiam, & vanas timoris causas maxime est meticulosus. *Cic. Attic. l. 15. epist. 20.* Videtur iste, qui umbras timet, ad cædem spectare. ¶ Accipitur etiam umbra pro colore, prætextu, causa. *Liv. l. 8.* Nam si etiam nunc sub umbra fœderis æqui servitutum pati poterimus, quid abest, quin proditis Sidicinis non Romanorum solum, sed Samnitium quoque dicto pareamus? ¶ Item pro tutela, & præsidio. *Liv. l. 32. c. 21.* Sub umbra auxilii vestri latere volunt. *Id. l. 34. c. 9.* Erant autem eo tutiores, quod

sub umbra Romanæ amicitie latebant. ¶ D. nique umbra est piscis genus, sic a colore nigrescente appellatum, ut auctor est *Varro l. 3. de L. L.* his verbis: Vocabula piscium pleraque translata a terrestribus ex aliqua parte similibus rebus, ut anguilla, lingulaca, fudis: alia a coloribus, ut hæc, æfells, umbra, turdus: alia a vi quadam, ut hæc, lupus, canicula, torpedo. Hæc *Varro*. Umbra quoque hic piscis appellatus videri potest ob lineas quasdam obliquas a dorso descendentes, aureas, & obscuras, quæ aliarum videntur umbræ. Una enim manifestæ est, sequens obscura, & sic deinceps a capite ad caudam ulque, quemadmodum tradit *Rondeletius, l. 5. de piscibus, c. 9.* ubi plura hoc de pisce legere potes. Græcis similiter piscis hic *ὀνδρα* appellatur a *ὀνδρῶ*. *Ovid. in Alceide.* Et auri Chrylophrys imitata decus, tum corporis umbræ Liventis, rapideque lupi. *Alde Colum. l. 8. c. 16.*

Umbraculum, li, n. ὀνδρακὸν, οὐσῆ, οὐσῆ, locus, in quo est umbra, locus compositus, & tectus frondibus, aut alia re quacunque ad umbram præbendam, tabernaculum, velumve umbræ causa erectum. *Varro l. 1. de R. R. c. 51.* Ubi ea re tecta, & lora calida prope aream faciunt, ac umbracula, quo succedant homines in æstu, tempore meridiano. *Virg. 9. Æd.* Et lentæ textunt umbracula vites. ¶ Ponitur & umbraculum pro umbella, qua tegitur facies ad Solis calores arcendos, *ombrella*. *Ovid. 2. Fast.* Aurea pellebant tepidos umbracula Soles. ¶ Sumitur quoque pro schola, ducta appellatione a Philosophorum veterum ambulationibus, quæ arborum umbraculis erant opacæ, ut Academia, & Lyceum. *Cic. in Bruto, c. 9.* Procefferat enim in solem, & pulverem, non ut e militari tabernaculo, sed ut e Teophrasti doctissimi hominis umbraculis. *Id. 3. de Leg. c. 6.* Post a Teophrasto Phaleareus ille Demetrius, de quo teci supra mentionem, mirabiliter doctrinam ex umbraculis eruditorum, otioque non modo in solem, atque pulverem, sed in ipsum discrimen, aciemque produxit.

Umbræ, m. r. pop. Indiæ, ex iis, qui Patalam inf. attingunt. *Plin. l. 6. c. 20.* Umbrans, tis, nom. particip. *ombroso, che fa ombra*. *Pallad. in Augusto. tit. 8.* Umbrantibus tegi arbutis. *Prudent. Hamartig. v. 873.* Cilio umbrante tegi.

Umbratiōla, læ, m. & f. qui umbra delectatur, homo delicatus, & mollis, ignavus, qui solem, pulveremque terre non potest. *Plaut. Trucul. 2. 7. 49.* Mæchum malacum, cincinnatum, umbratiōlulum, tympanotribam. Eodem sensu etiam umbrarius dicitur. *Id. Curcul. 4. 3. 24.* Si hic me hodie umbraticus deriderit? *Senec. l. 4. de benef. c. 2.* Epicureorum delicata, & umbratica turba.

Umbraticus, a, um, da umbra, οὐσῆ, proprie significat id, quod in umbra est; & dicitur de iis rebus, quæ domi & in privatis locis sunt, procul a publica luce. *Plin. l. 9. epist. 2.* Nisi forte volumus scholasticas tibi, atque (ut ita dicam) umbraticas litteras mittere. *Plaut. Curcul. 4. 2. 22.* Quid refert me fecisse regibus, ut mihi obediunt, si hic me hodie umbraticus deriderit? *questio otiofo privatis.* Verba sunt hæc militis gloriantis, & de sua virtute prædicantis. *Senec. de Benef. l. 4. c. 2.* In hac parte nobis pugna est cum Epicureorum delicata & umbratica turba, in convivio suo philosophantium. *Petron. in satyr. c. 2.* Doctor umbraticus. h. e. qui domi clausus tradit præcepta scholastica. *V. Umbra. Gell. l. 3. c. 1.* Negotiis se umbraticis, & fellulariis quælibet intentos habent. h. e. domesticis & contentione carentibus. ¶ Urbane *latant. l. 6. c. 12.* Testificatus est, non ad veram iustitiam præcepta se dare, sed ad umbram imaginemque iustitiæ. Ignoscendum est igitur umbratico & imaginario præceptori, h. e. umbram & imaginem rerum sequenti, non veritatem. ¶ Sunt quibus umbraticus significare videtur ignavum & mollem, & huc trahunt exempla Plauti, & Senecæ supra allata: verum ea notio non tam ex vi ipsius vocis, quam ex consequentibus pendet; quia scilicet homines domi degentes, & a publica consuetudine remoti, in lucem cum prodeunt, ignavi esse solent ac timidi: quemadmodum qui in umbroso & obscuro loco diu versati, si inde exeant, facile claræ lucis vulgore obæcantur, ut loquitur *M. Seneca in proœm. l. 4. controvers. V.* Umbratilis.

Umbratilis, & le, o. 3. da umbra, Ger. schattenfermig, Gal. fait a l'ombre, Hisp. hecho a la sombra, οὐσῆ, quod ad umbram pertinet, ut *Vitis umbratilis*, quæ umbra, atque otio marcescit. *Cic. 2. Tuscul. c. 11.* Sic ad malam domesticam disciplinam, vitamque umbratilem, & delicatam cum accesserint etiam poete, nervos omnes virtutis elidunt. Huc pertinet & illud *Columella l. 2. c. 2.* Nec sit mora segnis, & umbratilis. ¶ *Exercitatio umbratilis*, est quæ in loco aperto, atque adeo in otio fit. *Cic. 1. de Or. c. 34.* Educenda deinde distinctio est hac domestica exercitatione, & umbratili medium in agmen, in pulverem, in clamorem, in castra, atque aciem forentem. ¶ *Oratio umbratilis*, est oratio Philosophorum, ita dicta ad differentiam orationis Oratorum, quia Philosophi in umbraculis versabantur, Oratores in foro, sub Sole. *Cic. in Or. c. 19.* Mollis est oratio Philosophorum, & umbratilis, nec sententiis, nec verbis instructa popularibus.

Umbratiliſter, adverb. leviter, rudi descriptione, & quasi per umbras. *Sidon. l. 2. ep. 10.* Quæ imaginariæ tantum, & quodammodo umbratiliſter effingimus.

Umbrātis, a, um, adject. umbra tectus. *Virg. 6. Æneid. v. 772.* Atque umbrata gerunt civili tempora queru. h. e. circumdata queru quodammodo umbram faciente. *Senec. 6. Thebaid. v. 553.* Idæ Olympiacis umbratis tempora ramis. *Id. l. 5. silv. 4. 79.* Umbratus genas. h. e. barbatus.

Umbria, æ, f. olim Ombria, l' Umbria, l' Umbria, οὐσῆ, regio Italiae, ampla, Apennino M. divisa, inter Hetruriam ad Occ. Tiberis discreta, & Sabiniam, & Picenum ad Or. mare Adriaticum ad Bor. Narem fl. ad Mer. Dicta est ab *ὀμβρος*, imber, quod Umbri omnium Italiae populorum antiquissimi, inundationi terrarum, imbribusque superfuisset credantur, ut refert *Plin. l. 3. c. 14.* Vel ab Umbro fl. teste eodem *Plinio*. Vel ab umbra, quod propter vicinitatem Apennini, & altitudinem montium umbrosa sit. *V. Geographos.*

Umbrī, orum, m. Umbrie populi. *Plin. l. 35. c. 77.*

Umbricæ, æ, f. genus cretæ ad vestes poliendas aptum. *Plin. l. 35. c. 5.*

Umbrifer, a, um, da umbroſo, οὐσῆ, Ger. das schatten macht, Gal. qui porte ombre, Hisp. que trae sombra, οὐσῆ, terens umbram, umbrifolus. *Varro l. 2. de re rust. c. 2.* Circiter meridians æstus, dum defervecunt, sub umbriferis rupes, & arbores patulas subiciunt. *Virg. 6. Æn. v. 473.* In nemus umbriferum. *Cic. 1. Divin. c. 13. ex poeta*: Academia umbrifera.

Umbrīs, a, um, adject. ut Umbria terra, h. e. Umbrie regio. *Gell. l. 3. c. 2.*

Umbrō, as, a. 1. adombrare, οὐσῆ, Ger. schatten machen, Gal. faire ombre, Hisp. hazer sombra, οὐσῆ, tegendo umbram facio. *Virg. 3. Æn. v. 508.* Sol ruit interea, & montes umbrantur opaci. *Plin. l. 19. c. 1.* Marcellus velis forum umbravit. *Colum. l. 3. c. 7.* Omnes pene vitæ, ne umbrant, abraduntur. *Claudian. de nupt. Honor. & Mar. v. 149.* Umbratura Deam retro sinuat in arcum belua.

Umbrō, onis, m. 3. l' Ombrone, fl. Hetruriae. Oritur in agro Senofii deinde in Mer. tendens, auctus Arbia, infra Bonum Conventum, Mercusa, & Orcia fl. versus Rosetum labitur, & S. M. P. infra in mare Tyrrenum cadit.

Umbrinus, a, um, ombroso, ... Ger. s. b. sticht, Gal. ombrageus, Hisp. sombrio, ... Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 1. c. 2. Ego locum ... Plin. l. 16. c. 26. Fico folium maximum, umbrosissimumque.

U A N T E N.

Una, adv. infirma, in compagna, ... Ger. zugleich, Gal. ensemble, Hisp. a una, ... Cic. At. l. 7. ep. 10. Si in Italia Pompejus consistit, erimus una. Id. de Am. c. 10. Quod summi puerorum amores ... Terent. Adelph. 4. 3. 7. Quæso, ut una mecum ad matrem virginis eas. Plaut. Mil. 2. 1. 61. Qui amantes una inter se facerem convenas.

Una vicefimanus miles dicitur, qui est ex legioe vicefima prima. Tacitus l. 2. hist. c. 43. Stratis Una vicefimanorum principis, aequilam abstulere. Id. 1. Ann. c. 51. Sinistrum latus Una vicefimanum, dextrum Quintanum abstulere. Legitur etiam unavevicefimanus.

Una vicefimanus, a, um, adject. vicefimus primus, ut Una vicefima legio, apud Tacit. 1. Ann. c. 45. Legitur & unavevicefimanus.

Unanimans, antis, idem quod unanimis. Plaut. Trucul. 1. 4. 80. Non amantis mulieris, sed socie unanimantis, fidentis fuit.

Unanimis, & me, o. 3. concorde, dell'istesso animo, Ger. einhellig, Gal. d' un meme coeur, & vouloir, Hisp. concorde, ómáñux, qui unus animi est, & unus sententia cum altero. Virg. 4. Æn. v. 8. Cum sic unanimem alloquitur male sana forem.

Unanimitas, atis, f. concordia, ómáñuxia, ómáñuxia, concordia, consensus. Liv. l. 40. c. 8. Mihi, Antiocho, & duobus Regum hujus ætatis nulla re magis, quam fraterna unanimitate regnum æquasse.

Unanimitè, adv. unanimamente, ómáñuxos, concordibus animis. Vopisc. in Tac. c. 4. Me unanimiter delegistis.

Unanimus, a, um, adject. idem quod unanimis, & eo etiam usitatus. Liv. l. 7. c. 21. Quæ distinerè unanimos videbatur. Valer. Flacc. l. 4. v. 161. nomenque sequutus Otroos unanimi. Casull. eam. 30. ad Alpen. Alpenhe immemor, atque unanimis felse fodalibus. Stat. 8. Theb. 2. 669. Unanimi fratres. Alii leg. unanimes. Plaut. Stich. 5. 4. 49. Ego tu sum, tu es ego: unanimi fumus. Plures tamen vet. cod. habent unianimi.

Uncatio, onis, f. curvatura. Cal. Aurel. Aul. l. 2. c. 32. Unguium uncatio, quam γυψωσιον vocant.

Uncatus, a, um, adject. curvatus, inflexus, uncus. Cal. Aurelian. Tard. 5. c. 3. Adeo ut quidam uncatis permaneat. Sidon. l. 4. ep. 20. Uncatæ lanceæ. Id. l. 9. ep. 9. Uncatis syllogismis aliqueum inhæmare.

Uncia, æ, f. uncia, Ger. untz, Gal. once, Hisp. onca, ύγκια, una ex duodecim partibus assis. Plaut. Men. 3. 3. 3. Atque huic ut addas auri pondus unciam. Unciæ partes hæ sunt, semuncia, drachma, sextula, duella, scelus, seu drachmum. Drachma octies sumpta explet unciam. Semuncia continet drachmas quatuor. Sextula est sexta pars uncie. Duella pendit duas sextulas, hoc est tertiam partem uncie: Siclus, seu drachmum, pondus est duarum drachmarum, hoc est quarta pars uncie. Quod si ad minima ponduscula libeat descendere, unciamque in minimas particulas disticere, continent singule uncie scrupula 24. obolos 48. semiobolos 96. siliquas, five ceratia 144. Frequenter fumitur pro duodecima parte hæreditatis. Senec. l. 4. controvers. 28. Ex uncia hæres erat patris sui Gallia. Quoties autem de mensuris fermo est, uncia est duodecima pars pedis. Nos pollicem dicimus. Frontin. de aqueductibus. Est autem digitus, ut convenit, sextadecima pars pedis, uncia duodecima. In mensuris agrorum uncia est duodecima pars jugeri, ut scribit Varr. l. 1. R. R. c. 10. Uncia usura, est duodecima pars centesimæ. Scævola l. Titium, ff. de admin. & persic. tut. Præfectus legionis ita testamentum cavet, Volo, ut sit in arbitrio tutorum filii mei, si voluerint hujus summæ uncias inferre usurarum nomine, ita, ne nummi dispergantur. Quæro, si apparuerit pecunia fœnerata a tutoribus, judicio tutelæ uncias usuras, an vero eas, quas stipulati sunt, præstare debeant. V. Unciarius.

Uncialis, & le, o. 3. di un' uncia, ύγκια, quod ad unciam pertinet, quod est uncia uncie, & Uncialis as, qui unciam tantum valebat. Plin. l. 33. c. 3. Q. Fabio Dictatore asses unciales facti. Uncialis herba, quæ est pollicaris altitudinis. Duodecim enim pollices constituunt pedem. Plin. l. 18. c. 16. de Medica herba: Ideo protinus altitudinis uncialis herbis omnibus liberanda est manu potius, quam farculo. Unciales literæ, lettere mafcule, vocantur a Hieronymo in prefat. lib. Job. quæ pollicis crassitudine sunt exarata.

Unciarius, a, um, ύγκια, quod ad unciam spectat, ut Unciaria slips, id est moneta Romæ omnium minima, duodecimam tantum assis partem valens. Plin. l. 34. c. 5. Item P. Minutio Prælecto annonæ extra portam Trigeminam uncitaria sipe collata. Fœnus unciarium, sive usura unciaria, ύγκιας τόκος, erat levissimum quoddam usuræ genus, cum ex forte centum aureorum quotannis unus aureus reddebatur, uno per cento. Dicitur unciarium fœnus, quod duodecima tantum pars esset usuræ centesimæ, sive quod singulis mensibus unciam, hoc est duodecimam partem aurei unius, pareret. Nam sicut ex usura centesima quotannis ex centum aureorum forte aurei duodecim reddebant, h. e. in singulos menses aureus unus, & ex semilibris usuris in singulos annos aurei sex, & ex trientalibus aurei quatuor: ita etiam servata proportione convenit, ut unciaria usura ex centum aureorum forte quotannis aureum unum pareret, vel (quod in idem recidit) unciam, hoc est duodecimam partem aurei, in singulos menses. Rufus semunciarium fœnus, ύγκιας, ήμιυγκιας τόκος, dimidio levius erat unciario, quod ex centum assibus quotannis semissem pariebat, vel in menses singulos semunciam, seu vigesimam quartam partem. Liv. l. 7. c. 16. De unciario fœnore a tribunis plebis rogatio est perlata. Id. ibid. c. 27. Semunciarium ex unciario fœnus factum. V. Argon. de ant. jure Civ. Rom. c. 11. Lex unciaria, quæ de fœnore unciario lata est. Fæst. Unciaria lex dici capta est, quam L. Sylla, & Q. Pompejus Rufus tulerunt, qua sanctum est, ut debitoribus duodecimam partem solverent. Unciariæ vites dicebantur, quæ ita dispositæ essent, ut inter quamlibet vitem uncia unius jugeri relicta, intervalla omnia paria herent. Col. l. 3. c. 2. Nec solum quæ jucunditate saporis, verum etiam quæ specie commendari possint, censeri debeant, ut Stephanitæ, ut tripodanæ, ut unciariæ, ut Cydonitæ.

Unciatum, adv. a uncia a uncia, ύγκιας, per singulas uncias. Ter. Phorm. 1. 1. 9. Quod ille unciatum vix de demenso suo, suum defraudans genium comparat miser. Plin. l. 28. c. 9. Datur & phibificis unciatum cum vini veteris hemina decocta, donec tres uncie & toto residant.

Uncinatus, a, um, ύγκιας, ύγκιας, ύγκιας, uncias hamatus. Cic. 4. Acad. c. 38. Nec ut ille, qui aperis, & lævibus, & hamatis, uncinatissime corpusculis concreta hæc esse dicat interfecto inani.

Uncinus, ni, m. oncinio, o uncino, η, Ger. back, Gal. crochet, Hisp. garfo, ύγκιας, uncus hamus, a Græca voce allata. Græci enim dicunt & ύγκιας, & ύγκιας, in ea acceptione, qua Latini unicum, vel hantum. Apul. l. 3. A. A. Pessulis injectis, & uncino firmiter immisso. Pallad. in Mart. vit. 10. de ficu. Uncinus æreis tollere vermes.

Unciola, æ, f. oncinetta, ύγκιας, parva uncia. Juven. Sat. 1. v. 40. Unciolam Proculæus habet, sed Gillo deuncem. Uncipes, edis, adject. uncopæ habens. Tertull. de Pal. c. 5. Quam enim non expedit in algore, & ardore rigere nudipedem, quam in calceo uncipedem! Uncio, onis, t. unzione, ύγκιας, ύγκιας, χριστις, ungenti adus. Plaut. Stich. 2. 1. 73. Vel unctioes Græcas lud. torias. Cæ. 2. de Or. c. 5. Philosphom omnes unctiois causa reliquerunt. id est causa palæstricæ exercitationis. Uncitio, as, a. t. ύγκιας, sæpe ungo. Plaut. Most. 1. 3. 117. Nam istæc veteres, quæ se unguentis unctant, & aliquid unctus. Plaut. Pseud. 1. 2. 85. Ac non ipse ego pulmento utor magis unctiusculo. Uncior, oris, m. chi unge, ύγκιας, χριστις, qui ungit, & speciatim qui in balneis lavantium membra ungit, quem Juvenalis Græco vocabulo aliprem vocat. Martial. l. 12. epig. 71. Atque olei stillam donaret Opelicus unctor. Adde l. 7. ep. 31. Plautus Trinum. 2. 1. 22. unctorem enumerat inter servitia domus. Uncuarius, V. Uncitorius. Uncitorius, a, um, ύγκιας, quod ad unctioem spectat, seu unctioi destinatum est, ut Hypocaustum unctorium, locus in quo post sudationem unguentis perungebantur. Plin. l. 2. ep. 17. ubi alii leg. unctuarium eodem sensu. Unculus, a, um, adject. aliquid unctus. Varr. apud Non. c. 2. n. 847. Circumtonsi, & terri atque unctuli. Substantive Apulei. l. 3. Met. Impertire nobis unctulum indidem. h. e. parum unguenti. Unciura, æ, f. idem, quod unctio, ea præsertim, quæ mortuorum cadaveribus adhibetur. Cic. 2. de Leg. c. 24. Servilis unctura tollitur, omnique circumpotatio. Uncus, us, m. idem quod unctura Apulei. l. 1. A. A. sub fin. Oleum unctui profer.

Uncus, a, um, unco, pieno d' unguento, ύγκιας, unguento delibutus, oblitus. Horat. l. 2. sat. 4. Puer unctis tractavit calcem manibus. Id. ibid. sat. 6. l. 2. od. 1. Arma uncta cruore. h. e. tincta. Id. l. 2. sat. 6. Uncta latis pingui ponentur oluscula lardo. h. e. condita. Perf. sat. 6. v. 16. Cœnare sine uncto. h. e. sine cibis delicatis, & ullo condimento paratis. Cic. Phil. 3. c. 5. Nudus, unctus, ebrius concionatus est. h. e. unguentis delibutus. Translate ponitur pro piparo, lauto, quia ditiores cibis exquisitis unctis, hoc est conditis utuntur. Martial. l. 5. ep. 45. Captus es unctiore cœna. Hor. l. 1. ep. 15. sub fin. ubi quid melius contingit, & unctus & Sidon. l. 2. ep. 9. Unctissime cœnæ. Rufus Hor. l. 1. ep. 17. v. 11. Si prodesse tuis, pauloque benignius ipsum Te tractare Voles, accedes ficus ad unctum. h. e. tu pauper accedes ad divitem, & lautum hominem, quia divites unguentis delibuti necuntur. Casull. eam. 10. Respondi id quod erat, mihi neque ipsi, nec prætoribus esse, nec cohorti, Cur quisquam caput unctus reterret. h. e. inde ditior rediret. Id. eam. 29. Uncta patrimonia. Quia translatione fumitur etiam pro nitido, culto, ornato: nam quæ uncta sunt, nitent. Cic. de clar. Or. c. 20. Jam enim erat unctior quædam, splendidiorque confuetudo loquendi.

Uncus, ci, m. uncinio, ύγκιας, Ger. hagk, Gal. eroc, Hisp. garfo, ύγκιας, baculus, vel tramentum incurvum, ac in sese retortum. Liv. l. 30. c. 10. Prostreto assers ferreo unco præfixi (harpagones vocant milites) est Punicis navibus injici in Romanas cepti. Col. l. 3. c. 18. Et velut uncus inhxus solo, antequam extrahatur, præsumptur. Unco Romani usi sunt adversus reos, qui damnati essent. his enim uncos infigebant, sicque traherent vel ad scalas Gemonias, vel in Tiberim, vel in ignem. Cic. pro Rab. perd. reo. c. 5. Nos a verberibus, ab unco, a crucis denique terrore neque res gestæ, neque acta ætas, neque nostri honores vindicabunt? Id. l. Phil. c. 2. Uncus impactus est fugitivo illi, qui in C. Marii nomen invaserat. Juven. Sat. 10. v. 66. Sejanus ducitur unco. Proverbialiter Propert. l. 4. eleg. 1. v. 141. Et bene cum fixum mento discufferis uncum, Nil erit hoc, rostris te premet anfa suo. h. e. cum uno te laqueo extricaveris, alio detinere. Inventur etiam pro anchora. Val. Flacc. l. 2. Argon. v. 432. Has inter lacrymas legitur piger uncus arenis.

Uncus, a, um, unco, curvo, sorro, ύγκιας, Ger. backsig, Gal. eroch, Hisp. corvo, ύγκιας, curvus, incurvus. Virg. l. Georg. Adfis, o Tegeæ favens, oleæque Minerva Inventrix, onique puer monstrator aratri. Col. l. 7. c. 11. Atque uncis digitis alterum quoque testiculum educito.

Unda, æ, f. onda, ύγκιας, Ger. vasserwullen, Gal. flot, Hisp. ola, onda, ύγκιας, fluctus, sive globus aquæ in unum collectus, quales in mari ventis exagitato maxime solent excitari. Virg. l. Æn. Frangitur remi, tum prora zvertit, & undis Dat latus. Item pro synecdochen fæssissime ponitur pro aqua. Ovid. l. Met. Et terris abscedit undas. h. e. mare a terra separavit. Translate ponitur pro parte cuiusque liquoris. Plin. l. 15. c. 1. Quin & ex ea prima unda preli laudatissima, ac deinde per diminutiones. id est prima olei prelo expressi fluxio. Item pro multitudine hominum. Virg. 2. Georg. v. 462. Si non ingentem foribus domus alta superbis Mane salutatunt totis vomit ædibus undam. Item pro quacunque multitudine, ut Unda comitiarum, id est varia sententiarum multitudo, quibus veluti undis mare, ita etiam comitia fervere videntur. Cic. pro Plane. c. 6. Si campus, atque illæ undæ comitorium, ut mare profundum, & immensum, sic effervescunt, & c. Casull. eam. 65. v. 62. Undæ curarum.

Undabundum, a, um, ondofo, ύγκιας, idem quod undofus, ut Mare undabundum, id est abunde undas faciens. Gell. l. 2. c. 30. Sed mare est etiam, atque etiam undabundum.

Undâmen, inis, n. undarum motus, fluctuatio, Aufon. in Mosell. v. 32. bivio refluxus undamine Pontus. Alii leg. mansamine.

Undans, autis, o. g. ondofo, ondeggiante. Cic. 2. de Nat. Deor. c. 35. ex poeta: Undanti in freto. Sæpe translate usurpatur pro fluente in ar undarum. Stat. 2. Theb. Undanti perfundit vulnere somnum. h. e. sanguine vulneris dormientem perfundit. Virg. 1. Georg. v. 472. Undans Ætina. h. e. undarum more flammæ evomens. Item pro madente, irrigato. Stat. 2. Theb. Nec vincia coercent Undantem fetu galeam. Item pro large fusis, copiosis. Virg. 5. Æn. Nec si immisissaurig undantia lora Conculserè jugis. Item agitato. Valer. 5. Argon. v. 303. Præcipue Ælonidem varios incerta per æstus Mens rapit undantem curis. Item pro quicquam laxato, & crispato. Plaut. Edid. 3. 3. 50. Sed hic quæstus est, quem hic adventientem conspicio, Suam qui undantem chlamydem quaffando facit? Ubi undantem chlamydem facere dixit, pro incedendo chlamydem laxam, rugosamque sic modo in dextram, modo in lævam jactare, ut ejus pars postilium inferior undas modo accedentes, modo recedentes imitati videatur.

Unguen, inis, n. *unguento, grasso*, *שמן*, Ger. *saibe*, Gal. *στυγενη*, Hisp. *unguento, muros*, idem ac unguentum, vel succus liquidus, & crassus, unguento similis. *Virg. 3. Georg. Et pingues unguine ceras. Pers. Sat. 6.* Fœnificæ crasso vitariunt unguine pulvis. *Pall. l. 1. sic. 17.* Sumas tantundem unguinis, quod vocamus axungiam, vel sebum.

Unguentaria, *α, f. μωρφοῦς*, ars conficiendorum unguentorum. *Plaut. Fam. 3. 3. 90.* Ut balneario faciat unguentariam. *¶* Item *μωρφοῦς*, h. est mulier, quæ unguenta conficit, ac vendit. *Plin. l. 8. c. 5.* Et unguentariam quandam dilectam Juba tradit.

Unguentarius, ii, m. vel unguentarius, ut *Servius* scribendum affirmat, & legitur etiam in quadam Inscriptione apud *Fabret. pag. 219. μωρφοῦς, μωρφοῦς*, qui unguenta conficit, ac vendit. *Cic. 1. de Off. c. 42.* Adde huc, si placet, unguentarios, falcatores, totumque ludum talarium. *Hor. 2. Sat. 3.* Pomarius aiceps, Unguentarius, ac Tuscus turba impia vici.

Unguentarius, a, um, *μωρφοῦς*, unguentis idoneus, ad unguenta pertinens. *Plin. l. 36. c. 8.* Hunc aliqui lapidem alabastriten vocant, quem cavant ad vasa unguentaria, quoniam optime servare incorrupta dicitur. *Sueton. in Aug. c. 4.* Unguentaria taberna.

Unguentatus, a, um, *μωρφοῦς*, unguento oblitus. *Catull. in Epith. Julia, ep. 56.* Diceris male a tuis Unguentate glabris marite Abstinere. *Plaut. Cas. 2. 3. 23.* Senecta atate unguentatus per vias incedis.

Unguentum, i, n. *unguento, grasso*, Ger. *saib*, Gal. *onguent*, Hisp. *unguento, muros*, *χρῆσις*, omnis succus pinguis, quo unguimur delectari, & luxus causa. *Plaut. Most. 1. 1. 41.* Non possunt omnes olerè unguenta exotica. *Cic. Ferr. 5. c. 25.* Cum interea Apronius caput, atque os suum unguento perficicaret. *Id. Catil. 2. c. 3.* Nitere unguentis, fulgere purpura.

Unguiculus, i, m. *unguibetta, δούχιον*, parvus unguis. *Plaut. Epid. 5. 1. 17.* Contempna, Epidice, usque ab unguiculo ad capillum summum. *Cic. 5. Fin. c. 27.* Valetudinem, vires, saturam, formam, integritatem unguiculorum omnium. *¶* *A teneris unguiculis*, proverbialiter dicitur solet pro eo, quod est, ab infantia, ab incunabulis, *da fanciullo, dalla fanciullezza, in τὰν ἀπαλῶν δούχιον*. *Cic. l. 1. Fam. ep. 6.* Sed præsta te eum, qui mihi a teneris, ut Græci dicunt, unguiculis es cognitus.

Unguilla, *α, f. i. vas*, ex quo inungebant. *Solin. c. 40. de fimiis.* Nam dum avide venantium gestus affectant, relicta consulto visci unguilla, quod mendacio factum vident, oculos suos oblinunt. *¶* Alii unguillam interpretantur unguem, unguedinem.

Unguifolius, a, um, *ἀμφιφύλλος*, pinguis, unguine, seu unguento abundans. *Plin. l. 13. c. 1. de unguento:* Sufino unguifolium, Mendefio nigrum, rhodino candidum, myrriba pallidum. *Id. l. 23. c. 8.* Sunt autem recentes nuces juglandes jucundiores, sicæ unguifoliores, & stomacho inutiles.

Unguis, is, m. *unguis, שן*, Ger. *nagel*, Gal. *ongle*, Hisp. *una, δνυξ*, cornuum, illud, quod in extremis digitis enascitur, non solum in manibus, verum etiam in pedibus, neque in iis solum humanis, sed cæterorum etiam animalium, quæ pedum digitos habent separatos, ut sunt simiæ, & aves. *Cic. pro R. Com. c. 7.* Nonne ab imis unguibus usque ad verticem summum, siquam conjecturam affert hominibus tacita corporis figura, & fraude, & fallacis confiare totus videtur? *Plin. l. 15. c. 45.* Ungues simiæ imbricati sunt, hominibus lati, rapacibus unci, cæteris recti, ut canibus, præter eum, qui a crure plerisque dependet. *¶* *Unguis, & ungula differunt* in eo, quod *unguis* est in iis animalibus, quæ digitos habent, *ungula* vero in illis, quæ solidos, vel bifidos habent pedes. Illud Græci *δνυξ*, hoc *σάλω*, appellant. *Ovid. 1. Met. de transformatione Jus e bovis effigie* in primam formam redeuntis: Ungulaque in quinos delapsa absumitur unguis. *Plin. l. 11. c. 45.* Ungues clausulæ nervorum summæ existimantur. Omnibus hi, quibus & digitis. *Et mox, de elephanto:* Huic informes numero quidem quinque, sed indivisi, ac leviter discreti, unguisque, haud unguibus similes. *¶* Interdum tamen unguis in animalibus bifidus dicitur invenimus pro unguis. *Col. l. 6. c. 12. de medicina bovis elaudicantis:* Si sanguis in inferiore parte unguis est, extrema pars ipsius unguis ad vivum recedat. *¶* *Unguis transversus, & unguis latus*, proverbialiter usurpantur pro quam minimo spatio. *Plaut. Au. l. 1. 18.* Si hercle tu ex istoc loco digitem transversum, aut unguem latum excesseris. *Cic. Att. l. 16. epist. 20.* A recta conscientia transversum unguem non oportet discedere. *Id. Fam. 7. ep. 25.* Urge igitur, nec transversum unguem, quod ajunt, a stilo, subaudi recede. *¶* *Medium unguem ostendere*, proverbialiter est sine fine contemnerè, inde sumptum, quod medius digitus pro impudico habebatur. *Juven. Sat. 10.* Cum fortunæ ipse minax Mandaret laqueum, medium ostendit unguem. *¶* *Unguis arrodere, & caput scabere*, proverbialiter Metaphora dicuntur, qui cogitabundi sunt, qui rem aliquam secum agitant, & in ea hærent, aut deliberant, utrum eam amplecti, an mutare debeant. *Hor. l. 1. Sat. 10. v. 70.* In verfu faciendo sæpe caput scabret, vivos & roderet unguis. *Pers. Sat. 1. v. 106.* Nec pluteum cædit, nec demorosis sapit unguis. *¶* *De tenero unguis*, idem ac *a teneris unguiculis*, id est a pueritia. *Hor. l. 3. ode 6.* Motus docet: gaudet Jovicos Matura virgo: & fingitur artubus Jam nunc, & incestos amores De tenero meditatit ungui. *¶* *In unguem, vel ad unguem*, est ad perfectionem, perfecte, absolute, translatione a lapidicid, qui ungue marmoris levitatem experiuntur. *Cels. l. 8. c. 1.* Sutura calvarie committitur in unguem. *Virg. 2. Georg. v. 277.* Nec seclus omnis in unguem Arboribus positus secundo via limite quadret. *Hor. l. 1. Seren. Sat. 5.* Capitoque simul Fonteius, ad unguem Factus homo id est omni ex parte urbanus, politus, &c. *Id. de ar. poet. v. 294.* castigare carmen ad unguem perfectum. Huc pertinet & illud *Pers. Sat. 1. v. 64.* carmina molli Nunc demum numero fluere, ut per læve severos Effundat junctura unguis. h. e. carminum compositionem ita æquabilem, & expolitam, nihil ut sit, quod aures offendat, quemadmodum duorum marmorum junctura apte commissa unguis nulla asperitate remoratur. *¶* Translate dicitur etiam de plantis. *Plin. l. 12. c. 9. de bdelio.* Bictiano nidor siccus, multique candidi unguis. *Id. l. 21. c. 10. de rosa:* Capita foliorum, parteq; candidæ, unguis vocantur. *¶* *Ungues ferrei.* instrumenta quadam ferrea, quibus vindemiatores unguum vice utebantur ad colligendas uvas. *Col. l. 12. c. 18.* Et unguis ferrei quam plurimi parandi, & exacuendi sunt, ne vindemiator distringat uvas, & non minima fructus portio, dispersis acinis, in terram dilabatur. *¶* *Unguis etiam* est vitium oculi, id est nervosa quedam adnata membrana excresecientia, a majori oculi angulo ut plurimum adnascens, ad oculi coronam ita procedens, ut quandoque pupillam operiat, *unguis, & ungula.* *Cels. l. 7. c. 7.* Unguis vero, quod *πρωτοῦχος* Græci vocant, est membrana nervosa oriens ab angulo, quæ nonnunquam ad pupillam quoque pervenit, eique officit. *¶* *Ung* nomen in ablativo facit *ungue, & ungui*, ut *Priscian. l. 7. monet. Horat. l. 1. od. 8.* Dente si nigro fieres, vel uno Turpior ungui. *Ovid. Heroid. ep. 4. v. 30.* Et tenui primam deligere ungue rofam.

Ungula, *α, f. unghia, δέλα*, calceus corneus, pedes muniens eorum animalium, quæ digitos non habent, sive etiam ea pars pedis, quæ cornu tegitur. *V. Unguis. Virg. 8. Æn. v. 596.* Quadrupedante putrem fonitu quatit ungula campum. *Cic. 3. de nat. Deor. Ergo* illud in silice, quod hodie apparet apud Regillum, tanquam vestigium unguis Castoris equi credis esse? *Plin. l. 11. c. 46.* Ungulæ veterino tantum generi renascuntur. *Omnibus unguis*, proverbii speciem habet pro eo, quod est omnibus viribus, & conatu totius corporis niti, ut etiam unguis, qui fuit in extremitate collocati, intenduntur, quos *Plinius* existimat esse summas nervorum clausulas. *Cic. 2. Tus. c. 24.* Toto corpore, atque omnibus unguis, ut dicitur, contentioni vocis afferunt. *¶* *Injicere unguis*, est rapere, vel furari. *Plaut. Pseud. 2. 2. 48.* Nunc scio, sebrum tibi esse, quia non licet huc injicere unguis. *¶* *Unguis quoque* dixerè supplicii genus unguis ferarum referens, quò latera eorum effodiabant, ac sulcabant ad veritatem extorquendam. *Prudent. Peristeph. 1. v. 44.* Ille virgas, & secures, & bifidas unguis Ultro fortis expectabat.

Ungulatus, a, um, adject. *unghiato*, unguis munitus. *Tertul. in Apolog. c. 26.* Altero pede ungulatus. *¶* *Cato apud Fest.* ungulatos appellavit, qui magnos, & asperos unguis habent.

Ungullus, li, m. *anello*, a prefixis Latinis ita vocitatus est anulus, ut scribit *Plin. l. 33. c. 1.* exlatique hujus vocis exemplum ex *Pacuvio* apud *Festum*, qui ductam ab Ofcis tunis testatur.

Unguo V. in Ungo.

Unguitus, tultis uncus. *Paul. apud Fest.*

Unianimus, V. Unanimus.

Unicalamus, a, um, quod unicum habet calamum. *Plin. l. 18. c. 8. de frumento:* Unicalamum præterea, nec usquam capax, feriturque non nisi tenui terra.

Unicaulis, & le, o. 3. *d'un caule, μονοκάλω* quod unum caulem habet, nec in ramos spargitur. *Plin. l. 19. c. 10.* Est autem unicaule, radice bulbo simili.

Unice, adv. *unicamente, μίως*, singulariter. *Plaut. Bacch. 2. 2. 29.* Imo unice unum plurimi pendit. *Cic. in Or. c. 1.* Nam & negare ei, quem unice diligerem, &c. *Horat. l. 1. od. 26.* Quid Tyridatem terreat, unice securus. h. e. ego singulariter, & e multis unus sum, qui nihil curo, quid Tyridatem terreat.

Unicolor, o. 3. *di un colore, Ger. einer farb*, Gal. *d'un couleur*, Hisp. *de un color, μονοχρόμος*, quod est unius coloris. *Ovid. 11. Metam. v. 617.* At medio torus est hebeno sublimis in antro Plumæus, unicolor, pullo velamine tectus. Alii leg. *aricolor.* *Plin. l. 32. c. 9.* Dulciores fœminæ sunt, & unicolores.

Unicolorus, a, um, adject. idem quod unicolor. *Prudent. Hamartig. v. 819.* Sic animas cæli de tontibus unicoloras Infundit natura solo.

Unicornis, ne, adject. *unicornuto*, animal unum tantum cornu in capite gerens, *μονοκέρως*, *Plin. l. 8. c. 21.* In India loves solidis unguis unicornes. *Id. l. 11. c. 46.* Unicornem (animal) alinus tantum Indicus.

Unicorporus, a, um, quod unum corpus habet. *Firmic. l. 2. c. 12.* Taurus est signum in celo tæminium, septentrionale, unicorporum.

Unicultor, oris, m. qui unum Deum colit. *Prud. in passione Cypriani. v. 90.* Unicultor, inquit, servo salutiter mysteria consecrata Christi.

Unicus, a, um, *unico, solo, singulari, ἕν, Ger. einzig*, Gal. *unique*, Hisp. *unico, μόνω*, singularis, solus, unus. *Cic. pro Rosc. Amer. c. 12.* Et queramus, quibus tanta vitia tuerant in unico filio. *Horat. l. 3. od. 14.* Unico marito gaudens mulier. *¶* Quia vero unicus filii semper cariores sunt, interdum hæc vox idem significat, quod *ἀγαπητός*, id est dilectus. *Plaut. Capt. 1. 2. 49.* Tibi ille unicus il, mihi etiam unicus magis unicus. *¶* Accipitur quoque pro summo, sive præclaro, ac singulari. *Plaut. Asin. 4. 1. 3.* Nam tu Poeta es proflus ad eam rem unicus. *Cic. de Sen. in quem illud elogium unicum plurimæ consentiunt gentes, &c. Lucan. l. 4. v. 509.* Unica mors. *Catull. carm. 72. (al. 68.)* Qui me unum, atque unicum amicum habuit. *¶* Hunc *unicos insperatores* honoris causa appellabant. *Catull. carm. 29. ad Fur. v. 12. & Sueton. in Orb. in fi.*

Uniformis, & me, o. 3. *uniforme, μονοειδής*, unam habens formam, similibus, simplex. *Macrobi. l. 7. Saturn. c. 5.* Ut horiore uniformis alumnorum edendi desiderium langueretur. *Apul. l. 11. Met. Deorum, Deorumque facies uniformis. Auct. dial. de Orator. c. 33.* Simplex quiddam, & uniforme doceri.

Uniformitas, atis, f. *uniformitas*, unitas in forma, similitudo, simplicitas. *Macrobi. l. 7. Saturn. c. 5.* Cur illis providere varietatem laboras, isti squalorem uniformitatis adiciis? Adde *Arnob. l. 7.*

Uniformiter, adv. *uniformemente*, similiter, simpliciter. *Apul. in Trismegist.* Omnis humana immortalis est anima, sed non uniformiter cunctæ. Adde *Arnob. l. 2.*

Unigena, *α, com. g. unico, unigenito, μονογενής*, unus, unicus, unigenitus. *Cic. de Univ. c. 4.* Idcirco singularem Deus hunc mundum, atque unigenam procreavit. *¶* Sumitur etiam pro eo, quod unico parente genitum est, ut *Pallus unigena*, quia ex Jovis cerebro nata est absque matre. *Catull. in Argon. v. 300.*

Unigenitus, i, m. *unigenito, unicus* ex suis parentibus natus. *Tertul. advers. Gnost. c. 7.*

Unijugus, a, um, *μωρφοῦς*, quod unum jugum habet, ut *Unijuge vires*, quæ simplici nituntur jugo, cum haasilibus in terra defixis singulariter transverse perticæ in unam tantum partem ordinis superincumbunt. *Plin. l. 17. c. 22.* Si unijuga erit vinea. *¶* Unijugus etiam dicitur, qui semel tantum matrimonium inuit. *Tertul. de Monogam. c. 6.* Joseph unijugus.

Unimammia, vel Unomammia, *α, vox ficta a Plaut. Cursul. a. 3. v. 75.* ad significandum fortasse regionem Amazonum, quæ iterum fecabant mammam, quo expeditores essent ad tela jacienda. Verba *Plauti* sunt: Centauromachiaiu, & Classiu Unimammiam. Al. leg. *Classiu Unimammiam.* h. e. ab Amazonibus constetam.

Unimanus, a, um, *di una mano, μονόχειρ*, unam tantum manum habens. *Liv. l. 35. c. 20.* Capram sex hædos uno læu edidisse, ex Piceno nuntiatum est, & Arctii puerum natum unimanum. Adde *l. 41. c. 21.*

Unimodus, a, um, adject. unius modi, seu formæ. *Prudent. in Psyebom. v. 770.* Unimodus compagibus unus.

Unio, onis, f. *unione, concordia, τῶν*, concordia, conjunctio, copulatio, coherentia, vinculum. *Tertul. de Monogam. c. 4.* Denique pertuleravit uno conjugii. Sed hoc loco uno significat non conjunctionem, sed unitatem, h. e. monogamiam, uniusque uxoris in matrimonio. *¶* Cæterum pro conjunctione usurpantur *Hieron. & Augustinus.* pro unitate etiam *Hieron. in Amos. c. 5. & Tertul. de resurr. carn. c. 2.*

Unio, onis, m. *perla, μωρφοῦς*, margarita, id, quod in concha nascitur. *Plin. l. 9. c. 35.* Dos omnis in candore, magnitudine, orbis, lævitate, pondere, haud promptis rebus, in tantum, ut nulli duo reperiantur indiscreti: unde nomen unioium Romanæ scilicet imponere delicæ. Nam id apud Græcos non est, ne apud barbaros quidem inventores ejus, aliud, quam margarita. *¶* Falli itaque sunt *Isid & Solin.*

Solin. qui scribere, uniones dictos, quod unci semper, nunquam duo, aut plures in concha inveniuntur. ¶ Feminino genere, *Treb. bell. Pol.* in XXX. *Tyrann. cap. 32. ad fin.* Hæc uniones Cleopatranas habuisse perhibetur.

Unio, onis, m. cæpa unius capituli, vel nucleii, *μυρθηκαριος, μυρθηκαριος.* *Colum. l. 12. c. 10.* Pompeianam, vel Alconiam cæpam vel etiam Marficam simplicem, quam vocant unionem rusticam, eligito. Ea est autem, quæ non fruticavit, nec habuit folioles adhærentes.

Unio, is, a. conjungere, agingere, adunare, Ger. *vereinigen*, Gal. *unir*, Hisp. *ayuntar, unir*, in unum redigo, conjungo, copulo. *Tertul. de anim. c. 17.* Cælum mari unitor.

Unioctila, v. Unoculus.

Unocla, æ, f. herba, quæ & græmen dicitur. *Apul. de herb. c. 77.*

Unipetius, a, um, adject. uno tantum pede, seu caule præditus. *Mart. cel. Empir. c. 15.* Manipulus ertica unipetie.

Unispiris, & pe, o. *a' una stirpe, μυνθηκαριος*, quod a radice candidicem unicum habet asurgente. *Plin. l. 16. c. 30.* In longitudinem excreverunt abies, larix, palma, cypressus, ulmus, & siqua unispiria.

Unitas, atis, f. conjunctione, identitâ, una cosa sola, conjunctio, indiffereta aliquid rei cum suis partibus similitudo. *Plin. l. 5. c. 9.* Mensura ab unitate alvei, unde se primum fndit in latera, ad Canopicum ostium CLXX. *Id. l. 16. c. 22.* Maxime foliorum unitas in suo cinque genere præmanet. *Id. l. 7. c. 12.* Torianus M. Antonio jam Triumviro, eximios forma pueros alterum in Asia genitum, alterum trans Alpes, ut geminos vendidit, tanta unitas erat. ¶ Item convenientia, concordia. *Senec. de vita beata, c. 9.* Virtutes enim ibi esse debent, ubi consensus, atque unitas erit, dissident vitia. ¶ Dicitur etiam de his rebus, quæ ita commiscetur, ut ex pluribus unum quid fiat. *Cels. l. 4. c. 19.* Donec omnia, quæ indita sunt, liquata in unitatem quamdam coeant. *Senec. l. 2. quæst. nat. c. 2.* Hoc primum præsumendum, inter ea corpora, a quibus unitas est, æra esse. *Jussin. l. 2. c. 1.* Mundi quæ nunc partes sunt, aliquando unitas fuit.

Uniter, adv. *unitamente, di concordia*, conjuncte, concorditer. *Lucr. l. 3. v. 850.* Cum corporis, atque animi Dissidium fuerit, quibus hæsimus uniter apti. Adde *l. 5. v. 538. & v. 556.*

Unitus, a, um, nom. partic. unio, conjunctus. *Senec. l. 2. quæst. nat. c. 2.* Expedit me poteram, si philosophorum lingua uti voluissim, ut dicerem unita corpora. *Arnob. l. 3.* Conientionis unitæ animositas. *Apul. l. 11. A. A. Unitas ratio.*

Universalis, & le, o. *3. universale, ἡδ, Ger. allgemein, Gal. universel, Hisp. universal, καθολικος*, ad universos pertinens. *Auctor ad Heren. l. 2. c. 24.* Nam in hujusmodi rationibus non universalis, atque absoluta, sed extenuata ratione expostio confirmatur. Aliqui legunt *universa. Quintil. l. 2. c. 13.* Καθολικος, idest, ut dicamus quomodo postuimus, universalis.

Univerfalter, adv. *univerfalmente, idem ac univërse. Cæjus l. quod sepe, §. in iis, ff. de contrah. emp.* Si grex univerfalter venierit, id est totus una venditione.

Univerfâtim, adverb. *univerfalmente. Sidon. l. 8. ep. 2.* Univerfâtim ferventibus votis aliquem consecrare.

Univerfe, adv. *univerfalmente, generalmente, καθόλου, ὅλως*, generaliter, generatim, cui *singillarim* opponitur. *Cic. 7. Ver. c. 55.* Quid ego de exteris Civium Romanorum supplicibus singillarim potius, quam generatim, atque univërse loquar? *Id. Attic. l. 8. ep. 11.* Nec tam irruptivo pertimescenda est, quam univërse interitus.

Univërsum, adv. idem ac univërse. *Gel. l. 1. c. 3.* Sed generibus rerum summatis, univërsumque utitur.

Univërstatas, atis, f. *univërstatâ, τὸ πᾶν*, rerum tota multitudo. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 65.* Licet enim contrahere univërstatem generis humani, eamque gradatim ad pauciores, postremo deducere ad singulos. *Col. in pref. l. 1.* De rusticationis univërstatate nihil attinet unius plura dicere, dell' agriculturalura in generale. *Plin. l. 3. ep. 16.* Non temere nunc de univërstatate (libri) pronuncio; de partibus experiri legendum. ¶ Sæpe ponitur pro mundo. *Cic. 1. de nat. Deor. c. 43.* Tum enim centes imagines divinitate præditas inesse in univërstatate rerum. *Id. de Univ. Quod si univërstatatis corpus planum, & æquabile explicaretur. Id. ibid.* Singulos adjunxit ad singula, atque ita quasi in curram univërstatatis impofuit.

Univërsum, a, um, univërsum, tutto, ὅλ, Ger. ganz, Gal. tout, Hisp. todo, συμπαγες, omnis, totus, integer. *Cic. pro Cæc. c. 20.* Univerfa familia. *Id. l. 1. Offic. c. 31.* Univerfa natura. *Id. pro Rosc. Com. c. 15.* Vita univerfa. ¶ In plurali num. significat omnes conjunctim, & opponitur *singulis. Cic. de Orat. c. 5.* Ex his rebus univërsum eloquentia constat, quibus in singulis elaborare permagnam est. *Id. 2. de nat. Deor. c. 66.* Dii separatim ab univërsum singulas diligunt. *Nepos in Themist. c. 4.* Univerfos esse pares aiebat, dispersos testabatur perituros. ¶ *Univërsum omnes per pleonasmum dixere Plaut. Trin. 4. 3. 40. & Apul. l. 7. Mer. Sic, univërsum totum, Id. Plaut. ibid. l. 2. 134.* ¶ *In univërsum* est generaliter, univërse. *Tacit. de German. c. 5.* Terra, etsi aliquando specie differt, in univërsum tamen aut silvis horrida, aut paludibus tæda. *Id. ibid. c. 6.* In univërsum ælimantur, plus penes pedem roboris. ¶ *Univërsum* pro *univërsum* metri causa *Lucret. l. 4. v. 262.* Sed magis univërsum, sicutque perinde videmus. Alii tamen leg. *univërsum*, ut sit pes creticus pro dactylo, quæ sane insolens licentia est, præteritum in heroico carmine.

Univërva, æ, f. mulier, quæ unum tantum virum habuit. *Tertull. in exhort. ad castit. c. ult.* Ut & virginibus legitime nubentibus univërva pronuba adhibeatur. ¶ Adjective *Id. advers. Pfyche. c. 8.* Univërva viduitas. ¶ Legitur etiam *univirita. Trebell. Pol. in 30. Tyrann. c. 32.* Quam majores nostri univiriam sacerdotem inter sacratissimas tæminas adorarunt.

Univëratus, us, m. status monogamæ, h. e. ejus, quæ semel tantum nupsit. *Tertul. l. 1. ad uxor. c. ult. & l. 2. c. 1.*

Univirita, v. Univira.

Univocus, a, um, adject. Vox univoca dicitur, quæ multis diversis rebus tributur. *Martian. Capel. l. 4.* Univocis æquivoca connectere.

Univõmodi, simle, quædam, uniformis, univõmodi, non varius. Re vera sunt duæ voces inter se distinctæ, sed vulgo conjunctim pronuntiantur infiar adverbii. *Ter. Heaut. l. 2. 31.* Nam parentum injuriæ univõmodi sunt ferme. *Cic. Attic. l. 9. epist. 6.* Noli enim putare, tolerabiles horum infanias, nec univõmodi fore. *Id. de Univ. c. 7.* Materia univõmodi, & sui similis.

Uno, as, a. t. unio, unum facio. *Tertul. advers. Prax. c. 17.* Incipiunt illos dividere potius, quam unare.

Unoculus, a, um, μονοφθαλμος, unicum habens oculum, quales Poetæ fingunt fuisse Cyclopes. Plaut. Cure. a. 3. v. 22. Unocule falve. Quidam legunt *unocule. Gel. l. 3. c. 11. de Cyclope:* Itidem, inquit, vel maxime, quod unoculus fuit, rem tam insignem non præterisset. *Solin. c. 15.* Arimaspi unocula gens.

Unomamma, v. Unimamma.

Unofæ, adv. una, simul. *Pacuv. apud Non. c. 2. n. 881.* Occidisti, ut mul-

ta paucis verba unofæ obtinuit.

Unquam, adv. *altuna volta, giammai, τῶν, aliquo tempore, ullo tempore. Plaut. Aul. 3. 3. 2.* Neque id in tantis periculis unquam committam, ut fiet. *Cic. de Arusp. resp.* Quod quidem sacrificium nemo ante P. Clodium omni memoria violavit, nemo unquam adit. *Virg. Ecl. 1.* Non unquam gravis ære domum mihi dextra redibat. h. e. semper. ¶ *Nemo unquam, interdum ponitur pro nemo unquam magis. Cic. Att. l. 3. ep. 12.* Ita sim afflictus, ut nemo unquam. ¶ *Interdum additur genitivus gentium. Cic. 4. Tusc. c. 30. ex poeta:* Quis homo te exsuperavit unquam gentium impudentia? Quidam volunt legi *unquam.*

Unus, a, um, uno, una solo, ἓς, μία, ἓς, nomen numerale cardinale. Usurpatur vel absolute. Cic. pro Quent. Alphenus servulum unum adducit. Idem 2. Offic. c. 12. Contugere ad unum aliquem. *Id. 1. Offic. c. 33.* Cum duas cerneret vias, unam voluptatis, alteram virtutis. *Idem de Sen. c. 5.* Uno, & octogesimo anno mortuus est. ¶ *Vel cum ablat. & præpos. e, vel ex, vel de, aut cum genitivo. Cic. 2. Fin. Tenius L. Virginius, unufque de multis. Id. 4. Acad. Sed sit ingenio divino: quem unum e Phisicis potissimum probavit. Tacit. 12. Ann. c. 5.* Ille, unum se civium, & consensui imparem respondit. ¶ *In genitivo singulari habet unus, penultima apud Oratores porrecta, adpositus Poetas communem. Virg. 1. Æn. Navius, infandum, amissis unus ob iram Prodimur. Id. ib. Unius ob noxam, & furias Ajacis Olei. ¶ Legitur etiam uni in genit. pro unius. Catul. ep. 17.* Ludere hanc finit, nec pili facit uni. Adde *Titin. apud Prisc. l. 6.* ¶ *Aliquando in oratione unum subicitur. Quintil. l. 9. c. 1.* Nec defunt, qui Tropis Figuræ nomen imponant, quorum est C. Artorius Proculus, idest quorum unus est. ¶ *Accipitur etiam pro solo. Terent. Adelph. 3. 3. 82.* Illum curo unum, ille ad me atinet. *Cic. l. 4. Fam. ep. 13.* P. Nigidio uni omnium doctissimo, & sanctissimo, ne benigne quidem polliceri possum. *Plin. l. 9. c. 17.* Accipere unus omnium Iquam ad os versis contra aquam natando meat. *Id. l. 11. c. 37.* Calvitium uni tantum animalium hominæ. ¶ *Minus tamen significat, quam solus, & cum eo interdum conjungitur. Cic. in Pison. c. 40.* Te unum, solum, suum deceptorum, vexatorem venisse fenserunt. *Id. de Arusp. resp. c. 7.* Uno illo solo antistite dissentiente. *Horat. l. 1. ep. 6.* Nil admirari, prope res est una Numici, Solaque quæ possit facere, & servare beatum. ¶ *Ponitur etiam pro pronomine, idem Plaut. Caps. prol. v. 20.* Hic, postquam hunc emit, dedit eum huic gnato suo peculiararem, quia quasi una ætas erat. *Id. Mil. 3. 1. 132.* Uno exemplo omnes vivunt. *Cæf. l. 3. B. Civ. c. 15.* Atque uno etiam tempore accidit. ¶ *Item pro aliquis, quidam, & tere in contemptum. Plaut. Truc. 2. 2. 32.* Quis is est homo, Althaphum? unus ne amator? *Cic. Phil. 2. c. 3.* Tanquam mihi cum M. Crasso contentio esset, non cum gladiatore nequissimo. *Id. 1. de Orat. c. 29.* Sicut unus paternam familiam his de rebus loquitur. *Catul. carm. 22.* Unus caprimulgus, aut tollor rursus videtur. ¶ *Cum iis nominibus, quæ necessario in plurali numero usurpantur, etiam unus in plurali ponitur. Sallust. in Catil. c. 6.* In una mœnia conveneret. *Cic. pro Sext. c. 26.* Unis moribus vivere. *Plaut. Pseud. 1. 1. 52.* Unæ quinque remorantur minæ. Sic unæ ædes, unæ nuptiæ, apud Terent. Eun. 2. 3. 75. & Andr. 4. 1. 51. ¶ *Unus & alter, due, &, ἓς, ἄλλο, duo, ponitur pro duobus, ut alter & tertius pro tribus. Cic. 4. Ver. Repente iste taces citari jubet, dicit unus & alter breviter; nihil interrogatur. Id. 6. Ver. c. 29.* Dies unus, alter, plures: non referri. *Id. 7. Ver. Unum, alterum mensem, prope annum. Id. Att. l. 7. ep. 8.* Quid enim est tantum in uno, aut altero die? *Id. Acad. c. 5.* Ratio triplex, una, altera, tertia. ¶ *Alter aliquando subauditur. Virg. 9. Æn. Vix unus Heleor, Et Lycus elapsi, quorum primævus Helenor, &c. ¶ Ad unum significat nemine, ne uno quidem excepto. Virg. 5. Æn. v. 687.* Si non exolus ad unum Trojanos. *Cic. Fam. 12. ep. 14.* Onerariæ omnes ad unam a nobis sunt exceptæ. *Curr. l. 4. c. 1.* Ad unum omnes occisi sunt. ¶ *In unam, subaudit locum, vel medesimo luogo, infestæ. Virg. Ecl. 7.* Compulerantque greges Corydon, & Tyrus in unum. *Sallust. in Jugur. c. 51.* Milites in unum conducit. ¶ *Conjungitur aliquando cum nemo. V. Nemo. ¶ Unus e multis dicitur, qui inter multos nihil excellit, qui nulla in re singularis, aut admirabilis est. Cic. de clar. orat. c. 79.* M. Calidius non fuit orator unus e multis: potius inter multos singularis fuit. *Ovid. de remed. amor. v. 681.* Nulla sit ut placeas alienæ cura puellæ: jam facito, & multis una sit illa tibi.

Unusquilibet, unumquolibet, ciasquino, ogn' uno, ἓς ἑαυτοῦ, idem ac quilibet. Sen. controu. 26. Ut unusquique satis sit. ¶ *Dividitur etiam eleganter. Liv. l. 6. c. 40.* Si non sim ex patritio sanguine ortus, sed unus Quiritium quilibet.

Unusquique, unaqueque, unumquodque, & unumquodque, ciasqueduno, καὶ ἑαυτοῦ, ἓς ἑαυτοῦ, ἓς ἑαυτοῦ, singuli. Cic. pro Font. c. 6. Mihi enim semper unaquaque de re testis non solum semel, verum etiam breviter interrogatus. *Id. pro Rosc. Amer. c. 30.* Leviter unumquodque tangam. *Id. Ver. 6. c. 59.* Qui hospites ad ea, quæ videnda sunt, ducere solent, & unumquodque ostendere. *Id. Parad. 1.* Ponite ante oculos unumquemque regum. ¶ *Unusquidquid, pro unumquodque. Lucr. l. 5. v. 1387.* Sic unumquidquid paulatim protrahit ætas. *Plaut. Trinum. 4. 2. 39.* Si unumquidquid singillarim, & placide percontabere.

Unxia, æ, f. Dea, quæ unctioibus præerat. *Arnob. l. 3.* Unctioem superest Unxia, cingulorum Cinctia replicationis. *Id. l. 7.* Bos sterilis Unxiæ mactatur. ¶ *Quidam putant hoc nomine dictam fuisse Junonem, quæ nuptiis præerat, quia sponsa mariti domum ingrediens postes inungebat.*

V A N T E O.

Vocabilis, is, adject. idem quod vocalis. *Gel. l. 13. c. 20.* Sonus vocabili-or est visus, & amœnior. Alii leg. *vocalior.*

Vocabulum, i, n. vocabolo, voce, dizione, דבר, Ger. nam vuort, Gal. vocable, Hisp. palabra, λέξις dictio, qua res singule vocantur, aut voce efferuntur. *Cic. 3. de Orat. c. 40.* Nam si res suum nomen, & proprium vocabulum non habet. *Plin. l. 1. ep. 14.* Neque enim alio vocabulo potest exprimi. *Horat. l. 2. sat. 2. v. 280.* Vocabula rebus imponere. ¶ *Differunt nomina, & vocabula, ut docet Var. l. 7. de L. L.* quia nomina finita sunt, & significant res proprias, ut *Romulus, Helena*; vocabula autem infinita, & res communes designant, ut *mulier, scutum.* Aliquando tamen vocabulum pro nomine ponitur. *Tac. 12. Ann. c. 66.* Deligitur artitex talium, vocabulo Locusta. *Id. Ann. 13. c. 12.* Libertæ, cui vocabulum Acte fuit. Adde *Ovid. 3. Fast. v. 511.*

Vocalis, & le, o. *3. vocale, sonoro, φωνικός, ὄφωνος*, quod est magnæ vocis, sonorum. *Ovid. 11. Metam.* Carmine vocali clarus, citharæque Philamon. *Tribul. l. 2. eleg. 5.* Vocales impellere pollicæ cordas. *Sen. l. 2. quæst. nat. c. 29.* Vocaliora sunt vacua, quam plena. *Plin. l. 4. epist. 7.* Eligere vocalissimum aliquem, qui legeret. ¶ *Ponitur etiam simpliciter pro eo, qui vocem habet, qui est in numero loquentium.*

tium. *Cic. in Brut. c. 69.* Addamus huc etiam, ne quem vocalem præteritise videamus, C. Colconium. *Val. Max. l. 1. cap. 8. de miraculis, in externis, n. 4.* Ægles Samius athleta mutus, cum ei victoriæ, quam adeptus erat, titulus, & præmium eriperetur, indignatione accensus, vocalis evasit. ¶ Literæ vocales, apud Grammaticos, γράμματα, φωνήματα, sunt illæ, quæ per se vocem faciunt, id est quæ per se, sine consonantibus, pronuntiarî possunt, ut a, e, i, o, u, & in Græcis dictionibus etiam y. *Cic. in Oras. c. 23.* Habet enim ille tanquam hiatus concursu vocalium molle quiddam.

Vocalitas, atis, f. *consonantia, & vocalis, consonantia. Quintil. l. 1. c. 5.* Sola est, quæ notari possit, velut vocalitas, quæ & vocalis dicitur.

Vocaliter, adv. per vocem, seu vocabulum. *Tertul. adverb. Prax. c. 3. Mavpaxar,* inquit, tenemus; & ita sonum ipsum vocaliter exprimit etiam Latini. ¶ Item magna voce. *Apul. l. 1. Metam.* Janam firmiter oppellatam vocem vocaliter incipio. h. e. pulsare simul clamando, & vocando.

Vocâmen, inis, n. *nome, vocabolo, ὄνομα,* nomen, appellatio. *Lucr. l. 2. v. 656.* Et Bacchi nomine abuti Mavult, quam laticis proprium proferre vocamen.

Vocâtes, m. 3. Boates, *le Capsales de Buch,* pop. Galliarum, in Aquitania, in ora Oceani Aquitanici, quorum opp. *Vique.*

Vocatio, onis, f. *invitatio, κλήσις, invitatio ad cœnam. Catul. ad Portium carm. 48.* Vos convivia lauta sumptuose De die facitis: mei sodales Quærent in trivio vocaciones. idest eo miseræ sunt redacti, ut querant, a quibus vocentur ad cœnam. Sunt qui leg. *vorationes. Justin. l. 37. c. 4.* Non in convivio, sed in campo; non in vocationibus, sed in exercitationibus. Alii *vocacionibus.*

Vocative, adverb. *in vocativo.* per vocativum casum. *Gel. l. 13. c. 21.* Vocative, inquit, dicit. ¶ Significat etiam vocando, ut ait *Festus.*

Vocativus, a, um, κλητικός, quod ad vocandum spectat, ut *Vocativus casus, κλητική, πρῶτος,* per quem aliquem vocamus. *Gel. l. 14. c. 5.* In casu vocativo vir egregi dicendum contenderet.

Vocator, oris, κλητήρ, κλητήρ, qui vocat. *Prudent. in pass. Laurent. v. 461.* Paulus vocator gentium. ¶ Speciatim vocatores dicti sunt, quibus datum erat invitandi negotium, sive qui ipsi vocabant ad cœnas. *Plin. l. 35. c. 10.* Invitatus, ad Regis cœnam venit. Indignantem Ptolemæo, & vocatores suos ostendenti, ut diceret, a quo eorum invitatus esset, arripit carbone extincto e foculo, imaginem in pariete delineavit. Adde *Sueton. in Calig. c. 39.*

Vocatorius, a, um, adject. ad vocandum pertinens. *Tertul. de anim. c. 47.* Si qua honesta, sancta, revelatoria, ædificatoria, vocatoria.

Vocatus, us, m. κλητός, vocatio, appellatio. *Virg. 12. Æn. v. 95.* Nunc o nunquam frustrata vocatus Halla meos. h. e. invocationes, & preces. *Cic. 3. de Oras. cap. 1.* Mane idibus Septembris & ille, & Senatus frequens vocatu Drusi in Curiam venit.

Vocatus, a, um, *chiamato, κλησμένος, partic. a vocor. Ovid. 1. Metam.* Conciliūque vocat, tenuit mora nulla vocatos. *Hor. l. 2. od. 18.* Vocatus, atque non vocatus audit.

Vociferatio, onis, f. *grido, κρηγή, βοή, actus vociferandi, clamor. Cic. 7. Verr. c. 60.* An te Flavius, cæterorumque de L. Herennio vociferatio commovebit? *Id. pro Cluent. c. 10.* Nam in ipso sermone hoc, & vociferatione mortua est. *Aul. ad Heren. lib. 3. c. 12.* Habet enim quiddam illiberale, & ad muliebrem potius vociferationem, quam ad virilem dignitatem in dicendo accommodatum.

Vociferator, oris, m. qui vociferatur. *Tertul. l. 4. adv. Marcion. cap. 11.* Joannes vociferator in solitudine.

Vociferatus, us, m. idem quod vociferatio, clamor. *Plin. l. 10. cap. 60.* Cum vociferatu sanguinem profundere.

Vocifero, as, n. idem ac vociferor. *Var. l. 3. de R. R. cap. 9. de gallis gallinaceis:* Item qui elati sunt, ac vociferant sæpe, in certamine pugnaes. *Cic. 4. Verr. c. 21.* Nam me dies, vox, latera deficient, si hoc nunc vociferare velim, quam miserum, indignumque sit. Alii leg. *vociferari.*

Vociferor, aris, d. *gridare forte, πύξ, Germ. laut schreyen, Gal. crier, Hisp. gritar, κρηγή, βοή, ἀνάγκη,* vehementer exclamo, majorem vocem emitto, quod fit in dolore, & indignatione, vel etiam extra omnem affectum, seu animi perturbationem. *Cic. 6. Verr. c. 18.* Minitari absentî Diodoro, vociferari palam, lacrymas interdum vix tenere. *Id. pro Rab. post. cap. 8.* Quid vociferaberis, decem millia talentum Gabinio esse promissa? *Lucr. l. 2. v. 1049.* Sic ille ipsaque per se vociferatur, h. e. loquitur, testatur, ostendit. *Sic l. 1. v. 732.* Carmina vociferantur, & exponunt præclara reperta. *Id. l. 2. v. 450.* Æra vociferantur, h. e. sonitum edunt.

Vocifico, as, n. idem quod vociferor, clamor, vocem edo. *Var. l. 3. R. R. c. 16. de apibus:* A te ejiciunt fucos, quos vocificantes persequuntur. *In Edit. Scalg.* habetur in margine *vociferantes. Gel. l. 9. cap. 3.* Demosthenis orationes, concioneque vocificant. Alii *notificant.*

Vocitatus, a, um, *chiamato, nominato. Liv. l. 4. in fin.* Servius Romanus vocitatus. *Plin. l. 3. c. 9.* Lipara antea Melogonis vocitata.

Vocito, as, a. *chiamare, nominare, appello, frequenter voco. Cic. pro Rab. Post. c. 9.* Phalarum vocitatus est. *Id. 2. de nat. Deor. cap. 43.* Has Græci stellas Hyadas vocitare fuerunt. *Cornel. Gall. eleg. 1. sub fin.* Ipse me pueri, atque ipse fœne lite puellæ Turpe putant dominum jam vocitare suum.

Voco, as, a. *chiamare, vocare, advoco, accerso. Plaut. Capt. 3. 2. in fin.* Quæ ad patrem vis nuntiarî? vin', vocem huc ad te? Ty. voca. *Cic. 4. Acad. c. 46.* Vocare in concionem. *Id. pro Rab. perd. c. 7.* Vocare ad arma. *Tac. 1. Ann. c. 29.* Vocare concionem. *Idem 4. hist. c. 14.* Vocare juvenutem ad delectum. *Virg. 10. Æn.* Vocare aliquem magna voce. ¶ Aliquando significat nomen imponere. *Plaut. Aïn. 3. 3. 62.* Quo nos vocabis nomine? Ar. libertos. Hinc *vocari* est nomen habere. *Teren. Adel. 5. 6. 3.* O Qui vocare? G. Geta. *Plin. lib. 10. epist. 5.* Vocatur ipse Harpocrates. ¶ Nonnunquam appellare, pronuntiare, dicere. *Virg. 11. Æn.* Variisque infingat vocibus alas, Nominem quenque vocans. *Juven. sat. 6. v. 136.* Bis quingenta dedit, tanti vocat ille pudicam. hoc est tantum accepit, ut illam dicat esse pudicam. ¶ Interdum pro invitare. *Cic. Fam. 10. epist. 7.* Vocare ad laudem. *Idem 6. Ver.* Deinde ipsum Regem ad cœnam vocavit. Hoc sensu etiam absolute usurpatur: est enim proprium in hac re verbum, unde *vocatio, & vocator,* quæ V. *Plaut. Aïn. 4. 1. 23.* Vocet convivam neminem illa, tu voces. *Sueton. in Tib. c. 53.* Quendam inter cœnam porrecta a se poma gustare non ausum, vocare desit. ¶ Interdum provocare. *Tacit. 4. hist. c. 80.* Neque ipse deerat arrogantia vocare offensas, nimis commemorandis quæ meruisset. ¶ Interdum pro invocare. *Virg. 5. Æn.* Vocare Deos auxilio. ¶ Translate sumitur pro trahere, pertrahere, allicere. *Cic. 1. Catil. c. 5.* Tempa Deorum immortalium, terra urbis, vitam omnium civium, Italiam denique totam ad exitium, & vastitatem vocas. *Id. pro Deor. c. 11.* Familiam obscuram e tenebris in lucem vocare. ¶ *Ad calculos aliquem vocare,* est adigere ad

ineundam accepti, & expensæ rationem, in supputationem deducere, *chiamar' a conti. Cic. de Amic.* Hoc quidem est nimis exigue, & exiliter ad calculos vocare amicitiam, ut pari fit ratio acceptorum, & datorum. Sic *Ad computationem vocare. Plin. in Paneg.* Nemo recentem, & attonitam orbitatem ad computationem vocet, cogatque patrem, quid reliquerit filius, scire. ¶ *Vocare aliquem in crimen,* est crimine aliquo accusare. *Cic. pro Rab. perd. reo:* Hoc tu igitur in crimen vocas, quod cum is fuerit, &c. ¶ *Vocare aliquem in discrimen,* est periculo committere, seu exponere. *Cic. 1. Off.* Itemque alii de gloria, & benevolentia civium in discrimen vocantur. ¶ *Vocare aliquem in invidiam,* est in odium adducere. *Cic. 7. Ver. c. 50.* Idcirco a me in crimen, & invidiam vocari. ¶ *Vocare aliquem a mœstitia,* est jubere, læto animo esse, *confortare. Cic. Att. l. 12. ep. 36.* Quod a mœstitia vocas, multum proficis. ¶ *Vocare aliquem in partem,* est eum vocare, ut aliquis rei partem accipiat. *Virg. Æn. 3.* Ipsumque vocamus in prædam, partemque Jovem. *Tacit. 1. Ann. c. 11.* Vocare aliquem in partem curarum. ¶ *Vocare aliquem ad testimonium,* est testem citare. *Virg. l. 1. de R. R. c. 4.* ¶ *Vocare aliquem ad vitam,* est bono animo esse jubere, & eum, qui jam necem sibi inferre constituerat, spe meliore injecta, ab instituto revocare. *Cic. Att. l. 3. ep. 7.* Quod me ad vitam vocas, unum efficit, ut a me manus absteineam. ¶ *Vocare Deos in vota,* est votis factis Deorum auxilium implorare. *Virg. 5. Æn.* Ni palmas ponto tendens utraq; Cloanthus Eudistetque preces, Divosque in vota vocasset. ¶ *Vocare in spem,* est jubere aliquem bene sperare. *Cic. Att. l. 3. ep. 15.* ¶ *Vocare in jus & in iudicium, citare, chiamar' in giudizio.* *Cic. pro Quint. c. 19. & pro Mil.* ¶ *Vocare in suspitionem, metter' in sospetto.* *Cic. Ver. 7. c. 4.* ¶ *Vocare in dubium, metter' in dubbio,* id. 2. de Invent. c. 28. ¶ *Vocare ad aliquem,* interdum est ad aliquem referre. *Tac. 1. Ann. c. 6.* Ne Tiberius vim principatus resolveret, cuncta ad senatum vocando, *rispondendo tutte le cose al senato. Cic. 4. Acad.* Primum quidem me ad Democritum vocas, cui non assentior tu voos, *ch'io mi rapporti a Democrito.* ¶ Apud Grammaticos casus *vocandi* est vocativus. *Gel. l. 13. c. 25.*

Voconii, m. 2. gens Romana. Venere Romæ ex Aricino municipio, ut auctor est *Tullius Phil. 3.* In hac gente memoratur, Q. Voconius judex. *Cic. pro Cluent.* Item C. Voconius Saxa Tribunus Plebis. *Cic. 3. Ver.* Item Voconius Victor poeta. *Mars. l. 7. epigr. 28.*

Voconius, a, um, adject. ad Voconios pertinens. Voconia lex de coercedis mulierum hæreditatibus, lata fuit a Q. Voconio Saxa Trib. pl. sancitumque in ea, ne qui census esset, virginem, neve mulierem supra quadrantem suorum bonorum hæredem in hæretet, pluvie cuiquam legaret, quam ad hæredes perveniret: item ne tamæne cuiquam ab intestato succederent. Meminit ejus leges *Cic. 3. Phil. c. 6. de Senat. & alibi.* ¶ Voconia pyra fortasse dicta fuit a quodam Voconio, qui ea primum leverit: quamquam *Plin. l. 15. c. 15.* inter ea releret, quorum nominis ratio ignoratur.

Voconii, m. 1. pop. Galliarum ubi hodie Diœcesis Dienfis in Delphinatu, & Diœcesis Vafionensis in Com. Vindaxino, quorum urbes Dia, & Vasio, quæ & Forum Voconii, vel Vocontiorum. Alii ejus attribunt regionem *Val de Vajo.*

Vocula, æ, f. *voce picciola, vocina, φωνίτιον,* parva vox. *Cic. 3. de Or.* Quanto meliores sunt, & delicatiores in cantu flexiones, ac falsæ vocalis, quam certæ, seu severæ? *Propert. l. 1. eleg. 10.* O utinam trajecta cava mea vocula rima Percussas dominæ vertat in auricularis. ¶ *Ponitur & pro parva, seu brevi dictione. parolecta. Gel. l. 12. c. 14. de verbo saltim:* Significatio hujus vocalis. *Cic. Fam. 2. ep. 15.* Malevolorum vocalis. h. e. detractiones.

Voculatio, onis, f. *accentuatione,* vocis quantitas, accentus, pronuntiatio dictionis alicujus juxta accentum. *Nigid. apud Gel. l. 13. c. 25.* Voculatio qui poterit servari, si non sciemus in nominibus, ut Valerius utrum interrogandi, an vocandi (casus) sint? nam interrogandi secundæ syllaba superiori tono est, quam prima, &c. *Gel. ib.* Quem accentum nos dicimus, vocationem appellat. *Id. l. 13. c. 6.* Quas Græci *πρωτοβάσις* dicunt, eas veteres docti tum notas vocum, tum accentuicularum, tum vocationes appellabant.

Vogesus, m. 2. *le mont de Vauge,* mons Galliarum Belgicæ. Extenditur inter Lotharingiam, & Com. Burgundiam, uti etiam inter Lotharingiam, & Alsatiam, ubi inest sylvæ Vogesæ. Ex eo profluunt fluvii, Mosella in Bor. & Arar etiam in Bor. non etiam Mosæ, ut aliqui scribunt. *Lucan. l. 1. v. 397.* Castraque, quæ Vogesæ curvam super ardua rupem Pugnaes pictis cohæbebant Lingones armis.

Vola, æ, f. *palma della mano, e cavità di sotto del piede, ης, Ger. gauff, Gal. paume, Hisp. palma, ἄρσπ,* cava pars manus, sive pedis. *Fest.* Vola, vestigium medii pedis concavum: Sed & palma manus vola dicitur. *Serv. in 2. Æn.* Vola, medietas palmæ, & pedis. *Plin. l. 11. c. 45.* Vola homini tantum, exceptis quibusdam.

Volabile videtur positum adverbii more pro volando, hoc est velociter, celerissime, volantis modo, in illis *Varronis* verbis, quæ refert *Non. c. 18. n. 8. & 21.* Aut ille cervum qui volabile currens, (spero secutus tragulaque trajicit. Alii tamen leg. *volabilem:* ut intelligat *volantem cervum,* alii *volatilem.*

Volans, antis, o. g. *πτερόπους, partic. a volo, as. Virg. 3. Georg.* Currus agitare volantes. *Id. 1. Æn.* Cœloque innotus aperto, Flectit equos, curruque volans dat lora secundo. ¶ *Volantes* absolute ponuntur pro avibus. *Virg. 6. Æn. de Averni palude:* Quam super haud ullæ poterunt impune volantes Tendere iter pennis.

Volaterra, f. 1. *Volterra,* col. & urbs Etruricæ, in monte, condita a Jano, sive a Thyrrheno Lydio, anno ante Urbem conditam 500. una ex primis 12. Tuscorum coloniis. Eo coloniam deduxit L. Sylla dictator, deinde C. Julius Cæsar Dictator, postea Triumvir Reipublicæ constituendæ. *Signon. de ant. jur. Italic. l. 3. c. 4. Plin. l. 3. c. 5.*

Volaterranus, a, um, adject. ad Volaterranum pertinens, ut Volaterrana vada apud *Cic. pro Quint. c. 6. V. Vada.* ¶ Volaterrani, orum, Volaterræ incolæ, *Id. pro Dom. c. 30.*

Volatica, æ, f. lamia, venefica, strix, & volando, quia veteres putarunt, veneficas se in striges aves convertere. *Fest. in Strigas:* Striges, aves nocturnas, ut ait Verrius, Græci *σείργας* appellant: a quo maleficus mulieribus nomen inditum est, quas volaticas etiam vocant. ¶ Exstat præterea hæc vox apud *Tertul. de Pal. c. 6.* Et grammaticam, inquit, & rhetor, & sophista, & medicus, & poeta, & qui musicam pulsat, & qui stellarem coniectat, & qui volaticam spectat. Alii eum qui *volaticam spectat* intelligunt aruspicem, qui ex volatu avium coniectat; alii geometram sic appellatum volunt a *vola* manatu, quas res dimittitur, vel a *vola*, qua significat terram in Etrusca disciplina, ducta origine a lingua Phœnicia.

Volaticus, a, um, *volatico, volante, volabile, πτερός,* quod volat, & cito transit, velox, & translate inconstans, levis, instabilis. *Cic. Att. l. 13. ep. 25.* O Academiam volaticam, & sui similem, modo huc, modo illuc, &c. *Id. de Arusp. Resp. c. 22.* Illius furentes, ac volaticos

impetus in se ipsos posse converti. Alii hic leg. violentos. Senec. epist. 42. Volaticum esse, ac levem.

Volatilis, & le, o. 3. volatilis, volante, πλωτός, πτερόεις, quod volat. Cic. 2. de nat. Deor. c. 60. Præterea velicimur bestius, & terrenis, & aquatilibus, & volatilibus, partem capiendo, partim alendo. Ovid. l. 2. Am. el. 7. Pueri volatilis arcus. h. e. Cupidinis. ¶ Sæpe translate sumitur pro celeri, veloci, ut Ferrum volatilis, est sagitta ferrea cuspidate præmunita, quæ ex arcu emissâ celeriter fugit, velocitatem adjuvantibus pennis. Virg. 4. Æn. de cervâ. Quam procul incautam nemora inter Cresia fixit Pastor agens telus, liquique volatilis ferrum Nescius. ¶ Item volatilis accipitur translate pro fluxo, caduco, quod facile præterit, transiit, elabitur. Ovid. 10. Met. v. 519. Labitur occulte, fallitque volatilis ætas, Et nihil est annis velocius.

Volatūra, æ, f. idem, quod volatus. Varr. l. 3. R. R. c. 5. Ibi in prima volatura cum veniunt, morantur dies paucos, requiescendi causa. Col. l. 8. c. 9. A volatura, ita ut capitur, tarturæ delinatur.

Volātus, us, m. volo, volamento, πτήσις, πτήσις, volatio, actus volandi. Cic. 2. de nat. Deor. cap. 39. Idemque & volatus alium fuisse, et spiritu ductus alit, & sustentat animantes. Martial. l. 11. epigr. 92. Si tam præcipiti fuerant, ventura volatu.

Volcatus, m. 2. Civis Rom. qui Consul Catilina repetundarum reum, quod intra legitimum tempus prosteri nequivisset, Consulatum petere prohibuit: quam rem tam ægre tulit Catilina, ut de evertenda patria cum Antonio, & Pisone nefaria consilia inierit. Ascon. Pedian. ¶ Volcatus Gallicanus, C. R. qui quinquies Consul fuit. Scripsit vitas Imperatorum, ad Diocletianum, ex quibus nunc tantum extat Avidii Cassii vita. ¶ Volcatus Tarentianus, Historicus. Scripsit historiam sui temporis, id est Gordianorum, in qua memoriz prodidit, referente Capitolino, Gordianum seniore vultum Cæsaris Augusti valde retulisse. ¶ Volcatus Epidius, Grammaticus. Scripsit res gestas Pompeii Magni, & ejus patris, primus libertinorum, qui historiam scripserint, cum ab optimo quoque scribi solita esset, ut auster est Cornelius Nepos. Ludum aperuit, docuitque inter cæteros M. Antonium, & Augustum. ¶ Volcatus Sedigitus, Poeta non ignobilis, ita cognominatus, quod fenos in manu haberet digitos. Hujus etiam hodie aliquot circunterunt jambi, quibus suum de Latinis Comici judicium protulit. Plin. l. 11. c. 43. ¶ Volcatus Jurisconsultus, Celsii præceptor, qui Asturconem vespem a rure suburbano rediens, cum in gradatore incidisset, a cane defensus fuit. Plin. l. 8. c. 11.

Volēma, orum, n. pl. pira prægrandia. Secundum Servium in 3. Æn. dicta sunt a volo, eo quod volam impleant. Id. in 2. Georg. pira volema interpretatur magna, atque idem etymon adducit. Sed addit, volema pira lingua Gallica bona, & grandia dici. Quod si est, non e Latio vox est arcessenda, sed e Gallica lingua, quæ eadem olim, ac Germanica. Virg. 2. Georg. v. 88. nec furculus idem Crustumis, & Sponsæ pris, gravibusque volemis.

Volens, tis, particip. a volo, vis, ubi vuole, e f3 qualche cosa spontaneamente, o volentieri, sponte, & non invitus aliquid faciens, libenter faciens. Velles. l. 2. c. 62. Pecunias etiam a volentibus acceperunt. Senec. ep. 107. Ducunt volentem fata, nolentem trahunt. Liv. l. 7. c. 26. Si divus, si diva esset, qui sibi præpetem misisset, volens propitius adesset. h. e. benevolens, favens. ¶ Volentia alicui dicuntur, quæ grata, accepta, jucundaque sunt. Tac. 3. hist. c. 52. Muciano volentia rescribere. Sallust. in Jugurth. c. 73. Luteris, quæ de Metello, ac Mario missæ erant, volentia de ambobus acceperant. Alii leg. Luteris, quæ de Metello ac Mario missæ erant, cognitæ, volenti animo de ambobus acceperant. Id. 4. hist. apud Non. cap. 2. n. 900. Volentia plebi face-re.

Volenter, adv. voluntarie, sponte, Apulei. l. 6. A. A. Perrexit Psyche, volenter.

Volentia, æ, f. voluntà, intenzione, Βουλῆτις, idem, quod voluntas. Apul. l. 11. Metam. Mea volentia fretus. Solin. c. 36. Volentia resistendi prompta.

Voligōsus, i, m. rusticum instrumentum. V. Valgium.

Volo, as, n. s. volare, Ger. fliegen, Gall. voler, Hisp. volar a menudo, ἀναπνεύμα, frequenter volo. Cic. 2. de Or. c. 6. de avibus: Eadem autem, cum aliquid effecerint, levandi laboris vis causa passim, ac libere solutas opere volitat. Id. 1. de nat. Deor. c. 20. In hac igitur immanentia latitudinum, longitudinum, altitudinum infinita vis innumerabilium volitat atomorum. ¶ Metaphorice ponitur pro discurre-re, hac atque illac currere, vagari. Cic. pro Dom. Per medium forum volitare. Id. 1. de Or. Volitare in foro. Id. 2. Agrar. c. 22. Volitet enim ante oculos istorum Jubæ Regis filius adolescens non minus bene nummatus, quam bene capillatus. ¶ Item pro libere agere, relaxari. Cic. 2. de Or. c. 6. Sic nostri animi forensibus negotiis, atque urbano opere defessi gestiunt, ac volitare cupiunt vagi cura atque labore. ¶ Item pro animos altos gerere, efferri, magni aggredi. Cic. in Pison. Valebis apud hominem volitantem gloriæ cupiditate vir moderatus, & constans. Martial. l. 1. Ætherias, lascive, cupis volitare per auras: I, tuge, sed poteras tutor esse domi. ¶ Item pro celebrari, laudari, nominari. Cic. 1. Tusul. Nemo me lacrymis decoret, nec funera fletu Faxit: Cur? volito vivu' per ora virum. ¶ Item pro molestum esse, jactare se se, efferri. Cic. pro Flacc. cap. 16. Nunc vero non insultabo vehementius, nec volitabo in hoc insolentius.

Volo, as, n. 1. volare, Ger. fliegen, Gall. voler, Hisp. volar, πτερομα, est per aerem ferri, proprium alias habentium. Cic. 10. Phil. c. 5. Quem nisi in via caducæ hæreditates retardassent, volasse eum, non iter licite diceret. Virg. 1. Æn. v. 301. Volat ille per aera magnum Remigio alarum. ¶ Transfertur etiam ad alia, quæ celeriter feruntur, ut Navis volat, Fama volat, & hujusmodi, pro celeriter ire, vel ferri. Ter. Hec. 3. 4. 24. Ne me frustra illic expectet, vola. Cic. Attic. l. 2. epist. 19. Literæ Capuam ad Pompejum volare dicebantur. Id. 1. Tusul. c. 31. Volat ætas, h. e. celeriter præterit. Virg. Æn. 3. v. 321. Fama volat, pulsam regnis celsissæ paternis Idomeneæ ducem. Ovid. 10. Met. Passu volat alite virgo. ¶ Cum infinito Val. Flacc. l. 4. v. 407. Ast Erebi virgo ditem volat æthere Memphis præcipere, & Pharia venientem pellere terra.

Volo, vis, volui, sine sup. n. anom. volere, וולע, Ger. wollen, Gall. vouloir, Hisp. querer, Βάλλω, θέλω, voluntate aliquid eligo, seu approbo. Construitur cum accus. Cic. pro Cluent. Pollicitus his sum, me omnia, quæ vellent, esse facturum. ¶ Vel cum acc. & dat. Cic. pro Cluent. Nihil est enim mali, nihil sceleries, quod illa non ab initio sibi voluerit, optaverit, cogitaverit, effecerit. ¶ Vel cum infinitivo. Cic. pro Lig. A te ignosci nemini vellent. Id. Attic. l. 9. ep. 1. Deinde Arpinum volebamus. Subaudi, proficisci. Id. l. 13. ep. 10. Remque, & utilitatem focorum per te quam maxime detentam, & auctam velis. hoc est, esse. ¶ Vel cum conjunctivo, & conjunctione, ut, vel etiam sine conjunctione. Cic. in Brut. Volo, hoc Oratori contingat, ut, cum auditum sit, &c. Id. in Vatim. cap. 7. Volo, uti mihi respondeas. Virg.

3. Æd. Vis ergo, inter nos, quid possit uterque, vicissim Experiamur? ¶ Velle aliquem, interdum est eum velle alioqui. Plaut. Capt. 5. 2. 24. Philocrates, per tuum Genium, obsecro, exi: te volo. Terent. Andr. 5. 3. Quis me vult? ¶ Velle aliquem paucis verbis, est velle eum eo loqui. Plaut. Epid. 3. 4. Volo te verbis pauculis, Si tibi molestum non est. ¶ Si quid me vis - est si aliquid me vis facere, vel si aliquid a me vis. Plaut. Aulul. 2. 2. 32. Redeo ad te, Megadore, si quid me vis. Id. Æm. 1. 1. 75. Verba in pauca conferam, quid te velim. ¶ Velis, nolis, velit, nolit, &c. idem, ac sine velis, sine nolis, vogli, o non vogli. Plin. in Paneg. c. 20. Præterea futuri Principes, velint, nolint, sciunt. ¶ Interdum est, velis ne, an non velis. Cic. ad Q. Fr. l. 3. ep. 8. Crassum Junianum hominem mihi deditum per me deterruit: velit, nolit, scire difficile est. Se egli voglia, o no. ¶ Velim, idem ac vellem, per Enallagen. Cic. l. 15. Fam. ep. 3. Tu, velim, ut confuevisi, nos absentes diligas, & defendas. Plaut. Trucul. 2. 5. in fine. Ut miles veniret, velim. ¶ Frequenter volo accipitur pro optare. Cic. l. 12. Fam. ep. 19. Eandem rem tibi volo bene, & feliciter evenire. Id. Sulpicio, l. 13. ep. 23. Accedit eo, quod Varro Murena magnopere ejus causa vult omnia. h. e. bene ei in omnibus rebus cupit. Id. l. 16. ep. 17. Cupio quod operam dedisti, mihi gratum est. valde enim ejus causa volo. ¶ Velim, quæ velles, aut ut velles, formula est, quæ utebantur significatori, sibi ægre esse, quod alteri haud bene esset, seque adeo velle, & optare, ita ei esse, ut ipse vellet. Plaut. Mofell. 3. 2. 53. Velim ut velles, Tranio, sed quid negotii est? Senec. ep. 67. Apice M. Catonem sacro illi pectori purissimas manus admoventem, & vulnera parum demissa laxantem: utrum tandem illi dicturus es, vellem quæ velles, & moleste sero an feliciter quod agis? ¶ Velle alicui factum, est optantis, ut fiat quæ alter cupit. Apul. in Apolog. Sicinium Pontium, cui factum volo, a cui bramo tute se fecisti. Ter. Adel. 5. 7. 20. Te video nostræ familiaræ tam ex animo factum velle. Gal. l. 7. c. 3. Cum & utiles illi essent, & vellent regi esse factum. ¶ Ponitur etiam hoc verbum pro opinari, censere. Cic. 1. de nat. Deor. Quatuor enim naturas, ex quibus omnia constare censet, divinas esse vult. ¶ Item pro significare. Cic. 3. de Leg. c. 14. Ita mulierculæ attendi, nec fatis intellexi, quid sibi lex, aut quid verba ista vellent. Id. in Ver. 4. c. 61. Quid sibi equestres statuz volunt propter ædem Vulcani? ¶ In futuro indicativo habet volam, voles, voles. Plaut. Æm. 1. 2. 26. Meo modo loquar, quæ volam, quoniam intus non licitum est mihi. Id. ib. l. 2. 86. Ut voles, ut tibi lubebit. ¶ Volt, & volitis, pro vult, & volitis. antiquo more sæpissime legitur apud Comicos, Piatum præsertim.

Vologæocerta, f. 1. Vologæia, Nemrus, urbs Babyloniz, a Vologeso Parthorum Rege condita. Plin. l. 6. c. 26.

Volōnes, m. 3. servi Romanorum, qui post Cannensem cladem voluntarie militiam susceperunt, a volendo. Macrobr. l. 1. Saturn. c. 2. Bello Punico, cum deessent, qui scriberentur, servi pro dominis pueraturus se polliciti, in civitatem recepti sunt, & Volones, quia sponte hoc vulerunt, appellati. Fest. Volones dicti sunt milites, qui post Cannensem cladem, usque ad octo milia, cum essent servi, voluntarie se ad militiam obtulerunt. Liv. l. 23. c. 35. Ut irones (ea maxima pars Volonum erat) discerent signa sequi.

Volpes. V. Vulpes.

Volfces, adv. Volfcorum more. Tisinn. apud Fest. in voce Ofcum: Ofce, & Volfce fabulantur: nam Latine nesciunt.

Volfci, m. 2. pop. Latii, ubi hodie pars Orientalis Campaniz Romanæ, versus Velitras, Palianum, Antium, Privernum, Terracina. Ab Occ. habebant Rutulos, & Latinos, ab Or. Samnites, & Campanos, a Sept. Æquos, Hernicos, & Marfos, a Mer. mare Tyrrenum. Eorum caput fuit Anxur, sive Terracina. Virg. 2. Georg. Astuetumque malo Ligurum, & Volfcosque veruto. ¶ Adject. Id. Æn. 7. v. 803. Volca de gente Camilla.

Volfella, æ, f. sive vulfella, molesta, Ger. rauffzeuglin, Gal. pincettes, Hisp. pincas, κρηδισίον, τερεχλαβίς, instrumentum pilis e corpore evellendis idoneum, a lupino, volsum, seu vulsum verbi vello. Martial. l. 9. ep. 28. Purgentque sævæ cana labra volfellæ. ¶ Est etiam instrumentum chirurgici generis, quo caro ex ulceribus præcidendæ apprehenditur. Cels. l. 6. c. 18. Deinde oræ vulfella prehendendæ, tum quicquid corruptum est, excidendum.

Volfgræ aves, quæ se vellunt mutuo, quæ res mali omnis credebatur, a sup. volsum, seu vulsum verbi vello. Fest. Volfgram avem, quæ se vellit, Augures hanc eandem feliciter appellant. Ita vulgo. Sed recte Volfgram præferunt viri docti. Pro feliciteram etiam reponunt fucillanem.

Volfniensis, f. adject. ad Volfinium pertinens, ut Volfniensis lacus, Volfniensis, Bullinus, Lago di Bolsena, lacus Hetruriz, juxta agrum Urbevetanum, fere rotundus, circuitu 22. al. 30. M. P. In eo sunt duæ insulæ, una major ad Or. Marsiana dicta, in qua cæsa fuit Amalazonta Gothorum Regina, altera ad Occ. Bisentina vocitata. Eum circumstant opp. Volfinium, Martha, Caput montis, Bisentia, & Mons Faliscorum urbs in colle. Vulgo hodie aliis etiam nominibus ab oppidis circumstantibus nominatur, ut Lago di Marta, ab opp. Martha, ubi s. Martham emittit, & Lago di Capo di Monte. Col. l. 8. c. 16.

Volfnienses, ium, Volfni incolæ, Liv. l. 5. c. 32.

Volfninus, seu Volfinium, & Volfinii, orum, Bolsena, Bolseno, olim urba Hetruriz ex 12. primis Thufcorum coloniis, nunc castrum ad lacum Volfniensem, ad radices collis, in via, quæ Romam per Hetruriam ducit. Ibi primum molæ versatiles sunt inventæ. Plin. l. 38. c. 18. & Liv. l. 7. c. 3.

Volfus. V. Vulfus.

Voltinia, seu Volfinia, tribus Romana una ex rusticis, quo loco constituta fuerit, & a quo dicta, ignoratur ab eruditiss. Qui Volfinia legunt, putant appellatam a Volfinio oppido. Ejus meminit Cic. pro Planc. c. 16. & 17.

Voltinienfes, cives Tribus Voltiniaz. Cic. pro Planc. c. 17.

Voltumnæ Fanum, Volturzæ Fanum, locum Hetruriz, apud Ciminum M. ubi nunc Viterbium. Suat, qui Massam esse velint urbem in Senensi ditione, inter Senas 40. M. P. & Populonium 10. Voltumna autem Dea quædam fuit a bene volendo sic dicta. Liv. l. 4. c. 33.

Volturnus. V. Vulturinus.

Volva, æ, f. μήτρα, idem ac vulva, locus in ventre fœminæ, in quo factus concipitur, & involvitur. Var. l. 2. R. R. c. 1. Agni chordi qui post tempus nascuntur, ac remanent in volvis intimis. ¶ Accipitur item pro albo boletorum involvulo in ovi speciem effumens. Plin. l. 22. c. 22. Volvam enim terra ob hoc prius gignit, ipsum postea in volva, ceu in ovo est luteum.

Volubilis, & le, o. 3. volubilis, Germ. wolvstzbr, Gall. aisé a tourner, Hisp. que se buelue, ἀπτεροσ, ἀσπρροσ, quod facile volvitur. Cic. de Univ. c. 6. Deinde animum circumdedit corpore, & vestivit extrinsecus, cæloque solivago, & volubili, & in orbem incitato complexus est. Virg. 7. Æn. Impubecque manus mirata volubile buxum. ¶ Translate ponitur pro inconstante, instabili. Cic. pro Mil. c. 26. Vide quam sit varia vitæ, commutabilique ratio, quam vaga, volubilique fortuna. ¶ Item pro eo qui in dicendo copiosus, varius, idemque facilis est. Cic.

Cic. pro Flacc. c. 20. Homo volubilis, & præcipiti quadam celeritate dicendi. *Id. de clar. Orat. c. 27.* Canorus orator, & volubilis. ¶ Hinc & oratio volubilis dicitur, quæ copiosa est, & simul facile fluens. *Cic. de clar. Or. c. 28.* Appii volubilis, & paulo fervidior erat oratio. *Auf. ad Herenn. l. 3.* Celeriter cum clamore verba conficere, ut vim volubilem orationis vociferatio consequi possit.

Volubilitas, atis, *volubilitas*, ὑψηλότης, τὸ ἑσπερῶν, aptitudo ad movendum, facilitas, quæ aliquid movetur. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 19.* Mundi volubilitas, quæ nisi in globosa forma esse non posset, & *Id. de Fat. e. 19.* Ugitur, inquit, qui protrufit cylindrum, dedit ei principium motionis, volubilitatem autem non dedit. ¶ Translate sumitur pro inconstantia. *Cic. 2. de Divin. c. 6.* Quomodo ergo id, quod temere fit, cæco casu, & volubilitate fortunæ præsentiri, & prædici potest? ¶ Item pro promptitudine dicendi cum verborum copia conjuncta. *Cic. pro Planc. c. 25.* Virtus, probitas, integritas in candidato, non linguæ volubilitas, non ars, non scientia requiri solet. *Id. 1. de Orat. c. 5.* Verborum volubilitas. h. e. copia, apta connexio, & facilitas. *Plin. l. 5. ep. 20.* Mos est plerisque Græcorum, ut illis sit pro copia (rerum) volubilitas: tam longas, tamque rigidas periodos uno spiritu, tanquam torrente, contorquent.

Volubiliter, adv. *volubiliter*, ὑψηλῶς, cum volubilitate, varie, copiose, & facile. *Cic. in Or. c. 62.* Sæpe etiam in amplificanda re concessu omnium funditur numeroſe, & volubiliter oratio.

Volūcer, hęc volucris, hoc volucere, *voluce*, *volante*, ὄρνις, Germ. *fliegend*, Gal. *volant*, qui vole, Hisp. *que vuelan*, πετοῦν, πτεροῦν, volans, velox. *Virg. l. 1. Æn. v. 317.* Volucremque fuga prævertitur Hebrum. *Senec. in Herc. Fur. v. 1065.* Somne, requies animi, Pars humanæ melior vitæ, Volucer, matris Altrææ genus. ¶ Translate *Cic. pro Planc. c. 23.* Nihil est autem tam volucere, quam maledictum, nihil tacilius emittitur, nihil certius accipitur, latius dissipatur. *Id. in Bruto e. 95.* Aliud autem genus est non tam sententis frequentatum, quam verbis volucere, atque incitatum. *Id. pro Sylla c. 32.* O saltam spem, o volucrem fortunam! h. e. celeriter elabentem, inconstantem. *V. Volucris*. ¶ *Volucer* feminino gen. *Petr. in sat. c. 123.* Interea volucer, motis conterrita pennis, Fama volat.

Volūcera, æ, f. genus animalis, quod aliis nominibus *volvox*, *convolvulus*, *involvulus*, vocatur, a volvendo. *Col. de arb. c. 15.* Genus est animalis, volucra appellatur: Id tere præterdit teneros adhuc pampinos, & uvas, quod ne fiat, falces, quibus vineam putaveris, peracta putatione sanguine urfino linito.

Volucris, edis, qui, vel quæ voluci pede est, velox, celer. *Auson. ep. 21.* Per hanc salutem præpes, & volucris Paulini ad usque mœnia. Adde *Sidon. l. 9. ep. 15.*

Volūcris, is, f. *uccello*, *volatile*, ὄρνις, Ger. *vogel*, Gal. *oiseau*, Hisp. *ave*, ὄρνις, τὸ ὄρνις, τὸ πτερόν, avis, & generatim omne id, quod volat, ut apes, vespæ, tabani, & reliqua hujusmodi. *Cic. 2. de Or. c. 6.* Quemadmodum volucres videmus procreantibus, atque utilitatis suæ causâ fingere, & construere sibi nidos. *Virg. 3. Georg. E* et genus æquorum, pecudes, pistræque volucres. *Ovid. 2. Met. Fluminez volucres medio calnere Caystro.* ¶ Reperitur & in genere masculino. *Cic. 2. de Div. e. 30. ex Poeta.* Hunc, ubi tam teneros volucres, matremque peremit. Loquitur de pullis avium in suo nido ab angue peremptis. ¶ In genitivo plurali fere habet *volucrum*, tum si substantivum sit, tum si adjectivum. *Plin. l. 11. cap. 37.* Volucrum nulli dentes, præter vesperilionem. *Lucret. l. 1. v. 1093.* Volucrum ritu flammærum. Usurpari tamen potest etiam *volucrum*, ut auctoritate Ciceronis de Finibus ostendit *Charif. Grammat. l. 1.*

Volucriter, adv. *volocentem*. *Amian. l. 17. c. 3.* Volucriter congregati.

Volvendus, a, um, *δύμνω*, partic. vel gerund. a volvor. *Virg. l. 1. Æn. Triginta* magnos volvendis mensibus orbis Imperio explebit. h. e. volubilibus, & qui perpetuo cursu se volvent, & unus post alium succedent. *Id. 9. Æn. v. 6.* quod optanti Divum promittere nemo Audeat, volvenda dies en attulit ultro.

Volvens, entis, o. g. *δύνω*, partic. a volvo. *Virg. l. 1. Æn. v. 238.* Certe hinc Romanos olim volventibus annis, &c. h. e. vertentibus, se volventibus, & perpetuo cursu, ferieque succedentibus. *Id. 2. Georg. de seculo:* multoſque per annos Multa virum volvens durando sæcula vincit. h. e. temporis cursu se velut circumagens, & veluti cum eo se volvens. *Id. 1. Georg. Tarda*que Eleufinz matris volventia plaustra. h. e. fe volventia.

Volūmen, inis, n. g. *gise*, *volume*, βιβλίον, Ger. *buch*, Gal. *volume*, Hisp. *volumen*, σύνταξις, βιβλίον, generatim dicitur omne id, quod volvitur, sive in gyrum complicatur. *Virg. 2. Æn. v. 108. de serpentinibus:* Pars cætera pontum Pone legit, sinuatque immensa volumine terga. *Id. 5. Æn. v. 408.* Huc, illuc vinclorum immensa volumina versat. *Id. 3. Georg. v. 192. de equis:* Sinuare volumina crurum. h. e. pedum volubilitatem, & flexiones. *Ovid. Met. 13. v. 475.* Volumina sumi. h. e. globi in gyrum acti. ¶ Sumitur quoque pro circumvolutione sphaerærum cælestium. *Ovid. 2. Met. v. 71.* Adde, quod assidua rapitur vertigine cælum, Sideraque alta trahit, celerique volumine versat. ¶ Item pro volubilitate, varietate, inconſtantia. *Plin. l. 7. c. 45.* Si diligenter æstimentur cuncta, magna fortis humanæ reperitur volumina. ¶ Libri quoque hoc nomen imposuim eâ, quia antiqui libros, idest cortices arborum, chartas Pergamenas, & hujusmodi, in quarum una tantum parte fere scribebant, quo commodius terrent, convolverent ad cylindri similitudinem. Hinc dicimus, *evolvere libros*, idest aperire læstitandi gratia, quasi rem complicatam explicare. Differunt inter se *volumen*, *liber*, & *codex*, quia *volumen* minimum est, & pars libri, *liber* est major, & pars codicis, denique *codex* est maximus, qui constat ex libris, & ex voluminibus. Sed vulgo hæc nomina confundimus. *Cic. Att. l. 9. ep. 1.* Nam cum ad hunc locum venissem, evolvi volumen epistolæ tuarum, quod ego vul signo habeo, fervoque diligentissime. *Volumen* vocat, non quia singulari epistolæ involutæ clauderentur (hæ enim plicabatur) sed quia multæ cum essent, librum efficerent, un *pachisto* de lettere. *Id. l. 9. ep. 16.* Volumina jam contecerat ἄσπαστος. *Ovid. l. 2. Trist. eleg. 1. v. 117.* Sunt mihi mutæ ter quinque volumina formæ. *Plin. jun. l. 3. ep. 5.* Libri tres in sex volumina propter amplitudinem divisi. ¶ Voluminibus absolutis umbilici addi conſueverunt. *V. Umbilicus*. ¶ Exterior, interiorque voluminum pars frontes dietæ sunt. *Ovid. l. 1. Trist. el. 1.* Nec fragili geminæ poliantur pumice frontes. ¶ Extremæ vero partes cornua nominatæ sunt, quod extra volumen eminentes cornuum similitudinem haberent. *V. Cornu*.

Voluminōsus, a, um, adject. *pleno di piegature, o giri*. *Sidon. eam. 9. v. 76.* Angues corporibus voluminosis.

Voluntarie, adv. *voluntariamente*, ἑκείνη, ἑκούσιος, sponte, animo libenti, prompto, bono, non coacto. *Caf. l. 3. B. C. e. 91.* Atque cum milites electi circiter centum viginti voluntarie ejusdem centuriz sunt profecti. Alii leg. *voluntarii*. *Arnob. l. 2.* Ut nihil interfit,

voluntarie venerint, an illius obtemperaverint jussioni.

Voluntario, adv. idem ac voluntarie, *Leu. l. 1. c. 30.* Inde ob resistens bellorum iras, maxime sollicitatis ad defectionem animis, voluntario traxere. Sed legendum est *voluntarios* ex optimis plerisque codicibus.

Voluntarius, a, um, *voluntario*, ἑκείνη, ἑκούσιος, ἑκείνη, qui sponte agit, ut *Milites voluntarii*, qui sponte nomina dant, *Auxilia voluntaria*, quæ sponte dantur, *Mors voluntaria*, quæ sponte eligitur. *Caf. l. 5. B. G.* Neque sic voluntariorum copias detore, li ex finibus suis progressi cœpisset. *Cic. l. 7. Fam. ep. 3.* Aut capiendus tanquam exilio locus, aut conficienda mors voluntaria. *Id. l. 15. Fam. ep. 4.* Et populorum liberorum, Regumque lociorum auxilia voluntaria comparavim. *Leu. l. 1. c. 59.* Ferocissimus quisque juvenum cum armis voluntarius adeit. ¶ Per Catachreſin ponitur pro naturali, ut *Herba voluntaria*, quæ sua sponte nascitur, cui opponitur *ſativa*. *Plin. lib. 20. cap. 22. de ſerpyllo.* *Sativa* non ſerpit, ſed ad palmi altitudinem increſcit. *Pinguis* voluntarium, & candidioribus ſolis.

Voluntas, atis, f. *volonté*, βούλη, Ger. *will*, Gal. *volonté*, Hisp. *voluntad*, βούλη, βία, facultas, seu potentia partis superioris animi, qua animus hominis bonum eligit, atque amplectitur. *Cic. 4. Tuſc. c. 6.* Natura enim omnes ea, quæ bona videntur, sequuntur, fugiuntque contraria. Quomobrem simul obiecta species cuiuspiam est, quod bonum videatur, ad id adipiscendum impellit ipsa natura: id cum constanter, prudenterque fit, ejusmodi appetitionem Stoici βούλησιν appellant, nos appellatam voluntatem: eam illi putant in solo esse sapiente, quam sic definiunt: Voluntas est, quæ quid cum ratione desiderat. Quæ autem adversus rationem incitata est vehementius, ea libido est, vel cupiditas effrenata, quæ in omnibus stultis invenitur. Hactenus *Cicero. Id. l. 1. Fam. ep. 8.* Veruntamen ipse me conformo ad ejus voluntatem, a quo honeste differre non possum. ¶ Metonymice sumitur pro aliquo actu voluntatis. *Id. l. 1. Fam. ep. 2.* Idemque sententia. *Cic. Catil. 3. c. 9.* Diis ego immortalibus ducibus hanc mentem Quiritis, voluntatemque suscepit. *Id. pro Lig. c. 2.* Protectio voluntatem habuit non turpem. ¶ Item pro amore, benevolentia, propensione in alicquem. *Cic. ad Q. Fr. l. 3.* Quod de sua ergo Cæſarem voluntate humanissime, diligentissimeque locutus esses. *Id. Metel. l. 5. Fam. ep. 2.* Timuisse, ne qua mihi pars ab te voluntatis mutare tribueretur. *Id. pro Lig. c. 2.* Nullum habes signum alienæ a te voluntatis. *Nepos l. 4. e. 5.* Quæ voluntate esset in regem, celans. ¶ Item pro favore, studio. *Ter. in prol. Phor.* Voluntas vestra si ad poetam accesserit. *Cic. pro C. Rab. perd. reo:* Cum tanto studio C. Rabirius totius Apuliz, singulari voluntate Campaniz vicinias ornetur. ¶ *Voluntate*, ablativus pulchre ponitur pro eo quod est, bona cum gratia, sponte, voluntarie. *Cic. l. 1. Ver.* Ego jam tibi ipse istud, quod expetis, mea voluntate concedam. *Id. l. 13. Fam. ep. 5.* Reditus tamen in patriam voluntate omnium concedi videretur. ¶ *Ex*, & *de voluntate*, est secundum voluntatem. *Cic. in Pison.* Illud accidit præter optatum meum, sed valde ex voluntate. *Id. l. 13. Fam. ep. 30.* Siquid fecerim hoc ipso in bello minus ex Cæſaris voluntate. *Id. 4. Att. ep. 2.* Vix tamen ei de mea voluntate concedam. ¶ *Ad voluntatem loqui*, est assentari. *Cic. pro Quint. c. 30.* Se non belle dicere, non ad voluntatem loqui posse. *Sic Q. Cic. de petit. consul. c. 11.* Vitium, & sermonem ad aliorum sensum, & voluntatem commutare. ¶ *Voluntas nominis* est significantia, intellectus, il *significatio*. *Quintil. l. 7. c. 10.* Nam & in finitione, quæ sit voluntas nominis, quaeritur. *Id. l. 6. c. 2.* Cautiores voluntatem complecti, quam nomina interpretari alicuius.

Volvo, is, volvi, volutum, a. 3. *volgere*, *volvas* in giro, βόω, Ger. *uvolszen*, Gal. *volter*, Hisp. *bouler*, κολῖω, κολῖω, vertere, versio, in orbem torqueo. *Cic. in Somn. Scip. Illi* qui volvunt stellarum cursus sempiterni. *Ter. Eun. 5. 9. 55.* Saxum diu volvere. *V. Saxum.* *Virg. l. 1. Æn. v. 115.* Volvi in caput. *cadere col capo ingid.* *Sil. l. 7. v. 122.* Annis per devia præceps volvitur. h. e. volvendo se decurrit. Sic, lacrymæ volvuntur inanes, apud eundem *Virg. 4. Æn. v. 449.* h. e. cadunt, decurrunt ab oculis. Contra, *Id. 2. Æn. v. 758.* Ignis summa ad fastigia vento volvitur. h. e. globos agendo ascendit. *Id. 4. Georg. de equis:* volvunt vul naribus ignem. h. e. emittunt ignem veluti hatum. ¶ *Volvere* fe ante pedes alicujus est proiterni, provolvi, *prostrarij.* *Propert. l. 3. eleg. 2.* ¶ *Volvere libros* est evolvere, perlegere. *Cic. de clar. Orat. c. 87.* Volvendi sunt libri cum aliorum, tum in primis Catonis. ¶ Translate volvere significat animo versare, cogitare, *penſare*, *volgere coll' animo.* *Liv. l. 26. c. 7.* Multa secum, quod jam inde ire pergeret volventi subit animum, &c. *Id. l. 35. c. 18.* Ingentes jamdiu iras cum in pectore volvere, *covare.* *Salust. in Jug. c. 108.* Multa cum animo suo volvere. *Catul. eam. 65. v. 250.* Multiplices animo volvere curas. ¶ *Volvere verba*, est proferre, profundere, non intermissio cursu, æquabiliter, & copiose. *Cic. de clar. Orat. c. 70.* M. Pontidius celeriter sine verba volvens, nec hebes in causis. *Id. 3. de orat. c. 47.* Longissima est complexio verborum, quæ volvi uno spiritu potest. ¶ *Volvere casus* pro subire, experiri. *Virg. l. 1. Æn. v. 13.* Quidve dolens regina Deum tot volvere casus, Insignem pietate virum tot adire labores Impulerit. *Id. ib. v. 26.* Sic volvere Partas. h. e. ita esse in fatis, Partæ autem dicuntur vitas hominum nere, suoque volvere.

Volvox, ocis, m. ὄβω, ὄβω, vermis teneros vitium pampinos, & pubescentes uvas erodens, qui altâs dicitur volucra, convolvulus, involvulus. *Plin. l. 17. c. 28.* Alii volvozem appellant animal præterodens pubescentes uvas: quod ne accidat, falces cum sint exacutæ, fibrina pelle detergent, atque ita putant.

Volup, dilectuale, delectabile, gratum, jucundum, pro *volupe*, per Apocopen. *Plaut. Afin. 5. 3.* Hic fenex, siquid clam uxorem suo animo fecit volup. Ita legit *Non. c. 2. n. 95.* Alii *voluptatis*. *Rufus Plautus Men. 4. 3. 3.* Ut tibi ex me sit volup. Alii leg. *voluptas*. *Ean. apud Gell. l. 12. c. 4.* Quocum multa volup, ac gaudia clamque palmarque. *Lipſus* ex Vatic. cod. legit *malis volutas gaudia*. Alia quoque loca ex *Plauto* præsertim aſert *Parvus in Lex. Crit.* sed in quibus omnibus dubia adhuc est lectio.

Volūpe, adject. neutrum ab obsoleto masculino *volupis* significat delectabile, jucundum, gratum, *cosa grata*, *piacere*. *Plaut. Amph. 3. 3.* Quia vos tranquillos video, gaudeo, & volupe est mihi. *Teren. Phorm. 4. 3. 5.* Venire salvum volup est. *Donatus* legendum putat sine ulla apostrophes nota, & dicit *volup*, quemadmodum *ſæul*.

Volupia, æ, f. voluptatis Dea, quæ sacellum habebat Romæ circa navalia, non procul a porta Romanula. *Varro l. 4. de L. L.*

Voluptabilis, & le, o. 3. *voluptuosus*, gratus. *Plaut. Epid. l. 1. 19.* Voluptabilem mihi tuo adventu attulisti nuntium.

Voluptarie, adverb. cum voluptate. *Apule. l. 3. A. A.* Transactis voluptarie paucis noctibus.

Voluptarius, a, um, *dilectuale*, ἡδυστικός, quod voluptatem aſert. *Cic. 3. de Fin. c. 10.* Omnesque hæc sunt genere quatuor, partibus plures, æ-

gritudo, formido, libido, quamque Stoici communi nomine corporis & animi ἄστυα appellant, ego malo Leictiam appellare, quasi gestentis animi elationem voluptariam. *Id. Att. 12. ep. 25.* Voluptariz possessiones, *Luaghi da delizia.* ¶ Sumitur etiam passive, pro eo, qui recipit, seu percipit voluptatem. *Cic. 3. de Or. c. 25.* Quin etiam gustatus, qui est sensus ex omnibus maxime voluptarius, quique dulcedine præter ceteros sensus commovetur. ¶ Item pro eo, qui voluptatibus delictus est. *Cic. 2. Tusc. c. 7.* Ego a te non posulo, ut dolorem eisdem verbis afficias, quibus Epicurus voluptatem, homo, ut scis, voluptarius. ¶ Item pro molli, delicato, effœminato. *Cic. de Fin. l. 1. c. 11.* Voluptaria, delicata, mollis disciplina.

Voluptas, atis, f. *voluptas, piacere, 777.* Ger. *vollust*, Gal. *voluptè*, Hisp. *deleyte*, ἡδονή, lætitia præter modum elata ex opinione præsentis alicuius boni; omne id, quod gaudemus. Dicitur tam de animo, quam de corpore; tum de bona voluptate, tum de mala. *Cic. 2. Fin. c. 37.* Omne autem id, quod gaudemus voluptas est, ut omne, quod offendimus, dolor. *Id. ib. l. 2. c. 4.* Voluptatis verbo omnes qui Latine sciunt, duas res subsiunt, lætitiã in animo, cominationem suãvẽ iucunditã in corpore. *Id. 1. de Sen. c. 13.* Divinus Plato eam in malorum voluptatem appellat, quod ea videlicet homines capiunt, ut homo pisces. *Id. ib. c. 12.* Nulla capitalior pestis, quam voluptas corporis. *Id. de clar. Orat. c. 50.* Voluptate perfundi. *Id. Fam. 2. ep. 9.* Voluptatem habere. *Id. 1. de Fin. c. 9.* Esse in voluptate. *Id. 1. de nat. Deor. c. 30.* Voluptatibus trui. *Id. 1. Fam. ep. 7.* Voluptati esse alicui. *Id. 5. de Fin. Fabulas cum voluptate legere. Id. 2. Offic. c. 1.* Dedere se voluptatibus. *Id. 5. Fam. ep. 7.* Capere voluptatem ex aliqua re. *Plin. in proœm. l. 16.* Afferte voluptatem. *Quintil. l. 2. c. 12.* Perquicere aures alicuius pravis voluptatibus. *Ter. Heaut. 1. 2. 10.* Voluptatem magnam nuntias. h. e. rem, ex qua magnam capio voluptatem. *Plaut. Amph. prol. v. 114.* Voluptatem cum aliqua capere. h. e. concubere. ¶ Interdum voluptatis nomine intelliguntur spectacula, & ludii scenici. *Trebell. Poll. in Gallien. c. 9.* Quæ voluptates paratæ sunt? & qualis erit casta scena? *Vopisc. in Avel. a. c. 34.* Sequentibus diebus datæ sunt populo voluptates ludorum scenitorum. Hinc aliquando, qui ludis præessent, *Tribuni voluptatum* dicti sunt, ut est apud *Cassiod. l. 6. ep. 19. & l. 7. ep. 10.* ¶ Secundum fabulas Voluptas in Deorum numero habita est. narrant autem fuisse filiam Cupidinis primi ex Psyche filia Apollinis. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 23.* Cupidinis, & Voluptatis, & Lubentinz Veneris nomina consecrata sunt. ¶ *Misa voluptas*, blanda, & anatoria compellatio est. *Virg. 8. Æn. v. 481.* Mea lera, & sola voluptas. *Plaut. Truc. 2. 4. 2.* Quo introire metuas, mea voluptas?

Voluptificus, a, um, adject. voluptatem affertens. *Apul. l. 2. Florid. Iovis stella benefica, Veneris voluptifica.*

Voluptor, aris, d. i. voluptatibus indulgo. a *voluptas.* *Quintil. 3. Decl. Tribuni inter scorta voluptabitur.* Alii leg. *volusabitur.* Addunt & *Apulej. l. 7.* sed ibi quoque varia est lectio.

Voluptuosus, a, um, adject. idem quod voluptarius. *Capitolin. in Vero, c. 2.* Fuit voluptuosus, & nimis lætus. *Martian. Capell. l. 2.* Voluptuosus Veneris filius.

Voluptuosus, adv. *con piacere*, voluptarie, *μεδ' ἡδονῆς.* *Sidon. l. 5. epist. 20.* Ad patriz solum voluptuose venire. *Id. l. 1. epist. 9.* Voluptuosius relinendis veribus immorabere.

Voluptuosus, a, um, adject. *pieno di piacere, dilettoso, grato*, voluptate plenus. *Plin. l. 3. ep. 19.* Voluptuosum est posse utraque eadem opera invifere. *Quintil. declam. 260.* Voluptuosum est alere, & pascere. *Sidon. l. 2. ep. 9.* Voluptuosissimum tempus exigi.

Volustus, m. 2. *βολύστος*, poeta quidam inepthus, patria Patavinus, qui Ennium secutus, rerum gestarum Populi Romani annales carmine scripsit. *Catull. carm. 56.* Annales Volusti, cacata charta.

Volūta, æ, f. *ἐλπίς*, capreolus in columnarum capitulis, ex herbæ foliis enascens, & ubi abacum jam propemodum contingit, in orbem circumvolutus, unde tam apud Græcos, quam apud Latinos nomen invenitur. Quidam apud Italos vocant *cartoccio.* *Vitruv. l. 4. c. 1.* Quæ ex cauliculorum foliis nata, procurant ad extremos angulos volutz, minoreque helices intra suum imidium, qui sunt in abaco Horibus subjecti, scalpantur. *Id. l. 3. c. 3.* De volutarum autem descriptionibus, uti ad circulum sint recte involutz, quemadmodum describantur, in extremo libro forma, & ratio earum est descripta. *Id. l. 7. cap. 5.* Pro columnis enim itauntur calami, pro fastigijs arpaquetuli striati, eum crispis foliis, & volutis. *V. Baldum in Lex. Vitruv.*

Volutabrum, i, n. *κυλίερα, κύλιερα*, locus, in quo fues voluntur. *Virg. 3. Georg. v. 411.* Sæpe volutabris pulvis sylvestribus apros Latratu turbabis agens.

Volutabundus, a, um, adject. qui se volutat. *Cic. l. 2. de Republ. apud Non. c. 8. n. 64.* Libidinosus, & volutabundus in voluptatibus.

Volutatim, adv. *κυλίον, κυλίον, δεικνύοντες*, iterum, atque iterum volvendo. *Plaut. Mil. 2. 5. 40.* Volutatim domum te rapiam. Alit sic leg. Nisi voluntate ibis, rapiam te domum.

Volutatō, onis, f. *volgimento*, Germ. *vollung*, Gal. *voulement*, Hisp. *boluimento, κλίση*, actus volutandi. *Cic. in Pison. cap. 34.* An vero tu parum putas investigatas esse a nobis labes imperii tui, itragæque provincie, quas quidem non vestigijs odorantes ingressus tuos, sed totis volutationibus corporis, & cubilibus persecuti sumus? *Plin. l. 8. c. 51.* Volutatio in luto. *Senec. de Provid. c. 1.* Certa aliqua volutatione modo contrahi undas, modo erumpere.

Volutatūs, us, m. idem quod volutatio. *Plin. l. 10. c. 4.* Multum pulverem volutatu collectum insidens cornibus excutit in oculos. *Apul. l. 4. Mer. Lastitudinem, vice lavacri, pulveris voluptatibus digeribam.*

Volutatūs, a, um, *volutato, κυλίον*, sæpe, multumque volutus. *Cic. de Arusp. resp. c. 27.* Quis unquam nepos tam libere est cum scortis, quam hic cum sororibus, volutatus? *Id. ad Q. Frat. l. 2. ep. 15.* Itaque ad Callisthenem, & Philittum redeo, in quibus te video volutatum. hoc est cum labore verfatum. *Plin. l. 8. c. 37.* Volutati supra jacentia poma. *Sidon. lib. 9. ep. 7.* Ne lingua per cameram palati volutata balbutiat.

Volūtim, adv. volubiliter. *Non. c. 1. n. 12.*

Volūtinã, Dea rusticorum, quæ præesse credebatur involucris, & folliculis spicarum. *Augustin. l. 4. de Civ. Dei, c. 8.*

Volūtio, as, a. 1. *volitare, κυλίον*, Ger. *ettt volitzen*, Gal. *veautren*, Hisp. *rebolcarfe, κυλίον*, sæpe, inultumque volvo. *Varr. l. 3. R. R. c. 9.* In pulvere volutari. *Cic. in Somn. Scip. Circum terram ipsam volutantur.* *Virg. Æn. 3. v. 607.* genibulque volutans hærebat. h. e. volutans se. *Id. Æn. 1. sub fin.* Fit strepitus tectis, vocemque per ampla volutant atria. h. e. emittunt, & atria resonare faciunt. ¶ Translate *Cic. in Saliust.* Itaque nihil aliud studet, nisi ut lutulentus sus cum quovis volutari. *Id. Fam. l. 9. ep. 3.* Ne, cum omnes in omni genere & scelorum, & flagitiorum volutentur. ¶ Transfertur quoque ad animum, pro mente volvere, pendere, considerare. *Virg. 6. Æn. Atque ipse fuso tristi cum corde volutat. Liv. l. 34.* Mas conditiones, quamquam

ipse in secreto volutaverat cum amicis, vulgo tamẽ omnes famã ferbant. *Id. l. 28. c. 18.* Volutare aliquid in animo. *Virg. 1. Æn. v. 54.* Talia secum corde volutans.

Volūtūs, a, um, *κυλίον*, partic. a volvor. *Virg. 3. Georg. Non qui per saxa volutus Purior electro campum petit amnis. Id. 10. Æn. v. 790.* Lacrymæ per ora volutz.

Volūtūs, us, m. actus se volvendi. *Apul. l. 2. Florid. Dedit volutus avibus, volutus serpentibus.*

Vomãnum, n. *Vomano*, fl. Piceni, in confinio Præcutinorum, in Apertio, qui ex Apennino M. oritur, apud Interamnam, & Hadriam fluit, & in mare Hadriaticum decurrit medius inter Truentium, & Aeternum fl. *Plin. l. 3. c. 13.* Flumen Vomano, ager Præcutinanus, Palmenisfque. *Sil. l. 8. v. 438.* Statque humectata Vomano Hadria.

Vomacis, acis, adject. qui libenter vomit. *Sidon. l. 8. ep. 3.* Anus, qua nihil litigiosus, bibacius, vomacius.

Vomer, eris, m. *vomere, 77777*, Ger. *plugesen*, Gal. *foç*, Hisp. *raia, iris*, feramentum aratri, quo sulci fiunt, ita dictum, quod terram eartam utrinque vomat, ut scribit *Varro l. 4. de L. L. Virg. 1. Georg. v. 46.* Depressio incipiat jam tum mihi taurus aratro Ingemere, & sulco attritus splendescere vomer. *Cic. Phil. 2. c. 40.* Ut aratrum circumdueres, cuius quidem vomere portam Capuz pene perstrinxisti. *Ovid. 4. Fast. v. 927.* Sarcula nunc, durusque bidens, & vomer aduncus Ruris opes niteant. De variis vomerum generibus *V. Plin. l. 18. c. 18.*

Vomica, æ, f. *postema, ἀνοήγος*, abcessus internus, copiosam evomens sanem. *Seren. Sammon.* Sunt alii, quos dita vomit natura tumores: Vomica qualis erit, vel idem proxima quedam. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 28.* Nec prodesse Pheræ Jafoni is, qui gladio vomica eius aperuit, quam Medici sanare non potuerunt. *Plin. l. 20. c. 12.* Petrofelinon præcipuum ad vomicas. ¶ Translate usurpatum reperitur pro argenti vivi venia jugiter manante. *Plin. l. 23. c. 6.* Est lapis in his venis, cuius vomica liquoris æterni argentum vivum appellatur, venenum rerum omnium. ¶ Item pro quovis loco concavo longa vetustate exfo. *Lucil. apud Non. c. 2. n. 902.* ¶ Item pro quacunque calumitate. *Quintil. l. 8. c. 6.* Perfecare republicæ vomicas. *Augustus apud Sueton. in ejus vita, c. 65.* Julius filiam, & nepem omnibus probris contaminatas, vomicas, & carcinomata sua appellare solebat.

Vomicosus, a, um, adject. vomicis laborans. *Cal. Aurel. Acut. 2. 17.* Emptyci, idest vomicosi.

Vomicus, a, um, adject. nocens, pestilens, gravis, a vomica. *Sen. controu. 2. 12.* Maximus primus foro Romano hunc vomicum morbum, quo hunc laborat, intulit.

Vomificus, a, um, adject. vomitorio, vomitum provocans, *ἐμπεδός*, ut vomificum medicamentum, *Cal. Aurel. Acut. 3. 4.* suscus vomificus. *Apul. de herb. c. 108.*

Vomifidus, a, um, adject. ut vomiflua passio, apud *Cal. Aurel. Tard. 2. 14.* h. e. morbus, quo quis sæpe vomit.

Vomis, eris, m. idem ac vomer. *Virg. 1. Georg. v. 162.* Vomis, & inflexi primum grave robur aratri.

Vomitaria, orum, vel ium, n. ostia, per quæ populus in spectacula ab exterioribus porticibus veniebat in sedes suas. *Macroh. l. 6. Saturn. c. 4.* Mane salutatum totis vomit ædibus undam. *Pulchro* vomit undam, *Æ antique.* Nam *Ennius* ait: Et Tiberis flumen vomit in mare salsum. Unde & nunc vomitaria in spectacula dicimus, unde homines glomerantur ingredienti in sedilia se fundunt. Al legunt vomitoria.

Vomitio, onis, f. *vomitio, ἐπιβόρυγος, ἐμεις*, actus vomendi. *Cic. 2. de nat. Deor. c. 50.* Quid ea, quæ nuper, idest paucis ante seculis, medicorum ingenijs reperta sunt, vomitione, & dejectione purgare, ex eo, quod vomitione canes, alvo se ibes Ægypti curant. *Plin. l. 11. c. 53.* Vomitiones homini ad hæc in remedium excogitatz; frigidiora corpora faciunt, inimicæ oculis, maxime autem dentibus. *Id. l. 32. c. 3.* Vomitione cibos reddere.

Vomitium, ii, n. idem ac vomitio. *Martian. Capell. l. 2.* Nausea, & vomitio laborare.

Vomitio, as, a. 1. vomitare, *ἐμείω, πολλὰς ἐμείω*, sæpe vomo. *Plin. l. 7. c. 10.* Quam cum pecudes biberunt, nausea correptæ vomitant, atque expurgantur. *Senec. ep. 18.* Ebrtio, & vomitante populo.

Vomitor, oris, m. *rigitatore, ἐμεις*, qui vomit. *Senec. ep. 88.* Quid enim, oro, liberale habent jejuni vomitores, quorum corpora in sagina, animi in macie, ac veterno sunt?

Vomitoresus, a, um, vomitorio, vomicevole, *ἐμπεδός*, quod habet vim vomitum faciendi. *Plin. l. 20. c. 9.* Bulbus, quem vomitorium vocant ab effectu, folia habet nigra, cæteris longiora. *Id. l. 21. c. 19.* Hunc stomacho inutilem, & ideo vomitorium. ¶ *Vomitioria* absolute, *V. Vomitaria.*

Vomitus, us, m. idem ac vomitio, *ἐμεις*. *Plin. l. 20. c. 14.* Mentastrum cum succo granati singulus, & vomitus sistit, ut Democritus monstrat. *Id. l. 13. c. 23.* Vomitus facere. *Id. l. 9. c. 48.* Vomitus creare. *Id. l. 22. c. 25.* Vomitus concitare. *Id. l. 12. c. 24.* Invitare vomitum. *Curt. l. 7. c. 5.* Aquam vomitu egerere. ¶ Vomitus voluntarii consuetudo fuit quondam apud Veteres: ut enim longo esui, potuique sufficere possent, qui gulz maxime dediti erant, solebant inter cœnandum (in secretum tantisper locum recedentes) vomitum, inserto in gulam digito, aut pinnula immissa, provocare: qua de re *V. Sueton. in Claud. c. 33. in Vitel. c. 13. & Senec. de consolat. ad Helv. c. 9.* ¶ *Vomitus* est etiam inter convitia. *Plaut. Mostel. 3. 1. 119.* Absolve hunc quæso vomitam, ne hic nos enect. h. e. hunc hominem impurum, & molestum.

Vomo, is, mui, mitum, a. 3. vomitare, *77777*, Ger. *korzen*, Gal. *vamis*, Hisp. *vomitar, ἐμείω, ἐπιβόρυγος*, est ejicere, & proprie de cibo, & potu dicitur, qui per os & stomacho egeritur. *Cic. pro Dejor. c. 7.* Cum, inquit, post cœnam vomere te velle dixisses, in balneum te ducere cœperunt. ¶ Transfertur etiam ad alia, pro emittere, exhallare, effundere. *Virg. 9. Æn. Purpuream vomit ille animam, & cum sanguine mista Vina refert moriens. Ovid. ep. 12.* Sylla fluctus Vomit, ac resorbet. *Virg. 5. Æn. v. 682.* Stupa vomens tardum fumum. *Et 2. Georg. v. 462.* Mane salutantum totis vomit ædibus undam. ¶ *Ufurpatur & impersonaliter. Cic. 2. Phil. c. 41.* Ab hora tertia bibebatur, ludebatur, vomebatur.

Vopificus, a, um, qui ex duobus conceptis, uno per abortum excluso, ad partum legitimum ducitur. *Plin. l. 7. c. 10.* Vopificos appellabant & geminis, qui retenti utero nascerentur, altero interempto abortu. *Solin. c. 4.* E geminis si remanente altero alter abortivo fluxu exciderit, alter, qui legitime natus est, vopificus nominatur. ¶ Fuit hoc nomine Flavius Vopificus historicus, de quo *V. in Capitolinus.*

Voracitas, atis, fœm. *voracitas, πολυφαγία*, edacitas, inexplabilis edenditaviditas. *Plin. l. 2. c. 107.* de igne: Quæ est illa natura, quæ voracitate in toto mundo avidissimam sine damno sui pascit?

Voraciter, adv. *voracemēte* *Macroh. l. 9. Saturn. c. 5.* Insuper sit ille, cui merus sal cibus, si hoc ipsum voraciter invaserit.

Voraginifus, a, um, *voraginoso*, Βαρυπύλιος, plenus voraginibus. *Hirt. l. 6. B. Hifp. c. 29.* Nam palustris, & voraginofa folo curtebat ad dexteram partem. *Apul. l. 9. A. Voraginofa via.*

Vorago, inis, f. *voragine*, Βαρυς, Γόρυς, Germ. *tieffer*, *fehland*, Gal. *gouffre*, *Hifp. tragadero*, Βαρυπύλιος, Βαρυπύλιος, χάρυς, locus immenfæ profunditatis, a *vorando*. Ratio nominis eft, quia in eam cadentia non emergunt, fed quali abforbentur. *Cic. l. 1. de Div. c. 33.* Qui cum per agrum Leontinum iter faciens equum dimiffiffet in flumen, fubmersus equus voraginibus non exiit. ¶ Sumitur etiam pro quacunq; terræ humilitate. *Curr. l. 8.* Imber violentius, quam alias, fufus campos lubricos, & inequitabiles fecerat, gravelque, & propemodum immobiles curcus illuvie, & voragine hærebant. ¶ Sæpe translate ufurpatur. *Cic. in Pifon. c. 18.* Vos geminæ voragine, fcopulique Reipublicæ. ¶ Speciatim transfertur ad hominem infigniter prodigum, cuius gula, vel ampliffimis patrimoniis in ventrem, tanquam in barathrum quoddam, coniectis, expleri non poteft. *Cic. pro Sext. c. 52.* Tu meo periculo, gurgis, & vorago patrimonii, heiluebere?

Voratio, onis, f. *vorationis*, actus vorandi. V. Vocatio.

Vorator, oris, m. *divoratore*, qui vorat. *Tertul. de monogam. c. 8. & de jejuni. c. 2.*

Voratrîna, æ, f. vorandi officina, popina. *Tertul. in Apol. c. 39. de Ecclefia fenfu*: Inde non epulis, non potaculis, nec ingratis voratrinis difpenfatur, fed egenis alendis, humanifque. ¶ Item idem ac vorago. *Ammian. l. 17. c. 16. (al. 17.) de terre motibus*: Patrefactis fubito voratrinis, terrarum partibus abforbent.

Voratus, a, um, noni. partic. *mangiato*, *divorato*. *Martial. l. 5. ep. 18.* Vorata mufca. *Arnob. l. 6.* Manfa, & vorata vifcera.

Vorax, acis, o. g. *vorace*, Βορυς, Ger. *fräßig*, Gal. *gourmand*, *Hifp. comilon*, Βορυπύλιος, qui vorat, multa abfument, inexpleribiles edacitatis, gurgis, helluo. *Cic. l. Phil. c. 27.* Quæ Charybdis tam vorax tot res tam cito abforbere potuiffet? *Ovid. Met. 8. v. 844.* quæ copia major Eft data, plura cupit, turbaque voracior ipfa eft. *Lucan. l. 1. v. 181.* Hinc ufura vorax, avidumque in tempore fœnus.

Voro, as, a. 1. *divorare*, *vranguggiare*, Βορυς, Germ. *reffen*, Gall. *devoier*, *Hifp. tragar*, Βορυπύλιος, cibum non contentum deglutio. Eft a *βορυς*, hoc eft pabulum, cibus, ac proprie heftiarum, ut vorare prima, propriaque fignificatione notet ferrius more comedere. *Cic. 2. de nar. Deor. c. 47.* Aliz fugunt, aliz carpunt, aliz vorant, aliz mandunt. ¶ Per translationem capitur pro avide fumere. *Plaut. Truc. l. 1. 21.* Interim ille hamum vorat, fi femel amoris poculum accepit mere. h. e. acium de eo eft, ut moriantur pifces, qui hamum vorant. *Cic. Att. l. 4. ep. 11.* Nos hic voramus literas cum homine mirifico Dionysio. h. e. avide perficimus. *Catull. carm. 36.* Si fapient, viam vorabit. h. e. celeriter viam conficiet.

Vortex, icis, m. idem ac vertex: Ita veteres loquebantur. Eftque a *vortio*, quod præfici illi Latini pro *verso*, dixere. Quare vertex, & vortex nec fignificatio, nec origine differre poffunt: quidquid dicat *Charybdis*, qui l. 1. *Vorticem a vertendo* dici, *vorticem*, a *vorando*, autumat: additque, *Plinii* opinionem esse, vorticem immanem vim impetus habere, ut *Ingens a vertice pontus*: vorticem vero circumactionem undæ esse, ut *Et rapidus vorat æquore vortex*. Sed ea promiffice ufurpari, omnium argumentorum illud fortiffimum, quod *Quintil. l. 1. c. 7.* feribit, Scipionem Africanum primum in *vorticibus*, & *vorfus* O liederam vertiffe in E. illud tamen hac in re animadvertendum eft, quod non quidem ratio, fed ufus obtinuit, ut Latini Scriptores sæpius feribant *vortex*, per e, cum volunt notare fummitatem alicujus rei; *vortex* vero per o, cum aeris, aut aquæ iam gyrum vertentis impetum, turbineque fignificant.

Vos, vestrunt, vel vestri, *vos*, ארם, Ger. *ihv*, Gal. *vous*, *Hifp. vos oiros*, *Juâs* pronomen primitivum numeri pluralis, cuius singularis numerus est *tu*, a *וּסַב*, literarum trajectio, ut *nos* a *נוּ*, adiectione literæ *s*. *Cic. pro Leg. Man.* Vos cum Regem inultum esse patiemi, qui, &c. *Id. Phil. 4. c. 1.* Frequentia vestrum incredibilis. *Id. Caril. 4. c. 9.* Habetis decem memore vestri. *Id. pro Mur. c. 1.* Ut ea res vobis, populoque Rom. pacem, coacordiamque afferat. ¶ Interdum additur particula *mea* ad majorem fignificationem. *Plaut. Capt. 3. 5. 18.* Ita vosmet ajebatis. *Liv. l. 34. c. 17.* Confilium, quod vosmetipfi attuleritis. ¶ *Vestrorum*, seu præfco proferendi more *vestrorum* pro *vestri*, vel *vestrum*, *Plaut.* dixit *Moffel. l. 3. 123.* Maxima pars vestrorum intellegit. ¶ Ablativus *vobis* h. quando præpofitioni *cum* adiungitur, ei semper præponitur. *Plaut. Stich. 5. 5. 2.* Jamdudum exilitem vobiscum foras. ¶ Utrum rectius dicatur *habeo curam vestri*, an *vestrum*, difputat *Gell. l. 20. c. 6.* & ex Sulpitii Apollinaris sententia itatur, utriusque loquendi modi exempla inveniri.

Voster, stra, strum, idem ac vester, apud veteres. *Plaut. Amph. prol. v. 1.* In vostriis mercomoniis.

Voiffer, a, um, adjeft. votum ferens, vel votivus. *Stat. l. 4. flv. 4. v. 92.* Votiferaque meas fuspendit ab arbore vittas. Alii leg. *pomifera*.

Votivus, a, um, idem ac vetitus, apud veteres. *Plaut. Afin. 4. 1. 44.* Nolo habere illam causam, & votitam dicere. Non est audiendus *Nonius*. l. 1. n. 215. cui *votiva* est a votis, quasi religiose aliqua obftitit. Nam metrum reclamat, quia hæc penultima produceretur, quam *Plautus* corripit.

Votivus, a, um, *voivivo*, di voto, נדר, Ger. *verlobt*, Gal. *qui est voive*, *Hifp. votado*, Βαρυς, quod ad votum spectat, ut *Votiva preces*, quibus aliquid cum voto pollicimus, *Votiva verba*, quibus in faciendis votis utimur. *Votiva sabella*, quæ ex voto Deorum aris, vel simulacris fuspenditur in testimonium accepti beneficii, *Thura votiva*, quæ voti causa incenduntur, *Animal votivum*, quod ex voto dari promittitur, *Ludi votivi*, qui ex voto celebrantur. *Horat. l. 1. od. 5.* Mc tabula facer *Votiva* paries indicat humida Suspendiffie potenti Vestimenta maris Deo. *Id. l. 1. epist. 3.* Palfitur in vestrum reditum thura juvenca. *Ovid. l. 3. Am. eleg. 12.* Accipit ara preces, votivaque thura piorum. *Plin. l. 7. c. 48.* Valeria Copiola Emboliarum reducta est in scenam Cn. Pompejo, Q. Sulpitio Cofl. Iudis pro salute D. Augusti votivis, annum centesimum quartum agens. ¶ Legatio votiva eft, quæ voti prætextu fufcipitur. Cum enim Senatoribus non liceret ab Urbe diutius abesse, nisi Reipublicæ causa, fi quando ob privatum negotium abesse vellent, legationem liberam a Senatu impetrabant. Quæ legatio ideo libera dicebatur, quia licebat ingredi urbem, & exire toto legationis tempore, quod lege Julia annuum erat; cum ceteri Magistratus Urbem ingressi omne imperium deponerent. *Votiva* autem legatio etiam ipfa libera erat, fed ab illa in eo differabat, quod habebat prætextum religionis, & voti, ut v. g. vifitandi templa Deorum. *Cic. Att. l. 25. ep. 2.* Etiam libera legatio voti causa datur. *Id. l. 15. ep. 11.* *Votiva* ne tibi quidem placebat, etenim erat absurdum, quæ, fi Retiffet Reipublica, voviffem, ea me, versa illa, vota diffoivere, & habent, opinor, liberæ legationis definitum tempus lege Julia. V. *Manus*. ad hæc loca, & l. 2. ad Q. *Frar. epist. 8.* ¶ *Votivus* interdum fumitur pro

eo, quod ex voto succedit, quod gratum, & jucundum est. *Trebel. Pol. in Gallien. c. 3.* Conflabat, votivum illi fuiffe, quod imminemter cervicibus fuis gravitatem patriam non haberet. *Apul. l. 7. A. A.* Tota civitas ad votivum conspectum effunditur. ¶ *Aures votivæ*, quæ a liquid cupiunt audire. *Plaut. Caf. prol. v. 29.* Aures votivæ fi sunt, animum advortite. Alii tamen leg. *votivæ*, & fæc reditus.

Votum, i, voto, נדר, Ger. *gelubdt*, Gal. *voue*, *Hifp. voto*, Βαρυς, Βαρυπύλιος, a *vo*, promiffio Deo facta de re aliqua. *Cic. 3. de nar. Deor.* Nonne animadvertitis ex tot tabellis pictis, quam multi votis vim tempeftatis effugerint? *Id. pro Cluent.* Quin etiam nocturna sacrificia, sceleratasque ejus preces, & nefaria vota cognovimus. *Virg. Æn. l. 8.* Vota metu duplicant matres, propiusque periclo l. timor. *Plin. l. 10. epist. 101.* Vota, Domine, priorum annorum nuncupata læti perfolvimus, novaque rursus fufcepimus. *Trajan. ad Plin. ep. 102.* Solville vota dus immortalibus &c. *Ovid. 7. Metam.* Concipere vota. *Rufus Cic. l. 6.* Debere vota Veneri, ac Cupidini. ¶ *Voti compos* dicitur, qui desiderium suum affectus est. *Liv. l. 7. c. 40.* Aliquem voti competem facere. ¶ *Reus voti* est, qui fufcepto voto fe Deo obligavit. *Virg. 1. Æn.* Vobis lætus ego hoc candentem in litore taurum Conftituum ante aras voti reus. ¶ *Damnare alicum voti*, vel *voto* dicebantur Dii, cum alicui tribuebant ius, cuius gratia votum fufceperat. V. *Dimissus*, & *damno*. ¶ *Facere votum*, idem est ac *vovere*. *Cic. de Arusp. Resp.* Tamen nostri Imperatores maximis, & periculofiffimis bellis huic Deo vota facerent, eaque in ipfo Pæfinitate, ad illam ipsam principem aram, & in illo loco, fanoque perfolverent. ¶ Interdum vota tacere, est optare. *Cic. pro Mil.* Vota enim feceratis, ut in eos se potius mitteret, quam in vestras poffeffiones. ¶ *Vota nuncupare* pro Republica, pro Imperio, &c. est nominatum aliquid *vovere*, quod Republica periculo liberata fuis perfoluturus. *Cic. 7. Verr.* Alterum, quod cum paludatus exiffet, votaque pro imperio fuo, communique Populi Romani nuncupaffet. ¶ *Vota solvere*, est ea, quæ vovimus præstare. *Liv. l. 3.* Quod nisi factum effet, votum rite folvi non poffe. ¶ *Votum reddere*, idem ac *olvere*. *Cic. 2. de Leg.* Sancte vota reddunt. ¶ *Voto teneri*, est voti causa obligatum esse. *Cic. Att. l. 12. ep. 19.* Sed jam quasi voto quodam, & promiffio me teneri puto. ¶ *Liberare se voti*, est solutione eorum, quæ vovimus, eximere fe ab obligatione fponfionis Deo factæ. *Liv. l. 5.* Verendum non tulit Senatus, quin sine mora voti liberaretur. ¶ Interdum votum fumitur pro re ipsa, quæ voto promiffa est, & Deo dicata. *Petron. in Satyr.* stipant graves equi recessus Danai, & in voto latent. *Virg. Æn. 3. v. 279.* votisque incendimus Aras. h. e. thure, & victimis. ¶ Item pro re voto petita, & impetrata. *Claudian. de B. Gildon. v. 7.* maniffellaque gaudia differt, Dum stupet, & tanto cunctatur credere voto. ¶ Hæc de voto, qua promiffionem fignificat, vel etiam rem promiffam, quoniam vero quæ magnopere desideramus, adhibitis votis a Deo petere solemus, factum est, ut votum accipiat etiam pro voluntate, desiderio, optato. *Cic. l. 14. Fam. ep. 4.* Ego vero quamprimum mea vota cupio videre. *Plin. l. 6. epist. 26.* Habebis generum, quo melior fingi ne voto quidem potuit. *Perf. fat. 3. v. 48.* quid dexter senio ferret, Scire erat in voto. *Horat. l. 2. sat. 6. v. 11.* Hoc erat in votis: modus agri non ita magnus &c. *Id. l. 1. ep. 11.* An venit in votum Attallicis ex uribus una? *Sueton. in Augusto. c. 51.* Nec votum, nec animus deest confidendi. ¶ *Vota raro* pro nuptiis ponuntur. *Jufinian. novel. 2. c. 2.* fecunda vota pro fecundis nuptiis poffunt. ratio autem appellationis fortasse est, quia conjuges ex voto, h. e. desiderio invicem matrimonio jungi cupiunt; vel quia utriusque in votis est liberofufcipere. Ad hæc voti fignificationem quidam trahunt & illud apud *Tacit. de Germ. c. 19.* Melius adhuc ex civitates, in quibus tantum virgines nubunt, & cum fpe, votoque uxoris femel tranfigitur.

Votûri, m. 2. pop. Galli in Asia, qui Galatiam cum Toliftobogis, & Ambituis occuparunt. *Plin. l. 5. c. ult.*

Votus, a, um, *promesso in voto*, Βαρυπύλιος, partic. a *voveo*. *Cic. 3. de nar. Deor. c. 17.* At earum templa sunt publice vota, & dedicata. *Liv. l. 4.* Ludi ab Decemviris per feceffionem Plebis a Patribus ex S. C. voti eo anno facti sunt.

Vovêo, es, vovi, votum, a. 2. *far voto*, נדר, Ger. *geloben*, Gal. *vouer*, *Hifp. votar*, Βαρυπύλιος, Βαρυπύλιος, Deo aliquid fancte promitto. *Cic. 3. de nar. Deor. c. 36.* Neque Herculi quisquam decimum vovit unquam, fi sapiens factus eiffet. *Id. 3. de Divin. c. 17.* Cum propter paupertatem suam puer pasceret, una ex his amiffa, voviffe dicitur, fi recuperaffet, uvam fe Deo daturum, quæ maxima eiffet in vinea. *Ovid. 9. Metam. v. 793.* Vota puer folvit, quæ fœmina voverat Iphis. *Liv. l. 1. c. 27.* Vovere fana Diis. ¶ *Vovere caput* pro salute patriæ, est fe pro ejus salute periculis obijcere. *Cic. 5. Fin.* Nostri Imperatores pro salute patriæ fua capita voverunt. ¶ Sumitur etiam pro optare, desiderare, cupere. *Hor. l. 1. ep. 4.* Quid voveat dulci nutricula majus alumno? *Ovid. Met. 12. v. 200.* Sint tua vota licet, dixit, fœcura repulfæ; Elige, quid voveas.

Vox, ocis, f. *voce*, קול, Ger. *Stimm*, Gal. *voix*, *Hifp. voz*, Φωνη, fonus, qui ab animalis ore profertur. *Cic. 2. de nar. Deor. c. 58.* Ionis genera permulta, canorum, fufcum, lenes, aferum, grave, acutum, flexibile, durum, quæ hominum solum auribus judicantur. *Id. 3. de Or. c. 57.* Nam voces, ut chordæ, sunt intentæ, quæ ad quenque tactum respondeant, acuta, gravis, cita, tarda, magna, parva: quas tamen inter omnes est fuo quoque in genere mediocris. Atque etiam illa sunt ab his de lapfa plura genera, lenes, aferum, contractum, diffusum, continenti fpiritu, intermiffio, fractum, sciffum, hexo sono, attenuatum, inflatum. *Id. de Sen. c. 5.* Cum legem Vovoniam magna voce, & bonis lateribus fuffiffem. *Id. ib. Eredta*, & concitata voce dicere. *Id. ib. Strangulare vocem.* *Id. l. 1. c. 8.* Vocem attollere. *Id. ib. Vocem* submittere. *Plin. l. 28. c. 6.* Cum vox e candida declinat iufcum. h. e. clara in fubraucam. ¶ *Vox toto inffructa organo*, proverbii fpeciem habet, fignificatque vocem firmam, facilem, & tractabilem, quæ per omnes intentionis, & remiffionis gradus fequax, & flexibilis traducitur: translatio fermonis a muficis organis, & hydraulis, quæ totius canonis mufici varietates, & flexus vocis, & foni complectuntur. *Quintil. l. 11. c. 3.* Utique habens omnes in fe, qui desiderantur, fonos, intentionefque, & toto, ut ajunt, organo inffructa. ¶ Nonnunquam vox dicitur de rerum inanimitatarum fonis. *Virg. 6. Æn.* Threicibus longa cum veste sacerdos Oblongitur numeris septem difcrimina vocum. ¶ Metonymice accipitur pro opinione, fama. *Cic. 9. Fam. ep. 14.* Atque hæc una vox omnium est. *Id. l. de Oras. c. 11.* Una pene repelli voce oratore a gubernaculis civitatum. ¶ Item pro dicto, verbis, fermones. *Id. Verr. 7.* Conflitue, nihil opis esse in hac voce: Civis Romanus fum. ¶ Item pro sententia, vel oratione. *Horat. l. 1. ep. 1. v. 34.* Sunt verba, & voces, quibus hunc lenire dolorem poffis. *Id. l. 1. sat. 3. v. 103.* Donec verba, quibus voces fœufque notarent, Nominaque invenere. *Id. l. 1. od. 10.* Mercuri, qui feros cultus hominum recentum Voce formasti. *Adde Plin. l. 18. c. 6.* ¶ Item pro detentione. *Tacit. 2. Annal. c. 29.* Vocem adverfus pericula pofcere.

U A N T E P.

Uplio, V. Opilio.
 Upupa, α , f. *bulba*, $\beta\rho\upsilon\delta$, avis, cristis a capite excubitibus galeata, in simo semper commorans. Vulgo nomen ex eo accepisse putatur, quod Thureus Thracum Rex, in Avem eam commutatus etiam nunc requirens filium Ilym, quem progre marito concedendum appofuerat, inclamet $\beta\rho\upsilon$, $\pi\upsilon$, ubi, ubi. Sed sane possumus cum Varrone nomen hoc deducere a voce eius, *pu*, *pu*, uteunque non ad fabulas recurramus. *Plin. l. 10. cap. 29.* Mutat & upupa, ut tradit Æschylus poeta, obfcuræ alias passu avis, cristis videnda plicatuli, contrahens eam, subrigentem per longitudinem capitis. \uparrow Upupa etiam ob similitudinem dicebatur instrumentum ferreum, quo in lapidinis utebantur ad eruendos & excavandos lapides: quod Græci $\alpha\rho\delta$ $\tau\alpha$ $\beta\rho\upsilon\upsilon\upsilon$, idest, fodere, $\beta\rho\upsilon\upsilon\upsilon$, dixerunt upupa. *Plaut. Capt. 5. 4. 7.* Idem huc mihi advenienti upupa, quæ me delectat, data est. Ubi Tyndarus servus captivus ait, sibi, simul atque in lapidinas detrusus esset, datam esse upupam in manum, ut scilicet hoc esset illi infero, quod patricius pueris monedula, aut coturnix. Hæc avium nomina recenset, quia & upupa avis nomen est, unde ferreo huic lapididarum instrumento upupæ nomen erat. V. integrum *Plauti* locum.

U A N T E R.

Ura scorpius, herbæ nomen Græcum, $\beta\rho\upsilon\delta$ $\sigma\kappa\omicron\rho\iota\upsilon$, h. e. cauda scorpionis, quæ & heliotropium dicitur. *Apul. de herb. c. 49.*
 Uræa cybia, $\beta\rho\upsilon\delta$, $\kappa\upsilon\beta\iota\alpha$, pulpamenta ex carne tritonis magni, qui piscis est ex genere pelamidum: dicuntur autem uræa, $\kappa\upsilon\beta\iota\alpha$, hoc est caudata, quia ad ea conficienda eligitur maxime car, quæ est prope caudam. *Plin. l. 32. c. ult.*
 Urania, α , vel Uranie, es, f. i. $\beta\rho\upsilon\rho\iota\alpha$, $\beta\rho\upsilon\rho\iota\varsigma$, Jovis, & Mnemofynes filia, una Musarum, cui Astrologiæ inventio tribuitur, ab $\beta\rho\upsilon\rho\iota\varsigma$, *caelum*. Præsert enim rebus celestibus, & divinis. Aliqui dictam putant quasi $\tau\alpha$ $\alpha\iota\theta\rho\upsilon$ $\beta\rho\upsilon\rho\iota\alpha$, hoc est quæ sursum sunt speculantes. *Ovid. 5. Fast. v. 55.* Excipit Uranie, fecere silentia cunctæ.
 Uranopölis, f. 3. $\beta\rho\upsilon\rho\iota\sigma\tau\omicron\pi\omicron\lambda\iota\varsigma$, opp. Macedoniæ, sub Atho M. ab Alexandro Casandri Regis fratre conditum. *Plin. l. 4. c. 10.* \uparrow Item urbs Pamphyliz. *Plin. l. 5. c. 7.*
 Uranoscopus, i, $\beta\rho\upsilon\rho\iota\sigma\kappa\omicron\pi\omicron\sigma\tau\omicron$, piscis idem qui callionymus, sel habens prægrande, quo cicatrices, & excrecentes in oculo caruncule perfarantur, ita dictus ab oculo, quem in capite habet ita situm, ut co Cælum intueri videatur. *Plin. l. 32. c. 7. § 11.*
 Urænus, i, m. $\beta\rho\upsilon\rho\iota\varsigma$, pater Saturni, qui Latinis Cælum, vel potius cælus, sive Cælus appellatur, cui Saturnus Ilius amputavit virilia, & in mare abiecit, ex quibus, & ex maris Iliuma nata est Venus, quæ Græco nomine vocata est Aphrodite. V. *Lactant. l. 1. c. 11. § 22. & Boet. l. 3. Gen. Deor. c. 23.*
 Urbanitatem, adv. idera ac urbane, sive eleganter, hoc est, urbanorum more, sicut rusticitatem, pro rustice, sive rusticorum more. *Pomp. apud Non. c. 2. n. 747.* At ego rusticitatem tangam, urbanitatem nescio.
 Urbane, adv. *civilitate*, *urbanus*, more eorum, qui urbes inhabitant, eleganter, lepide, venuste. *Cic. l. Fin. 11.* Ut a patre audiebam facere, & urbane Stoicis irridente. *Quintil. l. 2. c. 11.* Nec fane potuit urbanus ex confessione inficitæ læe elabi. *Gal. l. 15. c. 5.* Urbanissime respondere.
 Urbanicianus, a, um, &
 Urbanicus, a, um, adject. Urbaniciani, & Urbanici milites dicuntur, qui in præsidio urbis Romæ collocati sunt. *Paulus l. 35. Dig. ex quibus caus. major.* Sed & in urbanicis militibus idem constituit. *Spartian. in Cavacall. c. 4.* Nudis pedibus ab urbanicianis raptus est.
 Urbanitas, atis, f. *urbanitas*, *civilitas*, *vita civilis*, $\beta\rho\upsilon\rho\iota\tau\eta$, Ger. *Stattigkeit*, Gal. *civilité*, Hisp. *urbanica*, $\beta\rho\upsilon\rho\iota\sigma\mu\omicron\varsigma$, $\beta\rho\upsilon\rho\iota\tau\eta$, res urbana, vita urbana. *Cic. l. 7. Fam. ep. 6.* Tu modo ineptus istas, & desideria urbis, & urbanitatis depono. \uparrow Translate ponitur pro sermonis lepore, oratione elegantis, & salubris condita. Nam eorum, qui in urbibus agunt, vita, & oratio multo ætior est, quam eorum, qui in agris vivunt. *Quintil. l. 6. c. 3.* Nam meo quidem iudicio illa est urbanitas, in qua nihil absotum, nihil acreste, nihil inconditum, nihil peregrinum, neque sensu, neque verbis, neque ore, gustive possit deprehendi, ut non tam sit in singulis dictis, quam in toto colore dicendi, qualis apud Græcos $\beta\rho\upsilon\rho\iota\sigma\mu\omicron\varsigma$: ille redolens Athenarum proprium saporem. *Cic. pro Cal. Maledictio enim nihil habet propositi præter contumeliam, quæ, si petulantius jactatur, convivium, si facetius, urbanitas nominatur. Id. ad Q. Fr. l. 2.* Aliquando subtilitatem veteris urbanitatis, & humanissimi sermonis attingerem.
 Urbanus, a, um, *urbano*, *civilis*, Gerin. *Stattlich*, Gal. *civil*, Hisp. *civil*, $\beta\rho\upsilon\rho\iota\sigma\mu\omicron\varsigma$, qui in urbe habitat, vel ad urbem aliquo modo spectat, cui opponitur *rusticus*. *Ter. Adelph. 1. 1. 17.* Ego hanc clementem vitam urbanam, atque otium fecutus sum. *Cic. 2. Fin. Quam omnes urbani, rustici, omnes, inquam, qui Latine loquuntur, voluptatem vocant. Tacit. Ann. 1. c. 17.* Urbana excubie. *Plin. l. 2. ep. 17.* Justis ne de causis tibi videor inhabitare, diligere fecerunt? quem tu nimis urbanus es, nisi concupiscis. *tropo amare della città.* \uparrow Urbana prædia a Jurisconsultis ædificia omnia appellatur, sive in urbibus sint, sive in pagis. *Ulp. l. 198 ff. de verb. signif.* Urbana prædia, omnia ædificia accipiunt, non solum ea, quæ sunt in oppidis, sed & si forte stabula sunt, vel alia meritoria in villis, & vicis, vel si prætoria, voluptati tantum deservientia, quia urbanum prædium non locus facit, sed materia. Proinde hortos quoque, siqui sunt in ædificiis constituti, dicendum est, in urbanorum appellatione contineri. Plane si plurimum hori in reditu sunt, vinearii forte, vel etiam olitorii, magis hæc non sunt urbana. *Justinian. l. 2. Inst. tit. 3. §. 1.* Prædiorum urbanorum servitutis sunt hæc, quæ ædificiis inveniunt, ideo urbanorum prædiorum dictæ, quoniam ædificia omnia urbana prædia appellantur, etiam in villa ædificata sint, &c. \uparrow Translate urbanus accipitur pro culto, qui in verbis, & sono, & usu proprium quandam præ se fert urbis gestum, item pro faceto, comi, lepido, quem Græci $\beta\rho\upsilon\rho\iota\sigma\tau\omicron\pi\omicron\lambda\iota\varsigma$, sive $\chi\alpha\rho\iota\sigma\mu\omicron\varsigma$ vocant. Ratio est, quia in urbe agentes cæteros extrapelia vincere solent. *Cic. pro Domo. c. 34.* Et homo tacetis inducit etiam sermonem urbanum, ac venustum. *Id. in Bruto:* In vocibus nostrorum oratorum recinet quidam, & resonat urbanus. *Id. pro Cæl. c. 15.* Qui est in isto genere urbanissimus. *Colum. l. 8. c. 16.* Urbanissimum dictum. \uparrow Cicero tempore nova erat hæc ratio loquendi. *Id. Fam. 3. ep. 8.* Hominem non solum sapientem, verum etiam, ut nunc loquimur, urbanum. \uparrow Tribuitur & aliis rebus. *Plin. l. 16. c. 19.* Sunt enim arborum quædam omnino silvestres, quædam urbaniores, quas his placet nominibus distinguere. ergo mites, quæ fructu, aut a iqua dote, umbrarumve officio humanis juvant, non improbe dicantur urbana.

Urbicæpus, i, m. qui urbes capit, $\tau\omicron\upsilon\beta\iota\sigma\tau\omicron\pi\omicron\lambda\iota\varsigma$. *Plaut. Mil. 4. 2. 64.* Urbicæpe, occisor regum.
 Urbicremens, a, um, adject. urbes cremans. *Prudent. Hymn. v. 727.* de Sodomæ incendio. Nubibus ubicremis se subducere.
 Urbicus, a, um, *cittadinejo*, *di città*, $\beta\rho\upsilon\kappa\iota\sigma$, quod ad urbem pertinet, sicut *rufficus*, quod ad rus. *Suet. in Cæs. c. 49.* Negotiatores urbici. *Gal. l. 15. c. 1.* Siquid autem possit remedium esse, ut ne tam assidue domus Romæ arderent, venum hercle dedidissent res rusticas, & urbias emissim. \uparrow Urbici etiam dicebantur poetæ, & actores tabularum Atellanarum, quæ dictæ sunt ab urbe Atella, & erant urbanissimæ, & urbis jocos, elegantiamque imitabantur. Ut enim satyræ Græcis tragædis interponebantur, ita tragædis Latinis ad exhibendum spectatorem exodia Atellanarum, interferebantur, nec histrionibus earum auctus committebantur, sed honestis juvenibus. *Martial. l. 1. ep. 42.* Quod non optimus urbicus poeta. *Juven. Sat. 6. v. 71.* Urbicus exodio rîfium movet Atellane.
 Urbina, α , f. juculi genus. *Plaut. Bacch. 4. 8. 46.* Si tibi machæra est, & nobis urbina est domi. Alii leg. *veruna*, h. e. parvum veru.
 Urbinates, populi Urbini incolæ. *Plin. l. 3. c. 14.*
 Urbinianus, a, um, ad Urbinium, vel Urbinium pertinet, quod est nomen proprium civis R. ut Urbinianalis, *Quintil. lib. 7. cap. 2. circa med.*
 Urbinum, i, *Urbino*, urbs Umbræ, ad fontes Ifauri fl. patria Raphaelis Sanctus pictoris omnium sine controversia excellentissimæ.
 Urbo. V. Urvo.
 Urbs, bis, f. *cittad*, $\beta\rho\upsilon\tau\eta$, Germ. *Statt*, Gall. *ville*, Hisp. *ciudad*, $\beta\rho\upsilon$, $\beta\rho\upsilon\kappa\iota\sigma$, oppidum muro cinctum. *Cic. 1. de Rep. apud Non. c. 5. n. 27.* Quam cum locis, manaque perficit, ejusmodi conjunctionem tectorum oppidum, vel urbem appellatur, delubris distinctam, spatiosæ communibus. *Id. pro Sext. c. 42.* Tum domicilia conjuncta, quas urbes dicimus, invento & divino jure, & humano mœnibus sequebantur. \uparrow Urbe ablativ. pro in urbe. *In argum. Truculenti Plautini, cujus adolescentem alii Piffennium putant, alii Sistonium:* Tres unam pereunt adolescentes mulierem, Rure unus, alter urbe, alter urbe, peregre tertius. \uparrow Quomodo a civitate differat, V. *Civitas.* \uparrow Ratio condendæ urbis varia fuit apud varias gentes. In Hetruria hæc erat solemnitas. Primum atrarum ex ære parabant. Æs adhibebatur propter aurigium æternitatis, quia in ære perpetuitas significatur, vel quia magis, quam ferrum, sacrum est, magisque Diis tutelaribus gratum. Deinde taurum, & vaccam albi coloris jungebant. Nam taurus, & vacca sunt symbolum fecunditatis. Taurus vero albus Apollini, seu Soli sacer erat, ut vacca alba Dianæ, seu Lunæ. Igitur optimum augurium videbatur urbem condere, Numine Solis, & Lunæ auspice ad imperium. Tertio Rex, seu Dux Coloniz cinctu Gabino urbem ædificandam aratro in orbem describebat, & efficiebat sulcum, seu fossam, in qua mœnia extruerentur, milites autem sequentes diingenter glebas introvertebant, nec ullam extra terræ patebantur. Nam orbis significat imperium, & imperii æternitatem. Quarto fossam primo glebis, deinde primitiis frugum replebant. Uniquisque enim conferebat particulam terræ, unde esset profectus, ut videlicet animi diversarum gentium in unius patriæ popululum coalescerent. Lutum vero commixtum ex pluribus partibus terrarum partim adbebat Diis interis, partim projiciebant intra urbem descriptam, ut cresceret. Quinto constituebant aram, & in ea ignem adhibebant, tum saliebant per flammam tribus vicibus, & saliendo succubant cineres e faba, & vitula factos, deinde se aqua lavabant. Id faciebant piaculi causa, ut suis sceleribus purgatis ad opus condendæ urbis puras manus adinoverent. Sexto designatis mœnibus bovem illum, & vaccam cum aliis immolabant, tum fruges, aram, & numina quædam sacra in fossa occultabant. Sacrificium illud erat epulum solemnem Jovi, & ignoto urbis Numini, seu Genio loci. Convocabant etiam ad epulum cætera numina, ac præcipue Paem Deam parturum. Denique, postquam urbem condiderant, ei nomen arcans quibusdam ceremoniis imponebant, & iunil atque imposebant, supprimebant. Nomen enim urbis aliud erat proprium, & substantiale, quod scilicet essentiam urbis exprimebat, prout constituebatur in se, & distinguebatur ab aliis: aliud erat translaticium, quod defumebatur a conditor, vel a situ, vel a qualitate, vel ab aliis accidentibus urbis. Nomen proprium supprimebatur, ne forte Diis tutelaribus in obidione evocatis, urbs in manus hostium veniret. Etenim antequam hostes inciperent urbem aliquam oppugare, nitentur intelligere a vatibus, quibus Diis urbs illa esset commendata, quod quidem vates per arithmetica divinationem ex proprio urbis nomine cognoscebant: deinde quibusdam sacrificiis Deos tutelares evocabant, iisque, si ab illius favore desisterent, ampliore locum, & cultum pollicebantur. *Cato in Orig.* Qui urbem no:am coadit, tauro, & vacca arct: ubi aravit, murum faciat: ubi portam vult esse, atrarum suffollat, & portet, & portam vocet. *Servius ad 5. Æn.* Condituri civitates taurum in dextra, vaccam intrinsecus jungebant, cincti ritu Gabino, idest togæ parte caput velati, parte succincti, tenebant sîvam incurvam, ut glebæ omnes intrinsecus caderent, & ita sulco ducto, loca murorum designabant, atrarum suspentes circa loca portarum. Adde *Var. l. 4. de L. L.* \uparrow Quia autem, quo ritu quid factum, eodem, vel contrario reddi solet interdictum, ideo, ut condendis, sic etiam evertendis urbis atrarum adhibebant, quemadmodum Servius monet ad illud *1. Æn.* Cui litus arandum: idemque probat illo *Horatii oda 16. l. 1.* Imprime: ritque muris Hostile atrarum exercitus insolens. \uparrow Per Antoniniam Urbis usurpatur pro Roma. *Isidorus l. 8. c. 4. Orig. & Quintilianus l. 9. c. 2.* afferunt, solam Romam esse urbem, cætera oppida. *Ovid. 5. Fast.* Tempora digereret cum conditor Urbis. idest Komulus. Dicitur etiam *urbs Roma*. *Tacit. 1. Ann. c. 1.* Urbem Romam ab initia reges habuere. *Horat. l. 3. ad 5. Incolum Jove, & Urbe Roma.* \uparrow Ad Urbem esse, dicebantur, qui post administrationem provinciz, & res prospere gestas reverfi, prope urbem Romam cum lictoribus & sacibus laureatis stabant, triumphum petentes, vel senatum expectantes, ad quem de rebus a se gestis referrent, item qui post acceptum imperium novum in provincias profecti essent: neque enim licebat cuiquam in urbe esse cum imperio, & insignibus, præter Consules, & eos, quorum magistratus in Urbe exercebatur, ut Prætores, Ædiles, &c. nisi illi populus justisset. *Cic. Attic. l. 7. ep. 16.* Scripsit ad me, ut essem ad Urbem. *Sallust. in Catil.* Hi utriusque ad urbem Imperatores erant impediti, ne triumpharent calumnia paucorum, quibus omnia honesta, atque inhonesta vendere mos erat.
 Urceatim, adverb. plenis urcis. *Petron. in fragm. Tragur.* Urceatim plebebat.
 Urcei veteres, & Urcei novi, *Orzi vetebi*, & *Orzi navoi*, duo oppida Cenomanorum in agro Brixianno, ab Ollio fl. 3. M. P. quorum Urcei novi est oppidum egregie munitum.
 Urceolaris herba, *parietaria*, eadem, quæ Parthenium, sic appellata, quod urcis vitreis lavandis idonea est, $\beta\rho\upsilon\kappa\iota\sigma$. *Plin. l. 21. c. 17.*

Urceolus, i, m. *orceolo*, *urciolo*, *αὐριόλιον*, parvus urceus. *Col. l. 12. c. 16.* Eodem tempore forba manu lecta curiose in urceolos picatos adjecto. *Juven. sat. 3.* Lechus erat Cado proculca minor, urceoli lex, Ornamentum abaci, necnon & parvulus infra Cantharus, &c. Extat & apud Martialem in Apophoretis lemma distichi 105. *Urceoli ministratores.*

Urceum, i, n. idem ac urceus. *Cato c. 13.* Urceum unum æneum, quod capiat quadrantaliam quinque.

Urceus, ei, m. *boccale*, *orceolo*, *ורעי*, Ger. *urasser gefäß*, Gal. *cruche*, Hisp. *jarro*, *αὐριόλιον*, *αὐριόλιον*, vas, quo aqua in urnam lunditur, vel abenum, auctore *Paullo J. C. l. cum de Ionianis, §. aynam, ff. de fund. instr.* Est ab *ὄρχη*, quod *Æolicum* est, ac valis fictilis genus notat simile ei, quod Græci *Bixos* vocant. *Hor. in Arte v. 22.* Amphora cepit Institui, currente rota car urceus exit? *Martial. l. 14. disti. 106.* Hic tibi donatur panxa rufus urceus anfa, Stoicus hoc gelidam Fronto petebat aquam.

Urca, n. indecl. Urce, *Orce*, olim urbs, nunc opp. Hispaniæ Bæticæ, medit. in Bæletanis, nunc in Regno Granateni, finitimum Americæ, & Virgi. *Vera*, urbs alias Bæletanorum, nunc R. Granatenfis, in lim. Murciæ, in ora maris Medit. sinuque Virgitan. *Plin. l. 3. c. 3.*

Urdo, inis, f. *ὑρδία*, *ὑρδία*, morbus herbarum, fruticum, arborumque, qui in vitibus etiam carbunculus dicitur, & in cæteris rubigo, fata, plantas, arboreque adurens. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 35.* Nec, si uredo, aut grandio quippiam nocuit, id Jovi animadvertendum fuit. *Plin. l. 18. c. 28.* Plerique dixere torem inuultu Sole acri, frugibus rubiginis causam esse, & carbunculi vitibus: Quod ex parte fallum arbitror, omnemque uredinem fallere tantum innoxio conitare Sole. ¶ Est & uredo, *ardore*, *suociare*, exustio cum pruritu, qualis ab urtica tum herba, tum pisce excitatur. *Plin. l. 9. c. 45. de urtica pisce:* Dum admoveri sibi manum sentit, colorem mutat, & contrahitur, tacta uredinem mittit.

Uretres, m. 3. *ὑρτρῆς*, *ureæ*, sive meatus oblongi, per quos urina a renibus in vesicam deferitur. *Cels. l. 4. c. 1.* Græcis literis scribit. Græca enim vox est.

Urgens, tis, noim. ex partic. *urgente*, *pressante*, *imminente*, qui urget, inflat, impendit, premit. *Cic. Tuscul. 3. c. 25.* Prærens atque urgens malum. *Id. de Senect. c. 1.* Aut jam urgens, aut certe adventans senectus. *Virg. 1. Georg. v. 146.* Urgens egeas. *Tertull. de refurr. carn. c. 2.* Urgentior causa. *Cod. Justin. tit. 11. leg. 1. l. 3.* Urgentissima ratio.

Urgéo, es, urfi, sine sup. a. 2. *ursare*, *spingere*, *premere*, *ור*, Ger. *urtingen*, Gal. *presser*, Hisp. *apremiar*, *αὐρῖν*, impello, excito. Videtur esse ab *ὑρῖν*, ut quod nihil sit aliud, quam ad opus excito, aut stimulo. *Afin. Poll. ad Cic. Fam. 11. ep. 32.* Lepidus urfit me, ut legionem mitterem. *Virg. 3. Georg. oculos lupor urget inertes.* *Cic. Att. l. 6. ep. 3.* Solitudine provinciæ tamen vel maxime urgebamur. *Id. in Somn. Scip. c. 6.* Australis vertex, in quo qui insunt, adversa nobis urget vestigia. ¶ Est etiam accelerare. *Ovid. 6. Fast. Urgere iter.* ¶ Item insistere, *persistere.* *Cic. 4. Fin. c. 18.* Urgent tamen, & nihil remittunt, quoniam, iniquum, omne peccatum & imbecillitatis, & inconstantiæ est. *Id. l. 5. c. 27.* Non pugnem cum homine, cur tantum habeat natura boni; illud urgem, non intelligere eum, quod sibi dicendum, cum dolore summum malum esse dixerit. *Horat. l. 2. od. 18.* Marique Bajis obstrētis urges summoovere litora. ¶ Item infestare, & opprimere. *Cic. pro Rab. Posth. c. 1.* Satus est homines impudentia lapios non erigere: urgere vero jacentes, aut præcipitantes impellere certe est inhumanum. *Id. de Fato c. 15.* Hi enim urgentur angustii, illorum ratio soluta, ac libera est. *Id. ib. Morbo urgeri.* ¶ *Urgeve occasionem* est infatere, & satagere, ne occasio rei gerendæ elabatur. *Cic. Fam. 7. ep. 8.* Quin tu urges occasionem istam, & facultatem, qua melior nunquam reperitur? ¶ *Urgeve propositum* est in proposito persistere, & secundum illud constanter agere. *Horat. l. 2. sat. 7. v. 6.* Pars hominum vitii gaudet constanter, & urget propositum. ¶ Urgeve aliquem ad solutionem, *pressare ad pagamentum.* *Ulpian. leg. si extraneus. D. de iure dot.*

Uri, m. 2. *ὑρι*, pop. Indiæ, accolæ Indi s. Silenis proximi. *Plin. l. 6. c. 20.*

Urica, æ, f. vitium satorum ab ulitione proveniens. *Plin. l. 18. c. 17.* Commune autem omnium satorum vitium urica, etiam cicicris, cum salilaginem ejus habendo imber dulcius id tacit.

Urigo, inis, f. *ὑριγῶ*, *ὑριγῶ*, *ὑριγῶ*, uredo, pruritus, ardor. *Plin. l. 20. c. 22.* At in magna duritia sine fico impositum, vel, si vehementer urigo timeatur, per duplices pannos.

Urina, æ, f. *urina*, *urina*, *ורין*, Ger. *urine*, Gal. *urine*, Hisp. *urina*, *ὑρι*, serum sanguinis, quod in renibus colitur, per ureteres transmittitur ad vesicam. *Cic. de Fat. Ut in simul ægrotantibus tratribus, ut in urina, & in unguibus.* *Cels. l. 2. c. 19.* Citare, & tardare urinam. *Plin. l. 26. c. 8.* Urinam solvere. *Id. l. 24. c. 6.* Urinam pellere. *Id. l. 24. c. 13.* Urinam trahere. *Et c. 11.* Urinam movere. *Id. l. 20. c. 4.* Inhibere urinam. ¶ Urinam tacere, & urinam reddere, idem quod mejere. *Plin. l. 8. c. 16.* Urinam mares crure subulato reddere, ut canes. *Col. l. 6. c. 30.* Cum suo tempore urinam non fecerint. ¶ Per Metaphoram urina dicitur de genitali semine. *Plin. l. 8. c. 43.* Incontinentes afimæ uterus genitalem urinam reddi, ni cogatur in cursum verberibus a coitu.

Urnalis, le, adject. ad urinam pertinens, ut urinaria medicamenta. *Cal. Aurel. Tard. 5. 1.* Urnalis fistula. *Veget. l. 3. de re veterin. c. 15.*

Urnator, oris, m. *palombaro*, *αὐριόλιον*, *αὐριόλιον*, *αὐριόλιον*, *αὐριόλιον*, qui in aquam mergitur, & sub ea natat. Hujusmodi hominum usus est in mercibus e mari extrahendis, quæ navigii gratia jactatæ fuerint. *Liv. l. 44. c. 10.* Sed in rem emendabilem visus lapsus esse, quod per urinatos omne ferme extractum est: tantusque pudor fuit Regi ejus pavoris, ut urinatos clam interficere iussit. *Caes. l. 1. de bell. Afric. ff. ad l. Rhodiam:* Et aliquorum mercatorum merces per urinatos extractæ sunt, data mercede.

Urino, as, & frequentius.

Urinor, aris, d. 1. *suotare sotto acqua*, *ורין*, Ger. *under das wasser schwimmen*, Gal. *nager entre deux eaux*, Hisp. *nadar a somarugo*, *αὐριόλιον*, *αὐριόλιον*, est in aqua mergi, & natando emergere. *Varro l. 4. de L. L. ut Jof. Scaliger* relictus: *Urnæ dictæ, quod urinant in aqua hauriunt, ut urinator.* Urinare est mergi in aquam in urbium, natum ab urbo, quod ita flexum, ut redeat sursum versus, ut in aratro, quod est urbium. *Plin. l. 11. c. 37.* Eadem est causa, qua sub aqua diu ranæ, & phocæ urinantur. *Id. l. 9. c. 3.* Polyppi in naufragos, urinantesve impetum capiunt.

Urinus, a, um, *ὑρινος*, ventosus, ab ὑρος, ventus secundus. Ovum urinum, *ὑρινος*, *ὑρινος*, *ὑρινος*, ovum irritum, & inefficax, quod citra coitum editur, Veneris tamen imagine, ut cum semine seles mutuo saliant. *Plin. l. 10. c. 58.* Palumbes, & turtures plurimum terræ, nec plus, quam bis fere pariunt, atque ita, si prior factus corruptus est: Et quamvis tria pepererint, nunquam plus duobus educant: Tertium, quod irritum est, urinum vocant.

Urion, vel urium, ii, n. 2. genus terræ, ab Jonico ὑριος pro ὑρος, monr.

Plin. l. 33. c. 4. Id genus terræ urion vocant. Ergo per filices, calcu-
loſve ducentur, & urion evitant.

Urios, ii, *ὑριος*, Urios, Jupiter dictus est, qui prosperum navigantibus ventum immitteret, ὑριος, ventus secundus. Alii ita dictum putant, quia finium præles esset, ab ὑρος, pro ὑρος, terminus. Hoc nomine templum habuit ad Bosphorum Thracium, itemque signum nobile in Sicilia a Verre asportatum, de quo *Cic. Ver. 6. c. 57.* Quid? ex mæ Jovis religioſissimum simulacrum Jovis imperatoris (al. imbricioris) quem Græci Urion nominant, nomine abstulisti?

Urto, as, a. 1. *ὑρτο*, sepe uo. *Plaut. Most. 3. r. 81.* Calidum hoc est: est procul abest, urit male. Alii leg. *uris*.

Urlium, ii, n. 2. *Uria*, *Uras*, opp. Hisp. Bæticæ, in Vandalicia, supra ostia fl. cogn. 12. M. P. in conventu Gaditano. *Plin. l. 3. c. 1.*

Urna, æ, f. *urna*, *secchio*, *ור*, Ger. *eymer*, Gal. *cruche*, Hisp. *cantaro*, *ὑρῶν*, *ὑρῶν*, vas, quo aqua e puteis, fluminibusve hauritur, ita dictum, quod subter aquam demersum, atque inde rursus emergens urinantis speciem præbere videatur. V. Varronis verba in *Urino*. *Plaut. Pseud. l. 2. 24.* Tu, qui urnam habes, aquamingere. *Hor. l. 1. sat. 5. Fr. l. 2. ep. 5.* Senatorum eum urna copiose absolvit, Equitum adæquavit, Tribunum ærarii condemnarunt. *Juven. sat. 13.* Improba quamvis Gratia fallacis Prætoris vicerit urnam. h. e. evaserit iudicium, damnationemque Prætoris, qui per fraudem, & non recte duxit sortem ex urna. ¶ In urnis præterea mortuorum cineres servabantur. *Lucan. l. 7. v. 818.* Cælo tegitur, qui non habet urnam.

Urnalis, & le, o. 3. *ὑρῶν*, quod urnam capit. *Cato c. 13.* Urceos fictiles urnales duos, trullas ligneas duas. *Plin. l. 9. c. 30.* Barbas longas pedum triginta, acetabulis, sive calculis urnalibus, peltivum modo.

Urnarium, ii, n. *secchiario*, *ὑρῶν*, menia quadrata, super quam urnæ, idest vasa aquaria, in culina reponerantur, quam apud nos plurimum marmoream faciunt, foramine, per quod aqua effluit, relicto. *Varr. apud Non. c. 15. n. 10.* Sed quæ necessitas te juvet aquam effundere domi tuæ, si vasa habes pertula, plumbum non habent? ad quam rem nobis est confluvium, ad quam rem urnarium? ¶ Ante balnea stein urnaria erant, teste *Varr. loc. citato*, in quibus urnæ cum aqua collocabantur.

Urniger, a, um, urnam ferens. In epigrammate de Signis caelest. quod vulgo *Virgilio tribuitur*. v. 12. Et qui portat aquam puer urniger. h. e. Aquarius.

Urnula, æ, f. *ὑρῶν*, parva urna. *Cic. in Pisan. l. 1. c. 3.* Minusne gratas Diis immortalibus capedines, ac fictiles urnulas fuisse, quam delicatas aliorum pateras arbitramur?

Uro, is, usi, usum, a. 3. *bruciare*, *abbruciare*, *ור*, Ger. *brennen*, Gal. *bruler*, Hisp. *quemar*, *ὑρῶν*, cremo, calore contumo, incendio. *Cic. 2. de Leg. Hominem mortuum in urbe ne sepelito, neve uito.* *Id. 1. Tuscul. c. 28.* Cæteras partes incultas, quod aut frigore rigeant, aut urantur calore. ¶ Dicitur etiam de frigore, quod ita efficit, & indurat, ut urere videatur. *Lucan. l. 4. v. 92.* Urabant montana nives. *Cic. 2. Tuscul. c. 17.* Pernoctant venatores in nive, in montibus uri se patiuntur. ¶ Præterea etiam capellæ urere dicuntur, quia earum morsus herbis & arbutulis exitialis est. *Virg. 2. Georg. 195.* urentes culta capellas. ¶ Per translationem ponitur pro cruciare, angere, quemadmodum & Græci in hac acceptione *ὑρῶν*, dicunt. *Hos. l. 1. ep. 10. v. 46.* Ut calcus olim, Si pede maior erit, subvertet, si minor, uret. *Flor. l. 2. c. 6.* Urubat nobilem populum dare tributa. *Id. l. 2. ep. 1.* Urat enim fulgore suo, qui præterat artes Infra se positas. ¶ Item pro amore consumere. *Virg. 1. Æn. Uratur intelix Dido, flammæque fatetur.* *Ovid. 7. Met. Quid in hospite regia viri Ureris, & thalamos alieni concupis orbis?* ¶ Item pro cædere, flagellare. Nam ex virgarum percussione corpus calet, ac inflammatur. *Hor. l. 2. sat. 7. v. 58.* Quid refert uri virgis, ferroque necari?

Uropygium, vel orropygium, vel orthopygium, ii, n. *gropone*, *ὑρῶν*, pars ultima spinæ, ubi vertebree desinunt, os totius spinæ exitium, ossi sacro subius adhaerens, podicæ superne imminens. *Aristoteles. l. ult. de Animalibus*, ut caudam quadrupedum vult esse, ita volucrum uropygium, & earum duntaxat, quæ scissas alas habent, idque datum volucris ad dirigendos volatus, quemadmodum navigis temones. Esse a *ὑρῶν*, quo nates signantur, satis liquet. Prior vero pars est ὑρος, vel ὑρος, vel ὑρος, vel ὑρος. Ac tria quidem priora idem significant, nempe τὸ τῷ ὑρῶν ὄστυ τῶν ὑρῶν, idest sacri ossis exitium. *Martial. l. 3. ep. 93.* Et anatis habes uropygium macræ. Ubi Gruterus in quodam MS. reperit *oropygium*. in alio *horthopygium*, in alio vero prius *urbopygium* scriptum fuerat, posteaque mutatum in *ὑρῶν*. Scribendum autem vel *uropygium*, vel *oropygium*, vel *orthopygium*. Nam *oropygium*, quia prima est corrupta, locum in hoc versu non habet. Uripix, seu irpix, icis, m. instrumentum rusticum. *Cato de R. R. c. 10.* Uripicem unum, crates stercoarias quatuor. V. Irpex.

Urruncium, i, n. infima pars spicæ. *Varro l. 1. de R. R. c. 48.* Illud autem in summa spica jam matura, quod est minus, quam granum, vocatur frit, quod in infima spica ad culmum stramenti summum, item minus, quam granum est, appellatur urruncium.

Urfa, æ, f. *urfa*, *ור*, Ger. *bar*, Gal. *ourse*, Hisp. *ofra*, *ὑρῶν*, femina in genere urtorum. *Plin. l. 10. c. 63.* Informia etiam magis, quam i supradicta, urfæ pariunt, rarumque est videre parientes. ¶ Hoc nomine etiam appellantur duo signa cælestia prope polum Arcticum, quæ inter se magnitudine distinguuntur. Unum ex his signis constat ex viginti septem stellis, dicitur Urfa major, item Helice, & plaustrum majus, & a Græcis in navigando observatur: alterum septem stellis habet, appellatur Urfa minor, plaustrum minus, Cynosura, & a Phœnicibus spectatur. Hæc signa vocantur etiam Septentriones. V. *Ætios.* *Ovid. 6. Fast.* Tertia post Nonas removere Lycaona Phœbe Fertur, & a tergo non habet Urfa metum.

Ursinus, a, um, *ὑρῶν*, quod est ex urso. *Plin. l. 8. c. 36.* Quoniam potum in urinam rabiem agat. *Col. de arborib. c. 15.* Ursinus sanguis. ¶ Allium ursinum, allium sylvestre. *Plin. l. 19. c. 6.* Est & sylvestre, quod ursinum vocant, odore molli, capite p. ætenui, foliis grandibus.

Ursus, i, m. *ursus*, *ור*, Ger. *bar*, Gal. *ours*, Hisp. *ofra*, *ὑρῶν*, genus animalis feræ multo villo, sævis, fortissimique unguibus, viribus, rabieque horrenda. *Virg. 3. Georg. Nec tuncera vulgo Tam multa informes urfi, stragemque dederet.* *Juven. sat. 15. v. 164.* Indica tigris agit rabi-da cum tigride pacem Perpetuam, sævis inter se convenit urfi. ¶ Fumantem natum vivi urfi tentare, proverbium est apud *Martial. l. 6. epigr. 64.* hoc est provocare eum, qui nocere potest.

Urtica, æ, f. *urtica*, *ור*, Ger. *netzel*, Gal. *ortie*, Hisp. *borrigo*, *ὑρῶν*, genus herbæ. Sic dicta est ab urendo, quod igneæ sit naturæ, unde adnota

admoda carni pruritur, ac pustulas excitat. *Plin. l. 9. c. 45.* Constat, si eque marem non admittant, & urtica infricetur natura, libenter eorum pati. ¶ Translate pro pruritu libidinis invenitur. *Joven. sat. 2. v. 128.* Unde hæc tetigit, Gravidæ, tuos urtica nepotes? ¶ De urtica zoophylo *V. Cnidæ.*

Urvo, sive urbo, as, a. 1. est in urbe condenda atrato circumdare, seu definire. *Fest.* Urvat, Significat circumdat, ab eo luico, qui fit in urbe condenda urvo aratri, quæ sit forma simillima uncini, curvatiæne buris, & dentis, cui præhætur vomer.

Urus, i, m. s. p. s. bos agrestis, in Pyrenæis montibus nascens, animantibus cæteris, elephantò excepto, major. *Cesl. l. 6. bell. Gall. c. 27. loquens de feris, quæ in Hercynia sylva nascuntur:* Tertium est, inquit, genus eorum, qui uri appellantur, ii sunt magnitudine paulo infra elephantos, specie, & colore, & figura tauri. Magna vis est eorum, & magna velocitas, neque homini, neque feræ, quam conspexere, parcent. Hos studiose foveas captos interficiunt. Hoc se labore durant adolescenter, atque hoc genere venationis exercent, & qui plurimos ex his interfecerunt, relatis in publicum cornibus, quæ sint testimonio, magnam ferunt laudem. Sed adfuerere ad homines, & manufieri ne parvuli quidem excepti possunt. Amplitudo cornuum, & figura, & species multum a nostrorum boum cornibus differt. Hæc studiose conquisita, ab labris argento circumdantur, atque in amplissimis epulis pro poculis utuntur. *Plin. l. 8. c. 15.* Paucissima Scythia gignit, Inopia fructuum, pauca contentima illi Germania, insignia tamen boum ferarum genera, jubatos bifontes, excellentique & vi, & velocitate uros, quibus imperitium vulgus bubalorum nomen imponit, cum id gignat Atrica, vituli potius, cervicæ quadam similitudine. *Macrob. l. 6. Saturn. c. 4.* Punicis, Osciisque verbis usi sunt veteres: quorum imitatione Virgilius peregrina verba non respuit, ut in illo: Sylvestres uri assidue. Uri enim Gallica vox est, qua feri boves significatur. *Servius in 2. Georg. ait,* uros dici ἀὐρὸν τῶν ἐρίων, idest a montibus, ac nasci eos in montibus Pyrenæis, qui inter Gallias, Hispaniasque. *Virg. 4. Georg. Quæstas ad sacra boves lunonis, & uris Imparibus ductos alta ad donaria currus.*

Urvum, sive urbium, i, n. buris, hoc est aratri curvatura. Quod Romani aratri curvaturam urvum vocarunt, ideo factum, quia urvum generatim dicerent τὸ ἀράριον, hoc est quod ita est flexum, ut redeat sursum versus. *Varr. l. 4. de L. L.*

U A N T E S.

Ular, m. 3. fl. Mauritania Cæf. qui Nabadam reg. irrigat. *Plin. l. 6. c. 2.*

Usio, onis, f. idem quod usus, apud veteres. *Caro c. 149.* Oleis, asparagis, lignis, aqua, utinere, actu domini usioni recipitur. *Ulp. l. Quin. Musius. ff. de aur. & arg. leg. Si factum aurum legatum est, omne ad eum pertinet, cui legatum est, ex quo auro aliquid est effectum, sive id suæ, sive alterius usionis causa paratum esset. Gell. l. 4. c. 1.* Longæ usionis gratia contrahuntur, & reconduntur. *Varr. apud Non. c. 3. n. 262.* Usionis quod satis esset. *Arnob. l. 7.* In suas usiones vinum exprimere.

Uspipæ, m. 3. Vspipi, Uspipi, pop. Germaniæ. Vixere prope Rhenum fl. in agris Sicamborum, sed expulsi a Chattis una cum Tenctæris, hæserunt, ubi hodie tractus Reclinchusæ, cum parte Com. Marchiæ, prope Lupiam fl. in Vvesphalia, teste Brietio. Alii tamen credunt, eos fuisse, ubi hodie Com. Zurphanæ, in Belgio, in Duc. Geldrico, inter Novionagium, & Daventriam. *Tacit. l. 1. Ann. c. 51.*

Usitate, secundo *l' usanza, d' usanza,* secundum consuetudinem. *Cic. 4. de Fin. 26.* Cur iugiter, cum de re conveniat, non malum usitate loqui? *Gell. l. 13. c. 9.* Dicere usitatus manente numero possent.

Usitatus, a, um, usitato, solito, Ger. *breuchig,* Gal. *usité,* Hisp. *acostumbrado, d' usanza,* consuetus, solitus, in usum receptus, ab usitor. *Cic. 4. Verr. c. 3.* Hunc denique ipsum pertulissent, si humano modo, si usitato more, si denique ullo aliquo in genere peccasset. *Id. 7. Verr. c. 44.* Alius, ne condemnaretur, pecuniam dedit? usitatum est. *Id. 3. de Fin. c. 2.* Ne opifices quidem tueri sua artificia possent, nisi vocabulis uterentur nobis incognitis, usitatis sibi. *Id. l. 3. de nat. Deor. c. 19.* Illud nomen veterum literis usitatum. *Id. in Orat. c. 25.* Usitatisima verba.

Ustior, aris, d. 1. *usare spesso,* Ger. *usit brauchen,* Gal. *user souvent,* Hisp. *usar mucho, xaxezmu,* frequenter utor. *Gell. l. 17. c. 1.* Tametsi, aliquoties verbo ipso alio quoque modo usitati sunt.

Uspiam, adv. in qualche luogo, πῦ, *ivxxxð,* idem ac usquam, idest in aliquo loco. Est ab *us,* quod valet *us,* idest usque. *Piam* est vocis productio, haud secus, ac in quispiam. *Ter. Adelph. 1. 1. 12.* Ne aut ille allerit, aut uspiam ceciderit. *Cic. Att. l. 1. ep. 17.* Quin te ille aut Dyrrhaehii, aut in istis locis uspiam visurus esset. ¶ Translate ponitur pro in aliqua re, vel aliquo negotio. *Plaut. Caf. 4. 3. 14.* Num me es expertus uspiam?

Usquam, adv. in alcun luogo, πῦ, alicubi, in aliquo loco. *Cic. 6. Verr. c. 10.* Quam crucem non ausus est usquam defigere, nisi apud eos, quibuscum omnia scelera sua, ac latrocinia communicasset. *Virg. l. 1. Æn. Siquid usquam iustitiæ est.* ¶ Ufurpatur etiam pro aliquo, quod est adverbium motus ad locum. *Cic. l. Phil. c. 1.* Nec vero usquam discedebam. ¶ Translate accipitur pro in re aliqua, in aliquo negotio. *Ter. Andr. 2. 5. 9.* Neque istic, neque alibi tibi usquam erit in me morra. *Cic. 2. Off. c. 1.* Nec est usquam consilio, aut auctoritatis locus. ¶ Item pro in aliqua parte corporis. *Ter. Andr. 5. 3. 7.* Vide, num ejus color pudoris signum usquam indicat. ¶ Coniungitur quoque cum genitivo gentium, aut terrarum. *Plaut. Mil. 3. 1. 91.* Nam bona uxor, si ea quidem deducta est usquam gentium, Ubi ea possit inveniri? *Ter. Hec. 3. 1. 13.* An quisquam usquam gentium est æque miser? ¶ *Uspiam esse* interdum est aliquo in pretio esse, in aliqua æstimatione. *Terent. Adelph. 2. 2. 15.* Novi animum tuum, quasi jam usquam tibi sint viginti minæ, dum huic obsequare. *quasi che tu tenghi conto, ec.*

Usque, sino, infino, πῦ, Ger. *bisß,* Gal. *usque,* Hisp. *hasta, acri,* *mixxi,* *us,* *us av,* præpositio est iis, quæ vel accusativo, vel ablativo interveniunt, juxta significationis varietatem. Significat continuationem, & finem loci, temporis, actus, & hujusmodi. Refertur sæpe ad motum ad locum, & fere postulat post se aliam præpositionem. Pro arbitrio autem vel antepositor, vel postpositur. *Cic. pro L. Man. c. 12.* Cum ad eum usque in Pamphiliam legatos misissent. *Id. pro Quinct. c. 3.* In Galliam Nævium, & trans Alpes usque transtertur. ¶ Quando adiungitur nominibus propriis urbium, castellorum, & pagorum, item appellativis domus, & rus, alteram præpositionem reipuit. *Ter. Adelph. 4. 5. 21.* Miletum usque, obsecro. *Id. ad Q. Fr. l. 1. ep. 1.* Theatrum ita resonans, ut usque Romam significationes, vocesque referantur. ¶ Interdum tamen etiam cum nominibus propriis urbium, &c. reperitur cum præp. ad. *Cic. pro Deor. Usque* ad Numantiam misit. ¶ Refertur quoque ad motum de loco, vel ad originem, & recipit abl. cum præp. a, vel ab, vel e, aut ex, etiam cum nominibus propriis urbium, &c. *Cic. pro Cluent. Atque* illam usque a mari supero Romam proficisci. *Id. 3. Verr. Usque* a Dianio, quod in Hispania est, ad Sino-

pen, quæ in Ponto est, navigaverunt. *Id. 7. Verr. e. 65.* Ut qui usque ex ultima Syria, atque Ægypto navigarent. *Virg. 7. Æn. Siculo* prospexit ab usque Pachyno. *Tacit. Ann. 15. c. 37.* Volucres & feras diversis et terris, & animalia maris Oceano ab usque petiverat. ¶ In utroque motu vice casum admittit etiam adverbium eo, illo, istinc, istinc, & hujusmodi. *Cic. Att. l. 1.* Quod eos usque istinc exauditos putem. *Plin. l. 6. c. 23.* Atheniensibus usque illo tenuisse. ¶ Sæpe etiam tempus notat, vel personam spectata ratione temporis. Si dicatur de tempore futuro, vel consequenti, exigit acc. cum præp. ad. *Plaut. Men. 1. 2. 60.* Inde usque ad diurnam stellam crastinam potabimus. hoc est quoad Luciter, vel Sol a nobis videbitur. *Cic. de Amic. Amicitiam usque ad extremum vitæ diem permanere. Virg. l. Georg. v. 211.* Serite hordeæ campis Usque sub extremum brumæ intra tractibus imbrem. ¶ In hac acceptione frequenter usque omittitur. *Cic. de Sen. Quamquam* quis est tam stultus, quamvis sit adolescens, cui fit exploratum, se ad vesperam esse victurum? ¶ Si vero dicatur de tempore præterito, regit abl. cum præp. a, vel ab. *Cic. l. de Divin. Vetus* opinio est, jam usque ab Heroicis ducta temporibus. *Id. l. de nar. Deor. Usque* a Thalete enumerasti sententias Philosophorum. ¶ Jungitur & cum *inda. Cic. pro Arch. c. 1.* Inde usque repetens. ¶ Significat etiam finem, vel terminum cuiuscunque rei, ut domini, actionis, &c. *Ter. Andr. 1. 2. 28.* Verberibus cæsum te in pistrinum, Dave, dedam usque ad necem. *Cic. 2. Verr. Usque* ad eum finem, dum iudices rejecti sunt. *Gell. l. 5. c. 5.* Vini libidine ad usque ludibria ebriofus. ¶ Item connotat exceptionem. *Plin. ep. 11. l. 2.* Assenserunt Consulibus designati, omnes etiam Consulares usque ad Pompejum. idest excepto Pompejo. ¶ *Abusque, & Adusque* V. suis locis. ¶ Migrat etiam in adverbium, & significat diu, multum, valde. *Ter. Adelph. 2. 2. 5.* Ego vapulando, ille verberando usque ambo defessi fumus. ¶ Vel assidue, jugiter, perseveranter. *Virg. 9. Ecl. Cantantes,* licet, usque (minus via lædet) eamus. *Marzial. l. 5. epigr. 61.* Allates licet usque nos, & usque, Et gannitibus improbis læcessas. ¶ Vel pene, prope. *Ter. Adelph. 4. 2. Rogitas?* Ctesiphon me pugnis miserum, & istam psalterium Usque occidit.

Usque adeo, in tanto, talmente, di tal maniera, ἕως, ἕως, ἕως, in tantum. *Virg. 1. Ecl. Undique* totis Usque adeo turbatur agrus. *Cic. ad Octavianum.* Quis huic urbi usque adeo est inimicus, ut ista dissimulare possit? ¶ Ponitur aliquando pro tandiu, & accipit post se donec. *Plaut. Cist. 2. 3. 40.* Non desisti instare usque adeo, donec adjurat se anus eam mihi monstrare. *Cato c. 67.* Amurcam commutet usque adeo, donec in lacum pervenerit. ¶ Vel accipit particulam dum. *Ter. Eun. 4. 6.* Usque adeo ego illius ferre possim ineptias, & magnifica verba, Verba dum sint. ¶ Vel quoad. *Cic. pro Sext. c. 38.* Usque adeo hominem in periculo fuisse, quoad scitum sit Sextium vivere. ¶ Vel ut. *Id. pro Flacc. c. 23.* Usque adeo ora fuit ab optimatibus illa concio, ut princeps esset Mæandrius.

Usque adhuc, sin qui, μέχρι, τῆδε τῷ χρόνῳ, hæcenus, hucusque. *Plaut. Aut. 2. 3. 10.* Quod celatum est, atque occultatum usque adhuc, nunc non potest. *Suet. in Domit. c. 10.* Usque adhuc certe animum meum probatis, & vultum.

Usque admodum, tandiu, apud veteres. *Cato, c. 156.* Postea ubi iterum occipiet fervere, paulisper demittito usque admodum, dum quinque quinque numeres.

Usque assatum, usque ad satietatem. *Plaut. Pæn. 3. 1. 31.* Edas de alieno, quantum velis, usque assatum.

Usque antehac, sino avanti che, μέχρι πρό τῆρας, usque ad id tempus, antequam. Donatus simpliciter exponit antequam. *Ter. Andr. 2. 1. Ut* animus in Spe, atque in timore usque antehac attentus fuit. idest usque ad id tempus, antequam tua verba audirem.

Usque donec, sino che, usque dum. *Plaut. Mil. 2. 2. 115.* Ibo odorans usque donec perfercutus vulpem eorum vestigis.

Usque dum, sino che, ἄχρις ἄ, idem ac usquequo, vel quoad, vel quandiu. *Plaut. Men. 5. 1. 28.* Usque dum regnum obtinebit Jupiter. *Cic. 3. Verr. c. 5.* Dues prædonum vivos domi suæ, usque dum per me tibi licuerit, tenuisse. ¶ Interdum divisim usurpatur aliis dictionibus interjectis. *Ter. Heaut. 5. 2. Imo* & ibi nunc fuis, & usque dudum id eger, dum loquitur pater. *Cic. l. 12. Fam. ep. 19.* Mihi quidem usque curæ erit, quid agas, dum quocumque egeris, sciero.

Usque eo, in tanto, a tal segno, παρὰ τὸ ἄνωγον, ἕως, in tantum, adeo. Ponitur vel absolute. *Cic. l. 1. de Orat. c. 52.* Plato cum hæc exprimentibus verbis arbitraretur, novam quandam hæxit in libris civitatem: usque eo illa, quæ dicenda de iustitia putabat, a vitæ consuetudine, & a civium moribus abhorrebat. *Id. Verr. 6. c. 40.* Virgils iste cæderet sine causa focium populi Romani? non usque eo improbus. ¶ Sæpe post se exigit particulam ut. *Cic. pro R. Ana. Quod* Amerinus usque eo visum est indignum, ut stetus, gemitusque tota urbe ferent. ¶ Vel ne. *Cic. pro Quinct. Interiorem* esse patitur duntaxat usque eo, ne cum bonis, fama, fortunisque omnibus Sex. Nævii cupiditatis, crudelitati que dedatur. ¶ Vel dum. *Cic. in Acad. 4. c. 7.* Multa facimus usque eo, dum aspectus ipse fides faciat sui iudicii. ¶ Vel quoad. *Cic. 5. Verr. c. 33.* Liciti sunt usque eo, quoad se efficere posse arbitrantur. ¶ Vel donec, & significat tandiu. *Cic. 3. Verr. c. 6.* Usque eo timui, ne quis de mea fide dubitaret, donec ad rejiciendos iudices venimus. ¶ Etiam usque eo quoad accipitur interdum pro tandiu. *Cic. pro Deor. c. 4.* Tamen usque eo se tenuit, quoad a Cn. Pompejo ad eum legati venerunt. ¶ Usque eo antequam idem est ac usque antehac. quod V. supra. *Cic. pro Rosc. Amer. c. 22.* Usque eo animadverti, iudices, eum jocari, antequam Chrysoگونum nominavi, quem simul atque attigi, statim homo fere erexit. h. e. usque ad id tempus, quo Chrysoγονum nominavi.

Usquequoque, adv. in ogni luogo, d'ogn'istorno, παντα, παντα, in unoquoque loco, ubique, passim. *Plaut. Pæn. prol. v. 105.* Mari, terraque illas usquequoque quaeritat. *Cic. 2. Phil. c. 43.* Aut undique religionem tolle, aut usquequoque conserva. ¶ Ponitur etiam pro quocumque tempore, semper, assidue. *Cic. l. 7. Fam. ep. 16.* Usquequoque sapere oportet, id erit telum acerrimum. ¶ Item in omni re. *Cic. 7. Verr. c. 5.* Nolite usquequoque eadem quaerere: in metu belli, furandi qui locus potest esse? ¶ Item pro omnino, univerfium, generatim. *Cic. 5. Fin. c. 30.* An hoc usquequoque aliter in vita, & non ex maxima parte de tota iudicabis?

Usquequo, adv. sino dove, sin dove, Ger. *bis vvan,* Gal. *usque a ce,* Hisp. *hasta quando, us av, a sobra,* quouque, usque ad quem locum. *Plin. l. 6. c. 4.* Nunc habet Surium tantum, & ipsum ab amne influente ibi cognominatum, usquequo magnarum navium capacem esse diximus. ¶ Dicitur etiam de tempore, pro donec, quoad. *Varr. l. 1. de R. R. c. 2.* Quod jubet, ranam luridam conciere in aquam, usquequo ad tertiam partem decoxeris. ¶ Ponitur etiam pro quantenus. *Ulp. l. si suspensa, §. 2. ff. de inoff. testam.* Et ideo etiam in eo libertates, atque legata, usquequo Flacciana permittit, suam habere potestatem. ¶ Dividitur a Partis per Tmesin, interpositis aliis dictionibus. *Marzial.*

Usta, l. 2. ep. 64 Eja, age, rumpe moras, quo te spectabimus usque?
 Usta, s, f. genus coloris rubri, sed ad flavum accedentis, & coloris au-
 ri similis. *Vitr. l. 8. c. 11.* Usta vero, quæ satis habet utilitatis in ope-
 ribus restoriis, sic temperatur: Gleba silis boni coquitur, ut sit in i-
 gne candens; ea autem casto extinguitur; & efficitur purpureo colo-
 re. *Plin. l. 25. c. 6.* Usta casu reperta incendio Pyraei, ceruilla in oris
 cremata: optima Asiatica, quæ purpurea appellatur; fit & cremato
 file marmoroso, & refincto aceto, sine ea umbræ non sunt.
 Ustica, s, m. mons in Sabinis. *Hor. l. 1. Carm. ode 17.* Uctumque dulci
 Tyndari fistula Valles, & Ustica cubantibus Lævia personæ laxa.
 Ustica, s, f. Evonymus, l'Ustica, l'Ustega, inf. Siciliæ, una Æolia-
 rum, a litore Siciliæ 60. M. P. quot ab aliis Æoliis in Austr. & Li-
 bon. *Plin. l. 3. c. 8.*
 Ustilago, inis, f. herba eadem, quæ carduus sylvaticus. *Apulej. de
 herb. c. 109.*
 Ustio, onis, f. abbruciamento, כוּייר, Germ. *brennung*, Gall. *brulement*,
 Hisp. *quemadura*, אש, actus urendi. *Caro c. 38.* Virgas, & sarmenta,
 quæ tibi ultiōni supererunt, in fegetem comburito. Sumitur etiam
 pro ferri candentis admotione ad membrum aliquid ægrum, quam
 vulgo cauterizationem vocant. *Plin. l. 34. c. 15.* Quædam ultiōne sanantur,
 privatim vero canis rabidi morbus. Adde *Cels. l. 8. c. 2.*
 Ustivus, a, um, adject. urendi vim habens. *Æmil. Macer. c. 2. 8.*
 Ustor, oris, m. אשור, אשור, qui urit, cremator. Speciatim ita
 dicebatur, qui corpora in bustuariis cremabat, אשור אשור. *Martial. l.
 3. ep. 93.* Ustorque tædas præterat novæ nuptæ. *Caull. ep. 60. (al. 55.)
 m. Rufj.* Cum devolutum ex igne proferens panem A femiraso
 tunderetur ustore.
 Ustricilla, læ, f. mulier, quæ capillum candenti ferro crispat deliciarum
 causa. Legitur hæc vox secundum nonnullos apud *Tersull. de pall. c. 4.*
 ubi alii omnino aliter.
 Ustrina, s, f. locus, in quo cadaver cremabatur, ab *ustum* sup. verbi
 uro, אשור אשור. Differt a sepulchro, quia locus ille, in quo cada-
 ver cremabatur, si cadaver in eo etiam sepeliebatur, dicebatur sepulch-
 rum, si cadaver alio transferiebatur, ustrina appellabatur. *Festus in
 voce Bustum:* Bustum proprie dicitur locus, in quo mortuus est com-
 bustus, & sepultus, diciturque bustum, quasi beneustum. Ubi vero
 combustus quis tantummodo, alibi vero etiam sepultus, is locus ab u-
 rendo ustrina vocatur. Sed modo bustum, eo, quod sepelitur, sepul-
 chra vocamus. Ustrina quoque אשור אשור, locus dicitur, in quo
 metalla candescunt, ut elaborentur. *Plin. l. 36. c. 21.* In ustrina ter-
 sicantur, ita ut torreatur carbone puro, ac toties vino retingantur
 albo. Sumitur etiam pro quovis ardore, aut ustrione. *Apul. l.
 7. Mer.* Ustrina talis moram non sultuens.
 Ustrinum, ni, n. idem quod ustrina, hoc est locus, in quo cadaver cre-
 matur. *Serv. in 2. Æn.* Alii dicunt, ubi homo combustus est, nisi ibi-
 dem crematus fuerit, non esse bustum, sed ustrinum. *Vetus Inscrip-
 apud Kirchman. de funerib. l. 3. c. 1.* Huic monumento ustrinum applicari
 non licet.
 Ustulandus, a, um, אשור אשור, partic. vel gerund. ab ustor. *Ca-
 sull. de Annal. Voluf. Carm. 34.* Scripta tardipedi Deo daturam intelicibus
 ustulanda lignis.
 Ustulatus, a, um, partic. ab ustor. *Vitr. l. 5. c. 12.* Pali ustulati. *Id.
 l. 1. c. 5.* Talæ ustulatæ.
 Ustulo, as, a. 1. abbruciare, bruciare, אשור, אשור אשור, uro, cremo,
 ab *ustum* sup. verbi uro. *Pacuvius:* Candenti terro crines ustulare.
Auctor Priap. Carm. 45. Ferventi caput ustulare ferro.
 Ustus, a, um, abbruciatus, אשור אשור. *Ovid. l. 1. Met. v. 119.* Tum primum
 siccis aer terroribus ustus Caedit. *Plin. l. 10. c. 7.* Conveniunt ex alto
 etiam pices ad quosdam odores, ut sepiam ustam.
 Ustualis, & le, o. 3. ustualis, אשור אשור. quod usui nostro servit. *Martian. l.
 interdum, ff. de publicanis:* Quoties quis mancipia invecita protefionem
 non fuerit, sive venalia, sive usualia, in pœna commissi est. Sermo
 usualis, h. e. rudis, inornatus, qualis in usu quotidiano, & fami-
 liaris est. *Sidon. l. 4. ep. 10.*
 Ustularius, a, um, idem ac usualis. *Gell. l. 4. c. 1.* Ex iis autem, quæ
 promeritalia, & usuaria in locis iisdem essent, ea sola esse penoris pu-
 tat, quæ sint usui annuo. Ustularius servus, apud *Ulp. l. 14. ff. de
 usu, & habitis.* Per servum ustularium si stipuler, &c.
 Ustulatio, onis, f. acquiritio per usum legitimi temporis jure civili con-
 stituta. *Ulp. in Fragm. tit. 19.* Ustulatio est adeptio domini per conti-
 nuationem possessionis anni, vel biennii, rerum mobilium anni, im-
 mobilium biennii. *Modestin. l. 3. ff. de usucapionibus, & usurpationibus:*
 Ustulatio est adeptio domini per continuationem possessionis temporis
 lege definiti. *Cic. l. 1. de Leg. c. 21.* In qua quoniam usucapionem duode-
 cim Tabulæ intra quinque pedes esse noluerunt, depasci veterem pos-
 sessionem Academiæ ab hoc acuto homine non tinnimus. U. A. Juris
 consultus appellatur etiam capio. *Jabolen. l. ei, a quo, ff. de usucap.*
 An durare nihilominus capionem ejus fundi putes? *Id. l. empotr, ff.
 pro empotr.* Cæterarum partium non impediatur longa possessione capio.
 U. Sumitur & divisim interiecta aliqua dictione. *Ulp. l. 1. ff.
 pro dose:* Si sponsa sponsa ea mente tradiderit res, ut non ea usui
 fieri vellet, cum nuptiæ secutæ sint, usu quoque capio cessabit.
 Ustulatio, is, cepi, captum, a. 3. acquiescere, fare Jus, אשור אשור אשור אשור,
 rem aliquam continuatione usui, vel possessionis mhi attribuo, vin-
 dico, in meum usum convertio, pro quo Jurisconsulti etiam dicunt
 capere usu, capere utilitatis causa, usu suum facere, longo tempore
 capere, diutius possidendo capere, longa possessione capere. *Cic. de A-
 rust. resp. c. 14.* Nihil mortales a Diis immortalibus ufucapere possunt.
Id. Ast. l. 1. ep. 5. De Tadiana re mecum Tadius locutus est, te ita
 scripsisse, nihil esse jam, quod laboraretur, quoniam hæreditas ufuca-
 pta esset. *Plin. l. 5. ep. 1.* Jam biennium transisse, omniaque me ufuc-
 cepisse. Ustulatio etiam divisim, sive citra compositionem. *Pom-
 pon. l. cum solus, ff. de usucapionibus:* Propius est, ut usu eas capere
 non possis.
 Ustulatio, is, a. 3. Ustulatio aliquid suum, est sibi diu utendo vindic-
 care, usu capere. *Plaut. Amph. l. 1. 219.* Cujus nunc es? So. tuus.
 nam puenis ufutecisti tuum.
 Ustulatio, a, um, ufustulatio, cuius est ufustructus in aliqua
 re, non etiam proprietatis. *Ulpian. l. 7. Dig. de usufr. & quemadmodum.* Ustulatio
 est legato, quicunque redditus est, ad ufustructurium pertinet.
 Ustura, s, f. usura, אשור אשור, idem quod usus, seu facultas utendi aliqua re.
Plaut. Amph. v. 108. Ejus usuram corporis cepit tibi. b. e. Alcumæ
 corporis usum cepit, cum ea coivit. *Cic. pro Rab. Posth.* Vos obse-
 ro Judices, ut huic optimo viro usuram hujus lucis, & vestrum con-
 spectum ne eripiat. *Id. l. 3. ep. 1.* Perficiam protecto, ut longi tempo-
 ris usuram, qua caruimus, intermissa nostra consuetudine, & gratia,
 & crebritate, & magnitudine officiorum meorum faciam. Metonymice
 ponitur pro commodo, sive fructu ex rei usu proveniente. *Cic.
 de Sen. c. 15.* Terra nunquam recusat imperium, nec unquam sine usu-

ra reddit, quod accepit, sed alias minore, plerumque majore cum fre-
 nore. Et speciatim pro usu & commodo pecuniæ, quæ alicui uten-
 da conceditur. *Cic. Ferr. c. 72.* Binas centenas ab se ablatas terend-
 um non putant; & recte non putant. quis enim hoc fecit unquam?
 quis denique conatus est tacere, aut posse fieri cogitavit, ut cum se-
 natus publicanos usura sæpe jussisset, magisteri a publicanis pecu-
 niam pro usuris auferret auferre? Item pro talis usuræ mercede
 seu pretio, hoc est pro pecuniæ quæ in tenore forti accedit, usura,
 censo. Græce dicitur τίσθη. Τίσθη partum significat, a τίθη, pario.
 Est enim partus pecuniæ, vel alterius rei commodatæ, sed partus in-
 felix, ac spurus, cum tales res suapte natura steriles sint, & parere
 non debeant. *Lucan. l. 1.* Hinc usura vorax, avidumque in tempore læ-
 nus. *Plin. l. 6. ep. 8.* Ut salva sit non sers modo, sed etiam usura plu-
 rium annorum, non solo il capitale, sed ancora i pro scordi di moli?
 anni. *Cic. Ast. l. 12. ep. 21.* Usuram pendere. *Id. Ast. l. 9. c. 14.* Usuram
 perferibere. *V. Perscribo. Sueton. in Aug. c. 39.* Mutuare pecuniam levio-
 ribus usuris. *Plin. l. 14. c. 4.* Multiplicare usuram. Usturis cum fru-
 ctibus agrorum certare, apud *Cic. 2. Catil. c. 8.* est ex agrorum fructi-
 bus usuras dissolvere. *mangiar' il suo in erba per pagar' i cenli.* V. ibi
 Interpretes. Ustura centesima, dodeci per cento. V. Centesimus. U-
 stura uncia. uno per cento. V. Uncia, & Unciarius. Ustura bestis, or-
 to per cento, cum octo in singulos centenos quotannis solvantur. *leg.
 penult. Cod. de Usur.* Ustura quadrans, tre per cento, cum pars cen-
 tesimæ quarta, hoc est e centenis terni solvantur. *Scevola l. 21. Dig.
 de ann leg.* Usturæ quincunces, cinque per cento, leg. 17. *Dig. de U-
 sur.* Ustura semis, vel semifialis, sei per cento, leg. 5. *Dig. de operi-
 bus publ. & leg. 10. Dig. de pollicatis.* Ustura triens, quattro per cento, l.
 3. ad leg. *Falcid.* Hæ autem appellationes ductæ sunt ab assis partibus,
 quæ sunt bes, triens, quadrans, nam centesima est veluti as usura-
 rum, hoc est usurarum maxima, a qua deinceps descendendo usuræ
 reliquæ denominantur. Mos tuit apud Romanos, ut singulis mensi-
 bus Idibus cuiusque mensis usuræ solverentur. *Cic. l. 1. Catil.* Præter-
 mitto ruinas fortunarum tuarum, quas omnes impendere tibi proximi-
 mis Idibus senties. Quod dicit *Cic.* quia Idibus solveret tæneratoribus
 usuras Catilina cogebatur.
 Usurarius, a, um, ex quo capitur usus, cuius solum usum habemus.
Plaut. Amph. l. 2. 36. Alcumam uxorem capti usurarium. *Id. Curc. a. 3.
 v. 12.* Usurarius puer. *Δυστυχός, h. e. meritorius,* qui sui corporis usum
 alteri præbet. Accipitur etiam pro tænebræ, ut usurarium debi-
 tum, apud *Julian. leg. 6. Dig. de negot. gest. est,* cuius usuræ debentur.
 Usuraria pecunia, apud *Ulpian. l. 11. Dig. de compenfat. est,* quæ
 sub usuris debetur. Usurarius debitor est, qui usuras pendit, *Papi-
 nian. l. 7. Dig. de Usur.*
 Usurpatio, onis, f. usurpazione, l'usare, uso, ιδιοποιησις, frequens usus.
Cic. in Bruto c. 71. Qui hoc tempore ipso cum liceat, in hoc communi
 nostro, & quasi fatali malo consoletur se, cum conscientia optimæ men-
 tis, tum etiam usurpatione, & renovatione doctrinæ. Dicitur sæpe
 de malo usu rei alicujus, qui contra jus factus sit. Apud *Liv. l. 27. c. 19.*
 Scipio Hispanos regem se appellantes coercens, iussit eos Regis usurpa-
 tionem abstinere, quæ apud Romanos intolerabilis vox erat. *Plin. l. 33. c.
 2.* Superba usurpatio nominum. Sumitur etiam pro possessionis in-
 terruptione. *Paul. l. 2. ff. de Usucap.* Usurpatio est ufucapionis interrup-
 tio. Oratores autem usurpationem frequentem usum vocant.
 Usurpator, oris, usurpatore, qui malo jure aliqua re utitur. *Ammian. l.
 26. c. 7.* Usurpator indebitæ potestatis.
 Usurpatorius, a, um, adject. usurpatorio. *Imp. Constant. & Julian. in
 Cod. Justin. l. 10. tit. 47. leg. 8.* Si quis usurpatoria auctoritate amplius
 aliquid fuerit conatus exigere.
 Usurpatus, a, um, usurpato, ususto, partic. ab usurpor. *Cic. 7. Verr.* Id
 nunc nullo novo officio suo, tot annis post jure imperii nostri quanta-
 nis usurpato, ac semper retento summi in difficultate navium a C. Verre
 pretio afsecutus sunt. *Id. ibid.* Quid vero illa Segestianorum non solum
 literis tradita, neque commemorata verbis, sed multis officio illorum
 usurpata, & comprobata cognatio? *Id. 5. Fam. ep. 16.* Consolationes a
 sapientissimis viris usurpatæ. Usurpata uxor dicebatur, quæ cum
 annum integrum cum viro, licet sine legibus, fuisset matrimonii causa,
 in manu mariti venisset, & e tutorum potestate exisset, tanquam
 ufucapta cenfebatur; atque hoc matrimonium usu insum dictum est, ut
 docet *Serv. ad l. 1. Georg.* ubi tria connubiorum genera recenset, usu,
 confarreatio, & comptione. *Gell. l. 3. c. 2.* Non esse usurpatam
 mulierem, quæ calendis Januar. apud virum causa matrimonii esse
 cœpisset, & ante diem quartum cal. Januar. sequentis usurpatum isset.
V. Sigon. l. 1. de ant. jure Civ. R. c. 6. alioque *Gellii* interpretes. U-
 surpatum est, d' uso, d' in coluere. *Ulpian. l. 1. Dig. de extraord. cognat.*
 Usurpatum est, ut his quoque jus dicitur.
 Usurpo, as, a. 1. usare spesso, usurpare, Ger. *gebrauchen*, Gal. *usurper*,
 Hisp. *usurpar*, אשור אשור, est in frequenti usu habere, & hoc sine ver-
 bere, sive factis fiat, ut ait *Valla l. 5. Elegant.* Igitur est frequenter di-
 cere, vel frequenter facere. *Cic. in Or.* Quod semper usurpamus in o-
 mibus dictis, ac factis, minimis, ac maximis, cum hoc decere dici-
 mus, illud non decere. *Id. ad Brut. ep. 15.* Ut Solonis dictum usurpem.
 Usturpare oculis, est cernere, videre. *Lucr. l. 1. v. 300.* Nec trago-
 a quimus usurpare oculis. *Plaut. Trin. 4. 2. 3.* Advenio ex Seleucia, Ma-
 cedonia, atque Arabia, quas ego neque oculis, neque pedibus unquam
 usurpavi. idest, quas neque vidi, neque alii. Usturpare barathrum,
 est eo uti ad se demergendum. *Id. Bacch. 1. 2. 41.* O barathrum, ubi
 nunc es? ut ego te usurpem libens! Apud *eund. Caf. 3. 5. 9.* dicuntur
 aures sonium usurpare, hoc est exaudire. Usturpare ossum, est o-
 tatio trui. *Tacit. Ann. 14. c. 55.* Augustus Agrippæ usurpare otium post
 labores concessit. Usturpare civitatem, est dicere se civem, & pro
 civis se gerere. *Cic. 7. Verr.* Sed cum imploraret sapius, usurparetque
 nomen civitatis. Usturpare memoriam alicujus, est mentionem de
 eo tacere. *Cic. in Lælio:* Quis est, qui C. Fabricii, M. Curii non
 cum charitate, & benevolentia memoriam usurpet, quos nunquam vi-
 derit? Usturpare usum, est, quod vulgo dicitur, capere possessionem.
Liv. l. 27. Nec avorum memoria Dilem quemquam id jus usurpavit.
 Usturpare aliquem, sæpe est nominare, appellare. *Cic. 2. Offic. c.
 11.* Lælius, is, qui sapiens usurpatur. *Id. de Univ. c. 11.* Jupiter,
 atque Juno, & reliqui, quos fratres inter se agnatosque usurpare, at-
 que appellare videmus. *Id. pro Mil. c. 7.* Appia vi, quæ ante fileba-
 tur, eadem nunc crebro usurpatur. Interdum hoc verbum signifi-
 cat contra jus facte aliqua re uti, occupare, invadere. *Suet. in
 Claud. c. 25.* Civitatem Romanam usurpantes securi percussit. *Tacit.
 Annal. c. 13.* Munera Censoria usurpans, fursulo detringendo, usurpare.
 V. *Surculus.*
 Usus, a, um, particip. V. Utor.
 Usus, us, m. uso, Ger. *brauch*, Gal. *usage*, Hisp. *uso*, אשור אשור, utendi
 actus,

atus, exercitatio, tractatio. Cic. 1. de Or. c. 4. Ut ad eam doctrinam, quam suo quisque studio consecutus esset, adungeretur usus frequens, qui omnium magistrorum præcepta superaret. Id. pro Corn. Balbo, c. 20. Assiduos usus rei deditus, & ingenium, & artem expe vincit. Plin. l. 1. ep. 20. Usus magister egregius. ¶ Sumitur etiam pro consuetudine, more. Ter. Heaut. Mihi sic est usus, tibi ut opus est factu, face. h. e. sic meus est mos, ita consuevit. ¶ Item pro conversatione, familiaritate. Cic. l. 7. Fam. epist. 33. Num a Volunio Senatore esset, quomodo mihi est magnus usus. Id. l. 13. epist. 24. Inter nosmetipsos vetus usus intercedit. ¶ Item pro fructu, & utilitate, quod solemus aliqua re ideo uti, ut ex ea fructum percipiamus. Cic. Attic. l. 1. epist. 1. Fuit & mihi, & Quinto fratri magno usui in nostris petitionibus. Id. 4. Tusc. Quod sit ex usu. h. e. quod sit secundum utilitatem, seu quod aptum sit ad usum nostrum. ¶ Item pro experientia, quæ ex longo rerum usu acquiritur. Ovid. 6. Metam. v. 29. Serpens venit usus ab annis. Casp. l. 3. B. Cru. c. 45. Pompeius dixit, non reculare se, quin nullius usus imperator diceretur, si &c. ¶ Interdum usus indeclinabilis nominis more adhibetur, quemadmodum opus, cum quo communem habet significationem, bifogno, necessitud. Uirpatur vel absolute. Ter. Heaut. 3. 2. 42. Non usus venit, spero, h. e. non opus erit, non erit necesse. Cic. 4. Tusc. c. 2. De cæteris studiis alio loco dicemus, si usus fuerit. ¶ Vel cum ablat. rei, & dativo personæ. Plaut. Aſm. 1. 1. 76. Vixinti jam usus est filio argenti minis. Ter. Heaut. 3. 1. 47. Non usus factu est mihi. ¶ Vel cum solo abl. rei. Virg. 8. Æn. v. 441. Arma acri facienda viro: nunc viribus usus, nunc manibus rapidis. ¶ Vel etiam cum acc. loco ablativi. Plaut. Pſeud. 1. 3. 151. Ad eam rem usus est hominem astutum, doctum, &c. ¶ Uſu venire. V. infra in Uſu venire.

Uſufructus, us, m. usufructo, ἐπιχρηστικὸν, ἀρχαῖον, rei usus fructuosus, cum scilicet res aliqua non nostra est, sed perinde ex ea fructuum, atque utilitatem capimus, ac si nostra esset. Ulp. l. 1. ff. de usufructu: Usufructus jus alienis rebus utendi, fruendi salva rerum substantia. Cic. pro Cæc. c. 4. Uſufructum omnium bonorum suorum Cæcennia legavit, ut frueretur una cum filio. Id. in Top. c. 3. Si paterna filii uxori ancillarum usufructum legavit a filio, neque a secundo hærede legavit, mortuo filio mulier usufructum non amittet. ¶ Separate etiam usurpatur, Cic. pro Cæc. c. 7. Usus enim ejus, & fructus fundi, testamento viri, fuerat Cæcennæ.

Uſuravit, ebat, enit, imp. 4. usurare, intervenire, accidere, ἐπιδραμεν, evenit, accidit, contingit. Cic. pro Quinto c. 15. Nam quid homini potest turpius; quid vero miserius, aut acerbius usufruere? Id. de Sen. c. 3. Nam si id culpa senectutis accideret, eadem mihi usufruere: omnia, & reliquis majoribus natu. Auſt. ad Herenn. l. 2. c. 5. Dicet, eum præmeditatum fuisse, quid sibi esset usufruendum. ¶ Revera duæ voces sunt usu venit: itaque præter quam quod in allatis & aliis similibus exemplis separatæ inveniuntur in optimis Codicibus, interferitur etiam his interdum alia vox. Cic. Att. 14. epist. 12. Nunc venit idem usu mihi, quod tu tibi scribis. Id. 1. de Orat. c. 40. Quid quod usu memoria patrum venit, ut &c.

U A N T E T.

Ut, adv. siccome, come, ὡς, Ger. wie, Gal. como, ὡς, ὡς, ὡς, ὡς, sicut, velut, adverbium similitudinis. Plaut. Rud. 4. 4. 55. Ut tute es, item censes omnes esse? Cic. 2. Phil. Ut quidam morbo aliquo, & sensu stupore suavitatem cibi non sentiunt; sic libidinosi, avari, facinorosi verè laudisquam non habent. ¶ Cum sumitur pro veluti, sub eodem verbo casus similes antecedentibus ponit. Cic. 2. Acad. Ea se sola percipere dicunt, quæ tactu intimo sentiunt, ut dolorem, ut voluptatem. ¶ Usurpatur quoque extra similitudinem, pro quemadmodum, qua ratione. Cic. Attic. l. 1. ep. 13. Ut me circumfiterent, ut aperte jugula sua pro meo capite P. Clodio ostentarent. Virg. 2. Æn. Inlandum, Regina, jubes renovare diorem, Troianas ut opes, & iamentabile Regnum Eruerint Danaï. ¶ Item pro quomodo, cum quadam admiratione, & indicativum ponit. Plaut. Capt. 1. 2. 62. Ut sæpe summa ingenia in occulto latent. Cic. pro Mili. Ut contempserit, ut pro nihilo putavit! ¶ Item pro quomodo cum interrogatione. Plaut. Persa. 1. 1. 17. Ut valet? R. Ut quo. ¶ Item pro prout, & hoc fere per Parenthesis. Ter. Phorm. Ut nunc sunt mores. h. e. secundum mores, quibus bodie utimur. Cic. de Sen. Multæ etiam in homine Romano literæ. Id. in Bruto. Postquam Clithæm multum, ut temporibus illis, valuisse dicendo. h. e. secundum illorum temporum eloquentiam. ¶ Item pro quippe. Plaut. Cure. 2. 1. 2. Quando Æsculapii ita sentio sententiam, ut qui me nihili faciat, nec salvum velit. ¶ Est etiam adverbium quantitatis, & ponitur pro quam, admirative. Cic. Att. l. 2. ep. 21. Ut ille tum humilis, ut demissus erat! ut ipse etiam sibi, non ius solum, qui aderant, duplicabat! ¶ Item pro quam sine admiratione, cum superlativis. Cic. pro Cluent. Tum appellat hilari vultu hominem Bulbus, ut blandissime poteit. Id. 2. de Or. Ut quisque optime Græce sciret, ita esse nequissimum. ¶ Item pro quantum. Plaut. Aſm. 3. 3. 39. Ut vestræ fortunæ meis præcedunt, Libane, longe. Plin. in pref. bist. nar. Nisi ut prodesset tantumdem posses, ut velles. Sueton. in Tito, c. 7. Abstulit alieno, ut si quis unquam. quanto aliter mai. ¶ Item adverbium est temporis, pro postquam, ex quo, & indicativum petit. Cic. 3. Verr. Ut hæc audivit, sic exaruit, &c. Id. in Somn. Scip. c. 3. Atque ego ut primum flutu represso loqui posse cepi. ¶ Item pro eum, quando. Ter. Adelph. 3. 3. Nam ut numerabatur forte argentum, intervenit homo de improvviso. ¶ Item est adverbium optandi, pro utinam. Ter. Heaut. 4. 6. 6. Ut te omnes Dii Deæque perdunt. ¶ Invenitur etiam positum pro quod, vel pro usu verbi infiniti. Nepos in Annib. c. 1. Si verum est, ut populus R. omnes gentes virtute superaret. Al. Superavit. Cic. pro Rosc. Amer. c. 41. Non est verissime, ut Chryfogonus horum literas adamarit, aut humanitatem. ¶ Us est etiam conjunctio, acciōcchè, cōscicchè, ebe, & conjunctivum postulat. Cic. de Arusp. resp. Negotium magistratibus est datum, ut curarent, ut sine vi mihi edificare liceret. Id. ibid. l. 16. ep. 2. Cura ut valeas. Id. Verr. 7. c. 69. Ut vere dicam, per dir vero. Nepos 1. c. 4. Curiores miserunt, ut nuntiant. Plaut. Pam. 1. 2. 35. Olent, falsa sunt, tangere ut non velis. Plin. l. 18. c. 29. Ut carbunculi non noceant. ¶ Uſum frequentissimum habet post hæc voces, talis, tantus, tot, tam, adeo, sic, ita, huiusmodi, & similes, loco particulæ quod. Sed hæc voces interdum subaudiuntur. Cic. 1. Tusc. Non sum ita hebes, ut ista dicam. Id. in Bruto. Gellius non tam vendibilis Orator, quam ut nescires, quid ei decisset. h. e. talis, ut nescires. Id. 2. de Leg. Nec enim illum hoc frigidum flumen attigi, cum ad multa accesserim, ut vix pedem tentare id possim. h. e. adeo ut. ¶ Item cum verbis timendi, pro ne non, & dubitationem signat. Ter. Andr. 4. 2. Dies mihi ut sit satis, vereor, ad agendum. ¶ Est etiam conjunctio conditionalis, pro dummodo. Cic. 5. Verr. In jugere Leontini agri medimnum fere tritici fertur, perpetua, atque æquabile fatione, ager efficit cum oſtavo, bene

ut agatur; verum, ut omnes Dii adjuvent, cum decimo. ¶ Item adversativa, pro quamvis, licet. Ovid. l. 3. de Pom. eleg. 4. Ut desint vires, tamen est laudanda voluntas. ¶ Item pro esto. Cicero ad Brutum, 9. Nos te, utumque exercitum expectamus, sine quo, ut reliqua ex sententia succedant, vix satis liberi videmur fore. Ovid. de Ponto, l. 4. el. 5. v. 7. Luce minus decima dominam venietis in urbem, ut festinatam non faciat iter. ¶ Interdum usurpatur cum indignatione. Ter. Phorm. 4. 3. 64. Nil do: impuratus me ille ut etiam irritat? ¶ Interdum elegantur causa. Cic. de Sen. Invitus feci, ut L. Flaminius de Senatu eicerem. Nihil enim significat, nisi inustus fieri. ¶ Coniungitur sæpe cum adv. non, pro quin. Cic. 1. de Fin. Fieri nullo pacto potest, ut non dicas, quid non probes quis, a quo dissentias. Quintil. l. 7. c. 3. Vereor, ut non jam ferat equisquam. ¶ Item cum ne, pro ut non. Cic. ad Q. Fr. l. 3. Opera datur, ut judicia ne fiant. ¶ Item cum si, & significat perinde ac si. Cic. l. 4. Fam. Eius negotium sic velim suscipias, ut si esset res mea. Nepos in Datam. c. 3. Vincit ante he Thyum agebat, ut si feram bestiam captam duceret. ¶ Item cum plurimum, & valet quam plurimum, seu valde frequenter, plerumque. per lo più. Cic. 2. de Leg. In quo & suscipiendo, & gerendo, & deponendo jus ut plurimum valet, & fides. ¶ Item cum pro, pro exempli gratia. Ulp. l. Julianus. ff. de off. emp. & vend. Edibus distractis, vel legatis, ea esse ædium solemus dicere, quæ quasi pars ædium, vel propter ædes habeantur, ut puta putei. ¶ Item cum quid, cum interrogatione, pro quomobrem. Cicero Attic. l. 7. ep. 7. Depugna, inquis, potius, quam servas. Ut quid? si victus eris, proficere, si viceris, tamen servas. ¶ Item cum alio, ut pro quomodo, utcumque. Ter. Phorm. 3. 1. 4. Nam ut erant alia, illi certe, quæ nunc domi tuæ est, consuleres.

Utcumque, adv. comunque, in qualunque modo, sia come si voglia, ὅπως ἂν, ὡς ἔτιχεν, quocumque modo, quomocumque, ab ut, & cumque. Plaut. Epid. 1. 1. 47. Utcumque in alto est ventus, Epidice, ex uno velum vortitur. Cic. in Or. c. 17. Utcumque se affectum videri, & animum ardentem moveri volet, ita certum vocis admovebit sonum. Liv. in pref. operis: Utcumque erit, jubebit tamen, &c.

Utens, a, um, particip. significationis passivæ, da servirsiene, ὑποστῆναι. Ter. Heaut. 1. 1. 81. Ætas ad hæc utenda magis idonea. Cic. 4. Verr. c. 18. Omnia utenda, ac possidenda tradiderat. Id. 3. Tusc. c. 18. Quod utendum accepit, reddere. Plaut. Men. 2. 2. 94. Ego illum non condonavi, sed sic utendam dedi. His, & aliis similibus locis usendum dare idem est ac commodare, aut mutuum dare.

Utens, tis, non partic. ab utor, ubi si serve. Ovid. 12. Metam. Haud tulit utentem pugnae successibus ultra. Cic. in Top. c. 18. Ratione utens. Id. 2. Off. c. 2. Magnitudo divitiarum illum fortasse adjuvat, qui habet: ne id quidem semper, sed fac jurare: utentior sane sit, honestior quomodo? h. e. utilior. Alii leg. opulentior, alii potentior.

Utensilia, ium, n. 3. utensilia, ὑποκείμενα, quæcumque usui nostro sunt necessaria, ab utensilis, quod veteres pro utilis dixerunt. Liv. l. 3. c. 49. Exutisque omnibus utilibus miles Tullulum se, fide miseræ cordaque victurus hospitum, contulerat. Id. l. 26. c. 33. Quæque una secunda dediderunt, agrum urberaque, divina, humanaque utensilia, five quid alii dediderunt, de his rebus quid fieri velitis, vos rogo, Quirites. Col. l. 12. in prefat. Utensilia, quibus aut aliter hominum genus, aut etiam extollitur.

Utensilis, le, adject. utile, fruttuoso, ὑποκείμενα, utilis. Varr. l. 1. R. R. c. 2. Quid in Italia utensile non modo non nascitur, sed etiam non egrégium fit?

Utensilitas, atis, idem ac utilitas, usus. Terull. de habit. mul. c. 5. Ferri, & æris utensilitas.

Uter, uteri, m. idem ac uterus. Catil. apud Non. c. 2. m. 915. Nunc uter crecit, non potest celari.

Uter, utris, ut. ore, ἄρκυς, ἄρκυς, pellis, qua vinum, aut oleum, aut alia quæpiam similis res deterri solet. Virg. 2. Georg. Mollibus in pratis unctos saliere per utres. Ovid. 3. Amor. el. 11. Molios Ithacis inclufimus utribus Euros. Plin. l. 12. c. 7. Lycion aptillimum medicinæ, quod est spumofum: Indi in utribus camelorum, aut rhinocerotum id mittunt.

Uter, utra, utrum, quale di due, πότερος, ἄπτερος, quis ex duobus. Cic. 1. Verr. Utrum reprehendi? quod patronum juvabat eum, qui tum in miseris erat? an quod alterius patroni mortui voluntatem conserabat, a quo summum beneficium acceperat? utrum horum reprehendis? ¶ Est etiam nomen indefinitum, seu infinitum, idem significans, quod quis infinite positum, nisi quod quis de pluribus, uter de duobus dicatur. Cic. de Fato: Quoniam utriusque studii nostra professio est, hodie utro frui malis, vestra optio est. Id. 2. ad Q. Fr. ep. 12. Utros ejus habueris libros (duo enim sunt corpora) an utroque. nescio. Id. pro Mili. c. 9. Uter utrius infidias fecerit. ¶ Ponitur interdum pro alteruter, Pano, o P'altro. Cic. 5. Verr. Omnium controversiarum, quem essent inter aratorem & decumanum, si uter vellet, edicet, se recuperatores daturum. Id. in Divin. c. 14. Utrum dixeris, id contra te futurum. ¶ Jungitur etiam cum verbis numeri pluralis, est enim nomen collectivum. Plaut. Men. 5. 2. 19. Loquere, uter meruisti culpam, paucis. Id. ib. 5. 9. 60. Uter eratis? tun? an ille major? ¶ Dicitur etiam de pluribus, quam duobus. Vitr. in prefat. l. 7. Alii eum scripserunt esse in cruce fixum: nonnulli, in eum lapides esse confectos: alii, Smyrnæ vivum in pyram conjectum, quorum utrum ei acciderit, inerenti digna constitit pœna.

Uterculus, i, m. ventricello, δελφιδιον, parvus uter, seu venter. Plin. l. 11. c. 12. Præterea e fronde, ac pabulis potius in uterculo congestus apum; ore enim vomunt, &c. ¶ Est etiam diminutivum ab uter, utris, piccolo utre. Apulej. l. 1. Miles. Sanguinis eruptionem uterculo admoto excipit diligenter.

Utercumque, utracumque, utrumcumque, qual di due tu vno, ὅποτερος ἂν ποτε, idem, quod utervis, five uter libet. Cic. l. 6. Fam. ep. 4. Magnæ utrique copiæ ita paratæ ad pugnam esse dicuntur, ut utrumcumque vicerit, non sit mirum futurum. Gell. l. 5. c. 10. Ne sententia sua, utramcumque in partem dicta esset, ipsa se se recideret.

Uterinus, a, um, uterino, fratello da parte di madre, ἑμώδης, qui ex eodem utero prodiit, hoc est qui matrem eandem, non tamen eundem habuit patrem. Uterinis fratribus opponitur consanguinei, qui de uno patre nati, ut Casus l. 2. Instit. sis. 8. & Theophilus, in Instit. de legit. adgnat. success. definiunt. Justinian. l. 3. Instit. sis. 10. de bon. possess. §. 3. Frater, sororve, consanguinei, vel uterini.

Uterilibet, utralibet, utrumlibet, uno di due, ὅποτερος ἂν, alter ex duobus, quem tibi canere libet. Cic. pro Quinto. c. 26. Utrumlibet elige, alterum incredibile est, alterum nellarium, & ante hoc tempus utrumque inauditum. Plin. l. 24. c. 4. Superbis cortex tritus, ex aqua calida potus sanguinem fluentem ex utralibet parte sistit.

Uternam, utranam, utrumnam, qual di due mai, ὅποτερος ἂν, idem, quod uter. Hor. lib. 2. sat. 2. v. 107. uternam Ad casus dubios fides tibi

sibi certius, hic, qui Pluribus asuerit, &c.
 Uterque, utraque, utrunque, *l'uno, e l'altro, ἀμφοτέρω, ἑξῆς*, alter, & alter, vel unus & alter. *Ter. Phorm.* 5. 3. 17. Uterque utriusque est cordi. *Cic. Attic.* 9. ep. 10. Non est tunc fidei, ut contra alterutrum, cum utriusque sis maxime necessarius, arma feras. *Id. Fam.* 8. ep. 16. Fabius amantissimus utriusque nostrum. *Neptos* 25. c. 14. Pari fastigio itetit in utraque fortuna. h. e. in prospera, & in adversa. ¶ Jungitur & cum nominibus, & verbis numeri pluralis, cum sit nomen collectivum. *Tacit.* 2. *hister.* c. 97. Legati cunctabantur; Flaccus anxius proprio bello, Bolanus nunquam satis quieta Britannia: uterque ambigui. *Plaut. Cure.* 1. 3. 31. Uterque infantiunt. ¶ Usurpatur & in plurali, cum de duobus rebus generibus sermo est. *Cic. de Orat.* 1. 3. c. 26. A quibus utriusque summittitur aliquid. *Id.* 1. *Offic.* c. 1. Quoniam utriusque, & Platonici, & Socratici esse volumus. h. e. volumus utramque harum sectarum sequi. *Tacit. de Germ.* c. 34. Utræque nationes. ¶ Etiam cum de duabus tantum rebus, vel personis loquimur, plur. numero utimur; licet rarius hoc sit, & potius poeticum. *Tacit. Ann.* 16. c. 11. Illa utroque intuens. h. e. patrem, & aviam. *Neptos* 20. c. 2. Utroumque Dionysiorum opibus Corinthii sæpe adjuvi fuerant. *Virg. E.* 6. v. 685. palmas utraque tendenti.

Utervis, utravis, utrumvis, *quale di due tu vuoi, ὁποῦντος ὅ, uter, quem vis, uterlibet.* Hoc differunt *utervis*, & *uterlibet* & *quisvis*, & *quilibet*, quod illa unum ex duobus significant, hæc unum ex pluribus. *Cic. de Senect.* c. 10. At minus habeo virium, quam vestrum utervis. *Id. pro Rosc. Amer.* c. 1. Utrumvis salvo officio se tacere posse arbitrantur.

Uterum, i, n. 1. idem quod uteris. *Turpil. apud Non.* c. 3. n. 258. Disperii misera, uterum cruciatur mihi. *Afran. ibid.* Sedit uterum, ut non omnino tamen.

Uterus, i, m. *utero, matrice, ventre, δελφίς, μήτρα, γαστήρ, ὕδρα*, loci muliebres, in quibus fetus concipitur. Est enim proprius mulieris. Nam in cæteris animalibus vulvam potius appellamus. *Plin.* 1. 11. c. 37. Fæminis eadem omnia, præterque vesicæ junctus utriculus, unde dicitur uterus: quod alio nomine locos appellat, hoc in reliquis animalibus vulvam. ¶ Proprie aliud *venter*, aliud *uterus*, aliud *alvus*. Quibus de vocibus sic *servius* ad *illud* 2. *Æn.* Uterumque armato milite complet: Uterus, *inquit*, est mulierum. Nam prægnantis proprie est, quem modo ideo dixit, quia dicitur esse, tæta armis. Alvus est, quo defluunt sordes, ut *Sallustius*: Simulans, sibi alvum purgari. Venter, qui videtur, *Juvenal.* Montani quoque venter adeit abdomine tardus. *Plaut. Aut.* 4. 7. 10. Perii mea nutrix, obsecro te, uterus dolet. Alii legunt *uterum*, ut sit accusativus Græco more positus. ¶ *Uterum ferre*, vel *gerere*, est gravidam esse. *Cels.* 1. 2. c. 10. Sanguinem mitti junioribus, & tæminis uterum non gerentibus vetus est. ¶ Dicitur etiam de bestis. *Plin.* 1. 8. c. 43. *de aîna.* Sed incontinens uterus urinam genitale reddidit, nisi cogatur in cursum venieribus a coitu. ¶ Sumitur etiam pro ipso partu. *Tacit.* 1. *Ann.* c. 59. Arminium rapta uxor, subiectus servitio uxoris uterus, recordem agebant. ¶ Per similitudinem dicitur de parte latiore navis, aut dolii. *Tacit. Ann.* 2. c. 6. Naves lato utero. *Colum.* 1. 12. c. 4. In utero dolii.

Uti, come, ὄσ, ὄσσις, idem, ac us, quod hinc tactum videtur, per Apocopen, idest quomodocumque, quemadmodum. *Plaut. Amph.* 2. 1. 9. Tamen quoniam loquar, hæc uti facta sunt, nunquam ullo modo me potes deterrere. ¶ Ponitur aliquando pro *tantum* cum pronomine *is, ea, id*, quod vel exprimitur, vel subintelligitur. *Cicer.* 9. *Phil.* in fine. Quod sepulcrum ipsius, liberorum, posterorumque ejus sit, uti quod optimo jure sepulcrum publice datum est. *Id. Phil.* 11. c. 12. Senatui placere, C. Cassium provinciam Syriam obtinere, uti qui optimo jure provinciam obtinuerit. id est tanquam is, qui optimo jure, &c. ¶ Denotat aliquando causam finalem, quemadmodum & ut, *accoschê.* *Cic.* 1. 13. *Fam.* ep. 1. Is ad me dedit literas, uti se tibi placarent.

Utibilis, & le, o. 3. *utile, ἕξιονος*, idem, quod utilis, seu res, qua uti possimus. *Plaut. Merc.* 2. 5. *sc. ut.* Eamus intro: non utibilis hic locus factis tuis. *Id. Mil.* 2. 3. *sc. v. 19.* Magis ad rem non potest esse utibile. *Teren. Phorm.* 4. 4. *sc. v. 9.* Quid minus utile fuit, quam hoc ulcus tangere, aut nominare uxorem?

Utica, æ, f. *Itysca, Arabibus Bensero, Ital. Biserta, ὕνικα, ἵνικα*, urbs litoralit Africæ proprie dictæ, in Regno Tunetano, satis ampla, & munita, cum portu capaci, seu verius sinu parvo maris Africi, ad Baeram Æ. ubi Cato mortem sibi concivit, qui propterea *Uticensis* cognominatus est. Aiiis est *Porto Farina*, incolis *Gareil Melba*, al. *Mazgachares*.

Uticensis, e, adject. ad Uticam pertinens, ut Uticensis ager, *Liv.* 1. 27. c. 5. ¶ Uticenses, Uticæ incolæ. *Cic. pro Balb.* c. 22.

Utilis, & le, o. 3. *utile, ἕξιονος, ἕξιονος*, quod nobis usui est, vel confert. Est ab *utor*. Nam per lyncopen factam est *us utilis*. Usurpatur vel absolute. *Cic.* 1. *de Nat. Deor.* Res utiles, & salutares Deorum esse vocabulis nuncupatas. *Hor.* in *Aræ*: Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci. *Plin.* 1. 7. c. 28. Ob id neutra manu, neutro pede satis utilis, hoc est, cuius utraque manus, & uterque pes vitata commode officio suo fungi non possunt. ¶ Vel cum dativo personæ. *Do. sibi.* ad *Cic.* 9. *Fam.* ep. 9. Sic enim facillime quod tibi utilissimum erit auxilium capies. *Pallad.* in *Novemb. sis.* 1. Ager frumentis utilior. ¶ Vel cum acc. rei, & præp. ad. *Cic.* 3. *Off.* Nonne igitur sapiens, si fame ipse conficiatur, abstulerit cibum alteri homini ad nullam rem utili? ¶ Videtur etiam genitivo jungi *Ovid.* *Heroid.* ep. 5. *prope fin.* Quæcunque herba potens ad opem, radixque medendi Utilis in toto nascitur orbe, mea est. ¶ *Utilia, um*, res utiles. *Senec. epist.* 87. M. Cato canterio vehebatur, & hippoperis quidem positus, ut secum utilia portaret.

Utilitas, atis, f. *utilitas, ὕξιονος, ὕξιονος*, commodum, fructus. *Cic.* 1. *de Fin.* c. 10. Ut etiam nulla sit utilitas ex amicitia, tamen ipsi propter se ipsos amentur. *Id.* 3. *Offic.* c. 10. Nec tamen nostræ nobis utilitas tes omittendæ sunt. *Rufus* *Cic.* 1. *Offic.* c. 23. Afferre utilitatem alicui. *Id.* *de amic.* c. 9. Utilitatem capere ex aliqua re. *Id.* 3. *de Orat.* c. 2. Quære utilitatem in re aliqua. *Id.* 2. *de Orat.* c. 51. Reterre omnia ad utilitatem suam. *Id.* 1. *de Orat.* Estne utilitatis alicui. *Quintil.* 1. 3. 8. Utilitatem duci. ¶ *Utilitas alicujus*, h. e. utilitas, quæ ex aliquo capitur. *Ter. Eun.* 2. 3. 17. In ea re utilitatem ego faciam ut cognoscas meam. *Cic. Fam.* 16. ep. 3. Utilitatibus tuis possim carere. *posso fieri senza il suo servizio.* ¶ *Utilitas belli* significat res illas, quæ ad bellum utiles sunt, in illo *Cicer. pro leg. Manil.* c. 6. Itaque hæc vobis provincia, Quirites, si & belli utilitate, h. e. pacis dignitate retinere vultis, non modo a calamitate, sed etiam a metu calamitatis defendenda est. Supra c. 2. dixerat: Et pacis ornamenta, & subidia belli requireris. Alii leg. *ad belli utilitatem*, quod eandem sententiam habet. ¶ *Utilitatem oculis* obtinere, apud *Plaut. Epid.* 5. 1. 28. est oculorum usum habere, recte cerere.

Utiliter, adv. *utiliterno, ἕξιονος, ὀφειλόμενος*, ex usu, commode. *Cic.* 4. *Acad.* Atque illi quidem etiam a natura utiliter dicebant permotiones:

istas animis nostris datas. *Ovid.* ep. 1. v. 67. Utilius starent etiam nunc mœnia Phœbi. *Plin.* 1. 17. c. 14. Cunco adactum utilissime adstringitur. Utinam, *Dio voglia, ὄρε, ἄρα*, adv. optandi, ab *us*, cum optandi est, & particula *nam.* *Cic. pro L. Man. Utinam*, Quirites, virorum fortium, atque innocentium copiam tantam haberetis. *Id.* 1. 14. *Fam.* ep. 4. Quod utinam minus vitæ cupidus fuisset. *Id.* *Att.* 1. 13. ep. 46. Quod utinam, iterum utinam, tuo tamen commodo. ¶ Quandoque etiam dicimus o utinam. *Ovid.* 1. *Epist.* v. 5. O utinam tunc, cum Lacedæmona classee petebat, Obrutus inlanis esset aduter aquis. ¶ *Utinam* ne pro *utinam* non. *Ter. Phorm.* 1. 3. 5. Quod utinam ne Phormioni id suadere in mentem incidisset.

Utinum, n. 2. Utina, Udine, Germ. *Vueden*, urbs alias Carnorum, nunc pro Fori Julii primaria, sedes Patriarchæ Aquileiensis.

Utique, adv. *certamente, ἴσ, Ger. ia stielich, Gal. cerse*, Hisp. *ciertamente, ἄρα*, certe, adv. affirmandi. *Cic. Att.* 1. 5. ep. 9. Id unus diligenter literis, quæ ad me utique perferantur, consequeretur. *Id.* *ib.* 1. 13. ep. 47. Velim Varronis, & Lollii mittas laudationem, Lollii utique. *Quintil.* 1. 5. c. 10. Quod non est arbor, utique platanus non est. ¶ Interdum significat dumtaxat, tantummodo. *Ulpian. leg.* 3. *Dig. de suspect. tutor.* Sed sciendum non omnes hac severitate debere tractari, sed utique humiliores. *Id.* *leg.* 3. *Dig. de Edil. Edict.* Culpam autem omnes accipiemus, non utique latam.

Uto, is, activa forma pro *utor* usurpatum fuisse a veteribus, docet *Præfican.* 1. 8. ¶ Hinc passive *Nevius* apud *Gell.* 1. 15. c. 13. Supellex ulta, quæ non utitur, emittit tamen.

Utor, eris, usus sum, d. 3. *usare, servare, ἕξιονος*, usum habeo, adhibeo. Dicitur de omnibus rebus, & humanis, & divinis, & animatis, & inanimatis, quæ nobis bonæ, utiles, necessariæ sint, & constructur cum ablativo sine præpositio. *Cic. Verr.* 1. Sunt alia in te accusatoris signa permulta, quibus ego nunc non utor. *Id.* *pro Dejor.* Bene armis, optimè equis uti. *Plaut. Trinum.* 2. 1. 26. Non places, nihil te utor, *nulla voglio da te.* *Id.* *Mil.* 4. 7. 25. Hoc ego oculo utor minime, *vi veggio poco.* ¶ *Uti valetudine firma*, idest bene valere, bene habere. *Plin.* 1. 1. ep. 25. ¶ *Uti valetudine minus commoda*, idest aliquid tantum ægrum esse. *Cels.* 1. 3. *B. Civ.* c. 49. ¶ *Uti invidia minore*, id est minus odio haberi, seu nobis minus invideri. *Plaut. Aut.* 3. 5. 8. ¶ *Uti facili uti*, h. e. habere patrem mitem, & placabilem. *Ter. Heaut.* 1. 2. 42. ¶ *Uti voce*, est loqui. *Cic.* 1. *Verr.* Si universa provincia loqui posses, hæc voce uteretur. ¶ Homo honore usus dicitur, qui magistratum aliquem in Republica gessit. *Cic.* 1. *de Invent.* c. 54. Homines claros, nobiles, & honore usos. ¶ *Uti oratione*, h. e. orationem habere. *Id.* *Phil.* 10. c. 1. ¶ *Uti ventis adversis*, est adversos ventos navigando experiri. *Id.* *Fam.* 14. ep. 5. ¶ *Uti se apud Comicos esse genio tuo indulgere.* *Plaut. Mil.* 3. 1. 82. Animo obsequere mecum, atque onera te hilaritudine; liberæ sunt ædis, liber sum autem ego, libere me uti volo. *Id.* *Captiv.* 4. 12. Dicam, ut penum sibi aliud ornet, si quidem se se uti volet. ¶ *Uti ingenio alicujus*, est obsequi, morem gerere. *Trebell. Poll.* in *XXX. Tyrann.* c. 16. Demique ingenio ejus usus Osenatus quidquid concubinarum, quidquid divitiarum cepit, eidem tradidit. Eadem ratione *uti regibus* apud *Hor.* 1. 1. ep. 17. est iis obsequi. Sic *uti foro* apud *Teren.* V. *Forum*. ¶ Habet præterea alios casus beneficio præpositionum. *Cicer.* 5. *Verr.* Quo iste interprete non ad linguam Græcam, sed ad surta, & flagitia uti solebat. *Id.* 4. *Acad.* c. 38. Uti opera Deorum ad fabricandum mundum. ¶ Cum accusativo etiam reperitur, præsertim communi. *Cic. Att.* 12. ep. 22. Ne Silius quidem quidquam utitur. *Cato* apud *Gell.* 1. 13. c. 22. Si quid est, quod utar, utor. *Varr.* apud *Præfican.* 1. 8. Utile utarum potius, quam &c. ¶ Cum de amicis, aut familiaribus sermo est, utor significat verari, consuetudinem habere, familiarem esse. *Cic. pro Cluent.* c. 16. Fabricius semper usus est familiarissimè. Sic, uti familiariter alicujus amicitia, apud *Quintil.* 1. 5. c. 9. ¶ Participia *utens*, & *utendus* V. supra suis locis.

¶ Uter paragege pro *uti*, legitur apud *Plaut. C. as.* 2. 3. 4.

Utræque, adv. *come, perchè, ὅτι, ὅ, ὅρα, quippe, nempe*, quoniam, quandoquidem, adv. confirmandi. *Cic. Att.* 1. 2. ep. 24. Ea nos, utpote qui nihil contemere solemus, non pertimecebamus. *Id.* *eid.* 1. 5. ep. 8. Me & incommoda valetudo, quæ jam emerferam, utpote cum sine febris laborassem.

Ut puta) V. Ut.
 Ut quid) Ut quid.

Utrarius, ii, cbi *puta acqua, vino, oglio in ostri, ἀναρῆρος*, qui utribus utretur aquam, vinum, oleum. *Liv.* 1. 44. c. 33. Postremo iequi se utrarius ad mare iussit.

Utricularii, orum, m. genus nautarum, ita dictum a forma quadam navium utriculos referente. *Inscript. apud Spon. Mycellet. Erud. Antiq.* pag. 6. Collegio Utricular. & pag. 171. Inter Utricular. Lug.

Utricularius, ii, m. *suonatore di cornamusa, ἀρῆρος*, qui canit tibialis infixis utriculo, quæ tibiz utricularæ a quibusdam vocantur, ab *utriculo*, quod ab *uter*. Græcæ utricularius dicitur ἀρῆρος, qui ἀρῆρος ὄρα ut qui e cado, sive dolio idem facit, ἀρῆρος. Plura de utriculariis, & pithaulæ discrimine docet Scalliger in *Ætnam*. *Suet.* in *Ner.* c. 54. Voverat, se proditurum hydraulam, & choraulam, & utricularium.

Utriculus, i, m. *utriculus, parvus uterus.* *Plin.* 1. 11. c. 37. Fæminis eadem omnia, præterque vesicæ junctus utriculus, unde dicitur uterus. ¶ Utriculi etiam dicuntur prima illa Horum germina, quæ veluti quidam utriculi tument, priusquam His arborum aperiantur. *Plin.* 1. 16. c. 25. Pariunt vero, cum florent, floque ille ruptis consistit utriculis. ¶ Item sic appellantur, quæ Græcis ἕξιονος, id est seminum in frugibus involucria, & operimenta, quæ trita, & cribro ex u. a glumæ, sive acus dicitur. *Plin.* 1. 18. c. 11. Pinlunt cum arena, & sic quoque difficulter detentur utriculos.

Utrinde, utrinque, ex utroque loco. *Cato* apud *Charif.* 1. 2. pag. 198. *Puffib.* De frumento utrobi bona, utrobi mala gratia capiatur, utrinde iram, utrinde factiones tibi pares.

Utrinque, adv. *da ogni parte, ἑξῆς*, ab utroque loco, ab utroque latere, ab utraque parte. *Cels.* 1. 7. *bell.* *Gall.* Multis utrinque interfecit. *Cic.* 1. 6. *Fam.* ep. 4. Tum hoc tempore ita inagnæ utrinque corruerit.

Utrinquefecus, adv. idem quod utrinque. *Lucret.* 1. 4. *vers.* 937. Utrinquefecus cum corpus vapulet. *Solin.* c. 65. (al. 52.) *de crysallo*: Utrinquefecus leniter turbantus.

Utrinscicus, idem quod utrinque. *Sever.* in *Ætina*, v. 503. Incolumi fervore cadunt utrinquefecus ignes. Alii aliter legunt.

Utro, adv. *verso quale delle due parti, ἐκείνου*, versus quam duarum partium. *Plin.* 1. 18. c. 19. Id demum r. de subactum legit, ubi non intelligitur, utro vomer ierit. *Ovid.* 5. *Metam.* v. 166. Nescit utro potius ruat.

Utrubi, vel Utrubi, adverb. utro in loco, in qual de' due luogbi. *Ulpian.* *leg.* 1. *Dig. Utrubi*. Utrubi hic homo, de quo agitur, majore parte huius anni luerit, quo minus is eum ducat, vim fieri veto. Huc alludit *Auson.* *Idyll.* 4. (al. 11.) seu in *Crispo*, v. 64. Interdi-

Storum trinum genus : unde repulsus Vi fuero, aut Ut robi fuerit, quorumque bonorum.

Utrorbidem, *dall' uno, e l' altra parte*. *Plaut. Trucul. l. 2. 50.* Utrorbique cognovi utrobidem. h. e. penitus cognovi.

Utrorbique, adv. *nell' uno, e nell' altro luogo, ἑκ τῶν ἀμφοτέρων*, in utroque loco. *Cic. 2. de nat. Deor.* Eadem veritas utrobique est. *Liv. l. 6.* Ab ducibus utrobique proditit temeritate, atque incertia res.

Utrolibet, adv. *in qual de' duo luoghi tu vuoi*. *Quint. l. 1. c. 11.* Utrolibet inclinata cervix.

Utrorque, adv. *all' uno, ed all' altro luogo, ἑκ τῶν ἀμφοτέρων*, ad utrumque locum. *Liv. l. 6.* Utrorque exercitus missi.

Utrorquesum? versus utrumque locum, in utranque partem. *Gell. l. 5. c. 12.* Ambigua sint, & utrorquesum dicantur. *Plaut. Capt. 2. 3. 8.* Utrorquesum rectum est ingenium meum.

Utrum, adv. *se, se forse*. ἢ τὴν, ἢ τὴν, πότερον, num, an. Usurpatur in dubitatione, & tere semper habet particulam *an* sequentem, aut *ne*, aut *neq. ne*. *Cic. l. 1. Fam. ep. 7.* Multum interest, utrum laus imminuatur, an salus deferatur. *Id. Attic. l. 12. ep. 50.* Id utrum illi sentiant, an vero simulent, tu intelliges. *Id. Ver. 6. c. 33.* Utrum esset Siculis utilis, suis ne fervire, an populo R. obtemperare. *Id. in Orat. c. 61.* Querendum, utrum una species sit earum, ane plures. *Ces. l. 1. 2. Gull. c. 50.* Utrum praelium committi ex usu esset, nec ne. ¶ I. tem in interrogazione. *Cic. 4. Acad. c. 29.* Utrum ea vestra, an nostra culpa est? *Nepos in Iphier. c. 3.* Cum interrogaretur, utrum pluris patreim, matrem ne faceret? matrem inquit. ¶ Interdum nulla particula subiungitur, sed finalitelligitur. *Cic. 4. Ferr. c. 69.* An hoc dicere audebis, utrum de te aratores, utrum denique Siculi universi bene existimant, ad rem id non pertinere?

Utrumnam, adv. *se forse*, idem quod utrum interrogative, vel dubitative sumptum. *Liv. l. 37. c. 17.* Utrumnam universa classis in portu stare possit.

Utrumne, adv. idem quod utrumnam. *Columell. l. 11. c. 1.* Utrumne mercari villicum consueverit, an. &c. *Cic. pro Quint. c. 30.* Utrumne possit se defendere an &c.

Utut, adv. *come si voglia, όπωςδήποτε*, utcunque, quocunque modo. *V. ar. in fine.*

U A N T E V.

Uva, *u*, f. *uvas*, *ἄμπελον*, Ger. *veintruben*, Gal. *vaisin*, Hisp. *uvas*, *σαφύλον*, fructus vitis. Sic dicitur ab uvore, ut scribit *Varro l. 4. de L. L.* & *Servius ad Ecl. 10.* nempe ob humorem intrinsecum. *Cic. de Sen. Geni- ma*, a qua oriens uva se ostendit, quæ & succo terræ, & calore Solis auascens primo est peracerba gustatu, deinde maturata dulcescit. *Virg. 1. Georg.* Hic fetetes, illic veniunt felicitis uvæ. ¶ Uvarum plures sunt differentia, *lagos*, sive *leporaria*, qua plurimum lepores delectantur, *agigras*, quæ sine interioribus vineæ arte nascitur, *bumas- tes*, quæ crassa est, & oblonga in mamme bubulæ similitudinem, *da- ftylos*, cuius acini longi sunt in modum digiti, *duracina*, quæ acinos fert tolliculi durioris, quam alia, *lanata*, quæ lanugine obducitur, *apiana*, al. *muscarella*, qua apes plurimum delectantur, *miscellana*, vel *miscella*, quæ mistum saporem habet inter dulcem, & auliterum, *ac- erba*, quæ nondum matura est, *præcoqua*, quæ ante alias maturefcit, *precia*, idem ac *præcoqua*, vel quæ in agro Precio nascitur, *corda*, vel *serotina*, quæ sero maturefcit, *helvola*, vel *variana*, quæ est in- ter purpuream, seu nigram & albam, *taminia*, quæ est colore minii, *ferovieta*, quæ semicauda est, & præ nimia maturitate periclitatur cito corrupti, aut evanescere, *astaphis*, sive *passa*, sive *arida*, quæ Solem passa est, & siccata, *penfils*, quæ de folario suspensa est, *con- ditiæna*, seu *conditiæna*, quæ in oliis, vel aliter servatur, *venucula*, seu *venucula*, seu *venucula*, quæ in oliis asservatur ad venditionem, *briffa*, quæ pedibus calcatur ad exprimeandum vinum, *ananthe*, quam labrificæ, seu vites sylvestres ferunt, de quibus omnibus scripsere *Plin. l. 12. c. 2. & l. 23. c. 1. & Columell. l. 3. c. 1. & 2.* ¶ Translate dicitur & de aliis fructibus, qui in morem racemi constant ex pluribus acinis conglobatis. *Plin. l. 12. c. 13.* Amomi uva etiam in usu est. ¶ Item translate sic appellatur caruncula illa, quæ est in fine palati, dependen- dens circa fauces, & in homine hiante conspicitur, aut certe ejus in- hammatio. Nam a duplici forma nomen duplex sortitur. Fere tere- tem habet figuram columnæ similitudine, & Græcis *κίωλον*, Latinis col- umella dicitur. Interdum intumescit cum vehementi inflammatione, & dolore, & Græce *σπυρδα*, Latine uva appellatur, quia tunc in a- cini effigiem conglobatur, & lereo colore subrubescit *Plin. l. 20. c. 17.* Tonfillis quoque & uvis medetur, & capitis doloribus. *Adde Marcial. l. 10. epigr. 56.* ¶ Denique uva dicitur de apibus, cum collectæ sunt, & in modum botri dependent. *Virgil. 4. Georg. Et lentis uvam demit- tere namis. Plin. l. 11. c. 17.* Tunc olivæ faciunt privata, ac publica, uva dependente in domibus, templeiue.

Uvens, tis, *umido*, humidus uvidus. *Sil. l. 7. v. 651.* Uventi ferrum ad- movit tepesfacta palato. *Pestron. in Sat.* Uventes oculi.

Uvesco, is, n. 3. *umetarsi*, *ὑβροσκια*, humidus flo, humorem contraho. *Lucret. l. 1. v. 304.* Denique fructitrago suspensa in litore vestes Uvescent, eadem candenti in Sole ferescent.

Uvidus, a, um, o. r. 2. *umido*, *ὑβροσκια*, Ger. *faucht*, Gal. *moite*, Hisp. *mo- jado*, *διεπός*, quod humorem intrinsecum habet, ut humidum vocatur, quod exterius madet. Ita hæc duo vocabula distinguunt *Acron ad Od. 5. l. 1. Hor. & Serv. ad 10. Ecl.* Sed tamen hæc differentia non observa- tur. *Plaut. Rud. 1. 4. 31.* Siccine hic cum uvida veste grassabimur? *Virg. 10. Ecl.* Uvidus hyberna venit de glande Mênalcas. idest *pinguis*, *Ser- vio* interprete. *Colum. l. 3. c. 2.* Nisi præpingui, & uvida terra.

Uvifer, ra, rum, *ὑβροσκορπός*, quod uvas producit. *Stat. l. 4. silv. 3. v. 64.* Atque Echo simul hinc, & inde tractam Gauro Mallicus uvifer remittit. *Adde Sil. l. 7. v. 263.*

Vulcanalia, orum, vel ium, *ἑρκαίου*, festa Vulcano dedicata. *Colum. l. 11. c. 3.* Cæterum Augusto, circa Vulcanalia, tertia factio est.

Vulcanalis, le, adject. ad Vulcanum pertinens, ut Vulcanalis flamen. *Var. l. 4. de L. L.*

Vulcani insula, Hiera, Therasia, *Vulcano*. inf. Siciliæ, una Æoliarum, ignem emittens, a Lipara ad 4. M. P. sic dicta, quod ibi templum esset Vulcani.

Vulcaniæ, f. 1. Æoliæ, Liparæ, Hephæstiadæ, *Isole di Lipari*, *ἑρκαίου*, insulæ septem Siciliæ adjacentes, nempe Lipara, Hiera, Stron- gyle, Didyme, Ericusa, Phœnicum, Evonymos. Dicitur sunt a Vul- cano, idest ab igne, quod earum omnium natura sulphurea sit, ignem per intervalla tanquam e fornacibus quibusdam evomens, ut tradunt *Plin. l. 3. c. 9. & Strab. l. 6.* Sed *Cic. l. 3. de nat. Deor. c. 22.* a Vulcano Rege Mênali filio nomen accepisse tradit, qui iis insulis post Æolum creditur imperasse.

Vulcanus, a, um, *ἑρκαίου*, quod ad Vulcanum spectat. *Cic. 2. Tusc. c. 14.* Pungit dolor, vel fodiati sane: si nudus es, da jugulum: sin tectus Vulcanus armis, idest fortitudinæ, resistit. *Virg. 10. Æn.* Corruptis sub-

to mediis, extenditur una Horrida per latos acies Vulcania campos. Vulcanus, i, m. *Vulcano*, *ἑρκαίος*, filius Jovis, & Junonis, qui a paren- tibus ob deformitatem (licet alii alias causas afferant) cælo præcipita- tus est, dejectusque in Lemnum insulam, ubi ab Euryonno Oceani, & Tethyos filia nutritus est, vel, ut alii volunt, a simis. Ea autem rui- na, qua decidit de cælo, claudus factus est. Antiquis Deus ignis, & fabrorum præfes putatus est. Fingitur etiam faber Deorum, quia Jovi fulmina, & Diis arma adversus Gigantes fabricasse creditur. Ab eo factum etiam volunt, quicquid artificiosè fabricatum est, ut monile Herminion, coronam Ariadnæ, curram Solis, arma Achillis, & Æneæ, & hujusmodi. Officinam autem habere fertur in Lemno, una cum Cy- clopibus ministris. Esti de Diis optime meritis est bello illo cum Gigan- tibus, non tamen ad eorum mensam admixtus est. Quin etiam, cum Minervæ nuptias expetisset, repulsam passus est. Quare aliam sibi uxorem quærens, Venerem duxit: quam cum postea una cum Marte in adulterio deprehendisset, ambos reti, & invisibilibus catenis ita collig- avit, ut neuter abire posset, donec ab omnibus Diis, & Deabus vi- si, & derisi essent. Hanc fabulam Chimici de conjunctione terræ, & æris, seu cupri interpretantur. ¶ Multi tamen hoc nomine fuerunt. *Cic. 3. de nat. Deor. c. 22.* Vulcani item complures: primus cælo natus, ex quo Minerva Apollinem eum, cuius in tutela Athenas antiqui His- torici esse voluerunt; secundus Nilo natus, Opas, ut Ægyptii appel- lant, quem custodem esse Ægypti volunt: tertius ex tertio Jove, & Junone, qui Lemni fabricæ traditur præfuisse: quartus Menalio na- tus, qui tenuit insulas propter Siciliam, quæ Vulcaniæ nominantur. ¶ Metonymice Vulcanus ponitur pro igne, ut Pallas pro sapientia, Ceres pro frugibus. *Plaut. Amph. 1. 1. 185.* Quo ambulas tu, qui Vul- canum in cornu conclufum geris? idest ignem geris in latera cornea. *Virg. 6. Æn. v. 77.* totis spargere Vulcanum testis.

Vulcaus Gallicanus V. Capitulinus.

Vulga, *u*, f. *bolgia*, bulga, fascus. *Non. e. 2. n. 908.* exponit capacita- tem, vel finem cum laxitate. *Var. apud Non ibid.* Ut vitaticum ex ar- cæula adderem in vulgam. *Lucil. ibidem.* In vulgam penetrare pilosam.

Vulgare, adv. V. Vulgariter.

Vulgaris, & re, o. 4. *vulgare*, vile, Ger. *gemein*, Gal. *vulgaire*, Hisp. *vul- gar*, *δημιώδης*, *βιωτικός*, ad vulgus pertinens, pervulgatus, communis, prostritus, vilis. *Cic. 1. Acad. c. 2.* Qui nulla arte adhibita, de rebus ante oculos positis vulgari sermone disputant. *Id. pro Rose. Amer.* Deni- que nihil tam vile, neque tam vulgare est, cuius partem ullam reli- querint. *Id. l. 13. Fam. epist. 16.* Genere novo sum literarum ad te usus, ut intelligeres, non vulgare esse commendationem. h. e. non levem, non modicam. *Horat. l. 2. sat. 5. v. 16.* Jejunus stomachus raro vulgaria temnit. h. e. cibos viles. *Liv. l. 25. c. 17.* Ea vulgari fama est. Alii leg. *vulgari* rectius. ¶ *Puella vulgaris*, quæ proflat, vulgata, vulgi libidini exposita. *Ovid. 4. Fast.* Nunima vulgares Veneris ce- lebrate puellæ: Multa proferarum quæstibus apta Venus. ¶ *Vul- garis* forma, quotidiana, qualis vulgo videri solet. *Plin. l. 10. c. 52.* Nec vulgari pluitatis forma, quamvis non spectanda. ¶ *Vulgares* artes, quæ mechanicæ dicuntur. *Cic. pro Rose. Amer. c. 46.* Mitto hæc artes vulgares, coquos, pistores, læticarios. ¶ *Vulgaris* via, trans- late, ratio trita, & consueta. *Quintil. in proam. l. 1.* Simul ne vul- gare viam ingressus, alienis demum vestigiis inisterem.

Vulgaritas, atis, f. idem ac vulgus. *Arnob. l. 3. adv. Genes.* Palem, sed non fœminam illam, quam vulgaritas accipit, sed masculini nescio quem generis minitrum Jovis.

Vulgariter, adv. *vulgarmente*, *κινῶς*, *τυχότως*, vulgo, e vulgo. *Cic. l. 13. epist. 70.* Ut intelligeres, me non vulgariter, nec ambiciose, sed ut pro homine intimo, ac mihi perneccario scribere. Alii leg. *vulgare*, alii *vulgare*, quæ item sint adverbia pro *vulgariter*. *Plin. l. 8. c. 5.* Ne quis vulgariter dilectam putet, *scelta dal vulgo. Id. l. 28. c. 14.* Vituli quoque jus vulgariter datum inter auxilia coeliacorum tradunt. *comunelement.*

Vulgaritas, a, um, idem ac vulgus. *Turpil. apud Non. c. 8. n. 41.* Non est mediocritis res, neque vulgaria fallacia hæc. *Gel. l. 3. c. 16.* Verbum vul- garis significatiois. *Id. l. 12. c. 10.* In libris vulgaris scriptum est.

Vulgare, adv. per vulgus, vulgando. *Amnian. l. 15. c. 3.* Hæc augente vulgatus fama.

Vulgator, oris, m. *divulgatore*, *διαφωτιστής*, qui vulgat, idest aliquid in vulgus difseminat, enuntiator. *Ovid. l. 3. Am. eleg. 7.* Sic caret mediis ta- citi vulgator in undis, Pomaque, quæ nullo tempore tangat, habet. h. e. Tantalus, qui Deorum mensæ adhibuit, illorum arcana enuntiavit.

Vulgatus, a, um, *divulgato*, *fatto pubblico*, *δημοκρατικός*. *Cic. de Arusp. resp.* Quæ navis unquam in flumine publico tam vulgata omnibus, quam illius ætas, fuit? *Liv. l. 1. c. 7.* Vulgator fama est, ludibrio fratris Remum novos transiluisse muros. *Quintil. l. 2. c. 4.* Nam quid hi possint in causis proprium invenire, qui etiam in his, quæ sunt com- munia, & in plurimis causis tractantur, vulgatissimos sensus verbis, nisi tanto ante præparatis, persequi nequeant?

Vulgatus, us, m. vulgandi actus. *Sidon. l. 8. ep. 1.* Sufficere suspicabamur, si quid superiore vulgatu protulissimus.

Vulgivagus, & antique *Volgivagus*, a, um, *ἄνεργος*, plebejus. *Lu- cret. l. 4. v. 1064.* Vulgivagaque vagus Venere. idest secutor plebejæ, popularique Veneris, non certæ mulieris amore captus. *Id. l. 5. v. 930.* *Volgivago* vitam tractabant more terarum.

Vulgo, as, a. 1. *divulgare*, *ἡρῆναι*, Ger. *ausspreizen*, Gal. *divulguer*, Hisp. *divulgar*, *δημοκρατῶν*, est aliquid rem vulgo communem facere, in vul- gus spargere, ut *Vulgare morbos*, idest morborum contagia in vulgus propagare. *Liv. l. 3.* Ministerioque invicem, ac contagio iplo vulga- bant morbos. *Curr. l. 9.* Contagium morbi etiam in alios vulgatum est. ¶ Interdum est prostituere, permiscere. *Liv. l. 4. c. 2.* Quam enim aliam vim connubia promiscua habere, nisi ut ferarum prope ritu vulgentur concubitus Plebis, Patrumque? *Id. l. 3.* Vulgari cum privatis, *frammis- scibariis*, & strattare. ¶ Interdum in vulgus enuntiare, rem occultam in lucem proferre, patefacere, *divulgare*, *publicare*, *manifestare*, *pa- lesare*, *δημοκρατῶν*. *Virg. 10. Æn.* Quid me alta silentia cogis Rumpere, & obductum verbis vulgare dolorem? *Liv. l. 3.* Vulgatur deinde ru- mor, duas deesse tabulas. *Id. l. 8.* Non quod ego vulgari factus per omnes velim. *Quintil. in proam. l. 1.* Vulgare librum. ¶ Significat etiam communem omnibus facere. *Liv. l. 2. c. 29.* P. Virginius rem non vulgabat, de iis tantum, qui Volsco bello militassent, agendum cen- sebat. Hinc *vulgare corpus* dicuntur meretrices, quæ se prostituunt, & paratæ sunt omnibus dare. *Id. l. 1. c. 4.* Sunt qui Laurentiam vul- gato corpore lupam inter pastores vocatam putant.

Vulgo, adv. *vulgarmente*, *ordinariamente*, *per tutto*, Ger. *gemeinlich*, Gal. *vulgairement*, Hisp. *vulgarmente*, *κινῶς*, *παθητικῶς*, *πᾶσιν*, com- munitè, publice, passim. *Terent. Andr. 2. 5.* Verum illud verbum est, vulgo quod dici solet, Omnes sibi melius malle esse, quam alteri. *Cic. 1. de Inven.* Deinde natura ejus venire vulgo solet, an insolenter, & raro. *Id. pro Rose. Amer.* Ejusmodi tempus erat, inquit, ut homines vulgo impune occiderentur. *Virg. 3. Georg.* Hinc lætis vituli vulgo mo- riuntur

riuntur in herbis. *Id. 3. Æn.* Centum alii curva hæc habitant ad litora vulgo Infandi Cyclopes. ¶ *Vulgo queſitus* eſt ſpurus. *Modæſtin. l. 23 ff. de ſtat. hom.* Vulgo queſiti dicuntur, qui patrem demonſtrare non poſſunt, vel qui poſſunt quidem, ſed eum habent, quem habere non licet, qui & ſpurii appellantur, *καὶ τὸ αὐτοῦ.*

Vulgo, i, n. & m. *volgo*, *plebe*, *πῶρος*, Ger. *volck*, Gal. *le vulgaire*, Hiſp. *vulgo*, *el poble*, *το πῶρος*, plebs, pars populi ignobilior. Olim dicebant *volgus*. *Horat. l. 2. ſat. 3. v. 61.* huic vulgum Errori ſimilem cunctum inſanire docebo. *Cic. pro Planc. c. 4.* Non eſt enim conſilium in vulgo, non ratio, non diſcrimen, non diligentiã, &c. *Virg. 2. Æn.* Scinditur incertum ſtudia in contraria vulgus. *Id. ib.* & ſpægere voces In vulgo ambiguis. ¶ *In vulgus*, sæpe eſt apud vulgus. *Cic. 5. Tuſc.* Vide, ne plus commendatio in vulgus modèſtiz habeat, quam voluptatis. *Tac. l. 1. Ann. c. 29.* Bonis artibus grati in vulgus. ¶ Translate uſurpatur de ovibus, & aliis beſtiis. *Virg. 3. Georg. v. 469.* Continuo ferro culpam compeſce, priuſquam Dira per incautum ſerpant contagia vulgus.

Vulnerabilis, le, adject. qui vulnerari poteſt. *Cal. Aurel. Acut. 2. 17.* Materia acerrima, & vulnerabilis.

Vulnerariuſ, a, um, da *ferite*, *ῥυματισμός*, quod ad vulnera pertinet, ut *Vulnerariuſ medicamentum*, quod vulnere ſanandorum vim habet, *Vulnerariuſ emplaſtrum*, quod vulneribus imponitur. *Plin. l. 23. c. 4.* Vulnerariuſ emplaſtris utile. *Id. l. 35. c. 11.* Cruda autem æruo vulnerariuſ emplaſtris miſcetur. ¶ *Id. l. 29. c. 11.* ſcribit, *vulnerariuſ* vocatum fuiſſe Romæ Arcagathum Lyſianæ filium medicum, quia ſecare, & urere sæpe conſueverat; mox a ſævitia iſtæ ſæpius factidiam carnificem dictum.

Vulneratio, onis, i. *ferite*, *ῥυματισμός*, actus vulnerandi. *Cic. pro Cæc. c. 16.* Sin autem vim hinc cæde, ſine vulnere, ſine ſanguine nullam intelligit. ¶ Sumitur etiam translate pro læſione. *Cic. in Piſon. c. 20.* Major hæc eſt vitæ, famæ, ſalutis ſuz vulneratio.

Vulneratus, a, um, adject. *ferito*, *impiegato*, ſauciatus. *Cic. poſt redit. in Sen. c. 3.* Sanctiſſimum corpus vulnereat. *Plin. l. 7. cap. 28.* Vulneratus humerum. ¶ Translate *Liv. l. 37. c. 24.* Vulneratus naves.

Vulnero, as, a. i. *ferire*, *ῥυματίζω*, Germ. *verwunden*, Gal. *bleſſer*, Hiſp. *heir*, *ῥυματίζω*, *ὑπὸ τῷ*, ſaucio, vulnus inſigo. *Cæſ. 1. B. G.* Et nonnulli inter carros, rotaſque tragulas ſubjuciebant, noſtroſque vulnerabant. *Cic. 3. Ver. cap. 26.* Servi nonnulli vulnerant, ipſe Rubrius in turba ſauciatur. ¶ Translate ſumitur pro lædere quacunq; ratione. *Cic. 1. Cæſil.* Et quos ferro trucidari oportebat, eos nondum voce vulnero. ¶ Vulnerari iſtu fortunæ, eſt ex fortunæ adverſitate mœſtitiã affici, *λυπῶσθαι*. *Ovid. 2. de Pon. el. 7.* Sic ego continuo fortunæ vulneror iſtu. ¶ Vulnerare aures nuntio, eſt triſti nuntio aures offendere. *Virg. 8. Æn.* gravior ne nuntius aures Vulnereret.

Vulnifer, a, um, adject. qui vulnus inſert. *Prudent. in Psycho. v. 173.* Vulniferos gradiens intacta per imbres. *Cornel. Gall. eleg. 5. v. 98.* criſtatum, vulniferumque caput.

Vulniſcuſ, a, um, *che pud ferire*, *ῥυματιστικός*, quod vulnus inſigere poteſt. *Virg. 8. Æn. v. 446.* Vulniſcuſque chalybs vaiſa fornace liqueſcit.

Vulnus, eris, n. *ferita*, *ῥυματισμός*, Ger. *wund*, Gal. *bleſſure*, Hiſp. *herida*, *ῥυματισμός*, hians, patenſque apertura corporis, iſtu aliquo inſiſta. Diſert ab ulcere, nam ut ait *Nonius c. 5. n. 49.* Ulcus clauſa, & teſta eſt malignitas: vulnus hians, & patens. *Cic. 2. Fin.* Cum viſciſſe Lacedæmoniis apud Mantineam, ſimulque ipſe gravi vulnere exanimari videret ſe. *Liv. l. 24.* Tandem vulneribus conſectæ virgines, cum omnia repleſſent ſanguine, exanimis corruerunt. *Id. ib. c. 7.* Vulneribus aliquem conſiderere. *Id. ib.* Vulnus accipere. *Id. l. 27. c. 33.* Ex vulneri mori. *Quintil. l. 5. c. 13.* Vulnus facere. *Colum. l. 4. c. 11.* Vulnere afficere. *Cic. 2. Phil. c. 39.* Vulnus alicui inſigere. *Id. 2. Tuſc. c. 17.* Vulnus obligare, *ſaſciar la piaga*. ¶ Sumitur etiam pro iſtibus, quibus ictur arbor, & ſucciditur. *Virg. 2. Æn. v. 650.* Vulneribus donec paulatim evicta ſupremum Congemuit, traxitque jugis avuſa ruinam. ¶ Et pro ſiſione terræ, quæ aratro fit. *Ovid. 1. Faſt. v. 666.* Omne reformidat frigida vulnus humus. ¶ Interdum & pro ipſo telo, quo vulnus inſigitur. *Virg. 2. Æn. v. 529.* Illum ardens inſecto vulnere Pyrrhus inſequitur. ¶ Translate ſumitur pro calamitate, damno, perniciẽ. *Cic. 1. Acad.* Fortunæ graviffimo percuſſus vulnere. *Id. 4. Fam.* Nunc autem tam gravi vulnere etiam illi, quæ conſenſu videbantur, recrudescunt. ¶ Item pro dolore animi, angore, mœſtitiã. *Virg. 12. Æn.* Sic exhortata reliquit Incertam, & triſti turbatam vulnere mentis. *Quintil. in proam. l. 6.* Illi enim, de quo ſumma conceperam, & in quo ſpem unicam ſenſutus reponeram, repetito vulnere orbitatis amiſi. ¶ Item pro amore. *Virg. 4. Æn.* At Regina gravi jandudum ſauca cura, Vulnus alit venis.

Vulnuſculum, i, n. exiguum vulnus. *Ulp. l. 1. ff. de Ædil. ed.* Proinde levis ſabricula, aut vetus quartana, vel vulnuſculum inodicum nullum habent in ſe delictum.

Vulpecilla, æ, f. *volpeſta*, *volpicella*, *ἀλώπηκιον*, parva vulpes. *Cic. 1. denar. Deor. c. 31.* In qua lepuleſcus, vulpeculaſque sæpe videtur. *Hor. l. 1. ep. 7.* Forte per anguſtam tenuis vulpecula rimam Reperit in cameram frumentum.

Vulpes, iſ, f. *volpe*, *ὑρῖς*, Ger. *fuchſſ*, Gal. *renard*, Hiſp. *vapaca*, *corra*, *ἀλώπηξ*, animal ſerum, ſingulari aſtutia. Videtur eſſe ab *ἀλώπηξ*, pro quo *Boles ἄλωπηξ*, unde *volopes*, & poſtea *volpes*. *Varr. l. 4. L. L.* a celeritate nomen adeptam putat, ut ita per Synœpen dicitur quali *volipes*. *Hor. l. 1. ep. 1.* Olim quod vulpes ægroto cauta leoni Reſpondit, referam. ¶ Translate *Pers. ſat. 5.* Aſtutam rapido ſervas ſub pectore vulpem. *Horat. de Ar. poet.* Nunquam te fallant animi ſub vulpe latentis. ¶ *Jungere vulpes*, proverb. eſt apud *Virg. Ecl. 3. v. 91.* & dicitur de re valde abſurda. neque enim vulpes aptæ unquam iugo eſſe poſſunt. ¶ *Vulpes pium mutat, non mores*, aliud proverb. apud *Sueton. in Veſp. cap. 16.* diciturque de iis, qui vita alie inſiſta animo habent, quæ non facile tollunt, temporum, ætatiffive mutatione. ¶ *Quam facile pium vulpes comiſſi*, aliud proverbium de iis rebuſ, quæ facilitate veri poſſunt. nam vulpes dentatiſſimæ cum ſint, nullo negotio pium conſiciunt. *Plaut. Moſt. 3. l. 32.* Tam facile vinces, quam pium vulpes comiſſi. Al. putant dici de re difficili, quod vulpes non piris, ſed alitibus tantummodo deſteſteret, ideoque hæc aviduſ, & faciliuſ comiſſi, quam illa. ¶ *Vulpes marina* picis eſt, vulpis ſimilitudine, eiufdemque cum terreſtri velocitatis. *Plin. l. 9. c. 43.* ¶ In plerique *Plauti* codicibus legitur *volpes* antiquo efferendi more.

Vulpinariſ, re, adject. ad vulpem pertinens, & translate fraudulentuſ, fallax, ut *Vulpinariſ amatio*, apud *Apul. l. 3. Metam.*

Vulpinor, aris, d. i. *vulpinari*, *operare in modo di volpe*, *ἀλωπηκίζω*, mendaciuſ, ac fraudibuſ vera perverto, ſive eſſugio, tractum ab intorſu vulpium curſu, ut placet *Nonio*. *Varro apud Suid. c. 1. a. 226.* Vulpinari modo, & conſurſa, qualibet erras.

Vulpinuſ, a, um, *vulpino*, *di volpe*, *ἀλωπηκιστός*, quod pertinet ad vulpem. *Plin. l. 28. c. 11.* Vulpinam linguam habentes in armilla lippituroſ negant.

Vulpio, onis, m. calliduſ, aſtutuſ, fallax, mendax. *Apul. in Apol. Tem. 11.*

Jam tum vulpionem & impium fuiſſe.

Vulfella. V. *Volfella*.

Vulfinſum. V. *Volfinium*.

Vulſura, æ, f. *πυλός*, *πύλας*, vellendi actus, a *vulſum* ſup. verbi *vello*. *Varr. l. 2. R. R. c. 11.* Lanam tonſam, & conglobatam alii vellera, alii vellumina appellant, ex quorum vocabulo animadverti licet, prius lanæ vulſuram, quam tonſuram, inventam.

Vulſus, & *Volfuſ*, a, um, *ſvelto*, *ſtripto*, *pelato*, *τεπλημένος*, partic. a vellor. *Lucan. l. 6. v. 231.* Vulſa pectore tela. ¶ Corpora vulſa, quibus pili ſunt evulſi. *Quintil. in proam. l. 8.* Corpora ſiquis vulſa, atque fucata muliebritur comat. *Poppo. l. 4. el. 8.* Volfuſ nepoſ. h. e. luxuri dedituſ, molliſ. piloſ autem vellere atque inſiſta in probro tuit.

Vulticuluſ, i, m. *viſſeto*, parvuſ vultuſ. *Cic. Att. l. 14. ep. 20.* Non te Bruti moſtri vulticuluſ ab iſta oratione deterret? id eſt vultuſ macie attenuatuſ.

Vultum, vel *Voltum*, i, n. idem quod vultuſ. *Lucret. l. 4. v. 1206.* juxtim miſcentes vultu parentum. *Enn. apud Non. c. 3. n. 200.* Averſabantur Superi noſ noſtraque volta.

Vultuoſuſ, a, um, *πρωτοπαίδης*, quicquid eſt nimium, & præter decorum in vultu, vultu ipſo nimis affectuatuſ, ut ſiquis in triſtitiã plus, quam deceat, vultum contrahat, quod quidam efficere ſolent, ut triſtiores videantur, aut in lætitiã frontem nimis exporrigat. *Cic. in Or. c. 18.* In quo cum effeceris, ne quid ineptum, aut vultuoſum ſit, tum oculorum eſt quædam magna moderatio. *Noniuſ triſte* explicat. *Apul. l. 13. Met.* Longe diſſimiliſ advenit non læta facie, ſed vultuoſa fronte rugis inſurgentibuſ aſſeverabat. id eſt teretica, & ad ſeveritatem nimis compoſita. *Quintil. l. 11. c. ult.* Quare non immerito reprehenditur pronuntiatio vultuoſa, & geſticulationibuſ moleſta, & vocis mutatõnibuſ reſultans. Ubi *vultuoſam* pronuntiationem appellat, quæ ſit mimica quadam geſticulatione ad orationem compoſita.

Vultur, uris, m. *avoltojo*, *γυψ*, avis rapax, & carnivora, quæ etiam vulturium, a *volvando*, quali *volutuſ*, quomodo a *volvendo* eſt *volutuſ*, ſeu *volutuſ*. Sic autem dicitur ob crebrum volatum, quomodo & apud Hebræoſ, *גורל* vocatur, a *גורל*, id eſt volare, Mirum in modum corporibuſ iam putrefactiſ delectatur. Unde non invenuſſe ex Græciſ nonnulli *πύξω* *εμώδους* appellaverunt, h. e. ſepulcra animata. Eximia autem eſt huiſ avi odorandi facultas, adeo, ut cadaverum putorem ultra maria percipiat, quod *Iſidoruſ* ſcribit *l. 12. c. 7.* Hæc res occaſionem præbuit fabulæ, qua quatuor ei narium ſpiracula tribuere, adeo ut & Philæſ idcirco *τετράκων* appellet. Æque tabuloſum, quod biduo, triduoque, aut etiam ſepten diebuſ circumvolare dicuntur loca, ubi cadavera ſunt futura. Quod *Plinius* ſcribit *l. 10. c. 6.* ex Umbriſ dii Arupiciſ ſententia. *Virg. 6. Æn. v. 597* Roſtroque immanuſ vultur obunco Immortale ſecur tundens, *Liv. l. 27.* Vulturemque frequenti ſoro in tabernaculum devolaſſe. ¶ A rapaci huiſ avis natura vultures quoque, ac vulturii dicti ſunt homineſ rapaceſ. *Cic. pro Sere.* Exierunt malis omnibuſ, atque excretionibuſ duo vultures proſudati. Intelligit Gabiniuſ, & Piſonem Conſuleſ inimicoſ ſuoſ, provinciãrum (ut sæpe eoz nomen) voragineſ. ¶ *Vulture præſeras cornuſ*, proverb. de re, quæ fieri non poteſt. *Claudian. l. 1. in Eutrop. v. 352.* Jam teſtudo volat, proterg jam cornua vultur, Prona petunt retro flaviuſ juga.

Vultur, riſ, m. moſ Apuliz, *Horat. l. 3. ode 4.* Vulture in Appulo.

Vulturinuſ, a, um, *di avoltojo*, *γυψίνος*, quod eſt vulturis. *Plin. l. 10. c. 3.* Quartii generiſ eſt percopteruſ, eadem oripelarguſ, vulturina ſpecie, aliſ minimiſ, &c. *Id. l. 29. c. 6.* Eadem viſ, & in vulturino ſelle eſt cum porri ſucco, & melle exiguu. *Id. l. 30. c. 4.* Vulturinuſ ſanguis cum chamæleontis albæ radice, & cedria trituſ, conſectuſque braſſica lepras ſanat.

Vulturiſ, iſ, m. idem ac vultur, apud veteres. *Enniuſ* : Vulturis in ſylviſ miſerum mandebat homonem. Ita terret *Priſcian. l. 6.* ſed apud *Charif. l. 1. & Serv. in 6. Æn.* eſt *Vulturur*.

Vultururuſ, & *Volturiuſ*, ii, m. 2. idem ac vultur. *Lucret. l. 4. v. 681.* Mellis apes quamvis longe ducantur odore, Vultururique cadaveribuſ. *Plaut. Truc. 2. 3. 16.* Ii quaſi vulturii triduo priuſ prædivinant, quo die eſturiuſ ſient. ¶ Dicitur etiam de homine inſatiabilis rapacitatis. *Cic. in Piſon. c. 16.* appellatuſ eſt hic vultururuſ, illiuſ provinciz (ſi Diis placet) Imperator. ¶ Sed & in taliuſ vultururuſ dictuſ jactuſ iſ, qui alio nomine vocabatur canis. Cauſa appellatiõniſ eſt, quod ille jactuſ vultururuſ inſtar hominem ſpoliare. erat enim damnofuſ. *Plaut. Cure. 2. 3. 77.* Provocat me in aleam, ut ego ludam. Pono pallium, Ille ſuum anulum oppoſuit; invocat Planeſium: Jacit vultururuſ quatuor. Taloſ arripio, invoco almam meam nutricem Herem; iactuſ baſilicum.

Vultururnaliſ, & *Volturnaliſ*, le, adject. ad Vulturum Deum pertinens, ut *Volturnaliſ Flamen*, qui ejus cultuſ eſt addictuſ. apud *Varron. l. 6. de L. L. & Feſtum*.

Vultururnuſ, m. 2. *Voltorno*, & *Fiume di Capoa*, fl. Campaniz, qui oritur in Samnio, apud ſineſ Atinæ, perque Venafum, Teſſam, & Capuam in mare Tyrrhenum ad Vulturum urb. decurrit, Calore, & Sabbato acceptiſ. *Liv. l. 8. c. 11.*

Vultururnuſ, & *Volturnuſ*, i, m. nomen Dei Tiberini. *Varr. l. 6. de L. L.*

Vultururnuſ, i, m. *Scirotuſ Levonte*, *ἀγρίων*, ventuſ ſpirans ab Ortu brumali, mediuſ inter Eurum, & Notum. Quædammodum *ΔΨ*, h. e. Africuſ dicitur, quia ex Libya, ſive Africa ſpiret, ita & Vultururnuſ appellatuſ eſt, quia ſpirat a Vultururno mari. Ita a *Plinio l. 35. c. 26.* vocatur id mare, quod erat ad oſtium Vultururni fl. Campaniz, quem juxta Cumas in mare labi ſcribit *Serviuſ*, ad illud *7. Æn.* Amniſque *Paduſ* *Accola Vultururni*. A Græciſ quibuſdam, *ἀγρίων*, *Euronotuſ*, vocatur, quia inter Eurum, Notumque ſit intermediuſ, ut docet *Favorinuſ apud Gellium, l. 2. c. 22.* & *Vitruv. l. 1. c. 6.* ¶ Neque tamen inter veteres Scriptoreſ de hac re omnino convenit. Nam *Plin. l. 2. c. 47.* ſcribit Vultururnuſ eundem eſſe, qui Euruſ, *Scirotuſ*; idem docent *Senec. l. 5. nat. queſt. c. 15.* & *Col. l. 5. c. 5.* qui tamen omneſ cum eundem illi locum, unde flat, allignent, nempe ortum brumalem, qui Euronoto tribuitur, dicere poſſunt, re quidem illoſ convenire, nomine tantum diſcrepare, præſertim cum Veteres non tam ſcrupuloſi fuerint, quam noſ, in ventorum regionibuſ, & appellatiõnibuſ diſtinguendiſ. ¶ Adjective *Sil. l. 12. v. 521.* Vultururna citata Tranſmittunt alno vada.

Vultuſ, m. *volto*, *faciã*, *ὄψις*, Ger. *angeſicht*, Gal. *viſage*, Hiſp. *carr*, *haz*, *πρόσωπον*, habituſ, ſive ſtaſ faciæ, qui pro animi affectuſ aliuſ, atque aliuſ oſtenditur, indicatio illa in homine, quo pro motu animi in facie oſtenditur, ac colligitur. Diſert a facie, quæ eſt oris ſpecieſ, nam eadem ſemper manet: at vultuſ, ut diximus, pro motu animi mutatur. *Cic. 1. de Leg. c. 9.* Nam & oculi nimis arguti, quemadmodum animo affectuſ ſimul, loquuntur, & iſ, qui appellatur vultuſ, qui nullo in animante eſſe præter hominem poteſt, indicat mores: cuiuſ vim Græci norunt, nomen omnino non habent. *Id. in Piſon. c. 1.* Non enim noſ color iſte ſerviliſ, non piloræ genæ, non denteſ putriõſ deceperunt, oculi, ſupercilia, frontuſ, vultuſ denique totuſ, qui ſermo quidam tacituſ mentis eſt, hic in fraudem homineſ impulſit, hic eoz quibus erat ignotuſ, deceptuſ, &c. *Id. 3. de Orat. c. 59.* Imago animi

vultus est, indices oculi. *Plin. l. 7. c. 19.* Vultus hilaris, aut turbatus. *Sueton. in Ner. c. 37.* Tumor & padagogi vultus. *Id. in Aug. c. 79.* Vultus tranquillus, & serenus. *Id. in Iul. c. 68.* Vultus adductus. h. e. in rugas contractus. *Tacit. 2. Hist. cap. 46.* Flectere, aut indurare vultum. ¶ *Vultu stultus rigi,* est ad nutum eius se componere. *Senec. l. 6. de benef. c. 7.* Tuus vultus, cui regendum me tradidi, colligit rugas, & attrahit frontem, quasi longius exeam. ¶ *Vultu sepe leditur pietas,* dictum celebre, quo significatur, pietatem in parentes adeo facile violari posse, ut non factis modo, aut verbo, sed & contumaciori vultu habitu ledatur. *Cic. pro Rosc. Amer. c. 13.* ¶ Interdum vultus accipitur pro facie. *Cal. Cic. l. 8. Fam. Malui collegæ eius, homini alienissimo mihi, & propter amicitiam tuam non æquissimo, me obligare, quam illius simiæ vultum subire. Martialis. l. 1. epigr. 32.* Dum nulla teneri sordent lanugine vultus. ¶ Hinc & pro imagine, aut signo vultum alicujus referent ponitur. *Popijc. in Præbo, c. 23.* Dignitate Probi Imperatores nostri prudenter & consecrandam vultibus, & ornandam templis, & celebrandam ludis Circensibus judicantur. ¶ Translate sumitur pro externa cuiusque rei specie. *Ovid. 1. Met. v. 6.* Unus erat toto naturæ vultus in orbe. *Virg. Æn. 5. v. 848.* Me ne falsi placidi vultum, fluctuose quietos Ignorare putas?

Vulva, æ, f. *matrice,* ὄντη, Ger. *bermuter,* Gal. *matrice,* Hisp. *madre,* μῆτρα, δειφός, ὄστρα, utriculus ille in foemina, in quo fœtus fit conceptio. Proprie autem vulva est brutarum animalium, uterus autem mulierum, ut docet *Plin.* Inquit enim l. 11. c. 37. Foemina eadem omnia, præterque vesicæ junctus utriculus, unde uterus appellatur, quod alio nomine locos appellat, hoc in reliquis animalibus vulvam. *Id. l. 26. c. ult. de aristolobis;* Vulvas quoque procedentes inhibet totu, vel suffitu, vel subjecto, maxime tenuis. ¶ Vulvam suillam Romani in deliciis habuere, præsertim ejectitiam. Nam quæ effœtis a partu eximiebant, quam porcarum vocabant, tanquam lividam, & macram rejiciebant. *Plin. l. 11. c. 37.* Vulva ejecto partu melior, quam edito. Ejectitia vocatur illa, hæc porcaria, primiparæ suis optima. Contra effœtis a partu, præterquam eodem die suis occidit, livida, ac macra, Nec novellarum suum, præterquam primipararum, probatur, potiusque veterum, dum ne effœtatur, nec biduo ante partum, aut post partum, aut quo ejecerit die. Proxima ejectitiz est occidit uno die post partum. Haftenus *Plin.* Hinc *Martial. l. 13. epigr. 56.* Te fortasse magis capiet de virgine porca, Me materna gravi de sue vulva caput. ¶ Quandoque accipitur vulva pro ipso pudendo muliebri. *Juven. sat. 6. v. 128.* Adhuc ædens rigida tentigine vulvæ. *Vulvula,* læ, f. parva vulva. *Apic. l. 2. c. 3.* Vulvulæ isciata sic fiunt. *Uvor,* oris, m. 3. humor. *Varro l. 4. de L. L. Uvæ* ab uvore.

U A N T E X.

Uxama, æ, f. *Osma.* Ptolemæo, lib. 2. c. 6. ὄσμη, urbs Hispaniz Tarracoenensis, in tractu Arreacarorum, in Regno Castellæ veteris, apud Durium fl. *Plin. l. 3. c. 3.* ¶ A Pompejo Magno everfa fuit, quod imperata tacere reculasit. Postea relecta, rursus a Mauris pene est in solitudinem redacta.

Uxentum, i, n. *Ugento, Ugenti, Ogenti,* urbs alias Salentinorum, nunc Terræ Hydruntinæ, proxima Vereto, ab ora litoralibus sinibus Tarentini 4. M. P. Parva est admodum, & ægre habitata.

Uxii, orum, m. pl. montes Armeniz majoris, ex quibus Tigris flu. oritur, ubi Uxii populi, & Uxia regio, apud Strabonem.

Uxor, oris, f. *moglie, γυνή,* mulier quæ viro tradita est. Veterum opinio est, *uxor* dici quasi *uxor*, h. e. unctrix. Causam etymo præbuit, quod sponsa mariti domum ingressura postes inungeret. Eademque ab re Juno dicta Uxia. *Dm. ad Hec. a. 1. sc. 2.* Uxor dicitur vel ab ungender postibus & signanda lana, h. e. quod, cum puellæ nuberent, maritorum postes ungebant, ibique lanam hegebant, vel quod lotos maritos ipsæ ungebant, cuius rei testis est Ennius: Exin Tarquinium bona foemina lavit, & unxit. *Servius ad illud 4. Æn.* Velleribus niveis, & tota fronde revintum: Moris, *inquit,* fuerat, ut nubentes puellæ simul, cum venissent ad limen mariti, postes, antequam ingrederentur, propter auspiciam castitatis ornarent, laneis vittis, unde ait velleribus niveis, & oleo ungerent, unde uxores dictæ sunt, quasi uxores. *Cic. pro Sext. c. 3.* Duxit uxorem patre vivo viro optimi, & calamitosissimi filiam, C. Scipionis. *Id. 3. de Fin. c. 20.* Uxorem sibi adjungere. ¶ Uxorum duo genera fuere, unum earum, quæ proprie uxores, vel matronæ dicebantur, alterum earum, quæ matres familias appellabantur. *Cic. in Top. Si ita Fabiz pecunia legata est a viro, si ea uxor materfamilias esset, si ea in manum viri non convenerat, nihil debetur. Genus est enim uxor, ejus duæ formæ, una matrum familias, hæ sunt, quæ in manum conveniunt, altera earum, quæ tantummodo uxores habebantur. *Matrona* dicta est pro oprie, quæ in matrimonium cum viro convenisset, quoad in eo matrimonio maneret, etiam si sibi liberi nondum nati forent. Ita enim dicta est a *maris* nomine, non adepto iam, sed cum spe, & omne mox adipiscendi; unde ipsum quoque matrimonium dicitur. *Mater familias* appellata est ea sola, quæ in mariti manu, mancipioque, aut in ejus, in cuius maritus manu, mancipioque esset, quoniam non in matrimonium tantum, sed in familiam quoque mariti, & in sui heredis locum venisset. *Gail. l. 18. c. 6.* Sed *Festus* ita scribit: Mater familie non ante dicebatur, quam vir ejus pater familie dictus esset, nec post hoc nomine plures in una familia præter unam appellari, sed nec vidua hoc nomine, nec quæ sine filio est, appellari potest. Longe aliter *Ulpianus* scripsit. l. *pronuntiatum, 46. ff. de verb. signif.* Matrem familias accipere debemus eam, quæ non innoctie vixit. Matrem enim familias a cæteris foeminis mores discernunt, atque separant. Proinde nihil intererit, nupta sit, an vidua, ingenua sit, an libertina. Nam neque nuptæ, neque natales faciunt matres familiarum, sed boni mores. Hæc *Ulp.* Cæterum *uxorem venire in manum mariti,* erat eam discedere ex potestate patris, vel tutorum, & transire in dominium mariti, vel eorum, quibus maritus subjectus erat. Item cum *uxorem in manu mariti esse* dicitur, eam in mariti potestate esse intelligimus, atque ita ut sine eo auctore nec testari, nec contrahere possit. *Sigon.* ¶ Tribus autem modis uxor in manum, seu potestatem mariti veniebat, usu, iure, coemptione. Ex his illa solum intermatrimonia vocabatur, quæ per coemptionem in manum mariti venerat. *Usu* huius matrimonium dicebatur, cum tutoribus auctoribus mulier in matrimonium con.enebat, & cum viro ita consuecebat, ut cum iusto marito, adeo ut, si usus ille intra annum non interrumpetur, pro usufructu jam haberetur. Qua de re nonnihil scriptum fuisse in XII. Tabulis, satis *Gail.* indicat l. 3. c. 2. Q. Mucium Jurisconsultum dicere solitum legi, non esse usurpatam mulierem, quæ cum Cal. Januarii apud virum causa matrimonii esse coepisset, ante diem 4. Cal. Januarii sequentes usurpatum esset. Non posse impleri trinotium, quod abesse a viro usurpandi causa ex duodecim Tabulis deberet, quoniam tertiz noctis posteriores sex horæ alterius anni essent, qui inciperet ex*

Calendis. Ex his *Gellii* verbis apparet, ut aliarum rerum, sic etiam uxorum usufructum fuisse, & si uxor per annum integrum, nullo interrupto usu apud virum fuisset, in manum mariti venisse, & ex tutorum potestate exisse, ulum vero, si per tres noctes ab eo abisset, interruptum fuisse. *Confarreatio* fuit contractus matrimonii proprius Pontificum, qui solemnî sacrificio celebrabatur, ita dictus, quod Romani omne sacrificium a farre exordirentur, ut Græci ab hordeo, conjuges vero eodem farre vescerentur, quo etiam victimas respergerent. *Ulpian. lib. 9. Instit.* Farre convenit in manum certis verbis, & testibus decem præsentibus, & solemnî sacrificio facto, in quo panis quoque farreus adhibetur. *Plin. l. 18. c. 3.* In facris nihil religiosius confarreatiois vinculo erant, novæque farreum præferant. Hinc *disfarreatio* apud *Festum* dissolutio matrimonii dicitur contarrateatione contracti. Cæterum *Tacit. l. 3. Annal. ait,* contarrateandi consuetudinem aut omniam fuisse, aut inter pacos retentam. *Coemptionis* hæc ratio fuit. Veteri Romanorum lege, ut *Varro* tradit, nubentes mulieres tres ad virum asses ferre solebant, atque unum quidem, quem in manu tenebant, tanquam emendi causa marito dare, alium, quem in pede habebant, in foro Larium familiarium ponere, tertium in faccipio cum condidissent, compito vicinali solebant resignare. Huius rei meminit etiam *Cic. pro Mur. & l. 2. de Or.*

Uxorcula, æ, f. *γαμψιδιον,* parva uxor. *Apul. l. 9. Metam.* Erat ei uxorcule, etiam satis quidem tenuis. ¶ *Ufurpatur* hæc vox in blanditiis. *Plaut. Caf. 4. 19.* Mea uxorcule. *Id. ib. 5. 2. 32.* Amabo mea uxorcule, cur virum tuum sic me spernis?

Uxorculo, as, a. 1. diligo. *Plaut. apud Var. l. 6. de L. L.* Mulieres uxorculeavit; ego novi, scio actiofas. Alii exponunt, uxores fecit.

Uxorius, a, um, *della moglie, γυναικίον,* quod est uxoris, vel quod ad uxorem pertinet. *Cic. 3. Offic.* In arbitrio rei uxoria melius, æquius. *Ovid. 2. de Ar. v. 155.* Hoc decet uxores, dos est uxoria lites. ¶ *Uxoriz forma,* pulchritudo mediocri. *Gel. l. 5. c. 11.* Inter pulcherrimam foeminam, & deformissimam media quædam forma est, quæ a nimia pulchritudinis periculo, & a summo deformitatis odio vacat, qualis a Q. Ennio in Menalippa perquam eleganti vocabulo *stata* dicitur, quia neque *κατὰ* futura sit, neque *κατὰ*: quam formam moicam, & modestam Phavorinus non mehercle inscite appellabat uxoria. ¶ Aliquando uxorius, *γυναικίος, Πρωτόγονος,* dicitur, qui uxori nimis inservit. *Virg. 4. Æn. v. 266.* Tu nunc Carthagini altæ Fundamenta locas, pulchramque uxorius urbem Extruis? *Horat. l. 1. od. 2.* Vagus, & sinistra Labitur ripa, Jove non probante, uxorius amnis. ¶ *Uxoriz bibere* apud *Quintil. Declam. 15.* est bibere medicamenta, quæ uxoris amorem conciliant. ¶ *Uxorium pendere* dicitur, qui, quod uxorem non haberit, æs populo dedit. *Fest.*

DE L I T E R A X.

X Litera, ξ, semivocalis est, ex earum numero, quæ duplices appellantur. Vini enim duarum consonantium habet, idest *cs*, vel *gs*. Sane veteres pro *x* modo *cs*, modo *gs*, utebantur, ut *apex, gregis*, pro quibus nunc *apex, & gregis* dicimus. *Quintil. l. 1. c. 4.* Et nostrarum ultima X, qua tamen carere potuimus, si non quæssissemus. ¶ Latini hoc elementum, quod vultioris soni videtur, quibusdam dictionibus exemerunt, unde pro vexillo *velum*, pro axilla *alam*, pro paxillo *paxum* dicere maluerunt. Quod & ipse testatur *Cic. in Orat. c. 45.* Quomodo enim, inquit, nostrar Axilla, Ala factus est, nisi fuga vultioris literæ, quam literam etiam *emaxillis, & taxillis, & vexillo, & paxillo* consuetudo elegans Latini sermonis evellit? ¶ In compositione, quotiescunque præcedit dictionem incipientem a vocali, vel *c, p, e,* utraque compositionis pars remanet integra, ut *exavo, exeo, exigo, exoleo, exuro, excursio, exersi, explado, extraho, exundo.* Sed si præcedat s literam, s vel abijcitur, vel retinetur; scribitur enim *exsurgo, & exurgo, exsequor, & exequor,* &c. ¶ X litera apud veteres, quemadmodum etiam hodie apud nos, nota fuit numeri denarii, sicuti & V, quæ dimidiata pars est literæ X, nota est numeri quinarum. Hinc factum est, ut in vetustis codicibus hæc nota aliquando invenitur pro denario Romano, quæ quatuor valebat nummis sestertis. *Plin. l. 2. c. 12.* Quod minore folio est, mesosphærum appellatur, emitur X Lx. Laudatissimum microsphaerum & minimis folium; pretium ejus X. Lxxv.

X A N T E A.

Xanthe, es, f. *Ξάνθη,* Nympha marina, Oceani, & Tethyos filia, a *Ξάνθος, ξ, es, flavus, a, um,* nempe a colore flavo, sive rufo. *Hesiod. in Theogn.*

Xanthènes, is, m. gemmæ genus, a *Ξάνθος, flavus,* quia est electri colore. *Plin. l. 37. c. 10.* Xanthenem in Media nasci Democritus tradit electri colore, & siquis terat in vino, palmeo, & croceo, ceræ modo lentescere, odore magnæ suavitatis. Aliqui codices habent *xanthemum.*

Xantho, us, t. contr. *Ξάνθος,* una ex Nymphis, Oceani, & Tethyos filia. *Virg. l. 3. Georg.* Drymonæque, Xanthoëque, Lyceaque, Phyllodoceque. *Hesiod. in Theogonia* Xanthen appellat.

Xanthos, m. 2. *Ξάνθος,* gemmæ genus. *Plin. l. 37. c. 10.* Est & alia ejusdem generis, quæ vocatur heni ab Indis, xanthos appellata a Græcis, & sulvo candidans.

Xanthus, i, m. *Santo, Ξάνθος,* fl. Phrygiæ, seu Troadis, qui ex Ida monte oritur, atque in portum Achæorum & in Hellespontum apud Dardanum urbem influit. Diversus est a Scamandro, & a Simoente. *Plin. l. 5. c. 30.* Sed *Dion. Præf. & Maxim. Tyrius* eundem esse ac Scamandrum, tradunt. Verum quia hi tres amnes confluit apud oram, propterea iidem ab aliquibus censentur. Dicitur creditur a *Ξάνθος, flavus,* quod ovium vellera raro inficiat colore. *Plin. l. 2. c. 103.* Secundum fabulas fuit filius Jovis. De hoc oraculum Apollinis tuit, Græcos Ilii non esse potituros, nisi equos Rhesi abduxissent, antequam herbam Troadis gustassent, & de Xanthi aqua bibissent, quod a Diomede, & Ulisse factum est occiso Rheso noctu, & per insidias. *Virg. 1. Æn.* Ardentesque avertit equos in castra, prius, quam Pabula gustassent Trojæ, Xanthumque bibissent. ¶ Xanthus alter, qui *Seraboni* Sirbis, & *Plinio* Glaucus dicitur, *Santo, Sirbi,* fl. Lyciæ, qui ex Cadmo monte oritur duobus fontibus, Xanthum urbem interluit, & non procul ab ea in Lycium mare se exonerat. *Virg. 4. Æn.* Qualis ubi hybernam Lyciam, Xanthique fluentem Deserit, ac Delum maternam invisit Apollo. ¶ Xanthus item, fluviolus Epiri, qui arefcit. *Virg. 3. Æn.* Pergama, & arentem Xanti cognomine rivum Agnosco.

Xanthus, i, t. Xanthopolis, *Santo, Sirbi,* urbs Lyciæ, non parva, proxima Patharæ, ab oïto Xanthi fl. quo alluitur, 70. stad. Si *Stephano* credimus, a Xantho Creteni nominata est. *Plin. l. 5. c. 27.* ¶ Xanthus item opp. Lesbii ins. *Steph.*

Xeniolum, i, parvum xenium. Apul. l. 2. A. A. Commodum merities ac-

Xenium, ii, n. regalo cbe si fa agli ospiti, & Xenon, munus hospitibus dari

Xenodochum, vel Xenodochium, i, n. spedale, Ger. spital, Gal. hospital, Hisp. hospital, ξενοδοχίον, hospitale, locus publicus, quo hospites, id est peregrini, excipiuntur, & Xenodochus, i, m. ξενοδόχος, qui advenas inopes hospitio excipit.

Xenoparochi, m. 2. ξενοπαροχοι, iidem qui Parochi, qui legatis publice missis, caterisque alicuius dignitatis hospitibus solem, & ligna praebeant, unde & nomen acciperent, παρα τοις ξενοις τα επιτηδεια παροχοι, quod hospitibus necessaria suppeditarent.

Xenophon, ontis, m. ξενοφων. Philosophus, & Dux insignis Atheniensium, discipulus Socratis, condiscipulus Platonis, cum quo & similitates gessit, ut fufe probat Gellius l. 14. c. 3. Fuit moratus, lenis, & dulcis. Hinc Xenophontis voce Musas locutas ferunt. Perfunctus est militia cum Cyro minore, eoque in acie caelo, exercitus reliquias ex ultimis Babylonis finibus per aspera, & difficillima itinera incolentes in patriam reduxit. Scriptis Socratis sermones, & librum de Oeconomia, qui a Cicerone ipso latinitate donatus est. Item librorum sex de rebus Graecorum, idest historiam Peloponnesiaci belli, ac eorum, quae Athenienses post Thucydidem gesserunt, quae Paralipomena appellavit. Scriptis item Cyri majoris Pediaam, non tam historice feruens veritatis (ut inquit Cicero l. 2. de Or.) quam ut absolutum infitueret ducem: praeterea Cyri minoris expeditionem adversus Artaxerxem fratrem. Scriptis item Sympodium. Ad haec scriptis de re equestri, de veneratione, Socratis Apologiam, aliaque nonnulla, quae etiam hodie omnium manibus tenentur. Xenophon alter, vir Antiochenus, qui Amatoria quaedam scripsit, quae Babylonica appellavit. Fuit & hoc nomine vir Ephesus, qui & ipse Amatoriam narrationem libros decem scripsit, quae Ephesiaca nominavit. Item vir Cyprius, qui & ipse Amatoria quaedam edidit de Cinyra, Myrrha, & Adonide, quae Cypriaca inscripsit. Quae Laertius septem commemorat Xenophontes, quorum nomina, & scripta vide apud ipsum.

Xenophontus, a, um, & Xenophontus, a, um, adiect. ad Xenophontem pertinens. Cic. de clar. Orat. c. 35. Xenophontem sermonis genus. Id. 5. Fam. ep. 12. Hercules Xenophontus. h. e. a Xenophonte in suis scriptis inductus.

Xerampelinus, a, um, ξεραμπελινος, quod vitem siccam imitatur, ut Xerampelinus color, colore di rosa secca, ξεραμπελινον χρωμα, quem videre est in arefactis vitium foliis, ut Julius Scaliger exerc. 325. sect. 30. innuit, & etymon docet. Est enim ξεραμπελινος ex ξερος, hoc est aridus, & αμπελινος, hoc est viteus, quod ab αμπελος, uitis. Quamquam quæri possit, num xerampelino color a vitis foliis id nomen impostum sit, quae adulto jam autumno vel cruentata rubent, an a vitibus ipsis, quarum color pullus est. Sane quidam censent, xerampelinum colorem potius esse pullum, sive atrum, idque adducti verbis Suidæ, qui χλωμυδus ξεραμπελινος, etiam ατραπαχης dictas ait: at has idem a colore atro dictas arbitrat, quemadmodum apud eum in Ατραπαχης videre potes. Utra verior sit sententia, docemur verbis hinc Juvenalis Scholiastæ veteris, ad vocem Xerampelinas sic commentantis: Vestes scilicet, quae ad usum matronarum fuerunt ampelini coloris, qui inter coccinum, & muricem medius est. Xeron vero sicum significat. Hæc ille, quæ plane priorem opinionem firmant. Hinc xerampelinæ vestes, quæ colore xerampelino tinctæ sunt. Juven. sat. 6. v. 517. Et xerampelinas veteres donaverat ipsi.

Xeranticus, a, um, adiect. disseccativo, efficcativo, exsiccandi vim habens, ut xerantica decoctio, apud Æmil. Mac. 1. 88. Ad Theod. Priscian. l. 2. c. 3.

Xerocollyrium, seu xerocolyrium, n. 2. ξεροκόλλιον, oculorum medicamentum, cuius materia sunt res aridæ, ut semina fructus, aromata, aliaque huiusmodi. Marcell. Empir. c. 8.

Xeroliba, æ, f. ξερολίβια, Libya sicca, pars interior Libyæ arida, & deserta, propter aquarum inopiam, inter Tripolim, & Pentapolim. Servius in Æn. 4. v. 43.

Xerolophus, m. 2. ξερολόφος, tumulus aridus, & siccus, ex congeffis nempe lapidibus, a ξερος, aridus, & λόφος, tumulus. Huiusmodi locus fuit Byzantii, ubi coelestis sexdecim, & Dianæ columna structilis, & tripodes, quibus multa epigrammata erant inscripta, cuius adhuc non obscura vestigia supersede dicuntur. Priscian. l. 1. c. De accidentibus literæ: Et epigrammata, quæ egomet legi in tripode vetustissimi Apollinis, qui fuit in Xerolopho Byzantii, sic scripta &c. Id. l. 6. Et quod hoc verum est, ostendunt epigrammata vetustissima, quæ literis antiquissimis scripta in multis tripodibus legi, & maxime in tripode Apollinis, qui est Constantiopolis, in loco, quem ξερολόφος vocant. Hæc voce utitur & Justinianus, C. de pub. iudic. etiamfi Aletias vocem adulterinam esse putaverit.

Xerophagia, æ, f. ξεροφάγια, usus ciborum aridorum, post quos non opus

Xiphias, æ, m. ξιφίας, piscis genus, rostrum habens mucrone armatum, unde & Latini Græcos imitati, gladium appellant. Dicitur a ξιφος, ensis, quia figura eodem refert. Plin. l. 32. c. 2. Xiphiam, idest gladium, rostrum mucronato esse, ab hoc naves perfoffas mergi in Oceano ad locum Mauritanicæ, qui Cotta vocetur, non procul Lixæ flumine. Xiphiz item stellæ sunt ex genere cometarum, figura gladii. Plin. l. 2. c. 25. Eisdem breviores, & in mucrone fastigiatas xiphiz vocare, quæ sunt omnium pallidissimæ, & quodam gladii nitore, ac sine ullis radiis.

Xiphion, n. 2. ξιφίον, herba folio mucronato, iridi non dissimilis, quam Romani gladiolum, vulgus herbariorum sparulam fastidam appellat. Plin. l. 25. c. 11. Xyphion, & phaganion in humidis, cum primum exit, gladii præbet speciem, caule dum cubitorum, radicis ad nucis avellanæ figuram simbriatæ, quam effodi ante messes oportet, siccati in umbra.

Xylos, i, f. herba, quæ & symphoniaca dicitur, & hyofcyamus. Apul. de herb. c. 4.

Xyline, es, f. i. Sentsis, ξυλίνη, opp. Cappadociæ, maritimum, ultra Trapezuntum, inter Cordulam ad Occ. & Asporum ad Or.

Xylinum, i, (subaudi linum: est enim adiectivum a Xylon) bambagia, bombox, coronæ, ξυλίνας, genus lini candidissimi, & mollissimi, quod etiam gottipium vocatur, nascens in frutice, cui nomen xylon, item gottipio, pomis quibusdam inclusum, barbatae nucis non dissimilibus, quæ maturitate hincetia globum lini ostendunt. Plin. l. 19. c. 1. Superior pars Ægypti in Arabiam vergens gignit fruticem, quem aliqui gottipion vocant, plures xylon, & ideo lima inde facta xylina. Parvus est, similem tantem intelligere oportet flos bombycum, sed lanuginem fructu xyli contentam, quam sic vocat, quia & mollitie similis est bombycum operi, & similiter ex ea telas nent, vestefque textunt. De hac lanugine sic Ulpianus in l. si cui lana legetur, ff. de legatis, 3. Lana legata, etiam leporinam lanam, & anserinam, & caprinam credo contineri, & de lino, quam Græci ξυλίνας, hoc est lignam lanam, appellant.

Xylobalsumum, i, n. xylobalsumo, ξυλοβάλσαμον, balsami arbutulicæ lignum, cuius succus opobalsamum appellatur. Plin. l. 12. c. 25. Ampugnum, cuius succus opobalsamum appellatur. Plin. l. 12. c. 25. Ampugnatum ipsa, furculufque venit intra quintum demum annum. Xylobalsumum vocatur, & coquitur in unguentis.

Xylocianamomum, i, n. ξυλοκιανόμομον, cinnami lignum. Plin. l. 12. c. 19. Ipsum vero lignum in fastidio est propter origani acrimoniam, xylocianamomum vocant.

Xylocianamomum, i, n. ξυλοκιανόμομον, cinnami lignum. Plin. l. 12. c. 19. Ipsum vero lignum in fastidio est propter origani acrimoniam, xylocianamomum vocant.

Xylocianamomum, i, n. ξυλοκιανόμομον, cinnami lignum. Plin. l. 12. c. 19. Ipsum vero lignum in fastidio est propter origani acrimoniam, xylocianamomum vocant.

Xylocianamomum, i, n. ξυλοκιανόμομον, cinnami lignum. Plin. l. 12. c. 19. Ipsum vero lignum in fastidio est propter origani acrimoniam, xylocianamomum vocant.

Xylocianamomum, i, n. ξυλοκιανόμομον, cinnami lignum. Plin. l. 12. c. 19. Ipsum vero lignum in fastidio est propter origani acrimoniam, xylocianamomum vocant.

Xylocianamomum, i, n. ξυλοκιανόμομον, cinnami lignum. Plin. l. 12. c. 19. Ipsum vero lignum in fastidio est propter origani acrimoniam, xylocianamomum vocant.

Xylocianamomum, i, n. ξυλοκιανόμομον, cinnami lignum. Plin. l. 12. c. 19. Ipsum vero lignum in fastidio est propter origani acrimoniam, xylocianamomum vocant.

Xylocianamomum, i, n. ξυλοκιανόμομον, cinnami lignum. Plin. l. 12. c. 19. Ipsum vero lignum in fastidio est propter origani acrimoniam, xylocianamomum vocant.

Xylocianamomum, i, n. ξυλοκιανόμομον, cinnami lignum. Plin. l. 12. c. 19. Ipsum vero lignum in fastidio est propter origani acrimoniam, xylocianamomum vocant.

effet lavare manus, a ξερος, siccus, & ξυλον, comedo; quo vescendi genere utebantur tum athletæ apud Gentiles ab robur corporis, tum Christiani ad vivendi parsimoniam, & sobrietatem. Athletæ enim prunis temporibus ficus tantum aridas escitavisse dicuntur, deinde carniuni usu invento, eas non jurulentas, pingues, & laute conditas, sed siccatas, præduraque adhibebant. Apud Christianos vero Xerophagia species erat abstinentiæ: si enim nullum uteretur cibo, ieiunium; si fero, statio; si arido, xerophagia. Testall. advers. Physic. c. 1. Arguunt nos, quod ieiunia propria custodiamus, quod stationes plerumque in vesperam producimus, quod etiam Xerophagias observemus, siccantes cibum ab omni carne, & omni jurulento, & uvitioribus quibusque pomis, nequid vinositatis vel edamus, vel potemus.

Xerophthalmia, æ, f. ξεροφθαλμία, lippitudo arida, quia neque tument, neque fluunt oculi, sed rubent tantum, & cum dolore quodam gravescunt, & noctu prægravi pituita inarescunt. Est a ξερος, siccus, & φθαλμία, lippitudo. Celsus l. 6. c. 6. n. 29. Græcis literis scribit.

Xerxæna, æ, f. ξερξηνή, regio Mediæ Borealis, inter Iberiam, & Albaniam, apud Alazonem fl. sic dicta a Xerfe Perarum Rege ibi orto, teste Eustropio, ut Cambyfena a Cambyse. Sed apud Strabonem l. 11. est regio Mediæ, Armeniæ majori continena.

Xerxes, is, m. ξερξης, filius Darii, & Atolæ, nepos Cyri ex matre, Rex Perarum. Cum Græciæ indicturus esset bellum, adhibitis Asiæ principibus, per sumnam superbiam, ita eos affatus est: Ne viderem meo tantummodo usum consilio, vos contraxi. Ceterum mem. xote, parendum magis vobis esse, quam suadendum, ut refert Val. Max. l. 9. c. 5. in Externis, n. 1. Centum septuaginta hominum myriadibus, hoc est decies septies centis millibus per totum quinquennium contractis, Græciæ bellum intulit. Secundum Justinum l. 2. leptingenta millia de Regno armavit, & trecenta millia de auxiliis. Hinc non immerito proditum est, flumina ab ejus exercitu siccata, Græciamque omnem vix capere exercitum ejus potuisse. Tantum autem habuit navium apparatus, ut totum Hellefpontum operiret, & Asian Europæ ponte conjungeret. Naves decies centum millia numero habuisse dicitur. Athon præterea montem a continente abscidit. Vide Plin. l. 4. c. 10. & Just. l. 2. Sed nihilominus victus est apud Thermopylas a quatuor hominum millibus, ducæ Leonida. V. Leonidas. Deinde duobus vulneribus terrestri prælio acceptis, experti maris fortunam statuit. Ante navalis prælii congressionem misit quatuor millia armatorum Delphos, ad templum Apollinis diripiendum: quæ manus tota imbribus, & fulminibus deleta est. Post hæc Thespias, & Platæas, & Athenas vacuas hominibus incendit. Nam post pugnam Marathoniam, in qua pater Xerxis Darius, caelis ducentis millibus Perarum, a Miltiade victus fuerat, nihilominus suasu Themistocli Athenienses, & alii in navibus relicti urbibus degabant. Præsumptam Athenas deleteret, Lacedæmonius invadendæ contulium agitant admirabile inter cenam prodigium incidit. Intusum namque patetæ ejus vinum in sanguinem nec femel, sed iterum, & tertio conversum est. Qua de re consulti Magi monuerunt, ut ab incepto abtineret. Navali quoque certamine a Themistocle apud Salamini superatus est, in quo multæ naves captæ, multæ merx. Tunc qui antea tota maria classe sternebat, vix parvula cymba effugit, relicto Mardonio præfecto, qui & ipse, re in Bæotia infelicitate geita, cum paucissimis in Persidem se recepit. Demum se in otio, socordique relicta militia tradidit, adeo ut præmium proposuerit ei, qui invenisset novam voluptatem. Quamobrem a suis præteris, paucis post annis ab Artabano Præfecto suo in Regia interfectus est, cum regnasset annis octo. Nam deficiente quotidie Regia majestate, in spem Regni adductus, cum septem robustissimis filiis Regiam vesperi ingressus fuit, quæ amicitie jure semper illi patebat, Regemque trucidavit. V. Just. l. 2. & 3. Xerxes alter, Pictor Heracleota, Venerem adeo pulchram pinxit, ut ex ea quædam magnum faceret, pretio accepto ab iis, qui eam videre cupiebant. Itaque Græci lepido cavillo Venerem amicam Xerxis vocitabant, quod ex ejus picturæ lenocinio quæstum faceret. Helian. de varia Historia.

Xiphias, æ, m. ξιφίας, piscis genus, rostrum habens mucrone armatum, unde & Latini Græcos imitati, gladium appellant. Dicitur a ξιφος, ensis, quia figura eodem refert. Plin. l. 32. c. 2. Xiphiam, idest gladium, rostrum mucronato esse, ab hoc naves perfoffas mergi in Oceano ad locum Mauritanicæ, qui Cotta vocetur, non procul Lixæ flumine. Xiphiz item stellæ sunt ex genere cometarum, figura gladii. Plin. l. 2. c. 25. Eisdem breviores, & in mucrone fastigiatas xiphiz vocare, quæ sunt omnium pallidissimæ, & quodam gladii nitore, ac sine ullis radiis.

Xiphion, n. 2. ξιφίον, herba folio mucronato, iridi non dissimilis, quam Romani gladiolum, vulgus herbariorum sparulam fastidam appellat. Plin. l. 25. c. 11. Xyphion, & phaganion in humidis, cum primum exit, gladii præbet speciem, caule dum cubitorum, radicis ad nucis avellanæ figuram simbriatæ, quam effodi ante messes oportet, siccati in umbra.

Xylos, i, f. herba, quæ & symphoniaca dicitur, & hyofcyamus. Apul. de herb. c. 4.

Xyline, es, f. i. Sentsis, ξυλίνη, opp. Cappadociæ, maritimum, ultra Trapezuntum, inter Cordulam ad Occ. & Asporum ad Or.

Xylinum, i, (subaudi linum: est enim adiectivum a Xylon) bambagia, bombox, coronæ, ξυλίνας, genus lini candidissimi, & mollissimi, quod etiam gottipium vocatur, nascens in frutice, cui nomen xylon, item gottipio, pomis quibusdam inclusum, barbatae nucis non dissimilibus, quæ maturitate hincetia globum lini ostendunt. Plin. l. 19. c. 1. Superior pars Ægypti in Arabiam vergens gignit fruticem, quem aliqui gottipion vocant, plures xylon, & ideo lima inde facta xylina. Parvus est, similem tantem intelligere oportet flos bombycum, sed lanuginem fructu xyli contentam, quam sic vocat, quia & mollitie similis est bombycum operi, & similiter ex ea telas nent, vestefque textunt. De hac lanugine sic Ulpianus in l. si cui lana legetur, ff. de legatis, 3. Lana legata, etiam leporinam lanam, & anserinam, & caprinam credo contineri, & de lino, quam Græci ξυλίνας, hoc est lignam lanam, appellant.

Xylobalsumum, i, n. xylobalsumo, ξυλοβάλσαμον, balsami arbutulicæ lignum, cuius succus opobalsamum appellatur. Plin. l. 12. c. 25. Ampugnum, cuius succus opobalsamum appellatur. Plin. l. 12. c. 25. Ampugnatum ipsa, furculufque venit intra quintum demum annum. Xylobalsumum vocatur, & coquitur in unguentis.

Xylocianamomum, i, n. ξυλοκιανόμομον, cinnami lignum. Plin. l. 12. c. 19. Ipsum vero lignum in fastidio est propter origani acrimoniam, xylocianamomum vocant.

Xylon, n. z. ξύλον, *legno, cba produce la bambagia*. Græce lignum significat, sed proprie hoc nomine dictus est frutex ille, quem alias gossipion vocant, qui pomum tert similitudine barbatae nucis, quod inatutescens copia lanuginis, quam inclumam habet, dirumpitur, linique globum inclumum, multo maiorem, quam pio pomu magnitudine, detegit, quod lini genus inde xylum, seu gossipium appellatur. Crescit non in Tylo modo Arabici maris insula, quod a *Theophrasto* scriptum est l. 3. *Hist. Plant. c. 9.* sed etiam in plerisque Mediterranei maris insulis, uti Melita, Creta, locique aliis ad Austrum versentibus. *Plin. l. 19. c. 1.* Superior pars Egypti in Arabiam vergens gignit fruticem, quem aliqui gossipion vocant, plures xylon, &c. *V. Ruell. l. 2. c. 150.*

Xylophyton, n. herba, quæ & consolida dicitur. *Apul. de herb. c. 59.*

Xylopolis, is, f. ξυλοπολις, opp. Mygdonie, in Macedonia, Astoro finitimum. *Pop. Xylopolitæ. Plin. l. 4. c. 10.*

Xylopolitæ, V. Xylopolis.

Xylothon, n. herba quinquefolium. *Apul. de herb. c. 2.*

Xyris, is, ξυρίς, herba tolia habens iridis, sed latioa, & in turbine mucronata, quorum e medio caulis erumpit crassus, cubitalis, ex quo filiquæ triangulares dependent, in quibus purpureus flos, in medio puniceus, semen in folliculis simile fabis, rotundum, rubrum, acro, radice longa, geniculata, rufa. Officinæ *iridem sylvestrem* appellant. *Plin. l. 21. c. 20.* Iris rufa melior, quam candida. *Et infra:* Sunt, qui sylvestrem xyris vocant.

Xylarchus, i, & Xylarches, æ, m. qui xysto, & athletarum exercitiis & certaminibus præerat. Hanc vocem reperies apud *Tertullianum ad Martyres c. 3.* & apud *Ammian. l. 21. c. 1.*

Xylitici, orum, n. z. ξυλιτικοί, athletæ, a xyllus, quod in xysto se exercerent. *Suet. in Aug. c. 45.* Nec tamen eo minus xylicorum conertationes, aut gladiatorum pugnas feverissime semper exegit. *Ufus est & in Galba. c. 15.*

Xyllifcus, a, um, adject. ξυλλίφος, ad xystum pertinens, vel ad ludos & certamina, quæ in xysto fiunt. *Test. de pud. c. 7.* Spectaculum quadrigarii turoris, & gladiatorii cruoris, & scenicæ scæditatis, & xyllifcæ vanitatis. *Id. de Pail. c. 4.* xyllifca munditiæ vocat, quibus studebant athletæ ad augendas, fervandasque corporis vires. *Suet. in Galb. c. 15.* si quid scenici, aut xyllifci donatum olim vendidissent.

Xyllios, m. z. ξυλλίος, gemma, ex genere jaspidium, in India. *Plin. l. 37. c. 9.* Eadem & xyllion parit plebejam ibi gemmam.

Xyllus, i, n. idem ac xyllus. *Vitr. l. 5. c. 11.* Hypethræ ambulationes, quas Græci περιδρομίδας, nostri xylla appellant. V. vocem sequentem.

Xyllum, i, m. portico, loggia, Πύλκ, Ger. *Schopne*, Gal. *galerie*, Hisp. *portal*, ξυλλίος, porticus ampla, & lata, in qua athletæ per hyemem exercerantur: dicta videtur a ξυλλίος, rufus, politus, æquatus, quia sternebatur terra, seu arena rafa, æquataque, in qua facile consistere athletæ possent. Erant autem xylli ex latitudine, ut præter locum vacuum in medio pro athletis, præberent etiam commodum a lateribus spatium pro spectatoribus. *Tertul. in Apolog. c. 38.* Nihil nobis est cum infancie circi, cum impudicitia theatri, cum atrocitate arenæ, cum xylli vanitate. Plura de Xyllis, & Xyllis V. apud *Onuphr. Panvin. l. de Ind Circenf. c. 1. & Rosin. Antiq. Rom. l. 5. c. 4.* ¶ Hujusmodi porticus aptæ etiam erant ambulationibus, & colloctationibus hominum; solebantque circa villas extrui etiam ornatus gratia, conditis ordine arboribus ad umbram, floribus ad odorem, & sedilibus ad quietem, *viali, strade da passeggio. Plin. l. 2. ep. 17.* Ante cryptoporticum xyllus violis odoratus. *Cic. 4. Acad. c. 3.* Cum igitur pauca in xyllio locuti essemus, tum eodem in spatio confedimus. *Id. in Brut. c. 3.* Cum ambularem in xyllio, & essem otiosus domi. ¶ Apud Vitruvium quoque mentio fit xyllorum. videtur autem ita distinguere inter Xyllus, m. & Xyllum, n. ut ille porticum testam ad exercitationes athletarum, hoc autem subdiale ambulationem significet: verum hoc discrimen alii in verbis *Vitruvii* (quæ sunt l. 5. c. 11.) non agnoscunt. *V. Bald. in Lex. Vitruv.*

DE L I T E R A Y.

Y Græcorum vocalis est, qua in illorum dictionibus scribendis tantum utitur. Hujus loco antiqui, qui peregrinam literam nullam recipiebant, quintam Latinarum vocalem substituebant. *Cic. in Oras.* Purrum semper Ennius, nunquam Pyrrhum: Vi patefcerunt Fruges, non Phryges, ipsius aliqui declarant libri. Nec enim Græcam literam adhibebant. Nunc autem etiam duas. Et cum Phrygum, & Phrygibus dicendum esset, absurdum erat aut tantum barbaris casibus Græcam literam adhibere, aut recto casu solum Græce loqui: tamen & Phryges, & Pyrrum, aurium causa dicimus. ¶ Peculiariter autem est huic elemento, ut in capite dictionum perpetuo aspiraret. Quare quæ ab eo initium sumunt, requirenda sunt inter aspirata in litera H.

DE L I T E R A Z.

Z Litera Græca est, qua in Latinis dictionibus non utitur. Est semivocalis, ex genere literarum duplicium. Valet enim *sz*. Ejus loco nos substituvimus interdum geminum *sz*, ut *parrisso* pro *παρσιζω*, *pitisso* pro *πιτιζω*, interdum *sz*, ut *Esdias* pro *Εζδας*. Antiqui loco eius unicum aliquando *s* scribebant, ut *Sacynthus* pro *ζακυνθος*, *Sethus* pro *Σηθας*. Nonnunquam etiam d literam loco ejus usurpabant, ut *Medenius* pro *Μεδεντιος*. Sed hoc tantum apud antiquissimos, qui peregrinas nullas literas recipiebant.

Z A N T E A.

Zabulus, i, m. idem quod *Diabolus*, ea ratione, qua *zeta* pro *dieta* dicitur. *Laßans. de mortib. persecut. c. 16.*

Zacynthus, a, um, adject. ad Zacynthum insulam pertinens. *Nepos in Dion. c. 9.* Zacynthios adolescentes. *Plaut. Merc. 5. 2.* Calchas iste Zacynthus est.

Zacynthes, f. z. il *Zante*, ζακυνθος, inf. maris Jonii, olim Hyrie, teste *Plin. l. 4. c. 12.* versus oram Occ. Peloponnesii. Excurrit in longit. ad 35 M. P. in latit. 20. Ambitus ejus secundum *Plin. & Ferrar. est 36.* M. P. secundum *Baudrand. 60.* Jacet contra Chelonitem promont. inter Cephaleniam ad Arcelos, & Strophades ad Austr. *Plinius* illam a Cephalenia 22. M. P. distare scribit, *Strabo 60.* tantum stad. Urbem habet eoenominem, amplam, & permunitam, cum arce in colle. Conditâ fuit a Zacyntho Dardani filio, unde nomen, teste *Stephano. Virg. 3. Æn.* Jam medio apparet fluctu nemorosa Zacynthos.

Zaleucus, i, m. ζαλευκος, Legislator Locrentium. Sed dubitatur, utrum extiterit. *Timeus* negat Zaleucum istum ullum fuisse, *Theo-*

phrastus affirmat. Hic, cum in adulteros pœnam statuisset, ut in adultero deprehensi utroque orbentur oculo, oblatum est ei filius, multisque telibus adulteri convictus est. Filium damnavit. Cum tota civitas in honorem patris pœnæ necessitatem adolescentulo remitteret, aliquando repugnavit. Ad ultimum precibus populi evictus, altero sibi, altero filio oculo eruto, ufum videndi utrique reliquit. *Valer. Max. l. 6. c. 5. de justis. in extern. n. 3.*

Zalifcus, seu Zalicus, m. z. fl. Cappadociæ, in Asia minore, in confinio Galatiæ, seu potius fl. ipsius Galatiæ, qui per Paphlagoniam in mare Euxinum fluit, inter Sinopen ad Occ. & Amisum ad Or. Sed *Baudrand.* descriptione longe abest a Cappadocia, oritur in confinio Galatiæ, deinde per Paphlagoniam flucns, ibi in Pontum Euxinum cadit, 30. M. P. a Sinope in Or.

Zamia, æ, f. danno, *perdisa*, detrimentum, jactura, a Græco ζαμία, & Dorice ζαμία. *Plaut. Anul. l. 2. 2. 19.* Nemini credo, qui large blandu' sit dives pauperi. ubi manum injicit benigne, ubi onerat aliquam zamiam. Ubi hypallage est, h. e. aliqua zamia pauperem onerat. ¶ Apud *Plin. l. 16. c. 26.* zamie dicuntur nucis pini arboris, quæ maturiscentes se dividunt, & appellacionis ratio est, quia nisi decerpantur, cæteras lædunt.

Zancle, es, f. ζάκκλη, Sicilia, a ζάκκλη, idest a Saturni falce, quam Poetæ fabulantur in Sicilia decidisse. Quam fabulam inde ortam putat *Macrobius*, quod Sicilia imprimis frugum fertilis sit. Saturnus autem primus putatur in Italia frugum usum invenisse. *Ovid. 15. Met. v. 290.* Zancle quoque juncta fuisse Italiæ legitur, donec confinia pontus abfultit, & media tellurem reppulit unda.

Zancle, es, f. ζάκκλη, urbs Siciliæ, in penitissimo Pelori sinu, a ζάκκλη, quod apud Siculos est falx, estque a ζά pro *diad*, & ζακκλή, nempe a litos obliquitate, quod falcis in modum curva esset, vel a nomine generali insulæ, quæ & ipsa Zancle vocabatur. Postea a Messeniis insularioribus *μεσοκλή*, hoc est Messana, dicta est. ¶ Zancle item, opp. Messeniz, in Peloponneso. *Plin. l. 4. c. 5.*

Zancleus, a, um, Siculus. *Ovid. 13. Met. v. 603.* Sub noctem potitur Zancleia classis arena.

Zancleus, a, um, Siculus. *Ovid. 14. Met. v. 47.* Oppositumque patens contra Zancleia faxa.

Z A N T E E.

Zea, æ, f. *spelta*, ζέα, genus frumenti simile farri. Græce est ζειζ, pro quo & ζειζ dicitur, quod Homero, & Hippocrati, & universe Jonice scribentibus familiaris est. Far sic vocari, scribit *Hieronymus in Isaiæ c. 28. & Esch. c. 4.* Manifeste distinguit *Plinius l. 18. c. 8.* ut videbitur infra. Duo ejus genera tradit *Dioscorides l. 20. c. 80.* alterum simplex, & unius tantum grani, alterum, quod digoccoon, hoc est gemini, & duplicis grani appellant, quodbus utriculus conjunctum semen habens; ex quo fit forbitio, vel puls, quæ vocatur *alica*: de qua V. suo loco. *Plin. l. 18. c. 8.* Egypto, ac Syriæ, Ciliciæque, & Asiæ, ac Græciæ peculiares zea, olyra, tiphe. Qui zea utuntur, non habent far. Est & hæc Italiæ, in Campania maxime, semenque appellatur. ¶ Est etiam zea rorismarini species. *Apul. de herb. c. 79.*

Zelivira mulier dicitur, quæ cum alieno viro cubans justæ uxoris amorem suo præferri timet. *Tertull. in exhortas. ad cast. c. 9.* Omnis mulier zelivira est, quemlibet aliena.

Zelo, as, a. i. *aver* zelo, ζηλος, æmulor, cupide aliquid imitor, tam vehementer amo, ut neminem in partem amoris admitti patiar, &c. *Tert. carn. cont. Marc. l. 4. v. 36.* Qui zelat populum summo pietatis amore.

Zelotes, æ, m. *gelofo*, zelante, ζηλωτής, accipitur pro amatore, qui nullum in amore tert rivalem. In hac significacione frequenter occurrit in sacris Literis, præcipueque apud Prophetas, qui Deum zelotem esse prædicant, hoc est zelotypum, & ferre non posse, ut amor ille, cultusque sibi uni debitus, ad idola, dæmoniave transferatur. Adde *Tertul. l. 1. adv. Marcion. c. 28. & l. 4. c. 25.*

Zelotypa, æ, f. *gelofo*, mulier zelotypiam habens. *Petrus. in Satyr.* Noli zelotypa esse. *Juvenal. Sat. 6. v. 277.* Si tibi zelotypæ retegerant scriinia moechæ.

Zelotypia, æ, f. *gelofo*, ζηλοτυρία, ægritudo animi, cum, ne quis possideat, timemus, quod possidere soli cupimus. *Cic. 4. Tusc. c. 8.* Obtrêtatio autem est ea, quam intelligi zelotypiam volo, ægritudo ex eo, quod alter quoque potiar eo, quod ille ipse concupiverit. *Antonius Cic. inter ep. ad Att. l. 10. post ep. 8.* Judicabam duriores partes mihi impositas esse ad offensioem nostrâ, quæ magis a zelotypia mea, quam ab injuria tua, nata est. *Plin. l. 25. c. 7.* Nympha zelotypia erga Herculeum mortua.

Zelotypus, i, m. *gelofo*, ζηλοτυπος, idem ac zelotes, idest æmulator, suspiciosus in amore. Dicitur est vel a ζηλος, & τυπος, quia in zelotypis non amor verus sit, sed ejus solum typus, ac imago quædam, vel quasi ζηλος τυπος, zelo percussus, quia qui sic affectus est, rivalem in amore metuit, nec pati potest. *Juven. Sat. 5. v. 43.* zelotypo juvenis prælatos Jarbæ. Adde *Quintil. l. 4. c. 2.*

Zelus, i, m. *zelo*, emulacione, ζηλος, fervor ille animi, qui in æmulatione cernitur, qui interdum vitiosus est, interdum cum virtute, quatenus scilicet vel ad honesta studiosus capessenda incitat, vel invidiam de alterius bonis, odiumque interdum parit. *Prudent. Hamartig. v. 188.* scintilla odii de fomite zeli. *Vitruv. in prefas. l. 7.* Ptolemæus infinito zelo, cupiditatique incitatus studio ad eundem modum contenderat bibliothecam Alexandriæ comparare.

Zeno, & Zenon, onis, m. Ζηνο, Philoſophus Pythagoricus Eleates, id est ex Elea urbe Æolidis, quem Dialecticæ inventorem fuisse scribit Aristoteles. Fuit in secta eorum Philoſophorum, qui id bonum solum esse dicebant, quod esset unum, & simile, & idem, & semper, seu quorum omne bonum in mente positum fuit, & in m-ntis acie, qua verum cerneretur; cujus discipline principes tui Xenophanes Colophonius, deinde eum secuti Parmenides, & Zeno, amba Eleates, a quibus Philoſophi Eleatici nominabantur; post Euclides Socratis discipulus Megareus, a quo iidem illi Megarici dicti, tandem Menedemus Eretricus, idest ex Eretria urbe Eubœæ, a quo Eretrici appellati. Hujus celebratissima fuit in perterendis cruciatibus patientia. Nam cum adolescentens nobilissimos cupiditate liberantiz patriæ inflammasset contra Nearchum Tyrannum, factio indicio comprehensus, traditusque est tortoribus torquendus. Cumque laceraretur, ut confcius conjurationis nominaret, neminem illorum indicavit, sed amicos, inimicosque Tyranni participes conjurationis esse dixit. Deinde cum quippiam se in aurem Tyranni loqui velle significasset, eam mordicus correptam non ante dimisit, quam rapta aure populatum caput reliquisset. Verum, cum jam vereretur, ne toties repetitis tormentis resistere non posset, conversus ad cives, qui quæstioni intererant, *Admiror*, inquit, *vestram ignaviam, o cives, qui eorum metu, qua ego nunc patior, Tyranni jugum sustinetis*, idque cum dixisset, conciliam dentibus linguam in

ia os Tyranni expuit. Quo facto tanto civium animos libertatis desiderio incendit, ut concurru undique facto Nearchum lapidaverint. *Cic. 2. Tusc. & 3. de nat. Deor.* ¶ Zeno alter, Philoſophus Cittiſcus, i. e. ex Cittio, ſeu Cytio, ſeu Cythio urbe Cypræ, docuit Philoſophiam Athenis, in porticu Pœcile. Hinc dicitur auctor, & princeps Stoicorum, *στωϊκός, perſicus*. Poſuit enim tantum genus boni, quod virtute continetur, dixitque, nihil eſſe bonum, niſi quod honeſtum eſt, nihil item malum eſſe, niſi turpe, ſeu vitium, & peccatum, cætera nec bona nec mala eſſe; felicitatem in ſola virtute conſiſtere. *Cic. 1. & 2. Acad. 1. 2. 3. 4. 5. de Fin. 2. 4. 5. Tuſc. 1. de Leg. & 1. Parad.* Tanto in honore apud Athenienſes habitus eſt, ut apud eum claves urbis deponerent, ornarentque ipſum aurea corona, & ſtatua ærea. Deceſſit nonageſimo ætatis ſue anno ſine morbo. Nam, ut ſerunt, cum abiret ex ſchola, lapidem offendens digitum pertergit, manu vero terram feriens, illud uſurpavit ex Niobe, *Venio, quid me vocas?* & continuo ſe ſtrangulans interiit. ¶ Zeno alius, Philoſophus Epicureus, ætate Ciceronis. *Cic. 1. de Fin. & 3. Tuſc.* ¶ Hoc nonn. duplicem habet nominativum caſum, ut poſumus, ſed Zeno frequentius eſt quam Zeno. Cicero enim paſſim Zeno uſurpat. *Ad Parr. apud Non. c. 2. n. 649.* Zeno, inquit, novam hæreſim no. o. paxillo ſuſpendiſſe dicitur.

Zephyritis, idis, patronym. fœmininum. Hoc nomine appellatur Flora Dea, Zephyri filia. *Caſull. de coma Beren. v. 57.* Ipſa ſuam zephyritis eo famulam legarat.

Zephyrus, a, um, ζεφύρος, quod ad Zephyrum ſpectat. *Ova Zephyria, a ζεφύρος, eadem, ac hypenemia, ὑπέρμεια, id eſt ventofa, ſterilia, ita dicta a Zephyrus, quod vento puentur generari ſeu potius quod inania ſint inſtar venti.* Utriuſque appellationis meminit *Ariſtoſteles 1. 3. de gen. animal. cap. 1 & 1. 6. Hiſt. animal. c. 2. Plin. 1. 10. cap. 60.* Irrita ova, quæ hypenemia diximus, quidam & vento putant generari, quæ de cauſa etiam Zephyria appellantur.

Zephyrus, i, m. Ζεφύρος, Ponente, ζεφύρος, unus ex quatuor ventis cardinalibus, qui flat ab Occaſu ſolſtitiali, al. æquinoctiali, adverſus Subſolanum, ut Auctor libri de Mundo ſcribit, idque aſſiſſipulante *Gell. 1. 2. c. 22. & Plin. 1. 18. c. 34.* hic dictus videtur quaſi ζεφύρος, ſive το ζεφύρος, id eſt ferens vitam, ſeu vivere, quia n. inπε τῷ ζεφύρο περιτοσται οὐτὸν οὐ κατὰ τὸ ζεφύρον, calore ipſius flammis fruſtus augetur. unde & genitalis mundi ſpiritus Pſinio appellatur. Id. m. exiſtimatur, qui Favonius. Sed Vegetius Zephyrum, & Favonium diverſos ventos eſſe vult. Hic ventus cum flat, ver inchoat, ut *Plin. loc. cit.* teſtatur. Hinc *Horat. 1. 1. ep. 7. v. 13.* te, dulcis amice, reſiſte Cum Zephyris, ſi concedas, & hirundine prima. Et *Virg. 1. Georg. Vere novo, zelidus canis cum montibus humor liquitur, & Zephyro putris ſe gleba reſolvit.* ¶ Secundum fabulas fuit filius Aſtræi, & Auroræ, ferturque Chlorin Nympham adamalſe, eique conceſſiſſe, ut Horibus præſeſt, que deinceps Flora dicta eſt. Homerus etiam in Iliade narrat, a Zephyro Thyellam Harpyum amatam eſſe, indeque procreatos Xanthum, & Balmium equos Achillis. *Boccat. 1. 4. Gen. Deor. ¶ Narrat etiam Servius in Ecl. 5. unam ex Horis Zephyro tributam uxorem fuiſſe, ex qua ſuſcepit filium Carpon nomine, longe pulcherrimi corporis, qui poſt ab Jove in rerum omnium fruſtus converſus ſit. Hac autem fabula deſignantur effectus hujus venti, omnes fruſtus genitali aura lætandanus, & ad maturitatem perducentis, ut dictum eſt. ¶ Hujus officium eſt portare nuntios Deorum, quos celeriter aliquo pervenire opus ſit. *Virg. 4. Æn. v. 222.* Tum ſic Mercurius alloquitur, & talia mandat: Vade, age, nate, voca Zephyros, & labere pennis.*

Zerbis, is, m. ζερβίς, fl. Metopotamiz, al. Armeniz in Melopotamiz conſinio, qui per Alonos populos junctos Gordyzas in Tigrim influit. *Plin. 1. 7. c. 26.*

Zeros, m. 2. genus gemmæ, ſimilis iridi. *Plin. 1. 37. c. 9. in fine:* Similis eſt aſpectu, ſed non ejuſdem effectus, quæ vocatur zetos, alba, nigraque macula in tranſverſum diſtinguente cryſtallum.

Zerynthius, a, um, quod ad Zerynthum opp. Samoſtraciæ ſpectat. *Ovid. 1. 1. Triſt. el. 9.* Inde levi vento Zerynthia litora naſta Threſſiciam tetigit feſta carina Samon.

Zeta, æ, f. *appartamento*, pars domus, cubiculum, vel plurium cubiculorum, quorum ab altero in alterum tranſitus ſit, connexio. Uno verbo, idem omnino eſt ac *diera*, quam vocem Vide ſupra ſuo loco. *Lamprid. in Heliog. c. 31.* Ordines Indicos ſine carbonibus ad vaporandas zetas jubebat incendi. *profumare ſe ſtanze.* Adde etiam ea exempla, quæ in *Diera* attulimus, in quibus ſere omnibus, ut ab Eruditis obſervatum eſt, quædam editiones habent *zeta*, quædam *diera*: nam *zeta*, ea ratione a *diera* facta eſt, qua a *diabolus zebulus*, & *ζαβούλου* a *διὰβόλου* &c. ut docet *Voff. in Etymologico.* ¶ Eſt etiam nomen litteræ. *Auſon. in Theopagn. de monoyll.* Zeta jacens, ſi ſurgat, erit nota, quæ legitur, N.

Zetarius, ii, m. *cameriere*, idem qui *dianarius*, quod V. Sic *Paul. 1. 3. ſentent. tit. 6.* zetarios vocat, quos *Ulpian. 1. 33. Dig. tit. 7. leg. 12. §. 42.* dicitarios.

Zetecula. V. Zothecula.

Zetes, ſeu Zethes, æ, m. ζήτης, ζήτης, filius Boreæ Regis Thraciæ, & Orythyzæ, frater Calais. *Ovid. 7. Met.* Implumes Calaiſque puer, Zetecque fuerunt. V. *Calais.*

Zethus, i, m. Ζήτης, Jovis ex Antiopa filius, & frater Amphionis, cui coadjutor fuit in condendis Thebis. Genuit ex Aedone uxore Itylum, & Thium. *Cic. 2. de Or. c. 37.* Miror, cur Philoſophiæ, ſicut Zethus ille Pacuvianus, prope bellum indixeris. *Hor. 1. 1. epiff. 18. v. 41.* Gratia ſic fratrum geminorum Amphionis, atque Zethi diſſiluit. ¶ Fuit etiam Zethus mathematicus quidam inſignis, de quo *Sidon. 1. 4. ep. 3.* Investigare cum Atlante ſidera, cum Zetho pondera, cum Chryllo numeros. ¶ Scribitur & Zetus ſine aſpiratione.

Zetta, æ, f. *Zerbi*, oppidum Africæ maritimum apud Zetham promontorium inter Syſtem parvam & magnam. *Hirt. de B. Alexandr.*

Zeugites, æ, m. Ζεύγιτης, genus calami, ſeu arundinis, ſeu tibiz, in Orchomenio lacu, a ζεύγος, jugum, nempe a paritate, quod eo duplices ſebant tibiz. *Plin. 1. 16. c. 36.* Cum igitur uno permanſerit inundatio, proficiunt in accupatoriſum quoque amplitudinem; vocabantur zeugitæ.

Zeugma, atis, n. ζεύγμα, Græca vox, idem eſt quod Adjunctio, h. e. figura verborum per detractioem, qua plures ſententiæ uno connectuntur verbo, ſeu per quam ponitur aliquod verbum vel in principio, vel in medio, vel in fine periodi, quod alia etiam membra ejuſdem periodi regere, & ſuſtentare debeat, line ulla mutatione generis, vel numeri, vel alterius accidentis. *Cic. Verr. 2. c. 18.* Hujus iudicii, & laudis fruſtum, & offenſionis periculum veſtrum. *Ubi Aſcon.* Figura zeugma, ad ſingula enim ſubaudiendum eſt, puto eſſe oportere. ¶ Triplex eſt. *Protozeugma, Mezozeugma, Hypozeugma*, ſecundum tres illos modos, quibus ſit. *Protozeugma*, vel primus modus eſt, cum illud vocabulum, unde membra orationis pendunt, ponitur in principio. *Cic. pro Cluent.* Vicit pudorem libido, timorem audacia, rationem *Tom. II.*

amentia. *Mezozeugma* eſt ſecundus modus Zeugmatis, cum vocabulum in medio ponitur. *Auſt. ad Her. l. 4.* Formæ dignitas aut morbo deſeſcit, aut vetuſtate. *Hypozeugma*, vel tertius modus eſt, cum princeps illa vox in fine ponitur. *Cic. 1. Caſil.* Nec enim is es, Catilina, ut te aut pudor unquam a turpitudine, aut metus a periculo, aut ratio a furore revocaverit.

Zeugma, atis, n. urbs exc. Syriæ, in Comagene, ad Euphratem fl. ubi pons erat ſupra Euphratem, cujus adhuc veſtigia durant. Contra Zeugma in altera Euphratis ripa Apamia urbs erat, munitiſſima, & ampla, 65. ſtad. ambitu patens, ſedes Satraparum, ubi tributa ſolvebantur. *Plin. 1. 5. c. 12.*

Zeus, i, m. piſcis præſtantiffimi genus in Oceano Atlantico, & circa Gades, inter omnes, qui in eo mari capiuntur, bonitatis palmam obtinent. Gaditani alio nomine fabrum appellant, a colore, opinor, fuligineo, quo fabri plerunque nigricant. *Plin. 1. 9. c. 18.* Eſt & hæc natura, ut alii alibi piſces principatum obtineant: coracinus in Ægypto, zeus, idem faber appellatur, Gadibus, circa Ebulum ſalpa, &c. *Col. 1. 8. c. 16.* Ut Atlantico faber, qui & in noſtro Gadum municipio generoſiſſimis piſcibus adnumeratur, eumque præſca conſuetudine zeum appellamus.

Zeuxis, idis, m. 3. Ζεύξης, pictor Heraclæotes, qui floruit Olympiadis nonageſimæ quintæ anno quarto, excellitque in arte pingendi, cujus celeberrimos tabularum recenſet *Plin. 1. 35. c. 9 & 10.* Hic in certamen picturæ cum Parrhaſio deſcendit, uſuſque tanto ſucceſſu pictas in ſcenam deſtulit, ut ad eas aves advolarent. Parrhaſius autem linteum atulit pictum, ita veritate repræſentata, ut Zeuxis alitum iudicio tumens flagitare, tandem remoto linteo oſtendi picturam, intellectoque errore, concederet palmam ingenio pudore, quoniam ipſe aves teſtifiſſet, Parrhaſius autem ſe artiſticem. Fertur & poſtea pinxit puerum uvas ferentem, ad quas cum advolaſſent aves, iratus eſt mira ingenuitate operi ſuo, & dixit: Uvas melius pinxi, quam puerum. Nam ſi hunc conſummam, aves timere debuerant. Fecit & ſignata opera, quæ ſola in Ambracia relicta ſunt, cum inde muſas Fulvius Nobilior Romam transferret. Zeuxidis manu Romæ Helena fuit in Philippi porticibus, & in Concordiæ delubro Marſyas religatus. Operes tantas acquiſiſit, ut in oſtentationem earum Olympiæ aureis literis in palliorum teſteris intextum nomen ſuum oſtendarit. Poſtea donare opera ſua inſtituit, quod ea nullo ſatis digno pretio permutari poſſe diceret, & quidem Alcmenam Agrigentinis, Panem Archelao donavit. *Plin. 1. 35. c. 10.* Zeuxidis manu Romæ Helena eſt. *Id. ib. c. 9.* Artem ipſis oblatam Zeuxin terre fecum. ¶ Zeuxis aliter, ſtatuarius, diſcipulus Silanionis. *P. in. 1. 34. c. 8.*

Z A N T E I.

Zingiberi, n. indecl. *genero*, ζγγιβερης, genus aromatis, parvas habens radices, albeſcentes, odoratas, ſapore piperis. *Plin. 1. 12. c. 7. de pipere:* Non eſt hujus arboris radix, ut aliqui exiſtimaverit, quod vocat zimpiberi, alii vero zingiberi, quanquam ſapore ſimile. Id enim in Arabia, atque Troglodytica in villis naſcitur, parvæ herbæ radice candida. ¶ Legitur & *ſingiberi*: nam Galenus *γγιβερης*, ſcribit.

Zinzilulo, as, n. i. verbum eſt exprimens cantum quorundam avium ſubmiſſiore voce, & crebris flexionibus canentium. *Auſtor carm. de Philom. v. 43.* Regulus, atque Merops, & rubro pectore Progne Conſimili modulo zinzilulare ſciunt.

Zirbus, i, m. idem quod omentum. *Apic. 1. 8. c. 6.* Hædum in zirbo componere.

Zizanium, ii, n. *zizzania*, *ſoglio*, ζιζάνιον, vel *αἶρα*, ut *Dioſcorides* vocat *1. 2. c. 29.* vitium triticæ, hordeique nimia loci uligine corrupti, jugibus pluviis diluti, quod Latino vocabulo olium appellatur, Galli, quod caput tenent, vertigines generet, & vini modo inebriet, *yureye* appellant. Effigiem habet hordeo haud diſſimilem, ſed folium anguſtius, pinguius, & hiſpidius, ſemen exilius in cortice aculeato, ſorem autem ſubpurpureum. Legitur hæc vox tantummodo in vulgata S. Scripturæ verſione, apud Ambroſ. Auguſtin. & alios Eccleſiaſticos Scriptores.

Zizyphum, i, n. 2. *giuggiola*, ζιζύφον, fruſtus zizyphi arboris. *Plin. 1. 15. c. 14.* Equæ peregrina ſunt zizypha, & tuberes, quæ & ipſa non pridem venere in Italiam. ¶ Scribitur & *Zizyphum*. Zizyphus, i, f. *giuggiola*, ζιζύφος, genus arboris noviffimis Auguſti temporibus ex Africa in Italiam tranſlatum, fruſtum ferens, quem neutro genere zizyphum appellamus, parvum, oblongum, colore rubeo, & baccis ſimiliorem, quam malis, Officinæ *juyubum* vocant. *Col. 1. 9. c. 4.* Alba zizyphus. ¶ Ejus ſerendæ rationem docet *Pallad. 1. 5. tit. 4.* ¶ Scribitur & *Zizyphus*.

Zmilaces, m. i. ζυμλάκης, gemmæ genus. *Plin. 1. 37. c. 10. in fine:* Zmilaces in Euphrate naſcitur, Proconneſſio marmor ſimilis, medio colore glauco.

Z A N T E O.

Zodiacæus, a, um, adject. ad Zodiacum pertinens, *Martian. Capell. 1. 1. pag. 3.* Annua peragratio Zodiacæa.

Zodiæcus, i, m. *Zodiaco*, ζυδιαικός, *ζυδιαικός*, circulus in cælo ex numero maximorum, vel potius zona, aut arnilla quædam, quæ duodecim illa ſigna continet, quæ Sol, Luna, & alii Planetæ motu proprio percurrunt. Dixi, vel potius zona, aut arnilla: nam cum omnes circuli ſine latitudine, & protunditate eſſe intelligantur, hic habet latitudinem duodecim graduum, & ſecundum nonnullos quatuordecim, ſecundum alios ſexdecim, & ex una parte Tropicum Cancræ, ex altera Capricorni attingit. Diſtus eſt ab illis ſeniis, quæ completitur, quæ *ζυδιὰ*, ſeu *ζυδιαι* dicuntur, id eſt animalcula. Id. n. a duodecim ſignis a *Cæterone* in *Aræi translatione*, v. 318. & ab aliis *ſignorum orbis* appellatur, a Manilio dicitur *baleus ſtellatus*, ab aliis aliter. Signa autem hujus circuli ſunt Aries, Taurus, Gemini, Cancræ, Leo, Virgo, Libra, Scorpius, Sagittarius, Capricornus, Aquarius, Piſces. *Cic. 2. de Divin. c. 42.* Vim quandam eſſe ajunt ſignifero in orbe, qui Græcæ *ζυδιαικός* dicitur, talem, ut ejus orbis unaqueque pars alia alio modo moveat, immutetque cælum. *Gell. 1. 13. c. 9.* Stellæ iſtæ ita circulo, qui Zodiacus dicitur, ſitæ, locatæque ſunt, ut &c. ¶ Adjective *ζυδιαικός*. *1. 8. ep. 11.* Zodiacum diſticta.

Zollus, m. Ζώλιος, Sophiſta Amphipolites, Ptolemæi temporibus hoc uno facinore nobilitatus, quod Homerum poetarum omnium principem libris adverſus eum ſcriptis auſus ſit reprehendere, unde & *εμπαυροῦντι* cognomen accepit. Quæ ſcripta Ptolemæo obtulit, ingens ideſſet præmium ab eo ſperans. Verum cum nihil daretur, penuria coactus ſubmiſit, qui peteret. Ibi Ptolemæus mirari ſe dixit, cum Homerus tot annos deſunſtus, tot hominum miſſia paſceret, Zollium egerere, Homero multo doctiorem. *V. Vit. uv. in præſat. l. 9.* ¶ Ab hujus moribus ſumptum eſt, ut homines lividi, & ex alieni ingenii obtreclatione laudem accupantes Zoili dicerentur. *Ovid. 1. 2. de R. M. Amor.*

V E R B A B A R B A R A

Ex Calepini, Passeratii, Stephani, & Fabri Lexicis expulsa.

Um quatuor hac potissimum Lexica Scholas teneant, curavi diligenter, non solum ne latina eorum verba in nostro desiderarentur, sed ne illa quidem, quae inter latina perperam irrepserunt. Proinde quaecunque in illis offendi aut falso testimonio, aut nullo munita, primum quidem munire conatus sum; deinde si nulla industria potui, ex latinorum numero extruxi, & hunc in locum tanquam barbara, & profana compegi. Neque vero barbara appello, quod omnium prorsus latinorum scriptorum familiaritate careant, sed quod mihi ad hanc diem carere videantur. Ceterum multa jam Latio restituta sunt, quae viri doctissimi ante ablegaverant: nec nobis profecto molestus erit, qui horum quoque causam suscipiat, & in Romanam civitatem per testes ac tabulas rite inducat. Ipse enim quoque Isidori, Fulgentii, Cassiodori, Sarisberiensis, & aliorum auctoritate, quaecunque potui, firmare conatus sum, ut talium Scriptorum studiosis morem gererem, eorumque suppellectilem suo quodam titulo ornarem, & ab aliis distinguerem. Tempus, & labor, & multorum opera majore, ut spero, lumine hac ipsa illustrabit, & vel bonis, vel saltem ferendis adnumerabit.

A

A

A

senza belletto.

Abanec, abenet, seu abnet, cinto Sacerdosale.

Abaphus. ἀβᾶφος, non tinctus, puro.

Abaptistus. ἀβᾶπτις, qui mergi non potest. che sia a galla.

Abar. ἄβᾶρ, placentæ genus.

Abaris. continentis habitator, abisator di terra ferma.

Abartenum. inhonestum, disonesto. Isid. Gloss.

Abartia. ἀβᾶρτία, insatiabilitas. ingordigia di cibo.

Abarticulatio. dearticulatio, slogamento.

Abas. ἄβᾶς, bardus, stupido. ¶ Item facer morbus.

Abafanifus. ἀβᾶφανιστος, inesperto, novizio.

Abafcanos. ἀβᾶφᾶκος, invidia vacuus.

Abafcantum. ἀβᾶφᾶκτον, fascini amuletum.

Unde abafcantos, sine invidia, sine fascino.

Abafileutus. ἀβᾶφιλῦτος, sine rege, libero, senza sopraccapo.

Abafon. infirma domus, quasi sine base. Isid. Gloss.

Abathmata. ἀβᾶθματα, belliariorum genera, confestura, pospassi.

Abatos. ἀβᾶτος, inaccessibleis.

Abbatia. ἀββᾶτια, badia.

Abbatialis. ad Abbatem pertinens.

Abbatiola. picciola badia.

Abbatissa. ἀρχιμῦνδελτις, badessa.

Abblandior, iris. accarezzare.

Abbebelum. confegrato, che non si può toccare.

Abena pro habena, briglia.

Aberta. ornamentum laterale equi pectori sub-

stricium. Cinghia.

Abestiarium. vestiarum præfectus.

Abhortor. ἀποτροπεύω, dissuadere, sconfortare.

Abjecto. sæpe abjicio, ἀποβίβω, gesser via spesso.

Abjuges hostiæ, h. e. jugum non expertæ.

Abjuratio. ἀπομῦσις, rei creditæ denegatio. Quidam Plauto tribuunt.

Abiactio. a lacte removeo, slattare. Isid.

Abiaros. cochlear, cucchiario. Isid.

Abiucinato. lucis alienatio, abbagliamento.

Abiulus, ablutum, luoghi sangosi. Isid.

Abiuvio. mundatio sordium.

Aborris. scandaloso. Isid. Gloss.

Abra. ἄβρα, ancilla junior. serva giovine.

Abraasio. abradendi actus.

Abrepto. abripio. rubare.

Abriegum. splendore dell'oro. Isid. Gloss.

Abrogans. umile. Isid. gloss.

Abrotum. ἄβρωτον, cosa, che non è buona da mangiare.

Abrotus. ἄβρωτος, digiuno.

Abserno. vigettare. Gloss.

Abscio. parissi dall'ubbidienza.

Absecta. disjuncta. cose separate.

Absectos. species gemmæ. Isid.

Abstenteneus. abstens, lontano.

Abstentio. dissentio, διαφωνέω, avere parere diverso.

Abiideo. seorsim sedeo. sedere separatamente. Gloss.

Abfolco. ab usu recedo. ἀπαρχαίμαι.

Abfpes. sine spe. ἀβελπίς, desperato.

Absterno. abjicio. vigettare. Isid. Gloss.

Abstino, as, contrarium τῷ δεστίνο.

Abstlata. navis piratica, naviglio da corsari.

Abstorqueo. extorqueo, togliere per forza.

Abstracum. apud dialect. significat formam aliquam cum exclusione subiecti, τὸ ἐξ ἀβᾶ-

πτῦσις.

Abstringo. solvo. ἀποχλάω, ἀναχάω, sciogliere.

Abvacuatio. evacuazione.

Abuz aqua. bagni, stoffe.

Abyrtaee. ἀβυρτάει, genus edulii apud Medos, ex porro, cardamo, allio, &c.

Acacius. ἄκακος, non cassivo, semplice.

Acamafia. negligentia, dappocaggine.

Acaptare. captare, accattare.

Acarpia. ἀκαρπία, sterilitas.

Acarpos. ἀκαρπος, sterile, infruttuoso.

Acatalis. ἀκατάλις, bacca juniperi, vel juniperus parva.

Acatapalestus. ἀκαταπαλῆστις, in lucta insuperabilis. invincibile nella lotta.

Acataphractarii. milites hastati.

Accensibilis. che può accendersi.

Accensio. actus accendendi, vel accensendi. Gloss.

Accensuncula. parva accensio. Gloss.

Accento. accino.

Accepta. navis genus. Isid. gloss.

Acceptabulum. ἐμπαφῶν, acetabulum. vaso.

Accessa, æ, accostamento del mare.

Accidia. acedia. accidia.

Accidarii. accidia corripit. esser acidioso.

Acclibanum. obliquus, torto. Isid. gloss.

Acclinus, a, um, pro acclinis. che sia in pendio. Gloss.

Accludo. claudo. chiudere.

Accoenito. promulgo. pubblicare.

Accubitatio, accubitus. si giacere.

Accubitrix. quæ accubat.

Accucula & Accuculia. acutus, solers. Isid. Gloss.

Accedio, & accedior, accedia corripior. esser acidioso.

Acetabularius. qui acetabulis ludit. græce. ὑποθαλάκτες.

Acharistus. ἀχάριστος, ingrato, sconoscente.

Achinesia. media quies inter syllolem, & dia-

stolem pulsus.

Achiroüs, ratio miscendi cum paleis lutum, quæ

ab hirundinibus adhibetur in nidis conficiendis.

Achriogelus. ad risum proclivis, ἀχρηόγελος, che vide sciocamente.

Aciale. vel aciare, acciaio.

Aciarium. theca, qua servatur acus.

Acicularius. lapicida, scarpellino.

Aclerus. ἀκλήρης, discredato.

Acleti. ἀκλήτοι, non chiamati.

Acmon, onis. ἄκμων, incudine.

Acnotheton. ἀκνοθέτων, truncus, qui incudem sustinet.

Acolastus. ἀκόλαστος, immoderato, intemperante.

Acolor. mus. topo.

Acoluthia. ἀκόλυθια, conseguenza.

Acoluthos. ἀκόλυθος, conseguente.

Acratisma. vel Acratismus. ἀκράτισμα, jentaculum, colazione.

Accrementum. omphacium. agresta.

Acrodrya. ἀκρόδρυα, tructus arborum, qui lignosos cortices habent.

Acrophysium. ἀκροφύσιον, follis spiramentum, seu rostrum, quod fornacis ori inferitur.

Acropolis. ἀκρόπολις, luogo alto della città, fortezza.

Acrostolia. ἀκροστόλια, ornamenta proæ in navibus.

Actionarii, qui res nostras agunt. procuratori.

Activitas. attività.

Actius. amplius, melius, meglio.

Acupictile. phrygium opus, ricamo.

Acupictor, qui acu pingit, ricamatore.

Adagonista. certator. combattitore.

Adaligni. ingenui, nobili.

Adamatrix, quæ valde amat.

Adapto. apte adjuugo. προσαρμύζω.

Adeptus, us. adeptio. acquisto. Paul. Nolan.

Adferial. aqua, quæ ad sepulcra fertur.

Adfiliatio, adoptatio. adozione. Isid.

Adhærentia. adhæsiō. accostamento.

Adhærentia. adhæsiō.

Adincretor. multum cresco, crescer molto.

Adinventor. ritrovatore.

Adinvicem. invicem, vicendevolmente.

Adjocor, aris. jocor, scherzare.

Adiposus. pinguis, grasso.

Adjuramentum. giuramento, scioglimento.

Administratorius. qui aliquid gubernat.

Admodio. accommo, adattare.

Admonefacio. avvisare.

Admonitorium. citatorius.

Adnigrati, prostrati. avviliti.

Adnumiafæ. qui faciunt adnumium.

Adnumium. catalogus militum, ruolo.

Adnunciatio. edictum, quo provinciis renunciabatur, quid in synodis actum, & decretum esset.

Adolefactus. cresciuto. Vet. Inscript.

Adoptarius puer. ex adoptato natus. Isid. Gloss.

Adpetulantia. procacitas. petulanza. Isid. Gloss.

Adplano. adqueo. passeggiare. Isid. gloss.

Adpun-

Adpunctare. constituere, *appuntare*.
 Adfallio. adolor. *affalire*.
 Adfallitura, seu adfallitura. actus adfalliendi, & irruendi. *affalio*.
 Adficus, us. actus adficendi. *chiamasa*.
 Adfessoria, libri de iis, quæ agi viderunt Jurisconsulti, cum essent adfessores.
 Adfuetula. *agafa*. *afnatio*, *mulassiere*. *Gloss.*
 Adfamare. inquirere. *imbrattare*. *Isid. gloss.*
 Adteger, diminutus. *diminuito*.
 Adtegrare, est vinum in sacrificiis augere. ¶ Item in statum redigere.
 Adtestata fulgura, quæ iterato fiebant, & significationem priorum attestabantur.
 Adventito, frequenter advenio.
 Adulaterculus. parvus adulator. *Gloss.*
 Adulatus, us. *κλακία*, *adulazione*. *Gloss.*
 Adunco. incurvo. *επιγκωλο*.
 Aeginae. jaculi species.
 Aegidius. hædus. *capretto*.
 Aegula. species sulphuris.
 Aeli. dicuntur, quibus duæ forores nupserunt. *αελοι*, vel *αελοι*.
 Aenigmaticus. *αινιγματικός*, *oscuro*.
 Aenigmatizo. ænigmata profero.
 Aenithrologium, carminis genus.
 Aequicula. menfuræ genus.
 Aequidies, &
 Aequidium. æquinoctium. *giorni uguali alla notte*.
 Aequilabia. commenturata.
 Aequilium. aquatio. *Isid.*
 Aequipollentia. Dialecticorum voces, quæ & æqualem potestatem significanc.
 Aequipolleo.)
 Aequivocor. eodem nomine vocor.
 Aequivocus. *equivoco*. ¶ Item idem nomen habens.
 Aeradi. spiritus corporei in aere degentes.
 Aeramina. utensilia ærea.
 Aerolus. parva moneta. *quattrino*.
 Aerium. genus vestigalis.
 Aeromantia. divinatione ex aere.
 Aeschinus. verecundus, *vergognoso*, *rispettoso*.
 Aethalios. *αεθαλιος*, *escale*. *παρά το αεθαλο* *υπό το ήλιον*.
 Aevintegri. Dii, ab integro ævo, quia eorum ætas perfecta est.
 Aevulus, a, um, *vecchio*.
 Afiabulatio. dicitur breve documentum, quod fabulis subtextum earum explicat utilitatem, *επιμύθηον*.
 Afficere. *affettatamente*, con *affettazione*.
 Affidati. quasi in alicujus fidem, & clientelam recepti, *vassalli*.
 Affizulo. conjungo, conglutino. *Scridan. da pass. Dom.*
 Affirmative. *affermativamente*.
 Aflotrata. reditus. *risorno*. *Isid. gloss.*
 Affratum. (punicum, *spinofo*. *Isid.*
 Aforus. pisciculus, qui hamo capi non potest. *Isid.*
 Afrutabulum. vasculum, *vasetto*.
 Agabo. qui negotia præcedit. *Isid.*
 Agagulo. vanus tormentor. *Isid.*
 Agalmation. *αγαλματισμος*, *imaguncula*, *picciola immagine*, *statueta*.
 Agapeta. ancilla Dei.
 Agapetus. dilectione dignus, *αγαπητός*, *diletto*.
 Agaron. agalo, *mulassiere*, *afnatio*. *Isid. gloss.*
 Agalyrtus. *αγαλυρτος*, *sordido*, *squallido*.
 Agathis. gemmæ genus.
 Age, orum, victimæ, quæ pro rebus agendis offerbantur. ¶ Item via in nave, quæ hortator ad remiges accedit. ¶ Item dolabra. ¶ Item loca religiosa.
 Agelada. juvenca, *giovenca*.
 Agelus panis. *αγελος* *απτες*, *pane a tusta farina*.
 Agellarius. rusticus, dux gregis.
 Agenda. vespertina, & matutina lectio.
 Ageratus. lapis, quo antiqui usi sunt ad coria expolienda.
 Ageres. partes gutturis.
 Aggestim. acervatim, a *mucchio*.
 Agginantes. explicantes. *Isid. gloss.*
 Aggurium, aggurus. placentæ genus.
 Agiades. milites Asiatici.
 Agizæ. glandulæ. *Isid. gloss.*
 Agigarton. uva sine granis.
 Agilæa, bos, qui inter gregem agit.
 Aginor, villa negotior. *negoziar cose villi*.
 Agiopoliticon. topiarium quoddam.
 Agioteria. Sacra Catnia, quorum sacerdotes dicitur Agites.
 Agita. auxilium. *aita*.
 Agitatorius, a, um, ad agendum, seu ducendum aptus.
 Aglidia. segmenta in capitibus allii. *αγλιδια*. *spicchi d'agli*.
 Aglotta. *αγλωττα*, lingua non valens loqui. *lingua, che non può parlare*.
 Agnacentia. *il nascer vicino*.
 Agneon. locus, ubi pudicitia Virginibus eripiebatur. *αγνεον*.
 Agnimum, i, agnina caro. *αγνιμον*.
 Agnoitæ. ignati, indocti, *indossi*.
 Agnotus. agnitus. *conosciuto*.
 Agnomones. equi, qui dentes ætatis indices amiserunt. *che anno bustato lo scaglione*.

Agnythes. lapides, quos flammis inter texendum appendunt textores.
 Agonia, trepidatio, exanimatio, pugna. *αγνια*.
 Agonisma. *αγωνισμα*, certamen, *battaglia*.
 Agonizatio. contentio, conatus. *sforzo*.
 Agonizo, as, & agonizor, deponens. certo, contendendo. *contendere*.
 Agorada. emptio. *compera*. *Gloss.*
 Agzæ, glandulæ. *Isid.*
 Agyrtæ, præstigiatores, & circulares circumforanei. *αγυρται*. *ciurmatiori*, *ciarlatani*.
 Alabrum. instrumentum, quo fila vertuntur. *vaspo*.
 Alacatia. machinamenta, vel currus, qui utrinque vertuntur. *αλακατια*.
 Alagabal. fol. *Sole*.
 Alala, acclamatio militaris ante pugnam. ¶ Item votiferatio vullicorum. ¶ Est etiam infantia, cum quis fari non potest. *balbettamento*.
 Alalagma, clamor lætus militum. Item victorialis hymnus.
 Alalus. *αλλος*, fari nescius. *chi non può parlare*.
 Alapor, aris, depon. *aiapas* infligo. *schiaffeggiare*. *Gloss.*
 Albanæ. nuces pistrinæ. *Isid.*
 Albavetæ. gemmæ candidissimæ, quæ clausæ erant bullis, seu ornamentis orbiculatis.
 Albicera. oliivæ genus.
 Alcamna. ligustrum.
 Alchymista. qui alchymiaæ artem proficitur. *chymico*.
 Alembicum. foramen, per quod aquæ a balneo effluunt, vel etiam fistula, per quam aqua infuit in balneum.
 Alethina. germana, vera. Alethina vestis, vera purpurea.
 Aleuron. farina proprie tritici. *αλευρον*, *farina di formento*. Hinc Aleuritæ panis.
 Alexicacon. *αλεξικακον*, amuletum.
 Alexicacus, malorum depulor. *αλεξικακος*. Hercules, & Apollinis epithet. ¶ Alexicaci demones, qui nocumenta, & diras amoliri putabantur.
 Alexiterion. alexipharmacum. *αλεξιτερειον*.
 Algebra, ars supputandi.
 Algorista. supputator peritus. *bravo computista*.
 Algorithmus. supputandi peritia. *perizia di far conti*.
 Aliacalon. bonum nuncium, *buon' avviso*.
 Alibantes, dicuntur mortui; *παρά το μη έχον λιβαντα*, hoc est humido naturali carere.
 Alibre. alimentum. *alimento*. *Isid. gloss.*
 Alices tacere. idest extensione omnium membrorum, ut qui a somno exerceantur.
 Alicruda, alimenta cruda. *alimenti crudi*.
 Alima, *αλιμα*, medicamenta sunt, quæ famem aut sedant, aut prohibent.
 Alipæna, emplastra ex medicamentis non pinguis, ab a privat. & *αλιπεινα*, impinguo.
 Alipasma, pulviculus, qui oleo commixtus inungitur ad cohibendos sudores.
 Alipterium. *αλιπτεριον*, locus erat in balneis, in quo loti ungebantur. *luogo da ungersi ne bagni*.
 Aliquorum. versus aliquem locum. *eis proa poter*.
 Allagion. cursus publicus.
 Allantopæi. *αλλαντοποιος*, qui farcimina faciunt.
 Allaximarium. veteriarum Imperatoris.
 Allelegum, seu Allelegyum, genus tributii.
 Alligamentum (*Gloss. gr. lat. αποδισαλλιγamen*) (*μός*).
 Alliger. ad Ligerim habitans.
 Alligurio, idem quod simplex ligurio, *consumare il suo in mangiare*.
 Allo. lapis rotundus, quo fabri instrumenta sua acunt. *ruota da ruotare*.
 Alloces. pedum digiti. *δακτυλοι ποδων*.
 Alloetheta. *αλλοεθητα*, *Prisciano* variatio, figura ad syntaxim pertinens, cum se contra vulgaris constructionis canones aliquid variamus.
 Allubescencia. *προθυμια*, *prontezza*, *o ubbidienza*.
 Allucitæ. quos *κωκυτας* græce dicimus, culices.
 Allutes, allutium, allutia, loca cænosa, ubi flumen alluendo cænum dimittit. *Isid.*
 Alluvium. ruina riparum ex aqua. *inondazione*. *Isid.*
 Alina, Hebræus est virgo abscondita, & secreta.
 Almitas. idem, quod sanctitas. *santità*.
 Alogista. *αλογιστας*, rationibus reddendis liber, & solutus.
 Alogiðia. *αλογιστια*, alogia, liberatio.
 Alogium. actio in eum, qui non reddit rationem.
 Alogistablos. equile. *stalla di cavalli*.
 Alogum, equus, sic dicitur, quod ratione careat.
 Alopecus. qui alopecia laborat. *chi ha la palarella*.
 Alopus. qui propter mercedem alapas patitur. *Isid. Gloss.* ¶ Vetus *Lex. monast.* habet Alapus.
 Altariolum. parvum altare. *altarino*.
 Alteratus. alter.
 Alteria. pharmaca composita.
 Alterita. vicissitudo. *vicissitudine*, *mutazione*.
 Altimeter apud Geometras instrumentum est, quo metiuntur alta.
 Altipeta, & Altipetar, qui alta petit. Prius est *Paulini ep. 2. posterior Strab. Galli*.
 Alusia. *αλουσια*, abstinentia a balneo.
 Alutamen, vel Alutamentum. opus ex concin-

natis pellibus factum. *opera di pelle genite*.
 Amaurosis. *αμαυρωσις*, *le cataratte degli occhi*.
 Amaxa. currus. *coechio*.
 Amaximus. auriga, *αμαξιος*. *coechiero*.
 Ambafciator, vel Ambafiator. nuncius, legatus, ab *ambacht*, quod Belgica lingua jurisdictionem significat. *ambafciatore*.
 Ambidexter. qui ita læva manu utitur, ut dextera. *αμφιτεριος*. *divito mancino*.
 Ambiformis. duplex. *doppio*.
 Ambigenes. loca flexuosa. *luoghi torti*.
 Ambigenus. qui est duorum generum. *Eugen. Tolesanus, carm. 22*.
 Ambimanus. æquimanus. *πελιδις*, *Gloss. vet.*
 Ambracides, genus calceamentorum muliebrum.
 Amfariam, per amborum partes. *Isid. gloss.*
 Ami. vigiliz, custodiæ. *sentinelle*.
 Amicalla. celebritas amicorum convivantium. *banchetti fra gli amici*.
 Amma. mater spiritualis, apud Pelagium, & alios. *Badessa*.
 Ammodes. *αμμωδες*, arenosus. *arenoso*.
 Amnium. interior membrana, qua fetus obtegitur.
 Ampechonium. vestis viris ac fœminis communis.
 Ampelinus color, medius est inter coccum, & muricem.
 Amphemerinus. febris quartana exquisita, a medicis dicitur *αμφιμερειος*.
 Amphiphi. *αμφι*, *intorno*. circa, circum. Græca vox.
 Amphidromus, quintus dies a partu, ubi cursum circum focum gestabatur puer, & propinqui, amici, & familiares dona dabant.
 Amphimachala. *αμφιμαχαλα*, eadem quæ amphimachala. erant hæc ingenuorum, sicut heteromachala fervorum.
 Amphippi. *αμφιπποι*, milites, qui duobus equis in bello utebantur.
 Amphorites, certamen in Ægina fieri solitum, in quo Bacchi laudes canebantur.
 Amphoteroplion. fœnus nauticum est, cum fœnerator & commeatu, & remeatus periculum fuscipit. *assicurazione*.
 Amplant. amplificans.
 Ampren. funis, qui per juga jumentorum tenditur, aut quo a jumentis onera trahi, vel ferri solent.
 Amptuo. motus edo, circumvolvor.
 Ampullosus, a, um, turgens, tumidus, *gonfio*.
 Amula. vasis genus ad aquam gestandam, quod religiosis, & expiandorum malorum gratia gestabatur *περιβατηριος* dicitur: quasi *amola* ab amolendis periculis. Diminut. *Amuola*.
 Amulologia. *αμουλογια*, ineredita fabula.
 Amuloterus. inelegans, indoctus, amusus. *indotto*.
 Amyclides, & Amyclæ, *αμυκλιδες*, calcei quidam laxi, & muniti ad itinera fragosa.
 Ana. apud Medicos significat æqualem distributionem, ut Misce cinnami, cardamomi, & nardi, ana unc. j. h. e. uniuersumque unciatim.
 Anaboliagium, vel Anaboladium. *αναβολιγιον*, sindonis genus, quo humeri operuntur. solent enim mulieres in negligentiore cultu hoc ornamento pectus, & humeros protegere. *sovgliolino da collo delle donne*.
 Anacacæba, *ανακακωθια*, *λατος*. arbutula, quæ & lotus dicitur.
 Anacana, tympana sunt, rotunda inferiore parte.
 Anacardium. *ανακαρδιον*, arbor Indica, carculi figura.
 Anagoge. *αναγωγή*, subductio. ¶ Item Scripturarum interpretatio, qua res ad sublimiora, & cœlestia transferuntur; ut si dicas, Hierusalem significare vitam æternam, seu cœlestem. Hinc
 Anagogicus. ut anagogicus sensus verborum S. Scripturæ. V. Anagoge.
 Analestia. *αναληστια*, morbus capitis, qui sensu privat.
 Analogismus, *αναλογισμος*, firmum argumenti genus, quod a causa propinqua ducitur.
 Analogistæ. tutores, qui non tenentur rationem reddere tutelæ.
 Analysis. *αναλυσις*, *risoluzione*.
 Analyticus. *αναλυτικός*, resolutorius.
 Anamnæus. *αναμνησις*. *commemorazione*.
 Anance. *ανάγκη*. *necessità*.
 Anaphalis. *αναφαλλης*, herba, ab aliis centunculus dicta.
 Anaphoricus. *αναφορικος*. *relativo*.
 Anapologetus. *αναπολογητος*. *inescussabile*.
 Anaplophæsis, (supplicatio Principi oblata a sententia Præfetti Prætorii. *Lex. JC*.
 Anarchus. *αναρχος*, sine principe, vel principio.
 Anarfca. *αναρσκα*, hydrops toto corpore diffusus.
 Anastafion. *αναστασιον*, canticum diei Dominicæ proprium.
 Anatome. *ανατομή*, dissectio, incisio.
 Anaxant, ad asserem, sive tabulam referunt, ubi publicæ solent innumari. *Gloss.*
 Anaxyrides, vestes sunt, & braccæ auro pictæ, Gallis familiares. *brache di vary colori*.
 Anaxyrus. *αναχυρις*, herba, quæ Latinis rumus dicitur. *romice*.
 Anchiromachus. navigium aptum ferendis anchoris, & cæteris nautarum instrumentis.
 Anchites, lapis, qui metum depellit.

Anco. ἀγκύρα, *piegatura del braccio, cubito.*
 Anconifci. ἀγκυροῦσαι, ancones.
 Ancoræ. vincula, quibus antemæ tenentur.
 Anchères. ἀγκύρες, vincula, quibus vulnere
 labra conftringuntur.
 Ancularæ, ministrare, ancillari. *servire.*
 Ancyloglossus. ἀγκυλόγλωσσος. balbo.
 Ancyloglossum. ἀγκυλόγλωσσον, vinculum sub
 lingua. ¶ Item balbuties.
 Ancyromachus. ἀγκυρόμαχος, navigium ad an-
 choras, & reliqua navalia instrumenta vehenda.
 Andigare. judicare res proprias se vivente. *Cod.*
ll. antig.
 Andrago. mulier habens animum virilem. ἀν-
 δραγή, *donna maschiile.*
 Androlepsia. ἀνδρόληψια. *reprefaglia*, corporum
 pignoratium.
 Anemopolemus. ἀνεμώπλεμος, velitatio, *scara-*
muccia.
 Angelica, radix nota.
 Angibata, æ, vas pellucidum, in quo imagun-
 culæ quædam confpiciuntur subinde se in a-
 liam figuram mutantes.
 Angones, tela sunt gentium plerisque peculiaria.
 Angueo, & angueo, coercere, ab *ango*, stringo.
 Anguria. *cocomero.*
 Animalculum. *animaletto.*
 Animalitas. animalis substantia, seu essentia.
 Animatorius, a, um, ut animatoria olla, quæ
 in summo spiraculum habet.
 Animecum. ἀνέμωκος, &
 Animæquus. patiens animo, æquanimis, *mode-*
sto, facile a contentari. *Isid. gloss.*
 Annata, arum, fructus annui ex Episcopatus
 vacantiis ab Rom. Pontificem redeuntibus.
 Anophytus. ἀνοφύτος, insuper natus, ab *ανω*,
 & *φύσις*. *nato in alto, o di sopra.*
 Ansaltum. tributum promercalium rerum, *ga-*
bella delle merci.
 Anseaticus. contæderatus. *alleato.*
 Anta. propter, contra, *avta.*
 Antegenitus. ἀντεγενής. *generato avanti.*
 Antelona. anterior fellæ crepidio. *pestorale.*
 Antella. quasi ante sella, sicut postella, quasi
 post sella. *Isid. Orig. l. 2. c. 16.*
 Anteloquor. prius loquor. ἀντελογίζομαι, *par-*
lare innanzi.
 Anteluce, seu antelucor. ante lucem surgo,
 ἀντελογίζομαι. *levarsi avanti giorno.*
 Antelunares. dicti Arcades, quasi ante lunam
 nati.
 Anterices. ariste.
 Antericum. balsami genus tenui, & capillæ
 coma.
 Antericus. caulis asphodeli herbæ.
 Anteris, lignum, vel pila structuram inclina-
 tam fulciens *spetone, barbacane, contraforte.*
 Anthologia. ἀνθολογία, florilegium.
 Anthracea. ἀνθρακία. *pruna bragia.*
 Anthraceus. ἀνθρακίος, carbonarius. *carbonaro.*
 Anthropomorphus. ἀνθρωπομορφός, hæretici
 qui Deo humana membra tribuerunt.
 Antropophagia. ἀνθρωποφαγία, hominum co-
 mestio.
 Anthypatus. ἀνθύπατος, proconsul.
 Antiades. ἀντιάδης, tonillæ obduratæ.
 Antiadona. contra axem posita.
 Antibibulum. pignus librorum, codex pro zodi-
 ce. *Isid. Gloss.*
 Antidofis. ἀντιδοσις, retributio.
 Antidotarius. liber, qui de antidotis tractat.
libro che tratta di preferavivui.
 Antitatum. lucrum dotale.
 Antigena. ante genitus, ἀντιγενής, *nato prima.*
 Antigraphæ. ἀντιγραφή, rescriptio, contraria
 accusatio.
 Antigraphum. ἀντιγράμμα, quod ex archetypo
 efflulum est, vel tabula ad imitationem alteri-
 us depicta. *copia.*
 Antilia. qua pectus jumentum cingitur, ἀντι-
 λία. *pestorale.* Sicut Postilena, quæ sub
 cauda ponitur. *stracale.*
 Antilepsis. ἀντιληψις, intercessio, interiectio.
 Antilogia. ἀντιλογία, contradictio, oratio con-
 traria.
 Antithanaton. ἀντιθάνατος, contra mortem.
 Antivenia. aere quadæ, marmoreæ, quæ ser-
 vium loco facrum mentarum.
 Antimeria. ἀντιμερία, partis unius pro alia po-
 sitio.
 Antimonium. idem quod stibium, *antimonio.*
 Antiofa. saltatrix, ἀντιόφα. *salzarica.*
 Antipacha. septimana secunda post Pascha,
 Pentecostes.
 Antipalgia, Antipelargifis, antipelargofis. re-
 muneratio, gratiæ repensio. *ricompensa, a*
πάλιστον, ciconia.
 Antiperitasis. ἀντιπερίστασις, circum obfisten-
 tia, reciprocatio, compressio undique cir-
 cumfusa, &c.
 Antiphasis. ἀντιφάσις, *contraddizione.*
 Antiphona. ἀντιφώνη, vox reciproca, duobus
 choris alternatim psallentibus.
 Antifagittator. dux fagittarium.
 Antitails. ἀντιταίσις, resistentia. *resistenza.*
 ¶ Item figura, cum idem repetitur contrario
 sensu.
 Antitypum. ἀντιτύπον, exemplar simili formæ,
 vel contrarium. *modellio.*

Anubias. herba cimicaria. *conicza.*
 Aorta. ἀοτή, arteria omnium maxima.
 Apagoreufis. *proibizione, απαγορευσις.*
 Apalareus. argentea patina. *piatto d'argento.*
 Apanarium, superius molæ pars.
 Apannos. folpes. *fano, e falvo.*
 Apate. ἀπάτη, genus intybi.
 Apedema. faltus.
 Apelaticium. omne teli genus.
 Apenarius, auriga, carrucarius. *carrozziere.*
 Apennis. relatum. *velazione.*
 Apepsia. ἀπεψία, ventriculi vitium, quod cru-
 ditatem appellat. *crudità di stomaco.*
 Apertularius. effractor, sive qui operata aperit.
chi spezza porte. Isid.
 Apethameros. mortuus. *morto.*
 Apheletra. equorum monumenta.
 Aphateria. ἀφάτηρια. *le moffe*. carceres, unde
 equi emittuntur ad cursum. ¶ Item organa
 ad expugnandas urbes accommodata.
 Aphopliitæ. ἀφωπλιται, qui privatis hominibus
 arma habere non concedunt, ne cædes faci-
 ant.
 Aphorismus. ἀφορισμός, brevis definitio, quæ
 paucis verbis rei proprietates omnes comple-
 ditur. Vocant etiam Canonem, & Axioma,
sentenza, regola.
 Aphrogala. ἀφρόγαλα, *for di latte.*
 Apia. ἀπια, *pyrus.*
 Apicire, vincire, ligare. *Isid.*
 Apinæ. nuces adeo molli putamine, ut simul
 mandatur.
 Apinari, pro nugari. Ita restituit *Casaubonus in*
gloss. Isid. pro acinari, tricar, in parvo morari.
 Aplectum. ἀπλεκτον. *loftatum.*
 Aplomifto. implimus, *senza penne.*
 Apobaterium. ἀποβατήριον, carnien, quo difce-
 dentes utuntur.
 Apocinus, genus saltationis satis impudicæ.
 Apocriſis. ἀποκρίσις. *risposta.*
 Apodidracinda. ἀποδιδρακίνδα, ludi puerilis
 genus, in quo uno oculo velato, cæteri se
 se abscondunt; mox signo dato dum ille la-
 tentes vestigat, hi effugere eum fatagunt,
 &c. *giuoco puerile, cieca mofca.*
 Apodos. ἀπόδος, est vox galli intempeſtiva.
 ¶ Item vox, quæ neque choro, neque fidi-
 bus concordat. *voce sfordante.*
 Apologema. ἀπολόγημα, apologia, defensio.
difesa.
 Apologia. difesa, ἀπολογία, defensio, excusatio.
 Apolyſis, ἀπολύσις, liberatio, solutio. ¶ Item
 ultimus dies cuiusque festi, quasi tunc solvatur.
 Apolyticæ epistolæ. ἀπολυτικαί, *lettere dimifforie.*
 Apolyticum. ἀπολυτικόν, formula, qua populus
 dimittebatur per liturgiam.
 Apomeli. ἀπόμηλι, potus confectus ex maceratis
 aqua fabis, *bevanda d'acqua dolce.*
 Apophatica. negantia.
 Apophora. ἀποφορά, anaphora, pecunia a ser-
 vus perſoluta dominis.
 Apophyades, ἀποφυάδες, (quasi appendices)
 quæ alicui rei adnascuntur.
 Aporia. ἀπορία, dubitatio, vel indigentia, *esi-*
stanza, o poverità.
 Aporrozas. ἀπορροζάς, Græci vocant defluxus
 quosdam aeris, qui stellarum casus imitan-
 tur, *stelle cadenti.*
 Apospalma. ἀποσπασμα, avulſio, *staccamento.*
 Apostatium. ἀποστασίον, repudiū libellus.
 Apostato, as. ἀποστατία, religionem defero.
Cyprian.
 Apostola, mulier Christum prædicans.
 Apostrophis. ἀποστροφῆς, oculi retro verſi, *occhi*
ſtravolti.
 Apolymata. ἀπολύματα, defquamationes.
 Apolyrma. ἀπολύσμα, id omne, quod detra-
 ctum est.
 Apotaphi. ἀποταφοί, qui sepulcro majorum
 fuorum sunt privati.
 Apothetos. ἀπόθετος, lex tibiz, quæ remitteret.
 Apotomia, & Apotome. ἀποτομία, maior pars Se-
 mtonii, quæ a Latiniſ difcedit dici poteſt.
 Apotropæa. ἀποτροπæα, carmina, quæ ad aver-
 tendum Deorum infernoſum iram canebantur.
 Apotropæi. ἀποτροπæοι, Dii averruſſi.
 Appanagium, Francicum vocabulum. Sumi ſo-
 let pro ea bonorum parte, quæ Regis Fran-
 ciæ liberis natu minoribus ſolet concedi,
 poſtquam natu maximus, mortuo patre, re-
 gnum adeptus est.
 Apparitorium. locus ubi apparitores, seu ſpe-
 culatores commorantur.
 Appendicium. appendix, *appendice.*
 Applumbatura. conglutinatio, quæ plumbo fit.
μαλιδωσις, impiombatura.
 Apprecatio. precatio ad aliquem.
 Appropo, as. appropinquo.
 Apſida, æ. pro apſis, idis.
 Apſychon. ἀψυχον, *inanitato.* *Gloſſ. Cyrilli.*
 Aptatio. ἰ' *adattare, ἀμυγλή, ἀμυσις.*
 Aptator. ἀμυγλή. *Gloſſ. Cyrilli.*
 Aptatus, us, aptatio. *Theodulfus.*
 Aptitudo. convenientia, *convenienza.*
 Aquaculat. lenocinatur.
 Aquariolæ. latrinæ, in quas lotura projicitur.
acquaieſto.
 Aquariolum. locus, in quem ſordida aqua de-
 mittitur, *lavatrina.*

Aqueus, qui est ex aqua, ut color aqueus.
 Aquilegium. aquæ collectio, *acqua.*
 Aquilina, & aquilegia. nouſſimus flos.
 Arzofyncritus. levidentis, cui corpus raræ tex-
 turæ, & transpirabile.
 Arbitramentum. arbitrium, *arbitrio.* Sipont.
 Arbitrarius. pro arbitrio, arbitrario. *Sipontin.*
 Arbutum. fructus arbuti, unedo. *κίμαρος, cor-*
bezzolo.
 Arcelitio, onis, & vulgari ſcriptura Accerſitio.
chiamata. *Gloſſ. Cyrilli.*
 Archarius. præteſtus, moderator, *δικονόμος,*
ſopraſtante.
 Archegetes, ἀρχηγέτης, Princeps, *principe.*
 Archiducatus. *Arxiducato.*
 Archidux. *Arxiduca.*
 Archiepiſcopus. Epifcoporum princeps, *Archie-*
ſcovo.
 Archigrammateus. ἀρχιγραμματεὺς, Cancellari-
 us, vel Cancellarioſum princeps, *gran Can-*
celliere.
 Archigrammaticus, princeps grammaticorum.
 Archiotæ dicebantur, qui publico archio præerant.
 Archipherecita. ἀρχιφερικίτης, interpres titulo-
 rum Talmudi.
 Archippocomus. ἀρχιππάκομος, princeps eorum,
 qui equos curant.
 Archimifatum. faltatio, *ballo.*
 Archiferum. vox eſt, quæ ſignificat principem
 ſtellarum; ita enim appellavit *Beuengoius*
Abb. c. 3. l. 3. de Cruce loquens, illam, quæ
 Conſtantino M. apparuit. ¶ Item monaſte-
 rium. *Gloſſar. Struchii.*
 Archiſtrategus. ἀρχιſτρατηγός, *generale del'e-*
ſercito.
 Arcibum. Archivum, *archivio.*
 Arconicum. arfenicum, *arſenico.*
 Arctomys. ἀρκτομύς, animal habens ſimilitudinem
 urſi, & muris.
 Ardeola. diminuti. ab Ardea ave.
 Arduo. adduo, addo. *aggiungere.*
 Arfeſon. placitum, ab ἀρῆς, placeo. Hinc
 Sententiæ Præteſti Prætorio, quæ appellatio-
 nem reſcindi non poſſunt, Arfeſa dicuntur.
 Et, In arfeſo aliquid detinere, eſt ſub pla-
 cito, & ſententia, &c.
 Argabia. ἀργαβία, falſicia, aut falſcones, aut
 vaſa aquaria militum ab ephippiis pendencia.
canonista piena di boccie da portare all'arcione
del cavallo.
 Argyritæ. ἀργυρίται, Argones quidam, a præmio
 argenteo, ſive pecunia.
 Argyrotopus. ἀργυροτοπος, nummularius colui-
 ſor, vel argenti ſculptor, *banchiere, o cam-*
che baſte la moneta.
 Argyrogonones. ἀργυρογόνονες, campſores,
 qui pecunias tranſmutant, quaſi nun morum
 exploſores, & inſpectores. *approvatori dell'*
argento, banchieri.
 Argyrologus. ἀργυρολόγος, quaſtor, *camerlingo,*
teſoriere.
 Argyrotheca. ἀργυροθήκη, reſpoſitorium vaſculo-
 rum argenteorum, *luogo, dove ſi ripone l'ar-*
gento.
 Argyrotoxos. ἀργυροτόκος, argenteum arcum ha-
 bens, i. e. Apollo. *chi ha l'arco d'argento.*
 Aria. arbor duriffima, *marallo.*
 Aricho. minas alicui intendo ob perſidiam, vel
 ſcelus aliud.
 Arifter. placentis genus.
 Arifteri. finifter, ita dicti Sabbatiani, quod ſi-
 niſtram abhorrerent.
 Ariftraticus. ariftraticæ ſtudioſus.
 Arithmeticus, i. qui numeros diſcit, vel de-
 cet, *abbacchiſta, banchiere.*
 Armadon. vehiculum.
 Armaſia. coniugium.
 Armator. *armatore.*
 Armatrix. *armatrice.*
 Armilux. ſcapularæ monachorum.
 Armifatio. armorum ſtatio, aut obſidio.
 Armifitium. induciæ, *eregua, armifitio.*
 Armites. armati. *Gloſſ.*
 Armitia. forteſte eſt armis pecudis oblatuſ. nam
 in *Veſ. Gloſſ.* exponitur *ſuavia.*
 Armollationa. pro obſidione civitatis, *πολιρκία,*
dixit Mauricius lib. 2. ſtrategem. c. 6. & 10.
aſſedo.
 Aromatarius. qui aromata vendit, *aromatario.*
 Aromatizo. aromata redolere, vel aromatis imbui.
 Aromatopola. ἀρωματοπόλις, *aromatario.*
 Aromatopolium. ἀρωματοπωλίον, locus, ubi a-
 romata venduntur.
 Arreptitius. *indemoniato*, a larvis, ſeu demone
 arreptus. *Isid. Gloſſ.*
 Arthurgia. ἀρθυργία, infandum facinus.
 Arthollema. ἀρθώσημα, ægroſtatio, imbecillita-
 tus, *malattia.*
 Arſenale. navale, armamentarium, *arſenale.*
 Arſenothieis, ἀρſενοθήεις. Dii utriuſque ſexus.
 Artaba, menſura apud Ægyptios ſextariorum 72.
 Arteres. ἀρτηρες, dici videtur pondera, quæ
 ad ejaculationem in altum eiata prius evi-
 dantur, *πασ το άρτηρ.* ¶ Eſt & exercitii
 genus ad manuum agilitatem.
 Artericus. qui artuum morbo laborat. Forte
 legend. arthriticus.
 Articula. parva ars, *picciola arte.*
 Artidiacus. qui docet artes, *chi inſegna arti.*
 Artuo,

Artuo, as, per attus divido.
Arucho, adveho, portare.
Arvica, genus frumenti.
Arundino, as, arundinibus impleo, tezo.
Ase, apud Antiq. dicuntur, quæ nobis Arz.
Tereni. Scaur. de Orsbog.
Ascarides, ἀσκαρίδες, vermes exigui, *vermi del ventre.*
Asculus, tibiens, ab ἀσκός, uter, & ὠλή tibia.
Axilla, axilla. *Ordo Abb. Cluniacensis.*
Afcetz, ἀσκή, *monachi.* Afcetrix, moniales, *monache.*
Afceterium, ἀσκητήριον, locus spiritualibus exercitacionibus aptus, monasterium, *luogo da vitivo spirituale.*
Afcetrix, mulier Deo sacra, & funera curans.
Afcodabra, vel ascodabra, fuscium, *fosca.*
Afcoliasmus, ἀσκολιασμός, ludus quidam.
Afcopa, legitur Judith. 10. 5. Aliqui putant mensuræ genus esse. In græco est ἀσκοπιωτή, h. e. uter, vas vinarium.
Afcura, quasi utris cauda, ab ἀσκός, uter, & ἴσος, cauda.
A secreta. a secretis, secretarius, *secretaria. Carolus M. de cultu imag. l. 49.*
Afiniga, afinum agens.
Afizia, sessiones iudicum in municipiis.
Afotos, ἀφώτος, prodigaliter, incontinenter, *lascivienter, intemperantemte.*
Afpergillum, *aspergolo.*
Afpicialis, *visibile, ὄρατός.*
Afpicuous, *visibile.*
Afpidifcus, ἀσπίδιον, parvum scutum. ¶ Item ornamntum in modum scuti orbiculatum, *borchia.*
Afpriatilis, asper, non dolatus. *Auflores rei Agrar.*
Afpurata, collybus, pecunia argentea, *κόλλυβος. Gloss.*
Afpodontæ, dentes albos habentes.
Afparium, trabs, teruncius. *linguella, bocchetta, ansmella.*
Afpassinium, homicidium ex insidiis.
Afpassinus, homo conductitius ad alios occidendos.
Afpentoratorius, adulatorius.
Afpem, vel aspm, calefactorium cubiculum.
Afpifi, beneficiarii, qui tamen Canonici non sunt, Mansionarii, *beneficiarii.*
Afpifrix, vis, quæ asfifit.
Afpusfactio, *assufacione.*
Afpusio, usu doceor. *assufasfi.*
Afpumentum, i. *il cuire una cosa all' alera, vaccone, toppa.*
Afpumptum, idem quod asumptio apud Dialecticos.
Afpurrectio, honoris causa surrectio.
Afpalium, *fellonia.* Afpalium facere, frustrari, decipere.
Afpelæ, vel Afillæ, corbulæ ex juncis plexæ.
Afpel, i. *ἀσπ, stella.*
Afpel Samius, species terræ medicinalis ex Samo insula.
Afphma, ἀσθμη, *difficultas in respirare.*
Afpites, altantes, prædentes alicui rei.
Afpitrealismus, ἀσπιτοαλισμός, ludus, talorum iactus, *gioco del tallone.*
A stratura, stratoretem significat, ut a secretis secretarium.
Afpifugus, qui aspra fugat. *Archiveren.*
Afpitrobolismus, ἀσπιτοβολισμός, arborum vitium, cum Caniculæ asu arcentur. *assidramento.*
Afpitrolabium, ἀσπιτολαβιον, mathematicum instrumentum, quo stellarum motus servantur, *astrolabio.*
Afpitrologicus, *astrologico.*
Afpitropelece, fulmen, *fulmine.*
Afputulul, *fulvello.*
Afpynomus, ἀσπυνομος, qui urbem regit.
Afpylia, ἀσπυλία, vis immunitalis, *immunitas.*
Afptechnus, ἀσπτεχνος, qui est sine arte, rudis.
Afpthacus, volucris genus.
Afpthanatus, ἀθάνατος, *immortale.*
Afpthara, ἀσπθαρα, potentæ quoddam genus, ab ἀσπθ, arista. *pappa.*
Afptheismus, religionis omnis, ac deorum contemptus.
Afpther, ἀσπθ, summa spicæ cuspis in hordeo.
Afpthera, ἀσπθρα, forbitiuncula puticulæ liquidæ similis, ex zeæ tenuissimo polline.
Afpthothetes, ἀσπθθώτης, *giudice de combattimenti.*
Afpmosphera, pars aeris terræ propior, crassior, & impurius ob terrestres vapores, qui eo usque ascendunt.
Afpnepos, filius abnepotis.
Afpneptis, filia abnepotis.
Afpnamentarium, vasculum, in quo reponitur atramentum, *calamio.*
Afpnicapillus, *μικροσκέλη, chi ha i capelli neri.*
Afpnici, *portinari.*
Afpnifer, juncus femine nigro.
Afpnitrudo, nigredo, *negrezza.*
Afpnullo, asfero, a nullo, tero.
Afpnloratitius, n, um, ἀσπνλορητός. *Gloss. gr. lat.*
Auge, ἀυγή, splendore, aurora.
Augmentarius, *αυξητικός. Gloss.*
Augmentatio, αυγμεν, *αυξητικός, accrescimento.*
Aulamæum, tributum, e quo solvatur stipendium militibus aulam Principis servantibus.
Aularius, *corrigiano, aulicus, palatinus, aulæ*

A minister. *Gloss. Isid.*
Auletris, ἀυλητής, *trombettiera, suonatrice.*
Aulio, onis, aulctes, *αυλητής.*
Aurator, qui inaurat. Reperitur in Gloss. Vet. *χρυσωτής.*
Aureola, accidentale quid aureæ, seu beatitudini animorum in Cælis superveniens, apud Theologos.
Auricoctör, qui aurum coquit, & purgat. *χρυσωτής. Gloss. Ves.*
Auricularis, Quidam Lexicographi tribuunt vocem hanc *Celsi.*
Auriculofus, ὠτικός, aures grandes habens.
Aurifaber, taber auriarius.
Aurificina, aurarii fabri officina.
Aurivittis, avis, ab aurea vitta.
Aurugia, quasi auri rugia, h. e. sculptura.
Auruginofus, qui ictero laborat.
Auferim, pro aufim. *Auför Carminis de Passione Dom.* quod vulgo *Laßanio* tribuitur.
Auftriacus, ab Auftria.
Auftronotus, sphaeræ cælestis motus, & polus australis, qui nunquam videtur. *Isid. lib. 3. c. 32. & 36.*
Autochir, αὐτόχειρ, qui se ipsum interficit, *chi ammazza se stesso.*
Autochiria, αὐτοχέρεια, voluntaria cædes, & propria manu facta.
Autodidactus, αὐτοδίδακτος, *chi imparò da se stesso.*
Autolecythus, αὐτολεκύθος, mendicus, scurra, qui secul. præter vas olei, nihil possidet. *V. Erasmi. Chil.*
Automoi, αὐτομάχοι, profugi.
Autonomia, αὐτονομία, libertas vivendi suis legibus.
Autonomus, αὐτόνομος, qui suis legibus vivit.
Autopodia, αὐτοπόδια, calcamenti genus.
Autoschedialia, αὐτοσχηδίασμα, opus ex tempore, & tumultuarie factum, *opera fatta all' improvviso.*
Auturgia, αὐτοργία, manuum operatio.
Auturgion, rulticorum multitudo, *multitudine di contadini.*
Auturgos, αὐτοργός, rusticus, *contadino.*
Auturgus, αὐτοργός, per se ipsum manu operans, *autore.* ¶ Item rulticorum prædium.
Auxaria, secreta nemoris, quæ aves frequentant.
Auxinium, Romanum, Latinum, *Romano.*
Axapides, pedites Turcici, *pedoni Turchi.*
Axillatio, obruncatio extremitatum per ignominiam, & earum suspensio axillis obruncantium.
Axiomatici, qui publica functione, & dignitate in Ecclesia utuntur.
Azarizæ, telleræ, taxilli, *dadi.*
Azazel, caper emissarius. *montone.*

B

B Abare, garrire, clamare, *βαβάζειν, ciacciare.*
Babiger, stultus, *pazzo.* Isid. Gloss.
Babit, superbit. *Gloss.*
Baburnus, ineptus, stultus, *stolto.* Isid. l. 10. *Origini.*
Bacantes, æ. otiosus, vacans, *ozioso.*
Bacario, urceoli genus. ¶ Item *ποσειδωνεύς*, h. e. qui meretricibus aquam ministrat. *Gloss. gr. lat.*
Baccalaureus vocatur, qui in Academicis studiis primum gradum, & publicum doctrinæ testimonium est consecutus. *V. plura in Theof. Fabr.*
Bæen, torquis genus ex auro, & gemmis, a familiaribus regum gestari solitum. *Gloss. Isid.*
Bata, vestimenti genus.
Bagia, nutrix, *balia.*
Bagitzes, pueri honorarii, *paggi.*
Baja, dona, quæ ab Imperatore palatinis suis, & a Patriarcha suis Clericis distribuebantur septimana, quæ est ante diem Palmarum. *Cæia palmam significat.*
Bajonula, lectus, qui in itinere portatur, *letto da viaggio.* *Isidor. l. 20. c. 11.*
Bajulatio, gestatio, *il portare.*
Bajus, & Balus color. *color baio,* in equis laudatus.
Balaonizæ, uvæ dietæ a magnitudine.
Balbucinor, lingua balba loquor. *balbestare.*
Balbuties, hæcitantia linguæ, *balbusemento.*
Baleaticæ coelæ, quæ cavaticas appellant, quia in speluncis nascuntur.
Ballivus, nomen officii est, sc. prætoris, qui ruri causas audit, diæcetis, nomarcha.
Ballo, as. saltare, jactare corpus, *ballare, ballare.*
Balneaticum, pretium lavandi in balneis. *Ves. Gloss. & Scholiaf. Juvenalis.*
Bamma, embamma, condimentum, *salsa acetosa.*
Bammom, vasculum aceti appositum ad intingendum in mensa.
Banaufus, *βαναυφος,* artifex, qui ad ignem operatur, *assista, che lavora intorno al fuoco.* ¶ Item servus mercede conductus. ¶ Item quilibet vitior artifex.
Bandum, *bandon,* signum, vexillum, *bandiera.*
Bannire, proferbere, in exilium mittere, *bandire.*
Banniti, excommunicati, exules, *banditti.*

Bannum, & bannus. exilium, *banda.*
Banus, apud Turcas, & Hungaros officii nomen est, præsidem, vel gubernatorem regni denotans.
Baphicas, tinctorius.
Barbamentum, gena, *guancia, gota.* *Gloss.*
Barbarizo, *βαρβαρίζω,* barbaris lavo. ¶ Item barbare loquor, *parlar barbaramente.*
Barbatorium, tonstrina. *barberia.* *Ves. Gloss.*
Barbelco, incipio barbatus fieri. *Gloss. Cyril.*
Barbulus, diminut. a Barbus. *Gloss.*
Barducium, hæsite, jaculum, *fercuticula levis.*
Bargenna, vespillo, *becchino.* *Gloss.*
Bar-jona, filius columbæ. *Syriaca vox.*
Barthadoth, *βαρθαθάθω,* filius tristitiae.
Basilicanus, Basilicæ cultus.
Basilinda, *Βασιλινδα,* Iudi genus, quo Rex forte creatus aliquid ministro similiter forte creato imperat.
Bastagium, *Βασάγιον,* theca erat, in qua milites arma sua recondita portabant.
Bastonicum, arctissima custodia.
Batalare, percutere. Unde *batalia.*
Batalarius, Sui nominat. *Ludovic. Vives* eum, qui Baccalaureus dicitur. *Dialog. 13.*
Batos, *Βατος,* frutex spinosus.
Batris, vas longioris manubrii, trulla, *catino.*
Batuator, verberator.
Baucle, *boccale.*
Bazana, facculus, *facchetto.*
Bazeli, pelvis, *conca, catino.*
Becarius, vicarius, rusticus in villis habitans.
Becceflenæ, nugæ antique.
Beemoth, Dæmonum princeps.
Belbus, idem ac hyæna, *ύανα.*
Belial, absque iugo, absque dominio, apostata, ut dæmon.
Belion, herbæ genus.
Bellarius, bello aptus, ut arma, *figittæ.*
Belus, *βήλος,* sagitta, seu quidquid arcu mittitur.
Belum, telum, *dardo.* ¶ Item pars obscœna viriilit.
Bendidia, *Βενθίδεια,* sacra apud Thracas.
Benedicus, qui bene dicit, & laudat, *chi loda.*
Benelinguatus, eloquens, loquax, *eloquente.*
Benefuafor, *ἀγαθοσύνης βυλος,* qui bona suadet. *Gloss.*
Benignor, aris. benigne ago. *Vulg. Interpr. a. Bedr. 4. 39.*
Bennarius, *βενναίος.* *Gloss. Ves.*
Beothrophium, domus religiosa, ubi pauperes infirmi pascuntur, & curantur.
Berberion, vel Berberi, conchæ genus, ex qua uniones, & margaritæ velluntur.
Berberis, planta, *crespina.*
Bergia, *βεργία,* erant virgæ, & ferulæ, quibus milites in exercitacionibus, & in incruenta pugna utebantur.
Bero, faccus, quasi pero, a pera dictus, *facco.*
Bestialitas, atis, *bestialità,* vitium, quod homines crudeles facit, & ferinos. *Ζηλοσύνη.*
Betus, vetus, priscus, *antico.*
Bezirides, *Βεζιριδης,* Consiliiarii Imperatoris Turcici.
Bibacitas, *βιβαστία,* propensio ad largius bibendum, *ingordigia nel bere.*
Bibaculus, *bevitore.*
Bibibilis, qui bibi potest, *che può bersi.* *Gloss. Ves.*
Biblia, orum. libri. ¶ Item sacri libri, *la sacra Bibbia.*
Bibliographus, *βιβλιογράφος,* scripsitor, qui libros conscribit.
Bibliopægus, *βιβλιοπαιγός,* qui libros compingit, *legator di libri.*
Bibliopolion, *βιβλιοπωλειον,* locus, ubi libri venduntur, *bottega di librato.*
Bibliothecarius, cultus bibliothecæ, *guardiana della libreria.*
Bibliotaphi, *βιβλιοτάφοι,* ab eruditis appellantur, qui, ut soli sapere videantur, librorum aliquid insignium nacti, nemini eorum copiam faciunt, sed in arca, velut in sepulcro quodam inclusos aservant.
Bibonius, ii. *gran bevitore, πλωτότης.* *Gloss. ves.*
Biceres, *διγυλλοι,* utrinque villosi, *pelosi da due parti.* ¶ Item qui lectos habent pilos. *Gloss.*
Bicoxum, a bis, & coxa, *διμυρον.*
Bidellus, Gymnasti custos, *bidello.*
Bidentatio, occatio, *αυξήσις.* *Gloss. gr. lat.*
Biduano, *di due giorni.* Raban. Maurus.
Bifaciatius, bitariis, duas habens facies. *di due faccie.*
Bifax, duas habens facies. *Isid. gloss.*
Bisur, bis fur, seu qui bis est in turto deprehensus.
Bigamia, *διγαμία,* matrimonium iteratum, *secondo nozze.*
Bigamus, *διγαμος,* rimaritato.
Biglaticum, æs, quod vigiles accipiebant.
Biglator, vigilator, *sentinella.*
Bihernii, sunt, quibus in utrifque scroti partibus signa herniæ apparent.
Bihorium, duarum horarum spatium, *spazio di due ore.*
Bilagium, medicamenti genus.
Bilbinus, videtur idem esse, quod Bombylius, a bilbio, *ἄθος ἀγγύιου.* *Gloss. ves.*
Bilibralis, qui pondus habet duarum librarum, *di due libre.* *Gloss. Cyrilli.*

Biochresta. *Βιχρηστα*, vitæ utilia. *cofo utili alla vita.*
Biparus, a, um, qui, vel quæ bis peperit, *διπάρως, chi due volte produce.*
Biplex. *διπλῆς*, duplex, *doppio.*
Bisfa. vas quoddam. ¶ Item corrigia.
Bistimix. trullæ, *casini.*
Bitalaffus. animus dubius. a *bis* descendit, est- que cum animus jam in hanc, jam in illam partem propendet, in acipiti constitutus.
Bitalia. victualia, *vetovaglia.*
Bitaxides. milites Turcici, *soldati Turchi.*
Bitux. mulieres duplici pupilla: a bino intuitu.
Biumbres. *popoli di due ombre*, populi habitantes inter Tropicos Cancrici, & Capricorni.
Biziera. buccula. *vifera.*
Bladum. frumentum, *biada.*
Blanchon. herba inter filices.
Blandifico. as. blandum facio. *Sipons.*
Blato, onis, blatero, *μεταλλοχῶν, cicalone, ciarione.* *Gloss. Vet.* Nisi forte legendum *blat- ero.*
Blatto, as. blatero, *ciarlare.* *Vet. Gloss.*
Blesti. quibus extoritur crura curvata sunt.
Bletes. species calcementi: sic dicta, quod pe- des offendat.
Bletra. *βλήτρα*, offendentia præsertim pedes.
Bletrum. *καλήτρον*, clavus ferreus.
Boalia. *caccie de' tori.*
Boaria. lappa, *lappola.*
Bolbophage. edulii genus. *Casub.*
Bolias. machina bellica.
Bombarda. machina ænea, vel ferrea fatis no- ta, a bombo, & ardeo, quod cum sonitu, & flamma ferreos globos emittit, *bombarda, cannone.*
Bombio, bombito. bombum facio, fonum edo, *Βομβυ.* *Gloss. Vet.*
Bombylius. *Βομβυλίον*, apis genus obstreperum.
Bomolochus. *Βομολοχῶν*, scurra, deceptor. ¶ Item fur.
Bomugi. fonus auditus in paludibus instar mu- gitus boum.
Bordacas. rana, *rana.*
Bosinorus. frumentum indicum tritico minus.
Bostar. *stalla di buoi.* *Isid. Gloss.*
Botanicæ. *βοτανικῆς*, ars herbaria, pars medicinæ.
Botanicum. *βοτανικόν*, herbarium; quod ubi herbe notentur. *Isid.*
Botanicus. *βοτανικῆς*, herbarius, *erbaro, botanico.*
Botrus. *βήτρον*, uvæ racemus, *grappo d'uva.*
Braccale. ligula, qua braccas claudimus.
Brachybius. *βραχύβιον*, di breve visa.
Brachionarius. brachiorum ornatus, armilla, *βραχιονῶν ἀνδρῶν.* *Gl. gr. lat.*
Brachionifer. armilla, *maniglia, braccialetto.*
Branchus. *βράχυν*, raucedo, *toffe.*
Bregma. *βρεγμα*, parte davanti della testa, pars anterior capitis.
Bris. jucundum dicitur, inquit *Cornutus*: unde etiam *Brisida* quidam dictam volunt, quod fuerit jucunda *Achilli.*
Bristare. exprimere, uvas calcare, *calcar l'uva.*
Broilus. nemus est, aut saltus Regum Galliz, *broilo, giardin di frusti.*
Brunia. militare munimentum, thorax, *corazza.*
Brupeo. *stupire.*
Bryton. *birra.*
Bubularius. idem quod *Bubulcus*, *boaro.* *Gloss. gr. lat.*
Bucacraton. buccæ panis vino intincta, *zuppa in vino.*
Bucale. videtur esse vas lavandis manibus, *buc- cale.*
Bucamifon. indusium, *camicia.*
Buccifmus. jentatio, *colazione, bocconeggiamento.*
Buccularii. qui galeas faciunt.
Bucea. folliculus grani fabæ interior.
Bucentaurus. *Bucentoro.*
Bucentes, & **Bucentrum.** *Βυκέντρος*, æstrum, ta- banus, dictus a pungendis bobus, *casano.*
Bucentovergium. boum stimulus, *stimolo di buoi.*
Bulbitum. *βυλβίτιον, lesamo.*
Bulcolacca, vel **Burcolacca,** aut **Buthrolacca** græcæ est cadaver excommunicati.
Buleuticum. *βυλευτικόν*, locus in teatro, in quo seniores olim Romæ sedebant spectandorum ludorum causa.
Bullatorium. forma bullorum, sigillum, parva bulla, *bolta.*
Bullum, pastoris baculum, *bastone del pastore.*
Buneuron. *βυνερόν*, Bagellum e nervis bubalis, *stretta di nervi di bue.*
Buo. *βού,* impleo. Hinc butum, & imbutum. *Isid. gloss.*
Bupedes. *βυπῆδες*, magni pueri.
Buphoam. *βυφῶν*, creditur herba, quæ a bubus devorata anginam proereet.
Bupodes. *βυπῆδες*, magni pedes, *piedi grandi.*
Burda. genus vestimenti.
Burdatio. penus, quam debent rustici perfol- vere.
Burnus. qui libidini præest.
Bursa. *βύρσα, borsa.* crumena ex corio.
Bustar. butum, *tomba, sepolcro.*
Bustuarium, ii. idem quod butum, *tomba.*
Buthilia. vacca.
Buthyta, *βυθύτης*, qui boves maciat, Sacerdos.
Butomum. frutex, vel juncus.

Butina. lagena, *borsiglia.* Gallis est *bouteille.*
Butta. cupa, *botte.*
Butyraceus. di butiro.
Buza. sacculus, *bezana.*
Bylaftris. nutritrix. *balia.*
Bytza. culex. *zenzila.*
Byzomacheron. enis genus.
Byzon. mamma.

C

Abala. *cabbala*, ars divinandi per literas.
Abalita. Cabalæ peritus, *periso del la cabbala.*
Aballarius. eques. hinc *Caballarius* exercitus, *Caballaria* acies.
Aballeton. tulerum tecti, *cavalletto.*
Aballicare. equitare, *cavalcare.*
Abalūon. propugnaculum, *bastione.*
Abbadus. *αββαδῆς*, vestis, seu chlamys mili- taris.
Abidarius. lapidarius, *scarpellino.*
Abus. mensuræ frumentariæ genus apud He- bræos.
Acacia. *ακκία, malizia, asuzia.*
Acacochyma. *ακακοχῆμος*, quæ malum succum habent, *cofe, che anno castivo succo.*
Acacocultumus. male moratus, *scostumato.*
Acacogenus. diabolus, malus genus, *diavolo.*
Acacopathia. infirmitas, *infermità.*
Acacu, quali coaco, exhortor, *esortare.* *Gloss.*
Acada. arvina. *graffo lardo.*
Acadamitas. calamitas, *disgrazia.*
Acadara. instituta, negotiatio pinguaria, *grascia.*
Acades. mulier inupta. *donna non maritata.*
Acadefa. scortum, *meretricia.*
Acadiscus. vasculum, quo suffragia colliguntur. *Siponsin.*
Acadula, orum. guttæ, quæ cadunt ex pingu- carne, cum assatur, vel etiam ex cereo.
Acadurda. labra pudendi muliebris, vel sponda lecti. *Isid. gloss.*
Acæua, & **Acæua,** noctua, quæ lucem fugit. *Lex. Philol.*
Acætes. instrumentum aptum ad sculpendum, *scarpello, bollino.*
Acærica. *ακαρικῆ*, hora temporalis, seu vulgaris, non astronómica, quæ major, vel minor est pro temporum varietate. Nam dies toto an- no ex duodecim horis olim constabat.
Acæpito, as, *scappucchiere.*
Acæta, æ. coarctio, coarctatio.
Acædrius, & **Acædriion,** avis albi coloris.
Acælam. spica frumenti.
Acælamerium. *calamajo.*
Acælatætri. pueri canoram vocem habentes.
Acælazium. tuberculum in palpebris.
Acælba, vel **Acælba.** ornamenta. *V. Thef. Fab. in Cajo.*
Acæcearius, qui calceos conficit, *calzolaro.*
Acæculouitas. *ακακουιτας, mal di pietra.* *Gloss. gr. lat.*
Acældicum. deambulatorium, *passaggio.* *Gloss. Isid.*
Acælector, oris. qui caletacit.
Acælena. poculi genus. Quidam Varroni tribuunt.
Acæledalia, tributa quasi strenæ loco foli- ta *Calendis* Januarii.
Acælendarius, a, um, ut *Calendarius* liber, idem qui *Calendarium.*
Acælenda. herbæ genus.
Acælestra. genus mitræ, tegumentum capitis. *Gloss. Isid.*
Acæletra. locus ubi vespæ nutriuntur.
Acæliariorum. locus reponendis calicibus, *bosti- glieria.*
Acæligino, as, caliginem induco, obscuro. Tri- buunt aliqui hoc verbum *Fulgensius in Consin. Virg.* sed ibi rectius legitur *caligare*, quam *caliginare.*
Acælio. decipio, *ingannare.*
Acælicopus. industrius, *industrioso.*
Acælius, cinis, quia calet. *τιφρα, cenere.*
Acællæi. *ακαλλῆες*, gallinaceorum barbæ.
Acællas. fabricorum foramina. *Isid. gloss.*
Acællibium. tugarium. *sugurio.*
Acælligraphia. *ακαλλογραφία*, recte scribendi arti- ficium, *bella scrittura.*
Acællilogia. *ακαλλολογία*, elegantia dictionis, *ele- ganza nel dire.*
Acællipus. *ακαλλιπας*, liberis pulcher, *chi ha bella prole.*
Acællus. *ακαλλῶν*, pulchritudo, honestas, *bellezza.*
Acælobalsamum. lignum balsami.
Acælobates. *ακαλοβῆτες*, idem qui *calobatarium.*
Acæloipparati, equites bonis equis instructi.
Acæloplites. vendibilis. *vendibile.*
Acælopus, animal Syriacum juxta *Euphratem* habitans.
Acælorices. gemma herbacei coloris.
Acælthudia. festum.
Acælta. caliga, *calza.*
Acælvaster, cui capilli partim deciderunt, sub- calvus, *ακαλλαστῆς.*
Acælviniarius. porcus, qui cibo permixto ex col- luvie hyeme nutritur.
Acælus, vas vineum, per quod musca colantur.
Acæmax. *pericia.*
Acæmerlanus. camerarius præfectus regii eu-

biculi. *maestro di camera.*
Cambelstrion. machinæ bellicæ genus.
Cambialis, le. di cambio, ut *Cambiales* literæ.
Cambium. commutatio rei, pro re, *cambio.*
Camelafum. tributum indictum nomine came- lorum.
Camelaucion, *Camelaugum.* cauis, qua *Maced- ones* caput velabant.
Camelus. *camele.* funis nauticus.
Camilabo, pannus utrinque dependens a pileo *Patriarchæ.*
Camilus. *καμῖλον*, funis crassus.
Caminobligatores. excubitores, *φρουροι, sentinelle.*
Caminobligon. excubiæ in itinere dispositæ ad speculandum.
Camisati, *καμισῆται*, qui in Ecclesiis sacros le- hetes calefaciebant, ut inde aquam ferventem sacris poculis infunderent.
Campana. tintinnabulum majus. *Nolæ* primum in Campania adhibita a *Paulino Episcopo.* Unde & *nola* dicitur ab urbe, *campana* a re- gione.
Campanæ. locus campestris, *campus, campagne.*
Campanificum. tributum, quod publico solve- batur.
Campanula. *campanella.*
Camparius. qui campum custodit, *αγροφυλάκῆς.*
Campestria, loca camporum plana, *campagna.*
Camphora, species bituminis.
Campicellus, *campesso.* *Auct. Agrar. p. 222.*
Campiones. *campioni*, gladiatores, pugnatore. *Isid.*
Campior, trapezita, nummularius, *campiastore.*
Canabus. lignum, cui figuli argillam circum- ponunt, ut vasa fingant.
Canale. canalium via, *strada di canali.*
Canaptura. lucernarum accensio, quæ fit sub tempus cænz, *λυχνιαζία.*
Canava. *caneva.* cœnaculum. *Gloss. Isid.*
Canavaria. quæ vinariz cellæ præest, *canevaja.*
Cancellaria. locus, ubi manent *Cancellarii*, *ancellaria.*
Cancellariatus. *Cancellarii* munus, *officio del Cancelliero.*
Cancellus. *granchiosto*, parvus cancer.
Canchrini. versus sunt, quos retrogrado ordine legere possis, *reciproci.*
Canchris. semen libanotidis.
Cancri. pilula ustorina, apud *Medicos.*
Candaulus. obsonii genus.
Candelaptes. qui candelas accendit.
Candes. vasa nictitia.
Candion. sacchari genus, *candito.*
Cando. uro, accendo, *accendere.*
Candylius. coctura edulii ex oleo, lacte, ca- seo, & melle.
Canella. casia, cinnamomum. *cannella.*
Canicæcus. tursuraceus. *di femola.*
Canicida, qui canes cædit, *chi ammazza cani.*
Caniculus. parvus canis, *cagnolino.*
Cannabaceus. *cannabinus*, di *canape.*
Canonizatio. relatio inter divos, *canonizzazione.*
Cantabilis. *cantabile.*
Cantabra. hasta, *asta.*
Cantacium. serinium, *serigno.*
Cantes. fistulæ organorum musicorum, *canno d'organi.*
Canthelium. genus vasis.
Canthus. oculi angulus.
Canties. murenulæ in margaritiis.
Cantulla. ornamentum aureum, vel argentum, quod in *Vasificis* dicabatur.
Canutus. canus. *Gloss. gr. lat.*
Capa. vestis stragulæ genus, *cappa.*
Capana. vilis casa, vel domus palea cooperta, *capanna.*
Capapellis. capa cum pelle.
Capella. fanum, seu Oratorium parvum, *capella.*
Capellanus. fani custos, *capellano.*
Capthra. *καπθρα.* arbor *Ind. ca.* ¶ Item gum- mi ex ea nascens, *canfora.*
Caphurelæum. camphoræ oleum, *oglio di canfora.*
Capiclarium. custos carceris, *guardiano delle prigioni.*
Capitaneus. *capitano*, qui aliquam obtinet di- gnitatem, ob quam aliorum caput, vel prin- ceptus sit. ¶ Item *Capitaneus*, a, um, ut *Capitaneæ* literæ, terminus in limitibus. *In aucthorib. Geof. p. 270.*
Capiteiorium. capite deorum.
Capitulavium. dies *Palmarum*, cum caput la- vatur. *Isid. l. 6. c. 18.*
Capitofus. qui magnam caput habet.
Capitularium. liber, quo tributa continentur.
Capitulo. capitulum appono. ¶ Item per ca- pita distinguo.
Capnomantia. *καπνομαντία*, divinatio ex fumo.
Capnus. cucullus, pilei genus, pallium, *cappa.*
Cappa. cucullus, pilei genus, *capato.*
Capreus, qui ex capro, seu capra est.
Caprillus. caprinus, *di capra.*
Caprodon. capri dens.
Caprentula. captio. *Isid. Gloss.*
Captivatio, onis.
Cardamum. herba, nasturtium silvestre.
Cardia. *καρδία, cuore,* cor. ¶ Item superius orificium ventriculi.
Cardialgia. *καρδίαλγία*, dolor cordi, & men- tis

vis triftitia. ¶ Item stomachi erosio.
 Cardopus. mastra. καρδωπος, mastra, arca pa-
 maria.
 Cardulum. membrum foeminae. *Isid. Gloss.*
 Carentia. privatio, privazione.
 Carefco. careo, mancare, essere senza. *Gloss. Cyril.*
 Carico, as. onero, caricare.
 Carinatim. ad similitudinem carinae.
 Carminarius. qui lanam carminat, scardaffino.
 Carminator. carminarius.
 Carminice, adverb. &
 Carminicus, adject. a carmine.
 Carnolitas. pinguedo, grassezza.
 Caropera, & Manopera, duplex servitutis genus.
 Caros, apud Medicos est somnus iusto profun-
 dior. ¶ Item crapularis redundantia. ¶ I-
 tem semen exiguum.
 Caroticus. καρωτικός, che ha forza di far dormire.
 Carotides. καρωτικές φλέβες. venae jugulares,
 vena del collo.
 Carpsalia. vellus stragulae. *Gloss. gr. lat.*
 Carpeo. enatio, nappare. *Gloss.*
 Carpelium. καρπηλίον, feltuca tenuis, furculis
 cinnamomo similis, odore aromatico.
 Carphellium, panis cibarius, pane ordinario.
 Carpio. piscis genus Benaco lacui peculiaris.
 Carpsimi. manuum profectiones.
 Carpsitres. traductor. traduttore.
 Carpphorus. fructifer, fruisifero.
 Carraucium. vehiculum rotis altissimis, carro
 can ruote altissime. *Isid.*
 Carrera. curfus, carriera.
 Carrico. onero, caricare.
 Carrociom. vehiculum Longobardorum, carroccia.
 Carfamatius. eunuchus, euectus, eunuco.
 Cartallus. καρταλλος, canestro.
 Caryca. boldone.
 Cafamaton. cafamatta.
 Cafeolus. dimin. a Cafeus, caciotta.
 Cafona. acus, qua mulier caput scalpit. *Isid. Gloss.*
 Cafidile. pera, marsupium. borsa.
 Cafittas. vici genus.
 Caffo. adverb. frustra, indarno.
 Cafuta. herba, quae podagra lini dicitur.
 Cafaldia. munus, quo res Domini gubernantur.
 Cafaldus. villicus, gubernator, galfaldo, far-
 tor di villa.
 Caftanium oleum, ex castaneis factum.
 Caftellarium. praefectura castelli, castellania.
 Cafster. qui flagella portat, ut castringet. Alii
 euf. cistifer.
 Cafittia. turres, vel Castellae, torri.
 Caftrametatio. accampamento.
 Caftrifinus. curator penus ii, & vestiarum Patriarchae.
 Cafabulum. locus, in quo feræ fervantur.
 Cafacaliton. fructus panis benedicti, pezzo di
 pane benedetto.
 Cafacrisis. καρωκρίσις, condemnatio, condanna-
 zione.
 Cafacutus. καρωκωτός, poculi convivialis genus.
 Cafacumba. cometerium, arenaria, cimisterio.
 Cafagraphæ. καρωγραφη, futuræ picturae deli-
 neatio, abbozzo.
 Cafamontem. Caeli aspectum. *Isid. Gloss.*
 Cafampo. genus ludi, graece καρ άμω, catambo.
 Cafanotium. pallium, mantello.
 Cafatrapafma. καρπατέρας, velum, quo mu-
 lieres utuntur ad arcendum aspectum. ¶ I-
 tem catastroma, rapto da tenera in terra.
 Cafatraplatio. convicius, inguivia di parola.
 Cafatarca. hydrophis species. ¶ Item inistratum
 aliquod facrae mensae.
 Cafatafe. e. καταστασίς, confirmatio propositae rei.
 Cafatathema. epiconiunaticationis affinis pena.
 Cafatypofis. καρτωτάσις, hypotypofis.
 Cafatechilla. κατηχητής, qui pueros instruit in fi-
 dei rudimentis.
 Cafategoremata. κατηγορηματά, accusationes, accuse.
 Cafatenula. parva catena. casanella. *Onomast. Ves.*
 Cafatharma. καθαρμοσ, purgamentum, purgazione.
 Cafatharus. καθαρός, purus, mundus, puro, mondo.
 Cafathisma. καθαρίσμα, sessio, sedendi actus.
 Cafatoche. κατοχή, veterani species.
 Cafatochus. κατοχός, detentio spirituum, species
 lethargi.
 Cafatozeum. κατούζιον, domicilium subterraneum,
 stanza sotto terra.
 Cafatopica. species Opticae, quae de reflexioni-
 bus caelestium corporum agit.
 Cafatoptromantia. κατοπτρομαντία, divinatio, quae
 fit per speculum.
 Cafatoptrium. κατοπτρον, specchio.
 Cafatunx. tentoria, padiglioni.
 Cafatunopium. tentorium locus, luogo dove si
 piantano i padiglioni.
 Cafaulcularii. praefiguratōres.
 Cafaulculus. gaeicello.
 Cafaudalus. suavis, mansuetus, mansueto.
 Cafaveola. parva cavea. vanella.
 Cafaullesco. caulem emitto.
 Cafaua. κωμική, calor, usio, calore.
 Cafavofus. cavus, concavo.
 Cafaupilus. navicula brevis, vel cyathus.
 Cafauponaria. ars cauponandi.
 Cafauponarius. caupo, offe.
 Cafaudificatus. caudicis munus. *Gloss.*
 Cafaudifctor. aris. caudicum ago, far d'auvoce-
 ra. *G. off.*
 Cafapion, vel

Causus. κωμικός, ardor, calor, æstus, febbre calda.
 Cauteriatius. is dicitur, qui cauterio notatus
 est, acetso, cauterizzaro.
 Celebriter, celebrius, celeberrime. cum cele-
 britate.
 Celeuites. κελυθίς, qui remiges hortatur, a-
 guazzino.
 Cenoma. κένωμα, cosa vuota. vasuum.
 Centuplico, as. ad centum duplīco.
 Centuplus. centuplex.
 Cephalades, Cephalodes, capitanei, capitani,
 generalia.
 Cephalalgia. κεφαλαλγία, dolor capitis, dolor
 di testa.
 Cephaline. linguae pars, in qua gustus sensus
 inest.
 Cephalocruftus. κεφαλοκρύστης, vermis in foliis
 perfici.
 Cephatium. Capitaneatus, capitaniato.
 Cepos. κίπος, orto.
 Ceramium. vas fictile, vaso.
 Cerarius, ii, qui cerea tractat, & cerea opera
 facit. *Gloss.*
 Cerasbola. semina, quae tempore sementis si-
 boum cornua attingunt, ea veteres putarunt
 neque igne consumi, neque coqui facile posse.
 Ceraiphoros. κεραφόρος, chi ha corna.
 Ceratarium. chela, quae in fluvium, aut mare
 excurrrens vim fluctuum frangit, gabbione,
 parata.
 Cerates, genus ponderis, quod est medius obolus.
 Cereofata. candelæ.
 Cererofus. infanus, masto. *Gloss.*
 Cerilatum. officina ceratii, bottega di chi ven-
 de cera.
 Cerix. conchylium genus.
 Cermatilla. nummularius, κεραμπίτης, cambiatoro.
 Cerobulon. cerea bulla, bolla di cera.
 Cerofcrarium. instrumentum, cui cereus infigitur.
 Cerofcrarius, & Ceriphorus. qui cereum portat.
Gloss. Isid.
 Certamiudes. terræ genus.
 Certifico vox Jctis relinquenda.
 Cervicatus. oblinatus, perricax, ofinato, di
 sua vesta.
 Cervicofus. ofinato.
 Cefiufus. qui sæpe credit. *Gloss. Isid.*
 Cefireus. piscis genus, mugil, cephalus.
 Chære. χάρη, falve, ave.
 Chalaza. χαλαζα, grandio. ¶ Item tubercu-
 lum feb. cute, picciola nassa.
 Chalceutice. χαλκωτική, ætaria fabrica.
 Chalcidifare. avidius pecuniae invigilare.
 Chalepi versus. χαλεπί hoc est duri, & asperi.
 Caliphas. Califfa, dignitas doctorum apud Tur-
 cas.
 Chamus. frænum, freno, morfo.
 Characterizo. χαρακτηρίζω, caractere insignio.
 Charatzion. tributi genus.
 Charis. χάρις, festivitas, gratia, beneficium.
 Charifius. species panis, seu placentæ, marzapano.
 Charifitarius. præbendarius.
 Charifitice. præbenda.
 Charifiticon. remuneratio, vimunerazione.
 Charopus. χαροπός, amabilis, blandus, gratio-
 fus. graziofo, amabile.
 Chartophylacium, χαρτοφυλάκιον, archivium,
 tabularium.
 Chafmatarius. ærarii præfectus.
 Chaviere. falfamentum, caviale.
 Cheleuma. filum cannabinum fetis præpilatum,
 quo calcei confuuntur. lesina.
 Chelandia. navigij genus.
 Chelonium. testudinis tegumentum, gascio di
 sopra della refugine.
 Chenotrophon. anferum alendorum locus.
 Cherotrophium. χηροτροφιον, hospitale vidua-
 rum, ofpital di vedove.
 Cherubus. alata imago similis juveni.
 Chia. latibulum, caverna, ut serpentis. nafcon-
 diglio.
 Chimatrum. χιμωστρον, vestis hiemalis rufi-
 corum.
 Chimerine. χιμωρινή, pars Australis, seu hie-
 malis.
 Chimerinos. χιμωρινός, circulus Capricorni.
 China, cina, radix fungofa, fevis, colore ad
 rufum accedente, china.
 Chirromantia. χηρομαντία, divinatio ex lineis
 manus.
 Chirromantis. χηρομαντής, qui ex manuum li-
 neis divinat.
 Chirotheca. χηροθήκη, indumentum manuum,
 guanto.
 Chirothecarius. qui chirothecas conficit, aut
 vendit, guantaro.
 Chirothecatus. chirothecis indutus.
 Chiton, χιτών, tunica, fagulum, tonaca.
 Chitonifcus. indusium, camifcia.
 Chlæna. læna, hyberna vestis, sopravveste, ca-
 facca.
 Choerogryllus. χοερογυλλίος, herinaceus, cuni-
 culus.
 Choicus. χοϊκός, terreus, di terra.
 Chonculæ. secretaria duo in abside.
 Chondros. χονδρός, granum, grumus concretus,
 ut thuris, falis. ¶ Item cartilago.
 Choraphobryfus. tons ruralis.
 Chordapfus, χορδαψός, dolore di vifcero, mor-

bus intestinorum.
 Chorepifcopus. χορεπίσκοπος, qui in pagis, aut
 oppidiis vice Epifcopi fungitur. Vicario del
 Vefcovo.
 Choreuma, χορῆμα, canticum, vel saltatio
 chori, canio, al quale fi danza.
 Chorizo. choros duco, danzare, ballare.
 Chorodidafcalus. χοροδιδάσκαλος, &
 Choroflates, χοροφάτης, Magifter chori, intonato-
 ra.
 Chortos, χόρτος, herba, fœnum, fieno.
 Chronia, χροία, Saturni festa, feste in onore di
 Saturno.
 Chronologus. χρονολόγος, idem qui Chronogra-
 phus.
 Chronologia, χρονολογία, temporum descriptio.
 Chronediftichon, duo versiculi, quorum litteris
 numeros significantibus describitur tempus,
 five annus.
 Chronos. χρόνος, tempus. ¶ Item Saturnus. tempo.
 Chryfaetus. χρυσαίτος, genus aquilæ.
 Chryfalis. χρυσαίς, vermis quidam.
 Chryfargyrum. χρυσαργύρον, tributi genus pro
 brutorum, & hominum stercoribus.
 Chryfite. terra aurea, terra d'oro.
 Chryfobulon. aurea bulla.
 Chryfoclavum. aureis clavis ornatum, con ebi-
 di d'oro.
 Chryfocomus. comas aureas habens, chi ha la
 chioma dorata.
 Chryfoma, χρυσομα, aurum factum, oro lavorata.
 Chryfomallos. χρυσομάλλος, aries aureo vellere.
 arietes con lana d'oro.
 Chryfopafius. χρυσοπάσιος, auro resperfus. spar-
 fo d'oro.
 Chryfopis. χρυσοπίς, aureum aspectum habens.
 Chryfophilium. χρυσοφιλίον, officina, in qua la-
 vatur aurum. bottega, in cui si lava l'oro.
 Chryfopolytes. χρυσοπολίτης, auri lavator. chi
 lava l'oro.
 Chryfulca. Medicis est aqua Rhygia solvenda
 auro apta, acqua forte.
 Chylificatio, conversio in cibi succum.
 Chylus, χυλός, succus in ventriculo ex cibi
 concoctione, chilo, fugo.
 Chymicus, qui Alchymiam proficitur. ¶ Item
 adject. ut chymica ars.
 Chymiffa. chymicus, chimico.
 Chytrinda. χυτρίδα, ludus puerorum apud
 Græcos.
 Chytrypus. χυτρυπίδιον, ferreum instrumentum,
 cui olla imponitur. ¶ Item ipfa olla.
 pignata con tre piedi.
 Cicela, orum, fræni. freni.
 Cicina, parva, & gracilis serpens in Italia,
 fere veneno carens.
 Cifra. Recentiores vocant signum numerale.
 Ita Voff. ad Mele l. i. c. 13.
 Cilia, a, um, cilia habens.
 Cilibantes. ligna quædam tribus pedibus fulta,
 quibus prælio fatigati milites fcuta imponebant.
 Cillus, diminut. a cinus, picciolo cenno.
 Cimelium. κειμήλιον, ornatus, aut thefaurus,
 qui reponitur extra usum quotidianum, fu-
 pellex pretiofor.
 Cimentarius. qui fundamenta difponit.
 Cimentum. fundamentum. fondamento.
 Cimico. blandior.
 Cinclus. motacilla, avis genis. fquaffacoda.
 Cincfor. qui cingit.
 Cindaliffimus, ludus paxillorum. ¶ giuocare o
 billori, o ciocchetti.
 Cingilliones, cingula parva.
 Cingræ, tibie breviores.
 Cinus. nutus, motus. cenno.
 Circada, nomen exaltionis. aut vestigalis.
 Circito, circumeo. circondare, rondare, *Gloss.*
 Circitura, &
 Circitus, περιετόχια, circuito. *Vet. Gloss.*
 Circumcolumnium, περιετόχιον, locus columnis
 cinctus, & porticibus, quales vifuntur in
 Monasteriis.
 Circumfpicius, qui circumfpicitur.
 Circuncellio, qui circum cellas vagatur. *Isidor.*
 Circuo. circuire.
 Circumventorius. fraudolento.
 Cirrus, color fulvus, pallefcens.
 Cirriger, cirratus. vicciuto.
 Cirsi, tumores pedum, & imi ventris, varices.
 Cirtacus, genus balsami.
 Cis. vermiculus, qui lignum, & frumentum
 rodit.
 Ciftratum, panarium. cifta panis.
 Citatio. citazione, in jus vocatio, apud Jctos.
 Citaxus, similis taxo, ceu taxus.
 Citratum, potionis medicæ genus.
 Citratu, a, um, qui citra postus est, ut ul-
 tratus, qui ultra. *Auff. rei agrar. apud Gouf.*
 Cittofis, κίττωσις. uvarum vitium, cum acinis
 a racemis dilapfi pereunt.
 Citus, divifus, & separatus. Hinc ofeitare di-
 ctum est a divifione oris.
 Civile, naves longæ.
 Clama, & clamaton, dolor, lamentatio.
 Clamatus, us, grito.
 Clarinum, clariffimum. *Isid. Gloss.*
 Clanculare, occultare. *Isid. Gloss.*
 Claudio, claudico. zoppicare.
 Claredines, claritudines. *Isid. Gloss.*
 Clarotæ. fervituti da campagna di Cipro.
 Claf-

Classificarius, classificinus, qui classicum canit, *σαλλιστής. Ver. Gloss.*
 Clavarius, inis, classificarius.
 Clavarius, qui clavos calceis affigit. *Gloss.*
 Clavata, vestigium.
 Claudaster, *ἀπρηχάλα*, aliquantulum claudus, *zoppo. Gloss. vet.*
 Claudire, claudicare. *effere zoppo. Isid. Gloss.*
 Claviculatus, curvus, intortus. *torto, piegato.*
 Clauson, febris exfluens. *febbre ardente.*
 Claustralis. *claustrale.*
 Clavularius curvus, i. e. tardus, qui publice militibus caligatis concedebatur.
 Clavulum, vehiculi genus.
 Clepsammidion, *κλεψαμμιδιον*, horologium arenarium. *orologio da polvere.*
 Cleromantia, *κληρομαντική*, divinatio per sortes.
 Clibanites, puls in clibano cocta. *panis clibanites. pane cotto sotto i testii, o in tegghia.*
 Clibio, mafculus. *mafchio.*
 Climaferia, naturæ rei incerta perfugia, vel auxilia.
 Climatera, vestis arboresiva.
 Cline, *κλίση*, letto.
 Clinedion, *κλινέδιον*, lectulus. *letticello.*
 Clinopodæ, *κλινώπους*, lecti pedes.
 Clipseocentrum, insigne scuti in clypei centro.
 Clivior, nobilior. *Isid. Gloss.*
 Cloacarius, ad cloacam pertinens.
 Clocca, campana. *glogga, campana.*
 Cloes, pluvia, vel navigium.
 Cloppus, *χλωπός*, claudus. *zoppo.*
 Closmus, *κλωσμός*, fonus, qui editur lingua preffa palato, qua generosi equi ad cursum excitantur.
 Clostrata, quæ unica constant fore.
 Clubon, sigillum. *figillo.*
 Clunicus, qui clunibus morbosus, & languidus est.
 Clusæ, clausuræ, regionum claustra. *chiuse.*
 Cluidi moduli, versiculi amatorii.
 Cnipologus, avicula cinerei coloris culices venans, & vorans.
 Coactitius, coactus, per vim impulsus. *Beda.*
 Coadjuto, simul adjuto.
 Coagmentarius, *ἀμυγλή*, qui coagmentat. *gloss. gr. lat.*
 Coarctatio, concameratio. *opera fatta a volo. Isid. Gloss.*
 Coccodaphnon, bacea lauri.
 Cochlidium, cochlis, & cochlea. *scala a chiocciola.*
 Cocior, idem ac Cocio. *Gloss.*
 Concionatura, *μετάμνησις*, permutatio mercium, vel cunctatio in emendo. *Gloss.*
 Cocistio, prægustator cocinæ, h. e. culinæ. *Gloss. Isid.*
 Cociliarius, coclorum lignorum negotiator.
 Coculus, parvus cocus.
 Codatremula, motacilla, avis. *squssacoda.*
 Codicum, codex, codiculus. *libretto.*
 Codiculus, parvus codex, seu liber. *libretto.*
 Codones, *κωδώνες*, tintinnabula, *sonagli, campanelli.*
 Codonophori, tintinnabula gestantes.
 Coelitus, e caelo. *dal cielo.*
 Cælostomia, vitium pronunciationis, cum vox ex recessu oris, velut e cavo quodam auditur.
 Cœnator, qui cœnat, vel cœnas amat.
 Cœnipeta, qui alienas cœnas petit, parasitus.
 Cœnificia, quæ pertinent ad esum, vel ad cœnam.
 Cœnicon, quod palæbat chorus post communionem subiato sacro pane.
 Cœsse, simul esse.
 Coexemplum. *esempio simile.*
 Cogitamentum, cogitatio. *pensamento.*
 Cognoscencia, *conoscenza. Mar. Vitor.*
 Cognoscibilis, qui nosci potest.
 Cognoscibiliter, adverb. cognoscendo.
 Cohibentia, refrænatio, vel remissio, *ἡδουμία, σωχέ. Gloss.*
 Cohibuli, *concordi*, concordēs, conjuncti. *Isid. Gloss.*
 Cobivum, folliculus rosæ clausus, a cohibeo. *bottone di rosa.*
 Coilia, *κοιλία*, venter. *ventre.*
 Colasis, *κόλασις*, *castigo*. punitio, pœna.
 Colifarius, bos operarius. *Isid. Gloss.*
 Colitor, dominus fundi. *padrone del fondo. Gloss. Isid.*
 Colium, domus, habitatio, colo. *abitazione.*
 Colla, sacrificium. *sacrificio.* ¶ Item colla, gluten.
 Collabi, passilli instar clavicularum citharæ, quibus nervi tenduntur. ¶ Ipsi quoque claviculari citharæ sic vocantur. ¶ Item lora, quibus caduntur servi.
 Collaboratio, *il lavorar insieme.*
 Collaborator, *chi fascica insieme.*
 Collaterales dicuntur in Jure, qui se attingunt transversaliter, ut cognati.
 Collato, dilato. *allargare.*
 Collectaculum, locus ubi aliquid recipitur, *Fragment. de limbitis.*
 Collecto, as, frequent. a colligo.
 Collectica, medicamentum dicuntur, quæ adglutinant.
 Colliani, publicani, vel impii. *gabellieri. Isid. Gloss.*
 Collimbus, locus, ubi mundantur vestimenta.
 Colliquo, liquo. *liquefare.*
 Collo, as, confero.
 Collybiticus, a, um, *κόλλυβιτικός*, ad Colly-

bitum spectans, ut literæ collybiticæ. *lettere di cambio.*
 Colobicus, mutilus. *Firmic. l. 3. c. 14.*
 Coloboma, *κόλομα*, mutilatio.
 Colonezæ, arum, erant Athenis operarii, qui conductorem quærebant.
 Colorinus, coloratus. *colorito.*
 Colurus, a, um, *κόλυρος*, mutilatus, mutilus. *tronco.*
 Colutea, *κόλυτα*, arboris silvestris genus in liqua ferens fructum lentis magnitudine.
 Coma, morbus somnum inducens, vel soporem, veterinus. *sonnolenza.*
 Comas, cervi hinnulus. *cervietto.*
 Comaticus, qui vetero laborat.
 Comba, lectica, Sabinorum lingua.
 Combinæ, literæ, quæ dabantur a Principe ad combinanda, seu jurgenda animalia publica ad cursum edendum.
 Combito, simul eo. *andar' insieme.*
 Comesalia, symboliz. *porzioni.*
 Comestio, *comestura*, *il mangiare.*
 Comestor, qui comedit. *chi mangia.*
 Cometopullus, comitis filius. *figliuolo di conte.*
 Comititizæ, tempora honorum. ¶ Item loca, ubi milites sunt. *Gloss. Isid.*
 Comitiani, comitum officiales.
 Comitio, as, comitium cerebro, in comitio loquor.
 Comitissa, quæ comitis dignitatem habet. *conessa.*
 Comixio, *loquace*. verbosus. *Isid. gloss.*
 Commalliorare. in æs incidere. *intagliare in bronzo.*
 Commarer, *comare.*
 Commerciator, qui commercium habet. *Gloss. Ver.*
 Commercialis, comparator, *mercante. Gloss. Ver.*
 Commiscular, & miscular arrogare sibi proprium.
 Commiscuus, communis, mixtus. *franschiato.*
 Commislor, qui committit, ut commissor pugnæ. *Gloss.*
 Commodia, hostiaria. *Isid. gloss.*
 Commoditer, *opportunitate*, commode. *Inscript. Grut. spuria.*
 Commutativus, a, um, commutabilis.
 Comædialis, *da commedia. Scriban.*
 Comopoles, vici majores, quasi oppidorum æmuli.
 Comotriou, *κομωτρίον*, instrumentum, quo mulieres capillos comunt, discerniculum, *driz-zo scrivino.*
 Compædagogita, æ, *compedagogo. Inscript. apud Fabrest.*
 Compædagogus, qui sub eodem pædagogo. *Inscript. apud Fabrest.*
 Compaginatio, compages. *ἀμυγή, congiunzioni gloss. Ver.*
 Comparatrix, quæ comparat, seu acquirit. *Zeno Verron.*
 Comparticeps, simul particeps. *partecipe.*
 Compasium, circinus. *compasso, sesto.*
 Compasificæ, deliciz arrogantes, superbæ.
 Compater, *compare.*
 Compatriota, *συμπατριώτης*, qui est ejusdem Patriæ. *compatriotto, paesano.*
 Compensativus, & compensatorius, *che compensa.*
 Compiler, improbus spoliator. *Isid. & gloss.*
 Compoto, vel simul potio. *bere insieme.*
 Comprædeo, simul prædeo. *desinare insieme. Sarisber.*
 Conarium, particula cerebri, cono figura similis.
 Conœna, æ, m. i. qui una cœnat. *Calop. citat. Lucil.*
 Concenter, qui canenti accinit.
 Conchus, concha turbinata. ¶ Item cavitas oculorum. ¶ Item margarita. *perla.* ¶ Item mazæ genus.
 Conchyliz, is, *conchiglia.*
 Conchylarius, conchyta. *piscator di conchiglie.*
 Conciliabundus, conciliatoris munere fungens. *conciliatore.*
 Concinnatura, concinatio, *κόλλησις, Vet. gloss.*
 Concionabulum, concio, vel locus, ubi concio habetur. *predica, o dove si predica.*
 Concipiones, stellæ conceptibus faventes.
 Conciariu-m, donum Imperatoris ad concitandos militum animos.
 Conclaudo, concludo. *rinchiudere.*
 Conclavo, una clave claudo. *Gloss.*
 Concomitantia, *concomitanza, compagnia.*
 Concomitor, *accompagnare.*
 Condecurio, as, est primæ decuriæ secundam ita apponere, ut lateri primi versus decurionis decurio secundi versus respondeat, & lateri subditis primæ decuriæ subites primus secundæ decuriæ.
 Condenfatio, onis, *συνάφεια, spefferza. gloss. vet.*
 Condiarium, *ærarium. erario.*
 Conditorius, ad conditorem pertinens. *Scriban. de pass. Chr.*
 Condolentia, & condolefcentia. *συνπάθεια. compassione. Hoc posterius hab. Scriban. de pass. Christi c. 17.*
 Condones, gladiatores. *gladiatori. Isid. Gloss.*
 Condulco, dulco, dulcem facio. *far dolce.*
 Conduum, locus laxationi corporis assignatus.
 Condura, genus navigii.
 Condylomaticus, pustulosus. *nodoso.*
 Conestabli, Comites stabuli.
 Confarrare, farra misere.

Conferentia, collatio. *conferenza. Isid.*
 Conferiatus, fociatus. *accompagnato. Isid.*
 Confervi, cognovi, comperi. *Isid.*
 Confessorius, *confessore.*
 Confessionarius, *confessore, o confessionale.*
 Conficina, macellum, *macello. Pap.*
 Confida, æ, qui confidit. *chi confida. Isid. Gloss.*
 Configulatus, eformatus, effectus. *Paulin. Aquileiens.*
 Confinalis, vel Confinalis, loco, vel genere affinis.
 Confnius, urbanus. *di città. Pap.*
 Conficator, *confiscatore. Gloss. vet.*
 Confatim, copulatum, contextim. *Gloss. Isid.*
 Confator, qui confat. *Gloss.*
 Confatorium, tornax. *vaso, o luogo, dove si struggono i metalli. Gloss.*
 Confluxus, confluentia.
 Confoederatio, tœdus. *alleanza.*
 Conforaneus, qui est ejusdem fori. *del medesimo foro. Isid. Gloss.*
 Confragmentum; simul rugosum, ut mons. *Isid. Gloss.*
 Confuraneus, coartifex. *Gloss.*
 Confutator, *confutatore.*
 Congarrio, simul garrus. *Sarisb.*
 Congelabilis, qui congelari potest.
 Congio, per augmentum cresco.
 Confectoria, *l'arte d'indovinare. Sarisber.*
 Confistica, æ, & Confistice, es, arena, locus luctæ.
 Confistizæ, aves, quæ se pulveri solent immergere.
 Conjubatus, conjugatus. *maritato.*
 Conjucundor, aris, simul gaudeo.
 Connatio, *il nuotare insieme.*
 Connivum, folliculus rosæ clausus.
 Conno, simul no, *nuotare insieme.*
 Connodo, implicio. *Prosper. Aquitan.*
 Connoto, simul noto. *notare insieme.*
 Conos, *κωνός*, culex vinarius. *mosciolino, zan-zara.*
 Conos, placenta ex uvis passis, & amygdalis.
 Conostaulus, comes stabuli Imperatoris. *conestabile, conestabile.*
 Conpæpe, ut solet, *al solito. Gloss. Isid.*
 Consalaneus, ejusdem falis particeps. *Gloss.*
 Consarum, acute textum, plumatum. *Pap.*
 Conscissio, *lacerazione.*
 Conscotinus, qui simul est in tenebris.
 Consecutor, qui consecutor. *In antiq. nummo.*
 Consignificatio, *significato. quidam tribuunt; Apulejo.*
 Consiliterium, rupes alta.
 Consolabundus, consolatoris officio fungens. *consolatore.*
 Consolido, herba, quæ consolidandi, conglutinandi vim habet.
 Consolino, consulo.
 Conspicillo, onis, explorator. *spione.*
 Conspondeo, simul spondeo. *prometter' insieme.*
 Constatolarii, afflores Judicii. *Isid.*
 Constello, stellis orno. *ornare di stelle.*
 Constermium, locus prope chermas, ubi vestes deponerantur. *ἀποδυτήριον.*
 Constips, particeps. *partecipe. Pap.*
 Consumo, soleo, *esser consueto.*
 Consummator, qui perficit, & absolvit. *Cy3 prian. de Laps. c. 5. Afferunt etiam Inscriptiorem apud Grut.*
 Contabolia, farissa. *picca.*
 Contacium, liber. volumen, codex. *libvo.*
 Contemplatorius, contemplativus. *contemplativo. Gloss. Cyrilli.*
 Contenebresco, tenebrosus fio.
 Conternans, tertium annum complens.
 Conticeo, pro conticefco.
 Contifex, qui contos facit. *Voss. Etymol.*
 Contophori, *κοντοφόροι*, equitum genus, qui contos seu longiores hastas ferebant.
 Contosta, pars inferior panis.
 Contostablos, dignitas quædam, *Conestabile.*
 Contota, naves, quæ contis propelluntur.
 Contractorium, vinculum, quo aliquid stringitur. *Gloss.*
 Contradictorius, *contradictorio*, ut propositio contradictoria, apud Logicos.
 Contrario, as, adverb. *contrariare. Prosper Aquitan.*
 Contribulo, molestiam affero. *molestare.*
 Contribuni, confanguinei. *parenti. Gloss. Isid.*
 Contumelior, aris, contumelia afficio. *ingiuriare. Gloss.*
 Contumeo, tumeo. *gonfiarsi.*
 Contura, navigii genus.
 Contutorium, mortarium. *mortajo.*
 Convaleo, convalesco.
 Convaldo, consolido, confirmo. *stabilire. Gloss.*
 Converna, simul domi natus. *servo nato in casa. Gloss.*
 Converterator, contubernalis. *ομυδιαντος. cameraza. Gloss.*
 Converteruncula, parva conversio. *Salvian.*
 Convertibilitas, conversio. *rivolgimento. Orofus.*
 Converteror, simul vefcor. *Novarian.*
 Convexus, us, convexitas. *πελαφίμα. Gloss.*
 Convivio, simul vincio. *legare insieme.*
 Convivio, onis, qui simul vivit.
 Cooperor, cooperare.
 Copela, puella, ancilla. *fansefca.*
 Copeius, filius spurius. *bastardo.*
 Cophinaria, *arte di far consani.*

Cophinarius, cophinos faciens. *che fa cofani.*
 Cophri, homines Christiani in Ægypto.
 Copisare, convivium celebrare.
 Coprianus, scurrilis. *buffonesco.*
 Copterium, securis, cuneus. *gloss.*
 Copularius, vinculum in collo canis.
 Copulatum, copulate. *congiuntamente.* Gloss.
 Copulator, qui necit.
 Coqua, *z, cuoca.*
 Coquimella, arboris genus. *Isid.*
 Coquulus, parvus coquus.
 Coraula, jocularis. *cianciatore.* Gloss. *Isid.*
 Corban, donum in corbona repositum. *caffetta delle oblazioni.* ¶ Item gazophylacion.
 Corcula, jocularitrix. *cianciatrice.*
 Cordacicus, cordax. *ballo poco decente.*
 Cordacimus, idem.
 Cordacites, qui cordacem saltat.
 Cordela, parva chorda. *cordella.*
 Cordula, palustris lana.
 Coriaceus, ex corio. *di cuojo.*
 Corimbata, nave. navis. *Isid. Gloss.*
 Corinthiani, luxuriose vivere.
 Coritza, puella virgo. *verGINE.*
 Cortzola, corrigia. *correggiola.*
 Cornetum, locus cornis confitus. *luogo pieno di cornioli.*
 Cornigenus, qui est ex genere cornua habentium. *cornuto.*
 Cornupeta, qui cornu ferit. *Gloss.*
 Coronatio. *coronazione.*
 Coronator. *coronatore.*
 Corpomatia, vulnus, colpo, piaga.
 Corporecida, *z, uccidit.* *macellajo.* Gloss.
 Corporeus corpulentus. *grasso, corpulento.* gloss.
 Corpos, ictus. *colpo.* Gloss.
 Correcte. *emendatamente.*
 Correpto, pro correpto. *vampicarsi.*
 Correptorius, correctorius.
 Correspondeo. *corrispondere.*
 Corriceum, seu Coriceum, locus, ubi puellæ se exercere, & ludere solent.
 Corruspor, simul ruspior, quæro. *cercare.*
 Corvus, qui primus barbam sibi abrasit.
 Cortinarii, qui cortinas, aut vela extendunt. ¶ Item qui ante tentorium Imperatoris excubant. ¶ Item qui tabernaculo Imperatoris ministrant.
 Cortinon, gramen, sive raphani semen, ut quidam volunt.
 Coryhantia, locus, ubi Corybantium sacra fiebant.
 Corybantismus, lustratio facta per Corybantem. ¶ Item morbus superstitiosus a Corybantibus immitti creditus.
 Corycium, ii, *corricioni,* pera, qua equites utuntur ad circumterendum viaticum, vel aliud quidvis. *bifaccia.*
 Coryphea, habena summum caput equi cingens.
 Coscinomantia. *coscinomantia,* divination per cribrum.
 Cosmarcha. *cosmarcha,* mundi princeps.
 Cosmarius, mundi dominus.
 Cosmiaticum, tributum pro mundo muliebris.
 Cosmographia. *cosmographia,* mundi descriptio.
 Cosmographus. *cosmografo,* mundi descriptor, *cosmografo.* M. *Isid.* *Co. sin.*
 Colmon, jumentum. *giumentio.*
 Colna, tanificium. *varcolta del fieno.*
 Colvarius, qui cotem acuit.
 Colpitæ, circumcelliones hæretici. *Isid.*
 Cotum, zolypium. *cotone.*
 Cotyariensium, plicatus purpuræ.
 Cotyaredones, in humeris, & coxendicibus dicuntur cavitates, in quas ossium capita inferuntur.
 Cotyba, niviæ barbarici genus.
 Covalli. Dæmones lusum assimulantes, & decipientes.
 Coutor, simul utor, *servirsi insieme.*
 Coxæo, claudico. *zoppicare.*
 Coxus, claudus vitio coxa, *χολος, zoppo.*
 Crambus. *crambus,* vitium fructuum, & præcipue utarum, cum aciore solis exultione acini ovarum velut tosti inarescunt.
 Cranium, *cranium,* cranio, *teschio.* Item poculi genus cranii figura.
 Crapulus, aris, crapulæ infervio. *κομίζω, mangiare, o bere zoppo.*
 Crauculus, diminut. a crassa. *graffetto.*
 Crausis, *crasus,* temperamentum, sive proportio quædam primarum qualitatum existentium in elementis, quibus corpus conflatum est. ¶ A Grammaticis crasis dicitur contactio duarum syllabarum in unam coalescentium.
 Crastratio, in crastinum dilatio.
 Crastrino, de die in diem differo. *differire di giorno in giorno.*
 Craterium, ignile. *fenile.*
 Crateuta, & Craterutium, *Pollux. l. 2. c. 24.* exponit lapides, quibus inter asandam verua inniduntur. *pedi dello spiedo.*
 Crea, Arcus. *stello.* *Isid.*
 Creacentrum, baculus, quo lanii, & coqui carnum truita confidunt, & prehendant. *lardellera.*
 Creagra, *creagra,* fuscina, qua carnes e ferventi vase extrahuntur. *forcina.*
 Cremabilis, qui facile cremari potest.

Crembalum. *κρηβαλον.* cæcica penseri, crepitaculum, quod pulsatur ad saltandum.
 Cremo, ramus grandis, vel virgultum.
 Cremutium, holocaustum. *Isid. Gloss.*
 Crena, *κρηνη,* fons. ¶ Item sculptura, incisura, *γαυφης.*
 Crepalocomus, hymnus vinolentorum.
 Cribello, cribro. *crivellare.*
 Cricellia, anelli, orbiculi, anelli.
 Cricellus, circellus, parvus circulus, *cerchieletto.*
 Cricetus, *αριστοις,* animal parvum, urfi facies, in cavernis agrorum habitans, segetibusque infestum.
 Criminatrix, accusatrix. *accusatrice.*
 Crinicus, parvus crinis.
 Crispicapillus, capillus crispus. *Gloss.*
 Critades, &
 Crithologi. *κρηθολογοι,* præfecti colligendis sacrificiorum primitiis, in quibus maxima pars hordeum erat, quod Crithon vocant.
 Crius, aries. *κριος,* *arrete.*
 Croceatus, croco tinctus. *Adelhelm. de Virg. c. 2.*
 Croceoplos. *κροκοπελος,* aurora dicta a veste croci coloris.
 Cronus, *κρονος,* Saturnus. ¶ Item bardus senex.
 Crosia, fimbria. *Lex. Cyrill.*
 Crotalus. *κροταλος,* *cianciatore.* dicitur, qui est voce sonanti, & lingua expeditore, quique loquacitate audientes obtundit.
 Crotaphitæ, *κροταφίται,* musculi duo os claudentes, & apertentes.
 Cruciabundus, qui cruciat. *Cyprian.*
 Crucibulum, lucerna, mortarium. *Cash.*
 Crucifixor, qui crucifixi. *Paulin. Nolan.*
 Crumenula, parva crumena. *borsetta.*
 Crumenifecium, latrociniium. *latrocinio.*
 Crumenifex, latro, qui crumenas secat. *saglia borse.*
 Crupes, & Cruppa, funis densus.
 Cruscunculus, tumor crurum.
 Crusculus, parva habens crura. *chi ha gambe corte.*
 Crustibia, cruciatus. *tormento.* *Gloss.*
 Cryporchis, testiculi occultatio.
 Cteima, *κτεμα,* mancipium. *schiaivo.*
 Ctenes, *κτενες,* quatuor dentes anteriores in homine. *i quattro denti davanti.*
 Cteniatrus, *κτενιαιτρος,* *marescalco,* medicus jumentorum, & pecorum.
 Ctisus, *κτιςος,* dominium. *dominio.*
 Ctitades, fabri lignarii.
 Crites, *κριτες,* creator. *creatore.*
 Cubator, qui cubat. *Paulin.*
 Cubatorium, locus cubandi. *covolo.*
 Cubetta, stragulum. *coperta.*
 Cubio, masculus. *maschio.*
 Cubizon, stramentum, ubi cubatur. *pagliariccio.*
 Cucier, Ponticus sacerdos. *Gloss. Isid.*
 Cucubæos, glaucus nocturnus.
 Cuculla, *cocolla.* *Paulin.*
 Cucumerarium, locus Cucumeribus confitus. *comeraio.*
 Cucumion, parvus cucumis.
 Cucubitarium, locus, in quo cucurbitæ feruntur. *zuccaio.*
 Cucurbitarius, amator cucurbitarum.
 Cucurbitio, cucurbitas cuti impono. ¶ Item adulterium committo.
 Cucutopullon, porcellus. *porcello.*
 Culbicio, onis, morbus stranguis similis. *Gloss. gr. lat.*
 Culbo, subitillo.
 Culiculus, parvus culex. *Gloss.*
 Culinaria, orum, ad culinam pertinentia. *cofe appartenenti alla cucina.*
 Cult. percussit, a cello. *Isid.*
 Culo, is, tego, oculo. *nascondere.*
 Cuminifector, parvus, sordidus. *sordido.*
 Cumulus, cumulus. *cumulo.*
 Cunctipater, omnium pater. *Theodolph.*
 Cupedipeta, qui cupedias sectatur. *chi va dietro ai cibi delicati.*
 Cupha, galericulum. *custia.*
 Cupidicanus, & cupidicianus, cænipeta. *desideroso della cena.* *Gloss.*
 Curagulus, curiosus. *Gloss. Isid.*
 Curatorius, ad curatorem pertinens.
 Curatxa, thorax. *corazza.*
 Curba, *κurbos,* *meretrice.*
 Curcilla, oppilago. *forcina.* *Gloss. Isid.*
 Curculha, &
 Curculia, funis nauticus in tempestate adhibendus.
 Curdela, ligula. *cordella.*
 Curionatus, Curionis dignitas. *Siponsin.*
 Curopalates, comes Alicorum, temporibus Justiniani ita vocari cæptus. *Maggiordomo, siniscalco, maresciallo.*
 &
 Curopalatilla, ejus uxor. *Alem. ad Procop.*
 Curpator, levis armaturæ miles. *soldato armato alla leggiera.*
 Curraculus, aliquantulum currax. *Cash.*
 Currodrepanus, currus falcatus.
 Curruicare, alienam uxorem subagitare, a curruca. *commettere adulterio.* *Caro.*
 Curfillus, ad currendum tacilis. *facile a correre.*
 Curtesos, benignus. *corsefe.*
 Curvelco, *curvarsi.*
 Curvipes, qui curvos pedes habet. *Gloss.*
 Curvum, buris, vel temo inter boves.
 Cutrucum, machinæ genus.

Cutzos, claudus, muilus. *mozzo.*
 Cybistema, saltationis genus, cum quis se in caput dejicit. *capitombolo.*
 Cybisteres, *κυβιστες,* saltatores, qui se in caput dejiciuntur. *quelli che fanno capitomboli.*
 Cyclopaedia, *κυκλοπαedia,* omnium scientiarum circulus.
 Cyclus, *κυκλος,* orbis, circulus. *circulo.*
 Cylix, *κυλιξ,* calix. *bicchiero.*
 Cyna, pileus Lacedæmoniorum.
 Cynacanthæ, *κυνακανθη,* arbor, quæ acinos velut uva producit, vulgo. *uva spina.*
 Cynanche, *κυνανθη,* morbus faucium.
 Cyniphe, *κυνιφε,* *moscalini.* *Isid.*
 Cynomyia, vel Cynomya, *κυνομυια,* musca cantana. *mosca cantina.*
 Cynofarges, *κυνοφαργες,* gymnasium Athenis, in quo nothi exercebantur.
 Cyphi, compositio thymiamatis dicata Diis, qua Ægypti sacerdotes utebantur. Ejus conficiendæ rationem docent *Plutarchus,* & *Dioscor. l. 1. c. 24.*
 Cyprogenia, in Cypro genita.
 Cyraga, pro chiragra. *goisa delle mani.*
 Cyris, manibus.
 Cyrographus, chirographus. *manuscritto.*
 Cytheroniades, *κυθηρωνιαδες,* *Muse. le Muse.*
 Cythonymus, *κυθηωνυμος,* nomen habens infantum, infamis. *infame.*
 Cyttales, fur, apud Jones. *ladro.*

D

DAbir, & davor, oraculum Dei.
 Dacar, insuavis, vilis. *ingrato.*
 Daçtylidion, *δακτυλιδιον,* annulus sine gemma, aut sigillo. *anello senza gemma.*
 Daçtyliotes, digitus annularis. *dito in cui si porta l'anello.*
 Daçtyliotheca, & daçtyliotheca, *δακτυλοθηκη,* *caffetta degli anelli.*
 Daçtylorum, genus vasii vinarii.
 Daducus, *δαδυκος,* porta torcie.
 Dalerus, & thalerus, monetæ argenteæ genus.
 Damnisico, *far danno.* *Sariber.*
 Damnum, parvum damnum. *poco danno.* *Cash.*
 Danace, nummus, qui in ore mortuorum a veteribus ponebatur, ut Caronit solverent. *nolo di Caronte.*
 Danicus, Danus. *Danese.*
 Danisma, *δανισμο,* facinus, mutuum, usura. *usura.*
 Dapax, loquax, facundus ex cibo. *Cash.*
 Dapeo, es, *δαπέωμαι,* epulor, vescor. *cibarfi.* *Gloss.*
 Dapifer, dapes ferens. *scalco.* *Onomast.*
 Dapnum, nummus apud Perfas valens quadraginta drachmis Atticis.
 Dasta, *δαστα,* densus spiritus, signum vocalis aspiratæ.
 Datifimus, barbarifimus, a Dati quodam Perfa barbare loquente. *barbarismo.*
 Debrio, inebrio. *imbriacare.*
 Deca, *δεκα,* decem. *dieci.*
 Decachordum, *δεκαχορδον,* instrumentum musicum, decem habens chordas.
 Decadarchia, *δεκαδρχια,* decemviratus, *governo di dieci.*
 Decadelios, lex xii. tabularum.
 Decadorus, *δεκαδωρος,* longum decem palmis. *lungo dieci palmi.*
 Decaduchi, *δεκαδουχοι,* decemviri apud Athenienses.
 Decaeneæ cubita, decem, & novem cubita, seu cænationes.
 Decalanzare, cantare cum gaudio. *cantare allegramente.*
 Decalefacio, *scaldare, exdequarivo.* *Gloss. Ver.*
 Decalefco, *scaldarsi, exdequarivo.* *Gloss. Cyril.*
 Decapito, caput præcido. *decapitare.*
 Decarchia, *δερχαρια,* decemviratum imperium apud Lacedæm.
 Decharchus, *δερχαρχος,* decem militibus prefectus.
 Decempes, edis, *di dieci piedi,* ut Decempes umbra.
 Decendium, decem dierum spatium. *δεκαμερον.*
 Decernatio, purgatio a decernibus.
 Declamatorie, declamatorio more.
 Declinabilis, qui inflecti potest.
 Decollatio, colli sectio. *declinazione.* *Gloss.*
 Decubæ, *excupiæ,* *feninelle.* *Cash.*
 Decurforium, locus, in quo decurritur. *lizza.*
 Dedeoramentum, *difamore,* dedecus. *Isid. l. 2. Orig. c. 21.*
 Deseico, as, quasi falce amputo, tollo. *difalcare.* *Siponsin.*
 Defensaculum, clypeus. *Adelhel. de Virg. c. 14.*
 Defolio, as, folia detraho. *Gloss. Cyril.*
 Defomo, delolo. *Gloss.* Hinc defomitatus.
 Defrigo, patrimonium consumo, *consumare il patrimonio.*
 Defunctio, mors. *morre.*
 Deguadiare, debitam constitutionem frangere. *Cash.*
 Dequomo, vel dequomo, gulæ indulgeo, devoro. *divorare.* *Gloss. Philoz.*
 Dehabeo, non habeo, vel minus habeo. *De.*

Dejurus, qui valde sancte jurat.
 Delactatus, ablactatus. *slattato, spoppato. Gloss.*
 Deleteria medicamenta. *δλητήρια φάρμακα*; noxia, mortifera, a *δληω*, nocco. *medicamenti che ammazzano.*
 Deliberium, consilium, deliberatio. *deliberazione. Gloss.*
 Delictor, peccator. *Cyprian.*
 Delimator, *διαμηγνύς*, qui delimat. *Gloss.*
 Delimino, lumen aufero. *Cath.*
 Delimpido, clarum reddo. *rischiare.*
 Delitico, delitico. *star occulto, ascondersi.*
 Deliticus, litteratus, doctor. *Isid. Gloss.*
 Demarceo, debilitate conficior.
 Demingo, mingo, orinare. *Gloss.*
 Democratia, *δημοκρατία*, principatus populi. *stato popolare.*
 Democratia, populares, qui populi principatum constituunt.
 Demofarius, muniticeps. *castellano.*
 Demusio musso, *αποσιωπώ*, dissimulare. *Gloss.*
 Deneratē, denariorum pretium.
 Denifico, densum facio. *spessare.*
 Dentatim, &
 Denticulatum, ad similitudinem dentium.
 Denticulo, dentes alicui rei induco.
 Denticulum, serra, ad similitudinem.
 Denudatio, *lo snudare. Gloss.*
 Denudator, *chi snuda. Gloss.*
 Depactio, pacis confederatio. *Gloss.*
 Depelliculo, decipio. *ingannare. Cath.*
 Depesco, in pascua deduco. *condurre al pascolo.*
 Depetiginosus, depetigine laborans. *Gloss.*
 Depexo, frequent. a depesco.
 Deplaco, valde placo. *Zeno Veronens.*
 Deplumo, plumas detraho. *spennacchiare.*
 Depotior, fruor, *servirsi, godere*, a de, & potior.
 Deprecabilis, exorabilis.
 Deprecatorius, *che serve al pregare.*
 Depulsio, frequent. a depello. *Gloss.*
 Depultrix, quæ depellit.
 Derarat, torpet, frigidum est. *Isid. Gloss.*
 Derivatorium, locus, seu castellum, ex quo aquæ per aqueductum in diversas urbis partes derivantur.
 Derma, pelle, cutis, pellis. *Onomast.*
 Defesco, *scoscariare*, exlecto. *Sipontin.*
 Defescus, fecus. *altrimento.*
 Desiderans, cupido. *Cassiod. l. 1. ep. 4.*
 Desidiuus, assiduus, diuturnus, ignavus. *Isid.*
 Desipes, tardus pedibus. *Gloss.*
 Destifico, contemno. *disprezzare. Gloss.*
 Desmophylax, *δεσμοφύλαξ*, captivorum custos, *soprastante della carceri.*
 Desmoterion, *δεσμοτήριον*, carcer. *prigione.*
 Desmotrichon, ornatus in capite mulieris ad crines colligandos.
 Desolatio, onis, devastatio, solitudo. *solitudine.*
 Desolatorius, desolans. *che dà il guasto. Onomast. ver.*
 Desperabilis, desperabile.
 Desperator, qui desperat. *Gloss. gr. lat.*
 Desplendescio, lascio di splendere. *Paulin. Nolan.*
 Despotas, vel Despotes. *δεσπότης*, dominus, *signore.*
 Despotati, scribones, chirurgi, medici exercitus.
 Despotia, *δεσποτία*, dominatus. *dominio.*
 Desto, valde sto. *Gloss.*
 Destricare, consumere. *consumare. Isid. Gloss.*
 Desturbo, defero, longe sto. *Gloss.*
 Desueo, desueco. *disusarsi.*
 Detrimentabilis, qui nocere potest. *asto a nuocere. Gloss.*
 Detrimiasis, morbus oculi, cum pupilla major naturali apparet. *Lex. med.*
 Devaricare, provehere, dissimilem reddere. *affomigliare.*
 Devecchio, onis, deportatio. *Gloss.*
 Devlbia, vigilia, vulgo paleæ mulieris. *Isid. Gloss.*
 Devirginator, stuprator virginis. *Gloss.*
 Devotior, a, um, ut devotaria carmina, quibus quis se devotet.
 Deuteragonista, *δευτεράγωνιστής*, qui secundas partes agit in certaminibus.
 Deuterarius, monasterii præfectus. *Priore, o superiore del Monasterio.*
 Deuterologi, *δευτερόλογος*, causidici, qui causatorem adjuvant. *Avvocati di secondo rango.*
 Deuteroprotos, *δευτερόπρωτος*, sabbatum secundo primum.
 Deuterofis, *δευτεροφισ*, novitas. *novità. Cathol.*
 Deutorgia, genus vestis.
 Deuxiolabus, *δεξιολαβών*, lictor in militia, carceris custos.
 Dextrarii dicuntur equi, maxime bigarii.
 Dextrariolum, dextrale. *brachialeto d'oro.*
 Dextro, as, equos bigarios iungere. ¶ Item equum a dextris ducere.
 Diabateria, *διαβατήρια*, sacrificia pro transitu difficilis facta.
 Diabaticum, *διαβατικόν*, tributum pro transitu mercium.
 Diabole, *διαβολή*, calumnia.
 Diabolicus, diabolicus. *Paulin. Nolan.*
 Diacameron, medicamentum ducens hominem de morte ad vitam.
 Diacasticum, sportula.
 Diacathartia, purgatio.
 Diacatholicum, medicamentum omnes humores

evacuans.
 Diacatochia, vel dicatoche. *δικατοχία*, & *δικατοχή*, possessio bonorum.
 Diacenisimom, Septimana post Resurrectionem.
 Diachysis, *διάχυσις*, diffusio animi se se relaxantis.
 Diacitron, cortex citri melle conditus. *correcticia di cedro condito.*
 Diaclyma, *διακλύμα*, collutio.
 Diaconizē, dicebantur loca sacra, in quibus per Diaconos regionarios pauperes alebantur.
 Diaconium, conclave Diaconorum. ¶ Item sacrarium, ubi sacra vasa asservantur.
 Diacrommium, medicamentum ex cepis, *δρακρομμύον.*
 Diactor, *διακτορ*, nuntius: Mercurii nomen.
 Diademalis, le, ad diadema pertinens. *Dracont. l. 2. Theodulf. l. 3.*
 Diætarcha, diætarius, *διαιτηρχή*.
 Diætare modum in victu tenere. *far dieta.*
 Diagrapharius, publicanus, qui publica exigit, *δ ἀγραφή τῶν δημόσιων.*
 Diazoma, *διάζωμα*, balteus, *cinta da spada, armacollo, sciarpa.*
 Diameron, *διαμερον*, biduum. *due giorni.*
 Diamone, *διαμνή*, permanio, perseverantia.
 Diamoron, medicamentum ex mororum succo.
 Diangelus, exangelus, nuntius.
 Diapapaver, confectio ex papavere.
 Diaphanus, *διαφανής*, transparent, pellucidus. *trasparente.*
 Diaphonia, *διαφωνία*, dissensio, discordia. *discordanza.*
 Diaphoros, *διαφορός*, differens, *differente.*
 Diarius, a, um, *effimero*, qui diem durat, ut diaria febris, apud Medicos.
 Diarthrosis, *διάρθρωσις*, osium structura, dearticulatio.
 Diatatyron, *διατυτήριον*, medicamentum ad Venereum excitandum.
 Dialofis, qui præsit alteri in via.
 Diastrophus oculi, *διαστροφός*, ocelli tralunati.
 Diatichisma, *διατεχισμα*, murus interseprens.
 Diatum, quotidie. *di di in di.*
 Diagraphē, *Διαγραφή*, descriptio, scriptura, publicanorum acta, præscriptiones.
 Dibellium, vexillum bifidum Imperatoris.
 Dibola, vel dibolia, tela duplici cuspide. *dardi di due punte.*
 Dibuccino, *divulgare*, Velius Longus, & Papiarianus Grammatici.
 Dicabula, Dicteria. *Capella.*
 Dicæopragma, *δικαιοπραγία*, juris actio.
 Dicasterium, locus iudicii, *δικαστήριον*, *luogo della ragione.*
 Dicastes, iudex, *δικαστής*, giudice.
 Dicasticum, merces, quæ datur Iudicibus pro opera in iudicandis litibus impensa. *sportula.*
 Dicella, gladius utrinque cædens, vel hasta duplici cuspide. *spada da due punte.*
 Dientarius, rhetor, causidicus. *Avvocato.*
 Dichoria, *διχορία*, dimidium chori. *mezzo coro.*
 Dichotomia, *διχοτομία*, sectio in duas partes, *divisione in due parti.*
 Dicibilis, qui dici potest. *da dirsi.*
 Dictamen, id, quod dicitur. *Gloss.*
 Dictionarium, *diccionario, vocabolario*, liber dictionum, seu verborum omnium. Improbatur hanc vocem etiam *Voss. de Vir. L. L. l. 1. c. 17.*
 Didactrum, *διδάκτρον*, merces, quæ datur Magistro. *paga del Maestro di scuola.*
 Didascalium, doctoris munus.
 Diescit, lucefcit. *fa giorno.*
 Dieteris, idis, *διετης*, tempus duorum annorum. *spazio di due anni.*
 Dietim, quotidie, vel in dies singulos, *di giorno in giorno. V. Voss. de Vir. serm. l. 1. c. 21. & l. 4. c. 6.*
 Diexodus, *διεξοδος*, transitus, exitus; item fusa explicatio. Hinc Diexodius.
 Ditrax, teli genus duplicem faciem habens, seu cuspidem.
 Difficax, difficilis. *Difficile. Cath.*
 Diffido, as, *disfidare*, bellum indicere. *In Jur. Feud.*
 Diffusor, qui diffundit.
 Diffusoriz cloacæ, quæ immiffas aquas in fluentem, aut lacum devehunt.
 Difrax, biceps. *di due capi. Gloss.*
 Digamia, *διγάμια*, secundæ nuptiæ. *secondo nozze.*
 Digestista, docens, aut studens Digestis. *Cathol.*
 Digitiz, virgulæ aureæ, vel argenteæ, digitis similes. *Anastafius.*
 Digitii, dii females, ita dicti, quod viam quasi digito ostenderent.
 Digito, as, digito offendo. *mostrare a dito.*
 Diluculafcit, dilucescere incipit, *κίερα γίεεται, δδάμνα. si fa alba del giorno.*
 Diminoratio, diminutio, *scemamento.*
 Dimpelfactor, dispensator, *dispensatore.*
 Dimyxos, lucerna duo habens ellychnia. *lucerna da due bocchini, o lumi.*
 Dingua, lingua. *lingua.*
 Dinidor, malus odor. *cattivo odore. Gloss. Isid.*
 Dinodia, donaria omnia, & res sacræ.
 Dinos, poculi genus.
 Diobolus, *διόβολος*, a Jove missus. ¶ Item nummus Atticus duos obolos valens.
 Dioclis, doctor, qui docet. *maestro. Pap.*
 Dioclesanus, qui habet domicilium in diocesi.
 Diopter, œconomus, speculator.

Diorthosis, *διορθωσις*, correctio. ¶ Item osium in suum locum repositio.
 Diofter, chirurgicum instrumentum, quo in vulnere immisso telum extrahitur.
 Diofteres, vestes, quibus per annulos immiffis arca vehebatur.
 Diple, nota quædam, quam scriptores apponunt in libris Ecclesiasticorum ad separanda, vel demonstranda loca S. Scripturæ. *Isid. l. 1. Orig. c. 20.*
 Diplomatarius, duplicator. *Isid. Gloss.*
 Diplomatica officina. *la Cancellaria.*
 Diplofa, divisa, separata. *Pap.*
 Dipnologia, *διπνολογία*, sermo de cœnis apparandis.
 Dipnosophista, *διπνosophιστής*, qui inter cœnam philosophatur, vel de rebus ad cœnam pertinentibus disserit.
 Dipodia, duo pedes, mensura poetica.
 Diphthera, venfus pastoralis. Habet hanc vocem, sed alio sensu *Cic. Attic. 13. ep. 24.* græcis literis scriptam; ubi alii legunt *διφθέρια*, alii *διφθέρια*. *V. Manus.*
 Disbullo, a bulla signum tollo.
 Discapulatus, cui toga diffluit.
 Disciplinabiliter, *con disciplina. Sarisb.*
 Discocalymma, lancis operculum. *coperta del piatto.*
 Discobino, saucio, derado.
 Discorderit, cum discordia.
 Discredo, non credo. *Commodianus.*
 Discretor, qui discernit.
 Disdiapafon, *δισδιάπαφον*, symphonia ex duobus constant diapafon.
 Disdonat, diversa donat. *Gloss. Isid.*
 Disgargalis, equus difficilis, intractabilis. *cavallo feroce.*
 Disgredior, recedo, discedo. *partirsi.*
 Disgruere, disconvenire. *Cath.*
 Disligo, solvo. *sciogliere. Gloss.*
 Disparitas, *disuguaglianza.*
 Dispafilio, distribuo. *distribuire. Gloss.*
 Dispicientia, circumspèctio, providentia, consideratio, discretio.
 Disphemia, *disφημία*, mala fama, infamia, *fama cattiva.*
 Displex, *δισπλέτης*, *chi ha vista acuta. Gloss.*
 Displacidus, morosus. *Gloss. Isid.*
 Displuvium, locus in ædibus, ubi pluvia aqua huc, & illuc dividitur.
 Disputatio, *spoglio. Paulin. Nolan. epist. 29.*
 Disputatorius, *dagli dispute.*
 Dissensor, qui dissentit. *Gloss. gr. lat.*
 Dissertitudo, differendi actus. *Fab. Victorin. l. 1. Rheb.*
 Dissimilares partes in corpore animalis a Medicis dicuntur, quæ diversa figura, & substantia constant; ut oculus, & manus.
 Dissimulabilis, qui dissimulari potest.
 Dissologia, *δισολογία*, duplex locutio, *parlar doppio.*
 Distamos, *δισταμοσ*, dubietas, dubium. *dubbio.*
 Distina, in diem, seu spatium temporis, quantum in solis facit pyrthichius, aut hemitonium majus.
 Distributivus, distribuens.
 Distratum, bistratum, bivium. *di due vie.*
 Distria, clavæ ferræ.
 Districus, us, territorium, diæcesis. *distretto.*
 Distrigare, consumare. *Gloss. Isid.*
 Divello, bellum, *πλέωσ*, quasi a divellendo. *guerra. Gloss.*
 Diverforarius, qui diversos excipit, caupo. *oste. Gloss.*
 Divigena, a Deo genitus. *Gloss.*
 Divinalis, le. *Isid.*
 Diviniloquus, qui divina loquitur. *θεολογος.*
 Doana, *doana.*
 Doarium, ususfructus certæ portionis mariti bonorum uxori concessus.
 Doctiloquax, doctiloquus. *Dracont.*
 Doctitare, frequenter docere. *Isid. Gloss.*
 Documentatio, admonitio, documentum. *documento. Gloss. gr. lat.*
 Dodecaeteris, tempus duodecim annorum, *δωδεκα ετών.*
 Dodecatemorium, *δωδεκατημέριον*, duodecima pars.
 Dogarius, dolia qui facit. *bottaro. Gloss.*
 Dolator, oris, lævigator.
 Dolatorium, instrumentum, quo ligna, & lapides dolantur. ¶ Item locus, in quo dolatur.
 Dolefco, doleo. *dolerfi. Gloss.*
 Dolichurus, *δολιχουρος*, longam habens caudam. ¶ Item etiam appellatur versus hypermeter. *verso, a cui avanza una sillaba.*
 Dolichus, *δολιχος*, spatium duodecim stadiorum. *un miglio, o mezzo.* ¶ Item leguminis genus.
 Dolorificus, dolorem afferens. *che fa dolore. Onomast.*
 Dolofitas, fraus, *inganno.*
 Dolumen, delubrum. *Gloss. Isid.*
 Domicellus, dominulus. *padroncina.*
 Dominædius, dominus ædium. *Paulin. Nolan. in 7. Natal.*
 Dominalis, invincibilis. *invincibile. Gloss.*
 Domnus, & domna, pro Dominus, & domina, apud Ecclesiast. *Script. & Poetas, V. Scelig.*

ad Busab. pag. 211.
 Dormitorio. dormito.
 Dosis. δόσις, datio. A Medicis fumitur pro parte simplicium medicamentum ingredientium. *dosa, dose.*
 Dosa. δόξα, opinio, dignitas, gloria.
 Drachmalis. ad drachmam pertinens.
 Dramaticus stylus, & dramaticum opus. *da dram.*
 Dromus. δρέμου, curfus, vel curfus locus. *corso, o luogo da correte.*
 Drorapacia. depilator.
 Drumus. nemus densum. *bosco spesso.*
 Drypeta. δρυπίτη, idem qui drupeta. *frutti marris, o specialmente ulive.*
 Ducalis, le. ad ducendum pertinens. *Gloss.*
 Ducissa. uxor Ducis. *Duchessa.*
 Duella. duze sextulze, hoc est tertia pars uncie.
 Duello, as. bellum gero. *guetreggiare.*
 Dulamus. vestis interior.
 Dulcamarus. γλυκύπερον, dulcis, & amarus simul.
 Dulceo, es, dulcesco. *addolcisci, divenir dolce.*
 Dulcor. dulcem reddo. *Sarsib.*
 Duodevicies. duodeviginti vicibus. *diciotto volte.*
 Dulza. servitus, δουλεία. Accipitur & pro ipsi servis.
 Duloeratia. δουλοκρατία, servorum dominatus. *dominio di servi.*
 Dunum. collis, aut eminentia, Gallorum lingua. Hinc multæ Urbes, quod in altis locis sitæ sint, hac terminatione appellantur, ut Augustodunum &c.
 Durata. ligna, græce.
 Dureo, es, durelco. *indurisci.*
 Duricors. qui est duri cordis. *di cuor duro.*
 Dynastia. δυναστία, regio sub ditione dynastis. *principato.*
 Dynos. vasis vinarii genus.
 Dysbulia. δυσβουλία, parva consultatio. *difficoltà nel consigliare.*
 Dyscheria. δυσχέρεια, molestia, difficultas, *difficoltà.*
 Dyscoelii. δυσκοίλοι, qui duro sunt ventre. *stictici di ventre.*
 Dyslopia. δυσλωπία, vitiosus pudor. *vergogna castiva.*
 Dysparacolutheton, obscurum, *oscuro.*
 Dyspathia, impatiencia doloris. *impazienza.*
 Dysperpia. δυσπεπία, ægra, difficultique ventriculi concoctio, quam *Plin.* cruditatem vocat. *indigestione.*
 Dyphylion. δυφύλιον, amicus parum sincerus. *amico sleale.*
 Dyphysis. δύσφυσος, pravum ingenium, prava Natura.
 Dysphonia. δυσφωνία, vocis asperitas. *voce castiva.*

E

E Ar. *εαρ.* ver, *primavera.*
 Ebenius. ex ebeneo. *d'ebeno.*
 Ebeo, as. beatitudine privo. *privare della felicità. Sipsontin.*
 Ebulitio. fervor. *bollire.*
 Ecbolia, orum. *εχβολία, &*
 Ecbolima, æ. *εχβολίμια,* medicamenti genus, quo factus in utero mortuus abigitur. *medicamento da far uscire dal ventre i parti morti.*
 Ecclebarcha. *εκκλησιαρχης,* Ecclesie præfectus. *capo di Chiesa.*
 Ecclesiastes. *εκκλησιαστας,* concionator. *predicatore.*
 Ecceubi. & ubi. *e dove:* vel idem, quod numcubi. *fosse in qualche luogo.*
 Eceum. machina lignea in theatro.
 Echemythia. *εχμηθία,* tacendi, audiendique disciplina, cui assuebant Pythagoræ discipuli.
 Eglogus. *εγλογιον,* narratio, recitatio, *narrazione.*
 Eceptala. pocula latoria. *bicchieri assai capaci.*
 Ecphrasis. *εσφρασις,* mera, paraque rei gestæ narratio, *semplice narrazione.*
 Ecstasis. *εκστασις,* qui ecstasim pati solet. *chi va in estasi.*
 Ecthymata. *εκθύματα,* papulæ per cutem erumpentes. *vampolo.*
 Ectropia. *εκτροπία,* sive Ectropium, palpebrarum divisio, cum inferior palpebra non satis ascendit, ut superiori committatur.
 Ectyoticum. medicamentum, quo calli exterruntur.
 Eda. vehiculi itinerarii genus. *Isid. gloss.*
 Edibilis. edulcentus. *cosa mangiativa. gloss.*
 Efecteo, a fecibus purgo. *nettare dalle fecchie.*
 Efectui vaniloqui. *bugiardi. gloss.*
 Efficabilis. in omnibus expeditus. *gloss. Isid.*
 Efflatio. efflandi actus. *Sarsiber.*
 Efformo. effingo, exprimo. *figurare, formare.*
 Effugus, fugitivus. *fuggitivo. Cath.*
 Effusorium. *εκχυστήριον,* per quod effunditur effusio. *gloss.*
 Egeator, vel Ageator. hortator navis, a mari *εγεο. gloss. Isid.*
 Egenulus. diminut. ab egenus. *Paulin. Nolan.*
 Egesta. machina bellica telorum propulatrix.
 Egestantius. qui frequenter ægrotat. *gloss.*
 Egestum. fimus, excrementum pecoris.
 Elanguo. elanguesco. *languire.*
 Elasmata. *ελασματα,* laminæ. *lame.*
 Elatinus. abiegno. *d'obeto.*
 Elativus. qui æstertur. *ελεστικός. gloss.*

Elatorius. iactabundus, hyperbolicus.
 Electitius. electus. *scelto.*
 Electoratus. dignitas Electorum Imperii.
 Eleitrons. mons. *monte. Cath.*
 Elegiographus. *ελεγιογραφος,* qui elegias conscribit.
 Eleosis, stomachi ulcerator. *Pap.*
 Elephantites. rector elephantum.
 Elephantozographi. *ελεφαντοζωγραφοι,* pictores, qui in ebore pingunt. *pittori in avorio.*
 Elefnot. liber dictus Exodus. *Cath.*
 Eleutherius. *ελευθεριος,* liberalis, ingenuus.
 ¶ Item servator. *liberatore.*
 Elicatores. qui aquam investigant, & eliciunt.
 Elimes. qui est extra limites, extorris. *fuor di casa sua, sorsastiero.*
 Eliminium. exilium, peregrinatio. *uscita.*
 Elimos. tibiz genus.
 Ellobia, *ελλοβία,* inures. ¶ Item legumina siquas habentia. *legumi con tegia, o scorza.*
 Elmins, intbis, vermis quidam.
 Elmos, galea. *elmo.*
 Elucido, declaro, explico. *dicliarare.*
 Eluibilis, qui elui potest.
 Elufcatio. alterius oculi privatio. *gloss. Cyrill.*
 Elufio. deceptio. *inganno. gloss. ver.*
 Eluus. niger, candidusque color. *gloss.*
 Emaculus. aliquantulum emax. *alquanto inclinato al comparare.*
 Emanuel, vel Emmanuel, h. e. Deus nobiscum.
 Ematuro, as. maturum facio. *maturare. Eumen. pænes. Constant. c. 10.* Fruges calor ematurat.
 Embadium. *εμβάδιον,* area. *aja, piazza. Pap.*
 Embaleuticum. emphyteuticum.
 Embas, adis. *εμβας,* cothurnus. *borzacchino.*
 Embata. *εμβάτια,* calcei, cothurni, vel socci. *borzacchini.*
 Embateria. *εμβάτηρια,* cantus ad tibiam.
 Embathmi. *εμβαθμοι,* ordinarii, & publici iudices. *Lex. jur.*
 Embaticium. honorarium, quod Patriarchæ, & Sacerdotes cum munus suum aggredierentur, pro deligatione solvebant.
 Embatus. *εμβατος,* quod ingredi possumus.
 Embola. *εμβολή,* tranfverfio annonæ. ¶ Item incurfio, irruptio. *l. 10. cod. de sacros. Ecclef.* ¶ Item embola in plur. neut. sunt dicteria in media fabula interposita.
 Embolaria. dicteria in fabulis.
 Embolarius. theatricus.
 Emboli. porticus hinc inde platearum. *Isid.*
 Embolima. carmina spuria, imperfecta.
 Embolimus. *εμβολιμοι,* institutus, intercalaris. *innestito.*
 Embolismata. *εμβολισματα,* diverfii panni hinc inde confuti.
 Embregmata. *εμβρέγματα,* infperiones, *spargimenti.*
 Embryo, onis. *εμβριον,* fetus in utero, antequam speciei suæ formam induat. *embrione.*
 Embryotilastes. *εμβρυοκταστος,* instrumentum chirurgicum ad extrahendos embryones.
 Emedium. vehiculum. *Gloss. Isid. cavetta.*
 Ememor. immemor. *scordevole. Cath.*
 Ementum. excogitatio, commentum. *Isid.*
 Emetica. *εμετικά,* vomitum provocantia.
 Emigræus. vermis capitis. *Cath.*
 Eminifcor. in memoriam reduco. *ridurre in memoria. Isid. gloss.*
 Emmelia. *εμμηλία,* saltationis species.
 Emmena. *εμμηνα,* menstrua mulierum. ¶ Item sacra quadam Græcorum.
 Emmota. quæ curationem per concepta linamenta requirit, ut ulcera cava.
 Emola. vas coquinarium, quasi ænea olla.
 Emologare. confirmare, laudare. *lodare.*
 Emphanistica. quæ Clerici in Clerum alleciti magnæ Ecclesie solvebant.
 Emphaticus. *εμφατικός, enfatico.*
 Emphotum. intervallum, distantia, *intervallo.*
 Emphracta. navigia tecla, naves constratæ.
 Emphractus, a, um. tectus, munitus. *munito.*
 Empiria. *εμπειρία,* experientia, peritia, *esperienza.*
 Empola. *εμπόλη,* captura, quæstus. *guadagno.*
 Empolaria. mulier loenica, quæstuaria.
 Empos, impos. *impotente. Cath.*
 Emprothocurbon. anterior fellæ crepido, *spoina della fella d'avanti.*
 Emprothotonus. *εμπροθότος,* affectio spinæ dorsæ, cum in anteriorem partem incurvat.
 Empusa. *εμπυσα,* spectro, larva, illusio, *santasma,* dicta quasi uno pede incedens.
 Empyema. *εμπύημα,* fuppuratio, collectio puris in pulmonibus, vel in cavitate thoracis.
 Empyreus. ignitus. *infuocato.*
 Empyreum. undecimum cælum, primum mobile ambitu suo completens. *l'Empireo.*
 Emunctorium. instrumentum ad emungendum. *smaccolatoro.*
 Emuralamii. signiferi Turcici. *Alfieri Turchi.*
 Enacratum. vinum merum. forte legendum. *enocratum.*
 Enæorema. *εναορέμα,* a Medicis vocatur id quod in uriga circa mediam matulæ partem innatit.
 Encantis. *εγκανθις,* morbus oculorum, de quo *V. Cal. Rhod. l. 6. c. 7.*
 Encauffis. encauffis, infusio, *δυσχουσις.*
 Enchiros. animal Orientis, magnitudine, figura, voce tauri, sine dentibus superioribus, longis villis.

Enchorda. organa, quæ chordis intenduntur.
 Enchorius. indigena, *d' indigena, nato abitato.*
 Enchrifia. *εγκρισια.* medicamenta liquida ad illinendum.
 Enchythus. *εγκυθος,* infusus. ¶ Item nomen plantæ.
 Enclifis. *εγκλιση,* inclinatio, declinatio verborum.
 Enclifite. dies sepultri Servatoris.
 Encolpium. *εγκολπιον.* quod e collo gestatur in pectore.
 Encomiastes. *εγκομιστας,* laudator. *panagirista.*
 Encomastice. *εγκομιστικη,* cantilenæ laudatoriz species. *orazione nel genere esortativo.*
 Encomologicus. *εγκομιστικός,* laudatorius.
 Encomium. *εγκομιον.* laus, laudatio, victoris laudes in vicis cantari solitæ, dicta a κώμη, pagus.
 Encrafcicholi. *εγκρασχιολοι.* aquarum genus, picifcis minutus.
 Encratera, æ. liquamen ex quorundam piscium falsis intestinis.
 Encris. *εγκρις,* libum, quod in oleo coquitur, & melle addito fit dulce.
 Encryphias. *εγκρυφιας,* pan cotto sotto la cenere.
 Encyclicus. *εγκυκλιος.* circularis, ut encyclicæ literæ.
 Endomatica erant, quæ Imperatorum permiffione præter publicam vestigialia, sibi privatim publicani exigebant.
 Endoteffio. infesto. *gloss.*
 Endospificio. impetco. *gloss.*
 Endoriguus. irriguus. *baginato.*
 Endyte. supremum sacre mentis intratum.
 Enelata. *ενηλατια,* ligna recta, in quæ defiguntur gradus scalarum: vel ipsi gradus. *spalle delle scale.* ¶ Item paxilli, qui infiguntur ad retinendas rotas.
 Enelyfia, orum. *ενηλυσια,* loca a fulmine tacta.
 Enema, clyster, *ενημα, eliftero, argomento.*
 Energafia. *ενεργασις,* evidentia orationis; quæ rem magis offendere videmur, quam dicere.
 Energificus. efficax. *efficace.*
 Energumenus. *ενεργυμενος,* a dæmone obfessus. *spiritato.*
 Enneadæcaeteris. tempus novemdecim annorum.
 Enneas, ados. *εννεασις,* numerus novenarius. *numero di nove.*
 Ennodia. Hecate, quod in via *en odon* inventa fit ab Inacho.
 Ennoea. *εννοια,* cogitatio. *applicazione di mente.*
 Ennomios. hæreditatum scriptor.
 Ennomotarcha. præfectus quartæ partis decuriæ.
 Ennomotia. quarta decuriæ pars, vel ipsa decuria.
 Enoplia. genus quoddam saltationis, qua armati se ad bellicas artes exercabant.
 Enosis. unio, ab *en* unus.
 Enoticum. edictum de unione ecclesiarum.
 Enterata. exenterata. *εστερεωδιντα.*
 Enteron. *εντερον,* intestinum. *le interiora.*
 Enthecatus. repositus. *Fulgent.*
 Enthematia. *ενθηματα,* a Medicis vocantur quæ recentibus vulneribus imponuntur. ¶ In infitionibus dicuntur furculi, qui in trunci fiduram inferuntur. *innesti.*
 Entheton. *ενθητον,* medicamentum excellens, quasi divinum.
 Enthufiasmus. *ενθουσιασμος,* entufiasmo, instinctus sacer, inspiratio divina.
 Enthufiallicus. divino instinctu afflatus.
 Entolina. *εντολίνα,* præscripta, quæ dantur legatis, in quibus legationis capita continentur. *infirmitazione.*
 Entoma. *εντομα,* insecta. *insetti.*
 Eolus, vel Æolus. *αιολος,* vadius. *Gloss.*
 Epacta. spatium undecim dierum, quibus annus solaris lunarem quotannis superat: ab *επαγω,* induco.
 Epactra. piscatorum remigia.
 Epactres. *επακτρεις,* piscatores. *pesceatori.*
 Epacila, vel epacila, *επακίλα,* bellaria, quæ post cenam arponuntur. *pospassi.*
 Epanconifmus. *επακωνισμος,* incubatio.
 Eparchia. *επαρχία,* præfectura, aut provincia.
 Eparchiotes. *επαρχιωτης,* provincialis.
 Eparchus. *επαρχος,* præfes, præfectus.
 Epectafis. *επικτασις,* porreclio, epenthesis.
 Epenfare. expensum ferre in rationibus faciliandis.
 Epha. menfura quædam.
 Epharmois. *εφαρμοσις,* adaptatio, species commutationis.
 Epheftici. Philosophi, qui de rebus omnibus dubitant, alio nomine Sceptici.
 Ephegesis. *εφεγησις,* causa, vel iudicium, in quo accusabatur is, cui regione aliqua interdictum esset, ut exuli, aut homicidæ.
 Ephefis. *εφεσις,* tuberculum, asperitas cutis in facie.
 Ephemera. *εφημερος,* febre effimera.
 Ephemerus. *εφημερος.* *che dura un giorno.*
 Epheftii. *εφεστοι,* Penates, Lares.
 Epheftis. *εφεσις,* vestis, quæ super arma indui solet. *cappa. sopraavvefite, manto.*
 Ephefialos. febris genus ex vitreo, & acido phlegmate nascens.
 Ephefiales. incubas, cum quis per somnum sibi videtur ab aliquo graviter premi, ita ut & voce destitatur, ab *εφεδλησθη,* inflire.
 Ephiippiarii. equi fellam habentes. *fellasi.*
 Ephod. superhumeralis Pontificis Hebræorum.
 Ephoria. *εφηρηια,* officium ephorumum.

Ephtheta. *adapetire. apriti.*
Epibaterium. *ἐπιβατήριον*, oratio aut carmen, quod convocatus Civibus, dicebat is, qui post longam peregrinationem, vel exilium in patriam rediisset.
Epibathra. *ἐπιβάθρα*, *scale marinarefche.*
Epicamifon. *tunica. tonsa.*
Epicauma. *ἐπικαύμα*, oculi ulcus crustofum, fœdumque, humore fœdo jugiter fluens.
Epicidium. *ἐπικίδιον*, nœnia, carmen, quod in laudem defuncti, nondum fepulto cadavere, canebatur.
Epichrifta. *ἐπιχρίστα*, circumfultiones. ¶ In piftura funt ultimæ manû lambenti penicillo datæ. *νιολιμέντι, ultime pennellate.*
Epicombia. *ἐπικόμβια*, dicebantur donaria, quæ populo dividebat Imperator die coronationis.
Epicomion. menfa quinaria, *menfa de' cuochi.*
Epidemicus. popularis, contagiofus. *contagiofo.*
Epidermis. *ἐπιδερμὶς*, cuticula exterior in corpore animalis.
Epigamia. *ἐπιγαμία*, connubium, affinitas cum alius gentibus.
Epigamum. quod est fupra terram.
Epigaftrum. *ἐπιγάστριον*, abdomen.
Epigonatium. genuale, *inginochiatofe.*
Epigrammatographus. *ἐπιγραμματογράφος*, qui epigrammata fcribit.
Epigraphæ. *ἐπιγράμματα*, infcriptio, titulus. ¶ Item fenfus, luftium.
Epigryphus. *ἐπιγρύφος*, nafum habens aduncum. *chi ha il nafo adunco.*
Epicia. *ἐπικία*, æquitas, fummi juris moderatio.
Epilema. emplaftrum, quod fuper voraginem vulneris imponitur.
Epilepticus. qui epilepfiam patitur. *chi patifce mal caduco.*
Epilogifmus. *ἐπιλογισμὸς*, cogitatio, computatio.
Epimanicum. ornatus manicæ facerdotis, in quo intexta erat imago Servatoris, in dextro brachio.
Epimelia. *ἐπιμελία*, cura, vigilia. *Martian. Capell.*
Epimythion. *ἐπιμύθιον*, fabulæ expositio, documentum ex fabula, *moralità della favola.*
Epipedon. *ἐπιπέδος*, fuperficie.
Epiphoremata. *ἐπιφορηματα*, *πορταβι.* bellaria fœcundis menfis afferri folita.
Epiphyllis. *ἐπιφυλλίς*, *grappolo.* *gloff.*
Epiploocœle. *ἐπιπλοοκήλη*, herniæ fpecies.
Episcopium. *ἐπίσκοπιον*, Epifcopi domus.
Epifcopor, ris, Epifcopum ago. *Sarisber.*
Epifcitus. parafitus.
Epifodium. *ἐπισηματερο.* id, quod dramati præter fabulæ argumentum inferitur excitandis ris gratia. ¶ Item omne id, quod a propofito alienum est, & ad negotium, de quo agitur, minime pertinet.
Epifpafica medicamenta. *ἐπιψαφικὰ φάρμακα*, quæ pertinent ad vulnus curandum, & pus extrahendum.
Epifteinonarches. *ἐπιτείνονάρχης*, doctrinæ ecclefiafticæ præful.
Epiftolarius, qui epiftolam affert. *Salvian.*
Epiftoleus. *ἐπιτολόης*, epiftolarum fcriptor, & magifter.
Epiftonizo. *ἐπισημαίζω*, contineo, fuffræno. *caffenare.*
Epitropheus. *ἐπιτροφέης*, una ex feptem colli vertebris, apud *Aristom.*
Epitherape. *ἐπιθεραπεύω*, difpofitio, prævifio. *buona condotta.*
Epithymia. *ἐπιθυμία*, concupifcentia, defiderium. *defiderio.*
Epitomator, qui in compendium redigit.
Epitrachelium. *ἐπιτραχηλίον*, collarium Patriarchæ, & Archidiaconi.
Epitragi. *ἐπιτραγοί*, vermes infefli vitibus. *vermi, che rodono le viti.*
Epitragius. *ἐπιτραγίς*, pifcis genus, a fædo hirci odore dictus.
Epitrapezia. *ἐπιτραπέζια*, quæcunque menfis apta funt.
Epobelia. fexta pars mulctæ, quam accufator dabat reo non convicto.
Epocha. *ἐποχή*, initium certum aliquod, unde anni enumerantur.
Epomis. *ἐπomis*, fuperhumeralis.
Epops. *υρπυρα.*
Epotica. primaria quæftio. *Pap.*
Epulaticus, qui epulis dat operam. *Ifid. gloff.*
Epulatiarius. epularis. *atenenfe al convito.*
Epulis, idis. excrefcencia gingivæ, caruncula gingivis innata.
Epulotica. medicamenta cicatricem obducentia. Equæ puellæ deformes.
Equifefor, qui equo vehitur. *chi cavalcæ.*
Equoto, as, navigo. *navigare. gloff.*
Equotus. vita privatus. *gloff. Ifid.*
Era. tertia antiquis. *Cerd.*
Eraphiotes. *ἐραφίτης*, Bacchus, a contentione fic dictus.
Eremia, deferta.
Eremicola, qui eremum colit. *Pap.*
Eremipeta, qui eremum petit. *Id.*
Eremodicium. valimonium defertum, defertio caulæ. *abbandonamento della caufa.*
Ergafter. *ἐργαστήρ*, artefice. operarius, opifex. *Tom. II.*

Ergafteriacum. *ἐργαστηριακόν*, tributum, quod pro officinis folvabatur.
Ergalteriarcha. *ἐργαστηριάρχης*, qui officinæ præfeft.
Ergates. *ἐργάτης*, artefice, operarius, qui opus aliquod facit.
Ergaticus. *ἐργατικός*, adject. operarius.
Eriopodium. *ἐριόπωδιον*, forum, ubi lana venditur. *mercato di lana.*
Erneum. genus vafis vinarij, hirnea. *vafoda vino.*
Erodus. *ἐρόδus*, *airone.* avis, aliis ardeola, aliis fulica, aliis ciconia.
Errhnum, quod naribus inditur.
Erudibilis. docilis. *docile. Fulgent.*
Erythrotaones, *ἐρυθροτάωνες*, Pavones rubri.
Escharotica medicamenta. *ἐσχαρατικά φάρμακα*, quæ efcharam inducunt vuneribus.
Escafer. *porta vivande. Paulin. Nolan.*
Esculentia. pinguedo. *grassetta. Ifid. gloff.*
Efdra. compositio vatens adverfus ægritudinem cerebri.
Esperinus. *ἐσπερινός*, hymnus in Ecclesia cani folitus hora decima.
Effentialis. *effenziale.*
Etariarches. capitaneus. *capitano di soldati fofteffieri.*
Ethnoides. narium meatus.
Ethnearcha, & Ethnearches. *ἠθνεάρχης*, princeps minor rege, major tetrarcha. *principe, prefeto.*
Ethnearchia. *ἠθνεαρχία*, principatus, vel præfectura. *principato, prefettura.*
Ethopæus. *ἠθιοπός*, morum effector, hiftorio. *comediante.*
Ethos. *ἦθος*, mos, habitus animi.
Evaleo. evalefco. *ripigliar forze.*
Evaneo, es, evanelco, *spartire.*
Eubo, oleo. *mandar fuori odore. gloff. Ifid.*
Eubulus. *εὐβουλος*, qui felix est in jactu tefteriarum.
Eubulia. *εὐβουλία*, bona confultatio. *buon configlio.*
Eucæria. *ευκαίρια*, opportunitas.
Eucharis. *ευχαρίς*, gratiofus. *graziofo. Pap.*
Eucharifto. *ευχαριστηίον*, gratulor, *congratularifce, Cath.*
Euchyde. prodigiofa celeritas.
Euchyla, & Euchyma, quæ boni funt fucci, & faporis. *di buona foftanza.*
Eucteria, orum. *ευκτηρία*, funt loci, in quibus orationes, ætaque provinciarum continentur.
Eudæmonia. *ευδαιμονία*, felicitas.
Everage. tudicula.
Everriculo, as. compilo, vericulo corrado. *pigliar d' ogni parte.*
Eulabes. *εὐλαβής*, negotiorum fufceptor.
Eulogia. *εὐλογία*, benedictio, beneficentia. *beneficenza.*
Euphemia. *ευφημία*, faufta acclamatio. *buona fama.*
Euroaquilo. ventus inter Eurum & Aquilonem. *Greco Levante.*
Eurocydon. *Εὐροκλύδων*, ventus procellofus, Eurum mare turbans.
Euthanafia. *εὐθανασία*, mors felix, & beata. *morte beata.*
Euthymia. *ευθυμία*, animi tranquillitas. *tranquillità d' animo.*
Euthyoria. *ευθυρία*, rectæ linæ porrectio, menfura in directum acta.
Eutrapelia. *ευτραπείλια*, urbanitas, lepos, feftivitas. *piacevolezza, leggiadria.*
Eutrapelus. *ευτραπέλος*, comis, urbanus, feftivus. *graziofo.*
Exabundo. *abbondare.*
Exacerbatrix, quæ irritat. *Salvian.*
Exagogica. vectigalia ex mercibus exportatis. *gabella per robe portate fuori.*
Exagonius. ad certamen, & cauffam non pertinentens. *che non fa a propofito.*
Exangelus. *ἐξαγγελός*, qui ea, quæ intus funt, foris nunciat, index.
Exardeo. exardefco. *effere' infiammato.*
Exartum. novale.
Exaftria. locus acri expofitus. *luogo ariofe. gloff.*
Exhuo. exinanio, exhauftrio. *vuotare.*
Extalo. loco dimoveo, elicio cantionibus. *incantare. gloff.*
Exceptorium. vas ad aliquod excipiendum. *Ver. gloff.*
Excerebro. cerebrum excutio, *ἐξεγκεφαλίω. levare il cervello.*
Exchalcio. nummos aufero, ære fpolio. *levar' il danajo. Porphy. in Horst. l. i. far. 8.*
Excio, es, excio, excito. *eccitare.*
Exciofo, qui cædit. *gloff.*
Excitabilis. *eccitabile.*
Excordor, aris, turo, infanio. *Commodian.*
Excorio, corium detraho. *forficare.* ¶ Item virgis cædo. *gloff.*
Excubialis. ad excubias pertinens. *Sarisberienf.*
Exculens. importunus. *importuno. gloff.*
Excurema. folers inventum.
Excufatiuncula. parva excufatio. *Salvian.*
Excufatoriis. ad excufandum pertinentis.
Excuffor. qui excutit.
Exegematicus, a, um, *ἐξηγηματικός*, expositio. Exegematicum poema dicitur, in quo folus Poeta loquitur, contrarium dramatico, ut 3. priores *Virg. Georg.* libri.

Exegesis. *ἐξηγησις*, narratio, expositio. *spiegazione.*
Exegeta. *ἐξηγητής*, narrator, interpres. *interpretæ.*
Exegeticus. *ἐξηγητικός*, exegematicus. Exegeticus libri funt, in quibus aliorum fcripta enarrantur.
Exegesus. *ἐξηγητες*, qui pubertatem tranfuit, anno. fc. 16.
Exemplo, as. ad exemplum conficio, defcribo.
Exephbus. qui ex ephelis exiit. *chi ha paffato fedici anni.*
Exercipes. qui pedes exercet. *foffetta.*
Exermis, vel exermus, inermis. *disarmato. Cath.*
Extellico. abdicco, honorem alteri abrogoco, a feftuca, vindicta, feu virga.
Exheredito. hæreditate privoco. *privare d' eredità. Salvian.*
Exholcismus. *ἐξολκισμὸς*, offis translatio a fuperficie in profundum.
Exhorreo. exhorrefco. *φρίττω.*
Exhydatoris. *ἐξυδατορ*, corruptio fanguinis in fubftantiam aqueam.
Exiliatio. *exiliato.* miffus in exilium. *bandito.*
Eximequi, proxenetæ. *gloff. Ifid.*
Exiftentia. *εξiftenza*, vox Philofophor.
Exiteria. *ἐξίτηρια*, dies, qua quis Athenis magiftratum dponebat.
Exitiabiliter. perniciofe.
Exitiofe. perniciofe.
Exmares. *Eumachi.*
Exobigla. extremæ excubiæ, & remotius politæ. *fenfuelle avanzate.*
Exocatacæli. fecretorum Ecclefiafticorum præfefti.
Exochas, *ἐξοχάς*, tuberculum.
Exochæ. *ἐξοχæ*, eminentia.
Exomantium. exterius mantellum, five pallium. *ferrajuolo. gloff.*
Exomereufis. actio pofcendi obfidis.
Exomidium. fuperhumeralis ex humeris dependens.
Exomonites. presbyter forenfis.
Exopere. *gloff. gr. lat.*
Exomphalon. *ἐξομφαλον*, umbilici vitium, cum plus æquo extat.
Exorphthalmus. *ἐξορθηματις*, qui oculis est prominentibus. *chi ha gli occhi in fuori.*
Exorpiatus, qui pullos non alit.
Exoporton. porta exterior. *porta di fuori.*
Exoprafia. tributum pro iis, quæ exportantur.
Exorcifia. *ἐξορκισμός*, qui folemnibus verbis Dæmonibus imperat. *Paulin. Nolan.*
Exoltæ. *ἐξολτæ*, vel exoltæ. meniana, podia projecta in mædibus.
Exoftracismus. *ἐξοστρακισμὸς*, oftracismus.
Expiamentum. expiatio.
Expletivus, qui explet. *gloff. & Ifid.*
Explicite. explicate.
Expopulor. populor.
Expofultor, qui expofulat.
Exprefectus, qui Præfectum am gellit.
Expromptor. *cavari fuori. Fulgent.*
Expuncta. fibræ pectoris. *gloff. Ifid.*
Exputabilis, qui computari potest.
Excufatorio. fcaturio. *gloff.*
Exfolute. abfolute, libere.
Exfornio. vigilo, expurgifcor. *deffarfi.* ¶ Item exfufcico. *gloff.*
Expicio. video. *vedere.*
Expoliator. *rubatore. Salvian.*
Extalis, is, intefinum rectum. *gloff. vet. & Veget. malomed. 3. c. 11.*
Extar. olla, in qua exta coquantur. *gloff.* ¶ Est etiam æs theatricum, quod fpectandi cauffa datur.
Extelo, as, libertate donare, a telum. *gloff. Ver.* qui ut telum ab arcu, fic fervus e manu domini emittitur.
Extemporan us. extemporalis. *improvviso.*
Exterminativus. exterminans.
Extranexus. extraneus, alienæ gentis. *Pap.*
Extifpicina. extifpicium.
Extogatus. non amplius togatus.
Extollentia. actus extollendi. *alzamento.*
Extrabundus. extrarius. *forz' uero.*
Extracola. foris habitans. *gloff.*
Extracchio. actus extrahendi.
Extracordinarie. adverb. extra ordinem.
Extravazantes dicuntur certæ Principum conftitutiones, quæ extra corpus Juris Civilis politæ funt.
Extreus. *aborrivo.* *Pap.*
Extrinfece. *ἐξωθεν*, *eftrinsecamente.*
Extromis. extremus. *gloff. Ifid.*
Extrorfum. *al di fuori.*
Extruncus, arbor truncata. *Id. gloff.*
Exvicarius. vicariatu pertinctus. *chi ha finito il vicariato.*
Exvito. evito, depello, *scacciare, fchivare.* *Gloff. Ifid.*
Exulabundus. exulans, *bandito.*
Exulatiivus. *bandito.* *Glof.*
Exumptuavit. pauperavit. *gloff. Ifid.*
Exunguare. ad unguem examinare, *efaminare con diligenza.* ¶ Item exunguare vinum, efl ejus vim per colationem frangere.
Exurgio, exhauftrio, *ἐξυρτάω, erar fuori. Ifid.*
Exuthenifmus. figuræ, cum rem aliquam extenuamus, & contemptam facimus.

Z z 3 Exuviat,

Fuxivium, prorogat. *gloss. Ifid.*
 Exuvium. *exuviz, λάφυρα, spoglie.*
 Exypniſæ, qui fratres dormientes in eccleſia excitabant.

F

Fabana. ſtipulæ ex fabis.
 Fabatum. pulvis ex fabis, *faverra.*
 Fabellatio. mythologia, *μυθολογία. ſpi-
 gazione della favola. Gloss.*
 Fabricabilis, fabricabile. *Gloss.*
 Fabricarius. aptus ad fabricandum. *gloss.*
 Fabricateria. ornatus, aut locus fabricorum.
 Fabricateria. fabrica.
 Fabricium. fabrica.
 Faccio. adulando impedio.
 Facilis. linteum, quo facies sudore tergitur, *ſaxceſto. Gloss.*
 Faciecula. parva facies, *ſaccieta.*
 Facillo. ſtrangelo, quaſi faucillo, *ſrangolare. Gloss.*
 Facitegium. facialis, *ſaxceſto.*
 Factionarius. *ſaxionario. Gloss.*
 Faſturio. facere cupio. Calepinus citat *Plautum.*
 Faſcularius. qui faſculam gerat.
 Faſculentus, lucidus, clarus, *riſplendente.*
 Faderium. dos, *dote.*
 Fagea, pabuli genus inſtar glandis fagineæ.
 Fagopyrum. frumenti genus, quaſi dicas fago-
 triticum, quod vocant frumentum ſaracenicum, *ſaggina.*
 Faia. glans, *ghianda.*
 Falantum, vel falandum, cælum apud Hetruſcos.
 Falcat. ſecat, putat, æſtimat. *gloss. Ifid.*
 Fal. crudelis, immifericus, truculentus, apud
 Belgas, *ſpietato, crudete.*
 Falda, guerra, bellum. *in legibus Longobard.*
 Falſia. ſtabuli locus, ubi tœnum, & pabulum
 ponitur. Forte legendum *Faliſca.*
 Fallibilis, qui fallit. *gloſſ.*
 Falſifico, as, *falſificare.*
 Falſiteſtis. teſtis falſus, *teſtimonio falſo. Gloss.*
 Falſones, deceptores, *ingannatori. Gloss.*
 Falſoſus, qui decipit, *ingannatore. Gloss. Ifid.*
 Falvus. fulvus, *color giallo. Pap.*
 Famen, inis. *vagionamento, aſſamen, locutio.
 Eguen. Tolet. Guſt. Brito. &c.*
 Fameo. fame laboro, *patir fame. Sipontin.*
 Familiarica dicuntur ea, quæ militibus dantur
 ad familiam alendam.
 Familiarium. quod ſervo competit, ut ſagum,
 gladium. *Corn. Fronte.*
 Famuloſus. ſerviens, *ſervile. Ifidor.*
 Faria. verba multa, *molte parole. Gloss. Ifid.*
 Farinaceus, qui eſt ex farina, *di farina. Onomaſt.*
 Farinarium. locus reponendæ farinæ, *ἀλευριον,
 farinaio. Onomaſt.*
 Farticula. parva farcina.
 Falcinator. qui falcinat. *maliardo. Gloss.*
 Falſuoſus. falſoſus, *arrogante.*
 Fatæ. mulieres divinatrices.
 Fatalitas. *fatalità. Zeno Imp. l. 1. Cod. de jure
 emphyt.*
 Favonialis. ad Favonium pertinens. *gloss.*
 Fautorius. favorabilis, qui favet, *chi favoriſce.
 Cath.*
 Favulus. *picciolo ſavo.*
 Febrico. febricitans, *aver febbre.*
 Feida, vel ſaida, aperta inimicitia. *Leges Lon-
 gobard.*
 Feliatum. curvatum, *gloss. Ifid.*
 Felicito. feliciter facio, *vender felice.*
 Felico. *ſar felice. Cath.*
 Feltrum. pannus ex lana coacta, ſeu ſtipata, *ſelstro.*
 Fen. Arabice eſt doctrina.
 Fenna. articulus, particula.
 Feneſtricula. fenestrella, *ſneſtrina.*
 Feo, es. abundo, tœcundus ſum. Vox Hiſpanica.
 Feraculoſus. aliquantum ferax. *Cath.*
 Ferio, as. ferio, *χολάζω, ſar vacanza.*
 Fermentatio. actus fermentandi, apud Chymicos.
 Feudum. *feudo, genus clientelæ. hinc Feuda-
 le jus. de his videatur Jcti.*
 Fiatola, piſcis quidam marinus.
 Fibella. lumina, ſolis ortus, vel Lunæ. *Pap.*
 Fibella. parva fibra, *picciola fibbra.*
 Fibularius. fibulariorum, *fibbiaio.*
 Fictilarius. qui fictilia facit. *gloss.*
 Fictus, us. *finzione, fictio. Sarrisber. ex S. Scri-
 ptura.*
 Fidicinarius. fidicen, *κισαρροδός. Gloss. gr. lat.*
 Figularius. figulus, *vaſaio. Gloss.*
 Filamentum. florum congeries, apud Medic.
 Filiaſter. *filiaſtro. Gloss. & Inſcription.*
 Fimbriæ. bombyces, *βόμβυκες, bigatti, che fan-
 no la ſera. Gloss.*
 Fio, is. odorem, aut fumum emitto, a *ſūo.*
 Pro eo in uſu eſt fuſſio.
 Fiſculum. fiſcella olei. *Ifid.*
 Fiſtuleſco, is. fiſtulam ago, cavernulas habeo.
Fulgens. l. 2. Mythol.
 Fiſtular, aris, *ſibilara. Gloss.*
 Fiſtialis, facetus, eloquens. *gloss.*
 Fixio. actus figendi. *Ver. gloss.*
 Fixura. actus figendi.
 Flagellatitius. flagellis dignus. *gloss.*
 Flagitamentum, exagitatio, vexatio. *Fulgens.*

Flammigena. a flamma genitus. *Sipont.*
 Flaſca, æ, &
 Flaſco, onis. *ſaſca, ſaſco. Ifid. & Pap.*
 Flatularius. qui flando aliquid facit.
 Florenus. moneta aurea, *ſorino.*
 Fluento, as. *ſcorreſe, fluo. Venant. Fortunat.*
 Fluminofus. fluminibus abundans, *abbondante
 di fiumi.*
 Foculare. locus, ubi focus accenditur, *ſocolare.*
 Fodrum. pabulum eorum. ¶ Item annona
 militaris, *veſtovaglia.*
 Fœmellarius. mulierofus, *gloss.*
 Fœneratitius. ad fœnus pertinens, vel fœnori
 datus.
 Fœtoſus. *ſecundo. Sarrisberienſis.*
 Folis. minuta pecunia, quadrans.
 Folleralis. nummi genus.
 Folleſco. ſtultus ſio, *divenir pazzo.*
 Follex. camini uter, *ὄσλαγος.*
 Foloritia, folliſia, vel folientia. vanitas, *va-
 nià, follia. Gloss. Ifid.*
 Fomahant. ſtella Aquarii, vox Arabica.
 Fontana. fons, *πηγή, fontana.*
 Foraculum. perforaculum, id, quo aliquid for-
 atur, *τρυπηρον, trivella. Gloss.*
 Foratica, tributum, quod tranſitorium, vel tra-
 ſtorium dicitur.
 Forbanum. bando, proſcriptio. Vox German.
 Forefacio. vel foriſfacio. pecco. ¶ Item offen-
 do. Unde foris factum, peccatum. *Ifid. gloss.*
 Foreſtarius. cuſtos nemoris. ¶ Item ſolitarius,
 agreſtis.
 Foreſtum. ſilva, *foreſta. Vox Longobard.*
 Forjudico. foris judico.
 Formaceum. formacium, *muſo di terra. Gloſſ.*
 Formicoleon. animal formicis infeſtum.
 Fornicaria. meretrix, vel proſtitutum, *meretri-
 ce. Terent. de Pud. c. 16. ita vertit πωπιλον 1.
 Corinth. 6. 15.*
 Fornicor, aris. forcor. apud Eccleſiaſt.
 Fortaliſſimum. propugnaculum, caſtellum, *caſtello.*
 Fortean. fortaliſſis, *forſe.*
 Fortex. infima pars roſæ alba.
 Fractillum. inſtrumentum ad frangendum piper.
gloss. Ifid.
 Frænarii. frænorum factores.
 Frana. judex, a *φρων, mens, ſapientia.*
 Francomanſix. Francorum obtrectator.
 Francus. liber, *libero, franco. Vox Germana.*
 Frangibulum, i. quo quid frangitur. Uſurpatur
 compoſitum, ut Dentifrangibulum. Nuci-
 frangibulum.
 Fratellus. fraterculus, *fratello. Terent. Scour.
 de Orthog.*
 Fratrimonium. bona fraterna.
 Fratriſſa. fratris uxor, *moglie del fratello. Ifid.*
 Fraudeo. fraudolenter ago.
 Frea, æ. filia virgo de parente ſuo relicta.
 ¶ Item poteſtas, dominium. Vox Germ.
 Fream. compoſitio cum ſico. ¶ Item exilium.
 Fremium. herbæ genus.
 Fricatorium. patella, in qua carnes friguntur.
Vet. gloss.
 Fridaria. certus annorum numerus, in quo pla-
 neta gubernans vitam nati, bonum, vel malum
 ei dat. Vox Arab.
 Frigeſcio. *ſar raffreddare.*
 Frigeſio. *raffreddarsi.*
 Frigiditas. frigus, *freddo.*
 Frigium. mitra.
 Frilingi ingenui.
 Fringilago, inis. parorum genus.
 Frifcinga, aut frifkinga. fœtus porci, aut ovii.
 Fritilis. olla, in qua ſal rotretur.
 Fritillum. ſtillicidium ſtercoris in ſterquilinum.
 Frivolarii. qui tenuem, vilemque ſupelleſtilem
 vendunt, *ſtraſſeriauols.*
 Frivolarium forum, ubi frivolava venduntur.
 Frondo, as. frondes emitto, *mandar fuori le
 frondi.*
 Frontaria. *frontiera.*
 Frontiſpicium. frons, *la faccia davanti della
 caſa.*
 Fructiſicus. fructuoſus, *fruttiſico.*
 Frugo. frugem carpo.
 Fruſtraneus. fruſtratus, *ingannato.*
 Fugacitas. *facilità nel fuggire. Gloſſa Cyril.*
 Fugillatores. umbræ dæmonum, qui ignem ferunt.
 Item qui et lapide ignem ejiçiant, *quali
 che batton ſeco col ſocile.*
 Fugillo. ignem et lapide elicio. *cavar fuoco dal-
 le pierre.*
 Fugillum. ferrum, quo ignis et lapide elicitur.
ſocile.
 Fulbora. filius legitimus. Vox Longobar.
 Fulcraria. lecti fulcra, *cavalletti da letto, let-
 tiere.*
 Fulcrarius, qui ſpondas & fulcra lectorum fa-
 bricatur. ¶ Item qui turbines, & crepitacula
 puerilia facit, & huiusmodi opera tornatilia.
 Fulgero. fulgeo, ſplendo, *ſplendo, riſplendere.*
 Fulina. coquina, *cucina.*
 Fulinare. coquinare, *cucinare.*
 Fulinarius. coquus, *cuoco. Gloss. Ifid.*
 Fulmen. fulcimentum, *ſoſtegno.*
 Fultrum, & fulctrum. fulcrum, *ponello, ſoſtegno.*
 Fumigabundus. fumidus, *che fa fumo.*
 Fumigatio. ſuffitus, *ſuffragio, profumo.*

Functa. cadavera, homines vita functi. *Gloss.*
 Fundamentalis. *fundamentale.*
 Fundibulum. baſilla, ſeu alia machina gravia
 ſaxa jaculans. *Ifid. l. 18. c. 10.*
 Fundibularius. funditor, *επιβουλιτης, frombola-
 tore. Quidam citant Livium.*
 Funeralis. *ſuneralo. ad ianus pertinens. Onomaſt.*
 Funerator. qui funerat, *chi fa il ſuneralo. Gloſſ.*
 Fungidus. fungoſus. *Gloss.*
 Furabula, tenebræ, *ſombro. Gloss. Ifid.*
 Furciliſ, bidens, ſæno extrahendo aptum, tri-
 dens vero ſimo.
 Furculus. furunculus, *ladroncello.*
 Furfuraceus, furſureus, *di ſemola. Fulgent.*
 Furfuratio, &
 Furfurifica. porrigo, vitium apicis, *fora di ſigna.*
 Furnicum. furni inſtar habens, laqueatum, ca-
 meratum, *ſaſto a volta.*
 Furo. *ſorato. muſtela ſilveſtris, animal cunicu-
 los effodiens.*
 Fuſcinula. parva fuſcina, *forcina. Sipontin.*
 Fuſim. ſparſum, tuſe, *ſparſamente.*
 Fuſionaticum, vel Fuſionalitium. a fuſione di-
 ctum. *Gloss. Philox.*
 Fuſorius. ad fuſorem pertinens, ut vas fuſo-
 rium, ars fuſoria &c. *χαρσοποιος, pertinome a
 fondere.*
 Fuſtigo. fuſte cædo, *baſtonare. Onomaſt. vet.*
 Fuſio. ſparſio, *χθεις, ſpargimento.*
 Futis. vas aquarium, tutum.

G

Gajacum, Guajacum. lignum indicum
 utile adverſus luem Gallicam, *to-
 gno ſanto.*
 Gajum. ſilva denſiſſima.
 Galactophagi. *γαλακτοφάγοι, quelli che vivono
 di latte.*
 Galactopola. *γαλακτοπώλης, chi vende latte.*
 Galanga. radix aromatica, colore purpureo, ſa-
 pore acri.
 Galbeus. galbula avis.
 Galbus. ſubviridis, luteus. *Gloss.*
 Gale, es. *γαλή, domola.*
 Gallecto. Gallos Sacerdotes Cybeles imitor. *Gloſſ.*
 Gallinago. perdix ruſtica, *acceggia.*
 Gallium. herba vili habens coaguili.
 Gallulo, as. pubem emitto. ¶ Item craſſiorem
 vocem facio.
 Gamalis. legitimo matrimonio natus, *nato da
 legittimo matrimonio.*
 Gamelius. nuptialis. Gamelli Dii, nuptiarum
 præiides, a *γάμος, nuptiæ.*
 Gammadium. parvum gamma.
 Gammoides. *γαμμαοειδής, ferrum, quo utuntur
 Medici ad pus extrahendum, quod litteræ
 gamma figuram habet.*
 Gamos. *γάμος, nuptiæ, nozze.*
 Gangites. gemma ad Gangem fluvi. nafcens.
 Gannator. qui gannat, *beſſeggiatore. Gloss.*
 Gannatura. turpe lucrum. ¶ Item irriſio.
Abelm. de Virgin. c. 28.
 Ganno, as. irrideo, illudo, *burlare. Gloss.*
 Ganta. avis, vulpanfer dicta.
 Gargarismus. gargarifmatium.
 Gardingus. dignitatis nomen.
 Garem. tribunal ſubſtitarium extructum Impera-
 toribus. Garopola, qui garum vendit.
 Garrulus, nomen avis, *ασπρηλαθός.*
 Garzoneſtaſium, locus Conſtantinopoli in media
 aula magni templi, ubi pueri ſtabant.
 Gaſchius, adverſarius. *in leg. Satis.*
 Gaſtaldia. cuſtodia.
 Gaſtaldius, comes. item cuſtos.
 Gaſtræ, vaſa vinaria.
 Gaſtrimargia. *γαſτριμαργία, intemperantia, in-
 gluvies.*
 Gaſtrimargus. gulofus.
 Gaitrochires. qui manuum artificio victum que-
 runt.
 Gaſtromantia. divinatio per ventrem, vel cum
 divinant ſpiritus in ventre obſeſſorum.
 Gaſtrum. vas æneum anguſto fundo.
 Gavata. vas eſcarium.
 Gaudifico. gaudio aſſicio, *vender allegro.*
 Gaudiloquus. qui cum gaudio loquitur, *chi par-
 la con allegrezza.*
 Gaudiolum. parvum gaudium.
 Gaudioſus. plenus gaudio, *pieno d' allegrezza.
 S. Bernard.*
 Gaviſo, gaudeo, *godere.*
 Gazoſphylacium. *γαζοφύλακιον, luogo, dove ſi
 conſervano le coſe prezioſe.*
 Gehennalis, ad gehennam pertinens.
 Gelabilis. qui gelari poteſt, *che ſi può agghiacciare.*
 Gemmarius. gemmarum venditor, *chi vende
 gemme.*
 Gemmades. mulieres. *Ifid. gloss.*
 Genea, *γενεά, ala mille equitum. Item gene-
 ratio. ¶ Item ſpatium 30. annorum.*
 Genealogicus. *γενεαλογικός, ad genealogiam per-
 tinens.*
 Genearcha. *γενεάρχης, generis princeps, primo
 della famiglia.*
 Genearchicus. *γενεαρχικός, ad principem origi-
 ginis ſpectans.*

Genethle. γενεθλια, Venus. *Venero.*
 Genethlia. γενεθλια, *feste natalitiae.*
 Genethliacon. γενεθλιακον, carmen de Natali.
 Genethlius. γενεθλιος, natalis. ¶ Genethlius
 etiam dicitur Jupiter, quod ei cura incumbat
 omnia propagandi.
 Generabilitas. universitas.
 Genesia. festa, quibus amici natalem celebrant
 defuncti, cujus memoriam conservare student.
 Gengibia. gengive. Gloss.
 Genianus. luxuriosus, ad genium pertinens.
 Genimen. germoglio, *zazza, strpa*, germen, pro-
 genes. *Vet. Interp. S. Scripti.* cujus verba re-
 fert etiam *Testul. adversus Hermog.*
 Gentilismus. gentilefimo.
 Genurius. qui ad genua alicujus accidit, *chi*
si getta ai piedi da qualcheuno.
 Genula. parva gena.
 Geodes. lapis in concavitate sua terram habens.
 Geodestia. γεωδestia, scientia earum, quae in
 sensibilibus sunt corporibus, magnitudinum,
 & figurarum, quae sub divisionem, & compo-
 sitionem cadunt.
 Geodestes. qui Geodestiam novit, terrae divisor,
 agri menlor, *agrimensore.*
 Geomantes. γεωμαντις, qui ex terra vaticinatur.
 Geomantia, divinationis genus ex terra.
 Germinalco. germino, *germogliare.*
 Gerontocomium. γεροντοκομιοσ, locus, ubi se-
 nes aluntur, *luogo, dove si fanno le spese d'*
vecchi. Codex.
 Gerontodidascalus. γεροντοδιδασκαλος, *maestro di*
vecchi.
 Gerontopogon. γεροντοπωγων, herbae genus, a-
 lio nomine barba Sacerdotum, *barba di prete.*
 Gesticulatrix. gesticularia. *saltatrice.*
 Gestuncula. parva gestio. *Isid. gloss.*
 Gibbosus. gibbus, *gobbo.*
 Gieminarium. bagno, lavacrum. *Isid. gloss.*
 Gigantinus. gigantefco. Bernard.
 Gignerus. delirus, *paexo.* Gloss.
 Gillo. vasis fictilis genus, vel ampulla vitrea,
boticale. ¶ Item rusticus ineptus. *Carb.*
 Girgillus. instrumentum quo fila revolvuntur,
βελους, guindolo, tavella.
 Giffum. labrum, terminus. *Gloss.*
 Gladiarius. qui gladios facit, *chi fa spade.* Gloss.
 Gladatio. glandium collectio, & passio suum ex
 glandibus, *raccolta di ghiande.* Sipontin.
 Glauciolus. dicitur equus, qui felineus est oculis.
 Glaucopis. γλαυκωπις, oculus glaucus, vel caecus
 habens, *femina, che ha gli occhi verdaggianti.*
 Glicco. glicco, *crestere.*
 Glis, idis. mucor panis, & vini. *muffa.*
 Glis, isis, terra tenax, argilla.
 Glis, iris, lappa, feu carduus.
 Glirius. homolenus.
 Glicosus. lapposus.
 Glorialis. qui gloriatur, *vantatore.* Gloss. gr. lat.
 Glossalgia. γλωσσαλγια, *dolor di lingua.*
 Glossocomum. arcula ad linguas tiliarum repen-
 dendas. ¶ Item marsupium linguae speciem
 habens.
 Glossographus. γλωσσογραφοσ, qui glossas scri-
 bit, *interprete.*
 Glutinatorium. κολλητηριον. Gloss.
 Glyphice. sculptura, pars statuarie artis.
 Gnaba, vel Gnabat, natus, generatus, filius,
Isid. gloss.
 Gnaphalon. genus tomenti ex lana confisa, quae
 veitibus, dum a fullone poliuntur, detrahitur.
 Gnaphos. frutex spinosus, carduus, quo panno
 recens texto lana inducitur. *Perotius.*
 Gnate.
 Gnarter. *dottemense.*
 Gnaruro, cognosco.
 Gnomologia. γνωμολογια, *raccolta di sentenze.*
 Gnomologus. γνωμολογος, scriptor, qui senten-
 tias colligit.
 Gnomones. dentes in jumentis quibus aetas eor-
 um dignoscitur.
 Goetia. γοητια, *incanto.*
 Golora. telludo. Gloss.
 Gomphosis. γομφωσις, coagmentatio, cum os
 ossi infigitur.
 Grab, fistula oculi, morbus. *Onomast. medic.*
 Grabatarius, qui grabatos facit, *κλινοποιος, chi*
fa letti. Gloss.
 Grabium. γραβιον, tæda querna. *face.*
 Graduale, quod gradatim canitur.
 Gracatio. graecorum imitatio.
 Graecismus. *costruzione greca.*
 Gramma, γραμμα, littera.
 Grammatica. Grammatica ars.
 Grammismus. γραμματισμοσ, *gioco di dadi,* lud-
 us tesserarius, ita dicitur a γραμμα, linea,
 quia calculi in tabulam lusorium lineis distin-
 ctam fritillo jaciuntur.
 Granatza. vestis Imperator. Constantinopolitani.
 Grandebale. pili subalares.
 Grandedo. grandezza. Fulgent.
 Granditus. enormis. Gloss.
 Graniparus. granifer, *chi fa il grano.*
 Grano, onis. pilus felis circa os, quo abscisso
 terociam perdit.
 Granomaltix. genus arboris, vel gummi ex ea
 arbore. *Isid. l. 17. c. 8.*
 Graphe, γραφη, *scriptura.*
 Graphio, nis. Praefes, iudex fiscalis.

Grassus. pinguis, *grasso.* Gloss.
 Gratifico. gratum reddo, *χαριζομαι, far cosa*
grata.
 Gratificus. qui gratificatur. *Isidor. Porphy. &*
Paulin. Petrocor.
 Gravamentum. molestia. Gloss.
 Gravicors, qui est gravis cordis.
 Graviloquentia. gravitas, seu sublimitas loquen-
 di. *parlar grave.*
 Gravioloquus. qui graviter loquitur, *chi parla grave.*
 Gravius. iudex, praefes. Hinc Langravius, &c.
 Griphus. superbus, cervicosus. Gloss.
 Gritmannus, Grietman. praetor rusticus, praef-
 etus pagorum.
 Gromare, vel Grumare, metiri, *misurare.*
 Groffitudo. crassitudo. *graffezza.*
 Grunda. tecti prominentia ad arcendas pluvias,
gronda, grondaia.
 Grundo. grundam facio.
 Grundula, &
 Grundatorium. idem ac grunda.
 Gry. fordes sub unguibus. ¶ Item res minima
 quaelibet.
 Grypus. γρυπος, *colui che ha il naso, e il ro-*
stro aquilino.
 Guadia. pignus, *pegno.*
 Guaiacum, vel Guaiacanum lignum, *legno santo.*
 Guardiaz. feuda fatis, quae constituuntur aliqui-
 bus propter custodiam rei domini.
 Guardianus, &
 Guardio, custos, praefectus, *guardiano.*
 Gubernio, onis. gubernator. *governatore.* *Isid.*
 Guerra. bellum, *guerra.*
 Guta. vellis genus. Gloss.
 Gulator. gulofus, *golojo.* Gloss. *vet.*
 Guna. vestis pellicea.
 Gurgito. devoro, me impleo, *fatio, traccannare,*
ingurgitarfi. Gloss.
 Gustarium, cibus, quem sumimus ante pran-
 dium, vel inter caenam, & prandium, *men-*
da, o colazione.
 Gutteria. dirus articuloꝝ dolor, *gotta.*
 Gutto, as. stillo, *gocciare, stillare.* *Vet. Gloss.*
 Guvia, vel guina. vas vitreum, cucurbita. *ven-*
tofa.
 Gymnastes, π. γυμνασις, *maestro di scuola,* pre-
 ceptor exercitorum, qui pueros exercet.
 Gyna. γυνή, *donna.*
 Gynococratia. γυναικοκρατια, *signoria di donne.*
 Gyrgathus, lectus, in quo mente emoti vinciti
 affervantur. ¶ Item vas, in quod pistora
 coctos reponit panes.
 Gyro, as. in gyrum ago. *girare.*
 Gyrgillus. lignum in transverfa pertica mobile,
 ex quo funis cum stula in puteum demittitur
 ad hauriendam aquam. *Isid. lib. 20. c. 15.*
 ¶ Item instrumentum, quo fila revolvuntur,
βελους.
 Gyrovagus. vagus, instabilis.

H

H Aceldama. ager sanguinis. Vox he-
 braica.
 Hædiculus. hædulus, *capretto.*
 Hæma. αιμα, *sangue.*
 Hæmagogus. αιμαγωγος, *sanguinem ductens.*
 Hæmopticus. αιμοπτικος, *chi sputa sangue,* qui
 sanguinem spuit.
 Hæmorrhæa. αιμορροια, *flusso di sangue,* sangui-
 nis fluxus.
 Hæredito, as. hæreditatem conseqnor. *ereditare.*
 Hæreliotes. hæreticus. *eresico.*
 Hagiographa. αγιογραφα, *sacra scriptura,* sacra
 scripta.
 Hala, π, & in plur. Halæ, arum, dicitur
 oppida, quae sale coalingunt rem dicitur,
ab æl. Gloss. Cyril. V. Barb. advers. l. 42. c. 6.
 ¶ Item ampla atria, forte quæ nos *Sale.*
 Haleo. oſcito. ¶ Item redoleo. Gloss. *Isid.*
 Halias, adis. genus scaphæ piscatoriarum.
 Halicarnaffenſis, Halicarnæſſicus.
 Hallus. Sole adustus. Gloss.
 Haliphæus. αλιφαιουσ, arbor glandifera, glan-
 dem ferens amarissimam.
 Halmades. olive, quæ conduuntur muria.
 Halmynodes. falsuginosus, *salfo.*
 Halma. saltus, saltatio, *ballo.*
 Halofachne. lanugo, seu spuma arida maris.
 Hamallus, qui mallatus est in iudicium. h. e.
 vocatus, *chi è chiamato in giudizio.*
 Hamator. piscator. Gloss. *Isid.*
 Hamaxizus. plaustralis, ut hamaxiza verba,
 quæ *Horat.* vocat fœquipedalia.
 Hamaxarius, qui plaustra conficit, *chi fa carri.*
 Hamaxicus, a, um. Plaustrarius, carpentarius,
carrettiero.
 Harengus. piscis marinus, *aringa.*
 Harmation. lex quedam tibiz.
 Harmoge. αρμογη, junctura, compago, commif-
 ſura.
 Harmosta. αρμοστης, aptator, concinnator.
 Harpagium. vas aquale toraminosum, quo hor-
 torum herbas, *Horace.* irrigamus.
 Harpator, qui harpa musico inſtrumento ludit,
suonator d'arpa.
 Harpedone. αρπηδονη, *guindolo, arcolajo,* laqueus,
 quo aliquid arripitur.

Harpichordus. *clavicembalo.*
 Hasla. ramus aridus.
 Hæstuludium. ludus, qui hæstis fit.
 Hauritor. hauritor. *Pet. Chrysol.*
 Hauritorium. instrumentum, quo aliquid hau-
 ritur, *αυτημα.*
 Haurio, as, frequentat. ab haurio, *atingere,*
o cavare spesso.
 Hebdomadarius, ii, coquus monasterii, *cucco*
di monastero. ¶ Item quicumque per hebdoma-
 dam curam gerit vel chori, vel monasterii.
 Hebdomarius. εβδομαριος, qui per hebdoma-
 das cubiculum Imperatoris custodit.
 Hebraicus, a, um. *Ebraico.*
 Hebra. lorica, *corazza.* Gloss. *vet.*
 Hecatebeletes. ηκατηβηλετης, *che gitta alla lon-*
tana.
 Hecatophononia. εκατοφονια. sacra a Messeniis
 instituta, cum quis centum hostes occidisset.
 Hecatopedum. εκατοπιδον, *di cento piedi.*
 Hecatonychus. εκατονυχιος, *di cento mani.*
 Hecatontarchus. εκατονταρχος, Centurio.
 Hecatopharmacum, medicamentum laxans, sup-
 purans, carnemque gignens.
 Hæctica febris. *febre essica.*
 Hædone. ηδονη, *piacere.*
 Hedybia. placentarum genera jucunda.
 Hedymata. ηδυματα, *condimenti.*
 Hegemofyna. sacrificia pro felici itinere.
 Hegeteria. ηγετηρια, *sici fructus.*
 Hegira. epocha Mahumetis.
 Helice. inauris. ¶ Item crinis mulierum im-
 plexus.
 Helicætes. ηλικητες, *ornamenti dell' orecchie,*
pendenti.
 Hellanodices. iudex certaminis, *giudice di giuochi.*
 Hellenista. ηδδλωσις, lingua græca utens, *Gre-*
chizzante.
 Hæmera. ημερα, *giorno.*
 Hæmerocætus. ημεροκοιτος, *latro nocturno,* qui
 interdiu dormit, & noctu furatur.
 Hemicadium. vas dimidii cadi.
 Hemicrania. micrania, dolor, quo dimidia ca-
 pitis pars laborat.
 Hemicranici. qui hemicrania laborant.
 Hemimeris. ημιμερις, femipes in versu.
 Hemiolium. fusfa, genus navigii, quod a pup-
 pi ad malum binis remis instructum est, a ma-
 lo ad proram unis.
 Hemiopa. tibiz pueriles, minores perfectis.
 Hemiplexia. ημιπληξια, morbus, quo dimidia
 corporis pars percellitur, & resolvitur. A-
 poplexia vero est, cum totum corpus ener-
 vatur.
 Hemisextus. sextariolus.
 Hemistichium. ημιστιχιον, dimidius versus.
 Henotes. ενότης, unitas, *unità, unione.*
 Henoticum. ενωτικον, edictum de unione Eccle-
 siarum.
 Hepatitis. ηπατις, vena ampla ex hepate e-
 mergens.
 Hepialus. ηπιαλος, papilio, qui in lucernarum
 luminibus advolat, *farfalla.*
 Hepta. επτα, *sette.*
 Heptachordus. επταχορδος, septem habens chor-
 das, *bramoto di sette corde.*
 Heptapachys. mensura septem cubitorum.
 Heptateuchus. επτατευχος, septem habens volu-
 mina.
 Heraldus. *Araldo, Ambasciadore.*
 Herbitium. locus, in quo herbae nascuntur,
luogo dove nascono l'erba.
 Heribannum. poena non obtemperantis edicto e-
 undi in hostes. ¶ Item citatio.
 Heribergium. hospitium paratum.
 Heristellum. locus castrorum.
 Heritudo. dominatus, *padronanza.* Gloss.
 Hermæa. festa Cretenium, in quibus servis
 mensæ accumbentibus domini ministrabant.
 Hermenia. ηρμηνια, interpretatio, *interpreta-*
zione.
 Hermoglyphus. ηρμολυφος, *scultore, statuario.*
 Hermopolium. ηρμωπολιον, *mercato, o bottega*
di stauo, locus, in quo Hermetæ conficiuntur,
 aut venduntur.
 Herthamon. præcordia, *parti vicine al cuore.*
 Hætriarcha. collegii, vel sodalitatibus princeps.
εταρραρχος.
 Heteromafchalia. ητερωμαφχια, *vesti col pelo da*
una parte sola, vestimenta altera tantum par-
 te villosa.
 Heterocicii. ητερωκοιοι, a Geographis dicuntur
 incolæ in zonis temperatis, ubi meridiana
 Solis umbra vel in Septentrionem, vel in Me-
 ridium protenditur.
 Hex. εξ, *sex, sei.*
 Hexæmeron. ηξαμερον, *spazio di sei giorni,*
 spatium sex dierum.
 Hexagium. ηξάγων, *sextula,* quæ pendet qua-
 torum scriptula.
 Hexamilium. murus in Isthmo Corinthiaco, per
 sex m. passuum extensus.
 Hexaplum. ηξαπλον, *sextuplex.*
 Hexapalmus. ηξαπαλμος, *senio psalmodum.* Gloss.
 Hexaprotus. ηξαπρωτος, *che ha sei casi.*
 Hierarcha. ηεραρχος, *principio delle cose sacre.*
 Hierarchia. ηεραρχια, sacer ordo, vel principatus.
 Hierarchicus. ηεραρχικος, ad Hierarchiam perti-
 nens.

Hierocolumus. *ἱεροκώμιον*, locus, in quo leprosi aluntur.
 Hieroglyphus. *ἱερογλύφος*, qui sacra, vel arcana insculpsit.
 Hieromonachi. *ἱερομόναχοι*, sacerdotes monachi.
 Hierosolymita, & Hierosolymitanus. qui est ex Hierosolyma.
 Hierotheca. *ἱεροθήκη*, rei sacre theca, *ciborio*.
 Himerius, circulus quinocillialis.
 Hin. mensura apud Hebræos continens duos sextarios Italicos.
 Hinnito. frequenter hinnio, *annisire spesso*. *Gloss.*
 Hippagium. equorum ductio.
 Hipparchus. *ἵππαρχος*, niagister equitum.
 Hippasia. equitatus, *cavalleria*.
 Hippito, as. *badare*, *fermatse*, *tardare*, *oscito*. *Gloss. Isid.*
 Hippocrenides. Mulsæ.
 Hippomachia. *ἵππομαχία*, *combattimento a cavallo*.
 Hippophorbos. *ἵπποφρόβος*, equorum pastor.
 Hippos. *ἵππος*, *cavallo*.
 Hippotyphia. *ἵπποτύφια*, equinus factus, ferox superbia.
 Hircocervus. tragelaphus.
 Hirticulus, dimin. ab hirtus, *alquanto irfuso*.
 Historialiter. per historiam, *istoricamente*.
 Historiola. *istorietta*.
 Historiuncula. *istorietta*.
 Hitta. membrana in inguine muliebri.
 Hódæporicum. itinerarium. *itinerario*.
 Holcas, adis. navis oneraria, *olépis*.
 Holos. *ἅλος*, *tutto*.
 Holobem, vel Holovera dicitur vestis tota serica, aut purpureo colore tota tincta. *Turneb.*
 Holocaustis. *ἀλοκαυτώσις*, *olocausto*.
 Holoporphyrus. *ἁλοπόρφυρος*, totus purpureus, *tutto di porpora*. *Isid.*
 Holovitreus. totus ex vitro, *tutto di vetro*.
 Homagium. *omaggio*, *guarnimento di fedeltà*.
 Homer. mensura apud Hebræos, continens decem Ephas, aut triginta fata.
 Homerda. sterces hominis.
 Homiletæ. *ὁμιληταί*, concionator, *predicatore*.
 Homilia. *ὁμιλία*, *colloquio*, *concione sacra*.
 Hominium. idem quod Homagium, *omaggio*.
 Homœologia. *ὁμοιολογία*, *famiglianza di discorso*, similitudo sermonum.
 Homœosis. *ὁμοιοσις*, *famiglianza*.
 Homogalactos. *ὁμογαλάκτος*, *lattato insieme*, *col-lactaneus*.
 Homogeneous. *ὁμογενής*, *congener*.
 Homogenia. *ὁμογένεια*, *cognatio*.
 Homohypni. *ὁμοῦπνοι*, *camerata*, *domestici*, *contubernalis*.
 Homologus. *ὁμολόγος*, *consentaneus*, *consentientis*, *confens*, *dediti* *ius*.
 Homonymia. *ὁμωνυμία*, *communio nominis*, *æquivocatio*.
 Homonymon. *ὁμωνυμόν*, quod est ejusdem nominis, apud Grammat. & Dialect.
 Homonoœa. *ὁμόνοια*, *concordia*.
 Homonibus. *ὁμόνοιοι*, *della medesima sostanza*, *ejusdem substantiæ*.
 Honorofus. valde honoratus, *molto onorato*. *Isid.*
 Horalis. horarius. *Venans. Fortun.*
 Horomafdes, bonus Dæmon, Jupiter apud Chaldeos.
 Horos. *ὅρος*, *finis*, *terminus*, *sermine*.
 Horripilator. horror capillorum.
 Horrripilor. horreo, præ horrore pili mihi arri-guntur. *Gloss. Philox.*
 Hora. parva hora. *orata*.
 Hofanna. salutem affer, vel præsta.
 Hospitida. qui hospitem occidit. *Gloss.*
 Hubiola. lupulus salicarius.
 Huma, æ, aquilæ genus apud Persas, singularis, & optimi omnis.
 Humanatio, incarnatio, *incarnazione*.
 Humano, as. hominem facio.
 Humicuba. humi cubans, *scortum*, *meretrice*.
 Humicubatio. *il dormire in terra*.
 Humiditas. humor, *umore*, *umidità*.
 Humipes. sponsa dicta, quod rheda non veheretur.
 Humipeta. humum petens.
 Hufo. nomen piscis in Danubio sine spinis.
 Hyalotheca. *ὑαλοθήκη*, officina vitrearia, *bottega di vetri*.
 Hyalurgica. ars vitrearia.
 Hyalurgicum. *ὑαλουργικό*, officina vitrearia, *bottega di vetri*.
 Hyalurgus. *ὑαλουργός*, *vetraro*, vitrearius.
 Hycsa. *ὕκσις*, *pesca*.
 Hydor. *ὕδωρ*, *acqua*.
 Hydrezum. *ὕδριζον*, oleum aqua mixtum.
 Hydrocephale. capitis dolor, cum aqua cutem inflat.
 Hydrographia. *ὑδρογραφία*, aquarum descriptio.
 Hydromphalos. *ὑδρομάλος*, torpidi humoris in umbilico collectio.
 Hydromyctes. *ὑδρομύκτης*, qui aquæ lustrali in vestibulo templi præfectus intraoentes aspergebat.
 Hydrophanta. *ὑδροφάντης*, qui aquarum scaturigines perquirat. Hinc Hydrophantica ars, quæ in aquis inquirendis versatur, quo vocabulo usus est is, qui de re rustica ad Con-

stantin. Cæf. scripsit.
 Hydrophorus. *ὑδροφόρος*, *portus aquæ*, *aquarius*, *aque portator*.
 Hydrophylix. *ὑδροφύλαξ*, *aque custos*, & *aquæductum*.
 Hydropotes. *ὑδροπότης*, *bevitor d'acqua*, *aque potator*.
 Hydrunterocete, hydrocele, herniæ species.
 Hygrotes. *ὕγροτες*, *humor*, *lacryma*, *succus in arboribus*.
 Hyle, es. *ὕλη*, *selva*, *materia*.
 Hymnifico. *lodare*, *cantare inni*. *Commodian.*
 Hymnifonus. *chi canta inni*. *Paulin. Nol.*
 Hypagoceus. *ὑπαγογός*. instrumentum, quo lapides expoliuntur.
 Hypatia. *ὑπάτια*, *consulatus*, *consolato*.
 Hypatus, *ὑπάτος*. *console*.
 Hypatus, adject. summus, principalis.
 Hyperberetæa, ferotina, quæ vix suo tempore advenit.
 Hyperberetæus, mensis est Octobris apud Macedonas.
 Hyperbolice, *ὑπερβολικῶς*. *con iperbole*.
 Hyperbolicus, *ὑπερβολικός*. *iperbolico*, cum hyperbole dictus.
 Hyparchus. *ὑπάρχος*. *presidente*. *imperator*, *pre-fectus*, qui aliam supra se potestatem agnoscit.
 Hypectauma, *ὑπέκταυμα*, *fomentum*.
 Hyper, *ὑπέρ*. *sopra*.
 Hyperbifanus, figura, cum accentus, vel littera ex una syllaba in aliam transfertur.
 Hyperbolos, lapis, qui collo noxiorum aquis mergendorum alligatur, apud Athenienses. *pietra da legar al collo a chi si affoga*.
 Hyperpalidum, locus, per quem necessario transitur.
 Hyperpyron, nummi genus.
 Hyperthesis, *ὑπερθεσις*, *dilatatio*, *procrastinatio*, *trustratio*.
 Hypertimon, tributis genus.
 Hypertimus, titulus Metropolitanus.
 Hypobolon, dotis incrementum, vel quod mortuo marito uxori superstiti redditur supra dotem. Hinc hypobolicus, a, um, adject. ut hypobolicum instrumentum.
 Hypocleision, qui Imperatoris partes in Ecclesiasticis obibat.
 Hypoclines, carnes sub clunibus.
 Hypodema & Hypodelis, *ὑπόδημα*, *ὑπόδησις*, *calceus*, *scarpa*.
 Hypodaitale, *ὑποδαίταλη*, *subdistingtio*, *inter-punctio*, *segno di separazione*.
 Hypogastrium, aqualiculus. *il basso ventre*.
 Hypozaphite, *ὑποζαφίτη*, *delineatio*, *abbozzo*.
 Hypothesis, *ὑπόθεσις*, *substantia*, *res per se subsistens*. Hinc Hypothesis.
 Hypoglossis, *ὑπογλωσσίς*, *foliunguare*, *caruncula*, *qua lingua adheret inferiori parti oris*.
 Hypogonatum, *ὑπογονάτιον*. *cofcino sotto le ginocchia*. quod genibus subternebant preces facturi.
 Hypomnematicus, *ὑπομνηματικός*, adject. ut hypomnematicus liber ad memoriæ subsidium conscriptus.
 Hypopodium, scabellum, quod pedibus supportitur, *ὑποπόδιον*, *scarpiede*.
 Hyporipian, *ὑπορίπιον*, *oculi morbus*, cum pus sub cornea tunica colligitur.
 Hypopampi, productores, comites. *compagni*.
 Hypophragma, *ὑποφραγμα*, *sanguinis subter cutem diffusio ex ruptura venæ*, vel tustis ictu.
 Hypothesis, *ὑπόθεσις*. *baje*, *sofitego*, *balis*, *cultura*. *Gloss.*
 Hypothesis, *ὑπόθεσις*, *conditionaliter*.
 Hypotheticus, *ὑποθετικός*, *hypothesein habens*; *conditionalis*. Prologus hypotheticus, qui totius rei argumentum continet.
 Hystera, matrix. ¶ Item secundinæ.
 Hysterologus, *ὑστερολόγος*, qui prius dicit, quod posterius est. ¶ Item qui posteriore loco verba facit. *chi parla alla rovescia*, *o in secondo luogo*.
 Hysteros, *ὑστέρος*, *ultimo*.

I

IA, orum, violæ.
 Jacturalis, le, jacturam afferens. *dannofo*. *Gloss.*
 Jaculamen, jaculatio, *ἀόπισμα*.
 Janualus, ad Janum pertinens.
 Jatronicus, medicorum victor. *Bud.*
 Jatur, *ἵατρος*. *medico*.
 Ibalia, mares habentia.
 Iber, animal ex duobus diversæ speciei genitum.
 Iberæ, nenix, cantilenæ nutricum ad placandos infantes.
 Icanati, milites optimates digniores, qui cohortem habuerunt.
 Icas, *ἱκασίς*, *vicentarius numerus*.
 Ichthyopola. *ἰχθυοπόλις*. *pescevendolo*.
 Ichthyopolium. *ἰχθυοπόλιον*. *pesceberia*. *Gloss.*
 Icium. quasi exitus, nullo ramante.
 Iconomus. *ἰκονόμος*. *economio*.
 Icterus. *ἰκτερος*, *istericia*.
 Idiocaballus. proprius equus. *Gloss.*
 Idiocratoria. proprius principatus.
 Idioma, *ἰδίωμα*, *proprietas*, & *speciatim pro-*

prietas linguæ, quæ etiam dialectus dicitur. *linguaggio*, *idioma*.
 Idiomelum. *ἰδιόμελον*, *canticum alicui festo proprio*.
 Idololatricus. *ἰδωλολατρικός*, *ad Idolorum cultum pertinens*.
 Idolomania. *ἰδωλομανία*, *furor circa idola*.
 Idolopœia, *ἰδωλοποιία*, *figura*, *qua mortui loquentes inducuntur*.
 Idolythia. *ἰδωλοθύσια*, *immolatio*, quæ fit idolis. *sacrificio degl' idoli*.
 Jecoralis. ad jecur pertinens. *Gloss.*
 Jehova. nomen proprium solius Dei. vox Hebraica.
 Igneo. ignitus fin. *infocarsi*.
 Ignibulum. thuribulum. *incensiero*. *Cath.*
 Ignominis. *ignobile*, quasi sine nomine.
 Ignos. ignotus. *incognito*.
 Ileum, *ί*, *n. intestinum omnium longissimum*, quod incipit, ubi jejunum definit.
 Iliacus, a, um, ad Ileon intestinum pertinens, ut iliaca passio.
 Iliatri. fervi vocantes convivas. *Rh.*
 Iliades. contorta lora.
 Illiutores. qui mensura introducebant judicium.
 Illigamentum. alligatio. *legamento*. *Salvian.*
 Illisfas. ilicet. *Gloss. Isid.*
 Illuforium, *ί*. *ludibrium*. *scherno*. *Gloss.*
 Illuforius, a, um, ad illudendum pertinens.
 Imadus. carmen scæulare.
 Imæum, carmen, quod concinebant aquarum haustores, vel molæ verlatores.
 Imaginabilis. quem imaginari possumus.
 Imarmene. *εὐκαρμένη*. *destino*.
 Imaretium. templum grandius.
 Imatium. *ἰμάτιον*, *peculiare genus vestium scæcularium*.
 Imbreviator. qui in breves, seu pictacia refert.
 Imbreviatura. protocolium. *scriban.*
 Imbrevio, as, in breves, seu pictacia, h. e. commentarios rerum summas continentes retero.
 Imbricamentum. opus imbricatum.
 Imbriciofus. *che porta pioggia*.
 Imbrumati. qui cibum fastidiant.
 Imbulus. locus ad deambulandum spatiosus, quasi inambulus. *Vet. diction. & Isid.*
 Immagistratus. in honore positus.
 Immaso, as. in masam redigo.
 Immenfurabilis. qui mensurari non potest, *che non si può misurare*. *Salvian.*
 Immenfuratum. sine mensura, *senza misura*. *Salvian.*
 Immobiliter. firme. *Eutrop. l. 3.*
 Immolatitius. ad immolationem pertinens.
 Immolior. *inédifico*.
 Immoranter. sine mora. *Gloss. senza indugio*.
 Immorofus. jejunus, *digiuo*. *Gloss.*
 Immutator. qui mutat. *Oros.*
 Imparate. adverb. *senza preparazione*.
 Imparitas. imparitatis. *disparità*.
 Impars, expers. *Gloss. Isid.*
 Imperiabilis. imperiosus. *imperioso*.
 Imperitabundus, trequenter, & arroganter imperans.
 Impesa. impensa. *spesa*.
 Impeteus. impetuofus. *impetuoso*.
 Impetigofus. impetiginofus. *ch patisce volatiche*.
 Impetrix, igit, impetigo. *volatica*.
 Impigribilis. impiger, *follicite*. *Gloss.*
 Impilare. cædere, impugnare. *Pap.*
 Implagium. rete minus, *picciola rete*. *Isid. l. 19. orig. c. 5. & Gloss.*
 Implanator. impostor, *seductor*, *ingannatore*, *maruolo*.
 Implano. seduco, fallo, *ingannare*.
 Implicate. perplexe, *intricatamente*.
 Implicatrix. quæ implicat. *Gloss.*
 Impiutus. pluvia madetactus, *bagnato di pioggia*.
 Impenitentia. *impennenza*.
 Impopularis. inustitatus. *inustitato*. *Pap.*
 Importatio. actus importandi.
 Imprestatio. non præstatio.
 Impremia, delineatio. *Gloss.*
 Impridie. pridie, *il giorno avanti*.
 Improspicuis. *ἀπερίθεπτος*. *Gloss.*
 Impurissimus. impurissimus. *Gloss.*
 Impuro, as, impurum facio. *Gloss.*
 Inaccufabilis. qui accusari non potest. *Gloss.*
 Inantea. deinceps, *posthac*, *per l' avvenire*.
 Inateres. *ἀνᾶτρεις*, quæ duobus, vel pluribus nupserunt fratribus.
 Inabbreviare. in breve deducere, *abbreviare*.
 Incanigenia. primigenia. *Pap.*
 Incapito. incepto, *principiare*. *Gloss.*
 Incarduum. palmæ medulla.
 Incarnatio. *incarnazione*.
 Incastus. non castus, *impuro*. *Gloss.*
 Incertitudo. res incerta, *incertezza*.
 Incipat. illudit, includit. *Gloss. Isid.*
 Incitamen. incitamentum, *incitamento*.
 Incitabilis. *incitabile*.
 Includa. genus tunicæ interioris, *camicia*, *o sottana*.
 Incognoscibilis, qui cognosci non potest.
 Inconquinatus. non imbrattato.
 Incolor. decolor, *scolorio*. *Gloss.*
 Incoloro, as. *incolorire*.
 Incommunicabilis. *ἀκοινωνήτης*, *incommunicabile*, non communicandus.

Incompactus. *εὐκτακτός*, male compositus, *mal composto*, *mal unito*.
 Incomprehensio. dilato, *prolungare*. Gloss.
 Incompos. *ἀδύναμος*, impotens, *impotente*. Pap.
 Inconditus. non conditus *ἀκρίβης*, non *condito*.
 Inconfutibilis, qui non confunditur, *che non si confonde*.
 Inconscientia. *ἀπιστία*, inscientia, *ignoranza*. Gloss.
 Inconfutibilis. *ἀμάρτος*, non confutus, vel paucis futuris unitus.
 Incontaminabiliter. *ἀνεκός*, incorrupte, *incorrotamente*.
 Incrassatus. *ἀπαλοτροφής*, saginatus, *ingrassato*.
 Incrementor. creresco, *crevere*.
 Incraptor, *ὁ ἐπιπλήτων*, oburgator, *riprensore*. Gloss.
 Incrocari. croco aspergi, *offer' asperso di zaffarano*.
 Incubinum pro concubina dixit antiquitas.
 Incudo, is, *ἐμπάω*, cudendo imprimi, *stampare, o cianare*.
 Inculpo. *ἀπαύμα*, accuso, *inculpare*.
 Incunctans. non cunctans, *preso*. Paulin. Petroror. l. 5. v. 132.
 Incurabilis. *ἀνίατος*, incurabile.
 Indepere. acquirere, invadere, *acquisitare*.
 Indefrens. non defrens, *che continua*. Gloss.
 Indisciplinatus, & Indisciplinosus. disciplina carens, *senza disciplina, indisciplinato*.
 Indifficiabiliter. indissolubiler, *indissolubilmente*.
 Individue. indivisibiliter, *indivisibilmente*.
 Indormis. infornis, *senza sonno, vigilante*.
 Indubie. indumenta, *vestimenti*. Gloss. lfd.
 Inducticius. *ἐνισκαπός*, qui inducitur, *chi viene indotto*. Gloss.
 Indulcoro, as. indulco, *indolcire*.
 Induforus. *senato*, quasi in foro versans.
 Indumina. indumenta, *vestimenti*. Pap.
 Induratio. indurandi actio, *indurazione*.
 Indurator. qui indurat, *chi rende duro*. Gloss.
 Indureo. indurefco, *indurarsi*.
 Indutriere. docere, *insegnare*. Gloss. lfd.
 Indutria. industria, *industria*.
 Inedax, qui non edit, vel qui non est edax, *non molto mangione*. Gloss.
 Inemendatus. non emendato.
 Ineruditio. eruditionis carentia, *privazione d'erudizione*. Gloss.
 Inesif. iners, *pigro*. Gloss. lfd.
 Inexpiabiliter. *inaspabilmente*.
 Inexpitatus. non purgato.
 Infallibilis. *infallibile*.
 Infatigabiliter. *infatigabilmente*.
 Infectorium. officina tinctoris, *bottega di tintore*. Gloss.
 Infenditor. defensor, *difensore*. Gloss. Philox.
 Inferilia. *ἐντρυφία*, interna loca, *luoghi di sotto*. Gloss.
 Inferior. qui infercit. ¶ Item qui infert, *chi porta*.
 Infertum vinum. Lege *inferium*, & V. in Calpeino.
 Infestumino. mare latrocinando infesto, *fare il corsale*.
 Infibulatio. *affibbiamento*.
 Infidulum. vas angustioris oris, ut urceus, ut humor, aut vinum infundatur.
 Infiduciarie. oppignerare, *impegnare*. Gloss. lfd.
 Infifcor. fisco regio applicor. *esser confiscato*.
 Informacoe. formarius paries, qui duabus tabulis circumdatis, tanquam in formam infercitur.
 Infortiatum. titulus tomi secundi Digestorum. V. *Alciat*.
 Infortuno, as. infortunatum facio, *rendere miserabile*. Gloss.
 Infrendes. pueri sine dentibus, qui frendere non possunt.
 Infrontate. imprudenter, *sfacciatamente*.
 Infullionicatus. impolitus, *rozzo*. Gloss.
 Infuforius, vas, in quo est oleum, quod ponitur in lucernis. ¶ Item, per quod projicitur, abutio calicis. *Ves. Dictionar*.
 Infuso, as. fuso involvo, *infusare*.
 Ingeniculatio. actus ingeniculandi, *inginocebbazione*.
 Ingrano. grana in horreum ingero, *portar' il grano in granajo*. Glossar.
 Ingravido. *ingravidare*. Paulin.
 Ingrufia. ficus veneno infecta, *fico avvelenato*.
 Inhæredito. hæreditatem capio, *ereditare*.
 Inharundulatio. collectio arundinum, *raccolta di canne*.
 Inhibæ aves. infaustæ, adversæ, quæ inhihent. *uccelli infausti*.
 Inhibitor. exactor, quasi inhihent lites. *Cath*.
 Inhonores. idem ac honores, *onori*.
 Initiæ. ligulæ, quæ annectuntur ante pectus.
 Initiatrix, icis. foem. ab initiator. *Salvian*.
 Innaturalis. non naturale.
 Innox, ocis, innocuus, *innocente*. Gloss.
 Innovator. qui innovat, *chi fa cose nuove*. Gloss.
 Inobedientia. *disubbidienza*.
 Inobedio. *disubbidire*.
 Inradat. demigrat, *annoverfe*. Gloss.
 Infanctus. non sanctus, *non santo*. Gloss.
 Infanabiliter. *infaustamente*.
 Infapiens. infapiens, *sempre*. Gloss.
 Inscenfor. miles claffarius, qui avem inscendit.

Inscindo. scindo, *tagliare*. Pet. Chryfolog.
 Infecus. prope, *appresso*. Gloss.
 Infemitiatio. locus invidus, *luogo non praticato*. Gloss.
 Infenfescibilis, fenectutis expert. *chi non invecchia*.
 Infenfatus. *infenfata*.
 Infepelibilis. *infepolto*.
 Infertitius. infertus, *inseffato*. Gloss.
 Inficiale. jus ex inficis, *guazzetto*. Gloss.
 Infico. infeco, *tagliare*.
 Infignitas. nobilitas, *nobiltà*.
 Infobria. Infubria.
 Insplendefco. splendo, *risplendere*. Gloss.
 Inftitrix. ancilla, quæ pro domina negotiatur *fattora*.
 Inftitramentum. quod infertitur.
 Inftitricatus. vulneratus, *ferito*. Gloss.
 Inftufus. non ftufus, non *persuaso*. Gloss.
 Inftulo, as. in infulam convertor, *divenir' iftulo*. V. Inftulatus in Calpeino.
 Inftultus. us. *infulto*.
 Inftummo, as. perficio, *perfezionare*. Onomast.
 Inftentamentum. *ἀπίασμα στήγης*, *compimento di cafa*. Gloss.
 Intartizare. pervertere. *Pap*.
 Intellones. folles lucernarum. *lfd. Gloss*.
 Intentatilis. qui tentari nequit, *che non può tentarsi*. *Gloss. gr. lat*.
 Intentator. qui tentat, *tentatore*.
 Interamnia. chorda, *corda*. *lfd. gloss*.
 Intericilium. spatium inter cilia sine pilis. *lfd. l. II. c. 1.*
 Interciere. fequeftrem effe. ¶ Item apud fequeftrem deponere.
 Intercifimen. intercilio, *tagliamento per mezzo*.
 Intercurtaneus. intercus, *tra carne, e pelle*.
 Interdiarius. qui interdiu furatur, *chi ruba di giorno*. *Gloss*.
 Interdictorius. qui ad interdiciendum pertinet. *Salvian*.
 Interfines. interjecti fines, *termini posti di mezzo*. *gloss*.
 Interfinium. inter fines positum, interfeptimentarium.
 Intergeries. *parete di mezzo*. *gloss*.
 Interlocutoria fententia dicitur, quæ non definit controverfiam, fed aliquid obiter ad causam pertinens decernit.
 Intermetium. spatium inter metas, *spazio tra le mete*.
 Intermiffio. fine intermissione, *continuamente*.
 Internecida. qui fallum testimonium fecit, & ob id hominem occidit. *lfd. l. 10.*
 Internecies. internecio, *uccifione, frage*. *lfd.*
 Internoctatio. pervigilium, excubiæ, pernoctatio. *lunga veglia*. *gloss*.
 Interpedo. as. eo, ambulo, *camminare*.
 Interpendium. cum lanx una non magis dependet altera. *gloss*.
 Interpolo, æ, m. t. qui interpolat, *chi rappezza, rigattiero*.
 Interpolio. interpolo, *rappezzare*.
 Interpretæmium, & interpretium, quod ultra pretium accipitur, *il sopra più della prima compra*.
 Interpretatiuncula. *picciola interpretazione*.
 Interrator. qui interrattit. *gloss*.
 Interrogamentum. interrogatio, *interrogazione*. *gloss*.
 Interruptor. qui interrumpit, *interruttore*.
 Intersepia. feptimentum, *tramezzo*. *Onomast*.
 Interfeptimentum. interfepta, *tramezzo*. *Gloss*.
 Interfeptum. *tramezzo*. *gloss*.
 Interfignium. locus inter duo figna, *luogo tra due fegni*.
 Intertexo, is. *teffere in mezzo*.
 Intertius. fequefter tertius, quem duo fequuntur.
 Interturria. loca inter turres, *corrine*.
 Inthronizo, as. in throno colloco, *collocare ful trono*. *Vet. Dictionar*.
 Incolerabilitas. intolerantia, *intolleranza*. *gloss*.
 Intomata. jumentorum tubera, *coftane*. *Onom*.
 Intortitum. funale, *forcione*.
 Intoxico. venenum exhibeo, *rofficare, avvelenare*.
 Intrarius. *intimo, intrinfeco*.
 Intrinfece. *intrinfecamente*.
 Intripola veltis, eadem ac interpolis. *vefte rifatta*. *lfd. l. 19. c. 22.*
 Introitorius. ad introitum pertinens, *che appartiene all'entrata*.
 Investitura. introductio in poffeffionem, *collocazione nel poffeffo*.
 Invidio. invidiofe, *con invidia*.
 Invidiola. *invidiofa*. *Sipontin*.
 Invilito. vilem reddo, *avvilire*. *gloss*.
 Invisco, as. visco inficio, *invischiare*.
 Involator. fur, *ladro*.
 Involumen. &
 Involutum. involutio, *inviluppo, invoglio*.
 Jocista. qui verbis jocatur, *burlofe*. *Gloss. lfd.*
 Joculax. jocosus, *ridicolo, scherzatore*. *gloss*.
 Joguvium. captivitas, *fervitus, schiavitù*.
 Jofacocharum. faccharum aqua rofacea conditum.
 Jorfum, & Jofum. deorum, *di forte*.
 Jpes. vermuculi in vitibus nascentes, convolvuli.
 Jpnoaufta. *ἰπνοαυστὰς*, *fornavo*. *gloss*.
 Irenica. *ἱρηνικὴ*, preces pro pace, *pregbiero per otteper la pace*.

Irefione. *εἰρησιώγη*, ramus lana velatus, & habens omnigenos terræ fructus dependentes, ante januas ædium fufpenfus in honorem Apollinis, ad famem arcendam.
 Irmus. hymnus, qui ante trnparium concinebatur, ita dicitur, quod reliquorum, quæ canerentur, confequentia ab eo duceretur. *Lex. gr*.
 Irneum. placentæ genus ab irnea dictum.
 Ironicus. *ἱρωνικός*, ad ironiam pertinens.
 Irregularis. qui est sine regula, *senza regola*.
 Irrifibilis, irridentus, *degnò di rifo*.
 Irritatrix. quæ provocat, *infingarrice*.
 Irrugio, is. valde rugio. *ruggir molto*.
 Irrumpibilis. qui rumpi non potest, *che non può rompersi*. *gloss*.
 Ifagogicon. *ἱσαγωγικόν*, *introduzione*.
 Ifangelia. *ἱσαγγελία*, nancium conforme, *avviso simile*. ¶ Item judicium, & accusatio proditorum, & quorum crimina legibus non continentur.
 Ifangelus. *ἱσαγγελος*, Angelis par, *uguale agli Angeli*.
 Ifca. medulla nucis, quæ in ligno ipfo continetur.
 Ifchas. *ἱχθῆς*, ficus arida, *fico fecco*.
 Ifchemata. *ἱχθυήματα*, sanguinem attenuantia, aut fupprimentia.
 Ifchemus. *ἱχθυήμα*, vim habens sistendi sanguinem, *che ftagna il fanguine*.
 Ifchnophonia. *ἱχθυόφωνία*, linguæ hætitatio, vocis exilitas, *effortanza di lingua*.
 Ifcophoricus. saltatio in honorem Bacchi.
 Ifchuria. *ἱσχυρία*, urinæ fuppressio ex morbo, *fuppressione d'urina*.
 Ifcola. *fcuola*.
 Ifclafia. *ἱσκλησία*, ingressus, *entrata*.
 Ifemerinus. *ἱσημεριός*, æquinoctialis, æquidialis, circulus in fphæra.
 Ifis. emplaftrum confertens in atra bili.
 Ifoces. pifcis, ex quo primum ificia tacta. *lfd.*
 Ifodos. *ἱσόδος*, introitus, *ingresso*.
 Ifonomia. *ἱσωνμία*, æqualis diftributio, æqualitas juris.
 Ifopolitia. *ἱσπολιτεία*, communis reipublicæ gerendæ cura.
 Ifofceles. *ἱσοκέλης σχῆμα*, figura trianguli duos tantum angulos æquales habens.
 Ifofates. *ἱσφατης*, æqualitatis recognitor.
 Ifox. pifcis genus.
 Iftre. recte. *rettamente*. *gloss. lfd.*
 Iftalio. peregrinus in Italia morans.
 Iftnero, as. *far viaggio*.
 Ifthymbus. *ἱσθυμβόν*, saltatio in honorem Bacchi.
 Ifubilatus, us. clamor rusticorum, *giubilo*.
 Ifubaba. herba.
 Ifucundo, as. jucunditate afficio, *rallegrare*.
 Ifudicatorium. locus, ubi judicatur, *luogo dove fi giudica*. *Gloss*.
 Ifugulator. qui jugulat, *fcannatore*. *gloss. & Salvian*.
 Ifulea. Ifilia. *gloss. lfd.*
 Ifumentarium. locus, ubi ftant jumenta, *luogo dove fi fermano i giumenti*. *gloss*.
 Ifuncata. lac concretum, & juncò involutum, *giuncata*.
 Ifunctor. qui mulos jungit ad herfam.
 Ifungula, jungla, feu jugla. habent jugales.
 Ifunis. juvenis, per fyncop. *giovane*.
 Ifunus. animal quoddam quadrupes.
 Ifuraticus. fcholasticus, legis peritus. *dotore*. *Gloss. lfd.*
 Ifucella. ifuculum, *mineftina, intingolette*. *gloss*.
 Ifucellarius. qui ifucellum facit, *cuoto*. *gloss*.
 Ifuffo, fevere jubeo, *comandare con feverità*.
 Ifuffor. qui jubeat, *chi comanda*.
 Ifuftidium. dies, quo jus dicitur, *giorno, in cui fi vende ragione*. *Gloss*.
 Ifuftificatio. *giuftificazione*. *Vox Theol*.
 Ifufum. deorum, *in giù*.
 Ifuxto, as. appropinquo, *avvicinarmi*.
 Ifixæ. varices, cum fanguis in crurum venis dilatatur.
 Ifxon. avis ex vulturum genere.
 Ifxus. vicium, quo aves capiuntur, *vischio*.
 Ifyxta. juxta, *appresso*.
 Ifzone. veltis fatyrica, *vefte da fatiro*.

K

K Aii. margines, feu crepidines molium, quibus flumina oberantur. ¶ Item cancelli.
 Kyrie elefon. Domine miferere.
 Kupti. *Ægyptii* Christiani.

L

L Aberna. ferramentum latronum, vel furum. ¶ Item latro, aut qui filios alienos feducit. ¶ Item gladiator. *Gloss. lfd.*
 Labilitas. *sfaruccevolezza*. Sarisberiens.
 Labiolium. parvum labium. *labbreto*.
 Laboratorium. locus deftinatus operibus chymicis.
 Labronium. fpecies lati poculi.
 Lablilis. labilis, *sfaruccevole*. *Gloss*.
 Labyzus. gummi genus odoratifimum.
 Lacatifimus. laqueus, decipula. *laccio*. *lfd. Gloss*.
 Lacca.

Lacca. res quædam rubea, quæ tenuibus lignorum surculis inharere, sapore non ingrato.
 Laccarius. qui puteos, aut fossas effodit, *cava pozzi*. *Gloss.*
 Laccus. puteus, lacus, cisterna. *pozzo*.
 Lachebra. illecebra, *accarezzamento*. *Adelhelm.*
 Lachanopola. λαχανοπωλῆς, olerum venditor, *chi vende ortaglia*.
 Lachanopolium. λαχανοπωλείον, forum olitorum, *piazza dell'ortaglia*.
 Lacinata vestis. vestis sinuosa, *veste piena di falde*.
 Laconice. Λακωνικός, breviter more Laconum.
 Lactanum. potio ex lacte, *lattata*. *Isid.*
 Lactena. malleum, *martello*. *Gloss. Isid.*
 Lacticularius. & Lacticulosus, qui lac non habet, aut parum, *che ha poco latte*. *Gloss.*
 Lactidiaci. qui circa umbilicum calce percussim sunt.
 Lactiphagus. lac edens, *mangia latte*.
 Lactifolus. lacteus, vel lacte plenus, *pieno di latte*.
 Lactumen. pustula in capite puerorum nascentes, quasi lactis impuritas, *laurime*.
 Lacturiosus. Porcellus lactens, nondum ab lactatu.
 Lactulata vestis, quæ lacus quadratos quodam cum pictura habet intextos, aut additos acu.
 Lacinula. parva lacuna, *picciolo buco*.
 Lamargia. λαμαργία, gulosis, voracitas. *golosità*.
 Lamargus. λαμαργός, gulosus, vorax, *gosofo*.
 Lamuschaton. λαμυσχάτων, primum gladiatoribus datum ob adversarii jugulationem, *premio de' gladiatori*.
 Laganus. laxus, subinanis, *vuoto*.
 Laisus. sinus, gremium, *grembo*.
 Lalage. λαλαγή, clamor, vociferatio, *scbiamazzo*.
 Lalangia, & lalangula. crucifera, *crosta*. *Gloss.*
 Lamboideus. futura cranii, a figura A sic dicta.
 Lamentator. qui lamentatur, *chi si lamenta*. *Gloss.*
 Lamentatrix. *che si lamenta*. Scriban. de Pass. Dom. c. 10.
 Lampadaphoria. λαμπαδαφορία, lampadis gestatio. *portamento di lampade*. *¶* Item lusus quidam Atheniensium, de quo vide Lampas in *Calcepio*.
 Lampium. pulpitum, analogium, *leggio*. *Isid.*
 Lampyroter. λαμυροτέρα, saltationis genus.
 Lanagravi. regionum, aut linitum comites.
 Landula. alauda, *alodola*.
 Languitudo, & Languitas. *languidezza*.
 Lanator. lanisus, *beccajo*. *Gloss.*
 Lanatorium. laniena, *beccaria*.
 Lanicus. laneus, *di lana*.
 Lanilutor. qui lanam lavat, *fullo*, *lava lane*. *Gloss.*
 Lanipendens. mercante di lana.
 Lanium. laniena, *beccaria*.
 Lano, as. lanam produco, *produr lana*.
 Laoplanus. λαόπλανος, dæmon popularis, impostor, *calunniatore*.
 Lapatias. vestis principum Constantinopolitanorum.
 Lapidinarius. lapicida. *scarpellino*. *Gloss.*
 Lapidæfor. *scarpellino*.
 Laqueo, as. illaqueo, *allacciare*.
 Larcus, vas vimineum, in quo feruntur carbones, *corba del carbone*.
 Lardarium. locus, ubi lardum servatur, *lardelliera*. Alii exponunt particulas lardi a coquis in carnes immittas.
 Laricinus. qui est ex larice, *di larice*.
 Larna. rosarium, *rosetto*. *Gloss. Isid.*
 Larus. folica, avis quædam aquaticæ.
 Larynx, yngis. gula, guttur, vel ostium asperæ arteriæ, *gola*.
 Lascia. tractus lanæ. *Greg. Turon.*
 Laferculi. placentulæ, *foccacie, sorte*.
 Lassa. mappa villos habens, *manipolo, salviesta*.
 Laticius. mus, *forcio*.
 Lasso. lassus sum, *essere stanco*.
 Latebro, as. abscondo, *nascondere*.
 Laterani. satellites, qui Principis latus servant. *soldati di guardia del principe*.
 Lateratim. ex utroque latere, *dall'uno, e l'altro lato*.
 Latio, as. latum facio, *allargare*. *Gloss.*
 Latioquens. qui magna loquitur, *che parla di gran cose*.
 Lato, as. *allargare, dilatare*.
 Latomus. latro, lapicida, *scarpellino*.
 Latria. λατρεία, servitus, cultus, religionis obsequium.
 Laudamentum. arbitrium, iudicium, consilium, *arbitrio*. *Cujas.*
 Laudidignus. laude dignus, *dego di lode*. *Gloss.*
 Laudifico. laudo, *lodare*. *Gloss.*
 Laudum. sententia, arbitrium. *¶* Item transactio.
 Laudum. Ecclesiastica vasa, *vasi di Chiesa*. *Pap.*
 Laureo, as. coronam, *coronare*. *P. Chrysol. & Sarisberiens.*
 Lautitas. lautitia, *delicatezza, magnificenza in cibi, e obis*. *Gloss.*
 Lautule. diminut. a laute, *alquanto lautamente*.
 Lautulus. diminut. a lautus, *alquanto lauto*.
 Lauzanum. animal quoddam quadrupes.
 Lazaros. vestis mortualis, *veste da morto*.
 Lazarus. homo recens mortuus, *uomo morto di fresco*.
 Lazulus. lapis opacus, sapphiri colore, aureis

punctulis exornatus.
 Lazurion. color cæruleus, *azzurro*.
 Leberis. serpentis exuvium. *Spoglia di serpente*.
 Lebia. λεβία, piscis. *pesce*.
 Lecanomantia. λεκανομαντεία, divinatio per pelvium.
 Lecanomanticus. λεκανομαντικός, ad lecanomantiam pertinens.
 Lecanomantis. λεκανομάντης, qui per pelves divinatur.
 Leccator, gulosus, *gosofo, leccone*. *¶* Item mediator. *mezzano*. *Isid. Gloss.*
 Lecithus. λεκίθος, vitulus, *rosso dell'uovo*. *¶* Item pisum.
 Lecithopola. λεκίθοπωλῆς, ovorum venditor, vel pisorum, *chi vende uova*.
 Lecithopolis. λεκίθοπολις, ovorum venditrix.
 Lectarius. qui lectos facit, *chi fa letti*.
 Lectianus. *messale*. liber sacrarum lectionum.
 Lectistitium. statio lecti. *Gloss. Isid.*
 Lectrum, & legium. pulpitum, in quo legitur. *pulpito*.
 Ledatium. tunica æstiva, *tonaca da estate*.
 Ledo, onis. maris æstivatio, *bollimento del mare*.
 Leguminarius. qui legumina vendit, *chi vende legumi*. *Gloss.*
 Lemosus, qui lema laborat.
 Leithund. canis ductor, Germanica vox.
 Lenon. ληνών, Januarius, *Gennaro*.
 Lenobates. ληνόβατης, qui uvas in torculari calcat, *chi calca l'uva*.
 Lenticularia. cella, ubi lenticule reconduunt. *luogo dove si ripongono le lenticchie*.
 Lention. linteum, *lenzuolo*. *¶* Item cingulum sacerdotale, *cinto sacerdotale*.
 Lentitas. lentitudo, *lentezza*.
 Lepadnum. lorum latum, quo collum equi ad jugum religatur.
 Lepiditas. lepor, *lepidezza*.
 Leptocarya. λεπτοκάρια, avellanæ, *nocciolate*.
 Leptoludæ. ficus pullæ. *fichi neri*.
 Leffa. machinæ bellicæ genus.
 Lethargici. canes tacite mordentes.
 Lethiscus. lethifer, *mortale*.
 Leuce. λευκή, populus alba, *pioppa bianca*.
 Leuciscus. piscis et mugilum fluvialium genere.
 Leucochalcos. λευκοχάλκος, aurichalcum, *ostione*.
 Leucoma. λευκόμα, album oculi. *¶* Item album ovi. *chiavo dell'uovo*. *¶* Item tabula illa, in qua iudicum descripta erant nomina, & in qua singularum annorum acta literis mandabantur a Pontifice Maximo.
 Leucosternides. λευκοστερνίδες, exigui pisciculi, *pesciolini*.
 Leucos. λευκός, album, *bianco*.
 Leucosotus. λευκοσώτης, ventus, idem ac Libonotus, quasi albus Notus, *Ostro Garbino*.
 Leucoparyphos. λευκοπάρφος, candidus, & nullo colore tinctis vetricibus indutus.
 Leucopygi. λευκοπύγοι, qui candidi sunt natibus.
 Leviathan. balena, magnus draco. *¶* Item Dæmon.
 Leudis, is. vassallus, subditus, *vassallo*.
 Leviga. instrumentum ad levigandum.
 Levio. leve facio, *alleggerire*. *Cath.*
 Levitacio. leve facio, *alleggerire*. *Gloss.*
 Levisticatum. potionis genus.
 Leunculus. parvus leo, *leoncello*.
 Lexicon. λεξικόν, vocabularium, dictionarium, *lessico, dizionario*.
 Lix. toramina, quæ in summo mali recipiunt funes.
 Libatorium. crater, quo funditur libamen in sacris.
 Libellarius. qui libellos defert.
 Libellatici dicuntur, qui idolis non quidem sacrificarunt, sed nomina per libellos dedere. *Cyprian. l. 3. ep. 2.*
 Libeum. vasculum in sacris, quo oleum effundebatur.
 Libitudo. libido, libitum, *volontà*.
 Libron. insignie, *livrea*.
 Licentiatu. in studiis emeritus, *licenziato*.
 Lichas. λιχάς, palmus, h. e. interstitium inter pollicem, & indicem extensus.
 Licitorium. lignum, ubi licia involvuntur, *subio*.
 Liscini. candelæ. *lucignoli*.
 Licite. licitissime. *Orosius*.
 Licis. negotiator, *negoziante*, a verbo liceor.
 Licia. linea. Antiquum, & obsoletum verbum.
 Ligius. vassallus, subditus, *vassallo, ligio*.
 Lignarium. lignaria cella, *legnajo*.
 Lignesco, is. in ligni duritiam concreasco.
 Lignile. lignarium, *legnajo*.
 Ligiarius. gulosus, catillo, nepos, *gosofo, leccone*. *Gloss.*
 Lilialis. iris quædam species, a similitudine lili, *giglio, azzurro*.
 Lilastrum. planta lilio similis, *gliagiastro*.
 Limator. qui lima polit, *limatore*. *Cyriil. Gloss.*
 Limatura. scobs. *limatura*. *Gloss.*
 Limbellus. parvus limbus, *piccola orlo*.
 Limbulus. picciolo orlo.
 Limentum. idem ac limes, *limite*.
 Limen, enis. λιμὲν, portus, *porto*.
 Limenophylax. λιμενοφυλάξ, custos portus, *guardiano del porto*.
 Liminium. servitium mortiferum, *captivitas, schiavitù*.
 Limæ. λιμῆ, stagnum, lacus, *palude*.

Limniscus. nota critica in censendis auctoribus.
 ¶ Item virgula inter geminos punctos jacens. *Isid. l. 1. c. 20.*
 Lincior, qui lingit, *chi lecca*. *Gloss.*
 Linothima palla. linteum ad lævam Sacerdotis, ad tergendum, *manipolo*.
 Linteator. lini textor.
 Lipophychia. & lipothymia, λιποψυχία, λιποθυμία, animi deliquium, *svenimento*.
 Liplana. λιπλάνα, reliquiæ, *rimasugli*.
 Liquamarius. qui liquamen vendit.
 Liquefco. liqueco, *liquefarfi*.
 Liguatum, i. liquamen.
 Lifa. linea, ora, limbus.
 Lithiasis. λιθίασις, calculi generatio in vesica.
 ¶ Item album tuberculum in palpebris.
 Lithoglyphus. λιθογλύφος, sculptor lapidum.
 Lithotomia. λιθοτομία, lapicidina, *cava di pietra*.
 Lithos. λιθός, lapis, *pietra*.
 Lithurgus. λιθουργός, lapidarius, *chi lavora pietra*.
 Litigatio. litis agitatio, *litigio*. *Gloss.*
 Litotes. λιτότης, frugalitas, *senoid*.
 Liturgia. λειτουργία, munus publicum, functio muneris Ecclesiastica.
 Liturgus. λειτουργός, minister sacer publicus.
 Liturgicus. λειτουργικός, ministratorius.
 Litus, homo dedititius, qui ingenuitatem suam mancipavit.
 Livia. columba agrestis, colore livido, *colomba selvaggia, gaza*.
 Livum. tectorium.
 Lixus. elixus, *lesso*.
 Lixiones. aquarum portitores. *Isid. Gloss. Al. leg. portitores, i porta aqua*.
 Lobus. infima pars auris. *¶* Item partes extremæ hepatis. *¶* Item lupus, apud Hispan.
 Loemodes. λοιμώδης, pestilens, *pestilente*.
 Locatarius. *chi prende ad affitto*.
 Logarithmæ, qui publicos redditus tractabant.
 Logarithmus. λογαριθμός, genus numeri. *V. Casp. Schost. curs. Mathem.*
 Logemporus, qui præter verba nihil affert.
 Logisterium. locus in quo exercitus recensetur, & militi stipendium datur.
 Logistice. λογιστικῆ, ars supputandi. *abbaco*.
 Logium. λόγιον, oraculum, præsertim soluta oratione editum. *¶* Item locus iudicii. *¶* Item collectio.
 Logodædalus. λογοδῶδᾶλλος, orator versutus, qui inania verborum ornamenta sectatur, *cianniatore ingegnoso*.
 Logopæus. λογοποιήτης, qui falsa comminiscitur, *mythologus*. *chi inventa favole*.
 Logodipnum. λογοδιπνον, cæna verbis condita.
 Logotheta. λογοθέτης, qui rationem ponit.
 Loliisco. in lolium degenero, *degenerare in loglio*.
 Loliæum. locus lolio confusus, *luogo pieno di loglio*.
 Loma. λώμα, parvula simbria, aut limbus.
 Lomentarius. qui lomentum conficit. *Gloss.*
 Lonche. λόνχη, cultri genus, quod adhibetur in liturgiis.
 Longanimis. paziente. *Isid.*
 Longanimitas. pazienza d'animo, *toleranza*.
 Longanimiter. patienter, *con pazienza*.
 Longiturnitas. diuturnitas, *longhezza*.
 Longiturnus. longinquus, diuturnus, *lungo*.
 Loquacito, as. multum loquor, *parlar molto*.
 Lordosis. λάρδωσις, incurvatio in anteriorem partem, cum quis capite pronus est, *viatiata dorsæ spina*.
 Lorifer. qui loriam fert, *chi porta la panciera*. *Gloss.*
 Lotax. mendicus, *povero*.
 Lotiolentus. lotio foedatus, *sporcatto con orina*.
 Lotrix. quæ lavat, *lavandaja*.
 Lucernarius. qui lucernam fert, vel facit, *lucernajo*.
 Lucido, as. lucidum facio. illustro, *far risplendere*.
 Lucifico. *far risplendere*.
 Lucigena. e luce natus, *generato di luce*.
 Lucinium. myxus lucernæ, *lucignolo*.
 Luco, as. sylvam cædo, *tagliare una selva*.
 Lucitor, aris. *lattare spesso*.
 Lucubrum. quidquid ex arida materia est ad ignem concipiendum, ut sulfurata. *Isid.*
 Lucuci. lucorum custodes, *guardiani di botchi*.
 Lucilla. lancea lata.
 Ludiarius. ad ludum pertinens.
 Ludices. meretrices, *meretrici*. *Isid. Gloss.*
 Ludotrophus. lanista, *maestro di fiberna*, quasi ludum alens gladiatorium.
 Luella. parva lues, *piccola peste*.
 Lumbarda. bombardæ, *artigianaria*.
 Lumbare, is. tegumentum lumborum, *braga*.
 Lunifa. Lunæ peritus, *pratico della luna*.
 Lunus, cinctus, quem publice habent servi.
 Lupinetum. locus, ubi lupini feruntur, *lupinajo*.
 Lupanarius. lupanaris dominus, *padrone del bordello*.
 Luparius. cacciatore di lupi. Passerat. ex Serv. Livum, lege lippio.
 Lurcinor. lurcor, *trangugiare*.
 Luscitus. myops, *chi ha corta vista, e castiva*.
 Lusculus. aliquando losco.
 Lustrabilis. λουστρίμιμος, spectabilis. *Gloss.*
 Lustrica. aspergillum, *aspergolo*.
 Lustrus. frater mariti, *fratello del marito*. *Gloss.*
 Luter. λυτήρ, vas ad lavandum aptum, pelvis. *Lu-*

I utium. lotium, *otias*.
 Lutor. qui insolet, *chi mette al sole*. Gloss.
 Lutrares balnearii.
 Luxatio, onis. motio extra locum, *stogamento*.
 Lycanthropia. *λυκανθρωπία*, rabies lupina, melancholice genus, *malanconia*.
 Lycanthropus. *λυκανθρωπος*, qui lycanthropia laborat, *malanconico*.
 Lyce, lux prima solem præcedens.
 Lychnidium. *λυχνίδιον*, lucernula, *lucernetta*.
 Lychnæus. *λυχνᾶς*, lapis pellucidus.
 Lychæares. *λυχνᾶρες*, qui lucernam accendit, *chi accende la lucerna*.
 Lychnia, *λυχνία*, dioptra ad lychni modum suspensa, *canocchiale*.
 Lychnicum. vespertinum tempus, quo lucernæ accenduntur.
 Lychnium. *λυχνίον*, candelabrum, *candeliero*.
 Lycophonon. *λυκοφώνον*, genus aconiti lupos occidentis. *erba, che uccide i lupi*.
 Lycopantheros. *λυκοπανθηρος*. animal lupum, & pantheram referens, *animale finilo al lupo, ed alla pantera*.
 Lycophilia. *λυκοφιλία*, lupina amicitia, *amicizia finta*.
 Lycophilii. *λυκοφιλοι*, suspecti amici, *amici sospetti*.
 Lycopodes. *λυκοπόδες*, tyrannorum satellites, *spgheri di tiranni*.
 Lymphæones. antra nympharum, vel officinæ, & sacratia artium.
 Lypelologus. aliis maledicendo molestus.
 Lyre. nugæ, *bagatelle*. V. Liræ in Calepino.
 Lyricen. qui lyra canit, *suonatore di lira*.
 Lyfidicus. *λυφιδικός*, qui omnia jura dissolvit.
 Lyfigamus. *λυφίγαμος*, nuptias solvens, *che scioglie le nozze*.
 Lyfiponia. *λυφίπονια*, laboris, & lassitudinis solventia.
 Lyssa. rabies canum sub caniculam.
 Lyteria. *λυτήρια*, solutoria signa, morbi magni solutionem præcedentia.
 Lytierfis. cantilena messorum, *canzone de' messorii*.
 Lytrofis. *λυτρόσις*, redemptio, *riscatto*.

M

M Acariotes. *μακροδους*, beatitudo, *beatitudine*.
 Macaria. *μακρία*, locus beatæ vitæ. ¶ Item beatitudo, *beatitudine*.
 Macarior. *μακρῶς*, beatus, *beato*.
 Macella. septa, claustra. ¶ Item genus teli, quod uno tantum cædit macrone, sicut Diclæ est, quod utrinque cædit.
 Machæropæus. *μαχαροποιός*, faber machærarum, *spadajo*.
 Macheron. viridis compositio medicamenti contra morbos articulares.
 Machæropola. *μαχαροπόλη*, qui machæras vendit, *spadajo*.
 Machæropoliolum. *μαχαροπόλιον*, locus, ubi machære venduntur, *bottega di spadajo*.
 Machamos. D. cember mensis, lingua Byzantina, *Decembre*.
 Mach. impii, perdit, *scellerati*.
 Machil. tunica talaris, hyacinthina, habens tintinnabula multa.
 Machir. cibus, *cibo*.
 Macholus. horreum sine tecto, *gransio senza tetto*.
 Macreo. macresco, *esser magro*.
 Macro, as. macrum reddo, *far magro*.
 Macrochir. *μακροχίρ*, longimanus, *chi ha le mani lunghe*.
 Macrocentra. longiores recessus.
 Macrocosmus. *μακροκόσμος*, magnus mundus, *mondo grande*.
 Macrocoronæ. longæ coronæ, *corone lunghe*.
 Macrifimus. saltationis genus.
 Madarosis. *μαδάρωσις*, glabrities, morbus, quo defluunt pili.
 Mafurtium. vel Mafortium, palliolium fœminæ breve, quo mulier caput tegebat in signum maritalis potestatis.
 Mæmisterium. *μαμακτηριον*, mensis Septembris, *Settembre*.
 Mæotrum. *μαεωτρον*, præmium, quod obstetrici datur, *pagò della balia*.
 Magas, vel Magadium. instrumentum musicum, tabula quadrata constans leviter convexa, intentis in ea fidibus. ¶ Item ea pars lyre, quæ plectro illiditur.
 Magerema. *μαγείρημα*, ferculum, *vivanda*.
 Mageremæ. infidie magicæ, *infidie magiche*.
 Magirus. *μαγίρης*, coquus, *cuoco*.
 Magistellus. parvus magister, *maestrucolo*.
 M. jisteria, s. dignitas magistri, *magistero*.
 Magmatarius. qui magmata facit, *chi fa ugnuenti*.
 Magnevus. longævus, *asempato*. Gloss.
 Magnificum. magnum opus, *grand'opera*. Gloss.
 Magniloquax. magniloquus, *chi parla di gran cose*. Gloss.
 Magodus. qui cantu magum referet.
 Magyrisia. lebes, *piagnata*. Gloss.
 Maholium. V. Macholus hic supra.
 Maia. amita, avia, matertera, nutritrix. ¶ Item genus cancerum maximum.

Majestaticus. ad majestatem pertinet.
 Majorennis. qui adultus factus tutoris cura non indiget. JCI.
 Majulium. edulii genus, quod mense Majo potissimum fiebat.
 Malacostracos. *μαλακοστράκος*, mollem habens testam. *di scaglia tenera*.
 Malatium. pomarium. *Isid.*
 Malce. resolutio membrorum ex frigore, aut nimio labore. *pedignosi*.
 Maleformis. deformis. *deforme*. Gloss.
 Malevolo. odio habeo. *odisre*.
 Malebarbis. glaber, *pelato*. Gloss.
 Maleforus. September Byzantinis. *Pap.*
 Malignor, aris. maligno, *malignare*.
 Malignofus. malignus, *malvagio* & *maligno*. Gloss.
 Mallenus. lanatus, *copesto di lana*.
 Malleo, as. malleo operor, *martellare*.
 Mallus. longa lana, vellus, *lana*.
 Mamburgium. curatio.
 Mamburgus. curator.
 Maniacæ. genus monilis, quod collo suspenditur.
 Mamilarium. parva forfex, *forbicezza*.
 Mamluchus. mancipium ære emptum, *servo comprato con danajo*.
 Mammo, as. lacto, mammam præbeo, *lattare*.
 Mammatus. s. mammæ similitudinem habens. ¶ Item grandes habens mammæ.
 Mammona. deus divitiarum. ¶ Item ipsæ divitiæ. Vox Syra.
 Mamzer. de scorto natus.
 Mana. mater: manita, parva mater. *Gloss.*
 Mana, tributa, *sributi*.
 Mandatarius. cui mandat.
 Mandibularius. ad mandibulum pertinet.
 Mandiburgus. curator, advocatus.
 Mandra. deceptio, fraus, *inganno*. *Isid. Gloss.*
 Mandror, aris. cavillor, *beffare, ingannare*.
 Mandualis. cancellus, qui desuper tunulum stat.
 Mandulus. census claustræ horti. *Pap.*
 Mandya. vestis militaris genus.
 Maneris. conditio, fors, ratio, *maniera*.
 Manganarius. qui facit mangana, quæ sunt instrumenta bellica.
 Manganula. præstigiæ, *giuochi che fanno travedere*.
 Manganum. *μαγγανον*, instrumentum ad jacienda tela, *mangano*.
 Maniacæ. *μανιάκις*, monile, torques, *collana*.
 Maniacus. *μανιακός*, turiosus, insanus, *pazzo*.
 Maniclavium. clava manualis. ¶ Item flagellum.
 Manicleatus. manicatus, *manicato*.
 Manico, as. mane eo, mane fergo, festino. *Per. Chrysol.* ¶ Item per manum teneo. ¶ Item manfito.
 Maniductus, & manductor. qui in medio choro stans manuum plausu signa dabat.
 Manifest. manum dans. *Isid. Gloss.*
 Manit. edificat. *Isid. gloss.*
 Mannire. monere, *avvisare*.
 Mannita. monitio, *avviso*.
 Mannos. monilis genus.
 Manopera. manus opera.
 Manferes. de scorto nati, aut matre nobili, patre vero ignobili.
 Mansionatici. hospium susceutores, *che accolgono ospiti*.
 Mansionaticum. hospitiæ expensæ, *spesa dell'ospizio*.
 Mansuetio. mansuefacio, *render mansuetio*.
 Mantia. *μαντήα*, divinatio. vaticinium, *indovinamento*.
 Mantice. *μαντήα*, ars divinandi, *arte d'indovinare*.
 Manticulatio. furtum, fraus, *sagliamento di borsa*.
 Mantuelis. chlamys, *mantello*.
 Manualium. candelabrum, *candeliere*.
 Manubia. iteratio doctrinæ. *Isidor.*
 Manubrare. vigilare, pernoctare, *vegliare*.
 Manuinspex. qui manum inspicit, *chiromantes, chivomanto*.
 Manupletius. manum implens. *chi riempie la mano*. Gloss.
 Manutergium. mappa, *sovagliuolo per asciugare le mani*.
 Manutius, vel manus, magnas manus habens, *di mani grandi*.
 Mapparius. qui mappam in circo mittebat.
 Maranus. apostata.
 Marasmus. *μαρασμός*, tabes.
 Maratha. templum majus.
 Marcesibilis. qui marcet, *che diviene putrido*.
 Marcido. marcidum reddo, *render putrido*.
 Marginalis. ad marginem pertinet, *marginale*.
 Margineus. *marginale*.
 Marcha. terminus, finis, *confine*.
 Marchio. qui marchæ præest, hoc est limiti, *Marchese*.
 Marefchalcus. qui equos curat.
 Maren. lufus genus.
 Marila. ignisventus. ¶ Item pulvis carbonum.
 Martellus, & marteus. malleus, *martello*.
 Maruda. mensura sex heminarum.
 Mafaria. fupellex, *mobili, o massarizze di casa*.
 Mafca. venefica, *saga, frega*.
 Mafcauda. vas potorium, *vaso per bere*. Gloss.
 Mafchala. machina, qua sarcinæ demittuntur in naves.
 Mafculo, as. mafculum facio, mafculo animalium indo.

Mafora. doctrina critica Hebræorum.
 Maforethæ. Hebræorum critici, seu sapientes.
 Maficatorium. medicamentum, quod maficator ad pituitam expundam.
 Mafix. *μαξίς*, *μαξίω*, verbero, punio, *bastonare, punire*.
 Mafix. *μαξίς*, ferula, scutica, flagrum, *staffile, sferza*.
 Maftromiles. magister militum.
 Mafrotechnia. *μαροτεχνία*, ars vana, & futilis, *arte vana*.
 Materiosus. multam materiam habens. *Gloss.*
 Mathema. *μαθημα*, disciplina, mathesis.
 Matricularius. Ecclesie œconomus.
 Mattumanus. qui graciles habet manus.
 Mattus. triftis, obtufus, *matto*. Gloss.
 Matylla. edulium sitim conciens, quo in media potione utebantur.
 Mavortis. vestis quædam mulierum, & monachorum. *veste*.
 Mauron. nigrum, *nero*.
 Maxima, s. regula principalis, & illustris, *massima*.
 Maximates. optimates, *principali*.
 Maza. farinæ mafa cum aqua, & oleo cocta, aut etiam lacte.
 Mecaculum. meatus, *corso, passaggio*.
 Meatum. meo more. *per mia ufanza*.
 Mechanopæus. *μηχανοποιός*, & Mechanureus. *μηχανουργός*, qui mechanica opera, seu machinas facit, *chi fa opere mecaniche*.
 Mecon. *μικον*, papaver, *papavero*.
 Meconium. *μικονίον*, succus papaveris.
 Medalia. numisma, *medaglia*.
 Mediate. cum medio, *mediamente*.
 Medicifici, & medifices. medici, *medici*.
 Meditabunde. cogitando, *pensando*.
 Meditatorium. locus ad meditandum aptus, *luogo per meditare*.
 Meditatus, us. meditatio, *meditazione*. Theodulf.
 Mega. *μέγα*, magnum, *grande*.
 Megadomesicus. magnus domesticus, *gran domestico*.
 Megaloplychia. *μεγαλοπύχια*, magnitudo animi, *grandezza d'animo*.
 Megalofchemus. *μεγαλόχημος*, monachus, *monaco*.
 Melamborius. ventus vehemens, quasi Boreas niger, *Circius*.
 Melancholice. per melancholiam, *malinconicamente*.
 Melanion. viola nigra.
 Melarium. locus malis recondens aptus.
 Mele, & Mela. instrumentum chirurgicum, quo aliquid infunditur vulneri.
 Meletema. *μελέτημα*, meditatio, *meditazione*.
 Meliceraton. potus ex aqua, & melle.
 Melipecta. cibaria mellita, *cibi cum mele*.
 Melitoma. opus dulciarium ex melle, *cosa fatta di mele*.
 Mellacium. *vino cotto*.
 Mellax. adultus, adolescens, *adulto*.
 Melliloquus. suaviter loquens, *chi ha parole melate*.
 Mellifones, pen. prod. mellarii. ¶ Item apum alvearia.
 Melonomus. *μηλονομος*, ovium pastor, *pecoraio*.
 Melota, & Melote. *μελωτή*, pellis ovilla cum sua lana.
 Melotis. auricularium specillum.
 Membranarius. qui membranas facit.
 Membranum. claustrum virginale.
 Membrulum. parvum membrum. *membrestro*.
 Memorialius. qui in acta refert. *Gloss.*
 Memphisæria. *μεμψισαίη*, crebra querela de sua sorte, *lamento continuo della sua disgrazia*.
 Memphis. *μειψίς*, querimonia, *lamento*.
 Mempticus. accusatorius.
 Menagyrta. *μεναγύρτης*, qui singulis mensibus aliquid colligit.
 Menaulum. jaculi species.
 Mendaciloquium. *παρρησια bugiarda*.
 Mendiciter. mendice, *mendicamento*.
 Mene. *μηνή*, defectus lunæ. ¶ Item luna ipsa.
 Meneruo. moneo, *avvisare*. in Saliari carmine, teste *Scalig.*
 Meniaticum. tributum menstruum.
 Meninges. *μηνίγγες*, duæ membranæ circa cerebrum circumvolutæ.
 Meningophylax. *μηνιγγόφυλαξ*, membranæ custos, lamina ænea, qua chirurgi capitis vulnæ curant.
 Menior. melior, *migliore*.
 Menificus. *μηνικός*, lunula, *lunetta*.
 Menitherium. mensa, in qua ponuntur convivii pocula.
 Menologium. *μηνολόγιον*, liber, in quo mensium ratio redditur, *menario*.
 Menægerulus. qui mensam gerit, *porta mensa*.
 Mentana. October, mensis Jovis. *Isid.*
 Mentilla. minima.
 Mentonialis. ad mentum usque hominis pertinens.
 Mentor. cogito, *pensare*.
 Menytrum. *μηνύτρον*, præmium, quod exploratori, & indici datur, *premio, che si dà alle spie*.
 Merarcha. *μεραρχία*, qui iustæ parti militum præest.
 Merarchia. *μεραρχία*, agmen constans ex viris bis mille quadraginta octo.

Mercedarius. qui mercedem dat, *chi distribuisce le mercedi*.
 Mercion. mercatus. *mercato*.
 Mererigæ. manifestæ turpitudines.
 Mergulus. funicularis, qui in lucerna flammam nutrit. *stoppino, lucignuolo*.
 Mergus, oris, vas, quo e puteo aqua extrahitur.
 Meridianum. circulus major in sphaera, per polos mundi, & verticem nostrum ductus, *Meridiano*.
 Meringa. pellis in aure, ubi fit auditus. *Vet. Vocabular*.
 Merismus. *μερισμός*, distributio, *partizione*.
 Meris. jaculi genus apud Helvetios.
 Merobium. tunis, *corda*.
 Merio, onis. actus mergendi. *Gloss*.
 Merulentus. mero plenus, *pieno di vino*. Fulgent.
 Mesarchon. *μιαρχον*, mesenterium.
 Mesaræum. *μεσάρειον*, mesenterium.
 Mesarnum. tributum dimidiatæ ovis.
 Mesatium. lorum ab equo alium equum tendens.
 Mesator. magistratus, ad quem litis deferrebant arbitrium.
 Mesaulium. *μεσάυλιον*, janua in medio posita, vel locus in media domo, *mezzo della sala, o della casa*.
 Mesenterium. *μεσεντήριον*, crassa, & adiposa membrana, medium inter intestina situm obtinens.
 Mesticum. *μεστικόν*, æs, quod pro loco occupando in foro mercibus vendendis solvebatur.
 Mesoboum, & mesobum. lignum medium inter junctos boves.
 Mesocranium. *μεσοκράνιον*, vertex capitis, *cima del capo*.
 Mesoneptimus. quarta septimana Quadragesimæ.
 Mesonyction. *μεσονυκτιον*, media nocte, *mezza notte*.
 Mesopentecolte. septimana quarta post Pentecosten.
 Mesophryum. *μεσόφρυον*, spatium inter supercilia, *spazio fra due ciglia*.
 Mesopleurium. *μεσοπλευριον*, locus inter costas.
 Mesoria. intervalia, & pausæ horarum canonicarum.
 Messias. *il Messia*, eiod il nostro Salvatore.
 Messicula. parva messis, *picciola messe*.
 Meta. *μετά*, græca præpositio, significans cum, post, & trans.
 Meta. præmium, quod datur, quando sponfam maritus domum ducit.
 Metabulum. fausta navigatio, *prospera navigazione*. Isid.
 Metacarpium. pars manus a junctura usque ad digitos.
 Metalepticus. *μεταληπτικός*, participativus.
 Metallifodina. *miniera*.
 Metaphorice. per metaphoram, *metaforicamente*.
 Metaphoricus. *μεταφορικός*, translatus, *metaforico*.
 Metaphrasis. *μεταφρασις*, mutatio in aliud orationis genus, *inte pretatio, interpretazione*.
 Metaphrenum. *μεταφρηνον*, pars corporis, quæ præcordiis a tergo est obiecta.
 Metaphysical. *μεταφυσική*, supernaturalia, *coffe sovranaturali*.
 Metaplasticus. transformativus.
 Metaffæ. b dentes, quæ nec agnæ sunt, quia illæ nondum dentes emiserunt, nec adasæ, h. e. veteres, sed a partu recentes, ideo aptæ sacrificio.
 Metasyntesis. *μετασυνθεσις*, exiguorum meatuum transmutatio ad statum naturalem.
 Metaxatum. *μεταξάτων*, sericum crudum, *sera*.
 Metaxiaticum. *μεταξιατικόν*, tributum, quod a metaxariis, hoc est ferici crudi negotiatoribus solvitur.
 Metaxyologia. *μεταξύλογια*, interpositio alicujus causæ, vel circumstantiæ in oratione.
 Meteora. *μετέωρα*, mixta imperfecta, quæ in sublimi aeris parte generantur, ut pluvia, nix, grando, &c.
 Meteorolefches. *μετεωρολέφης*, qui de rebus sublimibus nugatur.
 Meteorologicæ. *μετεωρολογική*, scientia meteororum.
 Meteorologus. *μετεωρολόγος*, de meteoris differens.
 Meteoroscopus. *μετεωροσκοπος*, qui sublimia respicit. ¶ Item solidus, ineptus, *solido*.
 Methium. sponfalitia, vel nuptialis donatio.
 Methodium. *μεθόδιον*, methodus. *metodo*. ¶ Item transitus.
 Meticulus. parvus metus, *picciola paura*.
 Metonymicus. *μετωνυμικός*, ad metonymiam pertinens. Hinc
 Metonymice. per Metonymiam.
 Meteoropscopia. *μετεωροσκοπία*, ars divinandi ex inspecta fronte.
 Meteorichium. interstitium inter plantarum ordines.
 Metragyrta. *μετραγύρτης*, ærucator, qui stipem Matrî Deum cogit.
 Metrenchytes. *μετραγχύτης*, instrumentum chirurgurum ad incipiendam in uterum medicamentum.
 Metriasmus. *μετρασμάς*, medietas.
 Metroacum. *μετρακόν*, carminis genus in honorem Matrî Deum.
 Metropater. mater, & pater, *madre, o padre*.

Metrophamiliæ. materfamilias.
 Metropolis. *μετροπολις*, qui Metropolitum incolit.
 Merzittum. templum minus.
 Micatio, onis. ludus micandi digitis, *giuoco della mora*.
 Miciidus. tenuis, parvus, *picciolo*.
 Microcosmus. *μικρόκοσμος*, parvus mundus, *piccol mondo*.
 Micrologia. *μικρολογία*, anxia cura circa res minutas, *ansietà nelle cose frivole*.
 Micrologus. *μικρολόγος*, nimis diligens in rebus parvi momenti.
 Micropsychia. *μικροψυχία*, pusillanimitas, *pusillanimità, viltà d'animo*.
 Microscopium. vitrum, quo res minutissimæ majores apparent.
 Migma. *μίγμα*, mixtura, farrago, hordeum cum palea, *mistura*.
 Migrator. qui migrat. *Gloss*.
 Milago. piscis super aquas volitans. *Isidor*.
 Millenarius, qui mille continet.
 Milleni, æ, a, adject. distribut. *mille*.
 Millefies. millies, *mille volte*.
 Milliens. millies. *mille volte*.
 Minabiliter. minanter, *minaccievolmente*.
 Mineralitius. pertinens ad mineral, h. e. ad præmium, quod datur præceptoribus. *Gloss*.
 Minera. vena terræ metallica, *miniera*.
 Mineralis. ex minera, *di miniera*.
 Miniographus. qui minio scribit, *chi scrive col minio*.
 Ministerialis. ad ministerium pertinens. ¶ Item vasallus militaris.
 Ministeriani. qui præfunt castris Principum.
 Ministeriariches. princeps ministerii.
 Ministrix. ministræ, *ministra*.
 Minoratio. actus minorandi.
 Minutarius. negotiator, qui minuta vendit.
 Minutum, i. nummi species.
 Minytica. ex alto causas detegentia.
 Mirach. abdomen. Vox Arabica.
 Miraculosus. miraculis plenus, *miracoloso*.
 Mirificentia, res mira, admiratio.
 Misanthropia. *μισανθρωπία*, odium hominum, *odio de li uomini*.
 Misanthropus. *μισανθρωπος*, hominum osor, *chi odia gli uomini*.
 Miscellanea. ultima cæna.
 Miseratrix. quam miseret, *misericordiosa*.
 Mistactum. scelus, *mistato*.
 Misocali. *μισόκαλοι*, qui ab omni elegantia, & cultu abhorrent, *nemici dell'onello*.
 Misogynia. *μισογυνία*, odium in mulieres, *odio di donne*.
 Missorium. concha modica, ubi aliquid liquoris immittitur.
 Mitea. affectio, vel vulnus nasi.
 Mitolinum. filum e lino, *filo di lino*.
 Mittendarius. miles palatinus, qui sæpe in provinciis mittebatur. ¶ Item exactor tributorum.
 Miva. succus cotoniorum, *sugo di cotogno*.
 Mivrus. *μivρος*, cauda carens, extrema parte mutilus, *senza coda*.
 Mixis. *μίξις*, mistio, *mescolamento*.
 Mixobarbari. *μivξοβάρβαροι*, qui ex altero parente Græco, altero Barbaro prognati sunt.
 Mixolydius. *μivξολύδιος*. toni musici nomen ex Lydio mixti.
 Mneusium. *μνημεισιον*, monumentum.
 Modernus. recentior hujus temporis, *moderno*.
 Calfiod.
 Modifmus. certus modiorum numerus.
 Molato. molitio.
 Molendinarius, ii. qui molendina conficit, vel qui molendino præest. Habetur hæc vox in quadam Inscript. apud Grut. pag. 114. n. 6. post annum Christi 369.
 Molendinum. mola, moletrina, *molino*. D. Bernard. epist. 8.
 Molinarus, ii. molendinarius, *mugnaio*. Gloss.
 Molitor. molendinis cultos, *mugnaio*. Hinc molitrix, *mugnai*.
 Mollifacio. mollio, *mollificare*.
 Molleo, es. mollesco. *ammollirsi*.
 Momus. *μωμος*, dedecus, ignominia, reprehensio, *disonore*.
 Monachicus. *μοναχικός*, & Monasticus, ad Monachos pertinens.
 Monachium. Monachorum status.
 Monarcha. *μονάρχης*, qui solus regnat, *monarca*.
 Monazo. solitarius vivo, *viver solo*.
 Monetarium. locus, ubi monetæ cuduntur.
 Monochordum. *μονοχόρδον*, instrumentum musicum ita dictum, non quod unam tantum chordam habet, sed quod omnes ejus chordæ unius vocis sint, nisi panniculi nexu distinguantur, *monicoordia*.
 Monobabylum. simplex conclave palatii secretum, in quo congregabatur Clerus Patriarcham electurus.
 Monocherium. *μονοχέριον*, armilla unius brachii, *braccialetto*.
 Monoclonos. *μονόκλονος*, species artemisizæ a ramuli unitate ita appellata.
 Monoclonus. *μονόκλονος*, tibiz cantus simplex.
 Monocofmum. *μονόκοσμον*, vehiculum ab uno jumento trahi solitum.
 Monodia. *μονωδία*, nœnia, cantus lugubris.
 Monodus. *μονώδης*, qui solus canit.

Monogamium. unæ nuptiæ.
 Monologion. *μονολόγιον*, sermo per omnia sibi similis, *ragionamento uniforme*.
 Monomachia. *μονομαχία*, pugna duorum, *duello*.
 Monometer. verius, qui unam habet mensuram.
 Monomœria. *μονομοιρία*, minutia partium.
 Monophagus. *μονοφάγος*, qui solus cœnat, *chi mangia solo*.
 Monophthalmus. *μονοφθαλμος*, monoculus, *chi ha un solo occhio*.
 Monopticus. qui uno oculo videt.
 Monoptoton. *μονόπυλον*, nomen unius casus.
 Monostrophus. *μόνοστροφος*, unam tantum habens strophem. Monostrophos dicitur oda illa, quæ unam tantum metri diversitatem habet.
 Monostylus. *μόνοστυλος*, unam columnam habens.
 Monostesaron. unum ex quatuor. Sic dicitur liber concordantiarum, quas vocant, quatuor Evangeliorum.
 Monotonus. *μόνοτονος*, qui uno tantum tenore progreditur, *d'un tuono*.
 Monstriger. monstrifer.
 Montanius. montanus, *montano*.
 Monticulus. *monticello*.
 Montigena. in monte genitus.
 Morbificus. morbum afferens.
 Morbuli, orum. vari, pustulæ in summa cute, pueris maxime infestæ, *rosolia*.
 Morbus Herculanus. apoplezia.
 Morcuffus. superciliosus, *severo*.
 Mordofus. mordax, *mordace*. Gloss.
 Moria. *μορία*, stultitia, *razzia*.
 Mormolycium, puerorum terculamentum, *spaventaccio*.
 Morochtus. lapis quidam Ægyptius, quo utuntur ad vestes dealbandas.
 Morofis. vitium animi, fatuitas, amentia, *razzia*.
 Morotton. e cortibus quippiam textum, quo se in Cerealiibus percutiebant.
 Morphæa. morbus, quo color mutatur.
 Morphæ. *μορφή*, forma. ¶ Item mutatio.
 Mortificus. ad mortem duco, *ammazzare, mortificare*.
 Moscharium. *μοσχάριον*, parvus moschus.
 Moschatula pyra. quæ odorem moschi referunt, *peve moscatelle*.
 Moschus. *μοσχος*, vitulus, *vitella*. ¶ Item tenellus pullus.
 Moschus. vel Moschum, sanguis cujusdam animalis suavem odorem spirans, *muschio*.
 Mottellum. parvum monstrum, *picciolo mostro*.
 Mostrum, monstrum. *mostro*, Gloss.
 Motabilis. qui sæpe movetur, *che spesso si muove*.
 Motacismus. frequens literæ M repetitio. *Isid. l. 1. c. 31*.
 Motamen. actus sæpe movendi. *Paulin. Petrocor*.
 Moton. linamentum ad implenda vulnera.
 Movita. malitia, *malizia*.
 Muco, onis. piscis ex mugilum genere, *razza*.
 Mufa. mucor, mucus, *muffa*.
 Mulcurius, qui mulos curat. *mulastiere*. Gloss.
 Mullotes. mutus, *muto*. Gloss.
 Mulocifarius. qui currum regit a mulis tractum. *Gloss*.
 Mulomedicus. medicus mulorum, *maniscalco*. *Jul. Firmic*.
 Multannus, qui multos habet annos.
 Multicola. qui multas colit. *Fulgent. adverb. Arian*.
 Multicomus. bene comatus, *che ha gran ciboma*.
 Muna. munera militibus data.
 Mundius. qui sui juris est.
 Mundium. patrocinium, *patrocinio*. ¶ Item dominium, *dominio*.
 Munduvaldus. tutor, *tutore*.
 Mungo, is, e naribus mucum detrabo, *emungo, moccare*.
 Munychon. *μυνυχών*, decimus mensis apud Athenienses.
 Muræna, &
 Murænula. ornamentum colli ex auri segmentis factum, torques, a murænæ similitudine, *collana*. *Isid. l. 19. c. 31*.
 Murceus. ignavus, *poltrone*.
 Murcinarius. mutulus, *mozzo*. Gloss.
 Murciolus. languidulus, *languidetto*.
 Murilegus. murilegulus. ¶ Item catus, *astuto*.
 Murmuriosus. murmurans, *mormoratore*.
 Murrio, is. clamor, proprium murium.
 Musageta, & Musagetes. Apollo Musarum ductor.
 Muscellarium. muscipula, *trappola*. Gloss.
 Muscetum, & Musculetum, locus, ubi muscæ abundant, *luogo pieno di mosche*.
 Muscius, a, um. ad muscas pertinens.
 Muscio. animal muscas captans, *moscione*.
 Muscor, aris. musco tegor.
 Musco, onis. musca magna, *moscione*.
 Musso. animal in vino nascens, *mosciolino*.
 Mussitabundus. musfians. *Onomast. Vet*.
 Mussitator. qui mussat. *Vet. Gloss*.
 Muteo. mutus sio, *mutire*.
 Mutitas. loquelzæ privatio. *Gloss*.
 Mya *μυια*, musca. ¶ Item genus ludi, cum quis clausis oculis ceteros captat.
 Myagra. muscipula, qua mures intercipiuntur, *trappola*.
 Mygale. *μυγάλη*, mus araneus.
 Myia. *μυια*, musca, *mosca*.
 Myinda. ludi genus, idem ac Mya.

Mylacris. *μυλακρίς*, blattæ genus circa molas nâcens.
Mymphur. lignum mediocris longitudinis, quod loro circumvolutum circumagunt fabri in operibus tornandis. *Sipont.*
Myrtas, adis. *μυρτιάς*, numerus decem millium.
Myrtica nux. *noce moiscata.*
Myrmecoleon. *μυρμηκόleon*, animalculum formicis intestum.
Myron. *μύρον*, unguentum fluidum.
Myrophora. mulieres unguenta portantes.
Myrtici. arcanorum Principis confici.
Myrtacismus. frequens repetitio literæ M.
Mythologia. *μυθολογία*, sermo, seu ratiocinatio fabularum, *discurso di favole.*
Mythologus. *μυθολόγος*, qui de fabulis disserit, *scissor di favole.*
Myxos. arbor quædam.

N

Nabilis. ad nandum habilis. *navigabile.* *Ver. Dictionar.*
Nabita, navita, *nochiero.* *Gloss. Isidor.*
Nablum. genus instrumenti musici, utri similis.
Nævulus. *navis plenus, pieno di nei.*
Nagarba. fasciculum spicarum in conum erectus.
Nago. vacillo, huc, & illuc fluctuo, *ondeggiare, o vacillare.* *Gloss. Isid.*
Nanus, *νάνος*, genus plantæ ex cafeo, & oleo.
Naophylax. *ναφύλαξ*, templi custos, *sagrestano.*
Napellus. herba venenata, sic dicta a figura nâpi in radice apparentis. *napello.*
Napocaulis. olus nâpo sapore simili, sed in caulem surgens, *caulorapa.*
Napunculus. parvus nâpus.
Narce. *νάριον*, torpedo, torpor, *torpore.* ¶ Item torpedo, pisces.
Narcotica medicamenta. *ναρκωτικά φάρμακα*, torporem, & soporem inducentia adversus sensum doloris. *sonniferi.*
Nardifcar. flagrat. *Gloss.*
Nardites. *ναρδίτης*, vinum nardi odore conditum.
Narditis. *ναρδίτης*, nardus montana.
Nario, is. nares frico, b. e. irrideo, *burfare.*
Nario, onis. subfannans. *Gloss. Isid.*
Narte. placenta odorata, ex qua fiunt unguenta.
Narthecophori, Bacchi ministri thyrsum gerentes.
Narus, a, um. gnarus, peritus, *perito.*
Nasale. ornamentum equorum.
Nasile. nâsi tegumentum.
Nasfale. cingulum, quod stringit pallium circa collum.
Nâstus. placenta ex melle, uvis passis, aliisque condimentis.
Natatura, natatio, *il nuotare.* *Gloss.*
Natfelidium, & gnaticidium. occisio filii. *Gloss.*
Nathinæus. vox Hebræa, Latine dedititius. *arresto.*
Navaculum. *navale, arsenale.*
Navarchus, idis. navis Prætoria. *la capitana.*
Naucratis. *remora pesce.*
Navities, ei. indultia, *diligenza.* *Gloss.*
Naula. genus instrumenti musici, idem quod psalterium.
Nauregus, &
Naurigus. navis princeps. *Isid.*
Nausificus. nauseam afferens, *che vece fastidio.*
Nautepibatæ. *ναυπηγῆς*, qui navem conficiunt, & nâuli loco nautarum officio funguntur.
Nebrias. species piscis.
Nebularium. locus, ubi vina instituebantur e-bibere tumum, ut vitium exuerent. ¶ Item medicum ad subiciendam messem per nubium tempus. *sezza.*
Nebulor, aris. inutilis fio, nebulonem ago. *Gloss.*
Necessito, as. *necessitare.*
Necesso, as. necessitare. *Fortunæ. l. 2. Mare.*
Necolatum. stultum, *paazzo.* *Gloss. Isid.*
Necopinanter. inopinanter, *impenfatamente.* *Isid. Gloss.*
Necromantes, *νεκρομαντῆς*, qui ex cadavere, vel mortuorum umbris evocatis divinat, *negromante.*
Necromanticus. *νεκρομαντικός*, necromantiæ deditus, *negromante.*
Necula. parva nex, *morte picciola.*
Netrenditium. annale tributum, quod rustici dominis, vel discipuli doctoribus afferre solent. scil. carnum aliquid, ut porcellus.
Neffendus. porcus domesticus carens testiculis. *Gloss. Isid.*
Nehallenia. dea navigantium.
Neiure. iniuria, *a torro.*
Nemêsis. *νέμεσις*, distributio, *distribuzione.*
Neozamus. *νεόζαμος*, qui recens uxorem duxit, *spozo, novizio.*
Neophytus. *νεόφυτος*, recens plantatus. ¶ Item qui nuper ad fidem accessit, *poco fa venuto alla Fede.*
Nephalia. *νεφέλια*, sobriorum festa apud Athenienses, in quibus non vinum, sed aqua multa libatur Soli, Lunæ, Memoriz, Nymphis, Auroræ, & Veneri.
Nephele. *νεφέλη*, nubes, *nuvola.*
Nephritis, idis. *νεφρίτις*, renum dolor, *mal di reni.*
Nephriticus. qui renum dolore laborat, *chi pe-*

tisce mal di reni.
Nepticula. vestis brevissima.
Nerviceus. ex nervo factus, *fatto di nervo.*
Nessus. *νήσος, isola.*
Netum. filatum, *filato.*
Neuma. jubilus.
Neumaticus. modulator dulcis.
Neunquam. nullo modo, *in niuna maniera.*
Neuris. *νεύρις*, herba, quam alii folanum, alii vesicariam appellant.
Neurospastes, π. *νευροσπάστις*, circulator, imagniculis quibusdam ludens, quæ neurospasta appellantur, quia nervo, vel fune intus tracta moventur, *chi fa giuocare i bambocci.*
Neuralia. vestimenta, quæ in neutra parte villos habent.
Neutre, adverb. neutro, nec in unam, nec in aliam partem.
Nibatus. splendidus. *splendido*, quasi nivatus.
Nibatimus, genus saltationis barbaricæ.
Nibita, aqua ex nubibus facta, aut nivibus, *acqua fatta di neve.*
Nicotitria, substantiæ. *Gloss.*
Nicolai panes. plantæ ab Augusto ita appellatæ, quod iis donatus fuerit a Nicolao Damasci.
Nicoifana. herba, alio nomine hyofcyamus.
Nideo, es, splendo. *risplendere.* *Acron. in Horæ. l. 2. sat. 7.*
Nigella. frutex pusillus, alio nomine melanthium.
Nigretacio. *annerire.* Onomast. Et passiv. nigrefco.
Nihilo. homo nihili. *Gloss.*
Ninna. vox nutritum blandientium.
Nisan. mensis septimus Judæorum.
Nitreus. nitrosus. *di salnitro.*
Nivifer. nivofus, *nevoso.* *Salvian.*
Nivita. aqua ex nivibus, *acqua di neve.* *Gloss. Isid.*
Nivito. nive conspergo. *Gloss. Cyril.*
Nixæ. parturientium dolores.
Nixe, adv. munite. *Isid.*
Nobiria dicebantur loca, quæ in metandis castris omnino vitabantur, ut montes, nemora, valles, quibus hostes se occultare ad insidias possent.
Nocibilis. nocens. *nocivo.*
Noctianus. noctis cultos. *vigil.* *Gloss.*
Nocticula. parva nox, *picciola notte.* ¶ Item læna.
Noctifuga. noctem fugiens. *chi fugge la notte.*
Nocumen, & nocumentum. noxa, damnum, *danno.*
Nomanandria. vacatio in præfectura, *ignavia, inertia.*
Nomarchia. *νομαρχία*, præfectura.
Nomata, um. nome, ulcera. *piaghe.*
Nomenclatio, as. nomine voco, *chiamar per nome.*
Nomia dea, hoc est Pales, dea pastorum, ita dicta a *νέμω*, pascio.
Nominofus. famosus, celebris, *celebre.*
Nomididactes. *νομιδιδάκτης*, qui leges docet.
Nomodidactalus. *νομιδιδάκταλος*, legis doctor.
Nomodotes. *νομοδότης*, primicerius doctorum, *jurisperitus.*
Nomophylax, cis. *νομοφύλαξ*, legum custos.
Nomos. *νόμος*, lex, *legge.*
Nomothetes, & *Nomotheta.* *νομοθέτης*, legis lator, *chi fa la legge.*
Nomothetia. *νομοθεσία*, de legibus tractatio, *legislatio.*
Nonageplex, quod nonaginta modis factum est, vel quod in nonaginta partes dividi potest.
Noneolæ. papillæ, quæ ex faucibus caprarum dependent.
Noningenteni, vel nongenteni, distributivus a nongentini. *novecento.*
Nonna. monacha virgo. *monaca.*
Nonnulla. rete ad capiendas aves.
Nonnus. vir fenex. ¶ Item major in monasterio.
Noxar. peccator, criminofus, *peccatore.*
Normatio, &
Normatura. compositio ad normam. *Auctoris rei agrar.*
Noro, as. novi, scio. *sapere.*
Nofolochium. *νοσολόχιον*, *spedale.*
Nofonarius. spofus, *spozo.*
Notaria, scripturæ compendium. *Fulgens.*
Noteo, ex. notefco, *farfi noto.*
Notha. peregrina.
Nothia. *νοθία*, pars bonorum, quæ nothis obvenit.
Notizos. medulla dorsi.
Novendium. spatium novem dierum. *nove giorni.*
Noverca. locus incultus, sterilis, lapidum congerie rudis, apud quosdam rei agrariæ Auctores.
Novercaliter. more novercarum, *da madreigna.*
Noxax. criminofus, *scellerato.*
Noxilis. nocens, *colpevole.* *Gloss. Isid.*
Nubeculosus. obscurus. *Joan. Savisber.*
Nugalitas. *nugæ.* *Gloss.*
Nugicus. nugas canens. *cantator di baje.*
Nugiparus. qui nugas parat.
Nullatio mutatio.
Nullitas. *nullità.*
Nullus, as. nullum facio, muto. *annullare.*
Numerarchæ. tribuni millenarii.
Numida. qui veodit herbas, vel qui alit pecora ad vendendum. *Gloss. Isid.*
Nuncupativum testamentum est, quod testator viva voce fecit.

Nandinium. nundinarum tempus. *tempo di fiere.*
Nunfio, vel nanfio. titubo, dubito, *dubicare.*
Nuntiatrix. *nunzia.* *Cassiod. l. 2. ep. 14.*
Nuntiolium. parvum nuntium.
Nuntiolus. parvus nuntius.
Nuo, is. *far cenno col capo.*
Nus. *vīs, mens. mente.*
Nutinare. ingenium, *genitura.* *Gloss. Isid.*
Nyctalopia. *νυκταλωπία*, nyctalopum morbus. *Isid.*
Nyctergia. *νυκτεργία*, q. d. noctifurgium, *el levar di notte.*
Nyctiorax. *νυκτιόραξ*, corvus nocturnus, *corvo notturno.* Sunt, qui noctuam esse putant.
Nyctophylax. *νυκτοφύλαξ*, qui noctu aliquid custodit, *guardia di notte.*
Nympha. *νύμφη*, membrana in muliebri pudendo. ¶ Item summa pars vomeris. ¶ Item calix rosarum paulum se aperiens.
Nymphagogus. *νυμφαγωγός*, qui sponfam ducit ad sponfam et domo patris.
Nymphæum. *νυμφæον*, thalamus sponforum.
Nymphœtria. pronuba, quæ sponfam et paternam domo ad sponfam ducit.
Nymphius. *νυμφίος*, sponfus, *spozo.*
Nympholeptus. *νυμφοληπτης*, qui a nymphis correptus est, *furius, furioso.*
Nyfia. saltationis genus.
Nyfia. *νύμφα*, repagulum, unde cursores moventur, *carceres, le moffe.*
Nyftagnus. *νυσταγμός*, dormitatio, *sonnolenza.*
Nyxa. pruna minor damascensis.

O

Oataricha. *ωπαρίχη*, mugilum ova sale condita, *causale, bottarga.*
Obæro. pretio, seu mercede conduco.
Obdulcesco. dulcis fio. *addolcirsi.*
Obduco, as. dulcem facio, *addolcisco.*
Obdureo. durus fio, *indurirsi.*
Obedo. comedo, *mangiare.*
Obelæ, arum, panes Biccio sacri.
Obelo, as. obelo, seu virgula noto.
Obfibulo. concludo, circumdo. *Isid.*
Obficus, turpis ludus, impudicus. *Pap.*
Obicula. parvus obex, *picciolo ostacolo.* *Gloss. Isid.*
Obiectamen. obiectio, *accufatio.* *Gloss.*
Obliamenta. vitis nigra. *Diofco.*
Obleta. oblatio, *obblazione.*
Oblego, as. contra lego, contra dico.
Obligatores. mercatores, *mercanti.* ¶ Item veneficia facientes.
Obligatura, colligatio, *legamento.* *Gloss.*
Oblogat. imperat. *Gloss. Isid.*
Oblicinamentum. caligo, error, *errore.*
Obnoxio. oppignatio, *pegno.*
Obololates. minutulus teneator.
Oboppa. instrumentum rusticum eruentis lapidibus, retereus caput upuræ avis, *picco.*
Obrendarium. in vet. scriptis. est locus in pavimento ad obruenda cadavera relictus. Sic obrendaria vasa, *ibid.* videntur esse scitilia sarcophaga.
Obfcurio. carceris custos. *In leg. Longobard.*
Obfcondor, aris, depon. obfcondo, *secondare, compiacere.*
Obfoitatus, obfoitatus, inquinatus. *Zeno Veronenf.*
Obfoitatus, as. obfero, inquit. *Gloss.*
Obftrictio, as, & obftrictor, aris. obftrictum ago, *adjuvo, far la balia.*
Obtendiculum. quo aliquid tegitur, *copertina.*
Obtenebrefco. tenebrefco fio.
Obultroncus. voluntarius, *promptus, voluntario.* *Gloss.*
Occamen. contufio glebarum. *Isid. Gloss.*
Occhi. arbores, e quibus mel defluit, *similes ficis.*
Occillator. qui glebas frangit, *occator.* *Gloss.*
Occifrio. tabernarius, *taaverniero.* *Gloss.*
Occubitus Solis. occafus Solis, *vramontar del Sole.*
Oceanine. filia Oceani.
Ochlagogium. contuluxus turbæ concitatæ in unum locum.
Ochros. *ώχρος*, legumini quoddam simile cicerulæ.
Ochthos. limbus, *veftis muliebriſ.*
Ocna. foramen dolii.
Ocna. *όκνια*, pigritia, *pigrezza.*
Octaeteris, idis. tempus octo annorum, *spazio d'otto anni.*
Octiduum. octo dierum spatium, *spazio d'otto giorni.*
Octingeni, &
Octingenteni. *ottocento.*
Octodecim. duodeviginti, vel decem & octo, *dicicento.*
Octopodion. flammeum Imperatoris habens multas imagines hierarcharum, cum octo lingulis.
Ocymaftrum. herba ocymo similis.
Ocyminus. *ωκυμίνος*, ocymo similis.
Ocys. *ώκυσ*, velox, *veloce.*
Odaxymus. *όδαξυμος*, pruritus, in infantibus ante dentitionem.
Odonaria, & *odonia.* udones.
Odontagra. *όδονταγρα*, instrumentum chirurgicum dentibus evellendis accommodatum.

A a a Odon-

Odontalgia. ὀδονταλγία, dolor dentium, *dolor di dentis*.
 Odontitis. herba palustris.
 Odontotrimma, ὀδοντοτριμμα, dentifricium, h. e. medicamentum ad trucidandos dentes, ut albescant.
 Odontaxestes. ὀδονταξέστες, instrumentum idoneum ad eradendos dentes.
 Odorarius. *profumiera*.
 Odorator. qui olfacit.
 Oeconomus. οἰκονόμος, *economus*.
 Oecumene. οἰκουμένη, orbis terrarum habitabilis.
 Oecumenicus. οἰκουμηνικός, *universalis*.
 Oedalicus. qui calliet optime ponderum, & staterarum rationem, *uomo pratico de' pesi*.
 Oedema. οἰδήμα, tumor præternaturalis.
 Oenaria. vitis domestica.
 Oenas. οἰνάς, avis, quæ & vinago dicitur.
 Oenestria. οἰνεστρία, vinalia.
 Oenophorus. οἰνοφύρος, minister, qui vinum in mensa præbet.
 Oenopola. οἰνοπώλας, vini venditor. *vendi vino*.
 Oenoptæ. οἰνοπταί, qui curam habent, ut in convivii ex æquo bibatur.
 Oenutia. οἰνούτια, placenta ex vino, & melle confecta.
 Oephi. mensura trium modiorum.
 Oesophagus. ἡ ἑσόφαγος. V. Medicus.
 Oetocytos. Apollo lingua Scythica.
 Oëarius, ii. qui offas conficit.
 Offensum, i. offensio, *offesa*.
 Offercio, is. impleo, *empire*.
 Offerenda, antiphona, quæ canitur, cum oblatio debet celebrari.
 Oërtorium. locus ubi fiunt, vel reponuntur oblationes. *Isid. l. 6. c. 19*.
 Ofex, icis. qui officit. *Isid. Gloss.*
 Ofimentum. lutum, cænum. *G. ofi.*
 Ofusio, onis. *Petr. Chrysol. ferm. 84.*
 Ogydas. οὔγδα, numerus octonarius.
 Olacitas. teter odor, *odor castivo*.
 Olaciter. malo odore.
 Oleago. unguentum crassum oleo simile. *Gloss.*
 Oleastrinum. oleum ex oleastro, *oglio d'olivastro*.
 Olerarium. locus olerum. *Gloss.*
 Olerator. olitor, *orsolano*.
 Olfactoriola sunt vascula muliebria, in quibus odoramenta gestantur, *vasselli d'odori*. *Isidor.*
 Olfatum, & Olfatus, olfactus, *odorato*.
 Oligarchia. ὀλιγαρχία, paucorum dominatus.
 Oligarchicus. ὀλιγαρχικός, ad oligarchiam pertinens.
 Oligophorum vinum est, quod parum aquæ ferre potest.
 Omatzium. homagium, fides. *fedeltà*.
 Omelysis. farina hordeacea cruda.
 Ominalis, omen præbens. *Sariber. l. 1. c. 13.*
 Omniscognoscencia. notitia rerum omnium. *comgnoscione di tutte le cose*.
 Omnistarius, qui est omnis generis.
 Omnimorbis, & omnimorbia. herba, quæ omnes sanat morbos. *Isid. l. 17. c. 9.*
 Omnipotens. in omnes partes patens.
 Omnivalens. omnipotens. *omnipotente*.
 Omphagi. ὀμφάγεις, qui cruda carne vescuntur.
 Omphorium. ὀμφόριον, vestis Patriarchalis, humerale.
 Omphaces. ὀμφάκες, uva, & alii fructus immaturo.
 Omphacizo. omphaces colligo: dicitur de iis, qui immatura, aut vilia turantur.
 Omphacomeli. mixtura ex omphacio, & melle.
 Omphicium. officium.
 Onca. Minervæ nomen apud Thebanos.
 Onesimus. ὄνησιμος, utilis. *utile*.
 Onocentaurus. ὀνοκένταυρος, animal inferiori parte alium, superiori hominem prætereos.
 Onoma. ὄνομα, nomen.
 Onofceli. demones aluminis cruribus apparentes.
 Onustatus. onustus. *carico*.
 Onychea. affectio unguium.
 Onychomantia. ὀνυχμαντία, divinatio ex maculis unguium.
 Oogala. ὄογᾶλα, puls ex ovis, & lacte.
 Oolcyphium. ὀολκύπιον, poculum in ovi formam oblongum. *bicchiero ovato*.
 Ophiomachus. ὀφιομάχος, genus lacertæ cum serpentibus pugnantis.
 Ophis. ὄφις, serpens. ¶ Item ornamentum manuum.
 Ophthalmia. ὀφθαλμία, *mal d'occhi*.
 Ophthalmos. ὀφθαλμός, oculus. *occhio*.
 Opinox. manihelus. *manihello*. *Gloss. Isid.*
 Opinosa. ingentia certamina. *Gloss. Isid.*
 Opinosa. opinione plenus. *opinisastro*.
 Opifinus. lactei fucci collectio.
 Opitheline. postilena. *groppiera*.
 Opisthophendone. ὀπισθοφενδόνη, ornamentum quoddam muliebri.
 Oporophylacium. ὀποροφυλάκιον, oporothea. *luogo da conservar frusti*.
 Ophægamium. ὀφθαγμίον, seræ nuptiæ.
 Opi-mathes. ὀπιμαθής, qui sero discere cepit.
 Opimathia. ὀπιμαθία, seræ eruditio.
 Oporæus. ὀποραεύς, orpioniorum concinnator, coquus. *cioco*.
 Orporea. orpioniorum apparatus.
 Oisophagus, gulosus. cognomen fuit Apicii.

Oplopola. ὀπλοπώλας, qui opsonia vendit. *chi vende companato*.
 Operia. ὀπερία, dona, quæ sponfus sponse dabat, cum eam primum spectaret.
 Optici nervi, per quos spiritus visivi in pupilam deferuntur.
 Orastus. animal quadrupes.
 Orale. velum, quo caput, & os tegitur.
 Orama. aspectus. *Adelhelm*.
 Orasis. ὄρασις, visio. *visione*.
 Orbetacio. orbum liberis facio. *privar di figliuoli*.
 Orbiculo. in orbis figuram conformo. *Gloss.*
 Orbis. annularis.
 Orbs. columbus. piscis marinus.
 Orcarius. rufus.
 Oricolon. urceolus. *orcio*.
 Orcomona. lucus funebris.
 Ordeulus. collectio purulenta in pilis palpebrarum. *Isid.*
 Ordio, is, texo. *teffere*. *Isid. l. 19. c. 19.*
 Oreas. montana regio.
 Orge. occide. *Isid. Gloss.*
 Orgyia. mensura, quæ inter manus expansas continetur.
 Oridurus. qui duro est ore. *di bocca dura*.
 Oripta. amens. turba hominum. *Isid. Gloss.*
 Oripitidus. cui os lætet. *a chi puzza il fiato*.
 Ornamentarius. qui ornat.
 Ornes. urna.
 Ornis, ios, & ithos. ὄρνις, avis, *gallina, uccello*.
 Oroma. ὄρομα, aspectus, visio.
 Oropygium. extrema pars spinæ dorsi in sacrum os definitis.
 Orphanotrophita, & Orphanotrophus. ὀρφανοτροφίτης, orphanis alendis præpositus.
 Orphanus. ὀρφανός, qui caret patre, pupillus, *orfano*.
 Orrhos. ὄρρος, extremum ossis sacri.
 Orthiax. ὀρθίαξ, appendix, quæ infimæ veli parti adjicitur. Alii pro *veli* legunt *malis*.
 Orthius. ὀρθίος, rectus, erectus.
 Orthocolon. ὀρθόκωλον, morbus, cum ob durum tumorem nervi flecti non possunt.
 Orthodoron. ὀρθόδωρον, palam erecta, explicata, non contracta.
 Orthodoxia. ὀρθόδοξία, recta de fide opinio.
 Orthogonus. ὀρθόγωνος, rectus angulus. *angolo recto*.
 Orthographicus. ὀρθογραφικός, ad orthographiam pertinens.
 Orthographus. ὀρθογράφος, orthographiæ peritus. *Calliod.*
 Orthostadæ, tunice consistentes, quæ rectæ manent, nec accinguntur.
 Ofanna. ὠσαννά, saluum fac, obsecro, interjectio deprecantis. Vox Hebr.
 Ofcheum. ὄχηον, ferotum.
 Ofcitantia. ofcitantio. *svadiglio, ofcitanza*.
 Ofcilegium. ofcium collectio post crematum cadaver. *Gloss.*
 Ofhilegus. qui ofsa colligit.
 Ofiacus. idem quod atiacus piscis.
 Ofstabilis. qui offendi potest, *επιδρακτός, Gloss.*
 Ofstifer. *portentofo*. *Gloss.*
 Ofstentofus. *portentofo*.
 Ofiteocollum. herba muralis.
 Ofitiaria. *portimaja*.
 Oftracina. ὀστράκινα, Atheniensium suffragia.
 Oftracinda. ὀστράκινα, genus lusus puerilis, testulæ commutatio, & projectio, cum quis divinabat jactum.
 Oftracum. teila. ὄστρακον. ¶ Item pavimentum testaceum.
 Oftrigillator. reprehensor.
 Oftrigia. ὀστράγια, aurium dolor. *dolor d'orecchie*.
 Oftenchytes. ὀττηγχύτης, clyster auricularius.
 Ofthonæ. vestes ex lino. *vesti di lino*.
 Ofviler. oviparus. *che fa uova*.
 Ofviper. qui ovium viscera inspicit.
 Ofviziri. Visiri dicti, dignitas Turcica. *Visiri*.
 Ofxobapta, rubro tincta.
 Ofxos. ὄξος, acetum. ¶ Item genus purpuræ.
 Ofxy. ὄξύ, acidum, aut acutum.
 Ofxyacantha. ὀξύακανθα, spina parvis foliis aculeatis, baccas ferens rotundas.
 Ofxybaphum. vas ad acetum continendum. ¶ Item genus menfuræ, idest quarta pars cotylæ.
 Ofxyeratium. ὀξύερατον, acetum aqua mixtum. *acqua acetosa*.
 Ofxyglyce, vel oxyglycy. ὀξύγλυκός, vel ὀξύγλυκός, medicamentum ex favis aceto maceratis.
 Ofxylipeus, is. panes acetum habentes admixtum.
 Ofxyliparon. moretum acidum, quod piscibus adhibetur.
 Ofxyngium. seræ aceti. *feccia d'aceto*.
 Ofxynitron. ὀξύνητρον, emplastrum quoddam rupturum.
 Ofxyorium. ὀξύοριον, medicamentum facile penetrans.
 Ofxyrrhodinum. ὀξύρροδινον, medicamentum ex aceto, & aqua rosacea, quo unguentur capilli eorum, qui phrenitide laborant.
 Ofxyrrinchus. ὀξύρρινχος, piscis mugil fluviatilis. ¶ Item piscis in Ægypto, quem quoddam pro Deo Ægyptii colerunt. ¶ Item urbs Ægypti ad Nilum, ubi hujusmodi piscis præcipue colubatur.

Ofxys, ydis. vas aceti.
 Ofxyfaccharum. ὀξύσάκχαρον, potio ex saccharo, & aceto. *sciroppo acetoso*.
 Ofxytonus. ὀξύτονος, in acutum tensus.
 Ofzytum. genus edulii redolentis, ex intestinis confecti. *strippe*.

P

P Abo. vehiculum unius rotæ. *Gloss. Isid.*
 Placajus. rana. *rana*.
 Pachydermus. παχυδέρμη, fatuus, rudis. *di pelle grassa*.
 Pacifero, as. pacem induco. *portar la pace*. *Gloss.*
 Pacis, idis. instrumentum duarum chordarum.
 Pacton. navium genus ex virgis contextum.
 Paculum. facculum, pasceolus. *facchetto*. *Gloss. Isid.*
 Pædagogus, as. pædagogum ago. *Fulgent. com. in Virg.*
 Pædenes. puellæ virgines.
 Pæderastia. παδεραστία, amor puerorum.
 Pædicus, lascivus. *Isid. Gloss.*
 Pædinecron. abortus.
 Pædifica. ancilla. ¶ Item meretrix.
 Pædificium. prostibulum. ¶ Item attributum effectum.
 Pædomathis. παιδομαθής, qui a pueris statim discunt.
 Pædonomus. παιδονόμος, ingenuorum puerorum magister.
 Pædopullon. puer. *fanciullo*.
 Pædotriba. παιδοτριβία, præceptor, pædagogus.
 Pædotribia. παιδοτριβία, ars exercendi puerorum corpora.
 Pægnium. παιγνιον, ludus, res ludicra. *giuoco*.
 Pæmenium. ποιμηνιον, vestis pastoralis. *veste da pastore*. *Gloss. Isid.*
 Pæsa. apud Coos placentalæ sunt.
 Pægalia. perfoliatio. *pagamento*.
 Pæganismus. *paganesimo*.
 Pæganitius. vir occultus. *Gloss. Isid.* ¶ Item idiota.
 Pægenis. ejusdem pagi homo. *della medesima contrada*.
 Pægalinis. epistolaris. *Ennod.*
 Pago, is. idem quod pango; vel idem quod pacifior.
 Palaphrion. *palafreniero*.
 Palæfa, vel Palæfa. bovis cauda. *cola del bus*.
 Palatha. παλάθη, massa ficorum.
 Pale. πάλη, lucta. *lotta*.
 Palilogia. παλιλογία, iterata locutio, distinctio alicujus repetitio.
 Palimblastus. resiliibilis ager.
 Palimpega. veteramenta.
 Palindoria. παλινδωρία, *scacconi di scarpe vecchie*.
 Paligenesia. παλιγενεσία, regeneratio. *rimassimento*.
 Pailio, onis. qui pallas parat.
 Palmapius. arbor quædam peregrina.
 Palmor. palpo, adulor. *accarezzare, adulare*.
 Palmularius. agitator in ludis Circensibus.
 Palpabilis. *palpabile*. Orosius l. 1.
 Palumbula. parva palumba. *colombina*.
 Pambalilia. πάλμβιλλια, dominio assoluto.
 Pambæum. vestis pastoralis. *Gloss. Isid.*
 Pampachus. πάλμαχος, qualibet re vescens. *chi mangia di tutto*.
 Pamphyldudronum. navis imperatoria.
 Panagrum. πάναγρον, genus retis, quod omnia capit.
 Panaria. largitio panis ab Imperatoribus facta.
 Panarius. qui panem vendit. *Gloss.*
 Panarmonium, omni harmonia constans.
 Pancæra. pancæra. thorax squameus.
 Panchna. rapina. *Gloss. Isid.*
 Pancratiarius. pancratiastes. *Gloss.*
 Pancreas. πγκρίας, corpus glandulosum in medio mesenterio situm.
 Pandæfia. πανδύφια, epulum.
 Pandeston. linteamen.
 Pandex. qui semper pandit ora ad potandum. *Gloss. Isid.*
 Pandocheum, vel Pandochium. πανδοχέον, diverterium, in quo omnes hospites recipiuntur. *ospizio*.
 Pandocheus. πανδοχέος, caupo, stabularius. *ospite*.
 Pandura. mulicum instrumentum nabile non absumibile.
 Pandurista, & Pandurus, qui pandura canit.
 Pangito. sæpe pango. *Gloss. Isid.*
 Panicoctylus, qui panem coquit. *Petr. Chrysol.*
 Panifex. *chi fa, e vende pane*. Onomast. vet.
 Panifica. annona civilis.
 Panificus. pistior.
 Pannada. aqua cum pane. *panza*. *Gloss.*
 Pannarius. pannorum venditor.
 Panneus. di panno. Onomast. vet.
 Panoplia. πανοπλία, universitas armorum, vel armatura perfecta ad omnes usus.
 Panopta. πανόπτης, omnia videns. *chi vede il tutto*.
 Panfalenus. πανφάλμης, plenilunium.
 Pantherion. πανθήριον, parvus panther.
 Pantolabus. παντολάβης, scurra quiddam offerter accipiens.
 Pantopharynx. παντοφάρυγξ, gulosus, vorax. *goloso*.
 Pan-

Pantopola. παντοπώλη, seplafarius, qui omnes res venales habet. *chi vende di tutto.*
 Panurgus. πανούργος, verlusus, veterator. *astuto.*
 Papadia, mulier sacerdos. *sacerdotessa.*
 Papalethra. tonfura Papalis. *tonfura Papale.*
 Papat. dignitas Papæ. *Papato.*
 Paploma. teges. *flaja.*
 Paponius. ebriofus. *ubbrico.*
 Papotentia. ebriofitas. *ubbricchezza.*
 Pappias. pater. *padre.*
 Pappiffo. infantium molle blandior.
 Pappous. avitus. *degli avi.*
 Papyleon, tentorium. *padiglione.*
 Papyrio, onis. papyrus. *carta.*
 Papyropola. πανυροπώλης, qui chartas conficit, & vendit. *chi vende carta.*
 Para. παρά, ad, apud, penes.
 Parabafis. παράβασις, transgressio, prævaricatio. *stagressione.*
 Parabia. potus quidam factitius.
 Parabolus, παραβόλος, qui audacter se periculis obicit. ¶ Item qui cum bestiiis depugnat.
 Parabyftus. occultus, latens, vel se ipsum intrudens.
 Paracampanifmata. injuftæ ponderationes.
 Paracatabole, es. depositum, fidejuffio.
 Paracellarius. minoris cellæ præfectus.
 Paracercides. officula in curibus.
 Paracharasta. monetæ adulterator.
 Paracharagmata. nummi adulterini. *monete false.*
 Paracelesis. παρακλήσις, advocatio, patrocinium.
 Paraclytus. παρακλήσις, intamis, male audiens. *difonorato, infame.*
 Paracrafticus. jam deficiens vigere.
 Paracnemium. os cruris.
 Paracope. παρακοπή, delirium. *perdimenfo d' intelletto.*
 Paradaftades. miseri.
 Paradiateuxis. perverfa disjunctio.
 Paradichion. hortus. *orto.*
 Paradiſeus. di Paradiso.
 Paralogum. feudum nobile.
 Paratredus. cavallo da carico.
 Paragiugum. æquatio hereditatum. *paragio.*
 Paragramma. παραγραμμά, fcripturæ depravatio.
 Paragrammatifmus. παραγραμμάτισμος, cum litera pro litera ponitur.
 Paragraphe. παραγραφή, annotatio in margine, scholium. ¶ Item præſcriptio, exceptio, eſſugium, litis compositio.
 Paragrapheon, & paragraſophus. linea in longum protenſa. ¶ Item ſcriptura ſeparata, ſcripturæ diviſio, pars capituli, tituli, quæſtionis.
 Paralaureum. ædicula monaſterio adjuncta.
 Paralepſis. παραληψις, aſſumptio.
 Paralipomenos. παραλιπομένα, prætermiſus, omiſſus. *laſciato juori.*
 Paralipſis. παραληψις, præteritio. *ommiſſione.*
 Parallaxis. παραλλαξις, mutatio. ¶ Item differentia loci veri, & apparentis. V. Mathematicos.
 Paralleliſmus. παραλληλιſμός, convenientia quædam in lineis, & figuris, apud Geometras.
 Parallelogoneus, parallelogrammus. *Auff. de limitibus, apud Gœſ.*
 Paralogiſmus. παραλογιſμός, falſa, & captioſa ratiocinatio. *concluſione falſa.*
 Paralos. παράλος, genus navis apud Athenienſes.
 Paralurges. genus veſtis purpuram intextam habens.
 Parameria. παραμείρια, internæ femoris partes.
 Parantegeſis. παραντήγησις, appoſita ex adverſo natratio.
 Paranymphea. παρανύμφη, pronuba, quæ nubentem viro conjungit. *Iſid. l. 9. c. 8.*
 Parapetaſma. παραπέτασμα, tegumentum. *zarpezzerie.*
 Parapherna. παράφερνα, bona, quæ femine nubenti præter dotem dantur. *In Dig. l. 23. ſis. 3. leg. 9. ſcribitur græce παράφερνα.*
 Paraphernalia bona. parapherna.
 Paraphraſtes. παραφραſτης, interpres, qui non verbum et verbo, ſed ſenſum et ſenſu transfert.
 Paraphraſticus. παραφραſτικός, ad paraphraſim pertinens.
 Paraphrenitis. mentis delirium.
 Paraphroſyne. παραφροſύνη, error mentis.
 Paraphyades. furculi, propagineſ.
 Paraplegia. membrorum reſolutio.
 Paraplexia. detentio mentis cum ereptione ſenſuum.
 Parapompica. παραπομπική, quæ tranſmittuntur.
 Parapoma. παράπτωμα, lapſus. *caduta.*
 Parathreſis. παραθρήσις, luxatio. *ſlogamento dell' oſſa.*
 Paracevafica. conceptacula feminis.
 Parafelene. παραφελήνη, Lunæ replicatio in nube cava ſe reflectentis.
 Parafemion. παραφέμιον, navis ſignum.
 Paraphagis, pars juguli.
 Paraliſis. παραλιſις, aſſiſtentia. *aſſiſtenza.*
 Paraliſta. conceptaculum ſpermaticum.
 Paralyſynagoga. παραλυſυναγωγή, falſa ſynagoga.
 Paralyſynanche. παραλυſυναγχή, nervorum ad tunc inflammationis. *ſprezio di ſcaranzia.*
 Paralyſynaxis. παραλυſυναξις, coïtio ſeditioſa.

Paratheſis. παραθέσις, appoſitio.
 Paratilmos. παρατιλμός, evulſio pilorum.
 Paratitla. παρατίτλα, ſummarie titulorum expoſitiones.
 Paratrimma. παράτριμμα, intertrigo, cum femora mutuo attritu excoriantur. *ſcoricatura per il viaggio.*
 Paratypus. παράτυπος, male cuſus.
 Parauzalma. oppoſitio, comparatio.
 Parauzeſis. παραυζεſις, exaggeratio, amplificatio. *amplificazione.*
 Pardalus. avis exiſis, quæ volare ſolent gregatim.
 Pareccleſion. facellum.
 Parecheſis. παράχρησις, cum plures literæ, vel ſyllabæ eundem ſonum reddunt.
 Parectafis. παρακτάσις, extenſio, productio vocis inſerta ſyllaba.
 Paredrus. παράδρυσ, adeflor, confiliarius.
 Paregmenon. cum voces ejuſdem originis confunduntur.
 Parembole. παρεμβολή, interjectio, interpoſitio.
 Parencephaliſ. παρεγκεφαλις, pars cerebri poſterior.
 Parenchreſis. παρεγχρηſις, molitio in aliquo opere.
 Parenchyma. παρεγχύμα, propria cujuſque viſceris ſubſtantia.
 Parentheticus. quaſi per parentheſim poſitus, ut parenthetica bellaria, apud Saviſber. l. 8. cap. 7.
 Parepigraphæ. παρεπιγραφή, figura, cum quæ præcedere debuerunt, tacentur, ita tamen ut ex confequentibus intelligantur.
 Pareſis. πάρεσις, remiſſio, negligentia, languor.
 Pareſcharites. foci cuſtos in navi.
 Pariambis. παραμύβις, tibiæ genus quoddam.
 Pariſico. exæquo, parem facio. *uguagliare.* Saviſber.
 Parippiarius. equiſo, paraſrenarius. *cozzone di cavalli.*
 Parochianus, & Parochialis. ad parochiam pertinentes.
 Parodontides. παραδοντιδες, tubercula circa gingivas, orientia cum dolore.
 Parobecus. παράροκος, advena, incola. ¶ Item curio. *Parocco.*
 Paromnis. παράρομιον, aſſimile.
 Paroemia. παραρομία, adagium, dictum celebre. *proverbio.*
 Paroemiacus. παραρομιακός, ad paroemias pertinentes.
 Paroemiographus. παραρομιογράφος, qui paroemias ſcribit.
 Paroenia. παραρομία, carmina, quæ ad vinum canuntur.
 Paromologia. παραρομολογία, confeſſio, conceſſio. *conceſſione.*
 Paronyma. παράρονη, deonomiativa, ut candidus a candor.
 Parovali. pardorum curatores.
 Paroxyſmus. παραοξυſμός, concitatio, exacerbatio. ¶ Item accēſus febris, qui ſtatis horis fieri ſolet. *paroxyſmo.*
 Parrheſia. παρρηſία, libertas diſſe.
 Parſio. actus parendi. *Gloſſ.*
 Parthenias, η, natus ex ea, quæ virgo putabatur.
 Partheniotes. qui virgines avide inſpectat.
 Partialis. qui partem continet.
 Particus. negotiator, qui partes vendit.
 Parulis, idis, παραλίς, inflammatio in gingivis.
 Parygron, medicamentum quoddam liquidum initio, ſed poſtea conſiſtens.
 Paryphe. παραφή, prætexta, aliquid veſti attextum. *Gloſſ.*
 Paſchalicus. qui liberent feſtum colit.
 Paſchaliſmus. canon de celebrando Paſchate.
 Paſchicus. παſχικός, pathicus.
 Paſchillus. Paſquino, ſtatua Romæ vatis cujuſdam ridiculi.
 Paſcuarium. cenſus pro paſcuſ.
 Paſias. Baſia Turcarum.
 Paſſagerius. qui paſſagiis præeſt.
 Paſſagium. expeditio in terram ſanctam.
 Paſſionarium. liber continens paſſiones Sanctorum.
 Paſta. maſſa. *paſta.*
 Paſta regia. *marzapane.*
 Paſtas, adis. παſτας, thalamus.
 Paſtaticus. panes dulciores, *paſtici.*
 Paſtile. ultimus anni dies.
 Patæci. πάτακοι, ſimulacra Deorum, quæ in puppibus navium ſtatuantur.
 Pateriza. ſceptrum Patriarchæ.
 Paternaliter, & Paterne. *da padre.*
 Pathema. πάθημα, paſſio, affectio.
 Pathiſma. paſſio, morbus.
 Pathio. animal quoddam quadrupes.
 Pathopoſia. παθοποſία, affectuum commotio.
 Pathos. πάθος, perturbatio animi, ægritudo, affectio.
 Patricus. paternus.
 Patriota. qui eſt ejuſdem patriæ. *paſtrioto.*
 Patrioticus. ad patriotas pertinens.
 Patripaſſiani. Hæretici, qui Patrem paſſum putabant.
 Parzunarium. vaſis genus, inſtar acini. *Meſch. Lex.*
 Pavetacio. exterrere. *ſpaventare.* Gloſſ.
 Pavido. & paviculo, as. pavicula adæque. *ſpigare.* Gloſſ.

Pavidentiſ, vel paviteniſ veſtiſ, hoc eſt calcata, denſa; cui opponitur levidentiſ. *Iſidor. l. 19. c. 22.*
 Pavimentitiuſ, pavimento conſans.
 Pauſanzæ. induciæ. *regua.*
 Pauſcape. machina quædam, quæ collo molentium ſervorum inerebatur, ne potentiam commederent, neve ori manus admovere poſſent.
 Pauſilypus. παυſιλυπος, poculi genus Jovi ſacrum in conviviiſ.
 Paxamas. vel Paximas, genus panis.
 Paxamatum. panis ſubcinericiuſ. *Gloſſ. Iſid.*
 Peccaminofuſ. peccaminofuſo.
 Pecia. pars. *pezza.*
 Pecoreuſ. qui eſt ex pecore.
 Pectinator. qui pectinat.
 Pectudarius. qui pectudis inſtar præcepſ fertur. *Gloſſ. Philox.*
 Pecudinuſ. & Pecudiuſ. pecudiuſ. *pecorajo.*
 Pecuniola. parva pecunia.
 Pedagium. vectigal pro tranſitu.
 Pedana. pedalis novuſ, qui caligæ aſſuitur. *Gloſſ. Iſid.*
 Pediculariuſ, ii, qui inter ſymphoniacoſ modum dat tono, quod ſebat pedibus pulſando ſcabbellum, *σωποταειος.* *Gloſſ. Philox.*
 Pediculata poma, quæ pediculoſ habent, quibus ſuſpendi poſſunt.
 Pediculatio. morbuſ pediculariſ.
 Pediculo, as. pediculoſ venor. *Gloſſ.*
 Pedilon. calcamenti genus.
 Pedito, is, pede pulſo. *Sipont.*
 Pedito, as, pedibus iter facio. *andare a piedi.* *Gloſſ.*
 Pedito, onis, qui pedes latos habet. *Gloſſ. Philox.*
 Pegade. ciſterna, puteuſ. *ciſterna, pozzo.*
 Pegajo. homo joculariſ. *Iſid. gloſſ.*
 Pegma. πύγμα, barba.
 Pejeratio. perjurium, *ſpergiuro.* Salvia.
 Pelanuſ. placentæ genus, quæ Jovi offerri ſolebat.
 Pelargici. nomileſ de alimentis a filiis parentibuſ ſufficientiſ.
 Pelargicuſ. ad ciconiam pertinens.
 Pelarguſ. πελαργός, ſiconia. *ciconna.*
 Pelarpaceiſ. dignitatiſ nomen *Beglierbei.*
 Pelicanuſ. inſtrumentum ad dentes evellendos.
 Pelica. poculi genus.
 Pelioma. πελιωμα, pars livida. *lividura.*
 Pellerina. berliſna.
 Pelleſuina. locuſ, ubi pelles venduntur, aut ſuntur.
 Pellicatio. pellicatuſ. *Gloſſ.* ¶ Item æmulatio.
 Pellico, as, æmulor. *Gloſſ.*
 Pellicor. pellicem ago.
 Pello, as, loquor. *parlare.*
 Peltaſticuſ. ad peltaſtaſ pertinens.
 Pempte. πύμπη, dieſ Joviſ.
 Pencina. lacinia, vel ſtola. *Gloſſ. Iſid.*
 Penciluſ. peniculuſ, quo ſordes deterguntur. *ſtraccio per nettare.*
 Penicelluſ. piſciſ mariniſ ſectiliſ.
 Pennariuſ. repolitoriuſ calami ſcriptorii. *pen-naruolo.*
 Penneco, is, pennas emitto. *Caffiod. l. 2. ep. 38.*
 Penniculuſ. pinnaculuſ.
 Penſculator. qui penſitat.
 Penſilter. leviter.
 Penſionariuſ. qui penſionem alicui ſolvit. *penſionario.*
 Penſor. qui examinat, & expendit.
 Pente, & pente, πέντε, quinque. *cinque.*
 Pentacoſimediſni. qui quingentiſ medimniſ cenſi ſunt.
 Pentadactyluſ, quinque digituſ conſans. *di cinque dita.*
 Pentacteriſ. πεντακτηριſ, ſpatium quinque annorum.
 Pentaglottoſ. πενταγλωττιſ, qui eſt quinque linguarum.
 Pentapuluſ. poculuſ, in quo permixta erant quinque rerum ſpecies, mel, caſeuſ, vinuſ, farina, oleuſ.
 Pentaproti. πενταπρωτιſ, quinque primi, *i primi cinque.*
 Pentaprotiaſ, quinque primorum munuſ.
 Pentaprotuſ. quinque caſuſ habent. *di cinque caſi.*
 Pentarchuſ. πενταρχιſ, qui quinque viriſ præeſt. *capo di cinque.*
 Pentactichuſ. πεντακτηριſ, quinque verſibuſ conſans. *di cinque verſi.*
 Pentecontarchuſ. πεντηκονταρχοſ, qui quinquaginta militibuſ præeſt, cujuſ munuſ eſt pentecontarchia.
 Penthetheriſ. capilluſ reſectuſ in luſtu.
 Peolæ, & peplæ, qui ex intemperato veneriſ uſu pereunt.
 Peraitutuſ. valde aſtutuſ. *molto aſtuto.*
 Perbelluſ. valde belluſ.
 Percatapiſ. valde tentat. *Iſid. Gloſſ.*
 Percatapiſere. valde dividere.
 Percelion. tributum, quod Imperatori Turcarum ſolvunt Patriarchæ Conſtantinopolitani.
 Percuſſionaliſ. qui percutitur. *Caffiod. de muſic.*
 Perdiccepaſteſ. perdicuſ venator. *cacciaſtore di pernici.*
 Perdiſciltuſ. perdiſciltuſ.
 Perferentariuſ. ſollertanſ.

Perfossio. fossio. *cavamento*. Gloss.
 Perfossura. *cavamento*.
 Perfundiorum. quod leviter, & remisse fit.
 Perfusor. qui perfundit. *Gloss.*
 Peri, *περί*, de, ultra, circum.
 Peribaris, idis. *περιβαρίς*, calcamentum muliebre.
 Periblema. *περίβλημα*, amiculum, pallium. *Poll.*
 Perible. *περίβλη*, ambitus sermonis, peridus.
 Peribolus. *περίβολος* septum, vallum. ¶ Item corona, seu lorica muri.
 Pericardium. *περικάρδιον*, membrana circa cor.
 Pericarpium. *περικάρπιον*, involucrium seminis, quo illud ambitur, & aduersus coeli, animaliumque iniurias defenditur. *guscia del seme*.
 ¶ Item monile cingens juncturam manus, & brachii.
 Pericephalea. galea. *elmo*. ¶ Item spira capillorum muliebrum. ¶ Item pars navis.
 Pericharacter. *περιχαρακτήρ*, ferramentum, quo caro gingiviarum a dentibus separatur.
 Pericope. *περικοπή*, amputatio, circumcisio. *saglio*.
 Pericranium. *περικράνιον*, membrana totum cranium extrinsece ambiens.
 Periegeis. *περιέγησις*, ambitus, circuitus. *giro*.
 ¶ Item geographica terræ descriptio.
 Perigallium. ora maritima. *spiaggia di mare*.
 Perihermienis. *περιέρμησις*, de interpretatione.
 Perinæum. *περίνηον*, pars hominis pudenda.
 Periodeutes. *περιόδοι*, lustrator circa Ecclesiæ diacesis. *visitatore*.
 Periodeuta. *περιόδοι*, circulator.
 Perioeci. *περιοικοί*, qui habitant sub eodem circulo parallelo.
 Perior, iris, conor, tento, exterior. *sforsarsi*.
 Perioxon. *περιοξίων*, membrana ossa ambiens.
 Peripatus. *περίπατος*, deambulatio. ¶ Item locus deambulationis. ¶ Item secta Philosophorum Peripateticorum.
 Periperia. *περιπέριαι*, periperia. fortunæ casus, & temeritas.
 Peripericio. iacisio scripturarum, capitulum, sententia.
 Periperiza, & periperizes. pedum ornamenta,
 Peripheria. *περιφέρεια*, circumferentia.
 Periphoretus. *περιφέρητος*, qui circumfertur.
 Periphragma. *περιφράγμα*, confectum,
 Peripneumaticus. peripneumonicus.
 Peripneuma. *περιπνεύμα*, limatura metalli, & rasura cuiuscunque rei. ¶ Item quisquiliæ & purgamenta domus. habet quidem *Tersull. de pudic. c. 14.* sed referens verba Apostoli Pauli.
 Periscus. *περίσκος*, qui circa se umbram habet.
 Peristasis. *περίστασις*, status, conditio.
 Peristeropullon. columbæ pullus. *colombino*.
 Peristethion. ornamentum pectorale.
 Peristia. lustratio.
 Perjuratio. perjurium. *spergiaro*.
 Perithalassa. *περιθάλασσα*, litus. *lido*.
 Perizoma. *περιζώμα*, pudendorum operimentum, velamen. *brache*.
 Perizonium. *περιζώνιον*, palliolum præcinctum.
 Perlatix. quæ perfertur.
 Perlatius. valde latus.
 Pernarro. enarro. *raccontare*. Gloss.
 Pernimius. valde nimis. *Paulin. Petrocor.*
 Perosis. læsio, privatio, impedimentum naturalis functionis.
 Perpendicularis. ad perpendicularum positus.
 Perpeto. sine intermissione peto. *Sipontin.*
 Perroro. as, tore profundo.
 Personaliz. personales actiones.
 Personanter. sonore. *Salvian.*
 Persōno. as, personam do.
 Perspicillum. perspica. ¶ Item *canocibiale*.
 Persuasor. insuasor. *Salvian. Cassiad. & Paulin. Petrocor.*
 Persuo, is, in totum suo. *cuire affatto*.
 Pertremifico. valde contremifico. *venmare affai*.
 Pertumultuosus. magnum tumultum excitans.
 Perturbator. qui perturbat. *perturbatore*.
 Pertustus. tussis continua: apud Medicos.
 Pervasio. inuasio. *Salvian.*
 Pervicacitas. pervicacia. *ostinazione*. Gloss.
 Pervireo, es. semper viro. *Paulin. Nolan.*
 Pessecon. tributi genus, quod Patriarchæ Constantinopolitani solvunt Imperatori Turcarum.
 Pessellus. parvus pessulus. *chiavistello*.
 Pessulatus. pessulo clausus. *chiavistellato*.
 Pestilimus. pestilens. *pestilente*.
 Pestinuncius. qui pestem nunciat. *Gloss. Isid.*
 Petalifimus. genus exilii apud Syracusanos, ut ostracifimus apud Athenienses. *V. Alex. ab A. lex. l. 3. c. 20.*
 Petallum. ornamentum capitis.
 Petalus. folium, lamina, bractea, frons arboris. *Isidor.*
 Petalurgus. *πεταλουργός*, qui bracteas facit.
 Petiliter. demisse, divise. *Gloss. Isid.*
 Petitiuncula. brevis, & parva petitio. *petizioncella*. Gloss.
 Petitiuus. qui frequenter petit.
 Petreleum. bitumen liquidum e saxis defluens. *oglio di sasso*.
 Petropium. petrocelinum. *petroscemolo*.
 Petrophytes. herba in petra nascens, sempervivum minus.
 Petzion. pellis. *pellé*.

Pexo. pecto. *pettinare*.
 Phaculla. uber, flumen, petalo. *lardo, o proficuto*.
 Phæcastarius. qui phæcastia conficit.
 Phæzus. *φαῖδος*, fuscus, subniger.
 Phagolædorus, convicia devorans.
 Phalacæ, arum, loca nullis herbis, aut plantis vestita. *luoghi deserti*.
 Phalacrus. calvus.
 Phalangarcha. *φάλαγγάρχης*, qui phalangi præest.
 Phallophorus. qui phallum fert.
 Phalus. *φάλος*, conus galeæ.
 Phaneta. *φάνητα*, Sol. *Sole*.
 Phantasticus. *φανταστικός*, imaginativus, *immaginario, fantastico*.
 Pharmacodes. odor pharmaci. *odor di medicamenti*.
 Pharmacopæus. *φαρμακοποιός*, qui pharmaca facit. *chi fa medicamenti*.
 Pharmacopolium. *φαρμακοπωλείον*, locus, ubi pharmaca venduntur. *bottega di speziale*.
 Pharmacothæum. medicamentum divinum. *medicamento santo*.
 Phascnium. pallium pontificale.
 Phafe. transitus. *passaggio*.
 Phasis. *φάσις*, apparitio. *apparizione*.
 Phatne. *φάτνη*, prætepe.
 Phelenion. penula, casula, infula, tunica, *capra, pianeta*.
 Philanthropus. *φιλάθρωπος*, humanus, amicus. *cortese, amico*.
 Philargyria. *φιλαργυρία*, aviditas pecunie.
 Philautia. *φιλαυτία*, amor sui ipsius. *amor di se stesso*.
 Philogynia. *φιλογυνία*, amor mulierum. *amor di donne*.
 Philoistor. cupidus doctrinæ.
 Philocalus. *φιλόκαλος*, pulcritudinis, vel honestatis studiosus. *amatore dell' onestà*.
 Philodespotus. *φιλοδέσποτος*, amans domini. *amatore del padrone*.
 Philodocus. *φιλόδοκος*, litium amans, *amatore di liti*.
 Philoedorus. *φιλοέδορος*, amans convitiorum.
 Philomyri. unguentorum studiosi.
 Philoponus. *φιλόπωνος*, amans laboris. *amico della fatica*.
 Philosophera. philosophiæ ignarus. *filosofastro*.
 Philosopheria. *φιλοσόφημα*, questio philosophica.
 Philotheorus. *φιλοθέορος*, speculationi deditus. *amico della speculazione*.
 Philotimus. honoris amator. *ambizioso*.
 Philotimia. *φιλοτιμία*, amor honoris. *ambizione*.
 Philoxenus. *φιλόξενος*, hospitalis. *amante dell' ospitalità*.
 Phimosis. *φίμωσις*, morbus glandis in virili pudendo.
 Phlegma. *φλέγμα*, pituita, humor aquosus. *fiatma*.
 Phlegmasia. inflammatio eum febre. *infiammazione con febbre*.
 Phlogosis. *φλόγωσις*, ardor, inflammatio. *infiammazione*.
 Phoba. *φόβη*, coma leonis.
 Phocæna. *φώκαινα*, parvus delphinus.
 Phoeadius, Phoeæus.
 Phoeniceus, idis, velis phoeniceæ coloris.
 Phœnicopterygium, parvus phœnicopterus.
 Phœnix. *φœνιξ*, palma arbor.
 Phollis. *φολις*, obolus.
 Phratrìa. *φρατρία*, contubernium. *confraternità*.
 Phronesis. *φρόνησις*, prudentia. *prudenza*.
 Phrontisterium. schola. *scuola*.
 Phrurarchus. *φρουράρχος*. *Capitano delle guardie*.
 Phrygenda. genus ludi, in quo tabis tostis, seu frixis utebantur.
 Phthoe. *φθών*, phthisis. *isfiscia*.
 Phthongarium. genus tibiarum, quibus Phonaici modus vocis regebant.
 Phthora, *φθορά*, corruptio. *corruzione*.
 Phuca. potioniis genus.
 Phylarchus. *φύλαρχος*, nomen dignitatis in militia equestri.
 Physiognomia. *φυσιογνωμία*, naturæ inquirendæ ratio ex corporis habitu, vultus lineamentis &c.
 Physiologus. *φυσιολόγος*, qui de rerum naturis differit.
 Phytologia. disciplina rerum vegetabilium.
 Pica, morbus mulierum gravidarum, cum varia appetunt in cibum, varia fastidiunt.
 Picrocholi. *πικρόχολοι*, flava bile abundantes.
 Piericus. Pierius.
 Pigredo, & Pigrities, & Pigritudine. *pigrezza*.
 Pigritas. *pigrizia*. Gloss.
 Pilarius. rotundus instar pilæ.
 Pila, murilegulus, catus.
 Pilaica. vas ex corio. *Gloss. Isid.*
 Pilaticium. monile de collo Imperatoris.
 Pilaticum. sceptrum Imperatoris ad instar pili.
 Pillones. portitores mortuorum. *beccamorti*.
 Pilonus. lupus cervinus.
 Pilumen. quiddam in pila tunditur. *Gloss. Isid.*
 Pinacopola. *πινακωπώλης*, qui tabulas vendit.
 Pindæ. pinnx. *Gloss. Isid.*
 Pinguam. pinguetudo. *grassia*. Gloss.
 Pinguo. pinguetio. *ingrassarsi*.
 Pinta. vini mensura. *pinta, maczeita*.
 Piphallis. *πιφάλλος*, avis, alauda.
 Pipunculus, vel pipunculus, accipiter.
 Piraterium. *παρατήριον*, receptaculum pirata-

rum. *ridusto di corsali*.
 Pirolus. animal majus mustela, ejusdem tamen speciei.
 Pirula. extrema pars nasi. *Gloss. Isid.*
 Piscifusus. piscifusus. *pieno di pesce*. Theodulf.
 Pison. quiddam veneni, quod clam inest nardo.
 Pissa. *πίσσα*, pix, pece.
 Pissigo. pix liquida.
 Pisticus. *πιστικός*, ad fidem faciendam aptus.
 ¶ Item sincerus, purus, non adulteratus.
 Pisticus. *πιστίς*, genus aromatis. ¶ Item fides, persuasio.
 Pithecus. *πίθηκος*, simia.
 Pithœgia. *πιθηγία*, festa Athenis, in quibus dolia omnia retinebantur.
 Pithogastus. cui est doliaris venter.
 Pitigmata, causæ. *Isid. Gloss.*
 Pitillus. parvulus. *picciolo*.
 Pitisma. ludi genus, quo mirabili arte quis volvitur. ¶ Item levis, & crebra vini degustatio.
 Pittaciolum, vel pittaciolum, exigua tabula, schedula. *Adelph.*
 Pitylus. *πίτυλος*, sonus, qui editur, cum remis mare verberatur.
 Pityrias. *πιτυρίας*, panis furfuraceus. *pane di farina non istacciata*.
 Pityriasis. *πιτυρίασις*, furfures capitis.
 Pityrides. *πιτυρίδες*, furfuraceæ olivæ.
 Pityron. *πίτυρον*, furfur. *crusca*.
 Placator. qui placat.
 Placatrix. quæ placat. *Salvian.*
 Placentarius. qui placentas conficit. *Gloss.*
 Placivus. placens, gratus. *grato*.
 Placor, oris, placentia, placendi studium. ¶ Item tranquillitas.
 Plagio, as. plagium committo.
 Plagula. levis plaga.
 Planesco. planus fio. *Paulin. Nolan.*
 Plangonium. unguentum.
 Plantanimal, vel plantanimans, animal imperfectum, quod partim animal, partim planta esse videtur. *ζωόφυτον*.
 Planula. fabrilis instrumentum ad lignum levigandum, & complanandum. *pialla*. ¶ Item lamina ferrea, qua fores parietibus ope cadinum conjunguntur.
 Platanetum. locus platanis confitus.
 Plathanium. instrumentum, in quo panes informabantur.
 Plaustrum, is. in modum plaustris perstrepo.
 Plebanus. ad plebem pertinens, plebejus. ¶ Item curio plebis. *Pevano*.
 Plecta, æ, nexus et virgultis. *catena*. ¶ Item calix duas anas habens.
 Plectropæus. *πληκτροποιός*, qui plectræ, & citharæ facit.
 Plegma, atis, cinninus. crines intorti. *treccia*.
 Plenarie. plene, omnino, *affatto*.
 Plenarius. plenus.
 Pleo, impleo. *empire*.
 Pleonexia. *πλεονεξία*, aviditas plus habendi, *avaritia cupidigia di roba*.
 Plethora. *πληθώρα*, humorum, vel sanguinis redundantia.
 Plethoricus. *πληθωρικός*, qui sanguine redundat.
 Plethrum. *πλεθρον*, sexta pars stadii. Quidam pro jugero accipiunt.
 Pleura. *πλευρά*, latus. *costa*.
 Pleximon. catena, torques.
 Plexus. punitus.
 Plica. *piegatura*.
 Plicæ, adis, spatium inter crura, & scrotum.
 Plinifarcoticum. principalis medicina, electuarium.
 Plinibolinda. *πλινιστοβόλιδα*, lusus species pectiferæ, & atragalos.
 Plocium, ornamentum colli. ¶ Item stappa.
 Plotei. proprii. *Gloss. Isid.*
 Ploum. currus habens duas rotas. *carro da due ruote*.
 Plumella. culcitra, aut simile quippiam plumis factum.
 Plustrum. maris tranquillitas, fustrum. *Adelbep.*
 Pluviale, & Pluvium, vestis contra pluviam, *cappa*.
 Plynteria. *πλυτήρια*, festa Atheniensium Cereri sacra.
 Pneuma. *πνέυμα*, spiritus, flatus. *spirito, vento*.
 Pneumon. *πνεύμων*, pulmo. *polmone*.
 Pneumonia. *πνευμονία*, pulmonis inflammatio. *mai di polmone*.
 Pneumonicus. *πνευμονικός*, qui pulmonis morbo laborat. *chi patisce di polmone*.
 Poastria. *ποαστρία*, mulier, quæ opus ruri facit, mercede conducta.
 Pœcœnium, comestatio post cœnam.
 Podargus. canis quidam, sic dictus a pedum celeritate.
 Podia, æ, funis in navi, quo velum tenditur.
 Podiarius. qui est inter mimos. *Gloss. Isid.*
 Podinum. pedule, calceus. *Gloss. Isid.*
 Podiolium. *picciol pogguolo*.
 Podismo. pedibus dimetior.
 Podonichum. vestis facrorum.
 Podoniptrum, vas, in quo pedes lavantur. *vafa da lavarsi i piedi*.
 Podostrophia. repeditio.
 Pola, vel Polula, pila ex aluta, molli tomenta facta. *balla*.
 Polaris. *del Polo*.
 Polemarchia. *πολεμαρχία*, munus polemarchi.

& format. *Psp.*
 Protopapa. dignitas Ecclesiastica secundas tenens post Patriarcham.
 Protopathia. πρωτοπάθεια, affectus, quo aliquid primum afficitur, non per consensum alterius.
 Protos. πρῶτος, primus, primo.
 Protoscriniarius. primiferinius.
 Protoilates, πρωτοίλατος, antesignanus. primo in battaglia.
 Prototocos. πρωτοτόκος, primipara. *primasuola.*
 Protostrator. *marefiallo.*
 Prototypus. πρωτότυπος, prototipo, qui ad alterius rei exemplar factus non est.
 Protovestiarus, praefectus vestiarum.
 Proxenetria, conciliatrix. *conciliatrice.*
 Prunetum, locus prunis constitus.
 Prymnesium, palus, ad quem navis alligatur.
 ¶ Item ipse funis, quo navis ligatur. *funo, a palo da legar le navi.*
 Psallinum, circulus, qui freno additur. ¶ Item ipsum frænum.
 Psalmanicus, qui psalmos canit. *Theodulph.*
 Psalmodia. ψαλμῳδία, cantus ad organa musica.
 Psellion, armilla. *braccialeto, smaniglia.*
 Pselliphorus, armillis ornatus.
 Psen. ψῆν, vermiculus in caprificis nascens.
 Psephos. ψῆφος, calculus, gemma, suffragium.
 Pseudopiscopus. falso vescovo. Cyprian.
 Pseudographus. ψευδογράφος, falsa scribens. *falsario, Sarisberienf.*
 Pseudologus. ψευδολόγος, mendace.
 Pseudos. ψευδής, falso, falso.
 Psote. ψωτῆ, mentula.
 Psoriasis. ψωρίασις, signa.
 Psorophthalmia. ψωροφθαλίαια, oculorum scabies.
 Pterna. πτερνα, pars inferior navalis mali.
 Ptysis. πτύσις, excretio, sputa.
 Puberale. pubes. *gloss.*
 Puberfco. pubefco.
 Pudefacio. *far vergognare.*
 Pudibunde. *con roffare.*
 Pudimentum, res pudenda. *gloss.*
 Pudoratus, & pudoratissimus, verecundus, *Sarisber.*
 Pudorofus, modestus, *modesto.* Sup.
 Puerarius, puertorum amator. *gloss.*
 Pueraster. juvenis. *gloss.*
 Puerigerum semen, quod pueros procreat. *Fulgens.*
 Puerofus, pueris deditus. *gloss.*
 Pugnancia, & . *convarietà.*
 Pugnicula. parva pugna.
 Pulcinus. di pulce.
 Pulico, as, pulices progigao. *generat pulici.*
 Gloss.
 Pullaster. *pollastro.* Oaomaf.
 Pulligera ova, h. e. quae pullos pariunt. *Fulgens.*
 Pulpido, pavis instar pulpæ carnis. *gloss. Ifid.*
 Pulfatiæ venæ, & quæ pulsum habent.
 Pulvicinare, sæpe plueri. *piovigginare.* *Gloss. Ifid.*
 Pumicator, qui pumice lævigat. *gloss.*
 Puncto, as, puncta facio. *gloss.* ¶ Item sæpe pungeri.
 Pupior. più giovine.
 Purpurilla. locus extra portam, ubi purpurea veste utebantur. *Gloss. Ifid.*
 Pusillanimiter. vilmante, abiessamente.
 Pusillulus. picciolissimo.
 Pusulus, a, um, pusillus.
 Puta. *propuzio.* ¶ Item muliebri pudendum.
 Putana. *meretrice.*
 Putorius, animal quoddam ex genere mustelorum.
 Putramen. *putredine.*
 Putribilis. *corruibile.* Paulin. Nolan.
 Putrifluus, qui putore fluit. *Eugen. Toletan.*
 Pycnoticus. πυκνότης, densandam vim habens.
 Pyelon, amplum vas ad lavandum.
 Pygista. πυγιστής, qui pædicat.
 Pylorus. πυλῶπις, portæ urbis custos. *guardiano della porta.*
 Pyr. πῦρ, ignis. *fuoco.*
 Pyramidalis. piramidale.
 Pyrafter. *pero selvatico.*
 Pyriaterium. πυριαιτήριον, stufa da sudare.
 Pyroboli. πυρόβολοι, faeste accese.
 Pyromantia. πυρομαντία, divinatio per ignem.
 Pythonices, qui in Pythia certamine vicit.
 Pythomantis. πυθωνεύτης, vates Pythicus.
 Pythonissa, mulier latidica, a Pythone, seu Apolline correpta.
 Pyttacium, calcamentum perantiquum.
 Pyulcus, instrumentum chirurgicum puri extrahendo accommodatum. *cava marcia.*

Q

Quactum, coactum, coagulatum. *Ifid.*
 Quadrangulum, i. quadrangolo. *Gloss.*
 Quadrator. lapicida, marmoratus. *Cassiod.*
 Quadricornus. *chi ha quattro corna.*
 Quadriformis. di quattro forme. *Orientius.*
 Quadrilinguis. di quattro lingue.
 Quadrimembris. di quattro membri. *Onomast.*
 Quadrimentruus. di quattro mesi. *Gloss.*
 Quadrinoctium. tempo di quattro notti.
 Quæstionaliter. per quæstione. *Fulgens.*
 Quæstionatus. *peflo a' tormenti.* Cyprian.
 Quæstiono, as. *esaminare, dar i tormenti.*

Qualitativus. *che importa qualità.*
 Quartallum, cophinus, in quo mortui efferuntur.
 Quarto, as, quartum quemque lego. *Gloss.*
 Quaternio, onis, compositio quatuor rerum, ut militum, chartarum &c.
 Querulor, aris, *lamentarsi.*
 Querulosus, pieno di lamenti.
 Quietudo. *quiete.* *Gloss.*
 Quimus. di cinque anni.
 Quinquplex, quintuplex, *quintuplicato.* *Gloss.*
 Quisquilianus, coccineus. di scarlatto.
 Quotennis, vel Quotannis, is, adfect. di quanti anni.
 Quotuplex. di quante sorte.
 Quotuplex, quot mensurarum, vel librorum.

R

RAbbi. magister, maestro. Vox Hebraica.
 Rabbinus. magister Judaicus.
 Rabboni. magister mi. Vox Hebraica.
 Racha, vanus, fatuus, levis. *femo, massarello.*
 Vox Hebraica.
 Radiatilis, in modum radii factus. *Venant. Fortun.*
 Ragazium. *vagazzo.*
 Ramphos, eos, neut. pars faciei volatilium intra frontem, oculos comprehendens.
 Ran, ira, vel locus iræ. Hinc rabies, rancor dicitur.
 Rancidor. *divenir rancido.* *Fulgens.*
 Ranelles. circuli, orbiculi.
 Randum, arbitrandum. a reor. *Gloss. Ifid.*
 Rapisma. alapa. *schiaffo.*
 Rapunculus, radix, quæ comeditur in acetariis, rapuntium. *raponzolo.*
 Raro, as, rarum facio.
 Rasa, vestis genus.
 Rasamen. rasura eboris.
 Raso, as, *radere.*
 Rasorius, ad radendum aptus.
 Ratificatio. *ratificazione.*
 Ratifico. *ratificare.*
 Rator. *giudice, arbitro.*
 Raucedo. *raucedine.* *Ifid.*
 Raucedo. *esser rauco.*
 Rauror, aris. *divenir, o esser rauco.* *Gloss.*
 Reago, vicissim ago. Hinc reactio.
 Realis. *reale.*
 Realitas, conditio ejus, quod est reale.
 Realiter. *realmente.*
 Rebellator. *ribolle.*
 Rebilis, opinabilis, a reor.
 Reburrus, capite hispido. *Gloss. Ifid.*
 Recapitulatio. *recapitolazione.* *Cassiod.*
 Recentaria, quæ recens aliquid tert. *Gloss.*
 Recife. *brevemente.*
 Recitabulum. *luogo dove si recita.* *Ifid.*
 Reelinatorium. *guanciaie.*
 Reconvenio, contrariam actionem intento.
 Recriminor. *accusare vicendevolmente.*
 Rectangulus, di angoli recti.
 Recusio, repercuotere. *Augustin.*
 Redargutio, onis. *riprensione.* *Boethius.*
 Redditor. *chi restituisce.*
 Redemptionalis carta, quæ datur, cum quis semper ex servitute sua pecunia redimit.
 Redhibitor, oris, qui redhibet.
 Redhoñimentum, gratiæ, & beneficii retributio, *vicompensa.*
 Redimiculo, redimiculum solvo. *Gloss.*
 Redulus, strues lignorum ardentium.
 Refectorium. *refettorio.*
 Referendarius. *chi riferisce, spia.* *Cassiod.*
 Reffo, as. *scavare, cavare, sbarbicare.*
 Refloro. *risporire.*
 Refluxus. *reflusso.*
 Reformabilis. *che si può riformare.*
 Refragio, contrarium suffragio.
 Refrigeo, rursus frigidus fio, *raffreddarsi.*
 Refrigerator, qui refrigerat.
 Refrigo, rursus frigo.
 Retructio, rursus fructio.
 Regendarii, notarii, qui libellos supplices in codicem referunt.
 Regeneratio. *nuova generazione.*
 Registrum. *registro.*
 Regulaticus, a, um, per regulam dirigens.
 Regulus. *basilisco.* ¶ Item parva quedam avis.
 Rehusco. iterum hingo. *Gloss.*
 Rejuvenesco. *ringiovenire.*
 Relata, orum. *i relativi.*
 Relevium, honorarium, quod novus vassallus patrono introitus causa largitur, quasi mortuum relevet feudum.
 Reluminatio, mutua illuminatio. *gloss.*
 Remando, as, iterum mando. *Eustropius.*
 Remeculus, genus navigii, quo Lennii utebantur.
 Rememoratio, recordatio, *ricordo.* *Sarisber.*
 Rememoratio. *tardanza.*
 Remoratrix. *tarda.*
 Renale, zona circa renes. *Catbol.*
 Renascibilis, potentia renascendi.
 Renitiosus, & Renosus, & Rienosus, *chi patisce di reni.* *gloss.*
 Renones, velamina humerorum, & pectoris

ulque ad umbilicum, intortis villis hispida ad imbres arendos. *vesti da pioggia.* *Ifidor.* 1. 19. c. 23.
 Renunculi, parvi renes.
 Renutrio, *rinutrire.* *Paulin. Nolan.*
 Repagino, rursus compagino. *Per. Chyfol.*
 Repagularii judices, qui ad fores Curie jus dicunt.
 ¶ Hinc repagularia acta. *Scribas.*
 Reparamen, reparatio, *Sipontin.*
 Repasco. *passer di nuovo.* *Paulin. Nolan.*
 Repleta, lapis excelsus. *Gloss.*
 Repenfatio. *compensazione.* *Salvian.*
 Repenfibilis. *riprensibile.* *Salvian.*
 Repressalia. *repressaglia.* Repressalia sunt pignorationes hominum, quæ olim concedebantur eb damna, & injurias adversus habitatores loci illatas. *In novell. Cassio.*
 Reprobabilis, *condannato, riprovato.* *Sarisber.*
 Reprobaticus, reprobandus. *Gloss.*
 Repumico, rursus pumice expolio.
 Repyffira, ludus latruncolorum.
 Requesta, libellus supplicis, *richiesta, supplica.*
 Reservatio. *riserva.*
 Resignator, qui resignat. *Gloss.*
 Resinifer, resinam ferens.
 Resopio. *risopire.* *Fulgens. in Contim. Virgil.*
 Resortior, rursus sortior.
 Resortus, *territorio, giurisdizione.*
 Respirium. *respiro.* *Gloss.*
 Resplendia. *splendere.*
 Responsalis, *procuratore.*
 Responsarius, *responsivo.*
 Resticularius, qui resticulos facit. *cordellaro.*
Vet. Vocabular.
 Retentator, qui res alienas retinet. *Cassiodor.*
 ¶ Item qui rursus tentat.
 Reticella. *picciola rete.*
 Reticesco. *reticeo, sacere.*
 Retifex, qui retia facit.
 Retorffio, retorquendi actio.
 Revadiare, debitorum se agnoscere.
 Reungo, rursus ungo.
 Rhabarbarum, herba, centaureum majus, rhaponticum valde similis, *Reobarbaro.*
 Rhabenus. *maestro.*
 Rhadomantia. *βαθμμαντεία*, divinatio per baculum.
 Rhaduchi, *βαθμυχοι*, listores.
 Rhadamanteus, di *Radamanto.*
 Rhæbus, *curva.*
 Rhagoides, is. *παροειδής*, secunda oculi tunica, quæ & uvea dicitur.
 Rhagologus. *ραγολόγος*, acinos colligens. Est epitheton echini.
 Rhagopodes. *ραγῶπδες*, fissuras in pedibus habentes.
 Raptodi. *ραπτοδοι*, recitatores. ¶ Item interpres vestium heroicorum.
 Rhembus. *ρέμβος*, vagabundus, *etro, vagabondo.*
 Rhineæ, *fichi veri.*
 Rhinenchytes, instrumentum, quo aliquid in nares infunditur.
 Rhiza. *ρίζα*, radix, *radice.*
 Rhizologus. *ρίζολόγος*, qui radices colligit, *chi coglie radici.*
 Rhizophagus. *ρίζοφάγος*, qui radicibus vescitur. *chi vive di radici.*
 Rhizotomicus. *ρίζοτομικός*, ad radicem excisionem faciens.
 Rhizotomus. *ρίζοτομος*, qui radices secat.
 Rhodon. *ρόδοι, rosa.*
 Rhodonia. *ροδοία, rosaio.*
 Rhoeicus. *ροικός*, fluxione laborans, *fluvido, o chi patisce flussione.*
 Rhoicus. *ροικός*, corymbus aureus.
 Rhomboides. *ρομβοειδής*, rhombi figuram habens.
 Rhombus. *ρόμβος*, figura apud *Geometras.*
 Rhopalicus versus dicitur, qui a monosyllaba voce incipiens gradatim crescit, & *ήρρακος*, hoc est clavam Herculis imitatur, ut *spes Deus æterne stationis conciliator.*
 Rhopographia, virgultorum, stirpiumque descriptio.
 Rhoptron, *anello bastoio della porta.*
 Ringo, is, ringor, *storce la bocca, o il naso.*
 Risibilis. *risibile.* *Boeth.*
 Riforius, *ridicolo.* *Fulgens.*
 Rito, as, ritum habere facio.
 Rivarius, *rivale.* *Gloss.*
 Rivora, um, *piccioli rivu.* Auctor quidam rei *Agvar.* apud *Gosf.*
 Roboretum, locus roboribus constitus. *gloss.*
 Rocca, colus. *rocca.*
 Rogamen, &
 Rogatura. *dimanda, preghiera.* *gloss.*
 Rogarius, qui rogum parat ad cadavera cremanda.
 Rogatarius, petitor. *Ifid. gloss.*
 Romandiola, *la Romagna.*
 Romanense. *castenaccia.*
 Romania, Thracia regio, ubi est Constantino polis, quæ nova Roma appellata est.
 Rorigenæ, *rore genii.* *Sipontin.*
 Rosula, parva rosa, *rosetta.* *Dracencius.*
 Rotaticum, quod dævectura super rota solvitur.
 Rubecula, avis rubeo pectore.
 Rubetra, avis minima circa rubos vivens.
 Rubinus, gemma diaphana, rutilians, & rubens.
 Rubiator, qui rubeat.
 Rufco, es. *esser rosso.*

Rulla, rusticus. *gloss.*
Rupa. ex utraque parte acutus. *gloss. Isid.*
Ruptura. *rotura.* ¶ Item ager proficiuus.
Ruraliter. *de villa. Cassiodor.*
Ruricularis. ruricola. *Venant. Fortun.*
Ruspino. manibus tero. *gloss.*
Rutela. animal venenatum. *sarantola.*

S

Sabe. mensis Februarius, Syrorum lingua.
Saccello, as, saccellos calidos ad foveum impono.
Saccophorus. sacco vestitus, vel saccum icrens.
Sacire. proprium facere, occupare. *Gall. se faire de quelque chose.*
Sacitza. depopulatio.
Sacramentalis. *Sacramentale.*
Sacramentarius. qui jurat. *gloss.*
Sacrifex. qui sacra facit, sacerdos.
Sacrimonium. conditio, seu relatio rei sacre. *gloss.*
Sacrifita. *Sacreflano.*
Sacrivus. *voivo.*
Sape sapius. *spessissime volte.*
Sapis, e, & sapsus, a, um. *copioso, abbondante.*
Sagana. vas, in quo aliquid teritur.
Sagaris. *σαγας,* securus Amazonum.
Sagatio. genus ludi, cum sago multorum manibus diftento impositum aliquem in altum iactabant. *Vet. gloss.*
Sagenula. parva sagena. ¶ Item parva navis inhar sagena expansa. *Pap.*
Sagibaro. sapiens vir. ¶ Item senator.
Sagimen, inis. *grasso.*
Saginator. qui saginat. *gloss.*
Sagmatos. sagmate intratus. *gloss.*
Sagminarius. legatus, qui sagmina fert. *gloss.*
Salaconia. *σαλακωνία, zattanza.*
Salicetum, salictum.
Salifator. qui ex membrorum palpitatione divinat. *Isidor. Or. Joan. Sarsiber.*
Salifo. palpito. *Gloss.*
Salivaris. *di saliva.*
Salivum, i. *saliva.*
Salpinx, ingis. *σαλπιγξ, tromba.*
Salfedo. *salfedine.* Onomast.
Salficium. *salfeicia.* Tribuitur Aconi.
Saltim. per saltus.
Salvatio. *salvamento.* Beda.
Salvatris. quæ salvat. *Prosper Aquitan.*
Saluatorium, locus, in quo saluatori conveniunt. *Pap.*
Samaradacus. homo ridiculus. *Gloss.* ¶ Item terminus biturcus.
Sambuciaris. qui sambuca canit.
Samiator. qui cote ferrum acuit. *Gloss.*
Samica, pulvis. *Gloss. Isid.*
Samphoræ. *σαμφόρα,* equi, quibus impressum erat Σ.
Santificatrix. *sanctificatrice.*
Sandalotheca. *σανδαλοθήκη,* sandalorum repositoryum.
Sandapilo, onis, vespillo. *Gloss. Philox.*
Sandichinus. qui sandicis colorem habet.
Sannator. *beffatore.* *Gloss.*
Sanno, as. *beffare.*
Sapharium. atrium templi. *Papias.*
Saphena. vena, quæ supra genu tripartito finditur.
Saporo, as. *dar sapore.* *Pet. Chrysol.*
Sappa. *zappa.*
Sappula. *picciola zappa.*
Saprus. *σαπρος,* putris.
Saraballum. vestis Parthorum fluxior.
Sarabus. *σαράβος,* vel *σαράβον,* muliebre pudendum.
Saraph, serpens ignitus, & venenatus.
Sarcino, as. farcinas sumo. *Onomast.*
Sarcitector. qui ex multis hinc inde conjunctis tabulis unum tehti corpus. *Isidor.*
Sarpa, falx vinitoria.
Sattelium. fatellium turba. *Gloss.*
Satiabilis. *saziabile.*
Sationarius ager. fativus.
Satum, i. mensura quatuor, & viginti sextarius continens.
Saturabilis. *saziabile.* *Gloss.*
Saturanter, & saturatim. *a sazieta.*
Satyrias, adis. *σατυρία,* morbus in cute, qui & elephantiasis dicitur.
Satyriasmus, vel satyrisimus. *σατυρισμός,* morbus, quo glandulæ juxta aures inflammantur, & tument.
Satyricæ. *satiricamente.*
Satyrica. pantomimus.
Saularismus. *σαυλαρισμός,* linguæ hæsitatio.
Saxefco. *diventer falso.* Scriban.
Scabinus. *Senatore, giudice, affessor.*
Scabridus. scaber. *Venant. Fortun.*
Scachus. *scacco.*
Scalenus. *σκαληνός,* latera tria inæqualia habens.
Scalperum. calceus. *scarpa.*
Scammaris, is. *ladrono, affassino.*
Scandicopola. qui scandicem vendit.
Scanfor. *σκάνφορος,* qui equum sternit, ut in scendatur. *Gloss.* ¶ Item qui equum scandit.

Scapane. *σκαπάνη, zappa, badile.*
Scapilium. *le spalle, o la sciena.*
Scapularis vestis. *scapulare.*
Scara. combustio ignis. *Papias,*
Scaramangis. genus vestis.
Scartanea. lorum.
Scefla. mensura genus apud Germanos.
Sceletus. *σεκλετός, sceleretto.*
Scenitactor, vel scenofactor. qui umbracula, & velaria facit.
Scenofactoria ars, quæ umbracula, & tabernacula facit.
Scenopegia. *σκηνοπηγία,* festum tabernaculorum, apud Hebræos.
Schediasmata. *σχεδιασματα,* scripta tumultuarie, & ex tempore.
Schedicus. *σχεδικός,* extemporarius, subitarius.
Schinus. genus arboris (quam quidam eandem putant, ac lentiscum) masticen exsudantis.
Schismaticus. discors, dissentiens, divisus. *scismatico.*
Sciamachia. *σκιμαχία,* pugna umbratilis, & armorum meditatio.
Sciatica, & sciatica morbus. *sciatica, catarro nelle giunture delle coscie.* Vox est corrupta ex *Ischiacus*, vel *ischiadicus*, quo pacto talis morbus a Græcis vocatur. nam *ἰσχίον* coxam significat.
Sciomania. *σκιμαντία,* divinatio per umbram.
Sclavus, servus, *schiano.*
Scolopomachæon. *σκολοπημαχάειον,* cultellus chirurgicus palo similis.
Scordiscus. corium crudum. *Isidor.*
Scorpio. *σκορπίος,* virga nodosa, vel aculeata ad cædendum, ita dicta, quia arcuato vulnere in corpus infligitur. *Isidor.*
Scorpionares, qui scorpionibus sagittas, vel saxa jaciunt.
Scortatio. *putanefimo.*
Scortulum. *putanella.* *Gloss.*
Scotoma. *σκότωμα,* vertigine di capo.
Screabilis. *che si può spatar fuori.*
Screatio. *lo spatar fuori.*
Scribillo, as. *scrivere.*
Scriniolum. *picciolo scrigno.*
Scriptunculæ, parva scriptio. *Salvian.*
Scrotulæ. *scrofole.*
Scrutarium, locus, ubi scruta venduntur. *Gloss.*
Scrutillum. ventriculus fartus. *Gloss. Isid.*
Sculca. excubie.
Sculcator. *sentinella.*
Sculpturatus. *sculpito.* Fortunatus.
Scuria. flagellum & corio.
Scuricula. parva scutica.
Scybalon. *σκύβαλον,* quisquiliæ rudus. *Vindicianus* ad Valentinianum Imperatorem.
Scylax. *σκύλαξ,* canis.
Scyphium. *σκύφος,* *picciol bicchiere.*
Scythifare. largiter bibere Scytharum more.
Secretarius. *secretario, cancelliere.*
Secundinæ. *le secundine.*
Securicularis, qui secures fert. *Gloss.*
Sedetum. fossa, ubi sedent milites, aut fossa, ubi sunt muri.
Seditionarius. *sedizioso.* *Gloss.*
Seditionor. *muover sedizione.* *Gloss.*
Segmentarii. qui opera ex segmentis faciunt.
Sejuzæ. *carreste da sei cavalli.* *Isidor.*
Sejunctim. *separatamente.* Strabo Gallus.
Selectus, us. *scielto.*
Seleucides. calceamentum muliebre.
Selliæ. *σελίτζα,* jacto, ostento.
Selliasterium. *apparato di sedie.* *Gloss.*
Semicaput. dimidium capitis.
Semicingio. dimidium cingo.
Semicipium. vas ad modum lyntris, in quo homo potest refupinus jacere.
Semilaterium. femilater.
Semiobolus. dimidium oboli. *Rhem. Fannius de ponderib.*
Semiperactus. *imperfetto.* Paulin. Nolan.
Semiplagium. *picciola rete.*
Semiquinaria cæsura esse, cum post duos primos pedes syllaba partem orationis terminat, ut Arma, virumque cano.
Semiseptenaria cæsura dicitur in versu, quæ post tres pedes, & syllabam fit, ut Ast ego, quæ divum incedo.
Semispathium. *mezza spada.*
Semitogium. *breve, o mezza toga.*
Semivividus. *mezzo verde.* *Gloss. Cyvilli.*
Semneum. *σεννεον,* locus venerabilis.
Senefcalcus. armenti custos. ¶ Item regie mensuræ præpositus. *finiscalco.*
Sensatio. *sensazione.*
Sensitivus. *sensitivo.*
Sensualiter. *sensibilmente, o sensualmente.* Sarsiberiens.
Sentinaculum. instrumentum, quo sentina purgatur. *Paulin. Nolan.*
Sentinator. qui sentinam exhaurit, & purgat.
Scorim. *separatamente.*
Sepedon. *piaga putrida.*
Sephora, gallina. *Pap.*
Septangulus. *di sette angoli.*
Septuosus. *oscuro.*
Septuplum. *sette volte di più.*
Septuplus. *sette volte doppio.*
Sepulor, as. *seppellire.* Venant. Fortun.
Sepulrorius. *sepoltrale.* *Gloss.*

Sequestratim. *separatamente.* Cassiod.
Serarius. qui seras facit.
Sermocinator, *parlatore, dialogista.*
Sernia, æ. *scobie, che fa pizza.*
Serpedo. rubor cutis cum membrorum extantia. *Isid.*
Serpentiformis. *corso a forma di serpente.* Vet. interpr. Iren.
Serphus. *σίρφο,* genus insecti simile formicæ, vel culicis.
Serrarius. qui fecat ferra lapides. *Gloss.*
Serto, as. *coronare.* *Gloss.*
Servatorium. *preservativo.* *Gloss.*
Sesamis. placenta ex sesamo, & melle crudo.
Sesquatus numerus. sesquialtus.
Sesquicubitalis. *di un cubito, e mezzo.*
Sesquicubitus. *un cubito, e mezzo.*
Setaceum. *setaccio.*
Setarius. qui ex fetis peniculos conficit.
Sevocator. qui levocat. *Gloss.*
Sexto, adverb. *la sesta volta.*
Sicinnis, idis. *σικιννίς,* saltatio militaris in exequiis fieri solita.
Siclus. *σικλός,* numisma Hebræorum pondus habens quatuor drachmarum, in cuius altera parte caliculus thuris, in altera Virga Aaronis impressa fuit.
Sicrica. velum, quo fœminæ sacrificantes utebantur.
Sicyopepon. genus cucumeris.
Siderofus. *affiderato.* *Gloss.*
Sigyum. *σίγυμον,* jaculi genus.
Signarius. *staurario.* *Gloss.*
Significatum. indicatio. *Gloss.*
Signio, is. *notare.*
Siliquaticum. genus vestigalis, quod in nundinis ob vendendum penditur.
Simatus. simus, *σικμός.* *Sulp. Lupercus Servasf. in eleg. de Cupid.*
Simplagium. *picciola rete.* *Gloss.*
Simpo. valculum cum tenui fistula ad pitifandum vinum.
Simpularia, æ. res minuta, & nullius pretii.
Simulator. conviva amicus sponfi, qui cum eo est assiduus in convivio. *Isidor. & Fulgent. Planciad.*
Simulaculis. *finto.* Venant. Fortun.
Simultum. vermis in cornu arietis. *Isid. Gloss.*
Sinuatio. *curvazione.* Fulgent. l. i. Mythol.
Siphra. *ziffra.*
Siren. *veste fossile, e trasparente.*
Sirium. pallium leviter contextum.
Sirones, *pidocchi, che nascono tra carne, e pelle.*
Sitellum, sitella. *Gloss. Cyvilli.*
Siticubundus. *stribondo.* Onomast. vet.
Siticula. *picciola sete.* *Gloss.*
Sitocomæ. *σικκομας,* annonæ præfecti.
Sitocomia. *σικκομία,* præfectura frumenti, & annonæ.
Sitonæ, arum. *τώνας,* curatores rei frumentariæ.
Situatio. *situazione.*
Smardes. mulieres furiosæ.
Smegmatopola. *σμηγματωπόλη,* qui smegma vendit.
Smyris. *σμίρις,* lapis, cujus pulvere expoliuntur gemmæ, & dentes terguntur.
Sobracomes. gubernator. *sopracomiso.*
Sobriolus, aliquantum sobrius.
Sociator. *che unisce, e accompagna.*
Solamentum. *consolazione.* Paulin. Nolan.
Solidamen. solidamentum. *Venant. Fortun.*
Solidum. *stipendio.*
Soliloquus. *chi parla da se.*
Solocophanes. *σολοκοφανής,* error orationis locicifmi (speciem habens, ut Præneste sub ipsa, h. e. urbe. In Eunuchum suam, scil. Fabulam.
Somatopœia, a verbo *σωματοποιέω,* figura proforopœiæ affinis, qua rei corporis experti vocem, corpusque damus.
Somatophylax. *σωματοφύλαξ,* custos corporis.
Somnialis. *da sogno.* Fulgent. l. i. Mythol.
Sonus, a, um. *sonante.* *Isidor.*
Sophicus. *sapiente.* Prosper Aquitan.
Sophilus. sapienter amans.
Sophroniteres. *σωφρονιτήραι,* duo dentes, qui omnium postremi nascuntur circa ætatis annum vigesimum.
Sophroniterium. *σωφρονιτήριον,* locus, in quo dissoluti homines corriguntur.
Sophrone. *σωφροσύνη, temperanza.*
Sopolium. *sofforgo.*
Sordicum. *cuojo crudo.*
Soriceus. *di topo.*
Soricicus. ad foritem pertinens.
Sororicidium. *uccisione della sorella.* *Gloss.*
Sortarius. *indovino.*
Sortivodus. qui per fortes videt.
Spadicus, & spadicus color. *σαδάξ, color bjo.*
Spagria. ars, qua purum ab impuro fecernitur.
Spagricus medicus. qui corpora ægra sola purgatione curat.
Spalathium. massa ficuum.
Spargo, ginis. *spazio.* Venant. Fortun.
Spartarius. avis accipitri similis.
Spartopola. *σπαρτοπόλη,* qui sparte texta vendit.
Spatalari. *σπαταλάρι, viver delicatamente.*
Spatharius. satelles, armiger.
Spathiurus. animal caudam habens spathæ similem.

Spaihus, armiger.
 Specularius, ii. qui specula, vel specularia facit. *Gloss.*
 Speculativus. *speculativo.*
 Spermologus, σπέρμολογος. locutuleus. ¶ Item genus avis.
 Spermulus, is. *spereatore.* *Gloss.*
 Sphacellismus. σφαιλλισμός, vitium in radicibus plantarum.
 Sphacelus, σφαιλλος, corruzione degli ossi.
 Sphaericus. σφαιρικός, sferico. *Idios.*
 Sphaeroter. σφαιροτήρ, corrigia.
 Sphenica, genus pilæ majus paganicæ.
 Sphingos. σφίγγος, il polso dell'arteria.
 Spirarchus. dux cohortis, primipularis. *Spira* enim aliquando cohortem significat.
 Spiritolus, animal quoddam quadrupes.
 Splendificus. *lucidamente.* Fulgens.
 Splendificus. *lucido.* Versus quidam vetus apud Fabretium.
 Splendifluus. *che sparge splendore.* Eugen. Toletan.
 Spondophori. σπονδοφόροι, libaminum portatores.
 Spongiator. qui spongias captat.
 Sportellarius, qui sportellam portat.
 Sportulo, as. sportulam accipio. *Cyprian.*
 Spudastes. σπυδάστης, faustore.
 Spuriarium. σπυριον. *Gloss.* *Idios.*
 Squarra. crulla cavis ulceribus accrescens.
 Stagnator. *chi fa casi di stagno.* *Gloss.*
 Stagnicola. *chi sta ne' stagni.*
 Stagno, as. coprir di stagno, metallo. *Gloss.*
 Stagnum, i. stagno, metallo. *Gloss.*
 Staphyle. σταφυλή, uva.
 Stater. στατήρ, pondus quatuor drachmarum. Item nummus argenteus, qui valet quatuor drachmas Atticas, idem quod Siclus Hebræorum. Si cum moneta Gallica conferatur, valet solidos Turonenses quatuordecim.
 Stabmus. σταβμός, ostia, luogo d'alloggio. ¶ Item mensuræ Geometricæ genus, qui 121. stadia cum dimidio continet, quæ in usu maxime apud Perlas fuit.
 Staticæ. στατική, la statica, ars, seu scientia ponderum.
 Staticus. στατικός, vim sistendi habens. ¶ Item ponderalis scientiæ peritus.
 Statiuncula. parva statio.
 Statues. servi ante patrum stantes.
 Statutum, i. statuto, decreto.
 Stauro, as. σταυρός, palum debigo.
 Stauropæum. crocifissione.
 Steganomium. στεγνόμιον, paga per l'alloggio.
 Stellificus. stellato.
 Stellionator. *improbare.* *Gloss.*
 Stephanoma. στεφανώμα, materia da far corona.
 Stephanopola. στεφανοπόλις, chi vende corone.
 Stephanus. στέφανος, corona.
 Stereometria. στερεομετρία, misura de' corpi solidi.
 Sternax, simido. *Idios.* *Gloss.*
 Sterrhogonia. incenso maschio.
 Stibinus, a, um. di antimonio.
 Stichos. στίχος, serie, ordine, verso.
 Stigmatus. στυγματίας, ferito, sculpito.
 Stigo. στίγω, incitare, pungere.
 Stillatio. distillatione.
 Stipabilis. qui stipari potest. *Gloss.*
 Stivillum. barba della capra.
 Stirpo, as. *estirpare.* ¶ Item far le radici.
 Stlengis. στέλεγγις, olei gutta. ¶ Item ornamentum capitis.
 Stoa. στωά, portico.
 Stocius. παζο.
 Stœcheum. στορχήιον, lettera, elemento.
 Stolos. στόλος, praesidia, andata.
 Stoma. στόμα, bocca.
 Stragulatus. fatto a tapexarria.
 Stratopocis. vandante.
 Stratopedarches. στρατοπεδάρχης, capitano.
 Stratopedarchia. στρατοπεδάρχεια, capitaniato.
 Stratorium. stragulum.
 Stremus. redimiculum.
 Streperus. strepitoso.
 Strictoria tunica, quæ ad corpus stringitur.
 Strigularius, qui strigiles facit. *Gloss.* *Cyrii.*
 Strigilo, las. radere, fregare. *Onomast.*
 Stroma. στρώμα, quodvis straguli genus, ut aulæ. ¶ Item liber miscellanea multa continens, quemadmodum in aulais multæ, & variz res intextunt, cuiusmodi sunt stromata Clementis Alexandrini.
 Strongylopropos. στρωγυλοπρόσπος, chi è di faccia rotunda.
 Strongylus. στρωγυλος, rotondo.
 Stuba, vel stufa. στα, stufa.
 Sturio, genus piscis, accipienr a quibusdam dictus.
 Suadibilis. facile da persuadere.
 Subalbeo. effere alquanto bianco. *Cassiod.* lib. 5. ep. 34.
 Subalternus. subalterno.
 Subaqueus. chi è sott'acqua.
 Subaratio. actus subarandi.
 Subarundino. virgultus, & arundinum oppleo. *Dracontius.*
 Subbatere. uccidere, o battere.
 Subcercniculum. crivello, seraccio.
 Subcineritius panis. pane cotto sotto la cenere. *Idios.*
 Subcus, & subcutaneus. chi è sotto la cute.
 Subdica. chi parla in secondo luogo.

Subdiuus, & subdius. sub dio positus. *Gloss.*
 Subzannare. deridere, beffare.
 Subjectibilis. soggetto.
 Subigatrix. mulier obicæna patrans, τειβας.
 Subintelligo. foiniendere.
 Subitillus. genus placentæ, quæ subito paratur.
 Sublimator. qui erigit, & extollit. *Salvian.*
 Sublittio. primo colore, che si dà a una tela, e che serve di fondamento agli altri colori.
 Sublunaris. sublunare.
 Submeies. qui in lectulo mingit. *Gloss.* *Idios.*
 Submutatio. mutazione. *Gloss.*
 Subnitido. nitidum facio. *Venans.* *Fortun.*
 Subordino. ordinare.
 Subpungo. pungere sotto. *Eugen.* *Toletan.*
 Subrogatio. il sostituire. *Gloss.*
 Subfannatio. irrisione. *Gloss.*
 Subfannator. beffatore.
 Sublequus. chi segue, suffiguent. *Orof.*
 Subles. chi siede sotto. *Gloss.* *Idios.*
 Subsistentia. sussistenza.
 Subsumo, is. ripigliare.
 Sububeres. qui sub uberribus adhuc habentur. *Gloss.*
 Subventaneus. soggetto al vento. *Subventanea* ova, uova vuote, e buone da nulla.
 Succerniculum. crivello.
 Succinctorium. pannus succinctus ad velanda pudenda.
 Succubus. dæmon, qui sumpta muliebri specie viris se succiere creditur.
 Succusarius. succusator.
 Suetacio. assuefare.
 Sueho. assuefare.
 Sufflatorium. soffiatio.
 Suffraganeus. chi serve, o ajuta altri in qualche ministero.
 Suffrutices appellatur arbores mediam quandam formam habentes inter arborem, & fruticem, qualis est ruta, hyssopus, falvia.
 Suffuriorum. opera di gesso.
 Sugo, es. succhiare.
 Sugimen. il succhiare.
 Sultas, atis. a recentioribus Jctis dicitur hæredum qualitas, qui primum in hæreditate paterna locum obtinent, continuationem dominii, & successione necessitatem inducens.
 Sulcatim. per sulcos. *Tribuitur Pomponio.*
 Suldadus. soldato.
 Sultanus. signore, capitano, principe.
 Sultor. cultor. *Gloss.* *Idios.*
 Superabundanter. soprabbondantemente.
 Superadulus. affai crivellio.
 Superalis, vel superaria vestis, quæ omnibus aliis vestibus superinduitur, Gallice *sur tous.* *Idios.*
 Superexto. soprastare.
 Superfectatio. secundarius conceptus prægnantis.
 Superfugium. fuga.
 Superillustris. molto illustre; titulus honoris, quo aliquem appellamus.
 Superlimen. foglia superiore della porta. *Gloss.*
 Supernavigo. navigar sopra. *Gloss.* *Cyrii.*
 Superfcriptio. soprascripta. *Gloss.*
 Supervaleco. bene valeo.
 Suppallulo. pullulare sotto.
 Surdesco, is. *esser sordo.* *Ericius Cordas, & Eugen.* *Toletan.*
 Susceptor. compare.
 Suscipere. tener al sacro fonte.
 Sulficamen. eccitamento. *Quidam tribuunt Apulejo.*
 Sultinentia. tolleranza.
 Sufurriorum. mormoratore. *Gloss.* *Cyrii.*
 Sufurrium. suffurre, mormorio.
 Sultor, as. *cutire.* *Gloss.*
 Sutelofus. fraudolento. *Gloss.*
 Syagros. συάγρος, porco selvaggio.
 Sybarisso. συβαρίσιος, more Sybaritarum in deliciis vivo.
 Syllabus. σύλλαβος, indice, tavola d'un libro.
 Sylloge. συλλογή, raccolta.
 Symballota, n. plur. συμβαλλωτά, vestes coacti velleris, implexu potius, quam textu contextæ.
 Symbiolis. συμβίωσις, il viver insieme.
 Symbolicus. συμβολικός, simbolico, allegorico.
 Symbolægraphus. συμβολογράφος, notaio, che scrive i contratti.
 Symmachia. συμμαχία, società in guerra.
 Symmachus. σύμμαχος, compagno in guerra.
 Symmylia. συμμυθία, segretario, consocio de' segreti.
 Sympatriota. πατριota, patriota.
 Sympofarchus. συμποσίάρχης, & Sympofistes. modulator d'un convitto.
 Sympota, æ. συμποτής, convitato.
 Sympotrix. συμποτήρις, convitata.
 Sympfalma. κλιση di voci nel canto.
 Symptomata. συμπτώματα, accidente, sintomo.
 Syn. σύν, con.
 Synagia. centuria di soldati.
 Synallagma. συναλλάγμα, contratto.
 Synaxilis. συναξίς, congregatio, conventus. ¶ Item coitio Christianorum ad SS. Eucharistiæ Sacramentum sumendum.
 Syncategorema. συγκατηγόρημα, vox, quæ per se nihil significat, sed cum alio verbo conjuncta sententiam efficit: ut *omnis, nullus, aliquis.*

Synkategorematica vox. idem quod syncategorema.
 Synchronismus. concordia di tempi.
 Syncomistus panis. pane mezzano tra quel di crusca, & quel di fior di farina.
 Syncretismus. repentina concordia propter malum aliquid incidens eorum, qui hactenus modo esse videbantur.
 Syncretus rufus, rifo sgangherato, a συκρητικος, concutor.
 Syndemus. σύνδεσις, congiunzione.
 Synedochius, a συναγωγή, Synedochien habens.
 Synechon. συνήχων, continens, che contiene. ¶ Item firmans, che raffoda.
 Syndetrium. συνδέτριον, confesso, o collegio, specialmente di Giudici.
 Synizetis. συνιζήσις, actus confidendi. ¶ Item labes terræ subfidentis. ¶ Item figura, eadem quæ synephonetis.
 Synochus. febbre continua, o senza alcuna mutazione.
 Synonymus. συνώνυμος, che ha il medesimo nome.
 Synteresis. συντήρησις, sinderese, coscienza.
 Synthoca. συνθήκη, composizione.
 Synthema. σύνθεμα, patto. ¶ Item essera, o contrassegno per le femine. ¶ Item diploma, patente. ¶ Item sentenza breve e oscura, enigma.
 Syntomia. συντομία, conciso, brevitatis. ¶ Item figura orationis, qua res magnæ brevi ambitu describuntur.
 Synusia. συνυσία, lo star insieme. ¶ Item coita.
 Syphar. σύφαρ, pelle di serpens.
 Syrtæa. συρτάκια, genus cibi ex melle, & adipe, purgationibus in primis aptum. ¶ Item genus Spartani certaminis, in quo victor hujusmodi cibo donabatur. ¶ Item genus raphani.
 Syrtus. συρτός, apparato di vesti donnesche.
 Syrupus. σιρόππο, sugo spremuto da erbe.
 Syfencia. συψιλία, contubernia in publico convivantium Spætanorum.
 Syfcevalis. συψυκώσις, connessione di cose fra se contrarie.
 Sylira. tonaca di cuojo de' Sciti.
 Syfistia. σύψιστις, sodalita, comunanza.
 Syfistos. σύψιστος, compagno, sodalis in aliquo collegio.
 Syfistis. σύψιστις, constituto, commendatio, quæ est constituto in favorem alicujus lata.
 Syfisticæ literæ. συψιστικὰ γράμματα, litteræ di raccomandazione.
 Syzetetis. συζήτησις, disputa tra due.
 Syzygus. σύζυγος, marito, consorte.

T

TAbacum, i, n. tabacco, herba sic dicta ab insula Tabaco (quæ est in mari Boreali Americæ Meridionalis) ubi copiose provenit. Eadem dicitur & herba Nicotiana, a quodam Nicotio, qui eam primum in Europam invexisse fertur.
 Tabefacio. liquefaro, corrompere.
 Tablæ. ταβλάκια, tabulæ in vestibus rotundi clavi.
 Tabliffare. ταβλιζέω, tabulis, seu tessaris ludere.
 Tabliffes. ταβλιζέται, qui tabulis ludit. *Gloss.*
 Tabulo, as. *intavolare.*
 Tacticus, a, um. τακτικός, quod pertinet ad aciem militum instruendam. a τακτός, ordinis. Sic Tactice, es, scientia militaris de instruenda acie.
 Tæditudo. tedio. *Gloss.*
 Tædachus. chi porta la facella.
 Tædones purpure, quæ in tæniis vivunt, h. e. in candidantibus maris cautibus, longa traktu faciam imitantibus.
 Taisali. septentrionalis regionis milites.
 Talaris, & Talares. articuli pedum.
 Talax. cui tali perverfi sunt. *Gloss.* *Idios.*
 Taleo, as. tagliare.
 Talmud. libro, che contiene i dogmi Giudaici.
 Tames. sangue, cruore.
 Tamino. macchiare.
 Tanalia. tanaglia.
 Tangano, as. scongiurare.
 Tantzæ. ballo, danza.
 Tapax. ladoncello. *Pap.*
 Taphus. τάφος, sepolcro.
 Tarantula. tarantola, genus insecti noxii mortuus, abundans in agro Tarentino, unde & nomen accepit.
 Tareæ. vestis regia, aut stola purpurea. *Pap.*
 Tarenus. sorta di moneta.
 Tarichopola. ταρχοπόλις, chi fa, o vende cibi salati.
 Taron. sorta di peso.
 Tarrum. quod corio tegitur in sella, aut curru.
 Taxus. tasso, animale di grandezza d'una volpe, furo, mordace, e che vive nelle cavernæ.
 Tegetarius, qui tegetes facit. *Gloss.*
 Tegularia sacrificia, quæ supra tegulas fiebant: sic Tegularia veneficia. *Idios.* *Gloss.*
 Tegularius, ii. qui tegulas facit. *Gloss.*
 Telephia. piaghe incurabili.
 Telephoria. publicanorum munus: item facultas exigendi tributa.
 Telescopium. cavocchiale; a τῆλε, longe, pro-

cul, & *πασιω*, aspicio, video.
Teletarches. *τελεταρχης*, ceremoniarum, vel religionis inditutor.
Teletarchia. *τελεταρχία*, principatus in condendis ceremoniis.
Teletus. *τελετός*, perfectus.
Telia. *πεγμα quadratum*, in quo farina venalis. ¶ Item circulus cribri. ¶ Item tabula luforia.
Telo, onis. *uncino lungo di legno per cavare l'acqua da' pozzi*, Sipontin.
Teloniacus. *di gabelliere*.
Telos. *τάλ*, sine.
Tempestarii. homines venetici, qui incantationibus tempestates in aere commovent.
Temporarie. ad tempus. *Salusan*.
Tendo, onis, & dinis, *sendine*, extremitas musculorum, quæ fibris, & ligamentis constat, & ossi annectitur.
Tenilis, qui potest teneri. *Pap*.
Tentio, onis. *actus extendendi*, *πίσις*, *Gloss*.
Tepiditas. *σπιδειττα*.
Tepidulus. *σπιδειττα*.
Teporo, as. *far sepio*. Dracontius.
Terebella, & Terebellum, *trivellino*. ¶ Item instrumentum chirurgicum, quo fracta capitis ossa eximuntur, *strapano*.
Terebrum, i. *trivella*, *strapano*. *Gloss*.
Tergiductor. *conduttore dell'ultime file*.
Terma. *τέρμα*, sermine, sine.
Terminate. *determinando*, *assegnando il termine*. Vetus quidam auctor Gromaticus apud Goeffum pag. 243.
Terminator. *chi pone il sermine*. *Gloss*.
Terraneola, avis alaudæ similis, sed sine apice in capite, ita dicta, quod non in arboribus, sed in terra veretur. *Sipontin*.
Terrefacio. *spaventare*. *Onomast*.
Terricrepus. cum terrore crepans: epithetum fulminis.
Terse. *nettamente*, *purgatamente*.
Tersor. *chi netta*. *Gloss*.
Tersorium, *stromento da nettare*. *Gloss*.
Tessaracoston. *τεσσαρακoston*, quadraginta dies ante, & post partum, quibus mulieres a sacris abstinere solent.
Tessaradecus, adis. *numero quarantesimo*.
Tessellator. qui tessellas disponit.
Tessudino, as. *fare a volta*.
Tetanoma. *τετανισμος*, tetanothrum.
Tetradiz. *sentinella di quattro soldati*. a *τετραδίζον*.
Tetraditæ. *sabbatiani*, *sabbato jejunantes*.
Tetraeteris. *τετραετηρίς*, *spazio di quattro anni*.
Tetragonifimus. *τετραγωνισμός*, *quadratura*.
Tetragrammaton nomen. *τετραγράμματον*, *nomen composito di quattro lettere*.
Tetragrammus. *τετραγράμμος*, *di quattro linee*.
Tetrapentasteris. *τετραπενταστηρίς*, *olympias*, quia constat quatuor annis, & initio quinti.
Tetraplus. *τετραπλυσ*, *quadruplus*, quatuor rebus confans.
Tetrapodium. *mensa quadrata*.
Tetra syllabus. *τετρασύλλαβος*, *di quattro sillabe*.
Tetraetericum. quod tertio quoque anno inflatur.
Tetravela. *vele quadruplie*.
Tetrobolus. *τετραβολος*, *nummus quatuor obolos valens*.
Textum. *teffendo*.
Thalassiarca. *ammiraglio*.
Thalassometra. *chi misura il mare*.
Thalerus. *un'oncia d'argento*.
Thalophori. qui in festis Panathenais Atheniensium ramos olivæ gestabant.
Tharapampus. *medicina*, *cura*.
Thebet. *Januarii mensis*.
Theclatura. *signatio*.
Thelofapiens. *affectans sapientiam*.
Thenupha. *agitatio*, *ritus*, quo victimæ pectus in omnem partem agitur, & quæque verus motum attollitur.
Theoretis. *θεωρησις*, *contemplazione*, *speculazione*.
Theoretium. *munus sponse datum*.
Theorica pecunia, quæ datur pro sedilibus ad spectandum in theatro.
Theoricus. *θεωρητικός*, *speculativo*.
Theos. *θεός*. *DIO*.
Thermopota. *θερμοπότης*, *qui calidam bibit*.
Thermus. *θερμός*, *caldo*.
Thefaurizo, *resfreggiare*. *Salvian*.
Thefaurophyliacium. *θησαυροφυλάκειον*, *erario*, *serigno*.
Thesimophylaces. *θησιμοφύλακες*, *legum*, & institutorum custodes.
Thinx. *donazione*.
Thoracomachus. *θηρακόμαχος*, *qui thorace indutus pugnat*.
Thoracopæus. *θηρακοποιός*, *qui thoraces facit*.
Threna. *velles floridæ*, & variegatæ.
Threnodia. *θηρνωδία*, *canio lugubre*.
Trenus. *θηρνω*, *lamento*.
Thria. *θηρία*, *folie di fico*.
Thurifico. *incensare*.
Thymus, a, um. *θύμιον*, *di cedro*.
Thymiamaterium, seu potius Thymiaterium, *θημιατήριον*, *tribulo*.
Thynacudi. *sacrum*, quo piscatores thynum Neptuno immolabant.

Thyra. *θύρα*, *porta*.
Tibiarus. *chi fa flauti*. *Gloss*.
Tibicinalia. *creptacula*.
Tibicinator. *chi suona di flauto*. *Gloss*.
Tignatio. *contignatio*, *contabulatio*. *Gloss*.
Timoratus. *timorato*.
Tineatus. *rofo dalle signuole*. *Gloss*. *Cyrl*.
Tinius. *picciolo anello*. *Pap*.
Titanicus. *torvo*, *tetro*.
Titillofus. *solleticante*. *Gloss*.
Tityrus. *τύτιρος*, apud Scholiast. Theocriti I. dyl. 3. hircum significat: alius animal ex hircu, & ove genitum. *Eugen*. *Toletan*. *carum*. 22. Tityrus ex ovibus oritur, hircoque parente.
Tius. *Zio*.
Tmeticus. *τυμητικός*, *acuto*, *che taglia*.
Togiforium. locus, ubi Scholastici disputant. *Pap*.
Togipurium, *tozza pura*. *Isid*. *Gloss*.
Tolerabilitas. *tolleranza*. *Gloss*.
Toleratus, us. *tolleranza*. *Salvian*.
Toltum. *sublatum*. *tolto*. *Gloss*.
Tomice. species statuariz, lignorum, vel eboris elaboratrix.
Tomicus. *che ha forza di tagliare*, *tagliante*, a *τίμιον*.
Tonarium, & Tonorium, *τονάριον*, *fistula*, quæ tonus traditur, ne sit altior vox canentis, aut loquentis.
Tonitabilis. *chi suona*.
Tonhcula. genus picis apud Cassiod. l. 12. Var. epist. 4.
Tonfo, as. *sofava spesso*.
Topaziac, adject. a Topazio ut Topaziaci lapilli, *Venant*. *Fortunat*. l. 8. *carum*. 4.
Topicus. *τοπικός*, *locale*.
Topographia. *τοπογραφία*, *descrizione d'un luogo*.
Topographus. *τοπογράφος*, *chi descrive un qualche luogo*.
Topoteretia. *squadre militari*.
Topoteretes. *τοποτηρητής*, *vicario*, *luogotenente*.
Topotheta. *τοποθητής*, *descrizione*, *o sito d'un qualche luogo*.
Topus. *τόπος*, *luogo*.
Torcula, æ. *torchio*. *Gloss*.
Torculator. qui in torculari uvas, vel oleas premit.
Toreuta. *τορταίης*, qui torno aliquid elaborat.
Tornentarius, a, um, ut tormentarius pulvis.
Tornatilis. *fatto sul torno*.
Tornatura. *lavoro fatto sul torno*.
Torneamentum. *giostia*, *torneamento*.
Torta. *placenta*, *torta*, *foccaccia*.
Tortiloquium. *parlare oscuro*, *ambiguo*.
Tortula. *picciola focaccia*.
Tortza. *torcia*, *face*.
Totalis. *totale*.
Tottariam. *in tante maniere*.
Totmodus. *che ha tanti modi*.
Toxico, as. *atossicare*. *Sarisberienf*.
Trabeatio. *travatura*.
Trabuchus. *macchina da gettar grandi sassi*.
Tracada. *massa di legna*.
Trachea. *ήραχία άσθηρία*, *l'aspera arteria*.
Trachoma. *τραχώμα*, *scabrities interior palpebrarum ex morbo proveniens*.
Trachilis, qui trahi potest. *Gloss*.
Tractio. *il tirare*. *Gloss*.
Tragulus. *becco*, *capro*.
Tramofera vestis, quæ trama serica, stamine lineo constat. *Isid*. l. 19. c. 22.
Tranfurforius. *breve*, *fatto correndo*, & *soccando le cose brevemente*. ut tranfurforia enumeratio. *Scibanianus*.
Transfixio. *traffigimento*.
Transgressor. *traffeggiatore*, *violatore*.
Transnominatio. *metonymia*.
Transpositio. *trasposizione*.
Transstrarius. ad transtrum pertinens.
Transverso. *trasversazione*.
Transverso, as. *porre a traverso*.
Trapeza. *τραπέζα*, *banco*, *mensa*.
Traphez. *τραπέζης*, *tabula*, quæ panis ad furnum fertur.
Traulifimus. *τραυλισμός*, *impedimento di lingua*.
Traulus. *τραυλός*, *balbo*.
Tregua. *inducia*, *tregua*.
Trementura. *ubriacchezza*. *Gloss*. *Cyrl*.
Tremulo, as. *dubitare*. *Gloss*.
Trepantum. *inftrumtum chirurgicum*, *strapano*.
Trexion. *corso*.
Triadica. *hymni in SS. Trinitatem*.
Trias. *τριάς*, *numero ternario*.
Tribonium. *veste logora*.
Tribonitium. *luogo del tribunale*.
Tricephalus. *τρικεφαλος*, *di tre capi*.
Trichialis. *τριχιάσις*, *morbus mammarum, qui provenit in lactantibus ex pili haustu*.
Trichotomia. *divisione d'una cosa in tre parti*.
Trichypha. *vesti da fanciulla*.
Triculus. *picciol guadagno*.
Triculus. *τρικωλος*, *di tre membri*, *o parti*.
Triennis. *di tre anni*.
Trigla. *τριγλη*, *genus picis ex mullorum genere*.
Trigonometria. *arte*, *o scienza de' triangoli*. a *τριγωνον*, & *μετρίω*.
Trimenstruus. *di tre mesi*. *Gloss*.
Trimma, atis. *τριμμη*, *uomo pratico*, *affuto*, *furbo*.
Trimorion. *τριμόριον*, *dodrans*, quia tres con-

tinet assis partes.
Trinyx lucerna. *lucerna di tre lumi*.
Triobolaris. *vile di poco prezzo*.
Triopis. *monile tres veluti oculos habens*.
Tripartior, & Tripartior. *dividere in tre parti*.
Tripudatio. *fallatio*.
Trifto, as. *vastissime*.
Tritalogus. qui nugas loquitur.
Tritennatæ. *memorie mortuorum*, quæ fiunt tertio, & nono die.
Tritus. *τρίτος*, *terzo*.
Triverbero. *masfalcone*, *ribaldo*. *Gloss*.
Trogulus. *cocolla*, *veste monastica*.
Trophima. *τροφίμια*. *prezzo*, *o paga degli alimenti*.
Tropologia. *τροπολογία*, *figura*, quæ sermo ad emendationem morum, & ad alia convertitur.
Troximos. *τροξιμος*, *uva da mangiare*, *uva*, quam cibi, non vini causa habemus.
Truclude alea.
Tructa. *strusa peste*. *pisces fluviatilis*. *Isid*.
Truculens, tis. *crudelis*.
Truculentitas. *crudeltà*.
Truncarius. *devorator*, qui cibos truncat, nec dentibus mandit. *Pap*.
Truncatio. *troncamento*. *Gloss*.
Tubicinatio. *strombetta*. *Gloss*.
Tubicino. *suonar la strombetta*. *Gloss*.
Tudiator. *impressore*, *χαλκωτης*. *Gloss*.
Tulypanus. *turbante*.
Tumba. *τύμβος*, *tomba*, *sepulcro*.
Tumex. *tumore nato da percossa*, *lividura*. *Gloss*. *Phil*.
Tumido, as. *gonfiare*. *Gloss*.
Tumultuator. *chi fa tumulto*. *Gloss*.
Tundito. *tundere cupio*, vel *æpe tundo*.
Tupha. *siara regia*.
Tuphecia. *tormenta bellica*.
Tuphia. *insignia militaria*.
Turbino, as. *acuerie in formam turbinis*.
Turcicus, a, um, *de' Turchi*.
Turpiloquium. *parlare osceno*. *Gloss*.
Turpilucris. *chi fa guadagni inonesti*. *Gloss*.
Turundus, i. *una supposta*.
Tutumpha. *inganno*, *infidia*.
Typico, as. *τυπώω*, *adombrare*, *figurare*. *Guil*. *Brito*.
Typo. *fornace di mastoni*.
Typographæum. *Stamperia*.
Typographia. *Stamperia*: item *disposizione de' tipi*, *o caratteri per la stampa*.
Typographicus. *di stamperia*.
Typographus. *Stampatore*.
Typotheta. *chi dispone i tipi*, *o caratteri*, *compositore*.
Tyroncestis, idis. *istromento da grattar pane*, *o formaggio*, *grattarola*.
Tyramethylus color. *colore misto di ametista*, *o di porpora*.
Tyropola. *chi vende formaggio*. a *τυρῶν*.
Tyrlis. *τύρλις*, *torre*, *propugnacolo*, *fortificazione*.
Tzacones. *soldati di guardia*.
Tzanga. *scarpa da Re*.
Tzangarius. *chi fa scarpe per lo Re*.
Tzangurus. *arco*.
Tzannus. *folto*, *pazzo*.
Tzauhus. *un Chiaus appresso i Turchi*, *fastidioso*, *guardia*.
Tzultria. *forta di giuoco equestre*.
Tzycanisterium. *luoco da giuocare alla palla*.

V

Vacillator. *furbo*, *ingannatore*, cuius vacillat fides. *Gloss*. *Philox*.
Vadatio. *insimazione ad alcuno*, *che comparisca in giudizio*.
Vagilo, as. *vagire alquanto*.
Vagulo, as, vel Vagulo, aris, *schiamazzare*, *gridare bravando*.
Valedictorius, a, um. *di saluto*, *o di partenza*.
Valgus, is, *spianare la terra per l'asa*.
Valvarius. *chi fa le porte*. *Gloss*.
Vanellus. *genus avis*.
Vannulus. *picciol crivello*.
Vaporaliter. *in forma di vapore*.
Vappo, onis. *noscelino*, *che vela intorno al vino*.
Vapulator. qui vapulat. *δαρητής*. *Gloss*.
Varatio fluminis, est fluminis cursus curvatus. *Salmasius in Solin*. *exponit passaggio*, *tragitto*. *Legitur hæc vox apud varios auctores de Limitibus in edit. Goeff*.
Vargina, seu Vargina. & Varginus. *barbaro*, *bandito*, *affassino*. *Gloss*.
Vargus, seu Vargus. *barbaro*, *ladrone*, *bandito*. *Gloss*.
Varitato. *chi varia*. *Gloss*.
Variolæ, arum. *vaiuolo*. *pustulæ rubentes in cute*.
Varo, as. *curvare*, *piegare*. *Aliis est tragitare*, *passare*. *Varii Auctores de Limitibus*. apud *Goeff*.
Vasillus. *suddito*, *vasillo*.
Vatilla. *pala da gettar l'acqua dalle navi*.
Uberofus. *fertile*. *Gloss*.
Vedlicula. *picciola stanga*.
Vedrix, icis. *quella che porta*. *Paulin*. *Nolan*. *epist*. 49.

Vesaba . *picciola fava*. Gloss. Isid.
 Vegetativus . *vegetativo, che cresce*.
 Vehio , as . *portare*. S. Pontin.
 Venax . *venæ indagator*. Isid. gloss.
 Veneralia . *feste di Venere*.
 Veneripeta . *Isufuio*. Isid. Gloss.
 Ventipotens Æolus , h. e. qui ventis imperat .
 Ventricofus . *chi ha gran ventre*.
 Venundatio . *vendita*. Gloss.
 Veracitas . *veracità*.
 Verator . *fragore, nago, indovino*.
 Veratura . *predizione, profetia*.
 Verberofus . *pieno di bastiture*. Gloss.
 Verbisico . *parlare, verba tacito*.
 Verbofari , verbofium esse .
 Verbulus . *aroflito, abbrustolito*.
 Verifico , as . *verificare, provare*.
 Veriloquam . *veritiero*. Gloss.
 Veriloquus . *veritiero*.
 Vermiculatim . *teffellatim*. Zeno Veron.
 Versutia . *astuzia, furberia*.
 Verticilla . *sorta d' insetto*.
 Verticulum . *fufaiuola*. Gloss.
 Vertilabundus . *chi patife versigini*.
 Vervenus . *di castrato*. Eugen. Toletan.
 Veicatorium . *vifcante*.
 Vespertinalis . *di fera*.
 Vestibulum . *il fir vesti*. Gloss.
 Vetatio , & Vetitio . *proibizione*.
 Veterarius . *ciabassino*. Gloss.
 Viaticor . *provvederefi per il viaggio*.
 Vicennis . *di vent'anni*. Optatianus Porphyr.
 Vidualis . *vedovile*. Prosper Aquitan.
 Vigilioz . *picciola veglie*.
 Villanus . *villano, contadino, lavoratore*.
 Vinago , inis . *genus palumbis, majus columba, minus palumbo torquato : ita dictum ab usu labrufcarum*.
 Vindictor . *vandicatoro*. Gloss.
 Vinnolatus , aut Vinnulatus . *lepidus, blandus, mollis*.
 Vinnus . *riccio di capello*. cincinnus . Isidor.
 Vinulum . *vinetto, vino picciolo*.
 Viredo , inis . *color verde*. Guil. Brito.
 Virgarius . *qui virgis cædit, listor*. Gloss.
 Viridisco . *verdoggiare*. Gloss.
 Viripos femina . *nubile*.
 Virtuofus . *virtuoso*.
 Virtutifer , vel Virtutifex . *che cogiona virtù*.
 Venant . *Fortun*.
 Viscarius . *uccellatore da vischio*. Gloss.
 Viscero . *fvenerare*.
 Visceror , aris . *viscerationem distribuere*. S. Pontin.
 Visco . *invifchiare*.
 Vifificus . *vifivo, che appartiene alla vifla*. O. Stav. Horat.
 Vifio , & Vifio , & Vifium . *peso senza strepito*. Gloss.
 Vitator . *chi fchiva*. Quidam tribuunt Apulejo .
 Vitiliginofus . *vitilagine laborans*. Gloss.
 Vitriolum . *vitriolo*.

Vituperabiliter . *vituperabilmente*. Cassiod.
 Vitus , i . *carchia di ferro della ruota*. Gloss.
 Vivificatrix . *vivificatrice*. Prosper Aquitan.
 Uilibi . *in qualche luogo*.
 Ulluco , &
 Ulluo . *ammazzare, rovinare, perdo, interficio, ab ὀλλῶν, & ὀλλῶμι, perdo*.
 Ulmetum . *luogo piantato d'olmi*. Gloss.
 Umbellatus , &
 Umbellifer . *umbellam habens, & dicitur de herbis, & floribus*.
 Umbilicatum . *per umbilicos*.
 Umbricola . *qui umbras colit*. Strab. Gal.
 Unalitas . *unità*. Mar. Victorin. lib. 4. cont. Arium .
 Uncinulus , i . *uncinetto*.
 Uncinus , a , um . *uncinata, curvo*. Paulin. Nolan.
 Undequaque . *da ogni parte*.
 Undevis . *da qual luogo tu vuoi*.
 Undiffuus . *chi scorre ondofo*. Dracontius .
 Undifragus . *che rompe l'onde*. Fortunat.
 Undivagus . *chi vagando scorre*. Eugen. Tolet.
 Undivomus . *chi vomita onde*.
 Undula . *picciola onda*.
 Unicoleus . *chi ha un solo testicolo*. Gloss.
 Unicuba mulier . *chi ha un solo marito*. Gloss. Isidor.
 Uniteftis . *chi ha un solo testicolo*. Gloss.
 Unitio . *unione*. Fulgent. de Incarnat. Dom. & Evod. in epist. ad Augustin.
 Universalitas . *universalità*. Onomast.
 Univiratus . *Magistratus unius tantum viri*.
 Univoce . *univocamente*.
 Uaufquifpam . *alcuno*.
 Vocabulariter . *appellative, προαγορεύω*. Gloss.
 Vociterarius . *chi grida*. Gloss.
 Volitatus , us . *lo svolazzare qua, e là*. Fortunat.
 Volitio . *volontà, valere*.
 Volucritas . *velocità*. Fulgent.
 Voratus , us . *il divorare*. Strab. Gal.
 Voto , as . *far voto, prometter' in voto*.
 Urachus . *ὑραχίς, meatus, per quem urina factus in vesicam matris defertur*.
 Uranognomon . *ὑπανομώνιον, perito delle cose celesti*.
 Uragus . *ὑραγός, Plutone, Greco*.
 Uranometria . *arte di misurar' il Cielo*.
 Urbanor , aris . *stare in Città*. Gloss.
 Urbicarius . *idem ac Urbanus, Urbicus*.
 Urbicola . *picciola Città*. Onomast.
 Uretra , ὑρῆτρα . *canale dell' orina*.
 Urgenter . *con urgenza*. Cyprian.
 Urogallus . *gallo selvaggio*.
 Urfula . *picciola orsa*.
 Urfulus . *picciol orso*.
 Ufia . *virtù, sostanza, essenza*.
 Ufficus . *color, qui uffa fit*. Uffa autem quid fit, V. in Lexico. Isid.
 Uffulatio . *abbrucciamento*. Gloss. Cyril.

Ufurpatrix . *ufa-patrice*. Salvia .
 Ufurula . *picciola usura*. Gloss.
 Utopia . *vox deducta a Græco ὕπῳ, quo usus est Homerus, & significat non locus, provazione di luogo*. Hac voce Thomas Morus per jocum regionem appellabat, quæ nuncquam foret.
 Uveus . *di uva*.
 Vulnifico . *impiagare*. Fortunat.
 Vulfio . *la fuellere*.
 Vultivolus . *chi facilmente si muta di volto, ed esprime diversi affetti*. Sarisber.
 Uvula . *picciola uva*.
 Uxoratus . *ammogliato*.
 Uxoriofus . *tropo amante della moglie*. Gloss.

X

X Enocrites . *monaco di altro monastero*.
 Xenos . *ξένος, forastiere*.
 Xeria . *empiaftri secchi*.
 Xerolophia . *unzione secca*.
 Xeromyrum . *unguento secco*.
 Xuraphopullum . *rafio*.
 Xylinades . *mercanti da legname*.
 Xylinus . *ξύλινος, di legno*.
 Xylophagus . *ξύλοφάγος, verme, che rode il legno, terio*.

Z

Z Ann . *adunationes*.
 Zanca . *forza di calzeri*. Isid.
 Zancula . *falce*.
 Zaphran . *croco*.
 Zappa . *zappa*.
 Zenith . *punto verticale nel Cielo, finto dagli Astronomi*. Vox Arabica .
 Zibethum . *zibetto, muschio*.
 Zignus . *ζίγνος, picciola lacerta*.
 Zoma . *ζώμα, cingolo*.
 Zoophyta . *ζωόφυτα, que mediam naturam habent inter plantas, & animalia, cujusmodi sunt spongiæ, urticæ, ostrea, & similia*. Nam lentu præditæ esse dicuntur, at motu carent .
 Zucharum . *zucchero*. Vox Arabica .
 Zucitæ . *remiges in medio loco sedentes, a ζυγίς, quod verbum & jugum, & transtrum significat*.
 Zygocephala . *i capi de' glumenti legati al giogo*.
 Zygotaticus . *che appartiene all' officio del prestidante a' pesi de' viveri, a ζυγοστατήρ*.
 Zymites . *ζυμίτης, pane col lievito*.
 Zythepfa , &
 Zythopepta . *chi cuoce la bevanda chiamata zythum*.
 Zythopœia . *ζυθοποιία, fattura del zito*.
 Zythopola . *ζυθοπώλης, chi vende zito*.

F I N I S.

VOCABOLARIO ITALIANO, E LATINO

In questa nuova Edizione accresciuto di molte voci, purgato,
e ridotto a miglior Ortografia.

Per uso

DELLE SCUOLE DI GRAMMATICA.

A

Preposizione, che serve al terzo caso, e si dice latinamente *Ad*. serve anche al quarto, come se dicessi *A* casa mia, *ad me*. Benchè aggiunta al nome di Chiesa di qualche Santo, si mette il nome del Santo nel genitivo, e si lascia la voce Chiesa, come si diria,

Alla Chiesa di Santi Antonio, *ad Divi Antonii*, così *ad Telluris*, *ad Opis*, *ad Apollinis*.
A bada, tardamente. *cunctanter, cum mora*. Tener' a bada. *remorari, retardare*. Star' a bada. *morari, cessare, moram trahere*.
A bardosso, o a bisdosso. vedi Cavalcare.
A basta lena, *pro virilis, pro viribus*.
A bastanza. *fasis*.
Abate. *Abbas*.
Abbachiata, e **Abbachiare**, chi fa di abbaco. *rationator, tabularius, calculator, peritus subducende rationis*.
Abbaccinare, **abbaggiare**, e **abbargagliare**, togliere la vista. *obscurare, excacare, perstringere oculos*.
Abbaccinato. *obcecatus*.
Abbaco, arte di saper far conto, *Arithmetica, λογιστική*. Per libro da conti. *Abacus*.
Abbadessa, o **Badessa**. *Abbatissa*.
Abbadia, o **Abbazia**. *Abbatias ditio, vel dignitas*.
Abbagliare, **abbargagliare**, togliere la vista. *perstringere oculos, e acies oculorum tenebras obducere*.
Abbaglio, o **abbagliamento**. *hallucinatio*.
Abbagliamento. *lustratus*.
Abbagliare, far la voce del cane. *larrare*. Per favellare sconsideratamente. *semere loqui*. **Abbagliare** dietro alcuno, cioè dirgli iugurie. *oblarare aliqui*.
Abbagliatore. *larrator*.
Abbandonamento, o **abbandono**. *desitutio, neglectio*.
Abbandonare, lasciare, mettere in abbandono. *deserere, desisere, linquo, relinquo, derelinquo*.
Abbandonar la vita, *relinquere animam, vitam*.
Abbandonar' uno per accostarsi ad un' altro. *ab uno ad alium desisere*.
Abbandonarsi, perdersi d'animo. *animo cadere*.
Abbandonatamente. *perditis, sine consilio*.
Abbandonatore. *desertor*.
Abbarbagliare, e **abbarbaglio**. Vedi di sopra **abbaccinare**, e **abbaggiare**.
Abbarbicare, allignare. *radices agere*.
Abbarrire, mettere sbarra. *viam obsepere*.
Abbarramento. *submissio, depressio, depressio*.
Abbassare, mandare in giù, e piegare. *deprimo, desicere, inclino*.
Abbassare il volto. *desicere vultum*.
Abbassare l'aulacia d'alcuno, *comprimere alicujus audaciam, furorem*.
Le forze d'alcuno, *deprimere vires, infirmare vires*.
Abbassare il prezzo d'una cosa. *rei pretium imminuere*.
Abbarbararsi, umidiarsi. *submistare se, desicere se*.
Abbarso, avverb. *infra, imo loco*.
Abbastanza. *fasis*.
Abbate, dignità Ecclesiastica. *Abbas*.
Abbattere, vincere, mandare a terra, e mettere in disordine. *sternere, prostrare*. Per rovinare. *evertit, destruo*.
Abbarterarsi per incontrare, intoppiare, imbarbararsi. *incido, obscuro*.
Abbattimento. *depressio, eversio*. Per combattimento. *praelium, certamen, pugna*.
Abbellimento. *ornamentum*.
Abbellire, ornare, far bello, polito. *orno, expolito, limo, polito*.
Abbandare, tacere. *fascia redimire*.
Abbeverare. *potum prahere*.
Abbeverato. *potus, a, um*.
Abbeveratoio. *aquarium, ii*.
Abbicci, alfabeto. *littera elementaria*.
Abbietto. *abjectus, bumilis*.
Abbiezione. *abjectio, humiliatio*.

Abbigliamento, addobbo. *cultus, supellex, ornatus*.
Abbigliare. *orno, instruo*.
Abbigliamento. *colloquium ii, congressus, us*.
Abbigliarsi con alcuno. *colloqui, o congrederi cum aliquo*.
Abbigliato, epiteto del vino dolce. *lenis, e*.
Abbigliare, sprezzare. *abominor, averlor*.
Abbigliamento. o **abbinio**. *excretatio, abominatio*.
Abbinievole, maladetto. *detestabilis, execrabilis*.
Abbinievolemente. *surpiter*.
Abbinio. *excretatio*.
Abbinacciare, far tranquillo. *tranquillum reddo*.
Abbinante, copioso, fertile, pieno, ricco. *abundans, fertilis, fecundus, uber, copiosus, beatus, fortunatus, dives*.
Abbinantemente, copiosamente, in abbondanza. *abunde, cumulate, fatis superque, copiose*.
Abbinanza. *ubertas, copia, abundantia, exuberantia, affluentia, magna vis*.
Abbinanza di danari. *copia pecuniarum, magna vis pecunie*.
Abbinanza di vittovaglia. *vilitas annonae, ubertas annonae*.
Abbinare, aver' abbondanza, esser' abbondante. *abundo, affluo, exubeo*.
Abbindevole, **abbinante**. *copiosus, affluens*.
Abbinire, significa maturarsi, e farsi buono. *maturare, ad frugem, maturareque perducere, absolvo, perficio*.
Abbinare, cioè accostarsi. *accedo*.
Abbinare una nave. *impetum facere in navem: navem impetere*.
Abbinimento. *desectatio, odium*.
Abbinire, sprezzare, aver' schifo. *abhorreo*.
Abbinarsi. *seditionem facere*.
Abbinatore. *seditionis*.
Abbinare, affibbiare. *fibulare*.
Abbinamento, o **abbozzo**, disegno, e schizzo. *forma, adumbratio, informatio*.
Abbinare. *adumbrare, informare*.
Abbinamento. *plexus, complexus, complexio*.
Abbinare. *amplexor, complexor, amplexor*.
Abbinarsi insieme. *amplexari inter se*.
Abbinato. *complexus, amplexus*.
Abbinare, tener forte. *arripere*.
Abbinamento. *compendium, contractio*.
Abbinare, diminuire, imminuire, contrahere.
Abbinatura. *nota compendiaris*.
Abbinare, tremare di freddo. *algere, tremere*.
Abbinamento. *incendium, adustio, combustio*.
Abbinare. *aduro, uro, comburo, exuro, cremo, concremo*.
Abbinaticcio, argeccio. *semiusulatus*.
Abbinato. *ustus, adustus, combustus*.
Abbinare. *modice urere, semiusulare*.
Abbinato. *semiusulatus, modice ustus*.
Abbinare. *cernere*.
A bell'agio, pian piano. *pedetensim*.
A bella posta, a bello studio, a bel diletto. *dota opera, de industria, consulto*.
Abete, arbore. *abies, d'abete, abietus*.
Abile, atto, sufficiente. *habilis, idoneus, aptus, accommodatus, oppositus*.
Abilità. *habilitas, facultas, virtus*. Uomo di molta abilità. *Fit egregio a natura instructus ingenio, qui valet, prestat, floret ingenio*.
Abilitare. *habilem vel idoneum facere, reddere*.
Abilitare. *abjicere in profundum*.
Abisso, luogo profondo. *abyssus, profundum*.
Abitare, stanziare. *habito, inhabitatio, colo, incolo*. Vicino o appresso, *accolo*. Alla grande, *magnifice habito*. Comodamente, *bene habito*. Con qualcuno, o in casa di qualcuno, *cum aliquo, vel apud aliquem habito*. In un bel palazzo, *illustre domicilium habito*. Abitare casa di molto fitto. *magni habitare*.
Abitante, e
Abitatore. *habitor, colonus, incolat*.
Abitante da vicino. *accola*.
Abitatrice. *incola, habitatrix*.
Abitazione, abitacolo, stanza. *habitatio, domicilium, sedes, ades, sum*.
Abito, qualità. *habitus, consuetudo*. **abito** buono.

consuetudo pura, & incorrupta. Cattivo, viziosa, & corrupta. Per disposizione e complessione. *habitus, nis*, ed anche *habitus, us*. Per vestimento. *habitus, vestis, vestimentum*. L'abito non fa il Monaco, *barba non facit Philosophum*. Abituale, che procede da abito, come vizio abituale. *familiaris vitium, visum infitum*.
Abitualmente far qualche cosa. *consuetudine aliquid facere*.
Abituare, e **abituarsi**, far' abito. *consuesco, assuesco*.
Abituato. *assuetus*.
Abituro. Vedi **Abitazione**.
A bizzesse, vale abbondantemente. *copiose, abunde, affasim*.
A bocca, cioè preferenzialmente. *coram*.
A bocca aperta, col verbo stare, significa attendere con grand' ansietà. *inhiare*. Dire a bocca aperta. *libere dicere*.
A bocca baciata, cioè d'accordo. *sine controversia*.
Abortivo. *abortivus*.
Aborto. *abortus*.
A branchi, cioè a schiera. *gregatim*.
A brano a brano. *caesim, membratim*.
A briglia sciolta. *effuso curfu, laxasis habenis*.
Abrotano, erba. *abrotanum*.
A bruno. *lugubri ornatu*. Vestito a bruno. *atratus, pullatus*.
Abruzzesi, popoli. *Marşi, Pregusii, Marrucini, Peligni, Ferentani*.
Abruzzo, parte del Regno di Napoli. *Aprutium*.
A buona misura. *affluenter, copiose*.
A buon mercato. *parvo pretio*.
A buon' ora. *sempestive*.
Abusare, servirsi male. *abusor*.
Abuso, mal' uso. *Malus usus*.
A cagione. *ob, propter*.
A canto. *juxta*.
A capo chino. *capite prono*.
A capriccio. *ad libidinem*.
A calo. *fortuito, semere*.
A catafascio. *semere*.
Accademia. *Academia*.
Accademico. *Academicus*.
Accadere, vale avvenire. *evenit, accidit, contingit, obtingit, incidit*.
Accagionare, imputare, incolpare. *accusare, criminari*.
Accalorare, riscaldare, calefacio.
Accampare, mettere il campo. *castrametor, castra pono, loco, habeo*. Per mettere in campo. *educere in aciem*.
Accanare, eccitare, stizzire. *irritare, exasperare*.
Accannellare, volgere il filo sopra il canello. *Involvere*.
Accanto. *juxta, proxime*.
Accapigliarsi, azzuffarsi, e far a capelli. *Sibi mutuo crimem vellere, involvere in capillum*.
Accarezzamenti, lusinghe, *blanditiae, illecebre*.
Accarezzare, far carezze. *blandiri, amplecti*.
Accartocciare, involgere a cartoccio. *Involvere*.
Accasarsi. *domicilium collocare*. Per maritarsi. *nubere*.
Accatastare. *struem facere*.
Accattapane, pezzente. *mendicus*.
Accattare, significa torre in prestito. *mutuor, utendum sumo*. Accattare per l'amor di Dio. *mendico, ostium vitium querito*. Per trovare. *invenio, reperio*.
Accettazione. *excretatio*.
Accecare, togliere la vista. *caco, excaco, lucem eripio, obcaeco*.
Accettare, afferrare col cesso, proprio delle bestie. *dentibus arripere*.
Acceleramento. *festinatio, acceleratio*.
Accelerare, affrettare. *festino, accelero, propero*.
Accendere, val far fuoco, e infiammare. *accendo*. Per far' adirare alcuno. *aliquem incendere ira*.
Accenderli. *exardescere, flagrare ira*.
Accendimento. *incensio, exustio*.
Accenditore. *incensor*.
Accennamento. *nusus, indicium*.
Accennare, dar segno cogli occhi. *insuo, annuo*. Per dar qualche poco d'indicio di qualche

che cosa. *leviter aringo*. Accennare di sì. *annuo*. Accennare di no. *abnuo*.
Accento, suono che lignifica il levare o abbassare la sillaba. *accensus*.
Accerchiare, *circundo*. Per girare attorno. *circumire*.
Accertare, confermare, chiarire e certificare. *confirmo, certorem facio*.
Accelantente, *ardenter*.
Acceto, *inflammatus, incensus*.
Accessibile, *accessus facilis*.
Accessione, *accessio*.
Accesso, *accessus*.
Accessorio, *quod consequitur ex re aliqua*.
Accetta, *manaja, securis*.
Accettare, accogliere, ricevere. *accipio, admittam*. accettare nella Città. *adferbere in civitatem*. Accettare la Cusa. *accipere excusationem*. Accettare nella sua fede, *recipere in fidem suam*. Accettare l'eredità, *hereditatem adire*. Accettare per amico, *recipere in amicitiam*. Accettare per bene, o in buona parte, *equi bonique facere, accipere in bonam partem*.
Accettatore, chi accetta. *acceptor*.
Accettazione, *acceptio*.
Accetto, cioè accettazione. *acceptio*.
Accetto, caro, e grato, *sucundus, charus, gratus, acceptus*.
Accettare, pacificare. *sedo, tranquillo*. Accettare il tumulto, *sedare tumultum*, il furor de' soldati, *impetum militum reprimere*.
Accettarsi in qualche cosa. *conquiescere, acquiescere in aliqua re*.
Accettato, *sedatus*.
Accchiappare, pigliare improvvisamente. *opprimo, arripio*.
Accia, *filum*.
Acciabbare, fare qualche cosa alla grossa. *negligenter aliquid agere*.
Acciajo, *calyx*.
Acciajuolo, e
Acciarino, fucile. *igniarium*.
Accidentale, *fortuitus*.
Accidentalmente, a caso. *fortuito, obiter, forse*.
Accidente, caso. *eventus, casus*.
Acc dia, *pigrizia, ignavia*.
Accidioso, *piger, ignavus, desidiosus*.
Accigliarsi, stringere le ciglia, far brutta ciera. *supercilia contrahere, turbari*.
Accigliato, *visus, truculentus*.
Accignerli, metterli all'ordine. *accingere se alicui rei; accingi ad rem aliquam; aggredi aliquid*.
Accinto, apparecchiato. *accinctus, paratus*.
Acciocchè, *us*. Acciocchè in niun tempo, *ne quando*. Acciocchè da niun luogo, *nequunde*.
Acciocchè non, *ne*.
Acciuffare, ciuffare, prender pel ciuffo. *arripere capillos*.
Acclamare, *acclamo*.
Accoccare, ingannare, attaccare. *decipio, in fraudem impello, circumvenio, alicui impono, fallo, illudo*. Significa ancora cogliere, lenire, percuotere, peto, serio.
Accoccatore, affrontatore, e ingannatore. *fraudator, deceptor*.
Accoglienza, accogliimento, abbracciamento. *amplexus*.
Accogliere, ricevere benignamente. *accipio benigne, benigno vultu, comiser*.
Accomiatate, dar licenza. *dimittere, discedendi potestatem facere*.
Accomiatarli, *subere aliquam valere, ab aliquo discedere*.
Accomiatato, *dimissus*.
Accomodate, adattare. *accommodo*. Accomodare alcuno di una camera, dargli comodità d'una camera, dargli luogo, *contedere cubiculum, sinere uti cubiculo*. Accomodare i suoi studj ad arbitrio d'altri, *conferre studia ad alterius arbitrium*. Accomodare per acconciare. *concinare, reficere*.
Accomodarli, cioè pacificarli. *inire pacem, inire iudus, acquiescere*.
Accomodarli al tempo, *se ad rationem temporis conformare, inservire temporis*.
Accomodatamente, *apte, apposite*.
Accomodato, *aptus, appositus, accommodatus*.
Accompagnare, *comitor*. Accompanar l'esecuzione, *funus profequi*. Accompanar alcuno per conto d'onore, *deducere aliquem*. Accompanarli per congiugnerli in matrimonio, *uxorem ducere, parlandosi d'uno che si marita; e nubere alicui, parlandosi di femmina*.
Acconnuare, far comune. *communico, participem facio, impertio, participo, in commune confero*.
Acconciamente, *accommodate, congruenter, apte*.
Acconciamento, *accommodata, concinnatio, inflauratio*.
Acconciare, polire, ornare. *expolio, orno, concinno, inflauro, reficio*. Acconciarli, *comere se*.
Acconciatore, *concinuator*.
Acconcio, adorno. *comptus, expolitus, ornatus*.
Acconcio, cioè atto, *aptus, concinnus*.
Acconcio, suff. comodo. *commodum*.
Acconfentimento, *assensus*.
Acconfentire, *assensio, assensus, consensio*.
Accontare, cioè contare. *numero*. Per riscontrarli, *aboccarli, nancisci, congedi*.
Accoppiare, *fujle interficere, capus apavire fujle, ucci-*

dere percotendo in coppa. *illo capite interficere*.
Accoppiare, adunare, e congiugnere insieme. *conjungo, cogo, congero, in unum redigo, colligo, congreo*. Accoppiare i buoi. *jungere tauror*.
Accorare, dar affanno. *ango, affigo, crucio*.
Accorarli, *angi, cruciari*.
Accorciamento, *contractio*.
Accorciare, far corto, accortare. *contraho, brevius facio, decurto, imminuo, mutilo*.
Accordamento, *concordia, harmonia*.
Accordare, mettere d'accordo. *paco, compono, concordem reddo*. Accordare uno strumento. *temperare*.
Accordatamente, *concordi animo, una voce*.
Accordatore, *pacifactor, temperator*.
Accordo, patto, concordia. *compositio, conventum*. Siamo d'accordo. *conveniunt inter nos*.
Accorgerli, avvederli. *video, perspicio, odoror, sentio, animadvertio, presentio*.
Accorciamento, *perfidiansia, sagacitas, providentia*. Significa anche accortezza d'intelletto, *subtilitas, animum ingenii, solertia*.
Accorre, vedi Accogliere.
Accorrere, *accuro*.
Accortamente, *cause, sagaciter, provide, scite*.
Accortare, accorciare V.
Accortezza, *calliditas, sagacitas*.
Accorto, *sagax, caustus, vafer, astutus, providus*.
Accostamento, *adhesio, impulsus, accessio*.
Accostarli, avvicinare, e far' appresso, *applico, admoveo*. Accostarli. *accedere*. Accostarli al parer d'altri, *adungere se ad aliorum rationes*.
Accostarsi pian piano a qualche cosa. *adrepo*.
Accosto, cioè a lato. *prope, juxta*.
Accostumare, *instituire aliquem, assuefacere*.
Accostumarli, *assuefcere, assuefcieri*.
Accostumato, *bene moratus, bene institutus*.
Accozzare, adunare. *cogo, colligo*. Accozzarsi, *azzuffarsi, e contendere*. *coco, congregior, manus confero*.
Accreditare, *auctoritatem asserere, o dare*.
Accrescere, multiplicare, aumentare, *augeo, amplifico*.
Accrescimento, aumento, *auxilio, accessio, incrementum, additamentum, amplificatio, cumulus*.
Accresciuto, *auxtus*.
Accrespare, *contrahere, eripare*.
Accudire, *dare operam, incumbere*.
Accumulare, ammassare. *coacervo, cumulo, congreo*.
Accumulazione, *collectio, cumulus*.
Accuratamente, *accurate, sedulo*.
Accuratezza, *sedulitas*.
Accurato, *diligens*.
Accusa, *accusatio, querela, nominis delatio, postulatio*.
Accusare, incolpare. *accuso, inculso, insimulo, crimino, in judicium adduco, reum facio, appello, postulo*. Accusare uno alla giustizia, *deferre nomen alicujus apud judicem*.
Accusatore, *accusator, delator*.
Acerbamente, aspramente, crudelmente. *acerbe, aspre, atrociter, crudeliter*.
Acerbetto, *subacerbus*. Per ritrossetto, *subrusticus*.
Acerbità, *acerbitas, asperitas, amarities*.
Acerbo, *acerbus, immaturus, crudus, asper*.
Acerò, arbore. *acer, aceris*. Di Acero, *acernus*.
Acetire, divenir' aceto. *acefco*.
Aceto, *acetum*.
Acetosa erba, *oxalypathum, oxalis*.
Acetosoletto, *subacidus, acidulus*.
Acetosità, *acor, oris*.
Acetoso, ed agro. *acidus*.
A che? perchè? *cur? quare? quid ita?*
A che proposito? a che fine? *quorsum? A che effetto queste cose? quorsum hæc?*
Achebo, fiume d'Etolia. *Achelous*.
Acidezza, acidità. *acor*.
Acido, *acidus*.
Acino, granello d'uva. *acinus, ed acinum*.
Acqua, *agua, unda, lymphæ, fons*. D'acqua. *aqueus*. Acqua agghiacciata. *agua que congelata, vel congelavit*. Acqua agghiacciata, che sia pendente, *stiria*. Acqua che si può passare a guazzo, *vadum*. artificiale, *agua artificialis*. benedetta, *agua lustralis*, bollente, *agua fervens*. cotta, *agua decocta*. corrente, *agua mans, flens, profluens, & aqua perennis*. di cannone, *agua saliens*. ferma, *agua stans, stagnans*. di fiume, *agua fluvialis, fluvialis, fluviativa*. di fontana, *agua viva, aqua ex fonte*. grossa, *crassa*. guasta, *agua corrupta*. lambiccata, *agua stillata*. mal sana, *agua insalubris*. mellata, *agua mulsæ*. nanfa, *agua odorifera*. di neve, *agua nivialis*. di orzo, *prifana, e, aqua hordeacea*. piovana, *agua pluvialis, pluvia, pluvialis*. di pozzo. *agua putealis, vel puteana*. rosa, *agua rosacea*. salata, *falsa, aqua falsa, aqua marinis*.
Acquaiuolo, *aquarium, ii*.
Acquaiuolo, acquatico. *aquaticus*. Per colui che adacqua, *aquator*.
Acquatico, *aquaticus, aquarilis*.
Acquato, vin'acquatico. *vinum aquatum, lora*.
Acquattare, chinarsi per non esser veduto. *Conquiescere*.
Acquerella, o acquetta. *aquila*.
Acquidotto, o acquidoccio, condotto d'acque. *aque ductus, tubus*.

Acquietare, pacificare. *sedo, paco, tranquillo*.
Acquietarli, *acquiesco, conquiesco*.
Acquietato, *sedatus, pacatus*.
Acquistare, far' acquisto. *acquirò, adipiscor, consequor, nanciscor, comparo, invenio*.
Acquisto, *adeptio, comparatio, fructus*.
Acquosità, *aqueus humor*.
Acquoso, *aqueus*.
A credenza, *soluzione dilata*.
Acremente, *acriter*.
Acro, agro. *acer*.
Acume, e acutezza d'ingegno. *acies, acumen, acume degli occhi, acies oculorum*.
Acutamente, *acure, subtiliter*.
Acutezza, *perspicacia*.
Acuto, appuntato, *acus, acuminatus, aculeus*. Per ingegnoso, *acutus, perspicax*.
Adacquamento, *irrigatio*.
Adacquare, innaffiare. *rigo, irrigo*. adacquare il vino, *dislere merum*.
Adacquato, cioè temperato. *dilutus*. Per innaffiato. *irrigatus, irriguus*.
Adagiare, accomodare. *commodo, accommodo, apro*.
Adagio, suff. agio. *commoditas*.
Adagio, avverbio. *commode, cunctanter, sensim*.
Ad alta voce, *magna voce*.
Adamante, diamante. *adamas*.
Adamantino, *adamansius*.
Adda, fiume di Lombardia. *Addua*.
Ad arte, *confuso, dedita opera*.
Adattabile, *idoneus*.
Adattamento, *accommodatio*.
Adattare, accomodare. *apro, accommodo*.
Adattato, *aptatus, accommodatus*.
Addenare, *condenare*.
Addentare, *dentibus arripere*.
Addentato, *dentibus fauciat*.
Addestrare, ammaestrare. *instruo, erudio*. addestrarli, *aptare se*.
Addietro, *retro*. Per l'addietro, *antea*.
Addiettivo, e aggettivo. *adjectivus*.
Addimandare e addomandare. *interrogo, peto*.
Addimesticare, *curare*.
Addirimpetto, e a dirimpetto. *contra, e regione*.
Addirizzare, *dirigo*. Per ricorreggere, *emendo*.
Additare, mostrar col dito. *ostendere digito, monstrare, indicare*.
Addivenire, *evenis, contingit, accidit, fit, u-favenit*.
Addobramento, *ornamentum*.
Addobbare, *exorno*.
Addolcire, *lenio, placo*. Addolcire con belle parole, *placare, delinire lenociniis verborum*.
Addolcirli, *dulcescere*.
Addolorare, dar dolore. *excrucio, torqueo, dolore afficio*.
Addolorato, *afflictus, a, um*.
Addomesticare, e addimesticare. *mansuefacio, tuncuro*.
Addoppiare, far doppio. *duplico, gemino, con-duplico*.
Addormentare, far dormire. *supire, soporare, soporem inducere, quietem conciliare*.
Addormentarli, e pigliar il sonno. *obdormio*.
Addormentato, *soporus*.
Addossare, porre addosso. *humero imponere*.
Addosso, avverb. *supra humeros*.
Addottorare, *doctrinae iustgenibus ornare*.
Addottrinare, ammaestrare. *instruere, erudire*.
Addottrinato, *eruditus, doctus*.
Addottrinevole, *docilis*.
Addurre, condurre. *adduco*.
Ad effetto, acciocchè. *us*.
Adequare, agguagliare. *æquo, exæquo*.
Adempiere, e adempire, compire, fornire. *ad-impleo, perficio*. Adempier voti. *solvere vota, exequi vota*.
Adempimento, *complementum*.
A dentro, *intus, intra*.
Aderente, *fautor, studiosus*.
Aderenza, *conjunctio, eisenstela*.
Aderire, *favere, fudeo*.
Adefcare, inefcare, *illicio, inefco, induco*.
Adefco, ora, al presente. *nunc, modo, hoc tempore*.
A destra, *dextrorsum*.
A di, o addi. *ad diem, die*.
Adiacente, *adjacens, vicinus*.
Adige, Fiume di Verona. *Atbesis*.
A Dio, modo di salutare nel licenziarsi da alcuno. *Fale*.
Adirare, cioè incitare. *irrito*.
Adirarli, *irafcor, succenseo*.
Adiratamente, con collera. *iracunde, per iram, irate*.
Adirato, *iratus, infensus*.
A diritto, cioè a linea retta. *directe*. Per giustamente, *sure, merito*.
A dirittura, *recte, directe*.
A dimisura, *præter modum*.
A dispetto, ad onta di te. *te invito, te nolente*.
Adito, entrata. *ingressus, introitus, aditus*.
Adizzare, V. *Aizzare*.
Adocchiare, fottilmente guardare. *perspicio, absense insigo oculos, adicio, conspicio oculos*.
Ad ogni due parole, *Alternis verbis, altero quoque verbo*.
Ad ogni modo, *nihilominus, tamen*.
Ad ogni tre parole, *tertio quoque verbo*.

Adombrare, far' ombra, ombreggiare. *inumbro, obumbro*. Per mettere paura, sospetto. *timorem incusio, suspitionem incusio*.
 Adombrarsi, tremar di paura. *borreo*.
 Adontare, cioè ingiuriare. *injuriam officio*. In signifi. neut. pass. (degnarsi). *indignari*.
 Adontato, *injuriam affectus*.
 Adoperare, usare. *utor*.
 Ad ora ad ora. *frequentar, sepius, identidem*.
 Adorare, riverire. *adoro, colo, venero*.
 Adoratore. *qui colit, venerator*.
 Adornamente. *ornate, perornate, concinne*.
 Adornamento, ornamento. *ornatus, ornamentum*.
 Adornamenti di cavalli. *phaleræ, arum*.
 Adornare, ornare. *orno, exorno*.
 Adornatamente. *elegantar, apte, ornate*.
 Adorno, ornato. *ornatus, decorus, concinnus*.
 Adottamento, l' adottare. *adoptio*.
 Adottare, torre per figliuolo. *adopto, arrogo*.
 Adottatore. *adoptator*.
 Adottazione, adozione. *adoptatio, adoptio*.
 Adottivo. *adoptivus*.
 A due a due. *binii*.
 Aduggiare, far' uggia, od ombra, *inumbro, umbras induco*.
 Adulare, adularsi, assentarsi, *auribus alicujus obsecundare, gratiam aucupari, loqui ad voluntatem, auribus inferri, fiste loqui ad colligendam alicujus gratiam*.
 Adulatore. *adulator, assentator*.
 Adulatrice. *adulatrix, assentatrix*.
 Adulazione. *adulatio, assentatio*.
 Adultera. *pellex, adultera*.
 Adulterare, commetter adulterio. *adulteror, mæchor*. Per falsificare, adulterio.
 Adulterino. *adulterinus*.
 Adulterio. *adulterium*.
 Adultero. *adulter, machus*.
 Adulto, cresciuto, e tuori della fanciullezza. *adultus, qui excessit ex ephebis, qui paulum ætate processit*.
 Adunanza, e moltitudine di uomini in un luogo raccolta. *conventus, cæsus*.
 Adunare e congregare. *congrego, congero, colligo*. Adunar' il consiglio. *cohere sonatum, habere senatum*. Adunar' l' esercito. *convahere copias*.
 Adunar il popolo, *advocare concionem*. Adunar roba, *rem j: similitarem augere, opes cumulare*.
 Ad una voce. *una voce*.
 Adunazione. *congregatio*.
 Adunco, torto, piegato. *aduncus, curvus, incurvus*.
 Adunghiare, pigliar con l' unghia. *unguibus arripere*.
 Ad uno ad uno. *singillatim*.
 Adunque, e dunque. *itaque, ergo, igitur*.
 Ad un tratto, incontinentemente. *subito, repente*.
 Adulare, assuefare. *assuefacio*.
 Aere, aria, aer, ether, calum. Significa alcuna volta la ciera e l' aspetto. *aspectus*.
 Aereo, d' aria. *aereus*.
 A faccia a faccia. *coram*.
 A fatica. *ægre*.
 Affe. *ita me Deus amet, ita vivam, hercle, medius fidius*.
 Affabile, piacevole nel parlare. *affabilis, lenis, comis*.
 Affabilità, piacevolezza e dolcezza nel parlare. *affabilitas, comitas*.
 Affaccendato. *negotiosus*.
 Affacciarsi. *accedere, siftero se*.
 Affamare, aver fame. *esurio, Per indur fame, famem afferre*.
 Affamaticcio. *nonnihil famelicus, esuriens*.
 Affamato, colui che ha fame. *esuriens, famelicus*.
 Affangere, imbrattare di fango. *cano vel limo infingere, fædare*.
 Affannare, affiggere, dar' affanno. *molestiam infero, angere, crucio, premo, affligo*.
 Affannato, anho, *solicitus, affectus, afflictus, anxius, æger*.
 Affanno, malinconia, angoscia. *solicitudo, molestia, angor, cruciatus, mæror*.
 Affannone, chi d' ogni cosa si piglia soverchia briga. *ardelio*.
 Affannosamente. *anxie*.
 Affannoso, pien d' affanno. *anxius*.
 Affardellare, far fardello. *vassa colligo, colligere in sarcinas*.
 Affare, faccenda. *negotium, munus, opus, res*. Per Condizione, e qualità, *conditio, fortuna*. Uomo di alto affare, *vir nobilis, locuples*. Uomo di mal' affare, *homo nequam*.
 Affarsi, confarsi. *convenire*.
 Affascinare, far fascino. *congero, colligo in unam*.
 Affaticare, lasso, *defatigo*. Affaticarsi, *laboro*. affaticarsi grandemente. *elaboro*. affaticarsi nelle virtù, *laborare in virtutibus comparandis*.
 Affatichevole, affaticante. *laboriosus*.
 Affatto, in tutto e per tutto. *omnino, prorsus, admodum*.
 Affatturamento, affatturazione. *veneficium*.
 Affatturare, fregare, far malie. *fascino*.
 Affatturatore. *veneficus*.
 Affermare, confermare, *affero, affirmo, assevero, comprobo, confirmo*.
 Affermatamente. *asseverate, asseveranter, affirmate*.
 Affermazione. *affirmatio*.
 Afferre, pigliare. *apprehendo, arripio*. Dicesti ancora afferre de' navilj, che piglian porto. *appellere*.

Affettare, cioè brama con ansietà. *affecto*. Per tagliar' in sette, *in frustra seco*.
 Affettatamente. *exquisisse nimis, affectate*.
 Affettato. *affectatus*.
 Affettazione. *affectatio*.
 Affetto. *affectus, perturbatio animi, motus animi*.
 Per affezione, o amore. *benevolentia, propensio*.
 Affettuosamente. *studiose, benevole, ex animo*.
 Affettuofo. *benevolus*.
 Affezionarsi. *affici erga aliquem*.
 Affezionato. *studiosus, cupidus, bene animatus erga aliquem*.
 Affezione, amore, benevolentia. *benevolentia, voluntas, studium*.
 Affibbiare, allacciare. *fibulo, fibula neco*.
 Affidare, allucinare. *fidem facere, usum reddere*. Per commettere alla fede, *fidei committere*.
 Affidato. *confusus, fretus*.
 Affidare, ficcare. *figo, immitto, affigo, infigo*.
 Affidare, dar' il filo, azzuzzare. *acuo*.
 Affinare, ridurre a perfezione. *absolvo, perficio, expurgo*.
 Affinchè, e affinechè. *ut, propterea ut*.
 Affine, parente per affinità. *affinis*.
 Affinità. *affinitas*.
 Affisare, e affisare, guardar fiso. *intueor, oculos intendo, intensis oculis aspicio*. affisare gli occhi contra il Sole. *Solem adversum aspiciere*.
 Affittare, dar' a pigione. *loco, eloco*.
 Affitto. *locatio*. dare ad affitto. *loco*. pigliare ad affitto. *conduco*.
 Affiggere, tormentare. *affigo, excrucio, divexo*.
 Affiggerli molto. *sepe afficere, angere dolore*.
 Afflutto, travagliato, tormentato. *solicitus, afflictus, excruciatas*.
 Afflizione, travaglio, tormento. *afflictio, ægritudo, afflictio*.
 Affluenza. *copia, affluentia*.
 Affocare, infocare. *accendo, inflammo, incendo*.
 Affocato, infiammato. *ignitus, accensus, inflammatus*. Per color di fuoco. *igneus*.
 Affogare, sommergere, annegare, strangolare. *demergo, suffoco, strangulo*.
 Affollare. *calco, pede comprimo*.
 Affollarli. *urgete sese magna turba*.
 Affondamento. *submersio*.
 Affondare, sommergere, annegare. *submergo*.
 Affondato. *submersus*.
 Affortamento. *munitio, munimentum*.
 Afforzare, fortificare. *munio*.
 Affosare, cinger di fosse. *fossa circumdare*.
 Affrancare. *liberare, immunitate donare*.
 Affrappare, tagliar in pezzi. *cedo*.
 Affratellarsi, familiariter agere cum aliquo.
 Affreddare. *frigeo*.
 Affrenamento. *cohibitio, coercitio*.
 Affrenare, raffrenare, *refreno, resino, cohibeo*.
 Affrettamento. *festinatio*.
 Affrettare, accelerare, *appropero, accelero, festino, propero, maturo*.
 Affrettar di renderli, *propeperare, maturare diditionem*.
 Affrettar la partita. *discessum urgere, maturare discessum*.
 Affrettatamente, in fretta. *festinanter*.
 Affrica, terza parte del mondo. *Africa*.
 Affrico, nome di vento. *Africus*.
 Affrontamento. *aggressio, congressio*.
 Affrontare, azzuffarsi. *congedior, invado*. Per Incontrare, *occurro*. Per Ingiuriare, *injuriam officio*.
 Affrontato, ingiuriato. *affectus injuria, vel contumelia*.
 Affronto. *contumelia, injuria*.
 Affumicare. *fumigo, fumifico*.
 Affumicato, affumato. *fumosus, fumo tinctus*.
 A fiacca collo. *precipitanter*.
 A filo, cioè a dirittura. *ad amussim*. Mettere a filo alcuno per far qualche cosa, cioè fargli venire voglia di far ce. *Provocare, incitare aliquem*.
 A fito. Vedi Affitto.
 A foggia. *instar, cum genit*.
 A fortuna. *fortuito, forte, semere*.
 A forza. *per vim*.
 A fronte. *contra, adversus*.
 A fronte a fronte. *adversis frontibus*.
 A fronte scoperta. *audacter, fidenter*.
 A frutto a frutto, cioè a pezzo a pezzo. *frustillatim, frustillatim*.
 A gabbo, per ischerzo. *joca, jocose, per iocum*.
 A galla. Vedi galleggiare, e Andare a galla. A gara. *certatim*.
 Agarico, medicamento nato. *agaricum*.
 Agata. *achares*. Agata, filo che empie l' ago. *acia*.
 Agente. *procurator, oris, insistor, agens*.
 Agevolare. *facilem reddere*.
 Agevole, facile e trattabile. *facilis*.
 Agevolezza. *facilitas*.
 Agevolmente. *facile, commode, sine labore*.
 Agevillire. *venustum reddere*.
 Agghiacciare. gelare. *gelo, glacio, frigore adstringo*. Agghiacciarsi. *Algo, gelor, congelo*.
 Agghiacciato. *glaciatus, gelu concretus*.
 Aggio, vantaggio nello scambio di monete. *collybus*.
 Aggiornarsi, farsi giorno. *lucescere, dilucescere*.
 Aggiornamento. *circumdactio, circuitus, circuitio*.
 Aggiurare, girare. *in gyrum agere*. Per andar vagabondo. *vagor, pervagor, circumceo*.
 Aggiudicare. *adjudico*.

Aggiungere, per arrivare qualche persona. *affuor, confuor*. Aggiungere ad alcuna cosa, *pervenio, peringo*. Per accrescere, *adjicio, addo*.
 Aggiungere del suo, *addere de suo; afferre aliquid de suo*. Aggiungere inlieme. *adjungo, coniungo*.
 Aggiunta. *accessio, additamentum, accessio*.
 Aggiullare. *exequare, ad justam mensuram redigere, componere*.
 Aggiullatamente. *æque, moderate, compositæ*.
 Aggomitolare. *glomeror*.
 Aggradevole. *gratus*.
 Aggradire, piacere, effe' a grado. *gratum esse, placere, arridere*.
 Aggraffare, aggrappare. *arripere*.
 Aggranchiare, piegarsi a guida delle gambe de' granchi, e dicefi principalmente delle dita quando si ritirano pel soverchio freddo. *obrigere, frigore contrahi*.
 Aggrandimento. *augmentum, amplificatio*.
 Aggrandire. *augere, amplificare*.
 Aggrappare, pigliar con l' unghie, o altra cosa adunca. *arripere, unciis manibus prensare*.
 Aggrapparsi, aggracciarsi, attaccarsi. *adrepere*.
 Aggracciare, avvogliere. *involvere*. Aggracciarsi, aggrapparsi. *adrepere*.
 Aggratigliare, incatenare, imprigionare. *vincire*.
 Aggravamento, aggravio. *onus, oppressio*.
 Aggravare, caricare. *gravo, aggravor, pregravor, onero, pondus impono*.
 Aggravarsi, per divenir grave. *graveresco, ingravesco*.
 Aggravato, travagliato. *vexatus, afflictus*. Aggravato dal male. *oppressus morbo*.
 Aggravio, gravezza. *tributum, vectigal, onus*.
 Aggregare, congregare. *congrego, colligo, aggrego*.
 Aggregato, aggregazione. *congregatio, conjunctio, cooperatio*.
 Aggrinzato. *rugosus, rugis contractus*.
 Aggroppare, o aggruppare, annodare. *neco, nexor*.
 Aggroppato, o aggruppatto. *nexus, implicatus*.
 Aggroviare, ritorcere. *inorquo, involvo*.
 Agguagliamento. *comparatio, equatio*.
 Agguaglianza. *equalitas, æqualitas*.
 Agguagliare, far' uguale. *æquo, coæquo, exæquo, adequo, equiparo*.
 Agguato, aguato. *insidiar*.
 Agguindolare. *circumvolvoro, circumago*. Per insidiare, *insidiar*.
 Agiatamente. *commode, apte*.
 Agiatezza. *divitiarum copia, commoditas*.
 Agiato, atto, accomodato. *commodus, opportunus, habilis*. Per ricco, *locuples, dives, opulentus*. Per lento, *tardus*.
 Agile, destro. *agilis, levis, dexter*.
 Agilità. *dexteritas, agilitas*.
 Agio, comodità. *commoditas, tempus, commodum, otium*.
 A giornata, cioè giornalmente. *quotidie*. lavorare a giornata. *diurna mercede operam suam locare*.
 Agitamento, agitazione. *motus, agitatio*.
 Agitare, commuovere. *agito*. Per trattare, *tracto, pertracto, agito*.
 A giudizio. *ex sententia*. a mio giudizio, *mea sententia*.
 Agliata, (favore fatto con aglio. *alliatum*.
 Aglio. *allium*. Aglio grosso. *ulpicum*. Aglio selvatico. *scordium, ii*.
 Agna, e agnella. *agnæ*.
 Agnelletto, e agnellino. *agnellus*.
 Agnello. *agnus, agnellus*.
 Agnello d' un anno. *agnus hornus, e hornotinus, anniculus*. D' agnello. *agninus*.
 Agno casto, pianta. *viter, cis*.
 Ago. *acus*.
 Ago da ricamare. *acus syria, acus babilonica*.
 Ago da tela. *acutula*.
 Ago dicriminale. *crinale, is, discerniculum, i, acus crinalis*.
 A goccia a goccia. *guttatim*.
 Agognare, bramare. *aveo, cupio, expeto*.
 Agonia. *extrema virium defectio*.
 Agonizzare. *animam agere*.
 Agosto, uno de' mesi dell' anno. *Augustus, sextilis*.
 A grado, vale in piacere. *Esse' a grado, gratum esse*.
 A grado a grado. *gradatim*.
 Agramente. *acriter*.
 A gran passo. *citato gradu*.
 A gran pena. *difficiliter*.
 Agresto, uva non matura. *uva acris, acerba*. Per lo sugo dell' uva acerba. *omphacium*.
 Agrezza, cioè asprezza ne' frutti non maturi. *acritudo, acerbitas, acrimonia*.
 Agricoltore, lavoratore di terra. *agricola, agricultor*.
 Agricoltura, l' arte di lavorar' i campi. *agricultura*.
 Agro, brucio, acerbo, crudele. *acer, austerus, asper, acerbus*.
 Agrume, amaritudine, e acerbità. *acritudo, acrimonia*.
 Aguararsi. *insidiar, insidias instruo, tendo*.
 Aguato, insidie, inganno. *dolus, insidie, fraus*.
 Aguglia, o guglia, pietra larga in fondo, e fortile in cima, *pyramis, obeliscus*. Per ago. *acus*.
 A guida. *instar*.
 A gusto mio, cioè secondo il mio desiderio. *ex mea sententia*.
 Aguto, chiodo. *clavus*.
 Aguzzamento. *excusio, acumen*.

Aguzzare. *acuus, peracuo, spicula*.
 Aguzzino. *remigum moderator, hortator*.
 Aguzzo, *acutus, acuminatus*.
 Ah, interiezione, che s'usa per esprimere diversi affetti. *ah, pro, o uah*. Ah, voce per rispondere. *hem, eheu*.
 Ah, voce di dolore e di lamento. *heu, cheu*.
 Ahimè, ed oimè, voci di lamento. *heu, heu miserum, hei mihi*.
 Aia, luogo, nel quale si batte il grano. *area*.
 Aio, guffone. *educator, cuflos*.
 Airone, o aghirone, uccello rapace. *erodius*.
 Aizzare, aizzare. *incitare*.
 Aita, foccorfo, aiuto, *auxilium, subsidium, adjuumentum*.
 Aitare, ed aiutare, porgere aiuto. *auxilior, adjuvo, opitular*.
 Ajuola, aja picciola. *areola*.
 Ajutativo. *auxiliaris, auxiliarius*.
 Aiutatore, e aiutatore. *adjutor*.
 Ajuto. *auxilium, subsidium*.
 Aiutrice, adjutrice, aiutatrice. *adiutrix*.
 Aizzamento, addizzamento. *irritamentum, irritatio, infligatio*.
 Aizzare, aizzare, e adizzare, propriamente incitare il cane a mordere. *immittere canem allicui*. Per irritare, *incito, laceffo*.
 Al, ed allo. *ad, come*, Al termine ordinato. *ad diem constitutum*.
 Ala, o ale degli uccelli, e d' esercito. *ala*.
 Alabarda. *pilum, i, hasta*.
 Alabardiero. *miles hastatus*.
 Alabastro, marmo fino e trasparente. *onyx lapis, alabastris*. Vaso d'alabastro. *alabaster, alabastrum*.
 Alato, che ha le ale. *alatus*.
 A lato e allato, vale appresso. *apud, juxta*. quando significa comparazione. *prae*.
 Alba del giorno. *aurora, diluculum*. Sul far dell' alba. *primo mane, prima luce, diluculo*.
 Albagia, boria. *superbia, a, elatio animi*.
 Albeggiare. *albico, candeo*.
 Alberare, alzare. *sollere, extollere*.
 Alberello, vaso di terra. *alveolus, vasculum*.
 Albergare, vale alloggiare. *hospisor, diverfor*.
 Albergare alcuno. *hospitio excipere vel recto*.
 Albergato. *hospitio exceptus*.
 Albergatore, colui che alloggia. *hospes, caupo, diverfor*.
 Albergatrice. *receptrix, hospita*.
 Alberghetto. *diversoriolum*.
 Albergo, alloggiamento. *diversorium, hospitium, diversiticulum*.
 Albero, albore, o arbore. *arbor*. Albero di nave. *malus*. Albero di famiglia. *stemma*.
 Albiccio, alquanto bianco. *albidus*.
 Albore con la seconda lunga, bianchezza. *albor, candor*.
 Alboretto, boscaaglia d'alberi. *arboretum*.
 Al certo, per certo. *profecto, certo*.
 Alchimia. *alchymia*.
 Alchimista. *alchymista*.
 Al contrario. *contra*.
 Alcuna volta. *quando, nonnunquam, quandoque*.
 Alcuno. *aliquis*.
 Al di d'oggi. *haec tempestate, bis temporibus*.
 Al diritto, cioè per la diritta via. *recta*.
 Ale, lo stesso che ala. *ala, a*.
 Alemagna. *Germania*.
 Alfabeto. *litterae elementariae*.
 Al far del giorno. *diluculo*.
 Alfere. *signifer, vexillarius*.
 Alga, alica. *alga*.
 Al fine. *tandem, denique*.
 Alice, pesce salato. *halec, halecis*.
 Alicorno, lioncorno. *monoceros, unicornis*.
 Alienare. *alieno, emancipo*.
 Alienazione. *alienatio*.
 Alieno, di altri. *alienus*. Esser' alieno da una cosa. *abhorere ab aliqua re*.
 Aliga, o alica, erba marina. *alga*.
 Alimentare. *alo, nutrio*.
 Alimento, nodrimento. *alimentum, nutrimentum, alimonia*.
 Alito, fiato, spirito. *halitus, spiritus*.
 Alla bella prima. *primo, statim, illico*.
 Alla brava. *more famellisis, animose*.
 Alla buona, cioè schiettamente. *ingenua, libere*.
 Alla buon'ora. *auspicato, bonis ausibus*.
 Alla carlona, cioè trascuratamente. *negligenter, inconsiderate*.
 Allacciare, legare. *illaqueo, obstringo,necto*.
 Allacciato. *illaqueatus, obstrictus*.
 Alla cieca. *inconsiderate*.
 Alla confusa. *confuse*.
 Alla disperata. *immodice, immoderate*.
 Alla domestica. *familiariter*.
 Alla fe, spezie di giuramento. *bercle, ita me Deus amet, ita vivam*.
 Alla fine. *tandem, denique*.
 Allagamento, allag-zione. *alluvio, alluvies*.
 Allagare, inondare. *inundo, undis obruo*.
 Alla giornata. *in diem, quotidie*.
 Alla grossolana. *pinus Minervae*.
 Alla mal'ora. *malum, inauspicato*.
 Alla moda. *more novo, ut mos est*.
 Alla mutola. *silentio*.
 Alia non pensata. *inopinanter, inopinato, inopinasse*.
 All'antica. *more majorum*.

Alla peggio. *male, pessime, negligenter quam qui maxime*.
 Alla più lunga. *quam tardissime, ad summum*.
 Allargare, ampliare, dilatare. *amplifico, dilato, relaxo*.
 Alla rimpazzata, pazzeficamente. *temere*.
 Alla rinfusa. *confuse, pesturbate*.
 Alla riverfa. *preposere*.
 Alla scapestrata. *effrenate*.
 Alla scoperta. *palam, aperte*.
 Alla sfilata. *soluta acie, deserto ordine, incomposito agmine*.
 Alla sfuggita. *festinato, festinanter, cursim*.
 Alla sicura. *tuto, fidenter*.
 Alla sprovvista o sprovvista, all'improvviso. *praeter expectationem, praeter spem, praeter opinonem, improvviso, improviso, ex improvviso*.
 Allattare, lattare. *lacto, as, lac praebere*. Per prender' il latte. *lactio, lac sugo*.
 Allato. *juxta*.
 Alla volta, cioè verso. *versus*.
 Alleanza. *fadus, far' alleanza, facere, ferire fadus*.
 Alleato. *federatus, socius*.
 Allegamento de' denti. *stupor dentium*.
 Allegare, citare autorità. *adduco, cito, affero, allego*. Allegare i denti. *adstringere dentes, obstruere*.
 Alleggerire, alleggiare. *levo, allevo, velevo, minuo*. Alleggerire gli affanni. *levare molestias, il dolore, levare, lenire dolorem*.
 Alleggiamento, alleggerimento. *levamentum, levatio, levamen*.
 Alleggiatrice. *que levat, imminuit*.
 Alle mani, aver' alle mani. *prae manibus, in manibus habere*. Venir alle mani. *pugnare confereve*.
 Allegoria, o sentenza oscura e difficile. *enigma, allegoria*.
 Allegramente. *bilariter, leta fronte*.
 Allegrare, dar' allegrezza. *hilaro, exilaro, gaudium affero, gaudium afficio*. Allegrarsi. *gaudeo, letor*. Allegrarsi grandemente. *efferris incredibili gaudio, letitia*. con alcuno. *gratulari alicui*.
 Allegrezza, allegria. *gaudium, letitia, gratulatio, plausus*. Ricevere allegrezza, *letitiam capere, percipere, sumere, haurire, letitia affici, efferris*.
 Allegro. *letus, hilaris*.
 Allentamento. *relaxatio, remissio*.
 Allentare. *laxo, solvo*. Per ritardare. *ritardo, remoror*.
 Alle prese, come venir alle prese. *congradi*.
 Allestire. *paro, instruo*.
 Allettamento, adescamento, lusinghe. *blanditia, illecebra, blandimentum*.
 Allettare, far lusinghe, adescare. *allecto, allicio, blandior, illicio*.
 Allevamento. *educatio*.
 Allevare, nodrire. *educio, nutrio, alo*.
 Allevato. *alvus, educatus*.
 Alleviamento. Vedi Alleggiamento.
 Alleviare. Vedi Alleggerire.
 Alle volte. *quandoque, interdum*.
 Allievo. *alumnus*.
 Alliguare, proprio delle piante, e vale appigliarsi. *radices agere, vivere, provenire*.
 All'improvviso. *improvviso*.
 All'incontro, contro, e dirimpetto. *contra, adversus, adversum, e conspectu, e regione*.
 All'ingiu'. *deorsum*.
 All'insù. *sursum*.
 Allocco, uccello notturno. *noctua, bubo*. Allocco dicefi anche un uomo goffo, e balordo. *bardus, stupidus*.
 Alodola, e Lodola, uccello. *Auda*.
 Allogazione, affitto. *locatio*.
 Allogare, dar luogo. *colloco*. Per maritare, *collocare in matrimonium, vel in matrimonio*. Per affittare, *loco*.
 Alloggiamento, albergo. *hospitium, diversorium*.
 Alloggiamenti di soldati. *castra*. Alloggiamenti d'inverno. *hyberna, orum*. di stiate. *estiva, orum*.
 Alloggiare, albergare. *hospisor, hospitio excipio*.
 Alloggiare alcuno. *hospitio excipere*.
 Alloggio. Vedi Alloggiamento.
 Allontanare. *amoveo, removeo, sejungo*.
 Allo 'ntorno, e all'intorno. *circum, circa*.
 Allora. *tunc, tum*. Allora sì, *tunc enim vero*.
 Allora più che mai. *Tunc maxime*.
 Alloro, e lauro, arbore. *laurus*.
 Allo scoperto, al sereno. *sub dio, sub divo*.
 Alluciare, fissamente guardare. *assente intueri*.
 Alludere. *alludo*.
 All'ultimo. *tandem, postremo*.
 Allumare, alluminare. *illumino, illustro, lumen affero*.
 Allume, spezie di miniera. *alumen*. Allume di piuma. *alumen liquidum*. Allume di tocca, *alumen scissile*.
 Alluminoso, che tien qualità d'allume. *aluminatus, aluminosus*.
 All'un e l'altro luogo. *utroque*.
 Allungare, prolungare, tirar' in lungo. *protrahere, prorogo, produco*.
 Allungare da di in di. *procrastino*.
 Alma, anima, animo. *anima, animus*.
 Almanacco, libro che contiene le costituzioni de' pianeti giorno per giorno. *ephemeris*.

Almeno, almanco. *saltem*.
 Almirante. Vedi Ammiraglio.
 Almo, che dà anima e vita. *almus*.
 Al pari, *aeque, pariter*.
 Alpe, ed Alpi, monti. *Alpes*.
 Alpestre, ed alpestro. *asper, silvestris*.
 Alpigiano, abitator d'Alpi. *Alpinus*.
 Al più. *ad summum, us maxime*.
 Al presente. *in praesentia, in praesenti*.
 Al primo sonno. *prima vigilia, prima nocte*.
 Al principio della Primavera. *primo vere*.
 Al principio dell' Estate. *incaute estate*.
 Al proposito. *ad rem, ad propositum*.
 Alquante volte. *aliquoties*.
 Alquanti. *aliquot, aliqui, nonnulli*.
 Alquanto, avverbio, un poco. *aliquantum, aliquantillum, aliquantisper, nonnihil, aliquantulum*.
 Alquanto adirato. *subiratus*.
 Alquanto avanti. *aliquanto ante*.
 Alquanto caldo. *sepidus*.
 Alquanto nero. *subniger*.
 Alquanto ridente. *subridens*.
 Alquanto sordo. *surdafter*.
 Alquanto, addiettivo. *aliquantus*.
 Alquanto tempo. *aliquandiu*.
 Al sicuro, sicuramente, certamente. *serse*.
 Altemente. *alse, else*.
 Altanto, cioè altrettanto. *tantundem, totidem*.
 Al tardi. *fero*.
 Altare. *Ara, Altare*.
 Al tempo determinato. *ad diem dictam*.
 Alterabile. *vicissitudini obnoxius*.
 Alterare. *altero, conturbo, commoveo*. Alterarsi. *conturbor, commoveor*.
 Alterato. *mutatus*. Per commosso. *commotus*.
 Alterazione, movimento. *motus, conturbatio, vicissitudo, commotio*.
 Altercazione, contesa di parole. *contentio, altercatio*.
 Alterezza. *superbia*.
 Alterigia. *arrogantia, insolentia*.
 Alternare, operare scambievolmente. *alternis, alternis, vicissim ago*.
 Alternatamente. *per vices, invicem, alternis*.
 Alternazione. *vicissitudo, alternatio*.
 Altezza, altitudine, altura. *altitudo, excelitas*.
 Altieramente, e alteramente. *superbe, elate*.
 Altiero, e altero, superbo. *superbus, imperiosus, inflato animo*.
 Altissimo. *jumvus, supremus, altissimus*.
 Alto. *caesus, altus, sublimis*.
 Alto, avverb. altamente. *alte*. Far' alto, vale fermarsi. *consistere*. Far' alto basso, val fare a suo senno, *suo arbitrato aliquid facere*.
 Alto mare. *pelagus, altum*.
 Altramente, e altrimenti. *aliter, secus, alioqui*.
 Altra volta. *alias, alio tempore*.
 Altresi. *pariter, item, itidem*.
 Altrettanti. *totidem*.
 Altrettanto. *tantundem, alterum tantum*.
 Altri, primo caso del num. sing. *alter*.
 Altrimenti. Vedi Altramente.
 Altro, cioè diverso. *alius*. Per altro. *ceterum*.
 Altrochè, eccetto che. *nisi, praeter*.
 Altronde, da altro luogo, *aliunde*.
 Altrove. *alio*, quando significa moto; e *alibi*, quando significa stato.
 Altri. *alter, alius*. non s'usa nel caso retto, e' altrui. *alienus*.
 Altura. Vedi Altezza.
 Al tutto. *omnino, penitus*.
 Alveario. *alvearium, alveare*.
 A lungo andare, dopo lungo tempo, *aliquando, tandem*.
 Alvo, ventre, matrice. *alvus, uterus*.
 A luogo, e tempo. *opportuno*.
 Alzaia, fune, che s'attacca all'albero de' navicelli, per condurli pe' fiumi. *funis nausicus*.
 Alzamento. *sublazio, elatio*.
 Alzare, ed innalzare. *elevo, extollo*.
 Alzato. *sublatus*.
 Amabile, degno d'esser amato. *amabilis, dignus qui diligatur, qui ametur, amore dignus*.
 Amabilità. *amabilitas*.
 Amabilmente. *amabiliter, humaniter*.
 A macca, o a macco. *vilissimo pretio, nullo pretio, vilissimo*.
 Amadore, *amans, amator*.
 A mala pena. *vix*.
 A man destra, o diritta. *dextrorsum*.
 A man giunte. *junctis manibus, supplicibus manibus*.
 A maniera. *instar, in modum*.
 A man piene. *plenis manibus*.
 A man salva. *impune*.
 A man sinistra. *a leva, ad levam, a sinistra, sinistrorsum*.
 Amante, amatore, amadore, innamorato. *amator, amans*. Da amante, amatoramente. *amatorie*. Di amante. *amatorius*.
 Amaramente. *acerbe, amare*.
 A maraviglia. *mirandum, vel mirum in modum*.
 Amare, essere innamorato. *amo*. Amar chi ama. *redamo*. Amare con onore. *colo*. Amare fortemente. *adamo*. Amare di cuore. *amplector amore, mirifice diligo*.
 Amare singolarmente. *amare unico, eximie, quammaxime, vehementer*. Amar meglio, voler piuttosto. *maleo*.
 Amareggiare. *tristitia officio, marorem incutio*.
 Ama-

Andare sopra luogo. *ire in rem presentem*.
 Andare tentone, cioè adagio. *pedetentem incedere*.
 Andare via. *secedo, abeo*.
 Andare, (sult. passo. *griffus*.
 Andata. *aditus, gressus, aditio, ingressus, in-
 cessus, ingressio*.
 Andato, passato. *prateritus, anteaclus*.
 Andito, e
 Androne. *mesaula*.
 Anelante. *anhelus*.
 Anelare. *anelho*.
 Anelletto, dimin. d'anello. *anulus, anellus*.
 Anelliere. *anularius*.
 Anello. *anulus*. Anello della catena. *ansula*.
 Aneto, erba. *anethum*.
 Anfora, vaso da vino e grano. *amphora*.
 Angheria, estorzione. *acerba exactio, coactio*.
 Angheriere, o angheriere, *extorqueo, cogo*.
 Angiolo, o Anzelo. *Angelus*.
 Angolare. *angularis, angularis*.
 Angolo, cantone. *angulus*.
 Angoscia, affanno. *angor, molestia*.
 Angosciare. *angere*. In signific. neut. pass. *angi*.
 Angosciolo. *mastrur, tristis*.
 Anguilla, pesce. *anguilla, fute, arum*.
 Anguinaglia. *inguen, snis, inguina, um*.
 Anguria. *cucumis, cucumer*.
 Angustia, affanno. *angustia, arum, sollicitudo*.
 Angustiare. *affigo, sollicitum reddo*.
 Angusto, stretto. *angustus, arctus*.
 Anima. *anima, e*. Anime internali, *manes*.
 Animalaccio. *bellua immanis*.
 Animale. *animal, animans, sis*.
 Animali acquatici. *animantes aquatiles*.
 domestici. *animantes familiares*.
 domestici. *bestia cicurus*.
 salvatici. *fero, arum*.
 terrestri. *animantes terrestres*.
 che vivono in terra, e in acqua. *antipites*.
 che volano. *volucres*.
 Animalefco. *animalis, e*.
 Animaletto. *bestiola*.
 Animare. *animus, animus addo*.
 Animato. *animatus*.
 Animazione. *animatio*.
 Animella, e
 Animetta. *animula*.
 Animo, cuore, petto, pensiero. *animus, mens, cogitatio, consilium, voluntas*. Per coraggio, *animus, praefans animus, animi, orum*. Per benevolenza. *animus, voluntas*.
 Animo adorno di virtù. *animus cultus*.
 Animo avvilito. *animus fractus, confertus, demissus*.
 Animo ben regolato. *animus bene constitutus, probe affectus*.
 Animo dubbioso. *dubius, pendens*.
 Animo grande d'alcuno, la grandezza, l'altezza, le forze dell'animo. *Magnitudo animi, firmitas, constantia, vis, robur, fortitudo, excellentia, praesentia*.
 Animo intrepido. *animus praefans*.
 Animo malevolo. *infernus, iniquus animus*.
 Animo malvagio. *maia mens, malus animus, prava mens, pravus animus*.
 Animo picciolo, basso. *animus humilis, abjectus, pusillus, exilis, angustus*.
 Animo pronto. *acer animus*.
 Animo quieto. *animus tranquillus, animus sedatus*.
 Animo ripigliato. *animus excitatus, receptus, ad fortitudinem revocatus*. Così ripigliar animo. *animus recipere, colligere*.
 Animo sincero, schietto, aperto. *simplex, apertus, nulla simulatione reclusus*.
 Animo superbo. *animus superbus, tumens, inflatus*.
 Animo travagliato. *animus perturbatus, animus commotus*.
 Animosamente, con gran cuore. *fortiter, animose, acriter*.
 Animosità. *animus, animi praesentia, fortitudo animi*.
 Animoso, coraggioso. *animosus, fortis*.
 Anitra. *anas*. Di anitra. *anatinus, anativus*.
 Anitra giovane. *ansucula*.
 Anitriño, pulcino dell'anitra. *pullus anatinus*.
 A niun modo. *minime gentium, neutiquam, nequaquam*.
 Annali, croniche delle cose fatte d'anno in anno. *annales*.
 Annalista. *annalium scriptor*.
 Annasfare, odorare. *olfacio, odoror*.
 Annata. *annua, arum, annua pensio*.
 Annebbiare. *obnubilo, obscuro, caliginem obduco*.
 Annebbiare, neut. patir di nebbia. *nebula vitari*.
 Annegare. *submergo, demergo, neut. submergor*.
 Anneghittire, divenir neghittoso. *pigresco, torpeo*.
 Annerare, e annerire. *nigrescacio, nigro*. neut. *nigreo, nigresco*.
 Annesso. *conjunctus, copulatus, adjectus*.
 Annihilare. *absumo, consumo, extinguo, conficio*.
 Annihilazione. *consumptio, extinctio*.
 Annidare, farsi nido. *nidifico*. per dimorare. *moror, maneo*.
 Annitrire, voce de' cavalli. *binio, adbinio*.
 Anniversario. *diex anniversarius, e add. anniversarius, a, um*.
 Anno, tempo di dodici mesi. *annus*.
 Annodamento. *ligamen, nexus*.

Annodare, aggruppare. *necto, nodo*. neut. *con-
 jungor*. Per aggruppare insieme, *connecto*.
 Annoiamento. *molestia, sedium*.
 Annoiare, dar fastidio. *affigo, afficio molestia, sadio afficio*.
 Annotazione. *annotatio*.
 Annotare, farsi notte. *vesperascere, noctescere*.
 Annoverare. *numero, enumeror, recensco*.
 Annoverare alcuno tra gli altri. *referre aliquem in alios*.
 Annuale, cioè tutto 'l corso d'un anno. *annus*.
 Annuale, addit. *annalis, annuus*.
 Annualmente. *quotannis, in annos singulos*.
 Annullare. *abrogo, aboleo, r'bro*.
 Annunziare, avvisare. *nuntio, annuntio, praedico*.
 Annunziatore. *nuncius*.
 Annunziatrice. *nuncia*.
 Annunziatore, annunzio. *nunciatio, nunciatus*.
 Annuvolare, annuvolare. Vedi Annebbiare.
 Anatomia, notomia, *membrorum incisio*. tar' anatomia d'una cosa. *rem perfecte explorare, per singulas partes, singillatim examinare, perpendere*.
 Anafamento. *anhelatio, anhelitus*.
 Anafante. *anhelus*.
 Anafare, tirare il fiato con difficoltà. *anelho*.
 Anafamente, ansiosamente, con anietà. *anxie*.
 Anafietà. *anxietas, anxitudo*.
 Anafio, ansioso. *anxius, sollicitus*.
 Antecedentemente. *ante, antea*.
 Antecessore. *antecessor*. Per antenato o predecessore. *decessor*.
 Antemurale. *propugnaculum*.
 Antenati. *maiores*.
 Antenna. *antenna*.
 Anteporre. *anepone, praepone, antefero, praefero*.
 Anteriore, che è più avanti. *prior*.
 Anticaglia. *antiquum monumentum*.
 Anticamente. *antiquus, olim, antique*.
 Anticamera. *praecor, onis, saluatorium*.
 Antichità, vecchiezza. *antiquitas, vetustas*.
 Anticipare. *praecipuo, anticipo, pravenio*.
 Anticipazione. *anticipatio*.
 Antico, vecchio. *antiquus, pristus, vetus, vetustus*.
 Antidetto. *antedictus, praedictus*.
 Antidoto. *antidotum, antidotus, fem. g.*
 Antigiardia. *frons exercitus*.
 Antimozio. *stibium*.
 Antipasto. *primum ferculum*.
 Antipatia. *aversa animi affectio*.
 Antipodi, abitatori della terra sotto di noi. *antipodes, qui aduersis stant vestigiis contra nostra vestigia*.
 Antiporre. V. Anteporre.
 Antiporta. *vestibulum, atrium, protybrum*.
 Antiquario. *antiquarius*.
 Antiquato, o anticato. *antiquatus*.
 Antifite, presidente, rettore. *antistes*.
 Antivedere. *praevideo, prospicio*.
 Antivedimento. *praesentio*.
 Antro, caverna. *antrum, specus*.
 Anzi, cioè piuttosto. *imo, potius*. Per avanti. *ante*.
 Anzi d'avvantaggio. *quin, etiam, quin etiam*.
 Anzichè, cioè prima che. *antequam*. Per Piu-
 tosto che. *potiusquam*.
 Anzichè no. *potius*. schizzinolo anzi che no. *subrusticus*.
 Anzianità. *prima, arum*.
 Anziano. *antiquior, senior, primas*.
 A ogni pruova, a tutta prova. *omnino, omni ratione*.
 A paragone. *comparate, pra*.
 A parer mio. *mea sententia, me iudice*.
 A paro a paro. *simul, pariter*.
 A parola per parola. *ad verbum*.
 A passo a passo. *gradatim, pedetentim*.
 Ape. *apes, is, apiculus*.
 A pelo. *adamussum*.
 A pena, e appena. *vix*.
 A pendio. *cum declivitate*.
 A pennello. *affabre*.
 A perpendicolo. *ad perpendicularum*.
 Apertamente. *aperte, palam, manifeste, manifesto*.
 Aperto. *apertus, patens, patulus*. Per manifesto, *clarus, manifestus*.
 Apertura. *apertio, apertura, hiatus*.
 A peso, comperare o vendere a pelo. *appensum emere, appensum vendere*.
 A petizione. *rogatur*.
 A petto, o appetto. *contra, adversus*.
 A petto a petto. *remotis arbitris*.
 combattere a petto a petto. *singulari certamine pugnare*.
 A pezzi, cioè a minuto. *frustatim*.
 A pezzo a pezzo. *frustatim*.
 A piè, vedi Appiè.
 A pieno, a sufficienza. *satis, abunde*.
 A pien popolo, vale in presenza di tutti, *co-
 ram populo*.
 A più non posso, a più potere. *quam maxime, omni conatu*.
 A poco a poco. *paulatim, sensim*.
 Apolline, tenuto Dio dagli Antichi. *Apollo, Phabus*.
 Apologia, scusa, difesa. *apologia*.
 A porta per porta. *ostiasim*.
 A posta, a bello studio. *consulto, dedita opera*.
 Apostasia. *desectio*.
 Apostata. *desertor*.
 Apostatare. *deserere, deserere*.
 Apotema. *abscessus, vomica*.

Apothemark. *suppuro*.
 Appacire, pacificare. *sedo, concilio*.
 Appadigliare. *castrametor, castra pono*.
 Appagare, soddisfare. *satisfacio, persolvo*.
 Appaiare, accoppiare. *rungo, socio*.
 Appalesare, divulgare. *divulgo, in apertum pro-
 fero, in lucem edo, patefacio*.
 Appaltare. *locare publica vestigalia*.
 Appaltatore, conduttore. *vestigalium*.
 Appalto. *vestigal publicum*.
 Appaltonato, imbrictonato. *nequitia deditus*.
 Appannare, coprire. *velo, aperio, tego, obduco*.
 Apparare, imparare. *disco, addisco*.
 Apparato, apparecchio, apparecchiamento. *ap-
 paratus, apparatus*.
 Apparecchiare. *paro, apparo, instruo, exorno*.
 Apparecchiarsi, metterli in punto. *accingor*.
 Apparecchiato. *paratus, promptus, instructus, ornatus*.
 Apparecchio, vedi Apparato.
 Appareggiare, agguagliare. *equo, equiparo, ex-
 aquo*.
 Apparentarsi. *affinitate conjungi*.
 Apparente, che apparisce. *perspicuus*. Per ciò che ha faccia di vero. *verisimilis*. Per Bello. *speciosus, pulcher, venustus*.
 Apparentemente, in apparenza. *specie, in speciem*.
 Apparenza. *species*.
 Apparire, dimostrarsi. *appareo*.
 Apparicente, apparente. *speciosus, formosus*.
 Appariscenza. *species, venustus*.
 Apparizione. *manifestatio, ortus*. Per Visione. *visum*.
 Appartamento. *pars aetium segregata, diata*.
 Appartarsi, separarsi. *secedo*.
 Appartatamente. *seorsum, seorsim, separatim*.
 Appartemente, e appartegmente. *partinens*. Per parente. *confanguineus, propinquus, genere proximus*.
 Appartenero. *partinere*. Appartiene. *intereff, re-
 fert, pertinet, atinet*.
 Appassionato. *maestus, affictus*.
 Appassire, e appassire, divenir passo. *languesco*.
 Appellare, chiamare, nominare, *appello, voco, nuncupo*. Appellare da un giudice ad un altro. *provoco, appello*.
 Appello, appellazione. *provocatio*.
 Appena, appena appena. *vix*.
 Appendere, attaccare. *appendo, suspendo*.
 Appendice. *appendix*.
 Appendicetta. *appendicula*.
 Appellare. *peffe corrumpeo*. neut. *ferere, gra-
 viter olere*.
 Appetibile, desiderabile. *optabilis, expectendus*.
 Appetire, bramare, desiderare. *cupio, appeto, opto, exopto, auco*.
 Appetito. *appetitus, appetitio, appetentia*. appetito disordinato. *libido effrenata*.
 Appetitofo. *appetitus movens, orem faciens*.
 Appianare, far' uguale. *equo, complano, adaequo*.
 Appiastrare. *conglutinare*.
 Appiattare, nascondere. *occulso, celo, abscondo, abdo*.
 Appiccagnolo. *uncus*.
 Appiccamento, l'appiccarsi. *suspendium*.
 Appiccare o impiccare. *suspendo, appendo*. Appiccare, cioè unire. *conjungo, conglutino, a-
 pro*. Appiccare il fuoco. *accendere ignem*.
 Appiccaticcio, viscoso. *tenax*.
 Appiccato, e impiccato. *suspensus*.
 Appiccatorio, appiccagnolo. *uncus*.
 Appiccatura, congiungimento. *junctura*.
 Appiccinoro, e appiccinoro. *minuo, imminuo*.
 Appiè, o a piè, a piede, cioè, nella parte inferiore, *infra, infimo loco*. Andare a piè. *pedibus iter facere*.
 Appieno. *cumulate, affatim*.
 Appigionare. *loca*.
 Appigliare, detto delle piante, vale barbicare. *radices agere, comprehendere*.
 Appigliarsi, attaccarsi. *adhareo*.
 Appigrirsi, impigrirsi. *pigrescere*.
 Appio, erba. *apium*.
 Applaudere, battere le mani per allegrezza. *plaudo, applaudo*. Applaudere ad alcuno, *dare, excicare alicui plausus*.
 Applauso, il battere le mani in segno di piacere. *plausus, applausus*.
 Applicare. *applico, affiguo, attribuo*. Applicarsi a qualche cosa. *adhaerere animus ad aliquid*.
 Applicazione. *applicatio, attentio*.
 Appo, appreso. *ad, apud, iuxta, prope*.
 Appoggiare, avvicinare, accollare. *admoveo, applico*. Appoggiarsi. *incumbo, nitor*.
 Appoggiato. *nixus, adhaerens*.
 Appoggio, foccorfo. *subsidium, auxilium*. Per foctegno. *fulcrumentum, fulcrum*.
 Apporre, incolpare. *objicio, incuso*. Apporfi. *divino, rem attingo*.
 Apportare. *apporto, affero*. Per pigliar porto. *appellere*.
 Apporamento. *insidia*.
 Appostare, stare alla posta. *specular, observo, insidias seruo*.
 Appostatamente. *consulto, dedita opera*.
 Apposticcio, fatto a mano. *factitius, addititius*.
 Appostolato. *Apostolatus*.
 Appostolico. *Apostolicus*.

Apofolo. *Apoftolus*.
 Apprendere, pigliare, apprehendo. Per imparare. *percipio, difco*.
 Apprenfione. *imaginatio, fufpicio*.
 Appreffente, *reprehenfo*.
 Appreffamento. *acceffio, accelfus*.
 Appreffare, avvicinare. *admoveo*. appreffarli. *appropinquo, accedo*.
 Appreffo, accofto, al lato. *juxta, apud, prope*. Vale anche dipoi. *pofta, praeterea*.
 Appreffochè. *poftquam*. Per quali. *pame*.
 Appreffamento. *preparatio, apparatus*.
 Appreffare. *paro, preparo*.
 Apprezzare, ftimare. *eftimo, facio magni, parvi, plurimi, tanti, quanti, nihili*.
 Apprezzativo, e apprezzabile. *eftimabilis*.
 Approciare. *accedo, appropinquo*.
 Approccio. *vallum*.
 Approdare, giovare, *profum*. Per venir a riva. *ad ripam appellere*.
 Appropriare, e appropriare, farli proprio. *ufurpo, vindico mihi, adficeo, affumo, adfcribo*.
 Approssimamento. *appropinquo*.
 Approssimare, appreffare. *admoveo*. Approssimarsi. *appropinquo, accedo*.
 Approvazione, approvazione, approvamento. *approbatio*.
 Approvare, confermare. *comprobo, approbo*. Per far prova. *experior, tento, periculum facio*.
 Appuntamento. *pactio, conventio, conventum*.
 Appuntare, fermare. *confituo*. Per far la punta. *acu, exacu*. Onde appuntato, *acuminatus*. Per Cucire leggermente, *leviter affuere*.
 Appuntato, *confitutus*. Per acuminato. *acuminatus*.
 Appuntatamente, appunto. *adamuffim, ad unquam*.
 Appuntellare. *fulcio*.
 Appunto. *feilices, nimirum*.
 Appunto, appunto. *adamuffim*.
 Appuzzare, appuzzolare, fare odore puzzolente. *faeco*.
 Aprico, efpofo al Sole. *apricus*.
 A priego. *rogatu*.
 Aprile, nome di Mefe. *Aprilis*.
 A prima giunta. *primo, initio, flotim*.
 Aprimento, apertura. *apertura, apertum*.
 Aprire. *patefacio, aperio, recludo, refero*. Aprire le lettere, *refignere*. *Aprifii, dehifcere*.
 A proporzione. *pro portione, pro rata portione*.
 A propofito, *ad rem, appofite*. Per A tempo *commodum*.
 A pruova, a gara. *certatim*.
 A quel che palla al prefente. *ut nunc est, ut nunc habet, ut nunc fit*.
 A quel che s'ufa al prefente. *ut nunc funt mores*.
 A quel luogo. *illo, illuc*.
 A quel tempo. *tunc, tum*.
 A quella volta. *nunc tantum*.
 A quella fine. *ideo*.
 A quell'ora. *modo*.
 A quello modo. *ita, hoc modo, hunc in modum*.
 A quello modo? coll'interrogazione. *ita ne?*
 A quello termine? *hucine?*
 Aquila. *Aquila*.
 Aquilino, di aquila. *aquilinus*.
 Aquilino, fultant, o Aquilotto. *pullus aquilinus*.
 Aquilonare. *Aquilonaris*.
 Aquilone vento. *Aquilo*.
 Arabefco. *Arabicus ornatus, opus Arabicum*.
 A raccolta. Sonare a raccolta. *receptus canere*.
 A ragione. *juro, merito*.
 Aragna, o aragno. *araneus, aranea*.
 Araldo da guerra, che denuncia la guerra. *facialis*.
 Arancia, o arancio, e melarancio, arbore. *malus Affyria*. Quando fignifica il frutto, fi dice *malum Affyrium*.
 Arare, coltivare. *avo, inavo*. Arare da ogni parte. *Arare la prima volta. profcindere*. la feconda volta, *iterare*. la terza. *servare*.
 Arativo. *arabilis*.
 Arato, aratro, o aratolo. *aratrum*.
 Arazione. *aratio*.
 Arazzo. *aulcum*.
 Arbitrario, add. che dipende dall' altrui arbitrio. *arbitrarius*.
 Arbitrio. *facultas, arbitrium*.
 Arbitro. *arbitrator*.
 Arbuticello, albero picciolo. *arbutifcula*.
 Arca, caffa. *arca*.
 Arcano, fuff. *arcanum*. add. *arcanus, a, um*.
 Arcata, fpazio quanto tira un arco. *facite factus*.
 Arcato. *curvus*.
 Arcavolo. *abavus*.
 Archetto. *arculus*. Archetto della Lira, *plectrum*. Archetto da pigliar'uccelli. *pedica*.
 Archetto da palla, *vesiculum, i*.
 Archimia, vedi Alchimia. Per manifattura. *opus manufactum*.
 Archimare, cioè operare, trattare, e maneggiare. *aliquid elaborare*.
 Archipenzolo. *perpendiculum*.
 Architetto. *architectus*.
 Architettura. *architectura*.
 Architrave. *epistylum*.
 Archivio. *tabularium, tablinum*.
 Archidivino. *plurquam divinus*.
 Arciere. *facitarius*. Arciere a cavallo. *bippo-*

torota, e, m. g.
 Arcitanfano. *vaniloquus, ardelio*.
 Arcigno, afpro. *asper*. Far vifo arcigno. *torvo vultu afpicere*.
 Arcione della fella. *ephippia, orum*.
 Arcipelago. *Aegeum mare*.
 Arcipreffo. *cupreffus*.
 Arcicichiffimo. *omnium ditiffimus*.
 Arco. *arcus*.
 Arco celefte, o Arcobaleno. *iris*.
 Arco, volto. *teftudo, fornix*.
 Arco telo, o carico. *arcus intentus*. difcarico. *remiffus*. Arco o archetto, ftromento mufico. *petten, inis, plectrum, i*.
 Arcocello. *parvus arcus*.
 Ardentemente. *ardenter, vehementer*.
 Ardenza. *ardor*.
 Ardere, in lignif. att. abbruciare. *uro, cremo*. in lignif. neut. *exardefeo, ardeo, conflagro*.
 Ardimentofo. *audax*.
 Ardire, verbo, per Aver'ardimento. *audeo, confido*.
 Ardire, nome, arditezza, ardimento. *audacia*. Per Coraggio, *animus prefens*.
 Arditamente. *audacter, impavide*.
 Arditello. *audaculus*.
 Ardito, audace, *audax, audens, impavidus*.
 Ardore, calore. *ardor, calor*.
 Arduo, difficile. *arduus, laboriofus, difficilis*.
 Arena, fabbia. *arena, fabulum*.
 Arena minuta. *arenula*.
 fatto d'arena. *arenaceus*.
 mifto d'arena. *arenatus*.
 luoghi d'arena. *arenaria, arum*.
 Arenofa. *arenofus*.
 A repentaglio, vedi a ripentaglio.
 Argano, macchina da tirar pefi. *ergata*.
 Argentaio, *argentifex*.
 Argentato, coperto d'argento. *argentatus, argenteus*.
 Argenteria. *vasa argentea*.
 Argentiera, miniera d'argento. *argentifodina*.
 Argentiere. *argentarius, argentifex*. che appartiene ad argento. *argentarius*.
 Argento, metallo. *argentum*.
 d'argento. *argenteus*.
 Argento vivo. *argentum vivum*.
 Argento lavorato. *argentum celatum*.
 Argento battuto. *argentum figuratum*.
 Argento non lavorato. *argentum rude, argentum infectum*.
 Argento netto. *argentum purum*.
 bottega d'argento. *argentaria*.
 mifto d'argento. *argentofus*.
 Argilla, e argaglia, creta. *argilla, creta*.
 Arginare. *aggeribus cingere, aggerare*.
 Argine, o arginale, riparo. *agger*.
 Argomentare, dire ragione per provare. *argu-mentare*.
 Argomentazione. *argumentum, difputatio*.
 Argomento. *argumentum, ratio, materia*.
 Argutamente. *argute*.
 Arguto, fottile, ingegnolo. *argutus, fubtilis*.
 Arguzia, fottigliezza. *argutie, arum*.
 Aria, aere. *aer*. Buon'aria, *caelum falubre, caeli clementia*. Cattiva aria, *cali inclementia*. Aria groffa, *aer craffus*. Aria nuvolofa. *nubilus aer*.
 Fatto di aria. *aereus*. Cofa che vive nell'aria, *aereus, aetherius*. Aria, cioè afpetto. *afpectus*.
 Aridezza, aridità. *aridus*.
 Arido, fecco. *aridus, ficcus*.
 A ridicolo. *supra humeros*.
 Ariete. *aries*.
 Arietta. *lens aer*. Per canzonetta. *cantiancula*.
 A rimpetto. *contra, e regione*.
 Aringa, pefce. *balet, eces*.
 Aringa, aringheria, cioè diceria. *oratio*.
 Aringare. *orationem habere*.
 Aringatore. *orator*.
 Aringheria, e ringhiera. *rofta, orum*.
 Aringo, gioffra. *certamen, praelum*.
 Ariolo, propriamente diciamo d'abitazione, *Perftabilis, illuftris*.
 A ripentaglio, a rifchio. *in difcrimen*. metter la vita a ripentaglio. *vitam in difcrimen adducere*.
 A rifpetto. *pre*.
 Arimetica, arte del numerare. *arithmetica ars, arithmetice*.
 A rivefcio, a ritroso. *praepofere, inverfo ordine*.
 Arlotto, uomo trangugiatore. *heluo*.
 Arma. Vedi Arme.
 Armacollo. *a dextra humero ad finiftrum*.
 Armadura. *Loricæ, arma*. per foitegno. *fultura*.
 Armajuolo, fattore di armi. *armorum artifex*.
 Armamentario. *armamentarium*.
 Armamento. *armamenta, orum*.
 Armare. *armo*. Per fornire e munire. *inftruo, munio*.
 Armario. *armarium*.
 Armata, efercito. *exercitus, copie*.
 armata per mare. *Copiae navales, classis, is*.
 Armata per terra. *copie terreftres*.
 Armata in ordine per combattere. *classis inftructa*.
 Armatamente. *armis*.
 Armato. *armatus*.
 Armato di lancia. *baftatus*.
 Armatura. *armatura*.
 Armatura alla leggera. *levis armatura, e 'i fuo*

contrario è *gravis*.

Armatura da petto. *torax, peftorale*. Plin.
 Arme, e arma, *arma, ovum*.
 Arme da lanciare. *missile, jaculum*.
 Arme della famiglia. *stemma, infigne*.
 Armeffiare. *praelii fpectacula edere, armis, ludere*.
 Armellino albero. *Armeniaca malus*. Il Frutto. *malum armeniacum*.
 Armellino animale. *mustella alpina*.
 Armento, compagnia d'animali groffi. *armenium*. Cufode d'armento, *armenarius*.
 Armeria, arsenale. *armamentarium*.
 Armigero, bellicolo. *bellicofus*.
 Armonia. *harmonia, concentus*.
 Armonico, fpezie di ragia. *gummi ammoniacum*.
 Armonico, armoniofo. *harmonicus*.
 Armoraccio, ratano. *armoracium*.
 Arnefe. *supellex*.
 effer bene o male in arnefe. *bene vel male inftructum esse*.
 Arnia, cassetta da pecchie. *alveare, alvearium*.
 Aromi. *aromata*.
 A rompicollo, a rovina. *precipitanter*.
 A rovefcio. *praepofere*.
 Arpegare, tompere la terra. *occo, paffino*.
 Arpeggiare, fonar l'arpa. *fidibus canere*.
 Arpione. *cardo, inis*.
 Arta, caparra. *arba, arbabo, onis*.
 Arrabbiare. *vabire, vabie ferri, indignari*.
 Arrabbiatamente. *rabide*.
 Arrabbiato. *rabidus, vabie correptus*.
 Arraffare, tor con violenza. *eripio, extorqueo*.
 Arrampicarsi. *manibus, pedibusque adnisi*.
 Arrancare, andar con fretta. *preparare*.
 Arrandellare, stringere col randello. *constringere*. Per avventare. *jaculari*.
 Arrapare, arraffare. *rapere*.
 Arricare, portare. *affero, apporto*.
 Arracato, portato. *allatus*.
 Arradare, metter in ordine. *paro, inftruo*.
 Arrado. *supellex, apparatus*.
 Arranare. *in arenam impingi*.
 Arranderfi. *sefe dedere*.
 Arrendevole. *facilis, flexibilis, flexilis*.
 Arrenduto. *victus, datus*.
 Arraitare. *comprehendo, manus injicio*. Arrestarli. *confifto*.
 Arresto. *comprehensio*. Metter in arresto. *in custodia tradere*.
 Arretrarsi. *retroco, retro feror, retrocedo*.
 Arricchiare, far ricco. *dito, locupletio*.
 Arricciare. *eriffo*. Arricciati. *erigi, horrere*. Per Iffazzarli. *indignari, excandefcere*.
 Arrifchiare, arrifciare, mettere in rifchio, in pericolo. *adduco in difcrimen, periclitor, in dubium voco*.
 Arrifchievole, arrifciato. *audens, experiens*.
 Arrivare, giugnere. *advenio, pervenio*. Arrivare uno, aggiugnerlo, *affequor*. Arrivare in porto. *appello*.
 Arrivo. *adventus*.
 Arricare, divenir roco. *irraucefeo, raucus fio*.
 Arroccato. *raucus*.
 Arrognante, infolente, profuntuolo. *arrogans, superbus*.
 Arrognatamente. *arroganter, superbe*.
 Arrognanza. *superbia, arrogancia*.
 Arrognarsi, troppo fimarli, tenerfi in pregio, piacer a fe fteffo. *Nimium fibi tribuere, arrogare, affumere*.
 Arrolare. *confcribere, cooprare*.
 Arroncare, nettar le biade all'erbe. *runcare*.
 Arronciagliare. *in nodum contrabo*.
 Arroffire, far roffo. *rufefacio*. Arroffirsi, divenir roffo. *rubeo, rufefco, erufefco*.
 Arrollire, cuocere a roffo. *torreo, torrefacio, affo*.
 Arrollito. *affus, inaffatus, torridus*.
 Arrolfo. *caro toffa, affum*.
 Arrotare, aguzzare. *acu*. Per Aggirare, *roto*.
 Arroventare. *candefacio, excandefacio*.
 Arrovelciare. *inverto*.
 Arrozzare. *rudem facio*. Per Divenir rozzo, *rudis fio*.
 Arruffare. Vedi rabbuffare, fconciar i capelli, *capillos tu-barè*.
 Arruffianare. *lenociner*.
 Arrugginirli, pigliar ruggine. *ruginem contrabo*.
 Arrugginito. *ruginofus, ruginè exesus*.
 Arsenale. *navale*.
 Arsenico, forta di veleno. *aperrivov*.
 Arficcio. *adufus*.
 Arfura, ardore. *ardor, combustio, incendium*.
 Arte. *ars*. lenz'arte. *iners*.
 Arte oratoria. *Rhetorica*. Maefiro d'arte oratoria, *Rhetor*.
 Arte Magica. *Magice, es*.
 Arte del banchiero. *telonium, is, argentaria, e*.
 Arte del calzajo. *furrina*.
 Arte del ciabattino. *ars futoria*.
 del ciarlatano. *ars ludicra*.
 del commediante. *hiftrionica, e*.
 de' conti. *arithmetica, e*.
 del Corfaro. *piratica, e*.
 d'indovinare. *arufpicina, e*.
 della lana. *lanificium*.
 della lotta. *afbletica*.
 del teffitore. *sextrina, aut sextoria ars*.
 del

del tintore. *fullonica*.
 del vaiaio. *figulina*.
 dell' uccellatore. *aucupium*.
 Artefice. *artifex*.
 Arteria. *arteria*.
 Artetica, infermità, con dolore nelle giunture. *articulorum dolor*.
 Artetico, inferno d' artetica, *arthritis*.
 Articella, picciola arte. *exigui lucris ars*.
 Artico, e Antartico, i due poli del Mondo artiziale. *Articus, & Antarticus*.
 Articolare. *efformo*. Articular le parole, *distin-
 ile pronuncio*.
 Articolatamente. *articulatum*.
 Articollo. *articulus*. L' articollo della morte, *extremum vita tempus*.
 Artiere. *artifex*.
 Artificiale, fatto con artificio. *artificiofus*.
 Artificio. *artificium*.
 senz' artificio. *infabre*.
 Artificiofamente, con artificio. *artificiose, affabre*.
 Artificiofo, artificiofo, fatto con ingegno. *artificiofus, arte confectus*.
 Artigiano, artiffa. *artifex, opifex*.
 Artigli, unghie degli uccelli. *ungues*.
 Artigliera, strumento bellico non conosciuto da' Latini. *tormentum murale, tormenta bellica*.
 Artimone, vela inagiere della nave. *artemon*.
 Arvione, o arbione, legume. *eruum, i*.
 Arulpicce. *baumfex*.
 A falvamene. *incolumis, sine periculo, salvis rebus*.
 A sbaraglio. mettere a sbaraglio. *difpilo, profpigo*.
 A scala. *gradatim*.
 A scavezaccollo. *precipitanter*.
 Afce, o afcia, strumento di ferro da tagliare. *afcia*.
 Afcella, quel concavo che è sotto il braccio. *ala, axilla*.
 A fcella. *ad libitum*.
 Ascendente, quel segno del Zodiaco, che spunta dall' orizzonte, chiamato dagli Astronomi *Horoscopus*.
 Ascendere, montare. *scando, ascendo, conscendo*.
 Ascensione, o afcesa, falita. *ascensus, conscensio*.
 A fchiera. *turmatim*.
 A fchio, aver' a fchio. *fastidium*.
 Afcia. Vedi Afce.
 Afciare, vale pianare le tavole. *dolo*.
 Afciolvere, collezione della mattina. *jentaculum*.
 Afciolvere. verbo, far collezione. *jentare*.
 Afcitizio. *aliunde peritus, adscitus*.
 Afciugare. *ficcio, exficcio, abfergo*.
 Afciugatojo, panno per afciugare il viso. *sudarium*.
 Afciutto, fuff. *ariduo, ficcitas*.
 Afciutto, add. *ficcus, exficcatus*.
 Afcoltare, udire, dar' orecchie. *audio, aufculto, prebeo aures*.
 Afcoltatore. *auditor, aufcultator*.
 Afcondere, nafcondere. *condo, abfcondo, occulto*.
 Afconderfi in qualche luogo. *abdere se in aliquem locum*.
 Afcondimento. *latebra*.
 Afcoperto. *sub dio, sub caelo*.
 Afcolmente, o afcoltamente, occultamente. *abfcondite, clam, latenter*.
 Afcolto, nafcolto. *occultus, abditus, abfconditus*.
 Afcrivere, attribuire. *adferibo, attribuo*.
 A fdegno. aver' a fdegno. *abhorre, egro ferre*.
 A fconda. *flumine fecondo*.
 A fegno. Stare a fegno. *modum non excedere*.
 A fegno che. *ateo ut*.
 Afilo, franchigia. *afylum*.
 A fimiglianza. *fimiliter*. a fimiglianza di ec. *infar, col genitivo*.
 Afina. *afina*.
 Afinajo, che guida gli afini. *agafio*.
 Afinella. *afella*.
 Afinello. *afellus*.
 Afineta, procedere fcorfe. *rufcitas*.
 A finiftra. *ad levam, finiftrorjum*.
 Afinino. *afininus*.
 Afino. *afinus*.
 Afino falvatico. *onzger*.
 Afima, o afima, difficoltà di refpirare. *anbelatio, refpirandi difficultas*.
 Afmatico. *anbelus*.
 A folco a folco. *livatim*. Col.
 A folco. effer' a folco. *mereri fpendia*.
 A folo a folo. *remotis arbitris*.
 A fommofo. *fuafu*.
 A fpada tratta. *omnino, prorfus*.
 Afparago. *afparagus*.
 Afpe, afpide, ferpente. *afpis*.
 Afpergere. *afpergo, confpergo*.
 Afperità. *afperitas*.
 Afpero. *afper*.
 A fpefe fue, a fpefe mie. *de fuo, de meo*.
 Afpettare. *expeflo, opperiri, prefolor*.
 Afpettativa. *fpes, expeclatio*.
 Afpettato. *expeclatus, non afpettato, inexpectatus*.
 Afpettazione, afpettamento. *expeclatio*.
 Afpetto, prefenza. *afpectus*. Per indugio. *mora*.
 Afpirare ad alcuna cofa. *afpuro, tendo ad rem allegam*.
 Afpo, nafpo. *inftrumtum ad filum agglomerandum*.
 Afpramente. *inelementer, dure, fevere*.
 Afpreggiare, trattar con afprezza. *exafpero*.

Afprezza, crudeltà, durezza. *acerbitas, inclementia, afperitas, duritia*.
 Afpro. *afper, horridus*. Vivere afpro, *vilis afper*. afpro nel toccare. *scaber*.
 A fpron battuti. *quam celerrime, citato equo*.
 A fpropolito. *inepte*.
 Afaggiare, guftare. *delibo, degufto*. afaggiare il vino a poco a poco. *pitiffo*.
 Afaggiatore. *pragufator*.
 Afaggio. *specimen, delibatio*.
 Afai, avverb. *fatis, multum, abunde*.
 Afai, nome. *multus*.
 Afafifino, nome. *plurimus, a, um*. e avverb. *plurimum*.
 Afalimento. *aggreffo, impetus*.
 Afalire, afaltare, dar' alialto. *aggreffior, adior, invado, peto*.
 Afaltare intorno. *circumvado*. con furia, *irruo*.
 Afalto. *aggreffio, impetus*.
 Afaporare. *degufto*.
 Afaffinamento, o affaffinio. *graffatio, prodizio*.
 Afaffinare. *graffor, fpolio*. Per tradire, far tradimento, e con inlidie ruinare alcuno. *infidias facere, infidiis petere, prodeve*.
 Afaffino, rubatore. *prado, pradator, latro*. Afaffino da ftrada. *graffator, latro*.
 Afte, tavola. *afis, eris, tabula*.
 Afedere, federe appreffo. *affidio*.
 Afediare una Città. *affidio*. Afediare intorno. *circumfido*.
 Afediato. *obeffus*.
 Afediatore. *obeffor*.
 Afedio. *obfidium, obfidio, onis*.
 Afsegnamento. *afignatio*. Per falario. *merces, pensio*.
 Afsegnare, attribuire. *afigno, attribuo, adjudico*.
 afsegnare per fentenza. *adjudico*.
 afsegnare il tempo, *ftatuere, prefcribere, prefiftuere, prefinare, dicere diem*.
 afsegnare le ragioni. *afferre, adhibere argumenta*.
 afsegnare danari per pagare. *attribuere pecuniam*.
 afsegnare il dì a comparire. *conftituere vadimonium*.
 Afsegnatamente, con rifparmio, *parce, frugaliter*. Per Particolarmente. *fpcciatim, definite*.
 Afseguitamento. *adeptio*.
 Afseguire, acquistare. *acquiro, comparo, paro, lucror*.
 Afsembrare, accollarfi infieme. *convenire, cogi*. Per Sembrare. *videri*.
 Afsembrea, o afsemblea. *concilium, catus*.
 Afennare, far avvertito. *admonere*.
 Afennato, cioè di feno. *fapiens*.
 Afenfo. *afenfus, afenfio*.
 Afentari, allontanarfi. *abfum, difcedo, abfcedo, recedo*.
 Afente. *afenfus*.
 Afentire, confentire. *afentio, e afentior, concedo, probro*.
 Afenza, lontananza. *afentia, defiderium*.
 Afenzio, erba. *abfynbium*.
 Aferello. *aferculus*.
 Aferrere. *aferra, affirmo*.
 Aferragliare, abbarrare. *obfpire*.
 Afertivamente. *aferveranter, affirmanter*.
 Afertione. *affirmatio, affertio*.
 Afeffore. *afffor*.
 Afeffrare, aggiuftare. *libro*.
 Afeffrare. *firm induco, afffero*.
 Afettato. *ftibundus, fticens*.
 Afetta. *aferculus, i, axiculus*.
 Afettare, acconciare. *apio, concinno, inftruo*. Per Pacificare. *fedo, placio*.
 Afettarfi, porfi a federe. *afffleo, confideo, fedeo*.
 Afette, cioè fteche. *afffule, arum*.
 Afettato, pollo in afetto. *promptus, expeditus, compofitus*.
 Afetto, afettamento. *accommodatio*.
 Afettere. *afffero, affirmo*.
 Afficella, tavoletta. *afffula, affferculus*.
 Afficurezza. *affiducia*.
 Afficurare, accertare. *afffirmo, rafum facio, fecurum reddo*.
 afficurar' la città con guardie. *urbem prefidiis firmare*.
 afficurar' alcuno. *cavere alicui*.
 afficurar' la vita in man d' altri. *fo fidei alterius committere, credere*.
 afficurarfi. *plane fibi perfuadere*.
 Affidarfi, agghiacciarfi. *algere, algore vigere*.
 Affidato. *algore correptus*. Per attratto. *fidertus*.
 Affiduamente. *affiduo*.
 Affiduità, continuazione. *affiduitas, ftudium continens*.
 Affiduo, continuo. *affiduus, frequens*.
 Afiepare, *fepire*.
 Afiffo, animaleto alato, che pugne afpriffimamente. *afifus, afifrum*.
 Afifmigliante. *afifilis*.
 Afifmiglianza, fimilitudine. *afifimilitudo*.
 Afifmigliare, o afifomigliare, paragonare. *afifmilo, comparo*.
 Afifimulare, tormar' a fimilitudine. *imitor*.
 Afifoma, inaffima. *efffatum*.
 Afiffo, fedente. *affidens*.
 Afifftenza. *auxilium*.
 Afifftere. *afffifo, affo*. Afifftere ad alcuno, *adeffe, preflo effe alicui*.

Affo, unità ne' dadi. *canis, canicula*.
 Affocciare, accompagnare, *comitor, coniungo*.
 Affodare, *folido, firmo*.
 Affoldare, far foldati. *habere delectum, copias confcribere, colligere milites, exercitum fcribere*.
 Affollere, liberare. *abfolvo, libero, nexu eximo*.
 Affolutamente. *abfolute, plane, perfefte, omnino, generatim*.
 Affoluto, adolto. *folutus*.
 Affolutorio, cofa pertinetto all' affoluzione. *abfolutorius*.
 Affoluzione. *abfolutio*.
 Affomare, per la foma. *onero*.
 Affomigliare. Vedi Affimigliare.
 Affonnare. *foporem inducere, foporare*. Affonnarfi. *abdomifcere*.
 Afforbimento. *abforptio*.
 Afforbire. *abforbeo*.
 Affordare, e affordire, far fordo. *fursum reddo, exfurdo*.
 Affordirfi, divenir fordo. *obfurfefco*.
 Affottigliamento. *extenuatio, exacufio*.
 Affottigliare. *attenuo, extenuo*.
 Affottigliato. *attenuatus*.
 Affuelare, avvezzare. *afffuefacio, confuefacio*.
 Affuefarfi. *afffuefco*.
 Affuefatto, *afffuetus, afffuefactus*. Ben' affuefatto alle tatiche, compitamente avvezzo, interamente exercitato. *Omnino laboribus afffuefactus, afffuetus, qui labores ferre plane confuevit, in laboribus verfatus, exercitatus*.
 Affuetudine. *confuetudo*.
 Affumere, *afffumo*. Per Innalzare, *extollo*.
 Affunto, cura, carico. *munus, onus*.
 Affunzione. *afffumptio*.
 Affurdo, addet. *abfurdu*. *Coftant. abfurdu*.
 Afia. *hafia*. e. Col ferro in cima. *hafia preferrata*. Da tirare. *hafia miffifis*.
 Afata, colpo d'afia. *hafia ictus*.
 Afato, armato di afia. *haflatus*.
 Aftemio, che non bee vino. *abftemius*.
 Aftenerfi, ritenerfi. *abftineo*.
 A fento. *egre*.
 Afterifco. *nota*.
 Afterfione. *purgatio*.
 Afterivo. *abftergens*.
 Aficcicuola. *banfula, e*.
 Afile, manico dell' afia. *haftile*.
 Afinente. *affinens, continens*.
 Afinientemente, con afienza. *abftinenter*.
 Afienza. *abftinentia, temperantia*.
 Afio. *invidia*.
 Afiofo. *invidus*.
 Afiore, uccello. *accipiter*.
 Aftrare, o aftrarre. *abftrahere*.
 Aftrato. *aftragatus, abfttractus*.
 Aftrazione. *aftratio, aftratio*.
 Afretto. *coactus*.
 Aftringente. *alvum ftrens, aftringens*.
 Aftringere, o aftringere. *aftringo, cogo*.
 Aftrum. *aftrum, fidus*.
 Aftrolare, o aftrologare. *aftrologiam exercere, divinare*.
 Aftrologo, o aftrologo. *aftrologus*.
 Aftrologia. *aftrologia, Aftrologico. aftrologicus*.
 Aftrutamente. *callide, aftrute*.
 Afuto, accorto, maliziofo. *afutus, callidus, veterator, vafus*.
 Afuzia, accortezza. *calliditas, aftrusia*.
 Afufficienza. *fatis*.
 A fuo difpetto. *inivitus*.
 A talento. *us liber, ad libitum*.
 A tanto, a tale, a tal termine. *eo*.
 A tafone, andare a tafone. *manu tentare, dubie incedere*. Per Operare lenza confiderazione. *temere agere*.
 A tempo. *opportune, in tempore, commodum*.
 A tentone. *fenfim, caufe, pedetentim*.
 Atomo, cofa minuta, che non fi può dividere. *atomus, fam. gen.*
 A tondo, in giro. *in orbem, circum*.
 A torno. *circum*.
 A torto. *invidia, immerito*.
 A tradimento. *per infidias*.
 A travolfo. *oblique, tranfverfo*.
 Atroce. *atrox, crudelis*.
 Attaccare. *appendo, fubnecto, annexo*. Attaccare in pubblico. *propomere*. Attaccare con chiodi, *figere*. Con colla, *agglutinare*. Attaccare più cofe infieme, *conglutinare*. Attaccare la battaglia, *pugnam committere*. Attaccare il male, *inficere*.
 Attaccarfi per accoftarfi. *bereo, inberefco, inbereo*.
 Attaccaticcio. *glutinosus, tenax*. Male attaccaticcio. *contagium, morbus qui contagione contrahitur*.
 Attamente. *apte*.
 Attanagliare. *tandenti forcipe vellicare, torquere*.
 Attediare. *tado officio, moleftus fum*.
 Atteggiare, tar' atti. *gefticulator, ad vivum ex-
 primo*.
 Atteggimento. *geftus, modus*.
 Attemparfi, divenir vecchio. *fenefco, etate ingravefco*.
 Attempato. *longevus, fenex, grandis matu*.
 Attendare, vale porre le tende, e accampare. *castrametor, tentoria figo, pono*.
 Attendere, dar' opera. *vaco, incumbo, attendo ad*.

ad. Per mantenere le promesse, stare promissis. Per Aspettare, expecto. Attendere a fare, cioè continuare, pergere, cum infim.

Attenerli, tenerli fermo. nitor, adhaereo, adhaerere. Attenerli per parentela. propinquitatē jungi.

Attentamente. attentus.

Attentare, ardire. audeo, tento.

Attentato. conatus, ausum.

Attento. attentus.

Attenuare, diminuire. extenuo, astenuo.

Attenuato. extenuatus, macio confectus, gracilis.

Attenzione. attentus.

Atterramento. dejectio.

Atterrare, buttar a terra. sterno, prosterno, dejectio.

Atterrato. prostratus, dejectus.

Atterrire. terreo.

Atterrito. consternatus.

Attefo, attento. attentus.

Attefo usato quasi a maniera avverbiale, vale lo stesso, che Considerato, stante, e simili, come attelo que' tempi, pro temporibus illis.

Attefo sì gran potenza. pro sansis opibus.

Attefochè. quandoquidem.

Atteffare, far testimonianza. testor. Atteffarsi, affrontarsi, congradi.

Atteffazione. fides, testimonium.

Attevole, atto. apus.

Attezza, attitudine. dexteritas.

Attingere, vale cavare, come vino, o acqua, haurio.

Attingimento, l' attingere. haurus.

Attilato, galante. compositus, elegans.

Attilatura. elegantia.

Attimo, momento di tempo. momentum, In un attimo. repente, illico.

Attitudine. accommodatio. Per Destrezza, dexteritas, habilitas.

Attività, abilità. dexteritas, habilitas.

Attivo. alacer, promptus.

Attizzare, incitare, persuadere. impello, incito, acu, cohortor, irrito.

Atto, azione. actio. Per segno. nusus. Atto della commedia. actus. Atti, acta, orum.

Atto, accomodato. apus, appositus, idoneus, habilis.

non atto, inhabilis, ineptus, non appositus, non idoneus.

Attonito, stupefatto. attonitus, stupidus.

Attorcere. torqueo, flecto.

Attore. actor, factor.

Attorniare. circumdo, cingo.

Attorno, circum, in orbem, circa.

Attorno attorno. undique.

Attortigliare. vincire, redimire.

Attortigliato. vinculus, redimitus.

Attosticare, avvelenare. veneno inficio.

Attosticato. venenatus, veneno infectus.

Attrappare. mulo.

Attrarre, adescare. allicio, illicio, atraho.

Attrattivo. alliciens.

Attratto. membris captus.

Attraversare. transvebor, transgredior, trajicio.

Attraversarsi. objici, obstrare, adversari.

Attraverso, per traverso. oblique.

Attribuire. ascribo, attribuo. Attribuire per sentenza. adjudico. Attribuirli, usurparli. ascribo, vindico.

Attribuirli più del dovere. arrego.

Attributo. conditio, qualitas.

Attristare, affliggere. tristitia afficio, sollicito, angus, excrucio.

Attristarsi, aver' affanno. mæreo, angor, crucior.

Attristito, attristato. tristitia affectus.

Attuale. actualis.

Attualmente. re ipsa.

Attuario, colui che tien cura degli atti pubblici. actuarius.

Attuare. mergere. Attuffarsi, ficcarsi sotto l'acqua. mergor, submergor.

Attuolo. actualus.

Atturare, ferrare, e chiudere. obstruo, obscuro, claudo.

Atturare, ammorzare, acquetare. sedare.

Avanti, innanzi, prima. ante, prius, antea.

Avantichè. antequam.

Avanti giorno. ante lucem.

Avanti quattro giorni. quatruiduo ante.

Avanti lungo tempo. longe ante.

Avanti alcuno. coram aliquo.

Avanti al tempo. pro ede.

Avanti gli occhi. præter oculos.

Avanzamento. progressus.

Avanzare, superare. vinco, supero, superior sum. Avanzare, essere da più. præsto, præcello, antecello, excello. Per Acquistare, comparo, augeo.

Avanzarsi, profittare. proficico.

Avanzo. reliquæ. significa anche guadagno. lucrum, compendium.

Avaramente. avare, avariter.

Avarizia. avaritia.

Avaro. avarus, tenax, avidus.

Audace, ardito, e profuntuoso. audax, audens.

Audacemente, arditamente. audacter, audaciter.

Audacia, presunzione, ardire. audacis, confidentia.

Audienza, udienza. audientia.

Auditore, chi ode, chi ascolta. auditor, auscultator. Auditore si dice anche quel ministro, che consiglia il Principe in materia di grazia

o di giustizia. Magister libellorum supplicum, ovvero asessor.

Auditorio, luogo di udienza. auditorium.

Avello, luogo ove si seppelliscono i morti. sepulcrum, bustum, monumentum.

Avena, stromento pastorale da fiato. avena. Per forte di biada. avena.

Avena selvatica. bromus.

Avente, che ha. habens.

Avere, nome, cioè facoltà, roba, ricchezza. facultates, divitiæ, bona, census, opes, res, fortuna.

Avere, verbo. habeo, teneo, est mihi. Tal volta s'usa in vece del verbo essere, come Qui non v'ha alcuno, Nemo hic est.

Avere a cuore o a petto. esse cordi, esse cure.

Avere a male. gravor, agere sero, inique animo sero.

Avere a memoria. tenere memoria, meminisse.

Avere cura e pensiero di qualche cosa. cura, curam gero.

Avere da avere. Io ho da avere da lui. debet ille mihi.

Avere da far con alcuno. commercium cum aliquo habere. Io ho da far con te, res est mihi tecum.

Avere dolore. dolere, capere dolorem, dolore affici.

Avere in bocca. habere in ore.

Avere in costume. soleo, consuevi.

Avere in onore. habere in honore, in pretio.

Avere intenzione. esse in animo.

Avere invidia. invidere.

Avere misericordia. misereor, miseresco.

Avere per certo. habere pro explorato, pro certo, e habere exploratum.

Avere per le mani. in manibus habere.

Averfione. averfatio.

Auge, vale fommità. fastigium.

Augelletto, augellino. avicula.

Augello, e uccello. avis, volucris.

Augmentare. Vedi Aumentare.

Augurale. auguralis, auspicialis.

Augurare, indovinare. auguro, auspico.

Augure, indovino. augur, auspex, aruspex.

Augurio, incontro buono, o tristo. omen, augurium. Pigliar' augurio, e far' augurio, ominor, auguro.

Augusto. augustus.

A vicenda. vicissim.

A vicino. prope, non longe.

Avidamente. avide.

Avidità. aviditas, cupiditas.

Avido, desideroso. avidus, cupidus.

A viso aperto, coraggiosamente. animose.

A vista, giudicare a vista. ex visu judicare.

Aumentare, accrescere. augeo, adaugo. Aumentarsi, crescere. augeo, cresco.

Aumentato. auctus.

Aumentatore. augens.

Aumentatrice. que auget.

Aumento, accrescimento. incrementum, auctus, us, augmentum.

A una, unitamente. simul, una.

A un colpo, a un tratto. simul, una.

A un dipresso, in circa. circiter.

A una voce. uno ore.

A uno a uno. singuli.

Avo, ed avolo, nonno. avus.

Avocare, appellarsi. avoco, appello, provooco ad, litem transfero.

A voce. ore tenus.

A volo. volando, volatu.

Avolojo. vultur.

A uomo per uomo. viritum.

Avorio. ebur. d'avorio. eburneus, eburnus.

Avotarsi, far voti. vovco.

A voto. incassum, frustra.

Aura, venticello. aura lenis. Aura propizia. aura facilis, secunda.

Aurato, dorato. auratus.

Aurora, l'alba del di. aurora.

Auxiliario. auxiliarius.

A uso, per In modo. instar, in modum. a uso, cioè Per servizio. in usum.

Auspizio. divinitus, auspicio, augurium, omen.

Austeramente. austere, severe, aspere.

Austerità. asperitas, austeritas.

Austero. austerus, asper.

Austro, vento. Austro.

A usura. sanerato, sanori. dare a usura. saneror, sanero.

Autenticamente. rite.

Autenticare. firmum ratumque facio, confirmo.

Autentico. Quod firmam certamque habet auctoritatem.

Autore, inventore. auctor.

Autorevole. multe auctoritatis.

Autorità. auctoritas, potestas, facultas.

Autorizzare. esse auctorem.

Autorizzato. auctoritate firmatus.

Autrice. auctor, auctrix.

Autunno, parte dell'anno, che segue all'estate. autumnus. di autunno. autumnalis.

Avvallare, cioè abbassare. deprimerè, demittere.

Avvalorare. animos addere, confirmare.

Avvamparsi, infiammarsi. accendor, uror, inflammor.

Avvantaggiare, vincere, avanzare. vineo, supero, præsto. Per pigliar vantaggio. proficico.

Avvantaggiato. melioris conditionis.

Avvantaggio. prærogativa. Per guadagno e utile. lucrum, compendium.

Avvantarsi. jacto, ostendo.

Avvedersi, accorgersi. adverte, perspicio, video, sentio, intelligo.

Avvedimento, accortezza. prudentia, judicium, sagacitas, cautio.

Avvedutamente. caute, prudenter.

Avveduto, accorto. sagax, astutus, callidus, vafer.

Avvegnachè. quanquam, etsi. Per Conciossiachè. cum. Per imperciocchè. siquidem.

Avvelenare, attosticare. veneno, inficio veneno, neco veneno.

Avvelenato. venenatus, veneno infectus. Per Rabbioso. rabidus, rabie correptus.

Avvenente. venustus, elegans.

Avvenentezza. venustus, elegantia.

Avvenimento, riuscimento di qualche cosa. eventus, successus.

Avvenire, succedere, riuscire. evenit, accidit.

Avvenire, nome. futurus, a, um. in avvenire. in posterum, posthac.

Avventare. vibro, jacio, jaculo. Avventarsi. irruo.

Avventiccio. adventitious.

Avvento, venuta. adventus.

Avventore, che frequenta una bottega. adventor, oris.

Avventura, forte. fors, fortuna, casus.

Avventurare. fors committere. Per felicitare. fortuna.

Avventuratamente. prospere, feliciter.

Avventurato. fortunatus.

Avventurieri, soldato straordinario. miles voluntarius.

Avventuroso. fortunatus, felix.

Avverare, verificare. confirmo, verum ostendo.

Avverbalmente. adverbii modo, adverbialiter.

Avverbio. adverbium.

Avverfamente, con avversità. infelicitèr.

Avverfaria, contraria. adversaria.

Avverfario. adversarius, adversator.

Avverfità, disgrazia, miseria. adversitas, erumna, calamitas, infortunium.

Avverso, contrario. adversus.

Avvertentemente. confidate.

Avvertenza. circumspectio, cautio.

Avvertimento, avviso. monitum.

Avvertire, attendere. attendo. Avvertire con diligenza. assensere diligenter. Avvertire per ammonire. moneo.

Avvezamento. assuetudo.

Avvezzare, assuetare. assuescacio, consuescacio.

Avvezzarsi, assuetarsi. assuesco, juesco.

Avvezzo. assuetus.

Avviamento. inceptio, institutio.

Avviare, cominciare, dar principio. aggredior, incipio. avviarsi. dare se in viam, inire viam.

Avvicinamento. appropinquatio.

Avvicinare, in signif. att. admoveo. in signif. neut. appropinquo.

Avvilimento. dejectio animi.

Avvilire. conforno.

Avviluppamento. implicatio.

Avviluppare, intricare. involvo, implico. Avviluppare in una rete. irretio, obretio.

Avviluppatamente. perturbate.

Avviluppato. involutus, implicatus.

Avvinchiare, legare. vincio, ligo, constringo.

Avvincigliare, legar con vinciglio. vincire.

Avvisare, far' intendere. significo, certiorum facio. Avvisare per Istimare, e credere, existimo, arbitror. Per Accorgersi, sentio.

Avvisarsi, cioè affrontarsi. congredior. Per accorgersi, sentire, animo aliquid presentire.

Avvistamente, cioè cautamente. caute. Per A bello studio, consulto.

Avviso, cioè ammonizione. monitum. Per Giudizio, opinione, e pensiero. sententia, opinio, judicium. Per Nuova o ragguaglio. nuntius.

Avviticchiarsi, attaccarsi a modo di vite. vincior, illigor, nestor.

Avvivare, far vivo. vires, vigorem afferro, a mortuis excito. neut. vigeo.

Avvizzare, o avvizzire, divenir vizzo. languidum fieri.

Avvocare, difendere. defensionem suscipio, advocacionem exerceo, causas ago. Per tirare a se: avvocare a se una causa. causam suscipio.

Avvocata, e avvocatrice. patrona.

Avvocato. patronus.

Avvocazione, e avvocheria. advocatio.

Avvolgere, involuppare. implico, involvo, glo-mero, convolvo.

Avvolgimento, involuppo. involucrum, implicatio.

Avvolgere, avvolgere. convolvo, obvolvo.

Avvolto, convolutus, contortus, implicatus.

Azione, operazione. actus, us. avere azione sopra qualche cosa. jure suo aliquid pesere, sibi vendicare, &c.

Azione giudiziale. actio, onis.

Azione personale. conditio, onis.

Azione reale. vindicatio rei, vindicatio in rem.

A zozzo, andare a zozzo. vagor.

Azza, scure. securis.

Azzanare, strignere con le zanne. dentibus arripere.

Azzimato, ripulito. *elegantius ornatus*.
 Azzimella, pane di pasta azzima. *panis azymus*.
 Azzimo, senza fermento, *azymus, vox græca*.
 Azzoppare. *claudum reddere*.
 Azzuffamento. *congressio*.
 Azzuffarsi. *congressior, configo, manus confero*.
 Azzurro, colore. *caruleus, cæruleus, glaucus*.

B

B Abbione, sciocone. *bardus, solidus*.
 Babbuaffo, sciocco. *solidus*.
 Babbuino, spezie di scimia. *simia*. Per Babbuaffo, o sciocco. *solidus, bardus*.
 Bacca, coccola. *bacca*.
 Baccano, romore. *clamor insolens*.
 Baccanale, e Baccanali. *Bacchanalia*.
 Baccaro, erba.
 Baccello, fava verde o novella. *siliqua fabacea*.
 Bacchetta. *virga, ferula*.
 comandare a bacchetta. *summam habere potestatem*.
 Bacchettare. *virgis cedere*.
 Bacchettato. *virgis cefus*.
 Bacchettina, bacchettuzza. *virgula, rudicula*.
 Bacchettone. *pietati superstitione addictus*.
 Bacchetteria. *pietas affectata, superstisiosa*.
 Bacchio, batocchio, bastone. *baculus*.
 Bacco, Dio del vino e delle ubbriachezze appreso gli antichi. *Bacchus, Liber, Lenæus, Bromius, Jachus, Dionysius*.
 Baciamaio, saluto. *salutato*.
 Baciare. *ofcular, suavior, basio*.
 Bacinio, vaso da lavar le mani. *pollubrum, malluvium*.
 Bacinio da barbiere. *pelvis tonsoria, labrum, i, concha, e*.
 Bacinio per lavare i piedi. *pelvis, is, pelluvium*.
 Bacio. *ofculum, suavium, basium*.
 Baco, verme da seta. *vermis, bombyx*.
 Bada, dimora. *mora, cunctatio*. Vedi A bada.
 Balare, vale indugiare. *moror, cunctor*. Per Attendere, *attendo ad, adverto*.
 Badessa, Abbadesa. *Aniistra*.
 Badia, Abbazia. *Abbatis diio*.
 Badiale, atto, comodo. *aptus, appositus, commodus*.
 Badigliare. *ofcise*.
 Badile. *batillum, pala, e*.
 Bagaglio, o bagaglio dell'esercito. *impedimenta, orum*.
 Bagaglione, chi porta bagaglio. *calo, onis*.
 Bagagliuole. *farcinula*.
 Bagafica. *scortum, lupa, e*.
 Bagafione. *cinædus*.
 Bagatella. *nuge*.
 Bagattelliere, maestro di bagatelle. *præstigator, gesticularior*.
 Bagattino, moneta vilissima. *teruncius, obolus, denariolus*.
 Baggio, sostegno. *fulcimentum, fultura*.
 Bagnamento. *mdor, oris, aspersio*.
 Bagnare, lavare. *madefacio, alluo, humecto, singo, proluo*.
 Bagnari. *mado, madefco*.
 Bagnato. *madidus, udus*.
 Bagno. *balneum, balneæ, arum, e balnea, orum*. Luogo da bagni. *balnearia, orum*.
 Bagno d'acqua fredda. *frigidarium, is*.
 Bagno d'acqua calda. *therma, arum*.
 Bagno da sudare. *sudatorium*.
 Chi ha cura de' bagni. *balnearior, di bagno, o da bagno. balnearius, a, um. balneariorius, a, um*.
 Bagno, cioè lavanda. *lavatio*.
 Bagnuolo. *balneolum*.
 Bagordare, far bagordi. *ludo*.
 Bagordo, giuoco militare. *ludus equestris*. Per Bordello. *ganecum, lupanar, popina*.
 Bajare, abbajare. *latro, as*.
 Baje, ciANCIE. *nuge, arum*.
 Baia, balia. *nuxia*.
 Baio. *Legatus, Orator*.
 Baio, colore. *badius, phtanicus, spadiceus*.
 Bajocco, *affis, is*. Mezzo bajocco, *femiffis, is, felibra*.
 Baione, beffiardo. *fcurra, irrifor*.
 Bajuolo, portatore. *bajulus*.
 Balandrano, sorta di mantello. *bardocucullus*.
 Balano, sorta di pesce. *balanus*.
 Balafcio, pietra preziosa. *balanites*.
 Balbettare, balbutire. *balbusio, lingua hesito*.
 Balbo. *balbus, blesfus*.
 Balbutimento. *lingue hesitantia, titubatio*.
 Balcone, finestra. *fenestra*.
 Baldacchino. *umbella*.
 Baldanza, ardire. *animi robur, audacia*.
 Baldanzosamente, e baldamente. *insrepide, acriter, fidenter, audacter*.
 Baldanzoso. *confidens, audax, alacer*.
 Baldoria, fiamma, che tosto s'apprende, e tosto finisce. *flamma levis, flammula*.
 Balena. *cetus, balena*.
 Balenare, lampeggiare. *fulguro, corusco*.
 Baleno, lampo. *fulgur, fulgor*.
 in un baleno. *fulgure citius*.
 Balestra, ballista.
 caricar la balestra. *ballistam intendere*. Scari-

ricarla, *emittere*.
 corda della balestra. *neruus*.
 Balestriera. *ballistarium*.
 Balestriere. *jaculator*.
 Balia, nutrice. *nurrix, altrix*.
 Balia, podestà. *potestas*.
 Baliaico, salario della nutrice. *nutricia, arum*.
 Balio, nutrittore. *altor, nutritius*.
 Balla, quantità di roba da trasporto. *farcina*.
 Ballare, danzare. *falto, tripudio, choreas ducto*.
 Ballare a tempo. *ludo in numerum*.
 Ballarina. *falsatrix*.
 Ballarino. *faltator*.
 Ballata, danza. *faltatio*. Per canzone. *cantio*.
 Ballo, danza. *choreas, faltatio*.
 Baloccare, tener' a bada. *retardo, moror*.
 Balocco, minchione, dormiglione, *sardus, o-scitans*.
 Balordaggine. *stupiditas*.
 Balordamente. *inepre*.
 Balordo, sciocco. *stultus, fatuus, amens, ineptus*.
 Balsamo. *balsamum*.
 Baluardo. *propugnaculum*.
 Balza, luogo scosceso. *rupes*.
 Balzare, salire. *salio, salto*.
 Balzo. *faltus, us*.
 Bambagia, e bambagio. *goffypium, xylon*.
 Bambagino, tela fatta di bambagia. *sela xylinea*.
 Bambina. *infantula, puellula*.
 Bambinaggine, o bambineria. *puerilitas, mos, vel actio puerilis*.
 Bambinello. *parvus puer, puellus, pufio*.
 Bambinello. *puerilis*.
 Bambino. *puellus, infans*.
 Bamboccio, uomo semplice. *rudis, infans*.
 Bambola, o bamboccia. *pupa, e*.
 Bamboleggiare. *infantis more lufitare, pueriliter agere*.
 Bambolino. *pufio*.
 Bambolo. *infans*.
 Banca da federe. *scamnum, subfellium*.
 Bancettare. *convivium exipio*.
 Bancetto, piccolo banco. *scabellum*. Per Convivio, *convivium, comiffatio, compositio*.
 Bancetto, dove si cambiano danari. *mensa numularia*.
 Banchi della nave. *transfra, orum*.
 Banchiere, chi cambia denari. *argentarius, menfarius, numularius, trapezita*. Il suo dimmut. è *numulariolus*.
 Banco del banchiere. *argentaria, numularia saberna*.
 Banco di gabellieri, dove si portano i tributi. *publicanorum mensa*.
 Banco della Ragione. *tribunal, is*.
 aver denari al banco, o sul banco. *habere pecuniam apud trapezitam*.
 Banda, lato. *pars, locus*.
 Banda, segno militare. *symbolum, idest infigne, is*.
 Banda di soldati a piedi. *cohors*.
 a cavallo. *turma*.
 Bande delle porte. *valvæ, fores*.
 Banderaio, alfiere. *signifer, vexillifer*.
 Bandiera. *vexillum, signum*.
 Bandire, pubblicare a suono di trombe. *edico, pronuncio*.
 Bandire alcuno, mandar' in esilio, *amando, expello, exilio multo, relego, in exilium misso*.
 Bandito, mandato in esilio, *exul, relegatus*.
 Banditore, colui che fa la grida. *præco*.
 Bando, la grida. *preconium, edictum*.
 Bando, confinazione. *exilium, proscriptio*.
 Bara, cataletto. *feretrum*.
 Baracca. *tentorium*.
 Barare, truffare. *fraudo, decipio*.
 Baratro, profondità. *barathrum*.
 Barattare, cambiare. *commutatio, permuto*.
 Baratteria, luogo pubblico, dove si giuoca. *forum aleatorium*. Per Inganno, *fraus, dolus*.
 Barattiere. *fraudator*.
 Baratto, cambio. *permutatio, commutatio*.
 Barba, zio, cioè il fratello del Padre. *patruius*.
 Barba, cioè il fratello della Madre. *avunculus*.
 Barba, barba. Senza barba, *imberbis*. Nodrire la barba, *alere barbam*. Chi ha un po di barba, *barbatulus*.
 Barba di capra. *avuncus, i*.
 Barba lunga. *barba proluxa*.
 Barba mal tenuta. *barba inculta*.
 Barba quando spunta. *lanugo, imis*.
 Barba del formento. *arista, e*.
 Barba del gallo e del uovo. *palearia*.
 Barbaccia. *inculta barba*.
 Barbaggiani, uccello. *bubo*.
 Barbaggio. *allucinatio*.
 Barbaramente. *barbare, crudeliter*.
 Barbare, barbicare. *radices agere, radico*.
 Barbaria. *Africa & Maurisania*.
 Barbare. *barbaries*.
 Barbaro, e barbero, di strana nazione. *barbarus*.
 Barbarosso, uomo che ha la barba rossa. *enobarbus*.
 Barbarozzolo, e barbarozzo. *mentum, i*.
 Barbato. *barbasus*.
 Barbarefco. *barbarus*.
 Barbatella, ramicello da trapiantare. *Malleolus*.
 Barbero, cavallo che serve per correre il pallio. *stadio aptus equus, equus cursorius*.

Barbetta. *barbula*.
 Barbicare, produrre radici. *radices agere*.
 Barbicato. *radicatus*.
 Barbiera, donna che tofa. *tonfrix*.
 Barbriere. *tonfor*.
 Barbieria, bottega del barbriere. *tonfrixina*.
 Barbio, pesce. *barbus*.
 Barbone, di gran barba. *bene barbatus*.
 Barbozza, mento del cavallo. *labium equi inferius*.
 Barbucciare, picciola barba. *barbula*.
 Barbugliare, balbettare. *balbusio*.
 Barbuta, elmetto. *galca, cassis*. Per foldato. *miles galcaus*.
 Barbuto. *bene barbatus*.
 Barbuza. *barbula, e*.
 Barca picciola da navigare. *cymba, lembus*.
 Barcaiuolo, portitor, *navicularius*.
 Barchetta. *linter, stris, navicula, cymbula*.
 Barco, luogo ove si riferano animali selvaggi. *vivarium, leporarium*.
 Barcollare, andare a guisa di barca piegando or dall'una parte, or dall'altra. *nuto, jactor, flutuus, fluito*.
 Barde, coperte, e ornamenti di cavalli. *phalera, arum*.
 Bardato. *phaleratus*.
 Bardatura. *phalera*.
 Bardella, sella da poveri. *sagma, clitelle, arum*.
 Bardotto, cavallo da mulattiere. *agafonis equus*.
 Barella. *vehes, is*.
 Bargello, capitano di zaffi e birri. *licitorum dux*.
 Barile, vaso. *cadus, lagena, olla,orca*.
 Barilotto, bariletto, bottazza. *cantharus, cadus, lagena*.
 Barlume. *parum luminis, inortum lumen*.
 Baro, truffatore. *fraudator, fraudulentus*.
 Barone. *optimas, dynastes*. Per Vagabondo, o birba. *erro, onis*.
 Baronia, o baronaggio. *dominatus*.
 Barra, sbarra, *sepsum, repagulum*.
 Baruffa. *confusa consensio*.
 Barzelletta. *jocus*.
 Bale, *basis*.
 Basilica, Chiesa principale. *templum*.
 Basilichio, e basilico. *basiliscus*.
 Basire, ester agonizzante, *animam agere*.
 Bassamente. *humiliter, demisse*.
 Bassare, e abbassare. *deprimo*.
 Bassato. *depressus*.
 Bassazza. *humiliter, demisso*.
 Bassilico, erba odorata. *ocimum*.
 Basso, profondo. *imus, depressus*.
 Basso, cioè abbassato. *dejectus, depressus*.
 Basso, cioè di bassa condizione, abbiotto. *humilis, abjectus*.
 Basso, avverb. *demisse, humiliter*.
 Bassaggio, facchino. *basulus*.
 Bassajo, factor di basti. *clitellarum faber*.
 Bastante. *quod est satis, sufficiens*.
 Bastantemente. *fatiss*.
 Bastardigia. *spuria stirpis*.
 Bastardo. *spurius, nothus*.
 Bastare, ester' a sufficienza. *sufficit, sat est*.
 Bastevole. *sufficiens*.
 Bastevolmente. *fatiss*.
 Bastia, steccato, o riparo. *vallum, septum, agger*.
 Bastiere. V. Bastajo.
 Bastimento. *navis instrutta*.
 Bastione, riparo. *propugnaculum, agger, vallum*.
 Basto da muli, e asini. *clitelle, arum, sagma, atis*.
 Bastonare, *verberare, fuste multare, male accipere, percutere*. Ester bastonato, *vapulo, flagris cador, fuste percutior*.
 Bastonata. *verber, ris, verberatio*.
 Bastoncello, e bastoncino. *bacillum*.
 Bastone, mazza. *baculus, fustis*.
 Bastone pastorale. *pedum*.
 Bastone con foglie. *thyrsus, i*.
 Bastone da sollentarsi. *scipio, nis*.
 Bastone da comando. *septrum*.
 Battello, battello. *scapha*.
 Battaglia, fatto d'arme. *pugna, prelium, certamen, confictus*.
 Battaglia marittima. *navachia, navalis pugna*.
 Battaglia per ispasso. *pugna imaginaria*.
 Battaglia per terra. *pugna pedestris*.
 Battagliare. *prelari, dimicare, pugnare*.
 Battaglietta. *levis pugna*.
 Battaglio, ferro, che fa sonar la campana. *malleus*.
 Battaglione, numero di soldati schierati in battaglia. *instrutta acies, ala, turma*.
 Battagliofo. *bellicosus*.
 Battello, picciolo legno marittimo. *scapha*.
 Battere, bastonare. *verbero, cado, percussio*. Per picchiare. *pulso*. Battere, cioè consistere, come Ella batte in poco. *res agitur parvi momenti*. Battere, cioè terminare, come Non so, dov'ella abbia a battere. *nescio, quorum res evasura sit*.
 Battere moneta. *culo, signo argentum*.
 Battere la palla. *mittere, vel jacere pilam*.
 Battere il grano nell'aja. *terro*.
 Battere le mani. *plaudere manibus*.
 Battere i piedi. *supplodere pedes*.
 Battere i denti. *frondere*.
 Battere il ferro. *ducere ferrum*.

Battere le mura con artiglieria. *quaterie mania bellicis tormentis*.
 Battere il fuoco. *ignem excutere de siliis*.
 Battere la strada. *explorare iter*.
 Batteria. *oppugnatio*.
 Batterfela, cioè partirsi in fretta. *abire, discedere prope*.
 Battesimo. *baptisma, tis*. Battisterio, cioè pila da battezzare. *baptisterium*.
 Battezzare. *baptizo*.
 Batticuore, paura. *formido, sollicitudo*.
 Battifuoco, fucile. *igniarium*.
 Battiloro. *bractearias*. Bud. *bractator*, Firmic.
 Battilano. *lanarius*.
 Battimento. *percussio*.
 Battimento di più cose insieme. *collisus, us*. Plin.
 Battimento delle man per allegrezza. *plausus, applausus*.
 Battimento de' piedi. *supplisio pedis*.
 Battisterio. Vedi Battesimo.
 Battitura, percossa. *verber, flagrum, percussio*.
 Battuta di musica. *modus musicus*.
 Battuto, suolo, pavimento. *solum, pavementum*.
 Battuto, addiettivo. *percussus*.
 Strada battuta. *via trita*.
 Bava, schiuma ch' esce dalla bocca. *saliva, spuma*.
 Bavaglio, bavarella, pezzo di pannolino. *lin-teolum ad os tergendum*.
 Bavero. *collare, is*.
 Baviera, vifera della celata. *buccula*.
 Bavoso. *spumofus*.
 Bazzecole, coferelle. *recule*.
 Bazzica, conversazione. *confusatio, conventus*.
 Bazzicare, praticare. *versari, conveneri*.
 Bazzotto. *subdurus*.
 Beatamente, felicemente. *beate*.
 Beatificare. *beo, as*.
 Beatitudine. *beatitudo, beatitas*.
 Beato, fortunato, felice. *felix, beatus, fortunatus*. Molto beato. *perbeatus*.
 Beccafico. *fecudus*.
 Beccajo, macellaio. *lanius, macellarius*.
 Beccalite, chi cerca liti e brighe. *litigiosus*.
 Beccamorti, beccchino, fotterrator di morti. *vespillo, pollinctor*.
 Beccare, pugnere col becco. *rostra, as, rostrum carpere*.
 Beccata. *rostri istus*.
 Beccatello, sostegno de' capi delle travi nel muro. *musulus*.
 Beccheria. *laniena, macellum*.
 Beccchino, add. di becco. *hircinus*.
 Beccchino, soit. Vedi Beccamorti.
 Becco, caprone. *hircus*. Chi ha odore di becco. *hircosus*.
 Becco di moglie, cornuto. *cujus uxor adultera, curruca*. Vox Juvenal.
 Becco, bocca degli uccelli. *rostrum*.
 Becco, infornamento. *filuca, e*.
 Becco picciolo. *rostellum, i*.
 Beffa, burla, scherno, deriso, irriso, jocus.
 Beffare, schernire, farli beffe. *illudo, deludo, irrideo, ludisio, negligo*.
 Beffatore, schernitore. *derisor, irrisor*.
 Beffeggiare. *irrideo, V*. Beffare.
 Belare, voce della pecora. *balo*. Ber Chiacchierare. *garrus*.
 Bel bello. *senfem*.
 Bellamente. *commode, pulvere*.
 Belleto, che adoperano le femmine. *fucus*.
 Belletto, graziofetto. *venustus*.
 Bellezza, beltà. *forma, decor, pulcritudo, venustas*.
 Bellico. *umbilicus*.
 Bellicone, sorta di vaso da bere. *oriental*.
 Bellicoso, uomo di guerra. *pugnax, bellicosus, belliger*.
 Bello. *pulcher, formosus, decorus, venustus, speciosus*.
 Bello, iust. beltà. *forma, pulcritudo*.
 Bellona, Dea della guerra. *Bellona*.
 Beltà. *pulcritudo, forma, venustas*.
 Belva. *bellua*.
 Belzoino, laferpizio. *laferpitiuum*.
 Benacconciamento. *recte*.
 Benavventurato. *felix, fortunatus*.
 Ben bene, benissimo. *optime*. Per Interamente. *omnino, prorsus*.
 Benchè, ancorchè. *etsi, quamquam, tametsi, quamvis*.
 Ben condizionato. *bene custoditus, integer*.
 Ben costumato. *bene moratus, bene institutus*.
 Benda, fascia che si porta al capo. *vista, fasciola*.
 Bendare. *fascis redimire*.
 Bendatura. *velamen*.
 Bendone, benda che pende da mitrie, e cuffie. *tania*.
 Bene, il bene. *bonum*.
 Bene, avverb. *bene, recte*. Dir bene di alcuno. *commendare aliquem*. Pigliar per bene, cioè in buona parte, *aqui bonique facio*.
 Bene ammaestrato. *liberaliter institutus, eruditus*.
 Benedire, per dar la benedizione. *benedico, bene precor*.
 Benedizione. *bona verba*.
 Dar la benedizione, cioè dar l'ultimo addio a qualche cosa. *vedere*.

Benefattore. *beneficentus, beneficus*.
 Benefattrice. *beneficentia, benefica*.
 Beneficenza, liberalità. *beneficentia*.
 Beneficio, e beneficio, piacere, servizio. *meritum, beneficium, officium*. Far benefizj, *conferre in aliquem beneficia*.
 Beneficio Ecclesiastico. *Sacerdotium*.
 Benefico, che volentieri fa servizi. *beneficus, munificus*.
 Benemerenza. *meritum*.
 Benemerito. *bene meritus*.
 Benepiacito. *voluntus*.
 Bene spesso, *sepius, perpepe*.
 Benefante. *opulentus, locuples*.
 Benevolenza, amorevolezza. *benevolentia, amor*.
 Benevolo, amorevole. *benevolus, benevolens*.
 Ben fatto, cosa ben fatta. *benefactum*.
 Ben gli sta, ben gli flette. *merito obigit*.
 Benignamente, graziosamente. *humane, humaniter, benigne*.
 Benignità, cortesia. *benignitas, humanitas*.
 Benigno, cortese. *benignus, humanus, comis*.
 Benissimo, molto bene. *probe, optime*.
 Ben meritare. *benemerere*.
 Ben montato. *optimo vectus equo*.
 Benna, treggia. *vehes*.
 Ben nato. *honesto loco natus*.
 Ben per tempo. *bene mans*.
 Benservito, licenza che si dà a chi ha servito. *dimissio*.
 Bentenuto. *bene custoditus, servatus*.
 Ben trattato, ben ricevuto. *bene acceptus*.
 Ben visto. *bene acceptus, omnibus charus*.
 Ben volentieri. *perlibenter, libentissime*.
 Benvoluto. *charus, dilectus*.
 Beone. *bibas*.
 Bere, e bere. *bibo, potio*, Bere affai, *immoderate potare, immodice bibere*. Bere ingordamente, *ingurgitare se vino, vel in se vinum, avidius bibere*. Bere senza respirare, o in un sorso, *bibera uno spiritu*. Compagno a bere, *compator*.
 Bergantino, legno maritimo. *phaselus*.
 Berlino, vincolo, con cui si lega il collo a' malfattori. *collaria*.
 Berretta, coperta della testa. *galerus*.
 Berrettino. *pileolum*.
 Berrettino, colore. *color Venetus, cineritius, vel cineraceus color*. Per malizioso. *improbis, vaser*.
 Berfaglio. *scopus, meta*.
 Berta, burla. *nuge*.
 Berteggiare, beffare. *illudo, irrideo*.
 Bertelca, riparo fatto sopra torri. *propugnaculum*.
 Bertone, drudo di meretrice. *procus, amafius*.
 Bertuccia, scimia. *simia*.
 Bestemmia. *execratio, maledictio*.
 Bestemmiate. *execor, desator, maledicta congero*.
 Bestemmiatore. *blasphemus, Βλασφημος*.
 Bestia. *bellua, bestia, fera*. bestia acquatica. *animal aquaticum*.
 crudele. *bellua immanis*.
 domestica. *bestia familiaris, bestia domestica*.
 domesticata. *bestia mansuetata, bestia cicur*.
 selvaggia. *fera, e*.
 che vive in terra. *animal terrestre*.
 che vive in terra, e in acqua. *animal amphibium, animal anceps*.
 Bestiaccia. *bellua, fera immanis*.
 Bestiale, senza ragione, infenato, forfennato. *insanus, ferus, immanis*.
 Bestialità. *feritas*.
 Bestialmente. *immaniter*.
 Bestiame, e moltitudine di bestie. *pecus, pecoris*.
 bestiame senza corna. *pecus mutilum*. Da sagrifizio. *victimam*.
 bestiame grosso. *armentum, i, e armentorum grex*.
 bestiame picciolo. *pecus minutum*.
 bestiame da lana. *pecus lanigerum*.
 Bestione, animalaccio. *fera immanis*.
 Bestiuola, befficiuola. *bestiola*.
 Bettoglierie. *ganeo, onis*.
 Bettola. *caupona*.
 Bettonica, erba. *betonica*.
 Bevanda. *potus, us, potio, onis*.
 Bevanda di salvia. *saluatium*. Colum.
 Bevanda, che induce amore. *amatorium poculum, philtre, orum*.
 Beveratojo. Vedi Abbeveratojo.
 Beveria. *compositio, ebrietas*.
 Bevitore. *potor, vis, bibax, cis*. Gran bevitore. *multibibas*.
 Bezzicare, beccare. *rostrum ferio*.
 Bezzicatura. *avis morsus*.
 Biacca, unguento bianco noto. *cerussa*.
 Biaccato. *cerussatus*.
 Biada. *seges, fruges*.
 Biancastro. *albidus, albicans*.
 Biancheggiare. *albescere, albico*.
 Biancheria, panni lini. *linsee vestes*.
 Bianchetto, bianchiccio, alquanto bianco. *albidus, albicans*.
 Bianchetto, che fa bianca la faccia alle donne. *cerussa*.
 Bianchezza. *albor, candor*. Per canutezza. *canities*.
 Bianchire, far bianco. *dealbo*. Per divenir bianco. *albescere*.

Bianco, sustant. *albor, candor*.
 Bianco, aggett. *albus, candidus, candore prestans*.
 diventare bianco. *exalbescere, inalbescere*.
 Bianco da imbiancare il muro. *albarium*.
 Bianco dell'occhio. *albugo*. dell'uovo. *albumen*.
 Bialfimore, vituperare, riprendere. *improbo, visio vero, criminator, accuso, detrabo, aliquid alicui criminis do, vitupero*.
 Bialfimore. *vituperator*.
 Bialfimevole. *vituperabilis*.
 Bialimo, vituperio. *ignominia, dedecus*.
 Bibbia, tutto il corpo della Sacra Scrittura. *biblia, S. Scriptura, et Biblia*. Per diceria lunga e spiacente. *prolixa oratio, verba prolixa, ambages verborum*.
 Bicchierajo, tacitor di bicchieri. *vitarius*.
 Bicchiere, gotto da bere. *cyathus, poculum, scyphus*.
 Bicchieretto, bicchierino. *pocillum, e*.
 Bicchierone. *immane poculum*.
 Bicocca, piccola rocca in cima di monti. *ca-stellum rupibus indium*.
 Bicornuto. *bicornis*.
 Bieccamente. *oblique, sorve, sorvum*.
 Bieco. *sorvus, obliquus*.
 Bietola, erba nota. *beta*.
 Bifolco, boaro. *bubulcus*.
 Biforcato, o biforcuto. *bifurcus*.
 Biforme, di due forme. *biformis*.
 Bitronte, di due facce. *bifrons*.
 Bigamia. *digamia*.
 Bigamo, che ha due mogli. *digamus*.
 Bigatto, verme della feta. *bombyx, yeis*.
 Bigio, colore. *emeraceus*.
 Bigietto. *schedula, epifolium*.
 Bigoncio, misura. *congius, dolium*. Per cat-tedra. *cathedra*, ovvero *rostra, orum*.
 Bilancia. *lanx, as, statera, libra*.
 Bilanciare. *perpendo, trutinio, pondero, examino*.
 Bilancio. *comparatio, collatio*.
 Bile. *bilis*.
 Bilenco, storto, malfatto. *distortus*.
 Bilico, postura d'un corpo sopra un'altro, che non pende più da una, che dall'altra parte. *libramentum, equilibrium*.
 Biliofo. *bilius*. Per Iracundo, *iracundus*.
 Bindolo. *officium*.
 Bioccolo, fiocchetto di lana. *flocus*.
 Biondeggare. *flavesco*.
 Biondezza. *flavus color*.
 Biondo. *flavus*.
 Bipenne, fucore, accetta. *bipennis, securis*.
 Birba, birbone. *erro, nis*.
 Birboneggiare, andare alla birba. *errare mendicando*.
 Bircio, lofco. *lufus*.
 Birra. *ceruisa*.
 Birro, sbirro, zaffo. *faselles, listor*.
 Bisaccia, bolgia. *manica, pera*.
 Bisarcavolo. *asavus, tritavus*.
 Bisavo, bifavolo. *proavus, tritavus, asavus*.
 Bisbetico. *difficilis*.
 Bisbigliare, mormorare. *sufurro, as*. Bisbigliare insieme. *confusurro*.
 Bisbiglio, mormorio. *sufurrus, rumor*.
 Bisca, luogo dove si tien giuoco pubblico. *locus aleatorius*.
 Biscaia, paese di Spagna. *Cantabria*.
 Biscazziere, biscajuolo, giuocatore. *aleator*.
 Bischerò, legnetto, con cui si tirano le corde del liuto. *verticillus*.
 Biscia, serpe. *anguis, coluber, serpens*.
 Biscottare. *sorreo, bis coquo*.
 Biscottino, biscottello. *crustulum, passillus*.
 Biscotto, pane. *panis nauticus, panis tostus*.
 Bifestile. *intercalaris*.
 Bifesto. *dies intercalaris*.
 Bislungo. *oblongus*.
 Bisnipote. *pronepos*.
 Biso, pisello, legume. *pisum*.
 Bisogna, affare, negozio, faccenda. *res, negotium*.
 Bisognare, aver bisogno, essere bisognoso, *egere, indigeo*. Fa di bisogno, si richiede, *opus est*.
 Bisognevole. *necessarius*.
 Bisogno, necessità. *inopia, egestas, indigentia*.
 Bisognofo, cioè necessario. *necessarius*.
 Bisognofo, povero. *inops, egenus, indigus*.
 Bisso. *hyffus*.
 Bistificare, contrastare ostinatamente. *rixor, avis*.
 Bisticcio, scherzo che risulta da vicinanza di parole. *annominatio*.
 Bistondo. *in rotunditatem vergens*.
 Bistorto, torto per ogni verso. *torsusufus, contorsus, obliquus*.
 Bisunto. *perunctus*.
 Bitorzo, tumore. *tumor*.
 Bitarzoletto. *suberculum*.
 Bitorzolo. *suberculus*.
 Bitume. *bitumen*.
 Bituminoso. *bituminus, bituminosus*.
 Bivio. *bivium*.
 Bizzarramente. *impositor*.
 Bizzarria. *impositus, furor*.
 Bizzarro, fantastico. *cerabrosus, impositus*. Mat-to. *vecors*.
 Bloccare. *laxiore obfidione cingere*.
 Bocca. *os, bucca*. Di gran bocca. *buculentus*.
 Bocca di fiume. *ostia, orum*.
 Boccaccia. *as deforme*.

Boccale, vaso. *culigna*.
 Boccale da gettar l'acqua alle mani. *gutturium*.
 Boccale da oglio. *lecythus*.
 Boccale da vino, *lagena*, *trulla*, *e*.
 Boccale da urina. *matula*, *e*.
 Boccaletto. *urecolus*.
 Boccheggiare, mover la bocca morendo. *extremum spiritum ducere, agere animam*.
 Bocchino, bocchetta, bocciuccia. *buccula*, *osculum*, *osculum*.
 Boccia, o bocciuolo, fiore non peranche aperto. *calyx*. Per Vafo. *gustus*.
 Bocciolina, bocciola, *calculus*.
 Bocconcello, bocconcio. *frustulum*.
 Botcone. *bolus*, *bucca*.
 Boccone, e bocconi, avverb. contrario a supino. *pronus*.
 Bogliente. *fervens*.
 Boja, manigoldo. *carnifex*, *tortor*.
 Boldone, sanguinaccio. *botulus*.
 Boldrone, coperta da letto. *lodix*.
 Bolgia, bifaccia. *bulga*, *vidulus*.
 Bolla. *bulla*.
 Bolla Papale. *diploma Pontificium*, *littere Pontificia*.
 Bolla, cioè gonfiamento o vescichetta. *pustula*, *e*; onde *pustulatus*, pieno di bolle.
 Bollare, segnare, sigillare. *signo*, *notam imprimam*, *obfigno*.
 Bollato, segnato. *stigmatas*, *e*, *notis compunctus*. Bollato, cioè, sigillato, *obfignatus*.
 Bollatura. *nota*, *e*, *stigma*, *sis*.
 Bollente. *fervens*.
 Bolletta di dazio. *instructum*, *i*.
 Bolletta, che si dà alla porta. *teffera*, *e*.
 Bolletta di grano. *teffera frumenti*. di vino. *teffera vini*.
 Rollettino. *schedula*.
 Bollimento, bollimento. *estus*, *fervor*.
 Bollire. *ferveo*, *estuo*, *bullio*. Far bollire, *fervefacio*. Bollire molto. *efferveo*. Bollire un pochetto. *sufferveo*. Cessar di bollire. *deserveo*.
 Bollo, sigillo. *signum*, *sigillum*. Un segno di ferro. *sigma*.
 Bollore, e bollimento. *estus*, *fervor*.
 Bollo. *difficilis respirazione laborans*, *dyfnoicus*.
 Bolzonare, e bolcionare. *sagittis petere*, *arietare*.
 Bolzone. *telum capitatum*, *avies*.
 Bomba. *pila ignita*, *o incendiaria*.
 Bombarda. *ballista incendiaria*, *tormentum incendiarium*.
 Bombardare. *tormentis oppugnare*, *quonere*.
 Bombardiere. *librator*, *ballistarius*.
 Bombo, bevanda così chiamata da' fanciulli. *buva*, *e*.
 Bonaccia di mare. *malacia*, *tranquillitas*.
 Bonificare, ridurre in miglior forma. *inflauro*, *reficio*.
 Bonificazione. *inflauratio*.
 Bonissimo. *optimus*.
 Bontà. *probitas*, *integritas*, *probati mores*.
 Borbottamento. *murmur*, *mustatio*.
 Borbottare, parlar basso. *murmuro*, *mustio*.
 Bordaglia, quantità di gente vile, canaglia. *piebecula*, *popellus*.
 Bordeggiare, diceli d'un vascello, allorchè senza vento favorevole par cerca d'avanzarsi. *huc aequo illic volvi*.
 Bordelliere, chi pratica ne' bordelli. *ganco*, *scortator*.
 Bordello. *ganem*, *lupanar*, *lustrum*.
 Bordo della nave. *latus navis*.
 Bordone, l'asta del pellegrino. *baculus*, *hastile*.
 Borta, vento. *Boreas*, *Aquilo*.
 Boreale. *boreus*, *a*, *um*.
 Borghese, borghigiano. *suburbii incolae*.
 Borghetto. *viculus*.
 Borgo della città. *vicus*, *suburbium*.
 Boria. *superbia*, *gastrantia*.
 Buriofo. *clatus*.
 Borraccia, fiasca da viaggio. *anophorum*.
 Borraccine, erba nota. *buglossa*, *buglossum*.
 Borfa da tener dinari. *loculus*, *crumena*, *marfupium*.
 Borfa de' tessicoli. *serotum*, *i*.
 Borfajuolo. *manticularius*, *crumenifeca*.
 Borletta. *locellus*, *i*.
 Borlino. *loculus*.
 Borfotto, borfa grande. *marfupium*.
 Borzacchino. *calceus*, *coburnus*, *ocrea*. Calzato di borzacchini. *coburnatus*.
 Bosaglia. *nemus*.
 Boscato. *memorosus*.
 Boscheraccio. *sylvestris*, *nemoralis*.
 Boschetto. *lylvula*.
 Bosco, felva, foresta. *sylvia*, *lucus*, *nemus*.
 Boscolo. *nevarofus*.
 Bosso, albero. *buxus*, *buxum*. di bosso. *buxeus*.
 Luogo piantato di boschi, *buxetum*.
 Bossoletto, bossofino. *capsula*, *urnula*, *pyxidicula*.
 Bosso. *pyxidicula*.
 Bossofo di dadi. *frutillus*, *i*.
 Bossofo da cavar la sorte. *urna*.
 Bossofo da raccorre i voti. *stella*, *e*.
 Botanico, che professa notizia dell'erbe. *herbarius*, *ii*.
 Botanico aggettivamente ad'erbe. *herbarius*, *a*, *um*.
 Butta, colpo. *istus*. Per motto pungente. *scomma*, *dicticum*. Per rufpo. *buso*, *rubeta*.

Bottaccio. *cantharus*, *orca*.
 Bottajo. *dolarius*.
 Botte, vaso di vino. *dolium*, *cadus*.
 Bottega, dove si lavora. *officina*.
 Bottega, ove si vende ogni sorta di mercanzia. *taberna*.
 Bottega da Medico. *medicina*, *e*.
 Bottega di maestro di legname. *fabrica*, *e*.
 Bottega da affitare. *taberna meritoria*.
 Bottega, ove si vende il formaggio. *taberna casearia*.
 Bottega di magnano. *officina ferraria*.
 Bottega di libri. *taberna libraria*.
 Bottega di orfice. *aurificina*, *argentaria*.
 Bottega di beccaria. *taberna macellaria*.
 Bottega, dove si lavora rame. *officina eraria*.
 Bottega, dove si vende il ferro. *officina ferraria*.
 Bottega, dove si vende lo scarlato. *taberna purpuraria*.
 Bottega, dove si vende la tela. *taberna lintaria*.
 Bottega, dove si vende le tesse. *textaria*, *e*.
 Botteggajo. *tabernarius*.
 Botticella, botticino. *doliolum*.
 Bottiglia da vino. *anophorum*, *i*.
 Bottigliere, guardiano della caneva. *celle vinarie praefectus*, *pincerna*.
 Bottigliera. *locus vino preparando assignatus*.
 Bottino, preda. *prada*, *spolia*, *orum*, *manubia*, *arum*, *rapina*.
 Botto. *istus*, *percussio*.
 di botto. *istum*, *cito*.
 Bottonatura. *fibularis*.
 Bottone, bottoncello da allacciare. *nodulus*, *globulus*, *fibula*.
 Bottone, cioè motto. *scoma*, *disterium*.
 Bottonne della rosa. *calyx*.
 Bottonne della vite. *gemma*, *e*.
 Bottoce, strumento di ferro infocato. *globus ignitus*, *cauterium*.
 dar de' bottoni a una piaga. *cauterio ulcus inurere*. Per metat. pugnere uno con molti, sbottonarlo, sbottoneggiarlo. *dicta jacere in aliquid*.
 Bovino, di bue. *tubulus*.
 Bovolo, lumaca. *limax*, *cochlea*.
 Bozza, enfatura. *tumor*, *tuberculum*.
 Bozzo, marito di moglie adultera. *curruca*.
 Bozzolato, bozzolofo. *tuberofus*.
 Bozzolo, enfatura. *tuber*.
 Braccetto, bracciolino. *brachiolium*.
 Braccheggiare, cercare ininutamente, come fanno i Bracchi. *diligenter inuestigare*.
 Braccialetti, manini delle donne. *armilla*, *arum*, *brachialia*, *em*.
 Bracciata. *quantum quis brachiis complecti potest*.
 Braccio. *brachium*. Misura d'un braccio. *subitus*, *ulna*. Per Protezione, autorità, e potenza. *patrocinium*, *auctoritas*.
 Braccione. *immensus lacertus*.
 Biacco. *canis venaticus*, *verragus*.
 Brace, e bracia di tuoco, carboni accesi. *pruna*, *a*, *um*.
 Brache. *femoralia*, *subligaculum*, *bracce*, *arum*.
 Brachiere. *subligar*, *ventralis*.
 Braghiera. V. Brachiere.
 Bragia, o brage. V. Brace.
 Brama, desiderio. *aviditas*, *cupiditas*.
 Bramare, desiderare. *cupio*, *aveo*, *exopto*.
 bramar di cenare. *canaturus*.
 bramar di mangiare. *esurire*.
 Bramosamente. *cupide*, *avide*.
 Bramoso. *cupiditas*.
 Bramoso, desideroso. *cupidus*, *avidus*, *appetens*.
 Branca degli animali. *ungula*, *unguis*.
 Brancate. *unguis arripio*.
 Brancata. *manipulus*.
 Branche de' gambari. *chela*, *arum*.
 Branchie, ali di pesce. *branchie*.
 Branco, moltitudine. *numerus*, *multitudo*.
 Branco d'animali. *grex*.
 Brancolare, andare al tallo o a brancolone. *manu siccando incedere*.
 Brandire. *micare gladio*, *ferrum vibrare*.
 Brando, spada. *ensis*.
 Brano, pezzo. *frustum*.
 Bravaccio. *praeferox*, *gloriosus*.
 Bravamente. *strenue*, *viriliter*, *ferociter*.
 Bravare. *minitari*, *minas jacere*.
 Bravata. *mine*, *comminatio*.
 Bravetto. *feroculus*.
 Bravo. *acer*, *ferox*, *strenuus*. Per colui, che prezzolato serve alla difesa d'altri. *satelles*, *protector*.
 Bravura. *virtus*, *strenuitas*, *ferocia*.
 Breccia. *per disiectos muros via patefacta in urbem*, *ruptio*, *impressio*.
 Breve, o breve, corto. *brevis*, *compendiarius*.
 Breve, ristretto. *summa*, *compendium*.
 Breve Pontificio. *diploma*, *sis*.
 Breve, che si porta addosso. *bulla*, *amuletum*.
 Brevemente. *breviter*, *brevi*, *strictim*.
 Breviale, Breviario, cioè sommario. *breviarium*.
 Breviario, con cui si dice l'ufficio. *liber precum*.
 Breviatura. *contractio litterarum*, *nota compendiaria*.
 Brevità. *brevitas*, *compendium*.
 per brevità. *brevitas caussa*.
 Brevità di tempo. *angustia*, *o brevis temporis*.
 Briacchezza, ed ebbriacchezza. *ebrietas*.

Briaco, ebbro, ebbriaco. *ebrius*, *temulentus*.
 Briaccone. *ebriofus*, *a*, *um*.
 Briccone. *impudens*, *nequam*.
 Bricconeria. *impudentia*, *nequitia*.
 Briccia, e briciola. *mica*.
 Bricioletta, briciolino. *frustulum*.
 Briciolo, e briciola, minuzzolo, che caeca dalle cose, che si mangiano. *mica*, *frustulum*.
 Briga, lite, controversia. *rixas*, *lis*.
 Briga, noia. *molestia*, *trixas*, *arum*.
 Brigadiero. *infitor*.
 Brigantino. Vedi Bergantino.
 Brigare, prendersi briga. *curare*, *ut Cc. conari*, *solicitem esse*.
 Brigata, compagnia. *urba*, *socii*, *causis*.
 Briglia del cavallo. *habena*, *e*. Allentare la briglia. *laxas habenas dare*. Corriere a tutta briglia. *laxatis habenis currere*.
 Brigolo. *rixosus*, *a*, *um*.
 Brillante. *emicans*.
 Brillare, giubilare. *exulto*, *letor*, *gestio*.
 Brillare, tremolare scintillando. *emicare*.
 Brina, rugiada congelata. *pruina*, *ros*.
 Brindilli, invito fatto in bevendo. *propinatio*.
 far brindilli. *propino alicui*.
 Brinofio. *pruinofus*, *rosfidus*.
 Brio. *alacritas*.
 Brocca, vaso di terra. *lagena*.
 Brocca d'acqua. *urceus aquarius*.
 Brocca di vino. *urna vinaria*.
 Broccare, spronare. *exstimula*.
 Brocata. *istus*. Per risono. *congressus*.
 Broccato, riccio sopra riccio. *Pannus laciniatus*, *o villosus*.
 Brocchetta. *laguncula*.
 Brocchiere, targa. *parma*, *pelta*.
 Brocciare, pugnere, percuotere. *pungere*, *impellere*.
 Brocco, stecco. *festuca*. Dar nel brocco, cioè Cogliere nel mezzo del beraglio. *medium scopum attingere*.
 Broccolo, tallo de' cavoli. *cyma brassicarum*.
 Broda, o brodo. *jus*.
 Brodajo, brodajuolo. *juris appetens*.
 Brodetto. *jusculum*.
 Brodo gelato. *jus coactum*.
 Brodo con pepe. *jus piperatum*.
 Brodolo. *jurulentus*.
 Brodolofo. *fordidus*.
 Broffola, e broffoletta. *pustula*. Pieno di broffole. *pustulatus*.
 Brogliare, sollevarsi, commuoversi. *excitari*, *commoveri*.
 Broglio, pratica per aver'una dignità. *prebenficio*. Far broglio, *prebenjare*.
 Brolo. *pratium*.
 Bronco, sterpo grosso. *truncus*. Per sorta di peccato. *congrus*.
 Brontolare. *sufurro*, *mustio*.
 Bronzino, di colore acciaio. *condens*.
 Bronzo, metallo. *es*. Di Bronzo, *eneus*, *areus*.
 Brozza, broffola. *pustula*.
 Bruciare, tagliar le frondi. *frondes amputare*, *potare*.
 Bruciare. *uro*, *comburo*, *incendo*.
 Bruciata, castagna cotta. *castanea rosta*.
 Bruciere. *purvius*, *ambustus*.
 Bruco, verme. *bruchus*.
 Bruire, romoreggiare delle budella. *crepare*.
 Brulotto. *navis incendiaria*.
 Brunetto, brunazzo. *subniger*, *suofuscus*.
 Brunire. *perpolio*.
 Brunito. *perpolius*.
 Bruno, non del tutto nero. *fuscus*, *furvus*.
 Bruno, abito lugubre. *pulla toga*, *atra vestis*.
 Brunotto. *subfuscus*.
 Bruscamente. *acerbe*, *asperere*.
 Bruschezza. *torvus aspectus*, *acerbitas*, *vultus contractio*. Per garbezza. *acor*, *acerbitas*.
 Brufco, fuffo, brocco. *festuca*.
 Brufco, addiett. garbo. *acer*, *asper*, *acerbus*.
 Brufcolo. *festuca*.
 Brutale. *effertus*, *ferus*.
 Bruto, animale. *bestia*, *bellua*, *brutum*.
 Brutamente. *fade*, *rupter*.
 Bruttare, imbrattare. *inguino*, *polluo*, *fade*.
 Bruttezza. *deformitas*, *turpitudine*, *faditas*.
 Brutto, sporco, laido. *fadus*, *turpis*.
 Brutto di viso. *deformis*.
 Bruttura. *fordes*, *illuvies*, *proluvis*.
 Buca, o buco. *foramen*, *cavum*, *serobis*.
 Bucare, buccacchiare. *perforo*.
 Bucato, che ha buco. *perforatus*, *perthusus*.
 Bucato, cioè liscia. *lxivium*.
 Buccia, scorza. *cortex*.
 Buccolica, forte di poesia pastorale. *bucolica*, *orum*.
 Bucentorio, sorta di navile. *bucensaurus*. Sipont.
 Buccherare, far buchi. *perforo*. Per far broglio, vedi Brogliare.
 Bucherato. *perforatus*, *perthusus*.
 Bucherattola, e bucherattolo. *parvum foramen*.
 Bucinamento, sufurro. *sufurrus*.
 Bucinare. *sufurro*, *as*.
 Bucine, sorta di rete da pescare. *massa*.
 Buco. *foramen*.
 Bucolino. *parvum foramen*.
 Budellame, budelli. *exta*, *viscera*, *intestina*.
 Bue, animale noto. *bos*, *taurus*.
 Bufera, vento con pioggia, e neve. *turbo*, *imis*.
 Buffa, baja, burla. *nuga*, *serra*.
 Buffa-

Buffare. *nugor*.
 Buffetto, colpo d'un dito. *salistrum*.
 Buffetto, pane del più fino. *pulcherrimus panis*,
filiginus panis.
 Buffonare, buffoneggiare. *fcurror*, *fcurram ago*.
 Buffone. *fcurra*, *morio*, *fannio*, *gesticulator*.
 da buffone, buffonicamente. *fcurrilister*. far
 il buffone. *fcurror*.
 Buffoneria. *fcurrilitas*.
 Buffonifico, cosa da buffone. *fcurrilis*.
 Bufolo. *bulalus*.
 Buganza, male de' calcagni pel freddo. *pernio*, *onis*.
 Buganzetta. *perniunculus*.
 Bugia, menzogna. *mendacium*, *fallacia*. dir
 bugie. *mentior*.
 Rugiardamente. *fallaciter*.
 Bugiardo. *mendax*.
 Bugietta. *mendaciunculus*.
 Bugigatto, e bugigatto, nascondiglio. *latebra*.
 Bugio, cioè forato. *perforatus*.
 Bugione. *magnum mendacium*.
 Buglossa, erba. *buglossum*, *lingua bovina*.
 Bugnola, paniero, canestro, e vaso da grano.
sumera.
 Bugnone. *tuberculum*.
 Bujetto. *subobscurus*.
 Bujio, sust. *tenebre*.
 Bujio, aggett. *obscurus*, *tenebrosus*, *tenebricosus*.
 al bujo. *in tenebris*.
 Bulicame. *scaturigo*, *scatebra*.
 Bulicare, bollire. *ebullio*.
 Bulino, stromento da intagliare. *utriculum*.
 Bulletta, bullettino. *libellus*, *schedula*.
 Buonavoglia, galeotto volontario. *remex vo-*
luntarius.
 Buono, e da bene. *probus*, *bonus*, *virtute pre-*
ditus.
 Buono da mangiare. *vescus*, *edulis*.
 Buono da feminare. *fativus*.
 far buono, mettere a credito. *acceptum refero*.
 Per Concedere. *concedo*, *permitto*.
 colle buone. *misius*.
 Burattare, tamifare la farina. *incerno*, *cerno*.
 Murattello, e buratto, setaccio. *cribrum fari-*
narium, *incerniculum*.
 Burattino, fantoccio di cenci, o legno. *pupa*.
 Buratto, spezie di panno. *multitia*, *orum*.
 Burbanza, vanagloria. *ostentatio*.
 Burbanzosamente. *superbe*, *gloriose*.
 Burbanzolo. *gloriosus*, *superbus*.
 Burbero, auftero. *severicus*, *austerus*.
 Burchiello. *phafelus*.
 Burchio. *linter*.
 Burla, facezia. *facetia*, *arum*, *jocus*, *sales*, *lepos*.
 Burla in fatti. *lufus*, *ludus*.
 Burlare, beffare, motteggiare. *colludo*, *deri-*
deo, *illudo*.
 Burlare con alcuno. *jocari cum aliquo*.
 Burlare uno. *ludo*, *eludo aliquem*, *impono alicui*.
 Burlatore. *irrisor*.
 Burlifco, burlevole. *ludicrus*, *jocosus*.
 Burliero, faceto. *lucetus*, *lepidus*.
 Burlone, *nugator*.
 Burrasca. *tempeftas*.
 Bufcare, acquistarli. *aucupari*, *comparare*, *pra-*
dari.
 Bufco, bruscolo. *feftuca*.
 Buffare, picchiare. *pulfo*, *percutio*.
 Buffe, percoffe, e bastonate. *verbera*, *flagra*.
 Buffo. *buzus*. Per fracasso. *strepitus*.
 Buffola. *pyxis nautica*.
 Buffolo. Vedi Boffolo.
 Bufo, corpo senza capo. *truncus corporis*.
 Buttiro. *butyrum*.
 Buttagna. *ova pisicium sale condita*, *ωπαρχη*.
 Buttare. *projicere*.
 Buttare la forte. *fortior*, *iris*.
 Buttare a terra. *sternere*, *evertere*, *prostrare*.
 Buttare a basso. *desicere*, *desurbare*.
 Buttar le foglie. *frondefcere*.
 Buttar piante. *germinare*.
 Buttar'occhio. *gemmare*.
 Buttarli a piedi di alcuno. *abscicere se ad pedes*.
 Buttarli dietro le spalle. *rejicere post terga*.
 Buttato per terra. *stratus*, *prostratus*.
 Buzzicare. *lemiter moveri*.
 Buzzolato, sorta di pane. *circulus*, *crustulum*,
panis dulcissimus.

C

Acate, andar del corpo. *caco*, *desido*,
alvum, *vel ventrem exonerare*.
 Caccarella, o cacajuola. *foria*, *orum*,
liquidior alvus, *soluta alvus*, *lien-*
teria.
 chi ha caccarella. *foriolus*, *alvinus*, *lientericus*.
 Cacatojo, ceffo. *larrina*, *forica*.
 Cacca, voce de' fanciulli. *stercus*.
 Caccatreppola, erba. *tribulus*, *t*.
 Caccchioni, primi peli che nascono agli uccelli.
lanugo, *inis*. Per Uova di mosche. *fusus*
muscarum.
 Caccia d'animali. *venatio*, *venatus*. da caccia.
venaticus, *venatorius*.
 Caccia del toro. *pugna bestiarum*.
 dar la caccia. *in fugam agere*, *agere*.
 Cacciamosche, vntaglio. *stibellum*, *i*, *musca-*

rium, *ii*.
 Cacciagione. *venatio*, *captura*.
 Cacciare, andare a caccia. *venor*, *aris*. Per
 sfacciare. *propulso*, *extrudo*, *expello*, *ejicio*.
 Cacciare in prigione. *compingere in carcerem*.
 Cacciar da' conmi. *extermino*.
 Cacciar con fitehi. *exploro*, *exfifilo*.
 Cacciar dentro. *intrudo*. Per Ficcate. *figo*.
 Cacciar giù. *detrudo*.
 Cacciar in dietro. *rejicio*.
 Cacciare la fame. *compescere famem*.
 Cacciare il male. *depellere morbum*.
 Cacciato, spinto fuori. *expulfus*, *ejectus*.
 Cacciato dalla patria, bandito. *extorris*.
 Cacciatore. *venator*.
 Cacciatrice. *venatrix*.
 Cacherello. *stercus*. Cacherello de' topi. *muscarda*.
 Cacheria, costume odioso. *odiosus incessus*, *mo-*
rus, *fermo*.
 Cacio. *cafesus*. cacio fresco. *cafesus recens*. fare
 il cacio. *figurare cafos*.
 Cadavero, corpo morto. *cadaver*.
 Cadauno. *quisque*, *singuli*.
 Cadente, che cade. *cadens*. Per Mancante, *de-*
ficiens. Età cadente. *senectus*.
 Cadenza. *cafus*, *postio*.
 Cadere, calcare. *cado*, *excido*, *ruo*.
 Cader di speranza. *excidere spe*.
 Cader d'animo. *animo cadere*.
 Cader malato. *in morbum incidere*.
 Cader boccone. *prorum cadere*.
 Cader dalla memoria. *mente excidere*.
 Cadevole, caduco, mortale, fragile. *fragilis*,
caducus.
 Cadimento. *cafus*, *ruina*.
 Caduco. *caducus*.
 Caduta. *cafus*, *ruina*, *lapsus*, *lapfo*.
 Caffo, ineguale, dispari. *impar*.
 Cagionare. *efficio*, *gigno*, *pario*. Per Incolpa-
 re. *caufor*.
 Cagione. *cauffa*.
 Cagionevole, indisposto. *valetudinarius*.
 Cagliare. *filere*. Far cagliare, *silensium impo-*
nerere. Per incominciare a perdersi d'animo.
labascere, *deficere*.
 Cagna. *canis*.
 Cagnaccio. *moloffus*.
 Cagnefco, canino. *caninus*.
 Cagnetto, e cagnolino. *catulus*, *catellus*.
 Cagnuola. *catella*.
 Cagnuolo, cagnuolino, cagnetto. *catulus*.
 Cacco, vaffelletto. *cymbula*, *scapha*.
 Calabrone, animale simile alla Vespa. *crabro*, *onis*.
 Calamajo, pesce. *loligo*. Il diminutivo. *lofi-*
guncula.
 Calamajo, dove teniamo l'inchioftro. *calama-*
ria theca.
 Calamita pietra. *magnes*.
 Calamità, miseria. *calamitas*, *clades*.
 Calamitofa. *mifer*, *calamitofus*.
 Calandra, uccello noto. *acredula*, *adon*.
 Calappio, trappola. *decipula*.
 Calare, scendere. *descendo*.
 Calare, cioè mandar giù da alto a basso. *de-*
mitto.
 Calare, cioè mancare. *decrefco*.
 Calata. *defcensus*, *demiffio*.
 Calca, folla. *frequentia*, *magna vis*, *turba*.
 Calcagno del piede. *calx*, *calcaneum*.
 Calcamento, calcatura. *preffura*, *conculcatio*.
 Calcare, premere. *calco*, *premo*.
 Calcatamente. *preffe*.
 Calcato. *preffus*.
 Calcefe, cima dell'albero della nave. *Carche-*
sum.
 Calcetto. *udo*, *onis*, *calceolus*.
 Calcidonia, pietra. *onyx*, *onychis*.
 tatto di calcidonia. *onychinus*.
 Calcina, e calce. *calx*.
 Calcina viva. *calx viva*.
 Calcina stemperata con sabbia. *arenatum*.
 Calcinaccio, rottame. *rudus*, *eris*.
 Calcinare, ridur' a calcina. *in calcem redigere*.
 Calcina. *calx*, *cis*, *istus calcis*. Per forza di
 giuoco. *harpastum*. Dar de' calci. *petere*, *fe-*
rire calcibus aliquem.
 Calcitrare, ricalcitrare. *calcitro*, *as*.
 Calcitroso, che tira calci. *calcitrosus*.
 Calcolare, far conti. *fuppato*, *subduco rationes*,
subducere summam.
 Calcolatore. *calculator*, *fuppustator*.
 Calcole, stromento, nel quale i tessitori tengo-
 no i piedi, facendo la tela. *infilia*, *um*.
 Calcolo. *calculus*.
 Calcolo, cioè conto. *summa*, *ratio*, *fuppustatio*.
 Caldaja. *abenum*, *cacabus*, *caldarium*.
 Caldamente. *calide*, *fervide*.
 Caldana, caldo grande. *afus*.
 Caldano, vaso per riscaldar le stanze. *caldar-*
ium vas.
 Caldeggiare, proteggere, favorire. *favere*.
 Calderajo. *faber ararius*.
 Calderotto o calderuola. *vasculum eneam*.
 Caldrezza, calore. *calor*, *ardor*, *afus*.
 Caldo, fuffant. calore. *calor*, *afus*.
 Caldo, add. *calidus*, *fervidus*.
 effere caldo. *caleo*. diventar caldo. *calefo*.
 Caldo caldo, averlo. val subito cubito. *illico*,
flatim, *exempto*.

Caldura. *afus*.
 Calendario, o alendaro, libretto da conoscere
 le Feste, e gli altri giorni. *calendarium*.
 Calende, e calendì. *calenda*.
 Calere, verbo imperf. *cura*, *vel cordi esse*.
 Calefo. *vehiculum*, *rheda*.
 Calice, vaso da bere. *calix*, *cyathus*, *poculum*.
 Calicetto. *caliculus*.
 Calidità. *calor*.
 Caligine, oscurità. *caigo*, *inis*.
 Caliginoso. *caliginosus*.
 Calle, via, strada. *callis*, *femisa*, *via*.
 Callo, durezza di carne. *callum*.
 far' il callo. *occallesco*, *obdurefco*.
 Callofo, pien di calli. *callofus*.
 Calma del mare. *malacia*, *tranquillitas*.
 Calmare. *tranquillo*.
 Calo, calamento. *defcensus*. Per Diminui-
 mento, *imminutio*.
 Calore, caldo. *calor*, *fervor*, *afus*.
 Calorifico. *calefaciens*.
 Calocio, tenero. *tener*, *imbecillus*, *debilis*.
 Calpeftamento. *conculcatio*.
 Calpeftare. *protero*, *proculco*, *conculco*.
 Calpeftro, strepito che si fa co' piedi. *pedum fo-*
nitus, *strepitus*.
 Calvezza, e calvizio. *calvium*.
 Calunnia, accusa falsa. *calumniis*.
 Calunniare. *calumniar*.
 Calunniatore, calunnioso. *calumniator*.
 Calunniosamente. *per calumniam*, *calumniofo*.
 Calvo. *calvus*. diventar calvo. *calvefco*. effere
 calvo. *calveo*.
 Calza. *caliga*, *tibiale*.
 Calzare. *calceo*, *calceos induo*.
 Calzare, nome. *calceus*, *calceamentum*.
 Calzaretto. *parva caliga*, *cothurnus*.
 Calzerone, o calzerotto. *vilis caliga*, *impilia*,
orum.
 Calzetta. *exiguum tibiale*.
 Calzolaio. *calceolarius*, *caligarius*.
 Calzoleria, bottega di calzolaio. *futrina*.
 Calzoni. *femoralia*.
 Camaleonte. *chameleon*.
 Camangiare, companatico. *obsonium*.
 Camarlingo. Vedi Camerlingo.
 Cambiamento di fortuna. *viciiffitudo fortuna*.
 Cambiare. *permuto*, *commuto*.
 Cambiatore di monete. *mensarius*, *argentarius*.
 Cambio, cambiamento, scambio. *permutatio*,
mutatio. Render' il cambio, *par pari referre*,
gratiam referre, *remunerari*, *reftituere*.
 Cambio di danari. *permutatio pecunia*.
 Cambio con l'aggio. *collybus*, *i*.
 lettere di cambio. *pecuniarum permutatio per*
litteras.
 Cambraja, tela sottilissima. *findon*, *onis*.
 Camera. *cubiculum*.
 Camera, luogo del pubblico danajo. *erarium*.
 Camera per la Spofa. *thalamus*, *i*.
 Camera per le donne. *gynecium*.
 Cameraccia. *inelegans*, *inconcommodum cubiculum*.
 Camerata. *contubernium*.
 Camerella, o cameretta. *zothecula*.
 Cameriere, *cubicularius*, *feruus a cubiculo*, *cof-*
metta.
 Cameriera. *famula*, o *ancilla a cubiculo*.
 Camerino. *zothecula*.
 Camerlingato. *questua*, *q*, *q* cura *erarii*.
 Camerlingo. *curator pecunie publicae*, *questor*,
is, e *questor erarii*, *praefectus erarii*.
 Camice. *lincea tunica faedotalis*, e *alba* vien
 detto da' ferri toritori.
 Camicia. *subucula*. Chi fa camicie. *indufarius*.
 chi ha la camicia. *indufarius*.
 Camiciotto. *tunica lineae*.
 Camiciuola. *tunica*.
 Cammelliere. *camclorum custos*.
 Cammello. *camelus*.
 Camminare. *ambulo*, *gradior*, *incedo*.
 Camminata, cioè sala. *aula*, *atrium*.
 Cammino, strada, viaggio. *iter*, *via*. met-
 terli in cammino. *iter fufcipere*, *via se com-*
mittere.
 Cammino del fuoco. *caminus*.
 Camofio, sorta di corame. *aluta*.
 Camozza, daino. *dorcas*, *adis*, *dama*, *rupicapra*.
 Campagna. *campus*, *ager*.
 Campagne di camp. *campeftria*, *arua*, *agri*.
 Campagnuolo, o campajuolo, attenente a cam-
 pagna. *agrarius*.
 Campale. *campeftria*.
 battaglia campale. *praelium iustum*.
 Campana da fonare. *siminnabulum*.
 Campanajo. *surris facta cufus*.
 Campanella, campanello. *siminnabulum*.
 Campanelle, sorta di erba. *convolvulus*.
 Campanile. *surris*.
 Campanare, cioè falvare, *feruare*, *eripere*, *li-*
bera e.
 Campare, cioè falvarli. *evadere*. Campar la
 morte. *mortem effugere*.
 Campato. *feruatus*, *ereptus*.
 Campeggiare. *castra ponere*, *habere*.
 Campereccio. *agreftris*, *campeftria*.
 Campestro, e campeftre. *campeftria*.
 Campicello, o camperello. *agellus*.
 Campidoglio. *Capitolium*.
 Campione. *heros*. il combattente, o accoltella-
 tore.

tore. *gladistor*.
 Campionessa. *virago, heroina*.
 Campo, ove si femina. *ager, arvum*.
 Campo lasciato senza lavorarlo. *ager cessans*.
 Campo zappato. *pastinatum*.
 Campo che si femina ogn'anno. *ager vestibilis, arvum vestibile*.
 Campo, che si femina un anno sì, e l'altro no. *novale, is, e ager novalis*.
 Campo trutto. *ager effatus, solum effatum, ager fatigatus, solum defatigatum*.
 Campo umido. *ager uliginosus, ager aquosus*.
 Campo pietroso. *ager confragosus, lapidosus*.
 Campo pieno di sterpi. *ager furcularius*.
 Campo senz'alberi. *ager apertus, & vacuus*.
 Campo senza bestiame. *ager viduus pecudibus*.
 Campo da guadagnare. *ager quatuosus*.
 Campo di spina. *sumptuosus ager*.
 Campo spialoso. *ager calculosus, vel glareosus*.
 Campofangoso. *ager limosus, vel lutosus*.
 Campo fertile. *ager fructuosus, ferax, fertilis, solum fertile*.
 Campo ben coltivato. *ager bene cultus*.
 Campo grasso. *ager crassus, pinguis, latus*.
 Campo da tormento. *ager frumentarius*.
 Campo piano. *campus, aequor*.
 Campo in collina. *collinus ager*.
 Campo in montagna. *montanus ager*.
 Campo, che paga pensione. *ager vestigialis, ager decumanus*.
 Campo da pascolo. *ager pascuus*.
 Campo del pubblico, che s'affitta a pascolo. *ager scripturarius*.
 Campo accrecciato da fiumi. *ager alluvione aultus*.
 Campo dato in premio a' soldati. *ager assignatus*.
 Campo de' soldati. *castra, oram*.
 Campo luogo dove si combatte. *arena, e*.
 Campo dello scudo, ove è l'arme o insegna. *area, e*.
 aver campo, o dar campo di fare. *habere vel dare spatium ad &c.*
 mettere in campo. *educere in aciem*.
 Camuffare, travestire. *capus obvalvere, obtegere*.
 Canagli, canagliaccia. *fordes, & fax civitatis, fordidissimum hominum genus, popellus, plebecula*.
 Canale, legno cavato, pel quale l'acqua corre. *canalis, subus*.
 Canale per condur l'acqua fuori d'un fiume. *incile*.
 Canale per condurre acqua che salga in alto. *euripus*.
 Canale, stretto di mare. *fretum*.
 Canaletto. *canaliculus, subulus*.
 Canapa, e canape. *cannabis, cannabum*. Di canapa. *cannabinus*.
 Canapo, tune grossa di canapa. *rudens*.
 Canata, bravata. *mina*. Dare una canata, *male verbis accipere*.
 Canavaccio, tela. *cannabina tela*.
 Cancellare, cassare. *deleo, inlucio, oblitero*. Che si può facilmente cancellare. *delebilis, deletitius*.
 Cancellare, chiudere con cancelli. *cancellis claudo*.
 Cancellatura, cancellazione. *litura*.
 Cancellaria. *sabularius, grammatophylacium*.
 Cancelliere. *scriba, cancellarius*.
 Cancelli. *elachrum, cancellus*.
 Cancero. *cancer, carcinoma*.
 Cancro. *gignens*.
 Cancro, uno de' dodici segni del Zodiaco. *cancer*.
 Candela. *candela*. Candela di sevo. *candela sebaea*. Di cera. *cereus*.
 Candelliere. *candelabrum*.
 Candelliere attaccato. *lychnuchus pensilis*.
 Candidato. *candidatus*.
 Candidezza. *canitor*.
 Candido, bianco. *candidus, albus*.
 Candire, confettare le frutta. *condio, is*.
 Candore. *candor*.
 Cane. *canis*. Di cane. *caninus*.
 Cane, pesce. *canis marinus*.
 Cane, stella. *canis, canicula*.
 Cane da pecore. *molossus*. Dacaccia. *venaticus*.
 Cane per cavare i denti. *forceps, cipis*.
 Caneirello, o caneirelletto. *cistula, cistellula, quaillus*.
 Caneiro, paniero, cesto. *canistrum, cista, calathus, quatum*.
 Cangiante, cioè di color cangiante. *versicolor, colorus*.
 Canile, letto da cani. *canum cubile*.
 Cangiare. *mutuo, permuto*.
 Canino, piccolo cane. *canulus, catellus*.
 Canizie, canutezza. *canities*.
 Canna. *arundo, calamus*.
 di canna. *cannaceus, arundineus*.
 Canna di muratore. *decempeda, e*.
 Canna della gola. *guttur*.
 Canna d'oreano. *calamus tibialis, fistula*.
 Canna sottile di palude. *calamus frutescens*. luogo dove nascono canne. *cannetum, arundinetum*.
 Canelli, spezze d'aromat. *cinnamomum*.
 Canella da cavar vino dal vaso. *fistula*.
 Cannello, pezzuolo di canna. *internodium*.
 Cannocchiale. *instrumentum visuum ad conspicendum*.
 Cannoncello. *tubulus*.
 Cannonc. *fistula*.
 Cannonc da guerra. *sormentum bellicum, balli-*

sta incendiaria.
 Cannoni delle fontane. *siphones*.
 Cannoniera. *ballistarium*.
 Cannonolo. *arundinosus*.
 Cannuccia. *tenus calamus, cannula*.
 Canone. *canon, lex pontificia, xvov*.
 Canonica. *Canonicorum domicilium*.
 Canonicamente. *legitime*.
 Canonico. *Canonic dignitas*.
 Canonico. *Canonicus*.
 Canonista. *Pontificis legis peritus*.
 Canonizzare. *In Devorum numerum referre*.
 Canoro, sonoro. *canorus*.
 Canova, dove si ripone vino, olio, e altro. *cella penaria*.
 Canovajo. *promissendus, cellarius*.
 Canfare, att. discolfare. *submoveo*. neut. canfarsi di pericolo. *evadere periculum, declinare periculum*.
 Cantacchiare. *cantillare*.
 Cantambanco, cerretano. *circulator*.
 Cantare. *cano, canto*.
 Cantaro. *trulla, e, cantharus*. Per vaso da immondizie. *lajnam*.
 Cantatore, o cantore. *cantor, cantator*.
 Cantatrice. *cantrix*.
 Canterella, animale. *cantharis, idis*.
 Canterellare. *cantillo, as*.
 Canterino, che spesso canta. *canturiens*.
 Cantica. *canticum*.
 Canticchiare. *cantito, as*.
 Cantilena. *cantilena*.
 Cantina, canova. *cella vinaria*.
 Cantinella, tavoletta di legno per coprire le case. *scandula*.
 Canto. *cantus*.
 Canto figurato. *concentus musicus*.
 Canto lunerale. *nenia, e*.
 Canto, cioè banda. *latus, pars, angulus*. Dal canto mio, *quoad me attinet, quantum in me est*. Lasciar da canto. *omitto, praetermisso*.
 Cantonata, o cantone al di fuori. *flexus anguli, versura, e*. Cantone di dentro. *angulus*. Di più cantoni. *angulosus, multangulus*.
 Cantoncello, o cantuccio. *angellus*.
 Canutezza. *canities*.
 Canuto. *canus, incanus*.
 Canzona, e canzone. *cantilena, canticum, cantio, carmen*.
 Canzonetta. *cantiuncula*.
 Canzoniere, raccolta di canzoni. *lyrica, orum*.
 Capaccio, ostinato. *pervicax*.
 Capace, ampio, grande. *capax*.
 Capacità, grandezza. *capacitas*.
 Capacità, cioè talento. *ingenium*.
 Capacitare, render capace. *satisfacere alicui*. Per divenir capace. *acquiescere*.
 Capanna, casa rustica. *tugurium, mazalia, casa, e*.
 Capannella, casupola. *tuguriolum*.
 Caparberia, ostinazione. *perstinacia, pervicacia*.
 Caparbio. *perstinax, pervicax*.
 Caparra. *arrabao, arraba*. Lasciar per caparra. *arrabaroni relinquere*.
 Caparrare, dar caparra. *arrabonem dare*.
 Capellatura, o capelliera, accapigliatura. *capillamentum, castaris, coma*.
 Capello. *capillus, crinis*.
 Capelli sparsi. *paffi crines*.
 Capelli ricciuti. *cincinni, orum, capillus intortus*. chi ha capelli ricciuti. *cincinnatus*.
 capelli acconci. *capillus comptus*.
 capelli canuti. *cani, orum*.
 capelli morti, e poltici. *coma ficta, adulterina, capilli adfecti*.
 capelli d'avanti. *antia, arum*.
 capelli intorciti in cima. *cirrus, i, suggestas coma*.
 a capello. *ad unguem*.
 trarre un pe' capelli. *invitum trahere*.
 non soffrire che sia torto un capello. *ne minimum quidem pati posse*.
 Capeluto, cioè di capelli lunghi. *capillatus, comatus*.
 Capelvenere, erba. *adiantum, callitrichon*.
 Caperozzolo, dim. di capo. *capitulum*.
 Capelstrare, incavazzare. *capistrum, as*.
 Capestro, laccio. *capistrum*.
 Capevole. *capax*.
 Capezzale da letto. *cervical*. Esser ridotto al capezzale. *laborare in extremis*.
 Capi di vite. *flagella, orum, palmites*.
 Capillare, simile a capello. *capillaceus*.
 Capinera, uccello. *atricapilla*.
 Capire. *capio, percipio*.
 Capitale. *caput, fors*. far capitale poco o assai. *parvi vel magni facere*.
 Capitale, addicti. *capitalis*. Per Utile al capo. *capiti utilis*.
 Capitalmente. *capitaliter*.
 Capitana, nave capitana. *navis pretoria*.
 Capitanzana, o capitano. *imperium, ductus*.
 Capitano. *dux, imperator, ductor*. Capitano di bandiera. *antesignanus, di corsali. archipirata*. di dieci uomini. *decurio*. di cento, *centurio*. di dugento. *ducenarius, ii*.
 Capitano della flotta. *dux classis maritima*.
 Capitano della prima banda. *primipilus, i*.
 Capitano della prima squadra. *dux primae cohortis*.
 Capitano di squadra. *dux alie*.

Capitano della vanguardia. *dux primae agminis*.
 Capitano della retroguardia. *dux postremae agminis*.
 Capitare. *advenio, pervenio*.
 Capitello, parte sopra la colonna. *capitellum, capitulum*.
 Capitello della tetta o mammella. *papilla*.
 Capitolare. *per certa, & distincta capita de re aliqua convenire*.
 Capitolazione. *conventus*.
 Capitolo. *caput, capitulum*.
 Capitoli, convenzioni. *passa, conventa*.
 Capitolo, cioè adunanza di gente. *conventus*.
 Per luogo, dove si raduna a ragionare. *exborda, e*.
 Capitolombolo. *in caput saltatio*.
 Capitofo, tellereccio. *perstinax*.
 Capo, cioè testa. *caput*.
 Capo, cioè guida. *dux*.
 Capo di latte. *colostrum, i, colostru, e*.
 Caponero, o capinera, uccello. *atricapilla*.
 Capovaccaro. *magister pecoris*.
 Capo di mare. *promontorium*.
 Capo di casa. *paterfamilias*.
 Capo di tavola. *primo loco discumbens*.
 Capo per capo. *per jingulas partes, singillatim, virisim*.
 in capo di tre anni. *post tres annos*.
 da capo. *ab ovo*.
 da capo, cioè di nuovo. *iterum, denuo*.
 di suo capo. *maie suo, de sententia sua*.
 esser di suo capo. *esse renacem sententiae suae*.
 entrar in capo. *in mentem venire*.
 metter nel capo ad uno. *persuadere alicui*.
 scoprir il capo in segno di riverenza. *aperire caput*.
 far capo, incominciare. *exordiri*.
 far capo, parlandoli di postema. *supputo, as*.
 far capo in un luogo, adunarvi. *convenire, cogi*.
 metter capo, sboccare. *effundi, egerere sese*.
 metter in capo. *in caput tollere*.
 tenere o avere in capo. *gestare capite*.
 rompersi il capo, per metatora. *obstundi, magna molestia affici*.
 tener le mani in capo ad alcuno. *tueri, custodire aliquem*.
 trarre a capo. *perficere, ad exitum perducere*.
 venire a capo. *ad exitum pervenire, concludi*.
 Capobombardiere. *libratorum Praefectus*.
 Capocaccia. *vanationis dux, princeps*.
 Capocchio, scimunito. *holidus, fatuus*.
 Capodici. *decurio*.
 Capogiro. *vestigio*.
 Capolino. *capitulum*. Far capolino, *clanculum aspellare*.
 Capomaestro. *fabrorum praefectus*.
 Capone, cioè ostinato. *perstinax, capito*.
 Caponeria, *perstinacia*.
 Capopiede, vale flossopra, co re vogliere capopiede. *sunnum inum redere, misere, pervertere*.
 Caporale. *decurio*.
 Caporione. *dux, dux*.
 Cappa, mantello. *pallium, lacerna*.
 Cappa di velo nero, che portano le donne in testa, come si usa in Venezia. *eyclas, adis*.
 Cappa, pesce con gufcia dura. *concha*.
 Cappa lunga, pesce. *dactylus*.
 cappa di cuojo. *penula scorsea*.
 cappa alla Spagnuola. *ricinum*.
 Cappa da viaggio. *lacerna, penula*.
 Cappa cotonata. *gausape, is, e penula gausapina*.
 Cappare, scegliere. *cligo, seligo*.
 Cappella di Chiesa, o Chiesa picciola, luogo dedicato a Dio. *scellum, edicula, sacrum*.
 Cappellano. *aditus, sacerdos*.
 Cappelletto. *pileolus*.
 Cappello. *pileus, galerus*. Chi ha cappello in testa. *pileatus*.
 Cappello da Sole. *causis*.
 Cappello da viaggio. *petasus, i*.
 Cappello di cuojo. *cudo, onis*.
 Cappello da Stradiotto. *apex, cis, galerus acuminatus, pileus Epiroticus*.
 Cappelluccio. *pileolus*.
 Cappellotto. *crustatus*.
 Capperi, avvert. ammirativo. *pape*.
 Capperi, frutice noto. *capparis*.
 Cappetta. *pallotum*.
 Caggio, il quale si lascia nell'allacciare le stringhe per poterle sciogliere. *nodus laxus*.
 Cappita, eclamazione. *pape*.
 Capponare. *castru*.
 Cappono, animale notissimo. *capo, onis*.
 Capotto. *pallium subversum, sagum villosum*.
 Capperuccio, o capperone, o capperuccio. *cucullus*.
 Capra, animale. *capra*. Di capra. *caprinus*.
 Capra selvatica. *caprea*. Stalla da capre, *caprae*.
 Caprajo. *caprarius*.
 Capretta. *capella*.
 Capretto, e cavretto. *haesus*.
 Capriccio, quel tremore che fa articiare i capelli. *horror*. Per Fantasia. *animi impetus, animi motus, cupiditas, inventum, i*.
 Capriccioso. *cupidus, cerebrosus, difficilis*.
 Capricorno, animale. *capricornus*.
 Caprihco, fico salvatico. *caprificus*.
 Caprino, di capra. *caprinus*.
 Capriola, cavirola. *saltatio*.

Capriuolo, cavriuolo. *capreolus*.
 Caprone. *hircus*, *caper*.
 Caraffa, vaso di vetro. *phiala vitrea*.
 Caraffino. *parva phiala*.
 Caramella. *monaulos*.
 Caramente. *humaniter*, *benigne*, *benevole*.
 Caratere, pefare minutamente. *ad filiquam ponderare*. Per metatara. *diligenter*, e *adamuffim appendere*, *estimare*, *examinare*.
 Caratello, botticella. *seria*, *doliolum*.
 Carato, peso che è il ventiquattresimo dell'oncia. *filiqua*, *ceratium*.
 Carattere, segno, forma. *insigne*, *signum*, *nota*, *character*.
 Caratterizzare. *impressa nota insignio*. Per metaf. Dichiarare solennemente. *solemni ritu designo*.
 Caravella, sorta di naviglio veloce. *celox*.
 Carbonajo, luogo dove si fa il carbone. *carbonaria fornax*.
 Carbonajo, chi fa carbone. *carbonarius*.
 Carboncello, infermità. *carbunculus*.
 Carbonchio, pietra preziosa. *carbunculus*.
 Carbone aceto. *pruna*. (Imorzato. *carbo*.
 Carcame, scheletro. *cadaver exsiccatum*, *offea forma*.
 Carcare, voce de' Poeti fucopata da caricare. *onero*. Carcar l'arco. *intendere arcum*.
 Carcaffo, turcaffo da riponere le frecce. *pharetra*.
 Carcerazione. *inclusio*, o *confectio in carcerem*.
 Carcere, prigione, prigionia. *carcer*. Effere melfo in carcere. *in carcerem conjici*, *detrudi*.
 Carceriere, guardiano della carcere. *custos carceris*.
 Carciofo, artichiocco. *cinara*, *cardus sativus*.
 Carco, (uff. *onus*, *pondus*.
 Carco, addiet. *onustus*.
 Cardare, fcardaffare la lana. *carmino*, *as*.
 Cardatura. *carminatio*.
 Cardellino, e Cardello, uccello. *carduelis*.
 Cardinale. *Cardinalis*.
 Cardine. *cardo*, *inis*.
 Cardo, erba nota. *carduus*.
 Carena, la parte di fotto del navilio. *carina*, *e*.
 Careftia. *penuria*, *difficultas annonæ*, *annonæ caritas*.
 Careftia di tempo. *anguffia temporis*.
 Careftia eftrema. *summa caritas*.
 Carezzare, e careggiare. *blandior*, *illicio*.
 Carezze. *illicebre*, *blanditiæ*.
 Carezzevolmente. *blande*.
 Carica o caricatura. *pondus*, *onus*. Per Cura di far qualche cofa. *munus*, *officium*. Dare o pigliar carica. *impreffionem facere*, *vel pati*.
 Caricare. *onus imponere*. Per metat. Ingurgiare. *invidia onerare*.
 Caricare il popolo di dazj. *onerare populum veftigalibus*.
 Caricar' il nemico. *hostem urgere*.
 Caricarla a uno. *eludere aliquem*, *imponere alicui*.
 Caricar nel difcorfo. *augere*, *exaggerare*.
 Caricar la mano, cioè aggravare. *opprimere*, *vehementius*, *aut violenter agere*.
 Caricato. *onustus*, *oneratus*.
 Carico. V. Carica.
 nave da carico. *navis oneraria*.
 Carilimamente. *summa benevolentia*, *& charitate*.
 Carità. *charitas*.
 far carità, o limofina. *benigne alicui facere*, *in pauperes erogare*, *ftipem largiri*.
 Caritatevolmente, o caritevolmente, e caritativamente. *benigne*, *benevole*, *mifericordis* & *liberali animo*.
 Caritativo, o caritevole. *benignus*, *mifericors*.
 Carme, voce Poetica. *carmen*.
 Carminare, pettinar la lana. *carmino*, *peffo*.
 Carnacciofo. *carnofus*, *corpulentus*.
 Carnaggio. *caro efculenta*.
 Carnagione. *carnis color*.
 Carnajo, dove fi ripone la carne. *carnarium*.
 Per cimiterio. *cimeterium*.
 Carnalaccio. *libidinis effrenata*, *libidinofiffimus*.
 Carnale. *libidinofus*, *lafcivus*.
 Carnale, parente fretto. *conjanguineus*, *cognatus*. Fratel carnale. *frater germanus*.
 Carnalità. *libido*, e *libidinofe facta*.
 Carnalmente. *libidinofe*.
 Carname. *caro corrupta*.
 Carnafciale, o carnevale. *Bacchanalia*, *orum*.
 Carne. *caro*.
 Carne, cioè luffuria. *libido*, *venus*, *obscene voluptates*.
 Carne di bue. *caro bubula*.
 Carne alleffa. *elix caro*.
 di beftia morta da fe. *caro morticina*.
 di cinghiale. *caro aprina*, o *apruna*.
 cotta fu' carboni. *caro fofta*.
 di caltrato. *caro vervecina*.
 cotta nel fuo brodo. *caro jurulenta*.
 fritta. *caro fricta*, e *fricta*.
 a guazzetto. *caro jurulenta*.
 di pecora. *caro ovilla*.
 di porco. *caro fuilla*, *vel porcina*.
 di porco falata. *succidia*.
 rancia. *caro fubrancia*.
 arrollo. *caro affa*.
 fecca al tumo. *caro infumata*, *caro fumea*.
 di vaccina. *caro bubula*.

di vitello. *vitulina*.
 Carnefice. *carnifex*.
 Carnefalata, e carnefecca. *succidia*.
 Carniere, o carniero, foggia di falca. *pera*.
 Carnificina. *laniena*, *carnificina*.
 Carnofità. *caro*.
 Carnofio, carnacciuto. *carnofus*.
 Carnovale. *bacchanalia*, *orum*.
 Caro, cioè grato. *carus*, *gratus*, *juvundus*.
 Caro, cioè che vale gran prezzo. *carus*, *pretiofus*.
 Caro, uff. diforbitanza di prezzo. *caritas*.
 Caro, avverb. *care*.
 Carogna, cofa puzzolente. *res putris*, *male olens*, *cadaver*.
 Carola, ballo. *chorea*, *faltatio*.
 Carolare. *choreas ducere*.
 Carota frutto. *ffifer*, *eris*.
 Carota, cioè bugia. *commentum*, *mendacium*, *figmentum*.
 Carotajo. *mendax*, *mendaciloquus*.
 Carotare, cioè ficcar carote. *faifa loqui*.
 Carovana. *sumentorum vel navium multitudine agmine vel castrorum simul iter habentium ad fe curvatum*.
 far le carovane. *legitimum tempus explere maritimis expeditionibus obundis*.
 Carpare, cioè carpire. *arripio*. Per andar carpone. *repto*, *repto*.
 Carpione, peffe. *cyprinus*.
 Carpire. *decerno*, *arripio*, *rapio*.
 Carpita, panno con pelo lungo. *villosus pannus*.
 Carpone. avverb. *reptando*. Andare carpone. *repto*, *repto*. L'andare carpone. *reptatus*, *us*, *reptatio*.
 Carradore, che fa carri. *carpentarius*. Per Conduccitore di carri. *effedarius*, *auriga*.
 Carrata, quanto li conduce in un carro. *vebes*, *is*.
 Carratello. *caudus*, *feria*.
 Carreggiare. *aurigor*, *carrum duco*.
 Carreggiata, ftrada battuta da' carri. *via vehicularia*, *actus*, *us*.
 ufcire della carreggiata per metaf. *falli*, *decipi*, *aberrare*.
 Carretta. *carpentum*, *vehiculum*, *effedum*, *curriculum*.
 Carretta da quattro cavalli. *quadriga*. Da due. *biga*, *arum*.
 Carretta, che fi ufa nelle Proceffioni fagre. *ferculum*.
 Carrettata, carrata. V.
 Carrettiera, colei, che guida la carretta. *auriga*, *e*.
 Carrettiere, o carrettajo. *effedarius*, *auriga*.
 Carretto, carricello, carro picciolo. *cursum*, *curriculum*.
 Carriaggio, arnese che portafi attorno con carro, o con beftie da foma. *impedimenta*, *farciæ*.
 Carriera. *curfus*, *curfura*, *curriculum*.
 Carriuola da letto con girelle. *lectus ambulatarius*.
 Carriuola da letame. *vebes*, *is*.
 Carro. *carrus*, *carrum*, *currus*, *plaustrum*, *vehiculum*.
 Carro da due cavalli. *biga*, *e*. Da tre. *triga*, *e*. Da quattro. *quadriga*.
 Carro da guerra per traccalfare un'efercito. *covinus*.
 Carro da vettura. *sarracum*, *onerarium vehiculum*.
 Carro trionfale. *currus triumphalis*.
 Carro di tramontana e della notte. *Bootes*, *plaustrum*.
 Carrozza. *carruca*, *rheda*.
 Carrozza da viaggio. *rheda*, *e*.
 Carrozza da donne. *carpentum*, e *pilentum*.
 Carrozajo, colui che fa carrozze. *rhedarum faber*.
 Carroziere. *rheda ius*, *auriga*, *carrucarius*.
 Carruaba, volgarmente carroba. *filiqua*, *e*.
 Carruccio, dove fi mettono i bambini perchè imparino a camminare. *plottellum*.
 Carrucola, ftrumento con girella incavata, che ferve comunemente ad attigner l'acqua. *trochlea*.
 Carrucolare alcuno, vale indurlo con inganno a far qualche cofa. *per fraudem inducere*.
 Carta da fcivere. *charta*, *papyrus*. Da giuoco. *alea*. Di carta. *chartaceus*.
 Carta lificata. *charta dentata*.
 Carta d'un libro, facciata. *pagina*. e' l' fuo dimin. *pagella*.
 Carta da iracci. *charta emporetica*, *inepta charta*.
 Carta imperiale, o reale. *charta regia*, *hieratica*, *e*, *macrocola*, *orum*.
 Carta da fcivere e caffare. *palimpseftus*.
 Carta reale. *macrocolum*.
 Cartaccia. *charta vitis*, *obfoleta*, *inepta*.
 Cartapeccora. *membrana*, *e*.
 Carta iugante. *charta bubula*.
 Carte da giuocare. *lufforæ chartæ*, *alea*.
 Carteggiare, guardare un libro carta per carta. *librum recenfere*.
 Carteggiare, cioè tener correfpondenza di lettere con alcuno. *cum aliquo litterarum commercio uti*.
 Cartella. *pagella*, *chedula*.
 Cartella cerata da fcivere. *palimpseftus*.
 Cartello. *libellus*.
 Cartello infamatorio. *libellus famofus*.
 Cartiera. *officina chartaria*.
 Cartilagine. *cartilago*. Di cartilagine. *cartilagineus*.

Cartoccio. *euclullus*.
 Cartolajo, che vende carta. *chartarius*.
 Cartoliere, che fa carte. *chartularius*.
 Cartone. *charta craffa*.
 Cartuccia. *chartula*, *chedula*.
 Cafà. *domus*, *ædes*, *domicilium*. Per Famiglia, *domus*, *familia*. Di cafa, cioè famigliare, *familiaris*.
 cafa aperta a tutti. *domus hofpitalis*.
 cafa di baratteria. *domus aleatoria*.
 cafa di puttane. *fornix*, *luffrum*, *lupanar*.
 cafa del Podelfà. *domus Pretoria*, e *Pretorium*, *ii*.
 cafa Regale. *Regia domus*.
 cafa fornita. *domus inftructa*.
 cafa fionita. *domus nuda*.
 cafa da vendere. *domus venalis*.
 cafa da affittare. *domus conductitia*.
 cafa fana. *domus faubris*.
 cafa che fia per cadere. *ædes ruinofa*.
 cafa mal tabbricata. *ædes male materiata*.
 cafa polita, e vaga. *domus elegans*.
 cafa grande. *domus ampla*.
 cafa ftratta. *domus anguffa*.
 Cafacca. *tunica manicata*, *fagum*. Voltar cafacca, vale mutar' opinione. *mutare animum*, *mutare fententiam*.
 Cafaccia, cattiva cafa. *cafa*.
 Cafale, mucchio di cafe. *pagus*.
 Cafalingo, di cafa. *domesticus*.
 Cafamatta, cafa fotterranea. *subterranea cafa*, *subftructio*.
 Cafamento. *domus*.
 Cafata, o cafato. *familia*, *domus*.
 Cafamento. *cafus*, *lapfus*, *ruina*.
 Cafcare, cadere. *cado*, *concido*, *corruo*, *excido*.
 cafcare a poco a poco. *labi fenfim*, *vel pedentem*.
 cafcare in errore. *labi*.
 cafcare in giù. *decido*.
 cafcare con empito. *proruo*.
 cafcare di fotto. *succumbo*.
 cafcare di fopra. *superincido*.
 cafcare diftelo. *concido*.
 cafcare in miferie. *incidere in erumnas*.
 cafcare di vezzi. *mollitie diffluere*.
 cafcare nell'animo. *in mentem venire*.
 Cafcaticcio. *caducus*, *quod facile labitur*.
 Cafcina, luogo dove fi paffurano le vacche per rare il cacio. *cafale*, *is*.
 Cafcio, cacio. *cafus*.
 Cafilla, cafetta, caina, cafipola. *domuncula*, *ædicula*.
 Cafecccio, di cafa. *domesticus*.
 Caiffa. *moralis fcientia peritus*, *Theolog. moralis*.
 Cafo, forte, avvenimento. *cafus*, *fortis*, *eventus*, a cafo. *fortuito*, *temere*, *inconfulto*.
 cid che accade per cafo. *fortuitus*, *a*, *um*.
 per cafo. *cafu*, *forte*, *fortuna*.
 in cafo che. *fi forte*.
 far cafo d'una cofa. *facere*, *pendere*, *estimare*.
 Cafolare, cafa fceperta. *domus diruta*.
 Cafolo, che d'ogni cofa fa cafo. *anxius*, *follicitus*, *metuciofus*.
 Caffa. *capsa*, *capfula*, *arca*.
 Caffa da morti. *feretrum*, *loculus*.
 Caffare, fcanella e, annullare. *deleo*, *induco*.
 Caffare i foldati. *exauflaro*.
 Caffazione o caffatura. *litura*, *deletio*.
 Caffero, caffo, *coftarum finus*. Per la parte fuperiore della poppa della nave. *pars puppis fuperior*.
 Caffetta, picciola caffa. *arcula*, *capfula*.
 Caffetta d'incenso. *acerra*.
 Caffettajo. *capfarius*, *arcularius*.
 Caffettina, o caffettino. *capfula*, *arcula*.
 Caffia. *caffa*.
 Caffiere, guardiano di caffe. *capfarius*, *arcarius*.
 Caffiere di banchi. *collybiftes*, *e*.
 Caffo, privo, voto. *caffus*, *inanis*.
 Caffo, sorta di buflo da donna. *thorax*. Per il concavo del corpo circondato dalle cofte. *coftarum finus*, *thorax*.
 Caffone. *magna arca*.
 Caffagna, frutto. *caffanea*, *e*.
 Caffagneto, luogo piantato di caffagni. *caffanetum*.
 Caffagno, l'albero che fa le caffagne. *caffanea*, *e*.
 Caffalderia. *villicatio*.
 Caffaldo. *villicus*.
 Caffamente. *caffe*, *judice*, *integ. e*.
 Caffallaneria, e caffallania. *oppidi*, *aut arcis prefectura*.
 Caffellano, guardiano del Caffello. *prefectus arcis*.
 Abitator di caffello. *oppidanus*, *caffellanus*.
 Caffelletto, o caffelluccio. *oppidulum*.
 Caffello, rocca, o torre. *caftellum*, *oppidum*.
 Per macchina da ficcar pali. *filuca*. da tirar fu pefi. *trochlea*.
 Caffigare con parole e fatti. *caftigo*, *punio*, *animadverfo*.
 Caffigazione. *caftigatio*, *cenfura*, *animadverfo*.
 Caffigo, *animadverfo*, *pena*, *fulpfitrum*.
 Caffià. *caftimonia*, *caftitas*.
 Caffo. *caffus*, *pudicus*, *integer*, *purus*.
 Cafforo, animale. *caftor*. Di caftoro. *caftoreus*.
 Caffrare, tagliare o cavare i tellicoli. *caftare*, *evirare*, *evincubum facere*, *telles incidere*.
 Caftro. *caftreus*, *eviratus*, *fpado*, *evincubus*.
 Caftroto, animale noto. *vervex*. Di caftroto,

vervecinus.
 Castratura. *castratura, castratio, eviratio*.
 Castrone, vale Castrato. *vervex*.
 Casuale. *fortuitus*.
 Casualmente, a caso. *casu, forte, fortuito*.
 Cafuccia. *sugurium, domuncula, casula*.
 Catacomba. *hypogaeum*.
 Catafalco. *pega funebre*.
 Cataletto, bara in cui si portano i morti alla sepoltura. *feretrum, capulus*.
 Catalogo, ruotolo de' nomi. *catalogus, index, series*.
 Catapecchia, luogo sterile, e rimoto. *sesqua, locus incultus*.
 Catarro, infermità. *pituita, distillatio, gravedo, inis*.
 Catarrolo. *pituitosus, gravedinosus, rheumaticus*.
 Catasta, massa di legne. *lignorum strues*.
 Catastrofe, *convulsio, catastrophe*.
 Catechismo. *Christiane doctrinae institutio, eruditio*.
 Catecumeno. *catechumenus*.
 Catena. *catena*.
 Catenaccio, stromento da ferrare porte, o fenestre. *velis, pessulus*.
 Catenato, incatenato. *catenatus*.
 Catenella, catenuzza. *catenula*.
 Caterata. *catarracta, e, emissarium*.
 Catinella da lavarsi le mani. *malluvium*.
 Catino, conca. *catinus, pelvis*.
 Catinuzzo. *catillus*.
 Catrame, sorta di ragia nera. *resina*.
 Cattare, procacciare. *capto, comparo, invenio*.
 Cattedra. *cathedra, e*.
 Cattedrante. *magister, antecessor*.
 Cattivamente. *nequiter, malitiose, improbe*.
 Cattivare, far prigione, o schiavo. *captivum facio, in servitum abduco*. Per metaf. *capto, allicio, devincio*.
 Cattivello. *improbulus*. Per infelice. *mi, er*.
 Cattivezza. *improbitas*.
 Cattività, e cattivaggio, servitù. *servitus*. Per malizia, e peccato. *scelus, improbitas*.
 Cattivo, tristo, e scellerato. *pravus, malus, improbus*. Cattivissimo. *pessimus*.
 Cattivo, cioè schiavo. *captivus*.
 Cattolico. *catholicus, καθολικός*.
 Cattura, preda. *captura, e*.
 Catturare. *comprehendo, capio, vincio*.
 Cava, caverna, grotta. *cavea, specus, cavum*. di molte cave. *multicavatus, multicavus*.
 Cava da piantare alberi, o viti. *sero*.
 Cava di sassi. *trasmie, lapidicina, arum*.
 Cava di metalli. *fodina, e, v. g. argentifodina, aurifodina*.
 Cavadenti. *dentiducus*.
 Cavalcante. *equitans*.
 Cavalcare. *equiro*. Cavalcar' intorno. *abequito, circumequito*. Cavalcare in mezzo ad altri. *interquito*. Cavalcare a bardosso. *nudis equi humeris insidere*.
 Cavalcata. *equitatus*. il cavalcare. *equitatio*.
 Cavalce tra. *equus*.
 Cavaleggere, soldato a cavallo di leggieri armadura. *equus levis armatura*.
 Cavaliere. *equus*.
 Cavalieri da batter fortezze. *agger, vallum*.
 essere o stare a cavaliere d' uno. *imminere alicui*.
 Cavalla. *equa, e*.
 Cavallaccio, rozza. *vetulus equus, tardus caballus*.
 Cavallaro. *agaso, equiso*.
 Cavallerescamente. *generose, ingenue*.
 Cavalleresco. *generosus, nobilis, ingenuus*.
 Cavalleria, gente a cavallo. *equitatus*. Per grado, e dignità. *dignitas equestris*.
 Cavallerizza. *equorum palestra*.
 Cavallerizzo. *equorum Magister*.
 Cavalletta. *locusta*. Per inganno. *dolus*.
 Cavalletto. *equulus, equuleus*.
 Cavalletto, stromento di legno per sostenere pesi. *equuleus*. Cavalletto, stromento da letto. *fulerum, fulemmentum*.
 Cavallina, picciola cavalla. *equula*.
 Cavallino. *equulus, equuleus*.
 Cavallo. *equus*.
 di cavallo. *caballinus, equinus*.
 mandra di cavalli. *equisium*.
 Cavallo corsiero. *equus cursorius*.
 che va di portante. *gradarius equus*.
 da posta. *veredus, cursorius equus*.
 castrato. *cantherius*.
 da basso. *caballus sagmarius, o clivellarius*.
 selvatico. *equiferus*.
 da bagaglio. *equus sagmarius*.
 ben fatto. *equus formosus*.
 bollo. *equus suspiriosus, anhelus, dispnoicus*.
 di buona razza. *generosus, nobilis equus*.
 da cocchio. *rhedarius*.
 calcitrofo. *calcitro, onis, calcitrofosus*.
 da carretta. *equus ptaustrarius*.
 che calca dinanzi. *equus cernuus*.
 domato. *equus domitus*.
 frifone o pomato. *scutulatus equus*.
 ginetto. *asturco, onis*.
 gricciolofo. *equus sternax*.
 indomito. *equus indomitus*.
 intiero, o fiallone. *equus admiffarius*.
 magro. *equus strigosus*.

manfo, e piacevole. *equus quietus, e placidus*.
 da nolo. *equus meritorius*.
 polledro, *equus intractatus*.
 rozza, e rozzone. *equus piger, caballus*.
 che scapuccia. *equus capisator, equus cernuus*.
 da sella. *ephippium idoneus*.
 senza sella. *equus nudus*.
 sfrenato. *equus effrenis, effrenatus*.
 da foma o da balzo. *equus dosuarius, vellarius, farginarius*.
 che tira l'alzaia. *equus helcyarius*.
 che va di trotto. *equus succissor, succussator*.
 roano. *equus fulvus*.
 restio. *equus refractarius, consumax*.
 di prezzo. *equus pretiosus*.
 Caval marino. *hippopotamus*.
 Cavallone. *grandis equus*. Per Gonfiamento d'acque. *fluctus decumanus*.
 Cavalluccio. *vilis, vel minus equus, equulus*.
 a cavalluccio, portare a cavalluccio. *vehere more equi*.
 Cavamento, cavata. *fossio, effossio*.
 Cavare. *cavo, excavo, fodio, effodio, educo*.
 Cavare dalle mani. *eripio, avello, abduco*.
 Cavare la terra per trovare argento. *fodere argentum*.
 Cavar fuori. *eximo, effodio, elicio, eruo*.
 Cavar fuori arando. *exaro*.
 Cavar le erbe. *erunco*.
 Cavar le ossa. *exosso*.
 Cavar le budelle. *exentero*.
 Cavar sangue. *sanguinem mittere*.
 Cavar gli occhi. *effodere, eruere, excludere oculos*.
 Cavar denari dalla cassa. *promere ex arca pecuniam*.
 Cavar denaro da una cosa venduta. *redigere pecuniam ex re vendita*.
 Cavar del capo una cosa. *evellere alicui opinio-nem*.
 Cavar la sete. *explere sitim, extinguere, depel-tere*.
 Cavar di prigione. *eximere e vinculis*.
 Cavar di pericolo. *e periculo eruere, liberare*.
 ciò che si può cavare. *fossilis, fossitius*.
 Cavarfi la berretta. *aperire capus*.
 Cavato, luogo cavato. *cavus, cavum*.
 Cavatore. *fossor, effossor*.
 Cavatura. *fossura, e*. Per concavità. *cavum*.
 Caudatario, colui che sostiene l'estremità delle vesti Prelatichesche. *a firmata*.
 Caverella, soffetta. *fossula, e*.
 Caverna, grotta. *caverna, specus, latibulum, spelunca*.
 Cavernetta. *cavernula*.
 Caverna del cavallo. *capistrum, habena*.
 Caviale, o caviaro, liquore salato di pesce. *garum*.
 Cavicchia, o cavicchio, *clavulus, cuneolus*.
 Caviglia, o cavicchia della gamba. *sibia nodus*.
 Cavigliuolo. *cuneolus*.
 Cavillare, ingannare. *cavillor*.
 Cavillazione. *cavillatio, cavillum*.
 Cavillo. V. Cavillazione.
 Cavilloso, contenzioso. *trico, nis, amans litium, cavillator, captiosus*.
 Cavità. *cavum*.
 Cavolo, verza. *brassica, caulis*.
 Cavretto. V. Capretto.
 Cavriola. *faltasio, faltus*.
 Cavriolo. *capreolus*.
 Caufa, cagione. *caussa, ratio*. Per lite. *caussa*.
 Caufa picciola. *caussula*.
 Causare. *efficio*. Esser causato. *orior, nascor*.
 Causidico. *causidicus*.
 Cautamente, accortamente. *caute, cautim*.
 Cautela. *cautio, diligentia*.
 Cautelare uno. *cautere alicui*.
 Cauterio, incendimento di carne con ferro rovente. *cauterium*.
 Cauterizzare. *cauterio inuere*.
 Cauto, accorto. *cautus, prudens*.
 Cauzione, sicurtà. *causio*.
 Cazzica, voce di esclamazione. *hui, hem*.
 Cazuola da muratore. *trulla*.
 Cece, legume. *cicer*.
 Cecità, e cecità. *cecitas*.
 Cedere, dar luogo, permettere. *cedere, loco cedere, locum concedere, locum dare*.
 Cedola. *syngrapha*.
 Cedola. *schedula, e*.
 Cedolone. *ingens scheda*.
 Cedornella. V. Citraggine.
 Cedraro, e cedrino di cedro. *cedrinus, cedreus*.
 Cedriuolo, e cetriuolo. *cucumis citreus*.
 Cedro, albero, *malus citrea*. Il frutto. *malum citreum*.
 Celato, pesce. *cephalus, capito, nis*.
 Cefata, o cefone. *colapbus*.
 Cefsa, mostaccio brutto. *facies deformis*.
 Cefso, muso d'animali. *ritulus, us*.
 far cefso, vale Storcer la faccia per cosa che non t'aggradi. *constrahere frontem*.
 Celabro, cervello. *cerebrum*.
 Celamento. *ocultatio*.
 Celate, nascondere. *celo, occulto, oculo*.
 Celata, elmo. *galea*.
 chi ha la celata. *galeatus*.
 metterfi la celata. *galeari*.
 Celatamente. *clam, occulte*.

Celato, occulto, nascosto. *abditus, reconditus*.
 Celebramento, celebrazione. *celebratio*.
 Celebrare, esultare, celebrare. *decanso, laudo, praedico*.
 Celebratissimo. *celeberrimus*.
 Celebrato. *celebris, celebratus, nominatus*.
 Celebre, famoso. *celebris, notus*.
 Celebrità. *celebritas, frequentia*.
 Celerità. *celeritas, velocitas*.
 Celeste, e celestiale. *caelestis*.
 Celestino, sorta di colore. *caruleus color*.
 Celibe. *caelebs*.
 Celidonia, erba nota. *Chelidonia*.
 Cella, ricetto, albergo. *cella, e*.
 Cellaio, e Cellario, conserva, guardaroba. *Cellarium*.
 Celletta, e Celluzza. *Cellula*.
 Celliere, cellaio. V.
 Cembalo, strumento musico. *cymbalum, tympanum*.
 Cena. *cena*. Cena magnifica e fontuola, *laudatissima cena, opipara apparatus, cena dapalis, opima*.
 Dar cena ad alcuno, *excipere cena aliquem*.
 Cenacolo, luogo da cenare. *canaculum, canasio*.
 Luoghetto da cenare. *canatiuncula*.
 Cenare. *ceno, as*.
 Cenciaia, cosa di poco valore. *Res fusilis*.
 Cencio. *serusa, orum*. Uscir de' cencj, *meliora fortuna usi*.
 Cenciofo. *Pannosus*.
 Cencro, serpe velenosa. *cenchris*.
 Generata, composto di cenere, e aqua. *Lixivium cinis*.
 Cenere. *cinis, eris*.
 Cenrella, o cenetta, picciola cena. *cenula*.
 Cenerognolo, di color di cenere. *cineraceus*.
 Cenerolo. *cinere aspersus*.
 Cenetta. *cenula*.
 Cennamella, strumento musico da fiato. *fistula*.
 Cenzo che si fa con l'occhio. *nustus, nictatio, signua*.
 far cenno di no. *abnuo*. far cenno di sì. *annuo*.
 Cenzo, rendita. *ensus*. Dar danari a cenno. *facere pecuniam*.
 Cenfore. *cenfor, magister morum*.
 Censura, officio del Cenfore. *cenfura*.
 Censurare. *corrigo, reprehendo, noto, castigo*.
 Centauri, popoli di Teiaglia. *Censauri*.
 Centellare, bere a centellini. *forbillare, piriiffare*.
 Centellino, o ciastellino. *forbillum, forbillum*.
 Centesimo. *centesimus*.
 Centinaio. *numerus centenarius*.
 Centinare, mettere la centina. *cameram fulcire*.
 Centina, legno in arco da sostenere la volta. *cameve fulcimen, arcus*.
 Centinatura. *camere fulcra*.
 Cento. *centum*.
 a cento. *centenus, e, um*.
 a cento a cento. *centuriasim*.
 Cento volte. *centies*.
 Centogambe, verme. *centipeda*.
 di cento capi. *centiceps*.
 di cento mani. *centimanus*.
 Centone, schiavina. *cento, onis*.
 Centro. *centrum*.
 Centuplicato, e centuplo. *centuplex*.
 Centuria, compagnia di cento tanti. *centuria*.
 Metter in centuria, cioè ordinar soldati a cento a cento. *centurio, as*.
 Centurione. Capitano di cento fanti. *Centurio, nis*.
 Ceppi da piedi, i quali si pongono a prigionieri. *compes, dis, pedica, e*. Per base dell' alberno. *Caudex, stirps, stirps, cippus*. Per casata, famiglia, stirpe. *stirps, genus, origo*.
 Cera. *cera, e*. picciola cera. *cerula*.
 Cera rossa. *miniscula cera*.
 fatto di cera. *ceruus*.
 color di cera. *cerinus color*.
 Cera, cioè sembianza, e aria di volto. *facies, vultus*.
 far buona, e cattiva cera ad uno. *aliquem le-ro vel tristi vultu excipere*.
 Cerafa, Vedi Ciriegia.
 Ceraiuolo, artefice di cera. *Cerarius*.
 Ceralacca, cera da sigillare. *signatoria cera*.
 Cerbaia, cerreto. *locus cerris confusus*.
 Cerbero, cane di Plutone. *Cerberus, triceps janitor orci*.
 Cerbottana, mazza vota dentro a guisa di canna. *calamus, arundo*.
 favellar per cerbottana. *loqui per internuncium*.
 saper per cerbottana qualche cosa. *aliquid obiter audire, vel intelligere: casu reficere*.
 Cerbiatto, cervietto, cervetto. *binnulus cervinus, pullus cervinus*.
 Cerca. *inquisitio, investigatio*.
 Cercante. *mendicus*.
 Cercare, investigare. *quero, indago, investigo*.
 Cercare con diligenza. *perquirere, exquirere, scrutator, perscrutator*.
 Cercare con ansietà. *affectuo*.
 Cercare d' intendere e informarsi. *sciscitor*.
 Cercare alcuno per terra, e per mare. *conquiere aliquem terra, marique*.
 Cercare con arte la grazia d' alcuno. *ocupari alicuius gratiam*.
 Cercare per procacciare, e mettere studio. *curator, enitor*.
 Cercatore diligente. *scrutator, indagator, inquisi-*

Cignale. V. Cinghiale.
 Cignere, e cingere. *cingo, incingo, praeingo, circumdo.*
 Cigno, uccello bianchissimo. *cygnus, olor.*
 Cigolamento. *stridor.*
 Cigolare, lo stridere che fanno i ferreamenti, o legnami, quando s'adoperano. *strideo, strepo, gemo, is.*
 Cilestro, cilestrino azzuro. *caeruleus, caeruleus.*
 Ciliccio, veste di setole d'animali. *cilicium.*
 Cilindrico. *Cylindraceus.*
 Cilindro, figura, o cosa rotonda, e bislunga. *Cylindrus.*
 Cima, sommità di qualche cosa, *cacumen, fastigium, culmen, vertex.*
 cima d'uomo. *vir excellens.*
 cima dell'elmo. *conus, i.*
 cima della testa. *vertex, cis.*
 Cimare. *aequo, as, sondeo, es.*
 Cimare, cioè scemare. *imminuo, decerto.*
 Cimatore. *Tonsor.*
 Cimatura, quel pelo che si leva al panno, cibandolo. *Tomentum.*
 Cimazio, novolo, membro della cornice. *Cymatium, xuyatior.*
 Cimantare. *exior, periculum facio.*
 Cimantari. *audere aliquid, aggredi.*
 Cimento, prova. *experimentum, periculum.*
 Cimice, animale nottilimo. *cimex.*
 Cimiero, o cimiere. *conus, crista.*
 Cimitero, o cimiterio. *sepulchrum.*
 Cimole del cavolo, e delle verze. *cyma, e.*
 Cinabro, materia di color rosso. *cinnabari.*
 Cinerizio. *cineraceus.*
 Cingere. V. Cignere.
 Cinghia. *cingula.*
 Cinghiale. *aper.*
 Cinghialino. *aprinus.*
 Cinghio, cerchio. *circulus, orbis, gyrus, cingulum.*
 Cingolo. *cingulum, zona.*
 Cinguettare, *balbutio.* Per Ciarlare e cicalare. *garrilo, effusio.*
 Cinnamo, sorta di aromato. *Cinnamomum.*
 Cinquanta. *quingaginta.*
 cinquanta' volte. *quingagies.*
 a cinquanta a cinquanta. *quingageni.*
 Cinquantesimo. *quingagesimus.*
 Cinquantina, la forma di cinquanta, come una cinquantina d'uomini. *ad quingaginta homines.*
 Cinque. *quinque.*
 A cinque a cinque. *quini.*
 Cinque volte. *quinquies.*
 Cinquecentesimo. *quingentesimus.*
 Cinquecento. *quingenti.*
 Cinquefoglie, erba. *quingefolium.*
 Cinquemila. *quinque milia.*
 Cinquennio. *quingennium.*
 Cinquino. *quinarius numerus.*
 Cinta, cinto, cintolo, cintura, cintola. *zona, cingulum.*
 cinta delle calze. *ligula, e, periscelis, idis.*
 cinta di spada. *balteus, e balteum, i.*
 cinta di muro. *ambitus muri, o murorum.*
 Cinturetta, o cinturino, diminutivo di cintura. *cincticulus, zonula.*
 Cìd, pronome. *id, ejus, ei.*
 Ciocco, zocco, ceppo. *truncus, stipes, pisis.*
 cioè. *hoc est, videlicet, nempe.*
 Cionco, mozzo, accortato. *mutilus, mancus, decurtatus.* Per ubbriaco. *Ebrius.*
 Ciondolare, penzolare. *Pendere, nutare.*
 Ciotola, vaso da bere senza piede. dal Lat. *coeyla.*
 Ciotto, sasso. *lapis, saxum.* Per Zoppo. *claudus.*
 Ciottolare, dare delle fassate. *lapidibus appetere.*
 Ciottolo, pietra viva rotonda è fluviale. *calculus, lapillus.*
 Cipolla, frutto noto. *cepa, e, e cepe, is.*
 Cipollina, o cipollino. *capula, vel capulla.*
 Cipresso, albero noto. *cupressus.* Di cipresso. *cupressinus.* Luogo piantato di cipressi. *cupressatum.*
 Circa, preposizione. *circiter, circa.*
 Circa il mezzo di. *circiter meridiem.*
 Circa le cose mie. *de rebus meis.*
 Circolare, girare attorno. *circumire, ambire,*
 Circolare, add. *rotundus, o biculatus.* Moto circolare. *motus orbicus.* Varro.
 Circolarmente. *in gyrum, in orbem, circularim.*
 Circolazione. *gyrus, circuitus.*
 Circoletto. *orbiculus, circulus.*
 Circolo, cerchio. *circulus, orbis, circus, gyrus.*
 Circondare. *circumcidere.*
 Circoncisione. *circumcisio.*
 Circonciso. *recusitus, circumcisus.*
 Circonciare, attorniare, girare intorno, e chiudere. *circumdo, sepio, obsepio, conspicio.*
 Circondare con ilteccato. *castro, obvallio.*
 Circondato. *circumtatus, septus, obvallatus.*
 Circonferenza. *extremitas, circumferentia.*
 Circonlocuzione, quando con più parole si dice quel che si può dire con una, o poche. *periphrasis, circumitio, circumlocutio.*
 Circonscrivere. *circumscrivo.*
 Circonspetto. *circumspicere.* Per Accorto, e prudente. *cautus, prudens.*
 Circonspione. *causio, circumspicere.*
 Circonstante, e circostante, *qui circumstat, qui adest, circumstant.*
 Circonvenzione, infidia. *insidie, arum, circumventio, dolus.*

Circonvicino. *snitimus.*
 Circofianza. *adjunctum, circumstantia.*
 Circuire, attorniare. *ambire, circumire.*
 Circuito, giro. *circuitus, gyrus.*
 Circuizione, circuito, *circustio, circuitus.*
 Ciregeto, luogo dove sono molti ciriegi. *locus cerasis confusus.*
 Ciriegia, frutta nota. *cerasum.*
 Ciriegio, albero. *cerasus.*
 Cireguolo, add. *cerafinus.*
 Cirugia, arte del cirurgico. *chirurgia.*
 Cirugico, medico di piaghe. *chirurgus.*
 Cisceranno, scanzia da libri. *Pluteus.*
 Cispita, male che fa colare gli occhi d'umore. *lippitudo.*
 Cispo, o cispofo. *lippus.*
 Cislerna, luogo dove si raduna l'acqua piovana. *cisterna.*
 Cisto, pianta che nasce fra i sassi. *cistus.*
 Citare, cioè addurre o allegare. *profero, in medium assero.*
 Citare in ragione o in giudizio. *vocare in jus, dicere diem alicui, citare aliquem.*
 Citarista. V. Ceterista.
 Citarizzare. V. Ceterizzare.
 Citazione. *dica, e.*
 Citera, o Cerigo, Isola e Città della Morea. *Cythera.*
 Citifio, pianta. *cytissus.*
 Citraggine, e cedornella, erba odorosa. *citrago.*
 Città. *urbs, oppidum.*
 Città al mare. *urbs maritima.*
 Città principale. *Urbs princeps, μακροπόλις.*
 Città mercantile. *emporium.*
 Città ben presidata. *urbs munita.*
 Città di nuovi abitatori. *colonia.*
 Cittadella, fortezza, rocca. *arx, arcis.*
 Cittadinamente. V. Civilemente.
 Cittadinesco, da cittadino, civile. *civilis, urbanus.*
 Cittadinanza. *civitas, civium catus, cives, sum.*
 Cittadino. *civis, municeps.*
 Civaia, legume. *legumen.*
 Civanzo, guadagno. *compendium, lucrum.*
 Civanzare. *lucrari, lucrifacere, compendiosare.*
 ¶ Per provvedere. *Comparare.*
 Ciuco, alino. *afinus.*
 Civetta, uccello notturno. *noctua.*
 Civettare, imitare i gesti della civetta. *noctuarum more curvare capus.* Per far' atti di vanità e leggerezza. *ineptio, nugari.*
 Civetteria. *ineptia, arum.*
 Civettino, vano. *leviculus.*
 Civettone. *immanis noctua.*
 Ciuffare, pigliar pel ciuffo. *arripio.*
 Ciuffetto, capelli sopra la fronte. *frontis capillitium.* Apul.
 Ciuffo, parte dinanzi de' capelli. *frons capillata.*
 Ciuffo che usano i facchini per posarvi sopra il carico. *estricillus.*
 Ciuffole, bagatelle. *nuga, gerra.*
 Civile, di città. *urbanus, civilis.* Per Ben nato. *honestus, liberalis, ingenuus.*
 Civilemente, con civiltà. *urbane, civiliter, honeste, liberaliter.*
 Civiltà. *urbanitas, honestas, liberalitas, comitas.*
 Ciurma, propriamente gli schiavi in galea. *remiges.* Per moltitudine di gente. *urbs, concio.*
 Ciurmadore, cioè cantambanco. *circulator, deceptor, planus, i.*
 Ciurmaglia. *plebs, populi quiesquillia.*
 Ciurmare, dare ad intendere a guisa di ciurmadore una cosa per un'altra. *imponere alicui.*
 Ciurmeria. *circuitio, ambages.*
 Claudestino. *claudestinus.*
 Classe. *Classis.*
 Classico, eccellente, perfetto. *Classicus.*
 Clava, mazza. *clava, e.*
 Clausola. *clausula, e.*
 Clausolare, di claustrum. *Ad claustrum.* Per religio. *Monachus.*
 Claustrum. *claustrum.*
 Clausura. *claustrum.*
 Clemente, benigno, umano. *elemens, misis, comis.*
 Clementemente. *clementer.*
 Clemenza. *clementia.*
 Cliente, o clientolo, che si raccomanda ad un' avvocato, che lo difenda. *cliens.*
 Clientela, protezione, *clientela.*
 Clima. *clima, axis, plaga, e.*
 Cloaca. *cloaca.*
 Coabitazione. *contubernium.*
 Coadiutore. *adutor.*
 Cocchiere, chi guida il cocchio. *auriga.*
 Cocchio, carretta. *carpentum, pilentum, effedum, rheda, currus.*
 Cocchiume, turacciolo della hotte. *epistomium.*
 Coccia, Picciola enfiatura. *Tumor, tuberculum.*
 Cocco, cioè grana. *coecum.*
 Coccodrillo, animale velenoso. *crocodilus.*
 di coccodrillo. *crocodilinus.*
 Coccolla. *Bacca.*
 Cocente. *ardens, flagrans, servidus.*
 Cocimento, cocore. *furor, ardor.*
 Cocito, fiume d' inferno. *coctus.*
 Cocitoio, di facile cocitura. *Coctibilis.*
 Cocitura, liquore, in cui si fa cotta qualche cosa. *Decoctum.*
 Cocolla, veste di sopra che portano i Monaci. *cucullus.*

Cocoma, ramina, vaso da scaldar l' acqua. *cucuma, e.*
 Cocomero. *cucumis, is.*
 Cocone. *epistomium.*
 Coda. *cauda.* Coda dell' esercito, retroguardia, *novissimum, postremum agmen.* Menar la coda, *jacere caudam.* Guardar colla coda dell' occhio, *limis, vel obliquis oculis aspicere.*
 Coda, cioè straccio del manto. *fyrra, is.*
 Codatremula, uccello. *mosacilla.*
 Coda di leone, erba. *orobanche, es.*
 Codardamente. *segniter, ignave.*
 Codardia, vigliaccheria. *segnities, ignavia, abjectio animi.*
 Codardo, dappoco, vile. *ignavus, piger, abjectus, vilis.*
 Codazza. *immanis cauda.*
 Codice, libro. *codex, cis.*
 Codicillo. *codicilli, arum.*
 Codiroffo, specie di beccafico. *Ficedula.*
 Coduto. *Caudatus.*
 Coerede. *coheres.*
 Coerenza. *coherentia.*
 Coetaneo, *coevus, equalis, coetaneus.*
 Coeterno. *coeternus.*
 Cofoano, corbello. *corbis, cophinus.*
 Cogliere, raccogliere. *colligo, lego.*
 Cogliere, cioè giugnere alcuno all' improvviso. *deprehendo.*
 Cogliere tempo. *tempus arripere.*
 Cogliere, cioè ferire. *ferio, percutio.*
 Coglione, testicolo. *testis, testiculus.*
 Cognata. *glor, gloris.*
 Cognato. *levir.*
 Coerenza. *coherentia.*
 Cognazione. *cognatio.*
 Cognizione. *cognitio, notitia, prudentia.*
 Cagno per isfendere le legna. *cuneus.* Cagno, misura. *congus.*
 Cagnome, *cognomen.*
 Cognominare. *cognomino, appello.*
 Coiajo, che conca, e vende cuajo, *coriarius.*
 Cojame, cuajo. *corium.*
 Coiutto, giubbone senza maniche. *Tunica.*
 Coito. *concubitus, coitus.*
 Colà, avverb. di moto. *illuc, e talora di stato. illic.*
 Colaggiù. *illic, illuc.*
 Colare, stillare. *colare, percolare liquorem.*
 Colare, cioè gocciare. *stillo, fluo.*
 Colascione, strumento da sonare. *citharis.*
 Colasfù. *illic, illuc, superno.*
 Colatojo. *colum.*
 Colatojo da vino. *qualus, i, e faccus vinarius.*
 Colatojo da neve. *saccus nivarius, e colum nivarium.*
 Colatura. *colatura.*
 Colcarfi, porsi a giacere. *jaceo, cubo, decumbo.*
 Colei. *illa.*
 Colezione, merenda. V. collazione.
 Coliseo di Roma grande. *Amphitheatrum Vespasiani.* Piccolo, P. *Stavilli Tauri.*
 Colla, materia tenace. *gluten, glutinum.* Per fune da tormentare i rei. *Funis.*
 Collana. *torques, vel torquis.* Chi ha collana al collo. *torquatus.*
 Collare, dar de' tratti di fune. *fune torquere.*
 Collare da camifcie. *collaria, e, collare, is, numella, e.*
 Collarino. *collare.*
 Collaterale. *proximus, snitimus.*
 Collazionare, incontrare scritture. *conferre.*
 Collazione, pasto avanti desinare. *jentaculum.*
 Far collazione. *vento.* Per confronto. *collatio.*
 Collazione dopo cena, *comissatio.*
 Colle, monticello. *collis.*
 Collega. *collega.*
 Colleganza, collegamento. *socius, societas.*
 Collegato. *saeratus.*
 Collegio. *collegium.*
 Collera, e collora. *bilis, iracundia.*
 andare in collera, *ira commoveri, exandescere.*
 Collerico, e colleroso. *iracundus, biliosus.*
 Colletta, raccogliimento. *collectio, collecta.*
 Collettivamente. *simul.*
 Collettivo. *collectivus,* termine gramaticale.
 Collettizio, dicefi propriamente d' esercito posto insieme in fretta. *collectivus.*
 Colletto, picciolo colle. *clivulus, solliculus.*
 Coliina. *clivus, collis.*
 Collina picciola. *clivulus, colliculus.*
 Collo, parte del corpo. *collum, cervix.*
 Collocare, porre in luogo. *locare, collocare.*
 Collocazione. *collocatio.*
 Collocuzione. *collocutio.*
 Colloquio. *colloquium.*
 Collora. V. Collera.
 Collottola. *cervix.*
 Collusione, inganno. *Collusio, dolus compositus.*
 Colmare. *repleo, cumulo.*
 Colmo, cima, sommità. *culmen, fastigium.*
 Colmo, addiet. *redundans, cumulatus.*
 Colombaia, ridotto da colombi. *columbarium, e con voce greca Varrone dice peristerostrophium.*
 Colombina, sterco di colombo. *Fimus columbinus.*
 Colombino, piccione. *pullus columbinus.*
 Colombo. *columbus, e columba.* Di colombo, *columbaris, columbinus.*
 Colombo felvatico. *palumbus, palumbus.*
 Colombo casalingo. *domesticus columbus.*

Colombo tra domestico, e salvatico. *columba miscella*, Var.
 Colonia, gente mandata ad abitar qualche terra. *colonia*.
 Colonna. *columna, columnen, fulcrum*.
 Colonnato, quantità di colonne. *columnarum series*.
 Colonnello, o colonnetta, dim. di colonna. *columella*.
 Colonnello, titolo di grado militare. *tribunus militum*.
 Colonnetta. *columella*.
 Coloraccio. *descriimus color*.
 Colorare, dar colore. *coloro, colorem induco*.
 Coloratamente, simulatamente. *ficte, simulate*.
 Colorato, cioè apparente. *verisimilis, fictus*.
 Colore. *color*. Di due colori, *bicolor*. Di molti colori, *multicolor*. D' un colore, *unicolor*. D' un medesimo colore, *concolor*. Sotto colore, *specie*.
 Colorire. Vedi Colorare.
 Colorito. *coloratus*.
 Colosso, statua, ch' eccede in grandezza. *colossus*.
 Colpa, mancamento, difetto, errore. *culpa*. commettere una colpa. *passare crimen, scelus admittere*.
 dar la colpa ad alcuno, accusare. *insimulare, culpa dare*.
 chiamarsi in colpa. *accusare se se*.
 aver colpa di qualche cosa. *in causa esse*.
 Colpare. V. incolpare.
 Colpevole. *noxius, sanx, reus, eriminosus*.
 Colpevole, *suus, reus*. essere colpevole, *culpa teneri, reum esse*.
 Colpire, dare colpo. *ferio, percutio, peto, cado*.
 Colpo, botta, percossa. *ictus*.
 di colpo, vale in uno istante. *statim, repente*.
 a un colpo, val' insieme. *simul*.
 Coltellaccio. *culter*.
 Coltellata. *ictus cultri*.
 Coltellino. *cultellus*.
 Coltello. *culter*.
 metter mano alle coltella. *exerere cultras, enses*.
 Coltivare la terra, *colo agrum, colo terram, exerceo*.
 Coltivare, cioè venerare. *colo, venero*.
 Coltivazione. *cultura, cultus*.
 Colto, coltivato. *cultus*.
 Colto, da cogliere. *lectus, collectus*.
 Colto, cioè colto. *ictus*.
 Colto all' improvviso. *deprehensus*.
 Coltrice, e coltre. *lodix, cis*.
 Coltriccetta. *lodricula*.
 Coltrone. *gravis lodix*.
 Coltura, coltivamento, e coltivazione. *cultura, cultus*.
 Colubrina, sorta d'artiglieria. *tormentum bellicum*.
 Colui, *ille, illa, illud, is, ipse*.
 Comandamento. *mandatum, imperium, iustus, iustum, iusto*.
 Comandare. *jubeo, mando, impero, edico*.
 Comandato. *iustus*. Non comandato. *injustus*.
 Comando. *iustum, iusto*.
 Combaciarsi, cioè congiugnere insieme. *apte jungi*.
 Combattente. *bellator, miles*.
 Combattere, far battaglia, far giornata. *pugno, certo, decerto, praelior, praelio decerto, pugna, certamen, praelium, decertatio, confictus*.
 Combattere a bandiere spiegate. *depugnare col-laris signis*.
 Combattere, cioè dar' assalto. *invadere*.
 Combattere, cioè travagliare. *agito, vexo*.
 Combattere, cioè contraltare insieme. *altercor*.
 Combattimento, battaglia, fatto d'arme. *pugna, certamen, praelium, decertatio, confictus*.
 Combattente. V. Combattente.
 Combattitrice. *bellatrix*.
 Combricola. *perditorum hominum catus, conciliabulum, coisio, conventiculum*.
 Come. *ut, velut, sicut, sanquam*.
 Comechè, vale ancorchè. *quamquam, etiam, quavis*. Talora si usa per comunque, *utcumque*.
 Comentar, far commento. *interpretor, expono*.
 Comentatore. *interpretor*.
 Comento. *interpretatio*.
 Come se. *perinde ac si, non sicut ac si, perinde quasi*.
 Comico, compositor di commedie. *comicus*.
 Cominciamento. *principium, exordium, initium*.
 Cominciare, incominciare. *incipio, ordior, inchoo*.
 Cominciatore. *auctor, primus incipientis, inceptor*.
 Cominciatrice. *que inchoat*.
 Comino, sorta d'erba. *cuminum*.
 Comitiva. *comitatus*.
 Comito di galera. *portifculus, remigum hortator, moderator*.
 Commare, levatrice. *obstetrix*.
 Commedia. *comadix, fabula*.
 Comediante. *actor, comadus, histrio*.
 Commemorare, raccontare. *commemoro, recensco*.
 Commemorazione. *mensio, commemoratio*.
 Commenda, rendita Ecclesiastica. V. Benefizio Ecclesiastico.
 Commendazione. *commendatio*.
 Commendatizia, lettera di raccomandazione. *epistola commendatoria*.
 Cominendevole. *laude dignus, laudabilis, commendabilis*.
 Comeniale, che sta alla medesima menfa. *conviviar, convivus*.

Commerzio, affare insieme. *commercium*.
 Commessario, che ha carico di cura pubblica. *curator, prefectus, administrer*.
 Commessario de' grani. *curator rei frumentariae, prefectus annonae, prefectus alimentorum*.
 Commessario delle strade. *curator viarum*.
 Commessario delle fabbriche. *edilis*.
 Commessione. *mandatum, iustum*.
 Commesura, giunta. *commisura, compago, compages, junctura*.
 Commettere, dar commessione. *mando, injungo, jubeo*.
 Commettere qualche cosa ad alcuno. *dare mandata alicui de re aliqua*.
 Commettere alla fede d'alcuno. *credo, concedo*.
 Commettere per fare. *admittere, passare*.
 Commettere, cioè mettere insieme. *conglutinio, conjungo*.
 Commettitura. V. Commesura.
 Commiato, licenza di partire. *commeatu, ab-eundis facultas*.
 Commiserazione. *misericordia, commiseratio*.
 Commistione, mescolanza. *commixtio*.
 Commosso. *commotus, percutus*.
 Commozione, commovimento. *commotio, motus*.
 Commutare, cambiare. *muta, commuto, permuto*.
 Comodamente. *commode, apto*.
 Comodità. V. Comodo, *suus*.
 Comodo, atto, opportuno. *commodus, aptus, idoneus*.
 Comodo, cioè ricco. *locupies, dives*.
 Comodo (sust. comodità). *commodum, opportunitas, otium*.
 Compagna. *socia*.
 Compagnevole. *sociabilis, socialis*.
 Compagnia. *societas, sodalium*.
 di compagnia, significa in compagnia. *una, simul*.
 Compagnia di tanti. *cohors*.
 Compagnia di cavalli. *urma*.
 Compagno o compagno. *socius*.
 Compagno in viaggio. *comes itineris*.
 Compagno in officio, e maestro. *collega*.
 Compagno a bere. *comibio, onis, compator, is*.
 E compagna, *comparix, cis*.
 Compagno in guerra. *commistio, nis, e commiles*.
 Compagno a tavola. *conviva, e*.
 Compagno nella roba. *focus, e particeps fortunarum*.
 Compagno di scuola. *condiscipulus*.
 Compagno ne' travagli. *socius, e confors laborum, socius in adversis*.
 Compagno nell' amore. *rivalis*. e compagnia. *rivalitas*.
 Companatico. *obsonium*.
 preparazione di companatico. *obsonatus, us*.
 provveditore di companatico. *obsonator*.
 provvedere, e comperar companatico. *obsonor, avis*.
 Comparare, paragonare. *comparare*.
 Comparatico, parentela spirituale, chiamata da' Teologi *cognatio spiritus*.
 Comparazione, paragone. *comparatio, collatio, contentio*.
 a comparazione. *pre*.
 far comparazione. *conferre, comparare*.
 Compare. *parinus V. N.*
 Comparire, dimostrarsi. *compareo, appareo*.
 Comparifcenza. *species*.
 Comparfa. *species*.
 Compartimento. *distributio*.
 Compartire. *distribuo, dividuo*.
 Compattare, misurare. *circino metiri, circinare*.
 Compasione, misericordia. *miseratio, misericordia, commiseratio*.
 aver compassione. *miserere, miseror, miseresco*.
 Compassionevole, chi ha compassione. *misericos*.
 Compassionevole, cioè degno di compassione. *miserabilis, miserandus*.
 Compassionevolente. *miserabiliter*.
 senza compassione. *inmisericoorditer*.
 Compaffo, festa, geometrico firomento. *circinus*.
 Compatire. *miserere*; per perdonare, *vensiam do, ignosco, condono*.
 Compatriota. *civis meus, civis tuus, conterraneus, popularis*.
 Compendiare. *omnia breviter complecti, breviare*.
 Compendio. *compendium, epitome*.
 Compendiosamente. *breviter*.
 Compendioso. *brevis, compendiaris*.
 Compensamento. *compenjatio*.
 Compensare, remunerare. *compenso, rependo*.
 Compenfo, remedio. *remedium, compenjatio*.
 Comperare. Vedi Comprare.
 Competente, e convenevole. *aptus, conveniens*.
 Competentemente. *apte, convenienter, concinne*.
 Competenza, il competere. *emulatio*.
 andare a competenza. *amulari, certare*.
 Competere, gareggiare. *amulari, certo*.
 Competitore. *competitor, emulus*.
 Competitrice. *competitrix*.
 Compiancenza, gusto, e diletto. *voluptas, oblectatio, delectatio*.
 andare a compiancenza. *obsequi alicui, indulgere*.
 aver compiancenza, o compiancimento. *oblectari, delectari re aliqua*.
 Compiacere, far piacere, intrar in grazia. *obsequor, morigeror, indulgeo, obsecundo, iniregratiam, aucupari gratiam, gratificari, gratum facere alicui*.
 Compiacimento. V. Compiacenza.

Compiagnere, e compiangere, aver compassione. *condoleo, misereor, deploro*.
 Compiagnere, cioè lamentarsi. *conqueror*.
 Compiere. V. Comprare.
 Compierà, l'ultima dell' Ore Canoniche, chiamata dagli Ecclesiastici *compietorium*.
 Compilare, comporre. *condo, scribo, compono*.
 Compilato, cioè compito. *perfectus, abso-lutus*.
 Compilazione. *collectio*. Per la cota compilata. *opus*.
 Compimento, finimento. *perfectio, absolutio, finis, exitus*.
 Compire, por fine. *compio, explico, finio, perago*.
 Compitamente. *perfecte, absolute*.
 Compitare, contare. *numerare*.
 Compito, compiuto. *perfectus, absolutus*.
 Compito, cioè cortese. *officiosus, comis, urbanus, humanus*.
 Compitamente. *perfecte, absolute*.
 Complesionato. *constitutus, habitus, a, um*.
 Complesione, disposizione e stato del corpo. *habitus, habitus corporis, valetudo*.
 cattiva complesione. *infirma valetudo, haud satis firma, paulo infirmior, imbecilla, non robusta*.
 aver cattiva complesione. *minus belle se habere, non omnino valere, esse valetudine infirmiore, viribus parum firmis*.
 far miglior complesione. *valetudinem confirmare, valetudine meliore uti, firmiorem ac validiora fieri*.
 Compleffo, pieno di carne, informato. *bene habitus*.
 Complice, consapevole. *conficius, particeps*.
 Complimento, atto di riverenza. *officium, obsequium, publica verba*.
 Compilire, far complimenti. *præstare urbana officia, officiose loqui, officiose facere*.
 Non comple. *non est opera prorsum, nonuvat, non expedit*.
 Componere. V. Comprare.
 Componimenti, scritti, opere. *scripta, libri, opera*.
 Comporre, e componere. *compono, scribo, conto*.
 Comporre bene. *egregie, luculenter, subtiliter, eleganter scribere*.
 Comporre. *compositor*.
 Comporre, cioè riconciliare. *concilio, compono*.
 Comportabile. *solerabilis*.
 Comportare, tollerare. *fero, tolero, equo animo ferre, o passenter ferre*.
 Compolazione, componimento. *scriptum, opus, cospo'sitio*.
 Compolazione, cioè aggiustamento. *compositio*.
 Compolazione, che si dà a' fanciulli nelle scuole. *dicatum*.
 Compota, incseguio di cose acconce insieme. *mixtura, compositio*.
 Compottamente, acconciamente. *concinne*. Per Modestamente. *modeste*.
 Compotto. *compositus, dispositus*.
 Compra o compera. *empio, coemptio*.
 Comprare o comperare. *emo, coemo, mercor, commercor*.
 Comprato o compero, o compro. *empus*. Non comprato. *inempus*.
 Compratore. *empior*.
 Comprendere, conoscere, giudicare. *comprehendo, concipio, capio, intelligo, assequor*.
 Comprendere in brevità, vale ridurre in brevità. *perstringere, vel complecti paucis*.
 Comprendimento. *comprehensio*.
 Compresione. *compressio*.
 Comprare, restringere, chiudere. *comprimo, cabico*.
 Compromesso, il rimetterfi in arbitri. *compromissum*.
 Compromettere, rimetterfi in arbitri. *compromisto, facere compromissum*.
 Compugnerti. *affligor, doleo, pænitet*.
 Compunto. *afflictus, dolens*.
 Compunzione. *pænitentia, dolor*.
 Computare, calcolare, far conto. *supputo, ad calculum revoco*.
 Computilla. *ratiocinator, calculator*.
 Computo. *calculo, calculus, ratio*.
 Comune. *vulgaris, communis*.
 Comune. *communis*.
 Comune, suil comunanza. *respublica, commune*.
 Comunemente, comunalmente. *communiter*.
 Comunicare, far parte. *communico, impertio*.
 Comunicazione. *communicatio, comunio*.
 Comunione. *communio*.
 Comunità. *Respublica, commune*.
 Comunque. *utcumque, quomocunque, us us*.
 Con, preposizione che serve al fello caso. *cum*.
 Conca, vaso. *pelvis, concha*.
 Conca da barbiere. *labrum, i, pelvis sanforia*.
 Conca per lavar' i piedi. *pelluvium, ii, e pelvis, is*.
 Conca per lavar le macchie. *labrum, lavacrum*.
 Conca picciola. *casillus, i, con-hua*.
 Conca di marmo. *labrum marmorium*.
 Conca di rame. *labrum æneum*.
 Con-tenere. *coagmento, conungo, colligo*.
 Concatenazione. *coagmentatio, colligatio*.
 Concavità. *caelum, profunditas*.
 Concavo, cavato. *concavus, cavus*.
 Concedere. *concedo, sino, permitto*. Per dare. *do, scribo*. Per affermare. *concedo, aio, affirmo*.
 Concedimento, o concessione. *concessio*.

Concento, consonanza, concordanza. *concentus, concentio, harmonia, symphonia.*
 Concentrare. *ad centrum propellere.*
 Concentrarsi. *intus claudi, intus recondi.*
 Concepire. *concupio.*
 Concepire, cioè comprendere. *intelligo, percipio.*
 Concernere, appartenere. *perlines, spectat.*
 Concertare. *convenire pacifici.*
 Concerto, ordine. *pacium, convenio.*
 Concessione. *concessio, permissio.*
 Concesso, conceduto. *concessus, permissus.*
 Concetto. *cogitatum, i, sensus animi, cogitatio, sententia.*
 Concetto, stima. *existimatio, opinio.*
 essere in concetto. *bene audire.*
 avere in concetto. *magni facere.*
 Concezione, concepimento. *conceptio.*
 Conchiglia, peice. *conchylium, concha.*
 Concludere, concludere. *concludo, sermino, claudio.*
 Concludere qualche cosa di comun parere. *concludere aliquid, statuere communi sententia.*
 Concludere l'orazione. *perorare, orationem claudere.*
 Conciare, *aptare, reficere, instaurare.*
 Concia. *medicamentum.*
 Conciare i cibi, o vivande. *condire epulas.*
 Conciare le pelli. *coria perficere.*
 Conciato. *conditus, a, um.*
 Conciatore. *covariatus.*
 Conciatura, acciamento. *instauratio, concinnatio, refectio.*
 Conciatura de' cibi. *condimentum, conditura, conditio.*
 Conciliabolo. *conciliabulum.*
 Conciliare. *concilio.*
 Concilio, adunanza d'uomini. *concilium.*
 Concime, letame. *stus.*
 Concimare, letamare. *stercora, letifico.*
 Concio, accancio. *concinnus, concinnatus, refectus.*
 Conzione. *concio, oratio.*
 Conciostichè, conciossichè. *cum.*
 Conciatore, confessorio. *confilius.*
 Conciare. *concupio, cito, incito.*
 Conclave, abitazione chiufa. *conclave, it.*
 Concludente. *concludens, aptus ad rem.*
 Concludentemente. *apte ad rem.*
 Conclusione. *conclusio, clausula, finis.*
 Concomitanza. *conunctio, societas.*
 Concordanza. *concordia, congruentia, convenientia.*
 Concordare, *concordo, convenio.*
 Concordè, conforme. *concors, congruens.*
 Concordemente. *concorditer, concordi animo, consensu, ex communi sententia.*
 Concordia, accordo. *concordia, consensus.*
 Concorrente. *competitor.*
 Concorrenza. *petitio, competitio.*
 Concorrere, correre insieme. *concurro, confluio.*
 Concorrere, dimandare. *peto.*
 Concorrere nell' opinione d' alcuno, o al parer d' altri. *ire in sententiam alicujus, discedere pedibus in sententiam aliorum.*
 Concorrere in una medesima sentenza. *usi pari consilio.*
 Concorso. *concurfus, conspiratio, concursio, frequentia.*
 Concubina. *concubina, amica.*
 Concubina di uomo maritato. *pellex, icis.*
 Concubinato, *pellicatus, concubinatus.*
 Concubinesco. *meretricius, concubinalis.*
 Concubito. *concubitus.*
 Conculcamento. *conculcatio.*
 Conculcare, calpestare, porre sotto i piedi. *conculco, proterò, proculco.*
 Concuocere. *concoquo.*
 Concupiscenza. *libido, luxuries, inemperantia, cupiditas.*
 Concupiscibile. *intemperans, libidinosus.*
 Condannazione, condanna. *multa, multatio, pena, damnatio.*
 Condannare, dannare, sentenziare. *condemno, damno, multo.*
 Condannare per comun parere de' Giudici collegi. *condemmare de consilii sententia.*
 Condannare a spese, danni, e interessi. *estimare litem.*
 Condannato. *damnatus, condemnatus.*
 Condannatore. *condemnatur.*
 Condannazione. *damnatio.*
 Condannevole. *damnandus, condemnabilis.*
 Condente. *decens, conveniens.*
 Congedamente. *signe, merito.*
 Congedamento. *desistio.*
 Goadensare, ilpeffire. *denso, condenseo, consipio, strupo.*
 Condescendenza. *indulgentia.*
 Condescendere, compiacere. *indulgeo.*
 Condimento, conditura. *conditio, condimentum.*
 Con Dio, in buon' ora. *bonis avibus.*
 Condire. *condio.*
 Condiscipolo. *condiscipulus.*
 Conditio. *conditus.*
 Conditore, factore. *conditor, auctor.*
 Condizionale. *conditionalis.*
 Condizionalmente. *sub conditione ut, vel ne, conditionibus.*
 Condizionare, abilitare. *aptum reddere.*
 Condizionato. *aptus.* Ben condizionato, bene

conflicatus, instructus, ornatus.
 Condizione, natura. *natura, ratio.*
 Condizione, patto, limitazione. *conditio.*
 Condizione, stato, qualità. *conditio, gradus, ordo, status, qualitas, fortuna.*
 Condizione, animo, pensiero. *ratio, mens.*
 Condonare, perdonare, condono, remitto, parco. *Condotto. ductus, us, consilium, ratio.*
 Condotiere, capitano. *duclor, dux, imperator.*
 Condotto, acquistato. *aqueductus.*
 Condotto, cioè latrina. *forica.* V. Chiavica.
 Condotto a fine, participio. *absolutus, perfectus.*
 Conducente. *dux.*
 Conduire, menare. *duco, perduco.* Conduire a fine. *ad exitum.*
 Condur via. *abducere.*
 Condur fuori. *exportare.*
 Condur dentro. *importare.*
 Condur' acqua. *aquam ducere, aquam derivare.*
 Conduita. *veclura, e.*
 Conduitiere. *duclor, oris, veclor, oris.*
 Conduitiere di cavalli. *agitor, oris.*
 Conestabile. V. Contestabile.
 Confabulare. *colloquor, sermones confero.*
 Confabulazione. *colloquium familiare, sermo.*
 Confacente, confaccione. *confataneus, conveniens.*
 Contaloniere. *antefignanus, Princeps Collegii.*
 Contarsi, venire. *congruo, convenio.*
 Confederarsi. *inire fœdus.*
 Confederato, congiurato. *fœderatus, socius, amicus, fœdere, & amicitia junctus, fœdere conjunctus.*
 Confederazione. *fœdus, societas.*
 Conferenza. *confisium, colloquium, deliberatio.*
 Conferire, esser' utile. *conferre, prodesse, juvare, facere.*
 Conferire, per parlar insieme di qualche cosa. *communicare inter se, communicare aliquid cum aliquo, conferre.*
 Conferma. *confirmatio.*
 Confermare. *confirmo, affirmo, comprobo.*
 Confermazione. *confirmatio, comprobatio.*
 Confessare. *fateor, confiteor.*
 Confessare il ricevuto. *acceptum referra.*
 Confestato. *confessus.*
 Confessione. *confessio.*
 Confessore. *Sacerdos.*
 Confettare. *condire, medicare.*
 Confettiera, sorta di tazza da tener confetti. *bellavisi aptum vas.*
 Confetto, confettura, confezione. *bellaria.*
 Conficcare, ficcare. *figo, configo.*
 Conficcare tavole una all' altra. *configera tabulas inter se.*
 Conficcato, participio. *confixus, adactus.*
 Confidarsi. *fido, confido.*
 Confidar' in se stesso. *statuere in se ipso omnia, collocare, ponere, omnes in se ipso suas, & locatas rationes, & spes habere, seipsum sperare, suis nisi viribus.*
 Confidenza, o confidenza. *fiducia, spes.*
 Confinate. *finisimus, confinis, conterminus.*
 Confinare, e mettere confini. *termino, terminos constituere.*
 Confinare con un luogo. *atingere locum.*
 Confinare in qualche luogo, cioè bandire. *relegare, deportare.*
 Confine, termine. *confinium, finis, limes.*
 Conficare. *publico, proferio, confisco.*
 Confiscato. *proscriptus, publicatus.*
 Confiscazione de' beni. *proscriptio, publicatio bonorum.*
 Confitto, conficcato. *infixus, confixus.*
 Confitto, battaglia, *certamen, prælium, pugna.*
 Confondere, perturbare. *confundo, perturbatio, permisceo.*
 Confondere, cioè convincere. *confuto, refello, convinco.*
 Conformare, formare qualche cosa. *conformo.*
 Conformarsi all' altrui volontà. *conformare se ad alicujus voluntatem, adherere alicujus voluntati.*
 Conforme, uguale, simile. *concors, similis, congruens.*
 Conformità. *similitudo, congruentia.*
 Conformitamento, confortazione. *hortatus, hortamentum.*
 Confortante. *hortator, consolator.*
 Confortare, dar conforto, e consolazione. *consolator. Afferre, præbere consolationem, solatio esse, Recreare, reficere, Abducere a cura, Afflictum mavore animum, languentem, sajentem erigere.*
 Confortare, per esortare, incitar' a qualche cosa. *hortor, auctor sum, impello, incito.*
 Confortativo. *reficiendi vim habens, consolatorius.*
 Confortatore. *consolator, solator.*
 Conforto, consolazione. *consolatio, solatium, recreatio.*
 Confortino, pane di melle, farina, e cannella. *placenta, crustum, dulcia.*
 Contraternità. *collegium, sodalitas.*
 Confrontare, riscontrare una cosa con l' altra. *conferre, recognoscere, comparare.*
 Confrontato. *collatus.*
 Confronto. *collatio, comparatio.*
 Confutamente. *confuse, perturbate.*
 Confusione, disordine. *confusio, perturbatio.*
 Confuso, turbato. *confusus, perturbatus.*
 Confutare, *confuto, refello.*
 Confutazione, ribattitura. *confutatio.*

Congedo, commiato, licenza. *committatur, facultas abundi.*
 Congegnare, commettere. *conjungo, copulo, congiungo, connecto.*
 Congelamento. *congelatio.*
 Congelare, per agghiacciare. *gelo, frigore adstringe.* Congelarsi. *congelascere.*
 Congerie, maila. *congeries.*
 Conghiattura. *confectura.*
 Conghiatturale. *conjecturalis.*
 Conghiatturare, far conghiettura. *conjectio, conjectura, conjecturam sumo.*
 Conghiatturatore. *conjector, interpres.*
 Congiungere, congiungere, congiungo, coagmento, *alligo, copulo, contere, glusino.*
 Congiungerli, unirli insieme. *coco.*
 Congiungimento, e congiunzione. *conjunctio, copulatio, copula.*
 Congiungimento. *copulatio, una, simul.*
 Congiunto, accoppiato. *copulatus.* Parente per maritaggio. *affinis, consanguineus.*
 Congiuntura, occasione. *occafio.*
 Congiunzione. V. Congiungimento.
 Congiura. *conjuratio, consensio, conspiratio.*
 Congiurare, far congiura. *conspiro, conjuro, consensio.*
 Congiurato. *conjuratus.*
 Congratularsi, allegarli insieme. *gratulor, congratulor, grator.*
 Congratulazione. *gratulatio, congratulatio.*
 Congrega, congregatio, congressus.
 Congregare, adunare. *congrego, aggrego, cogo.*
 Congregazione. *convensus, congregatio.*
 Congregazione di tutta la Città, o Provincia, per consultare. *Comitia, orum, concilium, si.*
 Congregazione degli artigiani. *collegium artificum.*
 Congresso. *congressus.*
 Congruente. *congruens, conveniens.*
 Congruenza. *congruentia.*
 Coniare, batter moneta. *culo nummos,*
 Coniatore. *cusor.*
 Coniato. *cusus.*
 Coniglio, animale noto. *cuniculus.*
 Conio, impressione di moneta. *forma, impressio.*
 Conjugale. *conjugalis.*
 Conjugio. *conjugium.*
 Connaturale. *congruens.*
 Connessione. *conjunctio.*
 Connivenza. *dissimulatio, obsequium.*
 Conno. *cunus.*
 Cono, figura geometrica. *conus.*
 Conocchia, rocca per filare. *colus.*
 Conoscente, cioè noto, notus. Per grato. *gratus.*
 Conoscenza. *cognitio, agnitio, notitia, notio.*
 Conoscere. *noſco, novi, cognosco, dignosco, agnosco, intelligo, cognitum habeo.*
 Conoscimento. *cognitio, onis.*
 Conoscitivo. *cognoscens.*
 Conoscitore. *cognitor.*
 Conoscitamente, vale con conoscimento. *confulto, data opera.*
 Conosciuto. *perpessus, cognitus, notus, spectatus.*
 Conquaffare, crollare. *quatio, concutio, quaffo.*
 Conquaffazione. *concussio.*
 Conquaffato, superato. *conquassatus, fractus, superatus, victus.*
 Conquaffo. *ruina.* andare in conquaffo. *dirui, frangi.* Mettere in conquaffo, *diruere.*
 Conquiso, da conquistare, che vale affiggere, e ridurre a mal termine. *afflictus, male acceptus.*
 Conquista. *acquisitio.*
 Conquistare. *acquirò, occupo, in ditionem redigo.*
 Conquistatore. *victor, domitor, acquisitor, occupator.*
 Consecrare, sacrare, dedicare. *sacro, consecrare, dedico.*
 Consecrarsi a Dio, cioè farsi Religioso. *se totum divino cultus addicere, vel devovere.*
 Consecrato. *sacer, consecratus, dedicatus.*
 Consecrazione. *dedicatio, consecratio.*
 Consanguineo. *consanguineus, cognatus.*
 Consanguinità. *consanguinitas, cognatio.*
 Consapevole. *confcius.*
 Conscienza. *conscientia, animus confcius.*
 Conscio. *confcius.*
 Consecrare, consacrare. V. Consecrare.
 Consecrazione. V. Consecrazione.
 Consegnare. *trado, credo, committo.*
 Consegnazione. *commissio, traditio.*
 Conseguente. *consequens.*
 Conseguentemente. *deinceps, consequenter.* Per conseguenza, come Da ciò ne viene conseguentemente, che ec. *hoc probato consequens est, &c. hinc fit, &c.*
 Conseguenza. *complexio, consequentia.*
 Conseguimento. *adeptio, comparatio.*
 Conseguire, ottenere. *consequor, adipiscor, obtineo.*
 Consentaneo, atto, convenientemente. *consentaneus, congruus, conveniens, aptus.*
 Consentimento, consenso. *consensus, consensio, assensus.*
 Contentire, essere d' un parere medesimo. *consensus, assensus, assentior, accedo.* non contentire. *disfentio.*
 Contentente. *unanimitis, assentientis, concurs.*
 Conserva, dispensa. *custodia, cella.* Conserva diciamo ancora alcune cose confettate nel zucchero. *bellaria.*
 Conservabile. *servabilis, eassem ferens, durabilis.*
 Conset-

Confervere, salvare, ferbare. *fervo, confervo, custodio*. Conferva la roba, che tuo padre ti ha lasciato. *Rem tibi a patre traditam servo, custodi, ne imminuas, Nihil de patrimonio detrabe*.
 Conservazione. *conservatio*.
 Conservato. *servatus*.
 Conservatore. *conservator*.
 Conservatrice. *conservatrix*.
 Confervevole. *durabilis*. V. Confervabile.
 Confervo, fervire insieme. *confervus*.
 Considerabile. *animadversione dignus*.
 Considerare, pensare bene una cosa. *considero, animadverto, expendo, examino, perpendo*.
 Consideratamente. *considerate, prudenter*.
 Considerato. *consideratus, perpensus, animadversus*. Per cauto. *circumspectus, cautus, prudens*.
 Consideratore. *considerator*.
 Considerazione. *animadversio, consideratio*. senza considerazione. *inconsiderate*.
 Consigliare, dar consiglio. *do consilium, consulo*.
 Consigliarsi con alcuno. *consulere aliquem, in consilium aliquem adhibere, petere ab aliquo consilium, adire ad aliquem consilii causa*.
 Consigliatamente. *Consulito*.
 Consigliere. *consiliarius, a consiliis, consiliator*.
 Consiglio. *consilium*. senza consiglio, imprudentemente. *inconsulite, inconsulvate*.
 Confiutare. *confisio, fto*.
 Confiuturo, luogo dove si sta insieme. *caus, concilium*.
 Confobriano, cugino. *confobrinus*.
 Confolare, confortare. *solor, consolor*.
 Confolativo. *consolatorius*.
 Confolato, l'ufficio de' Confoli. *consulatus*.
 Confolato da confolare, contento. *vos compos*.
 Confolatore, confortatore. *consolator*.
 Confolazione. *consolatio, solatium*.
 Confolazione, cioè piacere. *voluptas, solamen*.
 Confolo, o Confolo, Magistrato onoratissimo in Roma. *Consul*.
 chi è stato Confolo. *Consularis*.
 Confolo due volte. *bis Consul, iterum Consul*.
 Confolo tre volte. *Consul tertium*. Così quattro volte, *quartum*, cinque volte, *quintum*, e sei volte, *sextum*.
 Confolo eletto. *Consul designatus*.
 Confolo erba. *symphitum, s*.
 Confoloimento. *solidatio*.
 Confolo, saldare, riunire insieme. *solido, congruino*, per metaf. *confirmo*.
 Confolante, che ha consonanza. *consonans*.
 Confolanza, accordo di voci. *symphonia, concentus, us*.
 Confolare. *consono, convenio*.
 Confolte, compagno, partecipe. *consors, socius, particeps*.
 Confolte, cioè marito o moglie. *conjux*.
 Confolzio. *societas, consortio, nis, consortium, ii*.
 Confolrare. *conspiro, conjuro*.
 Confolrazione. *conspiratio, conjuratio*.
 Confoluire. V. Colliuire.
 Confolingere. V. Colliingere.
 Confoluire, ordinare. *construo, dispono*.
 Confoluto, fust. utile, proibito. *utilitas, fructus, emolumentum*. Per effetto, *effectus*.
 Confoluto, solito, avvezzo. *assuetus, consuetus, solitus*.
 non confoluto. *infolitus, infolens, infoluetus*.
 Confolitudine, costume, usanza. *confectudo, usus, mos*.
 Confoluta, domanda di consiglio. *consulatio*.
 Confolutare, domandare consiglio. *consulo, consulto*.
 Confolutore, chi confoluta, o domanda consiglio. *consultor*.
 Confolumamento. *consumptio*.
 Confolmare, mandar' a male, ridurre a nulla. *consumo, contero, detero, disperdo, dissipio, absumo*.
 Confolmare maleamente. *dilapidio*.
 Confolmare in crapule. *ligurio, obligurio, belluor*.
 Confolmare il tempo indatno. *frustra tempus terere*.
 Confolmar' il giorno. *diem consumere in re aliqua, e infumere in rem aliquam*.
 Confolmarfi di dolore. *confici dolore*. Il dolore mi confolma, *dolore contabesco, confumor, exanimor pra dolore, me dolor interimit*.
 Confolmarfi piangendo. *confumi lacrymis*.
 Confolmato. *consumptus, absumptus*.
 Confolmato dal dolore. *dolore confectus*.
 Confolmato dalla fame. *fame confectus, enectus*.
 Confolmato dalla malinconia. *eristitia consumptus, o confectus*.
 Confolmato dalla vecchiaja. *confectus senectute, senio, etate*.
 Confolmatore, *consumptor*.
 Confolmazione. *consumptio*.
 Confoladinello. *ruficulus*.
 Confoladinefo. *ruficus, agreffis, ruficanus*.
 Confoladino, villano. *ruficus, villicus, agricola*.
 Confolado, villa. *rur, ager*.
 Confolagio, contagione. *consagium, pestis*.
 Confolagiofo, chi è atto ad infettar altri. *pestifer, pestilens*.
 Confolaminamento, contaminazione. *inquinamentum, contaminatio*.
 Confolaminare, fporcare. *contaminio, fudo, inficio, inquinio*.
 Confolaminato, *contaminatus*.

non contaminato. *incontaminatus*.
 Contanti, danari contanti. *numera pecunia*.
 Contare, numerare, far conto. *numero, supputo, recenseo*.
 Contare sopra le dita. *digitis computare*.
 Contare, cioè raccontare. *narro, differo*.
 Contatto. *contactus*.
 Conte, dignità, Signor di contado. *Comes*.
 Contea, domino del Conte, detto comunemente in lat. *Comitatus*.
 Conteggiare, far i conti. *supputare rationem, calculare*.
 Contegno, gravità. *gravitas, arrogantia*.
 Contegnofo, che sta in contegno. *gravis, arrogant, severus*.
 Contemplare, mirare con attenzione. *contemplor, speculor, meditor*.
 Contemplativo. *contemplativus*.
 Contemplatore, consideratore. *contemplator*.
 Contemplazione. *contemplatio, consemplatus, us*.
 Contemporaneo. *coevus, equalis, contemporaneus*.
 Contendere, contrattare, opporfi, contendo, certo, decerto, pugno, jurgo, discepto, rixor.
 Contenditore. *litigiosus, altercator*.
 Contenere. *contineo, concludo, cohibeo, complector*.
 Contenerfi, raffrenarfi. *compefcere se*.
 Contenerfi di lacrimare. *temperare a lacrymis*.
 Contentare, per piacere. *placco, satisfacio, expleo*.
 Contentarfi, essere contento. *contentus sum, acquiesco*.
 Contentezza, conforto, piacere, *voluptas, oblectatio, succunditas*.
 Contento, soddisfatto. *contentus, vosi compos*.
 Contento, fust. V. Contentezza.
 Contentuto, participio. *contentus, a contineor*.
 Contentiofo. *litigiosus, molestus, cavillator, contentiosus*.
 Contefa, contenzione. *contentio, certatio, controversia, altercatio, disceptatio, iurgium, certamen*.
 Contefa, moglie del Conte. *hec Comes, non Comitissa*.
 Conteftabile (come in Francia) *magister equitum, praefectus equitum, tribunus militum*.
 Conteftare, *contestari*.
 Conteftazione. *contestatio*.
 Contefto. *contestus*.
 Contefto. *notitia, cognitio*.
 Conticino, dim. di conto. *rationicula*.
 Contiguità. *proximitas*.
 Contiguo. *proximus, conjunctus*.
 Continente. *continens, temperans*.
 Continenza. *continentia, temperantia*.
 Contingente, indeterminato. *fortisus, incertus, contingens*.
 Continuamente, del continuo. *semper, jugiter, perpetuo, affidue*.
 Continuamento. *continuatio*.
 Continuare, o continuare, durare, perseverare. *duro, permaneo, persevero*.
 Continuare qualche cosa. *perago, non intermitto*.
 Continuatamente. *sine ulla intermissione, affidue, perpetuo*.
 Continuazione. *continuatio, perpetuitas*.
 Continuazione di guerre. *affiduitas bellorum*.
 Continuo. *affidus, continuus, jugis, perennis*. di continuo, vale continuamente. *sine intermissione, affidue*.
 Conto, cioè stima. *astimatio*.
 far conto. *astimo*.
 far gran conto. *magni facere, astimare plurimi*.
 Conto, calcolo. *ratio*. Far conto, *inire rationem, colligere rationem*.
 mettere in conto, o a conto, *recenseo, refero in numerum*.
 render conto. *referre rationes*.
 tener conto. *rationes subducere, perfcibere rationes*.
 Conto tatto. *rationes supputata*.
 Conto refo. *rationes relate*.
 Conti dell'entrata, e dell'uscita. *rationes accepti, & expensi*.
 Conto delle spese. *ratio sumptuaria*.
 Conto, addiet. noto, manifesto. *notus, nobilis, cognitus*.
 Contorcere. *contorqueo, torqueo*.
 Contorno. *ambitus, circuitus*; e per vicinanza. *vicinia*.
 Contra, preposizione. *contra, adversus*.
 Contra (sua voglia. *inivus, invite*.
 Contr'acqua. *adversa flumine*.
 Contrabbandiere. *veftigialium fraudator, pravaricator*.
 Contrabbandio, *veftigialium fraudatio, pravaricatio*. di contrabbandio. *furtim, clam*.
 Contraccambiare, ricompensare. *rependo, remuneror, per pari refero*.
 Contraccambio, ricompensa. *vicissitudo officiorum, remuneratio*.
 Contrada, calle. *vicus, ci, via*.
 Contraddire, contendere, opporfi. *contradico, repugno, adversor*.
 Contraddittore. *adversarius, contradicens, contradictor*.
 Contraddittorio. *repugnans, contrarius*.
 Contraddizione, contrasto. *repugnantia, contradictio*.
 Contraffare, per rappresentare. *imitor, ago, affectare imitor, exprimo*. Per contravvenire. *Pisolo, delinquo*.

Contraffatto. *fictus, adulterinus*.
 Contraffatto, cioè brutto. *informis, distortus, deformis*.
 Contrafforte, sorta di riparo. *propugnaculum, anterides, um*.
 Contrallettera, *antipocha, e*, così il Budeo.
 Contrammandare. *suffa revocare, contraria jubere*.
 Contrammia. *contrarius cuniculus, cuniculus cuniculo oppofitus*.
 Contraminare. *cuniculus eludere, alienis conatibus occurrere, cuniculos cuniculis opponere*.
 Contrappellare. *perpendo, libro*.
 Contrappello, *equipondium, libramentum*.
 Contrapporre. *oppo, obijcio*.
 Contrapporfi, resistere. *repugno, adversor*.
 Contrapposizione. *repugnantia, oppofitio*.
 Contrapposto, addiet. *adversus, oppofitus*.
 Contrapposto, fustant. *contrappositum*.
 Contrappunto, termine musicale. *modus musicus*.
 Contraria, avverfaria. *adversatrix*.
 Contrariamente. *contrarie*.
 Contrariare, repugnare, opponerfi. *adversor, repugno, obijcio, obno, resisto*.
 Contrarietà, repugnanza. *repugnantia, oppofitio*.
 Contrario, avverfario. *adversarius, adversarius, contrarius, infensus, repugnans, adversus*. al contrario, per contrario. *contra*.
 Contrarre, o contraere. *contraho*.
 Contrascarpa. *munimen foffe*.
 Contrastegnare. *notare*.
 Contrastegno. *nota, signum, indicium, argumentum, charafter*.
 Contrastare, contendere di parole. *controverfor, altercor, contendo*.
 Contrastare, chi dice meglio. *bene dixis certare*.
 Contrastatore. *litigiosus, adversarius*.
 Contrafo, contefa di parole. *altercatio, certamen*.
 Contrastare. *convenire, pacisci*.
 Contrattempo, nome fust. *importunus*. Avverbio. *intempeffive*.
 Contratto. *convensum, pactum, contractus*.
 Contravveleno. *antidotum*.
 Contravvenire, disubbidire. *delinquere, obistere alicuius auctoritati, contra legem aliquid committere*.
 Contribuire. *contribuo, confero*.
 Contribuzione, cioè tributo. *tributum, vectigal*.
 Contrittamento. *maior, tristitia*.
 Contrittare. *tristitia afficere*.
 Contrittarfi, fconfolarfi, aver' affanno. *maereo, angor, excrucior, maereo conficior, affligor*.
 Contrittato. *marens, tristis*.
 Contrittamento. *dolens*.
 Contritto. *afflicus, dolens*.
 Contrizione. *panisentia*.
 Contro. V. Contra.
 Controversia. *lis, controversia, litigium*.
 Contumace. *contumax*.
 Contumacemente. *consumaciter*.
 Contumacia. *contumacia*.
 Contumelia, ingiuria. *contumelia*.
 Contumeliosamente. *contumeliose*.
 Contumelioso. *contumeliosus*.
 Conturbamento, conturbazione. *perturbatio*.
 Conturbare, turbare. *conturbo, vexo, agito*.
 Conturbato. *turbidus, perturbatus*.
 Contutocchè, benchè. *quamquam, etsi, licet, quamvis*.
 Contutocid, non ostante ciò, *nihilominus*.
 Convalescente, *convalescens, valetudinis non adhuc confirmatae, recens a morbo*.
 Convalescenza, non adhuc confirmata a morbo *valetudo, recreatio ex morbo*.
 Convenenza, accordo. *convensio, pactum*.
 Convenevole, degno, onesto. *conveniens, congruens, consentaneus, decens*.
 Convenevole, fust. *equum, equitas*.
 Convenevolmente, propriamente. *decenter, convenienter*.
 Convenire, atto. *idoneus, decens, aptus*.
 Convenientemente. *decenter, apse, accommodate, congruenter, benefice*.
 Convenienza, decenza. *decentia, officium, decorum*.
 Convenire, essere d'accordo. *convenio, congruo*.
 Convenire, essere a proposito. *decere*.
 Conventicolo. *occulus congregatus, coitio*.
 Convento, cioè abitazione de' frati. *canobium, xoiobiov*. V. N.
 Convento, adunanza. *convensus, catus, collegium*.
 Convezione, patto, accordo. *convensio, conventum, fadus, pactum*.
 Convertere, praticare con alcuno. *versor, converterfor*.
 Converterazione. *confuctudo, commercium, conventus, conversatio*.
 Converterevole. *affabilis*.
 Convertere, rivogliamento. *converterio*.
 Converterione, cioè emenda. *visa ante acta emendatio*.
 Convertibile. *quod fasile converti potest*.
 Convertire, mutare. *verto, converso, muto*.
 Convertire uno in bestia. *convertere in belluam*.
 Convertirfi, mutarfi. *converteror, mutor*.
 Convertirfi, cioè ravvederfi. *refpicio*.
 Convefo, addiet. *convexus*.
 Convefo, il di fuori del concavo. *convexum, convexitas*.
 Conviccio. *hantimus*.

Convincere. *convincio, confuto, refello.*
 Convitare, far conviti. *convivor.*
 Convitato. *convivus, convivio exceptus.*
 Convitatore, che fa convito. *convivator.*
 Convito, pasto, banchetto. *convivium.*
 Convito di nozze. *cana nuptialis.*
 Convito grande. *epulum, convivium splendidum.*
 Convito funerale. *epulum funebre, epulum ferale, e epule ferales.*
 Convocare, chiamare molti insieme. *convoco, concio, is, ius, itum.*
 Convolare, e convogliare, dicefi dell'accompagnar che che sia per sua sicurezza. *stipare, comitari, praesidii causa sequi.*
 Convulsione. *convulsio.*
 Convulso. *convulsus.*
 Cooperare. *adjuvo, operam suam conferre.*
 Cooperatore. *adjutor, cooperator.*
 Cooperazione. *auxilium.*
 Coorte. *cohors.*
 Coperchiare, coprire. *operio, cooperio, tego.*
 Coperchio, o coverchio. *operculum, cooperculum.*
 Coperchio della padella. *testus, us, testum, i.*
 Coperta del letto. *stragulum, lodix, e il suo dimin. lodicula.*
 Copertamente. *clam, tecte.*
 Copertina. *stragulum.*
 Coperto, participio. *coopertus, velatus, a velor, aris.*
 Copertoio, e covertoio. V. Coperchio.
 Copertura, copertura, coprimento. *operimentum, tegmen, inegumentum.*
 Copia, abbondanza. *copia, vis, affluentia.*
 Copia d'una scrittura. *exemplum, descriptio.*
 Copiare, trascrivere, far copia. *describo, exscribo.*
 Copiosamente, e abbondantemente. *copiosus, affasim, uberrim, abunde, large.*
 Copioso, abbondante. *copiosus, affluens, abundans.*
 Copioso nel parlare, cioè eloquente. *facundus, disertus.*
 Copista. *librarius, amanuensis, exscriptor.*
 Coppa, parte della testa. *cervix, icis.*
 Coppa, vaso da bere. *calix, crater, scyphus, patra, poculum.*
 Coppella, picciol vasetto, nel quale messo nel fuoco si prova l'argento. *vasculum.* Argento di coppella. *argentum igne probatum.*
 Coppetta, ventosa. *cucurbitula.*
 Coppia, paio. *par.* Un paio d'amici. *par amicorum.*
 Coppia di buoi. *jugum bouum.*
 Coppiere, servitore, che dà da bere. *a cyathis, pincerna.*
 Coppo, tegola da coprir la casa. *imbrex, tegula.*
 Coprire, e coprire. *coopero, tego, contego, obduco, obnubo, velo.*
 Coraggio, gran cuore, animosità. *animus, animi praesentia.*
 Coraggiosamente. *animose, audenter.*
 Coraggioso, di gran cuore. *animosus, audens, audax.*
 Corallo, pietra di color rosso. *corallium.*
 Corami, addobamenti. *stragula coriacea.*
 Corazza, armatura del corpo. *thorax.* Armato di corazza. *thoracatus.* Plin.
 Corba, cello fatto di vinchi. *corbis, cophinus, canistrum.*
 Corbella. *corbula, e.*
 Corbezzolo, corbo pelofo, albero. *arbutus.*
 Corbezzolo, frutto. *arbutum.* Fatto di corbezzolo. *arbutus.*
 Corbicino, corbo picciolo. *corvi pullus.*
 Corbo, o corvo, uccello. *corvus.* Voce di corvo. *crociatio.* Far la voce di corvo. *erocito.*
 Corcare, coricare. *prosterno, colloco, sterno.*
 Corcarsi, coricarsi. *decumbo, cubo.*
 Corda, fune. *funis, restis.*
 Corda grossa, e di nave, o gomena. *vudens.*
 Chi cammina su la corde. *funambulus.*
 Cordajo, chi fa le corde. *restio, onis.*
 Corda da sonare. *fides, chorda, nervus, arum, vel nervia, orum.*
 Corda dell'arco. *nervus, i.*
 Corda, tormento. *equuleus, ei, & fidicula, arum.*
 Cordella, cordellina. *funiculus.*
 Cordiale, cioè affettuoso. *intimus, sincerus, ex animo.*
 Cordialmente. *ex animo.*
 Cordicella, cordicina. *funiculus, resticula.*
 Cordone, o cordoncino, come sono quelli delle camisce, e d'altre vesti. *funiculus, e vi si aggiunge lineus, vel laneus, vel sericus.*
 Cordoglio, malinconia, dolore. *maror, agritudo, cordolium.*
 Cordovano, una sorta di cuoio così detta. *pellis Cordubensis, vel corium Cordubense.*
 Coreggia, coreggina, cintura di cuoio. *corigia, xona, cingulum.*
 Coreggia, cioè quel vento, che si manda dalle parti di sotto. *ventris crepitus, pedistum, i.*
 Co. nacchia, uccello. *corvix, icis.*
 Cornacchiare, tar' il verso della cornacchia. *cornicor.* Per cicalare. *garrio.*
 Cornacchieta. *cornicula.*
 Cornacchioni, cioè cicalone. *garrulus, blatero.*
 Cornamuffa, strumento musico. *s: b: e utriculares.*
 Chi suona di cornamuffa. *Utricularius, afaules.*

Cornata, colpo di corno. *cornuum attus.*
 Dar' una cornata. *cornu ferire.*
 Suonar di cornetto. *buccino, as.*
 Suonator di cornetto. *buccinator, oris, cornicena, inis.*
 Cornetto, picciol corno. *corniculum.*
 Cornice. *corona.*
 Cornicula, e cornia, frutto di Corniolo. *cornum.*
 Corniolo, e cornio, albero. *cornus.*
 Cornov. *cornu.*
 Far le corna al marito, dicefi della moglie adultera. *adulteror.*
 Corno da chiamare gli animali. *buccina, cornu.*
 Cornuto. *cornutus, corniger.*
 Cornuto di moglie. *curruca.*
 Coro, compagnia. *chorus.*
 Corona. *corona, ferium.*
 Corona, che si dà a chi libera la Città dall'afedio. *corona obfidiialis, e corona graminea.*
 Corona per la liberazione della patria. *corona civica, corona querna, corona signa.*
 Corona per la vittoria navale. *corona rostrata, e corona navalis.*
 Corona trionfale. *corona ovalis, corona triumphalis, e laurea, e.*
 Coronajo, chi fa corone. *coronarius.*
 Coronare, dar la corona. *coronare, redimire.*
 Coronamento, o coronazione. *coronamentum.*
 Coronetta, picciola corona. *corolla.*
 Corpacciuto. *corpulentus, amplioris corporature.*
 Corpacciuolo, corpicino. *corpusculum.*
 Corpo. *corpus, oris.*
 Corpo morto. *cadaver, eris.*
 Corpo ben fatto. *corpus quadratum.*
 Corpo ben complessionato. *corpus bene constitutum.*
 Corpo confumato. *corpus confectum.*
 Corpo sano. *corpus firmum, corpus integrum.*
 Corpo mal sano. *corpus affictum, corpus morbozum.*
 Corpo, cioè pancia. *venter, alvus.*
 Andar del corpo, *exonerare venetrum.*
 Combattere corpo a corpo. *singulari certamine pugnare.*
 Corporeale. V. Corporeo.
 Corporealmente. col corpo. *corpore.*
 Corporatura, statura, *corporatura, corporatio.*
 Corporeo, pertinente al corpo. *corporeus, corporatus, corporalis.*
 Corpulento, corputo. *corpulentus.*
 Corpulenza. *corpulentia.*
 Corre, sincopa di cogliere. V. Cogliere.
 Corredare, torrire di arnesi, mafferzie. *instruo, orno.*
 Corredato. *instructus, ornatus.*
 Corredo. *instrumentum, apparatus, suppellex.*
 Correggere, emendare. *corrigo, emendo.*
 Correggibile. *paratus emendari, correctionem admittens, docilis.*
 Correggitore, riformatore. *ensor, corrector.*
 Corricativo. *respondens.*
 Correndo, tosto, in fretta. *curriculo, cursum.*
 Corrente, cioè spedito, veloce. *velox, celer.*
 Anno corrente, mese corrente. *hic mensis, hic annus.*
 Corrente, cioè acqua che corre. *profuens aqua.*
 Correntemente. *celeriter, cursum.*
 Corriere. *curro, is.* Corriere per la via, *curruve viam.*
 Corriere a cavallo. *equo currere.*
 Corriere ad aiutare. *currere subsidio.*
 Corriere il cavallo, cioè maneggiarlo. *agitare equum.*
 Corriere al palio. *currere stadium.*
 Corriere dietro. *sequi.*
 Corriere addosso. *aggredi.*
 Corre voce. *sama est, dicitur, ferrur.*
 Corriere innanzi. *praecurrere.*
 Corriere in diverse parti. *discurro hac, illac, circumcurso, cursum.*
 Corriere la lancia. *incurrere hastis adversis.*
 Corriere le polle. *currere dispositis, vel commutatis ad celeritatem equis.*
 Corriere pericolo. *periculum subire.*
 Corriere sopra alcuno co' piedi, e pigni. *incurrere aliquem pugnus, & calcibus.*
 Corriere spesso. *curso, cursum.*
 Corriere velocemente. *periculo.*
 Correria di soldati. *incursum, us, incursum.*
 Far Correrie, *incursum facere.*
 Correttamente. *emendate.*
 Correttore. *corrector, emendator.*
 Correzione, emendazione. *correctio, censura, emendatio.*
 Corridojo, o corridore. *ambulacrum, cri, ambulatio, onis, mefaut, pergula.*
 Corridore, cioè che corre. *curfor.*
 Corriere, messo che porta lettere. *tabellarius.*
 Corrispondente, che corrisponde. *congruens, respondens.*
 Corrispondente, cioè Persona con cui si tien commercio di lettere, o negozi. *ille, quom est alicui litterarum, vel negotiorum commercium.*
 Corrispondenza, proporzione. *congruentia, symmetria, convenientia, proportio.*
 Corrispondenza d'amore. *mutus benevolentia, mutus amorem conjunctio.*
 Corrispondenza di cortelia, o di servitù. *mutua officia, officiorum vicissitudo.*
 Corrispondere. *respondere, congruere.*

Corrivo, facile a credere. *credulus, levis.*
 Corrobore, *corborare, confirmo.*
 Corroborearsi, prender forza. *snualisco, convalesco.*
 Corrodere. *corrodo, rado.*
 Corrompere, guastare. *corrumpto, contamino, vitio, depravo, labefactio.*
 Corromperli, marcirli. *labefco, labefactor.*
 Corrompere. *obnoxius corruptioni, corruptibilis.*
 Corrotamente. *corrupte.*
 Corrotto, guasto. *corruptus, depravatus, tabidus, labefactus.*
 Corrotto, cioè pianto che si fa a' morti. *luctus funebris.*
 Corrucciarsi, adirarsi. *irascor, succenseo, excandeo.*
 Corrucciarsi alquanto. *subirascor.*
 Corrucciato. *iratus, indignatus.*
 Corruccio, val dispetto. *stomachus, ira, indignatio.*
 Corrucciolo, che si sdegna facilmente. *stomachosus, iracundus.*
 Corrutella, per guastamento. *corruptela.*
 Corrutibile. V. Corrompevole.
 Corruzione. *corruptio, depravatio.*
 Corruzione, cioè putrefazione. *tabes, tabis.*
 Corruzione d'aria. *cali insepertis.*
 Corruzione de' costumi. *depravatio morum.*
 Corruzione de' membri. *sanies, ei, tabes, is, corruptio membrorum.*
 Coria. *curfus.*
 Corrutore, guastatore. *corruptor, labefactor.*
 Corfale, o corfare di mare. *pirata, prado.*
 Arte di corfale. *piratica.*
 Corfaleto, armatura. *thorax.*
 Corfeggiare, far l'arte del corfale. *piraticam facere.*
 Corfeca, arma da lanciare. *pilum, hasta.*
 Corfia, la corrente dell'acqua. *aqua decursus.*
 Corfia della galera, il luogo di mezzo. *fori, fororum.*
 Corfiero, cioè cavallo corridore. *equus curforius.*
 Corfivamente. *cursum.*
 Corfivo, corrente. *current.*
 Corfo, di Corfica. *Cyrenus, Corficus.*
 Corfo, atto del corre. *curfus, us.*
 Corfo, cioè strada dove corrono i cavalli. *hippodromus.*
 Corfo, addiett. *peragratu, excursus.*
 Cortamente. *breviter.*
 Corte, dove si consultano le cose pubbliche. *curia, forum.*
 Corte della casa. *impluvium, cavedium.*
 Corte di Principe. *aula.*
 Corte, dove stanno gli animali. *cohors, oris.*
 Tener corte bandita, vale festeggiare solennemente, tener tavola. *dare epulum.*
 Cortecchia, cioè forza. *cortex, cis.*
 Corteggiare, far corte. *comitor, prosequor.*
 Corteggio, corteggiamento. *comitatus, deductio.*
 Cortefe, benigno, liberale. *humanus, munificus, liberalis.*
 Cortefemente. *humane, munifice, liberaliter.*
 Cortefia, gentilezza, benignità. *humanitas, liberalitas, munificencia, beneficencia.*
 Far cortefia ad alcuno. *liberaliter aliquem tractare.*
 In cortefia, di grazia. *quaso, amabo.*
 Cortezza. *brevitas.*
 Corticella. *parva cohors.*
 Cortigianeria. *aulica versutia, vel ars.*
 Cortigiano. *alicuius.*
 Cortile, luogo scoperto nella casa. *impluvium, si, cavedium, ii, e cavum adium, cohors, vel cors, oris.*
 Cortina. *cortina, e, velarium, ii.*
 Cortina da letto. *conopaeum, ei.*
 Corto, picciolo. *brevis, curtus.*
 Coracino, pelce. *coracinus.*
 Corvo. V. Corbo.
 Corvo marino. *mergus, gi.* V. Smergo.
 Cofo. *res, rei.*
 Cofoia, la parte di sopra della gamba. *coxa, e, coxendix, icis.*
 Concienza, e coscienza. *conscientia.*
 In coscienza. avverbialmente posto, in attesazione di verità. *hercle, Diis me ament, ex animo, ex animi sententia.*
 Coscino, guanciale. *pulvinar, aris.*
 Coferella, coletta, coluocia. *recula.*
 Così, vale in questa maniera, a questo modo. *sic, isa.*
 Così ancora. *item.*
 Così che. *us.*
 Così eh? *ita ne? ita ne vero?*
 Così Dio m'ajuti. *ita me Superi ament.*
 Così, in vece di si. *sam.* Come, così mal creato. *tam inurbanus.*
 Così così, vale mediocrementemente. *fatis, mediocriter.*
 Così tantamente. *sic.*
 Così fatto. *talis, hujusmodi.*
 Cospergere, aspergere. *conspargo, aspergo.*
 Cospetto. *conspetus, praesentia.*
 Cospicuo. *conspicuos, spectabilis.*
 Cospirare. *conspiro, conjuro.*
 Cospirazione. *conjuratio.*
 Costo, picciola enfiagione. *tuberculum, pustula.*
 Costo, brofolia. *pustula.*
 Costa, lato, banda. *pars, latus, regio.*
 Costa, e coste del corpo. *costa, rum.*
 Costa, cioè confine della terra col mare. *litus.*

Costa montana. *elivus, i.*
 Costà, avv. loc. *costasù, costaggiù. isbua.*
 Costante, fermo. *constans, rarus, stabilis, firmus.*
 Costantemente, con costanza. *constanter.*
 Costanza, fermezza. *constantia, firmitudo animi.*
 Costanza d'animo. *fortitudo.*
 Costare, valere. *valco, estimor, sum.*
 Costato. *peclus, cosse, avum.*
 Colteggjar, andar dietro le coste di mare. *orram, vel litus legere, obire.*
 Costei, quella. *hec, ista.*
 Costellazione. *astrum, sydus, constellationis.*
 Costereccio, presciutto. *petaso, onis.*
 Costi. *isbuc.*
 Costiera, spiaggia, riviera. *ora, litus.*
 Costipare, restringere. *constipo, stipio.*
 Costituire, ordinare. *constituo, statuo.*
 Costituzione. *constitutio, decretum.*
 Costo, erba. *costus, vel costum.*
 Loto, prezzo, pagamento. *pretium, sumptus, impensa.*
 Costola. *costa.*
 Costoro, questi. *hi, isti.*
 Costretto. *coactus.*
 Costriungere. *cogo, cohibeo, coerco.*
 Costriugnimento, costrizione. *violentia, vis.*
 Costruire. *construo.*
 Costrutto, cioè profitto, utile. *emolumentum, utilitas, fructus.*
 Costrutturata. *structura.*
 Costui, questo. *hic, iste.*
 Costumare, per usare, praticare. *verfor, utor.*
 Per esser solito. *soleo, consuevi.*
 Costumatamente. *ingenue, simpliciter, libere.*
 Costumatezza. *probi mores.*
 Costumato. *moratus, urbanus, ingenuus.*
 Ben costumato. *bene moratus.*
 Mal costumato. *male moratus.*
 Costume, e costuma, usanza. *mos, usus, ritus, institutum, consuetudo.*
 Costumi cattivi. *perditi mores, improbi.*
 Cofuccia. *recula.*
 Cotale, tale. *salis, huiusmodi.*
 Cotanto. V. Tanto.
 Cote, pietra da aguzzare. *cos, cotis.*
 Cotenna, cute. *cutis.*
 Cotello, coteflui. *ifse.*
 Cotidianamente. *quotidie.*
 Cotidiano. *quotidianus.*
 Cotognata, cibo fatto di cotogni. *cydonites.*
 Cotogno, pomo. *malum cydonium, cotoneum.*
 Cotone, bambaglia. *gossypium.*
 Cotornice. V. Coturnice.
 Cotta da Prete. *amicus linteus.*
 Cotto. *coctus, a, um.*
 Mezzo cotto. *femicotus.*
 Cotto con brodo. *surulentus.*
 Cotto dal vino, cioè pieno di vino, e ubbriaco. *vinolentus, ebrius.*
 Cottura, cioè scottatura della pelle. *ambustio, onis.*
 Coturnice, quaglia, uccello. *coturnix.*
 Covacciolo, luogo dove dorme l'animale. *lustrum.*
 Covare. *foveo, incubo.*
 Covata. *pullario.*
 Covatura. *incubatio.*
 Coverchio. V. Coperchio.
 Covertina da cavalli. *integumentum, stragulum, doruale.*
 Covile, covacciolo. *lustrum.* Per letto, *torus.*
 Covrire. V. Coprire.
 Cozzare, percuotere colle corna. *cornibus ferire.*
 Cozzare insieme. *luctor, colluctor.*
 Cozzone di cavalli. *equis, nis.*
 Cranio, osso della testa. *calva, calvaria.*
 Crapula. *crapula.*
 Crapulare. *nepotari, congregare, cibo, vinoque se ingurgitare.*
 Crapulone. *belluo, onis.*
 Creanza. *institatio.*
 Creare, generare, dar l'essere. *creo, procreo, gigno.*
 Creato, o generato. *creatus, genitus.*
 Creato, civile, consumato. *urbanus, liberalis, civilis.*
 Creatore. *creator, opifex, conditor.*
 Creatrice. *creatrix.*
 Creatura, *res creata.*
 Creatura, cioè allievo. *alumnus.*
 Creazione. *creatio.*
 Credenza, fede. *fides.* Per armario. *abacus, armarium.*
 Dar' a credenza. *credere aliquid alicui, aliquid tradere solatione dilata, vel die ceca.*
 Far la credenza, cioè il faggio. *pregustio.*
 Credenziera, o credenza, armario. *abacus, i.*
 Credenziere, chi fa la credenza, e faggio. *pregustator.*
 Credenziere, chi ha cura dell'argentaria. *servus ab auro, et argento escario.*
 Credere, prestar fede, dar fede. *habeo fidem alicui, credo.*
 Credere, per aver' opinione. *credo, reor, autumo, existimo, iudico, puto, censeo, arbitror.*
 Credere certamente, fermamente, e di certo. *ita mihi persuasi, in animum induxi, pro certo habeo, maxime dubito, plane credo.*
 Credevole, o credibile. *credibilis.* Per credulo. *credulus.*
 Credibilmente. *credibiliter.*

Credito, lealtà, fede. *fides.*
 Credito, per quello, che altri ci devono. *pecunia credita, nomina, um.*
 Credito riscosso, *nomina exacta.*
 Credito, cioè stima, riputazione. *existimatio, fama.*
 essere in credito. *estimari, bene audire.*
 Creditore, colui, al quale noi dobbiamo dare. *creditor.*
 Creditrice. *credetrix.*
 Credulo, che facilmente crede. *credulus.*
 Crepacciato, pieni di fessure. *rimofus.*
 Crepacquore. *angor, anxietas.*
 Crepare. *disumpor.*
 Crepatura, cioè rottura intestinale. *enterocoele, es, hernia.*
 Crepato, cioè chi ha tal rottura. *interocelicus, i, herniosus.*
 Crepolare. *findi.*
 Crepuscolo. *crepusculum.*
 Crescente. *crescens.*
 Crescenza, crecimiento. *incrementum.*
 Crescenza del fiume. *allavio, onis, alluvium, ii, alluvies, ei, inundatio.*
 Crescenza della Luna. *accretio Luna, e Luna crescens.*
 Crescenza, cioè focaccia. *placenta, e.*
 Crescenza col butiro. *laganum, i.*
 Crescere. *crefo, adolefco, glifco, augeor.*
 Crescere in età. *adolefere, etate procedere.*
 Cresce l'età. *etas adolefcit.*
 Crescimento. *augmentum, i.*
 Crescimento del mare. *accessus maris.*
 Cresciuto, allevato. *adultus, etate progressus.*
 Cresciuto albero. *arbor adulta.*
 Cresciuta Città. *adulta urbs.*
 Cresima, uno de' sette Sagramenti, chiamato da' Teologi *Confirmatio.*
 Cresimare. *confirmationem sacram confero.*
 Crespa, grinza, che viene per l'età. *ruga, ruga fenilis.*
 Crespare la pelle. *corrugo, as.*
 Crespare la fronte. *capuro, crispo.*
 Crespo. *crispus.*
 alquanto crespo. *crispulus.*
 Creta. *crista, e.*
 Cresta picciola. *cristula.*
 Creste, cioè marocelle, che vengono al federe. *mariska, fce, ficus, ci.*
 Crestoso, crestuto, che ha cresta. *cristatus.*
 Creta, sorta di terra. *creta, argilla.* Di creta. *cretaeus.*
 Cretofo, pieni di creta. *cretosus, argillosus.*
 Crimiale. *criminosus.*
 Criminalista. *peritus criminum cognoscendorum.*
 Crine, cioè capelli. *crinis, capilli.*
 Crini, che dependono dal collo de' cavalli. *suba, be.*
 Crinito, crinito. *crinitus.*
 Crisi, termine di medicina. *morbi musasio.*
 Cristallo. *crystalus.*
 di cristallo. *crystalinus.*
 Cristero, serviziale. *clyster, clysterium.*
 Cristiano. *Christianus, christiana, christiana.*
 Cristiano. *Christianorum natio.*
 Cristiano. *Christianus.*
 Criticare. *reprehendo, noto.*
 Critico. *cenfor, criticus.*
 Crivellare. *cribro.*
 Crivello. *cribrum, vannus.*
 Croce. *crux, cis.*
 Crocetta. *parva crux.*
 Crocicchio, luogo dove s'attraversan le strade. *trivium.*
 Crocigligere. *crucifigo, in crucem tollo.*
 Crocifero. *crucifixus.*
 Crociflore. *carnifex.*
 Crogiuolo. *furorium vas.*
 Crollare, lquassare, far tremare una cosa. *quatio, concutio, decutio, quasso, conquasso.*
 Crollo, quasso, crollamento. *conquassatio, quassus, us.* Per tracollo, e danno. *jectura.*
 Cronaca, o cronica. *chronica, coram, annales.*
 plur. num.
 Croppiera. *postilena, e.*
 Crota. *cruxia.*
 far crota. *incruffo, crustam induco.*
 Croletta. *crustula.*
 Crolofo, croitato. *crustosus, crustatus.*
 Crucchiare. V. corrucciarli.
 Cruciato, tormento. *cruciatas, us.*
 Crudamente, cioè crudelmente. *crudeliter.*
 Crudelmente. *crudeliter, atrociter, inhumane.*
 Crudeltà, sprezzata. *crudelitas, feritas, immanitas, impietas.*
 Crudità. *cruditas.*
 Crudo, cioè non cotto. *crudus.*
 mezzo crudo. *femicrudus.*
 Crudo, cioè non maturo. *crudus, a, um, immatureus, a, um.*
 Crudo, val crudele. *immanis, ferus, inimicus, dirus, crudelis.*
 Cruna dell'ago. *foramen acus.*
 Crufca, femo. *a. fursus, aris.*
 Crufchello. *fursucula.*
 Crufcolo. *fursufolus.*

Cubattolo, o cubattola, strumento da pigliar' uccelli. *laqueus.*
 Cubito, gomito, e misura. *cubitus.*
 Cubiculario, cameriere. *cubicularius.*
 Cucchiajo, cocchiaro, scudelliere. *cochlear, cochlear, cochlearium.*
 Cucciolo, can picciolo. *catulus, catellus.*
 Cucina. *culina, popina.*
 ciò, che appartiene a cucina. *coquinarius, a, um.*
 Cucinare, fare l'arte del cuoco. *coquinor, coquo.*
 Cucinaria, arte. *coquinaria.*
 Cuciniere. V. Cuoco.
 Cucire. *suo, is, affuo, sarcio.*
 Cucire insieme. *affuo.*
 Cucito. *sutus, fustilis.*
 Cucitore. *furor.*
 Cucitura. *futura, commissura.*
 Cuculo, cucco, uccello notturno. *cuculus.*
 Cucuzzolo, estrema fommeità di che che sia. *verses, cacumen.*
 Cuffia, scuffia. *calantica, vesiculum.*
 Cugina. *consobrina.*
 Cugino, germano. *consobrinus, sobrinus.*
 Culla, letto de' bambini. *cuna, arum, inunabula, arum.*
 Culo. *anus, ni, podex.*
 Culto. *cultus, us.*
 Cultivare il terreno. *colo, excolo, exerceo.*
 Cultore. *cultor.*
 Cumulare. *cumulo, accumulo.*
 Cumulatamente. *cumulate.*
 Cumulo, massa. *cumulus, aceruus.*
 Cuna. V. Culla.
 Cuocere. *coquo, concoquo.*
 Cuocere in oglio. *coquere ex oleo.*
 Cuocere a lessio. *elixo.*
 Cuocere bene. *percoquo.*
 Cuocere dentro. *incoquo.*
 Cuocere molto. *excoquo.*
 facile da cuocere. *coctibilis.*
 Cuociere. *ardor, uredo.*
 Cuoco. *coquus.*
 Cuajo, pelle di bestia. *corium.*
 Cuore. *cor, dis.*
 di cuore. *ex animo, vere.*
 battimento di cuore. *palpitatio, horror.*
 itupor di cuore. *stupor cordis.*
 Cuore, cioè coraggione. *animus.*
 Cuor mio, espressione amorosa. *mea vita.*
 essere a cuore. *cordi esse.*
 star di buon cuore. *bono animo esse.*
 Cuoricino. *corculum.*
 Cupezza. *profunditas.*
 Cupidigia, avarizia. *aviditas, cupiditas, cupidus, fisis.*
 Cupidità, desiderio, voglia, brama. *cupiditas, libido.*
 Cupido, avaro. *cupidus, avidus.* E volonteroso. *cupidus.*
 Cupido, Dio dell'amore. *Cupido, dinis.*
 Cupo, profondo. *profundus.*
 Cupola. *fofnix, refudo.*
 Cuppio, cassa, nella quale le api fanno il miele. *alveare, alvearium, alveus.*
 Cura, pensiero. *cura, studium, sollicitudo.*
 aver cura. *curò, enitor, studeo, operam do, id ago, id mihi cure est.*
 Curante. *dentscalpium.*
 Curare, aver cura. *curò, curam gero.*
 Curare diligentemente. *accuro.*
 Curare, cioè medicare. *medeor.*
 Curare, cioè tener conto. *curam gerere.*
 Curativo. *medicus, a, um.*
 Curato, parroco. *Parochus.*
 Curatore, chi ha carico. *curator, custos.*
 Curazione. *curatio, cura.*
 Curiosamente. *curiose.*
 Curiosetto. *curiosulus.*
 Curiosità. *curiositas.*
 Curioso, diligente. *curiosus.*
 Curfore. *curfor.*
 Curvezza, curvatura. *curvamen, curvatura, curvatio.*
 Cuscire. V. Cucire.
 Cuscinetto. *pulvillus.*
 Cuscino. *pulvinar.*
 Custode, guardiano. *custos.*
 Custode dell'armiento. *armenarius.*
 Custodia, guardia, cura, governo. *custodia, cura.*
 Custodire, val guardare. *custodire, seruo, afferuo, suor.*
 Cute. *cutis, cuticula, corium.*
 Cuticagna, collotola. *cervix.*

D

D A preposizione. *a, ab, abs.*
 Da banda. *forsum.*
 lasciar da banda. *omisso, praetermisso, velinquo.*
 Da banda a banda. *in utramque partem.* passar da banda a banda. *transfuso, trajicio.*
 Dabbene, buono. *bonus, probus, integer.*
 Da beffe, da burla. *yofoje.*
 Da buon senso. *serio.*
 Da canto. V. da banda.
 Da capo. *iterum.*
 Da capo a piedi. *sotus.*

Da casa. *domo*.
 Da casa di Glicerio. *a Glycerio, non a domo Glycerii*.
 Da cima. *a summo*.
 D'accordo. *concorditer*.
 Da che, poichè. *quoniam*. Per da quel tempo che. *Ex quo, da che il mondo è mondo. post homines natos, e post hominum memoriam*.
 Dalla culla. *ab incubabulis*.
 Da dietro. *a tergo*.
 da i fianchi. *a lateribus*.
 Dal fine al principio. *a calce ad carceres, o ad caput*.
 Da giovane. *ab adolescentulo, e ab adolescentia, incunte adolescentia, ab incunte etate*.
 Da ora in ora. *in horas, & in singulas horas*.
 Dall'ora che. *jam sum, ex quo tempore*.
 Dall'ora in qua. *ex eo tempore, inde*.
 Da ogni canto, o parte. *undique, ex omni parte, utrinque*.
 Da principio. *a principio, primo, initio, startm*.
 Da putto. *a puero, a pueritia, a pueris, a teneris unguiculis*.
 Da quel tempo. *ex eo tempore*.
 Da questo tempo avanti. *abhinc*.
 Da qui in poi. *in posterum*.
 Dalle radici. *radicibus*.
 Da se. *per se*.
 Da se stesso. *sponte*.
 Da tre di. *nudiustertius*.
 Da tredici di. *nudius decimustertius*.
 Da vero. *serio*.
 Da banda sinistra. *sinistrorsum*.
 Dalla destra. *dextrorsum*.
 Da buffone. *scurriliter*.
 Da buon mercato. *vilitis*.
 Da ciascun luogo. *undecunque, undequaque*.
 Da fanciullo. *a pueritia, a primo etatis exordio, a prima etate, a puero, jam inde a puero, a primis annis, a teneris, ut Greci dicunt, unguiculis*.
 Da ora innanzi, per l'avvenire. *posthac, deinceps, in posterum*.
 Daddovero. *serio, vere*.
 Dado, con cui si giuoca. *seffera, talus, taxillus*. Il dado è tratto, vale l'affare è fatto. *jacta est alea*.
 Daga, daghetta, coltello. *sica, cæ*.
 Da gran tempo in qua. *iamdudum*.
 Da indi innanzi, da indi in qua. *postea, inde, deinceps*.
 Daino, animale. *dama, dorcas*.
 D'altre maniere, altramente. *aliter, secus*.
 D'altro luogo, altronde. *aliunde*.
 Da lui in fuori, da lui in poi. *extra illum, præter illum*.
 Dal medesimo luogo. *indidem*.
 D'altronde. *aliunde*.
 Da lungi, da lontano. *precul, eminus*. Non lungi da qui. *non procul hinc*.
 Dama, genitonna. *matrona, e*. Per donna amata. *amica*.
 Da manco, o da meno. *minor, vilior, inferior*.
 Da mano in mano. *per manus*.
 Damascino, cioè di Damasco. *Damascenus*.
 Damasco, panno di seda. *undulata vestis, polymitum*.
 Danerino, inclinato a far' all'amore. *amator, amator*.
 Damigella, pulzella. *puella, adolescentula*.
 Damigello, garzone. *puer, adolescentens*.
 Da inolto. *prestans, siltambilis*.
 Danajo, e denajo. *nummus, pecunia*.
 Danajolo. *pecuniolus*. V. Denarolo.
 Danajo in cassa. *pecunia otiosa*.
 Danajo a guadagno. *pecunia occupata*.
 Danajuolo, danaruzolo. *nummulus*.
 Da niente, da nulla. *facilis, vilis, levis*.
 Dannabile. *vituperabilis, damnabilis*.
 Dannare, biasimare. *improbo, damno, condemnno*.
 Dannare a morte. *capitis condemnare*.
 Dannato. *damnatus, condemnatus*.
 Dannatore. *condemnator*.
 Dannazione. *damnatio, condemnatio*.
 Danneggiare, far danno. *damnipecto, damnum, jacturam assero, jactura officio*.
 Danneggiato. *lesus, damno affectus*.
 Dannevole. *vituperabilis, damnabilis*.
 Per dannolo. *damnosus, exisiosus*.
 Dannevolmente, con danno. *damnose*.
 Danno, perdita, male. *damnum, jactura, detrimentum, dispendium, incommodum*.
 Dar danno. V. Danneggiare.
 Senza danno, cioè che non ha patito danno. *indemnis, illæsus*.
 Dannolo, nocivo, di danno. *damnosus, incommodus, insulius*.
 Danubio. *Ister*.
 Danza, ballo. *chorea, saltatio, saltatus, us*.
 Danzare, menar la danza. *ducere choreas*.
 Danzatore. *saltator*.
 Da oggi innanzi, e da ora innanzi. *in posterum*.
 Da parte di alcuno. *alicuius nomine*.
 Da parte, da banda, appartatamente. *seorsum*.
 Da ogni parte, e da ogni banda. *undique*.
 Da passo in passo. *passim*.
 Dappocaggine. *ignavia, inertia, desidia, segnitates, vel segnitia*.
 Dappoco, che non s'intromette in cosa alcu-

na. *ignavus, inertis, ineptus*.
 Dappoi. *postea, deinceps*.
 Dappoichè. *postquam*.
 Da presso, da vicino. *cominus, prope*.
 Da prima, primieramente, da principio. *primo, primum*.
 Da qualche luogo. *aliunde*.
 Da qual luogo tu vuoi. *unde vis, unde libes*.
 Da quell'istesso luogo, dal medesimo luogo. *ex eodem loco, indidem*.
 Da qui. *hinc*.
 Da qui innanzi, o da quinci innanzi. *in posterum*.
 Da quindi innanzi, vale da quell'ora innanzi. *Ex eo tempore, ex inde*.
 Dare. *do, das, præbeo, trado, tribuo*.
 Dare, cioè percuotere. *percutio, verbero*.
 Dare del signore, dell'illustrissimo ec. ad alcuno. *honorifice, honorificentissime alicquem appellare*.
 Dare a baratto. *permutare*.
 Dare a buon mercato. *parvo vendere*.
 Dare a credere. *persuadere*. Darli a credere. *puto, arbitror*.
 Dare ad asfitto. *loco*.
 Dare ad ustra, o a cambio. *fanero, faneror*.
 Dare addollo. *invadere*.
 Dar'affanno, dar che fare. *faceffo negotium, exhibeo negotium*.
 Dare a sacco. *dare diripiendum*.
 Dare affalto. *aggredi*.
 Dare battaglia. *committere prelium*.
 Dare braccio. *adjuvo*.
 Dare colpa. *imputo, crimini do*.
 Dare contezza. *certiorem facere*.
 Dare dietro. *insequi*.
 Dare autorità. *tribuere auctoritatem*.
 Dare beneficio. *conferre beneficium in alicquem*.
 Dar un boffetto. *inffigere colaphum*.
 Dar carico ad alcuno. *imponere onus alicui, mandare, committere*.
 Dare bere. *potum tribuere, propinare, dare bibere*.
 Dare designare. *dare canam alicui*.
 Dare danari in salvo. *credere alicui pecuniam*.
 Dare laiidio. *afferre molestiam, afficere molestia*.
 Dare lede ad alcuno. *credere alicui*.
 Dare fuori, dare in luce. *in lucem profero, edo*.
 Dare il guaifo. *vaffo, as, depoulor*.
 Dare il suo favore ad alcuno. *prestare studium alicui, conferre studium juum in alicquem*.
 Dare impaccio. *impedimento esse, impedire*.
 Dare in credenza. *credo, V. Credenza*.
 Dare in dote. *dare dotem*.
 Dare in salvo. *credo, depono, committo*.
 Dare in iscritto il nome della tribù. *tribum edere*.
 Dare in un'imboscata. *præcipitari in insidias*.
 Dare in pegno. *pingero, oppignero, in hypothecam do*.
 Dare la baja, o la berta. *illudo, irrideo*.
 Dare l'addio. *valericere*.
 Dare in prestito. *commodo, do mutuum*.
 Dar la corda. *torqueo*.
 Dare la libertà ad alcuno. *manumittere alicquem*.
 Dare mano. *incipere, aggredi*.
 Dare menute. *negare*.
 Dare nelle smanie. *furere*.
 Dare nel naio. *offendere*.
 Dare nel pedante, val fare, o dire cose da pedante. *instar pedagogi alicquid dicere, vel facere*.
 Dare licenza. *facere facultatem, potestatem, facere liberum alicui, permittere*.
 Dare licenza, per dar conmiato. *dimisso, commeatum do*.
 Dar la spinta. *præcipito, urgo*.
 Dare lettere, cheieno portate ad altri. *dare literas alicui ad alicquem*.
 Dare il nome, cioè nominare. *denomino, nomen, appello*.
 Dar luogo. *cedo, concedo*.
 Dare opera, attendere. *vaco, incumbo, operam do, studeo*.
 Dare piacere. *delecto, oblecto, afficio voluptate, lætitia*.
 Dare per caparra. *dare arrhabonem*.
 Dare per compagno. *adjungere alicquem*.
 Dar principio. *exordior, inchoo*.
 Dare ricapito. *excipere alicquem*.
 Dare pieggiaria, o licurtà. *caveo*.
 Dare iletto. *componere, instruere*.
 Dare sospetto. *moveo, do suspitionem*.
 Dar'acufe. *deserere nomen*.
 Dare delle bachettate, botte, battiture. *verberare, cadere, virgis cadere, afficere verberibus, inffigere plagas, inffigere verbera*.
 Dar compimento. *inchoata perficere, absolvere*.
 Dar' a gambe. *conferre se in fugam*.
 Dar' all'arme. *canere bellicum, classicum canere*.
 Dar nel segno. *scopum attingere*.
 Dar conto. *rationes dare, exhibere*.
 Dar' il primo luogo. *primas deferre*.
 Dare degli schiaffi. *incutere, o inffigere atapas*.
 Dar delle ferite. *inffigere plagas*.
 Dar la rotta. *facere, o edere stragem, proffigere, dissipare copias*.
 Dar la sentenza. *sententiam ferre*.
 Dar' audienza. *dicere jus, audire*.
 Darfela giù, val non ci pensar più. *negligere, abicere, curam alicuius rei deponere*.
 Darli alla strada. *ferri grassatorem, istrocinia exercere, vias obsidere*.

Darli allo spirito. *sotum se divinis rebus dedere*.
 Darli, cioè renderli ad alcuno. *dedo, dedicationem facio*.
 Darli agli studj da putto. *dare se studiis a pueritia*.
 Darli all'amicizia d'alcuno. *conferre se ad amicitiam alicuius*.
 Darli affanno di qualche cosa. *ferre alicquid iniquo animo*.
 Darli alla dappocaggine. *dedere se inertia*.
 Darli alla malinconia, e pianto. *trudere se maflitia, lulluque*.
 Darli alla lufuria. *libidinor, feortor*.
 Darli alle delizie. *luxurio, e luxurior*.
 Darli al mangiare. *pergrator, congregator*.
 Darli la fede, toccarli la mano. *dextram dextræ committere, jungere*.
 Darli la morte. *mortem sibi consciscere, manus sibi asferre, sibi inferre manus*.
 Darli al governo della Repubblica. *capessere Remp. suscipere Remp. accedere ad Remp.*
 Darli buon tempo. *dare se voluptatibus, dulciffime asiari, genio indulgere*.
 Darfena. *intima portus pars, portus interior*.
 Da fcherzo. *jocose*.
 Da se stesso, spontaneamente. *sponte, ultro*.
 Daffai, da molto. *prestans, egregius*.
 Daffazzo, in ultimo luogo. *postremo loco*.
 Data, dicefi del tempo in che tu scritta, e consegnata la lettera. *dies, tempus, dies adscripta*.
 Data, cioè colpo. *iftus*.
 Dativo. *dativus casus*.
 Dato. *datus, tributus*.
 Dato che. *esto*.
 Datore. *dator*.
 Dattilo, albero. *palma*.
 Dattilo, frutto. *dactylus*.
 Dattilo, pesce. *balanus*.
 Dattilo, piede poetico. *dactylus*.
 Dattorno. *circum, circa*.
 Davanti, per avanti. *ante, antea*.
 Davanzo, soprabbondantemente. *fatis superque*.
 Da vero. *serio*. Per cofa grave, *serius, a, um*.
 Da ultimo. *postremo*.
 Dazero, gabelliero. *publicanus, magister scripturæ*.
 Dazio, val gabella. *vectigal, portorium*.
 Dea. *Dea, D. s, diva, e*.
 Debellare. *debello, vincio, expugno*.
 Debellatore. *domitor, victor*.
 Deblità. *debilitas, infirmitas*.
 Deblitare. *debilito, infringo, frango, infirmo*.
 Debitamente, giustamente. *juste, jure, merito*.
 Per convenientemente. *apte, decenter*.
 Debito, quel che si dee ad alcuno. *es alienum*.
 Fare debiti. *contrahere es alienum*. Pagare i debiti. *dissolvere es alienum*.
 Debito, add. dovuto. *debitus, conveniens, congruus*.
 Debito, il dovere. *debitum, officium, munus*.
 Debiti vecchi, e difficili a riscuotere. *nomina impedita, reliqua, urum*.
 Debitore. *debitor, vis*.
 Effere debitore. *debeo*.
 Debituzzo. *parvum es alienum*.
 Debole, fiavole. *debilis, infirmus, imbecillis, invalidus*. di debole complessione. *tenui valetudine, infirma, imbecilla, corpore infirmiore, valetudine infirma*.
 Effere debole. *languo, es*.
 Deboletto, debolezza, e debiletto. *subdebilis, subdebilitatus*.
 Debolezza, mancamento di forze. *debilitas, imbecillitas, infirmitas*.
 Debolezza di età. *imbecillitas etatis*.
 Debolezza di complessione. *infirmitas corporis*.
 Debolezza di torze. *infirmitas virium*.
 Debolmente. *infirme, remisse, debiliter*.
 Decano, capodieci. *decurio*.
 Decantare, termine de' Chimici, vale travasare i liquori da un vaso in altro. *defundo, elutriro*. Per divulgare. *decanto, cerebro*.
 Decapitare. *abscindere caput cervicibus, securi percussere, decollare*.
 Decente. *decens, consentaneus*.
 Decentemente. *decenter, convenienter*.
 Decenza, decoro. *decor, decencia, decorum*.
 Decidere, tagliare, troncare. *decido, amputo*.
 Decidere una quiftione. *litem componere, decidere*.
 Decima. *decime, marum*.
 Decimare, riscuotere le decime. *decimas exigere*.
 Decimare, cioè levar parte di qualche cosa. *minuo, imminuo*. Per castigare ogni decimo. *decimare*.
 Decimo. *decimus*. Per la decima volta. *decimo*.
 Decina. *decas, adis*. decina di migliaja. *myrias, adis*.
 Decisione. *decisio*.
 Declamare. *declamo*.
 Declinare. *declino*.
 Declinazione, declinamento. *declinatio, inclinatio*.
 Decollare. *decollare*.
 Decoro. *decus, decorum, honestum*.
 Decorio. *decorus, decens*.
 Decorso, trascorritto. *decursus*.
 Decorso, addiett. pallato, scorio. *præteritus, tranfactus*.

Decotto, decozione. *decoctum*.
 Decrepità, estrema vecchiezza. *senium*.
 Decrepito. *decrepitis, valde senex*.
 Decrementamento del mare. *recessus maris*.
 Decreto, ordinazione. *decretum, scitum, jussum, lex*.
 Dedicare, consecrare. *dica, dedico*.
 Dedicarsi alla Religione, cioè farsi religioso. *se Deo in religionem dicare*.
 Dedicare un'opera, o libro ad alcuno. *librum nomine alicujus edere, nuncupare*.
 Dedicato, consecrato. *dicatus, sacratus, dedicatus*.
 Dedicatoria. *nuncupatio*.
 Dedicazione. *dedicatio*.
 Dedito, inclinato. *deditus, propensus*.
 Dedicazione, arrendimento. *deditio*.
 Dedurre. *deduco*.
 Definire. V. Definire.
 Definizione. V. Definizione.
 Defforare. *defforo, visio, vim infero*.
 Deforme, brutto. *deformis, turpis*.
 Deformemente. *deformiter, turpiter*.
 Deformità. *deformitas, turpisudo*.
 De fraudare, ingannare. *frustro, fallo, decipio, in fraudem impello, defraudo*.
 De fraudazione. *frustratio, deceptio*.
 De futo. *defunctus vita*.
 Degenerare, chi degenera da' suoi antenati. *degener*.
 Degenerare, non seguire i costumi de' suoi maggiori. *degenero*.
 Degnamente. *digno, juste*.
 Degnare, riputar degno. *dignor, aris*.
 Degnarsi di alcuno. *benevole se gerere cum aliquo, comiter aliquem excipere*.
 Degnevole. *comis, affabilis*.
 Dignità, o dignità, autorità. *dignitas*.
 Degno, che merita. *dignus*.
 Degradare. *orbare dignitate, privare, spoliare*.
 Degradato. *orbatus dignitate*.
 Deh, interiezione deprecativa. *ah, ah*. Talora è interiezione esclamativa. *vah, proh*.
 Dei Celesti. *Caelites*.
 Dei famigliari. *Penates*.
 Dedicare. *Deorum in numerum adscribere, deum facere*.
 Deifico, divino. *divinus*.
 Deità, divinità. *divinitas, divinum Numen*.
 Delatore, spia. *delator*.
 Del continuo, di continuo. *jugiter, continenter*.
 Delegare, deputare. *delego*.
 Delphinio, sorta di pesce. *delphinus, i, e delphin, inis*.
 Delphinio negli scacchi. *centaurus*.
 Deliberare, vale consultare, come l'uomo si dee governare. *confutuo, delibero, statuo, decerno, certum consilium capio*.
 Deliberatamente. *confulto*.
 Deliberazione, ordinazione. *decretum, deliberatio*.
 Deliberazione del Senato. *Senatusconsultum*.
 Delicatamente. *molliter, delicate*.
 Delicatezza. *mollitudo, delicia, arum, mollities*.
 Delicato. *delicatus, mollis*.
 Delincare. *delinco, adumbro*.
 Delinquente, malfattore. *reus, scelestus, noxius*.
 Deliquo, svenimento. *deliquium, languor*.
 Delirare. *insanio, furo*.
 Delirio. *furer, deliramentum*.
 Deliro, delirante. *delirus, furiosus*.
 Delitto, mancamento. *delictum, crimen, scelus*.
 Delizia, e dilizia. *delicium, e delicie, arum*.
 Delizioso. *amanus, delicatus*.
 Del pari. *equaliter, pariter, eque*.
 Del tutto. *omnino, prorsus, penitus*.
 Deludere, beffare. *irridere, illudo, eludo*.
 Deluso. *frustratus spe, deceptus, elusus*.
 Demeritare. *indignum se prestare aliqua re, male mereri*.
 Demerito, misfatto. *culpa, crimen*.
 Demolire, atterrare le fabbriche. *everto, demolitor, solo aequo*.
 Demolizione. *demolitio, everfio*.
 Demonio. V. Diavolo.
 Denaro, e danaro. *nummus, pecunia, argentum*.
 Denaro falso. *nummus adulterinus, nummi supprabi, pecunia adulterina*.
 Denari contanti. *pecunia numerata, pecunia praesens*.
 Denari prestati, o dati ad usura. *pecunia feneratoria*.
 Denaroso. *pecuniosus, nummosus, bene nummatus, infructuosus pecunia, abundans nummis*.
 Denaro di gabella. *pecunia vestigialis*.
 Denaro grande, o molto. *maxima pecunia vis*.
 Denaro restante. *pecunia residua*.
 Denaro in banco. *pecunia occupata*.
 Denari consumati. *pecunia dilapidata*.
 Denari raccolti. *pecunie coactae, o congestae*.
 Denotare. *significo, denoto, designo*.
 Densità. *densitas*.
 Densò, spello. *densus, spissus*.
 Dentato, chi ha i denti. *dentatus*.
 Dentatura, dentame. *dentium series*.
 Dente. *dens*.
 Tener l'anima co' denti. *agere animam*.
 Dir qualche cosa tuor de' denti. *libere aliquid dicere*.
 Denti maccellari. *dentes genuini, molares, insimi*.
 Denti davanti. *dentes primores*.

Fare i denti. *dentio*.
 Fatto a denti. *denticulatus*.
 Dente del pettine. *radius*.
 Denti occhiali. *dentes canini, dentes columellares*.
 Denti de' cinghiali. *dentes exerti*.
 Denti aguzzi. *dentes acuti*.
 Denti bianchi. *dentes candidi*.
 Denti puzzolenti. *dentes putridi*.
 Denti di sopra. *dentes superiores*.
 Denti di sotto. *dentes inferiores*.
 Denti in fuori. *dentes eminenti, exerti*.
 Dentelliere, curadenti. *dentiscalpium*.
 Dentice, sorta di pesce. *dentex*.
 Dentro, ed entro. *intus, intra, intro*. Per dentro, e di dentro. *intrinsicus*.
 Denudare. *spolio, nudo*.
 Denuncia, e denunciare. V. Dinuncia e denunciare.
 Dipendere. V. Dipendere.
 Deponere, e deporre. *depono*.
 Depositare il denaro in man d'alcuno. *deponere apud aliquem pecuniam*.
 Depositario. *depositarium*.
 Deposizione. *depositio*.
 Deposito. *depositum*.
 Depravare. *depravo, corrumpto*.
 Depravazione. *depravatio*.
 Depredare. *praedor*.
 Depressione. *depresso*.
 Deprimere, abbassare. *deprimo*.
 Deputare. *purgo*.
 Deputare. *cligo, destino*.
 Derelitto. *derelictus, neglectus*.
 Dretano. V. Diretano.
 Deridere. *derideo, video*.
 Derisione. *irrisio*.
 Derisore. *irrisor*.
 Derivare, e dirivare. *pendeo, originem duco*.
 Derogare, diminuir l'autorità. *derogo*.
 Descendere. V. Discendere.
 Deschetto, banco picciolo. *scabellum, mensula*.
 Desco, banco, scamnum. Per Mensa, *mensa, e*.
 Descrivere. *describo*.
 Desertare, e disertare. *relinquo, desero*.
 Deserto. *solitudo, recessus*.
 Desertore, e disertore. *transfuga*.
 Desiare. V. Desiderare.
 Desiderabile, desiderevole. *desiderabilis, optabilis*.
 Desiderare, bramare. *cupio, opto, exopto, appeto, exopto*.
 Desiderato. *opsatus, cupitus, exoptatus*.
 Desiderio, voglia, brama. *cupiditas, voluntas, appetitus*.
 Con desiderio. *avido*.
 Desideroso, bramoso. *cupidus, avidus, appetens*.
 Desinare. *prandio, es*. Il desinare. *prandium*.
 Desio. V. Desiderio.
 Desfolare. *desolo, vasto, depopulo*.
 Desolazione, vastazio.
 Desto. *ipse*.
 Destarsi, svegliarsi. *expergiscor, a somno exsitor*.
 Destare, svegliare. *expergescacio, excito*.
 Destato. *experrectus, expergesfactus*.
 Destinare. *destino*.
 Destinato, dedicato, votato. *devotus, destinatus*.
 Destino, forte. *fasum, fors*.
 Desto, vigilante, sagace. *cautus, vigilans, sagax, solers*.
 Destramente, con destrezza. *agiliter, dextere, cause*.
 Destrezza, attitudine. *agilitas, dexteritas*.
 Destriero, cavallo. *sonipes, equus*.
 Destro, abile, disposto del corpo. *agilis, habilis, apus*.
 Destro, cioè accorto e sagace. *vaser, callidas, casus*.
 Destro, cacatojo. *latrina, forica*.
 Detale, infroamento, che s'usa tener' in dito cucendo. *digitale*.
 Determinare, o deliberare. *confutuo, decerno*.
 Determinare, o limitare, e porre fine. *determino, praesinio terminum*.
 Determinatamente. *praesinito, praesice*.
 Determinato. *praesinitus, determinatus, certus*.
 Detestabile. *execratus, detestabilis*.
 Detestare. *desestor, abominor*.
 Detestazione. *detestatio*.
 Deto. V. Dito.
 Detrarre, demo, detrabo.
 Detratore, maldicente. *maledicus, obtestator*.
 Detrazione. *obtestatio, conviciam*.
 Detrimento, danno. *damnum, detrimendum, jactura*.
 Detta, forte principale del debito. *fors, summa, capus*.
 Dettime. *praescriptio, dogma, mens, ratio*.
 Dettare. *diffare*.
 Dettato. *dictatum*.
 Dettatura. *dictatio*.
 Detto fatto, val subito. *illico, statim*.
 Deviare, traviare. *recedo, aberra*.
 Devotamente, con devozione. *religiose*.
 Devoto, religioso. *pious, religiosus, qui Deo servit, pietatem colit, bonarem Deo praestit, pius est in Deum*.
 Devozione, diligenza di servir a Dio. *pietas, religio*. Con devozione. *religiose, pie*.
 Di, e de con l'articolo. *de*.

Di per giorno. *dies*.
 Di di in di. *in diem, in singulos dies*.
 Di buona voglia. *libenti animo, libenter, egregia animi alacritate*.
 Di botto, cioè subito. *illico, continuo, statim*.
 Di burla. *per jocum, jocosè*.
 Di dentro. *intus*.
 Di fatto. *actus, repente, mox, statim*. Per effettivamente. *re ipsa*.
 Di giorno. *de die, interdiu*.
 Di notte. *de nocte, noctu*.
 Di subito. *e vestigio, statim*.
 Di poi. *postea, debinc*.
 Di portante. *solutum*.
 Di qua. *hinc*.
 Di qua, e di là. *ultra, citroque*.
 Di sopra, cioè dal cielo. *caelitus, superne*.
 Di sopra, addiet. *superius, a, um*.
 Di sotto. *infra, addiet. infernus*.
 Di forte che. *ita us*.
 Diadema, corona e insegna che portano i Re in capo. *diadema*.
 Distanità. *pelluciditas*.
 Diafano, trasparente. *translucidus, perspicuus, pellucidus*.
 Dialogo, parlamento insieme di due, o più persone. *dialogus*.
 Diamante, pietra preziosa. *adamas, antis*.
 Diamantino, duro come diamante. *adamanteus, adamantinus*.
 Diametro. *diametros, tri*.
 Diana, Dea della caccia. *Diana*. Stella diana. *Phosphorus*.
 Dianzi, poco fa. *super, modo*.
 Diario, giornale. *ephemeris*.
 Diarrea. *alvi fluxus*.
 Diafro, pietra preziosa. *jaspis*.
 Diavoleria, impertinenza, fastidio. *molestia*.
 Diavolesta, donna impertinente. *furia*.
 Diavolo, demonio. *demonium, Pluto, Inferi*.
 Un diavolo caccia l'altro. *clavus clavum expellit, fallacia alia aliam trahit*.
 Fare il diavolo, val fare ogni sforzo. *obnixè omnia agere, omnem lapidem movere, omnia experiri*.
 Aver' il diavolo addosso, val'essere nelle furie. *furiis agitari*.
 Di bando, gratis.
 Di bassa lega. *vilius*.
 Di bassa mano, val d'umile condizione. *humili loco natus, ignobilis*.
 Dibattere, crollare. *concutio*. Per disputare e discutere.
 Dibattimento. *collisio, discussio*.
 Di bel di. *diu*.
 Di bel nuovo. *iterum*.
 Di bene in meglio. *quotidie melius*.
 Di buon'aria, piacevolmente. *lepide, hilare*. talora ha forza d'add. e vale piacevole. *festivus, lepidus*.
 Dice. *inquit*, verbo difettivo.
 Dicembre, e dicembre, nome di mese. *december*.
 Diceria. *oratio, concio*.
 Di certo. *profecto*.
 Dicervellare, trarre il cervello. *cerebrum exstrahere*.
 Dicevole. *conveniens, decens*.
 Dichiarare, e dichiarare, manifestare, aprire. *dilucido, explicio, declaro, explano, demonstro, insepretor, aperio*.
 Dichiarazione. *declaratio, explicatio, explanatio*.
 Dicitare, dichiarare la citera. *explicare scripturam, exponere*.
 Diciottesimo. *decimus octavus*.
 Diciotto, *decem, & octo, duodeviginti*.
 Diciotto volte. *octies & decies, duodevicies*.
 A diciotto a diciotto. *octoni, & deni, duodevicensi*.
 Dicitore, oratore. *orator, narrator*.
 Dicitura. *oratio, dicendi ratio*.
 Di colpo, immantinente. *illico, repente*.
 Di conserva, di compagnia. *simul, una*.
 Di corso, correndo. *cursum, curriculum*.
 Di corto. *propediem, jam jam, brevi*.
 Di cuore. *ex animo*.
 Di dentro. *intus*.
 Di dietro, verso, a sergo.
 Di di in di. *quotidie, in dies*.
 Diece, e dieci. *decem*. Dieci volte. *decies*. a dieci a dieci. *deni*.
 Diel voglia, Diel vellese, vale, Dio il voglia, Dio il vellese. *utinam*.
 Dieta, val'astinenza di cibo. *inedia, dieta, jejuniun*.
 Tener' a dieta. *parce suppeditare cibum*.
 Dieta, congregazione di persone. *concilium, conventus, consilia*.
 Dietro, dopo. *post*.
 Difalcare, trarre. *demo, detrabo, deduco, imminuo*.
 Difalcazione. *detractio*.
 Di fatto, val subito. *illico, statim, actusum*.
 Per realmente. *re vera*.
 Di tendere. *defendo, tuor, tutor, suscipio defensionem*.
 Di tendere spesso. *defenso, defensus*.
 Di tendere la causa. *dicere, agere causam*.
 Di tendere. *defensor*.
 Di termo, di certo. *certe*.

Difesa, protezione. *defensio, patrocinium, tutela*.
 Difeso. *defensus*. Non difeso, *indefensus, im-*
prossus.
 Difenfore. *defensor, patronus*.
 Difetto, mancamento. *culpa, vitium, delictum, errorum*. Commettere difetto, *erro, pecco, labor, culpam admitto*.
 Ditettofo. *vitiosus, mancus, imperfectus*.
 Ditettuocio, difettuzzo. *leve vitium*.
 Difettuosamente. *imperfecte, vitiose*.
 Difalcare. V. difalcare.
 Difficalo. *imminutus, detrahitio*.
 Diffamare. *notare infamia, diffamare*.
 Differente. *diffimilis, varius*. Eflere differente. *disfo, differo*.
 Differentemente. *diffimiliter*.
 Differenza. *diffimilis, differentia, diffimilitudo*. Senza differenza, cioè indifferentemente. *indifferenter, sine ullo discrimine, indiscriminatum*.
 Differenziare. *diffinguo*.
 Differire, prolungare. *differo, protrahe, dilato, produco*.
 Differire da di in di. *procrastino, cunctor*.
 Difficile, malagevole, difficultoso. *difficilis, arduus, laboriosus*.
 Uomo difficile, cioè strano. *difficilis homo*.
 Difficilmente. *difficile, difficulter, agre, vix*.
 Difficoltà, e difficultà, malagevolezza. *difficultas, labor, molus*.
 Difficoltare. *difficilem reddere*.
 Difficoltoso. V. Difficile.
 Diffidarsi, disconfidarsi. *diffido, in dubio sum, despero*.
 Diffidenza, disconfidenza. *diffidentia*. Con diffidenza, senza speranza. *diffidenter*.
 Definire, val terminare. *definio, termino, determino*.
 Definitamente. *definite*.
 Definizione. *definitio, rei explanatio*.
 Diffondere. *diffundo*.
 Difformare, guastare la forma. *deformo*.
 Difforme, brutto. *deformis, factus, da, dum*.
 Difformità, bruttezza. *deformitas, turpitudinis*.
 Diffusamente. *diffuse, large*.
 Di filo, vale senza intermissione. *sine ulla intermissione*. Pigiarsi uno di filo, vale sforzarsi. *cogere aliquem*.
 Di fresco. *nuper, proxime*.
 Di fuora. *extrinsecus*.
 Di fuori. *extra, foris*.
 Di furto, nascosamente. *clam, latenter*.
 Di, e cuocere il cibo nello stomaco. *coquere, digerere*.
 Digesto. *concoctio, digestio*.
 Di giorno in giorno. V. di di in di.
 Di, vale far astinenza, a *cibus abstineo*.
 Diguno, e astinenza. *jejunium*. Diguno si dice anche, chi non ha mangiato. *jejunus*.
 Dignità, riputazione acquistata con opere lodevoli. *dignitas, decus*. Per onore, carica. *munus, honor*.
 Digradare, scendere a poco a poco. *descendo*. Per privar della dignità. *dignitate privare*.
 Digradazione. *descensus*.
 Di grado, benvolentieri. *libenter*.
 Di grado in grado. *gradatim*.
 Di gran lunga. *valde, longe*.
 Di grazia. *amabo, amabo te, queso*.
 Dignare, ritrar le labbra, e mostrare i denti. *fredeco, ringor*.
 Digroffare. *informo*. Per dirozzare, *erudio*.
 Di là. *ultra*.
 Di là, da quel luogo. *illinc, inde*.
 Dilacciare, o distaccare. *solvo*.
 Dilagare, allagare. *alluo, inundo*.
 Di lancio, drittamente. *recta, statim*.
 Dilapidare, scialacquare. *dilapido, obligurio, abjumo*.
 Dilatù, o dilaggiù. *illinc*.
 Dilatare, stendere. *dilato, profero*.
 Dilatarsi, divenire largo. *latus, scis, dilator*.
 Dilatato, prolungato. *prolatus, dilatarus*.
 Dilatazione, dilatamento. *prolatio, amplificatio*.
 Dilazione. *prolatio, dilatio, mora*.
 Dileggiamento, irridione. *irrisio, insulto, fanna*.
 Dileggiare, schernire, beffeggiare. *irrideo, insulto, injulio, ludifico, ludifico*.
 Dileggiato. *irrisus*.
 Di leggiere, e di leggiere, vale agevolmente. *facile*.
 Dileguare. *disippo, discutio*.
 Dileguarsi, andar in dileguo, o sparire. *absumor, dissipor, aufugio, evanesco*.
 Diletare, dar dietto, e piacere. *delecto, oblecto, affere delectationem, afficere jucunditate, & voluptate*.
 Diletazione, piacere. *delectatio, oblectatio, jucunditas, voluptas*.
 Dilettevole, ameno, che dà piacere. *jucundus, amarus*.
 Dilettevolmente. *jucunde, delectabiliter*.
 Dileto, diletazione. *voluptas, oblectamentum*. Con dileto. *jucunde*.
 Dileto, amato. *dilectus*.
 Dileziono. *amor, benevolentia*.
 Diliberare. *libero*. Per determinare, *statuo, constituo*. V. deliberare.
 Dilitatamente, con dilitatezza. *delicate, laute*.
 Dilitatezza. *mollities*.

Dilitato. *delicatus, lausus, mollis*.
 Dilitato, scarmo. *gracilis*.
 Dilitante, follecito. *diligens, fetulus, solus, navus, gnarus*.
 Essere diligente nelle cose sue. *fatagere rerum suarum*.
 Essere diligente nello scrivere. *Diligentiam, curam, studium, operam, industriam in scribendo ponere, diligentiam ad scribendum conferre*.
 Dilitatamente, follecitamente, con diligenza. *diligenter, sedulo, impigre, naviter*.
 Dilitanza, follecitudine. *diligentia, sedulitas, cura, studium*. Mettere diligenza. *adhibere diligentiam*.
 Dilizia. V. Delizia.
 Dilogiare, partirsi dall'alloggiamento. *castra movere*. Per partirsi. *discedo*.
 Di lontano. *procul, eminus, longe*.
 Dilucidare. *illustro, explico, dilucido*.
 Dilucidazione. *illustratio, explicatio*.
 Dilungamento, allontanamento. *recessus*.
 Dilungare, allungare. *extendere*. Per differire. *differere*.
 Dilungarsi, allontanarsi. *procul abeo, discedo*.
 Diluviare. *effuse pluuere*.
 Diluvio, inondazione d'acque. *diluvium, inundatio*.
 Dimagrire, e smagrire, divenir magro. *macresco, emacresco, emacior*.
 Di mala voglia, mal contento. *iristis, maestus, inuitus*.
 Di mal pelo, cattivo, malizioso. *veterator, malitiosus, callidus*.
 Dimandare. V. Domandare.
 Dimandarsela. *cras vesperi*.
 Dimane, o domane. *cras*.
 Di maniera che, di modo che. *ita us*.
 Di mano in mano, val fucceffivamente. *Deinceps*.
 Dimenare, val muovere. *quatio, quaffo, concutio, agito*.
 Dimentione. *dimensio*.
 Dimenticanza, obblivione. *oblivio, onis*.
 Dimenticarsi, scordarsi. *oblivifcor, memoriam depono, abjicio*.
 Dimenticato. *oblitus*.
 Dimenticabile. *obliviosus*.
 Dimesso, mezzo giù. *dimissus, submissus*. Per dimesso. *intermissus*.
 Dimeticare. V. Domesticare.
 Dimezzare. *divido, medium divido*.
 Diminuire, sminuire, scemare. *diminuo, imminuo, refeco*.
 Diminuito, sminuito, scemato. *imminutus, diminutus*.
 Diminuzione. *imminutio, diminutio*.
 Di modo che. *ita us*.
 Di molto, affai. *valde, multum*.
 Dimora, tardanza. *mora*. Per permanenza. *mansio*.
 Dimorante. *morans, manens*.
 Dimorare, tardare. *moror, tardo*.
 Dimorare, e far dimora, per abitar' in qualche luogo. *habito, maneo*.
 Dimostranza. *indicium, demonstratio*.
 Dimostrare, narrare, manifestare, aprire. *demonstro, ostendo, doceo, significo, declaro, aperio, pieto*.
 Dimostrativo. *acemonstrativus*.
 Dimostratore. *indus, demonstrator*.
 Dimostrazione. *demonstratio, indicium, probatio*.
 Dinanzi, prepof. *ante*.
 Dinanzi, cioè alla presenza. *coram*.
 Dinanzi che. *priusquam*.
 Di nascosto, e di nascosto, secretamente. *clam*.
 Di necessità. *necessario*.
 Dinegare. *nego, denego, abnego, renuo*.
 Dinervare. *enuero*.
 Dinoccare, rompere, o ammaccare le nocche. *contunderè artuculos*.
 Di notte. *noctu*.
 D'intorno. *circum, circa*.
 Dinunzia, notificazione. *denunciatio*.
 Dinunziare, e denunziare. *denuntio, indico, significo*.
 Di nuovo. *denovo, de integro, iterum, rursus*.
 Dio, e Iddio. *Deus*.
 Dio ti falvi, a Dio. *salve, faluco, vale*.
 Diovolesse, Diovolesse. *utinam*. Dio taccia. *Deus faxis*. Dio mi falvi, *ita me Deus amet*.
 Dioceli. *dracesti*. V. G.
 Dipanare, aggomitolare. *glomerare*.
 Dipartire, partire, e dividere. *divido, diduco, difrimino*. Dipartirsi, allontanarsi. *discedo*.
 Dipartita. *discessus*.
 Dipendente, servo. *subjeftus*.
 Dipendere. *dependeo, originem duco*.
 Dipingere, e dipignere. *pingo, depingo*.
 Di peso, aver. come portar di peso. *effero*.
 Rumor di peso gli altrui versi. *aliena carmina furrere*. Moneta di peso. *nova moneta, non immixta*.
 Di piglio, avv. come dar di piglio. *arripio*.
 Dipinto. *depictus, pictus*.
 Dipintore. *pictor*.
 Dipintura. *pictura*.
 Di più. *amplius*. Per in oltre. *prateres, infuper*.
 Di poco, cioè per poco. *parum*.
 Dipoi. *deinceps, postea*.
 Diporre, porre giù. *depono*. Diporre l'offizio.

abdicare se magistratu, abire magistratu.
 Di portante. *solum*. Andar di portante. *solum incedere*.
 Diportarsi, andar' a folazzo. *ambulo, deambulo*.
 Diporto, (paffo, folazzo. *recreatio, solatium*.
 Dipositare, vale depositare. *depono*.
 Di posta, per di subito. *confestim, illico*.
 Di presente, cioè presentemente, o al presente. *nunc*. Per incontante, *statim, illico*.
 Di preffo, appreffo. *juxta, prope*. A un di preffo, in circa. *circiter*.
 Di punto in bianco. *omnino*.
 Diputare, commettere qualche carico ad alcuno. *deligere, proficere alicui rei aliquem, destinare*.
 Di qua, cioè da questo luogo. *hinc*. Usai anche in forza di prepofiz. Come di qua dal Reno. *cis, citra Rhenum*.
 Di quando in quando, alle volte. *identidem, aliquando*.
 Di qui, o di quinci. *hinc*.
 Di quindi, avv. locale. *illinc*. Per dipoi, *ex eo tempore, inde*.
 Diradare. *rarefacio*. In signif. neut. *rarefio*.
 Diradicare, cavare le radici. *extirpo, evello, extraho*.
 Di rado. *varo*.
 Di ragione. *jure ac merito*.
 Diramare, vale levare i rami dagli alberi. *ramos decerpo*. Per dividere. *divido*.
 Diramarsi, cioè separarsi. *sejungi, dividi*.
 Dire, favellare, ragionare, narrare, contare. *dico, narro, loquor*.
 Dire bene, lodare. *commendo, laudibus orno, celebros, laudo*.
 Dir bene d'alcuno. *honorifice loqui de aliquo, laudes in aliquem conferre*.
 Dire brevemente. *conferre in pauca, paucis complexi*.
 Dire cose sciocche. *ineptio, is*.
 Dicefi. *dicitur, fertur*. Volgarmente si dice, *ulgo fertur*.
 Dire a lettere di scatola. *aperte dicere*.
 Dire di no. *disfentio, nego*.
 Dire di sì. *affirmo, ajo*.
 Dire con la carta in mano. *dicere de scripto*.
 Dire il suo parere, dire la sua opinione. *dicere sententiam, exponere consilium suum*.
 Dire daddovero. *remoto joco dicere, serio dicere*.
 Dire per buria. *ludere, joco dicere*.
 Dire male. *male dicere, obtrudare, malo loqui*.
 Dire molto. *longiorem sermone habere, plura verba facere, longius oratione progredi*.
 Diredare, o dieredare, vale privare dell'eredità. *exheredo*.
 Diretano, e deretano, vale ultimo. *extremus, ultimus, postremus*.
 Diritamente. *directe, recta, directio*.
 Direttore. *rector*.
 Direzione. *regimen, directio*.
 Dirigere. *dirigo, rego*.
 Di rilancio, senza intervallo. *illico, statim, repente*.
 Di rimando, da capo. *iterum*.
 Di rimbalzo, per incidenza. *obiter*.
 Dirimpetto, di rincontro. *contra, adversus, ex adverso*.
 Diritamente. *recta, recta via, recte, directe*.
 Diritto, vale in piedi. *rectus, directus*.
 Diritura, vale bontà, lealtà. *bonitas, probitas, integritas, jus*.
 Dirizzare. *dirigo, is*.
 Dirivare. *derivo*.
 Dirivare in diverse parti. *diduco, att. dimano, neut.*
 Dirivazione, e dirivamento. *derivatio*.
 Dirizzare, e drizzare. *dirigo, erigo*. Per correre. *corrigo*.
 Dirizzarsi in piedi. *furgo, affurgo*.
 Dirocicare. *diruo, everto*.
 Dirocato. *dirutus, everfus*.
 Dirottamente, cioè smoderatamente. *immodice, plus equo*.
 Dirotto, smoderato. *immodicus*.
 Dirozzamento. *eruditio*.
 Dirozzare. *erudio*.
 Dirozzato. *eruditus*.
 Dirugginare, nettare il ferro dalla ruggine. *vulbigine purgo*.
 Dirupare, precipitare. *precipito, ago precipitem, desicio*.
 Dirupo. *rupes, locus praecipis*.
 Difabitare, levare gli abitatori. *solitudinem inducere*.
 Difabitato. *solitarius, solus, incolis vacuus*.
 Difadatamente. *inepte*.
 Difadatto. *ineptus, inutilis*.
 Difadorno. *inornatus, inelegans*.
 Difagevole, malagevole. *difficilis*.
 Difagevolezza. *difficultas*.
 Difagio, difetto, bisogno. *incommodum, inopia, angustia rei familiaris*.
 Difaminare. *examinare, perpendere*.
 Difanimare. *exanimare, intercipio*.
 Difapparare. V. Difimparare.
 Difappassionato. *incorruptus, equus, integer*.
 Difapprovare. *improbo, rejicio*.
 Difarborare. *malum dejicere*.
 Difarmare vale levar le arme. *armis spolio, exarmo*. Per depor l'armi. *arma depono*.
 Difar.

Disarmato, senza arme. *inermis*.
 Disastro. *erumna, calamitas, res adversa*.
 Disavvantaggio, disuguaglianza. *inequalitas, ja-*
ctura.
 Disavveduto, non accorto, imprudente. *incau-*
tus, imprudens.
 Disavvedutamente, imprudentemente. *sacate,*
imprudenter.
 Disavvenente, brutto. *invenustus*.
 Disavventuratamente. *infelicitate*.
 Disavventurata. *infortunium*.
 Disavventurato. *infelix*.
 Disbarbare. *evellere*.
 Disbrigare. *molestia liberare, expedire*. Per ri-
 solvere. *dirimo, solvo*.
 Disacciare. *expello, exturbo, ejicio*.
 Disacciatore. *expulfor*.
 Disacciatrice. *expultrix*.
 Discadere. *desicere*.
 Discalczare. *scalzare, discalceo, excalceo*.
 Discalzo. V. Scalzo.
 Discapitare. *jacturam facere*.
 Discapito. *jactura, detrimentum*.
 Discaicare. *exonero*.
 Discaicare. *carne detrabo*.
 Discaico, non caro, nojoso. *ingratus, molestus*.
 Discendenti, fucceffori. *posterii, posteritas, nepotes*.
 Discendere, smontare. *descendere, decurrere, de-*
scilire.
 Discepolo, scolare. *discipulus*.
 Discernere, separare. *discerno, dispicio, seligo*.
 Discernimento. *cognitio, discretio*.
 Discesa. *descensus, descensus*.
 Dischiavare. *reservo, aperio*.
 Disconto. *discinctus*.
 Dischiogliere, o disciorre. *dissolvo, solvo*.
 Disciplina, regola, norma. *disciplina, instructio*.
 Disciplinare, ammaestrare. *instruere, erudire*.
 Disciplinato. *eruditus, bene institutus*.
 Discolare, scolare. *colo*. Per Discolo. *improbis,*
effrenis.
 Discolpa. *excusatio*.
 Discolpare. *excuso*.
 Discolorare, scolorare. *decoloro*.
 Discolorito, senza colore. *decoloro*.
 Discongiamento, male a proposito. *incommode,*
incondate, inconcinne.
 Discuncio, mal' adagiato, senza grazia. *incon-*
cinnus, inconditus, indecens.
 Discuncio. *incommodum*.
 Discongiugare. *dehortor*.
 Discongiugare. *incongruens, indecens, indecorus*.
 Discongiugare. *detecere*.
 Discoprire, o discovrire. *detego, retego*.
 Discordante. *absonus, disonus, dissidens*.
 Discordanza, dissenzione, discordia. *discrepan-*
tia, dissidentia.
 Discordanza in suono. *voce dissona*.
 Discordare, essere differente. *discrepo, dissideo,*
discordo, dissentio.
 Discordato. *dissonus, discrepans*.
 Discordia, rissa. *discordia, seditio, dissensio,*
contentio.
 Discorrere, correre intorno. *discurro*.
 Discorrere, cioè ragionare. *dissero*.
 Discorso, raziocinio. *rationatio, mens*.
 Discorso, cioè il favellare. *oratio*.
 Discortemente. *inhumane, inhumaniter*.
 Discortese. *inhumanus, inofficiosus*.
 Discortesia. *illiberalitas*.
 Discostare, rimuovere, amovete.
 Discostarsi una giornata. *abesse iter unius diei*.
 Discostarsi due giornate. *abesse iter bidui, e co-*
si tre giornate. tridui, ec.
 Discredente. *incredulus*.
 Discreditare. *detrabere fame, vel opinionem alicu-*
jus, traducere.
 Discrepante. *discrepans, alienus*.
 Discretamente. *prudenter, sapienter, moderate*.
 Discrezione. *modestia, prudentia, aequitas*.
 intendere per discrezione. *egre intelligere*.
 rendersi a discrezione. *dedere se in ditionem,*
et arbitratum hostium.
 Discreto, modesto, gentile. *modestus, aequus,*
moderatus.
 Difucire. *diffuso*.
 Difutare, esaminare. *examino, perpendo, excutio*.
 Difegnare. *aspicere, dedignor*.
 Difegnoso, colterico. *iracundus, indignans*.
 Difetta, disgrazia, sfortuna. *adversa fortuna*.
 Difdicevole. *indecens, inconveniens*.
 Difdire, sconvenire. *disconvenire, detecere*.
 Difdirsi, cioè mutar proposito. *revocare se, sen-*
tentium mutare, dicta mutare.
 Difdirsi delle parole dette. *retractare, e palinod-*
iam canere.
 Difdeccare. *exsiccato*.
 Difegnare, vale lineare. *desegno, delineo*.
 Difegnare, per deliberare. *statuo, decerno*.
 Difegno. *cogitatio, consilium, studium*.
 Difegno, schizzo. *deformatio, infortatio*.
 Difeguale. *inequalis*.
 Difenteria, o difenteria. *vermina, dysenteria*.
 Difenterico. *verminosus, dysentericus*.
 Difepellire. *sepulchro eruo*.
 Diferrare, spoliare hereditate. *exheredare*.
 Diferrato. *exheres, dis*.
 Diferrare, aprire, riservare. *aperio*.
 Difertare, e difertare. *vastare, destruere*. Per

fuggire. *transfugere*.
 Diferto. V. Diferto.
 Difamare, fatollare. *faturo*. Per tor la fama,
 notare infamia.
 Difare, ruinare. *demolior, everbor, destruo*.
 Difare quel, ch'è tessuto. *retexere*.
 Difare l'amicizia. *divimere conjunctionem, a-*
micitiæ vinculum dissolvere.
 Difare la compagnia. *divimere societatem*.
 Difare la casa. *domum evertere*.
 Difare la tela. *retexere*.
 Difatto, sciolto. *solutus*.
 Difatto, cioè distrutto. *dirutus, destructus*.
 Difavorire, val dare la voce contra. *refragor,*
adversor.
 Difavvenire. *distinguo*.
 Difavvenire, vale sbbiare, slacciare. *discingo*.
 Difida. *provocatio*.
 Difidare. *provoco, laceffo*.
 Difiorare. *desoro, vitio, corrumpo*.
 Dififormare, disfigurare, guastare la forma. *de-*
formo, factio.
 Difinire. *spolio*.
 Difinire, separare. *disjungo, sejungo, segrego*.
 Difinire, separato. *sejunctus, disjunctus, di-*
stinctus.
 Difinire, disperdere. *abortum facio, abortio*.
 Difinire, mal' incontro. *infortunium, calamitas*.
 Difinire, val' odio, invidia. *invidia*.
 Difinire, infelicitamente. *infelicitate*.
 Difinire, mal' avventurato. *infelix*.
 Difinire. *dissolvo, solvo, nodum solvo*.
 Difinire, cioè abbozzare. *adumbrate, infor-*
mave, inchoare.
 Difinire. *informatus, deformatus*.
 Difinire le lettere. *resignare literas*.
 Difinire, o difparare. *dedisco, dediscis, ob-*
liviscor.
 Difinire. *errorem depellere, auferre*.
 Difinire. *errorem deponere*.
 Difinire. *desinere amare, ab amore desistere*.
 Difinire. *expedire, extricare*.
 Difinire. *ab lacte repellere, removere*.
 Difinire. *iniquus, perfidus*.
 Difinire. *perfidia*.
 Difinire. *solutio*.
 Difinire. *solvo, dissolvo, exsolvo*.
 Difinire, smodato, smosso da luogo. *loco mo-*
tus, luxatus.
 Difinire. *loco movere, luxare*.
 Difinire. *delumbare*.
 Difinire. *delumbo*.
 Difinire. *decurto, as*.
 Difinire, finembrato. *decurtus, a, um*.
 Difinire. *missus, obsoletus, intermissus*.
 Difinire, lasciare. *relinquo, depono, inter-*
mitto.
 Di misura. *redundantia*. A di misura. *præter*
modum.
 Difinire. *descendo, defilio*.
 Difinire. *enodo*.
 Difinire. *exauctoro, libero*.
 Difinire. *otiosum reddere*.
 Difinire. *vacuus, otiosus*.
 Difinire. *otium*.
 Difinire. *surpedito, deformitas, impudicitia*.
 Difinire. *vituperosamente, inboneste*.
 Difinire. *surpis, inbonestus*.
 Difinire, intamare. *dedecore, debonestare*.
 Difinire, senza onore. *inhonoratus, e inho-*
norus.
 Difinire, vergogna. *dedecus, infamia, oppro-*
brium, ignominia.
 Difinire. *indecens, indecorus*.
 Difinire. *inboneste, indecore*.
 Difinire. *immodice*.
 Difinire, aggettivo. *superus, supernus*.
 Difinire, preposizione. *super, supra*.
 Difinire, avverbio. *superius, insuper, supra*.
 Difinire, e di sovrappiù. *supra numerum,*
præterea, amplius.
 Difinire. *perurbio, confundo*. Per far disor-
dini. excedere modum, immoderate vivere.
 Difinire, senza ordine. *incondate, in-*
compositæ, perturbate.
 Difinire, senza ordine. *inordinatus, incon-*
ditus, indigeus, incompositus. Per colui che
 ta disordini. *immoderatus, intemperans*.
 Difinire, mal' acconcio, (concio, inornatus).
 Difinire. *perurbio, confuso*. Per male, ma-
 lum. Per ciò che eccede il vivere regolato.
intemperantia, incontinentia.
 Difinire. *infra terram, e terra*.
 Difinire. *sepulchro extrahere, eruere*.
 Difinire, da basso, aggettivo. *inferus*. Di sot-
 to, preposizione. *infra, sub*.
 Difinire, cavar d'impaccio. *expedio*.
 Difinire, taccio di lettere. *litteræ, arum, fa-*
sciculum litterarum.
 Difinire. *discordia, dissensio*.
 Difinire, disuguale, che non è eguale. *dispar*.
 Difinire. *inequalitas*.
 Difinire, dividere. *divido*. Difinire il cari-
 co. *dividere onus, vel munus cum aliquo*.
 Difinire, partimento, divisione, distribu-
 zione. *divisio, partitio*.
 Difinire, in disparte. *seorsum, separatim, secreto*.
 Difinire. *sumptus, dispendium, impensa*.

Difpendioso. *dispendiosus*.
 Dispensa, luogo da riporre molte cose. *prom-*
ptuarium, penus, promptuarium cella.
 Dispensare, disporre, ordinare. *dispensio, collocatio*.
 Dispensare dalle leggi. *solvere legibus*.
 Dispensato dalle leggi. *solutus legibus*.
 Dispensatore, colui, che dispensa. *dispensator*.
 Dispensiere, e dispensiere, chi ha in guardia le
 vivande. *promus, condus, cellarius*.
 Disperare, e disperarsi, non avere speranza.
despero, spem abicere, concido animo.
 Disperarsi affatto. *omnem plane spem abicere,*
ab omni spe animum abducere, ad desperati-
onem adduci, redigi, nulla spe niti, sustentari,
fulciri.
 Disperazione. *desperatio*.
 Disperato. *desperatus*.
 Disperdere, e non far la creatura a tempo, *ab-*
ortum facio, abortio.
 Dispergere, gualtare, rompere. *diffuso, dis-*
persio, dispergo.
 Disperlo, nato innanzi il tempo. *abortivus*.
 Dispersione, dispergimento. *dispersus, us*.
 Dispettevole, e dispettoso. *molestus, injuriosus,*
iniquus.
 Dispetto, val' onta. *ignominia, contumelia, con-*
temptus.
 al suo dispetto. *inivus*. E a dispetto di te, *se*
inivus, se renitente.
 Dispettamente. *contumeliose*.
 Dispettoso. *morosus, contumeliosus*.
 Dispiacere, vale spiacere. *displicere, offendo, lædo*.
 Dispiacere, nome. *displacens, molestia, injuria*.
 Dispiacevole. *molestus, displicens*.
 Dispiacevolmente. *moleste, iocunde*.
 Dispiacimento. *displacens*.
 Dispiccare, spiccare. *evellere*.
 Dispiacere. *explano, complano*.
 Dispiacere, (volgere, allargare. *explico*.
 Dispiacere, empio, crudele. *immanis, impius*.
 Dispiacere. *replumbo*.
 Disporre, e disporre, ordinare. *dispono*.
 Disporre. *animum inducere, sibi imperare, sibi*
persuadere.
 Dispositore. *dispositor*.
 Disposizione, per complessione. *habitus*. E per la
 disposizione dell' animo. *consilium, propositum*.
 Disposizione del corpo, gagliardia. *agilitas, ha-*
bitus. Per leggiadria. *venustas*.
 Disposto, inclinato. *pronus, proclivis, deditus*.
 Per acconcio, atto, *aptus, paratus, promptus*.
 Dispositivo, assoluto, come dominio dispositivo.
suprema potestas.
 Dispregevole. *contemptus, vilis, contemptibilis*.
 Dispregevolmente. *contemptum, per contemptum*.
 Dispreziare, vale sprezzare, non curarli, sperno,
despicio, contemo, nihil pendo.
 Dispreziatore, e beffatore. *irrisor, contemptor*.
 Dispreziatrice. *contemptrix*.
 Dispregio, beffe, *contemptus, contemptio, despi-*
cientia.
 Disprezzabile, e disprezzevole. V. Dispregevole.
 Disprezzare, e disprezzo. V. Dispreziare, e Dis-
 pregio.
 Disproporzionato. *inequalis, dissimilis*.
 Disproporzione. *inequalitas, discrimen*.
 Disputa. *disputatio, contentio, concertatio*.
 Disputare. *disputo, disputationem habeo, dissero*.
 Disputatore. *disputator*.
 Disredato. *exheres, hereditate privatus*.
 Dissegnare. *profano, violare, polluere sacra*.
 Dissegnare, o meglio disegnare. *delineo, exprimo*.
 Dissegno. *lineamentum, typus, forma, exemplar*.
 Disseminare. *spargo, diffuso, dissemino*.
 Dissensione. *diffidium, dissensio*.
 Dissenteria. V. Difenteria.
 Dissentire. *dissentio*.
 Dissimiglianza, o dissomiglianza. *dissimilitudo*.
 Dissimile, diverso. *dissimilis, le*.
 Dissimilitudine. *dissimilitudo*.
 Dissimulare, fingere. *dissimulo*.
 Dissimulazione. *dissimulatio, dissimulatio*.
 Dissimulatore. *dissimulatio*.
 Dissipare, o dissipare. *diffuso, as, consumo, perdo*.
 Dissipatore. *consumptor, dissipator, nepos, prodigus*.
 Dissolvere, distare, discioglierlo. *solvo, dissolvo*.
 Dissoluzione, vale disordine. *immoderatio, in-*
temperantia, dissolutio.
 Dissonante, differente, discordante. *dissonus,*
dissonans, discors.
 Dissuadere. *dissuadeo, dehortor, deterreo*.
 Dissuadere. *revelo, avello*.
 Dissuadere, lontano. *distans, distans*.
 Dissuadere, lontananza. *distans, spatium, in-*
tervallum.
 Dissuadere d'aria. *cali intemperies*.
 Dissuadere, stemperare. *dissolvere, solvere,*
liquefacere.
 Dissuadere. *liquefactus*.
 Dissuadere. *distans, extendo*.
 Dissuadere, cioè spiegare. *explico, extendo*.
 Dissuadere sopra. *inflexo*.
 Dissuadere sotto. *subverso*.
 Dissuadere le vele, cioè spiegarle. *velifico, ve-*
la pando.
 Dissuadere, e steso. *stratus, passus, expansus*.
 Dissuadere, distillare. *distillo*.
 Dissuadere, distillamento. *distillatio*.
 Dissuadere, leparare distintamente. *distin-*
 guo,

guo, discerno. *distinctio*.
 Distintamente. *distincto*.
 Distinto. *distinctus*. Non distinto. *indistinctus*.
 Distinzione. *distinctio, discrimen*.
 Di stoccata, di punta. *punctum*.
 Distogliere, diviare, rimovere. *amoveo, auoco, abduco*.
 Distogliersi da i piaceri alle lettere. *ad literarum studia a voluptatibus se abducere*.
 Distorcere, torcere. *distorqueo*.
 Distornare, distorre, e distrarre. V. Distogliere.
 Distorto. *distortus*.
 Distrazione. *distractionis, alienatio, occupatio*.
 Distretto, fust. *territorium*.
 Distribuire, dividere. *distribuo, divido, dispenso*.
 Distributore. *distributor*.
 Distribuzione, partimento. *distributio, divisio, partitio*.
 Distrigere. *extrico, explico*.
 Distruggere, consumare, struggere. *destruo, populor, everto*.
 Distruttore, o distruggitore, chi guasta, *everfor, vastator, populator*.
 Distruzione, rovina, struggimento. *populatio, everfor*.
 Disturbare, dar noia. *vexo, molestia afficio, perturbabo*.
 Disturbamento. *vexatio, perturbatio*.
 Disturbare, disconciare. *turbare, perturbare*.
 Disturbare, cioè interrompere. *interpello, as*.
 Di su. *supra, super*.
 Disubbidiente. *perstinax, contumax*.
 Disubbidientemente. *contumaciter*.
 Disubbidienza. *contumacia*.
 Disubbidire. *repugno, dicto audiens non sum, imperium, aut iussa detrecto*.
 Di subito, avverbio. *alacrum, illico, statim, continuo*.
 Diverginare. *vittio, defloro*.
 Diverzare. *desuadere, a consuetudine abstrahere*.
 Diverzarli. *desuadere, defluere*.
 Diverzato. *desuaditus, a, um*.
 Disfuggellare. V. Disfuggillare.
 Disfuguale. *inequalis*.
 Disfuguaglianza. *inequalitas*.
 Disfugualmente. *inequaliter*.
 Diviare, distogliere. *abduco*. Diviarsi, *aberro, abducor*.
 Diviluppare, sbrigare. *explico, expedit, extrico*.
 Difumano. *inhumanus, crudelis*.
 Difusione. *discordia*.
 Difunire, sperare. *distingo, disjungo, separo*.
 Difinanza, mutazione di costume. *desuetudo*.
 Difarsli, non esser più in uso. *obsoleto*.
 Difutato, non più in uso. *obsoletus*.
 Difuso. *desuetudo*.
 Difutile, non utile, che non giova. *inutilis, iners, ineptus*.
 Difutilmente. *inutiliter*.
 Di taglio, *caesim*. Di punta. *punctum*.
 Ditale. *digitale, is*.
 Di tanto in tanto. *identidem, subinde*.
 Ditello, ascella, parte concava sotto il braccio. *axilla*.
 Di tempo in tempo, di quando in quando. *identidem, subinde*.
 Dito. *digitus, i*.
 Dito grosso. *pollex, cis*.
 Dito indice. *index, cis*.
 Dito maggiore, e di mezzo. *digitus medius*.
 Dito dell'anello. *digitus anularis*.
 Dito picciolo. *digitus minimus, digitus auricularis*.
 Di tratto, in un subito. *continuo, illico*. Di tratto in tratto. *identidem, crebro*.
 Dittatore. *dictator*.
 Di vantaggio. *amplius, insuper, preterea*.
 Divario, varietà. *varietas, discrimen*.
 Divenire. *fit, evado*.
 Diventare. *evado, fit*.
 Di vero. *sane, quidem, profecto*.
 Diverfamente, in diversi modi, o patti. *varie*.
 Diverfissimo. *diffimilimus*.
 Diverità, varietà. *varietas, discrimen, differentia*.
 Diverso, cangiato. *diversus, diffimilis*.
 Divertimento. *interpellatio*. Per passatempo. *relaxatio, solatium, remissio animi*.
 Divertire, rimovere. *amoveo, deflecto, abstrabo*.
 Divertirsi. *osiari*.
 Diverzare. V. Diverzare.
 Dividere. *divido, discerno, partior, distribuo, discerno*.
 Dividere in due parti. *bipartio, vel bipartior*.
 Divieto, proibizione. *interdictum*.
 Divinamente. *divine*. Per ottimamente. *optime*.
 Divinare. *vatinar, divino*.
 Divinatore, divinatrice. *hic, & hinc vates, divo, ne, divina*.
 Divinco arti, torcerli. *torqueor*.
 Divinità. *divinitas, numen*.
 Divino, pertinente a DIO. *Divinus*.
 Divinamente. *divinse, ordinasse*.
 Divisare, pensare, disegnare. *cogito, statuo*.
 Divisibile, separabile. *dividuis*.
 Divisione, separazione. *divisio, distributio, partitio*.
 Diviso, separato, partito. *divisus, sejunctus*.
 Divisorio, che divide. *dividens, separans*.

Divizia, e dovizia, val'abbondanza. *copia, divitia, affluentia, abundantia, opulentia*.
 Divizioso, abbondante, ricco. *dives, opulentus*.
 Divo, val divino. *divus, divinus, celestis*.
 Di voglia. *libenter, ultro*.
 Divolgare, pubblicare. *unigo, divulgigo, celebri, predicor, as*.
 Divolgato. *vulgatus, divulgatus*.
 Divoramento, il divorare. *bellustio, devoratio*.
 Divorare, val consumare. *voro, devoro, ligurio*.
 Divoratore. *belluo, vorax*.
 Divotamente, cioè con divozione. *pie, religiosus*.
 Divoto, che ha divozione. *pius, religiosus*.
 Divorzio, separazione tra marito, e moglie. *divortium, tori maritalis dissolutio*.
 Divozione, e divoto. Leggi devozione, e devoto. Diurno. di giorno. *diurnus*.
 Diuturnità, lunghezza. *diuturnitas*.
 Diuturno, lungo. *diuturnus*.
 Divulgare. V. Divolgare.
 Dizionario. *lexicon, lexikon*. V. G.
 Dizione. *dictio, verbum*. Per dominio, *ditio, onis*.
 Doccia, o doccia, cannone da fontane. *tubus, tubulus, canalis subterraneus*.
 Docile. *docilis*.
 Docilità. *docilitas*.
 Documento. *documentum*.
 Dodicesimo. *duodecimus*.
 Dodici, numero. *duodecim*. Dodici volte. *duodecies*. A dodici. *duodecim*.
 Dogana, luogo dove si pongono le mercanzie, *telonium, Publicanorum mensa*.
 Dogana, gabella, che si paga. *vestigal*.
 Doganiere, daziajo. *Publicanus*. Chi paga dogana. *vestigalis*.
 Doge. *Dux*.
 Doglia, dolore. *dolor*.
 Doglio, vaso da vino, o oglio. *dolium*.
 Doglioso, dolente. *eristis, maflus*.
 Dogliuzza, dim. *dolor*.
 D'ogn' intorno, per tutte le parti. *undique*.
 Doh, esclamazione di cordoglio. *oh*.
 Dolce. *dulcis, suavis, jucundus*.
 Dolcemente. *dulciter, suaviter*.
 Dolcezza, *dulcedo, dulciscido, suavitas*.
 Dolcirsi. *dulcescere*.
 Dolente, val dappoco, e da niente. *segnis, iners, ineptus*.
 Dolente, che si duole. *dolens, marens*.
 Dolerli, aver dolore. *doleo, perdolco*. Mi duole il capo, ho male al capo. *laboro ex capite*, Mi dolgono i piedi. *laboro ex pedibus*. E così si dice *laboro ex oculis, ex renibus, ex intestinis, &c.*
 Doler' il capo per idar' al Sole. *doleo ex Sole caput*.
 Dolerli della morte d'alcuno. *dolere mortem alicujus*.
 Dolerli della perdita della roba. *dolere iacturam bonorum*.
 Dolerli, pentirsi. *panites*.
 Dolore, doglia. *dolor*.
 Dolore d'animo. *agritudo, angor animi*.
 Dolorosamente. *hebiliter, masse*.
 Doloroso, malcontento. *maflus, tristis, dolens*.
 Domanda. *postulatio, petitio*.
 Domandare, e dimandare, chiedere. *peto, postulo, posco*.
 Domandare instantemente. *flagito, effragito*.
 Domandare in grazia qualche cosa. *petere ab aliquo, deprecari*.
 Domandare, per interrogare. *quero, vago, interrogo*.
 Domandatore, chi domanda. *rogator*. chi domanda consiglio. *consultor*. E si dice ancora di quello, a cui si domanda consiglio.
 Domane. *cras, crastino die*. Il dì di domani, *crastinus dies*.
 Domandassera, e dimandassera. *crasvesperi*.
 Doman l'altro. *postridie huius dies, post tertium diem, prendite*.
 Domare, sottomettere. *domo, edomo*. chi non si può domare. *indomabilis, indomitus*.
 Domato, participio. *domitus, edomitus*.
 Domatore, chi doma. *domitor*.
 Domatrice. *domitrix*.
 Domattina. *cras, mane*.
 Domenedio, DIO. *DEUS*.
 Domenica. *dies Dominicus*.
 Domesticamente, familiarmente. *familiariter*.
 Domesticare. *mansuefacio*.
 Domesticarsi, far' amicizia. *ad amicitiam alicujus se adungere, uti aliquo familiariter, uti consuetudine alicujus*.
 Domestichezza, familiarità, conversazione. *familiaritas, usus, consuetudo*.
 Domestico, famigliare, di casa. *domesticus, familiaris*.
 Domestico, mansueto, trattabile. *mansuetus, cicur*.
 Domevole. *docilis, domabilis*.
 Domincilio, ricettacolo. *domicilium, sedes*.
 Dominare, signoreggiare. *dominor*.
 Dominare, cioè sopraffare, come il tal monte domina la Città. *mons urbi imminet*.
 Dominatore. *domanus, dominator*.
 Domine, particella ammirativa, come Che Domin'è cotello tanto ardire' *que, malum, est ista tanta audacia!*

Dominio, signoria. *imperium, dominatio, dominatus, ditio, dominum*.
 Domo. V. Domato.
 Donare, far dono. *do, dono, largior, munero*.
 Donare gradi, e onori ad alcuno. *deferre honores alicui*.
 Donatore. *largitor, donator*.
 Donazione. *donum, largitio*.
 Donde, val per la qual cosa. *quare, quapropter, quomobrem*.
 Donde, val onde, di qual luogo. *unde*.
 Dondechè, cioè di qualunque luogo. *undecunque*.
 Dondolare. *huc, illic impello, iactio*.
 Dondolarli, val consumare inutilmente il tempo. *osiari, tempus terere*.
 Dondolo. *penfite alicui*.
 Donna, femmina. *mulier, femina*. Val' anche moglie. *uxor*.
 Donna di parto. *puerpera, e*,
 Donnajo, e donnajuolo, colui che conversa volentieri con femmine. *mulierosus*.
 Donnefamente, da donna. *faminarum more, muliebriter*.
 Donnefco, da donna. *muliebris, bre*.
 Donnetta, donnicciuola, donnina, donnuccia. *muliercula, femella*.
 Donno, e don, significa Signore. *Dominus, bernus*.
 Donnola, animaletto noto. *mufla*.
 Doao, presente. *donum, munus*.
 Dono picciolo, donuzzo. *munusculum*.
 Dono offerto a DIO. *donarium*.
 Dono Imperiale, o d'un Principe al popolo. *congiarium*.
 Donzella, damigella. *virgo, puella*.
 Donzello, cioè giovane. *adolescens*.
 Donzello, cioè birro. *accensus, apparitor, licitor*.
 Donzello, fervitore. *servus, puer*.
 Dopo, dappoi. *post, postea*.
 Dopo molti anni. *multis post annis*.
 Dopo cena. *a cana*.
 Dopo molto tempo. *vix tandem*.
 passeggiamento dopo mezzo giorno. *pomeridiana disambulatio*.
 Doppia d'oro. *aurus nummus*.
 Doppiaimento. *dupliciter*.
 Doppiaimento. *geminatio, conduplicatio*.
 Doppiare. *duplico, gemino, conduplico*.
 Doppiato. *geminatus, conduplicatus*.
 Doppiere, o doppiero, torchio. *fax, funale, cereus*.
 Doppiezza. *versuscia, calliditas, simulatio*.
 Doppio. *duplum*. Doppio aggettivo, *duplus, a, um, duplex, eis*.
 a cento doppi. *centuplex*.
 di quattro doppi. *quadriplex*.
 di tre doppi. *triplex, triplus*.
 Doppio, finto, simulato. *versipellis, veterator, vaser, versutus, callidus, simulatus*.
 D'ora in ora, cioè in breve momento di tempo. *brevis*. Per appoco, appoco. *paularim*.
 Per di quando in quando. *identidem*.
 Dorare, indorare. *inauro, as*.
 Dorato, indorato. *auratus, inauratus*.
 Dormentorio, e dormentorio. *dormitorium*.
 Dormente, participio. *dormiens*.
 Dormiglione, o dormiglioso. *foeniculosus, somnolentus, dormitator*.
 Dormire, riposare, posare, giacere. *dormio, obdormio, obdormisco*.
 Dormire sicuramente, e senza pensieri. *dormire in usranque aurem*.
 Dormire dopo mezzo giorno. *meridior, aris*.
 Dormire, cioè essere negligente in qualche cosa. *indormio, negligo*.
 Dorfo, e dosto, parte posteriore dell' uomo. *dorsum, tergum*.
 Dotale, cioè di dote. *dotalis, le*.
 Dotato. *presidius, ornatus*. Dotato da dote, cioè si dà alla femmina. *dotatus*.
 Dote, cioè quel che si dà alla donna nel matrimonio. *dos, asis*.
 Dotare, o dare in dote. *dotare, dare doti, dicere doti*.
 Dote di beltà. *forme decor*.
 Dottamente. *docte, perite, scite*.
 Dotto, savio, erudito, perito. *doctus, peritus, gnarus, scitus, eruditus*.
 Dotto in Greco. *Græce doctus*. Così in Latino, in Ebreo, ecc. *Latine doctus, Hebraice doctus, ec.* essere dotto in lingua Latina, e Greca, scire *Græce, & Latine, Græcis, & Latinis literis eruditus sum*.
 Dotto nell' antichità. *antiquarius, si, antiquitatis peritus*.
 Dotto nelle lettere umane. *humanioribus literis eruditus*.
 mezzo dotto. *semidoctus*.
 Dottoraccio. *ardelio, clamorosus doctor*.
 Dottorare. V. Addottorare.
 Dottore, chi in'egna. *doctor, magister, preceptor*.
 Dottor di Leggi. *Jurisdictionis, Jurisperitus*,
 Dottorello, dottoretto. *semidoctus, sciolus*.
 Dottrina, scienza. *doctrina, scientia, ars*.
 Dottrinare. V. Addottrinare.
 Dottrinato. *eruditus, doctus*.
 Dove, avv. di stato in luogo. *ubi*. Dove, in che luogo? *ubi? Dove stai? ubi habitas?*
 Dove, avv. di moto al luogo. *quo*.
 Dove, avv. di moto per luogo. *qua*.
 Dove, avv. di moto dal luogo. *unde*.

verso dove? avv. di moto verso il luogo. *quorsum*.
 sin dove, avv. di moto sino al luogo. *quousque*.
 Dove? in qual parte? in che parte del mondo? *ubi gentium? ubi terrarum?*
 Dovere, cioè quel, che ciascuno deve. *officium*. non far' il suo dovere. *officio desse*.
 Dovere, verbo, essere convenevole. *deces, oportet, convenit*.
 Dovere danari ad alcuno. *debere pecuniam alicui*.
 Dovizia. *abundantia, copia, divitiæ*.
 Dovizioso. *dives, abundans, copiosus*.
 Dovunque, in qualunque luogo. *ubicunque, ubistibi, ubivivis*.
 Dovutamente, con ragione. *merito, jure*.
 Dovuto, convenevole. *debitus, a, um*. Non dovuto. *indebitus*.
 Dozzinale. *vulgaris, re*.
 Dragone, animale velenoso. *draco*.
 Dracuncello, erba. *dracunculus, dracunculus*.
 Dramma, sorta di componimento. *fabula*.
 Dramma, peso. *drachma*.
 Drappello, moltitudine d'uomini sotto un' insegna. *agmen, turma, cohors, manus, manipulus*.
 Drappo di seta. *pannus holofericus*.
 Drittamente, ragionevolmente. *recte, bene, jure*.
 Dritto, cioè ragione. *ius, juris, rectum*.
 Dritto, aggettivo. *rectus, directus*.
 al dritto. *recta, recta via*.
 man dritta. *dextera, dextra*.
 Drizzare, dirizzare. *dirigo, intendo*.
 Droga. *aromata, um*.
 Droghiere, e droghiero. *aromatam venditor*.
 Druderia, scherzo amoroso. *jocus amatorius*.
 Drudo, val' amante. *amator, amans, amatorius*.
 Dubbiezza, dubbio, o dubitazione. *dubitatio, hesitatio, ambiguitas*.
 senza dubbio. *sine ulla dubitatione, proculdubio*.
 con dubbio. *dubitanter*.
 Dubbiosamente, incertamente. *dubie, ambiguo*.
 Dubbiosità. V. Dubbietà.
 Dubbiofo, dubbio, pieno di dubbj. *dubius, anceps, ambiguus, incertus, hesitans*.
 Dubitare, star dubbioso. *dubito, hesito, in ambiguo versor*.
 Dubitare alquanto. *addubito, subdubito*.
 Dubitar, cioè temere. *metuere*.
 Dubitare grandemente. *pertimefcere, vereri*.
 Dubitazione, *dubitatio, ambiguitas, hesitatio*.
 Duca, chi ha Ducato. *Dux, Ducis*.
 Ducato, dignità. *Ducatus*.
 Ducato di moneta. *centuffis, is*.
 Ducato d'oro. *nummus aureus*.
 Ducatone. *nummus argenteus*.
 Duchessa. *hec Dux*.
 Due. *duo, unus, & alter*.
 Due anni. *biennium, is*.
 Due giorni. *biduum, is*.
 Duellante. *gladiator*.
 Duellare, far duello. *singulari certamine pugnare*.
 Duello. *singular certamen*.
 Due volte. *bis*.
 a due due. *bini*.
 Dugento, numero. *ducenti, a, e*.
 Dugento volte. *ducenties*.
 a dugento a dugento. *ducenteni*.
 Dugentesimo. *ducentiesimus*.
 Dunque, adunque. *igitur, itaque, ergo, ideo*.
 Duodecimo. *duodecimus*.
 Duolo, dolore. *dolor, luctus*.
 Duomo, la Chiesa Cattedrale. *Præmium templum*.
 Duplicare. V. Doppiare.
 Duplicatamente. V. Doppiamente.
 Durabile, o durevole. *diuturnus, perpetuus, durabilis*.
 Duramente, rozzamente. *duriter, dure*.
 Duramente, cioè aspramente. *crudeliter*.
 Durare, indurare. *duro*.
 Durare, per continuare. *permaneo, persisto, duro*.
 Durar fatica. *labaro*.
 Durar poco tempo. *ad breve tempus durare*.
 Durare per sempre. *permanere ad perpetuitatem*.
 Durata, durazione, durevolezza. *stabilitas, diuturnitas, perpetuitas*.
 Duretto, alquanto duro. *duriusculus*.
 Durezza. *durities, duritia, duritas, inclementia*.
 Duro, aspro. *durus, inclemens, asper*.
 divenir duro. *durefco, indurefco*.
 far duro. *duro, induro, folido*.
 Duro, cioè ostinato. *pernix, inexorabilis*.
 Duro, cioè taticofo. *difficilis*.
 Duro per rozzo. *rudis*.
 Duro, cioè indocile. *stupidus, tardus*.
 tener duro, vale per costante nel suo proposito. *obfirmate resistere*.

E

Eed, vagliono l'istesso, e sono congiunzione. *&, atque, ac, item*.
 E' con l'Apostrofo è in vece d'Egli. V. Egli.
 è gran tempo. *sam diu*. come, è gran tempo che studia, *sam diu studes*.
 è d'uopo. *opus est*.
 è il vero. *verum est, ita est*.
 E in vero. *& quidem, & vero*.
 Tom. II.

Ebano, legno noto. *ebanus, ebenum*.
 Ebbriacchezza, o ebbrezza. *ebrietas*.
 Ebbro, ebbrioso, ebbriaco. *ebrius, ebriosus*.
 Ebreo. *Judeus, Hebraeus*.
 Eccedente. *nimius, immodicus*.
 Eccedere, sopravanzare. *excello, supero, præsto*.
 Per uscire del convenevole. *modum excedere*.
 Eccellente, singolare. *eximius, egregius, præstans*.
 Eccellentemente, singolarmente. *eximie, egregie*.
 Eccellenza, dignità, grandezza. *excellens, præstantia*.
 Ecceffivamente, eccedentemente. *immodice, nimium, præter modum*.
 Ecceffivo, fuori di misura. *immodicus, nimius*.
 in eccello. *præter, vel supra modum*.
 Ecceffo, peccato, fallo, mancamento. *delictum, erratum, crimen*. Per troppo. *nimium*.
 Ecetto, o ecettuato. avv. *præter, excepto*.
 Ecetto che, fuor che. *præter, præterquam quod*.
 Ecetturare. *excipio, eximo*.
 Eccezione. *exceptio*.
 Eccheggiare, risonare con ecco. *resonare*.
 Eccitare, muovere alcuno. *excito, suscito*.
 Eccitare alcuno ad amar la prudenza. *excitare alicui prudentiam amorem*.
 Eccitazione, eccitamento. *incitamentum, incitatio*.
 E che cosa? *ecquid?*
 E chi? *ecquis? ecque, ecquod?*
 Eccliffare. *obscuro, as*.
 Eccliffato. *obscurus*.
 Eccliffarsi. *deficere*.
 Eccliffi, mancamento, come del Sole e della Luna. *eclypsis, defectio, defectus*.
 Ecco, avverbio dimostrativo. *ecce, en*.
 Ecco, sust. ripercussione di voce. *Echo, vocis, vel sonitus repercutio*.
 Economia. *administratio rei familiaris*.
 Economo. *administrator, dispensator*.
 Eculeo. *equuleus*.
 Ecumenico, univerfale. *Orbem totum complectens, universalis*.
 Ed, copula, in vece di e. *&, atque*.
 Edace. *vorax, edax*.
 Ed ecco. *ecce aulem*.
 Edera, ellera. *hedera*.
 di edera. *hederaceus*.
 Edificare, val fabbricare. *edifico, struo, fabrico, fabricor*.
 Edificare d'intorno. *circumstruo*.
 Edificare in volto. *camero, as, fornico, as*.
 Edificatore, fabbricatore. *edificator, structor*.
 Edificio, fabbrica. *edificium*.
 Edile, che ha cura degli edifizj pubblici. *edilis*.
 Editto. *edictum*.
 Edizione, pubblicazione. *editio*.
 Educare. V. Alllevare.
 Educazione. *educatio, institutio*.
 Effeminatamente. *effeminatè, muliebriter*.
 Effeminatezza. *mollities animi*.
 Effeminato. *effeminatus, a, um*.
 Efferatezza. *ferocia, immanitas*.
 Efferato. *effervatus, immanis, ferus*.
 Effervescenza. *fervor*.
 Effetto. *res ipsa, effectus, us*.
 in effetto, in sostanza. *denique*.
 Effettivo. *efficiens, vis*.
 Effettivo, che è in effetto. *res ipsa salis*.
 Effettivamente. *res ipsa*.
 Effettrice. *effectrix*.
 Effettuare, mandare ad effetto. *efficere, exequi, perficere*.
 Efficace, che ha gran forza. *efficax*.
 Efficacemente, con effetto. *efficaciter*.
 Efficacia, virtù, forza. *vis, efficaciam*.
 Efficiente. *efficiens*.
 Effigiare, formare, figurare. *figuro, formam induco, exprimo*.
 Effigiato, *expressus, figuratus*.
 Effigie, forma, figura, immagine. *effigies, simulacrum, icon, iconis*.
 Effigie di rilievo. *effigies, o imago eminens, anaglypha, orum*.
 Effluo. *effluvium, effusio*.
 Efimera, o efimera, febbre d'un giorno, chiamata da alcuni *febris unius diei*.
 Egli, effo. *ille, is, hic*. Egli no, *illi, hi*.
 Egli stesso. *ipsemet*.
 Egli è desso. *ille ipse est*.
 Egregiamente. *egregie, optime, recte*.
 Egregio, scelto, eccellente. *egregius, eximius*.
 Egro, infermo. *eger, egrotus*.
 Eguale, e uguale. *equalis, æquabilis*.
 Eguagliata. *equalitas*.
 Egualemente, o ugualmente. *æque, æqualiter, pariter*.
 Eh, chi. V. Deh.
 Ehi significa egli ed effo. *ille, hic*.
 Eimè, esclama. *heu*.
 Elece. *ilex*. D'elece. *iliceus, iligneus, ilignus*.
 Elefante, animal noto. *elephas, elephantus*.
 Voce d' elefante, *barrisus*. Fare voce d' elefante. *barris, vis*. di elefante. *elephantinus*.
 Elegante, ornato di beltà, e grazia. *elegans*. non elegante, non ornato. *inelegans, inconditus, incomptus*.
 Elegantemente, con grazia. *elegantèr*.
 Eleganza. *elegantia*. Senza eleganza. *inelegans, is*.
 Eleggere, scegliere. *eligo, deligo*.

Elegia, verso di mestizia. *elegia*.
 Elemento, come aria, fuoco, acqua, e terra. *elementum*.
 Elemosina. *stips, stipis*. dimandare elemosina. *mendico, stipem peto*. far elemosina. *subvenire egentibus*.
 Elemosiniere, e elemosinario, che fa limosina. *beneficus, liberalis erga pauperes*.
 Elenco, catalogo. *catalogus*.
 Eletta, scelta. Vedi elezione qui sotto.
 Eletto, scelto. *electus, electus*.
 Eletto in collegio. *cooptatus, a, um, adscriptus*.
 Eletto, cioè creato. *designatus, a, um, o renuntiatus, a, um*.
 Elettore. *elector*.
 Elettro, ambr. *electrum*.
 Elettuario. *pharmacum ex electis rebus confectum*.
 Elevare, alzare. *extollo, eveho, erigo*.
 Elevato. *sublatus, evehus*.
 Elezione, scelta. *electus, electio*. far' elezione. *eligo, habere delectum*.
 Elezione significa volontà, e giudizio. *judicium*. Per elezione. *sponsa*.
 Elisirvite. *pharmacum vitale*.
 Elitropia, pietra di color verde. *heliotropium*.
 Ella, pronome. *ipsa, illa*.
 Elleboro, erba nota. *belleborus, helleborum*.
 Ellera. V. Edera.
 Elmetto, armatura del capo. *caffis, cassidis, galea, ea*.
 Elmetto col pennacchio. *cristata galea*. Chi ha l'elmetto in capo, *galeatus*.
 Eloquente. *eloquens, facundus, disertus*.
 Eloquentemente, con eloquenza. *facunde, diserte, eloquenter*.
 Eloquentissimo. *disertissimus*.
 Eloquenza, bel parlare. *eloquentia, facundia*. senza eloquenza. *indisertus*.
 Eloquenza perfetta. *absoluta, o summa eloquentia*.
 Elogio, composizione in lode o biasimo. *elogium*.
 Elsa, parte del manico della spada, *capulus, capulum gladii*.
 Embrice, tegola da coprire la casa. *imbrex, tegula*.
 Embrione, il parto avanti che abbia i debiti lineamenti. *fetus informis*.
 Emenda, correzione. *emendatio, correctio*.
 Emendare, correggere. *emendo, corrigo, tollo*. che non si può emendare. *inemendabilis*.
 Emendazione, correzione, *emendatio, correctio*.
 Emicrania. *dolor dimidii capitis*.
 Eminente, che soprafa. *eminens*.
 Eminente, cioè eccellente. *excellens, o præstans*.
 Eminenza. *eminentia*.
 Eminenza, cioè eccellenza. *præstantia, a, o excellentia, a*.
 Emiola, proporzione aritmetica. *proportio sesquialtera*.
 Emisfero, o emisfero. *hemisphaerium*.
 Emolo. *emulus, emulatur*.
 Emolumento, emolumentum, utilitas.
 Emorroide. *fluxus sanguinis*. Emorroidi, cioè le vene stesse emorroidali. *Ora venarum*.
 Empetigine, spezie di scabbia. *impetigo*.
 Empiamente. *impie, nefarie, scelerate*.
 Empiastro. *emplastrum, cataplasma*.
 Empiastro molitivo. *malagma*.
 Empiastrire. *cataplasma imponere*.
 Empietà. *scelus, vis, impium facinus*.
 Empio, crudele. *dirus, impius, crudelis, ferus*.
 Empire, o empierre. *impleo, refercio, infarcio, compleo*.
 Empireo. *Calum empyreum*.
 Empirico, sperimentale. *Empiricus*.
 Empirico fino alla gola. *ingurgitare se*.
 Empimento, *exploit, onis*.
 Empito, e impeto, val' assalto veemente. *impetus, impressio*.
 Empiuo. *impletus, plenus*.
 Emporio. *emporium*.
 Emulare. *emulor*.
 Emulatore. *emulator, emulus*.
 Emulazione. *emulatio*.
 Enargia. V. Energia.
 Encomio, lode. *præconium, laus*.
 Endecasilabo. *hendecasyllabum*.
 Endivia, erba nota. *inubus, e intubum*.
 Energia, o Enargia, efficacia. *vis, efficaciam, virtus*.
 Enfi. *significancia*.
 Enfiare. *tumefacio, inflo*.
 Enfiare, cioè, gonfiare. *tumefacere*.
 Enfiarsi, gonfiarsi, *tumeo, tumefco, intumefco, surgeo, surgefco*.
 Enfiato, gonfiato. *tumefactus, tumidus, inflatus, surgidus*.
 Enfiatura, enfiazione, gonfiatura. *tumor, inflatio*.
 Enigma, sentenza oclura. *ænigma, sis*.
 Enigmatico. *obscurus*.
 Enorme, senza ordine, e modo, *enormis, me*.
 Enormemente. *immodice, enormiter*.
 Enormità, enormezza. *flagitium, scelus, enormitas*.
 Entimema. *enthymema*.
 Entrambi. *ambo*.
 Entrare in qualche luogo. *ingredior, intro, introco*.
 Entrar con forza. *irumpo*.
 Entrare nella compagnia d'alcuno. *conferre se ad societatem alicujus*.
 Entrare in speranza. *in spem venire*.
 Entrare in pensiero, val pensare. *cogito*.
 D d d 2 Entra-

Entrare in grazia. *inire gratiam*.
 Entrare al principe. *adire Principem*.
 Entrar' in ragionamento. *incidere in sermonem*.
 Entrar' in possesso. *pedem ponere in possessionem*.
 Entrar' in possesso dell' eredità. *adire hereditatem, capere hereditatem*.
 Entrar nell' Ufficio. *inire Magistratum*.
 Entrata, cioè l'entrare. *ingressus, introitus, ingressio*.
 Entrata impetuosa. *irruptio*.
 Entrata della casa. *vestibulum, i, e primus aditus domus*.
 Entrata, per rendita, o entrata delle facoltà. *redditus, proventus, fructus, census*.
 Entratura, entramento. *aditus, introitus*.
 Entro, dentro. *intro, intra, intus*.
 Entro un' anno. *intra annum*.
 Entro venti giorni. *intra viginti dies*.
 Entro le mura. *intra muros*.
 Entro in casa. *intus in domo*.
 Entusiasmo, sollevamento di mente. *mentis alienatio, furor, astrum*.
 Eolo, Re de' Venti. *Eolus*.
 Epilessia, sorta di malattia. *morbus comitialis*.
 Epilogare, brevemente compendiare, brevisare.
 Epilogo. *in epitomen redactus*.
 Epilogo. *epitome, epilogus*.
 Epifodio. *digressio*.
 Epistola, lettera, che si scrive. *epistola, litterae, arum*.
 Epitoleta. *epistolium*.
 Epitaffio di sepoltura. *epitaphium, inscriptio sepulchri*.
 Epiteto. *appositum*.
 Epulone. *belluo, epulo*.
 Equale, e uguale. *aqualis, par*.
 Equilibrare. *libro*.
 Equilibrio, egualità di peso. *aequipondium, aequilibras, aequilibrium*.
 Equinoziale, quando la notte è uguale al dì. *aequinoctium*.
 Equità, cosa di ragione, e giustizia. *aequitas, aequum, equi*.
 Equivalente. *aqualis, aequivalens*.
 Equivalere. *aquivalere, aequipolles*.
 Equivocare, cioè ingannarsi. *falsi, decipi, errare, falsi similitudine rei*.
 Equivoquo, dubium. Equivoco, cioè errore. *error*.
 Erba. *herba, e*.
 di color d'erba. *herbeus, herbicus*.
 pertinente ad erba. *herbarius*.
 produr' erba. *herbifecio*.
 erbe da mangiare. *olus, oris, lachanum, i*.
 piazza d'erbe. *forum olitorium*.
 erbetta, erbicciuola. *herbula*.
 erbetta da mangiare. *olusculum*.
 erbolajo. *herbarius*.
 chi vende erbe. *oleum venditor*.
 erbofo, pien d'erba. *herbosus*.
 Erède. *heres, dis*.
 Erède inlieme. *coheres*.
 Erède generale. *heres ex affe*.
 Erède per la metà. *heres ex semisse, e heres ex parte dimidia*.
 Erède per due parti. *heres ex sextante*.
 Erède per tre parti. *heres ex quadrante*.
 per la terza parte. *ex triente*.
 Erède per quattro parti. *heres ex triente*.
 per la quarta parte. *ex quadrante*.
 Erède per cinque parti. *heres ex quincunce*.
 Erède per sette parti. *heres ex septunce*.
 Erède per otto parti. *heres ex besse*.
 Erède per nove parti. *heres ex dodrante*.
 Erède per dieci parti. *heres ex dextante*.
 Erède per undici parti. *heres ex decunce*.
 Erède per dodici parti V. Erède universale.
 Erède sollicito. *heres secundus*.
 Eredità. *hereditas*.
 Eredità paterna. *patrimonium*.
 privar d'eredità. V. *diferedare*.
 Ereditario. *hereditarius*.
 Eremita. *solitarius homo, solitudinis incolae*.
 Eremitico. *solitarius*.
 Erèmo, luogo deserto. *solitudo*.
 Erèzia. *heresis*.
 Erèsiarca. *baresiarcha*.
 Erèzione. *erectio*.
 Ergere. *erigo, attollo*.
 Ermo. *solitarius*.
 Ernia, sorta di malattia. *hernia*.
 Erniofo. *hernia laborans, herniosus*.
 Eroo, uomo illustre. *heros*.
 Eroico. *heroicus*.
 Erpicare, tritar coll' erpice la terra de' Campi lavorati. *ovo*.
 Erpice, strumento da tritare la terra, *crates, burpex, icis*.
 Errante, vagabondo. *erro, erronis, errabundus*.
 Errare andar' errando, e vagabondo. *erro, vagor*.
 Errare intorno. *oberro*.
 Errare la strada affatto. *tota via aberrare*.
 Errare, fallare. *erro, aberro, fallor*.
 Errare inavvertentemente. *labi per imprudentiam, errore labi*.
 Erratico. *errabundus, errans, erraticus*.
 Erroneamente. *per errorem*.
 Errore, fallo. *error, erratio, erratum*.
 Erto, luogo, che si va alzando, *clivus, arduus via, acclivitas*.

flare all' erta. *cauere sibi*.
 Erto, add. *cauere, arduus*.
 Erudire. *erudio*.
 Eruditamente. *erudite, docte*.
 Erudizione. *eruditio, doctrina*.
 Efacerbare, inasprire. *exacerbo, irrito, ad iracundiam prouoc*.
 Efagerare. *amplifico, exaggero*.
 Efagerazione. *exaggeratio*.
 Efalare, spirare, mandar fuori. *exhalo, expiro*.
 Efalare il vino, e l'ubbrichezza. *exhalare crapulum*.
 Efalazione. *exhalatio, vapor*.
 Efaltamento. *prouectio*.
 Efaltare. *extollere, efferre aliquem, laudibus in eum extollere*.
 Efamina. *inquisitio, examinatio*.
 Efaminare. *examine, expendo, perscruto, excusio*.
 Efaminare contro alcuno. *in aliquem inquirer*.
 Efaminare bene una cosa. *rem perpendere*.
 Efaminar la condizione d' alcuno. *excutare conditionem alicuius*.
 Efaminatore. *inquisitor*.
 Efangue. *exanguis, exanimis*.
 Efanimare. *exanimare*.
 Efasperare, provocare a fdegno. *exaspero, irrito*.
 Efasperazione. *irritatio*.
 Efalperato. *lascivus, irrixus, exacerbatus*.
 Efattamente. *accurate, diligenter, exacte*.
 Efattezza, cura, diligentia.
 Efatto. *diligens, accuratus, exactus*.
 Efattore. *questor, exactor, publicanus*.
 Efaudire. *exaudio*.
 Efaudito. *uosi compos factus*.
 Efaufo, *exausus*.
 Efazione. *exactio vestigalium*.
 Efca, cibo, vivanda. *esca, eibus*.
 Efca, materia d'accendere il fuoco. *fomes, fomis*.
 Efclamare. *exclamo*.
 Efclamazione. *exclamatio, onis*.
 Efcludere, ributtare, non voler ricevere. *excludo, rejicio*.
 Efcluso, cacciato fuori. *exclusus, rejectus*.
 Efcleranza di fiumi. *inundatio*.
 Efclufare, val' alligare per sua clufa. *excuso, causam offero*. Per accettar la clufa. *excuso, ueniam do*.
 Efclufarli. *caufor, aris*.
 Efclufazione, clufa. *excusatio, clufa*.
 Efclufazione legittima. *excusatio iusta*.
 Efclufazione pronta. *excusatio parata*.
 Efclufazione accettata. *excusatio admiffa*.
 Efclufabile, efclufando. *excrescibilis, deestabilis*.
 Efclerazione. *excretio*.
 Efcleratore. *excretor*.
 Efclerazione. *excretio*.
 Efcluire. *exequor, conficio, perficio, perago*.
 Efcluire l' officio, munus *exequi, fungi munere*.
 Efclempio, o efclemplo, *exemplum, exemplar, specimen*.
 Efclemplare, fuffant. efclemplo. *exemplar, exemplum, imago*.
 Efclemplare, ad. vale di buoni costumi. *integer, probus, innocens*.
 Efclemplarità di vita. *integritas uite, probitas, innocentia*.
 Efclemplamente, con efclemplarità. *integerrime*.
 Efclemplificare, addur' efclempli. *exempla offerre, exemplis illustrare*.
 Efclemplificato. *exemplis illustratus*.
 Efclemplificazione. *amplificatio per exempla*.
 Efclentare, far' efclente. *dare immunisatem, eximere*.
 Efclento, o efclente, franco. *immunis*.
 Efclenzione. *immunitas*.
 Efclequiale. *parentalis, funebria*.
 Efclequie. *funus, exequie, iusta funebria, parentalia*.
 Efclequire. V. *Efclequire*.
 Efclercitare. *exercio, exercitio*.
 Efclercitar l' officio del banchiero. *exercere argentiariam*.
 del barcaiuolo. *exercere nauiculariam*, e così dell' arte arti.
 Efclercitarsi in qualche cosa. *affuefcere alicui rei*.
 Efclercitato, ufato. *exercitatus*.
 non efclercitato. *inexercitatus*.
 Efclercitazione. *exercitatio*.
 Efclercito. *exercitus, us, copia, arum*.
 Efclercito a cavallo. *equitatus, us*.
 Efclercito a piedi. *peditatus*.
 Efclercito abbottinato. *exercitus rebellis*.
 Efclercito nuovo. *exercitus tyro*.
 Efclercito vecchio. *exercitus veteranus*.
 Efclercito per mare. *copia nauales*.
 Efclercito per terra. *copia terrestres*.
 Efclercito che marcha. *agmen, nis*.
 Efclercito in ordianza. *acies instructa*.
 Efclercizio, mestiere, arte. *ars, munus*.
 Efclercizio, cioè studio. *studium, exercitatio*.
 Efclire. *offero, promitto*.
 Efclibizione. *promissum, oblatio*.
 Efcligere. *exigo*.
 Efcliliare. *pellere in exilium*.
 Efclilio, bando. *exilium*.
 Efclir' in efclilio. *exulo*.
 andar' in efclilio. *in exilium proficisci, pelli*.
 Efclitare, cioè vendere. *uendo, distrabo*. per iftar dubbiofo, e dubitare. *hæfito*.
 Efclito, ufata. *exitus*. per vendita. *distractio*.
 Efcliziale, *exitialis, perniciosus*.
 Efclorbitante. *eximius, immodicus*.
 Efclordio, principio. *exordium, principium*.

E'ortare. *hortor, auctor sum, suadeo, cohortor*.
 Efortatorio. *suasorius, hortatorius*.
 Efortazione, conforto. *hortatio, hortatus, us, adhortatus*.
 Efofo. *exofus*.
 Efpediente, o fpediente. *utilis*. E' efpediente, *expedit, conuenit*.
 Efpedire, e fpedire. *expedio, conficio*.
 Efpeditamente. *expedito*.
 Efpedito, libero. *expeditus, liber, solutus, nulla re implicatus*.
 Efpedizione. *expeditio*.
 Efperienza, prova. *periculum, experientia*.
 Efperimentare, far prova. *experior, periclitor, periculum facio*.
 Efperimentato. *usu cognitus, probatus*.
 Efperimento. V. *Efperienza*.
 Efpero, stella della fera. *Hesperus*.
 Efpetto. *experto, peritus*.
 Efpettazione. *expectatio, spes*.
 Efpiare, purgare. *expio*.
 Efpirare. *exhalare, expirare*.
 Efpirazione. *expiratio, exhalatio*.
 Efplanare, dichiarare. *explano, explicio*.
 Efplacitamente. *non obscure, explicite, aperte, expresse*.
 Efploratore. *explorator*.
 Efporre, val dichiarare. *expono, explano*.
 Efpolitare. *interpret*.
 Efpolizione, *expositio, explanatio*.
 Efpolto, dichiarato. *expositus, explanatus*.
 Efpolto al Sole. *apricus*.
 Efpolto alle scorrerie. *excursionibus obnoxius*.
 luogo efpolto al vento. *locus ventosus, a, um*.
 Efpreffamente. V. *Efplacitamente*.
 Efpreffione, dimoftrazione. *indicium, demonstratio*.
 Efpreffione cortele. *amoris argumentum, vel significatio, humanitatis plena uerba*.
 Efpreffo, cioè manifefto. *manifestus, apertus*.
 Efprimere, profierire. *expromo, enuntio*.
 Efprimere con parole il tuo sentimento. *animi sensa, sensus intimos uerbis, oratione explicare*.
 Espugnare, vincere. *expugno, as, ui capio*.
 Espugnatore. *expugnator*.
 Espugnazione. *expugnatio*.
 Espuffione. *expuffio*.
 Espuffiuo. *expellens*.
 Efquistamente. *exquisite*.
 Efquifitezza. *praestantia, excellentia*.
 Efquifito, d'ultima perfezzione. *exquisitus*.
 Eftempio. E. Eftempio.
 Efienza. *natura, ratio*.
 Efenzialmente. *naturaliter, re ipsa*.
 Efenzialmente, cioè neccellariamente. *neccessario*.
 Efsequie. V. *Efclequie*.
 Efclercitare. V. *Efclercitare*.
 Efclercito. V. *Efclercito*.
 Efclere, cioè lo iftato. *status, conditio*.
 Efclere, uerbo. *sum*.
 Efclere d' accordo. *conuenire*.
 Efclere da più. *presto, ar*.
 Efclere diligente e curiofo. *stago*.
 Efclere debitor. *debio*.
 Efclere foldato d'alcuno. *metere sub aliquo*.
 Efclere dietro a qualche cosa. *moliri aliquid*.
 Efclere in bando. *exulare*.
 Efclere da qualche cosa. *esse aliquid*.
 Efclere da niente. *nullo numero esse*.
 Efclere fuori di fe. *mente captum esse, extra se esse*.
 Efclere in buona falute. *bene ualere*.
 Efclere in buon sentimento. *mente integra esse*.
 Efclere in officio o maeftrato. *magistratum gerere*.
 Efclere in fe iftato. *apud se esse, esse ius competentem*.
 Efclere ingiuriato. *injurya affici*.
 Efclere indebitato. *ere alieno premi*.
 Efclere irrefoluto. *pendere animi, o animis*.
 Efclere lontano. *longe abesse*.
 Efclere in pregiudizio. *fraudis esse*.
 Efclere il medefimo nella prospera, e auerfa fortuna. *eundem animum in aduersa, & secundam fortuna retinere; Eundem esse in aduersis & prosperis rebus*.
 Efclere ricco, e potente. *opibus & potentia florere*.
 Efclere utile alla Repubblica. e *Republica esse*.
 Efclere potente in arme. *uolare armis*.
 Efclio. *ipse, hic, is*.
 Efclia. *ipsa*.
 Efclafi. *mentis alienatio*.
 Efclatico per iftupore. *stupefactus, admiratione defixus*.
 Efclendere. *extendo, explicio, dilato*.
 Efclendersi troppo in parlare. *progredi longius oratione, quam par fit*.
 Efclenuare, imnuire. *extenuo, diminuo*.
 Efclenuato. *macer, gracilis*.
 Efclenuazione. *macies*.
 Efclermiare. *extermio*.
 Efclermio. *excidium*.
 Efclernamente. *extrinsecus*.
 Efclermare. V. *Stmare*.
 Efclermazione. *existimatio, iudicium, sententia, opinio*.
 Efclermo de' beni. *census honorum*.
 Efclinguere, fpegnere. *extinguo, restringuo*.
 Efclinto. *mortuus, extinctus*.
 Efclirpare, fcluellere. *exirpo, eradico, euello*.
 Efcliuo, di efclate. *effluus*.
 Efcliranco, fclerfiero. *exterus, extraneus, peregrinus, hospes*.
 Efclirrare. *extraho, educo*.

Estratto, breve d'un' opera. *epitoma, compendium*.
 Estremità. *extremities, extremum*.
 Estremità d'una veste, l'orlo. *ora, e, fimbria, e*.
 Estremo, ultimo. *ultimus, extremus, postremus*.
 Estrinsecò, di fuori. *extrinsecus*.
 Estro, animale più grande dell'ape. *æstrus, asilus*.
 Efulè. *exul, extorris*.
 Efulsare. *caulto, goshio*.
 Età, etade. *etas, ævum*.
 di età di quarant'anni. *annos natus quadraginta*.
 di lunga età. *longævus*.
 Età piccola, età tenera. *etatura*.
 Età di fanciulli. *infantia*.
 di molta età. *grandævus, senio gravis, annosus*.
 d'una istessa età. *cœvus, æquævus, equalis*.
 Età di due anni. *bimatus, us*.
 Età fanciullesca. *infantia, prima etas*.
 Età puerile. *pueritia, e, etas puerilis*.
 Età giovanile. *adolescencia, e, juvena, e, juvenus, utis, etas juvenilis*.
 Età virile. *virilitas, etas constans, etas firma, etas firmata, & confirmata*.
 Età matura. *etas constans, etas firmata, etas matura, etas provecchia*.
 Età senile. *senectus, us, senecta, e, senium, ii*.
 Età decrepita. *etas extrema, etas confecta, etas decrepita*.
 Età, che s'accosta alla vecchiezza. *etas ingravescens*.
 Età passata. *etas acta*.
 Eternamente, o eternamente, in eterno. *eternum, perpetuo*.
 Eternare. *immortalisasi commendo, vel trado*.
 Eternità, perpetuità. *perennitas, æternitas*.
 Eterno, immortale, perpetuo. *eternus, perennis, immortalis, sempiternus*.
 Etica, scienza di costumi. *moralis scientia*.
 Etica, malattia incurabile. *phthisis*.
 Etico. *phthisis laborans*.
 Etna, Mongibello. *Ætna*.
 Evacuare, voce latina, vale vuotare. *evacuare, exbauire*.
 Evacuare, cioè andar del corpo. *alvum dejicere, ventrem exonerare*.
 Evangelio, buona nova. *evangelium*.
 Evangelista. *Evangelista*.
 Evaporamento. *evaporatio*.
 Evaporare. *exhalare*.
 Evaporazione. *evaporatio, onis, exhalatio, onis*.
 Eufrate. *Euphrates*. Fiume dell'Asia.
 Evidente, manifesto. *evidens, perspicuus, dilucidus, clarus, manifestus*.
 Evidentemente. *evidenter, plane, aperte, dilucide, clare*.
 Evidenza. *perspicuitas, sis, evidentia, e*.
 Evidenza del fatto. *evidentia rei*.
 Eunucco, castrato. *eunuchus, chi*.
 Europa, una delle quattro parti del Mondo. *Europa, e*.
 Euro, Vento, che spirava da Oriente. *Eurus*.
 Eziandio, val' ancora. *etiam*.
 Eziandio che, o se. *etiamsi, quamvis*.

F

Fabbrica, edificio. *fabrica, edificatio, constructio*.
 Fabbricare, edificare. *edifico, fabricor, fabricator, opifex*.
 Fabbricare. *fabricator, opifex*.
 Fabbriè, cosa pertinente al fabbro. *fabrilis, le*.
 Fabbro. *faber, bri, opifex, artifex*.
 Fa bisogno. *oportet, opus est*.
 Faccenda. *negotium*.
 dar faccenda, dar da fare. *facessere negotium*.
 ser faccenda, dicevi ad uomo, che da per tutto s'ingruga. *ardelio*.
 Faccendiere, faccenduto. *negotiosus, negotii plenus, ardelio*.
 Faccenduola, o faccenduzza. *negotiolum*.
 Facchineria. *gravis labor*.
 Facchino, portatore. *bayulus, gerulus*.
 Faccia, viso, volto. *vultus, facies, os, oris*.
 uomo senza faccia, senza vergogna. *impudens*.
 a faccia a faccia. *coram*.
 Faccia bollata. *facies inscripta, notis inusta*.
 Faccia bella. *facies liberalis, pulchra, formosa*.
 Faccia allegra. *vultus hilaris*.
 Faccia brutta. *facies deformis, o deformata*.
 Faccia conforme all' animo. *vultus animi imago, aut index*.
 Faccia spaventevole. *facies horribilis, vel horrenda, vultus formidabilis*.
 chi muta faccia. *versipellis, is*.
 Facciata della carta. *pagina, e, frons, sis*.
 Face, val torchio. *teda, e, fax, atis*.
 Facella, il diminutivo di face. *facula*.
 Faceto, piacevole. *facetus, urbanus*.
 non faceto. *infacetus, inurbanus*.
 Facezia. *facetia, jocus, sales*.
 Facezia da ridere. *res ridicula*.
 pieno di facezie. *salubus plenus*.
 Facile, agevole. *facilis, le*.
 Facilità, agevolezza. *facilitas*.
 Facilitare. *facilius reddere*.
 Facilmente, agevolmente. *facile, nullo negotio, sine labore*.
 Facimento. *opus, officium*.
 Facimolo, malia. *veneficium*.

Facinoroso. *sceleratus, sceleratus*.
 Facitore. *opifex*.
 Facoltà. V. Facultà.
 Facondamente, con eleganza. *facunde, diserte*.
 Facondia, eloquenza. *facundia, dicendi copia*.
 Facondo, chi parla bene. *facundus, disertus*.
 Facultà, facultas, aris.
 Facultà, per roba. *res, res familiaris, bona fortuna*.
 Facultoso. *dives, locuples*.
 Faggio, arbore noto. *fagus*.
 di faggio. *fageus, fagineus, faginus*.
 Fagianò. *phasianus, i, gallus phasianus, alpes phasidis*.
 Fagiuolo, legume. *phaselus, phascolus*.
 Fagotto, fardelletto. *farcina, farcinula, far fagotto, vasa colligere*.
 Faina, animale simile alla donnola. *mares, is*.
 Faino, o toino, gatto. *felis, is*.
 Falange, *phalangis*.
 Falce, strumento da segare. *falx, alcis*.
 Falce da segar le biade. *falx messoria*.
 Falce da segar il fieno. *falx fanaria*.
 Falce da potare arbori. *falx arboraria*.
 Falce da potar viti. *falx vineatica, vinitoria*.
 Falce da tagliar boschi. *falx sylvatica*.
 Falce da villa. *falx rustica*.
 Facitor di falce. *falcarius, falcium faber*.
 Falchetto, picciola falce. *falcula, falcicula*.
 Falcata, colpo di falce. *falcis ictus*.
 Falciatore, mietitore. *messor, oris*.
 Falciatore di fieno. *fœnifector, fœnifeca*.
 Falcione, ronca. *Harpe, es*.
 Falcone, uccello di rapina. *accipiter, eris*.
 Falconiere. *accipitris custos*.
 Faida, vale lembo. *lacinia*.
 Faldistorio. *cathedra, sedes*.
 Falegname, artefice che lavora di legname. *lignarius faber*.
 Fallace. *fallax, acis*.
 Fallacemente. *dolose, fraudulentè*.
 Fallacia, inganno. *fallacia, fraus, falsimonium*.
 voce di Plauto.
 Fallare, errare, e mancare. *erro, pecco, labor*.
 Fallare per imprudenza. *labi imprudentia*.
 Fallibile, fallace, *fallax*.
 Fallimento per lo mancamento de' danari. *decoctio, fidei amissio*.
 Fallire, o fallare. *fallor, erro, pecco*.
 Fallire in danari. *decoquo, fidem violo, aut amitto*.
 Fallito in danari. *decoctor, qui fidem amisit*.
 Fallo, errore. *crimen, peccatum, erratum*.
 senza fallo, senza dubbio. *sine dubio, sine controversia*.
 Falò, fuoco che si fa per segno d'allegrezza. *festus ignis*.
 Falotico, fantastico. *amens*.
 Falsamente. *falso, false*.
 Falsare, contraffare. *depravo, adultero, suco, corrupto*.
 Falsario. *falsarius, falsificus*.
 Falsificare, vale l'istesso, che falsare.
 Falsificare il testamento. *supponere, o adulterare testamentum*.
 Falsificato. *adulterinus, a, um*.
 Falsificatore del testamento. *testamentarius, ii*.
 Falsificazione del testamento. *subicctio testamenti*.
 Falsità, ciò che non si dee credere. *falsitas mentis*.
 Falso, val bugiardo. *falsus, fallax, vanus, mendax*.
 Falso, per cosa falsa. *falsum, mendacium, alienum, aus abhorrens a vero*.
 Falso, cioè falsificato. *adulterinus, vitiosus, corruptus*.
 Fama, grido, nuova di qualche cosa. *fama, rumor*.
 Fama incerta. *rumor incertus, rumor sine auctore*.
 sparger fama. *rumorem dissipare*.
 Fama, nome, riputazione. *fama, existimatio, celebratas, amplitudo nominis*.
 Fama buona. *fama præclara, optima existimatio*.
 Aver buona fama. *bene audire*.
 Fama cattiva, mala fama. *malus odor*.
 Aver cattiva fama. *male audire*.
 Fame, appetito, e voglia di mangiare. *fames, esuriens, esuriens*.
 Aver fame, e voglia di mangiare. *esurio, is*.
 Fame, cioè carestia. *annone caritas*.
 Famelico. *esuriens, famelicus*.
 Famiglia, o famiglia. *familia*.
 Famiglia onorata, nobile. *Familia illustris, clara, nobilis, &c*.
 Nato di famiglia onorata. *Honesto, vel summo loco natus, claris parentibus natus, summo splendore familia qui est*.
 Famiglia, cioè fervente. *servitia*.
 Familiare, di casa. *familiaris, domesticus, intimus*.
 Familiaccio, fervitore da strapazzo, guattero. *mediastinus, servus vilior*.
 Famiglio, tante, fervitore. *famulus, servus*.
 Famiglio della corte. *viator*.
 Famiglio, che accompagna il padrone. *assicia, e, & pedisequus, i*.
 Famiglio sopra la maerizia. *servus a supellectili*.
 Famiglio sopra le veti. *servus a vestibus*.
 E così si dica degli altri nomi, a' quali va congiunto questo vocabolo.
 Famiglio nato in casa. *verna, e, vernaculus, i*.
 Familiare, vale l'istesso, che domestico. *domesticus, familiaris*.

Familiarità, domestichezza. *familiaritas, consuetudo*.
 Familiaramente, domesticamente. *familiariter*.
 Famofamente, con fama, pubblicamente. *palam, publice*.
 Famosità. *celebritas*.
 Famoso, onorato, di gran fama. *clarus, illustris, celebris, vel celeberr, nobilis*.
 Fanale. *fax, laterna*.
 Fanciulla, putta. *puella*.
 Fanciullaggine. *puerilitas, puerilis ludus*.
 Fanciullamente. *pueriliter*.
 Fanciullecco, cosa da fanciullo. *puerilis, & le*.
 Fanciulletto, fanciullino. *pusio, pullus*.
 Fanciullezza. *pueritia, putrilitas*.
 Fanciullo, putto. *puer*.
 Fanciullo, puttino. *pusio, puellus*.
 Fandonia, bugia. *fabula, commentum*.
 Fango, luto. *cenum, limus, lutum*.
 Di fango. *lutus, a, um*.
 Infangato. *lutulentus*.
 Senza fango. *illimis*.
 Fangoso. *cenosus, lutosus*.
 Infangare. *cenofecare*.
 Fantaccino. *miles gregarius*.
 Fantasia, potenza immaginativa dell'anima. *animi vis*.
 Fantasia, per opinione, pensiero, intenzione. *mens, animus, opinio*.
 Fantasma, visione. *visio, visum, i*.
 Fantastificare. *animo agitare, volvere, cogitare*.
 Fantastico, bizzarro. *cerebrosus*.
 Fantastico, cioè finto, immaginario. *commentitious*.
 Fantastico, cioè stravagante. *morosus, difficultis*.
 Fante, fervitore. *servus*.
 Fante a piè, soldato a piè. *pedes, peditis*.
 Fanteria. *peditatus, pedites*.
 Fantecca, fante, ferva. *ancilla, famula, serva*.
 Fanticella. *ancillula*.
 Fantoccio, bamboccio. *pusio*.
 Fantolino. *infans*.
 Fardello. *farcina*.
 Fardelletto, diminutivo. *farcinula*.
 Fare, verbo. *facio, officio, ago*.
 Fare abito. *assuecere*.
 Fare accoglienza. *humaniter excipere*.
 Fare accordo. *convenire*.
 Fare alto, fermarsi. *consistere, immorari*.
 Fare alto, e basso. *summum habere imperium*.
 Fare breccia. *oppidum, urbem ruinis pascere*.
 Fare buona ciera, val trattar amorevolmente alcuno. *benigne aliquem excipere*.
 Fare capace alcuno di qualche cosa. *aliquid alicui persuadere*.
 Fare caso. *estimo, magni facio, non negligo*.
 Fare cittadino. *Civitate donare*.
 Fare collezione. V. collazione.
 Fare compagnia. *se adungere socium, comitari*.
 Far' aguati. *insidiosus, insidias paro, struo, facio*.
 Far' alle coltellate. *digladior*.
 Fare a senno d'alcuno, far' a volontà d' altri. *morem gerere, obtemperare, obsequi alicui*.
 Far' alle braccia. *luctor*.
 Far' aspettare alcuno. *remorari aliquem*.
 Far' a chi più può tarli servizi. *beneficis certare*.
 Far' fede, testimoniare. *testari, testimonium dare*.
 Far nido, annidarsi. *nidificare, nidum construere*.
 Far sembrante, far vista, fingere. *simulare, fingere*.
 Far noja, annojare. *molestia afficere*.
 Far menzione, mentovate. *mentionem facere, commemorare*.
 Far luogo. *cedere, locum dare*.
 Far fedeltà, cioè giurarla. *iuramento fidem suam obstringere*.
 Far telta, unirsi unitamente contra' il nemico. *contra hostem in unum convenire, obfistere*.
 Far battaglia. *pugnare, conficere*.
 Far bene, far beneficio. *beneficere*.
 Far piacere, far cosa grata. *gratum facere, gratificari*.
 Far brindisi. *propinsare*.
 Far broglio, e pratica per aver' un Magistrato. *prehenso, & presso*.
 Far buon partito. *proponere honestam conditionem*.
 Far buon per alcuno, cioè promettere. *spondere nomine alicuius*.
 Far carezze. *blandiri*.
 Far complimenti. V. complire.
 Far danno. *inferre damnum, nocere*.
 Far differenza delle persone. *habere hominum delictum*.
 Fare una casa. *edificare domum*.
 Far faccende. *negotiarum*.
 Far frutto, e profitto. *proficere, progressum facere*.
 Far guerra. *gerere bellum*.
 Far il callo. *calleo, occalleo, occalleo, callum obduco*.
 Far' il pane. *panem facere*.
 Far' il tranfito, o star in tranfito. *agere animam*.
 Far l'ambasciata. *obire legationem*.
 Fare la gatta morta, fingere di non vedere. *conivere, dissimulare*.
 Far la credenza. *præsumere*.
 Far' un orazione. *habere orationem*.
 Far mal contento alcuno. *male aliquem tractare*.
 Far parte. *impetiri, participem facere, communicare cum aliquo*.
 Far pasti. *convivari*.
 Far paura. *terre, metum incutere*.

Far ragioni, e conti. *rationari*.
 Far scoppio, cioè scoppiare. *crepare*.
 Far servizi ad alcuno. *conferre in aliquem beneficia, gratificari*.
 Far venire la stizza. *movere stomachum, irritare*.
 Far vita aspra. *duram vitam vivere, ducere*.
 Far vita d'eremita. *solitariam vitam vivere, sibi vivere*.
 Far' armata navale. *edificare classem*.
 Far banchetto. *convivium parare*.
 Far beffi. *irridere, negligere*.
 Far botta. *scopum attingere*.
 Far burle. *deludere, eludere, illudere*.
 Far compagnia. *inire societatem*.
 Far cambio. *permutare*.
 Far copia. *exscribere, transcribere*.
 Far la rassegna dell' esercizio. *recensere copias*.
 Far cerna, o cernida. *habere delectum*.
 Far cortesia. *liberaliter tractare*.
 Far cuore. *animos addere, erigere animum*.
 Far buon fuoco. *usi camino luculentum*.
 Far danari. *coagere, o coacturare pecuniam, conficere pecuniam*.
 Far debiti. *contrahere es alienum*.
 Far di berretta. *capus alicui aperire, assurgere*.
 Far confeglio. *habere Sensum*.
 Far dieta. *habere comissa, ovvero conventum*.
 Far fatica. *laborare*.
 Far difesa. *se suari, defendere*.
 Far fermar il cavallo, o cocchio. *sustinere equum, & currum*.
 Far dimora. *morari, cunctari*.
 Far dimostrazione. *edere significationem, e per castigare, edere exemplum*.
 Far d'occhio. *annuere*.
 Far discortesia. *tractare illiberaliter*.
 Far contrappunto. *vocem intorquere, o inflectere, concentum facere*.
 Far la barba. *sondere barbam*.
 Far la mostra. *lustrare exercitum*.
 Far musica. *modos, o concentum edere*.
 Far nozze. *celebrare nuptias*.
 Far roba. *rem familiarem augere, operi parare*.
 Far gente, o soldati. *exercitum conscribere, comparare copias*.
 Far l' esequio. *iusta facere, parentare, parentalia persolvere, celebrare funus*.
 Far ridere. *movere, o commovere, o concitare risum*.
 Far segno. *dare, vel edere signum*.
 Far testamento. *facere, o condere testamentum*.
 Far' uccisione. *cadere, occidere, interficere, eadem facere*.
 Far sacrificio. *facere sacrum, facere rem divina*.
 Fare scaramuccia. *levis certamen committere*.
 Far trincee. *erigere munitionem, vallare aggerem, vallo, fossa munire*.
 Far' il sordo. *surdum se simulare*.
 Far spese scarse. *parcum sumpsum facere, o praeberere*.
 Far voto. *votum nuncupare, votare*.
 Far torto. *injuriam facere, afficere injuria, afficere contumelia*.
 Fare l' ubbidienza. *facere imperata, iussa facere, o exequi, parere, obtemperare*.
 Far fatto d'arme. *committere praelium, o pugnam*.
 Far festa. *agere diem festum*.
 Far romore. *turbas excitare*.
 Far giornata, configere, manus conferere, signa conferre.
 Far vela. *dare vela, navigare*.
 Farfi, cioè divenire. *feri, evadere*.
 Farfi di. Vedi farfi giorno.
 Farfi frate. *se Deo in religionem dicare*.
 Farfi confienza. *scrupulum sibi insicere*.
 Farfi temere. *terrorem injicere, incutere*.
 Farfi giorno. *lucrescere, illucrescere*.
 Farfi notte, o sera. *advesperascere*.
 Farfi ricco. *ditescere*.
 Farfi nome. *nomen adipisci, nominis celebritatem sibi parare*.
 Farfi scrivere per soldato. *dare nomen*.
 Farfi venir fame passeggiando. *famen ambulando obsonare*.
 Faretra, turcasso, e carcaffo da frecce. *pharetra*.
 Faretrato, fornito di carcaffo. *pharetratus*.
 Farfalla, vermicello alato. *papilio*.
 Farina. *farina, e. Fatto di farina. farinaceus, a, um*.
 Farina di fave. *lomentum*.
 Farinaccio, dado segnato da una sola faccia. *salus*.
 Farinata, polenta. *polenta*.
 Farinata d'orzo. *psisana*.
 Farinello, sicario. *ficarius*.
 Farneticare, vacillare colla mente. *insanire, fuvare, delirare*.
 Farnetico. *phreneticus, insanus*.
 Faro, torre de' porti. *pharus*.
 Farro, biada. *far, faris*.
 Farfa, narrazione piacevole. *acroama jucundum*.
 Farfetto, giubbone, camiciuola. *segulum*.
 Faccia, lista, che si mette attorno le vesti. *limbus*.
 Falcia da fanciullo, o da capo. *fascia*.
 Falcia, con la quale le donne li legano le mammelle. *mammillare, vis*.
 Fa'cetto, falcettino. *fasciculus*.
 Falciare, o infalcicare. *fasciare, fascias obducere*.
 Falciato, infalcicato. *fasciatus, fascias obvolutus*.
 Falcina. *fasciulus lignorum*.
 Fascinazione, malia. *fascinum*.

Falcio di più cose legate insieme. *fascis, is*.
 Falcio di spighe. *merges, mergitis*.
 Falcuola. *fasciola*.
 Fastidioso, difficile. *morosus, importunus, molestus*.
 Fastidiosamente. *fastidiosse, morose*.
 Fastidiofetto. *submorosus*.
 Fastidire, dar fastidio. *fastio*.
 Fastidiare, ed infastidiare, dar fastidio. *afficere molestia, afficere fastidio, afferre molestiam, molestum esse*.
 aver in fastidio. *fastidio, is*.
 Fastidio, noia. *fastidium, molestia, nausea*.
 Fastigio, parola latina, val sommità, e cima. *fastigium, culmen*.
 Fausto. *superbia, arrogantia*.
 Fastoso. *superbus, arrogantis*.
 Fata, maga. *faga*.
 Fatale. *fatalis*.
 Fatalità. *fatum*.
 Fatalmente. *fataliter*.
 Fatato, invulnerabile per incanto. *incantatus*.
 Fatatura. *incantamentum*.
 Fatica, travaglio. *labor, oris*.
 Fatica dell' animo. *animi contentio*.
 Fatica del corpo. *labor corporis*.
 Fatica del corpo travagliosa. *arumna, e*.
 Faticare, o affaticarsi, travagliare. *laboro, nitro, conor, ec*.
 Faticare attiv. stancare, travagliare. *fatigo, divexo, defatigo, lassio, ss*.
 Faticato. *defessus, lassatus*.
 Fatichevole. *laboriosus*.
 Faticosamente. *laboriose*.
 Faticoso. *laboriosus*.
 Fato, destino. *fatum, necessitas*.
 Fatta, vale specie, o loggia. *genus*. Di tal fatta. *hujus generis, hujusmodi*.
 Fattamente, con la particella *si*, val in tal modo. *adeo, ita*.
 Fattezza, disposizione della persona. *forma, effigies, species, habitus, conformatio corporis*.
 Fatti, imprese. *facinora, res geste, gesta*. I tuoi onorati fatti. *Tua praecleara facta, tuae res geste, ea, que edidisti, laudabilia facinora*.
 Fattibello, liscio. *fucus, ci, cerussa*.
 Fatticcio, ben tornato. *formosus, homo quadrato corpore, aut bene habitus*.
 Fattivo. *efficientis*.
 Fatto, participio. *factus, actus, gestus*. Mezzo fatto. *semifactus*.
 Fatto, nome, cioè cosa fatta. *factum, i, facinus, oris*.
 Fatto d'armi. *praelium, pugna, certamen*.
 Far fatto d'arme. *configo*.
 Fattore, chi fa faccende d'altri. *procurator*.
 Fattor di Mercatante. *institor*.
 Fattore di villa. *villitius*.
 Fattore, autore, fondatore. *conditor, auctor, effector, opifex*.
 Fattoria. *administratio, villicatio*.
 Fattuchiera, strega. *venefica, faga*.
 Fattuchieria. *veneficium*.
 Fattura, facitura. *opificium, labor, opera, opus*. mercede della fattura, o manifattura. *manupretium*.
 Fattura, stregoneria. *fascinatio, fascinum, veneficium*.
 Fava, legume notissimo. *fabas*.
 Fava picciola. *fabula*.
 Fava franta. *fabas fressis*.
 Fava bollita con le gucchie. *conebis, dis*. il nero della fava. *hilum*.
 Favata, cioè torta di lava. *fabaccia, e*.
 Fauci, fovee. *fauces*.
 Favella. *fermo, locutio*.
 perder la favella. *obmutesco*.
 Favellare, parlare, ragionare. *loqui, alloqui*.
 Favellatore. *orator, locutor*.
 Favilla, scintilla. *scintilla, e*.
 Favilletta, o favilluzza. *scintillula*.
 Favola. *fabula*.
 Favoleggiare, dir favole, *fabulari*.
 Favolone, favoleggiatore. *fabulator, fabularum commentor*.
 Favolosamente. *fabulose*.
 Favoloso. *fabulosus, commentitius*.
 Favoluzza, tavoletta. *fabella*.
 Favorabile, cosa, che porta favore. *favorabilis, propitiis, secundus*.
 Favorabilmente, o favorevolmente. *favorabiliter*.
 Favore. *favor, gratia, studium*.
 Favorevole. *propitiis, secundus*.
 Favorite, o favoreggiare, *favco, studeo*.
 Favorire col voto, dar la voce, o balla in favore. *suffragor, aris*.
 Favorire l' opinione d'alcuno. *favere sententiae alicujus*.
 Favorito appreso alcuno. *gratiosus, valens gratia apud aliquem, amicus*.
 Favoscello, erba. *chelidonium minus*.
 Fautore, chi favorisce. *fautor, suffragator*.
 Fautrice. *fautrix*.
 Fazione, fetta. *factio, secta*.
 Faziofo. *factiosus*.
 Fazzoletto. *linetolum, sudavium, mucinium*.
 Febbrajo, uno de' dodici mesi. *Februarius*.
 Febbre. *febris*.
 Febbre continua. *febris assidua, febris continuus, febris continuata, & febris continens*.

Febbre cotidiana. *febris quotidiana*.
 Febbre terzana. *tertiana*. Così *quartana*, ec.
 Febbre, che viene a certi giorni. *febris certis circibus*.
 Febbre, che non serva ordine. *febris vaga*.
 Febbre intermittente. *febris intermissis*.
 Febbre d'un giorno. *febris unius diei*.
 Febbre acuta. *febris acuta*.
 Febbre lenta. *febris remissa*.
 Febbre etica. *phobis*.
 Febbre pestilente. *febris pestilens*.
 Febbre maligna. V. febbre pestilente.
 patir di febbre. *febriciso, febris angor, laborum febris*.
 cacciar la febbre. *abigere febrim*.
 Febbretta. *febricula*.
 Feccia, lordura, bruttura, *fax, fecis, sordes, is, simus, i*.
 pieno di feccia. *faculentus*.
 levar la feccia. *desexo, as*.
 Feccia dell' ooglio. *amura, fax olei*.
 Feccia del vino. *foves vini, floces, um*.
 Feccia del popolo, cioè gentaglia. *fax populi*.
 Feccioso, lordo, brutto. *inquinatus, sordidus, faculentus*.
 Fecondamente. *facunde*.
 Fecondare, rendere fertile. *facundo, ar*.
 Fecondità, abbondanza, fertilità. *facunditas, fertilitas*.
 Fecondo, fertile, abbondante. *facundus, uber, fertis*.
 Fede, fe, fidanza. *fides*. Fallare la fede, *fidem fallere*. Mantener la fede. *fidem prestare*. senza fede. *inhedelis, perfidus, infidus*. alla fe, affè mia, per mia tede. *Medius fidius, ita me Deus amet*.
 Fedecommeso. *fidicommissum*.
 Fedecommettere. *Fidecommittere*.
 Fedele, costante in fede. *fidelis, fidus*. Animo fedele. *animus fidelis*.
 Fedelmente. *fideliter*.
 Fedeltà, fede, lealtà. *fideltas, fides*.
 Fegatello. *secusculum*.
 Fegato. *secur, oris*.
 Fegatofe, che ha dolore di fegato. *hepaticus*.
 Felce, erba. *filix*.
 Felice, avventurato. *felix, fortunatus, beatus*.
 Felicemente, avventurosamente. *felicitate, fortunata, prospere*.
 Felicità, prosperità. *felicitas*.
 Felicitare, prosperare, condurre a buon porto. *fortunato, prospero, beo*.
 Fello, perverso. *perfidus, improbus*.
 Fellone, il medesimo che fello. *peffimus, perfidiosus*.
 Fellonia. *perfidia, scelus, flagitium*.
 Felpa. *Pannus sericus villosus*.
 Feltro, panno di lana compressa. *coactile, is*.
 Feltrare, colare. *colo, as, percolo, as*.
 Feltrato. *colatus, percolatus*. Per tatto a guida di feltro. *coactilis*.
 Feluca. V. Filuca.
 Femmina, donna. *femina, mulier*.
 cosa da femmina. *mulieris, e*.
 Femmina maritata. *materfamilias*.
 Femmina di parto. *puerpera*.
 Femminella, donnicciuola. *muliercula, famella*.
 Femminile. *femineus, muliebris*.
 Femminilmente. *muliebriter, effeminata*.
 Fendere, dividere. *findo, sciando, proficundo*.
 che si pud fendere, o facile da fendere. *scissilis, & scissile*.
 Fendere per mezzo. *interficendo*.
 Fenice, uccello solo noto per fama. *phenix, eis*.
 Fenile, luogo da fieno. *fanius, is*.
 Ferace. *ferax, fertilis*.
 Ferale, lanterna. *fax, laterna*.
 Feria, vacanza, giorni feriali. *feria, arum*.
 Feriale, ordinario. *vulgaris*. Giorno feriale. *profestus dies*.
 Far ferie, cessar dallo studio. *ferior, aris*.
 Feriata. *clathrus, clathrum, tranjenna*.
 Ferire. *ferio, feris, faucio, confaucio, vulnere, convulnere, sic, icis*.
 Ferita, piaga. *vulnus, plaga*.
 Ferita davanti. *vulnus adversum*.
 Ferita di dietro. *vulnus aversum*.
 Ferita, sierrezza. *feritas, crudelitas, immanitas*.
 Ferito, val impiagato. *sauciatas, saucus, vulneratus*. Non ferito. *invulneratus*.
 Feritore. *percussor, vulnerator*.
 Fermente, costantemente. *ferme, firmiter*.
 Fermente, per certamente, *usque, certe, certo*.
 Fermare, stabilire, confermare. *fermo, obfirmo, confirmo, stabilio*.
 Fermare il piede. *figere pedem*.
 Fermar' il cavallo. *sustinere equum*. Così il cocchio. *currum*.
 Fermar la speranza. *ponere, o collocare spem*.
 Fermarsi. *confisso, infisso, immoror*.
 Fermarsi dal corso. *desistere a cursu*. Così dalla lite. *a causa*.
 Fermarsi nel suo proponimento. *permanere in sententia*.
 Fermarsi all' ombra. *confidere in umbra*. Così in riposo. *in otio*.
 Fermarsi nel mezzo della strada. *subsistere in ipsa via*.
 Fermarsi in qualche luogo. *confidere in aliquo loco*,

loco, *alicubi manere, morari*.
 Fermarsi nella memoria. *herere in memoria*.
 Fermentare. *fermento*.
 Fermento. *fermentum*.
 Fermezza, stabilità. *firmitas, stabilitas, firmitas, firmitudo, robur*.
 Fermo, stabile. *firmus, stabilis, solidus, constans*.
 Feroce, fiero, vivace. *ferox, ferus*.
 alquanto feroce. *feroculus*.
 Feroceamente, fieramente. *ferociter*.
 Ferocità, ferocezza. *ferocitas, feritas, ferocia*.
 Ferrajo. *faber ferrarius*.
 Ferrajolo. *penula, a*.
 Ferramenti. *ferramenta, orum*.
 Ferramenti di villa. *ferramenta rustica, o agrestia*.
 Ferrana, mezzoglio di biade. *ferrago*.
 Ferrare. *ferro munire, ferrum inducere*.
 Ferrar cavalli. *calcicare*.
 Ferrata di finestra. *V. ferata*.
 Ferrato. *ferratus, ferro munitus*.
 Ferrato in punta. *praeferatus*.
 Ferravecchio. *ferustarius, scruta vendens*, Far il ferravecchio. *ferustarium exercere*.
 Ferrigno, di color di ferro. *ferugineus*.
 Ferro, metallo notissimo. *ferrum, vi*.
 Ferro, acciaio. *chalybs, bis*.
 Ferro infocato. *ferrum candens*.
 Ferro da piedi, ceppo. *pedica, e, compes, edis, fem, g*.
 Ferro da cavallo. *solea ferrea, calceus equi*.
 Ferro da incresparsi i capelli. *calamistrum*.
 Ferro da conciar il cuoio. *scalprum*.
 Ferro da tagliar i libri. *scalprum librarium*.
 Ferro da marcare. *cauterium, ii*.
 Ferro della fetta. *spiculum, li*.
 Fertile, abbondante, copioso. *fertilis, facundus, uber*.
 Fertilità, abbondanza. *facunditas, fertilitas*.
 Fertilmente, abbondantemente. *abunde, copiose*.
 Fervente, fervoroso. *fervens, fervidus*.
 Ferventemente, o fervidamente. *ferventer, fervide*.
 Fervido. *fervidus*.
 Fervore. *fervus*.
 Feruta. Vedi ferita.
 Ferza, e ferza. *ferula, verber*.
 Fesso, val non unito. *fissus, fissus*.
 Fesso in molte parti. *multifidus*.
 Fessura, fenditura. *fissura, fissura, fissio*.
 Fessura, per crepatura. *rima, a*.
 Fessura picciola. *rimula, e*.
 Festa. *festus dies*. E per piacere. *voluptas, gaudium*.
 Far festa. *feriari, agere diem festum*.
 Festa, spettacolo pubblico. *spectaculum, ludus*.
 Festa de' Santi. *dies Festus, o natalis Divozum*.
 Festa solenne. *dies Festus solemnus*.
 Feste delle anime de' morti. *ferales dies, feralia, ium*.
 Feste de' villani. *paganalia, orum*.
 Feste mobili. *Feria conceptiva*.
 Feste immobili. *Feria fastiva*.
 Feste di comandamento. *Feria imperata, Feria legitima*.
 Festante, festevole, giocondo. *Festivus, lepidus, facetus*.
 Festeggiante. *bilaris, festus, gestiens*.
 Festeggiare. *diem festum agere, celebrare*. Per dimostrar allegrezza. *gestio*.
 Festino, trattenimento di giuoco, o ballo. *eborea, lusus*.
 Festoni. *corymba, ferza*.
 Festoso, festevole. *letus, bilaris*.
 Festuca, brufcolo. *festuca*.
 Fetido, puzzolente. *foetidus, graveolens*.
 Fetore, puzzo. *fator, graveolentia, odor gravis*.
 Fetta. *frustum*.
 Fettolina, o fettuccia. *frustulum*.
 Feudo. *Feudum*.
 Fiaccare. *debilito, fatigo, delasso*.
 Fiacchezza. *languor, debilitas, lassitudo*.
 Fiacco, debole. *feffus, debilis, languidus, invalidus, imbecillus, lassus*. Divenir fiacco. *flacceto, languidus, fatus*.
 Fiaccola, faccella. *fax, facula*.
 Fiamma di fuoco. *flamma*.
 di color di fiamma. *flammeus*.
 mettere, o mandare a fiamma. *incendere, inflammare*.
 andare a fiamma. *incendi, ardere, conflagrare*.
 Fiammeggiante. *splendens, effulgens*.
 Fiammeggiare. *lucere, splendere*.
 Fiammetta, o fiammella. *flammula*.
 Fiancheggiare, dar' ajuto. *prosego, defendo, laetus munio*.
 Fianchi. *ilia, ilium, latera, um*.
 ansiare o ansare per doglia de' fianchi. *ilia vrabere*.
 chi ha mal de' fianchi. *iliaco morbo laborans*.
 Fianchi della nave. *costa, arum, latera navis*.
 Fianco, cioè costato. *latus, eris*.
 esser al banco d'alcuno. *lateri herere*.
 Fiancuto. *magnis lateribus praeditus*.
 Fiasco, vaso da vino. *anophorum*.
 Fiacchetto. *ampulla, languicula*.
 Fiata, volta, come una fiata. *semel*. Due fiatte. *bis, ec*.
 Fiatare, respirare. *spiro, respiro, halo, exhalo*.

Fiato, spirito, eb' esce di bocca. *anima, ballus, spiritus*. Ritener' il fiato. *comprimere animam*. Mandar fuori il fiato. *efflare spiritum*.
 Tutto in un fiato. *uno spiritus*.
 Fiato, che puzza. *balitus gravis, teter spiritus, odor gravis*.
 calcare il fiato, val' avere eccessiva paura. *exanimari, consternari*.
 pigliar fiato, riavere il fiato. *animam recipere, recipere anhelitum*.
 Fiatofo, di cattivo fiato. *male olens*.
 Fiazza, ornamento, con che s'allaccia la veste. *fibula, le*.
 Fiazza. *fibularum artifex*.
 Ficaia, arbore, che produce i fichi. *ficus, i, vel ficus, us, di gen. fem*.
 Ficaia selvatica. *caprificus, i*.
 Ficcare, mettere. *figo, defigo, infigo*.
 Ficcato dentro. *infigo*.
 Ficcato innanzi. *praefigo*.
 Ficcato in terra. *depango, is*.
 Ficcarsi, cioè intronnettersi profontuosamente. *intrudere sese, obrepere*.
 Fichereto, o ficheto, luogo piantato di fichi. *ficetum*.
 Fico, arbore, l'istesso che ficaia. *ficus, fici, vel ficus, us, di gen. fem*.
 Fico, che fa due volte l'anno. *ficus bifera*.
 Fico, frutto. *ficus, i, & ficus, us*.
 Fico temporivo. *ficus praecox*.
 Fico maturo. *ficus matura*.
 Fico non maturo. *grossus, i*.
 Fico primiero. *prima ficus*.
 Fico tardivo. *ficus serotina*.
 Fico fiorone. Vedi fico temporivo.
 Fico frigidò. *ficus calistruhia*. Plin.
 Fico infipido. *marifca, e*.
 Fico secco. *ficus passa, carica, e, ficus Lydia, & ficus infolata*.
 Fidanza, fiducia. *fiducia, spes*.
 Fidare, commettere qualche cosa ad alcuno. *credo, committo*.
 Fidarli. *fido, is*.
 Fidarli d'alcuno. *credere alicui*.
 Fidare lettere a chi si voglia. *litteras temere committere, cuiuslibet credere*.
 Fidamente. *fidenter*.
 Fidato, che si fida. *confusus, fidens*.
 Fido. *fidus, fidelis*.
 Fiducia, fidanza. *fiducia*.
 Fiele e fele. *fel, ellis*. Di fele, *felleus, a, um*.
 Fienile. *fanile*.
 Fieno, erba nota. *fanum*. Di fieno. *fanarius, faneus*.
 ricolta, o raccolta del fieno. *fanificium, vel fanificia, a*.
 Fieno greco. *fanum grecum*.
 Fieno bagnato. *fanum udum*.
 Fieno verde. *fanum vivide*.
 Fieno secco. *fanum aridum*.
 Fieno legato. *fanum sectum*.
 Fieno terzaruolo. *fanum cordum*.
 Fieno, che fa di muffa. *fanum mucidum*.
 Fiera, bestia selvatica. *fera*. Cacciar fiere, *agitare feras*.
 Fiera, cioè mercato pubblico. *mercatus, mundinus, arum*.
 Fieramente. *immane, ferociter, crudeliter*.
 Fierozza, crudeltà. *feritas*.
 Fiero, arrogante. *ferus, ferax, cia*.
 Fievole. *debilis, enervis, imbecillus*.
 Fievolenza. *debilitas, imbecillitas, languor*.
 Fievolmente. *remisse*.
 Figgere. *figo, infigo*.
 Figliastro. *privignus*.
 Figliastro. *privignus*.
 Figlio, o figliuolo. *filius, natus, gnatus*.
 Figli costumati. *bene morati liberi*.
 Figlio legittimo. *filius legitimus*.
 Figlio adottivo. *filius adoptivus*.
 Figlio mulo, o bastardo, *nothus, filius nothus, hybrida*.
 Figlio di meretrice. *filius spurus*.
 Figlio posticcio. *filius suppositivus*.
 Figlio orfano. *filius orbis*.
 Figliuola, o figlia. *filia, nata*.
 Figliola da marito. *filia nubilis, matura viro*.
 Figliuola maritata. *filia nupta, filia collocata, filia data in matrimonium*.
 Figliuoli. *liberi, nati, filii, soboles*.
 Figliolino. *filiolus*.
 Figliolina. *filiola*.
 Figliolare. *pario, gigno*.
 Figliolanza. *soboles, is, proles*.
 Figliuolo. *filius, gnatus*.
 Figura, val forma, immagine, alpetto. *figura, forma*.
 Figura, cioè modello di fabbrica. *forma, vel exemplar aedificii*.
 Figura di verdura. *topiarium, ii, opus topiarium*.
 Figurale, di figura, misterioso. *mysticus, arcanus*.
 Figuramento. *figuratio, figura, imago*.
 Figurare, cioè tornare, dar forma. *effingere, figurare*.
 Figurato. *effictus, a, um*.
 Figuratore, cioè formatore, *figurator, fictor*.
 Figurina. *figillum, parva imago*.
 Fila, numero di cose, che l'una dietro l'altra si seguitino. *series*.
 Filare, verbo pertinente alle donne. *neo, nus*.

Filari, primi ordini delle viti. *antes, anserius*.
 Filatojo, ovvero molinello da filar lana. *arborius*.
 Filatrice, donna, che fila. *netrix*.
 Filetto. *villum, filum senae*.
 Filiale, di figliuolo. *filialis*.
 Filigine, neqrura causata dal fumo. *fuligo, nis*.
 Filippo, danaro. *philippus, i*.
 Filo, accia. *filum, flamen*.
 Filo tagliente, come di spada. *acies, acies*.
 Filo di trama. *licium, ii*.
 Filofotere. *philosophus*.
 Filofotastro. *villus Philosophus*.
 Filuca. *phafelus, vel faselus*.
 Filugello, bigatto. *bombyx*.
 Filuzzo. *senae filum*.
 Filza. *series*.
 Filza di perle. *linea margaritarum*.
 Fimbria, orlo. *fimbria, ora*.
 Finale. *extremus*.
 Fin ad alcuna parte, certa misura. *aliquatenus*.
 Fin a tutto. *eatenus*.
 Finattantochè. *donec*.
 Fin da bambino. *jam inde a teneris annis, ab infansia, ab incunite etate, a teneris, us a-june, unguiculis*.
 Fin dalle falcie. *jam inde ab incunabulis*.
 Fin da putto. *jam inde a pueritia, a puero, a pueris*.
 Fin da giovane. *ab adolescentia*.
 Fin da principio. *jam inde ab initio, o principio*.
 Fin a di. *ad lucem*.
 Fin a notte. *ad vesperam*.
 Fin a questo di. *ad hanc diem*.
 Fin a un gran pezzo di giorno. *ad multam diem*.
 Così di notte. *ad multam noctem*.
 Fin a un'anno. *ad annum*.
 Fin a uno. *ad unum*.
 Finchè, in fin che. *donec, dum, usquequo*.
 Fin che farà possibile. *quoad ejus fieri poterit*.
 Fin a tanto che. *quoad, eatenus quoad*.
 Fin a quando? *quouisque tandem?*
 Finalmente, alla fine. *tandem, denique, postremo*.
 Fine, cioè estremità di qualche cosa. *finis, terminus*.
 senza fine. *infinitus*.
 al fine, cioè finalmente. *tandem, denique*.
 Fine per successo, e riuscimento. *exitus, eventus*.
 Fine, addietti. cioè di tutta bontà. *opsimus*.
 Finestra, balcone. *fenestra*.
 Finestra picciola, finestrella. *fenestrella*.
 far una finestra. *fenestru, ras, fenestram aperire*.
 Finestrone. *lata fenestra*.
 Finezza. *perfectio*.
 Fingere, contraffare. *figo, simuldo, comminifcor*.
 Fingere di non vedere. *coniveo*.
 Fingitore. *simulator*.
 Finimento. *finis, conclusio, terminus*.
 Finire, compire. *finio, compleo, conficio, perficio, termino, expedio*.
 Finire il reggimento. *absolvere, conficere jurisdictionem*.
 Finire la guerra. *conficere bellum*.
 Finito, compito. *exactus, finitus, perfectus, absolutus*.
 Fino, add. *V. Fine*.
 Fino, cioè infino. *usque*.
 Finocchio, erba nota. *faniculum, marathron, i*.
 Fino qui, cioè ad ora. *aduc, hactenus*.
 Fino tanto, val l'istesso, come fin qui. *aduc*.
 Finora. *hactenus*.
 Fintamente. *fiste, simulata*.
 Finto. *fiatus, simulatio*.
 Finzione. *fistio, simulatio*.
 Fio, val feudo. Indi Pagare il fio, val portar le penne. *dare panas*.
 Fioccare, per nevicare. *ningit, ningebat*.
 Fiochi, nappe, che pendono da qualche cosa. *lemnifici*. Guernito con fiochi. *lemniscatus*.
 Fiocco di lana, o d'altro. *Foccus*.
 Fiocco picciolo. *fiocculus*.
 Fiochezza. *ravis, raucitas*.
 Fiocco, cioè rauco. *raucus*. Divenir fiocco. *raucio, is, si, sum*.
 Fiomba, cioè fionbola da tirar sassi. *funda*.
 Fiore. *flor, oris*.
 Fiore de' Poeti. *flor poetarum*.
 Fiore picciolo. *fiocculus*.
 di fiore. *florus*.
 pieno di fiori. *floridus*.
 chi coglie fiori. *florilegus*.
 Fiore del rame. *flor aris*.
 Fior di farina. *pollis, pollinis, & pollen, inis*.
 Fior di melagrana. *balaustrum*.
 Fiorialiso, glioglio. *lilium*.
 Fior campese. *cyanus, i*.
 Fioreggiare. *florresco*.
 Fioreire, cioè essere in fiore. *floro*.
 Fiorita, e fior di latte. *colostrum*.
 Fiorito. *floridus*.
 Fiorone. *ficus praecox, e grossus, i*.
 Fiorrancio. *caliba*.
 Fiottare. *fluaturo*.
 Fiotto, marea. *fluctus*.
 Fiottofo. *fluaturo*.
 Firenze. Vedi Fiorenza.
 Ficare, o ficare. *fixis oculis intueri, figere obtutum*.
 Ficale. *erarii praefectus*.
 Fichiare, zuffolare, subbiare. *fibilo, exfibilo*.
 Fichiare dietro alcuno. *fibilo consecrari aliquem, exfibilo*.
 Fischeio, fischeia, subbio. *fibilus*.

Ficcare, fantasticare. *commisisci*.
 Fisco. *Physicus*.
 Fificofo, fantastico. *difficilis, morosus*.
 Fisionomo. *physiognomon, onis*.
 Fitolera, barca picciola, e veloce. *celox, cis*.
 Fissamente. *fixis oculis, attente*.
 Fissare. V. fissare.
 Fisso. *fixus, a, um*.
 Fisso in croce. *crucifixus, & cruci affixus*.
 Fissura, e fessura vagliono l'istesso. *rima*.
 pieno di fissure. *rimosus, vimarum plenus*.
 Fistola, male incurabile. *fistula*.
 Fitta, dolore pungente. *dolor acutus*.
 Fittajuolo, affittuale. *colonus, i*. Vedi affittare.
 Fittizio, fatto a mano, e non da natura. *fictivus, fictivus, fictus*.
 Fiumara. *torrens*.
 Fiume. *flumen, inis, fluvius, ii, amnis*.
 di fiume. *fluvialis, fluvialis, amnicus*.
 chi abita appresso il fiume. *amnicola*.
 Fiume profondo. *amnis altus*.
 Fiume gelato. *flumen glacie concretum, e flumen gelidum*.
 Fiume infanguinato. *flumen sanguine mixtum, pollutum, &c.*
 Fiume quieto. *amnis sedatus, amnis placidus*.
 Fiume veloce. *fluvius rapidus, amnis incitatus*.
 Fiumicello, picciolo fiume. *fluentium*.
 Fiutare, anfare. *olfacio*.
 Fiuto. *olfactus, us*.
 Flagellare, val battere. *flagello, las*.
 Flagello, e fragello, stromento col qual si flagella. *flagellum*.
 Flagello, cioè castigo, disgrazia. *exitium, infortunium*.
 Flauto, stromento musico. *tibia, fistula*.
 Flemma, cioè catarro. *pituita*.
 Flemmatico, pituitoso. *pituitosus*.
 Flessibile, facile da piegare. *lentus, flexibilis*.
 Flora tenuta Dea da' Romani. *Flora*.
 Feste della Dea Flora. *Floralia*.
 Florido, pieno di fiori. *floridus*.
 divenir florido. *florere*.
 Flosco, lievole, *lassus, enervis, flaccidus, flaccus*.
 Fluidità. *fluor, fluxio*.
 Fluido. *fluidus, fluens*.
 Fluffione. *fluxio, epiphora*.
 Flusso, pel corso dell'acqua. *fluxio, fluxus*.
 Flusso di sangue pel naso. *profluvium narium*.
 Flusso di ventre. *profluvium alvi*.
 Fluttuare, ondeggiare. *fluctuo, unda, das*.
 Fluttuoso, pieno di onde. *fluctuosus, undosus*.
 Fluviale, val di fiume. *fluvialis*.
 Focaccia, schiacciata. *placenta, turunda*.
 Focaccia cotta sotto la cenere. *coliphium*.
 Focaccia con formaggio, e altre cose. *libum, bi*.
 Foce, canale della gola. *fauces, ium*.
 Facile, acciaino per battere fuoco. *igniarius*.
 Foco, elemento. Vedi Fuoco.
 Foculare del fuoco. *foculus*. Il diminutivo è *foculus*.
 Focone. *authepsa, e*.
 Focolamente. *ardenter*.
 Focolo. *ardens, ignitus*.
 Foderà. *parvus subsutus*.
 Foderare. *subsuo*.
 Foderato. *subsutus, a, um*.
 Fodero di spada, o guaina. *vagina*.
 Fogaia, guila, maniera. *modus, ratio, vitus, mos, similitudo, furma*.
 Foglia, per tronche. *folium*.
 gittare le foglie. *exire in folia*.
 pieno di toglie. *frondosus*.
 Foeliamè, quantità di toglie. *foliorum series, aut multitudo*.
 Foglia molla, o bietola, erba. *beta*.
 Fogliare, produr foglie. *frondesco*.
 Foglietto, lettera ove sono scritte le nuove. *ephemerides rerum publicarum*.
 Foglio d'oro, d'argento. *bractea, e*.
 picciolo foglio d'oro, o d'argento. *bracteola*.
 Foglie, che calcano. *quisquisia, arum, e folia caduca*.
 Foglio di carta. *pagina, e*.
 Foglio grosso. *folium carnosum*.
 Foglio tagliato. *folium concisum, percisum*.
 Fogna. *cloaca, e*. Vedi chiafica.
 Foja, prurito. *prurigo, uriginis*.
 Fola, tavola. *fabula, nuga, gerre*.
 Folgorare, lampeggiare. *fulgurat, abas*.
 Folgorato, tocco dal folgore. *fulmine ictus*.
 Folgore, baleno, lampo. *fulgur, fulgetrum*.
 Folgoreggiare. *fulgurat, abas*.
 Folicca, uccello acquatico. *fulica*.
 Foia, moltitudine, calca. *magna hominum vis, summa frequentia, turba, multitudo*.
 Follare, deculare.
 Follatore. *fullo, onis*.
 Foile, vano, pazzo. *vanus, vesanus, insanus, vecors, amens*.
 Follamente. *fulite*.
 Follotto, o spirito aereo. *aereus demon*.
 Follia, pazzia. *amentia, dementia, infania, stultitia*.
 Follo, o Follatojo. *fullonica, e fullonicum*.
 Folto. *densus*.
 Fomentare, foveo.
 Fomento. *fomentum*.
 Fomite. *fomes*.
 Fondà, borsa. *crumena, locus*.

Fondato, bottega grossa. *taberna*.
 Fondamento. *fundamentum*. Far i fondamenti. *jacere fundamenta*.
 dal fondamento. *funditus, a fundamentis*.
 Fondare, gettar il fondamento. *fundo, as, jacere fundamenta*.
 Fondato. *fundatus, a, um*.
 Fondatore. *conditor*.
 Fondazione. *origo, fundatio*.
 Fondello per mettere in tavola sotto i boccali. *basis*.
 Fondere per disfare. *fundo, liquo, liquefacio*.
 Fondersi. *liqueo, liquefo*.
 Fondo, per profondo lofo. *fundum, profundum*.
 fondo agg. *profundus, a, um*.
 da fondo, fin al fondo. *funditus*.
 Fondo, per possessione, e podere. *fundus, i*.
 Fondo di nave. *carina, e*.
 Fonghino, di fongo. *funginus, gina, ginum*.
 Fongo. *fungus, boletus, e*.
 Fontana, e fonte. *fons, tis*.
 di fontana. *fontanus, na, num*.
 Fontanella, picciola fontana. *fonticulus*.
 Fontanella, cauterio. *cauterium*.
 Fonte, val l'istesso, che fontana. *fons, fontis*.
 Fonte puro, senza tango. *illimis fons*.
 Fora, fuore, fuora, e fuori significano l'istesso. *extra, foras, foris*.
 Foracchiare. *perforo*.
 Foraggiare. *commatus sibi quereere, pabulari*.
 Foraggio. *commatus, pabulatio*.
 Forame pertuso, buco. *foramen, nis*.
 Forare, far buco. *cerebro, perforo*.
 Foratojo. *cerebra, e*.
 Forbice, stromento da tagliare. *forfex, forficis*.
 Forbice per cavar i denti. *dentaripa, e*.
 Forbice per cavar i peli. *volfella, o vulfella, e*.
 Forbicino. *forficula, e*.
 Forbire, nettare, far polito. *extergo, polio, mundo*.
 Forbito, netto. *expositus, purgatus, extersus*.
 Forca da lunghi branchi per ammucchiare. *merga, e*.
 Forca per appiccare i malfattori. *furca, crux*.
 Forca per sostenere qualche cosa. *furca*.
 Forca di ferro. *pastinum, ni*.
 Forchetta, pirone per adoperare a tavola. *furcula, le*.
 Fortina, picciola forca. *furcilla*.
 Fortina per cavar la carne di pignatta. *fuscina, e*.
 Fortina di tre punte. *tridens, tis, fuscina, e*.
 Forticola, dove si posa il remo per vogare. *scalmus*.
 Fortcola, inframento di villa. *merga, e*.
 Forcuto. *bifurcus, furcillatus*.
 Forese, o forestano, contadino. *ruficus*.
 Foresta. *sylva, saltus*.
 Forestiera. *hospitium, diversorium*.
 Forestiere, di strano paese. *hospes, advena, peregrinus, alienigena, extraneus, externus, extersus, extrarius*.
 Forfice, vale l'istesso, che forbice. *forfex, eis*.
 Forficetta. *forficula*.
 Forfora nel capo, val ruffola. *furfures, porri-go, gini*.
 Forma, effigie, immagine, fattezze. *forma, facies, habitus*. Per norma. *regula*.
 di due forme. *biformis*.
 senza forma. *informis*.
 Forma di formaggio. *meta lactis, forma casei*.
 Forma della scarpa. *forma*.
 Formaggiaria, stanza da farvi il formaggio. *caseale, lis*.
 Formaggio, cacio. *caseus*.
 Formaggio fresco. *caseus recens*.
 Formaggio di cavallo. *hippace, es*.
 Formaggio Parmegiano. *caseus Parmensis*.
 Formalmente. *re vera, re ipsa, vere*.
 Formare, dar forma, e compire. *formo, conformo, figuro*.
 Formato. *formatus, fictus*.
 formato, cioè bello. *formosus, forma praestans*.
 Formatore. *opifex, formator*.
 Formazione, creatio, formatio.
 Formella, buca da piantar alberi. *scrobs, scrobis*.
 Formento, grano. *frumentum, triticum*.
 raccolta di formento. *frumentatio, onis*.
 Formento forastiero. *frumentum importatum*.
 Formento di Sicilia. *frumentum Siculum*.
 Formica, animal noto. *formica*.
 di formica. *formicinus*.
 mal della formica. *formicatio*.
 Formicajo. *formicarum agmen, formicarum nidus*.
 Formidabile, spaventoso, orribile. *formidabilis, terribilis*.
 Formifura, e fuormifura, smisuratamente. *nimis, immodice, plus equo*.
 Formola. *formula*.
 Formoso, vale l'istesso, che bello. *pulcher, formosus*.
 Fornace. *fornax, acis*. Fornace picciola. *fornacula*.
 Fornace da calcina. *calcaria, e*.
 Fornace di mattoni. *lateraria, e*.
 Fornacciario, chi cuoce la calcina nella fornace. *calcaris*.
 Fornaja, che cuoce il pane. *pistrix, cis*.
 Fornajo, pistore, che fa, e cuoce il pane. *pistor, furnarius*.
 di tornajo, e pertinente a fornajo. *pistorius*.

arte del fornajo. *furnaria, ria, ars pistoria*.
 Fornicare. *scoror, avis, machor, aris*.
 Fornicario, fornicatore. *scorator, adulter, machus*.
 Fornicatrice. *meretrix, macha*.
 Fornimenti di cavalli. *phalere, varum*.
 Fornimento. *apparatus, suppellex*.
 Fornimento forastiero. *ornatus alienus*.
 Fornimento da Re. *ornatus Regalis*.
 Fornimento da soldato. *ornatus militaris*.
 Fornimento, finimento. *complementum*.
 Fornire, guarnire, e ornare. *orno, munio, exorno, infuuo*.
 Fornire, per finire, o compire. *fnio, conficio, completo, perficio*.
 Fornitamente, compiutamente. *perfecte, fnite*.
 Fornito. *instruatus, ornatus*.
 Fornito, finito. *perfectus*.
 Fornito il viaggio. *fnita via*.
 Forno, dove si cuoce il pane. *furnus, clibanus*.
 pertinente al forno. *furnaceus*.
 Foro, forame, e pertuso. *foramen*.
 Foro, luogo per giudicare. *forum*.
 Forse, per caso, forsechè. *fortisan, forsan, forse, fortasse*.
 Forse? interrogativo. *An? Num?*
 Forsechè. *forte*.
 Forsennatageme. *dementia*.
 Forsennatamente. *demenser, stulte*.
 Forsennato. *amens, tis*.
 Forsina. *fuscina, e*.
 Forte, cioè possente, e gagliardo. *fortis, strenuus, robustus, validus*.
 Forte, vale acetoso. *acidus, acer, acris, acre*.
 divenir forte, come aceto. *aceo, acis, acetosus, is*.
 Forte per difficile. *arduus, difficilis*.
 Forte, cioè ad alta voce. *summa voce, elata*.
 Forte d'una Città. e fortezza. *agger, vis, vallum, valli, munimentum, arx*.
 Forte, averb. *valde, magnopere, vehementer*.
 Fortemente, coraggiosamente, animosamente. *fortiter, viriliter, strenue*.
 Fortezza. *fortitudo, robur*.
 Fortezza di una Città, Cittadella, Castello. *arx, arcis, vallum, i, munio*.
 Forticello, alquanto forte. *forticulus, a, um*.
 Fortificamento. *munimen, munio, munimentum*.
 Fortificare. *munio, permunio, fulcio*.
 Fortificare, per dar forza. *robore, corroboro*.
 Fortificare intorno. *communio*.
 Fortificato. *munitus*.
 non fortificato. *immunitus*.
 Fortificatore. *munitor*.
 Fortificazione. *munimen, vallum*.
 Fortigno, agretto. *acidulus*.
 Fortuito, di fortuna. *fortuitus*.
 Fortuna, sorte. *fortuna, fors, fors, tis*. fortuna prospera. *prospera, secunda, commoda, o prima fortuna, secunda res*.
 Fortuna contraria. *fortuna adversa*.
 Fortuna di mare. *sempestas, tis*.
 Fortunato, felice, avventurato. *fortunatus, felix*.
 Fortunatamente. *felicitas*.
 Fortunevole. *turbulentus, a, um*.
 Fortunoso mare. *mare infestum, mare turbatum, agitatum, procellosum*.
 Fortuito. *fortuitus, a, um*.
 Forvoglia, o fuorvoglia. *invite*.
 Foruscito. *exul, lis*.
 Forza, possanza. *vis, vires, conatus, conamen*.
 Forza subitanea di venti con acqua. *procella*.
 con ogni forza. *obnixè*.
 Forzare. *vim adhibere, extorquere, cogere*.
 Forzare a dire la verità. *extorquere veritatem*.
 Forzatamente. *per vim, vi*.
 Forziere, cassa. *arca, scrinium*.
 Forzieretto, o forzierino. *arcaula*.
 Forzuto. *robustus*.
 Fosco, color nero, oscuro, bruno. *fuscus, pulchus, nubilus*.
 Far fosco. *infusco, scas*.
 Fossa, e fosso. *fossa, fovea, e, scrobs*.
 Fossa per piantare alberi, o viti. *scrobs, bis*.
 Fossa da cavar oro. *arrugia, e*.
 Fossa d'una Città. *agger, vis*.
 Fossatello, fossarella. *fossula*.
 Fossi d'acque correnti, cioè roggie. *nili, orum, euipi, orum*.
 Fossi per le strade. *incilia, ium*.
 Fossi intorno ai campi per portar via l'acqua. *elices, um, colliguae, arum, sulci aquarii*.
 Fossato. *Lacuna, e*.
 Fossicella, picciola fossa. *fossula, la*.
 Fosso. V. Fossa.
 Fra è preposizione, che vale tra, e si dice. *inter*.
 Fra le mani. *inter manus*.
 Fra me, fra se. *meum, secum*.
 Fra noi. *inter nos*. Così fra voi. *inter vos*.
 Fra la strada. *inter viam*.
 Fra il cenare. *inter canam, inter canandum*.
 Fra il bere. *inter scyphos, inter bibendum*.
 Fra questo mezzo, tra tanto. *interea, interim*.
 Fra due, val nel mezzo. *intermedius, a, um, intersectus*.
 Fracassamento. *conquassatio, quassatio*.
 Fracassare, rompere, rovinare. *elido, obtero, sefringo, confringo*.
 Fracassare le torze della virtù. *elidere nervos virtutis*.

Fraccare i nemici. *prostrigare hostes*.
 Fraccato. *fractus, diffractus*.
 Fracasso, rovina. *ruina*.
 Fracasso, cioè strepito. *rumor, strepitus, fragor*.
 Fracchezza, fracidume. *pusredo*.
 Fracido, marcio. *pusidus, pusis*.
 Fraga, frutto noto. *fraga, arum*.
 Fragile, val caduco. *caducus, fragilis*.
 Fragilità. *fragilitas, imbecillitas*.
 Fragnere. *tundo, frango, comminuo*.
 Fragola. V. Fraga.
 Fragore. *fragor, strepitus*.
 Fragranza. *fragrantia*.
 Frate, l'istesso, che fragile. *fragilis, le*.
 Fratezza. V. fragilità.
 Frammento, pezzo. *fragmen, fragmentum*. frammenti di cose mangiate. *frusta esculenta*.
 Frammenti di pietre. *fragmenta lapidum*.
 Frammettere. *interpono*.
 Francamente. *audacter, libera, audenter*.
 Francare. *immunem reddere*.
 Francelli. *Galli*.
 Franchezza, gagliardia. *valetudo, virtus, robur, audacia*.
 Franchezza, per l'efenzione. *immunitas*.
 Franchezza, cioè ardimento. *audacia*.
 Franchigia, valo efenzione, e franchezza. *immunitas*.
 Franchigia, luogo franco, e sicuro. *asylum*.
 Francia. *Gallia*.
 Francia, o franza, orlo di veste. *simbria, lacinia*. Vedi trangie.
 Franciato, fregiato. *simbriatus, laciniosus*.
 Franco, efente, libero. *liber, summunis*.
 Francolino, uccello. *asiagen, assagenis*.
 Frangente, cioè accidente difficultoso. *res aduersae*.
 Frangere. vale rompere, spezzare. *frango, effringo, illido, comminuo*.
 Frangie, o tranze della veste. *lacinia, arum*.
 Franto, rotto. *fractus, confractus*.
 Frappare, tagliar min. *concidere*. Per vantarsi. *magnifice scilicet se, efferre se*. Per ingannare. *dare verba*.
 Frappatore, cicalone, vantatore. *salsator, ostentator, loquax, blatero*.
 Frappe della veste. *ruge*.
 Frappe, cioè ciance. *nuge, arum*.
 Frapporre. *interpono, intermiscio*.
 Frasca, ramicello, o branco d'albero. *ramulus, surculus, li*.
 Frascata, ombramento. *umbrasculum*.
 Frasche, baie, ciance, favole. *nuge, nugamenta, fabule*.
 Frascherie, il medesimo, che frasche. *nuge*.
 Fraschetta, come si suol dire a i putti. *levis, nugator*.
 Fraschetto, fischio, che adopera il Comito di galea. *fistula nautica*.
 Frassino, albero noto. *fraxinus*. Di frassino. *fraxinus*.
 Frastornare. *irritum scio, rescindo, impedio*.
 Fra tanto. *interim, interea*.
 Frate, fratello. *frater*.
 Fratellanza. *fraternitas, germanitas*.
 Fratellino, picciolo fratello. *fraterculus*.
 Fratello. *frater, germanus*.
 Fratello cugino. *patrueus*.
 Fratello di latte. *collataneus*.
 Fratello del marito. *levis, levis*.
 Fratello dal canto di madre. *frater uterinus*.
 Fratelli gemelli. *fratres gemini, fratres gemelli*. da fratello, fraternalmente. *fraterne*.
 Fraternalmente, da fratello. *fraternus, a, um*.
 Fraternalmente. *fraterne*.
 Fraternalità. *germanitas, fraternitas*.
 Fratello colore, bigiaccio, bardiglio. *leucophæus, cinerisus, cineraceus*.
 Fratta, siepe, che si fa alle vigne, e campi. *sepes*. Per luogo scoscio. *locus praeceptus*.
 Fraudare, defraudare, e ingannare. *fraudo*.
 Fraude, frode, inganno. *dolus, fraus, scabna, machinatio, captiuicula*.
 Fraudolente, ingannatore. *dolosus, fraudulenteus, captiosus*.
 Fraudolentemente, con inganno. *dolosus, captiosus*.
 Freccia. *sagitta, jaculum, missile, is*.
 Frecciare. *jaculis appetere, jaculari*.
 Freddamente, senza grazia. *frigide*.
 Freddezza. *frigus*.
 Freddo, fofantivo. *frigus, algor*.
 Freddo molto grande. *frigus maximum, frigus intolerabile, vis maxima frigoris*.
 aver freddo. *frigeo, algoo*.
 aver gran freddo. *perfrigo*.
 patir freddo. *algoo*.
 prender freddo da luogo fresco. *colligere frigus, captava*.
 Freddo, aggett. *frigidus, algidus, gelidus*. divenir freddo, e raffreddarsi. *frigeo*.
 Fredda stagione. *tempestas perfrigida*.
 Freddofo, e agghiacciato. *algidus*.
 Freddura. *algor, frigus*.
 Fregamento. *frictio, perfrictio, fricatio, fricatus*.
 Fregare, vale stropicciar forte. *frico, perfrico*.
 Fregare intorno. *circumfrico*.
 Fregata, legno marittimo. *celox, lembus*.
 Fregiare, legnare. *notam insurgo, vel inuro*. Per adornare. *orno*.
 Fregiato, legnato. *notatus*. Adornato, *exorna-*

us. Franciato. *simbriatus*.
 Fregio, piaga. *vulnus, nota*. Segno d'una piaga. *cicatrix*. Ornamento. *ornamentum, decus, infigne*. Ornamento, che si mette intorno alle vesti. *simbria, e, opus inextum*.
 Fregio, muro tra l'architrate, e la cornice. *zophorus*.
 Fregola di pane, o d'altra cosa. *mica, ca*.
 Fregola, e frega, val voglia. *libido, nis*.
 Fregolare, e sfregolare, minuzzare. *frio, as*.
 Fremere, come fanno le onde del mare. *fremo, is, confremo*.
 Fremito. *fremitus, us*.
 Frenare, e raffrenare. *compecco, freno, refreno*.
 Frenesia, infermità, quando un vacilla. *phrenesis*.
 Frenetico. *phreneticus, delirus*.
 Freno, come di cavallo. *frenum, freni*. mettere il freno. *infrano*.
 prendere il freno co' denti. *mordeve frenum*.
 tirar il freno. *ducere frenum, adducere*.
 Freqnentare, continovare. *frequento, tas*.
 Freqnentato, celebre. *freqvens, celebris*.
 Freqnentazione. *continuatio, frequentatio*.
 Freqnente, continuo, assiduo. *assidus, freqvens*.
 Freqnentemente, affiduamente. *freqventer, assidus*.
 Freqnentezza. *freqventia, celebris*.
 Frecamente. *nuper, recens*.
 Frefchetto. *frigidulus, alius*.
 Frefco, val freddo. *frigus, oris*.
 Frefco, nuovo, tatto nuovamente. *recens*. di frefco, di nuovo, avverbio. *recens*.
 Frefco, cioè sano. *integer, sanus, saluus*.
 Frefone, panno così detto. *amphimallum*.
 Freflora, padella. *farago, passella*.
 Frefra, precia. *properto, festinatio*.
 aver fretta. *properto, festino, accelero*.
 Fretolosamente, con tretta. *festinanter, propere, celeriter*.
 Fretoloso. *properans, properus, praeproperus*.
 Frezza. *sagitta, jaculum, spiculum*.
 Friggere. *frigo*.
 Frigidità, frigidezza. *frigus*.
 Frigido. *frigidus, gelidus*.
 Frignocola, cioè percolata nel fronte de' putti col dito. *salivum*.
 Frittata. *placenta ex ovis*.
 Frittella, frittola. *aristolaganus, i*.
 Fritto. *frigus, frictus*.
 Frittura, e frittume. *res fricta*.
 Frivolo, da niente. *fusilis, frivolus*.
 Frizzare. *mordeo, angio, uro, pungo*.
 Froda. Vedi Fraude.
 con frode. *fraudulenter*.
 Frodare, significa ingannare. *fallo, decipio, fraudo*.
 Frodolento, gabbatore. *fallax, perfidus, fraudulenteus, dolosus*.
 Frodolentemente. *captiosus, perfide, fallaciter*.
 Frollo. *maceratus, a, um*.
 Frollare. *macerare*.
 Frollone, o frullone, instramento. *cribrum farinaceum*.
 Frombola, stromento per tirare sassi. *funda*.
 Fromboliere. *funditor*.
 Fronda, o fronde d'albero. *frons, frondis*. produrre frondi. *frondeo, frondesco*. di fronde. *frondeus*. che produce frondi. *frondifer*.
 Frondoso, pieno di frondi. *frondosus*.
 efere frondoso. *frondeo, es*.
 Frontale, che si pone alla briglia del cavallo. *frontale, lis*.
 Fronte, parte superiore della testa. *frons, frontis*.
 Fronte calva. *frons calva*.
 Fronte crepa. *frons rugosa, o corrugata, frons caperata, frons contracta, ruge frontis*.
 Fronte senza crepe. *frons explicata, e frons exporrecta*.
 Fronte malinconica. *frons nubila, frons obducta*. di gran fronte. *fronto, frontonis*. di due fronti. *bifrons, bifrontis*.
 Fronteggiare, stare alle frontiere. *sto aduersus, obfideo, propugno, oppugno*. Far taccia al nemico. *contra hostem stare*.
 Frontiera, riparo, balione. *propugnaculum finium*.
 Frontiere. *finis, sum, ora, arum, limites*, um. Onde *militis limitanei*. Jurisc. soldati alle frontiere.
 Frontispicio. *frons libri*.
 Frontoso. *audax, impudens*.
 Frontuto. *frondosus*.
 Frotta, moltitudine. *turba, castrua, caesus*. in frotta. *castruatum*.
 Frottola, veri di nozze, lascivi. *cantio, canesina, thalassio, onis*.
 Frugate. *percontor, inquiri, praetento*.
 Frugatojo, strumento da frugare. *contus*.
 Frugifero. *frugifer*.
 Frugnuolo. *lastera venatoria*.
 Fruire, godere. *fruo, eris*.
 Frumento, e tormento. *frumentum, triticum*.
 Frustra, scoreggiata. *flagrum, flagellum, scutica, lorum*.
 Frustrare, scoreggiare. *virgis cadere, verberare, flagellare*.
 Frustrato. *virgis caesus, flagellatus*.
 Frusto, consumato, logoro. *obsoletus, exbaustris, atrisus*.
 Frutice. *frutex*.
 Frutta. *pomum*.

Fruttare. *fructum edere*.
 Fruttaruolo, venditor di frutti. *pomarius, vii*.
 Frutti della terra, de' quali noi ci nodriamo. *fruges, frugum*.
 Fruttifero, o fruttevole. *frugifer, fructifer*.
 Frutto. *fructus, tus*.
 far frutto, o profito. *proficio*.
 Fruttuale, o fruttuario, chi gode il frutto. *usufructuarius*.
 Fruttuosamente. *utiliter*.
 Fruttuoso, utile, profitevole. *fructuosus, utilis*.
 Fucile. *igniarium*.
 Fuga, il fuggire. *fuga, ge*.
 mettere in fuga. *fugo, fugas*.
 mettersi in fuga, e fuggire. *fugio, effugio, fuge se dare*.
 Fuga a' nemici. *transfugium*.
 Fuga molto vergognosa. *fuga surpissima*.
 chi fugge a' nemici. *transfuga*.
 Fugace, che presto, e facilmente lugge. *fugax, eis*.
 Fuggire, scappare. *fugio, effugio, fuge se committere, dare, tradere, concidere se in fugam*.
 Fuggire altrove, in diverse parti. *ausugio*.
 Fuggire ai nemici. *transfugere ad hostes*.
 Fuggire di nascosto da' compagni. *subducere se*.
 Fuggita. *fuga, e*.
 Fuggitivo. *fugitivus*.
 Fuggitivo alla banda de' nemici. *perfuga, transfuga*.
 Fuliggine. *fuligo*. V. Fuliggine.
 Fulminare, fectare. *fulmino, nas*.
 Fulmine, lampo, baleno. *fulmen, is*.
 Fulminare, cader fulmini. *fulminat, abas*.
 Fulminato, toccato dal Cielo. *sactus de Calo, fulmine ictus*.
 Fumante, e fumante, chi fuma. *fumans, anis, fumidus*.
 Fummare, o fumare, far fumo. *fumo, as*.
 Fummicare, e fumicare, affumicare, suffumicare. *fumigo, fumifico*.
 Fummicato, e fumicato, affumicato. *fumidus*.
 Fummo, e fumo, vapor nero, ch'efce dal fuoco. *fumus*.
 Fummosità, e fumosità. *exhalatio*.
 Fummofo, e fumofo, che ha fumo in se. *fumosus, fumifer*.
 Funajo. *vestio, nis*.
 Fune, corda. *funis, vestis*.
 Fune di navi. *rudens*.
 Funebre, pertinente al mortorio. *funebria*.
 convito funerale. *funebre epulum*.
 Funerale, sust. *funus, eris*.
 Funereo, il medesimo, che funebre. *funereus, funebria*.
 Fungo. V. Fungo.
 Funicella. *funiculus, resticula*.
 Funzione. *functio*.
 Fuocarello, picciolo fuoco. *igniculus*.
 Fuoco, elemento noto. *ignis*.
 di fuoco. *igneus*.
 divenir di fuoco. *igneo*.
 accendere il fuoco. *excitare ignem, accendere ignem*.
 Fuoco di S. Antonio. *ignis sacer, pustula*. specie d'infermità.
 Fuoco dell' archibugio. *fomes igniarius*.
 Fuoco, vaso da portar carboni. *focis prunorum*.
 Fuora, fuori, val di fuori, per di fuori. *foris, foras*. Egli è fuori. *foris est*. Va fuora. *foras it, exit*.
 Fuorchè. *praeter*.
 Fuori, preposizione. *extra*. serve all'accusativo.
 Fuor di pericolo. *extra periculum, expers periculi, vacuus periculo*.
 Fuor che, eccetto che. *praeter, praeterquam*.
 Fuor di mente, o fuor d'intelletto. *demens, amens, vesanus, vecors*.
 Fuor di misura, e fuor di modo. *immodicus, immodica*.
 Fuor del paese, val in straniero paese. *peregre*.
 Fuor di proposito. *praeter rem, ab re, importunus*.
 Fuor di se. *mente captus, insipientis, stolidus*.
 Fuor di strada, senza via. *ausius*. Dove non si può andare. *inuisus*.
 Fuor d'ora, e di tempo. *importunus, intempesivus*.
 Fuor d'ora, e stagione, avverbio. *importune*.
 Fuor d'ufanza, che non li accostuma. *inustatus*.
 Fuor d'ufanza, avverbialmente. *inustate*.
 Fuor di me. *praeter me, extra me*.
 Fuor dite io. *praeter unum se, & absque uno se*.
 Fuor di ragione. *alienum a ratione*.
 Fuoruscito, bandito dalla sua patria. *extorris, patria fugatus, exul, exilio multatus*.
 Furace, cioè inclinato a rubare. *furax, eis*.
 Furare, val rubare. *furripio, furor, clepo, pis*.
 Furbo, o ladroncello. *furunculus, i*.
 Furfante. *flagitiosus, furcifer*.
 Furfanteria. *improbitas*.
 Furia, calca, precia. *freqventia, turba, magna vis*.
 Furia, o furore. *furia, furie*.
 a turia. *fuventer*.
 pieno di turia. *furibundus*.
 Furiare, divenir turioso, o far furie, e pazzie. *furor, is*.
 Furiare grandemente. *perfuror, vehementer insanio*.
 Furiare per imbrachezza. *debacchor, aris*.
 Furiando, pieno di turia. *furibundus*.
 Furie infernali. *Furiae, Eumenides*.
 Furiosamente, da turioso. *fuventer, furiose*.
 Furioso, forsennato. *furiosus, furvens, furiatas*.
 Furo, ladro. *fur*.
 Furorè. *furor, oris*.

Furtivamente, cioè di nascosto. *furtim, clam*.
 Furtivamente, cioè ladronescamente. *furtim, furtive*.
 Furtivo, cioè nascosto. *furtivus, a, um, ut iter furtivum*. viaggio nascosto.
 Furto, ladrocinio. *furtum, i*.
 Furto manifesto. *furtum apertum*.
 Furto d'animali. *abigeatus, us*.
 Furto pubblico, rubamento di denari del Principe. *peculatus*.
 chi suole far furto. *furtificus*.
 Fufajuolo, che pongono le donne al fuso, per meglio torcere. *harpax, versicillus*.
 Fucello. *festuca*.
 Fuso, strumento, con che si fila. *fusus*.
 Fusta, legno marittimo, minore della galea. *biremis*.
 Fusta da corfaro. *myoparo, onis*.
 Fusto del formento, gamba della biada. *culmus*.
 Fusto, val'anche tronco. *truncus*.
 Fusto della colonna. *scapus, i*.
 Fusto dell'erba. *caulis, is*.
 Futuro, cioè tempo a venire. *futurus, r, tum*.

G

G Abbandono, cioè inganno, e l'ingannare. *fraus, dolus, deceptio*.
 Gabbano, mantello da pioggia. *penula, andromis*.
 Gabbano da contadino. *cuculio, onis*.
 Gabbano peloso. *gausepe, is, penula gausepina*.
 Gabbano grosso da villano. *lacrerna pinguis*.
 Gabbano, o ingabbano. *penulatus, a, um, lacrerna amictus*.
 Gabbare, per ingannare. *fallo, decipio*.
 Gabbare, per beffare, e schernire. *jocor, irrideo*.
 Gabbatore, ingannatore. *deceptor*.
 Gabbia da uccelli. *cavea*.
 Gabbia della nave. *carchesium, ii, corbis*.
 Gabbia da pigliar topi. *muſcipula*.
 Gabbia da polli. *cavea gallinacea*.
 Gabbione da combattere. *pluteus, ei, vinea*.
 Gabbo. *jocus, ludus*.
 Gabbella, cioè dazio. *veſtigal, lis*.
 Gabbella di grano, vino, e legumi. *decuma, a*.
 Gabbella di pascoli. *ſcriptura, e*.
 Gabbella del porto. *portorium, ii*.
 Gabbelliere, riscotitore del dazio. *publicanus*.
 Gabbelliere de' pascoli. *magiſter ſcripturae*.
 chi paga gabelle. *veſtigialis*.
 Gabinetto. *penetrale, is*.
 Gagliardamente, con gagliardezza. *ſtrenuus, acriter, vehementer, praſens animo, acris*.
 Gagliardia, e gagliardezza, poſtanza. *vigor, ſtrenuitas, robur*.
 Gagliardo, forte, poſtente. *fortis, ſtrenuus, vegetus, firmus, validus, robustus, nervorum plurimorum*.
 eſſer gagliardo. *ſtrenuus*.
 non gagliardo. *inſtrenuus*.
 Gagliofferia, cioè poltroneria. *ignavia, deſidia, inertia*.
 Gagliofferia, cioè ribalderia. *nequiſtia, a*.
 Gaglioffo, poltrone, e da poco. *ignavus, iners*.
 Per furante. *facinorofus*.
 Gaglioffone, e poltroncione. *impuriſſimus nebulo, homo nequam, ſingulari nequiſtia praeditus, e homo perditus nequiſtia*.
 Gaglioffoneſcamente. *nequiſter, turpiter, prave*.
 Gagnolare, far voce di volpe, e parlar tra' denti. *gannio, obgannio, ululo*.
 Gajante, allegramente. *feſtive*.
 Gajetto, galantino. *venuſtulus*.
 Gajezza, giulività. *feſtivitas*.
 Gajo, giulivo. *feſtivus*.
 Gala, ornamento da donne. *ſtrophium, ornatus, us*.
 ſar ſulle gale, vale attendere agli ornamenti. *exquiſiſſimam cultum affectare*.
 di gala, vale allegramente, francamente. *acriſer, gnaviter, expedite, feſtiviſter, hilariter*.
 Galante, piacevole, aggraziato. *lepidus, venuſtus, bellus, elegans*.
 Galantemente, con grazia, con galanteria. *venuſte, lepide, belle, eleganter, concinne*.
 Galanteria, buona grazia. *venuſtas, decor, elegantia*.
 Galantino. *bellulus, bellatulus, venuſtulus*.
 Galantuomo. *vir probus, honeſtus, liberalis*.
 Galavrone. *crabro, nis*.
 Galea, legno marittimo. *erivemis*.
 Galeazza, cioè galca grande, da carico. *quinqueremis*.
 Galeone. *myoparo, onis, o navis roſtrata*.
 Galeotta. *biremis*.
 Galeotto, e vogatore. *remex, igis, nauta, e*.
 Galera, vaſo da vino. *galeola, e*.
 Galeria, coperta. *pergula, e*.
 Galla, frutto della quercia. *galla, le*.
 Galleggiare, ſtare a galla. *innato, ſupernato*.
 Galleria, stanza di pitture, ſtatue, &c. *pinacotheca, tablinaum*.
 Galletto, picciol gallo. *pullus gallinaceus*.
 Gallina, animale noto. *gallina, ne*.
 Gallina nana, ovvero pepola. *gallina pumila*.
 Gallina di razza. *gallina maxix*.
 Gallina d'India. *melagris, idis*.

Gallina di due anni. *gallina bima*.
 Gallina mezzana. *gallina vulgaris*.
 Gallina chioeca. *gallina maxix*.
 Gallina vecchia. *gallina veterana, gallina vetula*.
 di gallina. *gallinaceus*.
 far verſo di gallina, che cova. *glacio, cis*.
 Gallinajo, o galliniero, e galliniera, chi nodrice galline. *gallinarius, e gallinaria*.
 Gallinajo, o pollajo, luogo, dove ſtanno le galline. *gallinarium*.
 Gallitrico, erba. *hominium ſylveſtre*.
 Gallo. *gallus gallinaceus*.
 Gallo, cioè Franceſe. *Gallus, Francus*.
 Gallo d'India. *gallus Indicus*.
 Gallone, fianco. *latus*.
 Galoppare, andare di galoppo. *gradatim curvo*.
 Galoppo. *gradarius curvus*.
 Galta, o guancia. *gena, mala*.
 Gamba, dal ginocchio al piede. *crus, cruris*.
 metterſi in gambe. *conſistere ſe in pedes*.
 chi ha le gambe ſorte. *loripes, loripedis*.
 Gambe larghe. *crura divaricata*.
 chi ha le gambe larghe. *varus, a, um*.
 Gamba di formento. *culmus*.
 Gamba dell'erba. *caulis, is*.
 Gambarella, peſce. *ſquilla, e*.
 Gambaro, forte di peice noto. *cancer, gammarus*.
 Gambaro groſſo di mare. *locuſta, ſte*.
 Gambiera, armatura da gambe. *ocrea, e*.
 Gambo, tronco, che creſce in alto. *caulis, culmus*.
 Gambone. *ingens caulis*.
 Gambuccia. *cruculum*.
 Ganafcia, maſcella. *maxilla*.
 Gangherare, metter ne' gangheri delle porte. *cardo, inis*.
 Gangrena, carne morta in una piaga. *gangrena, e*.
 Gara, briga, contenzione, lite. *contenſio, lis, rixa, certamen, emulatio*.
 a gara. *certasim*.
 Garabullare. *decipio, impono*.
 Garbato. *elegans, doctus, eruditus*.
 Garbatamente. *venuſte, ſcite, eleganter*.
 Garbo, o garbatezza. *venuſtas, tis, elegantia, e*.
 Garbo, aggiunto di vino, o frutte. *acerbus, acer*.
 Garbino, vento. *carbas*.
 Garbuglio, conteta tra più perſone. *turba, e, rixa, e, ſediſio, onis*.
 Gareggiare. *certo, amulor, contendo*.
 Gareggiatore. *emulator*.
 Garetto, garetta. *ſuffrago, inis, poples, isis*.
 Gargarizzare, gargarigliare. *gargarizo*.
 Gargarizzamento. *gargarizatus, tus, gargarizatio, nis*.
 Gargato, o gargoza, picciola carne nel fine del palato, che pende alle fauci. *gurgulio, onis*.
 Gargatone, verme, che rode il grano. *curculio, vel gurgulio, onis*.
 Garofano, fiore roſſo, e bianco di odore foave. *leucopon, cbariophyllon*.
 Garofano delle ſpeciarie. *chriſtophyllon*.
 Garrire, cantare, come fanno gli uccelli. *garrir*.
 Garrulo, ciarlone. *garrulus, aetalogus, loquax*.
 Garzo, forte di cardo. *acorna, e*.
 Garzone, famiglio, fante. *puer, famulus*.
 Garzuncello. *adoleſcentulus, admodum adoleſcens*.
 Garzuolo di lino. *manipulus lini*. Vedi mazzo.
 Gaſtigare, riprendere. *caſtigo, gar*.
 Gaſtigare col baſtone. *caſtigare verberibus*.
 Gaſtigare con le parole. *caſtigare verbis, obiurgare*.
 Gaſtigo, gaſtigamento, gaſtigazione. *caſtigatio, onis*.
 Gattino, di gatto. *felinus*.
 Gatto, animale aſſai noto. *felis, alurus*.
 Gatto mammone. *ceropithecus*.
 Gatto, che fa il zibetto. *mus odorifer*.
 Gattone. *felis major*.
 far il gattone. *convivere*.
 Gaudio, val allegrezza. *gaudium, letitia*.
 Gazza, o gazuola, uccello noto. *pica, ca*.
 Gazzetta, foglio d'avviſi. *epbemeris verum geſtarum*.
 Gazzo, chi ha gli occhi torti, che pare, che cenni. *peſtus, ti*.
 Gelare, congelare, e aggelare. *gelo, las, congelatio, glacio*.
 Gelarſi, per agghiacciarſi. *gelafco, ſis*.
 Gelamento, congelamento. *gelatio, congelatio*.
 Gelatamente. *gelide*.
 Gelata, brina, gelo. *pruina, glacies, gelu, e*.
 Gelatina, condimento fatto di brodo, aceto, e ſpecie. *juſculum coctum*.
 Gelato, congelato, particip. *gelatus, gelidus*.
 Gelato intorno. *circumgelatus*.
 Gelofia, che ſi tiene davanti la ſineſtra. *cranjenna, ne, cancelli, orum*.
 a ſoggia di gelofia. *cancellatim*.
 fatto in gelofia. *cancellatus*.
 Gelo. *gelu*.
 Gelofia in amore. *zelotypia*.
 Gelofo. *zelotypus*.
 Gelſa, ſignifica mora frutto. *morum, ri*.
 Gelſamiro. Vedi Geſſamino.
 Gelſo. *morus*.
 Gemelli, nati ad un parto. *gemelli fratres*.
 chi partorice gemelli. *gemellipara*.
 Gemere, lamentarſi, dolerſi. *gemo, ingemo,*

ingemiſco, lamentor.
 Gemere inſieme. *congemio, congemiseo*.
 Gemino, doppio. *geminus, duplex*.
 Geminato, doppiato. *geminatus, duplicatus*.
 Gemito, cioè pianto. *gemitus, planctus, ploratus*.
 Gemma, pietra prezioſa. *gemma, e, lapillus*.
 di gemma. *gemmeus*.
 guarnito di gemme. *gemmatas*.
 Genealogia, parentado. *genealogia, ſeries natalium*.
 Generalato. *praefectura*.
 Generale, univerſale. *generalis, univerſalis*.
 Generale, cioè Capitano. *Imperator, dux*.
 Generale della Cavalleria. *Magiſter equitum*.
 Generaliſſimo. *ſupremus imperator*.
 Generalmente. *generasim, univerſe, in univerſum*.
 Generare, creare. *gigno, genero, progigno, procreo*.
 Generate, nome. *genitura, conceptio*.
 Generato, & ingenerato. *editus, prognatus, genitus, procreatus*.
 Generatore, chi genera. *genitor, procreator, pater*.
 Generatrice. *genitrix, procreatrix, mater*.
 Generazione. *generatio, genitura*.
 Generazione per ſuccellione di parentado. *progenies, ſoboles*.
 Genere, ſignifica forte, maniera. *genus*.
 Genero. *gener, vi*.
 Generoſamente, nobilmente. *generoſe, ingenue*.
 Generoſità, *ingenuitas, generoſitas*.
 Generoſo di cuore. *nobilis, generoſus, ingenuus*.
 Genetro, o ginepro, albero. *juniperus*.
 Gengero, ſpecie nota. *gingiber, beris, zingiber*.
 Gengiva, nella quale ſtanno i denti. *gingiva*.
 Genia, generation vile. *turba abjecta, colluvies*.
 Geniale, coſa pertinente al genio. *genialis*.
 Genio. Dio della natura d'alcuno. *Genius*.
 Genio, cioè inclinazion d'animo. *voluntas*.
 Genio, cioè naturale. *ingenium*.
 Gentile, cioè natio. *genitalis, & lo*.
 Genitore, padre. *genitor, parens*.
 Genitrice, madre. *genitrix*.
 Gennajo, meſe. *Januarius*.
 Geno, vale genere. *genus, eris*.
 Gentame, gentaccia, canagliaccia. *peſſimum genus hominum, ſex hominum, popellus*.
 Gente, nazione. *gens, entis*.
 d'una gente. *genitiuus*.
 Gentildonna. *mariona, ſamina primaria*.
 Gentile, cortefe, liberale. *liberalis, ingenuus, facilis*.
 Gentilmente. *ingenue, liberaliter, benigne*.
 Gentilezza, amorevolezza, umanità, cortefia. *liberalitas*.
 Gentiluomo. *vir nobilis, patricius*.
 Gentiluomini baſſi. *patricii minorum gentium, o patricii minores*.
 Gentiluomini de' primi. *patricii majorum gentium*.
 da gentiluomo. *ingenue*.
 non da gentiluomo. *iliberalliter*.
 ſpinto da gentilezza. *humanitate adductus, benignitate impulſus, ſtudio liberalitatis incitatus*.
 Geografia. *geographia, terra deſcriptio*.
 Geografico. *geographicus*.
 Geografo. *terra deſcriptor, geographus*.
 Geometria, ſcienza del miſurare la terra. *geometria*.
 libri di geometria. *libri geometrici, geometrica, orum*.
 per geometria. *geometrica*.
 Geometra, miſuratore di terra. *geometra, vel geometres*.
 Gergo, parlare oſcuro. *obſcura loquendi ratio, enigma*.
 Germano, fratello. *germanus*. Per vero. *germanus*.
 Germano, uccello, che vive in terra, e in acqua. *querquedula*.
 Germe, cioè germoglio, che getta l'arbore. *germen, ſurculus*.
 Germinazione, quando germinano gli arbori. *germinatio*.
 Germinare, pullulare, germogliare. *germino, pullulo*.
 Germogliare l'iſteſſo, che germinare. *germino, egermino*.
 Germoglio, vale il medefimo, che germe. *germen, inis*.
 Geſſo, materia bianca. *gypſum*.
 Geſſare, & ingeſſare. *gypſo illinere*.
 Geſſato, e ingeſſato. *gypſatus*. Onde *gypſatiſſimus*, bianchiſſimo.
 Geſſamino, fiore odorifero, e noto. *leucanthemum*.
 Geſti, cioè fatti degni d'alcuno. *res geſtae*.
 Geſti, maniere della perſona. *geſtus, geſtus*.
 Geſto, andamento. *geſtus, us, inceſſus, us*.
 Geſto grave. *inceſſus gravis*.
 Gettare, lanciare, tirare. *ſacio, conſicio, vobio, torques, mitto*.
 Gettare a baſſo. *deſicio, cis*.
 Gettare a baſſo con violenza. *proturbo, as, deſurbo, bar*.
 Gettare a terra. *ſerno, proſterno, deſicio, proſtrigo*.
 Gettare a terra ſoſſando. *diſſo, ſas*.
 Gettar via per diſprezzo alcuna coſa. *abſicio*.
 Gettar dentro. *inſicio, inſundo, diſ*.
 Gettar intorno. *offundo, circumſicio*.
 Gettar innanzi. *pronicio*.
 Gettar inſieme. *conſicio*.

Gettar in diverse parti. *disjicio*.
 Gettar sopra. *superajacio*.
 Gettar le mani addosso. *insicere manus*.
 Gettar in occhio. *exprobrare, impropereare*.
 Gettar il fondamento. *facere, o jacere fundamentum*.
 Gettare sotto i piedi. *proterere, conculcare*.
 Gettare per fondere. *funde, dis, liquo, as*.
 Gettar buon odore. *suaviter olere*.
 Gettar cattivo odore. *male olere*.
 Gettare, nome. *conjectus, jactus*.
 Gettarsi a scavezza collo. *dare se precipitem*.
 Gettarsi a terra. *procido, prosternor*.
 Gettarsi d'avanti inginocchione. *accido, accidis*.
 Gettarsi ai piedi. *proicere, o abicere se ad pedes*.
 Gettato in occhio, rinfacciato. *exprobratus*.
 Gettatore, fonditore d'oro, o d'argento. *qui fundit*.
 Getti, legami de' piedi di sparavieri. *retinaculum, pedica*.
 Getto. *jactus, us*.
 Ghetto. *Judeorum domus, contubernia Judeorum*.
 Ghiacciare, congelare. *glacio, gelo, congelo*.
 Ghiacciarsi, congelarsi. *rigeo, obrigeo, gelasco*.
 Ghiaccio, acqua congelata. *glacies, ei*.
 di ghiaccio. *glacialis*.
 Ghianda, frutto della quercia. *glans, glandis*.
 Ghianda picciola. *glandula*.
 chi produce ghiande. *glandifer, va, rum*.
 di ghianda. *glandarius, ria, rium*.
 Ghiandaja, uccello noto. *pica, ca*.
 Ghiara, materia più grossa della sabbia. *glarca*.
 Ghiaroso, pieno di ghiara. *glarcosus*.
 Ghignare, forridere. *subridere, es*.
 Ghignata. *cachinnus, risus*.
 Ghiotto, o ghiottone, cioè goloso, pacchione. *bellus, onis*.
 Ghiotto, per iscaltrito. *vasser, veterator*.
 Ghiottoneria, golosità. *belluarius, nis*.
 Ghiottoneria, per ribalderia. *seelus, ris*.
 Ghiozzo, val goccia. *gutta*.
 Ghibbizzo, capriccio. *libido, commentum*.
 Ghibbizzo. *subitus animi motus*.
 Ghirlanda. *ferum, corona*.
 Ghirlandato. *redimimus*.
 Ghirlandella. *corolla*.
 Ghir, animale fonnaacchiofo. *glis, glivis*.
 luogo da nutrirvi ghiiri. *glirarium, ris*.
 Già, avverbio, che significa tempo. *jam*.
 Già tempo. *jam pridem*.
 Già tempo fa. *pridem*.
 Già molto. *jampridem*.
 Già molto tempo. *jamdiu*.
 Già buon pezzo di tempo. *jam dudum*.
 Già lungo tempo. *pridem*.
 Già lungo tempo fa. *jamdiu*.
 Già gran pezzo. *jampridem*.
 Già a una età. *jam dudum etatem*.
 Già dall'ora. *jam tum*.
 Già mò. *jam nunc*.
 Già f. *olim fuit*.
 Già mai, e giammai. *aliquando, unquam*.
 Già mai non. *nunquam*.
 Giacere, star a giacere, essere steso in terra. *jacere, cubo, decumbo*.
 Giacere con la faccia in giù. *jacere in faciem, o supinum*.
 Giacere d'avanti. *objaceo*.
 Giacere intorno. *circumjaceo*.
 Giacere appresso, o vicino. *accubo, as, adiaceo, ces*.
 Giacere a' piedi. *jacere ad pedes*.
 Giacere in letto. *cubare*.
 Giacere in terra. *humis jacere*.
 Giacimento, per il giacere. *accubitus, concubitus*.
 Giaco di maglia. *lorica, ca*.
 Giaco doppio. *bilix, eis*.
 Giacchiere. *loricarius, is*.
 Giacato, e ingiacato, armato di giaco. *loricatus*.
 Giallezza, colore noto. *croceus color*.
 Giallezza, infermità. *morbus regius*.
 Giallo. *flavus, croceus*.
 Giacinto, sorta di gemma. *hyacinthus*. Vale anche per il fiore così detto.
 Giambo, sorta di piede metrico. *sambus*.
 Giannetto, cavallo. *asturco, onis*.
 Giardinetto, cioè picciolo giardino. *hortulus, li*.
 Giardiniere, coltivator di giardini. *viridarius, cultus*.
 Giardiniere, o lavorator di verdure. *topiarius, ii*.
 Giardino, orto dilettevole. *hortus, pomarium, viridarium*.
 Giardino fornito d'ogni cosa. *hortus instructus*.
 Giardino formato in luogo alto. *hortus pensilis*.
 Giardino volto al Sole. *hortus apricus*.
 Giara, vaso da due manichi. *diosa, te*.
 Gielo, ghiaccio. *gelu, gelu*.
 Gigante. *gigas, ansis*.
 Gigantefo. *giganteus*.
 Giglio, fiore bianco, e pavonazzo. *lilium, lii*.
 luogo, dove nascono i gigli. *lilietum, ei*.
 Cinepro, albero noto. *juniperus*.
 Gineitra, virgulto, che fa fiori gialli. *genista, fe*.
 Ginnetto. V. giannetto.
 Ginocchio. *genu, a*.
 Ginocchione. *genuflexus, flexis, postis genibus*.
 Giochevole, da giuoco. *joculosus, lepidus*.

Giochevolmente. *jocose, lepide, per jocum*.
 Giocolare, far giuochi. *gesticulator*.
 Giocolatore, o giocolare. *prestigiator, gesticator*.
 Giocolatrice. *prestigiatrix*.
 Giocondamente, con diletto. *jucunde, hilariter*.
 Giocondità, piacere, diletto. *jucunditas, voluptas*.
 Giocondo, dilettevole. *jucundus, perjucundus, gratus, dulcis*.
 Giognere, per accoppiare. *jungo, is*.
 Giognere, per arrivare. *affuor, pervenio, is*.
 Gioggiolino, colore. *gilvus, a, um*.
 Gioglio, o loglio. *lolium*.
 Giogo de' buoi. *jugum, gi*.
 accoppiato sotto un giogo. *junctus*.
 Gioja, pietra preziosa. *gemma*. Il diminutivo. *gemmula, a*.
 lucente, come una gioja. *gemmans, ansis*.
 fatto di gioje. *gemmeus, a, um*.
 guarnito di gioje. *gemmatas, a, um*.
 chi porta gioje. *gemmifer, a, um*.
 Gioja, per allegrezza, diletto, e giubilo. *letitia, a, gaudium, is*.
 Giojello. *gemmarum ferum*.
 Giojoso, dilettevole, allegro. *jucundus, latus, lepidus*.
 Gioire d'allegrezza. *exulto, gestio*.
 Gioncata. *lac coactum*.
 Gioco, erba. *juncus*.
 luogo, dove nascono i giocchi. *junctum, is*.
 pieno di giocchi. *juncosus*.
 di giocco. *juncus*.
 Gionta, aumento, accrescimento. *accessio, coactum, additamentum*.
 Gionta di roba, e di onore. *accessio fortune, & dignitatis*.
 Gionta, che si dà oltre il giusto peso, o misura, quando si vende. *auctarium, ris*.
 Gionta, quando s'aggiunge qualche cosa ad un'opera, *appendix, e* il diminutivo, *appendicula*.
 Gionta, venuta, arrivata. *adventus, us*.
 Gionta di notte. *adventus nocturnus*.
 Giontamente, cioè insieme. *junctim, conjuncte*.
 Gionto, accoppiato. *junctus, conjunctus*.
 Giontura, congiuntura, commettitura. *compages, junctura, commissura*.
 Giontura, nodo. *articulus*. Pieno di gionture, *articulosus*. Per le gionture, *articulatum, articulare*.
 Giornale, il memoriale. *diaria, orum, acta diurna, ephemeris, idis*.
 Giornale, cioè libro de' conti. *codex rationum, codex accepti, & expensi, tabule accepti, & expensi, commentarius accepti, & expensi*.
 Giornaleto. *commentariolus accepti, & expensi*.
 Giornalmente. *quotidie*.
 Giornata. Vedi giorno.
 Giornata, l'opera di un giorno. *unius diei operis, opera*.
 Giornata, cioè viaggio d'un giorno. *iter unius diei*.
 Giornata, cioè fatto d'arme. *conflictus, sus, praelium, is*.
 far giornata. *configo, praelior, decerso, praelium committere, manus conferere*.
 si vive alla giornata. *in diem vivitur*.
 Giornata, cioè vitto d'un giorno. *diarium, is*.
 Gioinea, veste faldata, e frappata senza maniche, che usano i soldati. *lacerna, ne, eblamys*.
 Giorno, il di. *dies, ei*.
 Giorno di festa. *dies festus*.
 Giorno di lavorare. *dies profestus*.
 Giorno determinato. *dies constituta, praefixa, praescripta, certus dies*.
 Giorno avanti. *dies antecedens*. Adv. *pridie*.
 del giorno avanti. *pridianus*.
 Giorno seguente. *dies posterior*. Adv. *postridie*.
 l'alba del giorno. *diluculum, li, aurora, a*.
 al far del giorno. *diluculo, prima luce*.
 di giorno. *diurnus*. E quando è avverbio, *interdiu*.
 si fa giorno, e viene la luce. *lucescit*.
 Giorno, quando significa il tempo. *dies, tempus, oris*.
 Giorno, e notte. *dies, noctesque*. Adv. *diu, nocteque*.
 Giostra, o torniamento. *pugna imaginaria, bellicifimulacrum*.
 Giostrare, concertare, far mostra di combattere. *hastis concurrere inter se, armis ludere*.
 Giostratore. *armis ludens*.
 Giovemento, aiuto. *adjuvamentum, emolumentum, commodum, utilitas*.
 Giovane. *juvenis*.
 più giovane. *junior*.
 farsi giovane. *juvenescere*.
 Giovane di buon aspetto. *adolescens bone indolis*.
 Giovane ben costumato, o allevato. *adolescens probe educatus*.
 Giovanesco. *juvenilis*.
 Giovanetta. *adolescensula, a*.
 Giovanetto di prima barba. *impubes, bis, vel impubis, & hoc impube*.
 Giovanetto senza barba. *ephebus, bi*.
 Giovanezza, gioventù. *adolescensia, a, juvenitus, utis*.
 Giovanile, da giovane. *juvenilis, & la*. Età giovanile, quasi il primo fiore dell'età, *Aetas, quae valet viribus, Aetas, quae intra juvenutis*

annos versatur, aetas florens, Tanquam in vere aetate esse, in gratia flore esse, aetate florens esse.
 Giovanilmente, all'uso de' giovani. *juveniliter*.
 Giovare, per far bene. *juvo, as, projam, des*.
 Giovare, per diletteare. *juvat, juvabat*.
 Giove Re degli antichi. *Jupiter, Jovis*.
 Sacerdote di Giove. *Flamen Jovialis*.
 Giovedì. *dies Jovis*.
 Giovenca, vacca giovane. *juvenes, ca*.
 Giovenco, manzo non atto a lavorar la terra. *juvencus, ei*.
 Gioventù, e giovinezza. *juventus, adolescentia*.
 Gioviale, piacevole. *bilaris, comis*.
 Giraffe, animale simile al cammelo. *camelopardalis*.
 Girandole, parlari dubbiosi. *ambages, ambagum*.
 Girandola, più raggi posti in giro insieme. *sub- bo igneus*.
 Girar: circondare, e attorniare. *circundo, das*.
 Per muovere in giro. *converso, in gyrum ago*.
 Girare, per muoversi in giro, o andar attorno. *circumeo, convertor*.
 Girare, per aver circuito. *circumplector*.
 Girare, per andar vagabondo qua, o là. *vagor*.
 Girasole, che alcuni chiamano radichio. Leg- gi cicoria.
 Girasole, fiore. *heliotropium, is*.
 Girata. *orbis, gyrus*.
 Giravolta. *ambitus, circuitus, vertigo*.
 Gire, val andare. *eo*.
 Girella. *trachlea, rotula*.
 Girifalco, uccello di rapina. *falco, conis*.
 Giro, torcimento. *gyrus*.
 Giro di parole. *ambages, circuitus*.
 Giro d'acqua. *vortex, cis*.
 Gita, andata. *itio*.
 Gittare. V. gettare.
 Gitto. *jactus*.
 Giù, di giù, all'ingù. *deorsum*.
 Giubba, veste lunga. *tunica*.
 Giubberello, val picciolo giubbone. *thorax exiguus*.
 Giubbone di lana. *tunica, thorax laneus*.
 Giubbone imbottito. *thorax infusus*.
 Giubilare, far festa di piacere. *gestio, exulto*.
 Giubilo, festa, e allegrezza. *letitia, gaudium*.
 Giucare. V. giuocare.
 Giudicare, dar sentenza. *judico, sententiam ferre*.
 Giudicare ingiustamente. *male judicare, iniquo judicio opprimere, injustum judicium facere*.
 Giudicare, per discernere. *judico, censuro, existimo, arbitror*.
 Giudicar degno. *dignor, aris*.
 Giudicar difintamente. *disjudico*.
 Giudicato. *judicatus, dijudicatus*. Non giudicato. *injudicatus*.
 Giudice. *judex, arbiter, cause disceptator*.
 Giudice del maleficio. *questitor rerum capitalium*.
 Giudice principale. *Judex questionis*.
 Giudice competente. *judex legitimus, e judex competens*.
 Giudice compromissario. *arbiter, tri*.
 Giudice criminale. *questitor rerum capitalium*.
 Giudiciale, cosa pertinente a giudizio. *judicialis, le*.
 Giudiciario. *judicarius*.
 Giudicio. *judicium, existimatio*.
 Giudicio, dove si tratta della libertà d'alcuno. *liberale iudicium*.
 Giudiciosamente. *prudenter*.
 Giudicioso. *prudens*.
 Giuggiola, zizzola, frutto noto. *xyzyphum, phi*.
 Giuggiolo, albero. *hec xyzyphus, phi*.
 Giugnere, per accoppiare. *jungo, conjungo, conjugo, copulo*.
 Giugnere, per arrivare. *affuor, pervenio, is*.
 Giugno, mese. *Junius*.
 Giulio, o Luglio, mese. *Julius, vel Quintilis*.
 Giulio, moneta. *drachma, Julius argenteus*.
 Giulivo. *levis, hilaris, festivus*.
 Giumento, bestia. *jumentum, is*.
 Giumento da bafo. *jumentum clitellarium*.
 Giumento da carretta. *jumentum plaustrarium, o plostrarium*.
 Giumento da soma. *jumentum dossarium, o veterinum, o veftarium, o sacinarium*.
 Giunone, Dea appresso gli Antichi. *Juno, onis*.
 Giunta, giuntura. *articulus*.
 Giuntare, fraudare. *fallere*.
 Giuntatore, truffatore. *fraudator*.
 Giunteria, trufferia. *fraus*.
 Giunto, congiunto. *junctus, conjunctus*.
 Giuntura. V. giuntura.
 Giuocare. *ludo, dis*.
 Giuocare, per far bagattelle. *lufus, tas, gesticulator, aris*.
 Giuocare a' dadi. *ludere talis, vel tesseris*.
 Giuocare al giuoco di ventura. *ludere aleam*.
 Giuocare alla palla. *ludere pila*.
 Giuocare al pallone. *ludere folia, vel pila volubili inflata*.
 Giuocare agli scacchi. *ludere latrunculis*.
 Giuocar a sbaraglino. *ludere talis, & tesseris*.
 Giuocar al birlo. *ludere trocho*.
 Giuocare alle braccia. *luffor, ludere palastra*.
 Giuocare alle carte. *ludere aleis*.
 Giuocare alla mora. *micare, digitis micare*.
 Giuocare alle noci. *ludere nucibus*.
 Giuo-

Giocare a marco madonna. *aut capita aut navim*.
 Giocare a pari o dispari. *ludere par impar*.
 Giocar alla fiamella. *ludere scurpis, ludere calcu-
 lulis discoloribus*.
 Giocare di mano ad alcuno. *inferre manus alicui*.
 Giocatore. *lufor, oris*.
 Giocatore a giochi di ventura. *aleator, oris*.
 Giocatore di mano. *gesticulator, oris*.
 Gioco. *ludus, i, ludus, us*. Pertinente a giuoco. *lusorius, a, um*.
 Gioco di ventura, come di carte, o dadi. *alea, alee*.
 Giochi pubblici per ricreare i popoli. *ludi, ludorum*.
 luogo da giocare alla palla. *sphaeristerium*.
 Gioco alle braccia. *luctia, palaestra*.
 Gioco del birlo. *ludus trochi, e trochus, i*.
 Gioco di carte. *alea, e, e ludus aleavum*.
 Gioco de' dadi. *seffura, e, e ludus sefferatum*.
 Gioco della mora. *ludus digitorum*.
 Gioco del nove. *ludus novem calculorum*.
 Gioco da putti. *ludus puerilis*.
 Gioco della palla. *ludus pile*.
 Gioco dello sbaraglio. *ludus sefferarum*.
 Gioco degli scacchi. *ludus latruncularum*.
 Giocolatore, chi fa le bagattelle. *gesticulator, praestigiator*. Giocolatrice. *praestigiatrix*.
 Giuocolo, pieno di giuochi, e piacevolezza. *joculosus, lepidus, festivus*.
 Giuramento. *jusjurandum, sacramentum*.
 Giuramento falso. *perjurius*.
 Giurare, e sacramentare. *juro, ejuro, adjuro, jurejurando affirmo*.
 Giurar il falso. *perjuro, pejevo*.
 Giurar fantemente, e con gran sacramento. *de-
 jero, sancte juro*.
 Giurare d'osservar la legge. *jurare in legem*.
 Giurare d'osservar la promessa. *promissum jura-
 mento firmare*.
 Giurar secondo la forma delle parole scritte. *ju-
 vare verbis conceptis*.
 Giurare secondo, che si sente in coscienza. *ju-
 rare ex animi sententia*.
 Giuratamente. *jurato*.
 Giurato, chi ha giurato. *juratus*. Chi non ha
 giurato. *injuratus*. Chi ha giurato il falso.
perjurus, a, um.
 Giureconsulto. *jurisperitus, jureconsultus*.
 Giuratore. *jurator, vis*.
 Giuridico, cioè chi determina con ragione. *ju-
 ridicus*.
 Giurisdizione. *jurisditio, onis*.
 Giurista, dottor di legge. *jurisconsultus, jurif-
 peritus, ti*.
 Giufo, giu. *deorsum*.
 Giusta, e giusto, preposizione. *juxta, secundum*.
 Giustamente. *julle, aequo*.
 Giustizia, una delle quattro virtù cardinali. *ju-
 stitia, aequitas, jus*.
 Giustificarsi. *purgare suum factum, probare, ra-
 tionibus tueri, defendere, sustinere causam suam*.
 Giustificare. *de aliquo extremum supplicium jumere*.
 Giustificare. *carnifex*.
 Giusto, ragionevole, vero, diritto. *justus, a-
 quus, reclus*.
 cid, ch'è giusto, e lecito. *fas*. indeclinabile.
 cid, che non è lecito. *nefas*.
 cid non giusto, cioè ingiusto. *iniustus, iniquus*.
 Gloria. *gloria*.
 Gloria picciola. *gloriola*.
 senza gloria. *inglorius*.
 Gloria della vittoria. *adorea*.
 Gloriarli, vantarsi. *glorior*.
 Glorificare. *gloria afficere, gloriosum reddere*.
 Gloriosamente. *gloriose*.
 Glorioso, pieno di gloria, degno di laude, famo-
 so, uomo eccellente. *gloriosus, inclytus, il-
 lustris*.
 Glorioso, cioè chi si gloria. *gloriosus, iactator, gloriabundus*.
 Glorare. *explano, declaro, interpretor*.
 Gnocchi, maccheroni. *lixula, arum, pastilli*.
 Gnocco, sciocco, balordo. *fatuus, ineptus, bardus*.
 Go, pelce. *gobio, e gobius*.
 Gobba. *gibber, is, gibbus, i*.
 Gobbo. *gibbus, gibbosus, e gibber*.
 Goccia. *gutta, stilla*. A goccia, a goccia, *gut-
 ratim*. Sparo di goccie. *guttatus*.
 Gocciamento. *stillatio*.
 Gocciare. *stillo, las, perfluo, is*.
 Gocciare sopra. *insillio, las*.
 Goccio degli uccelli. *ingluvies, ei*.
 Gocciola, e goccia, vale l'istesso. *gutta, stilla*.
 Goccia, infermità. *apoplefia, apoplexis*.
 Gocciolare, gettar goccie. *stillo, las*.
 Gocciolone, goccia picciola. *gussula*.
 Gocciolone, grossolano. *habes, rudis, rusticus*.
 Gocciuto, cioè chi ha la gola grossa. *gusturo-
 sus, gustur habens tumidum*.
 Godere, aver il godimento di qualche cosa. *po-
 rior, fruor, uxor*.
 Godere lungamente. *perfruor*.
 Godimento, cioè giocondità, e piacere. *jucun-
 ditas, voluptas*.
 Goffamente. *inepte, insulse, impolite, imperite*.
 parlar goffamente. *blatero, as, blatio, is*.
 Goffaggine, o gofferia, liciochezza. *ineptia, in-
 fultas*.
 Goffo, sciocco. *ineptus, insulvus, bardus*.

Gola, *gula, gustur, iugulum*.
 canna della gola. *gustur, is, dicitur, arum*.
 tagliar la gola. *jugulo, as*.
 Gollano, uccello giallo. *galgulus, iiferus*.
 Gollarina, pelle, che pende dalla gola de' buoi.
palearia, sum.
 Golfo di mare. *sinus, us*.
 Golloso. *sinuosus*.
 Golosamente. *avide, gulose*.
 Golosità, ingordigia. *ingluvies, gula*.
 Goloso, ghiotto, leccardo. *gulofus, vorax, lur-
 co, edax, belluo, cdo, onis*.
 Gombina è cuojo, con cui si legano i coreggia-
 ti per batter il grano. *lorum, ri*.
 Gomena, canapo di nave. *rudens*.
 Gomito, dove si piega il braccio. *cubitus, ti, vel cubitum, ti*. Alto un gomito. *cubitalis*.
 Gomitolo, o gemo di filo. *glomus, i, vel glo-
 mus, eris*.
 Gomitolare il filo. *glomerato, ras*.
 Gomitolare, e nome. *glomeratio, onis*.
 Gomitone, e Gomitoni. come, far gomitoni.
In cubitum niti.
 Gomma. *gummi*, indeclinabile, *hec gummi, hu-
 jus gummi*.
 Gomma d'alberi. *resina, e*.
 Gondola, barca usata a Venezia. *cymba, e*.
 Gondolina. *cymbula*.
 Gonfaloniere, chi porta lo stendardo. *signifer*.
 Gonfiamento. *tumor, inflatus, us*.
 Gonfiare, enfiare. *tumescere, inflo*.
 Gonfiarsi. *tumescere, intumescere, turgeo, turgesco*.
 Gonfiato. *tumidus, surgidus, inflatus*.
 Gonfiaggine, gonfezza, o gonfiatura. *tumor, tu-
 ber*. Gonfiatura picciola. *tuberculum*.
 Gonfio, e gonfiato. *tumidus*. Essere gonfio. *tu-
 meo, turgeo*.
 Gonna, o veste lunga. *palla, e, cyclas, adis*.
 Gonnella alla Francese. *palla Gallica*.
 Gonzo, goffo. *imperitus, rudis*.
 Gorgiera, e gorgierina. *fascia, collare, is*.
 Gorgo, copia d'acqua. *gurgis, itis*.
 Gorgogliare. *murmuro, crepito*.
 Gorgoglio. *murmur*.
 Gorgozzule. *gustur*.
 Gotta, la guancia. *gena, genae, mala, le*.
 Gotta, infermità, che suole venire alle mani, e
 a' piedi. *chiragra, podagra, morbus articularis*.
 Gotto, cioè bicchiero da bere. *cyathus, scy-
 phus, calix*.
 Gottoso, chi patisce di gotta. *podagricus, arthri-
 ticus*.
 Governare, per reggere. *guberno, moderor, ve-
 go, curo*. Governare la Repubblica. *gerere*.
Republicam. Una Provincia. *administrare*.
Provinciam.
 Governare, per maneggiare, trattare, ammi-
 nistrare. *gero, iacto, administro*.
 Governarsi per suo consiglio. *uti consilio suo*.
 Governatore. *gubernator, moderator, rector, curator*.
 Governatore, cioè Podestà, chi ha governo. *Prator*.
 Governatore della Città. *reitor civitatis*.
 Governatore della Repubblica. *rektor, o guber-
 nator, o moderator Republicae*.
 Governatore della Provincia. *Præses Provincie*.
 Governor della nave. *naulerus, navicularius, na-
 vis gubernator*.
 Governatrice. *gubernatrix, moderatrix, rector, cu-
 ratrix*.
 Governo. *gubernatio, moderatio, regimen, admi-
 nistratio, imperium*.
 Governo del mondo. *orbis gubernatio*.
 Governo della Repubblica. *administratio Reipub-
 licae*.
 Governo della casa. *administratio rei familiaris, pro-
 curatio rei domesticae*.
 Governo delle faccende pubbliche. *procuratio re-
 rum publicarum*.
 Governo del corpo. *cultus, o curatio corporis*.
 Gozzo della gola. *jugulum, i*.
 Gozzoviglia. *convivium, comissatio*.
 Gozzovigliare. *comissor*.
 Gracchiar, far la voce della cornacchia. *corni-
 cor, aris, garrus*.
 Gracchione. *garrulus*.
 Gradicare, far la voce delle rane. *coaxo, as*.
 Gradatamente. *gradatim*.
 Gradella, e graticola. *craticula*.
 Gradevole. *gratus*.
 Gradimento. *humanitas, comitas, favor*.
 Gradire, stimare, apprezzare. *magni facio, plu-
 rimi facio*.
 Grado, o passo. *gratus, us*.
 Grado, o scalino. *gradus, us*.
 di grado in grado. *gradatim*.
 fatto di gradi. *gradatus, a, um*.
 Grado, per dignità, e officio. *dignitas, locus, gradus*.
 aver a grado, cioè averne obbligo. *habere gra-
 tiam*.
 Graduare. *dignitate donare*.
 Graffiare, stracciare colli' unghie. *scalpo, lacero, un-
 guibus ferare*.
 Graffioni, cioè cerafe grosse. *cerafa decumana*.
 Graffio, uncino da cavar qualche cosa caduta
 nel pozzo. *lupus, harpago*.
 Gragnuola è pioggia minuta ghiacciata. *grando, inis*.
 abbondante di gragnuola. *grandinosus*.

Gramaglia, veste di lutto. *funebri, pulla vestis*.
 Gramatica, una delle sette arti liberali. *Gram-
 matica, e, e Grammaticae, es*.
 Gramaticale. *Grammaticus, a, um*.
 Gramatico, maestro di Gramatica. *Grammaticae do-
 ctor, vel magister, doctor, vel magister litte-
 rarum, litterator, oris*.
 alquanto Gramatico. *Grammatico*.
 Gramigna. *gramen, nis*.
 di gramigna. *gramineus*.
 Grano, melchìno. *miser, infelix*.
 Gramola, instramento. *instrumentum deperitium*.
 Gramolar il pane. *depo, is, mollire, subigere panem*.
 Gramolato. *deperitium, subactus*.
 Grana, cocco, scarlato. *purpura, coccus, i, coc-
 cum, i*.
 di grana. *purpureus, coccineus*.
 vestito di grana. *purpuratus, coccinatus*.
 Granajo, luogo, dove si ripone il grano. *gran-
 narium, horreum*.
 Granata, pietra preziosa. *amethystus*.
 Granato, o granito, che ha molti grani. *gran-
 natus, a, um*.
 Granato pomo, melagrana. *malum Punicum, &
 granatum*. Melagrano, albero. *malus Punicus*.
 Granceola, granchio grande, copioso a Vene-
 zia. *maxa*.
 Granchio. *cancer*.
 Granciporro, spezie di granchio. *pagurus, i, cancer marinus*.
 Grande. *magnus, ingens*.
 molto grande. *ingens*. Si grande, *tantus*.
 più grande. *major, e maximus*.
 Grande di età. *grandis, grandævus*.
 Grande di corpo. *magnus, vastus, immanis*.
 Grande di animo. *vir magnus, animo magno, elat-
 toque, animo excelso, magnificoque, animi ma-
 gnitudine excellens, &c.*
 Grande, da marito. *nubilis*.
 Gran bicchieri. *pocula immanis*.
 Gran bottino. *ingens præda*.
 Gran copia di grano. *magnus numerus frumenti*.
 Gran danajo, o gran quantità di danari. *in-
 gens pecunia, magnus vis pecunie, grande pon-
 dus auri*.
 Gran libidine. *immensa libido*.
 Gran parte. *bona pars, magna pars*.
 Gran prezzo. *ingens pretium, immensum, immane*.
 Grande sciagura. *factum immane, ingens calamitas, magnum infortunium*.
 divenir grande. *grandesco, ingrandesco*.
 Grandemente. *magnopere, maximopere, multum, impendio, vehementer, impense, valde*.
 Grandetto. *grandisculus*.
 Grandezza. *magnitudo, granditas, immensitas*.
 Grand-cello. V. Grandetto.
 Grandinare, vale tempestare. *grandinas, abas*.
 Grandine, tempesta, gragnuola. *grando, inis*.
 Grandissimamente. *maximopere, summe*.
 Grandissimo. *maximus*.
 Grano. *granum, i*.
 Grano, o acino d'incenso. *mica thuris*.
 Grano, cioè formento. *frumentum, triticum*.
 Granello, cioè acino. *acinus, e acinum*.
 pieno di grani. *acinosus, granosus, granatus*.
 Grappolo, grappo, rallo d'uva. *racemus, botrus, borrio, onis*.
 Grafica, abbondanza di tutte le cose necessarie al vitto. *annona*.
 Grappo. V. Grappolo.
 pieno di grappi. *racemosus*.
 Graffamente. *pinguiter*.
 Graffamente, e abbondantemente. *affluenter, abunde, copiose*.
 Graffezza, graffura, songia, grasso. sostant. *ateps, pinguedo, a, uina, abdomen*.
 Graffezza del corpo. *crassitudo, pinguedo, obesitas*.
 Grasso, aggett. cioè di molto corpo, e carne. *pinguis, obesus, optimus, crassus, corpulentus, adiposus, adiposus*.
 Grasso, cioè fertile. *pinguis, optimus, uber*.
 Grasso, sost. V. Graffezza.
 Grasso, cioè lardo. *arvina, lavidum*.
 Grata, graticola. *craticula*. Per inferiata di Monache. *Cancelli, orum, transezza*.
 Grattella, o graticola. *craticula, e*.
 Graticcio di legni o ferro. *crates, vis*.
 fatto di graticci. *craticius, a, um*.
 Graticola, o gradella. *craticula, e*.
 Graticicare, far piacere, e cosa grata. *gratificor*.
 Grattitudine. *gratus animus*.
 Grato, riconoscente del beneficio ricevuto. *gratus*.
 Grato, caro. *gratus, carus, iucundus*.
 Grattaccio, stromento da grattar il formaggio. *radula casearia*. Ulp.
 Grattare per prorito, o rognà. *scalpo, pis, scabo, bis*.
 Grattarola. Vedi Grattaccio.
 Grattatura. *scavificatio*.
 Grattula, grattugia. Vedi Grattaccio.
 Grattivamente, *gratis, gratuito*.
 Gratuito. *gratuitus*.
 Gravare, far carico. *gravo, as, onero, as*.
 Gravato. carico. *gravatus, oneratus*.
 Grave, cioè ponderoso. *gravis, & grave, ma-
 gni ponderis*.
 alquanto grave. *graviusculus*.

divenir grave. *gravesco*. L' infermità si fa grave, *valendo gravescit, vel ingravescit*.
 Grave, cioè importante. *serius, gravis*.
 Grave, in significazione di lode. *gravis*.
 Grave, cioè molesto, fastidioso, e importuno, *gravis, molestus*.
 Gravedine. *gravedo*.
 Gravemente, con gravità. *graviter*.
 Gravezza, peso. *gravitas, pondus*.
 Gravezza, angaria, taglione. *tributum, vestigal*.
 Gravicimbalò, strumento musico. *fides, tum*.
 Gravidà, pagna. *gravidà, pregnant, fatum generi*.
 Gravidèzza, ingrossamento. *pregnatio, fatura, graviditas*.
 Gravità, cioè autorità. *gravitas, auctoritas, severitas*.
 chi parla con gravità. *gravis sermone*.
 Graulo, uccello giallo. *galbula, icterus*.
 Gravore, peso, carico. *pondus, onus*.
 Gravofamente. *gravate*.
 Gravolo. *gravis, molestus*.
 Grazia, avvenenza, garbo, leggiadria. *venustus, aris, gravis, e*.
 bella grazia, e cieta in un fanciullo. *indotes egregia*.
 Graziato, cioè di bella grazia. *venustus, lepidus*.
 senza grazia, cioè non graziato. *invenustus*.
 Graziatamente, con bella grazia. *venusto, lepide*.
 senza grazia, adv. *invenuste*.
 le Grazie degli Antichi. *Charites, tum, Gratia*.
 Grazia, benevolenza, amicizia, *gratia, e*. A ver la grazia di alcuno, *frus alicujus gratia, benevolentia*. Ritornar in grazia, o pacificarli. *in gratiam redire*.
 Grazia, beneficio, favore. *gratia, beneficium*.
 Grazia, ricompensa. *gratia, e*. Render grazie coll' animo, *habere gratias alicui, con le parole, agere gratias, con li fatti, o coll' opere, referre gratias*.
 di grazia, cioè ti prego. *quæso, amabo, amabo te*.
 Graziosamente. *venuste, lepide*.
 Graziolo, e graziato. *venustus, liberalis, lepidus, gratiosus*.
 Greco. *Græcus, Grævus. Achivus, Argivus, Argolicus*.
 alla greca, *græce. Græco more*.
 Greco levante, vento. *Eurus, Vulturinus, Subsolanus*.
 Gregge, moltitudine d' animali minuti, come pecore, capre, e simili. *grex, pecuaria, arum*. De i grandi si dice. *armentum*.
 di gregge. *gregarius, gregalis*.
 Greggia d' animali grossi. *armentum, i, e grex armentorum*.
 Greggia di animali minuti, come pecore. *grex pecudum*.
 Greggia di pesci. *pecus squammigerum*.
 d' una istessa gregge. *gregalis, le*.
 a greggi. *gregatim*.
 Grebbiale, o gremiale, o paragrembo da femmine, e artigiani, *vestale, is, cinctus, cinctulus*.
 Grembo. *gremium, sinus*.
 Greppa, greppo, grebano, luogo di monte diroccato. *rupes, is, prærupta montium*.
 Gridare. *clamo, acclamo*. Gridar forte. *vociferor*. Innanzi, *proclamo*. Insieme, *conclamo*.
 Spetto. *clamito*. Come matto, *furiose exclamo*. Come i bambini, *vagio, obvagio*. Come i corvi, *cracio, vel crocico*. Come le cornacchie, *cornicor*. Come le galline, e i pulcini, *pipio*. Come le rane, *coaxo*.
 Gridar all' arme. *ad arma conclamare*. Gridare cosa da vendere, *rem venalem clamitare*.
 Gridare, per contendere di parole. *jurgo, e surgor*.
 Gridare, e sgridare, per riprendere. *arguo, objurgo, accuso, reprehendo*.
 Gridata. *clamor, strepitus*.
 Gridatore. *clamator*. Per banditore. *præco*.
 Gridatoraccio. *clamosus*.
 Grido, strido. *clamor, exclamatio, vociferatio*.
 Grido uniforme de' marinari, o di altri. *celestima, aris*.
 Grido, per contesa di parole. *jurgium*.
 Grido, per riprensione. *objurgatio, reprehensio*.
 Grieve. Vedi Grave.
 Grifagno, agget. d' ogni uccello di rapina. *rapax, rapto vivens*.
 Grifo, o grugno. *vicinus, us, rostrum, i*.
 Grifo, e grifone, animale alato, e quadrupede. *gryphus, i, gryps, pbis*.
 dare un grifone ad uno, vale dargli un pugno. *colaphum infingere*.
 Grigio, bigio. *cinereus*.
 Grillare, e saltare d' allegrezza. *gestio, exulto*.
 Grillo, animaluccio. *gryllus*.
 Grimo, grinzò. *rugosus*.
 Grinza, crepa, *rugæ, e*. Grinza di vecchio, *rugæ senilis*. Di vecchia, *aris*.
 fare le grinze. *corrugo*. Distarle, *erugo*.
 Grinzoso, e grinzò, pieno di grinze, e crepfe. *rugosus, rugatus, corrugatus, crispus*.
 Trifolito, pietra preziosa. *chrysolithus, i*.
 Gronda, l' estremità de' coppi delle case. *subgrunda, arum, subgrunda, arum, subgrundatio, onis*.
 Tom. II.

Grondaja, l'acqua, che cade dalla gronda, e il luogo, dove cade. *stillicidium, is*.
 Grondante. *fluens, stillans*.
 Grondare. *stillo, defluo, imbrem, lacrymas &c. effundere*.
 Groppa, parte di dietro de' quadrupedi, a piè della schiena. *clumis, is, clunes, tum*. Montar in groppa. *in clunis insilire, ascendere, conscendere, insidere*.
 Groppetta, o groppina. *cluniculus*.
 Groppiera. *pollitena, e*.
 Groppo, nodus, i. Groppetto, *parvus nodus*.
 Groppolo, groppoloso, pieno di groppi. *nodosus*.
 Grossa, folt. quantità, *vis, copia*.
 Grossamente, cioè assai. *valde, multum*. Per rozzamente, o grossolanamente, *crasse, pingui Minerva*.
 Grosseggiare, far del grande. *summatem, vel magnatem agere*.
 Grosserello. *babes*.
 Grossezza. *crassities, crassitudo*. Di un braccio, *brachialis*. Di un dito, *digitalis*. Di un dito grosso, *pollicaris*. Di un piede, *pedalis*. Di un piede, e mezzo, *sesquipedalis*. Di un mezzo piede. *femipedalis*.
 Grossèzza d' ingegno. *hebetudo, stupiditas, fatuitas, ingenium hebes*.
 Grossiere, grosso. *crassus*. Molto grosso, *precrassus*.
 Grosso, grossolano. *heber, rudis, rarus, infusus, plumbeus*.
 Grosso, grosso, dinaro. *quinarius, victoriatius*.
 Grossolanamente. *pinguis Minerva*.
 Grossolano. *rudis, stolidus*.
 Grotta, spelunca, caverna. *specus, spelunca, antrum, caverna*.
 Gru, o grue, uccello. *gruis, is*. Grue picciola, *vipio, onis*. Fare la voce della grue, *gruo, is*.
 Grue, machina. *tolleno, onis, ciconia, e*.
 Grugnetto, grugno picciolo. *rostellum, i*.
 Grugnire, far la voce del porco. *grunnio, grundio, grunnitum dare, ciete, edere*.
 Grunio, grunimento, voce del porco. *grunitus, us*.
 Grugno. *rostrum, i, vicus, us*.
 Gruppo. *aceruus*.
 Guadagnare, far guadagno. *lucror, lucrificatio, lucrum facere, questum facere, compendificatio, compendium facere*. Guadagnarsi il vivere, *quæritare vitium*. Guadagnarsi alcuno, cioè farlo benevolò, *aliquem sibi adungere*.
 Guadagno. *lucrum, compendium, questus, us*.
 Guadagnetto, *lucellum, questiculus, i*.
 stimar guadagno. *lucro apponere, in lucro deputare*.
 Guadagno brutto. *questus turpis*. Meccanico, o vile. *iliberalis, sordidus*.
 con guadagno grandissimo. *questuosissime*.
 cosa di guadagno. *questuosus, a, um, lucrosus, a um, compendiosus, a, um*.
 uomo dedito al guadagno. *lucro, onis*.
 Guadare. passare a guazzo. *vado, as, vado transire, transicio*.
 Guado, luogo nel fiume, dove si passa senza nave. *vadam, i*.
 Guado, erba. *glastum*. Domestico. *fativum*. selvatico. *sylvestre*.
 Guadofo. *stuosus, a, um*.
 Guai, sciagure. *arumæ, arum*. Lamenti. *querela, gemitus*.
 Guai a me, a te, cc. *ve mihi, ve tibi, &c*.
 Guaina, todero di spada, o coltello. *vagina, theca*. Guainetta, *vaginula*.
 Guaiolare, o guaiare, piagnere, come fanno i fanciulli. *vagare, is, egulo, as*.
 Gualdrappa. *instratum, vestis stragula, dorsuale, is*.
 Guallara, rottura, crepatura. *enterocæle, es*.
 Guallarolo, rotto, e crepato. *enterocælicus*.
 Guancia, gola, gaita. *genæ, e, mala, e*.
 Guanciale, cuscino. *pulvinar, pulvinus, servical*. Guancialetto, *pulvillus*. Fatto a guisa di guanciale, *pulvinatus*.
 Guanciata, moftaccione, boffetto. *alapa, colapbus*. dar guanciate, *alapis cadere*.
 Guantajo, facitor di guanti. *alutarius*.
 Guanto. *manica, manus segmen*.
 Guanti d'ambra, o di mulchio. *manicæ odoribus illite, aut imbate*.
 Guardare, vedere, mirare. *intueor, contueor, obueor, video, cerno, aspicio, spetto, oculos intenderè*. Guardare spesso, *spetto, aspesto*. Con diligenza, *inspicio, inspecto*. Ben bene, *perspicio, optime perspicio, perspicio etiam, atque etiam*. Fido, o attentamente, *attente perspicio, intensis oculis intueor*. Sottilmente, *intensis oculis aspiciere*. Altrove, *alio spectare*. Dentro, *inspicio, introspicio*. Bendentro, *penitus inspicio, introspicio*. Per dritto, *ex adverso cernere*. A dirittura, *in rectum aspiciere*. All' ingiù, *despicio, deorsum spetto*. Spetto in giù, *despecto*. Innanzi, *prospicio*. Spetto innanzi, *prospetto*. In qua, e in là. *huc, atque illuc intueri*. Addietro, *respicio*. Addietro spesso, *respetto*. Insieme, *conspicio, conspicio*. Intorno, *circumspicio*. Spetto in torno, *circumspetto*. In tu, *suspicio*. Spetto in su, *suspetto*. A traverso, *limis oculis aspiciere*. Con buon' occhio, *libenter aliquem videre, vultu placido videre, vel intueri, equo animo,*

equis oculis aspiciere, videre. Con mal' occhio, *limis oculis intueri, limis aspiciere*. Guardar contra il Sole, *Solem adversum intueri*.
 Guardar, per considerare. *video, considero, meditor, diligenter attendo, animadverto*.
 Guardare, per conservare, governare. *servo, custodio*. Guardar la festa, *colere diem festum*.
 Guardare, per liberare. *prohibeo, libero*. Duo ci guardi da male. *Desus mala prohibeat*.
 Guardadonna. *obsterix, seis*.
 Guardaroba, luogo. *cella, repositoryum*.
 Guardarsi l' un l' altro. *inter se consueri, vel spectare*.
 Guardarsi, schifare, avvertire, astenersi, fuggire. *caveo, abstinco, vitio*. Guardarsi di non dir male, *malis dictis abstinere*. Di gridare, *juris abstinere*. Di non litigare, *abstinere litibus*. Di non pigliar la roba d' altri, *abstinere manus, a re aliena*. Guardati da' vizi, *abstine a vitiis, caveo a vitiis*. Guardati da' ladri, *cave tibi a furibus*.
 Guardato, o riservato. *cautus, non temerarius*.
 Guardato, o custodito. *custoditus*. Non guardato. *incustoditus*.
 Guardatura. *intusus, us, aspectus*.
 Guardia. *custodia, presidium*. Guardia, foldati, che fanno la guardia, *excubie, arum, custodiz, arum*. Far le guardie, *excubias, vel vigiliis agere*. Mettere le guardie, *vigiliis ponere, disponere, distribuere*.
 Guardiano, e guardiana. *custos, odis*. Guardiana di casa, *castaria, e*. Guardiana di pecore, *opilio, onis*. De' porci, *subulcus*. Di muli, *mulio, onis*. Di asini, *asinarius*. De' buoi, *bubulcus, custos boum*. Di galline, *gallinarum*. Di anitre, *anasarius*. Di ocche, *custos anserum*.
 Guardianeria. *custodia*.
 Guard' infante, veste. *eyclax, adis*.
 Guardingamente. *caute*.
 Guardingo. *cautus*.
 Guardo, o sguardo. *aspectus, obtusus, intusus*.
 Guarentia, o garantita, difesa, protezione. *sureta, defensio*.
 Guarentire, o garantire. *defendere, sueri*.
 Guari, adv. molto. *multum, valde, adeo, quam, perquam*.
 Guarigione. *sanitas, curatio*.
 Guarire, sanarsi, riaversi, pigliar forze. *convaleo, convalesco*. Facile da guarire. *sanabilis*. Difficile, *insanabilis*.
 Guarita, guarire, nome. *sanatio, curatio*.
 Guarnaccia, veste. *roga*.
 Guarnaccia, uva. *uva vernalis*. Per Vino, *vinum vernale*.
 Guarnello, o fastagno. Per veste villesca da donna, *tunica, e*.
 Guarnigione, guardia, che si mette in una Città. *presidium, munition, munimentum*.
 Guarnimento, o fornimento. *ornamentum, ornatus*.
 Guarnire. *munio*. Per fornire. *orno*.
 Guastamento, rovina, distruzione. *corruptio, vastatio, depopulatio*.
 Guastamento d' onore. *debonestamentum, debonestatio*.
 Guastare, corrompere, rovinare. *corrumpto, depravo, vitio, vitiosum facere*. Guastare i disegni d' alcuno, *studia, aut consilia alicujus impedire*.
 Guastarsi, ammuffirsi, rancidirsi. *putreo, putresco, flacco, flaccesco*.
 Guastato. *corruptus, labefactatus, vastatus, devastatus*.
 Guastatore. *vastator, corruptor*.
 Guaste, corrotto, muffito, marcio, rancido. *putris, putridus, putrefactus, corruptus, tabidus, rancidus*.
 non guasto, non contaminato, non corrotto. *illibatus, incorruptus, integer*.
 Guattera di cucina. *mediastinus, lixa*.
 Guazza, rugiada. *ros, rosis*.
 Guazzare, cioè guazzare, o passare a guazzo. *amarem vado transire*.
 Guazzarone, veste di lino da femmina. *suppurus, e supparum*.
 Guazzetto, sorta di minestra. *intinctus, us, embamma, aris, jusculum*.
 Guazzo. *vadam, lacus*.
 Guazzofo, bagnato, pieno di guazza. *madidus, pluvius, agucus*.
 Guazzo. *vadam, lacus*.
 Guercio, losco, chi guarda storto. *strabo, onis, strabus, i, strabus, i*.
 Guercietto. *strabunculus, patulus*.
 Guernigione. V. Guarnigione.
 Guernire, corredare. *orno, instruo, munio*.
 Guerra. *bellum, i*. Guerra civile, *bellum civile, intestinum, domesticum*. Navale, *bellum navale, maritimum*. Forastiera, *bellum externum*. Intimata, *bellum denuntiatum, inditum*. Incominciata, *bellum captum, inchoatum*. Attaccata, *suscipitum*. Finita, *confectum*. Crudele, *severum, fadum, existiale*. arte della guerra. *multitia, ars, res, ratio militaris, disciplina, vel res bellica*.
 cosa di guerra. *militaris, re, bellicus, a, um*. muovere guerra. *bellum, vel arma alicui inferre*. intimar la guerra. *bellum inticere*. incominciare la guerra. *bellum suspicere, iniere, inferre, movere, ad bellum aggredi*.
 E e e
 arna

arma capere, ire ad arma.
finire la guerra. *bello finem imponere, bellum conficere, debellare, facere.*
rinovare la guerra. *renovare bellum, redintegrare, suscitare, jam extinctum inflammare, jam restinctum rursus excitare, denuo commovere.*
Guerraggiare, far guerra. *bello, belligero, certo, decerto, pugno, pualtor, bellum gero, ago.*
frequentare la guerra. *militiam colere.*
Guerriero, combattente. *bellator, pugnator, miles.*
Guerriera, femmina combattente. *bellatrix, pugnatrix.*
Guffo, barbagliani, uccello notturno. *bubo, onis.*
Guglia. *obeliscus, pyramis.*
Guida, scorta. *dux, is.*
Guidare, menare, aver cura. *duca, adduco.*
In diverse parti, deduco. Carro, o carretta, *aurigor.*
Guidafesco, guidafesco, ulcere nel dorso delle bestie. *pesimen, ulcus, crisis.*
Guiderdonare. *remuneror, premio officio, gratias refero.*
Guiderdone, e guiderdonare. *premium, remuneratio.*
Guidone. *improbos, furcifer.*
Guindolo. Nafpo. *V.*
Guinzaglio, fuono di anelli, che si pongono a' collari de' cani. *copula, a, lorum.*
Guisa. *V. Maniera.*
Guizzare, muoversi, come i pelci. *lascivio, exultio.* Per fuggire, *clabor.*
Guizzo. *lappus, letitia.*
Gufcio, scorza. *corax, putamen, calyx.* De' legumi. *folliculus.* Di noci, *cutcola, orum.* Del formento, *gluma, a.* Delle castagne, *echinus.* Dell'ovo, *testa, putamen.* Della lumaca, *cochlea calyx, vel testa.*
Gufcietto. *calculus.*
Gufiare, affaggiare. *guffo, deguffo.* Gufiare un liquore sopra i labri. *libo, as.* Gufiare a poco a poco il vino, *pitiffo, as.*
Guftevole, guftoso, *juvundus, gratos, suavis.* cofa, che non si può guftare. *inguftabilis, e le.* non guftato. *inguftatus, illibatus.*
Gufso, uno de' cinque fenfi. *guffus, us, guftatus, us, fenfus guftatus.*
il guftare, nome. *guffatus, us.*
Gufso, per piacere. *voluptas, asis.*
Gufsofamente. *juvunde, suaviter.*

H

Habile. *V. Abile.*
Habitare. *V. Abitare.*
Habitò. *V. Abito.*
Havere. *V. Avere.*
Hellera. *V. Ellera.*
Herba. *V. Erba.*
Herede, honore, huomo, ec. che alcuni scrivono per h, Vedi a luogo loro senza questa lettera.

I

Iacinto, e giacinto. *hyacinthus.*
Jaculatoria. *brevis, sed fervida precatio.*
Jattanza, vantamento, vanto. *jaclantia, jaclatio, oflentatio.*
con jattanza. *insolenter, superbe.*
Jattura, cioè perdita, danno. *jaclura, damnum.*
Jattura di danari. *detrimentum pecunie.*
Iddio, e Dio. *Deus.*
Idea. *rerum forma, idea.*
Ideale. *commensuratus, fictitious.*
Idi di Mefe. *idus, uum.*
Idioma, parlar proprio. *idioma, aris.*
Idiota, da poco, privato, plebejo. *idiota, illiteratus.*
Idiotifmo. *idiotismus.*
Idolo, immagine di qualche cofa. *idolum, li, imago, simulacrum.*
Idolatra. *idolorum cultor, barbava superflitione devinctus.*
Idolatrare. *adoro, veneror.*
Idolatria. *idolorum cultus, impura Deorum superflitio, falsa, et inanis Deorum religio, Dæmonum cultus.*
Idoli. *idola, Dii falsi, Dii fictitii, Dii commensurati.* adorazione d' idoli. *idololatria, tra.*
adorator d' idoli. *idololatre, tra.*
Idoneo, convenevole a qualche cofa, atto. *idoneus, apus.*
Idra, serpente. *hydra.*
Idropico. *hydropicus.*
Idropifia. *hydrops, opis.*
Ieri. *heri, besterno die.*
d' ieri. *besternus.*
Ierlaltro. *nudiustertius.*
Iermattina. *heri mane.*
Iernotte. *heri nocte.*
Ierfera. *heri vesperi.*
Ignobile, senza fama, non famofo, e di bassa condizione, e di vil fanguie. *ignobilis, ignobili loco natus.*
Ignobiltà. *ignobilitas, asis.*
Ignominia, difonore, vergogna. *dedecus, ignominia, probum.*

Ignominiofo. *probrosus, ignominiosus.*
Ignorantaggine. *infinita, stoliditas.*
Ignorantemente, da ignorante. *inficienter, indolite, imperite, imprudenter.*
Ignoranza. *ignorantia, inficitia, imperitia, ignoratio.*
Ignorante. *ignarus, indoctus.*
Ignorante affatto. *omnis eruditionis expert.*
Ignorantiffimo. *imperitissimus, indoctissimus.*
Ignorantiffimamente. *imperitissime.*
Ignoto, incognito, non conosciuto. *ignotus, nudus.*
Ilarità, allegria. *hilaritas, letitia.*
Il giorno avanti. *pridie, pridie ejus diei.*
Il giorno dopo. *postridie, postridie illius diei.*
Il primo, fecondo, e terzo giorno. *primus, alter, et tertius dies.*
Il fecondo, il terzo, e il quarto. *alter, tertius, et quartus.*
Il medefimo di prima. *idem, atque antea.*
Il principio d'una cofa. *capus rei.*
Il primo affalto. *impetus primus.*
Illecitamente. *nefarie, illicite.*
Illecito, vietato. *illicitus, a, um.*
Illefo. *illefus.*
Illobato. *illibatus, incontaminatus.*
Illoberalità, villania. *illiberalitas.*
Illuminare, dar chiarezza. *illumino, illustro, illufione, illufio.*
Illuftramento. *clare, praeclare.*
Illuftramento, val ornamento. *ornamentum.*
Illuftrare, per dar lume, illuminare. *illuftror.*
Illuftrè, chiaro, di gran nome, e famofo, *illuftris, incltatas, insignis.*
Illuftriffimo. *illuftriss, perilluftriss.*
Il perchè. *quare, quapropter.*
Imaginarfi. *V. immaginarfi.*
Imagine. *V. Immagine.*
Imbalfamare. *opobalfamo illinire.*
Imbandigione, vivanda imbandita. *ferculum.*
Imbandire. *cibos parare.*
Imbarazzare. *implico, intrico, involvo.*
Imbarazzato. *erice, arum, implicatio, impedimentum.*
Imbarcarfi per navigare. *navim conscendere.*
Imbardare, metter le barde a' cavalli. *equos sternere.*
Imbarrare, impedire, intricare.
Imbafciaria, officio dell' imbafciatore. *legatio.*
Imbafciata. *nuntius, sis.*
Imbafciatore, e ambafciatore. *legatus, orator.*
Imbafcare. *clitellas imponere.*
Imbafciare. *infuso.*
Imbatterfi, incontrare a cafo. *nancifcor, incidere in aliquem.*
Imbecille, debole, ftanco. *imbecillus, e imbecillitas.*
Imbecillità, debolezza, ftacchezza. *imbecillitas, sis.*
Imbellettare, fare bello, come fanno le donne. *fuco, infuco.*
Imbellettato. *fuscatus, fucosus.*
Imbellire, ornare. *caudicoro, illuftror, orno, honesto.*
Imbellialire. *ferocio, fevia, effator, aris.*
Imbevere. *fugo, imbuor.*
Imbiaccato, coperto di biacca. *ceruffatus.*
Imbiancare, biancheggiare, dealbo, candefacio.
Imbiancato. *dealbatus.*
Imbiancato di gelfo. *gyffatus, a, um.*
Imbiancatura. *opus albarium.*
Imbianchirfi, divenir bianco. *albescor.*
Imbiondire, far biondo. *flavum reddere.*
Imbizzarrire, e Imbizzarrirfi. *vibementer irasci.*
Imbizzarrito. *vibementer iratus.*
Imboccare, porre il cibo in bocca. *in os cibum indere.*
Imhonire. *sedo, lenio.*
Imbolare, ovvero involare, rubare. *furor, compilo, eripio, furvpio.*
Imborfare, porre in borfa. *injacere in marsupium.*
Imboscata. *infidie, aruna.*
Imboscire. *fylofco.*
Imboscarfi. *infidias colloco, paro, ftruo.*
Imbottare, porre il vino nelle botti, *infundere in dolium, vinum in dolium diffundere.*
Imbottatoio, o piria, per imbottar il vino. *infundibulum.*
Imbottonare, vale empire. *farcio, infarcio.*
Imbottonatura, empitura, e pieno. *fartura.*
Imbrattamento, e lordamento. *inquinamentum.*
Imbrattare, fporcare. *inquino, fudo, polluo, con-furco.*
Imbrattato, lordo, fporco. *fordidus, pollutus, inquinatus.*
Imbrattato di molte scelleratezze. *multis flagitiis contaminatus, homo turpissimus, homo contaminatissimus.*
Imbracciare. *inebrio, as, ebrium, vel temulentum facere.*
Imbracciarfi. *inebrior, aris, fo ebrius, vel temulentus.*
Imbraccio. *ebrius, bria, brium.*
Imbracciamento. *ebriolus, a, um.*
Imbraccione. *ebriofus, a, um.*
Imbracciatezza. *ebrietas, ebriofitas, temulentia.*
Imbrigliare, mettere la briglia. *frano, infrano, frenum injicio alicui, frenum adhibeo.*
Imbrigliato. *frenatus, safranatus.*
Imbroccare, colpire di riucontro. *ferio, is, ico, is, scopum attingo.*
Imbrogliare, intricare. *implico, as, intrico.*

Imbroglione. *implicatio, onis, trica, arum.*
Imbroglione. *ardelio.*
Imbrogliato. *implicatus, implicatus, implexus, inextricabilis.*
Imbrogliatore, o imbroglione. *ardelio, onis, trica, onis, turbator.*
Imbrogliatamente. *implicite.*
Imbrunare, tar bruno. *infufco, denigro.*
Imbrunire, divenir bruno. *fuscior, infufcor, s' imbrunisce, o si fa notte. noctescit, ebat.*
Imitabile. *imitabilis, le.*
Imitare, fare, come fanno altri. *imitor, amulor.*
Imitatore, chi imita. *imitator, amulator.*
Imitazione. *imitatio, imitamen, imitamentum.*
Immacchiarfi, afconderfi in macchia. *occulere se, occultare in sylva, abdere se.*
Immacchiato, nafcofo in macchia. *occultus.*
Immacolato, non corrotto. *castus, incorruptus.*
Immaginabile. *quod potest excogitari, cogitabilis.*
Immaginarfi, pensare, confiderare. *arbitror, pute, meditor, cogito.*
Immaginato. *excogitatus.*
il contrario. *inexcogitatus.*
Immaginazione. *imaginatio, excogitatio.*
Immagine. *species, simulacrum, imago.*
Immagine, cioè ritratto. *exemplar.*
Immagine, cioè pittura. *nata imago, imago picta.*
Immagine, cioè Statua. *imago ficta.*
pieno d'immagini. *imaginofus.*
fattor d'immagini. *Statuarius.*
Immaginetta. *parva imago, imaguncula.*
Immagrifi, divenir magro. *macreo, macrefco.*
Immanità, crudeltà. *immanitas.*
Immantente, fubito. *statim, illico, confestim, continuo, extemplo, subinde.*
Immafcherarfi. *personam induere.*
Immaturato. *immaturus, acerbus.*
Immediatamente. *statim, proxime.*
Immediato. *proximus, a, um.*
Immediato che, fubito che. *ubi primum, cum primum, statim ac.*
Immemorabile. *immemorabilis.*
Immenfità. *immenfius.*
Immergere, annegare. *immergo, submergo.*
Immeritamente, immeritevolmente. *immerenter, immerito.* A torto, *injuria.*
Immeritevole. *immerens.*
Immezzare, o immezzire, divenir mezzo. *mollesco, vietus fio.*
Imminente. *imminens.*
Immobile, che non si muove. *immobilis, motu vacans.*
Immoderanza. *immoderatio, incontinentia.*
Immoderatamente. *immoderate, immodice.*
Immoderato. *imtemperans, immoderatus, immodestus.*
Immodestamente, senza modo. *immodeste, immoderate.*
Immodestia. *immodestia, impudentia.*
Immodesto, infolente. *insolens, immodestus.*
Immondizia, fporchezza. *impuritas, spurcitas, impunditia, atum.*
Immondo, fporco, lordo. *impurus, immundus, illatus, fordidus.*
Immortalità. *æternitas, immortalitas.*
Immortalare. *immortalitate donare, commendare æternitati.* Immortalarfi, *immortalizatem fibi parere.*
Immortale. *immortalis, sempiternus.*
Immortalmente. *perpetuo, æterno, immortaliter.*
Immoto, cioè non molfo. *immotus, stabilis.*
Immutabile. *immuetabilis, stabilis.*
Impacciarsi, intramettersi. *se immiscere alicui rei, intermiscere, interponere, aliena curare, in alienum opus ire.* Per aver cura, *curo, as.* Per aver da fare, *rem habere.*
Impaccio, cioè impreffa, o carico. *negotium, res suscepta.*
Impaccio, disturbo, e travaglio. *moleftia, stie.* dar impaccio. *negotium alicui faceffere, sollicitudinem inferre.*
cofa di gran impaccio. *magni negotii res, admodum operofa, curam, diligentiamque non mediocrem postulans.*
Impadronirfi. *potior, iris.*
Impalare le viti, mettere i pali. *pedo, das, palo, las, adminiculo, adminiculor.*
Impalare, come fanno i Turchi. *palo, vel stipite conficere, stipite aliquem ab imo ad summum transficere, vel transfudere, adigere stipitem per mediam.*
Impalato. *pedatus.* Degli uomini, *transfixus, confoffus.*
Impallidire, o impallidire att. *pallorem afferre, gignere alicui rei.*
Impallidirfi. *pallio, pallio.*
Impannata di carta, *fenestra chartacea.* Di tela. *fenestra linea, vel lintea.*
Impaniare. *visco oblineve.*
Impaniato. *visco correptus, illitus.*
Imparadifare. *beo, as.*
Imparare. *disco.*
Imparar a niente. *edifco, fcis, mandare memoria.*
Imparar bene. *addifco, perdisco.*
Imparar a spefe fue, o d' altri. *fuis periculis discere, alieno periculo discere, facere periculum suis, vel aliorum sumptibus, vel expensis.*
Imparar a sonare. *discere fidibus.*
Impareggiabile. *incomparabilis, inimicibilis.*
Impaffibile. *nullis obnoxius curæ, vel dolori, impa-*

impatibilis.
 Impallare, ridurre in pasta. *subigo, gis.*
 Impastato come il pane. *subactus.*
 Impastato, ingrafiato. *altitius, pinguis.*
 Impastocchiare. *verba dare.*
 Impaurire, mettere paura, spaventare, far paura. *terro, deterreo, perterreo, terrefacio, territo.*
 Impaurirsi, aver paura. *simo, formido, horreo, extramisco, terreri, metu officii, perturbari.*
 Impaurito. *terrestis, perterrisus, deterritus.*
 Impaziente. *impatiens.*
 Impazientemente. *impatienster.*
 Impazienza. *impatiensia.*
 Impazzire, divenir pazzo. *insanio, nis, furo.*
 Far impazzire. *insatuo, demento, ad insaniam adigere.*
 Impieciare, imbrattar di pece. *pico, cas, pice linere.*
 Impieciato. *picatus.*
 Impedimento, disturbo. *impedimentum.*
 Impedire, disturbare. *impedio, praepedio, distineo.*
 Impedito da faccende. *distentus occupationibus, negotiis implicatus, occupatus.*
 Impedito da malattia. *praepeditus, impeditus morbo.*
 Impedito dalla vecchiaia. *impeditus aetate.*
 Impegnare. *oppignero, ras, dare pignori, ponere pignori.* Impagnarli, in se recipere.
 Impegno. *onus susceptum, obligatio, officium, manus, fides.*
 Impegolare. V. impieciare.
 Impelare, cominciare a mettere peli. *pubesco, scis.*
 Attaccar peli ad alcuno. *pilos alicui aspergere.*
 Impellicciare. *pelliculare.* metter la pelliccia. *pellicam vestem inducere.*
 Impellicciato. *pellitus, a, um.*
 Impennata, finestra, di carta, e tela. *specular, vis.*
 Impenetrabile. *impenetrabilis.*
 Impenitenza. *penitencia, pernicacia, impenitentia.*
 Impennare, far pennuto. *plumis, vel pennis vellare, obducere.* Divenir pennuto. *plumescit, is, plumo, as, plumas, vel pennas agere.*
 Impennato. *peanatus, a, um.*
 Impenatamente. *inconsulto, inopinato, inconsiderate, necopinato.*
 Impenabile. *inopinabilis.*
 Impenato. *inopinatus, repentinus, necopinus.*
 Imperare. *impero, esse cum imperio, imperio regere.* Imperare spesso, *imperiis.*
 Imperatore. *Imperator.*
 Imperatrice. *Imperatrix.*
 Imperciocchè. *nam, etenim, enim.*
 Imperfettamente. *imperfecte.*
 Imperfetto, non perfetto. *imperfectus, inchoatus, mansus.*
 Imperfezione. *opus imperfectum, defectus.*
 Imperiale, pertinente all'Imperatore. *imperatorius, a, um.*
 Imperio, dominio sopra gli altri. *Imperium, potestas, ditio.*
 Imperioso. *imperiosus, superbus.*
 Imperiosamente. *imperiose.*
 Imperiosità. *superbia, fastus.*
 Imperocchè. *nam, enim, etenim, quippe.*
 Impertinente. *alienus, absurdus, ineptus.* Per fastidioso, *importunus.*
 Impertinenza. *ineptia, importunitas, indecentia.*
 Impertinentemente. *absurde.*
 Imperversare. *furo, debacchor.*
 Impeto, ed empito. *impetio, furor.*
 entrar con empito. *irrumpeo, irruo, impetum, vel impressionem facere.*
 Impetuosamente. *magno impetu, vi.*
 Impetuoso. *impetuosus.*
 Impetrabile, che facilmente si può impetrare. *impetrabilis.*
 Impetrare, ottenere. *impetio, exoro, voti compotem fieri.*
 Impetrazione. *impetratio, onis.*
 Impetriere, farli pietra. *lapidescere.*
 Impiagamento. *ulceratio, vulneratio.*
 Impiagare. *ulcero, excutero.*
 Impiagato. *ulcerosus, exulceratus.*
 Impiagare, far impiastro. *cataplasma adhibere.*
 Impiagatrice, imbrattare, sporcare con cosa, che attacchi. *sudo, conspurco, coinquino.*
 Impiastro, ed empiastro. *cataplasma, empiastrum, malagma.*
 Impiastro lungo. *splenium, is.*
 Impiccare, e appiccare. *suspendo, appendo, ceruices frango.*
 Impiccolire. *imminui, decretere.*
 Impiegare, invetire. *pono, colloco, adhibeo.*
 Impiego. *munus, officium.*
 Impietà. *impietas, atis.*
 Impigrire, divenir pigro. *pigresco, languesco, desidem fieri, languori se, aut desidem dederem, otio languescere.* In leno attivo, *desidem reddere.*
 Impinguare. *fatigino.*
 Impio, crudele. *impius, immitis, crudelis.*
 Impiombare, coprir con piombo. *plumbo regere, vel obducere.* Per saldar col piombo, *plumbo, as.*
 Impiombatura, per la saldatura con piombo. *plumbatura.*
 Impire, ed empire. *impleo, oppleo, expleo, infercio.*
 Implacabile. *inexorabilis, implacabilis.*
 Implacabilmente. *implacabiliter.*
 Implorare. *imploro, expesco.*
 Impolitamente. *impolite, infabre.*
 Imporre, dar commisione. *mando, praecipio.*
 Imporre, per poner sopra. *impono, nis.*

Importante, d' importanza, cosa grave. *ma-gnus, amplius, grandis, gravis, serius, severus, magni momenti.*
 Importanza, momento, rilievo. *gravitas, amplitudo, magnitudo, momentum.*
 Importare, vale rilevare, esser d'interesse. *referre, bas, interese, eras.*
 Importare, cioè dinotare. *significo.*
 Importare, cioè ascendere a qualche somma o valuta. *valuo.*
 Importunare. *molestum esse, afferre molestiam.*
 Importunità. *proseruitas, importunitas.*
 Importuno, profuntuoso. *molestus, importunus.*
 Importunamente. *importune.*
 Impossessare, mettere in possesso. *in possessionem mittere.* Impossessarsi, prender possesso, *possessionem occupare, possidi.*
 Imposizione. *tributum, vectigal.*
 Impossibile. *quod esse, vel fieri non potest, impossibilis.*
 Impossibilità. *impossibilitas.*
 Impossibilitare. *impossibile reddere.*
 Impostare, mettere le imposte. *postas affigere.*
 Impostemire, far postuma. *in vomitum crescere.*
 Impostura. *calumnia.*
 Impotente. *impos, sis, impotens, sis, viribus infirmus.*
 Impotenza. *infirmetas, impotentia.*
 Impoverire. *paupero, depaupero, pauperem facio, vel officio.* Impoverirsi, in inopiam, *paupertatem, egestatem incidere.*
 Impraticabile. *asper, inobspitus, difficilis, barbarus.*
 Imprecazione. *exeratio, dira.*
 Impregnare. V. Ingravidare.
 Imprendere, cioè pigliare a operare. *aggredior, suscipio.*
 Impresa, *facinus.* Imprendere, pigliar un' impresa, metterli a grande impresa, *Egregium facinus aggredi, Ad res praclaras animum adicere, ad-jungere, applicare, sua studia conferre, Praclaris in rebus industriam suam exercere, operam ponere, Magna suscipere, res egregias, nobiles, praclaras, eximias aggredi, praclara conari.*
 Impresa eroica, e onorata. *facinus praclarum.*
 Impresa scellerata. *scelus, vis, & facinus sceleratum.*
 Impresa di guerra. *expeditio, onis.*
 Impresa, corpo figurato, motto per significare qualche concetto. *insigne, is.*
 Impressione, vale impronto. *impressio, typus.*
 Imprigionare, o mettere in prigione. *in carcerem conjicio.*
 Imprimer. *imprimo.*
 Improntare, per effigiare. *imprimo.* Per coniare, o batter moneta, *signo, percutio, cudo.*
 Impronto, un'immagine impressa in qualche cosa. *effigies, imago, forma, nota, signum.* Impronto di sigillo, *signum.* Impronto di moneta, *forma, nota.*
 Improntamento. *impressio.*
 Improperio. *exprobratio, opprobrium, convicium.*
 Improporzionato. *inconveniens.*
 Impropramente. *improprie.*
 Improsperto. *prospera fortuna utens.*
 Improverare, rinfacciare, buttar in occhio. *exprobro, impropero.*
 Improvidamente. *improvide.*
 Improvidi. *improvidus.*
 Improvvisto, aggett. all'improvviso, alla sprovvista. *improvvisus, improvisus.*
 all'improvviso, adv. alla sprovvista. *improvviso, imparate.*
 Improvvisto, o sprovvisto. *imparatus, a, um.*
 Imprudente, non prudente. *imprudens, ensis.*
 Imprudentemente. *imprudenter.*
 Imprudenza nell'operare. *imprudencia, a.*
 Impudicamente. *impure, impudice.*
 Impudicizia. *impudicitia, a.*
 Impudico, disonesto. *impudicus, inhonestus.*
 Impugnare. *impugno, oppugno.*
 Impugnare, cioè stringere con pugno. *stringo, distriango.*
 Impugnatore. *adversarius, oppugnator.*
 Impulsore, dicei colui, che induce a far qualche cosa. *impulsor, auctor.*
 Impunito, non punito. *impunitus, a, um.*
 Impunità. *impunitas, is.*
 Impunità, cioè licenza di far male. *impunitas scelerum.*
 Impunitamente. *impune.*
 Impuro. *impurus.*
 Imputare, val attribuire. *adscribo, imputo, tribuo, assigno.*
 In, è preposizione, che serve ora all' ablativo, ed ora all' accusativo. *In.*
 Inabile. *inhabilis, non aptus, ineptus.*
 Inabitabile. *inhabitabilis.*
 Inaccessibile. *inaccessus.*
 Inacerbire. *exaspero.*
 Inacerbire, divenir acerbo. *exacerbescere.*
 Inacerbito, divenuto acerbo. *exacerbatus.*
 Inacetire, diventar aceto. *acesco, acefco, coacesco.*
 Inalberare, cioè alzare. *atollo.* Inalberarsi, adirarsi. *furere, exandescere.*
 In alcun luogo. *usquam, alicubi.*
 In altro luogo. *alibi.*
 In altro tempo. *alias.*
 Inamabile. *inamabilis.*
 Inamicare, far amico. *concilio.*
 Inanimato. *inanimus.*

Inanimare, dar'animo. *confirmo, erigo, excito, animum addere.*
 In aperto. *palam.*
 In arbitrio, in podestà. *in manu.*
 Inarborare, piantar alberi. *arbores plantare.*
 Per innalzare, *sollere, extollere, erigere.*
 Inarcare. *incurvo.*
 Inargentare. *argento tegere, obducere.*
 Inargentato. *argenteus, inargentatus.*
 Inaridire, divenir arido. *inaresco.*
 Inarrivabile. *inaccessus.*
 Inaspettatamente. *improvviso, nec opinato.*
 Inaspettato. *inexpectatus.*
 Inasprire, incrudelire. *exaspero, effero, ras.*
 Per divenir aspro. *sevio.*
 Inavvedutamente. *incaute, inconsiderate.*
 Inavvertentemente. *imprudenter.*
 Inavvertenza, imprudenza. *temeritas, imprudentia.*
 In breve, in brevità, brevemente. *brevi, breviter, propediem.*
 Imbroglione. *erco, onis.*
 In buon' ora, cioè di grazia. *obsecro, amabo.*
 Incadaverire. *putresco, radesco.*
 Incagliare, fermarsi senza poter andar' innanzi, *herere.*
 Incalcinare, intonicare. *incrusto, as, sectorium induco.*
 Incalcinamento. *sectorium.*
 Incallire, far' il callo. *occallesco.*
 Incalinare. *insero, is.*
 Incalmatore. *insitor, oris.*
 Incalmitazione. *injuria.*
 Incalzare. *insto, urgeo, fugo.*
 In cambio di lui. *pro illo, ejus loco.*
 Incamerare, confiscare. *confisco, as.*
 Incamiciare, incalcinare. *sectorio obtegere, sectorium inducere.*
 Incamicatura. *sectorii inductio.*
 Incamminate. *via dare.*
 Incamminarsi. *aliquo proficisci, inire viam.*
 Incancherito. *exulceratus.*
 Incantamento, incantello. *incantamentum, carmen, carmen magicum, venificium, fascinum.*
 Incantare. *incanto, exanto, fascino.*
 Incantare, cioè vender all'incanto. *auktioner.*
 Incantatore, chi incanta. *venificus, incantator.*
 Incantatrice. *venifica, saga.*
 Incanto, cioè vendita de' beni. *auctio, onis.*
 Incanto, cioè il luogo, dove si vendono i beni. *atrium, o forum auktionarium.*
 Incanture. *canefco.*
 Incapace. *impos, ineptus, incapax.*
 Incapellare, legar col capestro. *capistro, stras.*
 Incappare. *incido, pedem offendo.*
 Incappucciare. *caput obducere, o obvolvere.*
 Incappucciamento. *obductio capitis.*
 Incappucciato. *capite obducto, o obvoluto.* Che ha il cappuccio. *oculatus.*
 Incapricciarsi, olinarsi. *obfirmare animum.*
 Per innamorarsi. *anore capi.*
 Incaricare. *onero, as, onus imponere, sarcinam imponere, mandare, committere.*
 Incarco, peso, forma. *onus, eris, sarcina, a.*
 Incarco di testa, cioè pelamento. *gravedo, inis.*
 Incaricato. *onus, a, um.*
 Incarico. *onus.*
 Incarnatio. *beluolus, colossinus, carneum colorem habens.*
 Incarnato, colore. *carneus, beluus color.*
 Incarnarli. *carnem fieri.*
 Incarnognarsi. *fador.*
 Incartare, o incattocciare. *chartis amicare, involvere.*
 Incaltare. *coagmentare, compingere, committere.*
 Incastato. *coagmentatus, compactus.*
 Incastamento. *compactio, compages, coagmentatio.*
 Incastro. *compagis instrumentum.*
 Incatatura. *commisura, a.*
 Incatenare. *vincio, incicere catenas.*
 Incavare. *cavo, excavato.* Cavare sotto, *justodire, incava.*
 Incavato. *cavatus, excavatus.*
 Incavatura. *excavatio, onis.*
 Incavezzare, mettere la cavezza. *capistro, as.*
 Incautamente, sciocamente. *improvide, imprudenter.*
 Incauto, cioè poco accorto. *incautus, improvisus, imprudens.*
 Incendiario. *incendiarivus.*
 Incendio, abbruciamiento. *incensio, incendium.*
 Incendere, o incendiare. *incendo, eremo.*
 Incenerire. *cinerefacere, in cinerem redigere.*
 Incensare. *stus dare, incensere, adolere, offerre.*
 Incenso, gommia odorata. *stus, uris.*
 d'incenso. *stureus.*
 Incectivo. *incitamentum.*
 Inceramento. *ceratura.*
 Incerare. *cerro, ras, incero.*
 Incerato. *ceratus, inceratus, ut tabula cerata.*
 Incertezza. *amalguitas, res incerta, dubium.*
 Incerto, dubbio. *incertus.*
 Incertamente. *assidue, sine intermissione, indefinenter.*
 Incesto, congiunzione carnale illecita con parenti, o Religio. *incestus, e incestum.*
 Incestuoso. *incestus, a, um.*
 In che luogo, cioè dove, quando significa stato. *ubi? usinam gentium?* quando significa moto. *quo?*
 Inchiappare. V. inciampare.

Inchiavare, chiudere, o serrare con chiave. *claudere, dis, clave claudere.*
 Inchiavare col catenaccio. *peffulum ostio obdere.*
 Inchiavato. *clausus.*
 Inchiesta. *inquisitio, investigatio.*
 Inchinare. *inclino, reclino.*
 Inchinare, cioè rivirere. *colo, veneror, saluto.*
 Inchinato all'ingù. *proclivus, declivus.*
 Inchinato. *inclinatus, propensus.*
 Inchino. *reverentia signum, salutatio.*
 Inchiodare. *figo, is, clavus suffigo.*
 Inchiodato. *fixus, clavus suffixus.*
 Inchiofrare. *arramento fœdare.*
 Inchiofro, con cui si scrive. *arramentum, si.*
 Inciampare, intoppiare. *offendo, dis, incido.*
 Inciampare in alcuno. *offendere aliquem.*
 Inciampare al bujo. *offendere in tenebris.*
 Inciampare in una pietra. *offendere ad lapidem.*
 Inciampatura. *offensio.*
 Inciampo. *offendiculum.*
 In ciascun luogo. *ubique.*
 Incidentemente. *obiter.*
 Incidenza. *digressio.*
 Incignere. V. ingravidare.
 Incino, uncino, rampino. *uncus, bargaço, onis.*
 Incino di mare, pesce detto riccio. *echinus, beryncus.*
 Incinta. *gravidà.*
 In circa. *circum, circa, circiter.*
 Incitamento, incitazione. *incitatio, incitamentum.*
 Incitare, provocare. *incito, laceffo, impello, provoco.*
 Incitar ad ira. *ad iram impellere, provocare.*
 Incitare flegno ad alcuno. *alicui stomachum facere.*
 Incitar a collera. *movere stomachum.*
 Incitar a far quistione. *ferro laceffere.*
 Incitar a far male. *ad maleficium impellere.*
 Incitar al vomito. *provocare vomitum.*
 Incitar a combattere. *provocare ad pugnam.*
 Incitar a scrivere. *laceffere epistolis.*
 Incitamento. *incitatio.*
 Incitato, provocato, e mosso. *impulsus, incitatus, provocatus.*
 Incitatore, chi incita a far qualche cosa. *impulsor, oris, auctor.*
 Incitazione. V. incitamento.
 Incitazione al vomito. *ncusea, e.*
 Incivile, senza civiltà, rustico. *inurbanus, incivilis.*
 Incivilmente, rusticamente. *inurbane, inciviliter.*
 Inclemente. *inclementus.*
 Inclinato. V. inchinato.
 Inclinazione. *inclinatio, propensio.*
 Inclito, famoso, di gran nome. *inclitus, elarus.*
 Incodardire. *confirmari, cadere animis.*
 Incognitamente. *clam.*
 Incognito, non conosciuto. *ignotus, incognitus.*
 Incollamento. *glutimentum, conglutinatio.*
 Incollare. *glutino, as, conglutinatio, as.*
 Incollato. *glutinatus.*
 Incollatore. *glutinator.*
 In collera. *iracunde.*
 Incolpabile. *innocens, inculpatus.*
 Incolpare, dar la colpa. *crimino, arguo, inculpato, inculpato, crimini do.*
 Incolpare alcuno. *conferre culpam in aliquem, dare culpam, dare crimini, vitio alicui.*
 Incominciamento. *inceptio, initium, principium, exordium, inceptum.*
 Incominciare, principiar, dar principio. *incipio, exordior, inchoo.*
 Incominciare a dire la sua opinione. *ingredi ad explicandam suam rationem.*
 Incominciare l'amicizia con alcuno. *instituire amicitiam cum aliquo.*
 Incominçar l'opera. *aggredi opus, & ad opus.*
 Incominçar imprese generose. *aggredi rei preclaras.*
 Incominciato. *inchoatus, captus.*
 Incomodamente, cioè male a proposito. *incommodè.*
 Incomodità, scomodità. *incommodum, incommoditas.*
 Incomodo, cioè dannoso, e nocivo. *incommodus, a, um.*
 In compagnia, insieme. *simul, una.*
 Incomparabile, senza paragone. *incomparabilis.*
 Incomportabile. *non ferendus.*
 Incomparabilmente. *sine comparatione.*
 Incomprendibile. *incomprehensus, incomprehensibilis.*
 In conclusione. *tandem, denique.*
 In confuso. *sine ordine, confuse.*
 In conseguenza, e vale conseguentemente. *deinceps, consequenter.*
 ne viene in conseguenza. *Sequitur inde, fit inde.*
 Inconsideratamente, senza considerazione. *inconsiderate, temere.*
 Inconsiderato, chi non considera quel che fa. *inconsideratus, temerarius, imprudens, expers consilii, inops rationis.*
 Incontante, subito. *acturum, confestim, e vestigio, continuo, sillico.*
 Incontabile. *insatiabilis.*
 Incontinente, senza continenza. *imemperatus, incontinens, impotens.*
 Incontinente, cioè libidinoso. *libidinosus, inemperans.*
 Incontinente nel parlare. *impotens, iracundus, animo impotens.*
 Incontinentemente, senza continenza. *incontinenter.*
 Incontinenza. *imemperantia, incontinentia.*
 Incontinenza d'animo. *impotentia animi, effrenatio animi.*

Incontinenza di parola. *nimia loquendi licentia.*
 Incontrare, scontrare, occorro.
 ciò, che incontriamo. *obvius, a, um.*
 andar incontro. *obviam ire, obviam procedere, occurrere.*
 Incontrare, cioè avvenire. *evenit, accidit.*
 Incontrare, cioè urtare. *offendo.*
 Incontrabile. *certissimus, perspicuus, verissimus.*
 Incontro, l'atto dell'incontrare, *occurfus, concursus.*
 Incontro, come l'incontro de' nemici. *incurfus.*
 Incontro, cioè urtamento. *offensio, onis.*
 Incontro, e incontra, avverbialmente. *obviam.*
 Incontro, cioè dirimpetto, per mezzo. *e conspectu, contra, e regione.*
 Inconveniente, tconvenevole. *absonus, absurdus, indecorus, inconueniens, indecens.*
 Inconveniente, sufl. *inconmodum.*
 Inconvenientemente, sconvenevolmente. *absurde, indecore.*
 Incorazzato, armato di corazza. *loricatus.*
 Incordare istrumenti da suono. *fides tendere.*
 Incoronare, ornar di corone. *corono, as.*
 Incoronato. *coronatus, fœsis redimitus.*
 Incorporare, ridurre più cose in un corpo. *concorpore, commisceo.*
 Incorrere, cadere, intoppiare. *incido, dis.*
 Incorrigibile. *inmendabilis.*
 Incorrotto, schietto, intiero. *integer, intactus, incorruptus, inviolatus.*
 Incortare, accorciare. *brevio, abbrevio.*
 Incortare, per ritirare. *contraho, his.*
 Incortato, ritirato. *contractus.*
 Incoftante, mutabile, instabile. *incoftans, instabilis, levis.*
 Incoftantemente. *incoftanter, leviter.*
 Incoftanza, leggerezza. *incoftantia, instabilitas, levitas.*
 In cotello lungo, cioè dove sei tu, così. *istic.*
 Increato. *eternus, increatus.*
 Incredibile, da non credere. *incredibilis, & le.*
 Incredibilmente, sopra il nostro credere. *incredibiliter, supra quam cuique credibile est.*
 Incredulo, che non crede facilmente. *incredulus.*
 Incredulità. *diffidentia, incredulitas.*
 Incredere, dolersi, rincrescere. *tedet, piget.*
 Incredere, per venir a noja. *esse molestum, affici molestia.*
 Increpare. *crippare, corrugare.*
 Increpato. *rugofus, corrugatus, crispus.*
 Incretato, imbiattato di creta. *cretatus, a, um.*
 Incrociare, o incrociachiare, tornare in croce. *decuffo, as, cancellata d'ipono.*
 Incrociachiatamente, in forma di croce. *decuffatus, cancellatus.*
 Incroftare, coprire di crofte. *cruffo, incrufto, cruffa iniegere, cruffa obducere.*
 Incroftamento. *incruffatio.*
 Incroftatore, colui, che incrofta. *cruffarius, ii.*
 Incrudire, far crudele, provocare a crudeltà. *effero, exaspero.*
 Incrudelirli, divenir crudele. *crudesco, sevia, effero.*
 Incrudire, inacerbire, divenir crudo. *crudesco, is.*
 Incudine, ancudine, dove si batte il ferro. *incus, udis.*
 Inculcare. *insto, urgeo, inculco.*
 Inculto, non coltivato, non acconcio. *incultus, a, um.*
 Incurabile, che non può guarire. *immedicabilis, infanabilis.*
 Indarno, in vano. *frustra, incaffum, nequiquam.*
 Indebitamento. *injuste, immerito.*
 Indebitarli, far debito. *es aliquid contrahere, es alienum cogere, vel constare, ex alieno se obstringere.*
 Indebitato, pieno di debiti. *obstratus, ere alieno gravatus.*
 Indebito. *indebitus, a, um, injustus, a, um.*
 Indebolire, infacchire, levar le forze. *infirmitas, nervo, debilito, infirmitas.*
 Indebolirli per fame. *confici fame.*
 Indebolito. *debilitatus, extenuatus, enervatus, fractus, infirmus, vel infirmatus.*
 Indecente. *indecens, inconueniens.*
 Indeciso. *dubius, ambiguus, anceps.*
 Indeclinabile. *indeclinabilis.*
 Indefinito. Vedi Indeterminato.
 Indegnamente. *indigne.*
 Indegnità. *turpitudine rei, indignitas.*
 Indegnazione, indegnamento. *indignatio.*
 Indegno. *indignus.*
 Indegno di grazia. *indignus qui impetret.*
 Indegno di vita. *indignus, qui vivat.*
 Indelebile. *indelebilis.*
 Indemoniato. *fanaticus, lymphatus, cervitus, larvatus.*
 Indennità. *impunitas.*
 Indeterminatamente. *non definite, indefinite.*
 Indeterminato. *non definitus, incertus, indefinitus.*
 Indevoto. *irreligiosus, impius.*
 Indi, cioè di là. *inde.*
 Indegno, tavola d'un libro. *index, icis, elenchus.*
 Indicabile, indicevole. *ineffabilis, inenarrabilis.*
 Indicibilmente. *supra quam dici possit, inexplicabiliter.*
 Indietreggiare, tirarsi in dietro. *retrocedo, retrocedo, se retro agere.*

In dietro. *retro, retrorsus, retrorsum.*
 chiamar in dietro. *revocho.*
 lasciar in dietro. *omitto.*
 Indifferente. *indifferens.*
 Indifferentemente. *indifferenter, indiscriminatum, sine discrimine.*
 Indifferenza d'animo. *equanimitas.*
 Indigestione. *cruditas, atis.*
 Indigesto. *crudus, incoctus, indigestus.*
 In dileguo, andar in dileguo, abire in longinquas regiones, abire longissime.
 Indirettamente. *oblique.*
 Indiretto. *obliquus.*
 Indirizzare. *d.rigo.*
 Indirizzare le lettere. *mittere litteras.*
 Indirizzare il viaggio. *iter dirigere.*
 Indirizzio. *missio, directio.*
 Indisciplinato. *ignarus, rudis.*
 Indisciplinato, cioè sconosciuto. *effrenatus, male moratus.*
 Indiscretamente, vale senza prudenza. *temere, imprudenter, inconsulte, vel inconsulto, inconsulte, ac temere. Per immoderatamente. immoderate, immodie.*
 Indicreto, poco discreto. *imprudens, inconsultus, inconsideratus, inmodestus.*
 In disparate, appartatamente. *seorsum, secreto.*
 Indispensabile. *quod remitti non potest.*
 Indisposizione, quanto al corpo, mala disposizione. *agrotatio, agritudo, adversa, infirma, incommoda, agru vacuata, infirmitas, imbecillitas.*
 Indisposizione del tempo. *insempetris, insempestas.*
 Indisposto. *infirmus, imbecillus, eger, agrotus, morbo laborans.*
 Indisolubile, che non si può dissolvere. *indissolubilis.*
 Indistintamente. *indistincte.*
 Indistinto, non distinto. *indistinctus.*
 In diverse maniere. *multimodus.*
 In diverse parti. *diverse, multisariam.*
 Indivia, sorta d'erba. *incubus.*
 Individuo, che non si può dividere. *individuum, insecabilis.*
 Indivisibile, inseparabile. *individuum.*
 Indivinaglia, giuoco, indovinamento. *divinatio, enigma.*
 Indiviso, non separato. *indivisus.*
 Indivoto. *impius, irreligiosus.*
 Indizio. *signum, argumentum, indicium.*
 Indocile. *indocilis.*
 Indocilità. *rude, tardum, hebes ingenium.*
 Indolcire, addolcire, far dolce. *edulco, as, dulcem facere, vel efficere. Per mitigare. mitigare, lenio, mollio, emollio, placo, mulco.*
 Indolcisci, *dulcesco, dulcem, vel dulce fieri. Per mitigarsi. miscesco, lenior, mulcor, emollior.*
 Indolcito. *dulcis effectus, mollitus, lenitus.*
 Indolenza, privazione di dolore. *indolentia, doloris vacuata, a dolore vacuata. Per lamentamento. querela.*
 Indole. *indoles.*
 Indomabile, indomito, che non si può domare. *indomabilis, indomitus, ferus.*
 Indomato, non domato. *indemitus, ferus.*
 Indorare. *inuro, as, auro linire, vel olinire, auro obducere, auro sagere, vel operire, auro perfundere, aurum alicui rei inducere.*
 Indorato. *auratus, inauratus.*
 Indoratore. *inaurator.*
 Indoratura. *aurum ornamentum, auri inductio.*
 Indormentato. *poporatus, sopitus.*
 Indollo, avverb. Aver indollo. *indutum esse.*
 Indotata, senza dote. *indotata.*
 Indotto, ignorante. *indoctus, imperitus, rudis.*
 Indovinare, divinare, predire le cose future. *divino, addivino, ariolar, predicto, is, pronuntio, vaticinar, presagio, auguro, auguror, assequi conjectura, consilio.*
 Indovinamento. *divinatio, vaticinium.*
 Indovinamento per ucelli. *augurium, ii.*
 Indovinamento dal volar degli ucelli. *auspicium.*
 Indovinato. *divinatus, a, um.*
 Indovinator. *divinus.*
 Indovinatrice. *aruspica, vates.*
 Indovinello. *enigma, scirpus.*
 Indovino. *divinus, divinans, divinator, ariolus, aruspex, vates.*
 arte d'indovinare. *ars divinandis, aruspicina.*
 Indovino per la fronte, *metoposcopus.* Per fogni, *conjector somniorum.* Per volato, o canto degli ucelli, *augur.* Per l'osservazione delle viscere delle bestie, *aruspex.* Con le sorti, *sortilegus.*
 Indrizzare. V. indirizzare.
 Indubitatamente, *certe, sine dubio, procul dubio, sine ulla dubitatione, sine ulla controversia.*
 Indubitatamente sapere. *certe, vel certo scire, certum, & exploratum habere.*
 Indubitato. *certus, exploratus, minime dubius.*
 In due di. *biduo.* In due modi. *dupliciter.*
 Indugiare, tardare, in senso attivo. *retardo, teneo, actino, retineo, moram asserre, inferre, inire, necesse, cunctationem inire.* In senso neutro, *moror, commoror, immoror, cunctor, tardo, casso, moram trahere.*
 Indugiato, ritardato. *moratus, a, um.*
 Indugiatore, lento. *cunctator.*
 Indugio, tardanza, dimora. *mora, cunctatio,*

ostasio. Senza indugio. *sine mora, statim, confestim, e vestigio*.
 Indulgenza. *indulgentia*.
 Indurare, e indurire. *duro, eduro, induro*.
 Indurire la carne. *adstringere carnem*.
 Indurirsi. *duresco, obduresco*.
 Indurirsi pe' il freddo. *obrigeo*.
 Indurito, e indurato. *duratus, ra, tum*.
 Indurre, val persuadere. *induco, suadeo*.
 Indursi. *inducere animum, adduci, impetrare a se, persuadere sibi*.
 Industria, diligenza. *industria*.
 Industriosi, *studere, conari*.
 Industriosamente, con industria. *industrie*.
 Industriosio. *gnavus, industrius, solers*.
 Induttore. *impulsor, oris*.
 Induzione. *inductio*.
 Inebbiare, voce latina, val imbriccare. *inebrio, as*.
 Ineffabile, che non si può dire. *ineffabilis, e le*.
 In effetto, certamente, *plane, quidem, omnino*.
 Ineguale. *inequalis, le*.
 Inelegante, non elegante. *inelegans, inficitus, impolitus*.
 Inelegantemente. *ineleganter*.
 Ineloquente, senza oloquenza. *intifertus*.
 Inerme, disarmato. *inermis*.
 Inescare, adescare, attrarre. *inesco, illicio, allesto, irresio*.
 Inescamento. *illicebre, arum, illicus, etus, illicium, citi*.
 Inescato, adescato. *illicus, irresitus*.
 Inesculabile, che non si può sculare. *inexcusabilis*.
 Inesorabile. *inexorabilis*.
 Inesperto, che non ha speranza. *inexpertus*.
 Inestimabile, che non si può stimare. *inaestimabilis*.
 In eterno, eternamente. *aeternum, eterno*.
 Inettamente, sciocamente. *insulse, nepte*.
 Inettitudine, gofferia. *ineptia, insulitas*.
 Inetto, sciocco. *ineptus, insulsus*.
 Infaccendato, affaccendato. *sollicitus, negotiosus*.
 In faccia. *coram*.
 Infaldare. *ruo, corruo*.
 Infallibile. *certus, indubitatus*.
 Infamare, vituperare. *dedecorare, infamem scere, spoliare famam, notiam inurere, male existimare de aliquo*.
 Infamato. *notatus, fama spoliatus*.
 Infame, di trista fama. *infamis, ignominiosus*.
 Infamia, vituperio. *infamia, dedecus, ignominia*.
 Infangare, imbrattare di fango. *ublimo, as, deluto, as*.
 Intangato. *lutulentus, in luto demersus*.
 Infantare, partorire. *pario*.
 Infante, fanciullo. *infans, puerulus*.
 Infanzia. *pediatas*.
 Infanzia, la prima età dell' uomo. *infantia*.
 Infardellare. *farcinas colligere*.
 Infaldiare, cioè dar fastidio. *afficio molestia, afferre molestiam*. Vedi fastidio.
 In fatti. *enimvero, omnino, ve vera*.
 Infedele. *infidus, perfidus*.
 Infedele, cioè nemico della Fede Cristiana. *Fides Christiane hostis, Christiano nomini infensus*.
 Infedelmente. *perfidiose, infideliter*.
 Infedeltà, mancamento di fede. *perfidia, infidelitas*.
 Infelice, sfortunato, mal' avventurato. *inforsatus, infelix, miser*.
 Infellicemente, sfortunatamente. *misere, infeliciter, infasulle*.
 Infelicità, mala ventura. *miseria, infortunium*.
 Infellicissimo. *infellicissimus*.
 Infellicitare. *infelicem facere*.
 Instellonire. *favio, furo*.
 Intemminare, effeminare. *effemino, as*.
 Intemminarsi. *effeminor, aris*.
 Intemminato. *effeminatus, a, um*.
 Inferiore, da manco. *inferior*.
 Inferior di età. *natu minor*.
 Inferior di facoltà. *inferior fortunis*.
 Inferior luogo. *inferior locus*.
 Inferire, voler dire. *significo, colligo*.
 Infermarli, malarli. *agrotus, as, egresco, morbo affici, corripit*.
 Infermeria. *valetudinarius*.
 Infermiccio, cagionevole, mal sano. *valetudinarius non satis firme, valetudinarius*.
 Infermiere. *valetudinarius, ii, praefectus valetudinarii*.
 Infermità, malattia, morbo, valetudo, valetudo *agra, adversa, infensa, mala, agritudo, agrotatio, infirmitas*. Cadere in grave infermità. *in gravem morbum incidere, morbo affici difficillimo*. V. infermità.
 essere in infermità, *agrotare, in morbo esse, morbo affici, morbo afflicti, vel confictari, mortifero morbo urgeri, adversa valetudine affici*.
 Inferno, malato. *eger, agrotus, infirmus, morbo laborans*.
 Infernale, dell' Inferno. *Tartareus, Infernus, Stygius*.
 Inferno. *Inferi, orum, Tartara, orum, Orcus, Erebus, Styx, ygis*.
 Inferocire. *ferocire, effervere, favio*.
 Inferriate. *clastri ferrei*.
 Intervolare. *inflammo, excito*.
 Infestamento. *molestie, infestae*.
 Intestamento, noia. *molestia, vexatio*.

Infestare, molestare, dar noia. *vexo, sollicito, afficere molestia*.
 Infestatore, che infesta. *infestator*.
 Infestissimo. *infestissimus*.
 Intettare, corrompere, guastare. *inficio, corrumpto*.
 Intettato, ammorbato. *morbidus, corruptus, infestus*.
 Intettatore. *corruptor*.
 Intezione, corruzione. *contages, contagium, contagio, corruptio, pestis*.
 Inficchiare, indebolire. *debilito, as*.
 Infingione, gonfiamento. *tumor, inflatio, inflatus, ur*.
 Infiammazione. *ardor, inflammatio*. Quando significa ira, o dleppo. *excandescensia*.
 Infiammare, accendere. *inflammo, accendo, incendio, succendo*.
 Infiammarsi d'ira. *exardescere, o ardere iracundia, effervere iracundia*.
 Infiammato. *incensus, accensus, inflammatus, candens*.
 Infiammazione. V. infiammazione.
 Infiare, enfiare, gonfiare, *inflao, tumefacio*.
 Infiarsi, e gonfiarsi. *tumeo, intumesco*.
 Infiato, gonfiato. *inflatus*.
 Infiatura. Vedi infingione.
 Inficcare, val ficcar dentro. *infigo, suffigo, configo*.
 Inferire. *sevio, crudeco, crudeliter agere in aliquem*.
 Infizare, cioè forare. *transfodio, transfigo*.
 Infizare, cioè mettere in filza. *trajicere, transfigere*.
 Infimo, di bassa condizione. *infimus*.
 Infinitantochè. *quoad, donec*.
 In fine, cioè finalmente. *tandem, denique*.
 Infino ad oggi. *ad hunc diem*.
 Infino' ad ora. *hactenus, adhuc*.
 Infino che, fin a tanto che. *donec, quoad, quoad usque, usque dum, usque eo dum, usque adeo dum, usque donec, usque adeo donec, tandem quoad, usque eo quoad, usque adeo quo, eo usque dum, adeo dum, tautisper dum*.
 Infino' a quanto? *quouque tandem? quamdiu?*
 Infino alla bocca. *ore tenus*.
 Infino al collo. *collo tenus*.
 Infino allora. *etiam sum, etiam tunc*.
 Infino all' ultimo. *ad extremum*.
 Infino da i primi tempi. *jam usque ab ultima hominum memoria*.
 Infino dalle tascie. *usque a cunabulis*.
 Infino da principio. *usque ab initio*.
 Infino di collà. *usque isthinc*.
 Infino qua. *hucusque, usque huc, usque adhuc, hactenus*.
 Infingardaggine. *inertia, ignavia*.
 Infingardo, poltrone. *iners, piger, ignavus, segnis, deses*.
 Infingere. *simulo, dissimulo*.
 Infinitamente, senza fine. *infinite*.
 Infinito, senza fine. *infinitus, interminatus, immensus*.
 Infinità. *infinitas*.
 Infinochiare. *verba dare*.
 Infintamente. *scite*.
 Infiorare, sparger di fiori. *flores alicui aspergere, vel inspergere, aliquem floribus aspergere, ornare floribus*.
 Infiorare, o infiorarsi. *floresco, flores fundere, ornari, vel indui floribus, se floribus induere, flores induere*.
 Infirmità, cioè debolezza. *infirmitas, imbecillitas*.
 Infirmità, cioè malattia. *morbus, agritudo, valetudo, infirmitas*.
 Infirmità grave. *morbus gravis, difficilis, vehemens*.
 Influenza, e influo. *influxio, influxus*.
 Infiuere. *influere*.
 Infocare. *inflammo, incendio, succendo, candefacio*.
 Infocarsi. *ignesco, candesco, excandesco, incandesco, candefio*.
 Infocato. *ignisus, candens, candefactus, accensus, incensus, inflammatus*.
 Infondere. *infundo, dis*.
 Informare, dar cognizione di ciò, che non si fa. *doceo, erudio, instruo*.
 Informarsi, cercar informazione. *cognosco, inquiri*.
 Informato. *edoctus, sciens, conscius*.
 Informazione. *notio, notitia, scientia*.
 Informe, stornato. *informis*.
 Informare, e mettere in forno. *in furnum injicere, indere, immittere*.
 In forse, val in dubbio. *ambigere, in ancipiti, in ambiguo*.
 Intortire, divenir aceto. *Acrescere*.
 Infocare, oscurare. *infusco, obnubilo, obvelo, obtenebro, tenebras offundere, vel obducere*.
 Infocarsi la luce degli occhi. *caligo, as*.
 Infocarsi gli occhi nel Sole. *caligare ex Sole*.
 Infocato. *caliginosus, obscuro*.
 Infocazione. *caligatio*.
 Infra, intra, tra. *inter*. Infra le mani, *inter manus*.
 Infracidare, o infracidire. *putrefacio, corrumpto*.
 Infracidarsi. *frasco, frasco, mareesco, tabesco, putresco, putresco*.
 Infracidito. *putrefactus, putris, putridus, marcidus, corruptus*.
 Infra il cenare. *inter canam, inter canandum*.
 Infragidare, sturbare, rompere il capo con parole. *obtundo, obtreppo*.
 Infralire, divenir trale. *debilitari*.
 Intrammettere. *invepono, insercio*.

Infrangere, pestare. *tundo, is, comminuo*.
 Infrantorio, strumento da franger ulive. *fracturium, trapezium*.
 Infrascritto, *infrascriptus*.
 Infraddare, patir infraddatura. *epiphora laborare*.
 Intredamento, intreddura, moia di catarro per freddo. *epiphora, distillatio*.
 Intrefcare, rinrefcare. *refrigerare*.
 Infretta, cioè frettolosamente. *festinanter, festine, festinator, rapim*.
 Infrettarsi. *accelero, proporo, matura*.
 Infrondare, mettere le frondi. *frondeo, frondesco, scis*.
 In frota. *caservatim, confestim, surmatim*.
 Infruttuosamente. *frustra, inactum*.
 Infruttuoso, che non rende frutto. *infertuosus, sterilis*.
 In fuor che, eccetto che. *praeter, extra*.
 In fuori, in fuori. *exterius, extra*.
 In furia. *furenter*.
 Infuriare, far furioso. *furio, as, furore concitare, in furorem agere*.
 Infuriarsi, divenir turlo. *furo, is*.
 Infuriato, fuor di se. *furiosus, furore percitus*.
 Infuriato grandemente. *furibundus*.
 Infuso, messo in infusione. *infusus*. Per bagnato. *madidus*.
 Infusione. *infusio, onis*.
 Ingabbiare. *causa includere*.
 Ingagliardire, pigliar vigore. *invalesco*.
 Ingannare. *decipio, fraudo, defraudo, fallo, seduco, do verbo*.
 Ingannare l' opinione d' alcuno. *fallere opinionem alicujus*.
 Ingannare con lusinghe. *pellicio, is*.
 Ingannarsi, pigliar errore. *hallucinar, fallor, decipior, errore ducor*.
 Ingannato. *circumventus, deceptus, fraudatus, seductus*.
 Ingannatore. *fraudator, deceptor, fallax, subdolos*.
 Ingannevole. *frivax*.
 Inganno, fraude. *fulsicia, fraus, dolus, captio, deceptio, circumventus, rechina, con inganno, fallaciter*.
 picciolo inganno. *captivacula*.
 Ingargugiare. *confundo, perturbor*.
 Ingernarsi, cercare, stozzarsi. *studeo, conor, do operam, intendo, ingenium adhibeo, huc confero, intendo aciem ingenii, acuo ingenium*.
 Ingegnere. *architectus, machinator*.
 Ingegno, discorso naturale. *ingenium, industria*. senza ingegno. *hebes, etis, stupidus, a, um, bell' ingegno, agat, ingenio praestans*.
 Ingegno bello, ed eccellente. *ingenium elegans, & excellens*.
 Ingegno grassolano. *ingenium hebes*.
 Ingegno sottile. *ingenium acutum, ingenium acre*.
 Ingegnosamente, con ingegno, sottilmente. *ingeniose, subtiliter*.
 Ingegnoso. *ingeniosus, industrius, ingenio praestans, praeditus summo ingenio*.
 Ingelofire, divenir geloso. *zelotypum fieri, zelotypia laborare*.
 Ingemmare il filo. *agglomerare, as*.
 Ingemmare, ornare di gemme. *gemmis distinguere*.
 Ingemmare, mandar fuori gli occhi come le vigne fanno. *gemmo, mas*. Per innestare a occhio. *inoculari*.
 Ingemmato, cioè adorno di gemme. *gemmatas, gemmis distinctus*.
 In generale. *universe, generatim*.
 Ingenerare. *ingenero, as, gigno, is*.
 Ingentilire, cioè annobilire. *nobilito, as*.
 Ingenuamente. *ingenuus*.
 Ingenuità. *ingenuitas*.
 Ingenuo. *ingenuus*.
 Ingerire, ingerirsi, intramettersi. *alicui rei se ingerere, o immittere*.
 Ingitare. *gypso, fas*.
 Ingellato. *gypfatus, ra, tum*.
 Inghiottire. *glutio, is, deglutio, voro*.
 Inghirlandare. *serto redimere, coronare*.
 Inghistara, e anghistara, caraffa. *phiala, le*.
 Inginochiarsi. *genus submittere, ponere, curvare, flectere, in genua subsidere, in genua provalvi, poplites flectere, vel curvare*.
 Inginochiatojo. *scabellum*.
 Inginochiatojo. *genus nixus, genu flexus, in genua provalutus*.
 Inginochiamento. *geniculatio*.
 Inginochiocione. *flexus genibus*.
 Inginochiocione. *incurvando*.
 Ingiocondo, non giocondo. *injuvundus, injuavis*.
 Ingioventili, ringioventire. *juvenesco, adolesco, juvenem fieri*.
 Ingiù, e all' ingiù. *deorsum*.
 Ingiuria, torto. *injuria, via*.
 Ingiuria di parole. *contumelia, convicium*.
 Ingiuriare, far ingiuria. *facere injuriam, afficere injuria, inferre injuriam, onerare injuriis*.
 essere ingiuriato. *accipere injuriam*.
 Ingiuriolosamente, con ingiuria. *injuriolos, contumeliosus*.
 Ingiuriolo, chi fa ingiuria. *injurius, injuriolosus, contumeliosus*.
 Ingiustamente. *injuste, inique*.
 Ingiustizia. *injuria, iniquitas, pravitas*.
 Ingiusto. *injustus, iniquus*.
 Ingominia, infamia. *ignominia, dedecus, probrium*.

Ingobbire, piegare, fiorire. *snuo, torqueo, curvo*.
 Ingoiare, cioè trangugiare senza masticare. *vo-ro, devoro, ingurgitare*.
 Ingolfarsi. *ubi in altum*.
 Ingombrare, occupare. *occupo, impedio*.
 Ingordamente. *avidus*.
 Ingordigia, brama. *aviditas, ingluvies, ei*.
 Ingordigia di mangiare. *edacitas, sis*.
 Ingordigia di danari. *avaritia, e*.
 Ingordigia d'onori. *ambitio, onis*.
 Ingordamente. *avidus, cupide*.
 Ingordo, troppo volenteroso. *cupidus, avidus, edax, cis*.
 Ingrandire, far grande. *magnum facere, vel effe-re*. Per amplificare. *amplifico, exagbero, magnifico, in majus tollere*. Per lodare, *illu-stro, orno, extollo*.
 Ingrasso d'animali. *saginatio*.
 Ingrassare, per far grasso. *pinguefacio, sarcio, opimum facere*.
 Ingrassare una bestia. *sagino, as*.
 Luogo, dove s'ingrassano le bestie. *saginarium, ris*.
 Ingrassare il terreno. *stercor, ras*. Terreno in-grassato. *ager stercoratus*.
 Ingrassarsi, divenir grasso. *pinguesco*.
 Ingratato. *saginatius*.
 Ingratitudine. *ingratus animus, vitium, vel cri-men ingrati animi*.
 Ingratamente. *ingrate*.
 Ingrato, chi non riconosce i servigi ricevuti. *ingratus, a, um*.
 Ingravidare, impregnare. *gravido*.
 Ingravidarsi. *gravidor, impleor, gravidam, vel pregnantem fieri*.
 Ingravidato. *gravidatus, a, um*.
 Ingressione. *ingressio, onis*.
 Ingresso. *ingressus, as*.
 Ingroppare, cioè legare insieme. *implico, innecto*.
 Ingroppato. *implicatus, implicitus, innexus*.
 Ingroffare. *crassum facere, vel efficere, crassitudi-nem facere*.
 Ingrossare, neut. ingrossarsi, divenir grosso. *crassifico, augetur*.
 Ingrossato. *auctus, crassus*.
 Inguinaglia. *inguen, onis*.
 In guisa, cioè a modo. *instar*.
 Inguistare. *linguista, phiala, bexina*.
 Inimica, o nemica. *inimica, hostis, adversaria, adversatrix*.
 Inimicare, far inimico. *inimico, cas*.
 Inimicarsi, diventar inimico. *inimicum fieri*.
 Inimicamente. *inimice, hostiliter*.
 Inimicizia, e nemicizia. *inimicitia, hostilitas*.
 Inimicizia grande. *inimicitie graves*.
 Inimicizia scoperta. *inimicitie aperte, inimicitie indite*.
 Inimicizia secreta. *inimicitie tacite, inimicitie occulte*.
 Inimichevolmente. *inimice, infense, inimico animo*.
 Inimico, e nemico. *inimicus, hostis*.
 da inimico. *inimice, hostice, hostiliter*.
 Iniquamente, con iniquità. *inique*.
 Iniquità, malvagità. *iniquitas, improbitas*.
 Iniquitosamente, malamente. *male*.
 Iniquo, ingiusto, maligno. *iniquus, injustus*.
 In ispezietà, in particolare. *præcipue, præsertim*.
 In istante. *illico, repente*.
 Iniziale. *initialis*.
 In là, *illac, illuc*.
 Inlacciare, dar ne' lacci. *illaqueor, aris*.
 Inlaudabile, non laudabile. *illaudatus, illaudabilis*.
 Inleggadrato, divenuto leggiadro. *venustior factus*.
 Illicito, non lecito. *illicitus*.
 Illitterato, non letterato, idiota. *illiteratus, indoctus*.
 Iulividarsi, prender livore. *liveo, livefco*.
 In luogo, in cambio. *pro*.
 In mal'ora, in mal punto. *malis quibus*.
 In mano. *in manu*.
 Immarciare. *putrefco*.
 In modo, talmente. *ita*.
 Innacquare. *irrigo*.
 Innacquare il vino. *diluo*.
 Innaffare. *irrigo*.
 Innalberare. *in arborem ascendere*. Per innalza-re. *assollo*.
 Innalzamento. *elatio*.
 Innalzare. *assollo*.
 Innalzarsi, cioè andare in su. *in sublime ferri*.
 Innalzarsi, cioè innalberarsi. *insolens efferris*.
 Innalzare le mani. *sublatis manibus*.
 Innalzare. *elatus*.
 Innamoramento. *amor*.
 Innamorare. *inflammo, mas, amore accendere*.
 Innamorarsi. *amore capi, ardere*.
 Innamorarsi fuor di modo. *misere, vel perditè amare*.
 Innamorato, amoroso. *amans, amansus*.
 Innamorato insieme, cioè chi ama una donna da un'altro amata. *rivalis*.
 Innanzi. *ante, prius, antea*.
 Innanzi agli altri. *ante alios*.
 Innanzichè. *antequam*.
 Innanzi molto tempo. *longe ante*.
 Innanzi questo tempo. *antebac*.
 Innanzi quattro giorni. *quatruiduo ante*.
 Innascere, nascere dentro. *innascor, eris*.
 Innaspere. *involvere, is*.
 Innasprire. *aspero, exaspero*.

Innato. *innatus, insitus*.
 Innavigabile, che non si può navigare. *innavigabilis*.
 Innestamento. *insitio*.
 Inneffare, e inffare. *infero, ris*.
 Inneffato. *insitus*.
 Inneffatore. *insitor*.
 Inneffo. *insitio*.
 In niun luogo, o in niuna parte. *nusquam, nullibi*.
 In niun modo. *nullo modo*.
 Inno. *hymnus*.
 Innocente, che non nuoce, non colpevole. *in-nocens, innocuus*. Effer' innocente. *vacare culpa*.
 Innocentemente, senza nuocere. *innocenter*.
 Innocenza. *innocentia, integritas*.
 Innostrarfi. *progredi*.
 Innumerabile, che non si può numerare. *innum-merabilis, innumerus*.
 Innumerabilmente, senza numero. *innumerabiliter*.
 Innumerabilità. *innumerabilitas*.
 Innoobediente, disubbidiente. *inobsequens, pertinax*.
 Innoobedientemente. *inobedienter*.
 Innoobediencia. *inobediencia*.
 In occulto. *clam*.
 In ogni luogo, per tutto. *ubique, omnibus lo-cis, nusquam non, passim*.
 In oltre. *præterea*.
 Inondare, allagare. *inundo, as*.
 Inondatazione, allagamento. *inundatio, eluvio, eluvies*.
 Inonestamente. *indecore, inhoneste*.
 Inonesto. *inhonestus, indecorus*.
 Inopia, povertà. *inopia, paupertas, egestas*.
 Inopinatamente. *nec opinato*.
 Inordinatamente. *inordinatè*.
 Inordinatezza. *confusio, inordinatio*.
 Inordinato. *confusus*.
 In ordine. *paratus, a, um*.
 Inornatamente, senza ornamento. *inculte*.
 Inornato, non ornato. *inadatus, inexcultus*.
 Inorpellare. *fucare*.
 In palese, pubblicamente. *palam, propalam*.
 In persona. *coram, ipse*.
 In potestà, in potere. *in manibus*.
 In presenza. *coram*.
 In prima, principalmente. *primo, primum, in primis*.
 In pronto. *præ manibus, in promptu*.
 In qualche luogo. *alicubi, usquam*.
 In qual modo, come. *quomodo*.
 In qual modo si voglia. *quomodocumque, utus*.
 In quanto. *quoad*.
 In quanto sarà possibile. *quoad ejus fieri poterit*.
 In quattro di. *quæstiduo*.
 In quello, in quell'istante. *tunc*.
 In quell'istesso luogo. *ibidem, vel eodem loco*.
 In quel luogo. *ibi, illic, o eo, illuc*.
 In quel mentre. *dum*.
 In questo luogo. *hic*. Quando significa moto, si dice, *huc*.
 In quello mezzo. *interim, interea*.
 Inquietare. *pertrubo, sollicito*.
 Inquieto. *sollicitus, inquiet, sis*.
 Inquietudine. *sollicitudo*.
 Inquirire, cercar diligentemente. *indago, inquirio*.
 Inquisizione. *inquisitio, disquisitio, indagatio*.
 Inquisitor. *inquisitor, indagator*.
 Inquisitor de' maleficij. *questitor parricidii, vel verum capitalium*.
 Inrigidire, diventar rigido. *rigesco, is*.
 Inrugiadare. *irroro, as*.
 Inrugiadarsi. *irroro, is, irroror, aris*.
 Infaccare, porre in sacco. *infarcio, inruteo, in faccum consicere, demittere, indere, condere*.
 Infalare, mettere del sale. *salio, salis, sale as-pergere*.
 Infalata d'erbe. *acetarium*.
 Infalato. *salisus, salisus, sale aspersus*.
 Infalvaticare, infalvaticare, divenir salvatico. *salvifico, is, in sevirate degenerare*.
 Infanabile. *infanabilis, & le*.
 Infanabile, imbrattato di sangue. *cruento, as, sanguine imbuere, inficere, perfundere, tingere*.
 Infanguinato. *cruentatus, cruentus, sanguine im-butus, sinctus, infectus, perfusus, madens*.
 occhi infanguinati. *oculi cruentati*.
 alquanto infanguinato. *subcruentus, sanguine tinctus*.
 Infano, stulto, pazzo. *infanus*.
 Infaziabile, che non si può laziare. *insatiabilis, insaturabilis, inexplebilis, gurges, beluo*.
 Infaziabilmente. *insatiabiliter, insaturabiliter, citra satietatem*.
 Infazievole. *V. Infaziabile*.
 Inscrizione. *inscriptio, epigramma, elogium*.
 Inscuire. *amburare*.
 Insegna, bandiera, stendardo. *vexillum, signum*.
 Insegnare, ammaestrare. *doceo, edoceo*.
 Insegnare a parlar ad un fanciullo. *figurare os pueri*.
 Insegne, cioè arme, o scudi di calate. *insignia, signum, plur*.
 Infellare il cavallo. *sternere equum*.
 Infellato. *instratus, ephippiatus*.
 Infensato, fuor di senno. *infansus, infansiens, a-meas*. essere infensato. *infansire*.
 Infensibile, che non ha sentimento. *insensibilis, stupidus*.
 Infensibilità. *stupiditas, asis, stupor*.
 Infensibilmente. *sine sensu, citra sensum*.

Insensibilmente, cioè a poco a poco. *sensum, pullatim*.
 Inseparabile. *indivisus, inseparabilis*.
 Insepolto, non sepolto. *insepultus, inhumatus*.
 Insettare. *insero, is*. Ad occhi. *inoculo, las*.
 Insettazione ad occhi. *inoculario*.
 Insetatore ad occhi. *inocularior*.
 Insetare, coprir di seta. *serico induere, vel obducere*.
 Insetare, coprir di seto. *seto, as*.
 Insidiatore. *insidiator, insidiosus*.
 Insidiare, porre aguati. *insidior, insidias colloco, pono, facio*.
 Insidie, tradimenti. *insidie, arum*. Apparecchia-re insidie ad alcuno. *insidias alicui struere*.
 Insieme. *simul, una*. Unirsi insieme. *coco, cois*.
 Insiemeemente. *simul*.
 Insignorirsi, impadronirsi. *potior, tiris*.
 Insinuantochè. *quoad, donec*.
 Insino, insino. *usque*. Insino ad ora. *usque ad-buc*. Insin da fanciulli. *usque a pueris*.
 Insinuare. *insinuo*.
 Insinuazione. *insinuatio*.
 Insipidezza. *insipiditas, fatuitas*.
 Insipido, senza sapore. *insipidus, a, um*.
 Insultare. *insulto, urgeo*.
 Insultamento, inestamento. *insitio, onis, insi-tus, us*.
 Insultare, & inestare. *insero, is, insensionem facere*.
 Insulto, inestato. *insitum, is*.
 Insultatore, e inestatore. *insitor, oris*.
 Insultato, e inestato. *insitus, a, um*.
 Insogna, affogna, songia. *adept, ipis, abdomen, inis*.
 Inognare, e fognare. *somnio, as*.
 Infogno, e fogno. *somnium, infomnium*.
 Insolente, arrogante. *insolens, enis, petulans*.
 Insolentemente, arrogantemente. *insolenter, pe-tulanter, præciter*.
 Insolenza, arroganza. *insolentia, arrogantia*.
 Insolitamente. *insolenter*.
 Insolito, non solito. *insolitus, insuetus, insolens*.
 Insolubile. *inexplicabilis*.
 In somma, cioè summum, in summa.
 In somma, cioè, finalmente, in conclusione. *denique*.
 Insopportabile, che non si può sopportare. *insop-terabilis, non ferendus*.
 Insopportabilmente. *intolerabiliter*.
 Insospettirsi. *suspicio, in suspicionem venio*.
 Inspestare, inspestire. *spisso, as, condensio, as*.
 Inspestirsi. *spissico, densor*.
 Inspirare. *inspiro, as, afflo, as*.
 In'pirazione divina. *insinatus, us, afflatus, us*.
 Inspirato da Dio. *Divino Spiritu afflatus, ta-ctus, inspiratus*.
 Instabile. senza stabilità. *instabilis, inconstans, mutabilis*.
 Instabilità, incoftanza. *instabilitas, inconstantia*.
 Instantemente. *vehementer, etiam, atque etiam*.
 Instanza. *studium, contentio*.
 Instare, far istanza. *insto, contendere, peso, strigis*.
 Instante. *instans, antis*. Per momento, *momentum temporis*.
 Instare, affrettare con istanza. *insto, as*.
 Instigare, istigare, stimolare. *instigo, as*.
 Intigazione, incitamento. *incitatio, instigatio*.
 Instillare, gocciare sopra. *instillo, as*.
 Instinto, e istinto. *instinctus, us*.
 Instituire, ordinare. *instituo, is*.
 Istruzione, istruzione. *institutio, onis*.
 Istromento, cioè ordigno. *instumentum, i*.
 Istromento, cioè scrittura. *tabula, arum*.
 Istromento pubblico. *tabula publica*.
 Istromento falsificato. *tabula vitiosa, adultera-tæ, corruptæ*.
 Istruire, e istruire, ammaestrare. *erudio, doceo*.
 Insù, all'insù. *sumsum*. In su, e in giù. *sum-sum deorsumque*.
 Insuave, poco grato. *insuavis, ingratus, inju-undus*.
 Insuccidare, imbrattare. *inquino, sado*.
 Insuccidare. *sordes, ium*.
 Insufficiente. *ineptus, impar*.
 Insufficienza. *imperitia*.
 Insulto. *insultus, insipidus*.
 Insultare, far insulto. *insulto, ras*.
 Insulto, affalto, empito. *impetus, us, insulta-tio, onis*.
 Insuperabile, invincibile. *insuperabilis, invictus, invincibilis*.
 Insuperbirsi. *superbio, superbia offerri, insumo-scere, animo offerri, superbiem sumere, scitare se*.
 Insuperbirsi d'allegrezza. *effro se læticia*.
 Insufficiente. *quod persistere non potest, labans*.
 Intabarrato, velitto di tabarro. *penulatus*.
 Intagliamento. *calamen, calaturæ*.
 Intagliare, scolpire. *calo, as, incido, sculpo*.
 Intagliatore, scultore. *calator, sculpeor*.
 Intaglio. Vedi Intagliamento.
 Intagliato, scolpito. *calatus, insculpeus*.
 In tal guisa. *ita, sic*.
 In tal maniera, in tal modo. *sic, ita, eo modo*.
 Intanarsi. *abdere se in specum*.
 In tanto, in questo mentre. *interea, interim*.
 Intantochè. *donec, quoad*.
 Intargato, armato di targa. *peltatus, clypeatus*.
 Intarlare. *carie corrodit, cariosum fieri*.
 Intarsiare, inserire pezzi minuti di legno in qualche tavola. *opus facere segmentatum*.

Intarnamento, è una sorta di pittura. *cerostrotum, opus segmenatum*.
 Intatto, non tocco. *intactus*.
 Intavolare, significa congiungere molte tavole insieme. *asso, coasso, tabulo*.
 Intavolare, cioè cominciare. *incipio, propono*.
 Intavolatura. *coassatio, sabulatio, consubulatio*.
 Integnere, tingere. *tingo, is*.
 Integrità, bontà. *integritas*.
 Intelletto, conoscenza. *judicium, cii, intellectus, ratio, mens*.
 Intelligenza, conoscenza. *intelligentia, e*.
 Intelligente. *doctus, intelligens*.
 Intelligibile. *intelligibilis, cadens sub intelligentiam, quod intelligentia comprehendens potest*.
 Intemerata, intrigo. *ambages*.
 Intemperanza. *intemperantia, incontinentia*.
 Intemperatamente, senza misura. *immoderate, intemperanter, intemperate, incontinenter*.
 Intemperato, immoderato. *intemperatus, intemperans, nimius*.
 In tempo. *opportune, in tempore*.
 Intendente, conoscente. *intelligens, sciens*.
 Intendere. *intelligo, is, cogitatione comprehendere, animo percipere, intelligentia, vel ratione comprehendere, sentire, cognoscere*.
 Intendere, per aver intenzione. *intendo, specto, peccō, posulo*.
 Intendere, per udire. *audio, accipio, intelligo, cognosco*. Ho inteso. *allatum ad me est, audivi*.
 cercar d'intendere, cioè domandare. *sciscitor, percontor*.
 dar ad intendere. *persuadeo, et*.
 far intendere. *significo, as, cervisorem facere*.
 Intendimento, disegno. *consilium*.
 Intenditore, intendente. *sciens, intelligens, sapiens, peritus*.
 Intenebrare, offuscare, oscurare. *obscurus, as, tenebras offundere*.
 Intenerire. *macerō, as, mollio, subigo*.
 Intenerirsi, divenir tenero. *teneresco, mollior, emollior*.
 Intenerito. *maceratus, mollisus*.
 Intentamente, attentamente. *intense*.
 Intento, attento. *intensus, attentus*.
 Intento, cioè intenzione. *mens, animus, consilium*.
 Intenzione, volontà. *animus, mens, voluntas, consilium, propositum*.
 Intepidire, far tepido. *sepefacio, tepido, as, Intepidarsi, diventar tepido. sepeo, sepefco*.
 Interame, tutti gl'interiori degli animali. *extra, interanea*.
 Interamente, perfette, absolute, integre.
 Intercalar, frapposto, *intercalaris*.
 Intercedere, pregar per alcuno. *intercedo, is, deprecor, aris, atus sum, deprecatorum se prabere*.
 Intercessore, colui che intercede. *deprecator, intercessor*.
 Intercessione. *deprecatio, onis*.
 Intercetto, tolto. *interceptus*.
 Interdetto, interdizione, proibizione. *interdictio, interdictionum*.
 Interdire, proibire. *interdico, veto*.
 Interdetto, vietato. *interdictus, vesitus*.
 Interdetto, cioè scomunicato. *anathemate percussus, interdictionum*. Phraisi Eccles.
 Intersfatto. *sui commodi cupidus, avidus, ad rem paulo attentior*.
 Interessare, far partecipe. *communicare cum aliquo, in communionem vocare*.
 Interesse, utile. *res, rei, compendium, ii, commodum, utilitas, aris*.
 Interesse, cioè usura. *funus, oris*.
 Interiore, più dentro. *interior, intimus*.
 Interiori, o interiora, quel ch'è dentro del corpo. *intestina, orum, viscera, interanea*.
 Interiormente. *intensus*.
 Interlasciare, tralasciare. *omitto, intermisso*.
 Interlocutore, *qui loquens inducitur*.
 Interlocutore nelle commedie. *persona*.
 Intermesso, o tralasciato. *intermissus*.
 Intermettere, tralasciare. *intermisso, is*.
 Intermettere lo scrivere, *scribendi intercapedinem facere*.
 Intermissione, cessamento. *intermissio, cessatio*.
 Internarsi, cacciarsi dentro. *penetro, as*.
 Interno. *internus, interior, intimus*.
 Integro. *integer*.
 Interpellare. *interpello*.
 Interpretare, interpretare. *interpretor, expono*.
 Interporre, o intramettere. *interpono, interjicio, interfero*.
 Interporre, inavvenimento, interposizione. *interpositio, interjectio*.
 Interposto, intramesso. *insertus, interpositus*.
 Interpretare, dichiarare. *interpretor, explico, explano*.
 Interpretazione, dichiarazione. *interpretatio, explanatio*.
 Interprete. *interpres, etis*.
 Interrogare, domandare. *interrogo, gas*.
 Interrogare alcuno diligentemente. *percontari ex aliquo*.
 Interrogativamente. *interrogative, per interrogacionem*.
 Interrogazione. *interrogatio, percontatio*.
 Interrompere, disturbare. *interrumpo, interpello*.
 Interrompere il parlar d'alcuno. *obloquor ali-*

cui, loquentem interpellare.
 Interrompere una cosa incominciata. *rem suscepiam desistere, interrumpere*.
 Interrottamente. *interrupte*.
 Interrotto. *interruptus, a, um*.
 Interrompimento di parlare. *interpellatio, onis*.
 Interfiato. *segmenatus, a, um*.
 Interfiatura. *opus segmenatarum*.
 Intertenero alcuno. *tenere aliquem, desinere, resistere, remorari*.
 Interteneri, ritardare. *moror, cumflor*.
 Intervallo, distanza. *intervallum, intercapedo, inis*. Senza intervallo. *continuus, nua, nuum*.
 Intervvenimento, avvenimento. *cajus*. Per interposizione. *interventus*.
 Intervveniente. *qui intervenit, o adest*.
 Intervento. Vedi Intervvenimento.
 Intervvenire, accadere, avvenire. *evenio, obvenio*.
 Intervvenire, intravvenire. *intervenio*.
 Intervvenire, ritrovarsi a qualche azione. *intervenire, adsum*.
 Interzere. *tertio, as*.
 Intessere, congiungere. *intexo, xis*.
 Intestimento d'alberi. *topiarium*.
 Intestare, o adornare. *instruo*. Per persuadere. *persuadeo*.
 Intestarsi d'una cosa. *obfirmare animum*.
 Intestato. *ornatus, instructus*.
 Intestino, budello, ch'è nel corpo. *intestinum*.
 Intepidire. *sepefacere*. in lignit. neut. *sepefacere*.
 Intero, non rotto, non guasto. *integer, incorruptus, sincerus, solidus, totus*.
 Interamente. *integre, sincere*.
 Intimare, vale denunciare. *denuntio, indico*.
 Intimato. *denuntiatum, indictus*.
 Intimazione. *denunciatio*.
 Intimidire, divenir timido. *timidum fieri*. Per intimorire. *terreare*.
 Intimidito. *perterritus*.
 Intimo. *intimus*.
 Intimorire. *terreo*.
 Intingere. *tingo, is*.
 Intingolo. *intinctus, us, embamma, atis*.
 Intinchiare. *phthisim gignere, tabefacere*.
 Intitolare un'opera. *nuncupo, inscribo, situlum libro indere*. Vedi dedicare.
 effer intitolato. *inscribor*.
 Intollerabile, che non si può sopportare. *intolerabilis, non ferendus*.
 Intollerabilmente, impazientemente. *intoleranter, intolerabiliter*.
 Intonare, risonare, rimbombare. *intono*.
 Intonar il canto. *precino, is*.
 l'intonar del canto. *precinatio, onis*.
 Intonator del canto. *precinator, oris*.
 Intonicare un muro. *trullis, as, testorio levigare, inducere, obducere, sectorium pavimenti inducere, obducere, opere testorio levigare, polire, expolire, loricare*.
 Intonicato. *incrustatus*.
 Intonicatura del muro. *incrustatio, testorium*.
 Intoppare, scontrare, imbatte. *occurro, occurso*.
 Intoppare, per urtare. *offendo, dis*.
 Intoppicare, intoppare. *cepiso, ras, offendo, dis*.
 Intoppicamento. *offensatio, cepisatio*.
 Intoppo, incontro, urtamento. *offensio, offendiculum*.
 Intoppo, per l'impedimento. *impedimentum*.
 Intorbidare. *turbo, obscuro, turbidum efficere*.
 Intorbidire, divenir torbido. *turbor, aris*.
 Intorcere, torcere. *sinuo, flecto, torqueo*.
 Intorcica, torcia. *fax, facis, funale*.
 Intorcietta, torcia picciola. *facula, la*.
 Intorcicchato, attorcicchato. *flexuosus, a, um*.
 Intorcicchamento, e torcimento. *flexus, us*.
 Intorcicare, circondare. *circumo: circundo*.
 Intorniato, attorniato. *circundatus, cinctus*.
 Intorno, d'intorno. *circa, circum*.
 d'ogn'intorno. *undique, undique versum, circumcirca*.
 andar' intorno. *circumeo*.
 Intorpidire. *torpescere*.
 Intortigliare. *convolvere, circumplicare*.
 Intortigliato. *convolutus, circumplicatus*.
 Intorto. *crispus, a, um*.
 Intofficare, fare stizzare. *movere stomachum*.
 Intofficare, avvelenare. *veneno, as, veneno insicium*.
 Intofficato, avvelenato. *venenatus, a, um*.
 Intostarsi. *duresco, is*.
 Intra, tra. *intra, intra*.
 Intradue. *dubius*.
 Intralasciare, tralasciare. *intermittere*.
 Intralasciato. *intermissus*.
 Intralcicare, intrigare. *involvere, implicare*.
 Intralcciato. *involutus, implicatus*.
 Intramettere, interporre. *inserponere*.
 Intrametterli a parlare. *interfari*.
 Intramezzare. *intersepio, pis*.
 Intraprendere. *suicipio*.
 Intrare, ed entrare. *introco, inco, ingredior*.
 Intrar con empito, e forza. *irrumpto, perrumpto*.
 Intrata, e entrata. *aditus, ingressus*.
 Intrata con empito. *irrumptio, onis*.
 Intrata, cioè rendita. *census, proventus, annui redditus*.
 Intrattabile. *inhumanus, intractabilis*.
 Intrattanto. *interim*.

Intrattenere. *desineo*.
 Intrattenere, ritenere. *desineo, moror*.
 Intravagliare, travagliare, e affaticarsi in qualche cosa. *laboro, as*.
 Intravagliare, per affiggere. *solicito, vexo*.
 Intravveniente, sopravveniente. *interventor, oris*.
 Intravvenimento. *interventus, ras*.
 Intravvenire. Vedi intervenire.
 Intraverfare, e attraversare. *obstare, impedire, obiectum esse*.
 Intraverfarsi. *inherco*.
 Intraverfo, attraversato. *transversus, a, um*.
 Intrecciato. *contextus, intexus*.
 Intrecciare. *contexo, intexo*.
 Intrepidamente. *animose, intrepide*.
 Intrepido, che punto non teme. *intrepidus, a, um*.
 Intricamenti, intrichi. *strice, arum, res implexa*.
 Intricare, involuppare. *intrico, implico, inglomerō, involvo*.
 Intricatamente. *implicite, involute*.
 Intricato, involupato. *implicatus, implexus, perplexus*.
 Intrico, e intricamento. *implicatio, implexus*.
 Intrinsecamente. *intrinsecus, intime, interior*.
 Intrinsecare. *conungere cum aliquo necessitudinem*.
 Intrinsecchezza, domestichezza. *familiaritas, necessitudo*.
 Intrinseco, domestico. *intimus, domesticus, necessarius*.
 Intrivo. *subactus, maceratus*.
 Introdurre. *introduco, induco, cis*.
 Introdotto. *introductus, admissus*.
 Introduzione. *introducio, admissio*.
 Intromesso. Vedi introdotto.
 Intromesso, mezzano, che accorda l'altrui differenze. *sequester*.
 Intrometterli, ingerirsi. *miscere se*.
 Intronare, rompere la testa. *aures obdudere*.
 Intronato. *stupidus*.
 In tutto. *penitus, omnino, prorsus*.
 Invalido. *irritus, a, um, infirmus*.
 Invaghire. *desiderio inflammarē*.
 Invaligiare, mettere in valigia. *convaso, as*.
 In vano, in darna. *frustra, incassum, nequiquam*.
 Invafare. *invado*.
 Invalato. *fanaticus, cveritus*.
 In vece, in luogo, in cambio. *pro*.
 Invecchiamento. *inveteratio, onis*.
 Invecchiare, e inveticharsi. *senesco, conficior senio, veterasco, vetero*.
 Invecchiare, cioè dilulare, e non essere più in uso. *obsolesco, scis*.
 Invecchiato, divenuto vecchio. *senio confectus, inveteratus*.
 Invecchiato, non più in uso. *obsoletus*.
 Inventare. *excogito, invenio*.
 Inventario. *repositorium, inventarium, index*.
 Inventato. *excogitatus, inventus*.
 Invenzione, *invenio, onis*.
 Invenzione sottile. *machinatio, onis*.
 Inventore. *inventor, repertor*.
 Inventrice. *inventrix, icis*.
 Inverdire. *viresco, is*.
 In vero, certamente. *sane, sane quam, equidem, quippe*.
 Invernale, da inverno. *hyemalis, e le*.
 Invernare, far inverno, e passar il verno in qualche luogo. *hyverno, as, byemo, as*.
 Invernato. *sandaracatus*.
 Inverno, e invernata. *hyems, bruma*.
 d'inverno. *hyvernus, a, um*.
 Inverso, verso, preposizione. *versus*.
 Inverso costà. *islorum*. Inverso quà, *horsum*.
 Invezigare, vale cercar con diligenza. *vestigo, investigo, pervestigo, indago, inquirō, disquirō*.
 Invezigatore. *questitor, investigator*.
 Invezigazione. *investigatio, indagatio*.
 Invezitare. *possessionem dare, in possessionem mittere*.
 Invezitare danaro. *occupare pecuniam*.
 Invezitare, per affaltare. *petere, invadere*.
 Invezitare il capo. *petere capus*.
 Invezitare la gola. *jugulum petere*.
 Invezitura. *dominium*.
 Invetriata. *fores, vel fenestrae vitree*.
 Invettiva. *reprehensio, oratio invectiva*.
 Inviare, mandare. *destino, mitto*.
 Inviare alcuno. *ablegare aliquem*.
 Inviare verso alcuno. *ablegare ad aliquem*.
 Inviare lettere. *mittere litteras*.
 Inviamento. *missio, onis, ablegatio, onis*.
 Inviarsi a viver bene. *rectum vivendi cursum ingredi, amplius optimam viam disciplinam*.
 Invidia. *livor, invidia, invidentia*.
 Invidia picciola. *invidiola, e*.
 Invidiamente. *invidie*.
 Invidiare, e aver invidia. *invidio, conflago invidia, struggeri d'invidia. dirumpi invidia*.
 esser invidiato. *invidetur, eris, invidis premi, esse in invidia, ex invidia laborare, invidia flagrare*.
 Invidiato, a chi s'ha invidia. *invidiosus, invidius*.
 Invidiosamente. *invidiose*.
 Invidioso, chi porta invidia. *invidus, a, um*.
 Invigilare. *vigilo, invigilo*.
 Invigorire. *vires addo, confirmo, roboro*.
 Invilire, cioè vendere a buon mercato. *vili vendere*.
 Inviluppare, avviluppare. *implico, involvo, inervico, impedio*.
 Inviluppatamente. *involute*.

Invincibile, che non si può vincere. *invictus, insuperabilis*.
 Inviolabile. *sanctus, sacrosanctus, inviolabilis*.
 Inviolabilmente. *integre, inviolate*.
 Inviolato, intiero, non corrotto. *intemeratus, inviolatus*.
 Inviperarsi. *saivo*.
 Invischiare. *visco oblinere, fallere visco*.
 Invischiarsi. *visco inhaerere, adere se in viscum*.
 Invischiato. *visco oblitus*.
 Invisibile, non veduto. *invisus, a, um*.
 Invisibilmente. *invisibiliter*.
 In vista, in aspetto. *visu*.
 Invitare. *invito, voco*.
 Invitare alcuno, cioè provocarlo. *laceffo, is*.
 Invitar ad alloggiare. *invitare tello, domo, o hospitio*.
 Invitare a bere. *propino, at*.
 Invitar a cena. *condicere canam alicui, vocare ad canam*.
 Invitato. *vocatus, invitatus*.
 Invitamento. *invitamentum, invitatio*.
 Invito. *invitatio, invitamentum, invitatus, us*.
 Invitto, che non si può vincere. *invictus*.
 Inviare. *depravare, corrumpere, visiofum facere, vitium inbuere, vitium alicui infundere*.
 Inviarsi. *vitium concipere, ducere, trahere, contrahere, vitiofum fieri*.
 In ultimo. *postremo*.
 Inumanamente. *inhumano, inhumaniter*.
 Inumanità. *inhumanitas*.
 Inumano. *inhumanus, humanitatis expert*.
 Inumidire. *humectio*.
 Inumidarsi. *humefco, madesco, madesco*.
 In un attimo, in un batter d'occhio, in un instante, in un momento. *subito, illico, statim*.
 Invocare, chiamare per aiuto. *invoco, as*.
 Invocazione. *compellatio, invocatio*.
 Invogliare, far venir voglia. *cupiditatem, desiderium movere, incendere, injicere*.
 Invogliarsi. *cupidine capi, corripit, cupiditate accendi, vel inflammari alicuius rei*.
 Invogliere. *involvere, obvolvere, vis*.
 Invoglio. *involutum*.
 Involare, rubare di nascosto. *involo, furor, surripio*.
 Involutore. *fur, raptor*.
 Involontariamente. *invite*.
 Involontario. *non voluntarius, involuntarius*.
 Involto. *involutus, obvolutus*.
 Involto, fust. *involutum*.
 Inurbanità. *ruficitas*.
 Inusitatamente. *inusitate*.
 Inusitato, che non è in uso. *inusitatus, infuetus, obfuetus*.
 Inutile, che non giova. *inutilis, & te*.
 Inutilità. *inutilitas, asis*.
 Inutilmente, senza utilità. *inutiliter, frustra*.
 Inzacccherare. *luto aspergere*.
 Inzaffirare. *sapphris ornare*.
 Inzoppare. *claudicare, o claudicationem afferre*.
 Inzopparsi. *claudicare*.
 Inzoppamento. *claudicatio, onis, claudicas, tis*.
 Inzoppato. *claudus, claudicans*.
 Inzotichire. *ruficum, vel inurbanum fieri, ruficitatem ducere, vel trahere*.
 Inzuccherare. *faccharo condire, vel imbuere*.
 Inzuccherato. *conditus faccharo*.
 Inzuppate. *majeftatio, macero*.
 Io. *ego*.
 Io da me stesso. *egomet*.
 Io proprio, e io stesso. *egomet, ego ipse, idem ego*.
 Io in vero. *ne ego, ego quidem*.
 Io per me. *ego vero, quod ad me attinet*.
 Iperbole. *hyperbole*.
 Iperbolggiare. *amplificare, exaggerare*.
 Iperbolggiamente. *hyperbolice, ultra fidem*.
 Iperbolico. *hyperbolicus*.
 Ipocondria. *sviftitia*.
 Ipoctria. *simulata pietas*.
 Ipoctria. *irifit, simulator, fictus*.
 Ira, (degnò, collera. *ira, iracundia, indignatio, bilis, rabies, stomachus*. Muover ad ira, *iram alicui movere, facere, concitare, stomachum facere, movere, stomacho esse, bilem alicui movere, commovere, concitare*. Muoverli ad ira, *irascor, stomachor, succensco, subirascor, excandefco*.
 Iracondo, collerico, itozolo. *iracundus, a, um*.
 Irascibile, uno degli appetiti dell'anima. *ira*.
 Iratamente. *iracunde, irate, per iram, furencer, irato animo*.
 Irato, (degnato, corrucciato. *iratus, a, um, ardens ira*.
 Iride, arco baleno. *iris, iridis*.
 Ironia, figura Rettorica. *ironia, a*.
 Ironicamente. *ironice, per ironiam*.
 Irrazionale, senza ragione, *expert rationis, ratione carens, irationalis*.
 Irrefragabile. *certiffimus, firmiffimus*.
 Irregolare. *sine lege, extra regulam positus*.
 Irreligioso, che non istima la religione. *irreligiosus, impius, a religione averfus, expert pietatis*.
 Irremissibile. *qui sondonari non potest, indignus venia*.
 Irremissibilmente. *nulla spe venia*.
 Irreprehenfibile. *irreprehenfibilis, inculpatus*.
 Irresoluto. *incertus, dubius animi, anceps*.
 Irresoluzione. *dubitatio, hesitatio, incertum confilium, dubia opinio, anceps deliberandi cura*.
 Irreverente, senza riverenza. *contempfor*.
 Irreverenza. *irreverentia*.

Irrevocabile, che non si può rinvocare. *irrevocabilis*.
 Irrigare, inaffiare. *irrigo, as*.
 Irrisione, dileggiamento, scherno. *irrisio, fanna*.
 Irritare, incitare, attizzare. *irrito, provocho, laceffo*.
 Irritato. *laceffus, irritatus*.
 Irritazione, attizzamento. *irritamentum, irritatio, irritamen*.
 Irriverente, irriverente. *irreverens*.
 Irochimento. *raucitas, ravis*.
 Irochire. *raucio, raucifco*.
 Irrugiadare, sparger di rugiada. *irruo, as*.
 Irrugiadato, bagnato di rugiada. *rofesus*.
 Isfuto. *hirsutus, hirtus*.
 Ischio, albero di ghianda. *esculus, i*. Ischieto, luogo piantato di ischi. *esculetum, i*. Di ischio. *esculeus, esculinus*.
 Ifconcio, (concio. *immoderatus, inhonestus, indecorus*.
 Ifcuotere, scuotere, scollare. *excutio, concutio, quatio*.
 Ifcuare, e Ifcuare. *excuso*.
 Ifcuire, Ifcuire. *diffuo, is*.
 Isforare, levar il fiore. *defloro, as*.
 Isforarsi, perder il fiore. *deflorefco, is*.
 Isnello, (nello. *agilis*.
 Ifola, o ifolato. *infula*.
 Isoletta. *parva infula*.
 Ifpedire, Ifpedire. *expedio*.
 Ifperienza. *ufus, experientia*.
 Ifperimentare, Ifperimentare. *experiri*.
 Ifpiffire. *Infpiffire, densare*.
 Ifpirare. *V. Ifpirare*.
 Ifprimere. *V. Ifprimere*.
 Ifquartare. *V. Squartare*.
 Ifotatto, vale immantamente. *statim, illico*.
 Iftante, iftante. *infans, momentum temporis*.
 Iftantemente. *V. Iftantemente*.
 Iftesso. *ipse, idem*.
 Iftima. *V. Stima*.
 Iftinto. *V. Iftinto*.
 Iftituire. *V. Iftituire*.
 Iftoria. *hiforia, e, annales, ium*.
 Iftoriato, vale dipinto. *picfus*.
 Iftorico. *hiftoricus, fcriptor*.
 Iftorietta. *commentariolum, brevis hiforia*.
 Iftrice, porco spinolo. *hiftrix*.
 Iftrione. *hiftrio, comadus*.
 Iftruire. *V. Iftruire*.
 Iftrumento, iftrumento. *iftrumentum*.
 Ifvegliare. *expergefacio*.
 Ifviare. *V. Sviare, o Difviare*.
 Italia. *Italia, e Hesperia* appreso i Poeti.
 Italiano. *italus, a, um*.
 Itterizia, malattia, che procede dallo spargimento del fiele. *icterus, i, g. m. felis suffusio, aurugo, morbus Regius, morbus arquatus*.
 Itterico, *ictericus, auriginofus, arquatus, felte suffufus, bile suffufus*.
 Iva, erba. *chamepifis*.
 Ivi, adv. di ftato. *ivi*. Adv. di moto. *illuc, illo*.
 Iufpatronato. *facerdotium gentilitium*.
 Iufiziare. *supplicio afficere*.

L

L A' avv. di ftato. *illuc*. E avv. di moto. *illuc*.
 Labarda. *hafa bipennis*.
 Labbriccio, o labbretto. *labellum*.
 Labbro. *labrum, labium*.
 Labbro di sopra. *labrum fuperius*. Di sotto, *labrum inferius*. Labbro rivolto in fu. *labrum refutum, refupinum*.
 Labbruto, chi ha le labbra grandi, o groffe, o in fuori. *labro, onis, chilo, onis, labrofus*.
 Labile. *labilis*.
 Laboriofamente, con fatica. *laboriofe*.
 Laboriofo, taticolo. *laboriofus*.
 Lacca, o vernice. *fundaracha, e*.
 Laccia, sorta di peffe. *alefa, e, triffa, a*.
 Lacciare, allacciare, legar con laccio. *illaqueo, obfringo*.
 Laccio, e lacciuolo. *laqueus, ei*.
 Laccio da pigliar ucelli. *pedica*.
 Laccio della berretta, che si lega sotto la gola. *offendimentum*.
 Lacciato. *laqueatus, obfrictus*.
 Lacciuolo, laccetto. *laqueus*.
 Lacerare, fracciare, sbranare, smembrare. *laccero, lano, concepto, feindo, confcindo*. Lacerar in diverse parti. *diacero, dilano, difcerpo, difcindo*.
 Lacerò. *lacer, difciffus*.
 Lacerò, è parte del braccio. *lacetus, ti*.
 Lacerò, o (ombro, peffe. *lacetus, fcombrus*.
 Laco. Vedi Lago.
 Lacrima. *V. Lagrima*.
 Ladano, peffe. *attilus*.
 Ladano, gomma. *ladanum*.
 Là dove, là onde, significa per la qual cofa. *quapropter, quare, quia de re, quamobrem, itaque, ergo*.
 Là dove, avverfativo. *contra*.
 Ladro, e ladra. *fur, is*.
 Ladro del denaro pubblico. *peculator, oris*.
 Ladro di cofe sacre. *facrilegus, i*.
 Ladro di giorno. *fur diurnus*.
 Ladro di uomini. *plagiarius*. Di befte. *abductor*.

Ladro per mare. *pirata, a*.
 Ladro di notte. *fur nocturnus*.
 Ladroncello. *furunculus, latruaculus*.
 Ladronicamente. *furtim*.
 Ladrone, affaffino di strada. *latro, prado, grafator*.
 Ladroneccio, ruberia. *latrocinium*.
 Là entro. *illic intus*.
 Laggio, alio, che si dà, o piglia a cambiar oro, e argento. *collybus, bi*.
 Lagno, affanno. *languor, oris*.
 Lagnarsi, dolersi, lamentarsi. *queror, eris*.
 Lago, e laco. *lacus, us*.
 Lago picciolo. *lacusculus*.
 Lagrima. *lacryma, e*.
 Lagrimabile. *V. Lagrimevole*.
 Lagrimante, che lagrima. *lacrymans, antis*.
 Lagrimare, gittar lagrime. *lacrymo, lacrymas effundere, vel profundere, lacrymas se dare, vel tradere*.
 Lagrimazione, il lagrimare. *lacrymatio, delacrymatio*.
 Lagrimazione d'occhi. *lippitudo, inis*.
 Lagrimetta, picciola lagrima. *lacrymula, e*.
 Lagrimevole. *lacrymabilis, le*.
 Lagrimoso, abbondante di lagrime. *lacrymosus*.
 Lagrimofamente. *lacrymofe, febiliter, oculis lacrymantibus*.
 Lagume, o laguna. *lacus, stagnum, palus*.
 Lai, lamenti. *questus, querela*.
 Laico. *profanus*.
 Laico, cioè ignorante. *indoctus*.
 Laidamente. *fade, furtiter*.
 Laidezza. *faditas, furtitudo*.
 Laido, (porco. *deformis, fadus, indecorus, inbonestus, fardidus*.
 L'altro ieri, già tre giorni. *nudius tertius*. Già quattro giorni. *nudius quartus*. Già cinque giorni. *nudius quintus*.
 L'altro giorno. *nudius tertius*.
 L'altr'anno. *duobus ab hinc annis*.
 Lama, lamina, lastra, piastra. *lamina, e*. Infocata. *condens*. D'oro. *aurca*. D'argento. *argentea*. Di rame. *area*. Di piombo. *plumbea*.
 Lametta. *lamella, e*.
 Lambiccare, diftillare. *fillo, diftillo, extillo*.
 Lambiccamento. *diftillatio*.
 Lambico iftrumento da diftillare. *fornacula, clibanus ad fillandam*.
 Lambire, leccare. *lambo*.
 Lambrufca, vite felvatica. *labrufca, e, labrufcum, i, vitis erratica*.
 Lamentarsi, querelarsi. *queror, lamentor*. Lamentarli inihem. *conqueror*. Molto, *dequeror*. Spelfo. *queritor*. Piangendo. *aliquid deplorare*.
 Lamentabile, degno di lamento. *lamentabilis*.
 Lamentabilmente. *cum queffu, querela, querimonia, lamentatione, febiliter*.
 Lamentevole, che si lamenta. *querulus, lamentabilis*.
 Lamento, lamentazione. *lamentatio, lamentum, queffus, querela, querimonia*.
 Lamentoso. *V. Lamentevole*.
 Lampana, o lampada. *lampas, adis*.
 Lampante. *nitidus, lucens*.
 Lampeggiare. *corufco, fulgurat, abas*. Lampeggiare, nome. *fulguratio*.
 Lampo, baleno. *fulgur, uris*.
 Lampreda, peffe. *lampetra*.
 Lana. *lana, e*. Scardazzata. *fafta*. Non ifcardazzata. *rudis*. Da matarazzo. *tomentum*. Di lana. *lanatus*. Coperto di lana. *lanatus*. Lanajuolo. *lanarius*. Chi fila lana. *lanificus*. Arte della lana. *lanificium*. Succidume di lana. *afpym*.
 Lancia. *lanca, hafa, pilum*. Di giostra. *velisaris*. Col ferro in cima. *praeferrata*. Senza ferro. *pura*. Legata. *amentata*. Armato di lancia. *haffatus*.
 Lancetta da falaffare. *scalpellus, scalpellum, pblebotomum*.
 Lanciamiento. *jaftus, us, jaculatio, onis*.
 Lanciare, tirare. *jaculor, jacio, vibro*. Di lontano. *ejaculor*. Lanciato. *vibratus*.
 Lanciarsi sopra alcuno con furore. *impetum facere in aliquem*.
 Lanciata, colpo di lancia. *jaculum, icfus lancea*. Per lo spazio che tira un'afia. *seli jaftus*.
 Lanciatore. *jaculator*.
 Lancio, salto grande. *praeceptus saltus*. Di primo lancio. *principio, extemplo*.
 Lancione. *consus, immanis hafa*.
 Lanciotto, afta da lanciare. *pilum, jaculum*.
 Langudamente. *languide, imbecilliter*.
 Languidezza. *V. languore*.
 Languido, debole. *languidus, imbecillis*. Divenir languido. *languefco*.
 Languire, perdere le forze. *languo, languefco, flaccefco*.
 Languore, mancamento di forze. *languor*.
 Lanificio, arte di lana. *lanificium, lanicium*.
 Lanofò, e lanuto. *lanatus, lanofus*.
 Lantana, erba da conciar pelli. *rbus, is*.
 Lanterna, ferale. *lanerna, e*.
 Lanterna. *lanernarius*.
 Lanugine, primi peli della barba. *lanugo, inis*.
 Lanuginoso. *lanuginofus, a, um*.
 Lanuto, lanofò. *lanatus, lanofus*.
 Là oltre, avv. di moto. *illuc, e di ftato. illic*.
 La

La onde. *quare, quamobrem, quapropter, quacirca, itaque.*
 Là ove. *ibi.*
 Lapidamento. *lapidatio, onis.*
 Lapidare. *lapido, as, conicere lapides in aliquem.*
 Lappola, erba *lappa, e.* Di lappola. *lappaceus.*
 Lardo di porco. *lardum, laridum.* Salato. *suscidia, e.* Rancio. *rancidum.*
 Largamente, ampiamente. *late, laxe, large, largiter, fufe.* Per liberalmente. *large, liberaliter, profuse.* Per copiosamente. *copiose, uberissime.* Larghissimamente. *latissime.* Scrivere largamente. *pluribus scribere.* Donar largamente. *largior, iris.*
 Larghezza. *latitudo.* Per liberalità. *largitas, liberalitas.*
 Largo, ampio. *latus, amplus.* Per liberale. *largus, liberalis.*
 Largura. *locus amplus, latitudo.*
 Larice, sorta d' albero. *larix.* Di larice. *larignus.*
 Lafagna. *laganum, i.*
 Lafagnone, epiteto, che si dà ad uomo grande, ma scipito. *grandis nugator.*
 Lasciare, e lasciare. *relinquo, derelinquo, intermitto, missum facio, desero, desisto, desino.*
 Lasciar da parte. *omitto, praeveo.*
 Lasciar andare, dar licenza. *mitto, dimitto, missum facio.*
 Lasciar in abbandono. *derelinquo.*
 Lasciami andare. *mitte me, emitte me, me missum fac.*
 Lasciami in pace. *mitte me.*
 Lasciar gli affanni, fastidii, pensieri. *exolvere se molestias, abicere curas, deponere, vel omisere sollicitudines, exuere molestias.*
 Lasciar la cura. *abdicere curam, deponere curam, vel onus.*
 Lasciar entrare. *intromitto, tis, admitto.*
 Lasciar fare, o dire. *fino, permitto.*
 Lasciar parlare. *dicendi facultatem, vel potestatem facere, vel dare.*
 Lasciar il governo. *deponere potestatem, decedere e Provincia, abdicare se magistratu.*
 Lasciar il testamento. *lego, as, testamento legare, relinquere.*
 Lasciar in dietro qualche cosa. *omitto, is.*
 Lasciar la sua opinione. *de sententia decedere.*
 Lasciar in pericolo. *desistio, is.*
 Lasciar scritto dopo di te. *litteris prodere.*
 Lasciar l'armi. *decedere ab armis, deponere arma.*
 Lasciar andare, cioè licenziare l' esercito. *dimittere exercitum.*
 Lasciar di far il debito suo. *deesse suo munari, prae-termittere officium, ab officio discedere, declinare.*
 Lasciar l' usanza. *recedere a consuetudine.*
 Lasciar le sue ragioni. *decedere de iure suo.*
 Lasciar il possesso. *decedere de possessione.*
 Lasciar la vita. *deserere vitam.*
 Lasciar l'amicizia. *deponere amicitiam, recedere ab amicitia.*
 Lasciarli trasportare dalla collera, o dal dolore. *parere iracundia, aut dolori.*
 Lasciato, participio. *desistus, relictus.*
 Lascio, legato. *legatum.*
 Lascivamente. *molliter, turpiter, lascive, petulantier.*
 Lascivetto. *petulcus, prociac, petulans.*
 Lascivia, lussuria. *lascivia, e.*
 Lascivo. *lascivus, petulans.* Divenir lascivo. *lascivio, is.*
 Lasciare, vale stracciare. *defatigo, lasso.*
 Lasciazza, stanchezza. *lassitudo.*
 Lascù. *illuc, illuc.*
 Lascia. *lapis complanatus, lamina lapidea.*
 Lascicare. *sterno, is, opere signino sternere, consternere.* Di felci. *silice sternere.*
 Lascicare. *lapide stratus, saxo constratus.* Dalla natura. *naturali saxo constratus.*
 Lascico. *opus signinum, pavementum lapide stratum.*
 Laterale. *lateralis.*
 Lateramente. *latine.*
 Latini popoli. *Latini, orum.* Latinità. *Latinitas, asis.* Latinizzare. *latine reddere.* Latino, aggett. *Latinus, Latius, Latialis, Latiniensis.*
 Lingua Latina. *Latina lingua, Latia lingua, sermo Latinus, Latialis.* Saper Latino. *Latine scire.* Latino, o composizione, *dictatum Latine reddendum.* Scrivere, o prender il Latino. *Latine verenda scribere, vel excipere.*
 Latitudine, larghezza. *latitudo.*
 Lato, fianco. *latus, eris.* Di lato. *lateralis.*
 Lato, aggett. largo, spazioso. *latus, amplus.*
 Latrare. *latro.*
 Latrato. *latratus, us.*
 Latrocinio. *latrocinium, furtum.*
 Lattajuolo, uno de' primi denti, che si mettono da' bambini. *dens lactarius.* Per chi prende latte. *lactans, onis.* Per chi vende latte. *lactarius.*
 Latta, misura di ferro, e stagno tirata sottilmente. *lamina attenuata.*
 Lattamento. *lactatus, us.*
 Lattare, allattare, dar il latte. *lacto, as, lac praebere.* Lattare, fucchiare il latte. *lacteo, es, ubera haurire, posare, siccare, sugere, uberrime ali, mammam sugere.*
 Lattata. *lactea potio.*
 Lattatrice. *nutrix.*
 Latte. *lac, asis.* Di latte. *lacteus, e, um.*
 Lattajuola, erba. *herba lactaria.*
 Latteo, di latte. *lacteus.*

Lattato, di color di latte. *lacteus.*
 Latticini, vivande di latte. *lactaria, orum, lacticia, orum.*
 Lattime, male che viene in capo a' bambini. *aebores.*
 Lattimofio. *achorosis plenas.*
 Lattuga, erba. *lactuca, e.* Picciola. *lactucula.*
 Selvatica. *sylvestris.* Domestica. *fativa.* Crespa. o riccia. *crispa, cappadox.* Cappuccina. *laconica, seffilis, capitata.*
 Lavamento. *lavatio, lotura, ablutio.*
 Lavanda, spigo. *nardus Italica.*
 Lavandaja, donna, che lava i panni. *purgatrix.*
 Lavandajo, purgator di panni. *fullo, onis.*
 Lavare. *lavo, abluo, diluo.* I denti, che dolgono. *dentium dolores colluere.* Le mani, mentre si fa qualche cosa. *manus interluere.* Lavato. *lotus, ablutus.* Vaso da lavar i piedi. *pollubrum, pelluvium, pelluvia, e.*
 Lavatojo. *lavacrum.*
 Laude, lode, inno. *laus, laudatio, hymnus.*
 Laudare, o lodare. *laudo, proba, approbo, laude afficere, laudibus ornare, dare alicui laudi.*
 Affai. *copiose.* Sommamente. *pleno ore laudare, in Ca'um ferre, laudibus efferre, extollere.*
 Laudabile, degno di lode. *laudabilis.*
 Laudabilmente. *laudabiliter.*
 Laudatore, chi loda. *laudator, & laudatrix.*
 Lavaggio. *lebes, etis, cacabus, i.*
 Lavorare. *operor, laboro.* La terra. *terram colere.* Alla campagna. *in agro operari.* Al torno. *torno, detorno.* Al coperto. *sub tecto operari.* A lume di lucerna. *lucubro, elucubro.* Per altri. *operam suam alicui locare.* Andar a lavorare. *ad opus exire, prodire, discedere.* Far lavorare. *opere quempiam exercere.*
 Lavorato. *laboratus, elaboratus.* Non lavorato. *illaboratus, inelaboratus.*
 Lavoratore, operajo. *operarius.* Lavoratori, *operarii, orum, operae, arum.* Di terra. *agricola.* A mezzo. *pa tiarius.*
 Lavoratrice. *operaria.*
 Lavoro, lavoro, opera fatta, o che si fa. *opus, eris.* Un lavoro, e mezzo. *sejuiopus.* Un mezzo lavoro. *dimidium opere.* Ben fatto. *elegans, elaboratum.* Di imbiancatura. *albarium.* Di intagliatura. *calatura, torsema, aris.* Di intonacato. *sefforium.* Intertiato, *cerofstratum, vermiculatum.* Di musaico. *musivum.* Di rilievo. *anaglypticum.* Al torno. *rotatile, torsema, aris.* Di mattoni. *laterisium.* Di loto. *luteum, fidele.* Lavoretto. *opusculum.*
 Laurea, corona, ghirlanda. *laurea, e, laureum ferum.* Poetica. *Apollinaria.* Trionfale. *triumphalis.*
 Laureto, luogo piantato di lauri. *lauretum.*
 Lauro, o alloro, albero. *laurus, i, laurus, us.* Di lauro. *laureus, laurinus.* Foglia di lauro. *laurea, e.* Corona di lauro. *laurea, e, laureola, e.* Lutezza. *splendor, magnificentia, lausitia.*
 Lauto. *laustus.*
 Lazio, o Campagna di Roma. *Latium, Latinus ager.*
 Lazerretto. *λοιμοκομειον.*
 Lazeruola, frutto. *hypomelis, idis.*
 Lazeruolo, alb. *hypomelidis, is.*
 Lazeruoloetto. *solum suberibus confitum.*
 Leale, e reale. *fidus, fidelis, veridicus.*
 Lealmente. *fideliter.*
 Lealtà, fedeltà. *fidus, ei.*
 Leardo, rotato. *scusulatus.*
 Lebbra. *lepra, e.* Lebbrofo. *leprosus.*
 Leccare. *lambo, is, lingo, is.*
 Leccone, o leccardo, ghiottone. *beluo, onis, popino, onis.* Lecca piatti. *catillo, onis.*
 Leccatoja. *excipulus, i.*
 Lechia, peice. *amia, e.*
 Lecitamente. *iure, recte, honeste, licite.*
 Lecito, cosa lecita. *fas.* indeclinabile. *Esfer lecito. licet, ebas.*
 Lega, misura di miglia. *leuca, e.*
 Lega, congiunzione. *fedus, eris.* Far lega. *fedus facere, inire, ferire, percussere, societatem facere, inire.* Lega fatta. *legas pactum, percussum.* confermata, o' prolungata. *fedus confirmatum, renovatum.* Rotta. *violatum, fractum, ruptum.*
 Lega de' metalli. *perfectio, gradus, nota.*
 Legaccio. *ligamen, vinculum, copula.* Del matrimonio. *vinculum jugale, o conjugale.*
 Legalmente. *iure.*
 Legamento, il legare. *ligamen, vinculum.* Di più cose. *colligatio.*
 Legare. *ligo, illigo, vincio, devincio, constringo.* Di dietro. *revincio.* Intorno. *circumligo.* Inficeme. *colligo, innecto, connecto, inter se alligare.* A qualche cosa. *alligo.* Sopra. *superalligo, superilligo.* Sotto. *subligo.* Una ferita. *vulnus obligare.* Libri. *libros confuere, compingere, conglutinare.* La vigna. *vineam alligare.*
 Legato, lasciato. *legatum, i.*
 Legato, aggett. annodato. *vinculus, devinculus, constrictus.* In reti. *irretitus.* Libro legato. *liber conglutinatus, compactus.*
 Legato, ambasciatore. *legatus, orator.*
 Legatore, colui, che lega. *alligator, ligans, vinciens.* Di libri. *glusinator librorum.*
 Legatura. *nexus, ligamen.* Di giumenti. *capistrum.* Di libri. *librorum compactio, conglutinatio.* Del capo delle donne. *redmiculum.*
 Legazione, Ambasceria. *Legatio.*
 Legge, *lex, legis.* Civile. *Jus Civile.* Canonica, *Jus Canonium, Pontificum.* Pontificale.

Jus Pontificum. Canonica, e Civile, *utrumque jus.* Naturale, *ius naturae, lex naturae.* Particolare, o privata, *privilegium.* Delle 12. tavole. *leges decemvirales, duodecim tabule, leges 12. tabularum.* Legge Pretoriana, *ius honorarium.* Camporeccia, *lex agraria.* Sopra le affare, *accusatoria.* Sopra la caducità de' beni, *lex caducaria.* Sopra confederati, *lex socialis.* Sopra costumi, *lex censoria.* Sopra la creazione de' Magistrati, *lex comitialis.* Sopra l'età degli Officiali, *lex annaria.* Sopra giuochi, *lex salaria.* Sopra grani, *lex frumentaria.* Sopra le monete, *lex nummaria.* Sopra le spefe, *lex sumptuaria.* Sopra le sepolture, *lex sepulchralis.* Sopra i spettacoli, *lex theatralis.* Sopra le strade, *lex viaria.* Sopra i testamenti, *lex testamentaria.* far leggi. *leges influere, scribere, ferre, promulgare.* Dar legge ad uno. *legem alicui statuere, constituere, ponere, indicare, jura dare.* levar la legge in tutto. *legem abrogare.* In parte, *legi devogare.* chi non ha legge. *exlex, exlegis.* Dotto in leggi, *juris peritus, juris consultus.* pertinente a leggi. *legalis, legitimus.* Leggere. *lego, is.* Spesso, *lectio.* Innanzi ad alcuno, *praefego.* Scorrendo, *sublego.* Tutto, o da capo a piedi, *perlego.* Ad alta voce, *recito.* Piano, o con voce bassa, *submissè legere.* Per insegnare, *doceo, praefego.* Leggiamamente, con grazia. *scite, venuste.* Leggiadria. *venus, venustus.* Leggiadro, graziato. *venustus, elegans.* Leggerezza. *levitas, vis.* Leggiermente. *leviter.* Legziero, di poco peso, di poco valore. *levis.* Alquanto leggiero. *leviculus.* Legione, una banda di soldati. *legio, onis.* Legislatore, chi fa legge. *legislator.* Legista, dottor di legge. *jurisperitus, jurisconsultus, legulejus.* Legittimamente, secondo le leggi. *legitime.* Legittimare. *declarare legitimum, natalibus restituisse.* Legittimo, secondo la legge. *legitimus.* Legnaggio, stirpe, linea di parentado. *progenies, prosapia, genus, stirps.* Legnajo, luogo, dove si tengono le legna, e catasta di legna. *Lignaria cella.* Legnajuolo, cha legnaine, marangone. *faber lignarius.* Bottega di legnajuolo, *fabrica, e, officina lignaria, materaria, signaria.* Legna secche, che non fanno fumo. *scapae, e, um, ligna cocta.* Legname. *materia, materies, ligna.* Legnata. *verber.* Legno. *lignum, i.* Di legno, *ligneus, a, um.* Legno secco, *lignum coctum.* Legna accatitate, *ligna congesta.* Legno tagliato per piantare. *salea, e.* Che sostenta la vite, che non cada. *canterius, is.* Dove si mette il vomero, *dentata, is.* Dove si lega il cavallo, *vaccera.* far legna, e andar a pigliar legna. *lignor, aris.* Legno, cioè naviglio. *navigium, navis.* Legnosfo. *lignosus.* Legume. *legumen, inis.* Legume, che si cuoce facilmente. *legumen coctile.* Legume, che non si cuoce bene. *legumen refractarium, legumen contumax.* Lembo, orlo, e lista a piedi della veste. *limbus, ora.* Lena, forza, possanza. *robur, vis, vires.* Lendine, animale, che sta nel capo. *lens, dir.* Lendinoso, pieno di lendini. *lensibus scatens, lentiginosus.* Leniente, lenitivo. *leniens.* Lenificare, addolcire. *lenire.* Lenocinio, ruffanesimo. *lenocinium.* Lentamente, tardamente. *tarde, lente.* Lentare. *lento, as, moror, aris.* Lente, lenticchia, legume noto. *lens, entis.* Lentezza. *segnities, desidia, lentitudo.* Lenticchia, lente civaia. *lenticula.* Lentigine, macchie piccole della faccia. *lentigo, lentacula.* Lentiginosino, pieno di lentigine. *lentiginosus.* Lentifico, arbofcello. *lentificus.* Di lenticio, *lentificus.* Lento, molle, pigro, tardo. *lentus, tardus, cunctator.* Alquanto lento. *lentulus.* Lenzuolo, che si pone nel letto. *linseum, sei.* Picciolo, *linseolum.* Di lenzuolo, *linseus.* Leone, animale. *leo, onis.* Di leone. *leoninus.* Leone, peice così detto in Roma. *astacus, ci.* Leonessa. *lea, leona.* Leonfante, animal noto. *Elephas.* Leopardo. *pardus, leopardus.* Lepra, intermitia. *lepra, e.* Lepra, peice. *lepus marinus.* Lepra, animal noto. *lepus, leporis.* cosa di lepra. *leporinus, a, um.* Lepretino, picciolo lepra. *lepusculus.* Leprosfo. *scabiosus, leprosus.* Leina, ferro sottile, e appuntato. *subula, e.* Per la materia di vitto. *fordes, is.* Lesione, offesa, danno. *lesio, onis.* Lefo, olesfo. *lesus.* Leifate. *lixo, elixo.* Lefso. *elusus, a, um.* Lefso. *decur, expeditus, celer, velox, agilis.*

Letamajo. *finotum, serquiliunum.*
 Letamare. *stecaro, stercis, stercoracionem facere.* Letamari bene, *stercore lassare, largo stercore saturare.*
 Letame. *finus, finum, stercus, latamen.*
 Letanie, preci. *supplicationes.*
 Letargio, schiuma d'argento. *lethargyros, i.*
 Letargo, infermità di sonnolenza. *veterinus, i, lethargus, i, lethargia, e, morbus lethargicus.*
 Lettera, carattere dell'alfabeto. *littera, e, littera elementaria, forma, vel figura, vel nota, vel elementum littere.* Lettera majuscola, *littera ingens, magna, maxima.* Minuscola. *parva, minor.*
 Lettere difficili a leggere per la vecchiezza, *littere fugientes.* Letterine, *litterula, arum.*
 Lettere, o scienze. *littere, arum.*
 Lettera, o pitola. *littera, arum, epistola, e, tabella, arum.* Letterina, *epistolium.* Lettera lunga, *littera uberiores.* Molto corta, *littere perbreves.* Patente, *diploma, littera publicae.* Scritta di proprio pugno, *littere autographae.* Scritta in fretta, *epistola plena festinationis.* Lettere d'uno medesimo tenore, *littere uno exemplo scriptae.* Di cambio. *testera nummaria, symbolum collybiis.* Lettera scritta in collera, *littere sculatae, littere minaces, & acerbae.* Di raccomandazione, *littere commendatitiae.* Di credenza, *littere testes, testimonium.* D'onore, *littere honorariae.* Di vittoria, *laureatae, victoricae, victoriae indices.* Di complimento, *officiose.* Contraffatta, *assumatae.* Falsificata, *adulterinae.* Precedente, *superiores.* All'usanza volgare, *contexta quotidianis verbis.*
 mandar lettere, *litteras dare, mittere.* Portare, *perferre, reddere.* Ricevere, *accipere.* Ho ricevute le tue lettere. *reddita mihi sunt litterae tuae.*
 Letteratamente, dottamente. *litterate.*
 Letterato, dotto, *litteratus.*
 Letteratura. *doctrina, litteratura, litterarum scientia.*
 Letterina. *litterula.*
 Letticcio, *lecticarius, ii.*
 Letticciuolo, o letticello, letto picciolo. *lectulus.*
 Lettiera di letto. *suicrum lecti.*
 Lettiga, *lectica.* Lettiga portata da sei servi. *hexaporum, vi.* Col cielo, *lectica comensata, o vehiculum comensatum.* Coperta, *lectica operata, o lectica.* Scoperta, *lectica aperta.* portator di lettiga. *lecticarius, vii.*
 Letto sul quale si dorme. *lectus, cubilis, torus.*
 Letto di giardino. *pulvinus, ni.*
 Letto da sedervi, per mangiar. *lectus, lecti, torus, i.*
 Letto a vento. *lectus loris subtentus.*
 Letto per dormire. *lectus cubicularis.*
 Letto per cenar all'antica. *lectus triclinaris.*
 Letto de' sposi, o di godimento. *lectus genialis.*
 Letto per un solo. *lectus liber.*
 Letto fatto. *lectus stratus.*
 Lettore, chi legge. *lector, oris.*
 Lettura. *lectio, onis.*
 Levante, vento che soffia da Oriente. *Eurus, Subolanus.*
 Levante, cioè Oriente. *Oriens, entis.*
 Leva macchie, ovvero cava macchie. *fullo, onis.*
 Levare, rimuovere, tor via. *auferre, amovco, removeo.*
 Levar in alto, innalzare. *sollo, extollo, astollo.*
 Levar alcuno fin'al cielo. *sollere quempram in celum.*
 Levar alcuno ad onore. *erigere aliquem, promovere.*
 Levar via il naso. *denazo, as.*
 Levar la teccia. *defacio, as.*
 Levar il velo. *develo, as.*
 Levar la legge. *abrogare legem.*
 Levar la paura ad alcuno. *abstergere metum alicui.*
 Levar le macchie. *emaculo, as.*
 Levar la feorza d'un albero. *delibro, as.*
 Levar l'affezione. *abducere animam ab aliquo.*
 Levar l'armi di mano. *extorquere arma.*
 Levar danari dalla zecca. *pecuniam de avario efferre.*
 Levar il grano dall'aria. *triticum efferre ex aera.*
 Levarsi in piedi. *assurgere, o surgere.*
 Levarsi, rizzarsi da letto. *surgo, is.*
 Levarsi nascosto di alcuno. *surrupio me alicui.*
 Levarsi contro alcuno. *erigi in aliquem, insurgere.*
 Levarsi da debiti. *as alienum dissolvere.*
 Levarsi la berretta. *aperire caput.*
 Levarsi a far onore. *assurgo, is.*
 Levarsi d'una malattia, e riaversi. *assurgere ex morbo.*
 Levarsi insieme. *consurgo.*
 Levata dello schermitore. *preludium, prelusio.*
 Levati via. *apage, apageis.*
 Levare per forza. *abripere.*
 Levare per sentenza. *abjudicare.*
 Levata, levamento. *orus.*
 Levata, cioè partita. *diffessus.*
 Cofa di gran levata. *res magni momenti.*
 Levato, come il pane. *fermentatus, a, um.*
 Levato, con cui si fa il pane. *fermentum.*
 Levatoio. *versatilis.* diceli di ponte.
 Levatrice. *obstetrix.*
 Levatura. Uomo di poca levatura. *homo levis.*
 Levita, cioè diacono. *levita, & levites, e.*
 Levriere, cioè cane da lepre. *vertagus, i.*
 Lezione, e lettura. *lectio.*
 Lezzo, puzza di sudore, e de' corpi vivi. *foetor.*
 Lezzolo. *graveolens.*

Li, in quel luogo. *illic, ibi.*
 Libbra, peso di dodici oncie. *libra, a, as, assis.* due libbre, ec. *bilibra, trilibra, quadrilibra.* mezza libbra. *selibra.* Una libbra, e mezza. *sesquilibra.*
 di una libbra, aggett. *libralis, librarius.* Di due libbre, ec. *bilibris, & bra, trilibris, quadrilibris, quinquilibris, sex librarum, &c.*
 dodici parti della libbra. *libra, e, & as, assis.*
 parti undeci. *deunx, cis.*
 parti dieci. *dextrans, cis.*
 parti nove. *doxans, sis.*
 parti otto. *bes, beffis.*
 parti sette. *sepsunx, cis.*
 parti sei. *semis, issi, seilibra, e.*
 parti cinque. *quincunx, cis.*
 parti quattro. *triens, sis.*
 parti tre. *quadrans, sis.*
 parti due. *sextans, sis.*
 parte una. *uncia, e.*
 Liberale. *liberalis, munificus.*
 non liberale. *iliberalis, immunificus.*
 Liberalmente, largamente. *munifice, liberaliter.*
 Liberalissimo. *munificentissimus.*
 Liberalità. *liberalitas, munificencia, benignitas.*
 Liberamente, alla libera. *libere, ingenue.*
 Liberare, scampare, salvare. *libero, eripio.*
 Liberare, mettere in libertà. *libero, as.*
 Liberare alcuno per sentenza. *absolvere aliquem.*
 Liberare la Città dall'assedio. *urbem obfidione eximere.*
 Liberare la sicurtà. *sponsorum liberare.*
 Liberarsi dalle brighe. *occupationibus, o curis exolvi.*
 Liberarsi da debiti. *ere alieno liberari, as alienum dissolvere.*
 Liberatore, chi mette in libertà. *liberator.*
 Liberazione. *liberatio.*
 Libro, non soggetto. *liber, ingenuus.*
 Libro da pericolo. *sutus.*
 Libro dalla servitù. *solutus vinculis, o in libertatem vindicatus.*
 Libertà, franchezza di fare, e dire a sua voglia. *libertas, atis.*
 Libidine, appetito lascivo. *libido, inis.*
 Libidinoso, soggetto a lussuria. *libidinosus.*
 Libra, uno de' segni del Zodiaco. *Libra.*
 Libraccio. *ingens volumen.* ovvero *malus liber.*
 Librajo. *Bibliopola.*
 Librare. *libra, pendò.* Per gettare. *jacio, libro, jacior.*
 Libreria. *librotheca.*
 Libreria, bottega di libraio. *taberna libraria.*
 Libretto, e libricciuolo. *libellus.*
 Libro. *liber, bri.* Di carta pecora. *liber membranaceus.* De' conti. *liberationum, codex varians, codex accepti, & expensi.* Che tratta d'ogni cosa, *praxilla, arum.* Dell'entrata, *codex accepti, tabulae accepti.* dell'uscita, *codex expensi, tabulae expensi.* Giornale, dove si scrive a di per di, *ephemeris, idis.* Con guarnimento, *umbilicatus.* Macistro, *codex, icis, tabula, arum.* Da tenere in mano, *enchiridium, ii.* Scritto di propria mano. *autographus liber.* Di memorie, *libellus memoriae causa.* Scritto dall'una, e l'altra parte, *liber opisthographus.* Di ricordi. *adversaria, orum.*
 far un libro. *librum conficere.* Il far un libro. *libri confectio.*
 mandar fuori un libro. *edere librum.* Il mandar fuori un libro. *libri editio.*
 metter a libro dell'entrata. *acceptum vel in acceptum referre, vel ferre.* Dell'uscita. *expensum, vel in expensum referre.*
 legator de' libri. *librorum glusinator.*
 Licio, filo di trama. *licium, is.*
 Licenza, permissione. *facultas, potestas.* Per iscrenatezza, e arroganza. *licentia.* Per commiato. *dimissio, abundans copia, ventia, commensus.*
 Licenza da matto. *licentia nimia, vel effusa.*
 dar licenza. *potestatem facere, copiam dare.*
 Per commiatore. *V. licenziare.*
 levar la licenza. *jus adimere.*
 Licenziare, dar commiato. *dimitto, missum facio, jubeo aliquem abire.* Licenziar il consiglio, *concilium dimittere.* Il popolo, *populum.* La congregazione, *concionem, comitia.* L'escercito, *dimittere copias, sacramento milites solvere, milites exauferare.*
 Licenziato. *dimissus, abire jussus.* Soldato licenziato. *miles exauferatus.*
 Licenziarsi. *discedior, jubeo aliquem valere, vale dicere alicui, aliquem nunquid velit, rogare.*
 Licenziosamente, con troppa licenza. *licentior.* Molto licenziosamente. *pralicerter.*
 Licenzioso. *licens, licentiosus, extex.* Troppo licenzioso. *licentior, quam par est.*
 Licitamente. *licite.*
 Licore, o liquore. *liquor.*
 Lido, e lito, dove batte il mare. *litus, oris.*
 Lufena, fubbia da calzolaio. *subula, e.*
 Lietamente. *late, bilare, hilariter.*
 Lieto, giocando, allegro. *letus, hilaris.* Alquanto lieto. *bilavulus.*
 Lieva, leva, manovella. *veffis.*
 Lievatrice, commadre. *obstetrix, icis.*
 Lieve, leggiere, incoftante. *levis.*
 Lievito, e levato da far lievire la pasta. *fermentum.*
 Lievitare, metter lievito nella farina. *fermen-*

to, as. Lievitarsi, *fermentesco, is.*
 Ligiare. *polio, leugo.*
 Lignaggio. *genus, stirps.*
 Liguastro, fiore bianco e odorifero. *ligustrum.*
 Lima, stromento da fabbri. *lima, scobina.*
 Limare. *limo, elimo.*
 Limatura. *scobs, bis.*
 Limbo, luogo dove vanno i fanciulli che muojono senza esser battezzati, chiamato in lat. da' Teologi *Limbus.*
 Limitare, scalino della porta. *limen, inis.*
 Limitare. *limato, as, circumscripto.*
 Limitazione. *limes, isis, limitatio.*
 Limite. *limes, terminus, finis.*
 Limone, frutto. *malum Medicum.*
 albero. *malus Medica.*
 Limonea, limonata. *citreus posio.*
 Limofina. *stips, pis.*
 Limofinare. *mendico.*
 Limofiniere, che dà e fa limofine. *erga egenes liberalis.*
 Limpidezza. *splendor, perspicuitas.*
 Limpido, chiaro, e lucente. *limpidus, pellucidus, perspicuus.*
 Linaria, erba. *ofiris, dis.*
 Linarolo. *linarius, vis.*
 Lince, lupocerviere. *lynx, lynxis.* Di lince. *lynceus.*
 Lindezza. *venustus.*
 Lindo, attillato. *venustus, elegans.*
 Linea. *linea, e.* Della mano, *incisura, e.* Tirare una linea. *lineam ducere.*
 Lineamento, figura tirata a linea. *lineamentum, i.* Lineamenti della faccia. *lineamentis oris.* Del lavoro, *lineamenta operis.* Della pittura. *adumbratio.*
 Lineare, tirar linee. *lineo, delinea.*
 Lineamente. *ad lineam.*
 Lingua. *lingua, e.* Attaccata, *inherens.* Biforcata. *bifida.* Triforcata, *trifida.* Fessa in molte parti. *multifida.* Che spesso si muove, *vibrans.* Chiaratrice, *garrula.* Di buona pronunzia, *expedita.* Impedita nel parlare, di mala pronunzia, *lingua inexplicita, hesitans, lingue hesitantis.* Legata, *constricta.* Mordace, *maledica, petulans.* Sporta, *eminent.* Tartaglia, *balba, blesfa.* Sottile, *tenuis.*
 Lingua, favella. *lingua, sermo, littere, arum.* Lingua forathera, *sermo exoticus, lingua peregrina.* Lingua Latina, ec. *lingua Latina, Graeca, Hebraica, Italica, Germanica, Hispanica, Gallica, &c.* Latina, *sermo latinus, Latialis, lingua Romana.* Materica, o paciana, *sermo patrius, vel indigena, vel nativus, lingua vernacula.*
 Lingua di cane, erba. *cynglossus, vel cynglossa.*
 Lingua bovina, erba, *buglossa, vel buglossum.*
 Lingua serpentina, erba. *lingulaca, e.*
 Lingua cervina. *phyllitis, dis.*
 la punta della lingua. *summa lingua, lingua extrema.*
 tagliar la lingua. *elinguo, as, linguam excindere, excicare.*
 chi ha la lingua, ma senza uso di quella. *elinguus.* Chi ha due lingue, tre, ec. *trilinguis, trilinguis, &c.*
 Lingua. *perfidia lingua, lingua exlex.*
 Linguacciuto, cicalone. *linguax, loquax, blatero.*
 Linguaggio. *idioma, atis, sermo, onis.*
 Linguatta, pesce. *lingulaca, solea.*
 Linguetta, dimin. di lingua. *lingua, o ligula.*
 Linguetta della bilancia. *examen, inis.*
 Linguettare, carteggiare. *balbutio.*
 Lino, erba. *linum, i.* Lino sottilissimo. *linum tenuissimum.* Lino acconcio, *linum factum.* Di lino. *lineus, a, um.* Tessitore di panni di lino. *linico, onis.*
 Liocorno, alcorno. *monocorns, otis, unicornis, is.*
 Liofante. *elephas, elephantus.*
 Lionato, colore. *color fulvus, spadix, leoninus.*
 Leone, Leone. *Leo, onis.*
 Lippo, a chi lagrima gli occhi. *lippus.*
 Lippitudine. *lippitudo.* Patir di lippitudine. *lippio, is.*
 Liquefare, distemperare. *liquo, liquefacio.*
 Liquefarsi, farsi liquido. *liquo, liquefacto, liquor, vis.*
 Liquidare, cioè metter in chiaro. *purgo, perspicuum reddo.*
 Liquidità. *liquiditas.*
 Liquido, distemperato. *liquidus, a, um.*
 farsi liquido, divenir liquido. *V. Liquefarsi.*
 Liquefazione. *glycyrrhiza, γλυκυστήρα.*
 Liquore, licore. *liquor.*
 Lira, viola. *lyra, e, chelys, ps, fides, is, fides, ium.* Sonar di lira, *lyra, vel fidibus canere.* Insegnar a sonar di lira, *fidibus docere.* Imparare, *fidibus discere, lyra institui.* Lirico, poeta, *lyricus, i.* Pertinente alla lira, *lyricus, a, um.* Suonator di lira, *lyricus, a, lyrica, inis, fidicen, inis.*
 Lira, o libbra, danaro. *didrachma, libra, e, denarius, as, assis.*
 Liscia, boccata. *lixivia, e, lixivium, fuo.*
 Lisciare, pulire. *levo, levigo, polio, i.*
 Lisciamiento, *expolitus.* Lisciezza, *levar, levitas.*
 Lisciatura, *sucasio, fucus.* Per tregatura. *politio, expolitio, levigatio.*
 Liscio, belletto. *fucus, pigmentum.* Bianco. *cerussa.* Rosso, *purpurissimum, i.* Venditor

di liscio. *pigmensarius, ii.*
 Liscio, add. *politus, levius, vel levis.*
 Lista, catalogo. *index, album, matrix, series.*
 Pezzo di carta, *scbeda, schedula.* Di vette, *lumbur, ora.*
 Lite, piatto. *lis, sit, litigium, ii, controversia.* far lite, litigare, piatire. *litigo, as.* Pngliar lite, *litem contrahere.*
 Lite d' ingiurie fatte, o criminale, *actio injuriarum.*
 Lite civile. *actio civilis.*
 Lite finita, o troncata. *lis dirempta, decisa, composita, controversia composita.*
 Litigante, chi litiga. *litigator, oris.*
 Litigare, far lite, piatire. *litigo, as, iudicio contendo.*
 Litigare con alcuno. *causam in aliquem, vel cum aliquo habere.*
 Litigio, contenzione, lite. *controversia, lis, causa.*
 Litigioso, contenzioso. *litigiosus.*
 Littera, litterato ec. V. lettera, letterato ec.
 Livello, instrum. *libella, a.* Pel censo. *canon, onis, pensio, onis.*
 Lividezza, e lividura. *livor, livedo, vibex.*
 Livido, con lividura. *lividus, a, um.*
 Livore, lividezza. *livor, livedo.*
 Livrea, vestimento simile di più persone. *vestitus confamilis.* Livrea, divisa, *cultus varius.*
 Liuto, stromento musico. *fidis, is, testudo, nis.* sonator di liuto. *fidicen, inis.*
 Lizza, val ripario, o trincea. *septrum.*
 Locanda. *diversorium.* Locandiere, *diversor, is.*
 Locare, riporre. *loco, repono, colloco.*
 Locazione, affitto. *locatio, onis.*
 Lodare. *laudo, collaudo, commendo.* *Laudibus ornare, illustrare, efferre, extollere, afficere, profectus.* *Laudem alicui tribuere. Conferre laudem in aliquem.*
 Lodarsi d'alcuno. *fateri aliquem esse benemeritum de se.*
 Lodarsi di cosa inanimata. *facto, ostento, coll' accusat.*
 Lodarsi del sapere, della nobiltà, della potenza, delle ricchezze. *scilicet scientiam, genus, opes, divitias.*
 Lode, e laude. *laus, dis, laudario, onis.*
 Lode acquistata in guerra. *laus bellica.*
 Lode pubblica. *laus popularis, laus illustris, laus summa.*
 Lode vera, *laus solida.*
 Lode sparsa in ogni parte, *laus longe, laequae diffusa.*
 Lode perpetua. *laus immortalis, laus sempiterna.*
 Lode vana. *laus falsa, o inanis.*
 Lodevole, degno di lode. *laudabilis, & le.*
 Lodevolmente, con lode. *laudabiliter.*
 Lodola uccello. *alauda, galerita, castia.*
 Loggetta, dim. di loggia. *porticus.*
 Loggia. *stylus, i, solarium, ii.* Loggia al Sole, *solarium.* Scoperta. *hypetrum, hypetra, a, ambulatio, vel inambulatio subdialis.* Coperta, *porticus, us.* Da passeggiare. *ambulacrum, s.* Da mangiarvi, *dietia, a.*
 Logica, scienza. *logica ars, logica, es, dialectica.*
 Loglio, herba. *lolium, ii.*
 Loglioso, pieno di loglio. *lolia mixtus.*
 Logoro, è segno del pasto, che si mostra al falcone, quando è in aere, per farlo scendere. *illicebra este.*
 Logorare, consumare. *contero, consumo.*
 Logoro, consumato. *tritrus, consumptus.*
 Loica. V. Logica.
 Loicare. *differa, disputo.*
 Loico. *dialecticus.*
 Lombo, parte del corpo. *lumbus, bi.*
 Lombrico, verme di terra. *lumbricus.*
 Longanimità, tolleranza, sofferenza. *patientia.*
 Longinquità. *longinquitas.*
 Longinquo. *longinquis, remotus, distans.*
 Longitudine. *longitudo.*
 Lontananza di luogo. *longinquitas, intervallum.*
 Lontananza, assenza. *absentia, a.*
 Lontanarsi, allontanarsi. *longius abire, discedere.* Lontanarsi dagli studi. *studia deserere.*
 Lontano, distante. *longinquus, disjunctus.*
 Lontano, assente. *absens.*
 effer lontano. *absum.*
 Lontano, adv. *longe, procul.* Lontano assai, *longe gentium.* Lontano di qui, *longe hinc.* Non lontano di qui, *non procul hinc.* di lontano. *procul.*
 Loquace. *loquax, garrulus.*
 Loquacità. *loquacitas.*
 Loquela, favella. *loquela, sermo.*
 Lordamente, sporcamente. *spurce, sordide.*
 Lordare, sporcicare. *sado, as, cansamino, as.*
 Lordo, sporco. *spurcus, immundus, sordidus.*
 Lordura, sporchezza. *spureitia, a.*
 Loro, particella che s'usa ne' casi obliqui di egli, e di elle. *iporum, ipsorum, ipsi, &c.*
 Losco, chi è privo d' un occhio. *luscus, cocles, iris.* Chi ha la vistaorta. *lusciosus.*
 Loto, fango. *lutum, canum.*
 Lotoso, fangoso. *canosus, lutulentus, lotosus.*
 Lotrà, o lodrà, animale, che vive in terra, e in acqua. *lutra, tra.*
 Lotta, giuoco delle braccia. *lucta, palestra.* cosa da lotta. *palestricus, a, um.* a toggia di lotta. *palestrice.*
 Lattamento. *luctamen, luctatio.*

Lottare, giuocare alla lotta. *luctor, aris.* Lottar all'incontro. *obluctor.*
 Lottatore. *luctor, palestrita, a.*
 Lotto. *fortisio.*
 Lubrificare. *levem reddere, alvum subducere.*
 Lubrificato. *ventris levitatus.*
 Lubrificativo. *alvum subducens.*
 Lubrico, lubrificoso, che sbrifica. *lubricus.*
 Lucanica. Salficcia. *farcimen, impensa.*
 Lucanigaro. Salficcio. *farstor.*
 Lucchetto. *fers.*
 Luccicare, risplendere. *venidere, micare.*
 Luccio, o luzzo, pesce di fiume. *lucius, ii.* Pesce marino. *fudis.*
 Lucciola, animaletto, che luce la notte. *ci-cindela, noctilua, lampyrus.*
 Lucciola dell'occhio. *pupilla, a, pupula.*
 Luce, splendore. *lux, ucis, splendor, lumen.*
 Luce, per la lucerna. *lucerna, a.* render gran luce. *praluco.*
 Lucente, che rende luce. *lucens, lucidus.*
 Lucerna, *lychnus, lucerna.*
 Lucerna con molti lucignoli. *polymyxos, i.*
 Lucernale, lumiero. *lychnus, ni.*
 Lucerniere. *lychnubus.*
 Lucerna, animale. *lucerta, a, lacertus, i.*
 Lucido, lucente. *lucidus, pellucidus, perspicuus.*
 Lucifero, stella. *Lucifer, i, Phosphorus, i.*
 Lucignolo. *ellychnium.*
 Lucigna, serpe cieco. *cecilia, a.*
 Lucere, risplendere. *luceo, eluceo, splendo.* Lucere tra le altre cose. *intermista, es.*
 Luglio, mese dell'anno. *Quintilis, e poi Julius,* da C. Giulio Cesare I. Imper.
 Lugubre, dolente per la morte d'alcuno. *lugubris, mastus.*
 Lui, pronome di maschio ne' casi obliqui. *illius, illi, &c.*
 Lumaca. *limax, acis, cochlea, a.*
 Lumaca di mare. *squlla, a, Strombus, i.*
 Lumaca da acqua. *cochlea aquatilis.*
 Lumaca senza scorza. *limax, cochlea nuda.*
 Lumache picciolle. *cochlee albule, cochlee minute, cochlee Reatine.*
 Lumache sotto terra, o nelle cave. *cochlee cavatica, cochlee Bataevae.*
 Lumacajo. *cochlearium, ii.*
 Lume, luce. *lumen, lux.* far lume ad alcuno. *prelucere alicui.*
 Lume di rocca, alume. *alumen, inis.*
 Lume, o lucerna attaccata, o pendente. *lychnuchus pensilis.*
 Lumiera, fiaccola. *lumen, fax.* Per certo arnese, che in se contenga molti lumi, *lychnuchus.*
 Luminaria. *luminum copia.*
 Luminoso. *luminosus, a, um.*
 Luna. *Luna, a.* Asciutta. *ficiens, secca.* Crescenza della Luna. *Luna auclius, accresio.* Luna crescente, *adulescens, crescens.* Luna mancante, *decrecens, deficiens, senescens.* Piena, *plenilunium, Luna plena.* Scema, *diminutio Lune, Luna decrecens.* Nuova, *novilunium, interlunium, intermensurum, Lune coitus, Luna intermensuris, intermensura, siens, tacito, silentium Lune.* Vecchia. *Luna vetus, Mezza, dividua, dimidiata, dimidia.* Il principio della Luna. *Luna prima.* Il fine. *Luna extrema.* Il primo quarto della Luna, o Luna cornuta. *Luna corniculata, curvata in cornua.* Il secondo quarto. *Luna dimidiata, dimidia.* Il terzo quarto, o Luna gobba, cioè maggior della metà. *Luna gibbosa, Luna in orbem sinuata.* Luna, che luce tutta la notte. *Luna pernox.* Congiunzione della Luna. *conjunctio Lune, coitus Lune.* pertinente alla Luna. *lunaris.* A modo di Luna. *lunatus.*
 Lunatico. *varius, inconstans.*
 Lunazione, corso lunare. *lunarius cursus.*
 Lunedì. *dies Lunae, vel secundus dies.*
 Lunetta, luna picciola. *lunula, a.*
 Lungamente, lungo tempo. *diu, prolixè.*
 Lunge, o lungi. *prael.*
 Lungheria. *prolixus sermo, prolixitas.*
 Lunghezza. *longitudo.*
 Lunghetto, alquanto lungo. *longulus, langiusculus.*
 Lungheffimamente. *longissime.*
 Lungheffimo. *longissimus.*
 Lungo. *longus, oblongus, prolixus.* un poco più lungo. *longiusculus.* in lunga. *pluribus verbis, longius.* L'uno di due, *alter, a, um. alicuius.*
 Luoghetto, diminut. di luogo. *loculus, li.*
 Luogo. *locus. plur. hiloc, vel hae loca, orum.*
 Luogo alto da vedere. *specula.*
 Luogo di artiglieria. *ballistarium, vii.*
 Luogo afpro. *aspretum, si.*
 Luogo, che si passa a guazzo. *vadium, di.*
 Luogo, dove si mangia. *trincinium.*
 Luogo ombroso. *umbraculum, li.*
 Luogo rimoto. *recessus, us, secessus, us.*
 Luogo fastoso. *fastetum, i.*
 Luogo secreto, occulto. *abditum, si.*
 Luogo folitaria. *solitudo.*
 Luogo pieno di verdura. *viratum, i.* andar da luogo in luogo. *demigro, as.* menar da luogo a luogo. *traduco, is.* ad alcun luogo. *quoquam, aliquo.* a qualunque luogo. *quoquo, quocunque.* a l'uno, e l'altro luogo. *utroque.*

a quel luogo. *illuc, illo, eo.*
 in quel luogo. *illic, ibi.*
 di quel luogo. *illinc.*
 in ogni luogo. *ubique, ubivis gentium.*
 dar luogo. *cedo, is, concedo, decerno.*
 Luogo d'arbofcelli. *arbareum, arbutum.*
 Luogo deserto. *locus desertus, solitudo, nis.*
 Luogo esposto al Sole. *locus apricus.*
 Luogo frequentato. *locus celebris.*
 Luogo umido. *locus uiginosus.*
 Luogo della mostra. *divibitorium, ii.*
 Luogo petroso. *locus confragosus.*
 Luogo di quattro vie. *quadrvivum, ii.*
 Luogo fecco. *locus stitulosus.*
 Luogo di sopra. *locus superior, & locus supra.*
 Luogo di sotto. *locus inferior, & locus infra.*
 Luogotenente in un officio. *vicarius, vii.*
 Luogotenente in un esercito. *praefectus, vel legatus exercitus.*
 Luogotenente del Generale. *legatus, i.*
 Luogotenente della Doana. *pro magistro scripturae.* in luogo, o cambio. *pro.*
 Lupa, animal noto. *lupa, e.*
 Lupino, legume noto. *lupinum, i.*
 Lupo, animale. *lupus, s.* Di lupo. *lupinus.*
 Lupo cerviere. *lynx, lynceis, gen. masc. & sam.*
 Lusingamento. *blandimentum, blanditia.*
 Lusingare, tirare con lusinghe. *blandior, adular, illicia.*
 Lusinghe, carezze. *blanditiæ, arum.*
 Lusinghevole. *blandus, blandiosus.*
 Lusinghevolemente. *blande.*
 Lusinghiere. *assensator.*
 Lusso. *luxus, luxuris.*
 Luffreggiare. *lascivio, luxurior.*
 Luffuria. *luxuria, lascivia.*
 Luffuriosamente. *libidinose, lascive.*
 Luffurioso. *libidinosus, falax, acis.*
 Luffrare, polire. *polio, perpolio, espolio.*
 Luffro, spazio di cinque anni. *luffrum, i.*
 Luffro vale splendente. *nitidus, a, um.*
 Luffrore, splendore. *nitor, vis. V. luce.*
 Luta, scintilla di fuoco. *scintilla, le.*
 Luttofo, pien di lutto, lagrimante. *luffuosus.*
 Lutto, pianto. *luffus, us.* Caso degno di pianto. *casus luffuosus.*
 Luzzo, o luccio pesce. *lucius, i.*

M

MA, congiunzione. *sed, verum, et.*
 Ma poi. *vera, sed, ar vero.*
 Ma pur. *sed enim, sed ramen.*
 Ma quanto al resto. *ceterum, cetero-rogus, ceteroquin, cetera.*
 Ma se. *sin, Ma se non. sin autem, sin minus, sin plane non.*
 Ma ancora. *sed etiam, verum etiam, sed vero, sed autem.*
 Ma a che fine? *sed quorsum haec?*
 Ma dirà forse alcuno. *at enim: que et aliquis, dices aliquis.*
 Ma che più? *quid multa? quid multis? quid queris? quid queritis?*
 Ma non. *non item.* Come, Di sopra, ma non di sotto. *superius, inferius non item.*
 Macca. *copia, abundantia.*
 Maccatella, polpetta. *ficium.* Per magagna. *vitium.*
 Maccarellto pesce così detto a Roma. *scomber, vel scombrus.*
 Maccherone, vivanda di pasta. *passillus.*
 Maccherone, minchione. *bebes, bardus, stipes.*
 Macchia, bruttezza, e per metafora, nota, infamia. *labes, macula, nota, infamia.*
 Macchia, luogo spinoso. *rubetum, vepretum, fenticetum.*
 Macchiare, sporcicare. *macculio, inquinio.*
 Macchiato, pieno di macchie, di tacche. *macculosus, sordidus, squalidus.*
 Macchina, stromento, o ingegno meccanico. *machina.*
 Macchina, una cosa grande. *moles.*
 Macchina, cioè affuzia. *dolus, insidia.*
 Macchina di pietre. *moles lapidum.*
 Macchinare. *machinar, molior.*
 Macchinatore. *machinator.*
 Macchinazione. *machinatio.*
 Macchione, fratta, macchia. *rubetum, fenticetum.*
 Macchioso, pien di macchie. *maculosus.*
 Macellajo, beccajo. *lanius, lanis.*
 Macello, becheria. *macellum, laniena.*
 Macerare, ammolire nell'acqua. *macerio, as, emollio, is.*
 Macerare il lino nell'acqua. *macerare linum in aqua.* Così si dice dell'altre erbe.
 Macerarsi. *macerescere.*
 Macero, e macerato. *maceratus, a, um.*
 Macigno, pietra dura da far mole. *lapis molavis, flex.*
 Macilente, magro. *macilentus, gracilis.*
 Macilenza, magrezza. *macies, gracilitas.*
 Macina, stromento di molino, che macina il grano. *mola, a.*
 Macina da fave. *mola fabrisia.*
 Macina da grano. *mola frumentaria.*
 Macina da oglio. *mola olearia, trapeum.*
 Macina da mano. *mola trusitilis, psyllitrix, e.*
 Macina da acqua. *mola aquaria.*

Macina da cavallo. *mola iumentaria*.
 Macina da asino. *mola asinaria*.
 Macinare. *molo, lis*. Macinato. *molitus, a, um*.
 Macinatura. *piffura, e, molitura, e*.
 Maciulla, stromento, con cui si frange il lino. *malleus luparius*.
 Macula, macchia. *macula, le*.
 Maculare, macchiare. *maculo, as*.
 Madaglio della campana, battocchio. *malleus, sudes*.
 Madama, cioè mia dama. *domina, hera*.
 Madernale. *maternus*.
 Madia, stromento da far il pane. *mastra*. V. G.
 Madonna, cioè mia donna. *domina, hera*.
 Madre. *mater, tris*.
 Madre, e matrice della donna. *uterus, vi*.
 Madre, che ha la madre viva. *mater matris*.
 Madre, animale per far razza. *matrix, eis. ut Gallina matrix*.
 Madre di famiglia. *materfamilias*.
 Madreperla. *concha*.
 Madriale, o madriale. *epigramma*.
 Maestà, e maestade. *maestas, asis*.
 Maestevole, e maestro. *gravis, venerandus*.
 Maestevolmente, o maestosamente. *magnifice, graviter, cum dignitate*.
 Maestra. *magistra*.
 Maestrale, nome di vento. *Corus*.
 Maestralmente. *perfecte, artificioso*.
 Maestranza. *fabrorum, vel artificum manus*.
 Maestro, o magistrato. *magistratus*.
 Maestressa. *magistra*.
 Maestrevole, industriosi. *solers, artificiosus*.
 Molto maestrevole. *solertissimus*.
 Maestrevolmente. *solertiter, solertissime*.
 Maestria. *solertia, industria, artificium*.
 Maestro. *magister, preceptor, doctor, ludi magister*.
 Maestro delle poste. *magister tabelliariorum, vel veredariorum*.
 Maestro di stalla. *stabuli Magister, stabularius*.
 Maestro di ben vivere, di creanze, di costumi. *ensor, magister, vel preceptor morum, vel vivendi, vel officiorum*.
 Maestro di Filosofia. *Philosophandi magister*. Di Rettorica. *Rektor, magister, vel doctor eloquentie, dicendi, orandi, artifex, vel doctor dicentis, Rhetorice disciplina doctor, Rhetorice sapientie professor*. Di Umanità. *Humanioris discipline doctor*. Di Teologia. *Theologus, di Grammatica, Grammaticus, doctor, vel magister literarum, doctor Grammaticae discipline*. Chi insegna l'alfabeto. *magister puerorum*. Maestro di Greco, e Latino. *utriusque Lingue magister*. Maestro di Cappella, o di Musica, o Canto. *Phonastus, Musicus, vocis magister, cantus moderator, Praefectus musicorum*.
 Maestro di scherma. *lanista, e, gladiator, magister gladiatoria, vel digladiandi*.
 Maestro di strade. *edilis, curator viarum*. Maestro de' borghi, o borgomastro. *magister vicorum, vel regionum*. Maestro di cavalleria. *magister equitum*. Maestro di campo. *Tribunus militum*. Maestro di casa, maggiordomo. *praefectus domus, curator rei familiaris*. Maestro di camera. *praefectus cubiculi, vel cubiculo, praepositus cubiculo*. Maestro di cerimonie. *ceremoniarum praefectus, magister*.
 Maestro di Giustizia. *carnifex, scis*.
 ufficio di Maestro. *magisterium, Praefectura*.
 Maestro, vento. *corus, circius*.
 Masaro di botte, cocone. *operculum, epistomium*.
 Magagna, difetto. *labes, vitium*.
 Magagnare, guastare. *vino, as, inficio, is*.
 Magazzino, dove si ripongono le mercanzie, cella. *promptuarium*.
 Magazzino da grano. *horreum, apotheca frumentaria*.
 Maggio, uno de' dodici mesi dell'anno. *Magis, si*.
 Maggiorana, erba odorifera. *amaracum, et amaracum*. Fatto di maggiorana. *amaracinus*.
 Maggioranza. *primatus, imperium*.
 Maggiordomo. *curator rei familiaris, a cura familiae*.
 Maggiore, più grande. *major*.
 Maggiore, alquanto maggiore. *maiusculus*.
 Maggiori, antecessori. *maiores*.
 Maggioringo. *vir primarius*.
 Maggiormente. *multo magis, praesertim, maxime*.
 Magia, arte. *magice, ces, e ars magica*.
 pertinente ad arte magica. *magicus, a, um*.
 Magione, abitazione. *domicilium*.
 Magiore, sorta di fraghe grandi. *fraga majora*.
 Magistero. *magisterium*.
 Magistrato, ufficio. *magistratus, us*.
 Maglia, cerchio di ferro. *ansa*. Maglietta, *anfula, anulus*.
 Magliato. *anfulis, vel hamis confectus*.
 Maglio, strumento di legno in forma di martello. *malleus*.
 Magliuolo. *malleolus*.
 Magnanimamente. *ex alto animo*.
 Magnanimità. *magnanimitas, magnus animus, magnitudo animi*.
 Magnanimo, grande d' animo. *magnanimus, vir magno animo, excelso, elato*.
 Magnano, che fa le chiavi. *claustrarius artifex*.
 Magnificamente. *magnifice, liberaliter*.
 Magnificenza. *magnificentia*.
 Magnifico, onorevole. *magnificus, a, um*.

più magnifico. *magnificentior*.
 Magnitudine. *magnitudo*.
 Mago, incantatore. *magus, magi*.
 Magretto. *sejume, exister*.
 Magretto. *macellus, a, um*.
 Magrezza. *maeres, maceritas, macritudo, gracilitas*.
 Magro, scarmo, secco. *macer, gracilis, macilentus*.
 divenir magro. *maeresco, gracilesco*.
 Mai. *unquam*.
 Mai non, e non mai. *nunquam*.
 Majese, magese. *novale, lis*.
 Mainar le vele. *dimittere vela*.
 Mainò. *minime gentium*.
 Maifempre. *perpetuo, semper*.
 Maisi. *maxime, usque*.
 Malabbiato. *improbus, malus, perditus*.
 Maladire, maledire. *execror, detestor*.
 Maladetto. *divis exagitatus*.
 Maladizione, maledizione. *maledictum, execratio*.
 Mala disposizione, e indisposizione. *infirmas, imbecillitas, affecla valetudo*.
 Mala disposizione del tempo. *intemperies, intempestas*.
 Mala disposizione dell'aria. *gravitas aeris*.
 Mala disposizione del luogo. *gravitas loci*.
 Malagevole, difficile. *arduus, difficilis*.
 Malagevolezza, difficoltà. *difficultas*.
 Malagevolmente. *vix, difficulter, agre*.
 Malagiato. *inops, egenus*.
 Malaguro, infaulto. *infustus*.
 Malagurio. *malum augurium*.
 Malagurofo, malagurato. *infustus, maliominis*.
 Malamente. *male, perperam, prave*.
 Malandato. *perditus*.
 Malandrino, affaino di strada. *grassator, latro*.
 Malanno, malincontro. *infortunium, calamitas*.
 Mala operazione. *malescium, malefcentia*.
 Malarda, uccello della sorta di anitre, che vivono in terra, e in acqua. *querquedula*.
 Malaticcio. *valetudinarius*.
 Malato, e ammalato. *eger*.
 Malattia. *morbus, agritudo*.
 Mala ventura, avvertita. *miseria, e, infortunium, calamitas*.
 Malavventurato. *infelix, miser*.
 Male per vizio. *malum, i*.
 Male infermità. *morbus, agritudo*.
 Mal attaccaccio. *contagium, gii*.
 Mal caduco. *sacer morbus, comitalis, apoplexia*.
 Mal contagioso. *contagio, onis, et morbus contagiosus*.
 Mal di costa. *pleuritis, idis*.
 Mal di flusso. *d'arbae, e, profluviu venenis*.
 Mal di gola. *angina, e*.
 Mal d'infezione. *lues, is, morbus cali, morbus influens*.
 Mal di Madre. *dolor matricis*.
 Mal della milza. *morbus spleneticus, plenius*.
 Mal d'orina. *difficultas urinae, dysuria, e, e siccagura, e*.
 Mal di pietra. *calculus, i*.
 Mal di punta. *pleuritis, lateris dolor*.
 Mal di renella. *arenula, le*.
 Mal di stomaco. *langor stomachi*.
 Mal tilico. *phibis, is, tabes, is*.
 Mal di ventre, o d'intestini. *diffenteria, e, e tormina, um*.
 Mal composto, disordinato. *inconditus, incondinnus, fordidus*.
 Malconcio, maltrattato. *vexatus, male habitus*.
 Mal contento, dolente. *tristis, maestus*.
 Mal creato. *inurbanus, a, um, incivilis*.
 Mal destro. *imprudus, a, um*.
 Mal dispofo. *affectus, male affectus*.
 Maledicente, imaledico. *maledicus, dicax, acis, loquax*.
 Maledire. *execror, detestor, male dico*.
 Maledizione. *maledictum, execratio*.
 Maleficio, malefium, malefium.
 Malefico, maltaccante. *improbus, maleficus*.
 Malefico, da mala. *veneficus*.
 Malevolenza. *malevolentia, e*.
 Malevolo. *malevolus, malignus*.
 Mal fare. *male facio, parare scelus*.
 Mal fatto, cioè deforme. *deformis*.
 Mal fatto. *malefactum*.
 Malfattore, colpevole. *sons, reus, facinorosus, scelestus*.
 Mal grado, cioè onta, e dispetto. *vi, praeter voluntatem*.
 Malia, stregaria. *fascinum, veneficium*.
 Maliaro. *veneficus*.
 Maliare. *fascino, as*.
 Maliaro, e maliaro. *veneficus, veneficus*.
 Malignamente. *improbe*.
 Malignità. *malevolentia, improbitas*.
 Maligno, scellerato, cattivo. *malevolus, improbus, pravus*.
 Malinconia, dolore. *maestitia, maror, agritudo*.
 Malinconico. *maestus, tristis*.
 Maliscalco, o governator degli eserciti. *praefectus*.
 Malizia. *nequicia, malitia, versutia, improbitas*.
 Maliziosamente. *malitiose, versute, astute*.
 Maliziofo, cattivo. *versutus, callidus, vaser*.
 Mallevadore, chi promette per altri. *praes, vas*.
 Mallevatore. *ipsonso*.
 Malmenare, condurre, e conciar male. *populavit, devastare, male accipere*.
 Mal netto, sporco. *fadatus*.

Mallo, scorza tenera di noce, o mandorla. *pusamen Malore. morbus*.
 Mal sano. *morbosus, morbo laborans, male affectus, valetudine affectus, valetudinarius*.
 Mal sicuro. *male tutus*. Mal sicuro dal pericolo. *minime tutus a periculo*.
 Mal fottile, intermità. *phibis, eos*.
 Maltire il cibo. *concoquo, digero*.
 il maltire il cibo. *concoctio, onis*.
 Maltrattare. *male accipere, vexare*.
 Malva, e malba, erba nota. *malva, malacba*.
 di malva. *malvaceus, a, um*.
 Malvagia, vino notissimo. *vinum Creticum*.
 Malvagiamente, scelleratamente. *nequiter, flagitiose*.
 Malvagio, scellerato. *pravus, malus, malignus, flagitiosus, perverius*.
 Malvagità, scelleragine, improbitas, flagitium.
 Malvavichio, erba. *hibiscus, albae*.
 Mal volentieri, contra voglia. *egre, invise*.
 Manma l'istesso, che madre. *mater*.
 Manma, cioè tetta. *mamma, e, uber, ris*.
 Mammella, poccia, tetta. *mamma, mammilla*.
 Maminana. *obsterix, scis*.
 Manara, accetta. *securis, ris*.
 Manarino, accetta picciola. *securicula, le*.
 Manata. *manipulus*.
 Mancamento, difetto. *vitium, culpa, defectus*.
 Mancamento di parola. *perfidia, e*.
 Mancamento di forze. *imbecillitas virium*.
 Mancanza, mancamento. *defectus*.
 Mancanza della Luna. *defectus Lunae*.
 Mancare, effer privo. *caeco, es*.
 Mancare ad alcuno. *desum*.
 Mancare del debito suo. *officio deesse, ab officio discedere*.
 Mancar di fede. *non stare promissis*.
 Mancar dell'onor suo. *deficere a dignitate*.
 Mancar, cioè venir meno. *deficere*.
 Mancator di fede. *perfidus, fadifragus*.
 Manchevole. *imperfectus*.
 Manchevolmente. *imperfecte*.
 Manchezza. *defectus*.
 Mancia, buona mano. *strenua, e*.
 Mancino, sinistro, zanco. *manus, levus*.
 Mancino, e dritto, che usa ambe le mani. *ambidexter*.
 Mancipare, alienare. *mancipo, emancipo*.
 Mancipato. *mancipatus, a, um*.
 Manco, e meno. *minus*.
 più, o mauco. *plus, minusve*.
 Mancamento. *mandatum, praecipitum*.
 Mandare. *mitto, is*.
 Mandare a dire. *nuncio, as*.
 Mandare ad effetto. *exequor, eris, efficio, peroptero, praesto*.
 Mandare lettere ad alcuno. *dare literas ad aliquem*.
 Mandar ambasciatori. *lego, legas*.
 Mandar ad alcun luogo per ambasciatore. *allego, as*.
 Mandar altrove. *amando, das*.
 Mandar a giorni alcuno. *exercere aliquem*.
 Mandare per alcuna privata faccenda. *allegare ad aliquem*.
 Mandar fuori, scacciare. *excludo, expello*.
 Mandar fuori, mettere fuori. *emitto, ris*.
 Mandare fuori, mettere in luce. *edo, is*.
 Mandare in galea. *damnare ad triremes*.
 Mandar a male, per consumare. *perdo, is*.
 Mandar fuori le spiche. *spico, as*.
 Mandar fuori odore. *exhalo, as, halo, as*.
 Mandar a chiamare. *arcesso*.
 Mandar da alto a basso. *demitto, is*.
 Mandar in diverse parti, e in qua, e là. *dimitto, is*.
 Mandare spesso. *missio, as*.
 Mandar, nome, il mandare. *missio, onis*.
 Mandar in bando. *allegare, proficere*.
 Mandar ambascieria in cose pubbliche. *legare*.
 Mandar ambascieria in cose private. *allegare*.
 Mandar a monte. *missum facere*.
 Mandar alla stampa. *edere*.
 Mandar incontro. *mittere obvium*.
 Mandar in dono. *mittere dono*.
 Mandar in esiglio. *exilio multare, pellere, o eicere in exilium*.
 Mandar foccorlo. *mittere subsidio*.
 Mandar vettovalgia. *suppedicare rem frumentariam*.
 Mandar via. *expellere, abigere*.
 Mandata. *missio, nis*.
 Mandatario. *missus*.
 Mandato, participio. *missus, a, um*.
 Mandola, e mandorla, frutto noto. *amygdalum, li, amygdala, e*. Fatto di mandole. *amygdalinus*.
 Mandorlo, mandolaro, albero. *amygdalus, li*.
 Mandria, e mandra. *mandra, dra*.
 Mandria di buoi. *bovile, lis, bubile, lis*.
 Mandria di capretti. *badile, lis*.
 Mandria di cavalli. *equitium, ris*.
 Mandria di pecore. *ovile, is*.
 Manecchia dell'aratro. *stiva, ve*.
 Maneggievole. *tractabilis, habilis*.
 Maneggiamento. *tractatio, arretractus, constractio*.
 Maneggiamento d'arme. *tractatio armorum*.
 Maneggiare, toccare con la mano. *constrcto, tracto, arretracto, pertracto*.
 Maneggiare il cavallo. *tractare equum*.
 Maneggiare una faccenda. *administrare negotium, gere-*

gerere, agere, procurare.
 Maneggiare arme. *exercitare arma.*
 Maneggiare la casa. *curare rem familiarem.*
 Maneggiare la Repubblica. *gubernare, o administrare Rempublicam.*
 Maneggiato. *contractatus, a, um.*
 non maneggiato. *intractatus, a, um.*
 Maneggio. Vedi Maneggiamento.
 Maneggio, traffico. *negotiatum, mercatum.*
 Manesco. *expeditus, a, um, manu promptus.*
 Manetta di ferro per legar le mani. *manica, ca.*
 Mangano. *ballista, tormentum.*
 Mangiare, manicare. *edo, es, vel edis, comedo, vescor, feris, manduco.*
 Mangiare insieme, far vita insieme. *convivio, vivis.*
 buon da mangiare. *vescus, a, um.*
 Mangiare, e bere. *victus, ur.*
 Mangiar bene. *opipare edere.*
 Mangione, gran mangiatore. *heluo, onis, edo, onis, edax, acis, mando, onis, manduco, onis.*
 Mangiato. *adefus, comesus, exesus.* Mezzo mangiato. *femefus, a, um.*
 Mangiato da ambedue le bande. *ambefus.*
 Mangiatoia, dove mangiano gli animali. *praesep, is.*
 Manica, come di veste. *manica, ca.*
 Manicarello. *jusculum, minutal.*
 Manicato, che ha maniche. *manicatus, a, um.*
 Manico d'ogni strumento. *manubrium, bris.*
 Manico picciolo, e manichetto. *manubriolum.*
 Manico dell'aratro. *burz, e, buris, is.*
 Manico della spada. *capulus, i.*
 Manico del vaso. *ansa.*
 Maniera, usanza. *ritus, usus, mos, ratio.*
 Maniera di vita. *vise, ufusus, tenor, ratio.*
 Manierofo. *comis, affabilis, urbanus.*
 Manifattura, e fattura, come d'una veste. *opus.*
 Manifestamente, apertamente. *manifeste, aperte, evidenter.*
 Manifestare, pubblicare. *indico, patefacio, explano, pando, promulgo, aperio, vulgo, publico.*
 Manifestazione. *indicium, declaratio, manifestatio.*
 Manifestato, pubblicato. *publicatus, patefactus.*
 Manifesto, chiaro, aperto. *manifestus, evidens, clarus, apertus, patefactus.*
 è manifesto. *confas, liquet, patet.*
 Maniglia, e manini. *armilla, e, brachiale, is.*
 Manigoldo, ladroncello. *latrunculus, nebulo.*
 Manigoldo, boia. *carnefix, icis.*
 Manipolare. *manu conficere.*
 Manipolo, brancata, cioè quanto piglia una mano. *manipulus.*
 Manna. *manna, na, ros Syriacus.*
 Mannaja. *securis.*
 Mano. *manus, us.*
 Mano destra. *dextera.*
 Mano manca, sinistra, manzina, zanca. *leva, us, sinistra, sive.*
 Mano picciola. *manicula, e.*
 andar a man manca. *levam petere.*
 a man piene. *plenis manibus.*
 a man gionte. *palms supplicibus.*
 alle mani. *pre manibus.*
 di mano in mano. *deinceps, ordine.*
 di cento mani. *centimanus.*
 d'una mano. *unimanus.*
 Manomettere, guastare. *diffipare, perdere.*
 Manovale. *gerulus, materiarius.*
 Manfare, manufattare. *ecurare.*
 Manfo, mansuetto, piacevole. *mansuetus, mitis, lenis, benignus, humanus.*
 Mansuetate, domesticare. *mansuefacio, lenio.*
 Mansuetarsi, domesticarsi. *mansuesco, mansuesco.*
 Mansuetamente. *lenior, mansue.*
 Mansuetto, piacevole, mitis, mansuetus, lenis. non mansuetto. *immanis.*
 Mansuetudine. *mansuetudo, lenitas.*
 Manta pelosa. *gaulapina, na.*
 Manta pelosa da tutte due le bande, che si chiama sbernia. *ambitapa, pe.*
 Manteca. *unguentum.*
 Mantelletto, mantello picciolo. *palliolum, is.*
 Mantello, veste, che si porta sopra le altre. *pallium.*
 Mantello da cammino, o viaggio. *penula, e, lacerna, e.*
 Mantello da contadino. *lacerna pinguis.*
 Mantello frusto, o pelato. *lacerna, o penula srita, o obsoleta.*
 Mantello da mulattiero. *penula mulionia.*
 Mantellato. *lacernatus, penulatus.*
 Mantenere, difendere. *sustento, defendo, tueor.*
 Mantenere, osservare, attendere. *observo, servo, praeso.*
 Mantenere la promessa. *stare promissis.*
 Mantenimento. *conservatio.*
 Mantentore. *conservator.*
 Mantice, strumento da soffiar il fuoco. *foliis.*
 Mantice picciolo. *folliculus, li.*
 Mantile per la tavola. *mantile, lis, mappa, e.*
 Manto, sopravveste. *amicus, ur.*
 Manuale, chi con esercizio di mano si procaccia il vivere. *opera, operarius.*
 Manuale, cioè libro, che si tiene in mano. *enchiridium, is.*
 Manualmente. *manibus.*
 Manufcritto. *calamo exaratus.*
 Manza, giovenca. *juvenca, ca.*
 Manza, incornata. *amica.*

Manzo, giovenco non atto a lavorare la terra. *juvencus, ei.*
 Marangone, fa legname, legnajuolo. *saber lignarius.*
 Marasca, frutto noto. *cerasus laureum.*
 Marasso, sorta di serpente. *vipera, e.*
 Maraviglia, e meraviglia. *admirtio, miraculum.*
 cosa degna di maraviglia. *admirtandus, mirandus, mirabilis, mirificus.*
 pieno di maraviglia. *mirabundus, a, um.*
 Maravigliarsi, e maravigliare. *admirtor, miror.*
 Maravigliarsi torte. *demiror, aris.*
 Maravigliosamente, con maraviglia. *mirifice.*
 Maraviglioso. *mirificus, admirtandus, admirtabilis, mirus.*
 Molto maraviglioso. *mirificissimus.*
 Marca, paese, contrada. *regio.*
 Marcare. *noto, signo.*
 Marchese, nome di dignità. *Demarchus, i, Marchio, onis. V. N.*
 Marchese, che viene alle donne ogni mese, quando si purgano. *mensis, menstrua, menstruum, menstrue mulierum purgationes, profluvium mulierum, vel muliebre.*
 femmina, che ha il marchese. *menstrualis mulier.*
 Marchiare, marcare con ferro caldo. *inuvo, ligno.*
 Marchiare, camminare dell'Esercito. *progredior, deris.*
 Marchio, bollo, ferro caldo da marchiare. *cauterium, nota.*
 Marchio della stadera. *facoma, asis.*
 Marcia, sanque corrotto. *sanies, pus, puris.*
 Marcio, corrotto. *saidus, marcidus, putris.*
 Marcio, termine di agguoco, che suole vincere il doppio. *geminata sponso.*
 Marcire, marcirsi, putretarsi. *tabeo, marceo, marcesco.*
 Mare. *mare, is, pelagus, i, aequor, pontus, salum, profundum.*
 Mare Adriatico. *Adriaticum, & Superum.*
 d'Africa, o Barbaria. *Africum.*
 d'Atrica Occident. *Oceanus Atlanticus.*
 d'Albania. *Jonium.*
 di Arabia. *Ruorum.*
 Arcipelago. *Aegum.*
 di Bachu. *Capsum, Hyreanum.*
 di Barbaria. *Libycom, & Africum.*
 di Beltz, o Boits. *Balticum, di Germania.*
 di Calabria. *Africanum.*
 di Cadix. *Gatitanum, di Spagna.*
 di Candia. *Creticum.*
 della China. *Eoum, Magnus sinus.*
 Congelato, e Glaciale, di Scandinavia.
 di Costantinopoli. *Hellepontus, e Propontis.*
 di Dalmazia. *Liburnicum, Illyricum, Dalmaticum.*
 dell'Egitto. *Aegyptium.*
 dell'Etiopia. *Aethiopicum.*
 di Francia. *Gallicum.*
 di Friesland. *Germanicum.*
 di Gallipoli. *Hellepontus.*
 di Genova. *Ligusticum.*
 di Germania. *Germanicum.*
 di Guafogna. *Aquitanicum.*
 di Guilan, o Guilan. *Hircanum.*
 di Ollanda. *Germanicum.*
 dell'India. *Indicum.*
 d'Inghilterra. *Britannicum.*
 d'Irlanda. *Hibernicum.*
 d'Islanda. *Caledonium.*
 di Leon. *Ligusticum.*
 di Macedonia. *Macedonicum.*
 Maggiore. *Pontus Euxinus.*
 di Majorica, o Minorica. *Balearicum.*
 di Mandria. *Mirtum, & Icarium.*
 di Marmora. *Propontis.*
 della Mecha. *Sinus Arabicus.*
 Mediterraneo. *Mediterraneum, Internum, & Nostrum.*
 Morto, *Aphaltis, nella Giudea.*
 di Negroponete. *Euboicum.*
 Nero. *Euxinum, l'istesso, che 'l Maggiore.*
 di Nicaria. *Icarium.*
 di Norvegia. *Cronium, & Glaciale.*
 de' Paesi Settentrionali di Europa. *Glaciale.*
 di Persia. *Perficum, & Sinus Perficus.*
 di Rodi. *Rhodum.*
 Rosso. *Erythraeum mare, & Sinus Arabicus.*
 di S. Giorgio. *Propontis, Hellepontus.*
 di Sardegna. *Sardum.*
 di Scarpanto. *Carpathium.*
 di Schiavonia. *Illyricum.*
 di Scozia. *Caledonium.*
 di Settalia. *Pamphylium.*
 di Sicilia. *Siculum.*
 di Soria. *Syrium, e Syriacum.*
 di Spagna. *Ibericum, Balearicum.*
 della Tana. *Motis palus.*
 di Tartaria. *Syrbicum, & Sarmaticum.*
 di Terbestan. *Capsum, Hyreanum, verso la Sogdiana.*
 di Tolcana, e Tosco. *Tyrthenum, Tbuscum, & Inferum.*
 di Venezia. *Hadriaticum, Superum.* delle Zabacche. *Maotis palus.*
 di là dal mare. *transmarinus, a, um.*
 Mareca, unar gonfiato. *fluxus maris, tumidum mare.*
 Mareggiare, ondeggiare. *fluxus, as.*
 Maremma di Siena. *litus Tyrthenum.*

Marene, o amarene. *cerasa laurea.*
 Marefcalcho, chi terra, o medica cavalli. *ferramentarius, veterinarius.*
 Mareta, o marea. *levior maris fluctatio, maris tumor, mare turgidum, aequor sumidum.*
 Marezano. *malum insanum.*
 Margherita, perla. *margarita.*
 Margine, eitremità di qualche cosa. *margo, imis.* Di gran margine. *marginatus, a, um.*
 Marina, riva del mare. *litus, oris, acta, acie.*
 Marinaio, nocchiero. *navis, navita.*
 di marinaio. *naviticus, a, um.*
 Marinaruelco, marinresco. *naviticus.*
 Marino, cioè di mare. *aequoreus, marinus, pelagicus, a, um.*
 Maritaggio, spozalizio. *connubium, nuptus, sus, sponsalia, orum.*
 Maritare. *do nuptui, marito, do in matrimonium, colloco.*
 Maritari, pigliar marito. *nubo, denubo, innubo.*
 Maritata. *nupta, e.*
 Maritato. *matrimonium iunctus.*
 non maritata. *innupta.*
 Marito. *maritus, vir, conjux.*
 andar a marito. *innubo, bis.*
 da marito, o maritarsi. *nubilis.*
 Marittimo. *maritimus.*
 Mariuolare, tagliar borfe, e rubare. *mantiuolus, lavis.*
 Mariuleria. *fraus.*
 Mariuolo, taglia borfe. *mantiularius.*
 Marmaglia. *multitudo, plebs, turba.*
 Marmo. *mar-mar, ris.*
 di marmo. *marmoreus, res, reum.*
 coperto di marmo. *marmoratus, a, um.*
 simile a marmo. *marmorosus, a, um.*
 fabbrica di marmo. *marmoratus, onis.*
 Marmotta, specie di topo. *mus alpinus.*
 Maroella, morroide. *marisca, sca, hemorrhoids, ficus, ei.*
 Marra, vanghetto, strumento rustico. *marra, e, ligo, nis.*
 Marrobbio, erba. *marrubium, bis.*
 Marrocchino. *corium.*
 Marrovescio, e manrovescio. *colaphus.*
 Marte, Dio della guerra, appresso gli antichi. *Mars, Mavors.*
 Martedì, giorno della settimana. *dies Martis, dies tertius.*
 Martellare, battere col martello. *malleo, eas.*
 martellato. *malleatus.*
 Martello, litromento fabbrile. *malleus, marculus.*
 Martellino, picciolo martello. *maileolus, marculus.*
 dar martello, appassionar alcuno. *verere aliquem.*
 Martello per battere il lino. *malleus stuparius.*
 Martello di legno. *sades, stis.*
 Marziale, pertinente a Marte. *Martius, a, um.*
 Martire, o martirio, affizione. *cruciatas, cruciamentum.*
 Martire, santo. *Martyr, ris.*
 Martora, e martorella, animale. *mares, is.*
 Martoriare, tormentare. *torqueo, crucio.*
 Martorio, e martirio. *tormentum, supplicium, cruciatas.*
 Marzapane, torta di marzapane. *paris dulciarius, placenta ex amygdalinis nucleis, saccharoque confecta.*
 Marzo, uno dei dodici mesi. *Martius.*
 primo giorno di Marzo. *Marsie kalende.*
 Mafcalzone, poltrone. *nebulo, onis.*
 Mafcella, dove itanno i denti. *mla, maxilla.*
 Mafcellone, colpo nella mafcella. *colaphus.*
 Mafchera, laccia contrafatta. *persona, e.*
 Mafcherarii, travellirsi. *personatus incedo.*
 Mafcherata. *personatorum turba.*
 Mafcherato. *personatus.*
 Mafchile. *mafculus, virilis.*
 Mafchio. *mas, asis, mafculus, i.*
 di mafchio. *mafculinus.*
 diventar mafchio. *mafculesco, is.*
 Mafnada. *millium manus, plebs, populus.*
 Mafnadiere. *lavio.*
 Massa, over pastone. *massa, e.*
 Massa, mucchio. *acervus, i.*
 Massa di legne. *strus lignorum.*
 Massa d'oro. *palaca, cre.*
 Mastaja, tantesca. *ancilla.*
 Mastajo gualdo. *custos supelletilis.*
 Masteria, mandra. *mandra.*
 Mastieria di casa. *supellex, ctilis.*
 Mastieria della villa. *instrumentum ville.*
 Mafficcio, intiero. *solidus, densus.*
 Maffima. *effatum.*
 Maffimamente, specialmente. *praesertim, maxime.*
 Maffine, lo stello che maffimamente. *praecipue, praesertim.*
 Maffello, tinacciuolo. *cadus, urna.*
 Mafficare tra i denti. *mando, manduco, escam conficere, cibum dentibus serere.*
 Mafficare bene, rimafficare, come fanno i buoi. *rumino, as.*
 Mafficato. *mansus, a, um.*
 Mafficato, fust. *mansum, i.*
 Maffice. *mafliche, vel maflice, er.*
 Maffietto, sorta di ferratura. *fera.*
 Maffino, cane fero. *molofus.*
 Maffio, anima di metallo. *anima ferrea.*
 Maffro, maffro. *magister, avifex.*
 Maffro, addict. *principale, primarius.*

Malfruciere, portiere. *janitor, cubicularius*.
 Matarazzo, itramazzo. *culcita*.
 Matarazzo. *culcitarius confessor*.
 Matematica. *Mathematica, et*.
 Matematico, addiett. *Mathematicus, a, um*.
 Matematico. *Mathematicus, et*.
 Materia, soggetto. *materia, et materies*.
 Materia d'un trattato. *argumentum, et*.
 Materiale, fustanti. *materia*.
 Materiale, cioè rozzo, semplice, ec. *rudis, crassus*.
 Materno, di madre. *maternus, a, um*.
 Materozzolo, capocchia in cima della mazza. *capitulum*.
 Matricida. *matricida*.
 Matricidio. *matricidium*.
 Matrice della donna. *uterus, i*.
 Matricola, nella quale si scrivono i nomi degli studenti, de' soldati, e d'altri. *album, matris*.
 Matricolare. *in album referre*.
 Matrigna. *noverca*.
 di matrigna. *novercalis*.
 Matrignare, far da matrigna. *novercam agere*.
 Matrimoniale, pertinente a matrimonio. *conjugalis, et*.
 Matrimonio. *conjugium, matrimonium, connubium*.
 Matrona, donna. *matrona, e*.
 Mattamente, pazzamente. *stulte*.
 Mattaccino. *ludus, ludio*.
 Mattana, malinconia, che nasce dal non saper che fare. *stultum otium, fastidium*.
 Matteggiare, far da matto. *insiniva, delirare*.
 Mattered, stromento da far il pane. *mastra, e*.
 Matteria, mattezza, pazzia. *amentia, stultitia, dementia*.
 Mattina, la mattina. *mane*.
 il tempo della mattina. *matutinum tempus*.
 di mattina. *matutinus, a, um*.
 nel far del giorno. *prima luce, summo mane, diluculo, cum lucefecerit, albescente die, in ortu Solis, oriente Sole*.
 Mattinata. *matutinus cantus, antelucanum canticum*.
 Matto, pazzo. *amens, demens, stultus, insanus, furvus, ineptus*.
 Mattonajo, chi fa mattoni. *laterarius, et*.
 Mattoni. *later, et*.
 Mattoncino. *laterculus*.
 luogo da mattoni. *lateraria, et*.
 fatto di mattoni. *lateraria, a, um*.
 Mattonare le strade. *sternere vias lateribus*.
 Mattonato, fatto di mattoni. *laterarius*.
 Mattutino. *matutinum, mane*.
 Mattutiano, add. *matutinus*.
 Maturamente. *prudenter, mature*.
 Maturare. *maturum facere*.
 Maturarsi, divenir maturo. *maturo, et*.
 Maturato. *maturo, et*.
 Maturità. *maturo, et*.
 Maturo. *maturo, et*.
 Mazza, mazzecca. *clava, e*. Menare alla mazza, ingannare. *allicere in fraudem*.
 Mazzetta. *clavula, e*.
 Mazzetto. *fasciculus*.
 Mazzo di fiori. *fasciculus florum, stemma, et*.
 Mazzo di carte da giuocare. *fasciculus aliarum*.
 Mazzone, sorta di pesce. *mulil, et*.
 Mazzuolo, mazzoccola, mazza picciola. *clavula, bacillum*.
 Me, e mi, particole personali. *ego, mei, mihi, me*.
 Meccanicamente, con arte. *artificiose*. Per meccanicamente. *miser, egre, difficulter*.
 Meccanico. *artificiosus, mechanicus*.
 Meco, con me. *meum*.
 Meco insieme. *meum una, mecum simul, mecum una simul*.
 Medaglia. *numisma, et*.
 Medagliata. *antiquarius*.
 Medefinamente, parimente. *item, itidem, pariter, quoque*.
 Medesimo. *idem, eadem, idem*.
 in un medesimo tempo. *uno, eodemque tempore*.
 Mediante. *per*.
 Mediante lui. *eo duce, adjutore, auspice*.
 Mediatore. *interpres, conciliator*.
 Mediatore, cioè chi s'interpone per pace. *facialis, pacificator, auctor pacis*.
 Mediatore tra negozianti, cioè sensale. *proxeneta, e*.
 Medicamento. *medicamentum, medicamen, medicina*.
 Medicamento per poltame. *medicamentum suppuratorium*.
 Medicare. *medicor, aris, medcor, eris*.
 che si può medicare. *medicabilis, et*.
 che non si può medicare. *immedicabilis, et le*.
 Medicina. *medicina, e*.
 Medicina in bevanda. *potio, et*.
 chi fa medicine. *medicamentarius*.
 chi vende medicine. *pharmacopola*.
 Medicina efficace. *remedium efficax, medicamentum presens, o presensneum*.
 Medicina per gli occhi. *collyrium, et*.
 Medicina per mollificare. *medicamentum emolliens*.
 Medicina purgante. *medicamentum catharticum*.
 Medicina per iscacciare il male. *medicamentum discussorium*.
 Medicinale. *medicinalis, et le*.
 Medico, chi medica. *medicus, et, clinicus*.
 Medico, che cava pietre. *lithotomus, et*.

Medico di cavalli, e di giumenti. *veterinarius*.
 Mediocre, tra grande, e picciolo. *mediocres*.
 Mediocre grandezza. *mediocres statura*.
 Mediocremente, con mediocrità. *mediocriter*.
 Mediocrità, nè troppo, nè poco. *mediocritas*.
 Medolla, midolla. *medulla*.
 Meglio, o miglio, sorta di biada. *milium, et*.
 Meglio, avverb. *melius*.
 un poco meglio. *meliuscule*.
 Meglior, e migliore, nome. *melior, potior*.
 Mela, pomo, frutto noto. *malum, et, pomum, et*.
 Mela grana, pomo granato. *malum Punicum*.
 Melagrano, albero. *malus Punicus*.
 Melarancio, narancia. *malum aureum*.
 Melarancio, albero. *malus Assyria*.
 Melato, fatto, e onto di mele. *mellitus*.
 Mele, o miele. *mel, et*.
 Meleno, lciocco. *ineptus, segnes, tardus*.
 Melencaggine, dappocaggine. *torpor, segnitias*.
 Melissa, erba. *melinum, meliphylum*.
 Melo pomaro, albero. *malus, et, di gen. fem.*
 Melo, e mela, pomo. *malum, et*.
 Melo appio. *malum Appianum*.
 Melo Cotogno. *Cydonium, et*.
 Melodia, canto dolce, e soave. *concentus, melos, iudeclin.*
 Mellonaggine. *hectudo, stupor*.
 Mellone, pepone. *pepo, et*.
 Mellone d'acqua, anguria. *cucumis*.
 Meltubo, o meltuio, pesce. *ajellus, et*.
 Melina, terra paludosa. *limus*.
 Membrana. *membrana*.
 Membranoso. *membranaceus*.
 Membranuzza. *membranzula*.
 Membrare, ricordarsi. *meminisse, recordari*.
 Membro, signifiça ogni parte del corpo. *membrum, et*.
 a membro, a membro. *membrasim*.
 Membruto. *membratus*.
 Memorabile, degno di memoria. *memorabilis*.
 Memorando, degno, di che se ne tenga memoria, e conto. *memorandum, et, um*.
 Memoria, potenza dell'anima. *memoria, et*.
 Per rimembranza, o ricordanza. *memoria, recordatio*. Per quel, che si lascia in memoria di se. *monumentum*.
 degno di memoria. *memorabilis, et le*.
 Mettere in memoria, ridurre in memoria. *memorare, commemorare*.
 Memoriale. *libellus, monumentum, commentarius*.
 Menacordo, stromento musico. *monochordium*.
 Menare, condurre, guidare. *duco, adduco*.
 Menare da luogo a luogo. *tradduco, et*.
 Menare dentro. *introduco, et*.
 Menar fuori. *educo, produco*.
 Menar intorno. *circadduco*.
 Menar la danza. *ducere vestim, o choreas*.
 Menar sotto. *subduco*.
 Menar alcuno alla mazza. *allicere in fraudem*.
 Menar via. *abduco, abigo*.
 Menar alla trappola. *allicere in fraudem*.
 Menar l'acqua. *derivare aquam*.
 Menar a casa. *deducere domum*.
 Menar per forza. *perstrahere*.
 Menar in lungo. *ducere, strahere, differre*.
 Menar in prigione. *in custodiam dare, detrudere, condere, ducere in carcerem*.
 Menar vita. *agere vitam, degere vitam*. Virtuosa, *rectam*. Scellerata, *facinorosa*. Da buon tempo, *otiosam, voluptuariam, voluptatibus plenam*. Stretta, o stentata, *horridam, miseram, et incultam*. Scandalosa, *ruptem*. Dilettevole, *juvandam*. Disgustevole, *injuvum*. Felice, *tranquillam*. Intellec. *miseram*. Bestiale, *agrestem*.
 Menda, fallo. *menda, e, mendum, et*.
 Mendace, bugiardo. *mendax, et*.
 Mendare. *vesicio*.
 Mendicamento. *mendicatio, et*.
 Mendicare, dimandar limosina. *mendico, et*.
 Mendicante, mendico. *mendicans, et*.
 Mendicià. *mendicitas, et*.
 Mendico, birbante, pitocco. *mendicus, demissus, horao*.
 Menola, pesce. *mena, e*.
 Meno, manco. *minus*. Comparativo. *minor*. nondimeno. *tamen*.
 Menomare, sminuire, scemare. *minuo, et, diminuo, imminuo*.
 Menomo, scemo. *diminutus, imminutus*.
 Mensa, tavola, dove si mangia. *mensa, e*.
 Mensa apparecchiata. *mensa extructa, instructa*.
 Mensa apparecchiata lautamente. *mensa opipare instructa*.
 Mensa di vivande rare. *mensa extructa cibis conquisitissimis*.
 antipasto. *mensa prima*.
 postpato. *mensa secunda*.
 Mensa di tre piedi. *mensa tripes*.
 Mensa d'un piede. *monopolium, et*.
 Mensa di cipresso. *mensa cupressina*.
 Mensetta. *menula*.
 Mensola, e modione, per sostenere un trave. *mutulus, et*.
 Menta, erba odorata. *mentha, e*.
 Menta salvatica. *mentha sylvestris, et*.
 Mentale. *mentis, ad mentem pertinens*.
 Mentalmente. *mente*.
 Mente, intelletto. *mens, etis*.
 a mente. *memoriter*.

recitare a mente. *memoriter narrare*.
 imparare a mente. *memoriter discere, mandare memoria*.
 Mentecattaggine. *amentia*.
 Mentecato, smemorato. *mente capus*.
 Menzione, memoria di qualche cosa. *mentio, commemoratio*.
 far menzione. *memini, facere mentionem*.
 Mentire, dir bugia. *mentior, et*.
 Mentita, dare una mentita. *mendacis incusatio*.
 Mentitore, bugiardo. *mendax, et*.
 Mento, barbozzo. *mentum, et*.
 Mentovare, nominare. *nomino, et*.
 Mentrechè, infinchè. *donec, dum*.
 Menzionare, e menzonare. *mentionem facere, memorare*.
 Menzione. *mentio*.
 Menzogna, bugia. *mendacium*.
 Menzognero. *mendax*.
 Mercante, mercatante. *mercator, et*. Di bestia, *negotiator pecuarius, mercator armentarius*. Di buoi, o vacche, *boarius*. Di cavalli, *mango equorum*. Di ferro, *ferrarius*. Di fiera, *nundinator*. Di gioje, *negotiator margaritarius*. Di grano, *frumentarius*. Di lana, *lanarius*. Di legna da bruciare, *lignarius*. Di legname da lavoro, *materarius*. Di marmi, *marmorarius*. Di vil m ree, *fordide mercis negotiator*. Di oglio, *negotiator olearius*. Di operai. *mango operarius*. Di panni. *negotiator vestivarius*. Di porci, *suarius*. Di rame, *erarius*. Di salami, *salsarius*. Di schiavi, *mango, et*. *negotiator mancipiorum, venalitus, venalitiarius*. Di seta, *sericarius*. Di vino, *vinarius*.
 Mercantile. *ad mercaturam quod spectat, pimercalis*.
 Mercanzia, arte. *mercatura, mercatio, mercimonium, commercium, negotiatio*. Grande, *copiosa*. Di graa quadagno, *questuosa*. Vile, *fordida*. Di poco rilievo, *tenus*.
 Mercanzia, roba, che si traffica, *merx, et*.
 Mercanzia falsificata, *merces fucose, et fallaces*. Guafia, *merces corrupte*.
 Mercare, o marcare. *noto, signo*.
 Mercanzia, mercanzia. *mercatura, negotiatio*.
 Mercatate, o mercantare. *mercator, et negotior, nundinor*.
 Mercato, fiera. *emporium, et*. *mercatus, et*. *nundina, arum*. Mercato de' buoi. *forum boarium*. Di ferravetchi, *scrutarium*. Di fratti, *pomarium*. Di erbe, *olitorium*. Di pelci, *pisicarium*. Di porci, *suarium*. Di tre giorni, *trivindinum*. Del vino, *forum vinarium*.
 buon mercato. *vilitas mercium, pretium vile*. A buon mercato. *exiguo pretio, vili pretio, viliter*.
 Mercato caro. *caritas mercium*. Caramente, *care, vel caro, ideo caro pretio*.
 Mercato, o marchiato. *signatus, notatus*.
 Merce, mercanzia. *merx, et*. *mercimonium*.
 Mercede, salario. *merces, et*.
 Mercede, pietà, aiuto, perdono. *auxilium, venia*.
 Mercenajo, chi lavora per salario. *mercenarius*.
 Merceria, cose minute attenenti al vestire. *merces, et*.
 Merciajo. *mercator*.
 Mercoledì, o Mercoledi. *dies Mercurii*.
 Mercurio, uno degli Dei degli Antichi. *Mercurius, Hermes, etis, Cylleus, Deorum nuntius*.
 Merda. *merda, e, stercus, et*.
 Merenda, il mangiare tra il desinare, e la cena. *merenda, et, antecanium*.
 Merendare. *merendam sumere*.
 Merendone. *nebulo*.
 Meretrice. *meretrix, et*.
 arte meretricia. *meretricium, et*.
 a foggia di meretrice. *meretricie*.
 andar a meretrice. *scortor, et*.
 Mergere, affondare, sommergere. *mergo, et, submergo, immergo*.
 Merzo, smerzo, uccello. *mergus, et*.
 Meridiano, da mezzodi. *meridianus, a, um*.
 dopo il mezzo di. *pomeridianus, a, um*.
 Meriggio. *meridies, et*.
 Meritamente, con ragione. *merito, et*.
 Meritare. *merere, demerere, promerere, merere, demerere, promerere*.
 chi ha meritato. *meritus, a, um*. Chi non ha meritato. *immeritus*.
 Meritevolmente. *merito*.
 Merito, servizio. *beneficium, meritum*.
 Meritorio. *premio dignus*.
 Merlare. *pinas construere, pinnis munire*.
 Merlo, uccello noto. *merula, et*.
 Merlo, sorta di pesce. *merula*.
 Merli delle vesti. *lacinia, et*.
 Merlo di muraglia. *pinna, et*.
 Merlotto, burlesco. *bardus, et*.
 Merluzzo, pesce così chiamato. *ajellus, et*.
 Merlo, e merito. *meritum, et*.
 Mesata. *mensis spatium*.
 Meschere, meschiare. *miscere*.
 Meschiare, e mescolare. *miscere, commiscere, immiscere*.
 Meschinello, powerello. *misellus*.
 Meschino, sventurato, miserabile. *miser, infelix*.
 Meschio, e mescolato di più cose. *mixtus, permixtus*.
 Meschio, colore tra il verde, e bianco. *gluscus, a, um*.

Mefcirobba, vaso da dar l'acqua alle mani. *qualis, is, gutturnium, ii.*
 Mefcola, cucchiario. *cochlear, cochlear.*
 Mefcola da muratori. *trulla, e.*
 Mefcolanza, miftione, miftura. *miftura, e.*
 Mefcolamento di diverse cofe. *mifcellanea, o-
 vum.*
 Mefcolare. Mefchiare. *mifceo, permifceo.*
 Mefcolare di mezzo. *intermifceo.*
 Mefcolare l'acqua col vino. *aquam vino mifce-
 re, vinum diluere.*
 Mefcolarli, intrametterli. *intercedo.*
 Mefcolato, interpofto. *infertus, immixtus.*
 Mefcolato, adacquato. *dilutus.*
 Mefcolugli di cofe diverse. *mifcellanea, orum.*
 Mefe, la parte duodecima dell'anno. *menfis, is.*
 d'un mefe. *menftrus, a, um.*
 di tre mefi. *trimeftris, & etc.*
 di fei mefi. *feimeftris.*
 cofa, che fi fa per ogni mefe. *menftrualis.*
 Mefolare, tavola da portar il mangiare. *difcus.*
 Mefsa, Sacrificio della Religione Criftiana. *Sa-
 crum, i, Sacrificum.* Dir Mefsa, *sacrificum, im-
 molo, rem divinam facere, rem facram facere.*
 Meflaggiere, meflaggio, che porta nuove. *nun-
 tius, ii.*
 Meflere, mio fignore. *dominus, ni.*
 Mefleri. *etiam, ita.*
 Meflo, meflaggiere. *nuntius, ii, vifor, apparitor.*
 Meflo fidato. *certus homo, certus nuntius.*
 Meflo, pofto, fituato. *poftus, a, um.*
 Mefliere, arte. *ars, artis, artificium, cii.*
 Mefliero, bifogno. *opus.* Fa di mefliero, *opus est.*
 Meftria, malinconia, dolore. *maeror, triftitia.*
 Meflo, aftitto, dolente. *maftus, triftis.*
 Meta, monte di fieno. *meta, e.*
 Meta, termine, o fegno, che fi pone a' corri-
 dori. *meta, terminus.*
 Metà, e metade. *dimidium, dii.*
 Metalora. *interlatio.*
 Metaforicamente. *figurate.*
 Metaforico. *figuratus, translatus.*
 Metaforizzare. *metaphoris uti.*
 Metallo, cofa cavata da miniera, come argen-
 to, ferro, e fimili cofe. *metallum.*
 di metallo. *metallicus, a, um.*
 chi cava metalli. *metallus, et.*
 Metodicamente. *ordine, fervato ordine.*
 Metodico. *ordinatus, digeftus.*
 Metodo. *via, ordo, docendi ratio.*
 Metrica, arte di tar verfi. *Metrica ars.*
 Metricamente. *metrica lege.*
 Metro, verfo. *metrum, tri.*
 Metropoli. *civitas princeps.*
 Mettere, porre. *pono, is.*
 Mettere avanti gli occhi qualche cofa. *ponere
 aliquid ob oculos, mihi propono.*
 Mettere un fopranome. *imponere, apponere, ad-
 jungere nomina alicui.*
 Mettere all'incanto. *licitor, etis, facere auctio-
 nem, bafte fubjicere, voci praconis fubjicere.*
 Mettere all'incanto contra alcuno. *conterliceor,
 oris.*
 il mettere all'incanto. *licitatio, onis.*
 chi mette all'incanto. *licitator, oris.*
 Mettere alla ventura. *jacere aleam.*
 Mettere a vendere. *proferbo.*
 Mettere a monte. *mittam facio.*
 Mettere da banda. *depono, fepono.*
 Mettere dentro. *immisto, admisto.*
 Mettere diligenza. *adhibere diligentiam.*
 Mettere il chiaveftello all'ufcio. *obdere peffulum
 foribus.*
 Mettere il freno. *infrano, as, frenum injicere.*
 Mettere innanzi. *objecto, objicio.*
 Mettere fuoco ad una casa. *domum incendere,
 facere incendium.*
 Mettere in fuga, far fuggire. *fugo, as.*
 Mettere in memoria. *memoro, as.*
 Mettere infieme. *compono, is.*
 Mettere intorno. *circumpono.*
 Mettere paura, far paura. *terreo, timorem in-
 cutio, injicio.*
 Mettere per ricevuto. *acceptum referre.*
 Mettere fotto. *suppono, is, fubjicio, is.*
 Mettere qualche cofa nelle mani ad alcuno. *com-
 mitto, is, do, as, trado, is.*
 Mettere fotto fopra ogni cofa. *perturbare omnia.*
 Mettere un pulce nell'orecchia ad uno, come
 fi dice volgarmente. *injicere ferpulum.*
 Mettere in ordinanza. *inftro, is.*
 Mettere in rotta i nemici. *diffipare hoftes, dif-
 rumpere vires hoftium, fugare hoftes.*
 Mettere mano a qualche cola. *aliquid incipere,
 aggredi.*
 Mettere la vita a pericolo. *adire periculum capitis.*
 Mettere all'ordine. *paro, as.*
 Mettere la roba in ifpreco. *diffipare rem fami-
 liarem.*
 Mettere nel fuoco. *conficere in ignem.*
 Metterli in liberta. *vindicare fe in libertatem.*
 Metterli a navigare. *committere fe navigationi.*
 Metterli le fcarpe. *induere calceos.*
 Metterli alla ventura. *committere fe fortuna.*
 Metterli oggli intrichi. *inducere fe in laquos.*
 Metterli gli ftivali. *induere ocreas.*
 Metterli a tavola. *accumbere menfe.*
 Metterli in neceffita. *imponere fibi neceffitatem.*
 Mettere a libro. *referre in codicem.*

Mettere nel libro del ricevuto. *referre in tabu-
 las accepti, referre in acceptum.*
 Mettere l'oglio nella lucerna. *inftillare oleum
 lucerne.*
 Mettere in tavola. *apponere, inferre.*
 Mettere in tavola l'antipaito. *apponere primam
 menfam.* Il poftaito. *fecundam menfam.*
 Mettere a letto. *collocare in lecto.*
 Metterli in via. *committere fe via, in viam fe dare.*
 Metterli la via tra le gambe. *conficere fe in pedes.*
 Metterli in fpalla la cappa. *onerare bumerum
 pallio, imponere pallium bumeris.*
 Mezzanite. *modus, mediocritas.*
 Mettersi con furia in qualche luogo. *irruo, is.*
 Mettersi a fare. *aggredior, deris.*
 Mettersi in fuga. *dare, committere fe fugae.*
 Mettersi in fantafta. *inducere in animum.*
 Mettersi nelle braccia d'alcuno. *dedere fe alicui.*
 Mettersi la mano al petto. *colligere fe.*
 Mettersi all'impresa. *accingor, geris.*
 Mezzana, cioè la vela di mezzo della nave.
velum medium.
 Mezzanamente. *mediocriter.*
 Mezzanite. *modus, mediocritas.*
 Mezzano, meduere. *mediocritas, medius.*
 Mezzano, che s'intramette tra l'uno, e l'altro.
conciliator.
 Mezzina, vaso da portar acqua. *hydria.* Da vi-
 no. *hemina.*
 Mezzo, metà di qualche cofa. *dimidium, dii.*
 Mezzo, chi è nel mezzo. *medius, a, um.*
 Mezzodi. *meridies, dici.*
 Mezz'ora. *semihora, e.*
 Mezza libbra. *felibra, e.*
 Mezzanotte. *noctis silentium.*
 Mezzo maturo. *semimaturus.*
 Mi, io. *mihi, ego.*
 Mica, frammento di pane. *mica, e.*
 Micideia, chi ammazza uomini. *homicida, e.*
 Micideiale del padre. *patricida, e.*
 Micidio, omicidio. *homicidium, ii.* Micidio di
 madre. *matricidium.* Di padre. *patricidium.*
 Midolla, che sta nell'ofio. *medulla, la.*
 Miele, liquore dolciffimo. *mel, elis.*
 di miele. *melleus, mellificus, melligenus.*
 far miele. *mellificus, as.*
 artificio di far miele. *mellificium, ois.*
 Mietere, tagliar le biade. *mesto, tis.*
 tempo di mietere. *messis, fis.*
 Mietitore. *messor, vis.*
 Migliaccio, torta di vivanda. *placenta, fareum,
 sanguis in cibum aptatus.*
 Migliajo. *milliarium, is, mille.*
 Miglio, legume. *milium, is.*
 Miglio, spazio di mille paffi. *milliarium, mil-
 le paffus.*
 Miglioramento negli infermi. *melior valetudo.*
 Migliorare nell'infermo. *convalefcio.*
 Migliorare, accrefcere. *augeo, es.*
 Migliorare una cofa. *facere mellorem.*
 Migliore. *melior, potior.*
 alquanto migliore. *meliusculus.*
 divent miglior. *melior fio.*
 Mignatta, fanguifuga. *hirudo.*
 Mignatta del denajo pubblico, cioè che lo tira
 a fe. *hirudo araris.*
 Milione. *decies centena millia.*
 Militare, far l'arte della guerra. *milito, as,
 fpendia facere, mereri.*
 Milizia, arte della guerra. *militia, e.*
 Millantare. *exaggero, extollo, jacta.*
 Millantatore. *ostentator, etrafio, gloriofus.*
 Millanteria. *jactantia, ostentatio.*
 Milla, o mila, numero. *mille.* in fing. e *mil-
 lia* in plur. Mille uomini. *mille hominum.*
 Due mille uomini. *duo hominum millia.*
 Mille volte. *millies.*
 a mille, a mille. *milleni.*
 Millefoglio, erba. *millifolium, ii.*
 Millefimo. *millefimus, a, um.* Per lo spazio di
 mille anni. *mille annorum spatium.*
 Milza, melza. *licm, splen.*
 chi ha mal di milza. *lienofus, lienicus.*
 Mimo, chi contraffa i geiti altrui. *mimus, mi.*
 Mina fotta terra. *cuniculus, li.*
 Mina a traverso. *cuniculus transverfus.*
 contrammina. *contrarius cuniculus.*
 Minacce, minaccie. *mina, arum.* Con effetto,
vera. Senza effetto, *inanes.*
 Minacevole, minacciofo. *minax, minans, mi-
 nitabundus.*
 Minacciolamente. *minaciter, minanter, minita-
 biliter.*
 Minacciamiento. *minstia, onis.* Grande, *comminatio.*
 Minacciare. *minor, avis, minitor, aris, minus a-
 liquem injegus.* Forte, o grandemente, *commi-
 nar, vehementer minor.* Di battere, *minitari ver-
 bera.* Di crucifiggere, *ocum.* Di terire, *vulne-
 ra.* Frufta, o bafione, *flagrum, fufum.* Di
 morte, *mortem.* Di molti, e gran travagli,
multa, & magna minitari. Di tortura, *sormen-
 ta.* Di uccidere, *cedam.* Una Città di ucci-
 fione, o di incendio. *Urbi ferrum, flammamque
 minitari, vel ferro, flammamque minitari.*
 Minacciofo. *minax, severus.*
 Minare. *cuniculus agere.*
 Minchione, maccherone. *rudis, iners, bardus.*
 Minera. *fofina, e.* D'oro, *aurifofina, fofina
 auraria.* D'argento. *fofina argenti.* Di ter-
 ro, *ferriaria.* Di rame, *arata.* Di minio,

miniaris, e. folt. *fofina miniaris.* Di nitro,
nitriaria. Di fale, *falina, e.* Di pietre, *lapi-
 dicina, latornia, vel latornia, arum.*
 Minerale. *metallum.*
 Minerva, Pallade. *Minerva, Pallas, Tritonia.*
 Minefta. *jufculum, pulmentum, puls.*
 Mineftare. *jufculum difpenfo.*
 Miniare. *minio, as, minio expolire, depingere, illinere.*
 Miniatura. *expolitus miniaris, minis induftio.*
 Miniatore. *minuculator, pictor miniaris.*
 Minimo, piccioliffimo, *minimus, a, um.*
 alla minima, per lo meno. *minimum, ad minimum.*
 Minio. *minium, is.*
 di minio. *miniaris, miniacus.*
 Minifterio. *minifterium.*
 Miniftare, fervire. *miniftro, adminiftro.*
 Miniftro. *minifter, ftri, adminiftor, ftri.*
 Minorare. *minuo.*
 Minore, più picciolo. *minor, & minus.* Minor
 di età. *minor natu.* Minoretto, alquanto mi-
 nore. *minusculus, la, lum.*
 Minotauro, mostro, che tu in Candia. *Minotaurus.*
 Minuale, di bafsa condizione. *plebeyus.*
 Minugia, budello. *inseftinum.* Per corda di ce-
 tra. *fides, ium.*
 Minuire, fminuire. *minuo, comminuo, imminuo.*
 Minuta, abbozzo di fcrittura. *informatio.*
 Minutaglia, quantità di robe minute. *fcrua, o-
 rum.* Per popolo minuto. *popellus, plebecula.*
 Minutamente. *minutus, minusculum.*
 Minuto, trito, tottile. *minutus, a, um.*
 Minuzia. *minima pars.*
 Minuzzare, far in pezzi. *minutasim fecare, conterere.*
 Minuzzato. *minutatim cafus.*
 Minuzzeria, pezzi minuti. *minutia, e.*
 Minuzzolo. *fruftulum.*
 Mio. *meus, mea, meum.*
 Mira della baleitra, o d'altro. *oculi directio.*
 aver la mira alta. *alte fpectare, alto cupere.*
 Mirabile, maraviglioso. *mirificus, mirabilis.*
 Mirabilmente. *mirabiliter, mirifice.*
 Mirabolano, frutto. *myrabolinum, i.*
 Mirafole, girafole. *heliotropium.*
 Miracolo, cofa maravigliosa. *miraculum, i.*
 Far miracoli, *res admirabiles parare, mirifica
 facere, fupra, vel ultra naturam, vel naturam
 vires agere, effecere, operari.*
 Miracolone. *monftum, prodigium.*
 Miracolosamente. *mirum in modum, miraculo.*
 Miracolofo. *mirificus, admirabilis.*
 Mirare, guardare. *afpicio, confpicio.*
 Mirra. *myrrha, e.* Di mirra, *myrribus, myrrinibus.*
 Mirto, o mortella, albero. *myrtus, i.* Mirtil-
 lo, frutto del mirto. *bacca myrti, vel myr-
 teti.* Mirteto, luogo piantato di mirti, *myr-
 tetum, i.* Di mirto, *myrtus, myrtinus.*
 Mifchiare, e mefcolare. *mifceo, admifceo, permifceo.*
 Mifchio, folt. *confufio, permixtio.*
 Mifchio, add. cioè di diversi colori. *dicolor.*
 Miferedente. *incredulus.*
 Miferabile, pieno di miferie. *mifer, miferabilis.*
 Degno di compaffione. *miferandus.*
 Miferabilmente. *mifere, miferabiliter.*
 Miferello. *mifellus.*
 Miferia, averfità, *miferia, calamitas, erumna.*
 Mifericordia, pietà, compaffione. *mifericordia,
 miferatio.* aver mifericordia. *mifereor, eris,
 mifeor, aris, miferes, ebas, miferascis, ebas.*
 Gridar mifericordia, *Domandar mifericordia,
 implorare opem, Deum hominumque fitem in-
 clamare, implorare.*
 fenza mifericordia, *agget. immifericors, dis.*
 Adv. *immitte icordis, duriter.*
 Mifericordiofo, mifericordevole. *mifericors, dis.*
 Non mifericordiofo. *immifericors.*
 Mifericordevole, degno di mifericordia. *mifera-
 bilis, miferandus.*
 Mifericordiofamente, con mifericordia, *pie, be-
 nigne, humaniter.* Per compaffionevolmente,
miferabiliter, miferandum in modum.
 Mifero, intelice. *mifer, erumofus, calamita-
 fus, infelix.* Per avato. *fordidus, senex.*
 Miftare, mal fare. *male agere.* Per contravve-
 nire. *adverfari, violare.*
 Miftato. *evmen, felus.*
 Mistleale, difleale, fenza fede. *infidus.*
 Miftorio, fetreto circa le cofe divine. *myfterium,
 arcanum.*
 Miftoriofamente. *arcano.* Miftoriofo. *arcanus.*
 Miftione, miftura. *mixtio.*
 Miftura di più cofe. *miftura, admiftio.*
 Mifturato. *miftus, permixtus.*
 Mifturamento, miftura. *commixtio.*
 Miftura. *menfura, modus.* Mifturetta, *modulus.*
 Miftura d'un piede. *menfura pedalis.*
 D' un braccio, *cubitalis.* Con miftura, *modu-
 late, modice, cum menfura.* Fatto con miftu-
 ra, *modulatus, mod-ratus.*
 Miftura, cioè temperanza. *modus, moderatio.* Ten-
 ner miftura, *modum habere, fervare.* Con miftu-
 ra, *modice, moderate.* Senza miftura, *immo-
 derate, sine modo.* Oltra miftura, *extra modum.*
 Miftura di Mufica. *modalis, onis.*
 Mifturabile. *menfura capax, menjurabilis.*
 Mifturamento. *menfo, amenfio.*
 Mifturare. *metor, dimetor.*
 Mifturato. *menfus, dimenfus, metatus.* A pefo,
appenfus. Non mifturato, *immixtus.*
 Mifturatore. *menfor, metator, meticus.* De' cam-
 pi,

pi, o terre. *decempedator, mensur, micator.*
 Misfuo. *abusus.*
 Mite. *mitis, lenis.*
 Mitigare, placare. *lenis, placare, mitigare, committig.*
 Mitigarfi, misfeco, *lenior, placor, misfigor.*
 Mitigazione, mitigamento. *mitigatio, onis.*
 Mitigativo, lenitivo. *mitigatorius, leniens.*
 Mitigatore. *lenitus, mitigatus.*
 Mitigatore. *qui lenit, aut mitigat.*
 Mitra, ornamento del capo. *mitra, e, infula, e. Mitretta, mitella.*
 Mitriate. *mitram imponere. Mittrato, mitratius.*
 Mò, ora, adesso. *nunc, modo, mox.*
 Mobile, che si muove facilmente. *mobilis.* Per li beni mobili, *supellex.*
 Moccare, smoccolare. *emungo, lucerna, vel candela fungum demere, vel detrabere.* Moccarsi il naso, *emungere nosum.*
 Moccamento. *emunctio, nis.*
 Moccatoio. *instrumentum ad emungendum.*
 Mocchi, moccio, escremento del naso. *mucus.*
 Moccichino, fazzoletto. *mucicinium, sudarium.*
 Moccio. *mucosus, mucu fluens.*
 Moccione, o mocolone, da poco. *hebes, ineptus, iners, homo nauci.*
 Mocolo, avanzo di candela. *reliquia cereorum, vel candelarum, candela residuum, candela reliqua, vel residua.*
 Moco, biada. *eruum, i.*
 Moda, ulanza, *usus hujus temporis, consuetudo, mos.*
 Modello. *exemplar, forma, archetypus, i.* Modellino. *modulus.* Far il modello, *formo, as, formam describere, conficere.*
 Moderazione, e moderanza. *moderatio, modestia, modus.*
 Moderare, regolare. *moderor, aris.* Moderarsi, *cobibere se.*
 Moderatamente. *moderate, modeste, moderanter, equo animo.*
 Moderato, temperato. *moderatus, modicus, frugi, ind.* Persona moderatissima, *homo modestissimus, ab omni cupiditate longe remotus.*
 Moderatore, governatore, rettore. *moderator, gubernator, rector, praefectus.*
 Moderatrice, *moderatrix.*
 Modernamente, alla moderna. *novum more, novo modo, in novum morem, vel modum, novo ritu, vel more.* Modernamente, frescamente, *novus, recens, nuper, noviter.* Più modernamente, *recentius.* Modernissimamente, *novissime, nuperissime, recentissime.*
 Moderno, nuovo, de' nostri tempi. *novus, novitius, recens, nuperus.* Alquanto moderno, *novellus.* Più moderno, *recentior.* Modernissimo, *novissimus, recentissimus.* Moderni, e antichi. *novi, & veteres.*
 Modestamente. *modeste, temperate.*
 Modestia, sciezza di dire, e fare ogni cosa a suo tempo. *modestia, modus.*
 Modesto, *modestus.* Molto modesto, *permolestus.*
 Modificare. *moderor, tempore.*
 Modo, maniera, forma. *modus, ratio, via, forma.* Modo di ben vivere, *recta vivendi via.* Di modo che, *ita ut.* Di modo, come, se, *ita quasi.* All'istesso modo che, *item ut, item atque.* In ogni modo, *omnino.* In che modo, *quemadmodum, quomodo, quo pacto, ratione.* A questo modo, in questo modo, *ita, ad hunc modum, hunc in modum.* In due modi, *bisariam.* In molti modi, *multisariam, multifarie, multifarimter, multiplici modo.* In più modi, *plurifarim, plurifarie, pluribus modis.* In tutti i modi, *omnifarim.* A tuo modo, *arbitrari tuo, ad arbitrium tuum, secundum arbitrium tuum.* A modo d'altri, *arbitrari alieno, more alieno.* A modo mio solito, *ut soleo, inlicito meo.* A niun modo, *nequaquam, nevisquam, minime gentium.* Di molti modi, *multimodum, e, um.* Far a modo d'alcuno, *morem gerere alicui, morigerari, obtemperare, obsecundare.*
 Moggio, nome di misura. *modius, ii, & modium, ii.* Mezzo moggio. *femodius.* Di moggio, *modalis, & le.*
 Moglie, e moglie. *uxor, oris, conjux, uxor.*
 Moglie del fratello. *fratris, e.* Di moglie, *uxorius, a, um.* Chi serve alla moglie, *uxorius.* Chi non prende moglie. *celestis, libis.* Prometter per moglie, *despondeo.* Domandar una per moglie, *aliquam sibi in matrimonium petere.* Pigliar moglie, *uxorem ducere, in matrimonium accipere.* aver per moglie. *habere in matrimonio.*
 Moine, lusinghe. *blanditia, arum.*
 Mola, o macina. *mola, a, lapis molaris.* Di sotto, *casillus, i.* Di sopra. *mola, a.*
 Mole, macchina, cofa grande. *mola, is.*
 Mole del porto. *molas, is, pila, e.*
 Molestante. *molestus.* Alquanto molestante. *submolestus.* Molto molestante, *permolestus.*
 Molestamento. *vexatio, molestia.*
 Molestare. *molestus, as, molestia afficere, molestiam afferre, exhibere.*
 Molestato. *molestus affectus.* Molestatissimo, *molestia summa affectus.*
 Molestia, noia, fastidio. *molestia, e.*
 Molesto, nojoso, *molestus, incommodus, injucundus, odiosus.* Alquanto molesto, *submolestus.* Molto molesto, *permolestus.*

Molino, artificio da macinare, e il luogo dove si macina. *pistrinum, i, pistrina, e, moletrina.*
 Da acqua, *mola aquaria.* Da vento, *mola vento versatilis.* Da bestie, *mola jumentaria, vel machinaria.* A bracci, a mano, o voltato da uomini. *mola trusatilis, vel versatilis, vel manuvia, moletrina, e.* Da tormento, *mola stramentaria.* Da oglio, *mola olivaria, trapes, etis, trapetum, i.* Molinello. *pistrilla, e.*
 Molinajo, e mugajo. *pistrinarius.*
 Molinaja, *moletrinarium, molendaxus.*
 Molinare, rallentare, remitto, *laxo.* Per bagnare. *madesfacio.*
 Molle, tenero. *mollis, tener, lenis.* Alquanto molle, *mollitulus.* Far molle, *emollio, is.*
 Molle, bagnato. *madidus, humectus.*
 Molle, inoletta da fuoco. *forceps, cipis.* Da svellere i peli. *vossella, vel vossella.*
 Mollemente, delicatamente. *molliter, delicate.*
 Mollica di pane. *mias, e.* Per la muddola, *medulla, panis pars interior.*
 Mollificare, intenerire. *mollio, emollio.*
 Molo, riparo de' porti contro l'acqua. *pila, e.*
 Molto, *multus, a, um.* Molti, *multi, complures, plerique.* Molte volte, *sepe, sepius, sepe.* Molti di avanti, *multis ante diebus, vel ante multos dies.* Moltissimi, *plurimi, quam plurimi.*
 Molto, avv. grandemente. *multum, valde, maxime, magnopere, vehementer, admodum, etiam atque etiam, non modocriter, non parum, in primis, precipue.* Molto bene, *optime.* Molto crudelmente, *sevissime, quam sevissime.*
 Molto volentieri, *libentissime.* Molto dopo, *multo post.* Molto innanzi, *multo prima, multo ante.* Molto tempo avanti. *sandium.*
 Molto più, *multo magis, impendio magis.* Molto meno, *multo minus, impendio minus.* Molto meglio è, *multo praestus.*
 Moltiplicare. *multiplico.*
 Moltiplicabile. *multiplicabilis.*
 Moltiplicazione. *multiplicatio.*
 Moltitudine. *multitudo.* Di gente, che va in ordinanza, *agmen.* Cofa pertinente a tal moltitudine. *agminalis, & le.*
 Momentaneo. *calculus, brevis, momentarius.*
 Momento, spazio brevissimo di tempo. *momentum, i.* In un momento, *intra momentum.*
 Monaco. *monachus, i.*
 Monaca. *monacha.*
 Monarca, principe, che solo domina. *monarcha, e.*
 Monarchia, governo d'un solo Principe. *monarchia, e.*
 Monasterio. *canobium, asceterium, monasterium.*
 Voci Greche.
 Monco, imperfetto, tronco. *mutilus, mancus, decurtatus, curvus.*
 Mondamente, nettamente. *mundus, munditer, pure.*
 Mondano, del mondo. *mundanus, prophanus.*
 Mondare. *purgo, munda.*
 Mandezza, o spazzatura. *purgamenta, orum, sordes, tum.*
 Mondazzaro, luogo, dove si getta la mandezza. *sterculinum, fmetum.*
 Mondizia. *mundities.*
 Mondo, l'Universo. *Mundus, Orbis terrarum.*
 Mondo, netto, e puro. *mundus, purus.*
 Moneta. *nummus, numisma, pecunia, monetus.*
 D'oro, *nummus aureus.* D'argento, *argentus.*
 Falsa, *adulterinus.* Buona, *pecunia vera, proba.* Cattiva, *impura, improba.* Testata, *adefa, erosa.* Tolta, o data ad usura, *usuraria.*
 Monetiere. *monetarius.*
 Mongibello. *Ætna, M. di Sicilia.*
 Monile, ornamento del collo. *monile, torques.*
 Monitorio. *praeceptum, monitus.*
 Monna, madonna. *domina, e.*
 Montagna, monte. *mons.*
 Montanaro. *montis incolu, montanus, monticola.*
 Montano, di monte. *montanus.*
 Montare, o salire. *ascendo, is.* Montar grado più alto, *ascendere altiore gradum.* Per collare. *valeo, confio.*
 Montata, salita. *ascensus, us.*
 Monte. *mons, onis, collis, is.* Di monte, *montanus, a, um.*
 Monticello. *monticulus, collis.*
 Montone, il machio delle pecore. *aries, etis.*
 Segno celeste, *Aries, etis.* Di montone, *arvietinus, a, um.*
 Montone, mucchio. *cumulus, acervus.* Di legna, *strues, is.* Di sterco, *sterculinum.* Di grano, *acervus stercis.* Di fieno, *meta, e.* Di danari, *acervus pecuniarum.*
 Montoso, montuoso. *montuosus, vel montosus.*
 Morale. *moralis.*
 Morality. *mores.*
 Moraro, alb. *morus, i.* Mora, frutto, *morum, i.*
 Moraro, luogo di morari, *locus moris confitus.*
 Morbidezza. *mollities, mollietas.* Morbidamente, *delicate, molliter.*
 Morbido. *mollis, tener.*
 Morbo, pehienza. *pestis, pestilentia, morbus.*
 Morchia, teccia dell'oglio. *amurca.*
 Mordace. *mordax, acis.*
 Mordacemento. *mordaciter.*
 Mordacità. *mordacitas, acis.*
 Mordendo. *mordicus, mordacitas.*

Mordere, mortificare. *mordeo.* Senza mordere, *citra morsum.*
 Morditore, detrattore. *mordax, acis.*
 Morditura, mortificazione. *morsus, us.* Picciola, *morsucula.*
 Morello. *niger.*
 Morena, pesce. *muræna, e.*
 Moreudo. *moriens, moribundus.*
 Morefica. *pyrrhiche, es, vel pyrrhicha, e.*
 far la morefica. *pyrrhicham falsare.*
 Morice, emorroide, infermità. *marisca, e, ficus, i, hemorrhoidis, idis.*
 Morice. *morsor, emorior, intereo, occido, occumbere, perco, appetere mortem, obire mortem, obire diem suum, summum obire diem, agere animum, expirare animum, vitam cum morte commutare, decedere, decedere a vita, & ex vita, migrare e vita, vitam finire, animam efflare, abire e vita, corporis carere, vel ergastulo solvi, aut liberari, ab hominibus demigrare, excedere.* Morire accorato, o di tristezza, *angore confici, animi dolore extingui.* Far morire accorato, *angore conficere.* Morire avvelenato, *veneno perire.* Appesitato, *passilientia vitam finire.* Disperato, *desperanter oppetere.* Lavorando, in opera emori. *Abbruciato, incendio absumi, igne perire.* D'allegrezza, *gaudio expirare.* Cantando, *cum cantu, & voluptate mori.* Di buona morte, *letho bono mori.* Di mala morte, *letho malo mori.* Ammazato, *cede confici.* Di terita, *vulnere occidere, interire.* Di man propria, *manu sua cadere, sibi vim inferre.* Di fame, *fame absumi, mori, perire, extabescere.* Far morir di fame, *fame absumere, necare.* Morire casualmente, *fortuita morte absumi.* Di spada, o coltello, *sevo absumi.* Di malattia, *morbo extingui.* Di morte naturale, *suo fato, o sua morte defungi.* In peccato mortale, *capitali noxa obstrictum migrare.* Innanzi tempo, *immatura morte rapi.* Di riso, *emori visu, visu in mortem solvi.* Di morte subitanea, *repentina morte obire, mori subito, repente.* Di tichezza, *sabe conficere.* Per la patria, *pro patria mortem oppetere.* Per mano d'alcuno, *ab aliquo interire, perire, cadere.* Per mano di giustizia, *a tortore, vel carnificis interire.* Con testamento, *testato decedere, testato decedere.* Senza testamento, *intestato, vel intestatum decedere.* Valorosamente, *bravum mori.* Vergognosamente, *ignobili, atque inbonesta morte occumbere.* Di morte violenta, *vi extingui, vel interire.* Di vecchiezza, *senectute dissolvi.* Prima d'invecchiare, *citra senectutem finire.* Vittorioso, *in laetitia, & in victoria mori.* Di vergogna, *putore obire.* Volentieri, *equo, vel equissimo animo mori.* Di mala voglia, *iniquo, vel iniquissimo animo mori.* Appiccato, *suspensio vitam finire.* Far morir appiccato, *suspensio necare.* Morir di freddo, *frigore confici, vel necari.* Far morir di freddo, *frigore interire.* Far morire, *cazionare la morte, mortem facere, afferre, inferre.* Morirsi di voglia d'una cosa, *desiderio rei cupidissimum extabescere, neficere.* Morire nelle baccia d'alcuno, *emori in complexu, in sinu.* In guerra, *in acie cadere.* Morire d'una persona, *deperire aliquem, perdit aliquem amare.* Poia io morire, *ne sim saluus, ne vivam.*
 Mormora, pesce. *mormyrus.*
 Mormoramento. *murmuratio, susurratio, susurratio.*
 Mormorare. *murmuro, as, susurro, as.*
 Mormoratore. *murmurator, is, susurro, onis.*
 Mormorio, strepito dell'acqua. *murmur, ris.*
 Mormotta, o marmotta animale. *mus alpinus, & mus musanus.*
 Moro, nero. *Maurus.*
 Moro, albero. *monus, i.*
 Morroide. *hemorrhoidis, idis.*
 Morfa, moraglia, che si mette al naso al cavallo, per farlo itar termo. *passionis, idis.* Per istrumento da tabbri, come tanaglia, *forceps.*
 Per pietra, che s'erge in tuori. *mulus.*
 Morfecchiare. *morsicare.*
 Morsicare, mordere. *mordere.*
 Morfo del cavallo. *frenum, lupatum, orea.*
 Mortadella. *somaculum, eucetium, facicem.*
 Mortajo, e mortaro. *mortarium, pila, e.*
 Mortale. *mortalis, lethalis.*
 Mortality. *mortalitas, asis.* Per moria, *lues.*
 Mortality, uccisione di genti. *strages, is.*
 Mortalmente. *lethaliter, mortifere.*
 Morte. *mors, oris, lethum, interitus, obitus, occasus, fatum.* Naturale, *naturalis, mors sua.* Subitanea, *mors subita, celerisque, mors repentina, vita finis repentina, inopinatusque.* Che vien a suo tempo, *temporaria.* Che viene troppo presto, *immatura, praematura, acerba.* Molto comoda, *commodissimum vite finis.* Crudelissima, *seterrima, acerbissima.* Onorata, *bonesta, gloriosa, praclara.* Infame, o vituperosa, *ignominiosa, jada, sudissima, turpis, turpissima.*
 darli la morte. *mortem sibi conficere.*
 Mortella, mirto. *myrtus.*
 Morticcio, che ha del morto. *cadaverosus.*
 Mortifero, mortale. *lethifer, lethalis, mortifer.*
 Mortificare. *reprimer, comprimere, cabibere.*
 Morto. *mortuus, a, um.* Morto da per se, *mortuicus.* Da paura, *metu exanimatus.* Mez-

zo morto, *semimortuus, semianimis*. Lasciar per morto, *diverberare usque ad necem*. Parlar ad un morto, cioè perdere il tempo, *verba mortuo facere*.
 Morto, *ost*. Corpo morto, *cadaver, eris*.
 Mortorio, esequie. *funus, eris, funebri pompa*.
 Mofaico. *musivum, opus vermiculatum, emblemata, opus tessellatum*.
 Moica. *musca, e*. Di moica, *muscarius, a, um*. Scacciar le molche, *muscas abigere*.
 Moscatello. *uva apiana*.
 Moscio, languido, *flaccidus, languidus, vietus*.
 Moscione, animaletto, che sta sul vino. *culex, scis*.
 Moscolo, parte del corpo. *musculus, li*.
 Mosse, luogo, d'onde li muovono i cavalli per correre il pallio. *carceres, rum*. Fine delle mosse, *meta, e*. Traverso delle mosse, *repagulum, i*.
 Mosso, participio. *motus, a, um*.
 Mostaccio, viso, faccia. *vultus, us, facies, os*.
 Mostacciuolo, cosa mangiativa. *mustaceus, ei*.
 Mostaccione, guanciata. *colaphus, phi*.
 Mostarda. *embamma musteum*.
 Mosto, vino nuovo. *mustum, sti, vinum novum*.
 Mostolo. *mustus, ea, um*.
 Mostra, esempio, saggio. *specimen, exemplum, nota*. Mostra buonissima, *nota optima*. Migliore, *melior*. Di grano, *exemplar, vel nota frumenti*.
 Mostra, apparenza. *species, ei*.
 Mostra di soldati. *lustratio exercitus, recensio, ar*. Far la mostra, o rassegna de' soldati, *lustrare, vel recensere copias, seu exercitum, inire numerum copiarum, vel armorum*.
 Mostrare. *monstro, commonstro, ostendo, indico*.
 Mostrar con vana gloria, *ostento, as*. Mostrar affetto, *ostendere, exhibere benevolentiam*. Mostrar d'essere uomo, *se virum ostendere*. Mostrar di fare. *simulare, praesferre*.
 Mostrarli. *praebere se, vel exhibere*. Ricordevole d'alcuno, *alicuius se memorem praebere*. Piacevole, *se humanum ostendere, dare se ad lenitatem*.
 Mostro. *monstrum, ostensum, portentum*.
 Mostrofo. *monstruosus, monstrificus*.
 Mostrofolamente. *monstrofo*.
 Motta, fango. *lutum, canuum*.
 Motivo. *causa, origo*.
 Moto, movimento. *motus, us*.
 Motore. *motor, oris*.
 Motta, terra scoccesa. *locus praeruptus*.
 Mottegevole. *facetus, jocularior, jocans, factus ad ludum, & jocum*.
 Mottegiando, da scherzo. *jocose, joculariter, joco, per jocum*.
 Motteggiare. *jocari, nugari, irridere*.
 Motteggiofo. *facetus, jocosus*.
 Motto, faccetta. *jocus, i, joci, orum, facetia, arum*. Da buffone, *jocus scurrilis*.
 Motto, detto arguto con brevità. *dictum, distichium*.
 far motto ad alcuno. *alloqui aliquem, cuiuspiam verbum facere, innuere, significare*. Non far motto, *silere, tacere*.
 senza far motto. *insalutato hospite*.
 Motta della festinella. *sestera, e, symbolum, i*.
 Muovere, muovere. *moveo, commoveo*.
 Mozzare, troncere. *truncare, scindere, rescindere, mutilare*.
 Mozzina. *vaser, improbus, nequam*.
 Mozzo, troncato. *mutuus, mutilatus, curtus*.
 Mozzatura, tagliatura. *rescissio, segmen, refegmen, minis*.
 Mucchio, monticello, catasta. *acervus, cumulus*.
 Mucchio di legna per abbruciare un corpo morto. *pyra, e, rogos, i, strus*.
 Muda, e muta, li mutar degli uccelli le penne. *penarum renovatio*. Per cambiamento, *commutatio*.
 Mudanda, o mutanda. *subligaculum, subligar*.
 Muffa, come viene al pane. *mucor, oris*.
 Muffarsi, divenir muffo. *mucosus, mucosus*.
 Muffito, muffo. *mucidus*.
 Muggiare, e muggire. *mugio, is, immugio*.
 Muggire all'incontro. *remugio*.
 Muggito. *mugitus, us*.
 Mugnere. *cavar il latte, mulgeo, immulgeo*.
 vado da mugnere il latte. *mulctra, e*.
 Mugnaio, molinajo. *pisbrinarius*.
 Mula, animale noto. *mula, e*.
 Mulattiero, chi conduce i muli. *mulio, onis*.
 Mulattierefo. *mulonianus, a, um*.
 Mulino, molino. *pisbrinum*.
 Mulo, animale, che nasce di cavalla, e di asino. *mulus, i*.
 pertinente a mulo. *mularis, & re*.
 Mulla, sorta di pantofola. *mulleus, ei*.
 Moltiplicare. *multiplico*.
 Moltiplicatamente. *multipliciter*.
 Moltiplicazione. *multiplicatio*.
 Moltiplice. *multiplex*.
 Moltiplicità. *varietas*.
 Mummia, cadavere secco. *ostea forma, cadaver exsecratum*.
 Muniaca, frutto. *malum armeniacum*.
 Munizione, fortificazione. *munisio, munimentum*.
 Munizione di guerra o vettovaglia. *comestis, res frumentaria*.
 Muovere. *moveo, es*. Spesso, *moto, as*. Di luogo, *dimoveo*. Qua, e là, *d. moveo*. il capo, la coda, *caput, caudam, &c.* agere, vel agitare.

permovco. Muovere grandemente, *permovco*. A compassione, *ad misericordiam excitare*.
 Muoverli. *moveor*. Estrinsecamente, *pulsu vel impulsu externo agitari, motu externo cieri, moveri, agitari*. Intrinsecamente, *motu interiori, & suo cieri*. A traverso, *oblique moveri*. Da se, *vi sua moveri, a se, ex se, sua sponte, per se, ac sua sponte, ex se ipso, motu suo cieri, vel moveri, se ipsum movere*. Chi sempre li muove, *motu praeditus semperno*.
 Muoverli, restar persuaso. *fleter*.
 Muoverli a compassione. *miserere, miseresco*.
 Muovimento. *motus, motio, onis*.
 Muraglia, muro. *murus, paries*.
 Muraglia della Città. *maxia, ium*.
 Murare, fabbricare. *fabrico, edifico, construo*.
 Muratore. *fabricator, cementarius*.
 Muro, muraglia. *murus, paries, esis, murus calce interlitus*. A secco, senza calce, *maceria, macevies*. Vecchio, o mezzo rovinato, *parietina, e*. Assai forte, *firmissimus*. Mafficio, *solidus*. Ordinario, cioè di scaglie, rottami, e pietre rozze, *caementitius*. Di mattoni crudi, *lateritius*. Cotti, *testaceus*. Di marmo, *marmoreus*. Di canne, *craticcus*. Di terra, *terrenus*. Di loto, *luto interlitus, struicus*. Di pietra minuta, *caementitius*. Grosso, *crassus*. Non anco intonacato, *rudis*. Artriciato, *asperatus*. Con archi, fatto a volta, *fornicatus*. Muretto, *murulus*. Murello, muro fatto per ledere. *murus seffilis*.
 Mufa. *Musa, e*. Le Muse sono nove, secondo la lezione de' Poeti, Calliope dalla bellezza della voce, Clio dalla gloria delle cose fatte, Erato, quasi amabile, Talia, quasi sempre florida, e verdeggiante, Melpomene dal cantare, Terpsicore, perchè li diletta delle danze, e balli, Euterpe dalla soavità del canto, Polimnia dall'eccellenza della memoria, Urania dal canto delle cose celesti. *Calliope, es, Clia, us, Erato, us, Thalia, Melpomene, Terpsicore, Euterpe, Polymnia, Urania*.
 Mulaico, mofaico. *musivum*.
 Mufchio, materia odorifera. *muscus odorosus*.
 Mufchio, erba nota. *muscus*. Coperto di mufchio, *muscosus*.
 Mufchiajo, *unguentarius*.
 Mufciolo, pesce. *mytilus, i*.
 Mufcolo. *musculus, torus*.
 Mufiato. *musivus, a, um*.
 Mufiatore. *musivarius, ii*.
 Mufica, scienza del canto, *musica, musice, es*. Di voci, *cantus vocum*. Di fuoni, *cantus nervorum*. Di pipe, o piffari. *tiolarum*.
 Muficale. *musicus, a, um*.
 Muficalmente. *musicè*.
 Mufico, che insegna musica. *musicus, ei*.
 Mufo, mostaccio. *victus, us, os, oris*.
 Mulo di cane. *volturnus canis*.
 Mulo di boccale. *nasus, fi*.
 Muffolo, pesce. *spondylus, li*.
 Muffaccione, Leggi mostaccione.
 Muffela, donnola. *mustela, e*.
 Mutabile, incostante. *mutabilis, le*.
 Mutabilità, incostanza. *mutabilitas, atis*.
 Mutabilmente. *mutabiliter, inconstanter*.
 Mutamento, e mutazione. *mutatio, onis*.
 Mutande, brache di tela strette, che appunto cuoprono le vergogne all'ignudo. *subligaculum, subligar, aris, campestre, is*.
 Muta pelle, muta faccia, muta volto, astuto. *versipellis, is*.
 Mutare. *muto, immuto, commuto, mutacionem facere*. Mutar aria, *mutare calum, Caeli statum*.
 Mutar il Cielo, ma non il pelo, *Caelum mutare, non animum, non ingenium*. Mutar luogo, *migro, ar, vertere, mutare solum*. Mutar parere, o proposito, *mutare, commutare consilium, sententiam*. Mutar costume, *desueto, mores muto*. Mutare stato, *fortunam mutare*. Mutare in bene, in meglio, in male, in peggio, *vertere, vel mutare in bonum, in melius, in meliora, in malum, in pejus, vel pejora, in deterius*. Mutar il nome a una cosa, o persona, *transnominare*. Mutarsi, *se commutare*.
 Mutazione. *mutatio, onis*. Di tempi, *varietas temporum*. Di fortuna, *fortune varietas*. Di vita in meglio, *correpto vite, emendatio morum*. Di volootà, *animi, consilii mutatio*. Gran mutazione di volontà, *magnus animi motus, immutatio, vicissitudo*. Far mutazione, *muto, immuto*.
 Mutolo, troncato. *mutulus*.
 Mutire, divenir muto. *obmutefco*.
 Muto, mutolo, privo di favella. *mutus, orationis expertus*. Render la favella a i muti, *mutos vocales facere*.
 Mutolezza. *stentium*.
 Muto, scambievole. *mutuus*.
 Muzzo, di mezzo sapore. *subdulcis, subacidus*.

N

Nacchera, strom. *musico, erotalum, fistrum*.
 Nacchera, pesce. *pinna, e*.
 Nano, nanino. *pygmaeus, nanus, a, am, punitus, a, um, punitio, vel punitio, onis*.
 Napo, navooc. *napus*.

Nappa, fiocco. *lemniscus*.
 Nappato. *lemniscatus, a, um*.
 Nappo, vaso da bere. *poticulum, i*.
 Narancio. *V. arancio*.
 Narcisso, erba, e fiore. *narcissus, fi*.
 Narcotico, che induce sonno. *somaifer, soporifer, soporus*.
 Nardo, erba. *nardus, & nardum, di*.
 Narcici del naso. *nares, narium*.
 Narrare, dire, contare. *narro, enarro, recito, expono*. Narrare per ordine, *denarro, as*.
 Narrativa. *narratio*.
 Narrativo, narratorio. *narrans*.
 Narrazione. *narratio, onis*.
 Narratore. *narrator, oris*.
 Nafaccio. *immanis nafus, deformis nafus*.
 Nafcenza, male che nasce sopra la persona. *vermica, abfressus*.
 Nafcere, venir in luce. *orior, nascor, exorior, in lucem edi, ac suscipi*. D'appretto, *adnascor*. In mezzo, *internascor*. Intorno, *circumnascor*. Co' piedi innanzi, *nasi in pedes*. Col capo innanzi, *in caput nasci, capite gigni*. Dentro. *innascor*.
 Nafcimento, natività. *ortus, us, exortus, natalis*.
 Nafcondere, e acondere. *celo, abcondo, occulto, occulto*. Nafcondersi, *se se occultare, vel occultare, latere, delitescere, delitescere*. Nafcondersi spesso, *latere, sas*.
 Nafcondiglio. *lasebra, e, latibulum, i*.
 Nafcondimento. *latitatio, lasebra, e*.
 Nafcosamente, di nafcoso. *abditè, latentè, furtim, occulte, ex occulto, clam, clandestinum*.
 Nafcoso, e nafcoso. *abditus, occultus, abstrusus, latent*. Star nafcoso, *latere, ocus*. Star nafcoso in casa. *latere seculo*.
 Nafco. *nasus, fi*. Ammaccato, *nasus smus*. Aquilino, *nasus aquilinus, incurvus*.
 Levare il naso dalla faccia, *denaso, as*. Menar alcuno per il naso, *dare verba alicui*. buchi del naso. *nares, ium*.
 cavo sotto il naso. *lacuna, e*.
 la polpa de i due lati del naso. *ala, arum*.
 peli del naso. *vibrissa, arum*.
 punta del naso. *orbiculus, i*.
 mezzo del naso. *discrimen narium*.
 Nafsa, instrumento da pescare, dove entrando il pesce, non può uscir. *naffa, e*.
 Nastro, cordella, dove sta attaccata la gemma. *scissola, tania*.
 Nafurzo, erba. *nasurtium, ii*.
 Nafuto, di gran naso. *nasutus, i*.
 Nata, bianchio nell'occhio. *albugo, inis*.
 Natale, giorno del nascere d'alcuno. *natalis*.
 Natarone, *Vulturum, F. di T. di Lavoro*, che passa a canto di Capoa.
 Natiche, parte del corpo. *nates, natium*. Naticciuole, *eluniculae, arum*.
 Natto, nativo. *nativus, a, um*.
 Nazione, gente. *natio, onis*. Italiana, *Itala*. Francese, *Gallica*. Spagnuola, *Hispana*. Todesca, *Germanica*. Inglese, *Britannica*. De' Tartari, *Scythica*. Turchese, *natio Turcarum, Turica*. Bellicofo, o armigera, *bellicosa*. Corteffe, *officiosus*. Crudele, *noxio barbaro, immanis, gens crudelis*. Divota, religiosa, *pietatis studio dedita*. Di qual nazione, *cujas, atis*. Di qual nazione sei? *cujatem te esse dicis?*
 Natività, nafcimento. *ortus, us, exortus, us*.
 Nato. *nasus, ortus, exortus, a, um*. A fuoi comodi, *suis commodis nasus*. Per fervigio, o bene pubblico, *Reipublice nasus*. Per se solo, *fibstantum nasus, nasus suis commodis*. Ad ogni grandezza, *ad omnia summa nasus*. Di sangue Reale, *ortus Regia stirpe, Regio saru editus*. Nobilmente, *nobili genere nasus*. Di nobilissima famiglia, o di altissimo lignaggio, *nasus in amplissima, vel summa familia, summo genere nasus*. Di taingialia antica, *antiqua familia ortus*. Bafamente, o ignobilmente, *obscuro loco, vel genere nasus*. Di bassissimo legnaggio, *inimo genere nasus*.
 Natura. *natura, e*. Natura d'alcuno, *ingenium, nit*.
 Naturale. *naturalis, verus*.
 Naturalizza. *natura, ingenium, indoles*.
 Naturalmente, per natura. *natura, naturaliter*.
 Naturarsi, prender natura. *in naturam transire*.
 Nave. *navis, is*. Cosa di nave, *navalis*. Guerra navale, *pugna navalis, niumachia*. Governorator di nave, *navicularius, rui, & navarchus*. parte bassa della nave. *sentina, e*.
 Naufragio. *navisfragium, ii*.
 Navi da menar con remi. *naves actuariae*.
 Navicella, picciola nave. *navicula, le*.
 Navicella del tessitore, dragola. *radius, dii*.
 Navicella dell'incenso. *acerra, e*.
 Navigabile, che si può navigare. *navigabilis*.
 Navigare. *navigo, as*. Contra acqua, o contro la corrente, *adverso flumine navigare, aqua vehi adversa*. Con la corrente, o a seconda, *secunda aqua, vel secundo flumine vehi, vel navigare*. A vela piena, *plenisimis velis navigare*. Bene, *commode navigare, prosperis ventis uti*. Male, *navigare incommode, adverso tempore*. Navigar col vento in poppa, *navigare vento secundo*. Navigar con vento contrario, *adverso vento navigare*. Navigar all'ingiu, *navigare secundo flumine*. Navigar sicu-

ramente, *explorate navigare, caute navigare*.
 Navigazione. *navigatio, onis*.
 Naviglio, nave. *navigium, gii*. Naviglio scoperto, *apertum*.
 Nave capitana. *navis Prætoria*.
 Nave di cavalli. *hippago, nis*.
 Nave di mercanzia. *navis oneraria, mercatoria*.
 Nave de' passeggeri. *navis vectoria*.
 Nave de' soldati. *navis militaris*.
 Nave da sperone. *navis rostrata*.
 Naviglio da corsari. *navis prædatoria, navis piratica*.
 Navone, simile alla rapa. *napus, pi*.
 Nautilo, forte di pesce. *nautilus*.
 Nè, *neq, neque*. Nè mai. *neq unquam*.
 Nebbia, vapore. *nebula, e, caligo, inis*. Pieno di nebbia, *caliginosus*.
 Necessariamente, di necessità. *necessario, necessarius, necessitate, ex necessitate*.
 Necessario. *necessarius, a, um*. E' necessario. *neceffe est, necessum est*.
 Necessario, luogo da scaricar il ventre. *latrina, ne*.
 Necessità, e bisogno. *necessitas, atis, necessitudo, inis*. Urgente, premens, & rogens *necessitas*. Di necessità, o per necessità, *necessario, necessitate, ex necessitate*. Per necessità, non per volontà, *necessaria, non libenter*. Più per necessità, che per volontà, *necessitate magis, quam judicio*. Senza necessità. *sine causa necessaria*.
 Necessitare, sforzare. *cogo, is, necessitatem adhibere, afferre, imponere*.
 Necessitato. *coactus, necessitate coactus, strictus*.
 Nefando, scellerato, da non dire. *nefandus, nefarius*.
 Negare, dir di nò. *nego, inficior, eo inficias*. Affatto, *denego*. Perieveratamente, *pernego*. Con giuramento, *abjuro*.
 Negazione, negamento. *negatio, inficiatio*.
 Negatore, chi nega. *inficator, oris*.
 Negativo. *inficialis, & le, negans*.
 Neghittoso. *segnis, negligens*.
 Negletto, sprezzato. *neglectus, despiciatui habitus, vel ductus, flocci factus*.
 Negligente, trascurato. *negligens, indiligens*.
 Negligentemente. *negligenter, indiligenter*.
 Negligenza. *incuria, negligentia, indiligentia*.
 Negoziare, far faccende. *negotior, aris*.
 Negozio, faccenda. *negotium, tii*. Finito. *negotium confectum*. Picciolo, *negotiolum, i*. Trattato, *negotium gestum*. Difficile, *negotium arduum*. Grave, *negotium serium, grave*.
 Negoziato. *tractatus, a, um*.
 Negretto. *suaviter*.
 Negrezza. *nigredo*.
 Negro, nero. *niger*.
 Negromanzia. *magus*.
 Negromanzia. *negromantia, e*.
 Nè in un, nè in l'altro luogo. *neutro*.
 Nel, preposit. *in*.
 Nell'ardor del Sole. *medio estu*.
 Nell'anno seguente. *anno postero, anno sequenti*.
 Nell'entrar della Primav. *ineunte vere*.
 Nel principio della state. *ineunte estate*.
 Nel principio della notte. *prima nocte, sub noctem*.
 Nè l'un, nè l'altro. *neuter*.
 Nembo, pioggia. *nimbus, bi*.
 Nemeli, indignazione. *indignatio*.
 Nemicizia. V. *nimicitia*.
 Nena, balia. *nuxiv*.
 Neo, macchia naturale del corpo. *nevus, i*.
 Nepela, e nepetela, erba. *calamintha, nepeta*.
 Nepote, figlio del figlio. *nepos, otis*. Nepote, o nezza, *nepitis, is*.
 Nepote, figlio del fratello. *fratris filius*.
 Nequitoso, pieno d'ira. *iracundus, a, um*. Per malizioso. *nequam*.
 Nequizia, malvagità. *nequitas, improbitas*.
 Nerboroso, e Nerboruto. *neruosus, lacertosus*.
 Nerezza, o negrezza. *nigror, nigredo, nigrities*.
 Nericio, che tende al nero. *subniger, nigellus*.
 Nero, o negro. *niger, nigrans, aser, fuscus*. Alquanto negro, o neretto. *nigellus, subniger, nigricans*. Nerissimo, *nigerrimus*. Esser nero, *nigro, es*. Divenir nero. *nigresco, is*. Fatto nero, *atratus, a, um*. Dar il negro, *nigro, denigro*.
 Nero della fava. *hilum, i*.
 Nervo, o nerbo. *nervus, i*. Nervetto, *nervulus*. Di due, *taurea, e*. Tagliar i nervi, *eneruo, as, nervos incidere, elidere*. Ritiramento de' nervi, *neruorum contractio*. Senza nervi, *eneruis, & ve*. Nervosità, *neruositas, atis*. Nervosamente, *neruose*. Nervoso, e nerbutto, *neruosus, lacertosus*.
 Nereidi, ninfe del mare. *Nereides, dum*.
 Nespolo, albero. *mespilus, i*. Il frutto, *mespilum, i*.
 Nessuno, niuno. *nemo, nullus*. Nessuno affatto, *nemo quisquam, nemo unus*. Nessuno di loro. *nemo illorum, nemo quisquam illorum*. Nessuno fin'ora. *nemo adhuc, nullus dum*.
 Nesso, innesso. *infinito*.
 Nettamente. *nitide, munde, munditer*.
 Nettamento. *purgatio*.
 Netta cefli. *foricarius*.
 Nett'orecchie. *auriscalpium, specillum auricularium*.
 Nettare, bevanda de' Dei. *nectar, aris*.

Nettare, forbire. *tergeo, es, tergo, is, munda, as, abtergo, desergo, extergo*. Le ferite, *abtergere vulnere*. Le biade dall'erbe, *runcare, vel eruncare herbas*. Nettar benbene, *depurgo, detergo*. Nettar il naso, *emungere nares*. Composizione medicinale, che netta, *smegmas, asis*. Cosa, che ha forza di nettare, *smecticus, smegmaticus*.
 Nettezza, o pulitezza. *mundities, munditia, nitor*. Netto, puro, mondo. *mundus, purus, purgatus, nitidus*. Molto netto, *permundus*. Alquanto netto, *mundulus*.
 Nettuno, Dio del mare, secondo le favole. *Neptunus, i*. Felle di Nettuno, *Neptunalia, loturum, vel lium*.
 Neve. *nix, nivis*. Di neve, *niveus, nivialis*. Abbondante di neve, *nivosus*.
 Nevicare, fioccare. *ningit, ebat*.
 Nevofo, pieno di neve. *nivosus, a, um*.
 Nibbio, uccello di rapina. *milvus, milvius*. Di nibbio, *milvianus*.
 Nicchio, conchiglia. *concha*.
 Nicchiare, rammaricarsi pianamente. *gemere*.
 Nicchio di statue. *cubile, sedes*.
 Nido d'uccelli. *nidus, di*. Nido picciolo, *nidulus, li*. Far nido, *nidifico, nidulor*.
 Niente, niuna cosa. *nil, nihil*. Niente fin'ora, *nihil dum*.
 Niente di meno, nondimeno. *tamen, attamen, nihilominus*.
 Nighittofamento, e nighittosamente, pigramente. *pigre, segniter*.
 Nighittolo, e nighittoso. *segnis, piger, ignavus*.
 Nilo. *Nilus, F*. grandissimo dell'Egitto.
 Nimichevole, contrario. *inimicus, infensus*.
 Nimichevolmente, da nimico. *hostiliter, inimice, hostilem in modum, infense*.
 Nimico, nemico. *inimicus, hostis, infensus, infestus*.
 Nimicitia. *inimicitia, similitas*.
 Ninfa. *nympha, e*. Ninfe del mare, *Nereides, dum*. De' fiumi, e fonti, *Nyzades*. Delle selve, e alberi, *Napæ, Dryades, Hamadryades*. Delli monti, *Oreades*.
 Ninfea, herba acquatica. *nympha, e*.
 Nipote, V. nepote.
 Niquità, niquitate, e nequitate. *iniquitas, per crudeltà, scivitia, ira*.
 Niquitoso, cioè pieno d'ira. *iracundus, a, um*. V. Nequitoso.
 Nitido, splendido, chiaro. *nitidus, clarus*.
 Nitrire, annitrire. *hinnire*.
 Nitrito, il nitrire. *hinnitus, us*.
 Nitro, spezie di sale. *nitrum, as*.
 Nitroso, che ha del nitro. *nitrosus*.
 Niuno, nessuno. *nemo, nullus*.
 No, non. *non, minime*.
 Nobile, gentile. *nobilis, illustis, præclarus*.
 Nobile, cioè d'onorata famiglia, *honesto loco natus, ex honesta familia, primarius, honestus, optima inter cives conditionis*. Far nobile, an nobilitare, *nobilis, as*. Nobili della Città, cioè i principali, che la governano, *Præstes*.
 Nobilitare, e annobilitare. *nobilis, as*.
 Nobilmente. *nobiliter, egregie*.
 Nobiltà, e nobilità. *nobilitas, atis*.
 Nocchiero, marinajo. *nauta, a, naulerus, i, navita, e*.
 Nocciuola, nocella, nocchia. *avellana, e*.
 Nocciuolo, albero, che fa le nocelle. *corylus*.
 Noce, albero, che fa le noci. *nux, cis, juglans, dis*. Il frutto, *nux, cis, juglans, dis*. Noce picciola, *nucla, e*.
 Nocella, nocciuola. *avellana, nucla*.
 Nocente, colpevole. *sons, fontis, nocens, noxius*.
 Nocentemente, con nocimento. *nocenter*.
 Nocere. *nocere*. Vedi Nuocere.
 Nocetta della balefra. *uncus, fibula, e*.
 Nocevole, atto a nuocere. *noxius, nocens*.
 Nocimento, e nocimento, male, danno. *malum, damnum, detrimentum, jactura, noxa*.
 Nocivamente. *nocenter, damnose*.
 Nocivo, che nuoce. *noxius, nocuus*.
 Noderoso, pien di nodi. *nodosus*.
 Nedo, groppo. *nodus, i*. Delle dita, *articulus, i, condylus, i*. Del collo, *jugulum, i*. Delli farmenti, *articuli farmentorum*. Dell'erba, *geniculum, i*. Di qualche marmo, albero, e legno, *centrum, i*. Nodo imbrogliato, o intrigato, *nodus in semetipsum implicatus*. Nodo, il cui principio, e fine non apparisce, *nodus latens*. Nodetto, nodo picciolo, *nodulus, i*. Noderoso, nodoso, pieno di nodi, *nodosus, multinodus, articulofus*.
 Nodritimento. *alimentum, nutrimentum, alimentia, e*.
 Nodrire, nutrire, allevare. *nutrio, nutrico, alo*. Nodrire appresso, *adnutrio*.
 Noi, *nos*. Noi medesimi, *nosmet, nosipsi, nosmetipsi*.
 Noja, fastidio. *molestia, e*. Nojare, dar noja, *vexo, afficio molestia, afferre molestiam, molestus sum*.
 Nojare. *molestia afficere*.
 Nojoso, molesto. *infestus, molestus*.
 Noleggiare, prendere a nolo. *conduco*.
 Nolo, pagamento. *naulum, portorium*.
 Nomenare, nominare. *nomino, appello, nuncupo*.
 Nome. *nomen, inis*. Nome per nome, *nominationem*. Mettere nome, *nomino, as, imponere*.

nomen. Chiamar per nome, *nomine aliquem appellare*.
 Nomenclatore. *Nomenclator, ris*.
 Nominare. *nomino, as, nuncupo, appello, as*.
 Nominatamente, a nome per nome. *nominatim, singulatim, vel singillatim*.
 Nominativo. *nominativus, rectus casus*.
 Nominanza, nome, fama, *nomen, soma*.
 Nominato, chiamato. *nomيناتus, nuncupatus, appellatus*.
 Nominatore. *nuncupator*.
 Nominazione. *nominationem*.
 Non, particola negativa. *non, neque, minime, nequaquam, haud*.
 Non che. *non quod, nedum*.
 Non fo chi. *nescio quis*.
 Non per Dio. *nihil hercle*.
 Non mai. *numquam*.
 Non ancora. *nondum*.
 Non appunto. *nihil tamen*.
 Non accade, che. *non est, quod*.
 Non altrimenti. *non secus, ac*.
 Non quali. *non fere*.
 Non solamente. *non modo, non tantum, non solum*.
 Non ancora. *nondum, nihil adhuc, nihil dum*.
 Non ha nè principio, nè fine. *nec caput, nec pedes habet*.
 Non piaccia a Dio. *Deus meliora*. Appresso gli Antichi, *Dii meliora*.
 Non senza causa. *non injuria*.
 Non sia detto per arroganza. *absit verbo invidia*.
 Non pur uno. *ne unus quidem, nemo unus*.
 Nondimeno. *tamen, attamen, nihilominus*.
 Nona, ora canonica. *Nona, e*.
 Nonna, avola. *avia*.
 Nonno, avo, avolo. *avus, avi*.
 Nono, numerale. *nonus, a, um*.
 Non per ciò, e Non perciò di meno. *nihilominus*.
 Norma, regola. *norma, regula*.
 Nofo, con noi. *nobilicum*.
 Noftre, di nostra città, o paese. *nostras, atis*.
 Noftro, di noi. *nofter, ftra, ftrum*.
 Nota, segno, *signum, nota*.
 Notazione. *notatio, onis*.
 Notabile, che si deve notare, come cosa maravigliosa. *notabilis, le*.
 Notabilmente. *notabiliter, insigniter*.
 Notajo, e notaro. *tabellio, onis, scriba, e*.
 Notamento, il notare. *notatus, notatio*.
 Notare, porre ben mente. *noto, as*.
 Notare, e nuotare. *l'agitari che fanno gli animali nell'acqua. natare*.
 Notatore. *notator*.
 Notificare, far noto, significare. *significo*.
 Notificazione. *significatio*.
 Notizia. *notitia, cognitio*.
 Noto, conosciuto. *notus, a, um*. Far noto, dar a conoscere, *notifico, as*. Farli noto, venir in cognizione, *notefco, fecis, innotefco*.
 Noto, vento meridionale. *Notus*.
 Notomia, anatomia. *incifio corporum*. Far notomia d'una cosa, vale considerarla minutamente. *introspicere, exacte perpendere, examinare*.
 Notoriamente, pubblicamente. *palam*.
 Notorio, manifesto, pubblico. *notus, exploratus, cognitus, manifestus*.
 Notte. *nox, noctis*. Notte senza lume della Luna, *nox illius*. Ofcura, *nox intempefta, obfcura, atra*. Chiara, *nox subluftis*. Lunga, *nox prolixæ, longa*. Corta, *nox brevis, contracta*. Vagabondo di notte, *noctivagus, a, um*. Di notte, *noctu*. Giuoco, che dura tutta la notte, *alea pernox*. Farli notte. *noctescit, ebat*. prima parte della notte. *prima nox, prima vigilia*. ultima parte della notte. *nox præcept*. mezza notte. *nox intempefta, mediæ nox, noctis silentium*. canto del gallo. *gallicinium, ii, & quarta vigilia*. crepuscolo. *crepusculum, i*. Crepuscolo della mattina, *diluculum, i*. sera, *vesper, vis, & vespera, e*. tra il chiaro, e ofcuro. *lux dubia, crepusculum, i*.
 Nottoia, pipistrello. *vesperilio, noctua*.
 Notturno, della notte. *nocturnus, a, um*.
 Nova. V. nuova. *nuntius*.
 Novale, campo ripofato. *novale, & novalis*.
 Novanta, numero. *nonaginta*. Novanta volte, *nonagies*. A novanta, a novanta. *nonagies, e, a*.
 Nove, numero. *novem*. Nove volte, *novies*. A nove a nove, *noveni*.
 Novецem, numero. *novaginta, e, a*. Novецem volte, *novagies, vel novies centes*. A novecento a novecento, *novagiescenti, vel novies centes*.
 Novella, nuova. *nuntius, rumor*. Senza certezza, *rumor sine auctore, rumor incertus*. Cattiva, *nuntius, rumor tristis*. Che continua, *rumor constans*. Novella sparfa, *rumor dissipatus, vel sparsus*. Novella per tavola, *fabula, e*.
 Novellamente, di nuovo, di fresco. *nuper, recens, noviter, nove*.
 Novellare, raccontar novelle. *fabulas narrare, fabulari*.
 Novellista. *nuntiator, fabulator*.
 Novelletta. *fabella, e*.
 Novello. *novellus, a, um, recens*.
 Novembre, mese. *November, bris*.

Noverare, numerare. *numero, recensio*.
 Noverazione. *numeratio*.
 Novero, numero. *numerus*.
 Novissimo. *novissimus, a, um*.
 Novità. *novitas, atis*.
 Noviziato. *tyrocinium*.
 Novizio, tutto nuovo. *novitius, a, um, tyro*.
 Nozze. *nuptia, arum*. Legittime. *juste, legitime*. Non legittime. *nefarie, incesta*. Onorate. *plena dignitate, splendidissima*. Di nozze. *nuptialis, e, le*. Giorno destinato per far le nozze. *dies nuptialis, nuptis addictus, deditus*. Convito di nozze. *nuptialis cana*.
 Nudare, scoprire. *nudo, denudo, spolio*.
 Nudità. *nuditas, tis*.
 Nudo, ignudo. *nudus, a, um*. D' amici. *nudus ab amicis, inops ab amicis*. Di ogni cosa. *ab omnibus rebus nudus*. D'onore. *nudus a decore*. Di parenti. *nudus a propinquis*. Mezzo nudo. *seminudus, a, um*.
 Nulla, niente. *nilil*. Da nulla. *fusilis, le*. Nulladimeno. *tamen, nihilominus*.
 Nulla più. *nilil magis*.
 Nullo. Leggi niuno. *nullus, nemo*.
 Nume, deità. *numen*.
 Numerabile, che si può numerare. *numerabilis*.
 Numerale, di numero. *numeralis*.
 Numerare, annoverare, contare. *numero, computo, recensio*.
 Numeratamente. *numerato*.
 Numerazione. *numeratio, onis*.
 Numerato, contato. *recensitus, numeratus*.
 Numero. *numerus, i*. Di gran numero. *numerosus*.
 Numerosamente. *numerose*.
 Numeroso. *numerosus, frequens*.
 Numerosità. *numerofitas, frequentia, copia*.
 Nunziare, e avvisare. *nuntio, as, facere certiorum*.
 Nunzio, messaggero, che porta nuove. *nuntius, ii*.
 Nuocere, offendere. *noceo, absum, officio*. Che non nuoce ad alcuno. *innocuus, innoxius*.
 Nuora, la moglie di mio figliuolo. *nurus, us*.
 Nuotare nell'acqua. *no, nas, natio, innatio*.
 Nuotare all'incontro. *obnato*. Nuotare insieme. *conato*. Nuotare oltre. *transnato*. Nuotare sotto acqua. *subnato*.
 Nuota. *natans, natabilis*.
 Nuova. *nuntius, ii*. Dar buona nuova. *bene narrare, vel nuntiare, fausta nuntiare*. Dar mala nuova. *male narrare, vel nuntiare*.
 Nuovamente, non è molto tempo. *nuper*.
 Nuovo, fresco. *novus, novitius, recens, nuperus*. Nuovo, non più udito. *novus, inauditus*. Di nuovo. *denuo, iterum, de integro, rursus*. Far di nuovo. *innovo*. Cosa fatta di nuovo. *res de integro facta*.
 Nutricare, e nodrire. *nutrio, nutrito, nutricor, alo, pasto, educo, at*.
 Nutrice, balia. *nutrix, leis, alvrix*.
 Nutrimento, alimentum.
 Nutritivo. *alibilis, et le*.
 Nutrito. *nutritus, altus*.
 Nutritore. *nutritor, altor*.
 Nutrizione. *nutritio*.
 Nuvola, nube. *nubes, is, nubilum, i*. Nuvoletta. *nubecula, nubecula, e*. Generazione di nuvola. *nubigena, e*. Cacciare le nuvole. *nubes abigere*.
 Nuvolare, oscurarsi. *nubilo, nubilor*. Mentre fa nuvolo. *nubilo, calo nubilo*.
 Nuvolofo, pieno di nuvole. *nubilus, nubilosus*.
 Non nuvoloso. *inanubilis, a, um, inanubis, et be, serenus, a, um*. Nuvoletto. *subnubilus*.
 Nuvolosità. *nubilum, i, nubium vis*.
 Nuziale, di nozze. *nuptialis*.

O

Particella separativa. *aus, vel*.
 O, ovvero. *aus, vel, seu, sive*.
 O, avv. di chiamare. *o, heus*.
 Obbiettare, opporre con parole. *obscere, opponere*.
 Obbediente, *obediens, parens, obtemperans, obsequens, dicto audiens, dicto parens, imperii audiens*. Poco obbediente. *male parens*. Molto obbediente. *bene parens*. Più obbediente. *obediensior, parensior, obsequiosior*.
 Obbedientemente. *obediens, obsequens*.
 Obbedienza. *obtemperatio, obediensia, obsequium*.
 D' intelletto. *mentis, et rationis obsequium*.
 Di voto. *obsequium votivum*. Render l'obbedienza. *obediensiam deservere*.
 Obbedire, e ubbidire. *obedio, is, obsequor, obsequor, parco, ausculto, morem gero, morigeror, et morigeror, imperium exequi, imperata facere, iussa exequi, peragere, imperio obsequi, dicto parere, dicto audientem esse, obediensiam se praeberere*. A tutti. *omnibus imperiis, vel omnium imperiis parere*. A uno. *cupiam obediensiam esse, cupissimam dicto audientem esse, et c.*
 Obbiettare. *obicio, oppono*.
 Obbietto. *scopus, obiectum*.
 Obbiezione. *obiectio, oppositio*.
 Obblazione. *oblatio, onis*.
 Obbligare. *devincio, is, obstringo, is*. Obbligare alcuno con benefici. *devincere aliquem beneficiis*.

Obbligare tutti i tuoi beni per pegno. *omnia bona sua pignori obligare*.
 Obbligarfi, promettere. *pollicitor, eris, promissor, is*.
 Obbligazione, e obbligo. *obligatio, officium*.
 Obbligazione, che si fa per fare qualche cosa. *autboramentum, i*. Obbligo di comparire, e presentarsi in giudizio. *vadimonium*.
 Obbligato. *devinctus, obligatus*. Per prezzo. *authoratus*. Con benefici. *devinctus beneficiis*.
 Obbligato strettamente. *summis beneficiis vinculis obstrictus*.
 essere obbligato. *debeo, es*. Tenerfi obbligato, *habere gratias*. Io sono obbligato ad amarti oltra modo, e a fare in servizio tuo, quanto io possa. *incredibilem tibi quandam amorem, et omnia in se summa, ac singularia studia debeo*. Tu vedi, quanto io ti sia obbligato. *Vides, quantum officis sustineam*. Colui m'è forte obbligato, nè però soddisfa al debito suo. *magna mihi debet ille beneficium, nec solvit*. Io ti farò molto più obbligato, che non sono. *magnus ad tua pristina erga me studia cumulus accedet*. Io potrò malamente soddisfare all'obbligo, che ho teco. *sciatum me tibi debere existimo, quantum persolvere difficile est*. S'io non posso soddisfare con gli effetti all'obbligo mio, non è conveniente soddisfarli con parole. *cui re vix referre gratiam possum, et verbis non patitur res satisfieri*. Io gli sono non solamente obbligato, ma obbligatissimo. *magna ejus in me non dico officia, sed merita*.
 Obbligo, dimenticanza. *oblivio, onis*.
 Obblivione, obbligo, obblianza. *oblivio, onis*.
 Obliquo, traverso. *obliquus, a, um*.
 Obbrobriosamente. *probrice*.
 Obbrobrio. *probrum, approbrium*.
 Oca. *anser, eris*. Giovane. *anserculus, pullus anserinus*. Vecchia. *anser vetulus*. Selvatica. *anser ferus*. Di oca. *anserinus, a, um*. Far il verso dell'oca. *gengrio, is*.
 Occare, rompere le zolle della terra, arpagare. *occo, as*. Occatore, chi oca. *occator, oris*.
 L'occare. *occatio*.
 Occasione, opportunità. *occafio, tempus, facultas, opportunitas*. Picciola. *occafunicula*.
 Pigliar l'occasione. *occafionem capere*. Abbracciar l'occasione. *tenere, vel amplecti occasiorem*. Servirsi dell'occasione. *urgere occasiorem*. Perdere l'occasione. *desse occasiorem*. Dar l'occasione. *aniam dare, vel praeberere*. Venendo, o porgendo l'occasione. *dato, vel oblata occasione*. Aver l'occasione. *causam habere*. Occasione di lamentarsi. *locus exposulandi*. In tutte le occasioni. *omnibus in rebus, omnibus locis*. L'occasione è perduta. *elapsa de manibus est occasio, praeteritis, fugit, amissum tempus est, praeterit perit occasio, tempus, opportunitas*.
 Occafo, il Ponente. *Occafus, sus*.
 Occhiaie. *vitrum oculorum*.
 Occhiata. *obtusus, oculi ictus, aspectus*.
 Occhiata, pece. *melanurus, i*. Occhiarella. *torpedo, inis*.
 Ochio. *oculus, i*. Acuto. *lynceus, acer, argutus*. Picciolo. *ocellus*. Dritto. *rectus*. Storto. *perversus*. Sano. *integer*. Leggiadro. *venustus*. Giudizioso. *eruditus*. Cavar gli occhi. *fodere, vel eruere oculos*. Medico da occhi. *medicus ocularius*. Patir male di occhi. *lippio, is*.
 bianco dell'occhio. *albumen, albugo*.
 catione dell'occhio. *hirquis, orum*.
 nero dell'occhio. *pupilla, e, et pupula, e*.
 pupilla dell'occhio. *pupilla, e*.
 Occhio della vite. *gemma, e*.
 Occhio del tetto, lunale. *impluvium, ii*.
 Occhio di bue, erba. *buphthalmum, ii*.
 Occhiuto. *oculatus, a, um, oculus, a, um*.
 Occidentale, di Ponente. *occidentalis, occidentus*.
 Occidente, Ponente. *Occidens, Occafus*.
 Occidere. V. uccidere. *occido, neco*.
 Occorrenza. *occafio*. Per accidente. *eventus, casus*. Per bisogno. *opus*.
 Occorrere, accadere. *accidit, evenit, contingit*.
 Occorrendo. *si contigerit*. Occorso. *quod contigit*.
 Occorrere, bisognare. *opus est, res fert*.
 Occultamente. *occulte, latenter, clam*.
 Occultare, nascondere. *occulto, as, oculo, is*.
 Occultarsi, nascondersi. *lateo, es, delitico, es*.
 Occulto, nascosto. *abditus, occultus*.
 Occupare, impedire. *occupo, as*.
 Occupazione, o impedimento. *occupatio, onis*.
 Occupato, impedito. *occupatus, distentus, impeditus, detentus*.
 Ode, e oda, sorta di composizione poetica. *ode, es*.
 Odiare, portar odio, aver in odio. *odi, sti, odio habeo*.
 Odiato, avuto in odio. *invisus, perosus, exosus, odiosus*.
 Odio. *odium, ii*. Grande, immane, acerbum. Da nemico. *capitale, hostile*. Particolare. *praecipuum*. Perpetuo. *sempiternum*. Secreto. *obscurum, intimum, internum*. Scoperto. *apertum*.
 Odiosamente, con odio. *odiose*.
 Odioso, molesto, nojoso. *odiosus, invisus, insensus*.
 Odorare, attrarre odore. *odoror, olfacto, is*.
 Per render odore. *oleo, es*. Per dar odore a

qualche cosa. *odoro, inodoro*.
 Odoramento. *odoratus, odoratio, olfactus*.
 Odorato, uno de' cinque sensi. *odoratus, olfactus*. Odorato, aggett. che rende odore. *odoratus, odorifer, bene olens*.
 Odore. *odor, oris*. Dell'arrostio. *nidor, oris*. Buono. *suavis*. Cattivo. *gravis*. Forte. *acer*. Di fumo. *fumeus*. Di mucca. *muccidus*. Di zibetto. *murinus*. Render odore. *redoleo*. Render cattivo odore. *oboleo*. Che ha odore. *olidus, a, um*. Che ha grande odore. *odorosus, a, um*. Che ha tristo odore. *gravelens, ensis*. Senza odore. *inodorus, a, um*.
 Odi, cioè profumi. *odoramenta, orum*.
 Odorifero, che rende buono odore. *fragrans, odorifer*.
 Odoroso, cioè pieno di odori. *odoratus, odorosus, odorifer*.
 Offendere, nuocere ad alcuno. *ledo, offendo, noceo, violo*.
 Offensione, offesa. *offensio, noxa, e*. Offesa picciola. *offensivula*. Offesa grande. *offensio gravis*.
 Offerire, far offerta. *offero, defero, pollicitor, exhibeo*. Ajuto, o foccorso. *offerre auxilium*.
 Offerta, promessa. *promissio, oblatio*. Offerta, come si fa all'Altare. *oblatio, donum*. Offerta sopra qualche cosa, che si vende. *licitatio, onis*.
 Offesa. *offensio, injuria*.
 Offeso. *latus, offensus*.
 Ufficiale, e ufficiale. *magistratus, officialis*.
 Capitano. *dux cohortis*.
 Collonello. *tribunus militum*.
 Commisario della vettovia. *a commestatu, et praefectus annonae*.
 Foriero. *mensor, oris, et designator diversorio- rum*.
 Generale. *Imperator, oris*.
 Generale della cavalleria. *magister equitum*.
 Luogotenente del Generale. *legatus, i*.
 Maestro di campo. *praefectus castrorum, et tribunus militum*.
 Revisore delle sentinelle. *teffervarius, ii*.
 Sargente. *ductor ordinum*.
 Soprastante alle carrette. *praefectus vehiculorum*.
 Soprastante ai maestri. *praefectus fabrorum*.
 Tamburino. *sympanostria, sympanista, e*.
 Teforiero. *praefectus ararii, questor*.
 Trombetta. *tribicen, nis*.
 Ufficiali delle Città, Sopra gli Archivj. *curatores tabulariorum*.
 Sopra l'entrate. *curatores ararii*.
 Sopra le fabbriche. *curatores fartorum tectorum, et Ediles*.
 Sopra le vettovia. *praefecti annonae*.
 Sopra le strade. *curatores viarum*.
 Ufficio, ufficio. *officium, munus, partes, ium*.
 Far l'ufficio suo. *officij sui partes implere*.
 Ufficio, cioè servizio. *officium*.
 Ufficio, governo, cura, carico. *regimen, munus*.
 Pigliar un ufficio. *munus aliquod suscipere*. Rinunziar l'ufficio. *munere se abdicare, vel munus abdicare*. Stuggir l'ufficio. *munus desugere*. Uscir d'ufficio. *munere abire*. Entrar in ufficio. *munus inire*. Ripigliar l'ufficio, ritornare all'ufficio. *suum munus repetere, se ad suum munus revocare*. Esser soprastante a qualche ufficio. *alicui muneri praefectus*. Intromettersi nell'ufficio altrui. *munus inire alienum*. Dar un ufficio ad uno. *munus alicui mandare, vel demandare, vel assignare*. Conservare uno nell'ufficio. *regimen alicui continuare, imperium alicui prorogare*. Fare uno soprastante a qualche ufficio. *muneri cupissimam aliquem praepone, vel praeficere*. Privar uno dell'ufficio. *munere quinquam orbare, munus alicui abrogare*.
 Ufficio, orazione. *preces, precationes*.
 Ufficialmente. cortemente. *officiose, somiter, civiliter*.
 Ufficio. *officiosus*.
 Offuscare. *obscurare, tenebras offundere*.
 Oggetto, soggetto. *materia, res subiecta*. Per il fine, disegno. *scopus, confisium*.
 Oggi, oggidì, oggigiorno. *hodie, hoc tempore*.
 Oggimai, ormai. *jam*.
 Oglio, olio. *oleum, ei*. Di mandorle. *oleum amygdalinum*. Di olive immature. *oleum amphacium*. Di noci. *oleum caryinum*. Di terebinto. *oleum terebinthinum*. Di pece. *pissellum, i, oleum picinum, vel pissinum*. Rosato. *oleum rosaceum, oleum rose*. Di cedro. *cedrinum*. Di spigo. *nardinum*. Violato. *oleum violaceum*. Di cotogni. *oleum cydonium*. Di gigli. *oleum liliaceum*. Di gigli paonazzi. *oleum irinum*. Di giunco. *oleum juncinum*. Di lauro. *oleum laurinum*. Di rose. *rhodinum*. Di balsamo. *oleum balsaminum*. Melato. *elaemeli, indeclin*. Artificiale. *oleum factitium*. Da mangiare. *oleum cibi causa factum, cibale, esculentum*. Da abbruciare. *oleum lucernarium*. Medicinale. *medicamentarium*. Maturo, o stagionato. *maturatum*. Di olive acerbe, immaturo. *acerbum*. Di oglio. *oleaceus*. Ogliaro, chi fa, o vende oglio. *olearius*. Vaso da oglio. *lucythus, i*.
 Ogni, ciascuno. *omnis, et omne*. Ogn' uno. *omnis, quisque, unusquisque, nullus non, nemo non*. Ogni cosa. *omnia*. Ogni punto, o momento. *omnibus momentis, singulis momentis*. Ogni due momenti. *altero quoque momento*. Ogni tre momenti. *tertio quoque momento*. Così delle altre par-

parti del tempo. Ogni ora. *omnibus horis*, &c. Ogni ora più. *magis, atque magis*. Ogni giorno. *quotidie, quotidiano, omnibus diebus*, &c. Ogni mese. *singulis mensibus*, &c. Ogni anno. *quotannis, singulis annis*. Ogni etade. *omnibus ætatis*, &c. Ogni volta che. *quotiescunque*. Ad ogni modo. *nilominus, omnifariam*. Oh, ah, eh, interiezione. *hem, ohe, uah*. Oi, voce di dolore. *hei, heu*. Oimè. *heu me, hei mihi*. Oife. *heu sibi*. O là. *heus, heus tu*. Oleggare, render odore. *oleo, es, redoleo*. Olfare, odorare. *olfacere*. Oliandolo, che vende oglio. *olearius*. Oliato, condito d'oglio. *oleo conditus*. Olibano, incenso. *shus, thuris*. Oligarchia, dominio di alcuni pochi. *paucorum imperium*. Oliva, render' odore. *olere, redolere*. Oliva, frutto. *olea, oliva, bacca oleæ, vel oliivæ*. Ossa dell'oliva. *sansa, vel samisa, e*. Oliva matura, o che comincia ad annerarsi. *drupa, olea carnosâ*. Concia. *colymbas, adis*. Da conciare. *olea conditanea*. Grovella, grande. *grandis, regia*. Longa. *radius, ii*. Neg. a. *olea masura*. Schietta. *pura*. Primaticcia. *olea præcox*. Raccolta d'oliva, e tempo di raccogliarla. *oleitas, oliuatis, olearum vendemia*. Cogliere l'oliva. *olivo, ar, oleam legere, colligere*. Simile ad oliva. *oleaceus*. Di oliva. *oleaginus*. Pertinente all'oliva. *olivarius*. Olivastro, olivo salvatico. *oleaster*. Per di color d'oliva. *palidus, fuscus*. Oliveto, luogo piantato d'olivi. *oletum, olive-tum, ager olea confusus*. Olivo, albero. *olea, e, oliva, e*. Olmo, albero. *ulmus, i*. Seme di olmo. *samara, e*. Olmo ombroso co'rami sparsi. *ulmus patulis opaca ramis*. Luogo piantato di olmi. *ulmarium*. Di o'mo. *ulmeus*. Oltre, oltre. *ultra, extra, præter, supra*. Oltre, cioè di là. *trans*. Oltre di questo. *præterea, insuper, ad hæc*. Più oltre. *ulterius*. Oltre modo, o misura. *extra, præter, supra, ultra modum, vel terminum, immo dicere, sine modo*. Oltre il mio voler, o pensiero. *præter volun-tatem meam, opinionem*. Oltre quello, che sperava. *præter omnem spem meam*. Oltre che. *præter id, quod, præterquam quod*. Oltraggiare, ingiuriare. *injuria afficere, injuriam facere, inferre*. Affai. *injuriis onerare*. Con parole in collera. *invehi in aliquem*. Oltraggiato. *oneratus, onustus injuria, vel injuriis*. Oltraggio. *injuria, e*. O l'uno, o l'altro. *alteruter, a, um*. Omaccio, uomo difadato. *nullus frugis bomo, homo nequam*. Omaggio. *tributum*. Chi rende omaggio. *tributarius*. Omai, ormai. *jam*. Ombellico, bellico. *umbilicus, i*. Ombrà, ombra, e. Ombreggiare. *obumbro, im-umbro, opaco*. Fatto d'ombra. *umbratilis*. Ombracolo, luogo, che fa ombra. *umbraculum*. Ombroso, cioè sospetoso. *suspicans, acis*. Ombroso. *opacus, umbratosus*. Ombroso, cioè pauroso. *pavulus*. Ombrella. *umbella, umbraculum*. Ombrina, p'cc. *umbra, e, sciana, e*. Omci, lamenti, esclamazioni di dolore. *ejulatus, gemitus*. Omelia, o milia. *V*. Omero, spalla. *humerus*. Omette, e, ommettere. *omittere*. Omicciuolo, omicciato. *homunculus, hamuncio, humulus*. Omicida. *homicida*. Omicidio. *homicidium*. Omilia. *facta oratio, concio*. Oncia, la 12. parte della libbra, o del piede nelle misure. *uncia, e*. M 22 oncia, *semuncia, uncia pars dimidia*. Un'oncia, e mezza. *sexcunzia, sextunx, cis*. Di un'oncia. *uncialis, unciarius*. Di mezz'oncia. *semuncialis, semunciaris*. Di un'oncia, e mezza. *sexcunzialis*. Ad oncia ad oncia. *unciatim*. Oncietta. *uncio-la, e*. Oncia grossa. *uncia major*. Che pesa un'oncia. *uncialis*. Due oncie. *sextans, ansis*. Tre oncie. *quadrans, ansis*. Quattro oncie. *triens, ansis*. Cinque oncie. *quincunx, uncis*. Sei oncie. *semisses*. Sette oncie. *septunx, uncis*. Otto oncie. *bes, beffer*. Nove oncie. *do-dians, ansis*. Dieci oncie. *decians, uncis*. Undeci oncie. *deunx, uncis*. Dodici oncie. *as, affis*. Oncino, rampino. *uncus, ei, V*. Oncino. Ona, *unda, e, fluctus, us*. A teggia di onda. *undatum*. Fatto di onde. *undatus, a, um*. Pieno d'onda. *unulosus, a, um*. Onde, di onde, d'onda. *unde*. Onde, per la qual cosa. *qui e, quomobrem, quocirca*. Ondeggiamento. *fluctuatio, onis*. Ondeggiante. *undans, ansis, fluctuans, sis*. Ondeggiare. *fluctuo, unlo, as*. Ondeggiare sopra l'acqua. *flucto, as*. Onella. *honestas*. Onellamente. *honeste*. Onello. *honestus*. Onzaro, danaro. *aurus Hungaricus*. Ongere, ungere. *ungo, is*.

Onghia, unghia. *unguis*. Onninamente, affatto. *omnino*. Onnipotente. *Omnipotens*. Onnipotenza. *Omnipotencia*. Onorare. *honoro, venero, colo*. Onore. *honor*. Onorevolmente. *honorifice*. Ontà, dispetto, villania. *Invidia, contumelia*. Onusto, carico. *onustus, a, um*. Opaco, ombroso. *opacus, a, um*. Opera, fatica. *opava, e*. Opera, che si compone. *opus, operis*. Opera bella. *opus præclarum*. Opera faticosa. *opus arduum, opus difficile, opus magni laboris*. Opera compita. *opus perfectum, e opus elaboratum*. Opera di molta spesa. *opus multæ impensæ*. Opera di molto tempo. *opus multi otii*. Opera trista. *malefactum, s, maleficium, ii*. Operajo, che lavora per salario. *mercenarius, operarius, opera*. Operare, fare. *ago, gis, operor, facio*. Operazione. *actio, onis, operatio*. Operatore, chi opera, e fa. *actor, factor*. Operetta, picciola opera. *opusculum, li*. Opinione, stima, giudizio. *opinio, sententia*. Aver opinione, esser d'opinione. *opinor, arbitror, censeo, existimo, reor*. Opio, sugo di papaveri. *opium, ii*. Opinare. *opium dare, præbere, adhibere, propinare, infundere, ingerere, saporare*. Opianento. *opii propinatio*. Opiatore. *opii propinator*. Opiato, mescolato con opio. *opio mixtus, vel temperatus*. Opiato, chi ha preso l'opio. *opio imbutus, vel postus*. Oppio, o pioppo, albero. *populus, i*. Barbareico. *populus Libyæ*. Cofa, che produce oppio. *populifer*. Di oppio. *populeus, populneus, populinus*. Luogo piantato di oppi. *populeum, i*. Oppilare, vale chiudere. *oppilo, obstruo, claudio*. Oppilazione. *oppilatio*. Opporre, contrapporre. *oppono, obijcio*. Opporli, resistere. *obijcio, resisto, repugno, intercedo*. Opportunità, occasione. *opportunitas, occasio, tempus, facultas*. Opportuno, comodo, a tempo. *opportunus*. Opportunamente. *opportune, peropportune, sem-pore opportuno*. Opposizione, contrarietà. *oppositio, repugnantia*. Opposto. *oppositus, obijctus*. Oppressione, violenza. *oppressio, vis*. Oppresso, aggravato. *oppressus, a, um*. Opprimere, aggravare. *opprimo, is*. Opprobrio. *probrum, i*. Oppugnare, contrariare. *oppugno, imbugno*. Opulenza, ricchezza. *opulentia, divitiæ*. Opra. *V*. Opra. Ora, fust. parte indefinita del giorno. *hora, e*. Ora, avverb. *nunc*. Oracolo, risposta di Nume Divino. *oraculum, i*. Orate, pregare. *oro, rogo, obsecro, obsecror, precor, supplico, preces concipere, vel fundere*. Orate, parlamentare, aringare. *concionor, dico, oro, concionem habere, orationem habere*. Orata pesce. *aurata, e, orata, e*. Orazione, diceria. *oratio, onis*. Orazione, preghi. *oratio, precatio, preces*. Oratore. *orator, oris*. Compito di tutto punto. *orator plenus, e perfectus*. Di qualche confiderazione. *non concinnatus*. Oratorello. *rabula*. Pertinente ad oratore. *oratorius, a, um*. Oratoriamente. *oratorie*. Oratorio, cappella. *adialis, sacellum*. Orbacca, bacca, coccola. *bacca*. Or bene. *nunc igitur*. Orbo, cieco. *cæcus*. Orca, pesce. *orca, e*. Orcio, e orciuolo vaso. *urceus, ei*. Orcio picciolo. *urecolus*. Orciolajo. *figulus*. Ordeño, cofa artificiale. *machina, machinamentum, machinatio, instrumentum*. Ordinanza. *ordinatio, series, constructio*. Di soldati. *acies, agmen*. Mettere in ordinanza. *instruo, is*. Ordinare, disporre, metter in ordine. *ordino, dispono, compono, digero, instruo, instruo*. Ordinare le cose della guerra. *rem militarem constituere, collocare, componere*. Ordinare la cena, o pranzo. *instruere, vel apparare cenam, vel prandium*. Ordinare, determinare, deliberare. *decerno, statuo, confituo*. Ordinare, comandare, dar ordine. *impero, precipio, mando, prescribo*. Ordinare la medicina. *curationem prescribere*. Ordinare li carri. *instruere tabellarios*. Ordinare la Processione. *supplicationem decernere*. Ordinare la mercede. *mercedem vel stipendium decernere*. Ordinare la spesa per un'anno. *sumptum annum decernere*. Ordinare. conferire il Sacramento dell'Ordine. *Ordinis sacramentum ministrare, initiare sacris*. Da Messa. *aliquem Sacerdotem consecrare*. Da Diacono. *ec. Diaconatum alicui conferre*. Ordinarli negli Ordini sacri. *sacris Ordinibus initiari*. Da epistola. *ec. Subdiaconatum suscipere*. Ordinariamente. *ferè, sæpe, pterquamque*. Con modo ordinario. *vulgariter*.

Ordinario, confucto, fust. *confuctudo, inis*. Più dell'ordinario. *supra confuctudinem*. Ordinario, aggett. *ordinarius, confuctus, vulgaris*. Confegli ordinari, *ordinaria confilia*. Ordinatamente. *ordine, ex ordine, per ordinem, ordinatè, ordinatim*. Ordinazione, disposizione. *dispositio, instructio, ordinatio*. Ordinazione, comandamento. *imperium, jussum, mandatum*. Ordinazione, determinazione. *decretum, constitutio, sanctio, onis*. Del popolo. *plebiscitum, rogatio Tribunitia*. Del Principe, *confstitutio, decretum Principis*. Del Senato, *Senatus confultum, lex Senatus, auctoritas Senatus prescripta*. Ordinazione sacra. *confectio, initiatio, ordinatio, Sacramentum Ordinis*. Ordinato, regolato, messo in ordine. *ordinatus, paratus, instructus*. Per determinato, *decretus, constitutus*. Per commesso, o comandato, *imperatus, mandatus*. Nelli sacri Ordini, *initiatum, confecturatum*. Ordine, disposizione di cose a suo luogo, *ordo, inis, dispositio, onis, series, ei*. Per la commissione, *mandatum*. Per la regola, e modo, *modus, norma, institutum*. Per la Religione, *Religio*. Per l'Ordine sacro, *ordo, inis, a, orum, initiationes*. Ordine alla rovescia, *ordo præpositus*. Effere in ordine, *præsto esse*. Mettersi all'ordine, *se ad aliquid accingere, parare, instruere*. Metter per ordine, *ordine ponere*. Ordire, cominciare. *ordior, exordior*. Ordire la tela. *ordiri telam*. Orecchia, orecchio. *auris, is, auricula*. Orecchie bramose d'udire, *aures fidentes, avidæ*. Avvicinar le orecchie, *aures admoveere*. Orecchiuto, chi ha grandi orecchie, *auritus, a, um*. Senza orecchie, *inauritus, vel inauditus, furdus*. Orecchino, pendente dell'orecchie. *inauris, is*. Orefice, che lavora d'oro, e d'argento. *aurifex, ficis, faber aurarius, vel argentarius*. Oteria, più cose d'oro lavorato. *aurum factum*. Orzano, privo di padre, e di madre. *orbis, parentibus orbis*. Organo, strumento musicale. *organum, i*. Orgoglio, superbia. *superbia, fastus*. Orgoglioso. *superbus, elatus*. Oiente, Levante. *Oriens, is, Ortus, us*. Da oriente a occidente, *ab ortu ad occasum*. Orientale, *Orus, a, um, orientalis, e le*. Origano, erba. *origanum, i*. Originale, che ha origine. *originalis, originarius*. Per la prima scrittura, o pittura, *autographum, s, exemplar, onis*. Origine, principio. *origo, inis, ortus, us*. Aver origine, *genus ducere ab aliquo*. Che ha origine, *oriundus, a, um*. Origliere, guanciale. *pulvinar*. Orina. *urina, e, lotium, is*. Orinale. *masula, e*. Orinaletto, *matella, e, matellio, onis*. Orinare, pisciare. *mejo, mejis, mingo, is*. Difficoltà d'orinare, *dysuria, e, urine difficultas*. Oriolo. *horologium, clepsydra, horarium*. Orizzontale. *justa finitorem*. Orizzontalmente. *secundum finitorem*. Orizzonte, circolo, che divide il Ciclo in due emisferi. *finitor, finiens*. Orlare, far l'orlo. *oram assuere*. Orlatura. *ore textus*. Orliccio, estremità. *ora*. Per crosta di pane. *panis crustum*. Orlo, estremità. *extremitas, ora*. Orlo della veste, *ora, e, fimbria, e*. Orma, pedata. *vestigium, ii*. Ormino. *vestis bombycina, o serica*. Ornamento. *ornamentum, i, ornatus, us*. Per l'acconciamento, ed eleganza, *concinatus*. Per ornamento, *ad ornatum, vel ornamentum*. Ornare, adornare. *orno, exorno, adorno, perorno*. Per acconciare. *como, is*. Ornarsi, *ornor*. Ornatamente. *ornate, concinne*. Ornato, adorno. *ornatus, compus*. Molto ornato, *exornatus, perornatus*. Non ornato, *inornatus, incultus, incomptus*. Orno, albero. *ornus, Di orno, orneus*. Oro, metallo. *aurum, i*. Fino, e purgato, *excoctum, purgatum, obrutum*. Battuto, o coniato, *percussum, signatum*. Lavorato. *factum*. Non lavorato, *infactum*. Falsificato, *adulteratum, adulterium*. Mescolato con rame, *erosum*. Filato, *netum, in fila tenuatum*. Cofa fatta d'oro, *aureus, a, um*. Di color d'oro, *flavus, a, um*. Minera d'oro, *aurifodina*. Orpello, rame in lamine sottili indorate. *erea bractea*. Orpellato, *bracteatum, a, um*. Orpimento. *auripigmentum, arsenicum*. Orrendo, orribile. *horrendus, horribilis*. Orrido, spaventevole. *horridus*. Orrore, paura eccelsiva. *horror*. Orsa, animale. *ursa, e*. Per costellazione, *ursa, caelestis ursa*. Orsa maggiore, *Helice, Septentriones majores*. Orsa minore, *Cynosura, Septentrio minor*. Maggiore, e minore, *Arcti due, gemine, Arctus utraque*. Cofa spettante all'Orse. *Arctus, Arctus*. Orfo. *urfus, i*. Di orfo, *urfinus*. Orsù, particola esortativa. *age, agite*. Orsù, orsù,

orsù. *age, age*. orsù via. *age iam*. orsù, non ne parliamo più. *age, hec missa faciamus*.
 Ortica, erba. *urtica, a*.
 Orto, nasimento. *ortus*.
 Orto, giardino. *hortus*. Orticello. *hortulus*.
 Ortolano. *hortor*.
 Ortolano, uccello. *miliaria, a*.
 Orza, corda, che lega l'antenna a man sinistra. *per finisler*.
 Orzajuolo, bollicina ne' peli degli occhi. *crisbe, es, hordeolus*.
 Orzo, biada. *hordeum, si*. Scorzato, *prifana, a*. Di due ordini di granella, di tre, ec. *hordeum distichum, trichichum, tetrasichum, pentasichum, hexasichum, &c*. Di orzo. *hordeaceus*. Pertinente a orzo. *hordearius*. Orzata. *prifana, a*.
 Osare, ardire. *audeo, es*. Molto. *maorem in modum audere*.
 Oscenità. *obscenitas*. Osceno. *obscenus*. Oscenamente. *obscene*.
 Oscuro. *obscurus, ater, senebricosus, nubilus*. Affai oscuro. *perobscurus*. Oscureto. *subobscurus*. Oscuro, folt. di pittura. *umbra, a*.
 Oscurità. *obscuritas, senebra, aram*. Degli occhi. *caligo, ginis*.
 Oscurazione, oscuramento. *obscuratio, onis*.
 Oscuramente. *obscurè*.
 Oscurare. *obscurare, obumbrare, obscurissem, vel senebra affere, senebra obducere*.
 Oscurarsi. *obscuror*. s' oscura, fa sera. *vesperascer, advesperascer*.
 Ospitale, che usa ospitalità. *hospitalis*.
 Ospitalità. *hospitallitas*.
 Ospitalmente. *hospitalliter*.
 Ospite. *hospes*.
 Ospizio. *hospitium, diversorium*.
 Osatura. *ossa compago, aut structura*.
 Osseo, d'osso. *osseus*.
 Ossequio. *obsequium*.
 Ossequioso. *obsequiosus, officiosus*.
 Osferello. *osficulum*.
 Osservanza di ciò, che si promette. *fidei conservatio, promissi constantia, vel fides*. Per riverenza. *observantia, a*.
 Osservare, por mente, considerare con attenzione. *obseruo, as*.
 Osservazione, riguardo. *observatio, onis*.
 Osso. *os, ossis*. Del capo. *calva, a*. Del collo. *cervix, icis*. Della schiena. *vertebra, arum*. Della gamba. *sibia, e*. Di olive. *ossa oleorum, nuclei oleorum*. Osso con carne, e pelle. *os carne, & pelle amictum*. Senza carne, e pelle. *os carne, & pelle nudum, vel nudatum*. Osso mafficcio. *os concretum*. Osso amaccato. *os collisum*. Difunito. *diductum*. Slogato, o moflo. *luxatum, sua sede motum*. Rallogato. *repulsum*. Bucato. *os foratum*. Rompitore d'ossa. *offrugas*. Rimettere un osso slogato. *os laxatum, vel motum reponere*. Di osso. *ossum, a, um*. Senza osso. *exos, exossatus*. Di ossetto in ossetto. *officillaris*. Giuoco di ossetti, come dadi, o farnacci. *salorum ludus*.
 Osofo, e osfuto, di grandi ossa. *Ossofusus*.
 Ostaolo, impedimento. *obex, obicis, obstraculum, li*.
 Ostaggio, fatico. *obtes, fdis*.
 Ostare, impedire. *obsto, obstat, obfisto, is*.
 Oste, quegli, che alberga altrui. *caupo*. Per esercito. *exercitus*.
 Ostello. *domicilium, caupona*.
 Ostentamento, ostentazione. *ostentatio, jactatio*.
 Osteria, albergo. *caupona, diversorium*.
 Ostia. *hostia*.
 Ostile, nimico. *hostilis, inimicus, infestus*.
 Ostilmente. *hostiliter*.
 Ostinarfi, fermarfi in un proposito. *obfirmare animum*.
 Ostinatamente. *obfirmate, obfinate, pertinaciter*.
 Ostinazione, pertinacia. *pervicacia, obstinatio*.
 Ostinato, di sua testa. *perstax, pervicax, obfirmatus*.
 Ostrica, specie di conchiglia marina. *ostrea, a, ostreum, i*. Vivajo, dove stanno le ostriche. *ostrearium*.
 Otrò, sangue di conchiglia, con cui si tinge lo scarlato. *ostrum, i*.
 Otrò, vento. *Auster, stri, Notus, ti*.
 Otrò garbino, vento. *Eurus, Auster, Libonotus*.
 Otrò fiocco, vento. *Euronotus*.
 Otre, pelle da porvi vino, o oglio. *uter, utris, picciol otre. Uterculus*.
 Ottangolare. *octangulus, octogonus*.
 Ottangolo. *octangula figura*.
 Ottanta. *octoginta*. Ottanta mille. *octoginta millia*. A ottanta, a ottanta. *octogeni, a, a*.
 Ottanta volte. *octogies*.
 Ottantesimo. *octogesimo*.
 Ottava parte. *ves, beffis*.
 Ottavo. *octavus, a, um*.
 Ottenere, oscurare. *obscurare, senebra offundo*.
 Ottenere, impetrare. *obtinco, impetro*. Pregando. *amore*. Per forza. *extorqueo*. Per forza, o per amore. *aut vi, aut voluntate impetrare*. Per impadronirfi. *potior, iris*. Ottenere il governo d'una Provincia. *obtinere Provinciam*. Ottenere la vita ad alcuno. *impetrare alicui salutem*. Ottenere la cosa desiderata. *rem exoptatam, vel exceptissimam consequi*.

Ottimamente, perfettamente. *optime*.
 Ottimo, perfetto. *optimus, a, um*.
 Otto, numero. *otto*. Otto volte. *octies*. A otto, a otto. *octoni, a, a*. Di otto piedi, *octipes, edis*. Di otto doppi. *octuplus, octuplicatus*.
 Ottobre, mese. *October, bris*.
 Ottocento, num. *octingenti, a, a, vel octiescentum*. Ottocento volte. *octingentis, vel octiescentis*. A ottocento, a ottocento. *octingentesimi, vel octiescenti*.
 Otto mille. *otto mille, vel millia*. Otto mille volte. *octies milies*. A ottomille, a otto mille. *octies milieni*.
 Ottonario. *octonarius, a, um*.
 Ottone, metallo. *orichalcum, es coronarium*.
 Ottonità. *hebetudo, stupiditas*.
 Ottufo, grosolano. *hebes, esis, obtusus, stupidus, bardus, plumbeus*. Esere ottufo. *hebes, es*. Divenir ottufo. *hebesco, is*.
 Ovale. *ovatus, a, um*.
 Ovato. *ovatus, a, um*.
 Ove. *ubi*.
 Ovide, stalla di pecore. *ovile, is*.
 Ovo. *ovum, i*. Sterile. *irritum, sterile, infecundum*. Fresco. *recens*. Da forbire. *molle*. Mezzo duro. *edurum*. Grosso. *decumanum*. Con due roffi. *geminum*. Senza rosso. *irritum*. Covato. *incubatum*. Da esere covato. *pullestans, incubandum*. Rosso d'ovo. *viscifer, i, luteum ovi*. Bianco. *albumen, albugo, album ovi*. Fare l'ovo. *ovum edere, gignere, parere*. Por l'ova sotto la chioccia. *ova gallina supponere, vel subjicere*. Bereve un'ovo. *forbere ovum*. Fatto in forma d'ovo. *ovatus*.
 Ovvero. *vel, aut, sive*. Ovver che. *sive*.
 Ovviare, rehitere. *occurrere, obistere, adversari, obviam ire*.
 Ovunque, adv. *ubicunque, ubivis, ubiubi, ubicunque terrarum*.
 Ozena, ulcera del naso. *ozena*.
 Ozio. *otium, quiete*.
 Oziosamente. *otiose*.
 Oziosità. *otium*.
 Oziofo. *otiosus*.
 Ozzimo. *basilicid. Ocyrum*.

P

Acchiare, divorare. *beluor, aris*.
 Pacchione, mangione. *heluo, onis, vorax*.
 Pace. *pax, acis*. Pace d'animo, o di coscienza. *animi tranquillitas, equitas, securitas*. Conchiata. *convensio*. Pace con patiti, o tregua. *foedus, eris*. Con buona pace, o con buona grazia. *pax, bona venia*. Darfi pace. *quiesco*. Resta in pace. *vale*. Star in pace con alcuno. *cum aliquo pacem habere*. Di pace. *pacificus, pacalis, & le*. Chi porta pace. *pacifer*. Paciere, o mezzano della pace. *pacificator, pacis interpres, o conciliator*.
 Pacificamente. *cum pace, pacite*.
 Pacificare. *paco, pacifico, reconcilio, in gratiam reducere, redigere, reconciliare, ad concordiam adducere, in concordiam reducere, averfos componere*. Pacificarsi. *in gratiam redeo, vel reconcilior*. Pacificato. *pacatus, placatus*.
 Pacificamento, e pacificazione. *pacificatio, reconciliatio*.
 Pacificatore. *pacificator, conciliator*.
 Pacifico. *pacificus, pacatus, quietus*. Non pacifico. *impacatus, inquietus*.
 Padella, strumento da friggere. *farsago, inis*.
 Padiglione da letto. *conopeum, i*. Da guerra. *tentorium, tabernaculum*.
 Padre. *pater, tris, parens, genitor*. Di famiglia. *paterfamilias*. Di ogni cosa. *omniparens*. Padre, e madre. *uterque parens, parens*. Addottivo. *per adoptionem pater, adoptivus*. chi ha il padre ancor vivo, o la madre ancor viva. *patrimus, & matrimus*. Orfano, chi non ha nè padre, nè madre. *orbus, a, um*. Dar del padre ad alcuno. *patrem appellare*. Di padre. *paternus, patrius*.
 Padri, Senatori. *Patres, Senatores, Patres Conscripsi*. Li dicendenti. *Patriaris, orum*.
 Padrona. *bera, e, domina, e*. Di casa. *materfamilias*.
 Padronanza, dominio. *dominium, ii*.
 Padrone. *berus, i, dominus, i*. Di casa. *paterfamilias*. Di nave. *navarchus*. Di se. *potens, fus*. Del mondo. *verum dominus, dominator*. Di padrone. *dominus, berilis*. Padroneggiare. *dominar, in dominatu esse*.
 Paefano, del paese. *vernaculus, indigena, conterraneus*. Paefano, o compatriota. *civis, popularis*. Paefano nostro, o vostro. *nostras, atis, vestras, sis*. Alla paefana. *more patrio, genis more*.
 Paefe, regione. *regio, onis, ora, ora*. Paefello. *parva regio*. D'altro paefe. *exterus, externus*.
 Paga, mercede. *merces, edis*. Di soldato. *as militare, stipendium militare*.
 Pagamento. *solutio, onis*. Pagamento totale. *dissolutio*. Di debito. *eris alieni solutio*. Di cose di credenza. *verum creditarum solutio*. Pagamento per mercede. *merces, edis, merces ex labore*. Per pagamento. *pretio*. Sospendere, o trattenerne il pagamento. *solutionem sustine-*

re. Senza pagamento. *gratis, gratuito*.
 Paganelino. *sesta ethnorum, ethnica superstitio*.
 Pagano, infedele. *ethnicus, a, um*.
 Pagani. *ethnici, gens, vel genus ethnorum*.
 Paganamente. *ethnica, ethnorum usu, vel more*.
 Pagare. *solvo, is*. Pagar affatto. *dissolvo, persolvo*. Non può pagare. *Solvendo non est, Non habes, unde solvas*. Non suppesit, unde creditoribus satisfacias.
 Pagar alcuno. *cuipiam solvere, presium alicui exsolvere*.
 Pagar il debito. *es alienum solvere, dissolvere*. Il grano, la condotta, ec. *solvere pro frumanto, pro veltura, &c*. Per gravezza, *solvere veltigal*.
 Pagar per alcuno. *solvere pecuniam pro aliquo, representare pecuniam ab aliquo*.
 Pagar a denari contanti. *alicui presentem pecuniam solvere, representare pecuniam*.
 Pagar l'interesse. *pecuniam usuram pendere*. Con dinari ad interesse. *versura solvere*.
 Pagar l'usura a un per cento, a quattro, ec. *sanus censuris, vel quateris censuris ducere*.
 Pagar un debito con farne un'altro. *versura solvere, versuram facere*. Senza farne un'altro. *sine mutatione, & sine versura dissolvere*.
 Pagar a tempo debito. *ad diem solvere, ad constitutum diem*.
 Pagar fino ad un bagattino. *in assem solvere*.
 Pagar secondo la stima. *solvere ex estimatione*.
 Pagar pigliando dinari da qualch'uno. *ab aliquo solvere*.
 Pagar a peso d'argento, o d'oro. *auro vel argento rependere*.
 Pagare, per castigare. *ulciscor, eris*.
 Paggio. *puer, servus, o ephebus*.
 Paglia, fuslo del grano. *palea, a*.
 Pagliato, monte di paglia. *palearium, ii*.
 Pagliericcio, saccone, *culcita stramentitia*.
 Pagliolaja, pelle sotto il collo de' buoi. *palear, aris*.
 Pajo, coppia. *par, paris*.
 Pajuolo, caldaia. *athenum, i, cacabus, i*.
 Pala, *pala, e*. Da ventilare. *ventilabrum*. Di forno, *insurnibulum*. Da grano. *rustum, rutellum*.
 Palatraniere. *servus a pedibus*.
 Palafreno, cavallo. *asturco*.
 Palagetto. *parve edes*.
 Palandrano. *lacerna, endromis*.
 Palare, ficcar pali in terra. *palsare, pedare*.
 Palata, riparo di pali. *vallium, palatio*.
 Palato. *palatum, i*.
 Palazzo. *Palatium, Palatinus Mons*. Colle di Roma.
 Palazzo, abitazione magnifica. *edes, ium*. Del Papa. *edes Pontificie*. Del Re. *Regia, e*. Del Consiglio. *Curia, e*. Del Podestà. *Prætorium*. Del signore, o padrone. *edes dominica*.
 Palco. *tabulatum, i, consignatio, onis*.
 Paleo, palla di legno, con cui giocano li fanciulli. *turbo, inis, trochus*.
 Pale. *Pales, lis*. Dca de' Pastori. Le feste di Pale. *Palilia, lium*.
 Palciare. *manifesto, indico, patefacio, aperio, palam facere, apertum facere*.
 Palese. *publicus, apertus, manifestus*.
 Palesemente. *palam, propalam, publice, aperse, manifeste, manifeste*.
 Palesemento. *patescitur, aperio, detectio*.
 Palestra, giuoco, che noi chiamiamo lotta. *palestra*.
 Paletta, stromento da fuoco. *batillum, i*. Da speziale. *ligula, a*. Da remo. *palmaula, e*.
 Paletto, palo picciolo. *palillus, i*.
 Palificata, e Palizzata. *palatio, vallum*.
 Palificare, fortificare con pali. *palsare, palis munire*.
 Palio. *bravium, palmarium, palma, e, premium athleticum*. Da correre. *cursum*. Da lottare. *palestricum*. Correre il palio. *cursum in spem bravii contendere*. Vincere il palio. *bravium, vel niceterium occupare, palmarium, vel premium athleticum ferre*.
 Paliotto, paramento, che cuopre l'altare dinanzi. *are vestis, amiculum, amictus*.
 Palifalmo, e palifchermo, picciola barchetta, che oggi si dice schifo. *scapha, linter*.
 Palla, *pila, e*. D'archibuggio. *glans plumbea, globulus plumbeus*. Da maglio. *pila lignea*. Di balestra. *pila ballistaria*. Da giuocare. *pila lusoria*. Da trucco. *pila trifastilis*. Di camoscio. *pila Paganaica*. Di sapon muschiato. *pila Masticca*. Picciola. *pila*. Di sapon di palla. *in pile formam, vel modum*.
 Pallade. *Pallas, adis, Minerva, e*.
 Palladio, statua di Pallade. *Palladium*.
 Palla maglio. *mallicolus lusorius*.
 Pallidetto. *pallidus, subpallidus*.
 Pallidezza. *pallor*.
 Pallido. *pallidus*. Esser pallido. *palleo*. Divenir pallido. *pallesco*.
 Pallina, palla picciola. *pilula*.
 Pallini, pallottolette da schioppo. *globuli plumbi*.
 Pallone, palla a vento da giuocare. *follis, ii*.
 Palloncino. *folliculus*.
 Pallore, pallidezza. *pallor, oris*.
 Palma, albero. *palma, e*. Ramo di palma con i suoi frutti. *spadix, palmæ termes*. Di palma. *palmes*. Che produce palme. *palmifer*.
 Palma, vittoria. *palmis, e*. Palma di mano. *vela, e, manus, palma*.

Palmata, schiavo. *alapa*.
 Palmento, luogo dove si pestano l'uve. *calcatorium*.
 Per luogo delle macine. *moletrina, pistivium*.
 Palmeto, luogo di palme. *palmetum*.
 Palmiere, chi porta palma. *palmifer*.
 Palmio, spazio tra il dito grosso, e l' minimo. *palmus, i*. Di palma. *palmaris, palmarius*.
 Palma grande, o maggiore. *palmus major, dodrans, anis*. Di palma maggiore. *dodrantalis*.
 Di due palmi. *bipalmis, & mc*.
 Palo, *palus, i*. Della vite, *pedamen, pedamentum*.
 Da legar i cavalli alla mangiatoja, *uscerra, e*.
 De' ponti, *sublica, e, & subiticum, is*. Palo picciolo, *paxillus*. Di palo, *palaris*.
 Palombo, colombo. *psalumbus, palumbus*.
 Palpare, *palpo, controfo*.
 Palpabile, *sabillis, sangibilis*.
 Palpeggiare. *scrastare, contrastare*.
 Palpebra, *palpebra, e, cilium, si*.
 Palpitare, muoversi frequentemente. *palpito, as*.
 Palpitazione. *palpitatio*.
 Paludamento, veste Imperatoria, e da Capitano, usata dagli antichi. *paludamentum, i*.
 Paltoniere, e Paltone, mendico. *mendicus*. Per dissoluto. *libidinosus, dissolutus*.
 Palude. *palus, udis*. Paludaccio, *palus magna, grandis, ingens*. Paludoso, *paludosus*. Palustre, *palustris*.
 Pampano, foglia, o fronda di vite. *pampinus*.
 Di pampano, *pampinaceus*. Pampanofo, *pampinosus*. Cavar i pampani, *pampino*.
 Panace, erba, *panax, acis, panacas, e, panace, es*.
 Panaggio, provvigione di pane. *panna, e, cibaria, orum*.
 Panarice, mal di unghie. *paronychium*.
 Panattiera, canestro. *panarium, ii*.
 Panattiere, quegli che fa il pane. *pistor*.
 Panca, strumento di legno noto. *subsellium*.
 Panchetta, *fellula, parvum subsellium*.
 Pancia. *venter, tris*. Pancia gonfia, *venter distensus*. Che porge in fuori, *venter projector*. Grossa, *carnosus*. Far pancia, *in ventrem crescere*. Chi ha empito la pancia per troppo mangiare, *cibo distensus*. Pancia grande, *venter magnus, ingens, larus*.
 Panciuto, *ventriosus, vir lata alvo*.
 Pane. *panis, is*. Di grano, o tormento, *triticeus*. Di orzo, *hordeaceus*. Di miglio, *e milio*. Di farro, *farreus*. Di fava, *lomentum, fabaceus panis*. Buffetto, o di fior di farina, *fliginus, simitilagus*. Di tritello, o semolello, *secundus, secundarius, cibarius panis*. Biscotto di crusca, o semola, *furfureus, nauticus panis*.
 Pane porcino, erba. *cyclaminus, i*.
 Panetto, *parvus panis*.
 Pania, o vischio. *viscus, i, viscum, i*.
 Panniccia, farinata. *puls*.
 Paniccio, cofa intrisa, o fatta a guisa di pane. *artolaganus*.
 Panico, forte di biada. *panicum, i*.
 Paniero, canestro. *cista, calathus, canistrum*. Di vinchi, *qualus, & qualum*. Panieretto, *cistellula, quasillus*.
 Panione, verga invischata. *virga viscata*. Panizza, *virga, vel virgula viscata, calamus viscatus*.
 Pannaccio, panno cattivo. *vilis pannus*.
 Pannaiuolo, mercante di panni. *pannarum insitor*.
 Pannicello, *panniculus, i*.
 Pannicello, pannicello. *panniculus*. Per il diaframma. *septum transversum, diaphragma*.
 Pannilini, biancherie. *linei panni*.
 Panno, tela di lana, o di lino. *pannus, i*. Di lana, *pannus lanæus*. Di lino, *lineus, vel lineus, & lineum, ei*. Di bambage, *pannus e gossipio*. Di arazzo, *aulæum Atræbaticum, persivroma Atræbaticum*. Fino, *pannus non vulgaris*. Rozzo, e leggero, *levidentis, e*. Da todera, *pannus subsuendus*.
 Pannocchia delle biade. *panus, i*. Pannocchietta, *panicula, e*. Pannocchieto, *capitatus*.
 Pannocchia, male. *panus, i*.
 Pantano, lago fangoso. *lacuna, e, lacus cœnusus, vel limosus, stagnum, i*.
 Pantanolo, *lutofus, palutofus*.
 Pantera, rete. *rete, laqueus*.
 Pantera, animale. *panthera, e, pardalis, is*.
 Pantofola, pianella. *crepidula, e, sola, e*. Pantofola picciola, *crepidula, e*.
 Panzane, dar panzane, fecar carote, *verba dare, mendacia ferre*.
 Panziera, quella parte dell' usbergo, che difende la pancia. *lorica thorax*.
 Papa. *Summus Pontifex*. Papale, *Pontificalis*.
 Papato, Pontificato. *Pontificatus, us*.
 Paparo, oca giovane. *anser junior, pullus anserinus*. Paporino, *anserculus*.
 Papavero, erba, che induce sonno. *papaver, eris*. Di papavero, *papaveres, e, um*.
 Papiro, pianta. *papyrus, i*. Della candela, *elychnium*.
 Pappa, cibo de' bambini. *panis elixus, pulcicula, e, papparium, ii*.
 Pappafico, cappuccio. *cucullus*.
 Pappagalio, uccello, *piscivorus, i*.
 Pappare, o pacchiare. *heluor, aris*.
 Pappone, mangione, *belluo, omis, edax, acis*.

Parabola, similitudine. *parabola, e*. Per intrinchi. *ambages, gum*.
 Parabolano, colui, che dà parole, ciarlone. *garulus, gero*.
 Paradiso. *Paradisus*. prima abitazione di Adamo, ed Eva. Per il Cielo. *Regia Cæli, Cæli, orum, sedes Beatorum*.
 Paradofo, cofa fuori della comune opinione. *paradoxum, V. G.*
 Parafrafi, traduzione ampliata. *circumlocutio, lator explicatio*.
 Paraggio, paragone. *comparatio, collatio*.
 Paragonare. *comparo, confero*.
 Paragone. *comparatio, collatio*. A paragone di Capua. *pre Capua*. A paragone mio. *pre me*.
 Paragone, prova. *periculum*. far paragone di qualche cofa. *rei alicuius periculum facere*.
 Paragone, pietra. *lapis Lydius, index*.
 Paragrafo, parte d'una legge. *particula, caput legis*. Per nota. *signum, nota*.
 Paralello, equidistante. *parallelus, æque distans*.
 Paralisi. *paralysis, is*. Paralitico. *paralyticus*.
 Paramenti, addobbi. *aulea, orum*. Da Messa. *vestes sacre*.
 Parappetto pettorale. *sthorax, acis*. Per isponda. *sponda*.
 Parafole. *umbella*.
 Parata. *munimentum*.
 Parare, addobbare. *ornare*. Parar un colpo. *illum avertere*.
 Parato, addobbato. *ornatus*.
 Paraffito. *parafusus, i*.
 Parcamente. *parce, sobrie*.
 Parco. *parcus, a, um*.
 Parco, luogo d'animali selvaggi. *vivarium, ii*.
 Pardo, e leopardo. *pardus, leopardus*.
 Pare, uguale, simile. *par, compar, equalis*.
 Parecchi, molti. *plures, complures*.
 Parecchiarsi, apparecchiarsi. *accingere se*.
 Pareggiare, uguagliare. *æquo, exæquo, adæquo*.
 Per paragonare. *equiparo, parem, vel par facere*.
 Parentado, parentela. *propinquitus, necessitudo*. Di consanguinità, cioè la medesima stirpe, le gnaggio. *genus, eris*. Di affinità, cioè quel che si fa per maritaggio. *affinitas, atis*. Da parte di padre. *consanguinitas*. Da canto di madre. *affinitas*. Parentado stretto. *cognatio propinqua, arcta*. Far parentado, apparentar li. *affinitatem cum aliquo jungere, vel coniungere, affinitate se se cum aliquo devincire*.
 Parente. *propinquus, a, um, propinquitate conjunctus*. Di sangue. *cognatus, consanguineus, sanguine conjunctus*. Da canto di padre, o di madre. *sanguine, aut genere paterno, vel materno junctus, vel conjunctus*. Parente per matrimonio. *affinis, affinitate conjunctus*. Stretto. *arctis propinquitate junctus, vel conjunctus*. Non parente. *nullo sanguinis vinculo conjunctus*. Esser parente d'alcuno. *propinquitate, vel affinitate alicuius attingere, vel contingere*. Esser parente stretto. *cum aliquo maximis affinitatis vinculis conjunctum esse*. Molto stretto. *arctis sivo sanguinis vinculo alicuius contingere*.
 Parentesi, interposizione di parole. *interjectio, interpositio, interclusio*.
 Parere, opinione, giudizio. *sententia, opinio, sensus, iudicium*. A mio parere. *ut mea fert opinio*. Mutar parere. *sententiam decedere*. Dir il suo parere. *sententiam dicere*. Esser del parere d' un altro. *cum aliquo sentire*. Esser di diverso parere. *diffentire ab aliquo*.
 Parere, verbo, sembrare. *videor, eris*. Per somigliare. *affinilor, aris*.
 Paretana, erba. *parietaria*.
 Pargoletto. *parvulus*. Pargoleggiare. *parvulos imitari, puerescere*.
 Pari, eguale, simile. *par, paris, equalis, le*. Del pari. *æque, pariter*. Al pari di qualche cofa. *æque, ac*. Andar del pari o insieme. *pariter ire, vel incedere*. Pari, e dispari, *giuoco, par, & impar*.
 Pariglia, due medesimi punti di carte, o dadi. *parilitas numerorum*.
 Pariglia, contraccambio. *gratis, remuneratio*. Render la pariglia. *par reddere, referre, par pari reddere, referre, gratiam referre, reddere, parem referre gratiam*.
 Pariglio, somigliante, eguale. *parilis, le*.
 Parimente, egualmente. *pariter, æque, itidem*.
 Parità, egualità. *equalitas, æqualitas, exæquatio, æquiparatio*.
 Parlamentare, favellare in pubbliche raunanze. *concionari, concionem habere*.
 Parlamento, il parlare, ragionamento. *sermo, oratio, disputatio*.
 Parlante, chi parla. *loquens, entis*. Bel parlante. *disertus, eloquens, facundus*. Chi parla magnificamente. *grandiloquus, magniloquus*. piacevolmente. *blandiloquens, blandiloquus*. Vanamente. *vaniloquus*. Molto. *multiloquus*. Brevemente. *breviloquus*. Troppo. *sermonis nimius*. Poco. *sermonis medicus*. Chi non parla, o non fa parlare. *infans, entis*. Chi non fa dire due parole. *insansissimus*.
 Parlare, fust. *sermo, oratio, lingua*. Parlar breve. *breviloquentia*. ordinario. *quotidianus, communis sermo*.

Parlare, favellare. *loquor, eris, verba facere, vel habere*. Innanzi, prima, *proloquor*. Insieme, *colloquor, inter se colloquor*. Di qualche cofa, *habere de re aliqua sermonem*. Greco, Attico, Latino, ec. *Græce, Attice, Latine loqui*. Poco, *pauca loqui*. Pochissimo, *perpauca loqui*. Molto, lungamente, assai, *plura loqui, prolixè loqui, multa verba facere, multis verbis agere, habere longum sermonem, vel longam orationem*.
 Parlar apertamente, *eloquor, eris, loqui aperte, libere dicere, quod sentimus*. Secretamente, *secrete loqui, secretum habere sermonem*. Di cose segrete, *secreta, vel arcana loqui*. All' orecchio, *in aurem alicui dicere, in aurem alicuius loqui*. Da muto, *mutu significare loqui*. Tra' denti, *musso, as, musso, as*. Fuori de' denti, *eloquor*. Alto, o torte, *loqui elata, vel subalta voce*. Piano, o basso, *loqui submissè, demissè, vel submissa voce*. Chiaro, *loqui plane, dilucide, & perspicue*. Vi parlerò chiaro, *non agam obfcurè*.
 Parlatore. *locutor, oris, concionator*.
 Parnafo, *Parnassus*. M. della Focide.
 Pario. V. Pari.
 Parola. *verbum, i*. Alquanto brusca, o rifiutata, *verbum asperius*. Chiara, *dilucidum*. Equivoca, *ambiguum*. Non molto, o rare volte usata, *infrequens*. Di Dio. *Divinum verbum*. Parole considerate, *verba consultata*. Inguriose, *consumulosa*. Da matto, *dicta delirantiâ*. Con poche parole, *paucis*. Ad ogni due parole, *alternis verbis, alterno quoque verbo*. Ad ogni tre parole, *tertio quoque verbo*. A parola per parola, *ad verbum, de verbo ad verbum*. Son parole, *verborum inanum crepitus est*. Senti una parola, *aufulta paucis*. Vien qua, ti voglio dire una parola, *adesmus, paucis te volo*. Odi due parole, *aufulta paucis, nisi molestum est*. Dar parole ad uno, ingannarlo, *alicui verba dare, imponere alicui*. Tu hai pù parole, che fatti, tu dici molto, e poco fai, *verborum plus habes, quam rerum*. Aver parole, contraltare. *jurgo, jurgor*.
 Parola, cioè promessa. *fides, ei*. Dar la parola, *fidem dare*. Pigliar la parola, *fidem accipere*. Mantener la parola, *prestare alicui fidem*.
 Parolaio, ciarlone. *loquax, garulus*.
 Paroletta, Parolina, Paroluzza. *vecula, breve dictum*.
 Parolissimo. *vis ingruens morbi, morbi accessus vehemensior*.
 Parotide, enfiatura dietro l'orecchie. *parotis, idis*.
 Parpaiola, moneta, mezzo grosso. *sestertius, is*.
 Parricidio. *parricidium*. Parricida, *parricida, e*. Parrucchia, e Parruchia. *parochia*. Parruco, o Parrucchiano, *parochus*.
 Parruca. *caliandrum, galericulum*.
 Parfimonia. *parfimonia, parvitas, frugalitas, moderatio sumptuum*. Ufor parfimonia, *parfimoniam adhibere*.
 Parte. *pars, aris, portio, onis*. Anteriore, o d'avanti, *adversa, antica, prior*. Deretana, o di dietro, *postica, averfa, posterior*. Contraria, o nemica, *adversa*. Esterna, di fuora, *exterior*. Interna, *interior*. Di sopra, *superior*. Di sotto, *inferior*. Parte per parte. *per singulas partes*.
 Partecipare, esser partecipe. *participo, as, participem esse*. Far partecipe, *impartior, communico*.
 Partecipe. *particeps, compos, confors*.
 Partecipazione. *participatio*.
 Partigiano, parziale. *factiosus*.
 Partenza. *discessus, discessio, profectio*.
 Particola. *particula*.
 Particella. *particella, pars exigua*.
 Particolare. *peculiaris, privatus, proprius, precipuus*.
 Particolarmente. *peculiariter, privatum, proprie*.
 Particolarità. *proprietas, singularitas*.
 Partire, dividere. *partior, divido, distribuo*. Partimento, *partitio, divisio*.
 Partirsi, andariene. *abeo, discedo, abscedo, decedo, proficiscor*. Partirsi al tempo determinato, *discedere ad constitutum diem*. Partirsi da un luogo con prestezza, *evolare ex aliquo loco, rapim discedere*. Partirsi da alcuno, *abire a' aliquo, digredi, discedere, proficisci*.
 Partita, partenza. *dijessio*. Partita di giuoco, *collusorum partitio*.
 Partitamente, distintamente. *partite, distincte*.
 Partizione. *partitio, divisio*.
 Partito, agg. diviso. *partitus, divisus*. In due parti, *dimidiatus*.
 Partito, solt. deliberazione, risoluzione, *confilium, is*. Prender partito, *confilium capere*. Io non fo prendere partito, *difficilis deliberatio est, valde brevo, quid consilii capiam, incertum mihi est*.
 Partito, cioè patto, o condizione. *conditio, onis, pactum, i*.
 Partitor. *partitor, distributor*.
 Parto, l'atto di partorire. *partus, us*.
 Parto, solt. la creatura partorita. *partus, us, partus*.
 Partorire. *partio, is, partum, vel partum emitti, facere, edere, conceptum parere*. Donna, che sta per partorire, *partus propinqua*. Aver voglia di partorire. *parturisc, is*. Quella che partorisce, *puerpera*. Ajutar a partorire;

rire. *partum adiuvare*. Partorir più figliuoli. *plures partus entis*.
 Partorito. *partus, a, um*.
 Parziale, favorevole verso una delle parti. *partium studiosus*.
 Parzialità. *favor, studium*.
 Pascer, mangiare. *pasco, pascor*. In senso attivo. *pasco*.
 Pasciuto. *pasus*. Non pasciuto. *impasus*.
 Pascolare, foraggiare. *pabulator, aris*.
 Pascolatore. *pabulator*.
 Pascolo, luogo erboso. *pasuum, passio*. Comune. *ager compascuus*. D' affitto. *ager scripulararius*. Per la paltura, o cibo. *pabulum, pabulatio*. Pascolo di bestiame. *pasus pecudum*.
 Pasquinata. *libellus famosus*. Far una pasquinata. *famosum libellum, vel famosum carmen facere, vel componere*.
 Passaggio. *viator, iter faciens, habens*.
 Passaggio, passaggio, il passare. *transitus, us, transitio, onis*.
 Passare, far passaggio da un luogo, in un altro. *transio, pratero, perneo, transmeo, transgredior*. Un luogo. *transgredi locum*. In mare. *transfretus, as*. Il passar sul mare. *transfretatio*. A guazzo il fiume. *vador, aris, vado transire*. A nuoto, *transno, as*. A piedi, o a cavallo. *pedibus, vel equo transire*. Luogo, che si passa, a piedi o a cavallo. *locus pedibus, vel equo pervius*. Passar avanti a cavallo. *praterequito, as*. Passar più oltre che un altro, *transgradior*. Passar avanti ad alcuno, e avanzarlo di cammino. *antevertere aliquem*. Passar da banda a banda, forare. *transigio, confodere, perforare*. Passar il tempo, *tempus traducere*. Ogni cosa passa. *migrans omnia, labumur*. Passare, o superare. *anteedo*. Passarsela bene. *bene se habere*. La passo bene. *bene, vel belle mecum agitur*. Male. *meum incommode, vel pessime agitur*. Passar qualche cosa con silenzio. *aliquid silentio praterire*. Passare la vita nelle selve. *exigere vitam in sylvis*. Passare, mancare, andar via. *decedo, is*. Il giorno è passato. *dies transiit*. Passare, morire. *abeo, is, exire e vita, ex hac vita migrare*.
 Passatempo, spasso. *oblectatio, oblectamentum, ludicium, folium, ramissio animi*.
 Passato. *prateritus, transactus, exactus*. Passato oltre. *transitus*. Le passate lettere. *proxime, vel superiores litera*. Alli giorni passati. *superioribus diebus*. Per il passato. *anteba, ante, olim*. Ad usanza de' passati. *more majorum*.
 Passeggiamento, o passeggio. *ambulator, deambulatio, inambulatio*. Breve, o picciolo. *ambulatoriuncula*.
 Passeggiare. *spatior, ambulo, deambulo, inambulo*. All' aria, allo scoperto. *sub dio ambulare*. Al coperto. *sub tecto ambulare*. Al Sole. *in Sole ambulare*. All' ombra. *in umbra ambulare*.
 Passeggiatore. *ambulator*. Passeggiatrice. *ambulatorix*.
 Passeggio, il passeggiare. *deambulatio, inambulatio*. Per il luogo, dove si passeggia. *ambulatorio*.
 Passera, uccello. *passer, aris*. Passera solitaria. *passer solitarius*. Passerino. *passerculus*. Passera, pelce. *passer, aris*.
 Passione, patimento. *cruciatu, cruciamentum, dolor*. Passione, affetto d' animo. *affectus, affectio animi, affectus, vel affectio, motus, vel commotio, vel concitatio animi*.
 Passivo. *passivus*. In passivo, avverb. *passive*.
 Passo, distanza nel camminare da un piede all' altro. *passus, us, gradus, gressus*. A passo a passo. *gradatim, prateriens*. Chi va a passo passo. *gradarius*. Affrettar il passo. *gradum accelerare*. Dare, o fare un passo. *gradum facere, inferre*.
 Passo, o transitio, luogo, per dove si passa. *locus, transitus, aditus*.
 Pasta. *massa*.
 Pasteggiare, far pasti. *convivor, aris, epulor*.
 Pastella. *puls, pulsus*.
 Pasticcio, torta di carne. *artocreas, aris*.
 Pasticciare. *farior, pistor, vel opifex dulciarius, cupidinarius*.
 Pastinaca. *pastinaca, a*.
 Pastinare, cavar la terra. *pastino, as*.
 Pasto, cibo. *cibus, i, esca, a*. Innanzi pasto. *ante cibum*. Dopo pasto. *post cibum*.
 Pastocchia, bugia. *mendacium, commensum*.
 Pastoia, legname de' piedi de' cavalli. *pedica*.
 Pastorale, di pastore. *pastoralis, pastoris, pastoris, aris*.
 Pastorale, sost. bastone del Vescovo. *pedum, i*.
 Pastore. *pastor, pecoris custos, magister*.
 Pastura, e pasturare. V. pascolo, e pascere.
 Patella, pelce. *lops, adis*.
 Patena, piatto sacro. *psena, a*.
 Patente, aperto. *patens, patulus*. Per iscrittura. *litera patentes*.
 Patentemente. *manifesto, palam*.
 Pater noster. *oratio, vel precatio Dominica*.
 Patera, sorta di vaso. *psara*.
 Paternale, o paterno. *paternus, patrius*.
 Paternamente. *patrie, psarone*.
 Paternità. *paternitas, aris*.
 Paterno. *patrius, paternus*.
 Patetico, pien d' affetti. *ad permovendum aptus, ut patetico*.

Patibile. *patibilis, tolerabilis*.
 Patibolo. *patibulum*.
 Patico, epatico, attenente al fegato. *hepaticus*.
 Per impudico. *pathicus*.
 Patimento. *msli, vel malorum perpesio*.
 Patire, soffrire. *patior, sero, suffero, sustineo, tolero*.
 Patria, luogo dove si nasce. *patria, a, solum natale, solum patriam, terra patria*.
 Patriarca. *Patriarcha, a*. Patriarcato. *Patriarche dignitas*.
 Patricida, parricida. *parricida*.
 Patrigno. *virricus, i*.
 Patrimonio, beni paterni. *patrimonium, ii, res patrie, bona paterna*. Patrimoniale. *patrimonialis*.
 Patrio. *patrius*.
 Patrizio, gentiluomo. *patrius, ii*.
 Patrocinare, proteggere. *patrocinari, defendere, tueri, adesse*.
 Patrocino. *patrocinium*.
 Patrone, padrone. *herus, dominus*.
 Patronimico. *patronymicus*.
 Patteggiamento. *passio, conventio*.
 Patto, accordo. *passio, pactum, fadus, eris, conventio, conventus, conventum*. Di patto. *passus*.
 Patteggiare, pattuire, far patto. *passior, eris, facere pactum*.
 Paventare, temere. *paveo, metuo*.
 Pavese, forte di targa, che s' imbraecia. *scutum, clypeus, parma*.
 Pavimento, terrazzo. *pavimentum, i*. Lastricato. *libostrotum*. Fatto a quadrelli. *teffellatum*. Alla musaica, *segmentatum, scalpturatum*. Di mattoni. *laterium*. Scoperto. *subdiale*.
 Pavonazzo, colore. *color violaceus*. Di grana. *hyacinthinus*. Cupo. *ferugineus*.
 Pavone, uccello. *pavo, onis, pavus, i*. Pavoncino. *pullus pavoninus*. Di pavone. *pavoninus*.
 Pavoneggiare, nent. mostrarsi con compiacenza, come fa il pavone. *se se circumspicere, se circumspicere, passare, sibi placere*.
 Paura, timore. *metus, onis, terror, formido, pavor*. Aver paura. *metuo, timeo, formido*. Ho paura di cadere. *timeo casum*. Ho paura, che non ti avvenga qualche male. *timeo sibi*. Chi non ha paura. *interritus, impavidus, imperterritus*. Far paura. *terere, perterere, terrefacere, merum afferre*.
 Paurofamente, con paura. *timide, pavide*.
 Pauroso. *timidus, formidolosus, meticulosus, pavidus*.
 Paura, tipofo. *quales*.
 Paufare, ripofare. *quiesco, moram facio*.
 Paziente. *patiens, entis*.
 Pazientemente. *patienter, toleranter, equo animo*.
 Pazienza. *patientia, tolerantia, toleratio*. Con pazienza. *aque, tranquilloque animo, patienter*.
 Pazzello, il dim. di pazzo. *stultulus*.
 Pazzecamente, e pazzamente. *stulte, dementer, insane*.
 Pazzia. *infansia, stultitia, dementia, vecordia, amentia*.
 Pazzo, matto, sciocco, stolto. *stultus, desipiens, demens, infansus, amens, excors, vecors*. Essere pazzo. *desipio, infansio, deliro*.
 Peccare, fallire, errare. *pecco, car, delinquo, quis*.
 Peccato, fallo, errore. *peccatum, crimen, delictum*.
 Peccatore, ribaldo, pien di peccati. *sceleratus, sceleratus*.
 Peccchia, cioè ape. *apis, is, o apes, is*.
 Peccchia picciola. *apicula, a*.
 Pece, pegola. *pice, picis*. Impegolato. *pice illitus, picatus*.
 Pecora, animale. *ovis, is*. Di pecora. *ovillus, ovinus*. Pecorella, pecora picciola. *ovicula*.
 Pecorelle. *ovile, is*. Pecoraio. *opilio, onis, ovium custos*.
 Pecoraggine, scioccheria. *stoliditas, stupor mentis, fatuitas*.
 Pecorelle. *ovile*.
 Pecorone, grosso, rozzo. *bebas, bardus, fatuus*.
 Peculio, danari, e ricchezze acquistate. *peculium, liti, pecunia*.
 Pecunia, danaio. *pecunia, nummi*.
 Pecuniario, attinente a pecunia. *pecuniarius*.
 Pecunioso, ricco di pecunia. *pecuniosus, bene nummatus*.
 Pedaggio, dazio che si paga per passare. *portorium vestigal*.
 Pedagogo, pedante. *pedagogus*.
 Pedante, chi ha cura di condurre, e servire li fanciulli. *pedagogus, gi*.
 Pedanteria. *pedagogi munus*.
 Pedata, orma. *vestigium, gi*.
 Pedestre, chi è a piedi. *pedes, pedester*.
 Pedicello, picciol piede. *pediculus*.
 Pedignone, male alle calcagna per freddo. *pernia, onis*.
 Pedone, fante a piedi. *pedes, isis*.
 Pedota, guida marittima. *duclor, vector*.
 Peggior, più cattivo. *pejor, pejus*.
 Peggiorare, andar di mal in peggio. *in pejus vire, deteriorem fieri*. Peggiorare nell' intermo. *ingravescere, scis*.
 Peglia, è quella prima gucchia pungente della castagna. *ecbinus, ni*.
 Peglio, gronda. *supercilium, liti*.
 Pegno, cosa, che si dà per sicurtà. *pignus, aris*.
 Pciago, profondità, e metaforicamente si dice

del mare. *pelagus, gi*.
 Pelare, levar i peli. *glabro, as, deglabro, deplolo, as*. Pelari. *glabresco*. Pelato, senza peli. *glaber, bra, brum, depilis, & la*.
 Pellicano, uccello. *pelicanus, ni*.
 Pelle, cuoio degli animali. *pellis, is, cutis, is*.
 Pellegriaggio. *peregrinatio, onis*.
 Pellegriare, andar per il mondo. *peregrinar, aris*.
 Pellegriazione. *peregrinatio*.
 Pellegrino. *peregrinus, a, um*.
 Pellicella. *pellucula, a, cucicula, a*.
 Pelliccia. *vestis pellicea, rheno, onis, mastruca*.
 Pellicciaio. *pellio, onis*.
 Pellicciato. *pellitus*.
 Pelliccina. *pellucula*.
 Pelliccione. *rheno, nis*.
 Pelo. *pilus, i*. Tondo di peio, vale essere di grodo ingegno. *bebi ingenio*.
 Peloso. *pilosus, a, am*.
 Pena, punizione. *pena, a, multa, a, supplicium, cii*.
 Penare, indugiare, tardare. *cunctor, aris, moror, aris*.
 Penare, per affaticarsi. *laborare*.
 Pendente, chino, che pende. *pendulus, pensilis*.
 Pendente da orecchi, orecchini. *indauris, ris*.
 Pendere. *pendeo, es, dependeo, es*. pendere, derivare. *derivor, aris, dependeo, es*. Pendere nel poco, e nel troppo. *esse nimium in utranque partem*.
 Pendice, pendente, fianco di monte, e simili. *declivitas, aris, rupes*.
 Pendulo. *pendulus, pendens*.
 Penduto, appiccato. *appensus*.
 Penetrabile. *penetrabilis*.
 Penetrazione, penetramento. *penetratio*.
 Penetrare, passare a dentro alle parti interiori. *penetro, pervado*.
 Penetrativo. *penetrans, penetrabilis*.
 Penisola. *peninsula*.
 Penitente, pentimento. *penitentia, timor, dolor*.
 Penitenziare. *castigo, as*.
 Penna, come delle ale degli uccelli. *penna, a*.
 Penna picciola. *pennula, a*. Chi ha penne. *penatus, a, um*. Senza penne. *deplumis*. Penna da scrivere. *calamus, mi*. Penna da sonare. *pellin, inis*.
 Pennacchio, quel che si pone su la rocca per fiare. *penfum, i*. Per ornamento della testa. *crista, a, conus, i*.
 Pennaiuolo. *theca calamaria, graphiarium*.
 Pennello. *penicillus, penicillum, peniculus, peniculum*. Fatto a pennello, ben fatto, *graphicus*.
 Pennuto. *penatus, a, um*.
 Penoso. *molestus*.
 Pensamento, il pensare. *cogitatio, onis*.
 Pensare. *cogito, ar, arbitror, aris*. Fra se, *cogitare secum*. Di qualche cosa. *cogitare de re aliqua*. Ad altre cose. *alias res agere*. D' una cosa in un' altra. *aliam rem ex alia cogitare*. Ai casi suoi. *cogitare de suis rationibus*. D' andar a Roma. *cogitare Romam*. Pensare attentamente. *animum intendere, diligentis animadvertere, versare in animo, agitare animo diligenter, studioso cogitare, attentius examinare, perpendere*.
 Pensatamente. *cogitate, consulto, cogitatum*.
 Pensiero. *cogitatio, onis*. Per cura, affanno, fastidio. *cura, sollicitudo*. Per disegno, intenzione. *consilium*. Far pensiero, deliberare. *statuo, is*.
 Pensieroso, pensoso, pieno di pensieri. *cogitabundus*.
 Pensione. *pensio, onis*. Primo termine della pensione, o fitto, *prima pensio*. Secondo termine, *altera pensio*. Terzo termine. *tertia pensio*.
 Pensionario. *vestigialis, is*.
 Pentimento. *penitentia*.
 Pentirsi. *penitet, ebat*.
 Pentola. *olla, a*.
 Pentolaio, chi fa pentole. *figulus*.
 Pentolino, dimin. di pentola. *auxilla, a*.
 Penultimo, innanzi all' ultimo. *penultimus*.
 Penuria, carestia. *penuria, a, annonae caritas*.
 Penzalone, pendente. *pensilis, pendulus*.
 Pepe, e pevere. *piper, eris*.
 Per, prepos. *per, ob, propter*.
 Per addietro, per il passato. *olim, antehac*.
 Per alcun tempo giammai. *unquam*.
 Per amor tuo, o mio. *sua causa, mea causa*. Per l' amor, che tu mi porti. *amabo te, si me amas*. Per amore, cioè senza ricompensa. *gratis*.
 Per avventura, per caso, forte.
 Per l' anno seguente. *in proximum annum*.
 Per accidente, cioè a caso. *forte, casu*.
 Per l' avvenire. *deinceps, posthac*.
 Per ragione dell' intermità. *per valetudinem, causa valetudinis*.
 Per tuo consiglio. *ex auctore, fundente se*.
 Per esempio. *exempli gratia, verbis causa*.
 Per essere tu stacciato. *quia magna es impudentia*.
 Per grazia di Dio. *Dei beneficio*.
 Per me, o per mezzo mio. *opera mea, beneficio meo*.
 Per te, o per amor tuo. *sua causa, pro te*.
 Per niente. *nullo pacto, vel modo, nulla ratione*.
 Per ogni verso. *quoquoque*.
 Per qual luogo? *qua?*
 Per quanto bene hai, ti prego. *per fortunas*

tuas te oro.
 Per quanto posso. pro virili.
 Per questa giornata. in hunc diem.
 Per questi due di. in hoc biduum.
 Per quanto tocca a me. pro vtra parte mea, quod ad me atinet.
 Per rivelazione Divina. Dei admonitu.
 Per vita tua. pro caput tuum.
 Per tuo difetto. culpa tua, vitio tuo.
 Per cagione. ob, propter.
 Perchè. nam, quia, quoniam. Perchè? cur? quare? quid ita? per che conto? quapropter?
 Perchè no? cur non? quidni?
 Perchia, sorta di pesce. perca, e.
 Percid, peccato. ideo, idcirco.
 Perciocchè. nam, etenim.
 Per così fatta forte. sic.
 Per Dio. hercle, adepol, mehercle, medius filius.
 Per la qual cosa. quare, quomobrem, qua de re, quapropter, qua de causa.
 Percossa. ictus, us. Ricevere una percossa. ictum accipere. dare. infligere.
 Percosso. ictus, a, um.
 Percotere, o percuotere. percutio, is. Grandemente. diverbero, as. Insieme. allido, is, collido, is.
 Percuffore. percussor.
 Perdere. perdo, is, amitto, is. Qualche cosa. alicuius rei salutem facere. La vergogna. perficere frontem, pudorem amittere, evanere, depone, abicere. Le forze. amittere vires. Il tempo. terere tempus. La causa, o lite. cadere causa, vel de causa, amittere causam, perdere litem. Il ranno, ed il saponne, cioè affaticarsi in danno. perdere oleum, & operam. Il favore, o l'amore d'alcuno. ex alicuius gratia, vel amore excidere.
 Perdere molta roba. multam rei familiaris salutem facere, fortunam grave damnum ferre, vel pati.
 Perdere l'animo. animum demittere, animo cadere, animum despondere.
 Perdice, sorta d'uccello. perdix.
 Perdigiorno, scioperato. otiosus.
 Per di qua, cioè per questa via, luogo, o parte. hinc.
 Perdita, danno. iactura, e, amissio, onis. Della roba. amissio fortunarum, iactura rei familiaris.
 Perdizione, distruzione, rovina. pernicitas, es.
 Perdonanza, perdono. venia, e, indulgentia, e. Dimandar perdona. petere, postulare veniam.
 Perdonare. parco, ignosco, condono.
 Perdon, perdonanza. venia, e. Non esser meritevole di perdono. carere venia.
 Perdonamente. perdite.
 Perduto. amissus, perditus.
 Per eccellenza, eccellentemente. egregie, exquisite.
 Peregrinare. V. pellegrinare.
 Per far piacere. gratia causa, ad gratiam captandam.
 Per fermo, avverb. certamente, fermamente. pro certo, certe.
 Perfettamente, intieramente. perfecte, ad unguem.
 Far perfettamente. perficio, is, absolvo, is.
 Peritivo. periciens.
 Perfezionare. perficio, absolvo.
 Perfezione. perfectio, onis, absolutio, onis.
 Perfetto. perfectus, absolutus. perfettissimo. absolutissimus, omnibus numeris absolutus.
 Perfidia, infedeltà. perfidia, e.
 Perfidiamente. perfidose, perfide.
 Perfidofo, pieno di perfidia. perfidiosus, a, um.
 Perfido, mancator di fede. perfidus, a, um.
 Perforamento. cerebratio.
 Perforare. perfuro, as.
 Per forza. vi, per vim.
 Perfumo, e profumo. odoramentum.
 Pergamena. charta pergamena.
 Pergamo da predicare. pulpitum, si, suggestum, si.
 Pergola di vite. pergula, trichilis.
 Pergoletto, ombramento di rami, o foglie. umbraculum, li.
 Pergolo, e pergamo. pulpitum, si.
 Pericolante, che pericolosa. periclitans, antis.
 Pericolare, capitar male. perco, is.
 Pericolo, e periglio. periculum, li, discrimen, nis, andar a pericolo, essere in pericolo. periclitator. posto in pericolo. periclitans, antis.
 Essere nel medesimo pericolo. in eodem esse navis, eodem in discrimine versari, eodem iactari vento, eadem procella perturbari.
 Pericolosamente, con pericolo. periculose.
 Pericoloso. periculosus, a, um.
 Periglio, pericolo. periculum.
 Per indi, per quel luogo. illac, illa.
 Per innanzi, per l'avvenire. posthac. Per l'addietro. antehac.
 Periodo. periotus, verborum ambitus.
 Per lo passato. olim, quoniam.
 Perire, morire. pereo, is. Perir affatto, andar in rovina. dispero, is.
 Peritamente, da uomo esperto. perite.
 Perito, esperto. gnarus, peritus.
 Perla, gemma. margarita, e, unio, onis. Venditor di perle. margaritarum.
 Per l'avvenire. deinceps, posthac.
 Per lo più, avverb. il più delle volte. us plurimum, plerumque.
 Permettere, concedere. sino, is, permisso, is.
 Permeso, concesso. permissus, a, um. Non per-

meso. impermissus.
 Permissione, concessione. permissio, onis.
 Per mezzo. dimidiatus, a, um.
 Per mezzo, come per mezzo de' miei amici. per amicos meos.
 Per modo che, in guisa che. ita us.
 Per molti modi. multifariam.
 Permutare, cambiare. permuto, commuto.
 Permutazione. permutatio, onis, vicissitudo, imis.
 Perna, pesce così detto a Napoli. pinna, ng.
 Pernice, uccello. perdx, scis.
 Perniciosamente. pestifere, perniciosus.
 Pernicioso, dannoso. perniciosus, exitialis.
 Per niente, in modo alcuno. nequaquam, nullo pacto, nullatenus. Per in vano. incassum.
 Pernottare, albergar di notte. pernottare, as.
 Però, e perciò. ideo, idcirco, proinde, propterea.
 Pero, e peraro albero. pyrus, i.
 Pero, frutto. pyrum, i.
 Pero grosso. pyrum decumanum.
 Pero Bergamato. pyrum regium.
 Pero buon cristiano. pyrum volemum, & pyrum liberale.
 Pero rosato. pyrum coloratum, & pyrum venerum.
 Pero tardivo. pyrum amerinum, serotinum.
 Perpendicolare. ad perpendiculum exactus.
 Perpendicolarmente. ad perpendiculum.
 Perpendicolo. perpendiculum.
 Perpetuamente. perpetuo, eternum.
 Perpetuare, continuare. continuo, as, perpetuo, as, persevero.
 Perpetuità. perennitas, perpetuitas.
 Perpetuo, continuo. perennis, perpetuus, eternus.
 Perplesso. perplexus, dubius.
 Per poco, quasi. pene, fere, quasi.
 Per qualche luogo. aliqua.
 Per quel luogo, per là. illac, illa.
 Per questo. idcirco, ideo.
 Perfa, erba. mirum, ri.
 Perfecuzione. infectatio, onis, persecutio, onis.
 Perfecutore. infector, onis, persecutor, onis.
 Perfeguitare. insequor, persequor, insector.
 Perfervantemente, coltantemente. perseveranter.
 Perfervanza, costanza. perseverantia, constantia.
 Perfe erante, coitane. constans, perseverans.
 Perfeverare, continuare. persisto, persevero, persisto, duro.
 Perfeverare in una buona opinione. in recta sententia sibi constare, permanere, perfeverare in recta sententia, suavi acriter rectum consilium.
 Perfeverare nel suo proposito. permanere in incepto, persistere.
 Perfico, albero. perficus, si.
 Perfico, frutto. perficus, si. Perfico, che non si spicca dall'osso. pericum durianum.
 Perfio, color tra il purpuro, e il nero. phanicus. Per perduto. amissus.
 Persona. persona, e.
 Personaggio, uomo di grand' affare. vir, viri.
 Personalmente. perse, personaliter.
 Per so te, per ventura. forte, fortuito, casu.
 Perfipicace, acuto. acer, acutus, perfipicax.
 Perfipicacità, prontezza d'ingegno. perfipicacia, ingenii acies, perfipicacitas.
 Perfuadere, indurre uno a credere, o fare qualche cosa. suadeo, perfuadeo. perfuadere, dar ad intendere. perfuadeo, in animum alicui inducere. perfuadere alcuno al nostro volere. adducere aliquem ad arbitrium nostrum. Perfuadere, credere, darli ad intendere. perfuadere sibi, in animum inducere.
 Perfuaione, credenza. persuasio, onis.
 Perfuafore, chi perfua. suador, onis. Cosa, che perfua. suavior, a, um.
 Per tanto. proinde, proin.
 Per tanto, cioè per tanto prezzo. tanti. per quanto. quanti.
 Per tempo. mature. Molto per tempo. bene mane, summo mane, maturime.
 Pertica, ramo lungo d'albero. pertica, contus.
 Pertica lunga, usata da' marinari per provar il fondo dell'acqua. contus, si.
 Pertica da uccellare. ames, isis.
 Pertinace, ostinato. pertinax, acis.
 Pertinacemente, ostinatamente. pertinaciter.
 Pertinacia, ostinazione. pertinacia, obstinatio.
 Perturbare, conturbare. perturbo, conturbo, commovo.
 Perturbazione, conturbamento. perturbatio, conturbatio.
 Perturbato, turbato. perturbatus, commotus.
 Perturare, torare. foro, sevebro, exterebro.
 Perturo, e perturgio, buco, e buca. foramen.
 Per tutto, in ogni luogo. ubique, nusquam non, omnibus in locis.
 Per tutto ciò, per tutto questo. tamem, nihilominus.
 Per vanagloria. iactantur.
 Perverfamente. perverfo.
 Perverfità, malignità. perverfitas, acis.
 Perverfo. perverfus, pravus.
 Pervio. pervius.
 Pesante, che pesa molto. ponderosus, gravis.
 Pesare, cercar il peso. pendo, is, appendo, pondero, libro, rutorino. pesare spesso. penso, as, pensuro, as. pesar guito, equitance, vel libra pendere, pensitare, ponderare. pesar oro, o dinari. appendere aurum, aut pecunias. pesare più. propendero, propendo, es. pesare, far peso, ef-

ter pesante. pondus facere, habere, gravem esse.
 Pesare, per rincrescere, e dispiacere. displicere, molestum esse.
 Pefatamente. caute.
 Pefato. expansus, appensus.
 Pefatore, chi pesa. pensator, pensicator.
 Pefagione, il pefcare. piscator, piscator, us.
 Pefcare. piscor, aris, expiscor. Da pefcare. piscarius, piscatorius.
 Pefcaria, luogo, dove si vende il pefce. forum piscarium.
 Pefcatore. piscator, onis. pertinente a pefcatore. piscatorius.
 Pefcatrice. piscatrix, icis.
 Pefce, nome generale di tutti gli animali, che nascono, e vivono nell'acqua. piscis, is.
 Pefceduovo, frittata. placenta ex ovis.
 Pefce, segno celeste. piscis, is.
 Pefce picciolo. pisciculus.
 Pefce argentino, shrena. sudis.
 Pefce calamaro. loligo, gimis.
 Pefce cane. canicula, e, canis marinus.
 Pefce ignudo, così detto in Roma. apua, e.
 Pefce porco. aper, apri.
 Pefce spada. gladius, si, x'phas, e.
 Pefce palombo. mustela, e.
 Pefce rondine. hirundo, inis.
 Pefce vanga. squatina, e.
 Pefce di fiume. piscis fluvialis, & fluvialis.
 Pefce di mare. piscis marinus.
 Pefce grande. piscis cetaceus, cete.
 Pefce lenza olo. piscis carillaginosus.
 Pefce di scaglia dura. piscis scaberrimus.
 Pefce di scaglia molle. piscis crustatus.
 Pefce lenza scaglia. piscis levis.
 Pefce di testa puntato. piscis turbinatus.
 Pefce talato. piscis muria duratus, salitus.
 Parte de' pefci. L'ale. pinna, arum. areca. V. spina.
 barbole. branchie, arum.
 branche. brachia, orum, & forcipes denticulati.
 forci. V. br-ncbe.
 latte. lactes, sum.
 ovo. ovum, i.
 scaglia. squama, e.
 schenale. tomus, i, & segmentum, i.
 scorza, o testa. testa, e.
 spina. spina, e.
 testa. V. icorza.
 Pefchiera. piscina.
 Pefcellino, pefce picciolo. pisciculus, li.
 Pefcivendolo, chi vende pefce. piscarius mercator. Di pefce e grosso. cetarius, ii.
 Pefca. V. pefico.
 Pefo. pondus, aris, onis, eris. Pefo, o libbra. pondo, indecl. Pefo eguale. equalibras, e, quilibras, equipondium. Di pefo eguale. aequalis, & bre.
 Pefsimamente. pessime.
 Peflimo. pessimus, a, um.
 Pefsa, quantità di orme. vestigia, orum. Pefsa, o calpeffo. pedum sonitus.
 Pefstacchio, frutto noto. pistacius, cii.
 Pefrare, tritare, rompere. rundo, ontundo, pinso. Pefrare, tritato. confusus, pinfitus, pinfus.
 Pefratoio, ovvero peftello. pistillum.
 Pefte. pestis, is, lues, luis.
 Peftello, pefstatoio, e pefstone. pistillum, pitum.
 Pefstero. pestilens, pestifer.
 Pefstienza. pestilencia, lues.
 Pefto, pefstato. pinfus, rufus.
 Peftrato. aris.
 Peftechie. pustu'e.
 Pefzione. pestio.
 Pefo. ventris crepitus, peditum.
 Pefofello, peftolemolo, erba. pefofelinum, i.
 Pefstignone. pesten, inis, pubes.
 Peftinare. pesto, stis.
 Peftinare la lana. carmino, nas.
 Peftinare diligentemente. depello, stis.
 Peftinato. pexus.
 Non peftinato. impexus.
 Peftine da peftinare i capelli. pesten, inis.
 Peftine d'avorio. pesten eburneus.
 Peftine da tessere. pesten, inis.
 Pefto, parte del corpo. pestus, aris.
 a petto, a paragone. pre.
 Peftorale, armatura del petto. sborax, acis.
 Peftorale del cavallo. antilena, ne, helcium, cii.
 Peftoroso, uccello. erithacus, es.
 Peftoruto, chi ha grande, e largo petto. peflorosus, a, um.
 Pefulante. petulans, antis, procax, acis.
 Pefulantemente, stacciatamente. petulantur.
 Pefulanza, stacciataggine. petulantia, e.
 Pefvera, istrumento sinu' all'imbuto, ma più grande. infundibulum.
 Pefza. fasciata, panniculus.
 Pefzente, chi va chiedendo limofina. mendicatus, ci.
 Pefzo, parte di cosa foda. frustum, fragmentum.
 Pefzetto, o pezzo picciolo. frustulum, i.
 Pefzo di pane. frustum, vel frustulum panis.
 Pefzo di terra. gleba, e.
 Pefzo di terreno, sugerum, i.
 Pefzo di legno. segmen, vel segmentum ligni.
 Pefzo di orofio. affitura, e.
 Pefzo rotto. fragmen, inis.
 Pefzi minuti. minutia, e.

in pezzi. *frustatim*.
 in pezzi piccioli, *minute, minutim*.
 tagliar, o far in pezzi, in *frusta concidero*,
vel secare, membratim cadere, vel discerpere.
 un pezzo, avverbio, cioè lungo tempo. *jam diu*.
 un pezzo più. *diutius*.
 un gran pezzo. *perdiu*.
 un grandissimo pezzo. *diutissime*.
 un pezzo fa. *jampridem*.
 Piacere, servizio. *officium, beneficium, meritum*.
 far piacere, e servizio. *gratificor, aris*.
 Piacere, diletto. *voluptas, gaudium, solatium*.
 aver piacere, ricevere piacere, *affici voluptate, perfundi*.
 Piacere, foddisfare. *placeo, es*. Piacere molto,
perplaceo, es.
 Piacevole, benigno. *lepidus, festivus, misis, placidus, comis, jucundus, lenis*. molto piace-
 vole, *perblandus, percomis*.
 Piacevolezza, benignità, *lenitas, festivitas, jucunditas*. senza piacevolezza, *illegidus*.
 Piacevolissimo. *lepidissimus, festivissimus*.
 Piacevolmente. *leniter, lepide, comiter, placide*.
 Piaga, ferita. *vulnus, eris, plaga, e*.
 Piaga nata per se. *ulcus, ulceris*.
 Piagato, pieno di piaghe. *ulcerosus, a, um*.
 Piaggia, o spiaggia, lido, o riviera del mare.
litus, ora.
 Pialla, strumento da legnaiuolo. *ascia, e, runcina, e*.
 Pialluccia. *dotabella, e*.
 Piallare, pulire. *dolo, levigo, runcino*.
 Pian piano, *placide, pedetensim, lento gradu*.
 Pianamente, chetamente. *submisse*.
 Pianella, pantofola. *crepida, e, baxea, arum*,
 chi ha le pianelle, *crepidatus, a, um*.
 Pianella da donna. *sandalium, liis*.
 Pianellajo, chi fa le pianelle. *crepidarius, is*.
 Pianelletta, pianella picciola. *crepidula, a*.
 Pianeta, stella errante. *planeta, e, sidus errans, stella errans*.
 Pianezza. *planities, ei*.
 Pianezza dell'anello, testa dell'anello. *pala, e*.
 Piangere. *fleo, defleo, lacrymo, lacrymor, lugeo, plango, ploro, deploro*. insieme, *compolor, collacymo*. Dirottamente, *vim lacrymarum profundere, copiose, uberim flere*. *Fl* air di piangere, *elugeo, es*. Piangere alcuno, *lugere aliquem*. Far piangere alcuno. *lacrymas alicui movere, fletum movere, exorare*.
 Piano, pianura, *planities, ei*. Piano, arget non eguale, *planus, aquus, aquabilis, aquatus*.
 Piano, cioè chiaro, *planus, dilucidus*. Piano, avverb. pianamente, *submisse*.
 Pian piano. *senfim, submisse*.
 Pianta d'albero, ed erba, *planta, e, stirps, pis*.
 pianta, ramo da piantare, *stela, e*. pianta del piede, *planta, e, pedis vestigium*. Della mano, *palm, e, vola, e*.
 Piantaggine, erba. *plantago, inis*.
 Piantazione, piantamento. *plantatio, saltus, us*.
 Piantare, come gli alberi, *planto, fero, infero, confero*. Piantare viti, *ferere vites*. piantare alberi per sostegno delle viti, *arbusulo, ar*.
 piantato, *fatus, a, um*.
 Pianto, il piangere. *luctus, us, fletus, planctus, gemitus, ploratus*.
 pieno di pianto. *luctuosus*.
 Pianto da fanciulli. *vagus, us*.
 Piantura, il piano, campagna. *planities*.
 Piastra d'ogni metallo. *lamina, e*.
 Piastrella da giuocare. *lamella, e*.
 Piatire, litigare. *litigo, as, iudicio contendendo*.
 Piatto, lite, *lis, is, litigium, is, res, res*.
 Piazzello. *patina, patella*.
 Piatto, *patina, lanx, paropsis, idis*.
 Piatti di peltro. *incostitia, tium*.
 Piatto da portar la carne in tavola. *mazonnum, mi*.
 Piatto, cioè ascofo. *abditus, occultus*.
 Piatto, spianato, schiacciato. *stmus, planus*.
 Piattonata, *lati gladii, vel nisi istus*. Dar delle piatonate, *gladio lato, vel piano cadere*.
 Piazza, luogo spazioso con edifizj attorno. *platea, e, area, e*. Di faccende, *forum, i*. Di mercato, *forum nundinarium*. Di giuocatori, *forum aleatorum*. Del vino, *forum vinarium*.
 Piazzetta. *parva platea*.
 Pica, o gazza, uccello. *pica, e*.
 Picea, lancia, forta d'arme lunga. *sarissa, e, dolo onis, basta*.
 Piccare, val forciacchere. *perforo*.
 Piccardi di qualche cosa, *pro re aliqua pugnare, ovvero sibi aliquid assumere*.
 Picchiare, battere ad un' ufficio. *pulso, as*.
 Picchiata. *pulsus, pulsatio*.
 Picchio, uccello. *picus, es*.
 Picciolezza. *parvitas, atis, exiguitas, atis*.
 Piccione, colombo giovane. *pipio, onis, pulvis columbinus*.
 Picciolotto, piccino, picciolino. *parvulus, pusillus*.
 Picciolo. *parvus, exiguus, tenuis*.
 Picciuolo, gambo di fiore, o frutto. *pediculus*.
 Piccolo, moneta, bagattino. *sevenciens, numulus*.
 Piccone, ferro da cavar terra. *sempiternum, upupa*.
 Piccozzo, uccello. *picus martius*.
 Pidocchieria, miseria, viltà. *fordes, iam*.
 Tom. II.

Pidocchio. *pediculus, li, pes, pedis*.
 Pidocchioso. *pediculosus, a, um*.
 Piede, parte dell' animale. *pes, edis*.
 Piede picciolo. *pediculus, li*.
 misura d'un piede. *pes, edis*.
 punta del piede. *pedis extremitas*.
 d'un piede. *pedalis, pedaneus*.
 di misura d'un piede. *pedalis*.
 chi ha due piedi. *bipes, edis*.
 di due piedi lungo. *bipedalis*.
 di otto piedi. *octipes, edis*.
 mezzo piede, misura di mezzo piede. *semipes, edis*.
 che tiene la misura di mezzo piede. *semipedalis, le*.
 Piede della colonna. *basis, is*.
 Piede del grano. *calamus, i*.
 Piede del banco. *pes mensae*.
 Pied corvino, erba. *vanunculus, i*.
 Pied di gallo. *vanunculus*.
 Piedestallo. *stylobates*.
 Piegà, crespa. *ruga, a*.
 Piegà, piegatura. *flexio, flexus, xus, flexum*.
 di molte pieghe. *multiplies, icis*.
 Piegare, torcere, inchinare. *flexio, deflecto, curvo*.
 Piegare insieme. *complico, as*.
 Piegare come una veste. *plico, as*.
 Piegarsi, indolcirsi. *mollior, aris*.
 Piegato, rotto. *flexilis, le*.
 Piegato, inarcato, *curvus, a, um*. Non piegato, *indiflexus*.
 Piegatura, inchinatura. *flexura, plicatura, curvatura*.
 Piegatura, inarcatura. *curvamen, inis, incurvatus, onis*.
 Piegatura d'una veste. *plicatura, a*.
 Piegatura della gamba sotto il ginocchio. *poples, isis*.
 Pieghevole, facile da piegare. *flexilis, le*.
 Piena, soprabbondanza d'acqua. *aluvio, exundatio*. Andarsene colla piena, vale tener da più, *communis sententia adhaerere*.
 P. en. n. n. n. *plene, omnino*.
 P. n. z. z. z. *plenus, cumulat*.
 Pienezza, l'zietà. *fastosus, atis*.
 Pieno, sost. n. come di galline, e pollastri. *factura, e*.
 Pieno, aggett. colmo. *plenus, a, um, refertus*. mezzo pieno. *semiplenus*.
 Pieno, satollo, fazio. *factus, a, um*.
 Pieno, imbottonato. *factus, a, um*.
 Pieno di febbre. *febricitans*.
 Pieno di leccia. *seculentus*.
 Pieno di gloria. *gloriosus*.
 Pieno d'inganni. *fallax, fallaciosus*.
 Pieno d'anni. *annus, plenus annis, atatis plenus*.
 Pieno di baldanza. *confidens, sibi praesidens*.
 Pieno di caldo. *estuosus*.
 Pieno di caligine. *caliginosus*.
 Pieno di cortesia. *plenus officii*.
 Pieno di divozione. *religiosus, pius*.
 Pieno di fango. *lutulentus, lutosus*.
 Pieno di fastidi. *plenus miseris, curarum*.
 Pieno di piaceri. *abundans voluptatibus*.
 Pieno di polvere. *pulverulentus*.
 Pieno di balderia. *flagitiosus*.
 Pieno di stupore. *stupidus*.
 Pietà, religione verso Dio, la patria, li genitori, *pietas, atis*. Per compassione, *miseri cordia, e*. aver pietà, *pium esse*. aver pietà d'alcuno, *alicuius misereri*.
 Pietosamente. *cum miseratione, pie*.
 Pietoso, religioso. *pius, religiosus*. Misericordioso. *miserericors, ordis*.
 Pietra, sasso. *lapis, saxum, silex*.
 Pietra picciola. *lapillus*.
 di pietra. *lapideus, a, um*.
 pieno di pietre, pietroso. *lapidosus*.
 divenir di pietra. *lapidescere, scis*.
 luogo, dove il cavano le pietre. *lapidicina, e*.
 Pietra da aguzzare. *cos, catis*.
 Pietra focaia. *silex, icis*.
 di pietra tociaia. *siliceus, a, um*.
 Pietra, che nasce nella vescica dell'uomo. *calculus, li*.
 Pietra della sepoltura. *lapis sepulchri*.
 Pietra preziosa. *gemma, e*.
 Pietrosfo, sasso. *lapidosus, saxosus*.
 Pietruccia, petricina, picciola pietra. *lapillus, calculus, scrupulus*.
 Pieve. *plebs*.
 Piffero, piva, strom. da sonare. *tibia, e*.
 Pifferista, fonator di piva. *tibicen, inis, auletes, e*.
 Pifferata, suono da ballare. *cententus tibisrum*.
 Pigiione, prezzo dell' abitazione. *pensio, onis*.
 Pigionale, chi tien casa a pigione. *inquilinus*.
 Pigiare, prendere. *fumo, capio, accipio, suscipio, prehendo*.
 Pigiare altronde. *transumo, is*.
 Pigiare ad imprestito. *mutuo, aris*.
 Pigiare ad interede. *facere usuram, sumere pecuniam sanore*.
 Pigiare ad affitto. *condudo, is*.
 Pigiare con violenza. *rapio, arripio*.
 Pigiare altrimenti, che. *alioquin accipere, ac*.
 Pigiare a questo fine. *in hanc partem accipere*.
 Pigiare forza, trilararà. *confirmare se*.

Pigliar fresco. *captare auram, vel frigus*.
 Pigiare a difendere alcuno. *recipere alicujus in re aliqua patrocinium, tutelam, defensionem*.
 Pigiare innanzi. *praeripio, is*.
 Pigiare allegrezza di qualche cosa. *capere letitiam ex re aliqua*.
 Pigiare dolore. *haurire dolorem. Sic luctum, & voluptatem*.
 Pigiare con fuga. *rapio, is*.
 Pigiare con la rete. *irretio, is*. Pigiato nella rete. *irretitus, a, um*.
 Pigiare fastidio. *capere dolorem, accipere dolorem*.
 Pigiare fastidio di qualche cosa. *trahere ex re aliqua molestiam*.
 Pigiare frutto. *capere fructum ex re aliqua*.
 Pigiare l'amicizia. *inire amicitiam*.
 Pigiare inimicizia. *suscipere inimicitias*.
 Pigiare gl' inimici. *capere hostes*.
 Pigiare gli alloggiamenti. *capere castra*.
 Pigiare il partito. *inire consilium*.
 Pigiare in buona parte. *equi, bonique facere, boni consuleri, in bonam partem accipere*.
 Pigiare il consiglio d'alcuno. *capere consilium alicujus*.
 Pigiare la cosa sopra di se. *rem in se recipere*.
 Pigiare in mala parte. *in pejorem partem accipere*.
 Pigiare le arme contro d'alcuno. *ferre arma in aliquem*.
 Pigiare arme per alcuno. *sumere arma pro aliquo*.
 Pigiarla per qualcuno. *contendere pro aliquo*.
 Pigiarla con qualcuno. *sumere inimicitias cum aliquo*.
 Pigiare marito, maritarsi. *nubo, is*.
 Pigiare parere con alcuno. *capere consilium cum aliquo*.
 Pigiare piacere di qualche cosa. *capere ex re aliqua voluptatem, affici voluptate ex re aliqua*.
 Pigiarsi piacere d'alcuno. *illudere alicui*.
 Pigiare porto. *tenere portum*.
 Pigiare prestamente. *arripio*.
 Pigiare qualche cosa per burla. *aliquid per jocum accipere*.
 Pigiare il tempo. *anticipo, antevertio*.
 Pigiare una gran bastonata. *accipere magnam plagam*.
 Pigiare un' affare. *suscipere munus*.
 Pigiare luogo all'improvviso. *improvisu adventu locum capere, occupare*.
 Pigiare un per figliuolo. *adoptare aliquem*.
 Pigiare un maneggio. *suscipere negotium*.
 Pigiare la via. *capere viam, inire viam*.
 Pigiare il parlare ad altro senso, che non si dice. *vim verbi in aliud, atque dicitur, accipere*.
 Pigiare uno per mezzo. *medium arripere*.
 Pigiare uno per li capelli. *involvere in alicujus capillos*.
 Pigiare uno in collo di peso. *rapere aliquem sublimem*.
 Pigiare uno per compagno a far qualche cosa. *apprehendere aliquem collegam, sumere, adsciscere*.
 Pigiare un' affonto di qualche cosa. *sumere sibi aliquid*.
 Pigiare utilità da qualche cosa. *capere ex re aliqua fructum*.
 Pigiare l'accordo. *accipere conditionem*.
 Pigiare ardire. *sumere aurum, o spiritum*.
 Pigiare a sdegno. *agere ferre*.
 Pigiare a sicurtà. *sibi sumere, in se recipere*.
 Pigiare diletto. *capere voluptatem*.
 Pigiare efempio. *capere exemplum*.
 Pigiare fiato. *recipere anhelitum, respirare*.
 Pigiare guerra. *suscipere bellum*.
 Pigiare la penna per iscrivere. *sumere calamus*.
 Pigiare per la mano. *prehendo, is*.
 Pigiare prigione. *comprehendo, is, prehendo*.
 Pigiare prova. *facere periculum*.
 Pigiato, preso. *captus, sumptus*.
 Pigiato, dar di piglio. *arripio*.
 Pigiato, per guardatura. *vultus, aspectus*.
 Pigeo, uomo picciolo. *pumilio*.
 Pigna, frutto del pino. *conus pineus, nux pinea*.
 Pignatta, pentola. *olla, cacabus, chytra, vel chutra*.
 Pignattaro, chi fa pignatte. *figulus*.
 Pignatella, picciola pignatta, *parva olla, auxilla*.
 Pignocato. *V. pinocchiata*.
 Pignolata. *nuclei pinei*.
 Pigramente. *pigre, ignave, lente*.
 Pigrissimo. *ignavissimus, inertissimus*.
 Pigrizia, *desidia, e, ignavia, pigritia*.
 Pigno, lento, tardo, negligente. *piger, ignavus, iners, facors, hebes, seguis, tardus, stupidus, bardus*. Divenir pigno. *pigrifeco, is*.
 Non pigno. *impiger*.
 Pila, vaso dell'acqua fanta. *pila, e*.
 Pila d'una fontana. *crater, eris*.
 Pilaastro, colonna piana, *pila, e*. Della porta. *parastata, arum*.
 Pillola. *pillula, e*.
 Pillola, medicamento. *catapostium, ii*.
 Piloto, e pedoto, chi guida la nave. *gubernator*.
 Pina, pigna. *nux pinea*.
 Pinnacolo, fommità. *pinnaculum*.
 Pincerna, coppiere. *pincerna, servus a cyathis*.
 Pincione, fringuello. *fringilla*.
 Pingere, depingere. *pingo, is*.
 Pino, albero. *pinus, i*. Di pino. *pineus, a, um*.
 Luogo piantato di pini. *pinetum, is*.
 Pino, il frutto del pino. *strabilus, is*.

Pinochhiata. *pines conditura, vel compositio nucleis pini facta, coag. n. natii, vel conditi.*
 Pio, religioso. *pius, a, um.*
 Pioggia, piova. *pluvia, e, imber, bris.*
 Pioggia continuo. *imber continuus.*
 Pioggia fredda. *imber gelidus.*
 Pioggia fabita, che viene all'improvviso. *nimbus.*
 Piombare, quando il tiratore dirizza col piombino. *ad perpendicularitatem.* Per essere perpendicolo. *ad perpendicularum responder.*
 Piombare, cioè cader furiosamente. *precipito, vno, praecipit suo, decido.*
 Piombaruola, pallotta di piombo. *plumbata, e.*
 Piombino, archipendolo, strumento per agguistare. *perpendicularum.*
 Piombino della stadera. *facoma, atis, equipondium.*
 Piombo, metallo notissimo. *plumbum, bi.* Di piombo. *plumbus, a, um.*
 Pioppo, albero noto. *hec populus.*
 Piovano, prelatto, che ha cura della pieve. *anastus, stus, parochus.*
 Piova, il medesimo, che pioggia. *pluvium, e.*
 Piovere. *pluit, ebat.*
 Piovolso. *pluviosus, pluvialis, imbrifer.*
 Piperna, erba. *piperris, tis.*
 Pipire, far il verso di polcino. *pipio, is.*
 Pipitrello, nottola, uccello notturno. *vesperis, onis.*
 Pippio, beccuccio. *rostrum, rostellum.*
 Pippione, colombo giovane. *pulus columba.*
 Pira, rogo, montone di legna accese, sopra il quale gli antichi bruciavano i corpi. *pyra, e, rogus, e.*
 Piramide, aguglia. *pyramis, idis.* A foglia di piramide. *pyramidalis, a, um.*
 Pirata, corsaro, ladro di mare. *pirata, se.*
 Pirlò, trottole, strumento, col quale giuocano i fanciulli. *trochus, trochi.*
 Pisciare, urinare. *mingo, is, meio, iis.*
 Pisciatoio, vaso da pisciare. *masula, mastellio, onis, matella.*
 Piscina. *piscina, lacus.*
 Piscio. *urina, lotium.*
 Pistello, biso, legume. *pisum, pisi.*
 Pistide. *pyxis, idis.*
 Pistacchio, frutto. *pistacium, cii.*
 Pistello da mortaro. *pistillum, li.*
 Pittole, colla penult. breve, val lettera. *epistola, e.*
 Pitolese, sorta d' arme. *sica, e.*
 Pistore, panattiere. *pistor, oris.*
 Pertinente a pistore. *pistorius, a, um.*
 Pitale, zangola. *scaphium, lasium.*
 Pittafio. *inscriptio, elozium.*
 Pitoccare. *offitium victim queritare, mendicare.*
 Pitoccheria. *mendicabulum.*
 Pitocco, mendico. *mendicus.*
 Pittima. *fomentum, emplastrum.*
 Pittore, dipintore. *piclor, oris.*
 Pittura. *pictura, e.*
 Pittura di ricamo. *pictura textilis.*
 Pittura in quadri. *pictura in tabulis.*
 Pittura ben fatta. *tabula bene picta.*
 Piva, strom. musicale. *sibia, e.* Chi suona di piva. *sibicen, inis.*
 Più, nome. *plus, pluvius.* averb. *magis, amplius.* più presto, più in fretta. *citius.* più presto, cioè più tosto. *potius, potissimum.* più tardi. *serius.* più là. *longius, ulterius.* più a dentro, adv. *interius.* più dentro, nome. *interior, & interioris.* più caro prezen, *carius.* più chiaramente. *apertius, planius, evidensius;* e così degli altri averbji. più giovane. *junior, minor natu.* più bello. *pulchrius, & us;* così degli altri nomi. più di mille soldati. *super mille milites.* più, e più, pluralmente. *alii, atque alii.* più, o meno. *plus minusve.* più che si dice, o pensa. *ultra famam.* più d'una volta. *iterum.* più volte. *sepe, saepius, saepenumero, pluries, complures.* al più, *ad summum.* per lo più. *plurimum.* più che mai, *ut cum maxime.* più adesso, che mai, *ut cum maxime, nunc maxime.* ogni giorno più. *plus, plusque in dies, quotidie magis.* più d'un giorno. *diutius die.* più del dovere, più del giusto, più dell'onesto. *plus equo, plus, quam satis est, plus satis.* più che troppo, *nimio plus.* essere da più, *presso, as, excello, is.*
 Piuma, penna picciola d' uccello. *pluma, e.* di piuma. *plumens, a, um.* letto di piuma. *culcita plumea.* piumaccio di letto. *pulvinus, ni.* piumaccietto. picciolo piumaccio. *pulvinulus, i.*
 Pizza, focaccia. *placenta, e.*
 Pizzicare. *vello, is.* Spello. *vellico, as.*
 Pizzicarolo, chi vende carne salata, formaggi, e altre cose simili. *cupedianarius, salarius, salsamarius.*
 Pizzicata, e pizzico. *vellicatio, onis.*
 Pizzicore, pizza, prurito. *pruritus, prurigo.* aver pizzicore. *pizza, prurio, is.*
 Placare, mitigare. *placo, lenio, dmulceo.*
 Placare il dolore. *lenire, o levare dolorem.*
 Placar con preghie. *placare precibus.*
 Placamento. *placatio, placamen.*
 Placabilmente, o placatamente. *placate, placide, placabiliter.*
 Placabile. *exorabilis, le, placabilis, le.*
 Placabilità. *placabilitas, atis.*

Placare. *placo, lenio, mitigo, fado.*
 Placato. *placatus, a, um.* non placato. *implacatus, impacatus.*
 Placido, piacevole. *placidus, a, um.*
 Platano, albero. *platanus, ni.* di platano. *platanus, a, um.* luogo piantato di platani. *platanus, onis.*
 Plaudere, applaudere. *plaudo, is.* Plausibile. *plausibilis, e le.*
 Plaufo. *plaufus, us.*
 Plauto, una sorta di carro aperto da ogni banda. *plautum, i.*
 Plebe, plebaglia, la più vil parte del popolo. *plebs, bis.* plebeo. *plebeus, a, um.*
 Pienilunio. *plenilunium, is.*
 Pietto, archette della lira, e la penna, con la quale si suona la cetera. *plectrum, stri.*
 Plico di lettere. *fasciculus literarum.*
 Po' per poco. *parum.*
 Po. *Podus, Eridanus, F.* celebre, Re de' Finni dell' Italia.
 Pochetto, nome. pochettino, pochino. *pauculus, paucillus.* Pochetto, avv. un pochetto. *paucillum, aliquantulum, parumper, paulisper.* un pochettino innanzi. *paululum ante.* un pochettino dopo. *paululum post.* un pochettino più alto. *pujillo altior.*
 Pochezza. *paucitas, exiguitas.*
 Poche, e poche. *pauci, e, a.*
 Pochilimo, nome. *paucissimus, perpauulus, perpauissimus.* Pochilimo, adv. *perparum, primum admodum, perpauulum, perpauillum, minime, minimum.*
 Poco, soft. *exiguum, i.* poco, aggett. *paucus, a, um, non multus, a, um.* molto poco. *parpaucus.* quanto poco, o picciolo tu vuoi, o ti sia. *quasuluscunq.* poco, e cattivo, *minus multum, & minus bonum.* poco, avverb. *parum, exigue, modice.* un poco di tempo. *paulisper.* poco più giovane. *parvo junior.* un poco più. *placulum.* poco prima, poco innanzi, poco avanti, poco tempo avanti, *paulo ante, pridem, tandum.* poco dopo, *paulo post.* poco dopo che, *paulo postquam.* da poco in qua, *paucis ab hinc diebus, vel paucis ab hinc die.* a poco a poco, *senfim, paulatim, sensim, ac leniter, sensim, ac pedesentim.* di poco, trefco, nuovo, recens, entis. ben poco, *paululum.* molto poco, *perpauulum.* poco ta, *admodum, modo, nuper.* poco importa, *parum interest.* poco giova, *parum prodest.* offendere poco alcuno, *parce, & molliter ledere aliquem, non graviter offendere, leviter commovere, non acerbe vexare.*
 Podagra, gotta. *podagra, morbus articularis.*
 Podagrolò, gottolo. *podagricus, podagrosus, arthriticus.*
 Podere, lo avere. *facultas, atis.*
 Podere, possessione. *fundus, praedium, ii.*
 Poderetto, possessioncella. *praediolum, li.*
 Poderoso. *fortis, potens, validus.*
 Podestà, e potestà, autorità. *potestas, atis.* in podestà, in podere. *in manu.*
 Podestà di Dio. *numen, inis.*
 Podestà, magistrato. *praetor, oris, potestas.*
 Podestaria, ufficio del podestà. *praetura, e.*
 Palazzo del Podestà. *praetorium, ris.*
 Poema, composizione in versi. *poema, tis.*
 Poesia, arte de' poeti. *poesis, sis.*
 Poeta. *poeta, e.* di poeta. *poeticus, a, um.*
 Poetessa, donna, che compone verà. *poetria, rie.*
 Poetica, l'arte del componere un poema. *poesis, is, ars poetica.*
 Pottizzare. *carmina cedere.*
 Poggia, è quella corda, che lega il capo dell' antenna da man destra. *per dexter.*
 Poggiare, salire. *scando, ascendo.* per appoggiarsi. *inisti.*
 Poggio, colle, monte. *collis, is, mons, onis.*
 Poggiuolo, è luogo eminentemente sperto in fuori della casa. *podium, dia, menium, i.*
 Poi. *post, postea, deinde, debinc.* che poi? *quid postea? quid tum?* E poi. *postea autem.* E poi? *quid tum postea?*
 Poichè, dappoi che, *postquam.* poichè, perchè, *quoniam, siquidem, quoadmodum.* Poichè, subito che, *ubi, ut, simul ac, simul atque, cum primum, ubi primum.*
 Pola, o monachia, uccello. *monedula, e.*
 Polcella, fanciulla vergine. *virgo, puella.*
 Poledra, cavalla giovane. *equa juvencula.*
 Poledro, cavallo giovane. *pullus equinus.*
 Polenta, sorta di vivanda. *polenta, puli.*
 Polire, orare, nettare. *polio, is, expolio, depolio.*
 Polire, cioè pianare. *dolo, as, ascio, as, lavigo, as.*
 Polire intorno. *circundolo, as.*
 Polire perfettamente. *edolo, as.*
 Politamente, ornatamente. *polite, expolite, ornate, exquisite, egregie.*
 Politamente, cioè molto bene. *graphice.*
 Politezza, nettezza. *nitid, oris, munditia, mundities.* Senza politezza. *inelegans, atis.*
 Polito, ornato. *politus, expolitus, elegans.*
 Polito, netto. *mundus, a, um.* non polito, non netto, lordo, sporco. *immundus.*
 Polizza, scheda, *e, schedula, e.*
 Polizza, scritto di propria mano. *chirographum.*
 Polizza d' accordo, sottoscritta da ambedue.

syngrapha, e.
 Polizza del debitore al creditore. *antapocha.*
 Polizza di cambio. *syngrapha permutationis, syngrapha transmittende, vel transmissae pecuniae.*
 Polizza, passaporto, patente. *libellus, i.*
 Polizza di obbligazione. *syngrapha, syngraphum, tabula, arum.*
 Polizza di quitanza. *apocha, acceptilatio.*
 Polizzetta. *schedula, e.*
 Pollajo, e pollaro, stanza da galline. *gallinarum, cors, corsis.*
 Pollame. *altilia, um.*
 Pollastra. *pulastra, fra.*
 Pollatrello, polcino. *pulus gallinaceus.*
 Poltezuolo, pulegio, erba. *pulegium.*
 Pollino, pidocchio, che nasce alle galline. *pediculus.*
 Polio, over pollastro. *pulus gallinaceus.*
 Polluazione. *fluxus genitura.*
 Polmone, parte interiore del corpo. *pulmo.* infermo del polmone. *pulmonarius.*
 Polo, Cardine del Cielo. *polus, i.*
 Polpa, carne senza osso. *pulpa, e.*
 Polpa della gamba. *jura, e.*
 Polpetta, composizione tutta di carne battuta, in guisa di pomo. *ricium, areocreas.*
 Polpo, over falpo, pelce. *polypus, pi.*
 Polto, il moto dell'arterie. *pulsus, itus, percussus venarum, vel arteriarum.* Toccar il polso. *venarum pulsus attingere, vel explorare, venas tangere, vel sentire.*
 Poltiglia, polenta. *puls, pulscula.* Per fango liquido. *canum, sordes.*
 Poltrire, poltronceggiare. *diffuere inertia.*
 Poltrone, vil d'animo, dappoco. *ignavus, senis, forors, inert, desis.*
 Poltroneria, dappocaggine. *ignavia, inertia, senilitas, desidia, jocositas.*
 Poltroneggiare, far il poltrone. *cedere se ignavia, atque desidia, propter desidiam in otio vivere, ignavia indulgere, desidiam narcotizare, castigatione torpere.*
 Poltroncemente. *ignavis, segniter.*
 Polvere, polve. *pulvis, eris.* De' metalli, *scobs, obis.* Da archibugi, e bombarde, *pulvis sulphureus, miratus ac sulphureus.* Di Ciprio, *pulvis cypricus, diapysma, atis.* Di polvete, *pulveris, a, um.* Impolverato, *pulvere aspersus.* Pieno di polvere, *pulverulentus.* Far polvere, *pulverem movere.*
 Polverino, picciola polvere. *pulvisculus, i.*
 Polverino, strumento da tener la polvere dentro. *arenarium vas.*
 Polverio, polvere levata, e agitata da vento. *pulveris turbo.*
 Polverizzabile. *friabilis.*
 Polverizzare, fare in polvere. *pulvero, as, dispulvero, in pulverem solvere, resolvere, redigere.*
 Polverizzato. *fiatus.*
 Polverofo, pieno di polvere. *pulverulentus.*
 Pomajo, cioè dove sono piantati i pomi. *pomarium, is.*
 Pomaro, albero, che fa le mele. *malus, li, pomus, mi.*
 Pomaro, dove stanno i pomi frutti. *pomarium, is.*
 Pomaro, cioè chi vende i pomi. *pomarius, is.*
 Pomato, di color pomato. *scutularum.* Pomelato, macchiato. *gustatus.*
 Pomi nani. *malicela, orum.*
 Pomice pietra. *pumex, icis.*
 Pomo, melo. *pomum, ni, malum, li.*
 Pomo cotogno. *malum coroneum.*
 Pomo apiato. *malum apianum.*
 Pomo granato. *malum punicum.*
 Pomo arancio, albero. *malus aurea.* Frutto, *malum aureum.*
 Pomo grosso. *pomum decumanum.*
 Pomo, che non dura. *pomum fugax.*
 Pomo temporivo. *pomum praecoxum, e praecox.*
 Pomo tardivo. *pomum serotinum.*
 Pomo putrefatto. *pomum putre.*
 Pomo pien di verm. *pomum vermiculosum.*
 Pomo mizzo. *pomum vicium, & pomum mite.*
 Pomo, che calca da se. *pomum cadivum, & pomum cadurum.*
 Pompa, solennità. *pompa, e.*
 Pompa funebre. *pompa funebnis, justa, orum, exequia, arum.*
 Pompa, cioè superbia. *fastus, us.*
 Pomposamente. *latus, splendide.* Andar pomposamente. *incedo, is.*
 Pomposo, superbo. *latus, splendidus.*
 Ponderare, esaminare. *perpendo, is, pondero, as, expendo, is.*
 Ponderatamente. *perpense, considerate.*
 Ponderoso, grave, pesante. *gravis, ponderosus, onerosus.*
 Pondo. *pondus, eris.*
 Ponente, Occidente. *Occasus, us, Occidens, entis.*
 Ponente, vento. *Favonius, Zephyrus.*
 Ponente maestro, vento. *Corus, vi.*
 Ponere, e porre. Leggi porre.
 Pongolo, pozello, ponzetto. *arculus, ei.*
 Pongolo delle api. *arculus, ei.*
 Ponta del ferro. *culpis, dis.* Leggi punta.
 Pontal della frinza. *acicula, e.*
 Pontare, far la punta. *acuo, is, cuspido, as.*
 Pontare, tagliare. *taxo, ar.*

Ponte da passar fiumi. *pons, pontis*.
 Ponte levatoio. *pons verfasilis*.
 Pontellare, premere. *fucio, cis*.
 Pontellato. *fultus, a, um*.
 Pontello, sostentamento. *fulcrum, sustentaculum*.
 Pontefice, Papa, suprema dignità, e grado. *Pontifex, icis*.
 da Pontefice. *Pontificalis, & Pontificius*.
 Ponticello. *ponticulus*.
 Pontificato, dignità del Pontefice. *Pontificatus*.
 Pontone, fabbrica da passar un fiume. *ponto, nis*.
 Pontuale, o Puntuale. *diligens, exactus*.
 Puntualità, o Puntualità. *exacta diligentia*.
 Puntualmente, o Puntualmente. *exacte, diligenter, adamussum*.
 Pontuto, aguzzo. *acuminatus, cuspidatus*.
 Ponzello, e Bonzetto. *aculeus, lei*.
 Ponzello, di bivolchi, per pungere i buoi. *stimulus*.
 Popolaccio. *plebs, popellus*.
 Popolato. *incolis frequens*.
 Popolazione. *incolarum frequentia*.
 Popolesco. *popularis*.
 Popolo, gente, nazione. *populus, li*.
 Popolo picciolo. *popellus, i*. Per contentimento del popolo. *populariter*.
 Popone, melone. *melo, onis*.
 Poppa della nave. *puppis, is*.
 Poppa, tetta. *mamma, ma*.
 Poppare, dar latte. *lacto, as*.
 Poppare, pigliar la poppa. *lac sugere*.
 Poppata, e poppatella. *pupa, pe*.
 Porca, frofa. *porca, e, serosa, e*.
 Porcacchia, porcellana, erba. *portulaca, ea*.
 Porcaro, custode di porci. *subulcus, porcarius, suarius*.
 Porcella, porchetta. *fucula, e*.
 Porcellana, erba. *portulaca*.
 Porcellotta, animaluccio di molti piedi. *millepeda, e*.
 Porcheria, lordura. *sordes, dium*.
 Porchetta. Leggi porcella.
 Porco, animal noto. *sus, suis, porcus, ci*.
 Di porco. *fulillus, a, um, porcinus, a, um*.
 Da porco. *suatim*.
 Porco castrato. *majsilis, lis*. Far il verso del porco. *grunnio, is*, il verso, e voce del porco. *grunnitus, us*. Sterco di porco. *succerda, e*.
 Porco cignale, o selvatico. *aper, apris*. Di porco cignale. *aprinus, a, um*.
 Porco ingrassato. *porcus faginus*.
 Porco allevato con la collobia. *porcus colluviarius*.
 Porco spino. *hysrix, cis*.
 Porfido, marmo durissimo. *porphyrites, e, e porphyriticum marmor*. Di porfido. *porphyriticus, a, um*.
 Porgere, stendere. *porrigo, is, extendo, is*.
 Porgere aiuto, o soccorfo. *opistulor, aris, succurro, is, ferre opem*.
 Porgere innanzi. *profero, dis*.
 Porgere le mani. *tendere, porrigere manus*.
 Porgere la mano a qualche cosa. *manibus aliquid appetere*.
 Porgere soccorfo. *opem ferre, opistulari*.
 Porro. *porus*.
 Poroso. *perforabilis*.
 Porpora, è una conchiglia, col di cui sangue, o liquore si tingono i panni in colore rosso. *purpura, e, concha marina, conchylium marinum*. Vi è anche un'altra conchiglia diversa che serve al predetto effetto, latin. *murex, icis*.
 Porpora, o liquore della conchiglia detta porpora. *purpura, ostrum, conchylium, murex*.
 Porpora, o drappo o panno tiato in porpora. *purpura, e, ostrum, i*.
 di porpora. *purpureus, a, um*. Tinger di porpora. *purpuro, as, purpura, vel ostro tingere, imbuer, perfundere*. Divenir come porpora. *purpurascere*. Vestito di porpora. *purpuratus*.
 Porporino. *purpureus*.
 Porre, ponere, mettere. *pono, is, loco, as*.
 Porre aguati. *insidiar, aris, locare insidias, parare, facere, struere*.
 Porre a vendere. *profero, is, venale propono*.
 Porre campo in qualche luogo. *locare castra in aliquo loco, collocare, castra metari, castra facere*.
 Porre giù gli errori. *deponere errores*.
 Porre giù la veste. *ponereunicam*.
 Porre giù l'odio. *deponere similitatem, & deponere inimicitias*.
 Por giù il desiderio di combattere. *abdicere certandi cupiditatem*.
 Por giù il dolore. *abdicere dolorem*.
 Porre giù la pratica di qualche cosa. *deponere usum rei*.
 Porre ogni cosa sopra. *interturbare omnia, res omnes perturbare, omnia agitare*.
 Porre in pratica. *in usum inducere, exequi*.
 Por ogni cosa in comune. *omnia conferre in communem usum*.
 Porre ad effetto. *conferre verba ad rem*.
 Por cura, aver cura. *curo, rar*. Aver cura di casa. *curare familiam*.
 Por da canto, mettere da banda. *depono, spono*.
 Por diligenza. *adhibere, vel conferre diligentiam*.
 Porre in mezzo alcuno. *circumvenire aliquem*.
 Porre in mezzo ad utilità di tutti. *conferre aliquid in commune*.

Porre in ordine. *paro, as*.
 Porre il suo pensiero, ed opera a qualche cosa. *conferre curam, & operam suam ad aliquid*.
 Porre i termini, limitare. *determino, as, fines constituere*.
 Porre in luce qualche cosa degna di se. *edere, emittere aliquid dignum suo nomine*.
 Porre la polvere nella lettera. *litteras arena conspergere, pulveris cinis inspergere*.
 Porre le sue forze. *conferre vires ad aliquid*.
 Porre leggi. *statuere, dicere leges*.
 Porre in isbaraglio. *fundo, is*.
 Porre in esecuzione quello che tu dici. *conferre verba ad rem*.
 Por la tavola. *sternere mensam*.
 Por la sella al cavallo. *sternere equum*.
 Porro, erba. *porrum, vi*. Luogo piantato di porri. *porrina, na*.
 Porro, che nasce nelle mani. *verruca, e*. Chi è pieno di porri. *verrucosus, a, um*.
 Porrofico, creste, infermità. *ficus, fici*.
 Porri a fuggire, o in fuga. *arripere fugam, mandare se fugae, conicere se in fugam, dare se in pedes*.
 Porri a scrivere. *aggre di scribendum*.
 Porri a pericolo. *offerre se periculo, vel in discrimen*.
 Porri in viaggio. *committere se viae, vel itinere, dare se in viam*.
 Porta, ufficio, entrata della casa. *porta, janua, ostium, fores, ium*. A porta, a porta. *ostiatim*. Porta, che s'apre fuori. *fores, ium*.
 Porta di dietro. *posticum, ci*. Porta secreta. *pseudothyrum, i*.
 Portable. *olerabilis*.
 Porta lettere, corriere. *tabellarius, ris*.
 Portamantello. *bulga, manica*.
 Portamento. *incessus*. Per dipartimento, costume. *mores*.
 Portamento, foggia di vestire. *vestitus, habitus, gestamen*.
 Portare. *porto, as, fero, fers, affero, gero, is*.
 Portare armacollo collane, ed altro. *monila gestare pendentia collo*.
 Portare da un luogo ad un'altro. *asporto, as, devehio, is*.
 Portar dentro. *importo, ingero, infero*.
 Portar fuori. *effero, exporto, egero*.
 Portar intorno. *circumgesto, circumfero*.
 Portar via. *aufero, asporto*.
 Portar via per forza. *abduco, is*.
 Portar sotto. *subtus gestare*.
 Portar per acqua, o per terra. *veho, is*.
 Portar un di pelo. *arripere aliquem*.
 Portar un corpo a seppellire. *efferre cadaver*.
 Portar un negli occhi. *habere aliquem in oculis, gestare aliquem in sinu*.
 Portar di tempo in tempo. *differo*.
 Portar sulle spalle, o in ispalla. *bazulo, as, humeris ferre, vel gestare*. In gropa. *clune vehere*.
 Portar lettere ad alcuno. *perferre litteras ad aliquem*.
 Portar in processione. *circumfero, circumduco*.
 Portar allegrezza. *afficere letitia, afferre letitiam*.
 Portar fin al fine. *perfero*.
 Portar alcuna cosa di nuovo. *novi aliquid afferre*.
 Portar obbligo ad alcuno. *alicui gratiam habere*.
 Portar innanzi. *provehio, is*.
 Portar a qualche luogo. *affero, defero*.
 Portar in pubblico. *profero*.
 Portar in qua, e in là. *differo*.
 Portarsi da uomo da bene. *probe agere, probe, vel recte se gerere*. Valorosamente. *præbere se virum, strenue agere*. Onoratamente. *præclare se gerere*. Cortesemente. *præbere se humanum*. Diligentemente. *agere accurate*. Da savio. *prudenter agere, sapienter se gerere*. Portarsi bene in qualche cosa. *gerere se bene in aliquo munere, gerere aliquid summa cum laude, nihil facere non egregie*. Portarsi bene in governo. *gerere se egregie in Magistratu*. Portarsi umilmente. *submissè, vel modeste se gerere*. Portarsi bene con alcuno. *bene de aliquo mereri*.
 Portarsi da tristo. *improbe aliquid facere, & facere impure*. Molto male. *turpissimo se gerere*. Bruttamente. *faude aliquid facere*. Dissolutamente. *intemperanter agere*. Da femmina. *effeminate aliquid facere*. Scortemente. *inurbane, duriter, inclementer agere*. Portarsi male con alcuno. *male mereri de aliquo*.
 Portatile. *gestatorius, mobilis*.
 Portato. *latus, gestatus*. Con navi, giumenti, e carri. *vehitus, advehitus*. Per forza. *abductus*. Portatore, chi porta. *gestator, lator*. Portatore, facchino. *bazulus*. Portatore di ciance. *nugigerulus*. Di fama. *famigator*. Di pace. *pacifer*. Di lettiche. *lecticarius, ii*. Di pioggia. *nimbifer, nimbus, pluvius*.
 Portatura. *vehitura, advehitio*.
 Portello, portucella, picciola porta. *ostium, fornicula, portula*.
 Portento. *portentum, prodigium*.
 Portentoso. *prodigiosus, portentosus*.
 Portico. *porticus, us, xystris, sili*.
 Portiera, quella cortina che si tiene alle porte. *aulcum, velum ostii*.
 Portiere, chi sta alla portiera. *cubicularius*.
 Portinajo, portiere. *ostiaris, janitor*.
 Portinajo, chi passa il porto. *portitor, aris*.
 Portinara, donna, che ha cura della porta. *janitrix, cis*.

Porto di mare, o di fiume. *portus, us*. Senza porto. *importuosus, a, um*. Effere in porto, in sicuro. *in portu navigo, in portu sum*. Afferrare porto. *portum capere, occupare, tenere, in portum invehio, deserui*.
 entrar in porto. *portum tenere, portum inire*.
 Portuoso, che ha molti porti. *portuosus*.
 Portioncella. *exigua pars, portunculula*.
 Porzione. *portio, pars*.
 Posa, riposo. *quies, requies*.
 Posare, riposare. *quiesco, is*. Per deporre, *depono*.
 Posare per giacere. *jacere*.
 Posata, posa. *quies*. Per istrumenti da prender cibo. *arma mensalia*.
 Posatamente. *quies, mature*.
 Poscia, dappoi. *postea, deinde, dein, deinceps*.
 Posciacché. *posteaquam*.
 Posdimane, dopo dimane. *perendie*.
 Positore. *positor, oris*.
 Positura, posizione, situazione. *situs*.
 Posporre, mettere dopo. *posthabeo, postpono*.
 Possa, possanza. *vis, potentia*.
 Possa morire, giuramento. *moriar, ne vivam*.
 Possanza. *potentia, vis, vires*.
 Possedere, aver possesso. *possideo, teneo, habeo*.
 Posseditore, possessore. *possessor, oris*.
 Possente, o potente, cioè forte. *potens, fortis*.
 Forte in guerra. *bello potens, bellipotens*.
 Possente, o ricco. *dives, locuples, opulentus, fortunatus*.
 Possessione, il possedere. *possessio, onis*. Possessione, fondo, podere. *fundus, praedium*. Ereditaria. *hereditum, ii*.
 Possesso. V. possessione. Effere al possesso. *esse in bonis, frui bonis, tenere bona, possidere, fructus capere*.
 Possessore, e posseditore. *possessor, oris*.
 Possibile, e impossibile, quel che si può fare, o non fare. *quod fieri potest, vel non potest*.
 Possibilità, il potere. *facultas, atis, copia, e*.
 Posta, la posta, corriere. *tabellarius, ris, vehedarius, ris, evectio*.
 per le poste, come venir per le poste. *commutatim ad celeritatem equis uti*.
 a posta, a bello studio. *dedisti opera, consulto*.
 a tua posta, a tua requisizione. *ubi vis, tuo arbitratu*.
 messo a posta. *certus nuntius*.
 Postema, intermità. *abcessus, vomica*.
 Postemalo. *tabidus, purulentus, vomicosus*.
 Postergare. *ad tergum rejicere*.
 Posteriore, parte di dietro. *podex*.
 Posteriore, add. *posterior*.
 Posterità, discendenza. *posteritas, atis*.
 Postero, che viene dopo noi. *posterus, a, um*.
 Posticcio. *factus, adficius*.
 Postiglione. *veredarius, ii*.
 Postilla, breve scrittura, ed espofizione. *brevis interpretatio*.
 Posto, cioè luogo. *locus, gradus*.
 Posto, participio, messo. *postus, a, um*.
 Posto appresso. *appositus*.
 Posto incontro. *oppositus*.
 Posto in ordine. *instructus, dispositus*.
 Posto all'ordine del tutto. *paratus ab omni re*.
 Posto all'ordine col campo. *paratus ab exercitu*.
 Posto ben all'ordine. *bene paratus*.
 Postribolo. *lupanar*.
 Postumo si chiama chi è nato dopo la morte del Padre. *posthumus, a, um*.
 Potare, è tagliare alle piante i rami inutili. *puto, as, amputo*.
 Potatore. *putator, oris*.
 Potator d'alberi. *arborator, oris*.
 Potentato. *dominus*.
 Potente, possente. *fortis, potens*.
 Potente nell'armi. *armipotens*.
 Potentemente. *valide, potententer*.
 Potenza, possanza. *potentia, vires, opes*. Di molta potenza. *multipotens*.
 Potenza del vino. *vini vis, vires*.
 Potere, nome. V. potenza. O potere di Dio. *proh Deo fidem*. Potere, per la facoltà, *facultas, atis*.
 Potere, verbo. *possum, valeo, queo, polleo*.
 Potere appresso alcuno qualche cosa. *valere apud aliquem re aliqua*.
 Poter d'autorità. *valere auctoritate*.
 Poter dire d'averlo veduto. *obestari, se id oculis vidisse*.
 Poter promettere di qualche cosa. *posse polliceri de re aliqua*.
 Potere di amici. *valere amicis*.
 Potere di facoltà. *valere opibus*.
 Potere di consiglio. *præstare, valere consilio*.
 Potere di favore. *valere gratia*.
 Poterà, e podella. *facultas*.
 Poveramente, infelicemente. *miserè, miserabiliter*. Poveramente, con povertà, *tenuiter, mendice, anguste*.
 Poverello, poveretto, poverino. *miser, misellus, infelix, pauperculus*.
 Poverissimo. *pauperrimus, a, um*.
 Povero, bisognoso. *pauper, egenus, inops*. Povero di amici. *inops ab amicis*. Povero di parole. *inops verborum*. Povero di riputazione. *inops ab estimatione*. Povero di danari, *pecuniæ egenus*. Povero d'ogni cosa. *inops ab omni re*.
 Poverità, povertade. *paupertas, pauperies, egenitas*.

flas, inopia.
 Pozza, o pozzanghera. *lacuna, canum*.
 Pozzaro, tator di pozzi. *puscarius, vii*.
 Pozzo. *puteus, ei*. Di pozzo, *puteanus, putealis*.
 Pozzolana, arena da micelora con la calcina. *pulvis putolanus*.
 Pranzare, definire. *prandeo, es*.
 Pranzo, il definire. *prandum, ii*.
 Pratica, conversazione. *conferendo, inis*. Onorata, *honestas*. Difonesta, *turpis*. Quotidiana, *usus quotidianus*. Vecchia, *vetus, inveterata*.
 Pratica, o esperienza, *usus, us*. Pratica di guerra, *usus in re militari*.
 Pratica per aver Magistrati. *ambitio, presfatio, studium*. Pratica d'uffici: innanzi tempo. *preprapa presfatio*. Far pratica, *ambitio contendere*. Tutai pratiche, *tu ambis, presfas, nulum in presfando studium pretermittis*.
 Praticabile. *comis, facilis, hospitatis*.
 Praticare, convertire. *versor, aris*.
 Praticare negli studi. *versari in studiis*.
 Pratico, esperto. *exercitatus, expertus*. Colui non è pratico, *rudis est, ab usu rerum imperitus, usum rerum ignorat, non est in traclandis rebus versatus*.
 Prato, dove nasce l'erba. *pratium, i*. Di prato, *pratenfis, se*. Pratello, prato picciolo, *pratum, i*.
 Pravità, malvagità. *pravitatis, perversitas*.
 Pravo, malvagio. *pravus, improbus*.
 Preambolo. *proamium*.
 Prebenda. *proventus*.
 Precedenza. *primatus, princeps locus*.
 Precedere, andar innanzi. *anteo, precedo, antecedo*.
 Precessore, Predecessore. *decessor*.
 Precepto, comandamento. *preceptum, iustus*.
 Precettore, maestro, che instruisce. *preceptor, magister*.
 Precidere, tagliare. *precido, is*.
 Precipitare, traboccare. *precipito, as*. Precipitare a scavezzacollo, *in preceptis ferri*. Gettarsi a scavezzacollo, *dare se precipitum*.
 Precipitosamente. *precipitanter*.
 Precipitoso. *preceps*.
 Precipizio. *precipitium, preceps locus, ruina*.
 Precipuo, pioprio, fingolare. *precipuus, a, um*.
 Precipitosamente, a punto. *precipue, signanter*.
 Preda, furto, bottino. *præda, e*.
 Predare, rubare. *predor, aris*.
 Predatore, rubatore. *predator, aris, prædo, nis*.
 Predecessore, antecessore. *decessor*.
 Predecessori, cioè i nostri parenti già morti. *maiores*.
 Predella. *scamnum, sedes, scabellum*.
 Predica. *concio, oratio*.
 Predicabile, da esser celebrato. *predicabilis, le*.
 Predicamento, il predicare. *predicatio, onis*.
 Predicare, celebrare. *predico, cas*. Predicare, far la predica, *habere concionem, aut orationem*.
 Predicatore. *concionator, orator*.
 Predire, profetizzare, avvertire di qualche cosa prima che venga. *predico, cis*.
 Predizione. *vaticinium, presagium, prædictio*.
 Predominare. *dominor*.
 Predominio. *dominium, imperium*.
 Prefazione. *prefatio, onis*.
 Preterire. *preteo*.
 Preteito, preteito a qualche ufficio. *preteitus*.
 Prefiggere, val determinare. *statuo*.
 Prefiglio. *statutus, certus*.
 Preghere. oro, rogo, *precor, obsecro*.
 Pregar con scongiuri. *obtestor, aris*.
 Pregare alcuno, che non ci faccia ingiuria. *deprecari injuriam ab aliquo*.
 Pregare grandemente. *obsecro, deprecor*.
 Pregat riverentemente. *deprecor, aris*.
 Pregatore, colui che prega. *rogator, precator*.
 Preghiera, prego. *precatio, rogatio, rogatus, us, obsecratio, preces, cum*. Con preghi. *precibus*.
 Pregiare, stimare, riputare. *estimo, as*.
 Pregiato. *ornatus, pretiosus, eximius*.
 Pregio, onore. *honor, existimatio, onis*.
 Pregio, prezzo, valuta, *pretium, estimatio*.
 Pregiudicare, far pregiudizio, nuocere. *noceo, es, obsum, es*.
 Pregiudicare, far giudizio di una cosa prima che si conosca. *prejudico, as*.
 Pregiudiziale. *damnosus, nocens*.
 Pregiudizio, danno. *damnum, detrimentum*.
 Prega, gravidanza. *graviditas, prægnatio*.
 Prego, e prega, gravida. *gravidus, prægnans, factus*.
 Prego, cioè pieno. *refertus*.
 Prego. V. preghiera. *preces*.
 Pregustare, gustare prima. *prægusto, prælibo*.
 Prelato, persona poita in dignità ecclesiastica. *prelatus, antistes*.
 Prelatura. *præful dignitas, aut munus*.
 Prelibato, cioè eccellente. *excellens, optimus*.
 Preludio. *proamium, prologus*.
 Premere, aggravare. *premo, comprimo*.
 Premere col piede. *calco, as*.
 Premeditare, pensare prima. *premeditor, præcogito*.
 Premeditazione, pensiero. *premeditatio*.
 Premeditato. *excogitatus, a, um*. Non premeditato, *inexcogitatus, a, um*.
 Premiare, dar premj. *remunerari, officere præmiis aliquem*.
 Preminenza. *primatus, excellentia, præstantia*.

Premio, guiderdone. *premius, merces*.
 senza premio. *gratis*.
 Premura. *desiderium, sollicitudo*.
 Premurosamente. *sollicite, anxie*.
 Premuroso. *magni momenti, urgent, gravis*.
 Premuto, stretto. *pressus, a, um*.
 Prence, principe. *princeps*.
 Prendere, pigliare. *sumo, assumo, defumo, prebendo, capio*.
 Prendere per la mano. *prebendere dexteram, manu prebendere*.
 Prendere arbitrio. *sumere arbitrium*.
 Prendere aumento, crescere. *increscio, cit*.
 Prendere alcuno in guerra. *capere aliquem bello*.
 Prendere travaglio per alcuno. *laborare de aliquo, sollicitum esse*.
 Preoccupare, occupar avanti. *anticipo, prevenio, occupo*.
 Preoccupazione. *preoccupatio, occupatio*.
 Preparare, porre in ordine. *paro, apparo, preparo*.
 Preparazione, apparecchio. *preparatio, onis*.
 Con preparazione. *preparato*.
 Preporre, e proporre. *prepono, antepono*.
 Prepostero. *preposterus*.
 Preposto. *prepositus*.
 Prepotente. *impotens, superbus*.
 Prepotenza. *vis, violentia, impotentia*.
 Prepuzio. *preputium, ii*.
 Prerogativa. *prerogativa, dos, ornamentum*.
 Presa, cattura. *captura, prehensio*.
 Presagio, l'indovinare. *presagium, gii*.
 Presagire. *presagire*.
 Presaglia, presa, *captura, e*.
 Presago, indovino. *vates*.
 Presago, che fa indovinare. *presagus, a, um*.
 Preseta. *festinatio*.
 Presciutto, cocchia di dietro del porco. *petaso, onis*. Picciolo, *petasunculus*. per la cocchia d'avanti. *perna, e*.
 Prescritto, presinito. *prescriptus, presinitus*.
 Prescrivere, presnire, por fine. *prescribo, is*.
 Presentare, rappresentare. *represento, as*.
 Presentare i suoi conti. *exhibere rationes*.
 Presentare, far presente, donare. *dono, largior, muneror*.
 Presentarsi, cioè darsi nelle forze della giustizia per far le sue dite. *ex vinculis causam dicere*.
 Presente. *presens, ensis*. Presente, dono, *munus, eris, donum, i*. Al presente. *in presentia*.
 Essere presente, *adsum, intersum*.
 Presentemente. *nunc, in presentia*. Per in persona. *coram*.
 Presenza, aspetto. *aspectus, conspectus, presentia*.
 Presentire, sentire prima. *presensio, is*.
 Presenzialmente. *coram*.
 Presepio, mangiatoja d'animali. *præsepe, epis*.
 Preservare. *defendo, munio, servo*.
 Preservativo, che preserva. *defendens*.
 Preservazione. *defensio, antidotum*.
 Presidenza. *præsclava, presidatus*.
 Presidente. *præs, idis, præfectus*.
 essere presidente. *præsido, des*.
 Preso, pigliato. *captus, sumptus, prehensus*.
 Preso in rete. *iretissus, a, um*.
 Preso, prigione. *captivus, captus*.
 Preintuosamente. *arroganter, audacter, insolenter*.
 Preintuoso, arrogante. *arrogans, audax, insolens, impudens*.
 Preinfonazione, arroganza. *arrogantia, insolentia, temeritas*.
 Pressa, calca. *frequentia*.
 Presso, preposiz. cioè appresso. *apud, prope*.
 Pressochè, quasi, poco meno. *prope*.
 Pressione, il premere. *pressio*.
 Pressovario, color nero con albiccio. *nigricans*.
 Pressura, opprestione. *oppressio*.
 Prestamente, in fretta, preito. *mature, cito, festinanter, celeriter, curculio*.
 Prestante, eccellente. *excellens, præstans*.
 Prestanza, imprestito. *mutuatio, commodatio*.
 Prestare, imprestare, dar in prestito. *commodo, as, credo, is*. Prestare cose, che non si rendono le medesime, come denari, pane, vino, olio. *dare mutuum, am, um*. Prestare ad usura. *fœneror, aris*.
 Prestare fede ad alcuno. *habere fidem alicui*.
 Prestare, per dare. *præsto, flas*.
 Prestezza, velocità, prestia, *celeritas, festinatio*.
 Presto, veloce. *celer, citus, festinus*. Per sollecito, o pronto. *solers, promptus, diligens*.
 Presto, avv. tosto, di corto, in breve, di qua poco. *brevi, cito, confestim, mature, propediem*. Presto, presto. *illico*. Molto presto. *oculus, occissime, citius, cississime*. Più presto. *maturius, celerius, citius*. Più presto, cioè più tosto. *potius*.
 Presumere, pensare. *arbitror, aris*.
 Presumere, ardire. *audeo, es*.
 Presumerfi, attribuirsi. *assumo, arrogo, vendico, mihi sumo*.
 Presuntuosamente. *temere, audacter*.
 Presuntuosità, o presunzione. *audacia, arrogantia, temeritas*.
 Presuntuoso. *audax, arrogans*.
 Presupporre, poner per certo. *pro certo sumere, pro non dubio sumere, ponere*.
 Presupposizione. *positio, iudicium*.
 Presupposto. *positus*.

Prete, sacerdote. *sacerdos, presbyter, vi*.
 Pretendere. *postulo, specto, mihi arrogo*.
 Pretensione. *postulatio, postulationum*.
 Pretensione eccelsiva. *impudens postulationum*.
 Preterire, lasciar a dietro. *pretero, pretermitto*.
 Preterito, passato. *transactus, præteritus*.
 Pretermettere, lasciar di fare, o dire. *pretermitto, omitto*.
 Preteita, specie di toga. *pretexta, e*. Preteflato, *pretextatus, a, um*.
 Pretello, colore, coperta, finzione. *obtentus, prætextus, prætextum, species, color*. Con pretello, *per speciem, obtentus, ob causam, sub imagine, nomine*. Pretello, occasione, *pretextus, causa, occasio*.
 Pretore, il podestà. *prætor, ris*.
 Pretorio, il palazzo del podestà. *prætorium*.
 Pretoriano. *prætorianus*.
 Prettamente. *pure, sincere*.
 Pretto. *purus, merus*. Puro, e pretto, *purum, purum*.
 Pretura, l'ufficio del pretore. *prætura, re*.
 Prevalere, poter più d'un'altro. *prævalere, prævalere, antecello*.
 Prevalersi di qualche cosa. *re aliqua uti*.
 Prevaricare, far vista di far una cosa, e fare un'altra. *prevaricar, colludo*.
 Prevaricatore. *prevaricator*.
 Prevedere, antivedere. *prævideo, prospicio*.
 Prevedere una cosa con un'altra. *præcipere aliquid in re aliqua*.
 Prevenire, venir avanti, o prima. *antecedo, antevenio, præcedo*. Prevenire, occupar avanti, *præoccupo, antecapio, anteverto*.
 Prezzo, prezzo. *pretium*.
 Prezzoamente. *pretiose*.
 Prezzofo. *pretiosus, magni pretii*.
 Prezzare, pregiare. *estimare*.
 Prezzemolo, o pretelemolo, erba nota. *petroselinum*.
 Prezzo, valuta d'una cosa. *pretium, estimatio*.
 Pe 'l pagamento. *pretium*. Prezzo rigoroso, cioè altissimo, *pretium summum*.
 Prezzolare. *mercede conducere*.
 Pria, il medesimo, che prima. *ante, prius*.
 Priapo, tu riputato Dio degli orti. *Priapus*.
 Priego, preghiura. *preces*.
 Prigione. *carcer, custodia*. Prigione, cioè quegli, che sta in prigione. *captivus, vinculus*.
 Prigionia. *captivitas*. Prigioniera. *custos carceris*. Metter in prigione. *in carcerem conscire, contere, in custodia includere*.
 Prima, primamente. *primum, primo, prius, primitus*. In prima. *primum*. Da primo. *a primo, ab initio*. Di prima giunta. *primo, principio*. Prima d'ogni altro. *primum omnium*.
 La prima volta, la seconda, ec. *primum, vel primo, iterum, secundo, &c.*
 Primario, e primiero. *princeps, primarius*.
 Primavera. *ver, veris, tempus vernum*. Di primavera. *vernus, a, um*. Nella primavera. *veris, verno tempore*. Al principio della primavera. *primo vere, ineunte vere*. A mezza primavera. *vere medio*. Al fine della primavera. *vere extremo*.
 Primieramente. *primum*.
 Primpilo, era il capitano della prima banda. *primipilus, li*.
 Primitivo. *primitivus*.
 Primizie, sono i primi frutti che si raccolgono. *primitia, arum*.
 Primo, primiero. *primus, princeps*. Nel primo luogo. *primo*. Primo di età. *natu maior, primævus*. Primo di due. *prior, & us*. Primo giorno del mese. *calende, arum*.
 Primogenito. *primogenitus, antegenitus*. Primogenitura. *primogenita, orum*.
 Principale, primo, de' più grandi. *primus, primarius, præcipuus*. Principali d'una Città. *principes, optimates*. Esser de' principali. *esse in primis, vel in primoribus*.
 Principalmente, specialmente, massimamente. *præsertim, præcipue, potissimum, maxime*.
 Principato. *dominatus, princeps locus, principatus*.
 Principe. *princeps, pis*.
 Principeffa. *hec princeps*.
 Principiare, cominciare. *capio, incipio, incobo, incipio, ingredior, aggredior, ordior, exordior*.
 Principio, incominciamento. *initium, principium, exordium, origo*. Da principio, da prima. *primo, initio, principio, a primo, ab initio*. Da principio fino al fine. *a primo ad extremum*.
 Priore, grado, o dignità Ecclesiastica. *Antistes, stis*. Priorato. *honor, vel gradus Antistitis, præfectura*.
 Prisco, antico. *priscus, antiquus, vetustus*.
 Pristino. *pristinus*. ridur in pristino. *in integrum restitueret*.
 Privare, spogliare. *viduo, privo, spolio, dispolio, orbo*. Privare alcuno del magistrato. *privare magistratu*. Privare dell'eredità. *abdicco, cas*. Privarsi di magistrato. *abdicare se magistratu*.
 Privatamente, particolarmente. *privatim, private*.
 Privativo. *privativus*.
 Privato, contratto di pubblico. *privatus*.
 Privato, a chi è stata tolta qualche cosa. *exustus, privatus*.
 Privato, sust. ceffo. *læstina*.
 Privatore. *spoliator*.

Privatrice. *spoliatrix*.
 Privazione. *privatio, spoliatio*.
 Privilegiare, dar privilegio. *ornare privilegio, concedere privilegium, immunem reddere*.
 Privilegiato, o rimunerato. *beneficiarius, immunitis, privilegiarius*.
 Privilegio, concessione. *privilegium, immunitas*.
 Privo, e privato. *expers, carens*.
 Pro, il medesimo, che utile, e guadagno. *lucrum, utilitas*. Far pro, *prodesse*. Far mal pro, *male vertere*. Il che ti faccia mal pro, *qua res tibi male vertat*.
 Probabile, che si può provare. *probabilis*.
 Probabilità. *probabilitas*.
 Probabilmente. *probabiliter*.
 Probare, e provare, lodar qualche cosa. *probo, approbo*.
 Probato, tenuto in istima, e conosciuto per lungo tempo. *probatus, cognitus*.
 Probità. *probitas, morum integritas*.
 Problema, proposizione dubbiosa. *problema, questio*.
 Probo, buono. *probus*.
 Procacciare, cercare, procurare. *quero, curo, paro*. Procacciarsi da vivere, *querere sibi victum necessarium*. Procacciarsi alcuna cosa, *aliquid sibi parare*.
 Procaccio, porta lettere, corriere. *tabellarius*.
 Procedere, derivare, nascere. *existi, fluo, maneo, nascor, orior, proficiscor, venio*.
 Procedere, riferito a costumi, e al trattare. *ago, is*. Bene, o da uomo da bene, *probe, vel bene agere, vel se gerere*. Male, da tristo, *improbe, male, nefarie*. Familiaramente, o da amico, o alla domestica, *amicè, familiariter*. Piacevolmente, *leniter*. Realmente, cioè con semplicità, o sincerità, *simpliciter, sincere, sine dolo, & culpa*. Realmente, cioè da Re, *regie*. Civilmente, *urbane, civiliter*. Nobilmente, *praeclare*. Savia mente, *prudenter*. Ignorantemente, *imperite*. Sfacciatamente, alla sfacciata, *impudenter*. Da villano, *ruffice*. All'antica, *prife, more antiquo, & prisco*. Alla moderna, *nove agere*.
 Procedere criminalmente. *inquirere in crimen alicujus*.
 Procedimento, *progressio*. Pe'l derivare. *origo*. Pe'l trattare, *mos, mores, agendi modus, vel ratio*.
 Procella, vento impetuoso con pioggia. *procella, e*. Procelloso, pieno di procelle, *procellosus*.
 Procellione. *supplicatio, pompa*.
 Procello, scrittura. *acta, orum, cause cognitio*.
 Criminale, *capitis iudicium*.
 Procrastinare, indugiare. *procrastino, differo*.
 Procreare. *procreo, gigno*.
 Procreatore. *procreator*.
 Procreatrice. *procreatrix*.
 Procura, o procura, commissione. *mandatum, auctoritas*.
 Procura, cura, governo. *procuratio, onis*.
 Procurare, o procurare, procacciare. *quero*.
 Procurare, sollecitare. *procuro, curo*.
 Procurare le faccende d'alcuno. *procurare negotia alicujus*.
 Procurare d'aver alcuna cosa. *intendere animum ad aliquid*.
 Procuratore, colui, che governa le nostre faccende. *procurator*.
 Procurazione. *procuratio*.
 Procureria, officio del procuratore. *procuratoris munus*.
 Proda, e prora, parte dinanzi della nave. *prova*. Per ripa. *ripa, sponda*.
 Prode, valoroso. *stenuus, fortis*.
 Prodemente. *stenuus*.
 Prodezza, gagliardia. *virtus, robor*.
 Prodigialità. *prodigensia, profusio bonorum*.
 Prodigiamente. *prodige*.
 Prodigio, segno d'alcuna cosa futura. *prodigium, ostensum, portentum, monstrum*.
 Prodigiosamente. *prodigialiter, prodigiose*.
 Prodigioso. *prodigiosus*.
 Prodigio. *prodigium, nepos*.
 Produrre, germogliare. *gigno, is, fero, ers*.
 Produrre i semi, *semen, as*. Produrre, allegare, *profero, produco*. Produrre testimonj. *testes producere, edere*. Produrre, cavar, e metter fuori, *exhibeo, edo*.
 Produzione. *generatio*.
 Proemio, principio. *proemium, praefatio*.
 Profanamento. *profanatio, onis*.
 Profanare, diffaccare. *profano, as*.
 Profano, non sacro. *profanus, a, um*.
 Professore. *proficor*.
 Professione. *professio, studium, institutum*. Far professione. *proficor*.
 Professore, chi insegna qualche arte. *professor, magister*.
 Proleta, chi predice le cose future. *propheta, vates*.
 Proletessa, donna, che predice le cose d'avvenire. *vates, is*.
 Profetizzare, indovinare. *predico, eis, divino, vaticinor, futura praedice, vel pronuntiare*.
 Profetia. *vaticinium, divinatio*.
 Profferire, offerire. *offero, pollicor*.
 Profferire, cioè pronunziare. *enuntio, pronuntio*.
 Profferire il suo parere. *dicere sententiam suam*.
 Proficerta. *pollicitatio, oblatio*.

Profilare, dirizzare. *dirigo, gis*.
 Profillo, banda. *latus*. in Profillo. *in latus*.
 Profillo, dirizzamento. *directio, onis*.
 Profillo di bel viso. *forma, me*.
 Profillo, cioè siletto, che si pone attorno la veste. *limbus, bi*.
 Profittare, tar profitto. *proficere*. Per recar profitto. *juvare, utilem esse*.
 Profittevole. *utilis, fructuosus*.
 Profittevolmente. *utiliter, fructuose*.
 Profitto, utile, *fructus, profectus, utilitas*.
 Far profitto. *proficio, is, facere progressum*.
 Profuvio. *profusio, profusivium*.
 Profondamente. *profunde, alte*.
 Profondità. *profunditas, profundum, altitudo*.
 Profondo. *profundus, imus, altus*. Profondo in scienza. *perdoctus, a, um*.
 Profumare. *suffio, is, odoro, inodoro, odore imbueri*.
 Profumamento. *suffitus, suffimen, suffitio*.
 Profumato. *odore imbuius, unctus, suffitus*.
 Profumeria. *myropolium, is*.
 Profumiere. *myropola, le, unguentarius*.
 Profumo. *odorum, suffimentum, unguentum*.
 Progenie, stirpe. *progenies, stirps, soboles, propago, genus, prolapia*.
 Progenitore. *progenitor, auctor generis*.
 Progetto, proferta. *propositio, conditio*.
 Progredire. *progredi, procedere*.
 Progresso, l'andar avanti. *progressio, progressus*.
 Proibire. *veto, as, prohibeo, es, interdico, is*.
 Proibizione. *interdictio, interdicitum*.
 Proibito. *vetitus, interdictus, prohibitus*.
 Prole, progenie. *proles, is, soboles, is*.
 Prologo, prefazione d'un libro. *prologus, gi*.
 Prolungamento, prolungare. *dilatatio, prolatio*.
 Prolungare, differire. *differo, profero, dilato, prolo, produco, prorogo, protraho*.
 Prolungare di in di. *procrastino, conferre in diem, protrahere, rejicere*.
 Prolungare il tempo. *spatium producere, diem proferre, tempus prorogare*.
 Prolungare il giudizio in altro tempo. *amplio, as*.
 Prolungamento, o prolungazione, dilazione, *dilatatio, prorogatio*.
 Prolungazione della sentenza in giudizio. *ampliatio*.
 Prolungato, differito. *prolatus, dilatus, dilatatus, prorogatus*.
 Promessa. *promissum, pollicitatio, promissio*. Attendere la promessa, *praestare fidem, persolvere promissum, que polliciti sumus, praestare, solvere fidem datam, suam fidem suam, stare promissis, fidem non fallere*.
 Promettere, profferire. *promitto, spondeo, pollicor*.
 Promettere una per moglie. *despondeo, des*.
 Promettere in vano ad alcuno d'un'altro. *recipere frustra alicui de aliquo*.
 Promettere la fede ad alcuno. *dare alicui fidem suam*.
 Promettere per altri, essere segurtà. *appromitto, fidejubeo*.
 Promettitore, chi promette. *promissor, sponsor, pollicitator*.
 Promettrice. *pollicitatrix*.
 Prominente. *prominens*.
 Prominenza. *prominensia*.
 Promissione, promessa. *promissio*.
 Promontorio. *promontorium*.
 Promovere, o promuovere, cioè conferir dignità. *proveho*.
 Promovitore. *promotor*.
 Promulgare, pubblicare. *promulgo, as*.
 Promulgazione. *promulgatio, onis*.
 Pronosticare, indovinare. *auguror, vaticinor*.
 Pronosticatore. *augur, vaticinator*.
 Pronostico, indovinazione. *augurium, vaticinium*.
 Far cattivo pronostico, *tristius aliquid dicere, malis omnibus rem prosequi, male ominari*.
 Prontamente. *prompte, alacriter*.
 Prontezza. *alacritas, atis*.
 Pronto, apparecchiato, sollecito, *promptus, paratus, expeditus*. non pronto, *impromptus*. in pronto, *in promptu, praemanibus, in manibus*.
 Pronunziare. *pronuntio, as, enuntio, as*.
 Pronunziazione. *pronuntiatio, onis*.
 Pronunziatore, chi pronunzia. *pronuntiator*.
 Propaginare. *propago, as*.
 Propagine. *propago, inis, propagatio, onis*.
 Propinquo, vicino. *propinquus, vicinus*.
 Propinquo, parente. *propinquus, consanguineus*.
 Propio, proprio. *proprius*.
 Propizio. *propitius*.
 Proponere. *propono, is*.
 Proponimento, determinazione. *deliberatio, sententia, consilium*.
 Proporre, e proponere. *propono*.
 Proporre una legge. *ferre legem*.
 Proporzionale. *consentaneus, proportionalis*.
 Proporzionalmente. *proportione*.
 Proporzione, misura. *proportio, onis*.
 Proposizione, proposita. *propositio, conditio*.
 Proposizione, intenzione. *consilium, sententia, voluntas, deliberatio*.
 Proposito, cioè proponimento. *deliberatio, consilium*.
 Proposito, cagione. *causa, se*.
 al proposito. *ad rem*.
 tornar al proposito. *ad rem redire*.

uscire di proposito. *extra rem vagari*.
 al proposito, cioè atto, comodo. *opportunus, idoneus*.
 più al proposito. *commodior, aptior*.
 Proprio. *proprius, peculiaris, privatus*.
 Propriamente. *proprie, peculiariter*.
 Proprietà, cosa pertinente a ciascuno. *proprietates, natura, re*.
 Proprietà del parlare. *idioma, atis*.
 Prora, la parte anteriore della nave. *prora*.
 Prorito, pizzicore, pizza. *pruritus, us*.
 Proroga. *dilatatio, prorogatio*.
 Profà, il parlare, o scrivere non in verso. *solura oratio, profa oratio, profa*.
 Profapia, stirpe. *prospia*. Leggi progenie.
 Profopoea, figura rettorica, *profopoeia*. Per arroganza, *superbia, insolentia, fastus*.
 Prosperamente. *fortunate, prospere, feliciter*.
 Prosperare, dar prosperità. *fortunato, prospero*.
 Prosperevole, che porta prosperità. *prosper, felix, saustus*.
 Prosperità, e prosperidade. *felicitas, prosperitas, res secunda*.
 Prospero, felice. *felix, prosper, secundus, fortunatus*.
 Prosperoso, sano, e robusto. *vegetus, a, um*.
 Prospetto, il riguardare. *prospicere, us*.
 Prossimare, avvicinare. *admoveo, es*.
 Prossimarsi. *appropinquo, advento, accedo*.
 Prossimo, vicino, propinquo. *proximus, propinquus, vicinus*.
 Prostituire, voce latina, mettere il suo corpo in podestà d'altri. *prostitutio, vulgo corpus*.
 Proteggere. *defendo, sucor*.
 Protervamente. *proterve*.
 Protervia. *protervia, protervitas*.
 Protervo, protervo. *protervus, protervus*.
 Protestazione. *obtestatio, protestatio*.
 Protestare ad uno. *edico, is, denuntio*.
 Protestarsi. *protestor, proficor*.
 Protezione, ditela. *patrocinium, clientela, le*. essere in protezione d'alcuno. *esse in clientela alicujus*.
 Protettore, difensore in giudizio. *patronus, ni*.
 Proto, chi è primo in qualche arte. *architectus*.
 Protocollo, libro, nel quale i Notaj brevemente scrivono gl'instrumenti. *adversaria, orum, commentarius, si*.
 Prova, e pruova, s'perienza. *periculum, experimentum, experientia, probatio*. far pruova. *facere periculum*.
 Prova, che si fa prima, che s'entri in qualche impresa. *proutio, onis*; come sono le ricercate negli stromenti mulici.
 Provare, s'perimentare. *experior, iris, facere periculum*.
 Provarsi prima, che s'entri a qualche impresa. *experior, proutio, dis*.
 Provatura, sorta di formaggio. *caesus bubulus*.
 Provedere, far provisione. *prospicio, provideo, consulo, caueo*.
 Provvedere a' fatti suoi. *prospicere, consulere, providere suis rationibus, suscipere, seu respicere fortunas suas, curam suscipere rerum suarum*.
 Provvedere, che alcuno non riceva danno. *cauere alicui*.
 Provvedere per testamento. *cauere testamento*.
 Provvedere di danari. *procurare nummos*.
 Provvedersi d'alcuna cosa. *aliquid parare, comparare*.
 Provvedimento, provisione. *providentia, provisio*.
 Provento. *redditus, us, proventus, us*.
 Proverbiare, vale sgridare alcuno con parole villane. *objurgo*.
 Proverbio, sentenza, che è in bocca di tutti. *proverbium, adagium*.
 Providenza. V. Provvedimento.
 con providenza. *providenter*.
 Provvidamente, da uomo savio. *providere*.
 Provido, diligente, e accorto. *providus, cautus, prudens*.
 Provincia, regione. *provincia, e*.
 Provinciale, cosa di provincia. *provincialis*.
 Provvisione. *provisio, onis*. Per mercede, stipendio. *merces, stipendium, cibaria, orum*.
 Provvisione d'un mese. *cibaria mensura*.
 Provvisore, chi provvede. *provisor, oris*.
 Provocamento. *irritatio, onis, provocatio, irritamentum*.
 Provocare, incitare. *laceffo, provoico, irrito*.
 Provocare alcuno con lettere. *laceffere aliquem epistolis*.
 Provocazione. Leggi provocamento.
 Provvedere. V. provvedere.
 Provvisione. V. provvisione.
 Provvisionare. *stipendium dare, cibaria praebere*.
 Provvisito, preparato. *instruatus, preparatus*.
 Prudente, sagace. *cautus, prudens*.
 Prudentemente. *prudenter, caute, mature, consule*.
 Prudentissimo. *prudensissimus, cautissimus*.
 Prudenza. *prudensia*.
 Pubertà. *pubertas, aetas pubescens*. Chi è in pubertà. *puber, is, pubes, is, pubescens, ephebus*.
 Prugno, fusino, fusino, albero. *prunus, i*.
 Prugnolo, prugno selvatico. *prunus sylvestris*.
 Prugno, frutto. *prunum, i*.
 bianco. *hordearium*.
 Damascino. *Damascenum*.

da buon mercato. *ofinarium*.
 grosso. *decumanum*.
 giallo. *cerinum*.
 selvatico. *felvestre*.
 secco. *passum, rugosum*.
 verdaccio. *berbaceum*.
 di mezzo sapore. *vinosum*.
 Pruina, o brina. *pruina, e*.
 Pruni, o virgulti spinoli, de' quali si fanno le siepi. *spini, dumis, vepres, sentes*.
 Prurito. *prurigo, pruritus*.
 Pubblicamente. *publice, publicam, aperte*.
 Pubblicare, divulgare. *divulgo, as, publico, as, edo, edis, promulgo, gas, in apertum profero*.
 Pubblicare qualche cosa. *pronunciare, divulgare aliquid*. Pubblicare le feste. *indicare ferias*.
 Pubblicazione. *editio, promulgatio, evulgatio, publicatio*.
 Pubblicato. *promulgatus, editus, divulgatus*.
 Pubblicità. *promulgata res*.
 Pubblico, palese, manifesto. *publicus, apertus*.
 Pubertà. *pubertas*.
 Pudicizia, castità. *castitas, castimonia, pudicitia*.
 Pudicamente, castamente. *caste, pudice*.
 Pudico, e pudica. *castus, pudicus*.
 Puerile, da fanciullo. *puerilis*.
 Puerilmente. *pueriliter*.
 Puerizia, fanciullezza. *puerilitas, pueritia*.
 Pugna, combattimento. *pugna, certamen, prelium, confictus, congressus, consensus*.
 Pugna navale. *navalis pugna*.
 Pugnata. *pugionis ictus*.
 Pugnare, combattere. *pugno, prelior, certo*.
 Pugnatore, combattitore. *preliator, pugniator*.
 Pugnatrice. *pugnatrix*.
 Pugnale, arma. *pugio, onis*. pugnaleto, piccolo pugnale. *pugunculus, i*.
 Pugnello, il dimin. di pugno. *pugillus, li*.
 Pugno. *pugnis, gori*. Fare ai pugni. *certare pugnis*. battaglia di pugni. *pugillatus, us*.
 Pula, gufcio delle biade. *acus, a, eris*.
 Pulce, pulice. *pulex, icis*. Pieno di pulci. *palicofus, a, um*. Mettere un pulce nell'orecchio, cioè dar da pensare. *in ore scarpulum homini*.
 Pulcino, figlio picciolo della gallina. *pullus, li*.
 Pulire. V. pulire.
 Pullulare, germinare. *pullulo, as, germino*.
 Pullulazione. *germinatio*.
 Pulpito, pergamina da predicare. *pulpitum, ti, fuggellum, sti*.
 Pungente, acuto. *acutus, pungens*.
 Pungere, e pugnere. *stimulo, pungo, compungo, is*.
 Pungiglione. *stimulus, aculeus*.
 Pungimento. *stimulario, punctio*.
 Pungolo. *stimulus*.
 Pungione. *ulcio, animadversio, punitio*.
 Punire, castigare. *castigo, punio, vindico, animadverto*. Punire alcuno. *puna afficere aliquem*.
 Punizione, castigamento. *castigatio, punitio, pena, supplicium, animadversio*. Senza punizione. *impune*.
 Punitore, castigatore. *vindex, punitor, animadversor*.
 Punitrice, femmina, che punisce. *ultrix, icis*.
 Punta, estremità acuta. *cuspis, idis, acumen, mucro, acies, ei*. Del nafo, *nafus imus, vel extremus*; così delle orecchie, labbra, mani, dita, ungue, ec. Con la punta delle labbra. *primoribus labris*. Punta del campanile. *catumen surris*. Far la punta a qualche cosa. *cuspido, as, acuo, as*. Di punta. *punctum*. Di taglio. *caesim*. In punta di piedi. *jussufo gradu*. Punta, o pontura, infermità. *pleuritis, itidis, morbus, o dolor lateris*.
 Punta della stringa, terretto della stringa. *a cicula, cuspis*.
 Punta, mente, minutamente. *figillatim, minutim*.
 Puntare. *distinguo, puncta appago*.
 Puntualmente, a punto. *apposite, ad unguem*.
 Puntellare, fermare, torticare. *fulesco, is*.
 Puntello, sostegno. *fulementum, fulcrum*.
 Puntiglio. *obstinatio, animi firmitas*.
 Puntino, a puntino. *adamusim, exacte, omnino*.
 Punto cosa indivisibile. *punctum, i, punctus, i*. Per momento. *momentum*. In un punto, momento. *momento temporis, puncto temporis*. Per un punto di tempo, *ad punctum temporis*. In quel punto, *in ipso articulo*. Punto, quel segno, che si fa nel fine del periodo, *interpunctum, i, interpunctio, onis*. Far un punto, in scerpungo, *interpunctio distingere*. Punto, o dimora. *pausa, e, mora, e*. Far punto, o fermarsi. *cesso, o, is, sio, sio, passio, as*. Punto alle voci significa mente. *abiti*. Punto, balotta di favore. *punctum, fustigium*.
 Punto, beccato, pa tic. *punctus, a, um*.
 Puntura, male. *pleuritis, idis, lateris dolor*.
 Puntura, beccatura. *punctio, punctus, us*.
 Puntura picciola. *punctuncula*.
 Puntecchiare, urtare. *fodico, as, pungo, is, simulando pungero*.
 Puntello, timolo. *juvantus, li*.
 Puntello delle api. *avulus, ei*.
 Punzione, percola del pugno. *pugnus, pugni ictus*.
 Pupilla, parte dell'occhio. *pupili, pupula*.
 Pupillo, e pupilla, minore di quattroici anni, e senza padre. *pupillus, li, pupilla, le*.
 Puramente, sinceramente. *simpliciter, pure, sincere*.
 Pur, e pure, nienteindimo. *tamen*.
 Pure, cioè finalmente. *denum, tandem*.

Pure, solamente. *santummodo*.
 Pur nè anco un tantino di tempo. *ne punctum quidem temporis*.
 Pur una volta. *aliquando, tandem*.
 Purchè. *demmodo, modo*.
 Pur ora. *nuper, dudum, jam iam*. non pure. *nedum, nequidem*.
 Purgamento, purgazione. *purgatio, purga totale, o ben fatta, expurgatio*. Purgetta, *levis purgatio*.
 Purgare, nettare. *purgo, repurgo*. Bene, *expurgo, depurgo, repurgo*. I peccati, *peccata expiare*.
 Purgativo. *purgatorius*.
 Purgatore. *purgator*. Di panni, *fullo, onis*. Bottega del purgatore, *fullonica, e*.
 Purificare. *purifico, defero*. Purificato, *defecatus*.
 Purità, e puritate. *puritas, animi candor, simplicitas, nitor*.
 Puro, mondo, netto, semplice. *purus, merus, sincerus*. Puro, come il vino, *meracus, merus*.
 Purpureo, di porpora, di scarlatto. *purpureus*.
 Pusillanimo, vile d'animo. *pusillanimis*.
 Pusillanimità. *animi abieccio, pusillus animus*.
 Putire, puzzare. *puteo, es, futeo, es*.
 Putredine. *putredo*.
 Putrefare, marcire. *putrefacio, cis*. Putrefarsi, *marcirli, putrefio, marcesco*.
 Putrefazione. *putredo, corruptio*.
 Putrefatto, corrotto, marcito. *putrefactus, putridus, tabidus*.
 Putrido, l'isello, che putrefatto. *putris, e putre*.
 Putta, fanciulla. *putilla, e*.
 Puttana, donna, che per prezzo vende l'onore suo. *meretrix, icis, scortum, ti, lupa, e*. Puttanello, *meretricula*. Puttanefino, *meretricium, is*.
 Puttanefco, *meretricius, a, um*. Puttanefcamente, *meretricie*. Puttanefciare, *scortor, a vis*. Puttanefco, *scortator, oris*.
 Putto, fanciullo, bambino. *puer, cri*. Cofa da putti, *puerilis, e le*.
 Puzza, puzzone. *fator, oris, putor, oris, graveolens, rie*. di denti, e del fiato, *oris fator, oris gravitatis*.
 Puzzare, putire. *puteo, es, futeo, es*. Puzzar d'aglio. *allium obolere*.
 Puzzolente, che puzza. *satidus, putidus, graveolens*.

Q

Qua, o qui, avv. di stato in luogo. *hic*. Qua, o qui, avv. di moto al luogo, *huc*. Di qua, *hinc*. Per qua, *hinc*. Di qua, prep. *eis, circa*. Di qua, e di là, cioè dall'una, e l'altra parte, *utrinque*. Di qua, e di là, cioè innanzi, e indietro, *ultra, citraque*. chi di qua, e chi di là. *alius ex alia parte, alius alio*.
 Quadernaccio. *adversaria, orum*.
 Quaderno. *codex*.
 Quadragesimo, quarantesimo. *quadragesimus*.
 Quadrangolare. *quadrangulatus, quadrangulus*.
 Quadrangolo, figura di quattro cantoni. *quadrangulum, tetragonum*.
 Quadrante, la quarta parte d'una libbra. *quadrans, antis*.
 Quadrare, accordare. *convenio, placeo, coherco, quadro, as*. In senfa attivo. *quadro, in quadrum redigere*.
 Quadrato. *quadratus, a, um*.
 Quadratura. *quadratura*.
 Quadrangolo. *quadrangulatus, quadrangulus*.
 Quadrangolo, mattonc. *laser, eris*.
 Quadrello, cioè treccia, o fasetta. *telum, sagitta*.
 Quadrupartito, diviso in quattro parti. *quadrupartitus*.
 Quadro, pittura in tavola, *tabula picta*. Per lo tagliere, *quadra, e*. Quadro, agett. cioè, che ha quattro cantoni, *quadrangulus, quadrangulatus*.
 Quadrupede, che ha quattro piedi. *quadrupes, edis*.
 Quadruplici. *quadruplex*.
 Quaglia, uccello. *coturnix, icis*.
 Quagliare, tar unire insieme. *coagulo, as, e*.
 Quaglio. *coagulum, i*.
 Qualche volta. *quandoque, aliquando, interdum*.
 Qualche cosa. *aliquid*.
 Qualcuno, qualcheduno. *aliquis, quis, quod, natus, a, um, nonnullus, non nemo, quispiam, quisquam, quidam*.
 Quale, coll'articolo, relat. *qui, que, quod*. Quale, nome di qualità, *qualis, e le*. Quale di due tu vuoi, *uteris, uterlibet*. Quale di più tu vuoi, *quisvis, quilibet*. Qual sorta d'uomini, *quod genus hominum*.
 Qualificato, eccellente, o di gran condizione, *egregius, eximius, precipuus*. Qualificatissimo, *ornatissimus, omnibus rebus ornatus, omni laude cumulatus*.
 Qualità, forma accidentale, *forma, e, qualitas, asis*. Qualità, cioè forte, natura, specie, condizione, *genus, eris, conditio, onis, ratio, onis*. Qualità, cioè virtù, dote, o parte, *laus, dis, ornamentum, i, virtus, utis*. Qualità, o disposizione della persona, *habitus, us, habitudo, onis*. È persona di molte qualità, *beneficus est, gravis, plenus officii, bonus plume vir*. Cum virtutibus, *sum etiam fortuna satis ample ornatus est*.
 Qualmente, come, *ut, qualiter*.

Qualora. *quotiescumque, ubi, cum primum*.
 Qual si voglia. *quisvis, quilibet*.
 Qualunque, chiunque. *quiscumque, quisquis*.
 Qualunque volta che, ogni volta che. *quotiescumque*.
 Quamquam. Fare illo quamquam, far il superiore in che che sia. *gloriaris, magnis, e proficere*.
 Quando, cum, ubi, quanto. Quanto? *quando?* Quando questo, quando quello, *modo hoc, modo illud*. Quando una cosa, quando un'altra, *aliquid alio tempore*. Di quando in quando, *identidem, ex intervallo*. Quando, cioè allora, *sum, tunc*.
 Quante volte, quante. Quante ore sono? *quora hora est?* quante ore di notte? *quora hora noctis?*
 Quanti. *quor*. Quanti uomini sono. *quantum est hominum*.
 Quantità, accidente de' corpi, *quantitas*. Quantità del corpo, *corporatura*. Quantità, o copia, e abbondanza, *vis, copia*. Quantità moltitudine, *numeris, multitudinis*. Quantità di formento, vino, uomini, ec. *vis, numerus frumenti, vini, hominum*.
 Quanto, over quanto grande, *quantus, a, um*. Quanto tu sia, *quantus, quantus es*. Quanto picciolo, *quantulus, a, um*. Quanto grande ti voglia, *quantuscumque, quantuslibet*.
 Quanto, avverb. *quam, quantum*. Quanto presto, *quam cito*. Quante prima, subito, incontuente, *quam primum, quam ocissime*. Quanto 2. demente, *quantopere*. Quanto altri mai, *quam qui maxime*. Quanto lo, *quodscio*. Quanto posto, *quoad possum, quantum prestare possum, quantum in me est*. Quanto più ti può, *ut maxime*. Quanto più ho potuto, *ut maxime potui*. Quanto più brevemente ho potuto, *quam brevissime potui, ut brevissime potui*. Quanto la più possibile, *quoad ejus fieri poterit*. Quanto lo, e posso, *eram, atque etiam*. Quanto mai potrà con le mie forze, *quantum viribus entis potero*. Quanto meno posso, *quam minime possum*. Quanto mi ricordo, *quantum memoris scilicet*. Quanto, in quanto, *quod, quoad*. Quanto a quello, che scrivi, *quod scribis*. In quanto alla pace, *de pace*. Quanto a me, per me, *quod ad me attinet*. Quanto al rimanente, *ceterum, cetero, ceteris, de cetero, de reliquo, quod reliquum est, quod superest*. Quanto si voglia, *quantumcumque, quantumlibet*. Quanto poco, *quantillum*. Quanto poco si voglia, *quantulumcumque*. Quanto è, che, *quampridem, quamprimum*. Quanto tempo, *quandiu*. Quanto ci vuole? *quantum negotii est, quid negotii est?*
 Quanto, riferito a stima, o prezzo, *quanti?* Per quanto hai comprato il libro? *quanti librum emisti?* Quanto giova, importa, rilieva, *quanti est, quantum est*. Quanto tu vuoi, quanto si voglia, *quanticumque, quanti quanti*.
 Quanto, con li comparativi, *quanto, quo*. Quanto alcuno è più dotto, tanto più è cortese, *quo quisque est doctior, eo est humilior, e benignior*. Quanto più, *quo magis, quanto magis*.
 Quantunque, benchè. *etsi, tamen, i, quamquam, quamvis*.
 Quaranta, numero indeclinabile, *quadragesima*. Quaranta volte, *quadragies*. A quaranta a quaranta, *quadrages, e, a*. Quarantotto, *duodequinguentas, quadraginta octo, octo e quadragesima*. Quarantove, *novem e quadragesima, undequinguentas*. Quarantotto volte, *duodequingies*. Quarantuna volta, *quadragies ac semel*. Quarantave volte, *undequingies*. Quaranta mila, *quadraginta milia*. Quaranta mila volte, *quadragies milies*. Quaranta milioni, *quadringentes centena milia*.
 Quarantina. *quadragesima*.
 Quarantina. *Quadragesima, e*.
 Quarta, e quarto, misura. *quadrans, antis*. Quarta parte di dodici. *quadrans, tis*. la quarta volta. *quartum, e quarto*.
 Quartana, febbre. *quartana*.
 Quartiere, la quarta parte. *quadrans, tis*.
 Quartieri, dove stanziano le milizie. *stationes, stativa*.
 Quarto, numero. *quartus, a, um*.
 Quarto, la quarta parte. *quartans*.
 Quartodecimo. *quatuordecimus*.
 Quasi. *ferme, quasi, propinquum, fere, pene*.
 Quasi. *hic*. Per moto. *huc*.
 Quattamente. *occulte, etiam, latentor*.
 Quattro. *latens, occultus*.
 Quattordicesimo. *quatuordecimus*.
 Quattro. *dici, numero*. *quatuordecim, quaterni deni, bis septem, bis septeni*. Quattordici volte, *quatordecies*. A quattordici, a quattordici. *quaterdeni, e, a*.
 Quattrino, moneta. *quadrans, obolus*. Quattrinuccio, *obolus*. Sino ad un quattrino, *ad nummum*.
 Quattro, num. indeclin. *quatuor*. A quattro a quattro, *quaterni, e, a*. Quattro giorni, *quatuoriduum, i*. Quattro giorni sono, *quatuoriduum*. Quattro giorni prima, *quatuoriduo ante*. Quattro giorni dopo, *quatuoriduo post*. Spazio di quattro anni, *quatuorennium, is*. Di quattro anni, *quadrimum, a, um*. Età di quattro anni, *quadrimum, is*. Quattro anni prima, *quatuoriduo ante*. Quattro anni dopo, *quatuoriduo post*. Quattro oncie, *triens, entis*. In quattro medi, *quatuoriduum*.

Quattrocento, numero, *quadringenti, 4, a. A* quattrocento, a quattrocento. *quadringenteni, 4, a.* Quattrocento volte. *quadringentes, quater centies.* Quattrocentesimo. *quadringentesimus.* La quattrocentesima volta. *quadringentesimum.* Nel quattrocentesimo luogo. *quadringentesimo.*

Quatt' o mille. *quatuor millia.*
Quegli, quello, e quella, colui, e colei. *ille, illa, illud, is, ea, id.* Que', quei, quegli, in plur. *illi.* Quell' infesso, quel medesimo. *idem, idem illa.* Quell' altro. *ille alter.*

Quercia, albero. *quercus, us, robur, oris.* Quercuolo, quercia giovane. *quercus novella, recens, tenera, tenella.* Di quercia. *quercus, quercicus, quernus, quernus.* Querceto, luogo piantato di quercie. *quercetum, i.*

Querela, lamento. *querela, querimonia, questus, conquestus, conquestio, expostulatio.* Querela, che si dà in giudizio. *postulatio, postulatium.* Querelare, accular in giudizio. *populo, as.* Di lesa maestà. *de majestate aliquem postulare.*

Querelarsi, lamentarsi. *queror, conqueror, expostulo, querimoniam de aliquo habere.*

Querimonia. V. Querela.
Querulo, lamentevole. *queribantus, querulus.*

Questio, domanda. *questio, interrogatio, petitio.*

Questa. *haec, ista.* Questa mattina. *hodie mane.* Questa sera. *hodie vespere.* Questa volta, per questa volta. *nunc tantum.* A quest' ora. *nunc, modo.*

Queste, num. plur. *hae, haeum.*

Questi, coloro. *hi, horum.* Questi, sing. *hic, huius.*

Questionare, questioneggiare, far questione, cioè contendere. *certo, decerto, contendere, altercor, disputo, litigo.* Ostinatamente. *contare pugnatiter.* Di parole. *altercari verbis.* Con calci, pugni, morfi, bastoni, arme. *certare calcibus, pugnis, moribus, fistibus, armis.*

Questione, e questione, cioè disputa, o lite. *questio, lis, litis, disputatio, contentatio.* Questione, dubbio, lite, o proposta, intorno alla quale si dee disputare. *questio, controversia.*

Di cose. *questio, vel controversia rei.* Di nome. *nomini controversia, questio de nomine.*

Questione, rissa. *rixar, e.* Far questione. *rixor, aris.* Questioncella. *questiuncula.*

Questo, cioè questa cosa. *hoc, id.* Per questo. *ea re, ob eam rem, ideo, propterea, idcirco.* A questo modo? *ita ne?*

Quetare. V. Quietare.

Qui. V. Qua. Qui sta il tutto. *caput hoc est.* Qui sta il fatto. *hic res agitur, ubi hoc res veritur, haec est rei summa.* Qui sta la difficoltà. *haec est rei difficultas.* Qui sta l'importanza. *summa rei haec est.*

Quietamente, pacificamente. *quiete, sedate.*

Quiete, riposo. *quies, quietis.*

Quietare, chetare, pacificare. *lenio, sedo, placio, paco, pacatum, vel quietum reddere, vel facere, quietem alicui facere, efficere, pacem conciliare.* Il rumore. *sumultum sedare.* La gente. *silentium indicere, facere, murmur comprimere.* Far quietar uno. *alicui silentium imponere.* Far segno, che si quieti la gente. *silentium significare.* Ordinare, e dire, che si quietino. *silentium fieri subere.*

Quietarsi, darsi pace, o quiete. *quiesco, acquiesco, conquiesco, requiesco.* Per riposarsi. *otio frui.* Per contentarsi. *permisso, inno, quiesco.*

Quieto, cheto, pacifico. *quietus, mitis, tacitus.*

Quinci, di qui. *hinc.* Quinci a poco. *brevi, propediem.* Quinci avviene. *hinc fit.* Quinci, e quindi. *hinc, illinc.* Quinci dentro. *hinc intro.*

Quinci a tre anni. *ab hinc triennio, o triennium.* Così a giorni, e mesi. *Quinci a quindici anni. ab hinc annis quindecim.* Quinci da man dritta. *hinc a dextera.* Quinci da vicino. *hinc ex proximo.* Quinci andarlene. *hinc abire.*

Quinci, per questo luogo. *haec.* Per laonde. *propterea.*

Quindici, numero indeclinab. *quindecim.* Quindici volte. *quindecies.* A quindici a quindici. *quindeni, vel quindeni.* Quindici anni. *tria lustra.*

Quindi, di là, o da quel luogo. *inde, illinc.*

Quindicimo. *decimusquintus.*

Quinquennio, spazio di cinque anni. *quinquennium.*

Quintadecima, crecenza della Luna. *pleniunium, nis.*

la quinta volta. *quintum.* Fu futo Confole la quinta volta. *Consul quintum suffus est.* quando significa ordine, si dice. *quinto, &c.*

Quintana, segno ove vanno a ferire i giostratori. *mens.*

Quintavolo. *trixvulus.*

Quinterno. *scapus.*

Quintessenza. *perfecta vis rei.*

Quinto, numero. *quintus, a, um.*

Quitanza, o chetanza, scrittura, che fa il creditore al debitore, che lo paga, per sua soddisfazione. *cautio, onis.* Con pagamento di denari. *epocha, e.* non con pagamento di denari, ma in altra guisa. *acceptilatio.*

Quivi, in quel luogo. *ibi, illic.*

Quocere. V. Cuocere.

Quotidiano. *quotidianus.*

R

Abbaruffare, metter in confusione. *perurbare, turbare.*

Rabbia, intermit del cane, quando diventa rabbioso. *rabies, et.*

Rabbia, cioè collera grande. *furor, oris, animi acerbitas, rabies, et.*

Rabbiare, arrabbiare. *rabio, is.*

Rabbiarsi. *furcenter irasri, rabiose furete.*

Rabbiosamente. *rabide.*

Rabbioso, pieno di rabbia. *rabiosus, rabidus.*

Rabbioso, o grandemente adirato. *rabiosus, furens, iracundia furvens, furens iratus.* Rabbioletto. *rabiosulus.*

Rabbracciar, abbracciar di nuovo. *iterum, rursus amplector.*

Rabuffare, tar rabuffi, cioè riprendere bravando. *oburgo.* B. ulcemente. *asperuus aliquem monere.* Dolcemente. *mollis, ut ajunt, brachio oburgare.* Rabuffato. *oburgatus.*

Rabuffo, rabuffamento, canata. *objurgatio, admonitio dura, vel acris.*

Rabefco, Arabefco. *opus Arabicum.*

Raccapitolare. *repeto, summatim repeto.*

Raccapricciare, cagionar orrore, o spavento. *horrore incutere alicui, horrore aliquem perfundere.* Raccapricciare, neutralm, o raccapricciarsi. *horreo, horresco.* Raccapricciar tutto, o affai. *corhorresco, exhorresco, inhorresco, perhorresco.*

Raccapriccio. *horror, oris.*

Raccattare. *recupero.*

Raccendere, accender di nuovo. *denuo, vel iterum accendo.*

Racchetare, acquetare. *placo, as, sedo, as.*

Racchetta, strumento a modo di rete, per giuocare alla palla. *reticulum, i.*

Racchiudere, intercludo, is.

Raccogliere, radunare. *colligo, recolligo, compono.* Raccolto, adunato. *lectus, collectus.*

Raccolta, il raccogliere. *collectio, onis.*

Raccolta, il tempo di raccogliere i frutti della terra. *messis, is.* Di tormento. *frumentatio.* Dell' uva. *vindemia.* Dell' olive. *divitis.* De' frutti. *collectio fructuum.* Raccolta cattiva. *annone ste vilis, annona stovilis.* Scarfa. *annona gracilis.*

Raccolta, ritirata. *receptus, ur.* Segno della raccolta. *signum receptus.* Sonar la raccolta. *receptus canere, receptus signum dare.*

Racco mandare. *commendo, as.* Raccomandar alcuno a bocca. *p. efens aliquem commendo, coram commendo.* Di buon' inchiostro, grandemente, e caldamente. *diligenter commendare, valde, intus.* Freddamente, cioè poco, e leggermente. *suspensa manu commendare.* Raccomandarli ad alcuno. *conferre se in fidem alicujus.*

Raccomandazione. *commendatio, onis.*

Raccomandato. *commendatus, a, um.* Aver per raccomandato. *commendatum habere.*

Racconciare, acconciare. *resarcio, interpolo.*

Racconciatore, e racconciatrice. *interpolator, interpolatrix.*

Racconfolare, consolare. *solor, consolor, alloquio confirmo.*

Raccontare, ridire. *commemoro, narro, venarro.* Che non si può raccontare, *inennarrabilis, & le.*

Raccontare, e accortare, abbreviare. *imminuere, brevare.*

Racemo, grappolo d' uva. *racemus.*

Racono, animale alquanto più grande della lucerta. *lacertus, i.*

Racquifare, acquifir di nuovo, ricuperar il perduto. *reparo, recipio, recuperio.* Le forze. *vires recolligere, recuperare, convalescere a morbo.* La vista. *lumen recipere.* Il tempo perfo. *tempus amissum redimere.* L'amicizia. *recolligere beneficentiam, reconciliare gratiam.* Cosa, che si può racquifare. *reparabilis, & le.* Cosa, che non si può racquifare. *irreparabilis, & le.*

Racquifto, e acquifto. *adeptio, recuperatio.*

Raddirizzare. *dirigo.*

Raddolcire, indolcire. *lenio, delinio.*

Raddoppiare, adoppiare. *geminio, duplico, as, conduplico.* Raddoppiare l'allegrezza. *duplicare gaudium.* Raddoppiare affanni. *duplicare sollicitudinem.*

Raddoppiamento. *duplicatio, conduplicatio.*

Rade volte, di raro. *raro, rare.*

Radere. *rado, dis, erado, abrado.* Bene. *erado.* Intorno. *circumrado.* In mezzo. *interrado.* Spello. *rasio.* Raderli, passli. *rador, eris.*

Radicare, o radicarli, far le radici. *radicefco, radior, coaleo, comprehendendo, radices agere.* All' ingiù. *radices deorsum agere.* Radicato. *radicatus.* Elere, o stare bene radicato. *asis nisi radibus.*

Radice, radica. *radix, icis.* Picciola. *radicula.* Con le barbuicce. *radix fibrata.* Che ha le barbe come capelli. *radix capillata.* Radice, per rafano. *raphanus, i.* Chi ha molte radici. *radicosus, a, um.*

Radichio, cicoria. *escoborium, ii.*

Radimadia, rasparuola da far il pane. *radula, le.*

Rad.tora, legno da radere la misura del grano.

bofiorum, ii, radius, is.

Raditura rassatura. *scobis, scobis.*

Rado, di rado. *raro.*

Radunanza, adunanza. *conventus, concilium.*

Radunare, e ammalfare. *contraho, coacervo, cogo.* Il Senato. *cogere Senatam.* L' clerico. *contrahere copias.* il popoio. *habere comisia.* Danari. *cogere, coacervare, cogere pecuniam, cumulare opes.* Radunar in un luogo. *contrahere in unum locum.*

Raffardellare. *suffarcino, confarcino.* Raffardellato. *suffarcinatus, confarcinatus.*

Raffermare, confermare. *affirmo, confirmo.*

Raffigurare. *agnosco, is.*

Raffilare, levare, tagliare. *circuncido, extrema alicujus rei rescare.*

Raffinare. *purifico, perficio.*

Raffio, rampino, grassio. *barpago, onis.*

Raffreddare, e affreddare. *perfrigo, refrigero.*

Raffreddarsi. *frigo, frigeo, scis.* E per metafora, vale far niente, e diceli. *frigere.*

Raffrenare, ritenere. *refreno, cohideo, comprimo, compesco, coerco.*

Raffrontare, e affrontare. *invadere.* Per riscontrare. *offendere.*

Raffrontarli, affomigliarli. *convenio, is.*

Ragazzi de' soldati. *calones, lixae.*

Ragazzo, garzone. *fanulus, li.* Di meretrici. *agurialis, li.*

Raggelare, e gelare. *gelo, as.*

Raggiare, come fanno gli asini. *rudo, dis.*

Raggia, sorta di pesce. *squatina.*

Raggio. *radius, is.* Mandar fuori i raggi. *radio, dis.* Pieno di raggi. *radiofus, a, um.*

Raggi di fuoco. *ignes missilis.* Raggio della ruota. *radius, dis.*

Raggiugnere, cioè arrivare alcuno. *assequor.*

Raggiugliare alcuno di qualche cosa, cioè avvisarlo. *facere aliquem certiorare, commonescere.* Per uguagliare. *aequare.*

Raggiuglio. *nuncium, nuncius.*

Ragia, umor viscoso, ch' esce dal pino. *resina.*

Ragionamento, sermo, colloquium. Venir a ragionamento. *in congressum, vel colloquium venire.* Indur a ragionamento. *sermonem inferre.*

Ragionare, discorrere parlando. *loquor, alloquor, colloquor, sermocinor, ratiocinor.* Ragionar con alcuno. *sermonem cum alio quod habere, vel conferre.* Ragionar da piacere. *fabular, avis.*

Ragioncella. *rationicula, levis causa.*

Ragione, potenza dell' anima, e prudenza. *ratio, onis, prudentia, e.* uso di ragione. *rationis usus.* Aver uso di ragione. *fapio, is, animo uti, ratione uti.* Chi ha uso di ragione. *ratione utens.*

Ragione, causa, argomento. *ratio, causa, argumentum.* Aver ragione. *aquam causam habere.* Hai ragione di rallegrarti. *est, quod gaudeas.* Non v'è ragione, per la quale. *non est causa, cur, non est, cur.* Dir la sua ragione. *causam dicere.* Dir la sua ragione in prigione. *dicere causam in vinculis, vel ex vinculis.*

Ragione, o il dovere. *ius, juris.* Con ragione. *merito, iure, iuste, non sine causa.* Senza ragione. *temere.* Adirarli con ragione. *iure irasri.*

Ragione, giustizia, magistrato. *ius, juris.* Chiamare in ragione. *in jus vocare.* Tener ragione. *ius dicere.*

Ragionevole. *rationalis, compos, vel particeps rationis, mentis capax.* Ragionevole, o giusto, equo, retto, *rationi congruens, conscientis, consentaneus, &c.*

Ragionevolmente. *iure, recte, non injuria, merito.*

Ragioniere, chi rivede i conti. *a rationibus, calculator, ratiocinator.*

Ragna, rete da pigliar uccelli. *castis, plaga, rete, is.*

Ragno, animale. *araneus, i, aranea, e.*

Ragno picciolo. *araneola.* Tela di ragno, *aranea, e.*

Ragno, pesce. *dracunculus, araneus.*

Ragosta, gambaro grosso di mare. *locusta, e.*

Ragunare, radunare. *colligo, cogo.*

Rai. *radii.*

Rallegrare, e allegrare uno. *hilario, exbilario, letifico, afficere gaudio, letitia.*

Rallegrarli. *bilaresco, hilaror, letor, gaudeo.*

Rallegrarli molto. *pergaudeo.* Infinitamente. *immortaliter gaudere.* In se stesso, senza mostrarlo. *in sinu gaudere.* Con altri. *gratular, aris.* Rallegrarli del bene, e attristarli del male. *letari bonis rebus, & dolere contrariis.* Dell' altrui consolazione. *aliterius gaudere gaudio.* Dell' altrui male. *alterius gaudere dolore.* Vanamente, o senza causa. *duci falso gaudio, frui usura falsi gaudii.*

Rallentamento. *relaxatio, laxitas, remissio.*

Rallentare, render lento. *laxo, as, relaxo, remitto, is.* La briglia. *habenae remittere.*

Rallentare, o (in)nuire. *miruo, diminuo, remitto.*

Rallentare la fatica. *remittere laborem.*

Rama, ramo. *ramus.*

Rama, pesce. *cyprinus, ni.*

Ramaiuolo, strumento da cavare il brodo dal pignatto. *cochlear, avis, ligula, e, radicula, e.*

Ramarro. *stellio, nis, lacertus viridis.*

Ramatella, ramicello. *ramulus.*

Rame, metallo. *as, eris, cuprum.*

Ramicetto, ramicello. *ramulus.*

Ramingo. *vagus, profugus*.
 Rammaricamento, dolore, doglienza. *angor, dolor, cruciatus, questus, conquestus, conquestio, expositio*.
 Rammaricarsi, dolersi. *angor, conficior curis, queror*.
 Rammarichevole. *dolens, maestus, querulus*.
 Rammarico. V. Rammaricamento.
 Rammembranza. *recordatio, memoria*.
 Rammembrare. *recordor, meminisci*.
 Rammemorare. *commemoro, memoro, as*.
 Rammemorarsi, ricordarsi. *rememoro, recordor*.
 Rammemorazione, o ricordanza delle cose passate. *recordatio, commemoratio*.
 Rammemorare, ridurre a memoria. *commemoro*.
 Rammemorarsi. *meminisse*.
 Rammemoratore. *commemorator*.
 Ramo d'albero. *ramus, i, brachium, ii*. Ramo di palma. *spadix, icis*. Ramo delle viti. *duvamentum, duramen*. Ramo inutile tagliato. *ramulo, lis*. Ramo, che diventa albero. *ramus arborescens*. Ramo da piantare. *salem, e*. Ramo da incalzare. *calamus, i, suctulus, i*.
 Ramolo. *ramulus, a, um*.
 Ramolaccio, radice nota. *armoracia, e*.
 Rampante. *repens, adrepens*.
 Rampare, rampagare. *reps, adreps*.
 Rampiccone. *harpago, onis*.
 Rampinato, pieno di rampini. *uncus, aduncus, uncinatus*.
 Rampino, uncino. *uncus, ci*.
 Rampogna. *oburgatio, castigatio, reprehensio*.
 Rampognare. *oburgare, castigare, reprehendere*.
 Rampollo, piccola vena d'acqua sorgente dalla terra. *scatebra*. Per quel ramicello, che mettono gli alberi. *gemen, furculus, soboles*.
 Rana, animale. *rana, e*. Far la voce della rana. *coaxo, as*.
 Rancidetto. *subrancidus, a, um*.
 Rancido. *rancidus, fracidus*. Alquanto rancido. *rancidulus*.
 Rancio, color giallo. *croceus, a, um*.
 Rancore, odio interno, e celato. *odium intestinum, intinum, penitus infitum*.
 Randa, strumento. *hosiolum, ii*.
 Randello, baston corto, e curvo. *baculus, uctis*.
 Ranganella, strumento per la Settimana Santa. *cepitaculum lignum*.
 Rannata. *laxivium*.
 Rannicchiare. *sepe contrahere*.
 Ranno. *laxivium, laxivium*.
 Ranocchia. *rana*.
 Ranocchia cantarella. *calamita, e*.
 Rapa, frutto della terra, noto. *rapum, i*.
 Rapace, dato alle rapine. *rapax, acis*.
 Rapacità. *rapacitas, acis*.
 Rapidamente, velocemente. *rapide*.
 Rapido, spedito, veloce. *celer, rapidus*.
 Rapiimento. *raptio, onis, ereptio, raptus*.
 Rapina. *raptus, rapina, raptum, raptio*.
 Rapire, tor per forza. *rapiro, is*.
 Rapito. *raptus, ereptus*.
 Rapitore. *raptor, ereptor*.
 Rappa del viso, grinza. *ruga, e*.
 Rappacificare, uno con un altro. *alicui gratiam reconciliare, componere gratiam inter aliquos*.
 Rappacificarsi. *in gratiam redire cum aliquo*.
 Rappacificato. *reconciliatus, a, um*.
 Rappazzare, raconciare. *farcio, is, refarcio*.
 Rappazzatore di panni. *farcinator, onis*.
 Rappigliare. *cogere, coagulare*.
 Rapportare. *affero, ers, defero, refero*.
 Rapportatore. *deiator*.
 Rapporto. *delectio, relatio*.
 Rappresentare, mostrare. *exhibeo, es*. Rappresentare i suoi conti. *exhibere rationes*.
 Rappresentare, rassomigliare. *represento, as*. Rappresentare la persona d'alcuno. *alicuius personam gerere*. Rappresentar in comedia. *ago, is*.
 Rappresentatori. *actores, um*.
 Rappresentazione. *memoria, representatio*.
 Rappressare. *iterum accedere*.
 Rarefare. *rarefacere*.
 Raro, di raro, di rado. *raro, vare*.
 Raro, aggett. *rarus, a, um*. Divenir raro. *rarefco, fcis*.
 Rarità. *raritas, acis*.
 Rasare, ovvero radere. *raso, as, rado, is*.
 Raschiamento, sputare con difficoltà. *sercatus, us*.
 Raschiare. *rado, is*.
 Raschiatura, limatura. *scobs, bis*.
 Raschiuzare. *scro, as*.
 Raso, o raga, grasso, e umore dell'albero. *alburnum, resina*.
 Rasente, aver. *prope*.
 Rasò, drappo di seta. *sericum rasum, vel rasile*.
 Rasò, aggett. *rasus, a, um*. mezzo rasò. *semi-rasus*.
 Rasòio. *novacula, e*.
 Rasorato, lo stesso che rasente. *prope, proxime*.
 Raspa, o lima. *scobina, e*.
 Raspare, grattare. *scalpo, is*.
 Raspiuola, rasuola. *radula, e*.
 Raspatò, vino. *vinum acinaceum, et vinum vellicans*.
 Rasatura. *scobs, obis*.
 Rascegnà. *lustratio exercitus, recensio*.
 Rascegnare, per consegnare, restituire. *reddo, restituo*. Per far la rassegna di soldati. *recensere exercitum*.

Rascegnare, parere. *videtur, represento*.
 Rascegnare, schiarire. *sereno, clarifico*.
 Rascegnare. *compono, is, concinno, as*.
 Rascegnare, assicurare. *securum reddere, facere*.
 Rascegnarsi. *suum esse, secure versari*.
 Rascegnare. *solidum, vel firmum reddo*.
 Rascegnare. *simile esse*.
 Rascegnare. *imminuo, senuo, as*.
 Rascegnare, che si tengono avanti la porta. *stran-jenna, cataracta*.
 Rascegnare, sromento villesco. *rastrum, stri*. nel plur. si dice. *rastra, e rastri*.
 Rata. *rata, pars, portio*.
 Ratificare, confermare. *ratum habere*. Ratificare la dote. *firmare dotem*.
 Rattamente. *celeriter*.
 Rattemperare. *tempero, moderor*. Rattemperarsi. *sibi temperare, abstinere*.
 Rattenero. *cohibeo, compefco*.
 Rattezza, falita. *ascensus, us*. Per velocità. *celeritas*.
 Ratto, il luogo alto. *arduus, altus*. Per velocità. *velox, celer*.
 Ratto, preffo. *raptim*.
 Ratto ratto, e preffo preffo. *ocysfime*.
 Rattoppare, tappezzare. *refarcio*.
 Rattore, rapitore. *raptor*.
 Rattrapparsi. *membris capti*.
 Rattrappato. *membris captus*.
 Rattratto, Rattrappato. V.
 Rattristare. *tristitia afficere*.
 Rattura, rapimento. *raptus, raptio*.
 Ravano, e ravanello. *rabanus, ni*.
 Ravarino, gardenio. *acredula, e*.
 Raucicare, e irrochire. *rauceo, raucesco*.
 Raucità della voce. *raucitas, acis*.
 Raucò, e rocò. *raucus, a, um*.
 Raunare, ragunare. *colligo, cogo*.
 Ravvedersi, accorgersi. *sentio, animadverto*.
 Ravvedersi. *redire ad bonam frugem, vel sanitatem, ad bonam frugem se recipere, respicere*.
 Ravviarsi, cioè metterli in via. *ingredi in viam*.
 Ravvicinare, e avvicinare. *propinquo, as*.
 Ravviare, sentio. Per raffigurare. *agnosco*.
 Ravvivare, dar vita. *ad vitam revoco, resuscito*.
 Ravvivare, cioè riprendere vita. *revivisco*.
 Ravvolgimento. *involutio, involucreum*.
 Ravvolgere, circondare. *involvero, vis, revolvò, circumvolvò*.
 Ravvolgio, involuppo. *involucreum, eri*.
 Ravvolto, attornito. *involutus, a, um*.
 Razza, pesce. *sguatina, e*.
 Razza, stirpe. *genus, species*.
 Razzi, arazzi, tappezzerie. *aulæ, arum*.
 Razzi, raggi. *radii, orum*.
 Re, Principe, Signore. *Rex, Regis*.
 Re degli uccelli. *trochilus, regaliolus, vel regaliolus*.
 Reale, pertinente, a Re. *regius, regalis, regifcus, basilicus*.
 Real pompa. *regifcus luxus*.
 Realmente, da Re. *regie*. Per in Realtà. *revera*. Realissimamente. *verissime*.
 Reame, regno. *regnum, gni*.
 Reallumere, ripigliare. *resumo, iterum suscipio*.
 Reatino, uccello noto. *regaviolus*.
 Rebecchina, strumento da sonare. *pandura, va, crotalum*.
 Rebellarsi. *desficere*.
 Rebellione. *desfctio, onis, rebellio, onis*.
 Rebello. *rebellis*.
 Recare, portare, dare. *affero, reddo*. Recare in luogo di pigliare, come recarlo in braccio. *capio, is, accipio, is*.
 Recarsi in se stesso. *intendere animum suum, secum consultare, inre consilium cum animo suo, cogitare, attendere, examinare, perpendere*.
 Recattare, regattare. *propola*.
 Recente, fresco, di nuovo. *recens, novus*.
 Recentemente. *recens, recenser*.
 Recedere, vomitare. *vomere*.
 Recettacolo. *receptaculum, li*.
 Recetto, ricetta. *receptaculum*.
 Recidere, tagliare. *recido, is*.
 Recidivo. *recidivus*.
 Recinto, circuito di muro. *ambitus, us*.
 Recipe, ricetta. *ratio medicina faciendæ*.
 Reciproco, cosa, che ritorna d'onde parte. *reciprocus, a, um*. Per corrispondente. *reciprocus, mutuus*.
 Recita. *recitatio, actio*.
 Recitare, dire a mente, e leggere in alta voce. *recito, as, pronuntiare memoriter, reddere memoriter, narrare memoriter*. A parola, per parola. *reddere totidem verbis, iisdem verbis reddere*. Recitare le lezioni a mente. *pralectionem memoriter reddere, vel pronuntiare*. Recitar, o far un'orazione. *augurare, habere orationem*.
 Recitar la commedia. *agere comædiam*. Recitatore di commedie. *actor, oris, histrion, onis*.
 Recitatore. *recitator, actor*.
 Reclamare, contraddire. *reclamo, as*. Per far lamento. *expostulare, conqueri*.
 Recluta. *supplementum*.
 Reclutare. *supplementum scribere, supplere*.
 Recociare, ricoprire. *desficere*.
 Recreare, ricreare. *recreo*.
 Recuperare, ricuperare. *recipere, recuperare*.

Recutare, ricutare. *recuso, renuo*.
 Redarguire, riprendere. *reprehendo, redarguo*.
 Redenzione. *redemptio, onis*.
 Redentore. *redemptor*.
 Redimere, riscattare. *redimo*.
 Redine della briglia del cavallo. *habena, e, habena, arum*.
 Redintegrazione. *reparatio, in integrum restitutio*.
 Redificare, edificar di nuovo. *redifico, as*.
 Refe, il filo da cucire. *filum, li*.
 Referire, riferire. *refero, narro*.
 Referendario, spia. *explorator, delator*.
 Refettorio. *triclinium, canaculum, canasio*.
 Refezione. *refectio*.
 Refutare, rifiutare. *responso*.
 Refiziare. *reficio, recreo*.
 Reflusso. *reflusus cursus*.
 Refrigerarsi, rinfrescarsi. *refrigeror, aris*.
 Refrigerio, conforto. *solatium, iiii, refrigeratio, recreatio*.
 Refrigeratorio. *refrigeratorius, a, um*.
 Refugio, e rifugio. *refugium, profugium, asylum*.
 Regalare, presentare. *largiri, munerari*.
 Regale, da Re. *regius, regalis*.
 Regalmente. *regie*.
 Regalo. *munus, donum*.
 Regattiere, rivenditor di robe vecchie. *prope-la, e*.
 Reggere, governare. *guberno, rogo, moderor*.
 Regget la carretta, o cocchio. *aurigor, aris*.
 Reggere la spesa, cioè sopportare. *tolerare sumptus*.
 Reggerli a modo d'altri. *ad aliorum arbitrium, o voluntatem vivere, alieno more vivere, alterius consilii obsequi*.
 Reggersi, star in piedi. *stare*. non reggersi diritto in piedi. *titubo, bas*.
 Reggia, abitazione del Re. *regia, aula*.
 Reggimento, governo. *regimen, gubernatio*.
 Reggitore, e rettore. *rector, moderator, gubernator, prefectus*.
 Reggitrice. *gubernatrix, moderatrix, rectrix*.
 Regina, e Reina. *Regina, e*.
 Regione. *regio, onis*.
 Registrare. *describo, in acta refero*.
 Registro. *registrum, acta*.
 Regnante. *regnator, oris*.
 Regnare, goveinare, e amministrare il regno. *regno, as*.
 Regno, e reame. *regnum, gni*.
 Regola, norma, ordine di ben'opere. *regula, lex*. Saper bene le fue regole. *discipline sue leges percellere*. Senza regola. *abnormis, exlex*.
 Regolare, dar regola, ordinare. *dirigo, is, rego, moderor*. Regolato. *moderatus, temperatus*. Regolato nel parlare. *moderatus in sermone*.
 Regolarmente, secondo la regola. *ex lege, aut regula, ad regulam*.
 Regolarmente. *modice, moderate*.
 Regolatore. *director, moderator*.
 Regolizia, erba. *glycyrrhiza*.
 Regolo, picciol Re. *regulus*. Per istrumento da tirar linee. *regula*.
 Regresso, facoltà di ricuperare. *regressus*.
 Reina. *Regina*.
 Reintegrare. *redintegro, in integrum restituo*.
 Reità, colpa. *culpa*.
 Reiterazione. *iteratio, reiteratio*.
 Reiterare, replicare. *itero, as, septo, is*.
 Reillo, o Redegli uccelli. *trochilus, rex avium*.
 Relassare, allargare, rimettere. *relaxo, as*.
 Relassare qualche cosa ad alcuno. *remittere aliquid alicui*.
 Relassato. *laxatus, relaxatus*.
 Relassazione, rilassamento, cioè allargamento trascorrimto. *relaxatio*. Di fatica. *laxamentum, i, remissio laboris*.
 Relativamente. *ratione habita*.
 Relativo. *relativus*.
 Relazione, rapportamento. *relatio, onis, relatus, us*.
 Religione. *religio, onis, cultus divinus*. Religione di Monaci, o Frati. *Ordo Religiosus*. Che osserva la sua Regola. *Religiosus Ordo, disciplina sua, legumque conservator*. Religione approvata. *Religiosus Ordo rite comprobatus*.
 Religiosamente. *religiose*.
 Religioso. *religiosus, a, um*. Farli religioso. *Deo sese religiosam in servitutem dicare, totum se Deo consecrare*.
 Reliquie, avanzo di qualche cosa. *reliquie, arum*. De' Santi. *Sæva Reliquia, Divorum, vel Sanctorum reliquia*.
 Reliquario. *Sacrarium, reliquiarum sacrarum repositoryum, capsula, capsula*.
 Rema, catarò. *pirata*.
 Remare, vogare. *remigo, as, navigium remò, aut remis agere, subigere, impellere, propellere*.
 Rematore, remigante. *remex, igis*.
 Remigazione. *remigatio, remigium*.
 Rematiccare, mallicar di nuovo. *remando, dis, rumino*.
 Remafugie, cioè la avanzatura. *reliquia, arum*.
 Remafugie del pasto. *reliquia canæ*.
 Remedio. *medicina, e, remedium, ii*.
 Reminiscenza, ricordanza. *reminscencia, recordatio*.
 Remissione, perdono. *venia, remissio*.
 Remisurare. *remetior, iris*.

Remo, strumento navale. *remus, mi.*
 Remora, pesce. *remora, e, echenis, idis.*
 Remoto, lontano. *remotus, disjunctus.*
 Remunerare, ricompensare. *remuneror, gratiam refero.*
 Remunerazione. *remuneratio, merces, premium, vicissitudo officiorum.*
 Remunerato. *premio affectus.*
 Remurchiare, tirare una nave legata all'altra. *remulco trahere.*
 Rena, e arena. *arena, sabulum.*
 Renaglie, parabole. *ambages, gum.*
 Rendere, restituire. *restituo, reddo, is.*
 Rendere il cambio, ben per bene. *referre gratiam, vel referre parem gratiam.*
 Rendere pane per focaccia, render il contraccambio. *par pari referre.*
 Rendere ben per male. *beneficium, pro maleficio referre.*
 Rendere il guiderdone. *remunerari aliquem.*
 Rendere grazie, ringraziare. *agere gratias.*
 Rendre conto, o ragione di qualche cosa. *alicujus rei rationem reddere, causam reddere.*
 Rendere buon'odore. *redoleo, suaviter olere.*
 Rendere onore, onorare. *honoro, as.*
 Rendere lo spirito. *animam efflare.*
 Rendere, fruttare. *reddo, is.*
 Rendre cento per uno. *centenus cum centesima frugis reddere.*
 Rendere frutto. *ferre fructum, ferre fruges, prebere fructum.*
 Rendere testimonio. *testimonium dare, & testimonium imperitari.*
 Rendereff. *deditionem facere, dare manus, se dedere.*
 Rendevole. *sequalis, lentus, flexilis.*
 Rendimento. *redditio, restitutio.*
 Rendimento di grazie. *gratiarum actio.*
 Rendita, entrata. *census, us, proventus.*
 Renditore. *restitutor.*
 Renella, male. *calculus.* Chi ne patisce. *calculosus.*
 Renga, il luogo, dove si fa renga. *concio, rostra, pulpitum.*
 Rengatore, colui, che renga. *concionator, actor.*
 Rengare, montare in renga. *ascendere in rostra ad concionandum.*
 Reni, parti della schiena. *ren, renis.* aver male di reni. *laborare ex renibus.*
 Renitente. *consumax, repugnans.*
 Renitenza. *repugnancia, contumacia.*
 Renoso, di rena. *arenosus.*
 Rensa, tela sottile. *byssus, si.*
 Renunziare, rifiutare. *recuso, repudio.* Renunziar una provincia. *recusare provinciam.* Renunziare l'ufficio. *abdicare se magistratu.*
 Reo, fasant. *reus, fons.*
 Reo di furto. *furti reus, vel de furto.*
 Reo per un'altro. *per alio reus suppositus.*
 Reo, aggett. tristo, e colpevole. *improbus, nocens, nequam.*
 Reobarbaro. *rhobarbarum.*
 Repentaglio, rischio. *periculum, discrimen.*
 Repentinamente, subitamente. *repente, repentinus, subito.*
 Repentino, subito. *repentinus, a um.*
 Repertorio. *index, catalogus, repertorium.*
 Repettinato. *repexus, a, um.*
 Repetitore, sottomaestro. *hypodidascalus.*
 Replicare, ripetere. *itero, as, repetere, is.* Replicare da capo. *rem a capite accedere.* Per non replicar da capo. *ne longe abeam.*
 Replicazione. *repositio, iteratio.*
 Reprimere, raffrenare. *cohibeo, es, reprimo, is.*
 Reprimere il tuore del popolo. *populi impetum reprime.*
 Reprò. *nequam, improbus.*
 Repubblica. *Reipublica.*
 Repugnanza, chi repugna. *adversus, adversarius, repugnans.*
 Repugnare, e ripugnare. *repugno, obsto, adversor.*
 Repugnanza, contrarietà. *repugnantia, e.*
 Repulsa. *repulsa, e, rejectio, onis.*
 Repullare, rifiutare. *repudio, as, repello, lis.*
 Repurgare, purgar di nuovo. *repurgo, as.*
 Reputare, e riputare. *estimo, existimo.*
 Reputare uno da altri. *aliquem magnificare, magno estimare.*
 Reputarli da più degli altri. *preponere se aliis.*
 Reputazione, e riputazione. *existimatio, auctoritas, dignitas.* Reputazione oncia. *existimatio violata.*
 Requite, riposo. *requies, otium, quies.*
 Requisitione, istanza. *postulatio, onis.*
 Rescritto, risposta che scrive il Principe sotto i memoriali. *rescriptum.*
 Rescrivere. *rescribo, bis.*
 Resfeminare. *refero, vis.*
 Residente, cioè Ambasciatore. *legatus.* Residente, per governatore di provincia. *Prator.*
 Residenza. *sedes.* tar residenza. *resideo.*
 Residuo, sost. avanzo. *reliquum, i, residuum, i.*
 Resíduo, aggett. *reliquus, residuus.*
 Resistere. *repugno, resisto, obisto.*
 Resistente, che resiste. *perstans, refractarius.*
 Resistenza. *repugnancia.* Far resistenza. *resistere, resistere, recundere, frangere, Opponere se cupiditati, libidini alicujus, Occurrere, obviam ire, impedimentum esse, impedimenta obistere, modum statuerè.*

Resolvere, deliberare. *delibero, statuo, consilium capio.*
 Risoluzione. *deliberatio, consilium.*
 Respingere, e spingere. *retrudo, repello.*
 Respirare, rinfatare, cioè attrarre l'aria, e rimandarla fuori. *spiro, respiro, spiritum ducere, et animam ducere.* Senza respirare. *sine inspiratione.*
 Respiro, e respirazione. *respiratio, anhelitus, us, anhelatio.* Alquanto difficile. *dyspnoea.* Chi patisce di tal respirazione. *dyspnoicus, asthmaticus.* Molto difficile, o asma. *suppirium, anhelitus, difficultas spiritus, vel spirandi.* che li ta col collo diritto. *orthopnoea.* impedire la respirazione. *spiritum includere, intercludere, praecludere.*
 Responsorio, particella degli Officj Divini. *responsum.*
 Resta, i fili, o spine delle biade nella spica. *arista, e.* Resta di aglio, o cipole. *restis, is.*
 Resta, che. *superest, us, reliquum est, us.* Il restante. *reliquus, a, um, residuus, a, um.* Del restante. *ceterum, de reliquo, de cetero, quod reliquum est.*
 Restare, avanzare. *supero, supersum,* per rimanere. *maneo, remaneo, resto.* Per cessare. *desino, cesso.* per me non resta. *per me non stat.* restare in alcuno l'anor verso un'altro. *residere amorem in aliquo erga alium.* Restare in qualche luogo. *subsistere in aliquo loco.*
 Restaurare, o ristorare. *restauror, instauror.*
 Resticciuolo, come di danari. *paucillum nummorum.*
 Retto, cavallo, che non vuol andar avanti. *equus refractarius.*
 Restituire. *restituo, is, reddo, is.* Restituzione. *redditio, restitutio.*
 Retto, rimanente. *quod reliquum est.*
 Restringere. *abstringo, coarctor, coarcto.* per ridurre in breve. *in arctum contrahere.*
 Restringersi. *in arctum se colligere.*
 Resuscitare, e risuscitare. *ad vitam revocare.*
 Resurrezione. *resurrectio.*
 Retaggio, eredità. *hereditas.*
 Rete, cosa fatta a maglie. *rete, is, cassis, is.* da pigliar uccelli. *rete aviarium.* da pescare. *verriculum, i.* da pigliar fiere. *plage, arum.*
 Rete sopra acqua. *stragula, e.* che li getta in fondo. *rete, jaculum, funda, e.* da trar il pesce dalla nassa. *scena, e.* Rete del capo, cuffia. *reticulum, i.* Reticella, rete picciola. *reticulum, reticulum.* fatto a modo di rete. *reticularis, a, um.* factor di rete. *opifex reticularis.* pigliar con la rete. *irretio, is.* Rete degl' intestini. *omentum, i.*
 Retribuzione, ricompensa. *remuneratio, retributio, compensatio.*
 Retrocamera. *conclave, is.*
 Retrocedere. *retrogradi, retroire, retrocedere.*
 Retrocedimento. *retrocessus, us.*
 Retroguardia, e retroguardo. *extremum agmen.*
 Rettamente. *bene, recte.*
 Rettificare, purgare, migliorare. *purgo, purifico, rectum officio.*
 Rettitudine, bontà. *rectum, equitas, justitia.*
 Rettore, chi regge. *rector, oris.* Rettoria. *regimen.*
 Rettore, rettorico, maestro, che insegna rettorica. *retor, oris.*
 Rettorica, scienza di ben dire. *retorica, e, ars, vel facultas oratoria, scientia bene dicendi.* Libro di Rettorica. *retorica, orum.*
 Rettoricamente. *retorice, rettorico more.*
 Rettorico, aggett. *rettoricus, a, um.*
 Revelare, rivelare. *revelo, discigo.*
 Revelazione. *revelatio, manifestatio.*
 Revendere, rivendere. *revendo, is.*
 Reverendo, venerabile, degno di esser riverito. *reuerendus, venerandus.*
 Reumo, catarro. *rheuma, sis, distillatio, onis.*
 Reumoso. *rheumaticus.*
 Rezzo, luogo ombroso, e fresco. *umbra.*
 Rezzola, rete da testa per le donne. *reticulum, is.*
 Riamare, amare chi ama. *redamo, as.*
 Riandare, esaminar di nuovo. *recognoasco.*
 Riassumere, ripigliare. *repeto, resumor.* riassumere da principio. *alio, & longe repetere.*
 Riavere. *recupero.*
 Riaversi, rifanarsi. *convalesco, me recipio.*
 Riavolo, strumento, col quale si tranno fuora le cose dal forno, ed anche le bragie. *retabulum, is.*
 Ribadire, ribattere. *retorquere, repercutere.*
 Ribaldaglia, moltitudine di ribaldi. *improborum numerus.*
 Ribaldello. *improbulus, a, um.*
 Ribalderia. *flagitium, improbitas, scelus, nequitia.*
 Ribaldo, scellerato. *improbus, nefarius, sceleratus, scelerosus.*
 Ribaltare. *evertere.*
 Ribalzo, il secondo salto, che fa la palla. *salus secundus.*
 Ribandire, richiamar dal bando. *revocare ab exilio.*
 Ribattere, ripercuotere, *repercussio, is.* Ribattere alcuno nel disputare, o contendere. *resiliere alicquem in disputando, in consensione, in sermone.*
 Ribellare, attiv. *ad rebellandum impellere.* Ribellare, neut. e ribellarsi. *rebellor, as, defisco, is, deficio, is.* Ribellar di nuovo. *re-*

rum deficere a fide.
 Ribellione. *defectio, onis.*
 Ribello. *rebellis, defektor.*
 Ribombare, risonare. *resono, reboor, as.*
 Ribombante. *resonans, antis, sonorus.*
 Ribombo, risono. *sonitus, us.* delle api, *bombus, bi.* di parole, *sonitus verborum.* di tamburo, *sonitus tympani.* di tromba. *sonitus tubae.*
 Ribrezzo, o riprezzo. *horror, tremor.*
 Ribuffare. *objurgo, as.* Ribuffo, *objurgatio.*
 Ributtare, spingere in dietro. *reicere, fugare, repellere.*
 Ricadere. *recido, is.*
 Ricaduta, ricadimento. *iteratus casus.*
 Ricaduto. *recidivus.*
 Ricacitrare, trar de' calci. *recalcitro, as.*
 Ricamare. *pingere acu, variare acu, insignire acu, Phrygium opus facere.*
 Ricamato. *acu pictus, Phrygio opere elaboratus.*
 Ricamatore. *Phrygius, onis, acu pictor.*
 Ricamo. *opus Phrygium.*
 Ricambiare, ricompensare. *remunerari, responderi beneficiis, beneficia beneficiis compensare.*
 Ricantare. *recino, nis, recanto, is, palinodiam canere.*
 Ricapitare, dar ricapito. *accuro, as, vel dirigo.*
 Ricapito, indiritto. *cura.*
 Ricapitolare. *summatim repetere, dicta iterare.*
 Ricapitolazione. *epilogus, summa capita.*
 Ricacare, ricadere. *recido, dis.*
 Ricchezza, e ricchezza. *divitiæ, opes, facultates.*
 Riccio, animale noto. *echinus.*
 Riccio, pesce, detto da altri oncio. *echinus marinus.*
 Riccio, coperta delle castagne. *echinus.*
 Riccio, capello crespo. *cincinnus.*
 Riccio, chi ha capelli torti. *crispus, a, um.*
 Ricciutello. *crispulus, subcrispus.*
 Ricciuto, riccio. *crispus.*
 Ricco. *dives, locuples, laetus, opulentus, fortunatus, firmus ab opibus, fortuna bonis affluens, abundans, qui opibus pollet, cui res familiaris copiosa est, cui multum fortuna largita est, de suis bonis imperavit, communicavit, qui multum possidet divitiarum.*
 Ricercare, richiedere. *postulo, as, peto, is.*
 Ricercare, investigare. *quero, is, requiro, ve- stigio, peruestigo.*
 Ricercare fervigi da alcuno. *desiderare officia ab aliquo.*
 Ricercare da alcuno. *querere ex aliquo, vel de aliquo.*
 Ricercare il consiglio d'alcuno. *exquirere consilium alicujus.*
 Ricercare lettere d'alcuno. *ab aliquo literas requirere.*
 Ricercata nel sonare. *prolusio, præcensio, prælidium.*
 Ricetta del medico. *prescriptio medici, ratio medicinae sumende.*
 Ricettare, ricevere. *recipio, is, excipio, is.*
 Ricetto, ricettacolo, *receptaculum, is.* Disporcizze, *serquilinium, is.*
 Ricevere, nome, il ricevere. *acceptio, onis.*
 Ricevere, verbo. *accipio, is.*
 Ricevere indietro. *recipio, is.*
 Ricevere danno. *accipere detrimentum, facere damnum, jacturam.*
 Ricevere dentro. *intromitto, admitto.*
 Ricever lettere d'alcuno. *accipere literas ab aliquo.* d'un'istesso tenore, *accipere plures literas eodem exemplo.*
 Ricevere oltraggio. *accipere injuriam.*
 Ricevere spesso. *recepto, as.*
 Ricevere beneficio. *accipere beneficium, officii beneficium, o beneficium.*
 Ricevere in dono. *accipere dono, vel munere.*
 Ricevere ferita. *accipere vulnus.*
 Ricevere la rotta. *accipere cladem.*
 Ricevere difonore. *accipere dedecus.*
 Ricevere cortesia. V. Ricevere beneficio.
 Ricevere disagio. *accipere incommodum, & capere incommodum.*
 Ricevitore. *acceptor, receptor.*
 Ricevitrice, donna che riceve. *receptrix.*
 Ricevuta. *accepti tabula, apocba, securitas.*
 Ricevuto. *acceptus, receptus.* Ricevuto per cittadino. *receptus in civitatem.*
 Richiamare, chiamar di nuovo. *revoco, repeto.*
 Richiamarsi d'uno, eitarlo. *vocare in sus.*
 Richiedere. *postulo, peto, flagito, posco.*
 Richiedere, essere di bisogno. *sero, postulo, exigo.*
 Richiedere, essere conveniente. *deceet, convenit, par est.*
 Richiesta. *postulatio, postulatio.*
 Richiedere, e rinchiudere. *includo, is.* Per chiuder di nuovo. *iterum occludere.*
 Richiudere il passo. *intercludere viam.*
 Richiuder l'entrata. *claudere aditus.*
 Ricinto. *circuitus.*
 Ricognizione. *compensatio.*
 Ricolmare. *cumulo, repico.*
 Ricolta. V. raccolta. *messis.*
 Ricompensare, contraccambiare. *retribuere, rependo, remanero.* Ricompensare, supplir al mancamento. *rependo, penso, compenso.*
 Ricompensazione, ricompensa. *remuneratio, retributio, compensatio.*
 Ricominciare, incominciare di nuovo. *iterum exorior, incipio.*

Ricomperare, riscatto. *redemptio, onis*.
 Ricomperare, riscattare. *redimo, is*.
 Riconciare, e raccontare. *inflauro, reconcinno, refarolo*.
 Riconciare, pacificare. *concilio, reconcilio, placare alicui alicquem*.
 Riconciliato, pacificato. *conciliatus, reconciliatus*.
 Riconciliatore, chi mette pace tra alcuni. *conciliator, oris*.
 Riconciliazione. *conciliatio, reconciliatio*.
 Ricondurre. *reduco, is*.
 Riconfcente. *gratus*.
 Riconoscenza, riconoscimento. *cognitio, agnitio*. per la ricordanza. *memoria, recordatio*. Per la ricompensa. *remuneratio, onis*.
 Riconoscere. *agnosco, cognosco, recognosco*. Riconoscere i soldati, e la gente d'armi. *recognoscere, recognoscere copias, exercitum*. Riconoscere qualche cosa da alcuno. *aliquid alicui debere, aliquid alicui acceptum ferre, vel referre*.
 Ricontare, contar di nuovo. *renumero, as*.
 Ricopiare, riscrivere. *exavo, as, describo, is*.
 Ricoprire. *coopero, rego, celo, as*. Vedi coprire.
 Ricordanza. *recordatio, memoria*.
 Ricordare ad altri, ridurre in memoria. *memoro, as, aliquid alicui in memoriam redigere, reducere, revocare*.
 far ricordare. *memoriam movere, vel commovere*.
 Ricordare, avvisare. *monere, es*. Ricordar ad alcuno qualche cosa. *monere alicquem de re aliqua*.
 Ricordare, e sollecitare una cosa. *urgere rem aliquam*.
 Ricordarsi, rammentarsi. *recordor, reminiscor, memini, venire in memoriam, tenere memoria, habere in memoria, memoriam esse*.
 Ricordazione, ricordanza. *recordatio, memoria, commemoratio*.
 Ricordevole, chi si ricorda. *memor, oris*.
 Ricordo. *monitum*.
 Ricorrere, fuggire, e dimandar soccorso ad alcuno. *confugio*.
 Ricorrere, in luogo di ritornare. *revertor, eris, revertere, is*.
 Ricorso. *perflugium*.
 Ricotta. *cafus secundarius*.
 Ricotto, cotto di nuovo. *recottus, a, um*.
 Ricoverare. *recupero*.
 Ricoverarsi. *confugio*.
 Ricovero, rifugio. *perflugium*.
 Ricreare, ristorare. *reficio, recreo, refocillo*.
 Ricrearsi. *animus relaxari, relaxare animum*.
 Ricreazione. *relaxatio, remissio animi*. Per ricreazione, o diporto. *delectationis causa, oblectamenti gratia*.
 Ricuire, cuoir di nuovo. *refuo, is*.
 Ricuocere. *recoquo, is*.
 Ricuperabile. *reparabilis*.
 Ricuperare, riacquistare. *recupero, as, recipio*.
 Ricuperatore. *redemptor, recuperator, reparator*.
 Ricurvo, ripiegato. *recurvus, incurvus*.
 Ricusare. *refuso, abnuo, aspernor, respuo*.
 Ricusar d'obbedire a' comandamenti. *refusare iussa, vel imperium*.
 Ricusare un'impresa. *refutare negotium*.
 Ricusar il convito. *renuere convivium*.
 Ricusar i doni. *aspernari munera*.
 Ricusar la pratica d'alcuno. *aspernari alicquem, respucere alicquem*.
 Ricusare il partito onesto. *conditionem aequissimam repudiare*.
 Ridda, è un ballo tondo, ufato in Toscana. *chorea circularis, saltatio, tripudium*.
 Ridere, verbo. *rideo, es*.
 Ridere di cosa, che piaccia. *arideo, es*.
 Ridere illeggiando. *derideo, irrideo*.
 Ridere imoderatamente. *cachinnor, aris*.
 Ridicolo, cosa da ridere. *ridiculum, is*.
 Ridicolo, di cui si ride. *ridiculus, a, um*.
 Ridicolosamente. *ridiculo*.
 Ridire, riferire. *refero, ers*.
 Ridirsi, didirsi. *restrahere dista*.
 Ridomandare, domandare in dietro. *repeto, respesco*.
 Ridomandatore. *repetitor, oris*.
 Ridonare. *redono*.
 Ridondare. *redundo*.
 Ridotto, partic. *reductus, perductus*. Ridotto a niente. *irritus, a, um*. In cenere. *cinisfactus*. A mal partito. *in ancustura adductus*. A pericolo della vita. *adductus in discrimen capitis*.
 Ridotto, albergo. *hospitium, is*.
 Ridotto, e ridotto, adunanza di più persone in un luogo. *conventus, us*.
 Ridotto di ribaldi. *conventus facinorosorum*.
 Ridotto di ladri. *conventus laconum*.
 Ridotto di meretrici. *conventus meretricius*.
 Ridotto, o ricetto dell'acquedotto. *castellum, is*.
 Riducere. Leggi Ridurre.
 Riducimento. *reductio, onis*.
 Ridurre, ridurre. *reduco, is, redigo, is*.
 Ridurre in brevità. *brevi completi, cogere in angustum, vel in breve, colligere in actum*. Ridurre la cosa a poche parole. *reducere ad pauca*.
 Ridurre a memoria. *redigere in memoriam*.
 Ridurre insieme. *cogere in unum, colligere in unum*.
 Ridurre in grazia. *reducere in gratiam, reconciliare*.
 Ridurfi a niente. *ad nihil venire, ad nihilum recidere*.

Ridurfi a tal termine, o stato. *eo devenire, redigi, cadere, eo deduci, in eum locum deduci, in eas angustias venire, vel conjici, eo miseriarum redactum esse*.
 Ridurfi in ultima miseria. *eo reductum esse, ut actum prorsus de aliquo sit, ut de fortunis, de salute actum sit, ut spem habere melioris fortunae nullam possit, ut spem illum salus servare non possit*.
 Ridurfi in qualche luogo. *conferre se aliquo*.
 Ridurfi a casa. *domum se conferre*.
 Ridurfi in compagnia. *congregor, eris*.
 Ridere. *redo*.
 Riempire, empire di nuovo. *repleo, es*.
 Rientrare, entrar di nuovo. *rursus ingredior*.
 Ritare, far di nuovo. *reficio, inflauro*. Ritare una cosa col farla migliore, e maggiore. *rem aliquam in melius, & majus reficere*. Ritare la casa. *edes reficere*. La strada. *sternere de integro viam, munire rursus viam*. La veste. *refarcire vestem*. Il letto. *lectum sternere, componere*. Il testamento. *testamentum reficere*. Nuova amicizia. *novam conciliare conjunctionem*. Un'ingiuria. *injuriam reponere*. Un dispetto. *dolorem reddere*. Ritare da uno. *reponere alicui, rependere vices*. Ritare i danni. *refarcire, vel reparare damna, compensare detrimentum*. Un beneficio. *gratiam beneficio reddere*. L'usura del tempo. *facere usuram temporis*. Ritarsi, riaversi. *reficere se*. Ritatto, tatto di nuovo. *refectus, inflaurotus*.
 Rilerire, rapportare. *refero, enarro, enuntio*.
 Riferire di qualche cosa. *referre de re aliqua*.
 Rifatare, ripigliar fiato. *refipio, as*.
 Rifciare, ricreare. *reficio, recreo*.
 Rifigliare, far figliuoli di nuovo. *denuo pario*.
 Rifinare, cessare. *desino, desisto*.
 Rifiorire. *refloresco*.
 Rifutare, ricusare. *repudio, refuso, respuo, excludo, refuso, improbo, detrecto*.
 Rifuto, rifiutazione. *repudiatio, repudium, recusatio*.
 Riflettere, riverberare. *repercussio, reflectio*. Per considerare. *confidoro, pendoro, &c*.
 Riflessione. *repercussio, o confideratio*. Far riflessione. *confidoro*. Senza riflessione. *inconsiderate, temere*.
 Rifocillare, ricreare. *refocillo, reficio, recreo*.
 Rifondere. *refundo, dis*.
 Riforma. *inflauro, reformatio*.
 Riformare. *in priorem formam revocare, reformare*.
 Riforzare, ristorare. *reficio, is*.
 Riforzato, ristorato. *refectus, a, um*.
 Rifrazione. *refractio*.
 Rifreddamento. *refrigeratio*.
 Rifreddare. *refrigero*.
 Rifrenare, e raffrenare. *comprimo, refreno*.
 Rifrescare, e retrefcare. *refrigero, as*.
 Rifrigerio, e refrigerio, contorto. *solatium, refrigerium*.
 Rifugio, ricorso. *perflugium, refugium, confugium, asylum, portus*.
 Rifuggire, ritirarsi. *refugio, confugio*.
 Rifulgere, rifplendere. *refulgeo, es*.
 Riga, strumento da rigare. *regula, e, amussis, is*. Di carta. *regula papyracea, chartacea*. Riga falsa. *regula subsidiaria, vel supposititia*. Riga, o linea del libro. *linea, e, versus, versiculus*.
 Rigare, tirar una linea. *lineam ducere, signo, as*. Per innaffiare, adacquare. *rigo, as, irrigo*.
 Rigattiere, rivenditore. *propola*.
 Rigenerare. *regero, regigno*.
 Rigermogliare. *repullulo, regermino*.
 Rigettare. *evomo, rejicio*.
 Rigidamente, severamente. *aspero, rigido*.
 Rigidezza, rigore. *rigor, asperitas, severitas, duritas*.
 Rigido, aspro. *asper, rigidus*.
 Rigitare, andar in giro. *circuire*. Per ingannare. *inducere, decipere*. Per maneggiare. *administare, tractare*.
 Rigiro. *circuitus, anfractus*. Per maneggio secreto. *oculatum consilium*.
 Rignare, nitrire. *hinnio*.
 Rigo, riga, segno per tener dritto. *regula, amussis*.
 Rigoglio, arroganza. *arrogantia, superbia*. Per il troppo vigor delle piante. *luxuriet*.
 Rigoglioso. *superbus, arrogans*. Per vivace. *vividus*.
 Rigogolo, sorta d'occhio. *galbula*.
 Rigogoleto. *parva galbula*. Per balletto, ridda. *saltatio*.
 Rignonfiare. *inflato*.
 Rignonfiato. *inflatus*.
 Rigore, severità. *severitas, atis, rigor, oris*.
 Rigorosamente. *severo*.
 Rigoroso, rigido, fevero. *severus, rigidus*.
 Rigovernare, lavare, nettare. *purgare, ablucere*.
 Riguardamento, il riguardare. *inspectio*.
 Riguardare, guardare, mirare. *specio, as, aspiro, is*. Riguardare, considerare. *confidoro, animadverto*. Riguardare al suo incommodo. *ducere sui commodi rationem*. Riguardare, avere rispetto. *refpicio, specio, alicuius rationem ducere, habere, respectum habere*. Riguardarsi. *se se respicere*.
 Riguardatore. *inspector, spectator*.
 Riguardevole, onorevole. *spectabilis, le*.
 Riguardo, rispetto. *ratio*. Aver riguardo. *habere rationem, respectum*.
 Rilassare, rallentare. *relaxo, as*. Rilassamento.

laxamentum, relaxatio, remissio animi.
 Rilavare, lavar di nuovo. *relavo, as*.
 Rilegamento, il legar di nuovo, *religatio*. Per bando. *relegatio*.
 Rilegare, legar di nuovo, *religo, as*. Per confinare. *relego, as, in exilium eicere*.
 Rileggere, legger di nuovo. *relego, is*.
 Rilente. A rilente, cioè con cautela. *caute*.
 Rilevamento. *erectio*.
 Rilevante, magni momenti.
 Rilevare, levar di nuovo. *relavo, as*. Per importare. *referre, ebat*. Rileva nulla, *nihil referre*.
 Rilevato, sust. prominente. *eminentia, prominentia*.
 Rilevato, addiett. eminente. *prominens, eminent*.
 R lievo, avanzatura di tavola. *analecta, orum*.
 Rilievo, importanza. *momentum, is*.
 Rilievo, o rilievo, lavoro di scultura, o intaglio, *opus anaglypticum*. Fatto di rilievo, *anaglypticum, a, um*. Arte di far rilievo, *anaglypticum*.
 Intagliatore di rilievo, *anaglypticus, e. V. G.*
 Rilucere, splendente. *nitidus, relucens, veniens, rilucens, splendere. splendo, eluceo, reluceo*.
 Rima, la desinenza al fine del verso, *similis syllabarum positio, similiter desinens*. Composto in rima, *similiter desinens*; e generalmente, *versibus constans, verba ligata numeris*.
 Rimandare, mandare in dietro. *remitto, is*.
 Rimanente, restante, *reliquus, a, um*. Rimanente, sost. *reliquum, residuum*. Del rimanente, *quod reliquum est*.
 Rimanere, restare. *maneo, remaneo, resto*.
 Rimanenti con Dio. *vale, valere te subeo*.
 Rimaritare, maritare di nuovo. *iterum dare nuptui*.
 Rimaritarsi. *transire ad secundas nuptias*.
 Rimauglie del mangiare. *analecta, orum*.
 Rimauglio. *reliquia*.
 Rimato, fatto in rima. *similiter cadens, eadem syllabarum positione respondens, metro constans, ligatus numeris*.
 Rimatore. *poeta, versificator*.
 Rimbaldanzire, pigliar di nuovo baldanza. *animos resumere*.
 Rimbalzare. *resilio*.
 Rimbambire, divenir bambino, *repuerasco, is*.
 Rimbeccare, ribattere. *repallo, is*.
 Rimbombare, risonare. *resono, as, reboo, as*.
 Rimbombo. *bombus, boatus*.
 Rimbrottare. *exprobro*. Borbottare. *muffiso*.
 Rimbrotto. *exprobratio*.
 Rimediabile. *sanabilis, qui remedium pari potest*.
 Rimediare, prospicere, *is, consilio, is, providere, es*. Rimediare ai bisogni, *rationibus prospicere, consulere*. Ai pericoli, *consulere periculis, & periculis occurrere*.
 Rimedio, riparo. *remedium, is*.
 Rimedio, contravveleno. *antidotus, gen. fem. & antidotum, gen. neut. alexipharmacum, is*.
 Rimedio buono. *remedium salutare*.
 Rimedio purgativo. *medicamentum catharticum*.
 Rimembranza, ricordanza. *recordatio, memoria*.
 Rimembrare, ricordarsi. *recordor, memini*.
 Rimenare, ricondurre. *reduco, is*.
 Rimeritare alcuno. *referre gratiam alicui*. Leggi rimunerare.
 Rimefcolamento. *confusio, perturbatio*.
 Rimefcolare. *commisco, confundo, perturbo*.
 Rimefamente, umilmente. *remisso*.
 Rimettere, riponere. *repono, is*.
 Rimettere, perdonare. *parco, ignosco, crimen alicui remittere, condonare*.
 Rimettere alcuno nella sua giurisdizione. *reponere alicquem in suam jurisdictionem*.
 Rimettere alcuno nel suo luogo. *restituere alicquem in locum suum*.
 Rimettere qualche cosa ad alcuno. *deferre alicquid ad alicquem*.
 Rimettere ogni cosa in uno. *omnia uni permittere*.
 Rimettere qualche cosa nella fede d'uno. *unius fidei alicquid mandare*.
 Rimettere nel suo primo stato. *reparo, restituo*.
 Rimetterfi ad un, che lo difenda. *committere se tutele alicuius*.
 Rimetterfi tutto nelle mani d'altri. *strudere se totum alicui*.
 Rimissione, perdono. *remissio, onis*.
 Rimirare, guardare. *inspicio, insueor, aspicio, specio*.
 Rimisurare. *remetior, iris*.
 Rimondare, scorzare, *decorticco, as*. Per nettare. *purgo*.
 Rimondato, scorzato. *decorticatus*.
 Rimontare, montar di nuovo. *iterum ascendere*.
 Rimorchiare la nave. *remulco, as*.
 Rimordere. *remordeo, crucio*.
 Rimordimento, rimorso. *conscientia vis, cruciatus, conscientia*.
 Rimorfranza. *indicium*.
 Rimostrare, far conoscere. *commonstrare, docere, ostendere*.
 Rimoto, lontano, separato. *remotus, longinquus, diffusus, disjunctus*.
 Rimovimento. *amotio, onis, remotio, onis*.
 Rimovere, e rimuovere. *averto, removeo, amoveo, depello, avoco, abduco*.
 Rimovere l'animo dai pensieri. *avocare animum a sollicitudinibus*.
 Rimoverfi dall'amicizia d'alcuno. *removeo se*

ab amicizia alicujus.
Rimoverli dall'opinione. *dimoveri a proposito*.
Rimoverli dall'impresa. *desistere ab incepto, & removere se ab opere*.
Rimozione, rimovimento. *amotio, remotio*.
Rimpalinare, spalmare. *sillivare*.
Rimpatriare. *in patriam redire*.
Rimpudiare, ritrar il pedale. *pedale resuere*.
Rimpennare, ritrar le penne. *versus plumescere*.
Rimpetto, dirimpetto, incontro, per mezzo. *in conspectu, ex adverso, contra, e regione*.
Rimpetto, in comparazione. *pre*.
Rimpjattare, nascondere. *occulare, celare, abdere*.
Rimpozare, il termarsi dell'acque. *stagnare*.
Rimpozciare. *exprobro*.
Rimproccio. *exprobratio*.
Rimproverare, rinfacciare. *exprobro, impropero*.
Rimprovero, rinfacciamento. *exprobratio*.
Rimuggire. *remugio, is*.
Rimunerare, ricompensare. *remuneror, aris, & remunero, as, retribuor, is, referre gratiam*.
Rimunerazione, ricompensa. *remuneratio, nis*.
Rimurghiare. *remulco, as, remulco stabo*.
Rinalgere. *remajor, aris*.
Rinavigare. *renavigo, as*.
Rincalzare, fortificare con terra, o altro. *adaggerare, terra aggesta munire*.
Rincalzare, restringere. *coerco, cohibeo, urgo*.
Rinchiare, torcere la bocca, come sdegnato. *ringo, is, & ringor, aris*.
Rinchiudimento. *inclusio, onis*.
Rinchiudere, ferrare. *includo, introcludo*.
Rinchiulo, riservato. *inclusus, conclusus*.
Rincorare, far animo. *excito, as, animum erigere, confirmare*.
Rincrescere alcuno. *officere sadio aliquem*.
Rincrescere ad alcuno. *tudet, ebas*.
Rincrescevole, nojoso. *molestus, morosus, importunus*.
Rincrescimento. *sadium, dii, molestia, a*.
Rincrespare, intricciare. *crispo, as*.
Rincularsi, andar in dietro. *retrogradior, retroco, recedo, pedem refero*.
Rinculandosi. *retrogruor, & retrorsus*.
Rinfacciamento. *exprobratio*.
Rinfacciare, gittar al volto. *exprobro, impropero, obijcio*.
Rinfermarli, ammalarsi di nuovo. *iterum agrotare, incidere denuo in morbum*.
Rinforzare. *roboro, firmo, confirmo, stabilio*.
Rinforzarsi, pigliar forze. *sumere vires, convalesco*.
Rinfrescare. *refrigeror, as, Rinfrescati. refrigeror, refrigeror*. Rinfrescare, rinnovare. *renovare*.
Rinfrescamento. *refrigeratio, onis*.
Rinfrescativo. *refrigerans*.
Rinfrescatojo, vaso da tener in fresco le cose. *frigidarium vas*.
Rinfresco, rinfrescamento. *refrigeratio*.
Ringentilire. *nobilio, as*.
Ringhiare, dignare i denti. *ringo, ringor*.
Ringhiera. *vestra, arum*.
Ringiovenire, farsi giovane. *repubesco, is, rursus juvenescere, juvenem fieri, juventutem rursus assequi, vel adipisci, senectutem exuere*.
Ringraziamento. *gratiarum actio*.
Ringraziare, rendere grazie. *gratias agere, habere, referre*.
Rinnegare. *abnego, a religione desciscere*.
Rinnovare. *renovo, as, instauro, as, reficio, is*.
Rinnovare il dolore. *refricare dolorem, excitate sopitum dolorem*. La guerra. *renovare, redintegrare, reparare bellum*.
Rinnovamento. *renovatio, instaurationis*. Rinnovamento d'amore. *amoris redintegratio*.
Rinnovazione, rinnovamento. *renovatio*.
Rinnovellare, rinnovare. *renovello, renovo*.
Rinfanire, tornare al suo buon senso. *resipisco, ad me redeo*.
Rintenerire, ammolire bene. *remollio, is*.
Rintenerirsi, molliccarsi. *remollesco, scis*.
Rintracciare. *quero, invenio*.
Rintroneare. *perstrepo, persono, obstrepo*.
Rintuzzare, ribattere. *retundo, is*. Rintuzzare. *retusus, obtusus*. Ingegno rintuzzato, grosso. *ingenium obtusum, retusum, hebes*.
Rivalerli, ricuperar la sanità. *revalesco, invalesco, invaleo, convalesco*.
Rinvenire. *pristinum statum recupero*. Per ritrovare. *reperio*.
Rinverdire. *reviresco, scis*.
Rinvestire, investire il danaro. *pecuniam collocare*.
Rinvigorire, dar vigore. *corroborare*. Per riprendere vigore. *vires resumere*.
Rinunziare, alienarsi da chi che sia. *renunzio, as, nuntium alicui remittere, vale dicere*.
Rinunzia. *abdicationis*.
Rinvoltare. *provolo, is, revolo, is*.
Rio, in luogo di rivo. *rius, i*.
Rio, cattivo, tristo. *malus, improbus*.
Riobarbaro, medicamento nobile. *rhobarbarum*.
Rione, parte della Città. *regio, onis*.
Riordinare. *in ordinem ponere*.
Ripa, e riva. *ripa, a*.
Riparare, riacquistare. *recipio, is*.
Riparare, provvedere, rimediare. *prospicio, consulo, occurro, defendo, arceo*.
Riparlare, parlar di nuovo. *iterum loquor*.
Riparo, rimedio. *remedium, dii, salus, uss*.
Riparo per la difesa. *propugnaculum, propugna-*

sio, defensio, munimentum.
Riparo per bastione. *vallum, li, agger, vis*.
Riparo di fume. *agger, vis*.
Ripensare, pensar di nuovo. *recolo, is, recogito, animo repetere, volutare*.
Ripercuotere. *repercutio, is*.
Ripercoffa, ripercoffione. *repercussus, vepercussio*.
Ripefcare, pelcar di nuovo. *expiscor, aris*.
Ripetere, replicare. *repto, is*.
Ripetizione, replica. *stertatio, repetitio*.
Ripezzare, racconciare velli. *farcio, refarcio*.
Ripezzatore. *farcinator, interpolator, fartor*.
Ripezzator di scarpe, ciabattino. *cardo, onis, sustor veteramentarius*.
Ripezzatrice, donna, che ripezza i panni. *farcinatrix, icis*.
Ripezzatura. *interpolatio*.
Ripiantare, riseminare. *refovo, is*.
Ripidezza. *acclivitas, locus arduus*.
Ripido, erto. *arduis, acclivis*.
Ripienezza. *expletio*.
Ripieno. *repletus, plenus*.
Ripigliare, pigliar di nuovo. *refumo, is*.
Ripigliar l'animo, la lena, *recipere animum*.
Ripigliar le forze. *revocare vires*.
Riponere, e riporre, rimettere. *repono, is, colloco, as*.
Riportare. *refero, ers, reporto, as*.
Riportare parole. *perferre sermonem, deferre, significare, aperire, narrare verba*.
Riportarne utile. *fructum ferre, capere, percipere*.
Riportare onore da un luogo. *decus reportare ex aliquo loco*.
Riportare lode da una vittoria di nemici. *ex hostibus laudem reportare*.
Riportarsi a quel, che un vuole. *conformare se ad alicujus voluntatem*.
Ripofare, star in riposo. *quiesco, conquiesco, acquiesco*.
Ripofarsi in alcuna cosa. *in aliqua re acquiescere*.
Ripofatamente. *quiesce*.
Ripofato. *tranquillus, a, um, quietus, a, um, Ripositorio. conditorium*.
Riposo, quiete. *requies, ei, quiet, aris*.
chi non ha riposo. *irrequiescus, a, um*.
Ripostiero, dispensiero. *cellarius, vii*.
Ripostiglio, salva roba. *cellarium, conditorium*.
Riposto. *conditus, repostus*.
Ripregare. *iterum precari, obsecrare*.
Riprendere, ripigliare. *refumo, is*.
Riprendere, ammonire. *reprehendo, moneo, arguo, increpo, coarguo, carpo, redarguo*.
Riprendere qualche cosa. *malo accipere aliquid, exagitare, instigare, conviciis urgere, caspere*.
Riprendere l'offizio d'alcuno. *accusare alicujus officium*.
Riprendere il consiglio d'alcuno. *improbare consilium alicujus*.
Riprendevole, riprensibile. *dignus qui reprehendatur, vituperandus, reprehensione dignus*.
Riprensione. *objurgatio, reprehensio, castigatio*.
Riprensore, chi riprende. *reprehensor, objurgator, castigator*.
Ripreso. *admonitus, reprehensus, castigatus*.
Riprovar, provar di nuovo. *experior iterum*. Per rifiutare. *reprobo, improbo*.
Ripudiare, rifiutare. *repudio, recuso*.
Ripudiare la moglie. *uxori nuncium remittere*.
Ripudio, rifiuto. *repudium, ii, repudiatio, nis*.
Ripugnante, resistente. *adversus, repugnans, obstantis*.
Ripugnanza, resistenza. *repugnancia, a*.
Ripugnore, resistere. *repugno, obisto, adversor, refragor*.
Ripulire. *expolio*.
Ripullulare, germinare di nuovo. *repullulo, as*.
Ripulsa. *repulsa*.
Ripulfare. *repellere*.
Riputare. *existimare*.
Riputazione. *existimatio, auctoritas*.
Rifaldare, far appiaggiare. *solido, as*.
Rifaldarsi. *solidesco, scis*.
Rifaltare. *resilire*. Per esser prominente. *exstare, eminere*.
Rifalutare, rendere il faluto. *refaluto, as*.
Rifanare. *fano*.
Rifanarsi, guarire. *convalesco, revalesco, confamesco*.
Rifapere, saper di nuovo. *refisco, is*.
Rifarcire. *refarcio*.
Rifata. *visus*.
Rifca, (caglia di pesce. *squama*.
Rifcaldamento. *calefactus, us*.
Rifcaldare, scaldare. *calefactio, concalacio, calorem movere*.
Rifcaldarsi, divenir caldo. *calco, calefio, incendior, confervesco*.
Rifcaldativo. *excalfactorius*.
Rifcattare, riscuotere. *redimo, is*.
Rifcatto, il riscuotere. *redemptio, onis*.
Rifchiarare, far chiaro. *clarifico, illustro*.
Rifchiararsi, farsi chiaro. *serenor, claresco*.
Rifchio, pericolo. *periculum, discrimen*.
Rifchioso, pericoloso. *periculosus*.
Rifciaquare, lavare di nuovo. *relavo, abluo*.
Rifcontrare. *conferre, recognoscere*.
Rifcontro, incontro. *occursum*. Per confronto. *collatio*.
Rifcopare. *everro, is*.

Rifcoffione. *exactio*.
Rifcrivere. *rescribo*.
Rifcuiotimento, rifcoffa. *exactio, onis*.
Rifcuotere. *exigo, is, cogo, is*. Riscuotere i suoi debiti. *exigere nomina*. I tributi. *exigere tributa*. I pegni. *repingerare, pignus recipio*.
Rifcuotitore. *exactor, aris, redemptor, aris*.
Rifcuotitore di decime. *decumanus, i*.
Rifecare, tagliare. *refeco, excido*.
Rifecco. *adultus, a, um*.
Rifedere. *reideo, es*.
Rifentimento. *querela*.
Rifentirsi dell'ingiuria. *injuriam insectari, persequi, ulcisci*.
Riferbare, o riferbare. *recipio, retineo*.
Riferbo, e Riferbo. *servatio*.
Riferbare, rinchiudere. *includo, introcludo*.
Rifguardare, e riguardare. *insueo, inspicio*.
Rifguardare, aver riguardo. *habere, ducere rationem*.
Rifguardo, rispetto. *ratio, onis*.
Rifisco, rischio. *periculum, discrimen*.
Rifisco. *praecepto*. Per pericoloso. *periculosus*.
Rifipola, intermita, *erysipilas, aris*.
Rifo, il ridere. *risus, us*. Dissoluto. *cachinnus*. Morir di riso. *emori risu*.
Rifo, biada da minestra. *oriza, a*.
Rifolvere, disciogliere, *dissolvo, refolvo*. Per determinare. *decernere, statuire, deliberare*.
Rifolverli in fumo. *incassum cadere, evanescere, ad irrisum cadere*.
Rifolvere qualche cosa ad alcuno. *extricare aliquem de re aliqua*.
Rifolutamente. *certo, vel certe, constant, prompse*.
Rifoluto. *constans, promptus*.
Rifomigliare. *comparo, affinilo*.
Rifonanza, comonanza. *sonus*.
Rifonare. *resono, as*.
Riforbire. *reforbeo, es*.
Riforgere, forgere di nuovo. *refurgo, is*.
Rifospingere. *repello, impello*.
Rifovvenire, ricordarsi. *recovor, reminiscor*.
Rifpargere, spargere qua, e là. *respergo*.
Rifparmiare, spargere. *parco, is*.
Rifparmio. *parishonia, paritas*.
Rifpegner, ammorzar di nuovo. *refringuo, is*.
Rifpettare, portar rispetto. *vercor, revercor, habere rationem*.
Rifpettato. *honoratus, magni habitus*.
Rifpetto. *reverentia*. Per lo riguardo. *ratio, onis*. Per la causa. *causa, a*. Non aver rispetto. *Non vereri, contemneri, nibili facere, aspernari, nullo loco habere, minimi ducere, habere in postremis, nullam ducere rationem, vel habere*. senza rispetto, alla libera. *audacter*.
Rifpettosamente, con vergogna. *verecunde*.
Rifpettoso, modesto. *verecundus, pudens, obsequans*.
Rifpienere. *repello*.
Rifpirare, pigliar lena. *respiro, as*.
Rifpirazione. *respiratio, onis*.
Rifplendente. *nitidus, fulgidus, lucidus, micans*.
Rifplendere. *splendeo, respicendo, niteo, fulgeo, luco, colluco, rutilo*. A guisa di baleno, *corusco*. In mezzo. *intermico*.
Rifpondente, chi risponde. *responfor, aris*.
Rifpondere, dar risposta. *respondeo, es, responsum dare, edere, reddere*. Rispondere nell'amore. *redamo, as*. Alle lettere d'alcuno di parte in parte. *respondere literis alicujus ordine*. Rispondere per lettere, o in iscritto. *rescribo, is*.
Spello. *responfo, as*.
Rifponditore. *responfor, aris*.
Rifposta. *responfo, responsum*. Di Principe. *rescriptum, i*.
Riffa, contefa. *sursum, ii, rixa, a*.
Riffare, far rissa. *vixor, aris*.
Riffoso, pieno di riffe. *vixosus, a, um*.
Riffituire. *refituo, is, reddo, is*.
Riffiorare, rendere il cambio. *referre gratiam*.
Riffiorare, rinnovare. *instauro, as, refarcio*.
Riffiorare i danni. *farcire damna*.
Riffiorarsi, vicearsi. *revertari, confirmare se*.
Riffioro, contorto. *solamen, onis*.
Riffioro, utile. *fructus, us*. Per rimerito. *compensatio*.
Riffignere. *cohibeo, coerco, cogere in angustum, in arcum*. Riffignere in poche parole. *paucis amplecti*.
Riffingherli. *cogere se*.
Riffingimento. *cohibitio, refractio*.
Riffiuccare, stuccar di nuovo. *marmaratum rursus inducere*. Per nauicare. *stomachari*.
Riffuoco, infaldito. *radio affectus*. Per ripieno. *faturo*.
Riffuocare. *exfugo*.
Riffudare. *defuda*.
Riffvegliamento. *excitatio*.
Riffvegliare, destare. *excito, as*.
Riffvegliarsi. *expurgator, evigilo, as*.
Riffultare, nascere, derivare. *nasci, oriri*.
Riffuscitamento, attiv. *a morte revocatio, &c*. Neut. *ad vitam revocatio, vita receptio, refurfectio*.
Riffuscitare, attiv. *refuscio, refituo, revocare, excitare a mortuis, ab inferis*. Riffuscitare, neut. *revivisco, refurgo, ad vitam reverti, redire*.

Rifuscitato. *ad vitam revocatus*.
 Ritagliare. *refecto*, *ar*. Ritagliato, come i Giudei, *verpus*, *reccutus*.
 Ritaglio, tagliatura. *refegmen*, *inis*, Ritaglio, pezzo; *frustum*, *si*.
 Ritardanza, indugio. *mora*, *cunctatio*.
 Ritardare, dimorare. *cunctor*, *moror*, *cardo*.
 Ritardare alcuno dallo scrivere. *retardare aliquem a scribendo*.
 Ritardatore, chi ritarda. *cunctator*, *oris*.
 Ritegno, cosa, che ritiene. *retinaculum*, *i*.
 Ritenere, fermare. *retineo*, *detineo*, *contineo*.
 Ritenere, impedire, che non si faccia qualche cosa. *detineo*, *reprimio*, *refrango*. Ritenere i sospiri, *continerere gemitus*.
 Ritenersi. *reprimere se*, *temperare sibi*.
 Ritenimento. *retentio*, *detentio*.
 Ritenere, tentar di nuovo. *retento*, *as*.
 Ritenutamente, *caute*.
 Ritenutezza. *cautus*.
 Ritenuto. *detentus*. Per guardingo. *cautus*.
 Ritesere. *retexo*.
 Ritiramento. *secessus*, *fuga frequentia*.
 Ritirare a dietro. *retardo*, *is*. Ritirare alcuno dal male, *abducere aliquem a nequitia*.
 Ritirarsi. *recedo*, *is*. Ritirarsi a qualche arte, *ad aliquam artem se referre*. Da i fastidi, *abducere se a sollicitudinibus*. Da i peccati, *avocare animum a vitiis*. Dal putanesimo, *abducere se a meretricio questu*. Dalla pratica d'alcuno, *abducere se a consuetudine alicujus*. In un romitaggio. *se in solitudinem conferre*.
 Ritirata, *receptus*, *us*.
 Ritirato, *retractus*, *abductus*.
 Rito, costume, usanza. *ritus*, *us*, *mos*, *oris*.
 Ritogliere, ripigliare. *resumo*, *recipio*. Per torcere di nuovo. *iterum auferre*.
 Ritondare, compaiare. *circino*, *rotundo*.
 Ritondità. *orbis*, *rotunditas*. Fatta col compasso, *rotunditas circinata*.
 Ritondamente. *rotunde*.
 Ritondo. *rotundus*, *orbiculatus*.
 Ritorecere. *retorqueo*.
 Ritorcimento. *contortio*.
 Ritornare, tornare in luogo. *redeo*, *regredior*. A proposito, *ad rem redire*. Correndo, *recurro*. Indietro. *retroeo*. In se, o in cervello, *ad se redire*, *recipere se*, *ad mentis sanitatem redire*. Volando, *revolo*, *as*. A Roma, *Urbem repere*. A festo, *redire ad ingenium*, *in naturam*, *in antiquum statum reverti*, *ad consuetudinem redire*. Con le trombe nel sacco, *injusta se redire*. Ritornare nella patria, *reverti in patriam*, *recipere se ad suos lares*, *ad patrias sedes*. Ritornare alla sua prima stanza, *revigoro*, *as*. Alla sua natura, far, come prima, *redire ad ingenium*. A vedere, *revivio*, *is*. In qualche luogo, *referre se ad aliquem locum*. Da qualche luogo, *recipere se ad aliquo loco*. In grazia con alcuno, *redire in gratiam cum aliquo*. Ritornare la risposta, *renuntio*, *as*. Ritornar al ben fare, *redire in viam*. Ritornar a casa, *redire domum*. A dietro, *regredior*, *eris*. Nella strada, *redire in viam*. A i suoi costumi di prima, *redire ad pristinos mores*. Agli studj, *redire ad studia intermissa*. Ritornar vivo, *revivisco*, *is*.
 Ritorno, e ritornata. *regressus*, *reditus*, *reditio*.
 Ritorta, come sticope, co de, *ec*, *vinculum*.
 Ritorto, ripiegato. *recurvus*, *recurvatus*, *re-tortus*.
 Ritrarre, ritirare. *retrobo*, *is*. Ritrarre alcuno da gli affanni, *abducere aliquem a molestiis*.
 Ritrarre, significa anche tornare la somiglianza d'alcuno. *effingo*, *imitor*, *assimilo*.
 Ritrarri, e ritrarri. *referre pedem*, *recipere se*. Ritrarri dalle occupazioni. *laxare se ot operantibus*. Ritrarri a qualche arte. *referre se ad aliquam artem*.
 Ritrarre, riprovare. *reprobo*, *revoco*, *improbo*.
 Ritratto, sembante, immagine. *effigies*, *imago*.
 Che non parla, *muta imago*. Di pittura, *imago picta*. Di rilievo, *imago geminis*, *anaglypsum*.
 Ritroffo, *refractariolus*, *rovojus*.
 Ritroffo. *repugnans*, *morositas*.
 Ritroffo. *senex*, *refractarius*.
 Ritrovare, trovare. *reperio*, *is*, *invenio*, *is*. Ritrovare fine del suo affanno. *reperire finem sollicitudinis suae*.
 Ritrovarsi in un luogo. *sum*, *es*, *est*, *adsum*.
 Ritrovarsi ad un tatto. *interfsum*.
 Ritrovo, e ritruovo, conversazione di più persone. *conveneris*, *congressus*.
 Ritto, diritto. *rectus*, *erectus*.
 Riva, e riviera. *ripa*, *e*. Di mare, *marissima ora*. Riviere. *marissima loca*.
 Rivale, il concorrente in amore. *rivalis*, *procus*.
 Rivalece, risanarsi, *revalesco*, *scis*.
 Rivedere, veder di nuovo. *revivio*, *is*.
 Rivolare, manifestare. *revelo*, *publico*, *palam facio*, *prodere*, *patefacere*, *detegere*, *vulgare*.
 Rivellazione. *oraculum*, *manifestatio*.
 Rivellino, sorta di tortificazione. *munitum*, *propugnaculum*.
 Rivendere. *revendo*, *is*.
 Rivenditore, *proptor*, *e*.
 Rivenire, ritornare. *revenio*, *redeo*.
 Rivenuito, come se fosse morto. *redivivus*.
 Riverberare. *repercutio*, *reverbero*.
 Riverbero, o riverberazione. *repercussio*, *rpercussus*.

Riverdire, e riverdegiare. *reviresco*, *is*.
 Riverendo, degno d'onore. *venerandus*, *venerabilis*.
 Riverente, chi porta onore. *observans*, *modestus*.
 Riverentemente. *reventer*, *veneranter*, *modeste*.
 Riverenza. *observantia*, *reverentia*.
 Riverire, portar onore. *revereor*, *veneror*, *observo*, *colo*.
 Riverfamento. *inverso*, *onis*.
 Riverfare, come voltare una veste. *inverto*, *is*.
 Riverfare, spandere, *fundo*, *effundo*. Il vino dal bicchiere, *vinum fundere e patera*.
 Riverfato, come un panno. *inversus*.
 Riverfato, spanto. *fusus*, *effusus*.
 Rivefcicare. *effundo*.
 Rivefcire, vestire di nuovo. *amicio*, *is*, *iterum vestio*.
 Rivi d'acqua grandi. *nili*, *orum*.
 Riviera, spiaggia di mare. *ora*, *e*.
 Rivisitare. *revivo*, *is*.
 Rivivere. *revivisco*, *scis*.
 Riunimento, *conjunctio*, *copulatio*.
 Riunire. *iterum conjungo*.
 Rivo, e rio. *rivus*, *i*.
 Rivocamento. *revocatio*.
 Rivocare, richiamare. *revoco*, *as*. per annullare. *abvogo*.
 Rivocatorio. *revocans*, *abrogans*.
 Rivocazione. *revocatio*, *abrogatio*.
 Rivolare, volare a dietro. *revolo*, *as*.
 Rivolere. *vultus velle*.
 Rivolgere, rivoltare. *revolvo*, *provolveo*, *converso*.
 Rivolgimento. *revolutio*, *conversio*, *mutatio*.
 Rivolta d'occhi, cenno. *nurus*, *us*.
 Rivoltare, riverfcicare. *revolvio*, *is*, *inverto*, *is*.
 Rivoltarsi col corpo in fu. *revolvamur se*.
 Rivoltarsi contra colui, che ti dà. *refertio*, *is*, *contra aggredior*, *inargo in aliquem*.
 Rivolto. *revolutus*, *inversus*.
 Rivoluzione. *fectio*.
 Rivomitare, vomitar di nuovo. *revomo*, *is*.
 Riuscimento. *eventus*, *successus*, *exitus*, *eventum*.
 Riuscire, fucedere, avvenire. *evenio*, *succedo*.
 Riuscire, aver effetto. *succedo*.
 Riuscire, uscire. *exeo*, *exis*.
 Riuscita. Leggi riuscimento.
 Rizzamento. *erectio*.
 Rizzare, dirizzare. *erigo*, *is*.
 Rizzarsi, levarsi in piedi. *surgo*, *assurgo*.
 Rizzarsi, per onorar alcuno. *assurgo*, *is*.
 Rizzarsi dal letto. *surgere e lecto*, *exire de lecto*.
 Rizzarsi da federe. *surgere de sella*.
 Rizzarsi per parlare. *surgere ad dicendum*.
 Roan, colore, tanè, lionato. *fulvus*, *a*, *um*.
 Roba, la facoltà. *res*, *rei*, *facultates*, *opes*, *divitia*.
 Roba, che lascia il padre. *parimonium*, *ii*.
 Robbia, erba da tignere. *rubia*, *e*.
 Robicondo, rosse gigante. *rubicundus*.
 Robino, pietra preziosa. *pyropus*, *carbunculus*.
 Robone, sorta di vestimento. *roga*, *lana*, *chlamys*. Alla Franca. *palla Gallica*.
 Robrica, terra rossa, con la quale si notano i titoli de' libri. *rubrica*, *e*.
 Robustezza, *robur*, *vires*.
 Robusto, forte. *robustus*, *bene valens*.
 Rocca, fortezza, castello. *arx*, *eis*, *castellum*.
 Rocca da filare. *colus*, *li*, *e*, *colus*, *us*.
 Rocca de' monti. *crepidio*, *inis*.
 Rocco, figura nel guoco degli scacchi. *arx la-truncularia*, *cylops*, *elephas*.
 Rocco, o pastorale, baston ripreso in cima, proprio de' Vescovi. *pedum Episcopale*.
 Rocchette, o dardi da tuoco. *pyroboli*, *orum*.
 Chi getta rocchette. *pyrobolaris*.
 Rocchetto, o roccetto, veste bianca di panno lino, che i Prelati portano sopra la sottana. *linea tunica*.
 Roccia, balza, rupe. *rupis*.
 Roco, rauco della voce. *raucus*, *a*, *um*. Alquanto rauco, *subraucus*.
 Rodere, roficchiare. *rodo*, *is*, *erodo*, *arrodo*, *derodo*, *corrodo*. Intorno, *circumrodo*. Tutto, o affatto, *erodo*, *perrodo*. Rodere catenazzi, o roderli di stizza, *acciter sumere*, *sacita ira afluere*, *ardere ira*, *vel iracundia*.
 Rodimento. *rofo*, *onis*.
 Roditore. *rotens*, *entis*.
 Rogare una scrittura. *subscribere*.
 Rogatore, che roga. *subscriptor*.
 Rogazioni, le processioni circa l'Ascensione. *ambrosia*, *supplicationes*.
 Roggio, rosso, simile alla ruggine. *rubens*, *rufus*.
 Rogna, scabia. *scabies*, *psora*. Attaccar ad uno la roga, *scabie aliquem inficere*, *scabiam alicui allinere*, *imprimere*, *aspergere*, *scabiam in quem-piam transfundere*. Pigliar la roga, *scabiam concipere*, *dicere*, *trahere*, *contrahere*. Aver la roga, *scabie constitavi*, *laborare*, *infectari*, *urgeti*. Grattar la roga. *scalpo*, *is*, *scabiam scabere*, *vel scalpere*. Di roga, *psoricus*, *a*, *um*.
 Rognone. *ren*, *enis*.
 Rognoso. *scabiosus*, *scabie affectus*, *vel infectus*.
 Rogo, pira. *rogus*, *pyra*.
 Rolo, o ruolo, carta da registrar con ordine i nomi. *album*, *i*.
 Romajolo, mescola da cucina. *rudicula*.
 Romano, fust. quel contrapeso, che è infilato nello filo della itadera. *equipondium*, *facoma*, *sis*.

Romanziere, chi compone romanzi. *romansenfium fabularum scriptor*.
 Romano, sorta di poema. *romansenfi fabula*.
 Romanzone, ciarlatano. *circulator*.
 Rombo, pelce. *rhombus*, *i*.
 Rombo, rumore. *murmur*. Rombare, *murmurare*.
 Rombo, figura matematica di quattro lati eguali, ma di angoli obliqui. *Rhombus*, *i*.
 Rombola, scaglia. *funda*, *e*. Rombolare, trar colla rombola. *funda jacere*.
 Romire, fremere. *fremere*, *pestrepere*.
 Romitaggio, eremo. *solitudo*.
 Romito, chi sta all'eremo. *anachoretas*, *solitarius homo*.
 Romore, strepito. *strepitus*, *murmur*, *fragor*, *sonitus*. Per fama, *umor*.
 Romoreggiare, far tumulto. *strepere*.
 Romorio, romore. *strepitus*, *murmur*.
 Rompere, spezzare. *rumpo*, *abrumpo*, *perrumpo*, *frango*, *confringo*, *effringo*, *infringo*, *scindo*, *comminuo*, *dominuo*. Affatto, *perfringo*. Insieme, *confringo*. Avanti, *prafringo*. Da qualche parte, o luogo, *defringo*. In più parti, o pezzi, *diffringo*, *dirumpo*, *discindo*, *comminuo*. A forza, *dirumpo*. Grandemente, *infringo*. Rompere un membro, *frangere membrum*. Il capo, *caput frangere*. Rompere il capo ad alcuno, cioè esser molesto, *obtusio*, *is*, *molestum esse*. Con lettere, *obstrepere alicui literis*, *obstundere aliquem literis*. Il parlar d'alcuno, *abrumpere*, *interrumpere sermonem alicuius*. Li disegni, *frangere turbare consilia*. L'amicizia, *dirimere amicitiam*. La compagnia, *dirimere societatem*. La pace, *pacem violare*. La tregua, *violare inducias*, *vel fatus*. La prigione, *expugnare carcerem*. Un ponte, *pontem rumpere*, *interrumpere*. L'ercrito, *fundere*, *vel dissipare copias*. Un'armata, *quassare classem*. Rompere in mare, *frangere navim*, *nausfragium facere*, *vel pati*. Romperla con alcuno, romper l'amicizia vecchia, inimicarsi, *veteream cum aliquo conjunctionem dirimere*. Romperli il collo, *collum abrumpere*, *ceruicas frangere*.
 Romp:collo diceti di persona molto viziosa. *homo perditissimus*.
 Rompimento. *ruptio*, *fractura*.
 Rompitore. *ruptor*.
 Rompa, sorta d'arme in asta. *sparus*, *i*, *sparum*, *i*, *runca*, *runcina*, *e*, *runcio*, *onis*.
 Roncare, tagliare con ronca. *runcio*, *as*, *eruncio*. Il roncare, *runcatio*, *onis*.
 Roncatore, chi ronca. *runcator*, *oris*.
 Ronchetta, picciola ronca, da tagliar le viti, *scrupicula*, *e*, *falx vitinoria*, *vineatica*.
 Roncheggiare, ronfare. *sterto*, *is*.
 Roncheggiamento, *ronchus*, *i*.
 Ronchioso, che ha la superficie rilevata in molte parti. *asper*, *inequalis*.
 Rontiglio, rampino, uncino, *uncus*, *ei*.
 Roncola. *runcina*.
 Ronda. *lustratio excubiarum*. Andar in ronda, *excubias lustrare*.
 Rondine, uccello. *hirundo*, *inis*. Rondinella, *pullus hirundinis*. Rondone, specie di rondine, *cyphellus*, *i*, *apus*, *odis*.
 Roncone, cavallo da viaggio. *mannus*, *mannulus*.
 Ronzare, far rumore per l'aria come le zanzare, vespe, e simili. *abstrepo*, *murmuro*.
 Ronzone, cavallo stallone. *admissarius*.
 Rosa, pianta. *rosa*, *e*. Rosa, fiore, *rosa*, *e*. Bianca, *rosa albens*, *albicans*. Rosa, *rosa Punica*, *Punica*, *Milefia*. Damascina, *rosa Damascena*. Incarnata, *rosa purpurea*, *rosa subtristia*. Mucchata, *rosa odorata*. Salvatica, *rosa sylvestris*, *rosa canina*. Di rose, *rosaceus*. Di color di rose, *roseus*.
 Rosajo, luogo piantato di rose. *rosarium*, *rosatum*.
 Rosato. *rosaceus*.
 Rosicchiare, rofecchiare, *rodere*, *erodere*.
 Rosignolo, ufcignuolo uccello. *philomela*, *e*, *aeon*, *onis*, *lustinia*, *e*.
 Rosmarino, arbofcello. *rosmarinus*, *i*, *ros marinus*, *ros maris*, *libanos*, *idis*.
 Roso, corfo. *rosus*, *erofus*.
 Rosolare, dar alle vivande il rosso a forza di fuoco, *amburere*, *igni colorare*.
 Rosolato, *ambustus*.
 Rospo. *buso*, *onis*, *rubeta*, *e*.
 Rosfardo, *rubicundus*, *a*, *um*.
 Rosfeggiante. *rubens*, *rubicundus*.
 Rosfeggiare. *rubeo*, *es*, *Alquanto*, *subrubeo*, *le-viter*, *vel ex parte rubere*.
 Rosfetto, colore per uso di pitture, e donne. *purpurissum*, *i*. Tingere di rosfetto, *purpurissum inficere*, *fucum illinere*.
 Rosfetto, agget. alquanto rosso. *subruber*, *brus*, *brum*, *rubellus*, *rufulus*.
 Rosfizza, e rosfore. *rubor*, *oris*.
 Rosficcio. *subrufus*.
 Rosso. *rubet*, *brus*, *brum*, *rubet*, *a*, *um*, *rubens*, *entis*. Rosso, che alquanto biondeggia, *rufus*, *a*, *um*. Come fangue, *rubicundus*, *a*, *um*. Divenir rosso, *rubefco*, *rufesco*. Ester rosso, *rubet*, *es*. Far rosso, *rubefacio*, *is*, *rufo*, *as*. Farli rosso, *irrubeo*, *vel irrubescio*, *rubore fuffundor*. Rosso scuro, colore, *rubidus color*. Rosso chiaro, o shiadata. *rubor dilutus*. Rosso d'ovo, o tuorlo, *vitellus*, *i*.

Roffore, e roffezza. *rubor, oris*.
 Rofta, ventaglio, paramofche. *habellum, i*.
 Roftire, arroftire. *affare*.
 Rofto, arrofto. *affus, affatus*.
 Roftro, il becco degli uccelli. *rofttrum, i*.
 Rota, e ruota. *rota, a*. Raggio della ruota, *radius, ii*. Ferro, *canthus, i*. Buco, *tubus, i*. Mezzo, dove fi ficcano i raggi. *modiolus, i*.
 Rotamento. *rotatio*.
 Rotare, ruotare. *roto, as*.
 Rotella, brocchiero. *parma, pelta, clypeus*.
 Rotelletta. *parmula, a*.
 Rotolare. *in orbem volvere, rotare, circumago*.
 Rotolarfi. *in orbem volvi, circumagi, revolvi*.
 Rotondamente. *rotunde*.
 Rotondità. *rotunditas, axis, orbis, ii*.
 Rotondo, ritondo. *rotundus, orbiculatus*.
 Rotta, fconftta, cioè diftaccimento d'efercito. *clades, ii*. Rotta di mare. *mafragium, ii*.
 Dar la rotta all'efercito, *clade exercitum afficere, cladem inferre hoftibus*. Aver la rotta, *cladem accipere, vel pati*.
 Rottame. *fragmen, inis, fragmentum, i*.
 Rottare, o rottare, mandar fuori per bocca il vento dello ftomaco. *ruftio, as, eruftio*.
 Rotto, o fpezato. *ruptus, fractus*. Rotto, cioè quello al quale fi rompe la pelle, che foftiene gl'intefini. *ruptus, bernofus*. Rotto, pofto in imbaraglio, e fracaffo, *ufus, proffigatus*.
 Effer rotto, o aver una rotta, *accipere cladem*.
 Rottorio, cauterio. *causerium, ii*.
 Rottura, rompimento. *fractura, ruptio*. Rottura, crepatura, *hernia, a*.
 Rovalio, vento da Tramontana. *Boreas, Aquilo*.
 Roventare, inoccare. *candefacio, vis, exandefacio, candensem, vel candens, vel ignium facere, vel reddere*. Roventarfi, *candefco, ignefco*. Roventato. *candefactus, ignitus*.
 Rovente, infiammato, ardente. *candens, ignitus*. Effer rovente, *caudeo, es, ignefco*.
 Rovere, rovero, albero fimile alla quercia. *robur, oris*. Di rovere, *roborus, robuffus*. Roveretto, felva di roveri, *locus roboribus confitus*.
 Roverfiare, roverfiare. *volger fofupra, fubverfo, inverfo, is*. Per far del dritto roverfiario, *ex adverfo averfum facere*.
 Roverficio, rovefcio, foft. *averfum, i, pars averfa, pofterior, poftica*. Roverficio, *agg. inverfus, a, um*. A rovefcio, o a ritrofo, *perverfa, praepoftere*. Far le cofe a rovefcio, *praepoftere officia permifcere, agere praepoftere*.
 Roverfione, averb. *supino corpore*.
 Roverfione, e Roverfione, fuft. *marrovefcio, solaphus*.
 Roveto, luogo pieno di rovi. *rubetum*.
 Rovigliare, e Rovigliare, turbare. *turbo, perturbabo, mifceo*.
 Roviglione, vajuole. *pustulae*.
 Rovina, ruina. *exitium, ruina, excidium, everfio*.
 Rovina della Città. *excidium, ii*. Rovina della mura, *ruina, casus*. Rovina della Rep. *Reip. interitus*. Rovina del paese, *vafatio regionis*.
 Andar in rovina, *corruo, ruo, peffum eo*.
 Rovinare, ruinare, neutralm. cadere. *cado, is, ruo, is*. Rovinare, attiv. o diftruggere, *diruo, e-vertuo, exfcindo, perdo*. Rovinar una cafa, *divuere domum*. Rovinar un paese, *vafare regionem*.
 Rovinevole. *perditus, a, um*.
 Rovinofo, che minaccia rovina. *ruinosus, praecip*.
 Rovo. pianta. *rubus, i*.
 Rozza. *equus malus, vel improbus, caballus*.
 Rozzamente, groffamente. *crasse, inculte, impolite, indofte, rudi Minerva*.
 Rozzella, inftrumento da giocare. *stochus, i*.
 Rozzezza, goffezza. *rudicis, infultus, imperitia*.
 Rozzo, goffo, groffo d'ingegno. *rudis, incultus, inexcultus, impolitus, inelegans, inornatus, ufu minime doctus, ab ufu verum longe remotus, ignarus, imperitus*.
 Rozzone, rozza. *grandis caballus*.
 Ruba, rubamento, furto. *furtum, i, rapina, a*. Andare a ruba, *fi dice di cofa, che fi ruba, praede esse, furto auferri*.
 Rubare, tor quel de gli altri. *furor, aris*. Di nafcofto, *uffufur, furtipio, fubduo, clepo, is, furto fubducere*.
 Rubato, cofa rubata. *furtivus, a, um, abreptus, furto ablatas*.
 Rubatore, ladro. *latro, raptor, fur*. Rubator di beftiami. *abactor, oris*.
 Ruberia, furto, rapina. *furtum, latrocinium*.
 Rubellare. ribellare. *rebellio*.
 Rubellarfi. *deficio*.
 Rubello, ribello. *rebellis*.
 Rubefco, feroce. *ferox, cis*.
 Rubicondo, roffeggiante. *rubicundus, a, um*.
 Rubigine del ferro. *ferrugo, inis*. Vedi ruggine.
 Rubigine delle biade, *ruigo, inis*. Rubigine delle viti, *carbunculus, i*.
 Rubiglia, legume fimile al pifello. *ervum*.
 Rubino, pietra preziofa di color roffo. *carbunculus, pyropus*.
 Rubrica, argomento di libro, o di qualche fua parte. *rubrica, a*. Per fotta di terra roffa. *rubrica, finopis*.
 Rucchetta, o ruccola, erba. *aruca, a*.
 Ruffa raffa, far a ruffa raffa dicefi quando molti fono intorno ad una medefima cofa, ed ognuno con preffezza, e fenza ordine cerca di pigliarne il più che fi può. *cecurum aliquid evipere, aut arripere*.
 Ruffiana. *lena, a*.
 Ruffianare, ruffianeggiare. *lenocinor, aris*.
 Ruffianello. *lenunculus, i, lenallus, i*.
 Ruffianefimo, ruffianecchio, ruffianeria. *lenocinium, ii*.
 Ruffiano. *leno, onis*. Cofa di ruffiano, *lenonius, a, um*.
 Ruga, verme, che mangia i cauli. *eruca, a*.
 Ruga, grinza, che viene ful viso. *ruga, a*.
 Ruggiare, e ruggire, il gridar del leone. *rugio, is, irrugio, is*.
 Ruggire, foft. *rugitus, us*.
 Ruggine. *rubigo, inis*. Del ferro. *ferrugo*. Del bronzo. *erugo*. Del rame. *Cypria erugo*.
 Rugginofa, rugginito. *rubiginofus*. Di ferro, *ferruginofus*. Di rame, e bronzo, *eruginofus*.
 Ruggire, ruuggiare. *rugio*.
 Ruggito, grido di leoni. *rugitus, us*.
 Rugiada. *ros, rovis, humor roscidas*. Che porta rugiada. *rorifer, a, um*. Rugiadofo, pieno di rugiada, *roscidus, rosculentus*. Cader la rugiada. *rorat, abas*.
 Rugolo, pieno di crefpe. *rugofus, a, um*.
 Ruina, rovina. *ruina, casus, excidium*.
 Rugumare, rugumare, e rugumare, rimafticare. *rumlo, rumior, remando, is*.
 Rumoreggiare. *crepito, as, brepo, murmuro*.
 Ruolo, rolo. *album*.
 Ruota, *rota, a*. Ruota picciola, *rotula, a*.
 Ruotare, far la ruota. *roto, as*. Ruotare per agguzzare, *acuo, is*.
 Rupe, l'altezza de' monti. *rupes, pis*.
 Ruffello, canaletto d'acqua corrente. *rivus, i, rivulus*.
 Ruffignuolo, roffignuolo. *lufcinia*.
 Ruffare, lo frepitare che fi fa dormendo. *ferro, is*.
 Ruffichetto, alquanto ruffico. *subruficus*.
 Rufficamente, villanamente. *ruffice*.
 Ruffichezza, rufficità. *rufficitas, acis*.
 Ruffico, villano. *ruficus, ci*. Ruffico, fcorfele, *inurbanus, ruficus*.
 Ruta, erba. *ruta, a*.
 Ruttare, rottare. *ruftio, eruftio*.
 Rutto. *ruftus, us*.
 Ruvidamente. *apere, ruffice*.
 Ruvidezza. *asperitas, rufficitas*.
 Ruvidità. *aperitas*.
 Ruvido, rozzo, afpro. *ruvidus, a, um*. Ruvido di cofumi, *homo afper moribus*. Ruvido di natura, *homo natura afper*. Ruvido di parlare, *homo afper oratione*. Luogo ruvido, *locus afper*.
 Ruzzamento, fcherzo. *lufus, us*.
 Ruzzare, fcherzare. *potor, aris, lufio, as*.
 Ruzzeto, uccello, detto Re de gli uccelli. *trochilus, regalius*.
 Ruzzola, ftrumento rotondo a modo di girella. *trochus*.
 Ruzzolare, girar la ruzzola. *trochum circumagere, trocho ludere*.

Saccommanno, cioè garzon de' foldati, *calo, onis*.
 Saccommanno, faccheggiamento, *depopulatio, vaffatio, direptio*. Metter a faccommanno, *depreddari, diripere, vaffare*. Andare a faccommanno, *diripi*.
 Saccone, pagliariccio. *ftamentisfa culcita*.
 Sacerdotale. *sacerdotalis, a*.
 Sacerdote. *sacerdos, oris*. Sacerdotella, *sacerdes, oris, antiftita, a*.
 Sacerdozio. *sacerdotium, ii*.
 Sacramentale. *ad sacramentum pertinens*. Sacramentalmente, *per sacramentum*.
 Sacramentare per amminiftrare facramenti. *sacramenta adminiftrare*. Per giurare. *jurare*. Sacramentarfi, ricevere i facramenti, *sacramenta recipere*.
 Sacramento, giuramento. *jurjurandum, jurifjurandi, sacramentum*.
 Sacramento della Chiefa. *sacramentum, ii, myfterium*.
 Sacrare, confecrare. *confecro, facio*.
 Sacratio. *sacrarium, ii, locus sacer*.
 Sacrato. *sacratas, consecratus*.
 Sacratiffimo. *sacratiffimus, a, um*.
 Sacrefano. *editus, i, editus, i*.
 Sacrifitia, e fagrefitia. *sacrarium, ii*.
 Sacrificare. *sacrificio, as, immolo, as, rem divinam facio*.
 Sacrificio. *sacrificium, ii, facrum, i*. Far sacrificio, *rem divinam facere*. Chi fa sacrificio, *immolator, sacrificus*.
 Sacriligamente. *sacrilege*.
 Sacrilégio, cioè ruberia di cofe sacre. *sacrilegium, ii*.
 Sacrilégio, colui, che ruba le cofe sacre. *sacrilegus, a, um*.
 Sacro, dedicato a Dio. *sacer, era, crum*.
 Sacro, efferando. *excrandus, a, um*.
 Sacrofanto. *sacrofanctus, a, um*.
 Saetta, freccia, *figitta, a*. Saetta, che viene dal cielo, *fulmen, inis*.
 Saettame, faettume, faettamento. *figitarum vis, miffilia tela, miffilia*.
 Saettare, tirar saette. *figittas mifere, vel jaculari*. Saettar dal Cielo, *fulmine, as*.
 Saetta, legno marittimo, a guifa di fufta. *catafcopium, celox, cis, navis curforia*.
 Saettata, colpo di saetta. *figitta factus, vel iclus*.
 Saettatore. *figittarius, jaculator*.
 Saffiro, pietra preziofa. *sapphirus, i*.
 Sagace, aftuto, prudente. *sagax, acis, perfpicax, astutus*.
 Sagacemente. *callide, sagaciter, prudenter*.
 Sagacità, aftuzia, bontà d'ingegno. *sagacitas, prudentia, folertia*.
 Saggiamente. *bene, fapienter, provide*.
 Saggiare, far la prova. *experiri, periculum facere, ad examen revocare, ad trutinam exigere*.
 Saggiatore, quello che faggia. *ponderator, examinatio, e* il bilance di colui che faggia, *aurificis fterea*.
 Saggio, favio. *fapiens, prudens*.
 Saggio, la prova. *experimentum, experientia, examen*.
 Saggio, mofta di fonar, o altro. *prelufio, onis*.
 Per avvertimento, ed efempio. *exemplum*. Per credenza, cioè far la credenza. *pragufto, as*.
 Dar faggio. *specimen dare*.
 Saggina, forta di biada. *milium Indicum*.
 Sagginato, ingraffato. *saginatus, a, um*.
 Sagittario, arciere. *sagittarius, ii*. Sagittario, feigno Celefte, *Sagittarius, Arcientens*.
 Saglire, falire. *fcando, afcendo*.
 Sagra, la fefta annuale della confagrazione della Chiefa. *anniverfaria celebrata, vel foemnis consecrationis, consecrationis annuum folemne*.
 Sagramentare. V. facramentare.
 Sagramento. V. facramento.
 Sagrato, sacrato. *sacratas, sacer*. affolutamente detto per luogo fagro vicino alle Chiefe. *locus sacer*. Per franchigia. *afylum*.
 Sajo, forte di veftimento. *fagum, gi*. Sajetto, fajo picciolo, corto, *fagulum, i*.
 Sajone, il medefimo, che fajo. *fagum, gi*.
 Sala, abitazione maggiore del Palazzo. *aula, atrium*. Sal. della cafa, *atrium, ii*. Sala di fopra, *atrium fuperius*. Sala di fotto, *atrium inferius*. Sala foftitata, *atrium laqueatum*.
 Salamandra, fpezie di lucertola. *Salamandra, a*.
 Salame, ogni carne, o peffe falato. *falfamentum*.
 Salamuoja. *muria, a*. Acconcio in falamuoja. *muraticus, a, um*.
 Salare, infalare, afperger di fale. *falire, fale condre*.
 Salariare, dar falario. *ftipendium dare*.
 Salario. *merces, edis, falarium, ftipendium*. Salario, che fi dà alli maeftri di fcuola, *Minerval, is*. Salario della balia, *nutricia, orum*.
 Salafio di vene. *vena fcifta, fanguinis miffio*.
 Salata, e infalata. *acetaria, orum*.
 Salato, e infalato. *faltus, faltus*.
 Salce, e falcio, albero. *falix, cis*.
 Salficcia, falficcia. *faricem, lucanica*.
 Saldamente, fortemente. *fortiter, folide*.
 Saldamento, saldatura. *ferruminatio*.
 Saldare, fermare. *folido, as, confolido, as*. Saldar metalli, *ferrumiao, as*. Saldare le ferite, *vulnera glutinare, ad cicatricem vulnera perducere*. Saldare i conti, *fubducere, tranfgere,*

Abato, e fabbato, giorno ultimo della settimana. *faboatum*.
 Sabbia. *fabulum, arena, fabulo, onis*.
 Sabbina, erba, *fabina, a*.
 Sabotioe. *fabulum, i, fabulo*.
 Sacca, forta di sacco. *pera, a*.
 Saccente, che fa. *sciens, peritus*. Per aftuto, *sagax, fagax, vaffer*. Per pretendente di fapere, *fciofus*.
 Saccentemente. *fapienter*.
 Saccheggiare, mettere in preda l'altrui roba. *predor, onis, depopulo, aris*. Saccheggiare un luogo, *diripere locum*. Saccheggiare un paese. *Provinciam vaffare, exhaurire, rapinis venare, praedas agere a provincia*.
 Saccheggiamento. *depopulatio, onis, direptio*.
 Saccheggiato. *direptus, depopulatus*.
 Saccheggiatore. *depopulator, predator, vaffator*.
 Sacchetta, e facchetto. *facculus, i*.
 Sacciato, faccente, con affettazione. *ardelto, onis, fciofus*.
 Sacco, ftrumento di tela da portar grano, o altro. *facus, i*. Di cuojo, *culeus, i, culcum, i, uter, uris*. Sacco da tormento, *facus frumentarius*. Sacco per colar vino. *facus vinarius*. Sacco per colar neve, *facus nivarius*. Sacchetto, *facculus, i*. Sacchetto da danari, *facculus nummarius, mafupium*. Far sacco fi dice delle ferite, che faldate rifanno marcia, che non fi vede. *vulnera recrudescere, pus contrahere*. Tener il sacco è ajutar alcuno a far male. *alicui ad malum opus praefo esse*. Tornar colle trombe in sacco, cioè tornar dall'impresa fenza profitto, *infelca re redire*. Non dir quattro fe tu non l'hai nel sacco, *fignicia, che non fi faccia affegnamento di una cofa infino che non fi ha in balia. multa cadunt inter calicem fupremaque labra, vel inter os & offam*. Prov. Mangiar col capo nel sacco, è aver tutto ciò che b'fogna fenza penfiero. *fine cura & follicitudine vivere, fecurum agere*.
 Sacco, per faccheggiamento. *direptio, depopulatio, vaffatio*.

S

Tom. II.

gere, exequare rationes.
 Saldari. *solidesco, scis, coaleco, is.*
 Saldato, riunito. *ferruminatus, solidatus.*
 Saldato, pagato. *rationes exequate, tranfacte.*
 Saldatura, legamento di metalli. *ferrum, ferruminatio.* Di terite, *vulnerum conglutinatio.*
 Saldezza, fermezza. *firmitudo, firmitas, soliditas.*
 Saldo, forte, termo. *solidus, firmus, stabilis, confians, anis.*
 Saldo, sost. come faldò de' conti. *rationum transactio, vel exequatio.*
 Sale. *sal, salis.* Senza sale, *insulfus, a, um.*
 Sal bianco, *salis flos, e sal purus.* Sal concio, *sal condimentarius.* Sal cavato dalla terra, *sal fossilis, sal fossivus.* Sal grosso, *sal popularis, e sal vulgaris.* Sal, che si risolve in acqua, *sal fulvis, e sal tabefcens.* Sal fermo, o duro, *sal confians, & sal firmus.*
 Sale, per arguzia, detto grazioso, e leggiadro. *sales.* Per tenno, e saviezza, *sapientia.* Aver poco sale in zucca. *parum sapere.* Dolce di sale, sciocco, scimunito, *insulfus, bardus.*
 Salice, e falce. *salix, icis.* Saliceto, o luogo piantato di falici, *salicium, i.* Di falice, *salignus, saligneus.*
 Salitra, valo da tener il sale in tavola. *salinum, i.* Salieretta, *salicium, i.*
 Salina, luogo, dove si fa il sale. *salina, n.e.*
 Salire, e sagire, montare in alto, *scando, is, confendo, ascendo, infendo.*
 Salita, montata. *ascensus, us.* Per il luogo, *clivus, i.*
 Salito, partic. *ut ascendit, cum ascendisset.*
 Saliscendo, stromento col quale si serrano le porte. *repagulum, pessulus.*
 Saliva, sputo. *saliva, e.* Gettar saliva, *salivo, as, salivam facere, effundere.* Chi abbonda di saliva, *salivovus, a, um.*
 Salma, foma. *onus, eris, sarcina, e.*
 Salmastro, che ha del fallo. *salvus, subfalvus.*
 Salmeggiamento. *psalmodium canens.*
 Salmeggiare, legger, o cantar Salmi. *psallo, is.*
 Salmeggiatore. *psalmicen.*
 Salmitta. *psalmographus.*
 Salmo, canto a Dio. *Psalmus, mi.*
 Salmone, pesce. *salmo, onis.*
 Salmietro. *nitrum, i.* Di salmietro, *nitrosus.*
 Salone. *aula ampla, magnum atrium.*
 Salotto. *atriolum.*
 Salpa, pesce. *salpa, e.*
 Salpare, e sarpare, levar le ancore. *solvere anchoram, tollere anchoram.*
 Salta, sapore. *moretum, intinctus, embamma.*
 Salfedine, e salfezza. *salicetudo, salfedo.*
 Salficcia, lucanica. *favrem, lucanica, impensa.*
 Salficcio, lucanico. *favor, oris, cupidinarius.*
 Salficcione, e salficcione, *lucanica, longano, succidia.*
 Salfo, falato. *salvus, salitus, a, um.*
 Salfugine. *salsugo, nis.*
 Salfume, salume. *salsamentum, garum.*
 Saltabellare, tare ipclli salti. *salio, affilio, subfulto, saltito.*
 Saltambarco, vestito spedito. *sagum, gi, bardocucullus.*
 Saltare. *salio, is, salto, as.* Saltare in su, *re-julto, as.* Saltare tuori, *exilio, is, profilio.* Saltar di alto a basso, *desilio.* Saltar dentro, *insilio.* Saltar in diverse parti, *dissilio, dissilio.* Saltar in dietro, *refilio, is.* Addosso, *affilio.* Saltar oltre, *transilio.* Saltar d'allegrezza, *exilire gaudio.* Saltar senz'ordine, *salitro, as.*
 Saltare, per oltrepassare. *intermisso, praterco.* Per ballare, *salto, tripudio.*
 Saltar a cavallo. *equum ascendo.*
 Saltar in collera. *ira corripior.*
 Saltatore. *saltator, oris, petavista, e.*
 Saltatrice. *salatrix.*
 Saltellare, far salti senza misura. *salitro, as.*
 Saltellino, picciol salto. *salitariuncula, brevis salus.*
 Saltellone, avverb. a salti. *subfultim.*
 Salterellare. *salitro, as.*
 Salterio. *psalterium, ii.*
 Salto, e salti. *salvus, us, saltatio, onis.* Far un salto, *salto, as.*
 Salva, quantità. *copia, numerus, vis.*
 Salvadanaio, vafetto da porvi danaio. *loculus.*
 Salvaggina, Salvaticina, *cavo ferina, venasio.*
 Salvamente. *incolumis, tuto.*
 Salvamento, salvazione. *salvus, incolumitas.*
 Salvare, ditendere, conservare. *servo, conservo, suor, tutor.* Per dar salute, *servo, conservo, sospito, salutem dare, ferre, afferre, imperviri, saluti esse.* Salvar qualche cosa per se. *aliquid sibi habere, reservare.* Salvarsi, *servor, dissipor, salute donari, salutem accipere, salvum fieri, in tuto esse.*
 Salvatropa, litanza da salvar le cose di casa. *cellarium, vii.*
 Salvaticamente. *ruffice, inhumane.*
 Salvatico, non domestico. *sylyvestris, ferus.* Mezzo salvatico, *femiferus, a, um.*
 Salvaticchetto, dispicacevole. *subrusticus, difficilis, leviter ferus.*
 Salvatichezza. *rufficitas, asis.*
 Salvaticina. *cavo ferina, venasio.*
 Salvatore. *servator, oris, liberator.*
 Salvazione. *salvus, incolumitas.* Ho portato la

salvazione alla patria, *patriam servavi, ab ex-cidio vindicavi, patriam salutem assuli.*
 Salubre, salutare. *saluber, bris, bro, salutaris.*
 Salvezza, salvazione, e salvamento. *salvus, incolumitas.*
 Salvia, erba. *salvia, e.*
 Salvietta. *mappula.*
 Salume. *salsamentum.*
 Salvo, aggettivo. *salvus, incolumis, securus.*
 Salvo, full. come porre in salvo. *in tutum redigere.*
 Salvo che, eccetto che. *praterquam.*
 Salvo il vero. *sic veritati locus, nisi fallor.*
 Salvo se. *nisi si.*
 Salvo condotto, *fides publica, syngraphus.*
 Salutare, nome, salutare. *salutaris, re.*
 Salutare, verbo, dar salute. *salutus, as, salu-tem dicere, salutem impertiri.* Salutare alcuno da parte di un'altro, *nuntiare salutem alicui verbis alterius, vel nomine alterius.* Salutar insieme, *consulato, as.* Salutar ogn' uno per nome, *nominatim saluto.*
 Salute, salvamento. *salvus, incolumitas.* Per sanità, *sanitas, bona valetudo.*
 Salutevole. *saluber, salutaris.*
 Salutevolmente, salutieramente. *salubriter.*
 Salutare, che dona salute. *salutaris, saluber, salutifer.*
 Saluto. *salutatio, onis.*
 Sambuca, stromento musicale. *sambuca, e.*
 Sambuco, albero. *sambucus, ci.* Di sambuco, *sambucus, a, um.*
 Sampogna, strom. inusico. *fistula, a.*
 Sanabile. *sanabilis, le.*
 Sanamente, con sanità. *salubriter, salutariter, sane, recte.*
 Sanare, e risanare, guarire, *sano, as, curo, as.* Sanar perfettamente, *persano, as, percu-ro.* Sanarsi, guarire, *sanescio, is.* Atto a sanarsi, *sanabilis, & le.* Che non si può sanare, *insanabilis.*
 Sanato. *sanatus, a, um.*
 Sanatore. *qui sanat.*
 Sangue. *sanguis, inis, cruor, oris.* Buono, o perfetto, *sanguis verus, integer.* Cattivo, o guasto, *sanguis vitiosus.* Corrotto, *sanies, ei.* Grosso, *sanguis crassus.* Senza sangue, *exanguis.*
 Sanguinare, o cavar sangue, *sanguinem mittere, emittere, detrabere, demere, depellere.*
 Sanguine, progenie. *sanguis, uboles.*
 far sangue, aver giurisdizione di punire i rei di pena capitale. *ius vitæ & necis habere.*
 perder il sangue, rimaner esangue. *exanguem fieri, exanimari.*
 trar sangue da una rapa, voler una cosa impossibile. *aquam e pumice postulare.*
 mi bolle il sangue. *ira fervescit.* Questo mi va a sangue, *hoc mihi congruit, aridet, pergratum est.*
 Sangue di Drago, goma di un albero. *cinnabari, is.*
 Sanguigno, pieno di sanque. *sanguineus.*
 Sanguinaccio, migliaccio. *sanguineus.*
 Sanguinare, verfar il sangue. *sanguinem emitto.* per imbrattar di sangue. *cruentare.*
 Sanguinaria, erba, che messa nelle narici fa uscire il sangue. *sanguinaria, e, polygonus.*
 Sanguineo. *sanguineus, a, um.*
 Sanguinità, confanguinità. *consanguinitas, cognatio.*
 Sanguinolente, sanguinolento, sanguinoso. *sanguinolentus, cruentus.*
 Sanguinoso. *sanguineus, eruentus.*
 Sanguifuga, hirudo.
 Sanie, marcia. *sanies, ei.*
 Saniofo, marciolo. *saniosus, a, um.*
 Sanità. *sanitas, salus, incolumitas, bona valetudo.*
 Saana, e zanna, dente grande, e propriamente quel curvo che esce fuori delle labbra di alcuni animali. *sanna, dens exertus.*
 Sano. *sanus, valens, vegetus, saluber.* Io sono sano, *bene habeo, bene me habeo, satis belle habeo, mihi satis commode est, commode valeo, usor bona valetudine, viribus utor firmis.*
 Sano, e salvo. *incolumis, is, sospes, itis.*
 Santamente, da fanto. *sancte.*
 Santi del Paradiso. *sanctus, um.*
 Santificamento. *sanctificatio, nis.*
 Santificare, far fanto. *sanctifico.* Per canonizzare, *in sanctorum numerum adscribere, inter sanctos refero.*
 Santificatore. *sanctificator.*
 Santificazione. *sanctificatio.*
 Santimonia. V. fantità.
 Santità. *sanctitas, asis, sanctimonia, e.*
 Santo. *sanctus, a, um, Divus, a, um.*
 Santuario, luogo fanto. *Sanctuarium, is.*
 Senza, senza. *sine, absque.*
 Sapa, vin cotto. *sapa, e.*
 Sapere. *scio, novi, cognovimus habeo, probe teneo, mihi constat, exploratum habeo, mihi dubium non est, obscurum non est, non me fugit, lateo, pre-teris, non ignoro.* Saper bene, *callio.* Saper certo, *certo scire.* Non sapere, *nescio, is.* Far sapere, dar ragguaglio, *significo, certiorum facio.* Saper Greco, *Græce scire, vel nosse.* Saper Ebreo, *Hebraice nosse.* Saper Latino, *Latine scire, loqui, & scribere.* Saper, cioè aver sapere.

sapio, is. Saper di buono, *oleo, es, vedoleo, es, bene olere.* Saper di tristo, puzzare, *male olere, fetere.* Saper male d'una cosa, dolerlene, *piget, ebet, ægre ferre.*
 Sapiente, uomo savio. *sapiens, prudens.*
 Sapientemente. *sapienter, prudenter.*
 Sapienza, saviezza. *Sapientia, Prudentia, Sci-entia.*
 Saponata, schiuma che fa il sapone. *saponatum.*
 Sapone. *sapo, onis, smegma, asis.* Sapone da lavar le macchie, *smegma, tis, pila, Massiaca.*
 Saponara, erba. *clymenon, ni.*
 Saporare, assaporare, assaggiare. *gusto, degu-fo, libo.*
 Sapore, qualità, che si conosce col gusto. *sapor, oris.* Sapore, favore, guazzetto, forte di falla, *embamma, asis.* Sapore acerbo, *sapor acerbus.* Acetoso, *acidus.* Acuto, *acutus.* Agro. acer. Amaro, *amarus.* Alpro, *asper.* Auftero, *austerus.* Brusco, acer. Dolce, *dulcis.* Forte, acer, fortis. Garbo, acer. Grofso, come d'oliva, *pinguis.* Salato, *salsus.* Sapo-ve, *suavis.*
 aver sapore. *sapio, is.*
 Saporità. *sapor, vis.*
 Saporitamente. *quodam gustu jucunditate, sapide.*
 Saporito, di buon sapore. *sapidus, a, um.* Che non ha sapore, *insipidus, a, um.*
 Saporosamente. *sapide.*
 Saporoso, cioè pieno di sapore. *sapidus, a, um.*
 Saputa, notizia. *scientia, notitia.*
 Saputamente, accortamente. *scise, perite, scien-ter, consulo.*
 Saputo, accorto. *peritus, scisus, prudens, causus.*
 Saputo, intelo. *cognisus, a, um.*
 Saraca, pesce salato. *sarda, salita.*
 Saracinesca, porta. *cataracla, vel catarracta, e.*
 Saracino, Moro. *Æthiops, opis, Saracenus.*
 Saracino, statua di legno, nella quale i Cavalieri correndo, rompon la lancia. *palus, i, e di qui ad palum se exercere.*
 Sarchiare, zappare. *farrio, is, farculo, as.*
 Sarchiello, stromento da sarchiare. *farculus, li.*
 Sarda, pesce. *sarda, e.*
 Sardella, pesce noto. *sardinia.*
 Sardonico, pietra preziosa. *sardonyx, yebis.*
 Sarga, coperta da letto. *lodix, stragulum.*
 Sargo, pesce. *sargus, i.*
 Sarmiento di viti. *sarmenium, ti.*
 Sarnacchiare, far sarnacchi. *pituitam expuere.*
 Sarnacchio, sputo catarrolo, e grosso. *sputum crassum.*
 Sarnacchiofo. *pituitosus.*
 Sarracchino, picciolo, e corto mantello. *breve palliolium.*
 Sarte, sono le corde, che tengono legata la vela all'antenna. *rudenes.*
 Sarto, fattore. *farciator, oris, sartor, oris.*
 Saffata. *lapidis, vel saxi iclus.*
 Saffragia, erba. *saxifraga, e, saxifragum, i.*
 Saffetto, picciolo fallo. *saxium, lapillus.*
 Saffo. *saxum, lapis, silex.*
 Saffolino. *lapillus.*
 Saffoso, pieno di sassi. *saxosus, lapidosus.*
 Sarana, e fatanasso. *Sarana, e, Demon, onis.*
 Satellite. *satelles, tis.*
 Satira, poesia mordace. *Satira, e.*
 Satireggiare, far satire. *Satiram scribere.*
 Satirico, mordace. acer, *malidicus, satyricus.*
 Satiro, Dio bocherereccio finto da' Poeti. *Satyrus, i.*
 Satisfadazione, afficuramento. *satisfadatio, onis.*
 Satisfare, soddisfare. *satisfacio, is.*
 Sativo. *sativus, a, um.*
 Satollamento, e satollanza. *saturitas, tis, sa-tietas.*
 Satollare, faziare. *satur, expleo.*
 Satollato. *satur, vi, saturatus.*
 Satollo, fazio. *satur, vi, saturatus.*
 Satrapo, governor di Provincia. *satrapa, vel satrapes, e.*
 Saturità. *saturitas, tis.*
 Saturnino, di Saturno. *Saturninus, a, um.* Per malinconico. *melancholicus, tristis.*
 Saturno, nome di un Pianeta. *Saturnus, i.*
 Saturo, satollo. *saturus, a, um.*
 Savamente. *sapienter, prudenter.*
 Saviezza, sapienza. *sapientia, e, prudentia.*
 Savio, e faggio. *sapiens, intelligens.*
 Savorra, fabbia da porre in sentina delle navi, accid stiano ferme. *faburra, e.*
 Savore, sapore. *sapor.*
 Savorna. V. favorra. *faburra.*
 Saziabile, atto a saziarsi. *saziabilis, le.*
 Saziamento. *saturitas, sarietas.*
 Saziare, satollare, stamare. *satio, saturo, ex-pleo.* Saziar le voglie, *explere cupiditates.* La voglia di bere, *explere sitim.* Di mangiare, *explere famem.* Egli non si fazià di studiare, *nunquam illius satiat studium expleta studia, nunquam illius satiat studiorum sitis.* Che non si può faziare, *insaturabilis, insatiabilis.*
 Satieltà, pienezza. *satietas, saturitas.*
 Sazievole, che fazià. *satielatis efficiens, gravis, molestus.*
 Sazio, satollo. *satur, vi.*
 Sbadagliare, e sbadacchiare. *oscito, oscitor.*
 Sbadigliamento, e sbadigliamento. *oscitatio.*
 Sbadigliante. *oscitans, tis.*

Sbagliare, errare, scambiare. *fallor, aberro, balucino*.
 Sbaglio, fallo, errore. *error*.
 Sbaldanzire, perder la baldanza. *confestnor, animinum despondeo*.
 Sbalustrare, tirar fuori del segno. *a scopo aberrare*.
 Sballare, aprir le balle. *farcinas explicare*.
 Sbalordimento. *animi stupor*.
 Sbalordire. *animo confundor, extenor*. In signifi. attivo, *externare*.
 Sbalordito. *animo confusus, externatus*.
 Sbalzare, cacciar fuori con empito. *exturbo, as, ejicio, is*. Per saltar giù, *desilio, profilio, is*.
 Sbalzi, e sbalze, luochi precipitosi, da cader da alto a basso. *praecipitium, is*.
 Sbalzo, che fa la palla, quando si giuoca. *salutus, repercutus, us*.
 Sbalzo, che portano le donne in capo. *corona, a*.
 Sbandare. *diffipo, dissolvo*. Sbandarsi. *abire*.
 Sbandato. *vagus, disiectus, palans*.
 Sbandeggiamento. *exilium, relegatio*.
 Sbandeggiare. *in exilium misto, relego*.
 Sbandeggiato. *relegatus, in exilium missus*.
 Sbandimento. *exilium*.
 Sbandire, bandire. *in exilium pellere*.
 Sbandito. *exul, is*.
 Sbaragliare. *fundo, diffipo, disperdo*. Sbaragliare la roba, *profundere patrimonium*. Sbaragliare la vita, *profundere vitam*. Sbaragliare l'efforcito, *ardines exercitus exturbare*.
 Sbaragliato. *fusus, fugatus, dissipatus*.
 Sbaragliatore. *profusor, prodigus*.
 Sbaragliino. *alveus lasorius*.
 Sbaraglio, confusione, fuga. *diffipatio*.
 Sbarbare, svellere, cavare. *vello, evello, eradico*.
 Sbarbato, e senza barba. *imberbis, ephebus*. Per cavato. *evulvus*.
 Sbarbicare, sbarbare. *evello, eradico*.
 Sbarcare. *expono, is, e navi effero, educo*. Sbarcarli. *exire e navi, excendere*.
 Sbardellatamente, fuor di misura. *immodice*.
 Sbardellato, che fa tutto senza pensarvi. *incogitans, improvidus*. Per immoderato. *immodicus*.
 Sbarra, Ranga, che si attraversa alla porta. *repagulum, is, diatrum*.
 Sbarrare, sfangare. *clathro, as, ocludo, sepio*.
 Sbarffare per abbassare. *deprimo, is*.
 Sbarffare, percuotere. *percussio, is, concussio*.
 Sbarffare le mani per allegrezza. *plaudo, is*.
 Sbarffare i denti per freddo. *dentibus crepitare, frondere*. Sbarffare la terra co' piedi. *supplodo, is*. Sbarffare, per ributtare, *rejicio, is*.
 Sbattonamento. *percussio, onis, quassatio*. Sbattonamento de' piedi in terra. *supplodio, onis*. Sbattonamento delle mani. *plausus, us*.
 Sbatruto, *excussus, a, um, concussus*.
 Sbeffare, sbeffeggiare, beffare. *irrideo, derideo, illudo*. Effer beffato, *ludibrio esse*.
 Sbellettare, imbellettare. *facere, fucum illinere*.
 Sberrettare, cavarli la berretta. *caput bonoris causa detegere*.
 Sbevazzare, bere immoderatamente. *vino se ingurgitare*.
 Sbiadato, colore, come di biada, o paglia. *pallidus, pallens, subalbus*: e secondo altri, azzurro, *caeruleus*.
 Sbiancare, divenir bianco. *albescere*.
 Sbiancato. *albens, pallens*.
 Sbiancheggiare, far bianco. *dealbo, as*.
 Sbiacare, sfiorcere. *obliquo, torqueo, distorqueo*.
 Sbigottimento. *animi consternatio, pavor, strepidatio*.
 Sbigottire, impaurire. *exterre, deterreo, perterrefcere, exanimo, terrorem insicere, metum facere, vel efferre*. Sbigottirli, *despondeo, animum despondere, animo vel mente cadere, concidere, deficere, animum contrahere, demittere*.
 Sbigottito. *exanimatus, attonitus, perterritus*.
 Non punto sbigottito, *imperterritus*.
 Sbilanciamento, e sbilancio. *aquilisubri sublatio*.
 Sbilanciare, tirar giù la bilancia. *aquilisubrium tollere*.
 Sbilenco, storto, malfatto. *distortus, varus*.
 Sbirraglio, e sbirreria. *licitorum multitudo*.
 Sbirro, zaffo. *licitor, oris*.
 Sboccare, diceli de' fiumi, che mettono in mare. *se egerere, se exonerare, influere*. Per parlar senza considerazione. *infrani ore esse, temere loqui, lingua proci esse*.
 Sboccatamente. *insenter, impusenter*.
 Sbocato, difonello nel parlare. *proci, petulans, impudens oris homo*.
 Sbocco. *effluvium, is*.
 Sbocconcellare. *esto, as*.
 Sbolare, slegare. *refigno, as*.
 Sbolzonare. *arere*.
 Sbordellare, bordellare. *scortor, aris*.
 Sborrare, cavar fuori. *educere*. Rigettare. *evomere*.
 Dar fuori, o dir ogni cosa. *diffuere*.
 Sborfare, pagare. *as adnumerare, pecuniam solvere*.
 Sborfato, pagato. *solutus, numeratus*.
 Sborfo. *solusio, numerorum solutio*.
 Sbofcare, tagliar i rami della selva. *colluco, as, inseruico, as*.
 Sbottonare. *diffibulare, vestem aperire*.
 Sbottoneggiare, motteggiare. *conviciari*.
 Sbracciare, scoprirli le braccia. *brachia nudare*.
 Adoperare ogni forza. *omnes nervos intendere, manibus, pedibus contendere*.
 Tom. II.

Sbraciata, millanteria. *scantia*.
 Sbraciare, allargar le brage, e per metaf. largheggiare. *prodigere*.
 Sbramare. *fatio, saturo, cupiditatem expleo*.
 Sbranare. *lazo, lano, dilanio, disferpo*.
 Sbrano. *disceptus, dilanatus*.
 Sbrano, sbrano. *laceratio, cades*.
 Sbrancare, districare. *eximo, segrego*.
 Sbrattare, nettare. *purgo, perpolio*. Levar gli impedimenti. *expedio, extrico*.
 Sbricciare. *conterere, comminuo*.
 Sbricciato. *contritus, comminutus*.
 Sbrigliamento. *festinatio, expeditio, celeritas*.
 Sbrigare, levar di briga. *solvo, diffolvo, expedio, explico, extrico*. Sbrigar le faccende, *extricare, expedire, conficere negotia*. Sbrigarli dalle cure, *curis exfolvi*.
 Sbrigato. *vacuus a negotiis, solutus, expeditus, liber a curis*. Ell' è sbrigata. *actum est*.
 Sbrigliare. *frenum tollere*. Sbrigliato, *effrenus, solutus*.
 Sbrificare, sdrucchiolare. *labor, prolabor*.
 Sbruffare, spruzzare. *aspergo, inspergo*.
 Sbuca, ufcir dalla buca. *ad auras evado*. Per cavar dalla buca. *extrahere, educere*.
 Sbucciare, e sbucciare, levar la buccia. *decorrico, corticem detraho, deglubo*.
 Sbudellare. *eufcero, exentero, diffeco*. Li cavalli, *suffodere equos*.
 Sbudellato. *exentcratus, a, um*.
 Sbuffante. *anhelans, fremens*.
 Sbuffare, soffiare. *efflo, anelo, sufflo*. Per mandar fuori l'aito per ira, *iram, vel iras proflare, fremere*.
 Sbufare. *perturno, perfuro*.
 Scabbia, rogn. *scabies, et*.
 Scabbare, nettar dalla scabbia. *scabies purgare*.
 Per piallare. *laevigo, as*.
 Scabbiofo, rognolo. *scabiosus, a, um*.
 Scabello, banco picciolo. *scabellum, scamnum, suppedaneum, i*.
 Scabrolità. *scabrities, asperitas, difficultas*.
 Scabro, scabrofo, tozzo. *scaber, scabrosus*. Scabrofo, difficile. *arduus, difficilis, asper*.
 Scacato, tatto a scacchi. *scacellatus, a, um*.
 Scacchi, figure da giuocare. *latrunculi, latrones, calculi*. Giuocar agli scacchi. *latrunculis ludere*.
 Scacchiere, scacchiere, *latruncularum tabula, abacus, alveus*.
 Scacciamiento. *expulsio, onis*.
 Scacciare, difacciare. *pello, expello, depello, propulso, prosurbo, exturbo*. Scacciar lontano, *propello, repello*. In diverse parti, *dispello*. La fame, *propulsa famem*. La sete, *depelle sitim*. Gli nemici, *expellere hostes*. Le cose nocive, *abigere noxia*.
 Scacciato, difacciato. *expulsus, ejectus*.
 Scacciato, rimasto escluso. *spe frustratus, exclufus*.
 Scacco. V. Scacchi.
 Scaccomatto, termine del giuoco degli scacchi, per metaf. *scadura, damnus*.
 Scacciato, escluso, deluso. *spe frustratus, exclufus*.
 Scadere, venir in peggiore stato. *deterius fieri, in pejus ruere, aut labi, imminus*.
 Scadere, succedere. *obvenio, is*.
 Scadimento. *casus, lapsus, lapsio, prolapsio*.
 Scafa, ovver battello. *scapha, a*.
 Scafa, e fcechiaro, dove in cucina si lavano le scudelle. *urnarium, colluvarium*.
 Scatare, come fave, piselli, ec. *deglubo, is*.
 Scaglia, pezzo di fasso. *caementum, affula, rudus, eris*. Scaglia di pesce. *squama*. Scaglia, fromba, *funda, a*. Scagliofo, *squamosus, squamosus, squamiger*. A scaglie, *squamatum*.
 Scagliare, o gettare. *jacio, jaculor*. Per levar le scaglie al pesce. *deffuquo*.
 Scaglioni, gradi delle scale. *gradus, us*. Scaglioni mal commessi, *gradus male herentes*.
 Scala, *scale, arum, gradus, uum*. Scala pollicia, fatta all' improvviso, *gradus subitarius*. Portatile. *scale gestatorie*. Di corda, *scale vestiles*. Fatta a prioni. *scale gallinarie*. Caduta di scala, *scalarum lapsus*. Far una scala, *scalas, vel gradus edificare*. A foggia di scala, *gradatus*. fare scala, pigliar porto. *portum capio, appello, is*.
 Scalamento. *scalarum applicatio*.
 Scalare, montare con scale. *scalis admotis ascendere, scandere*.
 Scalata. V. Scalamento. Dar la scalata, *scalis aggressionem facere*.
 Scalcagnare. *calcem calcem premo, o detero*.
 Scalcinare. *pavimentibus calcem demo, rectorium devado*.
 Scalco. *strucior*.
 Scaldato. *var igniferum*.
 Scaldare. *calefacio, calefactio*. Speffo, *calefacto, as*. Scaldarli, *calco, calefacto, incalisco, recalisco, calefacto*.
 Scaldare minetra, o scaldare vivande, vaso di rame, che con carboni accesi dentro si mette sopra la tavola sotto le vivande. *aurhepsa, foculus*.
 Scaldato, scaldamento. *calefactio, calefactus*.
 Scaldato. *calefactus, a, um*.
 Scaldatore. *calefactans*.
 Scalea, ordine di gradi avanti a Chiefe, o altro edificio. *scalarum gradus, scale, arum*.

Scalsetta. *brevis scala*.
 Scalfire, levar alquanto la pelle, penetrando sul vivo. *scarifico*.
 Scalfito. *scarificatus*.
 Scalfitura. *scarificatio*.
 Scalino, scaglione, o grado delle scale. *gradus, us*. Scalinato, *gradatus, a, um*. A scalino per scalino, *gradibus, per gradus, gradatim*.
 Scalogna, scalogno. *capa Acalonia, bulbis, i*.
 Scalpicciare, calpestare. *calco, conculco, protereo*.
 Scalpiccio, strepito de' piedi nel camminare. *sonitus, strepitus pedum*.
 Scaltrimento, aluzia. *calliditas, sagacitas, perveritas*.
 Scaltrire, far accorto. *reddere callidum, prudentem*.
 Scaltrito. *callidus, cautus, prudens, sagax*.
 Scaltritamente, avvedutamente. *callide, astute*.
 Scalzadenti, curadenti. *dentiscalpium, dentificium*.
 Scalzare, e difcalzare. *excalceo, as, discalceo, calceos, vel: bialia cuspiam detrahere, vel demere*.
 Scalzarsi. *exuere calceos*. Scalzare, per levar la terra dalle piante. *ablaqueo, as*. Per levar la materia da ogni altra cosa, *materiam demere, vel detrahere*. Per cavar di bocca ad alcuno quel, che ii vuol sapere, *exploro, expiscor*.
 Scalzato, scalzo. *discalceatus, excalceatus*. Andato scalzo. *nudis pedibus incedere, ambulare*.
 Scambiamiento. *vicis, is, conversio, mutatio*.
 Scambiare. *mutuo, as, permuto, commuto*.
 Scambiato. *mutatus, immutatus*.
 Scambievole. *alternus, mutuus, reciprocus*.
 Scambievolazza. *vicissitudo, alternatio*.
 Scambievolmente. *vicissim, alterne, alternatim, invicem, mutuo, mutuo, alternis vicibus*.
 Scambio, scambiamiento. *permutatio, commutatio, vicissitudo*. In iscambio, in luogo, *vice, pro*.
 Scamonea, pianta. *iramonis*.
 Scampamento. *effugium, Jalus*.
 Scampare. *tintinnabulis continenter pulsare*.
 Scampare, o fuggire. *fugio, aufugio, evado*. In qualche luogo, *aufugere in aliquo loco*. Da qualche luogo, *profugere ex aliquo loco*. Dalle mani d' alcuno, *alicuius manus effugere*. Un male, *devitare malum*. Una vergogna. *fugere infamiam*. Scampare, per vivere, *vivo, is*.
 Scampare, per liberare, o salvare. *libero, vindico, eripio, absolvo*. Alcuno dalla morte, *aliquem a morte eripere*.
 Scampato, liberato. *ereptus, liberatus, servatus*.
 Da' pericoli, *periculis defunctus, ereptus*.
 Scampo, lo scampare. *effugium, suffugium, devitatio*. Per il vivere, *salus, usis*.
 Scanalare, incavar a foggia di canale. *frio, as, in canalis modum cavare*.
 Scanalatura. *fria, a*.
 Scancellare, cassare. *deleo, aboleo*.
 Scancellato. *deletus, oblitteratus*.
 Scancia, palchetti di tavolo. *foruli, orum, pluteus, armatoriola, orum*.
 Scandagliare. *exploro*.
 Scandaglio, archipendolo. *catapirates*.
 Scandalizzare, scandalizzare. *offendo, is, offensio, ni esse, offensioem afferre, exemplo nocere, pravitas, vel peccandi exemplum dare, praeberere, suppeditare*. Scandalizzarli, *offendor, offensioem accipere*. Scandalizzato, *exemplo offensus*.
 Scandalo, e scandolo. *offensio, offensiculum, exemplum peccati, vel peccandi, exemplum malum, primum, scandalum*.
 Scandalosamente. *cum offensioe, exemplo malo*.
 Scannare, tagliar la gola. *jugulo, as*.
 Scannello, picciolo fedano. *scabellum, scamnellum*.
 Scanno, banco da federe. *scannum, ni*.
 Scansare, per muovere. *amovo*. Per isfuggire. *evito, declino*. Per allontanarli. *recedo*.
 Scapestrare, cavar il capestro. *eximere capistrum, solvere*.
 Scapestrato, senza modo. *immoderatus, immodestus, effrenatus*.
 Scapezzare, tagliare. *amputo, destrunco*. Scapezzato. *amputatus*.
 Scapigliare, fconciare li capelli. *exturbare comas*.
 Scapigliato, chi ha li capelli spariti, *incompius, vir passis crinibus*.
 Scapitamento, (scapito. *damnus, scatura*.
 Scapitare, metter del capitale, perdere in qualche cosa. *accipere detrimentum, summam imminuere, facere, rem familiarem comminuerere*.
 Scapolare, scappare. *effugio, evado*.
 Scapolato. *qui evasit*.
 Scapolo. *solutus, liber, defunctus periculo*.
 Scaponire, vincer l'altrui ostinazione. *alicuius pertinaciam infringo*.
 Scappare. *aufugio, is, evado*.
 Scappata, fuga. *fuga, a*. Fallo, *erratum, is*.
 Scappato. *qui effugit*.
 Scappellare, cavar il cappello. *pileum detrahere*.
 Scappellotto, colpo nel capo. *capitis percussio, alapa*.
 Scappulare, e scapolare, scapuccio da Frati. *culcilio, cucullus*.
 Scapricciarli, e scapricciare. *explere cupiditatem, libidinem*.
 Scapucciare, intoppare. *cepito, as, offendo*.
 Scapuccio, intoppo, *pedis offensio*.
 Scarabattola, mostra chiusa a cancelli, da esportarsi a vista cose venali. *transfenna*.
 H h h a

Scarabocciare, schicchere. *confribillare*.
 Scarabocchio, litura. *litura*.
 Scarafaggio, anim. *scarabeus, i*.
 Scaramuccia, combattimento leggiero. *velitatio, pugna velitaria, certamen leve*.
 Scaramucciare. *velitor, aris*.
 Scarrantia, sferiantia. *angina*.
 Scarcerare. *liberare, emittere ex carcere, carcere liberare*.
 Scardafare, pettinare la lana. *carmino, as*.
 Scardafiere, scarda lana. *qui carminat*.
 Scardaffo. *carmen*.
 Scaricamento, scarco, scarico. *levamen, exoneratio*.
 Scaricare, e scarcare, *exonero, deonero*. La forma, *farcina levare, farcinam, vel onus deponere*. La coscienza, *exsolvere se religione*. L'arco, *remittere arcum*. Per iparare, *displodo, explodo*.
 Scarificare, scarnare. *scarifico*.
 Scarlato. *purpura, pannus coccineus*. V. Porpora.
 Scarmana, e scalmama, infermità cagionata dal riscaldarsi, o raffreddarsi. *pleuritis, dis, lateris dolor*.
 Scarnanare, e scalmnare, incorrer nella scarmana. *pleuritis corripit*.
 Scarmigliare, scompigliare. *turbo*.
 Scarmigliato. *turbatus*.
 Scarmo, magro. *gracilis, exilis*. Caviglia, alla quale vien legato il remo. *scalmus*.
 Scarnamento. *scarificatio*.
 Scarnare. *extenuo, as, scarifico, as*.
 Scarnafciare, darli al pastafemi di carnafciare. *bacchanalibus indulgere, bacchanalia vivere, genio indulgere, pergracari*.
 Scarnatino, di color di carne. *carneum colorem habens*.
 Scarno, imunto. *exsecratus, exfucus, macer, exilis, gracilis, junceus*.
 Scarpa. *calceus, i, calcei, orum, calcamentum*. Rulficana, *pero, onis, sculponca, arum*.
 Scarpe larghe. *calcei repandi*. Roife, *calcei muliei*. Che stanno bene, *calcei habiles, vel apti ad pedes*. Scarpa all'Apostolica, *solca, e*. Picciola, *calceolus*. La scarpa mi fa male, *calceus me urget*. Scarpa della muraglia, *anterior, idis, ima muri declivitas*.
 Scarpetta, picciola scarpa. *calceolus*.
 Scarpetta, pedale di lino. *udo, onis, pedula, is*.
 Scarpellotto. *scalpellum, li, scalpellus, li*.
 Scarpellare. *celo, scalpro elaboro, incido, celo*.
 Scarpellino, taglia pietra. *lapicida, lapidarius*.
 Scarpello, strumento da intagliare, e scolpire. *scalper, ti, scalprum, i, eelum, i*.
 Scarpino. *calceus linteus*.
 Scarpione. *scorpio, onis, scorpius*.
 Scarrucolare, lo scorrere del canapo fulla carucola. *decurere*.
 Scarfamente, parcamente. *parce, tenuiter, maligne*.
 Scarfeggiare. *parce erogo, maligne prebro*.
 Scarfella, borfa, tafca. *pera, locus*. Scarfelletta, *perula, a*.
 Scarfezza, scarfità. *parcitas, parsimonia*.
 Scarfo. *parcus, restrictus*. Scarfo, in luogo di corto, *brevis*.
 Scartabellare. *libros evolvo, verso libros*.
 Scartabello, scartafaccio, libro di poco pregio. *libellus, i*.
 Scartare, ricufare. *rejicio, is*.
 Scartato. *rejectus, a, um*.
 Scartoccio di carta. *ucullus, i*.
 Scarzo, di membra leggiadre, ed agili. *agilis*.
 Scaffare, conquistare. *concurio, quasso, promo*.
 Scaffo, divello. *passinum*.
 Scatenare, trar di catena. *ex catenis solvo, eximo*.
 Scatenato. *vinculis liberatus*.
 Scatola. *pyxis, idis, capsula, a*.
 Scaturigine. *scaturigo, inis*.
 Scaturire, ufcir fuori, come l'acqua. *scateo, scaturio, erumpo*.
 Scavalcare, scender da cavallo. *ex equo descendit, defilio*. Per passar oltre. *transgredior*. Per tar discendere. *equo desicio, disturbo*.
 Scavallare, gettar da cavallo. *equo desicio, disturbo*. Far cader alcuno di grazia, *aliquem apud aliquem criminor, aliquem ab alio alieno*.
 Scavallato, gettato da cavallo. *equo disturbatus, dejectus*.
 Scavamento. *fossio, evasio*.
 Scavare. *effodio, cavo, excavo*.
 Scavato. *excavatus, effossus*.
 Scavezacollo, di scandalosa vita. *in omne facinus projectus*. Per caduta rompicollo. *praeceptus casus, precipitium*.
 Scavezare, rompere. *rumpo, frango, trunco, discindo, diffringo*. Scavezarsi il collo, *colium sibi frangere*. Gittarsi a scavezacollo, *dare se precipitem, ferri precipitantem*.
 Sceda, beffe, scherno. *irrisio, iustus*.
 Scegliere, e scerre, eleggere. *lego, seligo, habere delectum*.
 Sceglimento. *delectus, us*.
 Scegliere. *elector, oris*.
 Scelleraggine, scellerità. *scelus, maleficium, facinus, flagitium*.
 Scelleratamente. *prave, perperam, scelestè, scelerate, flagitiose, nefarie, turpiter*.
 Scelleratezza. *scelus, improbitas*.

Scellerato, ribaldo. *sceleratus, flagitiosus, nefarius, facinorosus, perditus*.
 Scelmo, legno, a cui s'attaccano i remi. *scalmus, i*.
 Scelta, elezione. *selectio, electio*. Fare scelta, *seligo, is, delectum habere*.
 Scelto, eletto. *lectus, electus, delectus, selectus*.
 Sceltissimo, *selectissimus*. Scelto, per eccellente, *egregius, eximius, lectissimus*.
 Sceltume, scelta di cose cattive dalle buone. *purgamentum*.
 Scemamento, calo. *imminutio, detractio, decrementum, defueto*.
 Scemante. *minuens, decrefcens*.
 Scemare, diminuire. *detrabo, demo, dehuco, minuo, imminuo, deductionem, vel decessionem facere*. Scemare, neutr. *decrefo, minuo, deficio*.
 Scemato, e scemo, *diminutus, imminutus, comminutus*. Scemo, pazzo, *fatuus, infanus*.
 Scempiaggine, scempiataggine. *fatuitas*.
 Scempiare, affiggere. *crucio, torquo, disrucio*.
 Scempiato, scempio, sciocco. *simplex, infpidus, fatuus*.
 Scempiezza. *simplicitas, ineptia, stoliditas, fatuitas*.
 Scempio, vale strazio. *cruciatas, us, tormentum, supplicium*.
 Scena, l'apparato della commedia. *scena, e*.
 Scenico, cola di scena. *scenicus, a, um*.
 Scendere, smontare. *descendo, is, deorsum ferri, descensionem facere*. Di luogo alto, *devenio, is*. Da cavallo, *desilire equo, equo descendere*. Il discendere. *descensio, onis, descensus, us*.
 Scernere, distinguere. *cerno, discerno, distincte cognosco, seligo*.
 Scernimento. *discretio, separatio*.
 Scerpellone, error solenne. *ballucinatio*.
 Scerre. V. scegliere. *seligo*.
 Scervellato, privo di cervello. *mente captus*.
 Scea, e dicefa. *descensus, us*. Scea, luogo, *declivitas, locus declivis, via declivis, iter declive*. Scea, dicefa, distillazione, male cagionato da umore, che scende dal capo. *distillatio, rheumatismus*. Aver una scela, *distillatione laboro*.
 Scettro, bacchetta reale. *sceptrum, i*.
 Scevero, separato. *separatus*.
 Scevare, separare. *separo, seligo, scerno*.
 Scheggia, stacca. *assula, e, scbidum, fragmentum*. Scheggiare, *in assulas scindere, vel scavo, assulam scindere*. Scheggia di asfo. *saxi fragmentum*. Per icoglio precipitolo. *rupes praerupta*.
 Scheggiolo. *praeruptus, a, um*.
 Scheletro. *offium compages*.
 Schelmo. V. scelmo.
 Scherano, di mal'affare. *facinorosus*.
 Scheranzia, male, che chiude le tauci. *angina, synanche*.
 Scherma, arte di schermire. *gladiatura, e, ars gladiatoria, pugna umbratilis*. Schermitore, *lanista, e, gladiator, oris*. Perder la scherma. *a regula aberrare*.
 Schermire, giuocar di spada. *digladiari, ense ludo*. Difendersi, *se sueri, declinare ictus*.
 Schermo, riparo. *defensio, propugnatio, propugnaculum*.
 Schernevole. *contumeliosus, injuriosus*.
 Schernire. *irridere, conumelia officio, subfanno, ludibrio habere*.
 Schernito. *irrisus, ludibrio habitus*.
 Schernitore. *irrisor, contemptor*.
 Scherno, beffa. *irrisio, contumelia*.
 Scherzamento, scherzo. *lusus, iustus, iocus*.
 Scherzante. *ludens, alludens*.
 Scherzare. *illudo, joco, luso*.
 Scherzevole. *jucundus, argutus, lepidus, facetus*.
 Scherzvolmente. *facete, jocofo*.
 Scherzolo. *jocofo, lepidus, facetus*.
 Schiacciamento. *collisio*.
 Schiacciare, ammaccare. *contundo, is, frango, collido*.
 Schiacciata, focaccia. *placenta, crustum, coiphium, i*.
 Schiacciato. *collisus, confusus*.
 Schiacciato, come il naso. *simus, a, um*.
 Schiacciatura. *collisio, confusio*.
 Schiaffeggiare, dar delli schiaffi. *depalmo, as, colaphos infligere, vel infringere, manu, vel manus palma os verberare, ferire*.
 Schiaffo, guanciata. *colaphus, i, alapa, e*.
 Schiamazzare. *clamo, vociferor, postrepro*.
 Schiamazzo, grido, clamor, strepitus.
 Schiantare, rompere. *scindo, is, discindo*.
 Schiappare. V. tendere. *findere*. Schiappatura, *fiffo, sciffura*.
 Schiarare, e schiarire, far chiaro. *illustro, as, clarifico, as, i*.
 Schiarirsi, far chiaro. *clarefco, illucefco*.
 Schiatta, progenie. *genus, progenies, soboles*.
 Schiavare, dischiavare. *reforo, recludo, claustra revellere, refringere, refigare*.
 Schiavetto. *servulus*.
 Schiavina, forte di coperta. *rento, onis*. Schiavinetta, *centunculus, i*. Schiavina, forte di vestimento, *gaulapina, e*. Per la suora, *reges, etis*.
 Schiavitudine. *captivitas, servitus*.
 Schiavo. *servus, mancipium*. Da catena, *ergastulus*. Mezzo schiavo, *semiliber*. Liberar uno schiavo, *ex servitute servum eximere*. Farli uno

schivo, cioè obbligarlo, *demerco, eris*.
 Schidone, spiedo. *veru, u*.
 Schiena, o schena, parte di dietro dell'anima. *dorsus, i, dorsum, i, sergum, i*.
 Schiera, moltitudine, che va per ordinanza. *acies*. D'api, *examen, inis*. Schierare, *aciem componere, fruere, instruere, ordinare*. Schierato, *in acie constitutus, instratus*.
 Schiettamente. *simpliciter, libere, ingenue*.
 Schiettezza. *simplicitas, candor*. Schietto, puro, netto. *syncerus, purus, simplex*. Vino schietto. *vinum mcrum, merum, i*.
 Schifamente, con ichiffezza. *fordide*.
 Schifamento. *evitatio, declinatio*. Schifamento di fatica, e di pericolo. *evitatio laboris, e periculi*.
 Schifare, scanfare, discostarsi da cosa nocevole. *vito, as, deviso, caveo*. Il colpo. *effugere, declinare, exire plagam, scilum*. Il pericolo. *declinare periculum*. Schifare, o sfuggire. *effugio, is*. Il disonore. *effugere vituperationem*. Li banchetti. *vitare symposia*. Schifare, o avere a schifo. *aspernor, fastidio, abhorreo*. Li studii. *abhorre a studiis*. La pratica. *abhorre a consuetudine*. Li columi d'alcuno. *abhorre a moribus alicujus*. Che non si può schifare. *inevitabilis, e le*.
 Schifevole. *fastidians, morosus*.
 Schiffezza. *fordes, spurcitas*.
 Schifo, sporco. *spurcus, tusulentus*. Sdegnoso. *iracundus*.
 Schifo, battello. *scapha, e, cymba, e*. Schifetto. *cymbula, pbaelus*.
 Schiodare. *refigo, is*.
 Schioppo. *scloppus*.
 Schivare, schitare. *evito, effugio*.
 Schiudere. *aperio, recludo, refero*.
 Schiuma. *spuma, e*. Dell'oro, piombo, ec. *ferria auri, plumbi, e*.
 Schiumare, far la schiuma. *spumo*. Levarla. *spumam adimere, despumare*.
 Schiumoso, pieno di schiuma. *spumofus, spumeus*.
 Schivo, ritroso. *abhorrens, alienus*. Per vergognoso. *pedicus, verecundus*.
 Schiufo. *apertus, referatus, reclusus*.
 Schizzare, gittar acqua, o fango. *fundo, is, jacio, jacto, mitto, spargo*. Schizzare alcuno. *acqua, vel cano aliquem aspergere*. Schizzare, o saltar fuori con impeto. *emico, as, emerge, erumpo, prorumpo, exilia, profilio*.
 Schizzare, o abbozzare. *adumbo, deformat*.
 Schizzo, macchia, nota, *labes lusa, canosa*.
 Schizzo, disegno, abbozzo, *adumbratio, deservipio, informatio, graphis, idis*.
 Schizzo, strumento da infonder licori. *clyster, eris*.
 Sciacquare, lavare. *colluo, is, leviter ablute*.
 Sciacquatoio, luogo per il quale si mandano fuori le lavature dalla casa. *colluviarium*.
 Sciaura, disgrazia. *calamitas, infortunium, adversa fortuna, miseria*.
 Sciaurato, disgraziato. *miser, infelix, infortunatus*. Per scellerato. *sceleratus*. Sciauratoissimo. *sceleratissimus, scelsissimus*.
 Scialacquare, mandar a male. *profundo, dis, prodigo, dilapido*.
 Scialacquamento, spazzamento. *proluvium, is*. Per la prodigalità. *prodigitas, prodigalitas, prodigentia*.
 Scialacquatamente. *prodige, profuse*.
 Scialacquato. *dilapidatus, a, um*.
 Scialacquatore. *profusus, prodigus, nepos*.
 Sciamie, moltitudine d'api. *examen, inis*.
 Sciamito, specie di seta non fina. *subsericum*.
 Sciancato, chi patisce male di fianchi. *delumbis, claudus*. Essere sciancato. *claudicare, claudum esse*.
 Sciapito, insipido. *insipidus, insulsus*.
 Sciatica, mal delle coscie. *ischiatis, adis, morbus ischiadicus*. Aver la sciatica. *ischiadic afflicti, laborare*. Infermo di sciatica. *ischiadicus, ischiadic laborans, ischiadicus*.
 Sciaura. V. sciaura.
 Sciaurato. V. sciaurato.
 Scibile. *scibilis, e*.
 Scielta. V. scelta.
 Scieglere. V. scegliere.
 Sciente, intelligente. *sciens, sapiens*.
 Scientemente. *sciens, de industria, consulto*.
 Scientifico. *prudens, literatus, doctus, eruditus*.
 Scienziato. *doctus, eruditus, literatus*.
 Scienza. *scientia, cognitio, doctrina*.
 Scilinguare, balbettare. *balbutio, is*.
 Scilinguato, balbo. *balbus, blasus*.
 Scilocco, vento tra Levante, e Mezzodi. *eu-ronotus*.
 Scioloppo, sciroppo. *calda*.
 Scimitarra, forte di spada. *machara*. Perfiana, o Turchella. *acinaces, is*.
 Scimunitamente. *inepte, stulte, insipienter*.
 Scimunito, sciocco. *ineptus, insulsus, nebulo*.
 Scingere, edifcinzere. *desingo, is*.
 Scintilla. *scintilla, e*.
 Scintillamento. *scintillatio, onis*.
 Scintillare, slavillare. *scintillo, as*.
 Scintilletta, favilluzza. *scintillula, e*.
 Scinto. *discinctus, a, um*.
 Scioccameute. *stulte, inepte, insipienter*.
 Scioccheggare. *desipio, ineptio*.
 Scioccheria, pazzia. *dementia, insipientia*.
 Sciocchezza, goffezza. *ineptia, fatuitas, stultitia*.
 Scioccheggare, matteggiare. *ineptio, desipio*.
 Scioc-

Scorza, cortecchia. *cortex, icis*. Scorza grossa, ed esterna degli alberi. *cortex*. Scorza sottile, e interna degli alberi. *liber, bvi*. Scorza di castagna. *castanea cortex*. Di cerasa. *cerasus cortex*. Di fico. *ficus cortex*. Di ghianda. *glandis crusta*. Dell' uva. *uva cortex*. Scorza grossa di granato. *malus Punici cortex*. Scorza sottile di granato. *Punici mali membrana*. Scorza tenera, e verde della noce. *calyx pulvinatus, eulium, i*. Scorza di erba. *filiqua, e, folliculus, i*. Scorze, o gucciu d' ovi, *ovorum pucamina*. Scorza di ferpe. *vernatio, onis, senctus*.
 Scorzamento. *decoricat, o, desvastio corticis*.
 Scorzare, levar la scorza. *delibro, decortico, corticem detrabere*.
 Scorzetta. *corticula*.
 Scorzoso, pieno di scorze. *corticosus, a, um*.
 Scorfese. *praeurupus, praepes, arduus*.
 Scorfate, scuotere. *excutio, concussio*.
 Scorfatoio, tamiso da tarina. *cribrum excussorium*.
 Scossa, o concussione. *concussus, us, conquassatio*.
 Scotta, o riscossione di danari. *exactio pecuniae*.
 Scoffo, liberato. *liberatus, a, um*. Smosso. *concussus, excussus*.
 Scoffiare, discossare. *amoveo, es, removeo, femoveo*.
 Scoffiarsi, tirarsi da parte. *recedo, is*. Scoffiarsi un poco. *concedere paululum*.
 Scoffiato. *recedens, femorus*.
 Scoffumamente. *rufisce, inurbanus, licenter*.
 Scoffumato, e discossato. *inurbanus, male moratus*.
 Scoffume, scoffumatezza. *malus mos, immodestia, nimia licentia*.
 Scoffimento. *concussus, us, motus, tremor*.
 Scoffitore. *concussor*.
 Scotola, strumento di legno da scuotere il lino. *spasbula, a*.
 Scotolare, batter il lino. *tundo, spasbula excutio*.
 Scottare. *ambuso, is, exuro, usulo*.
 Scottato. *ambustus, adustus*.
 Scottatura. *ambustus, adustus, exustus*.
 Scotto, è il mangiar, che si fa all' osteria. *canna*. Per pagamento. *canepressum*.
 Scovolo da nettare i panni. *scopa, scopula, pennisculus*.
 Scovire. V. Scoprire. *desego*.
 Scozzare, domare le bestie. *domo, cicuro*. Per dirozzare. *informo*.
 Scozzonato. *domitus*. Per avveduto. *cautus, versutus*.
 Scranza, sedia. *scamnum, i*.
 Scredente. *incredulus*.
 Scredere. *non credo*.
 Screditare. *nomen, famam imminuo, alicui detrabo, infamo*.
 Scredito. *malis existimatio*.
 Screpolare, tenderli. *fastidire, vinas agere, debiscere, diffinti*.
 Screpolato. *diffusus, rimosus*.
 Screpolatura, crepatura. *sijsura, vims*.
 Scricchiolare, far quello strepito, che rende legno, o vetro nel rompersi. *crepitare*.
 Scriccio, e Scricciolo, torta di picciolissimo uccello. *regaviolus*.
 Scriattolo, Schirato. *sciurus*.
 Scriagnetto. *parvum scriinium, capsula*.
 Scrigno, gobba. *gibba*.
 Scrigno, luogo da scritture, ec. *scrinium, ii*.
 Scriminile, ago da accconciar i capelli. *discriminulum, i, acus crinalis*.
 Scritto. agget. *scriptus, a, um*. Di propria mano. *chirographus, autographus*. Scritto, foit. V. scrittura. *scriptum*.
 Scrittoio, stanza per uso di scrivere, e conservare scritture. *zuthucula scriptoria*.
 Scrittore, scrivano. *scriptor, librarius, ii, scriba, a*. Per compositore. *scriptor, auctor*. Scrittore di breviature. *notarius, ii*.
 Scrittorio. *archivium, sctularium*.
 Scrittura, scritto. *scriptum, i, scripta, orum*. Di propria mano o panno. *chirographum, i, Fala. chirographum falsum, tabula corrupta*. Scritture sigillate. *taula obsignata*. La Sacra Scrittura. *sacra litera, sacri libri, sacra volumina, scriptum Dei verbum*.
 Scrivere. *scribo, is*. Spesso. *scripsit, as*. In mezzo. *inserisbo*. Greco, o in Greco. *Graece scribere*. Con abbreviazione. *per compendiarum notam scribere*. In cifra, o per cifra. *per notas scribere*. In un tratto, o alla sprovvista. *subito scribere*. Con gran fretta. *raspim scribere*. Più diligentemente. *scribere accuratus*. Senza adulatione. *scribere sine assentatione*. Innanzi giorno. *scribere ante lucem*. Con prestezza. *scribere cum propeatione, celestiter*. Con rispetto. *scribere cum verecundia*. Inconsideratamente. *scribere temere, leviter*. Scrivere una lettera ad alcuno. *scribere, aut mittere litteras, dare litteras ad aliquem*. Scrivere lettere ad alcuno di sua mano. *mittere ad aliquem litteras sua manu scribere*. Scrivere lettere ad un medesimo tenore. *dare litteras eodem exemplo ad aliquem, mittere epistolas iisdem verbis*. Tu scrivi di raro. *in frequentis es in officio scribendis, raras a te litteras accipio, minus saepe ad me scribis, officium litterarum abs te requiro, calamo parcis, vellem, crebris ad me scriberes*.
 Scrocicare, fare che chesia alle spese altrui. *immunem abire, parasitari*.

Scrocco, lo scrocicare. *parasitatio*.
 Scrocco, scroccone. *parasitus*.
 Scroccone, che va scrococando. *asymbolum, i, parasitus, i*.
 Scrota, scrota, porca. *scrofa, a, porca, e, sus, is*.
 Scrolola, intermittenza della gola. *struma, e*. Scrofoloso. *strumofus*.
 Scrollare. *excutio, concussio, quatio*.
 Scrollo, scrollamento. *qualcastro, agitatio, concussio*.
 Scrofciare, scrofchiolare. *crepito*.
 Scroficio, romor d'acqua, che bolle, e simili. *murmur, strepitus, crepitus*.
 Scrofiare. *crustam demere, detrabere, adimere, decorticare*.
 Scrupolo, e scrupolo. *scrupulus, i, religio, onis*. Farli scrupolo. *religiosum habere, religione impedi*.
 Scrupoloso. *religiosus, anxius, sollicitus*.
 Scrupolosamente. *scrupulose, anxie*.
 Scrutinio, e ricercamento. *scrutinium, examen, scrutatio*. Squittinio. *comitia, orum*.
 Scucire. *diffuso*. Scucirsi. *diffusor*.
 Scucito. *diffusus, a, um*.
 Scudella, o scodella. *scutela, e*.
 Scudellaio. *figulus, i*.
 Scudiere, colui, che serve il cavaliere nel bisogno dell' arme. *armiger, armifer*. Per il coppiere. *pincerna, e, pocillator, servus a poculis*.
 Scudo, brocchiero, targa. *scutum, clypeus*.
 Scudetto. *scutulum*. Scudo, moneta di cento baiocchi. *centussis, is*. Scudo d'oro. *aureus, i, nummus aureus*. Imbracciar lo scudo. *levam clypeo armare, sinistram clypeo inferere, vel inferare*.
 Scuffia, o scuffia. *reticulum, capistum, calantica*.
 Sculacciare. *nates cadere*.
 Sculpire, scolpire. *sculpo, ealo*.
 Sculto. *insculptus, calatus*.
 Scultore. *calator, sculpsor, sculpsor*.
 Scultura, arte. *calatura, sculpsura, sculpsura, ars calandi*. Scultura, opera. *calatura, celamen*.
 Scuotere, sbattere. *excutio, is, quatescio, is*.
 Scuotere, riscuotere un pegno. *repignerò*.
 Scurare, oscurare. *obscurò*.
 Scure, e scura, accetta. *securis, is*.
 Scurezza, scurazione, scurità. *obscuratio, obscuritas*.
 Scuro, senza lume. *obscurus, opacus, aser*. Per malagevole. *difficilis*. Per ignoto. *ignobilis*.
 Scurilità. *securilitas, is*.
 Scusa, e iscuia. *excusatio, purgatio, causa*. Accettare la scusa. *excusationem accipere, probare*. Con iscuia. *excusare*.
 Scusabile, che si può scusare. *excusabilis, le*.
 Scusare, e iscusare. *excuso, purgo, excusationem afferre, excusatione uti*. Scusarsi con la malattia. *valetudinem excusare*. Desidero, che mi scusiate. *sibi me excusatum volo*. Scusarsi con alcuno. *purgare se alicui*.
 Scusazione. *excusatio*.
 Sfulso, privo, quasi scosso. *excussus, cassus*.
 Sdebitare, *ave alieno aliquem liberare, eximere*.
 Sdebitarsi. *ave alieno exire, as alienum solvere, ave alieno se liberare, vel eximere*.
 Sdegnante. *indignans, indignabundus, contemnent, dedignans*.
 Sdegnare. *indignor, aris, indigne, moleste, agra ferre*. Far sdegnare, *iracundiam movere, excitare ad iracundiam*.
 Sdegnarsi, val adirarsi. *irascor, eris, stomachor, succesco*. Sdegnarli, cioè non degnarli, *gravor, aris, dedignor*.
 Sdegnato. *iratus, ira incensus, vel inflammatus, indignatus*.
 Sdegnò, sdegnosità, disdegnò. *indignatio, ira, iracundia*.
 Sdegnosamente. *iracunde, indignanter*.
 Sdegnoso, disdegnoso. *iracundus, indignabundus*.
 Sdentare, rompere, o cavar i denti. *edentor, as, dentes eximo*.
 Sdentato, senza denti. *edentulus, edentatus*.
 Sdicevole, disdicevole. *dedecans, indecorus*.
 Sdimenticanza. *oblivio*.
 Sdimenticare. *obliviscor, eris*.
 Sdimentico. *immemor, obliviosus*.
 Sdoppiare, scempiare. *resolvere*.
 Sdormentare, destare. *expergescio, excito*.
 Sdormentarsi. *expergescor*.
 Sdormentato. *a somno excitatus, expergescatus*.
 Sdoilare, levar di doilo. *levare*.
 Sdrajarli, porsi a giacere. *sternere se*.
 Sdrajato. *stratus*.
 Sdrucchiolare, sbrucchiare. *labor, prolabor, delabor*.
 Sdrucchiolofo, *lubricus, praepes*. Sdrucchiolamento. *lapsus, us*.
 Sdrucire, e isdrucire. *diffuso, suis*.
 Sdrucito, isdrucito. *diffusus, laeet, tritus, attritus*.
 Se, loro, pron. *sui, sibi, se*. Da se, *per se*.
 Se, congiunzione. *si*. Se di qualche luogo, *secunde*. Se in qualche luogo, *secubi*. Se alcuno, *si quis, siquis, siquod*. Se alcuna cosa, *si quid*. Se alcun' altro, *si quis alius*. Se qualche volta, *si quando*. Se bene, *etsi, tamesi, quonquam, quomvis, licet*. Se non, *ni, nisi*. Se non che, *ni quod*. Se però, *si modo, nisi si*. Se però non, *nisi vero*.
 Se, congiunzione dubitativa. *num, an, usrum*.
 Secare, troncato. *secare*.
 Secca di mare. *brevia, ium*.
 Seccabile, atto a seccarsi. *seccabilis*.

Seccaggine, secchezza. *ariditas, seccitas*. Per noia, molestia. *importunitas, molestia*.
 Seccagno. V. Secca.
 Seccamento, secchezza. *seccitas*.
 Seccamente. *sece*.
 Seccare, sciugare. *seco, as, torreo, es, torrefacio, is, aridum facere*. Al fumo, *fumo siccare*. Al Sole. *insolo, as, siccare in Sole*. All' ombra. *multro, a*. Seccare, *exsiccare in umbra*.
 Seccarsi. *areo, arefco, inarefco, torrefco*. Affatto, *exarefco, pararefco*.
 Seccato, aggettivo. *exsiccatas, aridus*. Seccato al Sole. *insolatus*.
 Seccatoio, luogo da seccar qualche cosa. *nubularium, area*.
 Secche di mare. *brevia, ium*.
 Secchereccio, sust. *seccitas, seccitas*.
 Secchereccio, addiett. quasi secco. *semisecus*.
 Seccberia, cosa da nulla, e noiosa. *res fusilis, nuge molestae*.
 Secchezza, secura. *seccitas, aris*.
 Secchia. *stula*. V. fecchio. Secchia da mongere il latte. *multro, a*. Secchia, zangola da farvi il suo bisogno, *scaphum, ii*. Secchia da cavar acqua. *hydria, a*.
 Secchiario, scafa da tenervi i secchi. *urnarium, colluviarium*.
 Secchio, vaso di rame per cavar acqua. *urna, stula, hydria*.
 Secco, asciutto. *seccus, aridus*. Secco, non grafoso. *gracilis, & le*.
 Seccento, seicento. *sexcenti*.
 Seco, con lui. *secum*. Seco, tra se, tra loro, *inter se*.
 Secolare, di secolo. *secularis, profanus*.
 Secolarefco. *profanus*.
 Secolo, età, tempo. *seculum, li*.
 Seconda, e lecondina, membrana. *secunda, arum*.
 Secondare, seguitare. *secundo, as, obsecundo, obsequor*. Secondare, per prosperare. *fortunor, as, secundo*.
 Secondariamente. *secundo, deinde*.
 Secondario. *secundarius*.
 Secondo, nome. *secundus*. Secondo genito, *secundo genitus, secundo partu genitus*.
 Secondo, felice, prospero. *felix, secundus*.
 Secondo, prep. *secundum, iuxta, ex, pro*. Secondo il suo desiderio, *ex sententia, ad votum, ut lubet*. Secondo il tempo, *pro tempore*.
 Secondo, avv. conforme. *quemadmodum*. Secondo ho potuto comprendere, *quantum concipere licuit, Ut potui conjectura assequi*.
 Secondochè. *prout, sicur*.
 Secreta. *cloaca, latrina*.
 Secretario, segretario. *ab epistolis*.
 Secretamente, segretamente. *clam, secreto*.
 Securanza. *securitas, aris*.
 Securare. *securum reddo*.
 Secure, accetta. *securus, is*.
 Securo, e sicuro. V. sicuramente, e sicuro. *urus*.
 Sedare. *sedo*. Sedato, *sedatus*.
 Sede. *sedes, sella*.
 Sedici, numero. *sexdecim, sedecim*. Sedeci volte, *sexdecies*. A sedeci, a sedeci, *senidemi*.
 Sedere, *sedeo, es*. In sedia, *sella sedere, in sella sedere*. Insieme, *confideo*. Sopra, *super sedeo, insideo*. Sotto, *subsedeo*. Affai, o lungo tempo, *per sedeo*. In qualche luogo, *insideo*. Vicino, *assideo*. A man destra, o a sinistra, *ad dexteram, vel sinistram sedere*. Oziosamente, *desideo*. Spesso, *seffito, as*. A tavola, *accumbo, discumbo*. Sopra qualche cosa, *insideo*. Porsi a sedere, *assido, is*. Rimmerli a sedere. *resido, is*.
 Sedia, feggio, sede. *sedes, fedile, sella, cathedra*. Bassa, *sedile humile, subsellium*. Da poggio, *sella ad reclinandum*. Da camera, *sella familiaris*. Regale, *solum, thronus*. Portatile, *sella gestatoria*. Da carrozza, *sella curulis*. Sedia vacante. *interregnum*.
 Sedicesimo. *sextus decimus*.
 Sedile. *sedile, is*.
 Seditore. *seffor, oris*.
 Sedizione. *seditio, onis*.
 Sedizioso. *seditiosus*.
 Sediziofo. *seditiosus, a, um*.
 Sedurre, ingannare. *seduco, in fraudem induco*.
 Seduttore. *deceptor*.
 Seduzione. *seductio, acceptio*.
 Segà, *ferra, a*. A modo di sega, *ferratus*.
 Segala, biada. *fecale, lis*.
 Segabile. *seffilis, e*.
 Segaligo, adulto, magro. *gracilis*.
 Segamento. *seffio, onis*.
 Segare. *seco, as, ferra discindere*. Segato, *seffus, seffitur*. Segatore, *seffor*. Di fieno, *seffisax, icis*. Segatura. *seffi, bis*.
 Segata, Dea delle biade. *Seffesta, a*.
 Segetta. *sefficula, a, sella gestatoria*.
 Seggio, luogo da sedere. *sedile, sedes, sella*.
 Seggia. *ferrula, a*.
 Segnacolo. *signum, signaculum, li*.
 Segnalare. *circum reddo, illustror, celebrem reddo*.
 Segnale, segno. *signum, nota*.
 Segnalato. *egregius, insignis, eximius*. Segnalatamente, *possissimum, praecipue*. Far segnalato. *insignio, insignem facere*.
 Segnare, segno, nota. Segnare con ferro caldo. *signor, is*.
 Segna-

Segnato. *segnatus, inscriptus, notatus, impressus*.
 Segni da far conti. *era, orum*.
 Segno, dimostrazione. *signum, indicium, nota, argumentum*. Segno celeste, *fidus, eris*. Segno, che dimostra le ore, *gnomon, index*.
 Segno della percoffa, *vibex, icis*. Segno della ferita, *ciatrix*. Segno, per il termine, dove si tira, *scopus, pi*. Segno di fuoco, *stigma, vis*. Dar segno, *signum, vel significacionem dare*. Tener uno a segno, *in officio quempiam continere*. Tener molto a segno, *arcte, consentaneum habere*. In segno, per segno, *in argumentum*. Al segno, *ad signum*.
 Segregare. *segrego, separo*.
 Segreta, luogo secreto. *locus secretus, secretum*. Prigione, *carcere secretus*.
 Segretamente. *secretò, clam, arcane, abdite*.
 Segretario. *ab epistolis, epistolator magister*.
 Segretezza. *fidelitas, fides*.
 Segreto, sostantivo. *arcantum, ni*. Segreto, aggettivo, *abditus, arcanus, occultus*. Tenere segreta qualche cosa. *aliquid operire, sacere*.
 Sequace. *sequax, festator*.
 Seguento, chi seguita. *sequens, ensis*. il di seguente. *postridie*.
 Seguire, o seguitare. *sequor, eris, fellor, aris*.
 A dietro, *insequor*. Avidamente, *consequor*. Di fatto, *consequor*. La parte d'alcuno, *sequi partes alicujus*. Seguita, che, *congruens est, ut, sequitur, us*. Seguita pure, *perge porro*. Seguitare, o durare. *permaneo, perflo*. Seguitar, o tirar innanzi l'occasione. *occasionem urgere*. Seguitar a negare, *pernego*. Seguitar i studi, *studia prosequi*.
 Seguitare. V. Seguire.
 Seguitamente. *junctim, indefinenter*.
 Seguito, seguitamento d'uomini. *caterua, comitatus*. Per profequimento. *prosequus, us*.
 Segurtà, piegieria. *cautio, fidejussio*.
 Segurtà, colui, che fa la segurtà. *præs, adis, vas, dis*.
 Sei, numero indeclinabile, *sex*. Sei volte, *sexies*. A sei, a sei, *seni*.
 Seicento, numero. *sexcenti, vel sexies centum*.
 Seicento volte, *sexcenties, vel sexies centies*. A seicento, a seicento, *sexcenteni, sexies centeni*.
 Selce, e felice, pietra dura, *felix, icis*. Selcia re, *silice sternere*. Selciato, e selciato, *silice stratus, delapidatus*. Selciata, lastrico di selce, *structura silicea*.
 Sella, che si pone sopra il cavallo, *ephippium*.
 Sellare, por la sella al cavallo. *sterno, is, ephippium impeto*. Sellato, *ephippiatus, infratus*.
 Sellajo, maestro, che fa selle. *ephippiorum faber*.
 Selva, *sylva, saltus, nemus*. Selva picciola, *sylvula*. Da tagliare. *sylva cadus*. Che non si taglia, *sylva incadus*. Serrata attorno, *circumseptia*. Di ghiande, *sylva glandaria*. Di castagne, *castaneum, si*. Da pascolare, *sylva pascula, saltus, us*. Chi abita in selva, *sylvicola*. Pieno di selve, *abundus, sylvofus*.
 Selvaggio, salvatico. *sylvestris, sylvaticus, agrestis, ferus*.
 Sembante, sust. per aspetto, *ciera, aspectus, vultus, facies*. Per apparenza, similitudine, *species, forma, imago*. Per segno, dimostrazione, far sembante, *figo, simulo*.
 Sembante, aggett. *similis*.
 Sembianza, faccia. *vultus, aspectus*. Per finzione, *factio*. Per simiglianza, *similitudo*.
 Sembrare, parere. *videor, appauro*.
 Seme, e semente, *semen, inis, semenis, is*. Come averai gettato la semente, così raccoglierai, *ut semenem feceris, ita & metes*.
 Sementare, seminare. *fero, semino*.
 Semente, e seminare. *semen*. Far semente, *semenare, as*. Da semente, *feminalis*.
 Sementajo, seminario, luogo, dove si semina. *feminarium*.
 Semencire, far seme, produr seme, *semen proferre, producere, seminare, abire in semen*.
 Semicircolare. *femicircularis, e*.
 Semicircolo, e mezzo cerchio. *femicirculus, i*.
 Semideo, eroe, uomo segnalato. *heros, ois, semideus, i*.
 Semidiametro. *diametri dimidium*.
 Semido, to. *semidoctus*.
 Semilunare, che ha figura di mezza luna. *argustus, curvus*.
 Semilla, sei mille. *sex mille*.
 Semimamento, femminatura, femminazione. *feminatio, factio*.
 Seminare, spargere il seme in terra. *semino, as, fero, is, semenem facere, semen injicere*. Buono da seminare. *sativus, a, um*. Che non si semina, *non sativus*. Seminar appresso, *adfero*. Seminar fra le altre cose, *interfero*.
 Seminario, sementajo, *feminarium*. Luogo dove si tengono in educazione i fanciulli, *feminarium, palestra, schola*.
 Seminato, aggett. *factus, confusus, conspersus*. ufcir di seminato, partirsì dal dovere. *deliro, as*.
 Seminatore, colui, che semina, *sator, oris, feminator, oris*. Da seminare, *factorius*.
 Semituono, mezzo tuono. *hemitonium, ii*.
 Semivivo. *femivivus, femivivus*.
 Semo'a, crusca. *furfur, vis*.
 Semo'ino, picciol seme. *parvum semen*.

Sempiterno, perpetuo, *eternus, sempiternus, perpetuus*.
 Sempiternare, far sempiterno. *perpetuo, as, facere perpetuum, eterno, as*.
 Semplice, al contrario di doppio. *simplex, icis*.
 Semplice, cioè puro, *purus, a, um*. Semplice, o di poco cervello. *stultus, hebes, etis*. Semplice, ignorante. *ignarus, rudis, imperitus*.
 Semplicemente. *simpliciter, pure*.
 Sempliciotto. *valde simplex, stultus*.
 Semplicissimo. *valde simplex*.
 Semplicità, chi conosce la virtù delle erbe. *herbarius, ii*.
 Semplicità. *simplicitas, atis, fatuitas, imperitia*.
 Sempre, e sempremai, e mai sempre, d'ogni ora. *jugiter, assidue, semper*. Sempre che. *quotiescunque*. Per sempre. *in perpetuum, perpetuo*.
 Sempreviva, erba. *sedum, i, digitellus, sempervivum, aizcum*.
 Senape, e senapa erba. *sinapi, indecl. & sinapis, is*.
 Senario, di sei. *senarius*.
 Senato, radunanza di Senatori. *Senatus, us*. Per il luogo, *Senatus, us, Curia, e*. Radunare il Senato, *cogere Senatum*. Decreto del Senato, *Senatusconsultum*.
 Senatore. *Senator, Pater conscriptus*. Di senatore. *Senatorius, a, um*.
 Senefcare, snodare. *laxo, as*.
 Senetù, e senetude, vecchiezza. *senectus, susis*.
 Senile, cosa da vecchio. *senilis, & te*.
 Senno, cervello. *sanctus mentis*. Da lenno, *senio*. Parlar da lenno, *senio loqui*. Senno, prudenza, *consilium, prudentia*. Uomo di gran lenno, *magis vir consiliis*. Di poco lenno. *locors, ordis*.
 Seno, il grembo. *sinus, gremium*.
 Seno, per il goltò. *sinus, us*.
 Se non. *nisi*. Se non piglio errore. *nisi me animus fallit*. Se non che, eccetto che, *preter quam quod, nisi quod*.
 Senfale, o senfale. *proxeneta, parvarius*.
 Senfalaria, senfaria, mercede del senfale. *proxenetium, proxeneta mercedes*.
 Senfatamente, seriamente. *seno, prudenter*.
 Senfato, prudente. *prudens, consilii plenus*.
 Senfazione, il sentire. *senfus*.
 Senfibile. *senfus movens, quod sensum movet, quod sub sensum cadit, sensibilis, sensilis*.
 Senfibilmente. *senfu*.
 Senfitivo, iracundo. *promptus, proclivis, propensus, pronus, facilis ad, vel in iram, iracundiam, exandescens, stomachum, ad irascendum, exandescensium*.
 Senfitivo, chi ha lenfo. *præditus sensibus, pariceps, compos sensus, sensiens*.
 Senfo, e sentimento, potenza dell'anima. *senfus, us*.
 Senfo, sensualità, appetito, parte animale, o inferiore dell'anima. *libido, concupiscentia*.
 Senfo, il sentire. *senfus, us, sensum, i, sententia, e*.
 Senfuale. *voluptarius, voluptuosus, lascivus*.
 Senfualità carnale. *illicetere, arum, vitillationes voluptatum, concupiscentia*.
 Sentenza, e sentenzia, decisione di lite. *sententia, judicium*. Condanna. *damnatio, pena*. Detto breve, ed acuto, *dictum, dictorium*. Opinione, *opinio, sententia*.
 Sentenziare, giudicare, decretare. *sententiam ferre, dicere, pronuntiare, judicium pronuntiare, decerno, profero*. In favore di alcuno. *causam alicui adjudicare*. In distavor di alcuno, *ab aliquo causam abjudicare*. A morte. *capitis damnare, morti addicere*.
 Sentenziofo. *gravis, sapiens*.
 Sentiero, calle, trozo. *trames, semita, via*.
 Sentimento, lenfo. *senfus*. Per concetto. *sententia*.
 Sentina, luogo della nave. *sentina, e*.
 Sentinella, chi fa la guardia. *speculator, excubitor, vigil*. Sentinella, guardia, che fa da delli soldati, *vigilie, arum, excubie, arum*, Far la sentinella. *excubo, as*.
 Sentire. *sentio, is, sensibus percipere*. Per udire, *audio*. Bene, *liquido, clare audire*. Sentire affanno, *trahere ex re aliqua molestiam*. Sentir un medesimo dolore. *affici pari molestia*.
 Sentore, odore. *odor*. Indizio. *rumor, indicium*.
 Senza. *sine, absque*. Senza altro, senza tallo, senza dubbio, *sine controversia, procul dubio, indubitare, baud dubie*. Senza pensarvi, *ex tempore*. Senza mia saputo, *me insciente, inscio, ignaro*. Senza sentirne, *citra sensum*. Senza scomodo, o travaglio, *citra incommodum*. Senza lasciarsi, *nulla factitate, citra factitatem*. Senza arme, *inermis, & me*. Senza burla, *extra jocum*. Senza costo, o pagamento, *gratis, gratuito*. Senza dimora, *absque mora, & nulla interposita mora*. Senza ditela, *indicta causa*. Senza paragone, *facile princeps*. Senza pena. *impune*. Senza lavarli le mani, *illotis manibus*.
 Senza chè, oltrechè, *preterquamquod*.
 Senza più, folamente. *solum, dumtaxat*. Per dopo. *exinde*.
 Separabile. *separabilis, dividuus*.
 Separamento, separazione. *separatio, dissolutio, divisio*.
 Separare, (partire. *discerne, fecerno, separo, segrego, disjuncto, sejungo*.

Separatamente. *discrete, separatim, scorjum*.
 Separato. *separatus, segregatus, sijnctus, disjunctus, discretus*. Non separato, *indiscretus*.
 Separazione. *separatio*.
 Sepolcrale, e sepulcrale. *sepulcralis, e*.
 Sepolcro, sepoltura, avello. *sepulcrum, sepultura, tumulus*.
 Sepolto, seppellito. *sepultus, humatus*.
 Sepoltura, sepulcro. *sepultura*.
 Seppellire, sotterrare. *humo, sepelio, tumulo*.
 Seppellito. *humatus, tumulatus, sepultus*.
 Seppia, pesce. *sepia*.
 Se pure. *si quidem*. Se pur una volta. *si quando*. Se qualche volta. *si quando*.
 Sequela, e seguela. *sequela, e*.
 Sequeltrare. *odigno, as, sequeltrò, as, separo*. Metter in sequeltro, *sequeltro deponere*. Sequeltro, colui, appresso il quale è deposta la cola, che è in lite, *sequeltrò, tris, tre, vel sequeltris, & tre, vel sequelter, tra, um*.
 Sequeltrato, separato. *segregatus, separatus*.
 Sera. *vesper, eris, vesperus, i, vespera, e, tempus vesperinum*. La sera, in tempo di sera, *vespera, vesperi, vesperi, tempore vesperino, horis vesperinis*. Di sera, *vesperinus*. Farli sera, *advesperascis, nox adventas*. Questa sera, *hodie vesperi*. Jeri sera, *heri vesperi*. Domani da sera, *cras vesperi*. Il di innanzi a sera, la sera innanzi, *pridie vesperi*. Su la sera, *sub vesperum, vel vesperam*. La sera molto tardi, o molto di sera, *serissime*. L'altra sera, *nudius serius vesperi*. Poldomane a sera, *perendie vesperi*.
 Serafino. *Seraphim*.
 Serbare, e servare. *custodio, servo, conservo*.
 Sere, lo stesso, che Sire, Signore. *Dominus, herus*.
 Serena, e Sirena. *seren, is*.
 Serenare, far sereno. *sereno, as, serenum induco*.
 Serenata, sereno. *serenum, sudum*.
 Serenità. *serenitas, atis, sudum*.
 Sereno, sust. chiarezza. *serenum*. Aria scoperta, *sudum*.
 Sereno, addit. chiaro. *serenus, tranquillus*.
 Serente, ministro. *minister, accensus, servus, licitor*.
 Serenamente, seriamente. *seno, graviter*.
 Serico, di seta. *sericus*.
 Serietà. *serietas, atis*.
 Serio, seriofo. *gravis, serius*.
 Sermolino, e serpollo, herba. *serpyllum, li*.
 Sermone, il parlare. *sermo, concio*.
 Sermon giare, e sermonare. *concionor, orationem habeo*.
 Serpe. *serpens, anguis, coluber, bri*.
 Serpeggiamento. *flexus, us, meander, vi*.
 Serpeggiante. *serpens flexuosus*.
 Serpeggiare. *serpo, is*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.
 Serpenti diversi. Serpe di mare, pesce. *serpens, ensis*. Serpe di bosco, *coluber, bri*. Alpido, *alpis, dis*. Basilisco, *basiliscus, sci*. Bicia bova, serpe, che tetta le vacche, *boa, e*. Ceraite, o serpe cornuto, *cerastes, e*. Chelidro, *chelydrus, i*. Cherlidro, *cherisidrus, i*. Serpe da acqua, e da terra. Crocodilo, *crocodilus, i*. Dipla, *diplys, dis*. Dragone, *draco, onis*. Hydra, *hydra, e*. Luferta, *lacerta, & laterus*. Pefre, *pefter, vis*. Ramarro, *stellio, onis*. Salamandra, *salamandrina, e*. Serpe di due capi, *amphisbena, e*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.
 Serpenti diversi. Serpe di mare, pesce. *serpens, ensis*. Serpe di bosco, *coluber, bri*. Alpido, *alpis, dis*. Basilisco, *basiliscus, sci*. Bicia bova, serpe, che tetta le vacche, *boa, e*. Ceraite, o serpe cornuto, *cerastes, e*. Chelidro, *chelydrus, i*. Cherlidro, *cherisidrus, i*. Serpe da acqua, e da terra. Crocodilo, *crocodilus, i*. Dipla, *diplys, dis*. Dragone, *draco, onis*. Hydra, *hydra, e*. Luferta, *lacerta, & laterus*. Pefre, *pefter, vis*. Ramarro, *stellio, onis*. Salamandra, *salamandrina, e*. Serpe di due capi, *amphisbena, e*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.
 Serpenti diversi. Serpe di mare, pesce. *serpens, ensis*. Serpe di bosco, *coluber, bri*. Alpido, *alpis, dis*. Basilisco, *basiliscus, sci*. Bicia bova, serpe, che tetta le vacche, *boa, e*. Ceraite, o serpe cornuto, *cerastes, e*. Chelidro, *chelydrus, i*. Cherlidro, *cherisidrus, i*. Serpe da acqua, e da terra. Crocodilo, *crocodilus, i*. Dipla, *diplys, dis*. Dragone, *draco, onis*. Hydra, *hydra, e*. Luferta, *lacerta, & laterus*. Pefre, *pefter, vis*. Ramarro, *stellio, onis*. Salamandra, *salamandrina, e*. Serpe di due capi, *amphisbena, e*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.
 Serpenti diversi. Serpe di mare, pesce. *serpens, ensis*. Serpe di bosco, *coluber, bri*. Alpido, *alpis, dis*. Basilisco, *basiliscus, sci*. Bicia bova, serpe, che tetta le vacche, *boa, e*. Ceraite, o serpe cornuto, *cerastes, e*. Chelidro, *chelydrus, i*. Cherlidro, *cherisidrus, i*. Serpe da acqua, e da terra. Crocodilo, *crocodilus, i*. Dipla, *diplys, dis*. Dragone, *draco, onis*. Hydra, *hydra, e*. Luferta, *lacerta, & laterus*. Pefre, *pefter, vis*. Ramarro, *stellio, onis*. Salamandra, *salamandrina, e*. Serpe di due capi, *amphisbena, e*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.
 Serpenti diversi. Serpe di mare, pesce. *serpens, ensis*. Serpe di bosco, *coluber, bri*. Alpido, *alpis, dis*. Basilisco, *basiliscus, sci*. Bicia bova, serpe, che tetta le vacche, *boa, e*. Ceraite, o serpe cornuto, *cerastes, e*. Chelidro, *chelydrus, i*. Cherlidro, *cherisidrus, i*. Serpe da acqua, e da terra. Crocodilo, *crocodilus, i*. Dipla, *diplys, dis*. Dragone, *draco, onis*. Hydra, *hydra, e*. Luferta, *lacerta, & laterus*. Pefre, *pefter, vis*. Ramarro, *stellio, onis*. Salamandra, *salamandrina, e*. Serpe di due capi, *amphisbena, e*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.
 Serpenti diversi. Serpe di mare, pesce. *serpens, ensis*. Serpe di bosco, *coluber, bri*. Alpido, *alpis, dis*. Basilisco, *basiliscus, sci*. Bicia bova, serpe, che tetta le vacche, *boa, e*. Ceraite, o serpe cornuto, *cerastes, e*. Chelidro, *chelydrus, i*. Cherlidro, *cherisidrus, i*. Serpe da acqua, e da terra. Crocodilo, *crocodilus, i*. Dipla, *diplys, dis*. Dragone, *draco, onis*. Hydra, *hydra, e*. Luferta, *lacerta, & laterus*. Pefre, *pefter, vis*. Ramarro, *stellio, onis*. Salamandra, *salamandrina, e*. Serpe di due capi, *amphisbena, e*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.
 Serpenti diversi. Serpe di mare, pesce. *serpens, ensis*. Serpe di bosco, *coluber, bri*. Alpido, *alpis, dis*. Basilisco, *basiliscus, sci*. Bicia bova, serpe, che tetta le vacche, *boa, e*. Ceraite, o serpe cornuto, *cerastes, e*. Chelidro, *chelydrus, i*. Cherlidro, *cherisidrus, i*. Serpe da acqua, e da terra. Crocodilo, *crocodilus, i*. Dipla, *diplys, dis*. Dragone, *draco, onis*. Hydra, *hydra, e*. Luferta, *lacerta, & laterus*. Pefre, *pefter, vis*. Ramarro, *stellio, onis*. Salamandra, *salamandrina, e*. Serpe di due capi, *amphisbena, e*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.
 Serpenti diversi. Serpe di mare, pesce. *serpens, ensis*. Serpe di bosco, *coluber, bri*. Alpido, *alpis, dis*. Basilisco, *basiliscus, sci*. Bicia bova, serpe, che tetta le vacche, *boa, e*. Ceraite, o serpe cornuto, *cerastes, e*. Chelidro, *chelydrus, i*. Cherlidro, *cherisidrus, i*. Serpe da acqua, e da terra. Crocodilo, *crocodilus, i*. Dipla, *diplys, dis*. Dragone, *draco, onis*. Hydra, *hydra, e*. Luferta, *lacerta, & laterus*. Pefre, *pefter, vis*. Ramarro, *stellio, onis*. Salamandra, *salamandrina, e*. Serpe di due capi, *amphisbena, e*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.
 Serpenti diversi. Serpe di mare, pesce. *serpens, ensis*. Serpe di bosco, *coluber, bri*. Alpido, *alpis, dis*. Basilisco, *basiliscus, sci*. Bicia bova, serpe, che tetta le vacche, *boa, e*. Ceraite, o serpe cornuto, *cerastes, e*. Chelidro, *chelydrus, i*. Cherlidro, *cherisidrus, i*. Serpe da acqua, e da terra. Crocodilo, *crocodilus, i*. Dipla, *diplys, dis*. Dragone, *draco, onis*. Hydra, *hydra, e*. Luferta, *lacerta, & laterus*. Pefre, *pefter, vis*. Ramarro, *stellio, onis*. Salamandra, *salamandrina, e*. Serpe di due capi, *amphisbena, e*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.
 Serpenti diversi. Serpe di mare, pesce. *serpens, ensis*. Serpe di bosco, *coluber, bri*. Alpido, *alpis, dis*. Basilisco, *basiliscus, sci*. Bicia bova, serpe, che tetta le vacche, *boa, e*. Ceraite, o serpe cornuto, *cerastes, e*. Chelidro, *chelydrus, i*. Cherlidro, *cherisidrus, i*. Serpe da acqua, e da terra. Crocodilo, *crocodilus, i*. Dipla, *diplys, dis*. Dragone, *draco, onis*. Hydra, *hydra, e*. Luferta, *lacerta, & laterus*. Pefre, *pefter, vis*. Ramarro, *stellio, onis*. Salamandra, *salamandrina, e*. Serpe di due capi, *amphisbena, e*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.
 Serpenti diversi. Serpe di mare, pesce. *serpens, ensis*. Serpe di bosco, *coluber, bri*. Alpido, *alpis, dis*. Basilisco, *basiliscus, sci*. Bicia bova, serpe, che tetta le vacche, *boa, e*. Ceraite, o serpe cornuto, *cerastes, e*. Chelidro, *chelydrus, i*. Cherlidro, *cherisidrus, i*. Serpe da acqua, e da terra. Crocodilo, *crocodilus, i*. Dipla, *diplys, dis*. Dragone, *draco, onis*. Hydra, *hydra, e*. Luferta, *lacerta, & laterus*. Pefre, *pefter, vis*. Ramarro, *stellio, onis*. Salamandra, *salamandrina, e*. Serpe di due capi, *amphisbena, e*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.
 Serpenti diversi. Serpe di mare, pesce. *serpens, ensis*. Serpe di bosco, *coluber, bri*. Alpido, *alpis, dis*. Basilisco, *basiliscus, sci*. Bicia bova, serpe, che tetta le vacche, *boa, e*. Ceraite, o serpe cornuto, *cerastes, e*. Chelidro, *chelydrus, i*. Cherlidro, *cherisidrus, i*. Serpe da acqua, e da terra. Crocodilo, *crocodilus, i*. Dipla, *diplys, dis*. Dragone, *draco, onis*. Hydra, *hydra, e*. Luferta, *lacerta, & laterus*. Pefre, *pefter, vis*. Ramarro, *stellio, onis*. Salamandra, *salamandrina, e*. Serpe di due capi, *amphisbena, e*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.
 Serpenti diversi. Serpe di mare, pesce. *serpens, ensis*. Serpe di bosco, *coluber, bri*. Alpido, *alpis, dis*. Basilisco, *basiliscus, sci*. Bicia bova, serpe, che tetta le vacche, *boa, e*. Ceraite, o serpe cornuto, *cerastes, e*. Chelidro, *chelydrus, i*. Cherlidro, *cherisidrus, i*. Serpe da acqua, e da terra. Crocodilo, *crocodilus, i*. Dipla, *diplys, dis*. Dragone, *draco, onis*. Hydra, *hydra, e*. Luferta, *lacerta, & laterus*. Pefre, *pefter, vis*. Ramarro, *stellio, onis*. Salamandra, *salamandrina, e*. Serpe di due capi, *amphisbena, e*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.
 Serpenti diversi. Serpe di mare, pesce. *serpens, ensis*. Serpe di bosco, *coluber, bri*. Alpido, *alpis, dis*. Basilisco, *basiliscus, sci*. Bicia bova, serpe, che tetta le vacche, *boa, e*. Ceraite, o serpe cornuto, *cerastes, e*. Chelidro, *chelydrus, i*. Cherlidro, *cherisidrus, i*. Serpe da acqua, e da terra. Crocodilo, *crocodilus, i*. Dipla, *diplys, dis*. Dragone, *draco, onis*. Hydra, *hydra, e*. Luferta, *lacerta, & laterus*. Pefre, *pefter, vis*. Ramarro, *stellio, onis*. Salamandra, *salamandrina, e*. Serpe di due capi, *amphisbena, e*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.
 Serpenti diversi. Serpe di mare, pesce. *serpens, ensis*. Serpe di bosco, *coluber, bri*. Alpido, *alpis, dis*. Basilisco, *basiliscus, sci*. Bicia bova, serpe, che tetta le vacche, *boa, e*. Ceraite, o serpe cornuto, *cerastes, e*. Chelidro, *chelydrus, i*. Cherlidro, *cherisidrus, i*. Serpe da acqua, e da terra. Crocodilo, *crocodilus, i*. Dipla, *diplys, dis*. Dragone, *draco, onis*. Hydra, *hydra, e*. Luferta, *lacerta, & laterus*. Pefre, *pefter, vis*. Ramarro, *stellio, onis*. Salamandra, *salamandrina, e*. Serpe di due capi, *amphisbena, e*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.
 Serpenti diversi. Serpe di mare, pesce. *serpens, ensis*. Serpe di bosco, *coluber, bri*. Alpido, *alpis, dis*. Basilisco, *basiliscus, sci*. Bicia bova, serpe, che tetta le vacche, *boa, e*. Ceraite, o serpe cornuto, *cerastes, e*. Chelidro, *chelydrus, i*. Cherlidro, *cherisidrus, i*. Serpe da acqua, e da terra. Crocodilo, *crocodilus, i*. Dipla, *diplys, dis*. Dragone, *draco, onis*. Hydra, *hydra, e*. Luferta, *lacerta, & laterus*. Pefre, *pefter, vis*. Ramarro, *stellio, onis*. Salamandra, *salamandrina, e*. Serpe di due capi, *amphisbena, e*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.
 Serpenti diversi. Serpe di mare, pesce. *serpens, ensis*. Serpe di bosco, *coluber, bri*. Alpido, *alpis, dis*. Basilisco, *basiliscus, sci*. Bicia bova, serpe, che tetta le vacche, *boa, e*. Ceraite, o serpe cornuto, *cerastes, e*. Chelidro, *chelydrus, i*. Cherlidro, *cherisidrus, i*. Serpe da acqua, e da terra. Crocodilo, *crocodilus, i*. Dipla, *diplys, dis*. Dragone, *draco, onis*. Hydra, *hydra, e*. Luferta, *lacerta, & laterus*. Pefre, *pefter, vis*. Ramarro, *stellio, onis*. Salamandra, *salamandrina, e*. Serpe di due capi, *amphisbena, e*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.
 Serpenti diversi. Serpe di mare, pesce. *serpens, ensis*. Serpe di bosco, *coluber, bri*. Alpido, *alpis, dis*. Basilisco, *basiliscus, sci*. Bicia bova, serpe, che tetta le vacche, *boa, e*. Ceraite, o serpe cornuto, *cerastes, e*. Chelidro, *chelydrus, i*. Cherlidro, *cherisidrus, i*. Serpe da acqua, e da terra. Crocodilo, *crocodilus, i*. Dipla, *diplys, dis*. Dragone, *draco, onis*. Hydra, *hydra, e*. Luferta, *lacerta, & laterus*. Pefre, *pefter, vis*. Ramarro, *stellio, onis*. Salamandra, *salamandrina, e*. Serpe di due capi, *amphisbena, e*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.
 Serpenti diversi. Serpe di mare, pesce. *serpens, ensis*. Serpe di bosco, *coluber, bri*. Alpido, *alpis, dis*. Basilisco, *basiliscus, sci*. Bicia bova, serpe, che tetta le vacche, *boa, e*. Ceraite, o serpe cornuto, *cerastes, e*. Chelidro, *chelydrus, i*. Cherlidro, *cherisidrus, i*. Serpe da acqua, e da terra. Crocodilo, *crocodilus, i*. Dipla, *diplys, dis*. Dragone, *draco, onis*. Hydra, *hydra, e*. Luferta, *lacerta, & laterus*. Pefre, *pefter, vis*. Ramarro, *stellio, onis*. Salamandra, *salamandrina, e*. Serpe di due capi, *amphisbena, e*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.
 Serpenti diversi. Serpe di mare, pesce. *serpens, ensis*. Serpe di bosco, *coluber, bri*. Alpido, *alpis, dis*. Basilisco, *basiliscus, sci*. Bicia bova, serpe, che tetta le vacche, *boa, e*. Ceraite, o serpe cornuto, *cerastes, e*. Chelidro, *chelydrus, i*. Cherlidro, *cherisidrus, i*. Serpe da acqua, e da terra. Crocodilo, *crocodilus, i*. Dipla, *diplys, dis*. Dragone, *draco, onis*. Hydra, *hydra, e*. Luferta, *lacerta, & laterus*. Pefre, *pefter, vis*. Ramarro, *stellio, onis*. Salamandra, *salamandrina, e*. Serpe di due capi, *amphisbena, e*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.
 Serpenti diversi. Serpe di mare, pesce. *serpens, ensis*. Serpe di bosco, *coluber, bri*. Alpido, *alpis, dis*. Basilisco, *basiliscus, sci*. Bicia bova, serpe, che tetta le vacche, *boa, e*. Ceraite, o serpe cornuto, *cerastes, e*. Chelidro, *chelydrus, i*. Cherlidro, *cherisidrus, i*. Serpe da acqua, e da terra. Crocodilo, *crocodilus, i*. Dipla, *diplys, dis*. Dragone, *draco, onis*. Hydra, *hydra, e*. Luferta, *lacerta, & laterus*. Pefre, *pefter, vis*. Ramarro, *stellio, onis*. Salamandra, *salamandrina, e*. Serpe di due capi, *amphisbena, e*.
 Serpente, serpe. *serpens, anguis*.

prorsus sibi officia debeo.
 Servile, cosa da servo. *servilis, famularis*.
 Servilmente. *serviliter*.
 Servire, essere in servitù. *servio, deservio, servitatem servire, esse in servitute, servitio subici, servitutum pati, servitutum ferre, servitio premi*.
 Servire, o far servitù ad alcuno, *servio, deservio, infervio, famulor, ministro, obsequium prestare, ministerium exhibere, ministerium se prestare*. Con diligenza, *deservio, sedulo servire*. Malvolentieri, *egre servitutum pati*. In luogo di alcuna cosa, *alicujus vicem prestare, vel prestare, pro aliquo esse*. Servire a Dio, *Deo se dicere, addicere, totum tradere, ad Deum unum se conferre, omnia studia in Deo figere*. La Messa, *Sacerdoti infervire, Sacerdoti sacris operantibus ministrare*. Servirsi male, *abuteri, pervertere, vel male uti*. Servirsi d'un amico in tutte le cose, *uti ad omnia aliquo, uti opera alicujus in omni re*. Servir in Corte, *sestari aulicam vitam*. Atto a servire, *servitii capax, servitio habitus*.
 Servitore, e servidore, o servo. *servus, famulus, puer*. Perpetuo, *perenniservus*. Dell' esercito, *calo, onis*. Di stalla, *stabularius, ii*. Da lettica, *letticarius, ii*. Che si manda qua, e là, *emissarius, ii*. Portinaro, *ostiarus, ii*. Che va innanzi alla padrona, *anteambulo, onis*. Che accompagna il padrone, *pedissequus, i, affecta, e*. Che guarda la sala, *servus atriensis*. Staffero, *servus a pedibus*. Guardaroba, *vestipicus, ci*. Cameriero, *servus a cubiculo, & cubicularius, ii*. Pubblico, del comune, *servus publicus*. Da poco, o vile, *mediastinus, i*. Poltrone, *verbero, onis, flagro, onis, & mollitia, e*. Nato in casa, *verna, e*.
 Serviziale, argento, cristero, *clyster, eris, clysterium, ii*. Far un serviziale ad alcuno, *clysterium alicui ingerere, injicere, clystere alicquem purgare*.
 Servitrice, serviente. *ancilla, e, pedissequa, famula*.
 Servitù. *servitus, utis, servitium, ministerium, famulatus, us*. Di Dio, *Dei obsequium*. Uscir di servitù, *servitutum exuere*.
 Servo. V. servitore. Esser servo di persona pubblica, *servitutum publicam servire*. Da servo, *servilis, & le*.
 Sessanta, numero indeclinabile. *sexaginta*. Sessanta milla, *sexaginta millia*. Sessanta milioni, *sexcentis centena millia*. Sessanta volte, *sexagies*. A sessanta a sessanta, *sexagies, e, a*.
 Sesto, cioè maschio, o femina. *sexus, us*.
 Sesta, e seste, festo, compasso, *circinus*.
 Sestare, aggiustare. *librare, equare*.
 Se stesso, e se stessa. *ipsemet, ipsamet, seipsum, se ipsum*.
 Setile. *sextilis, e*.
 Sesto, nome numerale. *sextus, a, um*.
 la sesta volta. *sextum, sexto*.
 Sesto, sust. ordine. *ordo, mensura*. Trovar sesto, *modum invenio*.
 Sestodecimo, nome numerale. *sextus decimus*.
 Seta, e seda. *sericum, ci*. Di seta, *sericus, a, um*. Vestito di seta, *sericatus, a, um*. Mercante di seta, *sericarius, rii, sericorum pannorum mercator, aut institor*.
 Setaiuolo, mercante, o lavorator di seta. *sericarius*.
 Setazzo, tamiso. *incerniculum, li*.
 Sete, avidità, e voglia di bere. *stis, is*. Aver sete, *stis, is*. Chi ha sete, *stisulosus, a, um*. Morto di sete, *stis enectus*.
 Setola di porco. *seca, e*. Pieno di setole, *setosus, a, um*. Setoia di cavallo, *seta equina*.
 Setolare, nettare colla setola. *setis purgare*.
 Setta, banda, fazione. *setta, e, factio, onis*.
 Settanta, numero indeclinabile. *septuaginta*.
 a settanta, a settanta. *septuaginti, e, a*.
 Settanta volte. *septuagies*.
 Settario, sequace di setta. *setta alicui additus*.
 Sette, numero. *septem*. A sette, a sette, *septeni, e, a*. Numero di sette, *septenarius numerus*.
 Settegiante, far setta. *setam inire, familiam ducere*.
 Settegiante, fazioso. *factiosus*.
 Settembre, mese dell'anno. *September, bris*.
 Settenario. *septenarius, a, um*.
 Settentione, il carro, stello. *septentrio, onis*.
 Settentriionale. *septentrionalis*.
 Settimana. *hebdomas, adis, hebdomada, de*.
 Settimo, nome numerale. *septimus*.
 la settima volta. *septimum*.
 Settoveravo, diatramma. *septum transversum*.
 Settuagenario, che ha settanta anni. *septuaginta annos natus, septuagenarius*.
 Severamente, rigorosamente. *severe, graviter*.
 Severità. *severitas, atis*.
 Severo. *severus, alper, rigidus*.
 Sevo, e sego, del quale si fanno le candele. *sebum, sebum*. Pieno di sevo, *sevosus*. Di sevo, *sebaceus*.
 Sezione, divisione. *sectio*.
 Sezzajo, sezzo, ultimo. *ultimus, postremus*.
 Staccandat. *otiosus, curis solutus*.
 Sfacciataggine, e sfacciatezza, *impudentia, e, inveterundia*. Non ti reputi sfacciataggine il commettere ogni sorte di peccati. *Nulla tibi est ad facinus verecundia, Nullum tibi peccandi modum verecundia statuit, Peccas impudentissime*.
 Sfacciatamente. *impudenter, inveterunde*.

Sfacciatissimo. *impudentissimus, impurissimus*.
 Sfacciato. *impudens, inveterundus*. Tu sei sfacciato, *Non te pudor retinet, verecundia fines transis*.
 Sfaccimento, rovina. *demolitio, vastatio*.
 Sfiamare. *faciem depellere, expellere, eximere*.
 Sfiamare, distare. *deleo, demolitor, desivuo*.
 Sfiamato. *in pulverem resolutus, friatus*.
 Sfiamato, ostentazione, pompa. *ostentatio*.
 Sfiamare. *faciem exuo, facies tollo*.
 Sfiamume, moltitudine di molte cose rotte, e scommesse. *fragmina*.
 Sfiamutare, tor via il fastidio. *nauseam demere*.
 Sfiamuto, disfatto. *destruendus*.
 Sfiamutare. *obloquor, eris*.
 Sfiamutare, risplendere. *scintillare, micare*.
 Sfiamutare, contrario di favorire. *opugnare*.
 Sfiamutare, dividere. *secundo, conscindo, dissecundo*.
 Sfiamutare la terra con l'aratro, *proscindo*.
 Sfiamare, e spera. *orbis, globus, sphaera*.
 Sfiamare. *globosus*.
 Sfiamare, ferro rotto di cavallo; e per metaf. velti logore, straccie. *seruta*.
 Sfiamare, liberare dal ferro. *ferro solvere, ferum adimere*.
 Sfiamare. *sepidus*.
 Sfiamare, staffile. *serula, scutica*. Sfiamare, *scutica cadere, verberare*.
 Sfiamare. *serula ictus, plaga, verberatio*.
 Sfiamare. *serulo casus, verberatus*.
 Sfiamare, spartito. *scissus, conscissus, fissus*.
 Sfiamare. *scissura, rima*.
 Sfiamare. *inspersio, as, evaporo, exhalo*. Sfiamare. *delassari*.
 Sfiamare. *vehulo, diffibulo*.
 Sfiamare, provocare. *provoco, laceffo*.
 Sfiamare, diffidarsi. *diffido, is*.
 Sfiamare, provocato. *provocatus, a, um, laceffus*.
 Sfiamare, chi sfida. *provocator, oris*.
 Sfiamare, diffidente. *diffidens*.
 Sfiamare. *deformitas*. Sfiamare, *deformis, deformatus*.
 Sfiamare di tela per le ferite. *linamenta*.
 Sfiamare, difunir lo inflato. *diffuso, retexo, filum detraho*. Uscir dall'ordinanza. *ordinem deservo, ex acie discedo, dilabor*.
 Sfiamare, sbandato. *palans, ansis*.
 Sfiamare, svenimento. *conservatio, animi defectio, deliquium*.
 Sfiamare, levar il fiore. *destoro, as*.
 Sfiamare, perdere il fiore. *deffloro, is*.
 Sfiamare, cavar dal fodero. *evagino, vagins promo*. Sfiamare la spada. *nudo, vel stringo gladium*.
 Sfiamare. *evaginatius, striculus*.
 Sfiamare, sfalare. *evaporo, exhalo, effluo*. mandar fuori, *egero, effundo*. Stogar la collera. *iram expleo, satio*.
 Sfiamare, veffir sontuosamente. *modum in vestitu excedo, lautitia budere*.
 Sfiamare. *luxus, in vestitu delicia, lautitia*.
 Sfiamare, laminetta sottile. *folium, bractea, tenuissima lamina*.
 Sfiamare, levar le foglie. *frondes, folia decerpere*. Sfiamare le viti, *pampino, as*.
 Sfiamare delle viti. *pampinatio, onis*.
 Sfiamare, pesce. *solea, e*.
 Sfiamare, sfogamento. *exitus, exhalatio*. Per metaf. *licentia*.
 Sfiamare, risplendere. *fulgurare, coruscare, micare*.
 Sfiamare, trapassare. *transfigo, is, perfringo*.
 Sfiamare. *perforare*.
 Sfiamare. *perforatus*.
 Sfiamare, disfigurare. *deformo, as*.
 Sfiamare, senza forma. *deformatus, deformis*.
 Sfiamare, cavar dal forno. *furno educere*.
 Sfiamare. *exuo, spolio*. Sfiamare, *supradatus, spoliatus, imparatus*.
 Sfiamare, sgraziato. *infortunatus, infelix*.
 Sfiamare, lo sfiorarsi, forza, che si mette a qualche operazione. *conatus, conamen, nisus*.
 Sfiamare d'animo, *contentio animi*. Di voce, *contentio vocis*. Di vita, *contentio virium*.
 Con sfiamare, avverb. *enixe, enixim*.
 Sfiamare, astregnere. *cogo, compello, vi cogere, vim afferre*. Spello, *coactio, as*.
 Sfiamare, lo sfiorare. *coactus, us, nisus, us*.
 Sfiamare, fare sfioro. *conor, nitor, enitor, conitor, adnitor*. All'incontro, *obnitor*. Grandemente, *summa ope nitor*.
 Sfiamare. *invite, vi, per vim*.
 Sfiamare, alquanto sfiorato. come lagrime sfioraticce. *non sine vi expresse*.
 Sfiamare. *coactus, vi coactus*.
 Sfiamare. *conatus, nisus*.
 Sfiamare, e stragellare, sfrangere. *frango, contero, elido*.
 Sfiamare, rompere minutamente. *contero, comminuo*.
 Sfiamare, andar via in fretta. *ausugio, erumpo, evado, excedo*.
 Sfiamare. *fuga, excessus, abritio*.
 Sfiamare. *ordinem deservo, desisco*. Sfratato, *apostata, ordinis defensor*.
 Sfiamare, far uno stregio. *alicujus faciem, vultum, os ferire, faciem cuiusdam vulnerare, deformare, honore spoliare*.
 Sfiamare. *stigma, nota, vultus, vel oris vulnus*.
 Sfiamare di ferita (aldata, cicatrìx).

Sfiamare, levar il freno. *frenum detrabere*.
 Sfiamare. *effrenatio*.
 Sfiamare. *freni, vel frenorum detractio*.
 Sfiamare. *effrenate, effrenato, temere*.
 Sfiamare. *effrenatus, effrenis, infrenatus, indomitus*. Voglia sfrenata, *libido, insis*.
 Sfiamare, levar le frondi. *frondes divello, decerpo*.
 Sfiamare, sfacciatamente. *impudenter*.
 Sfiamare, sfacciato. *inveterundus, impudens, homo perficille frontis*.
 Sfiamare, scampare. *evado, effugio, subterfugio*.
 Sfiamare la fatica, *laborem defugere*.
 Sfiamare, sfalare. *evaporo*.
 Sfiamare, levar la gagliatdezza. *adimere vires, debilitare*.
 Sfiamare, senza gambe. *cruribus mancus*.
 Sfiamare, dimenar le gambe. *crura agito*.
 Sfiamare, muover le ganasce. *maxillas agito*.
 Per ridere imoderatamente, *cachinnor*.
 Sfiamare. *cardine convellere, cardine amovere, a cardine vellere*.
 Sfiamare, levar d'inganno. *errorem depellere*.
 Sfiamare, levar il garbo. *debonesto*.
 Sfiamare. *inelegans, inconcinus, rudis, inurbanus, turpis*.
 Sfiamare. *ineleganter, indecore, illepedo*.
 Sfiamare. *inelegantia, inconcinnitas, inurbanitas*.
 Sfiamare. *gargarizo, as*.
 Sfiamare. *scavus, gladiator*.
 Sfiamare, scernire. *irridco, subsanno*.
 Sfiamare, rider con istrepito. *cachinnor*.
 Sfiamare, vuotare. *vacuum facere, exportare*.
 Sfiamare. *eliminatio, depulso, vacuatus*.
 Sfiamare, pesce. *Scombrus, i*.
 Sfiamare, sbigottire. *terreo, exanimo*. Sgommentarsi, *conservor, animo cadere*.
 Sfiamare, e sfogamento. *conservatio*.
 Sfiamare. *glomerem dissolvo*.
 Sfiamare. *tumorem adimere*. Sgommentarsi, *detumescere, desurgere*.
 Sfiamare, mandar fuori. *egurgito, exundo*.
 Sfiamare, attivo. *improbo, as*. Neutr. *displicco, es*.
 Sfiamare, senza grazia. *invenustus, illepidus, inconditus*. Per sfortunato, *miser, infelix*.
 Sfiamare, alleggerire. *levo, as*.
 Sfiamare, riprender con gridi. *objurgo, as*.
 Sfiamare, rider per beffe. *irridco*.
 Sfiamare, disgroppare. *enodo, as, solvo*.
 Sfiamare, sciolto. *enadatus*. Senza groppa, *isae clunibus*.
 Sfiamare, affottigliare. *tenuo, as, attenuo*.
 Sfiamare, collo dato nel viso colla mano serrata. *pugnas in os infistius*.
 Sfiamare, cavar dalla guaina. *evagino, vagina educo, profero, promo, disfringo*.
 Sfiamare, putana vile. *meretricula, ambubaja*.
 Sfiamare, guardare. *aspicere, intueri*. Sguardato, *obtus, us*.
 Sfiamare, nuotare. *nato, vado*. Darli piacere, *genio indulgeo, congracor*. Far festa, *triumpho*.
 Sfiamare, moto de' pelci. *subfugio, elabor, effugio*.
 Si, mester si, signor si, *etiam, ita, maxime, usque, vera, quidem, quidam? Si, tanto, adeo, usm*. Si, o no, *aut etiam, aut non*. Si che, di modo che, *isaut*. Si bene, *usque sano*.
 Sia come si voglia. *uscumque, usus*.
 Sibilare, *scibilo, as, exsibilo*.
 Sibilla, vergine, che indovina. *Sibylla*.
 Sibilo, subio. *scibilus, i, scibilum*.
 Siccità, secura. *scicatas, ariditas*.
 Sicchè. *quocirca, quomobrem, ex quo*.
 Sicilia. *Sicilia, Trinacria*.
 Siciliano. *Scivulus, a, um*.
 Siccome, secondo che. *quemadmodum, ut, uti, sicut, sicuti, quomodo*.
 Sicomoro, albero. *Sycomoros, i*. Frutto, *Sycomoros*.
 Sicuramente. *tuto, tute, fidenter, secure*. Per fermamente, con certezza, *certe, certo*.
 Sicurezza. *securitas, atis, fiducia, fidentia*.
 Sicurare, far sicuro. *securum facere, fatisdare*.
 Sicuro. *tutus, securus*. Esser in sicuro, *in tuto esse*.
 Sicurtà, sicurezza. *securitas, fidentia, fiducia*.
 Sicurtà, pieggiaria. *spontio, fidejussio, cautio*.
 Far la sicurtà. *pro aliquo spondere*. Dar la sicurtà, *fatis dare*. Pigliar la sicurtà, *fatis accipere*. Farli dar la sicurtà, *sibi cavere*. Colui, che fa sicurtà, *sponsor, prax, vas*.
 Siepare, cinger di siepi. *sepire*.
 Siepe, cefa. *sepes, is, septum, sepimentum*.
 Siero, e siera, efcremento acquoso. *serum, i*.
 Sieroso. *serosus*.
 Si fattamente, in tal modo. *adso*.
 Sifone. *siphon, onis, tubus*.
 Sifillare, bollare. *signo, obfigno, consigno, signum, vel sigillum imprimere*.
 Sigillo, fuggello. *signum, sigillum*.
 Significare, dimostrare. *significo, signum dare*.
 Significare, mostrare quel, che ha da venire. *portendo, is*.
 Significazione. *significatio, onis, significatus, us*.
 Signora, val padrona. *domina, e, hera, a*.
 Signoraggio, signoria. *dominium*.
 Signore. *Dominus, herus*. Dar del signore. *Dominiuum appellare*. Egli è signore a bacchetta, *Pnes*

Penes eum omnis potestas est, omnia sunt in eius potestate.
 Signoreggiare. *dominor, aris, esse in dominatu, habere dominatum, dominationem.*
 Signorefco, signorile. *herilis.*
 Signoria, dominio. *dominatio, onis, dominatus, ditio.*
 Signorile, da signore. *berilis.* Per efimio, *eximius, egregius.*
 Silenzio, il tacere. *flentium, taciturnitas.*
 Siligine, sorta di grano. *fligo, inis.*
 Sillaba. *syllaba, e.* Per sillabe, *syllabatum.*
 Sillogifmo, argomento. *syllogifmus, ratiocinatio.*
 Sillogizzare, argomentare. *argumentor, aris, ratiocinor, aris.*
 Silvano, Dio delle felve. *Sylvanus, ni.*
 Silvestre, e silvestro, di felva. *Sylvestris, sylva-sicus.*
 Simbolizzare, fignificar con simboli. *symbolo ostendo, explicio, per symbola exprimo.*
 Simbolo. *symbolum, i.*
 Simia, e scimia. *simia, simius.*
 Simiglianza, fimilitudine. *similitudo, inis.*
 Simigliare, e fomigliare, effer fimile. *affimilor, fimilis sum, refero aliquem.* Paragonare, confere, comparo, *affimilo.*
 Simile, fimigliante, conforme. *similis, affimilis, confimilis.*
 Similitudine. *similitudo, equalitas.*
 Similmente. *similiter, pariter, item, itidem.*
 Simmetria, proporzione. *symmetria, e.*
 Simonia, vendita di cofa facra. *verum sacrarum emptio, & venditio.*
 Simoniaco. *verum sacrarum inftitor.*
 Simpatia. *sympathia, e, cognatio natura, confensus, convenientia.* Simpatia naturale. *natura similitudo, vel concordia.* Simpatia di cofumi, *morum congruentia, vel concordia.* Aver con una fimpatia di natura, o di cofumi. *cum aliquo natura, vel moribus congruere, vel convenire, cum alicujus moribus congruere.*
 Simulacro, effigie. *simulacrum, i.*
 Simulare, fingere. *fingo, confingo, fimulo, affimulo.*
 Simulatamente. *simulate, fiste.*
 Simulazione, finzione. *simulatio, fiftio.*
 Simulatore, chi finge. *simulator, oris.*
 Simultà, odio coperto. *simulates, aris.*
 Sinagoga, tempio e adunazione degli Ebrei. *synagoga, e.*
 Sinceramente. *syncere, fideliter.*
 Sincerità, purità. *ingenuitas, candor.*
 Sincero, puro, netto, schietto. *syncerus, purus.*
 Syncope, fvenimento. *deliquium.* Syncope, *fig. syncope.*
 Sincopizzare, fvenire. *deficio, is, animi defetione laboro.*
 Sindico, o meglio findaco, riveditor di ragione a chi ha amministrato cofe pubbliche. *variorum exactor.* Per procuratore di comunità. *syndicus, i.* Sindicato, *Magiftratus repetundarum.* Sindicazione, *judicium de pecuniis repetundis.* Sindicare, *repetundarum accusare.* Stare al findicato, *imperii administrati rationem reddere, eorum, quæ gesta in imperio sunt, rationem reddere.*
 Sinfonia, armonia. *symphonia, concertus.*
 Singhiozzare, e fnghiozzire. *fungultio, is, fungulum eiere.* Singhiozzando, *avverb. fungultim.*
 Singhiozzo. *fungultus, us.*
 Singhiozzolo. *fungultibus intermixtus.*
 Singolare, e fingulare. *fingularis, unicus, peculiaris.*
 Singolarmente. *precipue, unice, fingillatim, fingulariter.*
 Singolarità, e fingolarità. *fingularitas, aris, prerogativa, præstantia.*
 Sinficalco, chi ha cura della menfa. *structor.*
 Siniftra. *finiftra, leva.*
 Siniftramente, malamente. *male, perperam.*
 Siniftro. *add. mancino, zanco. finifter, levus.*
 Sult. scomodo, difgrazia. *incommodum, calamitas, damnum.*
 Sino, infino, fino, infino. *ufque ad, in, ufque ad, ufque in, ufque a.* Sino alla bocca, *ore senus.* Sin a qui, *bactenus, adhuc.* Sino a che tempo, *quoufque.* Sino da Talete, *ufque a Thalete.* Sino alla vecchiezza, *ufque ad fenectutem.* Sino nella Città, *ufque in Urbem.*
 Sinodale. *fyndicus, V. G.*
 Sinodo. *fyndus, concilium.*
 Sinonimo, che ha l'ifteffa fignificazione. *synonymus.*
 Sinoftità. *flexus, finus.*
 Sinofo. *finuofus.*
 Sire, titolo di maeflà. *Domine, bere.*
 Sirena, mostro marino. *Siren, enis.*
 Sirocchia, forella. *foror, aris.*
 Sirocco, vento. *Euronotus.*
 Siroppo. *talda.*
 Sitibondo. *fitibundus, fitiens.*
 Sito, f situazione. *fitus, us, positus, us.* Da fabbricare, *area, e, folium, i.*
 Situire, porre, mettere. *pono, loco, colloco, fituo, confituo.* Situato, *fitus, a, um, positus, a, um.*
 Situazione. *V. fito.*
 Slacciare, fciogliere. *falvo.*
 Slanciare, lanciare, *jaculari.* Slancievole, *mittilis.*

Slargare, allargare. *laxo, relaxo, dilato.*
 Slattare. *a lacte, ab ubere, ab uberibus, a mamma removere, disjungere, depellere, auferre, lacte depellere.* Slattare gli agnelli, *lac agnis subducere.* Slattamento, *depulfo, vel disjunctio ab ubere, vel mamma.* Slattato, *lacte depulso.*
 Sleale. *iniquus, infidus, feleflus.*
 Slegare, fciogliere. *folvo, is, exfolvo, refolvo, diffolvo.* Che non fi può slegare, *indifolubilis.*
 Slegato. *folutus.*
 Slogere, cioè muovere un' offa dal fuo luogo. *luxo, ar, eluxo, loco, vel fede movere.* Slogarfi, *luxor, aris.* Slogato, *luxatus, eluxatus, loco, vel fede motus.* Slogamento, *luxatura.*
 Slonbare. *delumbo, as, lumbos frangere.* Slombato, *delumbatus, delumbis.*
 Slongare, e slungare, far lungo. *produco, prostrabo.* Molto. *prælongo, ar. Pid, producere longius, longiorem, aut longius facere.* Slongate, o tirar in lungo, diffirere, *trabo, prostrabo, extrabo, differe, prorogo, produco, proterendo.* Slongamento, *productio.*
 Slontanare. *fejungo, is.* Slontanato, *fejunctus.*
 Smaccare. *tero, is, comprimo, opprimo, concusco.* Per rintuzzare, *retundo.* Per far affronto. *traduco, dedecoro, pudore afficio, ignominia afficio.* Smacco, affronto, *dedecus, ignominia, contumelia.*
 Smagamento. *aberratio.*
 Smagare, fare fmarrire. *in errorem inducere.*
 Smagarfi, fmarrirfi d'animo. *animo cadere, confternari.*
 Smagato. *confternatus.*
 Smagliare, romper le maglie. *effringere.*
 Smagrire, attiv. fare fmagrire. *extenuo, emacio, maciem auferre.* Smagrire, o fmagrire, neutr. *divenir magro, macco, mæfco, emacrefco, extenuor.* Smagrimento, *macies, extenuatio.* Smagrilo. *extenuatus, macilentus.*
 Smalto, materia vitrea atta a dipingere. *encaustum, i.* Smaltare, coprir di smalto, *inuro, is, pifturam inuere, encausto pingere.* Arte di smaltare, *encaustica, e.* Smaltatore, *encaustes, e.* Smaltato, *encaustus, encausto piftus.* Pertinente a smalto, *encausticus.*
 Smaltire, digerire. *digere, concoquere.* Per dar efito alle merci. *distrahere.*
 Smania, furore. *infania, furor.* Smaniare. *infantia, is, furo, is.* Smaniofo, *furiofius.*
 Smaniglia, maniglia. *amilla.*
 Smantellare, levar il mantello. *expallio, ar, pallium auferre.* Per levar le mura, *manibus nudare, muros diruere, demoliri.*
 Smarginare, levar la margine. *emargino, ar.*
 Smarrimento, paura. *pavor, terror, formido.* Per perdita. *amiffio.*
 Smarrire, perdere. *amitto, perdo.* Smarrir la strada, *aberro, ar.* Smarrirfi, *perderfi d'animo. exanimor, perterreor.* Smarrito, *perfo d'animo, exanimatus, pertervitus.*
 Smarra, fpada, con la quale s'impara di fcherma. *enfi præpilatus.*
 Smaccellare, guafar le mafcelle. *maxillas difrumpere.* Smaccellarfi dalle rifa. *rifu emori, cacinari.*
 Smaccherare. *perfonam, five larvam detrabere.*
 Smatonato. *divutus.*
 Smembrare. *obtruncare.* Per feppare, *avello, abrupto.*
 Smemoragine, dimenticanza. *oblitio, onis.*
 Smemorato, che fi fcorda. *obliviofius.*
 Smenticarfi, fcordarfi. *oblivifci.*
 Smentire, dar mentita. *mendacium alicui exprabere, objicere, mendacis redarguere.*
 Smeraldo, pietra preziofa. *smaragdus, i.*
 Smerdare, imbrattare di merda. *conco, ar, merda, vel stercore iniquo, inficio.*
 Smergo, uccello. *mergus, gi.*
 Smeriglio, uccello, fpecie di fparviere. *nifus, fi.*
 Smeriglio, pietra. *smyris, idis.*
 Smezzare, o dimezzare. *dimidiatim dividere, bifariam fecere.*
 Smidollare. *emedullo, ar, enucleo.*
 Smilza, milza. *lien, enis, splen, enis.*
 Smilzo, magro, fottile. *gracilis.* Per vuoto. *inanis, vacuus.*
 Sminuire, diminuire. *minuo, imminuo.*
 Sminuimento. *imminutio, decrementum.*
 Sminuzzamento. *contritio, concifio.*
 Sminuzzare, far in pezzi minuti. *minutatim concidere, minutim comminuire, conterere.*
 Sminuzzato. *destritus, concifus.*
 Smifuratamente. *immodice, effufe, immoderate.*
 Smifurato. *immensus, immanis.*
 Smifuratezza, e smifuratazza. *immenfitas, tis.*
 Smioccare, o fmoccolare. *fungum purgare.*
 Smoccolatojo. *foreeps.*
 Smocciare. *modum excedere, transire, tranfcendere.*
 Smoderatamente, e smoderatamente. *immoderate, immodice, sine modo.*
 Smoderato, e smoderato. *immoderatus.*
 Smogliato, che non ha moglie. *celebs, bis.*
 Smontare. *defendo, is.* Di cavallo. *defilire equo, vel defendere.*
 Smorbare, levar il morbo. *morbum depello.*
 Smorfare. *frænum detrabo.*
 Smorto, pallido. *pallidus, exanguis, fqualidus.*
 Smortore, pallore. *pallor.*
 Smorzare, fpegner. *extinguo.*

Smoffo. *luxatus, commotus, dimotus.*
 Smovere, fvellere. *convello, dimoveo.*
 Smucciare, ffrucchiolare. *labor, eris.*
 Smugnere. *emungo, is.*
 Smunto, magro. *macer, gracilis, aridus, emundus.*
 Smuovere. *moveo, commoveo, dimoveo.*
 Smurare, difar le mura. *diruo.*
 Smuffo, obbligo. *obligus.*
 Smorararfi. *amorem excutio, pello.*
 Snaturale, fuor di natura. *a natura abhorrens, præter naturam.*
 Snellamente, con deftrezza. *agiliter.*
 Snellezza, e snellità. *agilitas, levitas, celeritas, dexteritas.*
 Snello, & ifnello, deftro. *agilis, dexter, celer.*
 Snervare, e fnerbare. *enervo, ar, nervos frango, incido, debilito.*
 Snervato, senza nervi. *enervus, enervatus.*
 Snidare, ufcir dal nido. *e nido exire.* Per cavare dal nido. *e nido extrahere.*
 Snodare, e difnodare. *enodo, ar, nodum expedio, explicio, folvo.*
 Soatto, fpezie di cuoja. *lorum, o corium tenue.*
 Soave, dolce, giocondo. *suavis, jucundus.*
 Soavemente. *suaviter.* Per pianamente. *placide, quiete.*
 Soavità. *suavitas, atis.*
 Sobborgo, borgo vicino alla Città. *suburbium.*
 Sobole, prole. *soboles, is.*
 Sobrietà, temperanza nel mangiare, e nel bere. *sobrietas.* Sobriamente, *sobrie.* Sobrio, *sobrius.*
 Socco, fpezie di calza. *foccus, i.*
 Soccorrere, dare aiuto. *succuro, subvenio, opitulor, opem fero.*
 Soccorfo, aiuto. *subfidium, auxilium, præfidium.* Porger foccorfo, *ferre opem.* Mandar foccorfo, *auxilium, feu præfidium mittere.* Venit in foccorfo. *suppetias ferre, suppetias venire.*
 Sociabile, e fociale. *fociabilis, focalis.*
 Società, compagnia. *focietas, aris.*
 Sodalizio, compagnia. *fodalitium, ii, fodalites.*
 Sodalmente. *folide, forster, firmiter.*
 Sodalmente. *foliditas, firmifudo.*
 Sodare, confolidare. *folido, confolido.*
 Sodezza. *foliditas, firmifitas, durities.*
 Soddiaconato, e fuddiaconato. *hypodiaconi munus, officium, dignitas.*
 Soddiacono, e fuddiacono. *Hypodiaconus, i. V. G.*
 Soddiciare, contentare. *perfolvo, fatifacio, alicujus voluntatem explico.*
 Soddifazione, e foddifacimento. *fatifactio.*
 Soddifatto. *voti compos, contentus, expletus.*
 Soddoinia. *præpoftera libido.*
 Sodducere, e foddurre. *feduco, in fraudem induco, decipio.*
 Sodduttore. *deceptor.*
 Sodduzione, e fodducimento. *deceptio, feductio.*
 Sodo, faldo, fermo. *folidus, firmus, stabilis.*
 Sofferenza. *tolerantia, patientia.*
 Sofferite, e fofferire. *fero, perfero, tolero, patior.*
 Soffermare, fermare per poco. *fflere, morari aliquantisper.*
 Soffermarfi. *subfflere.*
 Soffamento, il foffiare. *flatus, flamen, fpiritus.*
 Di nafo. *narium emunctio.*
 Soffiare. *fflo, efflo, flatum edere, vel emittere.* A qualche cofa, o luogo, *afflo.* Bene, o molto, *perfflo.* In qua, e in là, *diffflo.* Dentro, *infflo.* Giù, *defflo.* Su, *ufflo.* Infieme, *conflo.* Fuori, *efflo.* All'incontro. *refflo.* Intorno, *circumfflo.* Per tutto, *perfflo.* Nel fuoco, *ignem confiare, fufflare.* Nel cibo, *cibum deflare.* Soffiarfi il nafo, *fe emungere, nares emungere.*
 Soffice, morbidito. *mollis, craffibilis.*
 Sofficiente. *aptus, idoneus, fufficiens.*
 Sofficenza, e fofficenza. *habilitas, vis, copia.*
 Sofficientemente. *fufficienter, fatis.*
 Soffietto, mantice, follo. *folles, is.*
 Soffio, e foffiamento. *flatus, fpiritus.*
 Soffione, carta con polvere dentro da pigliar fuoco. *crepitaculum charactereum.*
 Soffitta. *lacunar, lacunarium, laquear, laquearium, contrignatio.* Far la foffitta, *lacuno, ar, lacunari tegere.* Soffittato, *lacunatus, laqueatus.*
 Soffina, e foffimo. *arg. fallace. fophifma, fallax, aut captiofa argumentario.* Soffitico, *captiofus, fallax, fophiflicus, cavillator.* Soffificare, *cavillor, aris.* Soffita, *fophifles.*
 Soffogamento, foffogazione. *fuffocatio, onis.*
 Soffogare, e foffiocare, atfozare. *fuffoco, ar.*
 Soffrire, foffiire. *perfero, patior.*
 Soffumigare, affumare. *fumigo, fumifico.*
 Soga. *lorum, i.*
 Soggettare. *subjicio, is, subjicito, ar.*
 Soggettamento, foggezione. *subjectio, subjectus, us.* Per fervitù, *servitus.*
 Soggetto, fottopoflo. *subjectus, obnoxius.* Per fuddito, *subjectus, fubditus.* Per la materia, *materia, argumentum.*
 Soggiagnare, forridere. *fubrideo, es.*
 Sogghigno. *levis rifus.*
 Soggiacere, iftar fottopoflo. *subjaceo, ces, subjaculus sum.*
 Soggiogare, fottomettere. *subigo, subjicio, vincio, devinco, fupero, sub imperium, difionem que fubjungere, in fuam poffeffatem, ac ditionem redigere.*

Soggiogatore. *debellator, dominator*.
 Soggiornare, dimorare. *commoror, maneo*. Soggiorno. *morā, mansio*. Per abitazione. *domicilium, fides*.
 Soggiungere. *subeo, subjungo, addo*.
 Soglia, limitare della porta. *limen, inis*. Di sopra, *superliminare, limen superum*. Di sotto, *limen inferum*.
 Soglio, e folio, feggio. *folium, ii*.
 Sognare, e infognare. *somnio, as, somnium videtur*. Chi sogna molto, *somniosus*. Sognatore, *somniator*. Sognato. *somniatus*.
 Sogno. *somnium, ii, infomnium*. In sogno, *in somniis, per somnium*. Cagionar sogni, *insomnia facere*.
 Solajo, solaro, *caestio, coaxatio, contabilatio, congnatio, tabulatum*. Far il solaro, *caestio, contigno, contabulo*.
 Solamente. *solum, solummodo, tantummodo, dumtaxat*. Non solamente, *non solum, non modo*.
 Solaro, solajo. *tabulatum, contabilatio*.
 Solare, folajo. *solaris, e*.
 Sollazzo, Sollazzo. *solatium, remissio animi*.
 Sollazzare, sollazzare. *oblecto, delecto*. Sollazzarsi. *remittere animum, genio indulgere, oblectari*.
 Solcar, far folchi. *sulco, aro, sulcos facio*. Solcare il mare, o navigare, *navigo, as*.
 Solcato. *fulcatus, aratus*.
 Soleo, che ta l'aratro. *fulcus, ei, liri, a*.
 Solo del carro. *orbis, a*. Altezza levata tra due folchi, *scamnum, porca*. A folchi, *linatum, per juicos*. Solchi da condur via l'acqua, *diligata, arum*.
 Soldare, affidare. *militēs legere, colligere, cogere, contrahere, copias parare, exercitum conflare, conscribere, comparare*. Soldamento, *copiarum comparatio, militum electio, collectio, delectio*.
 Soldatesca. *militia, turba militaris, miles, militēs*.
 Soldato. *miles, itis*. Nuovo, *tyro, onis, miles rudis*. Vecchio, *veteranus, i, miles veteranus*. A cavallo, *eques, itis*. A piedi, *pedes, itis*. Di foccorlo, *miles auxiliarius*. Di mare, *classarius*. Venturiero, *adventitius, voluntarius*. Di guardia, o guarnigione. *stationarius, praefidiarius, limitarius*. Privato, ordinario, *gregarius*. Che fugge alli nemici, *transfuga, defertor*. Arciero, *aggressor*. Da picca, *miles hastatus, lancearius*. Armato di targa, *scutarius*. Armato leggermente, *miles levis armaturae, miles expeditus*. Armato da capo a piedi, *cataphractus*. Giurato, *miles auctoratus*. Rimeffo, *miles evocatus*. Fatto all'improvviso, *miles sumultuarius, collectivus*. Buono, *miles strenuus*. Difobbigato dal guerreggiare, *miles causarius*. Cassato, *exauctoratus*. Cassato per vecchiaia, *miles emeritus, vel emeritis stipendiis*. Cassato per malattia, *miles valetudinarius*. Che ha doppia paga, *miles duplicarius, vel dupliciarius*. Soldati primi in battaglia, *principes, antepilani*. Soldati alla guardia della Città, *militēs urbanici, vel urbaniciani*. Soldati valenti, o valorosi, *militēs virtute praestantes, egregia militum manus, fortitudine excellent, manus militum firmissima, robur exercitus*. Di soldato, *militaris, & re*. Da soldato, *militariter*. Esser soldato a cavallo, *equo mereri*. Paga del soldato, *stipendium, ii*.

soldati di varie sorti.

Alabardiere, *miles hastatus*.
 Arciero, *sagittarius, ii*.
 Archibugiario, *miles sclopo armatus*.
 Caval leggero, *eques levis armaturae*.
 Uomo d'arme, *cataphractus, a*.
 Picchiero, *miles lancearius*.
 Soldo, moneta. *solidus, i*. Soldo, la paga de' soldati, *stipendium, dii*. Stare a soldo, *mercor, eris, mereri stipendia*.
 Sole, Principe de' Pianeti. *Sol, Phœbus, Titan, apollo*. Da Sole, *solaris*.
 Solecchio. strumento da parat' il sole. *umbella*.
 Solecismo. *solacismus, fibriligo, inis*.
 Soleggiare, porre al sole. *insolo*.
 Soleggiato. *insolatus*.
 Solenne, celebre. *solemnis, & ne*.
 Solennemente. *solemniter, solemnī ritu*.
 Solennità. *solemnitas, celebratas, dies festus*.
 Solennizzare. *solemniter celebrare, peragere, diem festum agere, celebrare*.
 Solere, esser solito. *soleo, es, consuevi, isti*.
 Soletto. *solus, incomitatus*.
 Solfo, e zolfo, materia combustibile. *sulphur, phuris*. Vivo, *sulphur fossile*. Morto, *sulphur factitium*. Solfazuolo, solterino, *sulphuratum, stramentum sulphureum*. Solfaja, solforaria, miniera, bottega di solfo, *sulphuraria*. Di solfo, *sulphureus*. Solforato, chi ha del solfo, *sulphuratus*.
 Solidamente. *solide, integre*.
 Solidare. *solido, persolido, firmo*.
 Solidezza, e solidità. *soliditas, firmitas*.
 Solido, faldò. *solidus, firmus*.
 Solimato, composto di minerali. *excoctus, percoctus, purgatus*.
 Solingo, solitario. *solitarius, solus*.
 Solio, feggio reale. *solium*.
 Solitariamente. *remotis arbitris*.
 Solitario. *solitarius, solus*.

Solito. *solitus, sult, consuetudo*.
 solitudine. *solitudo, locus desertus*.
 Sollazzare att. dar piacere. *oblecto, delecto*. neut. prendersi piacere. *oblector, genio indulgeo*.
 Sollazzevole. *voluptuarius, voluptarius, jucundus*.
 Sollazzo, traftullo. *solatium, voluptas*.
 Sollecitamente, diligentemente. *diligenter, anxie, solcite, sedulo*.
 Sollecitamento. *sollicitatio, cura, hortatus, us*.
 Sollecitare, neut. affrettarsi. *propere, festino, studeo*.
 Att. stimolare. *excito, stimulo, urgeo, instigo*.
 Sollecitatore. *impulsor, instigator*. Sollecitator di liti, *pragmaticus*.
 Sollecito, diligente. *solers, sedulus, promptus, diligens*. Per afflito. *sollicitus, anxius*.
 Sollecitudine, diligenza. *sedulitas, solertia*. Per affanno. *sollicitudo, angor, agritudo*.
 Solleticare, toccar per far ridere. *titillo, as*.
 Solletico, sult. *stirillato, onis*.
 Sollevamento, alleggerimento, *levatio, levamen*.
 Conforto, *solatium*. Sollevazione. *tumultus, seditio*.
 Sollevare, alzare. *sublevo, suffollo*. Per caufar tumulti, *concito, as*. Per alleggerire, *levo*.
 Sollevato. *sublatus, levatus, commotus*.
 Sollevazione, tumulto. *tumultus, commotio, seditio*.
 Sollicitare, V. Sollecitare.
 Sollione, tempo quando il sole si trova nel segno del lione. *maximus solis aestus, canicula*.
 Solo, agg. *solus, unus, unicus*. Solo, avverb. solamente, *solum, dumtaxat*. Solo che, purchè. *dummodo*.
 Solfiziale. *solstitialis, le*.
 Solfitio, quando il Sole non va più oltre, ma incomincia a tornar a dietro. *solstitium*.
 Soltanto, folamente. *santummodo*.
 Solubile. *solubilis, e*.
 Solvere, e sciore, disfare, rompere. *dissolvo, destruo, is*. Per liberare, *solvo, exsolvo, libero*.
 Soluzione, affoluzione. *solutio, abolutio*.
 Soma, carca, falma. *onus, sarcina*.
 Somaro, fomiere. *jumentum sarcinarium*.
 Somigliante, e simigliante. *similis, consimilis*.
 Somiglianza. *similitudo, imago, effigies*.
 Somigliare alcuno. *similem esse alicui, assimilari*.
 Somma, quantità, foltezza, conclusione. *summa, vis, copia*. In somma, *in summa*. La somma del consiglio. *summa consilii*.
 Sommacco, e sommaco. *corium*.
 Sommamente, grandemente. *vehementer, magnopere, summe*.
 Sommare. *summam facio, conficere, in summam redigo*.
 Sommarariamente. *summam, compendio, compendiaro*.
 Sommario, ristretto di qualche cosa. *summa, summarius*.
 Sommergere, affondare. *submergo, gis*. Sommergerli. *submergor, mergor*.
 Sommerfione. *submersio*.
 Sommerfo. *submersus*.
 Sommeffione, e sommissione. *summissio, demissio, obedientia*.
 Sommeffo, messo un sotto l'altro. *summissus*.
 Basso, umile, *demissus, humilis*. sottomeffo, vinto, *viduus, dominus*.
 Sommettere. *submitto, dorao, subyugo*. V. sottomettere.
 Somministrare. *subministro, suppedito, praebere*.
 Sommità, cima, altezza. *summatus, cacumen, fastigium, vertex*. Della cafa, *fastigium, culmen*. Delle muraglie, *pinna, e*. Del monte, *jugum, vertex montis, summa pars montis*. Della testa, *vertex*.
 Sommo. *summus, a, um*. Sommo, sult. *summus*.
 Sommoia, impulso. *instigatio*.
 Sommovimento, garbuglio. *commotio, confusio*.
 Per itigazione. *instigatio*.
 Sommoovere. *submooveo, commoveo*.
 Sonaglio. *sintinnabulum, crepitaculum*. Sonaglie, *crepundia, orum*. Sonaglio, quella bolla, che fa l'acqua, quando piove, o bolle, *bullā, a*.
 Sonamento. *sonitus, us, pulsatio*.
 Sonare, neut. render suono. *sono, as, sonum, vel sonitum edere, fundere, reddere*. Sonare, attiv. far render suono, *pulso, as, sonitum elicere, facere*. Sonar grandemente, o molto, *perfono*. Dentro, *insono, incepo*. Infine, *consono, concepto*. Intorno, *circumsono*. Scambievolmente, *affono*. Scordatamente, *diffono*. Qualche stromento, *psallo, pulso*. Istromento di corde. *fidibus canere*. La cetera, liuto, piva, ec. canere *cithara, fistula, tibia, &c.* Sonar bene di liuto, *scire fidibus canere*. Saper sonar di cetera, ec. *fidibus scire*. Sonar di cimbalo, *cymbalizo, as*. Di cornetto, *buccino*. Di tamburo, *sympanizo*. Sonar a giornata, o battaglia, *classicum canere, bellicum canere*. La raccolta, o ritirata, *canere receptus*.
 Sonatore d'istromenti di corde. *psalter, e, psalterius, ii, fidicen, inis*. Di liuto, *fistulator*. Di piva, *sibicen*. Di piva in coro, *chorizontes, e*. Di cetra, *citharista*. Di cornamusa, *uricularius, aufcatus*. Di viola, *fidicen, citharista*. Di lira, *lyricen*. Di piffaro, *sibicen*. Di tromba, *lybicen*. Di cornetto, *cornicen*. Di tamburo, *sympanista, e*. D'arpa, *psalter, e*. Di flauto, *sibicen*.
 Sonatrice. *cantatrix, psalteria, fidicina, sibici-*

na, sambucistris, &c.
 Sonetto, spezze di poelia lirica in rima di quattordici versi di undici sillabe, *italicum epigramma*.
 Songia, e affongia. *adeps, arungia*.
 Sonnacchiofo, pieno di sonno. *somniculosus*.
 Sonnacchiosamente, *somniculose*.
 Sonneggiare, e sonniferare. *dormito*.
 Sonno. *sonnus, i, sopor, oris*. Gagliardo, profondo, *sopor, somnus arctus, altus, & gravis, altissimus*. Far un sonno, *sonnum edormiscescere*. Ripigliar il sonno, *redormio, somnum reperere*. Levare il sonno, *sonnum prohibere*. Aver sonno, *dormito, as*. Senza sonno, *exsonnis, infonnis*. Che fa sonno, *somnifer*. Pieno di sonno, *somnolentus, somniculosus*.
 Sonnocchiofo, e sonnacchiofo. *semisomnis, somniculosus*.
 Sonnoglioso, e sonniglioso. *somniculosus*.
 Sonnolento, e sonnolente. *soporifer, somnifer*.
 Sonnolenza. *veteranus, i*.
 Sonorità. *sonus, sonor, oris, resonantia*.
 Sonoramente. *sonore*.
 Sonoro, risonante. *sonorus, resonans*.
 Sontuosamente. *sumptuose, opipare, laute, splendide*.
 Sontuoso. *sumptuosus, opiparus, lautus*.
 Sontuosità. *magnificentia*. Nel vestire, *luxus, luxuria, e*. Nel mangiare, *laustitia, e*.
 Soperchiamente. *supervacue, supervacua, nimis*.
 Soperchiamiento, e superchiamiento, *superfluitas, luxus, us, profusio, redundancia*.
 Soperchiare, e superchiare, *sopravanzare, vedundo, supero, superfluo*.
 Far superchieria, ed ingiuria. *contumelia afflicto, injuriam affero*.
 Soperchieria, e superchieria, vantaggio oltraggioso. *contumelia, impotentia*.
 Soperchio, e superchio, sult. *redundancia, excessus, us*. add. *supervacuus, supervacaneus*. avverb. *nimis*.
 Sopire. *sopio, is*.
 Sopore, sonno. *sopor, oris*.
 Soppa, fuppa. *intrita panis et vino*.
 Soppannare, foderare, metter foppanno. *subfueret, soppannato, subfusus*.
 Soppanno, drappo di dentro de' vestimenti, fodera. *pannus subfusus*.
 Soppiantare, dare il gambetto. *supplantare, as*.
 Soppiantare, nascondere. *oculto, oculo, is*.
 Sopporre, sottoporre. *suppono, subsocio*.
 Sopportare, patire. *fero, perfero, patior, perpetior*. Con pazienza, *tolera, perfero*. Malvolentieri, con dispiacere, *iniquo animo ferre, graviter, & acerbe ferre, egre sustinere*. La prosperità, *ferre secundam fortunam*. L'ingiuria, *ferre ignominiam*. Sopportarsela in pace, *pacate ferre, & equo animo ferre*. Sopportarsela da galantuomo, *bellissime ferre*.
 Sopportevole, e sopportabile. *ferendus, tolerabilis*.
 Soppoffo, e supoffo. *suppositus, subiectus*.
 Soprendere, e sorprendere. *invado, opprimo, occupo, deprehendo*.
 Soppressa. *prefforium*.
 Soppressare. *supprimo, calco*.
 Soppressato, sorta di salceicia. *isficium, impensa*.
 Sopprimere. *opprimo, conculco, reprimo, supprimo*.
 Sopra, e sovra. *super, supra*.
 Soprabbondante, *affluens, redundans, superflueus*.
 Soprabbondanza. *redundancia, superfluitas*.
 Soprabbondare. *vedundo, superabundo, exuberare*.
 Sopradetto, e sopraddetto. *praedictus, a, um*.
 Soprafabbricare, e soprafabbricare. *superstruo, is*.
 Soprafare, soperchiare. *opprimere*.
 Sopraggiungere, sopraggiungere, e sopraggiungere. *supervenio, is, intervenio, advenio*. Per arrivare, *assuero, confuero*. Per giunger all'improvviso, *deprehendo, is*. Sopraggiunto, colto in fatto. *deprehensus*.
 Sopranaturale, e soprannaturale. *quod supra naturam est*. Soprannaturalmente, *supra naturam*.
 Soprano. voce. *vox acuta, acutus, & excitatus sonus*. Far il soprano, *acute canere*.
 Soprano, sovraano. *supremus, princeps*.
 Soprano, e soprannome. *agnomen, cognomen*. Metter il soprano ad alcuno, *allicui cognomen sum indere*.
 Soprantendente. *praefectus, praepositus*.
 Soprantendenza. *cura, regimen*.
 Sopranoquato, nuotar di sopra. *supernato, as*.
 Soprano numerario. *super numerum*.
 Soprapagare, e soprapagare. *ex abundantia solvere, abunde, cumulate, satis superque, plus satis*.
 Sopraporre, e sopraporre, sopra mettere. *impono, superpono, superinduco*.
 Soprappiù, il foverchio. *pars supervacanea, superflueus, excedens, redundans*.
 Sopraprendere, e sopraprendere. *deprehendere*. V. sopraggiungere.
 Soprafcrittore. *inscribo, soprafcritto, inscriptus*.
 Soprafcrittura, e soprafcrittione, *inscriptio*. Far la soprafcrittura ad una lettera, *epistolam inscribere*.
 Soprafedere, e soprafedere, cessar di far qualche cosa. *superfedere aliquo re*.
 Soprafare, pendere di sopra. *immineo, supervemino, impendo*. Per aver carico. *praesse, praefectum, vel praeposuitum esse*.
 Sopralante. *imminens, impendens*. Per governatore.

tore. *praeser, praefectus*. Alle biade. *praefectus annonae*. All'armata. *praefectus classis*. Alla marina. *praefectus ora maritima*. Al Palazzo. *praefectus Praetorio*. Metter un soprastante, *resumpere, aus loco aliquem praeficere, praepone*. Sopra tutto, e soprattutto, sopra ogni altra cosa. *potissimum*.

Sopravanzare, esser da più. *anteccello, praesto, ar, excello, antecio*. Superare, *superio, vinco*. Sopravvenire, e sopravvenire. V. *sopraggiungere*. Sopravvenimento, sopravvenuta, *supervenient, us, interventus*.

Sopravvesta. *amicus, chlamys, toga*.

Sopraumano, e soprumano, *humano fastigio major, cultor*. Aver del soprumano, *humanam rationem excedere*.

Sopravvivere, e sopravvivere. *supervivio, is*. Ad alcuno, *alicui superesse, superstitium esse, superstitem vivere*.

Sorbire. *orbeo, es*. A poco, a poco, *orbillo, as*. Tutto, o affatto, *perorbeo, exorbeo*. Cosa, che si può sorbire, *orbilis, Orbe*. Da sorbire, *orbendus, a, um*. Sorbimento, sorbizione. *orbisio*. Picciola bevanda da sorbire, *orbillum, orbisio*.

Sorbo, albero. *orbus, i*. Sorba, forbola, fruttuoso. *orbium, s*.

Sorce, forcio, topo. *mus, uris, forex, cis*. Sorcetto, *musculus, i*. Sorce falvatico, *forex, icis*. Indiano, *ichneumon, onis*. Di force, *marinus*.

Sordidezza. *surpudus, squalor, deformitas, sordes*.

Sordido, *fordidus, a, um*.

Sordità, *ordaggine, e sordozza. surditas*.

Sordo. *surdis, auribus captus, audiendi sensu carens*. Alquanto sordo, *surdaster, tri*. Sordo d'un'orecchia, *auris altera captus*. Esser sordo, *surdum esse, audiendi sensu carere*. Divenir sordo, *obfusco, esse*. Far il sordo, *surditatem simulare*. Sordamente, *surde, more surdorum*.

Sorella, *foror, oris*. Carnale, *foror germana*. Di latte, *foror collatanea*. Di forella, *fororinus*.

Sorgere, levarli fu. *surgo, is*. Per venir fuori, *scaturio, emergo*.

Sormontare, salire. *scando, ascendo, supero*.

Sorprendere. *ex improviso invado, opprimo, adior, occupo, deprehendo*.

Sorridere. *subridere, teniter arrideo*. Sorriso. *levis risus*.

Sorfetto. *parva sorbitio*.

Sorfo, quel che si beve in un fiato. *haustus, us*.

Sorfare, sorbere a forsi. *orbeo, orbillo*.

Sorta, e forte, spezie, qualità. *species, genus, mos*. Di ogni sorta, *omnigenus, a, um*. Di più forte, *varis generis*. Di che sorta, *qualis, le, cusumodi, cujus species*. Di questa sorta, *hujus generis, hujusmodi*.

Sorte, fortuna. *fort, oris*. Per forte, *forte, fortuito*. A forte, *fortito*. Cavar a forte, *fortior, iris*. Toccar a forte, *obvenit, obtingit*.

Sortecciare, pigliar la forte. *fortis, auspiciari*.

Sortilegio. *fortilegium*.

Sortilego. *fortilegus*.

Sortimento, fortizione. *fortisio, fortisus, us*.

Sortire, elegger in forte. *fortior, eligo*. Riuscire, *succedo, obvenio*. Uscire, *erumpo, egredior*.

Sortita, termine militare. *eruptio, onis, eruptio inopinata*.

Sortitamente, per forte. *fortito*.

Sortiva, uscita delle acque. *scatebra, scaturigo*.

Sorvenire, sopravvenire. *supervenio, advenio*.

Sorvolare, volar sopra. *supervolo, superfero*.

Soscrivere, e sottoscrivere. *subscribo*.

Soscrizione, e sottoscrizione. *subscriptio*.

Sospendere, appicare. *suspendo, appendo*. Render dubbio, *dubium, accipitem, suspensum reddo*. Differire, *differo, procrastino*.

Sospensione. *suspensio*.

Sospetto, appiccato. *suspensus, pendens*. Dubbio, *dubius, anceps, ambiguus*. Differito, *dilatatus*.

Sospettare, sospicere, e suspicere. *suspicio, suspicio mihi est, suspicionem habere, venire in suspitionem, Dar da sospettare, tar sospettare, suspitionem misere, facere, venire in suspitionem*. Non dar da sospettare, *averere suspitionem*.

Sospetto, sospizione, e sospizione. *suspicio*. Entrar in sospetto. *in suspitionem venire*. Ne anco per sospetto, *ne suspiciose quidem*.

Sospetto, agget. cosa, di che li sospetta. *suspensus*.

Sospettoso. *suspiciosus, suspicax*.

Sospingere, sospignere, spingere. *impello, is*.

Sospinta, *impulsus, impulsio*.

Sospirare. *suspire, ingemisco*.

Sospiro, il sospirare. *suspirium, suspiratio, gemitus*.

Sospiroso. *gemebundus, a, um*.

Sospizione. *suspicio*.

Sospira, sottopira. V.

Sosta, quiete. *quies, requies, pausa*. Dilazione, *dilatatio, quies, inducie, arum*.

Sostanza, e sostanzia, e sustanzia. *substantia, natura*. Per la somma della cosa, *rei summa*. Per facilità, *opes, fortuna, res*.

Sostantivo, e sostantivo. *substantivus*.

Sostare, fermare. *sisto, quiesco*.

Sostegno, e sostentamento. *sustentamentum, sustentaculum*.

Sostenere, regger sopra di se. *sustineo*. Sofferire, *fero, tolero*. Permettere, *fino, permisso*.

Contenersi, *continere*. Custodire. *custodio*. Indugiare, *moror*. Ditendere, *defendo, tuor*. Alimentare, *sustento, alo*. Softener l'impeto, *impetum sustineo, excipio*.

Sostenimento, *adminiculum, li, sustentaculum*.

Sostentacolo, palo di viti. *pedamentum, i*.

Sostentare, e sostenere. *sustineo, es, sustento*. V. *softener*.

Sostentato, appoggiato. *nixus, a, um*.

Sostituire, mettere in luogo d'un altro. *subrogo, as, substituo, is, in locum alterius subponere*. Sostituzione, *substitutio*. Sostituto. *subrogatus, in alterius locum substitutus*. Sostituto di curatore, o commissario, *subcurator, oris*. Sostituto in veste, *subcustos, odis*.

Sottana, e sottano, *veste tunica, subucula*.

Sottecchi. Guardar sottocchi, cioè con occhio focchiuto. *limis oculis aspiciere, limis aspicere*.

Sottentamento. *succesio*.

Sottentrare, entrar sotto. *subeo, bis, irrepo, is*.

Sotterraneo. *subterraneus, hypogaeus*.

Sotterrare. *sepelio, humo, tumulo*.

Sottigliare, luminuire. *senuo, extenuo, as, exacuo*.

Sottigliezza. *astenuatio, subtilitas, tenuitas*. Per la delicatezza, *tenuitas, gracilitas*. Sottigliezza d'ingegno, *ingenius acumen, perspicacia*.

Sottile. *subtilis, exilis, tenuis, gracilis*. D'ingegno, *acutus, argutus, perspicax, vir acris, vel acerrimo ingenio*.

Sottiletto. *subtiliter*.

Sottilità. V. *sottigliezza*.

Sottillizzare, aguzzare l'ingegno per inventare. *subtiliter ago, meditor, commentor*.

Sottilmente. *subtiliter, acute, tenuiter*.

Sotto, e di sotto, preposizione. *sub, subter, infra, subter*. Sotto il Cielo, *sub Caelo*. Sotto le scale, *sub scalis*. Sotto pena, *sub poena*.

Sotto pretesto, *per speciem, eo nomine*. Sotto coperta d'amicizia, *simulationem amicitiae*. Sotto coperta di malattia, *per simulationem adverse valetudinis*. Sotto cagione, *per causam*.

Sotto voce, *submissa voce*. Sotto terra, *sub terra*. Star sotto, *subiaceo, subsum*.

Sotto, avv. al fondo. *subter, deorsum*.

Sottogiacere. *subiaceo, es, succumbo*.

Sottogiungere. *subjicio, cis*. Alle lettere, *aliquid literis subjungere, adscribere*.

Sottolizzare. *subligo, as*.

Sottomano, di nascosto. *clam, clandestum*.

Sottomettere, sottoporre. *subdo, submisso, subigo, subjicio, domo*.

Sottometerli. *submittere se*. A pericolo, *adire periculum*. Alla fortuna, *succumbere fortunae*.

Sottonacere. *suborior, subnascor*.

Sotto ornare. *subornare, as*.

Sotto piantare. *subsero, is*.

Sotto porre. *suppono, subjicio*.

Sottoscrittione. *subscriptio, onis*. Di propria mano, *chirographum*. Sottoscrivere, *subscribo, subnoto*. Memoriali, e suppliche, *libellos subnotare, signare*.

Sottosopra. *perverse*. Cosa sottosopra, *inversus, subversus, a, um*. Mettere sottosopra, *perverbo, everso, perverto*.

Sottovento, vale aver il vento in disfavore. *adversus ventis uti*.

Sottrarre, rimuovere. *subtraho, subduco, adimo*.

Sottrazione. *substractio, subductio*.

Sovazza, Cornice. *covona*.

Sovante, e sovamente. *sepe, frequenter, crebro, saepenumero*.

Soverchiare, foperchiare. *opprimere*.

Soverchio, *super, residuum, superfluum, excessus*. Adliet. *nimius supervacaneus*. Avverb. *nimis, redundanter*.

Sovero, albero. *suber, eris*. Di sovero, *suber, suberinus*.

Sovraneggiare, tar da sovrano. *dominor, impero, imperio*.

Sovranità. *imperium, summa auctoritas, majestas*.

Sovrano. *princeps, dominus*.

Sovrastare, soprastare. *eminere, exto*.

Sovvenimento, e sovvenenza, ajuto. *auxilium, subsidium*.

Sovvenire, ajutare. *succurro, subvenio, auxilior, opem fero*. Ricordarli, *in mentem venire, subire, occurrere*.

Sovvenitore. *adjutor, auxiliator*.

Sovverione, distruzione. *everso, subversio*.

Sovvertere, e sovvertire, rovinare. *subverto, destruo, demolior, diruo*.

Sozzamente, fardamente. *fordide, obscane, turpiter, inboneste*.

Sozzate, imbrattare. *fardo, inquimo*.

Sozzo, sporco, fardito. *fordidus, turpis, immundus, foedus, inbonestus*.

Sozzura, lordura. *spurcicia, sordidas, turpitudines, fordes*.

Spaccare, tendere. *findo, scindo, diffindo*.

Spaccatura. *fissura, scissura*.

Spaccato. *fissus, scissus*. Spaccato con cogni, *discunctus*.

Spacciare, vendere. *extrudo, distraho, vendo*. Liberarsi, *sviluppari, expedit, extricor*.

Spacciarsi per un altro. *pro alio se gerere*. Ella è spacciata, non v'ha più rimedio. *actum est, deploratum est*.

Spacciatamente, con prestezza. *expedite, prompte, celeriter*.

Spaccio, vendita. *venditio, distractio*. Spedizione. *negotii confectio*. Lettere che si danno al corriere. *fasticulus literarum*.

Spada. *gladius, is, ensis, sis, machera, e*. Cingerli la spada, *ensem lateri accommodare*.

Spada di due tagli. *muco anceps*.

Spada, pesce. *xiphias, e*.

A spada tratta, avverb. in tutto, e per tutto. *omnino, proripere*.

Spadaccio. *machrophorus*.

Spadaria. *officina gladiatorum*.

Spadata, colpo di spada. *ensis ictus*.

Spadaio, chi ta spade. *gladiatorum faber*.

Spadetta. *gladiolus, i, ensiculus, s*.

Spaghetto, spago piccolo. *funiculus, i*.

Spago, filo grosso. *funiculus, li*.

Spago de' calzola. *filum susorium*.

Spalancare, aprir, quanto li può. *pando, patefacio, expando*. Spalancarsi, *debisco, is*.

Spalla, parte del corpo. *umerus, i, armus, i, scapulae, arum*. Mettersi in spalla, *onerare humerum*.

Spallato, chi ha lesion nelle spalle. *humeris debilis, luxatus*. uomo spallato, *soprafatto dai debiti, ere alieno pressus, oneratus*. Ne gozio spallato, *disperato, res deplorata, causa infirma*.

di spalle larghe. *humerosus, a, um*.

Spalleggiare, ajutare. *auxilior, fauco, opem fero, subvenio*.

Spalliera, verzura artificiosa ne' giardini. *topiarium*. Per appoggio delle spalle. *fulcrum dorsuale*.

Spalmate, ungere le navi nel fondo col fevo. *illinere naues, reficere, recreare*.

Spampanare. *ostentare se*. Spampanata, *ostentatio, onis*.

Spampanare, e spampanare, levar le foglie alle viti, *pampino, as*. Spampanazione, *pampinatio*. Spampanatore. *pampinator*.

Spandere, spargere. *spargo, effundo*. Spanderli, *versari, effluo, is*. Spandere, dilatare. *propagare*. Spandimento, *effusio, onis*.

Spanto. *effusus*.

Spanna. *palmus, mi, spithama*.

Spargio, spargere erba nota. *asparagus, gi*.

Sparago falvatico, *corruda, e*.

Sparagnare, sparmiare. *parco, cis*.

Sparare, aprire, cavar fuori gl'interiori. *extentare, as*. Disparagnare, *deduco*.

Sparare, come le artiglierie. *emittere, displo*.

Spargere, spandere. *spargo, gis, fundo, profundo*. Spargere in parti, *diffundo, dis*. Spargere largamente, *profundo, is*. Spargere fuori, *effundo, is*. Spargimento, *effusio*.

Sparire. *evanesco, is, dissolvor*.

Sparlamento. *obtestatio*.

Sparlare, parlare contra alcuno. *obloquor, obtestor*.

Sparlare. *oblocutor, obtestator, maledicus*.

Sparo, pesce. *sparus, vi*.

Sparo, lo sparare. *explofio, onis*.

Sparpagliare, sparger senza ordine. *dispergo, dispero, fundo*.

Sparlamente. *sparsim, fufe*.

Sparfo, e sparto. *fusus, profusus, sparsus, effusus*. Sparfo, itelo, *passus*. Capelli sparfi, *ermes passus*.

Spartato, separato. *semitus, remotus, secretus*.

Spartimento. *separatio, onis*.

Spartire, dividere. *divido, separo, segrego, distingo*. Spartire una battaglia, *dirimere praelium*.

Spartito, diviso. *segregatus, divisus*.

Sparviere, e sparviero, uccello di rapina. *accipiter, tris*.

Sparviere da letto. *conopeum, i*.

Sparvuto, di poca apparenza. *gracilis, macilentus*.

Spasimare per dolore. *dolore conficor*. Per amore di qualcuno, *aliquem depono*. Per desiderio di avere, *vibementer cupio, inhio*.

Spasimato, travagliato. *afflicus*. Innamorato, *amore perditus, in amorem effusus*. Chi ha spasimo. *spasticus*.

Spasimo, e spasima, dolore grandissimo. *spasmus, i, convulsio, onis, membrorum convulsio*. Chi patisce spasimo. *spasticus*.

Spasire il fastidio d'alcuno. *obscure aliquem*.

Spasarsi, sozzarsi. *obscure, se, genio indulgere*.

Spasimpo. *animi solatium, voluptas*.

Spasimpo. *ambulatio, deambulatio*.

Spasimpo, passeggiare. *ambulo, deambulo*.

Spasimpo al Sole, *ambulare in sole*. Spasimpo la piazza a traverso, *transversum foro ambulare*. Spasimpo per le strade, *ambulare per compita, aut vias*. Spasimpo sotto il portico, *in xysto ambulare*.

Spasimpo. *ambulatio*. Spasimpo. *ambulatio, deambulatio*.

Spasimpo. *ambulatio, deambulator*.

Spasimpo. *minime cupidus*.

Spasimpo, solazzo. *voluptas, solatium, is*. Andar a spasimpo. *spasior, aris*. Pigliarsi spasimpo. *capere voluptatem, affici voluptate*. Per i spasimpo, *animi causa*.

Spasimpo, stromento di metallo, che adoperano gli speziali. *spasibula, e*.

Spasimpo, cosa da spaventare. *terrificamentum*.

Spasimpo. *terro, perterrefacio, timorem incutio*. Spasimpo. *terro, pavescio*. Spasimpo. *exterritus, confectus*.

Spasimpo.

Spaventevole . *horribilis, terrificus, terribilis, tristis, horrendus.*
 Spavento, paura. *terror, pavor.*
 Spaventoso. V. Spaventevole.
 Spauracchio. *terriculamentum, i.*
 Spaurare, e spaurire, far paura. *terreo, terrefactio, terrorem incuteo.* Spaurarli, extimisco.
 Spaurito. *attonitus, potterefactus.*
 Spaurolo. *timidus, pavidus.*
 Spaziare, andar attorno. *expator, deambulo.*
 Spazio, distanza. *spatium, intervallum, intercaedo, inis.* Spazio di terra, che in un giorno si ara con un paio di buoi. *jugerum, vi.* Spazio tra le mura, e le fosse della Città, dove non si può labbricare, *pomerium, vii.* Spazio per correre, *stadium, curriculum.* Spazio di tempo, *spatium temporis.* Di due giorni, tre, quattro, *bistum, i, triduum, quadriduum.* Di due anni, tre, ec. *bicennium, triennium, quadriennium, quinquennium, sexennium, septennium, decennium, &c.* Spazio otto annorum, &c. Di cinque anni, *lustrum, i, quinquennium, ii.*
 Spaziosità. *latitudo, spatium, amplitudo.*
 Spazioso, ampio. *spatiosus, amplus, laus.*
 Spazzacammino. *mundator caminorum.*
 Spazzare, nettare. *terro, ii, deverro, converro, everso, mundo.*
 Spazzatura, *quiquis, sordes, purgamenta.*
 Spazzavento, luogo in cui il vento domina. *locus ventis obnoxius.*
 Spazzo, pavimento. *pavimentum, i.*
 Spazzola, forbitorio di setole. *peniculus.*
 Spazzolare, nettare. *mundo, purgo, sergeo.*
 Specchiajo, che fa gli specchi. *speculorum artifex.*
 Specchiare, guardarli nello specchio. *se in speculo inspicere.* Specchiarsi in alcuno, riguardarlo per prenderne esempio. *aliquem tanquam exemplum sibi ad imitandum proponere, in alicujus vitam tanquam in speculum intrare, id alicujus mores se efformare, aliquem suspicere.*
 Specchiato. *in speculo representatus.*
 Specchio. *speculum, li.* Specchio, per l'esempio, *exemplum, exemplar.*
 Speciale, proprio. *peculiaris, proprius.*
 Specialmente. *preferens, maxime, precipue, peculiariter.*
 Specie. *species, ei.*
 Specie, speciaria, speciale. V. Spezie ec.
 Specificatamente. *singillatim, peculiariter.*
 Specificare, dichiarare con lingua. *nuncupo, as, nominatum, vel singillatim dico, singillatim declaro.*
 Specificatamente, chiaramente. *clare, distincte, diserte.*
 Specificazione. *distinctio.*
 Speco, spelonca. *specus, antrum.*
 Speculare, e specolare, per contemplare. *speculator, contemplor, perspeculor, mediator.*
 Speculazione, contemplazione. *speculatio, inspectio, contemplatio, meditatio.*
 Speculatore. *speculator, contemplator.* Speculativo, *speculator, inspector.*
 Spedale, e ospitale. *hospitium publicum, domicilium hospitale.* Di ammalati, *valetudinarium, nosocomium.* Di incurabili, *nosocomium insanabilem.* Di poveri, *prochium, piochotrophium.* Di fanciulli da allevare, *brephotrophium.* Di pellegrini, *xenodochium.*
 Spedaliere, e spedalingo. *praepositus, vel praefectus, vel curator hospitii publici, domus, vel domicilii hospitalis.* Dello spedale de' pellegrini, *xenodochii praefectus, &c.*
 Spediente, fust. risoluzione. *consilium.* Avvantaggio, *utile, expeditus.*
 Spedire, e ispedire, sbrigare. *expedio, is.* Spedire i conti, *explicare rationes.* Spedire la faccenda, *conficere negotium.* Spedire messi, *dimittere nuntios.*
 Speditezza. *celeritas, promptitudo.*
 Spedizione, e ispedizione. *missio.* Per prestezza. *celeritas.* Per impresa militare. *expeditio.*
 Spedito, sbrigato, sciolto. *solutus, liber, expeditus.* Sollecito, pronto, *dexter, promptus, celeris.* Disperato, rovinato, v. g. ella è spedita, *actum est.*
 Spegner, smorzare, *extinguo, is.* Spegner il reffo dell'esercito, *delere reliquias exercitus.*
 Spegnimento, *extinctio.*
 Spelare, e pelare. *depilo, as, glabro, as.*
 Spelato, senza peli. *glaber, depilis.*
 Spelazzare, cerner la lana. *lanam pargare.*
 Spelonca. *antrum, specus, us, spelunca.*
 Spelta, sorta di biada. *zea, alca.*
 Spendere. *expendo, is, impendo, dis, facere sumptuum.* Li danari, *erogare pecuniam.* Li danari per gli amici, *injungere argentum in amicos.* Spendere la vita, *profundere vitam.*
 Spenditore. *obfanzor, oris.* Per chi spende affai. *profusus.*
 Spennacchiare, spennare, levar le penne. *penas evellere, intervellere.*
 Spennacchiato. *depluvius, & me.*
 Spensierato, senza penfieri. *expers curarum, negligens, incuriosus.*
 Spento, smorzato. *extinctus, a, um.*
 Spenzolare, sospendere. *suspendo.*
 Spenzolato, spenzoloni, pendente. *Pendulus.*
 Spera, sfera. *sphaera, orbis.*
 Speranza, speme, e spene alla poet. *spe, ei.* Con speranza, *sperans, cum spe.* Senza spe-

ranza, *insperans, spei expers.* Levar ogni speranza, *eripere omnem spem.* Mancar di speranza, *carere spe.* Ripigliar speranza, *spem reintegrare.* Aver ottima speranza, *optimam spem habere, optima spe niti, apissime sperare.* La speranza a me è andata tallata. *Spes me fefellit, decepit, frustrata est, delusit.* Non successi, *us sperabam.* Non processo on animi sententia. *A. liser, ac sperabam, contigit.* Hanno perduto la speranza, *de spe deturbati, dejecti, detrufi, depulsi jacens, ex omni spe decidunt, spem abiecerunt.* Non veggio la cagione della tua speranza. *Non video, cur spes, qua ratione adductus, quo inanis argumentum speres.*
 Sperare, aver speranza. *spero, as, habere spem.*
 Sperare, opporre al lume, per veder fu trasparente. *luci obicere.*
 Sperato. *speratus.*
 Sperdere, abortire. *abortum facere.*
 Sperduto, fuori della via. *avus, a, um.*
 Spergiurare, giurar il falso. *perjuro, as.*
 Spergiuro, giuramento falso. *perjurium, ii.*
 Spergiuro, chi ha giurato il falso. *perjurus, peyorator.*
 Spergolo dell'acqua Santa. *instrumentum ad aspergendum.*
 Sperienza, ed esperienza, prova. *periculum, experientia, experientium.*
 Sperimentare, provare. *experior, iris, facere periculum, periclitor.* Sperimentale, *experimento constans.*
 Sperimentato. *expertus, peritus.* Per provato. *expertus, tentatus.*
 Sperimento. Leggi Sperienza.
 Sperma, seme. *semen.*
 Spermatico. *seminalis, e.*
 Speronaaglia, buganza, che viene a' calcagni. *pernio, onis.*
 Sperone, da far camminar il cavallo. *calcar, ris.*
 Speroni delle galline. *calcaria gallinarum.*
 Sperone delle navi. *rostrum, stri.*
 Speronare il cavallo. *subdere calcaria equo, calcar admoeco.*
 Speronella, erba. *aparine, as.*
 Sperto, esperto, provato. *expertus.*
 Sperto, intendete. *gnarus, doctus, callens, peritus.*
 Spela. *impensa, e, expensa, sumptus, impendium.* Resistero alla spela, *sustinere sumptum, ferendo sumptus esse, sustinere impensam, ferre sumptum.* Spela, che si fa in viaggio, *viaticum.* Senza spela, *sine impendio.* Con spela, *impendio.* Chi fa molta spela, *sumptuosus.*
 Spelare, dar le spete. *alo, alimenza prebro.*
 Spelo, participio. *expensus, impensus.*
 Spelluggiare, e frequentare. *frequentor, ivero.*
 Spellezza, densità. *spissitudo, densitas, frequentia, multitudo, frequentia, crebritas.*
 Spellire, ispellire, e ispellire. *denso, as, condensio.* Spellissi, *spississio, is, spissior.*
 Spellificare. *increbescere.* V. *proporo.* La pioggia spellifica, *increbescit pluvia.*
 Spelle volte. *sepe, frequenter, crebro.*
 Spello, sull. spellità. *densitas, spissitudo.*
 Spello, add. *creber, densus, spissus, frequens.*
 Spello, avv. *lovente. sepe, frequenter, saepenumero.*
 Spettabile, degno d'esser guardato. *spectabilis, insignis, conspicuus.*
 Spettacolo. *spectaculum, li.*
 Spettatore. *spectator, oris.*
 Spettare, appartenere. *spectat, pertinet, attinet.*
 Speciale, chi vende spezie, e medicine. *pharmascopola, a.*
 Spezie, e ispezierie, aromati. *aromata, species.*
 Spezieria, bottega dello speziale. *officina pharmascopola.*
 Speliosità, bellezza. *species, forma.*
 Spelioso, bello. *formosus, speciosus.*
 Spezzamento, e ispezzatura. *confractio, fractura.*
 Spezzare, rompere. *frango, confringo, confendo.* Spezzare in più parti, *dirringo, is.* Spezzato, rotto, *fracassato, fractus, infractus, confractus, confisus.*
 Spia, spione. *explorator, speculator, delator.*
 Spiacente, che dispiace. *displicens, ingratus, invidus.*
 Spiacenza, dispiacere. *displicentia.*
 Spiacere, e dupiacere. *displicere, invidus sum, odio sum.*
 Spiacevole, e dispiacevole. *ingratus, molestus, vel morosus, diffidilis, importunus.*
 Spiacevolmente. *rufice, molestus, ingrate.*
 Spiacevolezza. *ruficitas, inurbanitas, molestia, zedium.*
 Spiaggia, e piaggia. *ora, litus.*
 Spianato. *exploratio.*
 Spianamento, lo spianare. *aequatio, complanatio.* Dichiarazione. *explanatio, declaratio.* Rovina. *demolitio.*
 Spianare, appianare. *complano, equo.* Spianare, dichiarare, *explano, as, declavo, as.* Spianare, atterrare, *demolior, diruo, solo equo.*
 Spianata, e spianato, e spiano, fust. luogo spianato. *locus complanatus.*
 Spiantare, e dispiantare. *explanto, evello, eradico, excindo.*
 Spiare, osservare. *exploro, speculor.* Per cercare perfettamente, *sciscitor, aris, indago, as.*
 Spiatore, *explorator.*

Spiccare. *avello, refugio.* Spiccato, *avulsus, rivasus.*
 Spiccare, ben comparire. *evanere.*
 Spicciare, *casturire. fectore, scaturio, exilio, disfluio.*
 Spidocchiare, levar via i pidocchi. *pediculos tollo, a pediculus expurgo.*
 Spiede, e spiedo. *veru, u.* Da caccia, *vanabulum, i.*
 Spiegamento. *explicatio, interpretatio.*
 Spiegare, dispiegare. *explico, displico, as.* Per dichiarare. *expono, expedito, explano, interpretor.*
 Spienza, milza. *splen, entis, lien, enis.*
 Spietato, crudele, empio. *impius, crudelis, ferus.*
 Spiga, quella pannocchietta, che contiene le granella delle biade. *spica, a.* Con barba, *avifla, a.* Senza barba, *spica musica, inermis, ambersis.* Vuota, o senza grani. *spica inanis.* Chi ha spighe, *spicatus.* Di spiga, *spicatus.*
 Spigare, far la spiga. *spicas emitto.*
 Spignere, Spingere. *impello, propello.* indietro. *repello, retrudo.* in fuori. *extrudo.* dentro. *intrudo.* Per cancellar la pittura. *delao.*
 Spigo, erba. *nardus.* Di spigo. *nardinus.*
 Spigola pesce. *lupus, i.*
 Spigolare, raccogliere le spighe. *facere spicilicium, spicas legere.*
 Spigolifro, ipocrita. *pietatis simulator.*
 Spigolo, canto vivo de' corpi solidi. *angulus, i.*
 Spillo, e spilletto, filo sottile di game, o d'argento, con cui le donne si fermano i veli. *acicula, a.* Per punteruolo. *serebra.*
 Spilorceria. *avaritia, sordes, is.*
 Spilorcio. *fordidus.*
 Spilucicare. *carpero, delibare.*
 Spina. *spina, as, vespes, rium, sentis, is, dumus, i.* Cosa pertinente a spine, *spineus.*
 Spina della botte. *spihunculus, i.*
 Spinace, erba. *bistum, i, spinacium, ii.*
 Spinare, trafigger con spine. *spinis lactyo, spinis pango, transpido.*
 Spinetta, picciola spina. *veprecula, le.*
 Spineto, luogo piantato, e coperto di spine. *spinetum, fenicetum, dumetum, vepretum, rubetata.*
 Spino, Spina. *spina.*
 Spino, schiena. *dorsum, si, spina, na.*
 Spinosità. *difficilis.*
 Spinoso, pieno di spine. *spinofus, semicosus, dumofus.*
 Spinoso, animale. *bistrix, bevinaceus.*
 Spinta, e spenta. *impulsus, sus, impulsio.*
 Spione, spia. *explorator, delator.*
 Spira. *spira, a.*
 Spirabile. *spirabilis, e.*
 Spiraglio, e spiracolo. *spiraculum, li, rima, spiramen, inis.* Spiraglio di fumo, cioè cammino, *fumi spiramentum.* Spiraglio di grotta. *spiramentum cavernae.* Spiraglio del soffietto. *spiramentum follis.*
 Spiramento. *spiramentum, si, spiritus, balitus.*
 Spirare, per soffiare. *ho, as, flatum edere, vel emitere.* A qualche cosa, *afflo, as.* Per respirare, *spiro, as, respiro.* Per mandar odore, *halo, as, exhalo.* Spirar l'anima, *animam efflo.*
 Spirazione, inspirazione. *affatus, as.*
 Spirato, ed ispirato. *affatus, a, um.*
 Spirito, fiato. *anima, balitus, spiritus.*
 Spiriti, o anime dannate. *manes, ium, larva, avum, lemures, rum.*
 Spiritato. *lymphatus, lymphaticus, fanaticus, cervicus.*
 Spiritarli. *lymphor, aris, corripit a demone.*
 Spiritoso, vivace. *fervidus, acer, vivax.* Ingegnofo, *ingeniosus, solers, acutus.*
 Spiritofanto, e Spiritofanto, terza persona della Santissima Trinità. *Spiritus Sanctus.*
 Spirituale, incorporeo. *spiritualis, spiritualis.* Divoto, *pius, pietatis deditus.*
 Spiritualità. *religio, pietas, pietatis cultus.*
 Spiritualmente. *spiritualiter.*
 Spiuma, e spuma. *spuma.* V. schiuma.
 Spiumare, levar la spiuma, pelare. *spumam distraho.* Far soffice, spiumacciare. *eviscitum agitare.*
 Spizzicare, e pizzicare. *vellico, as.*
 Spizzico, a pizzico, vale a stento. *agre, paulatim.*
 Splendente. *fulgidus, nitidus, fulgens, splendens.*
 Splendere. *splendo, nisco, fulgeo.*
 Splendere intorno. *circumfulgeo.*
 Splendamente, magnificamente. *splendens, magnifice, ample, laute.*
 Splendidezza. *splendor, magnificentia.*
 Splendido, lauto, magnifico. *splendidus, magnificentus, amplus.*
 Splendore. *nitor, splendor, fulgor, claritas, lux.* Splendore del Sole, *jubar, aris.* Splendore del fuoco, *splendor ignis.* Splendore della gioia, *nitor gemma.* Splendore dell'oro, *splendor auri.*
 Spoglia, veste. *vestis.* Quello di che alcuno è spogliato, *exuvie, arum, spolia, orum.* Predda, *spolium, preda.*
 Spogliamento, e spogliatura. *spoliatio, expoliatio.*
 Spogliare. *exuo, spolio, denudo.*
 Spogliatoio, luogo dove le genti si dispiaggiano. *spoliarium, vii, apodyterium.*
 Spogliatore. *spoliator, oris.*
 Spogliatrice, donna che spoglia. *spoliatrix, cis.*
 Spoglio,

Sfoglio, e spoglie, bottini, e prede de' soldati. *spolia, exuvia, praeda.*
 Spola, e spoula, stromento da volger il filo. *radius, is.*
 Spolpare, levar la carne da dóllo. *evellere, vel debarbare pulpam.*
 Spolverare, levar la polvere. *pulverem sollo, abstergo.* Divenir polvere, *contoror, in pulverem comminuro.*
 Spolverizzare, ridur in polvere. *in pulverem redigo, comminuro, friso.* Asperger con polvere, *pulvere aspergo.*
 Sponda del letto, o d'altro. *sponda, e.*
 Sponda del fiume. *ripa, e.*
 Spondilo, pelce. *spondylus, i.*
 Spongia. *spongia, e.* Sponga, pelce, *spongia, e.* Spongare, nettare con la sponga. *spongia tergere.*
 Spongoso, simile alla sponga. *spongiosus.*
 Sponitore. *enarrator, interpret.*
 Sponfalizio, Sponfalizio. *sponfalicia, nuptia.*
 Spontanamente, di sua volontà. *sponae, ultro.*
 Spontaneo, volontario. *libens, voluntarius, spontaneus.*
 Spontone, arma astata. *hasta, verutum.*
 Spoppare, levar la poppa a' bambini. *a lacte depellere.* Spoppato, *a lacte depulsus.*
 Sporcamente, lordamente. *spurce, obscane, fade.*
 Sporcare, *spurco, polluo, inquinio, fado.* Sporcare di scelleraggine, *conscitelo, as.*
 Sporcheria, sporcaria. *fordes, obscantitas, immunditia, flagitium, nequitia.*
 Sporchezza dell' orecchie. *fordes aurium.*
 Sporcia, spurcia. *squalor.* V. sporcheria.
 Sporco, *immundus, obscanus, sordidus, inhonestus, impurus, spurcus, turpis.*
 Sporgere. *porrigo, is, exporrgo.* Sporgere in fuori, *promineo, exflo, emineo.*
 Sporre, esporre, dichiarare. *expono, declaro.*
 Sporta, ceitella. *sporta, te, cophinus.* Ed il suo diminutivo. *sportula, le, fiseella.*
 Sportingare, nottola. *vesperilio, onis.*
 Sporto, fust. muraaglia, che sporge in tuora. *prosectura, manium projectura.*
 Sporto, add. da sporgere. *extensus, porrectus.*
 Sportone, ceita. *castra, ste.*
 Sportone coperto di cuojo. *riscus, sci.*
 Spofa, novizza. *sponsa, nympa, nova nupta.*
 Spofalizio. *sponfalicia, nuptie.*
 Spofare, prender moglie. *uxorem duco.* Per dar moglie. *uxorem dare.*
 Spofa, novizzo. *sponsus, i.*
 Spofazione. *expofitio, declaratio.*
 Spofato, senza forze. *invalidus, debilis.*
 Spranga, legno, o ferro, che li pone attraverso. *subjecus, udus, securicula.*
 Sprangare, metter le spranghe. *subscude firmare.*
 Sprecare, mandare a male, contumare. *prodigo, profundo, effundo, dilapido, disperdo.*
 Sprecaimento, contumamento di beni. *profusio, prodigitas, prodigentia, dissipatio.*
 Spregiare. *sperno, contemno, despicio.*
 Spregio. *contemptus, dispiciato.*
 Spregnare, sconciarli, disperdere. *aborsum facio.*
 Spreme. *e. exprimo, is.*
 Sprezzamento, dispregio. *contemptio, despectus, despicentia, contemptus.*
 Sprezzare, disprezzare. *sperno, aspernor, temno, contemno, negligo.*
 Sprezzato, disprezzato. *contemptus, spretus.*
 Sprezzo. *despicasso, contemptus, us.*
 Sprezzevolmente, e sprezzatamente. *contemptim, negligenter.*
 Sprigionare, cavar di prigione. *e carcere educo, vinculis libero.*
 Sprimanzia, squinzanzia, e schinzanzia. *angina, e.*
 Sprofondare, cadere. *desido, is, subido, is.*
 Per gettar nel profondo, *in profundum destruere, desicere.*
 Spronare, pugnere con isproni. *stimulo, exstimulo, calcar admovco, addo.*
 Spronare, per efortare. *horror, incito, urgeo.*
 Sprone, e sprone. *calcar, stimulus.*
 Spropiare, privare. *spolio, privo.*
 Sproporzionato. *abnormis, enormis, inconcinuus.*
 Sproporzione. *inconcinna partium dispositio.*
 Sproporzionatamente. *inconcinne.*
 Spropofitare, fare, o dire spropositi. *aberro, in-neptis facio, aus loquor, abire facio, aus loquor, inepitio, is.*
 Spropofitato. *ineptus.*
 Spropofito. *error, ineptia.*
 Sprovveduto. *imparatus.*
 Sprovvedutamente. *imparare, improvviso.*
 Spruzzare, e spruzzare. *aspergo, irrovo.*
 Spruzzamento, e spruzzo. *aspergo, aspersio, aspersus, us.*
 Spruzzolare, piovigginare. *torere.* Per bagnare leggermente. *aspergere.*
 Spruzzolato. *aspersus.*
 Spruzzolo, spruzzo. *aspergo.*
 Spugna, sponga. *spongia.*
 Spugnofo, spongoso. *spongiosus.*
 Spulciare, tor da dóllo le pulci. *pulices sollo, a pulcibus libero.*
 Spuma. *spuma, e.*
 Spumante. *spumans.*
 Spumare, tar la spuma. *spuma, as.*
 Spumoso. *spumofus, as, um.*

Spuntare, guastar la punta. *obundo, habeto.*
 Ufcir fuori, *orior, erumpo.* Cancellare dal libro, *deleo, expungo.* Confequere, *consequor.*
 Spurgarsi, far forza di sputar fuora il catarro dal petto. *ferco, excreo.* Purgarsi, difenderli, *purgare se.*
 Spurio, nato d'adulterio. *spurius, nothus.*
 Sputatehiare, sputar fovente. *conspuo, sputo.*
 Sputare. *spuo, is, expuo, is.* Sputar poco, e spesso, *sputo, as.* Sputare in giù, *despuo, is.*
 Sputare, schiarendosi, *ferco, as.* Sputare sopra qualche cosa, *inspuo, is.* Sputar fangue, *sauguinem expucere, recicere.*
 Sputar tondo, dicefi di chi sta sul grande. *gravis, imperiosus.*
 Sputo. *spusum, si, salivum, e.*
 Sputatore, chi sputa. *spuator, fenerator.*
 Spuzza. Leggi spuzzone.
 Spuzzare. *pucco, es, feteo, es.*
 Spuzzone, e puzzone. *putidus, fatidus.*
 Spuzzo, spuzza. *faxor, oris, putor, oris.*
 Squacchera, sterco liquido. *stercus liquidius.*
 Squaccherato, e squaccherato. *diffuens, ris.*
 Squadernare, volgere, e rivolgere le carte de' libri. *verso, is, evolvo.* Per guastare, *dissolvo.* Per mollare, e palefare, *patefacio, pando, explicio.*
 Squadra, schiera di soldati. *acies, cohors, agmen.* Squadra, stromento, *norma, amuffis, is.*
 Squadrare, metter a squadra. *quadro, as, ad normam exigere.* Squadrare uno, conoscerlo bene, *perspicere sensus alicujus.*
 Squadronare, ordinare squadroni. *legiones instruo, explicio.*
 Squadrone, e squadra. *urma, agmen, acies.*
 Squagliare, colare. *fundo, conflo, liquefacio.*
 Squagliatura. *confistura, e.*
 Squagliato, gettato. *fusus, a, um, liquefactus.*
 Squaglio, pelce. *squalus, li.*
 Squallido, macente. *squalidus, a, um.*
 Squallore, e squallidezza. *squalor, oris.*
 Squama, e scaglia di pelce. *squama, ma.*
 Squamoso, *squamofus.*
 Squarciare, rompere con furia. *lacerio, discedo, diffindo.*
 Squarciato. *lacer, dilaniatus, disceptus.*
 Squarcina, forte d'arma come la spada. *fica, e.*
 Squarciatore. *disceptans.*
 Squarcio, squarciatura, e squarciamento. *fractura, laceratio.*
 Squartare, far in quarti. *lanio, lacerio, dilacero, dilanio, divido, difseco, discedo, trucido, obtrunco.*
 Squacciafoda, uccello noto. *motacilla, la.*
 Squaffare. *quaffo, concuro, exagrio.*
 Squaffo, scolla. *quaffus, us, quaffatio.*
 Squilla, campanello. *sininabulum.* Specie di cipolla, *scilla.* Sorta di gambero, *squilla.*
 Squillante. *resonans, canorus.*
 Squillare, sonare acutamente. *tinnio, resono.*
 Squillo, suono. *tonitus, tinnus.*
 Squinatico, chi ha squinzanzia. *angina laborans.*
 Squinzanzia. *angina.*
 Squisitamente. *exquisite, perfecte.*
 Squisitezza. *diligentia, perfectio.*
 Squisito, di perfetta condizione. *exquisitus, perfectus.*
 Squittinare, dar' il voto. *ferre suffragium, ad suffragium adesse.*
 Squittino, adunanza di Cittadini per crear i magistrati. *comitia, orum.* E lo stesso squittinare, *suffragia, orum.*
 Sradicare. *eradicio, radicibus evello.*
 Sregolatamente, senza regola. *incondite, extra modum, & regulam.*
 Sregolatezza. *inconcinntas, licentia.*
 Sregolato. *inconditus, inordinatus.*
 Sta, in luogo di questa. *hec, vel hoc,* secondo la diversità de' nomi. Sta notte, *hoc nocte.* Sta mane, *hodie mane.* Sta sera, *hodie vesperi.*
 Stabbiare, fare stabbio. *stercoro, letifico.*
 Stabbio, iterco delle bestie, letame. *simus, letamen.*
 Stabile, fermo. *stabilis, firmus, constans, immutabilis.*
 Stabile, cioè la roba, i beni. *bona immobilia.*
 Stabilità. *stabilitas, firmitas.*
 Stabile, fermare. *confirmo, stabilio, constituo.*
 Stabilità, stabilità. *stabilitas, firmitas.*
 Stabilito. *firmatus, confitutus.*
 Staccamento. *avulso, evulso.*
 Staccare. *avello, refigo, evello.*
 Stacciare, separar collo itaccio. *cribro, purgo, cerno.*
 Stacciato. *subcretus, cribratus.*
 Stacciatura, crufchello. *cretura.*
 Staccio, spezie di vaglio. *cribrum.*
 Stadera, stromento da pesare. *statera, e, erutina, e, libra, e.* Ferro, dal quale pende la mazza della stadera, *agina, e.*
 Stadio, spazio di cento venticinque passi. *stadium.*
 Staffa, stromento di ferro attaccato alla sella del cavallo. *stapia, e.*
 Staffetta, picciola staffa. *parva stapia.* Per portallettere. *veredarius, tabellio.*
 Staffiere, che va alla staffa. *servus a pedibus.*
 Staffilata, percossa di staffile. *verber, eris, scurice etus.*
 Staffile, sterza di cuojo. *scutica, lorum, flagrum.*

Staffilare. *scutica cadere, loris cadere, flagellare.*
 Staggiamento, sequestrazione. *sequestratio, pignoris capio.*
 Staggina, sequestro. *pignoris capio.*
 Staggio, stadio, ostaggio. *obtes, idis.* Per bastone, con cui li tendono le reti. *ames, iris.* Per itallo. *statio.*
 Staggire, fare la itaggina. *pignus capere, pignore cavere.*
 Staggione. *pignoris capione coercitus.*
 Staggiolare. *maruro.*
 Staggione, tempo. *anni tempus, semperitas, atis.*
 Stagnare, val non correre, e li dice dell'acqua, che sta ferma. *stagnio, as, restagno.* Stagnare, per fermare. *histo, is, inhibeo, es.* Stagnare il fangue, *stifere, retinere, inhibere sanguinem.* Stagnar' il flufo. *alvum inhibere, comprimere, stifere.* Stagnare, per coprir di stagno, *stannum alicui res stillere, stanno obtegere, plumbum incoquere.*
 Stagnaro, stagnaiuolo. *plumbum incoquens.*
 Stagnata, spezie di vaso. *abenum incoctile.*
 Stagnato, stagnante. *stagnans.* Per coperto di stagno. *incoctilis.*
 Stagno, acqua morta. *stagnum, gni.*
 Stagno, metallo. *stannum, ni.*
 Stajo, vaso da misurar le biade. *sextarius, modius.*
 Stajoro, campo capace d'uno stajo di semenza. *jugurum.*
 Stalla, stanza d'animali. *stabulum, li.* Stalla di capro, *caprile, is.* Di capretti, *hediola.* Stalla di cavalli, *equile, is.* Stalla di pecore, *ovile, is.* Stalla de' buoi, *bubile, is.* Stalla de' porci, *hara, e, & fule, is.*
 Stallaggio. *stabulatio, stabuli mercus.*
 Stallaro. *stabularius, ris.*
 Stallo, lo stare, e stanza. *mora, statio, domicilium.*
 Stallone, cavallo da razza. *equus admiffarius.*
 Stalloneggio, mercede, che si dà per lo stallone. *equimentum, ti.*
 Sta mane, sta mattina. *hodie mane.*
 Stambecco, capra falvatica. *ibex, ibicis.*
 Stamberga, edifizio mal' in ordine. *ades fatiscentes.*
 Stame, parte fina della lana. *flamen.*
 Stamigna, fetaccio. *cribrum, bri, incerniculum, i.*
 Stampa, forma. *typus, pi, surm.*
 Stampare. *typis imprimere, excudere.*
 Stampatore. *excufor.*
 Stancare. *lasso, delasso, fatigo, defatigo.* Stancarsi, *lassifico, is, lassor, aris.*
 Stanchezza. *lassitudo, defatigatio.*
 Stanco, itacco. *lassus, defessus, defatigatus.*
 Stanga, una mizza lunga, e groffa. *perisca, e, tigillus.* Stanga da ferrare le porte, *pestifulus, repagulum.* Stanga da condurre pesi, sottomettendola, *vestis, etis.* Stanga tra cavalli, *longuricus, vestis.* Stanga da portar pesi. *phalanga.* Portare a stanza. *phalangio, as.* Facchino che porta a stanza. *phalangarius.*
 Stangare, mette e la stanza alla porta. *clastro, as, obdere prissulum ostio.*
 Stangh-tta, che s'attraversa alla porta. *repagulum, li.*
 Stanza. *conclave, cubiculum.* Stanza avanti la stufa, dove si spoglia, *apodyterium, ii.* Stanza dove si mangia, *triclinium, nis.* Stanza per abitazione. *domicilium, sedes.*
 Stanziare, abitare. *habito, colo, is, dego, moror.*
 Sta bene, sta benissimo. *optime est, bene habes, bene est.*
 Sta in pace. *vale.*
 Stare, fermarsi. *maneo.* Per essere ritto, *sto.* Per consistere, *confisso, versor.* Per dimorare, *moror, habito.* Per indugiare, *moror, cunctor.* Per significare, *significo.* Per cessare, *desisto, cesso.* Per essere, v. g. la cosa sta come dite, *ita res se habet.* Per essere feruato, *firmus, vel poicum esse.* Per vivere. *visvo, dego.* Per acquietarsi, *sto, acquiesco.* Per essere ozioso, *ocior, ferior.*
 Stare, fust. dimora. *mansio.*
 Star dubbio. *pendere animi, vel animis.*
 Star nascosto. *latco, es, delitescio, is.*
 Star in servitù. *esse in famulatu.*
 Star alle strette in prigione. *teneri in compedibus, in vinculis esse.*
 Star male a morte. *egrotare graviter, & periculose.*
 Star falso nel parere. *permanere in sententia.*
 Star nell'appuntamento. *stare conventis.*
 Star al soldo d'alcuno. *morere sub alio.*
 Star al soldo per fantacino. *facere stipendium pedibus.*
 Star al bene, ed al male. *colerare bona, malaque.*
 Star alla villa. *ruficior, aris.*
 Star al Sole. *apricor, aris.*
 Stare attento, e sopra di se. *attendo, is, ad- animo.*
 Stare appoggiato. *adhereo, es, innitor, acclinis sc.*
 Star bene, per convenirsi. *deces, conducet, par.*
 Stare con la bocca aperta. *inhio, as.*
 Star di buona voglia. *bono esse animo, bonum animum habere.*
 Star di mala voglia. *maereo, res, moror: confici, egre mihi est.*
 Star fuori della patria, *carere patria, exulare.*

Stare in aguato, per nascondersi. *esse, vel se-
dere in insidiis.*
Stare in arme. *esse in armis.*
Stare in cervello. *esse apud se.*
Stare insieme. *esse una.*
Stare intorno. *circumsto, esse circum aliquem.*
Star male, essere ammalato. *agrotus.*
Star senza far nulla. *esse in ocio, ociari, cessare.*
Star sopra. *supersto, as.*
Star sotto. *substideo, des.*
Star vicino. *aflo, affideo.*
Star sano. *valeo, as.*
Star vigilante. *advigilo, as.*
Star un poco. *paululum cessare.*
Stare a bada. *moror, moram traho.*
Stare a cavallo. *equo infido.*
Stare a chiusi occhi. *in utramque aurem dormio.*
Stare a detto. *aliarum sententia sto.*
Star'a dieta. *parce vivo.*
Star'a filo. *ad perpendicularium sum.*
Stare a fronte. *ex adverso sum, contra sto.*
Stare a galla. *innaro.*
Stare a guadagno. *lucrum quero.*
Stare a livello. *equalis, par sum.*
Stare alla staffa. *a pedibus sum.*
Stare al macchione. *clam mea quero, arboror.*
Stare al quia. *rationis acquiesco.*
Stare a quartiere. *hiberno, as.*
Stare a rischio. *periclitor, aris.*
Stare a salajo. *mercede conducor.*
Stare a sindacato. *judicium subeo.*
Stare a tavola. *accumbo.*
Stare a vedere. *asendo, specto.*
Stare in forse. *hesito, dubito, dubius sum.*
Stare in poppa. *prospera fortuna utor.*
Stare rigido. *inexorabilis sum.*
Starna, uccello. *avis externa.*
Starnutare, e starnutare. *sternuo, is.* Spello, *sternuo, as.*
Starnuto, e starnuto. *sternutatio, sternutamentum.*
Staro, sorta di misura. *sextarius, ii, modius, ii.*
State, ed estate. *estas, asis.*
Statera, o stadera. *trastina, e, statera, e.*
Statico, o staggio. *obtes, idis.*
Stato, qualità d'una cosa. *status, gradus, con-
ditio, ratio.*
Stato, per imperio, o dominio. *imperium, prin-
cipatus, regnum, ditto.*
Statua, figura di rilievo. *statua, signum, simu-
lacrum.* Statua d'altissima altezza. *colossus, si.*
Statua a cavallo. *status equestris.* a piedi. *ped-
desitis.* Statua di bronzo. *statua aenea.* Statua
al vivo. *statua permissis.* Statua picciola. *fi-
gillarum.* Artefice di statue. *statuarius, ii.*
Statuire, ordinare. *statuo, decerno, constituo,
jancio.*
Staturo, grandezza. *staturo, e.*
Statutario, chi fa statuti. *Legislator.*
Statuto, ordinazione. *constitutum, decretum, lex.*
Stazione, stanza, abitazione. *statio, sedes.*
Stazzonare, maneggiare, toccare lascivamente.
assrelio.
Steccadenti. *dentiscalpium, ii.*
Stecca, scheggia. *assula.*
Steccare, fare steccati. *circumvallum, vallum cir-
cumjunctio.*
Steccato, riparo. *vallum, i, septum, i.*
Steccone. *ridica, fustis.*
Stella. *sidus, eris, stella, e, astrum, i.*
Stella, per il destino. *fatum, si.*
Stelle erranti. *planetæ, arum, stelle vage, vel
errantes.*
Stelle terme. *sidera Cælo adhaerentia, Cælo infi-
xa, Cælo affixa.*
Stella, pesce. *stella, e.*
Stellato, pieno di stelle. *stellatus, fidereus.*
Stellitero. *stellifer, a, um.*
Stelo, gambo di fiori, e di erbe. *calamus, caules.*
Stemperanza, intemperie. *intemperis.*
Stemperare, liquefare. *liquefacio, is, dissolvo.*
Stendardo, bandiera. *vexillum, li, signum.*
Stendere, diffondere. *tendo, extendo, explicio.*
Stendimento, distendimento. *extensio, porrectio.*
Stentare, patire. *patior, eris, laboro, as.*
Stento, fatica. *molestia, labor, sollicitudo, calamitas.*
Sterco, feccia. *stercus, oris.* Sterco di topi. *stercu-
murinum.* Sterco liquido. *stercus, orum.* Sterco
di porco. *fucurda, de.* Sterco d'asino. *simu-
s a'ini.* Sterco di bue. *simus bubulus.* Sterco
di capra. *simus caprinus.* Sterco di cavallo. *simu-
s equinus.* Sterco di pecora. *simus ovillus.*
Sterile, senza frutto. *sterilis, infanscundus.* Di-
venir sterile. *sterilefco, is.*
Sterilità. *sterilitas, asis.*
Sterilmente. *steriliter, infructuosus.*
Sterminamento. *exterminatio, onis.*
Sterminare, mandar in conquasso. *extermino.*
Scacciare. *expello.*
Sterminio, distruzione. *exitium, strages.*
Sternere, distendere. *sterno, is.*
Sterpare, diradicare. *extirpo, evello.*
Sterpo, e sterpe, virgulto delle radici d'alberi
tagliati. *stirps, virgultum.*
Sterquilino, luogo dove si fa adunanza di le
rame. *stercus, sterquilinum.*
Stefamente, diffusamente. *sufe, prolixo.*
Stefo. *extensus, extensus, expansus.*
Stefo, stesso. *idem, eadem, idem, ecomes, tu-
mer, ipsomet.*

Stige, palude infernale. *styx, ygis.*
Stile, e stilo, il dire. *stylus, li, forma dicendi.*
Stile, costume, usanza. *ritus, us, mos, oris.*
Stile, con cui si segna. *stylus, li.*
Stiletto, arma. *sica, pugio.*
Stilla, gocciola dell'acqua. *stilla, la.*
Stillamento. *distillatio, stillicidium.*
Stillare, gocciare. *stillo, extillo.*
Stima, conto, pregio. *estimatio, pretium.*
Stimare, apprezzare. *estimo, as.* Stimar nulla,
nilis facere. Essere stimato, apprezzato. *estimor,
aris.* Nell'incanto. *licco, es.* Essere
molto stimato nella sua patria. *valere aucto-
ritate apud suos civis, magni fieri a suis ci-
vibus, multum fieri a suis civibus deferri.*
Stimato, partic. *estimatus, a, um.*
Stimatore, chi stima. *estimator, oris.*
Stimolare, incitare. *instigo, stimulo, agito, incito.*
Stimolazione. *stimulatio, incitatio.*
Stimolo. *stimulus, li.*
Stimolatore. *stimulator, oris.* Stimolatrice. *sti-
mulatorix, icis.*
Stinco, osso dinanzi della gamba dal ginocchio
al piede. *sibia, e.* Osso, che sta di dietro
allo stinco. *sura, e.*
Stinguere, smorzare. *extinguo, is.*
Stipa, serpi da fuoco. *ramatia.*
Stipendiato. *mercede conductus.*
Stipendiare, dare stipendio. *stipendium do.*
Stipendio, salario, che si dà a' soldati. *stipen-
dium, ii, salarium.*
Stipidire, stupidire. *obstupesco, astonus fio.*
Stipite, tufo, pedale d'albero. *stipes, truncus,
caudex.*
Stipo, armadio. *serinium.*
Stipulare, obbligarsi con parola, o con iscrit-
tura. *stipulor, aris.*
Stipulazione. *stipulatio.*
Stiracchiare, soffocare. *cavillor.*
Stiracchiatamente. *cavillando.*
Stirpare, cavar le radici. *extirpo, as, evello, lis.*
Stirpare a forza, *avello.* Stirpare di mezzo,
intervello. Stirpare le erbe. *eranco, as.*
Stirpe, progenie, razza. *stirps, propago, progenies.*
Stitichezza. *duritia alvi.* Per metat. *austeritas,
morositas.*
Stitico, restringente. *stipticus, constringens, a-
stictorius.* Corpo stitico. *alvus adstricta.* Per
metat. uomo stitico. *præpucus, miser.* Vita
stitica. *arida vita, vita misera.*
Stiticcuzzo, ritrosotto. *difficilior, morosior.*
Stiva, manico dell'aratro. *stiva.* Pefo, che si
mette nel fondo della nave. *fabura.* Sertag-
lio, ove si tengono i capponi. *cavea.*
Stivalaio, chi fa stivali. *ocrearum faber.*
Stivalato, e instivalato. *ocreatus.*
Stivale. *ocrea, e.*
Stivare, unire strettamente insieme. *cogo, con-
stringo, constipo, calco.*
Stivato. *densatus, coactus, constipatus, factus.*
Stizza, collera, flegno. *ira, iracundia, bilis,
indignatio.*
Stizzarsi, contrucciarsi. *irascor, indignor, exan-
difico.*
Stizzo, tizzone. *torris, tizio.*
Stizzosamente. *irate, iracunde, indignanter.*
Stizzoso, collico, pieno di stizza. *iracundus.*
Stocco, arma simile alla spada, più corta, ma più a-
cuta. *gladius Hispanus, Hispanicus, Hispaniensis.*
Stoccata, colpo di spada. *gladii, aut ensis ictus.*
Di stoccata. *punctum.*
Stogliere, storre, distorre. *removere, avocare,
abducere.*
Stoja, o stora, stuoja. *storea, teges, etis.*
Stoici, Filosofi. *Stoici, orum.*
Stoicamente, da Stoico. *stoice.*
Stola, stoffa di drappo, che si pone sopra le
spalle. *stola, e.*
Stoltamente, da stolto. *stulte, temere.* Parlar
stoltamente. *deblatero, as.*
Stoltizia, pazzia. *stultitia, insanis, dementia.*
Stolto, e stolido, pazzo. *stultus, demens, insa-
nus, vecors.*
Stomaco. *Stomachus.* Stare male dello stomaco,
*Stomachus languet, infirmus est, male se habet,
Stomacho laborare.*
Stomacaggine, rivolgimento di stomaco. *nausea,
e.*
Stomacale, che è grato allo stomaco. *Stomacho
gratus.*
Stomacare, commuovere lo stomaco. *nauseam
moueo.* Infaldidire. *Stomachum moueo, irrito.*
Infaldidire. *Stomachor.*
Stomachevole, e stomacoso. *nausea plenus,
molestus.*
Stoppa, quel che resta del lino, o canape. *stupa,
e.* Di stoppa. *Stuppeus.* Stoppaccia, stop-
pa grossa, o lana di matarazzo. *tomentum, i.*
Stoppare, chiudere con stoppa. *stipo, as, stu-
pa obstruo, obturo.*
Stoppia, la paglia, che resta ne' campi dopo il
tagliare. *stipula.* Stoppia di fava. *fabalia, ium.*
Stoppino, lucignolo. *elychnium, ii.*
Stoppione, erba pungente. *carduus.* Per istop-
pia. *stipula.*
Stoppofo, a guisa di stoppa. *Stuppeus.*
Storace, lagrima d'albero. *styrax, acis.*
Storcere, piegare, torqueo, verso, convertito, di-
storqueo.

Storcileggi, dottoretto di poco sapere. *legulejus,
rabula.*
Storcimento. *torso, distortio.*
Stordimento. *stupor, stupidas.*
Stordire, rompere il cervello, offendere l'udito.
obtundo, is. Stordir il capo. *obtundere caput.*
Stordire alcuno. *hebetem aliquem reddere.* Stor-
dirsi. *stupo, stupeho.*
Stordito, balordo. *hebes, obtusus, stupidus.*
Storia, istoria. *historia, narratio, descriptio.*
Storiato. *depictus.*
Storicamente. *historice.*
Storico, istorico. *historicus.*
Storografo, storico. *historiographus, historicus.*
Storione, pesce. Forse è l'acipenser, o l'assi-
lurus de' Latini.
Stormeggiare, fare stormo, adunarsi. *convenio, coeo.*
Stormire, far romore. *perstrepo.*
Stormo, adunanza d'uomini, ed il rumore, che
da essi ne segue. *surma, agmen, strepitus.* Per
combattimento. *pugna.*
Stornare, far tornare indietro. *retro adigere.* Per
dissuadere. *deterere.*
Stornello, storno uccello. *sturnus, ni.* Far la
voce di stornello. *pisiro, as.*
Storpiato, e stroppiato. *manus, mutilus.*
Storpiamento. *mutilatio.*
Storre, distogliere. *deterere.* Storre uno da qual-
che cosa. *amovere, avocare, auertere aliquem
ab aliqua re.*
Storione, aggravio ingiusto. *indictio.*
Storto. *pravus, distortus.*
Stovigli, e stoviglie, vasi de' quali ci serviamo
per mettervi entro vivande, ed altro. *vasa
coquinaria, utensilia.* Dar nelle stoviglie, adir-
rarsi. *exandescio.*
Strabalzare, agitare con ischernio. *agito, vezo,
quato.*
Strabattere, grandemente travagliare. *divexo.*
Strabiliarfi, maravigliarsi fuor di modo. *obstu-
pesco, valde admiror.*
Straboccamento, precipizio. *precipitium, ii, lo-
cus præceps.* Eccello, *excessus.*
Straboccare, versar per la bocca come i vasi
pieni. *effluso, redundo.* Uscir dal letto come
i fiumi per molta acqua. *effundor, exundo.*
Precipitare. *precipio.*
Strabocchevole. *præceps.* Per eccessivo, *imman-
sus, vel effusus.*
Strabocchevolmente. *precipitanter.* Per imode-
ratamente. *effuse.*
Straccare, stancare. *delasso, as, defatigo, as.*
Che non si stracca. *infatigabilis.*
Stracchezza. *lassitudo, defatigatio.*
Stracciamento. *laceratio.*
Stracci, panni rotti. *ferata, orum.*
Stracciagoglio, libro da ricordo. *adversaria, orum.*
Stracciare, rompere, lacerare, dilacerare, discerpo,
disendo, confendo. Stracciare l'epistole, con-
fondere epistolas.
Stracciaio, stracciarolo. *scrutarius, ii.* Per repez-
zatore. *farcinator.* Stracciarella, *farcinatrix.*
Stracciato, rotto in pezzi. *lacer, scissus, con-
scriptus, disceptus.* Stracciato, mal vestito,
pannosus, pannis obtusus.
Straccio. *vestis asstris.*
Stracco, lato. *lassus, defessus.*
Straccorrere. *excuro, is.*
Stracotanza, e stracotanza. *arrogantia.*
Stracotto, più che cotto. *præcoctus, percoctus.*
Stracuranza. *negligentia, incuria.*
Stracurare. *negligo.*
Stracurato. *negligens, incuriosus.*
Stracuraggine, stracuraggine. *incuria, negligentia.*
Strada. *via, iter.* Battuta, o calcata, o fre-
quentata. *iter tritum, via trita, iter frequens,
via frequens, via celebris.* Poco battuta. *via
incelebris, infrequens.* Pubblica, o maestra.
*via Regia, Conularis, Prætoris, militaris, pub-
blica, vulgaris.* Che guida in più luoghi. *via
anceps, incerta, dubia.* Che ha esito, *iter per-
vium, via pervia.* Senza uscita. *iter imperivium,
angiportus, us, angiportum, i.* Buona, *via apta.*
Poco buona, *via inepta, difficilis.* Cattiva,
*fastidiosa, via difficilis, incommoda, impedita,
abrupta.* Molto cattiva, *via scerrima.* Calda,
e polverosa, *via aestuosa, & pulverulenta.* Fango-
sa, *via lutulenta.* Agghiacciata, *via glacie
concreta.* Coperta di neve, *via nive obrita.* De-
ferta, e solitaria, *via deserta, vel inculta.* La-
stricata, *iter stratum, via strata.* Cavalcarec-
cia, *via equitabilis.* Erta, che va all'insù, *via
acclivis, ardua, supina.* In croce, *quadrivium,
ii.* A traverso, *trames, isis, via transversa.* Di-
ritta, *via recta, vel directa.* Che gira, *ambi-
tus, us, anfractus, us.* Larga, *via longe ac la-
te patens.* Scortatoia. *via compendiosa, brevis,
via compendium.* Strada seguita, non interrot-
ta, *via perpetua.* Sicura, *via rurs, certa.* Lun-
ga, *via longa.* Corta, *via brevis.* Stretta,
semita, e. Di carri, *actus, us.*
Stradella, dimin. di strada. *semita, callis.*
Stradefiderare, desiderare avidamente. *discupio.*
Stradone. *via major.*
Stratare. *plusquam oportet facere, plus equo facere.*
Strage. *strages, occiduo, cades.*
Strale, fætta. *flagitta, telum.*
Stralunare, guardar in traverso. *oculos distor-
quere,*

quere, circumvolvere.
 Stralunato, d'occhi stravolti. *strabo*.
 Strammazzare, attiv. *humi sternere*. Neutr. *humi praeuolere*.
 Stramazzone, materazzo. *culcita*.
 Stramazzone, caduta. *lappus*.
 Strambacciare, venir meno. *animo deficere*.
 Strambotto, sorta di poesia amorosa. *cantiuncula amorosa*.
 Strambo, guercio, chi ha gli occhi torti. *strabom*. Per metaf. *praeceptis*, *semere agentis*, *inconfideratus*.
 Strambo, che ha le gambe torte. *varus*.
 Strambe, legami fatti di giunchi. *sparcus funis*.
 Strame, fieno, o paglia per far letti a cavalli. *stramen*, *inis*, *stramentum*, *i*. Di strame, *stramineus*.
 Stramortire. *consternari*, *deficere*.
 Stramortito. *semianimis*.
 Strampoli, zanche. *gralle*, *arum*.
 Stranezza, villania. *contumelia*, *injuria*. Per cosa straniera. *novitas*.
 Stranamente. *supra modum*.
 Strangolamento. *strangulatus*, *us*, *strangulatio*, *suffocatio*.
 Strangolare. *strangulo*, *suffoco*, *praeoco*, *effoco*, *fauces elidere*, *animam*, *vel spiritum intercludere*.
 Strangogione, infermità. *tonfille*, *arum*.
 Strangugiamento, golosità. *ingluvies*, *ei*.
 Strangugiare. *deuore*, *as*.
 Stranguria, difficoltà d'orina. *stranguria*, *substillum*, *urinae difficultas*.
 Straniere, forastiero. *extraneus*, *externus*.
 Straniezza. *peruersitas*, *atq*.
 Stranio, e strano. *peruersus*, *difficilis*, *asper*, *acerbus*, *odiosus*, *qui abest ab omni suavitate*.
 Strano, cioè insolito. *novus*, *infolitus*.
 Stranutare, starnutare. *sternuo*.
 Straordinario. *extraordinarius*, *a*, *um*.
 Straordinariamente. *extra ordinem*, *extraordinarium in modum*, *praeter ordinem*.
 Straparlare. *obloquitur*, *eris*, *parum considerare loqui*, *surpiter aliquid decere*, *minus honeste*, *semere*, *contra quam deceat*, *secus quam conueniat*, *quam ratio praescribat*.
 Strapazzatamente, senza attenzione. *negligenter*.
 Strapazzare. *conculco*, *as*, *protero*, *obscuro*, *aliquem iniuriosius trahere*.
 Strapazzare. *contumelia*.
 Strapiantare. *transfere*, *transfere*.
 Strappare. *auello*, *extorquo*.
 Strappevole, strabocchevole. *praeuolus*, *a*, *um*.
 Strapiouere. *impluo*, *vehementer pluo*.
 Strafecolarli. *obstupescere*.
 Strafeicare, o strafcinare. *traho*, *is*. Strafcino della veste. *penicamentum*, *synma*.
 Stratagemma, astuzia militare. *stratagemma*, *colliditas bellica*, *dolus bellicus*, *militaris*. Far a uno qualche stratagemma. *stratagemate aliquem percutere*, *fallere*, *circumuenire*.
 Strato. *pauimentum*, *solium*.
 Stravagante. *novus*, *infolitus*.
 Stravagantemente. *noue*, *inuisitate*.
 Stravaganza. *novitas*.
 Stravedere. *allucinor*.
 Stravestiti, travestirsi. *vestem mutare*.
 Stravizzo, convito. *convivium*, *epula*.
 Stravolare. *uolito*, *transuolito*.
 Stravolgere. *inuerto*.
 Stravoltarli. *uolutor*.
 Stravolto. *inuersus*.
 Straziare, tare strazio. *uexo*, *as*, *exagito*. Per berteziare. *derideo*, *ludifico*, *ludificor*. Essere straziato. *exagitor*, *vel stridoror*. Straziare, mandar a male. *diffipare*.
 Strazio. *uexatio*, *onis*. Per ischernero. *ludibrium*.
 Scempio. *cruciatu*.
 Strebbiare. *perpulo*, *frico*.
 Strega. *aga*, *uenefica*, *lamia*, *strix*, *igis*. Stregaria. *fascinum*, *i*. Stregamento. *fascinatio*, *onis*. Stregare. *fascino*, *effascino*.
 Stregghia, striglia, strom. di ferro da ripulire li cavalli. *strigilis*, *is*. Stregghiare. *strigilfrico*, *confico*, *defrigo*.
 Stregone. *ueneficus*.
 Stregonaccio. *ueneficium*, *fascinatio*.
 Stremità, estremità. *extremitas*. Per necessità. *necessitas*.
 Stremo, ultimo. *extremus*. Per miserabile. *miser*, *omnium rerum egenus*.
 Strenuamente, valorosamente. *strenuus*, *fortiter*, *animose*.
 Strenuo, valoroso. *strenuus*, *fortis*.
 Strepitare. *strepo*, *perstrepo*.
 Strepito. *strepitus*, *frenitus*, *umor*, *sonitus*, *tumultus*. Strepito di cosa, che li frange, *fragor*, *oris*. Fare strepito. *strepo*, *is*, *perstrepo*, *is*, *crepo*, *as*, *concrepo*, *as*, *strepitum edere*, *vel emittere*. Fare strepito incontro alcuno. *obstrepo*, *is*. Strepitoso, che fa grande strepito. *strepens*, *sonorus*.
 Strepitosamente. *magna clamore*, *vel strepitus*.
 Strettamente. *stricte*, *anguste*, *arcte*. Per breuemente. *stricte*, *breuiter*, *preste*.
 Strettezza. *angustia*, *arum*. Di passi, *locorum angustia*. Di mare. *frezum*, *i*. Di petto, *anbelitus*, *us*, *angustia pectoris*.
 Stretto. *angustus*, *arctus*. Stretto, part. *adstrictus*,
 Tom. II.

constrictus. Amicizia stretta. *necessitudo*, *inis*.
 Stretto, luogo angusto. *angustia*, *fauces*.
 Stretto di mare. *frezum*.
 Strettoja, fascia. *fascia*, *vinculum*.
 Strettoja, torchio. *scorlata*.
 Stridere. *strideo*, *strepitus edo*.
 Stridore. *stridor*, *clamor*, *vociferatio*. Stridare, *strideo*, *strido*, *clamo*, *vociferor*.
 Strigare, sviluppare. *extrico*, *expedio*.
 Strillare. *stridere*.
 Stringa. *ligula*, *lorum*. con puntale. *ligula armata*. senza puntale. *exarmata*.
 Stringajo. *lorarius*, *alutarius*.
 Stringato, fuccinto. *pressus*.
 Stringere. *stringo*, *adstringo*. Strettamente, *perstringo*. A giuramento, *obijuro*, *as*, *ad iusjurandum adigo*.
 Striaccia. *fascia*. Per orma, *vestigium*. Per serpente. *serpens*, *anguis*.
 Strisciare. *reperere*, *serpere*.
 Stritolabile. *friabilis*.
 Stritolare. *detero*, *comminuo*.
 Strofinaccio, materia da nettar vasi. *peniculum*, *peniculus*.
 Strofinare. *frico*, *defrigo*.
 Strologo. *astrologus*, *astronomus*.
 Stromento. *instrumentum*, *i*. Di notajo, *tabula*, *arum*. Fare uno stromento, *conficere tabulas*.
 Stropiccio, tregamento. *fricatio*, *frictio*, *fricatus*, *us*.
 Stropicciare. *frico*, *as*. Stropicciare gli occhi. *tergere oculos*.
 Stroppa, legame. *vimen*, *inis*.
 Stroppiare, guastar'li membri. *mutilo*, *debilito*, *emano*. Stroppiato, *manco*, *debilitatus*, *mutilatus*, *mutilus*, *membris captus*. Stroppiato di tutte le membra, *membris omnibus captus*.
 Stroppio, o itroppiamento, attiv. *debilitatio*. Passiv. *membris*, *aut membrorum debilitas*.
 Strozza, canna della gola. *guttur*, *sugulum*, *i*.
 Strozzare. *V. intrangolare*. *strangulo*.
 Struggere, distare. *conjungo*, *is*, *disfoluo*, *is*.
 Struzzifli. *liquefo*, *extabefco*, *conficior*.
 Struggerli piangendo. *conhici lacrymis*.
 Struzzo, animale. *struthio camelus*, *i*.
 Stucchio, dove si tengon i pettini. *theca pettinaria*.
 Stucco, composto di calcina, e marmo. *marmoratum*, *i*. Di stucco, *ex marmorato*. Stuccatore, *plastes*, *a*, *plator*, *oris*, *fringendi artifex*. Arte di stuccare, *plasticus*, *es*. Stuccare, *marmorato polire*, *expolire*, *perpolire*, *opere plastico ornare*, *marmoratum inducere*. Stuccato, *marmorato politus*, *opere plastico ornatus*. Far l'arte di stuccare, *plasticum exercere*, *facere*, *facilitare*. Di stuccatore, *plasticus*, *a*, *um*. Stuccatura, *opus plasticum*.
 Stuccio, talca di cuojo. *theca*, *pera*.
 Studiare, attendere a qualche cosa. *studeo*, *er*, *operam alicui rei navare*, *studia ingeniarum artium colere*.
 Studio, applicazione assidua, e vemente a qualche cosa, *studium*, *is*. A bello studio, *consulto*, *dedita opera*. Studio, scuola, luogo, dove si studia, *academia*, *gymnasium*, *musaeum*.
 Studiosamente, *studiose*, *accurate*.
 Studiofo. *studiosus*, *studiosus literarum*.
 Studiolo, arnese fatto per uso di studiarvi. *pluteus*, *serinium*.
 Stufa, stanza riscaldata da fuoco, che vi si fa sotto, o da lato. *hypocaustum*, *laconicum*, *sudatorium*, *vaporiarium*. Stuffa di particolari, *balneum*, *i*. Stuffe pubbliche, *balnea*, *orum*, *therme*, *arum*. Stuffette, *thermale*, *arum*. Appartamento della stufa, *balnearia*, *orum*.
 Stuffarolo, *balneario*.
 Stuolo. *exercitus*, *copia*, *classis*, *multitudo*, *agmen*.
 Stuora. *stora*.
 Stupetare. *stupefacio*, *is*. Stupefatto, *stupidus*, *atonitus*.
 Stupendo. *admirandum*.
 Stupidità. *stupor*, *stupiditas*.
 Stupido. *stupidus*, *a*, *um*.
 Stupirli. *stupeo*, *stupeco*, *obstupeco*, *stupefio*.
 Stupore. *stupor*.
 Stupro. *stuprum*, *i*. Stuprare, *stupro*, *as*, *stuprum facere*, *insere*, *affere*.
 Sturare. *obturamentum detrahere*, *referare*.
 Sturbare. *perturbare*.
 Sturbo, disturbo. *molestia*, *curis*.
 Stuzzicadenti. *dentiscalpium*.
 Stuzzicare, frugacchiare. *scalpere*, *fricare*. Per irritare. *irritare*.
 Stuzzicatojo. *stimulus*.
 Stuzzicorecchi. *auriscalpium*.
 Su, di sopra, prep. *super*, *supra*. Su, in alto, *superum*, *superne*. Su, su via, *age*, *age*. Su via preito, *prope*, *sesterniter*. Andar' in su, *superum ferri*, *ad supra ferri*.
 Svalgiare. *expilo*, *depredor*, *spolio*.
 Svanire, perder' il vigore. *vanesco*, *evanesco*.
 Svanimento, *vigoris*, *vel virtutis decessio*.
 Svanito, *evandus*, *a*, *um*.
 Svantaggio. *incommodum*.
 Svapotare. *vapores emitto*.
 Svaporamento. *evaporatio*.
 Svarimento, diversità. *discrimen*. Per fatneticismo. *phrenesia*.
 Svario. *discrimen*.

Suaro, pesce. *lacertus*, *i*.
 Subbia, lesina. *subula*.
 Subbio, fischio. *fibulus*, *il*. Subbiare, *fibilo*, *as*.
 Subbio, strom. sopra il quale si volge il filo per tessere la tela. *jugum*, *i*.
 Subbiffare. *everto*.
 Subbiffare, cioè andare in precipizio. *evertor*.
 Subitanco. *subitus*, *subitanus*, *repentinus*.
 Subito, avv. *subitanamente*. *statim*, *continuo*, *exemplo*, *confestim*, *e vestigio*, *quamprimum*, *statim*, *primo quoque tempore*, *repente*, *illico*, *line mora*, *sine cunctatione*, *omni prolixus abjecta mora*, *nulla interposita mora*, *ne minimo quidem spatio temporis interjecto*. Di subito, *repente*, *ex improviso*. Subito che, *simul*, *simul ac*, *simul atque*, *simul ut*, *statim ut*, *statim atque*, *ubi primum*, *illico ut*.
 Sublimare, innalzare. *extollo*, *effero*, *euebo*.
 Sublime. *sublimis*, *altus*, *excelsus*.
 Sublimemente. *alce*, *excelsis*, *sublime*, *sublimiter*.
 Sublimità. *excelsitas*, *altitudo*, *sublimitas*. D' animo, *excelsitas animi*, *animi altitudo*, *animi praestantia*, *sublimitas animi*.
 Subordinare. *subjicere*.
 Subordinato. *subiectus*.
 Subornare. *suborno*, *subjicio*, *submitto*, *impono*.
 Succedere, entrar' in luogo d' alcuno. *succedere alicui*. Per ereditare, *heredem esse*. Succedere, avvenire, *evenit*, *contingit*, *accidit*. Succeder bene, *bene*, *belle*, *commode*, *opportuno cadere*. Benissimo, *perbene*, *perbelle*, *percommode*, *peropportuno cadere*. Male, *male cadere*, *incommode*, *improspere*. E' successo, come desiderava, *evenit ex sententia*, *ut in votis erat*, *ut optabam*.
 Succedevolmente, succedivamente. *consequenter*, *deinceps*.
 Succellione, il succedere. *successio*, *onis*. Succellione, discendenza. *posteritas*.
 Succellivamente. *deinceps*, *consequenter*.
 Successo. *eventus*, *succellus*.
 Successore. *successor*. Per l'erede, *heres*, *edis*.
 Successori, discendenti, *posteris*, *orum*.
 Succhiare. *sugo*, *is*, *exfugo*, *is*. Per forare, *teuebo*, *perforo*.
 Succhiello, trivello. *cerebra*.
 Succhiellare. *cerebro*, *perforo*.
 Succiare, fucchiare. *sugo*.
 Succintamente, brevemente. *brevi*, *breviter*, *brevi oratione*, *paucis*, *paucis verbis*.
 Succinto, cinto di sotto. *fuccinus*. Per breve. *compentiaris*. In succinto. *brevi*, *paucis verbis*.
 Succiola, castagna lesa. *castanea elixa*.
 Succido, sporco. *fuccidus*, *jordidus*.
 Succidume. *fordes*.
 Sudacchiare, sudare alquanto. *parumper sudare*.
 Sudamento. *sudatio*, *onis*.
 Sudare. *sudo*, *as*, *sudore manare*, *sudorem emittere*, *fundere*. Molto, *desudo*. Fiori, *exsudo*. In qualche cosa, *insudo*. Far sudare, *sudorem elicere*, *movere*, *facere*. Sudato, *sudore confusus*, *perfusus*, *mansans*, *madens*.
 Sudario. *sudarium*, *ii*.
 Suddito, soggetto. *subditus*, *subiectus*. Esser suddito. *esse in potestate alicujus*.
 Sudicio, lucido. *fuccidus*.
 Sudore. *sudor*, *oris*.
 Svegliare, destare. *excitare*.
 Svelare, scoprire. *revelo*, *detego*.
 Svelato. *recessus*, *recessus*.
 Svellere, strappare. *vello*, *is*, *evello*.
 Svelto, da svelere. *evulsus*. Svelto, cioè agile. *agilis*, *dexter*.
 Svenare. *venas incidere*, *abscindere*, *abrumper*, *exsolvere*, *resolvere*.
 Svenevoles, sgraziato. *invenustus*.
 S:enevolezza. *marcis*.
 Svenimento. *defectio*, *animi defectio*, *defectus*, *deliquium*. Chi patisce svenimento. *syn: licus*, *deficiens*, *animi*, *vel vitium defectio laborans*.
 Svenire. *deficere*, *is*, *animo defici*, *linqui*, *relinqui*, *animo deliquo laborare*. Svenito, *defectus*, *animo deficius*.
 Sventare, sventolare. *ventilo*. Sventar la vena. *sanguinem mittere*.
 Sventrare. *excitero*, *as*, *excitero*, *as*.
 Sventura, sciagura. *infortuna*, *calamitas*.
 Sventuratamente. *miser*, *infeliciter*, *infauste*, *improspere*.
 Sventurato, disgraziato. *infortunatus*, *infelix*, *miser*, *cus est*, *miserima conditio*, *qui in summa verfatur infelicitate*, *omnibus vexatus*, *periturus*, *exagitur*, *infortunatus*, *calamitatibus*, *miseriis*, *malis*.
 Sverginare. *defforo*, *utro*, *virginitatem violare*, *adimere*, *eripere*, *virginem constuprare*. Sverginata, *corrupta*, *compressa*, *violata*, *vitata*.
 Svergonnare. *dedecoro*, *as*, *infamo*, *as*. Svergonnato, *dedecoratus*. Senza vergogna, *impudens*, *inverecundus*.
 Svernamento. *hyematio*.
 Svernare. *hyverno*, *as*, *hyema*, *as*, *hyemem agere*. Luogo da svernare, *hyerna*, *orum*.
 Sverre, svellere. *evellere*.
 Svertare, voltar la terra. *terram passinare*, *verttere*. Per divoigare, *cuulgare*.
 Svestire. *exuo*, *spolio*.
 Sufficiente. *idoneus*.

segmentati operis arvisif.
 Tartagliare, balbettare. *balbutio, lingua hæsita.*
 Tartaglione. *balbus.*
 Tartara, sorta di torta. *Placenta.*
 Tartaro, infernale. *Tartareus.*
 Tartaroso, di Tartaria. *Sycticus.*
 Tartarua. *testudo, inis.* Di tartarua. *testudineus.*
 Tartaffare. *male accipere, vexare.*
 Tartuffolo, frutto. *tuber, eris.*
 Tafca, o scarfella. *crumena, e, pera, e.* Tafchetta, *perula, sacculus.*
 Tassa. *descriptio, æstimasio.* Dell' entrata, *æstimasio census.* Tassa, imposizione. *indictio.* Tassare, mettere il prezzo, *taxo, asi, æstimo, as.* Le spelle della lite, *litæ æstimate.* Tassatore, *æstimator.* Tassato, *æstimatus, taxatus.* Tassare, per tacciare, o bialimare, *taxo, as, vitupero, as.* Tassato, *argutus.*
 Tasso, albero. *taxus, i.* Tasso, animale, *melis, is.* Tasso barbafo, *erba, verbascum, i.*
 Tassa, vilupetto di fila di panno lino da metter nelle piaghe. *linamentum, i, suunda.*
 Taffare, toccar leggermente, per conoscere la qualità della cosa. *senso, as, palpo, as.* Bene, *perento.* Taffare, provare, *periculum facere.*
 Taffo, prova. *specimen.* Taffo, stromento da Chirurgo, *specillum, i.* Taffi dell' organo. *regule.*
 Taffone, avv. come andar taffone o a taffone. *sentabundum incedere.* Parlar a taffone, vale temerariamente. *semere loqui.*
 Tatto, uno de' cinque sensi. *tactus, us, tangendi sensus.*
 Taverna. *saberna, e, caupona, e.* Tavernaio, *offe, caupo.*
 Taverniere, chi frequenta le taverne. *ganeo.* Per tavernaio. *caupo.*
 Tavola, mensa. *mensa, e.* D' un piede, *monopodium, ii.* Con tre piedi, *mensa tripes.* D' argento, *mensa argentea.* Apparecchiata, *mensa extructa.* Apparecchiata per forastieri, *mensa hospitaria.* Di cibi rari, *mensa cibis exquisitissimis extructa, instructa.* A tavola, *in epulis, apud mensam.* Portar, o metter in tavola il pospajo, *mensam secuntam inferre.* Sedere a tavola, *accumbere, is.* Far tavola comune, cioè mangiar insieme, *convivio, is, convivor, aris.*
 Tavolaccio, scudo di legno. *elypeus ligneus.*
 Tavolato, parete, o pavimento di tavole. *tabulatum, i.* Tavolato, agg. *consabulatus.*
 Tavoleta, tavoletta. *asferculus, i, tabella, e.* Da imparar a leggere, *tabella elementaria.* Da scrivere, *tabella, e, pugillaris, is.*
 Tavoliere da giuocare. *fritillus, s, alveus lusorius, tabula lusoria.*
 Tavolino. *mensula, abacus.*
 Tauro, toro. *taurus, i.*
 Tazza, crater, *scyphus, poculum.* Grande, *patena, e.* Tazzetta, *poillum, i.*
 Teatro. *theatrum, i.* Rotondo, *amphitheatrum, i.* Teatretto, *theatridium, ii.* Di teatro, *theatralis.*
 Teco, con te. *secum.*
 Tedeschi. *Germani, Alemanni, Teutones,* pop. di Germania.
 Tediare. *radio afficere, molestum esse.*
 Tedio. *tedium, ii, molestia, e.*
 Tediofo. *molestus.*
 Tega di fava, &c. *siliqua, e.*
 Tegame, vaso di terra. *testudo, tegamum.*
 Tegghia, o teglia, vaso di rame. *clibanus, i.*
 Teglia, arbofcello. *silia, e.*
 Tegola, coppo. *tegula, e, imbrex, icis.*
 Tegolina. *segillum, i.*
 Tela. *tela, e.* Greza, *tela rudis.* Da giostrare, *meta, e.* Del ragno, *aranei tela.* Del cuore, *precordia, orum.*
 Telaro, strom. da tessere. *textrina.*
 Tellina, conchiglia. *mytilus.*
 Telo, pezzo di tela. *pars tela.* Per dardo. *selum, sagitta.*
 Tema, argom. *tbema, asis, argumentum, i, propofitum, s.*
 Tema, paura. *timor, metus, formido.*
 Temenza. *timor.* Levare ogni temenza, *omnem metum eximere, omni metu liberare, facere, ut omnis metus deponatur.*
 Temerità. *temeritas, asis.*
 Temerario. *temerarius.* Temerariamente, *temere.*
 Temere. *timeo, metuo, formido.* Alquanto, *subtimeo.* Molto, *pertimeo, pertimesco.* Esser temuto, *timeor, eris, timori esse.*
 Tempaccio, cattivo tempo. *tempus procellosum.*
 Tempellare, crollare. *quassare, concusere.*
 Tempellata. *concessio.*
 Tempellone, omaccio goffo. *longurio.*
 Tempra, consolidazione del ferro. *temperatio, temperasura.* Per qualità. *natura, ratio.*
 Temperamento, mescolanza. *temperamentum, mixtio.* Per qualità, *natura, natura.* Per moderazione. *temperamentum, moderatio.*
 Temperanza. *temperantia, temperatio, frugalitas, modestia, moderatio.*
 Temperatamente. *temperate, moderate, abstinenter.*
 Temperare, dare la tempra al ferro. *tempero, as.* Temperare, moderare, *tempero, moderor.* Temperare il vino, *vinum diluere.* Tem-

perare la penna, *calamum temperare, aptare, concinnare, apparare.*
 Temperato. *temperatus, moderatus.* Mangiare temperato, *victus moderatus.* Bere temperato, *modica potatio.*
 Temperatoio, coltello da temprar le penne. *scalprum, vel scalpellum librarium.*
 Temperatura. V. temperamento.
 Tempesta, o borasca. *tempestas, procella.* Per la gragnuola, *grando, inis.*
 Tempeffare. *grandinar, abar.*
 Tempeffoso. *procellofus, vel grandinosus.*
 Tempia, parte del capo. *tempus, oris.* Tempione, *colaphus, temporis percussio.*
 Tempiere. *templi custos, editus.*
 Tempio, edificio dedicato a Dio. *templum, i, delubrum, fanum.* La parte interiore del tempio, *adytum, s, penetrale, is.*
 Tempo, misura del moto, o della quiete. *tempus, oris, dies, ei.* Bello, e chiaro, *tempus sudum.* Atto, *tempus idoneum.* Cattivo, *calum turbidum.* Travagliato, *tempus turbulentum.* Contrario, *tempus iniquum, alienum.* Incostante, *calum dubium.* Tempi prosperi, *secunda tempora, optima tempora, prospera fortuna, secunda, læta, secunda res.* Tempi miseri, *adversa fortuna, adversa fortune fluctus, miseres temporum status, tempora dura, tristia, adversa, iniqua, infausa.* Tempi spezzati, o rubati, *tempora subcissa, & secunda.*
 Lungo, *longa dies, temporis longinquitas, veustas.* Di pace, *tempus pacatum, tranquillum.* Di guerra, *belli tempus.* Di feminare, *tempus sativum, satio, oris.* Di mieter, *tempus messorium, messis, is.* Di coglier l' uva, *vindemia, e.* Di coglier l' oliva, *olivitas.* Di fiera, *nundæ, arum.* Per tempo, *maturo, maturissime.* A tempo, a suo tempo, *tempore, temporis, in tempore, loco, in loco, tempestive, opportune.* A tempo debito, *suo tempore.* Al tempo determinato, *ad diem dictam.* A certi tempi, *statis temporibus.* In breve tempo, *brevis.* In quel tempo, a quel tempo, *eo tempore.* Per poco tempo, *ad breve tempus.* Allungar il tempo, *producere tempus, proferre diem, prorogare, protrahere, extrahere protendera, in aliud tempus rejicere.* Governarli secondo il tempo, *obsequi temporis, parere temporis, ad rationem temporis consilia accomnodare, habenda temporis ratio est.* Tor tempo, *sumere tempus.* Durante tanto tempo, *tandem permanere.* Al tempo ed guerra, e di pace, *in bello, & ocio, belli, & pacis tempore.* Tempo verrà, *veniet tempus, eris tempus, erit illa dies, illucescet illa dies aliquando.* Se avete tempo, *si quid ocis nactus ero.*
 Temporale, sost. *tempestas, asis.* Temporale, agget. non perpetuo. *temporarius.* Temporale, cioè secolare, *profanus.* Temporalmente, *ad tempus.*
 Temporeggiare. *infernere temporis.* Per differire. *cunctari, differre.*
 Tenace, che tiene fortemente. *tenax, acis.* Molto tenace, *pernix.* Per avaro. *avarus.*
 Tenacemente. *tenaciter.* Molto. *pernaciter.*
 Tenacità. *tenacitas, asis.*
 Tenaglia, strom. da tabbro. *forceps, ipis.*
 Tenca, pesce. *sinea, e.* Marina, *callarias, e.*
 Tencone, gonfiatura. *bubo, onis, tumor.*
 Tenda. *velum, i.* Da scena, *scenarium, ii, velum scenicum.* Da campo, *tabernaculum, i, tentorium, ii.* Del general del campo, *praetorium.* Delle navi, *carbasus, i.* Tendale, *velum puppis.*
 Tendere, e stendere. *tendo, is, extendo.* Tendere o caricare, *tendo, is.* Tendere lacci, *tendo, is.* Tendere laccio ad uno, *laqueum alicui ponere, struere infidias alicui.* Tendere l' orecchie, *avrigere aures.*
 Tenebre, privazione di luce, *tenebræ, nox.* Amico di tenebre, *tenebrius, onis.* Tenebrosità, *obscuritas.* Tenebrolo, *tenebrosus, tenebrosus, tenebrosus, tenebrosus, obscurus.*
 Tenere. *teno, es.* A tenere, *memoria tenere.* Ristretto, *coerco, es.* A guadagno, *habere questus.* Per capire, *capio, is.* A Battellimo, e sacro fonte suscipere. Tenere, per fervare, *feruo, as.* Tener, per riputare, *judico, habeo, existimo.* Tener caldo, *foveo, es.* Tener compagnia, *comitari alicum.* Tener con uno, cioè seguir la fazione di colui, *esse cum aliquo; partes, causam alicuius sequi.* Tener la casa affittata, *ades condicibus habere.* Tener celata una cosa ad alcuno, *celare alicum rem aliquam, vel de re aliqua.* Tener ragione, *dicere jus, res judicare, causas cognoscere, disceptare de controversiis.* Tener a bada, *aliquem retinere.* Tener a treno, *coerco, es.* Tener in luno, *prostrabo, is.* Tener alcuno per padre, *patris loco habere.* Tener caro, *carum habere.* Tener il suo grado, *retinere dignitatem.* Tener alcuno soggetto, *imperio alicum coerco.* Tener le mani a se, *abstinere manus, vel continere.* Tener gli occhi bassi, *inueri terram.* Tener il suo ufato costume, *tenere institutum suum.* Tener il campo, *habere castra.* Tener al Sole, *in Sole habere.* Tener in ciance, o burlare, *habere ludibrio.* Tener osteria, *exercere cauponam.* Tener scuola, *aperire ludum.* Tener le ipie ad alcuno, *observare alicum.*
 Tenere, (sustant. possessione. *fundus, praedium.*

Tenerello. *tenellus, a, um.*
 Tenerrezza. *teneritas, acis, teneritudo, inis.*
 Tenero. *tener, nullus.*
 Tenerume, cartilagine. *cartilago, inis.*
 Tenore, soggetto. *argumentum.* Per maniera. *tenor, vario.* Tenore, voce di musica. *vox media.* Tenore, senso, *tenentia, e.* Del tenor seguente, *in hanc sententiam.* Di limi tenere, *in eam sententiam.* Di un medesimo tenore, *eodem exemplo, in eandem sententiam.*
 Tenta, tinta, stincura. Tenta, strom. chirurgico, *specillum, s.*
 Tentamento, e tentazione. *tentamentum, ii, tentatio, onis.*
 Tentare, sperimentare, provare. *senso, experior.* Tentare, fare riescono le promesse, *tenere fidem polliciti.* Tentar bene, *perento.* Tentare innanzi, *proteno, as.*
 Tentatore. *tenator.*
 Tentazione. *tentatio.*
 Tentannamento, dimenamento. *quassatio.*
 Tentennare, dimenare. *quasso, agio.*
 Tentennio, tentannamento. *quassatio.*
 Tentennonaggin, tardità. *cunctatio, tarditas.*
 Tentennone, tardo. *cunctator, tardus.*
 Tentone, andar a tentone. *sentabundum incedere.*
 Tentore. *infector.*
 Tentura. *vincitura.*
 Tenue, sottile. *tenuis, exilis, gracilis.* Divenir tenue. *gracilefco.*
 Tenuità. *gracilitas, exilitas.* Per la povertà, *tenuitas, asis, angustia, arum.*
 Tenuta, cioè possello. *possessio.* Tenuta, cioè possessione di terreno. *fundus.* Per capacità. *capacitas.*
 Tenuto. *habitus, possessus.*
 Tenzonare, val quiffionare. *pugno, certo.*
 Tenzone, o contraffo. *concertatio, onis.* Tenzonare. *certo, pugno.*
 Teologia. *theologia, e, scientia rerum divinarum.* Teologo. *theologus, i.*
 Tepidezza. *tepor aris, tepido.* *tepidus, tepens.* divenir tepido. *tepidus, tepens, far tepido. tepesfacio, is.*
 Terminare. *termino, finio, definitio.*
 Termine, segno del fine d' una possessione. *terminus, finis, limes.* termine, pel fine di qualche cosa. *finis, is.* termine, stato. *locus, i.* Sin a che termine. *quatenus, dentro i termini. intra modum.* Fuori de' termini. *extra modum.* Senza termine. *interterminus.* Porre i termini. *determino, as, fines constituere, statuer.*
 Ternario. *ternarius.*
 Terra, uno de' quattro elementi. *terra, e, tellus, aris, humus, i, solum, i.* In terra. *in terris, vel humi.* Di terra. *terreus, terrestris.* Generato di terra. *terrigenus.* Terra ferma. *continentis, entis.* Bianca. *creta, e.* Per levar le macchie. *terra Cimolia.* Per far vasi. *creta figularis, argilla, e.* Per far mattoni. *terra lateraria.* Che paga affitto. *ager vectigialis.* Che paga decima. *ager decumanus.* Ad affitto per pascolo. *ager scriptus.* Da feminare. *arum, i.* Seminata. *leges, eris.* Seminata ogni anno. *ager vestibilis, un' anno sì, l' altro no. novilis, is, novale, is, veruacum, i.*
 Terra, quan ità di cale cinte di muraglie. *oppidum.* Per luogo. *regio.*
 Terra ferma. *continentis.*
 Terragno, e terragnolo, vicino a terra. *terre proximus.*
 Terrapienare. *aggero, azgerem extvuo.*
 Terrapieno. *ager, aggeratio.*
 Terrato. V. terrazzo.
 Terrazzano, abitator di terra murata. *oppidum, incolæ.*
 Terrazzo, solaio. *solarium.* Per battuto. *pavimentum, signinum.*
 Terremoto, e tremuoto. *terramotus, us.*
 Terreno di terra. *terrenus, terrestris, terreus.*
 Terreno, sost. il terreno. *terrenum, solum.*
 Terreste, di terra. *terrestris, & stre.*
 Terribile, spaventevole. *terribilis, horribilis.*
 Terribilmente. *terribiliter.*
 Terriccio, di terra. *terrenus.*
 Terriccioiua, picciol castello. *oppidulum.*
 Territorio. *ager, agri, territorium, ii.*
 Terrore, spavento. *terror, pavor.*
 Terfo, polito. *mundus, elegans.*
 Terzamente. *tertio, tertium.*
 Terzana, febbre. *tertiana, e, febris tertiana.*
 Terzana, vela minore della nave. *epidromum, i.*
 Terzare, arare la terza volta. *tertio, as.*
 Terzavo, e Terzavolo, padre del bifavolo. *abavus.*
 Terzeria, una delle tre parti. *tertia pars.*
 Terzeruola, misura di vino. *hemina.*
 Terzino, vaso da tener liquidi. *triental.*
 Terzo, num. *tertius, a, u, a.* La terza volta. *tertium, tertio.* Terza ora. *hora tertia.*
 Tefchio, *calva, e, calvaria, e.*
 Telo. *senus, extensus.*
 Teforo. *thesaurus, i.* Teforeria. *erarium, ii.*
 Teforare. *quæstor, arari præfectus.* Teforaggiare. *divitias, vel pecunias cogere, coaccere, conlruere, congerere.*
 Tefere, far tela. *texo, is.* Appreffo. *atexo.* Intorno. *obtexo, in mezzo, conser.* N. l' l' o. l' o.

praxeo. Tutto insieme. *contex*. Sino al fine. *peritexo*. Cosa, che si può tessere, *textilis*, & *le*. Tela, o panno tessuto, *textile*, *textum*, *s*.
 Tessitore, tessere. *textor*, *oris*. Arte del tessitore. *texturina*, *e*. Bottega. *texturina*, *e*. *texturinum*, *s*, *officina textoria*. Tessitrice. *textrix*, *icis*.
 Tessitura. *textura*, *textum*.
 Testa, capo. *capus*, *itis*. Parte di dietro della testa. *occipus*, *itis*. Anteriore. *scirpus*, *itis*.
 Far testa. *repugno*, *ressio*. Testa di chiodo grosso, che si ficca nella porta. *bullia*, *e*. Chi ha due teste. *biceps*, *cipitis*.
 Testamento. *testamentum*, *i*, *tabula*, *arum*, *tabule summe*, *vel supreme*. Scritto. *testamentum scriptum*. A bocca, senza scritto. *testamentum sine tabulis*. Registrato per notaio. *testamentum per tabulas publicas*. Rotto. *testamentum irritum*. Falso. *testamentum adulterinum*, *suppositum*. Per testamento. *testamento*, *e*, *testamento*. Senza testamento. *inestato*, *ex inestato*. Chi non ha fatto testamento. *inestatus*. Lasciar per testamento. *testamento relinquere*. Falsificatore de' testamenti. *testamentarius*, *testamenti subceptor*.
 Testare, far testamento. *testari*, *testamentum facere*, *condere*. Chi non può testare. *inestabilis*. Testatore. *testator*. Testatrice. *testatrix*.
 Testardo, o testereccio. *cerebrosus*, *ceruicosus*.
 Testè, avv. o. ra, adesso, poco avanti. *nunc*, *modo*, *nuper*, *adum*.
 Testicciuolo, dimin. di testa. *capitulum*, *i*.
 Testicolo, parte dell' animale. *testis*, *is*, *testiculus*, *s*. Borsa de' testicoli. *scrotum*, *i*.
 Testificare, far testimonianza, far fede. *testor*, *aris*, *testificor*, *testimonium dare*, *dicere*, *perhibere*, *reddere*, *tribuere*, *testimonio esse*.
 Testimonianza, testimonianza, testimonianza. *testificatio*, *testimonium*.
 Testimonio, quegli, che testimonia. *testis*, *is*.
 Testo, valo di terra cotta. *testa*, *e*. Testo, componimento, *textus*, *us*, *contextus*. Testo, originale. *exemplar*.
 Testolina. *capitulum*.
 Tetta, mammella. *mamma*.
 Tettare, lattare. *lacteo*, *fugo*.
 Tetto, parte superiore della casa. *tectum*, *i*.
 Tevere. *Albula*, *Tyberis*, *Tiberis*.
 Teverone. *Anio*, *e* *Anien*.
 Teza. *seges*, *eris*, *castra*, *cugurium*.
 Tepidezza, Tiepidezza. *sepor*.
 Tepido. *tepidus*.
 Tiglia, albero. *tilia*, *e*.
 Tigna, intermità, che viene sopra il capo. *porrigo*, *inis*, *alopecia*, *e*.
 Tignere, Tingere. *tingo*, *inficio*.
 Tignola, tarina. *tinca*, *blatta*. Del grano. *curculio*.
 Tignolo. *porriginosus*.
 Tigre, animale. *Tigris*, *is*, *vel idis*.
 Timidamente. *timide*.
 Timidezza, timidità. *timiditas*, *asis*.
 Timido, di poco animo. *timidus*, *pavidus*, *exiguus animi*, *pusillus*, *infirmus*, *imbecillus*, *qui animo facies*, *qui facile concidit animo*, *qui animo non viget*.
 Timo, erba. *thymus*, *i*, & *thymum*, *i*. Vino fatto di timo. *thymites*, *e*.
 Timone, legno del carro. *temo*, *onis*. Timone della nave. *clavus*, *i*, *gubernaculum*, *i*.
 Timoniera. *sedes nauclera*.
 Timoniere, colui, che regge il timone. *gubernator*.
 Timore, paura. *timor*, *metus*, *formido*.
 Timorato, uomo di buona coscienza. *pius*, *religiosus*.
 Timorosamente. *timide*, *pavide*.
 Timoroso. *timidus*, *pavidus*.
 Timpano, stromento bellico. *tympanum*, *i*.
 Tina, vaso da far il vino. *lacus*, *us*.
 Tinca, sorta di pesce. *tinca*.
 Tincone, tumore. *bubo*.
 Tinaccio, tina. *lacus*.
 Tinaia, luogo da far il vino. *calcatorium*.
 Tinello, Refettorio. *triclinium*.
 Tinello, vaso da lavare. *labrum*, *i*.
 Tingere. *tingo*, *is*, *inficio*, *is*.
 Tinozza, vaso sotto la tina. *labrum*.
 Tinta, tintura, mistura liquida, con la quale si tinge. *stictus*, *us*, *stictura*, *e*, *humor stictus*. Nera. *aramentum*, *e*. Da scrivere. *aramentum librarium*, *vel scriptorium*. Da pittori. *aramentum sectorium*. Da calzolaio. *aramentum sutorium*. Di cremelino. *stictura muricis*. Di grana. *stictura crocea*.
 Tintino, suono. *sonitus*, *us*. Tintinnare. *tinan*, *is*.
 Tintore. *fullo*, *onis*, *infector*. Arte di tintore. *fullonica*, *e*. Bottega. *fullonica*, *e*, *officina infectoria*.
 Tiramento. *ductus*, *us*, *ductio*, *onis*, *vraclus*.
 Tiranneggiare. *tyrannice regnare*, *improbitate*, *tyrannidem exercere*.
 Tirannescamente. *tyrannice*.
 Tirannesco. *tyrannicus*, *a*, *um*.
 Tirannia, dominio tirannico. *tyrannis*, *idis*.
 Tiranno, signor ingiusto, o crudele. *tyrannus*, *i*. ucciditor di tiranno. *tyrannicida*, *e*. Farli tiranno. *tyrannidem occupare*.
 Tirare, trarre, condurre a se. *duco*, *is*. Per

strascinare. *traho*, *his*. Per gettare. *jacio*, *is*, *jaculo*, *aris*. Tirare, o cavar dal pozzo. *haurio*, *is*. Tirar giù, cioè lanciare da alto a basso dardo, fasso, ec. *desicco*, *is*. Tirar giù, cioè levar una cosa da luogo alto, e porla in basso. *deduco*, *is*, *destraho*, *is*. Tirar in qua, e in là, o in diverse parti. *distraho*, *is*, *in diversum trahere*. Tirar a se. *attraho*, *adduco*. Da bardo, fasso, o in disparate. *seduco*, *is*. In dietro. *retraho*, *is*. Innanzi, o in presenza d'altri. *protraho*, *is*. Tirar via. *abstraho*, *is*. Tirar de' calci. *calciteo*, *as*. Tirar' a filo. *linco*, *as*. Tirar' un peto. *ventris crepitum emitere*. Tirar' alcuno con lusinghe. *allicere aliquem*. Tirar' l'acqua al suo molino, cioè cercar il suo interesse. *rem ad sue cause commotum trahere*, *omnia referre ad suam utilitatem*, *omnia suis commodis matiri*. Tirar la barca al mare. *navim deducere*. Al porto, *navim subducere*. Tirarli da canto, *concedere psululum*, *recedere*.
 Tiratore, chi tira. *jaculator*, *jaculans*.
 Tiro, tirata, il tirare. *iaculus*, *us*, *conectus*, *us*, *conectio*, *onis*. Di arco. *facit et missio*, *vel emissio*.
 Tiro, che non colpisce. *iaculus irritus*.
 Tirocinio, noviziato. *tyrocinium*.
 Tirfo. *thyrsus*.
 Tisichezza, intermità. *phthisis*, *is*, *tubis*, *is*.
 Tisico. *phthisicus*, *sabens*, *tabidus*.
 Tisicuccio. *tabidus*.
 Tisicume. *phthisis*.
 Titolare, cioè intitolare. *inscribo*.
 Titolo, incrizione. *inscriptio*, *onis*, *epigraphe*, *es*, *index*, *scis*, *titulus*, *s*. Per la tana. *nomen*, *inis*. Titolo, nome di Chiesa. *titulus*, *s*.
 Titolato. *dignitate insignitus*, *præditus*.
 Titubare, vacillare. *titubo*, *hæreo*, *hæsitio*.
 Titubazione. *hæstantia*, *hæsitatio*, *titubatio*.
 Tizzo, e tizzone. *sitis*, *onis*. Acceso. *torris*, *is*.
 Toccamento. *tactus*, *us*, *tactio*, *onis*. Leggero. *attactus*.
 Toccare. *tango*, *is*. Leggermente, *attingo*, *is*. Gentilmente, e piacevolmente. *demulco*, *es*. Il punto. *rem ipsam attingere*. una cosa brevemente. *strictum*, *vel cursim attingere*, *brevisiter attingere*. Toccar (ul vivo). *mordeo*, *es*. La mano. *dexteram contingere*, *jungere*, *interjungere*.
 Toccare a forte. *fortitio*, *vel forte evenire*, *ostingere*. Toccare per eredità. *hereditate obtinere*. Toccare per appartenere. *astinet*, *perpetuum*, *speciatus*. Toccato. *tactus*, *contactus*. Non toccato. *intactus*.
 Togo, pietra. *topus*, *i*.
 Toga, veste lunga. *toga*, *e*. Listata di porpora nell'estremità. *toga prætexta*. Senza listello di porpora. *toga pura*. Vestito di toga. *togatus*. Toga picciola. *sogula*. Toga regale. *trabea*, *e*.
 Togliere, pigliare. *capio*, *accipio*, *fumo*. Togliere, levare. *adimo*, *is*. Per forza, o a viva forza. *eripio*, *is*. Di mano per forza. *de manu*, *vel de manibus extorquere*. Sotto mano, o di nascosto. *surrupio*, *is*. Con inganno, con altuzia. *interveeto*, *is*. Avanti. *præripio*, *is*. Ad affitto. *conduco*, *is*. Sopra di se. *suascipio*, *is*. Altronde. *transfumo*, *is*. Togliere di mezzo qualche cosa. *intercipere aliquid*. Togliere il trionfo d'alcuno. *evipere alicui triumphum*. Togliere il boccone di bocca ad uno. *evipere bolum alicui*. Togliere in se la causa d'alcuno. *suscipere causam alicuius*. Togliere la decima. *decimo*, *as*. Togliere per ultima una possessione. *accipere prædium ad ultimam rem*. Togliere la fatica ad alcuno. *levare aliquem laborem*. Togliere giù alcuna cosa. *deponere aliquid*, *deripere*.
 Tollerante. *patienter*, *tolerans*.
 Tolleranza. *tolerantia*, *patientia*.
 Tollerare, soffrire. *fero*, *tolero*, *as*, *persero*.
 Tollerabile. *tolerabilis*, *ferendus*. Intollerabile. *intolerabilis*, *non ferendus*. Tollerabilmente. *tolerabiliter*.
 Tolto. *ablatus*.
 Tomaio, parte di sopra della scarpa. *obstragulum*.
 Tomare, far una tombola. *vertere se in caput*, *in præcepis ruere*.
 Tomafella, o mortadella. *tomaculus*, *e*.
 Tomba, Sepolcro. *sepulchrum*.
 Tombolare. V. Tomare.
 Tomo, parte d'un' opera. *volumen*, *pars*, *is*.
 Tonare, e tuonare. *tonat*, *abas*. Ceftar di tuonare. *decono*, *as*.
 Tonchiare, esser' offeso da tonchi. *lædi a curculionibus*.
 Tonchio, verme, che mangia le biade. *curculio*.
 Pondare. *rotundus*, *circumcisus*.
 Pondato. *rotundus*, *circumcisus*.
 Pondeggiare. *rotundum esse*.
 Pondeggiato. *rotundus*.
 Pondito. *rotundus*, *subrotundus*.
 Pondo. V. circolo, rotondo, piatto.
 Pondezza. *rotunditas*.
 Pوندino, piattello. *pasella*, *lanx*.
 Pondo. *rotundus*.
 Pondo, piattolo. *pasina*, *pasella*.
 Ponduto, tofato. *spasus*.
 Tonaca, veste lunga. *toga*.
 Tonnara, luogo dove si fa la tonnina. *officina thynnaria*.

Tonnina, (salume fatto del pesce tonno. *fishamentum ex thynnus*.
 Tonno, pesce. *thynnus*, *i*.
 Tono, o tuono. *sonus*, *us*.
 Tono, accento. *tonus*, *s*.
 Tonfura. *tonfura*.
 Topazio, pietra preziosa. *soparius*, *is*.
 Topica, scienza, arte di trovar gli argomenti. *topice*, *es*, *topica*, *orum*, *inveniendorum argumentorum disciplina*.
 Topinara, animale, che sta sotto terra. *salpa*, *e*.
 Topo, Sorcio. *mus*, *fores*.
 Toppa, ferratura. *fera*.
 Toppala, chiave, factor di toppe. *elustrarius*.
 Tora, erba. *orobanche*, *es*.
 Torbidade, intorbidade. *turbo*, *obsurbo*, *subitum efficere*.
 Torbidamente. *turbide*, *turbulente*, *turbulenter*.
 Torbidezza. *turbamentum*.
 Torbido, e turbido. *turbidus*, *a*, *um*.
 Torbolento. *turbulentus*, *a*, *um*.
 Torcello, quel cerchio di panno lino, che le donne si mettono in capo, per meglio portar peso. *testricillus*, *li*, *arculus*, *li*.
 Torcere, e storcere. *stello*, *is*, *deflecto*, *curvo*, *incurvo*. Torcere forte. *obtorqueo*.
 Torcetta, torcia picciola. *facula*, *le*.
 Torchio, torcolo, torcolare. *torcular*, *aris*, *torculum*, *i*, *torcularium*, *is*, *prelum*, *i*. Da stampare. *prelum*, *s*. Metter' in torchio. *prelo subjicere*.
 Torcia, e torchio, doppiere, *funale*, *is*, *ceruus funalis*, *fax funalis*.
 Torciolare, torcere. *torqueo*, *stello*.
 Torcolare, strettoio. *torcular*.
 Tordo, uccello. *turdus*, *di*.
 Tordo, pesce marino. *turdus*, *di*.
 Toribolo, turibolo. *acerra*, *thuribulum*.
 Toelo dell' ovo, il roilo dell' ovo. *vitellus*, *i*.
 Torma, e turma, compagnia di soldati a cavallo. *turma*, *e*, *equum minus*, *vel globus*. Di uoinini d'arme. *turma casabracorum*. D' arcieri. *turma sagittariorum*. Di torma. *surmalis*. A torma a torma. *surmalim*.
 Tormentare. *crucio*, *excruccio*, *torqueo*, *questioni subjicere*. Dar la corda. *funis torquetur*. Tormentare per saper' il vero. *extorquere veritatem cruciatis*. Tormentato. *torus*, *excruccius*. Tormentatore. *toror*, *oris*.
 Tormento. *cruciatu*, *us*, *cruciatum*, *tormentum*. Dell' animo. *animi agritudo*, *angor*.
 Tormentoso. *molestus*.
 Tornaletto, drappo attorno il letto. *coopeum*.
 Tornare, e ritornare. *redeo*, *nis*, *revertor*, *regredior*, *revenio*, *reneo*, *remigo*, *reversionem facere*. Di paese straniero. *peregre redire*. In vita. *revivisco*, *is*. A utile. *bono esse*. A danno. *malis esse*. A rivedere. *reuso*, *is*. In dietro. *retro gradior*. Alla sua natura. *redire ad ingenium*. Al proposito. *redire ad rem*. In villa. *repetere rus*, *rus se referre*. In amicizia. *reconcilio*, *aris*, *redire in gratiam*. L'ardire mi è tornato. *redit mihi animus*. Non mi torna bene. *non usus factis est mihi*, *rebus meis mentis convenit*.
 Tornafole, girasole. *heliotropium*.
 Tornata, e ritornata. *reditus*, *us*, *reditio*.
 Torneamento, giostra. *pugna ludica*.
 Torneare, giostrare. *hastis concurrere*.
 Torneo, giostra. *ludicra pugna*.
 Torniero, chi lavora di tornio. *tornator*.
 Torno. *tornus*, *i*. Tornire. *torno*, *as*, *detorno*. lavorato al tornio. *tornatus*. Tornitore. *tornator*. Andare a tornio. *concurso*, *as*.
 Toro, animal noto. *taurus*. Di toro. *taurians*.
 Torpore, addormentamento di membri. *torpor*, *oris*, *torpedo*, *inis*.
 Torre. *turris*, *is*. Torreggiare. *in turris modum*, *vel morem stare*, *vel consistere*, *turris speciem referre*, *vel representare*.
 Torre, togliere. V.
 Tor bando. *abire in exilium*. Torre dalle mani. *e manibus extorquere*. Torre dal mondo. *e medio tollere*, *e sustollere*. Tor la vita. *viam adimere*. Tor moglie. *uxorem ducere*. Tot tempo. *semper suavere*.
 Torreggiare. *instar turris extolli*, *prominere*.
 Torrente, fiume. *torrentis*, *is*.
 Torricella, picciola torre. *sarricula*, *a*.
 Torrido. *torridus*.
 Torrione. *propugnaculum*, *i*.
 Torrello, balletta: *pillula*.
 Torso, gambo. *thyrsus*, *i*.
 Forta. *placenta*, *e*, *moretum*, *i*.
 Tortamente. *oblique*, *prave*.
 Tortezza. *obliquitas*, *flexus*, *us*, *tortus*, *us*, *distortio*.
 Torto, storto. *tortilis*, *tortuosus*, *obliquus*, *curvus*, *incurvus*, *contortus*.
 Torto, ingiuria. *invidia*, *e*. A torto. *immerito*, *immerenter*, *indigne*, *iniquè*, *injuria*. Far torto. *injuriam facere*, *inferre*, *injuria efficere*. Aver torto. *causam inquam habere*. Ricever torto. *injuriam accipere*. Alentarsi dal far torto. *injuria abstinere*. Non lasciarsi far torto. *a se injuriam prohibere*, *propulsare*.
 Tortora, uccello noto. *turtur*, *ris*.
 Tortore, ministro di giustizia. *torsor*.
 Tortuosamente. *torte*, *oblique*.
 Tortuosità. *tortus*, *us*, *obliquitas*. Tortuo-

Tortuoso. *tortuosus, obliquus.*
Tortura, piegatura. *flexura, torsio.*
Tortura, tormento, corda, che si dà al reo. *eruciusus, questio, tormenta, orum.* Dare la tortura. *torqueo, es, de aliquo querere, questionem habere, tormentis querere, per tormenta querere.*
Torvo, teroce. *torvus, a, um.*
Tofa monete. *erufator, oris.*
Tofare, tagliar i capelli, o pelli. *tondere, es, de-sondo.* Alto. *alta tondere.* Basso. *avissim tondere.* A mezz' aria. *modice tondere.* Di nuovo. *retonde.* Intorno. *circumtondo.* Sopra peltine. *per peltinem tondere.* Spesso. *tonfiso, as.* Infino alla codenna. *ad eudem tondere.*
Tofato. *tonfus.* Non tofato. *intonfus.* Che si tofa. *tonsilis, & le.*
Tofatore. *tonfor, oris.* Tofatrice. *tonfrix, icis.*
Tofatura, tonfura. *tonfura, e.* Per quello, che si leva tofando. *pilorum, vel capillorum praefragmina, lana, vel vellereis segmina.*
Tofco, veleno. *venenum, ni, toxicum, i.*
Tofse, infermità. *tuffis, is, tosse secca. tuffis fetca.* Tofse vecchia. *tuffis vetus.* Cagionar tosse. *tuffim movere.* Levare la tosse. *tuffim discutere.* Tofsetta. *sufficula, a.*
Toficare, *toxicum dare, ingere, infundere, praebere, misceere.* Metter' il toffico in una cola. *toxico inficere, imbuer.*
Toffico. *toxicum, venenum.* Prender' il toffico. *toxicum bibere, haurire.*
Tofficolo. *venenosus.*
Toffire. *tuffio, is.* Mandar fuori toffendo. *exuffio, is.* Far toffire. *tuffim irritare.*
Toffo. *celeriter, flamm.*
Toffo. *totus, integer.*
Tofalmente, in tutto. *ponitus, prorsus, omnino.*
Tovaglia. *mansile, is, mappa, a, linteam mensae.*
Tovagliola. *mappula, e, mansile parvum.*
Tozzo. *panis fragmentum, frustum.*
Tra, fra. *inter.* Trattando. *interea, interim.*
Trabacca, specie di padiglione da guerra. *tentorium, tabernaculum, i.* Da camera. *conseptum, i.*
Trabalzare, trafugare. *clam exportare.*
Traballare. *claudicare, as, titubo, vacillo.*
Trabeato, molto beato. *perbeatus.*
Traboccare, versar fuori. *effluo, is, superfluo, redundo, extra oras, vel ripas distillare.* Traboccare, intefo di cofa, che bolle. *effervescere, is.*
Traboccare, o precipitare. *decido, is.* Attiv. *decidit, is.* Traboccare. *superfluens.* Traboccante, intefo di moneta. *praeponderans.*
Trabocchevole, precipitoso. *praecipitans.* Per ismifurato. *immodicus.*
Trabocchevolmente, precipitosamente. *praecipitanter.* Per ismifuratamente. *immodice.*
Trabochello, e Trabochetto, luogo da cadervi. *fovea.* Per prender uccelli. *decipula.*
Trabocco, e trabocchello. *fovea, e, praecipitium, locus praecipitans.* Da pigliar' uccelli. *decipulum, s, decipula, e.* Trabocco, macchina da guerra. *aries, etis.* Per ruina. *ruina, casus, exitium.*
Traccannare. *mevo se ingurgitare, large bibere.*
Traccheggiare, tracciare. *vestigia sequi.*
Traccia, pedata. *vestigium, is.* Seguitar la traccia di chi va innanzi. *vestigium aliquem profectus.*
Tracciamento, macchinaione. *machinatio.*
Tracollare. *prono capite nutare, caput dejicere, demittere.* Tracollo. *capitis nutatio, o demissio.*
Tracolla. *kalthus.*
Tracontortarij. *se se consolari, confirmare.*
Tracotanza. *arrogantia, superbia, insolentia.*
Tradimentico. *ingenti, vel alta obliuione obutus, omnino oblitus.*
Tradimento. *praeditio, onis.* A tradimento. *infidius, de infidiis, ex infidiis, per infidias.* Ammazzar' a tradimento. *per infidias cadere, interficere.*
Tradire. *prodo, is.*
Traditore. *proditor, oris.* Da traditore. *per infidias.*
Tradurre, trasportare da un luogo ad un' altro. *traduco, is, asportare, as.* Tradurre da una lingua in un' altra. *transfere, interpretor, verbo.* In latino. *latine reddere.* Bene, *diserte interpretari.* Di parola in parola. *verbum verbo reddere.*
Traduttore. *interpretor.*
Traduzione. *interpretatio.*
Trafficare, far faccende, mercantare. *negotior, aris, habere negotia, gerere negotia, mercaturam exercere, res agere, negotia tractare.*
Traffico, maneggio. *negotiatio, commercium.*
Traffichino, chi si intromette in ogni cofa. *negotiosus, ardelio.*
Traffiggere, trapassar da una banda all' altra. *transfigo, transfodio, perforo, transforo, transfverbo, transfigo, transfugio, transicio.* Spesso. *transicio, as.* Traffito, *confixus, transfverberatus.* Traffigimento. *transicio.*
Traffita. *vinum.*
Traforare. *transiforo, perforo.*
Tratugare. *clam asportare, exportare.*
Tragedia, poema rappresentativo di azioni di persone grandi. *tragodia, e.* Comporre tragedie. *scribere, facere tragodias.* Attore di tragedia. *tragodius, s, actor tragicus.* Facitor di tragedie. *poeta tragicus, scriptor tragicus, tragodia scriptor.* Di tragedia. *tragicus.*
Traggettare, passar' oltre navigando. *transfrecto,*

transicio, transmitto. Attiv. *transicio, is.* Tragetto. *trajectus, us, trajectio.* Per il sentiero. *trames, itis.*
Traino, quanto tirano in una volta gli animali. *traha, vehes.*
Tralasciare. *praetermitto, tis, intermitto.*
Tralasciare gli studij. *ferriari a studiis, studia deponere, intermittere, suspendere.*
Tralcio, ramo di vite. *palmes, sarmentum.*
Tralignante, *degener, degenerans.*
Tralignare, degenerare. *degenero.*
Tralucere, trasparire. *transluco, es, pelluceo.*
Tralunare, stralunare. *oculos disthorquere.*
Trama, materia da riempir la tela. *subremen, inis.* Trama, inganno. *techna, e, dolus, i.*
Tramare, macchinare. *machinor, aris.* Tramare la morte ad alcuno. *machinari necem alicui.*
Tramescolare. *intermiscio, es.*
Tramettere, intramettere. *interpono, is, interfero, is, intericio.* Trametteri. *interponere se.*
Tramezzana, chiufoia con siepe. *sepimentum, septum.*
Tramezzare. *interponere.*
Tramezzata. *paries medianus.*
Tramontana, vento. *septentrio.*
Tramontare. *obeo, exdo, occido.*
Tramontare del Sole. *Solis occasus.*
Tramortirsi. *intermoriri, condere animo, deficere animo.* Tramortito. *exanimatus, exanimis.* Colui è tramortito. *illum animus defecit, reliquit, destituit, ille intermortuus est, animo concidit.*
Tramutare. *transmutuo, as.*
Tranghiottire. *glutio, deglutio, voro.*
Tranzugiare. *deuoro, asburco.*
Tranquillare. *tranquillo, as.* Tranquillità. *tranquillitas.* Tranquillo. *tranquillus.*
Trangredire, disubbidire. *praevicor.* La legge. *contra legem committere, vel facere, legem violare.*
Tranitorio. *fluxus, fugax, mortalis, calucus.*
Tranlatiare. *transfere.* Translazione. *translatio.*
Trapano. *terebr, a.*
Trapanare. *scerebro, as.*
Trapassare, passar' oltre. *praetereo, praetergredior.*
Trapassare scorrendo. *praeterfluo, is.* Trapassare volando. *praetervolo, is.* Trapassare il mare. *transmittere mare.* Trapassare da un canto all' altro. *transfverberare, confodere.* Trapassar' il tempo. *sempus praevire.*
Trapiantare. *transfere, transpono, transfero.*
Trapiovere. *perpluo, is.*
Traportare. *transfere.*
Trappola, firomento da pigliar forci. *muscipula, la.* Trappolare. *decipio, is.*
Trappugnere, lavorare d' ago. *acu pingere.*
Trapunto, lavorio d' ago. *opus Phrygium.*
Trarre, tirare. *traho, is.* Trarre, lanciare. *jaculor, aris, torqueo, es.* Trarre di calcio. *calcitro, ar, recalcitro.* Trarre fuori. *extraho, is.* Trarre coreggi. *pedere.* Trarre sangue. *sanguinem misere.* Trarre sospiri. *ducere suspiria.* Trarre la spada. *fringere ensam.* Trarre fuori la spada. *exerere ensam, educere gladium, denudare gladium.*
Trasandare, trascorrere. *transgredior, praeterfero, praetergredior.* Per trascurare. *negligere.*
Trascendere, eccedere. *excedo.*
Trascina, pesce. *araneus, ei.*
Trascolorare, mutar colore. *palleco, colorem mutio.*
Trascorrere, passar via leggermente. *transcurro, ris.* Trascorrere leggendo. *translego.*
Trascorso, fust. *error, erratum.*
Trascorso, passato. *transitus, praeteritus.*
Trascrivere, ricopiare. *describo, exscribo.*
Trascuraggine. *incuria, negligentia.*
Trascurare. *negligo.*
Trascurato, negligente. *incuriosus.*
Trasferire. *transfere, ers.*
Trasfigurare. *transfiguro, as.*
Trasfigurazione. *transfiguratio, onis.*
Trasformare. *transforno, as.*
Transtuga, chi fugge a i nostri nemici. *transfuga.*
Transtuggire, è fuggir a i nemici. *transfugio.*
Trasgredire, trapassare. *transgredior, eris.*
Trasgredire, disubbidire. *praevicor.* La legge. *contra legem committere, vel facere, legem violare.*
Traslatiare. *transfere.*
Trasmutar, e tramutare. *transmutuo, as.*
Trasognare, andar vagando colla mente. *mente vagor.* Trasognato. *stupidus, stupens.*
Trasone, persona comica. *thrajo, nis.*
Trasordinario. *insolitus, extraordinarius.*
Trasparente, che trasluce. *translucidus, a, um.*
Trasparenza. *pelluciditas.*
Trasparire. *transluco, pelluceo.*
Trasporre, trasferire. *transmitto, transpono.*
Trasportare, portare oltre. *traduco, is, transfere, as, transfere, f. is.*
Trasporto. *translatio, transportatio.*
Trasfi della barca. *transitra, orum.*
Trasfullare. *oblecto, as.* Trasfullarsi, *se se oblectare.* Trasfullo. *oblectatio, oblectamentum.*
Trasverso, traverso. *obliquus, transfversus.*
Trasvolare, volare oltre. *transvolare, as.*
Tratta. *tractus, us.* Per distanza. *distansia, intervallum.*
Trattabile. *facilis, mollis, tractabilis.*
Trattare, operare qualche cofa. *tracto, ago.*
Trattare, negoziare. *ago, is.* Trattare una causa

difficile, *causam difficilem tractare.* Trattare onoratamente alcuno. *tractare, o accipere aliquem honorifice.* Trattare bene. *bene aliquem excipere.* Tratar cortosamente alcuno. *tractare aliquem liberaliter.* Trattare male. *male accipere aliquem.* Trattare con le bastonate. *excipere verberibus.* Trattare a bocca. *coram agere.* Trattare negozi per lettere. *per literas agere.* Trattare da traditore. *infidiose agere.*
Trattenere. *desino, moror.*
Trattevole, maneggiabile. *tractabilis.*
Tratto, tiro. *tractus, us, coniectus, us.* Un tratto, finalmente. *tandem.* In un tratto. *repente.* Trattati di corda. *ictus fiducularum.*
Tratto, fiata. *vices.* Tratto, agget. tirato. *tractus, a, um.*
Tratto tratto. *sepe.*
Travagliare, dar travaglio. *veho, jacto, exagito, sollicito, alicui negotium exhibere, molestia aliquem afficere.* Travagliare, *revoluit con l' animo. cogito, negotior, agitare animo.* Travagliato. *vehatas, exagitatus, erumnosus.*
Travagliatissimo. *erumnosissimus.*
Travaglio, calamità. *erguma, calamitas.* Per pensiero, o sollecitudine. *cura, e, sollicitudo, inis.* Cavare di travaglio. *ex erumnis extrahere.*
Travalcare, trapassare. *transgredior, trajicio.*
Travafare, mutar d' un vaso in un altro. *elutrio, as, transfero, transfundo.*
Travafamento. *transfuso, translatio.*
Travata, riparo di travi. *munimentum ex trabibus.*
Traudire, udir una cofa per un' altra. *perperam audire.*
Trave. *trabs, bis, trabes, is, tignum, i.* Di trave. *trabalis.*
Travedere. *hallucinari, perperam videre.*
Travedimento. *hallucinatio.*
Traveggole, aver le traveggole. *hallucinari.* Chi la venir le traveggole. *qui praestringit oculos, o aciem oculorum.*
Traverfa, veste. *cinctus, campestre, supparum.*
Traverfale. *transfversus, transfversarius.*
Traverfalmente. *transfverse.*
Traverfamento. *transfversa oppositio.*
Traverfare, porfi, o passar a traverso. *transfversum esse, obijci, opponi, impedire.*
Traverfia. *infortunium, is, res adversa.*
Traverfo, traverfato. *obliquus, transfversus.*
Guardar a traverfo. *limis aspicere, intueri.*
Traverfone, avv. *ex transfverso, in transfversum.*
Travellire. *vestem mutare, commutare, vestitum immutare.* Travellimento. *vestis mutatio.*
Travellito. *aliena veste, alieno vestitum.* Da donna. *mulieris veste.* Da servo. *veste servili, famulari.*
Traviare. *de via deducere, a via abducere, avertere.* Neutro. *aberrare.*
Traviato. *devius.*
Travicello. *sigillum, i, trabecula, e.*
Travolare, volar' oltre. *transvolare, as.*
Travogliare, rivoltare, *invertere.*
Tre, numero, *tres, & tria.* Tre volte. *ter.*
Tre giorni. *triduum, i.* Tre anni, *triennium.*
A tre a tre. *terni, e, a.* In tre modi, in tre parti. *trifariam.*
Trebbia, strumento da trebbiare. *tridula.*
Trebbiare. *trituro.*
Trebbio, luogo di tre strade. *trivium.*
Trecca, rivendugliola di cofe da mangiare. *caupona, cop.*
Treccare, far la trecca. *cauponari.* Per ingannare. *decipere.*
Trecchiera, inganno. *dolus.*
Trecchiero, ingannatore. *fallax.*
Treccia, capelli intrecciati. *capillamentum, coms plectilis.*
Trecciare, intrecciare. *intexere, flectere.*
Treccone, rivendugliolo di cofe da mangiare. *caupo.*
Trecento, numero. *trecentum, trecenti, e, a.*
Trecento volte. *trecenties.* A trecento a trecento. *trecenties, e, a.* Trecento mille. *trecentum milia.* Trecento milioni. *ter millies centena milia.* Trecentesimo. *trecentessimus.*
Tredici, numero. *tredecim.* Tredici volte. *tredecies.* A tredici a tredici. *tredecies.* Tredici mille. *tredecim milia.* Tredici milioni. *centies tricies centena milia.* Tredicesimo. *decimus tertius.*
Tregenda, brigata chè va di notte con lumi. *larvae facibus armatae.*
Tregia, confetture. *bellaria, orum.*
Treggia, specie di carretta. *traha, e.*
Treglia, pesce. *mullus, i.*
Tregua, sospendimento di arme. *inducia, arum.* Far tregua. *inducias facere, inire, pangere.*
Tremare, tremo, *is.* Tutto, forte, da capo a piedi. *convulso, is.* Da paura. *repido, as.* Far tremare. *tremefacio.* Tremando, avv. *trepidanser.* Tremante. *tremens, entis.* Tremabondo. *tremebundus.* Tremolare, *tremo.* Tremoloso, tremolante, *tremulus.* Tremendo, *tremendus.* Tremore. *tremor, oris.*
Tremolante, orpello, che tremola. *bractea, e, auri lamina.*
Tremolo, pesce. *torpedus, inis.*
Tremuoto. *terra motus.*

T eno, traino. *traha, vehes*. Per corteggio. *comitatus*.

Trenta, numero. *triginta*. A trenta a trenta, *tricensi, e, a*. Trenta volte. *trices*. Trenta mille, *triginta millia*. Trenta milioni, *trices centena millia*. Trentesimo, *tricesimus*.

Trepidare, temere, *trepidus*.

Trepidazione. *trepidatio*.

Trepido, pauroso. *trepidus*.

Treppiede, stromento di cucina. *tripus, odis*.

Trefca, danza. *tripedium, saltatio*. Per la battitura di grano. *tritura*. Per compagnia, conversazione. *casus*.

Trefcare, danzare. *tripedio, salto*. Battere il grano, *struto*. Per scherzare. *ludere*.

Trefcolo, stromento da sostenere la tavola. *tripes, trapezophorum*.

Triaca, medicamento. *theriaca, ca*.

Triangolo, figura. *triangulum*.

Triangolare. *triangularis, triangulus, a, um*.

Triangolo. *crucis, vexo*.

Tribolazione, affanno. *solicitudo, luctus, acerbitas, calamitas, tempestas, vis malorum, iniquitas fortuna*.

Tribolato. *solicitus, afflicus, anxius, miser*.

Tribolo, Trivolo. *tribulus*. Per tribolazione. *cura, molestia*.

Tribù, parte del popolo. *tribus, us*. Chi è della tribù, *tribulus*. Dell' istessa tribù, *contribulus*. Di tribù in tribù, *tributum*. Pertinente a tribù, *tributarius, vel tributus*.

Tribolare. *vexo, as, exagito, sollicito*.

Tribuna, parte principale del tempio. *abfis*.

Tribunale, luogo del giudice. *tribunal*.

Tribunalmente. *pro tribunali*.

Tribunesco, da tribuno. *tribunitius*.

Tribuno, magistrato. *tribunus, i*. Tribunato, *tribunatus, us*.

Tributario, chi paga tributo. *tributarius, vectigalis, stipendiarius*. Possessioni tributarie, che pagano gravezza. *agri tributarii, non immunes, vectigales*.

Tributo, omaggio. *tributum, vectigal*. Pagare tributo, *tributa alicui ferre, solvere, pendere*.

Tricorde, di tre corde. *tricornis*.

Tridente, forcina di tre denti. *tridens*.

Tridentio. *tridentium, tridentis, idis*.

Trifoglio, erba. *trifolium, is*.

Tritorcuto. *trifurcus*.

Tristorme. *triformis*.

Trigesimo. *trigesimus*.

Triglia, barbone, pesce. *mullus*.

Trilingue, chi ha tre lingue. *trilinguis*.

Trillo, termine di canto. *vox crispata, aut micans*.

Trincare, bere assai. *perpotare*.

Trincato, alito. *veter, veterator*.

Trincea, fortificazione. *manisio, vallum, agger*. Trincerare. *circumvallare, circummunio*.

Trinchetto della nave. *dilo, nis*.

Trinciare, vale tagliare. *cedo, is, fisco, as*.

Trinciare le vesti, o trappare, *concedo, conscindo*. Le vivande, *obsonia, vel apes, vel epulas scindere, concedere, incidere*. Trinciante, partic. *concidens, incidens, scindens*. Trinciante, *soit, obsonia scindendi magister, scissor epularum, carptor, scissor*. Trinciante, aggett. tagliente, *acutus*. Trincio, *scissio*.

Trinità. *trinitas*.

Trionfo. *triumphus, i*. Minore, *ovatio, onis*.

Trionfare, *triumpho, as, triumphum agere, ducere, habere*. Con trionfo minore, *ovo, as*.

Trionfare, godere. *gaudeo, exulto*. Trionfale, *triumphalis*. Trionfante. *triumphans, ovans*.

Trionfalmente. *triumphantium more*.

Trionfatore. *triumphator*.

Tripartito. *tripartitus*.

Tripletto. *triplicare*.

Tripletto. *triplex, triplicatus*.

Trippa, intestini d' animali. *venter, tris, insoranea, ovum, intestina, osum*. Trippajuolo, *ventrum venditor*.

Trippone, che ha gran trippa. *ventrosus*.

Trippidiare. *choreas ducere, tripidiare*.

Trippidio, ballo, danza. *tripidium, saltatio*.

Trippidamente. *improbe, prave, nequiter*.

Trippajuolo, mal sano. *valetudinarius*.

Tristarello, alquanto triflo. *improbulus*.

Tristezza, malinconia. *maestitia, maror*. Per malvagità, *improbitas, scelus*.

Tristo, malinconico. *maestus, tristis*. Triflo, inferno, *languidus, invalidus*. Triflo, malvaggio, *malus, pravus, improbus*.

Tritare, minuzzare. *terro, is, minutim concidere*. Affatto, *conterere*. Bene, *dettero*.

Tritello, femolello. *farina secundaria*.

Trito, pesto. *strus, comminatus*.

Tritolo, minuzzolo. *frustum*.

Tritume, copia di cose trite. *res trite*.

Tritura. *stritura, e*.

Trivellare, torare col trivello. *terebrare, as*.

Trivellino, stromento labbrile. *parva terebra*.

Trivello, stromento da torare. *terebra, e*.

Triviale, *trivialis, vulgaris, vilis*.

Trivialmente. *vulgari*.

Trivio, luogo, che ha tre vie. *trivium, vis*.

Triumvirato. *triumviratus, tus*.

Triumviro. *triumvir*.

Trivolo, cardo spinoso. *tribulus, li*.

Troteo, spoglie de' nemici poste in mostra.

tropeum, pai.

Troja, femmina del bestiame porcino. *porca, sus*.

Tromba, stromento da sonare. *tuba, e*. Curva. *lituus, i*. Da guerra, *clasticum, i*. Da cavar' acqua, *antia, hydrantius, i*. Dell' elefante, *proboscis, idis*. Suono di tromba, *tuba canus, clangor*. Trombettare, suonar la tromba, *tuba canere, tubam inflare*.

Trombetta. *parva tuba*. Trombetta, o trombettiere, *subicen, inis*.

Troncare, tagliare. *amputo, trunco, praecido, musio, abscindo*. Il capo, *capus, vel collum, vel cervicem abscindere, amputare, praecidere, auferre, desecare, securi ferre, percussere*. La mano, *manum praecidere*. I canali dell' acqua, *fiestas praecidere*. Il discorso, *sermonem arumpere*.

Tronco, troncone. *truncus, exudex, vel colex, stipes*. Tronco, agg. *truncus, musius*.

Tronconcello. *trunculus*.

Tronfo, sonfo. *tumidus, turgidus*.

Trono, seggio. *thronus, i*.

Troppo, avv. *nimis, nimium*.

Troppo, aggettivo. *nimius, a, um*.

Trottare, andar di trotto. *succussus*. Trotto, *succussus, us*.

Trottolo, o trottola, strom. da giocare. *trotchus, i, turbo, inis*.

Trovare. *invenio, reperio*. A caso, *offendo, is*. A far male, *deprehendo*. Per buona sorte, *nanciscor, eris*. Trovare scufe, *praetexte causas, causam causi nectere*. Trovare scufa di star male, *causari adversam valetudinem, surare morbum*. Andar' a trovare, *aliquem con venire, visere*.

Truccare. *trudo, is, pila pilam trudere*.

Truffa, turberia, inganno. *fraus, udis*.

Truffare. *decipio, fraudo*.

Truppa. *agmen, turba, cohors*.

Truppa di cavalli. *sumus equitum*. Di fanti, *cohors*.

Trutta, o trotta. *salar, aris*.

Tu, pronome. *tu, tute*. Tu stesso, *tutemet*.

Tuffare. *immergo*.

Tugurio, abitazione stretta. *sugurium, ii*.

Tumulto. *tumultus, us*. Tumultuare, *tumultuor, aris, facere turbas*. Tumultuoso. *sumultuosus, turbulentus*.

Tuo, pronome. *tuus, a, um*.

Tuono. *tonitrus*. Tuono, accento, *tonus, i*. Turare, chiudere. *oburo, as, obstruo, is*. Chiuder la bocca ad alcuno, *reprimere aliquem*.

Turba, moltitudine, calca. *turba, frequentia*.

Turbamento, turbazione. *perturbatio, onis*.

Turbante. *tiara, e, cidaris, is*.

Turbare, turbare. *turbo, as, perturbare, commoveo*. Grandemente, *perturbo*. Turbarli di qualche cosa, *aliqua me commoveri*. Turbato, *turbatus, perturbatus, commotus*.

Turbatamente. *turbulenter, turbate*.

Turbatore chi perturba. *turbator, aris*.

Turbine, vento grande, che raggiara la polvere nell' aria. *turbo, inis*.

Turbido, e turbo. *turbidus, a, um*.

Turbolenza. *perturbatio*.

Turcasso, e carcasso. *psavetra, tra*.

Turchi. *Turca, arum*.

Turchina, e turchese gemma. *cyenus, i*.

Turchino, colore azzurro. *caruleus, cyaneus*.

Turcimanno. *interpres*.

Turibolo, incendiere. *accera, thuribulum*.

Tutela, difesa, tutela, *e*. Esser sotto tutela, *in tutorem potestate esse, in tutela esse*.

Tutore, difensore del pupillo. *tutor, aris*. Esser tutore, *aliquis tutelam gerere*.

Tuttavia, continuamente. *assidue, continenter*.

Tuttavia, nondimeno, *nihilominus*. Tuttavia, sempre, *semper*. Tuttavia che, *quoties, quotiescunque*. Tuttavia meno, *minus, ac minus*.

Tuttavia più, *magis, ac magis*.

Tutto, *soit, univervum, i, totum, i*. Tutto, aggett. *omnis, univervus, totus*. Tutto cortese, *officiis plenus, perofficiosus, officiosissimus*. E così degli altri. A tutta briglia, *admissis equo*. A tutta voce. *summa vocis contentione*. A tutte vele, *plenis velis*. Per tutto, *ubique, ubique terrarum, vel locorum*. Del tutto, in tutto, per tutto, *omnino, penitus*. Tutto ad un tempo, *eodem tempore*. Ho inteso il tutto, *habeo, novi rem omnem*.

Tuttochè. *quanquam, quomvis*.

Tuttodì. *semper*.

Tuttora. *assidue*.

Tuttoquanto, *prorsus omnis*.

Tutti' uno. *idem prorsus*.

Tututto, tutto affatto. *omnis prorsus*.

U in luogo di dove. *ubi*. In luogo di quivi, *ibi*.

Vacante. *vacans, vacuus*.

Vacanza. *feria, vacatio, cessatio, intermissio*. Degli studj, *studiorum, seu literarum intermissio, vacatio a studiis*. De' giudicj, *feria forensis*. Del guerreggiare, *missio vacatio*. De' negozi pubblici, *vacatio rerum publicarum*. Di ogni affare, *munerum omnium vacatio*. Far buo-

na, o mala vacanza, bene, *vel male feriari*. Aver lunga vacanza, *perdiu feriari, cessare, vacare, ociosi*. Esser vacanza, *quietem esse a negotiis, negotia quiescere*. Vacanza picciola, *brevis vacatio*.

Vacare, riposarsi. *vaco, as*. Per mancar, o finire, *desino, is, desicio, is*. Per attendere, *vaco, incumbo, Aare operam*.

Vacca, animale. *vacca, e, bos, bovis*. Sterile, *saeva, e*. Gravidia, *forida, e, bos forda*. Giovane, *juvenca, e*. Vecchia, *bos vetula*. Da figliare, *vacca matrix*. Vacchetta, *vacula, e*. Mandra di vacche, *bubile, is, bovine, is*.

Vacciao. *bubulcus, i, cussor, magister vaccarum*.

Vacillamento. *vacillatio, sicutatio, t:substantia*.

Vacillare. *vacillo, as, instabo, as*.

Vaccina, carne di vacca. *bubula, e*.

Vacuare, vuotare del tutto. *exinanio, is*.

Vacuamento, evacuazione, *exinanio, onis*.

Vacuità, *inanitas, atis*.

Vacuo, *soit, inane, is, inanitas, atis*. Vacuo, aggett. *inanis, vacuus*.

Vagabondare. *vagor*.

Vagabondo. *erro, erraticus, errabundus, vagus*.

Vagabondo di notte, *noctivagus*.

Vagare. *vagor, evagor, erro, discurro*.

Vagheggiare, rimiar con diletto. *contemplor, intueor*.

Vagheggiatore. *contemplator*.

Vaghezza, venustà, grazia. *venustas, atis*.

Vaglia, valore. *virtus*.

Vagliare, crivellare. *cerno, cribro*.

Vagliatura. *purgamentum*.

Vaglio, crivello. *cribrum, vannus*.

Vago, vagabondo. *vagus, erro*. Per bello, *elegant, venustus*. Per bramoso, *avidus, cupidus*. Vago di gloria, *inflammatus ad gloriam, gloria studio, atque amore flagrans*.

Vaguccio, vaghetto. *bellulus, venustus, pulchellus*.

Vajato, di color del vajò. *variegatus*.

Vajo, che nereggia. *nigricans*. E' anche vajò nome d' un' animale di color bigio, e bianco.

Vajuolo, varole. *pustula, arum*.

Valendano, scioperato. *otiosus*.

Valeate. *fortis validus, strenuus*. Valentemente, *fortiter, strenue, naviter*.

Valere, potere. *valeo, possum*. Valere in arme, *prestare armis*. Valer nel dire, *posse ab eloquentia*. Valer nulla, *nihil esse*. Valere per giovare. *juvo, profum*. Non valer' a dire, *frustra dicere*. Valere, inteso di prezzo, *valeo, es*. Vale tanto, *tantis vales*. Valer' un fico, *nihil valere*. Cosa, che vale, *multorum res nummorum*. Valere, nome, cioè la facoltà, *fortuna, arum*. Valersi cioè servirsi, *utor, eris*. Valersi d' alcuno, *usii opera alicuius*.

Valeriana, erba. *nardus sylvestris*.

Valicare. *eranso, trajicio*.

Valico, apertura, passo. *aditus, via*.

Valigia, fardello, dove si pongono i vestimenti, quando si cavalca. *biga, e, bippepora, ra, manica*.

Vallata, tutto lo spazio della valle. *vallis*.

Vallata, cioè riparo. *vallum*.

Valle, luogo tra monti. *vallis, is*.

Valletta, picciola valle. *vallisula, le*.

Valletto, paggetto. *puer, servulus*.

Valore, valente, prezzo. *pretium*. Valore d' una manifattura, *manupretium, opera pretium*.

Valore, per prodezza, o virtù, *virtus, usis*.

Valorosamente. *strenue, fortiter*.

Valoroso. *strenuus, fortis*.

Valfente, valore. *pretium*. Valfente, aggett. equivalente, *aquabilis, equiparabilis*.

Valutare. *estimo*.

Valuta. *pretium, ii*. Cosa di poca valuta, *psucorum res nummorum*.

Vampa, ardore, che esce da gran fiamma. *ardor, vapor*. Di fiamma, *flammeus*.

Vanagloria. *inanis gloria*. Vanagloriarsi, *glorior, aris, jactare se inani gloria, efferris*.

Vanaglorioso, *inanis gloria studiosus, cupidus, jactator*.

Vanamente. *inaniter, vane*.

Vaneggiamento. *deliratio, delirium*.

Vaneggiare. *desipio, is, deliro, as, aliena dicere, loqui, facere, delivamenta loqui*.

Vanga, stromento vellefco. *bipalium, ii*.

Vangare. *bipalis fodere*.

Vangatore. *fossor*.

Vangelo, Evangelio. *Evangelium*.

Vangelista. *Evangelista*.

Vanguardia. *frons exercitus, agmen primum*.

Vanità. *vanitas*. Chi attende a vanità, *qui suum studium rebus levioribus dat, cui placent levitates, qui amat inania*.

Vanni, voce poet. *penna, ala, arum*.

Vano. *levis, vanus, inanis, irritus*. Per vuoto, *vacuus, inanis*.

Vantaggiare. *supero, excello*. Per migliorare, *lucror, acquiro*.

Vantaggio, utilità. *emolumentum, compendium, augmentum, accessio, lucrum, utilitas*.

Vantaggiosamente. *utiliter*.

Vantaggiofo. *utilis*. Per chi vuol vantaggi. *lucris avidus*.

Vantare, vantarsi. *glorior, jactare se, ostentare se*.

Vantatore, chi si vanta. *jactator, ostentator, vendi-*

venditor, gloriosus.
 Vanto, e vantamento. *jaslatio, jactantia, ostentatio, venditatio.*
 Vanto, laude, onore. *laus, dis.*
 Vapore, elazione. *vapor, exhalatio.*
 Varare, tirare una nave di terra in acqua, *deducere navim a navalibus.*
 Varcare, o passare. *transire, transitio, trajicio.*
 Varco, passo, o apertura, d'onde si passi. *transitus, aditus.*
 Variabile, mutabile. *variatus, mutabilis.*
 Variamente. *varie, variatim.*
 Variamento. *variatio, onis.*
 Variare, attiv. *vario, immuto.* neutr. *discrepo, vario.*
 Variazione. *variatio, discrimen.*
 Varietà, diversità. *varietas.*
 Vario, diverso, differente. *varius, diversus, dissimilis, discrepans.*
 Vaso, curvo. *varus, curvus.*
 Vaso, over rovigione, infermità. *pustula, arum.*
 Vaso. *figulus, i, fclor, oris.* Di vaso, *figulus, figularis.* Arte, e bottega di vaso, *figulina, vel figlina, e.*
 Vaso, tina. *lucus.*
 Vascello. *navis, is, navigium, ii.*
 Vasellame, quantità di vali. *vasarium, supellex, vasa, orum.*
 Vasellaro, vaso. *figulus.*
 Vaselletto. *vasculum, i.* Di terra cotta, *testula, e.*
 Vasetto, picciolo vaso. *vasculum, li.*
 Vaso. *vas, asis, vasum, i.* Da portar' il pranzo, *avisphorum, i.* Da portar' acqua, *hydria, e, aquinarium, vas aquarium.* Da portar' vino, *anophorum, i, vas vinarium.* Da portar' aceto. *vas acetii.* Da portar' oglio, *gustus, vas olearium.* Da bere, *poterium, ii, poterium, ii, vas poterium, cyathus.* Da mangiare. *vas escarium.* Da lavar le mani, *malluvium, ii, malluvia, e.* Da lavar' i piedi, *pelluvia, e.* Da tener vino in fresca, *frigidarium, ii, nasterna, e.* Con che si adacqua il vino, *cirnea, vel hirnea.* Da mescolar' il vino con l'acqua, *mixarium, ii.* Da stufia, *labrum, i.* Da unguento, *vas unguentarium.* Da tenervi medicine, *nastbecium, ii.* Da ornare, *matula, e.* Da caare, *scaphium, ii.* Da cucina, *vas coquinarium.* Da mele, *vas mellarium.* Da vendemmia, *qualis, corbis.* Da viaggio, *vas viatorium.* Vaso, col quale si riceve alcuna cosa, *excipulus, i.* Con la manica, *vas anatum.* Con due manichi, *dieta, e.* Con tre, *nasterna.* Abboccato, o di bocca stretta, *vas oris angusti, vel compressi.* Con la bocca larga, e in fondo stretto, *fusile, ir.* Fatto a guisa di barchetta, *cymbium, ii.* Di terra, *figile, ir, figulinum, is testis, e, testum, i, vas figulinum, figile, terrene, vas Samium.* Di terra da bere, *culullus, i.* Di terra nuovo, *figilo novum.* Di terra vecchio, *figile vetus.* Di rame, o di metallo, *vas areum, aneum.* D'alabastro, *alabaster, stri, e alabastrum, i.* Di legno, *vas ligneum.* Di piombo, *vas plumbeum.* Di vetro, *vas vitreum.* Di vinco, *vas vimineum.* Che getta a goccia a goccia, *gustus.* Stagnato, *insolubile, ir.* Intagliato. *vas calatum.* Non intagliato, *vas purum.* Di prezzo, *vas pretiosum.* Vasi di vetro vitrea, *orum.* Vasi stagnati, *incaltilia, ium.* Coprire il vaso di corame, *vas pelliculare.*
 Vassallaggio. *clientela.*
 Vassallo, suddito del Signore. *subditus, subje-ctus.*
 Vassoio, strumento da portar' in capo che che sia. *circulus, arculus, cestillus.*
 Vastamente. *vastus.*
 Vastità. *vastitas.*
 Vasto. *vastus.*
 Vaticinio. *vaticinium.*
 Vaticinare. *vaticinor.*
 Ubbidire. *obedio, parso, morem gero.*
 Ubbidente, e obbediente. *obsequens, obediens, morigerus.*
 Ubbidientemente. *obediens, obsequens, obtemperans.*
 Ubbidienza. *obediens, e, obtemperantia, e.*
 Ubbriacchezza. *ebrietas.*
 Ubbriaco. *ebrius.*
 Ubbriacone. *gurgis vinosus.*
 Ubertà, abbondanza, fertilità. *ubertas, fertilitas, copia.*
 Ubertoso, abbondante. *uber, fertilis.*
 Uccellagione, l' esercizio d'uccellare. *aucupium, pii, aucupatio, onis.* Uccellagione, cioè il tempo di uccellare, *tempus aucupii.* Cosa da uccellagione. *aucupatorium.*
 Uccellare. *aucupor, aris, aucupio operam dare, aves captare.* Uccellare, o beffare, *illudo, ludifico, ludificor, ludos facere.*
 Uccellatoio, uccellare, uccellaja. *aucupium, locus aucupii, aucupationis.*
 Uccellatore. *aucups, cupis.* Da uccellatore. *aucupatorium.*
 Uccellame, cioè gli uccelli. *aves, aliter, volucres, genus volucrum.* Per la quantità d'uccelli morti, *aucupium.*
 Uccelletto, uccellino. *avicula, e.* Uccellettino, *avis minima.*
 Uccelliera, luogo, dove si tengono gli uccel-

li. *aviarium, ii, ornithon, onis, carcer aviarius, carcer avium.*
 Uccelliere, chi ha cura degli uccelli. *aviarius, ii.*
 Uccello. *avis, is, volucris, is, ales, isis.* Grifagno, o di rapina, *avis rapax.* Da pollaio, *aves coriales, vel cohortales.* Da ingrassare, *aves alites, vel faristes.* Con piedi larghi, *aves palmipedes.* Con i piedi fessi, *aves fissipedes.* Domestici, *aves cicures.* Salvatici, *aves fera.* Che volano alto. *aves perpetes.* Che volano basso. *aves inferae.*
 Uccidere, ammazzare. *occido, is, interficio, interimo, perimo, conficio, neco, eneco, exanimio, morse officere, mortem, vel necem afferre, vel inferre, morti, vel neci, vel letho dare, vel dedere, lethum ferre, animam, vel spiritum, vel vitam adimere, auferre, evipere, visa, vel anima, vel luce privare, spoliare, expellere, communis luce privare, lucis usuram eripere, vitam alicui exhaustire, aliquem de medio tollere.*
 Ucciderli, ammazzarli. *sibi mortem, vel necem, vel lethum conficere, vitam sibi exhaustire, se exanimare, sibi vim inferre.*
 Ucciditore. *intersector, oris, percussor, vis.*
 Uccisione, ammazzamento. *occisio, cedes.*
 Ucciso, e occiso. *caesus, occisus, necatus.*
 Uccisore del padre. *paricida, e.*
 Uccisore del fratello. *fratricida, e.*
 Udienda, e audienza. *audientia, via.*
 Udire. *audio, is, ausculto.* Udire attentamente, *attente audire.* Udire con dispiacere, *gravate audire.*
 Udito, uno de' cinque sensi. *auditus, us, sensus audiendi, sensus aurium, vis audiendi.*
 Udito, particip. *auditus, a, um.*
 Uditor. *auditor, auscultator.*
 Uditorio, luogo di audienza. *auditorium, concio.*
 Vecchia. *anus, us, vetula, le.*
 Vecchiaja, vecchiezza. *senectus, senectus, senium.*
 Vecchierella, diminut. di vecchia. *anicula.*
 Vecchierello, vecchietto. *vetulus.*
 Vecchio, che è in età senile. *senex, ir, grandaeus, atatis plenus, atate confectus, vir atatis ultimae.* Molto vecchio, *per senex.* Mezzo vecchio, *semisenex.* Di sessanta anni, *sexagenarius, annos natus sexaginta.* Che non arriva, o che passa sessanta anni, *minor, vel major sexagenario.* Deceptio, *senex decrepitis, senex atate decrepita, senex atate exacta, senex atate confectus, homo senectute confectus, homo sumus, vel ultima senectutis.* Che tiene un piè nella fossa, *senex capularis.* Vecchio avanti tempo, *senex precanus.* Rimbambito. *senex repuerascens, ad pueros regrediens.* Difficile da contentare, *senex difficilis.* Di molti anni, *senex annosus, senex longevus, vel grandaeus, senex atate longeva, vel grandaeus.* Matto, *senex delirus, vel delirans.* Vecchio d'ingegno, *senex ingenio.* Divenir vecchio, *senescio, is, veterasco, is, senem fieri, senectutem adipisci, ad senectutem venire.* Esser vecchio, *senescere, es, senem esse.* Esser vecchio decrepito, *atate decrepita esse, senectute summa, vel ultima esse.* Da vecchio, aggett. *senilis, e, le, senectus, a, um.* Da vecchio, avv. *more, vel ritu senili, in morem, vel modum senilem, more, vel ritu, vel modo senis, vel senum.* Più vecchio, *senior, natu major, atate grandior.*
 Vecchio, aggett. di più tempo avanti. *vetus, e, vis, vetustus, a, um, veteranus, senectus, a, um, senilis, e, le, prius, antiquus.* Alquanto vecchio, *antiquior.* Molto vecchio. *pervetus, pervetustus.*
 Vecchio marino, pesce. *vitulus marinus, phoca.*
 Vecchiotto, vecchio prospero. *viridis senex.*
 Vecchiume, cose vecchie, e mal' in ordine, *scruta, orum.*
 Vecchiuccio. *vetulus.*
 Vecchia, sorta di biada. *vicia, e.*
 Vecchiofo, mescolato con vecchia. *vicia permixtas.*
 Vece, in vece, in cambio, in luogo. *pro, vice.*
 Vece Consolo. *Proconsul.*
 Vedere, *video, cerno, aspicio, oculis percipere, accipere, baurire.* Fingere di non vedere, *conniveo, es.* Andar' a vedere, *viso, is, inviso, is.* Veder bene, veder ogni cosa. *pervedere, percipio.* Veder benissimo, *clarissime cernere.* Veder poco, *caeruto, is.* In mezzo al bujo, cioè in qualche oscurità. *cernere per caliginem.* Veder uno con buona cera, *bono vultu, aquis oculis aspicere, vel intueri.* Di mala cera, con mal' occhio, non liberamente aliquid vedere. Vedere molto, e vedere una cosa da lontano, *rem aliquam prospicere.* Con gli occhi propri, *suis oculis videre.* Non voler vedere, nè udire alcuno, *curiosam visum, vocemque fugere.* Vedere qua, e là, *dispicio, is.* Bello a vederli, *pulcher visu.* Molto bello a vederli, *ad aspectum praclarus.* Farli vedere, *facere sui copiam.*
 Vedere, nome. *visus, aspectus, obtutus.*
 Vedetta, o veletta, luogo di sentinella. *specula, e.*
 Veditore. *spectator.*
 Vedova, priva del marito. *vidua.*
 Vedovaggio, e Vedovanza. *viduitas, atis.*
 Vedovare. *colere viduitatem, agere, vel deperere in viduitate.* Per privare. *viduus, e, privare.*

Vedovile. *viduus, a, um.*
 Vedovo, a chi è morta la moglie. *viduus.*
 Veduta. *visus.* Veduta. luogo alto da vedere lontano, *prospectus, us.* Veduta da luogo alto, *specula, e.* Stare in veduta, *esse in speculis.*
 Veeemente, *vahemens, veeementemente, vahemementer.*
 Veeemenza. *vahementia.*
 Vegetare, il vivere delle piante. *vegetor, provenio.* Vegetare, attiv. *vegeto, as, vegetum facere.*
 Vegetabile. *vegetabilis, vim habens vegetandi.*
 Vegetazione. *vegetatio, vegetamen.*
 Veggente. *videns.* A occhi veggenti. *coram.*
 Vegghia, o veglia. *vigilia, e.* Vegghia lunga. *pervigilatio.* Vegghia di tutta la notte, *pervigilazione nocturna.*
 Veggiare, e vegliare. *vigilo, as, excubo, as.* Molto, *pervigilo.* Tutta la notte, *integram noctem vigilare.* Un gran pezzo di notte, *ad multam noctem vigilare.* Fin' a giorno, *usque ad lucem vigilare.* Tutt'ora, fino al fine, *pervigilo, as.* Far vegliare, o cagionar veglia, *vigiliam prestare, inducere.*
 Veglie, o guardie di notte. *excubias, arum.* Far le veglie, *excubo, as, agere excubias.*
 Veglio, vecchio. *senex.*
 Vegnente. *fururus, proximus.*
 Vela, tenda della nave, *velum, linteum, i, carbafus, i.* Vela maggiore, *acation, is.* Vela minore, *trinchetto, dolo, onis.* Vela di mezzo, *epidromum, i.* Far vela, o navigare, *velifico, velificor, vela dare, facere, pandere, solvere, ventis permittere.* Andar a vela, *velis navigare.* Che sostiene la vela, *velifer, ra, rum.* Che va a vela, *velivolus, velivolans.* Che si fa con vela, *velificus.* Di vela, *ularis.*
 Velame, cosa, che cuopre. *velamen, velamentum.*
 Velare, coprire. *velo, velo obtendere, pretendere, velum obtendere, pretendere.* Il velare, *obduffio, onis.*
 Velato. *velatus.* Bene, o affatto, *convolutus.* Insieme, *convolutus.*
 Velenare. *veneno, as, veneno inficio.*
 Velenato. *venenatus, veneno infectus.*
 Veleno, tossico. *venenum, i, virus.*
 Veleno, rabbia, stizza. *vabies, indignatio, furor.*
 Velenosamente, con rabbia. *iracunde.*
 Velenosità, ira rabbiosa. *vabies.*
 Velenoso. *venenosus, virulentus.* Per rabbioso, *ira furens, iracundus.* Per mordace, *mordax.*
 Velesta, vedetta. *specula.*
 Veletto. *velum parvum.* Da donna, *flammeum, i.*
 Velettraio, chi fa, e vende veletti. *flammearius, ii.*
 Velleità. *inanis voluntas.*
 Vello, lana, o pelo lungo degli animali. *velus, eris, villus, i.* Pieno di velli, *villosus.*
 Velluto, drappo di seta. *sericum villosum.*
 Tutto di seta, *holosericum villosum.* Alto, *holosericum villosum intertextum.* Col pelo da una, e l'altra parte, *sericum amphimallum.*
 Riccio, *holosericum bifurcum.*
 Velo, cosa, che cuopre. *velum, i, velamen, velamentum.* Velo del capo delle donne, *velum, eris, villus, i.* Del petto, *mamillare, is.* Levare il velo, *develo, as.* Di velo, *velaris, e, re.*
 Veloce. *velox, celer, citus, rapidus.* Molto veloce, *perceler.* Più veloce, *ocpor, e, us.*
 Velocemente. *velociter, celeriter, cito, vaptim.*
 Velocità. *velocitas, celeritas, celeritudo.*
 Veltro, cane velocissimo, *canis venaticus.*
 Vemente, veeemente. *vahemens.*
 Vena, biada. *avena, e.* Di vena, *avenaceus.* Pertinente a vena, *avenarius.*
 Vena, ricettacolo del sangue. *vena, e.* Vena gonfia, *varix, icis.* Veni d'acqua, *vena fontis, scaturigo, inis, subterranei aquarum meatus.* Vena di metalli, *vena metallica.* Vena di dire, *stylus dicendi.* Vena oratoria, *facultas oratoria, vis dicendi, copia dicendi.*
 Venale, da venderli. *venalis, vendibilis.*
 Venchi, stroppe. *vimen, inis.* Da viti, *vilisilia, um.* Di venchi, *vimineus.*
 Vendemmia, il vendemmiare. *vindemia, e.*
 Vendemmietta, *vindemiola.* Vendemmiare, *vindemia, as, vindemiam facere.* Vendemmiatore, *vindemiator, vindemitor, legulus.*
 Vendere, dare ad altri una cosa per prezzo. *vendo, is, venum dare, venudo, as, venditionem facere, vendito, as, diltrabo, is, ere, vel pretio mutare, permutare, distrahere.* Spesso, *vendito, as.* A quello, e a quello, o a diversi, *divendo, is.* Al mercato, o alla fiera, *nundinar, aris.* All'osteria, *cauponor, aris.* All'incanto, *auktionor, aris, auktionem facere, auktionem constituta vendere, subicere res voci praconis, vendere sub hasta.* Vender caro, *care, vel caro vendere, magno, vel magno pretio vendere, grandi pecunia vendere.* Molto caro, *permagno vendere.* Più caro, *carius vendere, plus vendere, majore pretio vendere.* La metà più caro, *dimidio carius vendere.* Carissimo, *plurimum vendere.* A buon mercato, *vili vendere, parvo, vel parva pretio vendere.* A miglior mercato, *vilius vendere, minoris, pretio vitore, vel minore.* A buonissimo mercato, *vilissime vendere, minimo, vel minimo pretio, paululo.* All'ingrosso, *vendere ad str-*

num, in plenum, *smul vendere*. A minuto, *vendere per partes, partibus, minutissim, minutim, minuite, pularim*. A contanti, *vendere numerata, pecunia numerata, pretio numerato, pecunia presentis*. A prezzo duplicato, *duplicato vendere*. A credenza, *fide vendere, fide interposita, fidei interpositum, interjectumque, per fidem, per fidem incertum, caeca die vendere*. A peso, 2 misura, *pondere, mensura vendere*. Eporre a vendere, *venale ponere*. Dare a vendere, *dare venum*. Tener a vendere, *habere venale*. Esser venduto, *vendor, eris, venio, is*. Da vendere, *venalis, & is*. Porre titolo alla casa, che si vende, *edes proferbere*. Vendereccio, venale. *venalis*. Per mercenario, *mercenario*. Vendetta, *ultio, vindicta, vindicatio*. Per vendetta, *ulciscendi, vel ultionis causa*. Vendibile, che si può vendere, *vendibilis*. Che non si può vendere, *invendibilis*. Vendicare, o vendicarsi, *ulciscor, eris*. Vendicarsi dell'ingiuria, *ulcisci injurias*. D'alcuno, *panas ab aliquo petere*. Far la vendetta per alcuno, *aliquem ulcisci*. Cofa da vendicarsene, *ulciscendus*. Vendicatore, *ultor, eris*. Vendicatrice, *ultrix, icis*. Vendicativo, *injuriam ultor, vindictæ cupidus*. Vendita, *venditio, onis*. All'incanto, *licitatio, auxilio*. Al mercato, *nundinatio*. Venditore, *venditor, oris*. Di belletto, *pigmensarius, ii*. Di veleno, *venenarius*. Di cose da mangiare, *macellarius, cupidinarius*. Di companatico, *macellarius*. Di oglio, *olearius*. Di pesce, *pisarius, cetarius*. Di vino a minuto, *tabernarius, caupo*. Venduto, *venditus, venum datus*. Non venduto, *invenditus*. Veneficio, incantefimo, *veneficium, incantamentum*. Venerabile, e venerando, degno d'onore, *venerabilis, venerandus, dignus veneratione, vel observantia*. Venerare, *veneror, colo*. Venerazione, *veneratio, observantia*. Venerato, *cultus*. Venerabilmente, *honorifice, honorate, honorificentissime*. Veneratore, *observator, cultor*. Veneratrice, *cultrix*. Venerdì, il festo giorno della settimana. *dies Veneris*. Venere, Dea degli amori. *Venus, eris*. Feste di Venere, *aphrodisia, orum*. Venero, *venereus, libidinofus*. Venetta, *venula, e*. Gonfia, *varicula, e*. Venezia, *Venetia, arum*. Venire, andar verso il luogo, dove altri si trova. *venio, is*. Spesso, *venio, as*. Ad accordo, *ad passionem venire*. Volando, *advolo, as*. In aiuto, *cupiam auxilium venire, venire suppetit alicui*. Dopo, *postumio, is*. Innanzi, o prima, *ante venio, pravenio*. Alle mani, o a battaglia, *ad pugnam, vel ad arma venire, manus conferere*. In contesa, *in certamen venire*. A fine, *ad finem venire*. Di lontano, *peregre advenire*. Venir bisogno, *usu venire*. A buon mercato, *vilis vendi*. A concordia, *pacem, vel concordiam inire*. Alla prova, *periculum facere*. In luce, *appareo, es, in lucem prodire*. Venir fuora con impeto, *erumpo, is*. All'incontro, *obviam venire, prodire*. A mente, *in mentem venire*. Ad abbraccarsi, *venire in congressum*. Venir fatto, *succedo, is*. Venir al fatto, *in actum irrumpere*. Venir meno, *deficio, is*. All'improvviso, *supervenio*. Venir al suo, *ad sum pervenire*. Venir sopra il fatto, *in rem presentem venire*. Venir il tempo, *tempus advenit, dies cedit*. Non è venuto ancora il tempo, *nondum cessit dies*. Venir in luogo d'altri, *succedere alicui*. Venir ad alcuno, *accedere ad aliquem*. Venir in questa fantasia, *hanc in opinionem descendere*. Venire celatamente all'improvviso, *obrepere, is*. Venire di rado alla Città, *raro in urbem commeare*. Venire per tempo, *venire in tempore*. Venire tardo, *sero venire*. Venire in fretta, *properanter venire*. Venire subito dopo pranzo, *max a prandio presto esse*. Venire i punti de'dadi, *cadere punctis*. Venire quanto più presto si può, *venire occyssa*. Venir a noja, *molestum esse*. Venire dietro ad alcuno, *sequi aliquem*. Venir in considerazione di qualche cosa, *incidere in rei alicujus considerationem*. Venoso, pien di vene. *venosus*. Ventaglio, ventolo, para mosche, *stabellum, i*. Di penne di pavone, *stabellum pavoninum*. Ventare, *sto, ar, spiro, as*. Attiv. *conciare ventum*. Venteggiare, *leniter, leviter, molliter, placide flare, vel spirare*. Ventennare, d'ogni venti torne uno. *vicesimum quemque legere*. Ventefimo, *vigesimus, vicesimus*. Nel ventefimo luogo, *vicesimo*. Ventefimo primo, *primus & vigesimus*. Ventefimo ottavo, *duodevicesimus*. Ventefimo nono, *undevicesimus*. Veati, num. *viginti*. Vent'uno, *unus & viginti*. Venti volte, *vicies*. Ventidue volte, *bis, & vices*. A venti, a venti, *vicini, e*. A venti mille, *viginti milia*. Venti milioni, *ducenties centena milia*. Ventina, *vicina-*

rius numerus, viginti. Venticello, *ventulus, lenis aura*. Ventilare, *ventolare, ventilo, as*. Ventilare, cioè consultare, *perpendo*. Ventilamento, ventilatura, ventilazione, *ventilatio*. Per metal. *examea, consileratio*. Vento, *ventus, i, spiritus, us*. Contrario, *ventus adversus, reflans, venti vis adversa*. Prospero, o favorevole, *ventus secundus*. Gagliardo, *ventus vehemens*. Molto fiero, *ventus furiosissimus*. Piacevole, *aura, e*. Con pioggia, *ventus procellosus*. Vento turbine, che in se li raggira, *turbor, inis*. Turbine ardente, e infocato, *praeter, vis*. Che tira a se le nuvole, *caecias, e*. Che nasce da terra, e fossa in mare, *ventus apogeus*. Che nato da terra ritorna da mare in terra, *ventus tropicus*. Nuvoloso, *ventus nubilus*. Che rasserena il Cielo, *ventus serenus*. Da terra, *ventus altanus*. Venti oltramontani, che fossiano due giorni dopo la nascita della canicola, *Etesia, arum*. Tramontani, che fossiano sul principio della Primavera, *Ornisie, arum*. Fa vento, *ventus pestat*. Il vento è cessato, *posuit ventus*. Col vento in poppa, *statu secundissimo*.

I Venti sono trentadue.

Levante, *Subsolanus, apeliotes, e*. Levante verso Scirocco, *Subsolanus, Eulturnus*. Scirocco Levante, *Eulturnus, vel Eurus*. Scirocco verso Levante, *Eulturnus Euronotus*. Scirocco, *Euronotus*. Scirocco verso Ostro, *Euronoto Phœnix*. Ostro Scirocco, *Phœnix*. Ostro verso Scirocco, *Phœnix Austro*. Ostro, *Austro, vel Notus*. Ostro verso Garbino, *Austro Libonotus*. Ostro Garbino, *Libonotus*. Garbin verso Ostro, *Libonoto Zephyrus*. Garbino, *Notus Zephyrus*. Garbino verso Ponente, *Notus Zephyrus Africus*. Ponente Garbino, *Africus*. Ponente verso Garbino, *Africo Zephyrus*. Ponente, *Zephyrus, vel Favonius*. Ponente verso Maestro, *Zephyrus Corus*. Ponente Maestro, *Corus, vel Argeffus*. Maestro verso Ponente, *Coro Thracio Argeffus*. Maestro, *Thracio Zephyrus*. Maestro verso Tramontana, *Thracio Zephyrus Circius*. Maestro Tramontana, *Circius*. Tramontana verso Maestro, *Circio Septentrio*. Tramontana, *Septentrio*. Tramontana verso Greco, *Septentrio Aquilo*. Greco, *Tramontana, Aquilo*. Greco verso Tramontana, *Aquilo Messer*. Greco, *Meser*. Greco verso Levante, *Meser Caecias*. Greco Levante, *Caecias*. Levante verso Greco, *Caecias Subsolanus*. Molti pe'di di questi vocaboli non sono Latini, perchè i Latini non conobbero più di dodici Venti: come si vede in questo medesimo Dizionario sotto la voce *Ventus*. Ventolo, ventaglio, *stabellum*. Ventolare, *ventilo*. Ventosità, *inflatio, spiritus, ventositas*. Ventoso, pieno di vento, *ventosus, a, um*. Ventola, cornetto, il quale usano i chirurghi per trarre sangue, *cucurbitula, e*. Ventre, *uterus, ri, ventur, tris*. Dolor di ventre, *tormina, num*. Venticello, *ventriculus, li*. Ventroso, che ha gran ventre, *ventriosus*. Ventura, forte, fortuna, *eventus, us*. Metter alla ventura, *in aleam dare, in discrimen dare, adducere, offerre*. Venturarsi, *se se in discrimen offerre*. Venturiere, *miles voluntarius*. Venuità, *venustus*. Venuito, *venustus*. Venuta, arrivo, *adventus, accessus*. Venuzza, *venula*. Verace, pieno di verità, *verus, verax*. Veracemente, veramente, *vere, vero*. Veracità, verità, *veritas, asis*. Verbale, *verbalis*. Verbena, erba, *verbena, e*. Verbigrazia, *verbi gratia, verbi causa, exempli causa, exempli gratia*. Verbo, parte dell'orazione, *verbum, i*. Verde, *viridis, virens, viridans*. Verde scuro, *caeruleus, e nigro virens*. Verde chiaro, *subviridis*. Verdeggiare, *virco, vireco*. Verderopio, sorta di colore, *porraceus*. Verderame, *erugo, inis*. Verderognolo, che ha del verde, *subviridis*. Verdetto, *subviridis, & de*. Verdezza, o verdore, *viriditas, viror*. Verdura, *frondes virentes*. Verdura, quantità di piante, o erbe verdi, *viretum, i*. Verga, bacchetta, *virga, e*. Reale, *scaptrum, i*. Verghetta, *virgula, e*. Luogo piantato di verghie, *virgetum, i*. Vergate, *virgis, zonulis, fasciulis variare, distinguere, discriminare*. Vergar carta, *scribere*. Vergine, *virgo, inis*. Di vergine, *virginialis, virgineus*. Verginella, *virguncula*. Verginità, *virginitas, asis*. Vergogna, *verecundia, pudor, oris*. E vergogna, *pudendum est, pudor est, pudori est*. Vergogna, o infamia, *ignominia, dedecus, probum, infamia*. Vergognare, *virilis, muliebris, pudenda, verenda, genitalia*. Vergognarsi, *pudet, ebat, verecundor, aris*. Mi vergogno pregarti, *impedior verecundia,*

ne te rogem. Vergognosamente, *verecunde, pudenter, surpiter*. Vergognoso, *pudens, verecundus*. Veridico, *veridicus, verus*. Verificare, *comprobe, confirmo, verum facere*. Verificarsi, *comprobatur*. Verifimile, *verifimilis, similis veri, vero proximus, credibilis, consentaneus rationi, eum ratione consentiens, non alienus a veris*. Verifimilitudine, *similitudo veri, probabilitas*. Verifimilmente, *verifimiliter, probabiliter*. Verità, *veritas, verum*. Dir la verità, *verum dicere, vel loqui*. Dire con ogni verità, *verissime dicere*. Verticete, *verax, verus*. Verme, e verme, *vermis, is*. Che rode le viti, *volvox, otis*. Il grano, *curculio, vel curgilio, onis*. Il legno, *colus, i, teredo, inis*. I libri, e i vestimenti, *blatta, e, tinea, e*. Nella lingua de' cani, *lytta, e*. De gl' intellini, *lumbricus*. Della terra, *lumbricus, i, colubra caeca*. Mal di vermi, *verminatio*. Far vermi, *vermicular, aris*. Verminofo, pieno di vermi, *verminosus*. Vermicello, *vermiculus*. Vermicelli di pasta, *vermiculi esculenti*. Vermiglio, rosso acello, *ruber, bra, brum*. Vermigliuzzo, *rubicundulus*. Vernare, e invernare, *hyemo, as, hyberno, as*. Vernata, verme, *hyems, hyemis tempus, frigus*. Vernice, *fandaracha, e*. Dar la vernice, *fandaracham inducere*. Verniciato, *fandaracha oblitus*. Verno, e inverno, *hyems, emis*. Vero, per la verità, *veritas*. Vero, agg. *verus, a, um*. Dir il vero, *verum fateri*. A dir il vero, *us vere dicam, loquar, us verum facitear*. Non è vero, *vero, a vero, a veritate abhorret, procul vero est*. Verone, pogguolo, *manianum*. Verro, porco maefchio, *verres, ris*. Di verro, *verrinus, a, um*. Verrocchia, o porchetta, o infrotto per tirar pesi, *fulcia, e*. Versaglio, e bersaglio, *scopus, pi*. Versare, spandere, *effundò, spargo*. Versare, praticare, *versor, aris*. Versiera, orco, *lruva, lemur*. Verificare, far versi, *verleggiare, facere versus, fundere versus, condere poemata, versum pangere, All'improvviso, versus facere ex tempore*. Verso, nome, *carmen, inis, versus, us*. Di sei piedi, *carmen hexameter, versus hexameter*. Di cinque, *carmen pentameter, versus pentameter*. Eroico, *carmen heroicum*. Lirico, *carmen Lyricum, ode, es*. Saffico, *carmen Sapphicum*. Interposto, *versus intercalaris*. Mozzo, *versus mutilus*. Sdrucchiolo, *versus lubricus*. Versi molto buoni, o hen fatti, *versus quadrati, vel teretes*. Mal fatti, *versus confragosi, male tornati, vel caenarii*. Infamatorj, *carmen famosum*. Verfetto, *versusculis, i*. Verso, preposizione, *adversus, adversus, in, erga, versus*. Verso noi, *erga nos, vel nos versus*. Verso altrove, *aliorum*. Verso dentro, *introrsum*. Verso dove, *quorum*. Verso man destra, o sinistra, *dextrorsum, sinistrorsum, levorsum*. Verso la sera, *sub vesperum, sub crepusculum*. Verso il far del giorno, *prima luce*. Verso Ponente, *Occidentem versus*. Verso l'una, e l'altra parte, *utroque versus*. Vertebra, nodo, *vertebra*. Vertecchio del fuso, *verticillus, i*. Verticale, *qui est supra verticem*. Vertice, cima, *vertex*. Vertigine, capogirilo, *vertigo, inis*. Veruno, o qual' uno, *aliquis*. Veruno, nessuno, *nemo, nullus*. Verza, cavolo, *brassica*. Vescovo, *Episcopus, Antistes, stis*. Di Vescovo, *Episcopalis*. Vescovato, *Episcopatus, us*. Vescica, *vesica, e*. Vescichetta, *vesicula*. Vespia, animale, *vespa, e*. Vespone, *fucus, i*. Vespajo, *vesperum nidus*. Vespere, *vesper, vespera*. Vespire, travagliare, *vexare, molestum esse*. Vessazione, *vexatio, molestia*. Vessillo, *vexillum, signum*. Veste, *vestis, is, vestitus, us, vestimentum, i, amictus, us, indumentum, us*. Da uomo, *vestis virilis, toga, vel tunica virilis*. Da donna, *palla, e, stola muliebris, tunica muliebris*. Di seta, *vestis serica*. Tutta di seta, *vestis holoserica*. Di lino, *vestis lineas, vel lineas*. Di canevaccio, *vestis cannabina*. Di lana, *vestis lanas*. Di pelle, *vestis pellicea*. Di velluto, *vestis holoserica villosa*. Di ciambellotto, *vestis undulata*. Di scariatto, *vestis coecinea*. Di broccato, *vestis auro intarsata*. Cremesina, *vestis purpurea*. Di setin di Cipro, *vestis subserica*. Di Damasco, *vestis Damascena, vel scutalata*. Ricamata, *vestis Phrygia, vel acu picta*. Borbacina, *vestis e gossypio*. Tafettà, *vestis bombycina*. Di color cangiante, *vestis versicolor*. Di bruno, lutto, *corruccio, vestis lugubris, toga palla*. Fodrata, *vestis subfusa*. Pelosa, *vestis villosa*. Lunga, *toga, e, vestis longa*. Con maniche, *tunica manicata*. Senza maniche, *colobrum, ii*. Corta, *vestis brevis*. Di rispetto, *vestis pressa*. Da strapazzo, *vestis vilis*. Rilata, *vestis interpolata, interpolata, vel interposita*. Rivoltata, *vestis*

inversa. Di sopra. *vestis exterior, amictus*. Di sotto, *interior, subucula, tunica*. Con le maniche lunghe, *vestis chiritoda*. Da Re, *trabea, e, toga palmata*. Da Senatore, *tunica laticlavata, vestis Senatoria*. Faldosa, *larga, vestis laciniata*. Listata di porpora, *toga pretexta*. Per casa, *vestis domestica*. Da tavola, *vestis convivalis*. Che si porta fuori di casa, *vestimentum forense*. Per viaggio, *vestis viatoria*. Logora, e spelata, *vestis trita*, Stracciata, *vestis lacera*. Difusata, *vestis obsoleta*. Orli della veste, *lascia, arum*. Frangie della veste, *segmenta, arum*. Prega della veste, *ruga, e*. Vestibolo, cioè l'entrata della casa, *vestibulum, li*. Vesticciola. *vesicula*. Vestigio, orma, pelata. *vestigium, ii*. Vestimento. *vestis, indumentum*. Vestire. *vestire, vt, induo, amictus*. Intorno, *circumvestio*. Vestire, cioè vestirsi, *induere vestem, vel induere se veste*. Vestir da duolo, *vestra mutare, pullatum, atratum esse*. Lungo, *longa, vel salari veste uti*. Vestito. *indutus, vestitus, amictus*. Alla Franca, *indutus ornatu Gallico, more Gallico, Gallovum more*. Di bianco, *albatrus*. Di nero, *pullatus, atratus*. Di grigio, *leucophaeus*. Di seta, *sericatus*. Di lino, *linestus*. Di pelle, *pellisus*. Di scorruccio, *fordidatus*. Poveramente. *pannosus, pannus obtusus*. Nobilmente, *laute vestitus*. Veterano. *veteranus*. Vatrajo, artefice di vetri. *vitriarius, aut vitrarius*. Vetriata. *fenestra vitrea, specularia, ium*. Vetrica, sorta di pianta. *virex, icis*. Vetriciato, luogo pieno di vetrici. *locus viticibus confusus*. Vetriciolo, sorta d'erba. *parietaria*. Vetriciolo. *chalcabantum, i, aramentum sutorium*. Vetro. *vitrum, i*. Di vetro. *vitreus*. Bottega, arte circa il vetro. *officina, et ars vitraria*. Vetta, cima. *vertex*. Per ramicello. *ramusculus*. Veticciola, e veticella, picciola vetta. *summitas*. Vettone, pollone. *furculus*. Vettovaglia. *annona, e, cibaria, arum, victus, us, penam, i, penus, i, penus, us, res cibaria*. Di esercizio, *comectus, us*. Di viaggio, *viticium, i*. Vettovagliare. provvedere di vettovaglie. *comectum comparare*. Vettovagliato. *comectus, aut annona instructus*. Vettura. *vectio, vectura*. Pagar la vettura, *pro vectura solvere*. Dar a vettura, loco, *as*. Pigliar' a vettura, *conduco, is*. Vetturale. *mallo, cistarius*. Vezzeggiare. *blandior, iris*. Vezzi, carezze. *blanditia, arum*. Vezzofo, *blandus, delicatus, mollis*. Vezzofoamente, *blande, delicate, molliter, comiser*. Vezzofoletto. *blandulus*. Vezzo, ornamento del collo. *murenlus*. Per uso. *mas*. Ufficiale. *officialis*. Ufficio. *officium*. Essere l'ufficio d'alcuno. *esse hoc alicuius munus, hoc ab aliquo expectari, exigi, requiri, hoc ad aliquem pertinere, sperare, attingere*. Ufficioso. chi fa volentieri servizio. *officiosus*. Uggia, ombra. *umbra*. Ugnere. *ungere*. Uguaglianza. *equalitas, equatio*. Uguagliar. *equo, as, aequo, at*. Uguale. *equalis, equus, equalis, compar, vis*. Uguaglià, V. uguaglianza. Ugualmente, parimente. *aeque, pariter, equaliter*. Vi, in luogo di voi. *vos, vestrum, vobis*. Vi, per quivi. *illuc*. Via, *via*. Andar via. *secedo, is*. Via Lattea. *orbis lacteus, circulus lacteus, via lactea, Caeli pars candida*. Via, cioè orsù. *ejz, age, via, o vie, cioè molto, s'accompagnano con li comparativi. multo*. Via, modo. *ratio*. Viaggiare. *iter facio*. Viaggio, cammino. *iter, itineris*. Infattibile, *iter inexplicabile*. Per mare, *iter maritimum*. Per terra, *iter terrestre*. Fuor di strada, *iter avium, devium*. Ordinario, *iter trivium, solenne*. Pericoloso, *iter infestum, periculosum, notatum*. Dilettevole, *iter festivum*. Sicuro, *iter tutum*. Lungo, *iter longum*. Lunghetto, *iter longulum*. Corto, *iter breve*. A piedi, *iter pedestre*. A cavallo, *iter equestre*. Fangoso, *iter lutulentum*. Pien di polvere, *iter puterulentum*. Pien di caldo. *iter aestuosum*. Cominciato, *iter capsum*. Mezzo, *iter medium*. Finito, *iter confectum*. Di un giorno, *iter diu*. Metterli in viaggio, *committere se via, dare se in viam*. Far viaggio, *iter agere, facere, conficere, habere*. Esser in viaggio, *in itinere esse, in via esse*. A cavallo, *equo iter agere*. A piedi. *pedibus iter conficere*. In carrozza, *curru, seu vehiculo iter facere*. Far lungo viaggio, *longam viam conficere*. Far un viaggio d'alcune miglia prestissimamente, *passuum aliquot milibus pervolare*. Dar' ad uno il buon viaggio, *ait-*

tui securitatem itineris augurari, iter cuiquam inoffensum precari. Cominciar, e finir il viaggio a piedi, *pedibus iter ingredi, et exequi*. Viandante. *viator, oris*. A cavallo, *viator equestris, vel equester*. A piedi, *viator pedes, vel pedester*. Viatico. *viaticum, i*. Vicaria, o vicariato. *vices, munus vicarii, legatio*. Vicario, chi sta in luogo d'altri. *vicarius, legatus*. Esser vicario, *alicuius vicem exhibere, representare, praebere, efficere, implere*. Vicario del Papa, *qui Pontificis munus sustinet, Pontificis obit partes, Pontificis personam gerit*. Vice Console. *Proconsul, pro Console*. Vice Re, *Regis vices implens, generis*. Vicenda, vicistitudine. *vicissitudo, vices*. Vicenda, contraccambio. *hostimentum, i*. A vicenda, vicendevolemente. *invicem, vicissim, mutuo*. Vicendevole. *mutuus*. Vicereggente. *legatus, vicarius*. Vicinanza. *propinquitas, proximitas, vicinitas*. Vicinato, *vicinia, e, vicinitas, atis*. Vicino, agg. *propinquus, proximus, vicinus, finitimus, contemnisus*. Vicino, prep. e avv. *apud, ad, supra, prope*. Più vicino, *propius*. Da vicino, *cominus*. Esser', o star vicino, *in propinquo esse*. Vicino a Roma, *ad Romam*. Vicistitudine, *vicenda, V*. Vicolo, strada stretta di città, o simile. *vicus, i, angiportum, i*. A vicolo per vicolo. *vicarius*. Vie più, maggiormente. *magis, magisque*. Vie meno, *minus, minusque*. Vietare, proibire. *veto, as, prohibeo, interdico*. Vietare il passo ad alcuno, *prohibere aliquem aditu, intercludere alicui aditum*. Vietato. *interdictus, vestitus*. Vietta, via picciola. *callis, is, femita, e*. Vie via, o Via via, comportabilmente. *fatis*. Vigesimo, ventesimo. *vicesimus, vigesimus*. Ventesimo primo. *primus et vicesimus*. Vigesimo secondo. *alter et vicesimus*. Vigilante. *vigil, vigilans, infomnis*. Vigilantemente. *vigilanter*. Vigilanza. *vigilantia, tia*. Vigilare, e vegliare. *vigilo, as, pervigilo*. Vigilia. *vigilia, e*. Vigliaccheria, poltroneria. *ignavia*. Vigliaccheramente. *ignave*. Vigliaccio. *ignavus*. Vignietto. *codicillis, arum, epistolum, ii, lite rula, arum*. Vigna. *vinea, e, vinesum, i*. Di poche viti, *vinea calvata*. Di più forte di viti, *vinea confeminea, confeminalis, barbatica*. Piantar, o far la vigna. *vineam insituere, constituere, ordinare, ponere, conferere, novello, as, novellum semere*. Vignajuolo, vignajo. *vinitor*. Vigore, possanza, gagliardia. *vigor, vis*. Vigoreggiare, esser nel suo vigore, *vigeo, floreo*. Vigorosamente. *fortiter, viriliter, constanter*. Vigorosità. *vigor, vis*. Vigoroso. *vegetus, fortis, alacer, firmus*. Vile, di poco, o niun prezzo. *vilis, abjectus, vulgaris, contemptus*. Molto vile, *pervilis*. Divenir vile, *evilescit, is*. Aver' a vile, *contemno, is*. Vile, o di bassa condizione, *plebeus, vulgaris, humilis, abjectus, homo infimo genere*. Vilimento, sprezzamento. *abjectio, onis*. Vilipendere. *contemo, nibilis facio*. Vilipendio. *despicentia, contempcio*. Vilipello. *contemptus*. Villa, possessione con casa. *villa, e, rus, uris*. Villaggio, quantità di case insieme con cinte di muraglie, *pagus, i, vicus, i*. Villa con buon camamento, *villa bene edificata*. Fatta di pietre concie, *villa lapide quadrato structa*. Vicina alla Città, *suburbanum, i, villa suburbana, rus suburbanum*. Far' una villa. *villam ponere*. Di villa, *ruficus, paganus*. Feste di villa. *paganalia, arum*. Di villa in villa, *vicatim, pagatim*. Stare in villa, *ruficor, aris, ruri esse, rus colere, in agris esse, ruficam vitam agere, cum ruficis esse*. Villanamente, da villano. *rufice, inurbane*. Villaneggiare. *contumelias afficere, onerare, vexare, maledictis onerare, convicio jactare, exagitare, vexare, male accipere, ignominiam inferre, ignominia afficere*. Villanello. *ruficulus, subruficus*. Villania, ingiuria di parole. *convicium, maledictum, contumelia*. Far villania. *convicior, aris, convicium facere*. Dir villania. *contumeliose de aliquo dicere*. Villano. *ruficus, paganus*. Villeggiare, star' in villa. *ruficor, ruri ago*. Villeggiatura. *ruficatio*. Villereccio, *villaticus*. Villefco, di villa. *ruficus, agris, villaris, villaticus*. Villata. *parvus pagus, viculus*. Vilmente. *surpiter, ignave*. Viltà. *vilitas, atis*. Viltà, ignobiltà, *ignobilitas generis*. Viltà d'animo, *animi humilitas, demissio, abjectio, infirmitas, imbecillitas, tenuitas, angustia*. Vile d'animo, *bono eque animi, demissi, abjecti, infirmi, per angustis, depressi, vilitis*. Viluppo. *complexio, onis*. Per intrico, *impedimentum, strice, arum*. Vilupparli, *involvior, implicor*. Vime, vinco grosso. *vimen, inis*. Vinaccia, acini dell'uva, uscitone il mosto. *vinacea, e, vinacea, arum, vinacei, arum*. Vinacciuolo, granello che è dentro i grani dell'uva. *vinaceus*. Vinagro, aceto. *acetum*. Vinattare, chi vende vino. *vinaius, ii*. Vincaja, vincheto. *viminetum*. Vincere, *viperare, vincto, is, juvero, as*. Per forza, *expugno, as*. Del tutto affatto, *devinco, pervinco*. Di cortesia. *beneficio vincere*. Non si lasciar vincere, *invictum se praelare*. Se stesso. *vincere animam*. Vincet la causa, o lite, *causam obtinere, tenere, vincere*. La gara, *ex contentione, vel certamine superiore, aut vultorem discedere, vel abire*. La giornata, *victoriam consequi*. In battaglia, *pugna superare, frangere, acie vincere, fundere, fugare, copias alicuius prostrare*. I nemici, *potivi hostium*. In valore, *ceteris praestare, vel antecellere*. Le lastime, *lacrymas continere*. Vincere l'uno e l'altro con poca fatica, *utrumque facile frangere, atque deicere, nullo negotio retundere, uterque mihi victus cessit, victoriam ex utroque tuli*. Vincibile. *vincibilis, superabilis*. Vincido, molle. *mollis, lentus*. Vinciglio, vinco. *vimen*. Vincitore. *victor, oris*. Vincitrice, *victrix, icis*. Vinco. *vimen, inis*. Vincolo, legame. *vinculum, i*. Vindicare, far vendetta. *uicifor, eris*. Vendemmia. *vindemia*. Vinetto, vino picciolo. *villum, li*. Vino. *vinum, i, semetum, i, merum, i*. In una non vendemmata, *vinum pendens*. Di prima raccolta, *vinum praliganum, uva precia*. Di pianura, o di campo, *vinum campestris*. Di colle, *vinum collinum*. Paefano, o del paese, *vinum indigena, patrium*. Di tori, forastiere, *vinum alienigena, exoticum, importatum*. Ultramarino, *vinum transmarinum*. Novo, *mustum, i, vinum novum, novitium, nullius aetatis, cui nihil aetatis accessit*. Fresco, *vinum recens*. Fresco, cioè contrario di caldo, *vinum frigidum*. Vecchio, *vinum vetus, inveteratum*. Molto vecchio, *vinum pervetus, annosum*. Di più anni, *vinum annosum*. Di un'anno, *vinum anniculum, annum, annosum, hornosum*. Di due anni, *vinum bimum*. Di tre anni, *vinum trimum*. Di quattro anni, *vinum quatuorimum*. Di mezzo tempo, *vinum etate medium, aetatis media*, imbottato, o in botte, *vinum diffusum, dolare*. Finito di bollire, *vinum quietum*. Ripofato, *vinum requetum*. Puro, *merum, i, meratum, i, vinum meratum*. Alquanto puro, *vinum meraculum*. Violento, dedito al vino. *violentus, ebriofus*. Violenta. *violentia, ebriofitas*. Vinoso, pien di vino. *vinosus*. Vinto, superato. *victus, devictus*. Vinuccio, vino debole. *villum*. Viola, fiore, *viola, e*. Tardiva, d'Autunno, *viola calathiana*. Gialla, *caltha, e, chrysanthemum, viola lutea*. Mammola, *purpurea*. Di Marzo, *viola purpurea, nigra, nigricans*. Pavonazza, *viola purpurea*. Viola, strom. musicale. *lyra, e, cheys, is*. Violabile, che si può violare. *violabilis, le*. Violaio, *violarium*. Che fiorisce due volte l'anno, *violarium biferum*. Violare, far' ingiuria, contaminare. *violare, as*. Violare alcuna, *suprare, corrumpere*. Violare l'antico. *antiquum violare, amico vim inferre, manus afferre, injuriam facere, inferre*. Violazione. *violatio*. Violato, profanato. *violatus, pollutus*. Violato, colore. *violaceus, a, um*. Violatore. *violator, corruptor*. Violentare. *vim inferre, cogere*. Violentato. *coactus, vi impulsus*. Violentatore. *cogens, impellens*. Violentemente. *violenter, per vim*. Violento, impetuoso. *violentus, furvens*. Violenza, forza violenta. *vis, violentia*. Far violenza, *vim afferre, vel inferre, manus violentem alicui afferre, impetum facere in aliquem*. Senza violenza, *itra vim, sine vi*. Violino. *lyra, sefudo*. Violone. *lyra*. Viottola, via stretta. *semita, e*. Vipera, serpe. *vipera, e, ebidna, e*. Di vipera, *viperatus*. Viperino, figlio picciolo della vipera, *viperæ catulus*. Virgiale. *virginus*. Virginità. *virginitas*. Virgola dello scrivere. *incisum, i, incisio, onis*. Far virgola, *incisim, vel incise scribere, incisi notam adscribere, appingere*. Virgulto, luogo di molte piante. *virgultum*. Virile, da, o di uomo. *virilis, et le*. Virilità. *virilitas, etas confirmata*. Virilmente. *viriliter, fortiter*. Virtù, virtude. *virtus, utis, velle animi eff-*

Ro,

Vio, *recta ratio*. Naturale, *natura virtus*. Nutritiva, *nutriendi vis*. Generativa, *virtus genitilis*, *generandi vis*. Per virtù, *virtutis ergo*, *virtutis causa*, *virtute*.
Virtuale, *virtute praeiudicatus*.
Virtuosamente, *cum virtute*, *per virtutem*.
Virtuoso, *virtute ornatus*, *praeiudicatus*. Più virtuoso, *virtute maior*. Men virtuoso, *virtute minor*. Virtuoso, o amico della virtù, *recti studiosus*. Virtuoso, dotto, *doctus*, *eruditus*.
Vifaccio, *facies enormis*, *vel deformis*.
Vifaggio, *vultus*, *facies*, *os*, *oris*.
Vifcere, intestini, *exta*, *orum*, *intestina*, *orum*, *praecordia*, *orum*, *vifcera*, *orum*. Vifcerelle, *exta exigua*, *minuta*, *parvula*, *puffilla*. Membro particolare di vifcere, *vifcus*, *eris*. Amar con tutte le vifcere, *soto pectore diligere*, *vel amare*, *ex animo*, *singulariter*, *unice*.
Cavar le vifcere, *evifcero*, *as*. Senza vifcere, *evifceratus*.
Vifchio, *vifcus*, *i*, *vifcum*, *i*. Invifchiare, *vifco oblinere*, *vel oblinere*. Vifchiato, *vifcatus*, *vifco oblitus*. Vifcofo, *vifcofus*, *a*, *um*. Vifchiatelle, *vifcata vimina*.
Vifcido, *vifcofo*, *vifcofus*.
Vifeiolo, albero, *cerasus austera*, *vel acida*. Frutto, *cerasum acidum*, *vel austurum*, *cerasum Apronianum*.
Vifeofità, *tenacitas*.
Vifeofo, *vifcofus*, *tenax*.
Vifetto, picciolo vifo, *vulticulus*, *li*.
Vifibile, che fi può vedere, *spectabilis*, *aspectabilis*, *sub aspectum cadens*, *vel veniens*, *quod in cernendi sensum cadit*, *vifibilis*.
Vifibilmente, apertamente, *evidenter*, *aperte*, *palam*.
Vifera dell'elmo, *buccula*, *a*.
Vifione, cosa, che viene in sogno, *visum*, *i*, *visio*, *onis*, *species*, *e*; *visa somniorum*. Vedere in vifione, *in somnis videre*. Udire in vifione, *audire in quiete*, *per visum*. Rappresentarsi una vifione, *speciem in somnis objici*.
Vifita, o vifitazione, *vifitatio*, *onis*.
Vifitare, andar a vedere, *vifo*, *inviso*, *vifito*, *as*. Di nuovo, *revifio*, *is*, *revifito*, *as*.
Vifitatore, *vifor*, *explorator*. Vifitatore generale del campo, *exercitus infpector*.
Vifo, volto, *vultus*, *facies*, *os*, *oris*. Malinconico, *vultus severus*, *& tristis*. Allegro, *vultus laetus*, *vel hilaris*. Da trillo, *vultus nescius*, *vel confceteratus*. Inturbiato, *plenus furoris vultus*. Sfacciato, *vultus importunus*, *os ferum*, *vel ferreum*, *os impurissimum*, *os impudens*.
Vifpiftrillo, *vefpertilio*.
Vifa, uno de cinque fenfi, *visus*, *us*, *aspectus*, *us*, *oculorum sensus*, *vel actus*, *vel visus*, *cernendi*, *videndique sensus*. Vifa buona, ben difpofita, e sana, *inoffenfum lumen oculorum*. Buoniffima, *clariffima oculorum actus*. Sottile, *acuta oculorum actus*. Groffa, *hebes oculorum actus*, *hebetudo oculorum*. Perder la vifa, *divenir cieco*, *omittere aspectum*, *lumina*, *oculorum visum*. Schiatar la vifa, *claritatem visus*, *vel oculorum facere*. Voltar la vifa, *contorque*, *vel referre aspectum*, *avertere oculos*.
Vifa, l'atto fteffo del vedere, *visus*, *us*, *aspectus*, *us*. Vifa d'occhi, *aspectus oculorum*. Vifa della città, *conspetus urbis*. Vifa della poffeffione, *conspetus fundi*. Vifa bella, *conspetus decorus*, *pulcherrimus*. Vifa piacevole, *conspetus jucundiffimus*. Vifa brutta, *visus indecorus*. Vifa da un luogo alto, *specula*, *prospetus*, *us*. A prima vifa, *primo aspectu*, *prima specie*, *vel facie*, *vel fronte*. Levare, o tor la vifa, *conspetum auferre*, *vel submovere*, *prospetum arcerre*, *vel auferre*. Far bella vifa, far bel vedere, *aspectum venustum*, *vel formofum habere*, *praebere*, *vel habere speciem venustam*, *vel formofam*. Far brutta vifa, far brutto vedere, *aspectum deformem habere*, *speciem invenustam habere*, *vel praebere*.
Vifa, cioè preferenza, *aspectus*, *us*. Vifa da uomo, *aspectus virilis*. A vifa, in preferenza, *in conspectu*. A vifa del popolo Romano, *Populo Romano inspiciant*. Fuggire la vifa, *visare aspectum*.
Vifroffità, bellezza, *formofitas*, *forme elegantia*, *vel venustas*, *species*.
Viftofo, bello, *aspectu*, *visu decorus*, *jucundus*. Non viftofo, *indecorus visu*, *vel aspectu*. Vifroffetto, alquanto viftofo, *venustulus*.
Vita, unione dell'anima col corpo, *vita*, *a*. Per il tempo, che fi vive, *vita*, *aeum*. Per la ftatura del corpo, *statura*, *a*. Vita dell'uomo, *vita humana*. Menare la vita, *vitam agere*. Ufcir di vita, morire, e *vita recedere*, *excedere*, *de vita exire*, e *vita migrare*, *demigrare*, *emigrare*. L'ultimo ftato, n punto della vita, *vita extremus spiritus*. Il fine, *vite exitus*. Salva la vita, *salvo capite*. Vita mia, *deliciae meae*, *amores mei*, *mea vita*.
Vitale, che dà vita, e che ha vita, *vitalis*, *& le*.
Vitalità, *vitalitas*, *vita*.
Vite, ftromento incavato per linea fpirale, *cochlea*, *a*. Fatto a vite, in *cochleam retortus*. A modo di vite, avv. *cochleariter*, in *cochleae modum*.
Vite, pianta, che produce l'ura, *vitis*, *is*.
Vit-cella, *viticula*, *a*.
Vitella, *vitula*, *a*, *bucula*, *a*.
Vitello, *vitulus*, *i*. Carne di vitello, *cava vitulina*.

Viticcio, *clavicula*.
Vitriola, erba, *parietaria*, *a*, *helixine*, *es*, *perdicium*, *ii*, *herba muralis*.
Vittima, animale da sacrificio, *vittima*, *hostia*.
Vitto, *victus*, *us*. D' un giorno, *diarium*, *ii*, *diurnum*, *i*, *diurna cibaria*. D' un mese, *mensurum*, *i*. Di un anno, *annuum*, *i*.
Vittoria, *victoria*. Vittorioso, *victor*. Vittoriosa, *victrix*. Vittoriosamente, *cum victoria*.
Effer vittorioso, *palam ferre*.
Vittovaglia, *victus*, *annona*. A buon mercato, *vilitas annone*. Cara, *annona durior*, *ingravescente*, *annona caritas*.
Vituperare, bialimare, *vituperare*, *as*.
Vituperio, *dedecus*, *probrum*.
Vituperosamente, *ignominiose*, *per dedecus*, *per ignominiam*, *supstier*.
Vituperoso, *probrus*, *infamis*, *inbonefus*.
Viva, voce d'applaufo, *io*.
Vivace, vigoroso, *vivax*, *acis*.
Vivacemente, *vivaciter*, *alacriter*.
Vivacità, *alacritas*, *vigor*, *oris*.
Vivamente, con veemenza, *valide*, *vive*.
Vivanda, *culentum*, *edulium*, *fericulum*, *dapes*, *epulae*, *esca*. Delicate, *cupedia*, *arum*. Avanzate, *cibi repofiti reliquiae*. Comprator di vivande, *objonator*.
Vivandiere, *cupedinarium*, *macellarius*.
Vivajo, **Vivaro**, *vivarium*, *ii*. Di oftiche, *oftearium*. Di lumache, *cochlearium*, *ii*. Di pefci grandi, *cafarium*.
Viveri, vettovaglia, *annona*.
Vivere, *vivo*, *is*, *spiro*, *as*, *vita vivere*, *vitam vivere*, *agere*, *degere*. Infieme, *convivio*, *cum aliquo convivium habeo*. Alla giornata, *indiem vivere*. Un giorno, un' anno, *ec. diem unum vivere*, *annum vivere*. Di ora in ora, *vivere in horam*. Gran tempo, o langamente, *pervivo*, *provivo*, *diu vivere*, *diuturnam vitam ducere*, *diuturna lucis usura frui*, *deu inter homines agere*. Aver vivuto affai, *fatis diu vixiffe*, *vitae spatium peregriffo*. Viver bene, virtuosamente, *honeste vivere*, *cum virtute vivere*, *virtute vitam agere*, *innocenter vivere*. Da uomo da bene, *bonorum virorum instituto vivere*. Di rapina, *vapto*, *ex rapto*, *de rapto*, *ex rapina vivere*. Senza tattidio, allegremente, *quiere vivere*, *jucunde vivere*, *cum voluptate vivere*. Contento, *vivere libenter*, *aquo animo esse*. Stentatamente, *duriter vivere*. Con poca fpefa, *parvo vivere*. Poveramente, *agere vitam parce*. In miseria, *misere vivere*. a suo modo, *arbitratu suo vivere*. A modo d' altri, *arbitratu*, *vel arbitrio alieno vivere*. Il reffo della fua vita, *exigere reliquam vitam*. In un' arte, *exigere vitam aliquo studio*, *vel arte*. Di guadagno, *vivere de lucro*. In ftrettiffima amicizia con alcuno, *vivere conjunctiffime cum aliquo*. Da meretricia, *more meretricio vivere*. Da bestia, *ferinam vitam agere*, *vivere ferarum ritu*. Da Gentiluomo, *liberaliter vivere*. Alla filofofia, *philofophicum in modum*, *vel in morem vivere*. Alla grande, *magnifice vivere*. All' antica, *moribus antiquis*, *vel praeteritis vivere*. Alla moderna, *praesentibus moribus vivere*. Alla naturale, *vivere secundum naturam*, *e natura*. Più d' alcuno, *vivendo quempiam vincere*, *vel superare*. Alla balorda, *vivere temere*, *& nullo confilio*, *inconfulte*, *ae temere*, *negligenter*. A fpefe propria, *de suo*, *vel de proprio vivere*. A fpefe d' altri, *de alieno vivere*. Senza mangiare, *nullo cibo vivere*. Di limofina, *precario vivere*. Di eria, *aeris alimento ali*. A calo, *vivere temere*, *& fortuito*, *casu*, *& fortuito*, *caco casu*. Senza mai ammalarti, *vitam agere valetudine inoffenfam*. A lume di lucerna, *ad lucernam vivere*. Da un fecolo all' altro, *a feculo ad feculum vivere*.
Vivificare, animo, *as*, *vivifico*, *as*. Neutr. *vivifico*, *vivifico*.
Vivifico, *vivificus*.
Vivo, *vivus*, *spirans*. Mezzo vivo, *semivivus*. Al vivo, *ad vivum*. Vivo vivo, *vivus videnfque*.
Vivuzza, picciola via, *trames*, *callis*.
Viziare, guftare, corrompere, *vitiare*, *corrumpo*.
Viziato, pien di vizi, *vitiatus*.
Vizio, *vitium*.
Ulceraggione, *ulceratio*, *ulcus*, *eris*. Ulcerofa, *ulcerofus*.
Uligine, umor naturale della terra, *uligo*, *inis*.
Uliginolo, *uliginofus*.
Uliva, oliva, *olea*.
Ulivaftro, ulivo falvatico, *oleaster*. Di color d' oliva, *elegans*, *pullatus*.
Ulivella, ordigno di ferro da levar pefi grandi, *onodax*.
Ultimamente, *proxime*, *postremo*.
Ultimo, *extremus*, *postremus*, *noviffimus*.
Ulula, uccello, barbaggiani, allico, *ulula*, *a*.
Ululare, o urlare, *ululo*. Ululo, urlò, *ululatus*.
Umanamente, benignamente, cortefemente, *humane*, *comiter*.
Umanarti, *tarsi uomo*, *hominem fieri*.
Umanista, *humanitatis professor*.
Umanità, *comitas*, *humanitas*.
Umano, *humanus*, *comis*, *benignus*.
Umettare, *humefco*.
Umidire, inumidire, *humefco*.

Umidità, *maior*, *humor*.
Umidito, e inumidito, *humefctus*, *humefaftus*.
Umido naturale della terra, *uigo*, *ois*.
Umido, addiet. *ulcus*, *humidus*, *fluidus*. Divenir' umido, *humefco*. Effer' umido, *humefco*.
Umile, baffo, di baffa condizione, *humilis*, *infirmus*, *submiffus*. Dimelfo, *modeflus*.
Umiliare, abbailare, tar' umile, *deprimere*.
Umilmente, *humiliter*, *submiffè*, *demiffè*.
Umiltà, baffezza, *humilitas*, *modeflitas*.
Umore, *humor*. Deliderio, *voluntas*.
Umorofa, *humidus*.
Un, e Uno, *unus*, *a*, *um*. Un certo, *quidam*. Un non fo chi, *nefcio quis*. Un' altro, *alius*. Un peggio dell' altro, *alius alio nequior*. Un gran che, *res magna*. Or una cofa, or un' altra, *aliud alias*. Un batter d'occhi, *nicfus*, *nicfatio*. Un di dappoi, *postridie*. Un di avanti, *pridie*.
Unanimamente, *concorditer*, *unanimi fenfu*, *unanimitèr*. Molto unanimamente, *concordiffime*.
Unanimo, *unanimis*, *me*, *unanimus*, *a*, *um*.
Una volta, *olim*, *aliquando*, *femel*.
Uncinare, uno capere.
Uncino, *uncus*, *i*. Da pozza, *lupus*, *i*. Da navi, *barpago*, *inis*. Uncinello, *parvus uncus*.
Uncinato, *aduncus*.
Undici, num. *undecim*. A undici, a undici, *undecim*, *a*, *um*. Undici volte, *undecies*. Undici mille, *undecim millia*. Undici milioni, *centies*, *& decies centena millia*. Undicina, *undecim*. Undecimo, *undecimus*.
Ungere, *ungo*, *is*, *inungo*. Bene, *perungo*. Spelfo, *unctio*, *as*. Di pece, *pico*, *as*, *impico*.
Unghia, onghia, *unguis*, *is*, *ungula*, *a*. Unghietta, *unguiculus*, *i*. Tagliar l' unghie, *refecare unguis*. Cavar l' unghie, *unguis demerere*, *destrahere*. Unghiato, *unguibus praeditus*, *armatus*.
Unghiuolo, *ungulatus*.
Unghietiere, *unguentarius*, *ii*.
Unghuento, *unguentum*, *i*. Di mirra, *stacte*, *es*. Di gigli, *unguentum irinum*, *& lirinum*. Di fieno greco, *unguentum selinum*. Di galbano, *unguentum galbaneanum*. Di mosto, *unguentum glucinum*. Di mandole amare, *unguentum metopium*. Di gigli bianchi, *unguentum fufinum liliacum*, *lirinum*. Da levar peli, *phlochrom*, *i*. Di rofiato, *unguentum refecum*, *rhodium*. Di maggiorana, *unguentum amaracinum*, *sampsucinum*. Chi fa, o vende unguenti, *unguentarius*, *ii*. Chi fi unge con unguento, *unguentatus*.
Unico, *unicus*, *singularis*. Unicamente, *unice*, *folus*.
Uoitorme, *fimilis*. Uniformità, *fimilitudo*.
Unigenito, figlio unico, *unigenitus*.
Unione, *concordia*, *conjunctio*, *unio*.
Unire, *conjungo*, *is*, *copulo*, *as*. Unirsi, *coeo*, *is*, *cohaerefcio*, *is*, *conjungor*, *eris*, *in unitatem coire*. Unirsi a fare qualche cofa, *confpirare ad aliquid*.
Unità, *unitas*, *monas*. Per concordia, *concordia*. Unitamente, *conjunctim*, *copulatum*.
Unito, *conjunctus*, *copulatus*. Per accompagnamento, *confociatus*.
Univerfale, *univerfus*, *univerfalis*.
Univerfalmente, *univerfe*, *univerfim*, *in univerfum*.
Univerfità, *republica*, *univerfitas*.
Univerfo, foft. il mondo, *univerfum*, *univerfitas*, *mundus*, *univerfitas rerum*.
Difianza tra due univerfi, *intermundium*, *ii*.
Univerfo, aggett. *univerfus*.
Uno, *unus*, *unicus*, *singularis*. Uno, due, o tre, *unus*, *alter*, *aut tertius*. Uno chiunque fi fia, *unus quisvis*. Di ogni quanti uno, *quovis quisque*. Uno di due, *alter*, *ra*, *rum*. L' un', e l' altro, *uterque*, *utraque*, *utrumque*. L' uovo, o l' altro, *alteruter*, *ia*, *um*. Uno per volta, *finguli*, *a*, *a*. Or uno, or l' altro, *alius alias*.
Unqua, e unque, alcuna volta, *unquam*.
Untare, ungere, *ungo*, *inungo*.
Unto, *unctus*, *inunctus*, *illitus*.
Untume, materia untuofa, *pinguedo*, *ungenum*.
Untufo, *pinguis*, *oleofus*.
Unzione, *unctio*, *inunctio*.
Vocabolo, dizione, voce, *vocabulum*, *i*, *vox*, *ocis*, *verbum*, *i*, *nomen*, *inis*, *dictio*, *onis*.
Che fi può prendere in l' una, e l' altra parte, *vocabulum anceps*, *commune*, *medium*. Vocabolario, *lexicon*. V. G.
Vocale, lettera, *vocalis*, *is*. Vocale, che ha voce, *vocalis*, *& le*. Non vocale, *mutus*.
Vocalmente, voce, per *vocem*, *ore*.
Vocazione, *vocatus*, *vocatio*.
Vocativo, calo, *vocativus*, *i*, *vocandi cafus*.
Voce, *vox*, *ocis*. Da uomo, *vox virilis*. Da donna, *vox feminea*, *muliebris*. Contadinefca, *vox agreflis*, *vel rufica*. Alta, *vox magna*, *fumma*. Baffa, *vox fubmiffa*. Ad alta voce, *voce magna*. Ad altiffima voce, *voce fumma*, *vel maxima*. Con voce baffa, *submiffus*, *submiffa voce*. Chiara, e fonora, *vox limpidi*, *& canora*. Compaffionevole, *vox ad miferationem accommodata*. Fioca, o roca, *vox rauca*. Alquanto fioca, *vox fubrauca*. Morta, *vox intermorta*. Picciola, *vox angufta*, *exigua*, *parva*. Tremolante, *vox tremula*, *evifc*, *micans*.
 Ut-

Urlante, *vox ululans*. Chi ha buona, o gran voce, *voialis*. Aver buona voce, *bona esse voce*. Voce uscita di bocca, *vox rassa*. Sola, o semplice, cioè senza stromenti musicali, *vox aspa*. Voce di basso, *vox gravis*, *ima*. Di contralto, *vox acuta*, *vel summe proxima*. Di tenore, *vox gravi*, *vel ima proxima*. Di soprano, *vox acuta*, *summa*, *vox acuto*, *vel summo sono*. Tra soprano, e basso, *vox medea*. Di bambino, che comincia a parlare, *vox recens*. Vocetta, *vocula*, *e*. Falsetto, *vox acuta*, *e* attenuata. Far la voce della pecora, *ballo*, *as*. Dell'elefante, *barrio*, *is*. Del montone, *blastero*, *as*. Delle rane, *coaxo*, *as*. Del lupo cerviere, *femo*, *is*. Del porco cinghiale, *frendeo*, *es*. Della volpe, *gannio*, *is*. Dell'asino, *rudo*, *is*. Del grillo, *gyllio*, *as*. Del porco, *grunnio*, *is*. Del cavallo, *hinnio*, *is*. Del cane, *tauro*, *as*. Del toppe, *minro*, *vel mitrio*. Del bue, *muigio*, *is*. Del becco, *multio*, *is*. Del verro, *quirrivo*, *as*. Della tigre, *raneo*, *as*. Del leone, *rugio*, *is*. Del serpente, *sibilo*, *as*. Della lepre, *vagio*, *is*. Del lupo, *ululo*, *as*. Dell'ape, *bombylo*, *as*. Del barbagliano, *bubo*, *vel busto*, *is*. Della pernice, *cacabo*, *as*. Dell'aquila, *clango*, *is*. Del corvo, *croceo*, *as*, *vel erocio*, *is*. Della nottola, *cucubo*, *as*. Del cuccolo, *eucullo*, *as*. Del gallo, *cucurrio*, *is*. Del cigno, *drenfo*, *as*. Della cicala, *fritinnio*, *is*. Della tortora, e colomba, *gemo*, *is*. Della cinghiale, *gloflaro*, *as*. Della gallina, *glocio*, *is*. Dell'occa, *gratio*, *gingrio*. Della grue, *gruo*, *is*. De' pulcini, *pipo*, *as*, *e* *pipio*, *is*. Della passera, *pipilo*, *as*. Dello storno, *pifto*, *as*. Dell'avvolto, *pulpo*, *as*. Del pavone, *pupilio*, *as*. Della strige, e pipistrello, *frido*, *is*. Dell'anitra, *revinnio*, *is*. Della rondine, *fritinnio*, *is*. Dell'alocco, *ululo*, *as*. Del reatino, *zinzinulo*, *as*.

Voce, o voto, e suffragio, *suffragium*, *is*. Attiva, *ius suffragii*. Aver voce attiva, e passiva, *uriusque suffragii particeps, conforsem, compotem esse, ius habere*. Non aver voce nè attiva, nè passiva, *uriusque suffragii iure privari*.

Vociferare. *clamo*, *as*, *vociferor*, *aris*. Vocina, voce picciola, *vocula*, *e*. Voga, corso, o viaggio, *iser*, *curfus*. Vogare, remare, *remigo*, *as*. Voglia, il volere, *voluntas*, *atis*. Srenata, *libido*, *inis*, *cupidas effranta*, *libido immodica*. Voglia di bere, *porionis desiderium*. Di mangiare, *cibi cupiditas*. Di vomitare, *nausea*, *e*, *nausea libido*. Di andar del corpo senza effetto, *tenasmus*, *i*, *inanis voluntas egerendi*. Di urinare, *urvae libido*. Di donna gravida, *gravide mulieris malicia*. Aver gran voglia, *cupide velle*, *valde velle*. Far passar la voglia, *voluntatem admovere*. Far venir voglia, *cupiditatem incitare, movere, incendere*. Contro voglia, *ingrassu*, *ingrassu*. Contra mia voglia, *me invito, nolente, adversante, & repugnante, ingrassu*. Star di buona voglia, *esse bono animo*. Di mala voglia, *irritum esse*. A voglia, o a talento d'alcuno, *ad cuiusquam libidinem*. Voglia, segno naturale, *nota genitura*. Dio voglia, *usnam*.

Voglio più presto, più tosto, *malo*, *maius*. Vogliosamente, *cupide*. Voglioso, *avidus*, *cupidus*. Voi, pronome, *vos*. Con voi, *vobiscum*. Volare, *volo*, *as*. Spesso, *volito*. Addietro, *revolo*. Attorno, *circumvolo*. A luogo, *advolo*. Da qualche luogo, *evolo*. In alto, *alte volare*. Basso, *demisse volare*. Giù, *devo*. Fuori, *evolo*. Dentro, *involo*. Oltre, *pretervolo*. Sopra, *supervolo*. Sotto, *subvolo*. Via, altrove, *avolo*. Insieme, *convolo*. Volatile, *volatilis*, *volucris*. Volato, volamento, *volatus*, *us*. Volatica, infermità, *impetigo*, *inis*. Volentieri, *libe ter, lubenter, animo libenti, animo volenti*. Ti concedo volentieri, *libentissime sibi la-ter, perlibenter concedo, utraque manu da*. Mal volentieri, *invite, ege, gravitate*. Volere, *volo*, *vis*. Non volere, *nolo*, *non vis*. Volere più tosto, *malo*, *maius*. Che volete di più? *quid vultis amplius?* Voler bene, *bene cupere, bene velle*. Metto bene, *valde aliquid causa velle*. Voler male, *ad, adisti*. Voler gran male, *male adisse*. Volerla con qualcheuno, *vixor*, *aris*. Volgare, *vulgaris*, *e* *re*. Parlar volgare, *lingua vernacula loqui*. Volgarizzare, *vernacula lingua interpretari*. Volgarmente, comunemente, *vulgo*. In lingua volgare, *vernacula lingua*. Volgere, *verto*, *volvoo*. Intorno, *circumvolvoo*, *in orbem revolvoo*. Altrove, *averto*, *is*. Contra, *obverto*, *is*. D'ogni banda, *pervolvoo*. In rovina, *male verito*. Insieme, *convolvoo*. Volgo, *vulgus*, *i*, *multitudo*, *inis*. Volontà, potenza dell'anima, *voluntas*, *atis*, *volendi*, *vel appetendi vis*, *aut facultas*. Volontà, o desiderio, *voluntas*, *cupidas*, *libido*. Volontà, o benevolenza, *voluntas*, *benevolentia*. Secondo la volontà, *ex voluntate*. Volontariamente, *voluntarie*, *voluntate*, *sponse*, *ultra*, *mea voluntate*.

Volontario, *voluntarius*. Volonterosamente, *libenti animo*. Volonteroso, *alacer*, *promptus*. Per bramoso, *avidus*, *cupidus*. Volpe, animale, *vulpes*, *is*. Volpetta, *vulpicula*. Volpicino, *catulus vulpinus*. Far la volpe, *vulpinor*, *aris* - Far voce di volpe, *gannio*, *is*. Di volpe, *vulpinus*, *a*, *um*. Volpe marina, *pefce*, *alopocias*, *e*. Volpene, *vulpio*, *onis*, *vafser*, *vetetator*. Volta, voce che si usa in molte maniere. andar' in volta, vale andar' attorno, *circumeeo*. dar volta, val metterli in fuga, *fugio*. Una volta, *semel*. Due volte, *bis*, *semel atque iterum*. Una volta, e due, *semel atque iterum*. Una, o due volte, *semel*, *aut iterum*. Una, due, e più volte, *semel atque iterum*, *ac sepius*. Due, e tre volte, *iterum ac tertio*, *iterum ac tertium*. Una volta in tutto, *semel omnino*, *semel unquam*. Una volta in vita, *semel in vita*. Una volta l'anno, *semel in anno*, *vel singulis annis*. Un'altra volta, *aliam*. Un'altra volta, cioè la seconda volta, *iterum*. Una volta per uno, *alternis*, *alternatim*, *invicem*, *vicissim*, *alterna vice*, *vicibus alternis*. Ogni volta che, *quoties*, *quotiescunque*. Più d'una volta, *plus semel*. Di volta in volta, *identidem*. All'ora la prima volta, *tum primum*. Far', o dir una volta per uno, *alterno*, *as*. La prima volta, *primum*, *primitus*. La seconda volta, *iterum*. La terza volta, *tertio*, *tertium*. La quarta, *ec. quartum*, *quintum*, *decimum*, *ec.* L'ultima volta, *ultimum*, *postremum*. Più volte, *compluries*, *sepius*. Più, e più volte, *etiam*, *atque etiam*, *iterum*, *iterumque*. Spesse volte, *sepe*, *sepius*, *sepiissime*, *sepenumero*, *frequentur*. Tante volte, *soties*. Quante volte, *quoties*. Il più delle volte, *plerumque*. Qualche volta, *interdum*. Poche volte, *raro*, *paucies*. Volta, o volto, coperta curva degli edificj. *camera*, *cameratio*, *abis*, *fornix*, *testudo*, *inis*. Fare a volta, *camero*, *as*, *concamero*, *arcuo*. Di volta, *cameratus*, *fornicatus*. Voltare, rivogliere, *verto*, *volvoo*, *evolvoo*, *pervolvoo*, *volvoo*. Voltar le spalle, *dare terga*, *avertere se*. La faccia, *advertere se*. Chi volta le spalle ad uno, *alicui averfus*. Chi volta la faccia, *alicui adversus*. Voltar' intorno, *in gyrum ducere*, *vel agere*. Voltare leggendo libri, *evolvere*, *vel perolvere libros*. Voltar fottolepra, *pervolvere*, *evolvere*, *permasco*. Voltarsi a qualche luogo, *vertere se aliquo*, *respicere aliquo*. Voltar l'animo a qualche cosa, *animum ad aliquid appellere*, *adiacere*, *applicare*, *advertere*. Voltare, o esser voltato, *obversor*, *eris*. Voltato, e volto, *versus*, *conversus*, *obversus*. Voltato a tramontana, *in aquilonem obversus*. Voltare, per tradurre, *verto*, *converto*, *transfere*, *interpretor*. Volteggiare, voltarsi qua, e là, *huc atque illuc volvi*, *aut versari*. Volto, il viso, *vultus*, *facies*, *os*. Chi ha volto severo, e tetrico, *vultuosus*, *tristis*. Volticello, *vulticulus*. Voltajo, uccello, *vulturius*. Voltolamento, *volutatio*. Voltolarli, *volutor*, *aris*. Luogo da voltolarli, *volutabrum*, *i*. Voltoloni, averber. Andar voltoloni, *volutari*. Volubilità, *volubilitas*, *aris*. Volubile, *volubilis*, *e* *le*. Per incostante, *inconstans*. Volubilmente, *volubiliter*, *mobiliter*, *inconstanter*. Volume, libro, *volumen*, *ivis*. Volutà, *voluptas*. Vomero, ferro dell'aratro, *vomer*, *e* *vomis*, *eris*. Uomicciuolo, uomiciato, *homuncio*, *homunculus*. Vomitare, *vomo*, *reddo*, *reicio*. Spesso, *vomito*, *as*. Sopra la tavola, *in mensam vomere*. In presenza d'alcuno, *in alicuius conspectu vomere*. Sangue, *sanguinem vomere*, *reddere*, *reicere*. Fuora, *evomo*, *revomo*. Il veleno della malignità, *evomere virus acerbissimum*. Vomitar, cioè trar fuori i danari, *evomere pecuniam*. Aver voglia di vomitare, *nauseo*, *as*. Far vomitare, *v. vomito*. Vomito, *vomitio*, *onis*, *vomitus*, *us*. Cagionar vomito, *vomitio*, *emere*, *vomere*, *conciare*, *movere*, *eiere*, *facere*, *creare*. Cosa, che cagiona vomito, *vomitivus*, *a*, *um*. Fermare il vomito, *vomitum inhibere*, *supprimere*, *sistere*. Uomo, *homo*, *vir*. Uomo da niente, *nebulosus*, *nequam*, *futilis*, *visilis*, *abjectus*. Uomo di buona vita, *integer vite*, *scelerisque purus*, *integer*, *innocens*, *probus*. Uomo da bastone, *verberosus*, *nis*. Uomo di poco prezzo, *semisilis homo*. Uomo di lingolar virtù, *heros*. Uomo non maritato, *caelebs*. Uomo per uomo, *virivim*. Uomo vile, *infimus homo*, *plebeus*. Uomo, profitto, ed utile, *opus*, *commodum*, *utile*. Vorace, *vorax*, *heluo*. Voracità, *ingluvies*, *voracitas*. Voragine, profondità senza fine, *vorago*, *inis*. Volco, con voi, *vobiscum*. Vostro, *vester*, *stra*, *um*.

Votire, evacuare, *vacuo*, *as*, *exhaurio*, *is*, *inano*, *is*, *exinano*. Votare, far voto. Vedi voto. Votato, *exhaustus*, *exinanitus*. Votato, cioè obbligato con voto, *votus*. Voto, agget, *vacuo*, *vacuus*, *inanis*. Voto, solit. promessa fatta a Dio, *votum*, *i*. Far voto, *voveo*, *es*, *votum facere*, *nuncupare*, *suscipere*, *concepere*. Adempir' il voto, *votum exsolvere*, *persolvere*, *reddere*. Rinnovar' il voto, *votum instaurare*, *renovare*. Il far voto, *voti nuncupatio*. Voto, che si applica a qualche Santo, *tabula*, *vel tabella votiva*. Voti di cera, *osilla*, *orum*. Voto, suffragio, *suffragium*, *is*. Votare, dar' il voto, *suffragor*, *aris*, *suffragium ferre*, *calculum adiacere*. Voto favorevole, *suffragium letum*, *suavum*, *amicum*, *secundum*. Disfavorevole, *suffragium triste*, *infaustum*, *inimicum*, *adversum*. Dar' il voto in favore, *pro aliquo*, *vel secundum aliquem suffragari*, *suffragium ferre*, *album calculum adiacere*. In disfavore, *contra quempiam suffragium ferre*, *nigrum calculum adiacere*, *suffragio*, *vel calculo refragari*. Aver tutti i voti, *suffragia omnium ferre*. Uovo, *ovum*. Uvo:olo, ippezio di fungo, *boletus*. Vozzacchio, uccello, *buteo*, *onis*. Upiglio, sorta d'aglio, *upigium*. Upupa, uepa, *upupa*, *e*. Urbanità, civiltà, *urbanitas*. Urbano, *civilis*, *urbanus*. Urgente, premuroso, *præcens*, *urgens*. Urgenza, necessità, *necessitas*. Urina, *urina*. Urinare, *mingo*. Urlore, far la voce del lupo, *ululo*, *as*. Urlo, urlamento, *ululatus*, *us*. Urna, vaso, *urna*, *e*. Urtere, *urgeo*. Per inciampare, *offendo*, *incido*. ispingere, *impello*. Urtrato, *impulsus*. Urto, urtone, *impulso*. Usanza, *mos*, *oris*, *consuetudo*, *inis*. Ricevuta, o praticata, *mos usatus*. Del paese, *mos patrius*. Ad usanza antica, *more antiquo*, *veteri*. Ad usanza di ladri, *ritu latronum*. Metter usanza, *morem inducere*. Metter una cosa in usanza, *in morem aliquid inducere*, *perducere*. Conservare l'usanza, *morem tenere*, *retinere*, *custodire*, *servare*. Rimetter l'usanza, *morem reducere*. Per usanza, *more*, *ex more*, *de more*, *ex consuetudine*. E' usanza, *more est*, *moris est*, *in more est*, *in more positum est*, *more obrinuit*, *more invaluit*, *consuetudo tra fert*, *ufus fert*. Usare, collumare, *solere*. Usar' attiv, *assuefacio*, *is*. Usare, adoperare, *servirli*, *utor*, *adhibeo*, *es*. Usar male, *abutor*, *eris*. Usare spesso, *usurpo*, *as*. Usar l'ufficio, *fungi munere*. Usare l'autorità, *adhibere auctoritatem*. Usare diligenza, *adhibere diligentiam*, *incumbere in rem aliquam*. Usar con diletto, *fruo*, *eris*. Usar il suo costume, *uti consuetudine sua*. Da usare, *utendus*, *a*, *um*. Usarsi, *esse in usu*, *in usu esse*. Da più, *pluribus in usu esse*. Usato, *usatus*. Non ulato, *inusus*, *inusus*. Usatamento, *vulgo*, *communiter*. Usatti, calzari di cuojo, *focti*. Usbergo, corazza, *thorax*. Usciale, portiera, *diatbyrum*, *velum*. Usciera, *janitrix*. Usciere, *janitor*. Uscio, porta, *ostium*, *is*. Di dietro, *posticum*, *i*. Uscire, *exeo*, *is*, *egredior*, *eris*. Fuora, *procedo*, *prodeo*, *in publicum prodire*. Di mente, e mente *effluere*. D'impaccio, o fastidio, *desungor*, *eris*. Delle fatiche, *desungor laboribus*. Incontro, *obviam prodire*. Non uscir mai di camera, *nunquam egredi cubiculo*, *pedem e limine cubiculi nunquam efferre*. Uscita, *exitus*, *us*, *egressus*, *us*. Per successo o fine, *exitus*, *us*, *eventus*, *successus*. Per Russo del corpo, *diarrhæa*, *e*. Per quel che si spende in tutto l'anno, *exitus*, *us*, *expensum*, *i*. Ufignuolo, *luscina*. Ufitatamente, *usitate*. Ufitato, *usitatus*. Ufo, l'usare, *usus*, *us*, *usura*, *e*. Per costume, *mos*, *consuetudo*. Ufoliere, nafro da legare, *ligamentum*. Ufuale, *usu obvius*. Ufuftrutare, *utor*, *fruo*. Ufuftrutto, *ususfructus*. Ufuftruttuario, *ususfructuarius*. Ufura, *senus*, *oris*, *usura*, *e*. Di ufura, *sanctus*, *e* *bre*. Prender al ufura, *sanctore accipere*, *sanctore accipere*, *sanctore facere*. Dar, o far ufura, *sanctore*, *aris*, *sanctore dare*, *sanctore occupare*, *sanctore dare*, *in sanctore dare*. Con ufura, *sanctore*. Ufura di 1. per 100, *sanctore unciarum*. Di 4, *sanctore trientiarum*. Di 5, *sanctore quincuncibus*. Di 6, *semisibus*. Di 7, *septuncibus*. Di 8, *beffibus*. Di 9, *dractantibus*. Di 10, *dentantibus*. Di 11, *deuncibus*. Di 12, *centesimis*. Di 14, *binis septuncibus*. Di 16, *binis beffibus*. *Cre*. Ufura rigorosa, *sanctore grave*, *grande*, *magnum*. Ufuraio, *sanctore*, *usurarius*, *danista*. Da ufurajo, *sanctore*, *usurarius*, *danisticus*. Ufuretta, *sanctore*. Ufurpare, occupar quel d'altri senza ragione, *occupo*, *as*, *sibi assumere*, *ad se rapere*, *trahere*, *transfere*, *in rem suam vertere alienam*,

lienam, in alienas res invadere.
 Usurpare per usare. *usurpo, adhibeo, usur.*
 Usurpamento, e Usurpazione. *injusta occupatio.*
 Utiello, picciol vato da oglio. *lecythus.*
 Utensili. *utensilia, um, supellex, vasarium.*
 Uticino. *utetricus.*
 Utiro. *uterus.*
 Utensili. *utensilia, ium.*
 Utile. *utilis, & le.* Utile a niente, *ad nullam partem utilis.* Esser utile, *usui esse, ex usu esse.*
 Utile, sost. *utilitas, emolumentum.* Far ogni cosa per util suo, *omnis utilitate sua utitur.*
 Un bell'utile, *praecleara utilitas.*
 Utilità. *utilitas, asis, commodum, i, emolumentum, s.* Grande, *utilitas praecleara.* Vera, *solida utilitas.* Publicca, *utilitas reipublicae.*
 Utilmente. *utiliter, compendiose.*
 Uva. *uva, e.* Lugliatica, *uva Julia, Quintilis.* Gialla, *uva beluola.* Moscatella, *uva apiana.* Palla, *uva passa, aslaphis.* Brusca, *uva acerola.* Bruschetta, *uva miscella.* Che comincia maturarsi, *uva varia.* Mezza fatta, *femiacerba.* Troppo matura, *uva vieta.* Buona da mangiare, *uva constantina.* Dolce, *uva leporaria.* Primaticcia, *uva praecox, praecoqua.* Secca al Sole, *uva infolata.* Tardiva, *uva rotta, frostina.* Rossa, *uva rubens.*
 Zibibo, *uva apyrina, Corinthiaca.* Appiccata, *uva pensilis, pendens.* Fecciolta, *facina, rubelliana.* Senza granelli, *uva apyrina.* Durace, *uva duracina.* Grano dell' uva. *acinus, i, acinum, s.* Granello, o vinacciolo, *vinaceum, vinaccus.* Grappolo, o grapo, *racemus, i, botryo, onis.* Scorza, *folliculus, i.* Vinaccia, *vinocera, avum, vinacea, ovum, vinacei, ovum.*
 Vulcano, tenuto Dio del fuoco. *Vulcanus, i.*
 Vulgare, palefare. *vulgo, as, divulgus, pervulgo, dicere in vulgus.*
 Vulgare, nome, cosa di volgo. *vulgaris, & re.*
 Vulgarizzare. *vulgi lingua vertere, interpretari.*
 Vulturino, o Greco, vento. *Vulturinus, i.*
 Vulva. *vulva.*
 Uvola, e Ugola, parte carnosa pendente tra le fauci. *uva.*
 Uzzolo, appetito inteno. *libido, cupiditas.*

Z

Z Acchera, schizzo di fango nella veste. *aspergo lutea.* Zaccchere, fango a piè della veste, *lutum, vel canum imis vestibus aspersum.* Zaccarella, *lutu leviter aspersum.* Zaccerofo, *lutuosus, lutulentus, canosus, luto, vel cano conspersus.*
 Zafferano, o zafarano. *crocus, i, crocum, i.* Baffardo, *crocum adulterinum.* Bianco in mezzo, *crocum distileum.* Di zafferano, *croceus, crocinus.* Tinto con zafferano, *crocatus.*
 Zaffiro, pietra preziosa. *sapphirus.*
 Zaffo, sbirro. *satelles, lictor.*
 Zaino, sacoccia di pelle da pecoraio. *pera pastoralis, scortea, covarea.*
 Zamarrà, veite. *palla.* Vestito di zamarrà, *penularis.*
 Zamberluccho. *pallium.*
 Zambracca, femmina di mondo di poco prezzo. *lupa vulgaris.* Per donna sporca. *mulier immunda.*
 Zampa, branca, piè d'avanti d'animal quadrupedo. *pes anterior.* Zampa deretana, *pes posterior.* Zampata, *pedis ictus.* Tirar una zampata ad uno, *pede aliquem pesere, appetere, impetere, eere, percutere.* Zampetta, *pediculus.*
 Zampicare, camminar da stroppiato. *agere vel male progredi, claudicare.*
 Zampillo, filo sottile d'acqua, che schizza da picciolo canaletto. *siphunculus, i, aqua fistula emittans, aqua siphunculo effluens.* Zampillare, *evumpo, is, emico, as, salio.*
 Zampogna, stromento di fiato. *fistula, e.* Sonator di zampogna. *siphonator.*
 Zana, cesta ovata. *cista.* Per culla. *cune, avum.*
 Zanauolo, chi porta colla zana. *bayulus.*
 Zanca, gamba. *crus, uris.* Zanche, pertiche lunghe, fu le quali alcuni camminano. *gralle, avum.* Chi cammina su le zanche, *galiator.*
 Zangola, Pitale. *scaphium.*
 Zanna, dente grande d'alcuni animali, *dens exertus, curvus, grandior.*

Zannata, cosa di riso. *ridicule dictum, ridicula, fastum.* Dire, o fare delle zannate, *ridicula, vel videns dicere, vel facere.* Dir delle zannate, *ridicularia dicere, fundere, jactare.*
 Zanni, buffone, quegli che fa ridere, *ridicularius, is, fannio, onis.* Far il zanni, *ridicularium agere.*
 Zanzara, animalletto noto. *culex, icis.*
 Zanzariere, anese per difenderli in letto dalle zanzare. *conopeum.*
 Zanzero. *cinadus.*
 Zappa, stromento villesco. *ligo, onis, farculum, li.* Zappetta, *farculum, i.* Di due denti, *bideus, entis.* Darli la zappa nel piede da se stesso, *suo se gladio jugulare, suo se istu percutere.*
 Zappamento. *foffitia, foffura, e, farrisio, farritura.*
 Zappare. *fodio, passino, farris, farculo, occo.* Prima, *praefodio.* Attorno, *circumsodio.* A fondo, *alce fodere, infodere, repassinare.* Di nuovo, *refodio.* Due volte, *foffione locum iterare.* Bene, *perfodio.* Leggermente, *farris, is, farculo fodere.* A tonfo due piedi, *terram in duos pedes defodere.* Zappando cavare, *efodio, refodio.* Zappando sotterrare, *defodio, infodio.*
 Zappatore. *fosfor, farritor, passinator.* Di zappatore. *farritorius.*
 Zappatura. *foffura, e.*
 Zara, giuoco di dadi. *alea, e.*
 Zattera, legni, o tavole messi insieme, che si tirano per acqua. *raris.*
 Zavorra, Savorra. *faburra.*
 Zazzera, capigliatura. *caesaries, coma.* Lunga, *caesaries promissa.* A polliccio, *capillamentum, i, calindrum, i.* Portar la zazzera, *comam alere, vel nutrire.* Zazzeruto, *comatus, caesariatus, capillatus.*
 Zeba. capra. *capra, capella.*
 Zecca. moneta.
 Zecca, animale. *vicinus, i.*
 Zeccarda, percoffa d'un dito, che scoechi di sotto un'altro dito, *salistrum, i.* Dar una zeccarda, *taliter percutere.*
 Zecchino, moneta. *nummus aureus Venetus.*
 Zefiro, vento. *Zephyrus, i, Favonius, ii.*
 Zelo, amore, desiderio, affetto aidente, e stimolo del bene proprio, o d'altri. *studium, cura.* Grande, o ardente, *studium acre, ardens, flagrans, incensum, inflammatum.* Zelare, *studio, es.* Zelante, zeloso, *studiosus.* Zelatamente, *studiose, cupide.* Zelatrice, *amatrix.*
 Zendado, sorta di drappo sottile di seta. *sericum tenue, levidense.*
 Zenzara, zanzara. *culex.*
 Zenzevere, aromato. *gingiber, eris.*
 Zeppa, conio. *cuneus, ei.*
 Zeppo, pienissimo. *plenissimus, a, um.*
 Zerbino. *ganymedes, venustus.*
 Zero, niente, o nulla, *nilhil, nihilum, i.* Esser un zero, *nilhil esse, nullo esse loco, vel numero.* Essere stimato un zero, *pro nihilo duci, haberi, putari.* Zero, inteso di uomo di poco, o nullo affare, *homo nihili, nullo numero, nullius pretii, nullius eris, ad nullam rem utilis.*
 Zia da canto di padre. *amita, e.* Di mio padre, *amita magna.* Di mio avo paterno, *amita major.* Di mio bifavo paterno, *amita maxima.* Zia da canto di madre, *matertera, e.* Di mia madre, *matertera magna.* Di mio avo materno, *matertera major.* Di mio bifavo materno, *matertera maxima.*
 Zibaldone. *miscellanea.*
 Zibellino, animale. *mus Ponticus.* Pelle di zibellino, *pellis muris Pontici.*
 Zibetto, liquore d'animale simile al gatto. *odor.*
 Zibibo, specie d'uva passa, maggiore, e più dolce dell'altra. *uva passa dulciores, majoresque.*
 Zimar, verderame. *avugo.*
 Zimarra, o zamarrà. *palla, e, epitogium, ii, amictus, ebiamus.* Zimaretta, *pallula.*
 Zimbellare, allettar gli uccelli col zimbello. *aves avibus allicere.*
 Zinale, gremiale. *ventrale, is.* Di donna, *ca-stula, e.*
 Zingano. *Aegyptius, a, um.*
 Zinna, mammella. *manma, mamilla.*
 Zinzinna. Bere a zinzinni, cioè poco per vol-

ta. *forbillare, piritare.*
 Zio da canto di padre. *patruus, i.* Di mio padre, *patruus magnus.* Di mio avo paterno, *patruus major.* Di mio bifavo paterno, *patruus maximus.* Zio da canto di madre, *avunculus, i.* Di mia madre, *avunculus magnus.* Di mio avo materno, *avunculus major.* Di mio bifavo materno, *avunculus maximus.*
 Zipolo, quel legnetto, col quale si tura la cannella della botte, *verribulum, epistomium.*
 Ziro, vato di terra da tener oglio. *olearia, vel olearia testa.*
 Zitella. *puella, e, virgo, inis.*
 Zitello. *puer, eri.*
 Zito, bevanda d'orzo. *xythum, i, xythus, i.*
 Zizzania, Loglio. *zizanium, lolium.*
 Zizola, Giuggiola. *zizyphum.*
 Zocco, e Ciocco, *stipes, truncus.*
 Zoccolo. *calo, calopodium, sculponea, crepida lignea, solea lignea, calceus ligneus, vel duraceus.* Da ghiaccio, *calopodium ferratum.* Zoccolotto, *calceolus ligneus.* Zoccolajo, *calonium artifex, calopodium opifex.* Andar in zoccoli, *sculponatum incidere, calonibus calceatum ingredi.* Colui, che porta i zoccoli, *forceatus, calonatus, calopodis, vel gallicis calceatus, sculponatus.*
 Zoccolo, uomo grossolano, e da poco. *homo naris obese, homo plumbeus, caudex, stipes.*
 Zoccolo, base. *basis.*
 Zodiaco, circolo del Cielo. *Zodiacus, i, signifer orbis, signorum orbis, signorum zona.*
 Zolla, folta. *nota musica.*
 Zolfanello, soltanello. *sulphuratum.*
 Zolfo, Solto. *Sulphur.*
 Zolla, pezzo di terra. *gleba, e.* Zolla picciola. *glebula.* Simile alla zolla, *glebosus.* Pieno di zolle, *glebosus.*
 Zona, fascia del Cielo. *zona, e.* Calda, *zona torrida.* Fredda, *zona glacialis.*
 Zonzo. Andare a zonzo, cioè qua e là senza saper dove. *vagor, erro.*
 Zoppamento, Zoppicamento. *claudicatio, claudicatio.*
 Zoppare, zoppicare. *claudico, as, clodico, as.* Leggermente, *leviter claudicare, nonnihil claudicare.* Molto, *graviter claudicare.*
 Zoppo. *claudus, a, um, claudicans, anis.* Zoppetto, *leviter, seu modice claudus.* Di un piede, *pede altero claudus.* Che zoppica molto, *claudus graviter.* Divenir, o tarli zoppo, *claudicationem contrahere, claudum fieri.* Far zoppo, cagionar zoppamento, *claudicationem, vel claudicatem afferre, claudum efficere, vel facere.*
 Zoticamente, rozamente, rusticamente. *inurbanus, rustice, insperite, indolite.* Alquanto, *subrustice.* Molto, *valde rustice, valde inurbane.*
 Zotichezza. *rusticitas, asis.*
 Zotico, rusticano, da villa. *rusticus, inurbanus, rudis.* Zoticetto, *subrusticus, rusticulus.*
 Zucca, frutto d'erba. *cucurbita, e.* Grossa, *cucurbita ventriosa.* Di pergola, *cucurbita pergilana.* Salvatica, *colocynthis, idis.* Di zucca, *cucurbitanus.* Zuccajo, *lacus cucurbitis confusus.* Zucchetta, *cucurbitula, e.* Zuccone, *cucurbita decumana, magna, ingens.*
 Zucchero, materia dolce. *saccharum, i.* Zuccheroato. *saccharo conditus, dulcis.*
 Zuccolo, la cima della zucca. *vertex, icis.*
 Zucconare. Tofare. *tondere ad eucem.*
 Zuccone, tofato fino alla cotenna. *ad cutera tonsus.*
 Zuffa, combattimento. *certamen, praelium.*
 Zufolare. *fibilo, as, sibilum edere.*
 Zufolo, stromento musico pastorale. *fistula, Per fischio. sibilus, i.*
 Zugo, e Zughetto, sorta di fritella. *artolaganus.*
 Zuppa, o suppa. *invitita panis e vino, offe panis madefacta.* In brodo, *panis ex jure, panis jurulens.* In latte, *panis ex lacte, panis lacte intritus.* In acqua, *panis ex aqua, panis aqua perfusus.* Zuppa Francese, *panis Gallico mare jurulens.* Fare la zuppa con vino, o con altro liquore. *panem vino, vel alio liquore imbuiere, intingere, insuccare.*
 Zuppetta. *invitita panis parvula, vel pusilla, offula panis madefacta.*